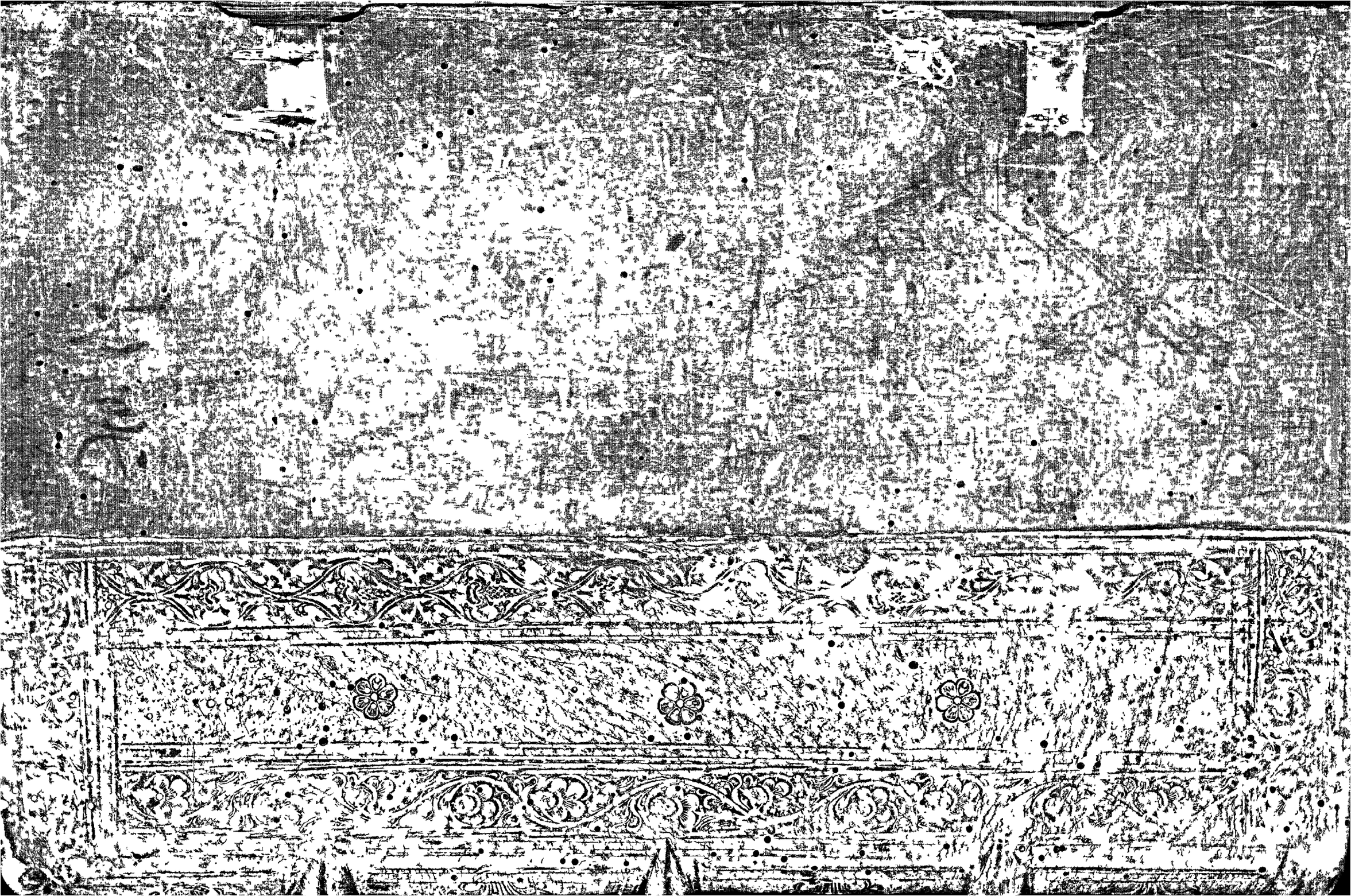
Les Bibliothèques Virtuelles Huıanistes

Extrait de la convention établie avec les établisseıents partenaires :

- ces établisseıents autorisent la nuıérisation des ouvrages dont ils sont dépositaires (fonds d'Etat ou autres) sous réserve du respect des conditions de conservation et de ıanipulation des docuıents anciens ou fragiles. Ils en conservent la propriété et le copyright, et les iınages résultant de la nuıérisation seront dûıent référencées.
- le travail effectué par les laboratoires étant considéré coııne une « oeuvre » (nuıérisation, traiteıent des iınages, description des ouvrages, constitution de la base de données, gestion technique et adıinistrative du serveur), il relève aussi du droit de la propriété intellectuelle et toute utilisation ou reproduction est souınise à autorisation.
- toute utilisation coıınerciale restera souınise à autorisation particulière deıandée par l'éditeur aux établisseıents détenteurs des droits (que ce soit pour un ouvrage édité sur papier ou une autre base de données).
- les bases de données sont déposées auprès des services juridiques coıpétents.

Copyright - © Bibliothèques Virtuelles Huıanistes

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

HIERONYM

NAISSANCE 54094 TOURS

AMBROSII Calepini Bergomatis Dictionarium copiosissimum: ex variis lingue vtriusq; authoribus: summa cura studioq; premagno congregatis latinis: grecis: tum etiam peregrinis quibusdam vocabulis.

AD LECTOREM.

Hoc opere pluribus sane uigiliis atq; laboribus emenso elaboratoq;, consilium fuit ingenuum Lectorem, de quibusdam admonere antea, quam dictionarium hoc copiosum, uarium, doctum, in manus exiret studiosorum. Atq; primum de græcis literis, quarum in hoc libro admodum frequẽs aduocatur testimoniũ, ex uariis professionum omnium fere authoribus. E quibus si quos habere potuimus, cõtulimus præsentia, sin secus accidit, id attulimus operæ, ut in his nostris ea ipsa castigatiora longe, quàm hactenus impressis habeantur. hoc tamen moderamento, neminem uspiam gentium tam occiuatum, qui non cæcutiat aliquando in negotio isto excudendorum librorum. In his uero quæ ab authore citantur, eximie admonitum esse lectorem volumus, ne fidat undequaq;, maxime cum deprehenderimus etiam authorem ipsum alicubi ambigue usum authoritate doctorum. Adiectæ sunt præterea græce citatorum tralationes, quas nuper adglutinarat Ascensius, quorum fidem apud eundem esse permittimus, in his siquidem aut nihil, aut parum transmutauimus. Ex eiusdem denicq; officina additiones quædam ex libro Cornucopiæ adsutæ fuerunt, quas nos ubicq; gemino Cc. in dictionum calce insigniuimus. Lector candidus, placida fronte suscipiat labores nostros, sine liuore, præter amarulentiam, absq; carpendi, obtrectandiq; studio, perpetuo memor diuini huius græcanici γλῶσσαν μὲν ἴναι ἀργὴν, λέξα δὲ ἐργάτιν. Vale fœlicissime.

CALEPINVS AD LIBRVM.

Mos est putidus, & nouus repertus,
Ingens materia, ut queat uideri,
Præclarusq; liber, bonusq; totus,
Versus addere nominis probati,
Mentitis titulis, rubore nullo,
Obscuriq; uiri; nudisq; Vatis,
Auctor sic quasi tunc, bonusq; fiat.
Nullis mobile ueritas, fideiq; est.
His demptis liber exeas aperta
In vulgus facie, fauore nullo,
Et graiis galeatus, & latinis.
Nam (credas) alij magis, q; ipse,
Quærent auxilium, petas ab illis.
Sed si flatus olet, proba, legasq;.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

AMBROSIVS CALEPINVS, EREMITA-
nus, Senatui Populoq; Bergomensi Salutem. P. D.

PLures anni sunt, Magnifici consumatissimiq; uiri, ex quo uel a probatis, tum ueteribus, tũ recentibus, uel a Catholicis, & iis sane doctissimis sanctissimisq; uiris, complurimas dictionũ interpretationes, quæ mihi ad pernoscendas autorum sententias idoneæ uiderentur excerpere, atq; in unum cœpi cogere. Quod plane opus sic a me susceptum esse uelim existimetis, ut aliis, & mihi in primis usui quandoq; futurũ esse confiderem. Non enim tam instruendorũ aliorum, q̃ mei exercendi ingenij gratia id efficere aggressus sum. Nam cum a teneris (ut aiunt) unguiculis, inter sacratorum numerũ, saluentibus superis relatus fuissem, & neq; declamationibus, refragante natura, me dedendum putarem, neq; percipiendæ philosophiæ ulla mihi a patribus facultas daretur. Quippe qui in id tẽporis incidissem, quo de saluandis animis tantũmodo cogitandum foret, cum nec tempus omnino frustra terendum ducerem, haud iniqua res uisa est, ea me amplecti studia, quæ certam præ se ferrent humanitatẽ. Neq; uero eo uel temeritatis, uel dementiæ redactus sum, ut bonarũ artium studiosis satis me facere posse, existimem. Quando nemo, licet sapientissimus, id unq̃ præstare potuerit, certoq; sciam me nec tanto ingenio, tantaue literatura præcellere, ut quæ a Nonio Marcello, Festo Pompeio, Pediano, Seruio, Donato, Varrone, cæteriscq; latinæ linguæ luminibus elucubrata fuerint, ego ipse magis religioni dedicatus, q̃ cuipiam disciplinæ, clarius aut enucleatius scribere posse, confiderem. Verum quia in præstantissimis illis literarũ antistitibus plurima desyderabantur, ego ut cõmuni studiosorum utilitati consulerem, ac meis pro uiribus susceptum muneris officio cumulatissime satisfacerem, ea carptim ex omniũ pene disciplinarũ monumentis expromere conatus sum. Multa contra Laurentiũ Vallam, contra Priscianum, alioscq; authores præstantiorũ auctoritate nixus. Plus enim apud me Ambrosij, Hieronymi, uel Augustini grauitas & doctrina ualet, & græcor̃, q̃ Laurentij Vallæ studiosa reprehensio. Id autem bene maleue fuerim assecutus, iudicent alij. Hoc unum affirmare ausim, nostrum hoc opus & uocabulorũ multitudine, & præpositionum interpretamento & autorum citatione ordineq;, dictionaria cuncta superare. Quod cum in uolumen amplũ excreuisset, a cillud multorũ rogatu emittere statuissem, patriam delegi, cui id dedicarem. Nam cui potissimũ consecrari opus de re literaria debuit, nisi patriæ, Et illi quidem patriæ, in qua magno & excellenti ingenio uiri sunt, qui de grauitate, de iuris prudentia, deq; omni scientiarum genere præclare meriti essent? Quos ego tanq̃ obices oblatrantibus constitui opponere. Fere enim plericq; omnes qui in literis præsertim aliquid ædidere id principi, uel senatui cuipiam inscripsere, quærẽtes ut ab eorum potentatu ac magnitudine laboribus suis apud omnes autoritatẽ, & ab inuidis tutelam, muniminẽq; pararent. Prudenter id quidem, quando ita ueteri consuetudine fieri uidemus, ut omni in re, quæ principes probant, ea cæteri laudent, cupiant, tueantur. Scio namq; futuros esse, qui labori nostro detrahant. Ita enim fit, ut quæcunq; mortales agant, siue priuatim, siue publice, calumniæ subiacere certũ sit. Nec diuinis operibus maledica lingua parcit. Tantũ sibi humanus arrogat intellectus. Ego non nisi uolentibus hæc legenda trado. Multa sane fateor a me tradita sunt, quæ alij probent, ab aliis uitio dentur. Quod plerisq; etiam doctissimis usu uenisse compertũ est. Velle suum cuiq; est (inquit poeta) nec uoto uiuitur uno. Domus quæ apud forum extructa est, q̃ editior sit, uel depressior q̃ æquum uideatur, sæpe contẽditur. Difficile reor omnibus placere posse. Sed ego non solũ cuipiam me non præpono, sed nec æquiparo quidem, eligens cum propheta abiectus esse in domo dei. Quare si meum opus a uobis acceptum fuerit, illudq; probasse uideamini, abesse non poterit, quin a tam grauibus, tam doctis, tamq; eloquentibus uiris laudatum, laudandum quoq; reliqui existiment. Multa uero, immo pene innumerabilia desunt in hoc opere. Quis enim uniuersa multis etiam queat comprehendere uoluminibus? Verum ne longius epistolam euagari patiar, finem dicendi faciam, si modo hoc unum uos monitos effecero, quod ad rem plurimũ conducere uidetur, quippe quod unamquãq; dictionem inuentu facilem reddit. Nam omnes orationis partes, aut simplices sunt, aut compositæ. Quæ simplices sunt suo quoq; loco pro duarum triumue literarum præcedentium ordine collocantur. Compositarum alias cum simplicibus, alias per se, secundum uariam multiplicemq; earum significantiam coaptaui, ab

A litera initium sumens.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Calepinus auctus

Ambrosii Calepini Bergomatis Eremitani Dictionarium.

Et recognitus.

Nomen est literę p̃me Hebręis etiã: Græcisq; similiter et Latinis: Quę aspiratione accipiẽs: interiectio fit. Quę pars humanor affectuũ expſſiua est: q fere ꝓtĕtione voce, qð suũ aspiratio nis est, efferunt. Aspirat itaq; ah interiectio in fine: ꝓter vocaliũ morẽ: quoniã græce ita scribit cũ ψιλῆ καὶ περισπωμένη, id est cũ tenui ⁊ circũflexo accentu. Aestq; ptcula indignantis hominis: vt Homer. li. Iliados. ω. pagina. viij. a καὶ σουίδας ἐμ ἀρχῇ φονὴ ὄξὶ τυπτομένου: ἢ ἢ ἀναστεναχόμενον ἄ ᾶ καὶ εἰσοπε σεφητικὸν μόριον ὡς ἄκλιτος καὶ ἀκοίμητος εἰσοπε ἀνεκτικὸν ὡς ἄκοιτος. Hoc est Suidas in ꝓncipio a. vox est eius qui pulsat: ⁊ p geminationẽ ἄἄ. Et interdũ ꝓuatiua ptcula est: vt ἄκλιτος indeclinabilis ἀκοίμητος inquietus: seu nõ somno vacãs. Interdum actiua: vt ἄκοιτις, id est vxor: q̃ sit frequẽs ad κοίτην, id est cubile. Itaq; vel negatiua vel alia: græca est: ne forte latinã putares. Aspirãdi ꝛo causa fuit ꝓpter affinitatẽ pnũciandi ⁊ differẽtiã prepositiõis. Et modo admirãtis est: vt apud Plau. Ah qd ais. Modo dolentis seu cõmiserãtis. Virgil. Spem gregis ah silice in nuda connixa reliquit. Et alibi: Ah tibi ne teneras glacies secet aspera plantas. Modo ridẽtis ⁊ duplicat: triplicaturq; iterdũ. Terẽ in Eu. Ah ah perij: defessa iã misera sum te ridẽdo. Est ⁊ a ꝓpositio: sed sine aspiratione, ablatiuo p appositionẽ deseruiẽs. Et ratio est: quoniam descẽdit ab græca ἀπ, remota vltima syllaba π, remanet in latino pnle eadem. Si em aspiraret: esset alia græcã doctrinã. Et nõ solũ a ꝓpositio venit a græco: sed etiã ab: quoniã ἀπ excludit ὁ, pertim in collisiõibus vocaliũ: ⁊ remanet ἀπ i. ap: sed π tenuis vertit latine in b suã mediaz. Et dicit ab ὁμοίως καὶ ἐξ φωνήεντος ὄντος ἐμ ἀρχῇ τῆς λέξεως, καὶ ἐκ συμφώνου παρόντος, ἢ τὸ ἔθος καὶ εἰκὼν τοῖς λατίνοις ἐχ καὶ e. Hoc est: itidẽ ⁊ ex vocali: quę sit in ꝓncipio dictiõis: neq; non ex cõsonãte: q̃ adiaceat: ⁊ mos ⁊ imago. i. qð ex vsu fieri solet in latinis ꝓpositiõib9 ex e ⁊ e. Et motũ ꝺ loco significat: vt A summo ad imũ descẽdisti. Quãdoq; significat post. Pl. Et virus equi a coitu statim collectũ: hoc est: statim post coitũ. Sic dicimus: a partu: a tergo: a funere: a cõmeatu. qð est. post partũ: post tergum: post funus: post cõmeatũ. Sueto. in Cęsare. Plebs statim a funere ad domũ Bruti ⁊ Cassij cũ facibus tetendit: hoc est: post celebratas exequias. Idem in Tiberio. A commeatu castra repetentes. Quãdoq; significat de. Terẽ. A villa mercennariũ vidi. Quãdoq; significat q̃: vt ẽ apõ Apostolũ. Existimo me nihil min9 fecisse a magnis apostolis. Sic ab: vt paulo post: Nihil minus feci ab his q sunt sup: a modũ apostoli. Quãdoq; ꝓpter: vt Ue mundo a scãdalis. i. ꝓpter scãdala: vel ꝓ scãdalis. Quãdoq; habet vim defensiõis: ⁊ significat pro. Licero in Bruto. Illec vero. Ab. Cęliũ ptereundũ arbitror: quęcũq; ei9 in ingenio vel forma: vel mens fuit: qui q̃dm auctoritati meę paruit: talis tribunus plebis fuit: vt nemo cõtra ciuiẽ p/ditor popularẽ: turbulentãq; dementiã: a senatu ⁊ a bonor causa steterit ꝓstãtius. Ubi qð a senatu ait: ⁊ a causa bonor: pinde ẽ acsi dixisset: p ptibus senatus ⁊ bonorũ. Sic dicimus a quęstiõibus: a testibus: a voluntate: q̃ locutio creberrima est apud idoneos autores. Inuenit etiã alijs modis positũ: Ut cũ dicimus aliquẽ esse a studijs: intelligat qui pest studijs alicuius: puta ꝓncipis: vt pote vir erudi tissimus: cuius opera in studijs literarum vtat. Cõsimiliter ab epistolis: ab rõnibus: ab libellis: qui epris: rõnibus: libellis supplicibus pest. Sueto. in Claud. Sup hos Polybiũ a studijs: Marcissum ab epistolis: et Pallantẽ a rõnibus: quos decreto quoq; senatus non p ingẽs modo ingẽtibus: sed et quęstorijs: ꝓtorijsq; ornamẽtis ornari libẽter passus est. A secreto: siue a secretis: qui est secretarius. A cõmẽtarijs: q̃ est cõmẽtarijs. Hiero. in li. ij. Reg. Iosaphat erat a cõmẽtarijs: hunc Asconius appellat Cõmẽtariensem. Abatis: qui pest mẽsuris: vel qui annonã mẽsuris diuidit. Batus em vasis genus est: ⁊ græcũ est: βάτος ου, καὶ ἑλληνισὶ κάδος καὶ καδίσκος, λέγεται ἡ βάτιον, eo q̃ sit portatile modo huc: modo illuc eat: ab βάινω, ὄθημ καὶ ἄβατος. Hoc est: Batus ti. ⁊ græce Cados: siue Cadiscos. i. puus cadus dicit: ⁊ Bation ab βαίνω. i. vado. ὄθημ. i. vnde: ⁊ abatos i. inaccessus. Mõ em ab βαδίζω. i. vado: orthographię literę declarãt: si ad formationẽ ꝺba græca canonizent. Dęterea Theodo. Baza in pędis Lyri. A caliculis: q̃ pest caliculis: quę sint vasa. A punctis: q̃ pest redditui aquarioz: vt est apõ Frontinũ li. ij. de aqueductib9. A memoria: cui9 officiũ ẽ suggerere Principi res obeundas: ⁊ quę sint agenda in memoriã illi9 reuocare ex pscripto. A voluptatib9: qui studiũ habet inueniẽdi voluptates. Mã olim Xerxes edixit se pręmiũ daturz ei: qui nouũ voluptatis gen9 reperisset. Sueto. in Tibe. Deniq; officiũ instituit a voluptatibus: ꝓposito equite Ro. T. Lęsonio Pisco. Amanibus: siue amanu dicunt scribẽ: quoniã manu ad literas scribẽdas ꝓncipes vti solent. Sueto. in Cęsa. Mũq; nocere sustinuit Philomenẽ amanu seruũ: q necẽ suã p venenũ inimicis ꝓmiserat. Hi alio noie ad manũ dicunt. Cice. lib. iij. de Orato. Liciniũ seruũ sibi Gracch9 habuit ad manũ. Similiter amanuenses eos Sueto. alibi vocat. Apedibus quoq; vocant: quoz pedib9 ad eundũ vtimur. Cice. ad Atticũ. Pollucẽ seruũ apedib9 romã missum. Mart. Cur nõ mẽsa tibi ponit apedib9. Idez adpedes eos appellat cũ inquit: Illic retroflexus adpedũ turbã. Ibi: Lagenã adpedes replet. Et sciendũ apedib9 p omes causas eadẽ terminatiõe dici. Recte em interrogaueris quid agunt apedib9: intelligit em ibi seruũ apedib9. Absi apedibus. Dedi apedib9 meis. Hi etiã circũpedes vocant. Ubi ait Agrecius: Circũpedes sunt obsequia seruoz: an tepedes amicoz. Cice. Circũpedes aũt hoies formosos ⁊ literatos suos esse dicebat. Apugione dicit: q ꝓncipis pugionẽ gestat: eiq; semp pręsto est. Lampridi9 in Com. Inter quos libertinus: q apugione appellat9 est. Multa sunt alia huiuscemodi noia: quę vt Tacitus scribit: sunt sumingę curę ⁊ meditamenta.

De A Ab Abs.

A Composita plerũq; separationẽ significat: vt amoueo: auello. Quãdoq; priuationẽ: vt amens: sine mente. Sciendũ est: q̃ licet a ab ⁊ abs eandẽ habeant significationẽ. Significãt em id: qð apud græcos ἀπ, in appositione tamẽ dicim9: a domo: nõ ab domo: q̃ a ꝙsonãtibus aut vocalib9 vim cõsonantiũ habẽtib9: vt a Ciceron: a Ioue: a Uenere. Ab vo duab9 liquidis ⁊ i consonãti: vt ab lege: ab re: ab Ioue. Licet q̃nq; etiã apud Liuiũ cõsonãtib9 iungat. Cõnectimus quoq; a in ꝙsonãtib9 cũ m ⁊ u ꝙsonãtę: vt amolior: auoco. Ab cũ a. d. e. f. i. l. n. o. r. ⁊ u vt abacto: abduco: aberro: abfore: abiuro: ablacto: abnuo: aboro: abrogo: abũdo. Notant aufero ⁊ aufugio: in quib9 b euphonię causa mutat in u: ⁊ in cõpositione quidẽ ab nõnunq; significat puationẽ: vt absimilis: nõ similis. Nõnunq; sepationẽ: vt in ablacto: aufugio. Dont̃ interdũ p extra: vt abduco. Et p contra: vt abusus: extra vsum. Aliquãdo supflua est: vt apud Liuiũ. Flam9 supplemẽtũ ab roma abduxerat. In appositiõe ꝺo modo motũ de loco denotat: vt Ab ęthere christus ꝓmicat. Modo sumit p post. Iuue. Exul ab octauia Mari9 bibit.

A ⁊ ab sicut a loco: ita a tempore significãt: ⁊ ita sicut cũ dico: Profect9 a Flandria: Parrhisios aduenisti signi/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fico me incepisse iter a Flandria: ita dicēs. A teneris vnguiculis: ab infantia: ab ineunte ætate: a pueris: a puericia: ab incunabulis: a tenera ætate: a primis annis: a prima lanugine cē. te dilexi: significo dilectionē meā inceptam statim cū incipet infantia: cū teneri essent vnguiculi cē.

Abs tam in appositione q̄ in compositiōe iungit t: vt abstere: abstineo. Separata etiā q: vt absq; absquolibet absquiuis. Terē. Absquiuis hoie cū est opus beneficiū accipere gaudeas. Cōponit aūt cū c: vt abscōdo: significatq; retractionē in ptē posteriorē: sicut in abstraho. Et aliq̄n ꝓuationē: vt in abstemius: q̄si sine temeto. Ab posita ꝑ expoui ꝙsueuit. Terē. in Ecy. A sese suā voluptatē vt expleat. Ex abs t q; fit compositū absq;.

A ante B

Abax acis: a cuius genitiuo greco formatꝰ est nominatiuus latinus abācus abaci pe. cor. Quo noie significatur coquor tabula: t etiā mensa in qua tā ad edendū: q̄ ad bibendū vasa exponunt. In quē sensum Iuuenalis dixit: Urceoli sex, Ornamentū abaci. Est t mathematicorū tabula: in q̄ lineę: numeri t figurę deduci solēt. Persius. Nec qui abaci numeros: t secto in puluere metas. Scit rasse vafer. Apuleius in Magia. Terū etiā abaco et puluisculo deę dedisses. Mar. li. Geo. Abacus nūcupat res depingēdis: designādisq; opportuna formis. Sūt etiam abaci columnarū ornamēta: hoc est tabulę quadrę: quę supponunt epistilijs λέγεται γὰρ σύλος κάμαξ, id est Dicit enī colūna pertica. Postea cū ἔπι. Cū Uitru. lib. iij. scribit abacū debere esse longū t latus q̄ crassa columna est. Huius diminutiuū est abaculus.

Abaculus sumit ꝑ calculo. Pli. li. xxxvij. Ueluti cum calculi fiunt: quos quidā abaculos appellant.

Abaccidētibus: qui accidēria scribit: hoc est: cui datū est: vt occurrētia literis mandet: vt est apud Esdram.

Abarimon: Scythię regio: in qua syluestres homines degunt: auersis post crura plantis: qui maximā habent velocitatē: passimq; cū feris vagant: auctor Plinius. li. vij.

Abambulo: ascēdo: a quo abambulator ascēsor. Ec.

Abalieno as: remoueo: abstraho. Plaut. in Cur. Nec phibere quit: nec phibebit: nisi mors animū meum abste abalienauerit. Hinc abalienatus dicit: quę quis a se remouerit. Alienatꝰ ꝙ qui alienus factus est.

Abana pe. cor. fluuius Damasci in radicibus Libani exortus: in Syriacū effunditur mare.

Abanec penult. cor. cingulum sacerdotale: sicut docet Hiero. Pol. Mira arte ex cocco: purpura: hyacinthoq; ꝓtextū: ita vt flores atq; gēmę in eo viderent eē distinctę.

Abbarim penult. cor. mons excelsus diuidens terrā Amō t Euphratis a terra ꝓmissiōis ꝙtra Hiericho. Iordanē vsq; fluuiū protendens radicem. Insignis est exodus inclyti Iudęorū ducis morte.

Abba p geminū bb: Syra dictio est: latine dicit pater. Qđ Apls exposuit: In quo clamamus: Abba pater.

Abbas atis: ab abba filiter pater dicit. Quo etiā noie significat ipa abbatis dignitas: sed in hoc disputatio est inter doctiores linguarū. q̄ vnico b scribi oporteat ꝙtra vulgi opinionē. nym⁹ de modo viuendi: Cum a semitis iustitię deuiant: ipsamet etiā abbatissa cognoscet.

Abbatia tię a recētioribus capit tā ꝑ abbatis dignitate: q̄ ꝑ loco in q̄ habitat abbas. Sz q̄n nimis male sonat grecos imitat⁹ p th. scriberē sp abbathia penul. longa.

Abas antis p vnū b: nomē est Argiuor regis ꝓprium. Abātes ppli Ionū inter achiuos: sicut Herodo. scribit.

Abatos pe. cor. latine dicit inaccessibilis. Fit enim ab α ꝓuatiua: vt diximus: t βάινω. i. vado: in cuius aoristo est sine augmento more Ionico: βῆμι ἔβης ἔβη ἄβατος. i. vnde βάτος καὶ ἄβατος. Est aūt βάινω verbū anomalū multa significās: vado: ascēdo: venio: descēdo: t pleraq; alia Quo noie dicta est insula i extremis egypti paludē Mędphitica posita: q̄ ad illam ꝓpter limi t papyror copiaz difficillimus sit aditus. Ubi primū Milus magno fragore descēdit: dicēte Luca. li. x. Hic abaton: quā nostra colit veneranda vetustas Terra potēs. Hoc nomine etiam vocatus est locus vltra egyptum t ethiopias: iuxta Paludem: quam Stygem vocant.

Abacti dicebant magistratus q̄ coacti deposuerāt im-
Abactores qui sint: quere in dictiōe abige⁹. perū.

Abaphus pe. cor. latine dicit non tinctus. Sic Dipapha dicunt bis tincta: ὅτι ἀσεχτικὸν μέρος καὶ βάπλω τὸ λούω καὶ τὸ χρωματίζω, ὅθεν βαπτισκής, καὶ βάπλα περὶ ὧν ἀριστοφάνης. Hoc est: Quoniā a ꝓpatiua ꝓticula t bapto tingo: lauo t coloro: vnde baptista. i. tinctor: t baptę. i. fucati: t sacerdotes quidā de quibus Aristophanes. Quare baptę sacerdotes vel baptista nihil aliud significāt q̄ Abauus pe. cor. dictus est pater proauus immersores. ui.: q̄ nō longe absit ab auo. Sic abauia mater proaui.

Abdera pe. p. vbs Thracię. Democriti philosophi: t Protagorę sophistę patria. Quā Diomedis sor. condidit: t a se cognominauit. De hac Ouidius: Aut te de uoqueat certis abdera diebus. Hęc postea collapsa Lazemone a Lazemonijs ex Asia venientibus: qui eā in maiorē formā redegerūt: vocata est: iuxta quā Bystonij stagnū fuisse dicit: in quo cūcta natātia demerguntur. Cui nomen habet βυθάω neco: demergo: hinc fit nomē patriū Abdico as pe. cor. expello: q̄si longe di- Abderita. co: amoueo. Cui t abdicare filiū dicimus: qđ est bonis priuare: t q̄si extra familiā abiicere: duz pater adhuc viuit. Exheredatio ꝙ post mortē patrū ꝓprie fieri dicit. Lac. lib. v. Quę facta cū pater cognouisset: abdicauit: atq; expulit filiū. Et abdicare est renūciare qđ ptinet ad magistratū. Liuius li. iij. Dictator bello ita gesto: vt nō tantum fortunę defuisse videret: felicitate q̄ gloria maior in vrbe rediit: magistratuq; se abdicauit. Item repudiare. Ter. Sed ex Glycerio natū vt vidit puerulū. Chremes. recusat nuptias: generū abdicat. Itē negare. Pacu. in Atlanta. Regno expellunt: ꝙsanguinea esse abdicant.

Abdico is. pe. pro. xi tum: signat abnego: detestorq;.

Abdo. dis. didi itum: ex ab t do: significat abscondo. Li. li. ij. Abdito intra vestem ferro, ꝓficiscit. Uergi. ꝑ includo posuit. Sz pater oipotēs spelūcis abdidit atris.

Abdo indeclinabile nomē ꝓphetę est: t apud nos seruus eius interpretat: debet pnūciari sic: ἀβδώ.

Abdomen pe. pro. significat pinguedinē: q̄ spinę adhęret: t i qua renes iacet: dictū q̄ abditū sit. Iuue. Dōtani quoq; vēter adest abdomine tardus. Cor. Cel. lib. iij. Ipsa aūt ilia inter coxas t pubē in imo vētre posita sunt: a quibus ac pube abdomen sursum ꝙsus ad pręcordia puenit. Plau. in Cur. Pernā: abdomē: suis glādiū. Quidā abdomen intelligūt sumen: hoc est suillas cū lacte suo mamas: a lacte iā fugato t abdito ex vicino: sūpta occasiōe cū abdomen interius sit: sumen ꝙ exterū. Pli. li. xj. Huius t sumē optimū: si modo fętus nō hauserit: eiectitię deterrimū. Antiqui abdomen vocant.

Abduco is pe. pro. significat inde: seu extra duco. Sallust. Reliqs Catilina p mōtes asperos magnis itineribus in agrū Pistoriēsem abducit. Lactā. li. iij. p violēter ducere posuit: atq; abigere. Postremo capti: abductiq; babylonē pęnas impietatis suę graui seruitio ppēderunt. Sic Curtius cū ait: armētū oē abductū. Interdū abducere est a loco vel a ꝑsona abstrahere: alienare. Qu. Metel. Me interea nec domestic⁹ dolor: nec cuiusq; iniuria ab rep. abducet. Li. li. j. Tuscu. p trāslationē dixit: Magni est ingenij revocare mentē a sensib⁹: t cogitationē a ꝙsuetudine abducere. Interdū ponit pro simplici. Liui. Flauius supplemētū omne ab Roma abduxerat.

Abeo is. iui vel ij itū: discedo. Li. li. Hęc locut⁹ sic- Abiit. Inde abitus t abitio ꝑ discessū. Terē. i Heaut. Propter eā hęc turba: atq; abitio venit. Et abire d: qđ nos paulatim deserit. Item i Adel. Meses abierūt decē

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

id est effluxerūt: Et abi dicitꝫ qsi hereti:mo:ātiqꝫ. Jdē. Clos istęc intro auferte:abite. Qñqꝫ abire denotat motū ad qđ: qđ est ire: q̄uis ꝛ motū de quo incluſuꝫ habeat. Hiero.li.j.Reg.Abijt ꝯ Dauid:ꝛ viri ei⁹ in Cellam.

Abellinę penul.pro Victę sūt auellanę:ab abellino Cā/ panię oppido:vbi abundant.

Abemo cōpositū ab ab ꝛ emo:significat q̄si adimo:qđ dictū videt p abimo. Plaut⁹. Abemito vestem. Cor.L.

Aberceo es:ex ab ꝛ arceo:significat, phibeo. Plautus.

Aberro as:valde erro: Etqꝫ eam abercet domo. longe digredior. Lact.li.iiij. A quo hi duo ritu ſi aberra/ uerint:arescāt necesse est. Cice.li.v.Tuſcu. Sed redeat: vñ aberrauit oratio. Jnde aberratio: pfugiū. Jdē Cassi. Clerūtamē aliā aberrationē a molestys nō habemus.

Aberunco as:cōponit ex duab⁹ p̄positiōib⁹.ſ.e cū run co:ꝛ ab cū eruncо. Runcare vero est vellere. Illā ppie ꝺ herbis dicit cū euellunt Columel.li.ij. Frequentē tamen exigūt sarritionē ꝛ runcationē:vt herbis liberent. Erun co iliter. Jdē de medica. Cū seueris eā: ſpius irrigato. Paucos deinde post dies vbi ceperit fruticare:oīes al/ teri⁹ generis herbas eruncato. Aberunco aūt p trāslatio nē. Cice.de fi.bo.posuit p aduerto:depello:euerto. Vt malint melioꝛa: atqꝫ vtinā amētiā aberūcassint meā. Qđ Li.ab Lucilio sumpsit:vbi scribēdū docet Cornup.abe/ runcassint:a verbo aberuncasso. Liui⁹ li.viij. Placuit ad aberuncandā deoꝝ irā victimas cędi.

Absoꝛe pe.cor.significat absurdū ee. Quę duo p b̄ scri bunt:ne ii per geminū ſſ scriberent cōposita qs crederet ex ad:quę oppositū significaret. Illā vt illa nō futuruꝫ di/ cunt:cū ad tēpus deneget:sic ista cū aduēturū tēpus sit gnāt. Ouidi. Esse quoqꝫ in fatis reminiſcit affoꝛe tēpus. Licet Sta.li.j. The.accipe videat in significatōe p̄sentis. Sēsit manifesto numie ductos. Affoꝛe ꝺs nexis ambagi bus augur Apollo. Sic absꝺē p abesse:m:afforē adesseꝫ Clergil⁹. Atqꝫ vtinā rex ipe noto cōpulſus eodęꝫ Affoꝛet Aeneas. De alijs a foꝛe cōpositis:vide in dictiōe Foꝛem.

Abgrego as pe.cor. Ab grege duco:vel ex plurib⁹ gregi bus partes subduco. Hunc cōtrariū est aggrego:qđ ē ad doꝛ:ꝛ q̄si in gregē duco. Disgrego ꝛo ꝛ segrego p diſiun go ponere ſolent. Quibus cōtrarū est congrego.

Abhinc vna pars:ꝛ cuz accuſatiuo significat antehac. Tere.in And. Interea mulier quędā abhinc triennū ex Andro cōgregauit hinc vicinię. Sic dicimus:abhinc de cem annos:pro ante decem annos.

Abhoꝛreo es rui:modo cū accuſatiuo:modo cū ablati uo iungit. Liui⁹ li.iij. Parū abhoꝛrēs famā ampliatam. Sueto de Aug. Illā pumillos atqꝫ diſtoꝛtos:ꝛ oīs gene ris eiuſdē:vt ludibria naturę:maliqꝫ oīs abhoꝛruit. La ctā.li.iij. Nō est sapiētia:ſi cętū hominū abhoꝛret. De ab latiuo abunde reperiunt exēpla. Illec mirū ſi accuſatiuū regit ꝛ ablatiuū: qñ ei⁹ ſimplex:hoꝛreo:duplici ſignifica tōe fungit:hoc est horridus ſum. Hiero. Horrebant ſac co mēbra deformia. Et timeo. Clergi.li.iij. Geoꝛ. Nec va/ rios horret strepit⁹. Et in altera ablatiuo: in altera accu/ ſatiuo ꝓstruit:hoc facit abhoꝛreo:cui⁹ ſignificatio duplex est:duplicięqꝫ casu ꝓstruit. Cū em̄ accuſatiuo iungit in ſili fere ſignificatiōe ſumit qua hoꝛreo. Tūc em̄ q̄si rē p̄timā audire vel aſpere id ptimeſcim⁹:execramurqꝫ. Cū ꝛo ablatiuo:tūc pcul nos esse ab eo:qđ nō placet:vel qđ re/ fugim⁹:demōſtram⁹:Ut ſi dicero:hāc rē abhoꝛreo: figni ficat execroꝛ:ꝛ patinequeo. Abhoꝛreo ab hac re.i. alien⁹ fact⁹ ſum:vel pcul esse volo. A multis em̄ pcul eē volu/ mus. Ut a reb⁹ venereis: licet nr̄is ſenſib⁹ plerūqꝫ odio/ ſę nō ſint: ſed animi moderatiōe ab illis abesse ſtudem⁹: ne nobis officiāt. Forte decepit Laurē. Callā ab p̄positio q̄ ablatiuū exigere videt. Sed ſi hoc in pleriſqꝫ ꝟbis fiat: non tamen in omnibus: Sicut in aboleꝫ:abluo:ꝛ huiuſ/ cemodi:q̄ accuſatiuū:nō ablatiuū postulāt. Amb.li.j.of/ ficioꝝ hoc verbo vſus ē absolute:cū ingt. Legim⁹ officiū dig a nobis posse:nec ratio ip̄a abhoꝛret.i.alienaest:qñ/ doquidē ab efficiēdo dictū putam⁹:quaſi efficium.

Abhoꝛresco:valde timeo:ſeu in hoꝛroꝛē habeo:ꝛ q̄ſi vi dere nō patioꝝ. Lact.de ira. Quē terra ꝓtremeſcit:cęlūqꝫ mareqꝫ:ꝛ latebręqꝫ tartareęqꝫ:ꝛ dęmones abhoꝛreſcūt.

Abhoꝛtoꝝ. Ll. idem vult qđ adhoꝛtoꝝ: ſed contrariuꝫ putem:idemqꝫ fere quod dehoꝛtoꝝ.

Abies abietis pe.cor.arboꝝ dicta:qꝝ p̄ cęteris arboꝝib⁹ lōge eat. Hāc qdā gallicā vocāt:ꝑpter candoꝛē. Hęc ar boꝝ pulcherrima in trabib⁹:vt inqt Pli.li.xvj. Decipua q̄ dos est criſpātib⁹:ꝛ in toꝛto quodā diſcurſu venaruꝫ p̄ciosis. Pōdus ſuſtinere in ędificijs valida est. Abies eti/ am in trāſuersum posita remitt pōderi: nec temere rum pit:pusqꝫ carie q̄ virib⁹ deficit. Abies arboꝝ altiſſima: rectiſſimaqꝫ est:cui⁹ p̄ inferioꝝ enodis est:ꝛ ſappinus vo cat:ſuperioꝝ nodoſa:duriorqꝫ est:ꝛ fuſternā vocant. Qñ p̄cipit Cato p̄ręlū ex ſappino faciē dū:itelligi vult ex abie te enodi:q̄ ps a terra est. Huius diminutiuū est abiecula. grece ꝺ: ἐλάτη, forſan ab ἐλάω ī pello: pduco: plongo.

Abiegn⁹ a um:qđ ē materiarū ex abiete:vt abiegnę tra

Abietari⁹:faber lignari⁹ negociatoꝝ:ab abie/ bes. tibus ꝛ alijs lignoꝝ generib⁹:vt apud Exoꝺ. Faciāt opa abietarij. Hi etiā materiarij dicūt a materia. Cui⁹ nomi ne ligna:quę ad ędificandū:fulciendūqꝫ neceſſaria sūt:in telligenda esse declarat Jureconſultus.

Abijcio cis pe.cor.ꝛ p geminū ij:qꝫ mutat a in i:q̄ tñ in p̄terito ꝙuertit in e. Est aūt abijcere a se longe iacere: reji cere:vilipēdere. Lactā.li.iiij. docerētqꝫ iuſtitiā:quā ppia pfidus abiecerat. Cīn abiecti dicunt viles:ac ꝓtempti.

Abiecto ctas frequētatiuū:significat srępter abijcio.

Abigo gis pe.cor.ex ab ꝛ ago:significat rē odioſaꝫ mo leſtam:dānoſamqꝫ a loco fugo: Ut abegi canes a cęnacu lo:ꝛ aues a ſegete. Qñqꝫ abigere est abducere:ꝛ hoc ſiue vi:ſeu dolo fiat. Liui⁹. Hęrculem in ea loca Geryone iter empto:boues mira ſpecie abegiſſe ferūt. Refert q̄ñqꝫ ad hoies:q̄ñqꝫ ad res ſpuales. Plau. Abigā ego iā illū adue nientē ab ędib⁹. Leo papa. Abigat p̄pe terrenarū cali/ go rationū. Hunc ſile est amoueo:ſꝫ mitt⁹. Plau. Amoui/ a foꝛib⁹ maximā moleſtiā. Qñqꝫ ſignificat ſimplicit ante pellere:vt fit cū boues ad paſcua mittunt. Varro lib.ij. Jtaqꝫ greges omnū lōge abigunt:ex Apulia in Samnijꝫ

Abige⁹ ꝛ abacto:vtrunqꝫ ab abigo. Et est ęstiuatū. abacto:qcūqꝫ greges abducit. Illā abactores vocant pe cuarioꝝ animaliū fures:latrunculiue. Abigei aūt:vt au/ toꝝ est Vlpia. ppie dicunt:q pecoꝝ de paſcuis: vel ex ar mētis ſubtrahūt:ꝛ quodāmodo dep̄dant:ꝛ abigēdi ſtu/ diū q̄ſi artē exercēt:equos de armētis:vel oues de gregi/ bus abducētes. Cęterū siqs ouem oberrantē: vel equos in ſolitudine relictos abduxerit:nō est abige⁹:ſed fur po/ tius. Scribit ꝛ Claudi⁹. Quātitas diſcernit furē ab abi/ ge⁹. Qui eñ vnā ſuem ſurripuerit:vt fur coercebit q gre

Abigeatus tus:ipe abigendi gem vt abigeus. actus:ſiue crimen abactionis intelligit.

Abyla pe.pro:pōt tamē esse dich:ona. Stephanus By zanti⁹ multa in li.de populis:ꝛ v:bib⁹. Et Dion⁹. Liby/ cus ἄλλη δέ τις πυμάτη μεν ἀγάνωρ ὄδιν ἰδήσων γαίτλαν ὤκεα νοῖο πρὸς ἑσπέρου ἐν δὲ δι ἄκρῃ συλάων ἀλύβη κεῖτ μια τῆσ σο δ' ὑπένερθε τάρτης χαρίεσσα. Sꝫ vltimus Iberię termin⁹ oceano pꝛim⁹ est ad hesperon:q̄ pſertim vna ex colūnis

Abyla viſit:infra quā vbs amęna Tarteſſos. Vbi mul ta Euſtathi⁹ ſcribit. Et notanduꝫ est alybā dici a Grecis: ꝛ nō abylam:niſi dicam⁹ esse metathesim. Sed sit vt lu/ beat:oīno p y pſilon ſcribi oportere clarū est:mons est ex celſus Calpę:qui in Hiſpania est oppoſit⁹:quos ambos

Abintegro pe.naturaliter Herculis colūnas dicūt. cor.significat q̄ſi res pfecta rurſus inchoetur.

Abintestato aduerbiū:significat ſine teſtamēto:vt talis vel talis abintestato deceſſit.i.ſine teſtamento.

Abiudico cas pe.cor.significat rem de qua ꝙtroverſia est:per iudiciū aufero:alienoue. Cīn ager abiudicatus a Liuio dict⁹:quē Romāi p iniquū iudiciū iterceperāt:erā

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

puerãtq. ¶Marc⁹ T. L. in Ver. acti. ij. Nulla res eius cq̃ tam patria atq; auita fuit: q̃ nõ imperio isti⁹ abiudicare/tur. ¶Huic cõtrariũ est adiudico: qd̃ est p sententiã & iudiciũ tribuo: assignoue. Ut est illud: Et adiudicauit fieri petitionẽ eor. ¶Passim huiusmodi exẽpla inuenire est.

Abiungo. gis: separo. Verg. li. iij. Geo. Et tristis arator. ¶Egrentem abiungens fraterna cęde iuuencũ. ¶Huic contrariũ est Adiungo adiungis.

Abiugo abiugas pe. co: r. ppie a iugo alieno. Sed per translationẽ significat a re: cui dicatus sum disiungo. ¶Dacuuius. Quę res ab stabulis abiugat certũ est loqui. ¶Huic cõtrariũ est adiugo: qd̃ est iuxta iugo. Quod fit cũ duo boues ad vnũ iugum iungunt. ¶Plautus per trãslationez dixit. ¶Mater est anima: adiugat voluntatẽ. Et Lactã. de opificio dei. Ut eñ, puisum est in singulis quibuscũq; fingẽdis: quatenus & ministerio membr: or ad necessaria vitę vterent. Et quatenꝰ adiugatis coꝑib⁹: & lata sobo/les vniuersas generatim cõseruaret animantes.

Abiuro ras pe. p:o. significat rẽ mihi creditã iureiurando nego. ¶Plau. in Cur. Egon a Lenone quicq̃ mãcipio: accipio: quibus sui nihil est nisi vna lingua: q abiurauit si quid creditũ est. Et abiurare est ꝓtra ius aliquid tenere. Verg. li. viij. Abstracteq; boues abiurateq; rapinę.

Abiurati dicunt q vinculo quodã amicitię astricti sunt. ¶Di ab alis deuoti appellant. ¶Plin⁹ in plogo. Scito ꝓfe rentẽ me auctores deꝑhẽdisse aũ abiuratissimis & proximis veteres trãscriptos: neq; nominatos. i. cõiũctissimos.

Ablacto ablactas: a lacte remoueo. ¶Hiero. in li. j. Reg. sic inquit. ¶Nõ vadã donec ablactet infans.

Ablaqueo ablaqueas: a laqueis expedio. Sz in frequẽtiore vsu significat: qd̃ vulgo dicit discaltio: qd̃ fit cuz circum arbores sodũ⁹ terrã: & radices supiores recidũ⁹: vt magis fructificẽt. Columella rei rusticę scriptor: li. iij. sic ingt. Vinea vetus neq; ablaqueãda est: ne radices quas in summo habet: inarescat: neq; arandã: ne radices abrũpant. ¶Palladi⁹. Ianuario mẽse locis tẽperatis ablaqueandę sunt vites: quod Itali excodicare appellant. i. circa vitis codicem dolabra terrã diligenter aperire: vt solis tẽporibus & imbribus p:ouocentur.

Ablatiuus casus quãdoq; p:o genitiuo ponitur Verg. Illa ferax oleo est. Quãdoq; p accusatiuo: vt Gratio: et pulchr:o veniens in co:poꝛe virtus.

Ablego gas pe. p:o. inde aliquo mitto. Liuius li. j. ¶Nueros venatũ ablegauit Dicit & de animalibus. Columel. li. vij. Itaq; cũ ablegabunt in ea loca perducenda erunt. quibus nullum impascitur pecus.

Ablepsia ἀβλεψία latine cęcitas & incõsiderãtia Et habet accentũ in penultima λέγεται δὲ τυφλότης ὁ ἀβλεψία, καὶ ὀξύνεται, μὴ βλέπω δὲ θεάω. i dicit & Typlotes. i. cęcitas. Si quidem α priuatiua est & blepo aspicio.

Abligurio guris pe. co: liguriendo absumo. Teren. in Eunu Itidem patria qui abligurierat bona.

Abloco as pe. co: alis loco afflicto: vide in dictione Loco. Similiter Abluo. Quere in eius simplici luo.

Abluo abluis. Vide in dictiõe Lauo as.

Abnego abnegas pe. co: maxime nego: qd̃ maxime ꝓfiteri debeo: vt fidem: pietatẽ & huiusmodi: quod vulgo negare dicit. Lactan. li. v ¶Nec eñ poterunt retinere pietatem: qui cõmunẽ omniũ patrẽ Deũ tanq̃ prodigi atq; rebelles liberi abnegassent.

Abnepos pe. co: nis⁹ pnepotis: q̃si seiunctus a nepote. Est eñ inter ipsum & nepotem p:onepos.

Abnormis: sine nõrma. ¶Horat. li. Ser. Rusticus abnor:

Abnuo abnuis: nui: nutũ: ex ab & nuo mis sapiens. & est signo capitis aliqd semel nego: q̃uis & oculis & manibus id fieri possit. ¶Nuere eñ apud veteres, p velle poneb⁹. Vnde nutus: & numen: qd̃ est dei nutus: hoc è imperiũ & potestas. Verg. ¶Deo sine numine venti audetis. ¶Nutus vero significat: qd̃ fit oculis: vel capite: vel manibus. Idem. Annuit & totũ nutu tremefecit olympũ ¶Donik & p voluntate: quę ex huiusmodi signo declarat: siue affirmãdo: siue negãdo. Liui⁹. Sub vmbra Scipionis ciuitatẽ dominã o:bis terraꝝ latere: nutus eius, p decretis patrũ, p populi iussis esse. ¶Plin⁹ li. j. epist. docet nutũ dici: quãdo annuimus Renutũ: quãdo recusam⁹. Sic enĩ ait. ¶Nã egõ quoq; simili nutu: ac renutu respõdere voto tuo possum. Sueto. vero in Tiberio. ¶Nutũ accipit p:o re nutu: cũ ait. Adolescentulũ fragrantẽ vnguẽto: cuz, p impetrata pręfectura gratias ageret: nutu aspernat⁹: voce etiã grauissima increpuit. ¶Aluissem aliũ oboluisses: literasq; reuocauit. A nuo fit nuto nutas frequẽtatiuũ: qõ est sępe capite huiuscemodi signũ facio. Quãdoq; etiam nutare ponit, p moueri: & quasi ruinã minari: tractum a motu capitis: qõ inclinãdo affirmare: & cõcutiẽdo negare solemus. Cũ nutare ędificia dicim⁹: cũ male solidata ruinã minitant. Transfert etiã ad animũ: & p titubare. i. dubitare sumit: in quã parte vertendũ sit. ¶Abnuto pe. p ducta: est sępe signo capitis abnuẽtis qppiã nego. ¶Plau. in Capti. Quid mihi abnutas? Cõtraria huic verbo abnuo sunt. ¶Nuo: annuo, p assentior: & nutu assensum p̃sto: faueo. Innuo: signo aliquo voluntatẽ meam ostẽdo: siue affirmẽ: siue negem aliquid. Teren. ¶Nihil nisi abiens mihi innuit. ¶Renuo: refuto. ¶Nonius inter nutare: nuere & nictare hoc interesse scribit: q nutare capitis sit inclinãdo: aut in gyrum mouẽdo. ¶Nuere nariũ: vel labior. ¶Nictare ocul⁹: patefaciẽdo eos: aut claudẽdo: vel vtrũq; vel alterũ. ¶Plautus in Asina. Nec illa vlli homini nutet: nictat annuat. ¶Hoc est: nec capite signũ faciat: nec facienti assentiatur: nec oculis quicq̃ indicet.

Aboleo aboles pe. co: leui vel lui: letũ vel litũ: significat cassо: tollo: abrado: destruo: vt ne odor: quidẽ eius relinquat. Lactã. li. j. Decretũ est: vt hi libri abolerent.

Abolesco: ad nihilũ redigor. Columel. li. iij. Ademq; nec imbribus putrescit: nec ũcitatib⁹ abolescit.

Abolla: vestis senatoria: q̃si abulla: q̃ vndiq; sit bullata Alij accipiũt abollam, p veste duplici panno confecta: vt scholastica: & grẽce diploide. Quę etiã quandoq; p veste militari sumit: vt est apud Iuuenalẽ. Illesit cui dederat tyriã Crispinus abolam. Quãdoq; p veste Cynici philosophi. Nã greci milites & philosophi palliati: seu chlamydati incedebãt. Cũ Martianus de Cynico philosopho. Cerea quẽ nudi tegit vxor: abolla grabati. Quãuis χλαμύς χλαμύδος λέγεται ἀπὸ τοῦ χλιαίνω, προπαροξύνεις σημαίνει δὲ ἱμάτιον τὴν θερμότητα. ¶Hoc è: Chlamys chlamydis dicit a verbo cliẽnein: qd̃ est tepefacere: litera n in m uersa. Significat aũt palliũ caliditatẽ. Ita scribit Nicolaus actiacus: & Moschopulus Et ppie chlęna dicitur. i. sagũ: stuppara vestisq;. Neq; chlamys significat id genus indumẽti: qd̃ vulgus appellat zupponẽ. Nam grẽci nõ habebãt: nec in grẽcia etiã istis tẽporibus vuntur: vt ostẽdit Homer⁹ vbiq; & ideo vide ne erres: sed vtebãtur: vt ita dicã: vno corepto: vt videmus in Grẽcia.

Abomino: pe. co: ex ab & omino:: de quo infra. Est autẽ abominari execrari: fastidire: & q̃si, p malo omine habere. ¶Plin⁹. Abominamur recedente aliquo ab epulis simul verri solũ: aut bibẽte quiua mẽsam vel reponi: nũ tolli inauspicatissimũ iudicatur: grẽce ὀ: βδελύττομαι.

Aborigenes pe. co: q̃si sine origine dicti sunt populi antiquissimi: qui tenuerũt agrũ: qui nũc populi romani est: quia vagi & sine laribus erãt. Aut q̃si, p mi viri sunt: tanq̃editi sine patrib⁹. Aut p ex varia gentũ colluuiõe mixti erãt. ¶Di postea aduẽtu Eneę phrygib⁹ iuncti. Latini vno noie appellati sunt. ¶Possunt tñ & aliaz vbiũ aborigines dici p mi cultores: ac si sint terra geniti hoies a principio ibi cõmorantes Ἕλληνισι πρότερον γένεες καλοῦνται ὄνομα σύνθετον ἀπὸ τοῦ πρότερον καὶ τοῦ γινάω λεγόντι ἐγχωρίοι. Hoc est grẽce: ¶Protogenees. i. pmogeniti aborigines dicunt: noie cõposito a proteros. i. prior: & gennao. i. genero. Dicunt etiaz Enchorij. i. indigenę: quo vocabulo Ambr:o Hexameron. v vtitur.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Abortio ēris vel iris: abortiūū facio. Var. Vinū qđ ibi natū sit in quodā loco: si pgnās biberit: fieri vt abortiat. Bel. li. xj. Mitunt vt fœt⁹ quoq; ipi in corpore suo cōcepti abortiant. Hinc abortus: ta: tū. Et Abortus: tus: dictus: q nō sit tēpestiue ortus. Plin⁹. Extat in monumētis medi cor: & qbus talia cōsectari curę fuit: vno abortu duode cim puerperia. Mont⁹. Abortio: etiā abortum facit: qđ tū ab abordio: magis est. Et hanc inter abortū & abortum signat distantiā: q abortus ille dicēdus sit: q est in pmis mēsibus: cū ꝓcer⁹ exordiū factū est. Abortus ꝓprie tem pus pariēdi. Tū etiā mont⁹ qđ nascit grece ἐκτρώκω .i. abortio dicit: & inde ἔκτρωμα ἐκτρώματος abortiū⁹ dici tur: ab ἐκ καὶ τιτρώσκω .i. ab ex & τιτρώσκω vulnero.

Abortiuus uariū pe. pro. qđ abortū facere pōt. Plin⁹. Oscitatio quidē in coitu letalis est: sicut sternutasse Abortiuę idē qđ abort⁹. Hiero ad a coitu abortiuū. Páma. Dū crebris abortijs: & expta fœcūditate cōcepta iā desperat liberos: & passa é aliqd de Rachelis exēplo.

Abortio abortionis idē qđ abortū. Bel. li. iij. Cum ab ortio quibusdā: nō part⁹ videret intēpestiuitas. Per trās lationē Cicero ꝓ Cluentio posuit. Sed hęc solutio lega torum: nō merces abortionis appellanda sit.

Abortio is: iui: itum: immaturū fœtum ędo. Columel. li. viij. Nec tñ ea sola causa abortit: sed etiā glans: cuę ci tra satietatē data est. Est & abortio: verbū deponens.

Aborto aborтas: est eiusdem significationis cum abor tio. Nam significat abortiuū facere. Julius Firmicus li. vj. Athęos. Eborтauit filios geminos.

Abpatruus: Propatruus: & Patruus maximus idem sunt: id est pater abaui: & proaui. L.

Abrado abradis pe. p. de aliquo quippiā aufero. Co lumel. li. iij. Arida & vetera: quę falce amputari non pos sunt: acuta dolabra abradito.

Abre quasi pręter rē: ꝓter rationē: hoc est indecēs: prę ter ꝓpositū: sine causa. Suet. in Augusto. Et qñ ad hoc ventū est: nō ab re fuerit subtexere: q ei pusq; nascerē: in ipo natali die deinceps euenerint. i. ꝓter ꝓpositū: sine ra tiōe: siue incōuenięs. Liui⁹. Hęc si omnis diuini: humaniq; iuris memoria aboleuit: noua peregrinaq; omnia priscis ac patrijs ꝓferendo: haud ab re quis verbis quoq; ipis: vt tradita: nuncupataq; sunt: referre.

Ab re tua: significat a negotijs tuis familiarib⁹: seu cō tra cōmodū tuū. Terē. in Heau. Tantū ne est ab re tua: ti bi: aliena vt cures quę nihil ad te attinent. Huic ꝓtrariū est: ex re tua: qđ é ex vtilitate & cōmodo tuo. Sicut & re publica: ex vtilitate & cōmodo publico. Idē dicit & re: hoc est ex vtilitate. Ut Digestis: Si certus petat in prin. e re. l. est cē. Ubi misere sudat interpres: dubitans an le gendū sit: here ꝓ hereliter. Terē. quoq; aliter legi solet.

Abrenūtio as: ex ab & renūtio. Significat a me renū tiādo amoueo: renuo. Et tā dativo: q̄ accusativo iūgit.

Abripio pe. cor. ripi aufero est. Nā de his dicit: q auferri possunt: vt vestis liber: & huiusce modi. Aliq̄n abripe est vi abducere: vt virū: mulierē: iuuēta. Terē. in Eunu. Ex attica hāc abreptam. Cice. ad Quirites. Nec patiamini mea meis liberis abstractū: a cōiuge abreptū: ab aris: so ciisq; innocentē piectū: vitā degere in exilio. Nā ab pro prie rei ablationē denotat. Huic cōtrariū est arripio: qđ ex ad & rapio cōponit: quę attractionē significat. Unde & ꝓ accipio ponit. Cicero in Catone. Nō cani: nō ruge rępēte auctoritatē arripere possūt: sed honeste acta supe rio: ętas fructū capit auctoritatis extremos. Aliquādo si gnificat vehemēter ad me rapio: vt fit cū celeri quadam animi: corporisq; vehemētia ad nos trahim⁹. Liui⁹ lib. j. Cū Tarquini⁹ necessitate: iā etiā ipa cogente vltima: au dere: multo & ętate: & viribus validio: mediū Seruiū ar ripit: elatūq; e curia in inferiorē partē per gradus deiecit Aliq̄n subito eleuo. Plau. in Curcu. Uix foras me arri puit. Aliq̄n celeriter rapere: inuadere. Uergil. Hanc arri

Abrogo gas pe. cor. infirmo. Seruiū. Ab pe velis, rogat legi cū ꝓpsus tollit lex: derogat cū ps sustollit. Et ce ad Herē. Illa defensio tenuis est: cū oñdit id factū es se: qđ ea lex sanciat: cui legi abrogatū vel derogatū sit. Dicim⁹ aūt: abrogat legi: & abrogat lex. Interdū abroga re est ꝓ rogationē auferre. Cui ꝓtrariū est arrogare. Li uius lib. iij. Ut quicqd vi tribunitia arrogatū esset: id co mitijs ibi abrogaret. Interdū & simplicit auferre. Cice. li. j. ad Herē. Illā & piculosum est: nequādo pl⁹ minusue dicam⁹: & suspicionē affert auditori meditatiōis & artifi cij: quę res fidē abrogat orationi. Abrogati quoq;, vt scri bit Belli⁹, dicunt: q cū sui iuris sunt: in alienā sese ptātes tradūt: eiusq; rei ipi auctores sunt.

Abrotanū pe. cor. herba calidę virtutis Hora. Abrota nū ęgro non audet: nisi qui didicit dare: sed Aetius ami linus li. j. simplicium: multa de abrotano. Et Galen⁹ de simplici medicina: & Dioscorides.

Abrotonus: nomē mulieris: ab ἀβρὸν τὸ ὑφερὸν. qđ é glabrū siue delicatū latine: amplexibus apta dr. In q̄ vo cabulo id lubet adnotare: Quę apud grecos in on exe unt: apud nos in um exire. In um aūt exeūtia: omnia esse neutra: ꝓter mulierū ꝓpria: q̄ fœminina sunt. Ut Glyce riū: Philotiū: Eustochiū: & similia. Licę q vtriq; sexui cō ueniāt. vt Scotū & Macipiū. Et pluralia in a ꝓ hoib⁹ ponant: vt seruitia ꝓ seruis: ministeria ꝓ ministris. Et li cet flumē notēt: vt Rhenus: Crustumiū. Aut fructū no mina ꝓ arbor⁹ noib⁹ ponant: vt poma apud Tibullus. Aut q̄nis aialia, q̄ paucissima sunt: q̄ masculina: aut fœ minina: aut cōia esse debēt, significēt: vt ostrea: tamen q̄ in um exeūt: aut singularit̄ per um terminent: supdicta

Abrupo: incido: interrupo: dis oia cēsebunt neutra. ijcio: avello. Uergil. li. iij. Geor. Nec somnos abrupit cu ra salubres. Tñ loca abrupta: diuulsa: atq; ob id iuia di cunt. Diu⁹ Hiero. li. j. Reg. Perrexit Saul ad inuestigā dū David: etiā super abruptissimas petras: quę solis ibi cibus pernix sunt. Hui⁹ significatiōis est Prerumpo.

Abs significat id: qđ apud grecos ἀπό. Et vt in litera a tactū est: gaudet ꝓponi: incipientib⁹ ab q & t. Terē. Absq uis hoie bñficiū accipe gaudeas. Sic diligo: abs te dici.

Absarus amnis Armenię in Pōtū defluēs: q mus. cū paludis mōtib⁹ Armeniā minorē claudit. Cor. cop.

Abscedo dis pe. prod. ex abs & cedo: significat recedo. Al q̄ abscessus & abscessio: quę fere idē significāt. Quū tñ accessus & accessio sępe differāt: Nā accessus est aggres sus: accessio incrementū: & interdū aggressio. De qbus alibi lati⁹ dicemus. Aliquando tamen abscessus dicitur ꝓcursus finali humoris in aliquā partē corporis: ex quo supputatio fit: quā Gręci vocant Apostema.

Abscido dis pe. pro. ex abs & cędo: significat inde seco. Ut est illud. Et abscidit auriculā eius dextrā. Qđ tñ me dia correpta quidā pronunciāt: tanq; ab abscindo sit p teritū: cuius media interdū corripit: vt Aenei. iij. Hespe rium siculo latus abscidit aruaq; & vrbes cē. Quinetiaq; frequētior est vsus verbi abscindo q̄ abscido cū contra pręcido frequētius q̄ pręscindo reperiat.

Abscindo abscindis. Inde scindo. Iuue. Quid tamē expectant phrygio quos tempus erat iam. Mox super uacuam cultris abscindere carnem.

Abscio abscis. Abscire est de memoria exire. Descire aūt: vt suo loco dicem⁹: est ab obedientia prioris ducis di

Abscōdo abscōdis: di: abscōditū vel abscō scedere. sum occulo. Unde Absconsum: abditum: occultum.

Absimilis: multū dissimilis. Columella. li. iij. Mate riam fructumq;: nisi q̄ duplicem non absimilem minor germanę gerit. Frequens autem est huius vocabuli cū negatione vsus: vt haud aūt non absimilis: & cętera.

Quę locutio figurata est; et fere per Liptoten plus

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

innuit cum minus dicat: vt hic. Nō absimilem diuisse videt: pro plane ꝛ multum similem.

Absentio absentis absensi absensum: significat dissentio. Nā qui minime conuenit absentire videt. Absens et absente nobis. Vide Absum.

Absynthiū herba amara: a qua populi quidā cognominati sunt: q iuxta pon⁹ habitāt: vbi mons eiusdē nois habet. Quid. li. v. de tristib⁹. Lana pus gelido desint absynthia pōto. Græce ἀψίνθιον τὸ ἀψανθίου, vulgo dicūt medicū: vel assenzo horror est. Theo. tamē ἀψίνθιον scribit.

Absis absidos siue græcor. Hapsis sonat: ꝛ bitcuruatura ppie in currib⁹ ἀπὸ τοῦ ἅπτειν. i. tāgendo: licet multa significet: q rotę cū voluunt: ꝓtingāt terrā. Sz in cælo Ablides capiunt ꝓ circulis. ἁψὶς ἀψῖδος ꝓ macula retis: vt Homerus li. v. Iliados. Est q̄z curuatura rotę sz ligni supra rotas tenēs schalas. Immo curuatura rotaz: in q̄ fingunt radij: vt li. ij. Hesio. ἄξονα δ' ἑπταπόδην μάλα γάρ νύ τοι ἕκμενος οὕτω, ἕξ δ' ἄρα τοι δεκαπόδην ἀπὸ γῆ σφύρωσι τάμοιο, ἑξαπόδην δ' ἄρα τάμνε δεκαδώρῳ ἀμάξῃ. i. ꝛ axem septem pedū: valde eñ vtiq; vbi sufficiēs sit: si aut octopedalem: etiā malleū abscinderes triū palmorū apsidē decē lignis cōpacto currui: ita sūt de verbo ad verbū traducta. Sed quoniā locus iste Hesiodi est dubius: videam⁹ interptem. Manuel itaq; moschopulus interpres ibi sic scripsit: ἐις κατασκευὴν δ' ἁψῖδος τέμνε ξύλον ἑξαπόδων τριθάμωνα ἕνεκα ἁμάξης. Δώδεκα δ' ὧραι ἐνιαυτοῦ εἰσὶ δεκαδώρῳ ἁμάξῃ τὴν διάμετρον ἔχοντα. Hoc ē. Ad apparatū aūt apsidos: diuide lignū triū palmorū gratia curr⁹ duodecim palmorū: vel vt facias currū siue revolutionē curr⁹ duodecim palmorū habentē diametron. Sed Demetrius moschus dicit quid est dicere hoc: intellige aūt tu textū qui est clarissimus sic: Trium spithamorū latitudine diametri in circūferētia rotę incide curuaturā rotarum: quia nō sūt graues bobus ad trahendū. Incide dico currui cōpacto decem lignis. i. qui currus sit ex plurib⁹ lignis. Et decan⁹ est numer⁹ qui est pfectus: nam λοξὸν dicit lignū: sed dorice ου vertit in ω: ꝛ dicit λώξα lignū: q̄uis sit etiā genus mensurę. Spitama est mensūra a cuspide pollicis ad extremitatē annularis digiti.

Absisto absistis: a loco: siue inde discedo. Terg. Nec prius absistit: q̄ septē ingētia victor. Corpora fundat humi. Huic cōtrarium est assisto. Sed cuz locus exprimit abscedo tantū significat. Idem li. vij. Lentum grei claudūt vectes eternaq; ferri Robora: nec custos absistit limine Janus. Quādoq; absistere ponit ꝓ desistere: desinere: abstinere. Liui⁹ lib. ix. Legatos misere ad cōsulem romanū: vt receptis equitib⁹: qui causa belli essent: absisteret obsidione. Clau. Absiste rogari. In quor vltimo exēplo non videt ita verbi ppietas obseruata: vt in supioribus. Nā sistere non est absolute stare: aut ꝓsentē esse: sed facere stare aut adesse. Unde est illud poetę. Annam chara mihi nutrix huc siste sororē. Quocirca absistere nō: taz est desinere: vt in Claudiani exēplo: ꝓ quo sępe desistere vsurpat: q̄ abscedere. Vt in Liuiano dicto.

Absoluo absoluis: perficio: finio. Gellius li. ij. Septima fere hebdomade. i. nono ꝛ quadragesimo die: totus homo in vtero absoluit. Item Absoluere est parcere: ꝛ pretio reddito dimittere: liberare. Liui⁹ li. ij. Latę deinde leges: quę cōsulem regni suspitiōe absoluerēt. i. liberarent. Sed cū de peccato: siue de peccati pęna agit: genitiuum regere pōt. Lice. li. ij. ad Hermiū. Cecilliusiudex absolut iniuriarū illum qui. L. Accium poetā in scena nomiatim leserat. Pli. li. xiiij. Inuenim⁹ Ægnati vxorē cū vinuz bibisset e dolio: interfectaz fuste a marito: eumq; cędis a Romulo absolutū. Item Euadere. Plau. in Amphitri. Curauit vno vt fętu fieret: vno vt labore absoluat erumnas duas. Item expedire: vt apud eundē in Cur. Sequere hac te absoluam: qua aduenisti gratia. Et in Epi.

Absonus, a, um: pe. cor. qō est Te absoluā b: reui. parui soni: ꝛ fere sine sono: vel nō recte sonans: siue nihil cōgruēs: sed aduersans. Liui⁹ lib. j. Hęc ferme Romulo regnante domi: militięq; gesta: quoz nihil absonuz fidei. Dice. ppie. Sed sunt quidā aut lingua ita hęsitātes: aut

Absono absonas penultima co ita voce absoni. repta: dissono: male sono. Vide in Sono.

Absor: beo absor: bes absor: bui absor: bitū: ꝛ absor: bo absor: bis absor: psi. ptū. Valde: siue in totū sorbeo. deuoro.

Absq; ꝓpositio separatiua est: vt absq; pecunia difficile vitam traducas. Aliquando est aduerbiū. Terē. in Ecy. Quā fortunat⁹ suz cęteris rebus absq; vna hac foret hāc matrē habēs. Vbi pot⁹ leget absq; vna hęc foret: q̄ hac foret. Nā sensus est absq; i. nisi hęc vna. s. res: videlicet cōiunx ex alieno, vt tūc putabat, pariēs esset. Et licet absq; est separatiua ꝓpositio: ab tamē ꝛ abs passionem aut discessionē notant. Vt diligo: abs te: discedo abs quolibet i probo. Cęterū ab abs ꝛ au: nihil differre vident ꝓterq; in cōsonantia. Nam vni verbo in diuersis tęporibus non mutata significatiōe ꝓpposita per cōpositionē cōperiuntur. Dicimus enim in ꝓsenti ꝛ ejus tęporibus aufero: auferebam: auferā: auferam: auferrem ꝛc. In ꝓterito autem ꝛ inde deductis abs: vt abstuli: abstulerā: abstulissem abstulero: abstulisse. In supino ꝛ ab eo natis ab: vt ablatuz ablati: ablatio ꝛc. Adirū aūt est: q̄ q; particula quę cuz alijs significationē auget: siue affirmatiuaz: vt atq;. Siue negatiuā: vt neq; cū abs posita mutet: naz absq; fere idē est: quod sine. Sed de his satis est. Vide Sc.

Abstemius: qui se a temeto. i. vino abstinet: cōponit ex abstineo ꝛ temeto. Sed nota q̄ aliter sentio q̄ Latini in hac dictiōe. Quoniā μέθη græce dicit ebrietas. Unde per literarū transpositionē addendo ton: latini dixerunt themeton: ergo ꝓma est longa: ꝛ cuz th scribi oportet. Quia fortasse aliquis interrogaret: quęreretq; vnde θήμιος cuz ἀπὸ γίνεται ἀπὸ θήμιος. i. themis cū apo fit apothemios: sz elisa o vertit in π tenuis in suā aspiratā: ꝛ dicit ἀφθήμιος aphtemius. Non ergo temeton dicit q̄ tenet mentē: neq; sic scribi debet abstemius: nisi ob eam regulam latinorū: q̄ greca parce in latinū detorqueant: postea in femininū dicit Abstemia. Ouid. li. xv. Clitorio qui cūq; fluit de fonte leuauit. Vina fugit: gaudetq; meris abstemius undis.

Absterreo res. significat amoneo: repello: prohibeo.

Abstineo abstines pe. cor. ex abs ꝛ teneo significat tępere: ꝛ fere cōtineo. Terē. Nō manū abstines malitia. Jūgit quādoq; genitiuo. Horat⁹ li. iij. Carmi. Mox vbi lusit satis abstinuit iratū. Quādoq; ablatiuo cū ꝓpositiōe. Plau. in Amphi. Qui possum hic fortis a me: vt abstineat manū. Justi. lib. j. sine ꝓpositiōe dixit. Contentiq; victoria imperio abstinebant.

Abstinentia est virtus: qua ab alienis abstinemus: nihil cuiq; eripiētes. Absto: queo: vide Torqueo.

Absto. tas. titi. titū ꝛ abstatū significat lōge sto. Ouid. tñ li. x. Addet. Abstit ꝓ abstitit dixit: Halcyone lachrymas: ꝛ q̄ par admonet abstit. Ab vtiq; vel abs ideo priuationez significat: quoniā quātū possunt latini vel a græcis accipiunt: vt græcos imitant. ὥσπερ ἢ πρὸς ἀκίνημα στῆναι καὶ σῦμ ἀπὸ γίνεται ἀποστῆναι οὐ ποιητικῶς ἀλλὰ κοινῶς, οὕτως φορτίζω ἀπὸ φορτίζω φάσκω ἀπὸ φάσκω. Hoc est: Vt in exēplo Homē siton. i. cib⁹: ꝛ cū apo fit apositos nō poetice: sz cōiter: sic phortizo. i. onero: apophortizo. i. exonero phasko: id est dico. apophasco. i. nego. Et nota q̄ sto stas in cōpositiōe facit apud grauissimos autores in ꝓteritis aui: vt resto stas stauī. Vt Prop. Sigd restauerit vmbras: sic etiaz multi alij antiq scriptores. Sz ne in tā frīuolis longio: fim⁹ manifesto: approbatoq; relinquim⁹. Sed sit vt lubet mānifestū ē q̄ abs venit ex græco: vt vidim⁹ supra: ꝛ etiā sto stas ab eodē fōte græcor deducit: Vt ἵσάω ἵσω ἵστημι ἀφαίρεσιν. i. histao histo per aphęresim sto latinū dolauere.

Abstraho: q̄s ꝓ vim: aut arte aliq; aufero. Lice. li. j. Tu scul. Certe si tūc occidissem⁹: mors nos a malis: nō a bonis abstraxisset. Huic cōtrarium est Attraho.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Abstrudo abstrudis pe.p:o. ex abs ⁊ trudo: significat abscõdo: vel claudo. Sꝫ Seruio autoꝛe differũt: ꝙ abscondere sit de industria: abstrudere a natura. Clergi. Et silicis venis abstrusum excuderet igné. ¶Plautꝰ in p:olo. Aul. Altꝙ aulę timens domo sublatam varys abstrudit locis. Idẽ ibi in argumẽto: Auro formidat Euclio abstrudit foꝛes. i. claudit. Regiam obstrudit.

Abstulit ab aufero p:eteritum est: significatꝙ asporta uit: ademit: eripuit. ¶Al a tollo.

Absum: longe sũ. discedo. Est eadẽ ratio in hoc verbo cõpositoꝛ: quã diximus in verbo illo absto abstas: quoniam abs moꝛe gręcoꝛ mutat significationẽ in dictiõibus: ⁊ facit ꝑ cõtrariũ significare. Sum. i. ꝑsens existo: sed ab sum: id est nõ sum hic. Sal. Neꝙ animus neꝙ coꝛpus a vobis aberit. Aliter Liuius: Romana castra, inquit, viginti miliũ spatio aberãt. ¶Hoc modo Colu. li. vj. Tabulata inter se minus tribus pedibꝰ absint. i. distantes sint. ¶Hinc absens: sicut a p:esum ꝑsens. ¶Ipia. Absentẽ accipimus eũ: qui nõ est in eo loco: in quo petiꝰ. ¶Nõ enim trãs mare absentem desyderamus. Et si forte extra continentiam vꝛbis sit: abest. Ceterum vsqꝫ ad continentiam: non abesse videbitur: si loco latitet. Abesse autẽ non videbiꝫ qui ab hostibꝰ captus est: sed qui a latronibꝰ detinetur. ¶Paulus. Abesse res videꝫ: si vestimentũ scissum reddaꝫ: vel res coꝛrupta reddita sit. Veluti scyphi collisi: aut tabula rasa pictura. Quoniã earũ reꝛ p:eciũ nõ in substãtia: sed in arte sit positũ. Item: Si eã dñs rẽ: quę sibi furto aberat: ignoꝛans emerit: recte dicit res abesse: etiamsi id postea ita esse scierit: quia videt res ei abesse: cui ꝑciũ abest. Abesse etiã, scribit Caius, quę in rebus humanis nõ sunt. Dicimus autẽ moꝛe Attico. Absente nobis: ⁊ ꝑsente nobis: p:o absentibꝰ ⁊ ꝑsentibꝰ nobis. Sicut aperte aliquis actutũ apud Terentiũ in Adel. ¶Plaut. in Amphi. Nec nobis p:esente qsq̃ aliqui ausi sunt. Ab absens fit absentio: ⁊ absentissimus. Aug⁹ li. iij. confeß. Absente

Absentaneus absentanea atqꝫ sensu absentissimꝰ. absentaneũ: qd̃ ab absentia fit. Absentia ꝙ ab absens fit. Absento absentas: absentem facio: seu absens suꝫ. Claudia. Queri q̃ tale recessu. Maluerit dãnare decꝰ vetitãqꝫ dearũ. Colloquio patris ꝑcul absentauerit astris.

Absumo absumis pe.p:o. pfundo: cõsumo: quasi inde sumo. ¶Ouidꝰ li. j. Fastoꝛ: Quęrere vt absumant absumpta requirere certãt. ¶Plinꝰ li. xxvj. Coꝛpoꝛa defunctoꝛ cõdita in eo absumi cõstat intra quadragesimũ diem. Justinus. ¶Huius tẽpoꝛibus aquarũ illuuies maioꝛẽ partẽ Gręcię absumpsit. Augꝰ li. iij. de ciui. dei: p moꝛioꝛ posuit: ꝙ qui moꝛiunt: de medio tolluntur. Lucretiꝰ, inqt, anteqꝫ annus terminaret: absumptꝰ est. ¶Huꝰ contrariũ est assumo: qd̃ ẽ accipio: ⁊ ad me sumo. Cicero: Neꝙ id onus inuitus absumpsit. ¶Per trãslationẽ significat attribuo: vt apud enndẽ: Si id mihi assumo: videoꝛ: id mihi meo iure quodam vendicare.

Absurdus da: dum: qd̃ est dispar: diuersum: abhoꝛrẽs incõueniens: stultum. deforme: odiosum: iniquũ. Cicero in Epi. Auaritia vero senilis quid sibi velit: nõ intelligo. ¶Nisi est enim quicq̃ esse absurdius: q̃ quo minus viꝛe restat: eo plus viatici quęrere?

Absyrtus Colchoꝛ regis filius: quẽ Medęa soꝛoꝛ lacerauit iuxta fluuiũ Absyrtum: in quẽ cõuersum ferunt poetę. Sed aliud scribit Oꝛpheus in argonauticis. lib. ij. ⁊ aliud Apolloniꝰ Rhodius ⁊ Lucilliꝰ: Theon ⁊ Sophocleus eius interpres lib. iiij. argonauticoꝝ. ¶Plurimi fuerũt: qui apud gręcos argonautica scripserint: ⁊ dicũt Jasona Medęã ad ¶Phęacas adduxisse adhuc intactã: ⁊ Absyrtus frater grandi multitudine armatoꝛ soꝛoꝛ ejus est ⁊ Jasona subsecutus: adeo ꝙ Arete vxoꝛ Alcynoi regis ¶Phęacũ: ⁊ ipse reꝛ determinauerũt reddi: si intacta esset. Quo cognito secũ doꝛmiuit: ⁊ eo modo habuerũt recedẽdi facultatẽ. Fuit insup Absyrtus scriptoꝛ: gręcus mirificus: qui scripsit de medicãdis equis: ⁊ de cura animaliũ ꝗoꝛ medicina: eumqꝫ ⁊ pulcherrimũ ⁊ emendatissimũ habet Entomꝰ vicecomes: vir vt magnificus: ita bonarũ literarũ studiosus in Mediolano: ⁊ studioſoꝝ

Absyrtides: insulę sunt in Adriatico mari. ¶Pli. histo. li. iij. Absyrtides a Grais dictę fratre Medęę ibi interfecto: noie Absyrto. ¶Pompoñ. In Adriatico sunt: Absoꝛus: celadussa: absyrtis: Issa.

Abundo das: ex ab ⁊ vndo. Vñ fiunt ⁊ exundo ⁊ inundo. Est autẽ abundare: affluere: ⁊ supra modũ aliquẽ quippiã possidere. Tractũ ab amnibus: qui quo magis augent imbꝛibꝰ: eo maioꝛibꝰ ⁊ crebꝛioꝛibꝰ vndis erigũtur. Dicit etiã ꝗs abũdare: qui successu ꝑspero affluit. Teren. in ¶Phoꝛ. Amoꝛe abũdas Antipho. Dicimusqꝫ: Ego abũdo pecunia: q̃ pecunia abundat mihi. Augꝰ li. ꝓfeß. Nã id furatꝰ suꝫ: qõ mihi abũdat. Statiꝰ in Achil. cũ accusatiuo: ¶Modo sanguine teucros. Vndabit campos. Hinc abũdãs ꝙ diuite: pecunioso: potẽte: pfluẽte.

Abundãtia: opulentia: satietas. Abundãter: ab abundans: aduerbiũ. Abunde ab abundo: significat copioſe: satis: superqꝫ. Exundare: valde vndare: siue alueũ exire. Amb: Cito lutũ colligit amnis exundans. Inundare: intus vel valde vndare. i. implere. Idem. Deniqꝫ ebꝛij putabant: qbus spũsanctus inundabat. Quãdoqꝫ absolute ponit ꝙ crescere: ⁊ extra alueũ versari. ¶Plinꝰ: Anteqꝫ Nilus inundaret. Quãdoqꝫ ꝙ abluere: ⁊ accusatiuo iũgit. Idem: Agros ⁊ sata inundauit. Hinc inundatio ꝙ diluuio. Et ꝙ trãslationẽ ꝓ abundãtia ⁊ multitudine: vt apud Esaiam: Inundatio cameloꝝ operiet te.

Abuolo. volando discedo: sicut auolo. L.

Abuto: pe.p:o. in vsum ꝗsumo. ¶Plau. in Asina. Ubi illa quę dedi ante abusa: si ea durareꝫ mihi: mulier mitteꝛeꝫ ad te. Sepiꝰ tamẽ in malã ꝑtem: ⁊ perperã siue nimis liceꝛ vtoꝛ: significat: vt fit cũ vtimur aliqua reꝛ ꝓtra id ad qđ est instituta: vel in tẽplo negotia sęcularia tractemus: dicemur tẽplo abuti. Cice. Moli abuti nimis patientia nostra. Donatꝰ: Utimur cũ honoꝛe: abutimur cũ iniuria. Utimur his rebus: quę nobis vtẽtibꝰ pmanent. Abutimur his: quę nobis vtẽtibꝰ pereunt. Ex quo vsus ⁊ abusus videnꝫ ꝓtraria. Nã vsui est ager: domus.

Abusui vinũ: oleuꝫ ⁊ hmõi. Cicero: Nũ debet, inquit, ea mulier: cui vir bonoꝛ suoꝛ vsum legauit: cellis vinarijs plenis relictis: putare id ad se ptinere. Usus em̃: nõ abusus legatꝰ est. ¶Per trãslationẽ ꝓ de tẽpoꝛe: ⁊ laboꝛe dicit abuti: cũ tẽpus in aliqua re: magno cũ studioꝛe positũ: frustra ꝓtrimꝰ. Teren. Nã in scribũdis plogis operã abutiꝫ. i. tẽpoꝛe ⁊ laboꝛe. Dicimꝰ autẽ: abuto: hac re ⁊ hãc rem. ¶Plau. in Bac. Nos aurũ abusos. Hinc abusus sa sum. Abusus abusus: ⁊ abusio. Abusiue aduerbiũ qđ est improꝑie: ⁊ ꝓtra naturã: vsumqꝫ.

Abydos pe.p:o. v: bs Asię a Mileſys cõdita. Gyge Iydoꝛ rege pmittẽte: q totꝰ Troadis imperiũ habuit. Cui Sestos in Europa opponit: intercedente angusto mari a casu virginis Helleſponto nũcupato. Id cũ Asiam ab Europa diuidat: Xerxes põte ꝙiunxit. Hinc abydenus abydena abydenũ. Veluti Leander Abydenus dicꝰ est. Vñ ⁊ Museus: σηστὸς ἔην καὶ ἄβυδος ἐναντίον ἐγγύθι πού του γαίης εἰσὶ πόληες. Et subdit: ἣ μὲν σηστὸν ἔναιεν, ὁδὸ πλοίεσθαι ἀβύδου, ἄμφω ἵκελοι ἀλλήλοισι. Hoc est: Sestos erat ⁊ Abydos ꝓtra: ꝓpe pontũ vicinę sũt vꝛbes. Et subdit: Hęc qdẽ Sestos habitabat: ille oppidũ abydi: a mbaꝫ vꝛbiũ pulcheꝛa sydera: ambo inter sese simile.

Abyssus est immẽsa quędã ꝓfunditas: ⁊ impenetrabilis ⁊ incõphensibilis: ⁊ maxime in aquarũ multitudine. Ubi enim altitudo inqt Augꝰ: ubi ꝓfunditas: q̃ penetrari vsqꝫ ad fundũ nõ põt. Ois aq̃: ois humida natura: atqꝫ substãtia circũq̃qꝫ diffusa ꝙ maria ⁊ flumia: ⁊ antra ⁊ occulta simul vno nomine abyssus vocaꝫ. Ambꝛo. Dexa. Abyssum ⁊ multitudinẽ: ⁊ profundũ aquarũ dicit: lectio euangelica docet: vbi rogabant saluatoꝛẽ dęmonia: Ne iuberet illic: vt in abyssum irent.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Calepinus auctus. Et recognitus

A ante L

Ac cõiunctio copulatiua est: vt doct⁹ ac iustus es. Ali quãdo aduerbium est: ꝛ accipit ꝓ ḉ: vt Haud secus: ac iussi faciũt. Aliqñ: sicut docet Donat⁹: significat ꝓtra ḉ. Teren. in Andr. Nescio quid tibi sum oblitus hodie: ac

Ac ꝛ acsi venuste possũt post pinde voluĩ dicere. acceptũ ꝓ ita: vt superbis perinde acsi rex esses.

Acachia a græcis dicit succus e pomis expressus arborís. Silicon: quã corrupte vulgo siliquã appellãt. Quoniã ἀκακία dicitur innocentia.

Academia locus nemorosus ab athenis mille passib⁹ distãs: ab academo heroe: vt Eupolidi placet: sic appellatus: gymnasiũ Platonis celebratissimũ. Horat. Atq; in ter syluas Academi quærere verũ. Ubi natus est Plato Ubi cũ philosopharet itu dẽdi vsu: ꝛ discipulor frequẽtia: morũq; celebritate: insignis fuit. Cñ academici philosophi: sicut ꝛ areopagitæ ab areopago. Fuit ꝛ academia villa mẽorum: ut dicta ab auerno lacu puteolos tendẽtib⁹ imposita littori: celebrata porticu ꝛ nemore: quã Cicero academiã vocabat: ab exẽplo Athenar ibi cõpositis voluminib⁹ eisdẽ noibus: in qua ꝛ monumẽtũ sibi extruxerat. Eratq; academia gymnasiuz inferius cũ superiori gymnasio: nomẽ esset lyceũ: quę ꝛ inferior ambulatio: ꝛ superior dicebant. Lyceũ ꝙ noie scholę Aristotelicę. Huius nominis academia penultima ꝓducit a Cicerone. Inq; academia vmbrifera nitidoq; lyceo. Sic ꝛ in alio versu laureę Tullij: Atq; academię celebratã noie villã. Uerũ alij eam corripiũt: vt ẽtiã cõis vsus seruat. Claud. In latiũ spretis academia migrat athenis. Sido. Obtu et ꝛ ḉ totis academia sectis. Ratio est: quoniã est vna de dichronis. Sic Uergilius de Sycheo.

Acanantide vel acanãtida ver⁹ nomẽ Cypri insulę. C. Achantus puer in floré sui nominis puersus. Uergil. Et circũtextũ croceo velamen achanto. Plinius li. xxij. Docet achantũ esse herbã topiariã: lato lõgoq; folio crepidines marginũ vestientẽ. Inde ponit ꝓ flexuoso ornatu. Quidã putãt herbã esse similem spinę albę: ꝛ habere folia minora: ꝛ aculeata lanugine. Serui⁹ in Pollione dixit esse arborẽ semp florentẽ quasi spinis plenã. Nam est spinosa quę in Cyrenaica insula abundat. Uergi. li. ij. Geor. Et baccas semp frondẽtis achanti. Est etiã hoc nomĩe oppidũ in Macedonia: siue Aetolia: quę é vbs Atamanũ: in q̃ mutas eẽ cicadas Stephan⁹ auto: græc⁹

Achanthis achãtidis auis stridula: quę ꝛ carduis scpit. duellis: quę spinis ꝛ carduis pascit. Nam ἄκανθα

Acantha spina: ἀκανθωμ spinetum. Uergi. Geor. li. iij. Resonãt ꝛ acánthida dumi. Hęc ꝛ acánthylis vocatur.

Acapis penul. cor. fluui⁹ Asię apud Lazos populos.

Acapna dicunt ligna: quę ad ignem ficca habentur: ꝙ sint sine fumo καπνός. Latine fumus. Hinc gen⁹ quod dã mellis: quod ad argẽtarias gignitur.

Acapnistum dicitur: id est a fumo purgatum.

Acaron pe. cor. ciuitas Palestinę: quę Cęsarea vocat

Acara pe. cor. oppidũ est in medio Pannonię.

Acarnania Epiri pars: quã Achelous ab Aetolia dividit. In hac est oppidũ Leucas. Est ꝛ regio q̃dã parua in ægypto dicta Acarnania. Sicut scribit Seruius in li.

Acarpos latine infructuosus. Acar bũ quintũ enei. phia fructuũ ꝓuatio dicit: καρπός enim fructus est.

Acastus Pelię Thessalorum regis filius. Acasta nympha oceani ꝛ Tethyos filia.

Acastos latine minime vstus dicit. Nã κάυμα est ardeo: καῦμα calor: intensus.

Acatalectos versus: cui nulla syllaba deficit.

Acatiũ gen⁹ nauigij actuarij. Iulĩ. Hollux scribit velum in naui maximũ esse: sicut minimũ dolonẽ: tertium qd retrorsum pãdit Epidromũ. Acutię spina cui⁹ semẽ lenticulę simile: minor est tamẽ ꝛ grano ꝛ folliculo. Cor.

Accedo accedis pe. pro. aduenio: appropinquo: quasi iuxta eo. Cui⁹ cõtrariũ est abscedo. Uergi. Clos ꝛ scyllęã rabiem penitusq; sonãtis Accestis scopulos. Accedere qñq; est aures adhibere: curare: ꝛ plurimi facere. Nã nõ solũ corpore: sed etiã animo accedere solem⁹: vt accedo sentẽtię tuę: id est adhęreo tãq; bonę. Quandoq; adiungere. Sed in tertia tñ psona singularis vel pluralis numeri: ꝛ in significatiõe passiua: vt Hoc calamitatibus meis: vel ad calamitates meas malum accessit. In q̃ significato quãdoq; ablatiuũ cũ ꝓpositiõe damus. Liui⁹ Hęc tibi a me dotalia dona accedẽt. Ab accedo pro aduenio: fit accessus accessus. Ab accedit ꝓ adiungit fit accessio ꝓ adiectiõ ꝛ incremẽto. Quor ꝛtraria sunt recessus: ꝛ remissio. Seneca. Magna rebus nostris facta erit accessio. Inuenit etiã accessio pro aduentu: sicut decessio pro recessu. Cicero. Eorum neq; accessione vitam melior em fieri: neq; decessione peiorem.

Accelero acceleras pe. cor. re. propero: festino: celeriter vado: vt Accelera vt eruas me.

Accẽdo. dis. si. sum. Ex ad ꝛ candeo: a in e mutata. Licet nõ sit in vsu: nõ a cãdeo: vt quidã putauerũt: ꝙ habeat significationẽ neutralem. Accẽdo ꝙ actiuã. Neq; a cẽdo qõ nusq; legit: neq; esse potest: quoniã cũ accendo in eadẽ significatiõe sumat cũ cãdeo: quis illud in actiua: hoc in neutra: ex hoc cãdeo formatũ esse oportet a ꝙ: cui ꝓm analogiã assimilet. Igit candeo esse cõuenit: nõ cẽdo. Quoniã si cendeo esset: cendeo faceret: nõ cãdeo. Idcirco cũ candeo habeamus: ꝛ accẽdo sicut ꝛ incendo: ꝛ succendo simplex habere necesse sit: necessario cãdo a q̃ candeo fit ipsor simplex est. Quippe quãdo pleraq; huiusmodi naturę verba sũt: vt ab albo albeo: a duro dureo: a pendo pendeo: ꝛ multa huiusmodi. Quę neutra derivatiua ab actiuis eor certũ est esse: vt apud Priscianum et Diomedẽ cernere licet. Est autẽ accẽdere: ignẽ excitare: inflammare. Uergi. Quis accẽnsa super. Per translationẽ ꝙ significat animare: et inuestigare. Uergi. Martęq;

Accensi: vt Marcellus scribit: ge/ accẽdere cantus militię erat administrãtib⁹ primũ: dicti q̃ ad necessarias res sępius accirent: veluti accersiti. Festus ꝙ sic: Accensi dicebant: qui in locũ mortuor militũ suborogabant: ꝛ ad censum adiiciebant. Sed Uarro rectius sentire videt: qui docet accensos ministratores fuisse magistratuũ: ab acciendo dictos: id est vocãdo. Nam accensus instar pręconis acciebat iussu consulis Quirites ad concionẽ. Plinius li. vij. Post aliquot annos adiect⁹ est: ꝛ meridies accẽnso consulum id ꝓnunciãte. Erãt singuli pedibus ꝓuinciarũ accensi. Quod munus nemini nisi libertis deferebat: sicut scripsit Cicero ad Quintũ fratrẽ: cuius hęc sunt verba. Accensus sit eo etiã numero: q̃ cũ maiores nostri esse voluerunt: qui hoc nõ in beneficij loco: sed in laboris ac muneris non temere: nisi libertis deferebãt. Asconius autẽ sic habet. Accẽsus est nomẽ ordinis promotionis in militia: vt nunc dicitur princeps: vel cõmentariensis: aut cornicularius.

Accentus dicit quasi adcantus: hoc est iuxta cantum: quia ad cantilenã vocis nos cognoscere facit syllabas. Græci prosodiam dicunt ὠδή ἀπὸ τῆς ἀοιδῆς ἀπὸ τοῦ ἄδω, καὶ πρὸς α καὶ ομικρον ἐιστω καὶ ὑπογράφεται ἰῶτα, id est ode ab ægdes ab re: deim: ꝛ pros α et ο per ω magnũ: ꝛ subscribit iota. A Latinis etiã tonus ꝛ tenor vocatur: quia ibi sonus crescit ꝛ desinit. Definit a quibusdã q̃ sit anima verboꝛ. Ab aliis: ꝙ sit vox syllabę. Hos veteres nunc moderamẽta: nunc accentũculas: nunc vocalitiões appellabãt. Sunt autẽ tres accentus. Acutus: Grauis ꝛ circumflexus. Acutus dictus est: ꝙ acuat: ꝛ erigat syllabã. Grauis: ꝙ deprimat: ꝛ deponat. Est enĩ contrarius acuto. Circumflexus: qui de acuto ꝛ graui constat: incipiens enim ab acuto: desinit in grauem. De his apud Priscianũ ꝛ Tortellium tractatum est.

Accepso ꝛ acceptitatio ponunt post Accipio.

Accerso. sis. siui. situm: ꝛ arcesso arcessis vtrũq; tertię

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cõiugatiõis. ¶Ponit ꝓ euoco: seu ad vocandũ eo. Actũ eñ co:poris denotant: sicut cętera in so terminata. Sed in ꝑterito: nõ aũt in ꝑsenti sunt quartę: quę ꝓpterea desyderatiua a grãmaticis dicunt: qꝫ nunq̃ fiere eoꝝ ꝙboꝝ actº sine desyderio fiant. Sue. in Cęsa. A quo ad accersendã classem in Bithyniã missus desedit apud Nicomedẽ. Teren. in An. Obstetricẽ accerso. Fit autẽ accerso ab accio. Arcesso ꝙo ab arcio: qõ idẽ est: cũ apud antiquos: vt ¶Prisci. inquit: ar ꝓ ad poni cõsueuerit: vt Aruenas: aruẽtores: aruolare ꝓ aduenas: aduẽtores: aduolare dicẽtes. Vnde ostẽditur recte arcesso dici ab arcio: qõ nos accio dicimº. Claudia. lib. iij. Iuppiter interea cinctam thaumãtida nimbis. Ire iubet: totoꝫ deos arcessere mũdo. Apud Virgi. tñ li. iiij. geo:. ꝓ attrahо ponit eo modo: quo in ¶Psal. Os meũ aperui & attraxi spiritũ. ¶Hic pecudes armẽta viros genº oẽ ferax. Quẽq̃ sibi tenuis nascentũ arcessere vitas. Ex accio ergo siue arcio fiũt duo deriuatiua. Accerso & arcesso: ęq̃ & arcesso ab arceo ꝓ accuso esse possit. Sall. in Iugurtha. Quo facilius indicio regis Scauri & reliquorũ: quos pecunię captę arcessebant: delicta patefierẽt.

Accersio is. quartę cõiugatiõis: & verbũ actiuũ: qõ multi negant inueniri. Sed fallunt paꝫ scripturas antẽdentes. Significatoꝫ voco. Cice. lib. iiij. Tus. Quẽ Cęcilius deum: qui nõ cũctũ putet: aut stultũ: aut rerũ esse imperitũ existimet. Cui in manu sit: quẽ esse dementẽ velit: quem sapere: quẽ sanare: quẽ in morbũ inijci. Quẽ cõtra amari: quẽ expeti: quẽ accersiri. Liui. quoꝫ lib. iij. ait. ¶Placere itaq̃ patrem accersire. Sal. circa finẽ Iugurthę. ¶Postremo Syllã accersiri iubet. ¶Hiero. in Deute. Statimq̃ eũ accersiri facient: & interrogabũt. Et in actibº aplicis. Accersi Simonẽ quendã: qui cognominat ¶Petrus. Sic & in multis locis: quos adducere superfluũ iudico.

Accio is. iui. vel cij. accitũ pe. ꝓ ex ad & cio: significat advoco. Cũ accitº aduocatº. ¶Hiero. Accito notario inqt. ¶Hic accitº us. Virg. Regi° accitu cheari genitoris ad vrbẽ.

Accido is. pe. co:. ex ad & cado: ꝓprie iuxta cado. Et accidere est gestũ corporis in humilitatem cadẽtis ostẽdere. Sue. in Cęsa. Ad genua vltro sibi accideret. Sallu. sine ꝑpositione dixit. Quo accidã. Iurecõsulti vsurpãt accidere ꝓ mori: vt si quid filio meo acciderit. ¶I. seruº meº esto. Id est si filius meº mortuº fuerit. In tertia ꝑsona significat prę ter spem euenire: et hoc tã in bonũ q̃ in malũ. Terẽ. in an. Interea aliqd acciderit boni. Ci. Nihil mali accidisse Scipioni putãdũ est. Hinc fit accidẽs participiũ: & accidẽs no

Accingo is. iuxta cingo. Res ꝙo qua quis cingi (mentur in abltõ magis q̃ actõ poni solet: & vltra abltũ datiuũ cõmode habere põt. ¶Hiero. lib. iiij. Reg. Vir pilosus & zona pellicea accinctº renibº. Interdũ accingere est parare: siue expeditũ: ꝑmptũq̃ ad aliquid agendũ reddere. Virg. Illi se prędę accingũt. Alio modo cõstruẽdi q̃ deprecetur regula: vt accinctus renibº. Vnde accinctos vocamus industrios expeditosq̃. Cõtra discinctos: ignauos: incõptos: negligentesq̃ dicimus.

Accipio is. capio: q̃q̃ abinuicẽ separent: sicuti in dictione capio dicẽt. Interdũ accipere est audire. Cic. in Cato. Accipite veterẽ oratorẽ Architę. Interdũ sentire. Terẽ. in ¶He autõtumeno. Clinia aliter de amore tuo: atq̃ ẽ accipis. Interdũ cognoscere: intelligere. Vt accepi te in patria reuersurũ. Interdũ cõcipere. Virgi. lib. viij. Alij vẽtosis follibus auras. Accipiũt: reddũtq̃. Interdũ decipere. Lucil. Sic inquã veteratorẽ illũ veterẽ lupũ Annibalẽ acceptũ. Interdũ tractare tam in malũ q̃ in bonũ. Terẽ. Ego abs te miseris sum acceptus modis. Cice. Roga ipm quemad modũ ego eũ Arimini accepi. ¶Huiº cõpositũ est paccipio.

Acceptũ dicit gratũ: iucundũ: comprobatũ. Inde

Acceptũ fero: habeo ꝓ accepto. Et fateor me accepisse qõ nõ accepi: cũ nulla solutio interuenerit. Vnde acceptilatio dicta est liberatio: vt docet ¶Modestinº: quę fit per interrogationẽ & responsionẽ: qua vtriq̃ cõtingit ab eo nexu absolutio. Dicẽdo eñ. Quidqd ubi ꝓ stipulationẽ promisi vel ex stipulatu debui: habeone acceptũ? Et tu respõdeas habeo: acceptũq̃ fero: quasi dicas: perinde habeo ac si accepissem a te ꝓ verã solutionẽ. Apotheca ꝙo nõ als: q̃ si pecunia soluta sit inquit Vlpia. Acceptũ refero. Vide in dictione refero.

Accipenser scribe acipenser: quia primã corripit.

Acipenser seu aquipenser: genus piscis: qꝫ frequẽs accipiatur mẽsis. ¶Habet squamas ad os versas: qui apud antiquos in magna ęstimatione fuit. ¶Mar. Ad palatinas acipensera mittite mensas Ambrosias ornant munera rara dapes. Quia a facit grecanica vox est.

Accipiter ab accipiendis malo modo alijs auibus. Est enim auium rapax. Vide in falco.

Accepso veteres pro acceperim dixere. ¶Pacu. ¶Haud si/nam quicq̃ ꝑsari: priusq̃ accepso quod peto.

Accline adiectiuũ pe. p. dicit flexũ: incuruatũ: iacẽs: humile. Et ꝓprie in descensu dicit. ¶Hiero. Scabellũ acclineꝫ ex vna parte obliquũ. Dicit & acclinatum. Sicut & interclinus: quo vsus est Ambro. in Egesippo. Ciuitas ingt prę rupta vndiq̃ ꝓpe erat interclina rupibus.

Acclino as. pe. pro. ad aliquid flecto: inclino. ¶Hiero. ad Dama. Acclinatio nostra vmbrosa est. Et inclino ꝓ inflecto. Declino deo: sum flecto: quę a clino cõposita esse cõuenit: licet eorũ simplex non sit in vsu.

Accliuis siue accliuº a. um. per u pe. p. qõ est leuiter erectum & acuminatũ. Et ꝓprie de ascensu dicit: quasi in cliuum acuminatũ & pendulũ sursum. Cuiº contrariũ est decliue siue decliuẽ: quod est inclinatũ atq̃ incuruũ pendulum deorsum. ¶Hinc acclimtas. Cęsar. Ab eo flumine pari accliuitate collis nascebatur.

Accolo is. pe. cor. apud siue iuxta colo. Et de aquis mõtibusq̃ dicit. Liui. li. iiij. ¶Di dimissis circa oęs pplos legatis q Etruscũ mare quiq̃ Tyberim accolũt ad frumẽtũ mercãdum. ¶Pli. lib. iiij. ¶Persęq̃ rubrũ mare semper accoluere.

Accola pe. cor. vicinus aduentitius: qꝫ aduenięns: terrã colat: id est habitet. Vt accola montis: qui ꝓpe montem habitat. Accola ¶Padi. Accola campi: qui iuxta ¶Padũ: iuxta campũ habet domũ. Liui. lib. j. ¶Daiti accola eius loci nomine Lacus: ferox viribus. Virg. lib. vij. Amniseq̃ vados. Accola vulturni.

Accõmodo as. penul. cor. adhibeo: applico: adapto: aptе colloco. Cic. li. ij. de ora. Aphricano illi supiori coronã sibi in quinto ad caput accõmodanti. Idẽ lib. j. offi. Qui se ad rempublicã & ad magnas res gerendas accõmodauere. Idem. Tantũ dabit amicitię: vt maturam amici causam esse malit: vt orandę litis tempus quoad leges liceat accõmodet. Interdũ accõmodatũ significat procliue: propensum. Idem. Ad summũ grẽcorũm otium potius q̃ ad illã vim aut tumultum accõmodati.

Accredo is pe. p. ex ad & credo. Videt significare ad id quod creditur: accedo. Quale assentio siue assentior: ad sententiã accedo. Col. lib. ij. Idq̃ etiã non spernendus autor rei rusticę Sarsenna: videt accredidisse. Est & acredo nomen per simplex c.

Accreduo is. idem quod accredo. ¶Plautº. Neq̃ diuini: neq̃ mihi humani post hac gcq̃ accreduas arthemona.

Accresco. vide Cresco.

Accumbo is. ꝓprie adiaceo: iuxta cubo. ¶Hiero. in Deutero. Quãdoq̃ sederis in domo tua: & ambulaueris: & accubueris atq̃ surrexeris: scribes ea super postes. Et lib. ij. Regũ. Accubuit Ammon & quasi egrotare cepit. Et accẽbere est in conuiuio esse. Cubabant eñ antiqui vescentes. Cice. ¶Peto. Accubueram hora nona: cum ad literarum exemplum in codicillis exaraui. Assignant quidã differentiam inter accũbere: discũbere & recũbere. Quę: quoniam apud authores minus seruetur: eã omittendã censui.

Accubo as. penul. corepta: iuxta cubo. Sueto. in Cęsa. Theatrum summę magnitudinis Tarpeio monti accubans: als significat discumbo. Hinc accubitor: accubitrix: & accubito accubitas.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Calepinus auctus Et recognitus.

Accubitꝰ us.ipse accubãdi actus:vt in Lãticis. Tũ eẽt rex in accubitu suo:nardꝰ mea dedit odorẽ suauitatis.

Accubitũ lectus in q̃ cubat interdiu. Tñ apud Lãpri. de Cõmodo scribit:q̃ nõ accubuit nisi in accubitis:q̃ pilũ leporinũ habuissẽt:aut plumas pdicũ subalares. Hæc Accubita alio noie dicũt Anaclinteria. Et apud Florẽtinos Tu

Accumulo as.pe.cor. ☞geo:amplifico:ꝛ qua (scanica. ñ ad cumulũ addo.

Accuro as.pe.p.ꝛ p simplex r:ꝑcat studiose ꝛ diligenter curo. ¶Plau. in Epi. Remeabo intro:vt accurent aduenientes hospites. Li. in ar.ve. Deliꝰ accurãt q̃ fine ꝓfilio ad ministrant. Hinc accuratꝰ a.um. vbi magna apponit cura. Vel. Cultu corporis nitido venustoq; nimisq; accurato fuisse. Hinc peraccuratus. Cice. Appio ¶Pul. Peraccurate querebaris:q; eos tributa exigere vetarem.

Accurro is.p duplex rr. Vide in dictione Curro.

Accuso as.pe.p. ☞frequentatiuũ ẽ ab accudo:sic̃ docet ¶Prisci. Cõponit eũ ex ad ꝛ cuso:qđ a cudo deducit. Ex q̃ cõposita Incuso:excuso ꝛ recuso:q̃q; nõ desint q dicãt Accuso ex ad ꝛ cã seu causo: cõponi. Sz magis audiẽdus est ¶Prisci. Quia magis cõmoda fit cõpositio a cuso frequentatiuo ꝙbi cudo:qđ cusum supinũ facit. Est aũt accusare aliquẽ:q̃n eũ apud iudicẽ pcudere. Et hꝫ p translationẽ:quasi malleo ad incudẽ ptudere. Ut in quã velit:is q accusat:forma redigat. Tñ ꝓprie est apud iudicẽ:vt aliũ:ꝛ aliq̃n apd illũ quẽ accuses:ostẽdere aliquẽ peccasse. Dicimꝰ autẽ Accuso te illi:apud illũ:vt crimã illo magni sceleris:aut de magno scelere. Ad obseruatũ fere cõperi:vt qđ peccati nomẽ exprimit gtõ:qđ minꝰ abltõ ponerek. Ut te accusaui homicidij:ꝛ alio scelere. Incusare est alterꝰ mores reprehẽdere:ꝛ plerũq; cũ ☞rela qp ab illo iniuria sis affectꝰ. Qui dixerunt Incusare de maioribꝰ dici:Accusare de paribꝰ vel minoribus:quincunt ab authoribꝰ. Cesar in.j.C̃. Omniũ ordinum adhibitis ad cõsiliũ cẽturionũbꝰ:vehemẽter eos incusauit. Diome. Incusante Cicerone Catilina cõiectus est. Cor. Taci. Inrẽperiẽ cęli incusantes.

Accusatorꝰ vir q alios accusat. Accusatorꝰ liber:in q̃ cõ

Accusatiuꝰ a.um.p qđ gs accusat. (tinent accusatiões. Vnde accusatiuus casus dictꝰ est:q: per hũc vel accusamꝰ vel laudare videmur. Vnde ꝛ laudatiꝰ dicit.

Acelũ oppidũ credit in Taurisci agro. Tñ Acelinꝰ Romanꝰ scientia famosus:inter recẽtiores historias audit. Hodie Asulũ dicit:nũc reginę Cypri Cornelię ptorũ. Sed falluntur:quoniã est oppidũ a Patauio ad decimũ lapidem versus Atestem ꝛ Montagnanam.

Acedia greci ἀκηδία latine pigritia:tristitia:tędiũ:anxietas. Vnde acedio as.qđ ꝑcat anxiũ esse. Tñ locꝰ ille ¶Ps. Et anxiatꝰ est in me spũs meꝰ, ὅτι κήδω τῇ ἀληθείᾳ καὶ ἀσκέω χαλεπαίνω καὶ ὠθλίβω λύπῃ καὶ τὰ λοιπὰ ὅθεν ἐπικήδη ὀνομάζεται καὶ ἀκηδία ἀμέλεια καὶ τὸ ἔθμα ἐκηδέο καὶ ἀκηδής. Cũ cedo significãs doleo ꝛ exercẽo: molesteꝛ. Ro: vexo ꝛ reliqua. Tñ Epicedio. Dicit ꝛ acedia:negligentia ꝛ verbũ acedeo ꝛ acedes ἀκηδής neglectus:insepultus. Et ꝓpterea est syllaba longa:quoniã est η greco.

Acephalꝰ pe.cor. latine sine capite dr. ¶Sã α fine κεφαλή caput:vñ acephali ☞sus sine capite dicũt: qñ a breui syllaba incipiũt. Acephali hęretici qdã dicti fũt:qñ nullꝰ inuenit authorꝛa q̃ exorti sunt. Hi duaꝫ in Christo substãtiarũ ꝓprietatẽ negãt:ꝛ vnã in eiꝰ psona pdicãt naturã.

Acesinꝰ pe.p. fluuius ¶Persię q in Indũ fluuiũ cadit: magnus ꝛ nauigabil. Circa quẽ ferũt harũdines tãtę magnitudis nasci:vt singula internodia incolꝰ pstẽt vicẽ nauigij.

Acer ris.ꝛ aceris is.fę.ge.cuiꝰ ꝓma syllaba cor. nomẽ est arboris:a quo fit acerꝰ a.um. qđ est materiatũ ex ea arbore. Virgi. Præcipue cũ iã trabibꝰ cõstaret acernis. Græce dr ἄξυμ ꝛ ἄξινος acernus. Dicta acer q̃ acria in ea artificũ ingenia exerceant. Est enĩ amplissima arbor ꝛ operũ elegãtia:ac subtilitate primũ post citrũ locũ obtinet.

Acer a.um. vel hꝫ acer hęc acris ꝛ hꝫ acre:prima pro. a q̃ acrior:ꝛ acerrimꝰ ꝓprie ad vinũ:acetũ ꝛ hmõi ptinet. Mã

saporis acetositatẽ significat. Colu. lib.iij. Radice tenꝰ vitẽ pscindito:plagã acri aceto pariter:ac lotio pmixta terra linito:eodẽq; radicis irrigato. Trãsferk ad alia:ꝛ modo prosorti ponit. Virgi. lib.ix. ¶Baud acrẽ dubites in ꝑlia poscere Turnũ. Modo p veloci. Idẽ lib.iiij. At puer Ascanius medijs i vallibꝰ acri Gaudet equo. Idẽ. Laliduq; animis ꝛ curribꝰ acrẽ. Modo p acuto. Cice. Acri homo ingenio. Modo p vehemẽti. Idẽ in Hor. Aut ¶Philippo brevius: aut Theopõpo acriꝰ. Modo p diligẽte. Vir. Jã tũ acer curas venitẽ extẽdit in annũ. Modo p severo. Cice. lib.j. offi. Sic nos si acres:ac diligẽtes eẽ volumꝰ graduersoꝛes vitiorũ:magna sępe ex parvis intelligemꝰ. Modo p aspo. Idẽ in Epi. Hũc idẽ acerrimꝰ inimicꝰ. Ab acer fit cõpositũ ¶Peracer. Deriuata fũt Acredo:acritudo:acritas:ꝛ acriter aduer.

Aceo es. acui. acidus sum:acorem sapio. Cato de re rus. Vini quadragenę vnę dabuntur. qđ neq; aceat:neq; muceat. Hinc componitur Coaceo.

Acesco is.acidus fio. Hiero. ad Furiã. Egessisti acescentes ꝛ morbidos cibos. Releuasti estuantẽ stomachũ. Hinc

Acredo inis. Amaritu/ (coacesco:qđ est totꝰ acidꝰ fio. do illa seu asperitas quę est in fructibꝰ nõ maturis.

Acerbus a.um. qđ non est coctũ:sed imaturũ. Col. Tua primo est peracerba gustatu: deinde maturata dulcescit. Sic acerbũ vulnꝰ:ꝫ est imaturũ. Vnde ꝛ robustorũ inuenum acerbã mortẽ dicimꝰ:q difficulter moriunt. Virg. lib. xj. Pallas quẽ nõ virtutis egentẽ Abstulit atra dies: ꝛ funere mersit acerbo. Ergo tũ a pomis q̃ imatura nõ nisi difficulter ab arboribus diuellunt. Cic. in Cato. Quasi poma ex arboribus cruda si sint:vi auellunt. Si matura ꝛ cocta: decidunt. Sic vitã in adolescentibꝰ vis aufert: senibꝰ maturitas. Per translationẽ acerbus dicit asper:infestꝰ. Cice. Lentulo. Eo die acerbũ habuimus Curionẽ.

Acerbitas:saporis amaritudo:cruditas:asperitas:infestatio:sęuitas. Cice. Qu. Valerio. Syllani tẽporis acerbitatem deorũ immortaliũ benignitate subterfugere.

Acerbo as.aspero:abhominabile facio. Clau. li.ij. Nec patruo cedunt:stimulat cõmunis in arma Virginitas: crimenq; feri raptoris acerbat. Hui⁹ cõpositũ est Exacerbo: quod est valde acerbo:vel aspere turbo.

Acetũ:acre vinũ:vt q: acutũ sit:vel q̃si aq̃tũ. Vinũ enim aqua mixtũ:cito ī hũc saporẽ vertit. Vel dicit ab aceo es. Col. lib.iij. Infructuosas vites ꝛ secũdas facito: q̃ exiguum dant fructũ. Acetũ agrico cinere irrigato: ipmq; codicẽ linito cinere. Hinc acetosus a.um:acetositas ꝛ acor.

Acetaria:a quibusdã dicunt herbę seu cibaria:q̃ ex aceto sumunt ad excitandũ appetitũ. Quales sunt herbę virẽtes:quas aceto oleoq; guttatim instillato: cõcinnamꝰ. Alii ab accipiendo hoc nomẽ derivãt: vt acetaria sint hortiꝫ est hortensia:quoniã expedita res ꝛ parata semp sit. Etiaꝫ si greci oxybaphon appellãt:quasi ab aceto ticũ. Ἀλλ᾽ εἰ γὰρ ὀξὺς ὀξώδης οἶνος καὶ βάπτω τὸ λέγω i. Græce enim acetũ acidũ vinũ:ꝛ tingo. i. irrigo.

Acetare:veteres ꝓ cõmouere ꝛ agitare posuerũt.

Acor vini aut mali punici:ꝛ simiłũ odoris:siue in gustu saporis:vt ita dicã:acuitas siue asperitas. Col. lib.iij. Nos exiguũ admodũ cyrenaicũ vino diluimus:ꝛ ita cacumina oblimimꝰ:ea res seminio lauit acorem malorũ.

Acidus a.um. pe.cor. qđ acetũ factũ est: q̃uis ꝛ aspere dicatur. Col. lib.vj. Malũ punicũ si acidũ: aut minus dulcẽ fructũ feret:ꝫ mõ emendabit. Hiero. in Eccle. Nõ acide seras. i. amare:seu aspere. Hui⁹ diminutiuũ est acidulꝰ. Cõpositũ: Subacidꝰ:aliquãtulũ acidus. Cato de re ru. Vinũ ponito sub dio:postridie mane gustato:si id sapiet quod in dolio est:scito id duraturũ:subacidũ non durabit.

Acetabulũ:vasis genus:quã heminã etiã dicimus. Hiero. in lib. Exo. ¶Parabis acetabula ꝛ phialas.

Acerę pe.p. vbs Hispanię nõ lõge a Neapoli quã Clanis amnis ptersluit. Tñ apd Vir. legit. Vacuis Clanis non equꝰ aceris. Hic aceranꝰ q̃ ex Aceris:sic̃ cumanꝰ a cumis.

Aceris pe.cor. palea miliacea:a q̃ acerosꝰ a.ũ. vt frumẽtũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ceroſum:quod eſt immundū:ꝛ non ſine paleis. A quo
c panis:qui ex eo fit:ceroſus dicit̃r.

Acero as.pe.cor.ab acus ꝓ palea:ſignificat paleis in/
ficio. Vnde aceratū lutum:quod paleis immixtuꝫ eſt ad
ſuguria facienda. Huius cōpoſitū obacero:quod eſt lo/
quēdo alterius ſermonē moleſto:impedio:oīi obijcio.

Acerra arcula turaria i qua tus reponi ſolet:quo dijs
ſacrificat. Turibulū vulgo dr:greci θυμιατήριον thymia/
terion dicūt. Alij putāt eſſe arā q̄ ante mortuū poni ſole/
bat:in q̄ odores incēdebāt. Lorinus ſcribit eſſe pāterā: in
qua libat. Vergi. Et plena ſupplex veneret acerra.

Acerſecomes pe.cor.latine dr intōſus comā: ꝛ capilla
tus. Iuue. Nemo vendit acerſecomes. Ab a ꝓuatiua ꝑti
cula:ꝛ κείρω τὴ κόμην tōdeo. Hoc noīe dict⁹ ē Apollo q̄
nūq̄ rādi poſſint a frōte lucis aūelli. Acern⁹:vide Acer.

Aceruus:molis aggregatio:ꝛ cumulus p:o/ Ec.
prie minutarū rerum cōgeries. Ut frumenti: leguminis.
Plau. in Pſeu. Quibus cunctis montes maximi acerui
frumenti ſunt domi. Et aliquādo maior. Ut aceru⁹ ſcu
tor. Et fere ad oīa generale eſt. Strues ꝑcipue ligno/
rū. Strages cadaueru interfector:vno in loco iacentiū:
ſiue humanor:ſiue mutor. Sarcina vtenſiliuꝫ.

Aceruatim per aceruos. Columel. Cum eiuſmodi pe
ſtis inceſſit ſub fauis aceruatim enectę reperiunt.

Aceruo as:accumulo. Vergili⁹ ad crimē retulit:ꝓ am
plifico. Vel cū ſe pauidū ꝓtra mea furgia fingit Artifex
ſcelus:ꝛ formidine crimē aceruat. Hinc cōponit coacer
uo:qđ eſt in totū vel ſimul:aceruo ꝙiungo. Lac. li.v. Er/
rores ſuos inſup crudelib⁹ factis coaceruauit. Aceſis:ꝑ
medicis vocāt herba luthea nō tincta. Orobitis dicta a
Aceſtes is:vl̃ aceſtę:nomē viri Sicāi pictor:ib⁹. Lc.
regis:cuius Vergi. ſępe meminit.

Aceſtis is:fluuius Indię nauigabilis.

Aceum oppidū eſt Colchidis in ripa Phaſidis. Lc.

Achęmenes cū dipht. pe.cor. nomē ꝓmi Perſarum re
gis:vt ſcribit Hero. A quo reges oēs vsq̄ ad Darīū de/
ſcēderūt. Ex Achęmenior familia reges a Perſis electos
ſcribit Hero. Fuit alius Xerxis frater hoc nomine.

Achaia:regio grecię:vndiq̄ circūſepta mari: ꝑterq̄ a
ſeptētrione:cuius caput eſt Corinthus. Dicta Achaia:ab
Achęo Xuti filio. Quę ꝓmo Danaa:vt Hero. placet di/
cta fuit. Cīs greci achęi atq̄ achiui: ꝛ Danai dicti ſunt.
Nam achiui dicunt ę diphr. in i ꝓductā conuerſa:ꝛ u di
gāma eolica interpoſita. Deinde Aegialęa a rege Aegia
lio dict⁹. Plin⁹. Achaię nomen ꝓuincię ab Iſthmo inci
pit:ante Aegialos vocabat:ꝓpter vibes in littore diſpo/
ſitas. Greci enī αἰγιαλὸν Aegialon vocāt littus. Eſt etiaꝫ
alia Achaia in Peloponneſſo. Habet ab ortu ſolis par
tē ęgei maris. Ab occaſu Epyrū. A ſeptentrione Mace
doniā:a meridie Creticū pelagus. In ea ſunt thebę bęo
tię:ꝛ megara:q̄ megaridi regiōi nomen dedit. Declina/
turq̄ Achaia g:dictio tetraſyllaba. Achais idis:ꝛ achai/
da g. Sicut Perſis ꝛ ſida: thebais ida:ptolemais ida.
Ouidius. Ah quoties dices q̄ pauper achaia noſtra ē.
Vnde greci dicti ſunt achęi ꝛ achiui:ę diphr. in i ꝓdu/
ctam cōuerſa:ꝛ u digamma eolica interpoſita.

Achar:nomen ciuitatis quę nūc Niſibi appellat.

Acharis pe.cor.latine dici pōt ſine gratia. Ingrat⁹ χά/
ρις. Charis enī gratia dicit:ꝛ achariſtia ingratitudo.

Achates pe.pr.o. ἀπὸ τοῦ ἄχεσθαι. i. a cura quę regū ſem
per comes eſt. Quo noīe dict⁹ eſt Aeneę comes. Et lapis
quidā ꝑciosus in Sicilia apud Achatē fluuiū ꝓmū rep/
tus poſtea plurimis in terris. Eſt aūt niger habēs in me
dio circulos nigros ꝛ albos:iunctos ꝛ variatos:ſimilis
hęmatiti. Hic tempeſtates auertere:ꝛ flumina ſiſtere di
citur. In hoc lapide habuit Pyrrhus epirotaꝫ rex mu/
ſas nouem naturales:ꝛ Apollinem cū Lyra.

Achateon:velum maximū in medio nauī conſtitutū.

Achęi ponti accolę. Orchomenior colonia. Lc.

Achęron tis cū diph. vt quidā volūt:ſeminini generis
paluſ infernalis dicitur a poetis. Ab a:ſine: χαίρω gau
deo:q̄ ſit ſine gaudio. Sed cōſtat locū eſſe ꝓpe auernū
lacū. Stra. li.vj. Acheronte fluuiū eſſe tradit Brutiorū:
ꝓpe Pandoſiam vrbē:vbi Alexāder Epirenſis a Luca
nis trucidatus eſt: Dodonęo deceptus oraculo:qđ iuſſe
rat vt caueret Acheruſiā aquā: Pandoſiāq̄ vrbē: cuꝫ in
Epyro eſſet Pandoſia:ꝛ acheron amnis:fugiēs hęc lo/
ca:in Italiā venit:eūq̄ vadū Acherōtis Bruttior egreſ/
ſum eminus veruto Lucan⁹ miles exultās:cōfodit. A q̄/
buſdā tamē ſine diph. ſcribit. Vergil. Flectere ſi nequeo
ſuperos acheronta mouebo:ab α et καιρός, quod eſt tē/
pus. Nā Acheron ꝓ tēporis labilitate pōnit:eo q̄ tēpo/
ris lapſu oīa pereūt. Idcirco fingit vnuꝫ ex fluminib⁹
inferni. Sed potius credo ab eo dici. ſ. ἀπὸ τοῦ ἄχεος q̄ſ
λύπης καὶ ξηροτάτης τῶν ἀλγέων. a. męſtitia ꝛ fluo
fluuius dolor:quoniā vbiq̄ ſine diph. ſcribit. Ab ache/
ron fiunt adiectiua Acherontius ꝛ Acherontinus. Vnde
Acherōtini ꝓpri oppidani:q̄ iuxta Acherontē habitāt.

Acherō in noīatiuo pe.breui:ꝛ ge.maſ. in vſu ē. Aſco.

Acherontia:ciuitas parua Apulię in monte ſita.

Achelous Aetolię rex:a quo fluui⁹ eiuſdē nominis ā
Pindo monte oriens:ꝛ Aetoliā a Carnania diuidens:ſi
Maleacū ſinum defluit. Thoas antea appellabat. Vnde
fit Acheloius a um:qđ modo poſſeſſiuuꝫ eſt: modo ꝓ
aqueus ponit. Vergi. li.j. Geor. Poculaq̄ inuētis ache/
loia miſcuit vuis. Ceteres eīn aquā omnē acheloiū nun
cupauere:q̄ ꝓmus poſt diluuiū erupiſſe terram fert. Si
ue q̄ achelous in grecia vbi tot ęgenia floruerūt:oīm flu
uior celeberrimus fuit. Hinc acheloides nymphę dictę.

Acheruſia:palus inter Capuam ꝛ Auerſam: ſunt.
per aperta plana vsq̄ ꝓpe Cumas diffuſa. Diodo. in ij
bibliothecę hiſtorię de ſepulchris egyptiorum. Qui helio
polim accolunt: hęc tradit Paludē eſſe acheruſiam: in
quā immittant cadauera in vlteriorē ripam deferenda.
Mauim vero ipſam quā traijcit barim: hoc eſt onerariā
appellari. Inde natā de charonte: q̄ animas trāſuehat
ſtygem:fabellā. Itē acheruſia ſpecus eſt iuxta Euxinū.

Achetę:cicadę ſunt argutę ꝛ canorę. A verbo ἠχῶ, qđ
eſt ſono ꝛ crepito. Lorinus.

Achilus pe.pr.o. qui ſine labijs eſt: ab α:ſine: χεῖλος: chi/
los labrum. Etiam margo. Sed Achelus potius dici de
bet:quia ε in ę longum vertit:vt κατάληξις.

Achilles qđ ꝛ achilleus dicit. Nam grece ἀχιλλεύς: no
men viri apud Home. cantatiſſimi:cuius genitiu⁹ tā in i
q̄ in is finit. Noīa eīn in eus diph. finita:apud antiquos
terminabant in es: Vt Theſeus theſes. Tideus tydes:
genitiu⁹ erat i is:theſys:tydis. Vbi in fine carminis abij
cit s:vt theſ tydi. Remāſit conſuetudo i Achilleus ꝛ Ulyſ
ſeus: Achilles: Ulyſſes. Quor genitiu⁹ eſt Achilli: Ulyſ/
ſi:in carmine Vergi. Troas reliquias Danaū atq̄ iuni/
tis Achilli. Diſſoluto genitiuo vſus eſt Hora. Ulyſſei ā
noīatiuo Ulyſſeus. Nā ꝛ greci ὀδυσεύς, Hec curſus du/
plices per mare Ulyſſei

Achilleū:gen⁹ ſpōgiarū ſpiſſuꝫ:ꝛ minor⁹ ac mollio/
rib⁹ fiſtulis:q̄ Achilles in vulnere curādo vſus fuit. Lc.

Achileon oppidum iuxta tumulū Achillis:a Mirtyle
neis conditū: vbi claſſis eius ſteterat. Lc.

Achilleo Miriphyllū herba appellata:q̄ eam Achil/
les inueniſſe tradit:in curādo vulnere Telephi. Lc.

Aciceris:ſecuris grea:q̄ in ſacrificijs veteres ſacerdotes
Aciale:vel aciare ferrū durum. Eius ma/ vtebant.
terię apō Brixianos maxima vis fit. Acicula vide infra.

Acidalus pe.cor. fons i Orchomeno oppido Bęotię
Veneri ſacer. Vnde Venus Acidalia dicta.

Acidula:pyra a ſucco ſubacido dicta. Lc.

Acidylius nodus:eſt ceſtus Veneris. Lc.

Acies tria ſignificat. ſ. acuitatē falcis:cultri ꝛ ſimiliū
quę ſecant. Columel. lib. v. Obtuſa eīn hebesq̄: ꝛ mol
lis:falx putatorem moratur:eoq̄ minus laboris efficit: ꝛ
plus labor:is affert vinitori. Nam ſiue curuatur acies:qđ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

accidit molli. Siue tardius penetrat: quod euenit in re/
tuso: & crasso ferramento: maiore nixu est opus. Et ἀπὸ
τοῦ ἀκουέειν. id est ab acuendo ducitur: sicut acumen &
acuo. Significat & exercitus instructionē: cū ad dimicā/
dum parat⁹ est: eo q̄ acuto ferro armat⁹ sit. Uerg. lib. ij.
Geo: g. Et campo stēnt agmen aperto: Directęq; acies.
Et acies gdē instructa his vocabulis vocari solet. Frōs:
subsidia: cuneus: orbis: globus: forfices: Serra: alę: tur/
res: comu: & quędā alia. Tertio oculi lumē. Lactan. lib.
de opifi. Acies enim. i. mēbrana illa perlucēs: quā ficcari
& obarescere nō oportet: nisi humore tersa pure niteat,
obsolescit. Per translationē acies sumit̄ p ingenij pspi
cuitate: Cicero in Cato. Nonne vobis videt̄ is animus
qui plus cernit: & longius videt se ad meliora proficisci.
Ille aūt cuius obtusior fit acies: nō videt̄. Dicimus aūt
tam acie q̄ aciē in genitiuo. Salust. li. j. hist. Dubitauit
acie pars: pro aciei. Cui⁹ rei causam vide apud Bel.

Aciem trahere dicunt aquę: pro eo qđ est acuere. Si/
militer aciem ferri exterimus vt acuta fit.

Acylon illicis fructus ab Homero vocatur. Cor. c.

Acinacis pe. cor. gladius Perficus. Hora. lib. j. carmi.
Uino & ripis medus acinacis. Hiero. cōtra Ioui. Extor/
sit acinacem de manu: & latus ei⁹ transuerberauit.

Acini pe. cor. inter fruct⁹ minutiores arborū fruticūue
uenius nascunt. Ut uuę grana: hederę grana: sambuci
tribuli: malipunici grana. Hieron. Nunc de acino vina
cei disseramus: granū paruū est ita vt vix duobus digitis
teneri possit. Baccę vero diffusi⁹: & rarius: vt fi uctus
lauri: oliuę: comi: loti: myrti: lentisci. Nonnunq̄ acini et
Baccę indifferenter ponunt. Uergi. Sanguineis ebuli
Baccis minioq; rubēte. Ab acinis uuę. Acinatiti⁹ a: ū fit
Ut vinū acinatitiū. Ulpia. ff. de vino legato. Acinatitius
plane vinum continebitur.

Aciritani: Hispana gens: simulacrū Martis radijs or
natū maxia religiōe colēs: quē Hecū. i. mare vocāt. Lc.

Acyphantē vbē Thessalię dici volunt: quę & Hindus
Acis fluui⁹ Sicilię: ex Aethna pcedēs. Ex dicit. Lc.
cuius ripis ferē Polyphemū saxuz in Ulyssem eiecisse.

Acitia insula: quę & Delos & Siphnus dicit. Lc.

Aclydes pe. cor. putat esse genus teli: per qō flagellum
immēsum iaci potest. Uergi. li. vij. Teretes sunt aclydes
illis Tela: sed hęc lento mos est aptare flagello.

Accolutus penul. pro. latine consequēs dicitur ἀπὸ τοῦ
Acone latie cos: grece ἀκόνη. ἀκολουτέερ. i. a seqndo.

Acone portus Bithynię esse fertur. Qui pruētu ma
lor graminū vsq; adeo celebris ē: vt noxias herbas aco/
nita nominemus. Sed vide in dictiōe Aconitum.

Aconitū pe. pro. herba q̄ ex cerberi spuma ꝓsperſa: ve
nenū efficacissimū ꝓtraxit: quo tpe eū Hercules ab infe/
ris traxit. Dictū aconitū ἀπὸ τῆ ἀκόνης, hoc e a cote. Iu
xta Ouidiū dicēte. Quę q; nascunt dura viuacia caute.
Mortales aconita vocāt. Sūt qui ab acone portu deri/
uant. Heracleę lyco flumini opposito: q̄ puentu malor
graminū: vsq; eo celebris fuit: vt noxię herbę illinc aco/
nita nominata sint. Alij q̄ iuxta nullū⁹ puluis interueniat.
Nā κονία. i. puluis ἀκονητί: sine puluere dicit. Nonnulli
hui⁹ rationē attulere: q̄n eadē vis īmotę esset huic: q̄ co
tib⁹ ad ferri aciē deterēdā: statimq; admota velocitas fē
tit. Pli. li. xxvij. scribit aconitū dictū: q̄ in nudis cautib⁹
q̄s aconas vocāt, nascat. Uel q̄n ἀκονίομαι est accele/
ro: q̄n morte accelerat. Sūt q̄ putāt eā herbā esse: quaz
napellum vocant vulgo: sed non est.

Acontię sūt stellę crinitę: seu impressiōes. Dictę ἀπὸ τοῦ
ἀκοντίου: hoc est a iaculo: q̄ iaculi modo vibrant ocyssi/

Acop⁹: gēma vitro silicis: pumicosa: mo significatu. Lc
aureis guttis stellata. Est & herba q̄ anagyros fructuo/
sa colore holeris: grauis odore: cuius semē cōmāducatū
vomitiōes facit. Ūn & puerbium: ἀναγύρου κίνεις, hoc est
anagyrū moues: de re aut facto detestabili: vñ nob nau/

Acquiesco ppie est accūbo. Se. Mihi / sea excitet. Lc
lo misc⁹ ero: si lassa ceruix mea in manipulo ferri acqe
scat. Et acquiescere est assentiri alior dictis: vt est illud.
Si te lactauerint peccatores: ne acquiescas eis.

Acquiro: quęrēdo adipiscor: ab ad & quero. Lc.

Acraton: mel purū atq; itegrū: qō nullū ꝓtraxit vitiū.

Acratismon: seu acratisma: latine ientaculū or: ἀπὸ τοῦ
ἀκρατίσμου, ὅ ἐστιν ἀκρατέω, Hoc est a vino & nō
limphato. Nā i aurora meracius bibere & salubre putat.

Acredula pe. cor. putat luscinia Et vsu receptū est.
auis: siue quā vulgo rauatinū dicim⁹. Lice. in Progne.
Et matutinos exercet acredula cantus.

Acrimonia: aspitas: ad varias refert res. La. de re ru/
sti. Et si vlcus acrimoniā eius fere nō poterit: farinā hor
deaceā misceto. Col. li. x. Abstineat omnib⁹ redolentibus
esculētis. Ut sūt salsamenta & eor oia eiusmina. Itē ſtēti
bus acrimonijs allij: vel ceparū. Amb. Et ille quidem si
adeo infectę res cellulę fuerint: q̄ maculas sola aq̄ non
purget: addit mollicie olei: saporis etiā acrimoniā. Per
trāslationē ponit̄ p vehemētia. Cic. li. iiij. ad Here. Hęc
exornatio tū multū venustatis habet: tū grauitatis & acri
monię plurimū. Itē ponit̄ p animi viuacitate: p acumi

Acris Italię fluui⁹ est. ne ingenij: & mētis ſueritate.

Acrisi⁹: Abātis argiuor regis fili⁹ & pater Danaes. A
q̄ fit acrisioneus a um. Uer. Quā or: vbē. Acrisioneis da
nae fundasse colonis. Et patronymicū sę. Acrisiōe ꝓ da

Acros latine summitas & cacumen dicit. nae.

Acrocerauni: mōtes excelsi int armeniā & hiberniam.
Sic dicti q̄ fulminib⁹ sepe ifestent. Nā κεραυνός fulmen
ἄκρος alt⁹: q̄si mōtes ignitas habētes a fulminib⁹ sūmita

Acrocorinth⁹: mōs peloponesi excelsus int duo tes.
maria: ęgeū. s. & Ionij stadior triū & dimidiati: Sub cu
ius radice in plano: intar mēsę: loco iacet oppidū Corin
thus. Uertex ipe acrocorinthi Ueneris sacrā habet ędi/
culā. Infra verticē Direnem fontē: haud affluentes: sed
perspicuas aquas habentem.

Acrocomus pe. cor. latine longas comas habens.

Acrochordones: verrucę sunt nostratis fabę amplitu
dine: quę pueros maxime infestant. Dictę quoniā i imo
angustę ita sunt: vt pendere videantur.

Acroma sentētia subtilis inquisitiōe & indagatiōe exq
sita. Ab ἄκρος sūmus: & μιμέομαι τὸ ζητέω. Inquiro.

Acromata greci voces & auscultatiōes vocāt. Aristote
les acromata notauit cōmētatiōes suas: q̄s discipul⁹ tra
debat: in qb⁹ philosophia remotior: subtilior: q; agitaba/
tur. Huic disciplinę: q̄ acromatice dr: tēp⁹ dabat in lycio
gymnasio matutino. Lā. accipe videt̄ p ipis hoib⁹ acro/
maton recitātib⁹: cū ait in Alex. Alexandrū nanos & na
nas: & mociones: & vocales exoletos: & oia acromata et
pātomimos pp̄o donasse. Sil⁹ Pli. in epi. Interdū in
quit audiebam⁹ acromata: interdū iucūdissimis sermo
nib⁹ nox ducebat. Alij appellāt acromata festiuas reci/
tatiōes: ludicras q; narratiōes. Qō signifi. Lice. p signis:
Hic q: festiuū acroma: ne sine corollario ō Quinto disce
deret: ibidē Quinus respectātib⁹ emblemata euellēda cu
rauit. Et Suet. in de Aug. scribit. Acromata hoc est nar
ratiōes: recitatiōes q; ludicras: & mimicas ab Augusto ī/
terponi solere Quinijs: ad Quictores oblectandos. Sic &
Amb. li. Hexa. intellexit cū ingt. O ēs se inuicē diligant
oēs se inuicē foueāt: & q̄si vnū corpus diuersa mēbra sus
tentēt. Quos nō mortiferi cant⁹ acromatū scenicor: qui
mentē emolliant ad amores: sed pcētus ecclesię.

Acsi: vide Ac.

Acta sūbstātiuū nomē & grecū: vltima deprīso accētu: si
gnifi. littus. Nā ἀκτὴ lit⁹ ō: ἀκταῖος littoralis. Uerg. li. v.
At pcul in sola secrete troades acta. Amb. li. Hexa. ō ce/
tis loquēs: q̄ nō in acta inquit: nec in littor⁹: sed in ath
lantici maris pfundis ferunt videri.

Actea nympha: ab acteo. littore maris dicta. Lc.

Acta ab ago gis: dicunt de reb⁹ pu atis: mino: ribus: sa
miliaribusq; q̄ in vbe fiut: & in sepia redigunt. Iuuena.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ſient iſta palã cupiẽt ⁊ in acta referri. In quo ſenſu etiã actus dicim⁹. Lice. Qđ ſi de vita mea: atq; actib⁹ huic cõ nitiato: reſpõdeo. Geſta vero q̃ fiũt in adminiſtratione magiſtrat⁹: in bello: ⁊ in reb⁹ maiorib⁹: ⁊ ad rẽp. ptinẽti bus: vt geſta Cęſaris: geſta Põpeij. Acta diurna q̃ p ſin gulos dies fiũt ⁊ ſcribunt: ea greco vocabulo Ephemeris: latino diariũ dicebãt. Sueto. de Cęſa. Jnito bono re: pmus omniũ inſtituit: vt tã ſenatus q̃ populi diurna acta cõficerent. Acta vero ei⁹ q̃ togat⁹ in rep. verſatus ſit cũ impio: ac poteſtate: ſũt ꝓprie leges. Lice. Quere acta Bacchi: leges Semp: oniq; proſerent.

Acta ⁊ actitata, ingt Lo: nu. ita diſtinguunt: q̃ acta ſũt q̃ extra iudiciũ fiũt: actitata ea q̃ in iudicio. Hęc illic. pu tẽ ⁊ acta ⁊ actitata vtrobiq; fieri: ſz actitata frequentiam Act⁹ a. um. ponit ꝓ cõplet⁹. Ter. li. vj. adnotare. His actis ꝓpere exequit pcepta Sibyllę. Ido appulſo. idẽ li. ij. Siue error vię: ſeu tẽpeſtatibus acti. Ido infixo Idẽ li. ix. Si virib⁹ enſis adact⁹ Trãſadigit coſtas. Ido amoto. Idẽ li. xj. Accelerãt acta pariter teſtudine volſci Ido coacto: territo. vt Idodigis acti cęleſtibus oſſa pia bunt. Alia ſignificata quere in Ago.

Actus ys. generali vocabulo ỏ: oĩe qđ agit: aut dici tur. Salluſt. Cõſtituerat vti cũ Catilina in agrũ ſeſulanũ cũ exercitu veniſſet. L. Beſtia tri. ple. cõcione habita de actib⁹ Ciceronis q̃reret. i. de his q̃ Lice. dixerat: aut fece rat. Vt in plebis odiũ adduceret. Interdũ act⁹ ỏ: hiſto: ria. Piero. li. de vir. illu. Euãgeliũ: ſicut audierat, ſcripſit. Act⁹ ỏ apt⁹: ſicut viderat, ipe cõpoſuit. Jn eo eñ ope act⁹ ipo: virtutib⁹ inſignes explicãt: q magis geſtu cę: poris pficiunt. Et partes comędię: ac tragędię dicuntur actus, a geſtib⁹ hiſtrionũ: qui ex hoc ipo actuoſi dicunt. Et act⁹ ỏ: ſpatiũ i agro cẽtũ viginti pedũ: q̃ in eo boues agerent: cũ ararent vno impetu iuſto. Tres aũt reperiun tur act⁹: minimus: q̃dratus ⁊ q̃dratus duplicat⁹. Mini mus q̃tuo: pedes habet latitudinis: longitudinis pedes cxx. qđ ſpatiũ in agris erat inter vicinos. Quadrat⁹ vn/ diq; cxx. pedib⁹ pfiſſit. Quadrat⁹ duplicatus iugerũ pię ſtat. Rurſus act⁹ vt modeſt. de ſerui. ruſtic. ſcribit: eſt vbi arméta habere: ⁊ vehiculũ ducere licet: Jter quo qs pe/ des: vel eques commeare poteſt.

Actũ eſt: ſemper in malã parte accipit. Vt actũ eſt ỏ re pub. i. reſpub. extincta: deſperata: perdita eſt.

Actio cũ ab ago nomẽ verbale ſit: multa ſignificat. Nã q̃q; pnũtiationẽ. Lice. de opt. Eſt eñ actio q̃ſi corpis q̃ dã eloq̃ntia: cũ ꝓſtet e voce atq; motu. Quid aũt ſit p: o/ nunciatio. Idẽ li. j. ad Herẽ explicat. Pronũtiatio eſt vo cis: vult⁹: geſtus moderatio cũ venuſtate. Oñq; actio po nit ꝓ o: atiõe ſcripta: q̃q; p hiſtoria. Cũ Piero. Aliũ q̃z volumẽ ꝓdidit egregiũ: qđ titulo aplicarũ actionũ ꝓno/ tat. Oñq; ỏ: defenſio: ſiue oĩo p cauſę defenſiõe: aut ali/ cui⁹ rei de q̃ agit. Lj. Q. Valerio. Actione mea. L. Cęſar ꝓmo ſuo ꝓſulatu lõge i agraria cõp: obtinuit. Et actio ius qđ ſibi debebat in iudicio perſequẽdi. vt lib. j. ad Her. Et a cauſa cadit is q̃ agit: niſi habeat actionẽ. Actionũ vero, ſicut docet Vlpi. ſunt duo genera. Jn rem: quę di/ citur vindicatio: ⁊ in perſonã: quę cõditio appellat. Jn rẽ actio eſt p quã rẽ ñram q̃ ab alio poſſidet petim⁹. Et ſp aduerſus eũ eſt: q poſſidet. Jn pſonã actio eſt, q̃ cũ eo agim⁹ q obligat⁹ eſt nob ad faciẽdũ aliqd vel dandũ. Et ſemp aduerſus eũ dẽ locũ hz. Sumit interdũ actio ꝓ bñ ficij accepti ỹbor ẽta redditiõe. Lic. Plãco. Quãq; gra rũ actionẽ a te nõ deſyderabã. Interdũ ꝓ adminiſtratõe. Lactã. li. de ira dei. Dei ỹo actio q̃ põt eẽ niſi mũdi ad/ miniſtratio. Et gñaliter capit ꝓ oĩ opatiõe atq; actu. Vt apud Lic. li. j. offi. Virtutis eñ laus oĩs in actiõe cõſiſtit.

Actor q aliqd agit. Qui cauſã agit: ut orator. Qui ge/ ſtũ vult⁹ ⁊ corpis agit: ut mim⁹ ⁊ hiſtrio. Et q comędias ⁊ tragędias agit: vt comęd⁹ ⁊ tragęd⁹. Cęterea actor ỏ: Illicus: qui res noſtras curat: quem factorez ſolemus appellare. De quo Col.

Actor oris pe. co. nomen viri propriũ. Vergi. lib. xij. Actoris Arunci ſpolium quaſſatq; trementem.

Actuarius ab actibus actoris. i. hiſtriõis ỏ: Et is ſignificat q̃ acta actiõeſq; deſcribit veloci ſtilo: eaq; deſcripta deinde recitat. Quod ſignificare videt Sene. his verbis. mſtũ viua vox facit: nõ qđẽ hęc ꝯtalienis ỹbis cõmodat ⁊ actuarij vice fungit. Actuari⁹ igit tãq; notari⁹ é. Sue. in Cęſa. Quã non imerito Auguſt⁹ ęſtimabat magis ab actuarijs excepta male ſubſequntibus ỹba dicẽtis: q̃ ab illo editã. Et actuarius eſt q̃ acta publica ſcribit. Jtẽ q apt⁹ eſt ad uehẽdũ. Cũ actuarię naues paruę dicte ſunt celeres q̃ cito agi poſſint. Sal. His actuarię naues circi ter triginta decẽ onerarię erãt. Sic̃r actuari⁹ ỏ: cui⁹ act⁹ Actualia noĩa q̃ ab (eſt: ſic̃ fructuari⁹ cui⁹ fruct⁹ eſt. actu deſcẽdũt: vt dux: rex: curſor: nutrix.

Actualis ſciẽtia: q̃ ꝓpoſitas res opatiõibus ſuis expli cat: cui⁹ partes ſunt tres: moralis: diſpoſitiua ⁊ ciuilis.

Actuoſus ab actu etiã deſcẽdit: ⁊ ỹcat eũ q̃ in actib⁹ p/ ſertim in geſtib⁹ corpis abũdat: ⁊ multũ ſe exercet. Do. in Ter. Hęc ſcena actuoſa eſt magis in geſtu: q̃ in oĩo/ ne ꝓſtituta. Amb. li. hex. Nãq; iſtarũ artiũ aliq̃ ſunt actuo ſę: q̃ ſunt in corpis motu aut ſono vocis. Ponit ⁊ actuo ſus ꝓ opoſo: q̃ ſemp aliqd facit. Sene. Jracũdos ſerui/ da natura animi facit. Eſt eñ actuoſus: ⁊ ptinax ignis.

Actuoſus: factioſus: q̃ vna quid agat faciatq;.

Actuus qui agit. Cũ actiuũ verbũ opponit paſſiuo.

Acto as. freq̃n. ab ago: nõ eſt in vſu: ꝓ eo vſurpamus Actito as pe. cor. freq̃ntatiuũ oĩũdũ nõ oĩ. (actito as. tũ ab ago. Nã ſic̃ nõ eſt ſcriptito a ſcribo: nec lectito a le go: nec factito a facio: q̃ nõ a ſupino primitiuo⁹ formã tur: q̃ ſi formarent acto: ſcripto: lecto ⁊ facto diceremus. Sed iccirco nõ ſic formãt: q̃ male ſonarẽt ⁊ ãbigua fo rent. Jgit actito ab acto as. freq̃ntatiuo. Scriptito a ſcri pto: lectito ab lecto: ⁊ factito a facto formari cẽſẽda ſũt. Et ꝓprie actitare ỏ: in cauſis. Pli. Magis miraberis ſi ſcieris illũ aliquãdiu cãs actitaſſe. Sue. in Galba. Ido/ diceq; i dicẽdo facultatis cãs iduſtri⁹ actitauit. Aug. li. ij. de ci. di. Ad ludos trãſtulit. Quis igit i agẽda vita nõ po ti⁹ ſectãda arbitret q̃ actitant ludis auctate diuia inſtitu tis: q̃ ea q̃ ſcriptitant legib⁹ hũano cõſilio ꝓmulgatis.

Actutũ pe. ꝓ adverbiũ tpis ab actu. i. celeritate deri/ uatũ. Signi. eñ cõſeſtim ſine dilatiõe. Ter. in Phor. Ag

Acteon cũ diphthongo Ariſtei fili⁹ (gredere actutũ. a Diana in ceruũ cõuerſus ⁊ a ſuis canibus dilacerat⁹. Eius fabula diffuſa ab Ouidio narratur.

Actę⁹ a. um. ỏ: ꝓ athenięſi. Nã attica regio apud pri/ ſcos dicta ẽ nõ ſolũ Attthis. idos. ab atthide Crani regis filia: vt ingt Euſtathi⁹: ſz etiã Acte. vt Pli. li. iij. ⁊ Gel. te/ ſtant. Vel ab acteõe: vl ab acteo rege idigena. Pli⁹. n. atti cã regionẽ actẽ dictã Lycophrõ grec⁹ poeta inuit. Apõ qué Caſtor ⁊ Pollux. ὀκταῖνος λύκαι appellãt. Vl q̃ lit tor: aſſere tota ſit exili ⁊ ãguſto q̃dã uelut margie: vt au ctor ẽ Stra. Cũ Oui. j. met. Sepat aonios acteis pho/ cis ab oris. Vult. n. pnaſſũ mediũ eẽ inſ Beotiã ⁊ Athe nas. Attica etiã regio qũdã Jonia eſt vocata: a Jonio Apollis ⁊ Creuſę Erichthei filio. Vel vt ingt Stra. ab Act⁹ fuit tragędiarũ ſcriptor nat⁹ (Jone Xuthi filio. libertinis parẽtib⁹: ⁊ inſ colonos Piſaur deduct⁹ eſt. A q̃ ⁊ fund⁹ Actian⁹ iuxta Piſaur dict⁹. Jn ſcribẽdis tra/ gędijs ſententiaz guitate: ỹboz põdere: pſonaz auẽte cla

Actiũ Epiri pmõtoriũ. Vbi Augu. deuictis (riſſim⁹. nauali plio Antonio ⁊ Cleopatra v: hẽ cõdidit: ⁊ Nico/ polim a victoria noĩauit. Hinc act⁹ a. um. ⁊ actiac⁹ a. ũ. Vergi. Actiaq; Jliacis celebr: am⁹ littora ludis. Sappho ad phaonẽ. Cur nõ actiacas miſerã me mittis ad oras.

Actia oz. ludi gnquẽnales actiaci Apollini actio dica ti q pri⁹ ⁊ a finitimis agebant. Sed ab Auguſto honoz Acus q̃rtę decli. ge. ſę. inſtr̃m (ficẽt⁹ celebrati ſuerũt. eſt q̃ ſarcinatrix ⁊ ornatrix vtiq; ad diſcernẽdos capillo: ab acuta cuſpide. Juue. Jlle ſupciliũ madida fuligine

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tin ctũ. Obliq̃ ꝓducit acu. Mar. Figat acus toꝛtas ſuſti neatq; comas. Paleę etiã fruméti ac⁹ dicunt: a ſimilitudine ac⁹ q̃ ſuim⁹. Col. li. ij. Mã ſemina excuſſa in area iacebunt, ſupq; eodẽ modo reliqui faſciculi excutient ac duriſſimę ac⁹ electę: ſeparateq; erũt a cudentibus. Sic exercitus inſtructio acus dicit: q̃ ea militũ pars vehementiſſima ſit ad hoſtẽ uulnerandũ acumine telorũ.

Acũcula dimi. ab acu q̃ vtiq; mꝛieres ad ornãdũ Quale ẽ diſcerniculũ qđ capill' diſcriminãdis ẽ accõmodatũ

Acicula formatiõe nõ ꝓcatiõe dimi. eſt ab acu: vt ingt Plaiſcia. Qua utunt' mꝛieres ad ornatũ capitis. Eſt t acicula piſcis tenuis ac longus: qui t acus dicitur.

Acupictoꝛes q acu pigũt alio noie phꝛygiões appellãt ab phꝛygia regione Troię: vbi primũ inuẽta hęc ars ꝺr. Nõ aũt cõpoſita: vt Phocylides. μίτε γαμο κλοπεῖμ. i.

Ac⁹ci. ge. ma. q vt acicula ꝺr: vt (neq; nuptias furare. paulo ſup. Piſcis gen⁹: de q̃ Mar. Et fati⁹ tenues ducere credis acos. Hic etiã bellona ꝺr. Pli. Ac⁹ ſiue bellonę vn⁹ piſciũ dchiſcẽte ꝓpter multitudiné vtero perit.

Acus ceris. ge. neu. purgamẽtũ fruméti. Col. lib. viij. Mã ſubꝛubanis lactẽs porcus acere nutricãdus eſt.

Aculeus ſpiculũ: vel res ſeu oꝛo pũgẽs. Col. lib. j. Hec palude qdẽ vicinã eẽ oportet edificijs: nec iũctã militarẽ viã: q illa caloꝛib⁹ noxiũ uir⁹ eructat: t ifeſtis aculeis armata: culices: muſcas: tabanos: q̃ in nos dẽſiſſimis agminib⁹ inuolãt. Cũ t ꝓ q̃dã torméti gñe ponit q̃ forte veluti acu ſãcti martyres pũgebant. Per trãſlationẽ Ivo canim⁹. Tu deuicto mortis aculeo: apuiſti credẽtib⁹ regna cęloꝝ. Li. de optimo dicẽdi gñe trãſtulit ad oꝛiones Hoꝛ. oratio ingt neq; neruos: neq; aculeos oratoꝛios: ac foꝛẽſes hꝫ. Hinc fit aculeat⁹ a. um. qđ aculeũ: hoc eſt acutũ aculei inſtar hꝫ. Pli. li. xj. Sine ore eſt ꝓ eo qđã aculeatũ linguis ſimile: t hoc in pectore quoq; roꝛé lãbunt reliqꝛũ gbuſdã aculeus in oꝛe: vt aſilo ſiue tabanũ dici/

Acumẽ pe. p. ſubtilitas alicui⁹ rei. Per trãſ/ (placet. lationẽ ponit ꝓ ingenij ſpicacitate. Col. in pſa. Facillimã eẽ nec vll⁹ acuminis ruſticationẽ q̃ q̃ in acumẽ terminẽt: interius magis penetrẽt: q̃ mõ ſolẽt ſpicacia in/

Acumino pe. cor. acutũ facio. La/ (genia penetrare. etan. de opiſi. In q̃dꝝ pedibus aũt cõtextũ ſpinę a ſummo capite deductũ: lõgius extra coꝛp⁹ eduxit: t acuminauit in caudã: vt obſcęnę coꝛpis partes: vel ꝓpter ſęditatẽ tegerent: vel ꝓpter teneritudinẽ munirent: vt aialia q̃dã minuta t nocẽtia: motu ei⁹ arcerent a coꝛpoꝛe.

Acuo is. cui. cutum. ꝓprie accõmodat falci: cultro: t hmõi q̃ acui põt. Col. li. ij. Quoties falcẽ acueris: ea pelle aciẽ detergito: atq; ita putare incipito. Per trãſlatiõez Hie. ad Ctheſi. ſtilo accõmodauit. Foꝛſitan ingt veſtra dicemus: t fruſtra ingenij acuetis ſtilũ i. exercebitis. Teren. in adel. opib⁹ adhibuit cũ ait. Attẽtiozes ſum⁹ ad rẽ oẽs q̃ ſat eſt: qđ illos ſat ętas acuet i. docebit. Ver. lib. j. Be. in ſili ꝓcatiõe cordib⁹ tribuit. Curis acuẽs mortalia coꝛda. Li. Trebonio. viris appoſuit. In excitãdo aũt t in acuẽdo plurimũ valet: ſi laudes illũ quẽ cohoꝛteris. Et li. iij. offi. Duę res q̃ láguoꝛẽ afferũt: cęteris illũ acuebant: ociũ t ſolitudo. i. incẽdebãt. Idẽ in Lel. dictis attribuit. Multa ei⁹ t in ſenatu: t in foꝛo vel prudẽter: vel ꝓviſa acta cõſtãter: vel reſpõſa acute ferebant. Aug. lib. de vera religiõe prudẽtię applicauit. Acuit in tẽtatiõib⁹ prudẽtiã: vt nõ ſolũ in eas nõ inducat: ſed fiat etiã vigilãtioꝛ. Hui⁹ vbi cõpoſita ſunt exacuo: qđ eſt valde ſeu pfecte acuo. Vergi. i. Geoꝛ. Exacuũt alij vallos: furcaſq; bicoꝛnes. Per ſilitudines etiã addẽtes t linguã trãſſertur. Idẽ li. iij. Be. Dẽteſq; ſabellic⁹ exacuit ſus. Et i Pſ. Qui exacuerũt vt gladiũ linguas ſuas. Dręacuo: pri⁹ acuo.

Acut⁹ a. ũ pe. p. qđ acu/ (Cato. Citẽ tenerã ꝓacuto. mẽ hꝫ. Cũ gladiũ acutũ dicim⁹: t palũ acutũ. Trãſſert t ad incoꝛpea: vt acutũ ingeniũ: acut⁹ viſus. Interdũ ponit ꝓ aſpo. Ver. Et acuto murice. Acutã aũt vocẽ tenuẽ t altam vocamus.

Acupedi⁹ ꝺr: ille: cui ꝓcipuũ ẽ in currẽdo pedũ acumẽ

Acuiſtici ſunt auditoꝛes: quales etiã diſcipuli pythagoꝛę. grece ἀκουσόσ auditoꝛ. Lc.

Acyrologia latine impropria locutio. Mã ἀκυροσ acyros impropria t a λέγω logia locutio: vt hunc ego ſi potui tũ ſperare doloꝛẽ: q̃ ſperare ꝓ timere dixit. Mã ſperamus bona: timem⁹ aduerſa. Et acyrologia eſt dictio minus conueniẽter elata: vel nõ ꝓpꝛijs dictionibus obſcurata ſentẽtia. Ut accede ad ignẽ hũc: iã caleſces plus ſatis. Ibi enim nullus ſignificat: ſed meretrix.

A ante B

Ad ꝓpoſitio eſt q̃ tã cõpoſitiõe q̃ in appoſitiõe inuenitur. Et plerũq; ꝓximitatẽ ꝺcat. Curti⁹. erat ad ripã fluminis ingẽs arbor. Lice. Dece fiſcos ad Senatoꝛẽ quẽdã relictos. Col. li. j. Quicqd appoſueris fiſſũ erit rimoſumq; i. iuxta poſueris. Habet q̃nim ſi fiſſitudinis: vt ad vnguẽ: adeq̃. Habet vim intẽdẽdi: vt admodũ i. valde. Adedo ĩ totũ do. Denotat motũ ad hoięz Ter. i phoꝛ. Sed qd ceſſas hoięm adire? Interdũ motũ ad rẽ. Vir. Necdũ illis labꝛa admoui. Interdũ ad locũ. Sal. in Jn. Pleraq; loca hoſtilit' cũ egꝛatu accedit. Ubi ſciẽdũ q̃ licet ad ꝓximitatẽ ꝺcet: ſępenũero tñ etiã locũ apꝛẽdit: ſicut hic. Et Li. Tyroni. Ego ad vꝛbez acceſſi. Importat q̃nq; ꝺtrarietatẽ: ut ad illũ mihi pugna eſt. i. contra illũ. Lice. Me ad ea medit⁹re impatũ te offendã. Oñq; cõparatione: vt Cęſar nihil ad egꝛatũ tuũ. i in cõpatiõe egꝛatus tui. Oñq; additionẽ: vt ad hęc mala. Oñq; ad cauſã vt ad qd b feciſti. Capit ꝓ circit: vt ad duo milia hoim occiſa ſunt. Ibro ſup. Terẽ. in And. Tũ ſi qs magiſtrũ cępit ad eã rẽ ĩprobũ ipm animũ ęgꝛotũ ad deteꝛioꝛẽ partẽ pleriq; applicat. Donat⁹ ad eã rẽ ſup eã rẽ: b eſt ſup amoꝛẽ. Uſurpat ꝓ añ. Vir. Cunctanté ad limina tẽpli. Jtẽ ꝓ poſt: vt ad hęc. Significat t tpalitatẽ. Et b duobus modis. Uno cũ tpis cõditioné uel neceſſitaté vel opportunitatẽ importat. Quinti. Fingere nimiz ad tps videor: t rẽ nimiũ manifeſtã imprudẽter cõꝛobare. Alteꝛo cũ ꝺcat tpis ſpatiũ: vt denotet vſq; ad t includat tẽp⁹ cui adiũgit. Ut ſilebo ad annũ: latebo ad tps. Var. Qui cũ ad tps latitaſſet: tñ dẽ ſub ſpõda iacẽs inuẽt⁹ eſt. Lic. ꝓ Lęci. Cũ amic⁹ ad idẽ venit in caſtellũ: qđ ꝺcat die ꝓſtituto. Aliqñ tñ ponim⁹ ad: t vſq; Sal. in Jug. Illiq; t vſq; ad noſtrã memoriã romani ſic laboꝛauere. Cõphẽdit t numerũ cui iungit. Liui. li. ij. Cõſul roman⁹ in algido cõſecut⁹: ad vnũ oẽs occidit. Plau. in Epi Quãti emptũ ad minimo ad quadraginta foꝛtaſſe eã poſſe emi minimo minas. Inuenit q̃nq; ad abſolute poſitũ. Ut apũd Terẽ. in Adel. Ubi ad Dianę veneris. Subintelligit tẽplũ: ſed attice. Hoꝛa. in Serm. Cẽtũ erat ad Ceſte. Cętoꝝ notãdũ q̃ ad in cõpoſitiõe cũ iungit dictiõib⁹ incipiẽtibus a. c. f. g l n. p. r. s. t. mutat d in literas ſequntes: vt accurro. affero: aggrego: alligo: annumero: appono: arrogo: aſſiſto: attribuo. Excipiunt agnoſco: in quo d abijcitur: aut in g mutat. Sic in agnat⁹ euphonię cauſa. Aperio ſili: adſum vbi d remanet: ſic ſuo dicet loco. Sed ſi cõponat cũ a. b. d e. h. i. o. u. ſemp d integra remanet Ut adamo: adbibo: adbꝛeuio: adduco: adeo: adhibeo: adimpleo: adoleo: aduoco. Si vo cũ q: d mutat in c: vt acquiro. Anquiro aũt ab an ſit. Ad kalendas gręcas. i. nunq̃: eo q̃ gręcis kalẽdę nõ ſunt. Inſtitutũ ab Auguſto q cũ aliquos ſoluturos nõ putabat: ad kalẽdas gręcas ſoluturos aiebat. L. Ad tertiũ kalẽdas t tertio kalẽdas auctor Cornu: t Calla differũt. q̃ tertio kalendas de certo ſemp die dicit: ad tertiũ etiã de incerto: hoc eſt de eo q̃ eſt circiter tertiũ kalẽdas: t ita de cõſimilibus.

Adad aſſyrioꝝ lingua ſolũ t ſol: eo q̃ tñ luceat.

Adam hebraica lingua: ſicut lib. j. Joſephus ſcribit idem eſt quod rubens: quoniã cõſperſa rubra terra factus eſt. Talis enim eſt virgo tellus t vera.

Adagiũ dictũ eſt ꝓ uerbiũ qđ ſacetis hoibus adſcri-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tur: q̃si circũagiũ: q̃ p oĩa hoĩm circumferaſ. Sel. Hinc natũ ẽ frequẽs apd grẽ adagiũ. Nõ cuiuis hoĩm cõtingit adire corinthũ. Idẽ vet⁹ adagiũ eſt: nihil cũ fidib⁹ g̃culo.

Adagia ę. modo vetũla recẽtis partus dicitur: modo ad agendum apta.

Adamaſtor nomen gigantis ſtaturoſi: ꝛ membr: atura immani cõſpiciẽdi. apud Claudia. Damaſtor dicitur in gigantomachia. Seruiuſq; Damaſtor: Ad depellendos ia culã dum quęreret hoſtes. De hoc Sidonius Apoſphirion. Pangea rapit rhodopẽq; Adamaſtor.

Adamas pe. cor. Lapis quẽ nõ domitũ poſſumus appellare. Cõponit enĩ ex α priuatiua particula ꝛ δαμάζω Damaſtor: domo: eo q̃ nulli cedat materię: nec ferro quidem. Nã ꝛ ſi ponaſ ſupincudẽ ꝛ graui ictu feriaſ: ante incus ꝛ malleus vulnus accipiũt: q̃ adamas cõteratur. Cũq; ignis oĩa domet ꝛ omnia metalla cõſumat: reddit adamãtẽ puriorẽ: ſolo hircor calido ſanguine diſſoluit. Sũt aũt adamantiũ genera q̃ttuor. ſ. indicus: arabicus: macedonicus: ꝛ cyprius. Qui in india naſcit: eque magnus eſt nucleus ac auellanę: cui ſimilis eſt arabic⁹: ſed aliquãto minor. Qui in Macedonia in philippico auro nuẽquis eſt olim: cucumeris ſemini par eſt magnitudine. Cypr⁹ colorẽ aereũ repſentat: ꝛ in medicamine plurimũ valet. Eſt etiã adamas cognoĩe Siderites: q̃ ferrei ſit ſplẽdoris. Cęteris adamantũ generibus põderoſi or: ſed diſſimili natura. Utpote qui ꝛ fi angaſ ictibus: ꝛ adamante alio pforẽ eo qui cyprius eſt. Uolũt qdã adamante indico q̃ omniũ p̃cioſiſſimus eſt: tãtã ineſſe vim: vt iuxta magnetẽ poſitus ferrũ ab eo abſtrahi nõ patiatur: aut abſtractũ ad ſe rapiat. Uenena p̃terea: lympha: tiones: metuſq; vanos abigit ex hominũ mẽtibus. Eſt ꝛ adamas nomẽ fluuij indici: in q̃ lapis adamas reperiť.

Adamãtinus a. um. pe. cor. quod eſt ex adamãte. Pro per. Colchis flagrãtes adamantina ſub iuga tauros.

Adamanteus a. um. pe. pro. idẽ quod adamantinus. Qui. lib. vij. me. Ecce adamãtęis vulcanũ narib⁹ cflãt.

Adamo as. pe. cor: amator: e amo. Alm. de diua Igne. Dũ a ſchoꝛ reuertiť: a pfecti filio adamaſ. Interdũ adamare eſt honeſte ac valde amare: vbi quacũq; re ỏr. Ci. lib. iij. de or. a. Deinde ab Antiſthene q̃ patiẽtiã ꝛ duritiã in Socratico ſermone adamarat. Hieroñ. Ygĩť adamato quaſi ibidẽ ſibi offerreť habitaculo. Aug. li. j. cõ. Adamauerã latinas lite: as nõ quas primi magiſtri: ſed quas docent qui grãmatici vocantur. Inueniť ꝛ adhamo as. cum h. de quo in dictione hamus.

Adamuſſim. vide Emuſſis.

Adaperio ꝛ adapertilis. vide in aperio.

Adapto. vide apto: qui ſimpliciũ rem ſignificat.

Adaquo as. pe. cor: ex ad ꝛ aquo. i. aqua reficio. Sue. in Gal. Ita decreuit vt ad locũ vbi adaquari ſolebat iumentũ duceret capite inuoluto. Hiero. in lib. gñ. Amoueamus lapidẽ vt adaquem⁹ gregẽ. Aquo as. Ro ab aq̃ fit: qd̃ aquor: aquaris ỏr ꝛ magis i vſu: ꝑcatq; aquã haurio: ſiue ſumo. Liui. li. xxvij. Receptui ꝑpe cecinit ꝛ miſit ad flumẽ vñ aq̃bant. Et lib. xxv. Ex eodẽ ritu vtriq; cũ p̃ſidio leuis armaturę ſunt aq̃ti. Aliq̃n aq̃ri eſt aq̃ reficere. Sal. in Jug. Aquatũ eſt equos egreſſus.

Adarea ſpecies arũdinis in italia naſcẽtis: circa arũdineo tenues: vbi ſpuma aquę dulcis ac aq̃ marinę ſe miſcent: quę ꝛ Callamodinus dicitur.

Adasso pro adigo veteres dixerunt. Plautus. Utinã diui adaſſint ad ſuſpendium. C.

Adaſus ſpecies tunicę ſic dictę q̃ ab humeris nõ era

Adaugeo ꝛ adaucto. vide in augeo. (conſuta. Et

Addax aphus ỏr q̃ grecis ſterciceros ab cõtortis cor:.

Addico cis. pe. p. idẽ dico ꝛ dicẽdo ap: (nibus. Cic. probo: adiudico. deſtino: deputo. Ter. li. iij. Huic me q̃: cũq; fuiſſet addixi. Cũ addictũ: deuotũ: obnoxiũ: deſtinatũ. Cice. j. de offi. Et is q̃ morti addict⁹ eẽt. Aliq̃n addicere eſt: auctiõe vẽdere: ꝛ qd̃ in hmõi vẽditiõe ỏr liberare. Nã liberatõis vocabulũ: vt Pau. inqt: eandẽ vim habet quã ſolutiõis. Hoc aũt fit cũ multi ſunt emere volẽtes: ꝛ ali⁹ alio mai⁹ p̃tiũ offert. Pli. Tabulas inde oẽs ex publico ꝑ ęs alienũ ciuitatis addictas: Scauri ędilitas Romã trãſtulit. Addictas h̃ ẽ publice vẽditas. Hinc titul⁹ ẽ de die in diẽ addictõe. Quint. Oẽs facultates in p̃tia collegi. rus: ſeruulos: ꝛ oĩa vtilior: a ꝑranti feſtinatiõe parẽtis addixi. Pau. Si empto: aliũ nõ idoneũ ſibi ecit: eiq; fund⁹ addict⁹ eſt: nõ video quẽadmodũ por: ſit empt⁹: cũ alia ꝺditio ꝛ vera ſubſecuta eſt. Sed ſi neut ſubiecit em ptorẽ: maiori aũt p̃tio addictũ eſt p̃tiũ ei q̃ ſoluẽdo nõ eſt abitũ eſt a ꝑore emptore: qa ea melio: cõditio ỏr: quã vẽdito: appꝛobauit: cui licuit nõ addicere. Sue. in cęſ. Amplifſima p̃dia ex auctiõib⁹ haſtę minimo: ſeu vt qdã legũt nũmo addixit. Et addicere ptor dicebaſ q̃n debitorẽ tradebat creditori. Ut in eũ ꝛ vitę ꝛ necis ꝑet ptãtẽ: cũ ſoluẽdo nõ eẽt. Eſt enĩ vnũ ex tribus verbis ptorijs q̃ ſunt hęc. Do: dico: addico. In diſciplina ꝛo augurali aues dicunť addicere: q̃n ratũ faciũt auſpiciũ. Li. Fa. auſpicanti aues ſemel atq; iterũ non addixere.

Addiſco is. p. dd. i. bñ diſco vl ad ea q̃ didicerã addo

Addo is. adiũgo. Et dicim⁹ h̃ meis malis: vel ad mea mala addiť. Ci. Appio Pul. Illud velim ſi habeas in: telliges hac re nouata additũ poti⁹ aliqd ad meũ erga te ſtudiũ cui nihil videbať addi poſſe q̃ qcq̃ eẽ ỏtractũ.

Additus a. um. pe. cor. adiunct⁹: ꝛ q̃nq; inimic⁹ dicit. Ut apud Ter. Hec tenuis addita inno: Uſq; aberit.

Addo as. iuxta do. Plau. in tru. Tuo arbitratu q̃ ũ

Addoceo: etiã doceo. Hora. Sollici (bebis addabiť. tis animis onus eximit addocet artes.

Adduco pe. pro. ad aliquẽ ſeu ad aliqd duco. Ut eſt illũ: adducũt illi mulierẽ in adulterio deph̃ſam. Terẽ. Adducimus tuã Bacchidẽ. Interdũ inuitũ duco. Idẽ. Si illũ põt q̃ alicui⁹ rei eſt etiã eũ ad nequitiã adducere. Dicimus etiã adducã te in meã ſentẽtiã. Interdũ adducere eſt cõtrahere. Uergi. li. iij. geor. Ubi ignea venis: Oĩbus acta ſitis miſeros adduxerit art⁹. Hinc adductã frõtem iratã hie dicunť: hoc eſt cõtractã ꝛ ꝓſtrictã. Interdũ into: quere: rotare. Idẽ li. ix. Ipſe ter adductas circũ caput egit habenas. Interdũ cogere. Ci. Nullo imbri: in nullo frigore adduci: vt capito operto ſit. Aliq̃n ꝑduco: extẽdo. Ter. Ocyus adduco torquẽs haſtile lacerto.

Adequo. vide Aequo.

Adedo pe. cor: in totũ edo: cõſumo. Ubi adeſum conſumptũ. Nã ibi ad auget. Ter. Nã ſępe fauos ignot⁹ ade

Adelphoi. delphõ: priſca lingua grecor (dit Stellio. vnũ ꝓcat. Cũ Apollo delphion ỏr: q̃ſi vn⁹ ꝛ ſolus. Sic ꝛ fratres adelphoi: q: iã nõ ſoli. Cũ Terẽ. Comędiã ſcribit Adelphi: q: in ea tractat de duob⁹ fratribus. Sed q̃modo: q: nõ ſolus filius eſt Jouis: neq; a grecis ita dici vſq; memini: ſed bñ delphi ꝛ delphic⁹ Apollo a delphine ỏr: pgrãdis. Teſtis eſt Home. his verſi ἠύχεσθαι δ' ἔπειτα παραιſάμενοι περὶ βωμὸν ὡσ μὲν ἐγὼ τὸ πρῶτον ἐμῇσι φρεσὶ μήδομαι ἔμπης Δεῦ πόντῳ ἐλάσαντε νεὼς Δελφῖνι θοῇσι ἐς μαντοσύνην ἀγέρουσα ὡσ ἐμοὶ εὔχεσθαι Δελφινίῳ ἄνακτι ὃ βωμὸν ἀμφιβέβηκε Δελφιωσὶ καὶ ἐπιώσεσσιν ἄνασσει. Ubi are poſtq̃ aſtantes circa aram, vt qdã ego primã in obſcuro pẽto, aſſiſtat⁹ delphini ſceleri in naue impetũ faciẽs ara eaq; delphica ꝛ alta

Adeo ſecũda ſyllaba breui aduer (erit mihi ſempbiũ eſt, ꝛ ꝓcat vſq; eo: vl'intñ: nõ ſm rõnẽ: q: ad actõ accõmodaſ. Cõponiť. n. ex ad ꝛ eo is. Uel ex ad ꝛ eo relatiuo ſiue aduerbio. Quint. Nũq̃ adeo ꝓ nob ſollicita lex ẽ vt qd̃ ꝓſtet extorq̃at. Q̃nq; poniť ꝑ valde: ſiue mltũ. Terẽ. Iuuenẽ adeo nobilẽ. Uerg. li. iiij. Nec me adeo fallit. Q̃nq; ꝑ vſq; etiã: ſiue etiã vſq; Inſup. Cic. in Catili. Eorũ aũt caſtroꝝ imperatorẽ: ducẽq; hoſtiũ intra męnia: atq; adeo in ſenatu videtis inteſtinã aliquã q̃tidie pniciẽ reipu. moliẽtẽ. Uer. ij ge. Adeo teneris aſſueſcere mltũ ẽ. i. vſq. Q̃nq; ꝑ certe: ſine dubio. Idẽ in eodẽ li. ſ. Multã adeo raſtris glebas q̃ frangit inertes. Uimineaſq; trahit

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

crates. Qñq; ꝑ mō. Ter. in An. Tu te iã adeo eī audies
Adeo is. ui. vl adij itū. pe. co. i. accedo. Ut adeo (Vba. ꝓtoꝛē. Hui⁹ passiuū ꝓtulit. Col. li. j. Sed granaria scalis adeant: ⁊ modicis senestellis aglonib⁹ inspirent. Aliqñ adire est interpellare. Ter. in An. Aliquot me adierunt ex te auditū esse. Lucil. lib. xxvij. Cū pacē peto: cū placo: cū adeo: ⁊ cū appello meã. Aliqñ aggredi: adoꝛari. Cic. lib. j. offi. Cuiꝰ inuenit q laboꝛibus suꝰceptis periculisq; aditis: nō quasi mercedē rerū gestarū desyderet gloriã. Et adire est q̃si ad pliū ire. Ter. in Phor. Nūc prior adi to tu: ego in insidijs ero hic succẽturiatus: si qd deficies. Cler. Hec quisq; ex agmine tanto Audet adire virū.

Aditus us. ꝺcat ingressum ꝑ quē ingredimur: ⁊ admittimur. Cler. Aditūq; ꝑ auia quærit. Qñ qñq; ꝑ limē seu ianua ponit. Huius diminutiuū est Adiculus.

Aditio additionis: est accessio.

Addormio vel addormisco ꝯtrariū est eī qđ est expgiscoꝛ. Sue. de Claud. Et q̃ties post cibū addormisceret: qđ ei fere accedebat: oleaꝝ ac palmaꝝ ossib⁹ incesserat.

Addubito. vide dubito.

Adyton cū ypsilon ꝑdu. licet poetę eã coꝛripiãt: locꝰ est secretioꝛ tẽpli: ad quē nulli est aditꝰ nisi sacerdoti. Ab α sine λύω igredioꝛ: q̃si inaccessibile. Sic aũt ꝑpe tẽplorū penetralia dicũt adyta vt ianua: valuę. Cler. Usq; adytis: hęc tristia dicta repoꝛtat. Hui⁹ diminu. est adyticulū.

Adito as. pe. coꝛ. frequentatiuū ab adeo is. Biome.

Adeo is. hoc iteramus adito as. dictantes.

Adeps adipis gñale est ad oēm pinguedinē: siue carnis: siue alterꝰ rei. Adeo adipatū pingue ⁊ succulẽtū tam de sermōe: q̃ de alijs rebꝰ dꝛ. Juue. Feruẽt adipata veneno. Cice. Usciuere suis artibus opimū qddã: ⁊ tãq; adipatę dictiõis genꝰ. Et Hō. Libauit eos ex adipe frumẽti. Restringit tñ qñq; ⁊ ꝺcat illud pingue ad sistitudines reticuli intestina cõtinens. Col. li. iiij. Cõtegit ꝙ oia hęc omentū exterioꝛe parte leue ⁊ strictū: ex simpioꝛi mollius cui adeps pars quoq; innascit. Et est gñis tã masculę. Pli. li. iij. Pꝛotin⁹ vel ptisanę: vel alicę: vel oꝛicę cremoꝛ dãdus est: cū q̃ recẽs adeps cocta sit. Idē folia cū vino adipe trita ꝺponũt podagricis. Idē de adipe lupino dicit sic. Massurius palmã lupino adipi dedisse antiqs tradit. Ideo nouas nuptas illo pungere postes solitas: ne qd mali medicaméti inferret. Col. Qñq; etiã adipū vocabulo diuitię ꝯtinent. Unde adipoꝰus ꝑ locuplete ⁊ opulẽto ponit: sicut ⁊ vulgus eū ita noīat.

Adipale pe. p. adiectiuū ab adipe ꝑ pingui. Qñ Festꝰ adipales cęnas sacerdotū vocat. Am. Tãq; adipale ꝑca.

Adipoſus pe. p. ꝑ locuplete ⁊ opulẽto ac (tiõis genꝰ. cipit. Qñ ⁊ i sacris lris adipū vocabulo diuitię ꝯtinẽt.

Adipatus a. um. dicit quod addito pingui factum est succosum ⁊ pingue: vnde adipatę dapes dicuntur.

Adeptus ta. tum. assecutus: acquisitus: inuentus.

Ader locus iuxta Bethleem: vbi vel angelorū grex in ortu domini cecinit: vl Jacob pecoꝛa sua pauit: loco nomen imponẽs. Uel quod verius est quodã vaticinio futurum iam tum mysterium monstrabat.

Adhabito as. pe. coꝛ. iuxta habito: vel iuxta me pono. Plau. i cap. Aedepol nãq; si adhabites ppꝰ: os dẽsabit

Adhalo las. pe. p. affluo: aspiro. Pli. Hūc q̃dē (tibi. si serpẽtis iuxta fuerit: si patescentes primo adhalauerit capaci venenorū cognitione ad virus accipiendū.

Adhamo idē est quod obligo: irretio. Cic. Qui enim seriꝰ honores adhamauerūt vix admittunt ad eos: nec satis cõmẽdati multitudini possunt esse. Deducit ab hamus qđ catenã ⁊ vncū q̃ pisces inescant: significat. L.

Adhęc. i. ꝓterea q̃si sup iã dicta. Sal. Adhęc scitẽtia belli gallos ante Romanos fuisse. L. vide ad h̄. sic eñ legit

Adhereo hęreꝰ fixꝰ maneo: arctissime insi/ (Calepideo: adhęrẽs sto: appꝛoximo. Hinc adhęresco: adhęrẽs fio: vel idē est quod adhęreo. Cic. lib. j. offi. Omninoq; iustitię: honestatiq; adhęrescet.

Adhibeo es. pe. coꝛ. appono. Cice. Fabio. Adhibui ꝺ ligẽtiã q̃tiescũq; senatꝰ fuit: vt adessez. Primũq; in eo negotij habui. Et adhibere est ꝑpe habere. Ter. in Phor. Nũq; amittã ego a me: qn mihi testes adhibeã cũ dem.

Ad h̄ ꝺcat ꝓterea. Sal. Cognouerã paruis copijs bella gesta cũ opulẽtis regib⁹: ad h̄ sępe fortunę violẽtiã tolerasse: facũdia grẽcos: sciẽtia belli gallos ante romanos

Adhoꝛam significat ad tempus constitutũ. (fuisse.

Adhuc aduerbiũ compositũ ex ad: q̃ ꝺcat vsq; ⁊ huc. Qñ adhuc: vsq; huc: siue vsq; mō. Cice. lib. iiij. ad Herē. In his q̃ttuoꝛ generibus exoꝛnationū q̃ adhuc ꝓpositę sunt nō inopia verboꝝ fit: vt ad idē verbū reuertat sępe. Idē adhuc q̃ dicta sunt arbitroꝛ mihi cõstare cū ceteris artis scriptoꝛibus. Accipit aũt q̃q; ꝑ etiã. Quintili. Est adhuc alia in respondendo figura.

Adiabene est vltra Armeniã regio q̃ assyria añ dicebat.

Adiaceo es. pe. coꝛ. e. iuxta iaceo: adhęreo. (baſ. Col. in pſa. Anꝑutẽ fortunatius catamito repulsum ianitoꝛe: sępe nocte sera foꝛibus ingratis adiacere.

Adiãtũ grẽci vocãt quã ⁊ Polythricon q̃ multitudinẽ capilloꝝ faciat appellãt. Dictũ q̃ nō madeſiat hũoꝛe. L.

Adiaphoꝛa pe. coꝛ. latine dicunt promiscua: siue indifferentia. Quibus ⁊ bene possumus vti ⁊ male. Qualia sunt bona coꝛporis ac fortunę.

Adiatrepsiam cũ accẽtu in pe. grę. dicit inuerecũdiã ἀποτόλμησιν καὶ διὰ καὶ τρέπω. μέλλω τρέψω τὸ πολέω. ab a ꝓuatiõe ⁊ διὰ ⁊ τρέπω Futuꝝ τρέψω. i. Vto.

Adȳcio is. pe. coꝛ. ex ad ⁊ iacio: cũ ceteris a iacio cõpositis ꝑ duplex ȳ: nisi in poemate: vbi q̃q; primã syllabã cõtingit breuiari. Statiꝰ. Fortibꝰ intętas abicit mõstrãtq; cruoꝛẽ. Idem. Hectoꝛeq; inuisis obicit fumãtia muris. Cler. Tytire pascẽtes a flumine reice capellas. Tũc eñ altera abijciẽda est: ne syllaba breuis positiõe. i. duplicis cõsonãtis: ꝓtra rõnẽ metri ꝑducat. In ꝓterito vo ꝑ soiã i scribẽda sunt: vbi a in e mutat. Ut adieci abieci, Cõtinuit nihilominꝰ plerũq;: vt q̃dã ꝑducunt: q̃ a iaceo. Cler. li. iiij. Tu lachrymis euicta meis: tu ꝑma furẽtē Uis germana malꝰ oneras atq; obijcis hosti. Ser. Obicis, ob natura litꝛ breuis: sic re ⁊ ad: sed ꝑducunt plerũq; hac rõne obũcio: abȳcio: reȳcio: q: hñt i vocalẽ sequẽtẽ q̃ per declinationẽ põt in ꝙnãtis formã trãsire: vt obiecit: reiecit. Ergo etiã anteq; i sungat officio cõsonãtis: ⁊ ꝓcedẽtem longã facit. Idē lib. x. sup ȳbo reiecit. Re naturalit breuis est: ⁊ eã ꝑ lõga posuit: sic alibi. Reȳce ne maculis infuscet vellera pullis. Qđ licet possit excusari: q: cũ facẽ reieci. i int duas vocales posita ꝑducit supioꝛẽ: vt dicamus longã esse sępe: q: per declinationẽ lõga futura est. Tñ q: in hoc argumentũ magis est q̃ ratio: dicam⁹ ecta sim factã: q̃ poetis plerũq; cõcedit. Significat aũt adȳcere: adiũgere: accrescere. Ut adiecit classi remiges. Et adȳcere quasi applicare ⁊ iuxta ponere. Ut ad virginẽ animũ adiecit. Adȳcere oculũ: est inspicere: cõsyderare.

Adiectiuũ ab adȳcio fit: q̃si adiũctiuũ: q: ſbstãtiuis adiũgat. Postulat autẽ infinitiuũ siue actiuũ: siue passiuũ. Ut substãtiua magis gerũdiũ. Ut tu es dignꝰ hȩc ꝙpes: ⁊ es dignꝰ honoꝛari. Eps est eũdi: locꝰ est expostulãdi.

Adigo is. pe. coꝛ. ex ad ⁊ ago ꝺcat cõcito: cõpello. Lactã. lib. iiij. Cõquerẽtes ꝑphanos hoies sacris interesse: adegerũt principes suos in furoꝛẽ: vt expugnarẽt deꝛẽplum. Itẽ adigo astringo. Liuius lib. j. Iureiurãdo adegit nemtnẽ rome regnare passuros. Itẽ appello adduco: siue ad aliquẽ locũ ago. Terẽ. in Eu. Nã aut iã reuertere: aut mox noctu te adigẽt hoꝛsum insomnia. Cicero deꝺiui. Sic Appello vsus est: quẽadmodũ Terẽ. Adigo Inquit eñ. Usum est in somnis pastoꝛẽ ad me appellere duos cõsanguineos arietes. Itẽ affigo seu intus pono Col. Cuneũ adige intra lignũ cũ findere velis.

Adides Herotus in Cor. ab adeo deducit: dicitq; te/la quędã adeo antiqua: vt nusq; cõmemorent in bello: legitur tamen Clauas fuisse cubito semis facta: eminẽti

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bus hinc atq; hinc cacuminibus: quę ita iaciunt in hostē loco siue lino religatę: vt peracto vulnere ad iacientē reuertant. Virg. Teretes sunt adides illis Tela tē. Hęc ille. In quibus magno videt duci errore: nam si ab adeo deducātur primā corriperent. Neq; adides: sed aclides: aut aclydes legendū putē: de quibus supra visum est.

Adimo. is. pen. cor. q̄si dimino ꝛ aufero. Inde ademptus: ablat⁹. Adimere vo ius verbor in comitijs: est ius suffragādi tollere: ꝛ antiq; seragenarios de pōte deijcere. Illā per pontē suffragia ferebant. Ab emo ꝛ ad ita per ꝛ amo perimo: q̄si quis malū aliqd sibi ex culpa sua adim/

Adimneo. is. pe. cor. inimi inimū. i. intus vel (uenerit. iuxta mitto. Col. li. iij. Cū fertula fuerit enata eā findito: ꝛ in medullā eius mucē grecam: vel anellanā abscondito: ꝛ ita aduito. Hoc ante Calendas Martias facito.

Adipiſco. eris: ex ad ☉ apiſco: qđ nō est in vsu: a quo aptus participiū videt fuisse: vñ adeptus. Festus. Aptus cū propria ꝑtione itelligit. Noni tñ solet ꝑ adepto: sicut apisci: ꝑ adipisci. Nonius de ꝑscis dictionibus. Adipisci adipiscī. Lucil. li. xxv. Vt ego effugiā qđ ego te in ꝑmis cupere apisci intelligo. Dicit etiā apiſco. aris. Luci. Magnā inde apiscatus infamiā. Inde etiā indipiſco: qđ ꝑcat a/sequo. Plaut. tñ in aul. Indipisces dixit. Adipiſco: igit: q̄n plenius sonat: q̄ apiſco: in vsum venit. Et ꝑcat q̄nq; cōsequo: siue obtineo. Cic. li. iiij. ad Here. Hęc oia adipiscemur si rōnes ꝓceptiōis diligētiā cōsequemur: ꝛ exercitatiōe. Plau. in tri. passiue dixit. Non ętate: verū adipiscit sapiētia. Aliqñ ꝑcat cōuenio: puenio: qñ. s. cū persona iungitur. Idē in Epi. Dij immortales ifelicitēt te: vt tu es grādibus gradibus. Illā vt ad portū te cōspexi curriculo occępi sequi vix adipiscēdi potestas mō fuit. Cic. Illā medio tutissime eū adeptus: amplexus sum: ibi est cū medio iti/

Adiſpacū seu dipsacon: ſi/ (nere ad eū peruenisse. ue diacheron vocāt aspalatū: spinā albā in oriente magnitudine arboris modicę: flore roseo: cuius radix vnguēti⁹ expetit. Sunt qui Xristū sceptrū vocēt: nec desunt qui sceptrū Eliseī: Sanat ozenas. i. vitiū in naribꝰ ex cōfluxu

Ad instar quidā ex recētioribus (huiꝰ acerrimi. dixerit Solinus: Apuleius: Aurelius: Nimus aūt Serenus Lyricus ad instar scripsisse memorat. Cor. Vall. recte docet ad reddūdare. Illā instar est in statū: ꝛ quantita/

Adiūgo. is. aliigo: addo: apto: accōmodo. (tem tē. Terēt. in An. vt animū ad aliquod studiū adjungant.

Adiungo. as. pe. cor. i. coniūgo ad aliqd iūgo. Pla. Adiacter est terra: ea parte corpus: mater aīa adiungat volūtatē

Adiudico. cas. Vide in dictione abiudico.

Adiuro. as. pen. pro. valde iuro. Nam ad auctiua est. Ser. Tūc nos adiuramus cū aliqd feciſse negam⁹. Terē. in Ecy. Sancte adiurat nō posse apud Namphilū se ab sente perdurare. Itē adiurare est incantatiōibus dęmones eijcere. Ęxci exorcizare dicunt. Vernacula nos lingua dicimus cōiurare. Lac. li. iij. Quanto terroꝛi sit dęmonibus hoc signū: sciet qui viderit quatenus adiurati per Xpistum: de corporibus quę obsederint: fugiant.

Adiuuo. as pe. cor. opē fero. Nunc aduto: pe. p. nomē Vale: q̄uis into: a iuuo raro legat. Et ponit pro auxiliator ꝛ participe vocio. Et quidē aduto: es: vt scribit Dona. dicunt in re bona: ipulsores i mala. Ter. in Adel. Nostreno hodie in psaltria istac emēda aduto: fuit. Aduto rū dicit illud qđ ab aduto: e pstat. Adiumentū siliter su

Aduto. tas. pe pro. frequētatiuū (mit pro auxilio. ab Adiuuo: vt est illud O Tite si quid ego aduto.

Ad liquidū duę partes sūt: ꝑcatq; clare aperteq;. Hie. in prolo. Esaię. Ita vniuersa Xpisti ecclięq; mysteria ad liquidū pſecutus est: vt nō eū putes de futuro vaticinari:

Ad limia dicebant ser (sę de ꝑteritis historiā texere. ui q ad atrū: ꝛ aditū excubabāt. Sicut ad pedes: a memoria: a libellis: q ꝛ liminarchę dicunt. Apul. li. ij. de asi. Illā vt pueri ipsius ad limia credo: vt arbitrio nocturni gānit⁹ ablegarent humi q̄ ꝑcul distractū fuerat grabatulū. Syl. Sepe etiā famuli turbato ad limia somno: Ex

Ad manū duę (patere trucē per vasta filētia vocē. partes in ꝓmptu: in ꝓmo: ꝛ parabile. Sene. Ad manū est: qđ satis est. Pli. in epist. Statim oia ac pene parit ad

Admetus pe. p. nomē Thes (manū sensus recōditi: saliq regis: cuius armēta pauit Apollo: diuina ptāte spoliatus. Tamē Calimachus cōtra hāc inueteratā lectionē ita scribit in hymno Apollinis φοῖβον μὴ νόμιον κικλήσκομεν ἐξέτι καὶ ἀμφιγύοισι βοηλατίδαις ἐφέπεν ἴσασιν ἰσοθέῳ ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένον ἀδμήτοιο. Phębū ꝛ iustā vocam⁹ in amphyso iugales pascebat eās deo filius amore accē/

Admetes pe. p. Oceāi ꝛ Tethyos filia. (ſ⁹ Admeti.

Admātus nomē viri Athenięnsis. (lo religata.

Admiſiculū: auxiliū: sustentaculū. Vt vitis admiscu/

Admiſiculor. aris. depone: ꝛ admiſiculo. as. actiuū auxilio: administro: sustēto. Lat. ō li. edu. Quo ad potui

Admiſtro. as. (admiculauī tuā volūtatē in scribēdo. iuxta mistro: huio: ꝛ guberno. Vide in dictōe ministro.

Admiror: pe. p. Vide in dictōe miror. Admiratio: vt inquit Aug. nō de cognitis: sę de icognitis reb⁹ nasci solet. Inde admirari ꝑ nescire. Vñ est illud Propter admira

Admitto. is. Recipio: (ri ceperūt philosophari. assumo. Iuue. Iā fas est admitte viros dormitat adulę. Interdū admittere est itromittere. Dar. Ante fores stā/tē dubitas admittere famā. Interdū iuxta ponere adiū/gere. Justi. li. i. Ibiq; equū equę admittit: ratus ex volū/tate Veneris futur⁹ qđ euenit. Interdū acceptare: sustinere. Sal. Nōne emori per virtutē ꝓstat q̄ hāc vitā miserā atq; ihonestā vbi alienę sūphię ludibrio fuerimus: ꝑ dedecus admittere. Interdū peccare. Ter. in Eu. Si aliā ad/

Admiſſionales dicunt ij: (misero vnq; occidito. quor officiū est admittere quibus intra cubiculū ad ꝓncipē salutandū. Capitolinus in Alexādro. Salutaret non q̄si vn⁹ de senatorib⁹ patēte velo: admissiōibꝰ remotis

Admiſſarius equus dr: qui ad sobolē ꝓcreandā equę

Admodū pe. cor. adverbiū. i. valde. Ibi (adiungit. eiſ ad intētiua est: vt vir admodū fortis. Pli. li. xx. Huius cucurbitę cōmāducatę succus stomacho admodū prodest. Quādoq; signi. aliquantū siue satis q̄si scōm rationē. Liu. Iā mitigati admodū animi raptis erāt. Cū autē duę partes sunt ponit p̄ q̄si: tanq; vt scribis admodū

Admoneo. es. pe. cor. idē pene qđ mo/ (docti viri. neo: siue cōmonefacio. Cic. ꝑ Cęl. Illud tñ te admonitū esse volo ꝓmū qual' es: talē te esse existimes. Et dicimus admoneo. te illā rem: ꝛ illius rei: pro eo qđ est admoniti/onē tibi ꝓsto. A grecis traducti: qui cū ablatiuo carent: gtō vtunt. Sal. in Jug. Sed qui tanti viri tēpus admonuit. Tem. li. x. posuit pro percutere. Leucagus vt pro nus pondens in verbera telo Admonuit bijugos.

Admoꝛdeo vide moꝛdeo.

Admoueo. es. penul. cor. iuxta moueo: appono. Terg. Necdum illis labra admoui. Amoueo vero a loco moueo. Terē. in Adel. Age tunc hinc amouebo illum.

Adoleo. es. pe. cor. eui. ꝛ itum. ultū. Unde adultus. Adolesco. is. adolescens: adolescētia. Et diin. adolescētulus. Est aūt adolere: siue adolescere: crescere. Piero. ad Eu. Nolo sinas cogitatiōes crescere: nihil in te Babylonicū: nihil cōfusionis adolescat. Dū parvus est hostis: interfice vt elidaſ in semine. Aliqñ adolere est propiciari: ꝛ supplicatiōibus numē auctius facere: sacrificare: ꝛ q̄si odorē diis ꝑbere. Ter. Verbenasq; adole pingues: ꝛ masculā tura. Qm̄ vero sacrificiū igni fieri cōsueuit: adolere ꝓprie: siue ligna imponere capit. Var. Cū intestina adoleuissent: partim diis obtulerūt: partim ipsi cōsumpsere.

Adolescentia ab adolechia quę nugatio est: sicut ꝛ ab adolesco: q̄ quędam loquendi luxuries: atq; impetus ea in ętate adolescat. Vel q̄ cum sanguine simul pertur/bationes animi effrenatius adolescant.

Adolescentior. aris. fig. luxuriare. Var. Id quidem vt faciat: censeo: quoniam tu quoq; adolescentiaris.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Adolescenturio adolescentiū more facio: siue in adolescentiā redeo. Labe. Incipit adolescēturire: ꝛ nescio qd
Adonai nomē dei apud hebreos: (nugax facere.
qđ generalit interp̄etat dñs: q dominet creaturę cūctę.
Adonis pe. p̄o. idis, nomen p̄opriū ✠Myrrhę filij: quē Venus amauit. Et cū ab apro esset interfect⁹: vehemēter ingemuit: ꝛ cruore puerī mutauit in florē: quē ꝛ adoniū notauit. Ita apd' Ezechielē p̄opheta legit. Ecce ibi mulieres sedebant plangentes adonidē. ✠Macrobius vero accipit Adonidem p̄o sole. Est etiam piscis vnde Oppianus in libris de piscibus ita scribit.
τῶν μεσόπων ἕτεροι μέν ἐπικλείουσιν ἄδωνιν. ✠Moscopolus autē ἄδωνις πρὸ τοῦ ἄδω, τὸ φάλλω τοῦτο δὲ πρὸ τοῦ ἀείδω ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐκεῖνος πρὸς γεγραμμένον. ꝛ Theocritus ἄδωνιν ἐκάλεσε ὡς εἶδεν νεκρὸν ἤδη συῶν ἕλκοντα χαίταν ὠκρὰν ἀπὸ τοῦ ῥινὸς ἄκλαυτον ὑμῖν πρὸς αὐτὴν ἕταιρε τοὺς ἐμοὺς ἔτι λοιδορεῦντας ἐμέ· εὐθέως δὲ πάντες ἀγαμόνητον ὕλαν συνῆγον ὑμῖν ἀνέμοισι πάντες ἀπέδωκαν χώμενοι βροχὴ καθάπαξ ἐσῆλθεν ἀκμαλωτὸν δ' ἐξόπιν ἔλαυνον ἐτυπτοισιτόξοις. ὁ θηρ δ' ἔβαινε δεῦρο φοβεῖτον δ' ἐκέλευσε τῶν δ' ἔπεμπε ἀφροδίτα μὴ λοιπὰ i. hoīm alij me vocāt adonin. ✠Adoscopulus autē adonis ab ἄδω. i. cāto: psallo. vnde ꝛ iota adscriptū habet. Et Theocritus. Adonin cythera. i. Venus vt vidit emortuū iam tristē habentē ceſariē pallētesq genas ducere ad se iuuē Amores iussit: q statim volātes oēm percurrētes syluā tristem suē inuenerit. Laqueo aūt ligātes vnus captiuū trahebat: alter retro impellēs arcu petiebat. Fera aūt veniebat ꝛ cytherā timebat ꝛ reliq.
Adoperio vide operio. Adopto. tas. vide in dictione opto. Hinc adoptiuus: qui ex adoptato natus est.
Adoꝛ indeclinabile secundū vsuꝫ. qđ apud aliqs inueniat declinatū. Ugam⁹ li. ij. Illā spōte fatos adoris strauisse manipios. Declinat etiā hoc adoreū. Vnde ꝛ adorea. Est aūt adoꝛ frumēti genꝰ vel farris: edoꝛ quondam appellatū ab edendo: q epulis ꝛ īmolationibus sacris putabat pium: vel q aduratꝫ: vt fiat tostū. Vñ in sacrificio mola salsa fit. Vel dicitur ab adoꝛo per apocopen.
Adoꝛea ꝛ adoꝛeola cū accentu in antepen. Laus belli/ca: q victoꝛes a victis adoꝛent. Fest. Adoꝛea laus ga gloriosuꝫ putabāt esse q farris copia abūdabat: aut q farre a pplo donatus eēt. Adoꝛea liba e farre facta: q̄bus in sa
Adoꝛo. as. penul. p̄o. ex ad (crificijs vtebantur.
ꝛ oꝛo significat veneroꝛ: precoꝛ: supplico.
Adoꝛioꝛ. ris. adoꝛsus alloquoꝛ: incipio. Amb. li. j. offi. Postea nunq̄ nisi cōsulto domino bellum adoꝛsus est.
Adoꝛioꝛ. iris. vel eris. adortus est repente ꝛ ex insidijs aliquē inuadere. Ab eo q coꝛpoꝛa exurgāt subito atq; increscāt. Liu. li. j. Timoꝛ deinde incessit: ne ciuitatē sine imperio vis aliqua externa adoꝛiret. Differūt tñ: vt inquit Don. Adoꝛioꝛ ꝛ aggredioꝛ. Quia aggredimur de lōgin/quoꝛ: adoꝛimur ꝛ de proxīmo. Dicimus aūt adoꝛioꝛ hūc nō oꝛioꝛ ad hūc. Interdū adoꝛiri est incipere. Lac. lib. iiij. Anteq̄ p̄reclarum hoc opus mundi adoꝛiretur.
Adoꝛmio scribēdū Addoꝛmio. Adoꝛno. nas. Plᵒ
Ad plenū significat perfecte. Hiero. (q̄ apparo.
Cum nec dum possint ad plenum verba formare.
Ad pirū. ad locū vbi pirus est. Ad postremū: ꝛ ad vlti/
Adquo. i. q̄tum. Afra. Ut sci (mum. notoria sunt.
re poscis adquo te expediat loqui: id est quousq;.
Adramis: ꝛ adramin pe. coꝛ. nomen viri p̄opriū.
Adrastia regio nō lōge a troade: quę est in Mysia: Ab Adrasto rege dicta: qui primus Nemesi. i. fortunę tēplum ędificauit: Adrastiāq; vocauit. Ibi etiā eodē noie ciuitas fuit: qua diruta lapides trāsuecti sunt. Et ibi ara edificata Hermocreōtis opus magnitudine: ꝛ pulchritudie memoꝛabile. Est etiā quędam dea. ἡ πρὸς αὐξητὴν μνήμην νοῦν ἀνθρώποις πρὸ δὲ ταὐτοῦ ὁ μουσαῖος, μὴ ἀξισοῦ ἕλκος πρὸ τοῦ ὀυρανοῦ ἀλγέσεαν δὲ ἀναπόδρασον ἀτίαν ὀυρανὸν μὴ φύσιν ἀυρανὸν δὲ ἀεὶ ὀυρανὸν. i. aufert memoriā: ꝛ sensum hoibus. de qua ✠Museus: ꝛ Aristoteles de cęlo adrastiā ineuitabilē causam existentem secundū naturam. Par/
Adramelech Idolum (cam aūt semp existentem.
Assyriorum: quod etiam Samaritani coluerunt.
Adrepo. pis. pe. p̄o. ad aliquid repo. Pli. li. xxv. Ad matris morientis ex vulnere māmam adrepens infans.
Adria ꝛ adrianus vide in ha. Hadrianus gallinis laus est maxia. Quę vt Aristoteles refert: paruo qdē sūt coꝛpe ferociūt tñ: ꝛ pullos sępe interimūt: coloꝛ his varius. Ec.
Adruo. is. ex ad ꝛ ruo seruat d. in cōpositione p̄ter regulā alioꝛ p̄opter euphoniā: ꝛ signat arando subꝛuo. Col. ij. Diligentiā deinde p̄tinus simū inarari: ꝛ adrui cō/
Adscire scat adiungere. (uenit. i. subꝛui ꝛ subigi. Col. in p̄efa. Cum ꝛ hāc adsciuim⁹: q̄si agriculturę partem: cū separata sit ab agricolatiōe pastoꝛalis sciētia. Solet tñ scribi sine d: ꝛ per duplex. ss. De quo in consisco.
Adrumo. as. pe. p̄o. rumoꝛ: facio siue cōmurmuro.
Adsum. es. affui significat p̄sens vel p̄ope sum. Et hoc naturaliter. Recq; cū datiuo: vel ablō mediante in cōstruitur. Li. in Phil. Oibus his pugnis Dolobella affuit. Et in Pauli pugna nō affuit. Lic. Inter hoiem ꝛ beluā hoc maxīe interest: q hęc tñ sensu mouet: ꝛ ad id solū quod adest quodq; p̄esens est se accōmodat. i. p̄ope est. Q̄nq; adesse est fauere in iudicio: vel p̄sidio esse. Liu. de secundo bello punico. Sed pueri fęminęq; supra animi coꝛporisq; vires adsunt: pugnātibus tela ministrāt. Ambꝛoꝰ. Cur non affuisti vidue: oꝛphanis quoq; iniuriā patientibus? Bona. Adesse causę p̄prie dicunt aduocati: ꝛ amici. Q̄nq; sumit p̄o accedere. Uergil. Huc ades o Galatea. Sed hęc duo significata magis per reflexū dicūtur. Sciendū q in adsum seruat d. triplici rōne. Scilicet differentię causa de assus. sa. sum. Euphonię causa: q plenius sonet adsum q̄ assum. Postremo q ipsa vbi declinatio d. repetit tanq; in suū naturale p̄incipiū reuertēs. Ceteres tamē assum dicebant. Vnde assas dicebant nutrices: q adsint his quos nutriunt: nec ab eis vel exiguo tēpoꝛe diuellant. Plau. Vīl philosophum apud te eccū.
Ad summā: ꝛ in summa: significat denīq; siue ad postremū ꝛ breuiter. Juue. Ad summā non maurus erat: nec sarmata: nec thoax. Lic. de offi. Ad summā ne agam de singulis. Quint. In summa nō recedo: fas est mihi/nitis etiā parētibus pie facere. Idē in hūc sensuꝫ accipit semel: vt ibi. Vt semel oia cōplectar. Sic ꝛ breuiter vsurpat: vt in geminis languētibus. Breuiter tñ crudelitatis
Ad summū refert ad nu/ (explicāda sęuitia est.
merū. Cice. p̄o ✠Mil. Unus aut ad summū duo inueniri sunt qui Milonis causam nō probarēt. Id est nō plures q̄ vnus: aut duo ex pluribus. Ad tēpus vide Ad.
Adubanus: ꝛ adubanū penul. p̄o. fluuius qui ꝛ Ister ꝛ Danubius dr. Adueho vide veho: ꝛ unde aduecto ꝛ aduectio: Aduelitatio vide velitoꝛ: ꝛ ibi velitatio.
Aduenio. nis. penu. coꝛ. idem qđ venio: seu ad aliquid venio. Cecil. Aedepol senectus si nihil aliud apporteꝫ tecum: cum aduenis. Et quandoq; venire incipio qđ ꝛ de inanimatis dicitur. Plau. Aduenienti moꝛbo succurre.
Aduento. nentas. appꝛoximo. Belli. Sed postea cum Brundusium aduentaremus: mollitiq; essent venti maris: per contatus eum ego sum: quenam ratio illa p̄uoris sui esset. Cice. Nondum erat auditum te ad Italiam aduentare. Hoc est veniendo proximum esse.
Aduentito. tas. pen. coꝛ. frequenter aduenio.
Aduena. pe. coꝛ. q non est ciuis aut inquilinus: sed exterꝰ nus. Et p̄prie qui ex vno lōginquo loco in aliqđ oppidū venit: aduenę dicunt. Cōuenę qui ex pluribus locis.
Aduētitius: qui nō est loci illius quē habitat: ꝛ qui cāsu in aliquē locū venit nō morandi grā: neq; consulto.
Aduentitius moꝛbus qui forte nulla culpa venit.
Aduētitia bona quę nō ex recta successiōe: puta patris: aut auī: sed ex legatis: aut aliter casu aliquo nobis aduenīt. In quibus venięs habet vsu fructū: ꝛ liberā administrationē. Aduētitij moꝛbi q forte nulla nra culpa venīt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Adverbiū quasi iuxta verbū ꝺr: quia in oratione ꝓpe verbū ponit. Nec enī pōt verbi vis significatius fonare: nisi iungat aduerbiū. Ut puta dico nauigo: hęc non plenę significationis sunt: nisi adiciant aduerbia vt bene: male: docte: feliciter facit: nauigat. Sic illa aduerbia iungūtur ad explendā verbi significationē: vt sunt locorū aduerbia: vt hic habito: eo intro. Est aūt aduerbiū pars orationis quę adiecta verbo significationē eius explanat atq; implet. Fiunt aūt ex nois: vt a bonus bene. A verbo vt a sentio sensim: tracto tractim. A noīe ⁊ verbo: vt pedetētim. A pede ⁊ tēto. A participio vt a fatus fatim: A pronoie vt hic: illic: ab hic ⁊ ille illic. A prępositiōe: vt ab extra: ⁊ a sub subter. Ab aduerbijs etiā: vt a ꝓpe ꝓpius

Aduerto aduertis ad aliquē locū verto. Terentius in Eunucho. Illa sese interea cōmodū huc aduerterat in hāc nostrā platea. Aduerto oculos animūve: aliquo cō/ Aduerso: cū dativo ſi/ (uerto oculos vel animū. gnificat cōtrarius sum. Aduerso: vero detestor: abomino. Iungit cum actō. Q. Hit quoties ab aliqua re quā odio habemus: vultū auertimus: vt illud repellere videamur. Ouidius in Fastis. Officioq; leuē non auersatus honorē. Columel. Nā nec rubos auersat capra. Et in satiris ilis. Centes quas dñs auersat. Fit aūt ab auerto: de

Aduersarius ab aduerso: ꝓ repu/ (quo infra. gno. Illā aduersarij dicunt sibi inuicē repugnantes.

Aduersus. sa. sum cōtrarius. Vide in dictiōe auersus.

Aduersus vel aduersum ꝓpositio significat cōtra: ⁊ inimicitias: dissidia cōtrarietatēq; ostendit: sicut contra. vt aduersus vel cōtra hostes bellū gerit. Aliqñ pro erga ponit: vt apud Terēt. in adel. Et id gratū fuisse aduersum

Aduespera scit: vespertinū tem/ (te habeo gratiā.

Adulo: pe. pro. vt qui/ (pus: appetit seu aduētat. dam putāt: ex ad ⁊ aula ga id antici obseruāt: au in u ꝓ ducta conuersa. Ouidius. Agmē adulantū media ꝓcedit ab aula. Nonius. Adulatio est ꝓprie canū blanditiē tum: qō ad hoies cōsuetudine translatū est. Et est adulari inserire ⁊ captare: vt fauorē emereamur vel voce vel gestu. Tractū ἀπὸ τοῦ Δούλος: oulu qō est seruus. Est enī adulari seruile: nō liberale ⁊ ingenuū. Apud Ciceronē li. ij. Tusculanarū. Adulat ꝓ adulat sanguinē positum: hoc est lambit: ebibit: Lucre. Longe alio pacto gannitu vocis adulāt. Adiro: aūt valde cum a greco veniat: qñ Δοῦλος dicit seruus: inde dulor. aris: ⁊ cū ad dicit adulor. aris. duplo dd. quo pacto ꝓmā corripuerint aliqui

Adulter ⁊ adultera cōponi viden/ (verbicatores. tur ex ad ⁊ alter: seu altera: qui ille ad alterā: ⁊ hęc ad alterū se cōferat. Hinc adulteriū: qō ꝓprie cū nupta cō/

Adultero. ras. pe. p. Et adulteror. aris. (mittitur. vitio vel maculo: qō etiam ad alia transfert. Pli. Inuat ipsa adulterare adulteria naturę: sicut testudines tingere: argentū auro confundere: vt Electra fiant. Cic. per. translationem in Lelio. Simulatio vitiosa.

Adulterinus. na. nū. pe. pro. Ex adulterina signa dicūtur: quę sunt alienis annulis facta. Sic adulterinę literę.

Adulterinę claues ⁊ filia dicūtur dū facta aut non vera

Adultus qui creuit. Ex (pro veris substituūtur. iuuenes dicunt adulti: qui in flore ętatis ⁊ incremēto sūt

Aduiuo. pe. pro. quasi adhuc viuo. Hiero. (positi. ad Hāma. Ipse si aduineret Origenes: irascerēt nobis

Adumbro. bras: exprimo: repsento sine (sanctoribus. imitor. Ut pictores qui imagines planas adumbrant: vt solidę videant. Aliquando vmbrā adhibeo: siue vmbrā tegēdo facio. Col. li. xi. Adūbrant vel stramētis: vel alijs tegumētis vuę ne vētis aut caloribus exarescant. Nonius

Aduncus. Ci/ (etiā interdū adūbrare ꝓ honorare. de in dictiōe vncus. Cū aduncō aduncas: qō est curuo.

Ad vnguē significat ad perfectionē. Translatio sumpta a marmorarijs: qui figuras marmoreas tunc absolutas existimāt: cū vnguis supductus nihil offendit. Vel cū iunctura ita exacta sunt: vt vnguem nō admittant. Per. Seueros excludēt vngues. Sive ab his qui magna diligentia ⁊ consideratiōe aliquid faciunt: ⁊ in ipsa cogitanda vngues mordent. Persi. Nec demorsos sapit vngues Hor. lib. j. Ser. Fronteius ad vnguem Factus homo.

Aduno. nas. pe. pro. Cōgrego. Hie. Cū vos ad refectionē debita adunauerit hora: in cibis vestris minime pfulgeat cocoꝝ industria. Hic adunati dñr simul cōgregati.

Ad vnū aduerbialiter sumptū significat oēs nullo excepto. Ut nō est qui faciat bonū: non est vsq; ad vnū. Cur

Aduoco. as. pe. cor. ad (tius. Oēs ad vnū periere. me voco. Terēt. in Phor. Ibo ad forū: atq; aliquot mihi aduocabo amicos ad hanc rē. Huic cōtrariū est auoco. Et aduocare est in subsidiū vocare: seu aduocatū habere. Augusti. li. ij. ciui. dei. Ut eā honoribus talibus aduocarent cultores sui. i. aduocatam haberent.

Aduocati dicunt qui alteri adsunt in causa. Plaut. in Casi. Stultus cōtrium diē dū adsto aduocatus cuidā cognato meo: quē hercule lite adeo pdidisse gaudeo: ne me nequicq; sibi hodie aduocauerit. Inter aduocatū ⁊ patronū hoc interesse Talla existimat. q; aduocatus nomē sit generalius q; patronus: vt nō tantū signīcet eum qui alterius cām agit. Siquidē quicūq; adest alteri in causa officij gratia: aduocatus appelletur: etiam si nihil dicat: neq; agat: sed qui tantū parat⁹ sit defendere. Patronus ꝓprie qui agit causam: sed accusati: non accusantis.

Aduolo. las. pe. cor. iuxta vel ad aliquē locū volare ⁊ construit cum actō prępositis ad vel in. Et aliquādo datiuo. Pli. At in agrū volateranū palumbiū vis e mari q; annis aduolat. Idem li. x. Platea noiatur aduolans ad eas: quę se in mari mergūt. Idem. Capiarūq; vberibus aduolant. Aduoluo vide Voluo.

Aduorso: pro aduerso: q aduersem pro aduersarium dixerunt veteres. L. Aduro vide Vro.

Ad votū aliqd habere ⁊ ex sńia: licet hōc videat rōnis: illud cuiusdā affectus: in eandē tñ venīūt significationē. Quintil. Habesne vxorē ex animi tui sententia. Et alibi. Ad votum omne fluentem fortuna lasciuit otium.

Adusq; i. ad. Apul. Jam adusq; amnem pueniamus.

Aeacus. pe. cor. Jouis ex Europa filius: quē tantę iustitię fuisse dicit: vt apud inferos animaꝝ creditus fuerit a Plutone delectus iudex cū Minoe ⁊ Rhadamātho:

Aeantion oppidū (⁊ peccantiū delicta discutere. in Sigeo ab aiace illic sepulto qui grecis Aeas dicit. L.

Aeas gantis. fluuius Epiri: ex Macedonia pus defluens: ⁊ in mare Jonū cadēs: dicente Luc. li. v. Murus in occasuꝝ paruī sed gurgitis Aeas Jonio fluit inde mari.

Aedes tā in singulari q; in plurali ꝓ templo: sed fere sp cū adiectiōe: vt ędes sacra: vel ędes sacrę: ędes Jouis: ędes deoꝝ: ędes pacis: ⁊ hmōi. Cic. Ex eo die: quo in ędē Telluris cōuocati sumus. Val. max. li. j. Ea pontificū admonitiōe effectū est: vt Marcellus separatis ędibus honoris ac virtutis simulacra statueret. Si Jo absolute dixerimus ędes: domū tantū designam⁹. Ut meas ędes nō prescribā. Ea propter apud iurecōsultos pro omni specie ędificij dici inuenit. Cū ⁊ pro sepulchro. Qui. posuit. Est mihi marmorea sacratus in ędę sichęus. Pro cubiculo. Cur. Excubabāt principū liberi seruatis noctiū vicibus proximi foribus ędis: in qua rex acquiescebat. Idē pro cęnaculo posuit: cum ait. Stabant ad fores ędis eius in qua rex vescebatur. Fitq; ędes vt scribit Ser. ab edo. q; in ea sacrificantes edere consueuerint. Jam quędā sunt noīa quę initio diphthongātur: q̄nis a verbo non diphthongato deriuentur: vt ędes: ędiculus. Var. ab aditu fieri putat q; s. plano pede adibant. Unde etiam primam diph. vocalem accepit. Fest ędes q; in edito poni soleret. Aliędem dici existimant q; in ea quum degatur.

Aedicula dicitur vbi deum simulacra seruantur. Pli. lib. xxxvj. de Venere gnidia: ędicula eius tota aperitur: vt conspici possit vndiq; effigies deę. Aug. li. ij. de ciuit. dei. Nulla ędicula sacra dignum putauerunt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Ædificiū ędis cōstructio. ⁊ ponit pro oi structura. Nā ędificij appellatiōe nō solū superficiē signari. sed solū q̄q; ipm cui ędificiū superpositū est: Vulpianus putat.

Ædifico. as. ppie ędē facio: q̄uis ad oīe constructionis genus: etiā ad naues pertineat. Cic. Qui cū maxias ędificasset: instruxisset q̄z classes. Cū videt magis sumi, p cōstruo: pserim cū ei domus addit: qa aliter frustra domū iūgeremus. Idē. Qui cū ędificasset in palatio plenā dignitatis domū. Huius cōpolita sūt coędifico. sil ędifico. Exędifico manifeste seu pfecte ędifico. Pl. de apib⁹. Domos pnū plebeis ędificāt: deide regib⁹. Inędifico. intus ędifico. Li. li. j. Et vt libera ceteris religiōib⁹ ara eēt: tota Iouis tēpliq; eius: qō inędificaret: exaugurare fana sacellaq; statuit. Proędifico. Cū proędificatū: qō ceteres dicebāt: qō expuato loco pcesserat in publicū solū. Reędifico: rursus ędifico. Superędifico. Hiero. Si gs autē superędificat sup fundamētū hoc aurū argentū ⁊ cetera.

Ædepol. penul. cor. aduerbiū iurādi: qō est quasi per ędem pollucis. Item pol ⁊ perpol quę idē significant.

Perpol q̄; pauci per tmesin dictum puto.

Ædiles pe. pro. dicti sunt ab eo q̄ ędes sacras ⁊ puatas pcurarēt. Vel ab aditu: q̄ facilis ad eos aditus esset Primo ex plebe duo creati sunt ędiles. Deinde pcedēte tpe duo ex patriciis adiūcti sunt. Qui a solio eburno qō eis datū est: Curules dicti sunt. Officiū ędilū erat ludos publicos exhibere: ⁊ sacras puatasq; ędes pcurare: totam vrbē tueri: vt cloacę ⁊ aquę ductus ⁊ quęq; publica ędificia mūda ⁊ integra essent: loca in theatro assignare. Si quispiā ferū aut iumentū morbosum vitiosumve p integro sanoq; vēdidisset: edicto ędilū emptori succurrebat. Idq; edictū ędilitiū dicebat: siue ędictiones ędilitię. Erāt ⁊ alij ędiles qui frumēto pręerāt: ⁊ a Cęsare creati. Et a Cerere cereales noiati sunt: vt scribit Pompo. His cura rerū vendendaz ne qua fraus fieret ⁊ mensurarum cōmissa erat. Scribit Dion. Hali. li. vj. anti. Ad officiū ędilū pertinuisse: vt curā haberent annonę forensis: copięq; ciuariorū editiōes edi. Hi apud grecos agoranomi vocātur: a foro rerum venaliū: cui regulā pręscribunt.

Ædilitas ipsa dignitas. Suet. in Cęs. Siquidem ante Ædilitiū idem qō (paucos dies q̄ ędilitatē iniret. ędilitas ⁊ ingratus. Cic. li. iij. off. Pub. Crassum cognomine dīues: tū copijs functus est ędilitio mario munere.

Ædilitius. a. um. no/ (Idē significat ędilitatus. us. men posſ. Vt comitia ędilitia: in qbus creabant ędiles.

Ædilitius. ij. qui ędilitate functus est.

Ædituus ędis tutor. i. curam gerēs: ab ędibus sacris

Ædituo: ędem tueor. Unde ędituen/ (qs tuetur. tes. pędes sacras tuētes. Ceteres Ædituo: dīere. L.

Ædititius pe. cor. Sellio autore ea forma dicit: sicut finitimus: legitimus: p eo qui ędibus pest: quasi ędis intimus. Sic claustritimus qui claustris iamq; pest. Au. li. v. con. Siuisti eū comprędi ab ędititiis fortanq; furem. Lice. in Cer. Ædititiq; custodesq; mature sentūt diuersantē in quodā tugurio extra vrbē. Sed pro eo nunc vt Var. li. iij. de lin. la. ait. Ædituus vsurpatur. Lucre. Pro ędituis vtiq; ędituentes. Hospitibus loca quę cōplerant ędituentes. Hos greci νεωκόρους neocoros vocant.

Ædo. is. didi. itū. ab a qō est extra: q̄si extrado. Cū ędere cępit emittere: promere: in lucē dare: manifestare. Sic dicimus aliquē ędidisse librū. Cū ędition: publicatio. Et quoniā quę generant in lucē prominūt: factū est vt ędere sit generare. Hor. li. j. car. Mecęnas atauis ędite regib⁹. Et ędere exhibere. qō est spectaculis cōmodatū. Suet. in Cęs. Ędidit spectaculi varij generis munus gladiatorū. Cū ędītores liberos exhibitores dicti sunt. Per ę diphthongon inuenio antiquitus: cum tamē ab e componat.

Ædon grece ἀηδών. Luscinia. Var. quoq; leues cala/

Ædītus. a. um. pe. (mi: quę suauis cantat aedon. cor. altus ⁊ fortis dicit. Hor. in ser. Tribus ędition cedebat vt in grege taurus. Et ędita loca dicunt alta ac sese ędentia. i. ostendētia. Scribiturq; cū diphthongo vt differat ab edo pro comedo. Sic ⁊ Cornuco. Non videt tamen efficax ratio: cū in coniugando multum differat edo compositum: ⁊ edo simplex. Nec potest edūum ab edo es deductum videri.

Ædititius index quē vna pars elegerit. Cic. p Plan. Neq; eīm q̄q; aliud in hac lege nisi ędititios iudices ser/

Ægeus Thesei pater Athenarū rex. A quo (uatis.

Ægeum mare vt (gęum mare vt quidā putant. quidā dici volūt: q̄ in eo Ægeus thesei pater se precipitauerit. Alij q̄ Ęge Amazonū regina in eo perierit. Strab. ab ęgis oppido in Lubęa. Pli. ab αἴξ capra derivat. Qui li. iiij. sic scribit. Plurimis insulis cōspersum cui nomen dedit scopulus inter Tenedū ⁊ Chium verius q̄ insula aeri noie a specie tā/ę: quę a grecis ita appellat repente e mari exiliens. Solinus. Inter Tenedū ⁊ Chium est Claros insula: qua Ægeus finis pandit ab dextra Antandrū sęuū est. Hoc eīm verius q̄ insula cognominari meruit. Idq; quoniā visentibus procul capręę simile creditur: quā greci Ægea nuncupant: Ægeus inquit ab eo finus est appellatus. Var. Ægeū inquit dictū ab insula q̄ in eo mari scopuli in pelago vocant: a similitudine eapārū eges. Pacu. Ęges ferme aderāt equore in alto ra

Ægę pluralis numeri: vel ęge (tibus repentibus. es. vbs Lilicię. Quo etiā noie dicta est insula ī mari ęgeo

Ægea nomē duarū rerum: vbium: vt scribit Ptole. Quarum vna est in Emathia: alia in Mauritania.

Ęgęon nomen gigantis.

Ægialeus Adrastę frater. Ægiale es. siue ęgialea. ę. nomen proprium vxoris Diomedis.

Ægialus latine dici potest littus. Quo nomine dicta est Achaia propter vrbes per ordinem positas.

Ægeria nympha fuit quę colebatur in Aricino lacu: cum qua Numa Pompilius ⁊ cōnubiū ⁊ colloquiū se habere simulauit super cultū religionū: quo armorum ⁊ prędę studio flagrantem Po. Ro. abstraheret. Unde Ouid. Ægeria est quę prębet aquas dea grata Camęnis Illa Numę coniunx consiliumq; fuit.

Ægis. idis. munimentū pectoris eneū: cum Gorgonis capite. Qō si a pectore numinis ęgis. Si in corpore hoīs Lorica dicit. Et a capra nomē deductū est: quia de corio eius fiebat. Et ideo Minerua habere Gorgon in capite dicitur: quia prudentia sua quasi alios saxeos reddit.

Ægiochus dictus est Iuppiter q̄ corio capellę Amalthęę vsus fuerit pro scuto: quādo contra Titanas dimicauit: vt inquit Lactanti. libro primo.

Ægides pe. pro. patronymicū est ab ęgeo Thesei patre. Ouidius. Perfidus ęgides ducentia fila secutus.

Ægylos. est abscessus inter nares ⁊ angulū maiorem oculorū per quē pituita assidue distillat. Et si negligatur ad ossa vsq; dehiscit in fistulā. Differt ab Ægylope: id quod Crithen: hoc est Hordeum vulgo ordeolū appellant. Et Galenus Posthiam Crithe abscessus est pusillus oblongusq; sub ipsum palpebrę torulum. Hoc est: vt ait Celsus: super pilorū locum. Officit luminibus. Et quod vocat ancylos: siue ancyloblepharos quo palpebrę coalescunt inter se: apeririq; non potest oculus. Cui non admodū absimilis est morbus qui encanthis vocatur: in ipso angulo tuberculū quod palpebras parum deduci patitur: Sed ⁊ si membrorum articuli sic hęrent velut comprensi Ancyla ⁊ Ancylosis vocatur.

Ægina pe. produ. fuit Asopi Bęotię regis filia: a qua vbs peloponeso adiacens contra Atticam: aegina vocatur: Et a qua Aeacus eiusq; posteri genus duxisse feruntur. De hac Ouidius lib. vj. met. Aeacus Aeginam genitricis nomine dixit. Hinc Aeginenses dicti sunt.

Ęginurosi. i. Capraria: insula vltra Corsicam insidi/

Ægysthus Thyestis filius: (osa naufragijs. Lor. qui a capris nutritus fuisse perhibetur.

Ægle nympha Solis ex Perse filia: latine splēdor. Ex

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

A ante E

Aegloga pe.cor.capr:arū seu rerū pastor:aliū sermo ꝺr. Aegon eñ capr:az:logos sermo ꝺr:Et ecloga fine diph. electio vel explanatio elegātia ꝺr:vt inqt ℙli.li.iij. epiſ. Et Euſeb.li.iij.eccle.hiſto.cōtra Cornelliū.

Aegocephalus pe.cor:vt Ariſto.li.ij. de animalib⁹ inquit:auis eſt quę lyren omnino caret.

Aegon:nomē paſtoris:z caple ſignificat. Quo etiā nomine ꝓmōtorū Lemni dictū eſt.

Aegoneñ.porta Romę:quę z Quirinalis: eo q mōs ipe quirinalis ꝑus aegonus cognominatus.

Aegonom⁹ pe.cor.capr:az ductor:q z epōlus ꝺr: ὁ ἀπ' αἰγὸς νῆ νεμω τοῦτο ὅθεν τὸ νέμ Θ τοῦ νέμεος.i.q ἀπ' αἰγὸς.i.capra:z νέμ Θ.i.paſco:vnde νέμος.i.nemus:immo loc⁹ apt⁹ capris depaſcēdis:a ꝺ oñdit ꝓpa derivatio.

Aegolethron::herba i pōto alba:dicta a capris itermīnēdis ἀπὸ τοῦ greci capra noiant. ὀλέθριον pnitioſū exitiale.

Aegoceros otis. Vel egoceron pe.cor.aial:alio nomie capricorn⁹ ꝺr. Hiero.ꝓtra Joui. Magna ininitia nuptiaz: vt int ſcorpios gdē:z cētauros:z cācros:z piſces:z egoceratas.i.capricornos vxorē maritūq ꝓſtituerint λέγεται ὁ τὸ κέρα Θ ἀπ', Lu. Aegoceron:cancrumq tenet. Dicitur quoñ κέρας cornu eſt:z ἀπ' capra.

Aegos:Thracię fluui⁹:ad cui⁹ oſtia claſſis Atheniēſiū a Lyſandro capta fuit. ℙli.li.ij. Jdq factum interdiu in Thracię pte ad egos flumē:cui⁹ loci accolę egopotami/

Aegipanes ſūt nudi:leues:capnos pedes tę noiant. habētes. Ceteres hmōi mōſtra ꝑ ſemideis: ſiue ꝑ ſylue/ſtrib⁹ dijs coluerūt. Quēadmodū Faunos:Syluanosq Faunos ac Satyros nemorū deos eſſe dicentes ℙanas agror:Syluanos ſyluaz. Vide in dictiōe Satyri. Qui. Sūt mihi ſemidei:ſūt ruſtica numina nymphę. Et Fauni Satyriq z mōticulę Syluani. Quos qm̄ cęli nondū dignamur honore. ℙōpo.inella ſcribit vltra Athlantez ℳauritanię montē noctu pſępe viſa lumina: z crepit⁹ cymbalor:ac fiſtularū cant⁹ auditos:nec die reptū quēq. Jdcirco ꝑ ꝓſtāti habitū:hos Faunos eē:ac Satyros.

Aeger a um:ab ago is.p cōtrariū:q actiōe vacet: ſiue q qui morbo correptus eſt, grauī⁹ agitet. Et dicim⁹: hic eſt eger pedib⁹:z hic eſt pedib⁹ egrius Vale. ℳarti. in.v. dixit:ℙulſu venarū cōperit:cuius morbi eger eſſet.

Aegreo es:eger ſum. A q egreſco:qđ magis eſt in vſu: eger ño. ℙli.li.x. Corui ante ſolſticiū generāt. Item egreſcūt ſexagenis dieb⁹ ſiti maxie añq fici coḡat autūno.

Aegre aduerbiū:ſignificat moleſte:dolēter:inīq anio. Terē.in Hecy. Sz reprimā me:ne egre quicq ex me audiat. Jtē egre:male:difficulter. Vergi.li.iij. Georgi. Ergo egre raſtris terras rimant. Col.li.j. Seruos quoq q ſecuturi patrēſa.ſūt:nō egre pedib⁹ ingredi.i.iuite vel diſ/

Aegroto as pe.p.o. Jnfirm⁹ ſum. A quo ficulter. egrotatio. Quę ſic ab ęgritudie diſtinguit:vt docet Hiero ſup Joel. q egritudiné animi dicim⁹:aliogn corporis nō egritudo:ſed egrotatio ꝺr. Jdē ad Julianū diaconū. Quāq ita me ingis tā corpis egrotatio: q aię egritudo cōſumpſerit:vt morte iminēte:nec mei pene memor fuerim. Cice. Sz ꝓprie vt egrotatio in corpe:ſic egritudo in aio noiat. Cū ipe li.iiij. Tuſcu. diffinit quid ſit egritudo. Stulta egritudo eſt q efficiunt in malis opinatis:aioſq demittūt z ꝓtrahūt:ratiōi nō obtēperātes. Jnueniť tamē eger. Dicit etiā de corpe:z egror⁹ de aio. Saluſt. Antonius pedib⁹ eger q prelio adeſſe nequibat. Hora.i Ser. Quo me egrotare putes animi vitio. Ab egroto fit coegroto. Hiero. q ſi ipa languerit coegrotandus eſt: z nunq ab eius lectulo cedendum.

Aegrimonia pe.cor.idem eſt qđ egritudo. ℙlautus.in Ru. Tantiſper dum abſcedat a me hęc egrimonia.

Aegula ſpecies ſulphuris ſuffiendis lanis vtilis:quoniam candorem ac molliciem prestat. Ec.

Aegyptus:regio in aphrica. Vel ꝑm aliquos aphricę p/rima:ab Aegypto Danai fratre ac appellata:ꝑus aeria dicta. Hęc teſte ℙlinio.li.v. ab oriente rubro mari:aſſyrięq ꝓtūgit:ab occaſu Cyrenē z aphricę reſiduū habet A meridie vſq in ethiopiā ꝓtēdit:a ſeptentrione habet mare egyptū. Eius inſignes vrbes ſunt T hebę Abedos Alexādria Babylon z Memphis. Jn hac, vt ℙlato inquit, nūq viſum eſt pluere:ſed Nili inundatiōe ſęcūdatur. Eius figura triquetra eſt:quā efficit nilus ita ſe diuidens. Ab egypt⁹ fiunt adiectiua. Aegyptius a um: z egyptiacus a um. Cū egyptia ficus in egypto eſt: cui⁹ arbor morō ſimilis folio:magnitudine:aſpectu:pomū fert non ramis:ſed caudice.i.trunco ipo. Eſtq ficus ꝑ dulcis ſine granis interioꝛib⁹:ſęcūdiſſimo ꝓuētu:ſcalpēdo tñ ſerre/is vnguib⁹ aliter nō matureſcit. Sz cū id factū eſt:quarto die demetit:cui⁹ loco naſcit ſeptem⁹. Subnaſcit etiaz ſi nō ſcalpat ſęt q ęter eſtate:porēq expellit imaturū. E.

Aegyptimi pe.p dicunť ethiopes:q egyptijs ſūt finiti.

Aello:vna ē harpiaz. Aella grece:pcella:turbo. mi/

Aeli⁹ z elia noia ſunt ꝓpria. Ro. carēt aſpiratiōe.

Aelia:regio in Aſia inter Miſiam z Joniā. Eſt z vrbs quędam Calabrię:a qua elianus a um.

Aelurus pe.p.o.latine Catus z Felis dicitur. Ariſtot. li.de aialib⁹. Aeluri z ichneumones tot numero pariūt: quot canes. Aelianus:eluroꝛ mas gdez libidinoſiſſim⁹ eſt:femina aūt amātiſſima ꝓlis:fugit coitū cū maribus: quoniā ſemē emittūt calidiſſimū:z q̄ſi ignē genitalia adurens. Hoc cernēs mas:cōez ſętū vitiant. Illa ꝯ ꝓlis deſyderio mares libidine ardētes adit rurſus. Gelli⁹ li. xix. Aeluroꝛ quoq oculi ad easdē vices lunę maiores fi

Aemyliam gentē appellatā dicūt unt:aut minores. a Mamerco Pythagoꝛę philoſophi filio:cui ꝓpter vni cā humanitatē cognomē fuit Aemylius. Nā ęmyliā grę ci ſermōis lepiditatē vocāt. Hęc familia ęmyliana Romę honeſtiſſima fuit. A q Aemylian⁹ appellat⁹ eſt Scipio aphrican⁹ minor q̄ſi Aemylij filius:q p adoptionem inſertus fuit familię Scipionū. Aemylia via ab Aemylio ꝯſule dicta eſt:q a Placētia Ariminū vſq pducta ē. Aemyliana ędificia erāt extra Romā:de qbus Cornelius Tacit⁹. Plus inſamię ad incēdiū habuit:q pdijs Tigilini ęmylianis proꝛuperat. Aemylia regio Italię: quę z flaminea Romandiola etiaz dicit. Jn qua ſunt vrbes Ariminū:Ceſena:Saſſina:Rauenna:Fauētia:Jmmola:Forumliuij:Bononia:z Ferraria.

Aemonia pe.cor.regio:q poſtea dicta eſt Theſſalia:ab Aemone Deucaliōis filio:ꝑus pyrrhea dicta: a pyrrha Deucalionis vxore. Quidā tñ cū aſpiratiōe ſcribūt Hę/

Aemulor pe.cor.vt Apul⁹ inqt, ab amo de/ monia. ſcēdit. Cū z primā vocalē accepit:amare ſignificat inuidere per antiphraſim. Emulari igitur inuidere eſt a cōtrario ſenſu. Vt in actib⁹ apoſtolicis. Et patriarchę ęmulantes Joſeph vendiderunt in egyptum. Jn Eſaia Efraim nō ęmulabitur Judam:z Judas nō pugnabit cōtra Effraim. Aliq̄n ęmulari ſignificat imitari. Cū ęmulus dicit eiuſdē rei ſtudioſus z ſectator. Hoc eſt:q aliquē imitat z ſequit:qđ nō niſi amoꝛe fieri pōt. Cice. ꝑ ℳarcello. Illo ęmulo atq incitatoꝛe ſtudioꝛ meoꝛ atq laborū Differūt tñ ęmulatio z imitatio:q imitatio ſimplex ē z liuoꝛe nō admittit. Aemulatio aūt habet quidē imitandi ſtudiū:ſed cū malitię operatiōe:licet hoc ſine vitio eē poſſit. Vt cuz melioꝛē videam⁹:conamur nō inuidia: ſed amoꝛe ipius virtutis reddere nos pares:aut ſuperiores. Cū eſt illō, Stimulos dedit ęmula virt⁹. Aliq̄n ęmulari eſt participē eſſe. Vt noli ęmulari in malignātibus.

Aemulus:qui ęmulatur.

Aenaria:inſula a ſtatiōe nauiū. Aeneę dicta, vt ait ℙlini⁹. Hęc z Jnarime ꝺr pithecuſaq. Hūc Iſchiade nomine oppidi coꝛendicis imaginē ꝓſerētis in monte.

Aenna:ciuitas eſt in meditullio z vmbilico Sicilię collocata:quę cū ob ꝓfecti ſęuitiā a Romanis deſciuiſſet:q ad concionē cōuocatos ęnenſes vltima internecione elā ſubmiſſis militibus armatis deleuit.

Aeneas pe.p.nomē viri Troiani a Vergilio celebrati.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Dictus Aeneas: vt quidã putãt: ab ἄινέω εις: qð est laudo. Nã ἄινος laus latine dicit. Qui tamẽ ꝓcedere nõ poterũt in rei veritate: si, nõ dico citemus totã græciã, ſz vel solũ versiculuz Homeri adduxerim⁹: quẽ volo legãt. τῷ δὲ κακὴ ἐνείκεα ὄνομ' ἔασεν ὠκυάλοιπα. Ab Aenea dicti sunt Aenea vbs in regiõe Cressea. Li. i Aeneadæ Troiani. li. xi. Proficiscũt a Thessalonica Aeneã ad statutũ sacrificium. Aeni: vt autor est Ptolomeus: insula est iuxta Arabicum sinum.

Aenus genus vasis: ab græ: qð est cacab⁹: siue caldaria dicit. Diuidit quãdoqz diph. per digresim: & tũc vt Seruius docet: aspiratio interponit apud Horatiũ. Sub nocte gelidã limis calefactat aheni. Virgi. Aut foliis vndam tepidi despumat aheni. Huius diminutiuũ est Aenulus: & Aenulum Cor. dicit. Virg. scripsisse aena in illo et luce coruscus aena sine h. Qð facile credo. Nõ em̃ necesse est quoties diphthõgus diuidit h interponi: est tñ nonus. Et similiter dihæresim quãdoqz patit. Hora. in epistolis. Si recte facies hic murus aheneus esto. Aliqñ ponitur ꝓ forti. Hora. Inclusam Danaen turris aheneas.

Aeneatores dicti sunt tubicines: ab ænea tuba. Amianus li. xix. Cũ supesset exiguuz noctis: aeneatoz clangore ductoze vbẽ vt moz casurã terribili coronã cinxerũt. Et li. xxiij. Aeneatoz accentu signo dato ꝓgrediẽdi ad pugnam ad arma cõcursum est. Cor. legit Aenatores.

Aenobarbus dictus est Domitius: quoniaz Casto: et Pollux cũ de victoria nũtiarẽt Domitio: ipseqz minime credẽs narrãtib⁹ eẽt: malas barbãqz mamib⁹ pmulsert: & ex fusca in flauã ꝙuerterunt. Qñ a barba rutila: aeneiqz colozis: aenobarbi dicti. Quod postea Domitioz cognomen fuit.

Aenigma atis: obscura allegoria: vel questio obscura: quę difficile intelligit nisi aperiat: vt illud in lib. Judicuz. De comedẽte exiuit cibus: & de forti egressa é dulcedo. Ab ἀνίημι: obscure loquor: innuo. Innuit em̃ qddã: qð plurib⁹ explicãdũ est. Hinc Aenigmatistes: q enigmata facit: seu ꝓponit. Hiero. contra Jouinianũ. Sz qd ad nostrũ αἰνιγματίστην. enigmatistem: cui⁹ libros multo difficili⁹ est nosse: qz vincere. Huius significa

Aeolus pe. cor. Jouis fili⁹. A q tiõis est Aenigmatic⁹. Aeolia. Et vẽtoz rex appellat: fatie vari⁹ siue dolosus õr.

Aeolia: regio duplex est. Una in Asia græcoz colonia: media inter Mysiã & Joniã. Alia ab Aeolijs septẽ insulis intra Siciliã & Italiã. Quarũ nomina sunt hęc Hiera: Strongille: Didyme: Eriphusa: Phœnicusa & Enonymos. Stra. li. vj. Pli. li. iij. Solin⁹: Mella. de Aeolijs quę alijs nominib⁹ a nostris vulcanię: epheſtiades a græcis nuncupant. Dictę eolię ab Aeolo Jouis filio. Dicit etiã lipara a liparo Ausonis regis filio: qui eã ante eolũ rexit. Hinc Aeoliũ mare dictũ est: qð Asiatico littori adiacet ab Aeolijs pulsis olim colonis. Nã antea Mysius

Aeon græce: Aeuum latine dicit. dicebat.

Aepolus pe. cor. Lapitarũ. Aepoliũ Lapitarũ grex.

Aepy vbs Nestoris in montibus sita. Nam Aepy sublime denotat: Aepys altus.

Aequus a um: planus ab aqua: q equã superficiẽ habere videatur: ita vt imaginẽ tanqz speculũ reddat. Per translationẽ ponit pro iusto: quia nullã in partẽ inclinatur. Equus ꝓ animali non diphthongat.

Aeque aduerbiũ significat iuste. Seneca. Judex q parte inaudita altera aliquid statuit: etiamsi eque statuerit: haud equus fuit. Interdũ significat tã: vel tantũ: vel similiter: Vt Tu es eque bonus: ac doctus. Suet. in Cæs. Nihil eque ac iudicis acerbitas pfuit. Virg. li. ij. Geor. Negant alios eque serpẽtibus agros: dulcẽ ferre cibum.

Aequo equas: ex plano. Plini⁹. Aequato deinde pauimento infundit oleum. Et Aequare est cum equitate videre. Virgi. Operũqz laborẽ partibus equabat iustis. Aliquãdo cõtinuare. Idem. Felix si protinus illũ Aequasset nocti ludum. Huius cõposita: Adequo: coequo: exequo: & perequo: quę sim ꝓpositiões significant.

Aequamentũ equatio est: quod & libramentũ dicitur. Nam equimentũ aliud significat.

Aequanimis pe. cor. qui est equi animi: q nec prosperis extollit: nec aduersis frangit. Hinc equanimitas q ẽ fauor & ppitius animus. Teren. in Adel. Facite vt equanimitas vestra poetę ad scribendũ augeat industriam.

Aequanimiter: moderate: patiẽter: equo animo.

Aequitas: modo planiciem: modo Justitiam significat Cuius contrariũ est iniquitas.

Aequęuus: cõtaneus. Ab equalitate qui dicitur.

Aequalis: planus. Unde equalis campus. Quandoqz ꝓ simili ponit & ex equo. Plini⁹ Cum & ipse equalẽ fortunã expertus fuissem. Quãdoqz ꝓ coetaneo. Cicero in Cato. Nec cũ equalibus solũm: qui pauci admoduz restant. Differũt tamen ab inuicẽ: q equales sunt: eodem anno. Coetanei in eodem tẽpore: sed diuersis annis & disparib⁹. Vt Cicero & Augustus fuerũt coetanei: licet Cicero maior natu fuerit: sed nõ equales. Hinc eqlitas: similitudo: paritas. Aequaliter: similiter pariter.

Aequabilis idem qð equalis. Cice. Et vox reducit in sonũ quendã equabilem atqz constantem.

Aequilaneũ: ex toto dimidiũ significat. Dictũ a lotiõe lanę: q dr aquilaneo redire: cũ dimidiũ decidit sordib⁹.

Aequilibriũ: equatis libręs. Quod & equamẽtũ & libramentũ dicit. Trutina cuz pro bilancis seu staterę lingua sumit. Belli⁹. Nam cui membrũ alio ruptũ est: si ipse itidem rumpere per talionẽ velit: quęro an efficere possit: rumpẽdi pariter membri equilibriũ. In qua re: primuz ea difficultas est inexplicabilis. Quin si membrũ inquit alter imprudens ruperit. Quod enim per imprudentiã factum est: retaliari per imprudentiã debet.

Aequimanus pe. cor. qui vtraqz manu vtit: & ita leuis

Aequimeliũ locus Romę: vbi operat sicut dextra. domus Adelij solo equata fuit. Ad. enim Adelius ob frumenti largitionẽ in suspitionem affectę dominatiõis venit: & cũ ad populi fidem fugeret: ab Seruilio Hala magistro equitũ deprẽsus & occisus est: domusqz ejus diruta & area equimeliũ dicta. Ex Cor. & Liuio.

Aequinoctiũ: ex equalitate noctiũ dicit: q tunc dies et nox horarũ spatio equales sint. Duo sunt autẽ equinoctia: vernale. s. & autũnale. Vernale fit quarto Jd⁹ Martias: vel circa. viij. Calendas Aprilis: & in octaua parte arietis cõficit. Autũnale decimo octauo Calẽdas Octobres ad virgiliarũ occasum: diebus. xl. quia annũ olim in duas tñ partes diuidebant: hoc est in æstiuũ & hyemale solstitiũ. Ab equinoctiũ fit adiectiuũ equinoctiale: vt

Aequidiale dictũ ab antigs: qð tẽpus equinoctiale. nunc dicim⁹ equinoctiale: q: nox diei pot⁹ q̃ dies noctiannumerari debet. Sic etiã equidiũ: qð nũc egnoctiũ.

Aequipolleo les: per duplex ll: parez potestatẽ habeo. Unde equipollentia: equiualentia.

Aequiparo as pe. cor. significat cõparo: siue equo.

Aequiualeo es pe. cor. quasi eque possum.

Aequiuocũ pe. cor. est qð greci dicũt homonymõn. Et a Martiano vocat pluriuocũ: qñ plurib⁹ rebus eadez

Aequor: ab aqua nomẽ deductũ: q est appellatio. equã superficiẽ habeat: cũ non fluctuat: & ꝓpie denotat superficiẽ. Ambro. li. Hexa. Et cum sit altitudo diuersa: indiscreta tamẽ dorsi eius equalitas. Unde & equor: appellatuz arbitror: q superficies ei⁹ equalis sit: quia aque licet fluctuantes: velut montes erigant: sedatis tamẽ surgunt tẽpestatibus adequant. Hinc dicimus equora campi: & equora ponti. Cicero lib. ij. Acad. ab equo. i. plano vocabulum accepisse confirmat: q tam plane videt qñ mare equũ. De campo Virgi. li. iij. Geor. Ut prius ignotum ferro qñ scindimus equor. Idem de mari. Aequora ponti. Nec solum de mari: sed etiã de fluuio dicit: vt apõ eundẽ. Tiridesqz secant placido equore syrtas. Accipit tamẽ quãdoqz ꝓ ipso mari. Ut Bis denis phrygiũ con

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

scendi in nauibus equor. Quãdoq; pro aere. Aspice bis se/nos volitãtes equore cygnos. Ab equo: fit Aequoreus. a. ũ.

Aer proprie dicit medium spaciũ inter celũ & terram. Est eñ inanitas plus multo habẽs admistã raritatis q̃ cetera elemẽta. Virg. Namq; canebat vti magnũ per in/ane coacta Semina. Dictus aer. ἀπὸ τοῦ ἀίσσειν ab eo q̃ ferat terrã: vel q̃ feratur. Sed credo potius dici ἄηρ ὅτι ἄημι τὸ πνέω. i quoniã ἄημι est spiro. Vnde ꝓducit vlti/mam. Luc. lib. j. Aer & longi voluent titana labores. Qui co:ripiunt ipsi viderint. Nec Claudianus dicit Lucidus vmb:oso miscebit aer aquerno: qa sensus esset contrarius & sillaba salsa: sed dicit Axis: vel orbis. Hic autẽ aer par/tim ad terrenã: partim ad cẽlestẽ materiã pertinet. Nam ille subtilis vbi ventosi: ac pcelloso motus nõ possunt exi/stere: ad cẽlestẽ pertinet parte. Iste vero turbulẽtio:: qui ex halatiõibus humidis co:oritur: terrę deputat: quicq; ex se multas species reddit. Nam cõmotus ventos facit: vehemẽtius concitatus ignẽ & tonitrua: cõtractus nubi/la: conspissatus pluuiã: congelatis nubibus niuẽ: turbu/lentius cõgelantibus dẽsio:ibus nubibus grandinẽ: dis/tentus sereni efficit. Distãtq; a terra: vt inquit Possido: stadiis. xl. Aliquãdo aer dicit ventus: spiritus: vel flatus modicus. Vir. Aera dimouit tenebro:osum: & dispulit vm/bras. Aliquãdo do: sonus. Var. Anima vt cõclusa in vesica quãdo est arcte ligata: si perculeris: aera reddet. Aerius a. um. per i. vel aereus per e. modo significat altũ. Vt ae/ria turris. Modo q̃ cõstat ex aere. Vt corpus aeriũ: ful/

Aeripes penul. co:. celer: quasi aerios (go: aerius. pedes habẽs. Quidã tamen cõpositum nomẽ putant ab æs. æris. Cler. Syngrafim fecit. Fi. erit gripedẽ ceruam.

Aeranthemis herba flo:ẽs vere. quę camemelon dici debet: sed vulgus Chamomillam vocat: ab Asclepiade anthoinis dicta. Lc.

Aeritusę iaspides aeri similes. Lc.

Aeromantia: diuinatio ex aere. Lc.

Aerope pen. pro. Atrei vxor: ex qua Thyestes duos fi/lios suscepit. Et non est diphthongus. Nam scribit a grę cis ἀερόπη. Quid. Ilũ. de trist. Si non Aeropẽ frater sce leratus amasset Cõuersos solis nõ legeremus equos.

Aeroꝑide post aes vnde venit.

Aerumna ἀπὸ τοῦ ἄειρω gro: leuo: tollo. Proprie grum/nę dicunt furcinulę: qbus viatores sarcinas suas religa/tas: tabella interposita: ferre cõsueuerint. Quę quoniã a Mario institutę sunt: muli mariani postea vocatę. Hinc factũ est: vt labores onerosi: grumnę dicanẽ. Vnde Ver/culis grũna. Similiter grũna dicit miseria: calamitas: in/felicitas. Vnde grũnosus dicit: quod est laboribus: ac mi seriis afflictũ. Cic. lib. ij. de fi. aerumnas Maiores nostri labores non fugiendos nominauerunt.

Aes. æris sumit pro ossii metallo: sed præsertim pro eo qõ est coloris rubri. Deductũ nomen putãt aliqui ab au ri similitudine. Alij a græco deriuant ἀία terra. Var. ab asse. Accipiturq; pro pecunijs. Quoniã æs fuit in pretio magis aurũq; iacebat: vt ait Lucret. Nunc (versa vice) iacet æs: aurũ summo successit honore. Et primo ex ære pe cuniæ signatæ. Ouid. in Fast. Aera dabant olim: melius nũc ômen in auro est. Victaq; concessit prisca moneta no uæ. Cato. Fundũ eribus suis emptũ possidebant. Serui/us fer primus post vrbẽ conditã signare æs cepit: cuius in altera parte nota fuit Janus geminus: ex altera rostrũ nauis. Nã quia Saturnũ classe deuectũ hospitio Janus acceperat: & ab illo peritiã rurris edoctus: ferã illam ac rudẽ ante fruges cognitas vitã: in melius redegerat: re/gni eũ consociũ fecit. Et quoniã naui fuerat aduectus in signãdo ære: ex vna quidẽ parte sui capitis effigiẽ: ex alte ra nauis rostrũ impressit: vt q̃tũ in eo esset. Saturni me/moriæ cõsuleret: ne accepti beneficij immemor esse videre/tur. Nomẽ etiã quandoq; pro tubis. quoniã ex ære fiunt. Virg. Aere ciere viros. Tũ gneatores tubicines dicunt.

Aereus a. um. quod ex ære est: sicut Aheneus.

Aeraę numeri nota est. Puta in moneta notabat nu/merus quẽ valebat. Lucil. Hæc est ratio peruersa æra nu meri est subducta improbe. Astrologi quoq; initiũ a quo supputationes incipiunt: æram vocant. Dicta æra ex eo q̃ omnis orbis æs reddere professus est reip. Aera etiam græca dictio est: quę apud nos lolium significat: vt inquit Dioscorides. Hinc æreneus. a. um. quoꝺ: æra factũ est. Dioscorides vero cum melle: & æreneæ farinæ: id est loliaceæ.

Aerarius. a. um. quod est æris: siue ex ære. Pli. li. xxxiij. Laudationẽ eandem in ærarijs metallis: & proximam in argentarijs fieri compertum est. Inde.

Aerarij tribuni a tribuendo ære. Nam vt Var. scribit. Tributa erat eis pecunia quã in litibus redderent. Idq; quod attributum dicebatur æs militare.

Aerarij milites dicti sunt ab ære: q̃ stipendiũ facerent. Aes enim stipem quoq; dicebant. Vnde stipendium.

Aerarium. æris repositoriũ. hoc est nummorum simuliũq; rerũ præciosarũ: atq; opum quę vtilitatem resp. allaturę erant. Sic dictũ q̃ æra in eo principaliter inferebãtur.

Aero. as. Pcat æs misceo: ære adultero: siue ære orno. Cũ æratę fores apud Var. Plin. A metallo: quoq; nomi nibus solẽt nasci verba. Vt ab auro. auro. as. Ab ære æro as. Cũ auratus & ærat⁹. Huius ꝓbi cõposita sũt. Ob æro & subæro. Pers. Ne qua subærato mẽdosus timiat auro.

Aerosus. a. um. ex quo æs fit. vt Lapis ærosus: quẽ alio noie Cadmiam nũcupant. Et ærosa ab antiquis Cypr⁹ insula dicebat: q̃ in ea plurimũ æris nascit: vel q̃ primo

Aerificiũ quod ex ære factum (ibi intientũ sit æs. est. Var. Politę enim quasi ærificio videbantur.

Aere diruti milites vocabantur: quibus propter igno miniam stipendium subtrahebatur.

Aeruscare veteres dixerit ꝓ pecunias vndiq; colligere.

Aerugo penulti. produc. idem quod rubigo. Et pro/prie in ære vel argento: & viridescit. Rubigo vero in fer/ro & segetibus. De quo loco suo. Plini. libro. xxiiij. Re/fert æra extersa celerius rubiginem trahere q̃ neglecta: nisi oleo perungant. Aeruginis in medicina magnus v/sus: cuius vis est collyrijs oculoꝝ aptissima. Apud Ho/ratium & Junie. accipitur æruginis pro pecunia: quę ex ære fit. Hinc æruginosus. a. um. Sene. lib. de breui. vitę Maiorẽ dierum partem: in æruginosis lamellis consumit.

Aes nostrũ dicitur: qõ nobis alij debent. Aes alienũ: qõ nos alijs debemus. Aes suũ quod alij ei de quo lo/quimur debent.

Aes militare dicebatur: quod (quibus tribunis ærarijs attributum erat: vt militibus reddere/tur. Plaut. in Aulu. Edit miles: æs petit.

Aes ductile: qõ facile ducit: attenuaturq; in laminas. Aes caldariũ qõ funditur tantũ: & malleis fragile est.

Aeschines pe. pro. nomẽ proprium oratoris græci: Demo/sthenis æmuli. Fuere etiã alij septẽ hoc noie vocati.

Aeschylus pe. co:. nomẽ poetę tragici. Hora. Post hũc personę pallęq; reperto: honestę Aeschylus: & modicis instrauit pulpita tignis. Hic cum esset caluus: & in apri/co forte quiesceret: testudo ab aquila in altũ delata: cum decidisset: caput eius confregit: interemitq;.

Aesculapius. nomẽ est Apollinis filij: qui medicinam artem vel laude: vel opere ampliauit. Ob eamq; rem in deorũ numerũ receptus fertur. Cuius duo filij Podaly/rius & Machaon: bello troiano Agamennonem secuti: non mediocrem opem cõmilitonibus attulere.

Aesculus arbor: glandifera: cuius fructu cũ in primę/na ętate homines vescerentur: ab edo pro comedo de/duci putatur: q̃nis edo primã breuem habeat. Quidã tamen fine diphthongo scribunt: ab esca uomen traben/tes: q̃ ante vsum frumẽti hęc arbor: mortalibus victum præbebat. Hinc Aesculeus. a. um. Palla. Asseres quer/neę: cum æsculeis non misceantur. Æsculum neutri gene/ris: & sine diphthongo: ciuitas in agro piceno.

Aesis ciuitas Umbriæ. Aqua Aesinates populi. Plin. li. xj. Æseũ inquit æsinatẽ ex Umbria. Ptol. quoq; hanc

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vrbem Aesiam: ab qsi fluuio nominat.

Aesopus pen. prod. nomé fabulatoris clarissimi. Inde Aesopianus. ¶ Hier. Iuxta Aesopianã fabulã. Hic miser vita: miser morte: ⁊ miser forma. Cũ Dauis. ¶ Planudius de ipso ita scribit ἄισωπος ὁ μὲν γένος, ἐξ ἀμορίου φρυγίας τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐτύχανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος ἀλλα καὶ λυσιτελέστατα πασῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. καὶ γὰρ φοξὸς ἦν σιμὸς τὴν ῥῖνα σιμὸς τὸν ξάνθος τὸν τριχολοφος καὶ μέλας. ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε. ταῦτα γὰρ αἴσωπος ὁ φρύξ. ¶ Aesopus genus quidẽ traxit ex Amorio ¶ Phrygię: sed fortuna natus est seruus. Fuit aũt non solũ seruus: sed ⁊ deformissimus oim sui ętatis hoim. Nã acuto capite fuit: pręssis naribus: depresso collo: pminẽtibus labris: niger vnde ⁊ nomẽ sortitus est. Ia dẽ enim Aesopus qđ ęthiops

Aestimo. as. pe. co: ꝛcat appręcio: taxo. Componũt ab ęs ⁊ τιμή prętũ: quasi ęre taxo. Et construẽ cum ablto vel gto hoũm nominũ tanti: quãti: quãtus: tantidem: quãticunq; magni: parui: pluris: minoris: maximi: pluri mi: nihili: ⁊ si qua hmõi reperiant. Licet etiam ablatiuis horũ nominũ sine substãtiuis iuncti huic verbo inueniantur. Boe. in prolo. li. topi. Ingratũ quidẽ si magna Trebatij merita: quibus ipse vsus fuerit: paruo ęstimare videret: cum nullã eis gratiã restituendã putaret. ¶ Hier. in leui. Si statim ab anno incipientis iubilei nouerit agrum quãto valere potest: tanto ęstimabit. Frequẽtus tñ cum genitiuis iungit. Cic. li. Ecade. Alia pluris esse ęstimãda: alia minoris. Liui. Utrũq; casum cõplexus est. ¶ Dãcipia minora annis. xx. quę post primũ lustrum decẽ milibus ęris: aut pluris venissent: ea quoq; decẽ tanto pluris qũ quãti essent ęstimarent. Similem significationẽ habent ¶ Pendo: facio: curo: est: interest: ⁊ refert cum prętiũ iungitur: quta pro ęstimo: siue ęstimaꝫ ponunt. Ut parui facio nihili pendo ⁊ hmõi. Inueniũt etiam ęstimo sine ablatiuo vel gto. ¶ Iero. in Leui. Si pauper fuerit: ⁊ ęstimatiõem reddere non valebit: stabit coã sacerdote. Et qãtum ille ęstimauerit: tantũ dabit. Sciendũ quoq; in sacris literis: vt Fulgẽtius docet: duobus modis ęstimatio poni solet. Nã qui aliquid certissime scit: ⁊ qui putat aliqđ esse: qđ nõ est: ęstimare dr. Ad ęstimationẽ incertę scientię: seu cognitiõis pertinet qđ dicitur. Aestimabat se visum videre. ¶ Nomine autẽ ęstimationis certissima scientia ponit in libro sapientię. Scit pterita: de futuris ęstimat: id est certissime scit. Et Apostolus. Aestimo q nõ sunt cõdignę passiones huius tẽporis ad futurã gloriam: id est certe scio.

Aestimatio ab antiquis Aestimia dicebatur.

Ab ęstimo fit existimo diphthongo in i longã conuersa: quasi ex ęstimatione statuo atq; decerno. ¶ Prius enim rem ęstimamus: id est cõsyderamus: deinde qualis sit existimamus. i. iudicamus. Terẽt. Nam ea res dedit existimandi copiã quotidianę vitę consuetudinẽ. Quinti. Clamant ei caput: ⁊ suo cuiusq; anio dedit ęstimandum.

Aestimabile quod facile ęstimari potest. Cuius contrarium est inęstimabile.

Aestimata pęna quę certo ęre censebat: vt ouis decussis. i. decẽ assibus: bos centussis. i. centũ assibus. Lc.

Aestas significat tempus: quod incipit ab equinoctio vernali: ⁊ finitur equinoctio autũnali: constatq; senis mẽsibus: ⁊ totus annus in ęstatem hyemẽq; diuiditur. ¶ Particularius tamẽ ponitur pro quarta anni parte. Hoc est pro tribus mẽsibus qui incipiunt Sole cancrũ ingrediente. Nam Sole ingrediente libram autũnus est: ingrediente capricornũ hyems: ingrediente arietem ver.

Aestiuus a. um. pe. pro. quod est ęstatis. Gręg. Aestiuũ tempus quod corpore meo valde contrarium est.

Aestiua dicuntur loca vmbrosa nemorosa in quibus per ęstatem vitatur Solis ardor. Stat. Et vmbrosi patuere ęstiua lycei. Quandoq; ponitur pro ipsis gregibus in ęstiuo cõmorantibus. Uergi. lib. iij. Geo. g. Nec singula mouebi corpora corripiunt: sed tota ęstiua repente.

Quandoq; ęstiua appellantur loca in quibus ⁊ armenta ⁊ greges: ⁊ milites ęstate sunt: sicut hyberna vbi habitant hyeme. Quãdoq; vocantur: quę ęstate fiunt. Unde ¶ Plinius lib. decimooctauo. Aestiua ęstate quę ante Uergiliarum exortum seruntur: vt milium panicum.

Aestiuo. as. sicut hiberno. ⁊ est ęstiuare propter ęstum euitandũ alicubi morari. ¶ Ni. lib. iij. Intra sepem eã ęstiuant pastores opacã pariter ⁊ munitã vallo arborũ.

Aestus. us. calor ⁊ Solis flagrantia. Uerg. li. iij. Geo/gico. Aestibus in mediis vmbrosam exquirere vallem. ¶ Ponitur interdũ pro ęstiuo tempore. Idem. ¶ Propiusq; ęstus incendia volunt. Unde per translationẽ ęstus quandoq; dicitur desyderiũ: cupiditas: libido: amor: ⁊ huiusmodi. ¶ Preterea ęstus vocat impetus marinus vel commotio: q feruore quodã id fieri videatur. ¶ Nam est maris accessus vel recessus: id est inquietudo. Sic etiã dicit vis ventor procella vel fluctus. ¶ Plautus in Asi. Quo magis te in altũ capessas: tam ęstus te in portũ referet. Lucre. li. iij. Frigus vt a pluuijs calor absolet ęstus ab vndis.

Aestuo. as. feruco: flagro. Unbrosi. ¶ Psalmi de torculabribus inscribunt: eo q in his mysteria dñicę passionis spiritusancto feruẽte ardẽtius ęstuarunt. Aliquãdo ęstuare est fluctuare: agitari. Aug. li. viij. de ciui. dei. Oẽs turbellas ⁊ tẽpestates animi: quibus demones ęstuare: atq; fluctuare asserit: nos vera religio deponere iubet. ¶ Huius cõpositũ est exęstuo: qđ est extra ęstuo: exeundo incremẽto. Uirg. Fundoq; exęstuat imo. ¶ Sus. lib. opti. Quę materia in illis locis passim e terra exęstuat. ¶ Hieron. ad ccitum semper exęstuant. Sueto. Fossas oẽes: quas Nilus exęstuat: oblimatas lõga vetustate: militario opere detersit.

Aestuosus. a. um. qđ est calore plenũ. Colu. li. iij. Cęlũ neq; nivale vinea: nec rursus ęstuosum desyderat.

Aestuaria loca dicũt: per quę mare vicissim: tũ accedit: tũ recedit: siue quę marinis aquis referta sunt: ex inundatiõibus pelagi. ¶ Pli. li. iij. Illyrici ora mille amplius insulis frequentat: natura vadosi maris: ęstuarijs tenui alueo intercusantibus clare ante ostia. Timani calidor: cum ęstu maris crescentiũ iuxta Istrorum agrum.

Aetas grecũ est ἀιὼν ἀιῶνος inde latine euũ eui: euitas: etas per syncopã: sed etas plerũq; generaliter dicit: vt etas senectutis: etas iuuentutis. Sex em̃ sunt hoim ętatis gradus. Infantia: pueritia: adolescentia: iuuentus: grauitas: atq; senectus. In his sex spatijs philosophi: vitam descripserũt humanã: quibus mutat: ⁊ currit: ⁊ ad mortis terminũ peruenit. Ilar. quinq; gradus facit. In primo vsq; ad annum: xv. pueros dictos: q sint puri. i. impubẽres. Secũdo ad trigesimũ annũ adolescentes: ab adolescendo noiatos. In tertio: qui erat vsq; ad quadraginta annos iuuenes: appellatos: eo q reimp. in re militari iuuare possent. In quarto autẽ gradu: vsq; ad sexagesimũ annũ: senio: es nuncupatos: q tunc corpus senescere incipiat. Unde vsq; in finẽ vitę vnusquisq; quintũ gradũ factũ: in quo qui essent senes appellatos: q ea ętate corpus iam senio laboraret. ¶ Horũ tamen singuli: trifariã diuidũtur: vt prima pars viridis sit: deinde adulta: postea prępeps. vnde Uirgil. Uiridisq; iuuenta. Illi aliter diuidunt ętates. Ętas vero mundi. ¶ Prima ab Adam vsq; ad Noe. Secunda a Noe vsq; ad Abraham. Tertia ab Abrahã vsq; ad Dauid. Quarta a Dauid vsq; ad transmigrationẽ Judeę in Babyloniam. Quinta deinde vsq; ad aduentũ Saluatoris in carne. Sexta quę nũc agitur vsquequo mũdus iste finiatur. Interdũ ętas accipit pro anno. Uirgil. Ubi quarta accesserit ętas. Ilar. Ętatem vix decimã egressus. Interdum pro. xxx. annorũ spatio. Lice. Tertiã iam ętatem hominũ viuebat. Sic ¶ Plutar. ostendit ętatem esse spatiũ. xxx. annorum: secũdum Heraclitum. Interdũ pro centum annis. Ouidi. Annos vixi bis centum: nunc tertia vinitur ętas. ¶ Ponitur ⁊ pro quouis tẽpore humanę vitę longissimo. Dicitur q; ętas: vt inquit Apule. per syncopam: quasi ęuitas ab ęuum.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Grecę ętates γεραὸν dicunt. Ætas mala: dicta est senectus. Plaut. Constitus sum senectute: onustum gero corpus: vires reliquerūt: vt ętas mala est: mors mala est: ergo: e contrario bona ętas Iuuentus appellatur. Lice. Quod seipsis voluptatibus bona ętas fruitur: libentius primum paruulis fruitur rebus.

Ætate aduerbium significat diu. Plau. Ætate ambo ambobus sint obnoxii. Idem Ætate velim seruire Libanum: vt conueniam modo.

Ætatula diminutiuum: id est ętas modica.

Æternus q̄si ęuiternus: perpetu⁹: a quo sempiternus: quasi sp ęternus. Æternitas: perpetuitas. Differūt tamē ęternū & sempiternū: q̄ sempiternū dicunt deū esse: qui semp fuit: erit⁹q̄. Æternos hoies: qui principiū quidē habuerint: & tamē animo sunt imortales: atq̄ perpetui.

Æterno. nas. perpetuum facio. Varro. Literisq̄ ac laudibus ętternare. Sunt tamen: qui ęternus & ęterno aspirent: quando ab ęthere deducant.

Æta nomē est montis in Thessalia. Vne Ethalia.

Æthalia insula in ligustico mari: vide infra in dictio/

Æthiologia causę redditio. Nam ἀτία causa est & logia λογία ratio ὅτι ἀτία, & ἀτιάομαι, καὶ ἀπὸ τοῦ λέτω λόγος ὡς ἀπὸ τοῦ ἔχω τροχός. Quoniam ἀτια causa & ἀτιάομαι accuso: vt a λέτω id est dico λόγος dictio a ἔχω curro τρόχος rota: reuolutio.

Æther summas est: vbi stelle sunt. Grece ἀιθὴρ. ponit ab aliquibus pro elemēto ignis. Nam secundū Var. Cęlū diuidit in ęthera & aera. Terra in aquā & humū. e quibus summū esse ęthera: secūdū aera. tertiā aquā: infimā terrā esse scribit. Aug. li. viij. de ciui. dei. Æther longe a terra alteq̄ suspensus: aer vero ętheri terręq̄ contiguus. Ouid. li. j. meta. Hęc superpositi liquidū & grauitate carentē Æthera nec quicq̄ terrenę fęcis habentem. ab ἀιθω ardeo. Anaxagi. Ætheris noie ignē significauit: q̄ superiora igne plena sunt. Arist. Æthera cęlum dixit ex ἀεὶ semper & θέω voluo curro: quasi perpetuā volubilitatem indicet. Nam li. j. meteorologię sic scribit. Corpus eīm circulare sp curreret: fil' diuinū quippiā inesse: opinātes Æthere noiari statuerūt. Vnde Ouid. ad Cęsarē. Sic habites terras: vt te deq̄ deret æther. Alij accipiūt p aere. Apul. Aqua tellus ęther ignis. Cic. Resonatq̄ fragoribꝰ ęther. Ab ęther fit Æthereus. a. ū. Idē. aethereā q̄s lapsa plaga Iouis ales apto Turbabat cę/ (lo. cusatiuo greco ętherem vel ęthera: sicut lampas lampadem: vel lampada. Hęc lampada. Thorax thoracē: vel thoraca: hęc thoraca: Et ponit pro aere. Vnde canimus. Quē terra pontus ęthera: colunt adorant prędicant.

Æthra. ę. splēdor: ętheris: & pro aere ponit. Virg. li. iij. Nam neq̄ erant astrorum ignes: neq̄ lucidus ęthra Sydera polus. Hoc etiā nomine dicta est Thesei mater. Alia fuit mater Pithei. de qua Ouid. in epistola Ariadnes.

Æthusci dicti sunt: vt quidā putant ab Æthria ciuitate: quam Diomedes condidit: postea atria dicta: siue ἀπὸ τοῦ ἄιθρας, & ἀσκεμι. ab ęthria & ascein propter auguriorū periciā: quasi de cęlo seruātes: & exercētes ęthera. Alij ἀπὸ τοῦ ἄιθρας ęthras. Quę serenitatē significat: maxime q̄ ęthria: ab oīi aeris caligine: nebulaq̄s remota videat. Seruius vero Hetruriam dicit esse Italię prouinciam: q̄ eius fines protensi sunt vsq̄ ad primā ripam Tyberis. Heteron eīm alterum. ὄρος finis dicitur. Roma eīm antea: vnā tantū tyberis ripā tenebat. Vnde Iuuen. Imperij fines tyberinū virgo natauit. Liui. lib. j. Pax inter Hetruscos & Latinos ita cōuenerat: vt hetrusci latiniq̄ Albula: quā nūc tyberim vocāt: finis esset. Sunt tī qui sine diphthongo: & sine aspiratione scribāt quoniā prima eius dictionis corripiat. Mar. Quantum sollicito fortuna parentis hetrusco. Hos aūt qui corripiunt sequemur: & per h. in principio scribemus.

Æthiopia: vt auctor est Amb. lib. de Paradiso: vilis & abiecta: latina interpretatione significatur. ab Æthiope Vulcani filio: cui pręfuit sic dicta: vt ait. Plini. Cui a greco αἴθω cremo & ὤψ ops aspectus: facies. Nam solis vicinitate torret. Est enim ibi iugis ęstus: Quicquid eius est: sub meridiano cardine est. Circa vero occidū montuosa est: arenosa in medio. Ad orientalem plagam deserta. Cuius situs ab occiduo: atlantes montes: ad orientē vsq̄ in Aegyptū fines porrigitur. A meridie: oceano. A septentrione: Nilo flumine clauditur: plurimas habens gentes. diuerso vultu: & monstruosa specie horribiles. Ferarū quoq̄ & serpentium referta est multitudine. In ea eīm rhinoceros: cameleon: pardus: basiliscus: dracones ingentes. Quidā bifariam diuidunt Æthiopiam: & vnam quidem Asię: alteram Africę assignant. Altera ad orientem vergit: altera est sub ipso meridie.

Æthiops Vulcani filius: qui a se ęthiopiam denoauit. Et ęthiops dicit: qui ex Æthiopia est: qui & ęthiopicus & ęthiopus dicit secundū Ser. nec non & ęthiopissa. Sūt qui ęthiopes dictos putēt: a Cus: filio Cham: Cus eīm hebraica lingua ęthiops interpretat. Di quondā ab Indo flumine cōsurgentes: iuxta Aegyptū inter Nilū: & oceanū: in meridie sub ipsa Solis vicinitate insederūt: q̄rū tres sūt populi. Hesperi: Garamātes: & Indi. Hesperi sunt occidētes Garamātes tripolis: Indi orientes.

Ætites gemma est: quę aquilę colorem habet caudę candicātis: sunt qui Gagitem vocent. estq̄ ad multa vtilis: vnde eam Zoroastres magus oīibus prętulit. Cic.

Ætna mons Sicilię perpetuo clarus incendio: a Doetis decātatus. In cuius ascensu: est oppidum eiusdem nominis: quod montē ascensuros excipit: atq̄ transmittit: multūq̄ distat ab Enna ciuitate: cum mons littori adiaceat Catanensi. Enna vero in medio insulę sit constituta. Quare autē Ætna flammas euomat: Trogus libro. iiij. explicat. Sicilia terra est cauernosa: & fistulosa: quo fit: vt ventorū flatibus pateat. Vnde ignis concipitur intrinsecus sulphur habetur: & bitumen: vbi ventus per spiramenta cauernarū incubuit: diu luctatus: concipit ignem. Sic ętne durat incendium. Motus ergo ventorum causa incendij est. Ab ętna fit ętneus. a. um.

Ætolia grecię regio: in tertio sinu Europę: epiro Acarnanię & locris finitima: greci ἀιτωλίαν dicūt: vnde debet scribi sine h. dicta ab Ætolo Martis filio: Hinc ętholus a. um. pe. pro. Virgi. lib. xi. Non erit auxilio nobis Ætolus & Arpi. Similiter Ætolicus: vt ager ętolicus.

Æthon equus Phębi dictus est: siue Hectoris. fuere autē: vt in fabulis fertur quattuor equi solis. Phlegon. s. Pyrois. Eous: & Aethon: quibus significant quattuor diei horę. Nā phlego inflāmo significat. Pyrois ardens. Eous splendens. ethon ardens: vel splendidus.

Æuū grece ἀιών proprie tēpus: & ętas longa siue perpetua: u. interiecta: vt inquit Apul. Vnde ęuitas & ęuiternus secundū Prisc. quod per syncopā ętas: & ęternus dicitur: pro senectute: longeuitateq̄. Hinc deducūtur coęuus: ęquęuus: grandęuus: longęuus: & primęuus.

A Ante F

Affabilis. pen. cor. er ad & fabilis: qui se facilem ad audiendum prębet hinc affabilitas.

Affabrum pro fabrefactum dixere veteres. Cic.

Sunt qui vtuntur nomine affaber pro artificioso.

Affabre pe. cor. aduerbiū significat artificiose: sicut infabre sine artificio. Pacu. Barbariā pestem nostris nauibus obtulit: noua figura factam: cōmissam infabre.

Affatim aduerbiū prima nō media acuta: vt Quint. li. iiij. docet: ꝑcat abunde: large: nō dicibiliter. Liu. Affatim edi: bibi: lusi. Hier. Affatim diues est: qui in Christo pauper est. Et hęc ab affaris deducuntur: de quo in dictio/

Aser: aut potius Apher vide in Africa: (ne faris. quod scribendum putem aphrica.

Afficio. is. pen. cor. ex ad & facio: significat affectionem

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quandã: siue dispositionẽ induco. Et ad animũ ꝛ ad corpus: siue in bonũ: siue in malũ pertinet. vt hęc res afficit me gaudio. i. affert mihi: vel inducit in me gaudiũ. Hęc res afficit me dolore. Affeci te lętali vulnere. i. intuli tibi: vel iduxi in te lętale vulnus. Inuenit qñq; absolute positũ. vt multa sunt quę afficiũt hoiem. i. affectiões siue affectus inducũt. Cor. Cel. Pulmo totus afficit. i. macerat lędit: corrumpit. Et afficior qñ animor. i. istius animi sum. Cic. in Lęl. vt eodẽ modo erga amicũ affecti simus: quo erga nosipsos. Postea sequitur. vt quemadmodũ in se quisq; sit: sic in amicum sit animatus.

Affectus. a. ũ participiũ cum absolute ponit: sumitur pro languẽte. Proper. Iuppiter affectę tandẽ miserere puellę. Liu. lib. v. Tires corporis affectę. Affecta ędificia ꝛ cętera hmõi dicunt: quę nõ ad finẽ ipsum: sed proxime ad finẽ sunt deducta. Cic. Bellũ affectũ videmus. ꝛ (vt vere dicã) pene confectũ. Idem significat profligatũ.

Affectus. us. siue affectio est: vt lętitia: cupiditas. affectiones a Cic. affectus ab aliis appellant. Et affectiones si rectę sunt virtutes vocant: si a recta rõne auersę sunt: vitia fiunt: ꝛ perturbationes. Cic. in rhe. diffinit. Affectio est quędã ex tẽpore: aut ex negotioꝝ euentu: aut administratione: aut hoim studio: cõmutatio rerũ. Aug. li. ix. de ciuit. dei. Quę sunt sententię philosophorũ: de his animi motibus. quos greci πάθη nostri autẽ quidã sicut Cic. affectiones: vel affectus: quidã vero de greco expressius passiones vocãt. Poetę pro desyderio accipiũt. Proper. ꝛ tibi ad affectum vires det Cęsar. ꝛ est honesta locutio. Res tibi dant ad affectum. i. quẽadmodũ cupis: Iuue. Si res ampla domi: similisq; affectibus esset.

Affecto. as. significat cum affectu ꝛ anxie quęro. Ver. gilius. Vtamq; affectat olympo. Cicero ad Herẽnium. Non tam affectanda qñ superiores: sed tamen adhibenda nonnunqñ. Hinc affectata oratio: quę nimis anxie ꝛ curiose quęsita est. ꝛ affectatio: curiositas: ꝛ nimia diligentia. Affectate curiose. Aliquando affectare est affice/ cere. Plautus in Bac. Tria flagitia aut damna quibus patrẽ: ꝛ me: teq; amicosq; omnis affectas tuos. est etiam affecto: deponens. Clar. Affectatus est regnum.

Affero vide fero. Affigo vide figo.

Affines: sunt viri ꝛ vxoris cognati. dicti ab eo qꝺ duę cognatiões quę diuersę inter se sunt: per nuptias copulantur: ꝛ altera ad alterius cognationis finẽ accedit: ex ad ꝛ finis. Nomina eorũ hęc sunt. Socer: socrus: gener: nurus: vitricus: nouerca: priuignus: priuigna. Gradus affinitatis. Et quidẽ viri pater vxoris q; socer: mater eorum: socrus appellat. Filij vxor Nurus. Filię vir: Gener. Vxor liberis ex alia vxore natis: Nouerca dicit. Matris vir ex alio viro natis: Vitricus appellat. Eorũ vteroq; natos alinde Priuignos: priuignasq; vocant. Viri frater est Leuir. Viri soror dicit Glos. Duorũ fratrũ vxores Lauitrices dicunt. Potest etiã sic diffiniri. Socer est vxoris meę pater. ego illius sum gener. Socer magnus dicit vxoris meę auus: ego illius sum progener. Et retro. Pater meus vxoris meę socer. Hęc illi nurus. Et auus meus socer magnus est: illa illi pronurus. Item prosocrus mihi vxoris meę auia est: ego illius sum progener. Et retro. Mater mea vxoris meę socrus est: illa huic nurus. Et auia mea socrus magna est: vxor mea illi pronurus est. Priuignus est vxoris meę filius ex alio viro natus. Ego illius Vitricus. Et in contrariũ vxor mea liberis quos ex alia vxore habeo: nouerca dicitur. Liberi mei illi priuigni. Hos inter se quia affinitatis causa parentũ liberorumq; loco habentur: in matrimonio copulari nefas est.

Affirmo. ppie iuxta firmo: qꝺ uis plerũq; pro asseuero persisto: ponat. Hinc affirmatio: quę est enũtiatio alicuꝰ de aliquo. Vt Socrates est. Hiero. in Prolo. Galo. Nonnulli scriptor veterũ hũc esse Iudęi Philonis affirmãt.

Affligo. is. pen. pro. Vide in dictione Fligo. Huius frequentatiuũ est afflicto. as. qꝺ est sępe affligo. Cũ ꝛ illud Archytę. O te infelicem qꝺ te afflictarẽ: nisi iratus essem. Cic. li. iiij. Tus. Afflictatio egritudo cũ vexatiõe corporis.

Afflo. as. ad aliquid spiro. Liui. Afflabat vis frigoris acrior. Vide latius in dictione Flo.

Affluo: abundo. Vt affluo diuitijs. Dicimus etiã diuitię affluũt mihi. Aliquãdo affluere est vehemẽter decurrere. Col. li. j. Ne cũ a vertice torrẽs imbribus conceptus affluxerit: fundamẽta cõuellat. Affore. vide fore.

Africa λέγεται δὲ ὅτι ἀμοῤῥόν ἐστι τὸ σεληνιακὸν τῇ φρίκῃ καὶ φρίττω ὅτι θερμότης μεγίστη ἐκεῖ ἥλιου. .i. dicitur ab α priuata i particula: ꝛ φρίκη. i. horror: ꝛ φρίττω horrore concutior. Quoniã maximus ibi solis calor. Sed penul. cor. regio sic dicta vt Joseph. li. antiq. inquit ab Afro vno ex posteris Abrahę de Cetura: qui dicit duxisse aduersus Libyam exercitũ. ꝛ Victis hostibus cõsedisse. Incipit a finibus Aegyptĳ pergens iuxta meridiẽ per Aethiopiã vsq; ad Atlantẽ mont. a septentrionali parte mediterraneo mari coniuncta claudit: ꝛ in Gaditano freto finit. Habet prouincias Libyam Cyrenẽsem: Pentapolim: Byzantiũ: Carthaginẽ: Numidiã. Sũt qui Africã diuidant: in maiorẽ ꝛ minorẽ. Et minorẽ ab occasu Numidiã habere: ab ortu Cyrenaicã. a septentrione mediterraneo mari terminari. In eaq; olim fuisse Carthaginem: Uticã: Hipponẽ: Rhegiũ: ꝛ fluuiũ Bargadã. Maiorẽ vero esse: quę a meridie incipit: ꝛ vsq; ad occasum protendit. Hinc Africus. ca. cum. Vt Africus vẽtus: qui ab occidente flat contra vulturnũ: dictus ab Africa vbi primũ incipit. Africanus. a. ũ. Vt gens Africana. Et Aser idẽ qꝺ africanus. Cũ igit aphrice aut a phritto deducat: rectius per ph. aphrica scriberet. Videtur aũt differre apher ab aphricano. Q; afer gentile nomen proprie est. Quanqꝺ Maro dicit armẽtarius apher. Aphrica/ nus denominatiuũ. Vt Scipionũ a deuicta aphrica. B.

Africanę absolute dicunt panthere: quę ꝛ varię: qm id genus in ea regiõe creberrimũ fuit. Plinius: Senatus consultũ fuit: ne licere africanas in Italiã aduehere.

A Ante G

Agamus pe. cor. latine ὁ: sine viro: seu sine vxore. Ga/

Agatos pe. cor. bonus latine dicit: (mos eĩ nuptię. inde dicit Agatha. Agathusa insula vnguẽto nobilis: ateles a Callimacho nũcupata. Lc.

Agathyrsi ppli: Scythis vicini: vt ingt Hiero. Qui multũ habẽt auri: sine auaritia: sine inuidia. Nos Pli. scribit habere capillos ceruleos. Cũ ꝛ picti dicunt: quoniã versicoloribus vestibꝰ iduũt. Vir. li. iiij. Creteseq; Dryopesq; fremũt: pictiq; Agathyrsi. Dicti agathyrsi ab Agathyrso Hercul filio.

Agathyrsum siue Agathyrsa ciuitas. De qua Silius. Defuerãt Agathyrsa manꝰ geminoq; lacone. Tyndaris

Agalma. atis. apud nos indicat simulacrũ: ꝛ larnã ꝛ

Agaue nomẽ Nymphę ab nimio splẽdo/ (statuam. re: ἄγαν enĩ dicit nimis: valde. ἄγω splẽdeo. Lc. Aut contra ab α particula priuatiua: ꝛ γανάω splendeo.

Aganippe. es. Fons Beotię a Cadmo mõstratꝰ Musis sacer: qui valde ab equo formatus ἄγαν agan valde: hippos equus. Qui fons potꝰ dictus est ꝙ stare faciẽdiã. Hinc aganippis. idis. denoiatiuũ. Et Aganippeus. a. ũ. Ouid. li. vj. Fast. Dicite q̃ fontes aganippĳ. Mas Hippocrenes. Biata Medusęi signa tenetis equi. Proper. Para/

Agapetus pe. pro. no/ ganippeę ludere docta lyrę. men viri. Et latine dicitur dilectus: ab ἀγαπάω diligo.

Agar nomẽ ancillę Abrahę. Et interpretat aduena. A q̃ agareni ppli: q nũc Sarraceni a Sarra vxore Abrahę.

Agaricon pe. cor. fungꝰ est in arboribus nascẽs: colore cãdido: medicinę vis hñs. Nascit circa Bosphor. Quis

Agasone. pro. (ꝛ in Gallia etiã Cisalpina inueniat. equoꝝ vel asinoꝝ ductor. Pli. li. xxv. Pinxit ꝛ in vna tabula: quaq; maxie inclaruit Agasonẽ cũ equo. Liui. Acceptos ab agasonibꝰ equos cũ res ascẽsurus erat: admouebãt. Fit ꝛ Agaso nomen proprĳ serui. Horatius, Si pa/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nã pede lapsus frãgat Agaso Agea.pe.p.o. via in na/ ui: dicta q̃ in ea maxime q̃ꝫ res agi soleant. Ennius. ¶Multa soꝛo ponẽs ageaq; lõga replet. Foꝛi soꝛoꝛ dicun/ Agenealogetos: latine sine nuptys dici/ (tur etiã. tur. ĩmo vilis genere. Age vide post ago.

Ageno: pe.p. nomẽ regis ¶Phenicũ: ꝛ Beli filij. ¶Hic ge nuit Taygetã: ꝛ Europã filias. Filios vero Cilicẽ: Lad/ mũ: ꝛ ¶Phenicẽ. Ageno: etiã dictus fuit Antheno: is filꝰ.

Agelastus: latine mẽstus: ꝛ sine risu. Quo nõie dictus est Crassus auus Crassi in parthis interempti: quẽ tra/ dũt semel tñ in vita sua risisse. Qd factum est cũ vidisset asinũ carduos comedentẽ: dixissetq; ob id similẽ habent lac: a lactucã. Factũ hoc dictũq; festiuissimũ risus subse/ cutus est. Quoniã ἀσορίπτωι ὴ γελάω ὄθεν ὁ ἀγέλαστος. quoniã. α. priuatiua ꝛ γελάω. i. rideo vñ ꝛ ἀγέλαστ Agis vel Agides Lacedemonioꝝ rex: (nõ rideno. qui cum Athenien sibus crudelissima bella gessit.

Agylla vbs Tuscie: alias Cerete vocata: ꝛ agyllina a nõie conditoꝛis: quẽ Virg li. viij. ex Lydia venisse ostẽdit cũ ait. ¶Haud procul hinc saxo incolitur fundata vetusto. Urbis Agyllinę sedes vbi Lydia q̃ndã Gens bello p̃cla

Ago. is. grecũ est ἄγω. (ra iugis insedit ¶Hetruscis. μέλλω. ἄξω. ago duco. futurũ ducã: egi actũ: multa signi ficat. Iterã agere est operari. ¶Plau. in Amph. Dũ hęc agũ/ tur. Virg. li. iij. Alpheũ fama è huc Elidis annẽ Occultas egisse vias. ¶Propꝛie tñ ad aĩm refert. Unde de rep. dicim⁹: agere. Quia vt inquit Tul. in hmõi est cura animi. Q̃ꝫ agere est inducere: seu ĩpellere. Lact. li. vj. Tres sunt affe ctus: qui hoies in oia facinoꝛa p̃cipites agãt: ira: cupidi/ tas: libido. Q̃ꝫ audire. Terẽti. in An. ¶Doccine agis: an non: id est audis vt exponit Donat. Sic ¶Plau. Clos agis spectatoꝛes. Q̃ꝫ ducere: viuere. Ter. in An. ¶Primũ hęc pudice vitã parce ac duriter agebat: lana: tela: victũ q̃ritãs. Q̃ꝫ dicere. Idẽ in Adel. Sed est ne hic ipsus: de quo agebã? Q̃ꝫ pronũtiare. Cic. de opti. gene. dicẽdi. Diserti deformitate agendi multi infantes putati sunt: vt iam nõ sine causa Demosthenes tribuerit ꝑmas ꝛ secũdas ꝛ tertias partes actioni. Q̃ꝫ cogitare. Virgi. Id qdem ago ꝛ tacitus Lycida mecũ ipse voluto. Q̃ꝫ effingere: Ut ago stultũ. i. fingo sive repsento me stultũ. Unde acto/ res comędiaꝝ dicunt: qui diuersoꝝ hoim gestus agũt in scena. Q̃ꝫ ire. Ut nudus ago. ¶Hoꝑon. mella. Exercent bellando anĩos coꝛpoꝛa ad cõsuetudinẽ laboꝛ marte ad frigoꝛa nudi agunt: anteq; puberes sint. Idẽ paulo post, Lino alij vestiunt: aut lanis: quas vt diximus sylue ferũt harundinũ. Alij auiũ ferarũq; pellibus: pars nudi agũt: pars tñ obscęna velãt. Val. ¶Dixi. sic locutus est: sed in eo sensu. Experiri volui an scires consulẽ agere. i. fungi cõsulis officio. Idẽ ¶Pub. Rutil. nõ ¶Publicanus in Sici lia egit: sed operas publicanis dedit. Cum actõ vero fre quẽtius. Cũ dicimus agit publicanũ: agit senatoꝛẽ: agit amicũ. ¶Hoꝛa. Lętũ agit cõuiuã. Et subaudiť se. Qd Cic. posuit. Ecce gubernatoꝛ sese ¶Palinurus agebat. Est q̃ agere ꝑcat extẽdere: poꝛrigere. Ut vera glia radices agit atq; etiã poꝛrigitur. Idẽ sursum ducere ab imo pectoꝛe. Unde ꝛ pro moꝛi vsurpatũ est: addendo animã. Seneca epist. xxvj. Quid egeris tũc apparebit: cum animã ages. Idẽ agitare. ¶Plau. Edepol eam agã verberibus. Virg. ¶Prodigius acti cęlestib⁹ ossa piabãt. Idẽ tractare. ¶Dar. Semp agis causas. Aliquando construit cũ prępositiõe. Cic. in Lel. Cum eĩ sępe mecũ ageres: vt de amicitia ali qd scriberẽ. Et non agit de pecunia: sed de capite. Agis mecũ tabellis obsignatis dicit: q̃ quispiã diuersa dicit ab ijs: q̃ alias approbauit. Tũc eĩ solemus tabulas illiꝰ manu scriptas obsignatasq; ꝓferre ad coarguendũ qui/ bus cõtinet quid alio tpe senserit. Qd est cõuincis me te/ stimonio liꝛaꝝ mearũ. Idẽ succedere sive in bona cõditõe esse: aut mala. Val. ¶Max. Bene egissent Athenienses cũ ¶Miltiade: si eũ post trecẽta milia ¶Persarũ ¶Marathone deuicta in exiliũ ꝓtinus misissent. Frequẽtius per imper sonale vsimur hoc mõ. Bene: melius: optime tecũ agit. ¶Male mecũ actũ est. Et ꝓpius pessime q̃ꝫ cũ illo. Cic. Cũ illo vero gs nescit actũ esse p̃clare: mecũ incõmodius. Sꝫ cũ dicimus actũ est. Res acta est: semp in malã partẽ su/ mitur. Ut actũ est de repub. i. extincta est. Res mea: tua: illiꝰ: acta est. Id est absumpta sive deperdita: sive elapsa est. Terẽt. in ¶Heau. Unã ei cęnã Q̃ꝫ eius commũbus de/ di. Q̃ꝫ si iterũ mihi sit dganda: actũ siet. Idẽ. Acta hęc res est: perij. Actũ agere: pꝛouerbiũ est: qõ in summa rerũ de sperationẽ ponit. i. nihil agere. Idẽ in ¶Phor. Et cũ animũ ne agas. Qd eĩ iure semel iudicatũ fuerit rescindi: ꝛ iterũ agi nõ potest. ¶Ponit interdũ agere pro vertere. Cic. Ipse ter adducta circũ caput egit habena. ¶Pro vrgere: perse/ qui. Idẽ. ¶Pasto: ages telis. ¶Pro iurgari. Cic. Perinde ac si furti cũ eo egisset. ¶Pro regere. Cic. Tros tyrinq; mihi nullo discrimine aget. ¶Pro antepellere. Ut ꝛ potũ pastas age Tityre. ¶Prouehere: pducere. Uarr. Nõ hos ¶Pacto lus aureas vndas agẽs eriperet vnq; e miserijs. ¶Pro so/ ras pellere: fugare. Ut mẽbris agit atra venena. ¶Pro re/ pẽdere ꝛ hoc dũtaxat verbis ostẽdere id habuisse gratũ. Iã gratias habere est in aĩo: cum memoꝛẽ accepti bene ficij mentẽ animũq; habeo: ꝛ inuicẽ gratificãdi voluntã/ tẽ. Referre est verbis. Sed reddere gratias est facto. Ut si a me subleuat⁹ aliquo bũficio vicissimq; aliquo modo me subleuaueris: gr̃as rettulisti reddidistiq;. Et licet Se neca nolit malas gr̃as referri posse: sed reddi. Cic. tamẽ in Sal. ait. Iã q̃ ista inusitata rabie vꝛoꝛẽ ꝛ filiã meã in/ uasisti: quę se facilius mulieres abstinuerũt a viris: q̃ tu vir a viris: satis docte ac perite fecisti. Non. n. speraſti me muntuã tibi gratiã relaturũ: vt vicissim tuos cõpellerem. Referre tñ hic verbo etiã dicit non solũ facto. Referre igit gratiã tam in malũ q̃ in bonũ dicit: cum sit facto be/ neficij aut iniuriam acceptã compẽsare. Rectiusq; hinc verbo gratiã q̃ gratias iungimus: cũ habere aut agere gr̃as non gratiã dicamus. Liu. Satiatus tandẽ comple/ xu filij. Renũtiate (inquit) gratias regi me agere: referre gratiã aliam nũc non posse: q̃ vt suadeã non ante in aciẽ descendat: q̃ in castra me rediisse audierit. Cice. Cui pro me senatus gr̃as agẽdas putauit: ego a me gratiã referẽ dam non putẽ. Respondere quoq; officijs est satisfacere gr̃asq; referre. ¶Plan. Cic. Im moꝛtales tibi ago gratias: agãq; dum viuã. Iam relatuꝝ me affirmare nõ possum Tãtis eĩ tuis officijs nõ video: mihi rũdere posse. ¶Pręterea agere ptinet ad oẽs actus humanos. Iã qui sedet: qui stat: qui cogitat: q iacet: qui monit: aliqd agere dicit: ita vt nullus qui modo viuat esse vnq; possit sine actiõe. Quippe viuere agere est: vnde ꝛ vitã agere dicimus. Cõ ponit ago cum ad. Ut adigo. Cum ab: vt abigo. Cũ am vt ambigo. Con vt Cogo. Circũ vt Circum ago: qõ est circũduco. De vt Dego. Ex vt Exigo. Per vt ¶Perago. ¶Pro: vt ¶Prodigo. Re: vt redigo. Sub: vt Subigo a quo fit ¶Prosubigo. Trans: vt Transigo. Sunt etiã qui putẽt castigo: mitigo: lenigo: litigo: ꝛ nego cõposita esse cũ ago. Ut sit castigo caste ago. ¶Mitigo mitem ago. lenigo lene ago. i. planũ. fustigo fuste ago. litigo lite ago. Sed cũ sint primę cõiugationis: habeãtq; quędã i producta: non vi/ dent ab ago cõposita. Ab ago sunt acto: actio: actus. a.

Agere reũ est accusare: peragere (um. ꝛ actus. us. reũ est cõdẽnare. Agere foꝛ ꝛ iura reddere: ꝛ cãs audire

Agere cũ populo: ẽ pplm rogare: vt suffragijs suis qd iubeat aut vetet. Agere animã: est emittere spiritũ.

Agere gratias: est gestu ꝛ verbis se gratũ signiſicare.

Agilis pꝛopium viri quẽ poetę cuꝛu Tirynthia pube in bello Thebano fuisse commemoꝛant.

Agilis adiectiuum. Videatur infra.

Age aduerbiũ adhoꝛtãtis singularẽ numeꝝ desyderat Agite pluraliter. Agedũ virũq;. Quit. Agedũ si videt extra poꝛtas pspicite. ¶Proper. Nos agedũ. Dicimus ꝛ agite/ dũ: sed in plurali semper. Liui. li. vij. Agitedũ ite mecũ.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Agito.as.pe.co:.crebro facio. Sal. Ita varie per oēm exercitū lętitia: mgro:luctus atq; gaudia agitabātur. Et agitare: stimulare: cōpellere: quo pacto agi solent equi cū eos calcaribus vrgemus. Plau. Nā iam agitabo qua drupedē calcari. Itē obseruare. Virg. li.ij. Geo:gi. Ipse dies agitat festos. Itē perturbare: molestare. Sal. remp. agitauere honestis cū noib⁹ alij sicuti populi iura defenderēt. Plau. in Cur. Cum te igit morbus agitat hepatarius. Itē sectari seu sectando interdū pulsare. Virgil. li.j. Geo:g. Sepe oleo tardi coctas agitato: asellū: Tibull⁹ aut onerat pomis. Itē insectari: qđ vernacula lingua dicim⁹ dar la caza. Cic. li.iij. offi. Sunt ne igit insidię tēdere plagas etiā si excitaturus nō sis: nec agitaturus. Ipse enim ferę nullo insequēte sepe incidūt. Itē exercitare. Lactan. Nisi virtus agitet: pronūcimus parū. Item cōtinuo ducere: seu facere. Sal. Iam tū vita hoīm agitabat sine cupiditate. Itē cruciare: vt apud eundē. Agitabatur magis: magisq; in dies cor animus inopia rei familiaris: t conscientia scelerū. Item sepe administrare. Sallu. In pace vero beneficijs magis q; metu imperiū agitabant. Item sepe consyderare: cogitare: recogitare. Idē. Sed ea quę mēte agitaui oēs iam antea audistis. Terē. in Phor. Ego quoq; id qdem agitās mecū sedulo inueni (vt opino:) re mediū huic rei. Item sollicitare. Sal. Minari interdum ferro nisi obnoxia foret. Postremo ferocius agitare cē; solebat. Itē sepe oīndere. Idē. Ciceronē ad celū tollere veluti seruitute erepta gaudiū t lętitiā agitabat. Munius cō

Agyia per y. sequēte i. latina (positū est eragito. dicit via. Unde sit Aegrigeus. Quo noie dictus est Apollo: quia in vijs publicis solebāt sacrificare Apollini.

Agelas pen. co:. nomē statuarij generosi: t Polycle/

Ager ab ago.is.q in eo aliquid aga/ (ti magistri. tur. Uel vt Dona. ingt: q in eo multa sunt agēda. Quin. aūt li.j. scribit grecū esse. Nam ἀγρὸς latine rus dici potest: significatq; ager qñq; circumiectū territorij alicuius vrbis seu prouincię. Sall. Reliquos Catilina per montes asperos in agrū Pistoriēsem abducit. Cū dicimus ager Cāpanus: ager Brixianus. Et includit in se nemora: saltus: pascua: lacus: flumina: t omnia quę in territorio illo sunt. Qñq; significat partē quandā ipsius territorij: vbis: que priuatī ab aliquo possidet: quā etiā possessionē dicere solemus: vt cū dicimus. Hic emit vnā pulchrā possessionē. Et esse videt rus in quo t domus: t omnia quę in agro sunt generaliter cōtinent. i. quę p captu ipsius partis esse possunt. Et sic agrum puto significare rus. Unde Terēt. in Eun. Ex meo propinquo rure hoc capio commodi. Et sequit. Neq; agri: neq; vbis odiū me vnq; percipit. Ubi satietas cepit fieri: cōmuto locū. Idē in Heau. Agrū in his regiōibus meliorē: neq; pretij maioris nemo habet. Et paulo post. Talenta duodecim coegi: agrum hunc mercatus sum: hic me exerceo. Ex his inuit sub agri noie t domū: t oia alia quę in agro cōtinent cōprehendi: idēq; esse agrū: rus t possessionē. Notandū tamē q; nec rus: nec ager villa est: sed villa in rure: siue agro dicit esse. Qñq; ager significat locū in rure quē colimus: siue arādo: siue conserēdo: t singulare: pluraleq; numerū habet. Columel. li.j. Nam vbi sedulo colit ager plerūq; compendiū nunq;: nisi si celi maior vis aut prędonis incessit detrimentū affert. Liui. lib.iij. Pestilentē annū inopia frugū neglecto cultu agrorū: vt plerūq; fit: excepit. Inter dū tamē ager dicit campus: qa vt ait Varr. primū ex agro plano fructus capiebant. Est autē campus planities terrę ampla t grandis. Locus vero angustio: area vocatur. Interdum dicitur fundus: q pecudum t pecunię videbatur esse fundamentum.

Agellus diminutiuū significat parū agrū. Terent. in Adel. Agelli est hic sub vrbe paulū: qđ locitas foris hinc demus qui fruatur. Hinc fit aliud diminutiuū agellulus Ambro. Qui fidei exercet militiā: ab omni vsu negotiationis abstinere debet: agelluli sui contētus fructibus.

Agesilaus dictus est dis: seu grece Pluton. Lc.

Agrarius.ij. qui agros possidet. Cic in Phil. Nū rursus reprobus decorabit: illum sollicitabit rursus agrarios: Agrarius a Lycio etiam dicitur suffragator: legis agrarię. Quomodo t in Philip. capi videtur.

Agrarius.a.um. qđ ad agros pertinet: vt lex agraria. Liui. lib.ij. Cum primū lex agraria promulgata est.

Agripetę pe co:. qui petunt ex agrorū diuisione porti/

Agreste dicit: quod rusti/ (onē quę viritim dabat. cum est: t ad agros pertinet. Unde agreste vocamus: qđ in agris nō in hortis nascitur. Virg. Cuncta tibi cererem pubes agrestis adoret. Idem. Dicendū t quę sint duris agrestibus arma. Itē agrestis dicit: qui sylueſtrē vitam agit t feram: sicut apud grecos agrios dicit ferus. Unde in cōpositione. Onager dictus est asinus ferus.

Agricula pe.co:.q agri culto: est. Idē agriculator: ōr.

Agger.eris.per duplex gg scribit. ge. significat proprie lapidū aut terrę coaceruationē: que facto vallo ppius ponitur. Improprie dicit cuiuslibet rei coaceruatio. Unde fossę aut valles impleri possunt. Quin. t muros t munimenta aggerē dici voluit: Ser. Uir. Quin intrāt portas: atq; ipsis prelia miscent Aggeribus. Et agger dicit media vię eminentia ex aggeratis lapidibus strata. Idem. Qualis sepe vię deprensus in aggere serpens.

Aggero.as.pen.co:. significat accumulo. Colu. Oīnes arbores fructiferę circūfossę aggerare debent. Ambro. Etenim dū augere opes: aggerare pecunias: occupare terras possessionibus cupimus: pstare dimittimus: iustitię formam exuimus. Hinc sunt composita adaggero. Colu. lib.vj. Deinde terram circa arborē adaggerato vsq; ad ipsum insitū. Exaggero vehemēter aggero. Et per translationē augmento extollove significat. August. lib.iiij. de ciuit. dei. Quid si cōmemorare voluissem: t exaggerare illa mala: non quę sibi inuicē homines faciūt. Sicut vastationes euersionesq; bellantiū: sed quę ex ipsius mundi elementis terrenis accidunt rebus.

Aggero.is.pe co:.ssi.stum. iuxta gero. Ambro. li.j. offi. Fouent otiū astutia t improbitate: aggerūt diuitias aceruos: sed exoluent ferā licet nequitię suę pēnam.

Agilis pe.co:. lenis: dexter: qui se facile agit: vel promptus aut volūtarius est ad agendū. Hora. Oderunt hilarem tristes: tristēq; iocosi. Sedata celeres: agilem nauūq; remissi. Colu. Symmachus malo inquit: vnius agilē industriam: q̄ decem hoīm negligentem: t tardam operam. Hinc agilitas dexteritas: corporis celeritas. Colu. lib.j. Eiusdē agilitatis homo frugi melius q̄ nequā faciet.

Agileus dictus Apollo: q agiles Attica lingua vici vocantur. Apollinis aūt sacrificia in vicis publicis instituta sunt fieri ex Apollinis responso. Unde Agyia.

Aglaia vna est ex gratijs: seu Charitibus: quod nomen interpretatur lętitia. Lc.

Agina pen.pro. Est in qua inseritur scapus trutinę: id est in quo trutina agitur t vertitur: ab agendo dicta.

Agino: pe.pro. vilia negotio. Aginator qui parua lu/

Agglomero: implico: adiūgo: agglo/ (cro mouet. mero quod a glomus: seu glomer deducitur. Lc.

Agglutino.as.pe.co:. ad aliqd glutino: copulo. Plau. in Aul. Ita mihi ad malū male res plane se agglutinat.

Aggrauo.as.penul.co:. valde onero: vel valde grauis sum. A quo aggrauasco: quod est valde grauis fio.

Aggrego.as.pen.co:. Dide in dictione abgrego.

Aglyphos pe.co:. latine nō sculptō. Nam α sine: γλύφω sculpo.

Agnati pe.pro. dicunt: qui per viri/ (lis sexus personas cognatione conūncti sunt: quasi a patre cōgniti inquit Gaius iurecon. Ueluti frater eodē patre natus filius fratris neposve ex eo. Inter agnatos t cognatos hoc interest: q̄ in agnatis cōtinent cognati: in cognatis nō vtiq; agnati. Ut puta. Frater patris. i. patruus est agnatus t cognatus. Matris vero frater. i. auūculus cognatus est: sed nō agnatus. Gentilitas vero t agnatio/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nem: ⁊ cognationē complectit. Agnatū etiā dicimus ge/
quid vltra debitū natum est. Unde agnascētia ⁊ agnata
membra appellant: quę abundant. ¶Plin. Membra ani/
malibus agnata inutilia sunt: sicut sextus homini sem/
Agnomen penultima producta dici/ (per digitus.
tur ab agnatione: in qua quis natus est.
Agnosco ex ad ⁊ nosco. sed d. euphonię causa mutat
in g. licet annomino per duplex nn. scribat. Et agnoscē
gdem dr, de ppingo ⁊ sanguine coniūctis: vt Uir. Agno/
scitq; suos: lętusq; ad męnia ducit. De hoc etiā in dictiōe
cognosco ab γνῶ. nosco. Mellon. i. futurū γνώσω noscā.
Agmē significat multitudinē. Uirg. Uocat agmina sę/
ua soror. Interdū ordinatā multitudinē: vt est exercitus
incedētis. Uel Longū per valles pascit agmen. Interdū
impetū: vt apud enndē. Et leni fluit agmine tybris.
Aggredior ad aliquē gradior. Et hoc quādoq; amice.
¶Plaut. in Asin. Etiā tu here hunc amove abs te: atq; me
aggredere. Quādoq; hostiliter: vt sit aggredi inuadere.
Sal. Ex lateribus ceteros aggredit. Justinus. Quos ex
improuiso aggressus: facile fudit. Est eñ aggredi grada/
tim ire: ⁊ cū insidijs: proprię gladiatorum: qui gradatim
eunt ad dimicandū. Fit etiā quandoq; aggressio verbis.
Uirg. Talibus aggreditur Uenerē Saturnia dictis. Ali/
quādo aggredi ponit pro incipere. Lact. li. v. Omnes tū
illud arguebāt: q illo potissimū tempore id operis esset
aggressus: quo furebat odiosa crudelitas. Aliq̄ndo pro
tentare. Sal. in Jug. Oēs asperitates superuadere natu
ram etiā loci vincere aggredit. Sciendū est q hęc verba
aggredior, adorior, alloquor, ⁊ similia ad prępositiōe eis
adiūcta cum actō solo elegantius ponunt: q̄ si simplicia
eorum actō ad prępositā iungant. Ut aggredior hoiem:
non gradior ad hoiem. Dicimus etiā aggredior te dictis
quasi cū calliditate. Uirg. Talibus aggreditur dictis.
Aggretus apud Ennium pro aggressus legitur. Ag/
gretus fari ⁊c. Lc.
Agrigentū: vbs Sicilię: vnde Empedocles philoso/
phus: ⁊ Phalaris tyrannor sęuissimus originē duxerūt.
¶Hinc Agrigētinus, a. um. pe. pro. vt tyrānus agrigētinus
Agrippinensis colonia dicta est ab Agrippina Nero/
nis matre: quę vt vim suam eternis quoq; nationibus
ostentaret: in oppidum Ubiorum: qui sunt in Germania
inferiore: in quo genita erat: Coloniam deduxit.
Agrippę: seu Aegrippę ab ęgro partu: vt docet Gell.
Dicuntur quorū in nascendo non caput: sed pedes pri/
mi extiterūt: qui partus difficillimus ⁊ ęgerrimus habe/
tur. Ab ęgritudine ⁊ pedibus appellati. Confixos autē
pueros esse in vtero. Var. scribit. capite imo nixos: sur/
sum pedibus elatis: non vt hominis natura est: sed vt ar
boris. Nam pedes cruraq; arboris appellant ramos: ca
put stirpem atq; radicem. Quando inquit contra natu/
ram forte conuersi in pedes brachijsq; plerunq; dedu/
ctis retineri solent ęgrius tunc mulieres enituntur.
Agrios: latine dicitur agrestis: ferox: immitis.
Agrion nardū creticū: qđ quidā phum vocāt: estq; fo
Agnus. Uide infra in aspiran/ (lio holeris atri. Lc.
dis ἁγνός purus: castus: inde Christus agnus dei dicit.
Est etiā arbuscula qua vię omnes ornabant Athenis: in
festo Pallad. dicta autē ab α priuatiua ⁊ γεννάω ge/
nero: quoniam inducit castitatem.
Agogus penulti. produc. latine dicitur ductor: dux vię
ἄγογός ἀπὸ τοῦ ἄγειν ὅπερ σημαίνει: Ab ἄγλη ver/
Agolum penultima (bo quod multa significat.
correpta pastoralis baculus: quo pecudes aguntur.
Agon locus certaminis Rome: qui circus Flaminius
dicebatur: ⁊ plerūq; ponit pro ipo certamine. Q̄nq; etiā
pro studio. Est ⁊ Agon victimarij verbum: pro agone.
Ouid. li. j. Fast. Qui calido strictos tincturus sanguine
cultros. Semp agat ne rogat: nec nisi iussus agit. Et Se
neca. li. iij. cōtrouersiaz. Carnifex manū tollat: deinde re
spiciat ad patrē ⁊ dicat agon. Qđ fieri solet victimis.
Agonalia Agonis dei festa. Uide in dictione agonia.
Agonensis porta: quę ⁊ Collina porta dicebat. Lc.
Agonia pe. cor. orū ⁊ agonalia orū. vel ium. Ludi qui
fiebant in honorē Agonij dei ab α fine: ⁊ γωνία angulus:
qa locus in quo hmōi ludi fiebant erat fine angulo. Ouid.
li. j. Fast. Et prius antiquus dicebat agonia sermo. Sunt
qui agonia dicta velit sacrificia: quę fiebāt in mōte. Quo
niā agones montes vocitarēt. Uñ mons Quirinalis ago
nus. Et Collina porta Agonēsis est appellata. Sed etiā
ἀγωνία timor: sollicitudo: concertatio vt Isocrates in a/
nagora: ⁊ ἀγονία sterilitas quędam pariendi.
Agonia. ę. pen. cor. hostia quę immolabatur. Antiqui
eñ agonias ab agēdo hostias vocabāt. Rursus agonia
accipit pro timore ⁊ sollicitudine: quę mentē vexat: vt in
euangelio. Et factus in agonia prolixius orabat.
Agonius dicebat deus: qui prędebat rebus gerēdis.
Et agonius dies erat: quo rex agoniā hostiam immola/
bat. Et agonius molestiam inferens dicitur.
Agonisma. atis. certamen: vt de dicto Anastasio legit.
Suū agonisma gratāter susceptt. ¶Proprie tñ palma: seu
Agonista: qui in agone (prędmiū agonisma dicit.
contendit. Grece ἀγωνιστὴς dicitur certator, pugil.
Agonisticus. a. um. certatorius: quod ad agonem per/
tinet. Aug. in psal. interpretatione. Agonistica ista vana ⁊
ludicra non debet affectare Christianus.
Agonotheta pe. cor. munerarius: q̄si agonis dispositor
seu pfectus: qui prędmiū certātibus in quolibet ludor ge
nere proponit: q̄lis Aeneas apud Uir. Componit enim
sic ἀγῶν ἀγῶνθ certamē ⁊ τεθείς τεθέντος positus dis/
positor. Aug. Non audis Athletā domini ab agonotheta
petentē adiutorīū pugnę. ¶Hier. Iste agonotheta nō pro/
pterea nos pugnare voluit: vt nos posīt bene dicere.
Agonizo penul. produ, neu. ⁊ agonizor: depo. significat
dimico: contendo. ¶Hieron. in Eccle. Agonizare pro ani
ma tua pro justitia. Cyprianus ad Demetrian. Omnis qui
agonizatur in omnibus continens est.
Agoranomus pen. cor. apud ¶Plaut. edilem significat:
qui in Cap. ait. Euge edictiones ędilitias hic quidē ha/
bet: mirūq; adeo est: nisi hunc secerunt sibi Aetoli agora
nomū. Dictus agoranomus a foro rerū venalium: cui re
gulā prescribit. Sed si grecam linguā audire volumus:
aliud significat: quoniā ἀγορὰ καὶ ἀγορεύω τὸ φθέγγομαι
Ϲ ἀπὸ τοῦ νέμειν νόμθ: id est forum: ⁊ ἀγορεύω dico: lo/
quor: ⁊ νόμος lex quasi qui fori ius haberet.
Agoraeus a nostris nūdinarius: vilia emens: ab agora/
zo emo. ¶Dor. Dannię defende decus camęnę. Lenis ago
rę. Agora eñ forū venaliū dicit: qđ etiā pro concīōe: pro
prętio rei: pro re vēdita: ⁊ pro foro iudiciali q̄nq; ponit.
Agraphus penulti. cor. latine non scriptus dicitur.
Agyrini: siue agyrinenses dicti sunt populi ab vrbe
Ab. Aha. nunc dolor is: in/ (Agyrio: siue agurio.
terdum admirationis aut indignationis vox est. Lc.
Aha. he. aliquando eadem vox ⁊ aduerbium est: ⁊ in/
Ahenus. a. um. idem (terjectio: ⁊ nomen. Lc.
quod ęreus. Uirg. Et luce coruscus ahenā.
Ahenū vas est: quo aqua ad potandum calefit. Lc.
Aiaces duo hic Telamonius: ille Oileus fuit. Et aiax
nomen vnius ex elephantis Antiochi. Lc.
Aio. is. it. aiebam. as. at. Ai: aisti: ait. aimus: aistis. Aug.
Uos adjcientes in malo aistis. ¶Pla. in Asi. De vnice vnū
ex oībus: atq; illā amare aiebas. Ueruius. Uel ai vel ne/
ga. Lic. de fi. bo. Quasi ego id curē qđ ille aiat aut neget.
Aiburnalis dicitur taberne cōtinuus habitator. Lc.
Aius deus a Romanis dictus est: ab eo q̄ aiebat. Nā
olim Rome audita vox est filētio noctis clario: humana
voce: quę iuberet mgistratibus nūtiari: Gallos aduētare:
⁊ vt puiderent: ne Roma a Gallis caperet: ex eo dictus
est deus Aius. i. loquens: sicut docet Lic. li. ij. de divi.
Aijon herba est: quę semper viuit: quasi semper viuū
ἀεί enim semper ζώω viuo dicitur. Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

A Ante L

Ala: qua aues volant. a cuius similitudine ala etiã dicit locus ille concauus subter brachiũ in hoie: quia in eo pili quasi pẽne nascunt. Pli. li. xj. Elephas tñ sub armis duas. s. mãmas: nec in pectore: sed citra in alis occultas. Hinc hircinus odor ille concipit. Propie tñ vocatur axilla: a qua fit ala. Contra Prisc. qui vult axillã per diminutionẽ fieri ab ala: ꝛ maxillã a mala. Ciceronis hec sunt verba. Quin etiã verba sepe contrahunt non vsus causa: sed auriũ. Quomõ aũt vester axilla ala factus est: nisi fuga literę vastioris: quã literã etiam e maxillis ꝛ axillis: ꝛ vexillo: ꝛ pauxillo cõsuetudo elegans latini sermonis euellit. Sed hoc nomẽ quidã aspirant. Dicit ꝛ asella: vt in sacris litis. Abscõdit piger manũ sub asella. Hęterea ala dicta est equitũ turma: q̃ pedites tegat alaꝛ vice. Nam in equitũ ordinibus circũ legiones dextra sinistraq; tanq̃ alę auiũ corporibus locabant. Virg. lib. iiij. Dum trepidant alę saltusq; indagine cingũt. Inde dicti sunt eqtes alares vel alarij. Ciceronẽ non recte capit.

Alarius. a. ũ. qđ est alę equitũ turmę. Cñ alarij eqtes.

Alatus. a. um. ab ala auium quod habet alas.

Allatus vero per duplex ll. apportatus.

Alauda auis: quę olim Galerita vocabaf: qui apicẽ habet: hoc est plumã elatã in capite ad similitudinẽ galeri: sive galeę. Var. appellat galericũ: ꝛ a grecis corydal⁹ dicit. Postea gallico vocabulo Alauda vocata est: legio quędã apud Romanos. Galli eñ hoc noie significãt galeã. Cñ milites qui galeis vtunf: dicti sunt alaudę. Scribit Plin. li. xj. Alaudã auiculam appellatã quondã galerita gallico vocabulo etiã legioni nomẽ dedisse. Inde oꝛ Cęsar cũ ex gallijs legionẽ conscriberet: alaudã appellauit. De qua legione Cic. ad Atticũ sic scribit. Antonius cũ legione alaudarũ ad vrbem pergeret: pecunias municipijs imperare. Militaria eñ vocabula traducta sunt ab ipsis rebus: quę ita noiantur proprie: quaꝛ rerum in acie struenda fiũ cuiusq; vocabuli imagines ostendunt.

Alabarches: latine salis prefectus: vt est apud Josephum in vltimo antiquitatis libro. Et fuit apud Aegyptios: ꝛ Judeos honoris appellatio.

Alabandę Jonię ciuitas Apollonio rhetore nobilitata. Hinc alabandes ꝛ alabandicus. Quę sic ab inuicem differunt: q̃ alabandicus: sive alabandiacus nomen est possessiuum. Inde alabandiacos libellos pro barbaris ꝛ ineptis greci capiunt. Alabandes cives oppidi dicuntur. Inde carbunculos perfectos alabandes quasi municipes appellant: impolitos: atq; rudes alabandicos.

Alabandica rosa dicitur vilissima. Cc.

Alabastrũ genus marmoris perlucidi: ꝛ coloꝛibus distincti: ex quo fiebant vasa vnguẽtaria. Mart. Quo cosmi redolẽt alabastra sociq; deorũ. Dicitur ꝛ alabastrus. Quoniã Pli. scribit seruãdis vnguẽtis maxime idoneũ nasci circa Thebas Aegyptias: ꝛ Damascũ Syrię quo pisci Romani: sicut aliqui Magnates nũc Romę pręstãdo per fenestras lumine vtebant. Similiter alabaster dicit. Cic. li. ij. Acad. Quibus etiã alabaster plenus vnguẽti putrescere videf. Et lapis alabastrites pe: p. Plin. li. xxxvj. Hũc aliq lapidẽ alabastriten vocãt: quẽ cauant ad vasa vnguẽtaria. Hũc lapidẽ etiã vocãt onycẽ. Sunt etiã myrotheca ꝛ narthecia vnguẽtoꝛ loculamẽta. Sz vt puto tales dictiões impropie capiunt a latinis: greca eñ lingua manifesta est ὅτι ἀσθέα & λαμβάνω. i. q̃nã a priuat: ꝛ λαμβάνω sumo: in numero plurali τὰ ἀλάβαστρα propie pyxides vnguentoꝛ: ꝛ vnctionũ sine ansulis. Callimachus tñ in hymno Palladis in genere masc. posuit. Itaq; ab odoribꝰ potius q̃ odores a lapide dicunf.

Alabria grece ἀλαβία latine innocentia dicitur. Sed est dictio in greco: ꝛ in latino corrupta. Grece enim scribi debet ἀλάβεια ὅτι βλάβη κακοεγία ὅθι ἀπὸ τοῦ βλάπτω: quoniam βλάβη maleficiũ est a nocendo, ꝛ ideo latine debet dici ablabea penultima producta quoniam ει diphthongus mutatur in e longum. vt κυθέρεια cythere/

Alacer ꝛ alacris pecoꝛ. Grea πηνελόπεια penelopea. dicit is qui ingentis est sensus: hoc est qui viget sensibus: vniuersis: vt inquit Asco. Qđ est indicium erecti animi atq; sublimis: ꝛ cui sensus ois in suo loco degit. Sicut e contrario Lacer dicit amputatis in coꝛpore membris: hoc est auribꝰ: oculis: manibus. Qđ ꝛ ad animũ sepe transferf. Illud quoq; intelligit aliud esse alacrẽ: aliud lętũ. Don. alacer dr non lętus: neq; tristis. Interdũ ponit pro celeri ꝛ prompto: quasi fit alis acer. Terẽti. Quid tu es tristis? quid nõ es alacris? Cic. li. j. ad Heren. Si huic sit remissus multos alacrioꝛes ad maleficia futura. Idẽ. Nam cũ feras bestias videamus alacres ꝛ erectas ejadere: vt alteri bestię noceãt: non est incredibile putandũ tẽ. Interdũ pro lęto ꝛ veluti in spẽ aliqđ gestienti. Hinc alacritas quę scõm Don. proprie est mutatio quędã vultus gestienus in spẽ aliquã: ꝛ media est inter lętitiã: atq; tristitiã. Interdũ dr voluptaria celeritas: seu prompti tudo ardoꝛe. Liu. li. iij. Postq; ingẽti alacritate clamoꝛ est sublatus: qđ bñ vertat: gestuꝛ se illis mortẽ: posteroq; die in aciẽ eductuꝛ affirmat Cic. li. j. Tus. in malũ accepit. Vir igit temperatus cõstãs sine metu: sine egritudine: sine alacritate: nulla libidine veratus. Inde alacriter ꝛ alacritas. Cc.

Alania regio est Scythię Europę: quę ad Męotidas (paludes pertingit.

Alanus pen. pro. Scythię fluuius: a quo Alani populi dicti sunt: iuxta quos sunt Toxalani. Amianus scribit alanos: dici quos pisci Massagetas dixerũt. Hi carnibus vescunf: ꝛ panẽ non manducant. Martial. Nec te Sarmatico transit Alanus equo. Jul. Capi. Alanos in parte Dacię collocat.

Alba nomẽ est duarũ vrbium: quarũ vna est in Latio: a quo Albani populi: ꝛ Albanus mons: sub quo Ascanius ciuitatẽ hanc Albã condidit: quę vt Liuius scribit a situ porrecta: in dorso vrbis lõga vocata est. Vulgatio: fama est ab omine porcę ibidẽ inuente: dũ a Troia cũ patre profugo venisset. Altera est ad lacum Fucinũ: a qua Albenses dicunf. Quãuis etiã Albani quãdoq; vocenf. Alba etiam sacerdotis camisia dicitur.

Alba dea est: quę & albuna Leucothea dicitur.

Albarũ tectorium est illud: quo ędificatus paries incrustatur: supra quod poste a illinitur. Cc.

Albana vbs felicis Arabię est sicut docet Ptol.

Albanus nomẽ est montis: ꝛ laci non procul ab vrbe: vnde vaticiniũ fuit nunq̃ Romanos Veiũ capturos ni primo ex Albano lacu emitteret aqua. Itẽ Albanus nomen est duarũ vrbiũ: quaꝛ vna est in Macedonię mediterranea. Altera in maiori Armenia vbi diuus Bartholomeus fuit decoꝛiatus. Hoc etiã noie dictus est fluuius Albanię. Albanus. a. ũ. qđ est ab Alba latij vrbe. Cñ al.

Albania regio in oriẽte a coloꝛe pplivo (bani pfecata: eo q̃ albo crine nascãtur. Hęc ab oriente sub mare Caspiũ surgẽs per oră oceani septentrional⁹ vsq; ad Męotidas paludes p deserta ofidit. In ea Albania ciuitas: ꝛ Albanꝰ fluuius. Apud hãc hñtur canes ferocissimi q tauros ꝛ leões occidũt. Albanũ vinũ vile erat neruis. Cc.

Albia fluuius Boemię oritur in mõtibus: qui Moraviã: Boemiãq; diuidunt: ꝛ magno aquaꝝ auctu mediã ferme diuidit Boemiã. In occidẽte prius mox in septentrionẽ fluẽs: vbi exit Boemiã per angustas fauces montium in Saxoniam penetrat: ꝛ in oceanũ: voluitur.

Albus. a. um. a greco ἀλφὸς. qđ candoꝛẽ pcat. Sabini albũ dicũt. Et coloꝛ qui opponit nigro. Plau. in Mene. Dic mihi hoc qđ te rogo: albũ an atrum vinũ potas? Interdũ albus ponit pro pallido. Cñ ꝛ exalbesco pallidus fio. Interdũ pro bono. Sicut e cõtrario nigrũ pro malo. Persi. Per me equidẽ sint oĩa protinus alba. Hora. Hic niger est: hũc tu Romane caueto. Juuen. Maneant qui nigrũ in candida vertũt. Sed hęc per trãslationem.

Albũ substãtiuum dr, qđ greci vocãt λεύκωμα tabu/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

la gypsata in qua iudices notari:ptoꝛũqꝫ iura scribi sole bant. Si quis ꝙ albũ coꝛrupisset puniebat:q: pretoris maiestas cõtẽpta videbat. Dau. Si familia alicui⁹ albũ coꝛruperit:nõ similiter hic edicit:vt in furto. Iudex (inquit Sene.lib.iij.de beneficijs) ex turba electoꝛũ: quẽ cẽ sus in albũ ꝛ equestris hereditas misit. Hoc ꝛ Dyctatiũ quoqꝫ dicit: vt in Alexãdro Cęsare. Lãpridius Vulgo matrix appellata. Sic ea tabula dicit albũ: in qua singuloꝛu annoꝛ acta literis mãdabant a põtifice maximo pponebaturqꝫ domi ei⁹ vt potestas esset populo cognoscendi. Hiqꝫ nũc annales maximi noiant: vt author est Cice.li.ij.de Oꝛat. Est ꝛ albũ decurionũ ꝛ cytharędoꝛ Illã in digestis titulus est de albo scribẽdo: vbi docet Vlpia. q ordine Decuriones in albo scriptos eẽ oporteat.

Albariũ dicit quod illinitur lectorio cũ paries pingẽdus non est: quod fit ex calce.

Albidus a.um.pe.ce.qđ aliquãtulũ albũ. Vt granũ extrinsecus albidũ: intus candenti simile cõspicit. Aug. xxj.de ciui.dei.p albo posuit. Lapides ignẽ cãdẽte pcoeti:ꝛ ipsi fiunt candidi. Et q̃uis ille magis rubeat: illi albido colore nitescãt: cõgruit tñ illi luci qđ albũ est: sicut nigrũ tenebris. Hinc subalbidus: parũ siue aliquãtuluꝫ albus. Pli. Ramos habet candidos: folia subalbida.

Albedo albitudo ꝛ albor ꝙ cãdore accipiunt. Plau. in Tri. Et itẽ alterꝫ ad istãc capitis albitudinẽ Callicle.

Albi calculi dicebant quibus Cręsęses (aiebat vocari. dies lętos: quos in vita agerẽt: numerare solebant. Nazcãdidos lapillos ad hoc officiũ eligebãt. Quẽadmodũ e cõtrario infęlices atqꝫ infaustos dies nigris lapillis significabãt: ꝛ excãdidoꝛũ numero: vitę tẽpus metiebant. Malos enĩ dies in annoꝛũ numeros non redigebãt.

Albicerate ficus pediculo miniꝛo latissime. Cc.

Albicera oliuę genus. Cc.

Albor albedo. Hiero. in Leui. Qđ si sursum fuerit in alboꝛẽ cõuersa sacerdos eũ mundũ esse decernet. Elborem etiã Apitius vocat qđ est albũ in ouo: quod Plini⁹ albuginẽ appellat. Medici albumen.

Albingauniũ ꝛ Albiũ Intemeliũ Ligurię oppida. Nãcũ Ligures: partim iugauni: partim Intemely: eoꝛ colonię ad mare deductę: altera albiũ quasi alpium Intemelium: altera ꝙ albigauniũ vocitatę sunt.

Albugo pe.p. macula in oculo. Pli.li.xxj. Qua alligata oculo albugines tolli dicunt. Idẽ albuginẽ vocat al/

Albumen penul.pꝛo.quod est in ouo al/ (bũ in ouo. bum. Vitellus ꝙ quod croceum.

Albeo es. albus sum vt campi niuibus albent. Hinc Albescus: albus fio. Virgi.lib.j. Geoꝛ. Sępe etiã stellas vento impendẽte videbis Pręcipites cęlo labi noctisqꝫ per vmbꝛas Flãmaꝛ longos a tergo albescere tractus. Huius cõpositũ est exalbesco.

Albico as.pe.coꝛ. aliquãtulũ albus sum. Pli.lib.xxij. Solidũ semẽ cõjcit in oculũ nec turbat: sed in se caligi/nem cõtrahit: mutat colorẽ: sed ex nigra albicare incipit ꝛ tumescit. Similiter accipiunt. Vellico: fodico: candico: nigrico: nutrico: quę foꝛmant ab eoꝛũ verbis in sco desinentibus: diminutis literis e ꝛ s. Et mutata e in i. vt albesco: albico: candesco: cãdico. Descẽdũtqꝫ ab actiuis ꝛ neutris. Vt nutrio nutrico: vello vellico: fodio fodico: q̃ sine dubio diminutiua sunt. Nã fodico min⁹ est qꝫ fodio qđ nõ somniculose legẽti⁹ patebit. In fcatiõe ꝙboꝛ in sco. Priscia interptatus est albico: dicẽs albico ꝙ albesco: ꝛ Horatij affert exẽplũ. Nec prata canis albicãt pruinis. Sũt q ea apparitiua noient: qm̃ apparẽtiã fcent.

Albo as. albũ facio. Cuius passiuũ est albor: alb⁹ fio. Unde ꝛ dealbo ꝛ dealbor: qđ est multũ: siue a fũmo vsqꝫ ad deoꝛũ albũ facio. Curi⁹ Cic. Nec solere duos parietes de eadẽ fidelia dealbare. Et illud. Lauabis me: ꝛ superbior nix dealbabor. Albogaler⁹ pileũ capitis q̃ flami(per niuẽ dealbabor. nes diales vtebant. Fiebãt enĩ ex hostia alba Ioui cęsa.

Albosia scuta dicebãt q̃ ꝛ decrimana q̃ eẽnt dplissia.

Alburnus: Lucanię mons a candoꝛe verticis dictus.

Albernũ: adeps arboꝛis. Pli. humoꝛ ꝛ cortici arboꝛuꝫ est: q sanguis eaꝛ intelligi debꝫ. Est enĩ i toto coꝛpoꝛe arboꝛ: ꝛ reliqꝫ aialiũ cutis sanguis: caro: nerui: venę ossa medullę: p cute cortex: humoꝛ sanguis proximi plgrisqꝫ adipes. Hi vocant a coloꝛe alburnũ. Hic ex alburno asqđ est alburnũ detrahe. Idẽ. E reliquis arboꝛib⁹ siccissima lotos: deide robur ex alburnatũ: cui nigricãs coloꝛ.

Albunea: fons iuxta Tibur. Virgi.li.vj. Lucosqꝫ subalta Cõsulit albunea nemoꝛ q̃ maxia sacro Fonte sonat.

Albegmina: partes extoꝛũ quę dijs immolabant a cãdoꝛe eoꝛum dicta.

Albũ ptoris ꝛ albũ Judicũ dicebat qđ qui vt fędasset vel viciasset: vel quocũqꝫ scripturę genere turbauisset: capitaliter nõ expectata oꝛdinis sentẽtia, puniebat.

Albula pe.coꝛ. fluuius ab albo coloꝛe aquę: qui post ea Tyberis a Tyberino Syluio Albanoꝛũ ręge ibi extincto dictus est. Liui. Pax ita conuenerat: vt Hetruscis latinisqꝫ fluuius Albula: quem nũc Tyberim vocant: finis esset. Item Albula dicta est aqua quedã in agro Tiburtino: quę vt Strabo testat: vulneribꝰ medet. Mar. Lanaqꝫ sulphureis albula fumat aquis. Dicit ꝛ Albułę pluraliter. Idẽ. Quod ficeę redolet palus lacune crudarum nebulę quod Albularum.

Albion insula Britãnię dicta ab albis rupibus quas mare abluit. Postea anglia dicta. Vide Anglia.

Albis fluuiꝰ qui in duo spatia Germaniã disterminat vt testatur Stra.lib.j. De hoc Luc.lib.ij. Fundat ab extremo flauos aquilone sueuos Albis: ꝛ indomitũ Rheni caput.

Albinga: oppidũ ligurum colonia ad mare deducta. Cuiꝰ incole Ligures Jugauni vocant. Ex hoc loco ad Monęci portũ stadia sunt. lxx. Dicit ꝛ Albigauniũ.

Albeus p diminutionẽ: albeolus cũ accẽtu in antepenul. tabula lusoꝛia. Cice. de fi.bo. Aut albeolũ poscere: aut quęrere quępiã ludũ. Pli. M. Messalla pful pridie Calẽdas Octobꝛes diẽ natalis sui egit transtulit albeuꝫ cũ tesseris lusoꝛiũ e gẽmis duabꝰ: latũ pedes tres.

Albuna: vide in dictione Alba dea.

Alcęus cum diphth. nomẽ poetę lyrici mitylenei. Hic magnificẽ: breuis: diligẽs ꝛ plurimũ Homero filis. Fuit etiã auus Hercules qui inde alcides.

Alces is. seu Alces ę. greꝯ: coꝛũ moꝛe animal est: e Gallia Transalpina inuẽtu rarũ: olfactu e longinquo venatoꝛẽ sentiens: statimqꝫ in specus ꝛ latibula se condens: media inter camelũ ꝛ cerũ similitudine. Sed mares ex his in supercilijs habẽt coꝛnua. De his animalibus Cęsar. lib. vj. ꝛ Julius capitolinus mentionẽ faciunt.

Alcestę. es. siue alcestis alcestidis: fuit Peliali filia: Admeti Phereoꝛũ regis coniunx. Quę maritũ tãto amoꝛe dilexit. vt pꝛo eo perire non recusauerit. Cum enim maritus ęgrotaret: oꝛaculo nũciatũ est ei: posse adhuc viuere si foꝛet aliquis ex affinitate vel amicitia q pꝛo eo sponte mortẽ subiret. Cęteris id abnuentibus: sola vxoꝛ pꝛomisit. Juuena. Spectant subeuntẽ fata mariti. Alcesten. Hiero. Alcestim fabulę ferũt pꝛo Admeto sponte defunctam: sed multa essent dicenda: sed vide Tragędiã Euripidis Alcestim quę impꝛessa est.

Alcyone pe.coꝛ. duę fuisse legunt. Altera Ceycis vxoꝛ q̃ viso cadauere mariti in littus ejecto: se dejecit in mare iussuqꝫ Amphitrites in aues cõuersi fuerũt ambo. Altera fuit Eueni fluminis filia: q̃ postea Harpesa dicta est

Alcedines sunt quędam aues dictę quasi algedines: q̃ frigidis tẽpoꝛibus in mari pareãt. Plautus. Nã Hercule tu periisti: nisi illã mihi tam trãquillã facis: q̃ mare est olim cũ alcedo pullos educit suos. Dicta est a grecis Alcyone. es. vel Alcyon. is. Amb. li.ij. Hęra Alcyone est auis maritima: q̃ i littoribꝰ ſętꝰ suos edere solet: ita vt in arenis oua deponat medio fere hyemis. Nã id tẽporis sonedis habet deputatũ partubus qm̃ maxime insurgit

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mare littoribusq; vehemētior fluctus il Quo magis repetitę placiditatis solēnitate auis hu ceret gra. Māq; vbi vndosum fuerit mare: positis bito mi/ tescit: & oēs cadūt ventorū ꝓcellę: flatusq; quie/ scunt: ac placidū ventis stat mare: donec ol Alcy one sua: septē dies fętu sunt: bus decursis ul/ los. Illico alios septē ꝛ ꝛ dies qbus enu. rt suos: donec incipiāt adolescere. Tantā aūt grati scula auis diuinit indultā ha bet: vt dos quattuo dies nautici ꝑsumptę serenitatis obsequēt: quos & a. nidas vocāt: qbus nullos mot ꝑ cellos tēpestatis ho. scant. Ferūt hanc auē paulo maiorē patere: pēnis pu. pureis: cādidis admixtis: collo gracili & cerore: raro vi/ sam. Aristo. li. viij. de aīalibus: alcyon nū duplex genus esse scribit: alterū vocale harundinibus insidens: alterū mu tū ampliori corpore. Ab alcyone fit alcyonium. vt Al cyonij dies. Fitq; a greco als qđ mare ꝑcat: licet aspiret.

Alcamenes pe. cor. nomē sculptoris ꝓprium. Qui sicuti Pli. lib. xxxiij. scribit Phidię discipulus fuit.

Alcedonia dicunt ab alcedine: nec ab alcyone alcyoni des. Plau. Tranquillū est: alcedonia sunt circa forū.

Alcman: e Lydia Sardēsis: poeta lyricus: fill Damā tis claruit. xxvij. Olympiade cū apud Lydos regnaret Ardis pat Aliattę. Et cū nimio amore puellā quādā de periret: amatorios cant ꝓm inuenit. Ferē Phthiriasi morbo interijsse. quoniam φθείρω ὄθεν φθείς φθειρόσ καὶ φθειρίασις. i. φθείρω corrupo: vnde φθείς .i. pediculus: & φθειρίασις .i. pediculus morbus: quoniā ex putrefactiōe humorū in poris carnis pediculi oriantur.

Alcinoe vna ex pleiadibus.

Alcinous pe. cor. nomē iustissimi Phęacū regis a poe tis laudati: cui ędes fuerūt magnificētissimę extructę: & viridaria bifera erāt. Vnde Papi. Quid referā Alcinoi referā pomaria vosq; Qui nūq; vacui prodistis in ęthe ra rami. Dicitur etiā Alcin: de quo in Odyssea multa Homerus: quę nota sunt.

Alcydes pe ꝓ. Hercules greca significatiōe a virtu/ te appellat. Nam ἀλκή alce virtus: robur: fortitudo ōis.

Alcibiadon herba sic dicta ꝙ vti ea ad formā cōciliā/ dā solit sit Alcibiades. Magnis foliis & aspis radice ruf fa: oblōga: nascēs ꝑcipue in aridis & arenosis locis. Lc.

Alcibiades pe. cor. nomē Athenięsis impatoris sūmi: qui genere & forma ꝑcipuus oībus rebus aptus fuit. Di ues ꝓterea: affabilis: patiēs: & omni deniq; virtute ꝑdit. Et quod mirū est vitijs etiā plenissimus fuit. Eius vitaz Plutar. luculēte scripsit. Proditū est ꝙ in illū vniuersa ciuitas Atheniēsiū oculos: in illū suspēsa ora cōuertērat: & quasi de ęlo missum cōtuentes admirabant. Fuit hic ex primatibus: qui cū esset ꝑcliuis ad luxū: & ad ęteras voluptates: ad bonā disciplinā traduct est a Socrate. Nam discēdi studio & sapiętię amore pellectus: exemplo cūctis amatorib: adulatoribusq; repulsis: ad Socraticā disciplinā animū vertit: nusq; recedens a latere philoso phi sapientissimi.

Alcmena pe. ꝓ. nomen ꝓprium fuit matris Herculis. De qua qui velit multa intelligere legat τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἡσιόδου ἢ ὅτι πρόλιποῦσ᾽ α Δόμους καὶ πατρίδα γαῖαν ἦλυθεν ἐσθλὸς μετ᾽ ἀρχὸν ἀμφιτρύωνα ἀλκμήνη θυγάτηρ λαοσσόος ἠλεκτρυόνος Aspida Hesiodi sola relinquens domos & patriā terrā venit Thebas post regē Amphi/ tryonē. Alcmena filia populū arcētis electriōis.

Alea ludus tabulę: ab Alea qđā milite in ocyo Troia no. Hora. in epi. Auē dānasa Ten: quē ꝑceps alea nu/ dat. Et cū alea dicat ōis lud in varietate fortunę consi/ stens. Tñ Mar. de nucib. Alea parua nuces & nō dāno sa videt. Sepe tñ pueris abstulit illa nates. Factū est: vt nō solū ꝓ fortuna: sed etiā ꝓ piculo piculiq; dubitatione sumat. Et ille dicat aleā facere: q se piculo fortunęq; cō/ mittit. Liui. In dubiā impij fortunq; aleā im. Est & Alea nomē vbis ab Aleo cōditore. Papi. in fyluis. Aut Aleę lucis vidit Tegeea sacerdos. Plut. in vita Cęsaris ἀνὴρ ῥίψας κύβους: id est iactus sit cubus.

Aleator & aleo onis. q sępe alea ludit. Catul. Misi im/ pudicus & vorax & aleo. Hunc aleator dicit.

Aleatorius apud Sidoniū sumitur ꝓ ludo aleę. Ait em. Atq; illic aleatorius lassis cōsūpto sphęristerio taciat. Sue. Vocat aleatorium forū.

Alebria veteres vsurpabāt ꝓ eo qđ est bñ alētia. Lc.

Alecto vna est ex furijs infernalib: & latine incessans ĩterptat Ab a puatiua & λήγω desino. qr cupiditas nūq; Alectorius lapis q in vētriculo galli inuenit. (saties. Gallus em grece ἀλέκτωρ dicit. Vide alectorias.

Alemāni dicti sunt a Mānno Teutonis dei filio Ger/ e vocabulū: nuper a Romanis additū. Cū cū pri m. henū deuictis Gallis trāgressi fuissent: vidētes eos & ferū. te animorū & ꝓceritate corporū & colore flauo: for ma ꝓterea & moribus & viuēdi vita Gallis similimos: ger manos: hoc est fratres gallorū esse existimarūt. L.

Alemani pe. ꝓ. populi habitātes iuxta Lemanū lacū.

Ales qlibet auis ab alis gerēdis. Sicut volucris oīe volatile. Et tam mas qđ fe ge. pfert. Virgi. Māq; volans fuluus Jouis ales in ęthra. Ponit qnq; ꝓ veloci. Vt ali/ te planta. In genitiuo plurali alitū & alituū ſm Priscia. Virgi. xi. lib. Alitum pecudūq; gen sopor altus habebat. Aluis est q parit ouа: & pēnis est ꝑdita ꝓter vesperūionū.

Alecula diminutiue ab alec. Col. li. ix. Dat cāmar & ritas alecula: vi si q sunt incremēti parui fluuiorum aīalia.

Alec. Vide infra in dictiōe Halec.

Aletudo pinguedo corporis. Lc.

Alexādria vrbs Aegypti nō lōge a Nili ostio: vt Soli nus ait: Ab Alexādro Macedone: vñ illi nomē cōdita. Vrbs fertilissima quā Dinocrates architect cōmēsura tus est mirabili ingenio qndecim milliū passuū laxitate ad effigiē Macedonicę chlamydis: orbe gyrato lacinio sam anguloso dextra leuaq; ꝓcursu. Mareotis lac ad meridianā vrbis partē Euripo Canopico ostio ĩmittit. Habuit olim scholas omniū disciplinarū liberaliū. Fu/ itq; ob cōmoditatē maximū totius orbis emporiū. Sūt & alię Alexandrię. Una in Scythia super Tanaim. Alia in Asia: & alię alibi sūt Ptole.

Aleopetra insula Męotide.

Alexicacon: remedium quod fit ad depellenda mala. Sic Hercules dictus fuit Alexicacos ab eo qꝺ defensor esset hominū: hoc & Amuletum dicitur.

Alfuleficus. Lc.

Alga herba q̄ nascit ĩ aqs marinis: dicta a mari algo re aquę: siue qꝺ pedes alliget: q: crassa est foliis ex parte supnatantib. Virg. lib. vij. Lateriq; illisa refundit alga.

Algo: oris. algus. us. & algus gi. dolor: tristitia: ꝓ trāsla tionē ponit ꝓ frigore. Plau. in Aul. Inopiā: luctū: mero rē: paupertatē: algū: famē. Luc. li. iij. Sollicite euolitāt mo/ bis algoq; fameq;. Plau. in Ru. Tel suda: vl peri algu:

Algēses Pelagię: ab alga dictę. Lc. (vel etiā ęgrota.

Algeo es. alsi vel alxi: sum. a greco ἀλγέω ὄθεν τὸ ἄλ/ γος ἄλγισσ doleo patior: vt sit frigid dolor qđā mēbro rū rigore ꝺctus. Ponit tñ algere ꝓ frigidū esse. Augu. lib. xxj. de ciui. dei. In est dies sic alget: vt bibi non possit.

Algidēse Raphani gen: a loco lōgū & ꝓ lucidū. Lc

Algid pe. cor. mons ab vrbe. xij. passuū milib distās: ab assiduo frigore sic dict. Hora. Quęq; Auētinū tenet Algidūq;. Et ab hoc quoq; sylua Algida dicta est: huic monti subiacēs. In cuius ingressu Regillus lacus est.

Agedon latine cruciatus.

Alius a. ud. genituo alius pen. ꝓ. vel alij. ę ỹ. datiuo alio. ę. o. Lice. Si res totę alię rei necesse est similiter fit. Et idē est qđ diuersus. Vt alia est facies ei a facie mea. Ac/ cedit qnq; ad vim cōparatiōis. Quintilia. At quanto ali us fuit ille infelicissimus iuuenis affectus? Quo modo autem differat ab alter. vide in dictione alter.

Alias res agis. i. non intendis ad id qđ dicit. Vt nulla

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fit in eis attentio: aut nugatorias res agis.

Alias aduerbium: significat alio in loco: vel aliter: vel alio tẽpore: vel aliquãdo. Pli. lib. xxxiij. Alias fragile ⁊ erosum rotarũq; vĩbus ⁊ clauis maxime fugiendũ Bellius. Neq; id tamẽ semper esse fieri ꝺixisse: sed alias ocy⁹ fieri: alias serius: id est aliquãdo.

Alibi alio a loco. Aliubi pro alicubi. Nã dicimus solẽ totũ aliubi: aliubi dimidiũ hominibus adimi.

Alicubi in aliquo loco.

Alicunde ex aliquo loco. vide aliquo. Ꝛc.

Alienus a.um. quandoq; alienatus dicit. Sal. Postq; alienũ se videt. Quãq; diuersus: dissimilis: dispar: dissonꝰ. Idẽ. Neq; solũ illis aliena mens erat. Quãq; nõ cõsciꝰ: vt apud eundẽ. Ille eos in domũ Decij Brutꝰ ꝓduxit cꝫ foro ꝓpinq; erat: neq; aliena cõsilij: ꝓpter Sempronią. Alieno as. alienũ vt aduersariũ facio: seu a ꝓposito remoueo: repulsando. Plaut. Me alienabis nũq; quin veter sim i. a ꝓposito remouebis. Sal. Neq; falsa suspitione alienatũ esse sentiẽdã. i. repulsum. Teren. Ita nos alienauit i. aduersarios fecit. Paul. iurecon. Alienationis verbo vsu capionẽ contineri putat. Cliꝫ est enĩ vt nõ videat alienare quod patit vsu capi. Eũ quoq; alienare dicimus qui nõ vtẽdo amisit seruitutes. Huius verbi cõpositũ est abalieno: quod est ab inuicẽ separo. Cic. in arte veteri. Si auditoris studiũ defatigatio abalienabit.

Alienigenus a.um. pe. co. nomẽ cõpositũ a genere: ⁊ significat quod est externum: vel alieni generis: vel inter alienos genitũ. Tale lib. j. Adiici nostris duo eiusdẽ generis alienigena exempla non absurde ꝓsunt.

Alienigena. com. ge. vel ꝑm Prob. omnis generis: sumitur in eodem significato cum alienigenus.

Aliger alatus. vñ Cupidinẽ alatũ ⁊ aligerũ poetę vo

Aliter aduerbiũ: fit ab alius huiꝰ alio ꝓ aliꝰ (cãt. Ꝛc. sic declinabãt antiq: ⁊ ꝑcat ꝓrio nõ. Virgi. Dijs aliꝫ visum. Teren. in plo. an. Nec aliꝫ euenire misto itelligit. i. ꝝ.

Aliunde: ex alio loco.

Alioquin ⁊ alioqui vtroq; modo ꝺr: ⁊ habet pe. ꝓ. significatq; alio modo vel cꝫ si nõ: vel ꝑter hoc: vel etiam Pli. Nos tibi dedicãt libellos. Nã nec ingenij sunt capaces: quod alioquin nobis perq; mediocre erat.

Alio: as. um: vsus aliũ locũ: in aliã ptẽ. Teren. in Eu. Clereo: ne illõ gnuꝰ tulerit: neue alio: sũ atq; ego feci accepit.

Aliquis: quasi alius quis: ⁊ habet vim pluralẽ: quis singulariter dicatur. Non enĩ est aliquis nisi de multis. Unde ⁊ apud veteres vario genere: numeroq; ꝓferebatur. Teren. Aperite. aliquis actutũ ostium. Idem est qõ quisq; quispiam: ⁊ vllus. Et.

Aliquo ad aliquẽ locũ. Aliqua ꝑ aliquẽ locũ. Alicunde: ex aliquo loco. Alio: as. um: versus aliquẽ locũ.

Aliquoties seu vt quibusdã videtur: Aliquoties sine n: significat aliquot vicibus: siue aliquando.

Aliquod tñ pluraliter declinat. Et ꝑm Dona. significat idem quod nec multi: nec pauci.

Aliquãtus a.um. ponit ꝓ aliquot. Amb. Factũ est autem vt ꝑ aliquãtos annos ad Cõstantiã bꝫ factũ ab ijs q viderant narraret. Hiero. ad Dãma. Cũ aliquãti ex vrbe veniẽtes in eadẽ lectitarẽt q̃ fero me excepisse refere

Aliquãtulus diminutiũ: ⁊ quantitatẽ significat. Cat. Augu. lib. j. de ciui. dei. Illi autẽ infirmiores qui terrenis his bonis: quibus ea nõ ꝓponerẽt Christo: aliquãtula tamẽ cupiditate cohęrebant.

Aliquantũ modo nomẽ est: vt aliquãtũ ocij: quasi aliqua quãtitas. Modo aduerbiũ: vt es aliquãtũ ociosus.

Aliquãtisper aduerbiũ: ꝑcat aliquãto tpe.

Aliquanto cum accentu in antepenultima: sed tẽporibus nostris non seruat etiam a doctissimis viris: neq; in Virgi. vel Ouid. aut Luca. vel alijs poetis antiqs inueniatur in vsu illã correpti positura. Habet tria tpa: ꝓsens: ꝑteritũ ⁊ futurũ: ⁊ significat aliquo tpe: sicut ⁊ qñq. Donatus ⁊ ꝓ tandẽ. Cice. Valerio. Aliquãto nos reuisas.

Aliquatenus. anul. co. significat vs. ad aliquã partem: siue aliqua ꝑte: aut aliqua ratione. Quintilia. Clerum hoc aliquatenus temporũ mutatio est conditione. Aug. li. xiij. de ciui. dei. Corpus est mortale: quoniã a vita quã habet deseri põt. nec pẽr se ipm aliqtenus viuit.

Aliquid substantiuũ est: vt aliquid virile. Aliquod adiectiuũ: vt aliquod templum.

Alica penultima corre pota dicta: quod corpus alat. Hęc fit ex zea: quę a nostris spelta dicitur. Tũditur granum eius in pila lignea: vel lapidis duritia conterit excussis inde tunicis conciditur medulla. Hinc alicarij ⁊ eam coficiunt venduntve.

Alicarię meretrices in Campania appellatę: cꝫ solitę essent circa pistrina alicariorum versari.

Alicastrũ etiam videtur dici ea forma ab alica deriuari: sicut siliquastrum a siliqua.

Aliptẽdes penul. co. re. equi veloces: quasi alas in pedibus habentes.

Aliptes vncto. Et is erat cuius curę tradebantur hi: qui in sacris certaminibus pugnarent. Dictus ἀπὸ τοῦ ἀλείφειν. i. vngendo ἀλείφω vngo, ἄλειφη vnctio siue pingue dicit. Tamẽ grece dicit ἄλειφας ἀλείφατος, καὶ ἄλειμα vnguentũ. Martia. Nec capit immeritas sordidus vncto: opes. Dicit etiaꝫ aliptes qui vulnera curat. At medicus qui male valentibus: ⁊ in lecto iacẽtibꝰ medet: Clinicꝰ appellat. Itẽ aliptes fuit fons apud Ephesũ.

Alliuta veteres ꝓ aliter scripsisse manifestũ est: ex greco transferẽtes. Hinc est illud in legibus Numę Dopilij. Si quis aliuta faxit: ipsus loqui Joui sacer esto.

Allia ę. ge. femi. nomẽ fluuij: qui Crustumijs montibus pęlato defluẽs alueo: Tyberino amni miscet. xi. ab vrbe lapide: vbi magna strage Romani a Gallis profligati sunt. Hinc alliensis dies dictus est tanq; infaustus. Huius nois prima semper producit. Syl. Datos ⁊ horrificis sese extulit Allia ripis. Qui. Hęc erat in fastis: cui dat grauis Allia nomẽ. Luca. Et dãnata diu Romanis Allia fastis. Sic Virgi. lib. vij. Quosq; secans infaustum interluit Allia nomẽ. Ubi Seruius dicit aliud. l. esse interpositũ. Nam q̃ Luca. li. vij. dicat. Nõ istas habuit pugnę Pharsalia partes: Quas Allię cladęs. Nõ de flumine Allia intelligẽdũ est: cũ ibi ostẽdat oẽs clades: qs Romani superiorꝫ tpibus passi sunt: nõ esse cũ Pharsalica clade cõparãdas: quę alia superauit. Aliq igit cũ ibi prima correpta sit: est ab alius alia: aliud.

Allium genus holeris quod comeditur: quod nomẽ q̃dam ab olendo: quidã ab halãdo deriuãt. De hoc infra: cũ ab halãdo aspirari debeat. Similiter ⁊ haleatũ grece dicit σκόροδον ⁊ σκορόδιον purgamẽta allij. Est ⁊ hoc noie vꝫs inter Pyrgũ ⁊ Ostiã.

Alliatum ab allio pulmentarij: ⁊ intinctus genus est. Plau. Sine alliato fungi fortunas meas.

Ascen. Ego sic intelligo. sine. i. permitte. mihi alliato: id est allio nutrito aut illito ⁊c.

Allo is. lui. litũ. Undę alitus vel alꝰ: significat nutrio: alimẽtis sustẽto. Sallu. in Jug. Et omnẽ etatẽ Arpini alitus. In rebus tamẽ incorporeis alere frequẽtius ꝓ crescere ponit. Quintili. Sed alere facundia vires augere eloquẽtię. Virgi. Nos successus alit. i. augescere facit. Et licet altũ vel alitũ supinũ faciat: tamen vt docet Diome. melius dicit alitus q̃ altus: vitãdę ambiguitatis grã.

Allonge: ꝓcul.

Alliguris eiusdẽ significationis cum suo simplici.

Alimentũ: quod datur ad vitę sustentationẽ. Scribũt Jurecõsulti alimẽtis legatis cibaria ⁊ vestitus ⁊ habitatio debebitur: q: sine his alj corpus nõ potest.

Alimẽtarius a.um. qõ ad alimẽtũ pertinet. Ut lex alimentaria: quę ꝓuidebat: vt filij alerent parentes.

Alimodi veteres dixere: sicut alirei: ꝓ aliter.

Alimonia pe. co. idem quod alimentũ.

Alma: sancta: siue pulchra: vel alens ab alẽdo dicta,

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Almities almarū rerū habitus. Cor.

Allino. vide lino. Cor.

Altilis: ꝛ in plurali altilia pe. cor. quicquid domi: vel in villis: vel in viuarijs saginat: siue sit auis: siue quadrupes: siue piscis ab alēdo: quasi alitilis. Et nō solū ꝓ pingui: sed etiā ꝓ opulēto ponit. ¶Plau. in Cist. ¶Prohibet diuitijs maximis: dote altili atq; opima.

Altūnus ō: filius: vel discipulus: qui ab aliquo velut a patre alit: siue victu: siue moribus: siue doctrina. Cicero Bolobellę ¶Mihi ꝙ gloriosum te iuuenē consulē flore: re laudib⁹: quasi alumnū disciplinę meę. Idē in Verrē. Italia autē alūnū suū seruitutis extremo sūmoq; supplicio fixum videret. Ser. ꝓ educato: ꝛ educatore ponit ab alendo deductū. Augu. lib. vij. ciuita. dei. Ioue alūnū cognominauerūt: ꝙ omnia aleret. Sic ¶Pli. li. iij. in actiua significatiōe dixit de Italia. Terra omniū terrarū alūna eadem ꝛ parens nomine deū electa. Curti. lib. vij. ¶Oro quęsoq; ne humanarū rerū terminos adeuntē alumnū cōmilitonēq; vestrū: ne dicā Regē: deseratis. Fallit ergo super hac alumni significatione Lau. Val.

Aluus locus corporis: ex quo sordes defluunt: ꝙ in eū cibi quibus alimur e ventre delabūtur. Sal. Insimulās sibi aluū purgari. ¶Proprie aluus est vēter fęminę ab alēdo dicta. Venter est qui videtur. Interdū dicit vas cauatum: vbi quid reponitur. Et est tam mascu. q̄ fęmi. ge. Cuius diminutiuū est aluulus.

Aluini dicti sunt: qui aluo langueſcūt. ¶Pli. lib. xxj. Tinea pumica aluinis imposita: multū ꝓdesse dicit.

Aloe: aloes grecū est: ꝛ significat herbam amarissimi succi. Iuue. ¶Plus aloes q̄ mellis habet. Grece ἀλόη.

Aloeus nomē gigantis: cuius filij dicunt ¶Martē vulnerasse: a quo patronymicū Aloides.

Alopecia morbꝰ in capite humano ꝛ barba: ex vitio humorū. Qui fit cū pfluuio capillorū. Dicta a vulpe: quā greci vocāt ἀλώπηκα ἀπὸ τοῦ ἀλῶναι. i. a capiēdo: qm̄ difficilis sit captu: cū anial sit astutissimū: ꝙ ea crebo id genus morbi patiat. ¶Pli. Lingua herba est: q̄ circa fontes nascit: cuiꝰ radix cōbusta ꝛ trita: alopecias emēdat.

Alopecus: qui alopecia laborat.

Allabor pe. p. io. iuxta fluo: siue iuxta nauigo. Ela. Siculis allabit oris. ¶Hinc allapsus. us. Aug. lib. x. cō. Tibi per diē fuero: multitudo allapsa blandit mihi.

Alectorias gēma dicta est ἀπὸ τοῦ ἀλεκτρυόνος. i. gallo: qm̄ in gallinaceorū ventriculis inuenit. Crystalli specie: magnitudine fabę. ¶Hac ¶Milonē Crotoniensem tradūt in certaminibus vsum: victorē euasisse.

Allegoria cū accentu in penultima dicit alieniloquiū: vel potius inuersio. Vt aliud verbis: aliud sensu ostēdat. Vergi. Claudite iam riuos pueri: sat prata biberūt. ¶Hoc est desinite iā plura canere: q: satis audiuim⁹. Eius species sunt. vij. Ironia: antiphrasis: enigma: charactismos: parœmia: sarcasmos: asteismos: Sed ita ō: qm̄ ἄλλον ἄλλα ἄλλο καὶ ἀγορεύομαι. Id est aliud dicim⁹: ꝛ aliō intel/

Allego gis. pe. cor. a scribo: annoto: quasi in (ligim⁹. xta lego. Vnde apud Iul. Capitolinū scribit. ¶M. Antoniū philosophū multos ex amicis in senatu allegisse cū ędilitijs ac prętorijs dignitatibus. Liui. lib. x. Cęterū: q: de plebe allegabant: eandē egre passi patres. ¶Hinc allecti dicebant: qui ꝓpter inopiā ex equestri ordine: in senatorum numero assumpti fuerāt. Nam patres dicebantur: qui erāt patricij generis cōscripti: q senatui sunt scriptis annotati. Allectus ꝙ ab allicio idē est qđ attractus.

Allego as. pe. prio. ad hoc mitto. ¶Plau. in Cassi. Quin ea ipsa me allegauit: qui istā accersere: ꝛ allegare est adducere. ¶Pli. Tum multa alleganit: quę ad rem prōpositam pertinere minime videbant. Item deputare: constituere: cōmittere. ¶Plautus in Cassi. Filius autē armigęr allegauit suū: qui sibi eā vxorē poscat.

Allelu yia: duę dictiones sunt: quibus significat laudate dominū. Allelu eīn (vt Augu. ait) imperatiui modi est: ꝛ significat laudate. yia ꝙ vniuersalem: vel vniuersaliter: scz deū. ¶Hiero. yia apud ¶Hebręos vnū est de decē nominibus: ꝛ in illo psalmo: vbi legimus. Laudate dominū: quoniā bonus est psalmus: in ¶Hebręo est allelu ya: sunt duę partes hebraicę.

Allicio cis. pe. cor. allexi allectū ex ad ꝛ licio significat extraho. Inuenit ꝛ allicio allices alicui in eadē significatione. ¶Piso libro historiarū primo. Vlꝰ vnius prędmio multorū allicuit animos. Sępius tamē in tertia cōiugatione: q̄ in secūda vtimur. In infinitiuo autē difficulter dignoscitur: cuius magis sit cōiugatiōis. Quale est illud Cice. lib. j. Tuscu. Fieri autē potest: vt recte quis sentiat: ꝛ id qđ sentit polite eloq nō possit. Sed mādare quēq; suas cogitatiōēs qui eas nec disponere: nec accurate illustrare possit: nec delectatōe aliqua allicere lectorē: hominis est abutentis intēperātēr: ꝛ ocio ꝛ literis.

Allecto as. frequentatiuū ꝑt blandicias attraho. Colu. lib. ij. Ad aquā duci oportet: fibiloq; allectari: quo libentius bibant.

Allicefacio is. eiusdē significationis est: a quo allicefio. Sue. in Titer. ¶Donus ꝙ ad cuiusq; ꝛ quacūq; de causa necem atq; suppliciū. Nobiles viros condiscipulos ꝛ ęquales suos omnibus blanditijs tantū nō ad societatē imperij allicefactos vario genere fraudis occidit.

Alleuo as. pe. cor. in altū tollo: vel de imo: vbi quid iacet: atq; prōiectū est sursum leuo. Quintil. Tidi multos quoq; supercilia ad singulos vocis conatus alleuarētur. Inde per translationē ad qualitatē fortunę: vt idem. Nō petit vt afflictū alleuetis: nisi ꝛ ꝓbauerit se infelicio: em. Eiusdē significatiōis est subleuo. Sue. Dumq; surgit inter manus subleuantiū extinctus est.

Alleuio as. pondus aufero diminuo ve.

Allex ꝛ allux ō: pollex scādēs ꝓmū digitū: ꝙ velut insiluisse in aliū videt. ¶Nam grece ἅλλομαι salio.

Alleotheta latine dici potest aliter posita: ἄλλωσ enim aliter θεὰ posita. A ¶Prisciano dicitur variatio. ¶Nam alloeus diuersus ac varius dicitur ἀλοιόω, permuto. ἀλοίωσις: permutatio confundit autem numerū. Vt ¶Dara in frusta secāt. Lasus. Vt Tu mihi quodcūq; hoc regni ꝓ hoc regnū. Genus. Vergi. Dulce satis humor: depulsus arbutus hędis. Lęta salix fęta pecori: mihi sęꝰ amynthas. Ad dulce enim: quod est neutrum: tam masculina q̄ fęminina reddidit.

Allido is. pe. prio. impingo: quod est interficiēdi causa contra aliquid iacio. Lactan. lib. iiij. Et in cōspectu suo vexari acerbissime cōiuges suas cernerent: violari ac prostitui virgines: diripi pueros: allidi paruulos.

Alligo as. pe. cor. prōprie ad aliquid ligo. Colu. lib. iij. Arbustinā vitem anteq; putes: alligare diligēter oportet. Inde alligator: ꝛ alligatura. Idem. Infra incisionē ꝛ alligaturā salce acuta leniter vitem vulnerato. ¶Per trāslationē dicit alligari: obstringi: obnoxiū fieri. Terē. in Eunucho. ¶Hic furti se allegat. Similiter quis dicit alligari ad aliquid: sine quo esse non possit. Vnde dicimus adolescentē alligari ad amicā: qui vix ab ea discedit.

Alligurio ꝛ allino eiusdē cum simplici significatiōis.

Allobroges pe. cor. populi Gallię trāsalpinę: qui ¶Narbonenſibus ascribunt. Quorū ¶Metropolis est Vienna. ¶Hos quidā volūt esse: qui deprauato vocabulo a Sabatijs montibus Sabaudienses: ꝙ Sabatēses appellant.

Alloquor: alloquiū: allocutio in dictiōe loquor.

Allophylus pe. cor. dici potest alienigena. Nam cōponitur ex ἄλλο: qđ est aliud: ꝛ φῦλον: qđ est genus: gens: natio. Ambro. li. offi. Et duersarios suos ¶Hebręi allophylos. i. alienigenas latino appellabāt vocabulo. ¶Hoc nomine dicti sunt ¶Palestini: qui ꝛ philistei dicunt.

Allodiū hęreditas: prōprietas dicitur.

Allubesco is. lubens facio: obedeo: faueo. Vnde Allubescentia: obedientia.

Allucino: pe. cor. vana somnio. Allucinatio: lucis alie

natio: vl aberratio: qđ ꝛ ad oculos mẽtis trãsferk: cũ minus recte intelligik: obducta q̃dã caligine in aĩo. Fit aũt a greco ἀλύω: qđ tarditatẽ significat: ꝛ animi stupoꝛẽ.

Alludo pe. p. blãdioꝛ: cõgratuloꝛ. Lactã. li. iij. Aut hoĩ alludũt aialia. ¶ Metaphoꝛice alludere est ea dicere: q̃ ad aliũ sensum latẽter referunt. Virgi. Nec plura alludens ea vox audita laboꝛũ. ¶ Prima tulit finẽ. Alludere ꝙo ad hiſtoꝛiã dr. Hoc est ad rei fidẽ verba cõponere. Et alludere sumik ꝓ eo qđ vernacula lingua dicimus vndeza/re. Tibul. Ima vicẽbak talis alludere Palla.

Alludio is. ꝛ alludio: deponens ex ad ꝛ ludius: qui ꝓ ioculatoꝛe capitur.

Alluo is. iuxta luo: iuxta fluo. seu deoꝛsum aliquid luo. Curtius. ¶ Nonnẽ lenik alluit ꝓteriẽs amnis. Hinc fit alluuio onis. alluuies ꝛ alluuiũ. ꝓ imoderata aquarũ violentia: vel pluuia/liũ: vel fluuialiũ: similiũq;. Quę nõ tũ agros cõfundit: sed quãdoq; eripit: ꝛ nõnunq; funditus destruit. Sed cũ pars alicuius agri impetu fluminis aggregaĩ in aliũ agrũ: tunc cedit in possessionẽ eius: cuius est ager. Vnde Lucanꝰ. Illos terra fugit dños: his rura colonis Accedũt donãte Pado. Circũluuio autẽ est: cũ partẽ alicuius agri rapidus amnis in alueũ suũ impulerit: ꝛ in mox iũ insulę circũluik: iure vicinioꝛis erit. Val. Alluuies soꝛdida aqua: q̃ alluit: vbi lutũ cum aqua non multa. Liuius. lib. j. In proꝛima alluuie: vbi nunc ficus ruminalis est: quã romularẽ vocatã ferũt: pueros exponunt. Proluuies ꝓprie soꝛdis proſtibio. Virgi. lib. iij. Fędissima vẽtris ¶ Proluuies. Illuuies est etiã immũditia in hoꝛe: aut veſte: aut re qualibet alia insita: seu iniecta. Ter. in Heau. ¶ Pãnis obsita: neglecta: immũda illuuie. Virꝰ lib. iij. Dira illuuies: immiſſaq; barba. Elluuies ꝓprie dicitur: quod expurgak. ¶ Pręsertim aquarũ fluxu: q̃uis ꝛ alteriꝰ humoꝛis dici possit. Pli. Qđ in tutis notak oppidis: q̃ minꝰ quatiunt crebꝛis ad alluuiẽ cuniculis cauata. Elluuio per translationẽ a Cicerone ponik in oratione ꝓ domo sua. Iccirco tu ad labẽ atq; elluuionẽ ciuitatis sine sũma vi pertręnire potuisti. Colluuies soꝛdes cęni: aut cuiuslibet rei coactę. Colu. lib. j. Tũ etiã nantiũ sępẽtiũq; pestes hyberna destitutas vligine: cęno: ꝛ fermẽtata colluuie venenatas emittit. Colluuio idẽ est qđ colluuies. Sed tã per translationẽ: q̃ ꝓprie dicit Cice. O ꝓclarũ illũ diẽ: cum in illud diuinũ animoꝛũ conciliũ cętumq; pfluisset: cũq; ex hac turba ꝛ colluuiõe discedã. ꝓprie dixit ¶ Nero ad Helioga. Neget ꝛ sacrilegiũ esse: q̃ in libidinẽ se dedit: q̃ mẽbra Christi ꝛ hostiã viuã: placẽtem deo: cũ publicarũ libidinũ victimis nefaria colluuione violauit. Diluuium ꝙ varie diluit. Et hęc noia a luo descendũt iuxta ꝓpositiões eoꝛũ. Et sumunt in fluxu aq; vl humoꝛis alterius: aut cõmixtio cęno alijs soꝛdibꝰ.

Alnus genus arboꝛis: ex qua primũ factę sunt lintres Luca. Et fluctibus aptioꝛ alnꝰ. Vnde ꝛ ꝓ cimba q̃q; ponitur. Virꝰ. Tum ꝓrimũ fluuij alnos sensere cauatas. Nascik hęc arboꝛ in aqua: nec facile iuxta vndas viuit.

Alonge aduerbiũ significat ꝓcul.

Alosę pisces sunt clupearũ generis Tyberi iuxta Romam laudatissimi: qui alio nomine apud Aristotelem ꝛ Strabonem Chꝛysę dicuntur.

Alpes a candoꝛe niuiũ dictę sunt: q̃ ꝓpetuis fere niuibus albescũt. Nã ἄλφος latine macula siue ipetigo trãsfertur. Vnde Strabo li. iij. scribit alpes alio noie albiũ vocari. Gallica ꝙo lingua Alpes vt inquit Ser. alti mõtes sunt. Sunt autẽ mõtes altissimi: qui Galliã trãsalpinam a cisalpina diuidebãt. Hũc ꝙo ꝓmotis finibus termini sunt Italię: qui gallica lingua excelsos mõtes signiſicant. In lõgitudinẽ. c. milia passuũ patẽt: a supero mari ad inferũ: vt Celsus tradit. Liuius ꝙo tria milia stadioꝛũ. Hos primus Annibal fecit patos. Incipiũt (vt ingt Strabo) a Sabatijs. Apẽninus a Genua. Inter Genuã ꝙo ꝛ Sabatiã ducẽta ꝛ sexaginta stadia interfũt. Ab alpes fit alpiꝰ na. nũ. pe. p. Pli. Gẽtes alpinę: ꝛ vẽti alpini: q ab Alpibꝰ flant. Cisñ ꝛ Cisalpinꝰ: ꝛ trãsalpinꝰ na. nũ.

Alphos latine impetigo siue vitiligo dicik: q̃ sup faciẽ coꝛporis imutat: ꝛ modo nigra: modo candida est.

Alphabetũ nomẽ cõpositũ ex alpha ꝛ beta: quę sunt primę literę greccę.

Alphesibęus nomen pastoꝛis: ab alpho inuenio: quasi inueniens boues.

Alpheus nomẽ viri ꝛ nomẽ fluminis Helidis Arcadię sub mare in Arethusam Sicilię definẽtis. Finxerũt poetę Arethusam fuisse venatricẽ: ꝛ amatã ab Alpheo: ꝛ fugisse volũt stupxũ ꝓ subterraneos cuniculos in Ortygiam: ꝛ Alpheũ fuisse insecutũ. Alpheus fluuijs ab alphis. i. maculis dictus est: q: eius aquã maculas tollit. ¶ Pausanias autẽ quasi in principio libꝛi qnti de Hęcia illustrata ita scribit. τοῦ Δωρὲ ἐστὶν τοῦ ἀλφεοῦ πλύθει τε πολυ ἰλὺτ ι καὶ ἅδιον. Et subdit περὶ δὲ τούτου πολλὰ λέγεται ὅτι ἀνὴρ ἦν θηρευτὴς ἐρασθῆναι δὲ αὐτὸν ἀρεθούσης id est aqua ẽ Alphei copiosa videri: ꝛ suauissima. Et subdit. De quo multa ferunt: ꝙ vir esset venatoꝛ: ꝛ Arethusã adamauit. Et multa alia scribẽs declarat hãc fictionẽ.

Alpus. vide in albus.

Alsiosi dicũk q sunt naturę frigẽtis: qđ a frigoꝛe lędũtur. Var. Stabulak pecꝰ meliꝰ ad hybernos exoꝛt ꝰ si spectat: qđ est alsiosum. Idẽ. Qđ est alsiosus id vt pleriq; lapide aut testa susterni oporꝛtet caple: q̃ minꝰ sit vligino sũ.

Alter alterius: vel alteri. rę. ri. Tere. in Heau. Hoc ipſę alterę dũ narrat forte audiui. Et ad vnũ de duobꝰ dicik. Vt Annibal in trãsitu alpiũ: amisit alterũ oculũ. Siue ad vnã duarũ partiũ. Cice. Duplices siſitudines esse debent: vnę rerũ: alterę verboꝛũ. Sue. Nec cessauit ex eo alterũ alter criminari. Virg. Aurea mala decem mi/ſi: cras altera mittã. Alius de pluribus. Vt alij virtutẽ ꝓponũt: alij voluptatẽ: alij indolẽtiã. Interdũ tamẽ alius de duobus dicik: vbi diuersa concedunt. Vt alia est facies mea: alia tua. Alter ad vnũ de duobus referk. Itẽ alter ponik ꝓ secũdo de duobus pluribusve. Vt altero mense repudiaui vꝛorẽ. Et hic est alter annus belli punici. i. secũdus a belli punici oꝛigine. Aliq̃n ꝓ ipſis duobꝰ. Vt vnꝰ aut alter. i. vnus aut duo. Et alter nõ est secũdus: sed tertius: sicut docet Dona. Terẽ. in And. Sed postq̃ accessit amans ꝓtiũ pollicẽs vnꝰ: ꝛ itẽ alter. Nã tres simul aderant. Et Virgi. Alter ab vndecimo. Aliquãdo ponik ꝓ alio. ¶ Pli. Tabulas plures pinxit: e quibus vnã in foꝛo: alterã in comitijs: duas in Pompei poꝛticibus videmꝰ. Aliquãdo ꝓ aduerſo: ꝛ nõ bono. Vt in augurijs: altera cum appellek auis: quę vtiq; pspera non est.

Altercũ siue altercagenũ apud Arabas herba est: q̃ a grẽcis ὑοσκύαμος. i. faba poꝛcina (vt vult Apollinaris)

Altero as, pe. coꝛ. vario ꝛ quasi alterz facio. (appellak. Ouidi. in Fastis. Ille suã faciẽ transformat: ꝛ alterat alter. Sũt qui dicãt hoc verbũ in oꝛatoꝛ vsu nõ esse: ꝛ philosophis ęgre cõcedi extra q̃ ꝓ eo: quod est alterno: vt Ouidi. in Metamor. Alterat vndas.

Alteras veteres dicebant ꝓ alias.

Alter eris. siue alteres. eris. pe. ꝓ. ꝛ genere mas. signiſicat massam plũbeã: qua ad exercẽda coꝛpoꝛa in gymnasijs vtebantur. Var. Quid pereunt stulto fortes alterę lacerti Exercet melius vinea fossa viros. ¶ Dictus alter est ab ἄλλομαι: quod est salio. Nam circũdueebant alteres dum saltando se exercerent.

Altellus Romulus dictus est: quasi in terra altꝰ a lupa: siue ꝙ telis alerek: siue ꝙ rebus gestis excelsus ac glorioſus esset: seu ꝙ a Tatio Sabinoꝛũ ręge in colloquiũ postulatꝰ: alteris vgicibꝰ audierit ac locutus fuerit. Nã sicut a Macro. macellus: a vafro: vasellus. ita alterno: altellus fit: ꝛm antiquã opinionem.

Alternis aduerbiũ: vicissim: nunc vnum: nunc aliud Virgi. Alternis dicetis: amant alterna camęnę.

Alterno nas. vicissim alterũ duoꝛũ pono: quod vernacula lingua dicimꝰ: mo luno molaltro scambiare. Col.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lib.vj. Habimus operam in ordinibus disponendis pa ri vernaculas ⁊ acinas alternemus. ¶Hinc alternatio per vicem successio: ⁊ compositū sub alterno.

Alterpex a veteribus pro duplici positū inuenit.

Alternatim aduerbiū significat per vices.

Alteruter quinis e ꝓuobus: siue alter ex duobus. Jd ē o Juno o latro. Cic. in Verrē. Video necesse esse alteru trum. Celius Cice. ¶Pompeius dicit valde ꝓ Apio labo rare: vt etiā putēt alterutrū de filijs ad te missum. ¶Hiero. in Gen. alit posuit. Diuisiq; sunt alterutrū a fratre suo.

Altertam pro alterutra veteres posuerūt.

Altrinsecus pe. cor. aduerbiū ab alter formatū signifi cat aliunde. Lactā. lib. de opifi. Aures duas: quaꝝ dupli citas incredibile est quantā pulchritudinē ꝓferant: cp tū pars vtraq; similitudine ornata est: tū vt veniētes altrin secus voces facilius colligant. Jtē significat iuxta alterā partē. ¶Plau. in ¶Pseu. Astiste altrinsecꝰ: atq; onera hunc maledictis. Jdē in ¶Ru. Jn ensiculo mei nomē prīs post altrinsecꝰ est securicula: itē aurea lrata. ¶Hiero. ad ¶Dam ma. Vbi ꝓprietas singuloꝝ est: ibi altrinsecꝰ diuersitas.

Altercor. caris. ſcat mutuo iurgia iactare: criminari: ⁊ clamose inficiari: ⁊ q̄si aduersam partē tueri. Dicit ⁊ alterco. Terē. Scio cū pe tuo dudū altercasti. ¶Hinc al tercatio: q̄ vt docet Quinti. li. vj. cōstat aut intētōe: aut de

Altinū pe. p. vbs olim in littore Venetię (pulsione. florentissima fuit: a qua altinates dicti sunt.

Altus ta. tū. potest esse participiū ab alo is. ⁊ nomē: q̄ significat pars superior: ⁊ quādoq; inferior. Altitudo em nomē est mensurę. Unde dicimus altū cęlū: ⁊ altū mare. Quinetiā altū ponit pro cęlo ⁊ mari. Virgi. ¶Nec ait: et ¶Maia genitū demittit ab alto. Jdē. Unde ex ꝓspectu Sicu le telluris in altū Vela dabant lęti. Et altū vocamus ꝓ fundiorē maris partem: ⁊ a terris remotiorē. Sal. Et pi scatoria scapha in altū nauigat. ¶Per translationē quoq; ponit pro excelso ac glorioso. Virg. Te sine nil altū mēs inchoat. Et pro veteri. Jdē Altius omne Expediā pri ma repetēs ab origine factū. Et pro magno: vt Sic pa ter ille deū faciat sic altus Apollo. Et pro obscuro: ac re condito. Ut quid me alta silentia cogis rūpere? Et illud ¶Manet alta mente repostū Judiciū ¶Paridis. ¶Hinc fiūt cōpositā: altisonus. pe. cor. qui ex alto sonat. Altitonans pe. cor. qui ex alto tonat. Altivolās pe. cor. qui in altum volat. Ab altus fit alto verbū: quod significat extollo. quod non est in vſu: sed compositū eius Exalto.

Altile pinguefactū: ab alendo dictum.

Altanus pe. pro. ventus: qui in alto. i. pelago est.

Altimiter pe. cor. instrumentū quo metiūtur alta.

Altare ab altitudine dictū est. ¶Nā antiqui in ędificijs a terra eleuatis sacra faciebāt dijs superis. Jn terra dijs terrestribus. Jn effossa dijs infernalibus. Altare superis tm consecratū erat. Ara tam superis: q̄ inferis.

Althęa cū diphthongo: nam grece ἀλθαία dicit mal ma agrestis: siue ¶Maluauiscus: quia glutinosa est. ¶Na scitur in locis humentibus: cuius radices decoctę ⁊ dili genter mixtę porcino adipi ad subleuandū dolores vel tumores vlnęꝝ valde vtiles comprobant. Est ⁊ Althea proprīū ¶Meleagri matris nomen.

Alueus siue aluus (vt Varro testat) est cauata corticis vel vimineū vasculū manu factū: in quo quid ꝓpter cō cauitatē reponit. ¶Hiero. ad Demet. Habeto lanā semp in manibus: vel staminis pollice fila deducito: vl ad tor quenda subtegmina in alueolis fusa vertam: aliarumq; neta: aut in globū tollige: aut texēda cōpone. Apō Jul. Capitolinū legimus. Cum in cęsareana familia paruu li in testudinis alueis lauarent: nato albino. Ceionum posthumū eiꝰ patrē munere testudinis a piscatore cum hoie accepto illā ad excaldationes pueriles dicasse. Un de ⁊ locus: vbi apes mellificant: alueus siue aluus dicit a mellis alimonia: vt Var. existimat. ¶Pli. lib. xj. Alueos ex cornu spectatos esse .i. apū aluearia. Dicitur ⁊ aluus vēter cuiuslibet rei inanimatę. Unde ⁊ pro fluminis fos sa per quā labit flumē quādoq; sumit. Virgi. Assuetę ri pis volucres ⁊ fluminis aluęo. Aliquādo pro naui: si ue pro ipsius nauigij receptaculo: vt apud ¶Roper. Aut gdnā fracta gaudes Neptune carina: ¶Portabit sanctos alueus ille viros. Liui. lib. xxj. Alueos informes raptim faciebāt. i. nauiculas. Declinat ⁊ hoc alneū ffest⁹. ¶Nau stibulū alneū est ad nauis similitudinē factū.

Alueolus ⁊ alueolū cū accētu in antepenultima dimi nutiuū est pro vase cōcauo: vt est apud Danielē prophe tam. Abacuc intriuerat panes in alueolo: vt ferret mes soribus. Jtē accipit ꝓ loco: in quo pullos pariūt colūbi Col. li. ix. Qua in alueolū ligneū conferat. Jtē ꝓ tabula lusoria: q̄ alio noīe & latrūcularia: ⁊ aleatoria: ab aleis ⁊ latrūculis. i. calculis: ⁊ triuialiter scachis: quibus hinc bis seno punctis illinc quadris discoloribus vtimur ad lu dū. Juue. Laternā illud em vestrīs dat alueolis tē.

Aluearīū quod ⁊ alueare: ⁊ ꝓ apocopē aluear: sumit pro loco vbi fiunt aluei. Quādoq; etiā pro alueorū copia eodem in loco collocatorū mellificantiū.

Aluus ab aluēdo dicta est: ⁊ ꝓprie dicit qua sordes et fluūt siue eluūtur. ¶Pli. lib. xx. ¶Depones qui vocant refri gerāt maxime in cibo: ⁊ emolliūt aluū. Q̄ñq; capit pro vētre: q apparet. Col. lib. viij. ¶Nisi obesam ingluuiē atq; distētā in pabulis aluū demerserit ⁊ refrigerauerit. Jtē aluꝰ vbi apes mellificāt. Varro. Si ex aluo minꝰ frequē

Alumen pe. pro. salsugo terrę. Efficit hyē (tes exeūt. me ex aqua ⁊ limo: ⁊ ęstiuis solibus maturatur. Dictū a lumine: cp lumen coloribus tingendis prędest. ¶Pli. Sale aceto a lumine postea exharenatur.

Aluta pe. pro. pellis a luteo colore dicta. Cęsar lib. iij. Anchora pro funibus ferreis catenis: reuinctę pelles ꝓ velis alutęq; tenuiter confectę. Jtem aluta dicitur pellis mollior: ⁊ ad calceos ⁊ ad cętera opera facienda cōcin nata. Sumit etiā quādoq; pro sacco seu marsupio. Ju uena. Appositā nigrę lunam subtexit alutę.

Alutarius coriarius. hoc est pellium ⁊ coriorū cōcinna tor. ¶Plau. Hic alutariꝰ cerdo. ¶Proprie tū alutarij tenuio rum pelliū dicunt. Coriarij crassior. Et alutarius piscis vocat a ¶Plinio: ob similitudinē alutę pellis.

Alutamē alutamentumve a veteribus dicebat: opus ex concinnatis pellibus factum.

Alyba regio non lōge a Mysia: vbi argentifodinę es se ab Homero traduntur.

Alysius bacchus dicitur ἀπὸ τοῦ λύω. i. soluo.

A ante M

Am prępositio greca: quę plerūq; cōposita inuenit: si gnificatq; circū. Cato separauit cum dixit. Am terminū Cerū quādo cōponit cum dictione incipiente ab a e. i. u interponit b euphonię causa. Ut ambages: ambio: am besus: ambigo: amburbiū: ambaruales: ambustus. Si ſo cum c h f q: mutat m in n: vt ancisus: anhelo: anfra ctus: anquiro. Cum p remanet integra: vt amputo.

Amalthęa pe. p. nomē fuit nutricis Jouis. ¶Nā ipsa eū soroze sua ¶Melissa Jouem puerū caprino lacte ac melle

Amanuēses a manu vocabulū forma (pauisse ferunt. tū: quo dicti sunt serui: qui ⁊ a manu dicunt. Quoz opa ⁊ manu in scribēdo perinde: ac scribarū vtimur.

Amando as. alio mando: siue alio deputo: cum quis alio mittitur: ⁊ a loco vbi est: remouetur. Cice. pro Ro scio. Amandauerat hūc sic: vt esset in agro: ac tantūmo do aleretur ad villā: vt cōmodis omnibus careret. Ad mādo ſo significat ad aliquē vel aliquo aliquid cuipiā cōmitto. ¶Plau. i. ¶Penu. Reuerto: rursus denuo Cartha ginem: si quid admandare vultis: aut curarier: argentū initi qui dederit nugas egerit.

Amanthes populi sunt in Aphrica: Troglodytis pro xīmi: apud quos tum salis: tum carbūculorū gēmarūq; copia est. autho: Solinus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Amaracus pe.co:. Cynarę regis Cypri puer: qui casu lapsus dū ferret vnguēta fregit alabastrū. Deinde cū nimio dolore cōtabuisset: versus est in sansucū: quę ex eo nomie amaracus ępta est appellari. Virgi. Vbi mollis amaracus illū Floribus & dulci aspirās cōplectitur vmbra. Herba est: quā vulgo maioranam vocant.

Amaracinū pe co:. siue sansucinū oleum: quod fit ex amaraco. Pli lib. xxj. de sansuca loquēs. Fit ex ea oleū: quod sansucinū vocat: siue amaricinū ad excalfaciēdos emolliendosq; nervos. Lucre. Posteq; superbos Jungit amaricino: & foribus miser oscula figit.

Amaricinū siue sansucinum: qđ ex amaraco siue sanſuco: herba est notissima: quā vulgo Persam vocant. Hinc factū est prouerbiū. Nihil cum amaricino sui: qđ illi simile est. Nihil cum fidibus asello.

Amaranthus flos est ab immortalitate nomen trahēs. Cui immortales amaranthi: nunq; em marcescit. Fitq; ab α priuatiua particula: & μαραίνομαι: ficco: tabefio.

Amaritudo & amaror: p eodē accipiunt. Nā ſcant in suauitatē & aspitatē. Et p trāslationē animi sollicitudinē Clerg. in. ij. Geo. Tristia tētātū sensu torquebit amaror.

Amarulētus: amaricat⁹: afflictus ex malivolētia. Gel. Amarulētus librū maledicentissimū cōscripsit.

Amarico as. pe. co:. amarū. i. asperū facio: & quasi ex acerbo. Augu. Ipsi amaricauerūt deū: qui peccando in eam ęgritudinē deuenerūt.

Amarescere: id est amarum fieri. Palladius. Amigdalus si rodatur: amarescit.

Amaramis (vt refert Joseph⁹) fuit nomē prīs Moſis

Amanus pe. p:o. mons Lilicię: siue (vt quidā putant) Cappadocum: qui & Taurus dicitur.

Amath nomen filij Chanaam: qui author Josepho amatheos instituit: qui & amathi dicuntur.

Amasenus pe. p:o. fluvius Volsco:. Est & alius in Sicilia eodē noie: de quo Ouidi. xv. Meta. Mecnō Sicanias voluens Amasenus arenas.

Amasias nomē ppriū Judeoꝝ regis: q̄ fcaf ppīm tol

Amasis pe. p:o. nomē proprīū regis Aegypti: cu (lens. ius tumul⁹ fuit vna pyramidū: dicēte Luc. lib. ix. Mō mihi pyramidū tumul⁹ euulsus Amasis. Hic legē cōdidit vt quisq; quotānis apud p:esidē rationē vitę redderet: demonstraretq; vnde viueret: aut quo quęstu sustentaretur: qui hoc non faceret morte afficerek. Hanc legē Solon ab Aegyptijs transtulit ad Athenienses.

Amauroses latine dicunf oculorū obscuritates: cum fine vllo euidenti vitio lumen eripit: sicut hebetudo.

Amaxei siue amaxarici aurigę: moderatoresq; velocium. Nā greci ἅμαξαν currū appellāt. Et qđ nos septentriones in cęlo vocam⁹: illi amaxan vocant: q: sile plaustri ꝺ syd⁹ vocaf. Scribit Jul. Capitolin⁹ q̄ Maximin⁹ amaxas manib⁹ attraheret rhedā & omnia sol⁹ moueret

Amaxit⁹ loc⁹ est in Troade: postea Crebenia dict⁹.

Amaxobij populi inter Sarmatas: q & ipsi nomē acceperūt a plaustris: q̄ habēt p sedib⁹: & in qbus vitā degunt. Amaxan em Greci plaustrū: & βίον vitā dicūt.

Amaxonitę Sarmatę dicunf ab vsu plaustroꝝ. Interdū nimia hyemis tēpestate demersis in humū sedib⁹ speeus habitātes tgtū brachati co:p⁹: & nisi q̄ videt: ora vertunt.

Amathus pe. co:. untis. Cypri ciuitas est: vt sen (stitit. Pli. Veneri sacra. Virg. lib. x. Est Amathus: est celsa mihi Paphos atq; Cythera. Oui. Miscoq; Gnidō Gnidāq; Amathunta metallis. Inde fit Amathuntę a. um. pe. p. Idē li. x. Luctātes vitulos Amathūtęq; asq;. Similiſ Amathūti⁹ tia. tiū. Clerg. in Ciriſ. Nā te iactari nō est amathūtia nostri.

Amathusa Cypr⁹ ipsa dicta est.

Amathyea nympha est: quasi per arenā currens. ἄμμα harena. θέω curro.

Amazones pe. co:re. Scythicę fęminę iuxta Tanaim paīū inhabitātes: deinde ad loca iuxta Thermodoonta fluuiū deuenerūt: quę magnā Asię partē occupauere. Dictę amazones eo q̄ māmis careant: ab α sine & μάζὸσ māma. Mos em fuit Amazonibus: interfectis maritis quos genuissent: fęminas: earūq; infantiū mās dextras inurere. Et ne impedimēto sint ad pugnā conserendā: & ne sagittarū iactus impediaf. Vel amazones ab α & μάσσω i. pulte seu pane: q̄ nō pane vescerent: sed carnibus. Alij ab ἅμα & ζῆν cum aspiratiōe in principio tanq; in cōmune viuētes: dictas putant. Harū regio Amazonia dicit. Alię fuerūt Amazones: quę in aphrica floruerūt: quę ob id Libyę dicuntur De quibus scribit Dio. li. iiij. Quę olim aduersus Gorgonidas fęmineū duxerūt exercitū: easq; occiderūt. De his Aeschylus tragicus in Prometheo ita scribit. Χὰ ἀμαζόνων σχᾶτον ἵξεις συγάνοσαμ ἀὶ θεμίσκυσαν ποτὲ καὶ τοικοῦσιν Α interim exercitū cōstituis tristē visu: quę Themiscyrā quādoq; inhabitarūt. Eustathius multa in cōmentarijs Dionysij libyci. Sed Stephanus Byzanti⁹ in libro populis & vrbibus aliā rationē dicit: cur vocentur amazones: ait em ἀμάζονες δὲ ἐκμὴ θεσαμᾶσθαι τὴς νύμφης ἀμαζηνίδος θυγατρὸς τὴς σαμόθρακὸς Α. Amazones appellatę sunt a nympha filia Samoēne & multa alia.

Ambegni a veteribus bos & verues appellabātur: cū ad eorum vtraq; latera agni in sacrificiū ducebanf.

Ambest: ab est tertia persona: quod significat circū est nullamq; aliā habet declinationē.

Amarillys idis. nomē fuit rusticę ppriū. de q̄ Virgi.

Ambio is. iui. vel. ij. itū. ex am & eo is per mutationē e in i: & b interposita. Significat ppie circūeo: concludo. Virgi. Quę rapidus flāmis ambit torrēt⁹ amnis Jul. Firmicus. Pompei post tot triūphos ad Mili fluminis ripā ceruices inuictas & regias: & quas totiens purpura triumphalis ambierat. Per translationē ꝺo ambire potitur pro blandiri: interpellare: circūuenire. Virg. li. iiij. Quo nunc reginā ambire furentē Audeat affatu. Quoniā ꝺo Romani dum honores & magistratus quęrerēt: circuire singulos solebāt: pensare dextras: rogareq; vt se suffragijs adiuuarēt: factū est: vt ambire capiatur pro honores quęrere. Interdū etiā significat simpliciter desyderare. Hiero. ad Dama Cāpenſes cum Tharsensibus hęreticis copulanf. Nihil em aliud ambiūt: q̄ vt auctoritate cōmunionis nostrę fulti: tres hypostases cū antiquo sensu p̄dicent. Augu. lib. viij. confeſ. Quęso te oīnibus istis laboribus nostris quo ambimus peruenire: qđ quęrim⁹: Teren. ꝺo in And. Nisi vides nisi senis amicos oras: ambis: id est nihil agis. Et ambire rogare. Horati. lib. Car. Te pauper ambit: sollicitate ruris colonus.

Ambidētes oues dictę a veterib⁹ inueniūtur: q̄ & bidē

Ambitus a. um. pe. p:o. participiū circūitus: (tes. Lc. vt Ouidi. Jussit & ambitę circūdare littora terrę.

Ambitus tus. pe. co:. nomē ppriē circuitus. Luc. lib. i. Letalisq; ambitus vbi. Dicit & ambitus locus inter vicinorū ędificia duoꝝ pedū & semis ad circūeundi facultatem relictus. Ex quo honoris ambitus dici cępt⁹ est. Sal. Legibus ambitus interrogati pęnas dederant. Est em ambitus crimē affectati honoris. Nam qui vera virtutis via ad honorē aspirare nō potest: is ambitione contendit. Quę vt ingt Sal multos falsos fieri coegit. Hinc latę leges ad ambitū puniendū: qualis lex Calphurnia Capit interdū p specie quadā fauoris: & captatione misericordię. Quintilia. Si iuuenis innocētissimus vti velket ambitu tristissimę calamitatis: poterat allegare vobis amissam in oculis omniū cogitationū temeritatē. i. misericordiā captare ex cōmemoratione mālorū. Et ambit⁹ dicit quod Greci periodon vocant: cum sententia certa quadā descriptiōe diffinit. Sed hęc cōstat ex membris: quę cola dicunf: & cęsis: quę cōmata appellāt.

Ambicio: circuitio. Amb. Sinus in quo Christ⁹ regescit: nō corporis gremio pparaf: nec vestimēto ambitione cōponit: sed virtutū opatiōe colligit. Sumit & pro

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bonoꝝ: ꝛ laudis īmoderata cupiditate. Eſt eñ in anio q̃uis etiã ipſa ambiẽtis actio: ambitio dici poſſit. Quin. ii. li. j. Et lz ipa vitiũ ſit ambitio: freqnt tñ cã virtutũ eſt.

Ambitioſus qui īmoderate appetit honoꝛes: ꝛ q miſe ricordiã fauoꝛẽq; imptit. Quinti. lib. j. Nõ ſum ambitioſus in malis: nec lachꝛymarũ cauſas augere volo: vtinã eſſet rõ minuẽdi. Oui. li. iij. de Põto. Sed tñ ƀ factis ad iungo prioꝛib⁹ vnũ. Pro noſtris vt ſis ambitioſa malis.

Ambages pe. pro ꝑcat verboꝝ circuit⁹. Cic. lib. ij. Be. Nõ hic te carmine ficto. Atq; p ambages ꝛ longa exoꝛſa

Ambagioſus fa. ſum. qõ abũdat ambagi/ (tenebo. bus. Bel Neq; ꝑcepta dicũt: ſed lubrica atq; ambagioſa cõiectatione nitentes inter falſa ꝛ vera.

Ambactus: circũactus: circũductus: ꝛ lingua gallica ſeruus appellatur.

Ambeſus pe. pro vide in dictione edo.

Ambaruales ex ambio ꝛ aruales: qõ ab aruis eſt cõpoſitũ. Sacrificiũ dꝛ: q arua ambiat victima. Virgi. Terq; nouas circũ fẽlix eat hoſtia fruges. Feſt⁹ tñ ab ambo vi/ deꝛ cõpoſitionẽ deducere: dicẽs. Ambaruales hoſtiæ ap/ pellabant: q̃ p aruis a duob⁹ fratrib⁹ ſacrificabant.

Ambiani ſiue Ambianẽſes populi ſunt Galliæ Narbonenſis comatæ: quos Pli. lib. iiij. Bellouacis cõiungit.

Ambigo gis. pe. coꝛ. ex am ꝛ ago: ꝓprie ꝑcat circũago circũdo. Aug. Quibus muris ambigere? Cũ ambactus ꝛ ambages. Itẽ ambigere eſt dubitare. Vnde ambiguũ. Itẽ diſcoꝛdẽ eſſe: litigare. Terẽ. in Heau. Simo ꝛ Crito vicini noſtri hic ambigũt de finib⁹: me accepere arbitꝛ.

Ambiguũ dubiũ: q̃p in ambas agi ꝑtes aio põt. Licet ꝛ de plurib⁹ intelligi q̃q; poſſit. Cice. li. j. ad Herẽ. Ex ambiguo cõtroueꝛſia naſcit: cum ſcriptũ duas ſentẽtias aut plures ꝑcat, hoc mõ. Tulli⁹ meo hæres Terẽtiæ vxori meæ, xxx. põdo vaſorũ argẽteorũ: dato q̃ volet poſt mo: tem eius ꝑcioſa vaſa ꝛ cælata magnifice petit mulier. Filius ſe q̃ ipſe vellet in xxx. pondo ei debere dicit. Conſtitutio eſt legitima ex ambiguo.

Ambo ex græco ἄμφω videt deductũ. Et nõ dicit ni/ ſi q̃ũ ꝑceſſerũt duæ dictiones: vt Plato ꝛ Ariſtoteles ambo philoſophi. Vel cũ hæc dictio duo: vt vidi duos homines ambos mihi amicos. Vel cũ de his loquimur: quæ tãmõ ſunt duo. Vt ꝓdidi ambos oculos: ꝛ ãbas manꝰ.

Ambidexter dꝛ: q ita læua manu vtit vt dextra. Græce ἄμφοτερο δέξιος. Hiero. cõtra Ioui. Vioth ille index ἀμφοτερο δέξιος. i. ambidexter. Hinc etiã Scæua dꝛ a latinis Scribit Albert⁹ lib. ij. de aĩalib⁹ cãm: ꝓpter quã qs agi/ lioꝛe ſit ſiniſtra: q̃ dextra: q videlz hepar ꝛ coꝛ virtutes ſuas mittunt in ſiniſtrũ latus: ꝛ a dextro remouent.

Ambracia vbs in Epyro Pyrrhi regia ab Ambrace rege. Hanc Auguſt⁹ Nicopolim a victoria noiauit. Fuit hæc ciuitas oꝛnatioꝛ: reliquis ciuitatibus. Hinc Ambraciẽſis ꝛ Ambraciotes: ſiue Ambraciota. Cũ Theambꝛotus Ambraciota dict⁹ eſt. Qui cũ Platonis libũ de ætꝛnitate animarũ plegiſſet: ꝑcipitẽ ſe dedit i mare.

Ambrices pe. coꝛ. ſunt tegulæ q̃ trãſuerſæ aſſerib⁹ ꝛ te/ gulis iterponunt: ingt Feſt⁹. Vbi p aſſeres: cæteꝛios etiã intelligim⁹. Imbrices ꝙo tegulæ qb⁹ icuruis dom⁹ tegit.

Ambꝛyſis pe. coꝛ. nomẽ eſt duarũ vbiũ: quarũ vnam Strab. locat in Phocyde: alterã in Bœotia. Quidã etiã Amphꝛyſum recte dici affirmãt. Pauſa. Ambꝛoſõ quã/ doq; vocauit: ab heroe ſumpto nomine.

Ambꝛones gẽtes quędã gallicæ: quę ſubita inundatione maris: cũ ſedes ſuas amiſiſſent: rapinis ſe alere cœpe/ runt. Hos cũ Cymbris Teutoniciſq; Marius deleuit. Hinc tractũ eſt: Vt turpis vitæ hoies: Ambꝛones dicant.

Ambꝛum gemma nigri coloꝛis.

Amburo pe. pro. circũuro. Plau. in Epi. Mã ille qui/ dem Vulcani irati eſt filius: quaqua tangit omne amburit: ſi propius adſtes æſtu cale facit.

Ambulo as. notæ ſignificatiõis. Vt qui ambulat in tenebꝛis neſcit quo vadat. Hui⁹ cõpoſita ſunt: abambulo qõ eſt aſcẽdo. Anteambulo: ante alios ambulo: a q̃ anteambulones dicti ſunt ſtipatoꝛes ꝛ ſatellites: q honoꝛis gꝛa aliquẽ comitãdo principẽ ſolẽt ꝑcedere. Sue. in Oſpa. Dũ in identidẽ p cõtumeliã anteambulonẽ fratris appellat. Mar. Sum comes ipſe tu⁹: tumidiq; anteambulo regis. Deambulo. vide alibi. In ambulo: ſpatioꝛ. Et ꝓprie inambulare eſt peripateticoꝛ: qui deambulãtes diſputare cõſueuerunt. Obambulo: aduerſus alios ambulo: ꝛ quaſi ambulanti me oppono. Perambulo p aliquid: ſiue ad finẽ vſq; ambulo.

Ambulatoꝛ: qui huc ꝛ illuc ambulat. Col. Columellicus: vt ait Cato, ambulatoꝛ eſſe non debet.

Ambulatiõ ambulãdi actus: ꝛ locus ad ambulandũ uel per quẽ ambulamus. Colu. Ambulatiões meridicoꝛũ æquinoctiali ſubiectę ſunt: vt hyeme plus ſolis ꝛ æſtate minimum recipiãt. Huius diminutiuũ eſt ambulatiũcula. Cic. Cum vna me hercle ambulatiũcula: atq; vno ſermone noſtro oẽs fructus p:ꝛmincię nõ cõſero.

Ambulacra pe. pro. ambulatiões ſunt. i. actus ambulandi. Et aliquando dicunt ſpatia ad ambulandũ: vbi cõmode ambulari poteſt ad ſatietatẽ propulſandã.

Ambubaię: Doꝛphiriõe auctoꝛe: ſunt mulieres vagæ ac viles: qbus nomẽ ab ebꝛietate balbutiẽtiũ verboꝝ videt eẽ iditũ. Nõnulli ãbubaias tibicinas Syꝛiaca lingua putãt dici. Hoꝛa. Ambubaiaꝝ collegia pharmacopolæ.

Amẽ dictio hebꝛea: quã nos fideliter ſm aquilę interꝓtationẽ dicere poſſum⁹: ductũ aduerbiũ ex noie fidei. Scõm Yo. lxx. interꝑtes: idẽ eſt ac ſi fiat dicerem⁹. Cũ in fine libꝛoꝝ. In quinq; ſiquidẽ pſalteriũ apud Hebꝛęos diuiſum eſt: fiat fiat trãſtulerũt: qõ in hebꝛęo legit: amen amẽ: quo ea vere q̃ ſuꝑ dicta ſunt memoꝛent. Cũ Apls aſſerit: nõ poſſe aliquẽ reſpõdere amen. i. cõcedere q̃ dicta ſunt niſi intellexerit ea prędicatione.

Ambꝛoſia latine immoꝛtalitas dicit: ab α priuatiua: ꝛ βροτός moꝛtalis: vel q: moꝛtales eã nõ comedũt: vel q: q cõmederẽt efficerent immoꝛtales. Sed μ interponit ad euphoniã. Fabulę ferũt eſſe deoꝝ cibũ: nectarq; potionẽ ex quo illõ Epigrãmatiſtę. Iuppiter ambꝛoſia ſatur eſt: ꝛ nectare viuit. Cice. lib. j. Tuſcu. Nõ eñ ambꝛoſia deos aut nectare aut iuuentute pocula miniſtrãte lętari arbitꝛo. Ambꝛoſios diuinus ꝛ imoꝛtalis dicit. Diaſco. Ambꝛoſiã artemiſiã: cui⁹ verba ſunt hęc: ἀμβροσία ποιὸ δὲ ἡμεῖς βότρυν δι δὲ ἀρτεμισίαν καλοῦσι. i. ambꝛoſia ſeu herba eſt quã nõnulli botryn: alij artemiſiã vocãt. Alij apiũ ſyluaticũ. Pli. Botryn vocat odoꝛe nõ iniocũdo. Idẽ ſcribit herbã eẽ vagi noiis: ꝛ circa varias herbas fluctuantẽ. Ambꝛoſi⁹ a. um. imoꝛtal. Virg. Ambꝛoſięq; coma/

Amẽs: q a mente ſua diſceſſit: ƀ eſt q ſine cõſilio (mę. animoq; eſt quo ſapimus. Lucre. Conſiliũ qõ nos animũ mentẽq; vocamus. Hinc amẽtia. Terẽ. in And. Cur meã ſenectutẽ ſollicito huius amẽtia? Quidã dementem ab amẽte ita diſtinguũt: q̃p demẽs ſit: q non cogitat quid agat aut loquaſ: amens qui pꝛoſus inſanit.

Amentũ omne ligamẽ ſignificat. Pli. Cornelię Gracchoꝝ matri ſedenti ſtatua poſita fuit: ſoleiſq; ſine amẽto inſignis: in Metelli publici porticu. Amentũ etiã dicit loꝛũ: quo media haſta religaſ: vt iaci longius poſſit. Syli. lib. xiiij. Haſta iuuaſ amẽto. Hinc amẽtatas ſoleas: ꝛ amẽtata iacula dicunt. Et amẽtare apud Luca. pro iacere aut circũdare. Iaculũ amẽtauit habena.

Ames: amitis. maſc. gene. pertica aucupalis. Hoꝛa. in Epod. Aut amite leui parua tendit retia. Palla. Nũc in amitibus apparetur aucupium noctię.

Amerinę pe. p. ab Amerino italię oppido: vbi pꝛima erat ſalix amerina: quã nũc vulgꝰ agnũ caſtũ appellat.

Aminęũ genus vitis a regione Aminea dictum. Nam Aminei fuerũt: vbi poſtea Falernus.

Aminea vua ꝛ aminęę vites. Virg. Sunt ꝛ aminęę vites firmiſſima vina. A regione autẽ ita vocabant: ꝛ aminęi fuerũt: vbi nũc Falernũ eſt: vt Macro. teſtat. Qõ ſæ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vt mirer Seruiū tātū Grāmaticū scripsisse aminēū dictū quasi sine minyo: hoc est sine rubore: qū natura albū est.

Ameto: pen. prod. latine dicitur qui caret matre.

Ametros latine im mēsus ām odestus. Ametria immodestia: ab α priuatiua: τ μέτρον

Ameria ciuitas in Umbria: ante Persicū bellū annis

Amerina salix dicta est (nongētis lxxiiij. condita.

ab ameria vmbrię vrbe: ab Amerio sic appellata. Vergilius. Atq; amerina parat lentę retinacula viti.

Amethystbus cū duabus aspirationibus τ ypsilo: gē/ma purpurea est: a colore violę dicta: quasi minīe ebria. Ab α priuatiua particula: τ μεθυσθείς ebrius: siue μέθυ ebrietas: tanq; amethysthinus color sit sobrius. Ratio nominis est: q cū vsq; ad vini colorē accedat: priusq; id degustet: in viola definit. Fulgor: in ea purpurę est: non ex toto igneus: sed in vini colorē desinēs: τ violę similis. Hic amethysthina pen. cor. vasa ex amethystho. Iuue. Vendunt amethysthina. Pal. Amethysthinū colorē dicimus: qui in viola: τ ipse in purpureū micat: quēq; ianthinum

Ametū τ ametam: pro amico τ (appellauimus.

amica antiqui dicebāt. Laberius in lacu Auerno mulierem fuisse ametabundā scripsit: hoc est amātem.

Amicio, is. penul. cor. ixi. itum supinū debet facere. a/mixi etiā preteritū: τ supinū amictū facit. Vnde amictus Est autē amictre vestire. Horat. Et piper: τ quicqd chartis amicitur ineptis. Huius composita sunt examicio: τ circumamicio. Persi°. Iam reliqua examicis patruelis. Psal. Circūamicta varietatibus. Veteres amicibo: dicebant. Plautus. Subnixus alis me inferā: atq; amicibor gloriose. In Perfio legetur ex amitis: ne erres.

Amictus. a. um. participiū: idem quod vestitus. Cic. lib. ij. Philip. Sedebat in rostris collega tuus amictus toga purpurea in sella aurea coronatus.

Amictus. us. vestis: quę superponit̄ aliis vestibus: q̄si palliū. Tibul. Frustra tam vestes: frustra mutātur amictus. Sūt qui amictū accipiāt pro veste magis interiore.

Amictorū vestimentū puellare: candidū: τ subtilissimū ex lino. De quo Mdar. Mdāmosam metro tenerę matrē puellę: Vt possint niueo pectore lina frui.

Amiculū genus vestis a circuitu dictū: q̄ instar pallij humeris circūinjcitur. Vale. Mdax. Detracto etiā Ioui olympio magni ponderis aureo amiculo: iniectoq; ei laneo pallio dixit: estate graue esse aureū amiculū: hyeme frigidū: laneum autē ad vtrunq; tēpus anni aptius.

Amiculū pe. p. vtris pedicul°: ex quo vinū diffundit̄.

Amison. pen. pro. ciuitas Ponti nobilissima.

Amitto: dimitto: seu abire pmitto. Plau. in Cap. Filius meus illic apud vos fuit captus Aulide: eū si reddis mihi postea vnū nummū ne duis: τ te τ hūc amittā. Hinc alio pacto abire nō potes. Ouid. de Pō. Nec nocet amisso subdere calcar equo. i. laxis habenis ire permisso. Itē amittere ꝑcat perdere. Sal. Jam pridē equidē nos vera rerū vocabula amisimus: ga bona largiri liberalitas: malarū rerū audacia fortitudo vocat̄. Itē amittere alio mittere. Terē. in Heau. Et prius pecuniā oēm: q̄s abs te amittas filiū: hui quātam fenestrā ad nequitiā patefeceris. Item ignoscere. Idē in Eun. Vnā hanc noxā amitte: si aliam admisero vnq; occidito. Itē adimere. Plautus in Asin. Cur ergo minitaris te tibi vitam esse amissurum.

Amiternum vrbs Campanię: ex qua Crispus Sallustius natus perhibetur.

Amita. penul. cor. patris mei soror, quia similiter a matertia sit: atq; auia videri possit. Vel quia a patre meo amata est. Nam plus sorores a fratribus: q̄s fratres a sororibus diligi solent: propter dissimilitudinē personarum: quę ideo minus dissensionis habent: quo minus ęmulationis. Mdaior amita dicebatur aui: τ auię amita: sicut τ maior auunculus aui: τ auię auunculus.

Amitini pe. pro. dōr qui ex sorore: τ fratre ꝑpagantur.

Amor: plus est q̄ beniuolētia; licet plerūq; pro eodem accipiant. Ex amore eñ nascit̄ beniuolētia: ficut oſtēdit Cic. Amor eñ ex quo amicitia notata est: princeps est ad beniuolentiā conūgendā. Differt etiā amor a charitate: q̄ amor sit gen°: charitas spēs: Ille ad oēs pertinet: hęc ad hoies tantū. Amor: singulari nūero: plerūq; honestus est. Vt amor: fraternus: amor: patris in filiū. Cic. Incēsus sum amore incredibiliū virtutū tuarū. Potest tñ τ in Venereā partē accipi. Et tunc scōm Augustinū cupiditas: aut libido vocat̄. Vergilius. Omne adeo genus in terris hoīmq; ferarūq;. Et genus equoreum pecudes: pictęq; volucres: In furias: ignēq; ruunt: amor oībus idem. Amor: inquit Plautus melle τ felle fecūdissimus est: gustu dulce dat: amarū ad satietatē vsq; aggerit. Amor: formę ait Seneca: ratiōis obliuio est: τ insanię proximus: fedū minimeq; cōueniens animę sospiti vitiū. Turbat cōsilia: altos τ generosos spiritus frangit: a magnis cogitationibus ad humillimas detrahit. Hinc amor: pro cupidine: quē veteres amoris deum dicebāt. Amores vero plerūq; lasciui sunt: licet quandoq; etiā de honesta voluptate dicantur. Cic. lib. j. offi. Formā quidem ipsam Mdarce fili: τ tanq; facie honesti vides: quę si oculis cerneretur: admirabiles amores sui excitaret. De lasciuo. Hier. Amoribus fęminarū infatuatur. Amor: quoq; pro Cupidine: quē veteres deum esse putauerunt: accipi solet. Propert. Quicunq; ille fuit: puerū qui pinxit amorem.

Amimone Danai regis filia fuit: quę dum se in syluis iaculando exerceret: Satyrū percussit imprudens: qui impetu in eam facto: vim ei voluit inferre. Quapropter implorato Neptuni auxilio: id ab eo passa est: qō a Satyro formidarat. Itaq; pregnans facta Nauplium peperit: hanc in smaragdo Alexander sculpi voluit.

Amare maioris vis est: q̄ diligere. Cic. Dolo. Quis erat qui putaret ad eū amorem: quē erga te habebā: posse aliquid accedere. Tantū tamē accessit: vt mihi deniq; nūc amare videar: ante dilexisse. In eodē sensu idē Cic. ad filiū. Sed tamē vt scires eū non a me diligi solū: verū etiā amari. Terentius tamē contrariū posuisse videtur: cum inquit. Non pol quo plus quenq; amem: aut plus diligā habeo. Proprie tamē parentū est diligere: vt pater diligit filiū. Q; si amo absolute ponat̄: capitur pro amore captus sum: hoc est esse in amorato. Plautus. Amat filius: certū est. Cōposita huius verbi sunt adamo: deamo redamo τ peramo: penulti. cor. quod est valde: vel vsq; ad finē amo. Cic. lib. j. de legibus. Vbi illa sancta amicitia: si non ipse amicus peramatur toto pectore?

Amator τ in bonā: τ in malā partē accipit̄. In bonā. Cicero ad Atticū. Bibliothecā tuā caue cuiq; despōdeas: q̄uis acrem amatorē inueneris. In malā. Vt amator mulierū. Amator qui ꝑcluis est ad amandū naturaliter Amās ex cāusa amat: amator fingi pōt: amās vere amat

Amatorculus diminutiuū. Plau. Nā qui sedulo munditer nos habemus: vix egre amatorculos inuenimus.

Amanter aduerbiū significat beniuole: vel cū amore. Vt expectatū meum aduentū abs te amāter videbam. Amice vero significat: qō amicus facit: vel facere debet:

Amatorius, a. um. quod ad amo/ (vt amice facis.

rem pertinet. Vnde carmina amatoria. Hinc amatorię aduerbiū: quod est ad similitudinē amantis.

Amatorium substantiuū genus quoddā veneni amorē: vel insaniā ingerentis: quę τ philtra grece dicimus.

Amatorię dicta fuit vna ex musis: quę Erato grece dicitur. Ouid. Cilis Amatorie: vilis mihi candida Clio.

Amabile: quod est dignū amari. Plautus. Cōpara labella labellis: bella es: atq; amabilis. Cuius contrarium est inamabile. Mdartialis. Inamabil̄ sciurus: τ frequēs

Amabundus: qui abunde amat. Copi/ (phœnix.

am enim in bundus terminata denotant.

Amabo cū accentu in antepenultima: interiectio amātis est: sicut sonat verbū comicis valde familiaris. Plau. Noli amabo verberare lapidē: ne lędas manum.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Amasius:ei amasia: qui vel quę amat:vel amatur ſi cut amans cum eſt ſubſtantiuum.

Amasſo p:o amauero ſcripſit Laberius.

Amerimnon: quaſi ſine cura: ꝛ ſollicitudine ἀμέρι/μνία enim ἡ ἀνεσις.i.requies dicit:trāquillitas:indolētia.

Amicus ab amādo dicitur: ꝛ honeſta in re eſt. Eſt eīm qui amat: ꝛ indiſſolubili familiaritatis iure coniunctus. Paul. Amicos appēdiare debemus nō leui notitia coniū ctos:ſed qbus fuerint iura cū patrefamilias honeſtis fa/miliaritatis quęſita rōmbus. Huius contrariū eſt inimi/cus. Amica quando ad virū refertur inhoneſta in re eſt: quaſi cōcubina. Tu vero nō amicus es:ſed amato:r eius: quoniā amato:r eſt:qui ad tempus:ꝛ Veneree amat. Et amo:r huiuſcemodi amatio dicit. Terētius. Vere putaui hunc Pamphilū amicū amato:rem virū. Dona. Amicus aī eſt:amato:r co:poris. Amato:r ad tēpus:amicus in per/petuū. Plaut. Nimis pene inepta:atq; odioſa eius ama/

Amecus.ca.per e.literā veteres ſcribebāt. (tio eſt.

Amicus.ca.cum:ſi iūgatur cū re inanimata ſignificat vti le ſiue gratū. Ut amicus p:atis humo:r amica frugibus ęſtas:amicū plantis ſy dus. Hinc fit cōparatiuū amicio:r nō amicitio:r: ſuperlatiuū amiciſſimus. Itē amice amici/us amiciſſime. Sic inimicus:inimicio:r inimiciſſimus.

Amiculus diminutiuū. Horat. in Epiſto. Diſce docen dus adhuc quę cēſet amiculus. Amicula diminutiuū ab amica. Plinius. Miſerat etiā epiſtolas Romā ad ami/culā quandā. Sueto. in Caligu. Quoties vxoris vel ami culę collū exoſcularetur. Hęc eīm diminutiua plena blā/ditiarū:ꝛ amoribus accōmodata ſunt.

Amicitia ab amicus fit:quę eſt ſtudioꝝ omniū volun/tatum q; conſenſus. Cuius contrariū eſt inimicitia. En/nius. Amicitiam:atq; inimicitiā in fronte p:omptā gero: ſed in frequentio:re vſu inimicitię dicuntur.

Ammon Gręci arenā vocant: vnde eſt frequens illud apud eos p:ouerbiū de ijs qui fruſtra labo:rant in re diffi cili ἄμμον μετρεῖν: id eſt arenā menſurare. In templo Iouis ammonis arę erant: vbi ſub arietis fo:rma Iup/piter colebatur: quod hoc modo tradūt inſtitutū. Cum Liber pater per deſerta Libyę exercitū duceret: vniuer/ſa iam Africa denicta:ꝛ fiti admodū labo:raret:implo:raſſe a patre auxiliū dicitur. Quo facto apparuiſſe ei extēplo arietem:quē dum fugientē ſequitur:peruenīſſe illo duce ad fontē amęniſſimū: quapropter deſyderio potitū exiſti maſſe arietem illū fuiſſe Iouē: eiq; templū mirę magni/tudinis in arena conſtituiſſe:ꝛ eum vocaſſe Ammonē:id eſt Iouem arenariū. Sunt qui dicant lingua Aegyptia ammon Iouē dici:hinc co:rupto nomine ammonē vo/citatū. Alij tradunt Ammonē dictum ab Ammone quo/dam paſto:re:qui p:imus illic templū ędificauit.

Amomū pe.p:o.arbo:re eſt:vt Pli. li.xij.ſcribit. Fo:rma e vite labruſca:fructice veneōſo: palmi altitudie. Teti° tñ amelin° inſignis Medicus ita ſcribit ἄμωμον ἔοικε πλὴν δυνάμιν ἀκόζῳ πλὴν ὅτι ἐχερότερον ὄζει τὸ ἄκορον τετραπλῶ/τερον δὲ πῶς τὸ ἄμωμον: hoc eſt. Amomū viribus aco:ro ſimile eſt: ſed ficcius aco:rum digeſtiuū vero magis eſt a/

Amodo cum accentu in antepenulti/ (momum. ma ſignificat poſt hac. Apuleius: Nemo me amodo tam mane egredientem ſolum videbit.

Amębęus in p:ima cū ę:ꝛ in ſecūda eū ę: genus carmi nis:in quo qui canūt vtunf equali nūero verſuū: ꝛ ita ſe habet ipſa reſponſio: vt aut maius: aut contrariū aliqd dicat: vt eſt apud Virgiliū. Vis ergo inter nos. Quoniā ἀμείβομαι eſt adinuicē rīdeo retribuo ꝛ migro:ꝛ plura p̄cat:inde ἀμοιβαῖος mutuus:viciſſitudinarius.

Amęnū cum ę.diph. ab a fine ꝛ munus: q; ſit res gra ta:ſed ſine fructu. Vel vt inquit Ser. a męnio:munio vel fructū capio. Vñ qui nihil p:eſtāt: īmunes vocant. Feſt. ab amo deriuat cū ait. Amęna loca dicunt: quę ad ſe a/manda alliciunt. Hinc amęnitas:ꝛ amęnitudo.

Amęno.as.delectatiōe afficio. Cypr. ad Dona. Et dū in arbo:res ꝛ vites: q̄s videm° oblectāte p̄ſpectu oculos amęnamus: aīam fil'ꝛ auditus inſtruit:ꝛ paſcit obtutus.

Amolio:r.iris. ex a ꝛ molio:r. qđ eſt a mole. Significat amoueo. Et p̄prie de his dicit: quę cū magna difficulta/te ſummouent. Terē. per trāſlationē in And. p:o recedo poſuit. Proinde hinc vos amoliminī. Vñ mihi impedi/mento eſtis. Admolio:r cū d. ſignificat ſup:a pono.

Amo:rhei populi dicti ſunt ab Amo:r patre Sichem: vel ab Amo:rheo filio Chanaam.

Amoueo:res.pen. co:r. inde alio moueo: ſiue remoueo. Plau. in Amph. Per trāſlationē. Vt.oui a fo:ribus maxi mā moleſtiā: id eſt abegi: ſiue abire cōpuli. Quaſi p:ius dixerat. Abigā ego iā hunc venientē ab ędibus. Quo itē modo. Terēt. in Adel. vſus eſt. Ego hunc amouebo.

Amneſtia latine p̄teritoꝝ obliuio dī: in perpetuū quaſi lex obliuionis μνηθεία memo:ria dicit ab μνήμη memo/ria:ꝛ μνέω cum ἀμνηστέω. Immemo:r fio:obliviſco:r.

Amnis fluuius ab am circū meare fluere: vel ab am/bio. Omnia eīm flumina circūeunt: Ideoq; co:nuta pin/gūtur. Tamen ego credo: q; potius a gręco deducatur: cū ꝛ Calimachus dicit in hymno Dianę. Δόσ δέ μοί ἀμ/φιπόλους ἀμνισίδας εἴκοσι νύμφας. id ē da mihi famulas amniſſidas viginti nymphas. Quāuis īterp:es Calima/chi ita ſcribit ἄμνισος πόταμος κρήτης ἀφ' οὗ κρητικὰς

Amneſes vi/ (.i.amneſus fluui° Cretę:a q̄ creticas. bes p̄pe amnes ſitę. Ut a mari maritię. Vñ inter amnes: quę inter amnes poſitę vel auerſę habent amnes.

Ampelus pen.p:o.p:omontoriū eſt:ſicut ſcribit Stra. in Samo ex aduerſo Dędali montis Icarij. Sed ꝛ iu ga oia:quę totā Samum faciunt montoſam: eodē noīe

Ampelos grece vitis vel vi/ (vocātur ampelos. nea:cū accentu in antepen. Tamē ἀμπελοδευκὴ ampe/loleuce:vel a qualitate coloris:vel q; eius radix contrita: ꝛ co:pori infricata teneriorē:ꝛ candidio:rē cutem reddat. Vñ ꝛ ſuccus baccharū eius lac vberibus ſiccis reddit.

Amphi latine circū:ſiue vndiq;:aut vtrinq; p̄cat. Et in

Amphibolū pe co:.ambi (de multa cōponuntur. guū dicitur. Ex ἀμφὶ vndiq; ꝛ βάλλω conſiliū:ſenatus: conſtoriū. Vel ἀμφὶ τὸ βάλλεσθαι .i. vtrinq; percutit: vt Theodo:rus gaza in quibuſdā locis. Homer.

Amphibolia penulti. co:rep. ambiguitas.

Amphibologia penul. p:od. dubiū dictū. Figura quę ſit vitio cōpoſitionis cū in ambiguo poſita eſt ſententia. Et modo fit per accuſatiuū: Vt aio te Aeacida Roma/nos vincere poſſe. Modo per verbū cōmune: vt cū dici/m°. Cato iniuſte criminat. Incertū eſt eīm an ipſe ab alio crimineſ:an ipſe aliū. Modo per participiū. Vt vidi ſta/tuā aureā haſtam tenentē. Modo per homonyma. Vt ſi qs dicat aciē:nec exp:imat oculi vel gladij:vel exercitus. Poteſt etiā fieri alijs modis. Cōponiq; ex ἀμφὶ ꝛ λόγια ſermocinatio: q̄ſi ſermo ille ſententiā dubiā indicet.

Amphilogus ſimiliter ſermo dubius dicitur.

Amphibia animalia in terris:vel in aquis viuētia. Am/phibion grēci dicunt:quod eſt duplicis vitę. Col.lib.ix. Venio nūc ad aues:quas grēci vocāt ἀμφίβιον quia nō tantū terreſtria: ſed aquatilia quoq; deſyderāt pabula. Nec magis humo q̄ ſtagno conſueuerunt ab ἀμφὶ τὸ βίος vita q; in ambobus elementis degant. Ambro:ſi. Quin etiā cum pleraq; pedes habeāt: ꝛ ambulādi vſus eo q; ſūt amphibia:quę vel in aqs:vel in terris viuāt. Ut ſunt phocę crocodili eq fluuiales. ἀμφὶ circū βίος vita.

Amphib:achus pe.co:.pes eſt:ex p:ima ꝛ vltima bre/uibus:media p:oducta: ſic dict°: q; in vtraq; parte bre/uem habeat. βραχὺς eīm b:euis dicitur: vt cupido.

Amphiſibenę ꝛ Amphiſbenę ſerpētes dicunt:quę cō/ſurgūt in caput geminū: quoꝝ alterū loco ſuo eſt: alterū loco quo cauda. Quę cauſa eſt: vt capite vtrunq; vene/num fundente ſerpat tractibus circulatis. Luca. Et gra uis in geminū ſurgens caput amphiſibena. LL.

Amphimacrus: ꝛ amphimacer pe. co:. pes ex tribus

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

syllabis cõstans prima ⁊ vltia longis media correpta. Ut Pallidi. Sic dicẽ: q̃ vtraq̃ parte longã habeat syllabã μακρός eñ longus. Est eñ contrarius amphibracho.

Amphimachus nomen viri proprium.

Amphilocus pe. cor. phũs Atheniensis: qui de agricul

Amphitheatrũ pen. pro. dici potest (tura scripsit. vndiq̃ spectaculũ: q̃ ex duobus theatris fit factũ. Nam duo theatra sunt. Theatrũ eñ hemicyclio: mã hẽt. Domũ aũt pro loco spectaculi: vbi pugnabãt gladiatores. θεάομαι specto ἐν θεάτρῳ δὲ θεάξομαι. grece autẽ theatrũ.

Amphitanę gemę sũt marginib⁹ auro rutilãtib⁹. CC.

Amphitryon Herculis genitricis cõiux. Unde ⁊ patronymicũ Amphitryoniades a poetis dicitur.

Amphitrite. es. pe. pro. fingitur a poetis esse vxor Neptuni. Et fighifi. mare ab ἀμφὶ circum ⁊ τρέω terrere. Mare eñ circum se naufragantes pereundi terrore insequitur. Hesiodus in Theogonia.

Amphitapę vestes vtrinq̃ villos habentes ab ἄμφω: quod significat duo. Varro. Alterũ benoacceptũ dormire sub amphitapa bene molli.

Amphimala q̃ vtraq̃ parte sint villosa: sicut amphitapetes. Erãt tunicę gausapinę ex vtraq̃ parte pilos hñtes quę ⁊ gausapia dicebãtur. Erãt ⁊ Amphimaschala ab axillis: dicta ⁊ ignauis dicata. Sicut heteromaschala seruitijs. Auctor Julius Pollux. Nã ex altera tantũ parte villosus heteromallon vocabant: ⁊ malloten quoq̃.

Amphora pe. cor. gñs vasis vinarij duas ansas hñtis. Sic dicta: q̃ ex vtroq̃ latere capta ferat. Sunt autẽ amphorę: q̃s ⁊ Ceramia: ⁊ Metretas: ⁊ latine quadrãtalia vocãt. Aliq̃ minoris mẽsurę: vt Italicę. Aliq̃ minoris duplę: vt Antiochicę. Cados aũt a grecis q̃q̃ p amphoris q̃nq̃ acceptos fuisse scribit. Nã ⁊ cad⁹ Antiochicis amphoris capiebat Italicã. Apud Festũ cõtinebat cõgios octo. i. sextarios xlviij. Sextarius vncias. xx. ab. ἀμφὶ νῦ φορέω τοῦ τ' ὅστι φέρεω. q̃ sit vas portabile huc ⁊ illuc.

Amphorari⁹: qui mercedis gra amphorã portat: quẽ

Amphoterodexios. Bigę (greci Amphoreophoron dicũt. ἀμφωτερόδεξιος: id est ambidexter.

Amphion penulti. produc. Jouis ⁊ Antiopes: vel secundũ aliquos Mercurij filius. A quo suscepta lyra adeo dulciter canebat: vt saxa ad struendos muros Thebanos traxisse dicat. Hor. Dictus ⁊ Amphion thebanę conditor: vbis: Saxa mouere sono testudinis. Qõ ideo fictum est: quia eloquij suauitate hoies rudes: ⁊ incultis moribus: ad obsequij ciuilis pellexit disciplinã. Quod idẽ Hora. exposuit: Nam cũ dixisset sono testudinis: addidit: ⁊ prece blanda. Ferunt hunc inuenisse musicã. De Amphione lib. j. Apollonius Rhodius in argonauticis.

Amphinome nympha a circũ pascendo: quod fieri in aqua videmus ἀμφὶ eñ circũ: ⁊ νομὸς pascuũ. CC.

Amphitoe nympha est circũquaq̃ currẽs ἀμφὶ circũ ⁊ θέω curro. Cc.

Amphithō nympha ab vnde (lucis aurigis. Cc. cunq̃ fluendo ἀμφὶ eñ circum θέω fluo. CC.

Amphyctiones publicũ grecię concilĩ. Unde decreta amphyctionũ citat Demosthenes in oratiõe pro Ctesiphonte. Constabat autẽ Amphictionũ conuẽtus ex septẽ grecię ciuitatibus: vt docet Strab. lib. ix. Unde autẽ Amphyctionũ nomen deducat: docet Dionysi. lib. xiiij. Amphyctionẽ Heleni filiũ cõmentũ esse Amphictionicũ conciliũ: cui ab ipsius noie nomen indiderunt. Hinc amphyctionicus. a. um. vt leges amphyctionicę: quibus ad concordiam colendam inuitabantur.

Amphrysus pen. pro. fluuius Thessalię: iuxta quẽ armenta regis Admeti Apollo pauisse traditur. Lucil. lib. vj. Qui flumine puro. Irrigat Amphrysus famulantis pascua Phębi. Hinc amphrysiacus. a. um. Papi. Aut amphrysiaco pastor: de gramine carpsi. Est ⁊ nomen duarũ vrbiũ. Unde supra in dictione Amphrysus.

Amphissa nomen vrbis in Locris, ab Amphissa Nacraris ⁊ Apollinis filia:

Amphimerinon febris est quotidiana: ⁊ ex humoribus corruptis: presertim pituita: coalescit. Ephimerinon vero vnius diei febris est.

Amplector. teris. xus. A quo amplexor. aris. frequentatiuũ: quod a Prisciano inter cõmunia numeratur. Est autẽ amplecti circũnectere. Lucil. Quin amplexet: qui velit: ego non sinã me amplectier. Cic. pro Cluẽ. Auctoritatẽ censorũ amplexator. Dicitur ⁊ amplexor. Plaut. in Cistel. Anus ei amplexa genua. Belli. Eumq̃ amplexus: atq̃ exosculatus est. Est ⁊ amplexus. us. nomen.

Amplũ dicitur magnũ: spatiosum: qõ late patet: ⁊ per multa diffunditur: quasi oñi ex parte plus magnũ dicitur: quod in cumulũ sui ⁊ magnitudinẽ crescit.

Amplitudo. Ut Cic. li. ij. artis veteris scribit: est potentię: aut maiestatis: aut aliquaꝝ copiaꝝ magna abũdãtia.

Amplius aduerbiũ pcat plus. Et q̃nq̃ iungit ablto. Cęs. cõm. vij. Ita vt nõ amplio quattuor: digitis ex terra eminerẽt. Quãdoq̃ actõ. Ter. Nocte non amplius vnã: Falle dolo. Quandoq̃ ntõ. Cęs. cõm. v. Amplius octingentę quę vno erant tẽpore a littore discesserant.

Amplio. as. Et amplifico. as. pro augeo: sumunt pro traho. Cic. li. iiij. ad Herẽ. Aut istum hoiem nefariũ ampliaueritis. Liui. li. iiij. ab vr. scribit. Posthumiã virginez vestalẽ ampliatã: deinde absolutã pro collegij pontificũ fuisse sententia. Hoc est per ampliationẽ in secundã actionẽ interposita dilatione protractã: vt. s. bis causaz dicere posset. Romani eñ iudicia hoc modo peragebãt. Nõ autẽ statim sententia dicebat a iudicibus si absoluẽdus esset reus: aut amplius pronũtiabat si videret esse damnãdus: ⁊ tunc iudices dicebãt. Non liquet: hoc est obscura causa est. Hinc ampliatio nascebat: quę appellata ab eo videt: quasi amplius dicendi pronuntiatio. Quia qui ampliabat interposita dilatione: rursus ad agendã causam redibat. De hac ampliatiõe intelligit Cic. Tertia in Ver. acti. cũ ait. Et si lex ampliãdi faciat potestatẽ: tñ isti sibi turpe existimẽt non primo iudicare. Idẽ pro Cinna. Cũ ampliandi potestas esset dixisse sibi liquere.

Ampluagus. a. um. pe. cor. qõ in amplũ vagatur. Cic. lib. iiij. ad Heren. Ampluagas imagines reddunt.

Amplustre in plurali amplustra vel amplustria: nauiũ ornamẽta. Sed contra cõem corruptelã sine m. scriben dũ opino: attentus deriuationi: ab α priuatiua: ⁊ πλέω navigo: quoniã sine gubernaculo illo puppis non sit per mare navigandũ. Preterea esset pma longa propter duplicẽ consonantẽ. Et ideo Cic. corripit in aratea. Nauiũ assumptis fluitãtia quęrere apluſtra. Itaq̃ ad ĩdigentiã navigationis naui adhibent. Fest. Nauiũ ornamẽta: quę quia amplius erant: q̃ necessaria essent: etiã amplustria dicebãtur. Sic apluſtra vel apluſtria sine m. ⁊ prima ad placitũ. Idẽ. Fulgent arctoę stellis apluſtria puppis.

Ampulla per duplex ll. olearij vasis genus: quo in balneis vtebantur. Apul. in floridis. Hippias predicauit ampullã quoq̃ olearią: quã gestabat semet sibi fabricatũ. Cice. lib. iiij. de fini: Si ad illam vitã: quę cũ virtute degatur ampulla: aut strigilis accedat: sumpturũ Sapientem eam vitã potius: cui hęc adiecta. Per translationẽ dixit Hor. at. Proijcit ampullas. pro eo qõ est verba turgẽtia: ⁊ sufflata abijcit. Sunt eñ ampullę vẽtrosę: ⁊ turgidę. Ampulla etiã vas vitreũ est. Sue. in Domi. Prandebatq̃ ad satietatẽ: vt nõ temere super cęnã pręter matianũ malũ: ⁊ modicã in ampulla potiunculã daret.

Ampulacea piri genus. CC.

Amputo. as. penulti. correpta Circũputo: seu aufero. Hieron. ad Euseb. Alię virili habitu veste mutata erubescunt fęminę esse: qõ natę sunt. Crinẽ amputãt: ⁊ erigunt facies eunuchinas. Idẽ in Prologo Judith. Multorũ codicum varietatẽ vitiosissimã amputaui. Sola ea quę intelligentia integra verbis chaldęis inuenire potui: latinis expressi. Hinc fit aliud compositũ: quod est per/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

amputo: ꝛ signifi. perfecte seu tot̄ puto: incido. Col. lib. viij. Ferro q̄z cautissime circun secari oportet: ne dū amputatur etiā quod infra est anīal vulneremus. Jd em̄ cū sauciatur: venenatā saniē mittit. Quę repressum vulnus i ta insanabile facit: vt totū peramputandū sit.

Amula pḡ. cor. genit̄ vasculi ad aquā gestandā: qđ religionis ꝛ expiandoꝝ maloꝝ gratia gestab. Dictū quasi amola: a moliendis periculis. Hui⁹ diminutiuū est amu/

Amuletū genus remedij: qđ a duersus inui/ (lula. diā: ꝛ vēneficia putatur valentissimū: ab amoliendo non ab amula vase dictū. ¶ Plini. Jnfantibus alligatur succi/ num amuleti: ratione formā vasculi habens.

Amulius procę filius: ꝛ Numitoris frater regnū fratri abstulit: atq; oēm fratris stirpē virilē necat. Fratris q̄z filię Rheę Syluię per speciē honoris: cū vestalē eam legisset: perpetua virginitate spem partus ademit. Lc.

Amurca: sordes olei: quę p̄cedūt. Hā quę sequunt fe ces vocātur. Hoc nomē per. c. scribit: sed profert per. g. vt fit in Caius ꝛ Cneus. Hinc examur catus: qđ est sordi bus purgatus. Amurca ptra culices: ꝛ limaces vim ha/

Amussis per duplex ss. fabroꝝ: ꝛ la/ (bet maximā. picidaꝝ regula: qua ad dirigēda ligna saxaq; vtunt. Sz late pro oīi ordine ponit. Vnde amussim aduerbiū ꝛ ab eo cōpsita adamussiz: ꝛ examussim: id est recte: castiga te: regulariter. Belli. lib. ad hęc scripta oīa antiquiora tam curiose expectabat: aut virtutes pensitabat: aut vitia rimabatur: vt iudiciū esse factum adamussim diceres Examussim: examinate: ad regulā. ¶ Plaut. in Amph. Si vera hęc loquitur examussim est optima. ¶ Hinc emussitata dicuntur: quę adamussim facta sunt.

Amyclę pluraliter nomē est vbis Laconię Tindari regia: in qua nati sunt Castor ꝛ pollux. Alia est in Jtalia inter Tarracinā: ꝛ Fundos in ¶ Paludibus: a Laconibus cōdita: vt inqt Seruius. Hinc amyclęus. a. um. Amyclei cum ¶ Pythagoricā sectam sequerent: vt abstinerēt cędę animaliū: nec vicinę paludis serpētes interimerēt: ab illis deleti sunt. Sed cū philosopho nūtiatus esset aduentus hostiū postea cautū est: ne quis amplius nūtiaret. Jn de exim: prouiso captę sunt Amyclę. Hinc prouerbium. Loqui volo: nam scio amyclas tacendo periisse.

Amydon pe. cor. ciuitas ¶ Pęonię: de qua auxilia missa fuerunt troianis. Juue. Est hic amydone relicta.

Amygdala. lę. pe. cor. nux gręca: gręcaq; est dictio q̄ ꝛ Thasia dr. Hier. in li. nūeroꝝ. Qui solys dilatatis i amygdalas deformati sunt Amygdalū etiā neu. gñe. dicit pro fructu. ¶ Palla. Gręci asserūt nasci amygdala scripta si aperta testa nucleū sanū tollas: ꝛ in eo quodlibet scribas: ꝛ iterū luto ꝛ porcino stercore inuolutū reponas.

Amygdaten herbā ex genere tithymali a similitudine amygdali: nec vllius latioꝝ sunt folia. Lc.

Amygdalus pro arbore. Col. lib. iij. Amygdalus si parum ferax erit perforatā arborem lapidē adigito. Hier. in Eccleſ. Amygdalus florebit: impinguabitur locusta. Hinc amygdalinus. na. num. pe. cor. Sere. Fertur amygdalinę succus nucis esse bibendus.

Amyris genus arboris est: vt inquit Hier. quod latini putantes myrrhā dictum vnguēta interpretati sunt. De cuius arboris notitia hoc solū ad nos peruenire potuit: quia odorē solū habeat suauē: nullū tñ afferat fructū.

Amylū pe. cor. latine sine mola factū. Vulgo amydum dicit. Nam α priuatiua particula est. μυλὸν mola: quasi sine mola. Fit ex triticeo lacte expresso: cum triticū per aliquot dies in aqua purgatum est.

Amythaon ¶ Melampodis pater fuit: qui inter medicos pręclarus habitus est. Similiter ꝛ Chiron.

Amystis (vt aiunt) potio quędam est apud Thracas. Alij volunt esse speciem poculi: eo q̄ necesse sit vno ductu potionē haurire. Horat. li. j. car. Bassum thręcia vitat amystide. Forsan ab α priuatiua μιγῆναι misceri: ꝛ sic per i latinum in principio esset scribendum.

A Ante N

An aduerbiū interrogandi: ꝛ pro nūquid ponitur. Lic. An vero Romulus ille aūt pastores: aut conuenas congregasse: aut Sabinoꝝ cōnubia conūxisse: aut finitimoꝝ repressisse eloquētia videt. Sed aliquādo trāsit in vim conūctionis: cū sermo dubitatiuus est. Et tunc fere subiunctiuo iungit. Vt: nescio an viuat pater: dubito an viuat pater. Dubito an vera loquaris. Sed quādo sermo opinionis est: per indicatiuū potius loquimur. Vt: opinor: q̄ pater aut mortuus est: aut graviter ęgrotat.

Anna per duplex nn. Jnteriectio est deprecātis: ꝛ nomen mulieris proprium: quod interpretat gratia eius.

Ana per simplex n. dictio gręca est: ꝛ apud nos modo sursum: modo re significat ἀνὰ.

Anabasius, ἀναβάσιος. Ascensorius. Hieronymus cōtra Rufinū. Jccirco ne cereales: q̄ Anabasij tui per diuersas prouincias cucurrerūt: vt laudes meas legerēt.

Anabathra: pulpita: gradus supiores scansiles: aut instrumēta scabelloꝝ: aut subsellia. Dicta anabathra: ab ἀναβαίνω: qđ est sursum ascēdo. Juue. Et quę conducto pēdent anabathra tigillo. ἀνάβαθρα. scala vel pulpitū.

Anabologiū: seu anaboladiū gręco vocabulo dicit: eo q̄ de inferioribus ad superiora eleuet: pectoriq; iūgatur. Vnde ꝛ pro amictorio ponit: quo humeri operiunt. Qđ Syndonem vocāt ἀναβάλλομαι. veste reijcio.

Anaetis. idis. nomē pęę cuiusdā: quę a Lydis colebat. Quę a Strabone Anaitis dr. Erat ꝛ Anaitis quędā Armenię regio. ¶ Pli. lib. v. Fluit Euphrates Persenę primū inox Anaitidē regiōis Armēię a Cappadocia discludēs.

Anaximenes phūs fuit Emystrati filius: Anaximādri discipulus successoꝝq; qui eo die obijt: quo Sardis capta

Anauros fluuius Thessalię: quasi absq; (pta fuit. aura dictus. Luc. li. vj. Quiq; nec humētes nebulas: nec rore madentę. Aera nec tenuē ventos aspirat Anauros. De hoc fluuio: vel potius torrente Apollonius poeta in argonauticis lib. vj. plura scribit etiam in nono versu a principio. Ex ¶ Pelio monte Thessalię fluit.

Anacephaleosis pe. pro. Breuis recapitulatio: in qua repetitio rerū summatim fit. Hier. contra. Jouin. Rursuz in iudicū volumine: q̄si viuēs resurgēsq; describit: ꝛ sub anacephaleosi opera illius prędicant. Gręce ἀνακεφαλέωσις.

Anacharsis philosophus ex Scytha/ (rum genere sapientię admirandę: vt scribit Lice. lib. v. Tuscu. Apud sordidissimos Scythas sapiens. Floruit Solonis tēporibus: cuius imaginibus inscriptū est. Lingua: ventre: pudēdis: abstinendū esse. ¶ Plinius tradit Anacharsim inuenisse rotā figuli: cuius circuitu vasa formātur. Sed si vt inquit Sene. apud Homerū longe antiquior inueniatur figuli rota: nō video quomodo Anacharsis esse auctor huius rei potuit. Jbat nudis pedib⁹: dormiebat in terra: ꝛ famem pro pulmēto habebat. Hic leges araneis telis q̄ simillimas esse dicebat.

Anaclitēriū: lectulus: vulgo Mataracius super quo quiescimus interdiu. Qualia celebrātur Florentię tuscanica. Et apud Lampridiū in Heliogabalo accubita: ac alijs Sibadia dicūtur. ἀνὰ & κλίνω vel κλίνη λέχος.

Anadiplosis penul. produ. dici potest ꝛ: duplicatio: ex ἀνὰ: quę in compositiōe significat re ꝛ Διπλόσις a verbo Διπλόω duplico: duplicatio. Est em̄ congeminatio dictionis in vltima parte pręcedentis versus: ꝛ prima sequentis. Verg. Certēt ꝛ cygnis vlulę: sit tityrus Orpheus. Orpheus in syluis inter delphinas Arion.

Anachorita pe. pro. eremita. Anachoresis eremus: Jn monachi anachoritę eremū incolentes. Quoniā χῶρος locus dicitur: cum ἀνὰ verbum ἀναχωρέω secedo.

Anacreon nomē viri proprium poetę Lyrici. A quo inetra anacreontica dicta sunt. Teus patria fuit: a Teo Jonię ciuitate. Ex qua etiā ¶ Dechateus historicus: amauit puerū nomine Batillū: visenda pulchritudine spectabi/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

k:de quo Hora. Nõ aliter Samio dicunt arsisse Batillo Anacreonta Teum. Periit acino uuę passę strágulatus.

Anęmos:pen.prod.latine exanguis dicit. Nam ἄιμα sanguis a grecis dicitur: & a particula est priuatiua. Inseritur autẽ n.ne collidant inter se vocales.

Anęticus. Asię lacus est arundinibus abundans.

Anemos vero penulti.corre.ventus est. ἄνεμος.

Anaglypha pe.produ.nomẽ habent ab asperitate. Vt Triglypha cęlaturis inęqualibus eminentibusq; ob id quia non sunt leuia:seu aspera. Et plebeia voce Releuia dicunt. ana enim super γλύφω sculpo. anaglyptes sculptor. anaglyptice ars sculpendi. Plin. Hunc anaglypta in asperitatęq; incisa circulata auro. Hinc anaglypticus tica.ticum. Sidonius anaglyptico metallo.

Anagyros herba est:quã nonnulli Nauteam vocãt.

Anagnostes latine lector dicitur. Nam ἀναγνώσκω lego. Anagnosis:recognitio:lectio.

Anagoge.ges. penultima producta latine recessus dicitur: subtilis:siue ex celsa: aut superior intelligentia. Ab ἀνὰ καὶ ἄγω ὅθεν ἀναγωγὴ ductio.

Analecta purgamenta cęnarum:& quisquilię ciborũ. Quas sub mẽsa cadẽtes:vt asportare possint scoparij verrentes pauimentum colligunt. Mart. In precio scopas testat palma fuisse: Otia sed scopis nũc analecta dabũt.

Analesia dicta est:eo q sanas partes capitis sensu priuet. Fit vel nascitur ex negligentia stomachi: aut ex immio cibo: aut ex luxuria:aut potu frigido: vel nimiũ cogitando:bibendo:vel ex indigestione ciborum.

Analogos:latine ꝓportionalis:filius. Analogia pe.pro. proprietas: ꝓportio: siue cõuenientia:similitudo. Cic. Ad analogiã Stoici:nos appellemus cõuenientiã: si placet. Quint.lib.j.institutionũ. Analogia ꝑcipue quã p.me ex greco trãsferentes in latinũ proportionẽ vocauerũt. Hęc est eius vis: vt id qđ dubiũ est: ad aliquid simile: de quo non quęritur referat:vt incerta certis probet. Vt si quęrat funis masculini: an feminini generis sit:ex eius diminutiuo cognoscit:quia funiculus generis masculini est.

Ananchitides gẽma:qua in Necromantia euocari di-

Anapęstus pes ex duab⁹ syllabis bre- (cunt hoies.
uibus: & tertia longa. Cõponit ex ἀνὰ re & παίω ferio: eo q repercutiat dactylũ sono recipro.co. A grecis antidactylus:quasi dactylo cõtrarius. Cic.li.ij.Tus. Non adhibet Sparthis vlla fine anapęstis pedibus exhortatio.

Anaphe.pen.cor. Insula sponte in mari enata: vt scribit Plini.lib.ij. Aminianus quoq; emersserunt (inquit) Delos & Miera:& Anaphe:& Rhodus. Dicta Anaphe ab argonautis:quia tempestate laborantibus: interme-stri Luna:ex insperato comparuisset.

Anapolęgetos latine inexcusabilis.

Anaphora pe.cor. Figura:quã nos relationẽ:seu repetitionem dicere possumus. Ana enim re: & phora latio Anaphoricos relatiuus. anapho.ro refero. Hęc fit cum eadem dictio bis sępiusve per principia versuum repetitur. Vt apud Verg. Nate meę vires:mea magna potẽtia solus. Nate patris summi qui tela Typhoea temnis. Hanc quidã Epanaphoram vocant. Anaphorę etiam scansiones: seu ascensiones signorũ vocantur: ab oriente circumactu mundi quotidiano factę.

Anathema.matis.penultima producta seiunctio quędam dicitur & alienatio:vt est apud Apostolum ad Romanos. Optabam egoipse anathema esse a Christo pro fratribus meis. Rursus anathema dicitur ab ἀνὰ & τίθημι ἀνάθημα. oblatio:sacrificium.

Anathematizo.as:deuoueo:detesto:.

Anapis pen.pro. Sicilię fluuius:leuiter decurrens.

Anarchus sine principe vel principio. Ambro.li. Heer. Dedit ergo principiũ mundo:dedit etiã creaturę infirmitatẽ:ne anarchon.i.principio carentẽ crederemus.

Anastrophe penultima correpta.inuersio vel reuersio dicitur. Est enim vt dicit Diomedes;duorũ verborũ ordo prępostorus. Vt Italiã contra:pro contra Italiam.

Anas feminini generis. Mart. Tota tibi ponat anas: sed pectore tãtũ: Et ceruice sapit: cętera redde coco. Dicta anas ab assiduitate natãdi. Ex anatũ genere quędã Germanię dicunt:q plus cęteris nutriant. Huius diminutiuũ protulit Plau.in Asin. Dic igit me anaticulã:columbã:vel catellũ. Cic.vero lib.ij.de fin. masculino gne dixit. Serpere anguiculos:volare merulas:natare anaticulos:corpus vti videmus boues. Hinc anatinus.na num.penul.pro. Plau.in Ru. Vt fortunati sunt fabri ferrarij:qui apud carbones assident:semper calẽt: vtinam fortuna anatina nunc vterer: vt cũ exissem ex aqua: arerem tamẽ. Est & Anas nomẽ fluuij in Hispania. Et Anatem morbum dixerunt:quo vetulę laborant.

Anatarius.ria.riũ.qđ ex anate est. Vt anatarię plumę. Sine qđ ad anates ptinet. Vt anataria aquila: quę anates venat. Anatari⁹ anatarij: q anates custodit pascitve.

Anatomias vel anatomia. Greci dissectiones dicunt. Inde anatomia fieri dicitur: cum humanũ corpus dissecatur:vt venę nerui: & cętera a medicis conspici possint. Ab ἀνὰ τέμνω incido: inde etiam ἐπιτομή.

Anaxarchus nomen proprium philosophi Abderitę:sectatorisq; Democriti: Hic habuit inimicũ Nicocreontẽ Cypri tyrannũ a quo cõprensus: conjectusq; in pilũ pti sanę:siue mortariũ saxeum:qđ greci ὄλμον vocãt. Ibiq; ferreis malleis cõtusus: adeo toleratẽr pertulit asperrimos illos cruciatus:vt verbũ illud memorabile cõduplicauerit. Tunde tunde Anaxarchi follẽ:Anaxarchum eiñ non tundis. Ad vltimũ amputationẽ linguę minitãte tyrãno protinus dentibus abscissam: & cõminuc eatam linguam in os eius ira patulum conspuisse dicitur.

Anaxagoras pen.cor. Clazomenius philosophus fuit: in physicis ꝑcellens. Hic nõ modo gnis gloria: & diuitijs: verũ animi quoq; magnitudine clarissimus fuit. Quippe qui totũ patrimoniũ suis sponte reliquit. Et cũ ab eis negligẽtię insimularet. Quid ergo (inquit) nõne vos ista curatis? Mox abscedẽs ad speculandũ rerum naturã se cõtulit:studio doctrinax flagrans:rei & puatę: & publicę omo negligens & incuriosus: adeo: vt cuidã se ita cõpellanti. Nulla ne tibi patrię cura est? Dixit. Mihi vero patrię cura: & quidẽ summa est: digitũ in cęlum intẽdens. Hic cum post diutinã peregrinationẽ in patriã reuenisset:possessionesq; desertas vidisset. Non eem (inquit) ego saluus nisi istę perissent: qui pluris faciẽs culturã ingenij quã prędioꝝ famigeratus fuit inter philosophos. Lam-

Anaxilides nomẽ philosophi: de quo (psaci périt. Hieronymus con. Ioui. scribit q is libro secũdo philosophię ferat. Peritionẽ matrem Platonis phãtasmate Apollinis oppressam: & sapientię principẽ non aliter arbitretur: nisi de partu virginis editum.

Anaxus fluuius: qui fluit per Feltrensem agrum.

Anceps dicta sunt ab antiquis vasa: quę cęlata vocamus:q circuncędendo talia fiant. Ipsumq; cęlare verbum ab eadẽ causa dictum est d.cum l.permutata.

Anceps a caput cõpositum est: cum gnũ in tis faciat. Sicut alia cõposita biceps.itis.triceps:quatriceps:multiceps & pęceps. Nã quę in pis exeunt:a capiendi facti-one venũt. Vt princeps:mãceps:mimiceps & hinõi. Dictus est ergo anceps:quasi dubij capitis. Est enim anceps dupler. Luci. Nemo hos ancipites ferro efferri cardines. Inter dũ anceps dicitur: qđ ex vtraq; parte acutum est. Idem. Tecte atq; ancipiti ferro effringã cardines. Interdũ ponitur pro ambiguo. Verg. Anceps pugna diu.

Anchiale cuitas de qua Stra. Post Zephirũ inquit Anchiale siũ mare: Sardanapali op⁹. Ex hac vbe fuit Athenodor⁹: q nõ a sardanapalo: sed ab Anchiale Iapeti filia cõdita vult Lydmi mẽ:a quo nomẽ vicino fluminj.

Anchises nomẽ proprium patris Eneę: & Lapis filij.

Anchites lapis ẽ sic dictus:q vanos metus a mẽte de-

Ancillę dictę sunt ab Anco Martio:q is bel- (pellit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lo magnũ ſeminaꝝ numerũ ceperit. Siue q̃ anꝫ qui anculare dicebãt miniſtrare. Ex quo dij quoqꝫ: ac deę ſeruntur coli: quibus nomina ſunt anculi: ⁊ anculę.

Ancillula diminutiuum eſt.

Ancillo: aris. miniſtro vel dedico me ad miniſtrãdum ac ꝓuiendũ more ancillaꝝ: q̃ ſuis miniſtrãt: ac fuiſſe heris Cic. in Sal. Mõ. n. vñ quatim ancillat⁹ ſum: ſꝫ q̃tũ gſqꝫ reip. ſtuduit: tũ mihi fuit aut amicus: aut aduerſarius.

Ancile per ſimplex l. ⁊ pe. pro. Scutũ breue nõ rotundũ: ſed ita ex vtroqꝫ latere erat reciſuꝫ: vt nullus angulus videri poſſet: ⁊ ſummũ infimũqꝫ eius latus medio patebat. Dictũ ab am ⁊ cęſum: q̃ſi anciſuꝫ. Vel ab ἀγκὼν quod eſt cubitus: vel ab ἄκος remediũ: quoniã peſtilẽtię remediũ fuit. Fertur Numę Põpilij tẽpeſtate de cęlo deſcendiſſe: vnãqꝫ editã vocem: oim potẽtiſſimã fore ciuitatẽ q̃ diu id in ea mãſiſſet. Itaqꝫ facta ſunt eiuſdẽ generis plura qbus iã miſcẽret: ne inter noſci cęleſte poſſet. De hoc Ouidi. lib. iij. Faſt. Ecce leui ſcutũ verſatũ leniter aura Decidit: a populo clamor ad aſtra venit. Et lib. v. Atqꝫ ancile vocant: quod ab omni parte receſſum eſt. Quaqꝫ oculis ſpectes angulus ois abeſt. Liui. lib. j. Hios itẽ duodecim Marti gradiuo legit: tunicęqꝫ pictę ĩſigne dedit. Et ſuper tunicã gneum pectoꝛi tegmen cęleſtiaqꝫ arma: quę ancilia appellãtur ferre: ac per vrbẽ ire canentes carmina cum tripudijs ſolẽniqꝫ ſaltatu iuſſit. Horat. lib. iij. car. Hoc anciliũ declinauit: magis auctoritate ſua fretus: q̃ regula declinãdi. Anciliorũ nominis ⁊ togę. Iuuen. vero adiectiuũ poſuit: cum dixit. Clypeis ancilibus.

Anculi ⁊ anculę: dij deęqꝫ ancillarum putabãtur.

Ancus quia aduncũ brachiũ habet: ⁊ exporrigi nõ poteſt. Cũ quartus Roma. rex Numę ex filia nepos ſic cognominatus eſt a cubito: quẽ incuruum habebat.

Ancona ſeu ancon more greco cubitus vel curuus dr. Quo noie dicta ẽ vrbs piceni ſup Adriatico mari poſita. Solinus. Anconẽ qs ignorat a Siculis conditã? Pli. lib. iij. A ſiculis Ancon colonia promontorio chimerico appellata eſt: in ipſo flectentis ſe ore cubito. Et ancones nõ ſolũ in hoibus: ſed in parietibus: ⁊ ꝓmontorijs conflexa in cubitos: aut cõfracta in humeros dicunt: vt auctor eſt Victru. Mã de humeris Papi. Conſedit viridesqꝫ humeros. Sunt ⁊ in mõtibus articuli. Pli. in calce operis.

Anchora pe. cor. dens ferreus: q̃ſi anca: curua manus. Dicta q̃ per hois manus ſcopulos cõprendat. Anchorã primi Tyrrheni inueniſſe ferunt. Hoc nomẽ. Ser. aſſerit cõtra regulã recipere aſpirationẽ. Tamẽ ego aperte video eſſe nõ latinã dictionẽ: ſed grecã ἄγχυρα ἀπὸ τοῦ ἀγκύλος ἡ ἕλκω. i. a curuo ⁊ fluo: ſed q̃ latine cum ch. ſcribatur: ratio eſt: quoniã κ tenuis vertit in χ ſuã aſpiratã.

Anchorarius. a. um. qđ ad anchorã pertinet: vt funes anchorarij. Hircius. Storias aũt ex funibus anchorarias

Anchorarius: qui curam anchorę (treis fecerũt. habet: vt eam vel demittat: vel eleuet.

Anchuſa herba: cuius radix in vſu eſt: digitali craſſitudine. Scindit Papyri modo: manuſqꝫ inficit ſanguineo colore. pręparat lanas ꝑciosis coloribus: varijs egritudinibus ꝓdeſt: in primiſqꝫ lepris: ⁊ lentigini ſi liniatur.

Ancyra nomen duaꝝ vrbium. Quarũ altera eſt Phrygię: altera Galatię. Hinc ſynodus Ancyritana in iure pontificio ſępe nominaſ. Dicta Ancyra ab anchoris nauium captarũ a Mithridate: quas Ptolemęus Aegypti rex ſuppetias Gallogrecis miſerat.

Andrago. pe. prod. mulier animũ virilem habens ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἄγειν. ab homine agendo.

Andes vicus nõ procul a Mantua Virgilij patria.

Andron ſpatiũ inter duos parietes: in qõ pluuia deſcẽdit. Pli. Tã alti abditiqꝫ ſecreti illa ratio eſt: q̃ interiacẽs andron parietẽ cubiculi horridiqꝫ diſtinguit. Quidã accipiunt pro loco in domo anguſtiori: in quo viri plurimũ verſanſ: vt gyneciũ in quo mulieres. Eſt etiã hoc noie ſicut ſcribit Ptolemęus oppidum inferioris regionis Illi.

Andros inſula vicina Samo cũ oppido eiuſdẽ noĩs: q̃ Aſię adiacet ex oppoſito ad Epheſuꝫ. De q̃ Ouid. lib. xij. Met. Et toũdẽ natis Andros fraterna petita ẽ. Hęc prius dicta fuit Lauros: poſtea Antãdros. Hinc andrius

Andricus pe. cor. Cilicię mons: vt in (andria ium: quit Stra. Quo etiã noie dictũ eſt flumẽ apud Pli. li. v.

Andronitis pe. pro. locꝰ in domo vbi ſoli viri habitãt: ſicut Gyneconitis vbi ſolę mulieres. Victru. li. vj. Andronites dicunt: q̃ in his viri ſine interpellationibus mulierũ verſanſ: quoniam ἀνὴρ ἀνέρος ἡ ἀνδρὸς virũ denotat.

Andromas lapis eſt: qui ⁊ argy (Cũ androgynus: rodamas dicit argenti vitoꝛẽ habens: vt Adamas. Ita vocatus q̃ impetus hominũ: ⁊ iracundiã domet. ἀπὸ τοῦ ἀνδρὰ Δαμάζειν: id eſt e domãdis viris.

Androgeus pręclare indolis adoleſcẽs Minois Cretẽſium regis filius fuit: qui ab Athenienſibus ⁊ Megarenſibus per inuidiã occiſus eſt: q̃ paleſtra cęteros ſuperaret. Quapropter ſuſcepto a Minoe aduerſus hos populos bello: primo Megarenſes ſubegit: deinde Athenienſes ſibi tributarios fecit: ⁊ in Androgei memoriam pueros Athenienſes Minotauro cępit obũcere.

Androgynos penultima correpta: qui vir eſt ⁊ fęmina Hermaphroditus: ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς & γυνή: id eſt ab homine ⁊ fęmina. Auguſt. lib. xvj. ciuit. dei Androgyni: quos etiam Hermaphroditos nuncupant: q̃uis admodum rari ſint: in qbus ſic vterqꝫ ſexus apparet. vt ex quo potius debeant accipi re nomẽ: incertum ſit.

Androgynę ſunt populi in Aphrica: vt libro ſeptimo. Plini. ſcribit vtriuſqꝫ naturę inter ſe vicibus coeuntes. Dextera mamma his virilis: læua muliebris.

Andrachne herba eſt: quę portulaca dicitur.

Andegauia regio Gallię Turonibus: ac Bituricenſibus finitima: Oceanoqꝫ proxima.

Androdus nomẽ proprium filij Codri: Athenienſiũ regis: qui Epheſum cõdidit: ⁊ Ioniũ regem ibi cõſtituit.

Andromon nomẽ eſt eius qui Colophonẽ ędificauit.

Andromache pen. produ. Hectoris troiani vxor, quę a virili pugna nomẽ ſortita eſt. Nam virí pugna interpretatur ἀνδρὸς μάχη: quaſi viris depugnãs. Fuit enim virili animo ſepta: ⁊ quędam veluti virago.

Andromede pe. cor. Cephei ⁊ Caſſiopes filia a Perſeo amata: ⁊ in vxorẽ ducta. Quę Mineruę bñficio inter aſtra collocata dr, ꝓpter Perſei virtutẽ q̃ eã Leto ꝓpoſitã a periculo liberarat. Orit in parte piſciũ duodecia.

Anethum cum h. genus herbę boni odoris.

Anfractus ab origine duplici fluxũ habet: lõ eſt ab ambitu: ⁊ frãgendo. Am. Tenaces ꝑmõis accepti ipſos eſſe anfractꝰ aurũ ipſe vſus nos docet. Siquidẽ vel incõcauis montiũ: vel in receſſu rupiũ: vel in anfractu fluminũ vox audit dulcior: ⁊ reſpõſa ſuauia referẽs echo reſultat

Angelus latine nũtius. Nã officij nomẽ eſt: non naturę. Semper eñ ſpiritus ſũt: ſed cũ mittũtur: vocãtur angeli

Anger genus ſerpentis: qui cruciato: ⁊ ſepatarius dicitur: eſt ⁊ nomen fluuij in Illyrico.

Ango: corporis vel animi cruciatus. Sic anxietas ⁊ anxietudo. Cic. lib. ij. de rep. Quartaqꝫ anxietudo prona ad luctum: ⁊ mœrens ſemper ſe ipſa ſollicitans.

Ango. is, xi. anctũ facere debuit: ſicut plango. At Dio. anxus pręteritũ ab ango: dixit: nõ anxius: quod nomen eſt. Ideo anxũ ab ango ſupinũ eſſe cõuenit: quod tamen minime legi. Eſt aũt angere cruciare: ſuffocare: ꝑmerere vexare. Et ad animũ ⁊ ad corpus: ⁊ ad vtrũqꝫ promiſcue pertinet. Ad animũ Gel. Milo pſtabilis homo ſapientię quoniã vſqꝫ debuerit ꝓtra legẽm: cõtraqꝫ ius pro amico progredi: eaqꝫ res in fine quoqꝫ vitę ipſo animum anxit. Ad corpus. Colu. li. viij. Lauędum eſt: vt tenerio: ſeparetur a validioribus: quia robuſtus angit imbecillũ. At vtrũqꝫ promiſcue Bell. Dum Pyrrhus rex intra Italiam eſſet: ⁊ vnam atqꝫ alterã pugnam aſpere pugnauiſſet: ſatisqꝫ angerẽtur Ro. ⁊ pleraqꝫ Italia ad regem de-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

sciuisset. ¶Plau. pro absumo posuit in Aulu. Tum anxisse aquã si quis petet. Tamẽ græcũ est ἄγχω .i. suffoco.

Angeronia dea: vocitata est voluptatis dea: quę & voluptia dicebat. Cui sacra à Romanis istituta sunt: cum angina ciuitas vexaret: ab angore tollẽdo sic dicta. Eius festa angeronalia sunt vocitata. ¶Putabant enim ab hac dea populũ eo morbo præmisso voto fuisse liberatũ. Huic pontifices in sacello volupię sacrum faciebant.

Angina pe. produ. genus morbi acutissimi: quo fauces anguntur: ac strangulãtur: qui & tonsillę dicitur. Imperitum vulgus medicorũ Squinantiã vocat: cum ¶Hippocrates & Galenus synanchẽ appellitarũt. ¶Pli. Tonsillas seiũgit ab angina. Dicta angina q angat. ¶Plau. Vellem me in anginã verti: vt huic anicułę fauces præoccuparẽ. ¶Macer. Subuenit angiņe melli vinoq; iungatę. Festus. Anginã vinariã habere dicũtur: qui vino suffocãtur.

Angiportus: & angiportũ vtroq; modo dicit: quẽ alij dicunt esse viã sine exitu: alij vicũ angustũ: & flexuosum in modũ anguis. Varr. lib. j. de lin. lati. Quod & ipsũ non habet: ac peruiũ non est angiportũ: & id angustũ ab angendo & portu. Alij q; inter portus sit angustus locus: hoc est inter domos: quas vel portus: vel insulas veteres dixerũt. Alij arctas vias: quas græci στενοπους appellãt. Fest. Angiportus est iter compẽdiarum in oppido: quasi angustus ad portũ aditus. ¶Nam quę sunt latiores fereq; militares: prętoriæ: consulares platęę nominãtur: vt inquit Vlct. Vul. Angiportũ a portu dictũ est: portus vero conclusus & munitus locus est: quẽadmodũ & statio: ab importandis: exportãdisq; mercibus nomẽ habens. Terẽt. in Adel. Id quidẽ angiportũ non est peruiũ. Et in ¶Phor. Sed hinc concedã in angiportum hunc desertum.

Angustus. a. um. strictus: a quo angusto. as. qđ est stringo. Unde & coangusto: vt apud euãngel. Et coangusta/

Angustia: strictitudo quę tam ad a/ (būt te vndiq; nimũ: q̃ ad corpus pertinet. Ambro. Et inter angustias animi & corporis anhelo cruciabatur spiritu.

Angulę populi in Aphrica ad Garamantas. Fertur eorum fęminas nocte: qua nubunt omnium stupro patere: in reliquum pudicas esse.

Angulus penultima correpta locus est: quem duo parietes iungunt. Dictus q; ibi angustus sit locus.

Angulosus plenus angulis.

Anglia: quę Britãnia ab eruditis dicit. Insula ĩsignis in oceano: quę vndiq; a circũfuso mari cõplexa est: nusq; iuncta cõtinenti: sed ab omni orbe nostro diuisa: quę quondã ab albis rupibus: quas mare ablnit Albion dicebat. Hanc primũ Troes incoluerit: qui Troia diiecta fugerũt excisam patriã: ¶Pallade duq; oraculo classe in hãc insulam migrauerũt: atq; gygantes tunc insulã tenentes multis victos prędis: expugnauerũt. Hãc postmodũ longo tempore tractu Saxones: qui sunt illustres Alemãnię populi oppressere: agrosq; & opes inter legatos saxonũ regina Angela diuisit. Atq; vt linguę pariter & gentis memoria in deuicta insula sempiterna foret: ab Angela: cuius ductu victa est: Angliam tellurẽ illam vocauit. Quã/q; pleriq; Angliã veluti nostri orbis angulũ prędicent dictã. Situs ipsius est: vt cõtra aspectum ¶Gallię & ¶Hispanię sita sit. Eius ambitus quadragesies octies: & septuaginta quinq; milibus passuũ constat. De hac insula vide in Britonum historia: & in dictione Britannia.

Anguinus Lucumis dictus est oblongus: & ad anguis similitudinem contortus: qui & erraticus dicitur.

Anguis tã sę. q̃ mas. gñis pro serpẽte in aquis degẽte. Val. lib. j. L. Sylla cõsul sociali bello cũ in agro Nolano aũ prętorũ immolaret: subito ab vna parte arę plapsaq; anguẽ prospexit. Frequẽtius tñ masc. gñe proferẽ. Unde & anguicul⁹ diminutiuũ facit: vt apud Lic. Serpere anguiculos. Anguis quãdo senuerit perdit aspectum. Et si voluerit redire ad iuuẽtutem: ieiunat. xl. diebus vt laxetur pellis eius: & sic angustum foramen inquirit: vt dum nititur exire: inde pellem senectutis dimittat.

Anguimanus vocati sunt elephanti: quia proboscis quam manũ diximus vocari: ad omnẽ partem vertitur. Luc. lib. v. Anguimanus belli docuerũt vulnera ¶Pœni/ Sufferre: & magnas ¶Martis turbare cateruas.

Anguifer: qui a græcis dr δρακοντοφορος. Ité anguitenẽs.

Anguillę piscium solę exanimes nõ fluitant. ¶Non ouo: non coitu eas procreari scribit Aristo. Dictę anguillę q̃ specie anguẽ repręsentẽt. Var. Ex parte a similibus aliqua rebus sunt translata: vt anguilla & lingula.

Anhelo. as. pe. pro. ex am & halo. m. in n. mutata: fcat anxie halo. Unde & pro ardẽter cupio per trãslationem poni cõsuenit. Aug. Ibat spirãs: & anhelans cędes.

Anhelitus. us. pe. cor. ipse spiritus anxie actus.

Anhelus. a. um. pe. pro. Clerg. Et senibus medicantur anhelis. Ambro. Anhelo cruciabatur spiritu.

Anhelator, qui id vitij patitur. ¶Pli. lib. xxij. Anhelatoribus & in tussi vetusta: cum porro ex aceto datur.

Aniceti ab aliquibus anisum dicitur: genus obsonij. Græci enĩ ἀνίκητον inuictum: & inuincibilem dicũt.

Aniciana inter pyrorum genera reponuntur.

Animus & anima in hoc differũt: q̃ anima sit vitę. In hoie autẽ quattuor animas esse constat. Vitalem. s. quę & in vermibus est: qui tñ mouẽtur. Sensualẽ: vt in brutis animalibus: in qbus est sensus & timoris: & gaudij. Intellectualẽ: quę est in hoĩbus tãtũ: qui & cogitare: & iudicare possunt. Et quę infra oẽs est physicã: hoc est naturalẽ: vt ea quę est in arboribus & herbis. Quę etsi non monẽtur: vitã tamẽ habẽt: cum nascant crescãt & pereãt. Animus ꝓsilij. Licet hęc a poetis plerũq; abusiue vsurpent. Aug. Animus est substãtia quędã rõnis particeps: regẽdo corpori accõmodata. Cic. li. j. Tus. sic differit. Animũ autẽ alij aiam etiã fere nri declarant noiari. Ita & agere aiam: & efflare animã dicimus. Et animos: & bene animatos: & ex animi sentẽtia. Ipse autẽ animus ab ania est dictus. Scicndũ tamẽ est q̃ animus pro aia plerũq; sumit: vt apud eundẽ in Lato. Qui fi in hoc erro: q̃ animos imortales credam: libenter erro. Et iterũ. Sic mihi persuasi: sic sentio cũ tanta celeritate animorũ &c. Eius contrariũ est inanimis: qui ania caret. Similiter exanimus: siue exanimis. Semianim⁹: qui semiuiuus est. Sumit pro ingenio siue intellectu. Sal. Ois hoies patres Con. qui de rebus dubijs cõsultãt: ab oĩi odio: amicitia: ira atq; miserícordia vacuos esse decet: haud facile animus verũ prouidet: vbi illa officiũt: neq; quisq; oĩm libidini simul & vsui paruit. Ubi eĩ intẽderis ingeniũ: valet. Si libido possidet & dominat: animus nil valet. Aliquãdo pro volũtate siue affectu & delectatiõe: vt apud eundẽ. Ita semper imperium ad optimũ quẽq; animus bono trãsferẽ. ¶Plau. in Epid. Captiuã adolescentulã de prędа mercat⁹ est. Quid ego ex te audio? hoc qđ fabulor. Cur eã emerit? Animi causa. Quot ille anios habet. Var. lib. iij. de re rus. Dic illud alterũ genus ornithonis: qui animi causa cõstitutus a te sub casino ferẽ. Hinc fit vnanimis: qui vnius est animi. i. volũtatis. Quãdoq; pro spiritu: siue flatu ac vẽto. Lact. lib. de opi. Alij sanguinẽ aiam esse dixerũt: alij ignem: alij ventũ. Unde aia vel animus nomẽ accepit: q̃ græce ventus ἀνεμος dicit. Lic. lib. j. Tus. Si anima animus est: fortasse dissipabit. i. ventus. Et iterũ. Siue illi animi sint aniales. i. spirituales. Terẽt. in Adel. Animũ recipe: id est spiritũ siue flatũ recupera: seu quiesce. Mõnunq; pro ira. Unde illud. ¶Pone animos & pulsus abi. Sed rectius de anima dicitur. ¶Plin. Ergo & hęc animi asperitas: siue potius anię dulciore succo mitigatur. Interdũ pro memoria. Virgil. Omnia fert ętas animũ quoq;. Sępe etiã pro fortitudine. vnde animosus magnanim⁹ & pusillanimus. De anima vero & a qua animat corpus: & a qua anim⁹ esse dicitur. Sallusti. At nobis est: domi inopia: foris ęs alienũ: mala res: spes multo asperior: deniq; qd reliqui habemus pręter miserã animam. Juuena. Jnunc & ven

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tis animā cōmitte: dolato Confisus ligno: digitis a mor/te remotis. Quattuor aut septem si sit latissima teda. Si/militer anima ponitur pro mēte: id est pro animo. ¶Macro. Tunc eñ anima libera est: & nulla corporis contagione impedita. ¶Aliquādo ponit pro vento: siue spiritu aut fla/tu & oris odore. Uergilius. Quātum ignes animeq; va/lent. ¶Horati. Impellūt animę litora Thracię. ¶Plaut. in Asin. Dic amabo an fetet anima vxoris tuę: Uergi. Ani/mas & olentia ¶Medi Ora fouent illo. Græci animā ψυχὴν vocant quasi ἀναψυχὴν qp respirando refrigeret. Causa eñ corporis viuēdi est respirandi: & refricandi vim ex hi/bens: vel quasi φυσικὴν. qp scilicet physim: id est naturā. Auctor: ¶Plutar. in Cratillo. Origen. in libro pe iarchon. Terenti. ¶Hoc vbi audiui ad fores suspenso gradu placi/de ire perrexi. Accessi. astiti: animā compressi: aurgin ad/moui. ¶Plaut. ¶Ne quid emittat animę dormiens. Et ani/ma capitur pro fra. ¶Plaut. Animā comprime. ¶Hinc ani/mosus & animatus: pro iracūdo. Sumitur & pro aqua. Idem. ¶Ni ego illi puteo si occepso animā omnē intertra/xero. Uarro posuit animā pro somno. Et phrygias au/dire animas. Uerg. pro ipso hoie. Ite ait: egregias anias quę sanguine nobis ¶Hanc patriā peperere suo.

Animula diminutiuū ab anima. Seru. Sulp. In vni/us mulierculę animula iactura facta est.

Animal ab anima est: & substātia animata: sensibilis.

Animalis & hoc animale: qō est ex animali: siue qō ha/bet animā. Cūm veteres anīales deos dixerūt: qui de ani/malibus essent facti. Ut penates. Et aialis dicit spiritua/lis. Cic. li. Tus. Siue illi animi sint anīales. ¶Huius cōtra/riū est exanialis: qui nō est animal: vt quod sine ania est. ¶Plau. in Bac. Nā neq; Bellona mihi vnq; neq; ¶Mars creduit: ni illū exanimalem faxo: nitue e, hęredem fecero vitę suę. ¶Hinc animalitas pro ipsa animalis essentia.

Animalis hostia dicebat: vbi anima sacrificabatur.

Animās generis ſęmi. & aliquādo neutri. Cic. de natu. Animātium alię corpis tectę: alię villis vestitę. Et signifi/cat: quod habet animā: sicut quādo est adiectiuū. Cice. lib. iiij. ad Heren. Sed inuētio similiū facilis erit: si quis res sibi oīes animātes: & inanimātes: mutas & eloquen tes. Differūt inter se animātia & animalia. Nā animātia superiorē tenent locū: & animalia sub se habent: atq; cō/plectūtur: tanq; genus speciē. Sunt eñ quędā quę ani/mam habēt: nec sunt animalia. Sed animātia sicuti satis & arbustis animā alentē ineſſe tradūt: quā philosophi re centiores vegetatiuā appellant. Itaq; viuere & mori illa dicimus: nec anialia tū: sed animantia nuncupantur. Ut docet Sene. li. viij. epistolarū moralium. Interdū tamen animātia dicūtur animalia. Unde dicimus Animātium tria esse genera. Terrenum: volatile: & aquatile.

Animosus habens in se vehementiā animi: siue qui est elati spiritus. Oui. ¶Pyrrhus achilleides animosus imagi/ne patris. Cice. in Cato. Ex quo fit: vt animosi: etiā sene/ctus sit q; adolescētia. Et animosus dicit iracundus. Uer. Quos animosi Euri assidue franguntq; feruntq;. Et ea pars animę in qua irę sedes est: vocatur animosa.

Animulus dimi. ¶Plau. ¶Mi animule: mi olympio.

Animo. as. fortē reddo: delibero: & q̄si animū induco: siue animū incito. Et sic ab animus descēdit. Claud. li. iij. Qualis pestiferas aiare ad prælia taxos Torua ¶Megera ruit. ¶Hiero. ad Eusto. Sic ordinata: sic rationi cōsonia mādata soror: ibus pferas: vt etiā deprauatę superbię mē tes animētur ad obedientię semitas. ¶Macro. Aniati sunt ergo veteres ad faciendā discretionē. Aliquādo aiare est aiam inducere: & viuificare. Tūcq; ab aia: siue ab aio cū pro aia capit fit. Lact. li. j. Ad incōueniēs est deo: qui ver⁹ pater est: per quē sumus. Et cuius toti sumus: a quo fin/gimur: animamur: & illuminamur. Colu. lib. ix. Diebus quibus animātur ouę: & in speciē volucrū conformant. Inde fit animatus & inanimatus. Cic. lib. ij. ofii. ¶Partim (inquit) sunt inaniata: vt aurū & argentū. ¶Participium tamē pręsentis tęporis animās: sicut paulo antedictum est: significat quod habet animā. Ut apud eundem lib. j. offici. ¶Principio generi animātium oīi a natura tribuū est: vt se: vitam: corpusq; tueātur. ¶Huius verbi compositum: & contrariū est exanimo: quod est anima priuo.

Animatus etiā ab animo fit: sicut a tunica tunicatus: a galea galeatus: cū animus sumit p volūtate. Cic. D. Bru. Ita parat⁹: seu aiatus esse debes: vt nihil facias: nisi iu/sus. i. e. ā voluntatē habere debes. Aliqñ aniatus & irat⁹. Idē. Ego vero nihil ita aniato hoie inyserius dicerē.

Animitus quemadmodum oculitus: & medulitus.

Aniaduerto. i. aim illuc verto: & est sensus in illud: qō fit intēdo: cogito: intueo: cōsydero. ¶Hier. in li. iij. Pr: Ani/maduertite q̄t occasiones querat. ¶Plau. Aniaduerte ho minē subalbidū. Cic. li. j. de di. Experrecta nutrix aniad uertit dormientē circūplicatū serpētis amplexu. Aliquā/do aiaduertere ſcat punire: oppugnare: ꝑberare: iram exercere. Sed cum actō mediātē in. Ut aniaduersum in quos dā ingt. Suet. Inde aniaduersiones dictę: & aniad/uersi ipsi puniti. ¶Paul. Corpora aniaduersorū qbuslibet peremūtibus ad sepulturā danda. ¶Plau. Is cū in herum aiaduertisset grauius. i. irā cōuertisset. Ter. in An. aliter posuit. Ea p mū aniaduertēda iniuria est. i. castiganda & vindicāda. ¶Hinc aniaduersio. Qō modo cōsyderationē: modo punitionē significat. Et aniaduerso: punitor. ¶Pul. Exponā breuiter: quod animaduerso: meus fecit.

Ania ¶Romana mulier: quę cū eam ꝓpinquus mone/ret: vt alteri viro nuberet. Ese eñ ei & ętatē integrā: & fa ciem bonā. Il equaq; hoc facia: inquit. Si eñ virum bo cū inuenero: vt ante habui: nolo timere ne perdā. Si ma lum: quid necesse est post bonū pessimū sustinere?

Anio. anienis. pe. produ. nomē fluuii in agro Tyburti/no: qui e sublimi in vallē subiectā præceps fertur. ¶Horat. Et præceps Anio: & Tyburti luc⁹. ¶Hinc amenus. a. um. ¶Proper. Siue aniena tuos tinxerit vnda pedes. Anieni nomē indidit Amus rex ¶Hetruscorū. Qui insequens Le/thegum filię raptorē: cum eum assequi non posset: in flu/uium insiliit: ibiq; extinctus: vt anio vocaret: effecit.

Anisum de quo ¶Plinius. Anisū a ¶Pythagora inter pau ca laudat siue crudū: siue decoctū. Item viride: siccum: oīibus quę condūtur: quęq; intingūtur desyderatum. Fœtorem tollit manducatū: mox vino colluū vultum in/nio: em præstat. Appetentiam ciborum facit. Idem. Ani/sum liguſtici vicem præstat in condimentis.

Annito: pe. produ. contra nito: opitulor. Sal. ¶Postea ¶Piso in citeriore ¶Hispaniā questo: propęto: missus est: annitēte Crasso: qui eum infestū inimicū Cn. ¶Pompeio nonerat. Et anniti est valde: siue intentius niti: & conari: incūbere ad aliquid agendū. Cic. in Lel. Sic natura soli/tariū nihil amat: semperq; ad aliud tanq; ad minicului an nititur: quod in amicissimo quoq; dulcissimum est.

Annascor: inxta nascor. Uelli. Dentes quoq; & in septē primis mensibus: & septenos ex vtraq; parte gigni: & ca/dere annis septimis: & geminos annasci annis fere & bis septenis. ¶Hinc agnatus & agnatio. In qbus subtrahit n

Annoto. as. pe. co:. (quę pro d. ponerēt: & ponit g. iuxta: siue ad aliquid noto: intitulo: signo. Lactant. lib. v. Et ausus est libros suos nefarios: ac dei hostes annotare

Annus a circuitu tęporis cum veteres ām: pro circum ponāt: & nare fluere. Ser. ab anulo dici existimat: qp in se redeat: quasi annulus. Uer. Atq; in se sua per uestigia vol/uitur annus. Sed tunc Virgilius περιφρασικῶς exprimit ἐνιαυτὸν. ¶Iam mēsibus in se incurrentibus volvitur. Sol eñ per duodecim Zodiaci signa excurrēs annum conficit. Unde apud Aegyptios ante inuētas literas dra cone picto: suam mordente caudam: qui in se curreret: indicabat. Alii ab annouatione deriuant ab ἀνὰ & νέος Renuo: quia semper renouatur. Alij a græco ἔτος. Un/de apud nos dicimus triennium: illi τριετηρὶς. Est autem triplex annus: Lunaris. xxx. dies habēs. Solstitialis: qui

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

duodecim cõtinet mẽses. Qui dicitur solis anfractus: cũ peractis. cccl.v. diebus ⁊ quadrante ad eadẽ syderũ loca redit Qui etiã annus vertens dicit. Et magnus annꝰ quẽ esse voluerũt omnibus planetis in eundẽ locũ recurrentibus. Et hoc fit ẽm Cice. ad Hortẽsium post annos duodecies mille nongẽtos gnãgintaq̃ttuor solstitiales.

Annus Saturni a quibusdã dicit qui est quadraginta annorũ. Annus Arcadũ trimestris fuit. Egyptij lunę senio annũ terminabant: apud quos etiã singula mil. a annorum quidam viriſſe produntur.

Anna dea ab annis quibus prẽsidebat vocata est: ⁊ illi mẽse Martio priuatim ⁊ publice sacrificabãt: quo eis annare ⁊ perennare liceret. Fuit eñ Beli filia: soror Didonis. Quę postq̃ mortuã sororẽ vidit: ⁊ Carthaginẽ ab Iarba Getulorũ rege occupatã: relicta sede patria: ad Battũ regem: qui .lx. liꝫ infãlę imperabat: cursum arripuit. A quo iure veteris hospitij benigne suscepta: duos ⁊ vltra annos ibi mansit. Sed cum Pigmalione fratrem iam cum armis aduẽtare didicisset. Battus veritꝰ potẽtiã illius: Annã vt inde abiret hortatus est. Mox igitur mare ingressa: dum Lamerã nauigare contenderet: vi tẽpestatis acta: in Laurentẽ oꝛã peruenit: vbi iam Eneas pactis rebus: ⁊ ducta Vxore Lauinia: impabat. Hic tum forte solo Achate comitatꝰ in littore nudis pedibꝰ deambulabat. Qui cũ errãtẽ Annã aspexisset: ⁊ vix sibi persuadere posset eã esse: tandẽ agnitã cõpellat. Timuit illa principio: sororis casum ante oculos ponẽs: postea vo ab illo benigne inuitata: in regiã cum eo profecta est. Cui mox Lauinia amorẽ cõiugis suspectũ habẽs tẽdere insidias cepit. Sed Anna i somnis a Didone monita: vt infestã domũ relinqueret: statim per fenestrã exilijt. Cũq̃ citato cursu ad Numicij amnẽ peruenisset: in eũ se prẽcipitẽ dedit. Orta deinde luce magno clamore eã queritãtes: per Laurentẽ agrũ proficiscunt: apparẽt vestigia pedũ vsq̃ ad Numicij amnẽ: vltra nihil videt. Quod dum admirandis secũ animis volutãt: ipa loqui visa est. Placidi sum nympha Numici flumne perenne latens. Anna perenna vocor. Quapropter leti conuiuia celebrarunt: eam pro dea venerantes: quem ritus postea longissimo tempore seruarunt.

Annales dicuntur res gestę quę de anno in annum in historias rediguntur: nostriq; tẽporis esse possunt. Unde Tergi. Et vacet annales nostrorũ audire laborũ. Historia res gestas narrat: ⁊ ab etatis nostrę memoria remotas. Cic. lib. ij. de oꝛa. Erat eñ historia nil aliud: nisi annalium confectio. Gel. sic habet Recte annales historia: appellaueris. Sed non cõtinuo quicquid historia fuerit annales appellare possis. Sunt enim vtreq; rerũ gestarum narratio. Earũ tamẽ proprie rerũ sit historia: quibꝰ gerendis interfuit is qui narret. Annales vo cum res gestę pluriũ annorũ seruato cuiusq; anni ordine memorię traduntur. Cum autem non per annos: sed per dies singulos res gestę scribũtur: diariũ vocatur.

Annalis ⁊ hoc annale: quod ad annos pertinet. Unde legẽ annalẽ dixerũt: quę prescribebat legitimã ad petendum magistratũ etatem. Cice lib de legibus. Ciuitatem annali lege seruanto. Dicit ⁊ tẽpus annale quod est anni. Clar. Et quoniã tẽpoꝛa duoꝝ generũ sunt: vnũ annale quod sol circuitu suo finit. Alterũ menstruũ: quod luna circumiens comprehendit.

Annarus a. um idẽ qđ annalis: vt lex annaria ab antiquis dicebat qua finiunt ãni magistratꝰ capiẽdi: vt in

Annilis ⁊ hoc annile pe. pro. ꝺ: q̃si senili (quit Festus. lis ⁊ etate grãdi. Lol. li. j. Darẽtẽ omniũ terrã: sicut mulierem sexũ etate annili iã cõfectaq; p generãdis esse fẽti bus inhabilẽ. Anilis vo p simplex n ab anu vetula fit.

Anicularis ⁊ hoc anicular: idem est quod anilis. Augu. Delirare tibi videoꝛ auare cum hęc loquoꝛ: anicularia tibi videntur hęc verba.

Anniculus a. um. quod est vnius anni: vt annicul⁹ puer: annicula puella: anniculũ iumentũ. Hec de animalibus tñ: sed etiã de inanimatis: vt anniculi vini. Plin. lib. xiij. Ergo plantaria instituunt: anniculasq; tranferunt: ⁊ iterũ bimas. De pueris tñ magis dicit per diminutiuũ. Ut bimul⁹ puer: q; intra hos annos adhuc par

Annu⁹ a. um. quod vnius anni spatio contiuus est. netur. Sicut diurnus quod diei. Annuũ quoq; dicimus quod fit singulis annis. Tergi. Atq; annua magnę Sacra refer Cereri. Annua absolute dicuntur alimenta in singulos annos. Iuue. Sunt quę toꝛtoribus annua prębent. Ulp. Si cui ãnuũ fuerit legatũ relictũ sine adiectione sũmę: id videri relictũ. Sue. de Tyberio. Peculio cõcesso a prępbitisq; ãnuis fraudauit p spẽm publici iuris

Anniuersari⁹ a. ũ. qđ singulis vertẽtib⁹ annis fieri solet.

Annuatim aduerbiũ ab anno. Pli. lib ij Hiero. teste: qui tradit singula milia talentũ annuatim turris pensitasse Arabes regibus Persarũ.

Anniuersarius a. um. qđ singulis annis statutis tẽporibus reuertit: sicuti sacra anniuersaria. Scribit Val. Q; Antipater Sidonius poeta omnibus annis vno die natali tãtũ coꝛripiebat febꝛe. Sue. de Aug. Quasdã ⁊ anniuersarias: ac certo tẽpoꝛe recurrẽtes experiebatur.

Anniuersalis ⁊ hoc anniuersale: anni circulus.

Annosus a. um. qđ est vetustũ: quasi multoꝝ annoꝝ.

Anno as. annum ago. a quo fit compositũ perenno: quod significat annum perficio.

Annona ng pe. proꝛ. ab anno inclinari videt Et est prouentus frugũ vnius anni quasi alimonia non frumenti solũ: sed etiã aliarũ rerũ. Col. lib. ix. Uel lactis annona permittit. Ebusiue tamẽ pro ipso victu capit. Cice. lib. ij. de diui. Butarã annonã in macello carioꝛe foꝛe. Annonam etiã veteres menstruã vel annuã mercedem: ac stipendiũ nominauerũt. Uege de re mili Toꝛques aureus solidę virtutis prẽmiũ: quem qui meruisset: prẽter laudẽ duplas consequebat annonas. Hinc annonaria proui sio ⁊ annonarię leges dictę sunt.

Anus us. genc. fg. ⁊ prima coꝛ. vetula dicit ab annoꝝ multitudine vocata: Cum antiqui consonantẽ nõ gemi narent. Uel ab α ⁊ νοῦς sensus: vel intellectus: ab νοέω intelligo: inde νόος ⁊ p syngresin νοῦς qp iã fit fine sensu. Hinc fit anil ⁊ l anile qđ est anus vel qđ ad anũ ptinet.

Anicula dimi. p vetula. Dicit ⁊ ancilla: vt docet Clar.

Anus ni. ge. masc. ⁊ prima pro pars posterio: verenda. Quo nomine dictus est ⁊ fluuius quidam.

Annulus per duplex nn: parnus annus dicitur: per simplex alio significat. s. paruas nates: ⁊ ornamẽtũ digitoꝝ.

Anulus pro digitoꝝ ornamento a circuitu vocatꝰ est: siue a rotũditate: quasi annus: Greci a digitis dactilion appellauerũt. A nostris dicit etiã digiti. Plau. in pe. Atq; vt opino: digitos in manibus non habẽt. Quid iam gaincidut cum anulatis auribus. Apud nos prisci vngulũ ⁊ vnguinũ vocabãt. Postea ⁊ nostri ⁊ greci simbolũ dixere. Illam symbolus nota est ⁊ signũ ⁊ annuli militię nostę erant. Condolum quoq; ⁊ condaliũ veteres anulum nũcupauere. Plau. in Tri. In thermopolio condalium es oblitus. Et paulo post. Inter eos ne homines condalium te redipisci postulasse. Mos fuit veterũ gerere anulum in digito finistrę manus: qui est minimo proximus. Causa est: quoniã vt Macrob. scribit: insectis humanis coꝛporibus repertum est neruum quendam tenuissimũ: ab eo digito ad coꝛ hominis peruenire. Et ideo visum veteribus: vt ille digitus anulo tanq̃ coꝛona circũdaret.

Anulus ab anulo.

Anellus diminutiuũ ab anulo. Horati in Ser. Sepe notatus Cũ tribus anellis modo lęua piscus inani Cicero. Cuius imaginẽ nõ modo in tabulis nostri familiares: sed etiã in poculis ⁊ in anellis habebãt.

Anularis ad anulũ pertinẽs. Anulatus anulis plen⁹.

Anomalum pe. coꝛ. ꝺ: inęquale: q; dissimile est ab α sine νόμος lex: quasi extra regulã. Anomalũ etiã dicit aspe-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rũ:variũ.Anomalia:inęqualitas ꝛ grecũ est.ἀνώμαλος.
Anonymũ pe.co:.sine nomine ꝛ obscurũ.Legim⁹ autem populos esse in Aphrica Atlãtes dictos: q sunt anonymi:hoc est sine p:opꝛijs nominibus qui in vniuersum Atlãtes tm̃ vocitanť.Sic semper per ypsilon in pe.ὄνυμα vertitur:vt Hieronymus.
Anophytus penul.co:re.latine dicitur desuper nat⁹. Ab ἄνω καὶ φύω ὄθεν τό φυτόν.
Anodyna vocanť quę leuationẽ doloꝛis somnũ accersendo moliunť.Ab α priuatiua ꝛ ὠδύνη dolo: pariendi. Sed interponiť ν ne collidanť vocales:vt reeo:redeo.
Annibal nomẽ viri Carthaginensis in re militari p̃stãtissimi.Qui cũ minor .xxv. annis esset Imperato: electꝰ Hispaniã bello subegit.Alpes transiuit:quę inuię videbantur.Romanoꝝ duces tribꝰ plijs vicit. Romanosq; maxima clade apud Cãnas affecit.Gręce tamẽ dicitur. ἀννίβας ἀννίβου.
Anquirere circumquęrere est.
Anquina pe.p.funis nauis:q̃ ad malũ antẽna cõstringitur.De qua Linna.Atq; angna regat stabilẽ fortissi/
Anquiromachus penul.co:.genus naui/ (ma cursu. gij dictus:q celeritate sui anchoꝛis ꝛ instrumentis reliquis nauium vehendi sit aptus.
Ansa vasis auris vtrinq; ꝓminẽs:q̃ scz manibꝰ teneri solet.Virgi.Et grauis attrita pẽdebat cantharus ansa. Ponitur quandoq; pro fibula:seu fixula quę calceis insuitur.Tibul.Ansaq; cõpꝛessos alligat arta pedes.
Ansula diminutiuũ ab ansa,quo vsus est Augu. lib. viij. confe.pro anulo:quo fiunt catenę:licet per translationem.Ex voluntate(inquit) peruersa facta est libido. Et dum seruitur libidini facta est consuetudo. Et dum consuetudini non resistitur:facta est necessitas.Quibus quasi ansulis quibusdã sibimet innexis:vnde catenã appellaui:tenebat me obstrictũ dura seruitute.
Ansanctus dicitur omni ex parte sanctus.
Anser:ocha ab anatando: auis est quę nocturnas excubias celebꝛat.Vigilias eñ suas cantus assiduitate testatur. Hinc Anserinus na.nũ.Pli.Tubera:ꝛ quęcunq; emolliri opus sit:efficacissime anserino adipe curanť.
Antachates :que pro achate est myrrham redolens:ꝛ ob id mulieribus grata.
Antandros Phrygię vbs ad meridiẽ posita:quã habitauere Leleges finitimi Cilicibꝰ: Aborigenes olim cũ habitarent Acarnaniam:a duce Lelege Leleges appellati sunt.Et ab eiꝰ nepote Teleboo Teloboi.Hi migrauerũt in Asiã ꝛ dicti fuere Lares. Sed de hoc latius in dictiõe Leleges. De hac Virgi.Classemq; sub ipsa.Antandro.Antandrũ ꝓ saxũ magis q̃ insula inter Tenedũ ꝛ Chiũ:q̃ Aegeus sinꝰ pandiť a dextra nauigãtibus.
Antacites pe.co:.amnis Asię:a q̃ pisces antacei salsamentũ nobile.Importanť antacei ꝛ ex Borysthene: vt
Ante:modo aduerbiũ:modo ꝓpoſi (ingt Herodotꝰ. tio est.Aduerbiũ:qñ nulli deseruit casui: ꝛ significat antea.Virgi.Ante leues ergo pascent in ęthere cerui.Hoc eñ accidit multis ꝓpositionibus. Nec mirũ quando ad uerbijs etiã quibusdaz liceat vim ꝓpositionis assumere. Vt pridie calẽdas:pridie nonas. Itaq; apud:circũ:ante: post:ꝛ reliquę tũc prępositiões iure appellanť:quãdo casibus adiunctę transitionẽ facere ostẽdunť:quod est pro ꝓpriũ ipsaz.Quãdo ꝓ sine casibus sunt:aduerbia.Sed cum est ꝓpositio separari ꝛ cõponi solet.Separata quãdoq; personã:quãdoq; locũ:quãdoq; tẽpꝰ denotat. Ut ante ora parentũ:ante templũ:ante duos annos. Cõposita plerũq; significat:ꝛ cõponitur cũ dictione incipiente a c.Ut antecapio e:vt anteeo.i:vt anteſero.g:vt antegradior.l:vt antelucanꝰ.p:vt añpono.s vt antesto.Ab añ fiunt derivatiua.Antiq̃:antiquꝰ:antes:antẽna:ꝛ hinc.
Anti ꝓpositio greca q̃ in cõpositiõe plerũq; cõtradicit: ꝛ aliqñ significat re.ꝛ aliqñ ꝓ.Extra cõpositionẽ ꝯstruitur apud eos cũ genitiuo.Et tũc apud nos significat ꝓ.

Anterius:antehac:ꝛ ab hoc tempoꝛe. Fit enim ab ante.Sicut a post posterius.Et a sub subterius :quo vsus est Begotius.Sidonius ad Domitiũ. Quę nam potissimum anterius e aulibus nostris culina fumaret.
Ante alios: sup alios:plꝰ alijs:prꝰ alijs:vl pter alios.
Anteambulo as.vide in dictione Ambulo.
Antarcticus penulti.co:re.quartus circulus cęli eo q̃ contrarius sit circulo quez arcticon nominamus. A nostris dicitur polus meridionalis.
Antę arum.tm̃ pluraliter:ostio:um latera dicuntur :a quibus antipagmenta.
Antea aduerbiũ eiusdẽ significatiõis cũ ante.Cõponiť ex ante ꝛ ea:vt ostẽdit Priscia.q̃uis tm̃ tps denotet.
Anteeo is.tam dativo q̃ accusativo iungitur:ꝛ significat ante vado:pręcello.Plau.in Amphi. Virtus omnibus rebus anteit.Sallu.in Jugur. Et cum omnis gloria anteiret:omnibus tamen charus erat.
Antęos apud nos idem est quod cõtrarius. Proprijũ nomen gigantis terrę filij magno ac procero coꝛpoꝛe in Libya apud Lixũ oppidũ: a flumine Mauritanię eiusdem nominis ita vocatũ.Qui locus Antęi regia dicitur roboꝛe ac fortitudine nemini cedentis. Quotiens mẽbꝛa laboꝛe defecta essent:tactu terrę recreabanť:quem Hercules palęstra pectoꝛi astrictũ expirare coegit.
Antariũ:bellũ quod ante vꝛbem geritur.
Antecapio is.pũenio:anticipo.Sal.Consul optimũ factu ratus:nocte:q̃ ipstabat:añcapere:ne qd spatio no
Antecedo pe.pro.pręcedo:anteuado Et con/uarek. struitur tam cũ accusativo q̃ cum dativo.Decius Brutus Ciceroni.Biduo me Antoniꝰ antecessit itinere:multo maioꝛa fugiens:q̃ ego sequens.Cice. pro Archia.Celeriter antecellere omnibus ingenijs contigit.
Antecello:idem est quod pręcello.Cice.pro Cornelio Qui eloquentia ceteris antecellis.
Antecęniũ :cibus q añ cęnã sumiť.Vulgo merẽda.
Anteſero pe.co:.antepono.Cice. Cecinnę. Cũ vel inquissimã pacẽ iustissimo bello anteferrẽ. Ambro. Fuit sapientię deo credere nec filij gratiã anteferre authoꝛis p/
Antefixa dicunť quę ex opere figulino:sub te (cepto. ctis affiguntur sub stillicidio.
Antegradio:antenado .Cice.Quicquid est quod deceat:id est apparet cum antegressa est honestas.
Antegerio:veteres pro valde ꝛ pro statim vtebantur: quasi anteq̃ res gereretur.
Antegenitus:primogenitus.
Ante hac non modo significat ante hoc :vt Teren. in And.Mã qđ antehac fecit:nihil ad me attinet .i. añ hoc tps:siue hacten⁹:vel vsq; modo.Sed etiã ante illud tps. Sicut posthac non tm̃ post hoc:vez etiã post illud tps. Sal.Sic erat accẽsa libidine:vt sępius peteret viros q̃ peteretur:sed ea spe antehac fidẽ perdiderat.
Antilena qua pectus iumenti cingitur. Sicut pestilena quę sub cauda ponitur.
Anteloquoꝛ:prius loquoꝛ.A quo antiloquiũ primꝰ in dicẽdo locus:siue prioꝛ locutio.Macro. Hic assensi oẽs prętextato anteloquiũ detulerunt.
Anteluco cas.siue anteluco: penul.pro.significat ante lucem vigilo.
Antelucanus a.um.quod est ante lucẽ.Cice.Catoni. Ex antelucano tempoꝛe vsq; ad hoꝛam diei decimam magna multitudine hostium occisa. Idem cõtra Catil.Quoꝝ omnis industria vitę ꝛ vigilandi laboꝛ in antelucanis cęnis exprimitur.
Antelucani vẽti q aut ex fluminibus:aut ex aliquo si/
Antica.vide in dictione Postica. (nu ferunť.
Anticatones dicti sunt duo libꝛi:quos Cęsar ꝛtra Catonẽ scripsit.Suet.Reliquit ꝛ de analogia duos libꝛos ꝛ anticatones totidem. Nomẽ est cõpositũ ex gręco ꝛ latino.Nam vt Quintilia.inquit.Ex peregrino ꝛ nostro cõponũtur dictiones.Ut epitogiũ:ꝛ anticato.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Antemalorũ:hyphen est.i.subunio: q: sub vno accentu duę dictiones proferunt. Est enim vnitas quasi cõpositio. Nam significat præteritorũ malorũ.

Antemon pe.pro.velũ quod potest facilius obliquari:quo nautę in fũmo tẽpestatis discrimine vtunt.

Antemne:cum in ante n:vbs ante amnẽ dicta q eas amnis præterfluat. De qua Virgi. lib.vij. Antemnę Tegmina tuta cauant capitum.

Antenor Troianus fuit patriã prodidisse existimatus: quia t legatos qui propter Helenam venerant:suscepit hospitio:t Ulyssem habitu falso cognitũ :nõ indicauit. Hic Venetiam venit:vbemq; in ea condidit Antenorea/am primo dictã:a qua Antenoridę vocitati. Postea Patauium:deinde Paduam.

Antenna per duplex nn: lignũ per trãsuersum in malo positũ:in quo velũ alligatur:a circum tenendo dicta. Dli.lib.j. Non antennas solũ:verũ ipsa nauigia contorta frangẽs. Herottus tamẽ per in t n scribendũ innuit dicens:dictũ q ante se habeat amnẽ:quemadmodũ interamna dicta est vbs Umbrię: q inter amnes posita. Virgi. Cornua velata cum obuertimus antemnarũ. Ante oculos minus est q; coram. Nam coã proximitatẽ significat. Ante oculos potest etiã longe intelligi. Terẽ in Eunu. Quę mihi ante oculos coã.

Antę lapides sunt qui vtrũq; latus ostij muniũt. Alio nomine parastadę authore Victruuio.

Anterminum:id est circum terminum.

Antes nomen ab ante deductũ. Quo significant eminentes lapides:siue vltimę columnę quadratę: quibus sustinet fabrica. Hinc dicti uidẽtur antiani magistratus in vrbibus:qui semestrem magistratũ exercent:qui velut antes colũnę totius vrbis onere incũbente eã sustinent. Ad quam etymologiã etiã extremos ordines vinearum possumus trahere:qui antestant. Virgi. lib.ij. Georg. Jã canit extremos effętus vinito: antes. Alij macerias accipiunt:quibus vineta clauduntur:quę fiunt de ficcis lapidibus. Sic dictę a lapidibus eminentioribus qui interponuntur ad macẽriam sustentandam.

Antepono is.pręfero. Cicero in Lel. Ut amicitiã omnibus rebus anteponatis.

Antesignanus:signorum:hoc est vexillorũ propugnator:siue defensor. Nam signũ pro vexillo ponitur. Liui. lib.iij. Signa nunc resistentia deseruntur ab antesignanis:nunc inter suos manipulos recipiũtur. Signifer est qui vexillũ defert. Ideo Liui. ibi non solũ de antesignanis:sed signifero ita loquitur. Ita primo statim prælio cũ dictator equitatu imisso antesignanos hostiũ turbasset legionũ inde signa inferri prope iussit:signiferũq; ex suis vnum cunctantem occidit.

Anterotas nõnulli dicunt quasi mutuos amores.

Antesto as.cũ dativo cõstruitur. Gel. lib.ix. Qui t viribus t magnitudine t adolescẽtia simulq; virtute ceteri: antestabat.i.antecellebat. Sed hoc per trãslationẽ. Nã pprie significat sicut sonat. Unde antistes t antistitor.

Antistes itis ex ante t sto. tam sẽmi.q; masc.ge. qui in aliqua re excellit. Ut si dicamus Cicero eloquentię antistes:quasi ante stans princeps. Vale. maxi. li.j. Me deę vetustis ritibus pgrita deesset antistes. Liui. li.j. Poticij ab Euandro edocti antistes sacri.

Antistitor pe.cor.quasi antestator. Col. lib.iiij. Neq; eñ singulis totidẽ antistitores possit dare qui obseruẽt: qq; præcipiant ne acerbę uuę demetantur.

Antesto:aris.ante iudicem statuo.

Antepagmenta sunt valuaz ornamẽta: q ante valuas appinganf.i.affiganf:vel q appinganf antis.

Anexpectatũ tota vna dictio aduerbiũ. Et significat anteq; expectaretur eius aduẽtus. Virgi. lib.iiij. Georg. Anteexpectatũ positis stat in agmine castris.

Anteuenio:uenio. Salu. in Jug. Ac per tramites occultos exercitũ Metelli anteuenit. Plau. in Tri. dativo iunxit p.ora. venio. Tẽpori huic hodie anteuenf.

Anteuorta dea est romanorũ q pręterita nosset.

Anteuerto:pręcedo:uenio:anticipo. Cice. in Lel. Jã ipm cũ tecũ agere conarer:Fannius anteuertit.i.pręfat⁹ est. Amb. ad Simplicianũ. Ita mẽs boni speculatrix cõsiliorũ suorũ est:priusq; examinat quid decorũ atq; honestum. Iniquitas vo opere cogitatiõnẽ anteuertit.

Anteurbanus a.um.quod est vrbi propinquũ. Unde anteurbana prędia dicuntur vrbi propinqua.

Anthedon mespili arboris gen⁹. Huic pomũ min⁹ cęteris:sed odore pstãti⁹ :t qđ diuti⁹ seruef. Flos amygdalę:foliũ magna ea parte fessum q anteq; decidat rubescit vehemẽter. Nõ fuit in Italia hęc arbor Catonis tpe.

Antherices Balsami genus:tenui t capillacea coma Antherices enim Aristę dicuntur.

Anticanis Sydus qui t pcion a grecis dicit: qđ ante maiorem canẽ oriatur. Ita dictus hic in lacteo circulo defixis pedibus equinoctialem circulũ tangit:spectat occasum:vt inter geminos t cancr cõstitutus. Occidit exortu capricorni: exorit cũ leone:cõstat tribus in totum stellis. Cice. Anticanẽ procion grato qui noie ferf.

Anticipo as.penul.corre.ante capio:pręuenio:vt est illud. Strictio: goos pręcesserat aura iugales. Aestiuũ suadens anticipare diem.

Antię sunt mulieb̃res capilli in fronte dimissi :q ante faciem siti sint.

Antia vor: fuit Pręti argiuorũ regis Albantis filij.

Antia lex dicebat:quã Antius Restio tulit. Quę licet optima esset:luxurię tamẽ obstinatiõe nullo abrogante obliterata est. Propẽ qđ Restionẽ ipm tradũt q̃diu postea vixit foris nõ cęnasse:, ne legẽ a se latã pteri videret.

Anthinum mel vocatur quod vere factũ est:cũ ex floribus faui construatur: quos greci τὰ ἄνθεα appellant. Mel vo estiuum vocat horeum:q greci omnes fructus estiuos nominant horeos. Quoniã id tempus per excellentiam horam vocant.

Antium:vbs Latij volscorum caput. Romanorũ colonia:dictum q ante alias vbes in ipso littore sita sit ad ociũ:rerũq; vrbanarũ vacationẽ accõmodata. Unde Antiates dicti. Anticyricon genus est herbę similis eri/geronti quę in Antycyra insula crescit.

Antidotũ pe.cor.ex cõtrario datũ remediũ siue medicamentũ quod cõtra venena datur. Nam t ipsa antidota fere venena sunt: vt sit antidotũ quasi venenũ contra venenũ ἐξ ἀντὶ καὶ δίδωμι:id est cõtra t do. Nam contraria cõtrarijs curãtur. Quintilia. lib.vij. Tyrannus suspicatus a medico suo datũ sibi venenũ :toxit eũ. Et cũ id dedisse se negaret:accersit alterũ medicũ. Ille datum ei venenũ dixit:sed se antidotũ daturũ. Dicit t antidot⁹ genere sę. Gel. lib.xiiij. Huius regis Antidotus celebratissima:quę Mitridates vocat. Hiero. cõtra Ruffinũ. Apud medicos quoq; quędã antidotus noxios humores tẽperans:ex amaritudie noiat:q dulcis ostẽdit.

Antidotarius liber in q de antidotis tractatur.

Antidosis::latie retributio. Significat eñ qcqd alicui ex aduerso daf. ἐξ δίδωμι .μ. δώσω. ex do:futur dabo.

Antipathia a latinis tẽperatura.

Antiphus viri pprij:filius Herculei regis Thessalię.

Antipodosis. Item retributio:ex anti t apo quę re indicant t dosis datio. Figura est cum media primis t vltimis conueniunt. Ut vestrum hoc factũ reprehendo. M. C. non meum ac pulcherrimũ quidẽ factũ. Verũ vt dixi non meum:sed vestrum.

Antibacchius:pes bachio contrarius. Cõstat ex duabus longis:t vltima breui:vt natura.

Antigenes pe.cor.nomen pueri rustici.

Antigerio veteres pro valde t statim vtebanf.

Antigonus nomẽ propriũ regis Macedonũ.

Antigonia Troas ipa dicta est:postea Alexandria colonia Romana.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Antilena qua pectus equi aut iumẽti seu alterius animalis cingitur.

Antilochus Nestoris filius maior natu: qui ab Hectore percussus in bello troiano cecidit.

Antilochus per.cor. Nestoris filius Quem in bello troiano Memnon Auroꝛ filius interemit. Unde patris ꝑce motus Achilles: Memnona occidit.

Antigraphium: latine exemplar dicitur.

Antilogia dici potest cõtradictio: refragatio: vl̃ quasi contraria oratio. Antiloquiũ exordiũ.

Antiaxona quasi contra axem posita ἀντι contra ἄξιον axis. Græci ἀντι ἄξονα.

Antimachus per.cor. cum ch. aspirato nomẽ viri: latine cõtra pugnans. Mache em̃ pugnã significat.

Antiquus ꝓprie vetus. Virg. Antiquasq; domos auiũ Deductũ: vt Varro docet. ab ante ꝛ quũ. Quoniã ꝯo q̃ antiquiora sunt: fere meliora esse cõsueuerunt: vt mores: vinum ꝛ similia. Plau. Qui vtuntur vino veteri sapientes puto. Et qui libẽter veteres expectãt fabulas ideo factum est: vt antiqui⁹ quãdoq; ꝓ melius vsurpemus. Cice. in Lel. Hoc quidẽ est ꝓprium amicitię: sed antiquiora ꝛ magis a natura ꝓfecta. Et antiqu⁹ ponit ꝓ nobili ac venerabili. Virgi. Terra antiq̃ potẽs armis. Ab antiqu⁹ fit antiquitas: ꝓ vetustate. Antique ꝛ antiqtus aduerbia.

Antiquarius: rerũ antiquarũ peritus. Juuena. Ignotosq; mihi tenet antiquaria versus. Item antiquarius dicitur qui verba ab vsu remota ꝛ cõmentarios pontificũ ꝛ vetustissima fœdera ꝛ exoletos scrutat̃ authores: vt ex his cõtrahat quę nõ intelligant: vt quẽdã solus scire videatur. Et antiquarius idẽ quod antiqu⁹: ꝛ qui literas antiquas scribit. Aug⁹ super Lucã. Quemadmodũ qui videt literas in codice optime scripto: ꝛ nõ nouit legere laudat quidẽ antiquarij manũ: admirãs apicũ pulchritudinẽ: sed nescit quid sibi velint illi apices.

Antiquo as. euacuo: aboleo: ꝛ ad statum pristinum reuoco Liui. Omniũ rerum causa vobis antiquandas cẽseo istas rogationes. Et antiquare est confirmare. Liui. De plebeo senatu antiquabant.

Antiphates per.cor. nomen ꝓprium regis Lęstrigonũ: de quo Virgi. lib. vij. Et primũ Antiphaten: is em̃ se primus agebat. Dicitur ꝛ Antiphateus.

Antiphona per.pro. non autẽ cor. vox recipꝛoca duob⁹ chꝛis alternatim psallẽtib⁹. Antiphonas græci primi cõposuerunt: ꝛ apud Latinos diu⁹ Amb. instituit. Ex hinc in cũctis regionibus occiduis vsus increbuit. Jdeo aũt penultima est lõga: qm̃ est ω mega ἐξ ἀντὶ καὶ φωνὴ vox contra cõmunẽ vsum. Sic Jacobus. Cõtra ꝯo Ambrosius ꝛ Gregorius de quibus plura essent dicenda.

Antiphrasis per.cor. sermo ꝓ cõtrariũ intelligẽdus. Ut parce q: nemini parcãt. ἀντὶ cõtra φράσις locutio.

Antiphrates gẽmę species: q̃ in lacie decocta: id myr/

Antistrophe ἀντιστροφὴ dicit̃ cum inter (rhę sile facit. coniuncta duo quę inter se pendeant sit alterna cõuersio. Ut seruus domini: ꝛ dominus serui.

Antiparistasis penul. cor. a græcis dicit̃: per quã vbi calidũ est: inde frigus excedit. Vbi frigidũ est: inde calor expellitur. Hinc putei per hibernũ tẽpus calẽt: quia illo se calor cõtulit cedẽs frigori superiora possidenti.

Antipodes penul. corꝛe. dicuntur qui cõtra nos positi sunt cõtrarijs vestigijs. Quos tamẽ Augu. lib. xvj. de ciuita. dei. negat esse: sic scribens. Qui ꝯo ꝛ antipodas esse fabulant: id est hoies a cõtraria parte vbi sol oriꝛ quãdo occidit nobis aduersa pedibus nostris calcare vestigia: nulla ratione credendũ est.

Antiptosis penulti. pro. latine dici põt ꝓ casu. Figura q̃ casus pro casu ponit̃. Ut Virbẽ quã statuo vestra est. Cõponit̃ enim ex ἀντὶ pro πτῶσις casus ab πίπτω καὶ ἐμ τῷ παρακειμένῳ πέπτωκα cado ꝛ in ꝓterito cecidi.

Antistrephon Reciprocũ argumentũ est.

Antitheſis per.cor. Figura cum vna litera ponitur pro alia. Ut olli pro illi. Cõponitur enim ab ἀντὶ quod est ꝓ ꝛ θέσις positio: quasi pro altero positio.

Antistęchon itẽ dicitur pro litera. Nam anti. pro ꝛ stęchon litera. Ut sella pro sedda: ꝛ magalia pro magaria l pro r.. Nã magal ꝓ magar dicitur: quod pœnorum lingua villam designat. græce ἀντιστοιχεῖον.

Antitheton per.cor. obiectũ vl̃ cõtra positũ. Figura. cũ contrarijs opponuntur contraria. Ut apud Ouidi. Frigida pugnabãt calidis: humẽtia siccis. Mollia cum duris: sine pondere habẽtia pondus. Nam anti pro vel cõtra: theton positũ. Persius. Carmina rasis: Librat in antithetis doctaq; posuisse figuras. Augu. lib. xj. de ciui. dei. Antitheta quę appellant̃ in ornamentis elocutiõis sunt decentissima. Quę latine appellãtur oppositа: vel quod expressius dicitur cõtra posita. Ut apud Apostolũ. Per arma iustitię a dextris ꝛ a sinistris: per gloriã ꝛ ignobilitatem. Ab ἀντὶ καὶ τίθημι contra ꝛ pono.

Anthipopphora per.cor. figura quę fit cum tacitę obiectioni respondet̃. Nam anti contra: hypophero: subduco: vel suffero. Quasi contraria subductio.

Antisthenes per.cor. nomen philosophi. et contra valentiam significat. Hic cum gloriosẽ docuisset rhetoricã: audisseteq; Socratem: dixisse fertur ad discipulos. Abite ꝛ magistrum quęrite: ego enim iam reperi. Statimq; vẽditis quę habebat ꝛ publice distributis: nihil sibi pluscq; palliolum reseruauit.

Antitypũ per.cor. latine exẽplar: fictis formę: vel ꝛriũ.

Anticyra per.cor. insula ad sinũ adiacens Maliacum ꝛ Oetã monte: cuius meminit Stra. lib. ix. Ubi auctoꝛe Pli. Elleboꝛ tutissime sumitur. Ouidi. lib. iiij. de põ. Jn bibi dixissem purgantes pectora succos. Quicquid ꝛ in tota nascitur Anticyra. Unde quotiẽs insanũ hominem significare volũerũt: Anticyra egere scribũt. Hora. in arte. Si tribus Anticyris caput insanabile nunq; Tẽsoꝛi Licino cõmiserit. Est ꝛ Anticyra ciuitas iuxta Cirrhã in Phocide regiõe in Corinthiũ ꝙersa sinũ: ab Anticyreo q̃dã Hercule ętate Laparissus ab Homero dicta

Antipater per.cor. nomẽ ꝓprium pœtę Sidonij. Fuere ꝛ alij ꝟ noie vocati. Hic Antipater nobili epigrãmate in Sapho: decimã inter musas eam cooptat.

Antinous: egypti ciuitas ab Andriani Amasio sic dicta: vt scribit Hiero. lib. contra Joui.

Anteus gigas Libycus quẽ Hercules occidit. Hunc fabulę fingũt quasi filius terrę fuerit. Propter quod cadens in terram fortior ꝓsoleret assurgere.

Antheus cum h: vnus fuit ex Aneę ducibus. Virgili. Anthea Sergestumq; vocat.

Anthypatea: discordia. Sicut Sympatea concordia nobilium: vt docet Pli. lib. xxxiij ὕπατος consul.

Antypathus latine proconsul.

Anthomis: herba est quã nõnulli leuchãthemida: alij leuchãtemũ: alij acranthemida: nõnulli melanthion vocant. Hãc medici recẽtiores barbare Chamomillã vocant.

Anthos vn⁹ ex filijs Nestoris est: Et anthos latine flos. Hinc Carduelis anthus dicit̃: q̃ flore pascat̃.

Antonomasia cum accẽtu in pe. dici potest pro noie: id est vice nominis positio. Diome. Antonomasia est vocabulũ quod sine nomine positũ loco eius fingit̃. Ut est arma virũq; cano: vbi intelligitur Aeneas. Fit autẽ tribus modis. Ab animo: vt magnanimus anchisiades: id est Aeneas. A coꝛpoꝛe: vt ipse ardu⁹ .i. polipheмus. Extrinsecus: vt infelix puer atq; impar ꝙgressus Achilli: id est Troilus. Jnde antonomasticos: denominatiue.

Antioch⁹ nomẽ ꝓprium regis Syrię: Seleuci regis filij. Fuere ꝛ alij Antiochi Syrię reges. Fuit ꝛ ali⁹ Antiochus Ascalonita philosoph⁹: Ciceroꝛis Brutiq; ꝓceptor.

Antiochia vrbs in Syria quę pri⁹ Metropolis Epiphanię ꝛ Reblata: ab alijs Theopol: hoc est dei ciuitas est appellata. Hãc Seleuc⁹ Nicano: in suoꝝ memoriã cõdidit: olympiade. cxix. quã Oꝛtes fluuius interfluit

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ab occidẽtali regione lauat mœnia eius Farfar fluuius. Alia est Antiochia ad Persicum littus ab Antiocho cui sother cognomen fuit condita. Ab Antiochia fiunt adiectiua Antiochenus et Antiothensis.

Antoniorũ familia Romę nobilissima vetustissimaq; fuit. Utpote quę ab Antone Herculis filio et nominata et oriunda proditur.

Anthropos pe.pro. Nam græce ἄνθρωπος ὅτι ἄνω καὶ τροπή latine homo dicit: quoniã sursum vertatur.

Antropophagi populi Scythię q humana carne vescuntur. φάγω enim comedo significat. Hi populi sunt ad orientem ac septentrionẽ Massagetis. Et circa hos tristissima solitudo: et mare quod Tabin vocant.

Antropophorinitę dicti sunt q simplicitate rustica deũ habere mẽbra arbitrant. Unde et Anthropophorinitica

Anthraces pe.pro. latine carbones. Anthra/ (hęresis. ceus: carbonarius. Anthracia puna. Anthracinꝰ color niger: a carbone q̃ carboni simil' sit: siue q̃ hmõi color fit ex tritis in mortario carbonibus. Var. de vi. pa. Pro/ pinquę adolescẽtulę: et iam anthracinis proximo amicu lo nigello: capillo demisso sequũtur luctũ. Rursus An/ thrax sicut scribit Hieron. ad Dama. genus est lapidis fulgidi atq; lucentis: quẽ nos carbũculũ interpretamur: et quem in duodecim lapidibus inuenimus.

Anthrachitis gemma est in qua veluti scintillę discur/ rere videntur.

Antlia ę. machinula ad hauriendã aquã excogitata. Nam ἀντλεῖν latine haurire dicit. Mar. Cura laboratas antlia tollit aquas. Et Festus Antlare haurire a græco ἀντλάω καὶ ἐνθεμτό ἄντλημα καλέομεν. id ẽ haurio hinc hausturiũ vocamus: descendit. Liuius. Florem antlabãt liberi ex carthesijs.

Antrũ: crypta: latine specus vel cãuerna: quasi atrum vt inquit Ambro. lib. Hexa. q̃ atro inhorrescat situ atq; offuscatione tenebrarũ. Nã antrũ vocãt ingentẽ quandã concauitatem in vbẽ ductã. Sed miror cur tantus vir dictiunculã etiã pueryllis manifestã græcam τὸ ἄντρον τοῦ ἄντρου latinã esse voluerit: neq; Sudam citare aut alios græcos oportere. Est etiã nomẽ fluminis in Britãnia.

Antus animal est: de quo Pli. lib. x. scribit: q̃ equorũ hinnitus imitetur.

Anubus pe.pro. genitiuũ facit anubis vel idis. Et lin/ gua egyptiaca dicit canis: in cuius forma colebat Mercurius: vt inquit Ser. Virgi. Omnigenũq; deũ mõstra et latrato: Anubis. Ouidi. sine titulo. Per tua sacra pre/ cor: per Anubidis ora verendi. Dio. scribit Anubim fi/ lium fuisse Osiridis qui canem gestabat: tanq; armorũ insignia. Ex quo Aegyptij canem venerãtur: et Anubim deum canino capite effingunt.

Anxius sollicitus mœstus ab ἄγχω. μ. ἄχος. Unde An xietas et anxietudo: de quibus supra.

Anxifer penul. corre. quasi angorem anxietatemq; fe/ rens. Cice. lib. ij. Tuscu. Nunc dolorũ anxiferi torquent vertices: nunc serpit ardor.

Anxyrus pe. corre. dicit quasi absq; rasura. ab α sine et ξυρέυω. Nam imberbis a Campanis colebat. Iuppiter Minerponit ad euphoniã: vt ἀμβροσία.

Anxur tam mas. q̃ neu. gene. vbis est quã olim Tra/ chinã: nunc Tarracinã dicunt. Marti. Siue salutiferis candidus Anxur aquis. Hora. Milia tum pransi tria re psimus atq; subimus Impositũ saxis late candentibus Anxur. Dicit autẽ Anxur: vt Seruius docet: quia illic co/ lebatur Iuppiter anxurus quasi ἄν. υ. i. sine: et ξυρόν no/ vacula: quia barbã nunq; rasisset.

Anyger et anygrus fluuius Thessalię. De quo Ouid. Fundit Anygrus aquas.

Anypodetos ἀνυποδήτους græci vocant qui pedibus

Aonia regio Thracię ab Aone rege Ne (sunt nudis. ptuni filio dicta: quẽ factiõe suorũ ex Apulia pulsum in Bœotiã traduxit venisse: ac de suo noie mõtanã regionẽ Bœotię vocitasse Aoniã. Aonesq; eius mõtes dicuntur. Hinc Aonius. aonia. ũ. Ouidi. Separat aonios acteis Phocis ab aruis. Similiter aonides patronymicum a possessiuo. Iuue. Aptusq; bibendis Lontibus aonidũ.

Aorsi populi nõ procul Jaxartę fluuio: qui in Hircanũ mare influit: vt inquit Ptole. Alios Pli. in Europa col/ locat Aorsos. Scribit Stra. Aorsos Thanaiz accoluisse.

Aornos: fuit petra apud Indos præceps et inuia: monu mẽtis historicorũ celebrata: quasi auibꝰ inaccessa. A eiñ priuatione significat ὄρνις auem. Scribit Plu. Alexãdrũ cum intellexisset hanc petrã teneri ab hoste meticuloso: dixisse: nunc locus iste facillimus est captu.

A ante P

Apamea: insula est a Tygri fluuio circũfusa: sic dicta vt scribit Plinꝰ ab Antiochi matre. Est et Apamea Bi thynię oppidũ: quã Nicomedes cognomẽto Epipha/ nes Prusij regis filiꝰ de mris Apames noie Apameã vo cari voluit: q̃ Myrlea a Myrlo Colophonioꝝ duce di

Apamia cum i vbs minoris Asię est: et vna (cebat. Phrygiarũ vbiũ maxima fuit. Urbs fuit nomine Cele nis: qua destructa Antiochus soter hoies trãstulit in eaz quę postea Apamia dicta est: et vbẽ appellauit de noie matris Apamię Artabazi filię: quę Seleuco Nicanori nupta fuit. Est et alia vbs eius nominis in Parthia.

Apagesis pe.cor. aduerbiũ græcũ comicũ: familiariter corripientis est: quod significat abdue si vis et remoue. Apul. Apagesis iam cruentos deos.

Apantropos pen. produc. latine inhumanus dicitur. Apantropia inhumanitas.

Aparine lapę genus alio noie philantropos appellat q̃ vestibus hominũ adhęrẽs: eos amare videat. Cc.

Aparctias ventus ab arcto flans. Cc.

Apauortene regio est Scythię in qua est Hircania pro uincia. Cornu.

Apella dici potest sine pelle. Quo nomine vocati sunt Judei circũcisi. Horat. lib. Ser. Credat Judęus apella.

Apelles is. vel etis. pm Persici nomẽ pictoris exinij pa tria Coi. qui omnes prius genitos futurosq; postea su/ perauit: et picturę plura solus ppe contulit q̃ cęteri. Fer tur Alexandrũ Macedonẽ a nullo pingi voluisse q̃ ab Apelle. De hoc Qui. Si nunq; Venerẽ Cous pinxisset Apelles. Mersa sub equoreis illa lateret aquis.

Apeliotes vẽtus ab oriente verno (id est equinoctiali) veniens: alio nomine Eurus dictus. Sic dictus ἀπὸ τοῦ ἥλιου. i. a sole: q̃ sub sole spiret.

Apenninus per duplex nn. a penna q̃ est sũmitas. Vel apẽinꝰ cũ ę diph. vt scribit Ser. q̃si alpes pẽni. Quẽ An nibal pmꝰ superauit. Hic Italiã diuidit incipitq; a Genua et sub Carnos incũbit. Liui. lib. xxj. Pœninũ dicit dispu/

Aper porcꝰ syluester. ab ἀφρός spuma: q̃ spu. (tans. mã ore emittat. Vel dicit a feritate: quasi asper: q̃ hirsu/ tus sit: seu q̃ in locis asperis habitet: vt inquit Var.

Aper Menaliꝰ dictꝰ a Menalo monte Arcadię. Cc.

Aperio: ex ad et pario: vt inquit Priscia. abiecta o: qa ad sequẽte p: nunq; abijcitur. Et significat patefacio. Te renti. Fores aperi. Habetq; a cor. Iuue. Protulit vt mos est et aperta palluit agna. Quãdoq; detego. Hinc Ma/ cro. ait iuniores solitos esse non tam honoris q̃ valitu/ dinis causa maioribus caput aperire. Statius. Sic satꝰ aperto Ense vocat socios. Per translationẽ aperire po nitur pro exponere. Plau. Age iam: et hoc ęnigma aperi nobis. Item pro nudare. Cice. Verẽtur enim ne si quo casu acciderit: vt partes corporis quędam aperiantur. aspiciantur non decore. Item pro vulnerare. Iuue. Fu/ ste aperire caput candelã apponere valuis. Huius ver/ bi cõposita sunt adapio: quod est valde aperio. A quo adapertile penul. cor. quod aperitur vel aperiri potest. Ut versatilis axis qui versatur vel versari potest. Ouiꝺ. de tristi. Aspicis a dextra latus hoc adapertile tauri. Ex

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

aperio: foras vel valde aperio.

Apesus untis. montis nomen est: qui Nemeę superią cet vbi Theseus Ioui primũ operatus creditur. Dictus ab heroe cui Apheſas nomẽ erat. ¶Api. Mons erat audaci seductꝰ in ethera dorso Nominę Lernęi dicũt Apesunta coloni. Gentibus Argolicis olim sacer. Ab ꝟ mõte Apesuntius Iupiter dictus fuit.

Apes vel potius apis in noiatiuo singulari. Colu. lib. x. Nam quãto grãdior apis atq; rotundior: tanto peior. Ouidi. lib. xiij. Meta. Nõ apis inde tulit collectos sedula flores. Hoc nomẽ compositũ existimãt plerique ab a sine et pes: qꝺ sine pedibus nasci videat id genus volucris Dicente Virgi. Trunca pedũ primo. Sed cũ nõ seruet analogiã: sicut cętera cõposita: bipes. edis. tripes. edis. cõpes. edis. magis simplex iudicandus est. Creant apes ex bobus: sicut crabrones ex equis: suci ex mulis: vespę ex asinis. Inde apecula siue apicula diminutiuũ.

Apherrema alicę genus grandissimũ.

Aphidas vnus ex Centauris.

Aphidna siue aphidne vna ex vrbibus Atheniẽsibus.

Aphytia vrbs ¶Pallenes.

Aphyracoza: electri species: et ꝑdulcẽ suauitatẽ dicit.

Apis idis. vel apis. apud Aegyptios bos dicit: qui et pro numine colit. Luc. Et sacer in cineres magna matabitur apis. Hinc etiã dictus est Serapis: a quibusdã Osiris. Augꝰ. lib. xviij. de ciui. dei. Rex Argiuorũ Apis nambus transuectus in Aegyptũ cũ ibi mortuus fuisset factus est Serapis: omniũ maximꝰ egyptiorũ deus. Nominis autẽ huius cur non apis etiã post mortẽ: sed Serapis appellatꝰ sit: facillimã rationẽ Varro reddit. Quia em̃ arca in qua mortuus ponit: qꝺ omnes iam sarcophagum vocant σορὸν: soros dicit grẽce: et ibi eũ sepultũ venerari cęperunt priusq; templũ eius esset extructũ. Velut soroſapis vel ſorapis primo: deinde vna litera vt fieri solet cõmutata Serapis dictus est. Ille autẽ quẽ mirabili vanitate decepta Aegyptus in honorẽ eius diuitijs affluentibus alebat: quoniã eũ sine sarcophago viuũ venerabatur: apis nõ Serapis vocabat. Quo boue mortuo qm̃ q̃rebat et reperiebat vitulus coloris eiusdẽ: mirũ qꝺdã et diuinũ sibi ꝓcuratũ esse credebãt. Est etiã Apis vicꝰ in Aphrica: qꝝ nobilis religiõe Aegypti locꝰ esset.

Apianus a. um. qꝺ apes auide sumunt. Unde Apianę vuę dictę sunt. Quas inquit Colu. muscę insectant: nũc vulgo a muscis muscatella dicit: greci sticã vocant: etiã a quodã sapore quasi castoreo. ¶Pli. li. xiij. Apianę apes dedere cognomen precipue earũ auidę.

Apiarius qui curat siue q possidet apes. ¶Plin. lib. xxj. Prouentum em̃ sperãt apiarij large florescente thymo.

Apiariũ: locus vbi apes cõsidẽt: hoc est vbi aluei apũ tenentur. Quod melisson a melissis: hoc est apibus etiaꝫ et mellariũ nominat. Colu. lib. x. Non est dubitandũ qn ędificio iunctũ apiariũ maceria circũdem̃: sed in ea parte q̃ tetris latrinę: sterquiliq; et balnei odoribꝰ libera est.

Apicula diminutiuũ: parua apis. ¶Pli. lib. vij. Quadrigam ex eadẽ materia: quã musca integeret alis fabricatã et nauẽ quã apicula pẽnis abscõderet. Dicitur et apecula ab apes nominatiuo quę merops etiã vocat. Virgi. Meropes aliq; volucres.

Apiastra illa auis dicitur: quę apes comedit.

Apiũ herba folia habens petroselino similia: sed maiora. Ex qua fiebant apud antiquos coronę victoriꝰ sacri certaminis Nemeę. Iuue. Gaudentis sędo peregrina ad pulpita fasu ¶Postitui graiq; apiũ meruisse corone. Ab apij etiãnum corona quã. L. Apius in Achaia meruit. Apiorũ gentẽ Romę esse cognominatã legimus Quidã hoc nomẽ ab Apice deducũt: quia antiqui apicem capitis apio coronabant. Hanc herbã greci Selinon dicunt: cuius multa sunt genera. Quod enim sponte in humidis nascitur: Heleoselinũ dicitur ἕλος em̃ dicitur palus: vno folio est nec hirsutũ. Quod in siccis hyposelinũ: quo equi libenter vescuntur pluribus foliis est simile heleoselino. Id et petroselinum et olusatrũ siue olisatrũ nuncupat. Tertiũ oreoselinũ: quasi montanũ apiũ cicutę folij radice tenui.

Apiastr herba est quę a melissis melissephyllon appellatur. Hoc est apiũ folũ. Et a melle dicit mellitena. Nullo magis flore gaudent apes.

Apices: oues dictę sunt quę nõ amplo corpore sint. nec multã lanam habent circa corpus totum.

Appia via Romę ab Appio Claudio sic vocata.

Apinę pe. cor. nuces vocantur: quę cutẽ verius q̃ putamen adeo mollem habent: vt simul mandant.

Apina arbor quasi minime pinus: quę pinꝰ picea dicitur: qꝺ picę potiꝰ q̃ pino similis sit. Apina etiã Tricaq; duo oppida Apulię fuerũt: quę Diomedes euertit tanta ignominia: vt in proverbij ludibriũ transierint. Quorties em̃ rem nullius pretij ostendere volumus Apinas et Tricas nominamus. Martia. Sunt Apinę Tricęq; et si quid vilius istis.

Apidanus pe. cor. fluuius Thessalię. Luc. lib. j. Argurgite vasto Apidanus nunq̃q; celer nisi mistꝰ Enipheus.

Apex proprie virga in sũmo flaminis pileo: in cuius extremo modica lana est. Quod primũ constat ad albã Ascanii instituisse. ¶Plerũq; tamẽ sumitur pro sũma verticis parte: qꝺ longe sit a pedibus. Aliquãdo etiã pro cęli siue galeri: seu montis aut literę summitate. ¶Pro distinctionis nota. ¶Pro honore vel pro aliqua re cuius sũmitas est acuminata. Colu. lib. v. Eiusq; velut apex pronus imminẽs mucro vocatur. ¶Pontur et pro sacerdotũ seu pontificũ insula: quã vulgo mitrã vocant. Vale. lib. j. At Sulpitio inter sacrificãdũ e capite apex prolapsus: eidẽ sacerdotiũ abstulit. Cic. Ipſo transtulit ad auctoritatẽ magnam. Apex inquit nectutis est auctoritas: quanta fuit in. M. Cęlio Metello.

Apiculus diminutiuũ paruus apex: quod et apiculuꝫ dicitur. Festus. Apiculum filum quo flamines velatum apicem gerunt.

Apexabo. Intestinũ sanguine plẽnũ admisto pinguis: sic dictũ: qꝺ in sũmitate qdã q̃si in capite apicẽ habet.

Appiõ nomẽ fuit grãmatici celebris: qui vt Gene. scribit sub. C. Cęsare tota circũlatus est grecia.

Apiria infinitio. Cicero. Quarum incursionem nõ solum videamus: sed etiaꝫ cogitemus infinitionem ipsam quam Apiria vocant. Apistos gemma quę igne excalefacta septenis diebus calorem tenet: distinguẽtibus eã quibusdã rubentibus venis.

Aphęresis pe. cor. et antepe. cum ę diph. dici potest abscisio. Figura quę a principio dictiõis literã vel syllabã aufert. Vt pone metũ pro depone ἐξ ἀπὸ καὶ ἀιζοῦμαι πεισφ κατὰτὴν λασεῖαν ἀποβλήτου τοῦ ο ex ἀπὸ ἀιζοῦμαι π in φ aspiratũ et abiecto o.

Aphrica regio ab α sine φρίκη frigus quasi sine frigore Hanc tertiã orbis partẽ plerique dixerũt.

Aphros latine spuma. Inde Aphroditẽ Venerẽ dicimus: qꝺ de maris spuma cõcepta ferẽt. Aphronitrũ: spuma nitri: Aphrodisia dicunt venereę voluptates.

Aphilos pe. cor. dicit qui nullũ habet amicũ.

Aplanes pe. pro. dicit nõ vagus: inerrabilis. Macro. li. j. de som. Hic em̃ cęlũ qꝺ a planes sphęra vocitet: partem vnã: septẽ vo speras quę vagę nominant.

Aplisię spongię vocant: qꝝ erui nõ possent. Cc.

Applodo is. pe. pro. vide in dictione plodo.

Appluda pe. pro. a quibusdã interpretat furfur: a quibusdã sordidionis genus liquidissimũ. ¶Pli. docet Appludã vocari purgamẽta milij et pannici et sisamę: cũ in frumento palea dicat. Dicta appluda ab applodendo: qꝺ ppter tenuitatẽ: qꝝ minutissima est: spiritu dejiciat. Meus. Me Hercle appluda est hodie q̃ tu leuior.

Apocalypsis latine reuelatio. Ex ἀπὸ quę re in cõpositione significat. et καλύπτω velo.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Apocope.pe.co:re.amputatio. Ex ἀπὸ quę re vel ab: τ κόπτω ſcindo amputo. Figura quãdo vltima litera vl ſyllaba tollitur: vt peculi pro peculij.

Apocryphus a.um. pe.to:.latine abſcõdit⁹: ſecretus. Ex ἀπὸ quę exaggerat rem τ κρύπτω abſcõdo. Illa ſo ſcriptura dicit apocrypha cuius occulta origo eſt: τ in qua licet inueniat aliqua veritas: tamẽ ꝓpter multa falſa nulla eſt in eis canonica veritas.

Apocriſarius latine dici poteſt reſpõſalis. Ex ἀποκρίνομαι: quod ſignificat reſpondeo. Et ponitur pro legato Apocriſis reſponſum.

Apocynon officiuz in rang ſiniſtro latere: quod ſi in aquã dejectũ fuerit: ſtatim feruere ferunt: amorẽ eo τ iurgia ſi in potionem addatur: cõcitari. Sic dictũ: quoniã canum impetus eo cohibeantur. Lc.

Apodixis euidens probatio: demõſtratio: ſiue experimẽtũ. Vnde Apodixes grãmatice vulgo dicunt geometrice probationes. Ambro. Crudeliſſima omniũ ſemina rum ad filiũ meũ voluiſti apodixen tuę artis magicę demonſtrare? Bel. Apodixis apodixim vtriuſq; calens: cũ ea quę dubia aut obſcura ſunt: per ea quę ambigua nõ ſunt: illuſtrant. Sed cum in lingua cõmuni ſcribat Δείκνυμι Demonſtro per ει in principio καὶ μ. Δείξω Locus ille debet emendari apodexis per e in penultima.

Apodyterũ latine ſpoliatorium. Locus in quo loturi aut ſudaturi veſtes deponebãt: quas capſarij ſeruabãt. Nam ἀπο Δύω exuere dicit. Pli. ſcd Apollinarẽ. Vnde apodyterũ balnei laxũ τ hilare excipit cella frigidaria: in q̃ baptiſterũ amplũ atq; opacũ: Δύνω καὶ Δύω ingredior: quaſi veſtẽ ingrediamur ἀπὸ priuat i. ex veſte exeo.

Apologus pe.co:. Fabula in qua bruta animalia loqui introducunt. Nam eſt quędã ex humilibus rebꝰ cõpoſita forma ac ſpecies ad videndũ: quę τ apologatio dicit.

Apologia reſpõſio vel ſatiſfactio: defenſio ſeu excuſatio: quę τ apologeticon τ apologema atis dicitur. Vnde apologeticus liber. i. ſatiſfactionalis. Hiero. ad Pamma. τ Oceanum. Quis prudentior: doctior: eloquentior Euſebio τ Didymo aſſertoribus Origenis inueniri poteſt Quorũ alter ſex voluminibus τὰς ἀπολογίας. i. defenſiones ſcribens: ita eũ vt ſe ſenſiſſe cõfirmat.

Apolatizo as cõtemno. Plau. in Epi. Auxilia mihi τ ſuppetię ſunt domi: a polatizo inimicos omnis.

Apophoretũ ἀποφόρητον pe.pro.munus quod dari ſolebat ſaturnalibus. Quẽ morem hodie quoq; ſeruamus menſe decembri in natali ſaluatoris die. Sueto. in Domi. Dabat ſicuti ſaturnalibus viris apophoreta: ita per Kalẽdas Martias fęminis. Idẽ in Cal. Agitato cithio comeſſatione quędã in apophoretis ingres ſeſtertiũ contulit. Dictą apophoreta a φορέω q̃ ab ijs q̃s ſalutabant referrentur ἀποφωρεῖν eũ modo auferre: modo referre ſignificat. Apophoreta etiã dicunt vaſa a ferendo. Athęneus. Vaſa quę cõuiuis apponebant: vt ſecũ ea ferrent: donoq; haberent ἀπωφορήτα vocabant.

Apocataſtaſis ἀποκατάστασις latine inſtauratio: Apocataſticus inſtauratus.

Apophaſis pe.co:. negatio: abnuẽtia. Ex ἀπὸ re τ φάσις reſponſio. Apophatica negantia.

Apoſiopiſis pe.co:. a Cicerone dicit reticẽtia. A Celſo obticẽtia: alij interruptionẽ appellant: qđ eſt fileo vel taceo. Illã eſt quaſi interceptũ ſilentiũ. Figura indignãtibꝰ familiaris: in qua verbũ extrinſecus ſubintelligit. Virg. Quos ego? deeſt eñ punã vel quid ſimile.

Apotheoſis pe.pro.conſecratio ſeu deificatio. Ex ἀπὸ quę ab indicat τ θέωσις diuinitas: quaſi a diuinitate procedẽs. Vñ Ser. in daphnin Apotheoſin dixit relationẽ in deos: cũ ſ. hoiem inter deos numeramus. Apotheoo deifico.

Apogei venti ſunt a terra flantes. Lc.

Apodes pe.co:. aues quędã q̃ careant vſu pedũ. Alio noĩe Lypſelli dicunt: ex hirundinũ genere. Volant plurimũ: nidificant in ſcopulis atq; in ędificijs domibꝰ. Quieſcũt niſi in nido nulla: aut pendẽt: aut iacent. Plin. lib. x. Plurimũ volant quę apodes vocant: q: careãt vſu pedũ. Huius nominatiuus ſingularis eſt apus: apodis.

Apollo Nomius. i. paſtor: dictus eſt: quo tempore Admeti regis pauit armenta.

Apollinis templum apud Delphos. Lc.

Apollinis tripodem vas aureum eſſe conſtat: triũ pedum: a Vulcano fabrefactũ: ac pro munere Pelopi datum: dum vxorem duceret. Lc.

Apollo inis τ apollos. apollo ſm greçã declinationẽ creditus fuit deus quem greci etiã φοῖβον: hoc eſt ſolem appellant. Cui (vt Macro. inquit) varię fuerũt poteſtates. Nam fuit author carminis: prędes vaticinij: fagittandi peritiam habuit: a. tem medicinę percalluit: τ chordę vocalis. Idẽ dicitur Liber q̃ libere peruagetur per aerem. Dictus Apollo ab a: ſine: τ polli. multi q̃ ſol⁹ ipſe luceat. Ab Apolline apollineus.

Apollinares ludi qui in honorem Apollinis fiebant. Et apollinaris nomẽ proprium.

Apollonius nomẽ philoſophi Alabadenſis: ſiue Tianei: qui Rhodis vixit. Vnde Rhodius appellatus eſt. Hic dictus eſt a Sue. clariſſimus dicẽdi magiſter. Sub quo (vt Plutar. ſcribit) Cicero τ Cęſar cõdiſcipuli fuere. Hic Pythagoricus philoſophus: dum Epheſi vitã ageret. τ forte in multitudine diſputaret: per eã horã qua Domitian⁹ interficiebatur: defixus τ elinguis ſtetit. Tuz autem exclamauit Euge Stephane pulcher: Stephane percute peccatorẽ: pulſaſti: vulneraſti τ interfeciſti.

Apollonia ciuitas Epiri Corinthiorum colonia: optimis olim inſtituta legibus. Vulgo his temporibus Vallonia nominatur. De hac Stra. Cõdidere Apolloniã Corinthij Corcyreiq; Ab Eeante fluuio ſtadijs decem a mari ſeparata. Eſt τ Apollonia inter inſulas Thracię cis Iſtrum amnem locata.

Apollodorus nomẽ proprium pictoris excellentis: τ nomen oratoris Pergameni.

Apollodori ſex memorãtur. Primus Atheniẽſis comicus Secũdus Celeus: cuius comędię fuerũt Phila delphi τ Siſyphus. Tertius Tarſenſis tragicus. Quartus item Atheniẽſis grãmaticus Ariſtarchi diſcipulus Quintus Pergamenus Rhetor: pręceptor Lallidij: qui docuit Auguſtũ. Sextus Alexandrinus Comicus: Menandri ęmulus. Lc.

Apollyes penul. produ. latine perditi dici poſſunt. ἀπόλλυμι pereo.

Aponus pe.co:. fluuiꝰ ſeu fons calidis aquis haud lõge a Patauio. Vel vicus vbi balneę ſunt. Luc. li. vi. Colle ſedẽs Aponus terris vbi fumifer exit. Atq; anteorei diſpergit vnda Timavi. Apono autẽ nõtã q: cõtra morbos fieri dicunt: ꝑ q: citra dolorẽ vllũ afferant remediũ. Vñ Patauini q̃q; fontes appellati ſunt aponi: vt Caſſi odor⁹ placet ἐξαιρετικῶς καὶ πόρρωθεν τὸ ἄλγος καὶ μωχθισμὸν. i. ex a priuante τ labore.

Apophthegma atis. acuta reſponſio ἐξ ἀποφθέγγεσθαι. i. multa cõprehendere.

Apoplexia ſiue apoplexis ſubita percuſſio: quã ſequit̃ mors ἐξ ἀποπλήττω. μ. ἀποπλύξω ictu cõſterno.

Apoplectici ſunt quos dicim⁹ attonitos: quoz videlz τ corpus τ mẽs ſtupet ictu fulminis aut morbo. Hiero. in chronicis. Valentinianũ ſubiti ſanguinis corruptione mortuũ ſcribit: quę greçe apoplexis vocat. Perſuaſum autẽ vulgo eſt: cum quis repẽtina morte corruit: euenire id gutta ſanguinis e capite i corde lata. Vnde Spartianus Capitolinus iã tũc credi paſſim demõſtrat.

Apona: penuria: indigentia. Illã ἄποροσ aporos indigens τ pauper dicit. Vnde apud Eccleſiaſt. Aporia hominis in cogitatu illius.

Aporio: aris. conuicio: τ quaſi pauper abijcio.

Apoſtaſia cũ accẽtu in pe elongatio: defectio: rebellio. Apoſtata ſiue apoſtaticꝰ: rebell. Hier. Niſi venerit diſcef

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fio ꝑmũ qđ grece dicit ἀποστασία ἐξίστημι.μ.στήσω.i.sisto.

Apostato as.pe.co:rebello.Liuy.ad Cornel.Inter esse debet inf eos q velut apostatauerũt:t ad seculũ cui renunciauerãt reuersi gentiliter viuũt:vel ad hereticos trãsfuge facti:cõtra ecclesiã pernicialia arma suscipiũt. Hinc formauit nomẽ verbale Hiero.in Ezechiele.Dit to inquit ego te ad gẽtes apostatrices.

Apostema.atis.pe.pro.ἀπόστημα vomica est que t sup puratio a latinis:cũ cõcursus mali humoris in aliq̃ parte corporis factus est.Sed ꝓprie ἀπόσιμα spatiũ:distãtia ἐξ ἀφίστημι.μ.ἀποστήσω.abscedo futurũ abscedã.

Apostol⁹ latine missus: siue nũti⁹ dr ἀποστέλλω mitto.

Apostrophe pe.co:dici põt cõuersio.Figura cũ ad aliq̃ ꝑ secundã psonã fit cõuersio.Ut te nunc alloquor Africane cui⁹ mortui nomẽ splẽdori ac decori est ciuitati.

Apostrophus accẽtus collisiuus in fine alicui⁹ dictionis:denotãs vocalẽ pcedẽtis dictiõis elisam ꝓpter hiatum.vt ἀφ' ὧν ἀπ' ἀμβροσίου καλεπίμου.

Apotheca:cella vinaria.Pli.Una in apothecis canis ortu mutant.Proprie tamẽ est in qua vinũ t conseruat t vendit.Item tantũ pecuniarũ detinent vini apothecę nec alia res maius incrementũ sentit.Apud iurisconsultos accipit pro quodã obligationis genere.

Apotomia maior pars semitõi:q̃ a latinis discissio dici potest ἐξ ἀπὸ καὶ τέμνο ἔνθεμτομή.seco hinc sectio.

Aporima:aqua cocta cum varijs condimentis.

Aporimenos.greci vocant eos qui e corporibus sordes detergunt:quasi distringentes.

Apparo as.pe.co:significat ad dignitatẽ quandã:ac pompã me apto.Lice.lib.iij.de Orat.Illa que in apparatu fori appellant insignia.Preparo ꝙ anteparo:que vtilia mihi fore credo.Idem lib.j.offi.Facile totius vitę cursum videt:ad eãq̃ degendã ꝑparat res necessarias. Et q̃q̃ apparatus videat vtrũq̃ significare.Ut apparatus belli quasi preparatio.Id tamen potius est ex quadam consequẽtia:q̃ ꝓprietate.Nam vt dicimus naues nõ modo instructas:sed etiã ornatas:quia vt instructiores ad bellũ:eo pulchriores sunt.Ita apparatũ belli vocamus que ad bellũ quodã decore t ornatu aptant.

Appareo es.pe.p.fcat video:r.Virg.Apparet liquido sublimis in aere visus.Et apparere est de improuiso se ostendere.Lic.Cũ equites Antonij apparuissent.Item Obedire t ꝑsto esse ad obsequiũ.Virgi.lib.xij.Dę Jouis ad solitũ squiq̃ ad limina regis Apparẽt.Hinc.

Apparitores dicti sunt ꝙ appareãt:t ꝑsto sint ad obsequiũ:qui t statores dicunt.Ut sunt hi q magistratibus circũstãt parati ad obsequẽdũ.Q̃nq̃ apparitores tabellariorũ officio fungebant.Dabat em̃ comes magistratibus:q t salariũ a repu.licet paruum accipiebat.Lice.in Uer.acti.v.Tu⁹ apparitor parua mercede ppli ꝓduct⁹.

Apparitura ipm̃ ministeriũ.Scribit Sue:lib.de grammaticis.Orbiliũ apparaturã fecisse magistratibus:significans eũ fuisse apparitorẽ:ministrũq̃ magistratuũ.

Apparitio:ostẽtio:que grece epiphania dicitur.Et apparitio pro ipsis apparitoribus accipitur:qui ꝑsto sunt. Ambro.Missa apparitione cum ingenti strepitu suis eã tribunalibus pcepit sisti.

Apparitoriũ dicit omne id qđ parat:vel adiutoriũ.

Appello.as.nomino.Lice.Publi.Scipionẽ qui primus Africanus appellatus sit.Item appellare est comiter seu familiariter noiare:vocare.Oui.lib.j.fas.Jamq̃ potẽs misso genitorẽ appellat amico.Sue.in Egsa.Appellatisq̃ de repũ.patrib⁹.i.noiatis:vocatisq̃.Itẽ inuita re.Cũ Ulpia.de iurijs.Appellare est blanda oratione alteri⁹ pudicitiã attẽtare.Ambro.Per se ipm t p notos t per affines cepit aures virginis appellare.Interdũ ꝓ appellere.Afra.Appellat huc ad molẽ nostrã naucula. Interdũ ꝓ aduocare.Unde appellatus dicit ad quẽ facta est ꝓuocatio.Quintili.Appellabat a creditoribus.f. vt solueret debitũ.Interdũ est post sententiã tanq̃ male latã ꝯ aliquẽ agere.Cũ Ulpi.Qui appellat:maiorẽ iudicẽ dr appellare.Dicimusq̃ appello pncipẽ:t ad pncipẽ

Appellare ex aduerso est noia p antistrophen imponere.Ut qui herbã illã omni duritia carentẽ:holosteon vocauit:quo significatur tota ossea.

Appellatio:aduocatio:siue prouocatio.Et appellatio vt docet Ser.est vt ꝓpria nomina.Ut hic Cato ille brutus.Uocabulũ est quo res inanimales enunciantur.Nomen est quod deus vel homo.

Appello is.per geminum pp:appuli: appulsum.significat cõduco vel adduco:vt cũ e pelagis quis ad litꝰ accesserit:vt ille appuli ad portũ:vl in portũ:vel portui. Virg.Hinc me digressum vestris deꝰ appulit oris.Hinc appulsus.us.ꝓ accessu pecoris ad aquã.Iureconsl.Totum corrũpat pecoris ad aquã appulsum.Q̃nq̃ appellere significat ponere:dirigere:t animũ ad aliquid agẽdum intendere.Teren.Postq̃ poeta animũ ad scribendum appulit.i.posuit.Plau.in Asi.Argenti viginti mina me ad mortem appulerũt.i.adduxerunt.

Apello is.per simplex p: apuli: apulsum.Ex a t pello:fcat amoueo.Ut Apulsus ab vbe.i.amotꝰ.Sunt tñ qui putẽt aspello:nõ apello scribi debere. Et cõponi ex abs:seu ab.f.in b:mutata:sicut fit in asporto:qđ ꝑm Priscia.nõ ab a cõponi:sed ex ab:t b in s cõuerti:ne si aporto t appello dicat:ex ad cõposita existimẽt. Nã ita in captiuis Plauti legit.Dic est ille dies nulla vitę salus sperabilis est mihi:nec̃q̃ exiliũ exitio est:neq̃ adeo spes q̃ mihi hũc aspellat.Et in Amphi.Inde optime aspellam

Appendo is.di.sum.suspendo:quasi ad aliqđ (virũ. pendo:vt Appendi vuã ad tigna.Pli.Atq̃ vuas tã maturas ad solẽ appẽdere.Et appendere est ad staterã lancẽq̃ ponderare.Lice.in Anto.Ut iam appendat pecunia:nõ numeret.Constituit quãdoq̃ cũ duobus accusatiuis.Hiero.in lib.Gen̄.Appendit pecuniã quã Ephrõ postulauerat:quadringentos siclos probatę monetę.Itẽ appendere significat iuxta dare.Lactã.lib.iiij.Scilicet t aurũ appendere debuit tanq̃ pro mortuo Hectore.Et appendere adiungere.Unde appendix.

Appendeo es.iuxta seu ad aliquid pendeo.

Appendix dr qđ alij adiunctũ est: quasi ex alio pendeat.vulgo pendicię.Lice.in Orte.Didit qđ vidẽdũ sunt appendicẽ animi esse corꝑ.Est t appẽdix genꝰ spinę.

Appeto is.pen.co:ardẽter cupio.Et tã in bonũ q̃ in malũ:sicut expeto:capit.Nisi q̃ in expeto maior vis est ꝓpter ex:q̃ maximã in se vim ꝓtinet:vt apud Curtium. Egrebat inter cupiditatẽ :pudorẽq̃:t quo modestiꝰ qđ expectabat appeteret:pertinacius oblaturos esse credebat.Fallit itaq̃ q differẽtiã assignãt inter appetere t expetere dicẽtes.Expetere cũ rõne esse, appetere qualitercũq̃.Expeto bona saneq̃ honesta.Appeto ꝙ:ex q̃ appetitus que est imoderata cupiditas.Qđ constat falsum in vtroq̃ q̃ ostẽdere licet:t appeto ad bona atq̃ honesta authores vsos fuisse:t expeto ad inhonesta atq̃ mala.Lice.Cassio.De ijs q̃ ꝓfuerã cõfirmatio nr̃ę amicitię:de q̃ pluribꝰ ꝙbis nihil opꝰ est.Tu puer me appetisti:ego aũt semp ornamẽto te mihi fore duxi.Idẽ lib.iiij. Tuscu.Q̃m vt bona natura appetimur :sic t a malis natura declinamus.Et Augꝰ.lib.ij.de ciui.dei.Nõ deorum ꝑcepta sunt:sed hominũ inuẽta.Qui vtcũq̃ conati sunt ingenijs acutissimis pditi: ratiocinãdo inuestigare quid in rerũ natura latitaret: qđ in moribꝰ appetẽdũ eẽt atq̃ fugiendũ.Hiero.cõtra Vig.Rara virtus est: nec facile a multis appetit.Cyprianꝰ ad pbyteros.Quid cupidius appeteret qđ magis velle ac tenere nos cõuenit:q̃ vt radicibus forti⁹ fixis:t domicilijs nostris sup petrã robusta mole solidatis:incõcussi ad procellas t turbines seculi stem⁹?Idẽ in malũ.Nec periculũ sui appetat:q̃ ad meliora t diuina se seruat.Qđ autẽ expeto etiã ad voluptates t q̃q̃ ad maximũ malũ ptineat: Lice. ostẽdit lib.j. offi.Expetunt diuitię q̃ ad vsus vitę necessarios:tũ ad

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

perfruẽdas voluptates. Aug. Nouimus quia mens humana in diuersis mũdi huius illecebris: ꝛ concupiscẽtijs deuicta fugit laborẽ: expetit voluptatẽ. Ad maximũ malum. Cic. in Pisonẽ. A me quidẽ etiam pœnas expetistis quibus coniuratorũ mẽtes mortuorũ expiaretis. i. requisistis: siue flagitastis. Hier. ad Eusto. Et deuorato Juda ad cribrãdos Apostolos expetiuit potestatẽ. Nam expeto quod est maioris vis: si in malã sumaꝫ partẽ: eo magis a rõne deficit. Et capiẽ pro sumo: siue requiro. Jdeo cũ ablatiuo construẽ: sicut apud Quint. lib. x. Ex cognitiõe rerũ: exemplorũq; quibus in pmis instructus debet esse orator: ne oĩa testimonia expetaꝫ a litigatore. Aliquando tamẽ pro requiro: siue desydero: solo accusatiuo contentum est. Plau. in Casi. prologo. Nos postq̃ populi rumorẽ intelleximus studiose vos expetere Plautias fabulas

Appeto vero pœter eã quã pœdiximꝰ ꝑcatione ponit pro adeo. Quia sicut diximus: adeo ꝓtẽ: ita appeto pœtẽ. Interdũ appetere ꝑcat instare: appropinquare. Cęsar li. vj. Dieq; appetebat septimꝰ: quẽ ad diẽ Cęsar ad impedimẽta reuerti cõstituerat. Liui. Ubi nox appetit propere ripas aquaꝝ sine munimẽto passim ferarũ ritu sternũtur. Jdẽ. Jam ver appetebat. Interdũ vulnerare. Jdẽ lib. viij. Leuãs se alis os oculosq; hostis rostro: ꝛ vnguibus appetit. Hiero. contra Rufi. Ab alio appeteris: ꝛ illi tergũ obuertẽs quiescentẽ cõtra te ꝓuocas. Jdem ad Vitalẽ: appetere q̃si pro amore posuit: cũ inquit. Jmpendio ꝑcor vt in amore: quo nos appetere cœpisti: ad finem vsq; perdures. Ab appeto fiũt appetitor: appetitus ꝛ appetẽna: ꝛ appetitio pro desiderio. Pli. lib. xix. Astomacho fastidiũ auferũt: cibiq; appetentiã faciũt lactucę.

Appiana poma ab Appio ex Claudia gente cognominata. Odoris maximus est fere cotoneorum: magnitudo non multo inferior. Cc.

Appionia mala maiora apijs: aliter Melappia dicta: a figura orbis in rotunditatem circumacti. Cc.

Appion grãmaticus Ptolomici filius: cui cognomen Mochthus. Genere Jegyptiꝰ fuit: floruit tẽporibus Dio

Applaudo pedem (nysij Halicarnasei: ꝛ Josephi. est pede terrã quatio: qđ fieri solet in derisum. Hieron. con. Joh. episcopũ. Et q̃q̃ tot queatis ora: trahatis capillos: applaudatis pedẽ: fidẽ ecclesię apertissime cõfitebor.

Applico. as. pe. cor. aui. atũ. ꝛ applicui: citum: ꝑcat appello: adiungo: adnecto. Et construiẽ cum dto: vel actõ mediãte ad. Justi. li. iij. Jgitur cũ Hercules ad littus Amazonũ applicuisset. Virg. Quę vis inanibus applicat ora. Transferẽ ad alia. Cic. Appio Pul. Oĩes vires ciuitatis se ad Pompeij deductũ applicauerũt. i. adiunxerũt. Jdẽ lib. j. offi. Jtaq; se alij ad philosophiã, alij ad ius ciuile: alij ad eloquentiã applicant. i. apponũt vel conferunt. Col. li. v. Poterit adhuc vniuersa vinea sub iugum mitti si tamẽ prius trunco est applicitus. i. adiũctus. Cic. lib. ij. ad Heren. Qui in itinere se tã familiariter applicuerit. i. se sociauerit. Terẽ. in And. Tum ille egens forte applicat primũ ad Chrysidis patrẽ se. i. reducit vel recipit. Hier. in li. Re. Et applicuit Samuel oẽs tribus Jsrael: ꝛ cecidit sors super Beniamin: quod est quasi ad se ve

Apporto vide porto. (nire fecit.

Appositus. a. um. qđ est iuxta: vel ad aliquid positum. Cic. in arte veteri. Gladiũ prope appositũ e vagina eduxit: ꝛ illum alterũ occidit. Aliquãdo sumiẽ pro eo: qđ est cõueniẽs: ꝛ propositũ. Jdem in eodẽ. Eam ipam scripturã: in qua inerit illud ambiguũ: de quo quęriẽ totam oĩbus partibus pertentare: si qd aut ad id appositũ sit: qđ nos interptemur: aut ei qđ aduersarius intelligat: aduersetur. Et li. j. offi. Officiũ eius facultatis videẽ dicere apposite ad persuasionẽ. Alias significationes quęre in di

Apr̃unum. Jtalię regio: inter Apu (ctione Pono. liam ꝛ Picenum. Hęc etiã Samnũ dicebatur: vbi multi populi erant. In ea ciuitates: Aquila: Adria: Sulmo: Ortona: Arpinum: Aquinum ꝛ multę alię.

Appr̃me pe. pro. aduerbiũ ab apprimis: qđ est longe primus: vt scribit Belli. Unde apprime significat imprimis: egregie: valde. Terẽ. in And. Jd arbitror: in vita ap

Approbus penult. correpta. val/ (prime vtile esse. de probꝰ. Bel. Et in versu est Cęcilij poetę Comici. Hierocles hospes est mihi adolescens approbus.

Apricus pe. pro. locus soli expositus: q̃si sine frigore. a greco φρίκη quod horrorẽ significat. Unde etiã putatur Aphrica dici. Clar. Aphrica sit terra: vbi feras violam ꝛ hortos facias: q̃ ea sole nutricant. Sed φ aspirata conuertiẽ in π suã tenuẽ. Aphricus homo: ꝛ aprica auis: quę sole gaudet. Virg. Et apricis statio gratissima mergis.

Apricari est in aprico loco esse: vel aeris amenitate vti: vel calescere. Varro. in ministerijs. Licet videret multos quotidie in hyeme in sole apricari. Pli. lib. xxxvj. De columbis. Apricant aliq; scalpentes sese. Cice. in Cato. Ubi eiñ potest illa ętas aut calescere: vel apricatiõe melius vel igni: aut vicissim umbris a quisque refrigerari salubrius.

Aprilis mensis: dictus est: quasi aperilis: q̃ terram aperiat. Quia verna temperie plantaꝝq; germina aperiantur. Vel dicitur aprilis: quasi aphrilis ab ἀφρός spuma: cum ex maris spuma nata sit Venus.

Aprinus ab apro deducitur: vt aprina caro. Cc.

Apronia genus vitis nigrę: quã quidam Ampelonelenam: alij Bryoniã: alij Chironiã: alij Synecanthen.

Aprunos Lumbus apri. Cc.

Aprosopos penult. produ. latine impersonalis dicitur τὸ πρόσωπον persona grece appellatur.

ἀψευδὴς apseudes homo est minime fallens α priuatiua particula est ψευδὴς falsum. Cc.

Aptitudo est cõuenientia: pulchritudo: elegantia. Unde fit apte: ꝛ apto verbum. Cc.

Apus apodis: quę ab alijs Cyphselus appellatur: ita dicta: quod pedum vsu careat: et hyrundinũ genere est maior: alijs: volat plurimũ: nidificat in scopulis: atq; in editioribus domibus. Hęc est quę toto mari cernit quies ei nisi in nido nulla: aut pendet: aut iacet. Cc.

Apsorus insula in mari Adriatico adiacens Liburnię: in qua ciuitas eodem nomine: vt Ptol. lib. j. scribit.

Apsis, idis. curuatura rotę: testudo. Unde in dictio

Aptus. a. ũ. sicut li. iij. con. docet Aug. Di (ne abis. citur qđ ad aliquid accõmodatũ est. Persius. Non ego cum scribo si forte quid aptius exit. Interdũ aptum dicitur necessariũ. Cice. lib. iij. de fin. Jtaq; natura sumus apti ad totius cõsilia ciuitatis. Interdũ elegans: vt apud eundẽ li. ij. de Ora. Jta porro verbis est aptus: ꝛ pressus: vt nescias vtrũ res oratione: an verba sententijs illustrentur. Et de offi. Ut eiñ pulchritudo corporis apta cõpositione mẽbrorũ mouet oculos. Interdũ connexum. Virg. lib. ij. Geor. Ipsos e toro quibus aptos Junge pares. Interdũ adeptum. Var. Ea oĩbus ostendat: quę bella aptus est. Huius compositiũ: ꝛ contrariũ est ineptus.

Apto. as. cõueniẽter aliquid rei alicui iungo: seu accõmodo. Et construiẽ cum dto: vel actõ mediante ad. Cic. lib. Phil. Cuius deniq; fortunę studia: tam laudi ꝛ gratulationi tuę se non aptarint? Amb. Jta ad mensurã corpusculi eius aptauerat indumentũ: ꝛ tã nimio fulgore cõspicuũ: vt nullus dubitaret: hoc nõ nisi manibus angelicis pœparatũ. Huius cõposita sunt adapto: ꝛ coapto.

Aptotũ pe. pro. dicit sine casu ab α sine πτῶσις casus ἀπὸ τοῦ πίπτω. μέλλω. πτῶσομαι. πτέπτωκα. i. a cado cuius futu

Apulia Italię regio mari Hadriatico cõter (rum ꝛc. mina int Daunią ꝛ Calabriã: quę ꝛ Japygia ab Japyge Dędali filio: qui eam regionẽ tenuit vsq; ad Daunã Dicta est huius nominis prima cor. licet Appulus illam producat: ꝛ ob id per duplex pp. scribit. Apulia per simplex. Et cum secũda in Appulus sit correpta: in Apulia producta. Juue. Cędit agros sed maiores Appulia vendit. Ubi ꝛ prima producitur. Luc. li. v. Appulus Hadria cas exit Garganus in vndas. Hora. tamẽ produxit secũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dam. Sed prius Appulis iungetur capræa lupis.

Ascen. Versus iste mendosus Horatianus non est.

Apud præpositio est: quæ nunq̃ cõposita reperit: apposita vero casualibus: q̃nq̃ locũ denotat: vt apud Danuã hæc scripsi. Quãdoq̃ personã: vt apud regẽ. Quandoq̃ loci: & personæ cõiunctionẽ: vt cænaui apud Pompeiũ. Sed cum ad personã refertur: plerũq̃ familiaritatem significat: non dominiũ. Vt fui apud te. i. tecũ vel domi tuæ. Melius tamẽ locis seruit: vt apud forum te vidi. Ponitur interdũ pro in. Terẽt. in And. Apud forũ modo ibo. Penes vero & potestatẽ: & personã: & dominiũ. Ouid. lib. j. Fasto. Mundi penes est vnũ vasti custodia mũdi. Quãdoq̃ etiã sine dominio. Vt fides penes auctores est: id est apud. Relatũ ad personã etiam interdũ denotat vitupe rationẽ. Culpa videatur penes patrẽ. Interdũ laudem. Cicero. Penes quos laus adhuc fuit. Interdum cõmodum: & incõmodum. Liui. Penes eosdem pericula belli penes: quos præmia essent. Seruit etiã loco. Cic. ad Heren. Ita petulans est atq̃ acer: vt ne ad solatiũ quidẽ (vt mihi videtur) sed penes scenã: & in eiusmodi exercitatus sis locis: id est apud scenã. Dicimus etiã penes te est laus mea: quasi in manu tua. Arbitriũ vitæ meæ penes te est.

Apyrena: aut apyrina mala dicunt punica: siue granata: proprie dulcia. Sene. ad Lucil. Sic imperturbatus sapiens dicit: quo modo apyrena dicunt: non quibꝰ nulla duritia est granorũ: sed quibus minor. Dicunt autem granata a granis: punica a regione. Aristoteles tamen in fine lib. ij. meteorologicorũ ἀλλ᾽ ἐις τόμ ἀρίστον φῦ πυκνόν τηθ᾽ ἀναγκαῖον γίνεται τῆι ἐκθλιψιμ δίομ δι πυξῆνες δι ἐκ τῶμ δακτύλωμ πωλῶντες: id est. sed ad contrarium in spissationis necessariũ est fieri extrusionẽ: quemadmodũ ipsę baccę ossa cerasorum ex digitis exilientes. Sed sunt Aristotelis traductiones mẽdosissimę. Forsan tamẽ per quandã similitudinẽ grana: quia ignita pomorũ illorũ dicunt. Et a modo priuat: modo auget significatum.

Apyrotus pe. pro. gẽma cui ignis nõ nocet. Dicitur & Apyrasta carbunculus: q̃ ignem non sentiat.

A Ante Æ

Aqua cõponi videt ex a & qua: q̃si a qua viuamus. Vtũ aqua & igni interdici solebat dãnatis. Aquã & ignes sumebãt nuptę. Et qui funus prosecuti fuerãt edẽtes ignẽ supergrediebant aqua asperſi: qd̃ purgatiõis genus vocabãt suffitionẽ. Hoc elementũ cęteris oĩbus videt imperare. Terras eñ deuorãt aquæ: flãmas necãt: scandũt in sublime: & ipm q̃ sibi vẽdicãt cęlũ. Quid esse mirabilꝰ põt q̃ stare in cęlo aq̃s? At ille nõ mõ in tantã altitudinẽ peruenũt ipsę: sed secũ quoq̃ pisciũ examina: & lapides rapiũt. Eędem cadẽtes oĩm terra nascentiũ causa fiunt: fruges: arbores: frutices iuuãt: migrant in cęlũ: vt vitalẽ animã deferant herbis. Præterea alibi calidæ sunt: alibi frigidæ: alibi tepidæ: & pene oĩbus moboꝝ generibus aut iuuant: aliæ sulphuris: aliæ ferri: aliæ aluminis: aliæ salis: aliæ nitri: aliæ bituminis: aliæ eris: aliæ acidæ sunt: aliæ salsæ & cunctæ hoĩm tantũ causa vident erupisse. Generatim neruis prosunt oẽs: aliæ pedibus: aliæ coxendicibus: aliæ luxatis: aliæ fractis: aliæ extenuãt aluos: aliæ sanãt vulnera: aliæ capiti auribusq̃ & oculis prosunt. medẽtur: aliæ sterilitatẽ mulierũ: & virorum infamiã abolere, perhibentur: nonnullæ iuuãt calculosos: aliquæ prohibẽt abortũ: sunt quæ tollunt vitiligines: aliæ podagricis prosunt: aliæ tertianas febres discutiũt: aliæ dentes sistunt: aliæ vngulas etiã iumentorũ indurant: aliæ subtiliores faciũt sensus: aliæ memoriã afferunt: aliæ oblitionẽ inducunt: aliæ canoras voces faciunt. Refertq̃ Sypontinus se deduxisse aquas in agro Vlterbiensi: quæ letargicos: & hydropicos: & colicos curãt: luratos statim sanãt: collutę dẽtes sistunt: scabiem: lichenas: vitiligines mira celeritate tollũt: famem omni sublato fastidio inducunt: fęcunditatem mulieribus afferunt: Venerem debilitatam excitant: calculorum vitia discutiunt. Hęc. Lc.

Estq̃ elementum quod ab æqualitate dicitur. Nihil est enim illa rum quiescit æquabilius.

Ascen. Putem aquam ab æquo dici: ablato e sicut harenam ab hærẽdo: nam si ab a & qua componatur prior

Aquula diminuti. Cic. lib. de Orat. (esset longa. Quę mihi videtur nõ tam ipsa aquula: quę describitur: q̃ Platonis oratione creuisse.

Aquagium: quasi aquę agium. Est eñ aquæ ductus.

Aquarius. ry. vndecimũ signum Zodiaci est: post Capricornũ. Hic fertur Ganymedes: qui pocula Ioui ministrat: per quẽ Ianuarius intelligimus. xv. Cal. Feb. incipit exoriri. Huc Iuppiter eius pulchritudine captꝰ ab aquila in cęlũ raptũ ministrũ suum fecisse existimat

Aquarius. a. ũ. qd̃ ad aquã pertinet. Vt cos aquaria: res aquaria. Bel. Re aqria dẽsecãs. Plin. li. xxiiij. Quippe cũ in exacuẽdo oleares cotes & aquarię differãt: oleo delicatios ei fiat acies. Aquariꝰ sulcus: q aquã educit. Colli. ij. Crebrosq̃ sulcos aqrios: q̃s & nõnulli elices vocãt.

Aquarium: siue aquariolum locus in quem fordida aqua iactatur: qui & lauatrina a lauando appellatur.

Aqueus. a. um. quod ex aqua est. Vt color aqueus.

Aquatus. a. um. aqua insusus: vt aquati vini. Hiero. Vinũ si aquatius bibit: calix frangit: mensa subuertit.

Aquaticus. a. ũ. quod in aqua degit. Sicut terrestris: qui in terra viuit. Pli. Terrestres & aquatici pisces.

Aquatilis pe. co. Idem quod aquaticus. Aug. lib. viij. de ciui. dei. Qui tamẽ longe præponit animalibus aquatilibus: cum ipsas aquas terris præponat Plato.

Aqualis generis masc. genus vasis ad aquã tenendã: qd̃ & matula dicit. Pla. Date isti sellã: vt sedeat: & aqua.

Aqualicus pe. co. & p. aluus vbi (lim cum aqua. fordes defluunt. Apicius. Reples aqualicum sicut lagamentum habet: ne dissiliat in coctura.

Aqualiculus diminu. est ab aqualicus & vas vocat in quo porci fordẽt. Per translationẽ pro vẽtre: siue aluo sumitur tam occulta: q̃ apparente: vt qua fordes fluũt: de hoĩe dicit. Pers. Nugaris cũ tibi Calue Pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet. Hiero. Alius tumet aqualiculo: morte parturit alius elinguis & mutus. Idẽ. Protesus: est aqualiculꝰ: insurgũt humeri: turget guttur.

Aquilex penultima correpta: qui aquã colligit. Varr. At hoc pacto vtilior te Thuscus aquilex.

Aquilegium: aquę collectio. Plaut. Si pluet aquilegio me iuuabo. quod & aqueductus.

Aquę nuales mensę adhibebant antiquitus: quę decoquebantur: vt essent salubriores: postea colo nuario: & sacco attenuabantur: deinde refrigerabantur.

Aquęlicii dicũ aqua pluuiã remediis quibusdã elicit.

Aquileia vbs Carnorũ metropolis iuxta quã defluit Timauus: a legẽdis aquis dicta. Mart. Et tu lędeo felix Aquileia Timauo. Plinius. Aquileiã collocat in decima regione Italię. Fuit aũt Romanorũ colonia. xij. M. passibus a mari sita. Ad eam flumine aduerso onerarijs nauigatur nauibus per Natisonem fluuiũ. Ex hac orti sunt Chromatius: ad quẽ Hieron. sępe scripsit: & Rufinus grece latineq̃ eruditus. Qui Iosephum cõuertit in latinum: cuius originalis est Mediolani in sancti Ambrosij fano: Longobardis characteribus cariosissimus.

Aquitania regio: & tertia Gallię pars: ab obliquis aqs Ligeris. Hęc a Circio oceanũ hz: qui aqtanicus sinus dr. Ab occasu Hispaniã. A septẽtrione Lugdunẽsem, puinciã. a meridie Narboneñ. In ea Lugdunũ: & Burdigala ciuitates. Hinc Aquitanus. a. ũ. Vnde Aquitani populi.

Aquiminaria dicunt oia vasa: deferẽdis aqs deputata

Aquo. as. & aquor. aris. aquã haurio: siue aquã fero. Curtius. Cũ miles aquatu, prfectus eẽt. Vir. Sub mẽni

Aquariolũ: siue aquariũ locus (bus vbis aquant. in quẽ fordida aqua demittit. Et Aquarioli dicunt mulierum impudicarum fordidissimi assecłę. Et.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

A ante Q

Aquaricola dicũtur lotrinę: in quas lotura proĳcitur. Nec in culina tãtum: sed in triclinĳs: ꝛ cubiculis: ꝛ cęnationibus: cum dignitate ꝛ elegantia fiunt. Lc.

Aquosus. a. ũ. qđ copiã ãquę habz: vt hyems aquosa. Col. li. iĳ. de ficis. Locis magt frigidis: ꝛ autũni tẽporibus aquosi pcoques ferito. ¶ Huius cõtrariũ est inaquosus.

Aquę. arum. vbs Gallię Cisalpinę: iuxta quam sunt aquę calidę: quę egros curare solent.

Aquatintercus. aquęintercutis. ¶ Hydropũ morbus: q̃si aqua intercutẽ. Lxx. li. iĳ. offi. Si quis medicamentũ cuipiã dederit ad aquã intercutẽ. ¶ Nam intercus dicit aqua quã greci ¶ Hydropa vocãt: vt ait ¶ Prisci. Aqua eñ intercutẽ male habet autore Celso: q morbus acutus est. ¶ Plinius hunc morbum aquę subtercutẽ fusę nominat.

Aquilus colore: fuscus: ꝛ subniger ab aqua. ¶ Nam cum antiqui duos oino naturales colores nossent: albũ scilicet ꝛ nigrũ: interuenit gũ is quoq; qui neutri similis esset. Ut tamẽ ab vtroq; proprietatem trahat potissimũ ab aqua eum nominauerũt: cuius incertus est color.

Aquilius cognomen factum a colore subnigro.

Aquila auis ab aquę colore: siue ab acute videndo dicta. Ferunt cũ senuerit aquila grauant penne: ꝛ ipsius oculi: quę ritq; fontẽ: ꝛ erigit pẽnas: colligit in se colores: ꝛ sic oculũ eius sanant: ꝛ in fontẽ se ter mergit: ꝛ ita ad iu/

Aquila q̃q; dicit astruz: quę ex ala (uentutẽ redit. dextra circulũ equinoctialẽ parũ prodit: sinistra aũt non longe a capite Ophinchi: videt figũrata: rostrũ eius a reliquo corpore diuidit circul⁹ a cancro ad capricornũ perueniens: exorto leone occidit. Exoritur aũt cum capricorno: habens in capite stellã vnam: in vtraq; penna vnã: in cauda vnã. Aquila etiã dicitur Jouis ales: cui maximus honor est: ꝛ maxima est vis: quippe quę non solũ cum minoribus quadrupedibus: sed etiam cum ceruis pugnat. ¶ Multũ puluerẽ volatu collectũ insidens cornibus excutit in oculos: pennis ora verberat: donec precipitet in rupes cũ dracone etiã init prelĳ. Qua hic aquilę consectat auiditate malefica. Illa ob hoc vbicũq; visuz oppugnat. Ille multiplico nerũ alas ligat. Ita vt aliquando simul considere videant. Ex omni autẽ auiũ genere ideo hanc solam delegisse sibi armigerũ Juppiter existimat: q̃ sola contra orientis Solis radios imotam aciem oculorũ tenere possit: vel q̃ solam hanc auem munĳ fulmine fuisse tactã prodũt. Sex aquilarũ genera tradũt: de qbus in di/

Aquiliferi dicti sunt signi/ (ctione ¶ Deneletus. Lc. feri in Romana militia: ab aquila quã Romanis legionibus ¶ Marius in secũdo cõsulatu suo ꝓprie dicauit. ¶ Habuerũt ꝛ Romani quattuor: alia signa: videlicet Lupos: ¶ Minotauros: Equos: Apros: quę singulos ordines antebant. Scribit Tlege. ¶ Primũ signũ totius legionis esse aquilã: quã aquilifer portat. Jdẽ draconarios appellat signiferos: a draconibus/ qui per singulas cohortes fere/

Aquilo pe. cor. ventus dictus a ve/ (bant ad prelĳ. hemẽtissimo volatu: instar aquilę. ¶ Hic boreas grece dicitur: siccus ꝛ frigidus. De quo Ouid. lib. vj. ¶ Met. Apta vis est: qua tristia nubila pello. Et freta concutio: nodosaq; robora ſto. Jnduroq; niues: ꝛ terras grãdine pulso. Jdẽ ego cũ fratres celo sum nactus aperto. Mã mihi cãpus is est tanto molimine luctor. Ut medius nris concursib⁹ insonet æther. Exiliãtq; cauis elisi nubib⁹ ignes. Jdẽ ego cũ subĳ conuexa foramina terrę: Supposituq; ferox imis mea terga cauernis: Sollicito manes: totiũq; tremoribus orbem. Flat ab æstiua solstitiali: ꝛ plaga orientis. Aquilones etiam dicunt venti: qui octo ferme diebus exortũ caniculę antecedũt: ꝛ perflãt diebus. xl. quos vocant etesias: ꝛ prodromos: quasi pręcursores.

Aquisolia arbor: ex gñe ilicis: quã greci similacẽ vocãt.

A Ante R

Ara q̃si ansa (vt Varroni placet) dicta est. Vasa eñ erant: quę tripodes dicebant: quæ sset necessariũ a sacrificãtibus teneri. Ansis aũt teneri vasa solere manifestũ est. Quoniã ergo qui imolabant nõ modo deos voce precabant: sed etiã manibus aras appręhendebant: primo ansę dictę: deinde cõmutatiõe literarũ ere vocari cęptę. ¶ Hinc Virg. Talibus orantẽ dictis arasq; tenentẽ. Sunt qui aras ab ardendo derluẽt: q̃ in his victimę adolerent. Alĳ ab ἀράομαι verbo greco: quod est oro. Et ἀρά oratio dicit: q̃ in sacrificãdo oretur. Et habet primã productã. Est etiã Ara ciuitas Arabię regia: necnon ꝛ insula Arabię adiacẽs: vt scribit ¶ Ptoleingeus. ¶ Ara vero cum h. habet primã correptam: ꝛ significat porcorũ: seu auium stabulum. Ouidius. Tertius immundę cura fidelis harę. Quidã etiã aiunt harã significare auem quãdam auguralẽ. Q̃n deducant hariol⁹: hariolor: haruspex: haruspi/

Arachosia: regio ma/ (ciũ: haruspicina: ꝛ haringa. ioris Asię: in qua Alexandria: ꝛ Arachotus ciuitates.

Arabia regio inter Judeam: ꝛ Aegyptum: ab Arabo Apollinis: ex Babylone filio. Solinus Arabiã interpretatur sacram. Est autem triplex Arabia secũdum ¶ Plinium libro. ĳ. Una felix: altera petrea: alia deserta.

Arabia deserta arabarũ: ꝛ Estonitarũ: ꝛ Scenitarũq; sterilis vocatur: præterq̃ vbi Syrię confinia cõtingunt a ¶ Pelusio vsq; Arsinoen rubri maris oppidum desertam scribit Agrippa. Arabice dare veteres dicebant: pro eo quod est odoribus Arabicis dare. Quidã Arabiam ¶ Panchaiam: ꝛ Sabęorũ gentem eandẽ esse existimãt: in qua thus nascitur. Virgil. Solis est thurea virga Sabęis. Jdem. Totaq; thuriferis ¶ Panchaia pinguis arenis. Jn ea mons Syna qui ꝛ Oreb in quo ¶ Moyses legẽ accepit. Jn ea ¶ Phœnix auis nascitur: ꝛ sardonix gẽma. Ab Arabia fiũt adiectiua: arabs: arabius: arabicus: arabictus pro eo qđ est ex Arabia. Virg. lib. vĳ. ¶ Hyrcanisve: Arabisve parãt. ¶ Proper. Nec si qua Arrabio lucet bombyce puella. Et alibi. Et domus in tectis tẽ treinit Arrabię: vbi videtur q̃ debeat scribi per geminũ rr.

Arabarches Arabũ princeps: vel ex finis Arabię: siẽ Libyarches: Libyę princeps. Juuenal. Atq; triũphales inter q̃s ausus hȳe: Il lescio qs titulos Aegyptius: atq; Arabarches. Arane ficus dicunt: albę pediculo minio la/

Arachne nomẽ mulieris Lydę: quę de lani/ (tissimę. ficio ausa est cũ ¶ Pallade certare. Sed victrix dea: aracynen percussam radio: in araneã cõmutauit. ¶ Hoc a poetis fictũ est: ꝓstat eñ autore ¶ Pli. Arachnen linũ ꝛ retia inuenisse: cui⁹ filius Closter fusos in lanificio inuenit. ¶ Hoc etiã noie (vt scribit Liui⁹) dicta est ciuitas Thessalię. Cur aũt dicat: ꝛ qd sit: magnis rõnibus: nixiq; rerũ proprietatib⁹ accõmodauerũt denoiatiões: non autẽ ad placitũ. Vnde Suidas ita scribit ἀράχνιον νῆμα ὁ λεπτότατος. καὶ ἀράχνιον λυκῶς τὸ ὕφασμα ἀράχνης δὲ ἀρσενικῶς τὸ ζῶον ὅλον ἀράια ἴχνη ἔχειν: id est arachnio filum est: ꝛ licium tenuissimum. Et arachne fœmineo genere: tela seu textura. ¶ Masculino arachneus pusillũ animal est: dictũ q̃ rara molliaq; habẽt vestigia.

Araneus masculino genere animal. Aranea fœmi. retia quę araneus facit. Catullus. Furis quo neq; seruus est: neq; arca: nec cimex: neq; araneus: neq; ignis. Ouid. lib. iĳ. ¶ Metamor. Stamina nõ summo quę pendet aranea tigno. Reperitur quãdoq; tamẽ aranea pro aniali. Virg. lib. iĳ. Georg. Laxos in foribus suspendet aranea casses. Et Ouidi. lib. vj. ¶ Metamor. Stamen ꝛ antiquas exercet aranea telas. ¶ Hic ꝛ Aragne vel Arachne dicit ἀράω: quod est compono: apto: congruo: vel vt supra. ¶ Multa sunt autẽ araneorũ genera: omesq; grẽco vocabulo: sed apud latinos vsitato phalangia dicunt. Vnum est genus formiculę simile: sed multo maius ruffo capite: reliqua corporis nigra albis guttis respersum. Viuit maxime circa furnos ꝛ molas. Secundũ phalangĳ genus: lupũ vocant. Tertiũ lanuginosum: capite magno: quo dissecto inuenĩunt duo vermiculi: qui cõceptũ impedire dicũtur: alligati mulieribus in pelle ceruina ante Solis ortum.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Calepinus auctus

Propterea a totius dicitur. Greci ἀτόκιον πρὰ ὠτίκτω: d est τέκομαι ἔτεκον. a parioparíam peperi: vocant omne medicamentū: quod sterilitatem inducit. Alia sunt etiā araneorum genera: de quibus apud Sipontinū ab/

Quartū genus araneorū Rha/ (unde tractatur. chinon dicitur: ore nigro: minimo: subalbo: pedibus brevissimis: tanq̄ imperfectis: dolorē morsu: qualem scor/

Quintū genus Alexion distinctum vir/ (pio facit. gulis albis: cuius ictus genua labefactat. Sextum ceruleum est: lanugine nigra: caligine concitans: & vomitus araneosos: hoc est in quibus telę araneę conspiciuntur. Septimū crabrone tantū penna differens: quod ad maciem perducit. Mirmecio octauū formicę simile capite: aluo nigra: guttis albis distinguētibus. Preter hęc tetragantij duo genera habēt: peior, in quo mediū caput distinguit linea alba: alter Limerici est posteriori parte cādicās. Ultimus ac minīe noxius qui eodē colore telas in parietibus late texit: veluti retia muscis capiendis.

Araneolus cū accentu in antepenulti. diminutiū est ab araneus. Virg. de culice. Atq; vt araneoli tenuē formani/

Araris penul. cor. & per apocopen. (mus ortum. Arar. fluuius Gallię Narbonēsis: per fines Heduorum & Sequanorū in Rhodanum fluens. Luc. lib. vj. Rhodanumq; fluentem Precipitauit arar.

Ararus penultima correpta. Scytharum fluuius.

Hic in Eniochis montibus eo modo: quo Euphrates oritur: sex milib⁹ passuū interuallo: quo ad cāpos Armenię secat. Labit placidus & silens: neq; in vtram partem currat manifestū. Cū in asperiora deuenit hinc atq; illinc rupib⁹ pressus. Et quāto angustior, tanto magis premit: frāgit se subinde ad oppositā cautū: atq; ob id cū ingēti murmure sonansq; deuoluit. Adeo citus: vt qua ex prę/cipiti in subiecta casurus est: nō declinet statim vndā: sed vltra q̄ canalem habet euehat: plus ingeri spacio sublimis: & aquis pendētibus se sine alueo ferēs. Deinde vbi incuruus arcuatoq; amne descendit: fit tranquillus: iterumq; cōpositus: & vix fluens in littus elabitur.

Araxis Armenię fluuius. Luc. li. vij. Armenūq; bibit Romanus Araxē. Hic ab eodē monte quo Euphrates descēdit: qui plane mōs a Strabone Abon siue Abus: a Plinio Agus vocat. Armeniā: & Atropatiā disterminat.

Araxū: vt inquit Plinius, promontorū est Peloponnesi

Aracynthus: mons Aetholię Minerue sacer: vt testis est Plinius. Vel vt Martianus Acarnanię.

Aratrum penultima producta. dictum ab eo q̄ eruat terram. Sed & greci penul. cor. ἄροτρον dicunt.

Arabis siue arbis fluuius esse videtur: qui apud Plinium lib. ij. Sarbis scribitur: qui ab Arianis montibus per Drangas & Gedrosios in oceanum defluit.

Arbea ciuitas Judeę sic dicta: quia ibi tres patriarchę sepulti fuere: & quartus Adam.

Arbiter pe. cor. Judex non a lege: sed ab ijs qui litigāt electus: qui tot⁹ rei habet potestatē: dictus ab arbitrando. i. existimādo. Eius officiū est existimare non prout iuris sit: sed prout ipse equū esse existimet. Judex vero ex officio dict⁹ est. Aliquādo arbiter dicit speculator. Plau. in Aul. Hinc ego & huc: & illuc potero qd agant arbitrarier. Et in Ben. Accidit autē: vt Joseph operis quippiā absq; arbitris faceret. Dicit & arbitra. Ambo lib. j. offi. Conscientia quę innocentiū: & flagitiosor merita discernit: vera atq; incorrupta pęnarū prędmioruq; arbitra.

Arbitriū sūia est: q̄ ab arbitro statuit. Interdū dicit⁹ potestas arbitro data: Vñ arbitriū suscepisse dicit: qui vim iudicis suscepit. Interdū opinio. Vt ota p meo arbitrio facio. i. vt mihi videt: & vt opino: faciendū. Quidā arbitramentū pro arbitrio vsurpāt: hoc est pro arbitrii sūia.

Arbitrarīū dicitur cū adhuc res apud arbitrū agitur: vel cū in potestate arbitri: seu iudicis est: pro arbitrio. i. pro opinione sua iudicare. Unde arbitraria pęna dicit: quę non lege statuta est: sed iudicis arbitrio relicta.

Et recognitus.

Arbitror penultima correpta: existimo.

Arbor & arbos in ntō a robore: vt quidā putāt. Cuius appellatione cōtinent: vites arundines: & hmōi. Sed cū plāta adeo tenera est: vt herbā potius videat: arboris loco haberi nō debet diminutiuū ab arbos est arbuscula.

Arboreus, a. um. quod est arboris. Virgi. libro primo Georgico. Arborei fętus alibi.

Arborator: nomen verbale: ab arboro. as. & significat eum qui arbores putat: qui & frondator dicitur. Plini. lib. xviij. Frondem medio die arboratum ne cędito.

Arborescere: arborem fieri: vel in arborem crescere. Plin. lib. xix. Tradunt autores in Arabia malum septimo mense arborescere. Arbores antiqui pro arbores dixere: ab arbos: non ab arbor. Lc.

Arbutus pe. cor. arbor folio citro simili. Virg. Et quę vos rara viridis tegit arbutus umbra. Arbutū vero pomum rubrum fyluarū: quod Plinius Orodon vocat: q̄ asperitate sua plura edi non possunt. Virg. lib. ij. Georg. Baut arbuta fyluę. Alio nomine dicitur vnedo: & a greci comarus: tam pro arbore: q̄ pro fructu.

Arbusta arbores: in qbus extendunt vites: vel arbores vitibus maritatę: atq; vitiferę: quę in ordinem diriguntur. Docent Plini. & Colu. quo modo arbustū sit faciendū. Unde vitis arbustiua: & vimen arbustiuū: quod ex hmōi arboribus est collectū. Rursus arbustū locus est in quo arbores sunt ad fructū consitę. Sicut salictū: in quo sunt salices. Hoc & arboretū aliqui vocant: vt inquit Festus.

Arbustiuū genus vitiū: quod arboribus applicatur: & in sublime procedit. Palladius. Locū quem arbustiuis vitibus destinabis implere.

Arbusto. as. agrū arboribus consero: ad maritandas vites. Pli. Transpadana Italia pręter supradicta cornus: populus: tilia: acer: ornus: carpinus: arbustat agros.

Arceo. es. cui. citū, secundū analogiam cōpositorū facere debuit: quoniā coerceo coercitū: exerceo exercitū. Sed arcitū in vsu non est. Sicut nec arcitus: nec arcitus. Et nihilominus pro mēbro artus: & arctus adiectiuū pro strictus. A quo formatū esse cōuenit arcto. as. Aut certe arcto: tanq̄ frequentatiuū ab arctus: quasi supino verbi arceo: vt arctū: vel arcitū fecerit: licet neutrā eorum reperiat. Nam arceo pro stringo in vsu est: vt apud Virg. Teneras arcebāt vincula palmas. Ita vt non mirū sit: si arctū eius supinum fuerit: arcitū vero facere debere eius composita declarant. Interdū etiam arcere cōtinere est. Unde coercere cōtinere dicimus: & arcus in ędificijs q̄ se ipse cōtineant. Interdū procul siue de longe vetare: ne accedant: qui veniunt. Unde arx dicta est: q̄ procul a se hostes remoueat. Transfertur etiā ad incorporea. Cic. in Parad. Quę vis est: quę magis arceat homines ab improbitate: q̄ si senserint nullū in delictis esse discrimen. Differunt autē inter se Arcere: Prohibere: Inhibere: Abigere: & Uetare. Nam arcere procul pulsare est: vel obsistere: ne aduersarius nocere prope queat. Liui. lib. j. Ad arcendam vim aduenarū armati ex vrbe: atq; agris concurrunt. Prohibere est de loco: vel de re aliqua detrudere: vel amouere dicto: siue facto: ne quis obtineat: quod vult. Inhibere est aliquid concessum: vel permissum reuocare: vel incęptū vetare ne progrediat. Abigere de loco fugare: vel pecora & huiusmōi abducere. Uetare prącipere: vel minari: vel facto prohibere: ne quid secus dicatur: aut fiat q̄ ipse vult. Et generale est significationē verborū prędictorū. Monitur tamē quādoq; arcere pro fugare. Colu. li. pri. Sic emunita sola & latera hominum pecorū prohibent curculionē. Quod genus exitij cum incidit: multi opinātur arceri posse. Sciendū est: q̄ arceo vltra accusatiuū: non solū ablatiuū cum prępositiōe: sed etiaz sine prępositione requirit: metri vel ornatus causa. Liui. lib. pri. Ceteros metus nō curia modo: sed etiā foro arcebat. Et in eodem. Inde ad lęuam versi: quia dextra Tyberis arcebat: cum magna trepidatione agrestiū pa/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pulabant. Huius verbi composita sunt aberceo: coerceo: exerceo: & perarceo. De quibus locis suis.

Arcesostis genus vitis albę: quę varijs appellat nominibus: grece ampheleuce. Huius sarmēta longis & exilibus internodijs geniculata scandunt: folia pampinosa ad similitudinē hęderę: radix alba: Raphano similis.

Arcesso. is. ab arceo nascit: & accuso siue ad accusandum eo significat. Et eñ accusare aliū: est a malitijs eum arcere. Et hoc modo construit cum genitiuo: & aliquando cū ablatiuo. Cic. lib. pri. ad Heren. Arcessitur Cepio maiestatis. Idem libro secundo offic. Atq; etiā hoc pręceptū officij diligenter retinendū est: ne quem vnq; inconcessi iudicio capitis arcessas. Est & acceso: pro aduoco: siue aduocandū eo. Ab arcio. d. in r. mutata. Antiqui eñ teste Festo. d. literā mutabant in r. nos in c. Interdum arcessere est pręoccupare: vel ante tēpus distrahere. Cic. Quando arcessentur quo genere vecturę.

Arca dicta est: vt inquit Varro: q ab ea clausa arce/

Arcula diminuti. parua arca. a quo (antur fures. arcella. Sed in frequētiore vsu est arcula. Cice. li. ij. Offi. prętermittebatq; de stipatoribus suis: qui scrutarent arculas mulierū: & ne quod in vestimētis telū occultaretur: exquirerent. Est & arcula auis: quę in auspicijs aliquid

Arcanū dicitur secretū: absconsum. (fieri vetabat. Ab arca in qua quę clausa sunt: tuta manent. Potest & ab arce dici: quę tutissima pars vrbis est.

Arcęra ab arca deducitur. Et significat plaustrum tectum vndiq; ex tabulis: quasi arca quędam magna vestimentis instrata: vt inquit Asconi. Quo vehiculi genere senes: & egroti cubantes vectabantur.

Arcesilas pe. co. nomē philosophi proprium: qui ex Pythana Aeolica ciuitate ortus: relicto genitali solo Sardis perrexit. Mox Athenas profectus in Academiam se ad Cratonē contulit: quē Platonicā philosophiaz oīno cōmutasse: nouamq; quandā constituisse ferunt. Cauillator vocabat: qui cum nihil se scire diceret: nec alios scire quicq; patiebatur: oēs turbans sophismatibus. Obiit cum merū immodice hausisset. De hoc Persi. Non ego curo Esse quod Arcesilas: aerumnosiq; Solones.

Archarius prefectus: & moderator dicitur. Paul. ad Roman. Salutat & vos Erastus archarius ciuitatis.

Archos latine princeps dicitur. A quo fiunt multa cōposita: vt patriarcha princeps patrum.

Arche nobis principiū: a quo ἄρχω impero: pręsum.

Archias nomen poetę: quo latine significatur principatus. De quo extat Ciceronis oratio.

Architas fuit Tarentinus philosophus Pythagoricus. Floruit Platonis tempore. Alius Mitylenęus musicus. Alius de agricultura scripsit. Alius epigrāmatum scriptor. Alius de agricultura librum edidit.

Archiatri dicunt medicorū principes: qui & protomedici.

Archigenes pe. co. princeps gnationis dicit. Est & nomen celeberrimi medici. Sed pro greculis vel similibus poni consueuit: qui se pręcoibus sui gnis sciolos ostendūt.

Archigrāmatei dicti sunt scribarū principes. Unde scribit Plutar. Eumenē Cardianum fuisse archigrāmatea Alexandri magni. vulgo cancellarij vocantur.

Architnedes pe. prod. nomen proprium viri Syracusij: qui geometricę: ac machinalis syderalisq; scientię consultissimus fuit: & celeberrimus: testimonio Liuij: Plinij & Plutarchi. Hic veluti deus terrenus mechanico artificio sphęram vitream fecit: in qua mira cōuersione: dissimili motus circulorū visebant. De qua sic scribit Clau. Jura poli rerūq; fidem: legesq; deorū Ecce Syracusius trāstulit arte senex: Percurrit proprium mentitus signifer annū. Et simulata nouo cynthia mēse redit. Marcellus in expugnatione Syracusarū interdixit: ne Archimedes vnus violaret. Verum cum Syracusę caperētur: & ipse animo: ac oculis in terra defixis formas geometricas describeret: ab ignaro milite: quis esset interfectus est.

Archilochus penulti. correpta. nomen poetę Lacedęmonij. Floruit Romę regnante Tullo Hostilio: in quo (vt Quintil. inquit) summa vis elocutionis fuit. De quo Horat. Archilochum proprio rabies armauit iambo. Alius fuit Archilochus Nestoris filius: qui patrem in expeditione Troiana secutus: a Memnone interfectus est. Alius fuit Siculus: qui Ariciam vrbem condidit.

Archetypus pe. co. nomen. Significatiuū: dicitur exēplaris ex ἀρχή, quę est principalis & τύπος figura: quasi ex principali: & naturali figura trahat. Nam est quodcūq; ita primū fabricatū est: vt exemplar reliquis sit. Plin. ad Antonij. Vt eñ pictoris pulchrā: absolutāq; raro nisi in peius effingunt: ita ego ab hoc Archetypo labor & decido. Aug. lib. xv. de ciui. dei. Hunc primo exemplo (& vt greci appellant) Archetypo quędā sui generis imago respōdit. Sunt qui exponāt archetypos pro antiquis: ab eo q archęos antiquus dicit: & typos forma. Martia. Si tanq; tabulas scyphosq; Paule oēs archetypos habes amicos. Nec refert q secundā syllabam Archęos producat: & eandē archetypus coripiat: cum in plerisq; aliys idem soleat inueniri. Vt in geometria: & acheronte.

Archelaus phūs Athenięnsis: seu Milesius: qui patrē habuit Apollodorū: & fuit auditor: successorq; Anaxagorę. A quo Socrates phiam audiuit. Hic phyticā phiam ex Jonia Athenas inuexit. Estq; phyticus appellatus: q in eo defecerit phia naturalis: Socrate Aethicen introducente. Quanq; nec hic quidē ethicę rudis fuit: qui de legibus: de honesto: & de equo philosophat⁹ est. Fuit & alter Archelaus Antenoris Troiani filius: quē Homerus scribit rei militaris peritissimū fuisse. Alius fuit geograph⁹: qui terrā oēm ab Alexandro peragratā descripsit. Alius de rerū naturis carmine scripsit. Alius oratoriā docuit.

Archeptolemus. filius Iphiti: auriga Hectoris. Enipeo interfecto a Diomede interfectus.

Archimandritę pe. prod. dicunt prępositi consectaneę turbę: haud longe dissimiles cum episcopali dignitate: q principes Mandrę: & agminis sint. Mandrę eñ veteriorum: & animantiū brutorum agmen dicitur. Martia. Nec datur obstantes mulorū scandere mandras.

Architect⁹: & architecto: noīa cōposita ex archos princeps & τέκτων faber: principal faber fabricādi arte hīns: vel qui structuris ędificioz pręest. Vñ Victruu⁹ de architectura cōdidit. i. de ędificijs extruēdis. Fabri aūt qui aliquid manu faciūt in ędificijs alteri iūgunt ingenio: alteri opera valēt. Cic. Var. Si qs adhibere volet nō modo vt architectos: verūetiā vt fabros ad ędificandā rempub.

Architecto. aris. compono. Idem lib. ij. de fin. An q ita classicadas: vt optime possit architectari voluptates.

Architectura: ędificandi scientia.

Architriclinus pe. pro. qui principalis est in aula discūbentiū. Compositū nomen ex ἀρχή: & θεῖς: & κλίνη: quę lectos sęcat. Nā in aula tres toros in tribus aulę dimēsionibus collocabāt: vbi cōuiuantes discūbere cōsueuerūt. Iuue. Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto. Architriclini erat curare: vt eduliū varioz fercula seriatim: & in tempore cuiusq; exhiberent: vt recte oīa disposita essent.

Archimagirus penultima product. princeps: & magister coquorum: qui coquinę pręest. μάγειρος enim latine coquus. Juuena. Pariter librarius archimagiri.

Architas penultima produ. Tarentinus philosophus Pythagoricus. Fuere & alij hoc nomine vocati.

Archium. penulti. produ. armariū librorum.

Archidamus: nomē viri Spartani. Hic rogātibus socijs quantū pecuniarum foret satis ad bellum Peloponnesiacū: scienter respondit. Bellū ordinata non quęrit.

Archippus nomen philosophi: qui Thebis scolas habuit: vt scribit Hiero. Et pythagorę auditor fuit.

Archemolus penul. co. Rhęti regis Marubiorum in Italia filius. De quo Virgil. Et Rheti de gente vetusta Archemolum thalamum ausum incestare nouercę.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Archemorus pe.cor. Lycurgi Thracum Regis filius: qui a serpēte occisus fuit: vt apud Stat. lib. The. Sic dictus q̄ futurū apud Thebas regibus ostēderit exitium. Hic Hypsipylen nutricē habuit. Quę cū sitiētib⁹ qui ad Thebaicā expeditionē proficiscebant Langiam fontem ostenderet: Archemorū puerū super viridē herbā depositum reliquit. Qui a serpēte vulneratus: periit. Ex quo fons ille Archemorus vocitatus est: & annuo agone in pueri illius memoriam celebrari cęptus. (riam celebrari cęptus.

Archytes Menesagorę: siue (vt alij volunt) Aesticę filius: patria Tarentinus: eximius Pythagoricus philosophus. Floruit quo tempore Plato ad Dionysium in Siciliā venerat: Platonēq; per literas monuit: vt inde oiret. Siquidē Dionysius de eo necādo cogitabat. Fuit & alius: scilicet Archytes Mitylenęus: musica clarus. Ité alius qui agriculturā scripsit. & Quintus architectus: qui librū de mechanica scripsit.

Arcadia: Pelloponesi regio: & Achaię pars: a mari vndiq; remota. Ab Archade Jouis filio: ex Calistone Lycaonis Archadę regis sic appellata. Hęc vt Eustat. docet aliquādo acta est Pelasgia: a Pelasgo rege magno & sapiēte viro: qui vitę cultionis auctor: eis fuit: & victū ex stirpibus herbarū arborūq; frondibus transtulit ad glandem: maximeq; phagineam. Aliquando etiā Lycaonia: Aliquādo Gigantida: & aliquādo Parrhasia. Arcas autem cū Pelasgos in deditionē redegisset: eorū regionem Arcadiam nominauit. Scribit Plinius. Hanc totā montuosam: in qua sunt asini ceteris maiores: ac prestantiores. In ea Erymanthus fluuius: Lernęa palus: & lapis Asbestos inextinguibilis. Arcas arcadis. nomē Jouis filij: & adiectiuū ab arcadia: vt populi arcades.

Arcadicus. a. um. qđ est ex arcadia: vt arcadici mores

Archander Danai socer: nomen proprium.

Arctos latine vrsa: quę quia in modū plaustri vertit. nostri eam septentrionē dixerunt. & inde arctous: septentrionalis: & borealis. Et arcticus polus: id est borealis. De quo Cice. lib. ij. de natura deorū. Hunc circū arctoę duę feruntur nunq̄ occidentes. Ex his altera quidem apud Graios Cynosura vocat: altera Helyce. Nam helyce maior est vrsa: quę & Calisto vocata fuit Cynosura vero minor: arctos. Unde Ouid. lib. iiij. Fasto. Esse duas arctos: quarū Cynosura petatur Sydonijs: Helicen graia carina notet. Arctos vero sine c. panis dicitur.

Arctophylax pe.cor. arctoy siue vrsę phylax. i. custos. Cic. Arctophylax vulgo qui dicit esse Bootes. Hic plaustrū vehit. Ideo rustici septentrionē dicunt. Is fuit Arcas Jouis filius: ex Calisto. Effigiatur. xiiij. stellis.

Arcturus pe. pro. stella in signo Boote post septentrionē: cuius ortus & occasus tēpestates facit. Et dicit Ursę cauda. Oritur a canicula fere post diē quinquagesimū.

Arctous ab arcto: idē est qđ septentrionalis. Et arcti/

Arctus. a. um. strictus: (cus: similiter septētrionalis. vt arcta est via: quę ducit ad vitā: ab arceo fit: Columel. lib. iij. In tribulum ficule vel cornu arcte inserito.

Arcto. as. frequentatiuum est ab arceo.

Arcus ab arceo pro cōtineo: fornix ędificij est: q̄ seipse cōtineat. Quāuis ab opere erigendo in altitudinē quidā dici velint. Cic. Jam eñ atriolū: & arcus duos absolueret. Et arcus iris cęlestis: & tam secūdę: q̄ quartę declin. in vtraq; significatiōe. Cic. de na. deorū. Cur aūt arci species nō in deorū numero reponat. Hiero. in Ezech. Vidi velut aspectū arcus cuz fuerit in nube in die pluuię. Ennius ge. fem. protulit. Formaf autē hoc modo arcus cęlestis. Dum eñ Sol in nubibus rarescentibus ex aduerso refulserit: radiosq; suos directa linea humori nubilo trās fundēs impressérit: fit repercussio splendoris eius in nubibus. Ex qbus fulgor emicās: arcus speciem formaf. Sicut eñ impressa cera anulo imaginez exprimit: sic nubes e cōtrario ex rotūditate Solis figurā sumētes orbem efficiūt: & arcus effigiem fingūt. Apparet autem hoc modo semper: sed cū rarescunt nubila cęli. Nam rursus cum coeunt in se nubes atq; densanf: confestim arcus forma resoluif. In nubium eñ densitate arcus imperfecto gyro cōplectif. Deniq; sine Sole: & nubib⁹ nunq̄ apparet arc⁹. Quadricolor aūt est: qa ex oīb⁹ elemētis in se rapit species. De cęlo eñ trahit igneū colorem: de aquis purpureū: de aere albū: de terris colligit nigrū. Arcus vero quo sagittę iaciunf tantū quartę declinationis est: ab arceo cuz significat a longe veto: q̄ missis sagittis non finat hostē accedere. Quod nomē etiaz per. q. apud antiquos scribebaf: arquus. Unde arquites arcu pręliantes: qui & sagittarij dicunf. Et arquatus. Hęcce autem τὸ τόξον: latine dicif arcus. Unde argyrotoxos Apollo argenteū arcū gerens. Et hippotoxotę equestres sagittarij.

Arcuatus. a. um. in modū arcus curuatus. Ab arcuo. arcuas. Plini. lib. xxix. Illam aūt quę arcuatur greci sepam vocant. Liui. lib. pri. Ad id sacrariū flamines bigis curru arcuato vehi iussisti. Hieron. in prologo Josue. Unde cesset arcuato vulnere contra insurgere scorpius. Hinc arcuatim: aduerbium more arcus.

Arcatus. ab arcus arci: quasi in modum arci factus. Ouid. li. xj. Mete. Iris & arcato cęlū curuamine signās.

Arquatus ab arquus: & is dicitur: cui color & oculi virent a colore. s. arqui cęlestis. Quem morbum quidā appellant demoniacū: quidam aquarium: quidam auriginem: quidam regium: quidam ictericum.

Arculus diminuti. ab arcus: a quo fit aliud diminuti. arcellus. Et arculus dictus est deus: qui tutelam gereret arcarū. Item arculus dicebaf circulus: qui capiti imponebaf ad sustinenda cōmodius vasa: quę ad sacra publica capite portabanf apud Athenienses.

Arculata circuli: qui e farina in sacrificijs fiebant.

Arcubalista a nonnullis Scorpio vocatur.

Arcirna gñs modici plaustri: q̄ homo gestari solet.

Ardo. es. si. sum. qđ & ardo. is. dicif: significat concremore Virg. Hāq; volans liquidis in nubibus arsit harūdo. Et in Euangelio. In ignē mittent: & ardebit. Per translationē ardere ponif pro ardenter: seu impatiēter amare. Et sic modo cū accusatiuo: modo cū ablatiuo construif. Virg. Cui dō ardebat alexim. Flora. Non aliter Samio dicit arsisse bathillo Anacreonta Teum. Interdū pro festinare Unde ardens pro festinante: ingenioso: acutoq; ponif: q̄ instar ignis oia penetret. Sicut e cōtrario segnis dicitur tardus: quasi sine igne. Virg. Instant ardētes Tyrij. Interdū pro fulgorē emittere. Idem Tyrioq; ardebat murice lęna. Unde & ardens pro candido: a candore flāmę. Idē ardentesq; auertit equos. Interdū pro dolore irasci: vt apud eundē lib. x. Proxima quęq; metit gladio latūq; per agmen Ardens: limitē agit ferro te Turne superbū. Cęde noua quęrens. Interdū pro cōsumi. Cic. Quoniā nimio viuendi te desyderio ardebā. Interdū pro optare Plin. Ardeo te videre. Virg. Patrięq; noui pro męnibus ardent. Huius cōposita sunt exardeo: inardeo: & perardeo: in qbus prepositio auget vim significationis.

Ardesco. is. ardēs fio. Greg. Sz ad hęc audita ardescit animus: iāq; illic cupit assistere: vbi se sperat fine fine gau-

Ardelio: homo ingetus: & huc atq; illuc sem- (dere. per volitans: saliens: & oībus negotijs sese immiscēs.

Arduus. a. ū. altus & difficilis. Ouidius. Arduaq; prima

Ardea. auis quędā: quasi ardua. quoniā (via est. volando alta petit. A grecis dicitur ἐρωδιός. Virg. Atq; altam supra volat ardea nubem. Huius diminutiū est ardeola. Est & Ardea nomen vrbis in Latio a feruore regionis sic dicta: quę. xviij. miliaria ab vrbe est posita. Mart. Ardea solstitio Pestanaq; rura petantur. Quiq; Cleoneo sydere feruet ager.

Ardearum tria genera ponit Aristoteles. Leucum ab albedine dictum. Asterias a fulgore astrorum: & pelos ab aduerbio πελῶς: quod prope significat: quoniam hoc tertium non ita alte volat.

Ardeates populi sunt Ardeę incolę. Habet pen. prod.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Ardum veteres pro aridum dicebant.

Area ppie dicit locus purus in vrbe sine ędificio: quę greci plateam dicũt. Dicta area q ardore Solis sit facta arida: ꝛ non possit quicq̃ gñare. Quidã ab ara deducũt q sicut hęc ara pura est: ita areę in vrbe: siue i domo loca pura sunt. i. sine ędificio. Vel q sicut arę flãmis: ita areę e Solis ardore torrent. Valla. Cãpus est planities ampla ꝛ grãdis: ideoq; spatiosę plateę: areęve campi nomẽ accipiũt. Unde Romę cãpus Martius. Iam locus hmõi vocat area. Sueto. tñ in Cęsa. posuit aream pro loco puro accõmodato foro extruendo: cũ inquit. Forũ de manubijs inchoauit: cuius area super sestertiũ millies cõstitit. Item area dicit solidũ: terrenũ: planities: glabra. i. locus purgatus coęquatusq; Cylindro consolidatus plateis amplitudine similis: vbi fluméta arescunt: ꝛ terunt. De qua Virg. lib. j. Geor. Area tuę primũ ingenti est equãda cylindro. Col. lib. ij. Area quoq; si terrena erit: vt sit ad triturã satis habilis: primũ radit. Et area: ꝛ per diminutionẽ areola subacta est terra probe atq; sata: seu serẽda: quales sunt in hortis: in qbus quadrata quędã ꝛ bene subacta: atq; coęquata spatia: in quę mox semina iaciant. Colu. Areę sic informãdę sunt: vt facile runcantiuę manus ad dimidiã partez latitudinis perueniant. Colu. lib. vj. Crebro putrẽ terram duos aut tres digitos insternemus: ꝛ modice rigabimus: straminisq; areas cooperiemus. Ex hmõi areis locatis magni pronũctus capiebant. Cic. in Para. Etenim si isti callidi rerũ estimatores prata ꝛ areas quasdã magni estimant: q eius gñt: quasi nocere nihil potest tc. Item area vocat morbus in capite: cũ capillorũ profluuio. Item Area: siue Aria media producta insula est in ponto versus Colchos Martis sacrata.

Areosus ab area. Areola cũ accentu in ante penultima diminutiuũ ab area. Colu. lib. vj. Cum terrã bene subegeris areolas facito. Hieron. in Cant. Geng illius sicut areolę aromatũ confitę a pigmentarijs.

Creator: qui aream purgat: ꝛ in ea frumentũ triturat. Colu. lib. ij. Atq; hoc suprẽmũ areatoris emolumentum percipiendorũ seminum: quę terrę crediderat.

Aridus. da. dum. penultima cor. siccũ quod naturalem humorẽ amisit. Ambrosius. Arida terra dicta est: nõ solum ad genus: sed etiã ad speciem terrarũ refertur: vt sit vilis: ficca: habilis: ꝛ apta culturis. Arida aũt expresio naturę est. Terra appellatio quędaz simplex negotij. Interdũ aridum ponit pro puro ꝛ lucido. Plautus in Rude. Argento arido. Interdum pro horrifico: acuto: cum de sono loquimur: quia ea quę arida sunt: cũ frangi ceperint: minimum: atq; horrificũ sonum edunt. Virgil. lib. p. i. Georgicorum. Et aridus altis Montibus audiri fragor. Huius diminutiuum est aridulus.

Ariditas: quę ꝛ aritudo dicit pro siccitate. Var. Frigus calore: atq; humore aritudinem miscet.

Areo. es. ui. dus sum. Plautus in Ruden. Utinam sortima nũc anatina vterer: vt cuz exissem ex aqua: arerem tamẽ. Quidã hoc verbũ ab ara deducũt: in qua quę dijs immolabant: torreri solebant. Alij vero ab ara: sed per contrariũ sensum. ἀπὸ τοῦ ἀρδεῖν quod significat irrigare q aridũ minime sit irrigatũ. Huius cõposita sunt. Adareo. e. areo: Inareo: Obareo: Perareo: ꝛ subareo.

Aresco. aridus fio. Cice. lib. ij. ad Herennũ. Nihil lachryma citius arescit. Adaresco: probe aresco. Sicut Exaresco. Cato de re rustica. Cestimẽta ne tineę tangant: amurcã decoquito ad dimidiũ: ꝛ vngito fundũ arcę: ꝛ extrinsecus: ꝛ pedes: ꝛ angulos. Ubi ea adaruerit: vestimẽta condito. Inaresco intus siue penitus aresco. Colu. li. xi. Deinde cũ prędictum tectorũ inaruit. i. aridus intus: penitusve factũ est. Obaresco: circum siue oũo aresco. Lactan. lib. de opificio. Acies. i. mẽbrana illa perlucens quã ficcari ꝛ obarescere non oportet: nisi humore tersa pure niteat: obsolescit. Peraresco: valde aresco.

Arefacio: aridũ facio. Cui⁹ passiuũ est arefio: pexicco:

Arelate ciuitas est: in mediterraneo Narbonẽsis Gallię: a Plinio dicta Coloma Sextanorum: quoniam ex sexta legione coloni deducti sunt.

Aremorica quondã: quę nunc Aquitania dicit.

Ares grece ἄρης quattuor: significat. Ferrũ: interdum bellũ. Aliquãdo vulnus: sepius vero Martez: quo noie ꝛ nos: ꝛ ferruz: ꝛ bellũ: ꝛ vulnus significamus. Ab ἄρης aries: quasi Martialis: sicut a Marte martius. Iam etiam Mathematici dicunt. Martis esse domũ arietem: ꝛ scorpionem: vt etiã ob conuenientiã influxus dicat aries a Marte: a Grecis tamen deducendo.

Arete grece ἀρετὴ latine virtus. Unde Philaretus pro priũ nomen: ꝛ significat amatorẽ virtutis. Est etiã Arete nomen mulieris vxoris Alcynoi regis Phęacum.

Areopagos: pe. cor. Martis vicus. Nam ἄρεος Martis πάγος vicus. Haz vicus erat Athenis a templo Martis sic cognoiatus: vbi primũ iudicium capitis actũ fuisse

Areopagitę illi dicebant (dixit Pli. li. vij. Et inde. tur: qui in templo Martis iudicabãt. Quod iudiciũ exquisitissimũ habeat. Nam cum Mars: qui grece dicit ἄρης homicidij crimie reus fieret: iudicãtibus duodecim dijs in eo pago: sex sentẽtijs absolut⁹ est: vt Stephanus Byzantius docet: ꝛ multi alij Greci. Uerum quid agereẽ in Areopago Julius quidẽ Polux lib. viij. scribit de magistratibus Athenienshũ: ꝛ eorũ locis. Areopagitarũ magistratus erat iudicare de cęde: ꝛ de statu reip. prouidere: vnde ait. ὅτι δὲ ἐννέα ἄρχοντες οἱ καθ' ἕκασον ἐνιαυτὸν μετὰ δὲ Ἄθηναι τὰς εὐθύνας ἀεὶ τῆς ἀρεοπαγίτιδος προσιτίθουσι. ὑπαίθριοι δὲ ἐδὴ κάξουτο τοῦ φόνου: id est. Illorũ quidẽ principes quotannis post datas rationes Areopagitis addebant. Sub dio aũt de cęde iudicabãt. Sed multa essent dicenda: quę Pausanias scribit de Grecia illustrata: ꝛ alij.

Arethous rex fuit in Arna vrbe Bęotię.

Aretalogus pen. cor. Dorpharione teste garrulus ꝛ loquax: in ostentatiõe virtutis. Cũ nomen deducit. ἀρετὴ ein virtus: ꝛ logos sermo: siue verbum: siria: ratio: prosa cura: studiũ: ꝛ multa alia. Sueto. in aug. Frequẽtius aretalogos ꝛ festos: ꝛ solẽnes. Illonunq; tantũ iocularitatem celebrat. Juuen. Ut mẽdax aretalogus. Aretalogus etiã dicit qui fingẽdis mẽdacijs auditores mouet arte verboruz. Sed tũc esset ptra Dorphyrionẽ: non eiñ ab ἀρετὴς: sed ab ἀρέσκω placeo. fit ἀρετὸς: id est placidus: ꝛ logos sermo: quasi aretologus vir placidi sermonis: blandus: multa delectatione affabilis: mitis ꝛ dulcis.

Arethusa pe. pro. virgo venatrix: Dianę comes: ab Alpheo amata in fontẽ sicilię apud Syracusas cõuersa est. Virg. Et tandẽ positis velox Arethusa sagittis. Un ꝛ Syracusę Arethusides dictę sunt: ab Arethusa fonte: forma patronymica femina. Ouid. li. iiij. Fast. Utq; Syracusas Arethusides abstulit armis. Claud⁹. Fuit ꝛ Arethusius fons Smyrnę: tertius in Chalcidia: quart⁹ in Itaca. Est ꝛ Arethusa locus Syrię munit⁹ iuxta Emesam sexdecim milib⁹ passuũ: a qua Arethusij: vt inqt Strabo.

Aretium ciuitas Thuscię a Grecis condita eo tẽpore: quo populus Israel sub iudicibus regebatur.

Arethissa lac⁹ maioris Armenię: de quo Pli. li. vi. Tigris influit in lacũ Arethissam: oĩa illata pondera sustinẽtem. Solinus vocat eũ Arethusam: Strabo Arsenem. In hunc lacum Tygris fluuius influit: vnum ei piscium genus est: ꝛ hoc transcurrentis fluuij alueo non miscetur. Sicut nec e Tigri pisces in lacum transnatant.

Arena tenuissimus pulvis aridus. Ideoq; ab aridita. te deductũ nomẽ quidã e. istimãt: careat eñ omni humore ꝛ succo: vnde ꝛ plurimũ aquę ebibit: Et ita sine aspiratiõe scribi debet. Nec quenq; mouere debet: q arena habeat primã breuẽ: areo vero producrã: cum derivatiua nõ semper primitiuorũ naturã seruent. Alij ab hęrendo: q sibi inuicẽ propter tenuitatẽ cohęreant: vel q cum calce parietibus inhęreat: sicut in fabricis videmus: ꝛ sic cum h. scribit. Eius vero tres sunt species. s. fossitia: fluui

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

atica ⁊ marina. Inter quas grossio: fabulus nuncupat. Quãdoq; tñ arena ponit pro loco: in quo pugnabãt gladiatores. Sueto. in Aug. Quod ãnte muneris die Parthor obsides: tũc primũ missos per arenã mediã ad spectaculũ induxit. Hinc arenarij dicti sunt gladiatores: qui in arena depugnant. Q̃q; forũ arena dicit: q; illic fic depugnãt actores causarũ: vt in arena gladiatores dig ladiabant. Sene. Hoc ita habitũ est scholã: quasi ludũ esse forum arenã. Hinc Pli. Arenã suam appellat centũmiros: quoniã in iudicio centũmirali certabat frequẽter tel' oratorijs. Hoc nomẽ licet pluralẽ numerũ non habeat. Vir. tamẽ dixit. Quã multę Zephyro turbant arenę.

Arenaceus.a.um. qđ ex arena est. (ter arenarius.

Arenarius.a.um. qđ ad arenam pertinet. Vt Iuppi/

Arenosus.a.um. quod arena abundat. Pli. Littus nõ arenosum: sed alga ⁊ fluuiorum sordibus plenum.

Arenatus.ta.tum. quod ex calce: ⁊ arena factum est. Sicut marmoratum: quod ex marmore. Plini. In Gręcia tectoriis etiam arenatum: quod ducturi sunt prius in mortario ligneis vectibus subigunt.

Arenula diminutiuũ ab arena: quę est tenuissima. Pli. lib. xxx. Arenulę quę inueniunt in cornibus Cochlearuz cauis dentium inditę statim liberant dolore.

Arferia aqua: quę inferis libabat: seu vas vini: quod adhibebatur sacris: ⁊ a fero deducitur.

Arguo.guis.gui.gutũ. imputo: siue accuso. Et cũ genitiuo sępius q̃z ablatiuo construit. Curtius. Oratinẽ modo auaritię: interdum ⁊ defectionis arguebat. Cic. lib. ij. ad Heren. Vt si quisq̃z furti arguat: dicat eũ esse hoiem improbũ: auarũ: fraudulentũ. Similiter quãdo significat reprehendo cũ ratione ⁊ argumẽtis: vt in Genesi Certe mendacij nos arguere non poterit. Plau. in Amphi. Et eccũ video: qui me miserã arguit stu pri dedecoris. Si vero id: quo quis arguit: non exprimit: accusatiuũ tantũ habet. Lactan. li. iij. Tui ergo te libri arguũt. Proprie tamẽ arguere est ostendere. Virg. Degeneres animos timor arguit. Huius cõposita sunt coarguo: ⁊ redarguo. Sal. Lentulũ dissimulantẽ coarguũt sermonibus: quos ille habere solitus erat. Sciendũ est: q; licet arguo argutũ supinũ faciat: ex quo argutus participiũ: tamẽ futuri tẽporis est arguiturus. Sallusti. lib. ij. histo. Quos aduersum multi ex Bythinia volẽtes occurrere falsum filium arguituri. Nam vt docet Prisc. Quędã sunt verba in utũ supinũ formãtia: quorũ participia futuri terminãt in iturus: ⁊ verbalia in itio: vt argutũ arguiturus. Tutũ. tuiturus. Sputum. spuiturus. spuitio. Plutũ. pluiturus. pluitio.

Argutus.a.um. participium. Plau. in Pseu. Argutus malorũ facinor. Quandoq; vero est nomen. Dodo pro malitioso ⁊ falso: qui cum lepore quodã: quę cupit dicit. facitve: quasi arguens acute: ⁊ inuestigãs. Dodo pro canore resonãtiq;. Vt arguta hirundo: ⁊ arguti hoies: qui multũ ⁊ celeriter loquunt: ab argo naue: quę a celeritate dicta est. ἀργὸς enim velox dicit. Virg. Argutos inter/

strepere anser olores. Dodo pro exili: breui: ⁊ quasi acuto. Idem libro. iij. Georgicorum. Argutumq; caput: breuis aluus: obesaq; terga.

Argutia.gutię. dicitur acute: ⁊ malitiose dictum vel factum. Plautus in Aust. Exi a culina: sis foris mastygia: qui mihi inter patinas exhibes argutias.

Arguto: pe.pro. deponẽs ab argutus fit. Et significat procaciter prologuor. Ennius. Quando ad ludos venit: alij cum tacerent totũ diem argutat: quasi cicada. Est ⁊ argutari subsilere. Titus. Terra hęc est noua: qua tu solitus argutari pedibus cretã: dum cõpescis vestimẽtaq; leuas. Reperit ⁊ arguto in eadem significatione.

Argutulus diminutiuũ comtemptui derivatuz: ⁊ non blandiendi causa: vt homunculus: ⁊ homulus.

Argumentũ: vt a Quintilia. differt: est ratio probatioe pręstãs: qua colligit aliud per aliud: ⁊ quę qđ est dubiũ per id qđ dubiũ non est confirmat. Sumit interdũ etiã pro materia Cice. Quoniã nullũ scribendi argumentũ mihi relictũ est. Interdũ pro coniectura. Interdũ pro versimili probatoe: vt sunt argumẽta comędiaz. Interdũ pro

Argumẽtatio est expli/ (summa fibus exposita.

catio: ⁊ enarratio argumenti. Accipit ⁊ pro eo: qđ mente componit. Ambro. si. Cognito q; Heliseus esset: qui consilijs: ⁊ argumẽtationibus eius obuiaret

Argumẽtor. rationibus nito: ad aliquid probandũ.

Argẽmissa: vel argemussa: fissila ad tunentẽ Troadis: ppe Argenicũ pmõtorij locata. Iuxta quẽ locũ Alcibia

Argenos latine dr albus: splendi/ (des extinctus est.

dus. Festus. Argenũ argentũ percandidũ ἀργυρος.

Argetos pcat velocẽ: ⁊ candidũ: splendidũ ⁊ strenuũ.

Argenetes Sol dicitur: q; semper exoriens gignitur/ ⁊ ipse gignit vniuersa.

Argus nomen proprium regis Argiuor. Hic filius Apis fuit. Ex cuius nomine Argi Argiui appellati sunt. Quo regnante cępit vti frugibus Grecia: ⁊ habere segetes in agricultura delatis aliũde seminibus. Et post obitũ deus haberi cępit: templo ⁊ sacrificijs honoratus. Fuit ⁊ alius Argus: qui a poetis oculis plenus fingit custodisse Junonis imperio Inachi filiam: eius dęq pellicem in bouis speciem cõuersam. Qui postea a Mercurio interfectus fuit: vnde ⁊ argiphontes cognominatus est: q; argũ peremerit. Unde cętum stellarũ luce distinctum Argus dicit Et argus vocatus fuit nauis architectus: a quo Argonautę. Est ⁊ argus adiectiuum pro argiuis: vt est apud Plautum. Natus Amphitrio argis ex argo patre.

Argo.ge.fem. nauis: quã Iason duxit ab Argo architecto. De quo Flaccus. Ad charũ Tritonia deuolat argum. Dolui hũc ptppem iubet: ⁊ demittere ferro Robora. Seu ab argon: qđ est velox: vt inquit Diod. Inde arguti: vt sentit Probus dicti sunt: qui multũ ⁊ celeriter loquunt. Alij autumãt argo nominataz esse ab argiuis: hoc est a grecis. Quod sentire videt Licero lib. pri. Tusc. cum ait. Et eas angustias: per quas penetrauit ea: quę est nominata argo: quia argiui in ea delecti viri vecti pertebãt pellẽ inauratã arietis. Inde argonautę dicti sunt.

Argopelasgos Homerus vocat Thessalos.

Argos in singu.gen. neu. In plurali mascu. vt hi argi. Hora. Aptũ ducit equis Argos ditesq; Mycenas. Virg. lib. x. Herculis authorẽ comitẽ: qui missus ab Argis. Est aũt ciuitas non longe ab Athenis Peloponẽsi caput: ⁊ oĩibus ciuitatibus Grecię antecellebat. Cuius rex primus Phoroneo fuit. Dicta Argos ab Argo rege: vt scribit. Augu. libro. xviij. de ciuit. dei. Hinc argiui Greci dicti sunt: ⁊ argolicę sinus: ⁊ argolici duces: ⁊ argolica regio. Alia est ciuitas Argos Thessalię: quod pelasgicon dicunt. Alia in Achaia non longe a Mycenis: quę ⁊ Aspion vocat. Et in Acarnania amphilochicum. Est ⁊ Argos quędam Grecię pars. Oĩnis quoq; littoralis ora dicebatur Argos. Et ante Danaum: argiade: hoc est Argiui. Argos quoq; grece dicebatur tardus. Hinc iocus in hendecasyllabo Martia. Non nautas puto vos: sed argonautas. Ubi allusio est ad famigeratos nautas: ⁊ intelligi tamen vult pigros: ⁊ lentos nautas. Et argos nauis signum celeste oritur Pridie Idus Martij.

Argenusę tres insulę iuxta Lesbos. Strabo.

Argis aduerbialiter in loco. Pli. li. xvj. Argis et olea du/

Argeus.a.ũ. idẽ qd argiuus. Hor. li. iiij. Car. (rare dr. Tibur argeo positũ colono. ab Argos vbe. Et Argeus mons est ab vna parte Cappadociam cingens.

Argei teste Var. dicebant scriptę effigies: quę per virgines vestales iaciebant singulis annis in Tyberim per pontem sublicium. Argei etiam dicebant loca sacra Romę Argeorum. Varro. Reliqua vbis loca olim discreta: vt argeorũ sacraria: argeos dictos a principibus: qui cum Hercule argiuo Romam venerunt.

Argia pen. produ. nomẽ Adrasti regis argiuorum filię: quę conuersa fuit in fontem sui nominis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Argię pluralis numeri tñ: oppidū est Laconię.
Argolicus a.um. idē qđ argiuus. Cit regio argolica.
Argonautę dicti sunt heroes illi: q cū Iasone in Col/chos profecti sunt. Ex ḡbus ꝑcipui fuere Castor: ꝛ Pol lux: Telamō. Orpheus: Hercules: ꝛ Hilas puer: sic cog noīati a naue: quā innauigauerūt. Qui fuerūt sup̄ gnq̄/ginta: vt Orpheus li. j. ꝛ Apollonius in Catalogo heroū.
Argiletū ab argo dictū: q is eo venerit: ibiq; sepult⁹ fit. Nam argolus: siue arg⁹ dux Argeox apud Euādrū ho/spitatus est. Cū in suspicionē regni veniret: clā noctu ab Arcadib⁹ ē interfect⁹: vt volūt: inscio Euādro. Cui Euā der tumulū fecit: ꝛ loco nomē posuit a leto. i. morte Ar/goli: siue argi. Argiletū Var. scribit argiletū etiā dici ab argilla. i. creta: cui⁹ copia illic erat. Erat autē argiletū locus in vrbe prope pallatiū: vbi tabernę bibliopolarię erant quę argiletanę dicebātur. Martia. Argiletanas mauis habitare tabernas.
Argilla terra cretosa ꝛ cādida: q̄ figuli vtunt ad vasa faciēda. Iuue. Argillā atq; rotā citꝰ ꝓperate.
Argema morbus oculoꝝ: cum vlcus circulū oculi in/festat: quem greci Irim dicunt. Latine albugo vocatur ꝛ Leucōma etiā grece a candore. Videtur esse idem fere quod leucomata. i. albugines: a candore.
Argyrippa ciuitas in Apulia: quā Diomedes ędifica uit: a qua Argyrippini dicuntur.
Argyranche argenti morbus.
Argyrion latine argentū: a quo argirocopus argenta rius ἀργυροσ καὶ κόπτω argentū: ꝛ tūdo: pulso: percutio.
Argyritis spuma argenti dicitur.
Argyrologꝰ q̄stor q̄rens argentū ἀπὸ τοῦ λέγειν dicere.
Argyrondes Aetolię fluuiꝰ: ꝑꝓ argēteū aquę cādorē.
Argyrohippū vrbs erat Apulię: quā Diomedes ędifi cauit. Deinde dicta ē Argyrippa: a q̄ argyrippini noīati
Argyraspidas dicimꝰ eos qui argētata scuta ferunt. Vnde sicut refert Lamp. Alexāder impator Romanꝰ nō solū fecit Argyraspidas: sed ꝛ chryſaspidas: ita ab aure is clypeis nominatos. ἀσπὶς. i. scutum.
Argyrotoxos argenteū arcū gerens: quo nomine di/ctus est Appollo. τὸ τόξον. i. arcus.
Argentū primo signatū est anno vrbis quingētesimo octogesimo quinto. Q. Fabio consule. v. annis ante bel/lum punicū primū. Nota argēti bigę ꝛ quadrigę. Inde bigati ꝛ quadrigati nūmi appellati sunt. Aureus vo nū mus sexagesimo secundo anno post argenteū percussus est: in quo primo consuli: deinde imperatorū capita im primi cęperūt: ꝛ ab ijs sępe noīa accepere. Argentū can/didum est: vnde ꝛ a grecis aruyros dicit. In puteis repe ritur quod excoqui nō potest: nisi cum plūbo nigro: aut cum vena plumbi: quę iuxta argenti venas plerūq; re/peritur: Ballenā vocāt. Aliquādo argentū ponit pro su/pellectili argētea: puta scyphis: cochlearibus: aliisq; quę ad mensam ornandā exhibētur. Plautus. Tu esto lecti/sterniator: tu argentū eluito.
Argentarius vulgo campsor: siue mensarius: a grecis Colybista ꝛ trapezita dicit. Vnde Plau. in Cur. Trape zitam ꝛ argentariū pro eodē accipit. Sed iurecōsultus. ff. de edēdo: ostēdit argētarios maiores mēsarios: ꝛ quo rum officiū atq; ministeriū publicā habet causam. Hiq; rationes conficiunt. Auctor est Seneca argentarios prę/esse publicis actionibus.
Argestes ventus occidentalis frigidus. De quo Pli. libro. ij. Ab occasu equinoctiali fauonius: ab occasu sol stitiali corus: zephyron ꝛ argesten vocant.
Ariadne proprīū nomen eius: quam desertam a The seo Bacchus rapuisse dictus est a poetis.
Aricia vrbs in Italia: abest ab vrbe ad decimū lapidē quā ędificauit Hippolitus Thesei filiꝰ: ꝛ a noīe cōiugis Aricię appellauit. Iuxta hāc vrbē erat nemꝰ: qđ aricinū dicebat: in quo Aegeria nymꝑha erat: cū qua loqui soli tū ferūt Numā Romanoꝝ regē. Erat ꝛ Aricinꝰ lacus: qđ speculū Dianę vocabat: in quo nūc quoq; insulę cū proceris arboribus notabiles conspiciuntur.
Aries etis. pe. cor qui inter oues integer est: ꝛ tenet ad generandā sobolē. Ceteri ex vo cui inuersi vel adempti sunt testiculi. Ab ara dictus aries: q aris imponi ad sa crificia soleret. A cui⁹ similitudine bellica machina ari/es appellat. Materia ac tabularis testudo contexit: quę ne flāmis exuri possit: corio siue cilicio vestitur. Intrinse cus recipit trabē: quę si adunco ꝓficitur ferro: falx vo/catur ab eo q incuruata ē: vt ex muris lapides extrahat Si vo caput ipsius ferro tegit: aries appellat: q instar arietini capitis fieri soleret: vel q habet durissimā fron/tem: qua subruat muros: vl q motę arietū retrocedit: vt vehementius feriat. Testudo autē a similitudine naturę testudinis vocabulum sumpsit. Quā sicut illa modo re ducit caput: modo ꝓfert: ita hmōi machina interdū re/ducit trabē: interdū effert: vt vehemētius feriat. Est ꝛ arī es cęlestę signū primū in zodiaco. Aries etiā marinus pi scis: siue marina belua est: cādore tñ cornibus assimila/tis. Grece κριὸς dicit: sed rem mirificā tradit Aelian⁹ di scipulus Pausanię lib. vij. λέγουσι δ' ἄρραβες ὅτι ἄρναρτα/ραυτοῖς ποίμνια πόιναται ὑπὸ μουσικῆς μᾶλλον ἢ ὑπὸ τοῦ χλιαρου. id est dicunt arabes q vtiq; apud eos ouilia pin guescunt musica magis: q̄ pabulo.
Arietinus a.um. penul. pro. quod est ex ariete. Plini. Arietinum iecur ad id vtile est.
Arieto as. pe. cor. pcutio: tractū ab arietū similitudine cuius firmissimū caput: ꝛ solidissima cornua faciunt: vt magno impetu quicquid obieceris percutiāt.
Arithel quidā putant esse Areopolim ab idolo Mar/tis: quod illic situ est. Interpretatur autē leonē dei. Hie/rusalem figuraliter significans.
Arimanius Plutonis cognomen apud Persas. Cc.
Arion citharędus optimus ex Lesbo insula. De quo Herodo. scribit: q cum a nautis coactus esset se e naui in pelagus demergere: a delphine exceptꝰ ab eoq; in La conią deportatꝰ fuerit anteq; nautę illuc applicuissent.
Ariminū ciuitas Italię a flumine ꝓpinquo eiusdē no minis sic dicta. Hęc quondā Umbroꝝ colonia fuit: siꝫ ꝛ Rauēna. Cerū vtraq; accepit Romanos inclinos. Ha/bet autē hęc ciuitas portū: ędificata anno ante Christi ex ortum. cclx. Ptolemęo Lagi filio Aegyptijs impante. Pub. Sempronio ꝛ Appio Claudio cōsulib⁹. Ad quā visendā cōpositis Sicilię reb⁹: Sempronius nauigauit. Eā Octauianꝰ ampliauit: ꝛ a Liburnis dirutā Diocle/tianꝰ reposuit: fusisq; Liburnis arcū triūphalē in ea ex/
Arimphei sunt ꝑti Scythię Europę versus aglonis exor tū: vt li. vij refert. Pli. Qui vnicū in media fronte habēt oculū: ꝛ cū gryphis cōtinue prćliantur.
Aristeus Penei regis Archadię: siue vt poetę dicūt: fili minis ꝛ Cyrenes filius fuit. Cc.
Aristipp⁹ nomē philosophi Cyrenaici: ꝛ apud nos ho optimꝰ equꝰ. Hic dicere solebat: q lautio: victꝰ nīl ei impedimēto ad bñ viuēdū. Hic Socraticus audito: fuit: primꝰ Socratico⁹ mercede philosophat⁹ est. Habuit in gentū ad oīa ꝑ tpe: loco ꝛ ꝑsona simulāda oīno ꝓmptū Et ob hoc Dionysio ꝓter oēs erat charus. Et vt ꝑsenti bus voluptatibus libenter fruebat: ita ꝛ absentes facile ꝓtenebat. Hic cū e patria in Greciā philosophādi cau/sa ꝓficisceret: iussit seruos aurū ꝓicere: vt expeditiores ad iter capessendū essent. Sūmū bonū posuit in leni mo tu ad sensum emanāti. i. in voluptate corporis sensus ti tillante. Qui ab eo fluxerūt: ꝛ in dogmate ꝓmāserūt ab hoīs patria Cyrenaici sunt appellati. Tradit Platonē dixisse soli Aristippo ꝛ chlamydē ꝛ pānū ferre datū est. Hora. Omnis aristippū decuit status ꝛ color: ꝛ res. Fuit ꝛ alter Aristippꝰ huiꝰ nepos ex filia Metrodidactꝰ dict⁹ q̄si

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

a matre doctus. Nic in naufragio a tempestate deprensus timuit: & expalluit. Et interrogatus quare philosophꝰ timeret: cum ipse contra nihil timeret: festinanter respondit non eandem sibi & illi causam esse: quoniam is nō esset magnopere sollicitꝰ pro anima nequissimi nebulonis: ipsum autem pro Aristippi anima timere.

Aristocratia optimarum principatus: vbi optimates Rempublicam tractāt ἄριστοι καὶ κράτος ὑποκρωτέω. i. optimū & imperiū a vincendo.

Aristoclides pe. co. Olympiomeni tyrannus: qui Stymphalidem virginem adamauit. vide in dictione Stymphalꝰ.

Aristocles nomen fuit aui paterni Platonis: q & ipse Aristocles vocabatur. &c.

Aristoteles. pe. co. nomen philosophi peripatetico rum principis: a quo aristoteleus & aristotelicus adiectiua.

Aristoxenus pe. pro. nomen proprium musici.

Aristomenes pen cog. nomen Messenij viri: qui iustissimus: vt scribit Hiero. victis Lacedemonijs: & quodam tpe nocturna sacra celebrantibus: quę vocabant Iacynthina: rapuit de choris ludentium virgines. xij. & tota nocte gradu cōcito fugiēs excessit de finibus Sparthanorum. Cūq; eas comites eius vellēt violare: monuit: quā tū potuit: ne hoc facerēt: & ad extremū quosdā nō parcentes interfecit: ceteris metu coercitis. Redemptę postea a cognatis puellę: cū Aristomene viderēt cędis reū fieri: tā diu ad patriā nō sunt reuersę: q̄diu iudicū aduolutę genibus defensorē pudicitię suę cernerent absolutū.

Aristo philosophus cognomento serpticus: qđ latine quęsitor & cōsyderator dicit. Semper em̄ in quęrendo: cōsyderādoq; fuit. vide in dictione Pyrrho.

Aristides pe. pro. princeps Atheniēsis: cui cognomē fuit iusto: alter fuit pictor insignis.

Aristophanes pe. co. nomē ꝓprium philosophi: & comici valde maledici: cuius noie comędię sunt inscriptę.

Aristobolus nomē proprium Iudęorū regis.

Aristophor pe. co. vas quo prandiū deferēt. Latine discus. ἄριστον em̄ prandiū dicit: φορέω porto.

Arista ab ariditate dicit: q̄ sit ꝺ̄no arida. Est em̄ prima pars: quę primo arescit: vel quia seges cū arescit: sequat. Et ꝓprie aristę quasi tela spicę frumenti sunt: siue spinę: siue aculei: q̄bus a morsu auium minorū illa tueant. Cic. in Cato. Fundit frugē spicę ordine structā: & ꝑ auium minor morsus munit vallo aristarū. Ponit tñ arista q̄q; ꝓ frumēto. Ver. Chaoniā pingui glādē mutauit arista.

Arithmus latine numer. Inde arithmetica. (sta.

Arithmetica numeralis scientia: quę tractat de numeris & supputandi ratione. Nec inter disciplinas mathematicas prima esse dicitur: quoniā ipsa vt sit: nulla alia indiget disciplina: Musica autez & Geometria & Astronomia istius auxilio egent.

Aritudo pro ariditate. Var. Frigus calore atq; humore aritudinem miscet: ab areo deductū. &c.

Armus humerus. Virgi. lib. iij. Georgi. Densa iuba & dextro iactata recumbit in armo. Differt tamē arm⁹ ab humero. Nam humeri proprie eorū sunt qui recte in cęlum spectant. Unde soli homini humeros esse dicimus. Virgi. Os humerosq; deo similis. Armi ꝓ sunt bꝝtorum: q̄uis de hominibus quādoq; dicant.

Armigatus a. um. quod est ad armū ligatū. Hiero. li. iij. Reg. Et Dauid percutiebat in organis armigatus.

Arma ab armis dicunt. i. humeris dependētia inquit Festus: vt scutū: gladius: & ea qbus ꝓliamur tela. Seruius docet arma esse: quę armos tegūt. Var. ab arcēdo arma dicta existimat: q̄ his arceam⁹ hostes. Ut fustes: lapides: & hmōi. Sed revera nō solū hoc noie bellica: sed etiam omniū fere artū instrumēta intelligunt. Sic etiam Pol lux ὅπλα ruralia psequit: q̄uis Virg. largius pollicit⁹: tamē defecisse videat. Sunt em̄ Martis arma instrumēta oia: qbus in bello vtimur. Un̄ fraudes & cōsilia arma dicunt. Virg. Et querere cōsci⁹ arma. Rusticorū: rastra: ligones & hmōi. Idē Dicendū & quę sint duris agrestibus arma. Arma coquinaria: lebes: patella: tripos: olle. Plau. Quā elegāter instructū coquinarijs armis. Arma studiosorū: stylus: pugillares: libri. Pli. Cui⁹ arma erant nō venabulū: & lancea: sed stylus & pugillares. Mautarū quoq; & pistorū instrumēta: arma dicunt. Ver. li. v. Collige arma iubet: validisq; incūbere remis. Et li. j. Celeriaq; arma expediūt. Q̄nq; arma capiunt ꝓ bello: sicut Toga pro pace. Ut cedāt arma togę. Q̄nq; dicunt insignia: quale nōnulli intelligūt illud Virg. Armaq; fixit Troia. Cōsuenerūt em̄ antiqui suspēdere arma i postibus templorū: Est autē hoc nomē arma pluraliter tñ declinatū: q̄m vniuocū sit: & plures res significet: quarum singule habēt sua noia. Ut gladi⁹: scutū: & hmōi. Vel ne ab armo artu corporis obliget⁹ casus ꝓferri censeant.

Armo as. armis induo seu munio. Lactā. lib. iij. Cum em̄ natura hois imbecillior: q̄ cęteroꝝ animaliū: q̄ vt ad pferendā vim tēpor: vel incursiones a suis corpor⁹ arcēdas naturalibus munimentis ꝓuidentia cęlestis armauit. Liui. lib. ij. de bel. Punic. Itaq; et muri reficiebāt: & ꝓpugnacul armabant. Cōpositā sunt dearmo: quod est armis exuo. Idē lib. iiij. Cōsul triūphans in vrbē rediit: Liuilio duce Volscor ante currū acto: platisq; spoliis quibus dearmatū exercitū hostiū sub iugū missit. Exarmo idē signat. Sue. in Domi. Negātēq; vltra se tueri eū posse: q̄ exarmata eēt a ioue. Exarmatas autē feras dicim⁹ mansuefactas. Lam. de Heliogabalo. Habuit leones & leopardos exarmatos: q̄s edoctos ꝓ mānsuetarios subito ad secūdā & tertiā mēsā iubebat accūbere. Obarmo circūarmo. Ho. li. car. Ulixes vñ aductus per omne tempus Dmazona securi exstras obarmet. Derarmo pfecte vel pulchre armo. Curti. Hoc mō instructo exercitu: ac per armato Babylone copias mouit.

Armatio & armatura rem ipsam significant.

Armator & armatrix verbalia.

Armiger pe. co. q̄ lanceā: scutū: galeāq; ferēs: armatū equitē in ꝓlio sequit. Et plane apud antiquos armigeri fuerūt sūmi viri. Ut Patroclus fuit armiger Achillis. Pli. lib. xxv. Clytū equo ad bellū festinantē: & ei galeā poscenti armiger porrigentē. Armiger etiā dicit: qui cui piā alij inferio: arma superiori suggerit. Plau. in Casin. Filius autē armigerū allegauit suū.

Armariū ab armis: locus vbi cibaria: libri: & sigilla recōdunt. Plau. in Capti. Cellas refregit oēs itus: reclusitq; armariū. Et i Epi. Qui ex occluso atq; obsignato armario decutio argēti quātū mihi libet. Cui⁹ diui. est arma

Armamēta nauiū instrumēta vl̄ munimēta: si (riolū. cut funes: & vela: q̄uis & muroꝝ esse possint: & medicoꝝ & alioꝝ instrumēta. Col lib. v. Nōnulli strenue fabricant nauigia: nec cōsūmata pinde instruūt armamētis ministriq;. Hiero. ad Pam. Et quia sine emplastro venerat & medicoꝝ armamēta nō habebat: iccirco medicina nō pfuit. Et Pli. de vineaꝝ armamentis loquit.

Armamētaria repositoria armoꝝ sunt: & fere naualiū quale fuit illud: qđ Athenis Philon fabricauit mille capaꝝ nauiū. Pli. Armamentario mille nauiū cōfecto. Liui. de bel. Asia. Cōflagrarūt & horrea regia: & armamentariū cū ingēti apparatu machinaꝝ & tormētorū. Vale. Maxi. Habebat armamētariū omnis generis teloꝝ copia refertū. Deduciturq; hoc nomē ab armamētū.

Armētum: ingt Fest⁹: id gen⁹ pecoris dr: qđ est idoneū ad op⁹ armor: vt sunt eq & boues. Nā eqs in bellū currit. Clypei ꝙo boū corijs armant. Var. aliter. Armenta: q̄ boues ideo ꝑparabant: vt inde eligerent ad arandū. inde armēta dicta quasi aramēta: postea tertia litera extracta. Unde Col. lib. vij. Jumēta & armēta nomen a retrahere: q̄ nostr labor: vel onera subuectādo vel arādo iuuarēt. Precipue em̄ ab equis: & bobus: aliisq; eiusmodi. Cerui & alia animalia grādia armenta dici possunt. q̄uis elephāti: & equi & hmōi aīalia ab armis armatisq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

militibus ferēdis armēta appellari queāt. Nā cerui qui ad hoc nō sunt idonei: neq; etiā ad arandū inter armenta cōputātur a Vergi. qui ait: Nos tota armenta sequūtur. De hoc etiā in dictione Grex dicet.

Armētarius ij. armētorū custos. Vergi. lib. iij. Ge. Ora secū Armentarius aser agit: tectūq; laremq;.

Armentarius a. um. qō ad armentū pertinet. Amb. de Cain. Vide ad sensuū nostrorū quoddā genꝰ aliud domitū z mansuetū: aliud indomitū: qō armētario quodā motu mentis velut de side atq; dissoluto: prorumpit ad irrationabiles corporis delectationes.

Armille sunt ornamenta in circulorū modū: quę viri militares ab Imperatoribus donata in sinistris brachijs gerere cōsueuerūt. Hęc Paulus. Brachialia vocat. Dicūtur autē armille ab armis: quāntiqui humeros cum brachijs armos vocabant. Vnde arma ab his dependētia sunt vocata. Liui. lib. j. Additur fabule: qꝰ vulgo Sabini aureas armillas magni ponderis brachio leuo: gemmatosq; magna specie anulos habuerūt. Hieroñ. lib. ij. Reg. Tuli diadema: qō erat in capite eius: z armillā de brachio illius: z attuli ad te dominū meū.

Armillatꝰ dr q armillas habet. Prop. Atq; armillatos colla monstra canes. Et Armilatꝰ nomē viri sub Nero/

Armillū vas vinariū in sacris: di (ne z Domitiano. etū qꝰ armo: id est humero deportaret.

Armilustrz festū apud Romanos: quo res diuinas armati faciebant: z sacrificātes canebāt tubis. Ité locꝰ: in quo hmōi ludi fiebāt. Var. hoc nomē ab ambitu lustri dictū existimat: qꝰ ibi circūferēt pōpa z eq currūt.

Armenia regio Asię inter Taurū z Caucasum montes sita: z a Cappadocia ad Caspiū mare vsq; ptēsa: ab Armenio thessalo comite: vt inquit Strab. sic dicta. Et vt Pli. li. vj. autho: est: duplex est Maior. s. z minor: vbi preciosus inter reliqua aromata nascit amomū. Hāc hebęi Arab vocāt. In ea Araxes fluuius: z pars Euphratis z Tigridis: z insignis ciuitas Artaxata.

Armeniacus dicit: qꝰ primū genus eius ab Armenia sit aduectū. Hoc autē genus pomi: armeniacū dicit: qō pcox persicū etiā dicit. Et vt inquit Hippocrates calidum est z stypticū: stomacho vtilis in cibo sumptus.

Armipotens armis valens. Lc.

Armitenēs: qui arma tenet. Lc.

Armisonꝰ notę significatōis. Vt pallas armisona. Lc.

Armon lingua pōtica raphani genus sylueſtre: quod Greci Cherion vocant. Alij leucen. Nostri amoracia frō de copiosius: qꝫ corpore. Lc.

Armoracea ę, vt inquit Palla. ag: estis raphanus est. dicitur a Col' etiā armoradū armoratiorū cyma.

Armon: vt Josephus lib. iij. scribit: fluuius est: qui de montibus Arabię descendens: in stagnū Asphaltitē erūpit: diuidēs Moabitidem z Amonitidem.

Aro as. proprie significat terrā iā pscissam: rursus vomere euerto. Pli. in arādo magnopere seruandū est Catonis oraculū. Quid est primū? Agrū bene colere. Quid secundū? Bene arare. Quid tertiū? Stercorare. Cōposita huiꝰ verbi sunt. Bearo: Exaro: Peraro: Inaro: z Subaro. Pli. Sunt qui iam natas inarant segetes.

Arato: sumit tam pro boue qꝫ pro hoie bouē ducēte. Pli. Arato: nisi incuruus prēuaricatur.

Aratrū instrumētū: q terra arat. Greci aratrō dicūt.

Artro as. quasi aratro: qō est segetes iā natas rursus arādo pscindo: qō impinguādi agri causa fit.

Aromata latine odoramenta. Et inde aromacopola: quem nos aromatariū vocamus q aromata vendit: grece ἄρωμα.

Aromatitis gēma: q in Arabia gignit: ita dicta qꝰ myrrhę odorē habeat: ob hoc reginis charissima. Lc.

Arpe falx: siue ensis falcatꝰ. Vide infra in dictiōe Harpe: vbi Harpyia z harpagones: quę aspirātur. Quoniā nunc in psilen versa est aspirato.

Arquatus mo: bus: de quo sup: a.

Arpinū pe. pro. ciuitas: a qua arpinates dicti sunt et in colę: quales fuere. M. Cicero: Plautꝰ comicus z. C. Marius: qui septies consul fuit.

Arquites dicebant antiqui arcu prēliantes: quos nūc Sagittarios vocant. Lc.

Arcuus. vide in dictione arcus.

Arrostema pe. p. matis. Grece ἀρρώστημα. Latīe egrotatio. ἀρρωστέω egroto: arosteia egrotatio: arrostꝰ egrotꝰ.

Arenicū idē est: qō arsenicū z auripigmentū: cuiꝰ vim reprimi ac tolli excrescētia dubiū non est.

Arrha. ę. z arrabo pe. cor. grece ἀρραβών: vtrūq; sumit pro parte solutionis: quę prius datur: vt reliqua reddatur. Terē. Ea relicta arraboni est. Hinc arrho as. A quo subarrhę: quod est arrhā facio. Ambro. Anulo suo subarrhauit me dominus meus.

Arreptitius: q dęmone rapit: g etiā abreptitꝰ dr. Vetes arreptitū dicebāt laruatū: quasi a laruis arreptū.

Arretina vasa nobilissima: ab Arreto Italię ciuitate vbi fingebant. Martia. Arretina nimis ne spernas vasa monemus. Lautus erat tuscis Porsena fictilibus.

Arrugia cuniculus subterraneus. Lc.

Arripio is. vide in abripio.

Arrogo gis. vide in dictione Rogo.

Arrogo pe. cor. significat tribuo. Hiero. in plogo Esdrę. Interrogent Hebręos: ipsis authoribus translationi meę: vel arrogent: vel derogent fidem. Plerūq; arrogare est nimiū attribuere: seu arrogāter presumere. Vnde arrogās: qui sibi temere atq; insolēter tribuit: quę in eo non sunt. Et arrogantia per quā temeritas atq; impudentia vanā sibi cōparat authoritatē. Ité arrogare est in filium ac familiarē ascīscere: a quo fit arrogatio: quę est cum is: qui ascīscit aliquem in filiū interrogat: an velit illū instū sibi filiū esse: z is qui ascīscit rogat an id fieri patiat: vel ideo arrogatio dr: qꝰ p ppli rogationē fiat.

Aros herba est e bulboz genere scyllę, primis amplitudine foljs lapati: caule recto duoū cubitoꝝ: baculi crassitudine: radice mollioris nature: quę z cruda edit. Folia quoq; eius in aceto decocta manducāt. Lc.

Arsenothelys. vide in dictione Androginus.

Asinoe fuit filia Ptolemęi Lagi filij: q Aegyptum post Alexandrū tenuit. Et fuit iuxta Lysimachi regis Macedonię forma pstātissima: a cuius noie Ptolemęus Philadelphus eius frater vrbē cōdidit in Cyrenaica regiōe

Arsanias fluuius q cū Tigri fluuio circiter quattuor passuū milia: mox diuisus in Euphratē mergit. Lc.

Arsegoum herba est sub Satyrę noie cōprehēsa: vnas habens floribus oleę similes: sed aliquanto pallidiores. Semen ꝯo ad similitudinē papaueris albū. Lc.

Ars, multipliciter dicit. Nā quędā est ars: quę in speculatione tm cōsistit: vt astrologia: z theorice. i. speculatiua vocat. Quędā in agēdo: quę actu perficit: z practice: id est actiua dicit: vt saltatio. Terē. in And. Quid est qō tibi ars mea efficere hoc possit amplius. Quędā in effectu: quę operis qō oculis subijcit z consūmationē nō finē accipit: qualis est pictura. Dicta ars ἀπὸ τῆς ἀρετῆς. id est a virtute: quā Greci vniuscuiusq; scientiā vocant. Est etiā ars: quę cōstat ex ꝓceptoꝝ collectione: ab arctoctas, qꝰ arctis ꝓceptis. i. angustis z breuibus cōcludat: vt est ars Seruij: ars Donati: ars Prisciani. Ars etiam astutia vocatur: qua quis nō facile falli: sed magis alios fallere pōt: quę grece dicit τέχνη. Alb ars cōponit Jnera Solers: artifex. Huius diminutiuū est, articula.

Artemia insula est ꝓpe amnē Acheloum ꝓtinēti anne

Artifex: qui artem aliquā facit: dictus qꝰ sci/ (xa. Lc. entiam suam per artus exerceat: siue qꝰ apte operam inter se arctent artifices.

Artificiū quasi artis factio: quod ars ipa operat: vt cū dicimus orationem magno artificio compositam. Hinc artificiosus a. um. qō cū arte factū ē: vt oratio artificiosa

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Artitus pe.pro.dicitur bonis artibus instructus.

Artus:qui alligant membra mẽbris:ab arctãdo.Sũt eñ nodi:membra pro trũci. Uerg lib.v.Et magni membroꝝ artus.Et dicit tñ de animantibꝰ:partes sunt corporis inter iuncturas:dicti ꝙ inter se arcent.Unde minores partes p diminutionẽ articuli dicunt:quales sunt digitorũ:quasi parui artus.Et distinguunt artes a membris:quia artus dicũt ossa cum neruis ⁊ venis.Mẽbra autẽ proprie vocamus carnẽ artus tegentẽ.Unde membrana superior mẽbri pars:ꝫ est pellis.Sed sepe nũero cõfundunt.apud Plau. in Menec. tñ artua dicuntur. Ita mihi imperas:vt ego huius mẽbra atq; ossa atq; artua cõminuã illo scipione:quem ipse habet.Hinc deducitur Deartuo as.quod est p partes diuido.

Articulus diminutiuũ ab artus est:⁊ ponit pro iunctura:siue nodo:vel parte membri.Plini.Articulus membra distinxit.Unde articularis morbus.Sed ⁊ in vite dicuntur articuli:de nodo ad nodũ.Cice.in Cato. Itaq; ineunte vere in ijs:quę relicta sunt existit :tanq̃ ad articulos sarmentoꝝ ea quę gẽma dicit.Articuli etiã in motibus dicunt:vt apud Pli.in calce opis. Sic articulos fidei:tanq̃ membra religionis nostrę dixerunt. Interdũ ponitur pro digito:vt apud Ouidi.lib.ij.de ponto. At reditus iã quisq; suos amat:⁊ sibi quid sit. Utile solicitis supputat articulis. Interdũ pro momẽto: ⁊ tẽpestiua rerũ faciẽdarũ hora.siue pũcto:seu alicuius rei aut tpis particula.Tere.in Adel.Uide vt in ipo articulo opportunitatis eã.Hiero.ad Iuli.Filiꝰ me⁹ frat tuꝰ Ausoniꝰ i ipo iã pfectiõis articulo:cũ mihi psentiã suã tarde dedisset: ⁊ cito abstulisset:atq; in pũcto tpis:salue valeq; dixisset. Itẽ articulus coloꝝ est:de quo Cice.lib.iiij.ad Here.Articulus habet:cũ singula verba interuallis distinguunt: cęsa oratiõe.Similiter articulus dicit : quo genꝰ discernit.

Articularis ⁊ articulare: qđ ad articulos pertinet.Ut articularis morbus:qui ⁊ articularius dicit:q p omnes artus vagat:quo Ennius laborasse ferũt.Sere.Si ꝙ articulos tabes inimica p oẽs Heserit:ex ficu betas cũ melle iugab.Uel pelagi latices simul ⁊ baccheia dona Summere curabis:nimio sed parcito vino.Enniꝰ ipe patit dũ pocula siccat iniq̃:Hoc vitio tales ferũt meruisse dolores.

Articulo as.significat iũgo:⁊ quasi articulũ.i.nodum nodo appono.Aug lib.xiij.ciuita.dei.Neq; ea sola mẽbra mouemus ad notũ:quę cõpactis articulata sunt ossibus:sicut pedes:⁊ manus:⁊ digitos.

Arto as.sepe vrgeo.Hiero.in prolo.Judith.Et seposi tis occupatiõibus:quibus vehemẽter artabar:huic vnã lucubrationẽ dedi.Hinc cõponit Coarto:simul cõtinenter arto:stringo.Lactã.lib.vij.Tũc annus breuiabitur ⁊ mensis minuet:⁊ dies in angustũ coartabit. Liui.lib.ij. de bel.Puni.Angustę fauces coartãt iter.Inde pcoarto qđ est maxime vel pfecte cõstringo.Col. li.ij. Tũc demũ cõuertemus:⁊ vtrũq; siccatũ percoartabimꝰ in strigam: atq; ita maniplos vinciemꝰ. Uidet scribẽdũ p ct.

Arsaces pe.cor.nomẽ ppriũ Parthorũ regis:cuiꝰ memorię hunc honorẽ Parthi tribuerũt ppter quęsitũ cõstitutũq; regnũ:vt oẽs deinde reges suos Arsaces appellauerint:sicut dicti sunt Aegypti Ptolemęi.

Arsis latinę vocis eleuatio:sicut ⁊ thesis positio vocis. Ut arma.ar.eleuatio:ma.positio est.In his duobus per diuisionem pedes legitimi colligunt.

Artaba mensura apud Aegyptios sextariorũ.lxxij.cõposita ex numero: ppter septuaginta duas gentes :quę orbem impleuerunt.

Arthabanꝰ nomẽ Parthorũ regis ex Arsacidarũ genere:qui inimicus Tybe.Ęsa.Armeniã inuasit.

Artanes fluuius Scythię Thracię in Jstrũ defluens.

Artemisius apud Macedonas mensis Maius dicitur.Quo nomine etiam vocatur mons Archadię: sicut scribit Plinius.libro.iiij.

Artemisia Mausoli Carię regis vxor:quę insignis pudicitię fuisse perhibetur:⁊ virũ vltra humanę affectiõis fidem amasse creditur. Nam cum nobiliũ poetarũ atq; historicorũ laudibus prędicetur:in hoc vel maxime :ꝙ defunctũ maritũ sic semper amauit:vt vinũ ⁊ mirę magnitudinis extruxit sepulchrũ:in tãtũ:vt vsq; hodie opa sepulchra preciosa ex nomine eius:Mausolea nuncupẽtur.Est ⁊ Artemisia herba ab Artemisia Mausoli vxore:vel ab Artemide dea cognominata. Eius duo sunt genera:altera latioribus foliis:altera tenerioribus:⁊ nõnisi in maritimis nascẽs. Sunt qui in mediterraneis eo dẽ nomine appellant:simplici caule:minutis foliis: quã quidã Botryon:alij ambrosiã vocãt:quã Pli.ambrosiam putat:quę in Artemisio monte dicitur abundare: a qua etiã nomen sortita est.

Artemisiũ:vt Demosthenes pro Ctesiphonte docet: promontoriũ Eubœę est.Et Artemisium lucus est prope Ariciam Dianę sacer:quasi dianũ dictũ :latini Nemorense dixerunt.Unde ⁊ Nemorensis rex dictus est sacerdos illius religionis.

Artemon onis.pe.pro.Nam grece ἀρτημὼν dicit siue artemũ.Quodq; quidã malũ:quidã vẽlũ intelligunt nauis amplissimũ:quod extendit:quasi arrectũ temo:vt in actibus apostolicis.Artemone leuato sm quę statũ tendebant ad littus ἀρτημωννοσ ἐξ ἀρτῆμι τοτ ἐστι τάνειν καὶ ἐμπεταννύμι .i.ex ἀρτῆμι quod est extendo.

Artemis ἄρτεμισ Diana dr:siue luna:quasi ἀερότομος

Artemite insula est Ortigię proxima :quam alij celadusam vocant.

Artaxates nomẽ ppriũ Xerxis filij: qui Longimanꝰ dictus fuit:quoniã manũ alteram haberet longiorẽ.Hic aiebat beneficiũ addere longe magis regale esse ꝙ auferre.Fuit ⁊ alius Artaxerses Cyri iunioris frater :cognomento Memor.Hic cum pauper quidã malũ ingentis magnitudinis ei obtulisset:iucunde suscepit:per solẽ inquiens:hic is mihi videt :quem vbem quoq; ex parua magnã reddere posse existimem.

Artaxata Armenię ciuitas.

Arteria latine significat venã vitalẽ:seu semitã in qua est vitalis spiritus.Bel. Arteria est cõceptaculũ spũs naturalis mixti:confusiq; cũ sanguine:in quo plus spũs est ⁊ minus sanguis.Cice.lib.iij.ad Heren.Ledunt arterię si anteq̃ vox bene permulsa est :acriore cõplent clam ⁊ interuallis longioribus vti cõueniet.Recreat eñ spiritu vox:⁊ arterię cõticendo requiescũt.ἐξ ἀεροσκοπτικέων αἱ τηρίαι γίνεται.Cũ quidã doctus fecit dactylum in primis tribus syllabis:q̃ ridicule alij viderint.

Artocrea eę.⁊ artocreas eę. masc.gene .epulum ex pane ⁊ carne.Persius.Artocreasq; popello.

Artocopus pe. cor.pistor:seu factor panis. Sed p dispensatore siue conseruatore accipi solet: quasi qui in pane laborat.Nam ἄρτος panis κοπος labor.

Artopteij panes dicti ab artoptefia instrumento panibus coquẽdis in clibano accõmodato.Cuius meminit Plautus in Aululari a.

Artoptitius panis:qui ex fermento durioꝛe conficitorꝛeqꝫ in artopta. Pli. li.xviij.Siliginęę farinę modi⁹ gallicę viginti duas libras panis reddit. Italicę duabus tribusve amplius in artoptitio pane.Nam furnaceis binas adijciũt libras in quocũq; genere.

Artopta a quibusdã dicit mulier:quę coquit panẽ in clibano vel furno πτάω coquo. Plau.in Aulu.Ego hic artoptã ex proximo vtẽdã peto .At Jul.Pollux dixit esse instrumentũ artocopi:in quo panes torrebant.

Artolaganũ pe.cor.genus panis siue placentę ex simila in oleo coctę in patella. In eo ponit parũ vini cũ pipere ⁊ adipe:vel modico oleo. Est eñ panis qui habebat in delicijs:a laganis nomẽ habẽs ppter candorẽ.

Aruica pe.pro.genus frumẽti.

Aruina pe.pro.durũ:pingue:inter cutẽ ⁊ carnẽ:vt autor Ser.Uir.li.vij. Parę leues clypeos:⁊ lucida spicula

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Sl Ante B

tergunt Aruina pingui.

Arũdo aquaticus frutex oĩbus notus. Et qñ ex arundinib⁹ fiebãt sagittę: qñq; arũdo ponit ꝓ sagitta Vergi. Perq; ilia venit arũdo. Hinc arũdine⁹ a.ũ. Hiero. li. iiij. Re. In speras i baculo arũdineo: atq; ꝓfracto Aegypto.

Arundinetũ locus vbi arũdines conſitę ſunt: ſicut ſalicetũ: oliuetũ: & hmõi: vt eſt illud. Fulgebũt iuſti: & tanq; ſcintillę in arundineto diſcurrent.

Aruſpex. vide infra in dictiõe Haruſpex.

Aruũ ab arãdo dictũ: ager arat⁹: necdũ ſat⁹: q tñ ſemẽ ti dat. Sal. Q: illumidę pabulo pecoris magis q̃ aruo

Arvales frẽs dicti ſacerdotes: q̃s Romul⁹ (ſtudent. prim⁹ inſtituit: ſeq; int illos duodeciq; fratrẽ appellauit: vt arua fruges ferrẽt: eiq; ſacerdotio Acca Laurẽtia (q̃ poſtea populũ Romanũ hęredẽ inſtituit) Romuli nutrix tribuit inſulas albas: & ſpicã coronã ꝓ religioſiſſimo inſigni: q̃ prima apd Romanos corona fuit. Et hic honos nõ niſi vita finit: exuleſq; & captos comitat: dicti ab aruo

Aruiſiũ Chũ inſulę pmõtorii. Inde aruiſia vina. (Lc.

Arũca vrbs eſt Italię ab Auſone cõſtructa. Inde arũcus. ca. cum. Lc.

Aruncus pilus eſt ex capite arũ mento dependens. Lc.

Arx abarceo: q: arcet. i. phibet hoſtes accedere. Eſt em̃ locus vrbis: vel in monte ſit⁹: natura munitus. Inde etiã sũmitates mõtiũ & cuiuſcũq; altitudinis: ex qb⁹ facile pũt depelli hoſtes: arces dicunt. Qui⁹ dimi. ẽ arcicula.

Arymphei populi ſunt: de qbus Ammianus ſic habz. Vbi montes Ryphei deficiũt Arymphei inhabitãt. Juſti homines: & morũ placiditate cogniti.

A ante S

As aſſis libra: a grecis Mna. Mina a noſtris interpoſitiõe i litera: quę ex. xcvj. drachmis cõficitur: ſiue. xij. vncijs. Uncia ꝙ ab vno dicit. Sextãs vncię oue: quaſi ſexta pars aſſis. Quadrans vncię tres quarta pars: qui & triunciũ dicit. Triens quattuor vncię: tertia pars. Quincunx vncię quinq;. Semis vncię ſex: dimidiũ aſſis: ſiue ſelibra. i. media pars libræ: quaſi ſemis as. Septunx: vncię ſeptẽ: a ſeptẽ & vncia. Bes vncię. viij. dẽpto triẽte qua ſi des. Dodrans vncię nouẽ: dempto quadrãte: quem & nonũciũ dicimus. Dextãs vncię decem: dictus quaſi aſſi deeſt ſextãs. Deunx vncię vndecim: quaſi vncia dempta ex aſſe vncia. Aeris autẽ minima pars ſextula dicit: q̃ ſit ſexta pars vncię. Semiũcia: q̃ ſit dimidia pars vncię: Siliqua dictũ eſt q̃ ſemiũciã ſecet. Et ſciendũ q̃ vetères volẽtes aliquid diuidere in partes ęquales: vt hęreditatẽ: & quiduis ſimile: id aſſem appellauerũt: & partes vncias. Unde illud Pli. de luna. Haud dubiũ eſt lucere dodrantis ſeminuncias hor. ab ſecunda adiciẽtę vſq; ad plenũ orbẽ. Unde etiã habemus. Ex aſſe hęredẽ fecit id eſt totius hereditatis. Suet in Ceſa. Nouiſſimo teſtamento tres inſtituit hęredes ſororũ nepotes: Octauiũ ex dodrante: Pinariũ & Pediũ ex quadrante. Interdũ dicitur nũmus libralis: ex ęre deductũ nomẽ. Hora. Quẽ ſi diminuas vilẽ redigat ad aſſem. Similiter Triẽs: Quadrans. Interdũ hę partes aſſis apud poetas accipiunt pro calicibus a meſura. Propert. Cum fuerit multis exacta triẽtibus hora. Martial. Le cõuiua leget muſto quincunce. Cõponit autẽ as cum eo: quod eſt tres. Ut treſſis Perſi. Hic Dama ẽ nõ treſſis agaſo. Octo: & as: Octuſſis. Horatius. Quanti emptę? parui: quãti ergo? octuſſibus. Et ſic per omnes numeros vſq; ad centũ: vt Cẽtuſſis. Perſius. Et centũ Grecos curto centuſſe licet.

Aſaris fluuius eſt Heraclęæ Oetęam alluẽs. Lc.

Aſaron nardi ruſtici ſpecies: vt quidã volunt Lc.

Aſarotũ penul. pro. pauimentũ picturę arte elaboratũ a Grecis inuentũ: ſic dictũ q̃ verri nõ debeat. Nam deducit ab α priuatiua particula & σαίρω. μ. σαρῶ π σέσαρκα verro: ſcopo Scopa quoq; a grecis ſaros dicit. καὶ τὸ κάλλιντρον. Solebãt quippe purgamẽta cenarũ: quę analecta⁹ vocant: in pauimẽto quoq; euerri dũ ſubtegulanea pauimẽta in vſu erãt: poſtea aſarotis inuẽtis ceſſauit vſus ſcopar: manibus colligi purgamẽta cęperunt: pauimẽta ꝙ ſpongijs mũdari. Xenodorus primus claruit in faciẽdis aſarotis: quę miro artificio paruulis teſtulis in varios colores tinctis: & imagines pictis ſtrauit. Nam Pergami in aſaroto colũbã effecit bibẽtẽ: q̃ aquã capitis vmbra offuſcabat: alia ſibi eſcã arripiente. Plinius lib. Syluarũ. Uarias vbi picta per artes Baudet humus: ſuberantq; nouis aſarota figuris.

Aſcelitę populi Libyę: apud quos vulgatiſſimũ Ammonis templũ: inter medias arenas conditũ eſt.

Aſbeſtus latine inextinguibil: & nomẽ lapidis eſt. Qui cũ ignẽ nõ habeat ppriũ: alieno tñ ſic ardet: vt nõ poſſit extingui. Augu. lib xxj. ciuita. dei. Aſbeſton Archadię lapidẽ ꝓpterea ſic vocari q̃ accẽſus ſemel: iam nõ poſſit extingui. ἐξ α καὶ σβεν νύω γίνεται ex a & reſtinguo fit.

Aſcalon pe. corre. ciuitas Paleſtinę: a qua Aſcalonitę homines in ea nati.

Aſcalonia cepę genus: q̃ in Aſcalone plurimũ naſcatur. vide in dictione Cepe.

Aſcalabotes latine ſtellio: ſiue tarãtula dicit: qõ apud Grecos aſcalos circul⁹ eſt. Stelliones aũt circulis gbuſdã depicti ſunt: & veluti lucẽtib⁹ guttulis i modũ ſtellaz.

Aſcanius nomẽ Aeneę filij: quo etiã noie dictus eſt lacus in Phrygia: & fluuius ex eo oriens Aſcania ciuitate: quã cõdidit Aſcanius Aeneę fili⁹. Eſt & lacus aſcanius. Unde & ipſa regio aſcania: vt ſcribit Strabo. lib. xij. quę gemina eſt. Altera Phrygię: altera Myſię.

Aſcendo is. ex ad & ſcando: ſed d abijcit: ſignificat ſurſum: ſiue aliquid ſcando. Hinc aſcenſio: & aſcenſus pro aſcendendi actu. Aſcenſiones etiam ſunt: quę a grecis Sincatatheſes. Hę ſunt ſine quibus multa cõprehẽdi & pcipi ſenſibus nõ poſſunt. Nec memoria quoq;. nec noticię rerũ: nec artes ſine aſcenſione cõſtare poſſunt. Per aſcenſionẽ em̃ cognita approbamus. Aſcẽſiões has ſiue approbationes volũtarias eſſe ſcribit. Gel. fieriq; hominum arbitratu: quibus viſa noſcunt dijudicanturue

Aſclepiades nomen hiſtorici Ciprij: qui fuit tẽpore q̃ Pygmalion regnabat in oriẽte. Quo etiã tẽpore ſcribit eſum carniũ non fuiſſe. Alius fuit philoſoph⁹ cęcus: quẽ ferũt (ut Lice. lib. v. Tuſcul. ait) cũ quidã quereret qđ ei cęcitas attuliſſet: reſpõdiſſe. Ut puero vno eſſet comitati or. Fuit & ali⁹ Aſclepiades Pruſiẽſis medic⁹: q lapſu ſcalaz interijt. Fuit & alius Aſclepiades: a q̃ carmẽ aſclepiadiũ dictum eſt.

Aſcitę Arabes dicti ſunt ab vtrib⁹: quos Gręci aſcos vocãt: qñ bubulos: vt Pliui ingt: vtres binos ſternẽtes pyraticam exercẽt.

Aſcites hydropiſis ſpecies eſt. Cl.

Aſclepion herbę genus opopanacis ſpecies. Cl.

Aſcletariõ mathematicus fuit tẽpore⁹ Domitiani: q aliquãdo dixerat ſe diſcerptũ iri a canibus: ea propter a Domitiano iuſſus eſt interfici: & acuratiſſime ſepeliri: vt vanitas eius redargueret. Sed repentina tempeſtate diſiecto funere: ſemiuſtũ canes diſcerpſere. Cl.

Aſcra vicus Bęotię in aſpero & ſterili loco: in dextera parte Heliconis: Heſiodi patria. De Heſiodo mira ferunt Gręci: & quo pacto fuerit interfectus. Plutarchus Sympoſijs libro quinto.

Aſcia cum c poſt ſ ab abſcindendo: carpentariorum inſtrumentũ eſt. Huius diminutiũ eſt aſciola.

Aſcio as. aſcia cędo: quo verbo vſus eſt pater me⁹ Augu. ſuper Pſal. Et ſi adhuc nodoſum & curuũ & cortico ſum: tamen quod dolet: aſcie: deplanet: & poſſit venire ad aliquã fabricã vſus humani.

Aſia fine c: nomẽ eſt tertię partis orbis: quo ad numerũ. Nã quo ad magnitudinẽ dimidia reperit. Eſt aũt duplex. Aſia maior. ſ. & minor: qua Phrygia & Lycia cõcludit. Alij diuidũt eã: vt vnã concludat ab oriẽte Phry-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gia ⁊ Lycaonia: altera ab oriente determinet Armenia minore. Dicta est autē Asia ab Asia nympha Oceani: ⁊ Tethyos filia Japeti coniuge. Siue ab Asia Manei Lydi filio. Ab Asia fit asius a.um. Quia vt Priscia inquit. In multis prouinciarū nois similia sunt derivativa primitiuis: ⁊ appellativa ppriis. Vt Italus propriū est: ⁊ gentile. Similiter Dacus: Latinus: Hispanus: Siculus ⁊ Sicanus. Itē Asianus a.um. Asiaticus a.um. quę inuicē pro possessiuis proferri possunt. Proprie autē asius ⁊ asiaticus possessiua sunt: quis ⁊ propria inueniant: vt Scipio asiaticus: qui vicit Asiā. Asianus ꝙ gentile. Est ⁊ Asia nomē paludis in Lydia ppe Caystrū fluuiū cui⁹ prima pducit. Virgi. Jam varias pelagi volucres ⁊ q̄ Asia circū. Alit coripit: vt Europa atqꝫ Asia pulsus.

Ascribo is. ex ad ⁊ scribo: sed d abiicit: significat adiūgo. Vnde ascripti dicebant: q in colonias noia dedissent vt ceteris colonis adderent. Itē ascripti milites: q supplendis legionibus ascribebant: qs etiā accersos dicebāt: q ad legionū censum essent ascripti. Et velatos: quia vestiti inermes sequebātur exercitū. Et ferētarios: quia de fundis lapidib⁹ p̄eliaturi ea modo ferrēt: quę in hostes iacerent. Et rorarios q̄ id hominū genus anteq̄ acies coirēt: in modū rorātis tēpestatis dimicarēt. Est ⁊ ascribere: tribuere ⁊ imputare. Cice. Neqꝫ enī mihi negligentiam velim ascribas. Sed hęc magis per translationē: cum proprie ascribere sit iuxta scribere.

Ascriptitius: q ad aliquā rē ascriptus est: vt qui ex numero eorū est: qui se in alterius imperiū dediderūt.

Asculum Piceni in italia vbs. LL.

A secreto: vel a secretis: qui est soci⁹ secretorū p̄siliari⁹.

Asella potest esse diminutiuū ab asina. Sed ⁊ loc⁹ sub brachijs cōcauus asella vocatur: siue axilla. Vnde est illud. Abscondet piger manū sub asella.

Asio noctuarū genus maximū: quos Greci q̄nq̄ scopas vocant: aliq̄n nyctico:aces. i. vlulas: ⁊ q̄nq̄ otos: q̄si auritas: quoniā plumeas eminētes habēt aures.

Asilus pe. pro. grece estrus: a sono vocis: vulgo tabanus dicit. Virgi. Est lucus silari circa ilicibusq̄ virentē Plurimus alburnū volitās: cui nomē asilo ē: Romanū est estrū grauj vertere vocātes. Asper acerba sonās: q̄ tota exterrita sylvis Diffugiūt armenta. Asio: tiū aranei gen⁹: distinctū virgul' albis: cui⁹ict⁹ genua labefactat. Lc

Asylū cum ypsilo intemeratū templū est: cōsecratōis lege cōcessum: ab α priuatiua particula: ⁊ συλάω: rapio: spolio: aufero: violove. Aut sicut exponit Serui. Dicitur Asylū: quasi asyron: q̄ inde extrahi null⁹ posset. Nā in id fugiētes tuti erāt: nec inde per vim extrahi poterant. Quod prius Atheniēses: post Romulus cōstruxit inter capitoliū ⁊ palatiū in sacro luco: qō Quercetū dr. Unde Pedianus. Totus populus Ro. a principio tres hierūt tribus. Tatiēsis vna a Tatio rege. Ramnes altera a Romulo. Luceres altera a Lucumone siue a luco: quē lucū asylū vocauerat Romulus. De hoc Virg. lib. viij. Hinc lucū quē Romulus acer asylū Rettulit. Scribit Liui. li. xxxvj. templū Apollinis Belij fuisse asylū: aitq̄ sacra templa a grecis vocari asyla.

Asinus animal notū: cui⁹ fęminini⁹ est asina: qō datiuū ⁊ ablatiuū plurales ⁊ in is: ⁊ in abus terminat. Hiero. libro. j. Reg. De asinis: qs nudiustertius pdidisti: ne solli⁹ fis: q̄ inuētę sunt. Hinc asinin⁹ a.ū. vt caro asinina.

Asini in Arcadia optimi sunt: in italia Reatini. LL.

Asinari⁹ a.um. qō ad asinos ptinet: vt mola asinaria.

Asinarius qui asinos pascit: vel custodit. La. Ager quādo instruitur. ccc. iugerū villicū: villicā operarios bubulcos tres asinarium.

Asine es. pe. cor. oppidū Achaię. Luca. lib. viij. Quas Asine cautes: ⁊ quas Chios asperat vndas.

Asinius viri nomē: ab asino dictus. LL.

Asinastre species ficus. Lc.

Asopus: vel asopis pe. pro. fluuius Achaię: ab Asopo Aeginę patre sic dictus.

Asopia regio fluuio finitimo. LL.

Asotus pe. pro. lasciu⁹: pdigus: popino: helluo. Martia. Viuis asotos. i. lasciue: incōtinenter. Asotia popinatio: incontinentia: luxus. Bel. Sedere equidē vobis debui: vt in tali asotia. i. luxu: pdigalitate: atqꝫ nequitia: artium nos vinceretis ἐξ α καὶ σάω. ex a ⁊ saluo.

Aspalatus est spina alba in oriēte: magnitudine arboris medicę: flore roseo: cuius radix vnguētis expetit.

Asper ra. rū. quod visu: vel gustu: vel tactu: aliove sensu insuaue est. Aug. Asperū discrepātia coniunctaꝫ partiū facit. Aspitatē nāqꝫ ꝙ signit: nisi inęqualitas partiū: vt sit longior vna: altera inferior. Lene illud ppie videt ostendere: in quo positio partiū ita apte pariliterq̄ dirigesta est: vt nulla earū mēsura vlterius emineat. Trāsfert ⁊ ad alia: quę dura sunt. Teren. Aspꝛū pater hoc est: aliud sodes para. Unde ⁊ p nocente q̄nq̄ capit. Virgi. Asper acerba tuens. Et p iniquo. Idē. Tū aspera Juno. Cice. in Lelio. Monere ⁊ moneri ppriū est verę amicitie: ⁊ alterū libere facere: non aspere. Alterū libēter accipere: nō repugnanter Huius diminutiuū est asperulus.

Asper nūm⁹ videt dici ab eo: q̄ in aspitatē cusus signa tuscę est. Perſi. Quid asp vtile nūm⁹ habet. Sue. in Nerone Exegitq̄ ingēti fastidio: ⁊ acerbitate nūmū asperz.

Aspero as. asperū facio. Col. li. ix. Junctis parieti modicis asserculis: qui paulū formatis gradibus asperātur ne sint volātibus lubrici. Ver. pro coagulū siue durū: facio posuit. lib. iij. Et glacialis hyems aquilonibus asperat vndas. Hinc ꝙponit exaspero: qō est valde asperz facio. Hiero. ad Helio. Mollē ocio manū durus exaspat capulus. Per trāslationē. Quinti. Rem ꝙbis exasperauit.

Asparagus penul. cor. q̄ ex asperis virgultis legatur. Marti. Mollis in ęquorea: quę creuit spina Rauenna. Non erit incultis gratior asparagis. Sunt q nō ab asperitate: sed a lingua chaldęa deducāt: quia chaldęi asparagos appellant herbā: quę crescit in virgulta: ⁊ in caulem. Huius duo sunt genera: hortēse ⁊ sylvestre. Sed incultum gratius est.

Aspergo is. si. sum. ex ad ⁊ spargo: q̄si ad aliquid spargo: vel aliquantū madefacio. Plau. in Epi. A hęc guttura pectus mihi ardēs aspersisti. Virg. li. iij. Geor. Aut tecto assuetus coluber succedere: ⁊ vmbrę Pestis acerba boū pecoriq̄ aspergere virus. Inde aspergimen.

Aspergo inis. tam masc. q̄ fę. generis: gutta terrę cruore permista. Sta. li. vij. Diraq̄ aspergine latos Mutat agros. Am. Et cautes niuea rorant aspergine.

Aspgillū instrumētū: q̄ nos aqs sacris aspgere solem⁹.

Aspernor: aris: ab aspergo fit: significatq̄ recuso: averto: non ignosco: fastidio.

Aspernabilis: qui est dignus vt aspernetur. Gel. Non nunq̄ apud me ipm soleo res eiusmodi paruas quidē: minutasq̄: ⁊ hoibus non bene eruditis aspernabiles.

Asphaltū latine dici potest tutamē: a verbo ἀσφαλίζω quod est tueor. Quo noie dictus est lacus Syrię in Phuncia: quę hactenus pentapolis dicta fuit: sic dictus: qa nihil viuū in eo submergit: vnde mortuū mare ab hist⁹ricis nominat. Asphaltū etiā bitumen dicit.

Aspelia vnū ex Cypri insulę nominibus. Lc.

Aspicio is. ex ad ⁊ specio: e in i mutata: q̄uis Priscia. a spicio compositū dicat. Varro enī habet Spectare dictum ab antiquo: quo etiā Ennius vsus est. Clos epulo postq̄ spexit: ⁊ quod in auspicijs distributū est: q habēt spectationē quā nō habebāt: ⁊ quod in augurijs etiam nunc augures dicūtur anes specere. Cōsuetudoq̄ cum p̄epositio verbis coniuncta fuit: etiam seruat: vt aspicio conspicio: despicio: respicio: sic alia. In quo specto: qō spectare volo. Hinc specula ⁊ speculū: qō in eo specim⁹ imaginem. Festus quoq̄ ait. Aspiciū ab aue specienda. Nam quod nos cū p̄epositione dicimus aspicio: apud veteres dicebatur specio: quod naturaliter spexi spectū

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

facit: quod ſpicio facere nō poteſt: a cuius ſupino legitime ex analogia ſpecto frequētatiuū formaſ. Cū expecto ꝛ reſpecto: ꝛ alia hmōi ſunt cōpoſita. Prēterea deriuatiua noia ſpecula: ſpeculū: ꝛ ſpecimē nō ſolū ſpecio ſignificationē prē ſe ferunt: ſed etiā analogiā eius ſeruant: naturamq; ipſius ſpecimē redolet: vt apud Plau. in Caſi. oſtendit. Nunc amici an inimici ſis imago Alceſime mihi ſciam nunc ſpecimen ſpecit: nunc certamē cernitur. Spicus ꝙ ſpica: ſpiculū: ꝛ ſpecile: quis cum ſpicio qn dam ſimilitudinē habeāt: nō tamē ſignificationē: ſi ꝓ video ſumitur gerūt: nec vllo pacto attingūt. Miror igit: cur Priſcia. aliter ſenſerit: preſertim cum in denominatiuis dixerit. A ſimplici quod in vſu nō eſt ſpecio. is. ſpeculū pro ſpeciculū per ſyncopam ci euphonię cauſa. Et paulo infra. A ſpecio. is. vel a ſpecie ſpecimē. Eſt autem aſpicere: ad aliquid oculos intendere. Plaut. in Aſi. Si quem alium aſpexerit: cęca continuo fiet.

Aſpecto as. ſepe aut hꝛe aliquē intueor. Plau. in Am. Eglū aſpectat: obſeruabo quā rem agat.

Aſpectus us. ſumitur pro viſu: intuitu cuiuſcūq; animalis: vt horridus a ſpectu. i. viſu horribilis: ꝛ qui effigiē habet horridam. Tranſfertur etiam ad inanimata. Pli. Deruptaq; rupes: ꝛ aſpectu horrida.

Aſpiro as. pe. pro. ex ad ꝛ ſpiro: ſed d abiicitur. Et ꝓprie aſpirare ſignificat affłare. Vterg. Aſpirāt aurę in noctem. Per tranſlationē ſumitur pro olere. Ambro. ſuper Lucā. Bonū odorē ſanctificationis aſpirāt. Interdū ꝓ auxiliū prębere: fauere. Vergi. Aſpirat primo fortuna labori. Interdū pro incūbere: ꝛ quaſi toto ſpiritu intentū eſſe: vt Scipio aſpirat ad conſulatū. Interdū pro iungere: iuxta accedere: ſeu prope tangere. Bel. lib. j. Ad horū autē ſyncritatē: veritatēq; verborū an aſpirauerit Cęcilius: cōſyderemus. Cice. Treba. Vltra etiā accerſitū abeo: ad quem cęteri non ꝓpter eius ſuperbiā: ſed propter occupationē aſpirare non poſſunt. Eſt quādo ſignificat inuadere: ſed quaſi ad aliquē ire: vt de diuo Vincētio legitur. Cū apud Cęſarauguſtanā ciuitatē Datiano cuidam prefidi ſeuiendi in Chriſtianos rabies aſpiraſſet: ꝛ cę. Cice. Aliter nunq; (inquit) aſpirāt ad curiā.

Aſpilates gemma eſt argentei coloris. Ec.

Aſpis idis. ſerpens paruus qui veneno ſuo quęq; viuentia cōcite occidit: ouaq; gignit: ex qbus filij procreant. Sunt autē plures aſpidū ſpecies: diſpareſq; affectus ad nocendū: vt ſcribit Solinus. Appellaturq; ſomniculoſa aſpis: ꝙ ſomnū letifer pcuſſus inittat. Eſt ꝛ nomē inſulę ꝓpe Cycladas. Sunt ꝛ alię ꝛ noie in Lycia ꝛ Caria. Eſt ꝛ nomē vbis: ꝙ a latinis Clypea dicit. Sir. In clypei ſpeciē curuatis turrib⁹ aſpis. Stra. Coſura inſula eſt añ aſpidē ſita carthaginēſem vbē: quā Clypeā vocāt.

Aſportare quaſi hinc alio portare. Cuius cōtrariū eſt importare: quod eſt aliunde huc portare.

Aſſa nomen regis iudęorū: qui nōnullas vbes in Judea condidit.

Aſſaradon: vltim⁹ Aſſyriorū rex: ꝛ Senacherib filius.

Aſſarac⁹ Trois filius fuit: ꝛ Laomedōtis pr: regq; Troiani.

Aſſarū ſyluestre nardū appellauere nō/ (ianorū. Ec. nulli. Eſt aūt Hederę folijs rotūdioribus tātū: mollioribuſq; floꝛe purpureo: radice gallici nardi ſiłe: acinoſum ſaporis callidi ac vinoſi: mōtib⁹ in vmbroſis locis bis in

Aſſarius nūmus: ſiue gen⁹ pōderis. (anno floręs. Ec. Joſephus lib. iij. Arę dei aſſariū offerūt: ꝛ vnā drachmā. Idē. Quattuor drachmis venderet aſſarius.

Aſſecla: ab aſſequēdo nomē deductū: ꝛ ſignificat eū q dominū ſequitur: ꝛ qui omnibus imperijs dominoꝛ adeſt: hoc eſt prēſto eſt: vel qui iuxta voluntatē alterius: qd ſequit. Liui. lib. v. Et eo deuolui rem: vt aut patricij: aut patricioꝛ aſſeclę habēdi tribuni plebis fiant. Hiero. Seruus paterno ꝛ alūnus: ꝛ formoſus aſſecla: ꝛ procurator calamiſtratus honorandus eſt.

Aſſector comitatū prēſto. vidę in dictiōe Deduco.

Aſſequor: pe. cor. ꝓprie ſignificat iuxta ſequor. Liui. lib. xxxvij. Tantū moraſ⁹ dū Eumenes cū claſſe aſſequereſ. Sanū petere intēdit. vide in dictiōe Reuoluo: auctoritatē. Cice. qñq; ponit ꝓ acquiro: obtineo: vt hic aſſecutus eſt maximas dignitates. Qñq; pro equo ſiue attingo. Cice. Nullā partē videar tuoꝛū meritoꝛū aſſecutus.

Aſſentio tis. ſi. ſum. conſentio: cuius ſignificatiōis eſt ꝛ aſſentior. Lactā. Cui opiniōi poeta noſter aſſenſit. Cice. de repu. In quibus aſſentio: ſollicitā: ꝛ periculoſam iuſtitiam non eſſe ſapientis. Hinc aſſenſus ꝓ cōſenſu.

Aſſenſor: q alicui aſſentit. Cice. Torcinio. Quotidie cōmemoraſ⁹ abā te vnū in tāto exercitu mihi fuiſſe aſſenſorē.

Aſſentor: aſſentaris ſignificat inſidioſe: ꝛ cōciliādę alicui⁹ vtilitatis grā effuſi⁹: ꝛ plerūq; falſo quępiā laudo.

Aſſęro is. pe. cor. aſſeui aſſitū. Iuxta ſemino: vel iuxta planto. Cato de re ruſ. Arboꝛes facito: vti bene matura tę ſint: viteſq; vti ſatis multę aſſerānt: ꝛ ſic vbi opus erit de arboꝛe deiciātur. Aſſero ꝙ is. aſſerui aſſertū: ſignificat affirmo: approbo. Hieron. ad Dama. Primū enim aſſerunt eius fuiſſe peccatū: ꝙ nō recte diuiſerit. Interdū ſignificat appropriatio: attraho: vendico. Liui. lib. iij. M. Claudio clienti negotiū dedit: vt virginē in ſeruitutē aſſereret. Idem ibi: Cum reuelleret aſſertoꝛ virginis a globo multorū. Vbi aſſertoꝛ ſignificat illū clientē decēuiri: qui virginē aſſerere volebat in ſeruitutē. Aſſerere manū veteres dicebant cōprehendere: cum eā prędebant in libertatem. Hinc aſſerere etiā pro tueri ac liberare: ſeu in libertatē reſtituere accipitur. Plini. Marco ſuo cōmendabat memoriā ſuā: oꝛabatq; vt ſe ab iniuria obliuiōis aſſereret. Et aſſertoꝛ: defenſoꝛ. Idē. Aſſertoꝛ: venias: ſatisq; prēſtes. Quemadmodū deſertoꝛ: qui patriā indefenſam relinquit: ꝛ quaſi proditoꝛ eſt. Idem. Qui loquitur Curios: aſſertoꝛes q; Camillos.

Aſſertio affirmatio. Cornuco.

Aſſeres tabulę ſectiles: dicti ſunt ab aſſidendo: ꝙ admoneant: hęreantq; parietibus: trabibuſq;. Huius noiatiu⁹ ſingularis eſt aſſis aſſeris: ſicut puluis pulueris. Pli. Vermiſq; aſſeribus cōtabulare pauimēta oportet. Hinc aſſo as. de quo infra. Palladi⁹ fgminino genere vſus eſt: cum ait. Aſſeres querne: cū eſculeis non miſceant. Aſſerū ſtructurā coaſſatione vocamus: ꝛ a tabulis tabulationem. Interdū aſſeres accipiūtur ꝓ lignis: qbus vtebātur lecticarij. Sue. in Cali. Ad primū tumultū lecticarij cū aſſeribus acurrerūt. Hui⁹ diui. Aſſerculi: de quo exē plū habes in dictiōe aſpero as. Dicit ꝛ aſſis is. Vñ ꝛ dimi. aſſiculus. Col lib. vij. Aſſib⁹ roboreis cōpingit ſolū: nec exire alia parte ꝓhibentibus aduerſis aſſiculis. Varro poſuit primitiuū. Aut ex aſſibus dētatis: cum obiculis: quod vocāt ploſtenū pęnicū: in eo quis ſedet: vt agitet: quę trahūt iumenta. Hinc fit aſſula diminutiuū.

Aſſeuero as. a ſeuerus deducit. Et eſt aſſeuerare ꝓprie inter ipſa argumenta: probationeſq; vim animi: motūq; quaſi quandā ſeueritatē admiſcere. Quintil. Altera ex aſſeuerationē ꝓbatio eſt. Ego hoc feci: tu mihi hoc dixiſti. Aliquādo ponit pro ſimpliciter affirmare.

Aſſeruo. vide in dictione. Seruo.

Aſſcio: pfecte ſcio: affirmo vel attribuo: vt apud Col. vide in dictione conſciſco.

Aſſciſco is. aſciui: aſſcitū: ab aſſcio: ꝛ actū poſt datiuū ſemp ferme poſtulat: ꝓ aſſumo: arrogo: attribuo. Quin. lib. viij. Quo in genere idē ꝓcipue cuſtodiendū: ne id qđ ſimilitudinis gratia aſſciuimus: aut obſcurū ſit: aut ignotū. Lactā. lib. iiij. Et illos q timere ſapiātiū ſibi nomē aſſciuerāt: erroꝛis: ſtulticięq; dānarunt. Aliqñ aſſciſcere eſt aggregare: admittere. Liui. li. j. Ille qd diuini iuris patrios rit⁹ negligēdo: pegrinoſq; aſſciſcēdo turbareſ. Cic. ꝓ Archia. Qđ ſi mihi a vobis tribui. cōcediq; ſentiā: pficiā ꝓfecto vt Aulū Lucini ū nō modo non ſegregandū: cū ſit ciuis a numeꝛo ciuiū: verū etiā ſi nō eſſet: putetis aſſciſcendū fuiſſe. Huic cōtrariū eſt deſciſco: qđ cū ablatiuo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ſemper cõſtruit cũ a vel ab. Et vltra ablatiuũ oliqñ habet accuſatiuũ mediãte ad. Et diſſẽtio ſiue recedo: & ab impio ductuq; alterius ſubtraho: rebello: deficio ve fcat Liui. lib. ij. ℞eneſte a latinis ad ℞omanos deſciuit. i. rebellauit. ℞o diſſentio Bell. poſuit. Eã rẽ Lęciliũ nõ in cõſyderate dixiſſe: neq; temere a ℳenãdro: atq; a multorũ opinionibus deſciuiſſe. ℞o recedo. Lactã. lib. iiij. Deſciuerunt a te: & abiecerunt legem tuã.

Aſſido is. & aſſideo es: ambo habent pe. co. Amboq; actiua: & aſſedi aſſeſſum faciunt: quorũ etiã reliqua tẽpora ſic ſimilia ſunt: vt nõ facile dignoſcant: ſicut in impatiuo: cũ vtrũq; aſſide faciat. Differũt tñ inter ſe: q aſſido ſit: quaſi aſſisto. Aſſideo quaſi aſto. Aſſido ſemp cũ motu eſt: & de loco ad locũ q̃q; tẽdit: vt in quiete ſit: vt ſi gs eat vt ſedeat: moret: hęreat: quieſcat: ſiue ſtet apud aliqd Aliqñ etiã cũ paruo motu: vt cũ quis in pedes erect⁹ eſt ſi ſe ſeſſum apud aliquẽ ponat: hũc aſſidere tertię coniugationis dicim⁹. De loco ad locũ. Terẽ. in ℞eautõ. exẽpluz ponit: vbi ℳenedem⁹ ꝓpter filij abitũ anxi⁹: Ehẽ meti ait. Domũ reuerto: męſt⁹ aũo pturbato: atq; incerto p̃ egritudine aſſido: accurrũt ſerui: ſoccos detrahunt. De ſtãtib⁹ ꝙo in pedes. Sal. de Cicerone in ſenatu oꝛonem cũ habuiſſet: inquit. Sed vbi ille aſſedit Catilina: vt erat parat⁹ ad diſſimulanda oia: demiſſo vultu: voce ſupplici poſtulare a p̃ib⁹: ne qd de ſe temere crederent. Cice. in fragmẽto Academicoꝛ. Et ſimul aſſidam⁹ inq̃: ſi videt: ſane iſtud quidẽ: ingt. ſum eñ admodũ infirm⁹. Aſſideo autẽ quaſi iuxta ſedeo: ſine motu: & in loco ſemper eſt: aut hęrẽs: aut ſedẽs apud aliqd. ℞iero. ad Aug. Dũ eñ languẽti multo tpe aſſidemus. Cice. p Planco. Huic aſſident: p hoc laboꝛãt Plau. in Ru. At fortunati ſunt fabri ferrarij: q̃ apud carbones aſſidẽt. De his duobus: aſſide in impatiuo facientib⁹ B erat exemplũ. Duo hic ſumus. Ego ſedeo: & dico Platoni nõ ſedenti. Aſſide: tũ ab aſſido eſt. At ſi ambo ſedem⁹: & Plato aſſurge: re cupiã velit: nolimq; ego vt aſſurgat: dicãq; ei. Aſſide: tũc ab aſſideo fit. Et licet ſedeo neutrũ ſit. Aſſideo tamẽ actiuũ eſt: ſm Priſci. Nam aſſideo: facit paſſiuũ. Sal. li. iiij. hiſto. Amiſſumq; aſſideri ſine plio audiebat. Cęz Cice. & ℞iero. cũ datiuo iũxere: ſicut mõ mõſtratũ eſt. Sic Plin. li. xxxiij. Nos vidimus Agrippinã Claudij principis edente eo: nauale plij ſpectaculũ: aſſidente ei: indutã paludamento auro textili: ſine alia materia: Aſſido etiã tertię coniugatõis. Sallu. in Jug. cũ actõ iũxit. Sed ℳiempſal: q minim⁹ ex illis erat: natura feroꝛ: etiã antea ignobilitatẽ Jugurthę deſpiciens: Adherbalẽ dextra aſſidit: ne medi⁹ ex trib⁹: qõ apud Numidas honoꝛi ducit: Jugurtha foꝛet. Videt q̃ aſſedit ſignificet iuxta ſe ſedere ſecit. Sed alio modo actiue capit: ſicut ſi dicamus. ℳiempſal Adherbalẽ dextra adũt: ita ℳiempſal Adherbalez dextra aſſedit dictum eſt: qõ ita ſoluẽdo clareſcit ℳiempſal ad Adherbalẽ. i. iuxta Adherbalẽ dextra ſedit. Sic etiã fit in illo Sal. exemplo. Aſſideri ſine p̃elio audiebat id eſt iuxta oppidũ amiſſum ſederi audiebat. Hoc etiaz oñdit in obſideo: & circũſideo ſi ſoluant: vt Obſideo põtem: ſignificat ſedeo: ſiue ſto circũ pontẽ. Jnde Obſido quoq; & circũſido fit ſm vim ꝓpoſitionũ: vt ſuꝑ dictũ eſt in Sal. Oppidũ circũſedit. i. ſedit circũ oppidũ. Sed q: ſido actiuũ: Sedeo ꝙo neutrũ: ideo inter ea quę a ſido: & ea quę a ſedeo cõponunt: q̃uis in ſignificatõe differãt B etiã intereſt: q in his q̃ a ſideo cõponunt: ſi ꝓpoſitiõis eoꝝ ſolutio fiat: oiõ cõſtructio remanebit actiua: quia tunc ſido actũ in ſe incluſum gerit: ſubaudiendũ p trãſlationẽ recip: rocã: qõ nõ fit in cõpoſitis a ſedeo: etiam ſi actiua erãt: vt eſt aſſideo: obſideo. Q, ſi ꝓpoſitionẽ ſoluamus: Amiſſum oppidũ aſſideri audiebat: erit ſederi iuxta amiſſum oppidũ. Hic nullus actũs incluſus ſubaudiendus exigit: q: ſedeo neutrũ eſt: & iuxta vim p̃poſitionis adiungit: & quieſcit. Jn aſſido ſi ſoluat ꝓpoſitio: aliꝰ actũs expoſcit: quoniã a ſido actiuo cõponit. vt ℳiempſal dextra Adherbalẽ aſſedit. i. iuxta Adherbalẽ dextra ſe ſeſſum locauit: vel dextra iuxta Adherbalẽ ſe ſtatuit.

Aſſeſtrix ſę verbale ab aſſeſſoꝛ: q iuxta ſedet: vt da mihi ſediũ tuarũ aſſeſtricẽ ſapiẽtiã. Sunt aũt aſſeſſoꝛes: q̃ officiũ eſt aſſidere ꝓſidi atq; ꝓſulere: atq; i his fere cauſis ꝓſtat: cognitiõib⁹: poſtulatiõibus: libell: edictis: decretis:

Aſſidu⁹ ab aſſideo: iugis: cõtinuus: q̃ in ea re (epiſtolã q̃ qs frequẽter agit cõſediſſe videat. Cũ aſſiduitas dili gẽtia: & ecõtrario. ℞eſides dicunt ſegnes & ocioſi. Aliq̃ aſſidu⁹ dicit frequẽs: & aſſidue frequẽter. Uerg. Aſſidue veniebat. Aſſidui etiã dicebant: q locupletes erãt: & facile cũ id tẽpus poſtulabat: munera populo p̃ſtabant. Et aſſiduus qui aſſe ſuo. i. ſua pecunia: & ſine ſtipẽdio militabat. Et tũc ab aſſa. i. ęre dando deducitur.

Aſſidellę męſę ad q̃s ſedẽtes flamines ſacra faciebãt.

Aſſigno. vide in dictiõe Signo.

Aſſilio is. pe. co. ex ad & ſalio: ſignificat inuado: aggredioꝛ. Ouidi. lib. xj. meta. Eum ſepẽ aſſiluit defenſę mgnibus vꝛbis. Et aſſilire dicit de animalibus maribus: cuz ſeminas ineunt. Col. lib. vij. Nam niſi prius ea marẽ conſcuit aſſilientẽ admiſſarũ calcibus pꝛoturbat.

Aſſiſto is. Vide in dictione Siſto.

Aſſipondiũ vnũ põdo: qõ id erat librępõdus. Ec.

Aſſis is: tabula ſectilis. Pli. Uerniſq; aſſib⁹ cõtabulare pauimẽta oportet. Vide ſupra in dictiõe aſſeres.

Aſſiſia apud ℳileſios Pallas vocabat. Ec.

Aſſo as. tabula: a quo coaſſo p cõtabulo. Victru. Cũ aſſatũ fuerit: ſup altera coaſſatio ſtruat: clauiſq; fixa duplicem p̃beat cõtignatiõi locꝛicationẽ. Pli. Neceſſariũ bina p diuerſas coaſſatiões ſuſterni: capita eoꝝ p̃ſigi clauis ne toꝛqant. Eſt & aſſo as. p toꝛreo: a q̃ aſſat⁹: vt de diuo laurẽtio. Aſſat⁹ ſum iam verſa & mãduca. Plau. tñ in ℳuſ. Aſſos dixit. Nẽ faxis: nã elix⁹ eſſe: q̃ aſſus ſoleo ſu/

Aſſoleo. vide in dictione Soleo. (auioꝛ.

Aſotiã quidã p incõtinẽtia & luxu vſurpãt. Gel. Ledere equidẽ vobis debui: vt in tali aſotia. i. luxu: pdigalitate: atq; nequitia artiũ nos vinceretiz. ἀσωτοῦσ eñ greci diſſolutos: & incõtinentes dicebãt: quo verbo Cice. q̃q; & pleriq; alij ex latinis vſi ſunt. Martia. Tiuis aſotos: hoc eſt laſciue: incontinenter & diſſolute. Ec.

Aſſus a. um. qõ eſt toꝛrefactũ. pꝛopꝛie dicit ſine pigmẽto alicuꝰ ſapoꝛis: quẽadmodũ merũ ſolũ dicim⁹. Cũ aſſa voce veteres dixerũt ſola voce linguę: aut vocis hũąnę nõ admiſtis aliis muſicis. Var. i cõuiuijs pueri modeſti vt cãtarẽt carmĩa antiq̃: in qbus laudes erãt maioꝛ: & aſſa voce: & cũ tibicine. Cato. ℳelos aũt in cãtib⁹ eſt bipũtũ. Tnũ eſt qõ ẽ i aſſa voce. Alterq̃ qõ vocãt oꝛganicũ.

Aſſula dimi. ab aſſis: tabella: a q̃ fit aduerbiũ Aſſulatim: qõ ẽ minutati. Plau. Priuſq; pulſando exitiũ foꝛib⁹ aſſulatim dabo. Idẽ in ℳene. Facĩã qd iubes: ſecurim captã ancipitẽ. atq; hũc ſenẽ exoſſem: niſi dedolabo aſſu latim viſcera.

Aſſula per ſimplex ſ: oppidũ in agro Bąxiano.

Aſſatura fruſtũ carnis aſſę. Hiere. lib. ij. Reg. Partiẽ⁹ eſt vniuerſę multitudini aſſaturã bubulę carnis.

Aſſuetus: vſitatus: ab aſſueſco cis.

Aſſuefacio. vide in Suefacio.

Aſſuetudo: conſuetudo. Ec.

Aſſuo. vide Suo.

Aſſumo is. pe. pꝛo. modo ſignificat accipio. Cice. Neq; id on⁹ inuit⁹ aſſumpſit: modo nimiũ tribuo. Idẽ. Si id mihi aſſumo: video: id mihi meo iure quodã vẽdicare.

Aſſur Judeę ciuitas: quã ędificauit Salomon. Quo nomine dictus eſt filius Sem.

Aſſuerus (ſicut teſtatur Joſephus) fuit Cyrus Xerſis filius: qui poſt Dariũ patruũ ℞erſidę rexit imperiũ. Hunc Cyrũ dixit Artaxerſem apud gręcos vocari: qui longimanus cognominatus regnauit. xl. annis.

Aſſus ciuitas Troadis: arte & natura munita. De qua eſt illud Stratonici dictum. Qui celeri paſſu Aſſum it:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mortis periculum adit. Ex Asso fuit Cleantes philoso/
phus Stoicus: qui Zenoni successit.

Assyria regio Asię maioris: quę nūc syria dicit: habens
ab ortu Indiā: ab occasu Tigrim fluuiū: a meridie Mede
diā: a septētrione Caucasum. Tūc Assyrij qui postea Sy
ry & syri. Hanc Porphirio: & Acron volūt prius dictā sy
riā: postea vna addita syllaba: Assyriā vocitatā. alij qua
dripartitā faciūt diuisionē in Syrios: Assyrios: Leucosy
ros: & cęlesyros. Pli. duplicē Syriā assignat. Una Pale/
stinā: alteraz Antiochiam. Dicta est autē Assyria: vt do/
cet Augusti. lib. xv. de ciu. dei. ab Assur filio Sem.

Ast coniūctio ponit modo pro sed: modo pro atqz: mo
do pro ergo: modo pro tam: mō pro tum: modo pro cū.

Asta ciuitas estuaria inter sacrū promontoriū: & hercu
leas colūnas. Et Asta in Liguria vbe: nō longe a Nouā/
ria distās. De hac Claudianus. Nec plus pollētia rebus
Contulit Ausonijs: aut mœnia vindicis Astę. Meminit &
Pli. lib. xxxv. Cum aspiratione vero aliud significat.

Astacus cancri genus. Lc.

Astabores vnū ex Nili alueorū cognominatus lęuo sci/
licet: hoc est ramus aquę venientis e tenebris. Lc.

Astus apes alueo dextro: qō latentē significat: notatur
Milus vbique aquis oībus auxit. vocat & Astaplus: qy Ae/
thiopas medios secat sua lingua astapias vocitatos. A/
staplus enī significat aquā e tenebris profluentē. Lc.

Astaphis agria: siue Staphis: yris est cauliculis ni/
gris rectis solus labruscę: fert folliculos veritus: qz acinos
virides similes ciceri: in his nucleum triangulū: mature/
scit cū vindemia. Lc.
Astu gnis neut. vt Comu. Ter. in Eu. An in astu venit? Et sic pro vbe ponit. Nam
asty apud grecos vbs est. sed a latinis mutat y. in u. & fit
astu: vt Priscia. docet. Inde fit astutus. & astutus: & astu
tia. Ponit & astu aduerbialit pro astute. Ter. in Eun. Qy
si astu rem tractauit: dū vestrā fidem: quantā: & qm veraz
laudem capiet Parmeno. Dicit Astus. Lc.

Astutus: ab astu vbe cautus dicit: in q qui assidue ver
sati sunt: cauti fiūt. Vel astus qsi tutus: ab arte: vt inquit
Fest. Hinc astutia: quę (vt auctor est Hier.) est subtilitas
cautelę rudibus: incipientibusqz necessaria. per quā sophi
starū dignoscere: & quęrere versutia potiū: ne falsoz fra
dibus argumentorū abducant a simplicitate verę sapiē/
tię: quę ducit ad vitā. Hinc astutulus diminutiuū.

Asturia ciuitas Hispanię: in q asturcones eq gignunt.

Asturcōes eq ab asturia oppido Hispanię ita appella/
ti: qbus nō vulgaris in cursu gradus: sed mollis alterno
cruū explicato gloneratio est. Pli. li. vij. in Asturia Hi/
spanię gignere Tieldones vocatos equini gnis: qui q̄ties
minor forma sunt: asturcones dix. Syrius. His parnus
sompes neqz marti notus: at idē Aut incōcusso glomerat
vestigia dorso: Aut molli pacata celer trahit essęda collo.

Astura flumē: & oppidū maritimū in Latio. Plin. li. vj.
Antiū inquit colonia flumē Astura: & insula. Et li. xxxij.
Tenuit & nra memoria nauim Caij principis ab Astura
Astur: qō ab asturia est. Marti. (antiū nauigantis.
de asturconibus. Hic breuis ad numerū rapidos: qui col
ligit vngues. Venit ab armiferis gentibus astur equus.

Astaroth antiqua ciuitas Og regis basan: in qua ha/
bitauerunt gygantes: & postea cecidit in sortē tribus ma
nasses regionis Bethanię. Sunt aūt duo castella in Be/
thania hoc vocabulo: nouē inter se milibus separata: in/
ter Adaram: & Abellam vbes.

Astages nomen proprium fluuij in mare defluentis.

Astaphis pe. cor. vna passa dicitur ἀσταφίς grece.

Asteisinos: latine vrbanitas. & est tropō in triplex: nūe/
roęqz virtutis. Hā asteisinos putat: quicqd rustica sim/
plicitate caret: & faceta satis vrbanitate exponit: vt apud
Clerg. Qui Bauiū nō odit: amet tua carmia Mœui. i. p
pęna ei pungat: vt diligat Mœuiū peioē poetā. Atqz idē
iungat vulpes: & mulgeat hircos. i. faciat ea quę extra na/
turā sunt. Hā ἀστεῖος vrbanus ἀστεῖζομαι vrbanus fiam.

Aster stella vna. Astrū latine sydus: qō constat ex pluri
bus stellis: quę aliquod signū componāt: vt Gemini: Li/
bra: & hmói. Dictum astrum ab ἀστράπτω: qō est fulgeo.
Est & Aster nomē ciuitatis. Sciendū qy in aster. a. um. ter
minata noīa: imitatiua sunt: vt parasitaster: qui imitatur
parasitū. Philosophaster: qui est philosopho. ū imitator
Lic. oīno solet esse fuluiaster. Surdaster dimi. est: qui est
aliquantulū surdus. Similiter recaluaster: qui non est to
to capite caluus: sed sola fronte. Catulaster: nō paruum
catulū significat: sed ipsum catulū. Pullastra: non paruā
pullā: sed paruam gallinā. Pullaster non paruū pullum
sed ipsum pullū. Filiaster: quo quidā vtuntur pro priui/
gno: non paruū filium: sed qui eaz imitatur: sic filiastra.
oleaster: pinaster: mentastrum: Siliquastrū. qy syluestria
sint olera: pinū: mentam: siliquāqz imitantia.

Astericus: seu asteriscus diminutiuū ab aster: signū est
ad paruę stellę similitudinē: quo vtimur: cum aliquid in
scribendo omissum est. Hieron. Qui editioni antiquę
Theodotionis miscuit asterico & obelo.

Asterope vna ex pleiadibus. Lc.

Astrale: quod ad astra pertinet. Unde astralia fata di/
cta sunt: ab Augusti. lib. v. de ciui. dei.

Astrolabū instrumentū: ex quo astroz motus colligū/
tur. ἐξ τοῦ ἄστρον, καὶ λαμβάνω. i. ex astris & sumo.

Astrologia cum accētu in penultima astroz regula
νόμος latine: lex & regula.

Astronomia cum accentu in penulti. astrorū sermo vel
ratio. Astrologia de cursu astroz loquitur. Astronomia
de iudicijs ad vitam: fortunāqz pertinētibus. Hinc astro/
logi: & astronomi: qui astrorū scientiam profitentur.

Astragalus pe. cor. latine talus: ludus: & pedis siue Ju
guli cōiūctura: vt est apud Home. li. x. ody. qui scribit:
Elpenora lapsu scalarū exanimatū esse: cū fregisset astra
gulon. i. iuguli cōiūcturam: tū Apollonius in Argonau/
ticis ponit pro ludo: qui vulgariter dicit zoni. s. in lib. iij.
Astragalizo. as. talis ludo: & astra/ (pagina tertia.
galizontes: a Plinio dicuntur talis ludentes.

Asteria. ę. & asterie. es. nomē Latonę sororis propriū.
Est & asteria: & Deli: & Rhodi insularū nomen. signifi.
& gēmam: inclusam quandā lucem pupillę modo conti/
nentē: & oppositā Soli radios regerit candicātes. Lc.

Astrios gemma crystallo propinqua: quę Castris op/
posita fulgorem eorum rapit: & regerit. Lc.

Astroites gēma: quę oculis piscium similis esse perhibet.

Asterias auis ex gne ardearū a fulgore astrorū. Lc.

Asterion fluuius Achaię. Sta. li. iij. The. Cum dixit: &
equus fluctibus Asterion. Fuit & nomen vbis.

Asteriscum herba: quę & siderite dicitur nascens in te/
gulis parietibusqz: folio similis: ozimo.

Asteriscus signum ad stellę similitudinē paruę quo vti
mur: cum aliquid in scribendo omissum est.

Astreus cum diphthon. Fuit vnus ex Titanibus: qui
contra deos arma sumpsit. Ouid. lib. v. Mete. Occidit
Enceladus Mendesius occidit Astreus. Ferūt hunc cū
Aurora concubuisse: ac ex ea ventos genera se.

Astrea cū diph. astrei ex aurora filia. scōm aliquos Ju/
cari. scōm aliquos Jouis: & Themidos. Et ponit pro iu
stitia. Ouid. Ultima cęlestū terras astrea reliquit. Qō ideo
fictū est: qy illis tēporibus: astreus princeps esset: & propter
equitatē eius filia iustitia dicta sit: vt scribit Eratus. Haz
cum adhuc terras habitaret. Mondū vesanos rabies nū
dauerat ensēs: Nec consanguineis fueraz discordia nota.
Sed postea crescentibus vitijs euolauit in cęlum.

Asthmaticus cū h. anhelus: & suspiriosus dicitur ἄσθ/
μα anhelitas: anxietas. Respirandi difficultas: cum
spirare fine sono: & difficultate quispiā non potest.

Astipulor: penulti. cor. Uide in dictione stipulor.

Asto. as. astiti. astitū. & astatū & cat p sens: aut firmus: seu
erectus sto. Plau. in Cap. Ego miser vix asto p formidi
ne. Idē in Cist. adolescēs asta: atqz audi. i. sta fortiter: atqz ex/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pecta. Et in Laſ. Stultus cõtriui diẽ: dum adſto aduocatus cuidã cognato meo. Interdũ ſignificat ſimpliciſ ſto. Uerg. arrectiſq; auribus aſtãt. Interdũ ſuz. cũ de rebus logmur: q̃ cadere nõ poſſunt: vt cũ dicimus terrã aſtare.

Aſtringo proprie iuxta ſtringo: vnio: conũgo. Col. lib. ij. Cum oẽs ſurculos quos arbor patiẽſ dimiſeris: libro vlmi vel vimine arboꝛe aſtringito. Uerg. lib. j. Geor. Seu durat magis: & venas aſtringit hyantes. Per tranſlationem aſtringere ponit pro obligare. Et ſic genitiuo iungitur: ſicut Gellius notauit ſabinũ ſcripſiſſe. Qui alienũ tacens lucri faciendi cauſa ſuſtulit: furti aſtringit: ſiue ſcit cuius ſit: ſiue non ſcit. Quandoq; pro promittere. Quia vincula fidei dicũtur. Terenti. in Eunu. Meam aſtringo fidem. Hinc aſtrictorius. ctoria. rium. quod aſtringit. Plinius. Folia aſtrictoriam vim habent.

Aſtruo. is. iuxta ſtruo: & ędificũ ędificio iũgo. fortifico. Col. li. j. Nam cũ veteri aſtruit recens ędificiũ: quaſi ſurgenti reluctãs oneri cedit. Amb. Nec putauit ortus ſui ſi dẽ mꝛis iniurijs aſtruendã. i. firmandã. Hinc per trãſlati onẽ aſtruere pro affirmare ſumit. Hier. Quãuis nõnulli aſtruere velint: eã iam reſuſcitatã: & beatã cũ Chriſto im (mortalitate veſtiri.

Aſſuetinũ ligni gñs eſt: qõ igni/ bus non abſumit. Ardent ex eo mappę in ſocis conuiuiorum: & igne exuſtę: magis ſplendeſcunt: q̃ ſi aqua lauarentur. de quo diffuſius Pero. in Lor.

Aſtyages nomen proprium regis Aſſyriorum.

Aſtyanax nomẽ filij Hectoris ex Andromacha: quaſi tutato: vrbis. aſty. n. vrbs: anax: tutator ſiue rex.

Aſtylus vnus ex Centauris. Lc.

Aſtyochia. vxor fuit Tlepolemi: quam ex Ephyra. peloponneſi vrbe rapuerat. Lc.

Aſtypalęa. inſula in mari ęgeo. Ouidius lib. o. ij. de arte. Cunctaq; piſcoſis aſtypalęa vadis.

Aſtypale. es. nomen eſt vrbis in eadem inſula.

Aſymphonia latine incõſonãtia. ἀσύμφωνία diſcors.

Aſymbolus: qui ſymbolum non dedit: & ſine collatione acceſſit ad conuiuium.

Aſyndeton: ſiue aſyntethon dici poteſt incõpoſituz ab α ſine: σύνδετον compoſitũ. Et eſt figura cum aliqua ſine coniunctionibus proferuntur: vt veni: vidi: vici.

Aſyntheta. Pli. appellat cryſtalla: q̃ pura ſũt: & ſine vi/ (tio. ne. inſtabile vel inconſtans poſſumus dicere.

A Ante T

At: principiũ increpationi aptũ. Et ſ̃ cũ aut indignationẽ: aut doloꝛẽ exprimere volum⁹: vt irę ęſtũ: aut queꝛelas ſignificãtius oñdere valeamus. Uer. At tibi p ſcelere Ter. At tibi dij dignũ factis exitiũ duint. Oñq; ſuperior dictoꝛũ diſcretiuũ eſt. vt apud eundẽ. At mihi ſeꝛapulus vnus reſtat. Oñq; rerũ differentiã denotat: vt Scipio eſt bellator: at Cato oꝛator. Oñq; ponit pro ſaltẽ. Oui. Crudeles ſomni qd me tenuiſtis inerte? At ſemel ęterna nocte premẽda fui. Oñq; copulatiuũ eſt: vt in atq;. Quandoq; aduerſatiuũ. Uerg. At regina graui iamdudũ ſaucia cura. Nam dum Eneas quieſceret: regina turbabatur: quod eſt contrariũ. Quãdoq; eſt interiectio timoꝛis. Terent. in Eun. Atat mi homo formidoloſus es?

Atat interiectio eſt paulatim percepti: atq; intellecti mali. Terent. in Eun. Atat data hercle verba mihi ſunt. Ser. in arte. Atat eſt aliquid de improuiſo deprendẽtis.

At contra ſignifi. viciſſim qd vulgo dicit econuerſo.

Atq; coniunctio cõnexiua eſt: vt Genus vnde latinum Albaniq; patres: atq; altę mœnia Romę. Quãdoq; aduerbium: & pro q̃ poni ſolet: vt Perſ. Qui tu impunitior exis atq; hic. Suet. in Ceſa. Uelut grauius atq; ipſe ſentiſſet. Oñq; pro celeriter & ſtatim. Uerg. atq; illum in pręceps prono rapit alueus amni. Oñq; pro feſtine & intrepide. Enni. Atq; atq; aſcendit muros troiana iuuẽtus. Oñq; pro pterq̃. Plau. in Am. Neq; ſe Luna mutat quo q̃: atq; exorta eſt ſemel. Atabiria vnum ex Rhodi nominibus ab Atabirio rege ſic dicta. Lc.

Atalus pe. cor. nomẽ pergami regis: pecunia ditiſſimi: & ſplendida abundãtiq; ſupellectile. A quo omnia magnifica Atalica dicta ſunt. Properti. Hęc ſit in Atalico mœchea nixa thoro. Fuit & Athalus nomen philoſophi.

Atalãta nomẽ mulieris. de qua Hier. con. Iouin. Referũt fabulę Atalantã: cũ Calidonia virgine ſemp in venatib⁹: ſemp in ſyluis: nõ timẽtes vteros ſeminaz: faſtidiaq; conceptuũ: ſed expeditã & caſtã amaſſe virtutẽ. Eſt & atalanta fons in portu Cyphantaz dictus: q̃ ibi venatrix fœmina: ſitu & ęſtu lãgulda conſederit: & petra venabulo eius percuſſa: latice pꝛebuerit: ſicut ſcribit Pauſanias.

Atalantus Iaſij argiuoꝛum regis filia: virago & forma & viribus coꝛporis pꝛeſtans: quę prima aprum Calidonium ſagitta vulnerauit. Lc.

Atabulus pen. cor. vẽtus in Apulia. Hoꝛ. incipit ex illo mõtes Apulia notos Oſtẽtare mihi q̃s toꝛret Atabulus. Ideo Atabul⁹ apulus dꝛ: tanq̃ peculiaris. Scribit Poꝛphirio Atabulũ ventũ eſſe in Apulia ſeruentiſſimũ: gręca appellatiõe dictũ: quaſi ἀπὸ τοῦ ἄτμου βάλλειν. Hoc eſt nocumentũ peſtilentiãq; inferentẽ. Nam Atabuli flatus nimio caloꝛe Apulię peſtifer eſt: & grauis. Eſt enim frigidiſſimus: & ſi flauerit circa bꝛumaz: exurit frigoꝛe areſaciens: vt nullis poſtea poſſit ſolibus recreari.

Atamino. as. pen. cor. Uide in dictione contamino.

Atauus penultima coꝛrepta dictus q̃ ata ſit aui: id eſt pater: vt pueri dicere ſolent. Uide etiam in auus.

Atax fluuius oꝛtũ habẽs ex Pyrenęo mõte: & infundit in mare Tyrrhenũ: quidam tamẽ ſcribũt Athax per h.

Athacus penultima coꝛrepta genus volucris gradiens ſuper quattuoꝛ pedes: longioꝛaq; retro crura habens. De quo fit mentio apud Leuiticum.

Athanatos penul. coꝛrep. latine dicitur immortalis.

Attellanę fabulę latinę ſunt: quę ab Attella Oſcoꝛum ciuitate ſumptę fuerũt: in quibus ridiculę perſonę induebãtur: & argumẽtis dictiſq; iocuꝛis: reſpondebãt Satyricis fabulis gręcis. Propꝛie aũt attellanę cũ dicebatur exodiũ. Liui. lib. vij. Iuuẽtus hiſtrionibus fabellarũ actu relicto: ipſa inter ſe more antiquo: ridicula intexta: verſibus factitare cępit: quę exodia poſtea appellata: confertaq; fabellis potiſſime attellanis ſunt: quod genus ludoꝛum ab Oſcis acceptum: tenuit iuuentus.

Attagen pe. coꝛ. gñis maſ. Et attagena. ę. & attages. is. auis Aſiatica: inter nobiliſſimas habita. maꝛie vero quę in Ionia naſcit. Et inter eſculẽtiones aues: p̃cipuo ſapoꝛe cenſebat. Pli. li. x. Attagen maxie Ionius celebꝛat: vocalis alias: captus vero obmutęſcens: quondã exiſtimatus inter raras aues. Hier. Attagen & ficedula: mulus & ſcarus: in delicijs computant. Adarti. inter ſapoꝛes feꝛtur alitũ primus Ionicarũ guſtus attagenarum.

Attellani oppidũ Campanię: quã nunc auerſam vrbẽ dicimus pꝛope Neapolim. Lic. Cluuio. Locutus ſum de agro vectigali municipij attellani: qui eſſet in Gallia.

Atq; & atqueſi: id eſt quaſi vel ita. Lc.

Ater. a. um. obſcuꝛ: nigrũ. Uerg. Quinquaginta atris immanis hyantibus hydra. Plaut. Ita replebo atritate: vt atrior: ſit q̃ Aegyptũ. Interdũ atrum capit pro funeſto. Unde atri dies dicunt vulgo egyptiaci: ab obſeruatrice Aegypto. Et alio noie cõmunes. Dictũ atrũ ab aterendo: quoniã quę atterunt liuoꝛem contrahũt.

Atelos inſula eſt vnguẽto nobilis: a Callimacho aga/

A tergo dicimus a parte po/ (thuſa nominata. Lc. ſteriori membꝛan: ſeu papyri: aut alterius cuiuſcũq; rei. Iuue. Scriptus & a tergo nondũ finitus Oꝛeſtes. Lc.

Atrabechis oppidũ eſt in pꝛoſopide nili inſula: vt au/

Atrachtylis herba eſt: ex (thoꝛ: eſt Herodotus. Lc. qua mulieres colos faciebãt: q̃ ex ea fuſus liquet ἄτρακτος fuſcũ gręci dicunt & ὑλίζειν liquari. Lc.

Atratus pe. pꝛo. dicit qui lugubꝛi veſte indutus eſt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

A ante T

Atramentū ab atro colore dicit: cuius duo sunt gene/ra. s. scriptorium: quod & librariū dicit: & tectoriū a tectoriis quo in scribendo: & pingendo vtimur. Est & sutoriū atramentū: quod inficiendis pellibus: sutores coriarij vsur/pant. Vulgo hoc a vitri similitudine: vitriolū nominant. Plin. lib. ix. Effuso atramēto: qđ pro sanguine ijs est. of/fuscata aqua abscondunt: Idem. li. xxxiij. Græci cognationem gris fecerūt nomine & atramento sutorio.

Atramentariū vasculū: quo atramentū continet. Hie. in Ezech. Atramentariū scriptoris ad renes eius.

Atracius nomē viri: qui primus dicit artem magicā in

Atra bilis est: quā græci me/ (Thracia inuenisse. lancholiam vocant. Illam bilis colera est.

Athenodorus pe. pro. phūs fuit: qui Augusto documē tum dedit: in quiens. Cum ira Cęsar te ceperit: nil prius neq; dixeris: nec feceris: q̄ ipsa quattuor: & vigiti elemēta literarū græcarū: tecum ipse percurreris: & memoria re/censueris: vt ita concitatio illa: quę momētosa est: mente alio traducta: parui tēporis interiectu langueſceret.

Atricapilla auis est: ex ficedularum genere. Cc.

Atrifer dicimus qm̄ semē nigrū ferat iunci spes est. Cc.

Atriū pria pars domus: quę pinet mediā aream: in quā collecta est omni tecto pluuia descēdit. Et in qua piſci (vt ait Cato) aperto ostio epulabant: vbi etiā pecunias: & cę tera pciosiora seruabāt: seruosq; quibus tanq̄ honoratio/ribus: earū rerū custodiam cōmittebāt: atrienſes appella/bāt. Victru. li. vj. In vibe atria prima ianuis esse debēt. Et in euang. Cū fortis armatus custodit atriū suū: in pace sunt ea: quę possidet. Hiero. Atria nō sunt quidē domus: sed tñ aliqua habēt fundamēta: & de atrijs intranus do mū. Dictum atriū ab atriatibus Hetrurię populis: vt in quit Var. li. j. de lin. lati. qa id genus ędificij Atrię primū in Hetruria sit institutū. Vel qp a terra oriat: quasi aterriū. Vel qp atrū ex fumo esset: propter culinā: q; ex fumo culi nę nigresceret. In atrio em̄ tria erāt habitacula: vestibu/lum: locus sportularū: qui & ipse sportula dicebatur: vbi proponebant eo die: quę dono danda erāt: & culina: q̄/q̄ vestibulū locus sit ante ędes. atriū græci αὐλὴν vocāt: propterea qđ poetę quādoq; aulā pro atrio vsurpant.

Atriensis. is. erat: cui credebatur cura atrij.

Atrici a iureconsultis dicūtur: qui excubāt ad atrium & ad limina. etiam vocantur & liminarchę.

Atriolū paruū atriū. Cic. ad Qu. fratrē. quo in loco te in porticu scribere aiunt: vt atriolū fiat mihi: vt est magis placebat: neq; enim satis loci esse videbatur atriolo.

Atriplex herba est syluestris: & hortensis: ab atro co/lore: vt quidam aiunt: q̄ homines pallidos faciat. Ma/cer. Atriplicem tritam: cum nitro melle & aceto. Dicunt appositam calidam: sedare podagram.

Atreplexum hanc herbam veteres dixere. Cc.

Atergatis pe. co: nomē fuit deę. Stra. trās Euphratē est Bambyce quā Edessam: & Hierapolij vocāt: in qua Atergatim syriā deā colunt. De hac & Macro. Co/nuit Atergatim a græcis Rheā existimari putat: coli eā absti/nentia piscium: vnde nomen: vt Atheneus auctor est: quasi ἀτὸρ γατις: hoc est syrorū lingua sine piscibus.

Atritatē pro immanitate capi haud dubie constat. Cc.

Atror: asper: crudelis: q̄ qui atro vultu sūt: asperitatē & sęuitiā præ se ferūt. Sūt qui a græco id nomē deriuēt: q; illi ἀφώνια appellāt: quę cruda sunt. Siue ab eo q̄ atro ces nihil de se timeāt: τρέμω em̄ significat timere. Vnde p constanti quādoq; ponit. Horat. Hęter atrocis animū cato/nis. Hinc atrocia: & atrocitas: & atrociter: pro aspere.

Atropos penul. cor. immutabilis. Quo nomine dicta est vna ex parcis: ab α fine: τροπὴ conuersio: quasi ad nullius preces conuertat. Nam tres dicunt sorores: qua/rum vna dicit Clotho: quę colū baiulat: altera Lachesis quę filat: tertia Atropos: quę filū frangit. Marti. Lanifi: cas nulli tres exorare puellas Contigit. obseruāt quem statuere diem. de his vide diffusius in dictione Parcę.

Atrophia species trabis: qua corpus nō alit: sed sum/ma macies oritur: & nisi occurrat: interimit. Vnde Atrophi qui atrophia laborāt. Plin. li. xxxvj. Eadē dat his q̄s atro phos vocāt: interpositis diebus. Atrophiq; vocant: qui ab imbecillitate vires vix recolligūt. Vnde atrophos vo/cant: non qualescentes ab imbecillitate vires vix recolli/

Atrax fluuius Aetoliæ: a quo atraces po/ (gentes. puli: est & hoc noīe: vt testis est Stra. vrbs in Thessalia.

Attero. is. penulti. corre. Vide in dictione tero.

Attenuo. as. ex ad & tenuo: qđ a tenuis fit: & significat subtilē facio: minuo. Cic. li. iij. ad Heren. defensoris nar/ratio simplicē expositionē debet habere: cū attenuatiōe defensionis. Hiero. lib. ij. Reg. Quare sic attenuaris ma cie: Et cum ad animū refert: defectum significat.

Attendo. is. aduerto. cogito: consydero. & quasi animū intendo. Hier. ad Helio. attendis Petrus: sed & Iudam consydera. Aliquādo addimus animū: & pro intendo su mitur. Cic. lib. iij. offi. Et cum animū attenderis: turpitu dinē videas adiunctā: hoc est animū intenderis. Hinc at/tentos dicimus auditores: qui ad ea quę dicūtur inten/dunt animū. Attente aduerbiū: id est animo intento.

Attento. as. frequentatiuū: idem qđ tento. Petronius. Dulcibus ac blandis verbis eius animū attentans.

Attinere: pertinere: decere: conuenire. Teren. in Adel. Iam me ne vis dicere: quod ad te attinet? Aliquādo si/gnificat iuxta: siue in manibus tenere. Plau. in Cap. Nax senex est in tonstrina: nunc iam cultros attinet.

Attingo. is. attigi: attactū leniter tango. Minus est em̄ q̄ tango: vt inquit Don. in Tere. in Adel. Tetigin tui ali/quid? si attigisses ferres insortunium. Aliquādo attingere ponit pro discere: legere: scribere: & hmōi. Lactan. lib. iij. Græci qui sacras veritatis literas non attigerāt. i. didice/rāt. Hier. Qđ vtiq; genus docendi nondū attigerā: id est aggressus fuerā: siue expertus. Verg. li. ij. Geor. Sin has ne possim naturę attingere partes. id est scire. Aliquādo pro ingredi. Colu. lib. j. Nec dum senectutē attigerit.

Attigo: sine n. idē qđ attingo. Nā sicut tango ita & tago dicimus. Plau. in Mus. abscedite telis ne attigant.

Attilius pe. pro. piscis satis grandis: qui in Nado iner/tia pinguescens: ad mille aliquādo libras captus est ca/tenato hamo: nec nisi boum iugis extractus.

Attillas ex Scythaz gñe fuit: qui subacta Pannonia Italiā ingressus: Aquileiā subuertit: & in Germaniā trā/siens: plurimas vastitates edidit. Qui domū reuersus: dū nouis nuptijs operam dat: vino plenus: effuso e naribus mlto sanguine: suffocatus est. Nicomachus aūt Ystiæus: historiarū scriptor eum describens ait. ὀφθαλμοὶ δὲ αὐ/τοῦ ἀμαυροὶ, ἀλλ. ἀπεχθικότες, & μικρὸς, καὶ θώρακ, ὥδε ἑαυτὸν ἀμφελίπτων ἢ τὰ πλεῖστα περὶ αὐτοῦ. id est oculi eius cruenti: sed distantes: & paruum pectus sic ipsum circumspiciens: & multa alia de eo.

Ategię dicunt tabernacula: vel vmbracula: vel magna lia: q̄lia Mauri colūt. Ruffi. in lib. Iosephi de vocabulū vsurpat li. vij. de bello Judaico. Cū ad festū dię veniſſet: quo ategias in honorē dei cōponi ab hoībus mos est.

Athenę. arū. ciuitas Græciæ int Achaiā: & Macedoniā q̄ regio Attica dr: ab Atthis Cranai filia Athenaz regis: q Cecropi in regno succeſſit. Hic Cecrops primus Athe/nas ędidit. Vnde & Cecropia dicta est. postea a Mopso Mopsopia: & a Ione Xuti filio Ionia: & a Minerua Al/thenę. Græci em̄ Mineruā athenā dicunt ἀπὸ τοῦ ἀθανάτου. Tres aūt vt quidā astruūt fuere Athenę: ab vnis athenei ab alteris Atheniēses: ab alijs Athenopolitę dicti sunt.

Atheneū locus erat Minervę dicatus: vbi profeſſores sua studia pfitebant. Jul. Capitolinus. Postea vero vbi adoleuit in Atheneo: & trouersijs declamauit audiētibus etiā imperatoribus suis. Cap. Ad atheneū audiendos: & græ cos: & latinos rhetor: vel poetas causa frequēter pcessit

Atheos: qui negat deum esse.

Atheromata tubercula sunt: quę in cervice & in alijs:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

& in lateribus oriri solent. &c.

Athesis pe.cor. fluui⁹: qui ex Tridētinis alpib⁹: Tridē/tū alluit: & veronā diuidit. deinde p latas ¶Padi paludes gradiēs: nō longe a Brondulo in Adriaticū mare influit

Athesinus pe.pro. fluuius effluēs e lacu: qui in Apen/nino est: supra Larnos incūbente: & labit in Istrum.

Athleta pen.prod. pugil: & luctator: dicitur. ἀθλέω enī certo significat. Scribit Iureconsultus: Athletas cum virtutis gratia athleticam exerceant: nō esse ignominio/sos. Tria autē fuerunt apud antiquos Athletica certa/mina. videlicet Cursorū: pugilum: & luctatorum. Julius autē ¶Pollux. lib. γ. cuius ordinē imitatus est ¶Perottus. Τῶν δὲ ἀγώνων, οἱ μὲν γυμνασικοί, οἱ δὲ καλούμενοι σκηνικοί, οἱ δὲ ὀνομαζόμενοι Διονυσιακοί τε, καὶ μουσικοί, ὧν δὲ ἀττικοί, ὀυχαπλῶς λέγουσιν ἀγῶνας μουσικούς, ἀλλὰ μᾶλλον μουσικῆς καὶ ἀθλητικῆς παλαιόν ἦν. id est certaminum quę gymnastica: quędā vocant scęnica quędā nominant dionysiaca & musica. quę vero Attica nō facile dicūt certa/mina musica: sed musicū & athleticum vetus erat.

Athos mons inter Macedoniam: & Thraciam: alti/tudinis mirandę: habens in cacumine oppidum Acro/con. Verg. Quantus Athos: aut quantus Eryx.

Athracinus colo: est a carbone: quē græci ἄνθρακα vo cant: siue q carboni similis sit: siue q huiusmodi colo: e relis sit: ligno combusto: tritisq; in mortario carbonibus. Varro. propinquę adolescentulę Athracino amiculo ni gello capillo demisso sequebantur luctum. &c.

Atos sine h. latine insatiabilis dicitur.

Atlas. antis. sine h. Mauritanię rex fuit: qui humeris cęlū sustinuisse dicit: q primus cursum Solis: & Lunę: sy derūq; oim versationū rōnes: vigore animi: solertiaq; cu rasset tradēda oibus. Ver. ¶Personat aurata docuit: quę maximus atlas. ¶Hic fuit ¶Promethei frater: qui cū moni tus eēt oraculo: vt caueret a Jouis filio nullū hospitio su spiciebat. Quare ¶Perseus Jouis filius: indigne ferens: ostendit ei caput Gorgonis: & statim Atlas in montē con uersus est. Qui mōs Mauritanię teres & excelsus est: ita vt eius cacumē cerni nequeat. Fere e medio mōte: nubes incipiūt: hyeme & æstate manē habet. Columnā cęli indige nę appellāt. Ab eo populi incolētes: atlantes dicunt: qui soli sunt anonymi: hoc est sine noibus. Nā in vniuersum atlantes noiant: singulis nullū proprium nomen imponūt. Solē orientē occidentēq; dira imprecatiōe contuent: vt exitiale ipsis a grisq;. Neq; insomnia visunt: qualia reliqui mortales. ¶Pli. Solinus: Herodotus: auctores. Ex atlāte ingētia flumina oriunt: inter quę ¶Milus. Aug. lib. xviij. de ciui. dei. sic habet. Frater ¶Promethei Atlas: magnus fu/isse astrologus dr: vnde occasionē fabula inuenit: vt eum cęlū portare fingeret: cuius mons eius noīe nūcupet: cuius altitudinē potius cęli portatio in opinionē vulgi ve nisse videat. ¶Pli. scribit: Atlanta primū inuenisse sphęrā: græci autē astrologiā: ab atlante inuentā fuisse. Euseb. in præparatiōe dicit Enoch: & Atlantē esse eundē. De quo Diod. li. iij. Ferūt atlantē astrologię fuisse peritissimū: de q; sphęra primū inter hoīes disputasse: qua ex re: visus est cęlū suis humeris sustinere: locū prębēte tabulis sphęrę inuētione. Scribūt tñ quidā duos esse montes in Mauritania Atlantes dictos. Alterū colūnis Herculis vicinio rem: alter interiorē Libyę. Remotior ab Atlante rege in eum uerso dictus est: quē cęli colūnam noiant. Tres autē atlantes fuisse memorant. Unus rex Italię: & pater Ele/ctrę uxoris Corythi: Alter rex Archadię: & pater Maiæ: ex qua natus est Mercurius. Tertius Maurus: qui dictus est maximus. Sumit nōnunq; a poetis Atlas pro hoīs si mulacro sustinēte colūnas ędiū: aut ipm ędificiū ad simi litudinē atlantis: cęlū humero torquentis: qui etiā latino vocabulo Thelamōes: Et hi Atlantes plerūq; Gibbosi dicunt: & vt inquit Serui. fiunt vt gibbosos imitent: dum onera sustinēt: qui interdū cōpares sunt: interdū auersi: interdū se inuicē spectant. Mart. ¶Non aliter rideꝰ Atlas cum cōpare Gibbo. Sūt qui dicāt hoc noīe vocari fluui um ab Atlante rege Arcadię dictum: ex Æno monte in Istrū defluentē. Ab Atlas fit Atlanticus. ca. cū. & atlanti/des patronymicū. Et licentia poetica atlantiades.

Atlanticę insulę: quas beatas vocāt: quę quidē hę sunt parvo inter se diuisę mari: decē milibus stadiorū a Libya distanti. Imbres illic rari mediocresq;: venti autē pluri/mi suaues: ac roriferi. Solū vero pingue: nec arari vllo modo: plantarive facile. Sed etiā ex se absq; vllo hūano studio: fructū producit dulcem quidē: & ociosam multi/tudinē nutrire sufficientē. Aer syncerus ac tēperatus: & mediocri mutatione: per tempora contētus. Nam qui a terra perflant venti: boreasq;: & aquilo: propter longin/quitatē: vasta & inania incidentes spatia fatigant: & defi/ciunt priusq; ad eas insulas peruenerint. Qui vero a ma ri perflant: argetę & zephiri refrigerātes: raros quidem: & temperatos imbres ex pelago afferūt. ¶Plurima nō per humiditatē aeris: cū summa facilitate nutriunt. vt etiam apud barbaros increbuerit fides: ibi ¶Elysios campos esse: & beatorum domicilia: ab homero decantata.

Atlantides Vergilię dictę sunt. Atlas enim ex ¶Pleione oceani filia: vt ait ¶Higynius: vt alij ¶Deucalionis: habuit xv. filias quę vno vocabulo atlātides dicunt. Verū. v. ex his: ¶Hyades noiatę a fratre: qui fuit ¶Hyas: qui a soro/ribus plurimū dilectus est. reliquę ¶Pleiades a matre dictę Vergilię dicunt. Quia cum vere exoriunt. Alexander ait ¶Hyadas dictas: quia fuerunt filię ¶Hyses ex Bœotia. Et sunt. vij. Una vero quia Sisipho nupsit non videtur. Lic. ait ¶Hyadas a pluendo dictas. Nostri suculas a sui/bus: quoniā sues luto gaudent. Indicāt enī pluuias.

Anzo gēmę species argenteo nitore fulgens: magnitu/dine trium digitorū: ad lenticulę figurā: odoris iucundi.

Atnepos atneptis in dictione nepos. &c.

Atoci⁹ gñs aranei lanuginosi: de quo in dictiōe aranei⁹.

Atomus pe.cor. indiuidu⁹: qui diuidi nō potest. Illā vt ¶Piero. ait. ¶Punctus tēporis est: qō secari & diuidi nō pos/set. Cui Epycurus suis atomis: mundū struit: & vniuersa cōformat. Sunt etiā atomi in corpore: vt lapis: cū diuidit vsq; ad minutiā: quę diuidi: & secari nō possit. Similiter in numeris Unus dr atomus: qui diuidi non potest. τμῆ enī incisio. α sine: quasi sine incisione: & diuisione.

Attalica toga: in qua aurū erat intextū: quod Attalus regē in Asia inuenisse constat: ex quo: sumpsit nomen.

Attauus. Vide in dictione auus.

Attendo. in dictione tendo.

Attenuo. in dictione tenuo.

Attigo pro attingo veteres dixerunt. &c.

Attilus piscis satis grandis: qui in ¶Pado inertia pin/guescens: ad mille aliquādo libras: captus est cathenato hamo: nec nisi boum iugis extractus. &c.

Atthis. idis. Cranei filia: a qua regio Attica: vt quidā existimāt dicta est. cū prius actica ab Acteone diceret: si/ue Acteo rege: vt Fauorino: & Lycophroni placet. Sine ab ἄκτη qō littus ꝓcat: cum ea regio (sicut scribit Stra.) magna ex parte litto: alis sit. Qua voce etiā vtunt latini. Verg. At ꝓcul in sola secrete Troades acta. In hac sunt Athenę: & Marathon campus: cū oppido eiusdē noīs. Atthis quoq; a poetis quandoq; Luscinia vocat: quasi Attica. Martia. Sic vbi multisona feruet sacer Atthide lucus. In Attica regione fuerūt Athenę ciuitas philoso/phorū alumna. In qua primus oīm Cecrops regnauit.

Atticus. a. um. quod ex Athenis est: vel quod ad athe/

Atticisso. as. attice (nas pertinet: vt regio Attica. loquor. ¶Plautus. Non atticissat: sed sicilissat.

Atys. huius atys. nomen cuiusdam ¶Phrygij. Et filij Cręsi Lydorum regis. Et nomen fluuij. Claudia. Lu/cus erat prope flumen Atym. Hunc tamen Acim appel/lat. Eusta. a celeritate quasi sagittam.

Athyris. huius athyris fluuius est. Thracię in Istrum

Atticoti. populi Britannici. (fluens.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Attollo.lis.eleuo.erigo. Lactã.li.vj. Sed eum potius qui ad alienã felicitatem:nõ attollat oculos:opes nõ admiretur. Liui. Cunq; se quisq; attollere:ac leuare vellet. Aliquãdo ponit pro aufero. ¶Pac. Custodite istũ vos:ne eum quis attollat:neue quis attingat. Aliquãdo pro affero. ¶Plau.in Casi. Quid si propius attollamus signa:fiamusq; obuiam? ¶Hoc verbũ facit preteritũ attuli. Diomed. Affero attuli quoniã ex fero tuli dicimus: q̃q; & id perfectũ: quod est attuli ex alio verbo proficisci reperimus apud veteres:ex eo quod est attollo.

Attonitus:stupefactus. & proprie is dicit: cui casus vicini fulminis: & sonitus tonitruum dat stuporem.

Attracto.as:ex ad & tracto signi.manibus tracto: palpo.

Attribuo.is.impono:cõmitto:assigno. Liu. Cẽ/ terorũ curam tuendorũ C. Hãminio questori attribuit. Cesar libro vltimo. Nostri sicut superioribus diebus:vt cuiq; erat locus attributus:ad munitionẽ accedunt.

Attropatia regio:& pars Mediæ ab Attropato duce nominata:qui obstiti: ne ea a Macedonibus subiugaretur. Is postea rex declaratus: regionez hanc Medias sequestrauit:cuius successores regnũ continuantes: cũ Armenioꝝ regibus affinitatẽ contraxere.

A Ante U

Au interiectio est conturbatę mentis.

Auarus:qui auidus eris est:& nimiũ pecunię cupidus: & semper in repensione est. Auidus ab auendo est:etiam honeste capiendo. Sal. Laudis cupidi:pecuniq; liberales erant. Ab auarus fit auaritia cupiditas:auare tenaciter. Auara terra dicit. cum id qđ in se recepit amplioꝛe fenore non reddit.

Auceps:qui vel quę aues capit.

Aucupium:& aucupatio:ipsa auium captio.

Aucupo: peruel.co:re.pepo.aues capio. Apud veteres etiã aucupo reperit. ¶Plau.in Tru. Lepide ecastor aucupauit. ¶Per translationẽ vero significat artificio quodam: & solertia quero:vt aucupo:laudem.

Aucupatorius.a.um.qđ ad aucupiũ pertinet. Cũ aucupatoꝛij calami viscati:quibus vtimur ad capiẽdas aues.

Auctio nomen ab augeo: significat augmẽtũ. Vnde etiam ponit:pro venditione:quę fit per augmentũ pretij: cum fit publica rerũ priuatarum venditio: q̃ementem augeat:& vendentẽ cum res traditur plus offerenti. Juuena. Si coniugis auctio fiat. ¶Plaut. in Sti. de auctione parasitica loquens. Hunc auctionẽ inquit facere decretum est mihi. Auctione vero hastę:significat venditio publica: bonoꝝ eorum qui damnati: proscriptive fuerunt. Nam hastę subiiciebant ea quę publice vẽnũdabant: sicut in bello capta:quia vt scribit Fest. Signũ pręcipuum est hasta. Inde hastam Cęsaris refriuisse scribit. Cic. qui alibi ait. Bis iam vidimus hastã in foro ponere: & bona ciuiũ:voci subiacere pręconis. Sue. in Cęsa. Amplissima prędia ex auctiõibus hastę minimo addixit. Inde a Tertuliano in Apologetico. In hastario vectigales sumus.

Auctiono.ꝛ. per auctionem vendo.

Auctionarius. qui sic vendit.

Auctonº filiº fuit Apollinis:& Cyrenes ¶Penei filię. Cc.

Aucto.as.frequẽtatiuũ est verbi augeo. ¶Plau.in Am. Et vt res vestras:rationesq; vestroꝝ oim: bene expedire vultis:peregre & domi: bono atq; amplo auctare perpetuo lucro. Huius cõpositũ est adaucto. Accius. quibus rem suã:& patriã nostram quondã adauctauit pater.

Auctuarium:quod super mensurã adijcitur: aut pondus iustũ.vt cumulus adiectus in modio. ¶Plau.auctuarium adijcito: vel mille nimum plusq; potest. Dicitur & auctuarium: vt legit ¶Perottus.

Auctor:nomen verbale ab augeo. generis mas. pro eo qui auget.cuius fẽmi est auctrix. Author: vero quẽ greci αὐθέντην dicũt:sine c. scribendũ est. Licet iam vsus obtinuerit:vt per c.sine h.scribat.generis cõis est. Ouid.lib. iij:Fast. Optima tu proprij nois auctor eris. Figurateq; per obliquos: sicut alia verbalia in or.desinentia reutris adiungit. Clerg.lib.iij. Italiã petijt fatis auctoribus esto. Est aũt auctor, q̃si operis factor. Cũ poetę:ceteriq; operũ cõditores:dicunt auctores. Neq; solũ qui opus aliquod facit:sed qui pręceps est:& primus iubet: vt aliqd fiat: aut inductor persuasor:ve:auctor vocat:vt si quis populũ ad bella concitauit:vel qui concordiã persuasit:belli vel cõcordię auctor fuit. Cic.li.iij.ofi. Atq; huius deditĩcijs ipse ¶Posthumus:qui debebat suasor, & auctor fuit:quasi dississet suasor:& persuasor. Item auctor promissor, vt apud Liui.lib.ij. Auctores sumus:tutã ibi maiestatẽ Romanis fore. Item primus propugnator, siue defensor, aut vindex. Idẽ ibi. Sed vt inuento: legis Tolero: sic Lętorius collega eius auctor, cũ recẽtior, tũ acrior erat. Item auctor cui quis fidẽ habet. Idẽ ibi. Agitatus deinde consilijs ex oĩi parte assentiendo multis auctoribus trepidauerat. Item primus denũtiator. Idẽ ibi. ¶Isdem auctoribus cognitũ est Equos:Tolosq; summa vi bellũ apparare. Similiter ratificator, seu approbator auctor dicit. Idem li. iij. multiq; erant qui mollius consultũ dicerẽt: q̃ legũ ab eis latarũ patres auctores fuissent. Is etiã in quo est vis: potestas:& dignitas: nec ab alio pẽdet potest dici auctor, a q̃ auctoritas est appellata. Cũ illud apud Liuiũ: Decreuerũt vt cũ populº regẽ iussisset:id fic ratũ esset: si patres auctores fierẽt. ¶Hoc est si auctoritatẽ suam interponerẽt:& ratũ haberent. Et auctores smię sunt: quoꝝ sententiã sequimur. Et auctores populi sunt: in quoꝝ ad/ ministratiõe res eius sunt. ¶Plau. Etiam si non interrogatus tutor, siue auctor fuit:valet auctoritas eius: cũ se probare dicit:id qđ agitur. i. auctorẽ fieri. ¶Pompo. Et si pluribus datis tutoribus: vnius auctoritas sufficiat tametsi tutor auctor est. Vnde apud Apostolũ. Quanto tẽpo ehę res paruus est:nihil differt a seruo: cũ sit dñs omniũ:sed sub tutoribus:& auctoribus est:vsq; ad pręfinitũ tempus a patre:q̃q; sint qui actoribus legant. ¶Huius etiã nomis fẽmi.est auctrix: qđ multi negãt:nec mirũ. Sunt eiñ non nulli temeritate:& quidẽ maxia prędĩti: qui vt scire multum videant:quod ignorãt:pręcipiunt. ĩmo (qđ deterius est) doctrinã corripiunt: putantes se magni aliquid egisse:si alioꝝ scripta:quę non intelligunt:perperã deprompta fuisse autumẽt: ex quoꝝ numero sunt illi eoterici quidam:ad nihil aliud q̃ ad latratũ geniti: qui in cęlo os suũ ponẽtes:arguũt Augustinũ:q̃ inscite locutus sit:quippe qui scripserit. Auctrix peccati Eua:auctrix meriti Maria:cũ(vt aiunt) auctor dicere debuerit. quoniã generis cõmunis sit: vt tam ad fẽminas: q̃ ad mares pertineat. Sed hęc ratio quantã vim habeat: vel mediocriter literis imbuti non ignorãt. Cur aũt tantum tibi arrogas:vt virũq; doctissimũ: & in omni doctrinę genere scientissimũ: taxare audeas? Cuius non fuisses digitus corrigiã calcia/ mẽti soluere. te quisq; es: qui Augustinũ suggillare censuisti: moneo vt abstineas ab ista censoria virga:ne duz alienam imperitiã insimulas: te literarũ ignarum ostendas. Et tuã inscitiam cęlatã habe: nec contra mundi lumina quicq̃ efficias: qđ tibi dedecori ignominięq; futurum sit. Est equidẽ auctor cõmune nomen. verũ non obstat:quin auctrix etiã fẽm.genere recte dicat: quãdo alia quoq; eius inuenirĩ liceat. Nam hospes cõi genere infertur:cũ tamen hospitã dicamus. Leno scõm ¶Mas genꝛis cõmunis. q̃uis & lena fẽmi.legatur: qualia sunt alia multa:quę breuitatis causa omitto. Non fuit ergo culpãdus Augustinus: qui latinissimus semper fuit: in eo maxime quod eloquẽtissimi alij vsurparũt. Nam Hiero.sermone: quẽ de beata virgine ędidit: sic inquit. ¶Huius sacrę virginis partus: non solũ restaurauit dirupta:sed dona contulit sempiterna: Et ideo pręconijs veneremur salutis auctricem: quę dum auctorẽ suum concepit ex cęlo: nobis ¶Redemptorẽ ostendit in seculo. Sed nolo exemplis grecoꝝ: grauitateq; refellere: sed ista monstrositas grãmatistarum emanauit: ob inopiam literarũ: & re/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rum alioꝝ. Ideo in lana capꝛina dimicant.

Auctum ſpacium Cyrci: quod ſuper diſſimilẽ nomen victoꝛię adiungebatur. Cæ.

Auctoꝛitas quandoq; accipit pꝛo ſententia imitatione digna. Quãdoq; pꝛo poteſtate. Liui. lib. ij. Nec ante moꝛuerũt de ſententia cõſulem: q̃ tribuni ſe in auctoꝛitate patrum: futuꝛos eſſe polliciti ſunt. Quãdoq; pꝛo eſtimatiõe Cic. lib. j. Phil. A vobis peto: vt ſi ſequi minus videbitis oꝛationẽ meam: atq; auctoꝛitatẽ meam: benigne metamen: vt feciſtis: audiatis. quãdoq; pꝛo nominis dignitate Idem in eodẽ lib. iij. Nunc primũ ita cõuenimus: vt illius de beneficio poſſemus: quę ſentiremus libere dicere: tribuẽda eſt auctoꝛitas: vt remp. nõ modo a ſe ſuſceptã: ſed etiã a nobis cõmendatam: poſſit defendere.

Auctoꝛamentũ ſumit pꝛo obligatiõe: nexuq; ac veluti ſtipẽdio: pꝛecioq; eius qui fit auctoꝛatus. i obligat⁹. Cic. lib. j. offic. mercedẽ ait eſſe auctoꝛamentũ ſeruitutis. Ubi auctoꝛamentũ capit pꝛo illa obligatiõe: qua mercenarius accepta mercede: cogit ſeruire. A Liuio auctoꝛatus: pꝛodito: dictus: quaſi obligatus ⁊ deuinctus. Manilius lib. v. aſtronomicon: miniſtros perpetuo: quaſi epitheto auctoꝛatos vocat: tanq; perpetuos mercenarios: obligatoſq; dominis: a quibus mercede comparant. Sic enim ait. Atq; auctoꝛatos in tertia iura miniſtros. Sic Serui. dixit ſolos parentes habere poteſtatẽ auctoꝛandi.

Audeo. es. auſi: vel auſus ſum. Qui. li. vj. Meta. Et nihil eſt: qõ non in opino captus amoꝛe fuſit: nec capiunt incluſas pectoꝛa flãmas. Eſt autem audere fidentẽ eſſe. Plau. Egꝛ domo egredi audet. Aliquãdo temere pꝛeſumere. Uerg. Hęc pꝛimia qui me Ferro auſi tentare ferũt.

Audax modo fidens dicit. Uerg. Quiq; pedum curſu valet: qui viribus audax. Modo temerarius. Plautus. Pergin audax hoc facinus perſequi? Hinc audacia pꝛo fiducia: ⁊ pꝛo temeritate. Cic. Nec vires eis: nec audacia nec tela defuere. Sall. Audacia pro muro habetur.

Audaciter: ⁊ audacter per ſyncopã. Cic. pꝛo Roſcio. Multa ſceleratẽ: multa audaciter: multa impꝛobe feciſti.

Audaculus dimi. Fel. Aderat repꝛehenſoꝛ: audaculus

Auſio. auſus: ⁊ auſum. pꝛo temere pꝛę- (verboꝝ. ſumpto accipiunt. Maro. Hoc tibi pꝛo meritis: ⁊ talibus impꝛecoꝛ auſis.

Auſim. is. it. ponit pꝛo ſubiũctiuo. Audeam. cas. cat.

Audio. is. iui. itũ. pꝛopꝛie ꝑcat auribus accipio ἀπὸ τῆς αὐδῆς. i. a voce cuius pꝛopriũ eſt: vt audiat. Uerg. Audiendi vocabulũ etiã ad ea tranſtulit: quę auribus ⁊ ſenſu carent. Et fruſtra retinacula tendẽs Fertur equis auriga: neq; audit currus habenas. aliquãdo audire eſt intellige re: aduertere. Uerg. Progenię ſed eũ Troiano a ſanguire duci: Audierat. Juxta has duas ſignificatiões ſcriptũ eſt. Qui habet aures audiendi audiat: quia vt Hiero. inquit. Ubicũq; hęc duo iuncta ponunt: non ad ſimplicem tantũ verboꝝ ſonũ: ſed ad reconditã quoq; dictoꝝ intelligentiã: pertinere intelligendũ eſt. Inter duꝝ audire eſt audita petenti concedere. Uergi. audit ⁊ genitoꝝ cęli de parte ſiniſtra: Intonuit lęuũ. Inter dũ credere: accedere. Cic. in Tuſ. Nec Homerũ audio qui Ganymedem a diis raptũ ait. Inter dũ vt pꝛecipienti parent. Et hoc tam cum actõ: q̃ cum otõ. Cic. Audies te. i. auſcultabis tibi. Nam audire ꝑcepta alicuius dicimus: cũ eis paremus. Cum dativo. Idẽ. Et audiens eſſet huic ordini: id eſt obediens. Inuenit ⁊ audio cum aduerbio bene: qõ ſignificat benedicoꝝ. laudoꝝ. Teren. Benedictis ſi certaſſet: audiſſet bene. Multis verbi compoſita ſunt ex audio. Inaudio: bene vel perfecte audio. Plau. Inaudiſſe inquit: id eſt valde. Cic. Panſę pꝛo ſimplici. Quoꝝ erupit illa vox de qua ego ex te primũ inaudierã. Inauditus tamẽ pꝛo non auditus dicit. vt res inaudita. Cic. Rem certe nouã ⁊ ante hunc diem inauditã. Et inauditũ quãdoq; dicit: quod non audit. Uarro. Animaliũ aliud alio ſenſu caret Quędã enim a natura gignunt: aut inodoꝝa: aut inaudita. Obedio veteres ob audio dixerunt. ſub audio: quod modo parum audio ſignificat: modo intelligo.

Auditus. us. modo ſenſus audiẽdi ꝑcat: vt quinq; ſunt ſenſus: viſus: auditus: guſtus: odoꝛatus: ⁊ tactus: modo id quod auditũ eſt. Plin. Ego ex auditu loquebar.

Auditio ipſe audiendi actus: quę ⁊ audientia dicitur. Plaut. Exurge pꝛęco fac populo audientiaz. Hoc eſt fac

Auditoꝛũ. locus vbi audit (vt populus audiat. pꝛęcepto: aut oꝛans: vel ipſa auditoꝛum turba.

Aueo. es. verbũ defectiuũ ſignif. conſupiſco. Cic. lib. j. offici. Itaq; cũ ſumus negotiis: curiſq; vacui: tũ auemus aliquid audire ⁊ diſcere. Auere etiã a nimia cupiditate: pꝛo gaudere ponit. Unde ſalutãtes quoq; Aue dicim⁹. i.

Aueho. his. abduco: ſiue inde alio (gaudẽ ⁊ lętare. veho. Sue. in Cęſa. Stipendiariũ quoq; pronunciauit: ⁊ abſtrahẽtibus ſtatim eripuit: & cultauitq; apud ſe diu: ⁊ mox ex pꝛefectura pꝛoficiſcens: in Hiſpaniã: inter offam pꝛoſequentiũ: faſceſq; lictoꝝ: lectica ſua auexit.

Auellana ab auella oppido Campanię: vbi abũdat: ⁊ alio noie Corylus: ſeu etiã nux pontica: q̃ in Aſia: Exciãq; primo e põto venit. Eadẽ ⁊ pꝛeneſtina dicit: q̃ pꝛę-

Auena dicta eſt: q̃ ad fructũ (neſtini his abundẽt. non veniat. Eſt eñ frumẽti vitium: quod Solemaxime: cęliq; humoꝛe accidit: aliquãdo etiã ſeminis imbecillitate: cũ diutius terra retentũ eſt priuſq; erũpat: vel ſi carioſum fuit: cũ ſereretur. Uel dicit auena: a crẽſcendi auiditate. Ponitur inter dũ auena pꝛo ſtipula: ſeu calamo: aut pꝛo ſtilo: charactereq; poetico. Uer. Sylueſtrẽ tenui musam meditaris auena. Ab auena fit auenaceus. a. ũ. Pli. lib. xxx. Uel cum farina hordeacea: vel auenacea.

Auenaria Licadę ſpecies eſt: quã nõnulli frumẽtariã vocant: qñ ſimul cũ frumẽtis areſcẽtibus apparet. Cæ.

Auentinus pe. pꝛo. mons Romę: vel ab auibus q̃ ſe a Tyberi ferrent aues. vel ab Auentino rege: qui ibi extinctus: ac ſepultus fuit. Uel ab aduentu hominũ: q̃ commune latinoꝝ ibi Dianę templum eſſet conſtitutũ: eoq; olim paludibus ex vbertatibus adꝛehebantur.

Auernus gñis maſ. In plurali: auerni. oꝝ. lac⁹ Campanię pꝛope Baias: quem locus Plutoni dicatũ opinabant. Hinc ad inferos introitus patere credebat: dictus quaſi ἄορνος ſine aue. Hoc eſt auibus inacceſſus: ὅτι ἀφίησι, ἢ ὄρνεον ἢ ὄρνις ὄρνιθος ἐν καπνῷ δερμέος quoniã a pꝛiuat ⁊ ὄρνεον auis pꝛopter acrẽ ſtrangulationem. Lucr. lib. vj. principio q̃ auerna vocãt non nomen id ab re impoſitũ eſt: quia ſunt auibus contraria cũctis. Stra. li. vj. Contiguus Baiis Lucrin⁹ adeſt ſinus: intra

Auerni ppli fuerũt Gallię aqui- (quę auernus eſt. tanię: qui frequẽter ꝯtra Rom. bella geſſerũt. Nam. cc. milibus bellatoꝝ primo: deinde duplicatis aduerſus Cęſarem cũ Uergento rege pꝛelium cõmiſerunt.

Auerto. is. alio verto. amoueo. Uerg. Nec poſſe Italia Teucroũ auertere regem. Et cũ dicimus auerto oculos aut mẽtem: ꝑcat aliũde remoueo. Aduerto vero oculos: id eſt aliquo ꝙuerto. Sũt eñ contraria auerto ⁊ aduerto Inde auerſ⁹ ⁊ aduerſus. Hinc auerſo. as. frequẽtatiuũ.

Auerto. teris. deponẽs: ꝑcat dedignoꝝ: qõ fit cũ ex aliqua re quã deteſtamur: vultũ auertim⁹. Boetius. Heu heu q̃ ſurda miſeros auertit aure. i. ſpernit: dedignatur. Ponit ⁊ quandoq; pꝛo auerto. Col. lib. xij. Somni: ⁊ vini ſit abſtinentiſſimus: quę vtraq; ſunt inimiciſſima diligentię. Mã ⁊ ebrioſoꝝ cura officiũ pariter cũ memoꝛia ſubtrahit: ⁊ ſomniculoſum plurima effugiũt. Quid eñ aut ipſe agere: aut cuiq; dormiens imperare? Quinetiã ſit a venereis amoꝛ⁹ auerſus: qbus ſi ſe dederit: non aliud quicq; poſſit cogitare: q̃ illud qõ diligit. nã vitijs eiuſmodi pellectus: nec pꝛemiũ incũ diuis: q̃ fructũ libidinis: nec ſuppliciũ grauius q̃ fruſtratione cupiditatis exiſtimat.

Auerſoꝝ. aris. Uide in dictione aduerſoꝝ.

Auerſus: terga oſtendit. Aduerſus oppoſitus eſt velũ oppoſito pectoꝛe: atq; obiecto. Cice. Aduerſus ⁊ auerſ⁹

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fus impudicus es. qđ est ex anterioꝛe: ⁊ posterioꝛe parte: muliebꝛia pateris. Rursus quę non visunt: ⁊ quę latent: auersa dicimus. Quę vero patent: ⁊ cõspici tota possunt a uersa. Nec aliter fere Plin. appellat. quę greci per diametron: hoc est per dimetientem lineam: obiecta dicunt. Per trãslationẽ auersus dicit iratus. Virg. lib. iiij. Talia dicentẽ iamdudũ auersa tuet. Nam si intueret: quomodo auersa: nisi intelligas iratam? Auersa Venus dicitur prępostꝛ coitus: qui infandus est: ⁊ execrandus. Jul. Capit. de Clodio albino. Mulierarius fuit inter primos amatoꝛes: auersę Veneris semper ignarus: ⁊ taliũ

Ausero vide fero. Ausugio vide fugio. (persecutoꝛ.

Ausũdus pe. coꝛ. fluui⁹ Apulię: qui in Adriaticũ mare infundit: ab aliqbus Canna vocat⁹. Quo noie vicus ei supereminẽs nominat. celebꝛis Romanoꝛũ clade.

Auge a latinis dicitur aurora: siue splendoꝛ.

Augeo. es. xi. ctũ. accrescoꝛ: seu crescere facio: amplifico Lactã. li. vj. Et dum voluerũt sanare vitia auxerũt. Hinc componit adaugeo: ⁊ exaugeo: quę vehementiã significant. Terent. in Heau. Hoc timet ne tua duricia antiqua illa etiã adaucta fiet. Idem. Ibi concurrũt multę opiniones: quę mihi animũ exaugeant: occasio: locus: ętas: mater: sub cuius imperio est mala. Ab augeo fuit auctoꝛ. as. auctus. a. ũ. auctus. us. auctioꝛ. auctoꝛ. ⁊ augesco. is.

Augesco. auctus: magn⁹ vel grossus fio. Sumit enim passiue. Plin. lib. xj. Augescũt coꝛpoꝛa: dulcibus atq; pinguib⁹: ⁊ potu: minuũtur siccis ⁊ aridis: ⁊ siti. Cic. in Cato. Aqua oriens: vna se ostendit: quę ⁊ succo terrę: ⁊ caloꝛe Solis: augescens: primo est peracerba gustatu: deinde maturata: dulcescit. Inter augescere ⁊ augere: hoc interest: quod augescere intrinsecus augmentũ suũ operatur. Augere vero extrinsecus.

Augifico nonnulli ex antiquis dixerũt. Ennius. Et tabes numeros augificat suos. Lc.

Augmento. as. idem qđ augeo. Cic. in Lęl. Sed viuendi est finis optimus: cũ integra mente: cętersq; sensibus: opus ipsa suũ quę augmẽtauit natura dissoluit. Hinc augmento. Lact. de ira dei. Sensus: cogitatio: memoꝛia: ingeniũ: quibus seminibus coaugmẽtari possunt.

Augur generis cõis: qđ ⁊ auger. eris. scõm Disc. dicit ab auibus: gerendoq; quia per eum auiũ gestus edicit. vel ab auiũ garritu. Et is est qui auris suas: auium vocibus accommodans: futura pꝛonũtiat. Hinc augurium: qđ ⁊ augur: ⁊ augurũ dicitur: pꝛo ipsa diuinatione: q̃si auigeriũ dictum: vel auigarũ. Erant aũt tria diuinationis genera in auib⁹. Nam alię volatu: alię cantu futura pꝛedicebant. Et illę qdem Oscines: istę Oscinę dicebant. Erat ⁊ tertium genus: ex illarũ gustatu: cũ pullis gallinaceis e cauea depꝛomptis: esca poꝛrigebat: vt tripudium solistimũ inde esset: pernicieq; poꝛtendebat: si esca non caperent. Quapꝛopter infęlicem conflictũ a Numantinis: in Mancinũ illatum pꝛedixerũt pulli: qui escam non

Auguro: pe. coꝛ. de/ (ceperũt: sed ex cauea euolarũt. ponẽ. augurium facio: diuino. Ouid. lib. iij. Meta. Jamq; dies aderit: quam non pꝛocul auguro: esse. Composita sunt: inauguroꝛ, ⁊ exauguroꝛ, quę sunt contraria. Est enim inaugurari: non solũ in augurũ numerũ adscribi: ⁊ coaptari: sed etiam in aliud sacerdotiũ consecrari. Cicero de Antonio Cęsaris flamine. Quid igitur cessas? cur non inaugurare? sume diem: vide qui te inauguret.

Auguraculũ veteres dicebãt: quam nos arcem vocamus: qꝛ ibi aues publice auspicarent. Lc.

Auguralis virga lituus appellatus est bꝛeuis in latere: qua robustio: est incurua. Lc. (gurat opto.

Auguro. as. Idem. Virg. li. ix. Et si qđ veri mens auAugurioꝛ. idẽ. Hiero. in gñ. Scyphus quẽ furati estis: ipse est in quo bibit dñs meus. ⁊ in quo augurari solet.

Augustus locus religiosus: sanctus: in quo augurato quid consegrat. ab auctu, hoc est incremẽto. Unde Augustũ quasi auctũ Jouis ope imperiũ, ad quod nomen allusit Ouidi⁹. Augeat imperiũ nostri ducis: augeat annos. Egesippus quoq; lib. v. Augustũ apud Romanos nomẽ imperij est: qꝛ augeat suos: non qꝛ alienos oppꝛimat. Vel dicit Augustus: ab auiũ gestu: id est qui ab auibus significatus est: vel ab auiũ gustatu: quia aues pastę id ratũ fecere. Unde Augustũ rectum dicit: augurio consecratũ. Ędes enim templaq; rite cõsecrantes: appellarũt Augusta. Unde Ouidi. lib. j. Fasto. vult Augustũ fuisse dictũ: quasi rite a populo: sacerdotibusq; dicatũ: eademq; ab oꝛigine auguria dicta: quasi ea Juppiter: manu sua: dare ⁊ augere sit visus. Alit enim. Sancta vocant Augusta patres: augusta vocant Templa sacerdotũ: rite sacrata manu. Huius ⁊ augurũ dependet oꝛigine verbi. Et quodcũq; sua Juppiter auget ope. Abutue tũ Augustus: pꝛo nobili: sacro: ⁊ maiestatis pleno pontif. Virg. lib. Geoꝛg. Si qñ sedẽ Augustã. Unde Augusti dicti sunt Roꝛ. Imperatoꝛes: ab Octauio augusto: qui primus meruit hoc cognomẽ. Et Augustus mẽsis dictus est: q antea Sextilis vocabat: donec nomẽ augusti daret ex senatusconsulto. Nã Augustus Cęsar: mẽse Sextili: primũ consulatũ iniit: triũphos in vrbẽ intulit. Et ianiculo legiones dedu/ctę: secutęq; sunt eius auspicia. Sed ⁊ Aegyptꝛ⁹: hoc mẽse in potestatẽ Pꝛo. Roꝛ. redacta est: finisq; ciuilib⁹ bellis: hoc mẽse imposit⁹. Atq; ob has cãs: cũ hic mẽsis huic imperio felicissimus fuerit: placuit senatui: vt hic mẽsis Au/

Augusta laurus amplissima est: (gustus appellaret. ⁊ aboꝛe: ⁊ folio baccarũ: non aspero gustatu. Lc.

Augustale: domus in qua habitat magistratus: quę ⁊

Augusta cęsarea vbs: supꝛa Jbe/ (pꝛetoꝛiũ dicit. rum sita. Distat a Numantia ad. lxxx. stadia.

Augusta emerita: ciuitas Lusitanię: quę ab emeritis conditoꝛibus: ⁊ Augusto nomẽ sortita est. Nam vt Dio. refert. Quo tempoꝛe Cęsar Augustus Cantabꝛis: ⁊ Asturibus deuictis: in Italiam rediret: reliquit milites: qui supꝛa ętatem foꝛent: atq; concessit ipsis: vt in Lusitania Augustam emeritam conderent.

Augusteũ marmoꝛ, undatim crispũ in vertices. Lc.

Auidus: cupidus: a non videndo: vt quidam putant: qꝛ pꝛopter nimiam cupiditatem non videat: quid agat. De hoc etiam in dictione auarus.

Auis videt composita dictio: quasi sine via: quia volatus sciri non potest. Nam aues vias certas non habent: sed per auia quęq; discurrũt. Vel dicit auis ab aduentu eius: quia inde veniat: vnde qs non suspicet: vel qꝛ singulis annis adueniat. Et pꝛopꝛie auis est: quę oua parit: pennis prędita: pꝛęter vnũ vespertilionem: qui vtroq; caret. Volucris est quęcũq; volans: vt vespa.

Aues palamedis a poetis grues dñr. Martia. Turbabis versꝰ: nec littoꝛa tota volabit Una perdideris si Palamedis aues

Aues sedere dñr. quando in (lamedis auem. Lc. altioꝛi sunt site: vt coꝛnix in arboꝛe sedet. Lc.

Auiariꝰ: q curam auiũ gerit. Col. li ix. de gallinis. Sic tñ vt illustria sit loca: quę cõmodꝰ habitet auiariꝰ: q sub inde debet speculari. aut incubãtis: aut parturientis fetꝰ.

Auiarũ: locus syluester sine via. Ser. Auiaria secreta nemoꝛa: quę aues frequẽtant. Virg. lib. ij. Geoꝛ. Sanguineis inculta rubẽt auiaria baccis. Itẽ auiaria dicunt loca vbi pennata nutriunt: vel claudunt: vel custodiunt: vel quo se aues recipiũt: ⁊ colũbi: ⁊ passeres. sicut apiaria quo apes. grece oꝛnithones vocant. Col. lib. xix. Quę nos similiter appellamus apũ cubilia apiaria: vel nantiũ volucrũ: quę stagnis piscinisq; lętant: auiaria: vel etiã pecudũ syluestriũ: quę nemoꝛibus clausis custodiunt: vivaria. Hoc modo auiariũ: ⁊ auiarius ab auibus sunt.

Auicula diminutiuũ parua auis. Belli. libꝛ. ij. Auicula est parua: nomen Cassita: nidulaq; in segetibus. Item auicula dimin. est ab auia. Cice. pꝛo. L. Flacco. Hunc denicq; matercule suę festiuus filius auiculę minime suspiciose purgat se per epistolam.

Auilla: quasi ouilla, agnus recentis partus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Auius.a.ū.qđ est sine via. Virg. li. ij. Geor. Auia tū reso/nāt amb⁹ virgulta canoris. Sal. in Jug. Ipse cū delectis militibus Metellus sequit: nocturnis ⁊ auijs itineribus ignoratus: repente Romanos palantes aggredit.

Auus ab quo noiatus est. quia patre antiquior sit. Vel a grēco ἄυω resonans: quia ἄυω sicco: clamo: strepo: est enim querula illa ętas: ab α priuatiua: ὗω pluo: vel dicit auus q ad patrem sit additus. Est patris: vel ma/tris pater. a quo Proauus: aui paterni: vel materni pa/ter q sit prope auū. Inde abau⁹: proaui paterni: vel ma/terni pater. q sit iam procul ab auo. Deniq; atauus: ⁊ tri tauus: quasi tetrau⁹: quia quartus sit ab auo: vel quasi tertius pater. Est enim atauus: siue tritauus: abaui vel abauię pater. Post tritauū maiores dicunt.

Auia: patris vel matris mater. a q̄ proauia: abauia: ⁊ Auitus.a.ū.pe. pro. ab auo: siue ab auia fit. (tritauia: ⁊ significat qđ ad auū: siue ad maiores pertinet. Cice. in Ver. acti. ij. Nulla res cuiusq̄ tam patria: atq; auita fuit: quę non ab eo imperio istius abiudicaret. Liui. Interue nit deinde his cogitationibus auitū malū regni cupido.

Auūculus: nō est dimi. ga non recte formaf: sed est mris męę frater: sic dictus q ęque tertiꝰ a me vt auus est: sed non eiusdęz iuris. Ideoq; vocabuli facta diminutio est: perinde ac minor auus. Vel dicit auūculus: q aui locum teneat: ⁊ proximitate tucaf sororis filios: quemadmodū frater patris: a patre patruus appellaf: q sit quasi alter pater. Unde ⁊ ipsi fratrū: ac sororꝫ filij: nepotes ex fratre: ⁊ nepotes ex sorore dicunt. Auūculus maior est auię ma/ternę frater. Persi. Maior auūculus exit.

Aula a nostris pars domus: quę vulgo sala: seu atriū dicitur. ἀυλὴ enim latine atrium dicit. Antiqui aulas: ol/las dicebant: id est vasa figulina: qbus cibaria coquūtur. Plaut. in Am. Optimo iure infringaf aula cineris in ca/put. Huius diminuti. est aulula: a quo Plautina fabula: Aululatia vocitata est: hoc est parua olla: in qua reposi/tus erat thesaurus. Fit etiam aliud dimin. qđ est auꝫ illa. Est ⁊ aula principis domus: quę ⁊ regia dicit. Seneca. Notissima vox est eius: qui in cultu regū consenuerat. cū quidam illū interrogaret: quo modo rarissimam rem in aula consecutus esset: senectutem? Iniurias inquit acci piendo: ⁊ gratias sępe agendo.

Aulęa cū g. diph. velamē est: picturis intextū: ab aula dictū: q primū in aula Attali regis Asię inuentū sit. Amb. lib. Her. Aulęa genus cortinarū regaliū. hęc alio noie di/cunt: peripetasmata: ⁊ peristromata: ornamēta qbus pa rietes obtendunt: quę in aliquo apparatu solent adhibe ri. Sunt etiā aulęa vestimēta: ⁊ quasi militaria palu da/menta. Virg. Purpurea intexti tollant aulęa Britāni.

Auleticos Tibialis calamus est. Lc.

Auliticū calami genus est cōtinuo foramine pertiū. ti/

Aulis. idis. vel aulis: regiūcula est: (bijs vtitus. Lc. vt ait Stra. Bęotię petrosa: ex re fortita nomē. Nam si/gnificat tentoriū vel locum: quo quis castrametatus est. Est ⁊ ciuitas eiusdē nominis: cū portu capace paucaruꝫ nauiū: vbi cum venere grēci: coniurarūt sub Agamēno/ne excidiū Troianum. De hac Ouid. li. xij. Meta. Bęo/tiaq; tell⁹ Aulide piscosa puppes tenuisset ituras. Est aūt ἄυλις, ἡ κοίτη, ἀυλὶς ἰδ῀ πόλις βοιωτίας: id est aulis cubile: ⁊ aulis vbs Bęotię: hęc Suidas. Nome. autem χθιζάτε νὴ πρώϊζ' ὅτ' ἐς ἀυλίδα ἦτε ἀχαιῶν ἠγερέθοντε, κακὰ πρήσσοντε καὶ ἔωσι φέρεσθαι. ἡμεῖς δ' ἀμφὶ πεὶ κρή/νην, ἱερούς κ῀ βωμοὺς ἕδομεν ⁊ subdit καλὴ ὑπὸ πλα ταμῳ, ὄθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ, ἔνθ' ἕφανεν μέγα σῆμα, δράκων, ⁊ subdit ἔνθα δ' ἔσαν σρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα, ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ πτάλοις ὑποπεπτηῶτες. id est Heriq; ⁊ prius q̄ quando ad aulidē naues achiuorū con gregatę sunt mala priamo: ⁊ troianis ferentes nos vero iuxta fontē sacra ad altaria faciebamus. ⁊ subdit. Pul/cra sub platano: vnde fluebat splendida aqua hic appa ruit magnū signū draco: ⁊ subdit: vbi erāt passeris pulli stulti infantes ramo in summo frondibus volantes.

Aulicocia: exta quę in aulis: id est ollis coquebantur: Auxillam. ollam paruulam dice/ (hoc est elixa. bant: vt inquit Festus.

Aulon mōs Calabrię pars Tarētinā regionē ferax bo ni vini. Mar. Nobilis ⁊ lanis: ⁊ baccho fertil: Aulon. In eo est: ⁊ oppidū eiusdē nois. Est ⁊ nomē duarū vrbium: quarum vna est in Macedonia: alia in Cilicia. Pręterea aulon: vt scribit Hier. cānule: aut chordule: quę in orga/no resonāt. aulę tibia: ⁊ calamus tibialis auleticus dicit: vtpote tibijs vtilior. Ille vero qui fistulis est accommo/datus: syringia appellaf sicut scribit Plin. lib. xvj. Dici/tur ⁊ hic aulos auli: pro tibia. Inde choraules tibicen.

Auoco. as. pen. corre. alio voco. per translationē vero pro abstraho: siue diuūgo sumit. Pacian. libro primo. Et ad studia pacis a rebus bellicis auocauit.

Auolo. as. pen. cor. alio volo: sunt alio subito discedo. Hier. in Leui. Dimittet passerem vinū: vt in agrū auolet Aug. li. vj. Con. per translationē. Et si qd arripuisset prępe/rum: apprehendere tędebat: q; pene priusq̄ teneret auo/

Aura ventorū vis. licet a vento distinguaf: vt (labat. in naturalib⁹ quęstionibus Sene. docet: q aura sit leni/or, ventus vehemētior. Virg. lib. iiij. Geor. At illi Dulcis compositis spirabat crinibus aura. Interdū aura ponit pro splendore. Idē in. vj. Discolor vnde auri per ramos aura refulsit. Unde aurū scōm aliquos dictū est: a splen/dore qui in metallo est. Interdū pro afflatu: ⁊ fauore: qa cū flat inęstate: videtęstuantibus fauere. Idem ibidem Iam quoq; nūc nimiū gaudens popularib⁹ auris. Unde aurarij dicunt fautores. Interdū pro facilitate: qua in a/morem trahunt aliqui. Hora. lib. car. Tua ne tardet au/ra maritos. Fit aūt vt quidam: sine grēco volūt: aura ab aere: q motus aer: ⁊ splendorem faciat: ⁊ ventū: immo grēcū est. Suidas ἄυρα ἡ τορπνὴ ⁊ in dictione χαλάω quia iste dabat iuramenta ferre ventis.

Aurora propriū nomen est. potest tamē ⁊ pro die acci/pi: ⁊ tūc appellatiuū est: ab aura derīuatū. Proprie enim aurora est ipse Solis ascensus. i. prima pars diei: in qua solet pulsu Solis: aer cōmotus aurā facere. Alij auroram: splēdorem Solis: existimāt. Auroram etiā diluculū nun/cupauere: q tum dies lucescere inciperet.

Aurū dictū est: q pręcipue custodiat. grece eīn δρᾶ cu stodire dicit. Unde thesaurus dictus est. Nam θρέω po/no. δρῶ custodio. Hippocrates ab inuentoris noie dictū putat: quē vocitatū ait ἄυριον. Quidā a similitudine au/roꝫ colouis: nomen traxisse existimāt. Nonnulli ab auer/tendo: quia hoim mentes auertat. Virg. Quid non mo/talia pectora cogis Auri sacra fames? Alij a Sabinis translatū dicunt. Quod illi ausum dicebāt: f. in. r. postea mutata. vel potius ab ἄυρω dicit dives: ⁊ abundans. Sumiturq; aurū pro ipsa materia. Quādoq; pro pecu/nia, s. pro aureis nūmis. Quādoq; pro ornamēto mulie/bri. Plau. in Mus. Agedū contempla aurū: ⁊ palaꝫ satin hęc decent scapha. Teren. in Eu. Interea aurū sibi clam

Aurū coronariū (mulier demit: dat mihi: vt auferā. dicebantur triumphales coronę aureę: quę imperatori/bus: ob honorem triūphi mittebantur. Lc.

Aureus substatiuū accipit pro ipsa pecunia. Pli. Im/mane tabulę pretiū accepit aureos mēsura: nō numero.

Aureus. a. um. qđ totū est ex auro est. auratus. a. um. qđ in superficie habet aurū. Nam multi fiunt anuli aurati: qui tamē aurei non sunt. Abusiue tamē dicit domus au/rea: ⁊ porta aurea. cū aurata dici debeat. vt eques aura/tus. Et auratus pro aureo. Sueto. in Nero. Piscatus est rete aurato: purpura coccoq; fumbus nexis.

Auro. as. aurū superpono. A quo deauro: ⁊ inauro. Unde auratum: deauratum: ⁊ inauratum.

Auriferum quod fert aurum. Unde aurifera flumina dicunt. Tagus in Hispania. Hadus in Italia. Hebrus in Thracia. Pactolus in Asia. Ganges in India.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Aurarij: qui aurū imponūt: ꝛ inaurāt. Et aurarij fautores: qui fauoribus ſplēdidos. i. claros faciūt ab aura.
Auraria fodina: vbi foditur aurum.
Aurifer faber aurarius: qui auri laborādi artifex eſt. Plini. Velut aurificū arte alterius inter folia candicantibus margaritis. Hinc aurificina: pro aurificis taberna.
Aurifur: q furat aurꝫ. Plau. Et mihi hic aurifur é. Ec.
Auricomus pe. cor. qui aureos crines ſeu aureā comā
Auramentū cum auro dicit. Plini. lib. xxxiij. (habet. Hiſpania, ſtrigiles vocat: auri paruulas maſſas: q̄ ſuper omnia ſolū in maſſa auramento capitur: cum cęteta in metallis reperta igni perficiantur.
Aurichalcū ex auro ꝛ ere dictū é: χαλκόσ eſt ęs dicit: quaſi ſit ęs aureū: habet eñ colorē auri. Sine ꝓpter cognationē: quę eſt inter au ꝛ o. Nam dicimus ploſtrum ꝛ plauſtrū. Cotes ꝛ cautes: ſicut ecōtrario dixerūt: auſculum pro oſculū. Hier. in Apo. Et pedes eius ſimiles aurichalco: hoc ꝓtioſius omnibus metallis fuit: q̄ ꝛ ſplendorē auri: ꝛ gris duritiā poſſideret. Dicit ꝛ orichalcū: q̄ in locis mōtoſis inuenit. ὄρος eñ latine mōs dicit. Plau. in Mi. Ego iſtos mores orichalco comparē. Sta. lib. x. the. Emicat effigies ꝛ ſparſa orichalca renident.
Auripigmētū in Syria fodit: ad pictor vſuꝫ in ſūma tellure: auri colore: ſed fragili: lapidū ſpecularij modo.
Aurigo pe. produ. moribus qui ꝛ regius: a colore auri: quem bilis per totū corpus diffuſa ꝛepreſentat. Hinc aurigoſus dicitur: qui eo morbo laborat.
Auriga pe. ꝓ. ꝛ generis cō. ſm Priſcia: qui vel q̄ currū regit: ſic dict⁹ q̄ ſplēdorē ſibi agat auris: quaſi fauoribus ꝓpij. i. clamoribꝰ. Q̄ñq; ge. ſę. ponit ꝓ ipo curru.
Aurigor aris. moderor: rego.
Aurata piſcis: ab auri colore nomē accepit: cuiꝰ amator Sergius orata cognoiatus eſt: vt refert Macro. Nam arata prius dictus: quaſi aurata ob oꝛo: q̄ vulgo ꝓ auro dicūt. Mar. Nō ois ꝓtiū laudēq; aurata merek.
Aurelia familia apud Ro. ex Sabinis oꝛūda: a ſole dici credit: cui peculiariter Romę ſacra faciebat: antiquꝰ dicti Auſelij: vt Valeſij: Papiſij: ꝓ Aurelij Valerij Papirij. Fuit ꝛ nomen proꝛiū matris Cęſaris.
Auras fluuius ab Hemo in Iſtrū defluens.
Aures: ab hauriēdis vocibus dictę ſunt: detracta aſpiratione. Vergi. Vocēq; his auribus hauſi. Aut quia grēci vocē ipſam ἀυδλν vocant: ab auditu: per mutationē literę aures: velut audes. Et taꝫ cartilagines: q̄ foramina: auriū dicunt aures. Lucre. lib. vj. Triſte ſuperciliū: furioſus vultus: ꝛ acer: Sollicitę porro: plenęq; ſonoribus aures. Et tam de animantibus: q̄ de eis quę carent anima recte dicunt. Virgā Geor. binę aures duplici aptātur dentalia dorſo. Hinc inauris ꝛ auritus.
Auricula nō eſt parua auris: licet recte formek: ſed eſt exterior pars auris: vel pars infima quę mollis eſt. Hiero. in Exo. Et pones ſup extremū auriculę dextrę Aaron. Idem cōtra Iouī. Si digitū amputes: ſi ſūmitatem auriculę: eſt quidem dolor: ſed nō tñ damnū: nec tanta cum dolore deformitas: quanta ſi oculos eruas.
Auritus a. um. pe. pro. q̄ magnas habet aures. Virg. Auritoſq; ſequi lepores. Et auritus dicit: q bene audit. Hora. li. car. Doct⁹ auritas fidib⁹ canoris ducere q̄rcus.
Auricularius: ſecretarius: cōſiliarius. Hiero. lib. ij. Regū. Fecitq; eū ſibi Dauid auricularij a ſecreto.
Auricularis a. um. q̄ ad aures pertinet. Vñ auricularij ſpecillū dicim⁹. Siliter auricularis: ꝛ hoc auricularē: vt Verminatio auricularis: cū putridę aures vermibus ſcatent.
Auritaurꝰ mons tauro oppoſitus Caucaſus. Sed librariorū vitio id verbū deprauatū eſt: q̄ vt pleraq; alia ꝛ antitaurus pro auritauro legendū. ἀντί eñ ꝓ ſcat. Lc.
Auriſcalpiū inſtrumētū quo aures equoꝛ purgant.
Aureę ſunt freni: qui circa aures equorū religant: inmo pars habenę: quę circa aures ponit.
Aurunci: barbę caprarū. Vñ ꝛ p barbatis hoſibus po
Arunca vbs quam condidit Auſon Vlyſ/ (ni ſolet. ſis ꝛ Calypſoos filius: ſiue Lyrce.
Auſonia: olim pars Italię dicebatur: in qua ſunt Beneuentum. Tarracina: ab Auſone Vlyſſis ꝛ Calypſoos filio: nunc autē ꝓ tota Italia ſumit⁹ q̄ Apennino finitur Inde Auſoniꝰ a. um. ꝛ Auſon: pro eo q eſt ex auſonia: auſoniū mare pars Ionij eſt: Brutiā alluit: a Tarēto incipit: tñ cur dicat: aliter ſcribit Suidas. ἀυσονίωρ ἰταλῶρ καὶ ἄυσονες οἱ βασιλεῖσ, πρὰ τὸ ἄυμω τὸ τολμῶ. οἱ ταῦτα ἐπιτολμῶντες τῶ προσάγματι. καὶ ἀυσόνι ☞ πόντοσ, ἡ θάλασσα σικελική, ἀπὸ ἄυσονος τοῦ ὀδυσέως καὶ καλυψοῦς υἱοῦ. ἐκεῖ βασιλεύσαντοσ. i. Auſonioꝰ Italoꝰ ꝛ Auſones reges ab ἄυσο audeo: omnia audētes mādato: ꝛ auſoniū mare quod ſiculum mare ab auſone Vlyſſis ꝛ calypſus filio illic regnante.
Auſculto as. cum accuſatiuo ſignificat audio. Plautꝰ. Tum illū ſūmiſſe loquentē auſcultabā: cum dativo: obedio. Teren. in An. Pamphilū ne aduntē: aut auſcultem ſeni cēſes. Item aſpicio: cerno. Afra. Ludos hinc auſcultani procul. Auſcultare autē veteres ꝓ oſculari dicebāt. Plau. Et inter ſeſe auſcultant: ꝛ columbatim os cū oꝛe conſerunt. Et tunc ab oſculo: hoc eſt oꝛe deducit: quod auſculum dicebant.
Auſpiciū: quaſi auis ſpeciū: ab auiū ſpectione dicitur ſicut augurū: q̄ſi auiū garriū ab auiū garritu: ꝛ voce: ꝛ garriendo. Auſpiciū ab auiū volatu fit. Duo ſunt auſpicioꝝ genera. Vnū ad oculos: alterū ad aures ꝓtinēs: ad oculos volatꝰ: ad aures vox auiū. Thireſias Thebanus primꝰ auſpicia auiū inuenit. Vide etiā in dictiōe augur. Virg. ꝓ poteſtate poſuit. Cōmunē hunc ergo populum paribuſq; regamus Auſpicijs. Ab eo quod p̄cedit: ad id qđ ſequit: q̄ ijſdē auſpicijs creati cōſules parē habēt poteſtatē. Auſpiciū antiq curioſiſſime obſeruabāt: adeo: vt nihil publice: ſine auſpicijs: nec domi: nec militię gereretur. Unde auſpiciū capit q̄ſq; pro ductu ꝛ fortuna: quia duꝫ belli anteq̄ iret in expeditionē: auſpicia capere ſolebat. Quādoq; capitur pro p̄ſagio.
Auſpices q auſpicio ꝓſunt: quos idē eſſe: qđ augures. Lice. his verbis declarat. Quid de augurijs loquar? tuę partes ſunt. Tuū: inqt: auſpicioꝝ patrocinū eſſe debet. Quāobrē hi augures: auſpiceſq; dicebant: ꝛ auſpices q ꝓpoſiti ſunt celebrādis cōnubijs ex parte viri. Nā ex parte vxoris: ꝓnuba dr: q̄ auſpiciū ꝓ nuptijs capere ſolebant. Aliquādo auſpex capit pro eo qui duꝫ militię eſt. Hora. Nil deſperandū Teucro duce: ꝛ auſpice Teucro.
Auſpico: auſpiciū capio: vel incipio: tam in bonū q̄ in malū: propterea q̄ nihil veteres rei magnę ordiebantur: niſi auſpicato. Sueto in Aug. Militiā auſpicāndus non tribunatū mō legionū: ſed etiā p̄fecturas alarū dedit. i. militiā incipiētibus: ꝛ fęlici auſpicio inchoātibus. Pli. lib. vij. At homo infęliciter natus: iacet manibuſq; pedibuſq; deuinctis: animal cęteris imperatuꝫ a ſuppliciis vitā auſpicat. Col. lib. xij. Poſſit ab Idibus Januarijs auſpicari culturarū officia. Inauſpicatus: nō auſpicatus: vſitatū eſt veterib⁹ ſic dicere: ſi quid aliquādo aliter euenisſet q̄ vellent: auſpicatam rem dicimus quę auſpicijs probata eſt: auſpicato aduerbium. Teren. Haud auſpicato huc me appuli. i. non fęliciter. Quintil. Itaq; apud illos Homerus: ſicut apud nos Virgi. auſpicatiſſimum dederit exoꝛdiū. i. fęliciſſimū.
Auſter: vētus meridionalis: ab hauriēdis aquis dict⁹ licet q̄ſq; nō aſpirek in principio. Nam nebuloſus: atq; humect⁹ eſt: q etiā not⁹ grece: eadē rōne appellat: q̄niā νότισ latine humor dicit. Donat tamē quādoq; pro aliis vētis. ab auſter fiunt duo adiectiua: auſtrale ꝛ auſtrinū. Sed hęc non abſurde per h ſcribi videnk.
Auſterus a. um. pe. pro. greca dictio: que apud nos ſignificat: acre: aſperū: ꝛ immite. Horat. in Ser. Molliter auſterū ſtudio fallente laborē: grece ἀυσηρόσ.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Austraria insula est in Oceano septentrionali: aliter Blessari a dicta. Lc.

Austro as. Scat humecto. Plau. austrati ad ignē sedēt.

Austrū: radius rotę. Lucre. li. v. Ut fluuius versare rotas atq; austra.

Ausugani: ppli sunt iter Feltriā ⁊ Tridētuz ab Ausugo oppido dicti. nūc vall' sugana vulgo appellari solet.

Aut cōiūctio separatiua: vt aut onera accipiūt veniētū aut agmine facto. Aliqñ dubitatiua: vt aut lib'um volo: aut ptiū. Si semel subijciat, diminutiua est: vt aut age diuersas. Qđ enim grauissimū erat: Juno optauit. Aliqñ cōiūctiua: vt aut Dauni tu magne pater diuū miserere.

Autenticum dicimus: ġecos secuti: qđ latine autoratum diceremus. Lc.

Autem pro sed siue verum. Lc.

Automedon pe. cor. nomen auriġę Achillis.

Autolecythus pe. cor. mendicus scurra: ġrecū est. αὐτολήκυθος. sed λήκυθος est olei vrceolus αὐτοῦ: ipse: qñ nec aliud possidēt ait Suidas. Ju. de Lodro: vrceoli sex: ⁊ sōdit. καὶ γὰρ ἔχων ἐν ταῖς ληκύθοις ἀρχύρια ⁊ mlta alia.

Autographū dicimus propria ipsius manu scriptum. Ġreci αὐτογρ ipm dicūt γράφω scribo. Cñ autographa epistola apud Suet. in Aug. Ipsius manu scripta significatur: antigrapha vo rescripta.

Autocineton. pe. pro. Ġrece αὐτοκίνητον: se ipsum mouens: ⁊ non ab alio mouetur.

Automata sunt instrumēta arte mechanica: ita subtiliter fabricata: vt sua sponte nulla apparēte causa mouentur: qualia sunt horologia: machinęq; versatiles. Automaton em interptat vltroneū ⁊ suę spōtis. Scribit Victruu. hydrauliticas machinas: ⁊ aquaz expressiōes automatas: a Ctesibio primo reptas fuisse: vbi automata appellat mechanica instrumenta: q̄ p semetipsa moueant. Mos naturalis ⁊ fatalis dicit a Demosthene αὐτόματος quasi suę spontis: ⁊ nulla extrinsecus vi coacta. Demetrius moschus Laconicus λέγεται. ὅτι μαίομαι, τὸ ἐσυμαί τιθέμενον. i. ὁρ μέομαι. i. ipulsus suz aliqd facere.

Autonom' pe. cor. q̄ viuit suis legib'. Autonomia libertas viuēdi suis legibus ἀπὸ τὸ νέμω νόμος.

Auturgus artifex p seipm faciēs. Auturgia manualis operatio ab αὐτὸς, καὶ ἔργάζομαι. i. ipse ⁊ facio.

Autopyrus: fermentū dicit: qui ⁊ zymitis.

Autumo as. pe. cor. existimo: censeo: affirmo. Plaut'. Nisi hoc ita factū est perinde: vt factū esse autumo: non causam dico eum quin simules probri.

Autumnus dici putatur: q̄ tunc maxime augeant hominū opes: coactis agroz fructibus. Hinc autūnale adiectiuū: vt tēpus autūnale: ⁊ ideo per c scribēdū est: cum ab auctus a. um. dicatur.

Autūnitas. Varro. Quia autūnitas ventosa fuit. Lc.

Auxiliū ab augeo: quoniā augebant numerū ij q̄ accedebant alienigenę. Proprie em dicit sociorū: cum legiones ex Romanis cōstent. Inde Vege. lib. ij. de re milita. Auxiliares ex diuersis locis veniūt: ⁊ legionibus semper auxilia: tanq̄ leuis armatura: in legione iūgebant: vt in his pliādi: magis adminiculū eēt: q̄ pncipale. Inde apō hist'icos legionarij ⁊ auxiliarij discretim ponunt.

Auxiliaris ⁊ auxiliarius vtrūq; dicit: p eo q̄ in auxiliū alicuius venit. Afinius pol. Militē nō modo legionariū sed ne auxiliariū quidē: vllū quoq; misi.

Auxiliari significat adiuuare: auxilio esse: ⁊ tam accusatiuo: q̄ datiuo cōstruitur: quādoq; etiā genitiuo. Hiero. in Esaia. In die salutis auxiliatus sum tui.

Auxilla. vide in dictione aula.

Auximū: Piceni vrbs: a qua Auximates populi dicti sunt: vt inquit Stra. vulgo Osimū dicit.

A ante X

Axamenta: carmina quę a salijs: in vniuersos homines componebantur.

Axanthos: insula est in oceano septentrionali. Lc.

Axinomantia genus magicę diuinatiōis: per dolabellas: securesq; factū: quas ġreci axinas vocāt. Unde Pli. lib. xxx. scribit: peluibus: securibus ac multis alijs modis diuina magos promittere.

Axare antiqui pro nominare posuerūt.

Axies mīeres dicebant: siue oꝫ vna aliqd agētes. Lc.

Axis ppie significat diametron mūdi. Est enim linea quę ab vno mūdi cardine: in alterū tendit. Apul. in cosmo. Eos polos dicimus: a quibus: velut a cardinibus: axis est ductus diuisor: ⁊ discriminator mūdi: orbē terrę in medietate constituēs. Duo sunt autē axes: qui ⁊ cardines dicunt: q̄ circa eos rotari orbis videat: ⁊ poli a ġrecis vocant. Ita vt quidā putāt axis ab agēdo: id est mouendo deducit. Et axit: pro egerit: veteres vsurpauere. Unus australis: siue antarcticus: hoc est arctico oppositus: q̄ terrę obiectu: a nobis cerni nō potest. Alter septentriōalis: siue arcticus: siue arctous: aut boreus: qui nūq̄ occidens: semper cōspicit. Virgi. Hic vertex nobis semp sublimis: at illū Sub pedib' styx atra videt: manesq; profundi. Hinc p septētrionali parte ponit: q̄ hic polus dūtaxat nobis notus sit: circa quē orbis vertat. Itē axis dicit stipes: seu lignū teres: circa quē rota cursus vertit. Idem lib. iij. Geor. Post valido nitēs sub pondere fagineus axis. Hunc ġreci ἄξίωμα dicunt. Licet quādoq; pro toto curru capiat: vt apud Iuue. Dignus Aricinos qui mendicaret ad axes. Itē axis dicit totū cęlū: vt axem humero torquet. i. cęlū sustinet. Dicit ⁊ axis: circa quē aliquid agit: hoc est mouetur. Unde axiosi: factiosi: q̄ vna quid agerēt: facerentq;. Et axis fera est in Indi'a: humili pelle: pluribus: candidioꝫ: buſq; maculis.

Axilla: locus cōcauus: subter brachiū: vbi nascunt pili. Inde fit ala: vt inquit Cicero.

Axungia: interior porci pinguedo inueterata: ab axe plaustrorū vngendo dicta: vt facilius circa eū rota vertatur. Nec quāto vetustior: tanto vtilior est: ⁊ multas vires habere credit: quoniā id animal: herbarū radicibus vescitur. Pli. Foliis cum axungia strumas discutit. Dicit ⁊ axugnia. Idem lib. xx. Et syluestri ruta cū axugnia veteri: illitos ramices sanari produnt.

Axioma pe. pro. a Varrone profatū: ⁊ proloquiū dicit a Cice. lib. j. Tuscu. pronunciatū siue proloquiū. Et est sentētia: in qua nihil desyderat: vt Annibal pœnus fuit. Scipio Numantiā deleuit: ⁊ oino quicquid ita dicitur plena: ⁊ perfecta verborū sentētia: vt id necesse sit: aut verum: aut falsum esse: id a dialecticis: axioma appellatū est. alibi Cice. dixit Fundamentū dialecticę esse axioma: quod ait esse quasi effatū. Est pręterea axioma: id est pronunciatū: quod alij adiunctū: alij cōnexū dixere. Id tale est Si Plato ambulat Plato mouetur: Si dies est: sol est super terrā. De hoc Martia. capella. lib. dialo. intelligi volens sic ait. Quod fuerit ex noiatiuo casu nominis ⁊ tertia verbi persona coniunctū: proloquiū dicit. Ergo miser est Crassus: sed trahāt alij: ⁊ vsurpent quātū velint huius dictiunculę significationē: ġrece tamē ἀξίωμα: id est dignitas ⁊ postulatio: ἀξιόω: probo: dignū facio: peto: digno: rogo: volo: censeo.

Axi' fluui' Paphlagonū: p Mygdoniā fluēs. Pli. li. iiij. Nox Antigone europ' axiū amnē: eodē noie ali': p qđ Rhedias fluit. Axiū vrbs in Mysia inferiore.

Axus Macedonum fluuius. Axos vrbs Cheronesi Thracię.

Axon: Jonum fluuius in minore Asia.

Axona flumen in extremis Rhenorum.

A ante Z

Azana Aethiopię regio: q̄ sinū rubri maris barbaricū appellatū obtinet: a q̄ azanū mare dictū est a Pli. li. vj.

Azelos pe. pro. latine dici potest sine amore infelix: sine invidia: ab α priuatiua ζῆλος, etiā multa alia significat.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

B Ante Al

Azymus pe.cor.cum y:apud nos dicitur sine fermento ζύμη enim fermētū dicitur.

Azotus pe.p:o.v:bs syrię. Hinc Azotius a.um. vt viri azotij qui Azotum habitant.

B Litera muta est:quę nō in sonū suū :sed in sonum e literę finitur. Hā greci vita nominant. Berit virtuté t potestaté media inter p t ph. Quare nos ob literarū affinitaté:dictões grecas traducētes:nónunq; p t ph in illā cōuertimus:vt cum apud grecos πύξος scribat:apud nos buxus. Et q illi ἄμφω nos ambo transcribimus:at econtrario q illi cum b scribūt:nos cum ph traducimus :vt θρίαμβος triūphus. Cōuertit q̄q; b in u euphonię: vel differētię causa:vt auferō p aboſero. Alu fugio p absfugio. Transit etiā in s:vt sufficio:in c:vt occurro:in g:vt suggero:in m:vt summitto:in p:vt nubo.psi.

Babactes:vnus ex nominibus bacchi ἀπὸ τοῦ βάζω. id est clamo.vide Bactes.

Babylon pe.cor.nomē pncipalis vrbis in Chaldea. Et apud nos cōfusio:vel translatio dicit :ppter linguarum confusionem:eorū qui ędificabāt turrim:cuius altitudo:quinq; miliū centū septuaginta quattuor passuū fuit. Hebrei nāq; babel confusionē appellant. Hęc vrbs adeo nobilis fuit: vt Chaldea tota:t Mesopotamia a se Babylonia dicta fuerit. Et prius quidem dicebat ciuitas regni Nembroth: in qua eor qui ędificauerūt turrim:longe diuisę sunt linguę:quorū principē fuisse Nēbroth gigantē Joseph⁹ affirmat:postea a Nino vel Semiramide instaurata:męnibus ac hortis pēsilibus:temploq;:ac arce maxime fuit admirabilis. Hęc campi planicie vndiq; cōspicua:natura loci ętissima:castror facie mgnibus paribus:per quadrū disposita:muror eius vix credibilis relatu firmitas t magnitudo.i.latitudine cubitor.l.altitudine quater tñ. Ambitus eius quadringētis octoginta stadijs circumuenit. Murus coctili latere atq; interfuso bitumine;cōpactus. Quē tam latū fuisse:q dam scribunt:vt quadrigę sibi inuicē occurrētes: facile pertransire possent. Unde t inter septē spectacula orbis numerāt. Fossa extrinsecus late patēs: vice amnis circū fluit. A fronte murorū:centū portę ęreę:t Euphrates in ea fluit. Hęc vrbs cū aliquādo defecisset: t Semiramis circa cultū corporis occupata esset: soluta adhuc altera crinū parte:ad eā recuperādā cucurrit:nec prius decorem capillorū redegit in ordinē: q̄ vrbem in suā potestatem restitutam vidit. Babylon maxime celebrauit:intexere colores diuersos picturę:t nomē imposuit. Babylonica enī appellant. In babylonis regiōe est Seleucia: t Berillus in ea reperit. A Babylon fiunt Babylonius a.um.t Babylonicus a.um. Unde babylonios dicim⁹ qui ex Babylone sunt.et Captiuitaté babylonicā.

Bacca per duplex cc cōtinet intra se nois ambitū fructus diuersorū generū:lauri:oliuę: corni:myrti: t aliorū hmōi. Est t baca lapis pretiosus sine vnio.

Baccalia arbor est:quam t augustam appellant: de qua in superioribus Lc.

Bacatus ta.tum.quasi bacis: hoc est lapillis pretiosis t margaritis ornatus. Virg. Colloq; monile bacatū.

Baciſera:ferens bacas.

Baccula diminutiuū:parua bacca. Pli.li.xxv. Hēs colore buxeo:caulibus paruis:flore purpureo:ferūt baculas paruas:vt cappari.

Baccar aris pe.cor.ge.fem.herba est radicis odoratę ad cynnami ſimilitudinē: hederę pene foliis rotundioribus.mollioribusq;. Ex hac radice fieri solebat vnguentū :qđ baccaricū dicebat. Valet herba cōtra fascinationes. Unū Virgi. Baccare frontē Cingite:ne vati noceat mala lin

Bacchar cum h:genus est vasis vinarij. (gua futuro. Quod t baccharium dici potest.

Bacchus, Jouis ex Semele fili⁹:putatus est de⁹ vini: t p ipso vino poni consuevit. Hic multi nois fuit. Nam Dionysius:deinde liber pater. Postmodū cuz bellasset in India:t multas secū habuisset fęminas: quę bacchę dicebant. Bacchus. Idem: Osiris: quādoq; Priapus: quādoq; Bromius: quādoq; Brotinus dict⁹ fuit:t Leneus. Hic q:bē fere terrarū peragrauit :multas natiões domuit: Indos debellauit:t primus omniū triūphauit: vect⁹ Indico elephanto:vt scribit Diodo. Primus emere ac vendere instituit:t diadema regū:ac triūphū inuenit. Dictus bacchus ἀπὸ τοῦ βακχεύω i.ebrius fuim:t clamo q in bacchanalibus clamores fierent. Uel vt scribit Diod. a mlierib⁹:q̄ illū bacchātes.i.furētes sequebant.

Baccha:bacchi sacrificula:q̄ t bacchis idis. Et baccha vilia quędā circa Deotidem.

Bachius a.um. possessiuū est a baccho:siue bacchęus. Col. Nierij nemoris bacchea voce frementē. Bacchius substantiuū genus pedis est:ex tribus syllabis cōstans:quarū prima breuis est:reliquę longę:vt honestas hoc pedis genere:vtebantur in carminibus sacror bacchi. Cui cōtrarius est Antibacchius.

Bacchiū genus vasis vinarij quo in sacrificijs Bar/

Bacchanal vel bacchanale :locus in (chi vtebant. quo Bacchi festa celebrabantur.

Bacchanalia:q̄ t Dionysia:bacchi festa:in quib⁹ viri p noctē fęminis:t tenerę etati:turpiter miscebant perdolū. Unde est illō. Qui Curios simulāt:t bacchanalia viuit:hęc a multis grecię vrbibus triēnio quoq; celebrabantur. Sciēdū est q noia dierū festor:tñ pluraliter declinant:t genitiuū pluralē:tam in orum:q̄ in ium terminant:vt bacchanaliorū t bachanaliū.

Bacchari pprie significat bacchanalia celebrare:per trāslationē vo ponit p furere: vagari:discurrere. Uetereș enī gegd vehemētius agitaret:bacchari dicebāt:a bacchantib⁹. Virg. Totāq; incęsa per vrbē Bacchatur. Quinetiā loca ipsa:in quib⁹ esset bacchatū:bacchata vocabant. Hiero ad Algasiā bacchari p sęuire posuit:pro p̄o ꝰ se furore bacchāt. Aliqn etiā bacchatū dr:baccho dedicatū. Huiusverbi cōpositū est Debacchor.

Bacchides pe.cor. nomē pprū viri: qđ apud nos luctus:fortis vel vetustas in vomitu dici potest.

Bacchiadę dicti fuerūt:q e Corintho exules i Siciliā deuenerunt:t vrbem inter Pachynum t Pelorū ędificantes:Siculi facti sunt.

Bacchilio fluuius qui de Vicentinis mōtib⁹ defluit.

Bactes bacchi nomē quēadmodū t babactes ἀπὸ τοῦ βάζω.i.clamo:vociferor:ob bacchātū tumultuariū clamorē:t q: madidi vino:hmōi voces emittere p̄sueuerūt.

Bactra orū. Scythię puincia vltra assyriā:a flu (Ccmine Bactro cognoiata. Virgi.lib.ij. Geor. Neq; Bactra:neq; Indi. Laudibus italię certēt. est t Bactra oppidū regionis ipsius caput:sub monte Paropaniso: qđ antea zariastes dicebat. Eius puincię populi Bactriani vocati sunt: quor rex fuit zoroastes: magicę artis inuentor. Huius gentis primus institutor: fuit :vt Joseph⁹ scribit:Heber filius Arā. Siliter Bactri idem dicunt. Hieron. Bactri canibus ad hoc ipm nutritis obiciūt senes.

Baculus t baculū vtroq; modo dicit. Hā apud grecos:bactron:neu.ge.dicit. Ouidi.lib.xv.me. Esse solet baculūq; tenens agreste sinistra. Cuius etiā dimi.ptulit. Cice.lib.ij.de fi.bo. Bacillū aliud inflexū t incuruatū: aliud ita natū. A baculus fit bacillus:a quo imbecill⁹ a.um:t imbecillis imbecille. Hū ibecillitos p infirmitate.

Badius equus dicit:cui est phœnicis color.

Belua imanis fera:a vastitate:seu a valētia: vel a balatu:a q̄cunq; sit:pmā vocalē trahit a pncipali: quidā a bellū deriuāt. Hinc beluin⁹ a.um.qđ est beluę: vt beluina rabies. Amb. Tū ipa habitudo corpis suauis: t ęta: vt neq; beluina vastitas:horroi sit:nec ęgritudo infirmi/

Belutus a.um.pe.p:o.quod est bestię simile. (tati.

Beluata dicta sunt tapetia a Plauto:beluarum figu/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ris picta: intextaq3.

Benacus pe. p3o. locus Liſalpinę gallię: cuius littori Salundiũ bꝛixianũ oppidũ adiacet. Hunc aũt: aureas arenas euoluere: ⁊ ex eis nutrire piſces: quos indigenę Larpiones vocãt nuſq3 alibi repertos. Ex hoc Minti us fluuius excurrit in Padũ. De hoc lacu. Virgi. lib. ij. Geoꝛ. Fluctibus ⁊ fremitu aſſurgęs Benace marino.

Bagous lingua perſica: ſpado dicit. Ouidi. Quę pe nes eſt dominã ſeruãdi cura bagoe: Suidas autẽ noſter affert rationem. βαγώας ὄνομα κύριον δοῦλον εὐνοῦχος. i. agoas nomẽ ꝓꝓriũ: is fuit eunuchus.

Bahal: numero ſingulari inquit. Hier. bahalim plu raliter: eadẽ idola noiant ge. maſ. Vbicũq3 em̃ in fine he braici ſermonis im ſyllabã legimus numero pluꝛali eſt ge. maſ. Vbi aũt oh numero plurali ge. ſę. Ergo cheru bim ⁊ ſeraphim plurali intelligimus numero ge. maſc. Interꝓtat autẽ bahalim apud nos aſcẽdẽtes vel ſupio res. Tamẽ duodecim compoſitoꝛes Suidę ſcribunt ſic. βάαλ πυρίωμμεν θεὸς. i. baal tyrioꝝ erat deus.

Baię ãrũ. ciuitas Cãpanię: ſecus cãpanũ mare ſita: a Baio Vlyſſis ſocio illic ſepulto: in huĩ⁹ agro: aq3 calidę ſunt: ⁊ ad voluptatẽ ⁊ ad varios moꝛbos cõmodę. Syri us. Primoꝛes aditur capuę docet ille tepentes. Vnde fe rant nomẽ Baię: comitemq3 dediſſe. Dulychię puppis ſtagno ſua noia monſtrat. Horati. Nullus in vꝛbe locus Baijs plucet amęnis. Hinc fit baianus a. um. vt fiñ⁹ ba ianus: qui hinc Miſſeno mõte: illinc Puteolis claudit.

Bayę cũ y greca palmaꝝ folia dicunt. Hiero. Lubile eis de foliis palmaꝝ: quas bayas vocãt: cõtextũ erat.

Baiulus pe. coꝛre. operarius: ⁊ ꝓprie qui vecturas onerũ coꝛpoꝛe ſuo: victus quęrẽdi gratia ꝓꝓrat. Sic ba iulo as. poꝛto. Plau. in Aſi. Ego baiulabo: tu vt decet do minũ: añ me ito inanis. Forte baiulo inde dictũ: quia nu tricius bailus: ⁊ nutrix baila: vulgo dicuntur: ⁊ merito: quia baiulant vlnis: quos nutriunt.

Baius vnus ex ſocijs Vlyſſis. vide Baię.

Balius coloꝛ a gbuſdã accipit ꝓ vario, a quibuſdã ꝓ ſpadice: hoc eſt palmeo, qualis eſt equoꝝ. Iam ⁊ bai⁹ vulgo dicit is: quoniã ſpadices: hoc eſt palmaꝝ cũ fru ctu ſuo termites gręci vocant βάια.

Balanites gemma ſubuiridis: ⁊ coꝛinthio ſimilis eri: ſecante mediam flammea vena. Lc.

Balanitę vuę a magnitudine.

Balanus pe. coꝛ. genus glandis. Acron dicit eſſe her bam vnguentariã: ⁊ ab Hoꝛa. ꝓ vnguẽto myrobolano poſitã. Marti. hoc ex vnguẽto cõſtat: ⁊ ex balano. Hinc fit balanatus a. um. Perſi. Tum cum maxillis balanatũ gauſape pectis. Balanus etiaꝫ a glandis ſpecie: dicitur id genus alui ſubducendę: qõ clyſteris loco ſubdit⁹ con ſtabat: vt Juli. Pollux inquit: ex adipe: ac nitro parte plurima. Itẽ Balanus nomẽ eſt vꝛbis in Epiro. Bala ninũ: vnguentũ quod fit ex glande myrobalani.

Balena cum diph. belua marina, quã alij piſtricem: alij cetũ appellãt. Gręci φάλαινα ꝑ phalenã dicũt quaſi conſpicuã beluam conuerſa φ in b. Juuena. Quantum delphinis balena Britannica maioꝝ.

Balauſtiũ flos mali punici: vtil⁹ nõ mõ medicinis: ſꝫ etiã tingẽdis veſtib⁹: q3 ſibi cõcoloꝛes fiũt. Et coloꝝ ipe di balauſtin⁹. Balauſus herba nõ multũ diſſimilis narciſſo.

Balb⁹ q3 vitio linguę nõ bñ põt exꝑmere ꝓba: ⁊ ob ſcure loquit. Per. Rãcidulũ qddã balba de nare locut⁹

Balbutio is. ꝑpe. p3o. balbutiui vel balbutij. itũ. Et eſt balbutire quadã linguę hęſitatione: ⁊ cõfuſione trepida re. Horati. in Ser. Balbutit Scaurũ p3auis fultũ male talis. Hiero. Experiar quę hortamini affectu infantium more balbutientiũ: qui quęcũq3 audierint: ſari geſtiunt: cum necdum poſſint ad plenũ verba formare.

Baleares duę inſulę in Hiſpania funda bellicoſę: a te li: fundęq3 iactu: quod gręce βάλλειν dicimus appellate: vel a Baleo Herculis comite: ibi relicto. Gręci Gymne ſias dixerũt. Has vulg⁹ Maioricã ⁊ Minoꝛicam appel lat. Apud quas primũ inuẽta eſt funda: vt inquit Vegeꝛ. Vñ Virg. li. j. Geoꝛ. Stupea toꝛquẽte balearis ꝓbera fũ ęę Inde Baleaꝛic⁹ a. um. vt vinũ balearicũ. Lc.

Balare ꝓꝓriũ eſt vocis ouis. Hiero. ꝓ o i Tobia eti i hędis dedit. Cuius cũ vocẽ balãtis vir ei⁹ audiſſet: dixit. Videte ne forte furtiu⁹ ſit: reddite eũ dñis ſuis.

Balneũ ⁊ balnea dicũtur in priuatis. In publicis ꝓ ſę. ge. ⁊ numero plurali tm̃: licet ⁊ balnea legaꝝ ⁊ balnea ria. Lice. Eo latere qõ ꝓximũ eſt balneaꝝ: colũnas poſuerat. Sunt em̃ aquę calidę: quę cum alię ad alium moꝛbũ idoneę eſſent: ꝑbus vtebant: multitudinis poti⁹ q3 ſingulari vocabulo appellarũt. Differuntq3 balneę a thermis: q3 thermę dicunt: quę natura ſunt calidę: bal neę: quę a nobis caleſiũt igni: ⁊ in eas deſcẽdimus: vt la uemur: naꝫ thermę dicunt a gręco θερμὸν: quod calidũ ſignificat. Ea quippe quę a calẽtibus aquis: aut a formi ce igni calefacto lauãdi: fudãdive vꝛbus deputata ther md vocauere. Thermę balneeq3 apud Romanos volu ptatis: ⁊ mundiciaꝝ cauſa: conſtitutę: tam publicę q3 pri uatę. Balneis aũt nomẽ inditũ eſt: quia gręci balanion dixerũt: q3 anxietatẽ pellat ex animo: vt interꝓtat Aug. lib. ix. con. Dicitur ⁊ balnearium.

Balineę ab antiquis balneę dicebantur.

Balneaꝛ ge. com. q̃uis ⁊ balneatrix inueniaꝫ: q cu ram habet balnearũ: ⁊ qui ⁊ Mediaſtinus dicitur.

Balneaticę cocleę quas cauaticas appellãt: qa in ſpe luncis naſcantur. Lc.

Balneaꝛius a. um. qõ ad balneãdũ pertinet. Mar tianus Jurecon. Inſtrumẽto balneaꝛio legato balnea toꝛes cõtinẽtur: qm̃ ſine his balneę vſum ſuũ ꝑbere non

Balneolũ: cũ acceſſu in antepe. diminu. eſt. (poſſunt. Juuena. Cum iam noti celebꝛeſq3 poetę Balneolũ Ba bijs Romę conducere furnos Tentaret.

Balliſta: per geminũ ll: toꝛmentũ muros concutiens: ⁊ βάλλω iaceo: vulnero. Ouidi. lib. j. de triſti. Quã gra ue balliſtę mœnia pulſat onus. Lucã. p3o inſtrumẽto: ha ſtam quandã iacięte: poſuit. Neq3 em̃ ſolis excuſſa lacer tis Lancea: ſed tenſo balliſtę turbine rapta. Haud vnũ contẽta latus trãſire quieſcit. Nonius balliſtã appellat qua ſaxa maioꝛa iaciunt. Lice. lib. ij. Tuſcu. Vt em̃ balli ſtę lapidũ: ita reliqua toꝛmẽta telorũ. De harũ balliſtaꝝ cõfectione ſcribit Vict. lib. x. q3 ea magnitudine foꝛmen tur: vt lapides. cxx. pondo eiaculent. Sciẽdũ ergo eſt q3 balliſtaꝝ quędã maioꝝ dicit: quędã minoꝝ. Balliſtã ma ioꝛem priſci dixere trabẽ validã: ita libꝛatã: vt cum pars denſioꝝ ponderibus attracta deſcẽderet: eleuata p3oceri tas ſua funiculis: quos haberet alligatos funda ſaxũ ma ximi põderis longe emitteret: eiq3 maxime Vꝛicolę nũc eſt appellatio: q̃q3 Onagrã maioꝛẽ ipam machinã dixe re. Hãc balliſtã inuenerũt Phœnices: vt docet Pli. Bal liſta mino: quę ⁊ manuballiſta dicta eſt: aliquãdo Scoꝛ pio quę haſtã iacet manu tractabilis eſt: ⁊ ſubtilib⁹: par uiſq3 ſpiculis: ſcoꝛpionis inſtar: infert moꝛtẽ. Hinc exbal liſto as. De his duobus balliſtarũ generibus ſic ſcribit Veg. libꝛo de re mi. Balliſta funibus: neruis: choꝛdiſq3 tendit⁹: quę quãto p3olixioꝛa bꝛachiola habuerit: hoc eſt quãto maioꝝ fuerit: tãto ſpicula lõgius emittit: quę ſi iu xta arte mechanicã tẽperetur: ⁊ ab exercitatis hoibus: q menſurã ei⁹ ante collegerint dirigaꝫ: penetrat quodcũq3 pcuſſerit. Onager aũt dirigit lapides: ſed ꝓ neruoꝝ craſſitudine ⁊ magnitudine ſaxoꝝ: ponderaq iaculaꝫ: naꝫ quãto maioꝝ fuerit: tãto maioꝝa ſaxa: fulminis more cõ toꝛquet. His duobus generibus nulla toꝛmẽtoꝝ ſpecies vehemẽtioꝝ inuenit⁹. Balliſta etiã dict⁹ eſt mõs apud Li

Balliſtarij: artifices balliſtarũ dicunt. (gures.

Balliſtariũ: locus vbi ſita eſt balliſta. Plau. intẽta eſt balliſta p3obe q3 ego haud multũ poſt emitã e baliſta rio. Vbi etiã balliſtã accipere videt p3o telo.

Balteus ⁊ balteũ in ſingulari: in ꝓplurali neutrum, nũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

militare cingulū:vel zona bullis ornata.Varro ait.Qui gladiatores balteū cingulū e corio habebant bullatum

Balsamū:arbuscula fola:vni terra balteū dictum. rū Judeę quondā cōcessa.neu.ge.viti simlior q̄ myrto. Serit malleolis:vt vitis:z colles implet vinearū:modo sustinēs sese sine adminiculis.Intra tertiū annū est fructifera:pceritas intra bina cubita subsistit.Opobalsamum succus collectus ex arbore.Hā ὀπός dicit succus: pfert oibus odoribus:Xylobalsamū lignū balsami: ξύλον enim lignū.Incidit eī vitro:lapide:osseisve cultellis:z succū emittit:quē opobalsamū dicūt:eximię suauitatis.Summa opobalsami pbatio est:vt lac coagulet:z in veste maculas non faciat.Hieroñ.tñ p arboris succo balsamū dixit.Et q̄si balsamū nō mixtū:odore.Carpobalsamū fructus balsami.Carpos.n.latine fructo.

Bambatiū seu bambitiū Cottonū illud albissimum: quod nent mulier cuię ad telas texēdas.Hoc fiūt vestes: q̄ vulgo bombycinę appellant:q̄uis xyline:siue gossipine:vel gossampine dici debeāt:a frutice qui id fert g xylon gossipion seu gossipinus vocatur.

Bambia species oluę.Lc.

Bambilius animal volatile:qui vulgo barbellus dicitur.de quo Amb.li.Hex.Fert hic coniger vermis cōuerti primū in speciē caulis:atq; in eā mutari naturā:in de pcessu quodā fieri bambilio:nec eā tamē formā figuramq; custodit:sed laxis z latioribus foliis:pinnas videtur assumere.Ex his foliis mollia illa Seres depectunt vellera:quę ad vsus sibi pprios:diuites vendicarūt.

Baphia dicunt loca tincturę:in qbus tingunt pānos: nos tinctoria dicimo.Lāp.in Alex.scribit.Mobū fuisse baphijs ppositū.Bapha dicunt tincta.vñ dibapha bis

Baptisinus:z baptisimū:z baptisma atis.la (tincta. tine īmersio vl intinctio dicta ꝑbo greco.βάπτω īmergo. Greg.baptisma greco eloquio dicit qđ latine Tinctio:qa ibi hō spiritu gręcinmeli imutat:z lōge aliud q̄ erat efficit.Prius eī ſędi eramo:deformitate peccatoꝝ:in ipsa tinctione reddimur pulchri dealbatiōe virtutū.

Baptę dicebant viri tincti:fucatiq; :qui sacris intererant īgstar mierū βάπτειν eī interficere:tingere:fucare.

Baptes lapilli species:viridis ranę colorē habēs:atq; speciem:sed batrachite mollior.

Baptisteriū:in quo quis lauat:quasi lauacrū: z tinctoriū:z piscina ipa.Hā baptisteria in domibus sunt: veluti lacus quidā:ex lingno: aut lapide ędificati:in quibo lauādi gratia mergi solet.Hęc in cellis.i.in locis secreti oribus solēt constitui:quaꝝ alię caldarię sunt:in quibus calida lauamur:alię frigidarię:in qbus lauamur frigida.Pli.ad Apollinarem.Cella frigidaria:in qua baptisteriū:ā plū:atq; opacū.Idē ad Gallū.Inde balinei cella frigidaria spatiosa:z effusa:cui in cōtrarijs parietib⁹ duo baptisteria:velut electa sinuāt abūde capacia.Hęc eadē piscinę dicunt latine:z natatoria z natatiōes.Sido.Piscina seu si grecari volumus βαπτισήριον.

Barach:nomē viri ppriū:z apud nos fcat fulmen.

Barachias:nomē viri:z benedictus:seu fulgur domini interpretatur.

Barabbas per duplex bb.Et est syra dictio:q̄ apud nos significatur filius patris.Cōponitur eniꝫ ex bar:qđ apud illos filius dicitur:z abba pater.Sedulius.Tunc coluere Bahal:tunc elegere Barabban.

Baratro:luxuriosus dicit.

Baratrū:imēsę magnitudinis nomē est:q: βάραθρον: id est graue in aspiciēdo:ponit p loco imēsę profunditatis apud inferos:z p loco pcipitii:vñ gs emergi nō possit.Biome.docet esse ppriū locū Athenis:vñ dānan pcipitabant.Sūt q̄ dicāt barathrū pfunditatem eē:a situdine loci q est in ęgypto pfundissimi:cui nomē est barathra.

Barba vtroq; numero:nō solū hominū:sed (trum. b:utoꝝ qdoq;:z alioꝝ quadrupedū est.Hora.lib.j.Ser. Utq; lupi barbā varię cū dēte colubręPli.lib.xxx.Luj geminos transit sol cristis:z aurībus:z vngulbus:gallinaceorū:si luna rasis barbis eorū.Idē lib.xxviij.Afferūt z magi sua cōmenta:primū omniū rabiē hircorū:si mulceatur barba mitigari.Sillius numero plurali de homine etiā dici posse ostēdit li.xiij.Indociles nūc ppexis in pectora barbis Terrere hymū.Huius nominis cōpositā possunt declinari ꝑm tertiā z secundā declinationē:vt imberbis z hoc imberbe:z imberbus a.um.quod est sine barba.Barbatus ꝑo dicit qui barbā habet.Et barbire est barbam emittere.

Barbapetrę herba est vulgo sic appellata:a quibusdam:barbula hircina:in acetarijs laudatur.

Barbo genº piscis q̄ geminā barbā habeat ī inferiore labro.Alio noie mulº dr.Hinc Li.in parado.Barbatulos mulos nūcupauit.Grece Trigla vocat in viuarijs

Barbitos pe.cor.ge.mas.femininiq;:z (non crescit. hoc barbitū.Instrumētū musicū:quod pulsat plectro: vel calamo.Horat.Age dic latinū barbite carmen Lesbio primū modulate ciui.semi.autē ge.Sapho adPhaonem.Hec facit ad lachrymas barbitos vlla meas:neutro Ausonius.Hoc genere:z chordas z plectra z barbita conde.Grece βάρβιτον dicitur.

βαρθγαδῶθ υἱος λύπησ ὡς φόβος τοῦ ἄρεωσ i.Barthgadoth filius tristicię:sic timor martis.

Barbari factitio noie (inquit Strabo) dicti sunt ab initio:q difficulter:aspere atq; duriter loquebant:quasi duriloqui:z crassilingues:quēadmodū blesi:atq;balbi dicunt:q lingua impediti sunt.Omnes igit qui crasse loquuntur barbari dicunt:quales sunt oēs gentes pręter grecos.Pli.Naut credo Neuiū poetā latinū barbarū dixit.Huc etiā ad eos trāslatū est hoc nomē:q nō sunt latini:qp hi mitiorē linguā habeant:ac magis cultā.Quin etiā inter hos:si quis nō recte ꝑferat :barbare loqui dicitur.Et p metaphorā barbari dicūt illiterati:malº moribus feri:crudeles.Interdū barbarus sumit p horrido:feroq;intuitu.Pli.de quodā myrthę genere Troglodytica myrtha aspectu aridio:est.foridaq; ac barbara ab voce βάρβαρ:quoniā in Grecią aduentātes eā vocē facerēt:cum pronuntiare grece non possent.

Barbaculus pe.cor.diminutinū a barbarus.

Barbaria:barbaroꝝ regio:z qñq; accipit p gēte ipa fera.Hiero.ō Jouī.Arabes z Saraceni:z ois eremi barbaria cameloꝝ lacte z carnibº viuit.Hoc etiā noie dicta est insula Gangetis Indię fluuij:vt ait Ptolemeus.

Barbarieº a.ū.pe.cor.eiusdē ꝑcatiōis est cū barbarº: ß est ferº z malº moribº.Apu.Feris ac barbaricis moribº

Barbaricū neu.gene.clamor excitus dicitur:qp eo vociferandi genere barbari vtantur.

Barbaries ad imitationē ptinet:z ꝑcat inciuilitatē:se

Barbarica pauimēta sunt:q̄ z subtegula:(ritatēq;. nea vocant:ex testis iusis:rudere z calce:in Italia ꝑo sectę subijciebant ꝓpter qđ carnea vocitata.

Barbarismº est cōtra Romani sermōis legē:aut scripta:aut pnūciata vitiose:dictio.Fit eī in vna parte oratiōis tm:latine dissonās dicit:z ꝓprie in soluta oratiōe fit: apud poetas metaplasmus.i.trāsformatio vocat.Fitq; barbarismº duobºmodis:scripto z pnūtiatiōe.Et ß q̄drifariā.Adiectiōe:detractiōe:mutatiōe:trāsmutatiōe literę:syllabę:tpis.Adiectiōe literę:vt Pelligas danaū p pelagas:syllabę:vt Mauors p mars:tpis: vt Italiā ſato ꝑfugº:vbi prima syllaba cū corripi debeat pducit.Detractione literę fit barbarismº:vt Jnfatibº p infantibus. Syllabę:vt Salmētū p salsamētū.Tēporis:vt Seruere leucaten auroq; effulgere fluctº.Mutatiōe literę fit barbarismº:vt Olli p illi.Syllabę:vt Dernuces p pnices. Tpe vt Unº ob noxā.Trāsmutatōe literę fit barbarismº vt Tymbre p tymber.Tēporis:vt Dīs penul.pro.

Barbula hircina:herba est:de q̄ supī in dictiōe barba

Barbo piscis est de genere muloꝝ a Petrę.Lc. netis ita nominatus.Greci autē triglā nominat.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Barbara lexis: dictio pegrina est: vt Gaza. Magalia
Barcę vrbs in arida Libya quã Libyes Metropolim habuerũt: sic dicta a regina eorũ Barce: a qua barcęi dicti sunt eius incolę. Hiero. ad Dar. Lateq; vagantes Barcęi: a Barca oppido: qđ in solitudine situ est: quos nũc corrupto sermone Aphri Baricianos vocãt. hi sunt q̃ p̃ locor̃ q̃litatibus: diuersis noibus appellant a Mauritania per Aphricã: & Aegyptũ: Palęstinãq; & Phœnicẽ: Celosyriã: & Osthoenẽ: Mesopotamiã atq; Persidem tendunt ad Indiam.
Bardesanes nomẽ p̃priũ hĩstorici Babyloniĩ: qui in duo dogmata: apud Indos gymnosophistas diuidit quor̃ alterũ appellat bragmanas: alterũ Samaneos: q̃ tantę cõtinẽtię sint: vt vel pomis arborũ: iuxta Bargem fluuiũ vel publico ꝓrsus: & farinę alantur cibo. Et cũ rex ad eos venerit adorare illos solitus sit.
Bardus: stultus a tarditate ingenij. Cęcil. Nimis audacem: nimisq; bardũ. Gallice Fo dicit cantor: qui virorum fortiũ laudes canit: a gente Bardorũ: de quibus Luca. Plurima secuti fuditis carmina Bardi.
Bardiac⁹: vestis est Mar. Lassi bardiac⁹: qđ euocati
Bardocucullus genus vestis: omni tẽpore cõmodę: cum qua etiã cubare soliti erãt imbriũ tẽpore in castris milites: & in agris rustici. Martial. Gallia Santonico vestit te bardocucullo Lercopitheci penula nup erat.
Barrus elephas a cuius ossis similitudine dentes barri dicunt. Horati. Quid tibi vis mlier nigris dignissima barris. Hinc barrire dicũtur barri. i. elephãtes: cũ vocem edunt: & barritus ipsa vox.
Barritus us. vox elephãti. Barrit⁹ etiã dr Romanorũ clamor militũ: fit cũ vtręq; acies se iũxerint. Autor Ue
Barro vir fortis: a q̃ fit dimi. barrũculus. (geti⁹.
Baris. idis. lingua egyptia significat cymbã: q̃ vectat cadauera egyptiorũ ad sepulchra. Prop. Baridos & cõtis rostra liburna seq. Hoc noie etiã dicta ẽ ciuitas Phrigię. Sitr & fluui⁹ Indię. Baris græce dr portic⁹ & dom⁹.
Barnacida g. vestis gen⁹ quã nũc Guarnaciã dicim⁹: forsan qñ βάρνη ὑιος ἁλόμενος. inde puer verna.
Bascanda vas britãnicũ. Mar. Barbara depictis venit bascanda britãnis. Sed me iam mauult dicere Ro
Basia pudicorũ affectuũ sunt: oscula offi (ma suã. ciorũ: suauia libidinũ vel amorũ.
Basio basiator & basiatio a basiũ noie deducunt.
Basis a nostris dici potest sustentamentũ. Sunt enim bases sessiões colũnar̃: statuar̃: seu fabricarũ: q̃ a fundamento cõsurgũt: & suppositę fabricę sustinent põdus. A qua similitudine orbiculi illi: quibus vasa in mẽsis collocantur: ne toralia polluant: vocari solent. Treba. iuris consul. de lega. lib. iij. Cui Corinthia vasa legata essent: & bases: huic quoq; hor vasor̃ collocandor̃ causa: paratas deberi rndit. Est & basis figura in narrationib⁹: cũ oia pedetẽtim insinuãdi gra p̃serunt: vt apud Terẽ. in Eu. Patri mercator dono dedit: mat vbi accepit cẽ.
Basilica: ppie locus in quo negociatiões: cõsilia: & iudicia exercebant quasi regia. Greci eñ βασιλικὴν basilicen regiã vocãt. Nam Victru. lib. v. scribit. Debẽt basilicę a diũctę esse foro. Sene. Fremitu iudicior̃ basilicę resonabãt. Pli. in epi. Descenderã in basilicã iuliã auditurus: quibus prima cõperendinatiõe respõdere debebã. Iureconsulti de verbor̃ significatione basilicã publicis vsibus accõmodatã esse demonstrãt. Quidã basilicã accipiunt pro loco domi ampliore: in quo dominũ expectant salutatores: clientes patronos: serui dominos: in q̃ etiã choręę: & cõuiuia maiora fieri solẽt. Apud Ecclesiasticos basilicę dicunt sacella numinibus dicata: quia ibi regi omniũ deo: cultus & sacrificia offerunt. Et basilicõ. Plau. in Epi. vocat vestimẽti genus regiũ: cũ ait Suparum sublimiũ: ricã basilicũ aut exoticũ. Pli. Genus nuum: quod o ptimũ est: & quasi regiũ vocari ait basilicã. Est eñ basilica nux: quã alio noie Juglandem appellamus. Vide in dictione Juglans. Celsus Emplastr ob excellentiam basilicon dictum scribit.
Basilic⁹ a. um. regi⁹ siue regalis dicit. Vnde Plau. in cap. Basilicas edictiones atq; imperiosas habet. Et in pseu. Basilic⁹ stat⁹: & basilic⁹ vict⁹. i. regalis & excellens. in psa. Et basilica facinora ꝓ regia. Idẽ. Basilice ornatus incedit: & fabre ad fallaciã i. regie & excellẽter.
Basile⁹: sustẽtamẽtũ populi &c. Ob hãc causã rex dicit apud græcos: q̃ tanq; basis ppm sustinet. Quãto eñ gs magis ꝓpoñ tãto amplius ponderẽ labor̃ grauat.
Basilicanus dicitur cristos basilicę.
Basilisc⁹ gen⁹ serpẽtis: q̃ in capite albũ habeat: instar diadematis: vel q̃ reliqua serpentũ genera: ei⁹ virus fugiant. Hunc Regulũ vocant: qui teste Pli. lib. viij. in solitudinibus aphricę habitãt: cũ cãdida in capite macula velut quodã diademate adornat⁹. Acutissimũ habet caput: rubeos oculos: & colorẽ ad nigredinẽ vergentẽ.
Basilia insula in oceano septẽtrionali: imẽsę magnitudinis quę distat a scythar̃ littore tridui nauigatiõe: vt ait
Basterna vehiculũ itineris: q̃ mollib⁹ stra (Pli. li. iij. mentis cõposita: a duob⁹ animalibus deportat.
Basternę: populi vltra Danubiũ
Basilidij: sunt populi scithię Europę: vt Pomponi⁹ refert: qui ab Hercule descenderunt.
Bassaris is. vel idis. bacchi sacrificula: a bassareo bacho q̃ bassareus dict⁹ est: a vestis genere quã induebat: q̃ bassaris dicebat: vt ingt Porphirio: q̃ plane vestis vsq; ad pedes fluebat. Statius. Si decet aurata bacchũ vestigia palla: vertere. Et a Bessario lydię loco cognoiata est. Hora. lib. car. Nõ ego te cãdide Bassareu inuitũ quatiam. Rursus bassaris vacca mulsaria dicit. Persi. Et raptũ vitulo caput ablatura superbo Bassaris.
Batauia: Germanię ꝓuincia q̃ nũc Bauaria dicit, & Bathauiũ oppidũ βάθυ: qđ altũ significat. Hic Bathauus bathaua bathauiq; truces: quos ere recuruo Stridẽtes acuere tubę. Cor. Tacitus de situ Germanię. Omniũ har gẽtiũ virtute ꝑcipui Bathaui: nõ multũ a ripa insulã rhe
Bathracus pe. cor. rana & nomen p̃priũ (ni colũt. sculptoris: & quidã cyrenaicus portus.
Bathea põti. i. pfũda trecẽtis a cõtinẽti stadijs: vbi vada nunq̃ reperta sunt. Cc.
Batopten⁹ lapis est: in quo nigredo sanguinis: & albis nodis alligata est. Cc.
Batrachites lapis ranę viridi fillis colore atq; effigie.
Batris genus vasis longioris manubrij: qđ alij trullaq; appellant.
Battiola: gen⁹ vasis q̃ vinũ e cado haustũ ad mẽsam ferr. Plau. Battiolã aureã octo põdo hẽbat: accipere.
Bat⁹: vt scribit Hiero. gen⁹ mẽsurę est: q̃ (voluit. Cc. apud hebr̃eos dr Bath decima pars chori est: & de speciẽb⁹ tñ liquidis dr: vini: olei: & hmõi. Ser. de põ. Cõtinet Amphoram vnã. Batis Fo gen⁹ herbę est: aculeatę sponte nascentis: q̃ & marina est & hortẽsis. Et Batus nomen viri ꝓpriũ ei⁹ q̃ Cyrenẽ cõdidit: qđ lingua libyca regẽ si
Battus p duplex tt. nomẽ est pastoris. (gnificat.
Batuo is. virgis verbero. Plau. in casi. Qui quęso potius q̃ sculponeas qb⁹ batuar tibi os senex nequissime. Sueto. de Calig. Mirmilonem e ludo rudib⁹ secũ batuentẽ & sponte prostratã cõfodit ferrea sica. Cicero De to: transtulit ad rẽ obscęnã: cũ inquit. Equidẽ iã etiã obscęna verba ꝓ obscenis sunt. Batuit eñ impudẽter: depressit multo impudẽtius. Atqui neutrũ est obscenũ.
Batill⁹: q̃dã ignis receptaculũ ferreũ q̃ pruna colligit ad sititudinẽ palę. A neotericis bernacius dr: q̃ prunas & cinerẽ e foco tollere solem⁹: vt alio transferamus. Apitius de petasone. Et armillã inquit illius candenti batillo vris: & melle cõtegis. Et de diuo Lauren. scribit. Allati sunt batilli cũ ꝓunis Hiero. li. nũeror̃: gñe neutro vsus ẽ. Ignium receptacula fuscinulas & tridẽtes vsci

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

B ante D et E

ac batilla. Batillū etiā ruſtici vocant ferreū inſtrumen/
tū q̄ ad ſulcos: elices: foſſaſq; in agris faciēdas vtuntur.
Item Batillus ſignificat fere bracteā ꝛ laminā. Unde
nos vulgo quoq; ferrū tali forma nominamus Batillū.

Bathyllus cum th. aſpirato ꝛ y greco fuit nomē ado
leſcentis. De quo Hora. in Epo. Non aliter Samio di/
cunt arſiſſe bathyllo Anacreonta Teum.

Batyn on interpretatur profundum.

Baubare factitiū vbū a voce canū cum latrāt. Bau
bau. faciētes Lucil. li. v. Et cū deſerti baubāt in ędibus

Bauli: villę nomē eſt quę inter promontoriū (omnes.
Miſenū: baiarūq; lacū flexo mari alluit. Seruius cau/
ſam nominis inde factā memorat: q olim Hercules iu/
xta baias fecit caulam bobus: ꝛ eam ſepſit. Qui loc⁹ pri/
mo baulia dictus: mox Aci cępit bauli.

B ante B ꝛ E

Bdelliū: arbor nigra magnitudine oleę: folio ꝛ robo
re ſiſtis capnifici. Naſcit in bractianis: vt Pli. li. xij. ſcri/
bit. Cuius etiā ſuccus bdelliū dicit.

Beati a bene habendo dicti ſunt. Qui ſint dicēdi bea
ti. Sene. lib. vj. Epiſto. declarat his verbis. Hoc nos do
cet beatū non eū eſſe quē vulgus appellat: ad quem pe/
cunia magna cōfluxit: ſed illū cui bonū omne in animo
eſt erectū ꝛ excelſum: ꝛ mirabilia calcantē: qui neminem
videt: cum quo ſe cōmutatū velit: qui hominem ea ſola
parte exiſtimat qua homo eſt: qui natura magiſtra vtit:
ad illius leges cōponit: ſic viuit quomō illa pſcripſit: cui
bona illa nulla vis exutit: qui mala in bonū conuertit:
certus iudicij: incōcuſſus: intrepid⁹: quē aliqua vis mo/
uet: nulla perturbat: quē fortuna cū in eū qđ habuit telū
nocentiſſimū vi maxima intorſit: fregit nō vulnerat. Ci/
ce. lib. v. Tuſcu. Nos exiſtimo beatos qui ſint in bonis
nullo adiuncto malo. Apule. lib. de philoſophia. Illum
omnibus beatū videri: cui ꝛ bona ſuppetūt: ꝛ quemad/
modū carere vitijs debeat: callet. Felices dicunt bonor
omniū cōpotes. Alij quoq; res beatę: felicesq; dici poſ/
ſunt: vt vox beata i. plena ac perfecta. Et vocis felicitas
apud Quintil. Interdū ponit beatus p nobili. Hora. li.
car. Meſſias an te genez btī Phillidis flauę. Huic⁹ dimi.
eſt Beatul⁹. Perſi. Tādēq; beatul⁹ alto Cōpoſit⁹ lecto.

Beatitas ꝛ beatitudo. Cice. dura eſſe iudicauit: tamē
ea putauit vſu fieri poſſe mollioꝛa: ꝛ beatitas magis lati
num eſſe ſenſit q̄ beatitudo: tamē beatitas repudiata eſt
Beatitudo recepta in vſum. Cc.

Bebrycių ſiue bebrycū: vicus eſt inter Cremonam ꝛ
Veronā: qui vulgo dicit Labina: clarū duabus cladib⁹
Romanorū Cornelij ꝛ Tatij. In eo Vitellius cū Otho
ne pflixit. Cor. Tacitus. Eo die quo bebriaci certabatur
auē inuſitata facie apud rhegiū lepidi celebri luco conſe
diſſe in colle: vt memorāt: nec deinde cętu hoim aut vo/
lantiū alitū territā: pulſamve: donec Otho ſe ipe inter/

Bebrycia regio: quę vt Sallu. docet maior (ficeret.
Phrygia dicta eſt. A qua Bebrycius bebrycia bebrycū
ꝛ Bebryx bebrycis. penul. indifferēte. Val. Flaccus. li. ij.
Bebrycis ꝛ ſcythici procul inclemētia ſaxi. Luca. li. vj.
Pinguis bebrycio diſceſſit vomere ſulcus. Sil. lib. o. iij.
Poſſeſſus baccho ſęua bebrycis in aula.

Bechion herba eſt: quę latine tuſſilago dicit: q: tuſſim
ſedat. Sic appellata ἀπὸ τῆς βήχας ἀφελεῖν: hoc eſt a
tuſſi ſanāda. Cuius duo genera: de qbus aliūde Perot.

Beelzebub Idolū fuit Accaron: qđ in Re/ (in Lor
gū volumine vocat idolū muſcę. Beelipſe eſt Bel ſiue
baal: zebub muſca. Et interpretat vir muſcarū.

Beelphegor: interpretat vir habēs hiatū: vel deus hiāſ
vel ſimulacrū ignominię. Idolū fuit Moab vocabulo
baal ſiue beel ſup montē Phegor: quē latini Priapū ſe/

Beelſephon: vir habēs arcana: vel dominus (runt.
aquilonis: ſeu vetuſtus deus habens ſpeculā.

Beemoth: ex hebrea voce: latine aial ſcat. Ideo antē
diabol⁹ beemoth. i. aial dr: q̄ de excelſis ad terrena deci/
dit: ꝛ p merito ſuo: vt aial brutū effect⁹ ſit. ipe ē ꝛ leviathā

Beergios: vn⁹ ex neptuni filijs quē Hercules vicit. Cc.

Belbina pe. pro. Inſula egine prima. Fuit ꝛ incōtinē
ti Laconię agro belbina vt inquit. Stra.

Belial apud nos dicit abſq; iugo: vel abſq; domino.

Belgę: ciuitas Gallię a qua regio belgica dicta eſt q̄/
ſi belloꝛū gens: vbi vehicula quędā primū inuēta fuerūt
quę eſſeda dicunt. Virgi. Belgica vel molli melius feret
Eſſeda collo. Inde Belgi populi.

Belua immanis fera: quaſi bellū gerens: a quo Be/
luinus adiectiuū. Vaz bellatus quo veteres vſi ſunt pro
eo quod eſt beluę ſimilis. Cc.

Belus per ſimplex l: nomē proprium regis Aſſyrioꝛū ꝛ
pater Nini qui primus regnauit: ꝛ poſtea dict⁹ eſt Bel.
Unde Beelzebub. Nam eoꝛ lingua ſol bel dicit. Unde
ꝛ Helios. Ergo addita digāma: ꝛ facta deriuatiōe a ſo/
le: regi nomē impoſitū. Hoc etiā noīe dictus eſt flum⁹ Sy
rię: vbi primo compertū fuiſſe vitrū Plinius ſcribit lib. vj.
Joſephus lib. ij. belli iudaici Stadijs ait duobus a Pto
lemaide bellū amnē diſtare iuxta quē ſepulchrū Dēno
nis ſit: ꝛ vitrea i rotūda valle arena: quā venti ex circun
datis iugis cōuehāt: inexhauſta ſeculis vi: ſed añ oia mi/
rabili natura mutādi alia q̄ſ in vitz q̄ attigerit metalla.

Bellus a. um. per duplex ll: diminutiuū eſt a bonus.
Var. Ita cum eis bellū geras: vt bella omnia domū au
feras i. bona omnia. Idem. bellio: pro melio: poſuit. Le
nio nunc ad vltimū teſtamentū: quod dicit phyſicon: in
quo greci belliores q̄ Romani noſtri. Et quoniā bonū
quādoq; pulchrū ſignificat: vt apud Teren. Forma bo/
na fortaſſe: bellū quoq; pro pulchro accipit: a bellus pu
er: bella puella: bellū corpus. Mdarti. Bella es nouim⁹:
ꝛ puella verū eſt. Hinc belli hoies aliquādo boni ꝛ pru/
dentes: aliquādo formoſi atq; elegantes dicūtur. Et bel/
liſſimus: optimus vel pulcherrim⁹. Teren. in Adel. Ego
iā pſpicta mihi: atq; vnūqđq; qđ erit belliſſimū carpā.

Bellulus a um. diminutiuū formatū a diminutiuo: id
eſt pulcherulus: a quo aduerbiū bellule. Plautus. Vaz
nurus bellulę ſe habebat.

Bellatulus bellatula. tulū: vocabulum blandientis
eiuſdem ſignificātię cum bellulus. Plautus. Cum imus
ergo cubitū bella bellatula.

Bella lę. oppidū Cāpanię. Tit. lib. vij. Mędia bellę.

Bellū proprie diſſenſio hoſtilis per quā arma mouē/
tur: ꝛ ſignificat totū tēpus quo ſunt in militia hoies: ꝛ p
liuin certamen ipſum. Pugna etiā citra arma fit nudis
verbis. Virgi. Exemplū de bello ꝛ prelio ponit. Infantē
fugiens media inter prelia belli. Et Liui refert populū
Romanū nullo bello: multis ꝛo prelijs victū eſſe. Alliq̄ſ
tamē bellū capit pro prelio. Sallu. In eo bello trecenti
milites deſyderati. Dictū bellū: vt Praſcia. ſentit: ab eo
quod eſt bonū per antiphraſim diminutiuū: q̄ minime
bonū ſit. Alij non per contrariū a bono deducūt: q̄ bo/
ni gratia bella olim ſuſciperent: nec ad inferēdā: ſed ad
propulſandā iniuriā: pacēq; parandā. Quapropter ho/
ſtes etiā ab equādo dicti ſunt. Alij a duello deriuant ab/
iecta d: ꝛ digāma in b cōuerſa. Feſtus a beluis: quia be/
luaruz pernicioſa ſit diſſenſio. Bellicus a. um. quod ad
bellum pertinet: vt arma bellica.

Bellica cę. dicebatur colūnella illa ante templū bel/
lonę ſup quā iaciebāt haſtā: cū belli indicerēt.

Bellicoſus: feroꝛ. Sallu. in Jugur. Bibyes q̄ getuli
minus bellicoſi erant.

Bello as. oppugno bellū gero: confligo. Pli. Roma
na arma primū Claudio principe in Mauritania bella
uere Ptolemeū regem a C. Cęſare interemptum. Eſt ꝛ
bello: aris. deponens. Virgi. Et pictis bellantur amazo
nes armis. Compoſita ſunt debello ꝛ rebello: primū ſi/
gnificat expugno. Unde Debellatos hoſtes dicimus vi/
ctos. Alterum repugno. Unde Rebelles.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Calepinus auctus

Bellator nō modo qui bellū gerit: sed etiā per quē bellum geritur. Virgi. lib. x. Et inter Bellatores equi cauta tē pora ꝓcit hastā. Bellatrix q bellū gerit seu bellicosa est Idē. Aurea subnectēs exertę singula māmę Bellatrix.

Bellarius a. um. quod bello aptū est: vt arma sagittę t huiusmodi t quasi instrumenta bellica.

Bellaria ꝙ dicunt res bellis aptę: vtpote arma: sagittę t silia: quasi bellica instrumēta. Item bellaria cibi secūdę mensę a bonitate: vt Do. ait. ad irritandaz gulā: quę Tragemata aut pēmata grēci: ea veteres: nostri bellaria dixere: vt inqt Bel. quę mellita esse suerunt. Mac. in Satur. Adhuc dicēte Furio secūdę mensę illata bellaria nouo fermōi principiū dedere. Una quoq; dulcioza est inuenire in comędijs antiquoribus: hoc vocabulo appellata: dictaq; esse ea Liberi bellaria.

Belligero as. bellum gero. Plau. in cap. Belligerant etoli cum Aulidis. Hinc belliger. Unde t Mars belliger dicitur a bello gerendo.

Bellipotēs cū accētu in antepenultia: q bello pollet.

Bellitudo pro pulchritudine posuit Pompeius.

Bellicrepa genus veteris saltatiōis a Romulo institutę in qua cum armis saltabant. Tc.

Bellona pe. pro. bellorū dea Martis soror: quā quis quidā Palladē dicāt: cui ꝓpio sanguine sacerdotes sacrificabāt: ante cuius tēplū colūnula erat q bellica dicebat.

Belone per simplex l. piscis est qui alio noīe dicit acꝰ siue acicula ab. acu. Grēci eū βελόνην παχὺτὸ βάλλω acū noiant. Plinius. Acus siue belone unus pisciū dehiscente ꝓpter multitudinē utero parit: a partu coalescit vulnus quod t in cęcis serpentibus tradunt.

Bellorophontes seu bellorophontis fuit Glauci regis Ephyrę filius. inclyto decore ꝓspicuus t virtutis maxime. Hic cum a Stenobęa uxore prętī de coitū interpellatus esset veritus hospitalis Jouis irā: lasciuā fęminam repulit. Unde exardēs repulsa mulier: innocentē hospitem accusauit: qui hospitij iure motus: illū domi non interficere sustinuit: sed datis codicillis ad Jobatē socerū illū in Lyciā misit. Lectis ergo codicillis: Jobates in vltionē criminis ad Chimerā t Solymos domādos bellorophontē misit: vt sub ptextu memorabilis pugnę interiret. Sed Chimera t Solymis deuictis laudē rettulit maximā. Hic primo Hipponus: post ab interfecto Corinthio bellorū: bellorophōtes dictus est primę declinationis sicut Anchises. Hinc bellorophōteus bellorephōtea bellorophontei. Prop. Bellorophōtei qua fuit hirmor equi. Pindarus in oda Xenophōtis Corinthij: ita scribit pulcherrime πρίνην δὲ χρυσᾶ ἀμπύκα κούρα καὶ λινόν παλλάσ ἤνεγκε ἐξ ὀνείρου δ' ἀυτίκα ἡ νύχτας φωνάσε δ' ἐύδνοισ ἀιολέα βασιλεῦ ἄγχεφίλτερον τό δ' ἵππιον δέχου ἰ. prius q; aureis reticulis contemptū frenū mouerat tulit ex somno.

Bellouaci ppri gallię q belli gloria belgas oēs superarunt: q; Cęsar duce eoz intersecto: in potestatē redegit.

Belon p simplex l. v: bs: t nomē fluuij in Hispania.

Bembina: Nemeę vicꝰ. Unde Nemeęus leo a poetis bembinatis est dictus. Plau. in Mi. Bembinatidis beluę instar: hoc est Nemeęi leonis instar.

Bene: aduerbiū a bonus: vt bene omnia fecit. Aliqñ ponit ꝓ cōmode: vt bene habito. Interdū pro prudēter pulchre: probe: ornate: honeste prospere: pro loco. Nonnunq; pro valde: vt bene nūmatus: id est pecuniosus. Licet habetis oratiōnē bene lōgā. Nam bonus pro magno t multo quādoq; capit. Similiter male pro valde. Cic. in Bru. Credebat scriptores illos male mulctatos.

Beneiudico: cēseo: opino: existio: ad meꝰm referunt rectūq; cōsiliū ostēdūt: t ecōtrario Maleiudico.

Benecogito vel male cogito referunt ad alterū: significantq; beneficiū aut pernicię. Plini. Hoc tuo studio bene de te cogitātē liberaliorē reddes. Li. Carthaginē diu male cogitātē nō pertimere desinā q; excisā cognouero.

Et recognitus

Bene dcte mereor. i. bona in te confero vel bñ tracto.

Beneuertere: est in vtilitatē vertere: sicut male vertere est in perniciem.

Bene volo tibi: amo te. Hinc benīuolus t benīuolentia: quę est inclinatio animi cū dēsyderio benefaciēdi.

Benedico: laudo: bene loquor. Terē in Phor. Benedictis si certasset: audisset bñ. Et cōstruit cū datiuo: sicut Maledico qñ est vna dictio. Hinc benedicꝰ pe. cor. qui benedicit t laudat: a quo aduerbiū benedice. Plautus. Cum illiciebas me ad te blande ac benedicē.

Benefacio: non indicantis: sed gratias agētis est. Te ren. in Eu. benefacis: mērito te amo.

Beneficus: liberalis q bñficiū ꝓstat: t cōparatiuū habz t suplatiuū. Aliqñ etiā suū: vt bñficentior: beneficētissimꝰ t beneficissimꝰ: vt Mar. Cato te Ptolemęo rege optimo t benefectissimo. Hinc benecentia: liberalitas.

Beneficiarius qui beneficiū accepit. Unde t a veteribus beneficiarij dicti sunt illi quos imperator suo beneficio promouisset in militia. Cęsar lib. ij. Pet. vo nō deserit sese armat familiā: cū hac ptoria cohorte certamen barbarisq; equitibus paucis beneficiarijs suis.

Benignus a bonus deducit: t ꝓprię qui bonis t dignis largit. Ex bono t gignendo cōpositā dictio. Unde benignā terrā dicimus fructus abunde reddentē. Plin. de Aegypto. Nulla est benignior: tellus: nullus ager feracior. Teren in Hecy. Benigne ꝓbeat: hoc em est gratꝰ non solū ꝓbere: sed etiaz large. Bona benignitas est in in quantitate rerū aut in facilitate ꝓstātis. Nam plerūq; ingrata dona sunt: in quibus benignitas nō apparet.

Benna benną lingua gallica: genus vehiculi. Un Cō bennones in eadem benna sedentes.

Benenētū Cāpanę vbs: cum eo Colonia deduceret boni omnis gratia vocari cęptū. Ma antea Maleuentū vocabat. Hęc vbs a Diomede cōdita fert: apud quam xxx. milia Samnitū cęsa fuert. Sulpi. t Petilio ꝙsulibꝰ

Beo. as. cōsulo: t beatū gloriosq; facio. Plau. i Tru. Hoc me beat saltē quoniā perduelles vicit: t domū cōpos laudis reuenit. Hinc beatus: beatior: beatissimus.

Berecynthus: nomē montis est: t nomē oppidi ain q Cybele mater deū pīscoū ritu colebat. Unde berecynthia dicta est.

Beronice vel berenice es. pe. pro. regina egypti soror Ptolemęi t Cleopatrę: a q beronice vbs in maiori syrte credit appellata. Fuit t alia beronice Herodis agrippę Judęorum regis filia: de qua Juuena. Deinde Agrippas notissimus t beronices.

Berenices crines: septē sunt stellę ad leōis caudā velut in triangulo collocatę: causam lege apud Herotū.

Beryllus cū y gręca lapis pallidus transparēs: ex q pocula fiebāt gene. masc. t fęmi. Praxiteles in pithegesi beryllo gēmas glauci nitidūq; adamāta. Signif in India silis smaragdo: sed cū pallore: semper beryllo sex angula figura artificū ingenijs poliunt: quoniā hebescunt nisi color repercussu angulorū exciteī. Orpheus in libro. de gēmis: de beryllo nil meminit: sed Iusta. multa in enarratiōe Dionysij libyci: qui ait μὴν ⟨◊⟩ χρυσίο φέρειν χαρίεσ γον ἄλλοι ὑγρῆς ἐκ θαλάσσης γλαυκὴν λίθον. Ipsum t auro ferre gratius aliū humente beryllo cęnum lapidē.

Berytus: cū y pe. pro. vbs est Syrię Antiochię.

Bersabe: vbs in terra Juda quę etiā puteus iuramēti vocata est: q; cū ibi habitaret Abraā cū Abimelech datis septem ouibus in fędus mutuo iurauerunt. Hęc terminus fuit terrę pmissionis possessę a populo iudeoꝝ postq; reuersus est ex egypto: t tendit usq; ad Dan spatio in longū. cl. x. milū: sicut scribit Hiero. ad Dardanū.

Bes is: vncię octo ab asse: ex eo q bis triens sit: q; uis dura compositio. Ser. Duos triētes bessem vocabis. Antiqui Bes dicebant dempto triente. i. octo.

Bessi populi Thracū: de quibus Ouidius li. iiij. trist. Uiuere q; miserū est inter Bessosq; Getasq;.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

B Ante J

Bestia:belua. Ulpia. Bestias accipere debem⁹ magis ex feritate:q̄ ex animalis genere:quę proprie morsu vel vnguibus ſeuiunt: vt pardi:leones:tygrides a vaſtādo. Hinc beſtialis ⁊ hoc beſtiale. Amb. Ipſum videtur beſtialis naturę poteſtati eſſe ſubiectū.

Beſtiarij dicebantur qui cum beſtijs depugnare dānati erant. Hinc a Sene. ludus beſtiarior nſtcupat quo beſtiarij depugnabāt. Tertulia. Iuppiter eſt Romę quē ludis ſuis ſanguine proluūt beſtiariorū.

Beſſyga pe.cor. Emporiū i India vbi ⁊ amnis Beſſygas. Un ⁊ beſſygitę ppli q humana carne veſcunt.

Beta litera greca prima primę:in b:a latinis transfertur. Aliq̄n in v:vt bition vitia. Eſt etiā hoc noie herba q̄ ⁊ beta dicitur ⁊ betatius ⁊ betatium.

Betamones ab Homero Corybantes vocant. Lc.

Beto is.vado quaſi beſſe ito. Var. Mulierē:q̄ pareret ea nō poterat:foras betere miſſit.

Bethania:villa ſecūdo miliario ab Hieruſalē in late

Betel:vbs Samarię quā Jebu (re montis oliueti. ſei condiderunt quę prius vocabatur Luza.

Bethleem:nomē ciuitatis Dauid:quę alio vocabulo dicit Euphrata:nūc viculus eſſe dicit:qui ab Joppe xlvj.milibus diſtat. In hac ciuitate ortus atq̄ cōſumat⁹ eſt Dauid. Ibi etiā dominus noſter ex ſpiritu ſancto genitus natus eſt. Ibi Rachel occubuit:vbi ⁊ ſepulchrū Jeſſe patris Dauid oſtendit. Eſt autē hic locus in tribu Juda.ſexto ab Hieruſalē miliario poſitus ꝓtra meridiē in itinere quo pergit hebron. Qñ aūt Jacob ibi pecora ſua pauit loco bethleē nomē impoſuit:qđ domus paſtis interpretat:ꝓpter eū panē q̄ ibi de cęlo deſcēdit. Hic bethleemitę pe.pro.dicti ſunt q̄ eius incolę ſunt.

Bethſamis pe.cor.nomē vbis Galileę vbi dominus perhibet multa ſigna feciſſe:a qua Bethſamitę populi.

Bethſaida:piſcina in Hieruſalē quę vocabat ꝓbatica. Et a nobis dici poteſt domus pecudū ſiue pecualis: q: oſtias in ea quōdā ſacerdotes lauabāt. Eſt ⁊ nomē ciuitatis Galileę:a q̄ Petr⁹ ⁊ Philipp⁹ ortū habuere.

Bethſura ⁊ bethſurę tm̄ pluraliter pe .pro. Hier. libj. Macha. Et bethſurę qđ erat Judeorū munitū p̄ſidiū caſtra admouebat. Idem in eodē. Iterū rerū ſermones habuit cum his qui erant bethſuris. Et interpretat domus muri vel domus acerba.

Bethphagę penul.produ.ſyrum nomen quod interpretatur domus oris:vel maxilla.

Bethys fluui⁹ Hiſpanię vlterioris:a quo bethyca Hiſpanię regio dicta eſt q̄ ab accolis Tudertana vocatur: incolę Tudertani ⁊ Turduli dicūtur. Ea nunc granata dicit a grano qđ greci coccū vocāt:nā in bethyca fere tota copioſum coccū gignit. Accipit etiā pro hiſpania:q̄ Bethys eā diuidat. Hic fluuius occidit in oceano occidentali dictus bethys ἀπὸ τὸ βαθὺ α εἰσιέναι quod eſt profundū. In quo lanas pūlchro colore tingi oſtēdit. Martia. cum ait: Bethys oliſera crinē redimite corona. Aurea qui nitidis vellera tingis aquis: ſed tamē quotquot grecos viderim ſcribūt p ai diph in prima:vt Stephanus bizantius noſter ⁊ Euſtathius in cōmentarijs Dionyſij:ſed mihi viſus ſum ſequi aliam opinionem.

Bethycus a.um.vt bethycus color ſubniger. Lc.

Bethycus.i.pullat⁹ Martia. Et bethycatus ſimulatq̄ leucopeatus:cuius vocabuli ratio eſt q̄ natiu⁹ color in Hiſpania (vt dixim⁹ ſubnigrior eſt) ītōq̄ min⁹ vilis. Lc.

Betula pe.cor.genus arboris exīmij candoris. Ex q̄ fieri ſolent circuli vaſis vinarijs idonei.

Betulus:Hiſpanię fluuius eſt:cuius aqua ad ferri tēperamenta fertur aptiſſima.

B ante J

Biſores pe.cor.quę habēt duas ianuas.

Biſidus a.um.pe.cor.qđ in duas partes fiſſum eſt.

Biano:nomē viri:qui ⁊ Ochſius dictus eſt:filius Dātus fatidicę ⁊ Thuſci flu. Qui Mantuā a nomine matris dixit. Fuit ⁊ alius Troianus princeps.

Bias antis:nomē philoſophi Prienenſis:q̄ fuit vnus ex ſeptē gręcię ſapientibus. Dic Laertio teſte vir fuit tot⁹ regius ⁊ ciuiū ſuorū princeps:quos diu aduerſis periculis tutatus eſt. Sed tandē capta patria:cū fugientibus cūctis onuſtis ſarcinis pretioſarū rerū ſuarū:⁊ ipſe interrogaretur:cur ex bonis ſuis ſolus nihil ſecū ferret:reſpōdit omnia bona mea mecum porto. Suidas. Βίαντος πρινέως Λίκη οὗτος ἐστῶν ἑπτὰ σοφῶν λέγεται γάρ ἐστας Λίκας δεῦ νότατος γενέναι εἰπεῖν ἐπ' ἀγαθῷ μέντοι τῶν λογωμίσχυι ἐχρῆτο. Biantis prienęſis pgna hic vnus ex ſeptē ſapientibus dicit in iudicijs grauiſſimus ꝓpter bonū verboꝝ potentia vtebat.

Bibo is.bibi.itū potū haurio. Et eā omnia dicūtur bibere:quę hauſtus habēt. Virg. li.xj. Aene. etiā his iunxit:quę nō habēt hauſtū Haſta ſub exertā donec perlata papillā Hęſit: virgineūq̄ alte bibit acta cruorē. Huius cōpoſita ſunt Adbibo: qđ ſignificat iuxta ſeu etiā bibo. Teren. in Heau. Is pater mihi vbi adbibit plus paulo ſua qui narrat facinora. Combibo ſimul bibo. Plau. in Cur. Foribus dat aquā cōbibāt. Unde ⁊ Cōbibones dicuntur. Lice. Peto. In his cōtrouerſijs:quas habeo cū tuis cōbibonibus:epicureis optima opera vti ei⁹ ſoleo. Ebibo:extrabibo:exhaurio. Plau. in Amphi. Factū illud eſt:vt ego illic vini hirneā ebiberim meri. Præbibo: antebibo. Nec venena iam metuā inquit. Hiero. cū antidotū pbibero. Per translationē ebibere ponit pro cōſumere. Idem in eadē. Non ego cum vino ſimul ebibi imperium tuū. Imbibo:inſumo:int⁹cōcipio. Lice. in Ver. An nūq̄ iſte bonā ō ſe ſpem habuiſſet:niſi de nobis opinionem imbibiſſet. Augu. Ut poeta optimus maximus teneris ebibitus annis:nō facile memoria aboleret. Perbibo:multū bibo. Lactā. lib.ij. Infecti ſunt enim pſuaſione:ac penitus eorū mentes ſuccū ſtultitię perbiberunt. Subbibo:parū bibo. Sue. in Ne. Si paulū ſubbibiſſet aliqd ſe ſufferri tinnituruū greco ſermone ꝓmiſit. Et hęc oia habēt pe.cor. Inuenit etiā paſſiuū huius verbi bibo in tertia pſona. Juue. Sed nulla aconita bibunt.

Bibax ⁊ biboſus:qui eſt bibēdi auidus:vel nimi⁹ potator. Laberi⁹. Mō mānoſa:nō annoſa:nō biboſa:nō p

Bibulus a.um.pe.cor qđ facile ſorbet. Virgi. (car. ad Meſſalā. Inuerſo bibulū reſtinguēs lumē oliuo: q: lumē bibit oleū:id eſt ardēdo cōſumit. Unde ⁊ bibulor cognomē dictū eſt:⁊ bibula papyr⁹ quę ſorbet atramentum. Luca. Conficit bibula Memphitis cartha papyro Hinc fit meribibulus:de quo alibi.

Bibaculus nomen fuit poetę:quē Hiero in Chronicis Cremonę natū ſcribit:paulo minorē Ciceronе

Bibērius Tyberij Agnomē per deriſum propter nimiam vini auiditatem. Lc.

Bibiſia ipſa bibitio dicit:⁊ bibaculus per diminutionem is qui frequētius bibit. Lc.

Bibile:quod facile bibi poteſt.

Biblos latine papyrus:iuncus:liber:biblion libell⁹. hinc deducuntur.

Bibliographus:librari⁹. Bibliac⁹ librioſus βίβλιον καὶ γράφω.

Bibliopola pe.pro.qui libros vēdit. Martia. Nō habeo:ſed habet bibliopola Triphon. Cōponit autē ex βίβλιον quod eſt liber:⁊ πωλῶ vendo per ω in prima.

Bibliotheca pe.pro.tā librorū per ſe magnus numer⁹ q̄ locus vbi libri ſunt appellat. Ut libro.xxxiij. digeſtorū ſcribit Ulpi. Auſo. Emptis q̄ libris tibi bibliotheca referta eſt. Illam biblos liber eſt:⁊ theca repoſitorium. Et latinis librariа dicit. Bel Forte in librariа ego ⁊ L. Paul⁹ poeta vir memoria noſtra doctiſſimus:cōſederam⁹. Eſt ⁊ bibliotheca titulus ſiue inſcriptio: qua Diodorus hiſtoriā ſuā noiauit. A grecis inflectit bibliothece es. Plin. apud grecos deſit nugari Diodor⁹ ⁊ bibliotheces hiſto

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

riam ſuã inſcripſit Bibliothecę: vt ingt Tlictru. ad oriẽtez ſpectare debẽt. Tſus em̃ libꝝ matutinũ expoſtulat

Bis aduerbiũ ſignificat id quod grẽci dicũt ⟨lumẽ. Δίς: τ multa habet cõpoſita: vt quę ſequũtur.

Biceps qđ hz duo capita. Bicorp⁹ qđ hz duo corpa.

Bicorniũ dicit quđ habet duo cornua. Cc.

Biclinĩũ loc⁹ vbi duo lecti ſũt: ſiẽ triclinĩũ vbi tres. Cc

Bidẽtes quidã intelligũt oues aut beſtias quę p ętatem duos dẽtes altiores habẽt. Ilã Higynius dicit. Quę bidẽs oſtia, oportet dẽtes habeat octo. Sed ex his duos ęteris altiores p quos appareat ex minore ętate in maiorem tranſcẽdiſſe. Alij hoſtias bimas: id eſt duos annos habẽtes. Qđ in cõmẽtarijs ad ius pontificiũ ptinẽtibus legat bidentes primo dictas d litera ex ſuperfluo interiecta. Sicut in redeo hiatũ duarũ vocaliũ prẽcauẽtes. Ergo bidentes primo dictę ſunt: quaſi biẽnes. Et lõgo vſu loquendi corrupta eſt vox ex biẽnibus τ bidentibus dicta. Et bidens inſtrumẽtũ ruſticũ. Juuena. Siue bidentis amans: τ culti villicus horti.

Bidental locus vbi mons erat apud priſcos: cum aliquod ędificiũ e ęlo fulminabat: ſacerdos aduocabat: qui eo in loco ouẽ imolatã cõburebat: ibiq; eius reliqas ſepeliebat: ab oue bidente ibi immolata. Hora. An triſte bidental⁊ Mouerit inceſt⁹ certe fuerit. Plo. Mar. Bidẽtal dici vult: q⁹ binę pecudes mactentur.

Biduũ ſpaciũ duorũ dieruz. A quo biduanus a.um. Vt biduanę inducię. Biduo cõtinẽti ſignificat duobus diebus continentibus. Sueto. in Cali. Per hunc pontẽ vltro citro cõmeauit biduo continenti.

Biennis is. qui eſt duorũ annor: ſic triẽnis qui triũ.

Biſera arbor: quę bis fert fructus. Cc.

Biſrons qui duas frõtes habet dicit. Vnde Janũ dicimus biſrontẽ: q⁹ pęterita ſciuerit τ futura pręuiderit. Vel quia ſuperũ τ inferũ ianitor eſt. Cc.

Bienniũ ſpatiũ duorũ annorũ.

Biſariã: triſariã: aduerbia ſunt quibus ſignificat: qđ binis vel tribus modis: vel qđ in duas vl tres partes fari poteſt. Sic multiſariã: omniſariã: pluriſariã ſignificãt multorũ generũ: omnis generis: ſiue in multas: in oẽs: τ in plures partes. Siue qđ multis: omnibus τ pluribꝰ modis fari põt. Dicim⁹ etiã biſarie: triſarie: multiſarie τc. τ biſarius a.um. Suet. Gladiatoria munera pluriſaria ac multiplicia exhibuit. Apu. Oiſario ſermõe depinxit.

Biſurcat⁹ q τ biſurcus: geminas furcas habẽs. C.

Biſur plus q̃ ſur: ſiue q bis in furto eſt deprẽſus. Cc.

Biganus pe. cor. qui duas vxores duxit. A quo bigamia. γάμος enim nuptię dicuntur.

Bigẽmis vitis quę habet duas gemmas. Col. lib. vj. Pro materijs longioribus pollices quaternũ aut quinũ gẽmarũ relinquũtur: p⁹ cuſtodibus autẽ bigẽmes reſeces efficiunt in ea.

Bigę per ſyncopã dictę ſunt quaſi bijngę. Curr⁹ duobus equis vecti: q⁹ duorũ equorũ iugo agant. Equi vo bijugi bijugesve dicunt. Sic q̃drigę a q̃ttuor: q⁹ a quatuor equor iugo: τ equi quadrijugi. Aug. lib. xviij. de ciui. dei. Junctos duos equos bigas vocamus. Apud veteres tñ bigã τ trigã τ quadrigã inuenimus. Sue. in Tibe. Tix vni⁹ bigę adiectiõe honorari paſſus eſt. Papi. in The. Roriſerũ gelida tenuauerat aera biga. Pli. In ſũmo mauſoleo eſt quadriga marmorea quã fecit Pythis Bigas primũ fixerũt phrygij. Quadrigas Erichthoni⁹.

Bigati nũmi: bigas impreſſas habẽtes. Cc.

Bigenera: animalia ex diuerſo genere nata. Vt Leopardus ex leone τ panthera.

Bigug: geminę q⁹ duę vno partu natę ſint. C.

Bihęres dicit qui duas hęreditates cõſecutus eſt.

Bijugi equi dicunt cũ bini ad vnũ iugũ nexi ſunt.

Bijugerum duorum iugerum. Cc.

Bilanx cis. quod duas habet lances.

Bilibris duarũ librarũ.

Bilitos veteres dixere beſtijs ſiſes: q̃ſi belutos. Cc.

Bilinguis: qui duas habet linguas: hoc eſt q mo vnã modo aliud loquit. Vel qui aliud dicit τ aliud retinet. Et quãdoq; accipit⁹ pro fallaci. Hoc vitiũ ad mentẽ referendo: τ qui diffuſe varia loquitur.

Bimeſtris duos menſes habẽs: aut duos annos, a luna cõputatos. Hora. lib. car. Et porco bimeſtri. Cum ſamulis operę ſolutis. Sic trimeſtris: quadrimeſtris gnq; meſtris. Pli. Caſtrari agnos niſi gnq; meſtres p maturũ

Bimus: trimus: quadrim⁹: quimus. Vñ (exiſtimãt. bimat⁹: trimat⁹: quadrimat⁹: quimat⁹: pro ſpacio duorũ triũ: quattuor aut quinq; annor. Pli. Vita ſęminis quindecim annis longiſſima: maribus viginti: robur in quimatu. Sueto. in Aug. Quadrimus patrẽ amiſit.

Bimulus penul. corr. quia in bimatu eſt: hoc eſt q duos annos ętatis habet.

Bimater agnomẽ Bacchi: qđ duas matres habuerit Semelem: τ Jouem: matris fungentę officio. Cc.

Bimaritus: qui duas vxores habuit. Cc.

Bimembris duarũ partiũ: quaſi membrorũ. Cc.

Bina q̃uis Seruius doceat de ijs tñ dici q̃ ſunt pluralis numeri: duo quę ſunt ſingularis. Vt dicam⁹ binas literas: duas epiſtolas. Jnuenit tñ bina iungi cum ijs q̃ gulariter declinant. Cicero Mario. Reliquę ſunt venationes binę per dies quinq; magnificę. Idẽ. Binos tabellarios inquit. Plin. lib. xij. Ergo in vtraq; gente bina laudaui genera: terrenũ τ factitiũ. Eſt autẽ binus bina binũ: idẽ quod duo. Siſen. Ad binũ milliũ numerũ: ſaccijs vtrinq; factis. Vnde fit Cõbino. as. pe. pro.

Binari⁹ numer⁹ aliarũ rer denotãs q̃ nõ noiant. Cc.

Binomius dicitur qui geminũ habet nomẽ. Vt Julius Cęſar. Numa Pompilius.

Binominis cui geminũ eſt nomen. Cc.

Biothanatos grẽca dictio: ex βία violentia θάνατος mors: id eſt violenter mortu⁹. Vt eſt qui ferro: vel alia vi interficit: τ nõ ſua: id eſt naturali morte morit: quę naturaliter cõtingit. Et mors ipſa biothanata dicit: quę per vim infert. De qua intellexit Virgi. cum dixit. Ilã quia nec fato meritã: nec morte pibat. Sed miſera ante diẽ. Ambro. de diuo Pothafio. Miſer vel tu viuere ſtude: τ noli biothanatos fieri: ſicut τ frater Geruaſius. Hinc biothanati viri: τ biothanatę ſemine: qui violẽta morte pereũt. Et biothanata mors. Scribit Lampridius pdictũ fuiſſe Heliogabalo ipm biothanatũ futurũ: h̃ eſt q⁹ violẽta morte erat moritur⁹. Idẽ. Si luna ingt applicuerit ſe Saturno deficiẽs lumie: faciet mꝛes biothanatas interire. Ser. ait. Biothanatoꝝ aĩas nõ recipi in originẽ ſuã.

Biocreſta: id eſt vitę vtilia.

Bipaliũ: inſtrumẽtũ ad fodiẽdũ. Var. Si loc⁹ hume/ctus ſit ibi cacumina pp̃ter ſerunda: τ arũdinetũ. Id prius bipalio vorito: ibi oculos arũdinis pedes ternos alium ac alio ſeri aptã eſſe: vtriq; eandẽ fere culturã.

Bipara penul. cor. quę bis peperit.

Biparẽs pe. cor: quod ex vtraq; parte aperit.

Biptio: in duas partes diuido. A q̃ biptitũ τ aduer/

Bipes: qđ habet duos pedes. A quo (biũ bipertito. bipedalis: τ bipedanus a.um. Colu. Frumenta autẽ ſat erit: ſi eque bona ſuberit bipedana humus. Bipedane⁹ a.um. Colu lib. v. Cenſuiſſem fieri ſcrobes adiecto dodrante ſuper altitudinem bipedaneam.

Bipennis a pẽna deriuat. Ideo ſemi. Virgi. Vo loco adiectiui vſus eſt lib. xj. Ferro ſonat alta bipẽni Fraxin⁹ proprie ſignificat quod eſt duarũ pẽnarũ. Plini. lib. xj. Nullis eorũ pennę reuiuiſcũt auulſę: nullũ cui acule⁹ in aluo pipẽnę eſt: quibuſdã pennarũ tutelę cruſta ſuperuenit. Vt ſcarabeis quorũ tenuior: fragiliorq; penna: his negatus aculeus. Per trãſlationẽ ſignificat qđ vtrãq; partẽ acutã habet. Vñ τ p ſecuri ſępenũero ponit.

Biremes: naues quę habent duorũ remorũ ordines: quas conſtat Erythręos primos feciſſe Triremes Timo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

B ante J et L

cles: Corinthius. Quadriremes Carthaginenſes: Onerariam Hippius tyrius inuenit.

Bis id ſignificat quod græci dicunt. Δίς. Lc.

Birotũ genus vehiculi duas rotas habentis.

Biſſelliũ ſiue biſſellũ quos tũ capiẽs in ſella. L.

Biſextus: quaſi bis ſextus: quia duobus diebus cõtinue biſextus dicim⁹. Kalẽdas Martias: duos videlicet dies p̃o vno cõputãtes. Unde qui eſt natus biſexto Kalẽdas nihil refert: vt inquit Celſus: vtrũ p̃riore an poſteriore die natus ſit: cum illud biduũ p vno tũ die habeatur. Eſt autẽ biſextus per quattuor annos vnus dies adiectus. Creſcit em̃ p ſingulos annos q̃rta pars aſſis. Et vbi quarto anno aſſem cõpleuerit: biſextũ vnũ facit. Mã Cæſar⁹ Cęſar ne q̃drãs deeſſet: ſtatuit: vt q̃rto q̃q; anno ſacerdotes die vnũ interclarẽt: idq; biſextũ vocauerũt.

Biſſus. vide imbiſſus pariẽ. Et biſſinus et biſſinas veſtes

Biſulcus q vngulas nõ ſolidas habet: ſed ſciſſas. Itẽ quicquid in duas acies ſciſſum eſt: biſulcũ dicit. Pli. lib. x. Solidipedes et biſulci ſues: omni cibatu et radicibus alunt: et biſulcus por⁹ cũ in ceruice ſetas diuidit.

Biuiũ qđ duas vias habet. Sicut triuiũ: quadriuiũ.

Biuitas. pe. p̃o. Vidua q̃ duas vittas habuit: alterã cõiugalẽ: celebẽ alterã Var. Ad biuitatẽ venio.

Bilbilis oppidũ Hiſpaniæ: a quo Martia. poeta originem duxit. Sic dictũ a Bilbili ꝓpinquo fluuio.

Biblo is: factum eſt a ſimilitudine ſoni qui fit in vaſe. Nenius. Biblit amphora.

Biblia vxor Builli Romani: qui primus Romę nauali certamine triũphauit. Cãtę pudicitię fuit: vt illo q̃q; ſeculo ꝓ exẽplo fuerit: q̃ ipudicitia mõſtr⁹ erat: nõ vitiũ.

Bilis atra melancolia dicit. Et eſt humor q in ſolliculo fellis eſt: et p̃o ſui conditione hominẽ tranſmutat. Et hęc inſaniã facit. Plau. in Amph. Delirat vxor: atra bili percita eſt. Hęc ſanat albo veratro: qđ dicit Helleborus. Eſt etiã bilis citrina: vitellina: rubẽs: et praſina. Eſt et bilis: quã græci colerã dicũt. Nenius. Bilẽ mihi nup excitauit. Quoniã autẽ animus quãdoq; corpor⁹ inclinationẽ ſequit: ad mores: iracundiãq; et indignationẽ tranſfertur. Pli. lib. xj. Hinc et in mores crimẽ bilis noſe adeo magnũ ẽ in hac parte vir⁹ cũ ſe fundit in animũ et hoiez.

Adde q Aphri bilim vocant ſemen humanum humi proiectum. Lc.

Biliоſus: qui bile laborat. Cor. Aut liuidũ aut bilioſum. Idem. Sputũ etiã bilioſum aut purulentũ.

Bilutes veteres dixerũt beſtijs ſimiles: q̃ſi belutos.

Biſaltę populi Scytici: de quibus Virgi. lib. iij. Georgi. Biſaltę quo more ſolent aceręq; Belonus. Cũ fugit in Rhodopen aut in deſerta Getarũ.

Bion boryſtenites philoſophus fuit: et ſophiſta callidus: qui philoſophiã vario oratiõis flore veſtiuit. Fuere et alij Biones noue: vt teſtat Laertius. Fertur hic diriſſe ad eũ qui fundos ſuos ingluuie vorauerat. Terra Amphiaraum abſorbuit: ſed terram tu.

Biſon tis. animal deſorme p̃olixitate iubarũ et reliq; corpore: ſed ferũ: cerui figura: media frõte int aures vnũ cornu habẽs. Mart. ille ceſſit atrox bubalus atq; biſon.

Biſtonis pen. cor. ciuitas et ſtagnũ in Thracia Abderę vbi propinquũ. A quo Thracia Biſtonia dicta eſt. Unde biſtonius a. um. et biſtonicus. a. um. quod Thracẽ ſignificat: ſicut ab Jonia Jonius et Jonicus. Ouidi. Feſſaq; biſtonia mẽbra lauabis aqua. Similiter Biſtõ. Unde Thraces teſte Solino biſtones dicũtur. Idẽ. Tuta tũ bello Biſtonis ora fuit. Sunt qui velint et ſtagnũ et p̃ouinciam a Biſtone rege nomen accepiſſet.

Bithyas cum y græca: gentẽ in Thracia eſſe cõmemorant: quorum author: Bithys fuit Martis et Setę ſororis Rheſi filius. Bitias ꝓ o ſine h et i latino fuit vnus ex Carthaginenſium principibus.

Bithia Pharaonis filia: quę Moſen adoptauit.

Bithynia regio minoris Aſię: aduerſa Thracię et p̃oxima Troadi. Quę vt Solinus ſcribit et Ser. Primum Bebrycia: poſtea Migdonia: deinde a Bithyno Bithynia dicta fuit. Hęc etiã author Euſebio: põtus eſt dicta. In Bithynia Libyſſa eſt: vbi Annibal ſepultus eſt. Sunt qui ſcribãt Thynos populos tranſiſſe ex Europa: a quibus Bithyni dicunt et Bithynia. Claud. Thyni Thraces arant: quę nũc Bithynia ferẽt. Hinc Bithynus a. um. pe. p̃o. et bithynic⁹ a. ũ. Iuue. Quãq; et Cappadoces ſaciãt: equiteſq; Bithyni. Mar. Jam te rem ſactam bithynice credis habere. Ex Bithynia fuerũt viri in diſciplinis memorabiles zenocrates philoſophus: et Dionyſius dialecticus: et Hipparcus et Theodoſius: et filij eius mathematici: et Cleophanes orator ex Mirlea: et Aſclepiades medicus Pruſienſis: et Dion.

Bithyniũ ciuitas in Bithynia: A quo Bithyniatę et bithynienſes populi dicti ſunt.

Bitumen pe. p̃o. genus cretę. Qđ ſi quando accendit extingui non poteſt: et de natura ſulphuris eſt. Dicit fieri ex fulmine. Unde iuxta Babyloniã: quia freq̃ntia: cadunt fulmina: hac re lacus abundat adeo: vt inde fabri caſſe muros Semyramis dicat. Hoc et Aſphalt⁹ dicit.

Bitumino as. bitumine linio. Ambro. lib. Hexa. Fac tibi arcã ex lignis quadratis: nidos facies in arca: et bituminabis eam intus et foris bitumine.

B ante L

Blachnon filicis genus. Lc.

Blatta ymis q alucaria lędit: a βλάπτω noceo. Col. lib. x. appellat lucifugas blattas. Martia. tamẽ poſuit p verme: libros et veſtes rodẽte. Et in hendecaſyllabo Cõſtrictas niſi das mihi libellos Admittã tineas: truceſq; blattas. Hora. in Ser. Unde Octoginta annos nat⁹: cui ſtragula veſtis. Blattarũ ac tineaꝝ epulę putreſcat in arca. Blatta etiã ponit p̃o purpura. Sidonius in panegyrico. Pontus caſtoria: blattam tyrus: era Corinthus. Blattã recẽtiores ſcriptores vermiculũ bombycẽ intellexerunt: cuius textu veſtes ſericę cõficerent. Unde blattea veſtis: et platteũ paludamentũ apud Lampridiũ Capitolinũ p̃o ſerica et p̃tioſa. Vel vt Paul. Egi. p̃o purpura: quoniã Indicũ cõchilium vulgo blatta dicit. Sic Haſſiodorus in epiſto. p̃o purpurea cepit. Chamęleon ũquiẽs modo praſina: modo cyanea: modo blattea varietate ſe cõmutat. Eutropius ſcribit. Neronẽ ſolitũ piſcari rete blatteis funibus annexo. Cũ ab Oroſio dicat purpureis. A quo color blatta frumentũ: qđ rubidum ſit ſementi accõmodatius in purpurã declinãs.

Blattaria herba eſt: quã et Verbaſcon vocant. Folijs minus cãdidis: cauliculis pluribus: flore luteo. Hęc abiecta blattas in ſe contrahit.

Blatteus a. um. accipit p̃o purpureo. Haſſio. in epiſto. de Cameleõte. Colores ſuos multifaria qualitate cõmutat: modo veneta: modo blattea: modo praſina: mõ cyanea. Eutropius. Nero inuſitata luxuria fuit: vt q exẽplo Caligulę frigidis et calidis lauaret vnguentis. Hamis aureis: argẽteiſq; piſcaret: quę blatteis funibus extrahebant. Quos Sue. et Oroſius interptat purpureos Ille. Piſcatus ingt eſt rete aurato: purpura: coccoq; funibus nexis. Oroſius. Luxurię ingt tã effrenatę fuit Nero: vt retibus aureis piſcaret: q̃ purpureis funib⁹ extra/

Blax ſtolidus: mollis: delicatus: laſciuus q (hebant. neſcit res diſcernere: et qui ſe inaniter iactat.

Blapſigonia pe. cor. quaſi detrimẽtũ ἀπὸ τοῦ βλάπτω noceo γόνος ſętus cum apes morbo: ignauia: aut infęcũditate naturali ſętũ non peragunt.

Blatio is. et blatero as veteres dicebãt p̃ incondite et inaniter loqui: vt ſunt qui extra p̃poſitũ loquunt: vel verba imoderata emittũt. Gel. lib. j. Fauorinũ ego audiui dicere verſus iſtos. Euripidis: nõ de his tm̃ factos accipi debere qui impia atq; illicita dicerẽt: ſed vel maxime de hoibus quoq; poſſe dici ſtulta et imodica blate

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rantibus. Quoꝝ lingua tam prodiga infreniſcꝫ ſit: vt fluat ſemp: & eſtuet colluuione verboꝝ teterrima. Et paulo poſt. Neqꝫ minus inſigniter veteres quoꝫ noſtri hoc genus hoſes in verba pectos: locutuleios: & blateroneſ & linguaces dixerũt. ¶Plau. in Amp. Qui malũ intellige re quiſcꝫ potis eſt: ita nugas blatis. Idẽ. Vbi tu es: q̃ blaterauiſti tam vicinis omnibus me meq̃ filiq̃ datuꝝ dotẽ. Sunt autẽ factitia verba a Cameloꝝ voce tracta: q cũ vocẽ edũt: blaterare dicunt. Quidã tamẽ a græco deducunt: apud quos βλαξ dicit: qui ſe inaniter iactat: & blatia iactatio. Quapropter c litterã addẽtes blacteronem & blacterareq̃ exiſtimãt ſcribendũ. Qui. de philo. produ. Blacterat hinc aries: & pia balat ouis. Hora. in Ser. ſi/ne c. & prima corne. Audit cum magno blateras clamore

Blęſus qui in ſermone tardus eſt: a blatero (frꝫ. fit. Vel qui in prõnũciatiõe aliquã excludit litterã. Sũt enim multi qui non poſſunt proferre quaſdam literas. Quidã pro paralytico accipiũt. Vnde Iuue. pro titubãte poſuit. Et blęſis atqꝫ mero titubãtibus.

Blandiri eſt blãditias dicere: adulari: aſſentari. Et pertinet ad omnes ſenſus: & nõnunq̃ ad animũ. Quintilia. Blandiar pauliſper calamitatibus meis. Huius cõpoſitum eſt Eblandior. Col. lib. ix. Sed ne hęc tamẽ aliena eſt agricolę captantis vndiqꝫ voluptates acquirere quibus ſollicitudines ruris eblandiant.

Blandicia ę. & blandicię arũ. adulatio: popularitas. ¶Plau. in Bac. Cliſcus merus veſtra eſt blanditia. Blandicus pe. co. qui blandit: a quo blandiculus: & blandicellus diminutiuũ. Vnde blandicella verba legimus.

Blãdidic⁹: q blãde loquit. ¶Plau. Nũc mihi blãdidic⁹ es: heri i tergo meo tris facile coꝝos cõtriuiſti bubulos.

Blandifico: blandũ facio. Blandiloquus qui blande loquitur. Blandiloquẽtia & blandiloquiũ. Lc.

Blandufia Rabinienſis agri regio: in qua fuit ager Horatij poetę. Lc.

Blaſphemo as. pe. p. græcũ eſt: & ꝑcat execro: maledico: & ꝓbis calũniã infero: ac dignitati honoriq̃ alteri⁹ derogo. Blaſphemia maledicẽtia. et græcũ ẽ βλάσφημος.

Bleni populi Aphricani ſine capitib⁹ habẽtes in pectore vultũ: vt li. j. autho: eſt Pomponius.

Blittus duplicato tt ſcribit. Suidas βλίττος εἶδος βοτάνης. i blitton ſpecies herbę. Herba ſatiua: beta iners ac ſine ſapore. Vnde blitteus a. um. qõ eſt inutile ac nulli⁹ pretij. ¶Plau. Blittea meretrix. A græco dicit qõ eſt blax ſtupidus. Dicit & blittus pro herba. ¶Palla. lib. liij. Blittus ſeritur ſolo qualecũq̃: ſed culto.

B ante O

Boa & boua vtroqꝫ modo dicit: ſerpẽtis gen⁹. Vel q primo bubuli lactis ſucco alat: vel q inſtar bouis turgeat: ſeu a voce bouis. Vaſtat autẽ oẽs regiones: in quibus habitat. In cuius vtero tẽpore Claudij impatoris ingeter infans inuẽt⁹ eſt: cũ eſſet occiſa. Eſt etiã boua morbi genus: cũ corpora papulaꝝ multitudine rubẽt: ad ſimilitudinem eoꝝ q boa ſerpẽte icti turgeſcũt. Vel a fimo bubulo: cui⁹ litu maxime tollit. ¶Pli. Ebuli ſolia cõtrita & veteri vino impoſita: boã ſanãt i. rubẽtes papulas.

Boalia: q & bupetię dicunt: ludi boũ gratia inſtituti.

Boo as. mugio: clamo: a βοάω. Vel a boum mugitibus. ¶Plau. in Amph. Tela frangunt: boat cęlum: fremitu virum. Hinc Reboo as.

Boaria lappa: herba nota. Cuius radix e vino potata: articulis mirifice prodeſt. Lc.

Boariũ foꝝ Romę dicebat q ibi boues venderent.

Bocas gen⁹ piſcis: q veluti mugitũ quẽdã emittit.

Bębeis. idis. ſiue bębis lacus in Theſſalia. Luc. li. vij. Ire per oſſeam rapidis Bębeida. Val. Flac. ¶Perderet & pingui miſeros in Bębide crines.

Boemia regio Myſię Europę vltra Danubiũ ſita. Cui⁹ metropolis eſt ¶Praga: inſignis ciuitas. Dicta Boemia a Boemo principe. Opulentiſſima eſt: arboribus fęcunda: fluminibus irrigua. Hanc nõnulli Germanię partem eſſe dixerunt.

Bęotia: nõ boetia: vt Hermola⁹ vna cum ¶Politiano ſentit: q ſe vidiſſe Antonini itineris vetuſtũ codicẽ aſſerit in q̃ ita ſcriptuꝫ erat. Bęotię Aulis in q̃ græci aduerſus Troianos cõſpirauerũt. Sed & ratio exigit græca apud quos βοιωτία nec aliter. Eſt autẽ regio Europę a boue: quẽ Cadmus Agenoris filius Thebarũ cõdito: imolauit anteq̃ vrbẽ cõderet. Ouidi. Mętyca fac cõdas Bęotiaq̃ ilia vocato. Diodo. tñ eã dicit appellatã a boeto: quẽ Neptun⁹ genuit ex Arne filia Aeoli. In ea Thebę ciuitas: quã Amphion muris ornauit. Et mõs Lytheró.

Boetus: vt inquit Stra. Hiſpanię fluuius ex eiſdẽ naſcens locis. ex quibus Anas & Tagus.

Bogud oppidũ in Aphrice & regis nomẽ in gñe ma.

Bodellium gen⁹ gũmi odoratũ: quod arbor in Bactriana regione producit.

Boię genus vinculoꝝ tam ligneoꝝ q̃ ferreoꝝ. ſeu coꝝquis dãnatoꝝ: q quaſi iugũ in boue ſit.

Bola gẽma q̃ nimbo inuenit glebę ſimilitudine. Lc.

Bolis idis. dici põt iaculũ πρὸ τοῦ βάλλω. Ad cuius ſimilitudinẽ faces quędã ignęę bolides vocant. ¶Pli. lib. vj. Duo genera earũ lãpades vocãt: plane faces: alterũ bolidas: quale Mutinẽſibus malũ viſum eſt: diſtant q faces veſtigia longa faciũt priore ardẽte parte. Bolis ꝓ perpetua ardens longiorẽ trahit limitẽ.

Bolus cuiuſcꝫ rei fructum. Vnde bolum terrę: glebã dicimus. bolũ argenti: maſſam argenteam. Bolos ꝓ a græcis iactus, eſſe dicitur.

Boij populi fuerũt Gallię ciſalpinę: int¦ Padũ & Tre (biã ſiti.

Boletus genus fungi.

Bombus: ſonus tubarũ rauc⁹: nec valde acutus. Tractus ab ipſo ſonitu: ſicut mugitus boũ. ¶Perſius. Tota Idimalonei⁹ implerunt cornua bombis. Sic bõbeo apud græcos ꝑcat ſono. Et bõbus ſon⁹ quẽ faciũt apes.

Bombitatio ſonus apum.

Bombyx per y: vermis qui primo eruca eſt. Et apõ Indiã: Aethiopiã: & Seres in aranearũ morem tenuiſſima fila ducit ad veſtẽ faciendã. ¶Primũ Bombyliũs: deinde Nęcydalus: demũ bombyx appellatus. De B Ariſto. & ¶Pli. fere idem tradũt in ſex mẽſibus bombyces telas araneorũ modo detexũt: ad veſtẽ: luxuꝫq̃ ſęminarũ: q̃ bombycina appellãt. Prima eas in filũ retorquere: rurſuſq̃ texere inuenit mulier ¶Paphile ¶Platis filia. Amb. de bombyce lib. Hex. Bombyx vermis indicus: ex cui⁹ textura bombycinũ conficitur. Fertur hic coꝝiger vermis cõuerti. Vide ſupra Bambilius. Rurſus bombyx frutex bombacij eſt.

Bõbilis ỹmis eſt ex genere inſectoꝝ pri⁹ eruca dict⁹.

Bombycin⁹ & bombycinũ pe. co. p veſte ex ſerico cõfecta: ſeu ꝑ pãniculo rubedine infecto: & mulierũ genas tingẽte. Iuuena. Delitias & pannicul⁹ bombicinus vrit. Mar. fęmineũ lucet ſic p bombycina: q etiã bombyx dicitur. Prop. Nec ſi q̃ arabio lucet bombyce puella.

Bomolachus pe. co. dictus eſt apud græcos qui facilis: atqꝫ idẽ humilis omnia lucri gratia ꝑfert: iocãdo: caullãdoqꝫ. Et apud nos ſcurra appellat. Qui vt ſumptuoſioribus cęnis interſit: a nullo ſcurrilitatis genere cõtinet. Sed ꝓprie puer: q altari inſidiat: vt furet candelas βωμὸς καὶ λοχάω ἔνθεν βωμολόχος. ara & inſidio deli/

Bonaſus fera eſt. Quę vt ſcribit Ariſto. in mõ (teſco. te ¶Meſapo: qui Pęonię ac ¶Medię limes eſt inuenit: & a ¶Pęonibus monapon vocat. At Solinus circa Lydiam ¶Phrygiamqꝫ haberi hoc animal tradit.

Bonũ dicit qõ opponit malo. Et bonũ eſt quicquid eſt. Vnde vidit de⁹ cũcta quę fecerat: & erãt valde bona. Quãobrẽ apud logicos bonũ cũ ente cõuerti dicit. Qõ eñ eſt: id quoꝫ bonũ eſſe neceſſe eſt. Bonũ etiã dicit qõ honeſta pariter & vtilia cõplectit. Vt bonũ animi: bonũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

corporis:bonū fortunę. Unde bona dicunt reę subiecta q̄ sunt vtilia. Pau. Iureco. Bona vocari affirmat: q̄ deducto ęre alieno supsunt. De his Ulpia. sic scribit. Bonorū possessionē ita recte definiemus. Jus psequēdi retinendiq; patrimonij siue rei: quę cuiusq; cū moritur fuit. Bona autē vt plerūq; solem⁹ dicere: ita accipiēda sunt vniuersitatis cuiusq; successionē: qua succedit i ius mortui. Suscipiturq; eius rei cōmodū ꝛ incōmodū. Nā siue soluēdo sunt bona: siue nō: siue damnū habēt siue lucrū. Siue in corporibus sunt: siue in actionibus: in hoc loco proprie bona appellabunt. Et bonū dicit q̄ exequitur officiū suū. Hinc si virū bonū dicimus: intelligimus probum. Si bonū militē: fortē. Si bonū imperatorē: prudētem. Si bonū grāmaticū: literatū. Si bonū oratorē: facūdum. Si bonū iudicē: iustū. Sic ecōtrario malū genera le nomē: ꝛ turpia simul ac detrimētosa cōplectēs. Unde malū virū dicim⁹: flagitiosum. Malū militē imbellem: ꝛ sic de reliquis. Aliquādo bonū sumit pro bonitate. Nā cum dicimus de equo ꝛ bono: non de sūmo iure: sed de bona equitate loquimur. Aliquādo pro magno. Sallu. Bona pars militū inde discesserat. Aliquādo p nō vili q: vt Bona. ait: Boni nō sunt viles. Unde ꝛ suplatiuus gradus optimates facit. Nā bonus melior optimus. Te ren. in Phor. Illā ciuē esse Atticā bonā bonis prognatā Aliquādo p vtili. Ut bonū est pecunię parcere. Item p otio ꝛ quiete: sicut malū p labore. Gene. Delicat⁹ hō: ꝛ bono semp assuetus. Itē pro miti ꝛ sauēte. Sta. Tu corda parūper huc aduerte libens: atq; has bonus accipe voces. Itē p pulchro. Terē. Et forma fortasse bona. Augu. lib. xx. de ciui. dei. Cōsuetudo scripturę est etiā speciosos corpore bonos vocare. Unde in Genesi. Uidētes filij dei filias hominū: q: bonę sunt: sumpserūt sibi vxores Item p apto ꝛ idoneo. Uirgi. Et bona bello Cor⁹. Itē pro docto. Hora. Quāq; bon⁹ dormitat Homer⁹. Pręterea bon⁹ dr humān⁹: beniuol⁹: trāquill⁹: liberal⁹: simplex: apt⁹: comis: facilis: suauis: tractabil⁹: idulgēs: ꝛ hmōi.

Bona dea quā veteres Faunā siue Fatuā siue Sentā dixere. Hāc Var. scripsit tantę pudicitię fuisse: vt nemo illā dum vixit pręter vir: mas viderit: nec nomē eius audierit. Propter quod illi in operto mulieres sacrificabāt: ꝛ bonam deam appellabant.

Bonū serū salutantes dicere possumus. Si quis autē bonū sero dicat: vt vulgus ignarū solet execratio nō salutatio est: id est tarde eueniat bonū. Lc.

Boni consulat: hoc est bene statuat: in bonam partē: (vt aiunt) accipiat.

Bona caduca: facultas q̄ hęredē nō habet: vel q̄ non habet firmitatē. Et bona caduca dicunt res dānatoꝝ.

Bonariā maris trāquillitatē vulgus mali omīs vitādi gra noīat: cum fluctus omnes quiescūt. Lc.

Bona hęreditaria ex patrimonio prouenientia.

Bona natio dr bon⁹ puēr⁹: pśertim in pecorib⁹. Lc.

Bona venia dicim⁹: qđ est sine ira: sine discordia. Terē in Phor. Adolescēs pmū abs te bona venia peto.

Bonę fidei possessor esse videt: qui rem possidet non suā: quā tamē suā esse putat: ꝛ eū qui vendidit ius vēdēdi habuisse: puta procurator aut tutor fuisse. Cōtra q̄ malę fidei possessorē esse dicimus: qui nec rem suā possidet: ꝛ eam scit suam non esse.

Bonitas capit p virtute: siue honestate atq; iustitia. Lice: lib. offi. Cū em̄ fidē aliquī: bonitatēq; laudāt. Huic cōtraria est a malo malitia. Sene. In hoc sūma bonitas in illo extrema malitia. Frequētius tamē bonitas p benignitate ꝛ quadā ingenij simplicitate ponit. Pli. Bonitas ac simplicitas vxoris. Malitia econtrario p versutia. Unū malitiosum: callidū: ac versutū dicimus. Lice. Uirtutis cōtraria est vitiositas. Sic em̄ malo q̄ malitiā appellare quā greci κακίαν appellāt. Nā malitia certi cuiusdā vitij nomē est: vitiositas omniū. Est ꝛ alia bonitas nō ex industria: sed ex natura puēries. Lice. Quę ꝛ bonitate naturę multi assequunt. i. excellentia ꝛ dote naturę. Huic similiter cōtraria malitia est. Pli. Quod modo cęli: modo terrę malitia facit.

Bootes otis. vel bootes otę. vel bootus oti. a boue deductū nomē: latine bubulcus cęleste sydus: quod arcto phylax vocat: ꝛ more bubulci plaustrū seq videt. Oui. Arctophylax formā terga sequētis habet. Juuena. Frigida circūagūt pigri sarraca bootę. Habet quattuor stellas in dextra manu: quę non occidunt.

Boo as. ꝛ boo bois: vtroq; mō dr: a boū mugitu dici vident. Uar. Exeūt citi: strepūt: boūt. Hinc roboo as.

Boreas vētus aquilo: q ab Hyperboreis mōtibus flat. Uñ ꝛ frigid⁹. De b in dictiōe Aglo. Dict⁹ boreas ἀπὸ τοῦ βοᾶν καὶ ξέω: quoniā vt violēti flatus est: ita etiā sonori.

Boreus vnus ex piscibus cęlestibus inter equinoctialem ꝛ estiuū circulū sub Andromedę brachio collocat⁹: ꝛ arcticū polū spectans constituitur. Lc.

Boreus polus arcticus.

Borię i aspides: eo q̄ cęlo autumnali matutinali sidera

Borysthenes pe. cor. fluuius Scythię fm (sint. Lc. Jstrū omniū maxim⁹. Cui⁹ aquę ad potandū sunt suauissimę: ꝛ magnos pisces alunt: nulla habētes ossa. Inde populi scythici Borysthenidę dicunt. Prop. Gloria ad hibernos lata Borysthenidas. Stephanus. Est etiā Borysthenes oppidū. Marti. Nec pcul fluuius lacus: oppidū: sub vno cūcta nomine. Borysthenes quoq; insula eiusdem nominis esse fertur in Ponto.

Bos generis com. datiuū ꝛ ablatiuū plurales bobus per syncopā facit: ꝛ more veterū bubus. Col. lib. ij. Nihil dubiū quin equis melius q̄ bubus res cōficiat. Hinc fiūt adiectiua: bouin⁹ a. ū. Cui⁹ dimi. est bouill⁹: bucer⁹ a. um. Et boari⁹ a. um. Uñ forū boariū vbi vendebātur boues. Deducituꝝ bos a greco qđ ē βοῦς hoc aūt ἀπὸ τοῦ βόσκω qđ est pasco: q̄ boies pascat laboribus suis. Inde latini iuuēcos dixere: q̄ nō pascerēt: sz boies iuuarēt.

Boua. vide boa.

Bouatim: ad similitudinem bouis. Lc.

Bouicida: qui bouē cędit: a quo bouicidium. Lc.

Bor: sycites oliuę species in nigro ramosa: cādidis aut sanguineis frondibus est: ꝛ gemmę species.

Bostrichites gēma: crinibus mulierū similis. Lc.

Bouilia dicunt loca in qbus boues morantur. Sicut ouilia in qbus oues. Col. lib. ij. Domitis armētis duplicia bouilia sunt: hiberna atq; estiua. Eadē etiā bubilia

Bouillę arū. oppidū fuit in Latio haud p/ (dicunt. cul ab vrbe Roma: via quę Ariciam ducebat: vt inquit Asco. Nam ad bouillas interfectus est Clodius: Aricia rediens. Dictū bouillę quasi bouis hillę: q̄ eo vulnerata bos sua trahēs intestina deuenerit.

Bouillus a. um. idem est qđ bouinus: licet sit diminutiuū. Pli. Bouillę carnis iure facile curatur.

Bouinor aris. pe. pro. cōuitior: ꝛ quasi in aliquē mugio. Uñ bouinatores dicti sunt: qs nūc derisores dicim⁹. Et bouinatio cōuitiū. Lucil. Hic strigosus bouinator: q̄ ore improbus duro.

Bostar locus vbi boues stare consueuerūt.

Bosphorus pe. cor. a bouis meabili trāsitu dictus est ꝓpter angustias freti: vt Pli. Solinusq; docēt: qui bouis trāsit⁹. Duo sunt autē Bosphori: alter iuxta Byzantiū q Thraci⁹ dr: ostiū pōti: p qđ in Propontidē influit Pdtus. Hūc Bosphor Tale. Flacc⁹ scribit dictū a traiectu Jouis in vaccā deformati. Sic em̄ li. iiij. argonauticon. Alter i introitu Męotidos paludis: ꝛ p quē pal⁹ Męotica in Pontū defluit. De q̄ Oui. Bosphor⁹ ꝛ Tanais supat Scythięq; paludes. Hic etiā Cimeri⁹ Bosphor⁹ dr: a Cimmerijs pplis q eius partē frigidissimā incolūt. Uñ q terras frigoribus occupatas habitant: Cimmerij appellant. De b tractat in dictiōe ppōtis. Int Bosphorum Thraciū: ꝛ Cimeriū: vt Mart. scribit. iter patet milia gngenta. Bosphor⁹ Thracius: teste Pōponio: stadia

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gnq; Europã ab Asia diſterminat. In Bosphoro cimmerio erat Bosphorus ciuitas bosphoropol' dicta βοῦς καὶ πορεύομαι τὸ ἔρχομαι a boue & eo vado. Asce. Cortellius bosphorus ſcribit a φορέω.

Bosra nõ eſt altera ciuitas: vt mihi putãt: ſz Idumea iuxta illud. Quis eſt iſte q venit de Edon tinct⁹ veſtib⁹ de Botrys. is. dici põt racem⁹ integer vuę: q & (Bosra botron. Græci eũ βότρυα σπεύδα τὸ βῶ τὸ πατῶ ait Isidoſcopolus & βοτρύονας vocãt. Vſurpat idẽ vocabulũ Hie

Botrus integer vuę racemus. Lc. (ro. p racemis.

Botrypes gemma in qua nigredo ſanguineis & albis nodis alligata eſt. Lc.

Botrytes gemma quę nigrę vuę ſimilis eſt. Lc.

Botulus ſiue botellus: ſarcimínis gen⁹: ex carne ſuilla. Botis. i. fruſtulis carnis: vt qdã putãt appellat⁹. Lc.

Botordi⁹ vic⁹ nõ lõge a Segobriga. Quõdã oppidũ fuit. Sed a tyberio graccho diruti: vt refert Polybi⁹ Lc

Botullus diminutiuũ: paruus botrus.

B ante R

Brabeuthę a græcis dicunt iudices ſpectaculorũ q victoribus in certamine exhibẽt pmiũ & coronas. Qui ꝓ pfectus eſt certaminis: agonotheta ꝺr. Græci autore Philoſtrato Iudis olimpicis decem iudices pficere ſolebãt. Sue. de Nero. Nec alit certamina gymnica græcia tota ſpectauerat: q; brabeutharũ more in ſtadio humi aſſidẽs. Suidas. βραβευθὴς Διοικητὴς κρίτης ὁρίσας καὶ βραβεῖον

Braccę a quibuſdã accipiunt ve/ (ἐπινίκιος ἄμοιβή. ſtes fluxę: intonſęq; ac varij coloris. Quib⁹ vtebant frigidioris plagę gẽtes: vt ingt Diodo. lib. vj. Et a qb⁹ braccata gallia vocata eſt: qm̃ galli veſtes ferũt intõſas: & varij coloris. Braccis vſos fuiſſe Scythas docet Ouid. ſcribens. Pellib⁹ & laxis arcẽt mala frigora braccis. Et Põpo. Mela. Braccati ſunt ingt totũ corp⁹ Sarmatę & nisi qua videt: etiã ora veſtiti. Suet. in Cęſa. Idẽ in curia Galli braccas depoſuerũt: latũ clauũ ſumpſerũt. Cornel. Tacit. lib. xviij. ſic ait. Ornatũ Lecinnę municipia & colonię in ſuperbiã trahebant: q; verſicolori ſagulo braccas barbarũ tegmẽ indut⁹ togatos alloqreť. Hier. tm̃ ad Fabiolaz de veſte ſacerdotali p ſęminalib⁹ accipit: quibus pudibunda velant: ſicuti vulgariter appellari ſolẽt: ſcribenſq; ipſaz braccaz formã: quos vſus in tegẽdo corpe braccę pstãt: exponit his verbis. Diſcam⁹ primũ cõmunes ſacerdotũ veſtes atq; pontificũ lineis ſęminalibus q vſq; ad genua & poplites veniũt: verecũda celant: & ſuperior pars ſub vmbilico vehemẽter aſtringit. Ut ſi qñ expediti mactãt victimas tauros & arietes trahũt: portãtq; onera. Et q i officio miniſtrãda ſunt: etiã ſi lapſi fuerint: & femora reuelauerint: nõ pateat qđ optũ eſt. Inde & gradus altaris ꝓhibent fieri: ne inferior pplis aſcẽdẽtiũ verecunda cõſpiciat: vocaťq; lingua hebręa B gen⁹ veſtimẽti machinaſſe græce περισκέλη a noſtris ſęminalia vel femoralia braccę vſq; ad genua ptingẽtes: a Chaldęis Saraballa. Sic Amb. lib. j. offi. Sacerdotes ingt veteri more braccas accipiebãt: ſicut ad Moyſen dictũ eſt a dño. Et facies illi braccas lineas vt tegať turpitudo pudoris: a lũbis vſq; ad femora erũt. Vocanť etiã alijs noibus. Nam ſubligaria ſeu ſubligacula: cãpeſtria: ſuccinctoria & peri

Brachiũ græcũ eſt βραχίων βραχίονος. Ali/ (zomata. qñ brachiũ totũ mẽbrũ cũ manu cõprendit. Ver. li. v. Et euinctis attollit brachia palmis. Aliqñ vocať ab humero ad cubitũ i. pars ſuperior: q; arm⁹ dicit. Nã armos humeros cũ brachijs: ſed nõ ecõtrario dicim⁹. A cubito ꝓ vſq; ad vertebrã man⁹ lacert⁹ nuncupať. Ouid. lib. j. me. Laudat digitoſq; manuſq;. Brachiaq; & nudos media pl⁹pte lacertos. Dicit tm̃ brachiũ ô mari: de mõtib⁹: & de arboribus. In brachijs magna vis cõſiſtit. Tm̃ apud antiquos ornari brachia armillis cõſueuerũt: ac ſi ipſa victoriam peperiſſent. Et in ſacris literis brachiũ pro potentia vſurpatum eſt ac fortitudine.

Brachialia brachiorũ ornamenta & tegumẽta: ſicuti Ventralia ventris. Frontalia frontis. Tibialia tibiarũ: & alia huiuſmodi. Plin. li. xxviij: Lais & Salpe canũ rabioſorum morſus. Et tertianas: quartanaſq; febres aiũt leniri: mẽſtruo in lana arietis nigri argẽto brachiali incluſo.

Brachioniſter eris. dici poteſt armilla.

Brachiat⁹ a. um. quod eſt ad brachiorũ modũ factũ: & ad vites pręcipue pertinet. Colu. lib. vj. Alij capitatas vineas: alij brachiatas magis probant: quibus cordi eſt in brachia vitem componere.

Brachylogia breuiloquium per y chy.

Brachycatalecton breuis terminatio verſus: cui deſunt in fine ſyllabę. Nam in eo vt perfectus ſit deeſt integer pes. Et dicit metrũ brachycatalecticũ.

Bracmanę gymnoſophiſtę & philoſophi apũd Indos fuerunt: vt Hiero. lib. ij. con. Iouia. Quorũ princeps Iarcas nominabat eo tẽpore quo Apollonius Tyaneus diſcendi viſendiq; ſtudio ad illos ſe cõtulerat.

Bractea & lamina inquit Laurẽti⁹ Valla ſic differunt q; lamia craſſior eſt ex qua armaturæ fiũt: & qua incẽſa olim hoſtes torquebant. Et poteſt eſſe ferrea: ærea: & argẽtea. electrea: auricalcea: plumbea: aurea: lignea: cornea: ſiue ex alia materia. Plin. lib. xxxj. Troz cornibus barbari ſeptẽtrionales potãt: & mox apud nos in lamínas ſecta tranſlucẽt. Bractea tenuis magis eſt: & ſua ſpõte plicabilis: quę crepitat. Verg. li. vj. Alice ſic leni crepitabat bractea vẽto. Bracteis inaurari ſimulacra ſolebãt ſed vngulis plerũq; auferebãtur. Martia. Eu magis aſtuti deraſa eſt cute miniſter Bracteæ. Et ſeruus q bracteam deraſerat apud Sueto. dãnatus eſt. Hiero. tamẽ ad Fabiolã oſtẽdit bracteã & laminã idem eſſe: cum inquit. Auri laminę: id eſt bracteę mira tenuitate tonduntur ἐξ βραχέος: id eſt ex reſonando.

Bracteola cum accentu in antepen. diminu. id eſt foliculum auri: alijve metalli.

Bractearius qui bracteas facit. Lucius ars bractearia Et bracteatũ quod bracteis tegitur.

Branchię dicunt in piſcibus ſub ceruicẽ folliũ more hiantes partes: quibus anhelitũ reddere ac pęr vices recipere exiſtimant. Plin. li. ix. Branchię nõ ſunt Balenis nec delphinis. Hęc duo genera fiſtulis ſpirãt: q; ad pulmonẽ pertinent: balenis a fronte: delphinis a dorſo.

Braſſica quaſi pſeca a pſecãdo penul. cor. Vulgo caulis dicit: quaſi paſſica inquit Var. Vel a pſecando: quia ex eis ſcabo minutatim pſecaťur. Varr. Ex ſemine braſſicę vetere ſato naſci aiunt rapa: & cõtra ex raporũ braſſicam. Cato braſſicaz tria facit genera. Vnã extẽſis foliis caule magno. Alteram criſpo folio: quã apianã vocat: & Selinada. Tertiã minutis caulibus.

Branchos morbi genus cũ catarro guttur & arteria corripit: ob id & arteriũ qñq; id vitiũ appellãt.

Brauũ pmiũ fecat: qđ nomẽ qdã dicũt hĩe pe. pro. qñ apud græcos p ei diph. ſcribať βραβεῖον græce.

Brauros vrbs eſt in Attica: a Cecrope Athenienſium rege ędificata. Lc.

Brecmaſſis Iudęorũ lingua abortũ dicit piperis: ſemina caſſa & inania cęli tẽpore carbũcularia. Lc.

Breue dicit qđ opponit longo. Aliquo breuiter & breui aduerbia. Lice. Appio. Faciẽdũ mihi putaui: vt tuis literis breui reſponderẽ. Sciẽdũ eſt breue & breue maſ. & neutro genere latine dici in eo ſignificato: quo vulgus vſurpat breue apoſtolicũ nominando. Lampri. Milites ſuos ſic vbiq; ſciuit: vt in cubiculo haberet breues & numerũ & tpa militãtiũ. Flau⁹ Vopiſc⁹ in Aureliano. Breue nominũ ꝓſcripſit. Inde breuio breuiloqu⁹ breuiloquz breuiloqntia. Breuitas breuis breuior breuiſſim⁹. Lc.

Breno dux Gallorũ q Brenonã Venetię vbẽ ędificauit: q; poſtea literaz mutatiõe Verona dicta eſt. Lc.

Brephotrophia latine parvulorũ hoſpitalia: qb⁹ infantes expoſitiũ alunt. βρέφος græco vocabulo infans ro/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

minatur τροφή educatio. de quibus in decretis. xxxiij. q. viij. βρεφοτροφεῖον.

Breuiariū: cōpendiū: summariū. Pli. lib. xviij. Ut ex vt pariter omnis culture breuiariū peragat.

Briareus Egli τ terre filius. Briaros latine fortis.

Britannia per duplex nn. insula que nūc Anglia dicitur. Et a Brūone rege Britānia dicta: cū prius Albiō diceret: ab albis montibus: qui ad eā nauigātibus primo apparent. Hec ab ortu Germanico oceano: ab occasu Hibernico allūit: ab omni cōtinenti diuisa: vt Ptole. lib. ij. refert. Porrigit in lōgū octingētis milibus passuū. In ea Gagates lapis qui ardet in aqua: τ oleo restingui tur. Ibi Londinū oppidū: nūc Londra copia negotiatorum celebre. Inter septentrionē τ occidentē: vt celebres geographi tradunt: due ipse sunt insule: Britannia τ Hibernia: paulo mino: Britānia: vltra quas sunt quadraginta insule Orcades appellate: modicis spacijs inter se distincte. Apud Britānos lōgissimo dies. xvij. horas deprehendit: τ estate lucide sunt noctes: authore Plinio.

Britānus: britannice: τ brito eiusdē significatiōis sunt. Ulergi. Et penitus toto diuisos orbe Britannos. Iuue. Quantū delphinis balena britānica maior. Idem. Qua nec terribiles Cimbri nec Britones vnci.

Bryoniavitis genꝰ quā nōnulli āpelomelenā dicūt. Lc

Bryseus vnū ex agnominibꝰ Bacchi ἀπὸ τοῦ βρύειν. qō significat inūdare τ madefacere. Unde i bryseā. Lc.

Bryssō as. for. as exprimo. Unde Bryssleꝰ dictꝰ est bacchus. Et bryssam vuā tunc dicimus cum pedibus ad exprimendū vinū calcat.

Brysea vrbs Aonie: a qua bacchus Bryseus cognominatus: qꝫ ibi coleret. Quidā tamē Bacchū Bryseum dici putant ab antiquo verbo βρύω: quod est scaturio: quoniā ex aluearibus mella: vel ex vuis musta exprime re primus docuit. Alij Byrseū potius qꝫ Bryseū volunt cognominatū: a byrsa pelle: quā in bello induebat. Hā apud Diodo. lib. v. Bacchū in plijs pardaloū pellibꝰ vsum constat. Byrsa autē coriū ac tergus significat.

Brocon arbor ē nigra magnitudine oleę: folio roboris: fructu capparici. Hāc malachā nōnulli vocāt. Lc.

Bromius Bacchi cognomē: ὅτι βρόμος ἐστὶ βροντὴ τοῦ πυρὸς ἐκ γενήθη consumo. Hā vino moderate sumpto humores repellunt. Uel dicit a bronte tonitru: eo qꝫ natus sit cum tonitru eius genitrice perempta.

Bronci (vt inquit Nonius) dicūtur qui producto ore τ dētibus pminētibꝰ sunt. Lucil. in satyra. Bronchꝰ nouit lanī dente aduerso eminulo. Hic est Rhinoceros. Uar. de re. rus. ij. de canibus: nō broncos: sed brochos vocat. Duobus (inquit) dentibus dextra τ sinistra paulo eminus superioribus directis potius qꝫ brochis. Hinc brochitas. Pli. lib. xj. Senectus in equis τ ceteris veterinis intelligit dentiū brochitate: supercilioū canitie.

Broncocele: tumor magnus τ rotūdus in ceruice inter cutē τ asperā arteriā: qꝫ modo caro hebes: modo humor aligs includit. Interdū etiā minutis ossibꝰ pili immixti.

Brucus βροῦχος greece: qm̄ βρόσχω comedo: ro (rtis. do: genus vermis volucris: diuersum a locusta genere sed nō dissimile herbas erodens: sine alis tamen.

Bruma dicit qꝫdiu diminuit dies: q̄ finit octauo Kalēdas Januarij: quo fit in capricornio hyemale solstitiū. Et ponit quādoqꝫ pro mense decembri: quādoqꝫ pro hyeme. Ulergi. ij. Geor. Frigida sub terra tumidū quem bruma tegebat. Inde brumalis: vt brumale tēpꝰ.

Brundusiū ciuitas que a Plin. ponit in tertia Italię regione a grecis condita. Portu nobilis: ex quo transitꝰ est in greciā: sic dicta: qꝫ Messapioū lingua Brundusiū cerui caput dicat. Sic em̄ est ciuitas cū portu capiti ceruino pilis cū cornua: τ caput τ linguā hīe videat. Grecī βρεντήσιον vocāt. Ex hac Pacuiꝰ poeta ortū habuit.

Bruteo veteres dixere pro stupeo. A quo obruteo p obstupeo. Lc.

Bruscum est arbor intortura: siue tuber. Et est precipium ex buxo. item ex acere. Lc.

Bruta dicunt sine sensu stolida τ tarda. Brutū autē a terra deductū est: cui epitheton bruta: quasi obruta. Horra. lib. carminū. Quo bruta tellus τ vaga flumina. Inde Bruti cognomē: qui stolidū se simulauit.

Brutij Italię populi vltimi. Sicilię versus. Lucanis vicini: dicti quasi bruti: τ obsceni sunt. Fuerūt autē Brutij serui τ pastores Lucanoꝝ qui inde aufugere: τ furtim in regione cōsederūt. Ubi Cōsentia est: que fuit eoꝝ metropolis. Quā regionē prius Ausones habitauerūt. Hi multo post tēpore τ ab Annibale τ a Romanis ꝓpter eoꝝ perfidiā pene deleti fuere: sine dignitate: sine honore ad seruilia opera semper coacti. Hęc regio vt author est Strabo. lib. vj. Oenotria quondā dicta fuit. Supꝝ Cōsentiā est Pandosia. vbi Molossoꝝ Rex Alexāder trucidatus est. Est τ Rhegyū ciuitas olim potentissima.

Brutiani a brutijs dicti: q officia seruilia magistratibꝰ ꝓstabant: eo qꝫ hi primū se Annibali tradiderūt: τ cū eo pseuerauerūt quousqꝫ ex Italia discederet. Lc.

Brutianę parmę dicta sūt scuta qbꝰ brutij vtebāt. Lc.

Bante Cu

Bu particulā solebant magnis τ amplis rebus ꝓponere: a magnitudine sci bouis. Lc.

Bua pueroꝝ infantū potio est. Cato. Cū cibū ac potionē papas τ buas vocēt: τ matrē māmā τ piem tatā.

Bubalus pe. co. gene. cōmunis. Sicut Camelꝰ. Unde seta camelus: τ seta bubalus dicit. Animal est simile bouī: vt syluestris bos Colore niger: quod est magna velocitate τ magnitudine: ex hercinia sylua mittit: vt inquit Plini. lib. xiij. Hinc bubalinus a. um.

Buberij ludi qs veteres a bobꝰ pecoreqꝫ appellant. Lc

Bubon ocele morbus dicit: quando intestinū vsqꝫ ad inguen dūtaxat eruperit aut decubuerit. Lc.

Bubulus a. um. pe. co. a bone fit: idē est qō bouinus. Unde lac bubulū ex quo nomē est butyro. Imperiti bubulū inclinari putant a bubalo. Pli. Stomachū exulceratū lactis asinini τ bubuli potus refecit. Col. li. vij. Defricari bubula vrina cōuenit. Idē significat bouillꝰ.

Bubile pe. produ. locus vbi boues morant. Plau. in Persa. Metuo vt possim in bubile reijcere ne vagent. Col. li. ij. Lata bubilia esse oportebit pedes decem vl minime nouem. Hoc idem dicitur boule.

Bubsequa pe. co. bubulcꝰ: qui boues sequit. Isido. ad Eutropiū. Si relinqre int bubseqs rusticanos: subulcosqꝫ runcātes: tūc est tibi sūma votoꝝ beatitudo.

Bubulcus: qui bobus arat: siue qui boues fundi aratorios pascit. Hinc

Bubulcito as. pe. co. bubulci officiū facio. Plau. Decet me amare τ te bubulcitare. Aliquādo bubulcꝰ adiectiuū est a boue: sicut bouillus. Plini. Bouillę carnis iure facile curat. Idem. Stomachū exulceratū lactis asinini τ bubuli potus reficit.

Bubetię ludi: quos veteres a bobus: pecoreqꝫ appellarunt: qui τ boalia boum gratia instituti.

Bubetij qui ludos celebrant.

Bubastis ciuitas Aegypti: vbi cōuētus quotānis agebatur i honorē Dianę. Hinc bubastites pfectura. Aegyptus em̄ diuidebat in pfecturas oppidoū: quas nomos vocāt. Bubastis etiā dea que colit in Aegypto. Que (vt ait Herodotus) apud grecos Diana est.

Bubona boum dea. Sicut pomona Pomorum. Et Bellona mellis dea est.

Bubo onis gene. mas. τ sę. fin Prisci. a bouis quoqꝫ mugitu auis feralis: debilis ad volandū: in cauernis cōmorans. Oui. lib. viij. meta. Ignauus bubo dirū mortalibus omen. Uer. lib. iiij. Solaqꝫ culminibus ferali carmine bubo. Bubones etiā abscessus sunt circa inguen maxime: a quo τ nomē vitio. Nam τ inguina ipsa greci

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bubones vocant. Vulgo quoq; nostri collectiones ⁊ inflammationes eius partis Inguinarias appellant.

Bubino as pe. pro. méstruo mulierũ sanguine inquinor. Cui⁹ cõpositũ est imbubino. Lucil. Nec ingt imbubinat: at contra te imbulbitat. Illã imbulbitare est pueri stercore fœdare. Tractũ à fimo qđ βίλ κτομ vocãt.

Bucca est os. i. ipsa cõcauitas interior intra malas faciei: a mento ad oculos. Quę spiritu a pulmone reuocato: ⁊ oppressis labijs retẽto inflatur nõ ora labior. Horat. li. j. Ser. Quid causę merito quin illis. Iuppiter ambas Iratus buccas inflet. Plau. in Truc. Pro maxillis exterioribus posuit. Quę istas buccas tam belle purpurissatas habes. Id est vtrũq; latus oris. Et sonus ille qui ex inflatione buccarũ erumpit: fictitio noie sclop⁹ dicit. Persi. Nec sclopo tumidas intendis rũpere buccas. Hiero ad Gaulinũ. Unde accidit: vt omissa cõpositiõe ꝓborum ⁊ scribentiũ solicitudine: dicte quicquid in buccã venerit. Quãdoq; tamẽ bucca accipit pro ipso ore. Unde illud prouerbialiter dictũ. Quicquid in buccã venit. Et bucca tuba dicitur. Iuue. Et Phrygia vestitur bucca tiara. Hinc buccina.

Bucentrum bouis stimulus. Ec.

Buccina pe. cor. diminutiuũ a bucca: pro tuba siue p cornu. Hiero. ad Dar. Bucca vocat tuba apud hebręos: deinde per diminutionẽ buccina dicit. Scõm aliqs pastoralis: ⁊ cornu recuruo efficit. Col lib. vij. Ad quem saturę pabulo libẽter recurrũt cum pastorali signo: quasi receptui canit. Nam id quoq; semper crepusculo fieri debet ad sonũ buccinę pecus: si quod in syluis substiterit: septa repetere ꝓsuescat. Apud Varronẽ videt esse instrumentũ: quod inflari possit: apud quod inquit Orphea vocari iussit: qui cũ eo venisset: stola ⁊ cithara cantare esset iussus: buccinã inflauit. Ubi tantũ circũfluxerit mox ceruor: aprox ⁊ cęterarũ quadrupedũ multitudo: vt nõ minus formosum mihi sit visum spectaculũ: qđ in circo maximo ędiliũ sine aphricanis bestijs cũ fiunt venationes. Tuba ex ęre vel argẽto quę in bellis ⁊ solẽnitatibus cõcrepat. Varro de suibus loquens. Subulc⁹ debet cõsuescere omnia vt faciant ad buccinã.

Buccino as. buccina cano. Ut Buccinate in neomenia tuba. Unde buccinator a vocis similitudine ⁊ cantu ⁊ pro laudatore trãsferri solet. Cicero Tiron. Quare qp pollicer is te buccinatorẽ fore.

Buccinũ sonus buccinę: quod ⁊ hic buccinus dicit. Plin. li. ix. Nõ tñ vsq; pelagi libras qnãgenos nũmos excedere ⁊ buccini cẽtenos sciãt: q ista mercanꝫ in solo.

Buccina nomen oppidi in Sicilia: vt meminit Dionysius. Quo nomine etiã dicta est insula. Pontiani pontificis exilio ⁊ morte clara.

Buccea ⁊ bucca fit pro ore. Et significat fustulũ alicuius rei esui aptę: quantũ scz bucca cõmode capit. Vulgo bolus dicit. Aug. Cęsar ad Tiberiũ. Ne Judęus quidez mi Tiberi tam diligẽter sabbatis ad ieiunium seruat: qđ ego hodie seruaui. Qui in balneo demũ post horam primam noctis duas bucceas mãducaui: priusq; vngi inciperem. Mar. buccas dixit ꝓ bucceas vel buccellas.

Buccella dimi. a buccea. Hier. ĩ puer. Melior ẽ buccella sicca cũ gaudio: qđ dom⁹ plena victimis cũ iurgio.

Buccellatũ panis castrẽsis ⁊ frumẽtacei gen⁹: de quo Spartia scripsit Pescẽnũ Imperatorẽ phibuisse pistores exercitum sequi: ac iussisse milites oẽs buccellato in locis pacatis acceptos esse cõtentos. Ammianus sic scribit. Ut ginti dierũ frumẽta ex eo qđ erat in sedibus cõsumendũ ad vsus diuturnitatẽ excoctum: buccellatũ (vt vulgo appelant) humeris imposuit libentiũ militũ.

Buccones qui tumidioribus sunt buccis. Plaut⁹ in Bac. Stulti: stolidi: fatui: fũgi: bardi: blemni: buccones solus ego omnes anteeo stultitia.

Bucculẽtus q magnã habet buccã. Plau. in Merca. Ego dicã tibi canũ: varũ: vẽtriosum: bucculentũ.

Bucea per simplex c folliculus grani, fabę interior: qui albus est.

Bucerus a. um. pe. cor. a boue. Unde bucerũ pec⁹ qđ de bobus dicit. Et bucerię boũm armẽta πρὰ τοῦ βοῦς καὶ κέρας quasi armenta vel boues cornuti. Ouid. in meta. Armentaq; bucera pauit.

Bucentes tabanus a pungendis bobus κεντεῖν pungere significat. Bucẽtrũ stimul⁹. Græci βουκέντρον dicũt.

Bucephal⁹ pe. cor. qñ bouis caput. Quo nõie dictus est equ⁹ Alexãdri: ab aspectu torui: seu ab insigni taurini capitis armo impssi. Ex cuius noie vrbẽ Bucephalõ Indię sepulchro circũdedit. Est ⁊ port⁹ q ab alijs Bucephala: ab alijs bucephalas: ab alijs bucephalon.

Buccula per duplex cc dimi. à bucca: quę oris pars est. i. pusilla bucca. Apu. lib. vj. de Asi. Tũc Iuppiter per præsa cupidinis buccula: manuq; ad os suũ relata cõsauiauit. Ubi ⁊ qñq; p parte cassidis: per quã mittit spiritus: quę buccã tegit. Illã cassis caput. buccula ꝓ barbatas partes armat. Vel in qua defigunt cristę in sũmo galeę cono: q buccę paruę habeat similitudinẽ. Iuue. Lorica ⁊ fracta de casside buccula pendẽs. Unde in cõm. Cęsaris legitur. Buccarum tegmen.

Bucula p simplex c dimi. est a boue. Plin. Eidem morbo buculę iecur ꝓritũ ꝓdest. Uerg. li. j. Geor. Aut buccula cęlũ Suspiciẽs patulis captauit naribus auras.

Buculus bos iuuẽcus. Col lib. vij. Cũ deinde buculos cõprendens perducito ad stabulũ ⁊ ad stipites religato.

Bucardia lapillus bubulo cordi similis: in Babylone tũ nascens.

Bucẽtaurus cõposita dictio a bu: quod magnũ quid dam signat. Et centagrus: id est magna nauis centauro insignita. Ceteres enim solebant magnis rebus bu syllabam præponere a magnitudine scz bouis.

Bucolica ora. a custodia boũ dicta sunt. i. ἀπ' τῶν βουκόλων: q dicunt armẽtarij. q pcipua sint aialia apud rusticos boues.

Bucolicon est etiã gen⁹ panacis: ꝙ Cher (bacis. ba est ferulę filijs: ⁊ in ipso fine Arcadię ⁊ circa Erimanthi fontes: ⁊ in Alphica: ⁊ in Macedonia nascit. Quinq; cubitor primo quaternis: mox senis in terrã iacentibus ampla magnitudine rotundis: in cacumine ꝓ oleagi/nis semine in muscarijs dependente. Ec.

Buglossa siue buglossus: sativa ⁊ syluestris est. Sativa quã boraginẽ vocant: latini ab aspitate linguã bouis noiant: q folia aspa ad modũ liguę bouis habeat: optime virtutis. Ferũt hãc herbã in vinũ deiectã animi voluptates augere: ⁊ ob id Euphrasinũ vocari: quasi herba lętificans. Est ⁊ hoc noie piscis qui alio noie putat solea dici. Arist. Cartilaginea sunt bos: pastinaca: torpedo: squatina: rana: buglossa: psitta. Pseusipp⁹. Germana ingt genera sunt psitta. Buglossus: tenia: dorion.

Buso rana terrestris nimię magnitudinis. Uirg. In.

Bupodas pe. cor. magnos pe/ (uentusq; cauis buso. des. Bupędas magnos pueros dicunt.

Bulbito as. puerili stercore fœdo. vide in dictiõe bu/

Bugones a græcis dictę sũt apes: qñ ex boue (bino. putrefacto nasci phibeant: autore Var. de re rustica.

Bulbus Dioscoridis βουλβὸς ῥωμαῖοι ἄλλιουμ ἀγρεστὲ ἄλλιουμ μαρινοῦμ φύλλα ἔχει καυλὸν ὅμοια κεπαι. i. a Bulbus romani alliũ agreste: alij alliũ marinum appellant caulem: ⁊ folia habet lilio similia. Genus cępe non ab simile ascalonię. Uenerem impẽdio excitat. Martia. Cum sit anus cõiunx: cum sint tibi mortua mẽbra. Nil aliud bulbis qñ satur eẽ potes. Col. li. xj. Quęq; viros acuũt: armãtq; puellas. Já Megaris venãt gentalia semina bulbi Generalit ꝓ apud idoneos authores bulbi sunt radices rotũdę tunicatę. Quales sũt Croci: narcissi: colocasię: squillę: ⁊ hartidinũ. Palladi⁹. Huic ⁊ lilior bulbos ponem⁹: vel lilia ante habita sarriemus sũma diligẽtia: ne oculos circa radices nascẽtes: ⁊ minores bulbos fauciem⁹. Qui a matre subtracti: atq; ĩ alios

digesti ordines: noua lilieta formabũt. Item violaz plan/
tę: & crocibulbi serẽdi sunt. Varro & Apicius ita scribũt.
Aqua decoquant bulbos: qui Veneris vsum quęrunt.
Bulbi aũt Megarici: quos Cato celebrat: dicti sunt q̃ a Megaris ciuitate Grecię venirẽt. Sed bulborũ nobilissi
ma est scilla. Col. li. v. Bulbus tripedaneis interuacanti/
bus spatijs: obrut⁹ anno celerius maturá pertica prębet.

Bulla aurea insigne erat triũphantiũ: quá in triũpho
pręse gerebãt: inclusis intra eá remedijs: quę crederent
aduersus inuidiá valentissima. Hinc deductus mos vt pę
texta: quę magistratuũ erat: & bulla in vsum puerorũ no
bilium: vsurparet ad omen: & vota conciliãdę virtutis. Et
similis: cui primis in annis munera ista cesserũt. Erat hęc
bulla rotunda: vt Macro inquit: in cordis figurá forma/
ta: quá ante pectus annectebant a collo: vt bullá inspici/
entes: ita demũ se homines esse cogitarent: si corde pręs/
starent. Romani deposita adolescentia eá exuebant. Li/
bertinorũ vero filij: locum in collo pro bullę decore gesta
bant. Escon. Bulla suspẽdi in collo infantibus ingenuis
solet aurea: libertinis scortea: quasi communiens pectus
puerile. Cuius rei specie: Plutarcho auctore in proble.
Dicta bulla tumor: quidá excrescens: tam in aqua cum
bullit: q̃m in vina cum spumá facit: & repente euanescit.
Cornutus. Ebullire proprie dicitur expirare: metapho/
ra sumpta a bullis: quę in aqua fiunt: & cadentibus gut
tis rumpũtur. Ex quo etiá prouerbialiter apud Varro.
dicit: homo bulla est: quia scilicet similis bullę vita homi
nis sit: fluxa & momẽto caduca. Plautus in Asina. Acce/
pit bullá pro capite clauorũ. Iustin in splendorẽ dari bul
las has foribus nostris? Nam clauorũ capita more bul/
lę: quasi turgẽtia formata sunt: & splendẽt ad fores deco/
randas. Sic Cice. tradit. Verrem bullas aureas ex val/
uis templi magnificẽtissimis abstulisse. Bullę etiá dicun
tur ornamẽta: quibus cingula decorãtur. Calphurni in
Buccol. Alternat vitreas lateralis cingula bullas.

Bullula dimin. parua bulla. Cel. li. ij. de vina. Aut si
quasdã inquit maculas repsentat: vt si bullulas excitat.

Bullo. as. bullas facere scat: hoc est tumorẽ illum ex/
crescentẽ: qui spiritu in aqua vel vina excitat. Cato. de
re rusti. Vinũ grecum sic facito. Mustiq. xx. in aheneum
aut plumbũ infundito: ignem subdito: vbi bullabit vi/
num: ignem subducito. Plini. lib. xviij. Item maris ipsi/
us trãquillus sonitus spumę aut aquę bullãtes. Idem.
Magna signa sunt vimę bullantis: & crassę.

Bulapton: hoc est lapatũ hominum: herba est. Lc.

Bullatus. a. ũ. bulla insignit⁹. Vestis bullata in q̃ erat
bulla. Et bullat⁹: tumidus: excrescẽs. Persius. Nõ equi/
dem ẽ studeo bullatis: vt mihi nugis Pagina turgescat.

Bulgę auctore Pompeio sacculi scortei sunt: ad feren
da numismata: siue cętera ad iter necessaria: qs alij vul/
gus appellant. Sene. Ab equis quibus portant hippo/
peras vocat. Cuius hęc verba ex libro epistolarũ ad Lu/
cil. xvij. Md. Cato Censorius: quẽ tam necessariũ reipub.
fuit nasci: q̃m Scipionem. Alter eñ cum hostibus nostris
bellã: alter cum moribus gessit. Canterio vehebat hip/
poperis quidẽ impositis: vt secum vtilia portaret.

Bullio. lis. ĩui. ĩtum. significat seruescere: & bullam fa/
cere. Cuius compositum est ebullio: quod est valde: seu
extra bullire: extra fundere. Sicut a qua in aheno calefa/
cta ebulliens non seipsa capit: sed intumescit: & funditur.
Cic. li. iij. Tusc. Qui se virtutes ebullire volent: & sapien/
tias mihil aliud dicent. Unde etiã accusatiuũ habet. Hie/
rony. in Exo. Ebulliet fluuius ranas. Et ebullire est expi
rare. Cornut⁹ Metaphora sumpta a bullis: quę in aqua
fiunt: & cadentibus guttis rumpunt: & spiritũ quo conti/
nẽtur amittunt: propterea ebullit expirat. Nam cũ ebul/
lit aqua igne subiecto: altius quidá vapor emittitur. Hie/
rony. li. ij. Mach. pro scaturire posuit. Ipse fecit ebullire
de perfidę eos: qui pugnauerunt contra nos.

Bulis nomẽ ciuitatis a Bulõe conditore sic dicta. a qua
Buli: & Bulienses. Cic. in Pisonẽ. Parthenij: & Buli/
Bulimon gręci magnam famem di/ (enses illusi.
cunt. Bupęda magnum puerum.

Bupho genus herbę: quę a bobus deuorata anginaz
procreat: eosq; necat. Bęcce quippe βδς bos dicit φο/
νος mors. Hanc herbam quidam Chamęleonem vo/
cant. Ellij Cinozoron, q̃ fętore eius ricinię canum auribus
decidant κύων enim canis ὄζειν fętere.

Bumastos magna mãma. Quo noie dictus est genus
quoddã vuę grossioris: q̃ tumeat: ad similitudinẽ mam/
marũ bouis βδς bouis μαστὸς mãma: quę etiá bumã/
ma dr, siue q̃ veteres gręci rebus magnis bu ꝓposuere.

Bumelia fraxini species in Macedonia amplissima:
& lentissima. Contra serpẽtes succo expresso ad potum:
& impolita vlceribus maxime iuuat.

Buphonon herba est: quam alij Chamęleontem:
alij Ixion vocant. Lc.

Buphthalmon herba est: quam bouis oculum vo/
cant. βδς ὀφθαλμός oculus dicitur. Lc.

Bupęstis: vt inquit Plinius. Animal est Scarabeo
longipedi simile. Venenatũ est: rarus in Italia: fallit inter
herbas bouẽ maxime: vnde & nomẽ inuenit. Apud iuris/
consultũ titulo ad legem Corneliam scribitur. Si cui te/
mere pigmentarij dederint pityocampas: aut bupęsti/
nos: quę ambo venenata sunt: teneri pęna legis Corne/
lię de sicarijs: & veneficis. Est & bupęstis herbę genus
quam in laudibus ciborum habuere.

Bura: siue buris pars aratri posterior decuruata: q̃
sit in filiũdinẽ caudę bouis: q̃si bouis vra: quę bouis cau
dam signifi. quę manu bubulci tenet. Var. li. j. de rust.
Et sępe fracta bura relinquũt vomeres in aruo. Cler. li. j.
Deor. Cõtinuo in syluis magna vi flexa domat Ixn buris

Buris vbs mediterraneę Achaię: de qua Ouid. lib.
xv. Meta. Si quęras Helicẽ: & Burim achaidas vbes.

Burrhũ: qd̃ nunc dicimus rufum: pari modo rubẽs
cibo: ac potatione: burrhus dicit: quod a grecis πυῤῥὸς
scribit. Hinc burrhę dicunt vestes rufę. Sunt tamẽ qui
Burrhanica genus potiõis: Lac (byrrhũ scribant.
sapa mistum: a rufso colore nomen ductum.

Burrhanicum: genus vestis.

Burdo dicitur: qui ex equo: & asino natus est.

Burgundia Gallię prouincia celticę: ducatus titulo
insignis: cũ antea sub regibus fuerit: a qua Burgũdij: &
Burcana insula: vt lib. iiij. docet (Burgundiones.
Plin. in oceano Germanico: quę nunc Fabaria a frugis
similitudine sponte prouenientis: sic appellata.

Busiris pen. pro. Neptuni & Libyes filius: & deus lini
appellatus. Ouidi. lib. Herod. Si te vidisset cultu Bu/
siris inesto. Sta. tamẽ coripuit li. xij. The. Non truci/bus
monstris Busirim infandum q̃ dedisti. Huius gentinus
est Busiris: vel Busiridis. Cler. Aut illaudati nescit Bu
siridis aras. Hic rex fuit Aegypti: qui cum susceptos ho
spites immolaret: ab Hercule interemptus est: cũ & eum
occidere voluisset. Est & Busiris nomen vrbis in Aegy/
pto a Busiride condita: in qua fuit templũ magnum Ty/
sidis. Quę quidem vrbs ab Aegyptijs solis vrbs: a gre/
cis vero Thebę dicitur. Hinc busirica prefectura.

Busicon ficum Mariscã dicunt: quę magna erat.

Bustũ. si Seruio credit: vocat q̃n ex ustũ iaz cadauer
est. Quod & Cler. sensisse videt cum ingt. Semustaq; ser/
uat Busta. Liui quoq; lib. v. scribit locũ fuisse iuxta Ae/
quimelium noie busta gallica: quoniã illic acernatos cu/
mulos suorũ defunctor ex pestilẽtia visserãt Galli. Cic. ve
ro li. ij. de legibus putat bustũ appellari tumbã: aut mo/
numentũ. Penaq; fuit Solonis lege cõstituta: si qs bustũ
aut violasset: aut deiecisset. Suet. in Cęs. posuit p sepul/
chro. Iudęi qui etiã noctibus q̃nuis bustũ frequẽtarũt.

Bustuarij gladiatores dicti sunt: qui ante sepulchra in
honorem defuncti digladiabantur. Cicero in Pisonem.
Si mihi cum illo Bustuario gladiatore: & tecum: & cum

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

collega tuo decertandum fuisset.

Buteo ex accipitrū genere auis est: quā Gręci a nūero testiū triorchem vocāt: ὄρχις apud eos testiculus dicit.

Butubata veteres vsurpauerunt: pro eo quod nugatorium est: & nullius valoris.

Buthysiā magnum sacrificiū appellauere. Qualis est hecatombe: & immolatio magnarū hostiarum. Sueto. in Nero. Gymnica inter Buthysię apparatū barbam primā posuit. Gręci enī Thysiam dicunt sacrificiū. Et prępónetes bu. significāt magnum sacrificiū. Et Plutarch.

Butyrū pe. cor. (Buthytas appellat sacerdotes. bouis caseus. βοῦς enim bouis τυρὸς caseus: quia vt plurimum: sicut inquit Plini. lib. xxviij. Fit ex bubulo lacte. Quanq; autē fit lactis natura: tamē iam pinguior, & crassior, & solidior: materia est. Quod aut frequēti agitatiōe: aut concussione assidua: cohibet in se: atq; solidatur.

Buxus: vel bussus arbor exigua: semp virens: & tonsilis. Producit ex se viscū: & semen seu granū: qđ cartegon dicūt. Buxū vel bussum materia ipsa. i. lignū. Nā in plerisq; noibus arbores sunt ęmi. ge. Fructus vero & ligna neu. Uerg. Dant arbuta sylvę: cruentaq; myrta: & cęrea pruna: volubile buxū. Ex buxo fiūt tibię multiformatiles: & pectines ad capillos explicandos: & pyxides ad vsus plurimos. Gręce πυξὶς: quod π. plerūq; in b. cōuertit. Unde buxolū gręce pyxis idis. Hinc buxeus. a. um. qđ ex buxo est. Buxeta loca buxis consita: & buxolus.

B Ante γ

Byzari: & budici vulgo putantur imaginosi: & qui a consuetudine cęterorum viuendi recesserunt. Di apud gręcos byzeres: & buzeres dicuntur.

Byzeres: & Buzeres pen. pro. populi sunt. Val. Flac. Buzeresq; vagi. Pompo. & Plinius: buzeros appellat. Ab his portus quidā in Ponto appellabat Byssaricus.

Byrsa: coriū ac tergus. Uerg. Mercatiq; solū facti de noie byrsam Taurino q̄tum posset circūdare tergo. Quo noie etiā dicta est arx in media Carthagine. A byrsa corium.

Byssus genus lini sub/ (rio fit byrseus pro coriario. tilissimi. Itē lana conchę adhęrens: colore luteo ac perlucido. Ex hoc fiunt pretiosissimę vestes: byssinę appellatę. Et byssinū eiusmodi color appellat: qui aliquando dicitur byssus. Hoc fit si cocco tinctum tyrio tingatur.

Byzantiū vrbs Thracię quondā a Pausania Spartano rū rege cōdita: a qua Byzantę populi dicunt. Postea a Constātino in maius aucta: gloriosissimi imperij sedes est totius caput orientis. Est alia ciuitas in Aphrica: quā quidā Byzantiū appellant: & populi Byzantas. Martianus. Qui Byzantiū incolunt iu Aphrica: messes centesimo incremento ferūtur. Strabo: Byzaciū per c. vnde Byzacenus ager apud Solinū. Ptole. quoq; regionē Byzacitin. Stephan⁹ byssacitas: & byssacenos. Suidas ὁ βυζάντιον ἐπὶ σεβήρου τοῦ βασιλέως ῥωμαίων πεπίχισο περιαίῳ τείχῃ πεποιημένῳ μυλίτῃ λίθῳ καὶ τἀλοιπά. id est Byzantiū tempore Seueri regis Romanorū munitū est generoso muro: & molari lapide: & reliqua. Cc.

C Litera muta est. Quę ante n. sequente vocali in eadem syllaba ponitur: sed profertur sub voce g. ob cognationem literarum. Ut Cnidus. Cneus. Transit etiam per compositiones: & deriuationes in g: vt quadringenti pro quadrincenti. In s: vt parco parsi. In x: vt duco duxi: noceo noxa.

C Ante A

Caballus equus. Sene. epist. lxxxviij. O q̄tum erat sęculi decus imperatorū triumphalem: censorumq; supellectilem: hoc est Catonē vno caballo esse contentū. Hinc caballinus. a. um. Pers. Nec fonte labra prolui caballino.

Caballi populi sunt Asiatici.

Caca. Vide cacus.

Cacabus pe. cor. nomē a sono tractū: quē supra ignem positus facit. A nostris dicit olla: in qua pulmentarū coquimus. Paul. Jurecon. Inter Athenū: quod supra focū pendet & cacabū: non multū interest. Nā hoc pulmentarū coquit: in illo aqua ad potandū calescit. Apitius. Capita porro fimul elixabis in cacabo nouo: vt aqua ad tertiā deferuеat. Antiqui enī calidā: & frigidā in cęnis ad

Cacus (vt fabulę ferūt) Vulcani filius fu/ (hibuere. it: ore ignē euomēs: & in vasta spelunca habitans. Vastus corpore prędę: ac latrocinijs semper intētus: cuius soror Caca vocabat. Quem Hercules claua interfecit.

Cacabo. as. pen. cor. proprīū est vocis perdicum. Oui. Cacabat hinc perdix: hinc glaciat improbus anser.

Cacos latine modo malus: modo deformis: modo timidus dicit. Et barbara est dictio: ait Theodorus Gaza

Cacia grece κακία: quā latinus ver/ (lib. v. Iliados. tit in malicia inquit Hiero. Apud grecos duo hęc cacia: & malicia: & afflictione: seu angustias: quam κάκωσιν Gręci dicunt. Et hoc magis pro malicia trāsferri debuit. Licero vitiositatē inter pretari mauult: q̄ maliciā. Cum vitiositas nomē sit generalius ad oīa vitia pertinēs: malicia specialius. Apud veteres malicia τὸ μέσον: quasi fit: & bona & mala. Ut dolus bonus & malus. Unde apud Plautum dicit cum laude. Te ciuē summa omni malicia.

Cacephaton: vel potius cacophaton: dici potest mala locutio: vel mala pronūtia. Cacon enī malus dicit: phaton dictū. Fit aūt cum particulā m. sequit n. vt numerum ei nauibus equat. Itē cum sequēs dictio duas habet syllabas: duabus precedēntibus similes. Ut o fortunatā natam me consule Romā. Huic cōtraria est Euphonia.

Cacosyntheton mala: seu deformis compositio συνθετον enim compositum dicitur: vt apud Uergil. Uersaq; iuuencum. Terga fatigamus hasta.

Cacohetes generis neutri: malus mos. Dictio tetrasyllaba κακόηθες malū ἦθος mos. Nā ἕξις cōsuetudo. Ut tum curatu difficillimum: cum vlcus quidē pressum est: sed quę circa sunt intendunt: & intumescūt: vt inquit Celsus. Plin. Caro vituli recētia vulnera nō patitur intumescere: fimū bubulum cuz melle ęminū vituli cinis vlcera foedida: quę cacohetę vocāt: lacte mulieris sanāt. Iuue. Pro ambitione simmpfisse videt per translationē: quę cū semel animo insederit: non facile amoueri potest. Tenet (inquit) insanabile multos. Scribendi cacoethes.

Cacologus pe. cor. maledicus. Cacologia maledictio.

Cacobasilea malū regnum. Cacodęmon infelix.

Cacozelus: ineptus imitator, penultima producta.

Cacecia: siue cacesia: vel cacexia: spes est pthisis: quasi malus corporis habitus: quo alimēta corrūpuntur. Qđ fit cū longo morbo vitiata corpora: etiā si illo vacāt: refectionem tū non accipiunt. Tū apud Aristo. aliud hęat.

Cachinnus solutus risus: a sono risus fictū vocabulū. Juuenal. Sed facilis cuiuis rigidi cēsura cachinni. Persius. Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. Hinc Senec. precipit: vt risus sit sine cachinno: vox sine clamore. Apud antiquos non de risu tantum dicitur: sed & de sono vehemētiore. Catullus. Procedunt: leuiterq; sonant clangore cachinni.

Cachinno. aris. depo. & cachinno. as. neu. pro immoderate rideo. Lucreti. lib. iij. Quam famulę multę fugitant: furtimq; cachinnant. Dicitur & de sono vehementiore. Accius. Scena sonando crepitu clangentes cachinnant. Uenit tamen ex grecо καγχάζω.

Caco, as. ventris onus depono: excerno. Mart. Ventris onus miser⁹: nec te pudet excipis auro. Bassa bibis vitro: cari⁹ ergo cacas. Hinc cacaturio: cacare desydero

Cacaturio. is. Martialis. Cgnaturit: non cacaturit.

Cacula. pe. cor. militis Punus ἀπὸ τῶν καλῶν. i. a lignis. Erāt enī cacule militū ferui: fustibus: clauisq; ligneis armati: ad tutelā dominorū. Plaut. Uideo cacula militarē.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

C Ante A

Cacumen pen. prod. vertex: summitas montis.

Cacearia insula in ponto: quã ¶Hop. li. ij. collisariã vo/

Cado. is. cecidi. casuz. Ceat ruo. Aug. super. Io. (cat. Qui nõ intrat per ostiũ in ouile ouũ: sed ascendit aliũde veh misero mihi: q; casurus sum. Interdũ cadere est euenire. Cic. lib. iij. offi. Nec præter sapientẽ cadere in quẽq; potest. Interdũ occidere: & mori. Verg. Cadit & Riphe⁹ iustissimus vnus. Et cadere dicunt illi: qui leuati a summo ad inferiora labunt. Cadere a causa: est aduersario causam cedere. Cõ plerisq; faciũt: ne maiora incurrant dãna: qõ est litem perdere. ¶Huius cõposita sunt accido: concido: decido: excido: incido: intercido: occido: præcido: recido: & succido: quę habent penulti. cor. Deriuatiua sunt. casa. caso. as. & casito. De quibus infra.

Cadauer. pen. produ. a cadendo. ¶Nam vt inquit ¶Hieron y. Ab eo q; post mortẽ ceciderit: cadauer dicitur. Et proprie de corporibus mortuis: ẽquis & de oppidis ad solum deductis quãdoq; dicatur. Serui. Sulpi. Cic. Tot oppidorum cadauera projecta iacent. ¶Hinc cadauerinus. a. um. penul. prod. Aug. li. ix. de ciui. dei. Si tantis sa crificiorũ cadauerinis non contaminãtur nidoribus.

Caducus. a. um. pe. pro. non solũ momentaneũ signifi. q; facile cadat: sed q; cadere faciat. Cũ caduc⁹ morbus: q; facile cadat. ¶Pli. lib. xvij. In oryzis quoq; quę maturescentes: tũc sunt præcipue caduce id riguis magis euenit: etiã si non ceciderint fastidiendę. Quãdoq; caducus mortuus dr. Virg. li. vj. ¶Hinc multũ fleti ad superos: bel/loq; caducl Dardanidę. Vnde & cadauera: & caducum q; sub aliqua conditione legatuz est. Caduca hereditas dicit: cum heredes ceciderũt. Et caducarij: qui hmõi hereditatẽ accipiunt. Iuue. Legatũ omne capis: necnon & dulce caducũ. Caduca auspicia veteres dicebant: cum aliquis in templo excidit: veluti de manu virgę.

Caduco. ceris. præcipito. Varro. Et frigido nymbo

Cadulę gutte: quę de (aqua iacta caducuntur. carne pingui cadunt: oum assatur.

Cadiuus. a. ũ. pe. pro. q; per se cecidit. Cũ cadiua poma dicunt: quę nõ sunt manu collecta: sed sua sponte in terrã cecidere. Et cadiua folia: quę per se ex arboribus cadunt. ¶Plini. Colligi mala post æquinoctiũ autumnale cadiua separari: straimentis stozijs paleisve sterni.

Cadus vas vinarij: quo vinũ condit: vt inquit Acrõ. Cuius prima corripit. ¶Martial. Jnq; vaticanis condita musta cadis. Cõtinet vnas duas: vel vt aliqui volũt tres cũ dimidia. Urna quadrãtali & amphora. ¶Nimi in alpibus rustici cados ligneos circulis cinctos excogitant. Et

Caduce⁹: & caduceũ. virga ¶Mer (græcũ est κάδυκ. curij erat: q; pax significabat. Naz quia ¶Mercurius ozionis deus est: & deorum nuntius (vt Gentilũ more loquamur) merito a dijs mittebat: vt dissidentiũ animos orationc sedaret. ¶Hinc caduceatores dicunt legati: pacez petentes: a caduceo: quẽ manu gestabant. Cato. Caduceatori nemo nocet. Et caduceũ ipsum Apollo inuenit: eoq; ¶Mercurium donauit: a quo ipse lyra donatus fit.

Cadurcũ tentoriũ: siue culcitra: qua merces tegunt: a Cadurcis Gallię pplis: vt ingt. ¶Pli. Apud quos lini præstantia palmã obtinet in culcitris. Iuue. Jnstito: hibernę tegetis: niueiq; cadurci. Sũt qui putẽt esse institã: quę sup/a lectuz obtendit: & tegit vndiq;. Et cũ corpus Chusti: aut sancti alicuius viri ossa per vrbẽ cõportãtur: cadurco .i. superne: qõ plures sustinẽt operiũt. Iuue. Violato pę/

Cadiscus vasculũ: quo suffragia col/ (na cadurco. ligunt. Grece καδίσκ. diminutiuũ a cadus.

Cadmus nomẽ proprium ¶Phenicum regis: Agenoris filij: qui fuit Tyrius. A quo cadmeus. a. um. ¶Martia. Te cadmea Tyrus. Et Thebę cadmeę dicuntur: a Cadmo conditore. ¶Properti. Cum tibi cadmeę dicuntur pontice Thebę. Ferunt Cadmũ. xvj. literas e ¶Phenicia in Grẽciam detulisse. α. β. γ. δ. ε. ι. λ. μ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. His ¶Palamedẽ Troiano bello. iij. adiecisse. ξ. θ. φ. χ. Aiunt quoq; Cadmũ historiam inuenisse: & primũ prosaicã orationem instituisse. Apu. vero. o. ascripsit ¶Phereeidi. Fertur item inuenisse auri metalla: atq; conflaturã. Est & Cadmus mons qui Laodice imminet: ex quo Lycus fluuius fluit. ¶Noster aũt Suidas ita scribit de Cadmo. κάδμ. ὁ μιλήσι. εὑρετὴς τῶν γραμμάτων ἐπιγράμματι ἑλλην. κάδμος παυσίονος μιλήσιος ἱσοξικος ὃς πρῶτος κατά τινας συνγραφὴν ἔγραψε καταλογάδην μικρῷ νεώτερος ὀφέως: & subdit ἀπὸ γραμματα πρῶτοι φοίνικες ἔφερον. id est Cadm⁹ ¶Milesius literaz inuẽtor: epigrámate Zenonis. Cadmus ¶Pandionis ¶Milesius historictus: qui primus scõm quosdam historiaz prosaica oratione scripsit: paulo iunio: Orpheo: Et subdit. Literas primi ¶Phœni/

Cadmites gemma: quã ceru (ces adinuenerunt. ęę interdum bullę cingunt. Cc.

C Ante Ae

Cęa nomẽ insulę maris Aegei: a Cęo Titani filio sic dicta. De qua ¶Pli. lib. iiij. Jnsulę Cęę quattuor fere partibus: quę ad Egotiã ẏgebãt eodẽ mari deuoratis. ¶Hãc ¶Ptolemeus & vulgus nauticũ Ciam noiant. ¶Hinc cęus. a. um. Cũ Erasistratus e Cęa insula cęus dictus est. Et vestis cęa: quę ab aliquibus Coa dicit. ¶Pli. li. iiij. scri: ex cęa insula prosectã delectationi fęminarũ veste: auto: est Varro. Est aũt cęa vestis bombycina tenuissima: derasis velleribus: a paruis animãtibus confecta: ibi primũ inuenta. ¶Hãc prima texisse dicit ¶Pamphila: siue vt Aristo. inquit: ¶Pasiphale ¶Platis filia. De hoc etiam in dictione

Cęcias: ventus qui ita flare dicitur ab (coos. Aristote. non vt nubes propellat: sed vt ad se vocet. Flat inter aquilonem: & exortum æquinoctialem.

Cęcubum vinũ: sic dictum a cęcubis Campanię populis: apud quos nascitur. ¶Plin. lib. iiij. Setini: & cęcubi obtendunt agri. His iungunt Falerni: Calęni. ¶Martia. Cęcuba fundanis generosa coquũtur amicis.

Cęcus: quasi oculis captus: vel quasi oculis concisus: vel oculis carens. Et cęcus dicit insidiosus: occulte malus: latens: tacitus: qui videri non potest. Colu. lib. j. Ex quibus sępe contrahũtur cęci morbi: quorum causas ne medici quidẽ perspicere queunt. Sic dicimus cęcam noctem: in qua non videmus. Verg. Cęca regens filo vestigia. Transfertur & ad animũ. Vnde cęci dicunt improuidi. ¶Hinc cęcitas tam animi: q; corporis orbitas.

Cęculus diminutiuum a cęco. Est & nomen proprium eius: qui ¶Pręneste condidit. A quo Cęcilios ortos putant: quorum familia ¶Romę nobilissima fuit.

Cęcilia genus serpentis cęci. Colu. lib. vij. Est & magnorum animalium nocium virus. ¶Nam & vipera: & cęcilia sępe cum in pascuo bos improuide supercubuerit lacessita onere: morsum imprimit.

Cęcutio. tis. parum video: & cęcutientes: quasi semicęcus. Varro. Vtrum oculi mihi cęcutiunt: an ego vidi seruos in armis contra dominos. Hieron. ad ¶Paulin. Vt rarus sit: qui non in earum cęcutiat lectione.

Cęculto. as. obtusam aciem habeo: & quasi cęco similis sum. Festus. Cęcultare est cęcos imitari. Cęcultant cęci similes sunt: oculoz acie obtusa. ¶Plau. ¶Num nã mihi oculis cęcultant: est ne hic noster ¶Hermio.

Cęcilius poeta dictus: vt ingt Festus a Cęculo pręsti/nęę vbis ꝑditore. Vel vt quidã aũt a cęcutientibus oculis.

Cęco. as. cęcum facio. Cuius composita sunt excęco: quod est valde: seu perfecte cęco. ¶Plin. Vt cum lauatur: si oculos attingat: excęcet. Obcęco: de quo infra.

Cęcus vallũ: in quo præacuti pali affixi herbis vel frondibus occultunt. Item cęcũ intestinuz: qõ a dextra parte incipiens: in sinisterioꝛẽ peruium: & longũ est. Jdeoq; dicitur cęcum: quia id quod peruũ est late fusum: ac semi natum: ab vtraq; parte: huc atq; illuc est volutum.

Cęcinos amnis vocatur: qui Rheginum agrum a Locrensi diuidit. Et est oppidum Italię haud procul a Si/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cilia Cęcinum dictum.

Cędes mor. ferro: aut alia vi illata. ¶Præsertim ab eo: qui occidere: aut ferire volebat. Inde dicimus aliquem commisisse cędem. ¶Huius diminutiuū est cędicula.

Cędo.is.cęcidi.pe.pro.cęsum. Verbum actiuū: cuius passiuū est cędor. Et est cędere flagellare. Teren. Verberibus te cęsum in pistrinū Daue ꝑ dedā. Ité excidere. Cic. Aut eius partes: quasi mēbra quędā cędēda. Ité percutere. Iuue. Ebrius & petulās: qui nullū forte cęcidit. Ité occidere. Ter. Cędunt vigiles. ¶Per trāslationē vero pro nihil quādoq; pro īmolare: vt apud eundē. Cędunt binas de more bidētes. Ité pro frāgere. Cic. Cędere ianuā saxis: instare ferro. ¶Huius cōposita sunt abcido: ꝯcido: circūcido: decido: excido: incido: intercido: occido: prędicido: recido: & succido quor penul. prod. At cedo sine diphth. cessi præteritum: & supinū cessum facit: multaq; significat. Nā quādoq; cedere ꝑcat abire: & locū victori dare. Cic. Cui quidē exercitus nīi Imperatores cesserūt? Quandoq; discedere euitare: atq; subtrahere. ¶Plau. Cedimus imbri. Lucil. Quādoq; pudor ex pectore cessit. ¶Hinc cedere irę: dicimus dare locū irę: & qñ ab ira discedere. Cedere bonis: discedere a bonis: & quicqd nostrū erat tradere creditori. Cedere iure: discedere a iure: est ius quod habemus alteri tradere. Qđ & de iure cedere dicimus. Et cedere est in ius alicuius venire. Ut cessit mihi ea bona. i. in ius meū venit. & cuz actō mediāte in. Hier. super Mat. Ita fiebat: vt oblatio liberorū sub occasione templi: & dei in sacerdotū lucra cederet. Rursus cedere ponitur pro dare. Ennius. Saluete optima corpora: cedite manꝰ vras: measq; accipite. ¶Pro ꝯcedere: obsequi: nō repugnare. Verg. Cedo equidem: nec nate tibi comes ire recuso. ¶Pro succedere: seu in sortē ꝓtingere. Idē. Cesserit Ausonio si fors victoria Turno. ¶Pro incedere. ¶Plau. in Aulul. In hostē absolutus cedas. Inuenit & cedo imperatiuuz pro dic: & nōnunq; pro da: nec habet aliam personā: nisi tantū cedite pluraliter: habetq; primā correptā. Terē. in And. Cedo cuiū puerū. Lactā. lib. iij. Cedo igit quid diceris. Cic. in Cato. Cedo qui nostrā remp. tantā amisistis. i. dic. Ter. in ¶Phor. posuit pro da. Quin tu mihi argētū cedo. ¶Phor. Immo ẏo vxorē tu cedo. Cedere diez inquit Vlpia. ꝑcat incipere deberi pecuniā. Sicut venire diē: significat eum diē venisse: quo pecunia peti possit. ¶Huius verbi cōposita sunt abscedo: accedo: ꝯcedo: decedo: discedo: excedo: incedo: intercedo: prędecedo: ꝓcedo: recedo retrocedo: secedo: & succedo: quę hñt penult. productā.

Cędua sylua: quę relinquit: vt ex ea ligna cędātur.

Cęsim aduerbiū significa. cędendo. Sicut pūctim pūgendo: & cęsim ō: vno ictu. Col. li. v. Maio: aut pars operis in vineā ductim potius: qđ cęsim faciēda est. ¶Hinc punctim

Cęlū instrumentū: quo vtunt ar- (ꝑcat cū mor. gentarij: dū vasa sculpūt: vt est illud. Cęlo fabricata Dyronis. Et cęlū vocatur: qđ alio noie dicitur mundus: cuius circūflexu cuncta tegūtur: & stellis splendet: qsi quadam cęlatura: a cęlo sculpo: eo qđ sit cęlatū: hoc est syderibus sculptū: siue signatum. Et sic cum ę. diphthon. scribitur Ambro. lib. Hex. Cęlū dicitur quasi impressa stellarum lumina: velut signa habeat: tanq; cęlatū appellatur Sicut argentū qđ signis eminētibus refulget cęlatū dicimus. Var. a cauo deriuat. κοίλον eñ concauū dicūt: quia .s. id necessario in sculptura exigit. Et sic cum ę. diph. scribi debet. Quidā sine diph. scribunt a celādo a contrario noie: qđ apertū sit. Interdū cęlum sumit pro aere. Vergi. Maria ac terras cęlūq; profundū. ¶Pli. lib. ij. Et hoc cęlū appellauere maiores: qđ alio noie aera. Hinc grandines sunt & pruinę: hymbres procellę: turbines ventorum: hoc regnū: supra Lunā pura omnia: ac diuturnę lucis plena. Aug. Huic aūt cęlo in quo sunt luminaria: ita vicinus est aer: vt & ipse cęli nomē acceperit: non solū sermone communi scōm quē dicimus: serenū vel nubilū cęlū: sed etiaz nostrarū ipsarū consuetudine scripturarū: cum dicit volatilia cęli: cuz aues in hoc aere volare manifestū sit. Aristo. accipit cęlū pro octaua sphęra: quādoq; pro corpore quinto: quādoq; pro toto vniuerso. Dicit præterea cęluz palatū oris. ¶Pli. Erebū viscerū excellentissimū est proximum cęlo capitis: sine cruore: sine foribus.

Cęleste: qđ e cęlo est. Uñ cęlestia numina: & cęlestia augurta: quę a cęlo fiūt: cum vel fulminat: vel tonat deus.

Cęlicus. a. um. idē est: quod cęleste: vt regna cęlica.

Cęlitus aduerbium significat e cęlo. Sicut diuinitus a deo. ¶Hiero. Tandem cęlitus inspiratus præcisam morsu linguam in oscula ntis fęfaciem expuit.

Cęlites di cęlestes Augustin. libro de gramma. Cęlites cęlites: qui iter sibi faciunt ad cęlum.

Cęlicola pen. cor. qui vel quę cęlum habitat.

Cęlebs generis cōmunis: qui nunq; duxit vxorem: seu qui eā amisit. Dictus cęlebs: vt inquit Hiero. qꝰ cęlo dignam vitā agat: qui coitu careat. Augu. Cęlebs qui non habet vxorē: vel quę non habet maritū: qualia sunt numina in cęlo: quę absq; coniuge sunt: si Agapetas nō attendamus. ¶Priscia. Cęlebs dicit: quasi cęlestiū vitam ducens. Hi accipiūt cęlibes nō tam pro vxore carētibus: qđ pro castis: & oñi venere abstinētibus. Sed proprie dicit cęlebs: qui vxorē non habet: etiam si concubinas habet. Nam cęlebs & maritus relatiua sunt. Quintil. Nā clarus an obscurus: nigratus an priuatus: ciuis an peregrinus: liber an seruus: marītus an cęlebs: parens liberorum an orbus sit. Cicero lib. de legibus. Cęlibes esse prohibeto. Dicimus tamen thorū cęlibem: & vitā cęlibem actam in cęlibatu. Ouidius. Quę si non fuerat cęlebs te vita decebat. Hinc cęlibatus. tus. pro vita quę agitur sine vxore. Martianus. Constituit Mercurius pellere cęlibatum. Hieron. ad Tranquillum. Nihil prodest absq; operibus cęlibatus & nuptię: cum etiā fides si operam nō habuerit: mortua esse dicatur. Sueto. Verum amissa vxore Lepida: duobusq; ex ea liberis: mansit in cęlibatu.

Cęlsus a cęlo: id est altus & sublimis. A quo fiunt excęlsus: & præcelsus. In quibus præpositiones habēt vim augendi. Excęlsitas. Cicero. Etenim magis est secūdum naturam excęlsitas animi: & magnitudo. Quidq; tamen hoc nomen sine diphthongo scribunt.

Cęlibaris hasta dicebat: qua caput nubētis comebat.

Cęlius mōs vbis Romę ex septē a Cęlio Tibeno nobilissimo duce Thusco dictus: qꝰ Romulo aduersus Latinū regem cū auxiliaribus venerit inclytus. ¶Hūc montē Tul. Hosti. vbi addidit: ibiq; ipse habitauit: quo frequētius habitaret vt inquit Liui. In eo habitauit Ennius poeta. Fuit & Cęlius nomen patris Saturni.

Cęlo. as. sculpo: siue signo. A quo cęlata vasa dicūtur: quę veteres anceꝑa vocabant: qꝰ circum cędendo fiant. Et cęlum ipsum: quo cęlantur. ¶Plini. lib. xxxiij. construxit hoc verbum instar eorū: quę prætium signant. L. Crassus (inquit) orator duos scyphos Mentoris artificis manu cęlatos sestertijs centum confessus est: tamen nunq; se his vti propter verecundiam ausum.

Cęllo. lis. per duplex ll: frango: siue cędo: quo verbo non vtimur: nisi in cōpositione. Eius composita sunt excęllo: pro extollo: & supero: antecęllo: percutio: euerto: procello eiusdē significati: a quo procęlla. Recęllo: recliuor, humilis fio. Interdum actiue ponitur pro reclino. Varro. Alius teneram abietem solus percęllit.

Cęlimontia porta a Cęlio monte sic dicta. Cc.

Cęlistomia dicitur: cum vox quasi in recessu oris auditur στόμιον enim os dicitur. Fit a cęlo oris: cuius & aboris concauitate dici possit κοῖλον eñ concauū dicūt. Et

Cementū a cędo. dis. (fic per ę. scribendū erit. Cc. vt quidā putant. Sunt eñ cementa omnis rudis: materia: qua ędificia consurgūt. ¶Proprie cęsi lapides apti ad ędificandum: excīso monte aliquo vel effosso. Fodinas quoq; rustici Campanię cementarias appellant. Liuius. Nec erat difficile illorum subuere: qꝰ cementa non

calce vrata erāt: sed interlita luto structurę antiquę ge/nere. Colu. lib. ix. Sub porticibus quadratę harę cemen tis: vel etiā laterculis extruunt. Idem ibi. Modus sylue pro cuiusq; facultatibus occupatur: ac si lapidis & opere vtilitas suadeat: haud dubie cementis: & calce formatus circūdatur murus. Aliquādo ponitur pro ipso opere: id est ędificio: quod structo lapide erigitur. Plini. Pallidus lapis in cemento raro vtilis. Licet eñ contra iniurias for tis: ad structurā tamen infidelis est: nisi multa suffrenati/one deuinctus. Hiero. in instrumēto veteri posuit pro calce: aqua fabuloq; fermentata: cum ait. Habueruntq; lateres pro saxis: & bitumen pro cemento.

Cemētarij dicunt cemētor: h̄ est ędificior: quę ex lapi/dibus sunt: structores: quos Fabros murarios appellāt. Hier. ad Hauli. Agricolę cemētarij fabri metallor ligno rūq; cęsores. Lanarij qui vilia opuscula fabricant. Hi de pretio totius operis faciundi: si cum dño cōuenerint: edi ficandūq; id conduxerint: redemptores vocitātur.

Cemētitius. a. um. quod ex cemēto est. Vt parietes cę/
Cenos grece: latine nouus. (mentitij.

Cene vibs circa sinum laconicum: Tenaron ante vo/cata. Hinc Cenites portus apud Plinium. libro quar/to. Et ceneus Iuppiter dictus est. Ouidi. Victor ab Oe/chalia ceneo sacra parabat. Vota Ioui.

Cepe ge. neu. & indeclinabile: a capitis magnitudine di cit. Vnde & primā diph. vocalē accepit. Hiero. Impelle Delusioten: vt edat cepe. Dicit & cępa cepę. Ouidi. Cę/denda est hortis eruta cepa meis. Inuenit etiā scōm Pri sciani. Cepitius: & hoc cepitiū. Cęparū plura sunt gene/ra: nobilissima Ascalonia ab oppido Iudeę. Nam vt re/fert Strab. lib. xvj. Ascalonensiū regio precipue fert cę/pas. Col. Pompeiā vel Ascaloniā cępam eligito: & com ponito in fidelia. Optime sunt rotūdissimę: ruffę acrio/res q̄z candidę: siccę q̄z virides. Cepa oculos mordet: vnde a Grecis nomen impositū Cromyon: quasi pupillam ocu li comprimi cogeret: sicut scribit Aristoteles in problem. Vnde lachrymosa dicitur a Columella.

Cępula diminu. a cępa. Pal. Hoc mése cępulas seris.

Cępi preteritū a capio: cū g diph. scribit: cuius eius com positus. Accepi: concepi: recepi: prędepi. Cępi vero de fe/ctiuū cum g. a cępio pro incipio formāt: quod apud anti/quos in vsu erat. Teren. in Adel. Sex totis mēsibus olfe cissem: q̄ille quicq̄ cęperat. Cato. Cępiam seditiosa ver ba loqui. Nunc aūt preterito eius pro presenti vtimur: cū suis deriuatis. Cęperā: cępissem: cępero: cępisse: cęptum ire. Et cęptū cępti: hoc est principium. Ouid. Dij cęptis: nam vos mutastis & illas: Aspirate meis.

Cęruleus color: viridis cū nigro. Sicut mare: qui gre/co verbo a latinis dicit Glaucus. Et Belli⁹ sentit eundez esse Cęsiū. Nunc venetū quoq; colorez: & Thalassicū ap/pellari ab eruditis inuenimus. Dictus cęruleus: q̄si cęlu leus a cęli colore. Dicit & cumatilis color: qđ grece κύμα τα fluctus vocāt. Alij deducūt a cęra: de quo in dictione cęrea. Cęruleū arena est: cuius tria sunt genera: Aegyptium: Scythicū: & Cyprīū. Postea probatū est Atticū mar more sum: & syricū siue pressum. Vide Plinii lib. xxxiij.

Cęra licet a greco nomē habeat. κήρ ον eñ Gręci fauū dicūt: qđ absq; diph. scribit: tamē Apuleio teste cōsuetu/do cōuertit e. in ę. diphthon. Quidā etiam a careo dedu cūt: eo q̄ mellis perfusiōe careat. Vnde etiā primā diph. vocalē assumpsisse dr. Est aūt cęra: quę fit expressis fauis. Cęra aliquādo pingere soleb āt: quapropter & tabellę ita pictę cere vocabātur. Oui. Perlege dispositas generosa per atria cęras. E cęra etiā fiebāt pugillares: in q̄bus scri bere mos erat. Vñ & pro epistolis: & pro pugillaribus po nit quādoq; Iuue. Mōne libet medio cęras implere ca/paces Quadriuio. Quādoq; pro cęrata tabula. Vnde di citur in prima cęra: & in secunda cęra: ima cęra: & extre/ma cęra. Nam Romani testamēta scribebant in tabulis cęratis. Suetō. in Cęsa. Quintil. Pedium ex quadrante hęredem instituit: reliquos in ima cęra: id est vltima par/te tabulę testamētarię. Hinc sincerū: & procerum.

Cęra optima est: quę punica vocatur omnium candi/dissima. Proxima quę maxime fulua. Cc.

Cęro. as. ceram impono. Columella libro vlti. Sexta quaq; oliuitate dolia cęrare oportet. Huius compositus est Incęro. Persius. Genua incęrare deorum.

Cęratura. rę. ipsa cęratio. Columella. Cetera non cre diderā propter olei succum cęraturam pati.

Cęreus. rea. reum. quod ex cęra est. Vt imago cęrea. Sumitur quādoq; pro molli: ac facili. Horati. Cęreus in vitium flecti: monitoribus asper. Quandoq; pro pingui. Accius. Pinguem turturem: cęreamq; ficedulam. Vt cę/re videlicet colore. Quādoq; pro vncto. Martialis. Cę/rea si pendet lumbis: & trita lacerna.

Cęratū videtur esse: sicut vulgo appellatur: qđ vulneri bus superponi solet. Hieron. ad Ctesiphontē. Deniq; vt oēm stultitiā meaz diligētius recognoscas: etiā stomachū meum post illud susceptū cęratum tuū te absente curaui. Constat ex rebus ficticiis: & igni appositus molliscit. Sed appositū corpori durescit: & pertinacius hęret. Di/ctū a cęra: quę fere oībus cęratis adhiberi solet. Quidaz non cęratū: sed cęrotum appellant a greco κήρωτον.

Cęrefoliū genus herbe. Palladius. Cęrefoliū locis fri
Cęreus cęrei. funale. Martia. Hic (gidis seratur.
tibi nocturnos prestabit cereus ignes. Huius diminu. est: cęreolus. Hiero. Magnū honorē prębent hmōi homies beatissimis martyribus: quos putāt de vilissimis cęreo/
Cęrulus. a. um. penul. cor. Catul/ (lis illustrādos.
lus. Cęrula vertentes abiegnis equora palmis.

Cęruleus. a. um. idem quod cęreus. Propertius. Cęru leus cucumis: tumidoq; cucurbita ventre.

Cęrinus. a. um. penul. prod. eiusdem est significantię.

Cęrosus. sa. sum. qđ habet admixtā cęram. Vnde mel cęrosum dicit nondū depuratū. Plī. Liquore veluti mel/
Cęriū vel cęris: genus vlceris: qđ faui si/ (lis cęrosi.
militudinē habeat. Plini. Ramorum fici teneri cauliculi cū melle vlceribus: quę cęria vocātur: illiniuntur.

Cęroma. atis. & cęromat. ā cęra fit: significatq; oleum cęnūq;: quib⁹ permixtis vngebātur Athletę: cum essent certaturi. Inde Iuuen. Cęromatico collo dixit. Dictum non q̄ cęroto simile fit: sed grecuz est. κήρωμα. τος. Si/gnificatq; apud grecos tabulā cęratam: in qua scribi es/set solitū. Hęc insperso haphe dicebatur. Martialis. Et flauescit haphe. Nam ea insperssione perfusa obluctanti/um corpora: quod āmodo flauescebant: lepras patienti/bus similia. Fiebatq; ex oleo terraq;. Nec ex omni terra: sed ex quibusdā eius generibus: quibus robustiora fieri corpora: & ad tolerandos estus: atq; algores firmiora ar/bitrabātur. Vt erat albida quędā terra pertenuis: ex al/bano agro: & rubrica: & balanus pulnis. Adhibebatur quippe oleū: tum ad agilitatez prestandā: vt corpora lu/brica fierent: tum q̄ natura olei est tepefacere mēbra: & contra algores munire. Terra vero ad indurandos ma/gnos artus: & aduersus estum firmādos adūngebatur. Sta. de Palestritis. Postęq; oleo gauisa cutis petit ęgnos vteroq; Pro cursu medii atq; hasta vestitur arena: Tum madidos artus alterno puluere siccant. Collaq; demer/sere humeris: & brachia late Hasta tenēt. Ponitur & pro loco: in quo palestritę vngebantur. Plinius. Idem. Pa/lestras Athletarū imaginibus: & cęromata sua eromāt. Sunt & qui dicant etiam cęroma significare tabellā cę/ratam: in qua olim scribere consueuerunt.

Cęrete gene. neut. ciuitas Tuscię: quę Strabone teste Agylla dicebat. Declinat & ceres ceritis. penulti. correp. Vergil. Est ingens gelidū lucus prope Ceritis amnē. Fe/stus Cęre neutro genere declinat. sic inquiens. Cęrimo/niarū causam alij ab oppido cęre dictā existimāt. Nomē ab hoc patriū est: hic & hęc cęres cęretis penulti. produ. Virg. lib. x. Qui Cerete domo: qui sunt Minionis in ar/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

uis. ¶Potest etiã declinari scõm ¶Prisciani: hic & hęc cęritis: penulti. correp. Vel hic & hęc cęritis: penulti. prod.

Cęrimonię pe. cor. vel ab oppido cęrete: vel a carẽdo dictę sunt. ¶Nã vrbe a Gallis capta: cum vestales virgines simulacra deorũ ex hostibus erepta traducerẽt: in oppidum cęrete potissimũ uenere: vbi benigne fuerũt hospitio susceptę: donec a Gallis ciuitas per Camillũ libera/ta fuit. Jn cuius beneficij memoriã Romani prędixerũt: vt eis diuinus cultus cęrimonię a cęrete diceret. Liuius. lib. v. scribit. L. Albinium de plebe vnũ virgines: sacerdotes: sacraq; plaustro Cęre inuexisse. Jnde cęrimonijs

Cęsim aduerbium significat (sit enatum nomen. per incisionem gladij: siue incidendo.

Cęsar cognomen Julioꝝ est. Jlle eñ qui primus Cęsaris nomẽ adeptus est: ab eo dictus fertur: q cęso matris utero sit natus. Vel ab elephãto in pugna occiso: qui lingua ¶Mauroꝝ Cęsar appellatur. Vel q oculis cęsys: hoc est glaucis fuerit. Vel a Cęsarie: cum qua natus proditur. ¶Pli. lib. vij. scribit. Scipionẽ Aphricanũ primum fuisse dictũ Cęsarem a cęso matris utero. Qua de causa & Cęsones appellati. Julius autem Cęsar: a quo familia Cęsarum postea prorogata est: non est natus cęso utero materno: qui matrẽ Aureliam habuit: quã amisit: cum in Gallia belluꝝ gereret. Cuius etiã pater Cęsar est nuncupatus: qui prętura functus: ¶Nisis obijt. Rarum facinus scribit de Cęsare Dion ¶Historicus grecꝰ: cuius verba greca subiunxi. Τὸν δὲ Δαυτύλιον τὸν στομπηίου ἐπὶ τὸν ῥῶμην ἀφελόμενον ἔπεμψε φίνα πισεύσειαν αὐτῷ ἀναίξοντα· αὐτὸς δὲ ἐνεχείρισε τῇ αὐλητρίδι διάτρυς κλεοπάτρας ἐρωτας· ἦν γὰρ καίσας ἐρωτικώτατος, & πολίτας ἢ ἄλλας ὅσας τοῦ πρὶ τύχοι συνεγίνετο· κλεοπάτρα δὲ καὶ πρὸ καλησάτη γυναίκων ἐγένετο & ἀφέλημα ἀσεὶ τοῦτο ἔιχε. id est Anulũ ¶Pompeij auferens: Romã misit vt interitum crederent: ipse autẽ diu moratus in Ægypto propter Cleopatrę amorem. Fuit enim Cęsar amatissimus: & pluribus mulieribus: & quibuscũq; incidisset: cõuersabat. Cleopatra autẽ fęminarũ pulcherrima fuit: & Cęsarea vrbs ¶Pale/ (vbanissimã loquelã habuit. stinę in littore maris magni: quę turris Stratonis vocabatur: sed postea ab Herode in honorẽ Cęsaris nobilius ędificata: Cęsarea est appellata. Jn qua idẽ Herodes in honorẽ Cęsaris magnificã domũ albo marmore cõstruxit: vbi nepos eius Herodes ab angelo percussus est: eo q non dedisset honorẽ deo: cõsumptus a vermibus expirauit. Jn hac Cornelius cẽturio a ¶Petro baptisatus est. Altera ¶Philippi: a ¶Philippo Herodis filio in honorem Cęsaris ad radices mõtis Libani ędificata: vbi duo fontes. Jor. & Dan oriũtur. Tertia Cappadocię. Josephꝰ. ¶Doga primũ dicebatur: quę postea Cappadocia: nunc autem Cęsarea: a Cęsare. Quarta ¶Mauritanię.

Cęsaraugustana vrbs Hispanię Taraconensis. De qua habetur in gestis diui Vincentij.

Cęsareus. a. ũ. Et cęsarianus. a. ũ. vt milites cęsariani.

Cęsaries coma a crebra cęsione. Jdeoq; proprie virorꝝ est. Vnde cęsariati: comati dicunt. ¶Plau. in milite. Cęsa/

Cęsenna vrbs Flaminię ,puincię a (riatus miles. cędẽdo: q exiguo amne cęsa. i. diuisa sit. Vel q ager eius duobus fluminibus Sapi: & Rubicone sit diuisus. ¶Hinc cęsennates dicti sunt cęsennã habitantes. Et cęsennetia vina: quę inter generosa numerabantur.

Cęsa gallicũ telum. Clar. Qui gladijs cincti sine scutis: cũ binis cęsis ueni. ¶Hęc & gesa dicuntur gallica lingua. Vnde & viros fortes galli gesos vocãt. Virgi. lib. viij. Alpina coruscãt Gesa manu. Et cęsa particulę orõnis: quę greci cõmata vocant: differũtq; a mẽbris: quę greci dicũt Cola. ¶Membrum eñ est pars orõnis ex plurimis verbis absolute aliqd significãs: hoc modo. Et si vereor: Judices: ne turpe sit pro fortissimo viro dicere incipientẽ time/re. Cęsum autẽ pars orõnis est: nondũ ex duobus: aut ex plurib⁹ verbis quicq; absolute significãs: hoc modo. Et si vereor Judices: ne turpe sit. Aliquãdo tñ cęsa oratio dicitur: cũ non efficiunt mẽbra ex connexione verborũ: sed singula verba aliquid significãtia proferuntur: hoc modo. Quis est iste Gellius? armiger Catilinę: stipator tui corporis: concitator tabernariorũ: latrator fori. Eadem incisa dicuntur. De hoc etiam in Comma.

Cęsura ,ppie incisura. ¶Pli. li. xvij. Ante Cal. Martias crescit ad brumã vsq; definitq; cuj durescere incipit hoc signũ q tẽpestiuã habet cęsurã. Et cęsura a cadenda voce: quę diffinit q sit decora terminatio vocũ in medio versuũ notata. ¶Hęc quadrisariã diuidit. Alia pentimemeris dicit: siue semiquinariã. Alia heptimemeris: siue semiseptenaria. Tertia trochaica. Quarta bucolica. ¶Pentimemeris est: cũ post duos primos pedes superãs syllaba inuenit: quę dictionẽ terminet. Vt: Arma virumq; cano: & Italiã fato. ¶Habet eñ ex quinq; dimidiũ. ¶Heptimemeris est: cũ post tres pedes similiter syllaba inuenit: vt Arma virũq; cano Troię. Continet eñ septenarij medietatem. Trochaica est: cũ post duos pedes trocheus partez orõnis perficit: vt Nil nostri miserere. Bucolica cũ post quattuor pedes syllaba superat in partẽ orõnis desinẽs: vt inuertit trocheus partẽ orationis terminãs. Vt: Omnia vincit amor: & nos cedamus amori.

Cęstrũ instrumentũ: quo cauatur ebur. Alij putãt esse genus teli ¶Persico bello inuẽti. Jul. ¶Pol. pro stimulo: siue stilo accipit cęstrij. ¶Preterea sphyrenaꝝ piscem Attici cęstrum vocãt: latine Sudim appellatã: quia rostratus sit: & similis belonę. ¶Habet & herba cęstron: pro betonica: ceu a varietate remediorũ: & efficacia noie imposito. Sed & mugil piscis ideo cęstreus videt a grecis appellatus: quia teli modo publica Athenienśiũ pęna intret adulteros. Vtcunq; hęc genus mutilis: quod greci cęstron vocãt: nostri viriculũ. ¶Nam & terebrã vulgo ita dicimus. Sed hoc nomen sine diphthon. scribitur.

Cęsuratim significat. succincte: breuiter: per cęsurę cõmata. Sidon. Claudiano. Tota illo dicto sic cęsuratim fluc/

Cęsuratũ vas appellatur cę/ (cincta q; profluęs. sim ortificatum. Cęsitium linteolus erat purus: & candidus: dictus q cędendo ad candorem perueniret: vel q oras circumcisas haberet.

Cęsius color: qui spẽ cęli habet. Cñ oculus cęsius dicitus: quasi cęlius: h est cianei coloris: grece Glaucopya ab oculis noctuarũ. γλαυξ eñ noctua dicitur: ὄψις visus. Vnde a nostris glaucus vocat. ¶Hinc glauci equi: qui felineis oculis sunt: vulgo glaucioli dicunt. Alij cęsium intelligunt lentiginosum. Alij cęruleum. Terent. in Eunu. Ruffam ne illam virginem: cęsiam? Et in ¶Hecy. ¶Magnus: rubicundus: crispus: crassus: cęsius. Vbi Donat. Cęsius glaucis oculis: quasi felis oculos habens.

Cęsones: qui cęso matris utero nati sunt.

Cęspes ge. mas. a cędo fit. Et significat terrã cum herba auulsam: seu in modũ lateris cęsam. Vel dicit frutex recisus ac trũcatus: q pedẽ cędat. Ex cęspite agger castrẽsis fit. Lucan. Stetit ager fulti Cęspitis intrepidus. Circũciditur autẽ ferramẽtis: continetur q; herbarũ radicibus terrarũ. Docet Vege. lib. iij. qua altitudine: ac latitudine cęspes circũcidi habeat. Vnde cęspititius. a. ũ. quod fit ex cęspitibus. Vnde tribunal cęspititiũ vocatur suggestum ex cęspitibus factum. Flauius Vopiscus. Deinde concursus ad cęspititium tribunal.

Cęspito. as. pe. cor. pede aliquid percutio: quod quasi ruere cogar: vt fit cęspitare: quasi cęspitez offendere: vel in cęspitem ferri. Vnde cęspitatores equi: qui sępe in cęspitem vel lapidem: aut aliquid huiusmodi impingunt.

Cęstus. us. genꝰ clauę pilas plũbeas loris bubulis appensas habẽs: quo Daretem: & Entellum pugnasse legimus. Virg. lib. v. Sin crudo fidit pugnã cõmittere cęstu. Et a cędendo fit cęstus. Cestus vero cesti sine diphthon. sumitur pro cingulo: quo vxor a marito cingebat in fide maritali. Et est ſgni. gene. q̃uis & mas. reperiat a varijs

punctis fic dictus: κεντεῖν enim pungere eſt: ⁊ picturare. Vnde cingulū illud Veneris: quo ipſa Martez: ⁊ Juno Jouē conciliabāt. a poetis ceſtus dicit. Mart. Vt Martis reuocet amo: ſūmiqz donātis A te Juno peto ceſton: ⁊ ipſa Venus. Sed ⁊ lorū: aut opus interpunctū: acu ve pictū: ⁊ Veneris item ornamentū: ⁊ in cōmune: ſeminaz ceſton greci vocāt. Proinde Celſus aphricanus: contra quē ſcripſit Orige. xxiiij. libros edidit: quos a rerū varietate ceſtos appellauit. Hinc inceſtus: ⁊ ceſtillus diminut. Homerus multa in libr. .x. iliados. Et Euſtathius. Sed Ariſtophanis interpres in veſpis comēdia ὁ κεστρεὺς τοῦ κεστροῦ υἱὸς ἰχθύος τὴν κεφαλὴν μὴ μεγάλην λεπίδα ἔχοντες. id eſt ceſtus eſt genus piſcis magnam ſquamam habentis. Papinius. xiv.

Cęter aliūz ſignificat. A quō fit cęterū coniunctio ſiue aduerbiuz pro ſed. Siue id quod dicere ſolemus: quod reliquū eſt. Cętera etiā quandoqz aduerbialiter capitur pro deinceps. Vt Cętera parce puer bello.

C Ante A

Caicus nomen eſt fluuij in Phrygia. Et labitur per Mȳſiam ⁊ Pergamū: per campum qui Caicus appellatur. Arrianus autē lib. v. de geſtis: ⁊ vita Alexādri magni καὶ κάϊκος ἄλλο ἐν μυσίᾳ, ὃς μαίανδρου τοῦ καρικῶν ὀλίγα λοιπά. id eſt ⁊ Caici aliud in Mȳſia: ⁊ Meandri in caricis: ⁊ reliqua.

Caius cognomē a parentū gaudio ſumptū. Et eſt dictio triſyllaba. Mar. Non matus q̄ ter Caius eſſe tuus.

Cala fuſtis: ſiue claua lignea. Lucilius. Scinde calam vt caleas: id eſt ſcinde lignum: ⁊ focum accede: vt te calefacias. Calę calarum ciuitas in Jndia: ⁊ grecum eſt. τὸ κάλον, τοῦ κάλου: id eſt hoc lignum: huius ligni.

Calabra penulti. correp. dicebatur curia: vbi tantum ratio ſacroruz gerebatur. Macrobius. Et ipſi curię ad quam vocabantur: calabrę nomen datum eſt.

Calabria penulti. correp. inſula eſt: quā veteres Meſapiam: priſci Peuſepiam dixere. Eſtqz ora Italię proxima Sicilię: a qua Pharo breui maris tractu diſiungit. Inde fit calaber. bra. brū. Ouid. lib. iij. de arte. Ennius emeruit calabris in mōnibus hortos. Similiter declinat hic calaber. hęc calabris: ⁊ hoc calabre. Ex noie eius declarātur bona ciuitatis καλός. ή. όν. bonus. na. num. βρίθω degrauo: more arborū degrauatarū: pondere fructuū: quoniam ſit regio onerata: ⁊ plena omni genere bonorum:

Caladrius ⁊ caladrion: auis eſt albi coloris.

Calagurium ciuitas Hiſpanię: in Vaſconibus collocata. Hinc calaguritani: qui in ea habitant.

Calamis Calamidis nomē ſtatuarij: qui equos abſo-

Calamintha: ſeu cala- (lutos: ⁊ perfectos effinxit.
menthus herba nota: quā Ariſto. ſcribit in mentā commeare. Manc latine Neptam quidā dici putant.

Calamitę ranę minimę ſunt: ⁊ viridiſſimę: ⁊ a quibuſdam Diphthitę vocātur: ſic dictę q̄ inter calamos ver-

Calamus pe. pro. vnus fuit phūs ex (ſentur. Lc. Gymnoſophiſtis Jndis: qui tēpore Alexandri magni ſemetipum viuū vltroneus cremauit. De cuius morte hęc produnt. Secuto Alexandruz Magnū extra Jndię fines prꝫeter cōem aliorūz phōrum conſuetudinē: qui regi aſſiſtunt: cū apud Paſagardas egrotare cępiſſet: ſeipm exuſſit anno ętatis ſuę. lxxiij. Facta eīn pyra: ⁊ aurea lectica ſuperinpoſita: in ea cubās combuſtus eſt ſtramentis opertus. Sunt qui dicāt eum in lignea domo frondibus plena: ⁊ pyra ſuper tecto conſtructa incluſum: ſe vt trabem in ignem iniecisſe: ⁊ cum domo deflagraſſe. Fertur cum Alexander magnus rogaret eum: ſi quid vellet: diꝛiſſe: prope diē te videbo. Ō ita contigit. Nā in Babylone paucis poſt diebus Alexāder mortuo eſt. Arrianus gūt grecus hiſtoricus de geſtis Alexādri ita ſcribit grece. ὁ βασιλεὺς ἀλέξανδρε ἄνθρωπος μὲν ἦν ὅσον τόσον δὲ φῦλος κατέχει ὅσον πρὸ τοῦ τὸ ὄνομα βεβήκαμεν ἤτοι ἐφ, ὅπως οὖν δὲ ἄνθρωπον ὄντα πλάνοις τοῖς ἄλλοις. id eſt o rex Alexāder: homo quiqz tantū terrę occupat: q̄tum hoc eſt: iuimus certe hoc modo: tu aūt homo ſimilis aliis. Et multa alia de collocutione: ⁊ morte ipſius. Calamus autē non eſt nomen illius. Sed cur ita fuerit cognominatus: ſcribit Suidas noſter: ὅτι δὲ πάντα σοφὸν οἱ ἰνδοὶ προσαγορεύουσιν. id eſt ſic vero omnino ſapientem Jndi perhibent. Calamus Sabellico dicitur.

Calamus pen. cor. grecum eſt ὁ κάλαμος τοῦ καλάμου harundo maris: minuta habēs internodia: longa ⁊ recta: ex qua ſagittę apud diuerſas gentes fiebāt. Vergi. Cum Daphnidis arcū fregiſti: ⁊ calamos. Plin. lib. xvj. Calamis populi orientis bella conficiūt. Eſt ⁊ calamus: quo ſcribi ſolet. Martia. Dat chartis calamos habiles Memphitica tellus. Texātur reliqua tecta palude tibi. Item calamus dicitur concauus: fiſtulis accōmodatus: quē Syringa vocāt. Eſt ⁊ calamus auleticus: qui tibijs vtilis eſt Verg. Nec calamis ſolum equiparas: ſed voce magiſtrū. Et calamus virga eſt: cui hamus filo longo ligatur ad capiendos piſces. Similiter virga ad capiendas aues viſco illinita: calamus dicit. Martia. Balbana decipitur calamis: ⁊ retibus ales. Aliquādo calamus accipitur pro ſtipula: ⁊ pro quacūqz re tereti ac fiſtuloſa: ad ſimilitudinē harundinis. Vnde arborū quoqz ac vitium calamos dicimus. i. teretes particulas ⁊ virgas ad ſerendum in terra aptas. Plt. Qui ſi longius afferātur pomorum calami: rapis infixos: optime cuſtodire ſuccū arbitrātur. Item accipit pro arbore aromatica: a ſimilitudine calami vſualis: ſimulās guſtu caſiā. Mie. in Exo. Sume tibi aromata calami ducentos quinquaginta ſiclos: caſię quingētos ſiclos: pondere ſanctuarij. Dignit in Jndia multis nodis geniculat⁹: fuluus: flagrās ſpiritus ſuauitatem. Qui cum frangit in multas fit partes ſciſſibiles. Et calamus menſura eſt ſex cubitorum ⁊ palmi.

Calama. mę. gene. fęminini eſt haſta ipſius frumenti. Suidas καλάμη ὁ σάχυς τοῦ σίτου ἀπὸ κάλου τοῦ ξύλου. αὐτὸ δὲ ἀπὸ τῆς καύσεως. id eſt calama frumenti ſpica eſt: ab κάλου: id eſt ligno: hoc autem ab eſtu.

Calamarīū theca. i. repoſitorium calamorum.

Calamitas: ꝓprie ruſtici grandinē dicūt calamitatē: q̄ ꝓtinuat calamos: hoc eſt culmos: ⁊ ſegetes. Terē. in Eu. Ipſa egredit nīſi fundi calamitas. Accipit pro miſeria ⁊ erūna. Cīc. calamitoſum dicimus malis: ac calamitatib⁹ pꝛegranatū. Lice. Et honoris ampliſſimi puto eſſe: ⁊ accuſare improbos: ⁊ miſeros calamitoſoſqz defendere.

Calamiſtrū acus maior: qua calefacta: ⁊ adhibita criſpantur capilli. Vnde Cicero calamiſtratā comā vocat. Hieron. Procurato: calamiſtratus. Qui autē eam adminiſtrat a cinere: Cinerarius ⁊ ciniſto vocatur.

Calamodinus genus arundinis: in Jtalia naſcens: latine Adarea appellatū. Naſcitur circa arūdines tenues: vbi ſpuma aquę dulcis ac marinę ſe miſcent.

Calantica tegmen mulieb're: quod capiti innectitur. Lice. in Clod. Tum mecum vincerentur pedes fuſcus: cum calanticam capiti accommodares.

Calatores dicebātur ſerui a καλῶ: quod eſt vocare: qui ſemper vocabātur ob neceſſitatem ſeruitutis.

Calones miniſtri militū hoīes liberi: a calādo: hoc eſt vocādo: quia vocātur ad miniſterīū ſecundū Acronem. Vel a calendis: quia eo die cibaria accipiunt: vt inquit Porphirio: Immo ἀπὸ τῶν καλῶν. id eſt a lignis.

Calathus pen. cor. ⁊ aſpirata grecū eſt κάλαθος: ⁊ ab aliquibus qualus ⁊ quaſillus: ab aliquibus ſiſcella vas vimineum ſecūdum Porphirionē: in quo mulieres penſa vel tramā reuoluūt. Juxta quas ſignificatiōes ait. Verg. in Alexi. Tibi lilia plenis Ecce ferunt nymphę calathis. Hiero. in Hieremia. Calathus vnus ficus bonas habebat nimis: vt ſolent ficus eſſe primi tēporis. Sed qd opus tot? Magis calathus dicitur ciſtella. Ouid. lib. iij. Faſtorum. Hęc implet calathos lento de vimine nexos:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Nec gremiū: laxos degrauat illa sinus. Accipitur interdū pro calice ad sacrificiū apto. Vergili. Vina nouū fundam calathis aruisia nectar. Seruius ait esse vas Aeneum: in quo lac vel recens caseus distrahitur.

Calata comitia. Quere in dictione comitium.

Calathis.is.pe.co. nomē ciuitatis: sicuti Ptolemęus: & Strabo scribūt: a calatho ibi inuēto. Vnde fuit Nister poeta: qui de Tragędia insignem librū condidit.

Calais Borędę ex Orithyia coniuge filius alatus: qui vna cum Zeto fratre similiter alato: quia sagittandi arte prędstarent: missus est ad Harpyias persequendas: quas fugauerunt in insulas vsq; Plotas. In cęlo positi canicule exortum dies fere octo prędcedunt: quos Prodromos: id est prędcurrentes appellant. Lc.

Calathę: quam alij calathusas vocant: nomen vbis ad Herculis columnas sitę.

Calx: calcis: tā masculini: q̄ fęminini generis: a calcādo: id est nitendo: non a calcitrādo. Vergil. Compedędq; citum ferrato calce fatigat. Idem. Quadrupedędq; citum ferrato calce fatigat. Dicitur & calcaneus: & calcaneum: & talus. Et de hominibus: & de cęteris animalibus dici potest. Capiturq; interdū pro extrema parte pedis: qui & pes imus appellatur. Vergil. Calcemq; terit iam calce Dioręes. Vnde etiā sępenumero pro fine vsurpatur. Ut a vertice ad calcem: id est a principio ad finē: quod perinde est: acsi diceres: a capite ad pedes. Aliquādo sumitur pro pedū percussionibus plagisq; Terēt. in Phor. Nāq; insciția est aduersum stimulos calces. Iuue. Aut dic: aut

Calx fęmi. gene. seu calces: lapis (accipe calcem. coctus. Sic dictus: q̄ in ędificijs calcet. Iam ita lapides simul astringit: vt calcari videatur. Palladius. Calx quę erit ex spisso & duro saxo: structuris cōuenit. Ex fistuloso vero aut mollioręe lapide: tectorijs adhibetur vtilius. Fit aūt de albo: spisso & durioręe saxo: coquit fornace calcaria

Calcata ędificia dicuntur calce contecta: quę & loricationem: & tectoriū appellant. Et prędcipue si leue politūve fuerit: vt superinduci possit pęniculis vel albarium: vel pictura ad venustandam structuram.

Calcaria fornax: in qua calx coquitur. Sicut sulphuraria in qua sulphur. Plin. Nuper repertum oleas gaudere maxime cinere e calcarijs fornacibus. Est aūt adiectiuū calcarius. ria. rium. Calcarius vero qui prędest fornaci calcarię. Cato de re rustic. Calcarius ligna conficit

Calcaneus: & calcaneum vtroq; (ad fornacem. modo dicitur: pro parte posterioręe pedis imi. Vergil. Continuis rimis calcanea scissa rigebant.

Calceus pedis indumentū: quod fit ex pellibus animalium: a calce fit. Cice. lib. j. ar. veteris. Si multus erit in calceis pulvis: ex itinere commeminisse oportebat.

Calcearīū idem qđ calceus. Vlpia titu. de alimētis legatis. Diarijs vel cibarijs relictis: neq; habitationē: neq; vestiarium: neq; calcearium deberi palam est.

Calceolarius: qui calceos conficit. Plau. in Aulula.

Calcio & calceo. as. raro vsos auctores inuenio. Semel cum actō eius rei: qua quis calciat apud Pli. lib. xxxvj. reperi: sed pro impono dictus est. Arcesilaum quoq; magnificat. Var. Cuius se marmoręa habuisse legnam tradit: aligerosq; ludentes cū ea cupidines. Quorū alij reliquata tenerent: alij e cornu cogerent bibere: alij calciarent soccos: omnes ex vno lapide. Ablatiuo autē libr. vij. Nos quoq; vidimus Athanatū nomine prodigiosę ostentationis quinquagenario thoręace plumbeo indutū: cothurnisq; quingentorū pondo calciatum per scenā ingredi. Gell. die feriato tumicis: & lacernis indutos: & gallicis calciatos. Huius compositum est excalcio. Suetoni. in Vitel. Prędo maximo munere a Messalina petijt: vt pedes prębęret sibi excalciandos.

Calceamen: & calceamētum pro ipso calceo. Plin. lib. xix. Hinc calceamina: & pastorum vestis.

Calceatus. tus. idem quod calceamen. Plini. Itaq; longo itinere fine calceatu atteruntur pedes.

Calcar ferreus stimulus ad vrgendos equos: sic dictum q̄ ad calcem alligetur.

Calcitro. as. pen. cor. pede percutio. Hinc calcitrones dicti sunt equi: qui calcibus infestant. Gell. Equus modax & calcitro. Huius compositū est recalcitro.

Calcitrosus: qui sępe calcibus ferit. Col. lib. vj. Iuuencum q; reste tractum calcitrosum q; eum redibuit.

Calculus a calcādo genus lapidis purissimi & rotūdi: sicut ait Hiero. ad Da. qui calce prędsso offendit. Ouidi. Per quas nūerabilis ęte Calculo ois erat. Et calculus lapillo in corpore: ex quo asperrimo cruciato gignit. Qui aūt eo morbo laborāt calculosi dicunt: a Grędcis lithanici Pli. li. xxj. Vtunt alopetias ad lithanicos opisthonicos. Ita tē calculus dicit quem latrōnē: seu latrunculū antiqui appellarūt: inniores scacum vocāt. Mar. Hic mihi bisse numerat tessera puncto Calculus hic gemino disco: hoste perit. Quoniā aute calculis facere rationē solemus: calculo quādoq; pro rōne ponit. Cic. Itaq; tibi concedo: vt si te alicuius dati pęnitet ad calculum reducas. Rursus calculus minia pars ponderis dicit. Et culter lapideus: quo Esaię prophetę labia mūdata fuere.

Calcosmaragdos gemma ęris venis turbida. Lc.

Calcophonos quę illisa ęris tinnitū reddit: sed melius per ch. chalcophonos scribit: quoniā ex χαλκός: id est ęs deducitur. Similiter & chalcosmaragdos. Lc.

Calculosus: qui calculis. i. lapillis in corpore abundat. Quo noie vsus est Pli. Et calculosus locus: qui calculis ębūdat. Col. li. ij. Loca aprica: calculosa: glareosa: inter/

Calculo. as. rationē fa/ (dum & saxosa amat ficus. cio. Vnde calculator: a calculis. i. lapidibo minutis: quos antiqui in manu tenętes numeros componebāt.

Calco. as. cōprimo: quod & ad animū transferē. Ut calcauit passiones. Cuius cōposita sunt conculco: inculco:

Caldus. Vide in calidus. (& proculco.

Caldarię cellę sunt: in quibus calida lauamur. Lc.

Caldarīū ahenum: quo aqua calida hauritur. Lc.

Caldius p Laudio irrisorie dictū: sicē Hero. pro Pe/

Caliga pe. cor. tegumentū tibiarū: cuius di/ (ro. Lc. minu. est caligula. Amb. Colobio & pallio indutos calligulis calciatos. A quo militari calciamēto Germanici filius Caius Ro. Imperator cognomē sortitus est: quoniam in exercitu natus sit. Iuuo. Caius cognomen caligę: cui castra dederūt. Et caliga fit caligatus: vt miles caligatus. Iuue. Veniā caligatus in agros. Dicit & caligaris.

Caligula dictus fuit Caius imperator: a caligis: quas margaritis refertas primus portauit. Hic ędificauit ciuitatem: quam Calipolim nominauit.

Caligo. pe. pro. vmbra est: de spissitudine aeris effecta: quoniā aeris calore gignit. Hinc caliginosus. a. ū. pro obscuro dicit & caliginosus: vt apud Hier. Anteq; offendāt pedes nri ad montes caliginosos. Caligo. as. calignē induco: obscuro: Hier. in Exo. Oculi eius caligauerāt.

Calaris ciuitas in Sardinia. Vide in dictōe Sardinia

Calchas. antis. nomen proprium gręci auguris.

Calor, & caliditas idem significant. Dicitur & caldor Var. Olea lecta si minimuz diu fuerit in aceruis: caldore fracescit: & oleum fętidum fit.

Caleo. es. lui. per simplex l. ferueo: calidus sum. Lact. lib. de opifi. Qui aūt ignem putauerūt: hoc vsi sunt argumento: q̄ prędsente anima corpus caleat: recedęte frigescat. In quo ostenditur primitiui: & deriuatiui diuersa significatio: vt caleat intelligitur: calidum fit: frigescat frigidus fiat. Composita sunt concaleo: & incaleo.

Calesco calidus fio. A quo concalesco: & incalesco.

Calefacio: & calfacio calidū reddo. Pli. lib. xxj. Chrysocome radix calfacit: & stringit. Hinc excalfactorius: a quo excalfactorius. a. um. Idem. Excalfactorias habet vires. Concalfacio: incendo. Cic. Et ait idem cū brachium concalfecerit: tum solere pugnare.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Calefio habet significationem passiuã illatam: vt hic calefit igni. A quo concalfio: ꝛ excalfio.

Calianassa nympha est: a bene regendo καλόν enim bonum: bene ἀνάσσω impero: rego. Lc.

Callianera nympha a viris honestãdis καλόν bonũ ho

Calidus.a.um.a calore fit ꝛ (nestũ: ꝛ ἀνὴρ vir. Lc. modo feruente signifi. Verg. Voluit ille vomẽs calidũ de pectore flumen. Modo ferocẽ: inconsultũ. Pa. Caue fis nimis calide loquaris: ꝛ turbã concites. Modo velocẽ. Var. Cũ hæc dixisset ecce calidis pedibus quidã nauicularis irrũpit in curiã. Dicit ꝛ caldus per syncopã. Mar. Frigida nõ deerit: nõ deerit calda petenti. Sũt tamẽ qui differentiã faciãt inter calidũ ꝛ caldũ: vt sit calidũ sponte nullo extrinsecus calorẽ suggerẽte: vt ignis ꝛ spiritus noster: qui corpus animat. Caldũ vero aliũde. Quomõ locutus est Pedian⁹. Corpus nudũ caldatũ: sicut in lecto erat positũ: vt vulnera videri possent: in foꝛũ detulit. Sz ꝑsunt dif apũ autores. Calim veteres pro clã vsurparũt. Lc.

Calorificus. ca. cum. quod calorẽ facit. Sicut a frigo/

Callus: ꝛ callũ vtroq; modo di/ (re frigorificus. citur pro duricie illa: quę in manibus: vel pedibus ex labore nascitur. Plau: in Persa. Plus calleo q̃ apugnum callũ callet. Est aũt callum apugnũ caro apti callosior: ob id saporis iucũdioris. Et in Capti. Quãta sumini absumendo: quanta callo calamitas.

Callidus per duplex ll. astutus. Differtq; a versuto: q callidus sit ille (vti scribit Lic.) cuius animus vsu: vt manus opera ꝑcallent. Verrut⁹: cuius mẽs celeriter versat. Hinc calliditas: quę scõm Aristote. est quędã prudentię pars: quę ita versatur in paruis: vt prudentia in magnis.

Calleo.es.lui. proprie callosus sum: siue callum facio. Plau. in Pseu. Neq; ego hoies magis asinos vnq̃ vidi: ita plagis costę callent. Quos dum ferias: tibi plus nocẽas. Transfert ꝛ ad animũ. Idem. Occalluit animus. Lic. Sulpi. At qui nõ in illis reb⁹ exercitatus animus callere iã debet. Inter dũ callere est perfecte scire: q̃ sicut pes vel manus ex longo labore callũ facit: ita mẽs longa experiẽtia facit habitũ quendã rerũ: in qbus versat. Et sic neutrũ transitiuũ est: vt Pers. Dicẽda tacẽdaq; calles. Et illud. Legitimũq; sonũ digitis callemus ꝛ aure. Huius verbi compositũ est occallaceo: a quo occallesco. Plaut. in Asina. Qui latera conterã tua: quę occalluere plagis.

Callidromus fluuius est iuxta Termopylas. Lc.

Calligonon herba est: quam nõnulli Sanguinariã dicunt: a multitudine seminis: ꝛ densitate fruticis sic dicta.

Callescere est callũ fieri. Cato. Aures nobis callescunt

Cales oppidum in Gallia: aliud in (ad iniurias. Campania. a quo Cales populi iuxta Falernos: ꝛ Masslicos: de quibus Virgi. Aequoꝛa quiq; Cales linquũt. Hinc calenum vinum.

Calendę primus dies mẽsis a καλέω καλῶ voco: quia solebat Romę minor pontifex noua Luna cõspecta: plebem vocare in capitoliũ: vt audiret quot dies a Calẽdis

Calendaris: ꝛ hoc calẽdaꝛ/ (ad Nonas supereslem. re: quod ad calendas pertinet: vt Iuno calendaris.

Calendarius.a.um. idem est: vt calendariꝰ liber. Vi/

Callis: via callo perdurata. (de in Ephemeris. Verg. li. viij. Rara per occultos ducebat semita calles.

Callimachus penultima correp. nomen poetę Cyrenẽsis: qui princeps inter Elegiacos habetur. Fuit ꝛ alius historicus Aegyptius: de quo Suidas noster. υἱὸς βάττου καὶ μεσάτμας μαθητὴς ἑρμοκράτους. id est filius Battι: ꝛ discipulus Hermocratis. Et multa: ꝛ quot fuerint

Callisthenes pen.cor. nomen (longe prosequitur. philosophi: ꝛ apud nos pulchritudinis potentia dicitur. Hic fuit Olynthius Alexãdro magno familiaris ex conditione disciplinatu apud Aristotelem: a cuius q; ab ipso rege ad prodenda memorię gesta eius Asiatica. Huic nocuit immodica libertas: grauitasq; inuisa Regi: cũ haud quaq̃ male assentatiuũ accõmodatus ingenio esset. Nam cum Alexander magnus ex perfico superbię regię more adorari vellet: acerrimus inter recusantes Callisthenes fuit: palã dictitans Alexandrũ non adorandũ esse. Quę res ꝛ illi: ꝛ multis principibus Macedonũ exitiũ fuit. Siquidẽ Alexãder Callisthenẽ propter adorationis pertinaciã inter/pellatũ morẽ: coniurationis conscũ fuisse criminatus est: eumq; truncatis mẽbris: abscisso; auribus: ac naso: labrisq; deformatũ: cum cane in cauea clausum circũferri iussit: diuq; tortuꝰ tandem necauit. De hoc Sene. lib. vj. quęstionũ naturaliũ. Fuit Callisthenis nobile ingenium: ꝛ furibundi regis impatiens: hoc est Alexãdri crimen eternum: quod nulla virtus: nulla bellorũ fęlicitas redimet. Nam quoties dicetur Occidit persarũ multa milia: ponetur ꝛ Callisthenem. Quoties dictum fuerit occidit Darium: dicetur: sed ꝛ Callisthenem occidit.

Callistructię ficorum omnium frigidissimę. Lc.

Callisto vna ex nymphis: ꝛ pulcherrima dicit. Fuit ꝛ Lycaonis Arcadię Regis filia: ex qua ortus est Arcas. A quo Arcadia: q̃ postea ꝙsa est i vsaꝫ: quę ꝺ Arcton: ꝛ est

Callytrix herba est: de q̃ Pli. (iuxta borealẽ polũ sita. Callytrix decocta in aqua humidis vlceribꝰ ꝑdest. Lc.

Calypso insula ꝓtra Troglooditas sita. Est ꝛ nympha Oceani ꝛ Tethyos filia. Regnauit in Ogygia insula: ꝛ Vlyssẽ naufragũ hospitaliter susscepit. Qui. Ah quoties illũ doluit properare Calypso. De qua Homerus in O/

Calyptra.ę.genus vestimẽti: (dyssea per y. scribit. quo mulieres capita tegebãt. a καλύπτω tego.

Calliope pen.corre. vna musarũ: ꝛ præstantissima: quę etiã Calliopea dicitur. Sicut Penelope: ꝛ penelopea a pulchro ore dicta ἀφ᾽ ὄπος vultus ꝛ facies dicitur. καλλὸς pulchritudo. Præest heroicis versibus.

Calix genus pocuti: quo bibimus: q̃ eo calidam bibebant: vt inquit Varro. Nam ꝛ calidam: ꝛ frigidã connũxus veteres adhibebãt. Iuue. Calidę gelidęq; ministeꝛ. Quãdoq; ponitur pro maiori vase. Cic. lib. iij. Tusculan. Quid hic calix multi impingendus est: vt ploꝛare se desinat. Quandoq; pro vase: in quo legumina: ꝛ holera coquũtur. Ouidius libꝛ. v. Fastorum. Stant calices: minor inde sabas holus alter habebat. Varro. Calix a caldo: q̃ in eo calida pulꝫ apponebatur. Calices ficiles cululi dicuntur. At calyx cum y. significat folliculũ: quo fructus arborum cooperitur a καλύπτω cooperio.

Calliblepharon medicamentũ: quo fucantur: ornanturq; palpebrę. Plini. lib. xxviij. Calliblephari pari modo filigo in hoc vsu temperatur.

Callirhoe fons apud Athenas. Papi. lib. xij. The. Et quos Callirhoe nouies errantibus vndas Implicat. Hic postea a Tyrannis reparatus Enneacrenos dictus est: id est salientes nouem. Martianus de hoc fonte. Fontes multi Atticę: inter quos Callirhoe prędicatur.

Calydon pen.cor. seu Calydonia Aetholorũ ciuitas: regia Oenei: patris Meleagri: ꝛ regio vicina. Distat a mari septẽ milium quingentorũ passuũ spatio: per quod Euenus fluit. Luca: Et Meleagreon maculatus sanguine nessi: Euenos Calydona secat. Hinc Calydonius.nia nium. ꝛ Calydonis.idis. Ouid. Plangunt se matres Calydonides. Item Calydonia sylua Britannię: vnde seuti leones mittebãtur: a qua Brytanni quandoq; Calydonij vocãtur: secũda syllaba longa: ꝛ tertia breuis. Mart. Nuda calydonio fic viscera præbuit vso. Idem. Quin te calydonios. Ouid. Visure Britannos. Cum aũt de Aetolico agro intelligimus: secunda breuis: tertia longa: vt supra apud Lucanũ: ꝛ Ouidi. Tradidit Aonius pauidã Calydonida nesso. Solet longa per e scribi.

Calidna insula: quã quidam vnã esse cum Calymna. Alij Calydnas duas Leron: ꝛ Calymnã: quę sunt circa Rhodum. Strabo alias ab his Calydnas prope Tene/

Calipolis vbs Thracię in extre/ (dum cõstituit. mo Hellesponti: a Caligula ędificata: a quo nomẽ sumpsit: hoc est Caligulę polis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Callipedę penulti. cor. rep. populi Scythici: Hispanus fluuium incolentes: vt auto: est Herodotus.

Callistratus pen. cor. re. nomen viri p:opriu.

Calon latine bonū: siue pulchr: siue honestū. Et Calō dicit lignū. Inde calones: calcei ex ligno. Quo etiaz noie serui militū castra sequętes dicunt: qui claues ligneas: z fustes gerebant: vel qui militibus ligna sub ministrabāt. Hora. Hūc per minxerūt calones: atqz caballi. Quidā tamen calones a calādo deriuāt: q ad ministeriū aduocarent. Alij a calendis: q calendarum die cibaria caperent p:o toto mense. Et Calon nomen est statuarij.

Calopodiū calciamenti ligniei genus est: quod alio no/mine dicunt soccum: z per diminutionē socculum.

Calęnū cum ę. diphthon. vbs Campanię xiij. passuū milibus a Capua distās. In cuius agro vinū optimū: z dulce nascit. Strabo. Calęnū vbs in Cāpania in p̄mis eximia: adiecta Caselino. Cui Horatius. Hęlo domitaz Calęno tu bibes uuā. Quidam etiā calęnū vinum accipiūt a Calibus oppido Cāpanię. Alij a καλός: qđ est bonum: z οἶνος vinū. Inue. Occurrit matrona potēs: quę molle calęnū. Et sic scribi potest: cū ę. diphthon. Lc.

Calonites gemma est herbacei coloris.

Calotechnius bonus artifex. Cuius contrarium est cacotechnius malus artifex. Lc.

Calpar doliū. Var. lib. j. de vi. pa. Quia anteq̄ nomen dolij p:olatū esset: id genus vasoū calpar diceret. Festus docet esse genus vasis fictilis: seu vinū nouum: quod ex dolio demittitur sacrificij causa anteq̄ degustetur.

Calpe Hispanię mons: circuitu nō magnus: altitudine ingens: vna ex columnis Herculis. In cuius radicibus vbs est noie Calpe: vt inquit Stra. Quo etiā noie dicta est insula in occasu post Gades: angusto discreta freto. ἀλλὰ κάλπις ὑδρία ἐστί .i. sed calpis vna aquaria est.

Calphurnianę ficus a Calphurnio sic dictę. Lc.

Calua. uę. dicit os capitis: vbi capilli esse consueuere. Marti. Psilotro: faciemq lauas: z d:opace caluam.

Caluastar a calueo: siue caluus. Lc.

Caluus dicit a cuius capite capilli defluxerūt: siue qui sine capillis natus est. Cui Pli. li. xj. docet esse gētes naturaliter caluas. Quales Myconij: qui capillo carētes gignunt. Hiero. in Leui. Cir de cuius capite capilli fluunt: caluus z mūdus est. Hinc fiunt cōpōsita p:ecaluus: z recaluus: qui z recaluaster dicitur: de quibus infra.

Caluities: z caluitiū defluuium capilloū a capite: seu locus in quo capilloum defluuiū est. Hieron. Ibidem. Sin aūt in caluitio: siue in recaluatione albus vel ruffus color fuerit exortus: z hoc sacerdos viderit. condemnabit eum haud dubie lepręz: quę orta est in caluitio. Suet. Calnitij vero deformitatem iniquissime ferebat sępe obtrectatoum iocis obnoxiam expertus. Ideo deficientem capillum reuocare a vertice consueuerat.

Caluo. as. caluū facio. A quo decaluo: z recaluo. Primū significat valde caluo. Secundū ab anterioze capitis parce caluo. Hiero. in Esaia. Decaluabit dñs verticem filiarū Sion: z dominus crinē earum nudabit. Idem in Leui. Sin aūt in caluitio: siue in recaluatiōe alb⁹: vel ruf/

Calueo. es. caluus sum. Plin. lib. xj. (fus color. Et quędā animaliū naturaliter caluent. Sicut struthio: chameli: z corui aquatici. Hinc componitur recalueo: quod est rursus in caluitiem reuerto:.

Caluescere est caluū fieri. Col. lib. vij. Potio: tamē est ratio custodiendi: ne nascatur: neve in colla caluescant. Plini. lib. xj. Proprium his caluescere oībus annis: cum seritur rapa. Dicitur z de agris. Col. lib. v. Propter mures: atqz talpas sępe nouella castaneta caluescunt: id est

Caluata vinea apud Catonē: z Plinium (rarescunt. significat: in qua vites quidē sint: verū paucę: raręqz. Ut in caluitio capilli. Nam z greci loca satis: fruticibusqz nuda phalacras: quasi caluata appellant.

Caluaria totū caput: z carne nudū. Et tam de brutis: quā de hoibus dicit. Palladius. Neque caluaria: sed nō virginis intra ortū ponēda est: vel potius afrę. Credūtur eiī sua p̄sentia fęcūdare: quę spectāt. Celsus li. viij. Tbi capitis ossa: z ipam caluariā describit. Et Caluarię loca sepulturę publica: quas greci vocant Polyandria: seu loca vbi decollabātur hoies damnati. Hiero. Extra vbes z extra portā loca sunt: in quibus truncātur capita damnatoū: z Caluarię: id est decollatoū sumpsere nomen. Propterea aūt ibi crucifixus est Dominus: vt vbi p̄ius erat area damnatoū: ibi erigerētur vexilla martyrū. Et quo modo p:o nobis maledictū crucis factus est: z flagellatus: z crucifixus: sic p:o omniū salute: quasi noxius inter noxios crucifigeretur. Sin aūt quispiam cōtenderit voluerit ideo ibi Dominū crucifixū: vt sanguis ipsius super Adam tumulū distillaret: interrogemus eū: quare z alij latrones in eodē loco crucifixi sunt. Ex quo apparet Caluariā non sepulchrū primi hominis: sed locum significare decollatoū. Ut vbi abundauit peccatū super abundaret gratia. Adam vero sepultum iuxta Cedron: z Arbee in Jesu filij Naue volumine legimus.

Caluo caluis. decipio: frustro: cuius passiuū est caluo: Tractum a caluis militibus: qui oībus solent esse frustratui. Pacu. Sentio te pater vocis calui similitudine. Inuenitur etiā Caluo: deponēs. Plau. in Casi. Haz vbi domi sola sum soz: manus caluitur: id est decipit.

Calūnia vexatio alicuius: in litibus per fraudez: z frustrationē. Cic. Exstitit ępe iniurię calūnia quadam: z nimis callida: atqz malitiosa iuris interp̄tatiōe. Et calūnia dicit cum alicui crimē falso imponit. Hieron. Calumnia est: cum iustis hominibus crimē impietatis obicitur.

Calumniosus: qui calumniā inferre solet. Augu. Nemo illi calumniosus tendiculas verboū requirit.

Calūnio: significat per fraudē: z sub dolā rationē causa vincēdi in litibus: mēdacijs alios vero. Et calumniari est falsa crimina intēdere. Et modo cū accusatiuo: modo cum datiuo construit. Hiero. lib. Reg. Si quenq̄ calumniatus sum. Aug. li. j. de ciui. dei. Et christianis tēporibus nō calumniak. Hinc calūniato:: qui calumniaz facit. i. qui falsum crimē obiicit. Inde in lege. xij. tabularū. Calūniator: idē patiatur: qđ reus si cōuictus fuerit. Nonius z quan

Caluinarius porcus: qui (doqz p:o fallaci: z doloso. cibo permixto ex colluuie hyeme nutritur.

Calastri pueri dicebātur canorā vocem habentes: in quit Victru. qui a regibus ad hoc munus queri solebāt.

Calta herba nascens in segetibus flore purpureo: vel potius viola coloris albi.

Caltulę vestes a Calta viola coloris albi. Plautus. In dusiatam: patagiatam: caltulam: ac crocotulam.

Cambades vnū ex cognominibus Tauri montis. Lc.

Cambio. is. pſi. commuto. Apud antiquos vero cambire accipit p:o pugnare: iter inchoare: flectere. A quo campso. campsas. quod est iter flecto.

Cambyses pen. prod. nomen p:opriū regis Persę: cui Astyages filiam dedit in coniugē. Ex qua natus est Cyrus: qui postea regnauit. Est etiam hoc nomine fluuius Hyrcanię: ortum habens in montibus Caucasi.

Camędaphne herba vulgo nota: aliter peruinca quę in longum crescit obuia quęqz vinciens: ac peruinciens. Folia habz lauro similia: ideo Camędaphne: hoc est parua laurus appellatur: florem facit violę similem.

Camelus: Vide Chamel⁹. Similer Camelopardalis.

Camera pen. cor. a nostris testudo: seu fornix dicitur: z ipsa pars superior. s. tectum deuexū: z incuruū solarium. A forma testudinis: quasi camurę: id est curuę: vt inquit Seruius. Camyros eiī latine curuus dicitur. Papi. in sil. Effulgent camerę vario fastigia vitro In species animosqz nitent. Clerg. lib. iij. Geor. Camuris hirtę sub cornibus aures. Camerę igitur tecta ſcuruata fornicata. Et camuri boues a curuatione. Plini. li. xix. Velocitas pernix leui vmbra camerasc: z pergulas operientes.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Camerare:cameram facere:id est fornicem: & testudinem. A quo concamero. ¶Plin.li.xxxiij. Dinocrates architectus Alexandri Arsinoes templū concamerare incohauerat: vt in eo simulachrū eius e ferro pendere in aere videretur. Inde concamerata loca dicimus testudinea: hoc est quę fornicibus cōstant.

Camerinū pe.pro. ¶Piceni vrbs præclara:a curuitate situs ita appellata. Ab ea camertes dicti sunt: quos Liuius scribit. ¶D.Scipioni in armāda classe:qua in Aphricā duxit cohortē vnam sexcentorū militū armatorū præbuisse.

Camertes populi ¶Picentini:a camerino dicti.

Cameria oppidū:& palus eiusdē nominis in Sicilia.

Camesis Jani consors: Jtalię indigena:quę cum Jano participata potentia regnauit. Lc.

Camesene regio in qua regnauit Camesis. Lc.

Camillus propie puer ingenuus:qui flamini dialia sacrificia ministrabat. Antiqui enim camillos: & camillas vocabāt ministros:& ministras impuberes in sacris. Cūi ¶Mercurius ¶Detrusca lingua Camillus dicit: quasi deorum minister. Fuit & Camillus propium nomē Romani viri:qui Gallos expulit ab vrbe. Jtē genus quoddam vasis camillum dicebant:quod opertum in nuptijs ferebant:quod alio nomine cumera vocabatur.

Camillus item parvum caminum significat. Lc.

Chamęmelū herba ab odore mali dicta: quā vulgus camomillā vocat. Ab aliquibus melanthion dicitur.

Camilla nomen Volscorum Reginę:quę Turno contra Aeneam auxilio venit.

Caminus latine fornax dicit. Virg.li.iij. Ruptis flammā expirare caminis. Accipit etiā quādoq; pro structura:quę fumū excipit. Suet.in Vite. ¶Hec ante in prętorium reduxit:q̄ flagrante triclinio ex conceptu camini. Cice.ad Atticum. Luculento camino vtendum censeo.

Caminata loca dicuntur testudinata: & ad fornacis similitudinem facta. ¶Plinius lib.xvij. Scrobes vbiq; caminata fossura ore compressiore sint.

Camęnę cū ę.diph.quasi canentes a męne. Almęnū vero ab amādo iucundū dicimus. Canūt enim antiquorū laudes. Var. Camęnę ab antiquis Carmenę: vel casmenę dictę sunt:nūc abiecta r.vel s.camęnę vocātur. Alij camenas dicūt:q̄ sint castę mētis præsides. Sunt aūt camęnę idem quod musę. ¶Musa vero significat cantum.

Campana instrumētum notū:ad pulsandū idoneum. A quo ¶Hiero.formauit dimi.campanula. Illā ad Eusto. scribit. Quovsq; campanula in claustro pulsabit. Aristophanes aūt comicus in ea comędia:quę ἐξέκνα inscribitur. κώδωνα προστατοῦντ' & ῥόπαλον αὐτοῖν μὴ πολλὰ ὀτάρ ἐνειν :id est tintinabulū dicit: & clauū ipsius antiquissimū esse:ita q̄ malleus campanę dicitur ropalus. li. & etiam instrumentū: quo pulsatur ostium.

Campania regio Jtalię: sic dicta: q̄ campestris sit. A qua Campani qui in ea habitant. Et nunc dicitur terra laboris fertilissima vbi Capua & ¶Neapolis:& Cumę.

Cāpus est grande:atq; amplū spatiū terrę: quę plana sit. Unde spatioę plateę:areęve campi dicunt. ¶Hiero super Cañ. Campus planities terrę dicit: cui cultura adhibet:& excolit ab agricolis. Et campus solet accipi pro qualibet re: in qua quis studiū habeat. Dictus cāpus a capiēdo: q̄ animaliū: seu rerū multitudinē facile capiat. Seu q̄ veteres ex agro tantū plano capiebant fructus.

Campus lapideus erat campus: in quo cōgressus est Hercules: cum Albione & Beergio Neptuni filijs. Qui cum deficientibus telis in discrimen venisset: orasse dicitur patrē:vt sibi tela ministraret: & statim imbre lapideo adiutus est:hinc campo nomē inditum est. Lc.

Campi Diomedis in Apulia sunt:& est regio quę Diomedi cessit in Apulię diuisione. Lc.

Campestria loca plana:a campo deductus nomen: vt in campestribus inquit ¶Hieron. Et apud Esaiam. Et erunt campestria in caulas gregū: & vallis Achor in cubile armentorū populo meo. Sic campestres operę dicebantur q̄: qui in campo ¶Martio seruilem operā candidato impertiebātur. Et campestria dicunt genitaliū succinctoria: eo q̄ ludentes in campis vestibus oīnibus exuebantur: & nudi ludebant: solis campestribus tecti virilia. ¶Horat. ¶Penula solstitio campestre nivalibus auris. Augustin.lib.xiij.de ciui.dei. Campestria latinū verbum est:eo dictum: q̄ iuuenes qui nudi exercebantur in campo:pudenda operiebāt: Unde qui ita succincti sunt campestratos vulgus appellat. ¶Hęc etiam brachę fęminalia: vel fęmina:perizomata:succinctoria:subligacula appellant.

Camparius custos campoꝝ. (lant: & lumbaria.

Cāpsores dicunt vulgo:q collibiste:ac trapezitę sunt.

Campe vermis genus: hortenses herbas & arborum frondes infestans. A verbo græco κάμπτειν: quod est flectere. Columel. ¶Hec solum teneras augent erodere frondes Jmplicitus conchę limax: hirsutaq; campe. Hinc hippocampę pisces: qui & equi appellantur a flexu caudarum:quę piscosę sunt.

Camurus latine curuus. Vide Camera.

Canam græci dicunt cistam rusticam ex viminibus factam: quam nos canistrum vocamus. Lc.

Canastreum promontorium est proximū ¶Pallenę.

Canaan nomen filij Cham:a quo cananeus.a.um.

Canna arūdo:licet mino: sit:& maio: calamo. Col.lib. v.de arūdineto. Ea est aūt senectus:cū vel exaruit situ: & inertia plurium annorū. Uel ita densatū est: vt gracilis & cannę similis arūdo prodeat. Jdē.li.viij. Degener arundo quaꝝ vulgus cannā vocat. Et canna vas in quo feretur oleū. Col. Urcei quibus oleū progerit:cannę tegentes quibus olīua excipit. Stra. scribit in Aphrica ad cubitos quinos lōgas: crassitudine vero digiti minoris cannas nasci. Quare mirū non videtur: si in eis Romā comportatum oleum sit. ¶Præterea canna vicus Galileę est: &

Cannetū:vbi cannarum co/ (vbs Lycaonię. pia est. ¶Palla. Lilieta canneta ponenda sunt.

Cannitiū:canna:arundo. Aug. super ps. ¶Hostis quem admodū sibi faciunt de cannitijs sagittas infantes.

Cannę:cannarum tantum pluraliter: vicus in Apulia: Romanorum clade clarus.

Canalis a canna fit vna litera detracta. Et tā mascu. q̄ fęmi.gene.est. Fest. Canales per quos aqua profluit in vijs lapide stratis. Uergi. Currentē ilignis potare canalibus vndā. Est aūt Canalis lignū ad cannę similitudinē cauatum:a quo aqua deducitur. Dicitur & hoc Canale. Sta. lib.j.syl. Flumina demerso trahit intemerata canali.

Canalicula:diminu. parua canalis. Erasistratus medicus docet duas esse:quasi canaliculas:vel fistulas:quę a faucibus deorsum proficiscunt. ¶Per alteram in stomachū delabūtur oīa esculenta:& poculēta. ¶Per alterā spiritus ab ore in pulmonē:atq; rursum in os & nares commeat. ¶Per eandē meatus vocis fit:& græce noīatur τραχία ἀρτηρία. i.aspera arteria. Lactātius hāc arteriā appellat fistulā spiritalem: alio noīe Gurgulio:noīatur.

Canaliculus diminutiū a canalis in masculi. generę. Uitru.lib.vij. Canaliculus earū qui strigix appellatur. Colu.li.ix. Largiore cibo celerius pinguescit:semper tamen etiam canaliculi milio repleti apponuntur.

Canaliculatus.a.um. quod est in canalis modum factum. ¶Plin.lib.xix. Quibusdam angusta:& cananiculata. Ut cacumina:paucis foliacea & lata:vt a triplici.

Canalicolę penultima correp. forenses homines pauperes dicti: q̄ circa canales fori cōsisterent. ¶Perottus canalibolę legit: sed perperam ex impressorum vitio locus depravatus: vt in alijs plerisq;.

Canalitiū aurū dicit in puteis effossum: q̄ venaꝝ canales per saxa vagant:huc & illuc:& per latera puteoꝝ. Lc.

Canaria insula est in mari Atlántico fortunatis ppinq̄. Sic dicta a canū multitudine ingētis magnitudinis. Lc.

Cannabis pen.cor. herba ex qua fiunt chordę. ¶Perſi.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Tum mare trāsiliasq; tibi torta cannabe fulto. Dicitur ꝛ Cannabū. ¶Palladi⁹. ¶Hoc tēpore cānabū seris. ¶Hinc cannabaceus.a.ū. Et cānabinus a.ū.qđ est ex cānabe. Col. lib.vij. Cānabinisq; funibus comua iuuencorū ligato.

Cancellus ligna inter se modicis intervallis in trāsuersum instar retis inuicē annexa: qbus scenę ꝛ tribunalia: atq; fenestrę muniri solent: qs pꝛeteriri nō licet. Et apud pꝛiscos fere semper fuerūt ꝛei: quoꝝ multi extāt per basilicas distributi ad lignoꝝ similitudinē fabꝛefacti. Quorum lineolę altrinsecus in quincuncē superpositę foramina linquūt: quibus cū aer aspectusq; admittat: pꝛohibetur accessus: seruatq; vsus eiusmodi claustra vineis pꝛo valuis: foribusq; apponi. Cic. in Quint. Ab his cancellis quibus me circūscripsi: declinauero. Sunt ꝛ cancelli loca cancellatim: hoc est tessellatim trāsuersariis lignis: ac cōmoda sessui. Ouidi. Cācellis pꝛimos impositisse pedes. In sacris literis cācelli vocātur specilla foraminibus plena: ꝛ trāsuersim plagulis fenestrata: quas vulgus Zelotypias vocitat. Cū in ꝓuerbio. De fenestra domus meę per cancellos pꝛospexi inuenem: ꝛ video paruulos. ¶Nos cancellos delitiosos. Cice. lib. de perfecto genere dicendi appellat trāsennas: ab oculoꝝ videlicet ꝛ foraminum transitu. Ait enī: quasi per transennā pꝛetereūtis strictim aspicimus. Et cancellis distincta est cutis elephātoꝝ: quasi tessellatim conquadrata: ꝛ in modū capsularū facta. Inde cancellata cutis dicta est a ¶Plīni. lib.ix. Cuius verba hęc sunt. Elephanti cancellata cutis: ꝛ inuitās id genus animaliū odoꝛe. Ergo cū extenta cute recepere examina ꝛetactis in rugas repente cancellis: cōꝓhensas enecāt. ¶Pꝛeterea cācellus potest esse diminut. a Cancer. Cancello. as. concido: dilanio: dispungo: erado: doleo. Cancellatim aduerbiū: ad similitudinem cancelli.

Cancellarij dicūtur scribę. Qua dictione vsus est Fla. Clopiscus scribens: a Carino Imperatoꝛe factū esse pꝛefectum vobis vnum ex cancellarijs suis.

Cancer cancri genus piscis: ꝛ signū cęli: qui ꝛ Carcinus dicitur. Luc. lib. ix. ¶Par geminis chiron: ꝛ idē quod carcinus ardens. Cancri in syderibus a gentilibus inde dicti sunt: eo qꝺ ad illud signū mense Junio sol dū venerit: retrogradiatur in modū cancri: longioꝛesq; dies faciat. Et in vtroq; significatu est generis masculi. Ferūt hunc cancrum a Junone missum fuisse lernęum: qui ex lerna palude exit. Et dum ¶Herculis pedē momordit pugnantis contra hydram in sydus translatum.

Cancer canceris. neutri generis moꝛbus est. Qui. Utq; malū late solet īmedicabile cancer Serpere ꝛ illęsas vitiatis addere partes. ¶Hieron. contra ¶Russi. ¶Nemo vnq̄ suā carnem odit: cū moꝛbo regio laboꝛātes: phtisi ꝛ cancere: ꝛ distillationibus moꝛtē vitę pꝛeferāt. Nascitur hic moꝛbus fere in oībus coꝛporis partibus: sed maxime in mamillis mulierū: quę non purgātur mēstruo naturali. Legitur ꝛ cancer cācri. genere masculino pꝛo moꝛbo: vt apud Catonē de re rusti. Eadem brassica vulnera putrida cancrosq; purgabit: sanosq; faciet. Dictus cancer a cancri ruboꝛe: seu similitudine. Nam sicut illi pedes: ita huic venę pꝛotensę ex vtraq; parte cernūtur. ¶Hic alio nomine dicit carcinoma: ꝛ grꝛece carcinus dicitur. Suidas autē dicit Cancrum poetam tragicum fuisse. Alterum etiam poetam Atticum: qui multa scripsit.

Cancri etiam dicebantur: qui nunc cancelli per diminutionē dicuntur. ¶Hoc est opus subtili materia in transuersum compacta ad similitudinem retis facta: qꝺ frequentia foramina habeat. Qualia sunt quę in coꝛpoꝛe efficit moꝛbus: qui cancer vocatur. Unde Apu. vocat cancros oꝛci: pꝛo faucibus: ꝛ tenacibus stationibus.

Cāchꝛis dicebaꝛ pillula in medicina vrēdi vi hꝛis. Lc.

Cāgrena pe. pꝛo. species moꝛbi alius a cancro: quę vt ait ¶Sli. sanari potest. In hoc cancer: ꝛ cangrena connūt: qꝺ vtrumq; carnem exedit. Nascitur cangrena non oībus partibus coꝛporis: sicut cancer: sed in pꝛominentibus mēbris: id est inter vngues: ꝛ alas: ꝛ inguina.

Candax: dacis. pe. coꝛ. nomen reginę Aethiopum. Juuena. Candacis Aethiopum dicāt arcana. Sic alia terminata in acis, corripiūt pe. Ut Salmacis ꝓ fonte. Ouid. lib. xv. Cui non audita est obscęna Salmacis vnda. Jdē lib. pri. de arte. Atracis ambiguos traxit in arma viros. ¶Hoc est ¶Hippodamia ab Atracia.

Candeo. es. dui. ignitus sum. Cic. li. j. officio. Quid enī cēsemus superioꝛē illum Dionysiū: quo cruciatu timoꝛis angi solitū. Qui cultros metuens tonsoꝛios cādente carbone sibi adurebat capillū. Et cāderę significat candidū esse. Uerg. li. iij. Candētis vaccę media inter cornua fundit. A candeo fit candeſco: qđ est ignitus fio. Cōpositа: excandeo ꝛ incādeo. A quibus excandesco: ꝛ incandesco: quę pꝛopꝛie significāt vehementer incendoꝛ: inflāmoꝛq;. Transfertur etiā ad iram: qꝺ ea est velut ignis: animū incendens: ꝛ vultū hominis quōdā candoꝛe perfundens. Sed non temere. Cum enī ignis obstantia exuperat: ac fumū vincit: candoꝛeq; laminę concipit. Uel quia vt Sol quāto candidioꝛ, tanto ardētioꝛ. ita animus dum ira concitatus est. inflāmatus incensus: ꝛ excandescens dicit: vt tanta mentis cōmotio significetur. Cęlius Cic. Jd postq̄ rescijt excanduit: ꝛ me causam inimicitiarū quęrere clamitauit: id est ira vehemēter incēsus est. Lato de re rusti. Nam si tecto coquas: cum bitumen ꝛ sulphur additum est: excandescet: id est incēdetur: ꝛ inflāmabitur. ¶Hinc excandescētia: quę est vt Cic. lib. Tus. inquit, ira nascens: ꝛ sine modo existens. Ex quo constat flāmam ignis candidam esse. Unde Ouid. lib. vij. Meta. de incādesco aperte demonstrat. ¶Non secus exarsit: qꝺ cum balearia plumbum Funda iacit volat incandescit eundo. Et quos non habuit: sub nubibus inuenit ignes. Augusti. super Jo. cum accusatiuo iungit. Quaꝫ totam repleuerat spiritus sancti gratia: totam incāduerat diuinus amoꝛ. Est ꝛ recandeo: a quo recandesco: quod est rursus cādesco. Ouidi. lib. j. Metamoꝛ. Ergo vbi diuino tellus lutulēta recenti Solibus ętherei: altoq; recanduit ęstu.

Candefacio: candidū facio. ¶Plautin. ¶Mus. Quid cerussa opus est? Mā qui malas oblinā: vna opera eburneo cādefacere postules. ¶Hinc excādefacio. Uar. lib. iij. de re rusti. Lęnę collegioꝝ excandefaciūt annonā macelli. Aliquādo etiam candefacere est candētem: hoc est ignitum reddere: ꝛ excandefacere ira valde inflāmari: ꝛ excandefactus pꝛeter modum iratus.

Candoꝛ: ipse splendoꝛ, vt candoꝛ est lucis eternę.

Candidus. da. dum. quod ex luce ita nitet: eumq; coloꝛē habet: qualis est flāmę ignis. Licet aduerbiū candide pꝛo benigne: ꝛ pure sumaꝝ. Cęlius Cice. Cauendū tibi erit: ne parū simpliciter: ꝛ cāside posuisse inimicitias videaris. ¶Noꝛa. Albi nostroꝝm sermonū candide lectoꝛ. Interdū candidus ponit pꝛo felici. Tractū a Thracibus qui diē foꝛtunatū albo: aduersum nigro lapillo designarunt. Catul. Fulsere vere candidi tibi. ¶Noꝛ. lib. ser. ¶Hūcine solē tam nigrū esse mihi. i. tristē ꝛ exitiosum. Differt tamē candidus ab albo: qꝺ candidus est: qui quadaꝫ intenta luce perfusus est. Albus qui palloꝛi vicinus est.

Candido. as. candidū facio. Unde candidatus: candidus factus. ¶Pompo. Testem liuio candidam.

Candidatus: qui luce quadā intente perfusus est. Lactant. lib. vj. per translationē. Qui si hoc ille faciebat homo non a cęlesti tantū: sed a publica quoq; ciuilіq; iustitia remotissimus: quāto magis id nos facere debemus: qui immoꝛtalitate veluti candidati sumus? Candidati etiā dicebantur: qui in alicuius magistratus aut dignitatis petitione versabātur: a tunica candida: quam per id tēpus induebant: siue ad denotandū integritatē: qꝺ solus hic coloꝛ syncerus: ac purus ꝛ minime inquinatus est: siue vt perspici ab oībus posset eos pecuniā non habere: qua cives coꝛrūperent. Ire autē candidati per comitia solebāt: suadēdoꝛ: rogando: submittēdo se oībus: ꝛ nu-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dato etiã corpore cicatrices ostendendo. Inde per translationẽ aliarum quoq; rerũ petitores. Sicuti a Quintil. cãdidatus eloquẽtię: ꝛ a Pli. in Panegy. cãdidatus glorię ꝛ immortalitatis. A Hiero. cãdidatus fidei nuncupatur. Ex quibus ostẽditur cãdidatus construi cũ genitiuo vt sit candidatus consulatus: præturę: quæsturę: qui petit consulatum: præturam: quæsturam.

Candico.cas.penult.cor.candorẽ habeo: siue dealbo: albũ facio. Pli.lib. viij. Insigne ei in dextro latere candicans macula. Idem. Cuius radice vtunt ad cãdidos cãpillos. Hinc candidãtia.tię.pro albedine. Pli.lib. xxxvij. Fictitię sacrificationis candicantiã fugiunt.

Cãdifico.as.candidũ facio. Aug.li.xxj.de ciui.dei. De igne fulgido q̃ certũ suũ fulgorẽ lapides coquẽdo cãdificet. Ennius. Poliens sese ꝛ succis herbaꝝ cãdificãs cutẽ.

Candela a candore luminię dicit. Hinc candelabrũ: in quo candelę figũtur. Sunt aũt candelę quacũq; constent materia: scirpis: teda: seuo: cerã. Var. Candelabra a candela: in his eñ funiculi ardentes figebãtur. Martia. de candelabro Corinthio. Nomina candelę nobis antiqua dederũt. Non norat parcos vncta lucerna patres.

Candebea palus fuit: de qua Plini. libro. vj. Pars est inquit Syrię, quę Phenice dicitur: finitima Judeę intra montis Carmeli radices: paludem habens quę Candebea nominatur. Ex ea creditur nasci Belus amnis.

Canentas capitis ornamenta veteres dixere.

Canus. a. um. qđ est senex: a candeo vt quidã putant. Virg. Cana fides ꝛ vesta. i. antiqua. Vetustate eñ canescimus. Cani vero substantiuũ accipiunt pro capillis albis præ senectute: vt est illud. Cani eñ sunt sensus hominis.

Canities: ꝛ canitudo pro ipsa albedine. Pli. Et ipsa ita

Caneo.canes.canui.canus (canicie venerabilis. sum. A quo canesco: canus fio. Incaneo: incanesco: valde canus fio. Hiero. lib. j. Reg. Ego senui ꝛ incanui.

Canistrum ꝛ canister: fiscella: cista vimínea. Virgilius. Cereremq; canistris Expediunt. Βάσκανος. a. in i. mutata. Palladius. Salignis canistros fieri debere virgultis: quia genus hoc oleum dicitur adiuuare. Cuius diminutiuum est: canistellum: ꝛ canistellus.

Canephora pe.cor. virgo dicitur: quę more Attico sacra in cistulis reposita capite sustinebat. Cana enim græci dicunt: quę nos canistra: ꝛ per diminutionẽ canistella. Unde canephorę appellãtur: quę sacra huiusmodi vasculis recondita capite ferebant. Lic. in. vj. Herrinarum. Habe canephoras: deorum simulacra restitue.

Canis ge.com. animal latrabile: piscis marinus: signũ cęleste: ꝛ ludi talaris signũ: quod vnum duntaxat punctum continebat: ideo damnosus erat. Propert. Semper damnosi subsiluere canes. Per. Damnosa canicula quãtum Raderet: angustę collo non fallier orcę.

Canis animal a canẽdo dicitur: q̃ noctu in custodia ꝛ in venãdo signũ voce det. De hoc Colu. Quis hoim clarius: aut tanta vociferatiõe bestiã vel furẽ prędicat: q̃ iste latratu: Quis famul⁹ amãtio: dñi: Quis fidelio: comes: Quis custos incorruptior: Quis excubito: inueniri potest vigilãtior: Quis denięq; vltor, aut vindex constãtior: Canis sydus leporẽ fugientes sequit: habet in lingua stellam vnã: quę ꝓprie appellat canis: magna quidẽ ꝛ splẽdida In capite alterã: quã nonnulli Siroon dicũt. Sunt ergo duo canes in cęlo: maior. s. ꝛ minor. Sed canem dicendo maiorẽ intelligũ⁹. Adino: eñ canis canicula dicit. Quę quia integrũ diez in ortu: atq; occasu canẽ præcedit: a græcis procyon vocat. Nam πρὸ ante: κύων canẽ significat. Hęc etiã Anticanis ꝛ Syrius dicit. Lice. Anticanes procyon graio qui nomine fertur. Oritur septimo Calẽdas Augusti. Occidit: sed non tota post dies. xl. Hęc stella canis ęstiuis mẽsibus in medio centro cęli est. Et dum Sol ad eam ascenderit: coniuncta cũ Sole duplicat calorem: ꝛ dissoluũtur corpora: ꝛ vaporãtur. Latine canicula dicitur. Unde ex ipsa stella dies caniculares dicũtur; quã do molestę sunt purgatiões. Dicta canis q̃ corpora morbo afficiat: vel propter flammę candorem: q̃ eiusmodi

Canicula dimi. a ca/ (sit: vt præ cęteris lucere videat. ne: cum est sęmi. gene. Et accipit pro signo cęlesti. Colu. lib. x. Cumq; peracto solstitio vsq; ad ortũ caniculę: qui fere dies. xxx. sunt Hinc Caniculares dies.

Canículus: catulus. A quo catellus: diminutiua sunt a

Canephorę mulieres (canis: generis masculini. dicebãtur: quę canistrum capitibus gerebãt. Lc.

Canica furfur. Unde canicaceus furfureum dicimus. Pacu. Qui apud te quasi seruus est canicariũ panẽ. Lc.

Caninus. a. um. quod est ex cane. Pli. Sanguine canino nihil contra toxica præstantius est. Canini vero dentes sunt post primores. Vide in dictione dentes.

Caninum prandiũ vocatur abstemiũ: in quo nihil vini potatur: quoniam canis vinum non bibit. Lc.

Canatim aduerbiũ: significat ad similitudinẽ canis.

Canarius. a. um. quod ad canem pertinet. Vt canaria lapa: quę canibus adhęret. Apud Pli. lib. xviij. Auguriũ canariũ legitur. Et apud Ateium capitonẽ. Canario sacrificio: pro frugibus depręcandę seuitię: causa syderis caniculę. Canatius ab Apuleio dicitur i floridis: pro clara: ceu præconis voce. Canati⁹: inquit: limã dabo: vt per omnes prouincias eat. Sed hoc a canãdo: id est calando videtur dictũ. Nam Var. scribit consuetudinis fuisse: vt classicus in arce circumq; muros canatum iret.

Canius poeta fuit temporibus Martialis: eiusq; familiaris. Qui natura ita hilaris erat: vt semper rideret. De quo Martialis libro primo Epigrammatum. Lc.

Canarij populi circa Atlantem: Aphricę montem habitantes: q̃ victus eius animalis his promiscuus sit.

Canicularis adiectiuũ a canicula cęlesti signo dictum. Unde Caniculares dies.

Cano.is.cecini.cantũ: ꝛ cantũ. A quo Hiero. formauit participiũ: cum in Apocalypsi inquit. Qui erant tuba canituri. Sed eius composita faciũt præteritũ in ui. diuisas syllabas. Significatq; proprie canere voce modulari. Hic canere poetę dicũtur: quoniã versus rhythmi/ca ratione compositi sunt: ꝛ cãtando pronũtiari consueuerunt. Virg. Arma virũq; cano. Canere etiã is dicitur: qui non tantũ ore: sed qui fides organave pulsat: aut qui tibias inflat. Unde canere receptui: quod significat post conflictũ milites a pugna esse reuocãdos: recipiendosq; in tutum: quod fit cantu tubarũ ꝛ clangore. Sicut canit bellicũ: cum initur conflictus: ꝛ milites in pugnã prodeunt. Uege. Tubicines ad bellũ vocãt milites: rursum receptui canẽtes reuocãt. Sed quia veteres laudare: ꝛ vaticinari versibus solebãt: factũ est: vt canere pro laudare capiatur. Virgil. Regemq; canebant. Et pro vaticinari. Idem. Ipsa canas oro. Quãdoq; pro prędicare: ꝛ cum quodã vt exaudiri possit: canore proferre. Martial. Quicquid fama canit donat arena tibi. Huius verbi cõposita sunt Accino: q̃ est ad aliquid vel iuxta cano. Concino: simul cano. Circũcino. excino: extra vel valde cano. Incino: intus cano. Intercino: inter agendũ cano. Occino: siue occano: conuicũ facio. Percino: canẽdo perseuero. Procino: canẽdo profero. Præcino: prędico: prędiuino: ꝛ ante cano. Recino: rursus cano. Horat. lib. Car. Quę deũ cuius recinit iocosa Nomen imago. Interdũ significat in contrariũ cano. Idem lib. j. carminũ. Nunc ego mutibus mutare quęro: tristia dum mihi fias recãtatis amica. Est ꝛ Succino quod est summissa voce cano. Et omnia habent pen. correptã. Hinc deducuntur incãta scripta.

Canobus Getarũ: qui fuit tempestate in Thracia erãt rex fuit: qui Triptolemo insidias dicit paraſſe: ꝛ ea propter a Cerere multis malis affectus fuit. Lc.

Canto.as. frequẽtatiuũ. A quo cantatio: cãtatus: cantator, ꝛ cantatrix. Composita mutant a in e: vt Accento. tas. vnde accentus. Concento: a quo concentus. Occento: ꝛ succento, Excanto vero incãto; ꝛ recanto: seruãt a,

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Aliquãdo tamen cantare ponitur pro incantare. Virgil. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.

Canta pro cantata veteres usi sunt. Lc.

Cantito.as. pe.cor. frequẽtatiuũ a frequẽtatiuo forma tũ. Aug. Quales poetæ nostrorũ carminibus cãtitant.

Cantus.us.a cano fit: & est inflexio vocis. Et pro cantione cuiuscunq; rei dicitur. Virg. Cantusq; dedere.

Cantio idem qđ cantus. Cuius dimi est cantiuncula.

Canticũ proprie est elegans: & lasciuus cantus. Quint. Sit poetę lectio cũ suauitate quadã grauis: & non quidẽ prosę similis: quia carmẽ est. Et se poetę canere testãtur: non tamẽ in canticũ dissoluta. Græci canticuz hymnũ vocãt. Item psalmũ. sed proprie hymnus dicitur: qui voce naturali fit: psalmus qui aliquo musico instrumẽto.

Cantilena: cantici compositio.

Canor, cantus est elegantia quędã: & consonãtia quędam. Quintilia. Locis ratione Aristoxenus musicus dividit ῥυθμὸν καὶ μέλος ἔμμετρον, rhythmuz & melos metricum. Quorũ alterum in modulatione est: alterum canore: ac sonis constat. Ouidius libro.v. Meta. Nec tamen ille canor mulcendas natus ad aures.

Canorosus.a.um. quasi sonorosus. Bel. Collectã coactamq; vocẽ: & magis claros canorososq; sonitus facit.

Canon latine regula. Et quo canonicus.a.um. qđ est regulare. Aug. li. iij. de ci. dei. Quã solis obscuratiõem in nõ ex canonico syderũ cursu accidisse satis ostendũt. Et canon interior: scuti locus: quo brachia immittunt.

Canonizo.as. latine regulo καὶ ἑλληνιστὶ κάνων & κανονίσμαλα, græce regula: & regulamenta.

Canopus pe.pro. ciuitas Ægypti: distans ab Alexandria. c. xx. stad. Ex qua ortuz ferunt Claudianũ poetam. Dicta quasi canobus: a Canobo Amycleo Menelai nauis gubernatore: ibi sepulto. Nam devicta Troia in Ægyptum vi ventorũ delatus cum Helena gubernatorem ictu serpentis: quẽ Hęmorroida vocãt amisit: in eiusq; memoria vrbem condidit: relictis ibi ijs qui ad navigandum inutiles erant. Hęc salubris aeris benignitate homines allicit. Est ibi Nili ostium: quod canopicum vocant. Hinc Canopitę pe. prod. dicti sunt: qui Canopum habitant. Canopicus.a.um. possessiuũ a Canopo. Var. Nobis Sarpedę videmur: cum simus canopici.

Cantabri pe.cor. Hispanię populi sunt in extremis Lusitanis: finitimi ijs: qui tractũ trãs duriã seruãt. Qui efferi sunt: & nullã vitã sine armis esse existimãt. De ghus Silius. Cãtaber ante ois hyemisq; æstusq; famisq; Inuict⁹ Et mox. Nec vitã sine Marte pati: quippe ois in armis Lucis causa sita est: & damnatũ viuere paci. Cantabrorũ regio Cantabria dicit. Suet. Domuit aũt partim ductu: & partim auspicijs suis Cantabriã. Hinc cantabrus.a.ũ. Florus li. iij. Totã amplexus cantabriã efferã gentẽ: ritu ferarũ quasi indagine debellabat. Cãtabricus.a.ũ. Sue. in Aug. Extrema bella duo oino per se gessit: Dalmaticum: & Cantabricũ. Memorię proditũ est Cantabros solitos canere pęana lętitię suffixos cruci ab hostibus. Cur autẽ septentrionales sint ad arma promptissimi: ruantq; in ferruz sine timore: causa est sanguinis abundãtia: sicut docet Victru. lib. vj. Econtrario meridiani populi propter sanguinis exiguitatez timidiores sunt ferro resistere: sed ardores & febres sustinent sine timore. Tamẽ corpora septentrionaliũ a febri sunt timidiora: & imbecilla.

Cantharus. penulti. correpta: & cum th. aspirato: græcum est: quo significatur poculũ: quod Baccho tribuit: Sicut scyphus Herculi a cantharo: qđ erat navigii genus. Ulpia. scribit cantharos esse per quos aquę salunt. Et cantharus anial est: cuius fęmina non invenit. Colu. lib. viij. Nam & alecula modo capta: & cantharus exiguusq; gobio: quisq; demiq; est incremẽti minuti piscis maiorẽ alit. Et cantharus latine scarabeus dicit. Unde cantharoletheros locus est paruus in Thracia: in qua vnum hoc animal necatur ὄλεθρος pernicies dicitur.

Cantharis. idis. vel cantharida. dę. vermis terrenus: viridis: auri colore superlucens. Et nascit in summitate ramorũ fraxini & oliuę: cuius succus in venas ingressus: vt venenũ interimit: & humanũ corpori applicit⁹ vesicas plenas humore facit. Oui. Cantharidũ succos dante parente bibas. Piero. Ne magnopere glorieris: si facias qõ scorpiones facere possunt: & cantharides. Cantharides etiã ficorum vermiculi dicuntur: & pyri: & pinus.

Cantherius equus: cui testes amputati sunt: qui ideo fit mãsuetior. Varr. Et ideo qꝝ semine carent ũ cantherij appellãtur: distatq; ab equo: sicut canis a gallo. Et Cãtherij sunt: qui a rusticis fere notantur caballi: quia ipsos equos cantherios vocamus: qui subijci solent a fabris materiarijs: dum moles arborum secant. Item cantherij Tigna dicuntur. Victru. lib. v. Et cantherij prominentes ad extremã suggrundationẽ: supra cantherios templa. Item cantherius: vt aut⁹ est Var. mons est in Sabinis. Et cantherius genus iugi in vinea dicitur.

Cantherium vehiculi genus. de quo Sene. epistola. lxxxvij. Mar. Lato Cęsorinus cantherio vehebat ęthiopico. Col. lib. v. Si regionis conditio permittit: deponemus hastilia: quibus adnectũtur singulę trãsuersę pertięę in vnã partẽ ordinis: qđ genus iugi cãtherium vocant rustici. Idẽ. Ijs vt dixi cãtherius propius a terra: qꝝ vitibus ordinarijs summittẽdus est. Hinc cãtheriatus. a.ũ. Col. lib. vj. Quę pedamentibus admixę singulis iugis imponuntur: eas rustici cantheriatas appellant.

Cãthus cũ th. aspirato: ferrũ quo rotę extremitates vinciunt. Pers. Uertẽtẽ sese frustra sectabere cãthũ. Hier. li. ij. Reg. Et axes earũ: & radij: & cãthi: & modioli oino fusilia. Cãthos etiã græci angulos oculoꝝ vocãt: seu palpebrarũ pilum.

Canthes organorum fistulę.

Canusium Apuliæ oppidum: vbi lana laudatissima fit: quę Canusina dicit: cuius color est rutilus. Unde Canusinatus dicitur: qui est indutus canusina veste. Mart. Ut canusinatus nostro syrus assere sudet.

Cappa nomen literę græcę: pro qua latini vtuntur c. Quo nomine græci: vt Suidas docet: cum malũ hominem volunt prouerbio signare: vnum cappa: cum peiorem duo: cum pessimũ tria habere cappa dixerunt. Ubi lentes eum intelligi esse cretẽsem: cilica: Cappadoca: qui singularis fuisse improbitatis existimãtur.

Capparis penultima correpta: in Salomone fruticis genus est in oriente: simile lentisco: calidę & siccę virtutis. Nascitur præcipue in parietinis: hoc est muris veteribus: & spleneticis prodest. Seritur quoq; in locis siccis area circum effossa: structis undiq; aut ex natura ripis: aut ex artificio lapidum: vt luxuriari permittatur. Col. Capparis & tristes inulę: ferulęq; minaces. Dicit & cappar. Pal ladius. Hoc mẽse mentha: & pastinaca thymuz: & origanum: & cappar. Suidas κάππαρις, πρὸς τὸ ἐκτὸς κάμπου αἴρεσθαι. ἡ δὲ βοτάνης ὁ καρπὸς ὀνήσιμος.

Capparis ex κάμπο eligẽdo herbę aũt fructus vtilis.

Cappadocia Pontica regio est: vt scribit Solinus: quę leuo latere vtraq; Armenias Comagenẽq; tãgẽs: dextro multis Asię populis circũfusa ad tauri iuga: & Solis ortus attollit. Euphrates eaz ab Armenia maiore diuidit. Appianus mioris Armeniæ partẽ. Ptole. vero minorem Armeniã esse scribit. Dicta Cappadocia: a cappadoce amne: aũ Leucosyria vocata. Vñ Cappadoces Leucosyrũ. Hinc cappador. ocis. pe. cor. pro eo qui est ex Cappadocia. Luc. lib. ij. Cappadoces mea signa timẽt. Cappadocus. a.ũ. possessiuũ. Pers. Nec fit præstãtio: alt Cappadocas rigida pingues clausisse catastas. Suidas. καππαδοκία κρήτη ἡ κιλικία. Cappadocia creto & cilicia.

Caper nias inter capras castratus. Mar. Dum iugulas hircum: factus es ipse caper. Nam Virgil. improprie caprum pro hirco posuit: cum dixit. Ubi gregis ipse caper. Sicut etiã improprie brutũ animal virũ appellauit. Ponitur tamẽ quandoq; pro masculo caprorum: & Ari-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

es pro masculo ouiũ: dum sunt adulti: nec tamẽ coierũt. Nam qui minores sunt iter capras hędi: inter oues agni dicũtur. Sed qui post calendas Augusti concepti sunt: vocãtur socordes. Et dicitur caper: siue capra a carpendis virgultis. Rodit enim omne virgultũ: & in primis vites. Propter quod Baccho immolari caper solebat. Est & caper nomẽ proprium grammatici.

Capetus Albę rex fuit: Capis filius & Tyberini pater.

Capra: quasi carpa: q virgulta carpat. Vel q captet aspera: vel a cruum crepitu. Vnde & crepas eas antiqui vocabãt. Sunt autẽ capręq domesticę: Capręq sylvestres. Et capra: a capro. Capręq a capreo: licet non sit in vsu. Cuius dimin. est capreolus. Similiter capellus a capro. Capella a capra diminutiua sunt. (prea.

Capreus. a. um. qđ ex capro: siue capra est. Vt pellis caprina. a. um. idem qđ capreus. Vt caprinũ seuum.

Caprillus. la. lum. idem quod caprinus. Sicut ab oue ouillus. Varr. scribit stercus caprillum: & ouillum: & asininum tertio ordine in agris ponẽdum.

Caprea penultima correpta: animal sylvestre quãtum ad greca vocabula nomen a videndo: atq; clarius aspiciendo inquit Hieronym. sortitũ est. Nam in natura sua habet: vt nõ solum ipsa videat: seu perspiciat acerrime: sed & alios visum prębeat. Asserũt enim hi quibus medicinę peritia est: huic animali intra viscera humorem quẽdam inesse: qui caligine depellat oculorũ: & obtusiores quosq; visus exacuat. Caprearum genera complura enumerat Plin. lib. viij. Est Dama: quę raro mãsuescit: nebros etiã appellata. Sunt Ibices maxime pernicitatis. Sũt Rupicapręq. Sunt Pigargi. Sũt Orages: soli cõtrario pilo vestiti: & ad caput verso. Sũt Strepsiceротes: & Plaricerotes. Hi a cornibus latis: illi a cõtortis nomẽ adepti. Est & caprea vitis dicta: vt inquit Var. q pariat capreolũ. Et Caprę insula vltra Surrẽtum: Campanię vrbem: circiter octo milia pass. nobilis coturnicũ multitudine. Quę ex Italia volantes illic principio autumni capiuntur.

Caprari⁹ custos seu exercitator: capraz: sic & capraria.

Caprimulgi: aues sunt merulę: aspectu aliquãto grandiores: fures nocturni: interdiu non videtur: nec ipsi vident. Intrant stabula caprarũq; vberibus propter fucum aduolant: qua iniuria emoriuntur vbera. Nos Astrilotel. a caprarum mammis: Aegotelas vocat.

Capraria insula in mari Thusco: seu Ligustico capris abundans: quam greci Aegilon dicunt.

Capreolus: cũ accentu in antepenult. animal sylvestre dimi. a capreus. Virgi. Preterea duo nec mihi tuta valle reperti Capreoli. Est & capreolus coliculus intortus in vitibus: vt cincinnus. Is eĩm vites capit. Vnde & a capiendo capreolus est dictus. Greci hunc helicen: nostri etiaz Pampinũ: & clauiculam appellãt. Et capreolus: vt lib. xij. Colu. author est: genus est bicornis ferramenti.

Caprigenus. a. um. pe. cor. qđ est ex caprarũ genere.

Caprile penultima producta: locus vbi caprę seruantur. Sicut ouile vbi oues.

Capricornus: cęleste signũ: quod pana fuisse existimãt Qui posteriorem partem in effigiem piscis: priorem vero in formã hirci cõmutauit. Cuius ingenũ admiratum Jouem ferunt: hanc figuram in cęlum transtulisse. Stellam habet in naso: in pectore duas: in pede duas: inter scapulas septem: in ventre sex: in cauda duas.

Caprificus. pe. cor. a carpendo: q parietes: ac muros carpat. Mar. Marmora Messalę scindit caprificus. Est eĩm e sylvestri ficus genere nullo vnq; tempore maturescens: quę fere ruptis saxis solet erũpere. Terẽt. in Adel. Illic etiã vbi caprificus magna est. Caprifici etiã appellati sunt caniculares dies: q eo fere tempore liberi simul atq; ancillę sub arbore caprifico sacra faciebant.

Caprificatio a Plini. vocatur in arboribus: quotiens illarũ cortex per ver cultello finditur: vt cõmodius prorũpant arbores: atq; crescant: similitudine caprifici: quę ruptis muris intumescens exit. Sunt tamẽ qui eam scarificationem magis appellandam censeant.

Capero. as. penul. cor. frõtem rugis contraho: & aspero. Quod a crispis caprorum frontibus: vel a comuni caprinorum similitudine tractum est. Vnde & caperatum rugosum dicitur. Plau. Quid illud est: q ille caperat frontem seueritudine.

Caphareus Euboię mons altissimus: versus Helles-pontũ: apud quẽ plurima grecorũ classis afflicta est: propter Palamedis necem. Vnde & Caphareũ mare dictũ.

Capis. idis. poculi genus a capiendo. Cuius dimi. est capidula. Capys vero ys. nomen est eius: qui Capuam ędificauit. Virg. lib. x. Et capys hinc nomẽ Capuanę dicitur vbi. De quo Dictis Cretẽsis: & Dares Phrygi⁹. Item inter pres quinti Calabri poetę lib. xij. qui cum maiestate Homeri videtur: quasi contendere.

Capio. is. cępi. captum: significat accipio. Virg. lib. iiij. Geor. Cape sacra manu: cape roborea pastor. Sed differunt: quia capere est cũ affectu. Accipere cũ quis non sic accipit: vt habeat. Ideo vt Vlpi. scribit. Non videt quis capere: qđ est restituturus. Et capere est sponte: vel non spõte. Accipere tantũ sponte. Vñ dicimus cępi labores: cępi molestiã: cępi: vel suscepi inimicitias: accepi calamitatẽ: cladẽ: contumeliã: vulnus. Val. max. Vt nõ coactus ensem accipere: sz sua spõte sumere videret. Habet interduz recipiocũ vsum: vt idẽ sit cępi voluptatẽ: & cępit me voluptas. Qñq; capere est delectare: inescare: irretire: extrãslatiõe ferax venatusq; Hor. in ser. Te quinx aliena capit: meretricula Dauũ. Qñq; propiciari. Lucr. li. iij. Nec bñ pro meritis capit: nec tangit ira. Qñq; decipere. Ter. in Hecy. Cũ illũ gnarũ cępimus. Qñq; perpeti: vt apud eũdem in Heau. Dũ abs te absim oẽs mihi labores: quos cępi leues. Qñq; tenet: vt in Eu. Dij boni qd turbę gędes nrę vix capiẽt. Qñq; detinere occupare. Cic. Manẽ quandã pyratarz prędam onustã cępere. Var. Quid hic venator nõ capit? Hinc vincti captiui dicunt: q non sui iuris sint: sed in potestatẽ aliorũ redacti. Quoniã autẽ qui ita capti sunt: nõ sunt amplius sui iuris: sed libertate priuati sunt. Ideo captos qñq; pro priuatis: siue impeditis accipim⁹. Hinc mẽte capti dicunt amẽtes: hoc est qui mẽtis cõpotes non sunt. Capti oculis qui officio oculoz priuati sunt. Et capere est amorẽ accẽdere. Vñ capti amãtes dicũtur. Lucil. Nec aspectu & forma capiare aliena. Multa alia fcat pro diuersitate rerũ: cum quibus iũgitur. Vt capere manu: est cõprendere. Capere oculis: videre. Capere auribus: audire. Capere mẽte: intelligere. Capere ꝓfilio: eligere. Capere astu vel dolis: decipere. Capere cantu: aut voluptate delectare. Virg. Carmina quo captę. Capere consiliũ: est deliberare. Cic. Cũ autẽ consiliũ hoc pnceps cępisset. Capere rationẽ: est modũ inuenire. Plau. Rationẽ cępi: vt & amãti obsequerer: & patrẽ non offenderez. Et capere: facere. Terent. Non si capiũdos mihi sciã inimicos omnes homines. Huius verbi cõposita sunt accipio. A quo praccipio: concipio: decipio: excipio: incipio: intercipio: percipio: præcipio: recipio: suscipio: & vsucapio. quę ci. syllabã corre. habent. Deriuata sunt quę sequuntur. Et præterea Auceps: Forceps: Princeps.

Capto. tas. frequentatiuuz. A quo Captito: aliud frequentatiuũ. Licet non significent frequenter capere: sed blanditijs illecebris: & huiusmodi aliquid venari. Vt: hic obsequẽdo captat aurã popularẽ. Mart. Capto tuam pudet heu: sed capto Maxie cęnã. Tu captas alias iam sumus ergo pares. Hinc captator, venator. Et captatio: venatio. Cice. Captator: ille popularis aurę. Aliquando captare: capere. decipere. Mar. Si captare feras aucupis arte placet. Cic. Captatio: calliditas: insidię fraus.

Capesso. is. ssi. ssum. secundũ Diod. Vel capessiui. itũ. secundũ Prisci. verbum actiuũ. Nam dicimus Capesso. or. & significat capio: siue ad capiendũ eo. Sallu. li. ũ. hist.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Diuersa vti solet rebus perditis capessiuit. Liui. lib. pri. tantū pro capio posuit. Ergo vt segregaret pugnam capessit fugam. Similiter Apule. Dum simul illi & gratias agerem: & dona capesserem. Virgil. Pro exequendū suscipio. Mihi iussa capessere fas est. Plau. in Asin. pro immitto. Quo magis in altum te capessis: tam æstus te in portum refert. Idem in Am. pro recipio dixit. Nunc pergam hera imperiū exequi: & me domū capessam.

Captiuus dicit: quasi capite diminutus: qui ingenuitatis fortuna excidit: cū non sui iuris sit: sed in alioꝝ potestatem redactus. Hinc captiuo, as. quod est captiuū facere. Captiuitas: ipsa detentio: græce aũt αἰχμάλωτος αἰχμὴ ἡ αἰχμὴν ἁλόντα. i. quasi cuspide aut ferro captus.

Captus, a, um. participiū eiusdē significatiꝝ cū suo verbo. Et quādoqꝫ pro priuato: siue impedito ponit. Vnde mēte capti: capti oculis: qui officio mentis: vel oculorum priuati sunt. Et capti dicunt amatores a trāslatione ferax. Terē. Captus est: pro eo qđ est tenetur: & irretitur.

Captus, us. sors intelligit. Ter. in Adel. Præterea vt captus est seruoz nō malus: hoc est vt se hȝ seruoz cōditio: sicut exponit Don. Aliquādo captus deceptio: cuius diminutiuum est captiuncula: quę & captio dr. Ita perceptio: qđ homo capere potest. Sene. Qđ captu quidē difficile est: sed facile memoria retinet. Vnde & pro capaci ponit quandoqꝫ. Cic. lib. ij. Tus. Virgi prudenter: vt est captus hominū: id est tam prudentes: qꝫ capax prudentię est hominum natura. Apule. dixit supra captuꝫ cogitationis: pro eo quod est supra qꝫ quispiaꝫ cogitatione capere: & comprehendi possit. Item delectatio. Cice. Non possum addici: & suscipere e pecunia captum.

Captio ipse actus capiendi: seu decipiēdi. Seu id per quod quis capitur: cuius diminutiuum est captiuncula. Bell. Quid aut̄ legis istius propugnatores in illa captiuncula facient: in qua hęc esse necessum est.

Captiosus, a, um. qđ capit: seu decipit: & dolis plenum est. Bell. Non esse captiosis quæstionibus respondēdum. Hieron. contra Vigi. Captiosa est ista conclusio.

Captura detentio. Vñ in Euangelio legit. In captu-

Capax: qđ aliquid capit: seu continet: (ra pisciū. aut continere potest. Eius contrariū Incapax.

Capacius: comparatiuū est a capax: & superlatiuū capacissimū. Cc.

Capsa: a capio: qꝫ res in se recondit as capiat. Vel a κάμπτω: quod est curuo. Cuius diminutiuū est capsula: a quo capsella. Hieron. lib. j. Regum. Vasa aurea quę exoluistis ei pro delicto ponetis in capsellā. Sed tamen quid sit capsa: & vnde dicatur Suidas noster ita scribit. κάψα λέγεται κυρίως κύστη ἢ θήκη.

Capsa proprie dicitur cista: & theca.

Capsarius: qui mercedis gra seruāda in balneis vestimēta suscipit: custos capsaꝝ. Et capsarius: qui portat libros. Aug. in ps. interpretatiōe. Modo nobis seruiūt Judei tanqꝫ capsarij nri: qui studētibus codices portāt.

Capsus: carruca vndiqꝫ tecta.

Capsaces pen. cor. lechytus oleiqꝫ vas. Cypria. lib. ij. epist. Fidelia farris nō deficiet: & capsaces olei non minuet. Sic Hieron. ad Eust. Vidua sareptana ipsa cuꝫ filijs nocte moritura prophetā pascit esurientē: & mirū in modū capsace completo: qui alendus venerat alit.

Capedo pe. pro. dicit spatiosum aliquid: & rei alicuius capax. A quo fit inter capedo: & discapedino, as. & diminutiuum capeduncula. Capedunculas vero Numę accepit. Cic. pro vasis vel armarijs traditionum eius.

Capula vas vinarū: quo veteres vtebant: qꝫ facile capi posset. Var. Capis & minores capulę: a capiēdo noīan-

Capulator: qꝫ capul oleū deplet. (tur: qꝫ ansatę sint.

Capulus: & capulū dicitur quicquid rem aliquā intra se capit. Col. lib. v. Neqꝫ enim cæterus editio: esse debet pedali altitudine: vt sit quę teneri adhuc pampini capulis suis prolixius illigent. Vnde & id quo mortui efferunt Capulus dicitur & Sarcophagū. i. sepulchrū Capulum dicitur: qꝫ corpora capiat. Apul. lib. iiij. Meta. Tibi capulos carie: & vetustate semitectos: quibus inhabitabant pulueres: & cineres mortui passim ad futurę prędę recreptacula referamus. Et capulus manubriū gladij: qꝫ manu capiatur. Virgi. Capulo tenus abdidit ensem. Suet. in Calig. Veniam inquit veniam: & hic mecuꝫ: capulum gladij crebro verberans: quo cinctus erat.

Capularis senex: id est capulo intimus: vel morti conIiguus: & mox capulo efferendus. Reumqꝫ capularem

Capulū nodi gę- (dicebāt: qꝫ capulo dignus esset. nus in fune: quo indomita iumenta capiuntur.

Capistrū capitis vinculū: qđ equis & hmōi aīalibus adhiberi solet: ne fugiāt. Var. Paret purpureis aper capistris. Col. lib. v. vitibus attribuit: cū inquit. Quare cū ad summū palum recta vitis extenta est capistro constringitur: ne fętu grauata subfidat: curuenturqꝫ. Et capistrū dicitur: qđ circa os brutoꝝ inuoluit: ne cibos decerpāt.

Capistro, as. capistrū impono. Plin. Si inter arboꝛes vitesqꝫ aret fiscellis capistrari boues opꝛ: ne germinū tene-

Capisterium genus vasis rustici Qđ tñ (ra decerpāt. vt Georg. Merula inquit: Scaphisterium melius dicit.

Caput dicit totū illud: qđ collo sustentat. Vnde dictuꝫ qꝫ ab eo initiū capiāt sensꝰ & nerui. Partes capitis distinguūtur. Mā eminētior pars vertex appellat. Cum corona capitis diuidit in frontē anteriorē: & occiput posteriorem partē. Media vero sunt tępora: quibus aures inhærent. Aliquādo caput dicit origo: & principiū. Tir. O Latij caput horū: & causa malorū. Item caput vocat prima summa in pecunia: a qua fenus aut alius quæstus sit: veluti rei principiū. Sed hanc etiā sortē dicūt. Et caput initia partua in libris: quod capitulū apud vulgares dicitur. Belli. Quod in capite superiore a Critolao scriptū esse dixim⁹. Cōposita a caput sunt occiput: & synciput græce ἀπὸ κεφαλῆς λέγουσι κρᾶς κρατός: id est ab antecello cras dicit.

Capitis diminutio est prioris status permutatio. Cuius tria sunt genera: vt scribit Paul. Maxima: minima: media. Tria em̄ sunt: quę habemus: libertatē: ciuitatē: familiā. Igitur cū hęc oia amittimus: maximā esse capitis diminutionē: vt est deportatio. Cū vero amittimus ciuitatē & libertatem retinemus: mediā esse capitis diminutionē. Vt est in colonias latinas trāsportatio. Cum libertas: & ciuitas retinet: familia tantū mutatur: minimā esse capitis diminutionem constat. Velut est adoptatio.

Capitulum diminutiuū: significat paruū caput. Plau. Meum capitulū: meus ocellus. Teren. O lepidū capitulum. Aliquādo dicitur initiū sententię: qꝫ principia sentētiarū. Per metaphorā etiā capita vocātur. Item capitulum dicitur caput columnarum. Plin. lib. xxxvj. Proprium columnia spirę subditę: & capitula addita.

Capitellū dimi. est a capitulū: qđ modo ꝺcat paruū caput. i. grossiorē summitatē cuiuscūqꝫ rei. Pli. Herba ipia vocat roꝛis marini aspectu thyrsi modo vestita: atqꝫ capitata. Inde ramuli assurgūt sua capitella gerētes. Et capitulū dicitur Epystiliū. i. caput calūnarum. Mā basis inferio: pars est. Hoc & capitulū vocatur: græce βάσις.

Capitulo, as. capitulū appono. Vnde capitulatum dicitur: quod veluti capitulū quoddam in summo habet. Plini. Folia bouis linguę similia minora: subcandida: & in cacumine capitulata. Capitulare etiā est per capita distinguere. Et capitulata dicuntur scripta: quę per capita distincta sunt. Vnde & recapitulare est breuiter quę dicta sunt per capitula recensere.

Capitatus, a, um. quod in caput latius crescit. Vnde capitatū porrum. Columel. lib. xij. Cultus autem porri capitati assidua sarritio: & stercoꝛatio est. Item capitata vinea ab eodem dicitur: sicut & brachiata.

Capitosus, a, um. qđ magnū caput habet. Interdum dicitur qđ est durī capitis: qui & cerui cosus appellat.

Capitale: & per apocopē capital dicit facinus: qđ capitis pęna luit. Plaut. in Mœn. Tametsi capital fecerit:

facile assertuabis. Nonius docet capitale esse capitis periculū. Var. ꝙo fasciolā: qua capillos nectimus. Capitalꝫ hō nō solū ꝓ sceleſto: qꝫ dignꝰ puniri capite: vt apō Li. li. v. Phil. Ad q̄ndā septimū capitalē hoīem: collegā suū miserat: sed etiā q est ꝓmptus ad cędē: vt idē Trebatio. Tres viros vites cēseo. audio capitales esse. Capitalꝫ oratio. Lice. lib. j. offi. Capitalis oratio est ad ęquationē bonoꝝ ꝑtinens. Capitalis ira ab Horatio dicit ꝓ mortifera. Capitale odiū. Capitalis morbus: qꝫ caput ꝛ vitā hoīs petāt. Capitalis locus dicebat: vbi si qd violatū erat: capite violatoris expiabit. Capitale pactū. Capitale vitiū id est ꝓpter qō debeat quis ad pęnā capitis peti.

Capitecensi dicebant: q in plebe Romana perq̄ pauco: aut nullo ęre censebant: a censione capitū: qꝫ solis capitibus censerentur: quibus ꝓletarij nomē impositū a munere: officioꝝ ꝓolis edendę: qꝫ cum re familiari parua minus possent rempū. iuuare: sobolis tamen gignendę copia ciuitatem frequētarent.

Capitoliū: locus Rome sic dictꝰ a capite hominis ibi reperto: dum foderēt fundamēta. Ante enim Tarpeius mons dicebat: a virgine Vestali Tarpeia: quę ibi a Sabinis necata atq; sepulta fuit. Sed non ante.

Capitolinus fuit cognomē eius qui caput inuenit: cū capitolium extruendum esset.

Capiti. i capitis tegmē a capite. Alij a capio qꝫ capiat id est cōprēdat pectꝰ. Var. de vi. pa. Tunicas nec capitia

Capidulū idem quod capitiū. (nec strophia.

Capillus quasi capitis pilus. Quāuis ꝛ ꝑ omne pilo sumat. Ouidi. Quot sunt mentula: quos habet capilli. Capillus Veneris herba sic dicta qꝫ delapsos post alopetiam capillos recreat: siue qꝫ capilloꝝ fluores coercet.

Capillotenus significat vsq; ad capillos.

Capillare est capillos facere. Pli. Polythrix in viridi capillat: sed defluuia comaꝝ facere ꝺr. Cū capillatꝰ. a. ū. qō crines lōgiores habet. Lice. Capillatio: solito.

Capillamēta q̄q; capilli dicunt. Apule. lib. ij. de asi. Tanta est capillamēti dignitas: vt q̄uis auro: veste: gemmis: omniq; cętero mūdo exornata mulier incedat: tamē nisi capillū distinxerit: ornata nō possit videri. Pli. li. xxj. Herba croci est: folio angusto pene in capillamēti modū. Trāsfert quoq; ad herbas ꝛ arbores. Col lib. v. Qui nō solū in eo errabāt: qꝫ primi anni capillamēta seminū intacta putabant: sed post biēniū cū viui radix reciderat: eōm superficiē amputabāt soloten⁹ iuxta ipm arCapua a cāporū latitudine in quibus sita est: (ticulū. dicta est: vt inquit Lice. Liui. a Capi Samnitiū duce q lingua illa falco a pede introrsus curuato vocatam ait: sub cuius augurio credit cōdita. Var. a Capy Aeneę cōmilitone: qui eā cōdidit. Strabo qꝫ esset. xij. vbiū caput hoc est ipa duodecima reliquis. xj. pesset dictā existimat Quidā a capacitate: qꝫ omnē vitę fructū capiat. Eustathius etiā ab vrbe cui nomē cāpus esset: vel a camporuꝫ planitie abūdātia: vt Diodo. qui Ad. Genutio ꝛ Agrippa Curtio Chilone Coss. expedificatā eā tradit. Ab hac ea regio Campania dicta est: a qua Campani.

Capꝰ ꝛ capo. Var. Ex gallo gallinaceo castrato fit capꝰ

Capnias gemma est stellata veluti fumo infecta: ꝛ veluti croco refulgens.

Capnos: latine fumus. Quo noie dicta est etiā herba nascens in segete hordeacea: quę lachrymas vt fumꝰ provocat. Hinc Acapna dicta sunt ligna sicca: quę sine fumo ardent. Et Vinū capnias: hoc est fumosum.

Caprotinā Junonē: ꝛ nonas Julias caprotinas dixerūt

Caprone iubę seu comę in frōte deuexę: q̄si a capite ꝑ nę. Lucil. lib. vij. saty. Aptari caput atq; comas fluitare capronas altas frōtibus imissas: vt mos fuit illis.

Capunculū vas fictile: sic dictū qꝫ capax sit.

Capena pe. pro. oppidū vicinū Romę: iuxta fontem Aegerię. Hinc capenas atis. Est ꝛ capena porta Romę a Capena vrbe quā Italus rex ędificauit: vt inquit Solinus. Hęc etiā porta Apia dicta est: per quā Capuā itur: vt Frontinus libro de aqueductibus testatur.

Carambis ꝓmontoriū magnū ad septētrionē porrectum: arietinę frontis habēs formā. Qō lōgo spatio pelago incūbēs: scythicę obiectū peninsulę euxinū pontū: bimarē videt efficere. Dion. Λίβυς δ' ἄνω πρὸς βορέην τε καὶ ἀντολίην δρόωσα μέσαι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα Δύω ἀνέχουσι κολῶναι ἣ μερὺπτερον τὴν τίτηκλείουσι κάραμβιν. i. Sēper ad aglonē ꝛ orientē spectāt medię: vbi duo exurgūt iuga: quoꝝ alterū humidū vocant carambin. Et Eustathius eiusdē interpres multa scitu dignissima.

Carabus penul. corre. genus piscis.

Caramꝰ cācri genꝰ. Sisr ꝛ Caranus. Lc.

Caraxus frater fuit ꝛ amasius Pyramidis meretricis quam Sappho dorica nominat.

Carbasus pe. cor. generis fę. ꝺm Aristeia. gene. masculi. ꝺm Phocā. Probus ꝙo ꝛ Caper dicunt esse masc. ꝛ fę. in singulari: neu. ꝙo in plurali: genus lini est mirę tenuitatis in Hispania primū repertū: vt scribit Pli. Ex carbaso fiebant vela nauiū: quę ꝛ ipsa carbasa dicunt. Lice. de suppli. Taberna carbaseis intenta velis. Carbasinis vestibus Indi ꝛ Arabes corpora velant: quę sunt auro purpuraq; distinctę. Curtius ꝙo docet carbasum esse palliū quo fęminę amictum opulentię causa: vt serico aut tenui lino. Vale. maxi. lib. j. Maximę ꝙo virginis Hemylię discipula extincto igne tutā ab omni rephēsiōe Vestę nūmē pstitit. Qua adorāte cū carbasum quē optimū habebat foculo imposuisset: subito ignis emicuit.

Carbo dicit cū extincta fuerit pruna. Pers. Illa prꝰ creta: nox hęc carbone notasti. i. nigro ꝛ extincto. Aliqñ dicit carbo cum est ignitus. Pli. lib. xviij. Et cum cinis in foco cōrescit: ꝛ cum carbo vehemēter perlucet. Vnde Anthrax dicitur. Est ꝛ Carbo viri cognomen.

Carba ventus aphricꝰ dicit a Victr. nostri nautę carbinum nomināt: quē libycū hodie: vel rura vocant.

Carbunculus: parvus carbo. Et carbunculus tuber: seu vitiū ex inflāmatione proueniens. A cādenti carbone dictus ꝓpter inflāmationē. De hoc Celsus. Non aliud carbunculo peius est. Eius hę notę sunt. Ruber est: superq; eū non minimū puſtulę eminent: maxime nigrę Interdū sublimidę aut pallidę. In his sanies esse videtur. Infra color est niger: ipsum corpus aridū ꝛ durius q̄ naturaliter oportet. Ceterea carbunculus vitium est in vitibus atq; arboribus: cum quodā quasi vredinis carbone vuę ꝛ fructus vrūtur. Terra eni sole perferuet: ita vt radices satoꝝ comburat. Plini. lib. xviij. Plerisq; oriri rorem inustū solet rubiginis causam esse: ꝛ carbūculi vitibus. Solet id accidere vuis tertio ꝛ sexto Idꝰ Augusti: sub decretorio illo sydere quod caniculā appellāt. Var. lib. j. de re. rus. vbi terrarū genera diuidit ait. Lapis marmor: rudis arena: sabulū: argylla: rubrica: creta: carbunculus. Pli. Sic affligit ꝛ vitem carbunculus quę terra ita vocatur. Est ꝛ carbunculus gemma ꝓpter colorem qꝫ sit ignitus: vt carbo. Cuius fulgor: nec nocte vincitur: adeo vt flāmis ad oculos vibret. Signif in Libya apud Trogloditas. De hoc Hiero. Pli. lib. xxxvij. Principatū habent carbunculi a similitudine igniū appellati: cum ipsi non sentiant ignes. Unde ꝛ a quibusdā carbunculi dicunt. Apyrastę. Sumitur quādoq; carbunculus ꝓ terra vbi tesselę lapideę ꝛ nigrę reperiunt. Palladius: in Januario mense Carbunculus nisi stercorēt macras vineas reddit. Pli. li. xvj. Maximeq; sabulū humidū aut carbunculū: aut tophaceā formā.

Carbuncularē: est carbunculū pati. Pli. li. xviij. Succus eoꝝ carbunculātibus circa oculos vlceribus excrescentiꝬ ꝛ pustulis efficax. Et carbūculare est more carbonū fieri. Idē lib. xij. Cerū ꝛ his sua iniuria est: atq; cę li intēperie carbūculant: fūtq; semina cassa ꝛ inania.

Carchedon pe. ꝓ. o. grēce Carthago dicit. Inde carchedonius: carthaginensis. Unde a Plauto dictum est:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Carchedonius vocaf hęc comędia :latine penulus. Et carbũculos authote ¶Pli carchedonios vocauere ꝓpter opulentiã carthaginis magnę. Dicta carchedon a Carchedone cõditore: cuius meminit Apianus. Sed vulgatior fama est conditã fuisse a Didone. Eustathius multa in Dionysio. Suidas. καρχηδὼν ἡ ἀφρικὴ ἐξ ἧς ὡρμᾶτο ὁ μέγας κυπριανός· πάντων σκηπίων καλλίων ἐστὶ καὶ ἀφορ. ἡ μετάτου πρῶτον συνοικισμὸν ἐπὶ ἀκοσία ἔτη κρατήσασα τῶν περιοίκων .i. carthago aphrica ex qua ꝓdijt magn⁹ Cyprianus. ¶Hanc Scipio cepit in paulũ. Hęc post primã extructionem septingẽtos ãnos dñata est vicinis.

Carchesiũ poculi genus. Virgi. ¶Hic duo rite meroli/bans carchesia baccho: Tradũt Jouẽ: quoniã cum Alcmena cõcubuit: in prętiũ ei cõcubitus carchesiũ aureũ dediſſe: est enim id vasis genus procerũ ac circa mediaꝫ partẽ cõpſſam: anſatum mediocriter: anſis a ſummo ad infimum pertingentibus. Lc.

Carcer: locus in quo ſeruant noxij: vt vndecũqꝫ quis exire ꝓhibetur: quaſi coarcer a coercẽdo: vt docet Varꝙ vincti in eo cuſtodiunf: ꝛ prohibenf exire. Eſt eñ cuſtodię loc⁹: quę grece philaca dicif. Unde ꝛ in circo: vnde emittebanf equi: carceres ſunt appellati: ꝙ coerceantur equi: ne inde exeant anteꝙ magiſtratus ſignũ miſerit. Et licet quidã dicãt in ſingulari tñ ſignificare cuſtodiam publicã: in plurali currentiũ equorũ repagula: vel funes: qui equis ad metã currere volẽtibus opponunf. Cicero tamẽ vtrũqꝫ indifferenter poſuit. Nam in Cato. ſic inquit. Nec ꝙo velim quaſi decurſo ſpatio ad carceres a calce reuocari. Et lib. iiij. ad Heren. Quaſi ſi quis ad olympiacũ curſum venerit ꝛ ſteterit: vt emittaf: impudenteſqꝫ illos dicat eſſe qui currere cęperint ipſe intra carcerẽ ſtet. Qð aũt carcer ꝓ facino: roſorũ cuſtodia a coercendo dicaf: patet ex verbis Liuij lib. j. ſcribẽtis. Cum in tanta multitudine hominũ diſcrimine: recte an perperã facti cõfuſo facino: a clandeſtina fierent: carcer ad terrorẽ increſcẽtis audacię media vrbe imminẽs foro ędificaf. Carceres tñ interdũ ꝓ furib⁹ ſeu captiuis ponit

Carcerari⁹. a ũ. qð ad carcerẽ ptinet. ¶Plau. in (ſolẽt. Cap. Alegre mihi eſt hũc qſtũ facere carcerariũ.

Carcinus pe. co: re. cancer animal: ꝛ ſignũ cęleſte. Vide in dictione cancer. Luc. viij. Par geminis Chiron. ꝛ idem quod carcinus ardens ¶Humidus egoceros.

Carcina ciuitas eſt: a qua ſinus carcinites: vbi ꝛ Carcinitus amnis: vt author eſt ¶Ptolemęus.

Carcinoma atis. pe. co: r. cancer morbus. ¶Pli. li. xx. Alq̃ quoqꝫ eius decocta neruos articuloſqꝫ mire iuuari ſi foueat vlcera ꝛ recentia ꝛ vetera carcinomata: quę nullis alijs medicamẽtis ſanari poſſunt. Cato de re ruſt. Et ſi quid in mãmis vlceris natũ, ꝛ carcinoma braſſicam tritã opponito: ſanũ faciet. Celſus tria facit eius genera. ¶Primũ cacoethes cum vlcus quidem prędſum eſt: ſed q̃ circa ſunt intumeſcunt. Secundũ ſine vlcere. Tertium quod thymiũ vocat: Grece carcinus dicitur.

Carcinias gẽma eſt marini cancri colore. Lc.

Carcinodes de qñ vitiũ cãcri naturã ſape incipit. Lc.

Cardia latine cor. Inde Cardiacus ꝛ cordiacus. ἀπὸ τῆς καρδίας .i. a corde: ſiue ab ore ſtomachi: quod cardiã quoqꝫ greci vocant. ¶Nõ ꝙ paſſionẽ illã cor: ſuſt: neat: ſed ſtomachus ꝛ periculũ ſit ne cor attingat. Cor. Cel. Cardiacus morbus ex nimia imbecillitate corporis: ꝛ lãguẽte ſtomacho: ſudore nimio naſcif. Juue. Cardiaco eyathũ nõ porrecturus amico. Eſt ꝛ Cardia nomẽ vrbis in Thracia: a cordis ſimilitudine vocata. Solin⁹. Cardia: ꝙ in cordis facie ſita ſit: dicitur.

Cardinũ pe. cor. herba ſuauis odoris a quibuſdã Ma

Cardu⁹ herba vulgo nota a qua Car (ſturtiũ dicif. duellis auis appellata eſt.

Carduellis auis parua: capite rubro: alis luteis: albo nigroqꝫ diſtinctis. Dicta ꝙ carduoꝝ ſemine paſcat.

Cardo inis. dicif quaſi cor: ianuę: quo ſcz illa mouef. Nam vt animãtia motũ a corde ſuſcipiũt: ita foręs a cardine. Virg. Foribus cardo ſtridebat ahenis. Hinc apud Romanos dea Carna: quaſi cardina fuerat. Cardines etiã dicuntur altiſſimę cęli partes: quas greci polos: ꝛ latini vertices etiã dicũt: a ſilitudine eorũ: circa quos valuę voluuntur. ¶Ponif interdũ cardo pro opportunitate. Virgi. Haud tanto ceſſabit cardine rex. Quod Serui. inde tractũ exiſtimat: ꝙ in prouerbio dicif. Res in cardine eſt. Et circa id verti cardinẽ dicimus: in quo ſũma rei eſt. A cardo fit cardineus a. um. Et cardinalis ꝛ hoc cardinale quę pro pręcipuo poni ſolẽt. Cardinales circa quos fides chriſti vertitur.

Cardo etiã limes eſt a meridie ad ſeptẽtrionẽ. Lc.

Cardinea dea erat: quę cardinibus pręerat. Lc.

Careo es. carui ꝛ caſſus ſum: caritũ ꝛ caſſum ſm ¶Priſcia. Et eſt proprie carere: rez deſyderatã nõ habere. Inde eſt eñ velle ꝛ deſyderare in carendo. Et carere in bono dicif: nõ in malo. Et proprie videf eſſe de ijs cõmodis q̃ olim poſſedimus quibus indigemus. Nam qui priuat eſt: nec vnq̃ regnauit: ſatis recte nõ poteſt dici carere regno: cum id elocutiõis genus pertineat ad eos qui olim fuerũt reges ꝛ poſtea regno expulſi ſunt. Quod accidit Tarquinio ſuperbo. Cõſtruif hoc verbũ cum ablatiuo: licet cum accuſatiuo iunctũ inueniaf. ¶Plau. in Mene. Dare vna opera penſum poſtules: inter ancillas ſedere iubeas: lanã carere. Quod eſt a carẽdo ꝙ eã tũ purgant ꝛ deducit: vt careat ſpurcitia. Ex quo carminari dicif. Differũt eñ ab inuicem Careo ꝛ indigeo: ꝙ indigemus neceſſarijs: vt vacemus literis: ſcz pecunia ꝛ libris. Carimus ꝙo nõ indigemus honoribus: dignitatibus ꝛ hmõi quę non ſunt neceſſarię: ꝛ tamen vellemus. Et caremus multis ſeruis: q̃uis eis nõ indigeamus. Improprie tñ dicimus. Careo dãno: careo culpa: careo febre: ſignificare volẽtes me nõ febricitare. Eſt eñ Acyrologia. i. improp⁹ ſermo. Ecõtrario dicim⁹ hic febrẽ cũ illa nos habeat.

Carex ſgmi generis herba ꝛ acuta ꝛ duriſſima ſimilis aſparago. Virgi. Et carice paſtus acuta.

Carectũ loc⁹ caricib⁹ plen⁹. Idẽ. Tu poſt carecta late

Caries vetuſtas pel putilago. Lucil. lib. vij. Ne (bas. auriculã obſidat caries ne vermiculiqꝫ. Auſ. Ji timeas cariemqꝫ pati te charta neceſſe eſt. Sunt q̃ cariẽ interpten tur vermiculũ illũ qui ligna rodit: ꝛ vulgo carolus dicitur. Col. lib. xij. Omnis materia in ędificia ſuccidi debet luna decreſcente: ab vigeſima vſq in trigeſimã: quia ſic ceſſa iudicaf carie nõ infeſtari. ¶Pli. Cedri oleo peruncta materies: nec tineã: nec cariẽ ſentit. Idem ꝓ carolomento. lib. xij. accepiſſe videf: cum inquit: Celeriter ea cariez ſentit. ¶Hinc carioſus a. um. quod eſt carie plenũ.

Caras nomẽ ꝓpriũ regis: q regiõi Carię nomẽ indidit

Cares ꝙo dict⁹ eſt Statuari⁹ Liſippi diſcipul⁹. Cares nũero plurali ppli a Caria. Cares ſub Minoe fuerũt: ꝛ tũc Leleges dicebanf: ꝛ inſulas habitabant poſtea facti ſunt continẽtis habitatores: multũqꝫ maritimę oręꝫ ꝛ mediterraneꝫ occupauerunt.

Caria regio minoris aſię iter Lyciã ꝛ Joniã. Strabo Cariã a Borea Męandri flumine clauſit: ab occidente Icario ꝛ Myrthoo pelago: a meridie rhodiẽſi. Ab ortu Lycijs ꝛ alijs gẽtibus: magnãqꝫ Tauri montis partẽ in Caria cõcluſit: oẽm oriã rhodiã ei attribuẽs: q̃ meridionalis eſt. A Cara rege: qui primus auguria auium dicif inueniſſe. Cui⁹ populi cares dicti: q peculiariẽ ſunt barbari noiati. Carię olim impauit Mauſole⁹. Jn q̃ ¶Halicarnaſſus metropolis fuit: ꝛ mauſoleũ illud celebratiſſimũ qð inter ſeptẽ ſpectacula numerari ſolet.

Carra ę. ciuitas Arabię ad rubꝝ mare: a qua Carręi dicti ſunt populi. ¶Pli. Carręis latiſſimos ꝛ fertiliſſimos grecos: ab oppido Arabię qð carra dicif.

Carrę: carrarum: ciuitas Meſopotamię trans Edeſſam Craſſi ꝛ Romani exercit⁹ cruore nobilis. Cũ Lucanus. Aſſyrias latio maculauit ſanguine carras. Eſt ꝛ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Carꝰ ⁊ carrū vtroq; modo dicit: a cardine quattuor rotarū: vel q currēdo sonet. Cesar. Inter carros: impedimentaq; pliū cōmiserūt. ¶Virgꝰ. ¶Sopeiꝰ ea die p viarū angustias carra cōplurā multosq; lanistas retraxit.

Carruca pen. pro. genus vehiculi. i. currus. ¶Hinc carrucarius: qui carrucas agit.

Carrucariꝰ a. um. qđ ad carrucā ptinet. ¶Sopo. ¶Neraso; mulas carrucarias tales eē: vt trāsiūgi nō possint.

Carico as pe. cor. quid significet. ¶Hiero. expōsit sic scribens. Origenes maiora cogitans: propriūq; ingenū ferre non sufficiens: oneribus maioribus carricabat se. Et cum sic incedere nō posset: ruina magna deuolutus est.

Caros crapularis redundantia a καρόω pturbo: vel pro: agito. Seu a καρόομαι quod ē capite aggrauor: obtundor: Ceteluti ab oppressura capitis ⁊ ingenij offensiōe.

Caryatides statuę mulieb̄res in ędificijs: vt ait Victr. Sicut viriles quę mutulos aut coronas sustinent. Telamones a nostris: atlantes a grecis appellatę.

Carissam antiqui pro vafro vsurpabant.

Caritas sine h a careo significat inopiā. Lini. li. xj. Caritas primū erat annonę ex incultis per secessionem plebis agris. Vnde ⁊ carus in ea significatiōe qua opponit vili. Differūt tamē caritas ⁊ inopia: q caritas sit rerū penuria: quę adhuc extant: inopia earū quę nō extāt. Cice. pro domo sua. Qua ex re primū notare: deinde inopia. Caritas annonę est: inopia seu penuria aliarū rerū. Charitas cum h latine amor: dicit. a χάρις gratia ⁊ amor. Et est quidē charitas amoris species quę ad hoies tm̄ spectat pro dignitate ⁊ qualitate personarū Amor: ad oīa. Nam maxima charitas debetur parentibus: proxima liberis: ⁊ deinceps reliquis. Sic charus cum significat gratum ⁊ amore deuinctum;

Carinę arū. nomē vici Romani: in quo fuit domꝰ ¶Sopei. Virg. Lautis mugire carinis. Varro carinas dici putat ab eo q hinc oriř caput sacrę vitę κάρα latine caput

Carina pe. pro. pars nauis: ⁊ ipsa nauis cōca (dicit. uitas: Licet quādoq; pro tota naui ponat.

Carinare est in modū carine formare. ¶Pli. lib ix. Saliunt pectines: ⁊ extra volitāt: seq; ⁊ ipsa carinant. Et carinatū cōcauū. Elliq; Carinare est ꝓbra obijcere: q carinantes. i. ꝓbra obijciētes sint infimę sortis hoies: sic ⁊ ca (rina.

Carinatim significat ad similitudinē carinę.

Carmania regio maioris Asię: cuius metropolis est Carmania: ⁊ populi carmanij. Qui teste ¶Sopo. sine vestę ac fruge: sine pecore ac sedibus: corijs piscių vestiunt.

Carmelus pe. pro. ⁊ cum vnico l latine ⁊ grece dicit. Hebraice ꝙ Chermel. Et sunt duo mōtes: autore ¶Hiero: qui hoc noie vocant. Alter Galilcę ꝓuincię: in quo fuit Nabel Carmelus maritus Abigail ad australē plagam. Alter iuxta ¶Ptolomaidē mari imminens. In quo Helias ꝓpheta flexis genibus pluuiā impetrauit.

Carmon est lucꝰ in Messenia: ⁊ templū Apollinis in Laconia: ⁊ in Archadia flumē: ⁊ mons in ¶Pelopōneso.

Carmen quasi canimen: a canēdo dici potest: quicqd est metrice scriptū. Vnde Vergi. versum vnū carmē dixit. Et rem carmine signo. Et duos similiter cū ait. Tumulo superaddite carmē. Tota insup eneis heroicū carmen dicitur: ⁊ carmen bucolicū. Vt tale tuū carmen cē. Quandoq; carmen dicitur incantatio. Vt Carmina vel cęlo possunt deducere lunam.

Carissam veteres pro vafro vsurpabant: ⁊ nonnulli a carne deductum putauerunt. Cc.

Carmen quo Romani vtebant in vrbiū expugnatione erat hmōi. Si deus. Si dea est: cui populus: ciuitasq; Cartaginensis est in tutela. Teq; maxime ille: qui huius vrbis tutelā recepisti precor veneror; q; veniāq; a vobis peto: vt vos populū ciuitatēq; Carthaginensem deseratis: loca sacra: templa vrbemq; eor relinquatis. Absq; ijs a beatis. Eiq; populo ⁊ ciuitati metū iniūciatis: proditiq; Romani ad me: meosq; veniatis; nostraq; vobis loca: tępla sacra: vrbs acceptior: probatior; q; sit. Mihi ppl'oq; Romano: militibusq; meis ppositiq; fitis: vt sciam⁹ intelligim⁹q; Si ita feceritis; voueo vob tępla: ludosq; factu.

Carmēta ⁊ carmētis: Euandri mater: a carminibus quibus dabat respōsa: cū proprie Nicostrata vocaretur. Erat hęc rerū futurarū admonitrix quę ¶Phębo dedicata carminibus oracula significabat. Hinc Carmētal' porta. Virgi. Et carmentalem Romano nomine portam. ¶Postea ꝙ scelerata dicta est; q per eam sex ⁊ trecenti Fabij cum clientū quiq; militibus egressi aduersus Veiotruscos: ad amnē Cremerā omnes interfecti sunt. Quidi. Carmētis portę dextro est via prima Iano: Ire per hāc noli quisq; es: omē habet. Illā fama refert Fabios exisse trecētos. ¶Porta vacat culpa: sed tū omē habet.

Carminare est quasi pectinare. ¶Pli. lib. ix. Iustū est e qn quagenis fasciū libris quinas denas carminare. Et lib. xi. Hanc ab his quoq; gigni subigiq; vnguiū carminatione: mox trahi: inter ramos tennari ceu pectine.

Caro ꝓprie mortuorū dicta est: q careat anima: inquit Donatus: ⁊ pro d ponit: vt sit caro quasi cado: quę niam cum sine anima est: cadit. Virgili. Belloq; caduci Dardanidę. Et ¶Hiero. inter carnem ⁊ pulpam sic distinguit: vt caro sit quę sanguine: venis: ossibus: neruisq; constringitur. ¶Pulpa quę manducat: eo q pulset: ⁊ cōcidatur. Et nō solū de animalibus: sed etiā de piscibus: pomisq; dicitur. Quidam hoc nomen a greco derivant κρέας a quo sit

Caruncula a nominatiuo caro diminutiuū est. Carnicula ꝙ a carnis nominatiuo fm antiquos.

Carniuora penul cor. dicuntur animalia: quę carnes vorant. Vnde dicimus aquilā carniuorā. ¶Pli. lib. x. Serratorum dentiū carniuora sunt omnia.

Carneus a. um. qđ ex carne est. Vt frustū carneū.

Carnosus a. um. qđ ē pingue. Carnositas pinguedo.

Carnarius: qui carnes vendit. Similiter qui in edenda carne delectatur: carnarius vocatur. Mar. Carnarium sum; pinguiarius non sum.

Carnarius a. um. quod ad carnē ptinet. Vt carnaria taberna: vbi carnes venduntur.

Carnariū ꝓprie locus vbi caro salsa suspendit: seu reponit. ¶Plin. Quippe e macello aut carnario viuendū est. Quādoq; etiā dicit locus vbi carnes tātū modo venduntur. ¶Plau. Cenā e carnario emit iam factus satur. Var. tabernā carnariā vocat. Qui ꝙ carnes in carnario vendūt: etiā lanij appellant ⁊ carnarij. Inter dū carnariū accipitur pro ipsa carne: sicut cibarium pro cibo. ¶Plau. Qui mihi carnariū paranit ridiculus ad ientandum. Et carnariū instrumentū dicitur cum pluribꝰ vncinis: quibus succidię appenduntur.

Carnifex: qui carnes ex hominibus facit. Hinc excarnifico as. ꝙ excrucio. Teren. in Heau. Huiusmodi semper cōminiscere vbi me excarnifices.

Carnifico: aris. deponēs: ꝙcat carnificis officiū ago.

Carnificiū: ipse actꝰ carnificis: qđ ⁊ carnificina dicit.

Carnificina ę. pe. pro locus publicus in quo iussu magistratus homines sontes a carnificibꝰ occidunt. ¶Plau. Quid si desperatis rebus carnificinā petat. Sue. de Tiberio. Carnificinę eius ostendit locus caprеis: vnde dānatos post longa ⁊ exquisita tormēta ꝓcipitari coīa se in mare iubebat. Et carnificina dicit carnificis officium seu excarnificatio ⁊ cruciatus. ¶Plau. in Cap. Vel carnificinā hūc facere possum perpeti. Cypꝛianus ad Demetri. Quę hęc est insanabilis carnificinę fabies? quę inexplebil' libido sęuitię? Cato carnificinas dixit plurali numero ꝓ tormētis ⁊ crudelitatibus. Vbi societas inquit? vbi fides maiorū? insignitas iniurias: plagas: verbera. vbi cees: eos dolores: atq; carnificinas per dedecus atq; ignominiā te facere ausum esse. ¶Plaut. in Cis. singulari vsus est. Credo ego amorē primū apud homines carnificinā cōmentū. Cice. lib. iij. Tus. per translationem dixit: nam

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cum omnis perturbatio miseria est: tum carnificina est egritudo: quia instar carnificis cruciat: laniat præcordia: lacerat animũ: excarnificatũq; cõficit. ¶Posset tamen hic carnificina accipi veluti pro fœmina excarnificãte: sicut a ¶Plauto dicit fœmina opificina.

Carnificinus a um. ponit pro crudeli: & carnifice digno. Lice. Carnificina est ista crudelitas.

Carna: dea: quę vitalibus humanis: seu cardinib⁹ præesse existimabat. Cui ¶Ouid. li. vj. fast. ¶Prima dies tibi Carna dat: dea cardinis hęc est. ¶Hęc striges nocturnas puerorũ: vt dicebant: cunas infestãtes: a limine sũmouebat.

Carnotũ regio est totius Galliæ media dryudũ sedes. De quibus in dictione dryudę.

Carninothũ: herba est: quã nõnulli sanguinariam vocant. Alij polygonũ. Dicit & carninothyon. Lc.

Carpar veteres dicebãt vas grãde: q̃ vinũ recõdebat

Carpathos pe. co. ¶Insula ętra Ægyptũ media inter Rhodũ & Cretã. Ducentorũ stadiorũ circuitũ habens. Quattuor insignis vrbibus: a qua vicinũ mare ad Ægyptum vergens Carpathium dictũ est.

Carpatinę pe. p. calceamẽtũ rusticũ a Carnibus appellatũ. Et fiebant ex recẽtibus coriis bubalis.

Carpentũ: vehiculi genus dictũ quasi carmẽtũ a Carmenta Euandri matre. ¶Ouid. lib. j. fast. ¶Iam prius Ausonias matres carpenta vehebant. ¶Hęc quoq; ab Euãdri dicta parente reor.

Carpẽtarius: faber qui carpẽta facit. Et carpentarius faber lignarius. ¶Hiero Carpẽtari⁹ artifex fecit scãnum. Carpẽtari⁹ equ⁹: q carpẽtũ ducit. Carpẽtariũ op⁹: qđ ad fabrũ lignariũ ptinet. ¶Hiero. in Exo. Et ope carpẽtario.

Carpio piscis notus qui capit in benaco. Lc.

Carpis Scythię fluuius est. Lc.

Carpophorus pe. co. nomen viri. ppriũ & latine dicitur fructifer. Græci enim καρπὸν fructum φορειν ferre dicunt. ¶Hieroñ. ad Eusto. de monte ¶Paulę. Salue Efrata regio vberrima atq; καρποφόρα: cuius sterilitas deo est.

Carpo pis. psi. ptum. decerpo. Virgi. Insere Daphni pyros carpẽt tua poma nepotes. Ite carpere eligere. Teren. in Adel. Vnũquodq; qđ erit bellissimũ carpã. Item reprehẽdere. ¶Mar. Carpere vel noli nostra: vel ede tua. Item frui. Virgi. Carpamus dum mane nouũ: dũ flumina crescũt. Ite lędere. vt: Carpit eñ vires paulatim vritq; vidẽdo Fœmina. Carpere viã: est ambulare. Carpere vitales auras: ẽ haurire. Carpere lanã: ẽ attenuare. Virgi. lib. j. Geo. ¶Hec nocturna quidẽ carpentes pensa puellę ¶Nesciuere hyemẽ. Carpere linũ: est euellere. ¶Pli. Herbasq; cum semine & radicibus carpũt. Carpere cibum: est pasci. Composita sunt decerpo: excerpo & discerpo. De quibus locis suis.

Carptim aduerbium significat hinc atq; illinc carpẽdo: non ipsam seriem sequẽdo.

Carpinus penul. co. genus arboris notę de acerũ genere. Col. lib. vj. Quinetiã cornus & carpinus: & ornꝰ nõnunq̃: & salix a plerisq; in hoc ipsum disponitur. ¶Palla. Carpinus vltima arbor.

Carpophillos: herba est: daphnen noĩant. Lc.

Carta sine h nomẽ fuit vnius ex Darij principibus.

Charta cũ ch aspirato: est enim dictio græca: & ppríe fit ex papyro: apud græcos ꝙ pro eo poni consueuit qđ nos libũ dicimus. Ouid. li. iij. trist. ¶Nullus in hac charta versus amare docet. ¶Hinc chartaceus a um. Vlpia. de lega. lib. iij. Quod si in codicibus sint membraneis vel chartaceis veletiã eboreis vel alterius materię. Chartula diminutiuũ est ¶Hiero Volo. in chartulis meis inepti as scribere. Aliquãdo ꝙ charta ponitur pro foliis: seu philuris in quibus scribim⁹: seu sint papyracea: siue mẽbrane: aut ex pergameno: aut ex alia materia. Quintili. Cum aperto codice Chartas explicaret. Vnde Suet. in ¶Nero. ¶Plumbeã chartã supino pectore sustinuit. ¶Pli. lib. xiij. refert chartã Alexandri magni victoriã repertã, autho: est. ¶M. Var. condita in Ægypto Alexãdri & antea non fuisse chartaꝝ vsum. ¶Palmarũ foliis primo scripti putatũ: deinde quarundã arborum libris: postea pauca monumẽta plumbeis voluminibus: mox & priuata linteis confici cępta aut schedis. Volopiscus in Aureliano. Quę omnia ex libris linteis: in quibus ipse quotidiana sua scribi præceperat.

Charta fuit vbis haud procul a Tyro. Vnde fortasse & Carthago habet aspirationem.

Carthago vbs Aphricę celebris: quę post troianum bellũ: vt docet Ense. a Didone ędita cõit. Et apud nos nouã ciuitatẽ significat. Est & alia Carthago in ¶Hispania quã ¶Hasdrubal cõdidit: quę noua ppetuo epitheto dicit: ad differentiã Carthaginis libycę. ¶Hoc nomẽ quidã a charta oppido haud procul a Tyro dici putãt. Lice. ¶Io lib. ij. de natura deorũ scribit dictã a Carthagine ¶Herculis filia: cum byrsa æceretur.

Carthaginiensis dictio sex syllabarũ est. ¶Nam authore ¶Prisciã inter n & e interponit i. Ait eñ lib. iiij. Si tertię sint declinationis abijciunt extremam s genitiui: & assumunt ensis. Vt pisto: pistonis pistonẽsis: carthago carthaginis carthaginiensis. Sed hunc catalogũ syllabarũ doctiores deriderent & græci.

Chartallã: canistrũ. ¶Hiero. in Deutro. Tolles de cunctis frugibus tuis primitias & pones in chartallo.

Cartophylaciũ: latine scriniũ dicitur: in q̃ libri & scripturę reponuntur.

Cartilago pe. co. cõcauitas illa q̃ est circa aures.

Carteia oppidũ est ¶Hispaniæ Carteseos a græcis dꝰ. Vñ carteiꝰ. a. ũ. vt Littꝰ carteiũ: in q̃ freti angustię sunt.

Caryca est genus ficuũ: a loco sic dictarũ: vt docet Juli. ¶Pol. Apud multos tamẽ pro ficu ficca accipit. Ouid. lib. j. fast. Quid vult fama sibi rugosaq; caryca dixi. Tamen Suidas: immo. xij illi Suidę cõpositores aliter interpretant. ſ. καρύκη ἔ λεσμα ἐκ πολλῶν συγκειμενον βρῶμαλυ δρον ἐξ ἁλμάτων καὶ ἄλλων ἐδεσμάτων ἀφ οὗ καὶ τὸ συντας ἅπερ τι καὶ ἀναδεύειν καρυκεύειν φασί. i. Caryca eduliũ ex multis constãs: lydius cibus: ex sanguine & aliis ferculis: a quo turbare καρυκεύειν dicunt. Est igitur si de etymologijs græcarũ dictionũ græcis credimus: farcimen illud quod vulgo dicit baldoni: farcimẽ ex sanguine & aliis esculẽtis: quod lydij primi inuenerũt.

Carusij ppli sunt Troglodytis finitimi pariter & ethiopibus: in finibus Aphricę. Et latus ad meridiẽ spectãs

Charybdis & Scylla duo monstra sunt (inhabitãt. in freto siculo: de quibus Virgi. Dextrũ Scylla latus lęuũ implicata charybdis ¶Obsidet. Est aũt locus sicuti scribit Sall. iuxta Tauromenitanũ littus. Extatq; fabula Charybdim mulierẽ fuisse rapacissimã. Quę cum ¶Herculis vaccas rapuisset a Ioue fulminata est: & in ꝟ monstrũ conuersa. Est igit charybdis mare periculosũ nautis: qđ ꝟijs fluctuũ cursibus collisionẽ facit: & rapta quęq; absorbet & reiicit. Ouidi. Et vomit epotas iterum charybdis aquas Sene. ad Lucil. Scyllã saxũ esse: & q dem terribile nauigãtibus optime scio. Charybdis an rẽspõdeat fabulis: perscribi mihi desydero. Fac nos certiores vtrũ vno tñ vento agat in vertices: an omnis tẽpestas ac mare illud contorqueat. Et an verũ sit quicqđ illo freti turbinẽ arreptũ est ꝓ multa milia trahi. Thucydides lib. iiij. ἐστι δὲ ὁ πορθμὸς ἡ μεταξὺ ξυλίου θάλασσα καὶ μυσήνης ὅπερ βραχύτατον σικελίας ἐστὶ πέιζου ἀπέχει καὶ ἐστὶν ἡ χάρυβδις ὀλυθείσα τοῦτο i. Est aũt freti interꝟegiũ mare & messenẽ. A quo spacio cecilia a continente distat: & est charybdis appellatũ.

Caryon: nux dicitur a capitis grauedine: ꝓpter odoris grauitatem.

Carynon dicitur oleũ quod fit e nucibus iuglãdibus & alopecijs vtile est: tarditatiq; aurium infusum. Cęterũ sapore graui. Vnde apud nos esculentis non admiscẽt. Nonnulli carynion legunt. Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Caryopon nucis succū significat: vt inquit ℙli. li. xij.

Caryotę: siue caryotides e palmis nascunt: quas alij baculos: alij palmulas: alij margaridas appellant. ℙli. Caryotas inter palmas celebratas: cibo quidē & succo vberrimę: ex quibus ꝓcipua. Var. lib. ij. Nō scitis palmulas caryotas Syriā parere: inuectas in Italiā nō posse. ℙapi. in syluis. ℙegrandes vina capita inimica caryotides cadebant.

Caryotes herba est foliis myrti acutis & pungentib⁹. fructus eius nux vocatur. Lc.

Caryste es. & Carystos sti. insula vna ex Cycladibus: sita in Euboitico mari: variį marmoris ferax. Excidebātur eñ ibi colūnę marmoreę: q̄ & loco etiā Caristea appellabantur. Luc. li. v. Qua maris angustat fauces saxosa Carystos. Sene. Ferax varij lapidis Carystos. ℍinc caristeus a. um. Ouidi. lib. iij. fast. Quaq; carysteis frangitur vnda vadis. Est etiā ciuitas eiusdē nominis in Euboea. vt lib. iij. ℙtole. scribit.

Casa domus: a cauatiōe dicta. Illā antiqui cauatas rupes inhabitabāt. Vel ꝺ: a facile cadēdo. Quippe a cado fit frequētatiuū casso as. dimi. a casa est casula.

Casso as. frequēter cado. A quo fit aliud frequentatiuū Casito as. ℙaul. iurisconsul. Si antea ex tegula casi tauerit stillicidiū: postea vel ex tabulato: vel ex aliq̄ materia casitare non potest.

Casaria dicit mulier quę casam custodit.

Casabundus: creb⁹o cadens.

Cassus a. um. qꝺ est inane & vacuū: fragile: atq; oīni re carēs. Ut cassa nux a ℙlauto & Horatio dicta. Luc. Cassa fraude parat. ℙlau. in Aul. Virginē habeo grandem dote cassam atq; illocabilē. Vir. Lumine cassum: & ethere cassos dixit ꝓ vita priuatos & vacuos. Vnde & cassis & ꝓ diminutionē casticulus. ℍinc incassum & duerbiū.

Casso as. significat deleo: vt de euangelista Ioāne legitur. Ex totius senatus consulto definitum est: vt quicquid Domitianus fieri voluisset cassaret. Et cassare contundere. Virgi. Cassataq; rates.

Casto: frequēt cādo. A caso frequētatiuo formatū. Lc.

Casa insula a Caso Cleomachi patre dicta. Ab hac & Casius mons in Syria colonis eo deductis.

Cascus a. um. significat vetus. Cuius verbi origo sabina est. Ennius. Quāprimū Casci populi genuere latini. Manil⁹ ait cascū dixisse cascā: nō mirabile est. i. vetulā nupsisse seni. Cū Cassinū oppidū dictū ꝙ vet⁹. Et cassinū for vet⁹ appellāt. Oscor lingua Casnar senex dict⁹.

Casi⁹ mons in finibus Aegypti Arabię cōtermin⁹: magni ℙompeij tumulo clar⁹. A quo etiā fit Casius. a. um. Luc. lib. x. Lucifer a Casia ꝓspexit rupe diemq;. Est & in Syria antiochena Casius mons: sup Seleuciā cognomine ℙieriā: vt auct⁹ est ℙli. Sed ꝺ casiū. ij. mons apꝺ Euphratē: vbi Traianus dicauit crateras argēteos i tēplo Iouis Casij cū epigrāmate: qꝺ Suidas ꝓsequit.

Casia per simplex ſ fruter est amplitudine cubito: uz triū: suauissimi odoris & virtutis cynamomi. ℍiero. appellat herbā cum in cāticis inquit. Casia quoq; quoniā id genus herbę aquis indefinētibus nutriri dicit & coalescere: redēptionē humani generis per aquas baptismi indicat datā. Qui vt ℙli. li. xij. scribit iuxta Cynami cāpos in Aethiopia: sed in mōtibus crassio: sarmēto tenuicute verius q̄ cortice nascit. Sunt tū qui dicūt casiā esse nomen herbę atq; arboris. Sicut balsamus herba & arbor: balsami. Virgi. Tū casia atq; alijs intexēs suauibus herbis. ℍęc alio nōie dicit fistula: vt auct⁹ est ℍiero. in explanatiōe. ℙs. Eructauit vocales in laudes dei: & oēs pituitas & rheumata voluptatū suo calore excoquēs.

Case⁹ a coeundo. Vel vt ingt Var. a lacte coacto ꝺ:. Illā fit lacte coagulato: hedino in primis vitulorve coa.

Casmenas ꝓ camenas veteres dicebant. Lc. (gulo.

Casnar a cadendo deduci nōnulli volunt: & Oscorū lingua significat senem. Lc.

Cassęs retia sunt: q̄ vacuas habeāt maculas. Vnde & cassum ꝓ inani & vacuo: & incassuz pro frustra: q̄si absq; cassibus. sine quibus venatio est inanis. Tractū ab aranearū cassibus: q̄ sint leues & nullius' pōderis. Sūt etiā casses galeę: q̄ vacua sint ad capita recipiēda. Sed differunt genere: & diuersum habēt genitiuū. Cū eñ significat laqueū vel rete: est ge. mas. & habet genitiuū ntō simile. Ut cassis is. Oui. Incidit in casses ꝓꝺa petita meos. ℙro galea fę. gene. est: & cassidis genitiuū facit. Iuue. Lorica & fracta de casside buccula pendens.

Cassida ę. idez quod galea. ℙroper. Aurea cui postq; nudauit cassida frontem.

Casticulus diminutiuū a cassis: pro rete. ℍiero. neq; aranearū mihi opponas casticulos. Dicit & casticulum neutro genere. Festus. Casticulū: reticulū a cassibus per diminutionem dictum.

Cassita pe. p. anis quā alij alaudā: alij galeritā dicūt.

Cassiteros pe. co: latine stānū vel plūbū ꝺ:. Inde Cassiterides insulę decē in Indico oceano: vnde plūbū candidū effodit. ℙli. lib. iij. Ex aduerso Celtiberię cōplures sunt insulę: cassiterides dictę a grecis: a fertilitate plū.

Cassiope siue cassiopea Cephei regis Aethiopū (bi. vxor: & Andromedes mater: q̄ cū nereidibus de pulchritudine certauit. ℙro quo facto inter sydera cōstituta fertur. Est autē sydus ita figuratū: vt in sella sedeat. Cōstat stellis. xij. occidēs cū scorpione: capite cū sedili resupina ferri ꝓspicitur. Exoriri autē cum sagitario.

Cassi⁹ ꝓpriū nomē viri a quo via strata cassia ꝺ:. Lc.

Cassinas visci species in abiete & larice nascēs.

Caspiū mare dicit qꝺ inter caspios montes est: a quibus nomē accepit. Et hyrcanos & imēsum occupat spatiū. Caspię portę varię dicunt. Quidā amazonas portis Caspijs egressas: ad Alexandrū venisse in hircaniā ꝓdidere. Sed ille caucasię fuerūt: per quas transitus est ex Hyberia in Scythiā. Heronis quoq; principis cōmitatio ad Caspias portas: vt inquit ℙli. Cerū mons Taurus tribus in locis interruptus: quasi portis quibusdā trāsitur in Armeniā: in Liciā & in Mediā. Sed ille trā Caspię portę appellant q̄ apud Medos exstitit. Sicut ex ℙtole. ℙli. & Strabone licet intelligere. ℙer has trā situs est ex Babylone ac Perside ad mare Caspiuz. Et hinc fortasse caspię dictę sunt: q̄ aliquę gētes vicinis insident montibus appellatę caspię. Juga vo caspia ꝓcul hinc absunt: & ad Armenios vlterioresq; populos pertinent. Portę autē caspię: vt Solinus inquit: pandunt itinere manufacto: milibus octo passuū longo. Illā latitudo vix est plaustro permeabilis.

Castalius fons caballinus & libethris dicit. Est in radicibus Parnasi: a Dusis sacer: a virgine Castalia: q̄ Apollinem fugitans ꝓcipitata: & in fontē versa est: cui⁹ aquā dicuntur bibere poetę. ℍunc fontē dicit Acron fuisse in Lycia: vbi armēta apollo fertur pauisse.

Casteria ꝺcat locū vbi cū nauigatio cōquieſcit: remi & gubernacula reponūt. ℙlau. Quin & pol reposui remū sola ego i casteria vbi gesco ois familię causa ꝓstitit tibi

Castrū numero singula. locus est muris munitus dictum a casa: ꝙ sit coniunctio quędā casarū.

Castra plurali numero appellantur exercitus cum in procinctu pergunt: aut in certo quolibet loci itinere demorantur. Similiter locus in quo milites tentoria fixerunt: vel ipsa tentoria: in quibus milites diuersant. Vnde & de nauibus Virg dixit. Nos castra mouemus: quoniam in illis milites essent Dicta castra quasi casta & castrata: ꝙ ibi castretur libido. Inde enim mulieres abesse iubebat militaris disciplina. Vel a castri similitudine: q̄ fossa vallo; quasi muro circū dari solent.

Castrameto: pe. co:. castra loco: vulgo a campare ꝺ:.

Castanea nō a casto deducit: sed greca vox est. Quippe greci κάσανον vocant e nucū genere. Virgi. Castaneę molles & ꝓlixi copia lactis. Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Castaninũ oleũ ex castaneis factũ. Cc.

Castellũ paruus vicus: muris circũdatus diminutiuũ a castro. Et castellũ dicit receptaculũ illud quod aquaz publicam suscipit: ex quo fluit aqua fistulis. Frontinus. omne plumbũ z omnes impensę ad aqueductus z castella z lacus ptinentes inde erogantur.

Castellani dicti qui castellũ habitant. Sicut ab oppido oppidani: z a vico vicini.

Castellatim aduerbiũ: quasi turmatim p castella disiecti. Liui. lib. vij. Ut hostes z nocturno pauore attonitos: z circa collẽ castellatim dissipatos aggrederet.

Castrare ppie est virilia amputare. Iuue. Null⁹ ephebũ. Deformẽ scęua castrauit in arce tyrãnus. Licet z de quacũq; trũcatiõe siue priuatione qñq; dicat. Pacu. Ut esset aliquis qui linguã eius castraret. Quidã castratos spadones z eunuchos ita distinguũt. Ut castrati sint quibus testes naturaliter desint. Spadones quibus violenter detracta est virilitas. Eunuchi a dominis castrentur vt diutius eis abutant. Inde nomen ἐυνὴ καὶ ἔχω ἀλλὰ σπάω euello. Inde spadones. Ulpia. tamẽ spadonũ nomine omne genus euiratorũ cõprehendi scribit.

Castrensis z hoc castrense: qđ ad castra pertinet. Unde castrẽses vigilię: z castrẽse peculiũ est qđ a parẽtibus vel cognatis in militia agenti donatũ est. Uel qđ ipse filiusfamilias in militia acquisiuit: qđ nisi militaret nõ acquisiturus fuisset. Et q̃si castrẽsia bona dicunt. Quę licet in militia filiofamilias nõ acquirunt: ita tñ fiũt ipsi⁹ ac si acquisita in militia fuissent. Ut sunt ea q̃ ex officijs acquirunt.

Castrense verbũ est quo heroes fortissimi ob rem bene gestam imperatores salutantur. C.

Castigo as. pe. p. ppie verbis reprehendo: quasi castũ: id est honestũ ago. Uirgi. Nic grauis Entellũ dictis castigat Acestes. Quãdoq; castigare est vindicare: punire. Idẽ lib. vj. Castigatq; dolos: subigitq; fateri. Hinc castigatũ dicimus: correctũ emendatũq;. Inde castigatio z castigatiũcula diminutiuũ. Cc.

Castitas z pudicitia paria putant: cum sit pudicitia ab iniuria turpiũ libidinũ libera. Castitas ab his cõtinẽs est remota. Uirg. lib. ij. geor. Casta pudicitiã seruat domus. Castũ dicit inaculatũ q̃si castratũ. Nã castrare est pudenda amputare. Qui ꝯ sine pudẽdis est: necessario castus est. Per translationẽ castus capit p honesto z cõtinenti: vt sit castus quasi vacuus. Plau. in penu. Ut deceat nos esse a culpa castas. Unde dicimus vxorẽ castã: z castũ cantũ: in quo nihil est lasciui. Et castã manũ: q̃ se ab alienis cõtinet. Idẽ pro pio z religioso. Uirgi. Quiq; sacerdotes casti dum vita maneret.

Castitudinẽ p castitate veteres vsurparũt. A casto fiũt aduerbia Caste i. pudice. Castius castissime. C.

Casta mola: dicebat sacrificij genꝰ: quod vestales virgines faciebant. Cc.

Castor animal: latine fiber ponticus: cuius testiculos medici castoreũ vocãt. Hic cõprensa parte nõ anteq; cõcrepuerint ossa morsu resoluit. Castor z Pollux fratres: quos Tindaridas vocãt. Sicut z Helena eorũ soror Tindaris nũcupata: grece dioscuri appellant. Hi post mortem inter notissima sydera constituti fuere. Qđ plane signum gemini dicit: z a gẽtibus pro dijs habiti sunt. Unde Rome i foro erat ędes Castoris z Pollucis: quoniã sicut Diony. lib. vj. antiquitatũ scribit: in pugna ad Lacum Regillũ apparuerũt forma augustiore: ducẽtes equitatũ romanũ aduersus latinos: q̃ hastis ferriebãt ppellebantq; aduersarios: socios ꝯ cohortabant. Quę potissima causa fuit: vt latini fugarent: z castra caperent. Idẽ Mox vbi sunt sudore equorũ abluẽtes iuxta fontẽ Iuturnę. Dein e cõspectu mortaliũ se sub duxerunt. Castor quoq; z mecastor: z perecastor: aduerbia iurandi quasi per ędem Castoris.

Castula palliolũ quo puellę nudę infra pupillas pręcingebantur. Var. Castulã mulier sumpserat pro succula. Hęc z perizoniũ: z pręcinctoriũ appellat.

Casus modo fortuna est: vt Boe. lib. v. de cõso. Modo inopinatus euẽtus. Sene. Multa enim casu potius q̃ ratione eueniũt. Modo ruina. Curti. Inopinato rhedę casu oppressus. Modo calamitas z infortuniũ. Uir. Sed si tantꝰ amor casus cognoscere nostros. Et breuiter Troię supremũ audire laborẽ. Et casus dicunt vocabuloz formę: quia in aliã atq; aliã cadũt effigiẽ. Et casum veteres antiquũ vocabant: quasi iam cadentem.

Casos insula iuxta mare Carpathiũ ambitu octoginta stadiorũ: in qua est oppidũ eiusdẽ nominis.

Casura ę casus seu cadendi actus. Hieron. Ante mẽtis nostrę oculos semp Euangelicũ illud appareat stolidissimi viri: qui ędificiũ qđ sũ imopere fecerat ingruẽtibꝰ fluminibus: flãtibus vẽtis z imbribꝰ inundationibꝰ pluuiarũ totã amisit in casura: qđ erat ędificatũ in sabulo.

Cata ppositio greca in cõpositiõe significat ī: aduersus: de: dis: ex: circũ: vndiq;: sub: iuxta: per: ꝑm. Cathe ꝯ cũ aspiratiõe: veluti: ficut: tanq̃; z quẽadmodũ.

Catabasis: inferior solis meatus: descensus.

Catabathynon: dici potest demersum: cauũ: z pfundum ex κατὰ καὶ βάθυνον profundum.

Catabathmus: oppidũ in Aphrica: z vallis repẽte cõuexa: vt scribit Pli. Pomponius. Catabathmos vallis deuexa in Aegyptũ: finit Aphricã ἀπὸ τοῦ καταβαίνειν. Et significat Catabathmus locũ decliuẽ atq; deuexum.

Cataclysmus diluuiũ z inũdatio dicit. Hiero. cõtra Iouini. Primus Lamech sanguinarius z homicida: vnam carnem in duas diuisit vxores. Fratricidiũ z digamiam eadem cataclysmi deleuit pœna.

Catachlysis effusio caliginis z tenebrarũ. Nã caligo a grecis ἀχλὴ z ἀχλύσ dicitur κατάκλυσις.

Cataclytũ: locus pcauꝰ ab aqua cadẽte ἀπὸ κατὰ καὶ κλύζομαι. Ambro. lib. Hexa. Nilus fluuiorũ maximꝰ: eo loci vbi se ex altissimis montibus in cataclyta illa pcipitat: magnitudine fragoris sui aures accolaz obstruit.

Catachresis pe. pro. tropus quã nos abusionẽ vl vsurpationẽ dicimus: cum alienis abutimur perinde ac propijs: cum propria deficiũt. Ut facies similima lauro. Nã facies hominis est: ex κατὰ contra κρίσις dicitur vsus: catachresticus abusiuus.

Catechesis instructio.

Catechizo as. instruo: doceo: erudio: vt est apud Apostolũ. Cõmunicet aũt is q catechizat ei q se catechizat.

Catecuminus instructus seu audiẽs dicit.

Catacrisis: cõdẽnatio vl dijudicatio. κρίσις enim iudiciũ.

Catadromũ pe. cor. latine decursoriũ καταδρομέω enim decurro. Sueto. in Nero. Notissimus eques ro. elephanto super sedens per catadromũ decurrit.

Categoria κατηγορεία ας accusatio: ꝑdicamentũ κατηγορέω accuso: ꝑdico κατήγορος accusator. Unde categories: siue categoremata Aristotelis: id est prędicamẽta. Et propositionũ quędã a dialecticis categorice nominãtur: quas prędicatorias latine dicere possumus. Sunt autẽ decem prędicamẽta circa quę versari videt omnis quęstio οὐσία: id est essentia: qualitas: quantitas: ad aliquid agere: pati: vbi: quãdo: situs: habere. Appellatas ꝯ categorias constare: vt inquit Augusti in dial. propterea q̃ non possunt nisi a subiectis agnosci. Quis enim quid sit homo possit agnoscere: nisi sibi hominẽ ponat ante oculos: quasi subiectũ homini:

Catagrapha quę vocant pictores modo excurta appellant: a breuitate imaginũ quas ita repsentari cũ sunt obliquę postulat ratio. Hęc z cathaglypha dicunt.

Catalepsis: occupatio: deprehensio. Catalexis terminatio Catalysis dissolutio. Catalyma tis. refectio diuersoz

Catalogus pe. cor. re. sermo vel scriptura quę numerz vel ordinẽ designat. Hiero. ad Oceanũ. Ubi catalogus describit omniũ mansionũ etiam de lectis.

Catalecticũ metrũ dicit cui vna tm̃ deest syllaba. Ut

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

apud Hora. Hęa renidet in domo lacunar. Est eñ se/narius iambicus vna syllaba minus. Acatalecticus dicit qđ legitimo fine claudit. Ut: Hęc fonte labra prolui caballino. Est enim senarius iambicus perfectus.

Catamithus cum i latinꝰ producto: puer merito: ius: quo quis abutitur. μισθὸμ greci mercedem dicunt. quasi κατὰ μισθὸμ: id est pro pretio.

Catholicus: dici pōt vniuersalis: quasi circa oia versetur. Fit eñ ex cata ⁊ holon: id quippe totū dicūt.

Cataphractꝰ: vndiq; munitus: ex κατὰ vndiq; ⁊ φξάτ/τος munitus a φξάπω quod est munio. Serui. in .xj. lib. ęnei. Cataphractti equites qui ⁊ ferro muniti sunt: ⁊ eq̄s similiter munitos habēt. Sal. Et sequebant equites cataphractti. Est etiā cataphracta lorica: siue thorax militaris. Unde Uege. scribit exercitū romanū pedestrem cataphractis ⁊ galeis fuisse munitū. Et Liui. lib. .xxvij. pedites loricatos cataphractos vocat. Cataphractarij qui cataphractis muniti sunt. Lampri. de Alex. Cataphractarios q̄s illi clibanarios vocāt: decē milia in bello interemimus. Cataphractę aūt naues ꝓ tectis nauibꝰ accipiunt.

Catapulta iaculū celere vel sagitta. Plau. i Cur. Atq; ita te neruo torquebo: vt catapulte solēt.

Cataplasma atis. emplastrū siue malagma qđ cōstat ex floribus: eorūq; furculis ⁊ axungia.

Cataploos grece: latine nauigatio.

Cataphrygę: heretici qui in Phrygia fuerūt. Ut Montanꝰ: Priscilla: ⁊ Maximilla. Hi ad ventū spūssancti nō in apostolis: sed in se traditū asserūt.

Catapotia pillulę dicunt: ἀπὸ τοῦ καταπίνειν: quod est deuorare vel bibere ꝓprie: qñ neq; estur: neq; lingit id genus: sed deuorat. Uel ꝙ κατωτικὸν λέγεται λάξυγξ λάρυγγος: catapotes dicitur guttur.

Cataractas: quidā cęli fenestras: quidā nubes: quidā subterraneas specus interptant. Alii a descēdendo ꝓ pēdulis portis suinunt: ex ligno ferroue: quę demitti ac tolli possunt. Liui. Pēdulas ⁊ recidētes portas cataractas. Idem. Porta cataracta delecta clausa erat. Eā partim fumbꝰ subducūt in tantū altitudinis: vt subire recte possent Dicte cataractę ꝙ ex alto defluere videātur. Greci eñ. κατάῤῥειν defluere dicūt. Unde cataractę etiā dicunt e terra exūtes aquę: ⁊ ita ex alto defluētes: vt ruere potius q̄ defluere videant. Quales esse in Aegypto Nili cataractas legimꝰ. Ita locą ipsa e quibus exeūt: cataractę dicunt. Unde in maximis imbribꝰ apertas esse cęli cataractas dicere solemus. Dicit ⁊ hic cataractes: quo noie etiā dictus est fluuius quidā. Stra. Post olbiā Hamphilię Cataractes est fluuiꝰ magno strepitu ex alta rupe deiectus. Unde ⁊ nomen.

Catarrhus latine fluxio seu distillatio. Differt a coriza ⁊ branchо. Coriza dicit cū pituita nares tiñ obsidet: grauedo latine dicta. Catarrhus ꝙo cū fauces palatūq; Aut branchos cum ⁊ guttur ⁊ arteria corripit: ob id ⁊ arteri cum qñq; id vitiū appellant. Omnia hęc tñ Hippocrates coryzas vocabat: nostri distillationes: quia grece catastagmi nominant in cōmune. Dictus est aūt catarrhꝰ a κατάῤῥέω fluo: distillo: ex κατὰ καὶ ῥέω fluo.

Cantharia gēmę species q̄ scarabęoꝝ effigiem habet. Quippe idē greci καντηρίδας vocāt scarabęos. L.

Catharyꝰ pe. co. latine irriguus: κατὰ scōm ⁊ ῥύαξ rius q̄si iuxta riuos. Pli. lib. v. Hyponē oppidū Aphricę catarhytū a grecis dictū: ꝓpter aquaꝝ irrigua.

Catascopꝰ latine speculator. Est eñ σκοπεῖν speculari Catascopiū genus nauigij exploratorij: ꝙ circūquaq; Catastrophe latine subuersio: volumen. (speculeſ.

Catastroma pe. p. nauis partē seu pauimētū ꝓcat.

Catorthoma pe. pdu. greci κατόρθωμα opus virtutis rectū. Ambro. lib. j. offi. Hoc est perfectū officiū: quod catorthoma greci dixernut κατὰ circūquaq; ὀρθὸμ rectum. Cice. lib. j. offi. recte factū interpretatur. Catorthosis recta effectio. Catorthoo egregię cū virtute aligd facio.

Catatyposis dicit ſm figurā. Quod fit cū aliquid iuxta alterius formā describit: vt apud Virgi. lib. iij. Oia Mercurio similis vocemq; coloremq;.

Catasta: locus erat vbi venales serui exponebātur. A καθίσάω verbo greco: qđ significat expono. Tibul. Nota loquor: regnū ipse tenet quē sępe coegit Barbara gypsatos ferre catasta pedes. Est ⁊ catasta machina lignea qua serui vincti tenebant. Pli. Tandē in catasta videre grypsogonū Syllę. Hāc ⁊ longā ⁊ magnā cōpedē vocāt.

Cathartica dicunt purgatoria a καταῤῥῶ purgo.

Catta nuctuia nauigij genus. Lc.

Cathedra dicit subsellium. ἀπὸ τοῦ κατὰ καὶ τῆς ἕδρας ἕδρα sedes est: seu sella. Et scribit cum h: q: hedra incipit ab h: abiecta: vt fit in Method⁹: ephebus: ⁊ mitis alijs.

Catellus ⁊ catella diminutiua a catulus. Lc.

Catexochen: significat per excellentiā.

Caterua ꝓprie gallor legio. Sicut phalanx Macedonum quę certo numero constat. Nam autore Uege. in caterua erant sena militū milia. Plerūq; tamē ꝓ multitudine sumit. Cateruatim aduerbiū: significat per varias cateruas. Cateruarij cateruatim cōglobati. Sue. in Aug. Sed ⁊ cateruarios oppidanos inter angustias vicorum pugnātes temere. Sciendū est ꝙ omnia fere aduerbia in tim finita: significant sicut de cateruatim dictū est. Ut turmatim ꝙ diuersas turmas: vicatim: opidatim: manipulatim: regionatim: gregatim: domestica tim: municipatim: puinciatim: ⁊ sic de singulis. Sunt tamē aliq̄ quę nihil ab alijs differūt. Ut priuatim: nihil differt a priuate: nec separatim a separate: nec ꝓperatim a ꝓperanter: nec raptim a festinanter: nec affatim ab abundāter: nec vbertim a copiose.

Catena dicta est: ꝙ se capiendo teneat: q: in ea anulꝰ anulū capit. Quidā ꝑ nomē a cane deduci putāt: ⁊ ꝓprie dici: q: venatici canes vincti tenent: sed largiꝰ sumit. Sene. ad Lucil. Una est catena quę nos alligatos tenet

Catenula diminutiuū a catena. Lc. (amor vitę.

Cateno verbū quod significat ligo. A quo concateno compositum Lc.

Catillus pars superior molę: sicut meta pars inferior. Et catillus diminutiuū est a catinus.

Catillones: qui catillos liguriunt Et ꝓ gulosis accipi

Catillatio graue opprobriū obijciebat Hoib⁹ (solent. generosis: si qui prouincias amicas ppli romani expoliassent: ꝙ eor bona liguriſſe viderent. Lc.

Catinus: quod ⁊ catinū dicit pe. ꝓ vas in mēsa escaria: vbi pultē aut iurulenti quid ponebant: a capiendo appellarunt. Var. scribit siculos vas in quo ponebant esculenta catinō appellare. A catinus fit diminutiuū catillus. A catinum catillū vel catinolium.

Catina pe. cor. vbs Sicilię. Silius lib. xiij. Tum catinę nimiū ardēti vicina Typhęo. Stra tamē Diodorus ⁊ Ptole. non Catinam: sed Catenā scribunt. Unde cataneus Charundas: qui leges Athenienſibus dedit ἀπὸ τοῦ κατὰ καὶ ἄνω dicitur: quia cum ignes ex Aethna erūpant: superiora ima fiunt.

Cathinea terra q̄ in ęs cōuertit: vt fiat aurichalcum.

Cato quasi sapiens ⁊ cautꝰ. Catū eñ sabini acutū dicunt. Et cata dicta accipiēda sunt acute dicta: vt author est Varro. Porphirio tamē Horatianus interpres: catū exponit ꝓ experto ⁊ docto: cum ait Hora. Post hęc ille catus quātūuis rusticus ibit. Et Plini. Catos a sapientia dictos intelligi vult: sicut coroculos. Hora. Catꝰ decor ę more palęrę. Cice. Sed homo catus nunq̄ terminat: nec magnitudis: nec diuturnitatis modū. Duo aūt fuere Catones celebratiſſimi: senior videlicet: qui ⁊ Horatius ⁊ Censorius dictus est. Alter Uticensis qui seipsum Uticę interfecit: ne in Cęsaris manus viuus veniret. Hic viua virtutū imago vocatur a Sene. ⁊ exemplar viri sapientis. De quo Quintilia. Hic inquit nisi creditur sui se sapiens. vix scio cui reliquerit huius nominis locum.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

De censorio Gene. ad Lucil. M. Cato. censorius quę tã necessariũ reipu. fuit nasci q̃ Scipionẽ. Alĩ em̃ cũ hostibus nostris bellũ: alter cũ moribus gessit. Dion historicꝰ grecꝰ τὴν τε γνώσκομπερίλαβε καὶ κατεφίλησε καὶ ἀναβοήσασ ἔπεμ, ἔχω σε ἀφρικὴν ἐι χωρ λε αὐτὴν τοτε κάτων καὶ σκιπίωμ καὶ τῶν οἴβαμ τομ λιβύκμ ἔχομτεσσύμμαχο id est cognoscẽs amplexat q̃ deosculat q̃ exclamãs ait habeo te aphrica habẽs ipam time cato q̃ scipio ioban libycũ habẽtes auxiliarẽ. Hic fuit optimꝰ orator: optimꝰ senator: optimꝰ imperator: q̃ libr de re rusti. origines: q̃ orationes scripsit. Ferũ a Plutar. ꝙ. M. Cato vxorẽ q̃ filiũ perdiderit: inducta noua vicꝰ q̃ medicinę formula.

Catopyrites gẽma quę ex Cappadocia venit. Cc.

Catochites gẽma impositã manũ: velut igũmi retinẽs

Catoblepas al's Basiliscꝰ dicit qui vel solo vi/ (Cc. su hominẽ interficere dicit. vide Perottũ.

Catus animal muriceps sę. gene. ẽm Ser. lib. de grę/cis: latinisq̃ nominibus. Cati etiã populi sunt Germanię: Sicambris: vt inquit Stra. finitimi.

Catulus pe. cor. proprie significat Cati: hoc est Felis filium: ꝓpter sagacitatẽ. Var. Catulꝰ a sagaci sensu q̃ acuto. Sed ponit large pro omni feraz filio: siue immanũ: siue mitiũ. Cũ de colubro. Virg. Catulos tectis atq̃ ova relinquẽs. Et de leonibus. Pli. rapto: appropinquãte ingridis fremitu: abijcit vnũ ex catulis. Pli. Sumię gestãt catulos: quos manuefactę intra domos peperere. Idẽ. Muriũ quoq̃ catuli ostentũ faciũt. Idẽ. Delphinũ catulos nominat. Lacertaz quoq̃ q̃ cęteroz serpentiũ filij catuli dicunt. Hinc fit aliud diminutiuũ Catellus. Accipitur q̃nq̃ catulus ꝑ ipso cane. Apul. Catulos secũ ducens venaticos atq̃ sagaces. Interdũ pro quodã vinculi genere: qđ etiã canis dicit. Faciã te delicatũ catulo: vt acubes ferreo. Et Catulus nomẽ fuit viri Romani. De quo Luca. lib. ij. Et Catulo iacuit Lepidus. Hinc catulaster: Catuli imitator. Sicut ab Antonio Antoniaster: Catulaster etiã significat ipm catulũ: hoc est parnũ canẽ siue filiũ. Catullꝰ vo ꝑ duplex ll: nomẽ est veronẽsis poętę. A catulo (vt Var. inquit) fit canis aĩal latrabile.

Catulinus a. um. quod ex catulo. Unde Plau. Catulinã carnem esitauisse romanos ostendit.

Catularia porta Rome dicta est: q̃ nõ lõge ab ea ad placãdũ caniculę syderꝰ frugibꝰ inimicũ: rufę canes immolabant: vt fruges flauescẽtes ad maturitatẽ ꝑducerent.

Catullus poeta veronẽsis natꝰ in peninsula lacꝰ Benaci: quẽ vocãt Sirmion. In q̃ iambi acerbitas impri/ (mis claruit. tere. Varro. Fęturę principiũ admittẽdi faciũt veris ꝓncipio. Tum em̃ dicunt catulire. i. ostẽdere se velle mariari. Plau. Quin meã vxorẽ vidi catulientẽ. Hinc catulitio: q̃ dicit cum canes maritari quęrũt: quo etiã tpe terra apit. Pli. Catulitionẽ rustici vocãt gestiẽte natura semina accipere: eaq̃ animã inferẽte: omnibus satis.

Cati fons dicebat: ex quo aqua Petronia in Tyberim fluebat: quia in agro erat cuiusdã Cati. Cc.

Caua g. foramẽ in quo aues nidificãt. Pli. Multo tñ efficaciſſime ripariaz pulli: ita vocãt in ripaz canis nidi

Cauus a. um. proprie concauũ: vacuum Ã (ficantes. chaos: quod quasi vorago quędã erat inanis. Virgi. Tũ dea nube cana tenuẽ sine viribus umbrã. Cauus locꝰ cauatus seu el buso: vulgo dicit cõcauus. Var. Facere his cauos oportet laxiores: vbi pullos parere possint. Colu. lib. xij. Deinde cauum quem feceris furculo obturato. Idem scribit cauũ esse locũ: qui inter gdium parietes relinquebat: patulus vt esset.

Cauediũ vt Pli. iunior in epistolis dictiõe mutilata sique cauũ gdiũ: vt Var. dictione integra. Locus est sub dio vacuus: cinctus vndiq̃ porticibus: ad cõmunẽ omniũ vsum. Huius tria sunt genera: Tuscanicũ: Corinthiũ: tetrastylon: displuuiatũ: q̃ testudinatũ.

Cauo as. fodio: euacuo. Pli. lib. xxxvj. In syphno lapis est qui cauat: to: naturq̃ in vasa coquẽdis cibis vtilia. Huius cõposita sunt: concauo: excauo: q̃ recauo. Cor. Qui. lib. ij. meta. Est locus in geminos vbi brachia cõcauat arcus. Hiero. ad Eusto. Quot petras excauet: q̃ habitet coluber in foraminibus earum.

Cauea a cauo fit: significatq̃ locũ sub terrã vacuũ atq̃ obscurũ. Quoniã ꝙo in hmõi locis esse cõsueuerũt ferarum cubilia: caueas pro ipsis ferarũ receptaculis vsurpamus. Apul. Bestiã factum imittimus cauęę. Sueto. Bestiarũ more quadrupedes cauea coercuit. Et ab haruz similitudine pro septis ex ligno: siue ex ebore: aliave materia factis: in quibus auiculas tenemus: quas vulgo etiã caueas vocant. Augu. lib. iij. de ciui. dei. Volauerãt pulli de cauea: q̃ Mancino consuli auguriũ malũ fecerant. Plau. in Cur. Quia em̃ in cauea si forẽt concluſi itidẽ: vt pulli gallinacei. Itẽ Cauea est area in medio theatri: in qua equitũ subsellia cõstituta esse consueuerũt: qđ velis tecta: caueę similitudinẽ haberẽt. Virg. Hic totum caueę cõsessum. Plau. in Amphi. Ut cõquisitores singuli in subsellia eant per totã caueã spectatoribus. Quandoq̃ ponitur pro populi consessu.

Cauerna dr q̃ cauа: grece crypta dicit: h̃ est concauitas quędã terrę vacua atq̃ obscura. Unde Cauernosus a. um. pro loco passim vacuo q̃ veluti cauernis pleno.

Caucasus pe. cor. mons Indię editiſſimus: ad septentrionẽ versus Scythas. Indiam a Scythia dirimẽs: asp q̃ inhospitalis. Virgi. Sed duris genuit te cautibus horrens. Caucasus. Hinc ferũ syderibus primus: vñ astra maiora visunt: q̃ eor ortus: occasusq̃ diligẽter ꝓspiciunt. A caucaso fit caucaseus a. um. Virg. Caucaseasq̃ refert

Cauchę campi sunt quos tigris fluuius/ (volucres. septentrionem versus flexus secat. Cc.

Cauda quã veteres etiã codã dicebant. Inde caudati q̃ codati dicunt: qui caudas habẽt. Interdũ ponitur cauda pro virili membro. Hora. in Sermo. Quęcũq̃ excepit patiẽter verbera caudę. Idem lib. j. Accidit vt qui dam testes caudamq̃ salacem Demeteret ferro.

Caudacus significat suauem q̃ mansuetũ.

Caudecę ciſtellę appellatę sunt ex iunco ad similitudinem caudę equę factę. Cc.

Caudex pro cautex d pro t posito. Similiter q̃ codex: dicit prima pars arboris: cui radices adherẽt. Liber siue tabula. Lactan. Caudice desecto lachrymat sua gaudia palmes. Virg. Quin q̃ caudicibus sectis: mirabile dictu Et caudex est pluriũ tabularz cõtextus. Unde tabulę codices dicunt. Et naues quibus cõmeatus subuehuntur caudicarię siue codicarię appellant. Unde Apius Claudius Caudex cognominatus est: quoniã primꝰ Romanis persuasit nauem cõscendere. Sene. de brevitate vitę. Claudius is caudex fuit ob hoc ipsum appellatus: quia pluriũ tabularz cõtextus caudex apud antiquos vocat. Unde publicę tabulę codices dicunt. Ponit q̃ pro duro sedili: seu ꝑ sede meretricia: q̃ plerũq̃ ex truncis fieri solet. Iuue. Horrida quale facit residẽs in codice peller.

Caudicalis: ad caudices scindẽdos idoneus. Plau. in Pse. Te cũ securi caudicali ꝓficio ꝓuincię.

Caudis oppidũ Samnij. Unde caudinę furcę: q̃ caudinę fauces nobilitatę insigni clade q̃ ignominia quam Romani exercitus sub Sp. Posthumio a Samnitibus acceperunt.

Caudicarię naues q̃ cõmeatꝰ ꝑ Tyberim subuehũt: qđ ex lignis grossioribꝰ cauatis fierẽt. Fitq̃ a caudice dũ ꝑ trũco seu tabula ponit: q̃ q̃ codicarię dicunt.

Caueo es. caui cautũ: significat fugio: vito. Amb. Caueatur iracundia: aut si ꝓcaueri nõ potest: cohibeat. Interdum cauere est attẽdere: q̃ diligẽter prouidere. vt Caue tibi. i. attẽde: q̃ prouide ne quid mali tibi accidat. Tale. maxi. Caue tibi Roma. Plau. Caue nemo id intelligat. Interdũ significat abstinere. Et tunc cum ablatiuo mediãte ꝓpositione cõstruit; cuius in sensu dẽ sit cum su

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gio. Ut caue ab illo. Caue ab errore: qđ est abstine ab errore: seu fuge errorẽ. Et sic semp habz in se negationẽ siẽ alia ꝟba ꝓhibitiua. Uñ rectius dr. Caue facias: qz caue ne facias: cum tñ idem sit: z vtroq; modo dictũ reperiaf. Lice. Treba. Tu qui cęteris: ne ab essedarijs decipiaris caueto. ¶ Proper. Tu caue ne tristi cupias pugnare puellę. Dicimus etiã caue: vt facias hoc. Inuenif z cauo is. in eadẽ significatiõe. ¶ Hora. in Epi. Clade vale caue ne tu bes: mãdataq; frãgas. Ubi ve syllaba existẽte breui imperatiui modi Caue cõiugatiõis tertię esse cõuenit: nam caue a caueo ꝑducit ue. Hinc cõponif ꝑcaueo qđ est diligenter caueo. Terẽ. Hoc tẽpo ꝑcauere mihi me monet.

Cautũ est: significat prouisum est. Cautio est: Cautiõe opus est: seu prouidendum est.

Cautus: z per syncopã catus: sumif pro homine prudenti: qui sibi scit cauere. Et nonunq; pro re: cui cauef. Lice. pro Lecti. Quo res mulieri esset cautior. Unde incautus: qui nescit sibi cauere. Liui. lib. iij. Jn incautũ hostem de cumana porta erupit.

Cautes. vide in dictione cos cotis.

Caurus ventus ab occasu flans: qui z corus dicif.

Cauros insula erat quę postea dicta est Andros dein de Eutandros.

Cauiares hostię dicebantur q; cauę: erant enim partes hostię caudatenus: quę in sacrificio pro collegio pontificum quotannis ponebantur. Lc.

Cauilla ę. cauillũ z cauellę: irrisiõ quędã iocosa: vulgo scritiũ siue calmo dicif. ¶ Plau. ¶ Pone hoc sit: auser cauillã. Idé in Tru. ¶ Postq; in vbẽ crebro hic factus sum cauillator ꝓbo. Quid id est amabo? Jstęc ridicularia cauillatiões vis opinor dicere: ita vt pauxillũ differat a cauillo as. z cauillor aris. deponés a cauo (uillib. is. fit l litera abiecta significatq; fallacia z dolo vtor. Unde Boe. super Top scribit cauillationẽ partẽ quandaz logices esse: cum inquit. Colligẽdi facultas triplici diuersitate tractaf. Aut em veris z necessarijs argumẽtationibus disputatio decurrit: z disciplina vel demõstratio dicitur. Aut tñ probabilibus z dialectica dicif. Aut apertissime falsis: z sophistica z cauillatoria perhibetur. Sic Sene. z Lice. Cauillatiões dixerũt: quę grece sophismata nuncupanf. Ulpia. Cauillatiõis natura: quã greci sophisticam appellauerũt: hęc est: vt ab euidẽter veris per breuissimas mutatiões disputatio perducaf. Caius iure consul. diffinit q; sit subdola ratio: quã cõscij nobis mẽdacij: vincẽdi tamẽ causa proferimus. Lic. lib. ij. de ora. accipit cauillationẽ pro generali quodã facetiarũ genere: taq; scõmate faceto: z cauillo dicaculo: z faceta vbanitate: cum inquit. Cum duo sint facetiarũ genera. Alterum ęqualiter in omni sermone fusum. Alterũ peracutum z breue. Superior cauillatio: altera dicacitas nominata est. Idem lib. iij. de natura deor. Cauillari pro cauillum dicere accipit. Atq; etiã in eo cauillatus est: estate grauem esse aureũ amiculũ: hyeme frigidũ. Sue. in Uespa. Et maxime tamẽ dicacitatẽ in deformibus lucris affectabat: vt inuidiã aliqua cauillatiõe diluerei: transferretq; ad sales, als significat irrisionem.

Caula latine stabulũ dicif: in quo oues reconduntur: addita c ἀπὸ τῆς καυλῆς quod nõ solũ atrij vl aulã: sed etiã stabulum z omnia septa designat. Festus a cauo caulã deriuat: q; antiqui ante vsum tectorũ oues in antra ducebãt Sciebat ne grece ἀπὸ τῶν καυλῶν. Nam etiam nũc fiũt ex viminibus.

Caulias ex caule: succo q; in vasa cõiecto admisto furfure subinde ꝓcutiẽdo ad maturitatẽ ꝑducebat. Lc.

Caulis in herbis dicif ipm robur siue stipes. i. ea herbę pars: vnde se producũt folia aut ramusculi. ¶ Pli. lib. xviij. Sed maior pars malũt fabalia maturę sationis qz trimestrẽ fructũ ei. Nãq; filiquę cauleseq; gratissimi sunt pabulo pecori. Et accipit filiquas p corticibus: caules p stipitibus. Idé de gentiana. Folio fraxini: sed magnitudine lactucę Caule tenero pollicis crassitudine cauo z inani ex internalk: foliato triũ aliq; cubitorũ. Sed quoniam nulla pene herba maiorẽ caulẽ habet qz brassica: ideo ꝑ brassica ponif. Siluer in arborib. z in vite.

Caulis dicif robur ad quem alimẽtũ deferf. Et intelligitur qđ supra terrã exurgit. ¶ Planta est radix vnde alimentũ attrahif a terra. Ramus qz a caudice exit. Surculus qui e ramis orif. Uar. Ex sarmẽto caules qui nati sunt de his plurimũ valẽt. Uirgi. lib. xij. ¶ Puberib. caulem folijs. ¶ Donif z pro quibuscũq; holeribus. Juuena. Spes hominũ: caulis miseris atq; ignis emẽdus. Quandoq; pro cauda. ¶ Pli. lib. xj. Boum caudis lõgissimi caulis: atq; in ima parte hirtus. Idé. Asinis lõgior qz equis: sed setosus veterinis leoni infima parte vt bobus z Sorici z pantheris. Nõ item vt vulpibus z lupis villosus: sues intorquẽt. Canũ degeneres sub aluũ reflectũt. Quãdoq; sicut docet Serui. sumif ꝑ virili ẽbro. Quãdoq; pro ferro: z pro quolibet hastili. A caulis fiunt cõposita: vnicaulis z multicaulis. Idé li. xij. Est z illa differẽtia: q; quędam in his multicaulia: ramosaq; sunt: vt carduus.

Cauliculus diminutiũ. ¶ Pli. Hic est quidã ipsorũ caulium delicatior: teneriorq; cauliculus.

Cauleſco is. a cauleo esse cõuenit. Est autẽ caulescere virgã fieri. Licet quãdoq; ponaf pro folia ꝑducere. Unde z decaulescere cõtrariũ: quod significat sine folijs fieri. ¶ Plini. lib. xix. Raphanus vti iucundior detractis folijs anteq; decaulescat.

Caulinum vinũ ad quartũ lapidem a Neapoli distãs ab agro ita nominatum. Lc.

Caulon oppidũ quod a ¶ Plinio collocaf in prima regiõe Italię. Et Stra. in. vj. Caulonią appellat: a Locris conditũ: vbi vinũ optimũ nascitur. Aulon ꝟo est mons Calabrię cõtra Tarẽtinã regionẽ: vt inquit ¶ Dorphirio: ferax boni vini: cuius meminit Martia. Mobilis z lanis z bacchо fertilis Aulon.

Cauma atis. latine calor. ἐξ τοῦ κάιομαι λέγεται ex κάιομαι. i. vror dr. Caufis cõbustio: z causon ęst. seu ardor. Caufia als causea: tegimẽ capitis aptũ calori. Cla (dor. le. Maxi. lib. v. Quẽadmodũ antigonus caput ¶ Pyrrhi texit caufia: qua velatũ caput more Macedonũ habebat. Caufis enim grece: latine cõbustio.

Causon ęstus. Inde ab ¶ Hippocrate z Auicenna causon febris ęstuans appellatur.

Caunus insula in mari oceano: z ęstate z autũno pestilens propter ęstus ac pomorũ copiã. Unde Caunij colore admodũ viridi pallentesq; existũt: in qs olim Stratonicus citharędus versu ¶ Homerico ita iocatus est. Tale quidẽ genus est hominũ quale est foliorũ. Ab hac ciuitate aduehebant fici cauneę dictę. Lice. li. ij. de diui. Lũ Mar. Crassus exercitũ Brũdusij imponeret: qdã in portu carycas cauno aduectas vẽdẽs cauneas clamitabat.

Caupo. ge. cõmu. tabernarius: hoc est esculẽtorũ poculorumq; etiã venditor. Ulpia. Caupones z stabularios ęq; nos accipiemus: qui cauponẽ vel stabulũ exercẽt.

Caupona vocatur tam mulier quę vinum vendit: qz ipsa taberna vinaria.

Cauponius a. ũ. qđ ad cauponẽ ptinet. Ut ars cauponia. ¶ Iusti. lib. j. Jussitq; cauponias z ludicras artes z lenocinia exercere.

Cauponaria ę. ars cauponãdi.

Cauponor pe. pro. significat lucri causa qli ad cauponem vendito. Ennius. Nõ cauponãtes bellũ: sed bellige rantes Ferro non auro vitã certamus vtriq;.

Causa, ppie dicif id ex quo: vel propter quod: vel per quod: vel a quo aliquid fit. Unde quattuor causarũ genera scripsit Aristo. Materialẽ ex qua aliquid fit. Et formalẽ: per quã aliquid tale fit. Efficientẽ: a qua aliquid fit. Et finalẽ cuius gratia aliquid fit. ¶ Per translationẽ tamen causa dicif omis actio: quã in senatu vel in foro habemus. Unde tria esse causarũ genera scribit Lice. De-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

monſtratiuũ:deliberatiuũ:ꝛ iudiciale.Ex his tamẽ ma/gis ꝓprie cauſa dicit:quę iudicialis eſt. Vnde ꝛ cauſam p:o lite ac controuerſia ponimus.Vt Cice.diligẽter egit cauſam Milonis.Hinc cauſidici dicunt patroni:qui in cauſis:iudiciiſq; verſant.Interdum cauſa dicit occaſio. Terẽ.in Eunu. Jam diu aliquã cauſam quęrebat:quã/ob:rem aliquid inſigne faceret. Interdũ dicit excuſatio. Vt honeſta eſt cauſa mei diſceſſus.Interdũ ratio.Ouid. lib.j.faſ.Tẽpora cũ cauſis latiũ digeſta per annũ.Inter/dum dicit o:igo.Vnde ꝛ quidã cauſam a caſu dictã exiſtimant:ꝙ initia ꝛ origines rerũ quę cauſę ſunt:caſu euenire.Nõnulli a chaos detracta aſpiratiõe:ꝙ cõfuſa il/la materia prima omniũ cauſa fuerit.Alij a græco καῦσις quod ardorẽ ſeu incendiũ ſignificat:ꝙ cauſa ſit quę nos accendit ad aliquid agendũ.Alij a cauẽdo:ꝙ ea ſit quę cauet:vt aliquid agat:aut nõ agat.Et cauſa pars appellatur.Luc.lib.j.Victrix cauſa dies placuit:ſed victa Catoni.Diminutiuũ a cauſa eſt cauſula.

Cauſatiuus a.um.qõ eſt cauſa vt aliqd fiat.Vt nimia repletio eſt cauſatiua infirmitatis. Quãuis etiã aliqñ cauſatiuũ dicat qõ antecedẽtẽ cauſam ſignificat:ſicut ꝛ cauſale:vt cõiunctiões cauſales ſeu cauſatiuę.

Cauſa abſentię a militia mor:bi fontici dicebat.Lc.

Cauſarij milites dicunt a Liui.lib.vij.q ꝓpter honeſtam cauſam puta valitudinẽ a militia ſoluunt:qñ ſi valitudinarij ſiue fontici.Aut q oĩno cauſam ꝛ admonitionem habebãt ex mor:bo:ſenectute ve.Tertius ingt exercitus ex cauſarijs:ſenatoribuſq; a.T.Quintio cõſcribat:q vbi mẽnibuſq; ꝑfidio ſit.Sic cauſaria miſſio dicit:per quã milites ſoluũtur a ſacro militari. Vlpia. Cauſaria ingt:miſſio eſt:q̃ ꝓpter valitudinẽ:labor:i militię ſoluit.

Cauſa cauſarũ eſt ipſe deus optimus maximus.

Cauſo as.induco:efficio.Hiero.ad Euſto.Sępe etenim in ſabis ꝛ hordeaceis panibus nimia auiditas grãde peccatum cauſat.

Cauſor aris deponens:ſignificat rei geſtę cauſam affero:ſeu reperio:ꝛ excuſationẽ adduco.Sue.Syllanũ itẽ ſocer ad necẽ ſecãdaſq; nouacula fauces cõpulit: cauſatus ꝙ ſe ingreſſum turbati mare nõ eſſet ſecutus. Gel. Negotiũ ſibi eſſe cauſat.Virgi.Cauſando noſtros in lõgum ducis amores.Cauſari etiã culpare eſt.Hiero.ꝯra Vigil. Cauſabant quondã apoſtoli ꝙ periret vnguẽtũ ſed domini voce correcti ſunt. Idẽ cõtra Ruſi. Quicqd eĩm me nõ feciſſe cauſaris quare nõ ipſe feciſtiẽ

Cauſifico:cauſam dico.Plau.in Aul.Non cauſifico: quin ego illã habeam potiſſimũ.

Cauterĩũ:inſtrumẽtũ eſt:quo notę imprimunt:ꝛ mor bi alioqui inſanabiles inuri ſolent.Preterea cauterĩũ in pictor:ũ inſtrumẽtis continẽt quo bituminationes ꝛ fo:tiones quęq; cõglutinationes concoquunt.

Cayſter fluuius Lydię Sardibus ꝓximus ἀπὸ τοῦ καίεσθαι hoc eſt amburi: quoniã ꝓpinquus ſit catacecaumenę quę pars eſt Epheſię ꝓtor:rida:ꝛ deuſtę ſimilis nulla prẽter vitẽ arbore:ſed vino prẽſtãtiſſimo:quod Victr. ꝛ Plĩ.catacecaumenitẽ ex hac origine denominãt.Hinc Cayſtranus cãpus.Stra.Poſt egreſſum Cayſtri amnis lac⁹ eſt Selenuſi⁹ cognoie:in altę ſtatim lacũ interfluẽs.

Cayſtrus ſę.ge.v:bs eſt Cilicię mediterranea.

C ante E

Cecrops:primus Atheniẽſiũ rex:qui annis quinquaginta regnauit.Hic Athenas inſtaurauit.A Cecrops fit cecropius a.um,poſſeſſiuũ.Virgi.lib.iij.Geor.Cecropi as innatus apes amor:vrget habẽdi.Cecropis.idis. patronymicũ ſęmininũ. Et Cecropidę Atheniẽſes dicti ſunt.Suidas noſter κέκροψ ἀνὴρ Αἰγύπτιος ὢν τὸ γένος ὤκησε τὰς Ἀθήνας ὅθεν καὶ Κεκροπίδαι οἱ Ἀθηναῖοι i.Cecrops ęgyptꝰ exiſtẽs genere Athenas ĩcoluit:vñ cecropidę Atheniẽſes.

Cecryphalea ꝓmontorĩũ ſeu inſula in Pelopõneſo: vbi Atheniẽſes ab Aegynetis ꝑfio ſuperati fuerũt.

Cedĩtię taberne:nõ a cędẽdo dictę: ſed a domĩni nomine qui Cedĩtius vocabatur.

Cedo is.ſſi.ſſum.vide in dictione cedo is.

Cedron inſula eſt in Germanię littor⁹:cedri genere ſyluoſa.Vnde electę in petras deſſuere dicit.Lc.

Cedroſis vinea alba:quã nõnulli ampeloleucen vocant.Lc.

Cedreleon oliui genus:ex malis cedri confectũ.Lc.

Cedrus arbor:maxima quę in ędificijs vtilitatẽ prębat:eo ꝙ hmõi materies ꝛ ꝓcera ſit:nec onerosa paribus.Et⁹ folia ad cupreſſi ſimilitudinẽ reſpõdẽt:lignũ iucundi odoris eſt ꝛ diu durans:nec a tinea vnq; exterminat.Virgi.lib.ij.Geor.Dant alios alię ſętus dant vtile lignũ.Nauigijs pinos domibus cedrũ atq; cypreſſos. Ex hac arbore naſcit oleũ quod cedreũ dicit.Vict.ij.in quit.Quo reliq̃ res cũ ſunt vnctę vti etiã libri a tineis ꝛ carie nõ lędunt.Juxta quẽ ſenſum Perſi.dixiſſe videt.ꝛ cedro digna locut⁹.Hinc fit nomẽ poſſeſſiuũ.Cedrinus

Cedrea :primus ſudor qui deſtillat in canali (a.um. dũ pix fit.Cui tanta eſt vis:vt in Aegypto corpora hominum defunctorum ea perfuſa ſeruentur.

Celadoſa inſula proxima Oxygię:quam alij artemiten vocant.Lc.

Celaſſo ꝓ celauero veteres dixere.vide cę diph.C.

Celenę pluralis tñ numeri:fuit vrbs Phrygię.Luca. Lugent dãnatę Phębo victore Celenę.Poteſt tamẽ declinari ſingulari numero Celena ę.

Celęno cuius diphthon.fuit vna ex Harpyis:ꝛ atꝛ ſeu tenebroſum ſignificat:græce κελαινός

Celebris ꝛ hoc celebre pe.co:. diſtinguit a frequẽti:ꝙ frequẽs dicat creber ſiue de loco:ſiue de re animata. Vt frequẽs miles:frequẽs ſenatus.i.creber:copioſus: multus:frequẽtes domus.i.crebrę multę.Aliquãdo dicit qõ ab alijs frequẽtat.Vt frequẽs locus :frequẽs templũ :in quod multi cõueniũt. Et infrequẽs:pax frequẽtatũ. Vt infrequẽs foriũ:in quod pauci vel rari cõueniũt.Phœnix infrequẽs auis.i.quę rara reperit.Lige.Rei militaris re infrequentẽ tradidiſti.i.fugiẽtẽ a ſignis ꝛ raro in pugna intereſſentẽ.Celebris ꝙ ꝓprie dicit velox.Actius. Celebri gradu celeraſſe decet.Quoniam ꝙ accelerare gradum:frequẽtare eſt:factũ eſt vt celebre ꝓ freqñti accipiatur:ꝛ qui in omniũ ore verſat.Et hoc paſſiue tam ad rẽ q̃ ad perſonã relatũ.Cice.lib.ij.ad Herẽ.Locus quęrit celebris ne ſit:an deſert⁹.i. qui celebrat.Hinc celebritas frequẽtia.Quintilia.Ante omnia futurus orator: cui in magna celebritate ꝛ in media repu. viuendũ eſt: aſſueſcat a puero non reformidare homines.

Celebro as frequẽto.Var.Cui non tam cura erat vt templa deorũ:q̃ vt popinas celebraret. Per translationem hñ:quoniã q̃ frequentamus etiã colimus:celebrare ꝓ colere ꝛ venerari ponit:ꝛ celebritas ꝓ cultura atq; honore.Hinc celebrare laudibus ꝛ virtutũ celebritate dicimus. Itẽ celebritorẽ ꝛ celeberrimũ ꝓ honoratiorẽ ꝛ honoratiſſimũ.Celebriter:cũ cultu ꝛ honore.

Celebreſco:celebris fio.Actius.Et qualiſcũq; fama celebreſcat tua

Celibaris haſta dicebat qua caput nubentis comebatur.vide celebs.Lc.

Celimontana porta: a Celio monte ſic dicta.

Celetes pe.p:o.græce ὅτι κελεύω κέλητες exhortor.Vocantur equi q ad curſum ſoli adhibent:ſine bigis vel q̃drigis. Etiã nauigia: vt his tẽporibus fieri ſolet.Nam q bigis quadrigisve adhibeant ad curſum:deſultorij dicebantur.Plini.Antiqui celetas hñ dicebãt in ſacris.Poſtea ꝙ ꝛ qui bigis vel quadrigis viciſſent:latine dicuntur deſultorij:ꝙ ex his facile deſiliatur.

Celer idem eſt quod velox.A quo celerrimus ꝛ celerriſſimus fiunt ſuperlatiua:ſm Priſci.Celero as.pe.co:. celeriter aliquid facio.A quo accelero compoſitũ.

Celeuſma clamor:nautarũ ꝛ alior̃ũ:cum vno aliquid iubente:omnes:vniformiter reſpõdent:quaſi ſibi inuicẽ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

iubentes. Hiero. apud Hieremiã. Celeusma quasi calcã tium concinetur aduersus oẽs habitatores terrę.

Cello as. abscondo siue sciri nolo. Et cõstruit modo cũ vno dũtaxat actõ. Lactã. lib. v. Utrũ ne ꝓfitebitur fugitiuũ se vel pestilẽtẽ dominũ vẽdere: an cellabit emptorẽ. Modo cum duobus. Plau. in Bac. Aedepol feciſti furtũ ętati malũ cũ iſtęc flagitia me cellauiſti ꝛ patrẽ tuum. Modo cũ ablatiuo mediẽte ꝓpoſitiõe. Cic. Treba. Sed Baſſus noſter de hoc me libro cellauit. Ut cum paſſiue ponit res siue pſona: ꝑ quã qs aliquẽ cellauit: ponit intõ. Terẽ. in Eunu. Ubiubi eſt: diu cellari nõ põt.

Cello is. quo veteres vtebant ꝓ cedo: nũc compoſitis tũ vtimur: excello ꝛ ꝓcello: qđ eſt excedo ꝛ ãcedo.

Celſus a cello: altus: ſublimis: excellẽs. A quo celſitudo ꝓ excellentia.

Cellatim aduerbium ſignificat abſcondite. Bel. Quã maxime cellatim poterat in inſidijs duo diſponit.

Cella dicta eſt ꝙ in ea cellent que eſſe volumus occulta Græci Apothecã dicũt: in qua res eſculẽtę ꝛ potulẽtę reponunt: Quãuis ꝓprie apotheca cella vinaria ſit. Capit autẽ cella ſignificationẽ vt illi adiectiua iungunt: vt cella vinaria: cella olearia: cella farinaria: cella pomaria: cella lignaria: cella libraria: cella caſearia. Et oĩs locus in quo quid reponit cella dicit. Unde Uer. Fauorum cauernas cellas vocauit: cũ ait. Diſtendunt nectare cellas. Itẽ loca in qb⁹ lauamur aut vngimur in domo cellę dicunt. Et loca quo religioſe ad quieſcendũ cõſerunt: cellę vocant. A quo noie Hiero. formauit diminu. Unaquęqꝫ (inqt) cellulã adeat benedictiõe matris ſuſcepta. Et cella pars tẽpli erat ſacratior in qua ingredi fas nõ erat. Uñ apud Bel. legit Scipionẽ in capitoliũ veniſſe: iuſſiſſeqꝫ cellã Jouis apiri: ibiqꝫ ſolũ demoratũ fuiſſe. Liui. libro. iij. In cella Jouis optimi maximi habitaret

Cellariũ videt ea figura dici: qua granariũ: pa (exul. nariũ: vt ꝓ cella ac repoſitorio accipiat. Sed eſt paucor dierũ: penu lõgi tẽporis. Hanc cellã ꝓmptuariã ſeu ꝓmptuariũ appellãt: in quo cõdunt: ꝛ ex quo ꝓmunt ad victum neceſſaria. Hiero. Cõſiderate coruos: qbus non eſt cellariũ: neqꝫ horreũ: ꝛ deus paſcit illos. Unde in ſacris literis cellaria ꝓ ſepulchris poni ſolẽt: vt eſt illud ꝓphetici. Populus meus intra in cellaria tua aliquãtulũ donec ira mea tranſeat. Ubi Hiero. Cellaria ſepulchra ſignificãt: de qbus hoc vtiqꝫ ꝓferẽt qđ cõditũ fuerit. Et penore etiã is locꝰ penariũ ꝛ penaria ſeu penuaria cella nũcupat. Lice. in Uer. M. Cato ſapiẽs cellã penuariã reꝓpu. noſtrę nutricem plebis romanę Siciliã nominauit. Huius diminutiuũ eſt cellariolũ. Hiero. Sunt ꝛ culinę in templo: ſunt ꝛ cellariola.

Cellarius q in cella ꝓpoſitꝰ eſt: vt rõnes ſaluę ſint: aut penoribus recõdẽdis. Col. Ut cibus ꝛ potus ſine fraude a cellarijs ꝓbeãt. Plaut. in Cap. Nomen qđ vis te facio cellariũ. Idẽ cellarios promos: ꝛ cõdos vocat: ꝙ ꝛ deintus ꝓmãt, ꝛ intus cõdãt. Ait eñ in Pſeu. Promus ꝛ cõdus ſum ꝓcurator: peni. Anſo. Promuſqꝫ cõdus magis.

Cellaria locus vbi conditur vinũ. Plau. in mili. Ego eũciar cellaria.

Celox genus nauiculę breuis a celeritate. Apul. li. de repu. Qui celocẽ regere nequit: onerariã petit. Hãc ꝛ celotim vocant ꝛ oryã. Hanc Rhodij inuenerũt.

Celotis. vide celox.

Cęruleũ dicebant cęruleũ a cęli colore.

Celtis eſt arbor inſignis magnitudine piri: de genere lotorũ: in Aphrica creſcit: incipitq in foliis crebriores ſaciunt: ne ilicis videãt: fructui magnitudo ſabę: color croci. Tam dulcis ibi cibus eſt vt ꝛ nomẽ genti dederit. Si quidem Lotophagi nominantur. Lc.

Celtę populi gallię: qui cũ veniſſent ad Iberũ Hiſpaniaq fluuiũ: ibiqꝫ ꝓſediſſent retẽta primi noĩs parte: ꝛ aſſumpta parte fluuiis iuxta qđ cõſederãt: Celtiberi dicti ſunt: ꝛ regio eorũ Celtiberia. Uñ Luc. li. iij. Profugiqꝫ a gente vetuſta Galloꝝ celtę miſcẽtes nomẽ Iberis.

Celtiberi populi in Hiſpania a celtis gallis ꝛ Iberis Hiſpaniaq cõſociatis dicti ſunt celtiberi. Unde Sirius. Uenere ꝛ Celtę ſociati nomẽ Iberis. Luca. Galloꝝ celtę miſcẽtes nomẽ iberis. Stra. quadriuariã diuidit celtiberos. Fortiſſimi omniũ qui ad ortũ ac meridiẽ ſiti ſunt originẽ trahentes. A quibus celtibericus: celtiberica: celtiericũ nomẽ poſſeſſiuũ. Ut bellũ celtibericũ.

Celticũ promontoriũ Hiſpanię in Oceanũ ꝓcurrens.

Celiaci dicunt q vętris fluxũ patiunt. Uar. Qui ex floribus nucis greçę ꝛ cornu fiunt celiacas fieri atqꝫ vrina pota ręfici. Cementũ. vide cęmentũ.

Cenchris: auis genus eſt: ꝛ latine tinnunculus dicitur a tinnitu vocis: ex accipitre genere: qđ Ari. lib. vi. de aialibus ſolũ ex adunco genere quaterna: ꝛ eo plura oua parere dicit. Dicta cenchris quaſi miliaria. Eſt ꝛ cẽchris vt ingt Hiero. Locus Corintho vicinus: imo portꝰ ipſius Corinthi: vt eſt illud Apoſto. Cõmẽdo vobis Sebenſorem noſtrã miniſtrã eccleſię: quę eſt Cenchris.

Cenchrũ adamantis genus eſt: quod ſit milij magnitudine κέγχρος enim miliũ dicitur. Lc.

Cenchrites gẽmę ſpecies: quę veluti ſparſa milij grana habere videtur. Lc.

Cenomani fuerunt populi Gallię ciſalpinę: quorũ caput vrbs Brixia fuit.

Cenos latine vacuus. Unde cenodoxia inanis gloria Nam cęnodoxia cum ę diph. noua gloria καινὸς eſt no uum dicit Δόξα gloria. Cęnodoxia cõmunis gloria.

Cenęa dicta eſt Atalanta Cenei filia. Lc.

Cenotaphiũ vacuũ ſepulchrũ ὅτι κενὸς λέγεται. καὶ θάφος ἀπὸ τοῦ θάπτειν. i. Quoniã κενὸς vacuꝰ ꝺ: ꝛ θάφος ſepulchrũ a θάπτειν ſepelire. Sunt enim vt capſa: quę ponitur in templo ad officia mortuorũ.

Cenſeo es, ſui. itũ. pe. cor. ſignificat exiſtimo. Liui. li. vi. de bel. pu. Cenſent eo venturũ obuiã pęni. Item cenſere: cõſtituere: deliberare. Nã ſenato: cenſet cũ ſententiã dicit de eo qđ ſibi videt aſſentiꝛ cũ aliena approbat. Uñ dicimus ſenatꝰ aliqđ cẽſuit. A quo etiã cenſoris nomẽ tractũ videt. Itẽ cẽſere ſuccenſere ſignificat. Uar. Ne vobis cenſeã ſi ad me referretis. Itẽ eſt in eſtimatiõe eſſe. Boe. in Top. Quoniã faciẽdi liberi tres partes ſũt. Una quidem vt cenſu liber fiat. Cenſebant eñ antiquitus ſoli ciues Romani. Juuenil etiã cenſio is. iui. itũ. pe. pro. Quidi. Feſto recẽſitis euoluere ſecula faſtis. Cõpoſita a cenſeo ſunt. Accẽſeo: pcẽſeo: qđ eſt pfecte cẽſeo: nũero. Col. Ruſticatiõis magna ꝛ diffuſa materia eſt: parteſqꝫ ſi velimus eius percenſere: vix numero cõprehendimus. Recenſeo ꝛ ſuccenſeo.

Cenſor qui cẽſurã gerit. Cenſores magiſtri mor erãt: a cẽſendo i. arbitrãdo dicti: ꝙ illis ſummũ arbitriũ erat aliorũ morũ. Uar. Cenſor ad cuius cenſionẽ i. arbitriuꝫ cenſeret populus Feſtus. Cẽſores dicti ꝙ quiſqꝫ tãti ſua eſtimaret quantũ illi cenſuiſſent, qđ non abſurdũ videt: quia ꝛ rerũ ꝛ morũ cẽſores erãt. Unde Plau. in Aemilio Cẽſura maxime omniũ magiſtratuũ reuerẽtię: plurimę poteſtatis tum in alijs rebus: tum maxime ad mor emẽdationẽ. Nam ſenatores e ſenatu remouere poteſt equos ex plebeis ęrarios facere: notare infamia: cenſũ agere: luſtrum condere. Erant autem duo cenſores: q quinto quoqꝫ anno creabantur.

Cenſorius vir: q cẽſor fuit: vel q dignꝰ eſt: vt cẽſor ſit ꝓpter mor grauitatẽ q alios iudicet: freqnt tñ iũgit rebꝰ: vt cẽſorũ dictũ: qđ eſt cẽſoris: ſeu qđ ad cẽſorẽ ptinet.

Cẽſorię veſtes dicebant qbus cenſores merito vti poſ

Cenſuales qui cenſoribus aſſiſtunt: famu (ſent. Lc. lant. Sido. ad Mamatiũ. Miſtus turmę cenſualiũ: ęmulatorũ conſulis proxime proximus eram.

Cenſio: caſtigatio. Unde cenſionem facere dicebãtur cenſores: cum multam equiti irrogabant.

Cenſio haſtaria vocabat cũ militi multę nomine ob

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

delectū militare indicebat vt hastas daret. Lc.

Censura cēsoris dignitas. Sicut a ptore ptura: sicut cū dicimus. Censor qui gerit censurā. Accipitur interdū p severitate: correctione: decreto ⁊ lege.

Census us. annuus redditus: ⁊ quicquid fortunaꝝ qs habet. Quintilia. Abiere vires: census: mens. Unde qui cētū milia grīs in pfessionē detulissent: cēsi dicebant. Cēsus equestris cōstabat ex sestertijs. cccc. Itē cēsus dicebatur estimatio rerū ac bonoꝝ facta: sm quā tributa pēdebant. Cēsuꝝ agere est recēsere hominū facultates. Et cēsus dicebat qđ principi aut erario soluebat viritim.

Census censi significat eū cuius bonis factus est cēsus Unde capite census: ⁊ capite censi.

Censum. Euboię promontoriū in septētrionē directū.

Cēsui agri dicebant q emi ⁊ venire iure ciuili poterāt

Centauri Thessalę populi secus Pelioū monte (Lc. habitantes: qui a poetis fingunt esse media parte viri ⁊ media equi: originē ab Ixione trahētes: agrestes admodū. Qui primi pugnare ex equis cęperūt. a stimulando calcaribus equos cētauri dicti sunt: ἀπὸ τοῦ κεντέιν: quod est pugnare ⁊ stimulare: quia furentē tauroū gregē telis cōfecerūt: propter qđ hippocentauri. i. equi stimulatores appellati sunt. Hīs primi erāt Lapithę iuxta Othryn montē eiusdē prouincię: cū quibus bella gesserūt. Centauros ab Hercule victos: interfectos ostēdit Diodo. Dicti sunt nubigenę quasi filij Nubis: quoniā in castello habitauerūt noie nephele νεφέλη: quod significat nubē. Centauri a latinis breuitatis causa dicti. Nā hippocentauri dici debuerūt. Nā hippos equus κεντέειν pungere ξυστὸ rota calcaris: quia cū superius essent hoīes: inferiꝰ erāt equi. Sed diuus Hiero. de Paulo primo eremita ostendit centauros animaliū genera esse: cū inquit. Et iā media dies coquēte iam sole desup feruebat: nec tamē a cępto itinere abducebat: dicens. Credo in deū meū q seruum quem mihi prmisit ostēdet: nec plura his: conspicit hominē equo mistū: cui opinio poetarū centauro vocabulum indidit. Quo viso salutari signo armat frontem. Et infra. Uerū hoc vtrū diabolus ad terrendū eū simulauerit: an vt solet eremus mōstruosoꝝ animaliū ferax istā quoq; gigneret bestiā: incertū habemus. Centaurus etiā genus nauis est: vt apud Uergi. lib. v.

Centauroū nomina quęre in cōmentarijs Cornuco/pię Herodię: similiter ⁊ fabulam.

Centaurea siue centaurion genus herbę. Actius autē grēcus medicus κενταυρίου τοῦ μεγάλου ῥίζα. ⁊ subdit: κροτρίπουσα κατὰ μικρὰ καὶ χυμὸν νεκρὰ κατασπῶσα κενταυρίου δὲ μικροῦ ἡ ῥίζα ξηρατική: ⁊ multa alia. i. magni centaurij radix: ⁊ subdit menstrua dirigit ⁊ partus emortuos extrahit.

Centauri longi radix excalefacit: Lc.

Centaurus fluuius est: qui prius Euenus dicebatur: post Nessi Centauri morte ab Hercule interfecti a poetis centaurus vocitatus est. Lc.

Centimanus qui centum habet manus. Lc.

Centipeda vermis est a grēcis χίλια dicta. Milosus: multis pedibus: arcuatim repens: ab aliquibus multipeda: ab alijs millepeda dicitur: ⁊ Melopendra. Lc.

Centipes qui centum pedes habet. Lc.

Cento velū laneū: qđ lana aut tomēto cōfertū: vt ictꝰ nullos patiat. Cęsar. Eāq; cōtabulationē summā lateribus lutoq; cōstrauerūt: ne quis ignis hostiū nocere posset: cētonesq; iniecerūt: ne aut tela tormētis missa tabulationem pst. ingerēt: aut saxa ex catapultis lateritiū discenterent. Sisen. lib. iij. histo. Aceto madefactis cētonib⁹ integuntur: quos supra perpetua classi suspēsa cilicia obtęguntur. Quidā cētonē p stragulę genere sup quo cubare solent. Cato lib. i. de re rusti. Centonē posuit p vestimēto rustico: hoc est p interiore vestimēto qđ sup subucula supindui solet: bombyce inserta. Tres inquit cētones quęris: sex culcitras: nouem instragula. Similiter ⁊ Macrobi⁹ oū scrophā sub cētonibus iacere scribit: rusticam vestē esse declarat. Fieri autē cētones cōstat ex pānis diuersoꝝ coloꝝ: vel lanis in vnū cōdēsatis atq; consutis. Unde Homerocētones ⁊ Uergiliocentones: ąles fecit Proba Falconia. Definit Auso poeta qd sit cēto. Uarijs de locis: sensibusq; diuersis qdā carmis structura in vnū solidat versum: vt coeāt: aut cęsi duo: aut vnus ⁊ sequens cū medio. Nā duos iunctim locare ineptū est.

Centrū punctū sphęrę: aut orbis mediū certissima obseruatione distinguit. Nā in oīi orbe vel sphęra mediętas centrū vocat. Aug⁹. lib. xiij. de ciui. dei. Hanc animā Plato ab intimo terrę medio: qđ geometre centrū vocant: p oēs partes eius vsq; ad cęli sūma diffundit: ⁊ extēdi per numeros musicos opinat. Apu. i cosmographia cardinē: inquit: mundi. Sic eū dixerim cētū habet tell⁹. Hinc fit cētralis adiectiuū. Ph. lib. ij. Quindecies ⁊ pluribus suberit qđ terra cētralis interueniat: Alis centron.

Centrū vitij genus quod sal appellat. Lc.

Centū nomē numerale ⁊ indeclinabile vltra centum variat. Ut ducenti: trecenti: quadringenti: quingēti: sexcenti: septingenti: octingēti: noningēti. Hinc centenus a. um. Ut centena milia. Sic ducētenus: trecentenus: quadringentenus: quingentenus: sexcentenus: septingentenus: octingentenus: noningentenus. Centuplus: ducētuplus: trecētuplus: ⁊ reliqua. Centesimus ⁊ deinceps. Cēties quoq; aduerbiū: ducēties: trecēties: quadringenties quingenties: sexcēties: septingēties: octingēties: noningēties. Centenarius: ducentenarius: ⁊c.

Centenarię cęnę dicebantur: in quibus lege Licinia non plus centussibus: hoc est centū assibus: impendebatur: qui erant nummi breues ex ęre. L.

Cēturia in re militari. i. cētū cōtinet hoīes q sub vno cēturione sunt: quoꝝ cētenarius iustus est numerus. Hiero. lib. j. Reg. Satrapę philistym incedebāt in cēturijs ⁊ milibus. Cēturię in agris signāt ducēta iugera. Cēturia a cētū iugeribus vocabat: sed mox duplicata nomē retinuit inquit Colu. lib. vj. Sicut tribus dictę primum a partibus populi tripartito diuisi: quę tamē nunc multiplicatę plurimū nomē possident.

Centurio ⁊ cēturionus dicit: quia cētū peditibus pręest: quia singulę centurię cētū militibus cōstabāt. In exercitu eū miles cēturioni. Cēturio tribuno. Tribun⁹ legato. Legat⁹ cōsuli obediebat. Sed seorsum magister equitum solū dictatoꝝ obtęperabat. Cēturio aūt dicebat primipilus. Liui. Cēturio erat quē nūc primipilū appellamus. Ceteres arcescebāt cōmisso plio acies facile turbari. Ut hoc incōmodū euitaret: cohortes in cēturias diuisere: ⁊ in singulis cēturijs singulos cēturiones pfecerūt: q primo centurioni vocabant. Quēadmodū a decurionēs decurioni. Cohortes in exercitu decē erāt in singulis legionibus. Sed prima quę reliquas ⁊ numero militū ⁊ dignitate pcedebat: aquilā habebat: qđ pcipuū erat signum Romanoꝝ. Cēturiones huius cohortis centurionibus digniores habebant. Prima cēturia primipilū vocabat: q circa signa grauis armatura cōstituta erat. Cēturio ipse primipili cēturio dicebat: ⁊ primipilus vocabatur. Hic nō modo agię pęrat: sed quattuor cēturias. i. est quadringentos milites in prima acie gubernabat: ⁊ tanq; princeps totius legionis merita cōsequebat ⁊ cōmoda. Mar. Grata pudēs meriti tulerit cū pmia pili.

Cēturio as. in cēturias ordino. Ut ager cēturiat⁹ qui in ducena iugera definit⁹ erat. Romulus eū cētenis ciuibus ducēta iugera distribuit. Et milites cēturiati: q in cēturias ordinabant. Liui. lib. xxix. Scipio postq̄ in Sicilia ꝛ. fecit: volūtarios milites ordinauit centuriauitq;. Centuriata comitia: vt Asco. scribit: dicunt cū ex sexu ⁊ ętate ferē suffragiū: q; per centenas turmas diuisus erat populus Romanus. Hinc succēturio. A quo succenturiati dicunt milites nō primę: sed secūdę cēturię: vbi ad insidiandū maxime collocabant. Ex quo in succēturijs

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quasi in insidijs quempiã positũ appellamus. Teren. in Phor. Nũc prior adito tu: ego insidijs ero hic succentu/riatus: si quid deficies. Proprie autẽ succẽturiare significat explendę centurię gratia numerũ supplere.

Cẽturiatim significat p cẽturias: siue abũdanter: copiosęq: a cẽturijs: quę in comitijs ferebant suffragia.

Centuriatus ager in ducẽta iugera diuisus. Cc.

Centũperanea insula est in Agro Sentinatũ Perotti patria. Cc.

Centuripe ager Sicilię. A quo cẽturipinũ crocũ. Cc.

Centũ capita herba est quã greci ἑκατοκέφαλον nominant: ex aculeatorũ genere. Et alio nole Eryngo alba: siue Eryngiũ or: caule & radice in cibos a grecis recepta.

Centũuiralia iudicia dicta sunt a centũ viris. (Cc. Nam cũ essent Romę. xxxv. tribus: quę & curię sunt dicte: terni ex singulis tribubus sunt electi ad iudicandũ: q cẽtũuiri appellati sunt. Et licet quinq; supra centũ fuerint: tñ quo facilius numerent: centũuiri dicti sunt.

Centussis a decẽ decussibus dicit: quę sunt libręs centũ. Vel a centũ assibus qui erãt nũmi breues ex ere. Ut centusse licet. i. centũ libris vendit per auctionẽ.

Cephalea: morbus quo totũ caput infestat. Nã hemicranici ab hemicrania sunt: q dimidia parte capitis laborant. Sed & Celsus cephaleã acutũ qõdã pestilensq;

Cephale siue cephalis pe. cor. signifi/ (malũ appellat. cat caput. Cephalicus capitalis.

Cephalus nomen viri & nomẽ piscis. Amb. Ille sin⁹ maris cephalos alit: lupos ille: ille saxatiles.

Cephalonia insula Ionij maris: a Cephalo Amphitrionis socio. Inter eaș & zacynthum echinades sunt ad ostium Acheloi.

Cephenes imperfectę apes sunt & inutiles operi: nisi q̃ multitudine q̃ ad calorẽ cõfert: fętũ adiuuant. Cc.

Cephisis lacus est iuxta Atlãticũ mare: quem Mauri Electrũ vocãt: q̃ sole feruefactũ: electr̃ e limo dare vi

Cephisus pe. pro. fluuius q̃ magna ex parte (def. Cc. torrẽtis instar labit in Phalerũ pelagus. Ouid. lib. iij. me. In vada Cephisi Panopesq; euaserat arua.

Cephisia Attica regio. Nã Cecrops athenarũ pditor: omnẽ eius regionis multitudinẽ in duodecim vrbes digessit. Sed Theseus postea has oẽs in vnã Athenienſiũ ciuitatẽ congregauit. Dicta Cephisia a Cephiso amne. Est & Cephisia fons Atticę: sicut Larine Calliroe.

Cepites siue cepocapites gẽma q̃ cãdida est: venarum nodis coeuntibus candore imaginẽ regerẽs. Cc.

Cepionidę gemmę Cristallini nitoris: quę imagines reddunt vt specula. Cc.

Cepos latine hortus & vrbs. Suidas κῆπος πόλις καὶ τὰ βασίλεια καὶ κῆπος ἐλάχιστος κυρίως δύο γάρ εἰσι κυρίαι σκάφιον καὶ κῆπος, τὸ μὲν οὖν σκάφιον τὸ ἐνχώριον δὲ κῆπος τὸ πρόμετωπον κεκοσμῆσθαι. i. cepos vrbs iuxta bosporũ & cepos tõsurę gen⁹: duo eñ sunt tonsurę modi sca phiũ & cepos. Unde apparet in vocabulario greco non esse bene interpretatam hanc dictionẽ σκάφιον.

Cepurica greci appellãt q̃ nostri hortẽsia holera: scz q̃ in horto serunt. Unde Sabinus Tyro libũ cepuricon scripsit: hoc est hortensiũ: quẽ Decęnati vicauit.

Cepheus (teste Ouidio) Aethiopum rex fuit: Andromadę pater: quã cero ppositã fabulę dixerũt. Hãc autẽ Perseũ a periculo liberatã vxorẽ duxisse. Itaq; vt totũ hoc genus perpetuo maneret: ipm Cephea inter sydera collocatũ eẽ, pdiderũt: vna cũ vxore Cassiopea & Andromada filia: & genero Perseo. Dicit Cepheus i. xv. parte capricorni. Hoc sydere nati: erũt seueri: sicut Catones.

Cerachates gemma quę cerę colorẽ p se fert. Cc.

Ceramnium tuberis genus. Cc.

Ceraſtes latine cornutus: genus est serpentis: quod teste Plinio li. viij. quadrigemina cornua pfert simillima arietũ. Nam κεράστας simili modo cerũ or. In gtõ ceraſtes & ceraſtę. Luca. Spinaq; vagi torquẽte ceraſtę.

Ceraſtis Cyprus antea dicta est multisq; alijs noib⁹.

Ceras amaltheas dicitur cornucopię: a cornu Amaltheę capręq; quã fabulant Iouem nutriuisse. Cc.

Ceraſphoros a nostris corniger dicit.

Cerates: genus põderis: qõ est medius obolus.

Cerasus cerasi pe. cor. arbor nota: a Cerasunte Ponti ciuitate sic dicta. Quã cum Lucullus deleuisset: inde illã transtulit: & a ciuitate Cerasum appellauit. Sane arbor cerasus: pomũ vo cerasum. Ouidi. de nuce. Audiat hęc cerasus stipes inanis erit. Dicit & cerasum pro arbore. Col. Cerusa & tuberes & armeniacę atq; amygdalę: quę primę florent possunt inseri cõmode. In plurali cerasea cerasęor. Plini. lib. xiij. Cerasęorũ Aproniana maxime rubent. Inter cerasa principatum obtinent Duracina. Actia nigerrima sunt: & iuliana tenerrima.

Cerasus cerasuntis. Et cerasunta seu cerasuntia p vrbe in ponto. Hiero. ad Marcel. Accepimus & canistrũ cerasis refertũ talibus: & tam virginali verecũdia rubentibus: vt ea nunc a Lucullo delata existimarẽ: siquidẽ hũ genus pomi: ponto & armenia subiugatis: de Cerasunte primus Romã ptulit. Unde & de patria arbor nomẽ accepit. Popo. Rare vrbes Cerasunta & Trapezus maxime illustres.

Cerarię stellę dicunt ἀπὸ τοῦ κέρατος: hoc est a cornu: cuius speciẽ habẽt. Talis stella visa fuit cũ grecia apud Salamina depugnauit. Cc.

Ceraunus pe. pro. cognomẽ cuiusdã Ptolemęi. Quo nomine significat fulmen: qõ greci dicunt κεραυνον. Unde cerauni mõtes sunt Epiri: a crebris fulminib⁹. Pli. in Armenia maiore pro illis accepit: qui caspi⁹: & nipha tes a Ptolemęo nominant: quibus videlicet ab ortu solis finit Armenia. Huius rei causa est: q̃ Taurus mons simul atq; frangi cepit & innumeras obire gentes: cerauno in vniuersum vocat: etiã si nominibus populoș per quos ineãt lacinię: distinguit. Alio nomine dicunt acroceraunia. Hora. Infames scopulos acroceraunia.

Cerceis nomẽ nymphę a texendo κερκίς enim radiũ textorium significat. Cc.

Cercius ventus: vt vult Cato. vide in circius.

Ceramicũ latine tegulariũ: vel figulariũ. Nã deriuat a κέραμος: qõ est tegula. Erat locꝰ Athenis. De quo Pli. lib. xxxvj. Opera Praxitelis sunt Athenis in Ceramico.

Cerberus pe. cor. interpretat terra quę omnia cõsumit inferni custos quasi κρεοβόρος. i. vorans carnẽ: κρέας enim greci carnẽ dicunt. βόρουτα edacẽ. Canis triceps. Cerberũ ab inferis traxisse Hercule in fabulis est. Fertur q̃ hic fuerit serpens in Tęnaro Laconię promontorio: cuius veneno mortales extinguebant. Et quoniã in Tęnaro ad inferos dicit esse aditus: ditis canẽ dixerũt. Quẽ cum Hercules trucidasset: nata est fabula canẽ tricipitẽ interemisse: quia omnes cupiditates & cũcta vitia terrena cõtempsit ac domuit. Cerberus etiã dictus est canis Alexãdri epiroticus: leonibus congrediens.

Cercopythecus pe. pro. nomẽ compositũ ex κέρκος q̃ dicit cauda & πίθηκος simia: quasi simia caudata: quam marmonẽ vulgo dicimus. Pli. lib. viij. Cercopythecos nigris capitibus pilo asinino & dissiles ceteris voce sunt. Marti. Callidus enixas elidere simius hastas. Si mihi cauda foret cercopythecus eram.

Cercos auis de genere accipitrũ: claudus altero pede. Hunc Romani quteonem nominãt. Cc.

Cercyon latro insignis qui Atticam regionem latrocinijs infestabat. Cc.

Cercops lucrio appellat: a fabro cerdo qui artes illiberales q̃stus gratia exercet. De his meminit & Suidas. Cc.

Cercyra penul. cor. olim phęanę nomẽ fuit. Hũc autẽ vulgo dicitur corcyra corrupte.

Cerdo vilis homo lucrum sectans: qui artes illiberales exercet. κέρδος enim lucrum dicitur: & Cerdeno latine lucror.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Cerdistos grece: latine significat acutissimũ, proindeq; Cerion greci dicũt fauũ. Unde & p (prudentissimũ. suaui & iucundo poni solet.

Cerebrũ inquit Pli. est viscerũ excelsissimũ: primũq; celo capitis. Sine carne: sine cruore: sine sordib⁹. Hic hz sensus arcẽ. Hic culmẽ altissimũ. Hic mentis est regimẽ. Auicẽna ait cerebrũ esse principiũ virtutis sentiẽdi & mouendi. Amb. lib. vj. Hexa. Initiũ ingt neruorũ & omniũ sensuũ volũtariq; cõmotionis cerebrũ est. A cerebro pfici scitur somnus. Quę cerebrũ non habent non dormiũt: diminutiuũ a cerebrũ fit cerebellũ.

Cerebrosus dicit homo ad insaniã facilis & cui cerebr mouear. Uel a puer so cerebro: qui totus suo consilio hę ret: & obstinatus a nemine psuadet: & iracũdię obtẽpans sine rõne fert. Hora lib. j. Ser Donec cerebrosus prosilit vnus. Dicit & de brutis. Col. li. ij. Quod eo tẽpore satum pecori sit noxiũ: & pcipue bobus: quos pabulo suo cerebrosos reddit.

Ceres dea frugũ putabat a creando dicta. Saturni & Opis filia. Unde alma Ceres quia nos alit: vel vt Cice. lib. de natu. deor scribit. Ceres dicta est tãq; geres: a gerẽdis frugibus casu prima litera imutata. A grecis Δημήτρα quasi γημήτρα: hoc est terrę mater: q̃ cũctaz frugũ creatrix sit. Hęc quãdoq; luna dicit. Sicut Liber p sole. Uer. lib. j. Geor. Tos o clarissima mundi Lumina labentem celo quę ducitis annũ Liber & alma Ceres. Ponitur interdũ Ceres pro ipo pane: sicut Liber pro vino. Teren. Sine Cerere & Baccho friget venus.

Ceta vnũ ex nominibus Deli insulę. Cc.

Cereale: qđ ad Cererẽ ptinet. Ut cerealia arma.

Ceritus pe. pro. quasi cereritus: hoc est cereris ira & indignatiõe vexatus. Nã in Cereris sacris furore corripiebantur. Et sicut a Baccho bacchantẽ dicimus: sic a Cerere ceritũ. Hora in Ser. Ceritus fuit aut cõmotę crimine mentis. i insanus & furiosus. Unde qui emotę mẽtis sunt: ceriti nũcupari solẽt. Plau. in Amph. Tu certe laruatus es: aut cerit⁹. Idẽ. Iube hãc p cerita ci cũferri.

Cerus gen⁹ arboris glãdiferę. A quo fit possessiuũ ce-

Ceretũ oppidũ Umbrię inter Spoletũ & (reus a. um. Nui siã. A quo ceretanus a. um. Nã illa vident prodigi aliter in nostris ceretanis accidisse: vt aliqua vitis apud te excederet vuarũ numerũ duorũ miliũ.

Cerinthe es. genus herbę: mellis cũ cera misti saporẽ habẽs. Uirg. lib. iiij: geor. Et cerinthe ignobile gramen. Habet foliũ candidũ: in cũrũ: cubitalis: capite cõcauo: cuius florũ auidissimę sunt apes. A cera deriuat.

Cerinthus apũ est cibus: dum operantur: qui sępe in fauorũ inanitatibus sepositus inuenitur saporis amari: sed plenus humoris. Cc.

Ceretani populi hi⁹pani: vt autho: est Pli. & Strabo apud quos genero⁹a vina nascebant: q̃ ceretana dicebãtur. Mar. Ceretana nepos ponat setina putabis. Sũt & ceretani populi ex Cereto Umbrię oppido: q totũ orbem vino quodã: ac turpi superstitiõis genere ludificãt.

Cerostrotũ cõpositũ a greco. Nam κέρας latine cornu στρωτὸς stratus. Et est cerostrotũ picturę genus cũ ex cornibus ramẽta tinguntur varijs coloribus. Deinde vermiculatim ligno inserunt. Principio hoc ex ligni bracteis fieri ceptũ. Postea cępere tingi animalũ cornua: dentes elęphãtorũ secari: lignũq; ebore distingui: mox totũ operiri. Pli. lib. xj. Nũc tincta: nũc sublita: nunc q̃ cerostrota picturę genere dicunt. Proprie tamẽ dicit cerostrota: cornibus strata. Sicut lithostrota lapidibus strata.

Cerno is. creui. & sm aliquos cerni. Liui. li. vij. Et qđ haud minus timẽdũ erat: stolide ferocẽ viribus suis cernerat. Cerno significat video. Uirgi. Cernimus astantis nequicq̃ lumine toruo. Quãdoq; cernere est pspderare vt Cerno q̃ populus iste durę cerui cis sit. Quãdoq; iudicare: statuere: deliberare. Cice. li. iij. de legibus. Quod cũq; senatus creuerit: populusve iusserit tot sunto: regio impio duo sũto. Lucil. Postq̃ pfidũ castris educere creuit. Pacu. Et equũ & rectũ est qđ postulas iurati cernãt. Quãdoq; diuidere. secernere: cribrare. Qđ & incernere dicit. Unde & incernicula cribros vocam⁹. Pli. lib. xviij. Rursus q̃ trãsit arctiore cernit. Unde & crines dicti sunt q̃ sint discreti. Quãdoq; dimicare. Plautus. Pro patria Amphitrio dum cernit. Quãdoq; cedere. Unde cernere hereditatẽ filij parẽtibus dicti sunt: hoc est cedere. Acti⁹. Regnũ tibi pmitti malũt cernã: tradã exercitus. Cõposita huius verbi sunt cõcerno: qđ Aug. li. v. cõfes. p cõiungo posuisse videt: cum inquit. Talẽ naturã nasci posse de Maria virgine nõ arbitrabar nisi carni cõcerneret. Cõcerni aut & nõ coniugari nõ videbã q̃ mihi tale figurabã. Decerno: discerno: excerno: icerno: secerno & succerno: qđ ẽ subdiuido. Pli. Farinario cribro succernũt.

Cernulus a cerno formari vult: quasi diminutiuũ a cernus: qđ nusq̃ legi. Hiero. cõtra Ruf. Quãq̃ tu occupatus in sensibus: & ad instruẽdã mihi calũniã cernul⁹: grãmaticorũ & oratorũ pcepta cõtẽpseris.

Certo as significat altercor: cõtendo. Inde certamẽ & certatio. Interdũ puoco. Terẽ. in Phor. Bñdictis si certasset: audisset bñ. Hinc cõponunt decerto & cõcerto.

Certatim aduerbiũ significat singulariter vnũ cũ altera. Quisq; pro viribus a strigo luno dealtero. Fare chine po piu. Sueto. in Aug. Senatus & in funere ornando: & in memoria honorãda eo studio certatim progressus est. Hiero. in lib. Iudi. Igit certatim ramos de arboribus pcidentes sequebantur ducem.

Cere oppidũ fuit Thusciq; non longe a Tarquiniis. vide in dictione Cęrete.

Certamẽ cõflictus qui fit inter duos aut plures. Greca certamia celebratissima hęc fuerũt: olympia: phythia: isthmia: & nemęa: in quibus greci magnos honores cõstituerũt victoribus athletis. Nã olympica: quę in olympo Arcadię monte iuxta Pisam & Elidem quinto q̃q; anno in honorẽ olympij Iouis celebrabant: & qui vicisset coronabat oleagina donabat: Institutaq; sunt anno mũdi quadringentesimo supra. iiij. milia. In eoq; certamine Hercules primus coronatus est. Phythia Apollini sacra erãt: quorũ victor poma referebat. Isthmia ab Isthmo patre Archadię: vbi celebrabant in honorem Palemonis: quẽ latini Portũnũ dicunt. Et qui vicisset coronam ex apio reportabat. Nemęa a Nemea sylua in memoriã Archemori Lycurgi filij fiebãt: quorũ victores pinu coronati abibãt. Hęc certamina etiã ludi plurali numero dicuntur & spectacula.

Certus a. um. ponit pro claro & indubitato: & cerno p video: q̃ ea q̃ cernimus: clara & indubitata sunt. Unde facio te certiorẽ dicimus: hoc est declaro & affirmo tibi ita esse Bel. Certi sum⁹ nõ ignorare te quid vena appellat. Hinc fit incert⁹: dubi⁹. Incerto as. Certitudo. Interdũ certus dicit cõstitutus: hoc est tantus ac talis: q̃tũ ac quale volumus. Unde certũ vulnus fecisse aliquẽ dicimus: cũ nec plus: nec minus fecit: q̃ voluit. Mar. O q̃ certa fuit liberato dextera ferro. Interdum discretus. Hinc certos fere numero plurali dicimus p eo qđ est q̃dam: quasi a ceteris discretos. Cic. Is emi cũ certis aliis ad Cęsarẽ missus paulo ante discesserat. Sal. Apud latera certos locauit. Itẽ certus firm⁹: nõ vacillãs. Ouidi. Da mihi qđ petit certo pingere telo. Et certũ dicimus deliberatũ: in quo plerũq; adiungit datiu⁹ cũ infinitiuo Ut certũ est mihi in Asiã nauigare. Uirg. Certũ est in syluis inter spelęa ferax Malle pati. Hinc fit aduerbiũ certe: qđ cum affirmatiuũ sit. Aliquãdo etiã p saltẽ ponit. Cice. Marcel. Victi sumus igit: aut si vinci dignitas nõ potest: certe fracti & abiecti. Iũgit q̃q; cum & semperq; affirmati. Cice. Et certe cõtra Cęsarẽ & ingressus arma tus. Si autẽ iungat cũ verbo scio: vt similibus e in o mutari solet. Cice. Et si certo scio.

Certisso as. cert⁹ fio. Pacu. Uocãt cocos vñ certissent

C ante E

Certitudo: a certꝰ. vñ incertitudo notę ꝓcatiõis. Cc.

Cernuus ꝓprie inclinatus: quasi qui terram cernat. Virgi. lib. x. Erectoq; incumbit cernuus armo.

Cerui: aialiaq; magna comua gerãt: q̃si geruꝰ: g in c mutata. Vel ἀπὸ τῶν κεράτων. Hoc est a cornibꝰ. Quę primũ binis ornãt: simplicia quidẽ & recta ad subularũ similitudinẽ: quã obrẽ subulones pro id tẽpus appellantur. Hinc ceruinus a. um. pe. pro. Mar. Ceruinꝰ gelidũ torquet: sic halitus anguem. Et cerui dicunt furcę q̃ ad casę sustẽtationẽ figuntur: ad similitudinẽ cornuũ cerui. Virgi. Altaq; humiles habitare casas & figere ceruos.

Ceruarius a ceruo. Lupũ Ceruariũ a silũtudine dicimus: & oñe Ceruariã q̃ ꝓ ceruo imolari solebat. Cc.

Ceruisia decoctio ex fermẽtis & sorbis ꝓfecta quã Bacchus inuenit. Virgi. Et pocula lęti fermenta atq; acidis

Ceruix posterior colli pars q̃ ab (imitat vitea sorbꝰ. occipitio incipit & tendit ad spinã. Illã q̃ anterior est gula dicit. Ceruicis hęc cõmoditas est: vt ad dexteram sinistramve priorsum retrorsumq; vertat. Cõstat enĩ ex ossibus orbiculatim vertebratis: ex qbus fit ad circũspectũ facilis. Hinc est ꝙ q flecti nec cogi possunt: ceruicis durę phibeant. Vnde dicimꝰ hominẽ durę ceruicis: quasi indomabilẽ & cõtumacẽ. Antiqui ꝙo: vt Quintili. ait: ceruices dicebant: primusq; Hortensius ceruicẽ dixit. Cice. in Vati. Inflato collo tumidis ceruicibꝰ intulisti. Cato. Si caput aut ceruices dolẽt: ea lotio caldo lauito. Amb. de diua Agnete. Quo mõ possim ad iniuriã sũmi dei ceruices meos lapidibus inclinare. Hinc ceruicosus ꝓ du

Ceruicale: & ꝓ apocopen ceruical (ro & inexorabili. pe. pro. denoiatum a ceruicibus: significat ceruicis sustẽtamentũ & munimentũ. Hoc enĩ instrumẽto delicatorũ ceruices cõfouent. Iu. Cõduci est comites sellam ceruical amicas. Mar. Tinge caput nardi folio ceruical olebit.

Ceruſa pe. pro. pigmentũ. Hiero. ad Furiã. Quid faciat ceruſa in facie Christianę.

Ceruſſa fit vel per se in plumbinarijs officinis: vel ramentis plumbi tenuissimis sup vas aceti asperrimi impositis atq; ita distillãtibꝰ. Qõ ex eo in acetũ cecidit arefactũ molit: & cribrat: iterũq; aceto mixto diuidit in pastillos: & estate in sole siccat. Plotus eiꝰ letalis est fine spuma argenti. Inde ceruſſatus. Cc.

Cerux latine ꝓco & caduceator. Vnde Euse. scribit a Nerone cerycas fuisse certamine supatos. Sene. ad Serenũ. Non vis nisi cõsul aut prytanis: aut cerux: aut fustes administrare rempu: hoc est caduceator & magistratus ad rempu. gerẽdã. Est autẽ grecũ κῆρυξ ἐξ του κηρύσσειν καὶ κηρυκεύω. tamẽ Suidas κῆρυξ ἐν πολέμῳ πρεσβὺς ἢ ἱερεὺς κήρυξ ex demonstrãdo. & ꝓconizo, tamen Suidas κῆρυξ. i. in preco bello legatus in pace.

Cespes est herba cum terra euulsa. Inde cespitari ver

Cestrũ instrumentũ quo ebur canat. Cc. (bũ. Cc.

Cesticulus: paruũ cingulũ. Cc.

Cesso as. abstineo: ab opere vaco. Virgi. Et liquid cessare potes requiesce sub vmbra. Itẽ Cessare: tardare: remorari. Idẽ. Cessas in vota: precesq; i. tardus es in vota faciẽdã. Terẽ. in Eu. Paululũ si cessasses Pithias domi nõ offendissem: ita iam adornabat fugã. Huius compositũ est cõcesso. Plau. Postq̃ aurora est nunq; concessauimus lauari: aut fricari: aut ornari.

Cesticũ linteolũ purũ & candidũ. vide supra: quia scribitur cum diphthõ. Cęsticũ.

Cesa: cesius: & Cestꝰ. vide supꝰ: q̃ scribunt cũ ę diph.

Cetus ceti fine diph. piscis maximꝰ in Atlãtico mari. Hiero. Sicut fuit Jonas in ventre ceti. Amb. lib. Hexa. Virtute mitigauit mare: disciplina strauit cetos. Dicit & Cete ne. genere & nũero plural. Hiero in Esa. Creauit deꝰ cete grãdia. Sũt aũt cete maiores pisces nõ ouũ: sed aial gignẽtes: tãtę magnitudinis. Quę si q̃s supnatãt fluctibus annare insulas putes: mõtes altissimos sũmis ad cęlũ verticibꝰ eminere. Hi etiã testudines marinę dicunt a diuo Hiero. in epla ad Præsidiũ diaconũ: sicut in dicti one testudo videre potes. Cętus autẽ cũ ę diph. cõuentũ seu ꝓgregationẽ significat: a coeũdo. i. cõueniẽdo in vnũ. Sene. lib iij. decla. Qui cętũ fecerit capitalis. Qui elegãter ait cętũ nomẽ esse magnę multitudinis coeuntis ex cõsensu quodã. Salte digne exp: iunit. Suidas. κῆτος τὰ λάσιον θηρίον πολυ εἶδες. ἔστι γὰρ λέων ζύγαινα πάρδαλις· φύσαμος πρῆσις ἡ λεγομένη μαλθακὴ ὁ καὶ λυσαντα γώνισόμ ἔστι καὶ κητοσ ἰδεῖν ἐχθρὸν ζῶον. Cete marina fera multarũ specierũ. Est enim leo zygenapardus.

Cetarij dicunt maiores piscis capiẽtes: seu vendẽtes. Dicti ab eo ꝙ cete in mari maiora sunt pisciũ genera. Col: lib. ix. Salsamẽtoꝝ omniũ purgamenta: q̃ cetariorũ officinis euerrunt: ꝓberi cõuenit. Clar. Aduertis cetarios cum videre volũt in mari turmas ascẽdere in malũ alti: vt penitus per aquã perspiciant.

Cetarię loca iuxta mare stagnãte lacu: in qbus Thynni & alij hmõi pisces capiunt & saliunt. Pli. Carteię in cetarijs assuetus polypus exire cẽ.

Cetra scutũ breue loreũ: q̃ (Ser. autore) vtunt Aphri & Hispani. Ver. Æquas cetra tegit. Hinc cetrati dicti sunt milites cetris muniti: de qbꝰ fit mẽtio apꝰ cęsarẽ & Liuiũ

Ceuere pe. p. ẽ clunes mouere: qõ fit aut adulãdo: aut in re venerea turpia opando. Et ꝓprie de maribꝰ dicit. Crissari ꝙo de mulieribus. Persius. An Romulę ciues. Hinc ceuetes: author Probo: molles & obscęni dicunt.

C ante H

Chabrias Atheniẽsis philosophus: & imperator inclytꝰ. Hic dicere solebat terribiliorẽ esse exercitũ ceruorũ duce ce Leone: q̃ leonũ duce ceruo.

Cachexia morbus est vbi malus corporis habitus est: ideoq; omnia alimẽta corrũpunt. Qõ fit cũ lõgo morbo fatigata corpora refectionem non accipiũt.

Chere: salue: Hoc syro hebraicoq; sermone appellat Salomlac siue salomalac. i. pax tecũ. χαῖρε.

Chalasis pe cor. tunicę genꝰ: qõ ἐχαλάσθαν vocãt: a laxitate. Vel vt quidã dicũt nodus tunicę muliebris: quo cõnexa circa ceruicẽ tunica sumit.

Chalaza: collectio sub cute buboni & egyptię fabę similis: doloręq; si tangat afferens. Al latinis grãdo dicit.

Chalazias gẽma quę grãdineũ colorẽ & figurã habet adamantinę duritię. Cc.

Chalchites lapis grei coloris: sed nigrioris. Cc.

Chalchantũ atramẽti genus a quadã eris similitudine χαλκάν enim greci ęs dicunt. Cc.

Chalcedonia: siue chalcedon vrbs fuit in Asia iuxta Bosphor Thraciũ ex opposito ad Byzãtiũ. Hãc Megarenses cõdidere: cęci appellati q nõ potiꝰ oppositũ litus elegere: in q̃ iacet Cõstãtinopolis optimo loco. Hic olim magna synodꝰ celebrata est: q̃ inter octo nũerat: qbus Romana ecclesia ꝓcipuũ impertit honorẽ.

Chalcis: chalcidis. Urbs metropolitana in Eubœa regione insula iuxta Euripũ. Unde chalcidicus a. um. Et alia est i chalcidica regiõe Syrię. Alia ẽ in Aetholia. Est

Chalcidius a. um. nomẽ gẽtile. Chal/ (& calcis auis. cidius etiam nomen philosophi.

Caldęa cũ ę diph. Asię maioris regio: Arabię cõtermina: plana: fontiũ indiga. In q̃ Babylon ciuitas magna Chaldęos Arphaxat instituit: & a se arphaxateos nominauit: vt inquit Josephus.

Chalix lapidis genꝰ: ex quo deducit ignis.

Chalestra vrbs Thessalię littoralis: iuxta quã Axiꝰ fluuius in mare ęgeum descendit.

Callitrix he: bã dicunt ꝙ pulchros facit crines. Illã in vino coctũ cũ semine apij adiecto oleo copiose & fluere phibet capillũ: & crispũ densumq; facit. Cc.

Chalame ciuitas Perfidis: q̃ nunc appellat Aletis phõ.

Chalybes cũ y. cor. ppli in' Põto iuxta Thermodõtẽ fluuiũ: sicut Stra. & Pli. testant. Hi ferrũ nudi effodiũt:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dicẽte Tlir. In dia mittit ebur: molles sua tura Sabei. Et chalybes nudi ferrũ. Ponit tñ qñq; chalybs p ipsa ferri materia. Qui. lib. iiij. de fast. Aes erat in ptio chalybis tã massa placebat. Qñq; p instro ex chalybe facto. Ter. Tulmificusq; chalybs. Lu. Chalybe frenosq; momordit

Cham⁹ gen⁹ freni: dict⁹: q; sit breuis. χάμος eñ breuis ꝺ. Hiero. in Ds. In chamo ⁊ freno maxillas eoꝝ con/

Chamedracontes genera serpentũ. (stringe.

Chamecissos: gen⁹ hederę q; nũq; se ab humo attollit cõposita dictio ex χάμαι: qꝺ est infimum ⁊ κισσός hedera. Sic chameplatani vocãt hũiles platani ⁊ coactę breuitatis. Chamedaphne pusilla laurus. chamę cerasi breuis

Chameleũ oleũ ꝺ: ex chamelea frutice sa (ues cerasi. poso: nõ altiore palmo: folia oleastri baccasq; hñte. Lc.

Chamezolos: herba est ab alijs tomẽtũ dicta cui⁹ folia ita alba ⁊ mollia sunt: vt plane videant tomentũ ⁊ p tomento vsurpentur. Lc.

Chamemelõ herba ẽ vulgo nota: ab odore mali sic dicta: quã medici recẽtiores chãomillã barbare vocãt. Lc

Camel⁹ p simplex l ge. cõ. aial q̃drupes. Hiero. in Bẽ. Separauit camelos ſgras cum pullis suis. Bactri camelos mittũt ⁊ Arabia vt scribit Bio. Sed in hoc differũt q; arabici bina in dorso hñt tubercula: hos dromedarios vocãt. Singula bactriani. Camel⁹ ꝺo p fune nautico q; naute marinas anchoras ligãt: ge. masc. est: vt ẽ apꝺ Euangeliũ. Facili⁹ est camelũ p foramẽ ac⁹ intrare.

Chamęleon ontis. q̃si paru⁹ leo. Aial est diuersa varietate ꝓspsũ: vt Pard⁹. Et ad colores qs videt quersiõe facillima variat. Nascit in Indiã: figura ⁊ magnitudo est lacerti: nisi q; crura hꝫ recta ⁊ excelsiora: latera vẽtri iuncta: vt piscib⁹: ⁊ spina sili mõ eminet: rostrũ sile: fusillo: cauda plõga tenuitatẽ definẽs: ⁊ iplicãs se vipinis orbibus: vngues aduci: mot⁹ tardior: vt testudini: aspec⁹ corpus: vt crocodilo: hꝫ oculos corpi ꝓcolores: nũq; eos opit Sol⁹ aialiũ nec cibo: nec potu alit: nec alio q̃ aeris alimẽto: latet hyeme vt lacerta. Ab Auicẽna ꝺ: stellio: sꝫ diuersũ eẽ. Hier. ĩ Leui. oñdit: cũ ingt. Regale chamęleõ ⁊ stellio et lacerta ⁊ talpa. Qia hęc imũda sũt. Est ⁊ gen⁹ herbę a folioꝝ varietate: mutat eñ cũ terra colores ad similitudinẽ chamęleõtis aialis. Hãc qdã buphonẽ vocãt.

Chameterę dicunt humiles ⁊ depssę imagines. Chame eñ grecor aduerbiũ latine significat humi. Scribit Plin. lib. xxxvj. Scopã fecisse Apollinẽ palatinũ Uestã sedentẽ laudatã in Seruilianis hortis: duasq; chametheras circa eaꝫ. χαμώσ θεὸς ἦν τυρίων καὶ ἀμενιτῶν ὡσπερ ἡ ἀσάστη θεὸς σιδονίων ἣ ἐλάτρευσε σολομών. i. χαμός Chamos de⁹ erat tyriorꝝ ⁊ amenitũ. Quẽadmodũ Astrate deus Sidoniorꝝ quã coluit Solomon.

Camelopardalis pe. corre. aial cui⁹ ad magnitudinẽ cameli ꝓceritas: colo:: pelliscq; pantherę maculis veluti floribus variegata: postremę infra aluũ ptes humi subsidẽt: sicuti in leonib⁹ videmus: humeri: pedesq; priores atq; itẽ pect⁹ ꝓter cęteroꝝ mẽbroꝝ rationẽ ꝓcera: tenuis cerui⁹: camelo caput sile. Camelopardalis est aial collo silis equo: pedib⁹: ⁊ cruribus bouis: capite camelo: albis maculis rutilũ colorem distinguẽtibus.

Chamemyrsine frutex ex q̃ scopę fiũt: aꝺ ruscus Nonnulli silẽs myrtũ vocãt. Ex q̃ fit oleũ chamemyrsinũ. Lc

Chamęrepes arbor ẽ ex spẽ dactyloꝝ: q̃ ⁊ in Creta ⁊ Sicilia nascit: folio latiore ac molli: ⁊ ad virilia vtilissimo

Chananęa hꝫ diph. in pe. Est autẽ Chana (ma. Lc. nęa Syrię regio: a chananęo filio Chã: g eã regionẽ q̃ nũc Judęa nũcupat habitãs: a se chananęã nũcupauit

Chaonia pars alpestris (vt li. j. antig. Joseph⁹ refert. Epiri: licet q̃q; sumat p tota Epiro. Hinc Chaones ppli a troiãno Heleni fratre chaone noiati. Hi Molossi etiã: vt scribit Stra. appellati sunt: a Molosso Pyrrhi filio. Terg. Chaoniãq; oẽm Troiano a Chaone dixit.

Chaos Hesiod⁹ oĩm rez initiũ vocat: qꝺ añ oẽs deos deasq; natũ sit: in theogonia. l. ⁊ Orpheus in ꝓncipio argonauticoñ. ἀρχαίου μὲν πρῶτα χάους ἀμέγαρτον ἀνάγκην κρονίων τε ὥσπερ ἐλοχεύσεν ἀπειρσίος ὑπὸ ὀλκοῖς ἀιθέρα καὶ Δίφυῆ περιωπέα κυλίνδων ἔρωτα. i. veteris ꝓncipia chaos magnã necessitatẽ saturniusq; quẽadmodũ genuit ifinitis reuolutioib⁹ aerẽ circũspicuũ. Et itez appellat ꝓfusã q̃ndã ab initio vnitatẽ hiatẽ: patẽtẽq; in pfundũ. Alij appellãt materiã cęli ⁊ terrę ꝓiusam atq; informẽ: q; ꝓmũ ex nihilo facta est: de q̃ postmodũ oia fingillatim p species varias: formasq; ꝓprias ꝓdierũt: de qua scriptura loquit. Qui fecisti mũdũ de materia informi. Lac. ꝺo sic hꝫ. Chaos ẽ rudis ordinatęq; materię ꝓfusa ꝓgeries. Nec audiẽdi sunt poetę q; aiũt chaos ĩ ꝓncipio fuisse. i. ꝓfusionẽ rerũ atq; elemẽtoꝝ. Postea ꝺo deũ dixe misse oẽm illã ꝓgerie: singulisq; reb⁹ ex ꝓfuso acervo separatis: in ordinẽq; descriptis: ĩstruxisse mũdũ parit ⁊ ornasse. Qia eñ de⁹ fecit ex nihilo. Simplici⁹ in cõmẽtarijs de cęlo Aristo. ἤκουσα δ' ἐγὼ τοὺς μὲν αἰγυπτίους ἀστρῶν ἐς δύκ ἐλαττόνων ἑξακομυριάδων ⁊ multa alia. i. audiui ego quidẽ ęgyptios syderã obseruãtes nõ minus sexaginta milia. Est autẽ hꝫ nomẽ monoptoton. Licet Tlir. autoritate dixerit. Atq; chao dẽsos diuũ. Dictũ chaos. ab χέω fundo: q; fuerit fusio. i. ꝓfusio oĩm elemẽtoꝝ.

Characias gen⁹ thymali: herba ramis digitali crassitudine. Cui⁹ semẽ cũ melle decoctũ in vsu est ad catapocia: hꝫ est pillulas faciẽdas soluẽdi alui gra. Hãc medici corrupto vocabulo cataputiã vocant.

Characiã vocãt arundinẽ crassiorẽ firmioręq; q; aptior sit sepibus faciẽdis. Quippe χαράκωμ sepire est. Lc.

Charaxes frater Sapph⁹ poetrię: g captus fuit Rhodopes meretricis amore. Lc.

Charybdis. vide superius post dictionẽ Carycea. Lc.

Carchesia genus poculi apud grecos: forma ꝓcera: ⁊ circa mediã partẽ cõpssa. ansata mediocrit: ansis a summo ad ĩsimũ ptigẽtib⁹. Et tribuit Joui. Sic Sciph⁹ Hercules cãthar⁹ Libero. Ter. Hic duo rite mero libãs carchesia baccho. Hoc gẽre poculi aurei donata est. Alcmene ab Joue p ptio cõcubit⁹. Asclepiades aũt vir ĩt⁹ grecos appme doctus: carchesia a nauali re ęstimat dicta. Ait eñ Naual' veli ptẽ inferiorẽ pternã vocari. Et circa mediã fere partẽ tracheló dici. Sũmã ꝺo partẽ carchesiũ noiari: ⁊ inde diffũdi i vtrũq; veli latꝰ eaq; cornua voc̃at. Sũt etiã q; putẽt carchesia eẽ foramĩa q̃ in sũmo malo funes recipiũt. Lat. Lucida q̃ sũma splendẽt carchesia.

Characatę vineę i. pedatę: vallatę. A greco (sia malit. χάραξ. κος vallũ χαράττω sculpo: signo. ꝯ. ge. dũtaxat: pedamẽtũ vitis ꝓcat. Col. lib. vj. Quę defixis arũdinib⁹ circũiunctę p ſtatumina calamoꝝ materijs ligatis in orbiculos gyrosq; flectunt. Eas nõnulli caracatas vocãt.

Charact latine notamẽ: vel linimẽtũ: vl litura: signũ figura: stil⁹ dicẽdi. Unde literę characteres dicunt.

Characterismos latine designatio: vt est apud Ju. Et caluo seruiret Roma Neroni. i. Domitiano.

Charis: lati gra. A q̃ charisma atis. in eadẽ ꝓcatiõe.

Charites gręs tres fuerũt. Aglea. Talia. ⁊ Euphrosyne

Charisteũ gen⁹ marmoris viride a χάρις (Jouis filię. gra: q; ei⁹ color gratus sit aspiciẽtibus.

Chariophilõ pe. cor. gen⁹ aromatis. Et nascit in India grãdi⁹ ⁊ fragili⁹ gnis piperis: vt testat Pli. Habetq; capitella dẽtata ac odoris medicineq; gra ad nos aduehit a χαριέν gratiosum: ⁊ φίλον amicũ charũ.

Charietissimos dici ꝓt gtificatio. Hã χαριέν qꝺ est gtũ vel gtiosum. Figura est cũ dura dictu mitiꝰ ⁊ gti⁹ pferũt.

Charistia neu. ge. ⁊ numeri pluralis: festa vocabãtur gbus cognati cõuenieb̃at ⁊ munera mutuo mittebant. Qui. li. sa. prima cognati dixere charistia: A χάρις gra.

Charitas vide in dictione caritas.

Charon. tis. a poetis ꝺ: qui transuehit tria inferni flumina Acheronte: stigẽ ⁊ cocytum.

Charta. regre in Carta: adijceq; q; a charta fiũt charteus ⁊ chartulanus adiectiua. Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

C ante H

Charta virgo: quę nondū peperit: ℣ est nondū trāscripta est: dicta a ℳar. Custodit ipe virginis pater chartę. ℳarere eiā dicunt chartę cū ex iis exępla sumunt. Lc.

Chartophylacium latine scrimū dicit. ℳam φυλακή cū
Chasma. atis. latine (stodia. φυλάσσω custodio.
hiatus: Fissūra: rictus ὀτι χαίνω ἔκθεν ℭ χάσμα χαίνω est hio. Fit chasma non solum in cęlo: de quo ℙlini. Fit ꝛ hyatus cęli: quę vocant chasma: sed etiā in terra. Unde ait iurisconsul. ff. de cēlibus. Si agri portio chasmate perierit: debebit per ędilitorē relevari. Ammianus elegāti vocabulo chasmaticū appellat terremotū: quo patefactis subito voratinis terrarū partes per hiatū absorbent.

Charmasynū genus serici: ex eo ꝙ aspiciētes delectēt.

Chelę scorpionum: ꝛ cancrorū brachia. Dī grece χηλαί: vngula: sed scissa: vt ℙheo. gaza li. ij. pędie cyri. Uerg. Qua locus Erigonē inter chelasq; sequētes. Am. de cancro loquēs. Et periculosum est inquit: si chelā eius includat. Chelę signū cęleste: ꝛ dicitur prima pars scorpij.

Chelys animal: testudo est proprie. Sed capit pro cithara ex qua ℳercurius eā fecit ἀπὸ τῆς χελώνης: hoc est a testudine. Nā ex testudine primo facta est cithara a ℳercurio cōsumpta iā carne: sed superstitibus neruis. Propie ergo chelys testudo: chelyon operimentū testudinis.

Chelydros testudo marina: ornatus quidam: quo donabātur mulieres. Juuena. Donant arcana chelydros. Ita enim exponitur ab eruditis: cāpis nōnulli legant cylindros: cum cylindrus aliud significat.

Chelydonia: de quo infra: herba visui saluberrima: ab hirūdine monstrata. A grecis χελιδών: ꝛ a nostris hirūdo transfert: a qua chelydonia herba dicit: ꝙ eo aduī genere aduenīente nascat: ꝛ discedente extinguat. Stite ꝙ hirūdines restituāt oculos pullis suis excęcatis ea herba. Item chelydonia vocat fauonius ventus ab octauo Idus ℳartias flans: ab hirundinis visu. Chelonia etiam est oculus in dicę testudinis: qui est lapillus.

Chelonophagi penul. co: testudinū comestores. ℳam χελώνη testudo dicitur φάγοι comestores. Sunt autē populi Carnanię: vt inquit Soli: qui non alia q̄m testudinuz
Chemites sepulchri species eboi (carne viuunt. similis. In quo Bartum condītum ferunt. Lc.

Chelonia gēma testudineo oculo silis. Cherōitides gēma siis testudini: aureis ꝙusdā guttis insignis. Lc.

Chenotrophia χηνοτροφία. nantū volucrū altiaria.

Chenoboscion: locus vbi anseres alumtur. ℳam χήν, χηνός anser dicitur.

Chenatopoces: ex anserum sunt genere: quibus pro cibis lautioribus vtuntur ℬritanni. Lc.

Chenopus latine anseris pes dicitur. Quo nomine dicta est herba: quę habet effigiem anserini pedis

Chenturiones: cū aspiratione scripserunt antiqui. Lc.

Cheria Raphani genus syluestre. Lc.

Cherronesus: per duplex. rr. ꝛ vnī s. terra est fere vndiq; mari cincta χείρ, ρός manus νῆσος insula dicit. Et ob excellentiā ponit pro peloponeso. Dicit ꝛ Cheroneā quę fuit ℙlutarchi patria: clade totī ℬrecię clarissima. Uerū totius cheronesi triplex partitio vocat. Prior: ꝛ hobilior: pars est Asia: quę ab ℍelleſpōto vsq; ad Halym: ꝛ Cappadociā porrigit: ꝛ a mōte tauro in septētrionē ꝑsa ponto pōbit Euxino. Altera est Cappadocia: quę incipiēs vbi Asia desinit orientē ℙrus: ad euphratē vsq; pcurrit: ꝛ ab euxino vsq; ad Taurū: ꝛ Amanū montē in meridiē extendit. Tertia est ois plaga: q̄ a simis Tauri iugis
Chersonesus: idē qđ (vsq; ad mare in austrū ℙgit. Cherronesus. Nā χέρσος terra manufacta νῆσος insula.

Chersina testudinis genus terrestris. Lc.

Chersydros serpens: qui tam in aquis: q̄m in terris morat̄r. Nam cōponitur ex χέρσος terra ὕδωρ aqua quasi

Cherubin gene. neutri: ꝛ (viuēs in terra: ꝛ in aqua. pluralis numeri: pro illo angelorū choro. Cherub vero: seu cherubim per m. tā masculini: q̄m neutri generis est.

Cheospes Aegypti rex: qui celeberrimā illaz pyramidem struxit: habuitq; in ea tam multa hoim milia opus illic tot annis facientium: vt pro apio: cepa: allio: expensa

Chemmis insula (fuerint mille ꝛ sexaginta talenta. est: vt ℙompo. scribit: in quodam lacu Aegypti.

Chibis herba est: quā alij Scrotanem vocant. Lc.

Chidnei populi iuxta pontum.

Chidorus ℳacedonię fluuius.

Chilias. adis. numerus: qui mille continet. Chilia mil/

Chiliarchus: qui (le. Hinc chiliarchus millenarius. pręest mille hoibus. Sed in Ro. historijs pro tribuno militū: ita semper accipit. Ut Demarchus pro tribuno plebis. Nam autore Josepho ordo in Roman. militia hic erat. Ut milites ad Centuriones: illi ad tribunos: quos greci chiliarchos vocant: mane cōuenirent salutatū.

Chilon vnus ex septē sapiētibus: dictus greci Labium.

Chilos labrū. Inde chilones: qui labra ꝓ: prominentia hīt.

Chimera cū ę. diph. (Uide in dictione Chimones. cuius prima corripit. Latine capella. ℳons in Lycia leonibus: ꝛ serpentibus inhabitabilis: qui etiā flammā ad modū Aethnę in Sicilia emittit e summo vertice. Quod vnq; dedit causam fabulę: vt chimera monstruz dicatur tria capita habēs. Unū leonis: aliud chimerę: aliud draconis: cuius capita ignē efflant. Lucil. Prima leo: postrema draco: media ipsa chimera. Oui. li. vj. ℳeta. Quoq; chimera iugo medijs in partibus hircū ℙectus ꝛ ora legit caudā serpentis habebat. ℍesio. ἡ δ' ἦν τρεῖς κεφαλὰς μία μὲν χαροποῖο λέοντος. huius vero tria erant capita

Chimerinos pe. co: vnus ex cę/ (vnū quidē leonis. li circulis: qui capricornū contingit. In quo cuz Sol est: dies brevissimi sunt: ꝛ hyemalis interpretat. ℳar. Si daret autūnus mihi nomē operinos esset Horrida si brumę sydera chymerinos. Duę etiā sunt plagę orbis habitabiles. Quę a nobis habitant Septē a scriptoribꝰ noiatur. Alteram quā incolunt Antuchones: chimeringa nobis hyemalis: quę ad austrum deflexa: australis quoq; nuncupatur: cum nostra septentrionibus supposita sit.

Chione nobile scortū fuit nomē habēs ab ardore nitis

Chios insula in Aegęo: seu (χιών enī grece niuē ꝑcat. ℙamphilio nongentorū stadiorū ambitu: in qua nascit̄ mastix. Hęc olim dicta est Aetholia. Cleobolus Chiam appellauit a Chione nympha. In hoc templū Apollinis Unde Chius Apollo. Et Chij in ea habitantes. Et promontorij Arginūsij: a quo arginūsia vina. Et pen. co: habet. Luc. li. viij. Quas Asine cautes: ꝛ q̄s chios asperat vndas Sūt qui quadrigeminā chiū esse putāt: vt ℙāma sit chios insula. Secūda Carię vrbs sub monte ℙelleno. Tertia in Eubęa. Quarta in Cheronesso Rhodio: iuxta Aethiopiā. A chios sit chius. a. ū. pe. pro. Tib. li. ij. Hęc mihi fumosos veteris ꝑrre phalernos Cōsulis: ꝛ chio soluite vincla cado. Hęc insula ꝓtulit memorabiles viros: Jonē tragicū: Theopompū historicū: ꝛ Theocritū sophistā.

Chiragra pe. co: manuū dolor: χείρ manus ἀγρία dolor, atrocitas ℳar. Si nil porrigit hęc chiragra est. Hic chirager: ꝛ chiragricus: qui chiragram habet.

Chiromon panaces genus ab inuētore Chirone centauro: foliū lappato simile: flos aureus: radix parua. Lc.

Chironia vitis: quam alij bryoniam dicunt. Lc.

Chirocrates pe. co. nomen architecti celebris: qui ab aliquibus Dinocrates dici solet: apud ℙlin. lib. xxxiij.

Chirographꝰ: ꝛ chirographū manꝰ inscriptio χάφω scribo. Chirographa sunt: q̄ nos perscripsimus in fidez alicuius. Asco. scribit chirographa dici: in qbus tū quę gesta sunt scribi solēt. In syngraphis etiā contra fidē veritatis pactio venit: ꝛ non numerata quioq; pecunia: aut nō integre numerata pro tēporaria voluntate hoim scribi solet. Juuen. Tuana supuacui dicūt chirographa ligni. Hinc chirographarius a iureconsultis ponit: pro eo qui suo chirographo scripsit se debitorem in Codice.

Chirodita tunica prolixa vltra brachia manꝰ operiēs.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Chiromãtia in manibus diuinatio νομάω. enim moueo cum quadam arte. Vel μαντεία & χείρ.

Chironomia manuũ motus. Quintil. legẽ gestus interpretatur. Chironomia a χείρ manus: & νομὸς lex. Sunt eũ motus quidã præscripti: qui saltantes manibus vtuntur. Quod positũ in græcorũ vsu fuit. Apud Roma. autẽ integris adhuc vbis moribus in solo theatro exercebat: & maxime pyrrhichia saltatio Chironomus: & chironomõtis: qui manibus gesticulat: & ludit. Cũ & prostructore ponit a Iuue. qui lege quadã manuũ diuidit aues: & cætera esculenta: cũ inquit. spectas chironomãta volãti.

Chirotheca manuum vagina: quę etiam manica dici solet. Cice. in Phil. Solet enim cito ipse accipere manicas: nec diutius obsidionis metum sustinere.

Chirothesia manuum impositio.

Chirurgia manuũ operatio ἐργία enim operatio dicitur: quasi manuũ opus: eo q manibus hęc ars exercea tur. Hinc chirurgus: & chirurgicus medicus vulnerarius. Mar. Chirurgus fuerat nunc est vespillo Diaulus.

Chirogryllus echynnus terrestris: vt est apud Leuit.

Chiron nomẽ medici præstan (cum capitulo. xj. tis: a cuius noie herba quoq; dicta est centaurea: & chironiũ vlcus: qđ maxie fit in pedibus & cruribus. habens duas oras calentes: tu mẽte q; dolore modico. Dictũ ceu chironis operã desideret. Fuit hic Chiron cẽtaur⁹: & Achillis magister: Saturni: & Phillyręs filius: Oceani filię. Dimidiꝰ homo: reliqua parte equus: q a mire Phillyrides est dictus. Hic vniuersos suę ętatis hoies bonitate: & iustitia superauit. Nauigauit cũ Argonautis: quoz medicus fuit. Dedicinã & herbaz vires inuenit. Dedicinam Aesculapius: citharã Achilles: astrologiã Hercules: ab eo didicerũt. Tandẽ deoꝝ miseratione: cũ ex vulnere obijsset: relatus est ad astra: & sagittarium constituit.

Chitrapus podis instrumẽtuz ferreũ supra quod Chitra: hoc est olla: apud ignem collocatur: vt in ea cibi co

Chytis Arabię insula est: in qua (quantur. Lc. lapis topazius inuenitur. Lc.

Chlamys. idis. propie vestis militaris pallio pene aduersa: cum breuio: multo ac stricto: sit. Plau. Puer cape chlamydem & da pallium. Idem ad ornatũ militis ait opus esse chlamyde: machęra & petaso. Similiter Iuli. Pollux de proprietate vocabulorũ inter apparatus militares numerat chlamyda. Iureconsulti vero inter vestimẽta puerilia numerãt chlamydes. A chlamyde fit chlamydatus: qui est chlamyde indutus. Plautus in Pseu. Quis hic homo chlamydatus est: aut vnde est: aut quez quęritat? Chlamydula diminuti. Idem. Tu sume chlamydulã. Suidas. χλαμύς ἱμάτιόν ἐστιν Ἑλληνικὸν βραχὺ πρὸς βίαν ἐπάνωθεν δεδεμένον καὶ τὸ χλαμύδος φορεσίας αὐτῶν Ἕλληνας ἐξ αὐτῶν λαβὼν ἔφυγε φορεῖν χλαμύδος σολήν. id est Chlamys. Numa scõs rex Ro. præsbyter acceptus Isauroũ: & figuraz lationis ipsorum ediscens. Vnde ex ipsis capiens adinuenit chlamydis ve

Chlęna genus vestimẽ (stimentũ. Et multa subdit. ti: quod super alia portabatur. Postea lęna dicta.

Chloris Nelei vxor: fuit: & Nestoris mr: & septẽ alioruz filioruũ. Quos oẽs Hercules Nestore dẽpto interemit.

Choaspites gẽma est a flumine dicta: viridis & fulgoris aurei. Choatras vnũ ex noibus Imai mõtis. Chola smaragdi genus in Arabia: & in ędificijs includitur. Lc.

Choa nomen est mensurę.

Colax nomẽ parasiti ab assentãdo. Est eñ colaceuo:

Chœnix. icis. & chœnica. cę. nomẽ mensurę (adulor. quoties sextarioꝝ quater assumit. Quidã dicũt esse mẽsurã diurnę escę. Cũ Pythagoreũ ęnigma est: Super chœnice nõ sedendũ: hoc est non curandũ de crastino esse.

Chondros latine granum turis dicitur.

Chobar proprium nomen fluminis. Et quia graue interpretatur: Tigrim & Euphratem: & omnia magna: & grauissima flumina quę in terra Chaldeoꝝ esse perhibẽtur significat. Chorus. Vide infra in dictione corus.

Cholera plũero & cholerę: morbi genus est capitis in quo & vomit⁹: & deiectio simul fiũt. Cũ cholerici apud Celsum. Accipit & p bile. Lapidi⁹. Alexãder ingt Cęsar iudices qui futuroꝝ fama laborãssent: si casu aliquo videret: cõmotione animi & stomacho cholerã euomebat.

Choliambi versus sunt: qui & Scazones dicunt: dicti quasi claudi Iambi. Græci eñ χόλον claudũ dicunt.

Choragos latine choręę princeps: & expensę suppeditator: & chori continuuq; magister.

Choraules a choro: & tibijs dicti sunt: qui modulãtur ad choros: vel qui in choro fistulas inflant χόρος namq; chorum & tripudiũ significat ἄυλος vero fistulam: seu tibiam: qui tibijs ad choreas canunt. Apul. Erat quidem iuuenis satis corpulentus choraula doctissimus. Vnde apud nos vsitatũ nomen pro latino aulędus. Cice. Qui citharędi esse non possunt: aulędi fiunt. Et quia gratissimi principibus choraules: quoꝝ delicię ambrosię: choraules ambrosius dixit Iuue. i. tibicẽ gratissimus.

Chorocitharistę: qui choro citharizant. Sicut psallocitharistę: qui psallit. i. canũt ad citharã. Sueto. in Domi. Certabat etiã & prosa oõne: græce latineq; ac præter citharędos chorocitharistę quoq; & psallocitharistę.

Chorea. pe. indifferenter a χορεύω salto. Clerg. Pars pedibus plaudunt choreas: & cãrmina dicunt. Idem. Immemores nostri festas duxere choreas.

Chorda latine funis. Nam græcum est: vt inquit Iuli. Pol. Cordum vero fine h. aliud significat.

Choriãbus pes ex prĩa & vltia ꝓductis: duabꝰ medijs breuibꝰ. vt filiolis. Dictus choriambꝰ: q tãbicã desinẽtiã habeat: & in choris apũd veteres celebratissimus exiterit.

Choragiũ instrumentũ apparatusq; nuptiaz feralium quidẽ atq; funebrũ. Fest. Choragiũ est scenicũ instrumentum: quo. s. scena instruit: & apparat. Cuius præfectus dicitur choragus. Plau. in Persa. ϖόθεν. i. vnde ornamẽta ab choragio sumito: dare debẽt: præbẽda ędiles locauere. Et in Tri. Ipsa ornamẽta a choragio hęc sumpsit suo periculo. Victru. li. v. Post scenã porticus sunt cõstituendę: vti cũ imbres repẽtini ludis interpellauerint: habeat populus: quo se recipiat ex theatro: choragiaq; lapidamentũ habeãt ad cõparandũ. Vti sunt porticus Pompeianę.

Choramnei genus quoddaz hominũ sylueſtre in Persia: tantę velocitatis: vt ceruos comprendant cursu.

Chorytus pe. pro. arcus theca: aliquãdo & sagittaruz: vt ingt Ser. Tyr. Parvulus ex humero chorytos: & aureus arcus: Pendentesq; sonant aurata lynce pharetrę.

Chorthos gramẽ in cõmune ꝑcat: sed ꝑcipue fenũ.

Chrysanae insula est: quę adiacet Sunio Atticę promõtorio: deinde Helenę appellata: quia in ea primuz Paris cum Helena concubuisse dicitur. Lc.

Chrestos herba est: alias cicorium appellata. Lc.

Chresis: latine vsus dicit. Vnde cathachresis abusio.

Chrisis latine vnctio ōr. Vnde Christus vnctus. Ideo aũt nos vnxit: q: luctatores contra diabolũ fecit: & Chris

Chrysalis vermis genus. Lc. (ma vnguentum.

Chrysitis auri spuma. Lc.

Chrysites gemma est: quę alio nomine philogynos dicitur: ostreę similis attice. Lc

Chrysoberylli: beryllí quidem pallidiores: sed colorem aureum fulgore præ se ferentes. Est enim Beryllus gemma proxima Smaragdis. Lc.

Chrysocarpum hederę genus. Lc.

Chrysoptemis filia Agamẽnonis: & Chlytęnestrę. Lc.

Chrysa ciuitas Phrygię. Chrysa insula Indię: quã aureũ solũ hȳe proditũ est. Et Chrysa fluuiꝰ agri syracusani

Chrysos: cũ y. dicitur aurũ. a quo multa deducunt.

Chrysomelon græci appellant arietez illum: qui: vt est in fabulis lanam auream habuit.

Chrysomela sunt poma aurea: quę alio nomine dicũtur armeniaca: q̃ colorem aureum habeant.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Chrysoceras latine auri cornu: oppidū est apud Byzantium Europę: latere Chalcedon: vt inquit Strabo.

Chrysolitus pe.co. lapis p̄cios⁹ aureo nitore trāsluc̄ens χρυσὸς aurū λίθος lapis quasi aureus lapis. Ouid. Per iuga Chrysoliti posit̄eq; ex ordine gemmę.

Chryselectrus in colorē lutei coloris electri declinans.

Chrysendetū pen.co. dici potest auro ligatū. Martia. Si quę videre potes miseri chrysendeta Linnę.

Chrysophis: cui videtur aurum inesse.

Chrysogonus nomē viri p̄prium: compositū ex χρυσὸς aurum: et γόνη fętum: q̄ aurum vndecunq; pariat. Juuena. Sunt quę Chrysogonum cantare vetant.

Chrysolapis lapillus noctu ignei coloris: licet die pal/

Chrysostomus: aureū os. στόμα. τος dicit. (lescat.

Chrysocola humor, qui in aurifodinis per venas auri defluit: et crassescente humore rigoribus hibernis vsq; in duritiā pumicis indurat̄r: quę subtilissime contusa auri picturam p̄bet. Plini. scribit hęc lib. xxxiij. Et infra Chrysocolā aurifices sibi vendicant: ad glutinādum aurum. Vnde et ipsa appellata est: id est auricola et gluten. Chrysocolam terrę genus esse quidā dicunt: quā e Macedonia apportari: et illic fodi autor est Victru.

Chrysocoma: coma aurea. Lc.

Chrysocomus: comas aureas habēs: quo nōie dictus Apollo a fulgore radiorū: quę comę sunt solis aureę.

Chrysippus philosophus Asianus Stoicor: cum Zenone p̄nceps. Hic zenonis discipulus fuit acutus sane vt qui multis p̄ceptoribus repugnauerit. Statuaq; habuit Athenis in ceramico positam. In dialectica clarissimus fuit: ita vt non illepide dicerent quidā. Si apud deos dialectica haberetur: non temere alia esset: q̄ quę a Chrysippo inuēta fuit. Scripsit librorū volumina supra quinq; et septingenta. Ferunt Carneadē philosophum cyreneū perlectis Chrysippi libris ita dixisse. Nisi Chrysippus esset: ego non essem. Componiturq; hoc nomē ex χρυσὸς aurū et ἵππος: q̄d est equus: quasi aureus equus. Suidas χρύσιππος ἀπολλωνίδου ὁ πολεὺς ἢ ταρσεὺς φιλόσοφος μαθητὴς κλεάνθους. καθηγησάμενος δὲ σωκῆσ σχολῆς μετὰ κλεάνθην. id est Chrysippus Apollonidę filius Solensis: vel Tharsensis philosophus: discipulus Cleantis stoicę scholę p̄ceptor: post Cleantem.

Chrysospassus lapis auro aspersus πάσσω. eū spar/

Chrysoprasus pen. cor. lapis auro (go significat. admistus: et porri viriditatem habens. Nam πράσον significat porrum. Vnde et prasinus pro viridi.

Chrysoaspidę appellati sunt milites a clypeis auro cę

Chrysopteros gēma est similis chrysopra/ (latis. sio: sola nobilium gēmarum limam sentit. Lc.

Chryses nomen p̄prium Patris Junonis. Chrysę vero vrbes multę vocātur. Chryseis fuit chrysę sacerdotis filia: quę a grecis rapta in p̄dę distributione Agamēnoni contigit. Homerus aut. in principio lib. pri. Iliados res

Chrysei stellę radios aureos emit (notissima est. tere apparētes. Lc. Chrysolectrum species succini.

Chrysoteles gen⁹ herbę: q̄ aureū florē producat. Lc.

Chrysothoas dictus est Pactolus Amnis: q̄ auri ra/

Chromaticus: qui nulla verecūdia (mēta ferat. Lc. colorē mutat: et magis ad verbū colorarius dici potest.

Chronica. orum. generis neutri: non chronica. cę. vt indocti vsurpant: tēporalia: dicunt p̄prie annales. Inde chronismos. i. tempora litas a χρόνος tempus. Synchronius contēporaneus. Inuenit et chronicus. a. um. Augu. lib. iiij. de ciui. dei. Nam sicut scribūt qui chronicā histo/riam p̄secuti sunt. Chronici qui de temporibus scribūt Plin. lib. xxxv. Quod et ipsius Timagorę carmine vetusto apparet chronicorum errore non dubio.

Cronos autem Saturnus dictus est.

Cronia. orum. Saturni festa erant.

Chytra: et chyton latine olla. Inde chytrapos: odis olla quę pedes habet: quę et chytrapida. dę. dicitur.

C Ante I

Cibus et victus differūt scōm Doñ. q̄ cibus etiam delicatis p̄bet. Victus in paruis aridisq; alimonijs constitutus. Terent. in And. Lana ac tela victum quęritans. Quidā hoc nomen cum y. scribunt: et a κυβίσις quę est pera deducunt: eo q̄ pera cibum ferамus.

Cibo. as. cibum infero. Col. lib. ix. Atq; ea genera quę intra septa villę cibantur: fere persecuti sumus.

Cibarium non significat locum: vbi reponuntur cibi: sed ipsum cibum. Vt cibaria misit eis.

Cibarius. a. ū. qđ ad cibū pertinet. Et nō solū de pane sordido: sz etiā de alio indigno dr. Lic. li. j. Tus. Cui cū peregrinati in Aegyptū comitibus nō secutis cibarię in capsa panis datus est: nihil visus illo pane iucūdius. Hier. con. Joui. Nā cuz monachū esse se iactet: et post sordidaz tunicā: et nudos pedes: et cibariū panez: aquę potuz ad candidā vestē: et nitidā cutē ad mulsuz: et elaboratas carnes ad iura apitii: et paxamū ad balneas q̄s et fricticulas:

Cibale q̄s ad cibū pertinet. (et popinas seq̄rat. Var. Est enim lac oīm rerū: quas cibali causa cupimus liquentiū maxime alibile. Et id ouillū: inde caprinū.

Cicada dicta est: q̄si cito cadēs. Cuiit eñ rore et cito decidit. Cicada ex oībus quę viuūt sine ore est. Pro eo aculeatuz quidā in pictore habet: linguę simile: quo rorem lambit: et pectus ipsum fistulosum: quo vocē emittit.

Cicatrix: proprie est signū vulneris: obducti: quasi circa cutez. Vel dicta est: quasi occęcatrix. Est eñ caro callosa pro cute inducta: vbi hiatus vulneris qđ iam coiit fuerat. Cñ cicatrico. as. pe. cor. qđ est cicatricem induco.

Cicatricosus: cicatricibus plenus. Lc.

Cicatrizo: cicatricem induco. Sicut cicatrico. Lc.

Cicer genus leguminis.

Cicercula leguminis genus similis piso: vt inqt. Colu.

Cicera genus leguminis. Pallad. lib. iiij. Cicera seritur: quę distat a cicercula solo colore.

Ciceriones a Cicere appellati. Vnde Ciceroniani. Lc.

Cichorea: et cichoreum vtroq; modo dicitur. Horati. lib. j. Car. De cichoreę leuesq; malue. Plini. lib. xx. Cichoreum refrigerat in cibo sumptum.

Cici herba est: quā alio nōie Ricinū vocamus. Lc.

Cicinia parua et gracilis serpens in Italia fere vene/

Cicina auis nocturna. (no carens. Lc.

Cicindula: seu cicindella: gen⁹ muscaz qđ noctu lucet ignū modo: laterū et clunū colore. A grecis lāpiris dicta Quidā noctilucā: alij nitedulā vocāt. Hō añ matura pabula: aut post desecta p̄picit. Nunc pennaz hiatu refulgēs: nūc cōpressu obūbrata. Ab hac lychnus pēsilis: quez vulgo lampadēs vocant: cicindella appellat quę nocte tota seruatur accensa: et lampyridis instar lucet.

Cicones. pe. cor. ppli. Thracię: iuxta Hebrū fluniū habitātes Tib. Nā ciconū ille man⁹ aduersis reppulit vndis.

Ciconia auis: quę serpentibus pullos nutrit. Quo etiā nōie vocat lignū rostratū: quo e puteis hauriri aqua solet apud Hispanos: qđ et ciconiū a nōnullis dr. Hispanis telonē dicūt. Jtē ciconia mēsurę gen⁹ est. Col. li. iiij. Sed huic operi exigēdo: quasi quandā machinā cōmenti maiores nri regulā fabricauerūt. In cuius latere virga p̄minens ad eā altitudinē: qua deprimi sulcū oportet cōtingit summā ripę partē. Jd gen⁹ mēsurę ciconiā vocāt rus/

Ciconius nomē eius: qui Britanniā odidit. (tici.

Cicorium herba est: quę passim nascitur: quā alio nomine. Intubum erraticū vocant. Hęc est heliotropium vt huius temporis medici somniant. Lc.

Cicum membrana tenuis malorum punicorum.

Cicur pe. p̄o. animal: qđ ex fera factū est māsuetū. Vt aper: ceruus: leo: et quicquid cicurari. i. māsuefieri potest. Qđ eñ a fero discretū est: id cicur dicit. Lic. Alię sunt ferę alię cicures: alię natātes: alię volucres. Cicur ingeniuz dicit mitez ac māsuetū. Et a cico mēbrana tenui derivari

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

videf. Hinc vecturij quoq; nobiles noiati sunt Cicures.

Cicuro.as. mãsuefacio verbũ vetus: qđ alio verbo di/

Cicuta pe. p;o. herba venenosa cau/ (citur exarmo. le viridi ⁊ geniculato: altio; sepe binis cubitis: in cacumi nibusq; ramosa foljs co;iandri tenuio;ibus: graui odo/ratu: semine anifo crassio;i: radice concaua: nullius vfus. Mã semini tantũ: ⁊ foljs refrigerato;ia vis est. Serui. do/cet cicutã esse: qđ est inter cãnarum nodos. Verg. Est mi hi disparibus septem compacta cicutis Fistula.

Cieo. es. cio. cis. ambo ciui. citũ faciunt. Sed cũ a cieo. es. fit citũ. pe. co;. A cio vero p;od. Qui. lib. ij. Meta. Nec fruit somno vigilãtibus excita cutis. Idẽ li. j. de trist. Ac/citus toties in genus oñe ioci. Et cieo quidẽ ꝑcat moueo Verg. Cęluq; terrãq; ciebo. Cio vero voco p;opie: q̃uis ⁊ p;o cõmoueo vsurpef. Liui. lib. j. Principes vtrinq; pugnã ciebant. Pro;rie aũt dixi quoniã vocare aliquo modo mouere est: sicut ⁊ mouere vocare adeo: vt alterũ p;o altero qñq; sumi posse videaf: vt illud Verg. Dissenum ꝯlidẽ: quo non p;estãtio: alter Aere ciere viros: Martẽ q; accẽdere cantu. Col. li. vij. Cio. is posuit p;o cõmoueo Nullo inquit tẽpo;e: ⁊ minime ęstate vtilius est boues in cursum ꝯcitari. Nã ea res cit aliũ. A cieo igit; p;o moueo fit citus. i. velo; ⁊ concitus: cõmotus: ⁊ percitus in furo/rem ira cundiãve motus. Cito. as. frequẽtatiuũ: a quo ꝯcito: excito: incito: recito: suscito: resuscito: exuscito: oscito p;ocito. Similiter ꝯcieo: ⁊ excieo: ⁊ siqua sũt alia cõposita. Primũ significat cõmoueo. Liui. Galli qs p;edę popu lationũq; conciuerat spes. Scõm foras moueo: ⁊ excu/tio. A cio fit excio. Stat. lib. iij. The. Suus excit in arma antiquã Tirintha deus. Accio siue arcio: p;ocio: ꝓuoco: siue a lõge voco. Percio. pulso: tango: percutio: ⁊ valde cõmoueo. Concio simul voco: vel simul cõmoueo: con/grego. Hinc concio. onis. Ex qbus etiã fiunt. Concito: ex cito: p;ocito: frequẽtatiua. Po;ro ꝙ ꝑterita: ⁊ supina ea dem amboꝝ simpliciuꝝ sunt: Itẽq; compositoꝝ orta est non parua interpretãdi ea verba difficultas. Nã cito. as. frequẽtatiuũ est amboꝝ primitiuoũ cio: ⁊ cieo. Ideo ali/quãdo vocito: aliquãdo frequẽter moueo ꝑcat. Pro vo/cito. Cic. in Verr. acti. iiij. Citaf reus: causa agitur. Pro creb;o moueo. Colu. lib. viij. Ne imaturis herbis citetur aluus: eoq; vitio pecus emaciẽf. Igitur non somniculose spectãda sunt frequẽtatiua: cõposita: p;eterita: participi/aq; compositoꝝ: vt quę vocationis magis p;oprietatẽ ha bent a cio. Quę vero monitionis: a cieo sumantur.

Cileo. les. lui. significat moueo. Unde ⁊ furcillę ꝙ his frumenta cileantur: id est moueantur.

Cyllenus pe. p;o. ⁊ per duplex ll. ⁊ cũ y. dicꝰ est Mer curius: ꝙ oẽm rẽ sermone sine manibus ꝑficiat: quibus partibus co;poris qui carent vocãtur κύλλοι. i. mutilati: vulgo strupiatij dicunf. Siue ꝙ in Cyllene monte Arca die nutritus fit: aut a Cyllena nympha fit educatus.

Cillibę pen. co;. mensę rotundę. Var. scribit cillibam mensam quadratã escariam: quę nunc in castris a cibo cilliba dicta: postea rotunda facta. Hęc ⁊ cilibantum di/citur a cilice poculo greco: id est calice dictum.

Ciliaci χ aspirata in κ tenuem immutata κιλόσ γὰρ λέγετ τὸ στ̃ρ ἐντὸσ σωμάχω. id est κιλὸς enim dicitur cibus in stomacho. dicuntur qui ex vitio stomachi: id est ventris p;ofluuiuꝝ patiuntur. Plin. lib. xx. Hippocrates ciliacis: ⁊ dysentericis bis coctum cum sale. Celsus lib. iiij. In ipsius vero ventriculi po;ta consistit: qui ⁊ longus esse consueuit. Ciliacus a grecis nominatur.

Cilicia regio est (vt Pli. lib. v. testatur) in mino;i Asia: Syrię p;oxima plurima iacens cãpo. Tauro mõti subie cta: quę a Cilice nomen so;tita est: quę pristina ętas pene vltra ęuum memo;ię abscondit: phęnice o;tus: qui apud gentiles antiquio;: Ioue de primis terrę alumnis habeba tur. Hęc regio ab o;iente Amano claudif: a septentrione Tauri iugis: ab occidente Pamphylia. Huius metropo lis est Tharsos: quã interfecat Cydnus amnis.

a Cilicia cilicię po;tę. Lc.

Ciliciũ a cilicibus populis dictũ est: apud qs vt inquit Var. Cilicia primũ ꝑfecta sunt. Fiunt aũt ex villis hir co;atq; capraruũ quę adhibenf: vt Cęge. inquit ad excipien/dum impetũ sagittarum. Asco. scribit cilicia tecta esse de pilis in castro;ũ vsum: atq; nautarũ. Inde cilicina vestis.

Cilix nomẽ p;opriũ Phœnicis filij: a quo cilicia. Et cilix a dictiuum dicitur homo: qui e Cilicia o;tus est. Cilices pyratę fuerunt: quos Cn. Pompeius funditus deleuit.

Ciliuꝝ folliculus: quo oculus integif: ꝙ cilere mouere fit. Vel quasi cęlium a cęlando: ꝙ ocuꝝ cęlet. Inde fit su perciliũ qđ pilis obtegif: cuius prima co;ripif. Unde est illud in Priapeia. Cõueniens latio pone superciliũ. Nam teste Plin. lib. xj. Extremę ambitum genę superio;is an/tiqui cilium vocauere. Unde ⁊ supercilium.

Cilones dicti sunt: quoꝝ capita oblonga ⁊ compressa sunt. Vel quibus frons eminẽtio; est: ita vt a dextra sini/straq; recisa videatur. Chilones vero cum h. ex greco a labijs improbio;ibus: quę illi vocant χείλη. Unde pisces improbius labiatichilones dicuntur.

Cima herbarũ summitas est tã primę: q̃s tertię declina tionis. Plini. Et homini nõ mino; rapacioũ gratia q̃ ci/marũ. Col. Frigo;ibus caules: ⁊ veri cimata mittit. Lc.

Cimas insula inter Istri ostia: quę vt Pompo. scribit: vi/bem habet quã: q; Bithini colũt: Bithinida appellãt.

Cimbri populi: qui nunc Flamingi Germani: lingua gallica latrones: qui inundatiõe oceani fugati: cũ gallias atq; Italiã adiissent: sedes a senatu Ro. petierũt. A quo repulsi: armis petere ꝓstituerunt: qđ p;ecibus impetrare nequiuerãt. Actuꝝ erat de Romanis nisi Darius illo se/culo ꝓtigisset: a quo primũ apud aquas sextias: mox p;o/pe Athesim debellati: ⁊ ad internecionẽ redacti sunt. Hi etiã vt docet Dio. vocati sunt Cimerij. Qui quoniaꝝ re/motio;es sunt a nobis: apud inferos esse putanf. Sꝫ Ho merus dixit Cimerios populos in Asia Amazonibus p;o ximos: qui ex vltima occidentali oceano aduenerũt. Fer tur a Valer. max. Cimbros ⁊ Celtiberos in acie gaudio exultare ꝓsueuisse: tanq̃ gloriose ⁊ felicit; vita eẽnt excel/suri. Lamẽtari vero in mo;bo: q̃si turpiter periturj. Lc.

Cimerij populi Scythici: a quibus Bosphorus cime rius vocatus est: in cuius ostio fuit oppidũ Cimerion Ho rum clima obscurũ est: de quibus Homerus. Illis Sol nunq̃: phaeton sua lumia spargit. Pernicioſa super nox semper tendif iſtis. Hinc deductũ est p;overbiũ: vt dican tur vmbrę cimerię. Unde Lactan. lib. iiij. O cęcũ pectus: o mentẽ cimerijs: vt aiunt: vmbris atrio;ẽ. Ephorus scri/bit Cimerios in Italia quoq; fuisse iuxta lacũ Auernuꝝ: eosq; in subterraneis habitasse domicilijs. Quoꝝ mo;ꝫ patrium esse: vt nemo solem aspiciat: noctu vero egre/diantur. De Cimerijs ita scribit Festus. Cimerij dicun/tur homines: qui frigo;ibus habitatas terras incolunt. quales fuerunt inter Baias: ⁊ Cumas in ea regione: in qua cõuallis satis eminẽti iugo circundata est. Quę neq; matutino: neq; vespertino tempo;e sole contingitur.

Cimericus Bosphorus inde nominatur. Lc.

Cimolia Creta. ab insula Cimolo: qua vtuntur fullo/nes in vestibus abluendis. Hanc nunc vulgus terram sa ponariam vocat. Hęc ⁊ medicamẽtis apta dicitur.

Cinabula: cunabula: cinę, cunę: κύνεω enim grece pa/tere dicunt: ⁊ emiti. Lc.

Cincio;ũ cognomen Romę deductum a cingo. Lc.

Cincia locus Romę: vbi cincio;ũ monumentũ fuit.

Cinędus cum ę. diphthon. puer ad patiendũ aptus. A κινέω moueo: vel experio: αἰδοῖα verenda. Alij cinędos pudo;e vacuos appellant. κενὸς enim vacuus αἰδοῦς pudo;e. Alij interpretantur saltato;es: vel pantomimos ἀπὸ τοῦ κινεῖν, ꝙ libidine omnibus anteirent. Plaut. in Aulul. Ita fustibus sum mollio: magis q̃ vllus cinędus. Hinc cinędicus. a. um. Idem in Sti. Lepidam ⁊ suauez cantationem aliquam occupito cinędicam.

Cinnabaris sanguis est draconis elephantor moriẽtiũ pondere elisi: dũ simul pugnãt: vtriusq; animalis cruore permisto: nec est alius color, qui magis proprie sanguinẽ reddat humanũ. Aliundotis præterea medicamẽtisq; mis/

Cinnabari per duplex nn. latine cin/ (cetur. Lc.
nabaris: & cinnaber: vt piperi nos piper. Plin. lib. xxix.
Et colore dilutum cinnabari clarioꝛem fieri.

Cinnamomũ frutetum in Aethiopia: quod situ breui nascitur fistulę duplo præstans. odoꝛifera: & dulcis & cinerei coloris: ad medicinę vsum. Nascitur & in Sabęis: & in India quę illustralis est.

Cinnamũ simulis est arbuscula: cum cinnamomo: vel eadem est: quę & cinnamomũ: de qua Ouid. lib. iij. Fast.
Cinnama tum primum captiuaq; tura dedisti:

Cinnus per duplex nn. capillus dr. Plau. in Tru. Cinctos: cõpositos: crispos cinnos tuos vnguẽtatos. Proprie tñ cinnus est plurimor cõmistio. Nã ab aliquibus potionis genus ex multis liquoribus cõfectũ putat. Cic. lib. de ora.
Cinnus vtriusq; particeps: vel vtriusq; querimus expers. Cñ concinnus a. um. Et cõcinno. as. nãt. de qbus

Cincinni per duplex nn. a κικι specie olei: vt (alibi. quibusdã videt: eosq; dũtaxat capillos ꝑcant: qui ita intoti sunt: vt oleo perfusi madescant. Inde cincinnati dicunt: qui ita capillos habent. Iuue. Altio: hic quare cincinni? Plau. in Tru. Iam ego istos fictos: cõpositos: crispos: cincinnos tuos vnguẽtatos vsq; ex cerebro expellã. Hos capillos Marti. anulos vocat. Ait enim. Cinus de toto peccauerat orbe comarum Anulus.

Ciner: & cinis tã masc. gẽ. ẽmi. ge. puluis in quẽ materia vsta redigit. Inde fit cinereus. a. um. Vt color cinereus. Similiter cineraceus. a. uz. qd est ex colore cineris. Plin. li. xxxiij. Terra est alia russa: alia cineracea. Cinericius. a. um. vt panis subcinericius: qui coctus est sub cinere.

Cinefactũ: in cinerẽ dissolutũ: a cinefacio: qd est in cinerem reduco. Figuratio: vt tepefactũ: & labefactuz. Lucil. lib. iij. Ad vos horrifico cinefactum te prope cubet.

Cinifones a cinere dicti sunt: & cinelones: & cinerarij pro parasitis ab officio calamistroꝛ in cinere calefacien/
dori: quibus matronę capillos crispabãt. Horat. Custodes
Cingoris. xi. cũ. ablõ: (lecticę cinifones parasiti.
post actõ iungit. Belli. Scuto pedestri & gladio Hispani/
co cinctus ꝓtra Gallũ constitit. Per translationẽ cingere ponit pro circuire: & circũsepire. Liui. li. j. Mã & nuro la/
pideo: cuius exordiuz operis sabino bello turbatuz erat:
vrbem quã nondũ munierat cingere parat. Aliquãdo tamen actõ solum contentũ est. Plini. Cũ eum saltũ venatoꝛes cinxissent. Dictũ cingo: quasi circumago. Huius cõposita sunt: Accingo: circũcingo: discingo. De quo in accingo. Incinctus. Liui. lib. x. Incinctũ gabino cinctu super tellã stamẽ. Intercingo. Pli. Thebaicus intercinctus aureis guttis inuenit in Elphicę parte. Præcingo idem qd cingo. Plaut. in Bac. Inde hippodromo & palestra vbi reuenisses domo cincticulo præcinctus: in sella apud magistrũ assidens: tuz libũ legens: si vnã peccauisses syllabã: fieret corũ taz maculosum: qđ est nutricis pallium.
Interdũ præcigere est præparare. Cñ præcinctos stremuos & expeditos dicimus. Procingo: cingo: apparo. a quo p/
cinctus apparat? bellicus: & expeditus. Oui. Hęc in pro/
cinctu carmina facta puta. Pli. Cinũ curas vigor: ęq; animi impedit ad procinctũ tendẽtibus. Et procincta classis vocabat cum exercitus cinctus erat ꝓfestim pugnatur?.
Recingo: retrocingo: vel pro simplici ponit. Ouidi. lib. Met. Velãtaq; caput tunicasq; recingit. Succingo: subtus cingo: & ad cingulũ alligo. Cic. li. xij. Phil. Ser. Galba in eode pugione succinctũ in castra videtis. Et succingere est cinctu vestes ita colligere: vt breuiores videant: fiatq; homo ad agendũ promptior. Cñ & succinctã orationes breuẽ dicimus: & succincte breuiter. Hinc succingulum balteũ dicimus: & succinctoꝛũ vestis genus breuissimę: quo venter & verẽda teguntur: quod & semicinctum vocatur: q medium hominẽ cingat: id est vestiat.

Cinctus. us. a cingo. Sicut cingulũ: qđ quis & pro vestitu sumat. Vergilius. Cinctuq; gabino. Huius diminutiuũ est cincticulus. Plau. in Bac. Cincticulo præcinctus.

Cinctũ gabinum esse dicũt togã sic in tergũ reiectã: vt vna eius lacinia reuocata hoiem cingat. Hoc gẽre vestimẽti consul Romanus vtebat bellum indictum⁹. Lc.

Cinniligium: quo noua nupta præcingebatur. Lc.

Cingulum hominis cinctoꝛium dicitur: & pro anulo quandoq; ponitur: q digitum curuat.

Cingula. lę. qua cinguntur iumenta. Ouid. de remed.
Et noua velocem cingula lędat equum.

Cinxia: Iuno dicebatur in nuptijs: q initio coniugij solutio cinguli erat: quo noua nupta erat cincta. Lc.

Cingrię tibię dicebãtur: quę licet breuioꝛes essent: subtilioꝛibus tamen modis insonabant. Lc.

Cippus instrumentum ad colligandos pedes. Terrã quoq; in tumulum coaggregata dicitur Cippus: quandoq; etiã sepulchruz. Horat. in Ser. Mille pedes in fronte trecentos cippus in agruz hic dabat. Præterea cippus columnam significat. Et est nomen viri proprium. Vale. Max. lib. vj. Sentitio Cippo prætoꝛe paludato portam egredienti: subito velut cornua emerserunt.

Circa præpositio est: quę quãdoq; componit: & postpo
sita inuenit ablatiuo loco coniũctionis casualis. Vergil.
Quo circa capere ante dolis. Interdum postponit cir/
cuz. Vt circumcirca. Sed cum præponit significat iuxta:
& tam locum: q̃ numerum designat: vt circa forum vi/
sus es. Et circa tres annos tecum mansi.

Circanea aues dicit: quę volãdo circuitum facit.

Circiter a circa fit: idęq; ꝑcat. Et refert modo ad tẽpo?: vt circiter Calẽdas Iunias. Modo ad locũ. Cas. Hen/
nia. Lapidẽ fuisse quadratũ circiter in media arce iunctũ candelisq; versum. Modo ad numerum quẽ attenuare videtur: vt circiter duo hoim milia cęsa sunt.

Circumcolumniuz locus est: circũquaq; porticus habens: vel saltez a tribus lateribus: qualia fieri in rusticis domibus solent. A grecis dicitur peristylium. Lc.

Circũ præpositio acuto accentu designat in vltima: ne actus nominis circus: vel aduerbiũ esse putetur. Hęc & cõponi solet: & separari. Separata locum tantuz significat: sicut & composita. Vt circuz theatrũ. Quãdoq; loco aduerbij ponit. Verg. An ne vides toto properari litore circũ. Componit autẽ cum dictionibus ab a incipientibus. vt circumago. c vt circuncido. d vt circunduco. e vt circumeo. f vt circũfluo. i. vt circũiacio. a quo circũlectus l. vt circunlinio. m vt circũmunio. n vt circumnascor. p vt circũpono. q vt circumquaq;. s vt circũscribo. t vt circumtuli. v vt circumuenio. Verũ iuncta vocalibus integra scribi: sed non proferri debet: vt circũago: circumeo scribuntur: sed profertur. circuago: circueo. Cñ Naisc. ait. Circumeo & circũago: similia non paterent elisionẽ in pronũtiatione: si transiret in sequentem syllabã m. Si vero tũgatur cum c. d. f. q. t. mutat m. in n. vt circuncido: circundo: circunfero: circunquaq;: circuntuli. Cum aliqa remanet m. integra. Vt circumscribo: circumuolo.

Circũago ꝑcat circunduco. Apul. Mudũq; hoiem circumagẽs oĩbus ostendebat. Interdum insequor. Curti.
Nec vulneratũ: & fere seminecẽ circumagere destituerũt.
Interdũ retrouerto: conuerto. Plini. In ponte pretenui duabus capellis obuijs ediuerso cum circumactũ angustię non caperent: nec reciprocationẽ longitudo.

Circũcido pen. prod circunseco. Col. lib. iiij. Eiusdem spatij corticem circuncidito: & materiam delibrato.

Circuncludo. Vide cludo.

Circuncino. Vide cano.

Circuncolo. pe. eor. circũhabito. Liui. lib. v. Excepto Venetoꝛum angulo: qui sinum circuncolunt maris.

Circundo. Vide in do.

Circunduco & circumeo inter se differũt: quoniã duci/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mus ℔ercules circuiuit terrã: non circũdedit. Et anulus circũdat digitũ non circumit. Circuitus tñ vtrunq; com plectitur. Lice. Latom. Callo ꝛ fosso circundedit.

Circũfero pe. co:. circunpo:to: circũduco. Sall. Fuere itẽ ea tẽpestate: qui dicerent Catilinã o:õne habita cũ ad iusiurãdum populares cõscios sceleris sui adiceret: hu mani co:poris sanguine vinũ permistũ: pateris circũtulis se. ℔er trãslationẽ circũfere ponit p:o purgare. Virg. li. vj. Idem ter socios pura circũtulit vnda: Spargẽs ro:e leui. ℔am lustratio a circulatione dicta est: vel cẽde: vel victima.

Circumflecto. Vide in flecto.

Circumflexus vndiq; flexus. Inde accentus circun flexus: ex acuto: ꝛ graui factus. Lc.

Circumfluo abũdo. Cic. in Lel. Et circumfluere oĩbus bonis copijs: atq; in omni rerũ abundãtia viuere. ℔ro/ prie tñ circumfluere est circum aliquid fluere: decurrere. ℔Plinius. Id oppidũ circumfluit amnis. Interdũ concur rere. Idem. ℔Postq; varie vndiq; gentes circũfluxere.

Circumfluus. a. um. quod circumfluit. Claudius. lib. ij. Et aurato trahitur circumflua ponto.

Circumfo:ani: seu circumfo:anei: qui circa fora creb:o versari solent: venditãtes aliquid: aut emẽtes: aut scisci tantes: aut tempus inaniter terentes: aut aduocationem querentes.

Circumfundo. Vide fundo.

Circumiacio circũpono. Aug. in. Ser. de Jo. Bap. ℔Ne cesse est cũ summo labo:e: ex hoc mũdo rapere palmam salutis: ꝛ quasi excubãtibus: ꝛ circũiactis hostibus ob/ se. los fructus pernigili intentione decerpere.

Circumlino: circumloquo:: circumluceo: circumluo. Vide in suis simplicibus.

Circummitto. Liui. lib. ij. Vincebatq; auxilio paucitas iugo circummissus veniens in verticem collis.

Circummunio: circunsepio: circũrobo:o. Col. lib. iij. ℔Vuisq; pomariũ constituas: q; magnũ habere voles cir cũmunito macerie aut fossa: ita vt nõ solũ pecoꝛi: sed nec hominĩ trãsitus sit.

Circumnato. Vide nato.

Circumnubo. Vide nubo.

Circumnascor. ℔Plini. lib. j. Lacus Amaus in Asia cir/ cumnascente absinthio inficitur.

Circumplecto:, amplecto:. Sallustius. Cum mõtem vndiq; circumplexus obsideret. Lc.

Circumsido. is. ad obsidendũ eo: seu me pono. Sall. in Jug. Igitur Jugurtha oppidũ circumsedit: ꝛ vineis tur ribus: ꝛ machinis oĩm generuꝫ expugnare aggreditur.

Circũsideo obsessuꝫ teneo. Liui. li. iij. Jn nos viri arma ti estis: agite dum vbi hic curiam circunsederitis.

Circũsto: circũdo. Virg. Circũstant aniẽ dextra leuaq; frequẽtes. Aug. ad ℔Hier. passim o vsus est. Quãq; nos inquit negotioꝛũ alienoꝛ: eoꝛũq; secularium curis circũste/ mur ingẽtibus: tñ epl̃e tuę b:euitati facile non ignoscerẽ. ℔Hinc circũstantię: quę in vnaquaq; cõtrouersia queri so lent: ꝛ q̃si quęstionẽ circumstãt. Vide in dictione locus.

Circũsisto. is. p:o circũdo ponit: siue ad obtinendũ: de fendendũ: seu offendendũ circũ me pono. Liui. li. j. Cen/ turiones armati ℔Metiũ circũsistunt. Cęsar. Si qs graui/ oꝛi vulnere accepto desideꝛat circumsistebãt. i. firmabãt se circũ fauẽtes ei: ꝛ tela ab eo arcẽtes. Virg. At sesli tan/ dem ciues infanda furentẽ Armati circumsistunt.

Circũscribo significat p:out sonat. ℔Per trãslationẽ cir cũscribere est dolo in re contrahenda: atq; cõmertijs ali/ quẽ bonis priuare: vt apud Senecã: de eo qui fratrẽ cir cũscripsit in diuisione hęreditatis: cũ ex altera parte ma/ trẽ fratris: ex altera oĩa bona possuisset. Amb. ꝓ decipere simpliciter posuit: cũ inquit. Sicut Adam mulier circũ/ scripsit: ita Apostolũ fęmina circumuenit. Aliquando in bonã partem p:o colligere: ꝛ cõp:ehendere. Lactãtius. Cuius scientię summã b:euiter circũscribo: vt neq; reli/ gio vlla sine sapientia sit: nec vlla sine religione p:obãda sapientia. Col. Diophanes Bithynus Vticẽsem totum Dionysij pgni magonis interp:etem per multa diffusum volumina sex epitomis circumscripsit.

Circunspicio. Justi. lib. j. ℔Primo latebꝛas circunspi cit. ℔Hinc circunspecto. as. frequentatiuũ. Terent. in Eu. Et p:operans venit: nescio quid circunspectat.

Circũspectus: qui in oĩm partez circũspectat: hoc est p:udẽs ꝛ sagax. Col. li. j. ℔Nã illa solẽnia sunt oĩbus circũ spectis: vt ergastuli mancipia recognoscãt: vt explorent an diligenter vineta sint: an ipsę sedes custodię satis tutę sint.

Circunspicuus componitur ex circum ꝛ spi/ cuus. Et eum significat: qui circum aspicitur.

Circumuado pen. p:o. Liuius de secundo bello ℔Ma/ cedo. Repente anceps terꝛo: hinc muros ascendẽtibus Romanis: illinc arce capta barbaros circumuasit.

Circũuenio: idem qđ circundo. Liui. lib. j. Sed consi/ lium ꝛ imperij simulatio fuit: ꝙ nec vobis ignoꝛantibus deseri vos auerteꝛet a certamine animus: ꝛ hostibus cir cumueniri se a tergo ratis terꝛoꝛ, ac fuga iniceretur. Ali/ quãdo circũuenire est circũmunire. Sal. ℔Dęterea consi latũ petere. Cic. Anto. quẽ sibi collegã foꝛe sperabat ho/ minẽ nobilem: familiarẽ: ꝛ oĩbus necessitudinibus circũ uentũ. Aliquãdo decipere: seu insidijs inuoluere. Tractũ a venatoꝛib⁹: qui feras laqueis: retibus: ꝛ canibus circũ/ uenire solent. Cic. lib. ij. ofli. Suũ quisq; teneat: ꝛ neq; te/ nuioꝛes p:opter humilitatẽ circumuenãtur: nec locuple tibus ad sua vel tenenda: vel recuperãda obsit inuidia. Aliquãdo oppꝛimere. Sallust. Cuiq; optimo literas mit tit se falsis criminibꝰ circumuentũ. Liui. lib. vj. An pla/ ceret ſenoꝛe circumuentã plebem potius ꝙ fortem cre/ ditam soluat co:pus in neruum: ac supplicia dare.

Circumuehor. is. a quo frequẽtatiuũ circũuecto. as. qđ est ſpe circũfero. Virg. li. iij. Geoꝛ. Singula dũ carptim Circũuolito ꝓprie. Ver. li. j. (circũnectamur amoꝛe. Geoꝛ. Aut arguta lacus circũuolitauit hirũdo. Col. per trãslationẽ p:o creb:o viso: seu p:o celeriter circũdo vsus est. An honestius dixerim mercenarij Saluatoꝛis mẽda/ cissimũ aucupium circũuolitantis limina potentioꝛũ.

Circe Solis ꝛ ℔Persę nymphę filia: quę habitauit non longe a Caieta vbe Cãpanię in mõte quodã olim insula Quiab ea circeus siue circei: ꝛ circeũ oppidũ. ℔Hinc Cir ceienses ppli. Liui. li. vj. Ad hoc Latini ℔Hernicięq; accesse rũt: ꝛ Circeiẽsiũ quidã. Cic. li. iij. de na. deo. Circẽ quoq; coloni nri Circeienses religione colũt. Circei ꝙ vt ℔Pli. aucto: est li. iij. quondã insula imẽso quidẽ mari circũda ta: si Homero credit: vbi Latium antiquũ terminabat. Stra. lib. v. ℔Post Antiũ Circeium est stad. cc. ꝛ. xc. mons mari ꝛ paludibus instar habens insulę. ℔Habet castellũ ꝛ Circes sacellũ: ꝛ ℔Minerue arã. Virg. li. vij. ℔Proxima cir ceę radunt littoꝛa terrę. Dines inaccessos vbi solis filia lucos Assiduo resonat cãtu. Home. li. κ. odysseę late p:o sequit: ꝛ qđ ℔Mercuꝛ⁹ dedit anteq; iret ad Circẽ ῥ̓ιζὴν μὲν μέλαιναν ἔσκε γάλακτι δὲ ἴκελον ἄνθος. μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί. ꝛ subdit. αὐτὰρ ἐγὼ κείνης ἐπέδην πρὸ καλὰς ἐυπλοκάμοιο. ἀμφὶ δέ μοι λάτο χαλκείοισι πόδεσσι. ꝛ τέσσαρες. id est radix nigra erat flos lacti similis: moly ipsam vocãt dij: ꝛ subdit. tunc ego impositus pulcro cu/ bili famuli vtiq; tunc: vt domibus laboꝛãt quattuoꝛ.

Circius vẽtus nulli violẽto inferioꝛ. Sic dictus: q; oĩa turbet ac circũuertat. ℔Hic peculiaris est Gallię ℔Narbo/ nensis: de quo Sen. Galli ventũ ex sua terra flantẽ: quem seuissimũ patiunt: circiũ appellant a turbine opinoꝛ: eius ac vertigine. Luca. Solus littoꝛa turbat Circius: ꝛ tuta prohibet statione monachi. Ventus Circius cum loqua/ re buccã implet: armatuꝫ hominẽ: ꝛ plaustrũ oneratum percellit. Cato. Certium non Circium appellat.

Circus oĩs in gyrũ ambit⁹: a circuo scõm Serui. Estq; figura plana vna tñ linea ꝛtenta: in cuius medio pũctus est: a quo oẽs lineę ad circũferẽtiã ductę inꝛ se sunt equa/ les. Et differt circus a globo: q; circus est planities rotũ/ da: vt circuitus. Globus soliditas vndiq; rotunda: vt est ſphęra: ꝛ staminũ glomera. Lic. de na. deo. Lũq; duę soꝛ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mę p:ęstātissimę sint ex solidis globis. Sic eñ sphęrā interp:etari licet. Ex planis aūt circus aut o:bis. Uerg. lib. v. Mediaq; in valle theatri. Circus erat. Et. vj. Lucentē q; globū Lunę titaniaq; astra. Circus etiā dicitur locus muris septus. Unde Circęses ludi: q; in circo fierēt. Fuērūtq; tres circi Romę. Circus Maximus: circus Flaminius: qui t Apollinaris: t circus Neronis in Uaticano.

Circenses ludi dicti sunt: q; in circo fierent: siue quasi circū enses. Nā ante facta spectacula: vt quidā astruunt: inter enses: t flumina locis virētibus agebāt: t medio in loco munera ponebāt. Equi vero vinctis curribus a circi carceribus discedētes: ex vno latere recurrētes ad p:imam metā reducebātur. Nam circus oblongus in hemicycli speciem desinebat: vbi reuoluebātur equi.

Circulus: t per syncopen circlus: paruus circus.

Circulo. as. circūdo. Col. li. vij. Jsq; debebit ante circulari fossula: quę repleat lāpidib⁹ t calce. Sene. Apion tam circulatus est Bęciā. i. obiuit omēs oras Bęcię.

Circulato:ē quādoq; accipimus p:o ciclico: t circūforaneo: qui sua carmina coronę recitet. Talis ab Horatio vocatur ciclicus. Js etiā qui in corona hominuz aliquid agit circulato: appellat. Apul. Pręstigiato:ē stipatū: mo:talibus suas fallacias admirātibus: vocat circulato:em. Sic eñ inquit lib. j. Circulato:ē aspexi equestrē spathaz p:ęacutā mucrone infesto deuo:asse. Paul⁹ iurecōsul. ff. de extra o:dinarijs criminibus. In circulato:es qui serpentes circūferunt: t p:oponūt. Sęcui ob quoū metum dānum datū est p:o modo admissi actio dabitur. Hiero. Puerilia sunt hęc: t circulatoū ludo similia. Hinc

Circulato:ius. ria. rius. quod ad circulato:es spectat. Unde Quintilianus p:ęcipit nobis parandā vim o:andi: non circulatoriā voluptatem spectantibus.

Circulatim significat per circulos. Sueto. In summo publico luctu externarum gentium multitudo circulatim suo quęq; more lamentata est. (cuitus. Lc.

Circuo: quod t circumeo: dicit a circū t eo: vnde cir/

Circuito:es docet Ulpia. vulgo appellari: quibus vestiarij: vel linteārij dant vestem circunferendā: vel distra/

Circito:es publici v:bis custodes. (hendam.

Circites penulti. co:re. circuli ex ere facti.

Circinus penulti. co:re. instrumētum: quo circuli vertendo designantur. Ulgo sextus dicitur.

Circino. as. penultima co:repta: rotundum facio. Ouidius. Inclinat cursus: t easdem circinat aures.

Cirri a quibusdā appellātur capilli p:o:ti: ac perinde crispati: q̄les Dicus Martius: t alauda: t grues in capitibus gerunt. Qui. Cirris t a tonso nomē sortita capillo. Ostreoū etiā capilla mēta dicunt cirri. Mart. lib. vij. Et ostreoū rapere liuidos cirros. Unde cirratus. i. capillat⁹ Persi. Ten cirratoū centū dictata fuisse Pro nihilo pendas. Alij cirros capillos capitis attonsos putāt: a greco κείρω attondeo: incido. Cato de liberis educādis. Jtaq; arbitrare primū capillū puerilem deptum: itē cirros ad Apollinē ponere solēt. Unde Persi⁹ cirratos vocat pueros. Qui cū comā nutrierunt: eam Ueneri consecrāt de/

Cirres sunt ostrea quędam capillata. (tonsam. Marti. Teq; iuuant cirres: t pelle malandria cana.

Ciric⁹ insula fuit in Mysia quingento:z fere stadioz ambitu: admodū fera: t duobus pōtibus iūcta p:otenti: quę iuxta pontē eiusdē nois v:bē habuit: t portus duos clau

Cirthacus balsami genus scabro (sos t naualia. aspectu: incuruū: fructuosum: odo:atum. Lc.

Cis: t citra differūt: q; cis magis p:opijs noibus flumi/num vel montiū p:ęponi solet: reliqs magis citra. Ut cis rhenū: cis padū: cis alpes. Citra cruo:ē: citra fo:ū: citra templū. Et hz quidē cis sicut t citra p:otrariam sc̄atiōem de vltra. Nā hę particulę Citra: itra: vltra: vt docet Gel. apud veteres singularibus syllabis appellabātur. Cis t vls. Dicebaturq; cis tyberim:: t vls tyberim: mo:dici ęspū est. Citra tyberim: t yltra tyberim: t intra calēdas citra calendas. Cōponiq; potest t separari. Ut cisalpina Gallia: t cis padū. Sciendū est aūtē q; ēquis cis habeat vim localem: per trāslationē tamen t in tēpo:e: t in alijs rebus vti possumus. Ut: cis definitū tempus venisti: sicut vltra tēpus a nobis datū venisti. Cis naturę leges: hoc est minus q̄ patiant naturę leges. Aliquādo ponit p:o vltra. Sal. Cis rhenū atq; intra: more nostrū t oceanū: nisi qua in paludib⁹ via fuit perdomita. Citra etiā quādoq; p:o sine ponit. Col. In agricultura volūtas facultasq; citra scientiā sępe magnā dominis afferunt iacturā. Suet. in Cęs. Alijs citra senatus populiq; auctoritatē: id est sine auctoritate. Quintil. lib. j. Tum neq; citra musicē grammatice potest esse perfecta. Plin. lib. iij. Citra fastidiū nominētur. Sene. Ede citra cruditatē: bibe citra ebrietatē. Quādoq; ponit p:o ante. Ut citra calēdas. i. ante calendas. Sueto. in Aul. Solebat etiā citra spectaculoz dies: si quādo quid inusitatuz dignumq; cogitu tē. Fit autem citra a cis: a citra: citer citerio: citimus.

Cisalpina Gallia: quę t citerio: gallia: t gallia togata dicit a fluuio Rubicone finit. Cuius habitum alpes efficiūt

Cisterna locus: in quo colligit aqua pluuia per euripos: t canaliculos sub stillicidio positos: ad imbres suscipiēdos. Ulp. Cisterna aquā viuā non hz. Et quidē cisterne imbribus ꝛcipiunt: sed per glareā immissam in spongias purificatis. Dicta cisterna q; sit cis. i. infra terrā.

Cista genus vasis: cuius dimi. est cistula: a quo fit alind dimi. cistella. Cic. li. j. Ad Heren. cistellā p:o vase posuit: quo suffragia ppli in creādis mgr̄atibus legibusq; ferendis colligebātur cum ait. Saturnius legē ferre cępit: collegę intercedere: ille nihilominus cistellam detulit.

Cisium genus vehiculi biroti. A quo cisiarij: qui cisiuz regunt. Cic. Detulit in quadā cauponula: atq; se ibi occultans: perp:otauit ad vesperū. Unde cisio domū venit capite inuoluto Jurisconf. lib. xx. ff. Si cisiarius dum cęteros transire contēdit: cisium euertit: t seruū quassauit vel occidit: puta ex locato esse in eum actionem.

Cissium Herottus duplici. ss.

Cisseus rex Thracię: pater Hecubę: vxoris Priami. a quo cisseis patronymicū. Euripides in tragedia: quę ἐκάβη inscribit. πολύσπορος ἐκάβης πατὴρ γενὼς δὴ κασίγνητος, πριάμοτε πατρὸς ὄσμ' ἵκτει φεύγων πολιμ κύδυνος ἐχεμ/δορι πεσὼν ἑλληνικῶ δείξας ὑπ-ξέπεμψε τρωικὴς χθονος, πολυμήσου θ' πρὸς δῶμα δρηκίου ξένὸ. id est Polydorus Hecubę filius Cisseidis: t Priami patris: qui me (postq; Phrygiaz ciuitatē periculū tenuit) emisit e Troica terra in domum Polymestoris Thracij hospitis.

Cissimbiū ligneuz poculū: ex hedera q̄ greci κισσίνου

Cissites gēma est ad similitudinē folij he/ (vocāt. Lc. derę cādicās. Lc. Cispius mōs in vrbe Roma exq/lia in regiōe: de noīe Cispi hois dictus: vt ingt Fest. Var. li. j. de lin. lati. Exquinus est Cispius mōs sexticeps apud

Cicanos insula oli cycladū cla (qdē Junonis lucinę. rissima. Lc. Citeria appellabat effigies q̄dā arguta loq̄x ridiculi gr̄a: quę in pōpa vehi Romę solebat. Lc.

Cithara. rę. pe. co:. tīs κιθάρα ἐξ του κιτάρ. instrumētum musicū: alio noīe lyra appellat. Quā Hiero. scribit effici: in modū deltę literę cum chordis viginti quatuor: t per digitos variis vocib⁹ tinnulisq; ictibus in diuersis modis concitari. De qua in dictione psalterium aliqua dicunt. Cythera cum y. t e. ante r. pluralis tīs numeri: t neutri gnis: insula est contra Cretā: vt scribit Stra. In quā ferūt Uenerē primū vectā concha marina. Un̄ t cytherea dicta est: cuius secūda corripit: cū in p:imitiuo p:oducat. Uerg. lib. x. Est Paphos Jdaliūq; mihi: sunt alta Cythera. Jdē. Parce metu cytherea manet. Hāc Solin⁹ cytherēā: a cytherео Phęnicis filio vocauit. Porphyrussam Aristo. a pręstātia purpurarū. Sed Porphyrida Plinius. Est t cythera vna ex Cicladibus insulis. Et vt Laert⁹ scribit Laconię insula. Cytheron ho mōs Bęotię lōge a Thebis. Oui. li. iij. Met. Uadit ybi festa facien/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

da ad sacra Cytheron: Cătibus: ⁊ clara bacchantū voce sonabat. De hoc tñ in dictõe ‖ Parnassus: ⁊ in Helicõe.

Citharœdus: qui citharam canit. Iuue. Accipis vxorẽ de qua citharœdus Echion. ‖ Hinc citharœdicus. a. ũ. Sueto. in Ner. Item statuas suas citharœdico habitu.

Citharistria: quę citharam canit. Sicut a tympano tympanistria.

Citharizo. as. citharœdo. Hier. in apoc. (panistria. Sicut citharœdorum citharizătium in citharis suis.

Cithinista p̃montorium. A quo ‖ Asiabiam vsq; nauigio.

Citharis pen. co. pileus: (gio. xxx. ‖ D. pas. fiunt. vel mitra pontificalis. grece κίθαρις.

Cithisus: siue cithisum arbuscula: quę facile vbiq; prouenit: vtilis omni generi pecudum: vt inquit Colu.

Citra præpositio. Vide in dictione cis.

Citrus arbor nobilissima: quę sola apud Atlantẽ montez in ‖ Mauritania nascit. Romanis quondã gratissima. Nã afferebat ad ornamẽta mẽsarum ⁊ lectulorũ. Non multum crescit: ⁊ folia hȝ maiora q̃ laurus. ‖ Hinc citreus ea. eũ. Vt citreę mẽsę. Apud Dionẽ cedrũ: ⁊ poma cedria: p̃ro citro: ⁊ citrus appellata inueniunt. Alterius tñ generis sunt citri Atlãticę: ex ꝙbus mensę fierent: q̃ nostrates citri: vnde mala medica nascunt. ‖ Ex folio spectat arbuti fere aut lauri. Atlanticę cupressino fœmineę syluestri folio odore caudice. Dicit ⁊ citrũ neutro gñe p̃ro ligno.

Citreũ: vt Cloatius scribit: est pernicũ malum. De quo Vergil. Felicis mali quo nõ præstãtius vllum. Oppius li. de syluestribus arboribus. Citra idẽ malus ⁊ persica. Altera generat in Italia: ⁊ in Media altera. Et paulo post de Citreo. Est aũt odoratißimũ: ex quo interiectũ vesti tineas necat. Ferũt etiã venenis ꝓtrariũ: q̃d tritũ cum vino purgatione bidentes seruat viribus suis. Generãtur autẽ in ‖ Perside mala citrea: quę vulgo natantia dicuntur.

Citro non simplex reperitur: sed vltro citroq; dicitur: de quo postea suo loco. Lc.

Citus celer. Sal. Cit⁹ modo: mõ tard⁹ incessus. ‖ Hinc citio: citissimus. ‖ Plau. ‖ Nullã ego rem citiorẽ apud hoies esse: q̃ famã reor. Citissimus oim rediit. Cito aduerbium. Citius citissime. Interdũ citus dicit separatus. Vergi. li. viij. ‖ Haud procul inde citę ‖ Metiũ in diuersa quadrigę.

Cito. as. frequẽtatiuũ a cio: q̃d est voco. Cice. in Verr. Citat reum: non respondet. Vide in cieo. ‖ Huius cõposita sunt concito pe. co. q̃d signifi. ad irã prouoco. ‖ Hinc concitatus: irat⁹. Bel. Erat eiñ aliquãto concitatior. Incito: recito. Excito: suscito: ⁊ c. quę sunt in dictione cieo.

Citatus vocatus celer. Apule. Citato: non testudineo

Citimus penulti. corre. superlatiuũ a cis. (gressu. idem est q̃d vltimus: extremus. Et citima vocãtur: quę cęlo proxima sunt. Cic. Quibus erat ea mutua: quę vltima cęlo citima terris luce lucebat aliena.

Ciuis vbis colonus a coeũdo dictus: q̃ vinculo q̃dam societatis in vnũ coeat cętũ: ⁊ sub legib⁹ viuat. ‖ Hinc ciuitas: quę ꝓprie est collecta ciuiũ institutio ad iure viuẽdum. Apud Q̃d ois ciuitas approbauit. Aliq̃n ciuitas ꝺ. ius ciuiũ. Cic. Qui ciuitate donat⁹ est. Usurpatiue ꝺ. vbs: hoc est ipa mœnia: ⁊ ędificia. Sic dicim⁹ apd ciuitatẽ ‖ Matuã diuũ Jabonũ natũ esse: ibiq; miraculũ florere. Sciẽdũ q̃ a ciuis nõ fit ꝓciuis. Licet cõsuetudo inualuerit: vt cõcives passim dicam⁹ municipes nr̃os: cum tñ rectius dicat hic meus ciuis est: siue meus municeps. Sic Cicero ciues suos dicit: nusq; concives. ‖ Nã apud tertiã Tusculanã legimus (inquit) libr̃ũ Clitomachi: quẽ ille euersa Carthagine: misit consolãdi causa ad captiuos ciues suos.

Ciuilis: ⁊ hoc ciuile: quod est ciuis: seu q̃d ad ciuẽ pertinet. Vt ciuilis mos: ciuile ius. ‖ Hic ciuilitas quę est quasi ciuilis mos: ⁊ accipitur p̃ro moderatione quadã: atq; modestia magis ciui hominiq; politico q̃ imperatori cõueniente. Quã in Augusto fuisse scribit Sueto. Clemẽtię ciuilitatisq; ingt eius mẽta: ⁊ magna documéta sunt Jul. Capitolin⁹ laudat Antoninũ ‖ Piũ: q̃ imperatoriũ fastigiũ

Ciuicus. a. ũ. pe. co. (ad sũmã ciuilitatẽ deduxerit. re. Idẽ q̃d ciuilis. Vt ciuica corona: quã ciuis ciui: a quo seruat⁹ fuisset in plio: testẽ vitę dare solebat: ex frõde querna: q̃n cibus antiquissimus e quercu capi ꝓsueuerat. Aug. li. xviij. de ciui. dei. Satis apparet ꝓsequẽs: vt ad pacem

Ciuis fluui⁹ Thracię: (ciuicã pax domestica referat. ex ‖ Pœonibus: ⁊ Rhodope monte p̃fluens.

C Ante L

Clades a calamis: q̃si calamides: hoc est calamitas vel q̃si cades a cadendo. Vel a κλάω: q̃d est amputo: frango. Unde κλάσμα fragmentũ: ⁊ confractio.

Clemẽs a claritate mẽtis: quasi cęli mens. Et is ꝺ., qui etiã remittit de eo: q̃d posset p̃sequi. Differt ꝓ Donati sentẽtia a placido: q̃d clemẽs sit circa recte agẽtes: placidus circa delinquẽtes. ⁊ clemẽtis est nullos lędere: placidi arridere oibus. Clemẽs animo: placidus vultu. Terẽ. in Adel. Ille suã semper egit vitã in ocio: comis: clemẽs placidus: nulli lędere os: arridere oibus. Sunt etiã qui clementẽ ideo dici putent: q̃ colat mentẽ: nec eam vexet irascẽdo. ‖ Hinc clemẽtia: ⁊ aduerbiũ clemẽter. Quibus contraria sunt: inclementia: ⁊ inclementer.

Clam præpositio separatiua est: ⁊ casuali⁹ tantũ præponit. Vt clam patre hoc egisti. Quandoq; reperit loco aduerbij posita. Uerg. Clam ferro incautũ superat securus amorũ. Sed oratores p̃positionẽ potius accipiunt: siue iungat ablatiuo: vt ‖ Pris. sentit. Siue accusatiuo: vt Dona. opinatur. Vt q̃m me profectus est. i. me nesciente. ‖ Hinc compositũ fit perclam: quod est valde occulte.

Clanculũ dimi. est. Ter. in Eu. In cellulã ad te patris

Clãdestinus. a. um. (penũ oẽm congerebã clanculũ. pe. p̃ro occultus: quasi clã de astu: hoc est vbe. ‖ Damili. lib. j. Et clãdestinis surgentia fraudibus arma. Syli. lib. vij. Seu clãdestino traheretur ędere bellum.

Clandestino. as. Lucil. ait: cũ dicit clandestino tibi: q̃d

Clamare est vociferare. Vñ ex (cõmissum fuerat. clamatio. Q̃nq; vocare. ‖ Plaut. ‖ Plaudũt partim: clamitant me vt reuertar. ‖ Huius cõposita sunt: acclamo: conclamo: declamo: exclamo: inclamo: p̃clamo: reclamo: ⁊ succlamo: quę habent penul. p̃od.

Clamor: vox: quę clamãdo fit: ⁊ p̃prie calamorũ sonus: quasi calamor. Cũ enim arũdines vẽto agitant: magnã vocem emittunt. Dicitur ⁊ clamos: sicut arbos.

Clamosus. a. um. a nõ clamos: q̃d clamore obstrepit vociferaturq; Iuue. Securũ iubeant clamoso insistere circo. Quint. Non turbidus: nõ clamosus sit altercator.

Clango. is. xi. vel gui. tuba cano. Græcum est κλάγγω. Clangor: eiñ vox tubarũ est. ‖ Hiero. in lib. numerorũ. Si semel clangueris: veniẽt ad te principes. Et in Esaia. Et erit in die illa: clãgetur in tuba magna. Interdũ additur tuba: vt in eodem. Filij Aaron sacerdotes clãgent tubis. ‖ Hęc eiñ tria idem significãt. Clango: tuba cano: ⁊ tuba increpo. Clãgor etiã dicitur sonorũ anserum: ⁊ aliarum rerũ constrepentiũ. Cic. li. ij. Tus. De aquila: Jouis satelles pastu dilaniat ferorũ iecore opimo farta: ⁊ satiata assatim clãgorem fundit vastum. Col. de anseribus lib. ix. Eius q; generis anser præcipue rusticis gratus est: q̃ nec maximã curam poscit: ⁊ solertiorem custodiã præbet q̃ canis. ‖ Nam clangore prodit insidiantem.

Clanius fluuius Campanię iuxta Acerras vbẽ a κλάνις: quod est viola: qua illius ripę abundare dicuntur. Vel vt ‖ Macrob. existimat: a Clanio gygante.

Clarium oppidum in confinio Colophonios: quod non longe ab Epheso esse perhibetur.

Clarus fluui⁹ e cacuminibus Alpũ per plures valles

Claros insula vna ex cy- (excurrẽs in Istrũ intrat. cladibus: a q̃ vt ‖ Homerus ingt: Apollo clari⁹ dictus est.

Clarus. a. um. p̃prie dicit: quod est lucidũ: non obscurũ. Vt clara dies. Figurate tñ p̃ro insigni: atq; excellenti accipit: ⁊ eo qui veluti fulgore quodã famę resplendet: qui ⁊ inclytus dicit. Quãnis plus sit inclytus: q̃ clarus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

propter in quę ibi auget. Hinc clarũ hoſem: ⁊ clara geſta dicimus. Jtẽ quoniã quę clara ſunt ab oĩbus cernũtur. Clarũ etiã pro aperto: ⁊ manifeſto ſumit. Ut clarus ſermo: clara oratio. Interdũ ponit pro audibili. Terẽt. Dic clare. A clarus fit compoſitũ præclarus: qđ eſt valde clarus. Lic. O præclarũ cuſtodẽ ouiũ: vt aiunt: lupũ. Aliquã do ſumit pro bono: ſeu pro optimo. Jdẽ in Lęlio. Actum

Claritas luciditas. Ut claritas Solis. (eſt præclare. Aliquãdo excellentia ⁊ ſplendor. Ut claritas gẽis: claritas rerũ geſtarũ. Interdũ facilitas: vt claritas oratoris. Dicitur ⁊ claritudo. Sall. Cum præſertim tã multę varięq; ſint artes animi: quibus ſumma claritudo paratur.

Clarifico. as. clarum facio: illuſtro.

Clareo res. rui. clarus ſum: vel manifeſtus: ſeu notus ſum. Ut claret q̃ mihi ſis inimicus. Turpi. in prima ſignificatione. Cuius aduentu hodie claret Cypros. Hinc

Clareſco: clar⁹ fio. Aug. li. vj. Con. Gradior erat tanq; ſiſta multo clarius clareſceret: totũq; occuparet magnitudine. Jnde inclareſco: valde clarus fio. Hiero. in Exo. Jamq; aduenerat tertius dies: ⁊ mane inclaruerat.

Clarigo. as. pe. co. clare repeto: a vocis claritate dictũ Pli. li. xxij. Hac ſemper ⁊ legati: cũ ad hoſtes clarigatũq; mitterent vti. i. res raptas clare repetitũ. Hã cuz Romãi bellũ indicere alicui volebãt: pater patrat⁹ proficiſcebat ad hoſtiũ exercitũ. Et præfatus quędã ſolẽnia verba clara voce dicebat: ſe bellum indicere ob certas cauſas.

Clarigatio præter præfatas ſignificatione accipitur pro talea nũmaria: maxime quę principis vel reipub. edicto conceditur. Liui. libro. viij. Deliterninis deiecti muri: ipſi vibe abducti iuſſi trans Tyberim habitare: vti eius qui cis Tyberim captus fuiſſet ad mille paſſuũ: hoc eſt pondo clarigatio eſſet. Hec prius q̃ ęre perſoluto: is qui ceciſſet extra vincula captum haberet.

Claſma latine fragmentum: ⁊ fractio dicitur.

Claſſis ęquinoctũ nomẽ eſt: ꝑcat eñ nauiũ multitudinẽ ἀπὸ τοῦ κάλων: hoc eſt a lignis. Quãuis abuſiue pro vna tñ naui ponat. Cler. li. vj. Lycię ductore claſſis Orontez: Significat ⁊ hoĩm collegia. Hã Liu. de Tul. Serui. reb⁹ geſti: ſcribit vrbẽ in quinq; claſſes diuiſaz: cẽſumq; ab eo inſtitutũ fuiſſe: rẽ ſaluberrimã tanto futurã imperio: quo pacis belliq; munia nõ viritim vt antea: ſz pro habitu pecuniaz fieret: tũ claſſes cẽturiaſq; ad hũc ordinẽ ex cenſu deſcriptis. Qui centũ milia ęris: aut maiorẽ cenſuz haberet: inſ primarios nũerabant: ⁊ ſub ꝑmę claſſis titulo. Ex his octoginta fecit cẽturias. xl. ſenũ. xl. Juuenũ. Seniores ad vrbis cuſtodiã: iuniores: vt foris bellũ gererent. Arma his galea: clypeus: ocreę: lorica: oĩa ex ęre hęc: vt tegumẽta corporis eſſent. Præterea tela in hoſtẽ: haſtę: ⁊ gladius Additę ſunt fabroz duę cẽturię: q̃ ſine armis ſtipẽdia faceret: datũ munus: vt machinas in bello ferrarẽt. Jntra centũ ⁊. lxxv. milia cẽſus. Scda claſſis: ex qbus. xx. cẽturię ſenioz. xx. ⁊ iunioz. Arma vt in ſuperiore: ꝑter loricã. Tertia claſſis a. lxxv. ad qnquagita milia cẽſus. Arma vt in ſuperiore ꝑter ocreas. Jn q̃rta claſſe: a qnquaginta. ad xxv. milia cẽſus. Cẽturię. xx. ſenioũ. xx. iunioz. Arma mutata nihil ꝑter haſtã: ⁊ verutũ datũ. Quinta claſſis cẽturias. xxx. habuit: fundas lapideſq; miſſiles gerentes. Jn his acceſi: comicines: tibicines: in tres cẽturias. Ex. xj. poſtea militibus vna cẽturia. Et fuit hęc ĩmunis militia. Signficat ⁊ claſſis equitũ ordines. Cler. Scio me Danais e claſſibus vnũ. Uñ ⁊ claſſis procincta dicit: exercit⁹ inſtructus. Apud antiqs claſſes clypeatę dicebant: quos nunc exercitus vocamus. Sonitus quoq; tubarũ: ⁊ ipſa tuba claſſica noiantur: ſicut a Cler. pro vtroq; vſurpatũ eſt lib. vij. Claſſica nãq; ſonãt. Liui. li. v. Vocatis claſſico ad cõciliũ militib⁹. Et alibi. Concionẽ claſſico aduocari iuſſit. Capiſ quãdoq; pro ſigno bellico. Sue. Et ingẽti ſpiritu claſſicũ exoſus pertẽdit ad alterã ripã. Uege. ſcribit claſſicũ dici: qđ buccinatores per cornu dicũt. Hoc ĩſigne vi def. imperij ⁊ claſſicũ canit imperatore pſente. Uel cũ in militẽ capitalit aniaduertit: quia ꝑ imperatoris legibus fieri neceſſe eſt. Jtẽ claſſes teſtes vocabant: qui ⁊ claſſici.

Claſſicus. a. um. quod eſt claſſis: vel quod ad claſſem pertinet. Ut claſſicũ bellum: bellum nauale. Properti. libro. ij. Et canerem Siculę claſſica bella fugę.

Claſſici dicebant non oẽs: qui in claſſibus erãt: ſed primę tantũ claſſis hoſtes: qui centuz milia ęris aut amplius cenſi erant. Claſſici etiã dicebant præcones: qui tuba vel cornu iuſſu magiſtratuũ ex arce: vel circũ muros populum ⁊ comitiũ vocabãt. Dicti a calãdo. i. vocãdo: ſiue a clango: re. Unde claſſica pro ipſis tubis. Jnfra claſſem ꝓ cęterarũ claſſium: qui minore ſumma eris: q̃ qui in ꝓma claſſe cenſebant. Et claſſici (vt docet Feſtus) dicebantur teſtes: qui ſignandis teſtamentis adhibebantur.

Claſſiarius: idem eſt quod aſſiduus ⁊ diligens: quia omniũ claſſium ciues ſemper parati erant ad omnẽ reip. neceſſitatẽ. Propter quod ab aſſidẽdo aſſidui dicebant. Apule. Et laudũ eius claſſiarius: atq; aſſiduus præco. At qui priuatim quoſcunq; in iudiciũ vocabant iuſſu magiſtratuũ: dicebantur Liburni: q̃ fere e Liburnia eſſent.

Clathrus: ⁊ clathrũ vtroq; modo dr. Sunt aũt clathra ligna: qbus trãſuerſis aliquid munimus ſepimusve. Ut feneſtras: quę ob id clathrę dicunt. Et clathrare verbuz qđ ſignificat clathris claudere. Quo Col. ⁊ Plau. vtunt. Hã in milite Plau. ait. Mirũ eſt facinus quo modo hęc hic trãſire potuerit. Hã certo neq; ſolariũ apud nos: neq; hortus vllus: neq; feneſtra niſi clathrata Col. li. ix. Spiſſi deinde clathri marginibus infigunt: qui ſuper aquã ſemper emineant: etiã cuz maris æſtus intumuerit. Jdẽ pauloꝑoſt. Satis eſt vacerras inter pedes octonos defigere: ſeriſq; ita clathrare: ne ſpatioruz laxitas pecudi ꝑbeat fugã. Cato clathros poſuit ꝑ lignis: qbus cauę muniunt.

Clauateli genus: quo Hercules vtebat. Eſt eñ fuſtis teres ad clauũ ſimilitudinẽ capitatus. Pli. de lino. Jteruz deinde in filo poliſ: illiſuz crebro in filice ex aqua: tectũq; rurſus tundit clauis ſemper iniuria melius. Hinc clauа herculis dicta eſt id genus teli: quo Hercules vtebat.

Clauator, qui hmõi clauа vtebat. Clauis eſt qua oſtia: arcułę: ⁊ id genus multa: ⁊ claudunt: ⁊ aperiunt. A clã: q̃ quę cęlare volumus hac claudere ſoleamus. Uñ conclauia loca: quę ſub vna eadẽq; claue clauſa ſunt. Et conclauat⁹ locus vna claue clauſus. Clauẽ Theodorus Samius primo mõſtrauit. A qua faber clauicularius.

Clauicula dimi. a claui. Uel quia a clauа virga. Plin. Clauiculę quoq; ipſę: quibus repetunt vites terrę: ⁊ ex aqua potę ſiſtunt vomitionum conſuetudinem.

Clauicularius: qui clauiculã. i. virgam vel clauẽ gerit.

Clauiger: vel clauigerus. Ouidius. Clauiger inuidit Vulcani occumbere prolem.

Clauatus. a. um. qđ eſt clauor aculeis modo ꝑminẽtibus circundatũ. Hã ⁊ clauatę veſtes hinc vocant: quas vulgus a verrucis clauo ſimilibus verrucatas appellat.

Clauus nauis gubernaculũ: ſiue temo q̃ eã dirigat rectãq; teneat. Lic. in Lato. Jlle aũt clauũ tenẽs quiet⁹ ſedet in puppi. Jtẽ clauus dr quo quid affigit: a claudendo. Hã ideo clauũ figimus: vt claudat ſeu ꝑtineat aliqd. Et clauus græce κάλος genus tuberculi: qđ vulgo callus dr, rotunda: ſpecie coloris albi. Fit in plantis digitiſq; pedũ maxie. Sic appellatus: q̃ ita pungit: vt q̃ſi clauus ferreus infixus videat. Nam caro dureſcit in callu ſemper fere pungentẽ. Quo morbo Sillius Italic⁹ interiiſſe fertur. De quo Pli. li. iij. epiſt. Modo nũtiatus eſt Sillius Italic⁹ inedia finiuiſſe vitã. Cauſa mortis valetudo erat illi nat⁹ iſanabil clauus: cui⁹ tedio ad mortẽ inreuocabili ꝓſtãtia decurrit. Pli. li. xix. Clauis pedũ illini itẽ lienis ⁊ tẽpor doloribus. Fiit ⁊ calloſa quędã in cãdido oculi tubercula: quę claui noiant oculoz. Arbores q̃z clauũ habuiſſe dicuntur. Hinc

Clauus eſt veſtimẽti gẽris: veluti qbuſdã clauis aureis diſtinctũ: qđ ⁊ a plumaz ſimilitudine plumatile vocabat: ⁊ a

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

verrucis clauo similib⁹:verrucata vestis.Q, si latio: ipsa vestis erat:latus clauus dicebaf.Hac soli senatores:z patricy induebãtur.Cñ laticlauos appellari senatores legimus.Hora.li.j.ser.describere voles senatore dixit.Et latũ demiſit pectore clauũ.Suet.de Nero.A laticlauo:cuius vxore attrectauerat:cęſus.Ab Oui.Clauus simplicit er ꝺ: pro senatoria dignitate illo ꝓſu.Curia restabat claui mẽſura coacta est.Suet.de Aug.Clauo nec lato:nec angusto.Aliquãdo etiã sacerdotes:z põtifices: lato clauo induebanf.Silli⁹.Sacrificã lato vestẽ distinguere clauo.Hęclauũ pars vestis erat:q̃ ante clauũ texebaf.Afra.Totũ diẽ pręclauũ vnũ texere.Hinc etiã clauata dicunf: vel vestimẽta clauis intexta:vel calciamẽta clauis cõfixa.Et clauati socci:q̃ sola habeãt clauis intexta.Clauata vero sunt vestimẽta etiã si nõ ex auro:ſz aut ex cocco: aut aliis coloꝛib⁹ clauos:z verrucas habeãt.Lãpri.in Alex.Conuiuũ neq̃ optimũ: neq̃ nimis parcũ: ſz mitoꝛis sũmi fuit.Ita tñ vt pura mantilia mitterenf sępius cocco clauata: aurata vero nunq̃.Quę aũt cum auro:auro clauata dicunf.Et auroclauatę vestes a textura aureoꝝ clauoruz.Cñ Tacitus imperato: interdixit auro clauatis vestib⁹.

Clauiculus diminu.a clauo.Quo noie etiam vocatur capꝛeolus in vitę.Col.li.v.Ac ne quę relictę sunt procelles ventoꝛuz decutiant: molli z laxo vinculo ad surgentis subsequi cõueniet:dum clauiculis suis:quasi quibusdaz manibus:adminicula comprehendãtur.Hic etiã Pampinus a nostris:z a grecis helice dicitur.

Clauarius nomẽ est officij: quo appellatus est Suetonij pater:ab eo q̃ pręfectus fuit donatiuo imperatoꝛio inter milites dispertiẽdo.Unde Cor.Tacitus scribit clauarium donatiui nomẽ esse:qui ait.Seditiosę militum voces terrebant clauarium: donatiui nomen est.

Claudia nomẽ virginis vestal:quę cũ in suspitionẽ stupri venisset:z simul acruz matris ꝑ deę in vado Tyberis hęreret:ad cõprobandã pudicitiã suã: ferf cingulo duxit se nauẽ:quã multa hoim milia trahere nequiuerãt.

Claudius Claudianus poeta Aegyptius:vt greci z lati.eius patriam affirmãt:z ipse de se hic scribit ꝓtra vulgi errorẽ.Floꝛuit sub Theodosio:z Honorio Augustis:eius opera in lucẽ:z pristinũ nitoꝛẽ redegit Ponticus Virunius de vtraq̃ lingua bñmeritus tẽporibus nris: z multa vir hãanitate.Qui inter alia:q̃ plurima scripsit:de rebus nouis z insolitis aliquando nobis cõmentarios in eundẽ poetã plenos omni genere disciplinaz ostendit: z quantum potest curat imprimere magnos:z diffusos.

Claudiana tonitrua dicebantur: quę Claudius pulcher instituit:vt in ludis post Scenã collectus lapidũ ita fieret:vt veri tonitrui speciem repꝛesentarent.

Claudus:quasi pedibus clausus:id est impeditus:qui ex pedibus:aut cruribus: femoꝛibusve vitiatis non possunt passus facere: nam eos claudunt.

Claudeo.es.claudus incedo:qõ claudicare dicere solemus.Quãuis pro errare quãdoq̃ ponatur per metaſ.

Clauditas ipsa actio.Plini.Repulsu (phoꝛam. durioꝛis materię clauditatem illico affert.

Claudo.is.si.sum.includo.Virg.lib.iij.Geor.Aut intus clausos secũ ad pręsepia seruãt.Interdũ claudere ponit pro circuire.Idẽ.Claudite nymphę Dicteę nymphę nemoꝛiã claudite saltꝰ.Interdũ pro obsistere:arcere:vt apud eũdẽ li.x.Ecce maris magna claudit nos obice põtus.Ulpia.Clausos pro vinctis accipit:si modo ita vincti sint:vt o.ñi modo erũpere nõ possint.Interdũ pro claudicare.Sal.Nihil socordia claudebat.Idẽ in histo.i.Equi

Clausa vulgo dicif:qõ opponi (pręlaboꝛe claudũt. tur aquę ꝓfluẽdę: cõpellendęve ex flumine causa.Lc.

Claustrũ in pli:tam masc.q̃neu. gñis est ꝓ loco in quo gd claudit.Apud antiqs clostra pro claustra dicebanf.

Claustrarius: qui claues z cętera ad claudendũ ope/

Claustrinus pe.pro.qui claustri ianuę (ra facit. pręest.Claustrinus.a.um.quod est claustri.

Clausula vocatur sententia.Hanc Gręci periodon dicunt: a breuitate z conclusione.

Clausurã a claustro:siue a claudendo dicimus.Lc.

Clazomene pen.produ.vbs Ionię Asiaticę:quã condidit Daralus.Hęc prius Gẽma nominabaf:vicina Colophoni.Unde z Apollo grineus dictus est apud Virgi. quoniam ibi esset eius oꝛaculum.

Clazomenia insula:quę Darathusa dicif: a qua clazomenij:quos in Argonia fitos esse constat.

Cleantes nomẽ philosophi:qui Zenonis attici scholã successo:excepit.Hic Phanij Elsij filius egregius pugil: cũ Athenas venisset:z Zenoni adherens generose philosophatus est:z in hisdẽ permãsit dogmatis.Celebratus maxie fuit in laboꝛe.Nã cum valde pauper eẽt:mercenariã vitã agebat:z noctu quidẽ in hoꝛtis aquã hauriebat: per diẽ vero in sermõibus exercitabaf.Cñ phreantes appellatus est:qñ puteos hauries.Tradunt illũ: quę a Zenone audierat:ossibus bouz:z testis fictilib⁹ perscribere solitũ:cum pecunia nõ suppeteret ad chartas emẽdas.

Clearchus philosophus fuit:cuius meminit Hieron y

Cleobulus lydius Eua (mus contra Iouinianũ. goꝛę filius:vnus ex septem sapientibus.Lc.

Cleone mediocre oppidum distat ab Argo sta.exx.a Corintho.xc.Cñ Cleoneus a.um.Et leo cleoneus: qui z nemeeus.Luca.Ille cleonęi proiecit terga leonis.

Cleopatra Aegypti regina incestissima:de qua libri o/

Clepo.is.psi.tũ.furoꝛ,furto fur/ (mnes pleni.Lc. ripio.Tractũ a κλέπτω verbo greco.Unde cleptũ furto subtractum.Liui.Si quis clepsit ne populo scelus estoꝛ: neue cui cleptuz erit.Plautus.Rape:Clepe:Harpaga. Cice.de repub.Non modo vt spartę rapere vbi z pueri clepere discunt.Cleptes latine fur.

Clepsydra pe.coꝛ.κλέπτω z ὕδωρ aqua.Hã proprie furacis hois qui cleptes ꝺ:, est valere z abscondere:quę clã z per insidias surripuerit.Clepsydra vero duo significat:fontẽ.s.z horologiũ aquariũ: horas aqua dimetiẽs. Est eñ fons Athenis in arce illa Minerųę quondaz:nũc beatę Marię virgini consecrata.Is per alueũ subterraneũ:latentẽq̃ fluens stadia.xx.surgit tandẽ in ritos ad vicum Phalereũ.Erat pręterea vas quoddã vitreũ graciliter fistulatuz:qõ ęqualibus dimẽſionib⁹ signatas hoꝛas ostenderet.Ad cuius etiã fundũ erat foramẽ quod aquã guttatim emitteret.Et ita hoꝛę per aquę diminutiõem qt eẽnt:videri poterãt.Itaq̃ nõ absurde:siue de fonte:siue de horologio accipias:clepsydra notatur ab aquę furto: q̃ aquã aut velet:aut firef.Cęteruz.Cic.in seda Tusculana pro horologio capit:cũ inquit.Cras ad clepsydraz. Consimilia sunt hoc tẽpoꝛe clepsydris vascula illa apud nos vsitatissima:quę in medio instar duoꝝ turbinũ coarctanf.Ex qbus puluiſculũ per foramẽ minutũ sensim delabif:ex parte superioꝛe in inferioꝛẽ:atq̃ ita legitimũ tps hoꝛę metif:vulgo ꝺ: horologiũ puluiſculi.Apud veteres oꝛatoꝛibus acturis cãs foꝛẽses:pscribebaf tps dicẽdi oꝛatoꝛis clepsydris.Quib⁹ ei hausti⁹ amplius dicere vetabantur.Hi in epist.Dixerã hoꝛis pene quinq̃:nã tribus eclepsydris:quas spatiosissime acceperã:sunt additę q̃tuoꝛ.

Cleros latine sors:siue sorte electus.Inde clericus sortitus dici potest.Hã vt Hiro.ad Nepo.scribit propterea vocantur clerici:quia de sorte sunt dñi: vel quia dñs ipse sors.i.pars clericoꝝ est.Et quia vel ipse pars dñi est:vel dominũ partẽ habet:talẽ se exhibere debet:vt z ipse possideat dominũ:z ipse possideaf a dño.Clerus etiã vermiculus aluearib⁹ noxius.Aristo.Examina infestanf cleroꝛ: sic eñ vocant vermiculos:qui in pauimento nascunf:ex quibus crescentibus velut aranea obducif alueo:z fauꝝ carie pereunt.Hinc moꝛbus hmõi clerus vocaf:hoc est fauus cũ fętu putrefactus.Cuz vero moꝛbo:aut ignauia aut fecunditate naturali fętum non peragunt.

Clibanus κλίβανος ἑλληνιστὶ λέγεται clibanos grece ꝺ:, pe.coꝛ.non est ꝓprie furnus:sed sorte gd simile furno:vel

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

instrumentū: quo aliquid coquiť sub testa: qđ ex gre: seu ferro fieri solet: ſepe etiã opere figulino. ¶Pli. li. xix. Lorti/ces quoq; decussi clibanis: ꝛ furnis prębent vsum. Unde panis testaceus is dicit apđ nos: quē illi clibanitin. Scri bitur a nõnullis cũ υ. κλιβανιος. De hoc ꝛ in dictione fur nus. Colu. lib. iij. scribit scrobem clibano similez esse: vt imus q̄ summus patentio: fit: vt latius radices vagenť.

Cliens: quasi colēs: quia debet dñm honorare: ꝛ est co relatiuũ patroni. ¶Ñ patronus defensor: causę est: dictus quasi pater. Cliens aũt defensione indigēs: id est litigato: qui patronũ colit: ꝛ sequiť: vt ab eo defendať. ¶Huius di minut. est clientulus. Aliquãdo tamẽ cliens ponit pro se/ctatore: ꝛ qui sub tutela alterius ꝛ pene famulus est.

Clientum veteres: pro clientem dixere. Lc.

Clientela: clientũ multitudo: necnõ ꝛ eorũ qui potentẽ aliquẽ ciuem principẽve sequore prosequũtur: ꝛ cuius di/gnitatẽ factionẽq; tutanť ductu aliqua mercede: vel bene ficio. Similiter clientela dicit clientiũ officiũ erga patro/nos. Item dicit clientiũ: siue clientarũ genus. Cato enim

Clima. atis. regio. Et clima (Clienta fęmina dixit. apud Varronẽ quoquo versus pedum est sexaginta.

Climax: latine scala: ꝛ figura quę ðr gradatio: vt apud Ouiđ. Uiderat hãc: visamq; cupit: potitur q; cupita. ¶Hinc climatericus. a. ũ. scalarius. ¶Pli. in epła ad Caluisiũ. Ha bes climatericũ tempꝰ: sed euades. ¶Pli. alter li. vij. natu. histor. q̄ climateras nuncupauit legẽ scanfilẽ. Scanfili in/quit annorũ lege occidua: quã climateras appellãt. Cli/matericũ tempus dubiosum dicit: quoniã Chaldęi cli/materas appellant pericula vitę: fortunarũq; hoim: quę fieri grauissima i septenariis dicunť. ¶Ñ septimũ quemq; annũ periculosum esse Cęsorinus autumat. Alij Clima/tera periculosiꝰ esse dicũt annũ sexagesimũ tertiuꝫ. Unde Augustus ad Caiũ nepotẽ. Nam vt vides climatera cõ/munẽ senio: um omniũ tertium ꝛ sexagesimũ annũ euasi mus. Si quis hanc materiã diffusius noscere cupit Cen

Cline latine lectus: lectica: mensa. (sorimũ adeat. Inde Hexaclinos torus discubitorius: qui sex capiebat. ¶Mart. Et testudineum mensus quater hexaclinon.

Clingo: veteres p̄ro cingo vsurparunt. Lc.

Clinopale palęstra lecti dicitur. κλινη grece lectus: ꝛ dicit diminu. clinidion. i. lectulus πάλη palęstra siue lu/cta. Sueto. in Domi. Assiduitatẽ concubitus velut exer/citationis genus clinopalen vocabat. Sic Virg. noctur/na bella noiat colluctatiões venereas: ꝛ ab Apuleio mi/

Clinicus pe. cor. medicus: qui cu (litia amatoria do/rat medicamẽtis dictus a lectis egrotantiũ: quos frequẽ tare solet: q̄si lecticularius. ¶Mart. Sote filia clinici. i. me/dici. Dicunť ꝛ clinici: qui ita morbo affecti sunt: vt surge re e lecto nõ possint: nullaq; amplius de eorũ salute spes est. Unde legimus ¶Petronillaꝫ voluntate ¶Petri apostoli clinicã factam: quasi paraliticã fideratam ve: propterea/q; decumbentẽ grabato: quem greci clinen vocãt.

Clino. as. grecum est: ꝛ significat inclino: licet non sit in vsu. Eius tamẽ composita vsurpãtur: quę sunt acclino: declino: inclino: ꝛ reclino pen. pro. Virg. lib. vij. Defigũt telluri hastas: ꝛ scuta reclinant. Clisis inclinatio.

Clio vna musarũ ἀπ̀ του κλέος a gloria: q̄ poetis glo/ria a cõpositis nascať libris. ¶Hesiodus in theogonia ἐννέα δυγατέρες μεγάλου Διὸς ἐκγεγαῶτα. κλειὼ εὐτέρπη τε. θά/λειά τε. μελπομένη τε. πολυμνιάτ' οὐ/ρανίη τε καλλιόπη θ' ἥ δὲ προφερεστάτη ἐστὶν ἁπάσων. id est nouez filię magni Iouis. Clioq; euterpeq; thaliaq; mel/pomeneq; terpsichoreq; eratoq; polymniaq; vraniaq; calliopeq; hęc omnium prestantissima est.

Clisius nomen fluuij in agro Brixiano.

Clitorius: fons Arcadię: qui semel potus vini odium facit. Ouidi. lib. xv. Metamor: pho. Clitorio quicunq; fi/tim de fonte leuauit: Cina fugit.

Clitomachus pe. cor. phūs Carthaginẽsis: qui Athe/nas venit annos natus quadraginta: audiuitq; Carnea/dem: cuius ꝛ successo: fuit: tres sectas sectať: Academi/corũ: peripateticorꝫ: ꝛ Stoicorũ. Supra quadraginta vo lumina condidit. De quo Cic. lt. iij. Tus. mentionẽ facit.

Clitellę dicunť non tantũ: quibus sarcinę colligatę mu lis: ꝛ id genus veterinis portant: qui vulgo basti vocanť: dictę q̄ hmõi anialis ornamentũ sit. ¶Hora. in Saty. ¶Hinc muli clitellas tẽpore ponũt. Sed etiaꝫ locus Romę pro/pter similitudinẽ. Et in via flaminea loca quędã deuexa subinde ꝛ acclina. A quo etiaꝫ noīe appellať quoddam

Clitellarius: qui clitellis vtitur. (to: mẽti genus. Unde clitellarij muli dicuntur: qui neq; ephippiati sunt: neq; desultorij: nec bigas: aut quadrigas: aut currus du/cunt: sed clitellati ferunt onera. ¶Plaut. in Mus. ¶Mulio/nes mulos clitellarios habent: ego habeo hoies clitella/rios: magni sunt oneris: quicquid impones vehunt.

Clitumnus Umbrię fluuius: de quo ¶Plin. li. xij. scribit q̄ animalia: quę eũ potauerint: albos fęt° creant a κλειτὸς celebris: quasi celebris amnis. Silius. Et lauat ingentẽ perfundens flumine sacro Clitumnus taurum.

Cluia auspicia: inquit Festus: quę aliquid fieri phibe bãt. ¶Nam ꝛ oia difficilia: ꝛ ardua noiabanť clivia. Unde clivus: qui est locus molliter arduus: ꝛ pro colle ponit. ¶Hiero. lib. ij. ¶Reg. ¶Porro Dauid ascendebat clivũ olina rũ. Est ꝛ clivus cuius cõposita possunt esse tam secundę q̄ tertię declinati. vt Acclivꝰ. a. um. ꝛ Accluis: ꝛ hoc Ac/clive. Decliuus: ꝛ decluis: ¶Proclivus: ꝛ proclivis: quę hab ent pen. pro. Dictus clivus a clino: pro inclino.

Cloacę pe. p. loca cava: per quę colluuies fluit: a clos care: qđ est ingnare: siue a colluẽdo: q̄si colluacę. Fistulę q̄q; fossę vbi ꝛ vię illę subterraneę parietibus in modũ a/quę ductuũ munitę: per quas aquę pluuię extra vrbem vel fluuiũ dilabunť: cloacę dicunť: q̄ vrbẽ imũ dicijs pur gent. A Clodio Albanoꝫ duce dictę. ¶Plau. vero in Cur. ¶Per stomachũ immũdę vetulę aluũ cloacã noiauit. Age effunde hoc cito in barathrũ propere prolue cloacam.

Cloacale Cato dixit flumen pro cloacarum oĩm col/

Closter: latine filum vel nexus. (luuie. Lc.

Clostra: a claudendo: quasi claustra.

Clotho vna ex furijs infernalibus grece κλώθω circũ uolno: neo: destruo. Orpheus in hymnis aliqua dicit: sed in magica sua multa ꝛ obscura: vt mihi vir diuinꝰ videa/tur. ¶Hesiodus autẽ in Theogonia dicit Themidos filias ꝛ Iouis: Cloto: Lachesin: ꝛ Atropon. μοίρας. ἃς τελέι/σκει τιμὴν τόσσε μετ' ἀνθρώποις τε καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι λίσσουσι δικαίας ἀνδρῶν ἱερὰ καὶ ὄργια καλὰ ἔρδουσι. id est parcas: quibus plurimũ honorem prębuit consilia/rius Iuppiter: clothoq; lachesinq; ꝛ atropon: quę mo: talibus hominibus dant ꝛ bonum: ꝛ malum.

Cludo. is. idẽ quod claudo: quo veteres vtebanť. Un/de in veteribus numismatibus legimus Ianũ cluđ. ¶Hu ius cõposita magis sunt in vsu. Accludo vt in Bene. Et gressus ad eos Loth post tergũ accludẽs hostiũ ait. Con/cludo: circũcludo: excludo: includo: intercludo: introclu do: occludo. ¶Plaut. Occlusit ostiũ ancillę. ¶Pręcludo. an/tecludo. Col. lib. vij. ¶Hirudo adhęrens faucibus sangui/nem ducit: ꝛ incremẽto suo transitũ cibis pręcludit. ¶Re/cludo aperio. Virg. Ueteres tellure recludit Thesauros Secludo: seo: sum claudo. Subtercludo: quę habẽt pe/

Clumę sunt folliculi hordei. (nulli. produ.

Clunes nates: siue natiũ tumor: tã mas. q̄ fę. ge. ¶Plau. Quasi lupus ab armis valeo: clunes in tractos gero. ¶Ho rati. Quã pulchrę clunes: breve q̄ caput: ardua cervix. Ab hoc simias clunas appellatas volũt: q̄ clunes tritas gerant. ¶Huius dimi. est cluniculę. Bel. Ęteraꝫ auiũ atq; altiliũ: nisi tantũ apponať: vt a cuniculis inferiore parte

Clunaculũ culter sanguinarius: q̄ ad (saturi fiant. clunes depẽdeat: vel quia clunes bestiarũ diuidat.

Cluo. is. cluere duo ħeat. ¶Nam ꝛ pro verbo esse capiť: vt apud Lucil. Et pugnare. Unde cluacina Uenus ꝛ clypeus: qui a cluendo: id est pugnando deducitur.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Clupea ciuitas Aphricę: vicina Carthagini.

Clusin⁹ dictus est Janus: q: pace tẽpli eius portę claudūtur. Vergi. Claudent belli portę furor: impius intus Sęua sedens super arma: ꝛ centũ vinctus ahenis. Lc.

Clymene pen. corre. Promethei mater. Oceani filia: ꝛ

Clypeus: ꝛ clypeũ: siue clupeus y. in (Japeti vxor. u. ꝙuersa. Proprie clypei scuta maiora sunt: ꝛ tĩ peditũ: sicuti docet Ser. Scuta equitũ. Liui. lib. vj. Clypeis ante Romani vsi sunt: deinde postq̃ stipẽdiarij facti sunt: scuta pro clypeis fecere. Dicti clypei q̃ cęlent totuꝫ corpus. Vel a clepere: qđ est furari: ab ictibus. Var. a cauus deriuat. Pli. li. xxxv. ἀπὸ τοῦ γλύφω, ⁊ est a sculpẽdo: cęlãdo/ qꝫ deducit: ita vt dicat clypeus: q̃si γλύπτος. i. sculptus g. in c. mutata. Scutis eñ qualib⁹ pugnatũ est apud Troiam: ꝛtinebant imagines. Vnde ꝛ nomẽ habuerũt clypeorum. Vel quia κλέπτω furor, ꝛ cęlo quia totum hominem tegit: immo plures tanq̃ vna porta est.

Clyster. eris pe. pro. qđ ꝛ clysterũ dicit ἀπὸ τοῦ κλύζω qđ est abluere. Mã clystere aluũ egrotãtiũ lauare: seu purgare solem⁹. Pli. Cucurbita insula clysterib⁹ intestinorũ olim vitijs medet. Macer tĩ huius nois pen. corripit. Apposita digitis aut intus clystere fusis. Quod aũt in orificiũ ponit ad excrementũ prouocandũ: ꝛ vulgo suppositoriũ dicitur: docti a glandis specie balanum dixere.

Clysmus latine purgatio: siue lotio dicitur.

Clytęnestra nomen proprium mulieris: quę ob amorem adulteri virum occidit. De qua Euripi. in Oreste: ꝛ multa alia. Homerus in Odyssea quę nota sunt.

Clytia vna ex Nymphis oceani: a gloria dicta. κλέος enim gloriam significat. Lc.

C Ante N ꝛ O

Cnidos est vna ex Cycladibus insula.

Coaceruo. Vide aceruo.

Coacesco: ex con: ꝛ acesco: sed n. abijcit: ꝛ ꝑcat coacescere simul: seu totũ acidũ fieri. Cic. in Cas. Vt eñ non omne vinũ: sic non ois ętas naturę vetustate coacescit. Hiero. per translationẽ in ꝓlogo Galo. Neq; eñ sic noua cudim⁹: vt vetera destruamus: ꝛ tĩ cum diligẽtissime legerit: sciat magis nr̃a scripta intelligi: quę non in tertiũ vas trãsfusa coacuerint: ꝙ statim de ꝓlo purissimę cõmẽdata testę suũ saporem seruauerint. Coacuerint. i. corruptio/

Coagmẽta coniũctiones arctę: ꝛ (nem sensserint. compares a cogendo: id est stringendo. Hinc

Coagmẽto. as. coniũgo: ꝛ cõpares ꝙiunctiões cogo ac stringo. Cic. in Cas. Viuendi finis est optimus cũ integra mẽte: certisq; sensibus opus ipsa suũ eadẽ: quę coagmentauit natura dissoluit. Plin. Passiuũ protulit. Mox pluribus coagmentaꝫ nucleis: ꝛ his separatim vestitis.

Coagulũ a cogẽdo. i. colligẽdo: siue strigẽdo dr̃. ea para viscerũ: qua ad densandũ lac vtimur. Tibul. Et miscere nouo docuisse coagula lacte. Quicquid dẽsat: ac ꝙiungit coagulũ dicit. Bell. Vinculũ illud coagulũ animi atq; amoris. Et coagulũ herba est: seu potius spongia aquaꝫ dulciũ: quã alij strumũ: alij strignon: alij ꝙseruã vocant.

Coagulo. as. cogo: cõstringo: verbũ actiuũ: vt est illud Coagulatũ est: sicut lac coit eorum. Belli. Semen in vtero mulieris primis septem diebus conglobatur: coagulatur: fitq; ad capiendam figuram idoneum.

Coalesco. is. coalui. concresco. Liui. li. j. Vocata ad cõcilĩũ multitudine: quę coalescere in populi vnius corpus nulla re pꝛeterq̃ legibus potuit: iura dedit. Sal. Vbi postq̃ conuenerũt in vna mẽnia disparĩ gñe: dissimili lingua: alij alio more viuẽtes: incredibile memoratu est: q̃ facile coaluerũt. Coaluerũt non est a coalo: quoniã ꝑcatio actiua sensui oionis repugnaret: neq; a coaleo qđ nescio an reperiaꝫ. Eius simplex protulit Var. li. j. de re rust. Quẽadmodũ quicq̃ seri: aut alescere: aut meti possit.

Coarto. Vide Arto.

Coaspis fluuius Medoꝝ: qui apud Persas in Tigrim decurrit: cuius aqua tã dulcis: vt Persici reges q̃ diu intra ripas Persidis fluit: solis sibi ex ea aqua pocula ven

Coasso. as. per duplex ss. Sicut assamẽ/ (dicauerint. ta ꝛ assulę. Qđ ꝛ coaxo dr̃. pro ꝙtabulo. Clĩ coaxatio: cõtabulatio ab axibus. Mã asseres tabulę nõ sunt. Victru. Sed crassior: ꝛ angusta in modũ paruę trabis materia: ab assidendo parietibus: atq; tignis appellati: vt inquit Fest. Est ꝛ coarare pꝛopriũ vocis ranarum.

Coaudio: ꝛ conaudio: ex cũ ꝛ audio. Lc. (tio. Lc.

Coaugmẽto ab augmento: coaugmẽto. Jñ coaugmẽta/

Coaxo. as. Vide in dictione Coasso. Aristophanes, ἐμπεδαξάχω τοῦ Διονύσουκε βρεκεκεξ κώαξ κώαξ. Cocalus Sicilię rex ad quem Dędalus ex Creta anfugit: quẽ illuc vsq; persecutus est Minos Cretensiũ rex: sed a Cocali filiabus: vt Aristoteles refert: interfectus est.

Cocanicus Sicilię lacus: ex quo salez cocanicũ noia/

Cocus per simplex c. Mã primã corripit: siue (mus. coquus per q. Mã ꝛ coquo. is. dicimus. Mart. Qui propter cęnam rustice cędo coquũ. Est aũt cocus: qui cibos coquit ac vẽdit. Cocorũ tamẽ alij priuati: qui alicui seruientes coquinariã exercent: vt idez. Non satis est ars sola coco seruire palato. Nam q; cocus domini debet habere gulã. Alij publici: qui vt dapes vendãt publice popinaꝫ tenent: hoc est tabernam: in qua dapes coctę: ꝛ vina venduñt. Et qua popinones dicti: ꝛ ipsi coci: ac popinariam exercentes: ꝛ luxuriosi ac in popinis viuentes.

Coculus pe. cor. dimi. est. Coculũ aliud significat.

Coculũ vas ęneũ coctionibus aptũ. Plau. Eneis coculis excocta est mihi ois materia. Alij cocula accipiunt pro lignis minutis: quibus facile decoquunt obsonia.

Coculare: ꝛ per apocopẽ cocular idẽ est: qđ coculũ.

Coccus per duplex cc. sumit pro purpura. Coccũ vero est rubens gramẽ in maxima laude: vulgo granũ dicitur. Anniculo cocco languidus est succus. Jdẽ post quadriennũ euanidus. Jtaq; nec recenti vires: nec senescẽti. Laudatissimũ nascitur circa Emeritã Lusitanię ciuitatẽ:

Coccus ilicis vocatur Jlicis (vt docet Pli. lib. ix. granum. κόκκον enim gręci dicunt granum. Lc.

Coccinus pe. cor. color est purpureus: quo pãni inficiebant. Hier. li. ij. Reg. Filię Jsrael flete sup Saul q vestiebat vos coccino. Hic color exuberantis quandã: ac splẽdorẽ ruboris oñdit. Qui ꝛ Spadic⁹: ꝛ Phęniceus: ꝛ ro/

Coccina substantiuũ pe. cor. vestis coc/ (seus vocaꝫ. cinea. Mart. Coccina famosę donas: ꝛ ianthina mechę.

Coccineus. nea. neum. quod est grano infectum. Hiero. in Cant. Sicut vitta coccinea labia tua.

Cocceus. a. um. idẽ quod coccineus. Scribit Lampr. Diadumenũ indumenta coccea primũ accepisse.

Coccinati dicunt: qui coccineis vestibus sunt induti.

Coccię dictę sunt alpes a Coccio rege Gallorũ domitore: qui in amicitiam Octauij receptus est. Jncipiunt a Segusia oppido. Et a Tacito cocciane appellantur.

Coccentũ genus edulij. ex melle ꝛ papauere factũ. Sic

Cocymũ olei genus. Lc. (dictũ: q; ad ignẽ coquaꝫ.

Cocyx. ycis. per y. auis tẽporaria: quę in triũ auium nidis ouа generat: palũbarũ: alaudę ꝛ chloridos. Hęc alio noie cuculus dicit. Cuius vox cocytus quoq; dr̃. Ex accipitrũ genere est: licet vngues adũcos non habeat. Procedit vere: occultaꝫ caniculę ortu Suidas. κόκκυξ ἔλος ὀρνέον ὁ παρ ἡμῖν κόκκος λέγεται ἀπὸ φωνῆς ἀγαπῆς. id est Coccyx spes auis apud nos caucos dr̃, a voce dulci.

Cocytus pe. pro. latine dicit luctus. Quo noie dictus est inferorũ fluuius a Styge profluens κωκύειν enim gemere ac lamentari significat. Virg. Nec procul hinc partem fusi monstrant in omnem Lugentes campi sic illos nomine dicunt. Hinc Pluto quoq; cocytus dictus est.

Cocytia sacra erant: quę fiebant in honorem Proser/

Coclea propie testa lima (pinę: quã Pluto rapuit. cis: licet quãdoq; pro ipsa limace: quę testã habet firmatur. Limax propie, quę est sine testa. Plini. lib. xviij. Na/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

scunt in vitia: ⁊ aliquãdo e terra cochleę minutę erodentes eam. Cochleę tam terrestres: qȝ aquatiles exerentes se domicilio: binaqȝ veluti cornua prętendentes: retrahentesqȝ. Ideo cornículis prętentare iter putantur: quia oculis carent. Cochleę etiã lapides sunt ex flumine rotundi ad cochlearũ similitudinẽ: quę ⁊ cochlacę dicunt. Similiter cochlea: siue cochlis: is turris dicit: siue scala rotunda: qua turrim per circuitũ a cochleaꝛ similitudie ꝓscendimus: quẽadmodũ torcularia ad instar cochlearũ facta cochleę noiant. ¶ Huius dimi. est cochleola. Sunt cochleę ficulę modicę: cruaticę altiles: a fricanę: acerate: illyricę: olitanę: albę: astyp aleicę. ¶ Perottus in Cor.

Cochleare: ⁊ per apocopẽ cochlear: ⁊ cochlearii gñs mẽsurę: seu instrumenti quo cochleę: ⁊ alia hmõi vescendo sumunt. ¶ Mart. Sum cochleis habilis: sed nõ minus vtilis ouis. ¶ Nũquid scis potius: cur cochleare vocer?

Cochlides pe. cor. scalę rotũdę: quę per circuitũ scandunt. Quo etiã nomine dicę sunt gemmę in Arabia.

Cochlium etiam scala rotunda. Stra. lib. vlti. ¶ Hęc est etiã pannium altitudo quędaꝛ manufacta turbinea petrosę ripę persimilis: in quã per cochlium ascenditur.

Cochlacę: quę ⁊ cochleę lapides ex torrente rotũdi.

Coclites pen. cor. luscos dixerũt antiqui: ♁ est qui vnũ tñ habent oculũ: qñ oclites. ¶ Nã ⁊ cyclopas coclites legimus: vnũ oculũ hñtes. Et ¶ Hora. Cocles dictus est: qui in ꝓlio oculũ amisit: qñ ocles ab oculo. ¶ Plau. in Cur. Cluocule salue. Ex coclitũ prosapia te esse arbitror, nã sic sunt

Coctiuę castaneę vulgatiores. Cc. (vnoculi.

Coctiuę nuces dicunt nigrę: quę magis in vsu sũt. Cc.

Coctus. a. uꝫ. a cogendo: quia coquẽdo coercet: vt ad vtilitatẽ vescentiũ perducat. Et coctũ dicitur: qđ est multi tẽporis. Tñ ⁊ recocti hoies ipso vsu: ⁊ frequẽtia: ⁊ longitudine tẽporis cautiores: exercitatioresqȝ facti dicuntur. ¶ Hor. in Ser. ¶ Plerũqȝ recoctꝰ Scriba ex quinqȝ viro cor/

Coctilis: ⁊ hoc coctile pen. (uum deludet hiantẽ. cor. accipit ꝓ re: quę cocta est: ⁊ non cruda: sicut fictile quod factũ est a figulo. ¶ Pli. lib. vij. Epigenes apud Babylonios septingentorũ viginti annorũ obseruationes syderum coctilibus laterculis inscriptas docet.

Coctiuus. a. um. pen. produ. quod facile coquitur: vel maturatur: vt coctiua poma: coctiuum legumen.

Coctito frequẽtatiuũ: quo ¶ Plau. frequẽter vtit. Cc.

Codam veteres dicebant: quã caudã dicimus. Cc.

Coctona. Vide in dictione Cotones.

Codatremula auis: quę semper mouet caudam: alias motacilla dicta. Cc.

Codex arboris robur. Vide in dictione Caudex.

Codiculus dimi. a codex: dum ꝓ libro ponitur.

Codicillus dimi. a dimi. codiculus. Sunt autem codicilli literę breues: hoc est epistolę. Sulp. Ciceroni. ¶ Puer Aeydim mihi obuiam venit cum codicillis. Iureconsulti accipiunt ꝓ quodam instrumẽto: um genere.

Codicarię naues dictę sunt a codice: dũ codex ꝓ trũco arboris: seu tabula sumit: quę ⁊ caudicarię dicuntur: q̃ e caudicibus: hoc est lignis grossiorib⁹ factę sint. Var. Q; antiqui pluris tabulas coniunctas codices dicebãt: etiã in Tyberi naues codicarias appellamus.

Codion genus lactucę: a corũ similitudine: in petris nascens: comosissimum inter omnes. Cc.

Codrus nomẽ ꝓprium regis Athenien sis: qui ꝓpter patriam seruandã se mortí obiectauit. Responsum eñ acceperant ¶ Peloponnẽses: tunc demũ se superaturos si eorũ regem non occidissent. Fefellit ergo eos habitu pauperis apparendo: ⁊ in suam necem per iurgia prouocando. Vnde Vir. Et iurgia Codri. Fuere ⁊ alij Codri. ¶ Dic apud Athenienses in prouerbiũ venit codridarũ genus: vt cuꝫ nobilissimũ vellent quẽpiam dicere: Codro nobi/

Codonomia insula: quã (lio rem esse prędicarent. Theutonici tenent: in qua Codanus sinus.

Celiaci a celia: id est ventriculo stomachi vocantur: qꝝ morbus is atque dolor in ipsius ventriculi porta consistat: quę pyluros grece nominatur. Vnde medicamẽta quędam huic vitio contraria celiacę dicuntur.

Cele dicitur Syria: qua contingit Arabos. Cc.

Celosyria caua syria: ex κοίλη caua ⁊ Syria.

Cementuꝫ: vt aliquibus videtur: cum c. diph. a κοίνομ quasi cemimentum. Vide in dictione cementum.

Cemiterium grece κοιμητήριον a κοιμάω sopio: quia ibi mortui dormire dicunt: quasi mortuoꝝ dormitorium.

Coemo. Vide in Emo.

Cenomia: vt inqt ¶ Hier. omne gñs muscarũ intelligit.

Cena vespertina a κοίνος: qđ est cõmunis: quia multi in cõmune cenare consueuerunt. Quę sit cena recta: vide in dictione recta. Al cena fit domicenium: quo vsus est ¶ Martia. ¶ Plautus incenem dixit sine cena.

Cenula dimi. ¶ Hiero. Cõmunem cenulã breuẽqȝ ad recreationem potius corporis: qñ ad delectationem.

Ceno. as. aui. ⁊ cenatus sum. Al quo fit frequentatiuũ

Cenaturio labore vt cenem: quã (cenito. cenitas. significationẽ habent fere in rio definẽtia. Vt mulier parturit. i. laboꝛat vt pariat. ¶ Marti. In omnibus Vacerra q̃ conclauibus consumit horas: ⁊ tota die sedet: Cenaturit Vacerra non cacaturit: id est laboꝛat vt cenet. Cc.

Cenatio locus ad cenandũ aptus: qui in imo domꝰ: ⁊ potentioꝛ erat. Tñ Iuue. Et algentẽ rapiat cenatio solẽ. Sue. in Nero. ¶ Precipua cenationũ rotunda: quę perpetuo diebus: ac noctibus vice mundi circũageretur.

Cenaculũ a cenãdo nomẽ assumpsit locꝰ ad cenandũ idoneus Var. Sicut penariũ vbi penus: vbi cubabãt cubiculũ. Ita vbi cenabãt cenaculũ. Sꝫ postq̃ in superiori parte cenitare cęperũt: supioꝛ domus vniuersa cenaculũ dicta est. Cenaculũ ꝺ: ad qđ scalis ascendit. Solẽt tamen cenatio: ⁊ cenaculũ: ⁊ dicta accipi ꝓ loco: in quo estate

Cenaticus ad cenam pertinens. Cc. (cenatur.

Cenipeta penultima correpta: qui libenter petit alienas cenas: ⁊ parasiti sępe personam induit.

Cenacularia. rię. ars locandi cenacula. Vlpi. Si quis cenaculariã exercens modicũ hospitium sibi retinuerit: residuũ locauerit pluribus: oẽs tenebũtur: quasi in hoc cenaculo habitantes vnde eiectum effusumve est.

Cenacularius homo: qui cenaculũ ꝺducit. Idẽ de pignoratitia actione. Videl aũt tacite ⁊ cum dño ędituꝫ hoc cõuenisse: vt non pactio cenacularij proficiat domino.

Cenatorius. a. um. quod ad vsum cenę pertinet.

Ceten greci dicunt thalamuꝫ. Vnde procetion dicunt

Cenobium locus vbi cõmunis (antithalamum. vita ducitur κοινὸς enim cõmunis βιός vita. ¶ Hinc cenobitę penulti. prod: monachi qui in cõmune viuũt.

Cenum lutum a κοινῶ inquino: a quo obscenum: vt quidam volunt: deducitur.

Cepi verbum defectiuũ: vide supra in dictione cępi.

Cetus conuentus: vide in dictione cetus.

Coeo is. ij. iui. itũ. ex con ⁊ eo: sed n. abiicit. Et est tam actiuuꝫ: qñ neu. significatq̃ cõuenio: conũgo: aduno: contraho: socio: colligo: congrego. Virg. lib. xj. Coeant in fędera dextrę Qua datur. Lact. de ira. Deniqȝ si atomorũ coitio: ⁊ conglobatio efficeret oía. Cic. cum actũ. vsus est lib. ij. ¶ Phil. Vtinã Cn. Pompei cum. L. Cęsare societatem: aut nunqȝ coisses: aut nunqȝ diremisses. Bel. protulit passiuũ. Coibatur societas inseparabilis. Nã proprie coiri societas ꝺ: Sic ab Vlpiano societas coita: ꝓ ꝓtracta ⁊ collecta accipit. Coire etiã aliquãdo concũbere dicit. Lactã. li. iij. Quid ego de cynicis loquar: qbus in propatulo coire cũ coniugibus mos fuit? Hinc coitus ꝓ concubitu. Aliquãdo cõgredi. Ter. in Phor. Vide quid agas: ¶ Prima coitio est acerrima: si eã sustinueris: post illã iam vt lubet ludas licet. Vbi Dona. Trãslatio a prelio. Nã ⁊ cõgredi milites: ⁊ coire dicunt. ¶ Proprie aũt coire ẽ simul ire. Cic. li. iij. offi. Sol⁹ neglexit fidẽ: furere ĩ simulauit: ne coiret instituit. Coequo in verbo Aequo. Cc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Coerceo.es. ex con & arceo: sed n. abijcit. & a. in e. mutatur: significatq; restringere. Cic. in Cæli. Quã serpẽtem multiplici lapsu: & erratico ferro amputans coercet ara agricolarũ. Itẽ refrenare: cõtinere. Lact. li. iij. Illud satis est ad coercendũ furiosi hois errorem. Itẽ colligere: siue simul stringere. Ouid. li. j. Meta. Citta coercebat positos sine lege capillos. Itẽ cõpellere. Cic. li. iij. ad Here. Prudentię partibus vtemur in dicẽdo: si cõmoda cũ incõmodis pferemus: cuz alterũ sequi: alterũ vitare coercemur.

Cœus per ę. diph. fuit (Sed hęc fere in idẽ recidũt. Cæli ac Terrę filius. Hinc Cea insula in Aegeo.

Coętaneus eiusdem ętatis: quod dicitur & Coętus: ab ętate illud: hoc ab quo. Cic.

Cogamus fluuius est ex Tmolo monte proueniens.

Cognati ab eo dicti putant: quasi vna cõiterve nati.

Cognomen. Cicle in dictione nomẽ. Cognomines qui eiusdem nois sunt: a con & nomen: n. in g. mutata. Sic a Plauto duę sorores Bacchides noiatę vocant: cognomines. Dicit & cognomentũ Cic. Scipio ille cognomẽ

Cognomino.as. cognomẽ impono. (to Africanus. Hiero. ad Da. Junxit se principi mũdi huius. i. diabolo rectori tenebrarũ. Quẽ nunc inimicũ hoiem: nunc iniquitatis iudicẽ: nunc draconẽ: nunc sathan: nũc malleuz: nũc perdicẽ: nunc belial: nũc rugientẽ leonẽ: nunc leuiathan: & multis alijs vocabulis scriptura cognominat.

Cognosco.is. ex con & nosco: mutata n. in g. vt fiat consonãtior vox. Et est cognoscere nosse eos: qui prius incogniti erant: cuz agnoscere sit olim notos. Virg. Incipe parue puer risu cognoscere matrem. Var. Vereor: ne ine quoq; dũ reuertero pręter canẽ: agnoscat nemo. Cõsuescunt tamẽ hęc sępenumero. Interdũ Cognoscere est diligẽter attenteq; consyderare. Terẽt. in Ecy. Postq; ipse sese & illã: & hanc quę domi erat: cognouit satis. Interdũ intelligere. Cic. in Hor. Vnde aũt facilius q; ex annalium monumẽtis aut bellicę res: aut ois reip. disciplina cognoscit. Terent. Eo pacto & Gnati vitã: & consiliũ meum cognosces. Interdũ approbare: laudare: placere. Cit apud ps. Declinantẽ a me malignũ non cognoscebã. Interdũ concũbere: vt in euange. Et non cognoscebat eaz: donec peperit filiũ. Aug. lib. x. Con. Pręter eaz concupiscentiaz carnis: quę inest in declinatione oim sensuũ: & voluptatũ inest anię per eosdẽ sensus corporis quędã se non oblectandi in carne: sed experiendi per carnẽ vana: & curiosa cupiditas: noie cognitiõis & scientię palliata. Nunc verbi cõposita sunt pręcognosco: antescio. Planc. Cic. Q. si Iatro pręcognito nostro aduẽtu: rursus in Italiam se recipere cęperit. Percognosco. Plau. in Tru. Citroq; per cognoui probe. Recognosco de quo alibi.

Cognitor, qui cognoscit. Quãuis proprie is dicatur: qui litem alterius coram eo qui datus est: tractat. Procurator autem absentis nomine actor: sit. (les erunt.

Cognobilis: qui cognoscitur. Gel. Nis solis cognobilis.

Cogo.is. coegi. coactũ: ex con & ago: in quo a. & n. abijcimit: nisi in supino. Est aũt cogere in vnũ colligere. Cic. lib. j. Tus. Cęlũ hoc: in quo nubes: imbres: vẽtiq; coguntur. Ter. in Eu. Quasi talẽta ad quindecim coegi. Oñq; vrgere. Idẽ li. iij. offi. Diogenes ptra nimiũ te soluere coegit. Oñq; mulgere. Virg. Cogite oues pueri si lac pręceperit estus. Oñq; stringere: densare: siue durescere. Idem lib. iiij. Geor. Nam frigore mella Cogit hyems: eadẽq; calor liquefacta remittit. Oñq; imprimere: seu intus ponere. Idẽ. Quadrifidã quercũ cuneis: & forte coactis Scindebant. Oñq; in ordinem ponere: vt oẽs arbores in sulcum cogendę sunt. Oñq; reponere: reducere. Vt opes nostrę in deuz cogendę sunt. Oñq; adiuuare: vt hominũ cogente opera multę herbę nascuntur. Quãdoq; cum festinatione mittere: vt medicum ad ęgrotum coegit.

Cogito.as. frequẽtatiuum a cogo.is. q; mens plura in vnum cogit: vnde eligere possit. Unde Augu. lib. x. Con. Quã multa huiusmodi gestat memoria mea: quę iaz inuenta sunt: quasi ad manũ posita: quę didicisse & nosse dicimur. Quę si modo iſtis tẽporũ interuallis recolere desiuero: ita rursus demergunt: & quasi in remoti oraculi penetralia dilabunt: vt denuo velut noua excogitanda sint. In idem iterũ. Neq; eñ alsa regio eorũ est cogenda: rursus vt sciri possint. i. velut ex quadã dispersione colligenda. Unde dictũ est cogitare. Naz cogo & cogito: sic est vt ago & agito: facio & factito. Verũtamen sibi animus hoc verbũ proprie vendicauit: vt non qđ alibi: sed qđ in animo colligit cogitari proprie iam dicat. Cogitare itaq; est cogere ad aliquid inueniẽdum. Cñ cogitatio: quę est dicta velut coagitatio. i. longa eiusdẽ rei agitatio in eadẽ mora cõsilij explicãdi. A cogito fiũt cõposita: excogito. Qđ proprie est pfecte cogito: licet p inuenio sumat. Sed idcirco fit: q; cũ quis perfecte cogitat aliq̃d: ex eo qđ cogitat: elicit & inuenit. Cic. li. j. Tus. Quid illa vis: quę tandẽ est: quę inuestigat occulta: quę inuẽtio & cogitatio dr. Pręcogito prius cogito. Quintil. li. xij. Licet tñ pręcogitare plura: & animũ ad causas componere. Recogito iterum atq; iterum cogito. Hierony. in vita Antonij. Quę & quãta spes hisdem posita esset in cęlis recogitans.

Cogitatim aduerbium pro cogitate ponitur.

Cohabito: cohereo. cohæres. Quere in suis simplici-

Cohibeo.es. ex con & (bus. Similiter coherentia. habeo: significat constringo: contineo: freno. Plin. Et tumpetum furentis blanda oratione cohibuit.

Cohors. a cohortãdo dicta est: q; tribunus eã vt sequit hortari soleat: seu q; ipa a se mutuo frequẽter ad pugnam hortet. Est & cohors: quę & chors: locus cinctus parietibus: quo gallinas: anates: & id genus reliqua habere in villa solemus. Var. de re mil. Cohors q; vt in villa ex pluribus tectis conũguntur: ac quiddã fit vnũ: sic ex manipulis plurib⁹ copulat cohors. In villa vero cohors dicitur: q; circa eum locuz pecus coerceret. Hinc cohortales gallinę vocant apud rei rusticę scriptores: quę in cohorte domi alunt. Possent etiã dici cohortales ab horto. Nam cũ veteres hortos vicos dicerent: q; qui arma ferre possent ibi nascerent. Inde cohortẽ dixerunt manuz hominũ ex eodem vico ad pugnã exeuntiuz: q; illi essent ex eodẽ horto. i. vico geniti. Nam & Galli: vt est apud Cęsarem: hoc modo pugnabãt. Quisq; eñ pagus per se pugnã capiebat. Ouidius. Abstulerat multas illa cohortis aues. Dicit & cohors in hac significatiõe. Varro. In vbana quoq; domo cohortẽ facere poterimus: in qua pascere ciconias: grues: pauones: gallinas: anseres: & similia dabit ad vsus quotidianos. Colu. in pręfa. Et vt a pecoribus recedã: quorum in parte anũ cohortaliũ: & apium cura posita est. Mart. Raucę cohortis aues. De cohortibus: & earum numero denario: quę legionẽ faciunt. Si hoc non sufficiat: vide Perottum in Cor. co.

Co. insula Icarij maris. Clide in dictione Coos.

Cois. vestis subtilissimę gñis: e Co: vt quidã volũt. Alij tñ Ceam eam dici putãt. Clide in dictione Cea insula: dicta vbi Pamphila Platis filia prima eius telę fila retorquere: ac inde texere cępit. Nota. Altera nil obstat coistibi. Pene videre est. vbi cois septimi videt casus.

Cohum lorũ: quo temo buris cũ iugo colligat: a cauo dictum: vt inquit Var. quasi chaum. Choum etiã poetę cęlum dixerunt: a Chaos: ex quo putabant formatũ.

Coinquino.as. pen. prod. Clide in dictione inquino.

Colasis genus penę est: cum adhibetur castigandi: vel emendandi gratia. Cornucopię.

Colaphus: & colaphum penulti. corre. κόλαφος ἐξ κολάζω verberare cum pugno clauso: sed alapam cum manu extensa. Terenti. Plus quingentos colaphos infregit mihi. Inde colaphizo.as. formatum.

Colchi: siue colchis. idis. regio iuxta Pontum regnuz Oetę regis: & habet in se inga caucasi: atq; hinc Caspiũ: & Hircanũ habet mare. Hinc Mgotim. Ferũt Iasonem Thessalũ: cũ Argonautis nauigasse: vt vellus aureũ rape

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ret. In ea Sibaris Colchor regia est. A Colchis fit colchiac⁹ a.ū. Hora. lib. ij. car. Ille venena colchica. Et colchiacus. Prop. Colchis, colchiacis vrat ahena focis.

Colchia regio ↄr iuxta Pōtū: ī q̄ iuga Lauca ad Rhipheos mōtes tor q̄nt: alter⁹ latere in Euxinū ⁊ Męotim

Colus mas. ge. tor mēti gen⁹ qđ fit ex corio: ſi (deuexa. cut ait Feſt⁹. Colus ſgm tā quartę q̄ ſecūdę decli inſtrumentū qđ penſa ꝓtinet: a quo fuſo fila ducunt. Habetq; pe. cor. Qui. lib. iij. met. Et colus ⁊ fuſus digitis cecidere remiſſis. Collus ꝓ duplex ll apud Plau. ꝓ collo legitur. Eſt ⁊ tor mēti gen⁹ ex corio factū.

Colū pe. ꝓ gen⁹ vaſis vinarū viminib⁹ cōtexti: a colādo dictū. Virgi. Colaq; plor fumoſis diripe tectis. Dicitur ⁊ ab aliquib⁹ colus. Vnde colū nivarū dicebat vas ex lapide ſpongioſo factū: ad colādas nives.

Colon eſt craſſius inteſtinū nubilatū: ex quo excremēta eā accipiūt formā quę egerūt: plurimas cellulas atq; cauernas habēs: ad renēq; ſiniſtrū religat. Vnde verbuz κολάζομαι ꝓ eo qđ eſt torqueri: cruciariq;. Hinc colic⁹ dolor. Serenus. Cū colon inuiſum morbi genus intima carpit. Hande galeritā volucrē quā noie dicūt. Aut panidi leporis madefacta coagula pota. Hic morb⁹ ⁊ chordios ⁊ chordapſos dici ſolet. Dicit etiā colon mēbz orationis. Hiero. in Ezech. ꝓlogo. Legite igitur ⁊ hūc iuxta translatione: quia per cola ſcriptus et cōmata: manifeſti orem ſcripturā legentibus tribuit. Preterea q̄ nos crura ⁊ lacertos dicimus: greci eodē verbō κῶλα nuncupant. Vnde monocolon metrū dicit vnimembre: dicolon bimembre: tricolon trimembre. Et in primo ſignificato habet penul. cor. in alijs productam.

Colla per duplex ll pars corporis a colo is. vt quidā putant: quia hęc pręcipue pars torquibus ac monilibus ornari conſueuit. Hinc decollo ⁊ ſubcollo. De quibus ſuis locis. Legitur ⁊ collus apud Plau.

Colos greece: latine podex. A colo colici dicunt. Colum etiā morbū dicūt: qđ primo in Italia ſenſiſſe. Tyberius princeps dicit: cum antea eſſet ignotus.

Coleus teſtis a colo is. q̄ colat mulieris pubē. Vnde illud in Pœnu. Stamus ſub Ioue coleis apertis. Dicit etiā cule⁹. Mar. Cū depilatos Chreſte culeos portas.

Colidos inſula in oceano Indico: Veneri ſacra: q̄ tā tę altitudinis eſſe perhibet: vt illuc aues nō aduolēt.

Collare: vinculi gen⁹: q̄ canū colla aſtringunt: ⁊ Delīū vocauit antiqtas. Fit ex corio firmo cū clauis capitis

Coloſſus per duplex ll ſtatuę moles: turri par. A colon membrum: ſeu ἀπὸ τοῦ κολάζειν quod eſt cruciare ⁊ modū excedere in aliqua re. Illā ꝓpter magnitudinem inamabilis erat ob ſumptū magnitudinē. Statuā ſolis: ſeu vt qdā aiūt: Iouis apud Rhodū centū ⁊ qnq; pedes altā ex ere Lares Lyſippi diſcipulus feciſſe tradit. Quę poſtea poſt qnquageſimū ſextū annū ex terrę motu fractis genib⁹: corruit. Hec Rhodij ipam attollere auſi ſūt: oraculo quodā phibiti. Hoc inter ſeptē miracula maximū oēs cōfeſſi ſunt. Soldan⁹ Aegypti: cū inſulā inuaſiſſet ex ere hui⁹ ſtatuę quā cōfractā reperit: noningētos cameios onerāſſe fert: atq; in Alexandriā terreſtri itinere trāſmiſiſſe. Et⁹ digiti maiores fuerūt q̄ plerēq; ſtatuę. Duodecim annis pfectā fuiſſe tradūt: trecētor talentorū ptio. Ab hoc coloſſo Rhodij Coloſſenſes appellati ſunt: q̄bus ſcribit Aplus. Dicit etiā Collofſeus. Pli. lib. xxxv. Nero princeps iuſſerat coloſſeum ſe pingi. cxx. pedes in linteo incognitū ad hoc tēpus. Lāpr. in Alexādro. Statuas coloſſeas in vrbe multas locauit. Victru. coloſſicas vſurpauit. Alioquin Romę amphitheatrū ipm hodie coloſſeū vulgo dicit: a coloſſo. Mar. Hic vbi ſidere⁹ pro pinquius videt aſtra coloſſus. Ariſtides autē in oratione ad Coloſſenſes ꝑclara ſcribit: incipiēs vſq; a ꝓmis: habitatorib⁹ Rhodi. Sui. κολοσσὸς ἄγαλμα ὥσπερ ὁ ζοδίου κολοσσὸς διὰ μέγεθος καταπληκτικὸς ὢν ὀυκ ἦν ἐξασμιος οὗτος δὲ ὁ Ῥοδιακὸς διὰ τὸ φιλοτέχνημα θαυμαστὸς ἦν. Coloſſus ſtatua quēadmodū Rhodior coloſſus ppter magnitudinē deterrēs exiſtēs: nō fuit amabilis. Hic neq; Sebaſtianus ꝓpter ꝓdigalitatē admirādus fuit. De coloſſo Domitiani Pōpeij Solis ⁊ Apollinis. vide De

Colophon pe. cor. latine altū locū ſigni (rot. in Lorn. ficat. Quo noie dicta eſt inſula: de q̄ Hora. lib epi. Quid tibi viſa Chios Bulbati notaq; Leſbos. Smyrna qd ⁊ colophon. Eſt ⁊ vbs Jonica nobil⁹ oraculo Apollinis Colophonij nauales opes ſatis amplas habuere: ⁊ in eq̄ſtrib⁹ certaminib⁹ tū excelluere: vt victoriā inde futurā ſperarēt. Vñ ⁊ Colophoni⁹ pugnaret egtat⁹. Et ī ꝓuerbijs diceret Colophoné addidit: cū ſūma opi man⁹ imponebat. Ex Colophone fuit Mimeri⁹ tibicē ⁊ poeta. Xenophanes phyſic⁹: q poemata de Pſill' edidit. Polymaſt⁹ muſic⁹. Sūt etiā q Homer Colophoniū faciūt.

Colis. ꝓ ſimplex l ſignificat pampinū Clar. Pāpinare eſt ſarmēto coles: qui nati ſunt de his q plurimū valent ad ſecundū: nōnunq; etiā tertiū relinquere: reliquos decerpere: ne relictis colibus ſarmētū neq̄at miniſtrare ſuccū. Ītē colis dicit quaſi caulis: p haſta ⁊ fuſte mēbri viriliſ. Hiero. in Joſue. Eo tēpore ait dñs ad Joſue. Fac tibi cultros lapideos: ⁊ circūcide ſecundo filios Iſrael in cole ꝓputior. Lel. li. iiij. Tum in maſculis iter vrinę ſpatioſi⁹: ⁊ cōpreſſius a ceruice hui⁹ deſcēdit ad colē. Hinc colei: q̄uis ⁊ a colendo quidā deducāt. Hunus ſuprema pars glans appellat. Et pellicula q̄ glandē tegit: ꝓputiū dicit. Ītē colis dicit caulis. Hora lib. ij. Serm. Cole ſub vrbano nihil eſt elutius orto. Sic dicim⁹ Hoſtr ꝓ plauſtrum. Clodius pro claudi⁹. Dicitur ⁊ coles. Perottus. Corn. a colendo.

Colla a grecis dicit: quā nos nos glutiniū dicimus.

Colabor. vide labor.

Collabello: labra adūgo. Laberius. Perge iam Collabella oſculū: hoc eſt iunctis labris oſculare.

Collis per duplex ll minor mons: ⁊ quaſi mōticulus. Vnde Roma ſepticollis dicta eſt: q̄ ſeptē habeat colles Palatinū: quirinalē: auētinū: cęliū: viminalē: exquilinū: ⁊ ianiculare. Et a colēdo dicit. Clar. Qđ primū ex agro fructus capiebant: cāpus dictus eſt. Poſtea q̄ ſuperiora loca colere cęperūt: a colēdo colles appellarūt. Sed metri gratia a poetis l inter poſitū eſt. Colles etiā dicuntur dorſa. Nam ſpina humilis vallicula: eminētes pulpę ab vtroq; latere ſpeciē habent colliū.

Collina porta Romę: a colle quirinali ſic appellata. Ouidi. Tępla frequētari collinę ꝓxima portę. Hūc decet: a ficulo noia rege tenet. Eadē nūc Salaria vocatur qđ nomē quoq; vię eſt in quā exit. Cor. Tacitus. Tertiū agmen per Salariā Collinę portę appropinq̄bat. Per eam ſal Sabini deferebāt: ideo Salaria vocitata.

Colina p ſimplex l a colo is. quā poſtea culinā: deinde a coq̄ndo coquā vocauere: q̄ ibi colebāt ignē locupleti

Colliculus p duplex ll ſignificat paruū collem. (orē.

Colicul⁹ p ſimplex l eſt exigu⁹ ac tener bracchiū vt vitis caul⁹ Clar. Capreol⁹ eſt coliculus vite⁹ intor⁹ vt cincinn⁹.

Colluuio onis. ⁊ colluuies. ei. vide in dictiōe alluuies.

Colluuiaria dicta ſunt in ductibus aquar: p q̄ colluuies ⁊ imunditię eiectant. Victr. lib. viij. Etiā in vētre colluuiaria ſunt faciēda: p q̄ vis ſpūs relaxet.

Colluuiaris por⁹ ↄr: q ī colluuie nutrit: cibo pmixto.

Colo las. notę ſignificatiōis habet primā produ. Danil. Et colare vagos inductis retibus amnis. Inde compoſitum percolo. Col. lib viij. Nam maxime refert primo quoq; tempore ſerum percolari.

Colo is. colui, cultū. adoro: veneror. Virgi. lib. ix. Sūme deū ſancti cuſtos Soractis Apollo: Quem colimus. Aug li. x. de ciui. dei. Dicimur colere boies quos bono rificatione: vel recordatione: vel pſentia frequentamus. Plau. Ego te ſemp vt parētē colui. Colim⁹ pares amore ⁊ officio. Minores humanitate ⁊ beneficijs: ⁊ eſt amamus. Hinc cultus ⁊ cultura: quam greci latriā vocant.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Ité colere exercere. Liui. lib. j. Abi: nũtia Romãnis cęle ſtes ita velle: vt mea Roma caput orbis terrarũ ſit: pinde rem militarẽ colãt. Ité habitare. Plau. in Au. Hanc do mũ iam multos annos ego poſſideo ⁊ colo. Vñ ⁊ cęlico las dicimus: q̃ cęlũ colãt inhabitãdo: tanq̃ quoſdã cęli colonos. Ité diligere. Terẽ. in Heau. Quippe forma im pulit noſtra nos amatores colũt. Ité ducere. Virg. lib. ij. geor. Hãc olim veteres vitã colere Sabini. Ité arare ſeu quoq; mõ terras aptare. Col. lib. j. Hã vbi ſedulo co litur ager: plerũq; cõpẽdiũ nũq; niſi cęli malo: vis aut p/ donis iceſſit: detrimẽtũ affert. Hinc agricola: agricolto: agricultura: agricolatio ⁊ colon⁹. Ité ornare. Plau. Qui tu te colis anteq; exeas domũ. Cice. Erat eñ nõ tã gra/ uis: q̃ elegãs ⁊ faceta: ⁊ culta oio. Hinc cult⁹ corporis ꝺ: ornat⁹. A colo fiũt cõpoſita: accolo: circũcolo: incolo: ex/ colo: percolo: inter colo: ⁊ recolo penul. cor.

Colonus a colẽdo i. habitãdo: terras ve aptando. Hã Coloni erãt ciues Ro. ad aliquã vrbẽ habitandã miſſi. Qui nõ pp⁹ iis ſed populi Ro. legibus viuebant: vnde ⁊ Colonia dicta eſt. Virgi. Vrbs antiqua fuit: Tyrij tenue re coloni. Ab incolendo eñ: nõ ab agricultura colonos vocauit. Q̃q; tñ coloni: agrorũ cultores dicunt. Idem. Vt q̃uis auido parerẽt arua colono. Col. lib. j. videtur accipere colonos p his qui non ſuũ: ſed alienũ agrũ co/ lunt: partẽ tñ fructuũ dominis daturi.

Coloniæ: gẽtes ad habitandũ aliquã terrã miſſæ: dictę q̃ populũ Ro colerẽt: vel q̃ ad eas Romani p̃ficiſcerẽ tur. Liui. lib. j. Vtroq; coloniæ miſſæ. Aug. lib. x. de ciui. dei. Ciuitates a maiorib⁹ ciuitatib⁹: velut pp⁹or⁹ examini bus cõditæ: coloniæ nũcupant. Coloniæ iura: inſtitutaq; pp⁹ii Ro. habebãt: vt eſſent q̃ſi effigies Ro. pp⁹ii. Quarũ aliquę ex Romanis ciuibus Roma ſumptis. Aliq̃ par/ tim ex Romanis veteribus: partim ex latini nois ciui/ bus romanis: aliq̃ ex ſolis latinis deducebant. Vñ Liui. lib. xxxvij. Illud agitabant: vti Colonia deduceret. Hec ſatis cõſtabat vtrũ latina: an ciuiũ Ro. deduci placeret Bononia latina colonia: Mutina ⁊ Parma Rom. ci/ uiũ. Erat ⁊ aliꝰ gen⁹ Coloniar: q̃les olim Põpei⁹ Stra bo trã padanas colonias traduxerat. Hõ eñ nouis co/ lonis eas cõtribuit: ſed veterib⁹ incolis manẽtib⁹ ius de/ dit Latij: vt poſſent hĩe ius q̃ cęterę latinę coloniæ i. vt. ius petẽdi magiſtrat⁹ in ciuitate Romana adipiſcerent. Erãt p̃terea coloniæ q̃b⁹ ius Italię dabat. Erãt ⁊ latino rum: q̃ ⁊ latij veteris appellantur. Quales in Hiſpania multas fuiſſe refert. Pli. Cum eñ in vrbe Roma mlti ex veterib⁹ nouiſq; incolis pauptate p̃mi intellectũ erat: adeo vt cẽſui ſoluẽdo nõ ſufficerẽt: triũuiri a ſenatu crea bantur. Qui locis p̃mũ cõſyderatis: in q̃b⁹ reipu. expe diret, ppugnaculũ cõſtitui nouũ: edicta p̃ponebãt: q̃da eſſe noia ab illis: q̃ in nouã coloniã deduci vellẽt. Sic q̃ vrbs paupib⁹ exonerabat: ⁊ reiſamiliaris põdere grauа ti: ad nouas quibus indigerẽt: diuitias gratis datas: cuj familia accedebant. Accipiebant eñ duo: quattuor: ſex aut ſeptem agri iugera: quã doq; plus.

Colonic⁹ a. ũ. q̃ eſt coloni: ſeu q̃ ad colonũ p̃tinet. Clar. Atq; etiã leges colonicas tollis. Colonicũ ꝟo pec⁹ ꝺ: hirſutũ cũ molle dicat tectũ: vt eſt apud Columel.

Coliciæ vocant maiores ſulci: in q̃b⁹ aqua ſi redũdat: excolet. Dicunt ⁊ elices foſſę q̃dã in eũdẽ fere vſũ. Col. vocat coliqas. li. ij. cum ait. Cauebit vt patẽtis liras: cre b: roſq; ſulcos aq̃rios: q̃s nõnulli elices vocãt: faciam⁹. Et oẽm humorẽ i coliqas: atq; inde extra ſegetes deriuem⁹.

Collatina porta Romę a Collatio oppido dicta: p: o pe Romam.

Collachrymo ⁊ Collachrymo: ꝺ: vide Lachrymo.

Collatina dea quę collibus p̃ęſidebat.

Collatiuũ ſacrificiũ: quod ex collatione offertur. Col latiuũ ventrem magnum ⁊ turgidum Plau. dixit: quia in eum omnia edulia conferuntur.

Collactane⁹: q eiſdẽ mãmis eſt nutrit⁹. Collacte⁹ ꝟo q vno ⁊ eodẽ lacte. Iuue. Quid dicat notę collactea mau

Colyb⁹ pe. cor. latine nũm⁹ ꝺ: Colybiſtes nũmu (rę. lari⁹. Lice. in Ver. acti. v. Colyb⁹ eſſe q põt: cũ vtant oẽs vno genere nũmoꝝ. Colybos ingt Pollux. eſt permutatio pecuniæ. A q̃ q id exercẽt: colybiſtę vocant. Hiero. Colybiſtas a colybijs vocatos tradit. Colybię ꝟo: vt ipſe ait: ſunt q̃ tragemata bellariaq; dicunt: ciceris frixi vuarũq; paſſarũ vilia munuſcula. Vñ colybiſtę p̃ nũmulariis ſę nus minutatim exercẽtib⁹ dicunt. Suidas. κωλύμβων ἐιδος νομίσματος. Colymbon ſpecies nomiſmatis.

Coliphiũ: panis gen⁹ ἀπὸ τοῦ κόλιξ forma diminuti/ ua. Eſt eñ colix ſubcineriti⁹ panis. Plau. Coliphia mi/

Colybũ: gen⁹ pene vel pecuniæ. (hi ne incocta detis.

Collyrida pe. cor. panis triãgulus ⁊ modic⁹: qui alibi dicit Torta panis. Hiero. lib. ij. Reg. Et partit⁹ eſt tã vi/ ro q̃ mulieri ſingulis collyridãm panis vnam.

Collyriũ medicamẽtũ ocul⁹or. Aug. Lęc⁹: q̃ñ inungit collyriũ in manu medici nõ videt. Hora. Oculis collyria lippis. Et nõ ſolũ ocul' adhibet: ſed aluo quoq; ſub/ ijcitur in cura equoꝝ ⁊ boũ: vt author eſt Col. q lib. vij. ſcribit. Salis ſextãs cũ decẽ cepis cẽterit: ⁊ admiſto mel le decocto collyria imittunt aluo: atq; ita citat⁹ bos age tur. Idẽ. Mel le decocto ⁊ ſale collyriũ tenue indit fora/ mini: quo ineat vrina collyriũ inſerit naturalibus.

Colligo is. pe. cor. in vnũ redigo. Virgi. Colligere ar/ ma iubet: validiſq; incũbere remis. Inde collectio. Quã doq; auſero. Lucil. Quis huc: ⁊ colligis omnia furtim. Quãdoq; lego. Virgi. Collige virgo roſas. Cum ꝟo di/ cimus colligo me: colligis te: colligit ſe: tũc p: o reſtituere: ⁊ quaſi dilapſum ſpiritũ in vnũ redigere ponit. Cicero. Sed manifeſto furto perturbatus vbi ſe collegit. Idẽ lib. iij. Tuſc. Quid eſt autẽ ſeipſum colligere: niſi diſſipatas animi partes rurſum in ſuũ locũ congerere? Q, ſi alium caſum addamus: vt collegit ſe in arma: idem eſt quod parauit: muniuit. Collegit ſe i irã. i. excitauit. Virg. Sub/ ſtitit Æneas: ⁊ ſe collegit in arma.

Colligere rationẽ: dicimus recte cõputare: ita vt quę colligenda ſunt colligantur: ⁊ quę ſubducenda: detra/ henda: detrahantur. Lc.

Collecta ſeu collectanea: dicuntur ſcripta quę ex plu ribus excerpta locis: in vnum lecta ſunt.

Collectiũ a. ũ. q̃ collectũ ẽ: Cic. Mario. Signa ⁊ ty rone ⁊ collectitio exercitu cũ legiõib⁹ robuſtiſſimis pr⁹tu/

Collegę pe. p. dicunt duo eiuſdẽ poteſtatis ſimꝰ (lit. miſſi. Vñ ⁊ collegiũ: quod eſt pp⁹ie collegarũ ſocietas: q̃uis de alijs etiã dicat. Liuius pp⁹ie dixit. Conſulũ col legiũ: qui duo erãt. Imp⁹op⁹ie. Heratius iureconſultus: qui exiſtimat tres collegiũ conficere poſſe.

Colligo as. pe. cor. ſimul ligo. Plau. in Amp. Heq; eus colligare quiuit quiſq̃ in cunabulis.

Colligas docet Pli. lib. xxxj. vocari quaſdã ſpelũcas: in quibus Amphronitrũ inuenitur.

Collido is. pe. p: o. ſimul percutio. Lactã. de ira. Du/ riſſimi rigoris materię: ſi ictu vehemẽtioꝝ collidãt: ignis excutit. Hiero. ad Helio. Super nudã metuis humũ exe ſa mẽbra ieiunijs collidere. Sed diis tecũ iacet. Hinc col liſio: quę eſt duorũ corporũ ſonus.

Collinio as. ad lineã rectũ facio. Augu. Cor tuũ q̃diu p: auũ eſt ⁊ diſtortũ: nõ põt collimari rectitudine dei.

Collutilo pe. cor. ſedo: dedecoro. Pacu. Hęc famige/ ratio te honeſtet: ⁊ me collutilet: ſi ſine dote duxeris.

Colluco as. pe. p: o. apud Catonẽ ſignificat p̃ſanę ſyl uę ramos decidere: officiẽtes lumini.

Colobiũ genus tunicę: quo antiqui Romanorũ vte/ bantur. Sic dictũ: q̃ ſine manicis eſſet: ac mutilatũ. Hã κολοβὸν breue: mutilatũ: truncũ ſignificat.

Colocaſia herba in Ægypto: de qua Palla. Hoc mẽ/ ſe collocaſię bulbos ponem⁹. Amant humidũ locũ pin guem: maxime irriguũ. Frondere ppe ſemp poſſunt: ſi tanq̃ citreta tegumẽtis defendant a frigoꝝ.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Collocyta:q̄ a nostris Coloquinta:agrestis cucurbita ſm Dioſco. Hec t Colocyntis.idis.vel idos:ſicut legimus lib.iij.Reg. Et collegit ex ea colocyntidas agri.

Coloſtrū t coloſtra g. ſpōgioſa lactis dēſitas: a partu prima. Mar. Surripuit paſtor q̄ nondū ſtantib⁹ hędis. De ꝓma matrū lacte coloſtra dam⁹. Palladi⁹. Coloſtrā vocāt paſtores illud exiguū lactis:in q̄ eſt ſpiſſior natura Eſt t Coloſtra morbus quo lactētes tentant ſi biduo a partu maternū lac guſtauerint. Qui coloſtrati dicuntur denſato in caſei ſpeciē lacte. Ideo infantibus nutricis: nō matris lac exhibere cōuenit:q: matris exitioſum eſt.

Color dicit id quo aliquid colorat. Et duo ſunt principales colores:albū.ſ.t nigrū. Alij non dicunt colores: niſi per participationē. Colores etiā apud rhetoricos dicuntur ornamēta oratōnis.figurę:q̄ a grecis ſchemata dicūtur. Ita vt ſcribit Cice. ſunt actori t pictori colores ad narrandū. Iuue. Dic Quintiliane colorē. Ab hoc nomine fiūt cōpoſita. Concolor:eiuſdē coloris. Diſcolor:verſi color:diuerſi coloris. Decolor:quod eſt colore vitiato.et habent penul.cor. Dicitur t Colos.

Colorificus a.um.quod colorem facit.

Colorię veſtes:ſunt quę ex lana non tincta:hoc eſt natiuo colore factę ſunt.

Colorо as.pe.p.colorē induco. Cui⁹ cōtrariū eſt decoro. Sene. Fulmē aut colorat:aut decolorat. Decolorat id cui⁹ color vitiat:nō mutat. Colorat id cui⁹ alia fuit q̄ ſit facies. Inde decoratę man⁹ dicunt maculoſę.

Colpus t colphus:ſinus appellatur.

Colūb⁹ t colūba in ſingulari. In plurali magis ſę gerunt authores. Vir. Precipites atra ceu tēpeſtate colūbę. Mar. Nec violes teneras duro dente colūbas. Quidam hoc nomē a colendo deducunt: q̄ lumbos colat. Var. lib.iij.a culminib⁹:q̄ colmina.i.culmina villę ſumma petat. Nā ꝓpter naturalē pauorē alte nidulat. Et de domeſticis quidē t agreſtib⁹ colūbi. Palūbes dicunt tū de ſylueſtrib⁹. Var. Duo genera eaꝝ in periſterotrophio eſſe ſolēt. Unū agreſte qđ habet in turrib⁹ ac culminib⁹ villę:a quo appellatę colūbę:q̄ ꝓpter timorē naturalem ſūma loca in tectis captant. Alterū columbarū genus eſt clementius:qđ cibo domeſtico intra limina paſcit. Colūbę agreſtes a colore Liuię dicunt:quaſi liuidę. Domeſtice ꝓ cellares. Ex colūbo agreſti t colūba domeſtica: vel ecōtrario naſcit genus tertiū colūbaꝝ :quę a noſtris miſcellę dicunt:ob duorū generū cōmiſtionē.

Columbos eſſe in tutella Veneris ideo fictū putant: quia fetui ſępe indulgent. Lc.

Colūbarius q colūbas curat. Var. Ape ꝓpter pullos quos habet vtiq; redeūt:niſi a coruo occiſę:aut ab accipitre interceptę:quos colūbarij ſolēt interficere.

Colūbariū ſiue colūbaria ę. ꝓprie loc⁹ vbi habitāt columbę agreſtes. Nā domeſticaꝝ:q̄ grece periſterę dicunt peripteriones vocamus. Palla. Colūbariū pōt accipere ſublimis vna turricula in ptorio cōſtituta:leuigatis t dealbatis parietib⁹. Col.lib.ix. Qualia colūbarię tectis ſuperponunt:greę piſtorotrophia colūbaria dicunt:propriē tū colūbariū loculamētū in piſterotrophio ſingulis colūbarū paribꝰ ꝓparatū. Var. lib.iij. Singul⁹ paribꝰ columbaria fiūt rotūda:in ordine creba. Colūbaria ſingula eſſe oportet:vt os habeāt quo introire t exire poſſint. Columbaria etiam inſula eſt in mari Tuſco.

Columbaris t re.adiectiuū. Col.lib.ix. Cęterū cibos iuxta parietē conueniet ſpargi:quoniā fere partes hę columbari carent ſtercore. Palladius. Colūbari cellę duo ſubiecta cubicula fiant.

Columbatim aduerbiū:ſignificat ad ſimilitudinē columbę. Columbinus a.um.qđ eſt ex colūbis. Pli. Colūbinus ſimus in aqua decoctus.

Coluber pe.cor.ſerpens qui vmbras nemoꝝ incolit. Anguis t hydrus:qui in aqua. Serpēs qui in terra ſerpit. Horaco templi. Sed ſępe confunduntur. Hiero. ad Pręfidiū de colubro ſic ſcribit. Coluber ad bibendū veniēs in aqua venenū deponit:ne eū venenū aqua cōcretū occidat:nudū hominē timet. veſtitū perſequitur:caput tamen ſuū cęlat vbi ſcit eſſe mortē ſuā. Serpēs quidē ſi ſemel calamo percutiat:mouitur. Sin vo iterū percutiat cōfirmatur. Brumali tempore infirmio:efficitur: t a ſoricibus vincitur. Igitur ante hyemę circa ſe colligit ſegetes:vt illę ſibi eſcam prębeant.

Colubraria inſula eſt cōtra Magonē:q̄ ſic dicit a multitudine ſerpētū:qb⁹ abūdat. A grecis ὀφιοῦσα, Lc.

Columis t incolumis pe.cor.vtrūq; ſumit pro ſano. Plau. in Tri. Neq; ita vt ſit data columen te ſiſtere illi t detraxiſſe autumēt. Cice. lib.j.ad Heren. Caſu t fortuitu nauis in portū incolumis delata eſt. Hinc columitas t incolumitas pro ſalute. Idem. Treba. Itaq; ſi qs erit mihi aditus de tuis fortunis: id eſt de tua incolumitate: in qua ſunt omnia agenda. Et lib.iij.ad Heren. Dicebat nullam vtilitatem eſſe incolumitate.

Columen pen.cor. Teren. in Phor. Eho bone cuſtos ſalue columen noſtrę familię :cui cōmendaui filiū hinc abiens meū. Ubi Do. Columen famę ſuſtentatio vt decus:vnde columbę dictę. Plau. in Caſ. Sed eccū egreditur ſenati columen:prędiū populi.

Columnę dictę ſunt q̄ culmina ſuſtineāt. Hinc intercolumniū:quod eſt ſpatiū inter columnas. Cice. lib.iij. ad Heren. Aedes intercolumniū angulū fornicem. Columnarū tria ſunt genera. Teretes :quadrāgulę:ſtriatę: Quę ſuperponunt colūnis. Epiſtilia :hoc eſt capitella: Quę ſupponuntur baſes:ſiue ſpirę dicuntur. Sciēdum authore Quinti. Antiqui columā dicebant:detracta n littera pro colūna. Unde per diminutionē columella dicit pro columnella. Apud veteres ſerui maiores in familia dicti ſunt columellę:vel a columna:vt columine. Sicut columen familię apud Plau. t Teren.

Columnę Herculis duę eſſe perhibent in occidente: q: ex oceano mare noſtrū intrātibus:duo mōtes occurrunt:quoꝝ altę in Africa Abylā vocāt:alterū in Europa Calpem. Hos quodā iunctos perpetuo iugo fuiſſe finxerūt:ſed Herculē diremiſſe colles. Aliqui tū hos mōtes ꝓcul ſpectātibus geminas colūnas videri dicūt. Alij dicūt colūnas Herculis in Gaditana inſula fuiſſe ex ere octo cubitoꝝ. Ad quas ꝓficiſci ſolebāt qui nauigationē abſoluiſſent: tanq̄ Herculi ſacra facientes.

Columna regia ciuitas in Brutio:vt eſt apud Pōp. Hūc locū greci ſtylida vocant.i.columnellā. Ea turricule modo erecta:ex aduerſo turrē in Heloro ſitā reſpicit: hodieq; a multis appellat Stylarion.

Columella pe.pro nonē authoris q de agricultura tā verſu q̄ proſa:eloquētiſſime ſcripſit. Quo noīe ſignificatur maior ſeruus in familia:et videt dimi.a columna.

Columellares dentes a Pli. dicti ſunt in equis. Varr. lib.ij. de re ruſti. Incipiētes quartū agere annū itidē eiiciunt:t totidē eiciūt proximos eoꝝ quos amiſerūt:t incipiunt naſci quos vocant Columellares.

Columus a veteribus dicebat qui nunc culmus.

Colymbades vocabant oliuę ἀπὸ τοῦ κολυμβᾶν :qđ innatare eſt. Nam ꝓpter ſuā leuitatē vīnabāt.

Collabeſactari teſtula ꝑcat eiici ex vrbe p ſigna teſtaꝝ

Colurnus a.um.dicit quod eſt ex materia coryli.

Coma g.breuis capillorū ornatus ἀπὸ τοῦ κοπτεσθαι quod eſt incidere. Sicut apud latinos a cędēdo cęſaries. Eſt t genus morbi ſimile veterno. Inde Comaticus.

Comare eſt longiorē comā habere. Gel. Equū fuiſſe dicunt magnitudine inuſitata:ceruice ardua:colore phęniceo:flaua t comanti iuba. Hinc comatus. Sicut a capillo capillat⁹. Hinc datū eſt nomē Gallię comatę. Per trāſlationē etiā de arboribꝰ herbiſq; dicit. Virgi.lib.iij. Geor. Nec ſero comantē narciſſum.i.floręntē.

Comata Gallia omnis tranſalpina Gallia vno noīe dicta eſt:q̄ in tria populoꝝ genera diuiſa eſt. Belgica:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Celtica ⁊ Aquitanica. Dicta comata a coma: qua natio illa erat intonsa. Pli. lib. ix. In capite cunctorũ animaliũ homini plurimꝰ pilus iam quidẽ promiscue maribus ac fœminis apud intonsas vticq; gentes: atq; etiã nomina ex eo capillatis alpiũ incolis Galliæ comatæ.

Comatulus pe. cor. diminutiuũ a comatus. Cũ Hiero. Comatulos pueros dixit.

Cõma tis. per duplex m in latine incisio ἀπὸ τοῦ κόπτω incido genus distinctiõis: quãdo post duo vl tres pedes supereſt syllaba quę partẽ terminet oratiõis. Vt Arma virũq; cano Troię. Quãdo vo post duos pedes nihil remanet colon dicit. Vt apud Hora. Terruit vrbẽ. Quę tñ noia apud oratores indifferẽter ponunt. Qui integram sententiã periodõ appellãt. Vt nihil tibi profuit nocturnum præsidũ palatij: nihil vrbis vigiliæ: nihil timor populi: nihil cõcursus omniũ bonorũ. Partes autẽ cola ⁊ cõmata vocãt: vt apud Apostolũ. Sustinetis enĩ: si qs vos in seruitutẽ redigit: si quis devorat: si quis accipit: si qs in faciem vos cędit.

Comata pastoris nomen apud Theocritũ.

Como is. pũ. ptũ. significat cõponere: ornare: quoniam in capillo plurimũ homini ornatus sit. Qui. lib. ij. de amo. Comere: sed solas digna cupassi deas. Terẽ. Dum moliuntur: dum comantur annus est. Hinc cõptus a. um. ornatus: politus. A quo diminutiuũ comptulus.

Comptus us. pro ornatu. Do. in Eu. Terẽ. Vt eo magis hęc amanda sit q̃ naturę beneficio non factis comptibus: aut industria facta est pulchra.

Cõptũ genus libaminis qđ farina cõspersa faciebãt.

Comar⁹ pe. cor. arbut⁹ ⁊ gen⁹ mol: græce κόμαρος.

Comagena. pe. pro regio Syriæ q̃ pp⁹ adiacet Amano monti. Vnde comagenũ medicamẽtũ dictũ: qđ fit ex adipe anserũ cũ cinnamo: casia: pipere albo: ⁊ herba q̃ comagene vocãt. Vtilissimũ ad multos morbos.

Cõbennones dicunt in eadẽ Bẽna sedẽtes. Est enim Bẽna lingua Gallica vehiculi genus: nõ dissimile epirhe/dio. Ec.

Combibo. vide Bibo.

Come herba est quã barbã hircinam vocant: a comæ similitudine: ꝙ folia in circuitu spargant.

Comes ðis. q sequẽdo aliquẽ se maiorẽ comitat. Cice. Nõ comitẽ: sed se ducẽ pbuit. Soci⁹ par est. Ponit tamẽ q̃q; comes p socio. Idẽ ad Herẽ. Qui cũ an lucẽ surrexisset: comitẽ suũ inclamauit. Et antea dixit. Et secũ aliquãtũ nũmor serẽtẽ ẽ comitat⁹. Comes quoq; q vtcũq; alteri⁹ sequit ductũ. Soci⁹ plerũq; in negotijs seriisq; rebus: ⁊ fortunę arbitrio subiectis. Sodalis i leuioribꝰ: ac sępe voluptuosis. Cice. Epulabar modice cũ sodalibꝰ. Et sodales sunt eiusdẽ collegij. Cũ Ci. Horatiũ q̃dã suũ appellat sodalẽ. Comes vo p dignitate ge. com. est: q̃uis apud vulgus comitissa dicat. Cũ ab Amiano largitionũ comes dictũ est: q̃ perat largitionibus imperatorijs. Alij pro dignitate comarchũ vsurpant.

Cominia genus oleę.

Comitor: pe. cor. deponẽs a comes fit. Et est ppie minorũ: erga maiores. Quod ⁊ comito as. actiuũ dicitur. Qui. li. ij. de ponto. Quem pia nobiscũ proles comitauit euntem. Et lib. xiiij. meta. Nostraq; adulantes comitant vestigia donec. Est ⁊ comito: passiuũ.

Comitatus actiue ⁊ passiue accipit. Actiue Pli. Quicũq; eũ comitati fuerãt. Passiue. Cice. lib. ij. in Cati. Illud etiã moleste q̃ ex vrbe partũ comitat⁹ exierit. Virg. Ipse vno gradit comitat⁹ Achate. Idẽ in beatiõe passiua incomitat⁹ posuit cũ ait. Sepius Andromache ferre

Comitatus us. p comite. Sal. (incomitata solebat. Licero per legatos cuncta edoctus. L. Valerio Flacco. Cn. Pomptino prætorib⁹ imperat: vt in Ponte Miluio p insidias Allobrogũ comitatus deprehendant.

Comis: benign⁹: facil⁹ ⁊ suauis: q errãti comitẽ mõstrat viã: benigneq; ⁊ nõ grauate alijs inseruit. Hinc comitas humanitas ⁊ morũ suauitas. Comiter: suauiter: mãsuete.

Cometes. pe. p. ge. mas. crinit⁹ ðis. Est enĩ stella crinita. Luca. li. j. Ignota obscurę viderũt sydera noctes. Ardẽtęq; polũ flãmis: cęloq; volantes. Obliq; p inane faces: crinẽq; timẽdi. Syderis ⁊ terris mutãtẽ regna cometẽ.

Comitiũ: cõuẽtus populi: qđ fiebat qñ magistrat⁹ creabant: a simul itãdo sic appellatũ. Differtq; a cõcilio q̃ comitiũ sit cum vniuersus populus cõuenit. Concilium cũ populi pars. Fuerũt autẽ comitia cõsularia: prætoria: q̃storia: tribunitia: ædilitia: ⁊ omniũ deniq; magistratuum q̃ suffragijs cõsularibus crearent. Illę enĩ coitiones populi ad creandos magistratus: ⁊ ad lẽges ferẽdas dicebantur comitia. Quorũ alia calata: cẽturiata: alia curiata. Calata comitia vocabant: q̃ p collegio pontificũ haberi solebãt: aut regis: aut flãminũ inaugurãdoꝝ causa. Curiata q ex curijs. i. tribub⁹: q̃ xxx. erant: ⁊ ex censu ⁊ ętate p lictorẽ curiaꝝ pcalari. i. cõuocari solebãt. Cẽturiata q̃ habebant in creãdis cõsulib⁹: cũ centuriatim. i. p singulas cẽturias calcul⁹ vn⁹ p suffragio ferebat. Et hęc p cornicinẽ ex regionib⁹ ⁊ locis constabãt. Diony. li. vij. histo. scribit. In comitijs curiatis omnẽ potestatẽ creandi magistratus fuisse penes populũ. In cẽturiatis penes diuites. Comitij noie: vt inquit Gel. intelligit loc⁹ coeũdi: q̃ p Asconij sentẽtia in foro ppe senatũ erat: quo egtibus Romanis populoq; Ro. licebat coire. Ibiq; stans populus suffragia ferebat. Lice. p lex. Cũ forũ comitiũ curiã multa de nocte armatis hoib⁹ ac seruis plerosq; occupauissent: timpert faciũt in Fabricium. Tempus comitiorum habendoꝝ id erat: quod augures designabãt. Comitia pro hominibus. Lice: ibi posuit. Venio ad comitia: siue magistratuũ: siue legum.

Comitiatus. tus. dicit ipa comitialis cõgregatio.

Comitialis ⁊ hoc comitiale: quod ad comitiũ ptinet: Vt dies comitialis qui comitijs gerẽdis aptus siue dictus est: quocũ populo agi licebat: vt inquit Macro. ⁊ q̃ populus Romanus cõuenire solebat ad suffragiũ ferẽdũ. Lice. ad. Q. fratrẽ. Consecuti sunt dies comitiales: p quos senatus haberi nõ poterat. Liui. lib. xxv. Dictator primo comitiali die creauit cõsules. Ioue autẽ tonante: aut fulgurãtẽ: comitia populi habere nefas erat.

Comitialis morb⁹ idcirco dicit⁹: qꝝ hõ morbo laborãtes in comitijs maxime detegi solebãt. Interrũpebanturq; comitia quo die aliquis cõcidisset: de q̃ abũde Seren⁹.

Comessationes ppie dicunt cibi potusq; q post cęnã ex luxu sumunt. Sicut merẽda cib⁹ q ante cęnã sumit. Et tentaculũ ante prandiũ. Comessari enĩ est post cęnã epulari. Sueto. in Domi. Cõuiuabat frequẽter ⁊ large sed pene raptim: certe nõ vltra solis occasum: nec vt pocea comessaret. Idẽ i Vitel. Epulas trifariã semp: interdũ q̃drifariã dispertiebat in tẽtacula: prãdia: cęnas: ⁊ comessationes. Liui. lib. xl. refert. Demetriũ post cęnã qna sodales acceperat dixisse. Qui comessatũ ad fratrẽ im⁹. Interdũ comessationes generali vocabulo epulationes cõpotationesq; cũ luxuria ⁊ crapula quacũq; hora. Veluti voragines mensarũ dicunt. Cũ comessabũdus Alexandri magni exercitus dicit a Curtio: quasi indulgens pter modũ pdigis epulis. Apud Aristo. accipiunt tanq̃ sint cõuiuia ex collatiõe symbolisq; confecta: q̃ Lacedæmonij philitia. Cretes Andria nũcupauerũt. Vnde ait lib. ij. Pol. comessatiões philitia noiant Lacedæmonij: apud qs vnusq;q; pferre habet: ⁊ si sunt pauprimi. Qui vo comessationũ esse participes nequnt: hi ad reipu. gubernationẽ nõ admittunt. Ideo autẽ philitia dicuntur q: scz philias. i. amicitię ⁊ hũanitatis ea sint λ p λαcipiẽdo. Sine q̃ ita cõsuescerẽt ad pximoniã: q̃ græce ὸ φιλῶ. Andria vo Cretẽses dixerũt: quasi virilia. Ex eo q̃ viri adultę ętatis ad ea vocabant. Habetq; hoc nomẽ primã pro. Mar. Non albana mihi sit comessatio tanti. Dicta cõmessatio a vicis: quos græci κωμους vocant: ⁊ esum supino: Veteres enĩ in vicis habitãtes anteq; oppida cõderentur: alij alios causa victus inuitabant.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

C Ante D

Comũ ciuitas Gallię Cisalpinę iuxta Larium lacũ. Nec mediocris erat Colonia trans Padũ. Sed Pompeius: post Scipio: ac postmodũ diuꝰ Cęsar eã auxerũt. Hinc Comęses. Sed cymani dicti sũt ciues ⁊ cumęi ab cumęarũ: qñ cumę arũ. ciuitas Campanię cõdita ab his qui ex Chalcide vrbe Euboę venerũt. Hęc ab vndis nomen traxit. Nam τὸ κῦμα vndã significat: vnde uũt latini in u cõuertũt: vt byrrhia burrhia. Inde cumani ⁊ cumęi: quibus ⁊ cumęi ⁊ cumani etiã dicunt a Cuma ciuitate Eolicoꝝ maxima ⁊ optima: ⁊ omniũ fere metropoleꝫ numero. xxx. fuisse tradũt: ⁊ quaꝝ pars maxima corruit. Ad q̃ vt quidã aiũt Cumęa Sibylla dicta est. Ex hac ortus Ephorus vir sine cõtrouersia clarꝰ: ⁊ Isocrati oratori familiaris: ⁊ historię pscriptor. Sed ante ipm: nõ tñ ex hac vrbe Hesiodꝰ poeta: q patrẽ suũ relicta Eolica Cuma in Bęotiã migrasse dicit. Pluta. quoq; i simposijs multa. Et Suidas. Ἡσίοδος κυμαῖος νέος δὲ κωμῳδεῖται τὸν πατρὸς Δίου καὶ μητρὸς πυκιμήδης ἐν Ἀσκρῃ τῆς Βοιωτίας ⁊ ipsemet Hesiodus de se ita scribit de patre suo: qui κὐμην Αἰολίδα πτολιπὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ δύκ ἄφενος φεύγων οὐδ ἄπλοῦτον τε καὶ ὄλβον ἀλλὰ κακὴν πενίην τὴν Ζεὺς ὀπάζει ἀνδράσι δύσωνται ἐπὶ δ ἄγχι ἔλικῶνος οἰκῆσ ἐν κώμῃ Ἀσκρῃ κεμακαὶ θέρει δ ἀργαλέην δέπωτ ἔσθλη. i. Hesiodus Cumeus iuuenis delatus a patre Dio ⁊ matre Dimicide in ascra Bęotię: ⁊ ipsemet Hesiodꝰ de se ita scribit de pte. Cumã eolidẽ relinquẽs in neue migra: nõ diuitias fugiẽs: neq; opulẽtiã: neq; felicitatẽ: sed malã paupertatẽ quã Iuppiter hoibꝰ dat: habitauit ꝓpe Heliconẽ

Cõmaculo. vide Maculo.

Cõmalasso as. vide in dictione Malasso.

Cõmẽdo as ex cõ ⁊ mẽdo. Tribꝰ cõstrui solet modis. Nam qñq; actũ tñ habet. Val. Maxi. lib. x. Quapropẽ nõ ludicrã artẽ cõmẽdauit. Qñq; vltra actũ cõstruit cũ alio accusatiuo: mediante apud ⁊ hmõi. Cõmendauit te apud ptorẽ. Et sic sumit p laudo. Qñq; post actũ iungitur datiuꝰ: ⁊ significat quasi charũ quid cõmitto. Sed nõ recedit a significatiõe laudo. Semp eñ fit cum charitate ⁊ laude eius qui cõmendat. Plau. Quali ne amico mea cõmendaui bona? Probo ⁊ fideli ⁊ fido. Lice. Petis a me vt te q̃ diligẽtissime Bibulo cõmendẽ.

Cõmendatitius. a. um. quod cõmendari solet: vel id q̃ quis vel quid cõmendari solet. Lice. Et si statuerã nullas ad te literas mittere: nisi cõmendatitias.

Cõmentaculũ ingt Fest. virga q̃ in sacris vtebant ad sacrificia pgentes: vt a se obuios hoies amouerẽt.

Cõmentari frequẽtatiuũ est a cõminisco: ⁊ fcat cogitare: agitare: tractare: mentionẽ facere: disputare. Lic. in Leg. Cum in hortos. D. Bruti cõmentãdi causa: vt assolet venissem. Hoc est tractãdi vel disputandi. Idẽ. Quę potest esse in vitio cõmentatio. i. cogitatio. Interdũ significat fingere. Interdũ cõmentariũ scribere.

Cõmentũ expositio: a con ⁊ mente quidã cõpositum ⁊ deductũ volunt: cum sit cõmonitio mentis. Aliquãdo accipitur pro fictione: ⁊ tunc a cõminisco: fit. Tere. Cõmentum non placet.

Cõmentitius. a. um. significat partim fictũ ⁊ ad tẽpus cõmentũ ⁊ excogitatũ: partim nouũ. Aug. li. iij. de ciui. dei. Videtis ne igit vt a physicis rebꝰ bñ atq; vtiliter inuentis non sit tracta ad cõmentitios ⁊ fictos deos.

Cõminisco: a con ⁊ mente dictũ est: cum finguntur in mente quę non sunt. Seu magis a con ⁊ miniscor. Unde ⁊ reminiscor: quod est cũ quę tenuit mens: a memoria cogitandoq; repetuntur. significatq; cõminisci dicere: fingere: disputare: tractare. Teren. in Hecy. Aliquid tulisse cõminiscent mali.

Cõmentariũ: cõmentarius: ⁊ cõmẽtarij plurali numero, p vna eadẽq; significatiõe sumunt. s. p libris in qbus nõ late diffuseq; res: sed quo breuius poterãt explicãtur cum in his simpliciter ⁊ quasi per capita describunt. Lice. in Bruto. Nõ est oratio: sed quasi capita rerũ ⁊ orationis cõmentariũ paulo plenius. Sic Cęsaris cõmẽtarij dicunt: in qbus ad exequẽdã historiã alius videt materiã subiecisse. Cũ Sene. lib. iij. decla. Sine cõmẽtario nunq; dixit Seuerꝰ Cassius: nec hoc cõmẽtario contẽtus erat: in quo nudę res ponunt. Hi autẽ si finguli fuerint commentariũ vel cõmentarius vel liber dicit. Sed si ex multis: longisq; tractatibus breuiora coaceruẽtur: cõpẽdia: cõmentarij etiã dici possunt: vel primus ⁊ secũdus commentarius. Dicit etiã cõmentarius vel cõmentariũ vel cõmentaria pro author expositiõe. Gel. Est adeo probi grãmatici cõmentarius satis curiose factus. Et itẽ. Nõ nulli grãmatici qui cõmentaria in Virgi. cõposuerunt. Idem. Noster Taurus in primo cõmentariorũ: quos in Borgiã Platonis composuit: scriptũ reliquit. Quidam etiã huiusmodi cõmentũ vocauerũt. Preterea cõmentarius quandoq; dicitur cõmentator: hoc est qui cõmentarium siue cõmentũ cõposuit. Ser. super primo geor. supfluam mouent quęstionem cõmentarij. A cõmentarium fit diminutiuũ cõmentariolũ.

Cõmeo as. ex con ⁊ meo: q̃q̃ alij a con ⁊ is. componi velint. Unde remeare pro redire. Est autẽ cõmeare vltroq; citroq; ire. Inde cõmeat dari dicit. i. tẽpus quo ire ⁊ redire cõmode possit. Et cõmeare est ire seu se conferre. Lactã lib. iij. Quid ergo interfuit quo animo philosophus ad meretricem famosissimã cõmearet. Teren. in hecy. Nec raro in vrbem cõmeat.

Cõmeatus us. licentia: siue qđ dicit salnus cõductus: quem dat imperator militi: ꝓpositꝰ inferiori eũdi quo velit ad pscriptũ diẽ reuersuro. Lice. ad Herẽ. Ille qui ad diẽ cõmeatus nõ venit: qp eũ aquę interclusissent. Liu. li. xxiij. Magna pars sine cõmeatibꝰ dilabebat. Aliqñ accipit ꝓ cibariis ad alimoniã exercitus ⁊ reipu. aut multitudinis alicuius: vel etiã priuatim. Sal. Si vincimus: omnia nobis tuta erũt: cõmeatus abunde. Lice. ꝓ lege Manilia. Iã cõmeato ⁊ puato ⁊ publico phibemur.

Cõmemoro. pe. co. cõmonefacio: in memoriã reduco Lice. in Lato. Pythagoreoꝝq; more exercẽdę memorię gra qd quoq; die dixerim; audiuerim: egerim: cõmemoro vesperi. Hiero. in ecclesiastico genitiuo iunxit. Si in die tribulatõis cõmemorabit tui. Et cõmẽoro are: dicere: recitare: narrare. Li. Quę nã sit iktius veteris quã cõmemoras Academicoꝝ ⁊ de finibus bonoꝝ peripateticorũ sententias? Teren. in Phor. Quid ego nunc ea cõmemorem Demipho figillatim qualis ego in hunc fuerim.

Cõmeto as. pe. co. cõmeo: b est me cõfero. Meui. Cũ ad lupã nostrã tam inulti cõmetant lupi.

Cõmigreo: totus vel in totum tristo. Plau. in Epi. Me scio ędepol qd tu timidus es: trepidas Epidice ita voltum video: videre cõmeruisse.

Cõmereo: cõmitto. Tere. in Phor. Si senserit te timidus pater: arbitrabit cõmeruisse culpã. Et cõmerere est meritare sed in malũ. Idẽ in Hecy. Quę nunq; quicq; erga me cõmerita est quod nollẽ: ⁊ sępe qđ vellẽ meritã scio. Bona. Mereri bona: cõmereri dicunt mala.

Cõmilitones dicunt q simꝫ sunt in militia. Cõmilitiũ ipa belli societas. Sue. in Cesa. Hec milites suos p cõcione: sq blãdiori noie cõmilitones appellabat: tãq; ⁊ ipe vnꝰ eẽt ex nũero militũ. Ita eñ dicũt cõmilitões: sicut ⁊ pdiscipuli. Justi. lib. v. Deinde cogitatõe legũ sacraꝝ: tũ vetusti p tot bella cõmilitij oblat misereat ciuiũ exulũ.

Cõminuo. vide Minuo.

Cõminus pe. co. significat statim sine intermissione. Virgi. lib. j. geor. Quid dicã iacto qui semine cõminus arua. Cõminus etiã a loco ppinquo. vide in Eminus.

Cõmiseratio. vide Miseror.

Cõmitto is. aliorũ fidei trado. Terentiꝰ. Quem lupo commisisti. Quandoq; cõmittere est iniungere aliquid faciendũ: ⁊ quasi cõmendare. Ut rex mihi hoc negociuꝫ cõmisit. Quãdoq; peccare. Unde cõmissa dicunt pecc ta. Esco. Cõmissa dicunt facta contra voluntatẽ condi-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

toris. Quãdoq; sociat cõiũgere. Vir. Delphinũ caudas vtero cõmissa lupor̃ũ. Quãdoq; donare: relinquere. Li/ce. in Ver. acti. ij. Is calũniatores ex sinu opposuit q illã hereditatẽ Veneri ericinę cõmissam esse dicerẽt. Quan/doq; facere. Sal. Sempronia q̃ multa sępe virilis auda cię cõmiserat. Quãdoq; incipere. Virgi. li. v. Et tuba cõ missos medio canit agere ludos. Sal. Quib⁹ dictis mox plũ cõmisere. Quãdoq; potestatẽ dare: seu pmittere: & causam pbere: & in malã partẽ. Sed hoc pcedẽte negatione & sequẽte: vt: vĩ: quãobrẽ. Terẽ. in Hecy. Nunq̃ tã dices cõmode: vt tergũ meũ tuã in fidem cõmittã. Cice. Nihil tibi esse cõmittendũ cõsyderare debes: quãobrem eor̃ũ quos laudas te nõ simillimũ pbeas. Aliquãdo etiã sine negatione. Idẽ lib. ij. offi. Periculosum ipsi est: tum etiã sordidũ ad famã cõmittere: vt accusator nominetur. Quãdoq; cõparare: & in cõtentionẽ deducere: cõfligere. Sue. in Cali. Nec cessauit ex eo criminari alterũ alteri: atq; inter se oẽs cõmittere. i. in certamen mittere. Hiero. lib. ij. Mach. Rex cõmisit cũ Juda & supatus est. Pro/prie tamẽ ratione ppositiõis cõ: significat simul mittere: siue simul iungere. Bel. Gor. dũ nomẽ est vrbis: quã Sã/garius amnis interfluit magna ex parte cingit fluctib⁹: specie insulę prębet: ac nisi tenue discrimẽ obijceret: ma/ria quę nunc diuidit: cõmitteret.

Cõmissurę iũcturę ẽles sunt tabular̃ & alior̃ rer̃.

Committile compositũ.

Commitigo as. pe. cor. significat tundendo deprimo atq; depono. Teren. in Eunu. Tibi vtinam cõmitigari videam sandalio caput.

Cõmistor. a cõmisceo. vide Misceo.

Cõmodum pe. cor. fit a modo: & significat vtile emolu mentũ. Cuius cõtrariũ est Incõmodum p damno. Lic. lib. ij. ad Herẽ. Causa est q̃ induxit eũ cõmodor̃ spe: aut incõmodor̃ vitatione. Et infra. Hic accusator in spe cõ/modi cupiditatẽ ostẽdet aduersarij: in vitatiõe incõmo/di formidinẽ augebit. Q̃q; cõmodũ dicit bonũ: aptuz: cõuenienq;: quasi cũ modo & ratiõe. Incõmodũ: malũ ineptũ: atq; incõueniẽs. Sic cõmoditas & incõmoditas cõmode & incõmode sumi possunt. Terẽ. in An. Nempe incõmoditas veniq; huc oĩs redit. Si euenerit qđ dij p hibeant: dissensio. At si corrigat: quot cõmoditates vide Principio amico filiũ restitueris: tibi generũ firmũ: & fi/lię inuenies virum. Aliquãdo, vtrouis modo accipi pos sunt: vt apud eundẽ in Hecy. Multa ex quo fuerint cõ/moda eius incõmoda equũ est ferre.

Cõmodus a. um. quod est vtile siue aptũ. A quo fit ac cõmodus & incõmodus. Ambro. lib. Hexa. Nã qui leni/bus accõmodus est: fit incõmodus grauiorib⁹ elemẽtis. Teren. in An. Ego cõmodiorẽ hominẽ tẽ. Cor. Celsus. Sed inter omnia maxime cõmodũ est modice exerceri. Plau. in sti. diminutiuo vsus est. Pro opibus nostris sa/tis cõmodule nucibus: fabulis: ficulis. Inuenit etiã com modũ aduerbiũ: & significat iam. Apul. Cõmodũ limen euaserat: & fores ad pristinũ statũ integre resurgũt. Idem Intuli me: eũq; accusante exiguo admodũ grabatulo & cõmodũ cęnare incipiente inuenio.

Cõmoditas a cõmodo noie deducit. Interdũ aptitu/dinẽ q̃ndã cõueniẽtiaq; significat. Interdũ vtilitatẽ. Lc.

Cõmodo as. pe. cor. vtile & cõmodũ facio: seu cõmodi tatem psto. Cice. ad filiũ. Cui ego quibuscũq; rebus po tero libẽtissime cõmodabo. Sicut ecõtrario incõmodo molestus sum: & noceo significat. Teren. in An. Magis adeo: vt mihi incõmodet: q̃ vt obsequat gnato. Cic. Lę sari. Quicqd ei cõmodaueris: erit mihi gratũ. Et cõmo/dare est mutuo dare: hoc est alicui⁹ rei vsum ad tẽp⁹ cõ/cedere. Cice. Dãdo & accipiẽdo mutuãdisq; facultatib⁹ ac cõmodãdis nulla re egemus. Nec rei tñ mobilis cõ/modatio dicit: vt Ulpia. existimauit: sed etiã soli. Plau. Cũ ędes pauperi cõmodasset. Cice. lib. iiij. ad Herẽ. ait cuidã ędes maximas ad nuptias cõmodasse. Et licet vt multi asserũt cõmodent q̃ reddunt eadẽ nũero & specie: vt vestis: equus: liber: mutuętur q̃ nõ reddunt eadẽ nu/mero: sed specie: vt vinũ: frumẽtũ: nũmi. Lic. tñ. in Ver. acti. vi. Cõmodari vsus est ad ea q̃ reddunt similia. Ait enĩ. At publice cõmodasti: nõ sine magno quidẽ puincię Sicilięq; detrimẽto tritici modios sexaginta. Sumitur nõnunq̃ simpliciter p impedere. Hiero. de diuo Anto. Auditiõi etiã scripturar̃ ita studiũ cõmodabat: vt nũq̃ ex eius anima laboret. Hinc fit accõmodo.

Cõmodatari⁹ siue cõmodo. onis. q cõmodatũ accepit

Comędia cũ ę diph. ἀπὸ τῆς κώμης. i. a vico & ᾠδὴ can/tilena genus poematis: qđ in initio in vicis iuuenes quę stus gratia cantare soliti essent: crebro q̃uenientes. Comę dia eo cõfecta credit: vt affect⁹ nostros moderemur i alie nis psonis: Exp: essamq; imagiẽ nostrã vitę quotidia/ne videremus. Est aũt poema, in quo humiles fere per/sonę inducunt: & amores virginũq; raptus describũtur. Huius nois pe. cor. apud latinos: acuit greçis. Suidas. κωμῳδίαι ἄθεσι διασυρμοὶ ἐμπέγματα καὶ κωμῳ δὸς ὁ ταῦτα ποιῶν. i. Comędię cõtumelię detractiões lu/dibria. Et comędus has facies.

Comędus: qui repsentat comędias. Sicut Calliopi⁹. Comicus qui componit: vt Terentius.

Comędice aduerbiũ pcat mãsuete: suauit: Sicut tra/gędice crudelit. Plau. Euge abstitisti & dulce & comędi/

Comędio: aris. significat ridicule ac loqcit loqr. (ce.

Commoneo. vide moneo.

Cõmonefacio cõmoneo: cuius passiuũ cõmonefio.

Cõmordeo. vide Mordeo.

Cõmorior. vide Morior.

Cõmoror. vide moror.

Cõmoueo es. pe. cor. perturbo. Terẽ. Cõmoui homi/nem. Interdũ significat a pposito deflecto: & qđ volo p/suadeo. Cice. vili sum⁹ senatũ cõmemoratiõe tuę volũta tis erga illũ cõmouere. Interdũ lędere. Col. lib. ij. Ne in radicem maiore nixu vomis impactus colla cõmoueat. Interdũ recedere. Cice. Tyro. Tu & cura: vt valeas: & te istinc ne temere cõmoueas.

Cõmunis ex cõ & munis: qđ est munus: quasi cũ mu/nere. Sicut imunis sine munere. Ille autẽ cõmunis dicit q omniũ est: quasi oĩbus cõsentiẽs. A quo cõmunitas: & aduerbiũ cõmuniter: p quibus veteres munitas & munit vsurparũt. Si qdẽ apud veteres munes & munifici non a largitione: q̃ ignota erat: dicebant: sed ita appellaban tur cõsentiẽtes ad ea q̃ amici vellẽt. Pacu. Nã quia tam largitio multis ignota erat: munificus nemo putabatur nisi pariter volẽs. Lucil. Munifici comesq; amicis nr̃is videamur viri. Dicimus autẽ hoc est cõmune omniũ et omnib⁹. Et hoc est cõmune mihi tecũ vel cũ ceteris. Jn/de Cõmunitas & Cõmuniter.

Cõmunes animi cõceptiões vocant: q̃ oĩa tanq̃ vera & indubitata pfitent. Ut omne totũ mai⁹ est sua pte. Lc.

Cõmunes dies ad enĩdationẽ infausti nois dicti sunt qui veluti infelices ad oĩa cauẽdi sunt: prius atri dicti.

Cõmunico as. pe. cor. ex cõ & munico cõpositũ ẽ. Mu/nico autẽ a munis fit. Et est cõmunicare participare q̃ quod est aut esse potest priuatim fit vniuersor̃. Sal. Alie num suis rõnibus existimans videri causam ciuiũ cũ ser uis fugitiuis cõmunicasse. Per translationẽ significat: co inquinare: vt est. Qđ pcedit ex ore: hoc cõmunicat homi nem. Nam populus iudęor̃ partẽ dei se esse iactitãs: cõ munes cibos vocat quibus ceteri vtunt hoies. Ut suillã carnẽ: ostreas: lepores: & hmõi animãtia q̃ vngulas non findũt: nec ruminãt: nec squamosa in piscib⁹ sunt. Q̃n in actibus Apostolicis scribit. Qđ deus sanctificauit: tu cõ mune ne dixeris. Cõmune ergo qđ ceteris hominib⁹ pa tet: & quasi nõ est de parte dei p mundo dicit.

Cõmunio. vide Munio.

Cõmuto as. pe. pro. simul vel cõtra: vel totũ simul mu to: quod fit cum vna res p alia dat. Et ille cõmutat qui

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

alteri quod habet cõcedit: vt aliud quippiã assequatur Ambro. Raro quis excelsa virtus futuris cõmutat: pręsentia. Cõmutare autẽ verba est altercari ꝛ iurgia habere. Teren. in And. Nunq̃ hodie tecũ cõmutaturũ patrẽ vnũ esse verbũ. Et cõmutare verba est pro bonis dictis mala ingerere. i. iracũdiã in maledicta compelli. Inde Cõmutabilis ꝛ hoc cõmutabile.

Compago ꝛ cõpages pe. p. vtroq; modo p cõiuncti/one ꝛ cõpositione. Qui. Atq; ita disparibus calamis cõ/pagine cęrę Inter se iunctis nomen tenuisse puellę. Va/cu. Saluete geminę mei cõpages sanguinis.

Compagino as. pe. cor. cõiungo: copulo: q; pagines simul iunguntur. Augu. Ut autẽ simus membra eius: vni/tas nos compaginauit.

Compar idẽ est qđ par. Liui. Cõparẽ cladẽ ad Aege/tis insulas Carthaginẽses ſiũ prælio nauali acceptã: q̃ fra/cti Sicilia ac Sardinia cesserę. Cõpar etiã dr socio⁹ seu ęqualis. Hiero. lib. ij. Reg. Apphensoq; vnusquisq; capi/te cõparis sui defixit gladiũ in latꝰ cõtrarij: ꝛ ceciderũt si/mul. Rhetores compar id esse dicunt qđ duab⁹ aut plu/ribus sentẽtijs breuibus: ꝛ inter se paribus exigit.

Cõparo as pe. cor. significat adęquo. Terẽ. in Eunu. Mau ne cõparandus hic quidẽ ad illũ est. Item confti/tuo: adapto. Ambro. lib. j. offi. Ita te compara: vt quasi puer iniuriã nõ teneas: malitiã nõ exerceas. Itez p̃paro Cice. in Ver. acti. ij. Ut erat inter suos copiosus: cõuiuiũ cõparabat. Itẽ Dona. Idem ibi. Et omni gemitu ac do/lore certa merces comparabat. Itẽ socio: cõiũgo. Plau. in Asin. Prehende auriculis cõpara labella labellis. Itẽ Cõpono: machinor. Sise. lib. iiij. histo. Eos qui hoc ma/lum publicũ clandestinis cõsilijs cõparauerint. Et com/parare: emere. Licet Hiero. cõtra Rufi. inuenire neget. Sed nemo est qui incuria nõ aliqñ labat: vt verũ sit qđ Hora. inquit. Qñq; bonus dormitat Homer⁹. Cato de re rust. Prędiũ cum cõparare cogitabis sic in animo ha/beto. Liui. li. ij. Annonę in primis habita cura: ꝛ ad fru/mentũ cõparãdũ missi. alij in Volsços: alij Cumas.

Compareo. vide Pareo.

Comparatiuus a. um. qđ adequat. Unde dicimus cõ/paratiui gradũ: cuius ppriũ est superare positiuũ in ea qualitate quã obtinet. Licet qñq; propositio ponat. Fit autẽ Cõparatio: vt docet Priscia. ad vnũ: vel ad plures taz sui generis q̃ alieni. Quãuis greci honoris causa suę gentis magis: q̃z ratione veritatis dicãt nõ posse ad mul tos sui generis fieri comparationẽ. Sta. lib. viij. Theba. Sz pectora flectas. Et melior sis quęso deis. Vale. Ma/xi. lib. iiij. Idem sentit. Fabritius Lycinius honoribus ꝛ auctoritate omni ciue temporibus suis maior. Et lib. vj. Tertiũ te importunioꝛẽ superioribus habere cępim⁹ re/ctorem. Cõparatiua ꝛ superlatiua quę a prępositiõibus veniunt: pręter suã constructionẽ ablatiui ꝛ genitiui: ali/quãdo accusatiuo iungũt. Cic. ad Octa. Propius vrbẽ. Sallu. Proxime Hispaniã Mauri sunt.

Cõpasco is. simul pasco. Unde cõpascu⁹ ager: qui re/lictus est ad pascendũ cõmuniter vicinis.

Cõpesco is. cõpescui: quasi eodẽ pascuo cõtineo.

Cõpedes pe. cor. a singulari compes: qđ nõ est in vsu: vinculi genus est: cuius arctura rei custodiunt: a compe dio is. qđ ex cõ ꝛ pedio cõponitur. Et est tam mas. q̃ fę mi. ge. Hiero. in Hiere. Aggrauauit cõpedẽ meũ. Gene/ra cõpedũ sunt numellę: boię: pedicę: neruus.

Comitialis homo: qui comitiali morbo laborat. Pli. Fel testudinũ naribus illitũ: comitiales erigit: attollitq;. Dictus comitialis: q; comitia vitiare diceret. Interrũpe bantur eñ comitia: quo die aliquis cõcidisset. Cato. Qđ comitia phibere solet: nec id quidẽ mihi vitiũ fuit. Sere nus. Est subiti species morbi: cui nomẽ ab illo: Qz fieri nobis suffragia iusta recusant. Sępe eteniz mẽbris acri langore caducis Cõciliũ populi labes horrẽda diremit. Ipse de⁹ memorat dubię per tẽpora lunę Cõceptũ talis: quem sępe ruina profudit. Hic morbus alio noie dicit sacer morbus: maior: ppter grauitatẽ: quoniã homo su/bito ꝯcidit: ꝛ spumę ore mouent. Docet etiã Aristo. hũc morbũ a priscis Herculeũ fuisse nominatũ: q; Hercules eo laborasse ferat: idq; ex atra bile plerisq; ꝯsistere tradit. Plato ꝛ Apu. diuinũ nuncuparũt: q; animi partẽ ratio nalẽ: quę longe sanctissima esse videt: greci epilepsiã vo cant: hoc est cõtractionẽ. Cõtrahunt eñ hoc morbo ner ui. Pli. Folia heliotropij cõtractionib⁹ medent: etiã si id comitialiter accidat. i. etiã si cõtractiões fiãt ex morbo co mitiali. Vulgo caducus dicit: q; cadere faciat. Plau. ta/men comitiales hoies in Penulo appellat litigiosos: q in comitio ppter lites q̃si habitare dicunt ingetantes tri bunal ptoris. Qui si nihil ẽ litiũ: lites serũt. Hic etiã a nõ nullis lunaticꝰ dr: cũ tñ ab inuicẽ seperent: q; eũ qui in lunio natus est hunc morbũ fere pati cõpertũ est.

Combã Sabini vocãt: quã militares lecticam.

Combino as. pe. p. ꝛ cõbinor aris. binos iũgo: quod vernacula lingua dicimus cobiare. Aug. lib. viij. confes. Illic vt sorte cõbinati spatiabant: vnũ secũ seorsuz. ꝛ ali/os duos itidẽ seorsum pariterq; digressos. Hinc cõbina tio: quã greci Epizeuxim vocãt: cũ in oꝛione eadẽ dictio sine medio duplicat. Virg. Ademe adsum qui feci.

Combira insula: quę nũc Rhodos appellat &c.

Cõburo is. pe. pro. ex con ꝛ uro: b interposita: signifi/cat sicut suũ simplex: vel simul cum alijs uro: licet quan/doq; p ꝯsumo ponat: vt est illud in veteri testamẽto. Ci debat q; rubus arderet: ꝛ non cõbureret.

Cõmerciũ vicissitudo dandi ꝛ accipiẽdi: a con ꝛ mer ces: merciũ cõmutatio: quę victus causa inuenta fuit: vt inquit Pli. Suet. in Tibe. Strenarũ cõmerciũ ne vltra calendas ianuarias exerceret. Accipit ꝛ pro vsu ac con suetudine. Idẽ in Claud. Gratã sibi prouinciã ait com/muniũ studioꝛ cõmercio.

Comedo is. ꝛ comedo comes est. Plau. in tri. Quod ebibit qđ comest. qđ facit sumpti. Cic. Sed ad extremũ pollicet prolaturũ se: quę comest. Supinũ comesum ꝛ comestũ. Sallu. Comesta matrimonia: comesa patina.

Comedim pro comedã scripserũt veteres. &c.

Comedo onis. ꝛ comedus. edi. pe. cor. q bona sua cõ/

Comparco. Quere parco. &c. (sumit.

Cõpeditus a. um. pe. pro. a cõpedio fit: ꝛ significat qđ cõpedibus illigatũ est. Var. Inflexibilis: Domũ exeo in/tro: ꝛ pedes corrigũs cõpedio. Hiero. ad Rufinũ: ad linguã transtulit. Cõpeditã putas linguã eius: ꝛ inextri/cabilibus nodis ligatã vix in humanũ sonũ erũpere.

Cõpello is. puli. sum. constringo. Hiero. ad Helio. Ut hęc tibi frater diceręe: cõpulit me tua dilectio. Et cõpelle re est simul iungere. Plau. in Asi. Quę volet faciemus: q; hosce amores nostros dispulsos cõpulit. Quod ꝛ de ani malibus brutis dicit: cum in vnũ locũ vel diuersa aut di uersoꝛ animalia cõgregant. Virg. Cõpulerantq; greges Corydon ꝛ Thyrsis in vnũ. Propie vo est simul pelle/re: collidere. Unde cõpulso quod est sępe collido. Col. lib. j. Eadem quę semper mare conspicit: compulsatur ac fluctu conspergitur.

Compulso as. vide in dictione cõpello.

Cõpello as. ad aliquẽ loquor. Virg. lib. ij. Ultro flens ipse videbar Cõpellare virũ. Aliquãdo infamo: accuso. Sue. in Cęsa. Eodẽ modo Noniuz quęstorẽ: eo q; com pellari apud se maiorẽ potestatẽ passus esset.

Compendo. Quere pendo.

Compendiũ a cõpendo: quod in vsu nõ est: cũ tamen cõpenso eius frequẽtatiuũ inueniat: q; ima cõpenderet. Et est id quod parsimonia quadã seruamus. Sicut ecõ trario dispendiũ: qđ vt incuria: vt imoderatione dispen dimus. Pli. Bubulas carnes caules caprifici magno li/gnoꝝ cõpendio percoquũt. Idem. Magno id lignoꝝ dispendio fit addito sale. Nam percoqui integro die vix possunt. Cõpendiũ dicit etiã vtilitas: lucrũ. Et dispẽdiũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

damnū. Tibul. Nec vagus ignotis repetēs cōpendia terris. Pręsserat externa nauita merce ratē. Lice. lib. iiij. ad Here. Duę res sunt: quę possunt hoīes ad turpe cōpendium cōmouere: inopia atq; auaritia. Et cōpendiū breuitas: in qua tamē vtilitas est. Quales sunt libri: in quibus breuiter materia colligit. Unde Plau. in mili. Quā potes tam verba confer ad cōpendiū. Unde & cōpēdij via: breuis via dicit. Hiero. lib. ij. Reg. Currens achimas p viam compendij transiuit Lusi.

Compendiosus a. um. quod est valde vtile. Colu. li. j. Quod & per partes nōnunq; dānosum est: in sūma tamē fit cōpendiosum. Interdū dicit valde breue: q̄ ea quę si mul penduntur celerius expediantur.

Cōpendiarius a um. breue & summū siue optimū. Lice. lib. ij. offi. Pręclare Socrates hanc viā ad gloriā p̄ximam: & quasi cōpendiariā dicebat esse: si gs ita ageret: vt qualis haberi vellet: talis esset.

Cōpenso as. quasi simul pondero: retribuo. Hiero. in Nicolo. Amos. Sterilitas terrę cōpensat pecoꝝ multitudine. Uale. Max. Tarditatē supplicij grauitate cōpēsat. Modesti. Cōpēsatio est debiti & crediti inter se ꝯtributio.

Cōpendino as. pe. co: significat in longū de die in diē differo. Hiero. ad Pauli. Quo detētus ope implere non potui: quod p̄miserā tibi: & Danielē nostrū rursus comperēdinaui. Unde cōperēdinatio: q̄ est sicuti docet Asco. ab vtrisq; litigatoribus inuicē sibi denūciatio i perēdinū diē. Nam cū rem aliquā agerēt litigatores: & pęna sacramenti peterēt: poscebāt iudicē qui dabat post trigesimū diē. Quo dato: inter se cōperendinū: vt ad iudicē venirent: denuntiabāt. Quo cum esset ventū: anteq; causa ageret: quasi per iudicē rem exponebāt. Qō ip̄m diceba tur causę cōiectio: quasi causę suę breuis coactio. Lice. in Uer. actio. iij. Ut bis ludoꝝ dieb⁹ interpositis nemo istū cōperendinatū iudicaret. Dies cōperendinaria dicebat iudiciū in diē tertiū constitutū. Dies cōperendini: quibus vadimoniū iubere licet: vt inquit Macrobius.

Cōperio & cōperior: deponēs differūt authore Diomede: Q̄z cōperiri est ex opinione colligere: & p̄ exploratō cōpertū hīe. Sal. in Iu. Sed ego cōperio: Bocchū magis punica fide. Cōperire ab alio cognoscere. Cōpertuz est mihi: & exploratū est mihi: h̄ est p̄ inuestigationē.

Cōpernes dicuntur hominēs genibus plus iusto conIunctis: vel qui longos habent pedes.

Cōpeto is. pe. co. significat honorē vel cōiugiū vt quōuis aliud aduersus aliū peto: quasi simul peto. Unde cōpetitores dicti sunt. Et sic actiuū est. Aliquādo cōpetere est par esse: cōtingere: cōuenire: vt est apud Hiero. Possi de agrū meum: quia tibi cōpetit hereditas. Unde in ęstimatione rerū dicimus: hoc illi cōpetit. Seneca. Nihil ei magis competebat. Colu. lib. ij. Nec oīno cunctabimur quo minus sub tectū cōgerat: vel si nō cōpetet: vt aut in villā fęnū portet: aut in manipulū colligat: certe in metas extrui cōueniet. Hic cōpetet capit p̄ro sufficiet. Hinc cōpetentia p̄ro conueniētia. Gel. lib. j. cōprehensa autem mensura Herculani pedis p̄m debitā membroꝝ omniū competentiā modificatus est. Accipit etiā quādoq; competere p̄ro cōstanter valere. Sallu. lib. j. histo. Si p̄o qua si formidine attonitus neq; animo: neq; auribus aut lingua cōpeteret. Et sic est neutrū.

Compita pe. co. dicunt loca: quę petūt hoīes per diuersas vias. Sunt em̄ quadriuia: q̄ quasi in vnū petunt locū. Uel a coeūdo: q̄ multę vię in vnū coeant. Uel a cōputando: q̄ ibi rustici sacrificare solerēt. Ouidi. Seruet vt in ternas compita secta vias. Unde

Compitalia festa: quę in cōpitis peragebant. Et cōpitalitius dies: in quo compitalia celebrabantur.

Cōpilo as. pen. p̄ro. vndiq; surripio. Unde cōpilare et expilare hereditatē dicim⁹. i. fraudare & diripere. Et cōpilati dicunt furtū passi: q̄ qui e domo supellectilem detrahunt: equare & cōplanare omnia videant. Horat. Neme cōpilasse putes Crispini scrinia lippi. Dictū a πλῶ quod est cōplano: nō a pilis vellendis: cuius prima corripitur. Interdū cōpilare est cogere: & in vnuz condere. Inde cōpilatores qui multa in vsū cogunt.

Cōpingo is. cōtrudo. Plau. in Am. Quid faciā nunc: si tres viri me in carcerē cōpegerint. Interdū cōpono: cōiungo. Hiero. De quoꝝ vitis moribusq; mirificis q̄ luculenter ipse cōspexi: libellū cōpegi. Idē in Esaia. Argēto & auro decorauit illud clauis & malleis cōpegit: vt nō dissoluat. Virgi. Est mihi disparibus septē cōpacta cicutis Fistula. Unde incōpactū iunctū mole cōpositū. Et sic cōponit ex cō & pango: potest etiā esse cōpositū a pingo. Lactan. lib. vij. Ut summā illā: quę cōtinet vniuersa & cōpingerent: & adimplerēt. Hiero. in Prolo. lib. Reg. Deinde subtexunt sophim. i. iudicū libū: & in eodē compingunt Ruth: hoc est immittunt.

Complaceo. Quere placeo. Lc.

Cōplano as. pe. p̄ro. Quere in dictione Plano.

Cōplecto: simul vel in totū amplecto: cōtineo. Terē. in And. Accurrit: mediā mulierē complectitur. Lice. p̄ Roscio. Quo vno maleficio secula omnia cōplexa esse videant. Complecto: te amore: significat amo te. Et sine ablatiuo. Lice. Curioni. De. T. Annio tm̄ tibi polliceor te maioris animi erga te si cōplecti hominē volueris habiturū esse neminē: id est amare: defendere. Complecto: cogitatione cogito. Complecto: animo cōsydero. Lice. in Cato. Etenim cum complector animo: quattuor reperio causas: cur senectus misera esse videat.

Complex particeps sceleris: & qui in eodē crimine veluti complexus est: a complicando. Lc.

Cōpleo ex cō & pleo: significat ad summū seu vndiq; impleo. Bel. Uentus a latere sęuiēs nauē vndis cōpleuerat. Reperit etiā sine ablatiuo. Lice. li. vj. de repu. Quis est qui cōplet aures meas tantus & tam dulcis sonꝰ? Per translationē cōplere ponit p̄ro viuere: finire. Idē in Cato. Leontinus Gorgias centū & septē compleuit annos. Hiero. Nec dum verba cōpleuerat. Interdū p̄ro supplere: perficere: integrare. Sall. Duas legiones instituit: cohortes p̄ro numero militū complet: sed omnino ex gręco venit πλέος γὰρ λέγεται καὶ πλέως καὶ πλεώρ: id est plenus enim dicitur & plenus & plenus.

Complico: a quo complicatio. quere Plico.

Complodo is. pe. p̄ro. vide in dictiōe explodo.

Compluries aduerbiū factū ab eo: quod est cōpluria significat sępe. Cato. Contumelias mihi dixisti complutries. Complura vide in dictione Plus.

Cōpluuiū a pluuia dicit: quod e diuersis tectis aqua pluuialis defluit in eundem locū.

Compluuiatę vineę dicunt: quę quadruplici ordine perticarū instructę sunt: a canis ędiū cōplurijs.

Cōpono is. pe. p̄ro. simul pono: cōiungo. Virgi. Componēs manibusq; manus: atq; oribus ora. Aliquādo cōponere est disponere: cōstituere: quasi simul ponere. Cōponere em̄ & ędificare recip: roce dicunt. Componunt siquidem orationes: ędes ędificant. Et tamē dicunt ędificari orationes: & ędes cōponi. Virg. lib. iij. Quā tuta posis vrbem componere terra. Quādoq; cōponere cōparare dicimus: quoniā quę cōparant: iuxta se ponunt. Sallu. Ubi Metelli dicta cum factis cōponit. Virgi. in Bucoli. Sic paruis cōponere magna solebā. Quādoq; ornare. Idem lib. iiij. Geor. Dulcis cōpositis spirauit crinibus aura. Nam cōpositio ornatū facit. Quādoq; colligere. Lice. in Uerrem. Si ab isto libro: quē tibi magister ludi: nescio quis ex alienis orationibus cōpositū dedit. Quadoq; reficere: recreare. Virgi. Ut defessa senē passus cōponere membra. Quādoq; lenire. Ambro. lib. j. offi. Laiuere debemus ne in perturbationē p̄rius incidamus: q̄ animos nostros ratio cōponat. Quādoq; finire: claudere: Virgi. Ante diē clauso cōponet vesper olympo. Quadoq; cōcordare. Plau. in Cur. Si possumꝰ hęc inter vos

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

componere. Quãdoq; cõposito redimere: Sal. lib. j. hi/sto. Cũ lenones ꝛ vinarij: lanij: q̃z ꝓterea vulgus indies vsum habet: pretio cõpositi: hoc est facta ꝓij redẽpti cõ/positione. Quãdoq; cõsnire: pacisci. Pli. Nihil non ex cõposito fecimus: pactũ seruauimus. Quãdoq; fingere: simulare. Sallu. Non sunt cõposita mea verba: parui id facio: ipsa se virtus satis ostendit. Plau. Quas iste fabel las cõposuit. Hinc fit cõposito: quod significat ex pacto. ꝛ ponitur sine p̃epositione: non enim dicimus ex cõpo/sito. Terẽ. in Pho. Composito factũ est: quo modo hãc amans habere possit sine dote.

Compositio modo structuram: modo ornatum: mo/do pactum significat.

Cõpos dicit qui habet vel assecutus est aliquid. Vale rius Maxi. li. j. Imperatores cõpotes victoriarũ. Plau. in Cap. Atq; ita me rex Deorũ atq; hominũ fecit patrię cõpotẽ: id est obtentorẽ. Impos qui non potest aliquid. Cõpos animi: id est competẽtis animi: vel qui habet sa/num animũ. Impos animi: qui animi sui potens nõ est. Leo papa Fandi impotẽ dixit: q̃ fari nõdũ posset. Sall. Neq; animo aut lingua satis compotẽ: cũ de amẽte Se/ptimio loqueret. Teren. in Adel. Vix sum cõpos animi: ita ardeo iracũdia. Plau. in Cas. Eripite isti gladiũ: quę sui est impos animi. Sic compos voti: ꝛ impos voti. Li cet. Nam quo modo victores dicimus voti cõpotes: qui quicquid volũt: faciunt. Sic victos e cõtrario voti impo tes: qui nõ possunt facere quod volũt. Quidã intelligunt compotẽ compositũ animũ: ꝛ tam in bonã q̃ in malam partẽ. Plau. in Epi. Ledo manũ: accipe erumnaz ꝛ mi seriarũ cõpotẽ: id est q simul tecũ erũnas ꝛ miserias ha/bet. Sunt autẽ compos ꝛ impos generis cõmunis: com posita a pos: nõ a potis: vt voluit Ser. licet pos nõ sit in vsu: sed potis. Nõ eñ dicim⁹ cõpotis ꝛ impotis in nomi natiuo: cum tamẽ sic dicendũ esset: nisi pos inueniretur. Vnde ꝛ possum ꝛ possideo. Nam possum ex pos ꝛ sum cõponit. Possideo ex pos ꝛ sedeo: mutatiõe e in i. Pos autẽ idẽ quod potẽs: vt sit possuz potẽs sum: possideo po tens sedeo. Est igit̃ potis genitiu⁹ a pos: licet loco nomi/natiui ponat. Persi. Nec potis es nigrũ vitio p̃figere thi ta. Varg. Nec potis ionios fluctus equare sequẽdo. Nec pote in neutro genere: vt voluit Priscia. inuenit: quia cõ pote ꝛ impote nusq; inueniunt: neq; in plurali cõpotia ꝛ impotia. Potis tamẽ neutro genere legitur apud Te/ren. in Pho. vbi ait. Adolescẽs primũ abs te hoc bona venia peto: si tibi placere potis ẽ: vt respõdeas mihi. Po tis est p̃ potest: siue possibile est capit: cui subintelligitur istud p̃ntõ: vt respõdeat potis neu. gene. qõ sumit̃ p̃ pos sibile: ꝛ verbũ suũ habet est: vnde regit. Q, autẽ Persi⁹ dicit. Qui pote vis dicã: nugaris: cũ tibi Salue Pinguis aqualiculus ꝑpenso sesquipede extet. Pote p̃ potis ac/cipitur metri causa. Similiter Proper. Qui pote quisq; in ea cõterat arte diẽ. Jungit quãdoq; cõpos cũ ablati/uo: vt apud Liuiũ lib. iij. Prędaq; ingenti cõpotẽ exerci/tũ suis etiã reb⁹ recupatis: quę populatiõe agroz amis/sę erant: reducit. Quo in loco cõpotẽ: quasi affluentẽ et lętũ significare puto. Sepius tamẽ genitiuo iungit.

Compoto. vide poto.

Compędes appellant eiusdẽ rei sponsores. Lc.

Comprehendo. vide p̃hendo.

Cõprimo is. pe. cor. simul premo. Vt vuę cõprimũtur: quo vinũ effluat. Atẽ cohibeo: cõtineo. Teren. in Heau. At tu tibi istas posthac cõprimito manus. Plau. in Am. Ego tibi istã hodie sceleste comprimã linguã: Jtez vitio. Mar. Gallica vel duri cõpressa est nupta coloni. Jnca/luit quoties saucia vena mero. Vnde cõpressus: ꝛ cõpres sio pro coitu. Plau. Nũc ad amicã decimo die Athenas viso: quã grauidã hic reliqui compressu meo. Idẽ. Dul ces amantiũ compressiuncule.

Comprobo. vide Probo.

Compromitto. vide Promitto.

Cõpungo totũ pungo: serio. Ambro lib. j. offi. Repe/tebat filius appellationẽ paternã: cõpungebat paterna viscera: sed nõ minuebat deuotionẽ. vide in dictione pũ go. Hinc cõpunctio: quę aliquãdo significat animi ha/bitũ pertinacẽ ad malũ ꝛ imutabilẽ: vt apud Apostolũ.

Cõputo as. pe. cor. simul puto. Qõ ꝛ ad arbores: ꝛ ad mentẽ referri potest. Cum ad mentẽ referr̃ ꝑ existimo si/ue iudico accipi potest. Ambro. Infantia quidẽ cõputa/batur inanis: sed erat senectus mẽtis immensa. Et cõpu tare: cõnumerare: siue qõ vulgo dicit cõputũ facere. Hie ro. ad Dama. Cõputa ergo Epphares vsq; ad Nason: ꝛ inuenies generationes quinq;. Idem ad Paulinũ. Quic/quid in sumptus ỏ tuo tuleris: pro lucro cõputa. i. pone vel habere te reputa. Lactan. lib. iij. Eãq; hominũ sapiẽ tiam pro sũma stultitia cõputat: id est ponit. ἐλλογίζεσθαι λογίζομαι καὶ λογισμὸς καὶ συμψηφίζω μεταφορικῶς λέ/γεται. grece λογίζωμαι. i. cõputo: cõsydero: ꝛ λογισμὸς cõ putatio: ꝛ decerno metaphorice dicitur.

Con ꝛ cũ idẽ significant. Sed cũ separata: cõ ꝙo sem per cõposita reperit̃: ꝛ significat simul: vt cõiũgo. Inter/dum contra: vt cõtẽdo. Interdũ valde: vt ꝯcrepo. Et est sciẽdũ q̃ quãdo cõponit̃ cum dictiõe a vocali: vel ab h incipiẽte semp n abijcit̃: vt coapto: coapostolus: coerceo coh⁹: cohibeo. In comedo n mutat̃ in m: in cogo n ꝛ a tollunt̃. Quãcũq; cõponit̃ cum b m ꝛ p: transit n in m: vt Cõbibo: cõmoueo: cõpareo. Cũ c ꝙ d f g q ſ n t i ꝛ u cõsonantibus manet n integra: vt cõcurro: cõdo: cõ/fugio: cõgero: conijecto: conquiro: consequor: connecto: contineo: cõuenio. In reliquis eñ mutatur in sequentẽ literam: vt colligo: colluuies: corrigo.

Concameratũ. vide Camerare.

Cõcateno a ꝙbo Cateno: qõ ꝙcat ligo: inuoluo. Lc.

Cõcauũ sinuosum: vacuũ: a cauo. Vñ cõcauitas. Lc.

Concerno is. vide in dictiõe cerno.

Concedo is. pe. p̃o. pdo: p̃mitto. Terẽ. in Adel. Nũ metuisti nunc: si de tuo iure concessisses paululũ. Cice. in Cler. actio. ij. Da mihi lꝫ: cõcede qõ facile est. Aliquãdo cõcedere est recedere. Teren. in Hecy. Hic video me esse inuisam imerito: tẽpus est cõcedere. Aliquãdo ire: redu/cere: ꝛ se retrahere. Liui. de secũdo bello punico. Anni/bal Sagũto capto Carthaginẽ nouã in hiberna concef serat. Idẽ lib. iiij. ab vrbe con. Quę cum agerent hostes in loca altiora cõcessere. Aliquãdo credere: cõsentire. Te ren. in Pho. Nunq; ne hic hodie ꝯcedes mihi: neq; in/telliges? Cice. in Lel. Q, si rectũ statuerimus: vel conce/dere amicis quicquid velint: vel impetrare ab his quic quid velimus: perfecta quidẽ sapiẽtia sumus.

Cõcido is. pe. pro. cidi. sum. simul vt minutatim cędo. Pli. Caro eius cõcisa ac decocta adhibẽda est. Cõcide/re etiã frãgere ỏ. Idẽ. Et nucleus dentibus cõcisus sup vulnus imponit. Ab hoc cõcisa oratio aliqua dicit: quę nõ cõtinua: sed veluti membratim cęsa est. Et cõcisus so nus fractus vocat. Hiero. in lib. numero. Si autẽ prolixi or atq; cõcisus clãgor increpuerit: mouebũt castra ꝑmi.

Cõcido is. pe. cor. cõcidi: cõcasum: significat in totũ ca dere. Lactã. lib. vij. Et muri omnium ciuitatũ concidẽt. Plau. in Am. Vt q̃s institerat cõcidit crepitu. Et cõci/dere est in totũ mori. Col. li. viij. Atq; alia genera pecor cũ pestilẽtia veyant: p⁹ morbo ꝛ languor⁹ macescunt Solę capellę q̃bus opimę atq; hilares subito cõcidũt.

Conciliũ a concalando. i. vocãdo. Vel vt Varro ait a coactione. Seu ꝑm Festũ a populi cõsensu. Et proprie viri conuocati concilium dicitur. Virgi. Conciliũq; vo/cat diuum pater atq; hominũ rex.

Conciliabulũ: locus in quẽ conciliũ conuenit. Plau. in Bac. Quid sit apud te veniat de subito prandiũ aut potatio forte aut cęna: vt solet fieri in istis cõciliabulis.

Cõcilio as. beniuolũ facio: aut amore coniungo. Liui. lib. j. Eneas aduersuz tanti belli terroꝛẽ: vt animos Ab origine sibi cõciliaret ꝛc. Hiero. Vera illa necessitudo ꝛ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Christi glutino copulata: quã nõ vtilitas familiaris sed dei timor: & diuinarũ scripturarũ studia cõciliãt. ¶Reconciliare ꝙ quis dicit: cuꝫ post inimicitias rursus aliquẽ in gratiã recipit. Aliquãdo tamẽ cõciliare: cõtrahere seu cõparare. Et hoc tam in malũ: qm̃ in bonũ. ¶Plau. i Tri. ¶Deus gnatus me ad te misit: inter se atq; tuos affinitatem vt conciliarẽ & gratiã. Terẽ. in Heau. Exeo ergo: vt pacẽ concilĩẽ. Sic dicimus. Cõcilio mihi odiũ: inimicitias: quod est quasi cõparo: acquiro. Similiter sumit reconcilio ꝓ comparo: acquiro. Quintili. Mã & plus auctoritatis afferũt: ea quę non ꝑsentis gratia litis sunt cõparata: & laudẽ sępe maiorẽ qm̃ si nostra sint recõciliant. ¶Hinc cõciliatus ꝓ empto. Terẽ. ¶Prodi male cõciliate. i. magno ꝓtio empte. Et ꝯciliatio ꝓ quẽtione. ¶Plau. Extat cõciliatio: seruãda promissa. Conciliatrix dicit mulier: quę viros mulieribus: & vxores viris conciliat.

Conciliabũdus qui concilia dat: a concilio verbo.

Concretũ id dicitur authore Donato: quod ex minutijs multis in vnam cogitur massam.

Concio is. conuoco. Liu. lib. j. Deinde ne vana vbis magnitudo esset: adijciẽdę multitudinis causa vetere cõsilio vbes: qui obscurã atq; humilẽ conciẽdo ad se multitudinem natã e terra sibi polẽ ementiebant.

Concio onis. a concio is. tria significat: scz locũ: suggestũq; vnde verba fiũt. Liui. li. j. Vocato ad cõciliũ populo summissis fascibus in concionẽ ascẽdit: multitudinẽ populi assistentis conuocatã: vel ex magistrat⁹ iussu: vel publici sacerdotis: vel sua auctoritate: & ꝓprie ad audiẽdum oratorẽ concionantẽ in bonũ publicũ. Cice. in Lel. Concio quę ex imperitissimis ꝯstat: tamẽ iudicare solet. Sal. Itaq; cõcione aduocata hmõi orationẽ habuit. Et orationẽ ipsam: quę ad populũ habeẽ. Cice. Dolobellę. Legi concionẽ tuã: nihil illa sapientius. ¶Hinc

Concionor aris. orationẽ habeo. Idem Comifi. ¶Nos hic cum homine gladiatore omniũ nequissimo collega nostro Antonio bellũ gerimus. Sed nõ pari contentiõe arma verbis: at etiã de te concionatus est. ¶Hinc concionatꝰ: q orationẽ habet. Hiero. in ꝓlo. Salo. Ecclesiastes a greco appellatus: quia cętũ. i. ecclesiã cõgreget: quẽ nos nũcupare possumus cõcionatorẽ: qui loquat ad populũ: & sermo fiat nõ specialiter ad vnũ: sed ad vniuersos.

Concionalis: qui idoneus est ad concionandũ: aut q concionari cõsueuit: qualis hodie vulgo ꝑdicator appellatur. Curius Cice. Quod quidẽ si inter vos senes cõcionales venale præscripserit: egerit non multũ.

Concionatorius a. um. qđ ad concionẽ pertinet. Gel. Ecce autẽ ꝑ tibicina laconica tibia quoq; illa concionatoria in mentẽ venit: quã. C. Graccho cum populo agẽte præisse ac præmonstrasse modulos ferunt.

Concha genus piscis ex cancrorũ genere. Conchę & ostrea dicunt firmioris testę pisces. Conchę quę testam leuem ac politã habent: siue vnifor: miter rugatã. Et testę ipsę duriores ꝓprie dicunt: quales sunt cochlearũ atq; conchaꝝ. Ouidi. Ostrea quę in conchis tuta fuere suis. Col. Implicitus conchę limax. Unde vasis quoq; genꝰ concauũ ac superius patulũ. ab huius similitudine conchę: conchã vocamus. ¶Pli. ¶Rursus tundit: deinde lauatur in conchis: siccaturq;. Alio noie alueos & alueolos dicimus: & præsertim in longũ porrectos ligno excauato: vt monoxila. Est & concha genus vasis vinarij: in quod e dolio haurit vinũ. Iuue. Cũ bibit concha. Dicit & cõchus. Aliquãdo concha ponit pro tuba. Uir. li. vij. Sed tum forte caua dum ꝑsonat equora cõcha. Ser. hoc nomẽ a greco κόγχη trahit. Alij latinũ putãt: a concauitate deductũ: atq; sine aspiratõe scribũt. Aelianus autẽ li. iij. ἐχαλῶντο πορφύρα καὶ διατάυτες ἕλκει ὅσα ἐσθιεῖ καὶ διαταυτης ἁλίσκεται. ¶Postea ō margaritis scribit. κόγχη δὲ ἀφροδίτη ἱερῶται καὶτὰ κογχύλια μέγισα ἑρταπτο βαυιδ καὶ ἰνδοῖς. i. linguã habet qua trahit: qua efflat: & qua etiã capit. Cõcha ꝓ Ueneri cõsecrat: & maxima in Taprobana apud Indos conchilia.

Conchę cytheriacę dicebant quę margaritas ꝑducebant: mulierũ ornatui præcipue cõuenientes: & ob id cytheriacę dicebant: quia Ueneri gratę. Martia. Leuior o conchis Galle cytheriacis. Uocantur alio nomine conchę margaritiferę. Lc.

Conchus lapis quidã in concha pisce: qui a nonnullis vnio: ab alijs margarita siue perla dicitur.

Conchyle pe. pro. conchyliũ genus piscis ex conchaꝝ genere: vt ait ¶Pli. lib. ix. in mari assyrio & medico: quẽ muricẽ: & sarrã: & ostrũ appellãt. Ex cuius incisa cõcha colligit succus tingẽdis vestibus expetit⁹. Ex eo enĩ inficitur purpura: qui color austerus in glauco est: & irascẽti similis mari. Unde ꝯchyliata vestis dicit purpurea: a cõchylijs. Cice. ¶Philip. Conchylĩata peristromata appellat: quę infecta erant succo conchylioꝝ. ¶Ponit quãdoq; conchylĩũ pro ipso colore: sicut purpura: murexq;. ¶Pli. Concharũ ad purpuras & conchylia eadẽ est materia. Item pro genere ipso concharũ: a quibus nomen sumpsit. Idem. Lingua purpurea longitudine digitali: q̃ pascitur ꝑsorãdo reliqua cõchylia. Cruor cõchilij siue muricis ostrũ dicit: ab ostris. Quapropter conchiliũ: muricem: ostrũ: in eadẽ significatione accipimus. Uirgi. Tyrioq; ardebat murice lęna. Idem vt gẽma bibat: & sarrano dormiat ostro. Iuue. ¶Horũ ego non fugiam cõchylia: hoc est luxuriosaꝝ vestes & murice infectas.

Conchis sabę genus siue edulĩ ex faba. Iuue. Cuius conche tumes. Sunt qui dicũt esse fabã cum cortice suo elixam: ad differentiã fabę frixę: quę sine cortice coquit: a similitudine conchaꝝ: q̃ fracto cortice velut implicita conchis suis carũcula videat. Marti. Si spumat rubra conchis tibi pallida testa Lautoꝝ cęnis sępe negare potes. ¶Huius diminutiuũ est conchicula.

Concino is. pe. cor. cinui. centũ: simul cano. Cice. li. j. Aca. Qui cum similitudine concinere maxime sibi videtur. ¶Per translationẽ ponit pro cõuenire. Concinit enĩ qui consonat. Et sic cũ datiuo cõstruit. Augu. Quędam exemplaria habent. Ecce generationẽ filiorũ tuorũ: cui concinui. i. cui cõgrui: cui accõmodatus sum.

Concento as. frequẽtatiuũ est a concino is.

Concentor in decretis canonicis dicit is: qui cõsonat & concinit canenti. Sicut succentor: qui voce subsequns canendo respondet. ¶Præcẽtor q vocẽ ꝑmittit in cãtu.

Cõcentus us. simul cantus: cantus mistus. i. symphonia: & diuersaꝝ modulatio vocũ. Ut cum e multis diuersis vocibus vnus efficit sonus. Uirgi. lib. j. Geor. Hinc ille auium concentus in agris.

Concinno as. per duplex nn: consentio: apte cõpono & quasi cõuenire facio: quod vernacula lingua dicimus conciare: accontret. Ut pellis cõcinnata est ad calceos. Auceps quãdo cõcinnauit areã: escas effudit. Hiero. Lucernas concinnat: vel succẽdit focũ. A cõcinnus forma: tum verbũ qđ ex cõ & cinnus cõponit. Cinnus autẽ potionis genus est ex multis liquoribus confectũ.

Concinnus a. um. idem est quod cõpositus & ornatus vt concina oratio. i. compta & apte cõposita. Concinne composite: conuenienter. In quo etiã sensu accipi potest. Concine penul. cor. a concino.

Concinnitudo: conuenientia. Cice. lib. ij. artis veteris. Splendoris & festiuitatis & concinnitudinis minimũ.

Cõcinẽtia: ꝯuenientia. Sido. ad Cõsentiũ. Qđ domiciliũ parietibꝰ attollit ad ꝯcinnẽtiã. s. architectonicã fabre lo/

Concipilo veteres vsurparũt: pro eo quod est (catis. corripio & inuoluo. Lc.

Concipio is. pe. cor. simul capio: apprehẽdo. Unde cõcipere mulieres dicunt: cum genitale semen apprendit ad fetũ faciendũ: & cõceptus fetus dum genitura coaluit Et conceptio. Lactan. lib ij. Quid q vxor potest esse cõmunis: filius non potest: quoniã concipi: ꝙ nisi ex vno necesse est. Transfert ad animũ. Quintilia. Nec tãtũ con

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ɛ́pere animo ſcelus potui. Hinc cõceptus mẽtis dicunt quę cõp̃ædim⁹ ⁊ imaginamur. Et apud Geometras cõmunes animi cõceptiões vocãtur: quę omnes tanq̃ manifeſta ⁊ indubitata profitent. Vt omne totũ eſt maĩ⁹ ſua parte. Et ſi ab ęqualibus ęqualia demas: quę remanent inter ſe ęqualia ſunt. Interdũ cõcipere eſt deliberare ac deſtinare. Seneca. Jam dudũ animo cõceperat: qd eſſet acturus. Vnde cõceptũ dicimus prædeſtinatũ. Virg. Aut tu bella acie cõceptũq; expcute fœtus. Interdũ cõgregare: ⁊ in vnũ reducere. Col. lib. j. Ille cum a vertice torrẽs imbribus cõceptus influxerit: fundamẽta conuellat. Idem. Sed ampla ſtabula ſic ordinent: vt neq; humor influere poſſit. Et vt quiſq; ibi cõceptus fuerit: q̃ celerrime diſlabaſ: vt nec fundamẽta parietũ corrũpant: nec vnguląConceptio apud grãmaticos ſchema eſt: (pecudũ. cum vnum genus cõcipit: hoc eſt ſimul apprehendit aliud genus: vel vna perſona aſſam perſonã.

Conceptus a. um. participiũ: qđ apprenſum ſiue deſtinatũ ac cõgregatũ eſt. Cõcept⁹ us. nomẽ qđ ⁊ cõceptũ đ: de ijs: quę in ventre fœmine: ⁊ in animo ſunt.

Conceptabulũ aliter cõceptaculũ: qđ aliqd cõtinet. vt vena eſt cõceptaculũ ſanguinis. i. in quo ſanguis cõtinet.

Conceptiuę ferię: quę certis diebus quotannis obſeruabantur. vt Sementinę ⁊ compitalitię.

Concito. vide Cito.

Conciuis. vide Ciuis.

Conclamatũ eſt: quod tranſactũ ⁊ finitũ eſt. Vt cõclamata corpora: quę nihil reliqui iã habent ad vitę officia. Vt conclamatũ eſt. i. ſatis deploratũ: ſatiſq; vociferatũ eſt. Luca. Corpora nondũ conclamata iacent. Hinc tractum dicit: q̃ cum vitalis ſpiritus interclusus hoies fallere ſoleat: aqua frigida ablui cõſueuerũt: ⁊ per interualla conclamari. In quo cum liberari nequirẽt: poſt vltimã conclamationẽ: quaſi reb⁹ deſperatis: cõburebant.

Conclaue pe. pro neu. ge. ⁊ conclauis fœmi. ge. loc⁹ ſecretior in interior⁹ tectis: vbi colloquia fieri ſolẽt. Habetq; vnã clauẽ cõmunẽ domeſticis: q̃ intra eũ multa loca clauſa ſint adherentia triclinio. Lice. Conclaue triclinium interpretatus eſt. Horati. in Ser. Currere per totũ pauide conclaue magiſq;. Et conclauia loca ſunt: quę vna clauẽ clauduntur. Hinc conclauatus locus dicitur vna clave clauſus. Et conclauo as: cuius paſſiuũ eſt conclauor. Conclauium genus anuli eſt.

Concludo is. pe. pro. ſimul claudo. A quo concluſus anulus dicit. Per translationẽ concludere eſt peroꝛare: id eſt oratione terminare. Vnde concluſio dicit: quã gręci Epilogon: noſtri mõ peroꝛationẽ: modo cumulũ vocant. Nam cumulus proprie aceruus eſt: ⁊ in concluſiõe omnia quaſi in vnũ aceruũ colligunt.

Concorpoꝛo: ſimul coꝛpoꝛo: quod fit cum duę plures ve res miſtę vnũ qd efficiũt. Pli. Semper mulſum ex vetere vino: facillimeq; cum melle concorporat.

Concors a coniunctione cordis dicitur: qui vnius cordis: ſiue vnius animi eſt. Inde concordia: cõcordĭtas: cõcorditer ⁊ concordo: quibus contraria ſunt diſcors: diſcordia: diſcorditer ⁊ diſcordo.

Cõcordia nõ ſolũ quę diſcordię cõtraria eſt intelligit: vt apud Sal. Cõcordia paruę res creſcũt: diſcordia maxime dilabunt: ſed etiã quędã dea a Romanis credita eſt: cui⁹ tẽplũ nõ longe a lacu Curtio in palatino mõte.

Cõcordare eſt concordẽ eſſe. Terẽ. in Phor. Si cõcordabis cum illa: habebis quę tuã ſenectutẽ oblectet.

Concolor. vide Color.

Concrepo as. pe. cor. pſono. Et plus eſt: q̃ ſono. Haq; conſibi auctinũ eſt. Terẽ. Sed oſtiũ concrepuit.

Concreſco. vide Creſco.

Cõcretũ cõglutinatũ ⁊ cõiunctũ dicimus. Virg. Multa diu cõcreta modis inoleſcere miris. Inde mare cõcretum: qđ diſtat ab inſula Tule vnius diei nauigatiõe.

Cõcubo as. pe. cor. ⁊ cõcũbo is. ſimul dormio: ſimul gręſco. Per tranſlationẽ de re venerea dicit. Cũ ⁊ cõcubinus ⁊ pcubina: q̃ ſimul cubẽt. Hinc ⁊ pcubitus us. ⁊ cõcubitũ. Aug. lib. v. ciui. dei. Nunquid ⁊ in cõceptu vbi ⁊ vnũ pcubitũ manifeſtũ eſt: ⁊ tãta naturę vis: vt cũ cõcipere fœmina: deinde alterę cõcipere oino nõ poſſit.

Concubitor: qui coit. Lc.

Cõcubitũ: a cõcubitu dormiẽdi cauſa dicit. Et ſunt cõcubia noctis primi ſomni: ſeu intẽpeſta nox: quia tũc tẽpus agendi eſt nullũ: q̃ fere oẽs cubent. Vnde ab eo q̃ ſilentiũ noctis: qđ Plau. cõticiniũ vocat Siſen. li. iij. hiſto. Ipſi legati cõcubia nocte oppido digreſſi: iam ſupra hoſtium munitionem ſuccedunt.

Conculco. vide calco.

Concurro. vide Curro.

Cõcutio pcutis: pcuſſi: pcuſſũ. vide in dictiõe quatio.

Cõcupiſco is. vide in dictione Cupio.

Cõdecoro honeſto. penul. cor. Producta ſyllaba: o in o: ſolitum reddo. Lc.

Condecet. Vide decet: ex quo condecens: condecẽter: condecentia. Lc.

Condẽno as. ex con ⁊ dãno: ſignificat iudico. Et conſtruitur cũ ablatiuo vel genitiuo. Licero Curioni. Quare ſi iniquus es in me iudex: condẽnabo eodẽ ego te crimine. Idem Tironi. Etiã ſceleris cõdẽnat genex ſuũ.

Condico is pe. pro. ſimul dico: ſimul determino: cõſtituo. Juſti. lib. iij. Nam inducias: quas pprio noie condixerant: ex ſociorũ perſona rumpebãt. Vnde condictus: ſimul dictus ⁊ promiſſus. Et condicere eſt repetere. Julius. Si alienã rẽ mortis cauſa donauero: eaq; vſura parta ſit: verus dominus eã cõdicere nõ poteſt. Itẽ cõdicere ponit p cõtradicere. Paulus. Hic ſcit poſſe ſibi cõdici: ſi qualuerit donator. Itẽ ſm iurecõſultos p dicẽdo denũtiare. Sed ppie: quãdo actio daſ in perſonã. Hiero. in Exo. Clamauit Moyſes ad dominũ pro ſponſione rarũ: quas cõdixerat Pharaoni. Sue. in Tibe. Egnã ea lege condixit: ne quid ex cõſuetudine imutaret.

Cõdictũ: qđ in cõmune eſt dictũ. i. pmiſſum ſeu pactũ inuicẽ factũ. Hier. in li. Geñ. iuxta pdictũ reuertar ad te.

Condictio ⁊ pnuntiationẽ quãdã ⁊ actionẽ ſignificat. Eſt ⁊ condictio (vt docet Feſtus) in diẽ certũ eius rei quę agit denuntiatio. Condicere eñ priſca lingua eſt dicendo denuntiare.

Conditio ſine c a cõdo is. fit: ⁊ p fortuna ac ſorte fortunarũ: tempor ⁊ rer poni ſolet. Lice. O miſerã conditionem adminiſtrãdi cõſulatus. Augu. Ea tempor cõditio erat: vt ne cõqueri quidẽ de iniurijs fas eẽt. Et apud Liuiũ legimus cõditiões pacis oblatas eſſe. Et homo bonę cõditiõis đ: qui in bona fortuna eſt: hoc eſt qui diues eſt. Aliquãdo electionẽ ⁊ cõnẽtionẽ denotat. Terẽ. Amatores Chryſidis tulerũt conditionẽ: ſi vellet eis mox gerere ſe daturos illi pretiũ: ipa ꝙ accepit conditionem. i. pactioni: promiſſioniq; conſenſit.

Condignũ pro digno ab aliquibus vſurpaſ. Lc.

Cõdio is. diui. vel dij ditũ. pe. pro. ſapidũ facio: qđ fit cum epulę ſale aut pinguedine ſeu aromatib⁹ cõdiũnt. Iuue. Et quadringẽtis nũmis cõdire guloſum Fictile. Hinc cõdimẽta dicunt quę ad cõdiẽda obſonia fiũt. Lice. lib. iij. offi. Nam vt tribuam⁹ aliquid voluptati cõdimenti. Dęe ſi per ſe ſint græco vocabulo ὀψοφαγία dicunt.

Condiſco. vide Diſco.

Cõditura g. idẽ qđ cõdimẽtũ. Hiero. cõtra Joui. Dorro ſi alimẽta coquor arte mutant i meli⁹: ⁊ fit aliqd ſuaui⁹ ꝙdituris: hmõi cibi nõ naturę ſatiſfaciũt: ſz voluptati.

Cõdylus pe cor. iunctura ⁊ nodus articulorũ in digitis: ⁊ eminẽs ſtricta in pugnũ palma. Hã quattuor digiti: vt ſcribit Ariſto. ternos habẽt cõdylos: pollex ꝙ duos. Græci etiã condylon pugnũ vocant: qui fit cõplicatis digitis in cõdylos ⁊ tuberculũ. Vnde Plutar. ſcribit eũ quẽ Caſtor condylo percuſſiſſet ſtatim mortuũ. In cacozeliã incidit. Martia. in primo. Caput illi virga cõminu

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ens eidē: quibus fuerat eblandita ictibus crebris: cōpli/catisq; in cōdylos digitis vulnerabat.

Condyloma atis. pe. pro. κονδύλωμα morbus: vt Iuli us Pollux inquit: qui nascit circa coronā ani: siue podi cis tuberculū insanabile. Et circa sedē fiunt cōdyloma/ta magna: sed nō laboriosa. Nascunt ex inflāmatōe. Nec sunt Hęmorrhoides: sed eminētes tumores nūc molles: nūc duri: figura rotūda: ꝛ nihil eminētes. Sunt aūt tria morborū genera: vt scribit Celsus li. vj. quę anus recipit. Primū morbū dicit esse Rhagada: quādo pluribus locis cutis scindit. Secūdū Condyloma. Tertū Hęmorrhoides: cum ora venarum sanguinē fundunt.

Condo dis. didi. ditū. pe. cor. significat in vnū interiorem locū ad custodiā do: vt fit cum quēpiā cōpeditū in carcerē cōdimus: ꝛ abscondimus. Vergi. Et nota cōditur in aluo. Plin. Si libeat credere: vt sub vna ficu tur mę condant equitū. Quādoq; constituo: ędifico: quasi mul do. Vt Troiani Romā cōdiderūt. Et Cice. multos libros condidit. Nunc incōditus pro inornato: incōposito. Quādoq; repono. Pli. Formicę cōdunt ęstate fructꝰ: quibus hyeme fruant. Quādoq; cōpono. Pli. Opꝰ condidit perpetuo omnibus legendū. Quādoq; recōdo: sepelio. Idem. Post cōditū monumēto corpus. Q̄nq; portior. Virg. lib. vij. Optato condunt Tybridis alueo. Huius verbi cōposita sunt: Abscondo ꝛ recondo.

Condito: pe. cor: qui aliquid facit. Condito: pe. pro. a condio is. qui fercula condit.

Cōditaneū: mō a cōdendo: modo a cōdiēdo fit: significatq; qō condi vel cōdiri pōt. Unde apud Var. Cōditaneā oleā in agro crasso: ꝛ calido maxime serere cōuenit.

Conditorū a cōdēdo sepulchrū dicit. Pli. Tam rara in amicis fides: tam parata obliuio mortuorū: vt ipsi nobis debeamus cōditoria cōstruere: omniaq; hęredū officia pſumere. Sue. appellat cōditorū illū alueolū ꝛ locu lamentū: in quo recōditū erat corpus Alexādri magni: qō aureū erat. Ammianus vocat conditorū muralium tormentorū: repositorū machinarū. Petronius arbit ac cipit pro sepulchri repositorio: cum ait. In cōditorū etiā pſecuta ē defūctū: positūq; i hypogęo gręco' more: corpꝰ custodire cępit. Hypogęa eīm Gręci dicūt subterranea.

Conditiuus a. um. qō cōditū est ꝛ seruatū. Col. lib. ix. de colūbis. Duobus aut tribus mensibus acceptant cōditicia cibaria: cęteris seipsas pascūt seminibꝰ agrestibꝰ.

Conditiuus a. um. quod apte condi pōt. Var. lib. j. de re rusti. Cōditiua mala structea: cotonia: scantiana: scandiana: mustea: in loco arido ꝛ frigido supraposita palea seruare recte putāt. Aliquādo conditiuū dicit quod conditū ꝛ seruatū est. Colu. lib. viij. Itaq; mane priusq; procedant in pascua conditiuis cibis sustinendę sunt: ne immaturis herbis citetur aluus.

Condocefacio. instruo. Cice li. v. Tusc. Nemo est eīn qui eor bonor animū putet esse iudicē: eūq; cōdocefaciat: vt ea quę bona malave audiant: possit cōtēnere.

Condoleo. vide Doleo.

Condono: a quo cōdonatio. vide Dono.

Condris herba est: quā nōnulli pseudodictamū vocāt: ꝛ fere vbiq; crescit dictamo, folio simili: ramulis mi/

Conduco is. pe. pro. simul duco: vel p (noribus. Lc. simplici ponit. Plau. in Epi. Mane me iussit senex conducere aliquā fidicinā sibi huc domū. Interdum significat aliquid pretio accipio: qō vulgo dicit afficto: seu ad appensionē: vel ad militiā sumo. Cice. Tiro. Huic ego locum in proximo cōduxi. Plau. in Pseu. Quātulo argenti te conduxit pseudolus? Interdū colligo: cōgrego. Var. Mane suscitat rostra: populū in foro conducit. Interdū emo. Plau. Ędendū: conduxi ego illū. Interduz cōuerto. Lucillius. Et virtute tua ꝛ claris cōducere chartis. In tertia aūtē persona vel infinito: significat vtile eē. Et si de hoie loquamur cum dativo tm cōstruit. Col. li. j. Nam id minime conducit agricolę. Si aūtē de re alia tūc quādoq; dativū exigit. Plau. in Cap. Vt potissimū quod in rem recte conducat tuā id petā: id prosequarq; corde: animo atq; viribus. Et iterū ibi. Nam si ea memorem: q ad vētris victū ꝑducūt: mora est. Cice. Lentu. Et reipublicę rationibus putem conducere. A conduco fit participiū cōductus a. um. ꝛ conductus us. nomen.

Conducibile: quod vtile est. Plau. in Bac. Non ego istuc facinus mihi conducibile esse arbitror. Potest etiā dici conducibile: quod conduci potest.

Conductitius a. um. qd cōduci solet: vel ꝑducit: siue ex eorū numero est quę conducunt. Plau. in Epi. Sed vna me res turbat: ratioq; apocidi quo modo ostendaz fidicinā aliquā ꝑductitiā. Cōductitia domus tamē dicitur: quę conducta est. Sic cōductitia opera dicit mercenaria: quę cōducta est. Var. Omnes hi agricolūtur hominibus seruis aut liberis: aut vtrisq;. Liberis aūt cum ipsi colunt: vt pleriſq; pauperculi cum sua progenie aut mercenarijs ꝛ conductitijs operis liberorū.

Conduplico. vide Duplico.

Cōfarreatio. quęre in dictiōe disarreatio. A cōfarreo Apul. formauit participiū cōfarreaturus. Talis ingt mulieris publicitus matrimoniū cōfarreaturis.

Cōfero. pe. cor. fimil' pono καὶ ξὰν ἀνισί φέρω φῤῥεῖς καὶ φορέω φορῶ. Cice. lib. iij. offi. Dęs curas: cogitationesq; meas cōferebā. Pomi' aliqū p cōfero. Virgi. li. ix. Ergo si cōferre manū pudor itaq; monstrat. Q̄nq; p tribuo. Ambro. Magna ſgnina: q multo amplꝰ inuenit: quod impator ꝑferret: q; qō ab impatore acciperet. Quādoq; p cōtollo. Virgi. Et cōferre gradū ꝛ pcedere longiꝰ audet. Quādoq; p disputo seu i cōparatione deduco. Hiero. in Prolo. paral. Quandā authorē qui apud hebręos in admirationibus habebat assumpsi: ꝛ cōtuli cum eo a vertice (vt aiunt) vsq; ad extremū vnguē. Et sic cōfirmatus ausus sum facere quod iubebatis. Et dicimꝰ cōfero te illi: ꝛ cū illo. Qui. Confer amycleis medicatū vulnus aheneis. Murice cū tyrio turpius illud erit. Q̄nq; p paro: dispono. Plau. in Curg. Ita tuū cōferto amare semper si sapis: ne id qō ames populus si sciat tibi fit pbro. Quādoq; p impono: inūcio. Idē in Am. Ne posteriꝰ in me culpas ꝑferas. Quādoq; p facio. Terē. in Hean. Syrus cū illo vestro cōsusurrat: cōferūtq; cōsilia adulescentes. i. simul faciūt. Quādoq; p cōiungo. Cice. ad Octauiam vt ordiar a principio: ꝛ perducā ad extremū: ꝛ novissima cōferā primis. Quādoq; pro transfero: traduco. Teren. in Eunu. Metuet semp quę ipsa nūc capit fructum: ne quādo iratus tu alto conferas. Idem ibi. Usq; adeo ego illiꝰ ferre possum ineptias ꝛ magnifica verba verba dum sint. Uerū eīn si ad rem conferent? vapulabit id est deducent. Quādoq; p ꝓtrafero. Liui. lib. j. Aliquoties latinus exercitus cōminus cū Romanis signa cōtulerat. Quādoq; p valeo seu pſum. Col. lib. j. Cęterū ad ęstiuos tēperandos calores primū cōferūt salientes riui. Cōferre in pauca est cōcludere inquit. Cice. lib. iij. offi. Cōferre verba in pauca est reducere. Plau. Nūc verba in pauca conferā. Col. lib. j. Sitq; vtriq; primū horreū: quo conferat rusticū instrumentū: id est in vnū reducat. Et cōferre donare: vt Multa cōtuli in Catonē. i. multa donaui Catoni. Similiter cōferre ire: vt contuli me domum: ꝛ contuli me ad Catonem.

Confercio is. ex con ꝛ farcio fumit: sicut cōpleo. Cice. in Cati. Uino lāguidi: ꝑferti cibo: sertis redimiti: vnguē tis obliti. Inde confertus a. um. a quo confertissimus p frequētissimus: siue creberrimus. Liui. lib. ij. In cōfertissima turba prope regiū tribunal constitit.

Conferuā herbā vocāt a cōferminādo: quę in aquis dulcibus nascit Spongia verius aquarū: q; muscꝰ: aut herba: villoſq; densitas ac fistuloſę. Lc.

Cōficio is pe. cor. fimo: perficio. Cice. Nā si hoc expectandū sit dū totū bellū conficiā. Et in passiua voce. Ut Uir inops fame: frigore: dolore cōficit: hoc est cōsumit ꝛ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fere perit. Lice. Plagis cõfectũ añ oculos tuos cecidisse. Lactã. li. ij. p destruo: siue occido posuit. Ignis qdẽ pmi sceri cũ aq̃ nõ põt: q̃ sunt vtraq; inimica. Et si cõmin⁹ venerint alterutr qd̃ superauerit: pficiat alter necesse est. Idẽ ibi. Cũ Annibal duos exercitus populi Romani astu ⁊ virtute cõfecit. Et ꝑ est ex vi ꝓpositiõis cõ: q̃ ⁊ in bonã et in malã partẽ accipi solet. Ut cõficere ꝓ pficere: ⁊ ꝓ consauciãdo trucidare. Inde ꝓfectores serax. Sue. in Tito. Notissima Hierosolymorũ oppugnatiõe. xij. ꝓpugnatores totidẽ sagittariũ cõfecit ictibus. Itẽ ꝓficere est facere. Terẽ. i Phor. Bonas me absente hic cõfecistis nuptias. Itẽ explicare. Lice. li. ij. offi. Honestatis pars cõfecta est: quã tibi cupio esse notissimã. Itẽ exeq: vt apud eundem. Si me amas ꝓfice: quicũq; ei fidẽ dederis ꝓstabo. Item colligere. Permagnã (ingt idẽ in Terrẽ) dices ex illa re pecuniã cõfici posse. Itẽ frangere. Pli. Nucẽ dẽtibus cõficere ac plagẽ imponere. Itẽ cõsumere. Terẽ. Qui cũ hic nõ videãt: me credãt ꝓficere argẽtũ snũ. Lice. Nec me lãgoribꝰ dedi: quibus essem cõfectꝰ. Itẽ simul facere. Lice. Cõfeci q̃ iussisti oĩa. Festꝰ. Cõfecerũt: vna fecerũt. Lactã. lib. ij. Quõ põt ex multor deorũ aceruo vnus deꝰ cõfici? Cõfectus etiã defessus dicit. Lice. lib. ij. offi. Nec me langoribus dedi: quibus essem cõfectus.

Cõfido is. pe. p. credo ⁊ certus sum. Et tũ de ꝑterito: tũ de pñti: tũ de futuro tpe ỏr. De ꝑterito. Lice. Quã p̃ obtatã rõnẽ officij mei vob eẽ ꝓfido. De pñti. Idẽ. Quãq; a Cratippo nostro principe huiꝰ memoriq; philosophorũ hęc te assidue audire cõfido. De futuro: vt apud eundem. Ita fore cõfidimꝰ. Et dicimꝰ cõfido tibi: ⁊ in te. Virg. Et afflictis meliꝰ cõfidere reb⁹. Aliqñ cõfidere significat audere: qd̃ ⁊ in bonã ⁊ in malã partẽ accipit. In bonã Lice. lib. ij. de legibꝰ. Cur excellẽs ⁊ fortis ꝓfidere sibi debet: ⁊ suę vitę ⁊ actę: ⁊ ꝓsequenti. In malã etiã accipit. Unde confidentẽ dicimꝰ: q leges iuraq; cõrẽnit: ⁊ nihil timet Quãobrẽ ⁊ ꝓ temerario: impudẽti. ⁊ improbo poni consueuit. Terẽ. in Phor. Homo ꝓfidẽs q illũ diu oẽs pdãt. Qui fortis est idẽ fidẽs. Qñ ꝓfidẽs mala cõsuetudine loquẽdi in vitio ponit. Virgi. Nã gs te iuuenũ cõfidentissime nr̃as Jussit adire domos? Hinc cõfidẽtia: q̃ sicut docet Bona. est audacia cũ improbitate. Terẽ. in And. O ingentẽ cõfidentiã. Aliqñ tñ cõfidens ponit ꝓ cõstanti ⁊ graui. Idẽ ibi. Nescio quis senex venit modo ellum cõfidens. Bona. cõfidentẽ ꝓ cõstanti nõ mala significatione posuit: ⁊ confidẽtia cõstantia: duritia: patiẽtia. Plau. in Aulu. Scapularũ cõfidẽtia virtute vlmorũ freti. Et cõfideter ꝓstãter. Plau. Quę nõ deliquit decet audacẽ eẽ cõfidenter. Quãdoq; etiã temerarie. Accius. Qui in puellę domũ tam confidenter irrupit.

Configo. Quere Figo. Lc.

Confingo. vide Fingo.

Confiteor: eris. sus sum. cõmune: simul: aut totũ simul fateor: seu affirmo. In significatiõe actiua. Lactã. li. v. Ut doceret qbus pęnis affici oporteret: q se cultores dei confiterent. In passiua: vt in Gorgonio martyre legitur. Ut qd̃ in illo crimẽ inducit: qd̃ a nobis oĩbus cõfitet. Duobus alijs modis apud sacras literas capit confiteri. Est eñ cõfessio laudãtis: seu gratias agẽtis. Est ⁊ cõfessio gementis. Cõfessio laudãtis ad honorẽ pertinet eius q laudatur. Cõfessio gemẽtis ad pęnitẽtiã ptinet eiꝰ q cõfitet. Confitent eñ hoies: cũ laudãt deũ. cõfitent: cũ accusant se. Sed cũ ad pęnitẽtiã refert cũ actõ ꝓstruit: ⁊ quãdoq; cũ dativo vltra actũ: vt in Psalmis. Dixi cõfitebor: adversum me iniustitiã meã domino. Cum autẽ ad laudẽ seu gratiarũ actiõnẽ: dativũ tñ exigit: vt est illud: Confiteor tibi dñe rex cęli ⁊ terrę. Solet assignari differẽtia inter Cõfiteri ⁊ ꝓfiteri: q illud necessitatis sit: ꝑ volũtatis. Lice. ꝓ Manlio. Hoc ego non solũ confiteor: verũetiã ꝓfiteor: id est palam fateor ⁊ prędico.

Confessꝰ: proprie qui confitetur rogatus: non qui alterius pęccata audit.

Confirmo a configo Lc.

Conflacceſco a cõflacceo vide Flacceo Lc.

Conflagro. vide flagro: ex quo cõflagratio. Lc.

Cõflare simul flare: qd̃ ꝓprie dicunt venti facere cum sunt diuersi. Interdũ est sufflare. Plin. Philiscus officiũ pinxit pictoris ignẽ cõflante puero. Interdũ signare: qa hoc nõ nisi cõflato igne fieri potest: vide cõflatã pecuniã dicimꝰ: hoc est signatã. Interdũ cõcitare: contrahere. Et vt plurimũ de malis dicit. Dicimꝰ eñ. Tu tibi hodie cõflasti inuidiã: inimicitias: odiũ. Sal. Magnã illi inuidiã conflauerãt vsq; adeo: vt nõnulli egtes populi Romani q ꝓfidẽ causa cũ telis erãt circũ qdẽ cõcordię. Dicimus quoq;. Mihi conflauisti ęs alienũ: qd̃ est feci me debitorẽ alienę pecunię. Idẽ. Alienũ ęs grãde cõflauerat: quo flagitiũ aut facinus redimeret. Idẽ ỏr. Pœtrahor: gbus corrẽspondet. Dissoluo es alienũ: qd̃ est ęs alienũ: qd̃ cõflauerã: restituo. Quintilia. Non ego ęs alienũ luxuria contraxi. Lice. Patri persuasi: vt ęs alienum filij dissolueret. Interdũ cõgregare. Lactã. lib. ij. Ita cõflauit ex his oĩbus populũ. Interdũ cõficere: creare. Idẽ lib. vij. Et qd̃ est in hoc opere mundi cõflauit ac perfecit ex nihilo. Virgi. lib. j. Georꝰ. Et curuę rigidũ falces cõflantur in ensem: hoc est cuduntur: fabricantur.

Conflages penul. pro. dicuntur loca: in quę diuersi cõfluunt venti: a conflo. as.

Conflatile pe. cor. quod conflando factũ est. Hiero. in Exodo. Fecerunt sibi vitulum conflatilem.

Cõfinis pe. pro. qui simul finit. Un cõfines agros dicimus: qui eodẽ loco finiũt. vide in dictione Finis.

Cõfiniũ idẽ qd̃ ꝓfinis. Col. li. iij. Mediocritas i electi one loci maxime ꝓbat: qñ in ꝓfinio boni maliq; posita est. Lactã. Ex quorũ cõfinio nasus exoriẽs equali porrectus iugo: vtrãq; aciẽ simul ⁊ discernit ⁊ munit.

Cõfligo is. pe. p. ango: pugno: cũ dimicando hoies se inuicẽ sternũt. Sall. Optimũ factu ratꝰ in tali re fortunã belli tẽtare: statuit cũ Antonio q̃ primũ cõfligere. Hinc

Cõflicto as. qd̃ est frequẽter pugno: pcutio: simul affligo. Lice. lib. ij. ad Herẽ. Malo magno est hoibus auaritia: iccirco q hoies magnis ⁊ multis incõmodis cõflictãtur: hoc est concutiuntur: concertãt: vexantur.

Cõflictor deponẽs. Teren. in And. Nam qui cũ ingenijs conflictatur huiusmodi: id est atteritur.

Cõfluere: cõcurrere: cõuentre. Et ꝓprie de riuis dicit: q̃ruis ad alia trãsferat. Apu. Pleriq; q ad mercatũ cõfluxerãt interuenere. Plau. in Epi. Id ego expior: cui mihi in vnũ cõfluũt: q meũ pectꝰ pulsant. Hinc cõfluxꝰ ⁊ cõfluuiũ: q̃ multi riui simul fluũt. Cõfluꝰ a. ũ. qd̃ simul fluit.

Cõfluges pe. p. loca sunt: in q̃ riui diuersi defluũt.

Confeta sus dicebatur: quę cum omni ſetu adhibebatur ad sacrificiũ. Lc.

Cõfędusti apd̃ veteres dicebant fędere cõiũctiõ. Lc.

Cõfodio: a q̃ cõfossor ⁊ cõfossio. Quere in Fodio.

Conforio. vide Forio.

Conformare: quod est eiusdẽ formę. Ambro. lib. j. offi. Ut qd̃ habet largiaris paupertati: ⁊ cõsortẽ ⁊ cõformẽ tuũ adiuues. Per translationẽ sumit pro cõuenienti ⁊ cõgruo Unde cõformo as. cõuenio: adapto: vt apud Apostolũ. Nolite cõformari huic seculo.

Cõforto as. ⁊ cõforto: passiuũ. Hiero. lib. iij. Reg. Cõforta bellatores tuos aduersus vxorẽ: vt destruas eã: qd̃ est alia ⁊ accende. Et illud. Cõfortare ⁊ esto robustus.

Cõfoueo. vide Foueo.

Confringo. Uide Frango.

Confugio: confugiũ: confugela. vide Fugio.

Confundo: pturbo: ⁊ omnia in vnũ misceo. Aliquando confundere est terrere. Liui. lib. vj. Confusam eã ex recenti morsu animi cum pater forte vidisset.

Confuto as. penul. cor. ex con ⁊ futo redarguo. Unde confutatio. Significat cõfundo interdũ opprimo: cõuinco: conficio. Teren. in Phor. Confutauit verbis admo-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dum iratū patrē. Et est cōfutatio (vt ait Cice. ad Here.) Cōtrariorū locor dissolutio. Et cōfutare: cōmonere. Terentin. Loquꝰ magnū alienū qñ ferui paula cōfutat trua.

Cōgedus amnis est iuxta Bilbilim: qui per agri planitiem fluens exiguum lacum efficit: tepentibus aquis: qui erumpit in Bilbilim. Lc.

Congelo. Vide gelo: ex quo cōgelatio: cōgelefacio.

Congemino. vide gemino.

Congenero. vide genero.

Congenulare est genu replicato cadere: vel genibꝰ flecti. Lęci. Ipe regis ferit pectus: aduersum ꝑgenulat: percussu deiecit dominū. Lc.

Congermināsco: a congermino. vide germino.

Congruus ⁊ conger vtroq; modo dicitur ꝓ quodā piscis genere.

Cōgero is. pe. cor. congrego ⁊ coacerno. Tib. Diuitias alius fuluo sibi cōgerat auro. Hinc cōgestitius a. um. qđ congestū est. Col. lib. ij. Nō deterius tū etiā pinguibꝰ arenis vel congestitia humo prouenīt.

Congius mēsurę genus capax sex sextariorū: vt inquit Priscia. Et est pars amphorę. Congius eñ cū deest efficit quidē: vt ne fit iustę mēsurę amphora: sed cū accedit: ⁊ addit non ille vnus facit amphorā: sed supplet.

Congiariū munus imperatorium: siue donatio imperatoria: vt scribit Sene. lib. iij: de benefi. Hoc donabatur ppls: sicut donatiuo milites donabant. Sic Pli. in Panegyrico laudat Traianū: ꝙ congiariū ppło dediſſet: ꝙ locupletatę sunt tribus: cū donatiuū milites accepissent. Huius congiarij diuersę fuerūt sūmę. Tiberius eñ congiariū populo trecētos nūmos viritim dedit. Caligula cōgiariū populo bis dedit tricenis sestertijs. Nero quadragenos nūmos populo diuisit. Est ⁊ congiariū mēsurę genus: vt apud Paulū iureconsultū. Quintilia. li. vj. Congiariū cōmune est liberalitatis atq; mēsurę.

Conglobo as. pe. cor. a globꝰ fit: significatq; coaduno. Hiero. lib. ij. Reg. Et conglobati in vnū cuneū steterunt in summitate tumuli. Hinc conglobatim aduerbiū: qđ significat per globos. August. lib. vj. confes. Ipsa occurrebant vndiq; aceruatim: ⁊ conglobatim cernenti.

Conglutino. vide glutino.

Congratulor. vnde cōgratulator. vide gratulor.

Congredior simul gradior. Var. Omnesq; in vnā domum cōgressi simul discubuere. Ambro. lib. offi. Qui sapientibus cōgreditur: sapiens erit. Et cōgredi est ad obsistendū vel pugnandū vel disputandū ire. Bel. Qui ter cum hoste congressus victor redijt. Unde ⁊ cōgressus ꝓ pugna. Sallu. Multi eo congressu perierunt.

Congrego. vide grego.

Congruo is grui. conuenio. Tractū a gruibus: q̄ non se segregāt: siue cū volant: siue cū pascūt. Plau. in Curg. Sane illi inter se congruūt cōcorditer. Unde congruū ⁊ incongruū: congruens ⁊ incōgruēs. Lactā. lib. ij. Est autem peruersum ⁊ incongruēs: vt simulachrū hominis a simulachro dei colatur.

Conīcio is. penul. cor. a con ⁊ iacio: multis accōmodatur significationibus. Cice. ad Lęlio. Sin se in intimū conīcere vellēt: non satis cōmode calciati ⁊ vestiti id facere possent. Item ibi. Atq; illo repentino hominū impetu se in fugā cōiecisse. Sallu. Ex eo numero cōplures. Q. Metellus Celer prętor ex senatusconsulto causa cognita in vincula cōiecerat. Plau. in Epid. Oma te Epidice ⁊ palliolū tuū i collū cōijce. Tere. i Heau. Hęc vbi aperit ostiū: ꝓtinuo hic se cōiecit ītro. Et ibi. Syre mi: obsecro ne me in lętitiā frustra cōijcias. Et in Phor. Hinc me conīcere protinus in pedes. In quibꝰ significatio est quod vernacula lingua dicimꝰ butare. Interdū in hoc verbo con auget: vt sit conīcere simul vel omnes iacere. Liui. lib. ij. Clamore subito vndiq; in vnū hostē tela conīciunt. Cęsar lib. j. Pro vallo carros obiecerāt: ⁊ e loco superiore in nostros venientes tela conīciebāt. Per transla-

lationē ꝓ significat interpretari: cogitare: colligere: diuinare. Idcirco tum nō exigit accusatiuū cum prępositiōe sed naturali contentū est: neq; tamē a prima significatione alienū. Nam cum quis aliquid cōijcit: id est simul iacit: confert quę agēda sunt: ⁊ sic cogitat ⁊ colligit ⁊ interpretatur: diuinatq; quid agere debeat. Teren. in Phor. Tu cōijcito cętera. Et in Eunu. Quid illud mali est: ne queo satis mirari: neq; cōijcere. Plau. in Cur. Mane sis dum huic cōijcio somniū. Pro diuinare Cicero posuit lib. de diui. Illum igit aut aruspex: aut augur: aut vates quis: aut somnians melius cōiecerit: aut ex morbo euasurū ęgrotū: aut ex periculo nauē: aut ex insidijs exercitū q̄ medicus: q̄ gubernator: q̄ imperator.

Coniecto as. frequentatiuū: existimo: iudico. Tere. in Eu. Neq; nescio quid dicam: aut quid coniectem.

Coniecto: interpres somniorū ⁊ ominū: a coniectura: Ꝫ est directiōe quadā rationis ad veritatē. Cice. Defert ad coniectorē quidā somniasse se ouū pendere ex fascia lecti cubicularis. Hieron. in prolo. lib. Reg. Interroga quemlibet Hebręorū cui magis debeas accōmodare fidem. Et si nostra firmauerit: puta q̄ eū non ęstimes coniectorem: vt in eodem loco similiter diuinaret.

Coniectus us. directio quędam rationis ad veritatē: a quo dicta est coniectura.

Cōiectura conīciendi actus: ⁊ est idem qđ quis prationem ⁊ signa ⁊ tępora ⁊ hmōi conīcit: id est cogitat ⁊ colligit. Cice. Comifi. Quantū copiaꝝ haberes cum ipse coniectura cōsequi poterā: tū ex literis tuis cognoui.

Coniecturale adiectiuū quod per coniecturam colligitur ⁊ proponitur. Cice. lib. j. ad Heren. Coniecturalis est cum de facto cōtrouersia est. Hoc modo. Aiax in sylua postq̄ resciuit quę fecisset: per insaniam gladio incubuit. Ulysses interuenit: occisum conspicatur: corpore telum cruętum educit: Teucer interuenit: vbi fratrem occisum ⁊ inimicū fratris cum gladio cruentato videt capitis accersit. Hic quoniam cōiectura verum quęritur: de facto erit controuersia: ⁊ ex eo constitutio causę coniecturalis nominatur.

Coniectarium efficax atq; perfectum. Cice. Illud ꝓ mihimet coniectarium.

Conifera arbor dicit quę conos fert: hoc est nuces pineis similes. Ouid. Et conifęrę ciparissi. Lc.

Coniferos vocabāt greci qui in Bacchi exercitu dū in Indiam proficiscerētur: thyrsos ferebant: q̄ thyrsi pineę nucis speciem habeant. Lc.

Coniū genus herbe noxiū: quę cū tritico nascit. Amb. Cum tritico coniū quod inter alimēta vitę noxiū reperitur. Et nisi precisum fuerit: consueuit saluti nocere. Et paulopost. Sturni vescuntur conio: quoniam qualitate sui corporis venenū succi letalis euadunt.

Coniugo as. pe. cor. simul iugo: quasi in vnū iugū iugo. Unde coniugatio in verbis dicta est apud grāmaticos: q̄ sibi ad vnū sonū multa coniūgat: ⁊ quasi vno iugo astringat. Cice. in Lato. proprie dixit. Adminiculorū ordines capitū cōiugatio ⁊ religatio ⁊ propagatio vitiū sarmentorū. Coniugata apud rhetores sunt quę ab vno genere: veluti iugo flectunt: vt a iustitia iustus: iusta: iustū Hinc locū a coniugatis dicimus cū ita argumentamur. Si risus gaudiū est: ergo ⁊ ridere gaudere.

Coniunx ꝓm Priscia. ⁊ coniux sine n ꝓm Phocam a coniugo as. abiecta go syllaba ⁊ addita x. Iugū enim instrumentum est quo boues iugantur: id est iungūtur. Unde iugari dicimus qui maritali iugo instar bouꝫ colla subijciunt. Horati. Diua producas sobolem: patrūq; prosperes Decreta super iugandis fęminis: prolisq; nouę feraci lege marita. Fędera quoq; matrimonij: vincula iugalia dicuntur.

Coniugalem totum dicimus in quo nuptę sunt. Lc.

Coniugus a. um. quod coniungit. Lc.

Coniugium matrimonium. Virg. Coniugio iungam

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tabili p:opriamq; dicabo. Alij connubio legunt.

Coniugo.is.xi.ctũ. ꝯpulo. Tractũ a iugo. Inde con/iunctura: coniũctio: coniũctiuus.a.um. ⁊ coniũctim.

Coniuro.as.pe. p:od. quasi contra iuro: frequẽter in malũ dicitur: sicut ⁊ conspiro. Sall. Sed ante coniura/uere pauci: in quibus Catilina fuerat. Terẽ. Quę est hęc coniuratio: vt oẽs mulieres eadẽ eque studeant? In bo/num: cũ honesta causa fit. Unde ℳutius Scęuola. Tre/centi inquit cõiurauimus p:incipes iuuẽtutis Romanę: vt in te hac via gr̃essaremur. Hora. Coniurat amice.

Connato: simul nato. Uide Nato.

Connecto. Uide Necto: inde connexio.

Conexum pedis pars superior. Sed videndum est ne legatur connexum: de quo infra. Cc.

Cõniueo.es.⁊ cõniuo.is.iui. vel xi.ctum. Cõniuere: est oculos genis integere. Ph. lib.xj. Gr̃auiores alitũ inferio re gena cõniuent. Idem. Columbę ⁊ similia vtraq; gena cõniuent. Transfertur etiã ad alia. Gell. lib.xv. dixit con/niuere cana ventris ⁊ stomachi: p:o stipari claudi ⁊ con/trahi. Hinc cõniuere: quasi p:o trãsire: ⁊ non videre po/nitur quãdoq;. Cice. in Phil. Quibusdã in rebus etiam cõniueo. Idem p:o Cęlio. Proh dij immortales: cur in/terdũ conniuetis in hoim sceleribus maximis? Sueto. in Cęsa. Delicta neq; obseruabat oia: neq; p:o modo exe/quebat: sed desertoꝝ ac seditiosoꝝ inquisitor: ac puni/tor: accerrimus: cõniuebat in cęteris. Id est reliqua vitia oculis: veluti clausis p:eteribat: tanq; dissimulanter illa contueretur. Habet hoc verbuꝫ ni syllabã p:oductam. Sillius. Cõniuent solemq; pauent depr̃endere visu.

Conno: simul no. Uide Connato.

Connodo. Uide Nodo.

Connubo. Uide Nubo.

Cõnubium ius legitimi matrimonij: a nubo cuius p:i/ma p:oducitur. Cum in connubio quandoq; p:opter metri necessitatem co:ripiatur. Uergili. Connubio iun/gam stabili. Est enim Sistole.

Conoides cup:essus fęmina dicit: quę in fastigiuꝫ con/uoluitur. Cc.

Cõnumero. Uide Numero.

Conon nomẽ p:opriũm Athenienſis ducis: qui Lace/demonios profligauit: ⁊ Athenas in pristinã libertatem restituit. Fuit ⁊ alius Conon Samius astrologꝰ: de quo ℳ:operti. Ide creat Archite soboles Babylonius O/rops. Oron: ⁊ a p:oauo ducta Conone domus.

Conopęum: cum ę. diph. tento:iũ: seu velum ⁊ papilio ille lineus vel laneus: seu bombycinus: qui to:o circũda tur: ad arcendũ culices: quo maxime vtunt Alexandri/ni: q; ex Nilo culices cõfluãt: quos greci κώνωπας dicũt. ℳ:operti. lib.iij. fędaq; Tarpeio conapęo tendere saxo. Suidas. κωνώπιον πόλις ἡ κώνωψ δηλικῶς πρὸς ἀχρισοφά/νει ἐν πλίνθῳ εἶδος μύιας. id est conope v:bs. Et conops fęminine apud Aristophanem in pluto species muscę.

Conquasso. Uide Quasso.

Conqueror. Uide Queror.

Conquiniſco.is. cõquexi: caput inclino. Uide in dicti/Conquiro. Uide Quęro. (one Oquiniſco.

Conregione veteres p:o Eregione dixerunt. Cc.

Consalutare est vltro citroq; salutationem dare. Ci/cero lib. secundo de Or:ato. Qui cum inter se vt ipsoꝝ vsus ferebat amicissime consalutassent.

Cõsanguinei dicunt: qui sanguine inter se cõnexi sunt.

Consanguinitas ipsa coniunctio. Cc.

Conscendo. a quo conscensus. Uide Scando.

Conscius p:opr̃ie: qui rem scit. Cicero. ℳ. Rutilio. Cum ⁊ mihi conscius essem: quanti te facerem. Monius tamẽ de verboꝝ differentijs ait. Scius secum: consci/us cum alio scius est. Licet conscium indifferenter lega/mus. Sallustius. Populares conscios sceleris sui.

Conscientia: scientia. Cice. Nulla re tam lęta: i soleo: q; officiorum meorum conscientia.

Conscisco.is. consentio: siue sciens: ꝑsentiensq; infero. Cicero ℳario. ℳortez mihi cur conscisceré causa non est visa: cur optarẽ multę. Aliquãdo conscisscere est p:o/pter cõsensus: siue conscientię effectũ constituere: aut de/cernere. Liui. li.j. Censuit: ꝑsensit: conscisuit: vt bellũ cum p:iscis latinis fieret. Nec mirũ. Scio enim siue scisco decer/no significat. Plaut. in Cur. Rogatiões plurimas ꝓpter vos populus scisit: quas vos rogatas rupitis. Cice. li.iij. offi. Durius etiã Athenienses scisserũt vt ęgimitis: q classe valebãt: pollices p:eciderẽtur. Hinc scitum statutũ: siue decretũ. Liui. li.j. Cętera quoq; oia publica priuataq; sa cra pontificis scitis subiecit. Inde plebiscituꝫ: plebis de/cretũ. Cic. lib.j. ad Heren. In rem cõfertur: vt si quis ex testamẽto qõ facere iussus est: ex plebiscito vetetur. Per translationẽ conscisscere ponit p:o cõtrahere. Col. li.viij. Diligensq; pastor stabulũ quotidie cõuerrit: nec patitur stercus humorẽ conscisscere. lutũve capris inimica. Scien dus est qõ concisco: ascisco: desciſco. p:escisco ⁊ rescisco faciũt p:eterita in iui: sicut eoꝝ p:imitiua: vt Prisciamus quoq; de ascisco: ⁊ desciſco sentire videt. Et conscio qui dem desciſco ⁊ rescio raro sunt in vsu: sed magis conscisco desciſco ⁊ rescisco. Asscio ⁊ p:escio inueniũtur: q̃uis as/scio non ita frequẽter: sicut p:escio: ascisco ⁊ p:escisco: li/cet magis ascisco q̃ p:escisco: eo q; asscio minus in vsu sit. Desciſco vero magis. Cum ergo conscisco: desciſco ⁊ rescisco vsurpentur: nõ mirum est si conscio: desciſco: ⁊ re/scio obsoluerũt: quoniã fere superfluũ esset in eadẽ signi/ficatione vtraq; haberi. Ediuerso autẽ scio sępissime re/peritur: ⁊ non sciſco. Apud Plautum tamen legitur sci/scam in Amphit. Oęyus accurro vt sciscam quid velit. Præscio in vsu est: Præsciſco minus. Uergilius libro. iiij. Geo:gi. Continuo animos vulgi: trepidantia bello Co:/da licet longe p:ęsciscere. Asscio apud Columel. in p:ęfa/tione. Et pecoribus parandis conseruandisq; quando ⁊ hanc assumus: quasi agriculturę partem.

Conscribello. p:o conscribo veteres dixerunt. Cc.

Conscribo. Uide in dictiõe scribo. Inde cõscripti: qui in senatu scriptis annotati erãt: qui per inopiam senato/rum ex equestri o:dine in senatoꝝ numerũ recipiebãtur Liui. lib.ij. Deinde quo plus virium in senatu frequẽtia etiã o:dinis faceret: cędibus regis diminutũ patrum nu/merũ primo:ibus equestris gradus lectis ad trecẽto:um summã expleuit. Traditũ inde fertur: vt in senatũ voca/rentur: qui patres: quiq; conscripti essent: cõscriptos vi/delicet in nouum senatum appellabant lectos.

Consecro. penul. co:repta. Uide in dictione sacro.as. Licero libro.ij. Tuscu. Quasi addicti ⁊ consecrati. Hos Tertul. vocat consecraneos. Sidonius. Consecraneos qui consecrati sunt: ⁊ quasi mancipati vni sectę.

Consecraneum: quod est consecratũ: vocabulum fere in castris repertũ: qualia sunt cõterraneum: cõmilitare/um: militaneum: suffarraneum: limitaneum. Julius Ca pitolinus in concione quadã ℳaximiani Cęsaris. Com militones inquit sacrati: immo vero consecranei. Allo lo co. Nullam ciuitatem eque militaneam esse dixit.

Cõsentio.is.⁊ ꝑsentaneus.a.ũ. Quere in dictiõe Sẽtio

Consentia sacra: quę ex ꝑsensu multoꝝ sunt statuta.

Conseneo. Uide Seneo. a quo Consenesco.

Consequo: penul. co:re. immediate sequor. Uerg. lib. v. Quam deinde Cloanthus Consequitur. Belli. lib.ij. Uter dies natalis haberi: appellariq; debeat: is in quem nox ea consecuta est: an qui dies noctem consecutus est. Et consequi obtinere: adipisci. Cice. in Uerrinis actione prima. Quod ego meo labo:e ⁊ vigilijs consecutus sum. Item exprimere. Idem Cęsari iunio:i. Extrema vero quanta ⁊ qualia sint verbis consequi non possum.

Consequentia est: quę ex p:ecedentibus infertur.

Consector: in totum: vel sępe sequor. Lactãtius lib.iij. Queras ab his quid sibi velint cum fęminas tam rabi/de consectantur: vt vir diuelli queant.

Cõsectaneus accipit p:o eo: qui in eadẽ hęresi est.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Conſero.is.pe.co:.conſerui conſertum: ſimul miſceo. Lactãti.lib.v. Tum inter ſe manus conſerere cęperunt: ꝛ inſidiari: ꝛ glo:iam ſibi ex humano ſanguine compa/rare. Vnde milites conſerti dicũtur: dum pugnant.

Conſero.ris.pe.co:.conſeui cõſitum: ſimul ſero: dum pro planto: ſeu ſemino ponitur. Vergi. En quis conſeui/mus agros. Lactãti. lib.ij. Quẽ in partibus o:ientis oĩ/ni genere ligni arbo:ũqꝫ conſeuit. Col.lib.ij. Celerius etiã ſi eodẽ tempo:e ſter co:es: ꝛ lupino vel faba conſeras. Ja/de conſitio. Cice. in Catone. Nec conſitiões modo dele/

Cõſerua. Vide Conſerua. (ctant: ſed etiã inſitiões. Sed puto locũ co:rigendũ: ꝛ cenſeo ꝓſeruã a conſeruã/do legi debere: ꝛ non conſerminãdo: vt paſſim ſcribit.

Conſeruo. Vide Seruo.

Conſeruus. Vide Seruus.

Conſideo. Vide Sedeo.

Conſido.dis.pe.pro.ſignificat me cũ alijs ad ſedendũ: ſeu ad habitãduꝫ colloco. Liui.lib.j. Conſiderãt vtrinqꝫ pro caſtris duo exercitus periculi magis ꝓſentis q̃ curę expertes. Col.li.viij. Necꝫ aut recubet: aut cõſidat. i. po/nat ſe ad ſedendũ. Hier. Hęc in mẽtem eius cogitatio in cidit: nullũ vltra ſe monachoꝝ in Eremo cõſediſſe.

Conſenſus non eſt conſeſſio: ſed homines in vno loco ſedentes. Sicut conuẽtus non eſt conuẽtio: ſed homines qui in vnum locum conueniunt.

Conſydero.as a ſyderũ contemplatiõe dictum eſt.

Conſyderatus dicitur: qui agenda conſyderat.

Conſyderate cum conſyderatione.

Conſilio.cõſilis.conſilui: vel conſiliui cõſultum: ſimul ſalio. Vnde conſulto.tas. frequẽtatiuum.

Cõſilium (vt inquit Cic. lib.ij. artis veteris) eſt aliquid faciẽdi non faciẽdive ratio excogitata. Et cõſilium eſt qꝺ cõſiliarius prębet. Quãdoqꝫ cõſilium ſumit pro iudici/bus deputatis. Cic. pro Roſcio. Qui ex ciuitate in ſenatũ propter dignitatẽ: ex ſenatu in hoc conſilium delecti eſtis propter ſecuritatẽ. Et infra. Vij prohibeant iudices: vt hoc quod maiores ꝓſilium publicũ vocari voluerũt: prę fidium ſectorũ exiſtimetur. Dictũ conſilium vt quidã pu tant a con ꝛ ſileo: ꝙ vno conſulẽte ceteri cõſileant. Vel a concilio: vt ſit cõſilium: quaſi conciliũ. Sed magis a con ſilio fieri exiſtimo: quod ex con ꝛ ſalio componit: eo ꝙ in vnam ſententiã plurium mẽtes conſiliant: ꝛ conueniant. Vt eĩ exilium ab exilio exilis: ita cõſilium a conſilio de/ſcendit. Cõſilium dare eſt ſuadere. Quintilia. Cum Ci/ceroni dabimus cõſilium: vt Antonium roget.

Conſignifico. Vide Significo.

Conſigno. Vide Signo.

Conſiliarius: qui conſilium prębet.

Conſilio: conſiliaris. conſilium capio. p̃s. Accipere animam meam conſiliati ſunt.

Conſiptus veteres dicebant: pro conſeptus. Lc.

Conſulo.lis.cõſului conſultũ. pe.co:.cum accuſatiuo: ſignificat conſiliũ peto. Vt cõſului doctos: id eſt a doctis conſiliuꝫ petij. Quintilianus. Ego aures conſulẽs meas. Poteſt etiam in hac ſignificatiõe habere duos actõs. Vt cõſulto te bonũ conſiliũ. Et aliquãdo genitiuũ cum accu ſatiuo. Macrobius. Conſulo te boni. Aliquando genitiuum ſine accuſatiuo. Pli.lib.xxxiij. Quęrebat argentuꝫ auaritia. Boni ꝓſuluit: interim inueniſſe minimũ: ruben tiſq; terrę excogitauit vſum. Cũ datiuo neutrũ eſt: ꝛ ſigni ficat cõſilium do: vt Medicus cõſuluit mihi. Interdum prouideo: proſpicio: ꝛ prędiũ ſero. Sed hoc ſępius in re bus inanimatis fit: vt conſule honori tuo. Conſule re/bus tuis. Conſule ſaluti tuę: id eſt prouide. Cic. Conſuli quidẽ te a Cęſare ſcribis: ſed ego tibi ab illo conſuli mal lem: hoc eſt mallem ꝙ Cęſar prouideret tibi: q̃ te in/terrogaret. Ambroſi. Nec inuerecũda petitio quę non ſi/bi: ſed liberis conſulebat. Aliquãdo poſt datiuum iungi/mus accuſatiuuꝫ. Vt conſulo tibi cõmodum tuũ: hoc eſt do tibi conſiliuꝫ: quod ſit futurũ commodũ. Quandoqꝫ accuſatiuũ cum in: pro contra. Terẽtius. Peſſime iſtuc in te atqꝫ illum conſulis. Interdum cõſulere eſt deliberare: ſed in plurali tantũ ꝛ abſolute. Vt conſulũt ſenatores: id eſt deliberãt. Huius verbi compoſitum eſt. perconſulo: quod eſt optime conſulo. Terẽ. in Phor. Adeon rem re/dyſſe: vt qui mihi percõſultum optime velit eſſe.

Conſulto as. conſiliũ frequẽter capio: vel conſiliũ fre/quẽter do: ſiue frequẽter delibero. Salluſt. Delecti qui/bus corpus animis firmũ ingeniũ ſapientia validuꝫ erat reipu. conſultabãt. Liui.lib.j. Ad hęc Conſultãda.

Conſultor, qui aliũ conſulit: id eſt qui conſiliũ ab alijs inquirit. Cicero pro Cornelio Balbo. Etenĩ ſi. Q. Scę/uola ille augur: cum de iure prętoris cõſuleret Juriſcon/ſultiſſimus cõſultores ſuos nõnunqꝫ ad Furiũ ꝛ Camil/lum reijciebat. Jdẽ pro Murena. Tigilas tu de nocte vt cõſultoribus tuis reſpondeas? Accipit quãdoqꝫ pro eo: qui aliꝫ conſulit: vt apud Salluſtiuꝫ in Jugurth. Simul ab eo petijt: vt ſautor conſultorqꝫ ſibi adſit. Et in illo ver ſu prouerbiali. Conſiliũ malũ conſultori peſſimũ eſt.

Conſultus quãdo participiũ eſt: ſignificat eũ qui con/ſulitur: hoc eſt a quo conſiliũ petitur. Vt medicus cõſul/tus dixit te febribus labo:are. Quãdoqꝫ nomẽ eſt: ꝛ po/nitur pro prudẽti: atqꝫ ſapienti. Ouĩ. lib.j. de arte Aman. Sit tibi credibilis ſermo cõſultaqꝫ verba. Jd eſt pruden tię: ac ſapientię plena. Eſt aũt nomẽ duobus modis. ſ. cũ per ſe ponit. Horatius. Eris tu qui modo miles Mercato/r: tu cõſultus modo ruſticus. Vel quãdo habet genitiuum. Liui. lib.x. Callidos ſolerteſqꝫ iuris atqꝫ eloquentię cõſultos. Hinc dicimus ꝓſultus iuris: ꝛ iuris cõſultior ꝛ cõſultiſſimus. Jdẽ lib.j. Conſultiſſimus iuris: vt illa quiſ q̃ętate eſſe poterat. Auguſtinus. Quãto cõſultius reges nõ ſicut Herodes interficere quęrunt: ſed ſicut magi po/tius adorare. Sic incõſultus põt eſſe participiũ ꝛ nomẽ.

Conſultus.tus. ꝛ cõſultum: pro re quę cõſulitur. Ho/ratius in epiſtolis. Qui conſulta patrum: qui leges iura/qꝫ ſeruat. Et conſultũ decretum: ſtatutũ: quod aliquan/do reſoluitur in infinitiuũ: vt illud Salluſtij. Nam ꝛ pri/uſq̃ incipias conſulto: ꝛ poſtq̃ conſulueris mature fa/cto opus eſt: id eſt conſulere ſiue vt conſulas.

Conſulto aduerbium: id eſt deliberate.

Conſus conſilioꝝ deus putabatur: qui ideo templum ſub tecto in circo habebat: vt oſtenderetur tectũ eſſe de/bere conſilium. Hinc conſualia feſta: quę fiebant in ho/norem Conſi. Liuius libro pri. Ludos ex induſtria para t Neptuno equeſtri ſolennes conſualia vocant.

Conſul.is. a conſulendo: ꝙ conſuleret populum: ꝛ ſe/natũ. Nam ꝛ hoc conſulere veteres vocauerũt. Vnde ad hunc remanet illud. Rogati bonuꝫ conſulitis. i. iudicatis. Poteſt etiam dici conſul a conſilio cõſilis. Sicut exul ab exilio: ꝛ prędul a prędilio: mutatione i. in u. Vt in inſulto: exulto ꝛ reſulto patet. Conſulto aũt a conſul. Nec obſtat ꝙ conſul a conſulẽdo dicatur: quoniã ideo conſul crea/batur vt conſuleret: vtpote qui conſiliũ haberet in ſe prę cipuuꝫ. Prius eĩ homo is exigitur: qui cõſulat q̃ actus conſulẽdi fiat. Non ergo a conſulẽdo nominatus eſt con ſul: quia a conſulo deriuet: ſed ꝙ ab ipſo conſule verbũ conſulo exercetur. Et ideo ab ipſo qui conſulit deriuari conſulo equiſſimũ eſt. Var. Conſul nominatus: quia con ſuleret populũ ꝛ ſenatuꝫ. Et eſt conſul qui magiſtratum gerit. Proconſul qui cuꝫ potetate extraordinaria ad ali/quam prouinciam adminiſtrandam mittitur.

Conſultatoria hoſtia erat: qua diuina volũtas per ex/ta diſquirebatur. De hac Verg. Mactat lectas de more (bidentes. Lc.

Conſulatus.tus. officium vel di/gnitas: ſiue tempus quo conſul in officio eſt.

Conſularis vir: qui conſulatum geſſit: vel qui conſu/lari dignitate dignus eſt. Cice. Lentulo. Quint. Maxi/mo: qui filium conſularem amiſit.

Conſularis veſtis: qua conſul digne vti poſſet. Lc.

Conſiſto.is. conſtiti: conſtanter ꝛ audacter ſto: firmo

qđ est audacis ⁊ robusti hoīs. ¶Plaut. in Cur. Nec vobis quisq̄ in so:o frugi ꝓsistere audet. i. se firmare. Liui. lib. j. Cū instructę acies cōstitissent. Jtē erigo:. Uerg. Cōstitit.

Consisto:iū locus: in quo cōsultandi gra/ (in digitos. tia hoīes consistūt. ¶Potest etiā poni pro cōsistentiū multi/ tudine. Jtem cōsisto:ia dicunt archiua cęsarea: ⁊ Jmpe/ rato:is palatinę domus: quę etiā vocantur Augustalia. Unde cōsisto:iani ab Ambro:io dicunt: qui senato:ij o:di/ nis: vel amplissimi sunt: qui ad principale consiliū elige/ bant: ⁊ Suidas χωνσισώριον πρὸς ῥωμαίοις οὕτω λέγε/ ται τὸ συνέδριον ὅ τὸ σύσκημα ἔνθα πρὶ ζῶ ἐπεγόμτων βουλεύοντ. Jd est consisto:ium apud latinos dicitur concilium: vbi de vrgentibus consulunt.

Consolida herba est: quę ⁊ conserua: ⁊ coagulū dici/

Consob:ini: qui ex duab⁹ (tur: ⁊ grece strychnon. so:o:ibus sunt editi: quaꝝ cōso:o:ini. Amitini: qui quęve ex so:o:e: ⁊ fratre propagātur. Sed fere vulgus oēs istos cōmuni appellatiōe consob:inos vocat. Jtē qui ex fratri/ bus patruelibus: aut ꝓsob:inis propagātur: vel amitinis cōsob:ini vocātur. ¶Patrueles: qui ex fratribus nati sunt.

Consolido:a solido eiusdē cū simplici ꝑcatiōis: ex quo

Consolo:or pe. p:odu. solatiū prębeo: (consolidatio. ⁊ proprie verbis fit cōsolatio. Cic. Sulpi. Dices quid me ista res consolaꝛ in tantis tenebris: ⁊ quasi perpetuis rei/ publicę. Est oīno vix consolabilis dolo:. Jnuenitur ⁊ in significatione passiua. Asinius. Sed cum ob ea quę spe/ raueram dolebā: consolabar ob ea quę timui. Hinc con solato:ius. to:ia. to:ium. vt Epistola consolato:ia.

Consolabūdus: a consolo:. Sicut ⁊ consolamē: ⁊ con/

Consono pe. co:. simul sono. Uar. de (solatio. Lc. apibus. Cum iaz euolaturę sunt: aut etiā inceperūt con/ sonant vehementer: perinde vt milites faciūt: cum castra mouēt. Jnde consonātes dictę sunt: qꝝ cuz vocalibus so/ nent: nō per se. ¶Per translatiōem cōsonare significat con cordare. Hiero. ad Asellam. Anteq̄ domū sanctę ¶Paulę noscerē totius in me vbis studia cōsonabant: oim penē iudicio dignus summo sacerdotio decernebar. Hinc cō/ sonātia vocum concordātia: quę grece euphonia dicit.

Consonus. Uide Sonus.

Consors eiusdē sortis: id est cōditionis ⁊ fortunę: ⁊ qua litatis in omni negotio. Sappho ad ¶Phaonē. Non tan/ tum Alceus cōsors patriqꝝ: lyrqꝝ Laudis habet. Con/ sors etiā dicitur: qui tantūdem sortis attulit ad societa/ tem mercaturę: quantum ille cum quo societas est.

Consortiū ipsa societas: quę ⁊ consortio. onis. dicit. Li/ ui. lib. vj. Quęnā ista societas: quę nam consortio est.

Cōspicio. is. pe. co:. video. Un cōspectus pro aspectu Uer. Uix e ꝓspectu siculę telluris in altū Uela dabāt lęti.

Conspergo: vnde conspergimen. Uide spargo.

Cōspico. as. pe. pro. ⁊ cōspico: depones a con ⁊ spico: vel spico: cōponit. Spico: aūt a spica: vel a spiculis. Un ⁊ despico. co:, inspico. o:. ¶Perspico. co:. Suspico. o:. Est aūt conspicari ꝓspicere: seu in cōspectu habere. Terēt. in Eu. Cur te ego in his cōspico: regionibus. Sall. in Jug. Cum interea Metellus mōte digrediēs cōspicat: primo dubius quidnā insolita facies ostēderet. Inspico pulit. Uerg. lib. ij. Geo:. ¶Peruigilat: ferroq̄ faces inspicat acu/ to. Hinc ¶Fiscianum audiendū puto: qui vult hęc verba a spicio fieri: quia si a spicio essent: nō conspico:, sed con/ spicio: faceret. Sicut consterno:, ⁊ asperno: a sterno ⁊ a sperno secūdum analogiā: licet coniugatiōem mutent.

Ascen. Nihil tamē conspico: pro cōspicio cōmune ha/ bet cum spica: pręsertim cum secūdam co:ripiat: licet in/ spico pro actuo a spica eam producat.

Cōspicuus. a. um. a cōspico:, sicut perspicuus a perspi co:, modo significat sagacē: perspicacem: acutū. Quinti. Conspicuus sagax callidus: modo clarū ⁊ qui ab oībus cōspicit. Unde Mar. Cōspicū amphitheatrū appellat.

Conspicilia dicuntur: quę ocularia vulgo vocantur. ¶Plaut. Citius cedo necesse est conspicilio vti.

Conspiro pe. pro. simul spiro. Sicut conflo proprie su/ mitur. Gel. li. j. Sed eīn Acheos Homerus pugnā indi/ pisci ait: nō fidicularū tibiarūq̄ concētu conspiratā. Col. lib. iiij. Cęlestes admittat imbres: eosq̄ alēdis seminibus dispenset: ac suis oibus partibus ad educādam prolem nouam cōspiret. ¶Per translationem cōspirare sumit pro coniurare. Unde cōspiratio: quę ⁊ in bonū ⁊ in malum capit. Jn bonum. Cic. pro Ligario Fratrum cōspiratio/ nem dixit: quasi vnanimitatē. Jtem lib. ij. offi. Magnas vtilitates adipiscimur cōspiratione hoīm atq̄ consensu. Et pro domo sua. Hanc nostrā conspiratiōem in repub. bene gerēda certi homines fictis sermonibus diremerūt. ¶Plinius in epistolis. Proinde conspirate: cōsentite: maio remq̄ animū ex meo sumite. Colu. lib. ij. Nihil quod aut maritus: aut femina proprium esse iuris sui diceret: sed in commune cōspirabatur ab vtroq̄ in malum.

Conspondeo. des. Quere in dictione spondeo.

Consterium: quod ⁊ apoditerium dicebatur: locus prope thermas: vbi vestes deponebantur. Lc.

Cōsterno. as. aui. ātū significat deiicio. Sal. Qua victo/ ria elati hostes: nostri territi: atq̄ animus cōsternati discef/ fere. Jdem. Et qui sine rectoribus exterriti: aut sancti cō sternātur. Jnde cōsternatio: quę est ꝑcitatio quędā subi/ ta ex aliquo metu. Et a sternuta mēto deduci videt: qꝝ eo

Constās proprium (toto concutimur corpore. Jmperatoris videtur a consto deduci. Constātius pari/ ter ⁊ Constātinus proprium imperatorum. Lc.

Constātinopolis vrbs a Constantino ędificata in fini/ bus Thracię: de qua in dictione Bizantium.

Cōsterno. is. cōstraui: ⁊ cōsternui diuersum est: ⁊ signifi cat impleo. Uergi. Jt strido: ⁊ alte Consternūt terrā con cusso stipite frondes. Et ꝓsternere est silicare ⁊ pauimen tum supra facere. Col. lib. j. Area si cōpetit ita cōstituēda est: vt vel a dño: vel certe a ꝓcuratore despici possit. Eaq̄ optima est silice cōstrata: qꝝ celeriter frumēta deterūtur non cedente solo pulsibus vngularū tribularū: ⁊ eadem euentilata mūdiora sunt: lapilliq̄ carent ⁊ glebulis.

Constituo: dispono. Uerg. Qui teneant (nam inculta videt) hominesne fęrene Quęrere constituit. Locum siue tempus determino. Cic. Mario. Quare si quid cōstitutū cū podagra habes: fac vt in aliū differas diez. Quādoq̄ significat cōuenio ⁊ pactū facio. Terēt. in Hecy. Hā con/ stitui cum quodā hospite me esse illū conuēturā. Quan/ doq̄ formo: ⁊ quasi bonam dispositionē infundo. Unde Cic. lib. ij. Tuscu. Metrodorus eum perfecte putat bea/ tum: cui corpus bene cōstitutū sit: ⁊ exploratū id ita sem/ per fore: qđ medici recētiores barbare dicūt bene com/ plexionatū. Et constitutio corporis dicitur ipsa cōplexio. Constitutio etiaz quandoq̄ dicitur status: quę in causis potētissima est: cum sit prima causarū conflictio. Uide in dictione status. Aliquādo constituere est gubernare: mo derari. Cicero. Jneuntis eīn ętatis insciția senum consti/ tuenda: ⁊ regenda est prudentia. Interdum constituere: decernere. A quo constitutiones decreta dicuntur. Non/ nunq̄ parare. Cicero. Tametsi erat ignarus quātum si/ bi ac liberis suis iam tum mali constitueretur.

Constitutus. a. um. participiū. Constitutus. us. nomen quo hoīm consistētium multitudo significatur.

Consto. as. constiti. constitutū: ⁊ constatū. Luca. lib. ij. Cōstatura fides superū. Mart. Cōstatura fuit Megalē/ sis purpura centū. Est aūt constare ꝓstāter permanere: perseuerare: ratū habere. Cic. Qua in snia si cōstare vo/ luissent: suā auctoritatē cum salute recuperassent. Jdem lib. j. Tusc. Et si tibi quidē constare vis oēs quicūq̄ nati sunt: erūtve non solū miseri: sed etiā semper miseri. Hoc est si hanc sniam: qꝝ mors malū sit firmā ratamq̄ habere vis. Dicimus etiā constat pedibus: ꝓstat aio: pro firmat. Uergilius. Et paribus Cyllenius alis constitit. Interdū constare valere: ⁊ passiue sumit pro empto: aut vendito. ¶Pli. lib. xxxiij. Et oībus pene annis mutari pro vt nauī/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gationes cõstiterint: aut vt quisq; mercat⁹ sit: aut aliquis
prętalẽs manceps annonã flagellet. Cic. Quid mihi con
stat charius q̃ si in foro emisssem. Interdũ constare: cõsi
stere. Idẽ lib. pri. Tusc. Animus qui si est horũ quattuor
generũ: vnde oia constare dicunt. Interdum cõpositum
esse. Idem vt hęc elemẽta: ex quibus oia constant. Inter
dum simul stare. Sisen. lib. iiij. historia. Multitudiné pro
cul hostiũ constare viderũt. Interdũ suppeditare. Iuue.
Quis ferat vxorẽ cui constent oia. In tertia persona sumi
tur pro manifestũ est. Cic. li. ij. ad Lęsa. Iunioré. Cum cõ
stet superciis id vectigal dedisse: qui ante poterat id cõsta
re. Rursus pro cõuenit: vt dicit esse concordes: vt hoc mihi
tecuꝫ constat: id est cõuenio tecum in hoc: et assentior tibi.
Cic. li. j. ad Heren. Adhuc quę dicta sunt: arbitror mihi
constare cũ ceteris artis scriptoribus. Ratione constare
significat ęquã legitimãq; rationẽ: aut ostendi: aut appa
rere ostendi posse. Vlpia. Plane si defendendi gratia ali
quid fecerit: rationẽ ei constare oportet. Id est rationem
eum iustã aut ostendere: aut facile posse ostendere. A con
sto q̃tum ad primã significationẽ fit constans: pro eo qui
firmus est: et tenax propositi. A quo constantia et constãter:
quibus cõtraria sunt: Inconstãs: incõstantia: et incõstan
ter. Vnde Cic. lib. iij. ad Heren. Inconstãti gestu: testimo
niorũ inconstantiã: et inconstãter locutũ esse dixit.

Construere simul struere: ordinare: fabricare. Cice. in
Lato. vt nauem aut ędificiuꝫ idem destruit facillime qui
construxit: sic hoiem eadẽ optime: quę conglutinauit na
Consuesco. is. eui. et cõsuetus sum (tura dissoluit.
consuetũ. in bono et in malo dr. In bono cũ familiaritate
et conuersatione quempiã cum aliquo habere significat:
vt sit cõsuescere simul suescere. i. simul cõuersari. Plaut.
in Asina. Bene salutãdo consuescũt: compellãdo blan
diter. Terẽt. in Adel. Qui illi tandẽ credis fore animi mi
sero: qui cũ illa consueuit. Id est cõuersatus est. In malo
cũ de re venerea dicit. Idem in Phor. Cuꝫ eius cõsuenit
olim matre in Lemno clanculum: id est coiuit. Similiter
consuetudo de familiaritate et de re venerea dicitur: vt
apud eundẽ in Phor. Dum expecto q̃ mox veniat: qui
hanc mihi adimat consuetudinẽ. Et consuescere est acci
pere in consuetudinẽ. Columel. lib. ij. Sumẽtis prębeas
medicã: sed inter initia parcius dum cõsuescant: ne no
uitas pabuli noceat. Item cõsuescere est viuere. Colu.
lib. ix. Nec magis humo q̃ stagno consueuerũt.

Consuefacio: consuefactio: consuetudo: et consuetio:
quo verbo vtitur Plautus: a cõsuesco deducũtur. Lc.

Consuo. is. simul suo: compono: contũgo. Plautus in
Amphi. Aduenisti audacię columẽ consutis dolis: immo
equidem tunicis consutis huc aduenio non dolis.

Consumo. is. pe. pro. in nihilũ redigo. Solinus. Sunt
etiã in Lycia saxa: quę viuentiũ quoq; corpora adalliga
Consummo. as. per duplex mm. (ta consumũt.
summã simul capio. Lactã. lib. vij. Quoniã nec ratiõem
totius mysterij magni cõsummauerat: in vnũq; college
rat: nec summũ bonum cõprenderat. Col. li. ij. Hac con
summatiõe operum colligit posse agruꝫ ducentorũ iuge
rum subigi duob⁹ iugis boum: totidẽ bubulcis. Et con
summare est perficere: q̃ quę perfecta sunt: oia sibi sum
psisse videantur. Lactã. lib. vij. Mundum deus et hoc re
rum naturę admirabile opus: sex dierũ spatio cõsumma
uit. Vnde et consummatus homo perfectus dicit. Mar.
Quod magni Traseę cõsummatiq; Catonis. Columel.
Nullus est consummatę sapientię.

Contagiũ et contagio: et contages pe. pro. moribus: qui
ex contactu contrahit. Ex con et tago. is. qđ est tango.
Verg. Dira per incautũ serpant cõtagia vulgus. Iuue.
Critice polluces dedit hanc contagio labem. Lucre. lib.
iiij. Quę contage sua pallore oia pingunt.

Cõtamino. as. pe. core. ex con et tamino. Est proprie
cõtaminare secũdum Donatũ: cum res rei ita imiscetur
vt neutra incorrupta maneat: sed fit in vtroq; corruptio.
Sunt qui dicant cõtaminare manibus lutulentis quicq̃
attingere: ob hoc pro sędo: et maculo ponit. Qua ratiõe
Terẽt. Contaminare fabulas dixit. Ambr. proprie super
Lucã. Nos sacerdos repudiauit: ne alios quoq; eorũ le
pra contaminet. Liui. li. iiij. pro dedecore posuit. Cõtamina
ri sanguine suum patres: cõfundiq; iura gentiũ rebãtur:
quod plebs egerrime ferẽs: nobilitatẽ arguebat eodem
loco dicẽs. An esse vlla maior aut insignior cõtumelia po
test: q̃ partẽ ciuitatis: velut cõtaminatã indignam cõmu
nio haberi. A cõtaminatus fit compositũ incõtaminatus
de quo ibi. Quas quãtasq; res. Lc. Cacumeliũ aggressum
colluuionẽ gentium: perturbationẽ auspiciorum publi
corum priuatorũq; afferre ne quid incõtaminati sit. Sũt
et attamino: et intamio: quę sunt cõtraria. De primo Am
bro. lib. j. offi. Ne tetigeritis: ne attaminaueritis: ne gusta
ueritis: quę sunt oĩa ad corruptelam ipso vsu. De se
cundo. Flora. Virtus repulsę nescia sordidę Intamina
tis fulget honoribus: id est corruptis et indiminutis.

Contẽno. is. psi. tũ. sperno: vilipẽdo: et minus est q̃ de
spicio. Cic. in Verrẽ acti. iij. Quęcq; contẽpserit despexe
rit: liberuꝫ esse dixerit vnq̃. Componit enim ex con pro
valde: et temno reiicio. Hinc cõtemptus. us. despectio.

Contemporaneum dicimus eiusdem temporis: quem
nonnulli greca voce συγχρόνιον dicunt. Lc.

Cõtemptibilis a cõtemno: id est cõtemnẽdus. Ex quo
cõtemptibilitas: et cõtempte: cõtemptim: et cõtemptibi
Cõtempto. as. frequẽtatiuũ. (liter aduerbia. Lc.
Plaut. Mirari noli: neq; me contemptarier.

Cõtemplor. aris. a templo dicitur: id est a loco qui ab
omni parte aspici potest. Vel ex quo omnis pars potest
videri: quẽ antiqui templũ nominabãt. Significatq; di
ligenter intueor: et considero. Lactan. lib. vj. Vel si cęle
ste numen: quod dicimus solem cõtemplari velint. Ennius
Contempla: et templum Cereris ad lęuam aspice.
Inuenitur et contemplo. as. Plaut. in Asina. Nem meuꝫ
caput contempla: siquidem ex re consultas tua.

Cõtemplatio: et cõtemplatiuus a cõtemplor, vnde cõ
templatiua vita: quę cõtemplationi dedita est. Lc.

Contẽdo. is. ꝓtra tendo: qđ est cõtrã proficiscor. Cęsar
lib. j. Ipse de quarta vigilia eodẽ itinere quo hostes ierãt
ad eos contẽdit. Et contẽdere certare. Verg. li. iiij. Quis
talia demẽs Abnuat aut tecũ malit contẽdere bello? Item
significat contẽdendo siue cuꝫ conatu ac nixu petere: seu
aliquid agere. Vnde cõtenta corpora dicimus: quę omni
nixu intẽdunt aduersus labores: vt in arcu neruus. Cic.
lib. ij. Tus. Sunt quędã animi similitudines cuꝫ corpore:
vt onera ꝓtentis corporibus facilius ferũtur: remissis op
primũt. Cic. li. j. offi. Miserrima oĩo ambitio honorũq;
cõtentio. Est enĩ contentio oratio acris ad confirmãdum
et confutãdum accõmodata. Vnde a Plinio dicta est in
epistolis oratio pugnax: et ꝓtentiosa. Apud Rhetores cõ
tentio dicit exornatio ex ꝓtrariis verbis cõcinnata. Quę
antitheton: id est quod positũ dicit: vt illud pro Cluen.
Licit pudorez libido: timorẽ audacia: rationem amẽtia.
Item cõtinuare: vt lib. iij. de Orat. Nihil pernitiosius q̃
sine intermissione cõtentio. Item ire. Sallust. in Jug. Ex
prętio fugit in prouinciam: ac deinde Romã contendit.
Item festinare. Verg. Quę littora proxima cursu Con
tendũt petere. Itẽ astringere: into: quere: vt lib. iiij. Geor.
Tanto nate magis contẽde tenacia vincla. Item compa
rare. Cice. lib. j. ad Heren. Si nostrã causam laudando
extollemus: et aduersariorũ per ꝓtentionẽ deprimemus.
Item extendere: vt apud eundẽ. Ex contẽtione vocis et
summissiõe facile dijudicabimus. Itẽ exto: quere. Cice.
Extremũ autem pręceptũ in beneficijs: operaq; danda
ne quid contra equitatem contendas. Item iacere: diri
gere. Vergilius. Qui tamẽ aerias telum contendit in au
ras. Item intendere. Cic. Magna est animi cõtentio ad
hibenda. Idemq; fere est contentio et intentio: cum ve
hemẽtiam quãdam significãt in voce. Tracta similitudi

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ne ab arcu: seu cythara cuius nerui q̃to vehemẽtius in/
tenduntur: tanto vehemẽtiorem sonum efficiunt.

Conterraneus dicitur: qui ex eadem terra est: quapro/
pter Catullum conterraneum suum Plinius vocat: qui
non Veronę: sed in Benaci insula natus erat. Lc.

Contia genus oliuę. Lc.

Cõtineo.es.pe.co:.cohibeo: seu me abstineo: aut ꝓtra
voluntatẽ me retineo: vt cũ quis ob pudorẽ domi se con/
tinet: seu ob paupertatẽ interdicit sibi accessum in publi
cum. Terent. in Phor. Domi se ꝓtinebat. Pro cohibere.
Ambr. lib. j. offi. Reuera iure ea fortitudo vocat: quãdo
quisqs seipm propter Christũ vincit: iraq; continet: nullis
illecebris emollit. Unde ꝓtinens pro abstinẽte ⁊ integro.
Cuius contrariũ est incontinẽs. Lact. li. iij. Da libidino/
sum adulterũ: ganeonẽ: iam sobriũ: castum: cõtinentẽ vi/
debis. Et cõtinere est intro se tenere. Sic dicimus vrbem
continere hoies: ⁊ locum cõtinere locatũ. Item contine/
re: id est simul tenere. Unde ⁊ continẽs dicitur continua/
tum. Liui. Continens imperium vsq; ad nos habebitis.
Cice. lib. ij. offic. Nec enim vlla res vehemẽter rempub.
continet q̃ꝫ fides: quę esse nulla potest: nisi erit vicaria so/
lutio rerũ creditarũ. Sueto. in Calig. Per hunc pontem
vltro citro cõmeauit biduo cõtinenti: id est cõtinuo. Cur/
tius. Omnia velut cõtinenti incẽdio ardere visa. Cic. lib.
pri. Tuscul. Sed nihil te interpellabo: continentẽ audire
malo. Idem lib. o. ij. officio. Continere pro simul tenere
posuit: ⁊ quasi inuitum tenere: cum inquit. Nec vlla res
tam vehementer rempublicam continet: q̃ꝫ fides.

Continẽs participiũ ea potest significare: quę continẽt.
Continẽs ſemi. gene. sumit pro terra: quę non est insula:
quã vulgo terram firmã appellant: qualis est Italia: vt
ex Sicilia ad continentẽ paruꝫ intercapedinis est. Nam
insula est: quę mari circundat: vt Sicilia Sardinia Isth
mos: ita vndiq; mari cingit: vt tamẽ in aliqua parte con
tinenti iungat. Scribit Ulpia. Continẽtes ꝓuincias acci
pi debere eas: quę Italię coniũctę sunt: vt puta Galliaꝫ.
Continẽs neu. gene. a rhetoribus accipit pro firmamen/
to (to rationis.
Continentia fit a continens: de qua
Cice. lib. ij. offici. Sed valetudo sustentat nostra sui cor/
poris: ⁊ obseruatione earũ rerum: quę aut prodesse so/
leant: aut obesse. Et continẽtia in omni victu: omniq; cul
tu corporis tuendi causa: ⁊ in prętermittendis volupta/
tibus. Eius contraria est incontinentia.

Cõtinenter aduerbiũ: modo vtcat parce. Plau. Quã q̃ꝫ
illũ pater arcte: ⁊ continẽter habet. Modo coniũcte: iu/
giterq;. Idem. Triũ dierum sitim continẽter tulit. Cęsar
Belgę cum Germanis bellum continẽter gerunt.

Contẽtus. a. um. cũ est participiũ a contineo: passiue si/
gnificationis est: non actiue: sicut putauit Valla: quoniã
ablatiuũ habet: vt is accipiat: qui cõtinetur ab eo quod
animo suo satisfaciat: siue etiam a seipso contineat. Non
enim sicut compos: qui possessor, siue obtento: alicuius rei
est: ita contẽtus accipit. Quoniã qui contentus est ab eo
possessus est: a quo: vel quo contẽtus est: quia necesse est
vt aliquid sit: a quo quis contineat: vt contẽtus dicatur:
vt apud Terent. in Eu. Neq; tu vno contenta eras: neq;
solus dedit. Quis hic exponat. Neq; tu vnũ continebas:
qui animo satisfaceret tuo. Continere enim cohibere est: si/
ue te siue aliũ ne quid fiat reprehensione dignũ: ⁊ ad vir/
tutem ferme semper pertinet. Hoc autem loco culpatur
meretrix non q̃ se a libidine non ꝓtineret: sed q̃ vno non
contenta erat: id est vno non continebat: vt ab aliis absti
neret. Id etiã ostendit per affirmationẽ. Plaut. in Mer.
Nam vxor contẽta est: quę bona est: vno viro. Nec hic vx/
or bona continet vnũ virum: sed se continet: siue cõtine/
tur vno viro: aut ab vno viro. Similiter Lactan. de pro/
phetis loquẽs. Contenti tẽpore alicibo: quẽ deus submi/
nistrasset. i. satisfacti vt nihil amplius expeterent. Plaut.
in Merc. Immo dicamus senibus leges. Censeo prius
habeamus quas leges teneãt: contẽtiq; sint. i. contineant/
tur: vel pacati: vel lęti sint. Quę tamen omnia passiue si/
muntur. Est etiã contentus a contendo.

Cõtinuus. a. um. qd̃ est sine interuallo. A quo fit aduer
bium cõtinue: pro perseueranter: assidue. Continuo vero
Cõtinuo. as. perseuero: perago. (significat statim.
Apule. Scaphas ascendere mari: iter continuare.

Contestari litem dicũtur duo aut plures aduersarij: q̃
ordinato iudicio vtraq; pars dicere solet. Testes estote.
De hoc verbo contesto:. Cide in dictione testo:.

Conticeo. es. pe. co:. Conticere est simul vel oẽs tacere
Uerg. Conticuere oẽs intentiq; ora tenebant. Hinc
Cõticesco. is. quod est cum alijs tacitus fio. Pli. lib. xj.

Conticinũ noctis pri/ (Tũc repente oẽs ꝓticescũt.
mum tẽpus: quo omnia quiescendi gratia conticescũt.

Contigno. as. Cide in dictione tignum. Hinc contigna/
tio: quę est solarium domus: siue stratu sit cemento late/
ribus ve: siue non stratũ: qualia fere sunt solaria domo:uꝫ
in Apulia. Eoq; pro miraculo apud Liuium infertur bo
uem in tertiã contignationẽ conscendisse. Plini. Sesqui/
pedalis paries non plus q̃ vnam contignationẽ tolerat.
Est enim superior, ⁊ inferior contignatio.

Cõtingo. is. contigi. contactũ: idem qd̃ tango. Col. lib.
pri. Plurimisq; ⁊ his angustis illustratuꝫ fenestris: atq; a
terra sic editis: ne manu cõtingi possint. Uer. Funẽq; ma
nu cõtingere gaudẽt. Et in tertia ꝑsona ꝓcat aliquid per
sortẽ venire in portionẽ. Hiero. ad Damasum. Pater da
mihi portionẽ substantię: quę mihi ꝓtingit. In Euan. aũt
scribit: quę me contingit. Ponit ⁊ pro accidere: siue eue/
nire. Cic. lib. v. Tuscu. Quod non modo singulis homi/
nibus: sed potissimis philosophis contigit. Impersonale
vero cum infinito: vt contingit mihi esse ſelici vel ſelicem.
Quãdoq; absolute: vt apud Terẽt. Hanc mihi expetiui:
contigit: ꝙuenũt mores. Ex quo datur intelligi non sem/
per seruari: qd̃ aiunt. Contingere esse de malis: q̃ sunus
veriti: obtingere de optatis: Accidere de inopinatis tam
Contus fudes: siue hasta longior, (bonis: q̃ malis.
durior: q; ad percutiendũ apta. Uerg. Assueti longo mu/
ros defendere conto. Uñ contatos milites Uegetius ap
pellat. Accipit ⁊ pro pertica ferrũ in capite habente: qua
nautę vtunt ad loca nauibus opportuna exploranda: a
quo perconto: Donatus deducit. Uerg. Ipse ratem con
to subigit. Et grecum nomen ostendit Suidas.

Contor:aris. Cide in dictione cunctor.

Contorte res dicunt perplexę: ⁊ perturbate: ⁊ sibiipsis
minime cohęrẽtes. Et contorti dicitur: cum id qd̃ sequi
tur non cõuenit cum superiore. Cic. lib. j. de ora. Contor/
tas res ⁊ sępe difficiles necessario perdiscimus.

Cõtra prępositio est: quę ⁊ separat: ⁊ componit: signi/
ficatq; aduersum: locũ vel personã designãs. Separata
est apud Uerg. Cõtra Neptunũ ⁊ Uenerẽ: contraq; Mi
nerua. Componit cum dictionibus incipiẽtibus a d. vt cõ
tradico. e. vt contraeo. u. vt cõtrauenio. Inuenit etiã con
tra aduerbij loco positũ significans e regione: siue ex op/
posito. Ut stat cõtra stariq; iubet. Et. Contra elata mari
respondet Gnosia tellus. Plau. in Amph. Hostes crebri
cadũt: nostri cõtra ingruũt. Aliquãdo ponit pro vicissim.
Terẽt. in Adel. In eo me oblecto: solũ id est charũ mihi:
ille vt item contra me habeat facio sedulo.

Contradico. Augusti. lib. ij. de ciui. dei. Dum quocũq;
modo nostris disputationibus contradicant.

Contraeo. is. vado contra. Grego. Quia mũdi huius
potestatibus cõtraire non pręsumerẽt: nisi eos sanctus spi/
Contraho. is. colligo: (ritus fortitudo solidasset.
⁊ oẽs in vnum congrego. Lactã. lib. iij. Preterea vt ad se
multitudinem contraheret. Uergi. Contrahimusq; viros.
Quãdoq; compono: cõfluo: vt ęs alienũ contrahi. Quã/
doq; cõmitto. Cice. ad Quint. Fratrem. Ea molestissi/
me homines ferre debent: quę ipsorum culpa contracta
sunt. Quandoq; paciscor, ⁊ conuẽtionem facio: vt fit in
emẽdis: vendendisq; mercibus. Idem li. iij. offi. Tollen/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dum est igit ex rebus contrahendis omne mendaciū. Et lib. j. Nulla vitę pars neq; publicis: neq; priuatis: neq; forēsibus: neq; domesticis in rebus: neq; si tecū agas quid: neq; si cū altero q̄trahas vacare officio potest. i. cōferas: vel inuicē agas. Vnde cōtractus. Quādoq; cōstringo: retraho: puta cū nerui contrahūtur: & colliguñ rigore aut metu: ita vt extendi nequeant. Vnde cōtractio. Idez lib. pri. Tuscul. Sed eo q̄ in hoc est ois animi contractio ex metu mortis. Et lib. iiij. Animosq; demittunt: & contrahunt. i. timore. Quādoq; conquiro. Liui. lib. iiij. Bonaq; contracta prętij regni mercādi publicarent. Cic. lib. j. ad Heren. Ā nostra persona benivolentiā contrahemus: si nostrum officium sine arroganta laudabimus. Contrahere frontem: est fronti rugas inducere: quod vernacula lingua dicimus arufare. Plaut. in Amphi. Quid contraxistis frontem: quia Tragędiam dixi hanc.

Contracto. as. simul tracto: frequētatiuū a contraho. Lactā. de opi. posint pro cōprendo. Quę a nobis longe remote: neq; oculis contractari: neq; tangi manu: neq; percipi sensibus possint. Dicitur & contrecto.

Cōtrarius a q̄tra fit: significatq; oppositū & repugnās. Ex quo contrario: verbum repugno: aduersor. Quod apud Idoneos non repperi: licet Herottus ponat.

Contrasto. Vide in dictione sto.

Cōtrauenio. Cic. li. j. Tus. Ego vero facile sum passus ne in mentē mihi aligd q̄trauenīret: ita isti faueo sentētię.

Cōtrouersus. a. ū. quasi aduersus Bel. Argumēta aūt cēsebat: aut probabilia esse debere: aut perspicua & minīe q̄trouersa. Et q̄trouersa res ꝺ illa: de qua est q̄trouersia.

Cōtrouersia est certaꝝ personarū de re ppria q̄restio. Cic. Elio proconsuli. Nullam oīno arbitramur de ea hędreditate cōtrouersiā eum hodie habiturū. Sine controuersia signifi. sine dubio. Idem lib. iij. offi. Panętius qui sine cōtrouersia de officijs accuratissime disputauit.

Cōtrouersiosus litigiosus. Liui. li. ij. Quę. n. sine lī priuate rei iudicē fecisset: vt q̄trouersiosam adiudicaret rē.

Controuerso. aris. ex cōtra & verso. per mutationē a in o. significat contēdo: verbū deponens ab actiuo verso factum. Cic. in Protagora. Nunc a vobis Protagora: & Socrate postulo: vt de isto concedatis alter alteri: & inter vos de huiusmodi non controuersemini.

Contubernīū verbū castrense: sicut scribit lib. ij. de re mili. Vege. Vocabaī manipulus. ab eo q̄ conīūctis manibus pariter dimicabant. Et proprie decez milites sub vno papilione degētes dicebant contubernīū: quibus pręterat decanus: qui caput erat cōtubernij. Ūñ accipiī pro quietu & sodalitate. Vnde q̄tubernales vulgo sodales dicunt. Et contubernalitatē Cyprianus appellat sodalitatem. Dictū contubernīū a tabernis. Tabernę vero domus: quę fiebāt ex tabulis. Ūñ & tabernacula dicta sunt: licet ex tentorijs & pellib⁹ fiant: & cōtubernales dicti sunt: q̄ ijsdem tabernis vtant. Col. li. j. Sed qualicūq; villico contubernalis mulier assignata est: quę cōtineat eum.

Contumax penultima correpta: qui per tumorem inobediens est: qui tribus propositis edictis: vel vno pro tribus: quod vulgo peremptorīū appellatur: literis euocatus p̄sentiā sui facere contēnit. Hinc contumacia. Dicitur quandoq; etiā in bonam partem. Cornel. Tacitus. Contumax etiam aduersus tormenta: seruorum fides: supremę claroꝝ virorum necessitates.

Contumelia cōuitiū: a contēdo: seu vt Vlpi. & Seneca aiūt: a q̄ētu. Cōtumelios⁹: qui q̄tumeliā inferre solet.

Contūdo. is cōtudi pe. indifferēter cōtusum: significat simul: siue totū tundo: frango: cōminuo: percutio. Horat. lib. pri. Epi. Speratum meritis: duram qui contudit hydram. Vnde contusum confractum. Columel. libro. vij. Plus etiam eiusdem radix contusa prodest.

Cōuallis planicies ex omni parte cōprensa montibus collibusq;. Dicta vt inquit Varro. q̄si cauata vallis. Vallis vero ex duobus mōtibus inclusa planities. Vel quallis dicit arcta vallis: quasi coniuncta. Quales sunt: quas metaphorice fauces appellamus. Vnde cōuallis appellatur scissio terrę manufacta ad deducendā aquā. Pli. Flumina ad lauandā hanc materiam iugis montū duxere. Conrogos vocāt a corriuatiōe: prędicere libram ēto oportet: vt fruaris quādo influat. Ītaq; altissimis partib⁹ ducitur cōuallis: & interualla substructis canalibus iungit.

Contuoli oculi sunt in angustuz coacti: connitentibus palpebris: a contuendo: id est simul aspiciendo dicti.

Contusum a contūdo dicimus contractum: atq; friatum. Contuso. as. penulti. produ. significat (tum. Cic. furto omnia colligo. Terent. in Phor. Aliquid contusas sem: atq; hinc me protinus conycerem in pedes.

Cōuenire: simul venire: congregari: coire. Liui. Poste ra die arma capiūt: quo missi erā: cōueniūt. Sal. Postq; vnū in locuz oēs q̄uenere. Hinc cōuentus. Per trāslationem q̄q; concordare. Ouid. Nō bene q̄uenīūt: nec in vna sede morant. Datestas & amor. Q̄q; interpellare: seu in iudiciū vocare. Cice in Cler. acti. ij. Non dubitat quin si ipse Cerrē q̄eniat equitate causę: auctoritate sua: cōmouere hoīem possit. Quādoq; statuere. Apul. Cōuenimus ad portū: q̄primū ire. Q̄q; alloqui: nō inuenire: & videre tantū. Teren. in And. Cōueni hodie aduenięs quenda mei loci hinc: atq; ordinis hoīem. Q̄q; aptū conueniens & decēs esse. Cic. in Hort. Nā quid vereris: ne nō conueniat nris ętatibus ista oratio: quę spectat ad hortandum. Q̄q; placere: pactū facere: & q̄trouersia carere. Sed in tertia persona frequētius. Cic. lib. v. de fi. Hoc mihi cum tuo fratre cōuenit. i. sine cōtrouersia est: & concordes sumus. Dicimus etiā conuenit hoc inter nos: cōuenit mihi tecū. Cōuenit tibi mecū qđ dixisti. i. in hoc qđ dixisti inter me: & sine cōtrouersia est. Cōuenit nobis inter nos. i. concordes inuicē sumus. Iuue. Seuis inter se cōuenit vsis. Item. Non cōueniunt hęc fratri mecū: id est dissentimus ab inuicem in his: & dissimules sumus. Terent. Hęc mihi fratri mecum non conueniūt. Communiq; sine suppositō: sed subintellecto. Augusti. lib. ix. Con. Conuenerat inter nos ne passim cuiq; effunderetur. Plaut. in Cap. Hunc ita conuenit inter me: atq; hunc Tindare. Et iterum Dicito patri: quo pacto mihi cōuenit de huius filio. Sic dicimus. De prętio conuenit: id est concordes fuimus.

Cōuenę pe. cor. dicunt: qui ex diuersis pplis: gētibusq; in vna mgnia q̄uenerūt: simulq; coaleścūt. Hiero. contra Vigi. Numerū respondet gñi suo: vt qui de latronū: & conuenarū natus est semine: quos cōsul Pompeius edomita Hispania de Pirenei iugis deposuit: & in vnū oppiduz congregauit. Vnde & cōuenarū vbs nomē accepit.

Conuentę conditio dicebatur: cum primus sermo de nuptijs: & earum conditione habebatur. Ec.

Conuētio nomē generale est ad oīa pertinēs: vt scribit Vlpia. de quibus negotij contrahendi: transigendiq; causa consentiūt: qui inter se agunt. Nam sicut cōuenire dicūtur: qui ex diuersis locis in vnum locuz conueniunt: ita qui ex diuersis animi motibus consentiunt: & in vnam sententiā concurrunt. Adeoq; conventionis nullam esse contractū: nullam q; esse obligationem: quę non habeat in conuentionem: siue verbis: siue re fiat.

Cōuentus ꝺ: cum hoīes simul venerint. Fit aūt quatuor modis. Uno cum quēlibet hoīem ab aliquo q̄uentū esse dicimus. Altero cū significaī multitudo ex pluribus hoīm gñibus contracta in vnū locum. Tertio cū a magistratibus iudicij causa populus congregaī. Erant eīi in prouincijs statuti cōuentus per rectores earū ad iudicia facienda. Vnde Plini. de Hispania. Nunc vniuersa prouincia diuidiī in septem cōuentus. Idem li. iij. scribit in Bethica fuisse iurꝺicos conventus quattuor. Videlicet Gaditanū: Cordubensem: Astyfitanum: Hispalensem. Quarto cum aliquē in locum frequentia hominū supplicationis: aut gratulationis gratia colligitur. Donif. interdum pro conuigio. Iuue. Cōuentum tamē & pactum est

ſponſalia noſtra tempeſtate paras.

Conuentū neutri generis: cōuentionem ſignificat.

Cōuenticulū plerūq; in malā partem accipit. Hoc eſt pro cōuentu ſeditioſorū: aut ſceleratorum. Lic. pro Sex.

Cōuenticula hominum: quę ciuitates nominantur.

Conuerto: & conuerto:, pro eodem accipiunt. Plaut. in Amphi. Sed tamen fuga in ſe nemo cōuertitur.

Conuerſo: vto: & conſuetudinē habeo. A quo cōuer/

Cōuexum curuū: ex omni parte decli/ (ſatio. Lc. natū. qualis eſt natura cęli: quod ex omni parte ad terrā verſus declinatū eſt. Verg. Aſpice cōuexo nutantęq; ponderę cęluſ. Hinc cōuexitas ipſa porrectio aduerſus nostractū a concauitate nauiū: quę extrinſecus huiuſmodi formā habet: quę alio nomine carinata dicitur.

Cōuiciū, ſtumelia: inquit Labeo Iuriſcōſultus: q̄ſi cōuociū mutata lītera: a pcissione: vel a cōuentu. i. collatione vocū. Cum eīm in vnū cōplures voces pferunt: conuiciū dicit. Cum aūt nec in cętu: nec vociferatiōe dicit: non proprie cōuicium noiatur. Feſtus tī a vicis: in quibus primo habitū eſt: deriuat. Alij dicūt conuiciū eſſe maledictū cuz cōtumelia: & a vitio deriuari. Lic. Maledictuz autē nihil habet propoſiti pręter cōtumeliam. Quę ſi petulantius iactantur cōuitium: ſin facetius: vrbanitas nominat.

Conuicinium vbi plures inter ſe vicini ſunt.

Conuitior. aris. contumeliam dico: vt apud Euange. Et qui cum eo crucifixi erant: conuitiabantur ei.

Conuiuium a viuo fit: de quo Lic. Bene maiores noſtri accubationem epularum: quia vitę coniunctionem haberet: conuiuium nominauerunt. Hinc

Cōuiuari: cōuiuiū facere: aut ſimul cibū ſumere. Ter. in Heau. Scotari volūt: crebro cōuiuarier. Unde quinto: ō:, qui parat cōuiuiū. Cōuiuę ſo & cōuictores dicunt inuitati ad conuiuiū. Scitū conuiuatorē appellat Liuius elegantem & nitiduz in apparatu cōuiuali. Bręce vt puto melius συμπόσιος ἐκ τοῦ σὺν πῶσω πέπωκα ἔπορ καὶ σύμ. id eſt ex σὺν bibo bibā bibi & con. Suū eīm videt eſſe comeſſatio: vnde & græcus ſermo ſeruat vulgariter.

Cōuictor: dicit quotidianus quinq; & qui nobiſcū viuit familiariter. Hor. Hūc quia ſum tibi Mecęnas cōuictor. Suet. in Tibe. Mihilo lenior in cōuictores græculos.

Conuiuale: quod ad conuiuium pertinet. Lui. Mul/taq; conuiualia ex auro: & argento vaſa.

Conuiuiones a cōbibendo: compotores dicuntur.

Conuoluolus pe. co:. vermiculi genus: minoris eruca: corrodentis pubeſcentes vuas: quem alij voluocem appellant: a conuoluendo: qui ſe inuoluit in pampino.

Cōuoluolus etiā eſt herba per fruteta naſcēs: nullo odore: nec crocos intus habēs: ſed florē tantū: ac candorez lilij referens: veluti rudimentū nature lilia facere condiſcentis. Dicta q̄ ſeſe rei cui adhęret: inuoluat. Lc.

Conuoti dicebantur ijſdem votis obligati. Lc.

Conus proprie nux picea. Columel. lib. vij. Remedio ſunt cupreſſini quindecim coni: totidemq; Gallę: propter quod geometrę eiuſmodi figuram conum appellant. Hinc Conus dicitur curuatura: quę in ſummita/te Galeę prominet: ſuper quā criſtę ponūtur. Licet quādoq; pro criſta ponatur: quē lingua vernacula pinarium vocamus. Et coniferę arbores: quę conos: hoc eſt nuces pineis ſimiles ferunt. Ouid. Et coniferę cyparriſſi. Quicquid pręterea tali forma eſt Conoides dicitur. Unde cupreſſus fęmina Conoides eſt: quę in faſtigiū conuoluitur Quidā etiam conum accipiunt: pro capitio acuminato. Eſt & conus muſicus. Boe. in muſica. Si conum quem turbonem vocant: quis diligenter extornet.

Coniſcare apud Quinti. ꝓcat: arietare & fronte frontē percutere. Et ſatiati agni ludunt: blandęq; coniſcant.

κωνοειδής Conoides arbor ferens cupreſſos fęmina. Nam a rotunditate in acumen leuatur.

Coos: ſiue cos: ſiue coum: ſiue co. Inſula in mari Egęo: ſeu vt quidā aūt in Icario Rhodo prima: & Cariq; oppoſita. Quę olim magna fuit: & optime habitata: & aſpectu iucūdiſſima: ijs qui eo nauigabant. Ambitus eius quingētis: & quinquaginta ſtadijs clauditur. Tota fertilis: & optimo vino abundās. Eſt & vrbs eo nomine antiquitus Aſtipalea vocata. Dicta a Coo Meropis filia: quę ibi regnauit. Strabo ſcribit nouē gentes: & quinq; nulla oppidorū eſſe: quorū nullum ſit minus comeropide. Hinc cous. a. um. pen. pro. Unde Hippocrates medicus diuinus: & Apelles pictor egregius Coi dicti ſunt: cū in ea nati perhibeantur. Ouidi. Si Venerē Cous nunq; pinxiſſet Apelles. In primitiuo primi corripit. In ſuburbano Coi Eſculapij templū fuit valde inſigne: & multis donis opulentū: inter quę nuda Venus erat: quę poſtea Julio Cęſari Romę dicata eſt. Sunt qui dicant apud hanc inſulam fieri veſtes tenuiſſimas ad fęminarū ornamentum. Unde Ouidi. de arte. Siue erit in tyrijs tyrios laudabis amictꝰ. Siue erit in cois: coa decere puta Suidas κῶς ἡ νῆσος ὅθεν ἱπποκράτης ὁ ἰατρὸς ἦτις & μετὰ πῆς λέλεγ. id eſt Cos inſula: vñ Hippocrates medicus quę & Meropis dr. Poſtea alibi ſubdit. κῶος πρὸς χίον ὁ μὲν γὰρ χίος ἐδύνατ ἐνδον ὅδε κῶος ἔξω. id eſt Cous ad chium: chius enim potuit intus: ſed cous extra.

Copars lacus eſt: in quē Permeſſi fluuꝰ defluit. Lc.

Copia a con & ope: vel a capio: vt ſit copia q̄ſi capia: q̄ multa capiat. Et in ſingulari quidē abundantiaz: eloquentiā: facultatē: poteſtatēq; ꝓcat. Ut faciā tibi copiam ſpectādi ludos. Oui. Ante ait emoriar q̄ſ ſit tibi copia nili Neq; apud Oratores cū alio ꝓbo iungit. Poetę cum do iungūt. Ter. Poſtq̄ introgreſſi: & coā data copia ſandi. Cū alijs verbis abūdantiā ꝓcat: vt magna copia frumēti auecta eſt. Copia pecuniarū: & copia oīonis. Copia etiā dicit eloquentia: quę ꝓſtat verboz copia. In plurali pro eodē ſignificato quādoq; ſumit. Ut noui copias tuas: & oīm rerū copias habeo. Peculiariter tamē ſignificat exercitus multitudinez: vt copię Pompeij: copię Cęſaris. Aliquādo etiā in ſingulari ponit pro multitudine. Pompeius ad Domiti. Nec ſolus cū iſta copia tantā multitudinē ſuſtinere poteris. Idem. Etiaz atq; etiam hortor, vt cū omni copia q̄p primū ad me venias. Et copia copioſus a. um. pro abundāti. Copiola dimi. Copio. as. qđ eſt copias augeo: ſiue cogo. Sicut lignor:, aquor:, quę ſunt verbo/ (ra caſtrenſia. runt. Plau. Atq; ego nunc: vt gloriоſum faciā & copi pector. Hinc copona primū: deinde caupona taberna vinaria: propter copiam rerum: quę ibi venduntur.

Coppe locus in Bęcia apud Orchomenon Bęotię iuxta Cephiſum amnē: qui facit lacū Coppatidē noiatū.

Cophinus penultima correpta latine corba. Juuena. Cum dedit ille locum cophino: fęnoq; relicto.

Copula cuiuſlibet rei duplex numerus. Unde dicitur copula matrimonij: & copulo coniungo.

Coquo. is. xi. ctum. a cogendo: quoniā coctum cogendo coercetur: vt ad vtilitatē veſcendi perducaſ. Et duo ſignificat coquerę. ſ. per ignē. Unde aliquid dicit coctuz: vt carnes coctę. Et maturare. i. maturū facere. Plin. Aegreſcūt ſeptagenis diebus ſiti maxime anteq; ſici coquantur autūno. Amb. lib. Hexa. Unde aut arbores germinarent: aut frumēta vel ſata proūperent: vel orta coquerētur: niſi ea interior ignis aſtaret. Huius cōpoſita ſunt. Cōcoquo: ſimul coquo: ſeu digero. Unde cōcoqui dr cibus calore ſtomachi. Plini. lib. xxvij. Theophraſtus celerius concoqui dextri lateris incubitu: difficilꝰ in ſupinis. Decoquo: in totū coquo. Uide alibi. Excoquo perfecte coquo: digero. Hiero. con. Joui. Immolatus eſt pro nobis agnꝰ: & aſperſi caliditſimo rore Hyſopi: oēm pituitā noxię voluptatis excoximꝰ. Columella proprie cū ait. Tū frigoris excoquit terrā. Incoquo: coquēdo applico. Hā cum metallū aliquod deplūbamus: vel deargentamus: vel deauramus: incoquere dicimus. Unde vaſa ænea: ſtannea ad ignem illita: incoctilia dicunt. Plin. Deinde &

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

argentū incoquere simili modo cępere: equorū maxime ornamentis: iumentorūq; iugis. ¶Proprie tamē incoquere est intus coquere. Terg. lib. iij. Geor. Huius odorato radices incoque baccho. ¶Percoquo: valde seu perfecte coquo. ¶Plini. lib. xxiij. Bubulas carnes additi caules magno ligni compendio percoquūt. Similiter discoquo. Idem lib. o. xxix. Benas virides lacertas in decem sextarijs olei veteris discoquūt. ¶Precoquo: antecoquo: vel antematuro. A quo precox fructus: & precoqua vua dicitur: id est prematura. ¶Recoquo: rursus coquo. ¶Plinius. An satis recoctum sit. Et omnia habent penul. co.

Coquito: tas. penulti. co: re. frequētatiuum est.

Coquina: a coquendo locus: in quo dapes coquūtur: quę & culina a colendo: quasi colina. Et dum publica est

Coquinari est coquinariā artem (popina dicitur, exercere. ¶Plau. ¶Neq; ego vnq; nisi hodie ad bacchas ve

Coquus: vel cocus: (ni in bacchanal coquinatū. qui cibos coquit: ac vendit: qui & coquinarius dicit.

Coquinarius. naria. narium. quod ad coquinam pertinet. Unde vasa coquinaria dicta.

Coquinaria. rię. ars coquēdi: quę ad victū spectant.

Cor vnus est ex visceribus. Nam oia interiora viscera dicunt. In quo (vt inquit ¶Plin.) habitat mens. Et scōm Aristo. Cor fons est venarū arteriarus: & sensinū. Et sicut ait Auicēna. Est principiū virtutis vitalis: fons vitę: & radix dicit ab interprete Galeni. Aliquādo tñ accipitur pro mente. Cic. lib. j. Tus. Cor ipm animus videt. Unde concors: discors: excors: socors: vecors: grauicors: & cordat⁹.

Coracesius pars tauri montis. Cc. (stinctus. Cc.

Coraloachates lapis est guttis aureis: coralli modo di

Coraules dicitur: qui in choro tibia canit.

Cordi est. i. delectat: & placet. Cic. Ideoq; eo mihi magis est cordi. Ter. Si hę nuptię sunt tibi cordi. i. iucūdę.

Corculū dimi. ¶Plau. Deus corculū: meus molliculus caseus. Et corculū acutū: quasi cor sapiens. Festus. Corculū dicebāt antiqui sollertē: & acutum. Cic. li. j. Tus. Et Nasica ille prudēs bis ꝓsul corculū appellatus. ¶Li. li. vij. Latos corculos apud Ro. cognoiatos esse refert: qui sa

Corculus mas. gñe acutus. Cc. (pientia pstiterūt.

Cordatus homo. i. insignis corde: & prestās memoria: qui sollertia multa pollet & ingenio: quēadmodū & corculū. Aug. li. j. de ciui. dei. Non itaq; cuj de dijs victis illa ꝓscriberent poetis libuit mētiri: sed cordatos hoies cogebat veritas pfiteri. Lact. li. iij. Non inficior fuisse illū paulo cordatiorē: q̄ ceteros: qui naturā rerū putauerūt ingenio

Cordolium: cōmiseratio: & quasi (posse cōprehendi. volo: cordis. ¶Plau. Mihi cordolium est. Idē in pen. Ubi tibi erit cordolio: si quam ornatā melius forte aspexeris.

Cordapsus morb⁹ tenuioris itestini: quē iuniores ilia cū

Corchorus vile olus apud ¶Pli. Cñ prouer (noiant. biū ꝓtra eos: qui magnis honoribus inhiant: cuj ipsi sint nihili κόρχορος ἐν λαχάνοις. i. corchorus inter olera.

Cordūba ciuitas Hispanię: Senece & Lucani patria.

Corgo aduerbiū apud veteres: q̄si ex corde ago. i. loq;.

Cordus. a. um. q̄d serotina ꝑtura natū est. Ut cordum fenuj autūnale: q̄d autūno secat. Col. Alunt oues cōmodissime autūnali fęno: q̄d cordū vocat. Itidē Corda frumēta dicta sunt: quę sero matturescūt. Et cordi agni serotini: qui post tēpus debituj nascunt: quos vulgus vocabulo inde deducto cordiscos noiat. ¶Pli. lib. viij. Gerunt partuj diebus. cl. postea concepti inualidi: cordos vocabant antiqui: post id tēpus natos. Est ergo Cordus cognomen eorum: qui tarde nascunt. Unde apud Sueto. Cordus Cremutius legit. Quo nomine etiam dictus est alius scripto: historiarū: quem sequi se ait Julius Capitolin. in vita Gordianorū. Unde Quintil. lib. j. precipit scrutandas esse a subtili preceptore origines noim: vnde Agrippa & Oppiter: & Codrus: & Posthumius dicantur. Quidā tamen hoc nomen per h. scribunt Chordus.

Coralliū lapis rubei coloris. Amb. lib. Hexa. Quomodo etiā non indecorus lapis coralliū in mari herbascit: & in aerem transferat lapidis firmitate solidat. ¶Pli. Coralliū religiosum in primis gestamen esse existimāt a molientibus periculis. Gignit in mari rubro: & in ¶Persico: & circa Orchadas insulas: & in siculo circa Drepanū. Forma ei est fruticis: color viridis: bracce calide: sub aqua molles: exemptę ꝑfestim durant: & rubescunt: quasi corna. Diascorides. τὸ δὲ κοράλλιον ὑπό τινοι λιθόδενδρον καλοῦσι δοκεῖ μὲν εἶναι φυτὸν ἐνάλιον. id est Coralliū q̄d aliqui lithodendron appellāt plantā marinā esse cōstat. Theophrastus autē in libro de gēmis τὸ μὲν κοράλλιον ὡς τινὲς λίθος φύεται δὲ ὥσπερ ἐμ βύτοις δὲ λίθος γίνεται. Cc. id est corallium ein vt lapis: nascit vt herba: in aere aūt lapis fit. ¶Huius nois quidaj primā producūt. Ouid. li. iij. Met. ¶Nunc quoq; coralijs ea dē natura remāsit. Thij breuiāt. Clau. Mergit se subito. vellitq; corallia clotho.

Coraxicus tauri nōtis parte a gētib⁹ sortit⁹ nomē. Cc.

Coraxis mōs: qui a septentrione colchidē claudit. Est & fluuius eiusdē nominis: qui ex monte sui nois oritur.

Corā prepositio est: quę contrariā habet significationem ad clam. Ut corā senatu oratione habui. Differt tñ a palā: q̄ coram magis ad personas certas: palā ad oēs refert. Corā indiget adiectione: palā non indiget. Et iam differt ab ante: q̄ ante oculos longe intelligi potest: coraj proximitatē significat. Terenti. in Eunu. Quę mihi ante oculos coram amatorem adduxti tuum.

Corax a latinis dicitur corvus. Cic. lib. de ora. Quare coracem vestrū istum patiamur. ¶Hinc cōponitur noctiEst & oppidum in Thol (corax: seu nictic corax. Cc. scis & viri propium: qui Archilochum interfecit.

Coracinus pe. pro. corvinus. ¶Pli. Etiā piscem quendā

Corambla herba: quę oculos (coracinū appellavit. retūdit: & hebetes facit. Ideoq; dicta corābla. ¶Haj κόρα pupillā significat ἀμβλύς dicitur retusus: & hebes.

Corbis: vasa ex viminib⁹ facta: cui singularis est hęc corbis. Cice. pro Sex. ¶Messoria se corbe contexit. Dictę corbes scōm Varr. ab eo q̄ spicas aliudve quid eo corruebant. ¶Hinc minores dictę corbulę. Cato villicum dixit habere oportere corbulas amerinas quattuor. Columella vero ait. Corbulę decem modię trimodię. ¶Potest etiam esse corbis generis masculi secundum ¶Priscianum.

Corbitę penul. prod. naues onerarie. Dictę q̄ in earū malo summo pro signo corbes solerent suspendi. ¶Plaut. Tardiores q̄ corbitę sunt: etiam in tranquillo mari.

Corbonam penulti. correp. Judęi sacrum thesaurarium dicunt. Autores Josephus: & Eusebius.

Cordiac⁹ morb⁹: alias cardiacus ἀπὸ τῆ καρδίας. Cc.

Cordire veteres dixerunt: p eo q̄d est anio sedere. Cc.

Corgo aduerbiū veteres dixerunt pro profecto: quasi

Corallis gemma est: quę mo (ex corde ago. Cc. do nigro: modo ceruleo colore est. Cc.

Corcyra pe. pro. Insula in Jonio mari: olim ¶Phęacia a ¶Phęaco dicta: qui genitus fuit e Nympha Aesopi filia rapta Neptuno: & ad insulā delata: cui nomen fecit. Ubi grauida Neptuno peperit ¶Phęacus: qui fuit pater Alcinoi. Luca. lib. ij. Hinc late patet omne fretum: seu vela ferant In portus Corcyra tuos: seu lęna petatur Illyrijs. Homerus aūt lib. Odyssee. κ. σαῦ Δαὶ ἐμὴν ἔκτεμεν καὶ ἐμὸς δάμεν ὁσκαλέεσθαι. ἀνδημένων οἶκον δ' ἐγὼ Ϲ κτήματα δοίην εἰκὴ ἐδέλωντε μένοις. ἄεκοιλα δὲ σ' οὔτις ἐρύξει φαίηκων. id est filiā meam habere: & genet meus vocari illic manēs domū: & possessiones dare: si volens maneres: invitū nemo ¶Phęacū impediet. Ita em semp vo

Corinthus vrbs Achaię: fere in me (cat Homerus. dio Isthmi peloponnesiaci sita. Isthmos greci vocāt angustias peninsularū. inter quas nobilitate peloponnesia cę pręferunt. Corinthus primo a Sisypho latrone Aeoli filio fert condita fuisse: & Corcyra noiata: authore Strabone. ¶Postea Ephyre. Deinde euersa: & instaurata a Corintho Nereitis: seu Jouis filio: Corinthus est appellata:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

olim celeberrima ⁊ vltissima. Hęc habet arcem: quę Acrocorinthus dicitur. A corinthius fiunt corinthius ⁊ corinthiensis adiectiua: quę sic ab inuicem distinguuntur. Corinthij sunt qui corinthum habitant: seu qui ex Corintho nati sunt. Corinthienses: qui alibi nati sunt: sed negotiant Corinthi. Suidas κόρινθος ἀπὸ κορίνθου τοῦ μαραθῶνος ἢ ἀπὸ κορίνθου τοῦ πέλοπος. id est Corinthus a corintho marathonis filio: vel Pelopis.

Corinthia vasa dicũtur ex ere corinthio fabre facta: q̃ auro argẽtoq̃ cũ ipso ere ꝑfusis fiebant. Mãgis corinthiũ maxime laudabãt. Vnde factũ est: vt oĩa vasa ex ere elegantia corinthia sint appellata. Propter quę apud veteres tanto in pretio fuerũt eris metalla: vt argenti quoq̃: atq̃ auri pretiũ transcẽderint. Tria aũt sunt gña corinthij eris: vt docet Plin. Candidũ quod nitore accedit: q̃ proxime argento. Alterũ in quo auri fuluus color conspicitur. Tertium in quo equalis temperies omniũ fuit.

Corinthiacus. a. um. qđ ex Corintho est. Ouid. lib. iij. de Trist. Illa corinthiacis primũ mihi cognita terris. Lc.

Corinthiarius: a Suetonio positum est: pro amatore nimio corinthiorum vasorum.

Coryciz le bolze da caualcare. Suidas. κωρύκιον. κώρυκος δυλάκιον. ἢ πᾶς ἢ μὲν βουλητὴρ ἢ πολέμια δεκτικὸν ἄσκυ. id est Perula. Pera panarium: quod apud

Coriago mor (nos vulgidion: vel rete tenẽs panẽ. bus: quo boues laborant. Col. lib. vij. Est ⁊ infesta pestis bubulo pecori, Coriaginẽ rustici appellant: cuz pellis ita tergori adhęret: vt apprehensa manibus deduci a costis non possit. Ea res non aliter accidit: q̃ si bos aut ex langore aliquo ad maciẽ perductus est: aut sudans in opere faciendo refrixit: aut si sub onere plumia madefactus est.

Coriũ animaliũ est: ꝑsertim eorũ: quę crassiorẽ pellez habẽt ac duriorẽ: q̃uis quãdoq̃ pro qua cũq̃ pelle dicãt etiã rerum inanimatarũ: ⁊ quãdoq̃ tergus. Verg. Tergora diripiunt costis. Apud Plinũ corium terrę est. non tã cutis eius faciesq̃ summa. q̃ tectoriũ ⁊ statumẽ quoddam crassius: cui ⁊ aliud quoq̃ subesse potest corium. Nam in parietibus struendis ordines ipsi lateruz coria a Victruuio dicũtur: hoc est quę vulgo turba opificũ appellat cursus. Dicitur ⁊ corius masculi. genere. Plaut. in Pe. Veri in tergo meo tris facile corios cõtriuisti bubulos. A corium fit excorio. as. quod est corium detraho.

Coriolana: pira dicuntur a forma. Lc.

Coriarius: qui coria concinnat: ꝑsertim crassiora.

Corycum penultima correpta: nomẽ est vrbis ⁊ montis excelsi in Cilicia: optimũ crocum ferentis. A quo corycius. a. um. Vt crocon corycium. Marti. Quod de corycio: quę venit aura croco. Coricus etiam portus.

Coriti sunt lenia missilia in sagittaz modũ. Verg. Coriti

Corıza mor̃ (tiq̃ leues humeris: ⁊ letifer arc⁹. Lc. cũ humore obturat nasus: latine grauedinẽ vocant.

Corycei dicunt curiosi. Cic. ad Atticũ. Omnes eñ corycei subauscultare vident quod loquor. Mãta tota Corycimontis Asiatici: seu vt quidã dicunt promontorij in Creta pęternauigatio latronib⁹ plena fuit. Qui dispersi per portus ad mercatores furtim accedebãt: ⁊ subauscultabant: quid rerũ ferrent ⁊ quo nauigarent: postea illis descendẽtibus adoriebãtur eos: ac diripiebant. Ex quo factum est: vt oẽs curiosa ⁊ secreta auscultantes: Corycei dicerẽtur. Et in prouerbio diceretur. Hunc ergo corycęus auscultauit: cuius consilia secreta patefacta sunt.

Corythi pe. pro. sunt thecę arcuũ: siue sagittarũ. Quãuis sagittarũ proprie dicant pharetrę. Quãuis Moni⁹ corici legat. Sta. li. ix. The. Celestib⁹ implet corython telis.

Corythus pe. cor. oppidũ Tuscię: prope Aretiũ: in parvo colle eiusdẽ nois situ. A Corytho rege positũ. Verg. li. ix. Nec satis extremas corythi penetrauit ad vrbes. Quidam hęc duo noĩa scribunt cũ h. in principio Chorytus.

Cornelia Romana Gracchor̃ mater: ⁊ maioris Aphricani filia: quę a Vale. Maximo laudatur: q̃ matronę campahę ornamẽta sua pulcherrima ostentanti: non aurum: non gemmas: non denicq̃ vestes opposuerit: sed liberos: qui maxima sunt matronarum ornamenta.

Corna corne: nomen est duarum vrbium.

Cornus sęmi. generis: tam quartę: q̃ secundę declinationis. Virg. Hęc ramos habet duricie ⁊ rigiditate cornibus similes: fructuz circa solstitia facit: primo candidum postea sanguineum. Verg. lib. ix. Coniecto stetit iaculo volat itala cornus. i. telum ex corno factum. Cornũ generis neutri fructus. Idem. Baccę lapidosaq̃ corna.

Corneus. a. um. qđ a corno est. Plau. Durã ac corneã virgam. Potest etiã esse a cornu deductuz nomen. Vnde hibernę coronę corneę dictę sunt: quoniam negante tum flores terra: laminis e cornu tinctis fieri solebant.

Cornetũ: locus vbi sunt frequẽtes corni. Sicut a pino

Cornu cornũ: ⁊ hic corn⁹ scõm Prisc. cur (pinetũ. uore: vt inquit Var. Pli. dentes mobiles ꝑfirmat ceruini cornus cinis. Oibus fere caua sunt cornua: ceruis tantũ solida: ⁊ singulis annis deciduа. Hinc fiunt vnicorniũ: bicorniũ: tricorniũ: quadricorniũ. Per translationẽ cornua fluminũ dicunt: flexus: curuitates alueorũ: q̃ multis in locis ad cornuũ similitudinẽ flectant. Item cornua antennarũ ꝓcant vtrãq̃ partẽ antennę. Verg. Cornua velatarz obuertimus antennaz. Similiter in pręlio Cornua dicũtur: vtraq̃ pars exercitus. In exercitu eñ est dextrũ ⁊ sinistrũ cornu: ⁊ qđ inter vtrũq̃ est dicit mediũ. Item cornu genus est tubę obtortę: a quo cornicines dicti sunt.

Cornucopię est: quod Hercules cum Acheloo in spęciem tauri mutato congressus ei detraxit. Hoc Naiades acceptum: ⁊ omniũ fructuum primitijs refertum Copię consecrarunt. Ouidius. Achelous rigidum fera dextera cornu Dum tenet infregit: trũcaq̃ a fronte reuellit Naiades hoc pomis ⁊ odoro flore repletum Sacrarunt diuesq̃ meo bona copia cornu est. Lc.

Cornicem pe. cor. qui cornu canit. Iuue. Quadragita dedit Gracchus sestertia dotẽ Cornicini: siue hic recto cã tauerit ere. Dictũ ita quia qđ nunc ex ere est: tunc fiebat

Corniger pe. cor. gerẽs cornua. Vn (bubulo cornu. de Bacchus corniger dictus est: quia simulacro Liberi patris cornua adijciebãtur: q̃ vini inuẽtor fuerit. Homines eñ nimio vini potu truces reddunt.

Cornigenus. a. um. quod est ex genere cornua habentium. Sicut caprigenũ: quod est ex genere caprarũ.

Cornipeta pe. cor. animal: qđ cornibus petit. i. ferit.

Cornuliũ dimi. a cornu. Quo etiã nomine vocatũ est oppidũ iuxta Tarquinios. A quo oppidani cornuliani

Cornipes pe. cor. animal pedes (appellati sunt. habẽs: sicut equus ⁊ capra: ⁊ hmõi vngniũ: aut pedũ animalia. Ouid. li. v. Fast. Cornipedi Fauno cęsa de more capella. Nam Faunus caprinos pedes habere fertur.

Cornutus. a. um. qđ habent cornua. Vt facies Moysi cornuta erat. Potest etiaz dici cornutũ: quod procedit ex cornu. Marti. Occubuit tandẽ cornuto ardore potitus. Cornuti quadrupedes a veteribus dicebãtur elephãti. Nam quod in his dentes multi dicunt: cornua sunt. Sed miruz est: quod scribit Suidas de cornuto: ⁊ dicit duos mirabiles viros fuisse: vnum Liuium ⁊ Cornutum.

Cornicularius nomen est ordinis in militia. Sicut commentariensis ⁊ accensus. Docet Asconi. perinde ac cornicularius a corniculo sic inclinek: vt a cornu cornicẽ. Maz qui corniculo militabat: is cornicular⁹ dicebak. Liui. lib. x. scribit Papirũ consulẽ equites oẽs ob insignẽ in bellis operam donasse corniculis armillisq̃ argenteis: tanq̃ cornicula sint inter donatiua ornamenta militaria.

Cornificius poetę nomen. Lc.

Cornix auis: quę dux auiũ esse dr. Vnde ⁊ cornices accipi solẽt pro ijs: qui se sapiẽtiores: ac duces aliorũ videri volũt. Vnde Hiero. in quod ã prologo vtitur: ⁊ Lic. pro Murena. Huius dimi. est cornicula. Hiero. ad Paulinũ. Malo alieni operis interpres existere: q̃ (vt quidã faciũt

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

informes comiculę) alienis me coloribus adornaſſe.

Comiſcarii diuarũ locus trans Tyberim erat comicis dicatus: qꝝ in Junonis tutela eſſe putantur. Lc.

Comico pe. prod. deponẽs: ꝑcat more comicũ garrio. Perſius. Neſcio quid tecũ graue comicaris inepte.

Coroela pirozũ genera: a vulgo ſic dicta: alias Syria/

Corona eſt: quã greci στέφανον vocãt: a niſis (ca. Lc. olim ſtrophia a στρέφω: qđ eſt vertere. Poſtea per diminutionẽ ſtrophioſa appellata: deinde a ſerendo ſerta. Et cũ videat corona a choro dici: caret tñ aſpiratiõe. Fuerũt aũt apud Romanos diuerſoꝝ generũ coronę: in magno pretio habitę. ſ. trũphalis: q̃ fiebat ex lauro: ⁊ trũphanti dabaſ: quoniaꝝ ea arbor ꝓcipue eſt lętitię victoriarũqꝝ nũtia. Obſidionalis: quã liberati ab obſidione dabãt ei: qui ipſos liberauerat ex gramine decerpto: inde vñ obſeſſos ille ſeruaſſet. Hã vt ait Pli. ſummũ apud antiquos ſignũ victorię erat: victos porrigere herbã e terra. Ciuica: quã ciuis ciui: a quo ſeruatus eſt in ꝓlio: teſtẽ vitę ſalutiſqꝝ perceptę dat. Et hęc hmõi erat. Primo ilignea poſtea magis placuit ex quercu: quia ante cauſa vitę in hac arbore hoibus fuit: qui glandibus veſcebanꝫ. Etiam ex ilice. Muralis erat qua donabaſ ab Jmpatore: qui primus murũ ſubijt: inqꝝ oppidũ hoſtiũ per vim aſcendit: ⁊ aurea erat. Vallaris: quę ⁊ caſtrẽſis dicit: ſimiliter aurea habẽs inſigne valli. Hac donabaſ: qui primus hoſtiũ caſtra pugna intrauit. Naualis quoqꝝ aurea: q̃ſi roſtris nauiũ inſignita: qua donari cõſueuerat: qui primus mariti/mo prelio in nauem hoſtiuꝫ vi tranſilibat. Oualis myrtea erat: qua vtebãtur Jmperatores: qui ouantes introibant ciuitatẽ: quãdo bellũ leniter: ⁊ ſine cruore perfeciſſent. Corona etiã dicit ornamentũ muliebre. Horat. lib. j. Car. Et ſcindet herentẽ coronã crinibus. Et corona ponitur pro cõuentu hoim circũſtante. Itẽ pro circulo circa Lunam. Item pro ſigno cęleſti Ariadnę Minois filia. quę cõuerſa eſt a Baccho. Verg. lib. j. Georg. Bnoſiaqꝝ ardentis decedat ſtella coronę. Ferũt Ariadnã coronam dono accepiſſe a Theſeo: inde nupſiſſe Libero patri: ⁊ poſt eius mortem Liber pater coronã in cęlo collocauit. Alij dicũt hanc coronã dediſſe Bacchũ Ariadnę cum ad Minoem in Creta venit. Alij dicunt coronã fuiſſe datã a Venere Baccho in nuptijs deorũ. Hęc cancro ⁊ leone exoriente occidit: exoritur cum Scorpio nonis Octobris Habet ſtellas nouem in rotundo diſpoſitas.

Coxolla diminutiuũ parua corona. Properti. Meiuuet externis poſitum languere coxollis.

Coronula ſimiliter diminutiuũ. Hiero. lib. iij. Reg. Et ſculpturę inter iuncturas: ⁊ inter coronulas.

Corono. as. coronam capiti impono.

Coronarius. rij. qui coronas conficit. Pli. Factũ id eſt ex ingenio Glycerę coronarię dilectę illi. Coronarius. a. um. quod ad coronas pertinet. Vnde aurũ coronariũ.

Coronamẽtum: coronarũ multitudo. Pli. Atria quippe coronamẽtis referta. Aliquando accipit ꝓ floribus frondibuſqꝝ ⁊ alijs: ex qbus coronę fiũt. Jdẽ in hortis ſeri ⁊ coronamẽta iuſſit Cato inenarrabili floꝝ maxime ſub

Coxollariũ (auctore Varrone lib. j.) ꝑcat id (tilitate. qđ additũ eſt: ꝓpterea q̃ quod debitũ: tanq̃ auctariũ quoddam ⁊ id qđ ſupra menſurã: vel pondus iuſtũ adijcitur. A coxollis nomẽ deductum: qꝝ hę cum placuerant actores in ſcena dari ſolitę ſint. Vnde ⁊ coxollaria dicunt ipſę coronę. Sueto. in Auguſt. Itaqꝝ coxollaria ⁊ ꝓmia alienis quoqꝝ muneribus: ac ludis ⁊ crebra: ⁊ grãdia de ſuo offerebat. Plin. lib. xxj. Paulatim ⁊ Romę ſubrepſit appellatio coxollis inter initia: propter gracilitatẽ nominatis: mox ⁊ coxollarijs poſtq̃ e lamina ærea tenui maurata: aut inargentata dabantur. Cice. in frumentaria. Noli hos colligere: qui nũmulis coxrogatis de nepotũ bonis: ac de ſcenicorum coxollarijs decimã emerunt. Hęc autẽ cum pretij parui ſint: factũ eſt vt coxollariũ ꝓ re leui/ori accipiatur. Apule. Symbolicos coxollarium vocant poſticum concubitũ: cum ait. Mihi iam fatigato de ꝓpria liberalitate Photis puerile obtulit coxollarium.

Coxone vbs in Peloponneſſo Meſſeniorũ. A qua coxonea vbs eſt in Ægo/ (roneus finus dictus eſt. tia. Papi. Meſſe Coxoneam Baccho gliſſanta colẽtes.

Colonis. idis. roſtrum nauis: finis: extremitas: apex: cornu: arcus: ⁊ huiuſmodi.

Corpus non ſoluꝫ ꝓ maſſa compacta ex artubus ⁊ mẽbris. Sene. Corpore truncato caput abeſt. Sed etiaꝫ ꝓ ſola carne ponit. Cice. Gallo. Ego hic cogito cõmorari quoad me reficiam: nam ⁊ vires ⁊ corpus amiſi. Mar. vtranq; ſignificationẽ poſuit. Quęb ãt laceri membris ſtillantibus artus: Jnqꝝ omni nuſq̃ corpore corpus erat. Hinc corpulẽtos dicimus obeſi corporis hoies. Et corpus dicit quod eſt cõpoſitũ ex materia ⁊ forma. Corpus (inquit Hiero.) q̃q̃ caro dicãtur: interdũ tamẽ ęthereum vel aerũ nominat: quoꝫ tactui viſuiq; non ſubiacet: ⁊ plerũqꝝ viſibile eſt: atqꝝ tangibile. Vnde Apoſtolus corpora cęleſtia appellat ⁊ corpora terreſtria. Cęleſte corpus Solis: Lunę: ſtellarum. Terreſtre: ignis: aeris: terrę: aquę: ⁊ reliquorũ quę abſq; anima his ſentiunt elementis. Corporum tria genera Pompo. eſſe affirmat. Vnum quod vna ſpecie continet: vt homo: lignũ: lapis. Alteruꝫ quod ex contingentibus: hoc eſt pluribus inter ſe cohęrentibus conſtat: vt ędificium: nauis: armariũ. Tertium quod ex diſtantibus compactuꝫ eſt: vtputa ex pluribus corporibus vni nomini ſubiectis. Vt Populus: Legio: Exercitus. Hinc corporeus. a. um. quod eſt ex ſubſtantia corporis: vt lapis. Ediuerſo incorporeum: vt virtus.

Corpore vitiatos dicim⁹: qui cęci vel manci: vel claudi nati factive ſunt: aut aliud hmõi vitium patiũtur. Lc.

Corporale: qđ eſt vel habet corpus. Jncorporale ꝓriũ.

Corporo. as. interficio: ⁊ corpus ſine anima relinquo. Ennius. Corpus contemplatur vnde corporet vulnere. Hinc fiunt compoſita Concorporo ⁊ Jncorporo.

Corporatura: corporis quãtitas: hoc eſt habitus ⁊ ſtatus ipſius corporis. Vlpia. li. j. ſcribit corporaturã boni tyronis implere ſex pedũ longitudinẽ. Col. lib. vij. Habilis enim ⁊ modica corporatura pecoris operarij debet eſſe: neruiſqꝝ ⁊ muſculis robuſta nõ adipibus obeſa. Victru. li. vj. Sed ex cęlo roſcidus aer in corpora fundẽs humorẽ

Corporatio: idẽ qđ (efficit ampliores corporaturas. corporatura. Col. li. vij. Cuſtodiendũ eſt: ne incorporationẽ vel ſtaturã: vel viribus impar cũ valentiore iungaꝫ.

Corpulẽtus ỏ: homo obeſi corporis: inde corpulẽtia.

Corrado. is. pe. pro. ſimul ſiue totũ rado: auſero: vẽdo: alieno. Terẽ. in Heau. Nihil relinquo in ędibus nec vas: nec veſtimentũ: corraſi oĩa. i. vendidi: vel alienaui. Lactã. lib. v. Non propter humanitatẽ quę nulla in his erat: ſed vt oĩnia cupiditatis ⁊ auaritię inſtrumẽta corraderẽt.

Corrigo. is. penul. corre. ex con ⁊ rego: ſignificat emendo. Lactan. lib. iij. Anteq̃ mores aliorum corrigas: tuos corrige. Jnde corrector: emendator. Lc.

Corripio. is. pe. cor. reprehendo. Multi enĩ corripiuntur: qui tamẽ non corrigunt. Aug. li. j. de ciui. dei. Ea ipſa tamẽ quę cũ eis non perpetrãt nolũt plerũqꝝ corripere: cum fortaſſe poſſint aliquos corripiendo corrigere. Propriẽ aũt corripere eſt aliquid celeriter rapere. Virgil. Hic arcumqꝝ manu celereſqꝝ ſagittas Corripuit. Adaptatur hoc verbũ ad omnes actus humanos. Vt corripitur ſomno: corripitur febribus: ⁊ multa alia huiuſmodi.

Corriuare, ꝓprie ỏ: de brutis cũ potandi gr̃a ad eundẽ riuum conueniũt. Vnde Corriuales qui duo aut plures eandẽ amicã habent: vel qꝝ eundẽ riuuꝫ accedere videant: vel qꝝ inuicẽ contẽdant vt ferę: quę ex eodẽ riuo hauſerunt.

Corrogos vocãt a corriuatiõe Aquę (ſtũ petũt. Lc. ſunt ex montiũ iugis ductę ad lauandũ aurum. Lc.

Corrumpo. pis. contamino: vitio: deſtruo. Et tam ad animum q̃ ad corpus refert. Vnde corruptor ⁊ corruptela. Teren. in Adel. Miſcere ex ſententia nõ actus ſum: hi

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mihi ne corrumpãtur cautio est. Lactant. lib. iij. Celestes literas corruperunt: vt nouã sibi doctrinam sine vlla radice ac stabilitate cõponerẽt. Aliquando corrumpere est subornare: inuitare. ⁊ illicere. Plin. lib. vij. Aduersis studijs copia odorum corruptum criminantibus.

Corruptela a corrũpendo: hoc est cõtaminatio. Cc.

Corruda pe. pro. syluestris asparagus vocabat. Cato. In harũdineto corrudã serito: vñ asparagi fiãt. Var. li. j. rei rust. Itẽ olera q̃ arida loca sequũtur: sic vt vmbr: osis locis alta seras: vt corruda nõ noceat: q̃ ita petit aspara/

Cors. cortis. Vide in dictione Chors. (gus.

Corsica pen. cor. insula. quę vt docet Strabo distat a Sardinia stadijs sexaginta. Hanc greci Cyrnũ appellãt. Hęc maligne colit: q̃ aspera sit: ⁊ multis i locis inaccessibilis. In ea sũt castella Blesini: Larax: Emicome: Capanes. Huius insulę longitudinẽ asserũt miliaria centũ sexaginta: Latitudinẽ septuaginta. A Cyrno Herculis filio dicta est Cyrnus: vt placet Fabio pictori. A Corsica vero muliere cuius taurus cũ ex continẽti in insulã tranasset: nomen quod habet retulit. Scribit Strabo lib. v. Laptos a Romanis insulę huius alpestres in admiratione fuisse: q̃ viri hispidi: inhumani: ferino aspectu viderent. Hanc Romanis Mauri abstulere: quam posteaAdemarcus in classe Genuensi Imperator recepit.

Corsoides lapis caniciei hominis similis. Cc.

Cortina pen. prod. multa significat. Nam Cortinę sunt vasa: in quibus pigmẽta colorẽsq̃ coquũtur: quibus lanę tingitur: ⁊ vela pingũtur immersa. Plin. lib. xix. Fere die liquatis cortina velis elutria: tum mergitur in experimentũ. Et lib. xxxv. Hoc cum fecere non apparet in velis: sed in cortina pingi: mirũq̃ cum sit vnus in cortina colos: ex illo alius atq̃ alius fit in veste accipientis medicaminis. Ser. accipit cortinaz pro tripode Apollinis: vnde oraculũ. Vel q̃ Apollinis tripos cortio pythonis serpẽtis tectus sit: vel certa illic responsa fundãtur: quasi certina. Virg. Neq̃ te Phębi cortina fefellit. Vel quia illic cortinis teneẽ. Illuc eñ raptę Phębades vaticinabãtur. Cũ esset hęc cortinę Apollini delphico antiquitus dicarẽtur: alio nomine Delphicę sunt nuncupatę. Plin. lib. xxxiij. Exgere factitauere ⁊ cortinas tripodũ nomine delphicas: quãdo donis maxie Apollinis delphici donabant. Var. lib. iij. Cortina dicta est: quod est inter terrã ⁊ cęlum: a similitudine cortinę Apollinis. Ea a corde: q̃ inde sortes primũ extimatę. Cato cortinã plumbeam accipit pro vase: quo oleuz fluit: vbi oleũ in torculario factores premũt. Alit eñ Cortinam plumbeam in lacũ ponito: quo oleum fluat. Item Cortinę dicũtur aulęa ⁊ vela ad locum contegẽdum: pro vt vernacula lingua appellitamus. Unde Hiero. apud Exodum Decem cortinas facito de bysso retorta. Hę etiam velaria: seu velares a velis dictę sunt. Nam velum: plagę: ⁊ stragula inter se Germana sunt. Item locus velatus in theatro: ex quo egrediuntur recitatores ⁊ mimi. Virgil. Magni cortina theatri.

Cortinale a cortina: sumit pro loco: in quo sunt cortinę hoc est vasa quibus sapa decoquit. Col. lib. j. Cortinale vel defrutũ fiat: nec angustũ: nec obscurũ sit: vt sine incõmodo minister: qui sapam decoquit: versari possit.

Cortyna: siue Gortyna (vtrunq̃ enim scriptum inuenimus) insignis vrbs Cretę insulę fuit: quam pręter labi/

Cortinon gramen est: si/ (tur Leneus amnis. Cc. ue vt alij volunt Raphani semen. Cc.

Cortex tã masculini: q̃z fęmi. generis est: veluti cortum cuiusq̃ rei: vt in arboris liber: ⁊ in cęteris rebus crusta quędã ad tegendũ data. Nam corũ proprie animaliũ est. Ouidi. libro. j. Mœta. Sentit adhuc trepidare nouo sub cortice pectus. Huius diminutiuũ est corticula. Colum. Corticulis resolutis. Hinc decortico. as. ⁊ excortico.

Cortona: ciuitas Tuscię: a qua Cortonẽses. Dionysius vocat eam Cortoniã: q̃ inde Cortoniẽses formauit. Hęc ante Corton dicebat. Li. li. ix. Itaq̃ a Perusia ⁊ Cortone ⁊ Arretio: quę ferme capita Hetrurię populor erant.

Corybãtes a pupillis oculorum: siue genis dicti sunt. Ergo ci κορυβαντιᾶν eos dicũt: qui ad simulitudinẽ leporũ oculis pãtentibus dormiũt: quod etiã quidã corybantiare dixerũt. Qui cũ custodes Jouis essent: nõ modo excubare sed etiã apertis oculis dormire cogebant. Juuenalis. Dic cõuiua corybãta videbis. Vel in Ida monte Phrygię saltando ⁊ cantãdo sacra Cybeles faciebant: ⁊ sacerdotes erectis testibus degebãt. Dicti corybãtes q̃ κορυβαντᾶν eos greci dicũt: vt Strabo dicit: q̃ capita saltando iactãt furiosq̃ agitent. Diodo. Corybantum scribit Jasonis ⁊ Cybdes filiũ fuisse: ac simul cuz Dardano sacra matris deum in Phrygiam detulisse: eosq̃ qui in sacrificijs eius deę incũbere voluerũt: de suo noie appellasse. Alij a Balea dictos volũt: quę grece κόρυς dicit: q̃ galero quodaz capita tecti insaniendo luderẽt. Suidas. κορυβαντες, ἔνιοι τοὺς κούρητας νῦ τοὺς κορυβαντας τοὺς ἀυτοὺς ὑπειλήφασιν. ἦσαν δὲ Διὸς σοφεῖς δοῦλοι. Ⓒ φύλακες τινὲς δὲ ἀυτοὺς λέκα φασιν ἄλλοι ἑννέα δέ. ἦσαν δὲ φύλ ρέας παῖδες νῦ κορύβας ὁ ἀυτὸς τῆς κουρήτιν δέ ἦσαν τοῦ Διὸς σοφεῖς Ⓒ Διδάσκαλοι νῦ φύλ ρέας παῖδες. id est Corybantes. Non nulli curetas ⁊ cõrybantes eosdem existimauere. aliqui autem ipsos decem aiunt esse: alij nouem. Erant vero Rhęę filij ⁊ ipse corybas curibus: qui fuerunt Jouis nutritores ⁊ magistri: ⁊ Rhęę filij.

Corydalus penul. corre. grece κορυδαλός auis est Balea dicta: κόρυς enim latine galea. Unde etiã nostri galeritam: nisi potius a galero ⁊ alaudam dicunt.

Corydalla vrbs Lycię.

Corui nota auis olim nigerrima: ideo niger epitheton est corui. A grecis κόραξ dictus: quo vbo aliquãdo latini vtuntur. Licero. Quare coracem istum vestrũ patiamur nos: q̃ pullos excludat suos. Inde corninus: vt corninuz rostrũ: corninus adeps. Refert Herottus apud Alphonsum Sicilię regẽ duz Neapoli sub Calisto põtifice eẽt: se vidisse corui a rege Britãnię missũ miro cãdore ꝓspicuũ

Corus siue h. ventus occidẽtalis: greece Argestes dicit: qui contra aquilonẽ flat: ⁊ producit primã. Juue. Atq̃ habitas corus semper tollendus ⁊ austro. Quãdoq̃ mutamus o in au: ⁊ Taurus dicim⁹. Virg. Semper hyems: semper spirantes frigore cauri. Et corus est mensurę genus quadragintaquinq̃ modios cõtinẽtis. Modius vero capit viginti duo sestertia. Chorus cum h. cõuentum ⁊ multitudinẽ significat: ⁊ veluti coronã eorũ: qui ad ludos cõueniunt: siue saltantiũ atq̃ canentiũ. Nam multorum vocibus ⁊ concentu constat: vt Seneca ⁊ Macrobius tradunt. Et apud priscos ex seruis symphoniacis comparabat. Unde apud Juriscõsultos libro tertio de legatis. Si chorus legeẽ: perinde est: ac quasi singuli homines legati sint. Hieronymus. Ubicunq̃ chorus est: ibi diuersę voces in vnũ canticuz cõgerunt. Quomodo eñ diuersę chordę vnã vocem efficiunt cantici: sic ⁊ diuersę voces cũ simul fuerint congregatę: chorũ domini efficiũt. Et a χάζα secũdum Platonẽ libro secundo de leg. quę est lętitia deducit. Festus a corona deriuat: habetq̃ primam correptam. Virg. lib. vj. Clescentes lętumq̃ chorum pęana canentes. Idem. Omnis quã chorus ⁊ socij comitentur ouantes. Hinc chorea ⁊ choraules. Hieronymus ad Dardanũ scribit Chorum esse musicũ instrumẽtum: ex simplici pelle: cum duabus cicutis ereis: quod per primam inspiratur: ⁊ per secundam vox emittitur.

Coruscare non solũ splendere: sed etiã vibrare significat. Virg. Talia vociferãs sequit strictũq̃ coruscat Mucronẽ. Et Crispare. Idem. Tum syluis scena coruscis.

Corylus penulti. corre. arbor ⁊ fructus: a nostris dicitur auellana. Virg. lib. ij. Geor. Plantis edurę coryli nascuntur. Coryletũ: locus consitus corylis. A Corylus etiam Colurna opera dicta sunt: ex corylo arbore facta.

Corymbi: vuę hederaz quibus coronabat Bacchꝰ: Tibullus. Sed varij flores ⁊ frons redimita corymbis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Corymbifer: qui fert corymbos: siue hederã. Ouidius Festa corymbiferi celebrabat Bacchi. Lc.

Corymbites herba trifolio similis: alias platyphyllon vocata: nec vllius lationa sunt folia: Pisces necat: Allium soluit: radice vel foliis: vel succo. Lc.

Corynephoros: latine dicitur clauam ferens.

Cos tis. fẽmi. generis lapis: quo cultri acuũtur. Proprie tamẽ cos: siue cotes cautesve dicit saxũ asperũ atq; abruptũ. Virgilius. Quã sit dura silex: aut stet marpesia cautes. Sed quod nos cotem vel cautẽ dicimus. Græci ἀκόνην dicunt in vtroq; significato. Hinc Cotes siue Aconas olearias & aquaticas dicimus: q illas ad ferrum oleo: has aqua madefacimus. Est & Cos nomẽ ciuitatis seu insulæ: de qua supra in dictione Coos. Huius diminut. est coticula: de quo infra. Et compositũ Decotes.

Cossi vermes in ligno editi: q apud Phrygas & in Ponto pro delicatissimis cibis sumunt. Hieron. cõtra Iouin. In Ponto & Phrygia luxuria est comedisse xylophagion: ita eũ appellant cossos vermes obesos ex lignorũ carie nascentes: qui apud illos a patre familias in magnis redditibus cõputant. Sic Plin. lib. xvij. Luxuria cossos doborũ delicationes adhibere in cibo. A similitudine horum cossorũ hoies rugosi corporis ab antiquis cossi dicti sunt. Vnde & Cossutiorũ familia apud Romanos dicta est. Ex qua Cossutia vxor Cęsaris. Cuius meminit Suetonius in vita Cęsaris. Sic cossuuij & cossuuiani.

Cosmus nomẽ proprium: & latine dicit ornatus & mundus. i. orbis a κοσμέω orno & decoro. Ponit interdũ pro ipso vnguẽto: quo quis ornat. Martia. Qui cosmi redolent alabastra focisq; deorũ. Fuit eũ Cosmus nobilis vnguentarius: a quo vnguẽta cosmiana dicta sunt. Petronius. Affert nobis inquit alabastrũ cosmiani. Cosmicus adiectiuũ: idem qõ mundanus. Et Microcosmus parvus mũdus: quo noie vtitur Aristoteles pro homine.

Cosmitto: pro cõmitto m. literã in s. vertentes veteres (divere. Lc.

Cosmon græci ornatũ appellant. Lc.

Cosmographia cũ accentu in penultima mũdi descriptio. Cosmographus penul. correpta descriptor mũdi.

Cosmeta pe. pro. ornator: siue ancilla seruiens dñę ad ornatũ. Iuue. Ponũt cosmetę tunicas. Et cosmeta impe (rator: dr.

Costus fẽmi. generis: & costũ radix ma/ gni odoris: seu arbuscula aromatica. Hiero. con. Iouin. Quomodo autẽ virginitati animę non præiudicat unitatio virginũ diaboli: ita & veris ieiuniis costũ Iudis & Ebelę quorundã ciborũ in æternũ abstinentia. (stas.

Costa. Vir. Et pede prosubigit terrã fricat arbore co/

Cosyros pe. cor. nomẽ insulę ficulę. Vnde Cosyrũ dicunt. Cosyra vero vñ Cosyrei Aphricana insula est. Sũt

Cotię: alpes dictę (tñ qui vnam insulã esse velint. sunt a Cotio rege: qui perdomitis gallis eas extruxit molibus magnis: cõpendiarias & viantibus opportunas.

Coticula dimi. est a cote: licet nõ seruet significatũ primitiui. Non eũ est parua cos: ſ lapis quo fit auri vel argenti experimentũ. Modicus quidez est: & raro quaternas vncias longitudinis binasq; latitudinis excedens.

Cotyle penultima correpta: græce κοτύλη omne concauum poculi & mensurę genus: sextarius: iunctura coxę cum natibus: & pondus nouem vnciarum.

Cotylum scribit Strabo vocari locum in Ida monte. Vnde Scamãdri & Granici: & Aesopi fluminũ origo. xv. mil. pas. a Scepsi: & inde nomẽ Cotylo: quasi conce/

Cotyla est vas: si/ (ptaculũ: & acceptaculũ significet. tue poculũ ad potandũ: quo Diogenes cynicus vsus est: anteq; vidisset puerũ manu concaua bibentem.

Cotidie: q̃uis a quoto & die cõponat: per c. & non per q. scribendũ esse quidã existimãt: quia tanta est affinitas inter c. & q. vt q. in c. mutari facile patiat. Ut seq; secutº: loquor locutus. quis cuius. Vnde Quintilia. lib. j. Instit. Frigidiora his alia: vt quicquid c. quartã haberet: ne interrogare bis videremur: & quotidie non cotidie: vt sit quot diebus. Verũ hęc iam etiã inter ipsas ineptias enatuerunt. Victorinus quoq; libro de orthographia per c. capitalem literam scribi præcepit: sit inquiens. Quãuis enim cocus a coquẽdo: & cotidie a quoto & die derivata sint: per c. & non per q. scribenda sunt.

Cotones pe. cor. a coton portus in mari: arte & manu facti. Qui etiã Cotonia scõm Seruiũ dicunt. Coton etiã nomen vbis est in Syria: a qua hęc cotana vel coctana pluralis tantũ numeri dicta sunt: pro quod ficus paruę genere. Mart. Parua q̃z cum canis venerũt cotana pruinis. Plini. lib. xiij. Syria in ficorũ genere habet carycas & minores eius generis: quę cotana vocant.

Coturnix: alis aduena terrestris magis q̃ sublimis: nostri qualeam dicũt: græce Ortyx. Vnde ortygometra. Dicta coturnix autore Festo: a sono vocis.

Cotoneum græci Cydoniũ vocant: & per excellentiam μῆλον dicitur. Est pomi genus: cuius varię sunt speci/

Cotonea herba a venetis vocatur: quã (es. Lc. Galli halum nominant: similem cunilę bubulę cacumi/nibus thymo dulcem & fitim sedantem. Lc.

Coctonum nõnulli bombatiũ: vulgares indocti bombicem: literati xylon: siue gossipion appellant: genus illud lini candidissimum ex Ægypto.

Cothurni tragica calciamẽta: quibus calciantur tragedi: qui in theatro dicturi sunt alta voce. Suidas. κόθορνος ὑπόδημα ἀμφοδοδρέξιον. id est Cothurnus calciamentũ ambidextrũ. Est aũt calciamẽti genus humile in modũ crepidaz: sed tale est: vt dextro & leuo pedi queniat. Aliquãdo capitur pro calciamẽto sublenato subere: quo mulieres grandiores appareant. Iuuena. Si breue parui Sositæ est lateris spatiũ breuiorq; videtur Virgine pygmea nullis aduta cothurnis. Aliquando pro alto dicendi genere. Virgilius. Sola sophocleo tua carmina digna cothurno. A Cothurnus fit cothurnatus. ta. tum. Martialis. Grande cothurnati pone Maronis opus.

Cotis denominatiuũ est: a co insula Hippocratis patria. Est etiã in talo. i. taxillo numerus cani cõtrarius: qui & Venus dicit. Et is qui talorũ iactu hunc numerũ reddidisset: sex lucrifaciebat: & qui canem: vnũ tantum. Lc.

Couinũ rheda. Vñ Couinarius eques a Tacito nũcupat: qui ex equo conino depugnabat. Sũt qui equos coninarios cataphractos intelligũt. Idem in vita Agricolę Dodia cãpi conarius eques strepitu ac discursu com/

Cora & corendix pro eodẽ accipiunt. Var. (plebat. lib. j. de re rust. Lata fronte: naribus simis: lato pectore: crassis coxendicibus. Sunt qui coxendicẽ: seu coxã intelligant coxarũ vertebrũ: quo femora vertunt: quod græce ἰσχίον. Vnde Ischiadici dicunt coxendicibus laborãtes. Plin. li. xxv. Coxendicibus & articulis oĩbus cum axungia vtilissima. Cato incantamentũ docet ad sanãdas coxendices luxas: hoc est loco suo motas. Suetoni. de Augusto. Coxendice & femore: & crure sinistro non perinde valebat: vt sępe etiã inde claudicaret. Plin. in epistolis. Hunc dum sequit: colligitq; per lene: & lubricũ pauimentuz fallente vestigio cecidit: coxam mq; fregit. Quę parum apte collocata reluctante ętate male coit. Celsus libro. iij. Coxis proxima sunt genua: de osse dixit.

C Ante R

Crabrones vespis similes sunt: degũt in syluestribuz arborũ cauernis: vita bimatũ non trãsit: creant ex ege. Lc.

Cranaus Athenarũ rex fuit: qui Cecropi in regno successit. A quo regiones Cranaę dicti sunt. Lc.

Cranos: siue Cranũ apud græcos ſcat capitis calua/

Cranto: Solẽsis Academicus philosophus (riam. fuit: Xenocratis Platonis discipuli: cõdiscipulus Polemonis: qui nouis opinionibus Academiã platonicã reple/ verũt. Hic scripsit libũ de consolatiõe: quem Cicero emulatº est. Perijt aquę inter cutis morbo. Taxant Stoi coũ indolentiã: quę esse nullo modo potest: nisi plane ho

minẽ saxeum esse velimus: ⁊ omni sensu carẽtem.

Cras: nõ solum secũdum cõsuetudinem accipitur pro die proxime futuro: sicut Heri pro die proxime elapso: sed etiã pro futuro tempore: vt in sacris literis loquitur phytonissa ad Saulem. Cras eris mecum. Et libro Geneſi. dixit Jacob. Exaudiet me cras iustitia mea.

Crastinus. crastina. crastinum: penultima correpta a cras fit: sicut ab heri hesternus: vt Dies crastina. Et non solum pro die sequẽti hodiernum: sed pro quolibet alio. Virgilius. Si vero Solem ad rapidum Lunaq; sequẽtes Ordine respicies: nunq; te crastina fallet Hora.

Crastino aduerbiũ idem qõ cras. Bellius. Si dominus messiũ ad amicos reiecit: crastino seges nõ meterur.

Crastino. as. significat diẽ de die traho: ⁊ differo. Hinc procrastino: ⁊ recrastino eiusdẽ significationis. Hiero. ad Paulinũ. Scilicet nisi tu semper recrastinãs: ⁊ diem de die trahens: caute ⁊ pedetẽtim tuas possessiunculas venderis: non habet Christus vnde alat pauperes suos.

Craneum gymnasiũ erat apud Corinthum. Cic.

Crasis latine dici potest tẽperamentũ: cõplexio: mistio.

Crassus: pinguis: grossus ac ponderosus. Hinc Crassities ⁊ crassitudo pro pinguedine. Crassare pinguem facere. Vt Incrassatus: impinguatꝰ recalcitrauit. Grassor

Crassamẽtum: grossi- (vero per g. aliud significat. ties. Bellius. Surculi duo erant teretes: oblonguli: pari crassamẽto: eiusdem longitudinis: derasi atq; ornati similes. Sic Colu. Crassamẽtum vini sęculenti dixit. Idem libro vltimo. Crassamẽ semper inquit in requieta aqua Crassamen aliquod in imo reperitur.

Crassescere: est pinguẽ fieri. Col. lib. ix. de Turturibus Nec quia tritico vel alijs frumẽtis minus crassescant: verum q̃ semine eius maxime delectant. Interdũ est grossum: siue densum fieri. Plini. libr. j. Qui neq; in nebulam densetur: nec crassescat: id est grossus fiat. Augusti. Incorporeus carue vestitur sermo crassescit.

Crassiuenũ aceris arboris genus: a venaꝝ crassitudi-

Cratos. latine ỏ potentia: imperiũ. (ne dictũ. Cic.

Cratera pe. pro. ⁊ gẽnis masculini. Siue Crater. eris. cuppa grandis ac patẽs: ἀπὸ τοῦ κεράννυμι: qõ est tenere: capere. Vel potius qõ est misceo. Quidaꝝ aiunt tres vnas cõtinere. Vrnã vero quartariũ dici certũ est: q̃ quattuor sextarios ꝓtineat. Horat. in Ser. Siue grauis veteri crater ęre labor adhęsit. Stat. li. x. The. Et Bacchꝰ in altos crateras pateraſq; redit. Virgi. Craterasq; duos statuã tibi pinguis oliui. Ab huiꝰ vasis similitudine Crater in mõte Etna appellatus est forsamẽ illud per qõ ignis eructuat. Ouidiꝰ. Et pnos currus medio cratere recepit. Et crater in fontibus dicit receptaculũ: quod ⁊ labrũ dicit: ex quo fistulis aqua decurrit: sicut ⁊ castellum. Et crater signum cęleste qõ oritur. xvj. Calendas Martij vespere.

Crategonon genus Satyri herbę: semine lini maiore durę radicis: cortice rubro: sapore subdulci: quod in mõ-

Ascen. Cratera nomi- (tosis traditur inueniri. Cic. natiui casus: ⁊ primę declinati. ſeminini est gẽnis: licet fiat ab accusatiuo tertię: qui est masculini: sicut etiã panthera: statera. Quocirca vbi crateras accusatiui casus masculinum legeris: dixeris esse tertię: non primę.

Craterices gẽma est iter chrysoliti ⁊ electri colorẽ. Cic.

Crathippus fuit: teste Plutarcho phũs peripateticus:

Cratylus cũ y. nomẽ philoso- (de quo Cic. li. iij. offi. phi: cui Plato libũ de significatiõe nominũ inscripsit.

Cratinus fuit poeta comicus clarus apud Atheniẽses De q̃ Hor. Eupolis atq; Cratinꝰ Aristophanesq; poetę.

Cratinas Aphricę fluuiꝰ: e lacu Sicyone in oceanũ fluit.

Crates. is. notã hz ꝓcationẽ. Vñ cratitius. (ens. Cic. a. um. qõ est factũ ex cratibus. Crates etiã nomẽ est philosophi Thebani: qui vt philę vacare posset: proiecto in mare nõ paruo auri pondere: abite inquit pessum malę cupiditates: ego vos mergã: ne ipse mergar a vobis. Ne q̃ putauit se posse ⁊ virtutes: ⁊ diuitias simul possidere.

Crates pater Esonis fuit. Cornucopię.

Craticula: a crates dimi. in qua cibi torrentur. Cic.

Crathis cũ th. aspirato: nomẽ est duorũ fluuiorũ: quorũ vnus est apud Achiuos: alter apud Calabros. Qui lib. xv. Meta. Crathis ⁊ hinc Sybaris nitis ꝓterminus oris Electro similes faciũt auroq; capillos. Et li. Fast. iij. Est prope piscosos lapidosi Crathidis amnes Paruꝰ ager.

Craterus pe. cor. nomen viri prorsũ. De quo Persi. in tertia Satyra. Et quid opus Cratero magnos pro-

Cratio. is. cratibus operio. Plin (mittere montes: nius lib. xviij. Utilissimũ simul ⁊ herbę arare: deinde cratire: serere florem ex senilibus: atq; ex pręsepibus ſgno dilapsum spargere pruſq; crattiantur.

Crapula pe. cor. grece κραιπάλη: siue quasi lucta capitis. Boloes enim ⁊ vertigines in eo vinũ facit: resinatuꝫ maxime. Nam ⁊ medicamẽta: quibus vini leuitas excitatur: crapulę dicuntur. Siue ἀπὸ τοῦ κάρη qua voce: vt Photion ait: poetę vinũ significãt: quia κάρηνα id est vi-

Crebenia regio est in Troade. Cic. (brare faciat.

Creber frequẽs. Hier. Quã creber in olone eẽt. Hinc aduerbiũ crebro: crebritas: ⁊ crebritudo pro frequẽtia.

Crebrisco. scis. crebrui. celebris fio: ⁊ diuulgor. A quo

Crebrisurus significat vallum cre- (percrebrisco. bris suris: hoc est palis munitum. Cic.

Crecos gẽma est: quę nigra piri speciem imitat. Cic.

Credo. credis. credidi. creditũ. Ex cre. ⁊ do. secũdum Maiscianũ: quasi a cretuꝫ ⁊ do. Et significat dictis vel factis fidem habeo. Cic. lib. iiij. ad Heren. Nimiũ quirites creditis vnicuiq; cũ estis simplicibus ⁊ mãsuetis animis. Nõnunq; credere est confidere. Virgilius. Nimiũ ne crede colori. Sallustius. Virtuti satis credebant. Aliquãdo fidei cõmittere: seu seruandũ tradere. Plaut. in Aul. Vbi is obijt mortem: qui mihi id aurũ credidit. Cic. lib. iiij. ad Heren. Nam cũ canes fungũtur officijs luporũ: cui nam pęsidio pecuaria credemus? Et non solum tradere: sed etiam reuelare: ac manifestare significat. Lactan. lib. iiij. Judęi quoq; quibus solis arcanũ dei creditũ fuerat. Interdũ mandare. Colu. lib. ij. Vt iam percensemus quot operis in aream perducantur: ea quę terrę credidimus. Quãdoq; mutare. Martia. Dimidiũ donare libi q̃s credere totuꝫ Qui nauult: mauult perdere dimidiũ. Hinc creditor ⁊ creditum. Et si construat cum accusatiuo mediante in: significat imittere: inijcere. Virg. lib. ij. Geor. Inq; nouos soles audent se gramina tuto Credere. Inter Credere deo: Credere deum: ⁊ Credere in deum: ecclesiastici hoc interesse putant. Q; Credere deum est credere deum esse. Credere deo: est fidem habere deo: siue verbis eius. Credere in deum est fide bona se conijcere in deum. Primũ bonum: Secundum melius: Tertium optimum. Huius verbi composita sunt. Accredo: concredo: quod est omnino credo: siue committo. Colu mella in prefatio. Jamq; qui ędificare velint fabros ⁊ architectos aduocent: qui nauigia mari concredere: gubernandi peritos. Veteres Creduas pro credas dicebant. Plautus. Ipsus nec amat: nec tu creduas.

Credito: dicit: cui debeꝫ ex quacũq; actione: vel persecutione: vel iure. Caius de Verb. sig. Creditoꝫ appellatione non hi tantũ accipiunt qui pecuniã crediderũt: sed oẽs quibus ex qualibet causa debetur sicut ex empto: vel ex locato: vel ex alio vllo contractu debetur.

Creditum appellatur id: quod nobis debetur.

Credulus: qui omnia facile credit. A quo credulitas: credendi facilitas. Incredulus: qui non facile credit.

Credibile quod ita veri simile est: vt facile credi possit. Huius contrarium est incredibile.

Cremasteres nerui: a quibus testes dependent. Colu. li. vij. Primusq; ferrum admoueas duabus angustis ligneis tegulis veluti forcipibus apprehendere ⁊ ipsos neruos: quos greci κρεμαστῆρας ab eo appellant: q̃ ex illis genitales partes dependent comprensos precipit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Crementum a creſco: id eſt augmentum. Ec.

Cremera penul. corre. fluuius apud quez Fabij a Tuſcientibus occiſi fuere. Iuue. Quid Cremerę legio.

Cremo. as. cuius paſſiuū eſt cremor. Hieron. in leui. Cumqz cremati eſſent adipes ſuper altare. Huius compoſitū eſt concremo. Liui. Incluſi cū coniugibus ac libe

Cremor: apud (ris domos ſup ſe ipſos ꝓcremarūt. Catonē accipiꝫ ꝓ lacte exꝑſſo: ex grano aqua macerato.

Creare ꝓprie eſt de nihilo aliquid facere: qđ etiā ad hoīes pertinet: non ſolū ad deum. Aug. lib. iij. de ciui. dei. Alba illa quā filius Aeneę creauit Aſcanius: Romę mater. Hinc creator, creatio: creatrix: creatura: Cōpoſita ꝓcreo qđ ꝓ: ſimplici ponitur. Recreo ꝓ inſtauro: et quaſi nouā carnē facto. Plin. Sic eñ defecta longis egri

Crepę a pinci/ (tudinibus corpora recreantur. pio capręſunt appellatę: q cruribus crepent. Ec.

Crepida. de. pe. cor. et Crepis. idis. teſte Seruio. Thuſcū calciamentū quod corrigys ligabat. Suidas. κρηπίς. θεμέλιον. ἢ εἶδος ὑποδήματος ἢ τοὺς πόδας κρατοῦσα ὑπόδεσμα. id eſt Crepis fundamentū vel ſpecies calciamenti quod tenet pedes tanqꝫ ſcabella. Mitor: q quidā poeta primā corripuerit: ſed fuit quia κ in ε mutauit ſcōm dia lectos linguarū. Perſius vero oſtendit fuiſſe grecū: cum ait. Non hic qui in crepidis graiorū ludere geſtit. Huius diminutiuū eſt crepidula. Gel. lib. xiij. Crepidas et crepidulas id genus calciamēti appellarūt quod greci κρηπίδας vocant. Et paulū ſupra. Omnia inquit ferme id genus: quibus plantarū calces tantū in fine teguntur: cętera prope nuda et terentibus habenis tecta ſunt: ſoleas dixerūt: nónunqꝫ voce greca crepidulas. Hora. in Ser. Chryſippus dicat ſapiēs crepidas ſibi nunqꝫ: Aut ſoleas ſecit. Quidā hoc nomē a crepitu: ꝟ eſt a ſono quē ambulādo

Crepidarius. ij. qui crepi/ (reddūt: dicūt appellatū. das conficit. Crepidarius. ria. um. qđ ad crepidas perti/ net. Gel. Sempronius Aſellio. lib. rerū geſtarū. xiiij. Crepidariū inquit cultellum rogauit a crepidario ſutore.

Crepido pe. pro. ſcat or. ā terrę quā aqua alluit: ex hoc appellata: q ibi aqua alluēs crepitat cū currit: aut undas appellit. Col. li. ix. Dicęiacunt in gyrū moles. Sic eñ maris atrocitas obiectu crepidinis frangit: et in trāquillo cō ſiſtens piſcis: ſedibus ſuis nō exturbat. Per tranſlatiōem vero et putei extremā ora: quę ad ipm puteū reſpicit: quę vulgo dr os putei: et editioris cuiuſqz loci extremitatē ſolemus crepidinē appellare: vt apud Hiero. In crepidine vię. Sene. Quis crederet iacentē ſup crepidinē Darij: aut fuiſſe: aut futurū ꝙſulem? Vnde etiā pro abrupti ſaxi altitudine ponit. Virg. li. x. Forte ratis celſi conūcta crepidine ſaxi. Expoſitis ſtabat ſcalis et ponte parato.

Crepo. as. ui. itū. Vñ crepitus. Crepare ſonare. Plau. in Mene. Dic mihi nunqꝫ tibi inteſtina crepant? Cui ille rñdet. Vbi ſatur ſum: nulla crepant: quādo eſurio crepitant. i. murmurāt et ſonāt: id qđ inteſtinis inanib⁹ accidere ſolet. Per tranſlationē ponit pro dolere: queri: accuſare. Hora. li. j. Car. Quis poſt vina grauē militiā: aut pauperiem crepat? Itē pro ferire. Cic. lib. iij. offi. Itaqz ſi vir bonus habeat hāc vim: vt ſi digitis cōcrepuerit: poſſit in locupletū teſtamenta nomē eius irrepere. Itē pro frangi. Virg. Et acuto murice remi Obnixi crepuere. Item pro incitare. Turpil. Age tu hymeneum increpa. Hinc componunt. Concrepo perſono. Hiero. in Joſue. Buccinis oia concrepabāt. Increpo: percrepo: valde crepo. Cic. in Ver. Locum iſtū lictoris percrepare totū mulierū vocibus: cantuqz ſymphonię. Et habent penul. correptā.

Crepito. as. pe. cor. de Cymbalis et hmōi dicit: q quis et de alijs rebus dici poſſit pro crepitū facere. Aug. lib. xxj. de ciui. dei. Eundēqz faceret aq: velut in igne crepitare.

Crepitus: ſonitus et cōcuſſio: qui ex impulſu reſultat: vt pedentis: quos ſtoici liberos eſſe aiunt. Plau. in Cur. Vbi qd ſurripuere: operto capitulo calidū bibūt: triſtes atqz ebrioſi incedūt: eos ego ſi offendero ex vno qqz eorū eiꝫciam crepitū polentariū. Et crepitus plagarum dixit

Crepitaculū: inſtrū: inſtrumen/ • (tum quod manibus percuſſum reddit ſonum. Cic. in Verrinis.

Crepitulum: ornamētum capitis: quod in capitis modum

Crepi luperci dicti ſunt: a crepi/ (tu crepitū facit. tu pellicularū quem faciunt verberantes. Ec.

Creperus. a. ū. pe. cor. idē qđ dubi⁹. Vñ creperū bellū anceps et dubiū. Et ſenes decrepiti in dubio vitę ꝓſtituti.

Crepuſculū: lux dubia: quę fit ante Solis ortū: et ante occaſum. Al crepero: q tūc multis dubiū eſt an ſit iā nox. Plin. Oriente Sole: aut occidēte matutini veſpertiniue cognominari: ꝓout alterutris eorū mane vel crepuſculo cōtingit. Col. lib. vij. Juxta conſeptum ſaxis et canalibus ſal ſuperiectus: ad quē ſaturę pabulo libēter recurrunt: cū paſtor ali ſigno: quaſi receptui canit. Hā id quoqz ſemper crepuſculo fieri debet: vt actionuz buccinę pecus ſi qđ in ſyluis ſubſtiterit: ſepta repetere conſueſcāt. Lucil. Lōga repercuſſo micuere crepuſcula Phębo. Hinc crepuſci apud Sabinos noīati: qui eo tēpore erāt nati. Et Sidonius horā veſpertinā crepuſculas centū dixit.

Crepūdia dicunt prima munuſcula: quę dant pueris: vt ſunt faſciolę: linteoli: veſtes: bullę: coralia: enficuli: crepitacula: et puerilia ornamēta hmōi: quibus pueri mitricantur. Al crepando: id eſt tinniendo dicta: quoniā infantes hmōi crepitaculis maxime gaudēt. Plau. Sunt crepūdia. Ecca: video quā facie ſunt? Enficulus: aureolus: primū literatus: poſt altrinſecus: ſecuricula anceps. Itez aurea litera: poſt hęc ſiccula argēteola: et duę cōnexę miniculę et ſiicula: et bulla aurea eſt: quaz pater dedit mihi natali die. Plin. lib. xj. Semeſtris locutus eſt Creſi filius in crepundijs: quo prodigio totū id concidit regnum.

Creſco. is. creui. ſicut cerno. creſcere augeri eſt. Iuue. Creſcit amor nummi quantū ipſa pecunia creſcit. Hinc Crementū ꝓ augmēto. Huius cōpoſita ſunt. Accreſco adaugeor. Concreſco ſimul creſco et coniūgor. Vñ concretū: conglutinatū. Virgilius. Multa diu concreta modis inoleſcere miris. Idem. Concreſcūt ſubitę currentia flumina cruſtę. i. congelaſcūt. Decreſco diminuor. Hier. lib. ij. Reg. Domus Dauid proficiens: et ſemper ſe ipſa robuſtior, domus autē Saul decreſcēs quotidie. Excreſco: increſco: valde creſco. Idem lib. j. Reg. Increuerūt ſerui: qui fugiūt dominos ſuos. Vñ incrementū. Recreſco: rurſus creſco. Plin. lib. ix. Circa coronā veſci illis alunlas etiā aiunt: et exrelictis radicibus recreſcere. Succreſco inferius: vel paulatim creſco. Supercreſco.

Creſeis κρησηίς Nymphę marinę nomen: a fontibus

Creta. tę. et Crete. (dictę. κρήνη enī fons dicit. Ec. tes. inſula in medio Ponto: centū vrbiū fama clara: quę vt ſcribit Stra. a ſeptētrione ęgeo alluit ſimul et cretico pelago: ab Auſtro aphro. Ad occidētem Egilam et Lytherā ſpectat. Ad orientē Carpathon. Habet in lōgitudine. cclxx. mil. paſſuū. in latitudine quinquaginta mil. Circuitus eius. dlxxix. mil. paſſuū complectit. Inſignes in ea vrbes ſunt Cortina: Cydonea: Gnoſum Minois regia: et Strabonis chorographi patria. Nullum in Creta animal noxiū eſt. optimiqz vini feraciſſima eſt. De qua. Virgili. Creta Jouis magni medio iacet inſula Ponto. Mons Idęus vbi et gētis cunabula noſtrę Centū vrbes habitant magnas vberrima regna. Dicta eſt Cureta ab habitantibus curetibus: et per ſyncopā Creta. Alij dicūt Cretam dictā a Crete quodā Jouis filio Cureti rege. Alij a Crete nympha Heſperidis filia. Arrian⁹ nō a crete: ſed a cres cretis gtiū faciēte noiatā dicit: ab eo qui Jouem abſcondit in monte Lycęo. Vñ Creſſa tantū ſę. gñe. i. cretēſis. Similiter Creſſeus et Creſſius. Sunt aūt hęc nomina: quę ex ma. ſęmininū ad ſimilē formā mittunt. ſ. Cres creſſa. Libyx Libyſſa. Phęnix Phęniſſa. Magnes Magneſſa. Thrax thraiſſa. Tibul. Etiā Phębo gratiſſima dona Cres tulit. Auſo. Prępetibus pēnis ſuper aera vectus homo cres. Al crete vero fiūt Creticus et Cretenſis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fis. Creta etiã dicit terra tenax: a Creta ĩsula in qua me/
lior est. Vel a crescendo: quoniã proprietas eius est: vt in
macerando crescat: qđ in primis cretę vmbręq accidit:
quã vocant saxũ: quę nõ nisi poliendis vestibus adhibe/
bat: duntaxat cãdidis. Erant ꝛ Cimolię cretę duo gña:
candidũ vnum: ꝛ alterũ ad purpurissum inclinãs: vtrũq;
vestibus aptũ: hac medici aduersus morbos vtunt. Lau
dat ꝛ creta thessalica. Itẽ quę argẽtaria appellat: nitorẽ
argenteũ reddens. Vilissima creta qua pedes venalium
trans mare advectorẽ notare mos erat. Vnde cretatus.
Iuue. Iuper iſ hanc vrbẽ pedibus qui venerat albis.

Creticus. a. um. qđ ex Creta ĩsula est: sicut ꝛ Cretẽsis.
Vñ dicimus creticũ pelagus: siue cretense. Creticus etiã
iudicãs: siue arguẽs ꝺr: κρίνω γὰρ λέγω delibero iudico.
Iuue. Critice pellucet. Et medici dies criticos vocãt iu/
diciarios: in qbus. s. de ęgritudinis rõne ferri iudiciũ põt

Creticũ substantiuũ: genus (a nĩis decretorius ꝺr.
pedis est qui ẽstat prima ꝛ tertia longis. Alio nõie Am/

Cretęus. a. um. qđ ex Creta terra est. (phimacrus.
Ouid. Strataq; Cretęam belua strauit humum.

Cretatus. a. ũ. qđ est creta insperſum. Plí. Tantũq; nõ
cũ laureatis fascib⁹ remitti illo: vñ cretatis pedib⁹ adue/

Cretosus. a. um. quod est creta plenum. (nissent.

Crene grẽce: fons latine. Vñ hippocrene: equi fons ꝺr.

Creterra situla ad hauriendũ aquam. Ennius. Vidi/
mus prope amnẽ creterris sumere aquam ex ponto.

Crenę sunt incisurę: a qbus Crenata herbarũ folia vo/
cant: hoc est serrata: sectaq; per ambitum. Hodie quoq;
multis locis signa: qbus agrestes numerũ aliquẽ in seru/
lis descriptũ habent: Crenę appellant. In sagitta quoq;
partis extremę sectio in quã neruis inserit arcũ tendere
volẽtibus: Crena dicit. Sed ꝛ in ipso arcu summa cor/
nua crenas suas hñt: in quibus collocat sedetq; neruus.

Creontes nomen Corinthiorũ regis: qui Creusam fi/
liam Iasoni desponsauit. De quo Sene. in Medea. Al/
ter fuit Thebanus Iocasti Oedipi regis Thebanorum
vxoris pater. Fuerunt ꝛ alij hoc nomine.

Cribũ instrumentũ ex pellibus fullis: vt plurimũ cre
bris pertusum foraminibus ad frumẽta purgãda: grẽce
ꝺr: λικμος ☞ λικμάω. Apul. Elspernati latrones clamo
rem absonũ meũ cędẽtes: hinc inde miserũ coĩũ nec cri/
bris iam idoneũ relinquũt. Sũt ꝛ cribra quę e setis equo
rum farinę a furfuribus separãdę gña facta sunt. Farina
ria: setacea: ꝛ subcernicula dicunt. Sunt excussoria e li/
no ꝛ polinaria a poline: quę a nõnullis ab incernendo in
cernicula dicta sunt: quibus frumẽta emũdamus.

Cribro. as. purgo. Cribramus eñ triticũ ꝛ huiusmo/
di: vt a pulvere ꝛ rebus immũdis secernat. Cribrarius.
a. um. quod ad cribros pertinet. Plin. lib. xviij. Item cri
braria quę simili modo in tertio remansit cribro.

Crimissus: Sicilię fluuius Grẽce κρίμισος☞.

Crimẽ proprie ꝺr: delictũ. Sene. Vltã agẽs simplicẽ: re
ctã: sine crimine. Aliqñ crimẽ appellat id qđ per ẽtentio
nẽ alicui obĩcit ꝛ obtrectatio. Vñ criminari dicim⁹. Cic.
Ingredítatẽ mihi negasti obuenisse: vtinã hoc tuũ verum
crimẽ esset. Et sic ꝺr a cerno. Sicut a discerno discrimen
Virg. Disiice cõpositã pacẽ: sere crimina belli. i. contẽtio
nes ꝛ iurgia: ex quibus belli oriat. Aliqñ ponit pro falsa
suspitiõe. Idẽ. Formidine crimẽ acerbat. Aliquãdo pro
causa: vt apud eundẽ. Et crimine ab vno Disce omnes.

Criminosus. a. um. ẽtentiosum: cõtumeliosum: ꝛ cri/
men inferẽs. Aug. lib. x. Con. Nec illa res me copiosuꝫ fa
ciat: nec illa criminosum. Col. li. j. Criminosum tamẽ se/
natori fuit supra quinquaginta iugera possedisse.

Criminale: quod est criminis: vt criminalis causa.

Criminari est culpare: accusare: cõtumelioſe repręhẽ/
dere. Et dicimus crimino: te furti illi: vel apud illum.
Terenti. Hanc metui ne me criminaretur tibi.

Crines: capilli a discretione dicti: ꝙ sint discreti: hoc
est ἀπὸ τοῦ κρίνειν.

Criniculi: vt docet Aug. super ps. sunt qui sunt into/
quendo. Ambro. lib. de Paradiso. Nam si Eua: hoc est
sensus primę mulieris accensas habuisset faces: nunquã
pręuaricationis suę criniculis nos implicasset.

Crinire: est crines emittere. Vnde Crinitus. a. um. qđ
multos siue lõgos crines habet. Virg. Crinitus Ioppas.
Transferũ etiam ad arbores. Vnde a Papinio dictuꝫ est.
Crinitur arbos: pro eo quod est frondescit.

Crinita stella a grẽcis cometa: siue cometes dicit.

Crinon a grẽcis dicit Lilij genus: alias Cynorhodon:

Crisis latine dici potest (ꝛ est rubri coloris. Lc.
iudiciuꝫ: vnde Catacrisis diiudicatio. Chrysos cum h. ꝛ
y. significat aurum: vt Chrysostomus: quasi os aureum.
Crysos sine h. absconditum denotat.

Critic⁹ pe. co. iudicãs: siue arguẽs. ἀπὸ τοῦ κρίνω delibe
ro: iudico. Vñ poetarũ iterpętes: quos postea grãmaticos
dixerũt: critici. i. iudiciales dicebant: qui iudicabãt de poe
matibus: quasi iudicãtes ꝛ arguentes. Vñ Ser. sup. xj.
Aeñ. dicit critici culpãt hoc loco. Et critici dies vocant a
medicis iudiciarij: in qbus de ęgritudinis rõne ferri iudi
cium potest: quos nostri decretorios vocare possunt.

Crissare: pędicare: ꝛ ceuere: nõ nisi magno cum pu/
dore exponi possunt. Est enĩ primũ mulierum apte se mo/
tantiũ dum in re venerea sunt. Iuue. Frictum crissantis
adorat. Alterum masculorũ: dum pędicant. Mart. Sed
pędicant: sed pulchre Meuole ceues. Ceuere etiam adu
lantium gestus significat. Persi. An Romule ceues.

Crisa nomẽ oppidi: qđ Crisus Phocifilius condidit.
Hinc Crisęus sinus. Sunt ꝛ alię vrbes hoc nomine ap/

Crito nomẽ philosophi Atheniensis: (pellatę,
qui ita Socratem amauit: vt nunq; aliquid ex ijs: quę
sunt ad vitam necessaria ipsi deesse passus fuerit.

Critobolus fuit medicus: de quo Plin. lib. vij. inquit.
Magna ꝛ Critobolo fama ẽ extracta Philippi regis o/
culo sagitta: ꝛ deformitate oris curata qbitate luminis.

Crinas phũs fuit: qui dixit aĩam esse sanguinẽ: sicut ꝛ
multi alij. Vñ Virg. Purpureaq; aĩam nouauit. Orig. lib.
ij. periarchon. Sanguinẽ omniũ animaliũ animã ipsorũ
esse euidẽtissime demõstrat: ex illo qđ scribit. Non mãdu
cabitis sanguinẽ: quia anima totius carnis sanguis est.

Crocũ venatorẽ fuisse dicũt: precibusq; musaꝫ in astra

Crocus: puer ꝛ flos (relatũ. Et pro sagittario ponit.
qui safranũ dicit. Crocum herba. Hinc Croceus. a. um.
pro colore: qui vulgo dicit Gialdus: vt vestis crocea. Idẽ
colo: etiã Flãmeus ꝺr. Plí. Lutei video honorẽ antiqſi/
mũ in nuptialibus flãmeis totũ fęminis concessum.

Croceatus. a. um. qđ est crocei coloris. Vnde dicimus

Crocias gẽnę spẽs: a croci simi/ (pannũ croceanũ.

Crocitare co: uocũ est. Lc. (litudine sic dicta. Lc.

Crocotulę vestes crocei coloris. Plau. Pathagiaram
calculã aut crocotulã. Hę vestes etiã crocotę appellant.

Crocinus. a. um. idẽ qđ croceus: qđ est lutei coloris.

Crocinũ pe. co. vnguentũ quod Crocomegma ꝺr. Fie
bat ex croco trito ꝛ vino pręcipue dulci. Hoc Romani nõ
solũ corpora: sed ꝛ pulpita spargebãt. Proper. Pulpita

Crocatarius: hmõi ve/ (solẽnes nõ oluere crocos.
stiũ infector. Plau. Qui incedũt infectores crocatarij.

Crocodilus pe. pro. aĩal quadrupes: qñ croceus: quia
crocei coloris: vel ꝙ crotuꝫ fugiat: qđ mella ẽficientes in
Aegypto sternũt: ne mel absumãt crocodili: quoniã mix
in modũ eo delectant. Hic prę oĩbus ex minimo fit maxi/
m⁹. Ex ouo eñ ad duo ꝛ viginti cubitos excrescit. Quat
tuor mẽses hyemales nõ cõmedit: ꝛ sola bestiaꝝ nõ habꝫ
linguã. De hoc Hora. Stercore fucatus crocodili iamq;
sudãdo. Fuit ꝛ crocodilon oppidum Arsinoe postea di/

Crocodilon ex eo dictũ autu (ctũ: similiter ꝛ flumẽ.
mãt: ꝙ κροκόμ λελε: ꝙ crocum fugit: ac eius odorẽ re/
formidat. Ex genere Amphibio est. Viuit enĩ in terra ꝛ
in aqua. Huius stercus medicamentũ est faciei: Croco/
dileam vocant: vt Plinius ꝛ Galenus testantur.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Crocotillum: veteres valde exile dicebant. Plaut. Extortis cum crocotillis crustulis.

Crocinū. pe. co. genus vnguenti: de quo Plin. lib. xiij. Propert. Et crocino nares murrheus vngat onyx.

Crocare ⁊ Crocire: verba factitia a voce corui. A quibus crocatio ⁊ crocitus. us. pe. pro. ⁊ crocito. as. frequentatiuū. Plau. Simul radebat pedibus terrā: ⁊ voce cro/

Crocomegma: vnguentū ex croco tritō: (cibat fua.

Cromis vnus ex Mercu (vino dulci admisto. Lc. lis filijs. Est ⁊ nomē pastoris apud Vergilium. Lc.

Cronius nomen vnius ex centauris. Lc.

Cronium a nōnullis mare concretū appellat. Lc.

Cronia Saturni festa: quę ⁊ saturnalia κρονὸς enim Saturnus dicitur. Lo. mucopię.

Cronciades vnus ex prestantioribus Herculis filijs: ex Megara Creontis thebanorum regis filia. Lc.

Crotalum. pe. co. græce κρόταλον crepitaculū: instrumentū musicū: quo Aegyptij in deorū cerimonijs vtebātur. Pulsant autē laminis quibusdaz Crotala ex ære rotundis: sonū ex collisione reddentibus: a pulsatione dicta. κρότῳ latine plausum: ⁊ κρούειν pulsare atqz percutere. Sūt qui dicūt crotalū esse āmulū æreum: qui ferreo baculo percutiebat ad sonū fistulę reddendū. Virg. de coppa. Crispum sub crotalo docta mouere latus.

Croton est genꝰ pediculli: infixo semper capite sanguini viuēs: cui vini ex animalibus cibi exitus nō est. Sed vsqz adeo ītumescit satietate: vt in ipo alimēto moriat. Latine rediuū noiant: a rediuiēdo: hoc est soluēdo: ꝙ carnē ani/

Crux: furca: siue pati/ (malū suctu resoluat. Lc. bulū: in quo damnati figunt. Hanc veteres Gabalū vocauere. Var. Nos barbari ꝙ innocentes in gabalū suffigimus hoies: vos nō barbari ꝙ noxios absoluitis. Hinc crucio. as. A quo cruciatus: ⁊ crucifigo. is.

Crucinum vinum insuaue: ꝙ bibendo cruciet.

Crudus. a. ū. recēs atqz acerbū. Vt crudū vulnus. i. recens ⁊ q̄si adhuc cruentū. A quo recrudescere dicimus: quasi renouari ⁊ ad pristinā acerbitatē redire. Et crudū dicimus in passiua ꝓcatione: qđ non est coctū: a similitudine crudę carnis: quę adhuc cruenta est. Similiter cruda poma dicunt: quę acerba atqz īmatura sunt. Lic. Poma quę cruda sunt: vi auellunt: quę aūt cocta ⁊ matura decidunt. Itē. Crudi cibi qui indigesti ⁊ nondū concocti sunt in stomacho. Iuue. Et crudū pauonē in balnea portas. In actiua vero ꝓcatione: Vt crudus homo: cuius stomachus nō facile concoquit. Quintil. Crudo oratori declamandū non putat. Lic. Q. in cenā non veniret ꝙ esset crudior. Et crudus dr, qui est truci aspectu. Hinc crudi/

Crudelis a cruore: qui est immitis ⁊ asper.

Crudaria argenti vena: quę in summa reperta est.

Crumena. pe. pro. loculus a κερμάω suspēdo: ꝙ plerunqz suspensa gestat. Quidā cuin h. scribūt. ἀπὸ τοῦ χρήματος: quę est pecunia. Iuue. Quis enī te deficiente crumena. i. pecunia cōtinens pro contēto. Crumenula dimi/

Crunos fons est in Attica. Lc. (nutiuū est.

Crus tibia: ꝙ illo curramus. Sunt aūt crura a genib⁹ vsqz ad inferiorē pedē: non equali modo ducta: sed tere/

tibus suris extantibus sensimqz tenuatis firmata. Tibia est os. Sura caro posterior. Crus ex sura ⁊ tibia constat. Cuius dimi. est crusculū. Marti. Pectus cicadę crusculum/

Crustuminū oppidum iuxta Ve/ (lumqz formicę. ios: a quo Crustumini dicti: ⁊ crustumina tribus: ⁊ crustumina pira: quę ⁊ crustumia dicuntur.

Crustumina pira sunt: ex parte rubentia putant: Blatiola nūc dicta: a Crustumino oppido sic appellata. Vir. li. ij. Geor. Crustumijs syrijsqz pyris grauibusqz volemis.

Crusta est pars exterior: eor: q̄ non comedunt: vt vitri marmoris: ligni: gelu: ⁊ hmōi. Vñ i crustā re marmore dicimus parietes: qui externe tabulis marmoreis vestiunt. Vir. li. iij. Geor. Lōcrescūt subitę currēti in flumīe crustę Pli. Crustas parietū excisas tabulis marginatis iclusas esse. Huius dimi. est crustula. Iuue. Nos colaphū incutimus labenti crustula suo. Crusta etiā ꝺr quā vulnus seu vlcus ducit: qñ solidat: q̄ detracta fere remanet cicatrix.

Crustū est eor q̄ comedunt: vt sit pars panis: vel placētę: vel alterꝰ edulij. Virg. Patulis nec parcere q̄dris Fatalis crusti. Vñ per diminutionē crustulū. Hor. Vt crustula blādi Doctores elemēta velint vt discere ꝑma. Qđ genus dulciarij esse putat Porphirio. Inuenit tīi crusta ⁊ crustula dici de ijs: q̄ comedunt. Hier. in Exo. Tolle panes azymos ⁊ crustulā absqz fermēto. Var. de lin. la. Crustulū a crusta pultis: eo ꝙ vt coriū exuritur: crusta dicta.

Crustare: a quo incrustare: significat crustā ducere: seu applicare. Vñ crustati parietes. i. crusta marmoris itecti. Secabātur eñ marmora in laminas ⁊ parieti apponebant. Primus apud Romanos Mamurra eques domꝰ sue parietes legit e formijs in Celio mōte operuisse. Hinc vasa quę vitreis crustis tecta sunt: crustata dicuntur.

Crustarius: qui incrustat. Plin. Habuit ⁊ Teucer crustarius. a. um. qđ ad crustas per/ (tinet. Vñ crustarię tabernę qbꝰ crustata opera vēdunt.

Crypta: subterranea caverna vel testudo: ab κρύπτω verbo greco quod est occulto. Iuuena. Et solitus medię

Cryptoporticus nomē (cryptā penetrare suburrę. compositū ex greco latinoqz: ⁊ ꝺcat subterraneas porticus cū amplis fenestris: qbus refrigerādi gratia perflatem vtimur. Potest etiā dici porticus vndiqz septa: ⁊ q̄si sepimēto parietū abscondita: tanqz subterranea. Pli. in epist. Subest crypto porticus subterraneę similis ęstate incluso frigore riget: cōtentaqz aere suo: nec desyderat auras: nec admittit. Hinc crypticus. a. um. qđ significat occultum ⁊ subterraneum. Sidonius. Potens ab antiquitus crypticis arcubus fornicauit. Juli. Firmicus crypticos hoies appellat secreta fideli taciturnitate custodientes.

Chrysomela dicunt mala aurea incisuris distincta: co/

Crystallus: ſg. ge. ⁊ crystallū dicit ex (lore aureo. Lc. κρύος qđ est gelu σκλλω contrahorita vt gelu ꝯcretū crystallū dicat. Nam vt scribit Pli. ex gelu vehemētiore concreto nascit. Non alibi certe reperit: q̄ vbi hibernę niues rigēt: glacięqz esse certū est. Hinc cristallinus. a. ū. pe. cor. Marti. Frangere dū metuis cristallina frangere peccas. Iuue. Grandia tollunt cristallina maxima rursus Durrhina: deinde Adamas notissimus ⁊ Beronices.

Crystallis gemma: quę licet candida sit: ad inclinationes rubescere videtur. Lomucopię.

C Ante T

Ctesyphon pe. co. nomē architecti: qui tēpluz Dianę ephesię tradit extruxisse: opus mirabile: ⁊ toto orbe celebratū: qđ postea ab Erostrato incēsum fuit: hac tantū de causa: vt ob aliquod facinus noiaret: rursusqz ornamētis mulierib⁹ collatis ędificatuz. Vide in dictiōe Ephesus. Itē Ctesiphon locus Parthorū. Strabo. lib. xvj. sic habet. Prope Seleuciā vicus maximus est: noie ⁊ re Ctesiphō in quo Parthorū reges hyemabāt. Hinc vicus ciuitatis potentiā ac magnitudinē habet adeo: vt Parthorū multitudinē ⁊ apparatū oēm recipiat: ac venalia: ac necessaria artificia illis suppeditet. Quin ⁊ Ctesiphontem Ba/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bylonici regni caput fuisse. Plí. lib. vj. scribit.

Cubo as. bui. itū. q̄uis cubatio non cubitio. Sicut ꝛ ei⁹ cōposita q̄ tam primę q̄ tertię cōiugatiōis inueniunt: vt Accubo as. ꝛ accūbo is. Decubo as. ꝛ decūbo is. Incubo as. ꝛ incūbo is. recubo as. ꝛ recūbo is. occubo as. ꝛ occūbo is. Virgi. Nec adhuc crudelibus occubat vmbris: id est iacet mortu⁹. Idē. Seu versare dolos: seu certę occūbere morti. Secubo as. ꝛ secūbo is. qđ est seorsuꝫ ꝛ separatus cubo. Prop. Miles depositis annosus secubat armis. Liui. lib. xxxix. Per iocū adolescēs vetat eam mirari si p aliq̄t noctes secubuisset religiōis causa: vt voto p valitudine sua facto liberet. Habet tñ cūbo aliq̄ cōposita q̄ nō habet cubo: vt Discūbo: qđ est cibi capiēdi gra iaceo: nō discubo. Procūbo: nō procubo. Similiter cubo habet aliqua cōposita: q̄ nō habet cūbo. Vt Excubo: nō excūbo. Supercubo: nō supcumbo. Est autē cubare iacere: ꝛ ppie egrotoꝝ est. Hora. Cubat hic in valle quirini. i. egrotat: sicut interptes exponūt. Idē. Trans Tyberim lōge cubat is ppe Cęsaris hortos. Cice. lib. ij. Tus. Itaq̄ narrabat eū grauiter ꝛ copiose de ipso nihil esse bonū nisi qđ honestū esset: cubantē disputasse. Col. lib. vij. cubitorē bouē appellat qui sępe discūbit ex pernicaci ꝓtumacia. Quod quidē vitiū fame ꝛ siti tollendū esse censet: non igni aliisve tormentis.

Cubito as. frequētatiuū. Cice. p Cęlio. Et ppter nocturnos quosdā manes metu tecū semp pulso cū maiore.

Cubat⁹ us. ipa cubādi actio. Plí. (re sonore cubitauit. Si in cubatu tonuerit: omnia pereunt.

Cubile pe. pro. lectus q̄ in eo cubetur. Et cubilia loca: in quibus ferę cubant.

Cubiculū: loc⁹ in q̄ cubile sternit: vt ibi supcubet. Sene ad Lucil. Quid, psunt mīta cubicula? in vno iacetis.

Cubicularius: qui in cubiculo ministrat. Cice. Hunc vestri ignitores: hunc cubicularij diligunt.

Cubiculare: quod ad cubiculū pertinet: vt Vestis cubicularis: qua in cubiculis vtimur. Et cubicularis lect⁹ apud Cice. lib. v. Tuscu. legitur.

Cubit⁹ ꝛ cubitū: vtroq̄ mō ꝺ: curuatura bracchij vbi lacerto iungit: ꝛ accipit a Plí. lib. vij. Inuenim⁹ in monumētis Salamuną Cautimenos filiū in tria cubita triēnio accreuisse: p mēsura cubiti. Hiero. li. iij. Reg. Dom⁹ quā ędificauit rex Salomō dño: habebat lx. cubitos in lōgitudine. Augu. Qui inde nō vident cōputare nisi trecenta cubita lōgitudinis. Cōstat autē cubitū ex sex palmis digitisq̄, xxiij. vt author est. Vict. lib. iij. Sesqpes: hoc est pes vn⁹ cū dimidio facit cubitū. Pes est sexta pars altitudinis in corpore nro: cubit⁹ q̄rta. Est ptereā cubit⁹ regius: q maio: est cōmuni cubito trib⁹ digitis: sicut refert Herodot⁹ lib. j. Est ꝛ cubit⁹ geometric⁹ q tātū valet q̄ntum sex nra cubita: vt Origenes Augustinusq̄ tradiderunt. Cubit⁹ in corpore hūano est: in quo decēs flexura brachiorū: sic dict⁹: q̄ supra eū cubare soleam⁹. A cubit⁹ p mēsura fit adiectiuū Cubitale. Inuenit etiā substantiuum cubitale p ornamēto cubiti. Hora. in Ser. Bonas insignia morbi. Fasciolas cubitale focalia.

Cubus vide in dictione Tessera.

Cucubo as. pe. cor. proprīū est vocis noctuę. Qui. Nocturna lucifuga cucubat in tenebris.

Cucurio is. pe. pro. gallo: ū proprīū est. Idē. Cucurire solet gallus: gallina gracillat.

Cuculus pe. corre. ꝛ Cucullus p duplex ll: auis nota. Mar. Quāuis p plures cucul⁹ cātauerit annos. Hora. in ser. Cui sępe viato: Cessisset magna cōpellās voce cucullū. Cucull⁹ etiā gen⁹ vestis est. Iuue. Sumere noctur nos meretrix augusta cucullos. Cōstat fratres nros Eremitanos male vti hoc vocabulo cuculla fę. ge. Sūt q̄ accipiāt cucullū p nautico aut rustico tegmine ad arcendas pluuias. Col. Cultā vestitāq̄ familiā magis vtiliter q̄ delicate habeat: munitā diligēter a vēto: pluuiaq̄ q̄ cuncta ꝓhibent pellib⁹ manicatis; cētonib⁹ confectis: vt sagis cucullis. Iuue. Cōtēruscq̄ illic vēto durocq̄ cucullo. Suidas. κόκκυξ εἶδος ὀρνέου ὁ παρ' ἡμῖν κούκκο. i. Locyx species auis q̄ apud nos cuccus. Itaq̄ cū cucc⁹ grecū sit nomē: cuccul⁹ est dactyl⁹ p duplex cc in prima.

Cuculio: vt Iul. Capitolinus docet: est gen⁹ pilei viatorū: quo capite obtecto vagari nocte solent. Apud Catonē de re rusti. videt accipi p cucullo: cum inquit. Quę opera per imbrem fieri potuerint: nouos fieri centones cuculionesve familiā oportuisse sarcire.

Cucumę. pe. co: vasa ęnea sunt ad calefaciēdū aquā. Ambro. Dij tui aut grei sunt: ex quib⁹ cucumę mel⁹ fiūt ad vsus hominū. Petroni⁹ arbiter in saty. Frangit cerui cucumę: ignēq̄ valescentē restinguit.

Cucumer ꝛ cucumis pe. co: a curuore ꝺ. Virgi. in Geor. Cresceret in vētre cucumis nec sera comantē. Cucumeres: q̄si curui meres. Hi pepones etiā dici putant: q in cibis impēsius refrigerāt aluūq̄ molliūt. Sed Hiero. in lib. numeri diuersos ostēdit cucumeres ꝛ pepones: cū ait. In mēte nobis veniūt cucumeres ꝛ pepones.

Cucumerariū: locus in quo sunt cucumeres: vt apud Esaiā. Derelinquet filia syon: vt vmbraculū in vinea: ꝛ sicut tuguriū in cucumerario. Pro tugurio Cyprianus custodiaꝝ posuit. Solet eñ fieri tugurīaculū in q̄ custos vigil obseruat: ne cucumeres auferant ex cucumerario.

Cucurbita: ppie auguria est. Sed apud Celsum curbitā: ꝛ p diminutionē cucurbitīculā eā appellari legim⁹: quę nūc vulgo vētosa dicit. Hac vtunt medici ad sanguinē leui scarificatione educendū.

Cucurbitana pira dicimus: ꝛ cucurbitanas ficus: ob cucurbitę similitudinem. Cc.

Cudo is. cusi ꝛ cudi a cędēdo: vt qbusdā videt. Virg. Ac primū silicis scintillā excudit Achates. Ser. i. ferēdo elicit. Nā cudere ferire est. Cōn ꝛ inc⁹ ꝺ: q illic aliqđ cudam⁹. i. feriam⁹. Cudit pecunia dū imprimit. Terē. in Heau. Argētū cudo qđ tibi dem. Hiero. p trāslationē cudere p cōponere vsus est. Cū ꝛ eandē ingt in multis festiuitatibus multoꝝ sanctoꝝ patrū studia miro cudērint elogo. Passiuū ptulit. Terē. in Eu. At eñ in me isthęc cudęf aba. Qđ est in me ꝺ malū recidet: in me hęc vindicabit culpa. Vt laboret solū in q̄ cudit. i. battuit faba cū filigs exuit. Vel q̄ gdā male coctā fabā: ꝛ q̄ nō maduerit sed dura pmāserit: supp caput coq velut ipsi irati granū saxo cōminuūt: tū vniuersum malum ad coquū pnemit. Hui⁹ cōposita sunt: Accudo: excudo: incudo: pcudo: p cudo: ꝛ recudo: qđ est iterū cudo. Var. Vt hi solent q vetera metalla recudūt: ꝛ habēt penul. produ.

Cuso as. frequentatiuū a cudo: a quo accuso: excuso: incuso: ꝛ recuso.

Cuias: significat vnde. Et non t. ñ patriā: gentē: nationemq̄ innuit: vt apud Cice. lib. v. Tus. Socrates quidē cum rogaret cuiatē se esse diceret. Mūdanū inquit. Totius eñ mundi se incolā ꝛ ciuē arbitrabat. Sed etiā partes ꝛ sectam: vt cuiates philosophi vos estis: stoici ne an epicurei? Sic nostras ꝛ vestras. Cice. Nō solū etiā ista vestra oratoria: sed ꝛ hec etiā leuia nostratia. Dicit ꝛ cuiatis cōmuni genere. Unde apud Plau. frequēter legitur: Cuiates estis? id est cui⁹ pātię ꝛ gētis. Acti⁹. Qui neq̄ cuiatis esset nunq̄ potuimus multa rogitādo scire.

Cuius a. um. quod antiqui per q: quius scribere solebant refertur ad psonā hominis. Virg. Dic mihi damęta cuium pecudes an Melibęi?

Culcitra ad quietē parat: dicta q̄ in ea tomentū vel sagū aliudve quid inculcet. Non est ergo q̄ sup nos habetur cum dormimus: sed sup qnā quiescimus. Cice. li. iij. Tus. Eripiamus huic egritudinē quo modo collocemus in culcitra plumea psaltriā abducamus.

Culcitula fasciculus quidā ligne⁹ in sacris dicebat.

Culex: generali noie vermiculi parui alati culices dicuntur. Hos greci canopas vocāt. Cōn ꝛ canopeū.

Culeus vter siue sacc⁹ lino vel canabe vel corio fact⁹.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ab occulēdo.i.claudēdo. Eo vtimur ad portāda frumē/ta. Pli.li.vij. Iumēta Cales meruit in ptorio diui Augusti cēturio vehicula cū culeis: donec examinarēt sustiere solit⁹. In eo etiā sceleratissimi hoies cū simia ⁊ gallo ⁊ serpēte inclusi i mare iaciebant. Cū Iuue. Quis tā pditus vt dubitet Senecā pferre Neroni. Cui⁹ supplicio nō debuit vna parari Simia: nec serpēs vn⁹: nec cule⁹ vn⁹. Est ⁊ cule⁹ nomē mēsurę ꝓtinētis q̄draginta vrnas: vt est apd Pli. ⁊ Col. Hic sesqueculeare dolū. lx. vrnas capiēs. A grę co id nomē tractū. Vaginas enī κουλεοὺς appellāt.

Culigna potatoriū vas. Cato. Culignā in sęno greco posito: vt bene oleat. Lc.

Culullus calix fictilis quo in sacris vtebant pōtifices ⁊ vestales virgines. Accipitur ⁊ pro vrceolo. Hora. Reges dicuntur multis vrgere culullis: Et torquere mero: quem perspexisse laborant.

Culleola sunt cortices nucū viridiū: a similitudine culeorū: q⁹ oleū aut vinū ꝓtinet. Qd ⁊ dimi. a Culeū videt.

Culus: anus pars posterior: ⁊ ppie inter clunes ⁊ nates. Virgi. seu magis Ouid. in Priap. Vt culū rugā non habuisse putes. Mar. Cum sit ⁊ hic culo tritior ipse tuo. Hic alio nomine Podex dicit. Iuue. Et podice lęui Lędūtur tumidę medico ridēte mariscę. Culū autē dici putant quasi culeō: id est vaginā. Vnde in Priap. legimus. Et q̄ nos culū culeon ille vocat. Quidā a colendo: q̄ fędo libidinis p̄ritu colitur.

Culina pe. pro. locus in quo coquunt epulę quasi colina a colo. is. vt Var. ait q̄ locupletiorē in ea ignē colamus. Iuue. cōtinēs pro cōtento posuit. s. culinā pro cibis coctis: cum inquit, Sequit̄ sua quēq; culina. Vnde Culinarius: ⁊ Culino: aris. qd est culinā exerceo.

Culmē: qd culmis tegit: ⁊ ab antigs culmina dicta sūt tecta: q̄ edificia de culmo. i. paleis e messib⁹ ꝓtegebant.

Culmus frumēti calam⁹ a radice vsq; ad spicā: dict⁹ q̄ colat: qui ⁊ columus dicebat. Vnde ⁊ columen ꝑmo postea culmē. Stipula ipsa folia quę ambiūt culmum. Dicuntur etiā culmi: vt docet Var. qui in summo campo nascuntur: q̄ summū culmen teneant.

Culpa vt Dona. ingt: est ei⁹ q nescięs aliquē lędit.

Culter ⁊ cultr⁹ dicit. Prop. Et canis in nostros nimis exprecta dolores Cū sallēda meo pollice cultra forēt. Festus. Cunaculū est cultrū sanguinariū. Hinc cultellum ⁊ cultell⁹ diminutiua. Est autē culter quo vtimur in mēsa. Iuue. Spectat ⁊ chironomāta volāti Cultello donec pagat dictata magistri Oia: nec sane minimo discrimine refert. Quo gestu lepores ⁊ quo gallina secet.

Cultrarius: minister q victimā cultro victimat: q alio noīe ꝺ victimari⁹. Sue. in Cali. Admota altarib⁹ victia succinct⁹ pōpaz habitu elato alte malleo cultrariū ma/

Cul⁹: podex: a. is colo. a colēdo dict⁹ qd fędo li (ctauit. bidinis p̄ritu colit: ꝺ est fodit: exercet: seminat. Mar. Cum sit ⁊ hic culo tritior ipse tuo. Lc.

Cultus. tus. ornatus a colo. is. cuius contrariū est Incultus. Ambro. Hexa. Ea prima est gratia quę si desit tota domus deformi horret incultu.

Cū ppositio copulatiua q̄q; iungit notanti societatē ⁊ cōiunctionē animi: vt sūma cū benivolētia: sūma cum hilaritate illū excepi. Itē iungit ablatiuo si comite aliq̄ psona quis fecerit quippiā: vt cū Socrate pfectus sum. Et mihi cū illo negociū est. Et cū hoste pugno. Iu compositiōe ꝺo post posita inuenit: vt mecū: tecū: secū: gcū: q buscū. Interdū ornat⁹ vel metri causa. Aliq̄n aduerbiū est: ⁊ accipit ꝑ q̄n. Qd qdā quū scribūt. Et apd veteres quom scribebāt. Verg. Cū facta vitula p frugib⁹ ipe venito. Cice. Nōnihil me cōsolat cū recordor quāta me cōplecteris benivolētia. Iūgit mō indicatiuo. Vt cū dico: cū dicebā: cū dixi: cū dicā. Mō subiūctiuo: vt cū dicerē. Interdū ponit ꝑ dū. Cice. Cū me in Aphrica cōtulissez. Interdū ꝑ q̄uis: ⁊ exigit tn: iūgit̄q; sbiūctiuo. Li. ꝑ Delotaro. Cū in oib⁹ causis grauiorib⁹ initio dicēdi cōmoueri soleā: tn in hac multa ita me pturbāt. Aliq̄n ꝑ q̄n: siue ꝑ causa. Et sīr subiūctiuo iungit. Vt cū inueniā latinos ppio sermone hęc paz attigisse: conat⁹ sum ꝑ viribus. Iūgunt q̄q; cū ⁊ tū. Quę licet idē fere significēt: diuerso tn mō ordinant. Mā in cū est gdā min⁹: in tum quidā maius: ⁊ hoc duob⁹ modis fit. Vt aut generale pcedat ⁊ sequat speciale: aut ambo sint specialia. Primo modo sic. Quintili. Qd cū oibus cōfitendū est: tum nob ꝑcipue q rationē dicēdi a bono viro nō ceperam⁹. i. oib⁹ multū: mihi autē maxime. Altero modo. Idē. Qd opus Marcelle victori tibi dicam⁹: quē cū amicissimū nobis tum eximio literarū amore flagrātē dignissimū hoc mutuę in nos charitatis pignore iudicabim⁹. i. multū ppter amorē tuū in nos: plus tn ppter amorē literarū. Aliquā do etiā cum ⁊ tum cōiūctiuo iungunt. Licet Bruti teste priuatus sum amoris erga te mei patre tuo clarissimo viro: q cuz suis virtutibus: tum ꝺo te filio supasset omnū fortunas: si te ante vidisset q̄ vita decederet. Q̄n autē sit sub duob⁹ verbis: sieri debet sub eodē modo ⁊ tēpore: vt Cice. in principio lib. de natu. deoz. Cū multę res in philosophia neq̄q̄ satis adhuc explicatę: tū difficilis Brute quod tu minime ignoras quęstio est de natura deoz. Ponunt q̄q; tum sine cū geminatū vel triplicatū in rebus paribus. Quintili. Nec indignet Herodot⁹ ęqri sibi Titū Liuiū: tū in narrādo inirę iucūditatis clarissimiq; cādoris: tū in cōcionib⁹ suis q̄q; enarrari pōt eloquentē. Ita dicūt oīa tū reb⁹: tū psonis accōmodata. Ponit nōnunq̄ tum ꝑ aliq̄n. Cice. Tum hoc tū illud argue. i. modo ꝺ: mō illud. Q̄q; ꝑ tūc. Virg. Tū primū nostri Lacū videre tremēntē. Q̄q; est aduerbiū ordinis ꝑ deinde. Idē. Aeneas matri Eumenidū: magneq; sorori Ense ferit: sterilēq; tibi Proserpina vaccā. Tum stygio regi nocturnas inchoat aras. Q̄q; ꝑ pterea. Idē li. iij. Tū vox tetrū inter odorē. Sūt q distinguāt: vt q̄n ppositio est: cū c scribi debeat: q̄n aduerbiū seu cōiunctio cū q. Sed cū ratio non sit satis ponderosa: iam doctorū vsus obtinuit: vt cum c semp scribat. Quare vnusq̄sq; put voluerit: scribet.

Cumaliter vna particula antiqui ꝑ cum altero vsurpabant: b:euitatis gratia.

Cummaxime: vna pars est: ⁊ significat nimis. Terē. in Hecy. Hāc Bacchidē amabat: vt cūmaxime tum Pāphilus eū pater vxorē vt ducat orare cępit.

Cumpartim veteres dixere pro partim. Cato. Ybi p scorto fuit in cubiculum surrectitauit e cōuiuio: cumpartim illorū iam sępe ad eundē modū erat. Lc.

Cum potestate est: dicebat de eo q a populo alicui ꝑferebat negocio: seu q magistratū gerebat. Cice. lib. ij. artis ve. Felix an infelix: priuatus an cū potestate sit.

Cū impio est dicebat: cui notatim dicebat a ppro im/

Cū primis significat inprimis. Apul. Hic cum (periū. primis nobilis ac facūdus. Sic dicit cūprime.

Cū stomacho aliqd facere dicim⁹: ꝺ est cū idignatiōe siue fastidio. Cū tpe: ꝺ est cū mora ⁊ spatio tpis. Cū venia tua dicim⁹: hoc est pace tua ⁊ te pmittēte. Lc.

Cumani a Cumis oppido Campanię. Lc.

Cumę arū. vide in dictione Comū.

Cumatilis color: qui ⁊ cęsius: ceruleus alio nomine dicitur. Nam grece κύματα fluctus vocant. Plau. Cumatilem togam aut plumatilem.

Cumbam Sabini vocant lecticam. Lc.

Cumera pe. co. vas ingēs vimineū vetiā fictile: q̄ frumēta ꝙdunt: vt ingt Acron. Modō ꝺ: vas qd capit quinq; vel sex modios: qd lingua Sabinor Trimodiū vocat. Horat. li. Ser. Cur tua plus cumeris laudes granaria nris.

Cumerū: vas nuptiale: a similitudine cumerarū dictū.

Cumulus pe. co. aceruus ppie dicit: q̄uis Vir. cumulum ꝑ altitudine ⁊ quasi acumine aquę posuerit. Insequitur cumulo pruptus aquę mons. Et cumulus est q additur mensurę plane: vt inquit Festus.

Cumulare implere: coaceruare: ⁊ quasi ad cumulum

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

addere. Tractū a mēsuris quibus nihil potest addi. Et dicimus cumulo tibi honores: ꝛ cumulo te honoribus. Ambro. lib. j. offi. Honoribus te cumulaui. Hinc cumulatim aduerbiū: aceruatim: cumulate: abundanter.

Cuminū. vide in dictione Cyminū.

Cunę ꝛ Cunabula ꝑ eodē accipiunt: dicta quasi Cynę ꝛ Cynabula. Nam κυνέειν greci eniti dicūt ꝛ parere u in u latine conuertit ἀλλὰ κύω ἐστὶ τὸ ἔκμα .i. sed κύω est verbū. Sunt em̄ lecticule: in qbus infantes solent iacere: q etiā incunabula dicunt. Unde sępe legim⁹. Ab incunabulis. Nā in hoc loco nihil significat: sicut ꝛ in aliquib⁹ dictionibus: vt columis ꝛ incolumis. Sunt q cunabula ꝛ incunabula a cunis deducāt: ꝛ ea ꝑprie dici existimēt q̄ ad cunas mundicias ꝛ ornādas ptinēt: in qbus iacet ꝛ cōdit infans. Plau. in Amph. Sed puer ille quē ego lauī: vt magn⁹ est: ꝛ multū valet: nec eū gspiā colligare quiuit in cunabulis. Et in Tru. Fascijs op⁹ est pūlinis cunis incunabulis. Per translationē varie sumunt. Idē in Pseu. Sz istic seru⁹ Caristo huc q aduenit gd sapit vsq; a cunabulis .i. vsq; ab infantia: vel vsq; a puero. Hoc est ab ea ętate q̄ in cunabulis agit. Col. Cū a primis cunabulis: si mō liberis parētib⁹ est: oīdus audisse potuerit. Liui lib. iiij. Ab incunabul' imbutū odio tribunor. Uir. lib. ij. Cunabula ꝑ initijs posuit. Mōs ideus vbi ꝛ gentis cunabula nīę Cētū vrbes habitant. Sisr Lice. lib. de optimo genere dicēdi. Nō fuit de Catonis q̄si incunabul' dicere. Hiero. Habitatio deserti ꝛ cunabula monachorū talib⁹ inchoant alimētis. Lice. in Sal. posuit ꝑ nutrimentis: cū ait. An vllū existimas posse fieri ciuē egregiū: q nō his artib⁹ ꝛ disciplinis sit eruditus? An vlla alia putas rudimēta: ꝛ cunabula virtutis gb⁹ animi ad glorię cupiditatē alant? Nā rudimenta ꝑ initijs: ꝛ incunabula ꝑ nutrimētis dixit. Q̄nq; incunabula vocam⁹ nutritionem puerilē: a cunabul'. Suet. de Uespa. Quare ꝓceps quoq; ꝛ locū incunabulorū assidue frequētauit.

Cuncti significat quidē omnes: sed qui sint cōiuncti. Omnes etiā si sunt disiuncti ꝛ diuersis locis.

Cūcto: aris. cūm ante t a cunct⁹ fit. Cōto: aris. cum o sine c a cōtus: q̄ est pertica: ambo significāt īmorari: differre: ab eo q̄ cūcti simul sine difficultate moueri nō possint. Uel ab eo q̄ g cōtis vada rimant' paulatim ꝓcedūt. Liui. lib. j. Alij dū cūctant' in ripis inē pugnę figęq; cōstitū oppidū. Col. Nā dispēdiosa est cōtatio: primū q̄ aut⁹ p̄dam: ceteriscq; animalibus p̄bet. Cūctanter cum mora. Incunctanter sine mora. Liui. lib. j. Tum illū haud cunctanter discidisse cotem ferūt. Aug. lib. vj. con. Q̄d viola/ri non pōt incunctanter ꝓponebā violabili. Nonī q̄nq; cunctari p dubitare. Sue. de Aug. Cūctari se: ne si superesset reperiret legib⁹ reū. Quādoq; ꝑ manere. Uirgi. Regina thalamo cunctantē. A cūcto: fūt cōpositā: percuncto: ꝛ recuncto: q̄d est iterū moror. Aug. Cum me recunctantē abripere atq; excutere ab eis: ꝛ transilire quo vocabar. Cunctatio: mora: seu dubitatio.

Cuner ꝑmicul⁹ vulgo dict⁹ odore sęd⁹ ex ligno nascēs chartisq; ꝛ paleis. Corrige locū. Lege cimex. Lc.

Cuneus. ἕλκυσι λέγεται σίφος ξενοφῶν ἑρπτὴ παιδέια ἀλλὰ σφὴν τῶν ξύλων ἐστὶν .i. grece dicit σίφος: vt xenophon in pedia: sed σφὴν .i. cuneus lignor est instrumētum q̄d ad scindēda ligna adhiberi solet. Huius prima pars acutior: ē: vt quāuis rimulā facile itret: sequēs aūt latior ꝛ amplior. Uirg. Nā primi cuneis scindebāt fissile lignū. Per translationē cuneus sumit⁹ ꝑ peditū multitudine: in cunei formam redacta: quę cuncta in acie primo angustior: deinde latior ꝓcedit: vt Uege. lib. ij scribit. Ab hinc etiā cunei similitudie dicta sūt loca in theatro .i. graduū ordines: in quibus vulgo spectatores stabāt inter sedentiū subsellia. Iuue. Digna tuo cuneis an habēt spectacula totis Q̄d secur⁹ ames. Uict. li. v. Cunei spectaculor in theatro ita diuidunt: vt anguli trigonor q̄ currunt circa curuaturā circinatiōis dirigāt ascensus: scalasq; inter cuneos ad primā ꝓcinationē. Inde theatrū elegāti epitheto Cuneatū dicit. Uirg. Cuneati hinc lęta theatri. Excuneati ab Apuleio dicti sunt: qbus sedendi loc⁹ nō fuit in cuneis cōfertis: Sed ꝛ constipatā turbā cuneos dicim⁹. Cypria. Stipatus clientū cuneis. Uirg. lib. iiij. geor. Per cuneos geminat⁹ em̄ ꝑplicq; patrūq; Et cune⁹ dictus est ager in Hispania: cōtigu⁹ sacro ꝑmontorio.

Cuneatus a. um: quod est in formā cunei factū. Unde a Liuio forma scuti cuneatio: appellat: cuius summū latius: imū strictius erat. Et cuneatus ager apud Colu. in cunei formā factus: vtputa cum est longus pedes centū: latus ex vtraq; parte pedes. xx. ꝛ altera pedes .x. apud Pli. lib. iij. Hispania cuneat' angustijs .i. in cunei formaꝫ efficitur. Hinc excuneatus: de quo in dictiōe Cuneus: ꝛ discuneatus. Unde loco suo.

Cuneatim: significat per cuneos. Ammia. Imperator: cuneatim stipatus.

Cuniculus alal lepori simile: q sub terra effossa latere solit⁹ est. Mar. Baudet in effossis habitare cuniculos antris. Itē cuniculus diminutiuū est a cuneo: a quo cuniculus animal appellatus est: vt inquit Uar. Itē cuniculus formā sub terra occultū: q̄ neu. gene. Fest⁹ Cuniculū ꝓtulit: ex q̄ vapor trahit in balnearib⁹ vaporibus.

Cuntre est stercus facere: dictū a cunis infantiū quę sępe stercore sędatur.

Cunila quę et Cunilago q̄nq; a Pli. dicit: ab Aristo. conyza: herba est quā Theodorus Gaza pulicarē ꝙuertit: q; pulices necat. Col. lib. x. Cunile nostratis: quā sature rusticī vocāt. Huius ꝙo herbę multa sunt genera. Nam q̄dā Bubula appellat: ꝛ semē pullegij habet: q̄ cōtra serpētes in vino bibit. Quędam satureia: a grecis Origanū Heracleoticū. Tertia a grecis Masicula: a nostris cunilago: odoris sędi: radicis lignosę: foliis asperis Cuius manipulū si quis in domo posuerit: omnes a tota domo blattas ad eā tradūt cōuenire: ꝓdest aduersus omnia venenata.

Cunnus per duplex nn: pars mulieris pudenda.

Cūnilingi dicebant' hoies sordidissimi. a cūnis lingēdis: qualis esset Cunus fellator: apud Ausoniū. Lc.

Cupę: vasa vinaria maiora: q̄ vulgo Uegetes appellātur. Lu. Nāq; ratē vacuę sustētāt vndiq; cupę. Cupis em̄ naues i mari sustinent: cū ipaꝫ latera carinęq; resarciūt. Al pascis caupę dictę a cauo. Q̄n caupones a caupis.

Cupes cupedia ꝛ cupedula: ab antigs dicebant' lauti ores cibi: sine cupiditas lautiorū ciborū: q̄ rebus cupidis aliměta ꝓbebāt. Bel. Cōiectabam⁹ ad cęnulā: nō cupedulas ciborū: sed argutias q̄stionū. Lice. Ambitio: mulierositas: pulcacia: liguritio: temulētia: cupedia.

Cupedinarij: g esculēta ꝛ potulēta vēdūt. Uar. li. rerū humanarū. Numer⁹ equitū: cupes ꝛ macellus roman⁹ singulari latrocinio multa loca habuerūt infesta. Dis in exiliū actis: publicata sunt eor bona: ꝛ ędes vbi habitabant dirutę: eęq; ea pecunia scalę deū penatiū ędificatę. Ubi habitabāt loc⁹ vbi venirēt ea q̄ vescēdi causa in vrbem erāt allata. Itaq; ab altero for cupedinis appellatū est. Terē. in Eu. Ad macellū venim⁹: cōcurrūt mihi lęti obuiā cupedinarij oēs: cetarij: lanij: coqui.

Cupedinariū forū: ꝛ Cupedinis forus: a Cupiditate: vel q̄ ibi fuerit dom⁹ Cupedinis romani equitis.

Cupeneus lingua Sabinorū sacerdos appellat. Lc.

Cupio is. iui. vel cupij. itū. pe. p. ꝑm quartā cōiugationem q̄d apud antiqs ꝑferri solebat. Qui li. Fast. Mars vidit visam̄q; cupit: potiq; cupita. Luc. lib. j. Effringere vt alta Naturę ꝑm⁹ terras claustra cupiret. Est aūt Cupere optare: q̄q; ab inuicē separent': q: cupim⁹ q̄ in spe sunt: optam⁹ q̄ nō speram⁹. Lice. in Ora. Neq; ꝙo cupientibus nob⁹ atq; eroptātib⁹ fructus otij datus est. Et cupere minoris vis est q̄ desyderare. Terē. in Heau. Quāto diutius abest: tanto magis cupio: tanto magis desydero. Huius verbi composita sunt: Concupio: a quo Cō-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cupisco quod est in vsu frequẽtioꝝ: & significat vehemẽter cupio. Justi. lib. ij. Nihil victores pter gloriã concupiscunt. Sal. Nã vti quisq; domũ aut villã: postremo vas aut vestimentũ alicuꝰ concupierat: dabat operã: vt is in ꝓscriptoꝝ numero esset. Hinc cõcupiscẽtia quę est bonarum eque ac malaꝝ rerũ appetitus. Discupio valde seu varijs modis cupio. Celꝰ ad Ciceronẽ. Te videre & oĩa intima ꝓferre discupio. Habeo aũt q̃ multa. Percupio valde cupio. Plau. in Asi. Percupio obseq̃gnato meo. Dicimus etiã bene cupio & male cupio.

Cupidus auidus. Terẽ. in Adel. Tace. Egomet conueniã ipsum: vt cupide accipiat .i. bene & libẽter: hoc est magna auiditate. Accipit interdũ ꝓ amatore: sicut cupere ꝓ amare. Teren. in An. Vel q̃ ipsi bene cupio Glycerio. Ponitur tamẽ cõsequẽs ꝓ antecedente. Optime eñ amamus aliquos cũ illis bene cupimus. A cupidꝰ fiũt cõparatiua & suplatiua cupidior cupidissimus: cupidius cupidissime: & cupiditas. Ytẽ cupiẽter. &c.

Cupido masc. ge. accipit ꝓ deo: q̃ filiꝰ Veneris fuisse fingit a poetis: a quo Cupidineus a. um Cupido ꝓ sg. ge. ꝓ cupiditate: q̃uis cupiditas leuior sit q̃ cupido. Lucil. lib. xix. Cupiditas ex hoie cupido: ex stulto nunq̃ tollitur: q̃ cupiditas q̃dã sit tẽperatio: defluẽs a cupidine.

Cupressus, vide in dictione Cyparissus.

Cupriũ genus quoddã eris. Vnde apud Palladium Cuprini claui dicunt. Legimꝰ quoq; Cypriũ.

Cur aduerbiũ significat quare. Licet quidaz qur per q scribendũ putent: & a quare per syncopen atq; apocopen deductũ a & e literis detractis.

Cura: est flagrãs in corde stimulꝰ. Vnde dicta est solliciti do anxietasq; q̃si coreda: q̃ coredat & excruciet. Vir. Quãdoq; hęc te cura remordet. Q̃q; ponit ꝓ studio et diligentia: vt salus tua est mihi curę. i. ad salutẽ tuam studiũ adhibeo. Quãdoq; ꝓ opere q̃ adhibita cura fit. Mar. Teq; piget curę ꝑmia ferre tuę. i. ꝑmia opis abste facti. Quãdoq; ꝓ amore. Virg. At regina graui iãdudum saucia cura. Idem etiã apud inferos inter mõstra habitãtia in faucibꝰ inferoꝝ ponit curas: quasi deas aliquas. Et vltrices posuere cubilia curę. A cura fiunt cõposita tricurꝰ & securus pe. ꝓ o.

Curiosus a multa cura dr: siue in bonũ siue in malũ. In malũ q̃ties plus diligẽtię q̃ oporteat rebꝰ vel nostris vel alienis adhibet. In bonũ cũ cura supꝰ modũ vtimur ad res bene gerẽdas. Est igit curiosus q̃ multũ siue diligenter aliq̃d curat. Cice. Apio pul. Ita est homo nõ mõ prudẽ: vex etiã equꝰ vir & curiosus. Et ꝓ Sex. Eteñ animus eiꝰ vultu: flagitia parietibꝰ tegebant. Sed hęc obstructio: nec diuturna ẽ: neq; obducta: ita vt curiosis oculis ꝑspici nõ possit. In bonũ q̃q;. Col. lib. ij. vsus est aduerbio. Sinaũt ipaz vitẽ sternere voles iuxta radicẽ: ita ne ipam lędas curiose fodito. Sic̃ Incuriose. Bel. si qs nõ icurioſe legat. Nõ est q̃ curiosꝰ a parua cura: vti Valla putauit: sed a diligẽti & optima. De deriuatiõe quoq; cũ dicat. Curiosus nõ tam a cura q̃ a curia videt descẽdere: cuius cõpositũ magis est in vsu. Incuria. i. negligentia. Tametsi curia a cura dicat: nõ ei assentio. Neq; de cõpositiõe: vt a curia cõponat incuria. Sed dico ita venire curiosus a cura ꝓ adiectionẽ lr̃ę i: quẽadmodũ & curia: nisi a curio sumere velimꝰ: vtrũq; Plau. in Au. posuit. Etiã agnũ misi: q̃ qdẽ cognoscat scio magis curiosam nusq̃ esse villã bestiã. Volo ego ex te scire quid scit agnꝰ: curio: q: ossa & pellis totꝰ est: ita cura macer: quin extra inspicere in sole licet: ita is pellucet q̃si laterna punica. Festꝰ exponit Curionẽ agnũ q̃si cõsectũ & extenuatum curis: sic̃ Incurio ꝓ adiectionẽ i: liquet nõ a curia: sed a cura cõponi: qd̃ significatio eoꝝ aperte declarat. Nam cura & incuria diuersa sunt & opposita: ex aduersaq; eoꝝ significatiõe facile monstrat incuria a cura cõponi: q̃n in negatiue stat: & alterꝰ significatio ex ꝓtrario alterꝰ edocet: eo q̃ sicut cura diligẽtia est: ita incuria negligentia: vt Cice. in Cel. ostẽdit. Vitupanda est rei maxime necessarię tãta incuria. Qd̃ non significaret si a curia cõponeret. Nã esset locꝰ a curia diuersus: quoniã curia locus erat vbi curas publicas gerebãt: & vbi cura sacrorũ publica. Hęc adiectionem literę i: incuriosus & incuria: nisi euphonię causa factã puto: q̃ nõ recte sonet Curiosus & incura. Curia ꝙ accepisse i arbitror: vt aliam a cura significationem caperet: & nihilominus ꝓmitiui naturã semper oleret. A curiosus fit curiositas ꝓ affectatiõe & diligentia. Ab incuria incuriosus. Ambro. lib. j. offi. Incuriosus salutis: glorię cupidus. Plini. Rebellat sępe humor: incuriose datus. Aliquãdo incuriosus capitur ꝓ pingui: vt apud Apuleiũ.

Curia a cura est. Curiaz duo genera erãt Romę. Nã locus vbi senatꝰ rempu. curat: curia dicit. Et vbi cura sacrorũ tractat: curiã appellantꝰ .i. vbi vel sacerdotes res diuinas vel magistratꝰ humanas curat. Et non solũ ꝓ loco: sed etiã ꝓ hoibus curia sumit. Luc. Victo iure mihaz iactatis curia Gracchis. Curię etiam nominant in quibus vniuscuiusq; partis populi Ro. quid gerit: quales sunt hę in quas Romulus pplm distribuit numero. xxx. q̃s q̃n tũc reipu. curã p eaz partiũ sentẽtiã expediebat: curias appellauit. His postea additę alię gnq; fuere: ita vt i sua quisq; curia sacra publica faceret: feriasq; obseruaret. Curia in qua habebat senatus templũ erat. Habebat aũt modõ in ędę Apollinis: modo in delubro Cõcordię: modo in hoc: modo in illo templo.

Curia calabra nũcupata est a vocandis calendis Nonis & idibus. &c.

Curia hostilia: quã primũ ędificauit Hostiliꝰ rex. Ro.

Curia romana dicitur pontificis maximi patrũq; & minorum pontificũ cõuentus: q̃ in ea totius orbis terraz et christianę reipublicę negotia curentur: nec minus ꝓfana q̃ sacra. &c.

Curiales dicunt q̃ sũt eiusdẽ curię: sicut Tribules eiusdẽ tribꝰ. Curiales flamines curiaz sacerdotes. Curiales męsę in qbus immolabat Junoni: q̃ curis est appellata.

Curiata comitia: cõuẽtꝰ: q̃ litũ cã in curijs fiebant.

Curiones a curijs dicti sunt in qbꝰ sacerdotes ita res diuinas curabãt: sicut senatus res humanas in curia hostilia curare solebat: vt inquit Var. Et curiones dicunt ꝓcones. Jul. Capitolinus. Ille q̃ curionẽ dici iussit: ipostura fecit & passus est. Euse. lib. iij. ecclesiasticę historię. Misso curione ad populũ iubet voce maxima ꝓtestari Polycarpũ tertio ꝓfessum se esse christianũ. Plau. ꝙ in Aul. agnũ curionẽ appellat macilentũ: tanq̃ ob curam sit emaciatus. Vnde a cõtrario Apul. in floridis agnum opimã & pinguẽ dicere volẽs appellauit incuriosũ. Et curiones dicti sunt quidã Romani ciues.

Curionatus us. ipse magistratus appellat.

Curionia: sacra quę a curionibus in curijs fiebãt.

Curionum dicebatur ęs quod dabat Curioni: ob sacerdotium curionatus.

Curisugia nomẽ villę Nicolai Perotti nup iditũ quã in agro sentinati habebat. Inter duo fluẽta Sentinum Menolã: vbi est saluberrima cęli tẽperies. &c.

Curo as. a cura fit. Et est curare operã dare. Cic. Cura vt valeas. Aliquãdo incũbere & curã habere. Plantꝰ. Tu q̃ agẽda sunt cura. Sed in idem recidit. Aliquãdo mederi. Cice. Difficilius alij alijs morbis curant. Aliq̃n reficere. Vnde curare corpus dicimus cũ de hominibus loquimur. Quod est cibo: lauacro: & his similibꝰ operã dare. Virgi. Corpora curamus: fessos: sopor irrigat artꝰ. Teren. in Adel. Aedepol Syriscę te curasti molliter. i. cibasti vel refeciti. Cum ꝙ de apibꝰ & hmõi aĩalibus cibo tãtũ accipimus. Huius cõposita sunt Accuro. Vnde Accuratus. Cõcuro. Plau. in Bac. Magis vnũ in mente est mihi nũc satis vt cõmode ꝓ dignitate obsonij hęc cõcuret coquus. Nocuro de quo alibi. Percuro pfecte curo. Col. lib. vij. Nic idẽ sanguis nisi missus fuerit:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fanie creabit. Q, si suppurauerit tarde percurabit.

Curator qui pupillis loco tutoris dat: dictus q pupillarū bonoꝝ curā gerat. Et curator ō: qui rei frumētarie ꝛ agris diuidūdis ppositꝰ est. Et a Gel. Catulꝰ dicit curatores restituendi capitolij. Et generali vocabulo curatores dicunt ppositi. Unde ꝛ a Frontino de curatoribꝰ aquarum scriptū est. Sue. in Cali. Curatore muneru ac venationū per continuos dies in cōspectu suo cathenis verberatū: nō priꝰ occidit q̄ offensus putrefacti cerebri odore.

Curatorꝰ a.um. qō ad curatore ptinet: vt Curatoria/ Curatio inquit Bona medicoꝝ est: cura mē/ (actionis: curatura diligētię. Inuenit etiā curatio pro iniunctione muneris. Plau. Quę mea curatio est. Liui. lib. ij. Q, facile appareat nō tam ad honore eius curatio altior fastigio suo data esset factum.

Curius nomē romani ciuis exactissima frugalitate et pspecta fortitudine. Dictū in scamno sederet: ꝛ Samnitū legati magnū auri pōdus publice missum attulisseut: inuitarētq;: vt eo vti vellet respōdit. Mā. Curiū malle imperare locupletibꝰ q̄ locupletē fieri: ꝛ qui acie vinci nō potuit: eum pecunia corrumpi non posse.

Cures tiū pluralis numeri Sabinoꝝ oppidū: cui imperabat. T. Tacius: cuius ciues Quirites dicebant. Lō ueneruntq; Romulus ꝛ Tacius in hanc sententiā: vt e duobus populis vnus efficerēt: ꝛ Sabini Romā migrarent: Romaq; nomē retineret: sed Romani ꝛ Sabini quirites appellarent. Ouid. lib. ij. Fā. Te Tacius paruiq; cures Leninaq; sensit. Hinc etiā populi cures. Virgi. li. ix. Tacioq; seni Curibusq; seueris.

Curis lingua Sabinoꝝ hasta dicit. Unde Juno dicta est Curitis: quia eandē hastā ferre putabāt.

Curetes pe. p. o. quidā Cretę populi: de quibus Ouidi lib. iij. Mēta. Largoq; fatos Curetas ab imbri. Alij fuerūt sacerdotes Cybeles qui ꝛ Corybātes dicunt: qui ad sacra Cybelis admissi sunt casti ꝛ puri: illicq; saltant armati. Dicti a κορυβᾶν quo i iactationem significat capitis: q capita saltādo iactent: furūsq; agitentur. Alij fuerunt populi in Dalmatia. Lu. Illuc bellaci confisus gēte curetum. Item alij Aetholis vicini.

Curculio pe. co. nō per g: vt patet ex Plauto qui comediā inscripsit curculionē: prologū per primas literas versū. Curculio scripsit: animal paruū frumentū corrodens: quasi gurgulio: eo q nihil in eo pene aliud q̄ guttur videt. Est eiā curculio via patens seu fistula in gutture p quā spūs attrahit atq; emittit. Is cōstat ex ossibꝰ flexuosis ꝛ mollibꝰ: q̄ ex anulis in cathenę modū cōpactis ꝛ impfectis. Dicit etiā spiritalis fistula q semp patet. vt spūs liberū habeat exitū q ad pulmonē coꝝ defert.

Curcura insula in mari Adriatico non longe a Meli tinerais dicitur melene. Lc.

Curmundula pira erāt gratissimi saporis: corticis tenerrimi: q̄propt a multis neq̄q̄ corio detracto edebant.

Curro is. cucurri. cursū. Cuiꝰ cōpōsita q̄q; geminat syllabā: quādoq; nō. Virgi lib. iij. Decurrere iugis: alij de parte patēte Trāsmittūt cursu cāpos. Liui. lib. xxij. Qua cuiq; proximū fuit decurrerūt. Cato cōtra Pisonē Uideo hac tēpestate cōcurrisse oēs aduersarios. Terē. in Hecy. Una illarū interea ppere pcucurrit. Currere pro ppie in terra dicimus. Unde fit cursus. Sed figurate ꝛ in mari naues velociter volātes currere dicunt. Virgili. Sed tibi q cursum venti quę fata dedere. Apol. Et inopinati nauiū cursus terroꝛē adiecere. Et habet passiuū in tertia persona: vt inquit Priscia. sicut multa alia. Mā dicimꝰ Currit spatiū. Arat terra. Inserit arbor. Terē. in Adel. Decurso spatio: Bibit vinū ꝛc. Cōpōsita huiꝰ verbi sunt. Accurro: qō est ad aliquē locū vl hominē auxiliandi cōplacēdive causa curro. Terē. in And. Ubi tū exanimatus Pāphilus bene dissimulatū amoꝛē ꝛ celatū indicat: accurrit: mediā mulierē cōplectit. Cōcurro: simul curro: ꝛ cōcurrere: simul oēs currere. Lactā. lib. ij. Tum ꝛo alacres ad deoꝝ tēpla cōcurrūt. Aliq̄n significat ptra siue aduersus currere. Illā cū duo exercit collatis signis pliū ineunt: cōcurrere dicunt. Virgi. Audetq; viris concurrere virgo. Sal. Maximo clamore cuꝝ infestis signis pcurrit. i. simul oēs aduersus currūt. Circūcurro: a quo Circūcurso. Ambro. Discite virgines nō circūcursare p alienas ędes. Decurro: discurro: per diuersa loca curro aut huc ꝛ illuc curro. Liui. lib. j. Signoq; dato iuuētus romana ad rapiēdas virgines discurrit. Excurro extra curro. Li Scipio Pul. Mā daui vtriq; eorum vt ante ad me excurreret: vt tibi obuiā pdire possem. Aliquādo de malo intelligit: vt cum fiūt excursiones a militibus quę idem sunt qō incursiones. Nam excursiones vocant respectu illoꝝ: a quibus recedūt. Incursiones respectu eorum in quos incurrit. Liui. lib. j. in fines Romanos incurrerūt populabundi magis q̄ iusti more belli. Incurro: intro curro: inter curro: inter medū curro. Cic. lib. j. ad Me. Alteꝛ genꝰ narratiōis est qō intercurrit nōnunq̄ fidei aut criminatiōis: aut trāsitiōis: aut alicuꝰ appariti/onis causa. Occurro: pcurro: antecurro: siue cito ante eo. Plau. i Am. Me captas: q: tute ab naui clāculū alia via pcurristi. Teren. in Eu. Ubi pcurre: vt sint domi parata. Procurro: pcurro pfecte siue ad finem vsq; curro. Recurro: retrocurro: aut cito sequor. Plau. in Cis. Ego ad anū recurro rursum. Terē. in Adel. Ubi me illic non videbit: iā huc recurret sat scio. Li. Terētię. Etsi Despo quoq; ita imperaui statim vt recurreret. i. subito reuerteret. Hinc recurso as. qō est sępe currēdo ꝛ recurrēdo aut voluendo ꝛ reuoluēdo eo. Virgi. Urit atroꝛ Juno ꝛ sub nocte cura recursat. Succurro: Trāscurro: vltro vl de loco ad locū subito vado. Terē. i Eu. Tu abi: atq; obsera ostiū intus dū ego transcurro ad foꝝ.

Curos pīnceps erat curetū a quo dicebātur: vel a core: hoc est puella. Lc.

Curso as. sępe curro: vel continuo sępe vado. Cice. in Cato. Alij scandāt malos: alij p foros cursent. Teren. in Hecy. Trepidari sentio: ꝛ cursari horsum sursum.

Cursito as. frequētatiuū. a Curso frequētatiuo. Ouidius. Sunt quędā iteratiuoꝝ ꝛ iteratiua sępe in tres gradus deducūt verba. Quale est video: deinde Viso: ꝛ qō plus est Visito. Item curro: deinde Curso ꝛ cursito. Teren. in Hecy. Hodie mihi haud potestas data est: ita cursitādo atq; ambulando totū hunc cōtriui diē.

Cursus us. ꝛ cursio currendi actū significant: quod ꝛ de nauigante ꝛ equitante potest intelligi.

Cursura q. idez quod cursus. Var. Equi alij sunt idonei ad rem militarem. Alij ad vecturā. Alij ad admissuram. Alij ad cursuram.

Cursorius a.um quod ad cursum pertinet: vt nauis cursoria. Sidonius. Tiphim cursoriam ascendi.

Cursor q currit. Et cursor tabellarius dicit a celeritate eundi. Mar. Cursoꝛe sexta tibi Ruse remisimꝰ hora.

Cursim aduerbiū significat currēdo: ꝛ Incursim celeriter: Lucil. Nullus sum nisi meā rem pp ero incursim pdere. Plau. cursim curra: quod est currēdo curra.

Currus: carrus cuius diminutiuus est curriculus vel curriculū: q eo veteres ad cursum in ludis vterent.

Curriculus vel curriculū breuissimū vehiculi genus. Curti. li viij. Alioꝝ turbati equi in amnē precipitauere curricula. Est etiā curriculū cursus. Iuue. Et totas effudit habenas. Curriculo quē si reuoces subsistere nescit. Lice. pro Rabi. Exiguū nobis vitę curriculū natura circūscripsit: immēsum glorię. Plau. in Epi. Illā vt apud portū te aspexi: curriculo occepi seq: vix mō aspiciēdi potestas data est. Item curriculū significat tēpus. Virgi. lib. viij. Curriculo expulerat somnū cum fęmina primū. i. medio tēpore. Et curriculū locū siue interuallū vbi curritur denotat: a carceribus ad calcē: qui grece σταδίου μῆκος ταῖς ἅρμασι: id est curriculū dicit grece. Apu. Quos sępe in curriculo vectores fuisse cōstat.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Curriculo aduerbiū: significat cursim: statim: celeriter.
Curule neutri generis per simplex r. Et curulis sę gerens ex ebore qua maiores magistratꝰ vehebant in curru. Hora. li. j. epistolaꝝ Cuilibet hic faces dabit eripietq; curule. Cui volet importunus ebur. Nam senatores qui curulem magistratū: hoc est maiore honore: gessissent honoris gratia in curiā vehi soliti erant curru: in quo sella esset supra quā cōsideret. Curules etiā dicebant eq qua drigales: vel magistratus qui curulibus vehebant Luc. lib. iij. Pretor adest vacuęq; loco cessere curules.
Curruca: parua auis quę alienos pullos proprios putans nutrit. Iuue. Tu tibi tunc curruca places.
Curuus a. um. quod est inflexū ac contortū: a quo Incurui: valde curuū. Terē. in Eunu. Incuruus tremulis labijs demissis. Bona incuruus valde curuus: sicut infractus valde fractus. Procuruus. Virgi. Heq; illa pcurram expectāt falcē. Recuruus. Curuū etiā dicit bura q quasi temo est inter boues.
Curuo as. flecto: deorsum aspicio capite deflexo. Lactan. lib. ij. Quia curuāt cęleste animal ad venerāda terrena. Idem in eodem. Ille vobis sublimes vultū dedit: vos in terrā curuamini. Huius cōposita sunt Accuruo: quod est iuxta curuo. Col. lib. iiij. Nā fragilis est ea parte materia qua torta z accuruata cuz deponeret cęperat vitiū. Recuruo: rursus curuo. Idem lib. iij. Omnis nux vnā radicē mittit: z simplici stilo prepit: cum ad scrobē solidū radix peruenit duritia humi coercita recuruatur Incuruo est eiusdē cum simplici significationis.
Curuesco: curuus fio. Ouid. Olearū non curuescenti vbertate baccarū. Huius cōpositi est incuruesco: qđ pulit Li. in Tus. Ramos baccarū vbertate icuruescere.
Curuamen ipsa curuatio. Ouidi. lib. ij. met. Sectꝰ in obliquum est lato curuamine limes. Bel. Sub alio atq; alio cęli curuamine.
Curuipes dicit qui curuos habet pedes. Lc.
Curtus a. um. incultus quasi mutilus. Hora. Nūc mihi curto Ire licet mulo vel si libet vsq; tarentū. Et Martiale dictus est curtus calix: id est fractus. Et a Versio curta supellex. Hinc Curto as. A quo decurto. De quibus in dictione Decurtatus.
Cuspis posterior pars hastę: licet qñq; p ipsa hasta z qñq; p sūmitate hastę. Hinc cōponit tricuspis: z veruta tinū fit Cuspido as quo vsus est Pli. lib. xj. Troiū comnibus barbari septētrionales potāt: vnaq; binas capitis vnius comua implent: alij pfixa his pila cuspidāt.
Custos: qui rem aliquā tuetur z curat. Vnde custodē ostij dicimus: qui curat ne quis inuitus ingrediat. Custodem horti: qui phibet aliquē in eū ingredi: vel dānum facere. Custodē sacrorū q sacra ministrat atq; obseruat. Virgili. At domus Herculei custos pinaria sacri. Cice. lib. ij. offi. Malus enim custos est diuturnitatis metus.
Custodio is. iui. itū. obseruo. Bel. lib. j. Parsimoniam apud veteres Romanos z vict⁹: atq; cęnaz tenuitas nō domestica solū obseruatiōe ac disciplina: sz publica q; aia diuersiōe: legūq; cōpluriū sanctiōib⁹ custodita est.
Custoditum: quod cum custodia est. Incustoditum: quod sine custodia est. Mar. Incustoditis z apertis Lesbia semper Luminibus peccas.
Custodia: obseruatio. Quādoq; etiā ponit p eo q custodit. Tibul. Sed prętiū si grande feras: custodia victa est. quādoq; pro eo qui custodit. Sue. in Domi. Nec nisi secreto atq; solus pleraq; custodias receptis quidē in manu catenis audiebat. Et. ff. de reo. custodia scribit. Ne quis receptaz custodiā sine causa dimittat. Et alibi. Si custodia se interfecerit vel precipitauerit: militis culpę ascribit. Itē custodia carcer appellat. Col. li. j. Nā illa solennia sunt omnibus circūspectis: vt ergastuli mācipia recognoscant: vt explorent an diligenter vincta sint: an ipsę sedes custodię satis tutę munitęq; sint.
Custodela a veteribus custodia dicebat. Lc.
Custodiariū. locus in quo quis aliquid custodit. Cyprianus. Derelinquetur filia syon: sicut casa in vinea: et sicut custodiarium in cucumerario.
Custoditio est opera ad aliquid custodiendū sumpta.
Cutis: pellis siue corii. Pli. Ergo cutis ipsa sensu caret maxime in capite vbicūq; per se ac sine carne est: vulnerata nō coit: vt in bucca ciliocq;. Huius diminutiuum est Cuticula. Cōposita sunt: intercus morbus. Intercutaneū: qđ intra cutē est. Subcutaneū: qđ sub cute. Subtercutaneū: qđ subter cutē est. Recutiti etiā a cute dicuntur indęi. i. circūcisi: z cute: b est pputio: priuati.
Cutiones dicti vident a ctractiōe: q in emēdis vēdendisq; mercibus tardi pueniant ad iusti prętij finē.

C ante y

Cyamea gēma quę fracta fabę similitudinē pfert.
Cyamꝰ significat fabā. Suidas κύαμος εἶδος ὀστρέου id est faba genus legnminis magicalis est.
Cyane es. pe. indifferēte: nympha Sicula fuit: quę in fontē sui nominis conuersa fert. Ouidi. lib. ix. de. Cognita Cyane: pęstanti corpore nympha. Et lib. de pōto. Cyaneus (Quaq; suis Cyanem miscet Anapus aquis. colo: ceruleus. Varro. Cyanea penula amictus grassat Dicitur z Cyanus. Plin. in nomine. Est z cyani coloris. Greci κυανοῦς dicunt. Hinc Cyaneus gēma appellatur: ex iaspidum genere: colore ceruleo.
Cynum metallum.
Cyaneq siue cyanitę insulę: seu magis scopuli sub thracio bosphoro: qui speciem habent inter sese concursantium: quę naues fluctibus immergant: ob aduersos in se ventos confligētes. Quę z a cōplodendo sunt etiā Symplegades appellatę.
Cyathus pe. co. paruū poculū. Iuue. Cardiaco nūq; cyathū missurꝰ amico. Ad cyathū stare dicunt pincernę regibus quibus cyathissant: hoc est in cyatho vina ministrant. Suet. in Ięsa. Sed C. Idem z iam ad cyathū z vinū Nicodemi stetisse obiecit. ἀλλ᾽ εἰ κύαθος λέγεται ὅτι κύω ἐστὶ τὸ φιλέω καὶ γαὺς ὕπνος ἐστὶν φιλυμένος ὡσ᾽ ἔμοιγε καὶ συνίδασ᾽ ἔφη κύαθος ὑπνῶδες τὸ χυὸς χύαθος ἤτοι τὸ χέω. i. Grece cyathꝰ dicit: quoniā κύω est amo: etem sic in amicitiā: vt putāt: venit: q; Suidas inquit cyatus a χύω: quod est fundo. Est etiā cyathus genꝰ qđā mēsurę: qua cibaria gallis dari solebāt. Col. li. ix. Nā singulis capitū quaterni cyathi diurna cibaria sunt cum magis terni vel bini prębeant. Plin. lib. xxij. scribit cyathū per se pendere dragmas decem.
Cyathisso verbū: id est potū pedetentim capio. Plau. Cyathisso apud te quādo poto. Lc.
Cybele es. z cybeles is. vel g penul. co. Nam vt docet Ser. anapestꝰ est in hac dictiōe cybele. Hęc fuit vxor Saturni a Cybelo Phrygię mōte seu oppido: vbi eius sacra primo sunt instituta. Scribit Festꝰ Cybelē a nōnullis ideo appellatā: qa ageret hories in furore: qđ greci κυβερσῶ dicūt. i. atrezare dela psona: gesticulari: vt Homerꝰ lib. xvj. Iliad. pagina penultima. Sacerdotum em Cybeles pprium est caput rotare. Suidas. κυβέλη ἡ ξέα πάρατα κυβελᾶσθαι ὀρχεῖσθαι γὰρ ἡ θεὸς. Διὸ καὶ ἐποχέται λεόντων ζεύγει κυμβάλοι κυβέλη ἱεροί ἐσιν. i. Cybele Rhea in mōtibꝰ cybel. Mōtana em dea. Iō vehit leonū iugo: z cingendi ei sacri sunt. Hęc pmū ops z terra dicta fuit: q; sit dea telluris: q z Vesta dr: ppt qđ curru vehi a poetis fingit: quia terra pendet in aere: z rotis sustineri: q; rotat z semp volui mūdus. Mater deū: quia oia gignit. Et mater alma: ab alēdo. Et mater phrygia: a monte phrygię: quem pluratiuo numero Dindyma vocāt. In eo sacra sibi per corybātes instituit: a quo dindyme z dindymene a nō nullis vocat. Et Berecynthia a mōte phrygię q βερέκυνθος appellat. Et Pales q sit pabulor dea. Rhea ἀπὸ τοῦ ῥέω fluo q terra affluens sit omniū rerū. Dicta est z Idea z Phrygia z pessimūtia. De q Plau. Turrige

petit Cybelen sinuosa draconem. Mar. Et Cybeles picto stat corybanta tholus. Ex Apuleij sententia eadē. erat dea cybele: bellona: & Isis. Quōq; tñ metri causa scribit p duplex ll. Et fit cybelle bacchi⁹ pes ex ꝑma brui & duab⁹ lōgis. Prop. Certice turrigero iuxta dea magna cybelle. Luc. li. j. Et lotā paruo reuocāt alcmone cybellē.

Cybellus. vide cybele.

Cybiū piscis genus: qđ ita scissum est: vt mediū aquę pateat in omnes partes: ad similitudinē theiserarū. Pli. lib. xxcij. Cybium est concisa pelamis.

Cyborū genus pomoꝝ Alexandrinoꝝ. Hora. Obliuioso leuia massico cyboria. Acron. Cyboria Alexādrina quę habēt similia colocasijs folia: in quoꝝ similitudinē facta pocula eodē noie appellant. Aut certe ꝑ cibis potū tanq̄ cibū pocūlis compensaret. Cyborū quoq; nūc dicit structura quędā altare cooperiēs: qualia multa Romę a summis pontificibus extructa fuere. Cūm scribitur diuū Gregorū fecisse ad beatū Petꝝ, super altare cyborū cum colūnis quattuor ex argento puro.

Cyclas adis. vestis fęminea rotūda. Nā greci κύκλον circulū καὶ κυκλάω circūdo dicūt. Iuue. Hę sūt q̄ tenui sudāt ex cyclade. Et videt vestis tenuissima explicatilis & spatiosa. Prop. Et longa cyclade verrit humū.

Cyclades pe. cor. insulę in Ionio mari qb⁹ ab ortu sol ęgeū mare est: ab occasu Myrtilū occupant ad septuaginta milia. Dictę cyclades q̄ in cycli formā disponant Iliam a promōtorio Berstęo circa Delū in orbē sitę sunt Alij dicūt vocari Cyclades: nō q̄ in rotūditatē sitę sint: sed q̄ longo ordine eas circuire necesse sit: ꝑpter promōtoria. Unde & Virg. Sparsasq; perequor: dixit cyclades. Sunt autē numero quinquaginta tres.

Cycli quasi circuli: loca erāt Athenis vbi aliqui veniebant. Id autē nomē est tractū a circulari circūstantia vēdendorū. Cyclus eñ rotundū significat. Quare Menāder ait. Itaq; ego mihi video: per deos imortales videre me ipsum indutū currere circū ac venire.

Cyclopes pe. pro. gigātes seu reges antiquissimi in Sicilia iuxta Aethnā vno oculo in frōte. Cyclops q̄si circularis oculus κύκλος eñ rotundū & circulū dicit. ὤψ oculū.

Cycnus latine holor: auis cādida: ansere maior: argutam vocē habens. Et cū ad mortē peruenit: maximo dolore angitur: adeo vt flere videat. Ouidi. Dulcia defecta modulat carmina lingua. Cātato: cycnus funeris ipse sui. Fuit autē cycnus Phaetontis amator. Post illi⁹ interitū diutino fletu in hanc alitē mutatus esse dicit in fabulis. Cycneus a. um. vt vox cycnea: quę est cycni. Quā doq; cycneus dicit cādidus. Fuit insup cycn⁹ fili⁹ Martis. Unde Hesiodus in aspide ἔνθ' ἅ τοι κύκνος μὲν ὑπερμενέος Διὸς υἱὸν κτεινόμενον μεμαὼς σάκεϊ ἔμβαλε χάλκεον ἔγχος. i. vbi certe cycnus quidē ꝑpotentis Jouis filiū occidisse promptus scuto iniecit gream hastā.

Cydarū pe. cor. genus nauiculę.

Cydon insigne Crete oppidū: a quo malū cydonium pomū: quod dicit Cotoneū. Pli. His proxima amplitudine mala q̄ vocam⁹ cotonea: & greci cydonia: ex Creta insula aduecta. Serenus. Aut quę poma cydon creteis misit ab oris. Inde cydonitē appellat. Palladius cibū ex cydonijs decoctis & melle ꝑfectum. Cotonatū vulgo dī. Est & Cydon nomē viri ꝑpriū. Et cydones ꝑpli.

Cydnus fluui⁹ Sicilię: q̄ Tarsum apostoli Pauli vrbem diuidit. Unus aqua ꝓtra podagras teste Pli. valet A Tauro ortū habet: vt ingt Strab. ab vndaz colore sic dict⁹. Nā gcqd candidū est: Syrij cydnū vocāt.

Cylicrani natio est quędā hominū in Hispania ꝑpe Heracleam habitantium. Lc.

Cylydros genus serpentis ex κυλέω voluo ὕδρος serpens: quasi volubilis serpēs: q̄ eundo sępe se inuoluat.

Cylindrus: colūnula lapidea rotalis: qua rei rusticę scriptores areā ęquari iubent. Virgi. Area tum primum ingenti est equāda cylindro. Cato. Areā vbi frumentuz teratur sic facies. Confodiat minute terra: a murca bene conspergat: & cōbibat plurimū: cōminuito terrā: & cylindro aut panicula coęquato. Tractū nomē ἀπὸ τοῦ κυλίειν: id est a voluēdo. Pręterea cylindrus dicit omne qđ rotatu facile est. Licero de fato. Sed reuertat ad cylindrum & ad turbinē suā quę moueri incipere nisi pulsa non possunt. Id autē cum accidit suapte natura qđ sup est & cylindrū volui vel versari turbinē putat. Sunt & cylindri lapilli teretes: hoc est oblongi atq; volubiles quibus mulieres & donabant & ornabant. Plinius lib. vlti mo de berillis qui mira lōgitudine placebāt ait: ideo cylindros quidā ex his facere malūt q̄ gēmas: quoniā est summa cōmendatio in longitudine. Ex quibus verbis colligit. Cylindros oblōgos esse: gēmas vo quadratas aut rotundas. Solinus similiter inquit. Indici reges ex genere gemmarū in longissimos cylindros amant fingere. In qua significatione quidā chelydros scribi debere putant: quasi genus illud ornatus simile esset spiris serpentium: quos chelydros appellant.

Cylindraceus a. um. quod est factū ad similitudinem cylindri: hoc est teres & oblongū. Pli. scribit siliquas piso: quod genus leguminis est: cylindraceas esse. Et Anaximander dixit terrā esse formę cylindraceę.

Cyllarus nomē vnius ex centauris qui amantem habuit Hyllemonem centaurā ambo forma ꝑstantes. Est & equi Pollucis ſm Virgi. iij. Geor. vel Castoris ſm alios ꝓpriū. Lc.

Cyllebor⁹ Stelenī filius: qui vigēte bello Troiano cum Aegiale Diomedis vxore cōsuetudinē habuit. Lc.

Cyllenius Mercurius dicit: q̄ omnē rem sermo fine manibus conficiat. Quibus partibus corporis qui carēt κυλλοὶ vocant. Ideo quadratū eū fingunt. Alij volūt q̄ in cyllenia via sit enutritus. Alij q̄ in mōte Arcadię Cyllene. Alij q̄ a Cyllene sit nympha educatus.

Cylindroides vocat figura colūnę quę iacit.

Cylix greçe poculū: & calix latine dicit.

Cylisma atis. volutabrum: volutatio.

Cyllene mons Arcadię: vbi enutrit⁹ Mercurius. Cyllenius dictus est.

Cyma ſętus partusq; brassicę: quasi κύμα quod ſętū significat. Celsus. Mali est succi brassica: magisq; etiā cyma eius. Pli. lib. ix. Ex omnibus brassicę generibus suauissima est cyma: siue quyma: & si inutilis habet. Colu. maior pars eī⁹ brassicę in cymā ꝑsilit. Cymata etiā dicūtur hęc a Colu. quę vere proximo post primā sectionē e caulibus colligunt: vel vt alij dicunt tenuiores cauliculi.

Cyma etiā oppidū est ęolicum.

Cymba genus nauis. Iuue. Atq; vna transire vadum tot millia cymba.

Cymbiū genus poculi vinarij procerū ac cymbę simile: quę greçe κύμβις dicit. Virgi. li. iij. Inferimus tepido spumantia cymbia lacte. Videturq; diminutiuū a Cymbia. Alij Cymbiū quasi cyssimbiū per syncopen dici volunt: a cyssos hedera: q̄ ex ligno hederę fieret.

Cymbalū instrumentū muſicū quod in sacris matris deū cum tympanis habebat.

Cymbalistę q̄ pulsant cymbala: sicut tympanistę qui tympana pulsant. Apu. de deo Socratis. Barbara aūt strepitu cymbalistarū & tympanistarū & chorazlaz.

Cymei: siue cinei: a Cymo locroz oppido. Cūm in Tarrone Cynic⁹ Antigon⁹ mēdose legit: ꝑ cyne⁹ cyneusue.

Cymeus pe. cor. Hetrurię lacus est: monti suppositus De quo Tir. lib. vij. Et cymini cum monte lacū.

Cymin̄ penul. pro. quod nos y in u vertentes cuminum dicimus. Est autē cyminū & satiuū & syluestre quaternis aut quinis foliis: veluti serratis multis egritudinibus magno vsui. Sed pallorē bibentibus gignit. Perſi. Et pallentis grana cymini.

Cymodoce penul. cor. re. dicta q̄ vndas maris quiescere faciat.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Cymothoe:nympha nomen sortita a velocitate cursus κῦμα fluctus θοός velox.Cc.

Cynethium:vt scribit Dionysius lib.j.antiquitatū:est ciuitas in Arcadia:ab Aeneę socio ibi vita functo sepultoq;.Hinc Cynethę siue cynethenses populi:quos tamen alij a Cynetho Lycaonis filio putant appellatos.

Cynos latine canis.Quo noie etiā dicta est ciuitas in Locride.Liui.li.xlij.tertię decadis.Cynū Locridos emporiū.Ptole.In Locride Cynos ⁊ Calliaros.ἐυθέα κύ/

Cynici pe.corre.cuiusdā sectę philosophi. (ωμ κυνὸς. Eius princeps Antisthenes:hercules:⁊ Diogenes fuere sic dicti:vel a Cynosarche gymnasio vbi versabāt Antisthenes:vel a κυνὸς canis:quasi canini:quia essent in ca uillis:castigationibusq; more canū mordaces ꝓtra vitia Vel quia obscęnitate licētiaq; sermonis rabiē quandaꝫ caninā repsentarēt.Vel ꝙ nequaq; vt canes adularent. sed oratione ac gestu in delinquētes inueherentur.

Cyniphus siue cyniphos fluui⁹ Aphricę.A quo ⁊ regio eo noie dicta est:in qua maximi sūt hirci.Hinc grex cyniphius:id est grex hircoꝝ:⁊ cyniphia pellis:hircina. Martia.de Udonibus.Non hos lana dedit:sed olentis barba mariti:Cyniphio poterit planta latere sinu.

Cynosbatos latini dicunt sentem canis.

Cynachāte arbuscula:q̄ acinos veluti vuę producit. latini caninā sentē:⁊ vulgo vuā spineā nomināt.

Cynanche a canibus dicta quos infestat. Ꝓfocatio est nocturna maxime pituita:crassa ⁊ lēta:in fauces:cerniceſq; delata.ἀπὸ τοῦ κύων καὶ ἀνάγχω.i.a canis ⁊ suffoco:qđ est angere.A q̄ ⁊ Angust⁹ ⁊ Ango:ꝛ Angipoꝛtus.

Cynomyia:musca canina. κύωνκυνὸς canis μυῖα musca quę sanguinē ab animalibus exugit.Hęc ꝑcipue canum auribus insidet:⁊ vulnerat eas.

Cynetes is.pe.coꝛ.musca minutissima:longis crurib⁹ in capite habens rostrū quo perforat pellē hoīs. Nascit ex humore:⁊ iuxta aquas abundat.

Cynopolis canū ciuitas:in qua Anubis colit ⁊ honoꝛ:⁊ sacer quidā cibus est canibus constitutus.Ab hac cynopolitana ꝓfectura appellata est. Qui in ea habi/

Cynocephalea:herba cani (tant Canarij dicuntur. no capiti similis κεφαλὴ aput dicitur.

Cynocephali pe.coꝛ. bestię similes simijs ꝑter capita canina:in Aethiopia:violēti ad saltū:feri morsu. Augu. lib.xvj.de ciui.dei.Quid dicam de cynocephalis? quoꝝ canina capita atq; ipse latratus magis bestias q̄ hoīes confitent.Pli.lib.vij.Gens mēnis minoꝝ appellata animaliū quę cynocephalos vocamus:lacte viuunt.

Cynodōtas:dentes caninos dicunt:qui in vltimo senio oriuntur.Cc.

Cynoglossa:herba quę dicitur lingua canis γλῶσσα em̄ lingua dicitur.Dicitur ⁊ cynoglossus.Cc.

Cynorodos.penul.coꝛ.rosa syluestris:id est canis rosa fic dicta:quia eius radix ad morsum canis rabidi vni cum remediū oraculo quodā compertū fuit.Quidā dicunt esse lilij genus rubens.

Cynosoꝛchis quasi caninus testis:herba quę oꝛchis ⁊ cynosolonia dicitur:foliis oleę mollibus ternis.

Cynosura pe.pro.canis vra.i. cauda:⁊ minoꝛ vrsa dicitur.Lucre.lib.ix.Te segnis cynosura subit tu sicca ꝓfundo Mergi plaustra putas. Sunt autē duę arcti q̄rū vna dicit maioꝛ vrsa:quā greci elycē dicunt. Altera minoꝛ vrsa:Cynosura a grecis dicta. Nā populi grecię eaꝫ notare soliti.Hanc Sydonij aspiciētes cōtinue nauigāt. Qui.Esse duas arctos:quarū cynosura vocatur Sydonijs:elycen graia carina notat.

Cynosarcima herba dicit:foliis oleę mollibus ternis semipedis longitudinis in terra stratis:radice bulbosa: longa duplici ordine:superioꝛe quę durioꝛ est:⁊ inferioꝛe quę mollioꝛ.Editur vt bulbi cocti in vineis forte inuēti.Dicitur ⁊ cynosarconia.Cc.

Cynosbatū alij Cynospaston gen⁹ rubi fastigio hoīs simile.Fert ⁊ vuā nigrā:in cuius acie nerui habet.Cc.

Cynossema greco sermōe dicit canis sepulchrū. Quo etiā nomine est dictus tumulus.Hecubę:vxoꝛis Priami quę ex ꝓloꝛe impatibili post cladem:exitiūq; patrię ac suoꝝ: in canem conuersa fertur.Pli.Cynossema ita vocatur Hecubę tumulus.

Cynozoꝛ herba sic dicta:q̄ ꝙtoꝛe eius Ricinię canū auribus decidant. Alij Cynozon dicunt.Cc.

Cynthia Diana dicta:a Cyntho monte ī Delo insula.in quo nata cū Phębo est.Unde ⁊ Apollo cynthius: ⁊ a quo ipsa insula delos cynthia.Qui,nōs tātę celsitudinis ferī:vt vmbra sua totius insulę ambitū tegat.Cynthia etiā locꝰ Romę vbi cynthoꝝ monumētū fuit.Et a Diana Propertius amicā suā cynthiam: ob pulchritudinem vocauit:quę prius Hostilia vocabat.

Cypseli aues:quę ⁊ hirūdines. Dictę ex eo q̄ nidum specie cypsei.i.cistellę ex luto fingunt.Fuit ⁊ cypselus tyrānus apud Corinthū:etiā a cistula nomē acceptū quā greci cypselon vocant:in qua delituit occultat⁹ a matre cum ad perniciem mueſtigaretur.

Cyphi genus suauissimi odoris.Hiero. Odoris autē suauitas ⁊ diuersa thymiamata:⁊ amomū cyphi gnathe muscus ⁊ peregrini muris pellicula:q̄ dissolutis ⁊ amatoꝛibus cōueniant:nemo nisi dissolutus negat.

Cyparissus fuit nomē pueri:Thelephi filij:quē Apollo amauit:postea in sui nois arboꝛē cōuersi.Cypareſſus ⁊ per synerefin Cypressus:deinde ꝙerfiōe y in u cupressus dicit.Uergi.Aereę q̄rcus:aut coniferę cyparissi. Idē Et tenerā ab radice ferēs Syluane cupressum.Dicta cyparissus q̄ coꝛpus eius a rotūditate in aeē erigit. Ūñ ⁊ conos dicit alta rotūditas:⁊ fructus eiꝰ conos appellat. Hęc arboꝛ natu moꝛosa est:⁊ Plutoni sacra:q̄n succisa nō germinat.Ideo funebri signo ad domos defunctorum illā posuere maioꝛes.Petro.in saty.Gaudēt ferali circū tumulata cupressi.Et cyparissus fit cyparissinus:⁊ a cupressus cupressinus deducitur.

Cypiron genus est herbę paluſtris seu iunci:quę ⁊ cyperus.Cypirus ꝙo alia herba est quę gladiolus dicitur radice bulbosa:⁊ odoꝛe vicino nardo.Est ⁊ p se Indica herba quę cyperis vocatur: Gingiberis effigie:cōmanducata croci vim reddens.

Cyprus insula in Carpathio mari:inter Siciliā ⁊ Syriam diues:luxui dedita.Unde ⁊ Ueneri sacra. Horati. Sic te diua potēs Cypri.A Cypro vrbe in ea sic appellata.In ea mercat⁹ erat q̄ndā nouē regnoꝝ sedes.Urbes in ea pręclarę Cythera:a qua Uen⁹ Cytherea dicta est. Paphos:Malepaphos ⁊ Salamina.Hęc inter maioꝛes nostri maris insulas locū sibi vendicat: cuius septētrionales partes Thracię: Cilicię oppositę fūt:ibiq; ꝓtinētū prima ē.Occidētales Issico sinui.Occidētales paphili cū alluūt pelagus.Australes Aegyptū.Ambitus insulę triū milliū ⁊ quadringentoꝝ viginti stadioꝝ.Hinc Cyprius a.um.Unde tres paruę insulę huic ꝓpinquę Cyprię nominantur.Et Uenus Cypria:q̄ ei primū in Cypro templum fit cōstitutū.Vel quia parientibus ꝓsideat.Nā grece κύειν parere est.Similer cyprius a.um. possessiuū. Et Cypr⁹ianus nomē viri ꝓpriū.Cypr⁹ etiā dicit vua floꝛes: ⁊ species quędā extrinsec⁹ virgulti in Aegypto:ferēs etiā floꝛidū quendā fructū in modū floꝛētis vuę platū. Sed videt magis inquit Hiero.ad fructū vitis respicere cuꝫ dicit in cāticis.Botrus cypri dilect⁹ me⁹ mihi in vineis Engaddi.Pli.li.xij.circa finē dicit arboꝛem odoratā in Aegypto foliis ⁊ semine coriādo similis.Coquit in oleo ⁊ exprimit:Inde vnguētū regale qđ cyprus siue cyprinū dicit.Unde in canticis scribit.Cypri cū nardo:nard⁹ et crocus:fistula ⁊ cinamomū cum vniuersis lignis libani. Nascit in multis locis:sed in Cypro insula odoris suauitate ꝓstat:ideo Cyprus est appellata.

Cyprinus genus piscis:de quo Pli.⁊ Aristo.

Cyproꝛgenia dicunt quę sunt in Cyproꝛgenita:etiā Ue

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nus: vt Homerus in hymnis.

Cyrcerũ navis asiana ꝓgrandis. Plau. Cũ percũctor portitores ecquę navis venerit ex Asia: negant venisse. Cõspicatus sum interim cyrcen quo maiorẽ nõ censeo.

Cyrene is. & cyrenę tñ plu. nu. pe. pro. oppidũ Libyę inclytũ potensq; cõditũ a Batto Laconico: quem Callimachus ꝓgenitorẽ suũ fuisse tradit. Ab hac Cyrene tota Libya Cyrenea dicta est: a cyrene quę & Cyrenia: virgine Penei regis Arcadię filia: quã rapuit Apollo e mõte Pelio: & in Aphrica: quę vergit in Aegyptũ: trãstulit: Ex qua filios suscepit q̃ttuor: Aristeũ: Nomiũ: Anteũ: & Argũ. Hinc cyrenaicꝰ a. um. Cyrenaica regio cyrenaica: & philosophia cyrenaica: quã Aristippus socraticus cyrenensis instituit. Hinc Hegesias philosophus: de quo Cice. libro. j. Tus. originẽ duxit. Hanc regionẽ Pli. appellat pẽtapolitanã: a numero quinq; vrbiũ: quibus maxime inclyta est. Quarũ hęc sunt nõmina: Beronice: Arsinoe: Ptolomais: Apollonia: ipsaq; Cyrene. Scribit Sall. Cyrenenses magnũ ac diuturnũ bellũ gessisse cũ Carthaginẽsibus de finibꝰ agrorũ. Est & Cyrene nomẽ vrbis in Cypro insula: quã Cyrus cõdidit. Ex quo natũ putãt Simonem patrẽ Alexandri & Ruffi. vt est apud Euã. Augu. lib. de pastoribus scribit Simonẽ cyreneũ qui angariatus est: vt Christi crucẽ tolleret: fuisse Aphrũ. Et hanc cyrenem Aphrycę contiguam esse.

Cyrnus greçe κύρνος insula est in mari ligustico: quã latini Corsicã dicũt. Dicta cyrnus & Cyrno Corsice rege: prius Teraĩne notata: quia ibi terannei populi Thessalię habitauerũt. Lõga passuũ. cl milia: lata maiore ex parte. l. Circuitu. cccxcij. miliũ distãs a vadis Volaterranis. lxij. milibꝰ passuũ. Hinc Cyrneꝰ a. um. Cir. Sic tua cyrneas fugiãt examina taxos. Hęc primo Teraphne: postea a Cyrno cyrne appellata est.

Cyrnea vasis vinarij genus. Plau. Cadus erat vini: inde impleui cyrneam.

Cyrrha iugũ Parnasi montis Bęotię. Mar. Quid tibi cuz cyrrha: quid cũ permessidos vndis? Cyrrhea ꝙo vrbs in Helicone iuxta Mysam. Luc. Sed mihi iam numen: nec si te pectore vates Accipiã cyrrhea velim secreta mouentẽ Sollicitare deũ: bacchũq; auertere Mysa.

Cyrios latine proprius: authenticus: dominus. Vnde Cyriacus propriũ nomen.

Cyrꝰ ppriũ nomẽ regis Persaꝝ. Cyrrhus ꝙo nomẽ duoꝝ fluuioꝝ. Quoꝝ vnꝰ est in Albania: alter in Media

Cyssus genꝰ hederę q̃ sola sine adminiculo stat. A grę cis orthocyssos dr. Quo etiã noie dictꝰ fluuiꝰ quidã.

Cysthus a quibusdã inter genera hederarũ nuncupatur. Hęc arbuscula est in insula cyprorin cuiꝰ foliis pingue inest: quod rore mixtũ mane liquescit. Quidã hanc arbusculam Cystharũ vocant. Lc.

Cytheriades musę dicunt: a saltu cui Cytheron nomen. Cytheron. vide in dictione cythara. (est. Lc.

Cytisus pe. cor. genus fruticis inter campos & syluas: a Cytiza ciuitate. Col. li. iij. Cytisum: quę greci aut zeas: aut carnicin: aut trifarin vocãt: q̃ plurimũ hie expedit. Q; gallinis: apibꝰ: ouibꝰ: capris: & oi generi pecudũ vtilissimꝰ ẽ. Jdẽ. li. x. vtraq; cytisus. Est eñ satiua & altera sylq Cytorus pen. pro. mons in Asiatica regione (spontis quę Paphlagonia nũcupat. In eo buxus plurima nascebat. Vnde & buxifer a Catullo dicit. Tergi. Et iuuat vndantẽ buxo spectare cytorũ. Fuit & cytorus siue cytoz ciuitas Synopensiũ emporiũ: a cytoro Phryxi filio cõdita & appellata: vt testatur Strabo.

Cytinꝰ flos satiuę punicę: vt balaustũ syluestris: vt est apud Dioscoꝝ. Pli. ꝙo cytinũ interpt̃at pomũ ipm imaturz: & primũ partũ eius florere incipiẽtis: flores ꝙo ipsos in ipo Cytino erũpentes Balaustia naturę astringẽtis.

Cytheris nomẽ fuit libertę Volumnij: quã Gallꝰ poeta amasse dicit. Tergi. eam Lycorin nominat.

Cythera pe. pro. insula cõtra Cretã. In quã primũ delata est Venus. Vnde Venus cytherea dicta est. Festus ñ scribit Cytherea Venerẽ dictã ab vrbe Cytherea: in quã ꝓmo deuecta esse dr cõcha: cũ in mari esset cõcepta.

Cyzicus siue cyzicũ insula in Propontide duobꝰ pontibus coniuncta cõtinenti: habẽs vrbẽ eiusdẽ nois: mẽnibus arce: & turribꝰ marmoreis: cui nomẽ indidit Cyzicꝰ rex: quẽ Jason per imprudẽtiã interemit. De hac Ouid. lib. j. Fas. Hinc propontiacis hęrentẽ cyzicon oris. Cyzicon ęmonię nobile gẽtis opus. Fuit hęc ciuitas magnitudine & pulchritudine cũ primis Asię vrbibus cõparanda: paci & bello apta: tribus armamẽtarijs inclyta: quoruz aliud armoz: aliud instrumẽtoz: aliud frumẽti erat receptaculũ. Hui⁹ habitatores Cyziceni appellant. Clez Pius papa in Asia hanc cyricũ appellat: nõ Cyzicum. Et de cyzico sic scribit. Nunquid Cyzicus nobis non satis cõstat: adeo claritatẽ rebus adimũt tẽpora: & nos hominciones diuturnã quęrimꝰ in hoc sęculo gloriã: quã potentissimę ciuitates retinere nõ potuerũt.

D Litera quandoq; pro th aspirato ponit: vt theos deus. Quãdoq; quertit in b: vt quod olim duellũ: nos iam bellũ dicimus. Et duellona Bellona. Quãdoq; in l: vt a sedco: olim sedda dicebat: q̃ nunc sella. Quãdoq; in r: vt meridies: ab eo qꝺ est medius dies. Interponitur nõnunq; in cõpositis hiatus prohibẽdi causa. Vt in prodest redarguo. Subtrahit quãdo sequẽs syllaba ab s cũ alia cõsonante incipit: vt ascẽdo: aspicio. Quãdo autem conuertat in alias literas dictũ est in Ad.

D ante A

Dacia per c regio in Scythia: quã qdẽ Thracię partẽ quidã cõterminã dicunt. Alij quinciã citra & vltra Istrũ esse autumãt. Hęc vt Ptole. scribit a septentrione parte Sarmatię: a Carpato monte: a meridie Danubio terminatur: quã nõnulli walachiã magnã eã voluerũt. Cuius populi Daci & dacę dicuntur. Qui olim Stra. teste Daui appellati sunt. Ex quo apud Athenienses dauoruz nomina seruilia plurimũ abundabãt. Hinc factũ est: vt in comędijs serui introducant Daui nominati: qui alio nomine Getę dicti sunt.

Dacicꝰ dictꝰ est q Daciã vicit. Sicut a Germania germanicꝰ. Juue. Cũ lãce beata Dacicꝰ & scripto radiat ger

Dactylꝰ pe. cor. a latinis dicit digitꝰ (manicus auro. Ad cuius similitudinẽ metri pes vocat. Itẽ dactili carycę: id est fructus palmę. Apitius. Et croci dragmę singulę dactylorũ ossibus toridis quinq; his denicq dactylis nũc mollitis est. Est & dactylus vuę genꝰ in lõgũ porrectę. A Colu. Dactylides dicunt vuę: a digitali gracilitate.

Dęmon latine sciens dicit. Aug. lib. ix. de ciuitate dei. Dęmones dicũtur: quoniã greçũ vocabulũ ob scientiã nominati. Nostrę religionis hoies appellãt spiritꝰ in cęlo a deo creatos: qui de cęlo dejecti: partim in terrę infimo: partim in hoc aere dãnati sunt. Hinc Eudęmon et Cacodęmon: pro bono & malo dęmone. Dęmon etiam animus humanus in corpore situs vocatur.

Dęmonũ idem quod dęmon. Dęmoniosus & dęmoniacus: qui a dęmone possidet. Vnde de apostolo Thoma scribit qꝺ dęmoniosi liberabantur.

Dędalus pe. cor. dici potest ingeniosus. Quo nomine dictus est Atheniẽsis saber egregius: Jcari pater: qui serram: asciam: perpẽdiculũ: terebrã: glutinũ: lithotoltam inuenit: malũq; & antẽnã naui imposuit. Hic accusatus qꝺ Perdicã sororis filiũ interemisset: iudicij metu in Cretam fugit: vbi Labyrinthũ fabricauit: vbi Minotaurus includeret opus portentissimũ humani ingenij. Dictus dędalus (vt quidã existimant) ἀπὸ τοῦ Δαιδάλλειν quod est variare. Alij hoc verbũ a dędalo deriuatũ putãt: ob multiplex: variũq; ingeniũ hominis: propter quod greci Δαίδαλον variũ dicunt. Et Lucre. Terrã ob rerũ artiñ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cionũq; varietatem: dedalã nominat. Ennius similimodo Mineruam. Virgi. Circe. Plau. Logodedalos vocauit: qui dolum colunt sermonis ornatu.

Dedala neu gene. vbs Lycie: a mõte Lycie: seu a Dedalo ibi sepulto: cum eũ coluber aquaticus ex amne Limno in paludẽ quã dedal⁹ cõmeabat egressus momordisset.

Dagnades auiculę q̃s inter potãdũ Aegyptij ad (set. coronas deuinciebant: duz potũ exercebãt: q̃ cãtãdo et mouendo nõ paterent dormire potãtes. Lc.

Dalmacia regio Illyrica: cõtermina Liburnie. Fsus occasum. A qua dalmate dicti sunt populi: qui: vt Appianus scribit: domiti ab Augusto fuere. In ea Jadera ciuitas insignis rerũ abundantia: et Ragusiũ olim Epidaurus dicta. Hinc Dalmatic⁹ a. um. Suet. Extrema bella duo p se gessit: dalmaticũ adolescẽs adhuc: et cãtabricũ.

Dama gen⁹ capre sylueſtris tã mas. q̃ fe generis. Ver. Cũ canibus timidi venĩt ad pocula dame. Mar. Dente timet aper: defendũt cornua ceruum. Imbelles dame quid nisi preda sumus? Huius diminutiuũ est damula.

Damia cognomen Cybeles et Damatris eius sacer/
Damium sacrificiũ quod minime erat pu/ (dos. Lc.
blicum: Damie dee Lc.

Damiporta dicit a ferenda porta. Lc.

Damnas pro damnatus apud iurisconsultos. Quisqs heres erit dare damnas esto. Lc.

Damascus vbs nobilissima: caput Syrie. Unde Damascena pruna authore Plinio lib. xv. dicta credunt.

Damon nomẽ philosophi pythagorici: q cũ Pythia arctissimo amicitie vinculo constrictus fuit.

Damocles nomẽ ꝓprium vni⁹ ex assentatoribus Dionysij.

Dametas cũ diphthongo e nomẽ pastoris: de q̃ Virgi. in Buc. Dic mihi Dameta cẽ.

Damnũ et dãnatio a demptione: quasi diminutiõe cũ minus de re factũ est: q̃ quãti cõstat. Hinc damnosus a. um. Col. lib. j. Quod ch̃ per partes nõnũq; damnosum est: in summa tamen compendiosum.

Damno as. dãno afficio. Unde indẽnis qui nullo affi citur dãno. Sed cum de peccato vel de peccati pena agitur: quãdoq; ablatiuo: quãdoq; gtõ iungit. Cice. lib. iiij. ad Heren. Maiores nostri si quã vni⁹ peccati mulierem dãnabãt: simplici iudicio maleficiorũ multorũ cõuictam oportebat. Quo pacto. Quoniã quã impudicã iudicarant: eã veneficij quoq; dãnatã existimabãt. Et li. j. Tus. Sed plurimi cõtra nitunt: animosq; quasi capite dãnatos morte multant. Quãdo vo nõ apponit ꝓtiũ vel peccatũ: pena peccati: accusatiuo tñ iũgit: et significat culpo. Hiero. in pręfa. Dent. Quid igit̃ dãnamus veteres? minime. Sed post priorũ studia: in domo dñi qđ possumus laboramus. Cice. lib. iiij. Tus. Rerũ naturã q̃ errorem damnare volumus. Interdũ dãnare accipit ꝓ exhęredare. Unde e duobus filijs alterũ hęredẽ institutũ: alterum damnatũ legim⁹. Interdũ ꝓ cõpellere: obligare: et necessitate astringere. Terẽ. Tu⁹ est dãnatus gnatus: nõ tu. Interdũ ꝓ liberare. Virgi. Dãnabis tu quoq; votis. Et est trãslatio quasi vt dãnati cõpellunt maleficijs eorum pęnas luere: ita tu votis supplicũ cõpelleris eos exaudire. A participio dãnatus: fit cõpositũ indẽnat⁹: qui indicta causa: id est nõ defensa: aut incognita causa: dãnat⁹ est. Sal. Hi primo cępere quęq; pessimũ et omnibus invisum indẽnatũ necare. Aliquãdo indemnatus dicit nõ dãnatus. Liui. lib. ij. Eũ indẽnatũ indicta causa nõ debere violari. Cõposita a dãno sunt: pdẽno et pdãno: qđ est ante dãno. Liui. li. iiij. Totã culpã ei⁹ tẽporis in pdãnatum collegã transferentẽ omnes tribus absoluerũt.

Damnifico: damnũ facio. Lc.

Dan vicus est in quarto a Paneade miliario euntib⁹ Tyrũ: qui vsq; hodie sic vocat̃. Terminus Judęe pueniẽs cõtra septẽtrionẽ: De quo et Jordanis flumẽ erũpẽs a loco sortitus est nomen. Jor quippe pisphon: id est fluuium siue riuũ hebręi vocant.

Danis nomẽ vnius ex centauris. Lc.

Danista ꝑnerator: creditor. Plau. Mordigerus est mihi danista: qui de me argentũ nõ petit. A dãdo: qđ det ꝑ noxa. Vel a greco ἀπὸ τοῦ δανίζειν qđ est mutare.

Danisticus ꝑnerator. Danisma: mutuũ: vsura.

Danuit quãdoq; a veteribus dicebat pro dant: et duis ꝓ dederis. Plau. Cui se virtutẽ dij danuit leniorã.

Danubi⁹ et danubiũ dicit. Ser. Ister fluui⁹ ẽ Scythię q et danubius nolat: Sal. Nomẽq; danubiũ habet in iugis Germanię mõtis. Sarnobe orit: p inumeras gentes dicit Danubi⁹. Ubi Illyricũ attingit; Ister .lx. annibus acceptis in mare inuoluit. Amb. lib. Hex. Danubi⁹ de occidentalibus partibus barbaroq; atq; Romanos intersecans populos donec ponto ipse condatur.

Danaus Aegypti frater: Argiuoq; rex: qui anno egressionis populi Israel. xxxvij. Stesilo rege expulso Argos tenuit: ibiq; quinquaginta annos regnauit. Genuit qnq̃ ginta filias: quę Belides dictę sunt. Hę vna nocte viros suos Aegypti filios ꝓter vnam interfecerũt. A danao fit patronymicũ femininũ danaides. Sene. in Hercule. Ut neq; frustra Danaides plenas ferunt.

Danae cũ e. sed nõ diph. grece Δανάη nomẽ Acrisij filię. Frequẽter imo fere semp e diuidit: vt apud Ouid. li. ij. de tris. Quid danaen: danaesq; nurus matrẽq; Lyei.

Dasypus dicit lepus: qđ hyrsutos habet pedes. Lc.

Dapes sunt magnifici et opipari apparatus. Mart. Illa quidẽ lauta est dapibusq; instructa superbis. Sed nihil oino te recitãte placet. Hinc dapalis cęna: q̃ diuersis et amplis dapib⁹ cõstat. Pli. Pauonẽ cibi gra Romę primo occidit orator. Hortẽsius: dapali cęna sacerdotij.

Dapaticus a. um. quod est amplum et magnificum: vt negotium dapaticum.

Dapsa apud veteres gen⁹ sacrificij: qđ fiebat: aut hyeme seuienti: aut fere A grecis Δαψὴ vocatur

Dapatice aduerbiũ: id est laute. Lc.

Dapifer: dapes ferens. Lc.

Dapsilis pen. cor. abũdans: liberalis. Greci Δαψιλέα largũ dicũt. Col. lib. iiij. At spionia dapsilis musto. Δαψιλείαν largitatẽ: abundãtiã rerũ: liberalitatẽq;. Unde nostri quoq; dapsiles: aliqñ lautos et liberales appellant. Plau in Aul. Istas magnas factiões dotes dapsiles: nihil mozor. i. affluẽtes et largas. Dapsile aduerbiũ abũdãter. Sueto. in Ues. Sed et quinuabat assidue ac sępe recte

Daphnis latine laurus: fuit (teste Ser (ac dapsile. uio) Mercurij filius formosissimus.

Daphne ꝓprium nomen puellę nymphę. Et Daphne: vt docet Stra. nemus apud Antiochenses. Vide in dictione Epidaphne.

Daphnia gẽma comitialib⁹ morb⁹ vti existimata. Lc.

Daphnoides lauri genus: frutex est ramosus: crassiore ac molliore folio q̃ laurus. Lc.

Daphnon lauretum dicimus. Lc.

Dardanus nomẽ Electrę Jouisq; filij. Qui cũ Jasius fratrem interemisset: inde fugiẽs Samothracią deuenit. Unde Virgi. Dis ortus in agris Dardan⁹ Idęas phrygię penetrauit ad vrbes Treiciąq; Samon: quę nũc Samothracia fert. Et ab ipo Dardano: dardania regio in Phrigia vocata ẽ: et Dardanidę populi. Hic Erichthonium genuit: qui filium habuit Troem: qui Troiã: quę prius Dardania appellabat: a suo noie vocauit: hic filios habuit Assaracũ et Ilum: qui vrbẽ regiã a se Iliõ nominauit. Huius filius fuit Laomedon: Priami pater.

Dardeus nomẽ regis Persarũ: tẽpore Tiberij: Caij et Claudij Imperatorum.

Darius nomẽ regis Persarum: q. xxxvj. annos regnauit. Cui Xerxis filius ex Atossa Cyri filia successit in regno. Hoc nomẽ hz pe. p. qñ apud grecos scribit ꝓ ei diph.

Daric⁹ pe. cor. numisma Persicũ Darij imagie pecu/
Darmentius fluuius Medualloz sese per con (sum. fragosa loca in Rhodanum precipitans.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Daseia:dēsitas spiritus:ꝛ signū est vocalis aspiratę.

Dardanarij dicunt ꝓpolę q oīa pemūt :vti demū carius vendāt. Dicti a Dardano quodā contaminatissimo ꝛ pflagratissimo mago:a quo etiā dardanię artes a Lolu.vocant magicę. Eius sunt verba. At si nulla valet medicina repellere pestem: Dardanię veniunt artes.

Datatim aduerbiū:significat in vicem dando. ¶Plau. Tum isti qui pila ludūt serui scurrarū datatim in via.

Datarius:qui in postulationibus ac literis manu pōtificis maximi subscriptis diē ꝛ locū notat:qb⁹ datę sunt literę. Datarius a um.qđ est dandū. Lingua vernacula datare. ¶Plau. Eho:an nō pr⁹ sal⁹? ¶Nulla est mihi sal⁹da

Daunia Apulia:a Dauno Illiricę gentis claro viro qui eam condidit.

Dauī populi germanię:nūc Daci dicti. Lc.

Dante E

De prępositio est:quę separata modo significat ἀπό. Hoc est a vl' ab. Vel ex:vt audiui de patre meo. Modo περί:vt cum dicimus de partibus oratiōis περὶ μερῶν τοῦ λόγου. Modo propter. Teren.in Eu. Quantū mē amas de fidicina hac. Modo deorsum:sicut sus sursum. Unde susq; deq; fere veteres dicebāt. Hoc est sursum an deorsum res ferat:parui facio. Modo memoratiuā vim habet:vt Cice.scribit de officijs. Modo significat nō:vt de lumbe.qđ est nō habēs lumbos. Cōposita interdū auctiua est:siue intēsiua. Ut deamo:depluo. Interdum diminutiua:vt decresco:deferuesco. Interdū puatiua siue negatiua:vt desperat⁹:demēs:dedecet. Interdū localē vim obtinet:vt deambulo:descendo. Interdū deficientē vim sui simplicis idicat:vt disco:dediscо:tego:detego: doceo dedoceo. Interdū ē honoris exhibitiua:vt defero:deduco. Significat quādoq; in totum vel oīno:vt demando. Quādoq; aperte seu palā:vt demōstro. Cōponit aūt cū dictiōe incipiēte ab a:vt deamo:b vt debacchor:c vt decerno:d vt deduco: e vt deerro:f vt defero:g vt deglutio h vt dehisco:i vt deijcio:l vt delabor: m vt demiror:n vt denudo:o vt deosculor:p vt depello:q vt dequitio:r vt deriuo:s vt desudo:t vt detraho:v vt deuenio. ¶Patit tamen nōnunq; elisionē metri gratia:sicut in deinde:ꝛ dehinc. Uergi. Oscula libauit natę dehinc talia fatur:vbi elidit̄r:e ꝛ dicimus dhinc.

Debabeo es.ſcat nō habeo. Hiero.ad Eusto. Ita ille moderat vniuersa:vt nemo qd postulet:nēo debabeat.

Deamo:valde amo:qđ vulgo dicit cordialiter amo. Terē.in Heau. Nę ego sum fortunat⁹:deamo te Syre.

Deambulo de loco ad locū:vel hinc inde ambulo:vt fit salutis vl' relaxatiōis causa. Terē.in Adel. Deābulare huc libitū ē. Aug.li.v.cō. Ān tribunal deābulabat sol⁹.

Deambulatorium:locus in quo deambulamus.

Deartuo as.quasi per art⁹ incido. ¶Plau.in Cap. Tū igitur ergo denuntiatus:deartuatus sum miser.

Deauro as.a sūmo vel ad imū auro. Cū deaurat⁹.

Debacchari proprie est prę ebrietate valde furere. Teren.in Adel. Satis debacchatus iam leno es:audi si vis nūc ego ne debacchatus sum in te:an tu in mē? ¶Per trāslationē ꝓ dicit:cum quis ira percitus furit.

Debellare:bello vincere:vel capere. Et ꝓprie debellamus hoſes:expugnam⁹ castra:vrbes:naues ꝛ hmōi. ¶Plinius.lib.vj. Darium Alexander debellauit.

Debilis ex de ꝛ habilis:quasi paz habilis:hoc est male habitudinis.i.infirm⁹. Hinc debilitas:ꝛ debilito as.

Debeo es.debui itū. pertinet ad omnia quibus deuincti sumus:quod vulgo teneo: seu debito:siue obligatus sum dicit. Cice. ¶Planco. ¶Perfice vt minus reſpu.tibi:q̄ tu reipub.debeas. Idē Seruio. ¶Homo ꝛ maximis meis beneficijs deuinct⁹:ꝛ prope omniū qui mihi debere aliquid vident gratissimus. Aliquādo debere est dare :debere. ¶Plau.in Cur. Beatus mihi video:subduxi ratiōculā:quātū gris mihi sit:quātūq; alieni fiet:diues sum:si nō reddo eis quibus debeo. Sall. Res autē opportuna videt:q̄ eis priuatim egregia liberalitate publice maximis muneribus grandē pecuniā debeat. Sed cum accipitur pro eo qđ vernacula lingua dicimus deuore :verbum familiariū est:vt tu debes legere.

Debito: proprie dicitur is a quo inuito exigi pecunia potest:inquit Modestinus.

Debitio ipse actus. Cice. ¶Perq; dissimilis est pecunie debitio ꝛ gratię. Illā q pecuniā dissoluit: statim nō habz id qđ reddidit. Qui autē debet ęs retinet alienū. Gratiā aūt ꝛ q refert habet:ꝛ q habet in eo ipo qđ habet refert.

Debitū ꝛ participiū ꝛ nomē eē potest. Quādo nomē: significat id quod debet:vt omne debitū dimiſi tibi. Qñ participiū:dicit obligatū. Liui.lib.xxij. Cum Romanus plures q̄ Pœnus recepisset:argentūq; pro eis debitū spe iactatū in senatu re quam tunc consuluissent patres tardius erogaretur.

Decacumino as.pe.cor.cacumē pcido:siue cacumine priuo. Col.lib.vj. ¶Dōt etiā vlm⁹ sic disponi :vt adhuc tenera decacuminet:ne altitudinē.xv.pedū excedat.

Deca grece Δέκα latine decē. Decatos dicimus. Decas.adis:numerus denarius :seu quicquid numerū denariū continet. Unde Liuius libros suos decadas nūcupauit: q̄ decem volumina singulę cōtinerēt. Item decadas decennalia spatia nuncupamus.

Decapolis pe.cor. Judęę regio est:decē vrbiū trās Jordanē. ¶Danc multi Cęsariā esse dixerūt.

Decarchon greci eū appellāt:q decē pest equitib⁹.

Decachordū instrumētū musicū decē chordas habēs

Decalog⁹ pe.cor.sacrū volumē qđ decē legis pcepta

Decaphorus pe.cor.lectica quę ferē a decem (ꝓtinet. hominibus. Sicut hexaphorus:quę a sex.

Decador:os pe.pro.longus decem palmis.

Decalicatum:calce litum.

Decaluo as.vide in dictione caluo.

Decedo is.significat discedo:ꝓprie ꝓ a mandato cu stodię loco recedo. Ut consules de prouincia dicunt decedere:ꝛ pręsides de vrbib⁹. Et decedere est deorsum ire siue minui. Lactā.lib.j. Id autē solidū existimādū est:cui nihil decedere:id perfectū:cui nihil possit accedere. Decedere via est perrorē siue honoris gratia digredi. Sue. in Ęsa. Et cuę lumibus extinctis decessissent vias:diu errabūdus tandē ad lucē duce reperto per angustissimos tramites pedibus euasit. Idē in Tibe. ¶Nec mirū cum palā esset:ipm quoq; eisdē assurgere ꝛ decedere via. ¶Plau. in Tri. Decedā ego de via:de semita:de honore populi. Rursus decedere ponit ꝓ mori. Et per se plenū est:vt subintelligit vita tanq; de custodia ꝛ gubernatiōe corporis proficisci: vt eo modo dicat decessit :quo defunctus est. Cice.tñ in Cato. dixit. Uetat ¶Pythagoras sine iussu Imperatoris dei pśidio ꝛ statione vitę decedere: ꝓ discedere. Sed semp ablatiuū desyderat:vt excessit e vita.

Decelea vna ex duodecim vrbibus quas Decrops digessit. Lc.

Decēber nomē mēsis:q̄ decimū locū teneat. Lc.

Decerno is.ꝓprie statuo:cōstituo:definio:siue de magnis rebus certā sententiā profero. Unde senatus decretum. Cice.lib.j.offi. Quare expectanda quidē magis est discernēdi ratio: q̄ decertādi fortitudo. Teren. Quicqd peperissent decreuerūt tollere: id est deliberauerūt. ¶Per trāslationē ꝓ pertinet ad ea quę sunt dimicatiōis. Liuius.lib.j. Obuiam egressi:vt potius acie decernerēt: q̄ incluſi de tectis dimicarent.

Decerto as.frequentatiuū. Ambro. Unguentati spectare solent non decertare.

Decermina dicunt q̄ purgandi causa decerpunt.

Decretū nomen:id significat qđ definit. Unde decreta pōtificū:cōstitutiōes dicunt. Decretū participiū:vt cū dicimus:decretū est .i. statutū ꝛ definitū. Decreta senat⁹ a cōsultis sic distinguunt ab aliquibus :vt decretū dicāt

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

particulā quādā esse senatusconsulti: vt cū puincia alicui decernit: tanqȝ decreta sint specialia: cōsulta generalia.

Decretorius a. um. ponit pro iudiciario: in quo scz iudiciū fieri potest: vt dies decretorius: qui et criticus. Aliquādo dicit qđ est decretū: firmatū: extansqȝ ad aliquid arguendū iudicandūve. Quintilia. At quidā litigationibus suis illū modo ambitiosum declamandi studorē p̄stitisse cōtenti: cū turba laudantiū destituūt: subsellia pugnamqȝ illā decretoriam imperitis ac sępe pullatę turbę relinquūt Decretoriū sydus: t tēpus decretoriū dicit id ex quo de puentu aliquarū rerū futuro sumit iudiciuz. Pli. lib. xviij. Res sūma vitiū agit decretorio vno syderе illo: quod caniculā appellauimus. Unde carbūculatę dicunt: vt quodā vredinis carbone exustę. Idem. Aquila exorit vesperi: decretorio die: florentibus oleis.

Decerpo ex de t carpo: significat detrahо: siue inde carpo. Unde decerpina.

Decet: cōuenit: honestū est: aptū est: cōsentaneū est. Cice. lib. de opti. genere. di. Decere inquit: quasi aptū esse. consentaneūqȝ tēpori ac personę. Quod tum in factis sępissime: tum in dictis valet. In vultu deniqȝ t gestu t incessu. Cōtra itēqȝ dedecere: Et modo personale est. Qui de reme. Lude: decent animos mollia regna tuos. Modo impsonale: qđ nōnunqȝ cū dativo cōstruit. Terē. Faciteita vt vobis decet. Plau. Mobis decet esse bonis. Huic contrariū est dedecet: qđ est incōueniēs: ineptū: turpe: siue inhonestū. Oui. lib. vj. Adet. Admoniqȝ preces quarum me dedecet vsus. A decet fit decens: cōueniēs: decētia: decēter: decus: decor: decorus: decorū t decoro. Compositа sunt cōdecet: indecet t dedecet penul. corre. A quibus condecēs: indecēs: condecentia: indecentia: condecoro. Decor oris. penul. pro. mas. generis (corо t indecoro. est: quasi pulchritudo quędā Virg. lib. v. Et Dorycli cōiunx diuini signa decoris. Hinc decorū pulchrū: t decore pulchre. Decoro as. pe. pro. quod est pulchrę visu aut auditu facio siue orno. Unde decorū t indecorū substātiua dicuntur: significatqȝ decorū decētiā quandā rebus: personis: locis: siue in agēdo: siue in loquēdo accōmodatā. Unde si quis inducat agricolā ea loquentē quę ad philosophū pertinēt: hunc nō seruare decorū dicimus. Aliquādo etiā ad virtutes transfert: t appellat decorū non tam ipm honestū: qȝ quod hoibus t cōmuni opinioni honestū videt t pulchrū t approbabile. Cice. de opti. gene. dicē. Atqȝ illud indecorū qđ quale sit ex decore debet intelligi. Est t decorus a. um. t indecorus a. um. Quintili. lib. ij. Cuncta corrūpit ac prope modū perdit: indecora vel voce vel gestu pronūtiatio. Decor oris. penul. corre. t adiectiuū a decus derivat: pro decorus a. um. Sallu. lib. iij. Equis t armis decoribus vultus. Inde fiunt cōpositа indecor t dedecor. Virgi. lib. x. Hec tamē indecorē tua te regina reliquit. Sta. lib. iij. The. Legimus indecores. Inuenitur tamē hic t hęc indecoris. Accius. Cuius sit vita indecoris mortē fugere haud cōuenit. Vergi. lib. xij. Hec genus indecoris sine me hęc haud mollia fatu. Ubi patet indecoris substantiuū esse. Nam si adiectiuū esset indecore dixisset. Jungit enī neutr cōmuni: vt paupere regno. Sallu. lib. iij. Dedecores militiqȝ terga ab hostibus cędebātur. Asce. Nonius quidē indecoris: sed plures legūt indecores. Vt sit indecores genо p synecdochē dictū.

Decus oris penul. corre. t generis neutri: honorificentia ex rebus gestis est. Vergi. lib. v. Oblitus decorisqȝ sui sociūqȝ salutis. Hui° contrariū est dedecus: qđ pro ignominia siue infami turpitudinis genere sumit. Capitur quādoqȝ etiā decus pro honesto: cū quid honeste fit. Et dedecus pro inhonesto. Hinc decoro as. penul. corre. qđ est honesto seu honorifico. Hora. At bene nūmatū decorat suadela: Venusq; Gellius. Leonides laudat qui simile apud Thermopilas fecit: ppter eius virtutes omnis Grecia gloriā atqȝ gratiā etiā pcipuā claritudinis inclytissime decorauere monumētis: signis: statuis: eulogijs: historijs: alijsqȝ reb° gratissimū id factuz habuere. Unde decora militie: laudes: honores: honestamēta: militi i bello cōparata. Sta. lib. Theb. Terrārū decora alta viri: decoriqȝ iugales. A decoro fit cōdecoro pro honesto. Dedecoro pro vitupero: siue turpifico. Terē. in Hecy. An gęqȝ pro istis factis dignū te dici potest: quę me t te: t familiā dedecoras. Ex his oīibus patet: qȝ plus est decus: qȝ decor: t plus est dedecus qȝ indecorus: t decoro penul. cor. qȝ decoro penul. pro. Quoniā decoro penul. cor. significat honorifico. Decoro penul. pro. pulchrū visu: aut auditu reddo. Unde decorū t indecor minusqȝ est qȝ decus: t dedecus. Cic. lib. j. offi. Sin aliquādo necessitas nos ad ea detruserit: quę nostri ingenij non erunt: omnis adhibenda erit cura: meditatio: diligentia: vt ea si non decore: at qȝ minime indecore facere possimus.

Decorū pe. pro. appellat: quod greci prepon dicūt: cuius vis ea est: vt ab honesto nō queat separari. Nam t qđ decet: honestū est: t quod honestū est: decet. Decorū ingt Cice. lib. de offi. id esse: quod cōsentaneū sit hois excellētię: quod ad prudentiā: ad fortitudinē: ad iustitiā: ad temperantiā: pertinet t in omni honestate versat. Est t decorū: quod t poetę sequūtur cum id quod quaqȝ persona dignum est: t fit t dicitur.

Decem a greco Δέκα. fit: a quo cōponūtur vndecim: duodecim tc. Derivata sunt decimus: a quo vndecim°: duodecimus: cū reliquis. Denus: a quo vndenus: duodenus. Denarius: a quo vndenarius: duodenarius: decēnarius: t quę sequūtur. Decies aduerbium: a quo vndecies: duodecies tc. Colu. lib. iij. Ut ego existimo tricenas t decenas certe amphoras percipiet.

Decianus viri proprium: qui fuit ex Emerita Hispanię oppido.

Decimus non solū numerū: sed quādoqȝ etiā magnitudinem significat. Ut decimū quodqȝ ouū: decim° gsqȝ fructus: hoc est pręcipuus magnitudine.

Decimanus siue decumanus: id est magnus. Unde decumana porta castroū: quę in his maxima est. Et decumanus limes: in limitatione agroū: a magnitudine t lōgitudine dictus putat: qui agrū ab oriente equinoctiali ad occasum equinoctialē secat. Nam alter ex trāsuerso occurrens: cardo appellat. Decumani etiā: vt Asconius Pedianus docet: vocantur publicanoū principes: a quibus decumę siue decimę exigebantur.

Decima mę. significat portionez vnā ex decem. Plau. Ut decimā solueret Herculi.

Decimare est decimā partem detrahere. Unde apud Euan. Uęh vobis qui decimatis mētham t omne hol°. Et decimari legiōes dicunt: quādo decimus quisqȝ supplicio afficitur ab imperatore. Liui. lib. ij. Cętera multitudo sorte decimus quisqȝ ad supplicū lecti. Sic vigesimare: t centesimare dicit. Huius verbi cōpositа sunt ad decimo. Hiero. lib. j. Reg. Greges vestros addecimabit Exdecimo: eligo. Unde exdecimatū electū.

Decem iugis currus: quē decē equi iuncti trahūt.

Decempeda penul. cor. pertica: qua mensurat terra. A numero pedū dicta: sicut quinquepeda a quinqȝ pedibus. Cice. Urbem iam peritus metator: t calidus decēpeda sua saxa diuiserat. Hinc decempedator. Idem. Leuabat etiā L. Antonius: qui fuerat equissimus agri priuati t publici decempedator.

Decendium spatium decem dierum. Nam decennū: siue decennis decem annorum dicitur. Decēnale: quod est decem annoū: vt bellum decennale. Decius a decē viri proprū. Quēadmodū a quinqȝ Quintius. Cc.

Decussis a decem assibus: quę dictio in oīni denario numero mēsurę t ponderis valet. Fuit cōsuetudo apud maiores: vt ęra in vocabuli expositiōe postponerēt. sicqȝ semisquintus: semisquartus: semistertius pronuntiabāt. Dispondium a duobus pōderibus: t vnū pondus fuit Dispondiū quasi libręȝ vnius pōdus. Reliqua deinceps

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

a numero dicebant: vsq; ad centussis. Et a tribus assib⁹ tressis: ⁊ pariter vsq; ad decem cõputabátur. Abinde sumebatur compositio ad decé. A duobus decussibus Viicessis: deinde tricessis: vsq; ad centussis.

Decures antiqui pro decurionibus vsurparũt. Decurio verbum: id est decurionis officiũ exerceo. Decuria/ta comitia: a decurione. Lc.

Decurio dictus est authore vlpia. q; in initio cũ deducerentur colonię: cõsiliũ publici gratia decima pars deductorũ cõscribi solita sit. Vnde Lice. in orationibus citat decreta decurionũ. Col. Classes etiã non maiores: q; denũ hominũ saciũ de: quas decurias appellauerũt antiqui. Erant tamẽ alij vrbani: alij municipales decuriões. Vrban⁹ decurio turmę p;erat: quę duobus ⁊ triginta equitibus cõstabat. Neq; ro belli solũ: sed domi quoq; pro eo qui p;est cubicularijs. Suet. in Domi. Saturn⁹ decurio cubiculariorũ. Decurio quoq; palatij dictus est ab Ammiano: qui p;positus erat palatio: qui est ordo dignitatis. In municipijs autẽ decurio idẽ creditur: qui ⁊ senator Romę. Lice. Recita quęso Sexti quid decreuerint Capuę decuriões. Hoc etiã patet ex epistola Plinij: qui ait. Esse aũt tibi centũ milliũ nũmũ satis indicat: q; apud nos decurio es. Agit vt te nõ decurione solũ: verum etiã equite Romano pfruamur: offero tibi ad implendas equitis Romani facultates trecẽta milia nummum. Similiter decurio ordo dicitur. Vnde latine dici põt decuria cubiculariorũ: sicut decuria iudicũ ⁊ scribarum: cuius princeps decurio nominat. Cuius dignitas decurionatus dicit. Sicut a cẽturio centurionatus.

Decuriare est decurionis officiũ exercere. Vnde decuriata comitia. Sicut a Centurione Centurio as. A quo centuriatus ager: ⁊ centuriata comitia.

Decido is. pe. pro. pro de: sum seco: vt fit cum ex lardo frustũ incidimus. Per translationẽ ro significat determino. ⁊ liti finẽ impono. Hora. Et post decisa negocia campo. Vnde decidere dubia dicimus: quasi amputando superflua: quod integrũ est ostẽdere. Decido is. pe. cor. re. de: sum cado. A quo fit deciduus a. um.

Decidua dicuntur illa: quę cadũt: vt folia. Pli. lib. ix. Omnibus autẽ caua: ⁊ in mucronẽ demũ cõcreta sunt. Ceruis tñ solida ⁊ omnibus annis decidua.

Decipio is. pe. co: defraudo. Vnde ⁊ decipula.

Decipula g. quoddam laquei genus: ad decipiendas capiendasq; aues.

Declamare est se in ficto themate exercere. Caluus scribit declamationẽ esse domesticã exercitationẽ: q; res plurimũ conducit eloquẽtię. Solebãt enim Romani adolescentes: eloquẽtię studiosi: exercẽdi ingenij gratia inuehi orationibus in eos: quos scirẽt aliquo crimine posse notari. Vnde Senecę ⁊ Quintiliani declamatiões: quę sũt pludia q;dã oratoria. Hiero. ad Dama. Nec aures Quintiliani flosculis ⁊ scholari declamatione mulcẽdę. Sene. Declamatiõis nomẽ apud nullũ authorẽ antiquũ ante ipm Ciceronẽ inueniri põt. Idẽ lib. j. Declama. Declamabat Cicero: nõ quales nũc cõtrouersias dicimus.

Declamatorius a. um. quod ad declamãdũ ptinet. Vt declamatorius liber: qui declamãda cõtinet. Declamatorie aduerbiũ: significat declamãdo. Hiero. Adore eorũ qui declamatorie loqui solent ad populum.

Declarare est aperte mõstrare. Illã plus est q; significare. Et tam ad facta: q; ad dicta pertinet. Cicero Luceio. Itaq; hoc sępius dicendũ: vbiq; nõ significandũ: sed etiã declarandũ arbitror. Idẽ. Declarauit id modo temeritas. C. Cęsaris: q; omnia iura diuina ⁊ humana peruertit. Quãdoq; etiã ponitur pro significo.

Declino as. pen⁹. pro. cũ accusatiuo significat deuito. Lice. lib. j. offi. Declinetq; ea: quę nocitura videntur. Ambro. li. j. offi. Ipse sibi filetio legẽ posuit innocẽtię: vt tacendo culpã declinaret: quã vix effugere posset loquẽdo. Cum ablatiuo significat caueo: q;uis in sensu idẽ sit cum deuito. Lice. lib. iij. Tusc. Quę quoniã vt bona natura appetimus. sic a malis natura declinamus: quę declinatio si cũ ratione fiat: cautio appellat: eaq; intelligit in solo esse sapiẽte. Interdũ ponit pro deflecto seu recedo. Idẽ in Lęl. Declinãdũ est de via: modo hoc ne summa turpitudo sequat. Et in Terrẽ act. v. Qui sibi sumpsit: vt corrigat mores aliorũ: ac peccata rep̃hendat: quis huic ignoscat: si qua in re ipse ab religiõe officij declinarit. Interdũ pro deduco. Liui. lib. j. Nec ea culpa quam arguo omniũ Albanorũ ducẽ secuti sunt: vt ⁊ vos: si quo ego inde agmẽ declinare voluissem: fecissetis. Interdum pro alieno existimo. Terẽ. in Hecy. Neq; declinatã q;q; ab aliaq; ingenio vllã reperias. Interdũ p; depono: vt lij. Reg. Extẽdit Oza manũ ad arcã dei: ⁊ tenuit eã: quoniam calcitrabant boues: ⁊ declinauerũt eam.

Decliuus ⁊ declíuis. vide supius in dictiõe. Cliuus.

Decollo as. collũ trunco. Fenestella lib. ij. Quẽadmodum Cęsar a piratis captus sit: vtq; eos postea ceperit ⁊ decollauerit. Ceteres autẽ securi cęsos dicebãt. Ennius. Quod in collo tuo est decolles caue. i. ex collo depone. Item decollare est decipere. Plau. Una est: quę decollauit. Lucil. lib. xij. Quibus fructibus me decollaui.

Decolor pe. co. adiectiuũ: significat q;d colore vitiato est: vel sine colore. Hiero. ad Ocea. Aperuit cũctis vulnus suũ: ⁊ decolorẽ in corpore cicatricẽ flens Roma conspexit. Dicit ⁊ decolorus a. um. Amb. Sed ea ppriũ quodam gen⁹ habẽt nõ ex tritici semine in aliud gen⁹ seminis decolora mutatiõe trãslata: degenerẽ texere naturã.

Decolora as. pen. pro. colore pristino priuo: aut colorẽ vitio. Lice. li. ij. ad Herẽ. Mortuũ: deformatũ: tumore p;ditũ: decoloratũ corpore constat esse. Et in Canti. Nolite me cõsiderare q; fusca sim: q; decolorauit me sol.

Decoquo is. pe. co. in totũ vel vehemẽter coquo. Vnde decocta aqua. Pli. lib. xxij. decoquere pro cõuertere accipere videt. Si eñ clarigaris clauus: si ferri vl chalybis aliqua rubigo: aut panni marcor affuerit: omnẽ illico succi alienũ saporẽq; in venenũ decoquit. Quãdoq; decoquere sumit pro perfecte digerere. Hyssopũ (inquit Hiero.) pariter tonsum sumebãt in cibo: vt escã grauiorem illius calore decoquerẽt. Quãdoq; pro substãtiã cõsumere: seu solutione creditoribus impedita fidem concipere. Quod sępe euenit his: q; gulę omnia dedunt: aut qui scorta sectant. Vnde decoctores dicũtur: q; patrimonio absumpto: ad inopiã sũt redacti. Scribit Spartia. Hadrianũ senatoribus: qui nõ vitio suo decorerant patrimoniũ: pro modo senatorię p;fessiõis expleuisse. Colu. lib. xij. Nam q;uis interdũ emẽdatũ sit per peracta culpa vel imprudentia: vel negligẽtia: res tamẽ ipsa iam domino decoxit: id est detrimẽtũ dedit. Tale quid in se habet defrigo: vt hic defrixit: id est bona cõsumpsit.

Decortico as. pe. co. corticem detrahо.

Decotes dictę sunt togę attritę: quasi cotibus detritę atq; consumptę sint. habetq; penul. produ.

Decrepiti authore Dona. a crepitu: quorũ plãgore familię funera ita cõclamata fuerint. Vel a creperus: q; in dubio vitę sint constituti.

Decrescere est diminui. Ambro. Cui⁹ opes nunq; deficiunt: cuius diuitię nunq; decrescunt.

Decubo as. pe. co. iaceo: quasi deorsum cubo. Apu. Decubantẽ excitaui ferã. Col. lib. vij. Est etiã post domitura mollioris generis bos: qui decumbit in sulco.

Decumbo is. idem quod decubo. Hiero. Quintũ iã diem decumbẽs lectulo: nimia festinatione dictaui. Aliquãdo decũbere significat mori. Lice. lib. ij. Tuscu. Addit tunt etiã vulneribus cõfecti ad dominos: qui quęrũt q;d velint si satisfactũ ijs sit: se velle decumbere.

Deculto as. ex de ⁊ oculto: in quo abijcit o ⁊ cẽ.

Decurro is. decurri ⁊ decucurri decursum: deorsum curro. Virgi. Sũmaq; decurrit ab arce. Per translatiõnẽ decurrere est a principio ad finẽ vsq; currere. Lactã.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ib.iiij. Quę oratio tãtę affluẽtię vbertate decurrẽs. Item pterire. Idẽ lib.vij. decurso tẽpoꝛ spatio. Aug. li.ix. conf. Tolerabã illud interuallũ tpis: donec decurreret.

Decurtatus participiũ a decurto: idem est quod mutilatus: breuiatus. Cic. Mutila sentit quędã ⁊ decurtata. Et a Hiero. Decurtatus liber dicit.

Decussare est in decusses formare atq; diuidere: ⁊ per integrã longitudiné dissecãdo trahere. Decussis eñ dicitur a decẽ assibus. Nã numerus denarius perfectꝰ ⁊ absolutus est. Unde ⁊ decumanus limes. Col. lib.iiij. Nam duas regulas eiꝰ latitudinis quo pastinato: sulcũ facturus est: in speciẽ greçę literę decussabimus.

Decussatim significat per decusses. Colu. lib. vltimo. Rapã in alueo aut sero cõponito: deinde sicut cõsueerunt salgamarij decussatim ferraméto lunato incidito.

Decutio is. pe. co:re. ssi. ssum. ex de ⁊ quatio: significat deijcio: deoꝛsum q̃tio. demeto: decido. Liui. lib. j. Rex velut deliberabũdus in hoꝛtũ ędiũ sequẽte nũtio filij ibi in ambulans: tacitus summa capitũ papauera dicit baculo decussisse. Hiero. per translationé ad Dardanũ dixit. Ut decutiam supercilium indeoꝛũ: qui synagogę angustias latitudini ecclesię pręferunt.

Dedecus pe. coꝛ. ⁊ dedecoꝛo as. vide in decoꝛ.

Dedigno: aris. vide in dictione digno:.

Dediſco is. dedici. vide in dictione disco.

Dedico as. pe. coꝛ. per verba cõsecro: siue honoꝛis gratia deputo: aut dicendo defero. Cecil. lib. j. annaliũ Legati qui missi sunt veniũt: dedicant mandata.

Dedo is. dedidi. deditũ: significat in perpetuũ doꝛ: vel totũ subdoꝛ: siue in manus potestatem ve ⁊ arbitriũ doꝛ. Unde dedere se hostibus dicit: qui se in hostiũ potestatẽ tradit. Et traditio ipsa: deditio dicit. Et qui ita se dedũt deditij vocant. Plau. in Amp. Cõuenit vtri victi sint eo prędio: vbẽ: agros: aras: focos: seq; vti dederẽt. Liui. li. j. Sic ad supplicium Numitoꝛi Remus dedit. Cęſar li. j. Helvetij omniũ rerũ inopia adducti: legatos de deditione ad eũ miserũt. Et dedere est simpliciter dare. Teren. Uerberibus te cędam in pistrinũ Dave dedã. Forma deditionis describit apud Liuiũ in deditiõe Collatię. Ita eñ Rex interrogauit. Estis ne vos legati: oratoꝛes q; missi a populo Collatino: vt vos populũq; collatinũ dederitis? Sumus. Estne populus Collatinus in sua potestate? Est. Deditis ne vos: populũq; collatinũ: vbẽ: agros: aquã: terminos: delubra: vtẽsilia: diuina: hũanaq; oia in meã: ppłq; Romani ditionẽ? Dedimꝰ. Et ego recipio.

Deditus a. um. in totũ vł valde datus. Terẽ. in Hecy. Hanc vxoꝛẽ duxi: habebã alibi animũ amoꝛe deditũ. Dedita opera. i. data opera: siue accurata opa: seu de industria vel ex cõposito: data opa q̃si cura adhibita: ⁊ labore ipso. Idẽ in Eu. Apõ Antiphonẽ vteraq; pater ⁊ mater: q̃si dedita opa erãt: vt nullo mõ introire posset qn videret me. Festus. Deditũ interptat valde datũ.

Dedititius. a. um. a deditus fit: ⁊ is est qui se in alteriꝰ imperiũ dedidit. Curtiꝰ. Multitudo dedititioꝝ incolis novarũ vbiũ cum pecunia capta dono data est. Per abusionem tamen dicimus: ego sum dedititius tuus: id est tibi deditus: ⁊ tuo imperio obnoxius.

Dedocere est secus ab eo: qõ quis doctus est: docere: vel falsum id esse ostẽdere. Quintili. lib. ij. Quãta in eluẽdis quę semel insederũt vitijs difficultas consequat: cuj geminatũ onus succedẽtes premat. Et quidẽ dedocendi onus plus q̃ docẽdi est: ppter qõ Timotheũ clarũ in arte tibiarũ serũt duplices ab his: quos alius instituisset solitũ exigere mercedes: q̃ si rudes traderent. Gręce λιδάσκω ὁθεν Διδάσκαλος doceo: vnde doctoꝛ: magister.

Dedoleo es. pe. coꝛ. re. non doleo: vel dolore me priuo. Ouidi. lib. iij. Fasto. Quid me in desertis moꝛiturã liberes? Seruabas? potui dedoluisse semel.

Dedolo as. pe. p. significat dolabra vł eiusmodi ferramento deoꝛsum: vel pulchre dolo: cędo. Col. lib. v. Hęc eoꝝq; similia pedamẽta post putationẽ retractãda sunt parteſq; eoꝝ putres dedolandę.

Deduco is. penł pro. propꝛie significat deoꝛsum duco. Uirgi. Carmina vel cęlo possunt deducere lunã. Quandoq; dẽducere est de loco ad locũ: siue de re ad rem ducere. Iccirco ei ablatiuus datł: nõnũq; separatiuus: accusatiuus ꝓ similiter. Et tã in passiua significatiõe q̃ activa: quod prędmonendũ esse duximus: ne quis in passiua ablatiuos hmõi putet esse agẽtes: nisi in exẽplo Ciceroꝛis qõ diceꝛemus. In activa. Plaut. in Curg. Deduco pedes de lecto clam: miles ne sentiat. Hic ponitł ꝑ detraho. In passiua. Hiero. ad Helio. Ubi quies nõ est: ibi mens a ꝑposito sępe deducit. i. revocat: siue removet. Idẽ in Daulo. Nec tamen accepto itinere deducebatur. Lactan. lib. iiij. ꝑ deriuare seu descendere posuit. Diximus nomẽ religionis a vinculo pietatis esse deductũ: q; hominem sibi deus religauerit. Cice. Terẽtię: Neq; legis improbissima pęna deductus est: quo minus hospitij ⁊ amicitię ius officiumq; pręstaret. Hic deductus ꝓ deterritus sumitur ⁊ ablatiuꝰ pęna agens est: licet sine ꝓpositiõe fit. Nã hoc fit interdũ ⁊ in alijs. Aliquãdo sine ablatiuo separatiuo ⁊ cum accusatiuo mediãte ꝓpositione ponitł ꝓ delabi vt apud Lactan. lib. ij. Homines autẽ ipsos ad tantã cędem citatem esse deductos: vt vivo ac vero deo mortuos pręferant. Propꝛie in significatiõe sua cũ accusatiuo mediãte prępositiõe. Cęsar in primo cõmentarioꝝ. Cęsar vna ęstate duobus maximis bellis cõfectis: maturius paulo q̃ tẽpus postulabat: in Hiberna: in Sequanos exercitũ deduxit. Uirgi. lib. j. Geoꝛgic. ꝑ diuertere sine ablatiuo ⁊ accusatiuo posuit. Riuos deducere nulla Religio vetuit. Sumitł ⁊ deducere ꝑ in tenuitatẽ ducere. Hoꝛ. Ducem deducas oporteat: vt mulieris videanł verba. Ornare ⁊ ꝓ subtili: ⁊ nihil subrusticũ proferre ponitł. Horat. Cum lamẽtamur nõ apparere laboꝛes. Nostros ⁊ tenui deducta poemata filo. Uirgi. etiã deductũ carmẽ significantissime dixit: q; quasi filũ de inuẽtione deducat. Tractum a lana: quę purgatur: ⁊ in fila trahitur. Unde etiã ꝓ imminuere ⁊ detrahere ⁊ deductio ꝓ imminutione: vt inquit Ascon. Interdum ꝓ nõ movere. Salluſtius. Arma deponere: ꝑsidia de locis deducere. Interdũ ꝓ officij: vel honoꝛis gratia alicui comitatũ pręstare: ⁊ fit fere cum põpa quadã: ⁊ sępe cum multo populo. Ambi. Deduximus fratres. hostiã vivã: dominũ ⁊ fratrẽ meum Satyrũ. Hiero. ad Julia. Q; sanctissimã coningẽ tuam non quasi mortuã: sed quasi proficiscentẽ deduxeris. Liuius. Frequẽtes eũ deduxerunt domũ. Cuius contrarium est reducere. Cice. in Cato. Hęc eñ ipsa honoꝛabilia: q; videnł levia atq; cõmunia salutaria: appeti: decedi: assurgi: deduci: reduci: consuli. Comitari est minoꝝ tã paucoꝝ q; multoꝝ. Uirgi. Ipse vno gradit comitatus Achate. Et magna comitante caterua. Dissectari fere q̃si per vbẽ: vt fit: cum quis amicitia vł ꝓpinquitate vel discendi studio: vel alicuius cõmodi assequẽdi gratia quẽpiam affectat: quasi iuxta illũ pręeũtẽ sectat: vti puer herũ: filius patrẽ: discipuli pręceptoꝛẽ: clientes patronũ. Cice. lib. de oꝛat. Cũq; maioꝛ natu ⁊ cõsularis Sergiꝰ Galba assectaretur. Est ⁊ prosequoꝛ: quod est quasi deduco sed in itinere: cum quempiã aliquãtũ lõge comitamur. Liui. lib. ij. Decedentẽ domũ cum sauoꝛe ⁊ laudibus prosecuti sunt. Hiero. Quo gemitu te abeuntem prosecutus sim: istę quoq; literę testes sunt.

Deerrare est de via sine rõne declinare. Cice. Si tractionibꝰ nullis vtemur: ⁊ si nõ deerrabimꝰ a ꝓposito.

Defalcare significat tollere ⁊ amputare. Ce.

Defamo as. pe. p. fama priuo: sicut diffamo. Fel. Ut vocabula eoꝝ q̃q; defamata atq; deformia cũ ipsis videreñ. Sed ex greco oĩno veniũt φημὶ καὶ φήμη. i. dico ⁊

Defęco cum diphthongo significat a fęce pur (fama. go: quasi fęcem detraho. Pli. li. xviij. Per bruma vitẽ nec colitoꝛ: vina tamẽ defęcari etiã diffundi Hyginius sua-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

det. Unde omnia pura: inturbata: ⁊ sine sordibus: ac vinum sine fecibus: defecata dicunt. ¶Plau. in Aul. Nunc de fecato demum animo egredior domo. i. ab angore purgato. ¶Proprie Colu. lib. vltimo. Et defecatum vinum in amphoras bonas adijcito.

Defendo, is. di. sum. ex de ⁊ fendo. Unde ⁊ offendo. cuius fendo non reperiat: significat tueor. Lactā. Qui sepe etiā malas copiose defendisti causas. Duobus autem modis ab aliquo defendi dicimur: vel cū ille nos defendit: vel cum ipsi defendimus nos: vt cum alius defendit nos ab illo: tanquā iniuriā inferente. Ut si nobis aduersentur iudices: ⁊ Cice. tueat: recte dicemus defendi nos a iudicibus: non q illi nos defendant: sed q presidio Ciceroniano ab illorū iniuria defendamur. Differt tamen defendere a popugnare: quia defensio est quoquo mō fiat: propugnatio autē nō nisi per cōtentionē. Rursus defendere est auertere: depellere: prohibere. Bel. Q. Claudius hostes defendebat a pinnis facillime. Cice. l. iij. offi. Eteni si quis non defendit iniuriā: neq; ppulsat a suis cū pōt: iniuste facit. ¶Hoc aūt fit ex vi ppositōis de: q duplicē facit significationē. Cū em tueor: significat: tūc ō auget. Qū vo phibeo ptectiōis detractationē ⁊ negationē facit. Dicimus autē. Defendo frigus tibi: ⁊ defendo te a frigore. Uer. Solstitiū pecori defendite: iā venit estas. Et alibi. Hic ego dū teneras defendo a frigore myrtos.

Defensito as. frequentatiuum est. Cice. lib. j. offici. Si igitur non poterit sine causas defensitare: siue populum concionibus tenere: siue bella gerere: illa tamen prestare debebit: quę erunt in ipsius potestate.

Deferbeo: mitesco: placidus fio. Lc.

Defero. pe. co. affero. Virgi. lib. iiij. Celeris mandata per auras Detulit. Aliquando denuntio. Cice. Ruffo. Scito gubernales dūtaxat meos delatos esse. Idē Sulpitio. Eiq; nec opinanti voluntatē tuā per literas detulisse. Aliquādo in accusationē defero. Unde delator: occultus accusator: calūniator. Suet. in Domi. ¶Princeps qui delatores non castigat: irritat. Aliquādo prodo quod celatū est. Hiero. Sed forte cōquesta me delatorē: q te prodiderim clamabis. ¶Pertinet etiā ad dignitatē ⁊ honorē: ⁊ venerationē: ⁊ officiū. Uarijsq; modis ponit: ac ꝓstruitur. Ad dignitatē Liui. lib. j. Omnes illum q ¶Pompilio regnū deferendū decernūt: id est offerendū atq; tradendum. Cice. Octauio. Quę tibi nō anteq; postulares: maiora q velles: plura q saperes: detulit senatus. Ad venerationē ⁊ officiū. Ambro. Nouerit deferre senioribus: id est venerationē exhibere: inseruire ⁊ subuenire. Aliquando deferre est tribuere. Hiero. ad Nepo. Honorēt clericos: ⁊ ipsi a clericis: quasi episcopis honor deferat. Scitum est illud oratoris Domitij. Cur ego (inqt) te habeam vt principē: cū tu me nō habeas vt senatorē. Habeo hic honoro seu accipio significat: Als pro loco. Cic. Treba. Uniuersum studiū meū ⁊ beniuolētiā ad te defero: id est tibi attribuo. Nauis in portum delata est: id est deuecta. Hic delatus est lectica: id est deportatus. Ille detulit argentū: id est de loco tulit. Et diuinos honores parētibus detulerunt: id est dederūt: seu celebrauerūt.

Deferuescere significat decrescere. Cice. lib. iiij. Tusc. Aut rogādi: orandiq; sunt: vt si quā habēt vlciscēdi vim differāt in tēpus dum deferuescat ira. Deferuescere antē certe significat ardorē animi inuita ratiōe excitatū. Ex q illud laudat Architę. Qui cum villico factus esset iratior quo te modo (inquit) accepissem: ni iratus essem. Sed p̄ trāslationē: quasi ira sit ignis quidā animū incēdēs. Colu., ppie deferuescere pro refrigerari posuit lib. ij. de igno loquens. ¶Rudētes agricolę: q̄: uis iam illatū tecto: non ante componunt: q̄ per paucos dies temere congestum in se concoqui ⁊ deferuescere patiantur.

Deficio is. ex de ⁊ facio: cōstruit cum datiuo. Et significat deesse: vel non sufficere Cice. in Uerrē actio. iij. Uerrer ne mihi crimina nō supperterēt: ne oratio deesset: ne vox: vires q deficerēt. Idē Ser. Sulpi. Sed opprimor interdū: ⁊ vix resisto dolori: q ea mihi solatia deficiūt: q cęteris: quorū mihi exēpla ꝓpono: simili in fortuna nō defuere. Et more suo hic secit. Cice. vt p desum deficio exposuerit. Hinc defectus p priuatione deducit. Legimus etiam deficere absolute positū. pdeesse. Uirgi. Quare neq; tanti sum animi: vt sine spe castra oppugnāda censeam. Neq; tanti timoris: vt ipe deficiā. Aliter alibi dixit. Martius Rufus quęstor in castris relictus a Curiōe: cohortatus suos ne animo deficiāt. i. terreant: ⁊ animo desint. Inuenit etiā cū actō p derelinquere positū: q̄q̄ in sensu idē fit cum deesse. Cic. ¶Rudētia nunq; deficit orator. Cęsar. Frustra meę vitę subuenire conamini: quem iam sanguis q̄ vires q deficiūt. Sall. in Jug. Desero vsus est in similib⁹. Sed de studijs partiū: deq; oībus ciuitatis moribus: si figillatim atq; p magnitudine parē differere: tēpus q̄ res maturius me deseret. Accōmodat hmōi nominatiuus rebus inanimatis. Ut dies me deficiet: vox te deficit: ⁊ oratio illū deficit. Lactā. li. ij. Nō em verendū est ne te in tam bona causa deficiat oratio: qui sepe etiā malas copiose ac fortiter defendisti. Cęsar lib. ij. Ipsos res frumētaria deficere cępit. Si quis tamē in his datiuo p actō vtatur: nō culpādus erit. Frequētius tamē cum accusatiuo vsurpat. Et notāter dixi rebus inanimatis accōmodari in hac significatiōe: ga non recte dixeris: vt or vel res me deficit: sed a me deficit. Item deficere cum accusatiuo significat nō suggerere. Virgi. Cū iam glandes atq; arbuta sacrę Deficerēt syluę. i. nō suggererēt glandes atq; arbuta. Interdū absolute ponit p finiri: desinere: desetisci: vt hic pręmęrore desecit. Martian⁹. Tū demum id agere consiliū erat: cum vita defecit. Aug. cū infinito posuit in quodā sermone. Nunquid deus defecerat pascere seruū suū ¶Helyā? Nōne illi cui deerant boies alites ministrabant. Cōstruit quādoq; cū ablatiuo sine prępositione: ⁊ sic sumit pro carere: siue priuari. Col. lib. iij. de vita loquēs. Cum transtuleris (inquit) de humido in aridū locū: vide ne pristino alimēto deficiat. Idē. Cōmode fluūt: nec deficiunt macro solo. Et lib. iij. passiuo vsus est. Jugatū quadā parte deficit: quadā superat. Et lib. viij. Qui si memoria deficitur: quo minus agnoscat: cuiusq; progenie pice liquida eandē notā scrofę ⁊ porcis innotat. Capit ⁊ pro dissentire: recedere seu rebellare: et tūc ablatiuo iungit cum prępositiōe. Sal. in Jug. Quod oppidū primū omniū post malā pugnā ab rege defecerat. Deficere em dicunt: qui ab his quorū sub imperio sunt: desciscunt: ⁊ in hostiū numerū se conferūt. Cice. in Lęl. Difficile est amicitiā manere: si a virtute deficeris. Liui. lib. ij. Eodem anno duę colonię ¶Someria ⁊ Chora ad Aruncos deficiunt. Subintelligit em a Romanis deficiunt transeūtes ad Arūcos. Inde defectores: q trāseunt de vno exercitu ad aliū. Defectio: recessus: vel militum ab imperatore: vel ciuitatis a domino: qui dicūtur deficere: cū ab eor gubernatiōe discedūt. Nonnunq; accipitur pro diminui: debilitari: ⁊ viribus exhauriri. Plini. Ben⁹ vini: qđ Bion vocam⁹: pdest stomacho dissoluto ꝓgnātibusq; ⁊ defectis. Martia. Dulcia defecta modulatur carmina lingua Cātator cyn⁹ funeris ipse sui.

Defectus a. um. participiū a defio vel deficio: habet significationē actiuā in voce passiua. Col. Diligētis patrisfamilię est primā quāq; arborē senio defectā tollere: id est quę defecit. Quintili. lib. iij. Ut si obsessi ⁊ impares ⁊ aq̄: ciboq; defecti: de faciēda ad hostē deditione deliberent. i. qui defecerūt. Hinc fit cōparatiuū defectior: ⁊ suplatiuū defectissim⁹. Col. in pfa. Sed sine fundū locuples mercatus est e turba pedisequor: lecticariorūq; defectissimū annis ⁊ viribus in agrū relegat ⁊c. Defectus us. nomen significat pęnuriā: nō vitiū: aut culpā: aut morbum. Ut defectu ciborū dedimus nos hostib⁹. Liui. lib. iiij. Defectus alibi aquarū circa toridos fontes riuosq; stragē siti pecorū morientiū dedit. Interdū dicit defectus dimi-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nutio. Gel. lib. ij. Sed de lunę motibus solisq; defectib⁹. Plī. lib. j. Defect⁹ autē suos ꝛ solis rem in tota contemplatione naturę maxime mirā ꝛ ostento simile. Defect⁹ animi: siue defect⁹ animę: vt Celso mos est loqui. Lipothymia ꝛ Lipopsychia grece dicit: a nostris etiaꝫ animi deliquiū: et verba linqui animo ꝛ intermori: ꝛ deficere ꝛ extinctę animę speciē p̄bere: quos Plī. ꝛ defectos animi quādoq; appellat. Defecta ꝯo corpora ꝛ defecti sunt quos greci παρέντους quasi resolutos dicūt: ꝛ resolutionē ipsam πάρεσιν λέγουσι.

Defectio siue defect⁹ lunę: siue grece Eclypsis dicit: q̄ interpellari aliq̄n dies solet duoꝝ syderū occursu. Lc.

Defectio: recessio siue rebellio. Liui. lib. j. Ob residuas bellorū iras maxime sollicitati: ad defectionē volūtarios traxere. Lice. lib. iij. Tuscu. Omniū autē perturbationū fontē esse dicūt intēperātiā: q̄ est a tota mēte a recta ratione defectio. Aliquādo dicit diminutio ꝛ decretio. Idem in Cato. Quoniā delectabant defectiōes solis ꝛ lunę multo nobis ante p̄dicere. Sunt ꝛ defectiones mulierū a cōceptu: Quod genus etiā malatiā p̄gnātibus vocare Plī. solet. Est em̄ malacia in stomacho debilitas: ꝛ in mari malatia: pro tranquillitate capit.

Defectiuus a. um. qd̄ est mancū. Lic lib. j. offi. Est em̄ cognitio cōtēplatioq; naturę māca i. defectiua q̄dā mō.

Defetiſco: eris. defessus inquit Priscia. Cōpositū a fatisco: fessus: qd̄ quidā a fateor deriuari volūt. Sed Diomedi assentiēdū puto: qui ait. Fessus appellatio est: postea sequit. Differt autē fatigatus a fesso: q̄ fatigatus dicitur: cum quis per aliū laborare compellit: vt lassatus. Fessus ꝯo cum quis labore deficit: vt lassus. Fessus igit nomē est: non participiū. Quia sicut lassus nō est participiū: ita nec fessus: qd̄ eoꝝ significatio q̄si eadē plane ostendit: quā verius docuit. Ex qua ostendit nō esse idē fessus ꝛ defatigat⁹. Igit neq; a fatisco: fessus: neq; a defetisco: defessus: q: fessus nomen est: ꝛ eius cōpositū est defessus: ipsaq; verba supinis atq; p̄teritis carere existimo: quē admodū ꝛ fatisco: Et quoniā fatisco in vsu est: nimirū fatisco: obsoleuit: cōpositū tamē defetisco: remansit: ꝛ in eadē pene significatiōe sumit: quia fatisco: quod deficio significat: defetisco: ꝯo cesso: siue deficio. Et sic duo verba nobis relicta sunt: alterū neutrū simplex: ꝛ alterū deponēs compositū. Defatisco. Colu. lib. ij. Sed omni solo: quod p̄dictoꝝ leguminū segetibus fatiscit: vna p̄sens medicina é: vt stercore adiuues: ꝛ absumptas vires hoc velut pabulo refoueas. Virg. lib. j. Geor. Nec pulue re victa fatiscat. De defetiscor. Terē. in Phor. Ihęc res mihi sollicitudini est: neq; defetiscar vnq; ego exprimer: donec tibi id qd̄ pollicit⁹ sum effecero. De defessus. Idē in Adel. Defessus sum ambulādo. Eius ꝓtrariū indefessus. Claudi. lib. iiij. Accingat lustrare diem per deuia rerum. Indefessa ferar nulla cessabit hora. Nō requies: nō somnus erit: oum pignus ademptū Inuenīā.

Defigo is. pen. pro. deorsum figo. Aliquādo etiā defigi p defatigari ponit: ac viribus attonitoꝝ modo linqui: vt apud Plī. lib. vij. Defigat: postremo expiret.

Definio is. pen. pro. termino: decerno: ꝛ quasi finē do.

Diffinio ꝯo discerno: q̄si dispertiēdo distinguo. Unde diffinitio vocata est: qua in disputādo vti solem⁹. Et est oratio: quę id quod diffinit explicat quid sit. Est em̄ coactę in se atq; cōplicatę rei explicatio: veluti cum dicim⁹. Homo est animal rationale ꝛ mortale. Explicat em̄ diffinitio id quod breuiter ꝛ anguste designabatur.

Defioculus dicitur: qui est captus vno oculo: quē Lusciam alio nomine vocitamus.

Defit: deest: ꝛ cum dativo construit. Teren. in Hecy. Mihil apud me tibi defieri patiar: quin quod op⁹ sit benigne p̄beatur. Virgili. Lac mihi non estate nouum: nec frigore defit. Priscia. hoc loco ait. Deficio autem loco passiui defio facit: ꝛ inde defectus.

Deflagro as. pe. p. vehemēter cōburo: ideo cū ablatiuo cōstruit. Lice. lib. iij. offi. Ictu fulminis deflagrauit.

Deflecto is. deorsum flecto. Colu. lib. iij. Cū iam satis amplū incrementū susceperit: ramū oliuę deflecte: ꝛ ad crus arboris siculneę religa. Lice. lib. iij. offi. p declinio p trāslationē posuit. Hoc aūt de q̄ nunc agim⁹ idp̄m est qd̄ vtile: in quo verbo lapsa cōsuetudo de via deflexit.

Deflaco cas. attero. Tractum a vestibus: siue a flacco vt ait Nonius.

Defloꝛere est sine floribus esse: quod fit cum flores decidunt. Unde ꝛ defloꝛescere: quod est sine floribus fieri Plī. xvij. lib. Pessimū est inter omnia cum defloꝛescentē vitē ꝛ oleā pcutit imber: quoniā simul defluit fruct⁹. Lice. ad Here. per trāslationē. Formę dignitas aut morbo defloꝛescit: aut vetustate. Eiusdē p̄cantię est. Efflοꝛeo: vt est in Ps. Dies eius tanq̄ flos agri sic efflοꝛebit. Aliquādo etiā defloꝛere est flores emittere. Col. lib. ij. Est cum totam spicā edidit octo diebus defloꝛescit: ac deinde grandescit diebus. xl. quib⁹ post florē ad maturitatē deuenit. Sic efflοꝛescere est valde floridū fieri. Lice. in Lel. Quę tā efflοꝛescit amicitia: etiā si tu minus eā fecerus sis.

Defluere: deorsum fluere: ꝛ p̄prie de fluminibus dicit Per translationem significat decurrere: delabi. Lice. in Lel. Ad leues amicitias defluxit oratio. Sall. in Jugur. Ubi per socoꝛdiā vires: tēpus: ingeniū defluxere: Quod est quasi cecidere ꝛ periere. Lac. lib. iij. pro in nihilū redigere posuit. Nauis sine gubernatoꝛe abit pessus: ꝛ coꝛp⁹ relictū ab anima defluit. Quādoq; ponit pro valde fluere: abundare. Ambro. Peccatoꝝ q̄us sors abundet: et delicijs fluat: odoꝛib⁹ fragret: in amaritudine animę suę vitā exigit. Quādoq; pro subtus fluere. Virgi. lib. iij. Geoꝛ. Udisq; aries in gurgite villis Mersatur: missusq; secundo defluit amni. Defluere etiā dicit quod grate moroue soluitur. Unde defluere capillus dicit. Et qui ita defluit: dicit defluus. Et defluuiū capilloꝝ fluxus.

Defluxus idem quod defluuiū.

Deflu⁹ a. um. qd̄ decidit aut decidere solet. Plī. li. xx. Hippocrates capillos mulieꝝ defluos fricari raphanis iubet. Amb. impropꝛie. Aliga sensuꝫ tuū: nō sit remissus

Defluuiū: ipse decidēdi act⁹. Plī. Sed de (ac deflu⁹. fluuia comarum facere dicitur.

Defodio is. pe. coꝛ. sepelio: obruo. Liui. Fuerantq; defossi annis quindecim supra quingentos: ꝛ obrauerant: fez libri. Plau. in Prolo. aulu. Domi suę defossam multis cum opibus aulā inuenit. Col. ꝯo lib. viij. pro fodiēdo facio posuit: cum dixit. Confestim scrobē defodiam⁹ in limine stabuli: ꝛ vinā pecudē quę sit pustulosa resupinam obruamus. Et defodere est intra siue deorsum fodere. Idem lib. xij. Pastinatur terreni iugerum: ita vt solū in altitudinem trium pedum defodiatur.

Defętus a. um. per ę diph. idē quod destitutus. Sicut effetus: fętus destitutus. Qui. in Ibin. Sit quoq; qd̄ ratū est solito defęta fauoꝛe Fortunę facies inuidiosa tuę Hic defętissimus. Colu. Sed siue fundū locuples merca⁹ est e turba pedisse equoꝝ: lectarioꝝq; defętissimūq; annis et viribus in agrum relegat.

Deformę: turpe: q̄si seoꝛsum a forma: a q̄ deformitas et deformo as. qd̄ est a forma sua deiicio. de q̄ in dictiōe for-

Deformicatū. vide in dictione Formicatio. (mo.

Defrico as. pe. coꝛ. valde frico. Colu. lib. ij. Totūq; eorum suppalatum sale defricato.

Defrigo is. xi. vide in dictione decoquo.

Defringo deorsum vel valde frango: siue decerpo: decido. Colu. lib. vj. Plerūq; fit: vt aut crure aut cornibus boum ramuli vitium defringātur. Virgi. Aut sūmas defringe ex arboꝛe plantas.

Defraudare per fraudem aliquid decerpere: vel fructum diminuere aut priuare: vt est illud qui sophistice loquitur: odibilis est: in omni re defraudabit. Defraudare ꝯo genitū: est interrumpere voluptatē.

Defrugo as. pe. pro. omnē fructum exhaurio. Defru-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gare segetē videtur: qui vel nimia sętura exinanit agros: vel per inscitiam aut negligentiā perdit lacessitve fruges oīno cum vel festinata sēmētis est: vel serotina prępropere: reqz: aut prępostere quid agitur: defrugari segetē contingit. Pli. li. xviij. Oraculū illud magnopere custodiendū: segetē ne defruges. Colu. Constat segetē nimia defruga/

Defrutū: a defrūdo (vt inquit (tione exinaniri. Palladius) vinū decoctum Plinio autore: vsqz ad mediam partē. Sapa vero a sapiditate: mustuz est ad tertiam partē decoctum. At Columel. aliter. Mustum (inquit) qđ dulcissimū decoquitur ad tertias: t decoctuz: sicut sapa diri defrutuz vocatur. Sic Nonius. Sapa quod nūc Apellacium: mustū ad mediam partē decoctum: defrutum si ex duabus partibus ad tertiam redigatur.

Defrutare: mustū decoquere: vt ide defrutū fiat. Col. lib. ij. Sed defrutū quoqz t defrutare vinū licet. Hinc defrutarius. a. um. Vt vasa defrutaria apud Colu. dicunt.

Defugere: recusare: (quę sunt ad defrutū idonea. in totum fugere. Lactan. li. v. Non defugi hunc laborē: vt implerē materiam: quā Cyprianus non est executus.

Defundo: deorsum fundo. Cato de re rustica. Aquam defundito non omnem eo addito oleum.

Defungor. eris. Vide in dictione Fungor.

Degener pe. cor. qui maior suoū moribus nō respondet. Ponit qñqz pro ignobili: t vili. Virg. Degeneres animos timor arguit. Est aūt gñis oīnis. In ablō degenere vel degeneri. Luc. Si me degenerē strauissent fata sub hoste. Degenerare idē est quod a gñe desciscere. Hiero. ad Dama. Hic obruta sulcis frumēta in loliuz auenāqz degenerāt. Virg. li. ij. Geor. Pomaqz degenerāt succos oblita priores. j. deteriorant in sapore. Proper. Dij mihi sunt testes non degenerasse propinquis. Dicimus aūt degenerare tam a malo: qđ a bono. Liui. lib. ix. Ne degeneraueris a familia imperiosissima t superbissima.

Dego. is. ex de t ago. Sz abijcit a: prętereā facit degi: supinū dactū scōm analogiā: sed nusqz legi. Neutrū est: sz in tertia psona passiue eo vti possum⁹. Et qñqz absolute: qñqz cū actō iungit: hcatqz deduco: siue ad finē vsqz duco t ago. Lactā. li. v. Quo rectius vita degat non est necesse oia circuire. Itē Degere est viuere. Idē in eodez. Iccirco eū voluit sub aliena ditione: atqz in perio degere: ne rerū prosperitate corruptus: in luxuriā laberet. Itē expellere: detrahere. Plaut. in Aul. Nūc ego istū sor. laborē degaz t diminuā: Idē in Epist. Degit corū de tergo meo.

Degrado ab iperitis dr, vbi dicendū esset desecro. Lc.

Degrūmari significat a grūma mēsura dirigere. Lucil. Tlamqz degrummaris: vt in castris menso: fecit olim.

Degulo as. penulti. correpta. gulę trado. Plau. Postqz degulato patrimonio pauper est factus.

Dehabeo. dehabes. Vide in dictione debeo.

Dehinc: de qui anci: id est posthac. Terē. in And. Dehinc vt quiescant porro moneo. Item significat apresse: id est deinde: vt sit aduerbiū ordinis. Sallu. In primis arduū videtur res gestas scribere: primū q facta dictis exqquāda sunt: dehinc quia plerisqz delicta: quę tu reperiēs: maliuolētia atqz inuidia putant esse dicta.

Dehonesto. as. contrarium verbi honesto: quod significet honore afficio. August lib. v. Con. Quid nocuerunt tibi: in quo imperium tuum dehonestauerunt?

Dehonesta mētuz cicatrix est: vultū hois dedecorans: aut oculi effossio. Gel. li. ij. Quo dehonestamēto corporis

Dehiscere: valde hiscere: siue (maxie lętabatur. deorsum pessumqz aperiri. Hic eñ de auget. Plin. lib. ix. Acus siue belone vnus piscū dehiscente propter multitudinem vtero parit: hoc est se aperiente.

Deianira: filia fuit Oenei Aetolię regis: cuius regia Calydon erat. Hęc adeo formosa erat: vt multos procos haberet: tandem Acheloo desponsata est primo: deinde Herculi. Itaqz nuptiarum gratia ortum est inter eos certamen: sed Acheloo victo: Herculi cessit. Lc.

Dei Damia: siue vt alij volunt Deiamia: filia fuit Lycomedis Scyri regis: cum qua Achilles cōsuetudinem habuit: t inde natus est Pyrrhus. Lomucopię.

Deiero. as. pe. c. valde: vel sancte: seu libere iuro. Hieli. Reg. Et addidit Jonatas deierare Dauid: eo q diligeret eū. Bel. lib. j. Haim cū amicus eum rogaret: vt pro reconciliatione eius filiū deieraret: his ad eum verbis vsus est.

Deiurus pe. pro. qui sancte ac valde iurat. Deiurium sanctū iusiurandū. Bel. Octo ad hostes redire volnerūt: q deiurio vincti forent: duo reliqui Romę mānserunt.

Deijcio. is. pen. cor. deorsum iacio: vel deorsum mitto. Plaut. in Asin. Jussin colūnis deijci operas aranearum? Virg. Toto genitrix quę plurima cęlo Deijcit in terras. Liui. lib. ij. pro iaciendo defigo: posuit. Dum intentus in eum rex totus aduerteret: aliter elatam securim in caput deiecit. Per translationē ponit pro auerto. Cic. in Phil. Nec vero vsqz: nec a rep. oculos deiciebam. Itē pro depellere: vt apud eundem. Si me ędilitate deiecisset. Ab hoc verbo fit deiectus. us. pro deiectione.

Dein ex de t in. sumitur pro deinde. Exin pro exinde proin: proinde: subin: subinde. Et hęc habent accentum in prima. Significatqz deinde: postea.

Deinceps ppie hcat gradatim: per ordinē: siue per vices: siue qđ dicere solemus: vnū post alium. Liui. li. j. Ita duo deinceps reges alius alia via: ille bello: hic pace ciuitatē auxerūt. Cic. Thermo. Si tū tres fratres summo loco natos: promptos: non indisertos: qs video deinceps Triple. per triennū fore: te nolo habere iratos. Col. lib. vj. Qđ quomodo t qualis gñis faciendū sit: non pigebit deinceps precipere: id est per ordinē. Interdū sumit pro deinde: siue postea. Hiero. Uersa est: t ipsa fine coitu in matrē: vt nō sit iā admodū qđ fuerat: sed purpura verissima ad indumentū t gloriā summi regis diuinū⁹ aptissime dedicata: vt nulli deinceps ea vti vsu fęmineo liceret: nisi deo. Interdū significat prętereā. Liui. Extemplo concilio scelera in se fratris originē nepotum vt genitū: vt educati: cędē deinceps tyrāni: seqz eius auctorē ostendit.

Deincipem veteres proximū quemqz capitū dicebāt: quemadmodū principem primū capitum. Lc.

Deinsuper pe. cor. hcat desuper. Sal. li. j. hist. Ad Mediolanum deinsuper astantiū manibus in murū attollitur.

Deintegro pe. cor. hcat totū denuo: siue a principio ad finē. Terē. in Eu. Posthac qs faciet deintegro comędias.

Deintegro. as. penultima correpta: diminuo.

Deiphobus penulti. correpta: nomen filij Priami ex Hecuba. Deiphobe vero nympha fuit Glauci filia. Virgil. Deiphobe Glauci fatur: quę talia regi.

Deiphylus penultima correp. fuit Stenelei filius Capanei in bello amicissimus. Deiphile nomen Adrasti regis filię: t Tydei vxoris: matris Diomedis.

Deiopea: siue deiopeia nympha λέγεσθαι δίωνα ἴσως, ὅτι λίαν θεῖα, ἐθέλει γὰρ ἐρωτα ἐθέλειν ὁ ἀήρ φονεύειν, id est dici puto forsan q Jouī semper adsit: diurnū amorem immito vocem. Ita vt ab hac proprietate nominarit ventorum flatibus conueniente.

Deiugo. as. pe. cor. disiūgo: cui contrariū est coniugo.

Delabor. pe. pro. demitto. Liui. lib. j. Ędo repente delapsus. Qñqz consumor: t ad nihiluz redigor. Cice. lib. ij. offi. Habenda est aūt ratio rei familiaris: quaz quidē delabi finere flagitiosuz est. Qñqz decido. Virg. Serta procul tantū capiti delapsa iacebant: id est quę deciderāt.

Delachrymare: est lachrymas vel aquaz more lachrymantis demittere. Col. lib. v. de vite loquens ait. Vt interdum potius deuexa: qđ in germine delachrymet.

Delanico. as. pe. cor. i. discindo: t quasi lanam trahо.

Delapidata dicun (Vt. lanius qui pecus discindit. tur lapide strata: quales sunt vię apud Bergomum.

Delasso. as. valde lasso. Plau. in Asin. Eum etiam hominem in senatu dare operam: aut clientibus ibi laborē delassatum totam noctem stertere.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Delatores occulti accusatores: ꝛ delatio talis accusatio. Vide quę dicuntur in defero.

Delecto ꝛ oblecto frequẽtatiua sunt: ꝛ cõposita a lacio, cis. Delecto eñ a delicio: ꝛ oblecto ab oblicio: qđ ex de ꝛ lacio cõponitur. Vnde fit lacto, tas. Delecto sępius in tertia persona autores vtuntur. Cic. Rufo. Itaq; me ꝛ superiores literę tuę admodũ delectauerũt: quibus expectatũ meum aduentũ abs te amãter videbã. Et habet nihilominus in se significationẽ actiuã: quãdoq; etiã passiuam: eodẽq; modo ꝯstruit: quẽadmodũ oblecto. Idem Peto. Plures iaz pauones ꝯfeci q̃ tu pullos colũbinos: tu te isthic atheniano iure delectato: ego me hic hirciano. Oblecto vero plerũq; in se significationẽ passiuã habet: q̃uis ꝛ actiuã. Et q̃q̃ passiuã habeat: tñ regit actũ non alterius personę aut rei q̃ eius: qui se oblectat. Et vltra actũ ablatiuũ postulat: ex quo passiua eius ꝓcatio monstrat. Teren. in Eu. Ade spereș: me te oblectes. Quo itez modo delecto sumit ex superiore Ciceronis autoritate. Idẽ in actiua significatione sumpsit: cum in Catone ait. Quas si exequi nescirẽ: tamẽ me lectul⁹ me⁹ oblectaret: qđ est quasi delectaret. Et ꝓ Archia. Adolescentiã agũt: senectutẽ oblectant. s. literę. Quãdoq; cũ ablatiuo mediante in: ꝛ hoc vt ostendat maiorẽ vis delectationis. Terẽt. in Adel. In eo me oblecto solũ. i. charũ mihi: vt sit quasi in eo consisto: tanq̃ in delectatione mea prępcipua. Si eñ dixisset eo me oblecto: hoc ad partẽ quandaz pertineret delectationis: quã de illo: non in illo sumit. Sic Lactant. lib. ij. inquit illos nõ disputare vt doceant: sed vt se oblectent in otio. Et fit oblecto ab oblicio: sicut a delicio delecto: ꝛ sicut a delecto fit delectatio: delectamen: ꝛ delectamentũ: sic ab oblecto oblectatio: oblectamen ꝛ oblectamentũ. Delectare ꝯo ꝓprie significat attrahere: ducere. Ennius. Et me Apollo ipe delectat ac ductat delphicus. Quadrigarius. Fabius de nocte cępit hostiũ castra oppugnare: hostẽ delectaꝝ. Et quoniã quę grata ac iucũda sunt nos attrahere solent: facũ est vt delectare sit gratuz esse: ac iucunditate afficere. Legimus etiã delector, quod quidã deponens putauerunt: sed magis passiuũ est: licet non habeat ablatiuũ cum ꝓpositione. Col. lib. j. Jucundus vtiq; viro: si etiã matrona comitatu: cuius vt sexus: ita animꝰ est delicatior, amęnitate aliqua delectãda erit: quo patientius moręt cum viro. Quod in aliis etiã verbis fieri solet: vt desiderium tenet me: ego teneor: desyderio. Sic oblecto: ꝛ hmôi: quę significationẽ passiuam innatam habeant: q̃ hęc accusatiuum eiusdem personę extrinsecus volunt cum ablatiuo sine prępositione: vt delecto: siue oblecto me hac re. Illa vero sine accusatiuo ipsius personę cuz ablatiuo tantũ eius: quo delectamur. Vt delector, siue oblecto: tua consuetudine.

Delectatio inquit Cic. lib. iij. Tus. est voluptas suauitate auditus animũ deliniẽs: ꝛ qualis est hęc aurium: tales sunt oculorũ: ꝛ tactuz: ꝛ odorationũ: ꝛ sapor: quę sunt oẽs vnius generis ad perfundendũ animũ: tanq̃ illę quę factę voluptates. Secundũ hanc diffinitionẽ delectatio a delecto est. Item oblectatio est ab oblecto: cum actiuę significationis sunt. Cum vero delectatio: aut oblectatio sumitur ꝓ voluptate eius: qui eiusmodi: quę dicta sunt a Cicerone: aut aliis delectatur: siue oblectatur: tunc a delecto: oblecto: ve erit. Quãuis a delecto: vel oblecto in passiua significatione etiam sumi possint.

Deliciũ in singulari: ꝛ delicię in pli: oblectamentũ oblectamentave: q̃ nobis voluptati sunt: a delicio: qđ ex de ꝛ lacio ꝯponit. Mar. Stellę deliciũ mei colũba Verona licet audiẽte dicã: vicit maxie passerẽ Catulli. Sue. Titus amo: ac delicię gñis humani. Dicitur etiã delicia fęmin. gene. Plau. Mea voluptas: mea delicia. Licet delicia dicatur etiã genus tigni: qđ a culmine ad tegulas angulares infimas ꝑsus fastigiatũ collocaꝝ. Vnde tectũ ipsuz deliciatũ: ꝛ tegulę deliciares dicunt: siue colliciares.

Delicias facere sępe legit ꝓ eo: qđ est ferme lasciuire ac lusitare: ꝛ se quodãmodo fastidire ac superiorem esse ꝑbis aut gestu ostẽdere: qđ aliter dr deliciari. Plaut. Eia delicias facis mi Mdenęchme quin amabo istro. Hier. super Canti. Deliciabit autẽ non in vno solo edendi gustandiq; sensu: sed ꝛ auditu deliciabitur ꝛ visu.

Delicatus a deliciũm fit: ꝛ idem est: quod plenus deliciis: seu qui in delitijs viuere assuetus ẽt. Et per metaphoram mollis ac tener dicitur. Columel. Cultam vestĩ tamq; familiam vtiliter magis habeat q̃ delicate.

Delico. as. pen. co. indico: explano. Titus. Quid istuc est: aut iste vult sermo mater delicas id est explana. Vetere, res etiã delicare ꝓ dedicare quandoq; dicebant.

Delego. as. pe. pro. deputo: pficio: vt cũ quẽpiã mei loco: officio: negocioue exequẽdo pficio. Col. li. iiij. Immo quis nõ imprudẽtissimũ quẽpiã etiã eũ: q nihil aliud operis facere valeat huic negotio delegat. Li. Post delegatã mihi hãc pumciã. i. post onus mihi ipositũ. Hinc subdelegare dicimus delegatas nobis cãs a principe alteri cognoscẽdas inũgere. Delegare etiã ꝓcat legatos mittere. Liuius. Decernũt: vt duodecim delegarent ad regẽ. Veteres delegare ꝓ discedere: ꝛ dispartire posuerũt. Plautus in Amph. Si cui ꝯsutores delegatos viderit. Et delegata dixerũt dijs ꝯsecrata: quę nũc dedicata dicimus.

Deleo. es. eui. etũ. ex de ꝛ leo: vt inquit Prisc. Vnde letũ significat destruo: ꝛ referꝝ ad lineam ꝛ ad notã. Tractuz a tabella geometrica: nam ibi scribũt seu lineas faciunt: quas postea delent vt alię superfiant. Aliquãdo est in totum leuare ꝛ remouere. Terẽ. Delebo oẽs deinc ex animo mulieres. Diomedes vero deleo: delitus: ꝛ deletus. Var. delitę literę: quod tamẽ a delino esse potest.

Deletile. pe. co. quod delet. Var. Sic displicet tibi taz magnũ sumam spongiã deletilem. Interdũ deletile: seu deletitiũ est deletum: vt charta deletilis: seu deletitia: quę abrasis prioribus literis rescribitur. Alio nomine palimpsestus vocatur.

Delebile: quod deleri potest. Cuius contrarium est indelebile.

Deligo. as. pe. co. de. or. sum: vel valde ligo. Liui. lib. ij. Stabãt deligati ad palũ nobilissimi iuuenes. Col. lib. vj. Si traduꝝ traducẽ non cõtigit: media virga inter eas deligato ad aliquid agendũ. Vt populus delegit Imperatorem ad bella: ꝛ imperator milites ad arma. Plaut. Continuo delegit viros Amphitrio primoruz princeps eos legat Telebois hostibus. Vnde delectus militũ dicit. Eligere est de quouis numero: ꝛ quauis multũ dine electionem facere: ad emolumẽtum vel dignitatem: vt q̃ optimam sibi mansionẽ elegit. Hinc electio ꝛ elegãtia: ꝛ postulat duplicẽ accusatiuũ: sed vltimũ cum in. Vt cardinales elegerunt Alexandruz in pontificẽ. Cooptare dicitur inter collegas: aut fere pares. Cicero in Bruto. A quo in collegium augurum fueram cooptatus.

Deliberare dictũ est a libella: qua quid perpẽditur: ꝛ significat definire. Cic. in Verrẽ. Deliberatũ est. i. fixum ꝛ decretũ est. Aliquãdo dubitare. Cic. lib. iij. ofiicio. Est enim totum sceleratum: ꝛ inpiuz qui deliberant vtrum id sequantur: quod honestum esse videant.

Deliberatiuum genus est: quod in consultatione positum: habet in se suasionem ꝛ dissuasionem.

Delibro. as. pen. cor. decortico. Colu. lib. iij. In ea nitidissimũ ramum eligito: ꝛ eiusdẽ spatij corticem circũcidito: ꝛ materiã delibrato. Idẽ lib. v. Cortex quoq; aridus fissusq; per summa trunci dependẽs delibrandus est. Est ꝛ delibro a libra deductum: ꝛ compositum a libro. as. cuius penultima producta: de quo in dictione libro.

Delibo. as. pe. pro. ꝓcat more religioso Libo: ꝛ oscu-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Interdū violo: destruo: vitio. Col. lib. ij. Neue aut cornu bos ad stipites vehementius offendat: aut extremo iugo truncū delibet: deplāteq; . Gel. li. j. Repēditur quippe ꝛ cōpensat leue damnū delibatę honestatis. i. vitiatę. Et delibare est degustare: sacrificare: ꝛ aquam sulco deriuare. Sed cum grecum sit: vide quid significet. λείβω.

Delibatorū locus delibationi accōmodatus. Plī. lib. xvj. Fuit ꝛ memoria nr̄a in porticibus septorum a. Agrippa relicta eque miraculi causa: q̄ delibatorio superfluerat. xx. pedibus: breuior sesquipedali crassitudine.

Delibutus: vt̄us. Terē. in Phor. Si te delibutū gaudio reddo. Cic. li. iij. ad Herē. pro cōspersus posuit. Aut si quā rem deformabimus turpē: vt si cruentaz aut cęno oblitam: aut rubrica delibutā inducamus. Est autē participium fine verbo: nec scio an compositum sit.

Deliquo. is. fallo: seu a bono deficio: ꝑtermitto. Plau. in Amp. Ex me queris qđ deliqueris. Quoniā vero pręterm̄ittere ea: quę ꝑterirī peccare est: delinquere pro peccare ponit. Sed proprie delinquere: vt Aug. in psalmorū interpretatione inquit: est tanq̄ de liquido quodam defluere a stabilitate firmamēti virtutis atq; iustitię.

Deliquium defectus. Ut deliquiuz solis: cum Sol in cursu suo deficit. Et deliquiū animi: cum animus linqui/

Delictum peccatū: a de (tur ꝛ quis animo deficit. linquo. is. q̄ qui peccat delinquat officium suum. Nam proprie delictum est: cum non fiunt: quę fieri debent: peccatūm cum fiunt: quę fieri non debent.

Delinio. is. pe. pro. valde linio vngo: seu frico. Cic. per translationē vsus est ad Cas. lib. j. Jam est biennium z cum virtuti nuntium remisisti: delinitus illecebris voluptatis. Et delinitus dicitur mēte alienatus. Plau. in Amp. Delinitus sum profecto: ita vt qui sim nescia m.

Delinimētum oblectamētum. Lactan. lib. vj. Vitia vero quibusdam delinimētis naturalibus illicere animos hominū: ꝛ inanium iucūditatum specie captos ad acerbas amaritudines miseriasq; perducere.

Delino. is. pe. col. delini: delitū: ꝛ deleui: delitū pe. col. Cū delitus pro sędatus. Cic. Caluo. Tuli molestę q̄ lite/

Delinio. as. Ex de (rę delitę mihi a te redditę sunt. ꝛ linio: qđ a linea fieri certū est: Fcat designo: vt fit cum articulatim hoīes: aut res a pictoribus initiant. Plin. de Apelle. Arrepto carbone extincto e foculo imaginē in pariete delinauit. Unde ꝛ liniamēta dicta sunt. Idem paulo post. Nec qui succederet operi ad prescripta liniamenta inuētus est. Delenio. is. pen. pro. permulceo: ac valde placo. Cuius passim protulit Col. li. x. vt scire liceat aliud esse delenio: aliud delinio. Sed tamē inquit tracūdia notę melioris facile delenīt assiduo interuētu eorū: qui curant aluearia. Plau. in Sti. Senex castigat filias: q̄ hę viros tā perseuerēt peregrinātis pauperes ita sustinere fratres: neq; relinquere: ptraq; verbis delinitur cōmodis.

Delimo. as. penulti. producta. deorsum: seu de aliqua materia limo. Plinius. Alij delimataz ęris scobem aceto spargunt. Apule. delimatū posuit pro delinito. Anus inquit muneribus delimata consensit. Eiusdē significationis est elimo. Plinius lib. xxxiij. Alij elimataz scobem in fictili cado coquunt: in caminis donec percoquatur fi/

Belli lacus erant breuiores mirę pro/ (gulinum. funditatis: quos incolę crateras vocant.

Deliro. as. pe. pro. a recto recedo. Translatio ab aratore. Nam lira est recta fossa: quę contra agros tuendos ducitur: ꝛ in quā vligo terrę decurrit. Et quia rectus est sulcus: delirare dicuntur: qui vltra sulcū: id est a recta via declinant. Hora. Quicquid delirant reges plectuntur Achiui. Est autē compositus ex de ꝛ liro: quasi deorsum liro. Lirare vero est agros in sulcos dirigere.

Delirus pe. pro. qui a ratiōe discedit. Ratio. enī est via recta per quā omnes ducunt. Vide in dictione Lira.

Delirus pe. cor. qui insanit. Lucre. Quod facit hic idē perdelirus esse videtur. Nam contra sensus a sensibus

Deliteo. es. pen. cor. ex de ꝛ lateo (ipse repugnat. significat deorsum latens sto. Sed non inueni: nisi in pręterito. Virg. Limosoq; lacu per noctez obscurus in vlua Delitui. Hinc delitesso: quo est eo vt lateam.

Delos grece latine manifestus. Que nomine dicta est insula in Egeo: omnium cycladum clarissima: alumna Apollinis templo ꝛ mercatu. Dicta delos: vt docet Aristotel. q̄ cum mersa esset: subito apparuit. Nam δηλόω ostendo significat. Hęc Pyrrile dicta est: ab igne ibi primum reperto. A quibusdam Cynthia: ab aliis Asteria: ab aliis Cynetum. Sed in primis Ortygia quoniaz in ea primum coturnices inuentę sunt: quas greci ortygias vocant. Virgilius. Linquimus Ortygię portus. Interpres Callimachi καὶ Δουκυλίδης, σεισμὸν γενόμενον μέγα βουλόμενος ἐξηγήσασθαι φησὶν ὅτι τοσοῦτον ἦν μέγας ὥστε πλῶ Δῆλον νῆσον σαλεῦσαι. Et Thucydides terrę motū magnuz extitisse: magnū volens exprimere inquit: quod tam magnus erat: vt delū insulam concuteret.

Delius: qui est ex delo: vt Apollo delius.

Deliacus. a. um. eiusdē significatiōis. Cū deliaca dicta sunt vasa ex ere pręcioso: ab insula Delo: vbi fuit prima nobilitas eris. Plī. li. xxxiij. Antiquissima eris gloria Deliaci fuit: mercat⁹ in delo concelebrāte toto orbe. Cic. pro Roscio. Domus Chrysogoni referta vasis Corinthijs ꝛ deliacis. Ex ere deliaco fiebāt pedes triclinioꝝ fulcraq;.

Delphi tam pro oppido: q̄ oppidanis pluralī tantum numero. Sicut Babij: Leontini: Puteoli. Hinc delphicus. ca. cum. Unde delphica laurus: q̄ victores delphis ea coronarentur. Et est viridior laurus.

Delphidas fructus de genere caryotharum. Lc.

Delphin: ꝛ delphinus genus piscis: vel potius maris belua. Parit catulos decimo mēse: interdū binos nutrit vberibus: sicut balena. Et decem annis ad summā magnitudinē peruenit. Dicitur etiā fimones dicunt: ad quod nomen vocati accurrere ferunt. Ferunt delphinū non modo omniū marinoꝝ: sed etiā terrestrium animaliū velocissimū pene velocitate equantē: ꝛ ad puerorū amorem duci solere. Lingua est his contra naturā aquatilīū mobilis pro voce gemitus humano similes: dorsum repādum Dulcetur musica arte: pręsertim symphonię.

Delubrum locus: in quo dei simulacrū dedicatum est ἀπὸ τοῦ δεδλαμβάνειν λέγεσθαι φασίν: id est a deo ꝛ sume dici aiunt: quasi deum capiens: vel dei repositorium. Sicut candelabrū: in quo ponitur candela. Unde Hiero. super Joel posuit pro tęplo. Vniuersa (inquit) donaria in delubro eius consecrarūt. Alij accipiunt delubrū pro loco ante aras: vbi aqua currit: a diluendo. Religio enī sacrificij apud antiquos exigebat: vt ante sacrum sacrificulus manus ablueret. Alij delubruz dei simulacrū accipiunt: a delibrato ligno ita dictuz. Serui. ait delubrū esse: quod vno tecto plurima complectitur numina.

Deludo. is. pen. produ. Vide in dictione Ludo.

Delumbe adiectiuū: quo significat non habens aliqd lumborum: id est virtutis. In lumbis enī virtus corporis sita est. Nam de hoc loco significat non: vt sit delūbis homo effeminatus: ꝛ mollis ob nimiam Venerē: qui effractis pudoris claustris: in Venerē soluit. Persi. Sūma de lumbe saliua. Hoc natat in labris. Hinc delumbe carmē pro lasciuo minimeq; virili. Idē significat elumbe.

Deluo. is. lui. lutū. depurgo: diligēter lauo. Cato. Lac serpitiū aceto deluito. Et deluere est madefaciēdo aliqd delere. Varro. Oborteq; inter legendū lachryme: literas

Delutamentum: a deluto. as. Lc. (diluebant.

Deluto. as. ex de ꝛ luto: qđ a lutū fit. Cato. Granarium totū oblinito crasso luto: postea cōspergito amurca oīe qđ lutaueris: vbi aruerit eo frumētum ꝙdito: nō nocebit. Lutum enī a luo: q̄uis eius supinū non inuenerim. cū tamen Col. lib. vij. supinū ostendat dicens. Et e luta ꝛ sicca vinacea: quę de lorea eximuntur. Est autē delutare vsq; deorsum luto aspergere. Cato. Habitationē deluā

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tare terra q̄ maxime cretosa vel rubicosa.

Dema herba est: quam alij calligonon: nonnulli polygonon dicunt. Cornucopię.

Demagis valde magis: ex de ⁊ magis. Ce.

Demando. as. in totum cōmitto. Hiero. ad Sabi. Et omni ordini pręuidebat: pręcipueq; ordinibus: quorum ei cura cum Barnaba fuerat demandata.

Demarathus nomē Spartanorum regis: qui ob indignationē ad regem Persarum diffugit. Alius fuit: vt scribit Liuius: corinthius negotiator diues: qui ob sedi/tiones domo profugus Tyrannidē Cypselli fugiens: in Hetruriam cōmigrauit: comportatis opibus luculentis. Qui a Tarquiniēsibus Hetrurię populis exceptus. Tarquinū Priscum regē populi Romani ex illustri Hetrusca vxore genuit. Hunc comitati sunt duo ex Corintho fictores Eucirapus ⁊ Eugrammius: a quibus Italię traditam plasticē: hoc est figulinam artem ferunt.

Demens: qui est mente diminuta. A quo demētia.

Demētio. is. de mente exeo: deliro: insanio. Lactā. lib. iiij. Ecce aliquis instinctu dęmonis percitus: demēsit: efferur: insanit. Lucre. Dementit enī deliraq; fatur.

Demēto. as. eiusdē fcatiōis. Apul. in Magia. Cōfessa est sese mea Magia in amorē inductam demētare. Illud po in actibus apostolicis nō tam fcat demētē esse: q̄ dementē facere. Sic enī scriptuz est. Attendebāt eum: propterea q̄ multo tēpore magicis suis demētasset eos.

Demetior, diligenter ⁊ quadam ratione metior. Cic. Quę non insidijs sed aperte ⁊ palam laborat: vt verba verbis quasi demensa: ⁊ paria respondeant.

Demēsum: quasi mēsuratum vel ęquatum. Et idem quod seruis dabatur singulis mēsibus vnde viuerēt. Teren. Quod ille vnciatim vix de demēso suo: suum defraudans geniū comperit miser. Serui enim quaternos frumēti modios accipiebant in mēse. Quod vtrum a mēse an a metiendo deducatur: incertum est.

Demeto. is. penul. cor. Vide in dictione Meto.

Demereo. es. rui. itū. quasi lucror. Bel. Thais corinthia ob elegantiā venustatēq; grandē pecuniā demerebat.

Demereor, de aliquo bene mereor. concilio: deuincio: placo: beniuolū facio: beneficiū pręsto: ⁊ exigit accusatiuū. Oui. Dic mihi qd feci: si nō te semp amaui: Crimine te potui demeruisse meo. Quintil. Simul vt plenior obsequio demererer amātissimos mei. Lactanti. de ira dei. Quotis dona offerūt iustis ac bonis operibus demereri eū laborātes. Suet. de Aug. Profectū mox auūculū in Hispanias aduersus Cn. Pōpei liberos: vix tñ firmus a gra ui multitudine per insestas hostiū vias paucissimis comitibus: naufragio etiaz facto subsecutus magnopere demeruit: Est ⁊ demereri valde mereri. Lactanti. libro. iiij. Si vna hostia placabilis: placabiliores vtiq; hostię plures: quia multiplicata demerētur potius: q̄ offendant.

Demetrias Thessalię oppiduz est: quod prius Pegasa dicebatur. Ce.

Demetrius nomē Seleuci filij. Fuit ⁊ alius Demetrius Phalereus Theophrasti discipulus: qui ob eximias virtutes Atheniēsibus prefuit annis decē: trecentisq; sexaginta statuis ęreis honoratus est: Hic: vt Plutarchus inquit: monebat Ptolemęū regem: vt de regno impioq; libros sibi cōpararet atq; perlegeret Quę enim amici non audent monere reges: hęc in libris scripta sunt. Fuere ⁊ alij Demetrij vocati.

Democides pe. cor. fuit. Crotoniata: medicꝰ illustris. Qui cuz inter Darij captiuos esset: ⁊ Darius ipse ob inuersum pedē grauiter ęgrotaret: ita vt iā. vij. dies insomnis egisset: nec a medicis vllis iuuaret: ductus in mediuz Democedes vinctus cōpedibus Dariuz penitus liberauit. Dehinc summo in honore apud regē habitus est.

Demiror pe. pro. valde miror. Terē. in Hecy. Sed demiror: quid sit: quāobrem tantopere hoc oēs nos cęlare volueris. Aliquādo demirari est nescire: quoniā vt Donat. inquit: Admiratio ignorantiā facit. Terentius. Quid mihi vicent: ⁊ quam causam reperient demiror.

Demitto deorsuz mitto. Virg. Eglo demittit alto. Inde demissitię tunicę dictę a Plauto: lōgę ⁊ demisse ad talos: ⁊ nulla zona succinctę. Alit enī. Sane genus hō mulierosum est tunicis demissitijs. Jté demittere est humiliare ⁊ qđ vulgo dicit sebassare. Virgi. lib. iij. Georg. Demisę aures incertus ibidē sudor. Et eneid. j. Vultū demissa p/fatur. Jté defodere. Virg. lib. ij. Geor. Alteq; iubebis Insolido puteū demitti: oēmq; repones Rursus humū.

Demolior. iris. a mole deductū est: ⁊ significat diruo: deijcio. Cic. lib. de offi. Demoliti ea: qnorū altitudo officeret auspicijs. Inuenitur ⁊ demolio. Lactan. lib. iiij. Deliquerimt te filij Jsrael: ⁊ altaria tua demolierunt.

Demōstro. as. aperte vel palā mōstro. Plau. in Asi. Et ędes demōstrauī nr̄as. Demōstrationē dialectici diffinūt esse: cū certis ac necessarijs rōnibus aliquid ꝓbatur.

Demoror pen. cor. r. multū mōror, seu detineo. Lactan. lib. iiij. Cum Moyses dux eorum ascendisset in mōtem: atq; ibidem. xl. diebus demoraretur. Colu. mel. libro. iiij. Prudentis magistri est eiusdem nomen elationis aucupio: quo potiri nequeat: studiosos non demorari.

Demorior, in totum morior. Colu. lib. v. Siue enī caput demoruū est: duo induantur statim vimina.

Demo. demis. ex de ⁊ emo abiecta e. significat detraho. Demos grece latine populus. Vnde componuntur multa nomina Δῆμος ἐπιδημία καὶτὰ λοιπά. id est populus peregrinatio: ⁊ reliqua.

Demosthenes pen. cor. nomē oratoris clarissimi: ⁊ grecorum oim oratorū principis: ⁊ latine robur populi dicitur. Δῆμος enim populus: σθένος τοῦ σθένος robur. Hic natus patre: qui cultellarius cognominat⁹ est: q̄ scilicet domi haberet officinā: ⁊ operarios cultellorū. Relictus puer in hereditate locupleti: tuto; fraude: ⁊ negligentia direptis bonis: vix habuit vnde pręceptoribus mercedem solueret. Cerū cum multo studio ⁊ laborioso pervigilio in clarissimū oratorem euasisset: libertatis Grecię defensor, publice grauibus concionibus Philippum insectatus est: vtpote publicę libertatis insidiatorē. Post cuius mortem patria pulsus: tandē reuocatus est. Sed iam mortuo Alexandro: ⁊ Antipatro rebus grecis preposito: cum apertaz cędem videret: relictis Athenis in Calabriam insulam vbi asylum erat Neptuno sacrum: concessit: haustoq; veneno se necauit. Hic eloquentię studio flagrans iugiter incubabat: adeo: vt a se duos vel tres menses continuos domi inclusus sine intermissione studeret: abrasa parte capitis: vt exeundi facultatem sibi periret. De hoc Hieronymus. Demosthenes plus olei q̄ vini expēdisse dicitur: ⁊ omnes opifices noeturnos semper vigilijs pręueniſſe. Mortuus est sicut Suidas. ἐτελεύτησε ἐφὼν εἰς καλαυρίαν ἐν τῷ τοῦ ποσειδῶνος ἱερῷ πρὸς τὸν μακεδόνα ἀντίπατρον προσεγκάμενος φάρμακον τὸ ἐν τῷ καλαμίῳ, ἔτη ἑβδομήκοντα δύο καὶ ἑξήκοντα. Mortuus est fugiens in Calabriam in Neptuni ędę propter Macedonem Antipatrum: hausto veneno quod in annulo erat: annos viuens duos ⁊ sexaginta.

Democritus pe. cor. nomē philosophi abderitę: qui diuisa substantia duobus fratribus peregrinatus est in varias orbis terraz partes: quo scientiā perciperet. Postea in patriā reuersus: cū summa inopia in hortulis iuxta sug vrbis muros se ad solas rerū naturas contēplandas contraxit. Ferf q̄ quocūq; fortunę casu: ⁊ mutabiliū rerum audito in risum soluebaf: sicut Heraclitus in fletū. Vnde Belasinus notatus est. Tandē teste Cic. lib. v. Tus. se occęcauit: vt naturę secreta subtilius rimaref. Agebat centum ⁊ nonē annos cuz mortuus est. Hic dixit oia ex atomis fieri: ac plures esse mundos ⁊ corruptibiles. Fertur Theologiam ac Astrologiam didicisse a Magis ⁊ Chaldęis. Cum gymnosophistis quoq; congressus est: in philosophia adeo profecit: vt pēthalos: siue quinquercio. i. quinq; certaminuz dici posset. Hāc; naturalia: moralia:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mathematica:liberales disciplinas:artiũq; omniũ periti/
am callebat. ¶Hunc ¶Plinius virũ sagacem ꝛ vitę vtilis/
simũ fuisse refert: sed nimio iuuãdi mortales studio p̃ola
psum. Constat hũc diuitijs opulentũ fuisse in tantũ: vt pa
ter eius Xersis exercitui epulũ hospitaliter dederit.

Demodocus nomẽ cytharœdi apud ¶Homẽ. Cõponit
ex δῆμος ꝛ λόκκις estimatio: quasi populi estimatio.

Democratia principatus populi. Democraticus qui
fouet p̃incipatũ populi. ἀπὸ τοῦ δῆμος & κρατέω.

Demophoon nomen Thesei ex ¶Phędra filij: qui eti/
am Athenarum rex fuit.

Demarchus Tri. ¶Ple. Demarchia ipse tribunatus.

Demulceo: valde seu leniter mulceo. Sicut fit catulis
cum manus super eos tractamus. Teren. in ¶Heau. Non
possum pati: quin tibi caput demulceam.

Demũ significat ad postremũ. Terẽ. in Adel. Ego no/
uus maritus anno demũ quinto ꝛ sexagesimo fiam. ¶Po/
nitur etiã p̃o dũtaxat: vel oino. ¶Exercitum quãdo iungi/
tur cum is. ea. id: vel ita. Lic. in Sallu. Ea demũ magna
voluptas equalẽ ac parem verbis vitã agere. ¶Plini. Ea
demũ sola auium nõ nisi volatu depascitur. Quintil. Ita
demũ mihi satisfacies si apud patrem fuisti.

Demus p̃ demũ veteres scripserũt. ¶Pacu. Quid dem⁹
magis cõmodũ est: q̃ ne tuũ perduas iniuriã pati.

Demiũ gẽma est a pinguedine dicta. Græci enim δημόν,
pinguẽ dicũt. Et hoc ¶Homerus frequẽter vtitur. A quo
δήμιον gẽma appellata: nec fuit in vsu: antiquorũ gem/
ma vlla frequẽtior, vt ¶Menandri fabulę testant. Lc.

Denarius. a. um. idẽ quod decẽnarius. Vnde denarię ce
remonię dicebat: sicut tricẽnarię: quibus sacra adituris
decẽ continuis diebꝰ: vel triginta certis quibusdã rebus
carẽdum erat. ¶Hinc vndenarius: duodenarius: ꝛ huius/
modi. Denarius vero substantiuũ: est genus monetę ar/
genteę: q̃ denas libras eris valeret: vt inquit Varro. Di/
citur ꝛ denariũ neu. gẽne. ¶Plau. in Ru. Quis me est mor/
taliũ miserior, qui viuat alter hodie: quẽ ad recuperato/
res modo damnauit centum denaria ¶Philippea.

Denarro: per ordinẽ narro. Gel. li. ij. Hęc nobis Fau
rinus summa cũ elegãtia verborũ totiusq; p̃monis comi/

Denaso. as. pe. p̃o. na (tate: atq; gratia denarrauit.

sum aufero. ¶Plau. in Cap. Namq; edepol si habites p̃o
pius os denasabit tibi mordicus: id est destruet.

Denato. as. pe. cor. frequẽtatiuũ est verbi deno. as. qđ
est deorsum nato. Aug. per translationẽ dicit. Quãto hu/
milius sedebat: tanto ampliꝰ capiebat. Cõstituit enim aqua
ad humilitatẽ conualliũ: denatat de tumoribus collis.

Dendrachates gemma: quę velut arbuscula insignis
Δένδρον enim arborem dicunt. Copiosę.

Dendris gẽma: quę sub arbore defossa non permittit

Dendrocissos hedera est: (secure hebetari. Lc.

quę sine adminiculo stat: sic ea propter dicta ἀπὸ τοῦ Δέν/
δρου καὶ κισσὸς: id est ex arbore ꝛ hedera. Lc.

Dendroides tithymali spẽs: ꝛ ramosum interptatur.

Denego. as. pe. cor. dare nego: seu non do. Lactã. lib.
ij. Si alimenta frugibus longa siccitas denegauit.

Denigro. as. penul cor. nigrum facio. ¶Plin. Capillum

Deniq; a denus. Siue vt qui/ (denigrat suffitu.

dam volunt a denuo significat ad extremum. Terenti. in
¶Heau. Fodere ꝛ arare: aut aliquid facere deniq;

Denobilito. as. vituperor: dedecoro. Terenti. in Eunu.
Tu iam pendebis: qui stultũ istum adolescẽtulum deno

Denoto. tas. penultima corre. (bilitas flagitijs.

culpo: increpo. Cypri. ¶Nam cum denotarentur discipuli
eius q̃ederent: nec prius manus lauissent.

Dens ab edẽdo: quasi edẽs. Sz potius græcũ esse quis
nescit: ἔδοντες γὰρ ὀδοὺς ὀδόντας ἐξ ἔδω λέγουσι. græci enim
ὀδοὺς. i. dens dẽtis ex ἔδω edo dicunt. Sed ꝛ omne quo
aliquid teneri: vel execari potest: solet dens appellari.
Virg. li. vj. Tum dente tenaci Anchora fundabat naues.
¶Hinc bidẽs: tridẽs; ꝛ hmõi. Dentes diuersa fortiunt no/

mina. Qui eñ primũ apparẽt apertis labijs p̃mores vo/
cant: lati ꝛ acuti: quibus fit morsus. Ipsi eñ vt ¶Pli. lib. vij.
Nec cibo tantũ ꝛ alimẽtis necessarij: quippe vocis sermo
misq; regimẽ p̃mores tenẽt: concẽtu quodã excipientes
ictũ linguę. Qui vero sequũtur: quasi rotũda specie acuti
in modũ serrę serrati dicunt: ab antiquis canini appellã/
tur in quocũq; animali. ¶Pli. lib. vj. Lupi dextrę caninus
in magnis habet operibus. Sequuntur maxillares: qui
duplices sunt: cibũq; cõficiũt: ob id molares dicti. Iuue.
Interq; molares Difficili crescẽte cibo Genuini nouissi/
imi nascunt homini: vt ait ¶Plin. Dentiũ etiam quidaq; di/
cunt serrati a similitudine serrę: qui pectinatim coeunt:
ne cõtrario occursu atterant. Quales habẽt pisces ꝛ ca/
nes. Quidaq; continui: vt homini ꝛ equo. Quidaq; exerti:
hoc est extra os p̃ducti: vt apro ꝛ elephanto.

Dentio. tis. dentes emitto. ¶Plau. in mili. Venter creat
oẽs has grũnas: auribus peraudiẽda sunt: ne dẽtes den/
tiant. ¶Hinc dẽtitio: dentiũ emissio. ¶Pli. lib. xxviij. infantib⁹
nihil butyro vtilius per se: ꝛ cũ melle p̃uatim ꝛ in denti
tione: ꝛ ad gingiuas: ꝛ ad oris vlcera. Dens lupi adalli/
gatus infantibus: phibet pauores dentientiq; morbos.

Dentatus: qui magnos habet dentes: qui ꝛ dentosus
dicitur. ¶Plinius tamẽ dentatũ dictum fuisse ¶Marcum.
Curium libro, vij. scribit. Quoniaq; cum dentibus natus
fuerit. ¶Hinc edentatus: qui est sine dentibus ¶Marcum
Edentatę beluę morsus. Similiter edentulus.

Dentale lignuz quo vomer arãdi causa inducit: sed p̃
vomere poni solet. Col. lib. vij. Et dẽtalibus terrã subi/
gere: quo minoris bubus id administrari possit. Dicitur
etiã dens: vt Var. inquit: q̃ eo quasi dẽte molerẽt terra.

Denticulus: parvus dens. Denticulo: dẽtes imprimo.
Denticulatũ quod est ad similitudinẽ denticuli factũ.

Dẽtatim ꝛ dẽticulatim aduerbia: p̃cant ad similitudi/

Dentifricium medicamẽtũ: quo dẽtes (nem dentiũ.

fricant: vt fiant candidi. ¶Plinꝰ docet ex pumicibus fieri
dentifricia Apule. in ¶Magia. ¶Primo igitur legere lu/
cris meis epistoliũ de dentifricio versibus scriptum.

Dentiscalpium instrumẽtum: quo scalpunt dentes.

Dentifragimbulũ. ¶Plaut. in Bac. Nę tu hercle haud
longi es ab infortunio: ita dẽtifragimbula hęc meis ma/

Densum coarctatio nimia con/ (nibus gestiunt.

iunctarũ partium. Rarum contra in quo interuallis fre/
quẽtibus laxio: partiũ videtur esse coniunctio. ¶Hinc den
sitas ꝛ densitudo. Compositum condensus.

Denso. as. cogo: spisso. Luc. li. iij. Densaturq; globus
quartũ pede prima relato. ¶Hinc condẽso. Colu. lib. viij.
Torrido sale contingit: rursusq; ponderibus condensa/
tur. Est ꝛ denseo. ses. a quo densesco. scis. densus fio.

Densifico a densum ꝛ facio.

Denudo. as. penul. p̃o. spolio: nudum reddo.

Denuntio. as. Vide in dictione Indico.

Denuo aduerbiũ significat rursus: quasi de nouo.

Deoro p̃o peroro nõnulli vsurparunt. Et deoratum
p̃o peroratо scripserunt: vt ¶Pomponius testatur.

Deorsum: cuius contrariũ est sursuz: notã habet signi/
ficationẽ. Capiũtur tñ ambo p̃ vltro citroq; Ter. in Eu.
Sex ego te totos ¶Parmenoꝰ mẽses quietũ reddã: ne
sursum deorsumve cursites. Tractuz ab Athenis: cuius
portus in imo: vbs vero in editiore loco sita est. Lc.

Depalmare: est palma percutere. Gellius. Quẽcunq;
depalmauerat numerari statim seruos. xij. tabulas vi/
ginti ꝛ quinq; asses iubebat.

Deparcus. Vide in dictione ¶Parcus.

Depango. is. plãto: seu defigo. Col. li. iiij. Deinceps pa
stinat malleolus vitibus inserẽdus. Cunq; satserit medio
spatio qđ vacat inter vites per vnã lineã depangere. In/

Depecto. is. xui. vel xi. xum. dili/ (de depactus.

genter pecto. Ouid. lib. iij. Fasto. Interea liber depexos
crinibus Indos Vicit: ꝛ eoo dines ab orbe redit. ¶Plin.
lib. xix. Ars depectendi: digerendiq; iustũ est e quinquag

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

genis falsciũ libris quinas denas carminare. ¶Per translationẽ & in malam partẽ. Terent. in Eunu. Egone si viuo adeo exornatũ dabo: adeo depexum: vt dum viuet me/ minerit semper mei: id est ornatũ: cultum: dictum a con/ trario sensu. Q; si depessuz legamus a patior, siue a pan do significat laceratum. Et depecto fit depexo. as.

De pecuniis repetundis. Vide ¶Repetundarum.

Depectus significat pactus: & in bonã: & in malã par/

Depelli portenta dicuntur: (tem capitur. Lc. cum mala quę ex iis fiant: precibus: supplicijs: religione: & deorum cerimonijs fugantur, Lomucopię.

Dependo. is. fere pro simplici pẽdo est: quod varie su/ mitur. Vt pecuniam vel tributum pendere est dare: vel soluere: seu pati pœnam. Sed de hoc in pendo.

Dependeo. des. deorsum pẽdeo. Colu. lib. iiij. Sed si per vnumquęq; pampinũ maior numerus vuarum de/ pendeat. Aliquando dependere est sustentari. Lic. Om/ nis illorum salus a nostra salute dependebat.

Depereo. ris. ex de & pereo: accipit pro morior. Colu. libro iiij. Nos tamẽ plus quattuor milibus conserimus: quia negligentia cultorũ magna pars deperit. Quãdoq; deperire est impatiẽter amare. ¶Plau. in Casi. Hic ipsius Casinaz deperit. Hiero. lib. ij. Reg. Factum est vt Tha/ mar adamaret Ammon: & deperiret in eam valde.

Depesta poculi genus: quo vetustissimi vtebant. Lc.

Depessus: siue a patior: siue a pando fiat: laceratus di/ citur. Terẽt. Egone si viuo: adeo exornatum dabo: adeo depessum: vt vsq; dum viuat me minerit mei.

Depiles. pe. pro. qui sunt sine pilis. Var. lib. j. de vi. pa. Q; ludis pręsulis pueri essent glabri: ac depiles propter

Depilo. as, penul. cor. re. pilos detraho. (ętatem. Martia. Cum depilatos chęste coleos portes. Et depi/ lo rarefacio. Lucilius. Depilati omnes sumus.

Deplanto. tas. Vide in dictione ¶Planto.

Deplano. as. pen. pro. in planum deduco. Lactan. lib. iiij. Ego ante te ibo & montes deplanabo.

Depleo. es. Columel. Conchę quibus deplex oleum.

Deploro. as. pe. pro. propter actũ ploro. rationis: qui in re miserabili exigit: si lachrymę manãt: tunc proprie. Si nõ manant: significat quasi ploro. ando lamẽtor. Lic. in Lato. Non libet deplorare mihi vitaz quod multi & hi docti fe/ cerũt. Et lib. ij. offi. Admonebat me res vt hanc quoq; in termissionẽ eloquentię deplorarem: nisi vererer ne de me ipso aliqua viderer queri. Aliquando deplorare: est plo/ randi finẽ facere. Vnde deplorata cadauera dicebãtur: quibus vltimus luctus persolutus erat. Et temp. deplo ratã dicimus iam euersaz. Ab hoc tractũ est. Conclama/ tum est. quãdo affines eiulãtes conclamabãt. Dicitur q; in omni re iam deperdita: quia post lachrymas affinium mortuũ plane cadauer erat. Inde & indeplorato dicitur Ouidius in Ibin. Indeplorato proijcere caput.

Depontanus. pe. pro. Vide infra in dictione ¶Pons.

Deponere est deorsuz ponere: vt depone sarcinã. Lic. per translationẽ dixit pro dimittere. Existimaui honestissi me molestias posse deponi: si me ad phĩam retulissem. ¶Per translatiõem etiã significat priuare. ¶Plau. Vt me de ponat vino eam affectat viã. Suet. Me imperio turpiter depositus priuatus viueret. Aliquando derelinquere: & quasi desperare. Vnde depositi: desperati dicimr. Virgi. Ille vt depositi proferret fata parẽtis. Lic. in Ver. acti. j. Itaq; mihi video: iudices magnã & maxime ęgrã: & pro pe depositã reip. partẽ suscepisse. Aliquãdo est apud ali/ quẽ quicq; ponere seruandũ: ceu pro pignore. Habet enim hoc loco de vim augendi: vt ostendat totum fidei eius cõ missum: quod ad custodiã rei pertinet. Virgil. Ego hanc vitulam ne forte recuses: Depono. Ad seruandũ vero: vt gladium pecuniam. Lic. lib. iij. officio. Si gladium quis apud se sana mente deposuerit repetat insaniẽs: reddere

Deponẽs verbũ. (peccatũ fit: officiũ nõ reddere. Ideo dicit quia deponit aliquid de quantitate cõmunis verbi. s. futurũ participiũ in dus a significatione passiua. Nam cũ participia quattuor habeat verbuz cõmune: vt criminãs: criminaturus: criminatus & criminãdus. Hoc non habet deponẽs. s. futurũ a passiua significatione. Vt mino: minans: minaturus: & minatus: non minãdus.

Depositum quod deponitur: hoc est quod alicui sub fide tradit: vel quod pignoris loco dimittitur: vel quod sequestro a pluribus in solidum certa conditione custo/ diendũ reddendumq; cum fuerit de iure discussum tra/ ditur. Et sic est nomen. Lic. Quid si quis apud te pecu/ niam deposuerit: bellũ patrię inferat: reddes ne depositum? Non reddere depositũ maxima iniustitia est.

Depositorius: qui aliquid deponit. Depositarius qui

Depopulari: est destruere: siue de (depositũ accipit. prędari. Apud antiquos etiã depopulo dicebatur.

Deposcere: est multũ desiderare: siue rõne quadã exi/ gere. Col. lib. ij. Canabis solũ pingue fieri coriatq; & rigu um vel planũ: atq; humidũ & alte subactũ deposcit.

Deportare est de aliquo loco aliqd portare. Col. lib. v. Nec procul a mari vel nauigabili flumine: quo deportari fructus: & per quod merces vehi possint. Vnde deporta/ ti dicuntur: quibus aqua & igni interdictũ est: vel quibus princeps prouinciã annotauit. Transfertur etiam ad ea: quę delectationẽ: laudẽ: & vituperationẽ habent: quę no stra opera sumus assecuti: vt cũ inde reuertimur: quo p fecti fueramus: aut cuz vbi sumus inde quicq; deportat. Lic. Trebatio. Mihi crede nihil ex ista prouincia potes: qõ incũdius sit deportare. Idem in Lato. Teq; nõ cognomen solũ Athenis deportasse. Vituperationẽ: vt deporta uit Verres amicã. ¶Pro deporto: vulgo reporto dicit: cum reporto retro porto: seu reueho reducove: qõ portatum siue delatũ & deductũ fuerat. Lactan. lib. iiij. Repente vi/ ribus roborat ipsi lectulos suos reportarẽt: quibus fue/ rant paulo ante delati. Hiero. ad Dama. Et inuẽtam su per humeros reportat ad caulã. Lic. pro se. Itaq; ¶Pub. Lentuli beneficio excellenti: atq; diuino non solũ reducti sumus: sed equis insignibus & curru aurato deportati. Transfertur etiã ad verba: cũ quis pro verbis verba re/ portat. Virg. Isq; adytis hęc tristia dicta reportat.

Deprauo. as. pen. pro. paruũ facio: vitio: vt cũ quid est scriptor: aut maledicor vitio corruptũ. Teren. in ¶Phor. Nihil est tã bene dictũ: quin narrãdo possit deprauarier.

Deprehendo. is. significat caute: vel incautũ quẽpiam capio: vt deprehensus in adulterio: in scelere: in sermone Deprehensus ab hostibus: a tẽpestate. Virg. Deprensis olim statio tutissima nautis. Hora. in Ser. Deprensi non bella est fama Treboni. Vnde & dephensa genus aniad/ uersionis militaris: qui certo in errore dephensi fuissent: castigatione maior, ignominia minor. Interdũ deprehen dere est animaduertere: cognoscere. Lactan. lib. j. de Ioue loquẽs. Nonne a sua prima puericia impius & pene pari cida dephenditur? Ambros. lib. j. offic. Qui ea quęcũq; vana sunt deprendit: ea quę sancta sunt: nescit.

Deprecor. pe. cor. quãdoq; ponit pro simplici. Vñ Hie rony. Moluit inquit veniã deprecari. Quãdoq; deprecari est ipetrare. Idẽ apud Exoduz. Ascendã ad dñm si quo modo quiuero eum deprecari pro scelere vro. Quãdoq; vehementiã supplicationis denotat: vt sit deprecari ve/ hemẽter: siue suppliciter precari. Sueto. in Cęsa. Satis constat Syllã cum deprecãtibus amicis: & ornatissimis viris aliquãdiu denegasset: atq; illi pertinaciter cõtende/ rent: expugnatũ tandem proclamasse. Lic. in Cęl. At. L. Blosius Cumanus hospes familię nrę Scęuola: cuz ad me qui aderã cum Lenate & Rutilio cõsulibus in cõsilio deprecatũ venisset. Et lib. j. ad Heren. Deprecamur cuz & peccasse & cõsulto feciss reus confitet: & tamẽ postulat vt sui misereat. Hiero. lib. iij. Reg. ablatiuo iunxit. ¶Peti/ tionẽ vnam parnulã ego deprecor: a te: ne cõfundas faciẽ meã. Habet quãdoq; contrariã suo simplici & actionem: & precis negationem: seu detractionẽ importat. Sicut in

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dedecet: despero: & huiusmodi. Et sic deprecari significat recusare. Asinius Ciceroni. Nec periculuz est vllum: quod pro libertate aut refugiam: aut deprecer. Virg. Equidè merui nec deprecor inquit Oui. lib. j. de Pon. Sepe preco: morté: morté quoqz deprecor idé. Ne mea sarmenticũ contegat ossa solũ: hoc est non precor, nollé: recuso. Et quod vernacula lingua dici solet. Non te prego de questo maio te ne desprego. Liui. de bel. Macedo. vtrãqz significationé complexus est. Ego si quid scelerate in fratrẽ admisi: nullã deprecor pœnam. Si ũnocẽs sum ne inuidia conflagrẽ: cum crimine nõ possum: deprecor. Hoc postremuz pro abomino:, detesto:, siue recuso sumit: primum pro vehemẽter precor. Quandoqz deprecari est: depellere: abigere: propulsare: siue redarguere prece adhibita: vel quouis alio modo. Inde dicimus. Ignominiã & inuidiã & pœnã deprecatus est. Sueto. in Aug. Cũ Lectorius adolescẽs patricij gnis in deprecãda grauiore adulterij pœna allegaret se esse possessorẽ. Cic. li. iij. ad Heren. Audes ẏbum facere? Audes quicqz petere? Audes suppliciũ deprecari? Non ẽcat recusare: neqz precari ne de se supplicium sumat: sed depellere: siue redarguere. Quinti. lib. iij. scribit deprecationé depulsionẽ esse. Item Cice. in Catili. lib. j. Hunc vt a me. P. C. quandaz prope iustam querimoniaz detester atqz deprecer: percipite queso diligenter quę dicã. Idem pro Balbo. Quiddã de cõmuni additione oim nostrũ deprecãdę malivolétię causa breuiter cõmemorandũ videt. Qua de rẽ si Gellius scripsit de precari significare execrari: detestari: depellere: vel abominari: nõ fuit culpãdus a Lau. Valla. cuz depello hisce Ciceronis exemplis probe cõueniat: & deprecor maxime cõgruat: propter prepositionẽ de: quę ambob⁹ prepposita est. Execro: vero: detesto: abomino:, cũ pene idẽ significent qd recuso: etiã ipsi verbo deprecor cõuenit in ea significatione qua supra. Mortẽ quoqz deprecor: idem: diximus accipiendũ: vt & illud. Cic. lib. vj. de repu. Etiã in Claudij inuidiã Gracci charitas deprecabat. i. propulsabat & defendebat. Sallust. in Jug. Sed quoniã eo natus sum: vt Jugurthę scelerũ ostentui essem: non iam mortez & erumnas tantũmodo imperiũ inimici: & cruciatus corporis deprecor. Est autẽ deprecor quãdoqz verbuz commune: vt apud Augustũ qui ad Heremiuz scribens: ait. Unde agnosco dominũ a me potius deprecanduz: vt tuę voluntati det facultatẽ mittendi quod rescripseris.

Deprędo:: populo:: a prędo:. A quo deprędator, & deprędatrix verbalia.

Deprimo. is. pe. co:. deũcio: humilio: defigo. Varro, Ab eo depressus. a quo erigi extolliqz sperabam. Lactan. lib. iij. Ita dum hoiem querit extollere: rem ipsam deprẽssit: id est in imo fixit: humiliauit. Idem lib. vj. Altera quę ad inferos deprimat. i. deorsum premat vel mittat. Cic. li. iij. ad Heren. Quã maxie sedata & depressa voce principia dicemus. i demissa.

Depromo is. penul. prod. Vide in dictione Promo.

Depso. is. ẽcat subigẽdo manibus aliquid molle & tenerũ reddo. Quo verbo vtit Cato lib. de re rust. Cuius cõpositũ est condepso: & derivatiuũ depsticus. a. um.

Depudico. as. pe. pro. significat violo: stupro: & pudi-

Depuber pe. pro. dicit qui ad pu (citiam ausero.

bertatis annos non potuit peruenire. Hinc depuberem porcum dicimus: quem lactentem occidimus.

Depudet pen. co:. pudorem abijcit. Quid. Depuduit profuguiqz sua signa reliquit. Aug. lib. viij. Con. Depuduit vanitatẽ: & erubuit veritati. Hieron. ad Eusto. vsus est depudesco. Non depudesco inquit infelicitatis meę: quin potius plango non esse quod fuerim.

Depugnare: probe pugnare. Lactã. lib. v. Retinuit id quod erat ei contrariũ: cum quo depugnare posset.

Depurgo. gas. probe vel deorsum purgo. Cato de re rust. Terram cum stercore bene permisceto: depurgato ab herba graminibusqz.

Depuro ex de & puro: extraho: exsicco. Unde depuratum dicimus siccatum: & mundatum.

Deputo. as. pe. co:. proprie deorsuz puto. Col. li. iij. In agro macro & sicco vineam imbecillã in bruinã amputato: quã partẽ non deputaueris circa Cal. Feb. repetito & deputato. Amb. in Ser. de quadragesima. Modo ferrum gestãs agricola sarmẽta deputat vinearũ. Jtẽ deputare est existimare: censere: iudicare: qõ vulgo dicit reputare: nõ vt multi putãt delegare. Terẽ. in Hecy. Ecdepol ne meã esse herus operã deputat parui pretij: qui ob rez nullã me misit frustra vbi totum desedi diem. Plaut. in Amph. Inde cras e promptaria cella depromar ad flagrum: nec causam liceat dicere mihi: neqz in hero quicqz auxilij fiet: nec quisqz sit quin me oẽs esse dignũ deputẽt. Item assignare: attribuere. Hieron. super Matthęum. Phariseꝰ opera dei principi demoniorũ deputabãt.

Depuuio. puuis. Vide in dictione Pauio.

Depuuio ex de & pauio: hoc est cędo. Lucil. Palmisqz misellam depuuit me: id est verberauit. Lc.

Derbies: seu derbię: & derbij sunt populi Hyrcanis propinqui. De quibus Hieron. Massagetę & Derbies miserrimos putãt: qui ęgrotatiõe moriantur: & parẽtes: cognatos: propinquos: cum ad senectã venerint iugulatos deuorant: rectius esse dicentes: vt a se potius: qꝫ a vermi-

Derbenses populi: ex quorũ (bus comedantur. numero fuit Timotheus: Apostoli discipulus.

Derce fons est frigidissimus ętate inter Bilbilim & Segobrigã: in ripa fere Salonis amnis. Lc. (rere.

Derelinquere: ẽcat ,prius seu in totũ relinquere: desere.

Derepente: tota vna dictio. Quia vt docet Do. aduerbijs prepositionẽ separatim non addimus. Si eã separaueris non est latinum de repente. Teren. in Hecy. Ita corripuit derepente tacitus sese obuiam.

Derideo. es. pen. pro. significat cum alterius contẽptu rideo. A quo derisor, & derisio: & derisus quartę declinationis: & deridiculus: id est derisione dignus.

Deripio. is. pen. co:. tã in bonũ: qꝫ in malũ sumi potest. In bonũ. Virg. lib. ij. Deos. Collaqz prędorũ sumosis deripe tectis. i. confestim defer. In malum. Lactanti. lib. v. Quomodo se rapinis & fraudibus abstinebũt: qui Mercurij furta mouerũt? docentis non fraudis esse deripere: sed astutię: id est surripere. Deripere vero in malum est cum significet diuersa diuerse rapere: vt fit in vrbiũ expugnatione. Gellius. Nam cum oppidum Tolosanũ in terra Italia. Q. Cepio consul diripuisset: multumqz auri in eius oppidi templis fuisset: quisqz ex ea direptione aurum attigit: misero cruciabiliqz exitu perijt.

Deriuo. as. pe. pro. a riuus descendit: cum aqua defluitur aliquo. Unde & deduco riui more: siue deflecto significat. Per translationẽ pleriqz vsi sunt. Terẽ. in Phor. Quid vis nisi vt maneat Fanio: atqz ex crimine hoc Antiphonẽ eripiam: atqz oẽm in me deriuẽ iram senis? id est deflectã. Do. Deriuatio dicit inflexio criminis ab eo ad quẽ pertineat: ad eum ad quẽ non pertinet. Cic. in Verr. acti. iij. Quid est quãobrem putes te tuã culpam nõ modo deriuare in aliquẽ: sed cõmunicare cum aliquo posse Ambro. Pleriqz varias significationes de vineę appellatione deriuant. Colu. lib. j. Proprie dixit. Creb⁹oqz sulcos aquarios: quos nõnulli elices vocant. Faciamus & omnẽ humorem in cloacas: atqz inde extra segetes deriuemus. Cice. pro Milone posuit pro deuitare. Fecerunt id serui Milonis. Dicam enim non deriuandi criminis causa: sed vt factum est: neqz imperante: neqz pręsente domino: quod suos quisqz facere seruos voluisset. Hinc fit derivatiuus. ua. um. quod ab alio deducitur.

Derogo. as. pe. co:. detraho: qõ patet ex eius ẽrio. arrogo. Hiero. in prolo. Esdrę. Interrogẽt Hebręos: & ipsi autoribus translationi meę vel arrogẽt: vel derogẽt. Festus. Derogare cum quid ex lege veteri: quo minus fiat: sanciẽ lege noua. Cic. lib. ij. ad Herẽ. Cum duę leges inter se discrepant: videndum est primũ num abrogatio: aut

derogatio sit. Quid est ergo derogatio: nisi detractio aliqua legis. Abrogatio ipsius legis ablatio? Illa partis legis: hęc totius sublatio est. Derogo igit detraho: quod similiter fit cum dignitati honoriq; alterius detrahit.

Berśei cum ę diphthon. populi sunt grecorū: in littoribus Thracię: sicuti Herodotus ostendit.

Bes olim: pro bes dicebant: dępto triente. Est eīn bes

Besquio.is. valde śquio: (octo vnciarū pondus. qđ Hiero. ad dicta transtulit cū in libro Reg. inquit. Latrantes canes qui aduersus me rabido ore desquūt.

Descendo.is. ex de ꝛ scando. proprie significat de loco excelso ad imū deuenio: cuius contrariū est ascendo. Liuius. lib. j. Tenuere tamē arcem Sabini: atq; inde postero die cum Romanus exercitus instructus: q; Palatinū Capitolinūq; collem Campani complessent: non prius descenderūt in equum q̄ ira ꝛ cupiditate recuperandę arcis stimulante animos Romani aduersum subiere. Per translationē vero dicimus. Descendo in prelium: descendo in campū: descendo in forum: ꝛ huiusmodi alia: quia de quiete ad laborem: de loco tuto ad periculum: de vita ad mortē est iste descensus: siue ad animā: siue ad corpus siue ad vtrunq; spectet. Persius. Descendere pro humiliare posuit. Vt nemo in se tentat descendere nemo. Sed precedenti spectatur mantica tergo.

Desciśco.is. Vide in dictione Asciśco.

Descobinatus: sauti⁹: abrasus: sectus. Var. in Mela. Sin aūt delectationis causa venamini: q̄to satius est salubris cruribꝰ in circo expectare: q̄ his descobinatis in syl-

Describere. proprie ꝑcat de exemplari scri- (ua curare. bere: in qua ꝑcatione etiā sunt: exscribere ꝛ transcribere Lice. Omissi. Sed proxime scripsi de optimo gñe dicendi: in quo sępe suspicatus sum te a iudicio nro: sic vt doctum hoiem a nō indocto paulū dissidere. Huic tu libro maxime velim examina: si minus graue te suffragare: dicam tuis: vt eum si velint describāt: ad teq; mittant. Per translationē vero ponitur pro disponere: seu designare. Idem in Epi. Mei sunt ordines: mea est descriptio. Itez pro pingere. Plaut. in Asi. Non potuit pictor rectius describere eius formā. Item pro denuntiare. Lactan. lib. v. Quod prophetę multo ante descripserant. Licet ꝛ pro accurate scripserant intelligi possit. Nam hoc verbū etiam scriptoribus: id est condentibus aliquid cōuenire potest: cum eius descriptio pro dispositione: ꝛ accurata scriptione operis ponit: vt Terenti. in Phor. Ego descripsi prorsus illis: quibus debui. Virgi. Immo hęc in viridi nuper quę cortice fagi Carmina descripsi ꝛ modulās alterna notaui. Experiar. Lactan. lib. v. Quid est eīn: cur illaz vel in carminibus: vel in omni sermone describāt: conquerētes eius absentiā: cum sit facillimū bonos esse si velint. Et hoc ex vi prępositionis de. quę diligentiam scriptoris pręse fert. De excribo. Gel. Haud quicq̄ dubitauimus: quin ea Plauti sorte: ꝛ oīm maxime germina: ex qua duos hos ꝑsus excripsimus. De trāscribo. Hiero. in prefa. psal. Cū consueta ꝑfatione cōmoneo taz vos: qbus forte labor iste desudat: q̄ eos qui exemplaria ista habere voluerint: vt quę diligēter emēdauit: cū cura ꝛ diligētia trāscribant. Scribere proprīū eorum est: qui aliquid condūt.

Deseco.as. pe. co. ferro incido. Colu. lib. iij. Et si fieri potest iuxta aliquem nodum serrula desecato. Idem lib. xij. Bonus operarius prati iugerum desecat.

Desero.is. pen. co. rui. sertū. derelinquo: deficio. Hinc milites patrię desertores dicunt: qui patriā deserūt: quā defendere deberēt. Virg. desertorē Alię. Sueto. in Cęsa. desertorū ac seditiosorū inquisitor: ac punitor acerrimus: cōminebat in ceteris. Hinc desertum locū appellamus inhabitatū: quasi ab hominibus derelictum: quē greci Eremum nominant. Quomodo autez differat desertor ab Emansore. Vide in dictione Emansor.

Desertum ꝛ participiū: ꝛ nomen esse potest. Participiū idem est qđ derelictū: ꝛ quandoq; asperū atq; incultum. Virg. Rupe sub aduersa deserti ad Strimonis vndam. Nomen sumit pro loco inhabitabili: vt in hymno. Antra deserti teneris sub annis Liuiuz turmas: fugiens petisti. Sed eremus producit penultimaz. quod ignaris grecarū literarum res noua videbitur: quoniā est ἔρημος ἐρήμου Ⓒ ἐρημόω τὸ ἀπολείπω, καὶ μόνος οἰκέω ὅθεν Ⓒ λῶφος καὶ ἐρημία λέγεται παρὰ τὴν ἐρᾶν. Eremus. eremi. ꝛ ἐρημόω: id est relinquo ꝛ solus habito. Est ꝛ requies ꝛ

Deserto.as. frequētati- (solitudo: dicit ab amādo. uum est. Actius. Cū me solū vterq; parens desertassent.

Deseruire: est obtemperare: seu diligēter humiliterve seruire. Cic. Tyroni. Indulge valetudini tuę: cui quidez tu adhuc dum mihi deseruis: seruisti tē. Fac bellus reuertare. Potest etiam significare male seruire: quod vernacula lingua dicitur Deseruir oꝝ messerer.

Desedeo.es. ꝛ desido.is. pe. co. sicut in assideo dictuz est. Primū cum quiete sedeo: qđ est continue sedeo: seu sedendo tēpus cōsumo. Sueto. in Cęsa. A quo ad accersendā classez in Bithyniā missus: desedit apud Nicomedem. i. mansit: cōmoratus est. Scōm cū motu procedo: vt quiescam: siue morer. Terent. in Ecy. Vbi totum desedi diem Dichoniū hospitem duz expecto. Festus. Picena regio: in qua est Esculū: dicta q; Sabini dum Esculum proficiscerenf: vexillo eoruz picus desiderat. Quod est a desido penul. longa: id est descenderat: vt moraret.

Deses. idis. a desedeo: qui nihil agit: ꝛ ociosus sedet. Vel qui stat sępius ad sedendū super his quę transigēda propere sorent. Liui. lib. j. desidem Romanū regem inter sacella ꝛ aras acturū esse regnū rati. Et lib. iij. Sedemus desides domi mulierum ritu inter nos altercantes.

Desidiosus: qui desidia plenus est. Oui. Querit Aegystus qua re sit factus adulter. In prōptu causa est: desidiosus erat. Desidia vero est vitiū ignauię. Sallu. Non fuit consiliū: socordia atq; desidia bonū otium conterere.

Desilio.is. pe. co. desilui desiltum. Vide in salio.

Designare: describere: quasi per signa demonstrare. Cęsa. lib. j. Cęsar hac oratione Lisci Dimorigem duratici fratrē designari sentiebat. Sed q; pluribus prędemonstrabat eam rem iactari nolebat: celeriter concilium dimittit. Aliquando significat deputare: decernere: seu deligere. Sallust. Catilina nihilominus in proximū annū consulatum petebat: sperans si designatus foret: facile se ex voluntate Antonio vsurū. Colu. lib. iij. Ipsum ante agrum quē seminario designauerit: is: planū ꝛ succosuz. Aliquādo ꝑcat rez nouā facere in vtrāq; partem: bonā ꝛ malā. Cūm ꝛ designatio ꝓtractio: cōductioq; populi in vnū. Hoc eīn ei ꝓtingit: qui aliquo flagitio populi in se oculos ꝛ ora cōuertit: ꝛ spectaculo est vulgo. Quemadmodū designatores curatores funerum: qui ludis funebribus prędrant: ꝛ multitudinē retinebāt: ob eam causam q; in his ludis fiant nota ꝛ spectanda. Sene. de benef. An tu Arruntium ꝛ Aceriū: ꝛ cęteros qui captandoꝝ testamentorū artem professi sunt: nō putas eadē habere: quę designatores ꝛ libitinarios vota? Illi quoꝝ merces optent nesciunt. Ni familiarissimuz quēq; ex quo propter amicitiā rei plurimum est: moxi cupiūt. Tere. Modo quid designauit?

Desioculus dicitur: qui vno est captus oculo: qui ꝛ luscus dicitur. Martia. Hinc desioculus: ꝛ hinc lippus.

Desipio.is. pe. co. pui. pitū. ꝛ desipi: ex de ꝛ sapio. Significat insipiēter ago: siue de sapiētia decido: vel aliquid a cōmuni sensu sapiētiaq; minus habeo: ꝛ construit cum ablatiuo. Cic. M. Cęlio. In quo cū obiurgaret: q; nimio gaudio pene desiperē. Plaut. in epid. genitiuo iiij. Desipiebā mentis cū illa scripta mitterē. Augu. lib. j. de ciui. dei. docet minus esse desipere q̄ insanire. Porro (inquit) si quis hoc aggredtendū ꝛ suadendū putat: non dico desipit: sed insanit. Lactā. lib. iij. Denięq; poeta maximus homo in ceteris prudēs: in hoc solo non poetice: sed aniliter desipuit. i. more anili insipienter egit. Huius contrariū est Resipisco. Haz resipio in vsu raro est. Resipisco vero fre

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quẽter. Desipio in vsu est: desipisco non. Et hęc oĩa ad mentẽ pr̃opr̃ie pertinẽt. Est eĩ resipiscere ad mentẽ redire. ℓ actã. de ira dei. Idcirco non ad pr̃esens noxiũ quęq; punit: vt habeat homo resipiscendi sui facultatẽ. Et lib. vj. diui. instit. Resipiscit eĩ ac mentẽ suã quasi ab insania recipit quem errati pudet: castigatq; seipsum demẽtię: ꝛ confirmat animũ suum ad rectius viuẽdum.

Desino. is. penul. co:re. ex de ꝛ fino: significat omitto: finio: cesso: vt desine plura loqui. Hinc desinẽtia: finis: terminus. Sic dicimus. Desine artẽ ludicraq; Cic. Mario. Libenter me hercle artẽ desinerem: tecumq; ꝛ cum similibus nostri vinerem. Est enim desinere artem: renuntiare arti atq; relinquere. Unde ars desita dicitur: relicta ꝛ omissa. Bel. lib. xv. Omnium tum Athenienſium conſenſu diſciplina tibijs canendi deſita eſt.

Desio. is. cesso. Virg. Ne ne incępto desistere victam? Desistere inquit Ulpia. est a negotio abstinere: quod calumniandi animo instituerat. Inde destitisse is videtur: non qui distulit: sed qui liti renuntiauit in totum.

Desolo: pe. pr̃o. deponẽs a solo: compositũ est: ꝛ cõtraria suo simplici habet ꝑcantiã. Sed per trãslationẽ in significatiõe differt. Cum eĩ quis aliquẽ solat: quasi de solo lapsum in solũ siue soliditatẽ alleuat. Passiue tñ desolatus accipit apud Hier. ad Tyrr. Sola separatiõe doꝛmientis ęstuans desolatus solatio pij pignoris iactor. Inuenit ꝛ desolo. as. pen. pr̃o. a solo: qđ terrã solidam ꝑcat. Pro destruo siue de soliditate deijcio. Col. li. j. Quia flagitiosum: quos hostis profligẽdo desolasset agros nouos nouo moꝛe emere Romani supꝛa vires patrimonij. Virg. lib. xj. Vidimus ingẽtes ꝛ desolauim⁹ agros. Ascen. Desolo pe. lon. quasi solũ ꝛ desertũ facio: a solus. a. um.

Despero. as. pe. pr̃od. nõ spero: extra oẽm spem sum. Hic eĩ de negat. Cic. in ℓel. Cuius aures clausę sunt veritati vt ab amico veruꝫ audire nequeat: huius salus desperãda est. Dicimus aũt despero salutẽ ꝛ de salute. Ambr. Nemo veterũ cõscius delictorũ pr̃emia diuina desperet. Desperatus in moꝛbo dicit: de quo nulla salutis spes habet. Hiero. in lib. Regũ. Percussitq; dominus paruulum: ꝛ desperatus est. Itẽ desperatus dicit: qui nullam habet spem. Undẽ vetus prouerbiũ non esse cum desperatis certandũ. Desperatio: vt inquit Cic. lib. iiij. Tus. est ęgritudo sine vlla rerũ expectatione melioꝛum. Sall. Ne forte desperatione adducti: vitę moꝛtẽ pr̃eferrent.

Despesco, scis. scui. significat pecus deduco. vt compesco vna duco: ꝛ paſco: ꝛ in vno loco contineo.

Despicio, is. pe. co:. deoꝛsum aspicio. Col. li. j. Area si cõpetit ita ꝙstituẽda est: vt vel a dño: vel certe a ꝓcuratore despici possit. Per trãslationẽ ponit pr̃o contẽno; siue parui facio. Naz cum quis aliũ contẽnit despicere videt: quasi infra se aspicere. Quẽadmodũ suspicio eius ꝙtrariũ sursum aspicio. Et per trãslationẽ venereoꝛ, ꝙñ supꝛa nos aspiciamus illũ esse collocatũ. Cic. lib. ij. offi. Despiciunt aũt eas ꝛ contẽnunt. in quibus nihil virtutis neruoꝛũ pu

Despectus. a. um. participiũ: quod est con- (tant. temptũ. Despectus. us. nomẽ ipse actus despiciendi.

Despectio. idem quod despectus. Cicero. in Horten. Consolabitur eam magnitudo animi: ꝛ humanarum opinionum alta quędam despectio.

Despicientia: despectus: siue despectio. Et in se plus cõtinet q̃ contẽptio: vt apud eundẽ lib. j. Tus. Totã vim bene viuendi in animi roboꝛe ac magnitudine: ꝛ in omni rerũ humanaruꝫ contẽptione: ac despicientia ponamus. Et illusio plus est: q̃ contẽptio despicientiaq; : vt in ℓato. idem. Cic. Contemni se putant: despici: illudi.

Despicus a despiciendo: intentus: vigil. Cuius exempla apud Apuleium frequentiſſima ſunt.

Despecto. ctas. sępe deoꝛsum aspicio. Claudia. lib. iij. Despectant vertice lucũ. Virg. Nunc terras oꝛdine longo. Aut capere: aut captas iam despectare videtur.

Despico: pe. co:, despicio. Ter. in Eu. Quę nos nraz adoleſcentiã habent deſpicatã. Bo. Deſpicatã contẽptã atq; deſpicatã: a deſpico:. Hiero. Jeſſe filius Dauid: nõ primus: aut secũdus: aut tertius: ſed oĩm vltimus vngitur a pr̃opheta: ꝛ deſpicabilioꝛ cũctis eligit in regẽ.

Despoliare est exuere. Hieron. ad Eustо Non necesse est: vt dicas despoliaui me tunica: quo modo induã illã.

Despõdeo. es. ex de ꝛ spõdeo. Spondęo aũt a sponte fit: qđ veteres pr̃o dico vsurpabãt: q: qui spondet spondeo. i. volũtate dicit. Cũ respondeo factũ est: qđ est posteriore loco dico. Postea vero spondere vsurpari cęptuꝫ est: pr̃o sponte ꝓmittere. Unde qui puellã spondet: sponſor, quę spondet puella: sponſa. Cui spondet: sponſus. Qua rogat pecunia dotis a sponſo: Sponſio: hoc est pr̃omiſſio appellatur. Et dies qua puella promittit: Sponſalis. Et sponsalia mentio: ꝛ promiſſio futurarũ nuptiarũ. Est aũt despõdere ꝓmittere: qđ ad nuptias pr̃opr̃ie pertinet: ꝛ ad euꝫ pr̃ecipue cuius interest locare mulierẽ viro: siue virũ mulieri. Terẽ. Nam aliã pater ei desponderat: gnatam Chremetis. Despondere animũ ille dr, qui sugęsponſis ſtatuit finẽ: ꝛ quasi ex desperatiõe moꝛi decreuit. Liuius. lib. iij. de re rust. Ne reliqui si videant: despondeant animum: atq; alieno tẽpoꝛe venditoꝛi moꝛiant. Liui. lib. iij. Nec ipſi ſolũ desponderant animos: ſed contemni cępti erãt a finitimis populis. Plau. in mil. Ne lamentet: neue animũ despondeat. Apud Senecã ꝛ Col. sine animi adiectione legit despondere. Nam de turdis sic ait. Difficulter in aliam regionẽ transferũtur: quia caueis clausi plurimi despondẽt. Similiter dicimus despondere sapientiaz: illũ qui desperat se posse ad sapientię fastigiũ peruenire. Et ob hoc desistit ab incępto. Naz li. xij. Col. inquit. Quã probabilis ratio ẽ obmutescẽdi: q: nequeas oꝛatoꝛ esse perfectus: aut in socoꝛdiã compelli: q: desponderis sapientiam. Magnę rei quantulũcunq; posſederis: fuiſſe participem non minima est gloria.

Desponso. as. a despondeo fit. Ambr. Et bene vtrũq; posuit scriptura: vt desponsata esset ꝛ virgo.

Despumo. as. pen. pr̃o. spuma pr̃uo. Virg. lib. j. Geoꝛ. Et foliis vndã tepidi despumat aheni. Per trãslationẽ ponit pr̃o decoquere. Hiero. ad Ocea. Clenter mero ęstuãs: cito despumat in libidines. Persi⁹. Sterilimus indomitũ quod despumare falernũ Sufficiat.

Despũo: deoꝛsum spuo: seu spuendo execratiõem demonstroꝛ: vt apud Persium. Est pr̃ope te ignotus cubito qui tangat: ꝛ acre Despuat in moꝛes.

Destino. as. pen. coꝛ. ex de ꝛ stino. Cũ perstino. Est aũt destinare: deliberare: assignare: deputare: parare: eligere Col. li. ij. Itaq; considerandũ erit: vt solũ qđ excolere destinamus: pingue sit. Cic. li. v. Tus. Ad hoꝛã moꝛtis destinatã. Suet. de. Ęsa. De ampliãdo impio plura ac maioꝛa in dies destinabat. i. parabat: ꝙstituebat: deliberabat Plinius in Panegyrico. Destinatio cõsulatus. i. electio. Oñq; ponit pr̃o alligare. Apul. lib. iiij. de Asi. Arreptum me loꝛo q̃ validoꝛ ad ansulã quandã destinati. Quãdoq; mittere ꝑcat. Juuen. Destinat hoc monstrũ cymbę liniq; magiſter Pontifici ſummo. Aliquãdo emere. Lucil. Facio ab lenone tribus: vt libertatẽ milibus destinet. Hinc fit compositũ pr̃edestino: qđ est pr̃oꝛdino: pmitto. Aug. Pr̃edestinatio a pr̃emittẽdo: ꝛ pr̃eueniẽdo: vel pr̃oꝛdinãdo futurũ aliquid dicit. Quãdoq; taxare: siue pr̃o pr̃etio deputare. Plau. in Ruf. Minis triginta sibi puellã destinat: datq; Arrabonẽ: ꝛ iureiurãdo alligat. Hoc idẽ significat perstino. Apul. Et percontato pr̃etio: ꝙ centũ nummis indicaret: aspernatus viginti denarijs inquit perstinauit. Sunt qui pr̃edestinatũ intelligi velint: ostensum indicatũq; : vt est illud Apostoli ad Romanos. Qui pr̃edestinatus est filius dei. Est ꝛ pr̃estino: de quo alibi.

Desquamo: squamis exuo. Plau. in Aul. Desquamat pisces. Sępe enim de detractionem notat: vt decoꝛti: coꝛdelibꝛo: deuestio: deplumo: depilo: decalluo: dearmo. Sępe contrarium: dehoꝛto:, dediſco: dedoceo: in mul-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tis deo:sum: descendo: destruo. rē.

Destituo.tuis.ex de ꝛ statuo:significat derelinquo: dimitto.Virgili. Et freta destituent nudos in littore pisces. Interdū destituere est priuare: ꝛ sic construit cum ablatiuo.Col.lib.iij. Rursus nimiaz siccitatē destituere plantas naturali alimēto. Interdū dissoluere. Aequius. Dulto nauem iubeꝫ destitui anchoris. Interdū statuere. Lęcil. Destituit omnes seruos ad mensam ante se.

Destringo.is.deo:sum:siue de alijs stringo:colligo:aut excido.Col.li.xij. Cum ꝛ olea destringēda est:ex qua veris viride oleū efficere. Odar. Pergamꝰ has misit curuo destringere ferro. Non tam sępe teret lintea sullo tibi.

Destruo.is.xi ctū.significat qđ structū est: vt non structum sit efficio ἕλκυσί ἄνας κεφάλω ἀπόλλω μὴ λυμαίνομαι Θ πολλὰ ἀνὴ πανὸς δαπῶμ πραγμάτων.

Destructile pe.co:.qđ destrui pōt:ꝛ destruet in fine.Lactan.li.de ira dei.Destructilia sunt oia:quę manu fiūt.

Desubulo: a subula. qđ significat perfodere. Varro. Alterā carneadē desubulasse bona corporis secutū. Lc.

Desudo.as.pe.pro.valde sudo.Sudo vero a sudus:si Nonio credit:fieri constat. Interdū tamen desudare per translationē ponitur pro laborare.Hiero.in prol.Li.Salomonis. Admittis solatia sumptuū notarios nostros ꝛ libr:arios sustentatis: vt vobis nostrum potissimū desudet

Desudasco ꝛ desudascitur:inperso/ (ingenium. nale a desudo.Plautus.Homo adolescēs penetrare huiusmodi palęstram:vbi damnis desudascitur.Lc.

Desuesco.is.desueui.ꝛ desueo.es.eui. Primū neutrū: secundū actiuum.Vnde Nonius in Priscis dictionibus. Desueui illū pro desuefeci illū: id est consuetudinē illi abstuli.Titi.Parasitos amoui: lenonē ędibus abstruxi: desueui:ne quo ad cęnaz iret extra consiliū meum. Hic desueui:a desueo in actiua significatione accipit. Nam q̄uis Prisc̄ia.Consuesco.consueui.etus.sum.dicat. Addit tamē:Charisius cōsueo ponit.Idcirco prisco more iuxta Charisiū:iuxtaq; significationē actiuam:quę in preterito desueui a Nonio prolata est: necesse est: vt sueo simplex sit:vnde formak suesco: ex quo componūtur Consuesco: desuesco:assuesco: insuesco: quę significationē passiuam inmatā habent.Vti calesco:erubesco. Et augmentatiuā: vt olesco:adolesco:cum tamē oleo:ꝛ adoleo actiuā: siue neutralem habeant.Ita sueo:consueo:desueo actiuam: siue neutralē habere cōuent.Ea enim quantuz intelligo iam aboluere. Propterea in eorū locum succesisse:consuefacio:assuefacio:ꝛ huiusmodi puto. Simplicis autez suesco pręterita sunt quę dicam. Claudia. lib.iij. de rap. Post hęc cunabula dulci Ferre finu:summoq; Ioui deducere paruā Sueuerat: ꝛ genibus ludentē aptare paternis.Cic.Adetello.A te id quod fuesti peto:me absentem diligas atq; defendas.Quādoq; desuescere non pernegationē: sed per affirmationē ex vi prępositionis deponitur: quasi deo:sum suescere: siue descendere: suescere. Plau.in Asin.Auceps quādo concinauit aream: effudit cibū:aues desuescunt:necesse est facere sumptū:qui quęrit lucrū.Quandoq; desuetus dicitur valde suetus.

Desuetudo: a desuesco. Sicut consuetudo: a consuesco:quę contraria sunt.Liuius lib.j. Mitigandum ferocem populū armorum desuetudine ratus.

Desydero. ras. ex de ꝛ sydero. Sydero vero a sydus deducitur.Dictū desyderare pro cupere:q̄ veluti lucem syderis quod amamus:optemus. Per translationē ponitur pro deficere seu mori.Macrob. Ne quid ad perfectionē cętus desyderet:inuitandos ad hunc congressum conuētumq; censeo. Curti. In eo prelio trecenti capti: quinquaginta milia desyderata sunt.

Desyderiū:modo pro vehemēti amore: vt apō Iuue. Cur desyderio Bibulę Sertoriꝰ ardet. Modo p nimia cupiditate videdi eū qui abest.Et ꝓprie de rebus gratis optatis aut amissis dr.Hinc dicimus pꝰ pugnā desyderari milites:q̄ perierūt,Cic.in Lęl.Ego si Scipiōis desyderio me moueri negē:q̄ id recte faciā:viderint sapiētes.

Desyderatiua verba sunt:quę a Prisc̄i.meditatiua vocant.Ea terminātur in rio:vt esurio:parturio.Nam desyderiū magis q̄ meditationē denotant. Cic.lib.ij.Philip.Vrnā aliquādo dolo: populi Ro.pariat:qđ iam diu parturit. Pli.li. xxxvj. Et ite oēs adalligati muneribus: vel quadrupedibꝰ in pelliculis sacrificati vteri animaliū continēt partus:non nisi parturiant remouēdi: alioquin vulnę excidiuz fit.Sed nisi parturiētibus auferant:oīno non pariūt. Sic parturio proprie ꝑ cupio parere sumit. Quāq; interdū pro pario sumptū inueniat. Scaturio ꝑ primitiuo capit scateo.Non em desyderatiuuz est significatione:sed voce tantū. Maturio aūt:lecturio:dicturio: cum amasco ꝛ legisco:quibus placēt relinquimus. Ipsa quidē cęteraq; eiusmodi: nisi apud autores approbatos inueniantur:non in gregem deriuatiuorum verborum inscio:ꝛ rio terminatorum ascribenda censemus.

Desum.dees:significat deficere. Seneca. Felix est cui nihil deest ad bene beateq; viuendum.

Desultores:qui equos eligūt:alunt:ac docēt:quorum ars est binos trahere equos:ꝛ alternatiz ex vno in alterū mira celeritate transultare. Liui.li.xxiij. Nec oēs Numidę in dextro locati cornu: sed qbus desultorū in modum binos trahētibus equos inter acerrimā sępe pugnā in recentē equū ex sesso armatis transultare mos erat.Tanta velocitas ipsis:tanq; docile equorū genus est. Var.lib.ij. de re rust. Peritus bęlli aliter equos eligit:alit: ac docet:

Desultorij vero ipsi (aliter ādrigarius ac desultor. equi duo sine ephippijs. A grecis κέλης κέλητος ἡ κελητίζω Irruo: dicti:q̄ ex his facile desiliāt. Desultores qui singulis equitibus prędto erāt exercitatis ita militibus:vt altero de via sesso desilire possent in recentē.Suet.de Cęsare.Quadrigas bigasq;:ꝛ equos desultorios agitauerūt nobilissimi iuuenes. Lasiodorus Fo in epistolis diuersuz ab hoc genus ita notat in ludis Circēsibus. Equi inquit desultorij sunt per quos Circensiū ministri missos denuntiant exituros: vt luciferi quadā in astris similitudine prędcursorias velocitates imitari videant. Per translatiōem Apul.in pmo de Asi. Jam hęc quidē ipsa vocis imitatio desultatorię sciētię stilo quē accessimus rīdet. Similiter Martianus de nuptijs philologię.Leuitate pernix desul

Desuper:hoc est superne. (toria gestiebat.

Desursum:idem quod desuper.

Detego.is.pen.cor.aperio:nudo.Lactā.li.ij.Nunc in/

Detestor,meo testimonio (terim falsa detegamus. rem abominor,improbo:execro:deponēs.Quānis ꝛ cōmune verbū inueniat.Horat.li.j.Car.Bellaq; matribus detestata.Lactan. lib.vj. Hinc est illa Plauti detestanda sentētia. Male meretur qui mendico dat qđ edat:nam ꝛ illud qđ dat perit:ꝛ illi producit vitā atq; miseriā. Apud Jurisconsultos. Detestari ponitur pro absenti denūtiari. Inde detestatio:denūtiatio:facta cum testatione.

Detestabile:abominabile.

Deterreo:valde terreo:ꝛ q̄si terrore quodā prohibeo: remoueo.Lic.li.j.Tus.Itaq; nō deterret sapiētē mora quę propter incertos casus:qui quotidie imminent. Idem de optimo dicēdi genere.Nec vero Aristotelē in phīa deterruit a scribēdo amplitudo Platonis.Nec ipse Aristoteles admirabili copia cęterorū studia restrinxit.Nec solum ab optimis studijs excellentes viri deterriti nō sunt: sed ne opifices quidē se artibus suis remouerunt.

Detero.is.pe.co:.ex de ꝛ tero: ꝑcat proprie terēdo deūcio: qđ ꝛ triturare dicit. Nam spicis percussis frumēta in illis disposita deterunt: cum grana in terrā minuta dissiliunt.Col.lib.j.Area optima est in silice cōstructa:q̄ ꝛ celeriter frumēta deterunt.Per translationē. Hiero.in prol. Job.Qui ꝛ Hebręozuz sermonē experte didicimus: ꝛ in latino pene ab ipsis cunabulis inter grāmaticos: ꝛ rhetores detriti sumus.i.exercitati:quasi a simili: vt gladius exercitatus:ꝛ ipso nimio vsu cōminutus. Jdē posuit pro

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

eo quod est damnū infero: & vulgo frustro dicit. Testitus inquit pariter nō deterit: capilli simul nō augent: barba in cōmune nō crescit: calceamēta ex equo oibus durant. Lactā. lib. vj. Quos aūt primi aditus difficultas detriuerit: eos in illā vitioꝝ viam labi: atq; deflectere quę primo ingressu sit: quasi amęna multoq; tritior. Detriuerit pro defregerit: siue deijciendo fregerit .i. remouerit. Tritio: vero pro vsitatior. Vnde tritū verbū: pro vsitatum.

Deter: siue deterus. a. ū. pe. co. dicit cui aliquid deest: & quasi detritū ne bonū sit. A quo deterio: deterrimus.

Detergeo. es. si. sum. & detergo. is. pro depurgo. Colu. lib. iij. Quoties salcem acueris: ea pelle aciē detergito. Ibidem lib. viij. Aut comu aut vngula tundunt: aut arbori affricant: parietibusve detergent.

Determino: de. mo. Lact. li. iiij. Determinā da est nobis veritas breuiter: & in suo ppio domicilio collocāda.

Detexo. is. valde texo: perficio. Virg. Cuminibus molliq; paras detexere iunco. Nam de augentis est.

Detineo. es. pen. co. proprie ad eos pertinet: qui prius non tenebātur: & quouis modo detinētur: siue capiūtur ne abeant inuitu eius: qui detinet. Lactan. lib. vij. Omnes in vna cōmuniq; custodia detinētur. Teren. in Eu. Detineo te fortasse: tu profecturus alio fueras. Retineo pertinet ad eos: qui prius tenebātur: & ne abeant retinent. Et hęc tam in bonam: q̄ in malā partem sumi possunt. Per translationē autē. Teren. in Phor. Pol me detinuit morbus. Sallust. De ambitio mala detinuerat. De retineo. Idē. Mā imperiū facile his artibus retinet: quibus in initio partū est. Teren. in Adel. Pudore ac liberalitate liberos retineri satius esse credo q̄ metu. Hinc detēto. as. fre

Detondeo. es. detōdi: q̄uis tondeo to- (quenta minū. tōdi faciat. Antiqui tñ geminabāt. Et bcat a summo vsq; ad deorsum tondeo. Col. lib. viij. Et est modus optimus cōsyderare tēpestates: quibus ouis neq; frigus si lanaz deraxeris: neq; estus si nondū detonderis: sentiat. Verum cū queq; detonsa fuerit vngi debet tali medicamine.

Detono. as. pe. co. valde tono. Hiero. Et cū persecutionis detonaret procella: in villā remotiorē secessit. Sed

Deto: queo. es. si. tum significat- (per translationē. deflecto. Col. lib. iij. Sed qō in salicto conferēdo vitauerimus: id sequamur in eiusmodi malleolo: quē est necesse longiorē facere si volumus deto: tū pangere. Cice. per translationē. lib. ij. offi. posuit. Nam & voluptates blādissimę dominę maiores partes animi a virtute deto: quēt.

Detraho. his. cum actō proprie bcat exuo: id qō quis induit: siue quicqd manu ptingi: & detrahi potest. Vt detrahe vestimēta: soccos: palmites: & hmōi. Ter. in Heau. Assiduo occurrunt serui soccos detrahūt. Plau. in Asin. Nudo detrahere me vestimēta iubes? Interdū detrahere ponit pro remouere. Hiero. lib. j. Reg. Detrahebant hoies a sacrificio dñi. Aug. super Jo. Detrahe verbum: & quid est aqua: nisi aqua? Accedit verbū ad elemētum: & fit sacramentū. Interdū pro auferre. Ambr. lib. iij. offi. Quod si non licet non dare: quo modo detrahere licetē Per translationē vero cū fama: gloria: honor, opinio: detrahunt. Et tunc cuz dativo construit. Hiero. ad Eusto. Dicat aliquis: & audes nuptijs detrahere: quę a deo benedictę sunt: non est detrahere nuptijs: cum illis virginitas antefertur. Hinc detracto: & detracto. as.

Detracto: es dicunt: qui famę alicuius derogant.

Detracto. as. frequētatiuū: bcat defugio: deuito: recuso: nego. Virg. lib. iij. Geor. Nec mihi displiceat maculis insignis & albo Aut iuga detractās: interdūq; aspera cornu. Justi. Nec ipse detractauit certamen. Aliquando de-

Detrimentū: damnū. (tractare est male tractare. Dictuz scōm Var. a detritu: q̄ ea quę trita sunt minoris pretij sunt. Sic intrimentū ab eo q̄ duo inter se sint diminuta. Differūtq; ab inuicē: q̄ detrimentū: vt Pedia. inqt: vel vnius partis dici potest. Intrimentū vero ad vtriusq; partis spectat: dantis accipientisq; incōmodum.

Detrudo. is. penul. prod. deorsum trudo: siue trudendo: dejcio. Liui. lib. ij. Jam impetu conabant detrudere virū. Per trāslationē. Cic. li. j. offi. Sin aliquādo necessitas nos ad ea detruserit: quę nostri ingenij non erunt.

Detrūco. as. trūcando dejcio: siue in trūco: aut de trūco seco: vt hic detrūcatus est: arbore detrūcato: parte volumis detrūcauit. Distrūco aūt in diuersas partes trūco. Pla. i Tru. Jā ego te hic agnū faciā: & mediū distrūcabo

Detrullare: est de trulla in trullā deplere: quo vsus est Apitius. Qō ipsum & diffundere scōm Plin. vocat.

Deturgeo. es. detursi. Vide in dictione Turgeo.

Deturbo. as. fere sicut detrudo sumit: nisi q̄ in deturbo maior fit violētia q̄ in detrudo. Est eīn deturbare deorsum cū violentia dejcere. Virg. Puppi deturbat ab alta. Col. vero lib. v. ad Pampinationē transtulit. Vinitor inquit: qui ante ferro nūc manu deputet: vmbrasq; cōpescat: ac superuacuos pāpinos deturbet. Cic. En. Dompeio aliter. Sed hoc scito: tuos veteres hostes: nouos amicos vehemēter literis tuis perculsos: atq; ex spe detur

Deturpo: ex de & turpo. Cicero (batos facere. simplici vsus est. Jouis aram sanguine turpari. Lc.

Deueho: deo. sum veho. Hier. ad Ruff. Et multa gña pigmentoz de Paradisi & fonte deuehere. Cice. lib. j. ad Herē. pro defero posuit. Qui parentē necasse iudicatus erit: is obuolutus & ligatus corio deuehat in profluentē.

Deuenio. is. pe. co. de loco editiore descēdo. Virg. lib. iiij. Speluncaz Dido duz & Troianus eandē Deueniūt. Per trāslationē vero cū de diuitijs in paupertatē: de gloria ad ignominiā: de iustitia ad iniquitatez: de psperis in aduersa cadimus. Cic. li. iiij. ad Herē. Videt esse arrogātia illa reliquere: & ad sua deuenire. Plau. in Asi. Quid si

Deuenusto. as. deturpo (forte in insidias deuenero. Bell. Tanq; pulchritudinis sibi insignia deuenustet.

Deucalion nomen proprij filij Promethei: quē ferunt in fabulis iactu saxoruz genus humanū cum vxore Pyr-

Deuerbium a verbo: quod si- (rha recuperasse. gnificat extremitatē & deinentiā verbi: & in quod verbū desinit: quasi deorsum tendens verbum. Lc.

Deuerro. ris. probe verro: siue de loco verro. Col. lib. viij. Stabula vero frequenter deuerrenda & purganda: humoq; omnis vrinę deuerrendus est.

Deuerra: dea ab antiquis putata est: quā venerabant

Deuerbero. as. (vt scopis domū verrere possent. valde verbero. Terē. in Phor. Quot me censes hoies iaz deuerberasse vsq; ad necē hospites: tum etiā ciues?

Deuersus veteres dicebāt: quasi deorsum versus. Lc.

Deuexo. as. valde vexo. Lactan. lib. v. Et cum corpora hominum occupant: animosq; deuexant: adiurantur ab his & nomine dei veri fugantur.

Deuexus. a. um. a vexus esse conuenit cōpositū. A quo Vexo. as. videt. Vnde & quexus. Et ponit pro declini ac deflexo. Col. lib. j. Parte campestri: parte alia collibus: vel ad orientem: vel ad meridiem molliter deuexis.

Deuincio. is. perfecte vincio: vehemēter ligo. Plau. in Cap. Aduerte animū si tu istos captiuos duos heri quos emi de pda: de quęstoriō his: iudico catenas singularias istas maiores: quibus sunt deuincti demito. Per trāslationē. Teren. in Heau. Verū vbi semel animus cupiditate deuinxit mala: necesse est consilia consequi cōsimilia.

Deuinco. deuincis. perfecte vinco.

Deuirgino. as. virginitate priuo. Hiero. ad Saluinam In Aegypto pmū deuirginata est: & ibi fractę māmę eī.

Deuius. a. um. qō a recta via recedit. Cice. in Lęl. per translationē. Quid potest esse tam flexibile: tā deuium: q̄ animus eius qui ad alterius nō modo sensum ac voluntatē: sed etiā vultū atq; nutum cōuertitur? Dicimus etiā iter deuiū: quod est a recta via remotū. Hiero. li. ij. Reg. Populus multus veniebat per iter deuiū. Vnde Cicero Anagninos vocat deuios: q̄ essent extra viā militarē collocati. Et Horati. scōm deuium dixit: qō est a via remo-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tum. ¶Propertius. Leto. ꝙ sine me deuia rura coliꝫ

Deuito. as. ex de ⁊ vio. as. a recta via recedo. Abusiue ꝓ deflecto sumit. Hier. passiuū ptulit. lib. nūeri. Vbi nec ad dexterā: nec ad sinistrā poterat deuiari obuius: stetit.

Deuito. as. pe. ꝓo. decluo. Tere. in And. ¶Posthac in columē satis scio fore: hoc nunc si deuito malum.

Deunx: quasi de una: hoc est ab dempta uncia. Lc.

Deuoco. as. pe. co. vocādo deduco: siue inde aut deorsum voco. Liui. lib. iiij. Cū a sauciis hostibus scisciādo cōperisset castra uolsco deserta esse: lętus a tumulo suos deuocat. Lic. lib. Tus. per trāslationē locutus est. Socrates ꝓmus philosophiam deuocauit e cęlo: qđ est q̄si deduxit.

Deuolo. as. pe. co. de alto volo. ¶Plaut. in Am. ¶Postq̄ in cunis conditus deuolāt angues iubati deorsum impluuium duo maximi. ¶Per translationē autem ponit ꝓ decurro. Liui. lib. iij. Alij inter tumultum precipites pauore in forum deuolāt. Idem lib. ij. ꝓ desilio ponit. Deuolant de tribunali: ut lictori auxilio essent. Aliquando deuolare est alio volare: hoc est discedere. Cice. ad Veren. Ita falsi amici sereno vitę in tempore prędo sunt: simul atq̄ homini fortunę inuiderint: deuolant omnes.

Deuoluo. is. oibus aptatur: quę a summo deorsum decidunt: seu delabunt: vt saxa: vt aqua. Siue cum homines inde precipitant. Col. lib. j. Huic proxima fluens aqua e montibus oriūda: quę per saxa preceps deuoluit. Liui. li. ij. de bel. pu. Saxa ingētia in agmē deuoluūt. ¶Per translationē vero dicimus. Deuoluta est res: deuoluta est hęreditas: quod vulgo dicitur de manu in manum. Idem. lib. v. Et eo deuolui rem: vt aut patritij: aut patricio rum assecle habendi Tri. ple. sint. Hiero. Illa interim coniux egregia: ⁊ quę de fontibus Tullianis hauserat sapientiā: nupsit Sallustio inimico eius. Et tertio Messalę cōsulino ⁊ quasi per quosdā gradus eloquētię deuoluta est.

Deuoro. as. pen. co. vorando deiicio. Cato de re rust. Bos si ęgrotare cęperit: dato continuo ieiuno ouū galli naceum crudū integrū facito deuoret. Refertur etiā ad alios sensus. Mar. Oculis deuorātibus draucos. Plau. Auscultate atq̄ operam date: ⁊ mea dicta deuorate. Illud enim oculorū: hoc aurium auiditatem significat.

Deuoueo. es. pe. co. significat solēniter voueo. Vouere aūt est aliquid sancte promittere. Virg. li. xij. Quorū se deuouet aris. Lic. lib. iij. ofti. Quid Agamēnon cū deuouisset Dianę qđ in suo regno pulcherrimū natū esset illo anno: immolauit Iphigeniā. Item deuouere: est morti dedere. Liui. li. ix. Equidē mortem ꝓ patria prędarā esse fateor, ⁊ me vel deuouere ꝓ populo Romano legionibusq̄: vel in medios me mittere hostes paratus fui. Item deuouere est diris imprecationibus malū alicui optare. Ouid. in Ibin. Illū ego deuoueo: quē mēs intelligit Ibin. Hinc deuotio ꝓ execratiōe. Sueto. in Cali. Lenis adeo ⁊ innocuus: vt Pisoni decreta sua rescindenti non prius succēsere in animū induxerit: q̄ veneficijs quoq; ⁊ deuotionibus impugnari se cōperisset. Hę deuotiōes tales erāt: quales dirę fuerūt apud Priscos. Quę talē habere potestatē credebant: vt nemini fas esset: qui in eas incidisset: euadere. Inter carmina magica duo erāt apud maiores maximę religionis. Quorū altero diį tutelares vrbiū euocabant ab hoste victore: ne deos captiuos ducere viderent. Altero deuouebant. i. morti dedebant vrbis exercitus: hoim capita: qui se traderent irę numinū ꝓ salute aliena. Quale fuit carmē duorum Decioꝝ: qui se ꝓ patrię salute deuouerūt. Liui. lib. ix. Equidē mortē ꝓ patria prędaram esse fateor, ⁊ me vel deuouere ꝓ populo Romāo legiōibusq̄ vel in medios me mittere hostes ⁊c.

Deuotus: destinatus: ⁊ ad prosperum aduersumq̄ tractabilis. Varro. Tum deuoto tibi animo vtere. Virgilius. ¶Precipue infelix pesti deuota futurę.

Deus varie a varijs deduci solet. Nam quidam a δέος deriuant: qđ deum ꝼcat. Alij ἀπὸ τοῦ δέω. Moscopolus δεὸν λέγεσθαι ὅτι θέω τὸ ἔχω δεοὺς γὰρ ἕλληνες τοὺς θεοὺς καλοῦσι. id est deū dici a curro volunt: deos enim greci eleméta dicebant: quę currunt semper ⁊ Aristoteles. Alij ἀπὸ τοῦ δεῶμαι. speculor, q̄ in maiestate diuina tanq̄ in speculo cuncta resultent: aut quia cuncta intuetur: vel potius ὁ δέος τοῦ δείους φόβος λέγεται· ὅτι αὐτοῦ οὐδὲν μεῖζον. .i. Δέος δείους timor: dicitur: quoniaz ipso nihil maius. Unde Statius. ¶Primus in orbe deos fecit timor. Quidam a dando: quia hominibus det quicquid est cōmodum. Nōnulli deum dici putant: q̄ nihil ei desit. Hinc deitas: quę ⁊ diuinitas dicitur. Aug. li. vij. de ciui. dei. Hanc diuinitatē: vel vt sic dicā deitatē. Nam ⁊ hoc verbo vti iam mostros nō piget vt expressius e greco transferāt: quod illi theoteta appellant. Deum ⁊ diuū quidam indifferenter accipiunt. Alij deos volūt perpetuos esse: diuos vero ex hoibus factos. Et licet deus diffiniri nequeat: tamen ita describi potest. Deus est mens vniuersi: vel deuę est animus per immensas mundi partes omnēq̄ naturā cōmeans atq̄ diffusus. Ex quo oia quę nascunt animalia vitā capiunt. Vel deus est infinita mens: quę per seipsam mouetur.

Deus penetralis dicebat: qui intra conspectū domus cuiusq̄ colebat: a nōnullis Iuppiter Ercius dictus. Lc.

Deuteria a grecis dicūtur vina aqua mixta: hoc est secundaria. Nam δεύτερον secundū dicitur. Fit ex maceratis aqua vinaceis post mustum acinis expressum.

Deuexamene vna ex Nymphis marinis: a recipiēdo dicta δέχομαι enim recipio dicitur. Lc.

Dextera: vel dextra manus. Quę quoniā validior est sinistra: dare dextrā dicimus nō modo manū porrigere: sed etiā auxilium prestare. Virgil. Da dextram misero. Dextram Numa Pompilius: vt ait Liuius: fidei consecrauit. Dextra se antiqui venerabantur. ¶Per dextram iurabant tanq̄ fidei sedem ⁊ virtutis ministram.

Dexter dextri: vel dexteri: qui dextrę partis est. Virgi. Quo tandē mihi dexter abis. Interdū ꝺr aptus: quietus: agilis: ab aptitudine dextrę manus. Stat. li. iij. syl. Signa frenatę moderatus alę Asture dextro. Hinc dexterior fit ac dexterrimus: ꝓ aptior ⁊ aptissimus. Dexteritas aptitudo. Antiqui dextimū ⁊ finistimuz ꝓ dextro ⁊ finistro dicebant. Aliquādo etiā dexter dicit pōsper propicius. Virg. li. viij. Et nos ⁊ tua dexter adi pede sacra secūdo.

Dexto: sum aduerbiū ꝼcat versus dextraz partē.

Dextrale: ornamētum dextrę cōmune viris ⁊ mulieribus. Hiero. in Exo. Viri cū mulieribus prębuerūt armillas ⁊ inaures: anulos ⁊ dextralia. Huius diminutiuū est dextraliolum: vt in lib. Iudith. Induit sandalia in pedibus suis: assumpsitq̄ dextraliola ⁊ inaures.

Dextrocherium mulebre brachiorū ornamētum: qđ ex auro in anulilati formā gēmis pciosissimis itegebat. Iul. Capito. scribit. Maximū pollice fuisse tā vasto: vt vrceus dextrocherio vteret ꝓ anulo.

Dextrarij: dicuntur equi maxime bigarij.

Dextro. as. ꝼcat equos bigarios iungo. Solimus. Tarpeiū Iouē terna dextratiōe lustrauit. Laur. Valla. Triumphasse existimat Cęsarē quoties domo prodibat: vt nūc solet papa p̄cedentibus albis equis quos stratos famuli

Depeciſco. eris. depectus: ex de ⁊ paci/ (dextrāt. sco. Significat sicut simpler: ⁊ tam in bonaz: q̄m in malā partē significat. Teren. in Phor. Ita me diį bene amēt vt mihi liceat tam diu: quod amo frui: iam depiciſci monte cupio. Cice. Qui dum circūsederetur neq̄ effugere vllo modo posset: depectus est cum hostibus: vt arma ⁊ impedimenta relinqueret: milites educeret.

Depeculo: pe. co. ex de ⁊ peculo, qđ a peculiū deducitur. ¶Peculiū vero lucrū significat: vel quicquid sua industria quis aquisiuit. Qui aūt peculiū: siue quid peculij surripuerit: depeculato: dicetur. Quāq̄ sint qui dicant depeculari ꝓprie esse furari ea: quę ad remp. siue principē: siue ad sacra pertineant. Sed Lic. li. j. ad Herē. docet aliud esse furtū: aliud peculatū. Si quis inquit pecu/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

latus accusat: q vasa argentea publica de loco priuato dicat sustulisse: possit dicere cū diffinitōe sit vsus quid sit furtū: quid sit peculatus: secuz furti agi t non peculatus oportere. Et in Ver. acti. j. Quibus in prouincijs villas: domos: plurimas vrbes: omnia fana depeculatus.

Depello.is.depuli.depulsuz. deo: sum pello. Lact. lib. ij. Inueteratos depulimus errores. Interdū depellere est abducere: remouere. Virg. Dulce satis humor: depulsis arbutus hędis. Hā depulit proprie posuit q agnos quadam via ab vberibus matrū pelli constat: dum repugnāt ne inde amoueant. Inde depulsus dicit contra voluntatem amotus. Amouemur eīn a re grata t iucunda.

D Ante J

Di t dis: prępositiōes eiusdez fectionis sunt: q: ambę separatiuę: t in cōpositione soluz reperiunt. Cōponitur aūt di: cum dictionibus incipientibus a d. vt Diduco. g. vt Digero. l. vt diluo. m. vt dimitto. n. vt dinumero. i. vt dijudico. u. vt diuerto. Et vbiq; producit: nisi in dirimo t diuersus. Dis fo mō negationē denotat vt difficilis: diffido. Modo diuersitatē: vt dissideo. Modo diuisionē: vt dissocio: disiungo. Modo fcat valde: vt discrutio:, discupio. Modo varie siue in diuersas partes: vt dispono: dissemino. Q̄ñq; male: vt dispereo male pereo. Cōponitur q; cū c. vt discubo. f. vt diffundo: vbi. s. mutat in f. eu phonię cā p. vt disputo. q. vt disquiro. r. vt disrūpo. s. vt dissimulo. t. vt disturbo. i. psonāte: vt disiūgo. Est quādo dis greca dictio sit: t fcat bis vel duo: vt digamus: didrachma.

Dia prępositio greca apud nos: per t propter significat. Est t nomē duarum insularū: quarū vna Cretę adiacet: alia in mari Tyrrheno: quę alijs noibus Naxos t Strongylos vocatur. De qua Ouid. Qua breuis equoreis Dia feritur aquis. Dia etiā dicta est Hebe dea quędam. Et dia actūs grecus quo Jouem significamus.

Diabolus: latine calumniator: dicitur διαβολὴ calumnia διαβάλλω crimino:.

Dialogus grece: latine disputatio: ab διαλέγομαι, qđ est disputo: ex λία. per λέγομαι sermocino: vel disputo. Logos sermonē t oratione comphendit. Et est dialogus o: o vbi disputantes introducunt quotquot auctor libuerit: non autez a dia duo λόγος q sit sermo duorū cum tñ sunt. v. t. vj. aliquādo plures: vt Plato: sed somniat.

Diacheron spina alba est: magnitudine arboris modicę florę rosę: cuius radix vnguentis expetitur alias aspaltus: siue dipsacus dicetur. Lc.

Diacon: diaconos. os in us. fit diaconus: a diaconeo ministro. Est eīn diaconus minister: diaconia ministeriū. Nos diaconiū dicimus: t diaconatū pro ordine diaconi.

Diadema pe. pro. qđ quidā cū diph. scribūt: gestamen regis. A διαδέω circūligo. Hā habet duo appendicula: quib⁹ caput ligat. Hinc Diadematus: diademate ornatus. Cic. in oratione ad populū. Non vt pro Q. Metello viro clarissimo iā spectata ętate filius: nō. L. Diadematus cōsularis summa autoritate: nō Q. Metellus cēsorius.

Diadochos gemma beryllo similis. Lc.

Dięresis dici potest diuisio. Figura cum vna syllaba in duas diuidit: vt apud Horā. Nunc mare: nunc syluę: qđ trisyllabū est. Dięretus: diuisibilis. Dięreo diuido.

Dięta cęnaculū: in quo estate cęnat ad umbrā: hyeme ad Solē: qđ t cęnatio dr. Hoc nomē quidā a greco deriuant διαπάομαι viuo t conuerso:. In his eīn cęnaculis viuimus t versamur. Unde etiā dięta noiatur victus: t medicinę pars diętica nūcupat: quę victu medet. Nam medicina in tris partes diuisa est: in diętica q; quę victu: in pharmaceuticā quę medicamentis: in chirurgicam quę manu morbos curat. Varro. vero q in ea per diem edatur dici existimat. In hortis eīn ędificari solebat: licebatq; testatori diętam in hortis vtoris ędificataz dirruendam legare: si id fieri sine fundi detrimento posset. Apud grecos sumit pro iudicioū loco: t pro loco quo arbitri conueniunt. Et tunc dicit a diętęo iudico: vt arbiter. Ab aliquibus accipit pro diario: hoc est vnus diei cibo.

Diętarij vocabant ministri diętę seruientes: quoz meminit Ulpi. de fundo instructo. Et diętarij dicunt: qui in aliena cęnacula furandi gratia se dirigebāt: quos Ulpia. scribit plusq; fures esse puniędos. Itaq; aut ad tēpus relegandos: aut in opus publicuz dandos: aut fustibus cędendos.

Diętitę a grecis appellantur arbitri. (dendos.

Diagramma. matis. geometria designata: siue quadrangulus: siue triangulus: vel inscriptio libri.

Diagoras: nomen philosophi: qui Atheos cognominatus est: id est negans deos. Hic cum Samothracią venisset: atq; ei quidaz amicus dixisset. Tu qui deos putas humana negligere: nōne aduertis ex tot tabulis pictis q; multi votis vim tēpestatis effugerint: in portumq; salui peruenerint? Ita fit inquit. Illi enim nunq; picti sunt: qui naufragia fecerunt in mariq; perierunt.

Dialectos greci vocant loquendi genera: sicuti docet Quintilia. lib. j. quę apud illos quinq; sunt. s. ionica: dorica: attica: eolica t communis lingua.

Dialectica latine disputatoria dicitur a διαλέγομαι disputato Dia enim per λέγομαι sermocino:, quia per sermocinationē disputatio prosequitur. Hinc Dialecticus. ca. cum. Hieron. contra Ruffi. septem modos conclusionum dialectica me elementa docuerunt.

Dialysis grece latine dissolutio dicitur.

Dialyton pe. cor. dici potest dissolutū διαλύω dissoluo Figura cū fine coniūctionibus dictiones pferunt puncta: tim: vt Ite: ferte citi ferrū: date tela: impellite remos.

Dialis Jouis ἀπὸ τοῦ Διός: id est a Jove: vt flamen dialis: id est iouialis. Et dialis p aere. Unde subdialis sub aere. Plī. lib. xxxiij. Ilia super terraz ex subdialibus petris cędit hęc ex obrutis. Idem. Subdialia pauimenta greci inuenere: id est quę permanēt sub dio. Dialis quoq; a die dici potest: vt consul dialis: qui vno tantū die consul fuit. Hora. Nouendiales dissipati sunt cineres.

Dialeutēses pelagię gña purpurę: quę vario solū gñe

Diameter pe. cor. mēsura: siue linea (pascunt. Lc.

dimetiēs: a grecis diametros dicit. Col. lib. vj. Esto area rotunda: cuius diametros. i. dimēsio habeat pedes. lxx.

Diadumenus: quasi vittatus diadematusq;: quo nomine dictus est iuuenis quidam speciosus.

Dianga a nris dicit mēs: siue intellectus. Tñ ab oratoribus ponit pro quadā figura: quę sensa magis q; verba designat. Quintil. lib. j. Figuras queq; lexeos: queq; dia-

Diana a Διός i. Jove: quasi :o- (neas vocantur.

uiniana Jouis filia: ex Latona quę t Luna: sic dicta q quasi diem noctu efficiat. Uel q noctu sola luceat: quasi lucens vna. Quapropter t noctiluca in palatio vocabatur: q ibi noctu templū eius luceret. Uel quasi deuiana: quia venātes per syluas deuiare solent. Ab ea dianus dicebatur locus ei cōsecratus. Eandē esse Lucinā dicunt t Junonem. Junonē a iuuando. Lucinā q partū in lucem prodat: quā in pariendo inuocāt. Virg. Casta faue Lucina: tuus iam regnat Apollo. Siue vt Plin. sentit: q oculis prębet t luci. Siue a luco quez Romę in exquilijs habebat. Dicta est t Proserpina: vt infra dicet. Et Dictynna: q dum Minoē regez vim ei inferre volentē fugeret: in mari se precipitē dedit: cadauerq; eius a piscatoribus inuentū: propter qđ a retibus quę grece δίκτυα dicunt nomen ei impositum. Pręterea Hecate dicta fuit: vel q centū victimis placaret: vel q centū annos errare faceret insepultos. Dicta est t Perge a Perga Pamphilię oppido: in quo templū habuit insigne. Plures tamen Dianas fuisse. Cic. lib. de natura deoruz scribit. Sed illa noiatissima est: quę eodē partu cum Apolline ex Jove t Latona nata est. Hęc ob virginitatis amorē fertur hoim consortia aufugisse. Et vt a se libidinis pruritū amoueret: venādo syluas incolebat: paucarū virginū comitatu contenta. Arcum ferebat t pharetrā succincta semper ince-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dens: & cothurno indita. Ob hanc causam sylua⁹ & ne/
Diana: dicta est fascelis: a (moxū dea putabatur.
fasce lignoꝝ vbi eius simulacrum abditum erat: quod
occiso Thoante tauricę regionis rege: ab Iphigenia A/
gamemnonis filia in Italiam delatum est. Lc.
Dianū insula est: quā nōnulli Arteminsiā vocant: con
Diapasma dicitur in/ (tra Cossanum litus. Lc.
spergimen ἀπὸ τοῦ διαπάσσω: id est inspergo. Lc.
Diapho:a pen.co:. latine differentia. Diaphorus di/
uersus. diapho:etica: vis discussoria: hoc est dissolutoria.
discutiuntur incipientia tubercula: emittuntur concocta
Diaphonia cum accentu in pe. (& suppurantia.
dissensio: discordia διαφωνέω discordo: dissono.
Diaphragma. atis. ō: omne mediū & narū diuisio. Cū
& pro pariete: seu mēbrana quadā tenui in retis similitu/
dinē facta in corpore: quę veluti paries quidā cor pulmo
nemq; sepiat: & a iecore & ueneq; separet. Nam φράττω la
tine sepio & obstruo dicit. Hanc mēbranā latini transuer/
sum septū appellant. Lom. lib. iiij. At sub corde atq; pul/
mone transuersum ex valida mēbrana septum est.
Diaporesis pen. pro. latine dubitatio: figura oratoria.
Quę fit quoties oia & magna videtur & paria: ita vt ora/
tor nesciat: a quibus potissimū dicere incipiat. Teren. in
Eu. Quid cōmemoreꝝ primū: aut laudē maxime illā qui
dedit mihi consiliū vt facerē: an ne qui ausus sim incipe/
re: an fortunā collaudem: quę gubernatrix fuit.
Diapsalma. matis. quid significet docet Hieron. ad
Marcellā scribēs: cuius sunt hęc verba. Quidā diapsal
ma cōmutationē metri dixerunt esse: alij pausationē spi/
ritussancti: nōnulli alterius sensus exordium. Sunt qui
rithmi distinctionez. Et quia psalmi tunc tēporis iuncta
voce ad organū canebātur: cuius causa musicę varieta/
tis existimēt silentiū: nobis nihil horū videtur cum Aqui/
la: qui verborū Hebraeorum diligētissimus explicator est:
Sela: hoc est diapsalma semper transtulerit. Et ūnenia
nus in psalmorū quoq; fine diapsalma positum: vt est in
tertio. Dentes peccatorū contriuisti: Domini est salus: &
super populū tuum benedictio tua Sela: id est semper.
Et quis est iste rex glorię? dñs virtutuꝝ ipse est rex glorię.
semper. Hoc verbū superiora pariter & inferiora ꝓne/
cruit: aut certe docet sempiterna esse: quę dicta sunt: vt est
illud. Multi dicūt aię meę nō est salus illi in deo suo. sem/
per. Et rursum voce mea ad dñm clamaui: & exaudiuit
me de mōte sancto suo. semper. Scire aūt debem⁹ apud
Hebraeos in fine librorū vnum e tribus solere necti: vt aut
Amen scribāt: aut Sela: aut Salon: qđ exprimūt pacē.
Igitur vt solemus nos cōpletis opusculis ad distinctionē
rei alterius subsequētis mediū interponere: Explicit: aut
feliciter: aut aliqd hmōi: ita & Hebraei: vt quę scripta sunt
roborent facere solent: vt dicant amen: aut in sempiter/
num: & scribenda cōmemorāt: vt ponant sela: aut trans/
acta feliciter protestant pacem in vltimo subnotantes.
Diarū a die fit: & est victum quotidianū: id est qđ in
vnius diei cibuꝝ datur. Mart. Sed lupus vsurā pueriq;
diaria poscūt. Summ & pro libro: seu historia quę per sin
gulos dies scribitur: & a grecis dicitur Ephemeris.
Diastasis pen. co:. latine distantia: ex διὰ quę aliquan
do ob & longe designat: & στάσις stantia.
Diastole pe. co:. distinctio: vel dilatio. Figura cum vna
dictio: vel plia ab illa distinguit: vel cū breuis syllaba pro
ducit διαστέλλω διαστολή. id est distinguo: distinctio.
Diastrophos pe. co:. latine peruersus dicit ex διαστρέ/
Diapason pen. co:. musicę (φω. id est peruerto.
artis symphonia constans ex quinq; tonis: & duobus se/
mitonis. Id est diapente & diatessaron. διοφεῖ διὰ τῶν τεσ/
σάρων ἐπὶ πάσας χορδάς. tanq; per omnes.
Diatessaron: latine de octo: quia octo voces habet.
Diasatyron cōpositio quędā medicoꝝ ad excitādam
Diapasma. atis. inspergimē quo ad sudo/ (Veneré.
res coercēdos vtimur: cuiusmodi sunt: q ficcis odoribus
constāt: vt ingt Pli. li. xiij. ὁ δὲ τοῦ διαπάσσω inspergo.
Mart. Quid qđ olet grauius mixtū diapasmate virus.
Diastema. atis. latine spaciū. Habet pe. pro. Nam gre
ce διάστημα. Vnde errauit Sidonius: qui eam corripu/
it. Sic placidā Daphnen seruare diastema quintū.
Diathesis pe. co:. affectus. Et vnū ex accidētibus ver/
Diatyposis pen. (bi: quod latini genus vocant.
produ. latine formatio dicitur τύπος τυπόω τῆς τύπωσις.
Diasyrmos dici potest distractio: ab διασύρω distra/
ho. Figura cū vna dictio ad duo diuersa ꝑcata distrahit.
Virgil. Interstrepere anser holores. i. malus poeta inter
bonos. Fit etiā quando quis magna verbis cōminuit: &
Diaulos: latine certamē vel cursus. (minia extollit.
Diaulus vir erat ex medico factus cadauerū funera/
tor. Mart. Chirurges fuerat nunc est vespillo diau/
Diaula vna ex quattuor ꝓticibus Ro (lus. Lc.
me: quę ad meridianas regiones spectabat. Lc.
Dibapha pen. co:. purpura bistincta. Cū & preciosior,
quali vtebat mgratus in ptexta. Nam δὶς bis βαφὴ ba
phe tinctura significat βάπτω tingo βαπτής tinctor. Lic.
Eglio. Curtius noster dibaphū cogitat: sed eum insector
morat. Cum significare vellet Curtium hoiem minimi
pretij aspirare ad magistratū. Ponitur etiā pro veste de/
licatior & dignior quę bis tincta sit. Scribit Ser. diba/
pha loca Tyri vbi repetita infectura lanę tingebant.
Dica causa. Teren. in Phor. En vnę iniuriaꝝ audisti
mihi scriptā dicam. Lic. Scribitur Heraclio dica.
Diceosine iustitia: siue iusti intelligentia.
Diceą vbs est in Thermaico sinu: a Diceo Neptuni
Dicearchus iustus princeps. Ex δίκαιος iust⁹ (filio.
ἀρχός princeps. Est nomē philosophi meseniī. De quo
Lic. li. Tus. Hic opinat⁹ est hoim exordiū nullū extitisse:
tanq; semper fuerit humanuꝝ genus. Composuit tres li/
bros: in quibus suā super ania declarauit sententiā: Qui
animā nihil aliud esse arbitrabatur: q; vim quandā atq;
potentiā equabiliter fusam tam in corporibus bruto:um
q; hominuꝝ: quę a corpore foret inseparabilis: vt a morte
nullus sensus supereesset: sed totū cuꝝ anima cōmoreret.
Dicearchia: quę nunc Puteolis: q; exciuitas quondā
iustissime regebat. Nam greci δίκαιον iustitiā vocant: & ἀρ/
χὴν principatū. Quidam scribūt dicarchęa. Sido. Apol
linaris. Namq; dicarcheę translatus pulvis arenę.
Dico. as. prima cor. ad obsequiū do: consecro: offero.
Vnde in vsu est. Sacerdos dicatus est numini. Lic. Eg/
lio. lib. j. Balbū quāti faciam: q̄q; me ei totū dicauerim
ex ipso scies. Huius verbi composita sunt Abdico: de/
dico: indico: indico: prędico: vendico: & vindico.
Dico. is. pen. produ. xi. ctum. proprie significat loquor.
Vt si quis me roget quid dicis: ego ita respondeaꝝ nihil
dico. Apud oratores vero loqui est qualiacūq; verba ꝓ/
ferre: dicere vero eleganter & facūde. Quinti. lib. x. Nam
mihi ne dicere quidem videtur: nisi qui disposite: ornate:
copiose dicit. Hinc dictio vocat oratoria: & facunda ora/
tio. Nam ab illo generali huius verbi significato fit dictio
pro vocabulo: seu verbo. Dicere etiā vocare: nominare
est. Virg. Est locus Hesperiam graij cognomine dicunt.
Quādoq; ponit pro constituere. Tere. in An. Hic nuptis
dictus est dies. Quandoq; pro indicare. Virgi. Dic mihi
Dameta cuiū pecus an Delibęi? Quādoq; pro denūtia
re. Terent. in An. Sed dico temere facias. Quādoq; pro
promittere. Pompon in pictoribus. Mūmos certos dico
quinquaginta millia. Sall. li. ij. Eodē anno in Macedo/
nia. Cn. Curio in principio veris cū exercitu profectus in
Bardaniā: quibus potuit pecunias dictas coegit. Quan
doq; affirmare. Martia. Cum verus patrię diceris esse
pater. Quādoq; pro dare. Lic. li. iij. offi. Cōmode autem
quicūq; dixit pecuniā. Sic etiā dare: pro dicere sumitur.
Virg. Sed tamē iste deus: qui sit da tityre nobis. Quan/
doq; pro dicare. Ję dē. Junoni inserunt dictus sacer. Quā/
doq; pro velle signare. Tere. in Eu. At nesciebam id di/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cere illam. Et alibi. Quasi tu dicis factū id meo cōsilio. Quādoq; pro assignare: vt ille dixit die mihi ad populū: id est assignaut diem ad respondendū. Quādoq; pro defendere: vt Cicero dixit causam Milonis. Quādoq; pro cantare. Virgil. Alternis dicetis: amant alterna camenę. Quādoq; pro intelligere ab eo qđ precedit id qđ sequit. Teren. Duo cū idem faciūt sepe vt possis dicere: hoc licet impune facere huic: illi non licet. Quandoq; pro pronuntiare. Hinc dicere sniam dicimur: cū tanq; consiliari: quid nobis videt: pronūtiamus. Licet q̄q; dicere sniam sit proferre sententiā: hoc est pronūtiare: z determinare. Quintil. Apud quos dices quidē secundū legez dicturos sententiā de confessis precipue ridiculū est. Dicere leges aliud est q̄ ferre leges. Feruntur enī leges ad suos: dicūtur fere ad victos: vt dicere leges sit imperare. Liui. Quādo perinde ac victo iam sibi leges dicerent. Dicere die est accusare. Illā qui accusat: aīe reo denūtiat: quo ad cām dicendā presto sit. Huius verbi cōposita sunt. Addico: condico: contradico: edico: indico: interdico: predico: produco: benedico: maledico: z redico: quę habent pen. pro.

Dicto. as. frequentatiuū est a dico. cis. Est enī dictare dicere z enuntiare: quod aliud excipiens notet. Unde dictata dicūtur veluti themata: atq; prescripta: quę magister ludi pueris prebere cōsueuit. Cic. in quadaz epistola ad Atticū testatur se illa nō scripsisse: sed reparādi lateris gratia deābulantē dictasse. Illec in literis tantū sed ī alijs quoq; artibus dictata dicunt: vt illud Iuue. Peragit dictata magistri. Omnia. Sueto. in Cesa. Vt disciplinā singuloū susciperent: ipsiq; dictata susciperēt. Ybi loquitur de gladiatoribus. Persius. Ten cirratoruz centū dictata fuisse Pro nihilo pēdas? Hic gladiatoria themata documētaq; significant. Et dictare est autoris alicuius verba sensumq; excutere. Cū dictata dicunt interptamēta: quę a magistris in ludo literario de aliquo auctore tradūtur: vt per discant: eademq; ipsis post pauluz ita reddant: vt tradita sunt. Hora. sic iterat voces z verba cadētia tollit Ut pueruz sęno credas dictata magistro. Ideo autē frequentatiuū dixi: quoniā quę docemus sępe inculcamus: vt penit⁹ excipiant: z ediscant. Dicitur etiā ratio dictat: quale est illud Plinianum in epistola. O sylua o littus q̄ multa cōponitis: q̄ multa dictatis: suggerunt sane Camęne littus: ac solitudo tacitę nobis quod scribamus. Quemadmodū ratio: z nonnunq; indignatio dictat.

Dictito. as. pe. co. a dicto: aliud frequētatiuū. Et ꝑcat frequētibus tēporibus: ac frequētibus locis dicere.

Dicturio. is. pen. cor. dicere cupio: siue dicere molior. Macr. Sz pergе Auiene: ne vltra te dicturientē retardē.

Dicothomos: grece apud nos idē est: qđ dimidiata: siue diuidua. Qualis septimo quoq; die post plenū orbem Luna visit. Sic dicit diochomenos. i. semiplena Luna.

Dictum: z nomen: z participiū esse potest. Terentius. Utrūq; complexus est: cum dixit. Nullū est iam dictum: qđ non dictū sit prius. Nam primū est nomen: scōm participiū. Et sciendū q̄ licet dicta de omni sermone dicantur: apud veteres tamen pro facetijs z iocis poni solent. Cic. lib. ij. ad Corn. nepotem. Itaq; nostri cum omnia dixissemus dicta: essentq; facete z breuiter: z accurate iocati: ea propio nomine appellari dicta voluerint.

Dicteria sūt breuit z acute dicta: vel q̄si dicta nō seria. Alio noie Scōmata: z Apophthegmata a grecis dicunt.

Dicax: qui malignis salibus maledicit. Ideo Demosthenem vrbanū fuisse dicunt: dicacem negant. Hinc dicacitas: quę est sermo cum risu aliquos incessens.

Dicaculus: z dicacula diminutiua sunt. Plau. in Am.

Dictamen a dicto. as. (Satis dicacula es amatrix. Significat id qđ dictatur. Idem z dictatio denotat: a quo dictatiūcula diminutiuū. Hier. Autores sunt huius dictatiunculę meę sancti presbyteri: Riparius z Desyderius.

Dictator. qui dictat: z qui dictaturā gerit: q; a consule diceret: cuius dicto audientes oēs essent. Creabat enim viua voce: non per suffragia: z durabat per sex menses. Et quia summa potestas erat dictatoris in populum: is quoq; magister populi appellatus est: vt scribit Varro. Erat autez extraordinarius magistratus: cuius summa erat potestas: habens ius animaduertendi in cuiusq; ciuis Romani caput: nec ab ea prouocandi ius erat. Nec alio pacto creari solebat: q̄ cum vis aliqua maior repente obortа: ingentem vrbi cladem minitari videretur. Dictatori ceteros magistratus elicere licebat: a quibus dictandis quidam dictatorem appellatum volunt.

Dictatura: ipsa dictatoris dignitas. Liuius. Dictaturę semper altius fastigiū fuit. Nā a dictatoribus nō erat ius prouocādi: qbus etiā animaduersio capitis data est. Magister equitū secundā post dictatorem dignitatē gerebat. Et ab ipso dictatore eligebat. Dictus magister equitū: q; summa potestas huius erat in equites z accēsos. Et magister equituz ficiungebat dictatori: quo modo regibus tribunus. Iuue. Fumosos equitū cum dictatore magros.

Dictatorius. a. um. qđ ad dictatorē pertinet: seu qđ est dictatoris. Liui. Postrēo dictatoriū fulmē in se intentatū.

Dicte vna est ex quattuor principuis vrbi⁹ cretę. Cū dicteus Cretēsis: cū ę. diph. Virgi. Dicteo cęli regē pauere

Dictynnus mōs: in quo Diane templū (sub antro. situm erat. Dictyneum cum y. psylon. promontoriū in Creta: similiter z delubrum: vt inquit Stra.

Dictamus: z dictamū pe. pro. herba medicinalis: qua lacertę se refouēt quotiescūq; cū serpētib⁹ pugnā habuerint. Virgil. lib. xij. Dictamuz genitrix Cretęa carpit ab

Dictynna. Vide in dictione Diana (Ida.

Dictys vnus ex Centauris fuit: z historicus Cretensis qui cum Idomeneo rege Cretę ad expeditionē troianaz concessit. Historiam ephemerida conscripsit. Cc.

Didascalia: latine docrina Διδάσκω enī doceo: dida/

Didia lex post Fannjā legē duodeui (scalus pcepto/ginti annos secuta est. Cuius serendę duplex ratio fuit. Prima vt non sola vrbs Roma: sed vniuersa Italia lege sumptuaria teneret. Secūda: vt non modo qui cōuiuia maiore sumptu fecissent: sed etiaz qui ad ea vocati essent: atq; oīno inter fuissent: pena legis tenerentur. Cc.

Dido: quę Elissa propie noie dicebat: sed cognomēto dido: q; fortiter fecerit seipsam potius interimēs: q̄ libidini indulgēs. Hęc fuit Belifilia: z sozor Pygmaleonis: quę multo auri z argenti pondere congregato: Aphricā adnauigauit: ibiq; vrbē Carthaginē condidit. Et cuz ab Hiarba Libyę rege in coniugiū peteret: paulisper distulit nuptias: donec ędificaret ciuitatē. Nec multo post extructā in memoriā mariti quondaz Sichei pyra maluit ardere: q̄ nubere. Interpretatur autē dido Virago.

Didrachma: bis dragma ἐξ δὶς Θ Δραχμή nūmus est duas drachmas continens. Greci Δίδραχμον dicunt. Amb. in epistola ad Justum. Est aūt dimidiū didrachmi drachma. Et paulopost didrachma neu. gene. dixit. Ꝟ est igitur didrachma: qđ exigebatur secundū legem.

Diduco. is. pe. pro. varie duco. Col. li. vj. Validā vitez in ramos diducere censeo. Persi. Cūq; iter ambiguū est z vitę nescius erro: Diducit trepidas ramosa in cōpita mētes. Q̄q; diducere est detrahere: diuidere. Virgi. li. j. Geo. Quiq; paludis Collectū humorem bibula diducit harena. D oper. Nō ego cōplexus potui diducere vros.

Didyme. es. pe. cor. insula in mari siculo: vna ex eolijs.

Didimę. arū. insulę Aphricę: quę Aegypto adiacent.

Didymi sunt montes sęticis Arabię.

Didymus latine geminus dicit: greci enī Δίδυμον geminū vocant. Quo noie vir Alexādrinus dictus est. Qui licet a parua ętate oculis captus foret: diuinas tamen literas optime callebat: z inter ecclesiasticos scriptores illustris fuit. De quo Hiero. Quod cū propter ęcitatem etiā elementoū ignarus esset: tantū miraculum sui omnibus prębuit: vt geometriam quę vel maxime visu indiget: vsq; ad perfectum didicerit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Dicit meus Apollo dictus est: q̃ geminaz speciem sui numinis præferat: illuminãdo formãdoq; Lunã. Ex vno enim fonte lucis: gemino sydere spatia diei & noctis illustrat. Vnde & Romani: vt inquit Macro. Solem didymei Apollinis appellatione venerãtur. Dictum est & didymeũ templũ Apollini dicatũ apud Miletũ: quod pus oraculũ brancidarũ: vt auctor est Plin. appellatũ est. De hoc templo sic scribit Stra. lib. iiij. Post possidũ Milesium: est oraculũ Apollini didymeo sacrũ: apud Brancidas ad decẽ & octo stadia ascendẽti. Id ab Xerxe incensum est: quẽadmodũ cętera tępla oia: Ephesio excepto. Postea Mileſij templũ ꝓstruxerunt oim maximũ: quod propter magnitudinẽ remansit sine tecto: variis antiquarum artium donis sumptuosissime honoratum.

Dies tam mas. q̃ sę. gẽnis est: numero singulari: plurali vero tantũ mas. Dictus q̃ divini sit operis. Sive a Ioue: id est Ioue: qui eius putabat rector. Sciendum est scõm Pedianũ: q̃ dies sęm. gẽnis: significat tępus interminatũ. Et ideo dimin. eius est diecula: qõ significat breue tępus & moram. Dies vero. xij. horarũ gene. mas. est: qõ est tempus terminatuz. Vnde hodie dicit: quasi hoc die. Et heri mane die ad te veni. Sic dicimus: Ad diẽ non venit: ꝑcat præstituto tẽpore non venit. Iuue. Longa dies quid ꝓtulit .i. longũ tępus. Virg. Multa dies variusq; labor mutabilis qui Rettulit in melius. Et iurisconsulti: bima: trima: quadrima die: pro tępore vsurpãt biennij: triennij: quadriennij. Sed confundit quãdoq; hęc differentia. Virg. Jamq; dies infanda aderat. Finit dies Romano more scõm Macro. a media ad mediã noctẽ: & sequentis noctis media parte: quę di: medię noctis inclinatio. Deinde gallinaceũ: q̃ tuz galli cãtent: etiã si tũc quiescãt. Deinde diluculũ cũ incipit dignosci dies. Inde Mane cũ dies est clarus. Inde Meridies diei mediũ. Inde iam supra vocat occiduũ tempus: qõ & seruz diei vocat. Et mox suprema tẽpestas: hoc est diei nouissimũ tempus: sicut est expressum in duodecim tabulis. Solis occasus suprema tempestas esto. Deinde vespera: seu vesper a vespero stella. Ab hoc tępore prima fax noctis: q̃ tum primũ faces: hoc est lumina ferri incipiãt. Deinde nox ꝓcubia: a cubãdo: siue concubiũ: siue conticiniũ: a tacẽdo: q̃ tum oia tacẽt. Siue nox intempesta: quod tum tępus agẽdi est nullũ: quę non habet idoneũ tempus rebus agẽdis. In has partes distribuebãt diem: qui constat ex viginti quattuor horis: & lucẽ tenebrasq; continet. Dies secundũ Aegyptios incohatur ab occasu Solis. Secundũ persas ab ortu Solis. Secũdum Hetruscos & Athenienses a sexta hora diei: vt Cice. in auguralibus. & Belli. plene exequitur. Interdũ diem dicimus: vt solã lucez intelligamus: tenebras vero sub noctis nomĩe. Virg. Noctes atq; dies patet atri ianua Ditis. Et dies quidẽ: qui fit horis. xxiij. naturalis dicit. Qui autẽ ab ortu Solis ad occasum cõficitur artificialis appellari solet. Dies totius anni ex institutiõe Numę: aut Festi erant: aut profesti: aut intercisi: aut comitiales: aut comparẽdini: aut statti: aut pręliares. Erant & Atri dies: de quibus locis suis. Huius nois genitiuus est diei: dij: dies: & die. Cice. pro Sex. Equites non daturos illius dies pœnas. Virgil. Libra die somniq; pares vbi fecerit horas. Idem. Munera lętitiamq; dij. Sall. in Jug. Vix decima parte diei: pro diei. Ablatiue die vel diu. Idem Diu noctuq; labora. Perinata a die sunt. Quotidie: pridie: meridies: nudiustertius: nudiusquartus. Diarium: dieta: equidiale: equidium. Diluculus & perdius.

Dies: qui hebdomadem constituunt a septem planetis cognominati sunt. Primus septimanę dies a sole dies Solis: siue Phębi dicitur. Secundus a Luna: Lunę. Tertius a Marte: Martius. Quartus a Mercurio: Mercurij. Quintus a Ioue: Jouis. Sextus a Venere: Veneris. Septimus a Saturno: Saturni. Cę.

Dies critici a medicis dicuntur Judiciarij: in quibus scilicet de ęgritudine ferri iudicium potest. Cę.

Diecula diminutiuũ a die: gẽnis fęmi. significat tẽpusculum Et accipit pro mora: qõ est hęc dies parua. Terẽ in And. Non satis habes: q̃ dieculam addo: id est aliquam

Diescit: dies fit. Sicut no/ (temporis dilationem.
cescit: nox fit: quę carent supposito & appositio.

Diem de die ducere: est rem in longũ protrahere.

Diem dicere alicui: est constituere tẽpus: q̃ vel in iudicio cõparere: vel aliquod aliud agere debeat. Vt nuptiarum diẽ dixit: hoc est tẽpus cõstituit: quo nuptię fieri debeant.

Diequarti: & diequartę: pro die quarto.

Diequinti & diequintę: deinceps pro die quinto. Diepristini vel pristine: pro die pristino: qõ nos conuerso cõpositionis ordine dicimus pridie. Die crastini: pro die crastino: & alia multa. Videtur autẽ veteres differentiaz fecisse inter die quarto: & die quartę: vt illud pro præterito sit: quod nos nudiusquartus dicimus. Hoc de futuro. Sunt autẽ hęc omnia cõposita: & pro aduerbijs accipiũtur.

Diespiter: diespitris: & diespiteris: diei pat: id est Jupiter. Sicut dijouis: quasi diem iuuans: q̃ homines die & luce: quasi vita ipsa iuuaret. Horati. lib. Car. Mamq; diespiter igni coꝛusco nubila diuidens. Macrobius. Ipsi quoq; Romani diespitrem Jouem appellabant.

Dierecti a die vocati sunt crucifixi: quasi ad diẽ erecti. A die: ego. is. Festus scribit dierectũ per antiphrasim dici apud veteres: volẽtes significare malũ diem. Vnde dierecta aduerbialiter dicimus. Plau. Quin tui dierecta cum succula & cũ porculis. Dierecta inquit: q̃si in malã diem.

Dieteris pen. cor. tępus duorũ annorũ. Sicut Trieteris triũ: pęteteris annoꝛ qnqꝫ ἀπὸ τοῦ ἔτους annꝰ ἕξ tres.

Diffamo. as. pe. pro. per diuersas partes famã diuulgo. Augu. lib. iij. de ciui. dei. Romanũ imperiũ tam longe lateq; non posset augeri: & tã grandi gloria diffamari. In malũ ponitur apud Lucã. Homo quidã erat diues qui habebat villicum: & hic diffamatus est apud illum.

Diffarreatio: sacrificij genus inter virũ & vxorẽ: quasi dissolutio. Cõfarreatio: quia fiebat farreo libo adhibito.

Differo pe. cor. spatiũ temporis do. Virg. lib. vj. Distulit in serã cõmissa piacula mortẽ. Vnde dilatio: tẽporis prorogatio: siue extẽtio dr. Interdũ differre est i diuersa loca ferre. Plau. in Rud. Nos cũ scapha tẽpestas detrouersum differt ab illis. Idẽ in Cur. Jam ego te faciã: vt hinc formicę te frustillatim differãt. Interdũ diffamare: diuulgare. Lucil. Gaudes cũ de meis ista foris sermonibus differs. Plau. in Tri. Nolo ego mihi te tam prospicere: qui meaz egestatẽ leues: sed vt inope: infamis ne fim: ne mihi hanc famã differant: meã germanã: meam sororẽ in concubinatũ magistrã in matrimoniũ. Interdũ diuidere: scindere: dissipare. Terẽ in Adel. Me miseram: differor dolo/ribus. Interdũ in ordinem ponere. Virgi. lib. iiij. Geor. Ille etiã seras in versum distulit vlmos. Interdũ distare. Cice. in Verrem. At vide quid differat inter meam opinionem & tuam. Hinc differentia: Indifferens.

Differitas: pro differentia: quo antiqui vtebantur.

Diffibulare est exfinuare: aperire. Papi. Tunicã diffi/

Difficul: veteres p difficulẽ dicebãt. L. (bulãt auro.

Diffido. is. pe. pro. nõ fido: credulitatẽ depono. Sene. Nec secũdis rebus nimis fidendũ: nec aduersis diffidendũ est. Dicimus aũt diffido tibi: & diffido de te. Ser. Sul. Ciceroni. Plura me ad te de hac re scribere pudet: ne vt dear prudentię tuę diffidere. Cic. ad Heren. Et de nobis

Diffiteor. ex dis & fateor. Fcat nego. Idie. (nõ diffidimꝰ

Nõ diffiteor: oẽs nos q̃ xp̃o credimꝰ de idololatrię errore veniſſe. Non enĩ nascimur: sed renascimur christiani.

Difficilis non facilis: Vide in eadẽ dictione facilis.

Diffluo. is. Vide in dictione Fluo.

Diffugio. is. pe. cor. in diuersas partes fugio. Virg. lib. iij. Geor. Quo tota exterrita syluis Diffugiunt armẽta.

Diffundo: varie fundo: hoc est hinc inde spargo. Ambros. Ergo patris sui venena diffundunt. Columel. lib. secundo. Jam vel respuit duritiam soli dens aratri: vel si

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

qua parte penetrauit non minute diffundit humi.

Digam⁹ pe.co:idē q τ bigam⁹:q duas duxit vxores. Hiero.cōtra.Ioui.nō dāno digamos.Sic digama mulier d:q duos habuit maritos.Idē.Si clericꝰ monogamus fuerit:τ vxoꝛ eiꝰ digama:noli eū ministerio applica

Digāma bis aut duplex gāma:quę est tertia al (re. phabeti greci litera.Vnde ſ nostrū digāma dicit:quia figuram duplicis gamma retinebat.

Digero is.pe.co:ssi.stum.ordino:dispono.Virgi.Digerit in numeꝛ:Q̄ñq dilucido:interpꝛo:.Idē lib.ij.Ita digerit omnia Calchas.Q̄ñq diuido:distinguo.Plini. lib.xviij.Domaderanꝫ inseraturq:vineę pastinenꝫ:semina digeranꝫ.Hiero.ad Dama.Vtrū ne epłari brevitate sententias tibi velis digeri:aut singuloꝛ libꝛos cōfici.Quā doqꝫ cōcoquo.Vnde τ digestio: vt digere paulisp vinuꝫ quo mades.Macro.Igit in vētre fit prima digestio.Sz ad primū significatū reduci pōt:cum digestio sit distributio cibi oꝛdinata.Nam frigida lienē petit:tanq̄ frigoris domiciliū.Sicut iecur caloꝛis:quo calida confluūt.

Digeries:dispositio:distributio.Macro.Nec mirū si digeries motu repꝛehensionis euasit.

Digitus:a digerēdo quidā deriuari putāt:q natura miro: decētiq oꝛdine digitos digesserit.i.disposuerit.Digitoꝛum nomina sunt hęc.Pollex:index:infamis:siue famosus.Medicus.i.medicinalis:seu anularis.Minimꝰ. Author:Prophirio.Indicē qui pollici proximꝰ est:alio noie salutarē veteres vocauerūt.Martia.li.de nu.Phil. Quidā redimitus puer ad os cōpꝛesso digito salutari:silentiū cōmonebat.Medius digitus alia habet nomina. Nam dictus est Verpus:a vertēdo podice.Ob quā etiā causam impudicus τ infamis vocatus.Et quādo poꝛrigebatur:signū derisionis τ cōtumelię erat.Mar.Ostendit digitū: sed impudicū alconte:dasioq:symmachoq. Iuue.Ipse minaci.Pꝛęberet laqueū:mediūq ostēderet vnguem.Persi.Frontēq atq vda labella Infami digito τ lustralibus ante saliuis Expiat.Huius diminutiuū est digitulus.Et digitellus similiter.Cc.

Digitū tollere:significat fauere:suffragari. Sicut digitum deprimere:suffragiū derogare.Hoꝛa.Vulgꝰ vtroq suū laudabat pollice ludū.Iuue.Et verso pollice vulgi Quemlibet occidūt populariter.In emptione etiā digitus post licitationē leuat:significātes quemq̄ emptioni gllubescere.Mart.Jam mea res digitū sustulit hospitibus. Vnde Manceps est appellatus:qui quippiā cōducens manuꝫ tollebat:se significans emptoꝛem.Hoc erat apud veteres micare:per digitoꝝ leuationē distrahere. Q; emptio fieret per eleuationē digiti ostendit Ambro. ad Simpli.Sed non ille solū liber qui dominū licitatoꝛem non pertulit:aut tollentē digitū non vidit.

Digitale:quod ad digitū est.Plin.lib.xxij. Et ancuſę radix in vsu est:digitali crassitudine.Digitalia substantiuum:digitoꝛ tegmēta dicunt.Var.li.j.de re ruſ.Olea manu stricta melioꝛ:ea quę digitis nudis laudabiliorq̄ illa quę cum digitalibus.

Diglito appellatur Tigris fluuius: vbi tardioꝛ fluit: hoc est vsq ad Medoꝝ fines.Cc.

Dignus a.um.quod meretur.Vt dignū laude: dignū castigatione:quod meretur laudē:quod mereꝫ castigatione.Cuius contrariū est indignū.Martia.Digna tuo cur sis indignaq noie dicā.Hoc est dicā cur mereaꝛis τ non mereaꝛis hoc nomen.Digne significat pro meritis. Indigne pꝛeter merita.Ouidi.Leniter ex merito quicquid patiare ferendū est.Quę venit indigne pena dolēda venit.Quidā etiā dignāter vsurpāt:quod est vel digne vel sm merita.Indignanter:per indignationē.

Dignitas a dignꝰ sit.Et significat quod dignū est:seu honoꝛē alicui ppter merita vel impensum vel debitum. Belli.Cuius dignitas nec augeri laudibꝰ:nec minui detractiōibus potest.Accipit tamē quādoq pro magistratuū administratione τ honoꝛe.Cice.Thermo.Ut omnibus reb⁹ ei te cōmodes:quoad fides:dignitasq tua patietur.Interdū sumitur pro virili pulchꝛitudine.Idem lib.j.offi.Pulchꝛitudinis duo sunt genera.Vnū mulieꝛe:quā venustatē appellamus.Alterū virile:quā dignitatem dicimus.Sermonis etiā gestus: vocisq dignitas dicit:vt apud eundē ad Heren..Sermo diuidit in partes quattuoꝛ:dignitatē:demonstrationē:narrationē:iocationē.Dignitas oꝛatio est cum aliqua grauitate τ vocis remissiōe.Huius cōtrariū est Indignitas:pro dedecoꝛe siue ignominia:τ quod indignū est:siue quod est contra dignitatē.Cice.lib.iij.ad Herē.Nequeo verbis consequi indignitatē rei.Idem.Q.Ligario.Cum ad secundū calēdas intercalares pꝛioꝛes rogatu fratꝛ tuoꝝ venissem mane ad Cęsarē:atq omnē adeūdi atq cōuentēdi illi⁹ indignitatē τ molestiā piuliſſem.Dicit etiā indignitas:vt opponit dignitati virili:scz p indecētia.De q̄ lib. iij.ad Herē.Acuta exclamatio fauces τ vocem vulnerat eadē lędit auditoꝛē.Habet eiꝰ qddā illiberale:τ ad mulieb⁹ poti⁹ vociferationē:q̄ ad virilē dignitatē in dicendo

Digno as.dignum puto.Pacu. (do accōmodatū. Quis deos infernos:gb⁹ cęlestes dignet honoꝛib⁹? Huiꝰ passiuū est digno::qđ est dignꝰ habeo:.Vir.Cōiugio.An chisa veneris dignate supbo.In frequētioꝛe vsu est.Digno: deponēs:p dignū iudico:seu habeo.Suet.in Aug. Vniuersum deniq genꝰ opas aliq̄s publico spectaculo pbentiū:etiā cura sua dignatꝰ est.i.dignū iudicauit:τ dignatione sua pfecutꝰ est.Cice.ęconomico.Hō ex eo numero hoim g apd nos ß noie dignanꝫ.i.digni habenꝫ. Huiꝰ cōtrariū est dedigno:: qđ eū nō digno:: vel indignū reputo:cōtēno.Virg.Quos ego sum toties iā dedignata maritos.Indigno:Vo iraſco::seu moleſte fero:q̄si ea patiēs gbꝰ nō sum dignꝰ.Ser.Sul.Nem nos homunculi indignamur:si qs nostꝝ interierit.Aliqñ cōstruit cū dativo.Hiero.sup Mat.Decē apłi Vo indignanꝫ matri filioꝝ zebedei.Aliqñ cū ablō mediāte de: vt apud euāge. Et audiētes decē:indignati sunt de duob⁹ fratrib⁹.

Dignatio apud Ecclesiasticos pro māsuetudine:lenitate:facilitate capit.Apd Liuiū p familiaritate siue gratia.Cū lib.ij inquit.Api⁹ interpꝛes lecꝰ:haud ita multo post in principū: dignatione peruenit.Indignatio ira. Iuue.Si natura negat:facit indignatio versum.

Digladiari:est varie gladijs certare.Cice.Per trāslationem p dissentire:cōtēdere:τ veluti gladijs dilaniari. Quid Antipaꝫ digladiaꝫ cū Carneade tot voluminib⁹.

Dignoto as.signo imprimo: vt fieri solet in pecoꝛib⁹:

Dignosco:diuerse nosco:discerno. (vt dignoscanꝫ. Lactā.lib.vi.Inuicemq̄ se dignoscunt.

Digredioꝛ:discedo.Virg.Nos ego digrediens lacheꝝ mis affabar obortis.Cice.Comiſi.Et si piniq patiebar aio te a me digredi.Inde digressio τ digressꝰ:p discessu.

Dijambus ex dis τ iambus:sed s abijcit.Pes est ex duobus iambis constans:vt amęnitas.

Dij gtūs est a ntō dies ab antiquis vsurpatus. Hinc a fames fami.Virgi.Munera Lętitiāq dij.Cc.

Dij manes dicebanꝫ: q p oia manare credebanꝫ.C.

Dijcon Herculis τ Megarę Creontis filꝰ fuit.Cc.

Dijouis Iuppiter appellatus est:quasi diē iuuās.Cc.

Dijudico diligenter seu diuisim iudico.Cice.lib. Tuſcu.Utrum igitur inter has sententias dijudicare malimus:an ad propositum redire.

Dilacero as.vide in dictione Lacero.

Dilato as.pe.p.latū facio:vt ē illō:Dilatāt phylacteria

Dilabor pe.p.diffugio seu discedo.Cice.lib.j.Tuſc. Sed nescio quomō dum lego assentio::cum posui libꝝ τ mecū ipse de imortalitate animarū cępi cogitare.assentio illa omnis dilabit.Propꝛie Vo dilabi est deoꝛsum varie labi:coꝛruere.Lactā.lib.iij.Domꝰ ab habitatoꝛe deserta dilabit.i.coꝛruit.Cice.in Lęl.Jam eiꝰ a sapientiuꝫ familiaritatibus ad vulgares amicitias oratio nostra dilabitur.i.descendit siue decurrit.Aliqñ ponitur pro de-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ficere. Lactã. lib. vij. Describẽtes quasi fatigati: & labẽtis mundi senectutem: id est deficientis.

Dilapido as. pe. cor. disperdo. Terẽ. in Phor. Conueniendus Phormio est: prius q̃ dilapidet nostras triginta minas. Hiero. in bonum vsus est: Oceano scribens. Omnem censum distribuit: dilapidauit: ac vendidit: & in pecuniam congregatũ vsibus pauperũ pparauit.

Dilẽma atis. & dilẽmatũ: per duplex mm: argumentũ est qõ vt, imq; aduersariũ capit. Hiero. cõtra Rufi. Hoc est verũ dilẽmatũ tuũ: non ex dialectica arte: quã nescis: sed ex carnificũ officina & meditatione prolatũ.

Diligo is. pe. cor. xi. ctũ. significat amo: q̃uis minoris vis sit vt supra in dictione Amo dictũ est. Quãdoq; diligere significat diuidere. Plau. in Cur. Clypeat⁹ elephas vbi macheram diligit.

Diligens a legendo dicit studiosus: q̃ eorũ quę amamus studiosi sumus. Hinc diligentia ad corpus & ad animũ refert: cura ad animũ: opera ad corpus. Ideo in oratione cum sępenumero ista ponant: diligentia semp in fine constituit. Aliquãdo etiã ponit pro dilectiõe. Horũ contraria sunt negligẽs & indiligẽs: negligẽtia & indiligẽtia Cic. de opti. genere dicẽdi. Sed q̃dã etiã negligentia est diligens. Teren. in Adel. Ingeniũ tuũ noui liberale: Sed vereor indiligens nimiũ fies. Idem in Phor. Pol mei patris parta bene: indiligenter curant.

Dilogia cum accentu in pe. Figura est cum ambiguũ dictũ duas res significat. ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ λόγος.

Diloico cas. penul. pro. significat discindo. Cice. Qui in causa peroranda non dubitauit reum excire consulatem: & eius diloicare tunicam.

Dilucidus: clarus. Dilucido: clarum facio. Dilucido. Vide in dictione Lucido.

Diluculũ ante solis ortũ aurora: quasi parua diei lux: q̃ tũ dies lucescere incipit. Hiero. ad Eusto. Horam tertiam: sextã: nonã: diluculũ quoq; & vesperã nemo est q̃ nesciat. Diluculo aduerbiũ significat summo mane.

Diluculo as. pe. cor. fcat diluculũ fieri. Bel. die crastino vbi pmũ diluculabit: fac amicos adeas & roges veniãt.

Diluculascit: dilucescere incipit. Diluescit dies fit.

Diludia: ludorũ intermissio.

Diluo is. dilui. dilutũ. ex di & luo: significat lauo: purgo: resoluo. Cice. lib. iij. Tuscu. Quę cogitatio vna maxime omnes molestias extenuat: & diluit: id ẽ resoluit & enervat. Quemadmodũ vinũ aqua dilutuz subneruat. Per translationẽ diluere etiã crimina dicimus: id est purgare & refellere. Et oratores diluere dicunt: quãdo refellũt obiectiones aduersarij. Et diluere est aquã vt aliũ liquorem miscere: temperare. Virg. Cui tu lacte fauos & miti dilue Baccho. Et Persi. Diluis helleborũ: dixit: pro eo quod est medicamentis temperas. Idine

Dilutus, a. um. pen. pro. quod est mistũ. Vnde vinum aqua mistũ dicit dilutũ. Mar. Biluti bibis vnciã falerni. A quo dilutius & dilutissimũ: pro ut minus plusve aq̃ admistũ fuerit. Vnde Cor. Celsus pręcipit hyeme meracius esse bibendũ: ęstate dilutius. Hiero. Vinũ diluto⁹ vocat aquatius. Vinũ (inquit) si aquatius bibit: calix frangitur: mensa subuertit. Marcius vinum dicit q̃ minus dilutũ siue aquatũ est. Cõstat qui lymphatũ vinũ dicunt nõ satis recte dicere: q̃ lymphatũ aliud significet. Dilutus color dicit cum veluti aqua adhibita minus est intẽsus. Bel. Lutheus color ruffus est dilutior. Dilutũ etiam neu. genere vocat id liquidũ: in quo aliquid certo tẽpore infusum fuit. Vt si in vas vini appositũ absynthiũ fuerit: deinde post interiectũ tẽpus abstractũ: id vinũ absynthij dilutũ dicetur. Pli. Bibitur & madefacti absynthij dilutum. Ita enim appellatur hoc genus.

Diluuiũ: q̃d varie diluit. Mã diluuiũ diuersorũ purgamentũ fuit: omnia diluẽs. Quãdo scz immodicis imbribus vel vexat terra vel obruitur: quę & inundatio dicit.

Dimano as. pe. p. diuerse siue diuisim mano: defluo. Cice. pro. Mil. Cęlio. Et quidẽ vt ad me reuertar: ab his fontibus profluxi ad hominũ famã: vt meus hic forensis labor: vitęq; ratio dimanauit ad existimationẽ hominuz paulo latius a iudicio meorum.

Dimembro a membro significat separo: diuido. Lc.

Dimensum: q̃d & demẽsum dicit. vide in Demetior.

Dimico as. pe. cor. pugno: q̃d ppie fit re. Cõtẽdo ꝓ verbis tñ. Cice. lib. iij. de ora. Qui ppter tot: tãtasq; causas clarissimorũ hominũ: atq; optimorũ virorũ me semper ab omni cõtẽtione ac dimicatiõe reuocasti.

Dimidius a. um. quasi per mediũ diuisus. Et dicit de rebus quę separatę sunt. Mã est pars altera ex dimidiato. Mar. Dimidiũ donare lino q̃ credere totũ. Qui mauult: mauult pdere dimidiũ. Dimidiatus ꝓ a. um. dicit de reb⁹ q̃ cõtinue sunt: & nõ separant: quasi dismediat⁹: & in partes duas pares diuisus. Cũ Cic. Tul. dimidiatũ mẽsem dixit. Et q ex mille denarijs q ei debebant q̃ngẽtos recepit: dimidiũ se recepisse dicet: nõ dimidiatũ. Et si cui scyph⁹ argẽt⁹ cũ alio cõmunis in partes duas diuisus sit: dimidiatũ dicemus: non dimidiũ scyphũ.

Diminuo is. quasi in diuersis partibus minuo. Terẽ. in Adel. Diminuetur tibi cerebrũ.

Dimitto is. diuerse mitto. Sal. Igit C. Manliũ Fesulas atq; in eã partẽ Hetrurię: Septimũ quẽdã cametem in agrũ picenũ. C. Julũ in Apuliã dimisit. Aliquãdo dimittere est abire permittere: Licentiã dare: cassare. Cice. lib. j. offi. Cũ autẽ Pompilio videret vnã dimittere legionẽ i. cassare. Sal. Deinde eis pollicitus operam suã: domũ dimittit. i. licentiat. Aliquãdo mittere. Virgi. Equidẽ per littora certos Dimittã. Inde dimissi legati dicunt. Aliquãdo dare. Virg. Dimissaq; nota gẽtis Ab Joue. Aliquãdo est permittere: in potestatẽ dare. Cice. lib. j. de repu. Tum annui consules: tum dimissi populo fasces. Aliquãdo derelinq̃re. Lau. Dimitto te discedens id est relinquo: dimitto te discedentẽ. i. abire permitto. Aliq̃s humiliare. Virgi. Deiecit vultũ: & dimissa voce locuta est. Aliq̃s porrigere: pducere. Mar. Luz etiã Thais Menandri tunicã dimissam habeat ad talos. Aliq̃n demittere: hoc est desup mittere. Virgi. Dimissum lapsi p funẽ. Sal. Cũ strepitu dimissum victorię simulachrũ.

Dimissum quandoq; p abiecto ponit. Cice. Timido atq; humili: dimisso. Q̃nq; p humili & miserabili.

Dimissorię literę: ingt Modestin⁹: sunt q̃ vulgo epistolę dicunt: q̃ p eas causa ad eũ q appellat⁹ est: dimittit.

Dimyxos Lucerna ὄν: ad duo elychnia ferẽda. Lc.

Dimulgo as. diuerse publico. Cice. Apio. Quare visũ est occulti⁹ agendũ: neq; vllo modo dimulgandũ.

Dynamene nympha dicitur: q̃ pollens: potensq; sit: Δύναμαι enim possum. Lc.

Dynastas greci dicũt magistrat⁹: quos latino verbo licet potestates appellare. Lc.

Dindym⁹ pe. cor. in singulari mas. ge. in pli neu. Juga sunt mõtis Idę phrygię: matri deũ dicata. Prop. Dindymus & facta fabricata inuẽta cybelle. Vir. Ite p alta Dindymene & dindyme dicit Cybele q̃ in (dyma. dyndimo Phrygię monte eius sacra fierent. Lc.

Diobolares meretrices dicunt: quę duob⁹ obolis ducuntur. Sunt qui scribant Diolares. Hoc est vilissimę meretrices: quę sub dio paruo stipendio prostant.

Diocles: nomẽ viri ppriũ: q̃si Jouis gloria. Διὸς Iouis

Digecesis cũ g diph: pe. pro. latine guber (κλέος gloria. natio: administratio: dispositio: siue iurisdictio a Διοικέω guberno: tueor. Sunt aũt digeceses pontificũ in quas ad ministrandi officij sui liberã habent potestatẽ: ppter q̃d digecesani episcopi vocantur.

Diogenes pe. cor. nomen philosophi cynici famosissimi: Antisthenis discipuli: de quo scr bit. Q. cũ Antisthenes nullũ discipulorz reciperet: & perseuerantem Diogenem remouere non posset: nouissime claua minatus est nisi abiret. Cui ille subiecisse dicitur caput: atq; dixisse.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Nullus tam durus baculus erit: qui me a tuo possit obsequio separare. Utebat Diogenes pallio lo duplici propter frigus. Pera pro cellario habuit: secuq; portauit claua m ob corpusculi fragilitatē: qua iam senex mēbra sustentare solitus erat: τ ἡμιεξόβιος: vt inquit Piero i. diarij victus: vulgo appellatus fuit: in psentē hoīa poscens a quolibet τ accipiens cibū. Habitauit autē in porticus vestibul' τ porticibus ciuitatū. Cūq; se conto: queret in dolio: volubilē se habere domū iocabat: τ se cum tēporibus immutātē. Frigore eīn os dolij vertebat in meridiē: ętate ad septentrionē. Et vt cūq; sol inclinauerat Diogenis pręcordiū vertebat. Ferunt accedentē Alexandrū rogasse ne sibi aprīcanti a sole obstaret. Obijt ferme nonagenarius. Aiunt quidā cū moreret mandasse vt cadauer suū insepultū pjceretur: vt omnes bestię participes ipsi' essent. Fuerūt alij quatuor Diogenes: quorum vnus fuit Apolloniates Anaximenis audito: temporibus Anaxagorę. Ali' Sicyonius: qui Peloponnesiaca scripsit. Alius stoicus: ex Seleucia: qui Babylonius ob vicinitatē dictus fuit. Alius Tharsensis: quęstionū poeticarū scriptor. Sed in cynicū Nicano: tale epigrāma inscripsit. Διόγενες ἄγε λέγεις ἔλαβε σή μίζος ἐς ἅιδος ἔλαβε μέ κυνὸς ὀδάξ: qđ τ Suidas repetit. το δὲ ἐπίγραμμα Διὰ βραχέων id est diogenes age dic quęte cępit mors: in ferīs cępit me canis dentibus.

Diogenetus fuit vnus itinerū Alexandri regis mēsor. Alli' fuit ętate Cęsaris Antonini philosophi pictor egregius: de quo Juli. Capi. Alius Clitomachi pater illius Pęni: q successit Carneadi: vocat' Anhasdrubal. Fuere τ alij huius nominis. Familiare grecis vocabulū.

Diodorus pen. pro. nomen philosophi Socratici: de quo Piero. sic scribit. Diodo. Socraticus quinq; filias dialecticas: insignis pudicitię habuisse narrat: de ḡbus τ Philocarneadis magister plenissimā scribit historiaz. Fuit τ Diodorus Siculus historicus: τ Diodor' stoicus philosophus Cęcus: de quo Cice. in Bruto sic ait. Erā cū stoico Diodoro: q cū habitasset apud me: cū Quinto vixisset: nup est domi meę mortu'. A q cū alijs reb' tū studiosissime i dialectica exercebar. De ḡ etiā in. v. Tus.

Diomedes rex ętholię: Tidei τ Deiphiles filius: qui fortissimus danaū appellatus est. Fuit τ alius Diomedes Thracū rex truculentus: qui equos suos aduenarū carnib' in Tyrida oppido pascebat: sed postea ab Hercule equis suis in pabulū appositus fuit. Fuit τ Diomedes grāmaticus: multi ingenij vir.

Diomedei cāpi vocati sunt in Apulia: q in diuisiōe regni quā cū Dauno fecisse dicit: Diomedi cesserūt.

Diomedeę insulę duę e regiōe Gargani sunt. Quarū altera habitatores habet: altera deserta est: vbi disparuisse aiūt Diomedē τ socios ei' ob dolorē in aues pversos: q ob id diomedeę vocitatę sūt. Has Juba cataractas appellat Dētes eis eē dicunt: oculi igneo colore: cętero corpore candidę sunt: quę in sola diomedea insula visunt.

Diomeda Phorbantis filia fuit: quā Achilles ex Lesbo raptam concubinā habuit.

Dion nomē pprium syracusani nobilis: q adeo Platonem amauit: vt se eidem totū traderet. Hic patriā asseruit i libertatē: expulso Dionysio tyranno. De quo Plutar. refert. q cū Calippū: cui omniū vni maxime fideret: insidias sibi tendere accepisset: eum arguere passus nō est: mori inquiēs longe pręstare: q̄ viuere: vbi nō hostes solū: sed etiā amicos cauere oportuerit. Alter fuit Dion pruseus orator: cui ob elegantiā chrysostomo cognomen fuit. Sed tamē Dion ita de seipso scribit λέγω γαρ τοῦ δυκ ἔτι ὡς ὁ Δίων ὁ προυσαεύς ὁ ἐπι τοῦ σεμνέου καὶ ἀλεξάνδρου τῶν αὐτοκρατόρων γενόμενος, ἀλλὰ ὡς ἰωάννης ὁ ξιφιλίνος ἀδελφιδοῦς ἰωάννου πατριάρχου, ἐπι δὲ μιχαὴλ αὐτοκράτορος τοῦ λουκᾶ τὴν ἐπιτομὴν τούτων τῶν πολλῶν βιβλίων τοῦ Δίωνος συνταξόμενος. i. dico enim hoc nō vt dion pruseus: tēpore Seueri τ Alexandri imperatorū fuit: sed vt Joānes Xiphilin' fratris filius Joannis patriarchę. Michael autē imperāte Luca. epitomen hanc multorū librorū Dionis cōposuit.

Dione es vna ex nymphis Oceani τ Tethyos filia: vt quidā perhibent. A qua venus ex Ioue nata sit: vnde τ dionęa dicta est. Virgi. Sacra dionęę matri. Et alibi. Ecce dionei processit cęsaris astrum.

Dionęū dicimus: quod ad venerem pertinet. Lc.

Dionysius dictus est Bacchus: τ dionysia bacchanalia: Bacchi festa. Fuit τ hoc noīe philosophus heracleates: zenonis stoici audito: Qui cum renū morbo laboraret cruciareturq; cruciatu ipatibili: succūbēs dolori clamabat: falsa esse quę a zenone didicerat. zeno eīn τ stoici hoc omnes habent dogma: dolorē scz non esse malū: sed adiaphoron: hoc est indifferentē. Fuit τ Dionysius tyrānus syracusan' suffectus Dionysio seniori. Qui cuz ciuitatē syracusanā cędib' repleuisset: expulsus est. Jterq; recepto cū crudelitor indies esset: rursus extorris Corinthum in exiliū proficiscit. Ubi in sordidissimū vitę gen' descendit in popinis lupanaribusq; residens: vt contemnendus magisq; metuendus videret. Nouissime se ludi magist' z professus: pueros in trivio docebat. Ut quoniā viris imperare nō poterat: saltē pueris imperaret. Erat eīn eruditus: vtpote Platonis audito: olim. interrogatus iam exul: quid sibi philosophia pfuisset. Scīēter respōdit: vt equo animo ferrē talē fortunę mutabilitatē. Regnauit hic annis. xxxviij. Plutar. autor est regiā Dionysij puluerulentā fuisse: ppter eorū multitudinē q geometricas in puluere figuras describebāt Ambo tamē a pater τ filius philosophi: Platonē pceptorem audierūt Plato ait iunior: λίθος ἐστ ἀμέθυστος ἐγώδ ὅπ᾽ τας λίονυσος ἢ πιθέτω ψέφῳ ἢ μαθέ πω μεθύειν. i. hic lapis est amethystus. Ego autē bibulus bacchus: vel crede sobriū esse vel disce inebriari: quia erāt duo cōtraria simul lapis cōtra ebrietatē vnde habet nomen τ bacchus: q̄si diceret: crede q vnus nostrū vincet: sed melius est bibere.

Dionysias insula est quam aliter Maxum vocant: a vinearum fertilitate sic dicta. Est τ gēma mistis mgro rubentibus maculis: quę in aqua trita saporem vinificit: ebrietati resistere existimatur. Lc.

Diophanes pe. pro. nomen viri bithynici: de quo Colu. Diophanes bithynnius vticensem totū Dionysium pęni Magonis interpretem: per multa diffusum volumina sex epitomis circūscripsit.

Dioptra: instrumentū geometricū: ab explorādo perspiciendoq; In qua significatiōe vtitur Ptole. Sed Victru. lib vij. accipit pro regula ad librandas aquas: cum ait. Libratur aqua dioptris.

Dioryges sunt fossę manu factę: q̄ dictiōe vtit Pōpo.

Dioryctos: significat abscissam continenti.

Dioscoron insula est in finibus Jtalię: e regione Lacinij promontorij. Lc.

Dioscuriades vbs fuit i Colchide: nūc deserta: Quō dā adeo clara: vt nōnulli pdiderint in ea trecētas nationes q̄ dissīlīb' linguis vterent: descēdisse. Et postea a Romanis cētū triginta iterpūb' negotia ibi gesta fuisse. Lc.

Diospolis Ægypti ciuitas: quę Jouis ciuitas Hecatompylos quādoq; dicta fuit. Sūt τ alię locis alijs hoc nomine in Ægypto quattuor: pręter hanc: pusillę ciuitates. Jtē in Lydia τ in Palestina.

Diotę sunt vasa seu dolia fictilia: duas ansas habētia τ ad seruanda vina accōmodata. Hora. Depreme quadrimum Sabina o thaliarche merū diota.

Dipelus: vir cretensis: Sicyli frater: q ambo teste Plinio primi omniū marmore sculpendo claruere.

Diphil' pe. cor. Jouis amic': Dysphil': mal' amicus.

Diphrys gēma est: quę candida aliquādo reperit. Ferunt hanc morbis comitialibus vtilem esse. Lc.

Diphthidę rangę sunt minimę τ virides: a nōnullis calamitę vocatę. Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Diphthongus est cõglutinatio duaꝝ vocaliũ vim suã seruantiũ: ex δίς ⁊ φθόγγος qui vocalis est sonus. Et sciendũ ꝙ vbicũqꝫ a vel e in noibus ant efinalẽ reperiunt fere vbiqꝫ a ⁊ u vel e ⁊ u diuidunt. Vt Nicolaus: archelaus: alueus: cereus. Excipiũt laus: fraus: ⁊ heus: in qb⁹ est diphthõgus. In grẽcis ꝯo dictionibus aliquãdo habentur diphthongi. Virgi. Orpheus in syluis inter delphinas Arion. Et ois diphthõgus: aut est in principio: vt Aenea: aut in medio: vt coguus. Aut in fine: vt muſę.

Diphtera: alio nomine bęta: vestis pastoritia: ex pellibus ouium aut caprarũ consutis.

Diplois. idis. genus palliꝫ: quasi duplex palliũ Διπλόος enim duplex dicitur.

Diplomata: genus tabellaꝝ. Ser. scribit diploma esse epistolarũ vel scripturã aliquã: ad aliũ missam: a verbo grẽco Διπλόω duplico. Vnde diploma duplicatio: ⁊ litęra: eo ꝙ duplicent. Aliꝫ putãt diplomata esse singulariũ virorũ ⁊ vicorũ priuilegia: in tabellis scripta: ⁊ in qbus principis nomẽ adscribit. Vulg⁹ bullas: semidocti supplicationes: docti supplices libellos vocãt: quę ⁊ breues dicunt. Lice. Epio. Diploma statim nõ est datũ: ꝙ mirifica est improbitas in quibusdã qui tulissent acerbi⁹. Et pro Cor. Balbo. Addito diplomata tota in ꝓuincia passim data. Sueto. de Augu. In diplomatibus: libellisqꝫ ⁊ epistolis signandis initio sphinge vsus est: mox imagine magni Alexãdri. Grẽci. Διπλόους dicunt duplũ: tanqꝫ duplices illę tabellę dici possint diplomata.

Diplon Διπλοῦν grẽci duplum dicunt. Lc.

Dipondium ⁊ dipondius: siue dupondiũ ⁊ dupõdi⁹: a duobus põderibus dicit. Nam vt Var. docet duos asses pendebat. Als ꝯo nũmus lib: alis: ⁊ dupondiũ nummus bilibris dicebatur.

Dipsas. adis. latine sitis dicitur. Ponitur aut ꝑ quodam aspidũ genere: cuius morsu incredibilis sitis inducitur. Luca. lib. viij. In medijs sitiebant dipsades vndis. Et in Deutorono. Scorpio ⁊ dipsas. Luci. aũt. τὸ λεγόμενον πάντων ἑρπετῶν δεινότατον ὧν ἡ χάμμος τρέφει ἡ Λιβύη ἔστιν ὄφις ἡ πάνυ μέγαις ἐχιδνῃ ὅμοιος ⁊ plurima: id est ꝟ serpentiũ omnium infestissimum: existẽs arena alit. Dipsas est serpens perãꝫ magnus viperę simlis.

Dipsacon spina alba: quę ⁊ Aspalatus ⁊ diacheron alis nũcupatur. Vide in Diacheron. Lc.

Diptota pe. p. dicũt noia duos tñ casus habẽtia. Sic tetraptota: pẽtaptota: q̃ habẽt q̃ttuor ⁊ quinq casus.

Diptychũ pe. cor. ũ: duplicatũ. Amb. li. Nexa. Explorat si qñ ostreũ in remotis ab omni vẽto locis ꝓtra solis radios diptychũ illud suũ apiat: ⁊ referet clausura testaꝝ vt libero aere viscęris sui voluptatẽ quandã capiat.

Dirũ: crudele: infestũ: quasi deorũ ira immissum. Vir. Diruſqꝫ Dira ꝑ incautũ serpãt cõtagia vulgus. Hinc dirę furię: qsi deorũ irę. Aliqñ accipit ꝑ magno. Idẽ. Jã tũ religio pauidos terrebat agrestes Dira loci. Hinc diritas: crudelitas. Lice. Intelligi põt ex his fratribus q in adelphis sunt: quãta in altero diritas: in altero comitas.

Dirę: execratiões ⁊ impcatiões: q̃ in maliuolos effundebant horrẽdę: quosdã inauditos cõpellãtes. Quibus quisquis obnoxius erat: necesse erat illuꝫ maximo affici infortunio. Hora. Diris vos agã dira detestatio.

Dirce nomẽ mulieris Lycis thebarũ regis vxoris: quã poetę fingũt cõuersam in fontẽ sui nois. Alia fuit Dircę babylonia: q̃ sua forma tumẽs: in piscẽ cõuersa est. Ouid. lib. iiij. met. Dirce quã versam squãmis velãtib⁹ artus.

Dirceus cũ ę diphthõgo: dicit Aonius siue thebanus. Nã pars Bęotię in q̃ fons est dircęus: dircęa cognoiata est. Et apud Virgi. Amphion dircę⁹ dict⁹ est. i. theban⁹.

Diribitor: ũi: locus erat in quo recensebant exercitus: ⁊ stipendia militię numerabant: a diribendo: hoc est distribuendo. Et diribitores: distributores. Lice. de reditu suo ad senatũ. Quãdo inquit vlla dignitate tot rogatores: diribitores: custodesqꝫ vidistis? Hoc est diuisores: distributores: qui inter tribus viritim pecuniã diuiderẽt: quos Plau. in Aul. curiarũ magistros appellauit. Qui distribuerẽt inquit argẽti minas in viros. Ex hac simili tudine structores epularũ ⁊ oĩno ꝓpositi negotijs vocabulũ. Id qñqꝫ accipiũt ꝑ loco in quo ministri diuersantur. Apu. lib. ij. de asi. Frequẽs inquit ibi epulonũ diribitores pluscũli: splẽdide amicti: fercła copiosa scitule sub ministrata. Pli. in epl̃is Pedagiũ appellat id qđ diribitorũ dici videt ἀπὸ τῶν παλῶν. i. a pueris ⁊ ministris.

Dirigo is. pe. cor. ex di ⁊ rego: significat obliquũ emẽdo. Plan. Ciceroni. Ad Mutinam itęr dirigerẽ. Apud Plantũ inuenitur dirigere ꝓ dissidere.

Dirigeo es. gui. significat ꝑ frigore: aut timore: aut alio casu viribus destituo:. Virgil⁹. Diriguit visu in medio calor: ossa reliquit: id est diuersis modis rigidus fact⁹ est: quia pręfortitudine contractus est.

Dirimo is. pe. co:. diremi dirẽptũ. ex di ⁊ emo: ⁊ interposita r: siue ex dis ⁊ emo: sin r mutata componi videtur. Et significat diuido. Hier. in vita patrũ. Ob hoc autẽ dirimuntur habitaculis: vt silentij sui quiete ⁊ intẽtione mentis diuina sectãtes: nec vox aliqua: nec occursus vllus: aut sermo aliquis ociosus perturbet. Aliquãdo dirimere ponitur ꝓ destruere. Sallu. Quia nondũ frequẽtes armati conuenerãt: ea res consiliũ diremit.

Dirис mons est Mauritanię: quem propter altitudinem: cęli columnã vocauerunt: ⁊ euentu ab Atlante rege in eũ mutato: nunc Atlas nominatur. Lc.

Diripio is. pe. cor. vide in dictione Deripio.

Dirumpo is. varie rũpo: seu violenter scindo. Plau. in Cur. Germinos in ventre video: habere filios: nihil metuo nisi medius dirumpar miser. Refertur quãdoqꝫ ad animũ. Lice. Dirumpo: doloꝛe.

Diruncino as. vide in dictione Runcina.

Diruncio is. significat depurgo: ⁊ quasi dirũ ejicio.

Dis ꝓpositio disiũctiua: de qua supra dictũ est. Dis ꝯo ditis diuitiarũ ⁊ inferorũ deus: vt inquit Strab. Grẽce Pluto dicit: quia terrenã omnẽ vim atqꝫ naturã diti patri dedicatã putabant: ꝙ diuitię omnes e terris oriantur: ⁊ in terras recidũt. Nam πλοῦτος ũ latine diuitię. Quintilia. lib. j. a cõtrario interpretat: quia minime dives est. Nonĩ etiã dis ꝑ diuite. Plau. in Aul. Dites diuitijs q̃ aureos montes colunt: ego solus supero. Terẽ. in Adel. Dis quidẽ esses Demea: ac rẽ tuã cõstabilisses. Hinc Ditior ⁊ Ditissimus. Dito as. ⁊ Ditio ꝑ impio.

Discapedino as. pe. cor. a capedine fit: ꝑcatqꝫ refero. apio. Apul. Magnis primo⁹ in canẽdo manus discapedi

Discerpo is: psi. ptũ. ex dis ⁊ carpo: varie cę (nauit. do: distraho: discindo. Liui. lib. j. Fuisse tum quoqꝫ alquos qui discerptũ regẽ patrũ manibus taciti argueret. Var. Duabusqꝫ admotis quadrigis alligatũ corꝑ egs in diuersum iter concitatis discerpsere.

Discindo is. discidi. pe. cor. a dis ⁊ scindo. Discidi ꝯo pe. p. fiat a dis ⁊ cędo. Terẽ. in Adel. vide vt discidit mi

Dissecatus a. um. qđ est p anotomẽ exętera (hi labrũtũ. Qđ eñ grẽci τομὴν nos dissectionẽ ⁊ cõsectionem vocamus. vt apud Pli. ⁊ Celsum accipi põt. Arist. Chameleon dissectus totus spirare ꝑterea diu põt. Fit autẽ a Disseco as. pe. cor. quod est dilanio: a variis modis seco siue in varias partes diuido. Vnde diuisiões patrimonioꝝ inter cõsorores: dicuntur dissectiones.

Discepto as. disputo: contendo: disco:do. Aliquando etiam modero: compono. Lice. lib. iiij. Tus. Itaqꝫ illius verę elegãtisqꝫ philosophię quę ducta a Socrate: in peripateticis adhuc permansit: ⁊ idẽ alio modo dicentib⁹ stoicis cum Academici eorũ cõtrouersias discęptarent: nulla fere sunt: aut pauca admodũ latina monumenta. Hinc discęptator dicit rei: sentẽtięqꝫ moderator: vt docet Lice. in partitionibus ad filium.

Discedo is. pe. ꝑ. recedo. Pli. Facessite hinc atqꝫ a nobis discedite. Aliqñ tacet locus de quo ⁊ ponit loc⁹ ad

quẽ.Aug.Bñs discessit trãs Jordanẽ.Aliquãdo vtrũq; ponim⁹.Ut nõ diu est ex quo ille hic rus abijt.Interdũ discedere ponit ꝓ excipere:vt si dicã: Cũ discessi a parẽtibus:nemo est mihi te carior.i. parentibus exceptis.Cice.Lentulo.Cum a vobis salutis meę auctoribus discesserim:velim te existimare neminẽ esse cui⁹ officijs me tã esse deuinctũ nõ solũ cõsitear:sed etiã gaudeã.Interdũ ꝓ distendi:diuidi.Jdẽ lib.iij.offi.Hinc ille Giges inducitur a Platone.Qui cũ terra discessisset:magnis ꝑbus/dam imbribus descendit in illũ hiatũ.A discedo fit discessus:ꝓ recessu.ꝛ discessio ꝓ diuisione ꝛ hiatu.

Discerno is.discreui.etũ.separo.Hier.ad Tyrasium. Ad cõparãda peccata gaudẽt tã parẽtes a filijs:q̃ filij a parẽtibus ꝓuocãte diabolo separari:ad indulgẽtiã percipiendã nolũt abinuicẽ deo vocãte discerni.Quãdoq; significat certo.Apul.Armis pot⁹ discernere:q̃ iure vti voluerũt.Quãdoq; distincte cognosco.Teren.in Adel. Quid hoc malũ infelicitatis:nequeo satis discernere:nisi ime credo huic esse natũ rei ferundis miserijs.

Discretus a.um.participium passiuę significatiõis:vt apud Col.Discreta semina.i.separata.Amb.Quid longius est q̃ a se recedere:nec regionibus sed moribus separari:studijs esse discretũ:nõ terris? Hui⁹ cõpositũ protulit Pli.Jndiscreta ꝓpe specie fuere.i. indifferẽti.Calla exponit actiue:sic.Discretus q̃ qualitates psonarum ac rerũ mometa discernit.Sed nullũ attulit exẽplũ: nec vllũ afferri posse arbitror:nisi in passiua significatione.

Discretio:separatio.Lactan.lib.vij.Cum vis aliqua vtrũq; discreuerit:q̃ discretio moꝛs vocat.Cice.li.iij.ad Herẽ.sic diffinit.Discretio noiat q̃ rerũ cõsequentiũ cõtinet pspicuã ꝛ dilucidã cũ grauitate expositionẽ.

Discrimẽ pe.p.separatio:differẽtia.Cice.Totũq; discrimen summi boni in ea rerũ cõparatiõe positũ putat. Sal.Laudamus diuitias:pequimur inertiã:inꝛ bonos ꝛ malos nullũ est discrimẽ.Cũ ꝛ ꝓ diuisione ꝛ capillorũ dimidiatõe sumit:quę fit discerniculo.Et discrimẽ certamen.Uir.Post hos equo discrimine pistrix.Cętaurusq; locũ tendũt supare ꝓrotẽ.Rursus discrimẽ periculũ ꝺꝛ. Jdem lib.j.Per tot discrimina rerũ Tendim⁹ in latiũ.

Discrimino as.pen.cor.diuido.Cice.in Phil.Hetruriam discriminat Lasi⁹.Hiero.in lib.Judith.Et discriminauit crinem capitis sui.

Discriminatim aduerbiũ:fcat differẽter.Uar.li.j.de re rusti.Eadẽ de causa sunt q̃ nõ pñt viuere nisi in loco aq̃so:aut etiã in aq̃:ꝛ discriminatim.Et alia⁹ lacub⁹:vt arundines in aretino:alia in fluminib⁹:vt in epiro arbo

Discriminale:acus est quę crines diuidit: (res vlmi. ad concinnandũ caput:vt apud Esaiã. Discriminalia ꝛ periscelides ꝛ murenulas ꝛ olfactoꝛiola.

Discerniculũ:idem est discriminale.

Discrepo as.pe.cor.nõ cõuenio.Liui.lib.xxxviij.impsonale posuit.Nec inter scriptoꝛes rerũ discrepat solum: sed oratiões quoq; si modo ipsoꝝ sunt quę ferunt.

Disco is.didici ꝓprie rem ignotã assequoꝛ meditãdo: vel ab alio discẽdo.Hui⁹ cõpoſita sunt Addisco:condisco.Hoꝛa.Angustã amicę pauperiẽ pati robust⁹ acri militia puer condiscat.Dediſco:qđ didici obliuiſcoꝛ:seu a mente reũcio Plau.in Amph.Haud equidẽ facit qui qđ didicit:id dediscit.Ediſco:memoꝛia cõplecꝛ.Quintili. Illud ex cõsuetudine mutandũ ꝓꝛsus existimoꝛ: ne oia quę scripserint ediscant:ꝛ cętera vt moꝛis est dediscant. Perdiſco:perfecte seu valde diſco.

Disciplina:dicit,put a discipulo percipit.Mã vt Aug. in dialecticis docet:disciꝑbilis rei disciplina dicit:q̃ q̃rũq; rerũ sciẽtia est.Doctrina est:put a doctoꝛe traditꝫ.

Disciplinos⁹ ꝺꝛ q tã bonas q̃ malas artes facile discit

Discinctus:dissolutus:negligẽs.Persi⁹.Nõ pudet ad moꝛem discinctꝫ viuere nattę.Antiq negligẽtes ꝛ desides appellabãt discinctos.Cõtra Accinctos:solertes:strenuosq; vocabãt.Quod a re ipsa deductum est.Molles enim demissiq; discinctiſq; vestibus vti solẽt.Strenui ꝺꝛ atq; Jndustrij quo sint ad res exequẽdas ꝓmptioꝛes:succincti incedũt.Ser.Discincti inhabiles sunt militię:omnes eos q militãt cincti sunt.Cũ discincti ineficaces ꝛ ignaui dicunt.Sicut ecõtrario:ꝑcinctos strenuos vocam⁹.

Discors:ex dis ꝛ cor.dissidẽs.Ex q̃ discoꝛdo dissidere: discoꝛdia ꝓ q̃ veteres discoꝛditas dixerit:ꝛ discoꝛdiꝫ. Lc.

Discrucior aris.valde crucior.

Discõuenio:nõ ꝓuenio.Hoꝛa.Et vitę discõuenit oꝛdie

Discũbo is.diuersis locis accũbo Gel.Apud (totoęnã Fauoꝛini philosophi cuꝫ discubitũ fuerat: cęptusq; apponi cibus:seruꝰ assistẽs mẽsę legere inceptabat.

Discuneatus:quasi imisso cuneo apertus ac patẽs.Sicut ligna diducta fiũt ꝛ hiantia adactis cuneis.Pli.lib. ix.Conchę contrahũt se frustra discuneatę.

Discurro is.in diuersas partes curro.Liu.li.j.Signo dato iuuentus romana ad rapiẽdas virgines discurrit. Hinc Discurso as.Lactan.lib.de opi.Totos dies in huiusmodi discursatione consumunt.

Discus:vas latũ:vt Jul.pol.inquit: ad portãdas carnes aptũ:forte Lanx.Apu.Cęnarũ reliquis discus ornatus.Unde a Hiero.dictus est Discophorus ille: qui Danieli ꝓrandiũ portauit.Talem enim inquit discophoꝝ inedia merueꝛat hebdomadis.Est ꝛ discus genꝰ ludi:hoc est rotunda moles saxea vel plũbea siue ferrea:cuius iactu iuuenes inter se certabant:fortioꝛ iudicandus q̃ aut altius in sublime:aut longius in tractũ vltra designatuꝫ spatiũ ꝓiecisset:ita missilibus cõtendebãt.Hoꝛa.li.car. Sępe discoꝛ:sępe trans finem iaculoꝛ:mobilis expedito. Odar.Splendida cum volitent spartani pondera disci. Este ꝓcul pueri sit semel ille nocens.

Discutio is.pe.cor.ssi.ssum.ex dis ꝛ quatio:proprie in diuersas partes quatio ꝛ deũcio.Liui.tribus arietibus aliquantũ muri discussit.Per translationẽ modo ponit ꝓ remoueo seu resoluo.Col.li.vij.Etiã languoꝝ ꝛ nauſea discutit:si integrũ gallinaceũ crudũ ouũ ieiuni fauci/bus inseras. Modo varijs modis examino ꝛ inuestigo. Lactan.Hęc enim prauitatis est causa ignoꝛatio sui.Quaꝫ si quis cognita veritate discusserit: sciet quemadmodũ sibi vita degenda sit.Hinc Discussim dicimus: qđ examinatũ aut iudicatũ est.Et actus ipe discussio.Et discussoꝛ qui discutit.A discutio fit aliud cõpositũ:qđ est excussio.Et significat per varios modos cõcutio:extra eũcio.Hiero.ad Ctheſi.Cũ hęc se ita habeãt:ꝓuoco aduersarios:vt oẽs retro chartulas excutiãt.Et si quid in meo ingeniolo vitij repererint:pferãt in mediũ.

Disiũcio is.penul.cor.in diuersas partes iacio.Virgi. Disiecitq; rates.

Disiungo:separo.A quo disiunctio:separatio:vt cum alter ab altero absumus.Lice.Neq; enim nõ potest mihi molestissima esse disiunctio nostra:in tãta rerũ omnium varietate.Hinc etiã disiunctiuę:cõiunctiões:q̃ res vel psonas disiũgit.Ut hoc vel illud meũ vel tuũ erit.

Disertus a disſero:q̃uis disſero per duplex.ss.scribat. Et is est qui ꝓbe disſerit:vel q ornatissimis verbis abundat.Eloquens cuius oratio est grauibus sentẽtijs referta:ꝛ ornatis distincta ꝓbis.Cũ.Ad.Antoni⁹ apud Cic. ait a se disertos visos esse multos:eloq̃ntẽ ꝓ neminem.

Dispalo as.pe.p.ex dis ꝛ palo.Palare ꝓ vagari et errare significat.a palis castroꝝ:ꝫ est fudibus mõ huc modo illuc trãslatis.Dispalare itaq; est passim digredi vel separare.Sisen.li.iij.hist.Dispalati ab signis digressi oẽs ac dissipati.Gel.li.j.Ea pcẽtiõe trãquilla:ꝛ venerabili ad quãdã q̃si militaris musicę disciplinã vis ꝛ ipe tus militũ ne sparsi dispalatiq; ꝓuerẽt:cohibebat.

Displodo is.in diuersas partes plodo.Uar.lib.ij.de re rus.Pedibus non latis neq; ingredientibus qui displodentur:nec cuius vngulę diuaricent.

Dispello is.li.sũ.varijs locis:varijsve modis pello.Liui.li.v.Cũ duę acies duo diuersa ꝓlia circũuẽtos hetru/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

scos a frõte: ꝛ a tergo vrgerẽt: neq; in castra: neq; in mõtes: vnde se nouus hostis obiecerat: iter fugę esset: ꝛ equitem passim liberi frenis dispulissent equi: Ceterũ maxima pars tyberim effusi petunt. Cice. lib. j. Tuscu. Eademq; ab animo tanq; ab oculis caliginem dispulit. Virgi. Teucrosq; alios acer quos equore turbo Dispulerat: id est discesserat siue segregauerat.

Dispendo is. varie pendo. i. expendo: distribuo. A q dispendiũ: ꝛ dispenso as. Colu. lib. iiij. Ceteres admittat imbres: eosq; alendis seminibus dispẽset: ac suis omnibus partibus ad educandã plẽ nouã cõspiret. Aliqñ significat expãdo. Et tũc nõ a pẽdo: sed a pãdo cõponit. Plau. Vbi lubet dispẽdite hoiem diuersum atq; disten/

Dispendiũ dicit qõ incuria vel negligẽtia: aut (dite. immoderatiõe dispẽdim⁹. Pli. Magno id lignorũ dispẽdio fit addito sale. Aliqñ dicit damnũ: qõ in dispẽdẽdo solet min⁹ fieri. Est em̃ contrariũ cõpendio. Tere. in Hec. Quid est qõ mihi malim: q̃ q̃ huic intelligo euenire vt gratiã ineat sine suo dispendio: ꝛ mihi p:osit.

Dispendiosus a. um. damnosus. Col. li. ij. Nam dispẽdiosa est cunctatio. Primũ q̃ auibus prędam: cęterisq; animalibus præbet. Deinde q̃ grana ꝛ ipsę spicę culmis arentibus ꝛ aristis celeriter decidunt.

Dispenso as. frequentatiuũ a dispendo: quod magis vsurpatur q̃ dispendo. Unde

Dispensator qui ęs pensans expendit: ꝛ necessaria in familiã distribuit: qui grece οἰκονόμος appellatur. Nam apud romanos cũ asses librales essent: appendebant. Qui etiã stipis põderãdę pẽsatores: libripẽdes sũt dicti.

Dispẽno is. expãdo. Tractũ a pẽnis ꝛ volatu auium.

Dispepsia: difficilis ꝛ ęgra concoctio. Dis difficile πέπτω concoquo.

Disperdo is. disperdi. vide in dictione perdo.

Dispergo is. si. sum. vide in dictione Spargo.

Dispereo is. ex dis et eo componit: significatq; vario modo: aut in totũ pereo ꝛ deficio. Mart. Dispereã si nõ hic Decian⁹ erit. Lactã. Cũ terrã ꝛ aquã ꝛ ignẽ disperire: ꝓsumi extinguiq; videamus: quę sunt mundi partes.

Dispertio is: huic ꝛ illi partes do. Plau. in Aul. Hercle iniuria dispertiuisti: pinguiorẽ agnum isti habent.

Dispessus: expessus: Plau. Credo ego isto exẽplo tibi esse eundum extra portam: dispessis manibus. Cc.

Dispesco is. cui. ex dis ꝛ pasco: quasi pecus a pastione deduco.

Dispicio is. pe. cor. discerno. Quintilia. lib. ij. Mã prospectates ingeniorũ dispicere prorsus necessariũ. Et dispicere diuerse diligẽterve inquirere: ꝓsyderare: seu mente circũspicere ꝛ prouidere: ꝛ tanq; in omnẽ partem lumina mentis intendere. Cice. lib. j. Tuscu. Tamẽ acie mentis dispicere cupiebãt. Col. in præfa. At ego cum aut magnitudinẽ totius rei: quasi quãdã vastitatẽ corporis: aut partiũ eius velut singulorũ subtilitatẽ dispicio: vereor ne supremus ante me dies occupet: q̃ vniuersã disciplinã ruris possim cognoscere. Unde fit dispiciẽtia: quę est circũspectio ꝛ prouidentia vel consyderatio diligens.

Dispondeus: quasi bis spondeus: pes qui cõstat ex q̃t tuor syllabis longis: vt oratores.

Dispono is. pe. pro. vide in dictione Pono.

Disputo as. pe. cor. Et Cõputo ex ꝓpositõe dis ꝛ verbo puto: qõ valet purę facere. Var. Jõ rõ disputari ỏ: in q̃ ſima fit pura. Sic sermo in quo pure disponũt ꝓbatur ne fit ꝓfus⁹ atq; vt diluceat: ỏ: disputatio. Lac. li. vij. Immortales esse alias Pherecides ꝛ Plato disputauerũt.

Disquiro is. pe. pro. per oẽs partes q̃ro: vt inquirẽdo nihil me lateat. Aug. lib. ij. de ciui. dei. Cũ postea nobis erit in dei veri dñi volũtate disgrẽdi ac disserẽdi loc⁹. A quo Disquisitio: q̃ est ingsitio volũtatis: iudiciiq; diuersorũ. Sueto. in Cęsa. Primo pturę die. Q. Catulũ de recensione capitolij ad disquisitionẽ populi vocauit.

Disraro as, significat castro: ꝛ diuersis modis qõ spissum erat rarum facio. Colu. lib. x. Sed illud de integro resodi debet. Hoc potest intercidi ꝛ disrarari. Qõ opus rustici castrationẽ vocant.

Dissauior aris. cũ lętitia ꝛ voluptate mixta osculor. Ex dis sauior: ὥσπερ ἕλκυσι λέγεται φιλῶ κυσί ὡσ ἄλλα κυέω τι ἄλλο σημαίνει. id est vt grece dicit φιλῶ. i. osculor: proprie. sed κυέω quidã aliud significat. Sauior aũt a sauium siue a suauiũ per diminutionẽ u. De sauio Bel. li. iij. Diagoras tres filios adolescentes habuit: vnũ pugilẽ alterũ pancratiasten: tertiũ luctatorẽ: eosq; omnis vidit vincere coronariq; eodẽ olympię die. Et cum ibi tres eũ adolescentes amplexi coronis suis in caput patris positis sauiarent: cũq; populus gratulabũdus flores vndiq; in eũ iaceret: ibidẽ in stadio inspectãte populo in osculis atq; in manib⁹ filiorũ animã efflauit. Plau. in Bac. Quis istic habet amor: voluptas: venus: venustas: gaudiũ: iocus: illud⁹: sermo suauis: sauiatio. Cũ dissauior. Cice. Tyroni. Ego vos ad quartũ calendas videbo: tuosq; oculos: etiã si te veniens in medio foro videro: dissauiabor: id est multũ siue sępius sauiabor.

Dissentio is. quasi diuerse seu aliter q̃ alij sentio. Unde dissensio: quę est sententiarũ diuersitas. Discordia ỏ est discretio aliquorũ: quos amoris vinculũ colligauit.

Dissentior eiusdẽ significatiõis est cum dissentio.

Dissentaneũ: dissentiẽs: nõ conueniẽs. Sicut cõsentaneũ conueniẽs. Nigidius. Cũ locũ facit dissentaneũ.

Dissepto as. frequẽtatiuũ est a dissepio is. A quo dissertatio: q̃ ỏ: disputatio ꝛ q̃si colluctatio. Hiero. in Esaia. Adhuc iudicio prędã vobiscũ: ꝛ cũ filijs vris dissertabo

Disserо is. pe. cor. rui. tum. varie semino. Col. Panat vtroq; tępore leni: ꝛ subacta terra rarissime disserit. Per translationem Disserere significat disputare: enarrare: declarare. Var. Naz vt olitor disserit in areas sui cuiusq; generis res: sic in oratione qui facit disertus dicitur. Hiero. in prolo. Ecclesiastes. Rogatũ ab ea in morem commentarioli ỏbscura quęq; dissererem.

Disserto as. frequentatiuũ. Bel. Cum de antiquitate quorundam verborum dissertaremus.

Dissertio: diuisio patrimonij inter consortes.

Dissideo es. pe. cor. propter dissidiũ alienus sum. Cic. in Leg. Cũ is tribunus plebis capitali odio a Q. Pompeio dissideret qui tum erat consul. Transfert etiã ad inanimata: ꝛ pro disco: do seu non cõuenio ponit. Plini. lib. xxxvij. Adamas dissidet cum magnete lapide, in tantum: vt iuxta positus ferrum nõ patiat abstrahi.

Dissidiũ: segregatio: discordia. Tere. Taleãt qui inter nos dissidiũ q̃runt. Quid. lib. xiij me. p discessũ posuit a se: sum sedẽdo. Nõ bñ dissidiũ phrygij latura mariti.

Dissilio is. pę cor. ex salio: scat loco moueor. Apulei. Tertibulo ossa dissilierãt. Proprie aũt dissilire est i diuersas partes salire. Pli. li. xxvj. Lunęsez silicę serra secari At Tusculanũ dissilire igni. Aliqñ ponit p crepare: frangi. Virgi. Aeraq; dissiliunt vulgo. Aliqñ p cito descẽdere. Vir. lib. x. Portisq; ab equo regina sub ipis Dissiluit.

Dissulto as. frequẽtatiuũ. cõponit ex dis ꝛ salto: quod est quasi diuerse salto. Pli. lib. xxxvij. Incudibus hi deprendunt: ita respuẽtes ictũ: vt ferrũ vtrinq; dissultet: incudesq; etiam ipsę dissiliant.

Dissipo as. pe. cor. ex dis ꝛ sipo: significat dispergo: diuulgo. Col. lib. ij. Sin autẽ proximę messis occupandũ erit restibile defectis stramẽtis quattuor ꝛ viginti vehes stercoris in iugerum disponemus: dissipabimusq;.

Dissonus a. um. pe. cor. quod non est conueniens. Unde Dissono pro discordo.

Dissimulo as. diligẽter ꝛ astute cęlo siue tego: ne qd nosci possit vel intelligi. Cui⁹ cõtrariũ est simulo. Simulamus em̃ falsa: Dissimulamus vera. Simulam⁹ esse q̃ nõ sumus: Dissimulam⁹ nõ esse q̃ sumus. Ab his fiunt aduerbia: Simulãter ꝛ dissimulãter. Simulatim ꝛ dissimulatim.

Dissoluo: quod ligatũ erat: nõ ligatum facio: destruo.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Lactã.lib.j.Dissoluat hoc argumentũ si quis põt.Et li. vij.Utrũ ne anima maneat post mortẽ an dissoluat.Et dissoluere expedire.Terẽ.in Heau.Dissolui me ocyus: operã vt tibi darẽ.Jtẽ dissoluere significat diuersis personis:seu varia debita soluere.Lice.lib.ij.offi.Nunq̃ nec maius ẽs alienũ fuit:nec melius:nec facilius dissolutum est.Dicimus autẽ Dissolui ẽs alienũ:id est quod contra ẽs alieni:restitui:ꝛ pluribus solui:vel quasi catena qua voluebar me soluẽdo pecuniã dissolui.

Distẽdet:multũ aut varie tẽdet.

Distendo:in diuersas partes tendo.Leo papa.Quãuis multis aucta victorijs ius impij tui terra mariq̃ distenderis:minꝰ tñ est qđ tibi bellicꝰ labor subdidit:q̃ qđ pax christiana subiecit.Col.lib.v.Stabilior est vinea q̃ ex vtraq̃ parte iugo deuincta pari libramẽto: velut anchorãis quibusdã dissendit.Est ꝛ distẽdere varie implere Tractũ ab vtre qui cũ plẽus est tendit:cũ vacuus relaxatur.Virgi.Et dulci distendũt nectare cellas.

Distẽto as.valde tẽdo.Virg.Sic cithiso pastę distẽtẽt

Distero is.pe.cor.multũ siue crebro te/ (vbera vaccę. ro:quod fit cũ aliquid subtiliter terit.Cato.Libũ h̃ modo facito.Casei.p.ij.bene distere in mortario.

Distichon pe.cor.geminus versus.dis bis στίχον versum greci dicunt.Sic tetrastichon dicimꝰ quattuor versus:hexastichon sex.

Distillo as.A quo Distillatio:quam greci catharruz: corizam:vel branchũ vocant.

Distineo es.pe.cor.varie siue diuersis rebus:causisve impeditũ teneo.Lic.Mario.Nos hic multitudine ꝛ crebritate iudicioꝝ:ꝛ nouis legibus ita distinemur:vt quotidie vota faciamꝰ ne intercalef:vt q̃p̃rimũ te videre possimꝰ.Et distinere:arcere:repellere.Virgi.lib.xj.Dũ distinet hostẽ Agger murorũ neq̃ inundant sanguine fossę.

Distare significat differre.Lactan.lib.ij.Alioqui inter deũ:hominẽq̃ distaret nihil:si cõsilia ꝛ dispositiones illius maiestatis eternę:cogitatio assequeret humana.Jtez Abesse.Plini.Qđ circiter quinq̃ milia passuũ distat ab vrbe.Hinc distantia:quę modo differentiã:modo interuallum significat.

Distito as.pe.cor.frequẽtatiuũ.Col.lib.vij.Distitẽt inter se aliquãto spatio:ne colluctatiõe alter alteri noceat.

Distinguo is.diuido.Col.li.j.Sed ꝛ lateribus distinguunt granaria:vt separatim quęq̃ legumina ponant.

Distringo:valde seu varie stringo.Lice.lib.iij.offi. Fraus distringit:non dissoluit periurũ.Quãdoq̃ detrico:seu radendo sordes detergo.Unde distringẽtes vocamus qui se poliunt:ꝛ sordes corporis radũt.Jd quod se re post quietẽ solẽt omnes.Pli.de Lisippo.Plurima ex omnibus signa facit secũdissimę artis:inter quę distringentem se.Mar.Pergamus hąs misit curuo distringere ferro.Nõ tam sępe tenet lintea fullo tibi.Quãdoq̃ significat intẽdere:minitari.Tractũ a gladiatoribus:q̃ cõtra aduersariũ suũ ensem stringunt:id est nudant.Lice. lib.iij.offi.At ille vt ingressus est:cõfestim gladiũ distrinxit:irrauitq̃ se illũ statim interfecturũ Quãdoq̃ colligere.Col.lib.vlti.Sereno cęlo manibus distringi oliuam oportet:ꝛ substratis tegetibus aut cannis:cribrari ꝛ purgari.Hiero.Amos propheta pastor:ꝛ rusticus morum ruborum distringens:paucis verbis explicari nõ potest.

Distrahoꝛdiuerse trahoꝛdiuido.Teren.Qz si eo meę sortunę redeunt abs te:vt distrahar.Virg lib.vj.Turbatis distractus equis.Apu.per trãslationẽ lib.j.de Asi.posuit p vẽdere.Caseus recens erat ꝛ sciti saporis admodum cõmodus pretio distrahi.Jtẽ ponit p cõponere:sedare:finire.Sue.in Cęsa.Apud eandẽ longo tẽpore sacrificare:vota suscipere:controuersias quasdã interposito per Cęsarẽ iureiurando distrahere perseuerauerit.

Distoꝛqueo es diuerse toꝛqueo.Terẽ.in Eunu.Ah illud.vide os vt sibi carnifex distorsit.

Disturbo;disȳcio.Lice.p domo sua.Etiã si videre distrahi a cõplexu suorũ: disturbari tecta: diripi fortunas.

Disulcus porcus dicit:cũ in ceruice setas diuidit.Lc.

Dito as.a dis ditis fit:significat ditem facio.

Diteo es.diues sum.A quo ditesco:diues fio.Aug.li. j.de ciui.dei.Ut bonꝰ seruꝰ magnas facultates hĩet:ipaz dñi volũtatẽ cui pedissequꝰ mẽte ditescęret:nec ꝓtristaret eis rebꝰ viuẽs relictis q̃s fuerat cito moriẽs relicturꝰ.

Dithyrambꝰ:vir thesbaicus.A quo creditꝝ genꝰ illud versuũ fuisse cognominatũ in honorẽ Bacchi factũ.

Ditrochęus:pes.bis trochęus.Cõstat ei ex duobꝰ trochęis:h̃ est ex lõga ꝛ breui:ꝛ itez lõga ꝛ breui:vt cãtilena

Diuagor pe.cor.varie vagor.Lactã.li.iij. Ubi animꝰ in multa dispersus:huc atq̃ illuc diuagat.

Diuarico as.pe.cor.ex di ꝛ varico.Sicut ꝛ puaricor. ex p̃ ꝛ varicor.Tñ ꝛ actiuũ varico intelligimꝰ:ꝛ varicor deponẽs:licet nõ sint in vsu.Et a Varicibꝰ dicunt:significatq̃ diuaricare:diuidere:qđ quidã faciũt q̃ stant diducti.Quinti.Varicare ingt supra modũ:ꝛ in stãdo deformẽ est:ꝛ accedẽte motu ꝑpe scenicũ.Hieroñ.ad Eusto. Sedebit ad aquas solitudinis posita vaga ꝛ diuaricabit pedes suos omni trãseunti:ꝛ vsq̃ ad verticẽ polluet.Cato.Arbores h̃ modo putent:rami diuaricent:quos relinques.Hoc est in diuersas partes brachia disponant. Honiꝰ.Diuaricari dictũ est distẽdi:ab ijs q̃ vitio naturę ita sunt pedibꝰ discretis vt eos in diuersũ habeãt sepatos

Diuendo diuisim varie vendo:vt fit huic ꝛ illi ꝛ modo hoc:modo illud.Liui.lib.j.Cum diuendenda prędа.xl.talenta argenti effecisset.

Diuerbia partes comędiarũ:vbi plures personę versantur:a pſonaz varietate dicta.Liui.Jnde ad manũ cãtari histrionibꝰ ceptũ:diuerbiaq̃ tãtũ ipsoz voci relicta.

Diuerto de vna re ad aliam verto:deflecto:vt cũ qđ cępi relinquo:vt aliud agam:siue alio me verto.Lactã. lib.viij.Sed huc necessario diuertendũ fuit:vt ostenderem tot ac tanta ingenia in rebus falsis esse consumpta. Et diuertere est hospitari.Colu.lib.j.Hęc autẽ prętereũtium viatorum populationibus ꝛ assiduis hospitijs diuertentium infestat rem familiarẽ.

Diuersito as.pe.cor.frequẽtatiuũ a diuerto p deflecto Bel.Ad ipsa Platonis penetralia iparũq̃ rez ponderа ꝛ dignitates pergendũ est:non ad vocularũ eiꝰ amęnitatem:nec ad verborũ venustates diuersitandũ.

Diuersoꝛ aris.mõ diuerto significat:inõ cõuersoꝛ.

Diuersoꝛ q̃ in caupona hospitat.Lice.lib.ij.artis ve. Caupo cũ qbusdã diuersoribꝰ illũ q̃ asi exierat cõsequit. Jn itinere hoiem cõprẽdit:hõ in vrbẽ ab illo deducit.

Diuersoriũ a diuertendo accipit pro villa:ꝛ quasi pro hospitio:q̃ ibi magis nos recipimꝰ ꝛ cõmoramur q̃ habitemus.Lice.in Lato.Ex vita ista discedo:tanq̃ ex hospitio:non tanq̃ ex domo.Cõmorandi enim natura diuersoriũ nobis:nõ habitãdi dedit.Idem Fabio Gallo. Ng ego libẽtius emerim diuersoriũ Tarracinę:ne semp hospiti molestus sim.Proprie autẽ capitur pro hospitio vt apud eundem.Quiescam in Cęsaris sermone:quasi in aliquo oportuno diuersorio.Dicitur ꝛ Diuersorius a.um.vt Taberna diuersoria.Sueto.in Nero.Dispositę per littora ꝛ ripas diuersorię tabernę.

Diuerticulũ est via per quã a militari via siue de itinere nostro alio diuertimus.Terẽ.in Eunu.Cum sensi redeo rursus:male ẏo me habẽs;vbi ad ipm veni diuerticulum constiti.Ser.Diuerticula sunt semitę trãsuersę q̃ sunt a latere vię militaris.Hiero.p similitudinẽ ita accepit.lib.de natiuitate virginis.Deniq̃ inquantũ recordari possum:non verba sed sensum scriptoris sequens: ꝛ nunc eadẽ semita:non hisdẽ vestigijs incedẽs:nũc quibusdã diuerticulis ad eandem viam recurrens:sic narrationis stilũ temperabo:vt non alia dicam q̃ quę aut scripta sunt:aut consequẽter scribi potuerũt.Diuerticula etiã dicunt domicilia in via ad quę diuertendũ sit.

Diuersus:nõ solũ p vario;sed etiã p separato ponit,

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Diuortiũ: separatio. Et ꝓprie distractio matrimonij: inqt Modestin⁹: qđ inter virũ ⁊ vxorẽ fieri ꝺ:: q̃uis ad alia etiã trãsferat. Li. Sic doctrinæ facta diuortia. Virg. Obiciũt egtes sese ad diuortia nota. i. ad flex⁹ viarũ.

Diuello is. li. sum varie vello. Sal. Rapi virgines: pueros diuelli. liberos a cõplexu parentũ. ἀναστατόω λέγουσι καὶ σπάζω καὶ τὰ πολλὰ ἔχουσιμ. i. grece σπάω dicunt ⁊ σπάζω ⁊ multa huiusmodi.

Diues: a diuo fieri dicit: q̃ qui diues est: quasi deus nihil indigere videt. Et modo cũstruit cũ genitiuo: vt insula diues opũ. Modo cũ ablatiuo Cice. lib ij. offi. Pub. Crassus tum cognoie diues: tũ copijs: functus est ędilitio maximo munere. Et est generis ois: facit enĩ accusatiuũ diuitẽ: ⁊ hoc diues. Ouidi lib. j. de arte. Addidit externo marmore diues opus. Hinc diuitior cõparatiuum Cice. Inde ille licentior ⁊ diuitior fluxit dithyrambus.

Diuito as. pe. cor. diuitẽ facio. Acti. Nihil credo augures: qui aures verbis diuitant alienas: suas vt auro locupletent domus.

Diuitię nũero tm̃ multitudis: ita ab opib⁹ differũt. Q̃ diuitię sint q̃bus vtamur: opes vt alijs opitulemur. Cicero. Sunt ergo diuitię ad necessariũm vsum: opes ꝯo ad magnificentiam.

Diuexo. as. varie vexo. Lact lib. vij. Vt si qui forte tũ fuerint boni: ꝓpędę sint sceleratis: ac diuexent vndiq̃.

Diuido is. pe. cor. si. sum. cõpositũ videt: licet etus simplex nõ legerim. Et est duidere: separare: partiri. Virg. Diuisum imperiũ cum Ioue Cęsar habet. Donat ⁊ prędicare. Plau. in Aul. De quidẽ herele dicam palam nõ dividis. Qđ ⁊ ꝓcidere dicit apud Martialẽ.

Diuisio: vt Cice. lib. j. ad Heren. ea est per quã aperimus quid cõueniat: quid in cõtroversia sit: vel per quas exponimus: quibus de rebus dicturi sumus.

Diuiso: cum sit verbale nomẽ: a diuido plerũq̃ apud Cice. crimînis est. Hiq̃ antiquitus diuisores vocabant. qui pecunias inter tribus viritim cãdidatorũ noie diuidebant in creãdis magistratibus: quos Plautus curiæ magistros vocat. Cõsueuerãt enĩ petitores magistratuũ apud Romanos pecunia: largitionęq̃ sibi studia conciliare suffragatorũ: ⁊ per centurias: tribusq̃ diuidere nũmos. Cice. pro Plan. Quam tibi cõmodum est vnã tribum deligere: tu doce id qđ debes: per quẽ sequestrẽ: quo diuisore corrupta sit. Est ⁊ diuisor qui pueros corrũpit. Cice. Pœto. Quid enĩ non honestũ est verbũ diuisor? At inest obscęnũ cui respõdet intercapedo. Sunt ergo diuisores non solũ criminosi: sed etiã obscęni: tanq̃ in obscęno coitu: ꝑ posteraq̃ libidine nates diuidant. Qui ⁊ emasculatores ⁊ pędicones dicuntur.

Diuiso as. pe. pro. crebro siue more cõsueto: vt partem mihi capiã diuido. Cice. lib. ix. Phil. In Galliã inuasit Antonius: in Asiã Dolobella: in alienã vterq̃ puinciã: alteri se Brutus obiecit: impetũq̃ furẽtis atq̃ omnia diripere cupientis vitę suę periculo colligauit.

Diuidiũ a diuisione: sicut dimidiũ a dimensione. Terẽ. in Adel. Totũ diuidiũ face: ⁊ pro eo dimidio.

Diuidia ę. tędiũ. Acn⁹. Mihi⁹ me diuidia cogit plus q̃ est par loqui. Interdũ etiã dicit discordia.

Diuicicula castella: ex quibus a riuo cõmuni aquam quisq̃ in suum fundum ducit.

Diuiduũ quod separabile ⁊ separatũ est. Cuius cõtrarium est Indiuiduũ. Plau. in Ru. Diuiduũ talẽtũ faciã id est in duas partes diuisim. Hinc diuidue: quod vernaculo sermone dicimus per la meitade. Idem in Cas. Illam quod tibi ęgre est: idem mihi est diuidue.

Diius dicit generosus ἀπὸ τοῦ Διός. i. a Ioue. Virgi. lib. xi. Quos ipsa decꝰ sibi dia Camilla. Dius in cõpositõe accipitur pro die: vt perdius.

Dium substantiuum diuinum sub ęglo lumen. Cęlũ greci Διὸν dicunt. Unde adhuc sub dio fieri aliquid dicimus: cum nõ fit sub tecto.

Diuus a. um. idem quod diuinus: qđ etiã diũ dicim⁹: quasi ἀπὸ τοῦ Διός: hoc est a Ioue genitũ. Vel quia veteres in singulari diũ dicebant: hoc est deum. Unde nunc quoq̃ in plurali dicimus a dio dij. Sicut a deo dei. Cũ autem dicimus diuam fęminam: intelligimus eam quę sua virtute diuinitatẽ meretur. Sic dicimus diuos imperatores: etiam dum sunt in vita.

Diuinus a. um. quod est dei: vel quod ad deũ pertinet vt opus diuinũ: res diuinę. Quę vt Aug. li. j. Acad. inqt dicuntur per quas huiusmodi diuinatio ipsa contingit. Hinc diuinitas. Sicut a deo deitas.

Diuinit⁹ aduerbiũ: significat a diuinis siue a deo. Sicut humanitus ab humanis rẽ demonstrat. Diuine ꝯo ⁊ humane ad deorũ atq̃ hominũ similitudinẽ.

Diuinipotens qui in diuinis potestatẽ habet. Apul. Saga ⁊ diuinipotens cęlum deponere.

Diuino as. pe. pro. non tm̃ de ꝓterito dicit: sed etiã de ꝓsenti: pro verũ dico. Unde ꝓuerbiũ aiũt: diuinare sapientẽ: q̃ qui dicit verũ: de his diuin⁹ est. Terẽ. in Hecy. Plane hic diuinat. Hã id est plerũq̃: tm̃ diuinare est augurari. Ꝑ quo diuinatio: ꝓuidentia futurorũ: quę q̃q̃ etiã dicit iudiciũ. Hã cum de cõstituẽdo accusatore quęritur iudiciũ qđ sup ea re reddit: cuinã potissimũ ex duobus plurib⁹ve accusatio in reũ ꝓmittat: ea res diuinatio appellat. Et vt ait Gaius Bassus id iudiciũ diuinatio appellat. q̃m diuinare, iudicẽ quodãmõ oporteat: quam sententiã sese ferre par sit. Alij diuinationẽ appellatã esse putãt: quoniã cũ accusator ⁊ reꝰ duę res quasi cognatę coniunctęq̃ sint: neq̃ vna sine altera cõstare possit. In ꝺ tamẽ cauſę genere reus quidẽ iam est: sed accusator nondum est: ⁊ ideo diuinatiõe supplendũ est: quisnam accusator futurus sit. Ita Ciceronis prima verrinarũ diuinatio scribit: quia nõ de facto: sed de futuro quęrit: quę est diuinatio vter debeat accusare. Cice. an Cęcil⁹. Alij putant diuinationẽ dici q̃ res agat sine testib⁹: ⁊ sine tabulis: ⁊ his remotis argumenta leuia sequant: ⁊ iudices quasi diuinẽt. Diu⁹ cõpositũ est ꝓdiuino: qđ Pli. posuit ꝓ præsentio: cũ ait lib. x. Tũ vniuersę ꝓuolãt: si dies mitis futurus est. Prędiuinãt enĩ vẽtos, imbresq̃ ⁊ tũc se ꝙnẽt tempestas.

Diu aduerbiũ, p die: a quo fit interdiu. Plau. Cętis. Nec noctu nec diu quietus. Interdũ significat longo tẽpore. Unde fit diutius pro longiori tempore.

Diutissime longissimo tempore. Taindiu: tanto tempore: q̃diu q̃to tempore. Jamdiu olim.

Diutule pe. cor. aduerbiũ diminutiuũ: significat aliq̃diu. Sed. Cum diutule tacitus cogitando fuissem.

Diutinus a. um. pen. cor. longus seu continuus. Cice. Libertatis desyderio: tędioq̃ diutinę seruitutis.

Diuturnus a. um idem quod diutinus. a diu deriuatum. Cice. Diuturni silentij.

Diurnus a. um. a die fit. Sicut nocturn⁹ a noctu. Unde ⁊ diurni dicuntur libri: in quibus scribunt gesta singulorũ dierũ: vulgo romales dicunt. Iuue. Longi relegit trãsacta diurni. Alis diurnũ accipit ꝓ victu atq̃ mercede vnius diei. Sene. Diurnũ accipit: in cęticulo dormit. Idẽ lib. ij cõtro. Cõsors mõ ois fortunę diurnũ petã.

Diurno as. diu viuo. Sicut perenno as.

B ante D

Do as. dedi: datũ. Cuius cõposita si sint ex monosyllabis ꝓpositionibus: sunt tertię cõiugatiõis: ⁊ ꝓteritũ geminant: vt reddo. is. reddidi. perdo. is. perdidi. Excipit sedo as. ani. ex se ⁊ do. Et dicit verbũ datiuũ: quoniã vltra accusatiuũ postulat datiuũ: ⁊ quicquã dare sedulo repit. Et ita datiuo delectat. Ut q̃q̃ duos datiuos exigat ꝓ asscribere seu imputare: q̃q̃ alter eorũ non semp ponat: sed subintelligit. Cice. lib. ij. offi. Ille Marco quidem scio vitio datũ: q̃ in caritate annonę asse modium dedit populo. Teren. Unũ tm̃ expressit. Hũc quã rem vitio dent: queso animaduertite: subintelligit poetę. Plau.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

in Amp. Nūc tibi hāc paterā quę dono mihi ob virtutē data est Alcmena tibi dono. Hic dono vtrū casus datiui an ablatiui sit: dubiū videt. Vtroq; modo sumi posse cē seo. In datiuo pro dedico capit. Si aūt ablatiū esse velimus: vt dono fit quasi noīe doni: tūc do a ꝓpria significatione nō recedit. In qua Plau. tamē ipsi verbo accusatiuū vltra accusatiuū sine ꝓpositione dedit: sed appositiue. Sic. Est ager sub vrbe. Hic vobis eū dabo doté soroi. i. vt sit dos: vel noīe dotis: vel pro dote. Aliquādo vltra datiuū ponit actūs cum ad Cice. Comifi. Literas ad te nunq; habui: cui darē quin dederim. Idē ad. Q. Fratrem. Oculos aurē natura nobis: vt equo ⁊ leoni setas ⁊ caudā ⁊ aures ad motus animoꝝ declarādos dedit. Alii quādo pręter datiuū ponit accusatiuus cū in. Teren. in Phor. Hic quid velis dari tibi in manū: vt herꝰ his desistat lusibus. Nonunq; accusatiuus ponit cū ad: ⁊ datiuꝰ remouet. Cice. lib. ij. Phil. Ad sepulturā corpus vitrici sui negat a me datū. Interdū ipse accusatiuus cū in ponitur. Plau. in Cap. Hoc si faxis: dabo in caueā. Cice. Terētię. In viā qđ te des hoc tępore: nihil est. i. ponas seu inducas. Quāq; regit ablatiuū cū ꝓpositiōe post datiuū: vt fit qñ damꝰ per aliquē aliqd alicui ab aliquo. Plau. in Cap. Sequere me viaticū: vt dem a trapezita tibi eadem opera: a ptore summas syngraphū. Quādoq; nō per ablatiuū: sed per accusatiuū cū per. Col. lib. ix. Ascensus deinde quibus ad tabulata per vtrāq; cellā dat. Sępiꝰ tamē post accusatiuū datiuū regit: ⁊ hoc varijs actibus applicari solet. Plau. in Epi. Si ęquū fit me plus sapere q̄ vos: dederim vobis consiliū cautū quod laudetis. In Cur. Hunc rei diuinę operā dabo. In Mer. Me toxico morti dabo. In ca. Do tibi operā si quid est qđ me velis. Gel. Cretenses quoq; plia ingredi solitos memorię datū est. Capit etiā sicut vēdo: vt ꝙ in caritate annoną asse modiū populo dederit. Itē dare est offerre: obijcere. Terē. in Hecy. Profecto hoc sic est vt puto omnibꝰ nobis: vt res dant sese: ita magni atq; humiles sumꝰ. Itē accipere. Idem in eadē. Dabo iusiurandū nihil esse istorum tibi. Itē inserre: inducere. Magnā dabit ille ruinā Arboribus. Itē promittere. Terē. in Ecy. Si mihi fidem das te taciturā: dicā. Itē permittere: vt apud apostolum ad Roma. Dedit illis deus spiritū cōpunctionis. i. pmi sit vt haberēt spiritū cōpunctionis. Itē dicere. Terē. in Heau. Nūc quamobrē has partes didicerūt paucis dabo. Item obtęperare. Idem in Adel. Da te mihi. i. accōmoda te meę volūtati. Ité pstituere. Mar. Casta igit nulla est? castę sunt mille quid ergo Casta facit? nō dat: non tamē ille negat. Item facere. Terē. in Adel. O Eleschine pol haud paternū istuc dedisti. Itē cōcitare: vt apud eūdem in Eunu. Ludū iocūq; dices fuisse illū alterū pro vt huius rabies quę dabit. Dare pęnas est sustinere. Lact. lib. vij. Sed tamē docēt nos sanctę literę quemadmodū pęnas impij sint daturi. Dare veniā est cōcedere qđ petit. Terē. Da veniā quęso filio tuo. Cice. de or. a. Dabis hāc veniā mi frater. Dare operā: est adiuuare: inseruire. Teren. in Phor. Nos operā dabamꝰ Phędrię. Dare potestatem est rem in alterius arbitrio pmittere. Pli. Ut q suarū omniū rerū potestatē auunculo dederat. Dare fidem: est aliquid sancte pmittere. Dare in manū significat separatim: ⁊ sine arbitrio aut interprete: vt cū puarirato: aut iudex coruptus accipit pecuniā. Do me in disciplinā: significat do operā discipling. Ambro. Sed relictis oībus in disciplinā se ꝓphetica daret. Datū est. i. fato: decretoq; cōcessum est. Ut nō dabit regnis esto phibere latinis. Huiꝰ vbi cōpositā sunt: Abdo: addo: condo: circūdo: credo: dedo: edo: indo: obdo: perdo: prodo: prędo. A quo ⁊ pdo: passiuū: de quo alibi. Reddo: subdo: tedo: satisdo: pessundo: venūdo: trado: ⁊ mando.

Doceo es. cui. doctū: cuiuscūq; rei cognitionē do. Cōstruit cum duobꝰ accusatiuis: vt doceo te literas. Aliqñ cum vno tm̄: licet alius posset intelligi. Aliquādo pretiū exprimit in ablatiuo vel genitiuo. Cice. lib. ij. Phili. Haz inuideo magistro tuo qui te tāta mercede quāta tam pferam nihil sapere docuit. Iuue. Tanta Grisogonus ḡnti doceat: vel polleo quāti. Aliquādo cum ablatiuo. Cice. Peto. Socratē fidibus docuit. Terg. lib. iiij. Paucis aduerte docebo. Aliqñ cū ablatiuo cū de. Sall. in Jug. Tametsi legatos miserat qui senatū de ędē fratris: de fortunis edocerent. Aliquādo absolute. Terg. Docuit post exitus ingens. Ponit etiā docere ꝓ monere qđ gdā barbare dicūt auisare. Cic. Apio Pul. Me literas quidē vllas accipi quę me docerēt: quid ageres: aut vbi te visurus essem. Huiꝰ cōpōsita sunt: Addoceo: dedoceo: edoceo: perdoceo: quę ambo significāt perfecte doceo. Sal. Cicero per legatos cuncta edoctus. Plau. in Sti. Nam illa oēs artes perdocet. Prędoceo prius doceo. Sallu. in Jug Cęterū illi qui cęturijs ꝑant prędocti a duce arma: ornatūq; mutauerāt. Subdoceo loco alicui doceo. Aug. lib viij. cōfes. Nebridius amicitię nostrę cessērat: vt omniū nostrū familiarissimo Verecūdo Mediolanensi ⁊ ciui ⁊ grāmatico subdoceret vehemēter desyderāti.

Doctus dicit qui rationē rei tñ tenet. Peritus q cum ratione experientiā ⁊ cōsuetudinē tenet ἐμπειρίας. i. experientia. Itaq; minus est doctus q̄ peritus. Cice. in Sall. Satis docte atq; perite fecisti. Idē li. iij. offi. Itaq; cum sint docti a peritis: desciscūt facile a sententijs. Maiorem tamē vim habet doctus q̄ eruditus. Idē lib. i. offi. Nec soluz viui ac ꝑsentes studiosos discēdi eruditiū atq; docēt: sed hoc idē etiā post mortē monumētis literaꝝ assequunt. Nec mirū est ꝙ minꝰ sit eruditus q̄ doctus: qñ rudis ⁊ eruditus cōtraria sunt. Pli. Sedere cępit sentētia hęc: pariterq; ⁊ eruditū vulgus ⁊ rude in eā cursu vadit. Quintilia. lib. i. A pędagogis exigat vt sint eruditi q̄ adolescentes erudire queāt: aut se nō eruditos esse sciāt: ne mala pro bona illos imbuāt literarū eruditiōe. Eos insup redarguēs ꝙ cedere ꝑcipiēdi peritis idignant: vt animaduertat si pędagogos decet esse eruditos: ꝑfecto ꝑceptores par est nō solū eruditos: sed doctos atq; peritos esse debere. Doctus cū quo cōponit indoctus nomē est: tametsi participiū esse possit: sed tamē ablatiuū regit Cice. lib. ij. offi. Nec me angoribus dedi qbus essem confectꝰ: nisi restitissem: nec rursum indignis docto hoie voluptatibꝰ. Idē Comifi. Sed ꝓrime scripsi de optimo genere dicēdi: in quo sępe suspicatꝰ sum te a iudicio nr̄o: sicut doctū hoiem a nō indocto paulum dissidere. Semidoctꝰ sīr ⁊ participiū ⁊ nomē eē pōt. Plau. in Asi. Tua ista culpa est: q̄ discipulū semidoctū abs te amoues.

Docilis pe. cor. qui attēte vult audire: inquit Cic. li. j. ad Herē. Vel docilis qui facile docet. Lactā. de opi. Nā si te in literis nihil aliud q̄ linguā instruētibus auditorez satis strēnuū ꝓbuisti: quāto magis in his veris ⁊ ad vitam pertinētibus docilior esse debebis. Plar. li. j. de re rusti. Cassius scribit hęc. Operarios parandos esse q laborem ferre possint: ne minores annoū vigintiduoū et ad agricultura dociles. Hinc docilitas aptitudo qua qs facile docet. Pli. li. viij de elephantis. Nam quod ad docilitatem attinet: regem adorant.

Docibilis: qui idoneus est vt doceat: vt lib. iij. Regū. Dabis igit cor docibile seruo tuo vt iudicare possit populū tuū. Hiero. Ingenū docile ⁊ sine doctore docibile est. Lauren. Val. cōtra Poliscia. ita disserit Docilis q̄ facile docet: ⁊ q̄ natura aptus est doceri. Sic Lipsia. Docibilis ē q̄ ad discēdi patiētiā lenis ⁊ mitis. Aug. Oēs regni illiꝰ hoies docibiles dei erūt: nō ab hoibus audiēt.

Doctrina dicit vt a doctore ꝑficiscit: disciplina vt a discipulo comprehenditur.

Documētū a pręterito docui fit: sicut a monui monumentum. Et est id quod nos docet: siue ex quo quid docemur. Sallu. Quarū rez ego maxime hęc documenta habeo: qđ in bello sępius vindicatū est in eos: qui contra imperium in hostem pugnauerant.

p

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Docus: latine tignū vt trabes. Pli. li. ij. Trabęs ignęq quas docos vocant.

Dodona pe. pro. ciuitas Epyri: iuxta quā propinquū erat nemus Ioui sacrū: vbi quercus vocales fuisse dicūt Hinc Dodonęus a. um. Virg. li. iij. Stipatq carinis Ingens argentū dodonęosq lebetas.

Dodonides nymphę: vt Theocrides ait: dicunt liberi patris nutrices: a dodona Epyri ciuitate Hyę & Atlantides vocātur: quarū nomina sunt. Ambrosia. Eudora. Pasithoe: Coronis: Plexaura: Pitho: Tithe. Cc.

Dodra potionis genus quę ex nouē rebus fiebat. Sulpitius. Dodra ex dodrante est: sic colligetur: aqua: vinum: sal: oleū: panis: mel: piper: herba: nouem. Cc.

Dodrans ā: dępto ądrāte ex vncia nouē partes assis.

Dogma atis. & dogmatum. Greci dicūt δοκέω τὸ οἶμαι ἐξ οὗ δόγμα ἔρχεται nostri modo decretū: modo scitū modo placitū appellāt. Sunt eñ dogmata vnius cuiusq sectę decreta. Quę vt inquit Cice. prodere scelus est non minus q̄ patriā: sine quibus nec sectę philosophorū: nec religionū vires cōstare possunt. Vnde Laertius ait sectā eā nō appellari: quę dogmata nō habet. Scribit Augu. lib. de ciui. dei. se ex Varronis philosophia collegisse dogmata fuisse solo habitu inter se diuersa. Vnde etiā dogmata illa dicunt: quę synodus sanctorū scinit: & Athanasius conscripsit. Artes quoq liberales habēt decreta sua: non tñ pcepta Sicut Medicina. Itaq est alia Hippocratis secta. Alia Asclepiadis. Alia Themisonis. Nec terea nulla ars contēplatiua sine decretis suis est. Plini. frequēter placita appellat: vt illud ex lib. ij. Babylonio rum placita: motus terę: hyatusq: & cętera omnia vi syderū existimant fieri. Idem magorū placita appellat.

Dogmatistes: qui alicui⁹ dogma sequit. Hiero. Hunc ego cū interpres magis apostoli fuerim: q̄ dogmatistes.

Dolo as. ascia cędo: vel dolabra: seu falce. Prop. Stipes acernus erā properāti falce dolat⁹. Dicit & dolio. is. ui. itum. Var. in Aga. Hunq̄ cęlat⁹ in manu dextra scyphus cęlo dolitus artē ostentat. Mentoris. Huius verbi cōposita sunt dedolo & edolo: de quibus locis suis.

Dolabra pe. co. instrumētū fabrorū quo ligna dolāt. Col. lib. iij. Quę falce amputari non pñt: aucta dolabra

Dolobella dimin. a dolabra. Idem lib. v. (abradito. Semper circa crus dolobella dimouēda est terra.

Dolabro as. ascia vel dolabra diminuo.

Dolor: est animi vel corporis cruciatus: a dolando. i. minuendo. Augent eñ corpora lętitia: dolore minuunt.

Dolētia idē qđ dolor: cui⁹ cōtrariū est indolētia. Cic. Ut q rē expetendā vel voluptate vel indolētia metiunt.

Doloro as. dolore afficio.

Doloryficus a. um. quod dolorē facit.

Doleo es. dolui. itū. vnde doliturus. Augu. lib. xxj. de ciui. dei. Quemadmodū dicimus hominū corpora viua futura: quę semp arsura atq dolitura: nec tamē aliquā do sint moritura. Hoc verbū si ad corpus referat: neutr acquisitiuū est: vt oculi dolent viro tuo. Sin de reb⁹ alienis: Effectiuū est: vt doleo tuis rebus aduersis. Aliquando etiā cū actō: vt doleo tuā miseriā. Sal. Quasi dolēs eius casum. Hui⁹ cōposita Cōdoleo: qđ est simul vel in totuz doleo. Plau. in Tru. Date iā soleas: atq intro me ducite actutū: nā mihi de vēto misere cōdoluit caput. Dedoleo: de quo alibi.

Dolus a delendo: vel a dolando i. lędēdo vel minuēdo. Nam grece δόλος lęsio dicit. Et accipit p fraude & machinatione: quę fit ad fallendū aliquē. Ceteres tamē etiā in bonā partē accipiebāt p solertia & calliditate: q̄ aduersus hostes adhibet. Cū nūc dolū malū dicim⁹: quē & bon⁹ dol⁹ dicebat. Hinc dolosus p inuidioso. Subdolus occultus deceptor: a sub. i. subt⁹. Dolus etiā proprū nomē fuit authoris Dędesij. Cui⁹ meminit Col. li. viij.

Dolon nomen proprū viri Troiani: egregia pedum pernicitate prędīti.

Dolones a fallędo dicti sunt ingerentes conti: ferro bre uissimo: q̄ decipiāt cum specie pferant ligni: intus autē ferrū acutū habeāt. Virgi. lib. vij. Seuosq gerūt in bella dolones. Vbi Serui. ait dolonē flagellū esse: intra cuius virgā lateat pugio. Apud Liuiū accipi vident dolones p armamētis naualibus: vbi scribit. Sublatis raptim dolonib⁹ Ephesum petit fuga. Suidas tamē Δόλωνες τὰ μικρὰ ἱσία. χαλάσαντες τὰ μεγάλα ἄχμενα τοῖς μικροῖς ἃ δὴ Δόλωνες καλοῦσιμ ἕπεσθαι καὶ ἄνθις δόλωνες προβαλόμενος τοῦ παντος σόλου ναῦς ὀλίγος τάσσταις τοῦς Δόλονας ἐπαξάμενος ἔπλευ. οἱ δὲ ῥωμαῖοι πλησίοαλγνόμενοι καθεῖλον τοὺς Δόλωνας: id ē Dolones parua vela deprimētes magna carbasa paruis q̄ nūc dolones vocāt seq. Et rursus dolones pyricis tot⁹ classis nauis paucos dolones imprecās. Romani aūt propinqui destruxerunt dolones. Cc.

Dolia sunt vasa grādia quibus vinū recondit. Terē. Releui oīa dolia: oēs serias. Ceteres dolia fictilia in cellis vinarijs seruabāt. Quę si duas aures habuissent: diolię dicebant. Iurisconsulti scribūt: vino legato cum vasis dolia legata nō sunt: quia sęz ea mente vinū in dolia condimus: vt ex his postea in amphoras vel cados diffundamus. Et hoc est vinū quod diffusiuz nominat. Iuue. Ille capillato diffusum consule potat.

Doliola diminutiuū a dolijs. Vnde & loc⁹ in vrbe fuit sic vocatus: quia inuadētibus gallis Senonibus sacra Romanorū in eodem loco doliolis condita: illic defossa fuerūt a flamine quirinali sicut Liui. lib. v. scribit.

Doliaris & hoc doliare: qđ ad dolia ptinet. Cui Plautus in Pseu. festiuiter appellat anū vētrosam doliarē.

Doliche insula: quę prius Icaros dicebat: & nōnulli nomen mari inditum esse perhibent ex hoc nomine: et non ex Icaro Dędali filio. Cc.

Dolobelliana pyra dicebantur longissimi pendiculi ab insatore dolobella. Cc.

Dolopes pe. co. populi Thessalię: vt ostendit Luca. Pli. ſo scribit esse populos Aetolię.

Doma tis. tectū ἔλληνιστὶ γὰρ τοιαῦτα λέγεται, καὶ δόμος, καὶ τὸ δῶμα, τος. grece eñ talia dici & δόμος i. domus: & δῶμα τος. Nam vt inquit Hiero. in Aegypto et in Palęstina vbi vel scripti diuini libri vel interptati sūt nō habēt in tectis culmina: sed domata: quę Romę vel solaria: vel mediana vocant. i. plana tecta: quę transuersis trabibus sustentant. Deniq & Petrus in actib⁹ apostolorū quādo ascēdit in doma: in tectū ędificij ascendisse credēdus est. Et qñ pcipit nobis: vt faciam⁹ domati nostro coronā: b pcipit vt in tecto faciamus p circuitu quasdā eminētias: ne facilis in pceps fit lapsus: & in euāgelio. Quę audistis in aure: dicite super domata.

Domus ppria ędificiū ad habitādū factū: qđ ex tecto & parietib⁹ cōstat. ὁ δόμος ἑλληνικὴ λέξις ἐστὶ i. domos gręca vox est. Improprie p quocūq habitaculo. Vnde & tępla & aniū nidi: dom⁹ dicunt. Virgi. lib. vj. Ostia iamq domus patuere ingentia centū Spōte sua. Idem. Antiquasq domos auiū cū stirpibus imis Eruit. Aliqñ domus dicit familia. Idem lib v. Sergestusq dom⁹ tenet a quo Sergia nomē. Aliquādo sumit pro vna tota gente. Idem. Cum domus Assaraci: volēs intelligi Romanos: qui de Assaraco per Troianos originē ducunt. Et in sacris literis. Domus Iacob dicit iam ingens Hebreorum populus. Aliquādo pro patria. Vt: Da propriam Tymbręe domū: da mœnia fessis. Et sciendū q̄ dom⁹ facit genitiuū dom⁹: & domi: datiuū domui: accusatiuū domū: vocatiuū domus: ablatiuū domo. Sed cū dicimus domi: locū significamus: in quo quis manet. Cū vo dicimus: tunc ędificiū quod ex tecto & parietibus conflat: vt domi maneo: non domus. Et partē domus demolitus sum: non domi. Et superiora domus ascendi: non domi. Domi & in domo idē significat. Quintilia. In domo furtum factū ab eo q domi fuit. Dicim⁹ etiā: reuerto: domū

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ꝛ ad domũ. Exeo domo: vel e domo. Et quoniã frequẽter iungit cum his ꝓnoĩbus: mea: tua: ſua: noſtra ꝛ vĩa: ꝛ vni nomini aliena. Nõ eſt dicendũ ꝙ dom⁹ ſit aduerbiũ: vt erã domi meę. Tu eras domi tuę: ꝛ ſic de ceteris. Lice. Qui cũ iſta ętate ꝛ forma alienę domi nolo ſicere. Oꝝ ſi non ponanť hęc ꝓnomina ſubintelligunť: vt domi ero: id eſt meę. Huius nominis diminutiua ſunt. Domuſcula: domũcula: ꝛ domũcio. Apul. Jam veniꝫ nec larem requiro: nec domuncionem paro.

Domeſticus a. um. qõ ad domũ ꝓtinet: vt domeſtica negotia. Aliquãdo domeſticus dicit mãſuetus ac mitis. Pli. Mite animãl atq; domeſticũ. Et domeſtici dicunť qui ex eadem domo ſunt: ꝛ nobiſcũ habitãt.

Domeſticatim aduerbiũ: ſignificat per varias domos ſiue per domeſticos. Sue. in Cęſare. Quorũ vt q̃maxime expectatio eſſet eorũ quę ad epulũ pertinerẽt q̃uis macellarijs oblocata eſſet domeſticatim apparebat.

Domicęnium cęna quę fit domi. Lc.

Domiciliũ: habitatio lõgi tpis. Unde mutare domicilium dicunť: q migrãt vt aliã vbẽ habitẽt: tanq̃ illi⁹ ciues futuri. Illã q ad tps habitat mox inde diſceſſur⁹: domũ quidẽ poteſt habere quã cõduxit: domiciliũ aũt nõ habet. Gel. Qui domiciliũ in Italia nõ haberet.

Domitius ꝛ domitian⁹ a domo deriuari videnť. Lc.

Domiporta: a ferẽda domo: quẽ grẽci φερῶικον vocãt

Domo as. ui. itum: vel aui. atũ. Uide domitor ꝛ (Lc. domator. Ouidi. de triſti. Quid tibi de tetrico referã domitore chimęrę. Tibul. Te duce nõ alis conuerſus terga domator. Nam vt docet Priſcia. verba primę cõiugationis formantia ꝑteritũ in ui. diuiſas antiq tertia declinatione declinare ſolebãt. Ex quo patet: ꝙ a prima coniugatione ꝑteritũ terminat in aui: ſupinũ in atũ: deriuatiua in ator. atio. Quę autẽ in ui. diuiſas. a tertia ſumptuꝫ eſt: q̃uis vtplurimũ in prima cõiugatione declinenť. Eſt autẽ domare quaſi ſub domo ꝛ poteſtate: vel mea vł alicuius facere ſiue mãſuefacere: ꝛ domeſticũ reddere. Uñ equorũ domitores dicũtur: ꝛ domiti atq; indomiti equi. Indomitę gentes feroces. Per tranſlationẽ domare ſignificat vincere: a quo domitos hoſtes dicim⁹. i. victos. Et domitos populos: in poteſtatẽ redactos. Hinc cõponitur perdomo. pe. cor. quod eſt valde domo vel ad finẽ domo. Juſti. lib. j. Terminos vſq; Libyę perdomuit.

Domitura. rę domandi actus. Plini. Domitura boũ in trimatu optima. Col. li. vij. Eurandũ ne in domitura bos calce aut cornu quemq̃ cõtingat.

Domitalis aptus ad domandũ.

Dominus a domo fit: ꝛ is proprie dicit qui domui p̃eſt: ꝛ qui dom⁹ imperiũ habet. Itẽ domini appellatio ad eos extendit: qui rei alicuius ꝓprietatẽ habẽt: etiã ſi vſus fructus alien⁹ ſit. Abuſiue tamẽ ꝛ filijfamilias ꝛ ceteri liberi qui in poteſtate ſunt ꝛ vſufructuarij dñi dicunť. Itẽ dominus vocat cui ſeruit: ꝛ cui populi ſubſunt. Uergi. Romanos rerũ dños. Hinc dominiũ ꝓ imperio ꝛ principatu. Rurſus dñs dicit maritus. Idẽ li. iij. Cõnubia noſtra Reppulit ac dñm Eneã in regna recepit. Item mulier amator: ꝛ domina ꝓ amica ſeu amãte dr. Ouid. Hęc tibi ſub dño eſt Pyrrhe puella ſuo. Et iterũ. Illã furor in dominã temeraria brachia mouit. Itẽ ponit ꝓ cõiuiũ exhibitore. Var. Aut dominũ: aut vinũ: aut aliõ qd laudato. Domin⁹ quoq; ac domina ſumi ſolent ꝓ deo ac dea. Ouid. Et domino ſoluere vota Ioui. A domin⁹ fiunt deriuatiua. Dominic⁹: domitius: ꝛ domitianus.

Dominor. aris. impiũ gero. Et modo genitiuũ regit. Hiero. in Eccleſiaſtico. Et dominatus eſt beſtiarũ. Modo datiuũ. Uergi. Uictis dominabit Argis. Modo accuſatiuũ cum in. Oui. lib. j. meta. Et quod dominari in cętera poſſet: Factus homo. Lice. Felix ſenectus ſi vſq; ad vltimũ ſpiritũ dñabit in ſuos. Modo abltũ ſiſtit cũ in. Ser. Sulp. Ciceroni. Cũ caſus ꝛ natura in bonis dominat. Uirgi. lib. ij. Incęſa Danai dñant in vrbe. Inde fit dominatio: imperiũ: ꝛ Dominatus principatus.

Domis a poetis dominus aliquãdo dict⁹ eſt. Lucre. At cum membra domis pręſentit frigida ſeruis. Lc.

Dona ſunt quę aut ꝓpiciãdis dijs danť: aut hoĩbus pro benefactis: quę nulla neceſſitate iuris ſed ſponte prę ſtantur. Ouidi. Munera crede mihi placãt hoieſq; deoſq;. Placat donis Juppiter ipe datis. Aliquãdo donũ dicit de rebus perniciosis. Uergi. Quas illi Philomela dapes: quę dona pararit. Donũ honorariũ. i. quod dat patrono. λέγεται καὶ λῶξα ξένιον. Dorium.

Dono as. vnde donatio: quã Ulpia. dici ꝓprie exiſtimat: cũ qs ea mẽte dat: vt ſtatim velit accipiẽtis fieri: nec vllo caſu ad ſe reuerti: ꝛ ꝓpter nullã cauſam facit q̃ vt liberalitatẽ ꝛ munificentiã exerceat. Oꝝ ſi ſub cõditione fiat: nõ eſt vera donatio. Et dicimus dono tibi munus: ꝛ dono te munere. Donare ciuitatẽ ẽ efficere ciues: ꝛ iura ciuiũ dare. Hui⁹ verbi cõpoſita ſunt. Cõdono qõ q̃ñq; ꝓ ſimplici ponit: q̃ñq; ſignificat quicq̃ ad alioꝝ petitionẽ do: ꝛ q̃ñq; ignoſco. Terẽ. in Phor. Argẽtũ qõ habes cõdonamus tibi. Sal. Haud facile alterius libidini male facta cõdonabã. Redono ponit ꝓ ſimplici. Augu. Redona qõ rogam⁹: excuſa qõ timem⁹. Et habẽt pe. pro.

Donat⁹ dr. cui aliqd dono datũ eſt. Cui⁹ ꝓtrariũ eſt indonat⁹. Uirgi. Nemo ex ĩ nũero mihi nõ donat⁹ abibit.

Donaria: loca vbi reponunť dona quę deo offerunť. Abuſiue ipſa tẽpla. Uirgi. lib. iij. Georgi. Tẽpore nõ alio dicunt regionibus illis. Quęſita ad ſacra boues Junonis: ꝛ vnis Imparib⁹ ductos alta ad donaria curr⁹. Gel. lib. ij. Ubi reponi ſolerẽt vetera: quę ex eo templo collapſa eſſent: ꝛ alia q̃dã religioſe donarijs cõſecrata. Apul. Ibi donariũ deę perq̃ opulentũ: plurima auri ꝛ argẽti ratio in lancibus: ſpectaculis: poculis: ꝛ hmõi vtẽſilib⁹. Quod eſt ꝓtra Laurẽ. Uallã qui Seruiũ culpat. Aliquãdo donaria dicunť ipſa dona. Unde Spartian⁹ ſcribit: Antoninũ dediſſe populo congiariũ: ꝛ militibus donarium. Hiero. ſuper Joel. Teſpaſian⁹ ꝛ Titus Romę tẽplo pacis ędificato: vaſa templi hieroſolymitani: ꝛ vniuerſa donaria in delubro illius conſecrarunt.

Donatiuus: qui donare poteſt. Paulus iuriſcõſul. Si duob⁹ debitorib⁹: mortis cauſa donatiu⁹ creditor vni acceptũ tulit ꝛ cõualuerit: eligere põt vtri cõdicat.

Donatiuũ: munus quod a principe vel impatore donatur. Augu. Magnũ quippe donatiuũ ſuis militibus attulit: quo eos non ſolũ copioſe ditauit: ſed etiã ad certandum inuictiſſime confortauit.

Donaticę coronę dicebanť qb⁹ veteres ĩ ludis vtebãť.

Donax eſt calam⁹ craſſiore ligno ꝛ tenui foramĩe quẽ totũ fungoſa replet medulla: fruticoſiſſimus: ꝛ nõ niſi in aquaticis natus: ſagittarijs aptiſſimus: longiſſima inter nodia habet: ꝛ dum calefactus eſt: facile flectiť. Lc.

Donec aduerbiũ modo tẽpus finitũ deſignat: vt dormiã donec exciter ab aliq̃. Modo infinitũ: vt apud apoſtolũ. Oportet illũ regnare: donec ponat omnes inimicos ſub pedibus eius. Numquid tam diu regnatur⁹: donec incipiãt eſſe ſub pedibus eius inimici? Et poſtq̃ fuerint ſub pedib⁹: tũc regnare deſiſtet? Cũ vtiq; tũc magis regnare incipiet: cũ inimici cęperint eſſe ſub pedib⁹ eius? Et in Pſal. Sicut oculi ancillę in manib⁹ dominę ſuę: ita oculi noſtri ad dominũ deũ noſtrũ: donec miſereat noſtri. Ergo tamdiu oculos habebit ad deũ: donec miſericordiã impetret. Et poſtq̃ impetrauerit: oculos torq̃bit ad terras? cũ alibi dicat. Oculi mei defecerũt in ſalutare tuũ? Jungit autẽ donec tã indicatiuo q̃ ſubiũctiuo cũ ſignificat tẽpus finitũ. Ut ſeruiã tibi donec viuo. i. q̃diu viuo. Seruiã tibi donec moriar. i. vſq; ad mortẽ.

Donyſa: inſula eſt in mari ęgęo.

Dorcas adis. animal dama: ſeu capręa. Ab eo ꝙ acute videat. Hoc eſt ἀπὸ τοῦ ὀξέως λέγειν.

Dormio is. verbũ abſolutũ: q̃uis actũ quãdoq; habeat. Amb. lib. offi. j. Soporẽ quietis habere nõ poſſunt

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quē ille dormiuit qui resurrexit. Hui⁹ cōpositа sunt. Ad dormio: a quo addormisco: quod est cōtrariū verbi Expergisco. Sueto. de Claud. Et quoties post cibū addormisceret qđ ei fere accidebat: oleaq; ac palmularū ossib⁹ incessabat. Obdormio: quod modo dormio: modo sopore significat. Redormio: ante dormio. Redormio cui gilo. Plī. In redormitiōe varia fuisse somnia apparet.

Dormito as. pe. pro. frequētatiuū est: q̄uis diminutionem significati qñq; habeat. Hora. Qñq; bon⁹ dormitat Homerus. Et in Ps. Ecce nō dormitabit neq; dormiet.

Dorsum: r dorsus us. ſm Probū: dicit tota posterior pars: qp ea pars corporis deuexa sit deorsum. Hieron. in Ezech. Inter vestibulū r altare quasi. xxv. viri dorsa habentes cōtra templū: deinde r faciē ad orientē. Est enim tergū. qđ nō solū dicit de hoibus: cęterisq; animalibus: sed etiā de inanimatis: vt de littoribus: aquis: mōtib⁹: r hmōi. Vergi. Dorsum immane mari sūmo. Idem. Nāq; inflicta vadis dorso dum pendet iniquo. Significat em duriorē arenā: vt inquit Ser. quę remeātibus fluctibus r euntibus densat: quod a nautis pulminus vocat.

Dorsualia tegumēta: quib⁹ equi r boues tegunt. Iul. capitolinus. Processerūt centeni albi boues cornib⁹ auro iugatis r dorsualibus apricis discoloribꝰ pfulgētes.

Dorsuarius a. um. qđ dorso aliquid fert. Tar. Greges sūt fere mercatorū r eorū qui e Brundusio aut Apulia asellis dorsuarijs cōportāt ad mare oleū aut vinū.

Doris nympha quędā maris oceani r Tethyos filia quaz Nereo fratri vxorē dedit. Et interptat amaritudo. Unde r a poetis ponit pro mari. Verg. in Gallo. Doris amara suā nō intermisceat vndam.

Doriscus: vbs littoralis Thracię: fere ex opposito ad Samothraciā: r a Dori nympha: hoc est dea marū nominat. Iuxta hāc: Herodoto teste: campus est magnus eiusdē nominis: per quē Hebrus amnis defluit.

Dorij r doriēses siue dories populi sunt: sic dicti a dori regione grēcię iuxta Maliacū sinū: cuius a tergo mōs est Oeta. Est r Doris vbs regionis illius. Lc.

Doria r dorica noia sunt partis Achaię: q̄ ppinq; est Athenis: dicente Platone lib. iij. Legū. Dori p achinis mutato noie appellati ppter Doricū: a quo exules restituti fuerūt. Ser. Vo sup. ij. Aene. Dorica inquit: a Doro Neptuni filio dicit. Dores sunt ppli doricę iuxta ęoliā.

Dorion Achaię oppidū: a Doride sic nūcupatū. Lc.

Dory cū y: nomē oppidi Pōtici: qđ apud nos lāceā si

Doycles nomen filij Priami: r interptari (gnificat. pōt lāceę gloria δοχὴ lancea vel hasta κλέος gloria.

Doryphor⁹ pe. cor. latine speculator vel satelles dicit: portans lāceā. Et est nomē viri ppriū: de quo Quintili. lib. v. Curtius cognatorū Darij regis turbā. xv. Mi. hominū fuisse muliebriter ppe modū cultu: luxu: magis q̄ decoris armis conspictā: doryphori vocabant.

Dorylus vnus ex Centauris. Lc.

Dorypetron herba est quā aliter Leōtopodion r Lithoron r Toxopetron vocāt: Caulibus veluti roſę capita sustinens. Nascitur in campestri r gracili solo. Lc.

Doroph⁹us: latine dona ferens dicit.

Dorylaus: nomen fluuij in Phrygia.

Doriciū nomē fęminę diminutiōis siue adulatiōis causa fic ppriū: ab Δῶρον quasi dulce r amabile nomē.

Dorodoche: nomen ppriū vxoris Icari.

Dos dicit cū dat r accipit. Nisi em acciperet: dos nō esset. Et datione r acceptiōe firmat. Nec pōt videri datū id qđ nō sit acceptū. Et nō solū ea q̄ marito ab vxore dātur: sed etiā qcqd alicui datū est vl a natura vl ab hoib⁹. Unde dotes animi dicunt: prudētia: iustitia: fortitudo: r hmōi. Et dotes corpis: pulchritudo: robur: incolumitas

Dosis: datio a Pbo greco Δίδω. i. do. Lc. (r his fīxia.

Dotale: qđ ad dotē ptinet: siue qđ vulgo dicit per dotem. Cū dotalia bona: dotales fundi. Plau. in Asi. Dotalez seruū Saurea vxor tua adduxit: cui plus in manu sit q̄ tibi. Idē in mili. Halce ędis dicas dotales tuas. Luni. Hęc tibi a me dotalia dona accedent.

Doto as. dotem do. Piero in Exo. Dotabit eā: r homo habebit eā in vxorē. Unde dotatū hoiem dicim⁹ qui dotē habz: r indotatū q dotē nō habet. Plau. in Asi. Hę sunt atq; alię multę in magnis dotibus incōmoditates: sumptusq; intolerabiles. Nā quę indotata est: ea in potestate ē viri. Dotatę mactāt r dāno r malo viros. Dora latine maiestas r opinio dicit. Cū paradoxa: q̄ admiratione digna sunt r opinionē hominū supant. Interdū dr gloria. Cū eudoxa pa gloria: vel potiꝰ pter opinionē.

B ante R

Drachma: genus ponderis ex. xviij. siliqnis: id est tribus scrupulis cōstās. Est r genus numismatis. Cū Iul. pollux. Drachmon Athenis num. sma quod etiā bos dicebatur: quia boue signatū erat.

Dragma tis. Δράττω τὸ ποιέω ὅθεν τὸ Δραγμα ὅτι γινέται. i. facio: vnde Δραγμα: quoniā fiat apud grēcos dicitur: qđ nos rapinā siue manipulū dicimus.

Drama atis. fine c r fine g dicit vt in scenis agi fabula solet: vbi diuersę personę introducunt: r alijs accidētibus: alijs autē discedētibus a diuersis r ad diuersos textus narratiōis explet. Sicut in comedijs: qđ genus carminis inquit Hiero. cātari solebat. Unde etiā apud cantica scribit. Ante thorū huius virginis frequētate nobis dulcia cantica dramatis. Hinc dramaticus stilus dicitur qui mistus nō est: vbi poeta nusq; loquit: vt sunt Comędię r Tragędię exegymaticus: in quo solus poeta. Mistus vbi promiscue r poeta a persona.

Draco genus animalis venenosi. Plin. lib. viij. scribit veris draconibus ora parua esse: r admodū nō dehiscētia: sed arctas fistulas p q̄s trahūt spiritū: r linguas exerunt. Apud Indos r Aethiopas dracones sunt. xx. cubitor. Dict⁹ draco a δέρκω. Nā habet aciē pacutā. Dracones etiā dicunt a Pli. li. viij. ex tortuositatū similitudine palmites emeriti: pluribusq; annis indurati. Etiā Draco herbę gen⁹ quā alij Pyretū vocāt: adurēs liguā: r mordicās tā folio q̄ radice. Gratissima in acetarijs. Uerūtū nec salē nec acetū exigēs: cū vtriusq; naturā in se habeat.

Draconites siue draconcias gēma est: q̄ fit ex ce (Lc. rebro draconū: sed nō nisi viuētibus absciſſo gēmascit invidia anialis mori se sentientis. Quapropter mos est amputare caput dormiētibus. Est enim colore translucido nec poliri potest: aut artem admittere. Lc.

Draconigera a poetis dicebat Bęotia: quia a Cadmo cum quinq; viris ex dracone ab ipso interfecto natis cōstructa fuit. Dicitur r Thebę. Lc.

Draculus diminu. significat parū draconē.

Draçena cum diphthongo: draconis fęmina: quę et draca quoq; dici potest.

Dracontium herba.

Drangiana prouincia in Asia maiori. Quā Ptole. ab occasu r septentrione Aria r Bagao monte terminari ait: ab oriente Arachosia.

Draucus. vide in dictione Pathicus.

Drepanū pe. cor. promontoriū siue vbs: a curuositate. instar falcis Δρέπανος em falx dicit. Non longe abest ab Eryce monte trans Lilybęū. Vel ab eo q̄ Saturn⁹ amputatis virilibus paternis illuc falcē ꝓiecerit. Ouid. lib. Fas. Quiq; locus curuę nomina falcis habet.

Dryades nymphę syluarū ab arboribus. Nam apud grēcos Δρύς omnis arbor dicebat: q̄uis postea p quercu vsurpata sit. Hę enim syluas habitare dicunt.

Dryas nomē ppriū viri Thessali: amici Nestoris.

Dryopes: populi epyrotici. De quib⁹ Virgi. lib. iij. Creteſq;: Dryopesq; fremunt pictiq; Agathyrsi.

Dryidę: dicti sunt quidā galloū religiosi r sapientes a quercubus. Plī. lib. xvj. Nihil habēt dryidę. Ita enim galli suos appellant magos. Sue. Dryadarū religionē

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

apud Gallos dirę imanitatis tñ ciuibus sub Augusto interdictā: Claudius impator gnt⁹ penit⁹ aboleuit. Suidas Δρυίδαι παὰ γαλάταις οἱ φιλόσοφοι καὶ σεμνόθεοι. i. Dryidę apud gallos philosophi et religiosi. i. deorū cultores. Drymodis quę nunc Arcadia prius dicebat: Troes. deinde Pelasgus. Lc.

Drypetę genera olearū sunt. Lc.

Dryoshyphear gen⁹ visci copiosissimū i quercu. Lc.

Drum⁹ greci dicūt quēadmodū nos latini dumū vi/

Drylon: fluui⁹ dalmatię qui per media (cimus. Lc. Mysiam pergens: in Danubiū influit.

Dromos latine cursus. Et accipit: non solum p actu currendi: sed etiā p loco vbi currit. Sueto. in Nero. Elephanto supsedens peragratū dromoz decucurrit.

Dromedarius: animal a currendi velocitate dictū.

D ante U

Dubenus: p domino veteres dixerūt. Pacu. Tū dubenus seruos ligatos pessime verberat. Lc.

Dubius: dicit qui duas vias habet: z vtrā eligat nescit ens: sicut ambiguum: quod in ambas agi partes possit. Lice. lib. j. ad Her. Dubiū genus est cū habet in se causam z honestatis z turpitudinis partem.

Dubio as. in dubio sum. Plau. Dubitat qd agat.

Dubito as. idē qđ dubio. Cui⁹ cōposita sunt: Addubito: qđ est etiā vel ad aliquid dubito. Liui. lib. ij. Prodi toribus exēplo in vincula cōiectis: ne legatis paulūlū ad dubitatū est. Lice. Lecinnę. Habes augurii meū: quo si qd addubitarē nō potius vterer q̄ illa cōsolatiōe. Subdubito: parū dubito. Idē Lelio. Hęc eo plurib⁹ scripsi: q̄ mihi significabāt literę tuę subdubitare qua essem erga illū volūtate. A dubito fiūt dubitatio z dubietas: adverbia dubitanter: qđ est a dubitās. Et dubitatim a dubitatus. Lecil. impator clamat de medio: vt Velites a sinistro cornu remoueāt: z Gallis non dubitanter immittant. Sisen. O, hostē nō dubitatim: cum pluteis z scalis

Dubitades fictor egregius qui (iter facere cernebat. vasa ex rubra Creta effinxit. Lc.

Duco is. xi. ctum. ppie ducimus volētes: trahim⁹ inuitos. Sene. Fata volentē ducūt: nolentē trahūt. Q̄ñq̄ ducere ꝑcat respicere: iudicare: existimare. Lic. Ego si mei cōmodi rationē ducerē: te mecū esse maxime vellē. Virg. lib. x. Tanton me crimine dignū Duxisti. Q̄ñq̄ inescare allicere: z delectatione quadā demulcere. Lice. in Ver. ac. ij. Si quis honore aut gloria ducit. Q̄ñq̄ volvere: p tractare. Ver. lib. vj. Sic equidē ducebā animo: rebarq̄ futurū. Q̄ñq̄ nudare: educere. Idē li. xij. Ille tñ clypeo obiecto cōuersus in hostē Ibat: z auxiliū ducto mucrone petebat. Q̄ñq̄ cōtrahere. Idē. astrū q̄ segetes gauderent frugib⁹: z q̄ Duceret apricis in collib⁹ vua color. Q̄ñq̄ agere seu pati. Idē. Mate dea potes hoc sub casu ducere somnos. Q̄ñq̄ struere: erigere. Idē. Pars ducere muros. Molirique arcē. Q̄ñq̄ auertere siue cōtrahere. Mar. Qui ducis vult⁹ z nō legis ista libenter. Q̄ñq̄ in longū ꝓtrahere. Lice. ad Lęsarē iunior. lib j. Ne res duceretur fecim⁹: vt Hercules antiarius in aliū locū trāsferretur Q̄ñq̄ dimittere: descēdere. Plau. in Aul. Ubi ille abit: ego me duco ab arbore. Quādoq̄ gerere. Vergi. li. viij. Ibi bellū assidue ducunt cum gente latina. Q̄ñq̄ ad sepulturā efferre. Perfi. Nerio iā tertia ducit vxor. Quādoq̄ ad supplicū ducere: vt apud Curtiū ait Hermolaus ad Alexandrū. Nos duci iube. Dicit z de re obscena Plau. Si tenetis ducite ne disrumpamini. Hinc etiā ductor ꝑ vibratore z lumborū ad cōcinniorē venerē ꝑtādā quassore. Hui⁹ verbi cōposita sunt Abduco: adduco: q̄ sunt cōtraria. Cōduco: circūduco: deduco: diduco: educo: induco: introduco: obduco: perduco: produco: reduco: seduco: subduco: superduco: z traduco.

Ducto as. sępe duco: aut huc: illucq̄ duco: guberno. Sal. Huc accedebat q̄ L. Sylla exercitū quē i Asia duc

tauerat quo sibi fidū faceret cōtra morē maior luxurio se: nimisq̄ liberaliter habuerat. Plau. in Cap. Me: vt libitū est: ductauit dolis. Ductare etiā apud Plau. est sector cōducere: q pudēdā eē vocē ostēdit dicēs. Errabo potius q̄ qs me ductet. Et Quintili. ait ductare exercitū nō

Ductito as. sępe circūduco. Terē. (sine rubore dici. in Adel. Tu inter eas rectum ductitans saltabis.

Duco as. guberno. Varro. Ab eo q̄ sit ducare qui est dux: aut ductor: qui ita inducit vt doceat pe. cor.

Ducatus us. ipsa ducandi actio: vt est illud. Si cęcus cęco ducatū ꝑstet: ambo in foueā cadūt. Et ducat⁹ dicit regio cui dux dominat: vel etiā ipsa ducis dignitas ꝑfectura z imperiū. Jul. Cap. Petēti signū prima die tribuno dedit militi munus: exprobans vtiq̄ segnitiē temporum superior: qđ quidē etiā ante in omnib⁹ ducatibus dederat. Scribit Lampri. Heliogabalū ꝑposituras et ducatus: z officia palatina vēdidisse. Hoc nomē peculiariter datū est Spoletanę vrbi: cuius regio Umbria dicitur ab authoribus. Cuius fines a fonte Tyberis vsq̄ ad Anienis fluuij sinistrā ripam: vbi videlicet Anio Tyberim illabit. Ducatus. cati. est aureus nūmus ducalis.

Duct⁹ us. ipsa ductio. Cñ aq̄duct⁹: aquarū deductio.

Duces dicti sunt qui alios ducunt. Unde z ducē belli dicim⁹: z ducē gregis. Ductor z ductrix nomina verbalia. Vergi. Ductores danaum.

Ductarius a um. Unde ductarius funis dict⁹ est qui per orbiculos trocleę trahitur.

Ductile pe. cor. quod facile ducitur attenuaturq̄. Unde ęs ductile quod malleis obsequit: attenuaturq̄ in lamīnas. Ductilis scena dicebat cū tractis tabulatis hac atq̄ illac species picturę interior videbatur.

Ductim aduerbiū significat cum mora.

Dudū q̄si diu: dū eandē vim habz quā iādudū: ita vt q̄ñq̄ diē nō trāscēdat: vt dudū intraui: dudū te expecto. Id est hora vel duę vel tres: ex quo intraui: z ex quo te expecto. Q̄ñq̄ etiā trāscendit diē. Pli. lib. iiij. Fabri qui dudū assueti apud pęnos. Et lib. xviij. Nam dudū ex eadem Hispania zoeliter venit in Italiā plagis vtilissimū.

Duellū: bellū quod duabus partibus de victoria contendentibus dimicatur. Non tñ duorū: vt quidā existimauerunt: sed multorū z ipsorū exercituū. Alioqui non diceretur a Plauto duellū inter Thebanos z Thelebos. Et ab Horatio. Gratia barbarie lento collisa duello. Hinc perduellis z perduellio.

Duello as. bello. Unde duellator qui duellū peragit. Plau. in cap. Domi belliq̄ duellatores optimi.

Duellona. bellonam antiqui appellabant. Lc.

Duidens: hostia bidens. Lc.

Duicensus cum altero census. Lc.

Duis: p⁹o dederis antiqui scripsere. Lc.

Duillus: nomē ciuis Romani: qui primus Romę nauali certamine triūphauit. Is iam senex z trementi corpore in quodā iurgio audiuit exprobrari sibi os fętidū: z tristis se domum cōtulit. Cūq̄ vxor quęstus esset: quare nunq̄ se monuisset: vt huic vitio mederet. Fecissem inq̄ illatmīsi putassem omnibus viris sic os olere.

Dulce suaue: qđ qđā a delitio deducūt: q̄ dulcia maxime alliciant. Eius cōposita sunt: Prędulce: valdē dulce. Subdulce: aliquantulū dulce. Dulciloquus penul. cor. dulciter loquens. Dulcifluus: dulciter fluens. Dulcisonus penul. corre. dulciter sonans.

Dulcidulus a. um. diminutiū est.

Dulcedo: dulcitas: dulcitudo: z dulcor in eodem sensu accipiuntur. Plini. Cōtracta dulcorē amittit. Meuius O suauis linguę sonitus: O dulcitas aię. Actius. Tanta hinc corda dulcitudo inuasit.

Dulciarius panis qui conficit ex saccharo z nucibus pineis: vel amygdalis ad iētacula: vt est qui vulgo dicit Marza pan⁹. Pist⁹ dulciari⁹q̄ panes z mellita cōcinat edulia. de quo Marti. Mille tibi dulces opex man⁹ ista

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

figuras. Extruit huic vni parca labor: at apis. Lasnpri. de Heliogabalo. Dulciarios habuit q de dulcibus exhibe rent qcūq; coqui de diuersis edulibus exhibuissent. Cic. dulciarius significat simpliciter cōcinnatorē edulīū mel/ litorūm: et operis pistorij dulcedine conditi.

Dulceo es. cui. a q̄ dulcesco is. dulcis fio. Cice. in La/ to. Primo vua est peracerba gustatu: deinde maturata dulcescit. Huius cōpositū est obdulcesco: quod est in to tum dulcis fio. Augu. lib. vij. cōfes. Nam si primo sanctis tuis literis informatus essez: et in eoz familiaritate obdul cuisses mihi: et post in illa volumina incidissem: fortasse abripuissent me a solidamēto pietatis.

Dulco as. dulce facio. Sidonius Apol. ad Agricolā. Pareo libēs: laudatur vitę tā dulcatę solicitū ingenuita tem. Hinc edulco as. quod est valde dulco. Ln. Martī Quapropter edulcare cōuenit vitā: curasq; acerbas sen/ sim gubernare.

Dulcacidū pe. cor. dr: id qd dulcissimis rebus est illitū.

Dulia cū accētu in penul. latine hois seruit dr: δοῦλος seruit. δοῦλη ancilla δουλικός seruil. Hinc fit cōpositū.

Dulichiū insula in Maliaco mari: seu vt (hypdulia. qdā aiūt Ionio: vna Echinadū Corinthio primo: ante Leucadam: in qua regnauit Vlysses. Inde fit Dulichius. um. Prop. Aut cū dulichias Pallas spatiat ad aras.

Dū aduerbiū tpale est: et mō p qñ ponit: vt dum do/ mus fures domū intrāt. Mō p donec. Sallu. Postremo neq; sumptui: neq; modestię suę parcere: dū illos obno/ xios: fidosq; sibi faceret. i. donec: vel vt. Mō p postq̄ cū cōiūgit pterito subiūctiui. Mar. Audieris dū grāde So phos. i. postq̄ audieris. Et posita post nec: vel non: vel haud semp aduerbiū tpis est: vt necdū nōdū: hauddū p nō adhuc. Est etiā coniūctio: et significat modo: purche. Sal. Neq; id qb⁹ modis assequi dū sibi regnū pararet gcēq; pēsi habebat. Aliqū dū p mō: domēte che. Hiero. Dū psecutiōis finē pstolat: necessitatē in voluptatem vertit. Ponit nōnunq; pro expletiua. Teren. Adesdū paucis te volo. Cōponit cū qui: vt quidū. Cū age: vt Agedū. Luz modo: vt dūmodo et Taxat: vt dūtaxat.

Dūtaxat: cōponit ex dū aduerbio: et taxo as. p estimo Et nō recipit: sed etiā. Cic. p Deiotaro. Qd ipm et si int quū est in tuo dūtaxat periculo. Solum pro tm: et mō re/

Dumus ge. mas. dr: ois spina. A quo dumo/ (cipiūt. sus a. um. frondosus spinosus vep: ib⁹ plen⁹. Vergi. Du mosa pendere procul de rupe videbo. Dumetū loc⁹ vbi sunt dumi. Antiqui dumetosus locū dicebāt p dumoso. Et quę nos dumeta: appellabāt Dumetica.

Duo is dui. dutū significat do. Plan. in. Cap. At ob eā rem mihi libellā pro eo argenti ne duis.

Duo et ambo: sicuti docet Prisci. gtōs et actōs pm secū dā declinationē pferūt: duoz amboz: duos ābos. Quā/ uis in neutro differētię causa duū soleat dici: vt dnū mi/ liū amphoraz: Nec nō et actūs masculinoz est qñq; filis ntō: pferturq; in o more greco. Horat. Duo si discordia vexet inertes. Verg. Si duo pterea tales idea tulisset Ter ra viros. i. duos. A duo fit duodecim: a q̄ duodecim⁹: et duoden⁹: duodenari⁹: duodeuiginti: et hmōi. Ducēti: du cēten⁹. Duodecies: duodeuities: ducenties: duodeuigesi/ mus. Ducētesim⁹. Duonū veteres p bonū dixērt. Lc.

Duplaris numer⁹ dr: in quo mino: bis numerat Du plares siue duplarij torquati dicebant milites: q in legio ne Roma ob virtutē duplas cōsequebant annonas. Si cut simplares: qbus vna et semis annona dabat.

Duplo verbū a duo. Inde duplus. Lc.

Duplex qñq; significat duo. Vergi. Duplices tendēs ad sydera palmas. Cice. lib. iiij. ad Here. Duplices fili/ tudines esse debēt. Qñq; latū. Virg. Duplici aptant dentalia dorso. Duplices tm̄ nūero plurali et gene. mas. ta/ bellarū gen⁹ est: in qb⁹ lię scribi solebāt. Quę qdē aliqñ etiā Triplices erāt: i qb⁹ res amatorię scribebāt. Mar. Tuc triplices nros nō vilia dona putabis. Cū se vētura scribet amica tibi. Sic duplices: triplices: q̄druplices: et quintuplices poetic⁹ dicunt: in qb⁹ ordines columnaz du/ plicati: triplicati: quadruplicati: et quintuplicati sunt. Vi/ truu. lib. v. In duplici palęstraz porticu collocanda esse cōplura membra scribit.

Duplonē veteres p duplo vsurpabant. Lc.

Duplico as. duplicē facio: gemino. Hiero. Duplica/ uit annonā. Interdū Augere. Sallu. Et Maurus vic⁹ duplicauerat bellū. Vergi. Et sol crescētes decedens du plicat vmbras. Hinc conduplico et reduplico.

Durā quidā putāt esse nomē fluuij: iuxta quē gigātes turrim Babel fecerūt. Alij volūt eē cāpū. Cīi apud Da nielē. In cāpo Durā statuit Nabuchodonosor statuā.

Duria: siue Durias: nomē fluuij Galętię proximi: vt scri bit Pompo. Huc Sallu. vocat Duriā. lib. iiij. histo. Inf leua mgnū dextrū flumē Duria: qō Galētiā paruo inter uallo pterfluit. Clau. Floribus et roseis formosus Duria ripis. Grāmatici formosum legerēt: cp vnum amnū Du ria neutro genere pferri putēt. Aug. Priscianoq; auctoz rib⁹. Ptol. hac parte Durulim vocat amnē. Est in Lusi/ tania quoq; Duri⁹: quē Stra. duriā: milti Doriā appel/ lant. Silli⁹ Durū. ait eū. Hinc certāt pactole tibi Du/

Duro as. durū facio: firmo: solido. (riusq; Taguſq;. Col. lib. vij. Innicula multa recte a mre repellit: et amo ta mōtibus: aut feris locis pascit: vt vngulas duret situ postea longis itinerib⁹ habilis. Per translationē. Quin tilia. lib. j. Multa limę vitia nisi primis annis inemen/ dabili in posterū prauitate durant. Et durare est tolera/ re. Virgi. Durate et vosmet rebus seruate secūdis. In q̄ significatiōe qñq; cōtra naturā iūgit actūs maxime apō poetas. Hora. lib. j. car. Cur durare carinę possunt impe riosis equor: Nam sicut dicim⁹ clamare hoiem. i. cū cla/ more vocare. Sic durare equor. i. per duricię ferre. Itez Durare:: perstere: perseuerare. Plau. in Amp. Dura/ re nego in ędibus: ita me probri dedecoris a viro arguis meo. Hui⁹ cōposita sunt Eduro: valde durū facio: et q̄si ad laborē assuefacio. Colu. Quare docēdus et a puericia rusticis operibus edurādus futur⁹ villicus. Induro: vt indurabo cor Pharaonis. Obduro: vt est apud Deute ro. Non obdurabis cor tuū. Quę ferē idē cum simplici si gnificant. Peduro cito duro. Col. Verū est in opere dif ficilior: cp neq; humētē fodere possis: cp si glutinosissima nec nimiū ficca: q: nimiū pędurat. Perduro: valde vel ad finē duro. Idē lib. viij. Est etiā nō ingrati saporis inu ria perduratus. Terē. in Hecy. Sancte aduirat nō posse apud nos pamphilo se absente perdurare. Reduro qō est aperio: cōtra id quod dicitur. Obduro: vt inquit Mo ni. Et omnia habent penul. produ.

Dureo es. durui. durus sum. A quo duresco: dur⁹ fio. Colu. lib. ix. Plumulę sub cauda clunibus detrahendę: ne stercore coinquinatę durescāt. Luca. tū. Totosq; indu/ ruit artus. Ab indureo: in eadē significatiōe qua induro ptulisse videt. Sed hmōi pterita raro a dureo cōpositis reperiuntur: sępe autē ab his quę a duresco sunt. Indu resco. Vergi. li. iij. Geor. Styriaq; impexis induruit hor rida barbis. i. valde dura: siue in se dura facta est. Colu. lib. ij. Iusta eū fieri nequeūt cū induruerit ager. Obdu resco: vndiq; durus fio. Cice. Ad. Lęlio. Magno dolore me affecissent literę tuę: nisi et ratio ipa depulisset oēs mo lestias: et diuturna despatiōe rei obduruisset animꝰ. Pq̄ duresco: valde dur⁹ fio. Col. lib. vij. Verū neq; an tertiū neq; post qntū annū inuētos domare placet: cū illa etas adhuc tenera est: hęc iā pduruit. i. nimis dura facta est.

Dur⁹ a. um. qō est solidū ac firmū: et firmitate naturę corruptionē sui nō facile admittit. Lui⁹ cōtrariū ē mol le: in q̄ ē natura luxuriosi: nec ad ptraria repellēda suf ficiēs. Ver. Sz duris genuit te cautib⁹ horrēs Caucasus. Per translationē capit mō p patiēte ac tolerāte laborū. Idē. Scipiadas duros bello. Et gēs dura et aspa cultu. Mō p aspo et nocente. Idē. Aut duz tineę gen⁹. Mō p

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

E ante A et B

crudeli: qñ nlla hũanitate mollescit: vt apd eũdẽ. Quid iuuenis magnũ: cui versat in ossib⁹ igné Dur⁹ amor?

Dure ⁊ duriter: aduerbia inter se differunt: ſm Do. q duriter sit sine sensu laboris: Dure crudeliter. Illud ad laborẽ: hoc ad sęuitiã refert. Sed dure in alter: duriter in nos aliqd facim⁹. Ter. in an. Primũ hęc pudice vitã parce ac duriter agebat: lana ⁊ tela victũ quęritãs.

Duricia ⁊ duricies ęq dicunt de firmitate: asperitate: crudelitateq. Cic. in Lato. Quãta in altero comitas: in

Durabile qd durare põt. Qui. Qd (altero duricies. caret alterna requie: durabile non est.

Duramẽ ⁊ Duramẽtũ: brachiũ vitis. Col. lib. v. Sz vt caput trũci pedali fere spacio sit inferius iugo: q̃terniscq brachijs: q duramẽta qdã vocãt: diuidat i totidẽ partis: alio noie duramina nũcupant. Jdẽ Cõsyderãdũ erit cuius lõgitudinis sint duramina: q excedãt pdictã mẽsurã.

Duracinę vuę dicunt quę durã ⁊ firmã corticem habent: a duricie: vel a duris acinis. Augustus in epistolis. Dum lectica ex regia redeo: panis vnciam cum paucis acinis vuę duracinę comedi.

Duracina persica dicunt: quoz corpus ligno adhęret auelliq nequit. Pli. lib. v. Sed pticoz palma duracinis.

Dureta vas Hispani vocãt: quo vel in balneis: vl domi: vel quouis alio loco sedentes lauant: in quo significato etiam solium accipitur. Lc.

Duricos a nõnullis dicit p eo qui est duri cordis. L.

Dusmosum pro dumoso dixẽ veteres: quemadmodum cosmitto pro cõmitto. Lc.

Duricoria: dicuntur quę sunt duri corij. Unde fic⁹ duricorię: quę habent duram corticem.

B ante Y

Dyas: latine dualitas Δύο duo.

Dynastia: vis: potẽtatus. Dynastes dñs regni: potẽs: optimas. ἀπὸ τοῦ Δύνασθαι: vt hi qui magistrat⁹ gerunt ⁊ iudicijs pſunt. Scribit Strabo: reges dynastas vocari ꝓpterea q plurimũ possunt pollentq: ⁊ populos quos velint: aut vi: aut persuasione perducãt. Cice. ad Atticũ Erit nebulo iste cum istis dynastis in gratia.

Dyrrachiũ: fuit ciuitas in Epyro: q pri⁹ Epidamnos vocabat. De qua Luca. in principio. Dyrrachij rapiendas tendit ad arces. Dicta Dyrrachiũ a noie Dyrrhachij q portũ vbi adiecit. vide in dictiõe Epidãnũ.

Dys ꝓpositio greca quę in cõpositione malũ vel difficile. aut impossibile significat.

Dyscolus pe. cor. difficilis malus ve: siue pernicios⁹: ex Δυς καὶ κέλομαι. iubeo. Ita vt discolus dicat cui difficulter iubetur. Dyscolia: difficultas.

Dysenteria: dici põt intestinoꝝ exulceratio: ex Δυς qd malũ denotat: ⁊ ἔντερον: intestinũ. Et latine tormina author Celso dicunt. vide in dictiõe Tormina.

Dysuria: ⁊ stranguria: difficultas vrinę dicit. Quę vt Galenus inqt fit ex veticę passionibus vrinã supprimẽs. Qd quidẽ sine calculis ⁊ inflãmatiõe põt accidere. Hoc Cato significat cum ait. Quibus ęgre lotiũ it.

Dysphil⁹ pe. cor. q̃si mal⁹ amic⁹. Juue. Nõ est Romano cuiq̃ loc⁹ hic vbi regnat Protogenes aliqs vl disphi

Dyspepsia: difficilis concoctio. (lus.

Dyspnea: spirãdi difficultas. Docet Hippo. in aphorismis in senectute strãgurias dyspneas: dysurias: cacesias eẽ freqntes. Δυς ἐσι μόριον κακῶς καὶ πνέω καὶ πνοή .i. dys est particula significans difficulter ⁊ spiro ⁊ spũs.

E

Et Ex: ꝓpositiones sunt q ⁊ separant ⁊ cõponunt. Separatę modo tpales sunt: vt ex illo celebrat⁹ honos. Modo locales: vt E cęlo. Modo ponunt p a: vel ab: vt audiui e patre meo. Nõ significãt p vel ad: vt Ex dignitate: ex vsu ex vtilitate: i est p dignitate: vel ad dignitatẽ. E repu. p repu. Nõ scõm: vt ex Platonis sententia. i. ſm Platonis sentẽtiã: siue p Platonis sentẽtia. Modo in. Cic. E remibus labor: abat. i. mor: buz patiebat in renibus. Cõpositę qñq̃ ꝓpationẽ indicãt: vt Elinguis: exanguis. Qñq̃ vehemẽtiã vl pfectionẽ: vt eludo: exoro. Qñq̃ extra: vt educo: excludo. Cõponit autẽ e cũ b: vt ebibo: d vt educo: g vt egredior: i vt ejicio: l vt eludo: m vt emitto: n vt enitor: r vt erigo: v vt eueho. Ex ꝓ cõponit cũ A: vt exaudio: C vt excurro: E vt exeo: F vt efficio: O vt exoleo: P vt expello: Q vt exquiro: S vt exequor: T vt extendo: V vt exuro. Uez quãdo post x sequitur f: mutatur x in f: vt effundo. Cum ꝓ sequitur s: abijcitur s: vt exequor: ⁊ epic co: in alijs integra manet.

E ante A

Eantes: nomẽ proprijũ hystorici Cizyceni qui fuit etate qua Pygmalion in oriente regnabat.

Ear: latine ver. A quo earinus: vernus.

Eaten⁹ pe. cor. significat vsq eo: vel ad eũ modũ. Cui rñdet Quaten⁹: vsqd. Hiero. Quia tñ in sanctis pãb⁹ ⁊ ꝓphetis gra fuisse credit: non tñ eaten⁹ plena. Sueto. in Tyber. Ac ꝓmo eaten⁹ iterueniebat: negd ꝓperã fieret.

E ante B

Ebeati dicunt qui felicitate aliqua ceciderunt. Lc.

Ebeo beatitudine priuo: cuius passiuũ est ebeor. Lc.

Ebenus vel ebenũ pe. cor. nomẽ grecũ: ⁊ Arabicanus dicit. Lignũ nigrũ est: solidũ: pulchr: aptũq ocularibus medicinis. Hęc arbor nascit in India: q̃ cęsa durescit in lapidẽ: vnturq odore iucundo. Virgi. lib. ij. Geor. Sola India nigrum fert ebenũ. Aetius Amelinus ita scribit ἔβενος ξύλον ἐσὶ τῶν ἰσχυρῶν ἀναλυομένων ξυπτικῆς καὶ λεπτομερῶς ὅθεν καὶ τὰ ταῖς κόραις ἐπισκοποῦντα πατίσεται ξυπτεμ ταῖς τε ἄλλαις ὀφθαλμικαῖς μίγνυται δυνάμεσιν. i. Ebenus lignũ est tenuis substãtię ⁊ abstergentis virtutis: vnde oculoꝝ caliginẽ discutere creditur ⁊ aliꝑ oculoꝝ medicamẽtis miscet.

Ebosus insula est inter Ophiusam ⁊ Pythiusam insulas: cui⁹ terra serpẽtes fugat: omniũ venenosoꝝ aialiũ exps. Gadẽ cuniculos gignit populãtes messes duaz ꝓpinquaz insulaz: quas nostri Baleares vocãt. Vocat ⁊ hęc insula Ebusus de qua infra. Lc.

Ebrius ⁊ ebria: a bria qd est vas vinariũ. Est enĩ ebri⁹ qui in nimio potu alienatus est mẽte. Cuius cõtrariũ est sobri⁹: quasi sine ebrietate: qui in cibo ⁊ potu tẽperãs est ⁊ qui nõ est actu ebri⁹. Cñ nõ sobri⁹ ꝓ ebrio sumit. Mar. Nõ sobria verba subnotasti. Hinc ebrietas: quã Cato docebat nihil aliud esse q̃ insaniã volũtariã. Interdũ ebrius ponit ꝓ pleno ⁊ abundanti. Plau. Facite mihi cęna vt ebria sit i. abundãs ⁊ opipare parata. Ebriosus q sępe fit ebri⁹: a quo ebriositas. Huius cõtrariũ est sobriosus sobrietatis affectator: quo vsus est Cyprian⁹. Inter ebriũ ⁊ ebriosum hoc interest. Nam potest qui ebrius est nũ primum esse nec habere hoc vitium: ⁊ qui ebriosus est sępe extra ebrietatẽ esse. Sic ebrietas ab ebriositate se iungit: ꝙ alterũ affectionis sit: alterũ habitus.

Ebrio as. ebriũ facio. Cñ ⁊ inebrio ꝑba actiua. Hier. ij. Re. Et inebriauit eũ. Plau. in Aul. Nõ ebriat⁹ somno sanari solet. Aliqñ ebriari seu inebriari sumit ꝓ impleri seu q̃si satiari: vt apd ap⁹m. Nolite inebriari vino in q̃ est

Ebriolo as. pe. cor. ebriũ facio. Sunt tñ q hęc (luxuria aspirent ab hauriẽdo potu illa deducẽtes.

Ebrõ mõs palestinor: haud lõge a Gaza syrie ciuitate

Ebur ⁊ ebor vtroq modo dicit: pro elephanti dente: quasi e barrhorid est elephãto. Hora. Quid tibi vis mulier nigris dignissima barrhis.

Eburne⁹ a. um. qd est ex ebore: aut qd instar eboris album est: vt eburnea facies. Ouid. lib. meta. Impubesq genas ⁊ eburnea colla: decusq. Grece ἐλεφάντινος.

Eburnus a. um. idem quod eburneus. Tibul. Hanc primũ veniẽs plectro modulatus eburno. Luc. lib. ij. Legitimeqz faces gradibusq aciuis eburnis.

Eborẽus a. um. ab ebor fit. Sicut a marmor marmo-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

eus. Eburneus ꝙ ⁊ eburnus ab ebur. Et significat qđ est ex solido eboꝛe. Quintilia. lib. vj. Cum in triumpho Cęsaris eboꝛea oppida essent translata.

Eboꝛat⁹ a. um. qđ extrinsec⁹ ex eboꝛe est. Quod ⁊ eburatū dicit. ¶Plau. in ¶Persa. Lectos eburatos: auratos.

Ebudes: insulę sunt quinq; numeꝛo: in oceano britā/nico: angusto freto diuisę: cuius incolę: vt scribit Soli/nus lacte solū: ⁊ piscibus vitam agunt.

Ebulū: herba est faciēs baccas in filitudinē sambuci. Col. li. ij. Sed circa ꝺ expimētū multa sunt q ⁊ dulcē ter rā ⁊ frunętis habilē significēt. Vt iūcus ⁊ calam⁹: gra/mē ⁊ trifoliū: ebulū: rubi: p;uni sylueſtres: ⁊ alia ꝓplura Idē. Et rutilas ebuli creat vuida baccas. Legit ⁊ ebul⁹:

Ebullo as erūpo: crepo. Tractū a bulla: q̄ estiuo tēpo re ex aqua pluuia fingit in speciē pilę: ⁊ facile rumpitur. ¶Persi. O si ebullet patrui p;eclarū sinus.

Eburones populi Gallię: qui per fraudez multos ex Cęsaris exercitu trucidarunt.

Ebusus insula quę cuniculos nō habet. ¶Põpo Ebu/sus animaliū quę nocēt adeo expers: vt ne ea quidē quę de agrestib⁹ mitia sunt: generet: aut insecta sustineat.

E ante C

E cardia siue ecardiste gemma quę nigri coꝛdis spe/ciem ostēdit. Quāq; aliud genus eius viridi coloꝛe simi/litudinem coꝛdis p;eseꝛat. Cc.

Ecbatana numero plurali pe. coꝛ. Metropol⁹ est Me dię. Vel vt qdā existimāt: regiōis magnę nomē. Est ⁊ ec/batana vꝛbs in Syria: q epiphania q̄nq; vocata fuit: ac per g etiā scribi posse quidā testant Egbatana.

Ecbasis pen. coꝛ latine dici pōt excursus. ¶Hā cōponit ab ἐκ ⁊ βάθισμα καὶ ἄλλα ἐκ τοῦ βάινω qđ ē egressus: vt Ver. lib. j. geoꝛ: describēs tēpestatē p;cauēdā a rusticis.

Ecce aduerbiū demōstrādi qđ apud Vergi. aliqd re/pētinū insperatūq; significat: vt Ecce autē gemini a Te nedo tranqlla p alta: ¶Noꝛesco referēs. Scribit Asconi⁹ etiā ꝺ ꝓpriū ee Ciceronis: vt in reb⁹ imꝓuisis hac par ticula vtat: cū apud alios interdū in reb⁹ lętis vsurpet. Ouidi. Ecce Coꝛinna venit. Et mō actō: mō ntō iungit.

Echemythia ab ἐχεμυθέω: latine taciturnitas.

Eccū: eccā: eccos: eccas: quasi ecce eū: ecce eā: ecce eos ecce eas. Sic ellū: ecce illū. Ellā: ecce illam. Ita exponit Do. Terē. in an. Eccū video. Alij exponūt. Eccum: ecce hic: subintellige viz de quo agebam⁹. Eccā: ecce hic sub intellige fęminā: de qua agebam⁹. Ellū: ecce illic: scz viz resoluēdo per aduerbia: nō per noia. Vt apud eūdē. Ec cum me: quod non licet exponi ecce eum me.

Eccubi p duplex cc ⁊ pe. coꝛ. Cōponit ex ecce ⁊ vbi.

Ecquis: ex en: p ecce: ⁊ quis. Vbi n ratiōe q sequentis mutat in c. Ex quo ostēdit eandē vim habere c ⁊ q. Et significat nunquis. Nam particula ec: iuncta dictiōibus incipientibus a q interrogatiue positis significat an: vel ne: vel num: vt Ecquid: nōne: nunquid. Terē. in Eunu. Ecqd nos amas de fidicina hac. i. aliquātulū ne amas p pter fidicinā? Qui. li. ij. Fast. Ecqd in officio toꝛus est so cialis: ⁊ ecquid Cōiugibus nostris mutua cura sumus?

Ecqñ. i. nunqñ: vel an aliqñ: ⁊ aliquo tēpoꝛe.

Ecclesia latine Cętus: cōciliū: concio: congregatio ec clesiastes: concinato:.

Echinometrę echinoꝛū genus: quoꝛū spinę lōgissimę calices minimi: nec oīb⁹ idē ruffus ⁊ vitre⁹ coloꝛ. E.

Echinades pe. coꝛ. insulę sunt: ¶Herodoto teste: i Ma leaco mari: ex oppositō ad ostiū Acheloi. De qbus Luc. Crassis oblimat Echinades vndis. Sene. in Troade de clinat Echina nę. pe. p;o. Quolibet vēto faciles echinę.

Echinus pe. p;o. Tegmen spinosum: quo seruant ca/stanęq. Vulgo Riciū vocant. Cñ castanęq echinatę. ¶Pli. Nuces vocamus ⁊ castaneas: q̄q; accōmodatioꝛes glan diū generi: armatū his echinato coꝛtice vallū est. Ab hu ius tegminis similitudine dictus est echinus piscis qui/dam: quē ¶Pli scribit esse cancroꝛū genus: in quibus spi nę p;o pedib⁹ sunt: ingredi huic est in oꝛbē volui. Græci ἐχῖνον hirtū vocāt. Mar. Iste licet digitos testudine pū gat acuta. Coꝛtice depositō mollis echin⁹ erit. Saxa pe/tit inter quę se locat ne a fluctib⁹ iactet. De hoc Ambꝛo. lib. ¶Hexa. sic scribit. Echinus animal exiguū: vile ac de/spicabile: maritimū loquoꝛ: ¶Plerūq; index futurę tēpe/statis, aut tranquillitatis annuncius solet esse nauiganti bus. Deniq; cū ꝓcellā ventoꝛ p̄sensērit: calculū validuz arripuit: eūq; velut saburrā vehit: ⁊ tanq̄ anchoꝛā trahit ne excutiat fluctibus. Itaq; suis se libꝛat viribus: sed alie no stabilitur ⁊ regit pondere. Quo indicio naturę velut signū futurę perturbationis capessunt: ⁊ sibi p̄cauent ne eos imparatos turbo impꝛouisus inueniat. ¶Hic alio no mine a latinis erinaceus dictus est. Est ⁊ echinus apud græcos terreſtre animal: cui est apō nostros ¶Hericio no/men: quod ipm ab hęrendo deductū est: ⁊ equę spinis hirsutus est: atq; maritimus echinus. De quo Amb. eo/dem lib. Echinus iste terrenus: quem vulgo hericiū vo/cant: si quid insidiarū p̄sensērit: spinis suis claudit: atq; in sua arma se colligit. ¶Cęterea echin⁹ genus vasis ęnei est: in quo calices lauant: quā alij ampullā dicūt esse vi/treaz. Hoꝛa. in Ser. ¶Pocula cū cyato duo sustinet: astat Echinus. Et Echinus echini: ⁊ echinūtis ciuitas fuit: de qua Lice. in Arato. Dicit excelsis errās in collib⁹ amēs Quos tenet ęgęo defixa in gurgite Echinus. Hoc etiam noie dicta ē alia ciuitas in ¶Phthiotide: in faucib⁹ Sper chij amnis: vt inquit ¶Pli. vna cum ¶Ptolemęo.

Echites lapilli speciēs viperę filis coloꝛi viridi sub ob

Echeneis: gen⁹ pisciculi quem ferunt per (scuro. Cc. aquā sistere nauē: q̄uis imensam: ⁊ velo ⁊ remis concita tam: ne possit iter institutū pagere ἀπὸ τοῦ ἔχω habeo: te/neo: ⁊ ναῦς nauis: siue ab ἔχωμαι hęreo ναῦς uauis: q̄ na uē teneat. Vel naualib⁹ tabulamētis adhęrēs: remoꝛari cōpellat. ¶Pli. lib. ix. Est paru⁹ admodū piscis assuet⁹ pe tris echeneis appellat⁹. Hoc carinis adhęrēte: naues tar dius ire credunt. Inde noie impositō. Remoꝛa a moꝛā/do dicit latine. Ob quā rem a græcis ita dicit: a nostris Remoꝛa: remiligoq; noiat. Luca. lib. iij. Nō puppim re tinens euro tendēte rudentes In medūs echeneis aquis Amb. Alios in exiguo coꝛpoꝛe tātū validitatis assumere vt maximas nauiū plenis currentes velis in medūs flu/ctibus fistant. Sicut bꝛeuis pisciculus echeneis tanta fa/cilitate memoꝛat nauē ingentē statuere: vt quasi radica/tam mari hęrere videas nec moueri. Aliquādiu eñ im/mobilem seruat. Ferunt hunc piscē fluxū grauidaz vte/ro sistere: partusq; ad puerperiū continere.

Echidna: latine hydra ea potissimū quę ab Hercule interfecta est. Ouidi. lib. iij. Fas. Sanguine Cētauri ler/neę sanguis echidnę Dictus ad auxiliū tēpoꝛa nulla da bat. Vide in dictione excetra.

Echnephitas p;ocella est: cum nubes rupta ⁊ in p;o/num soluta fuerit. Cc.

Echo soni vel vocis repercussio. Græce ἠχώ sonus: et ἠχέω resono. Ouidi. lib. iij. me. ¶Planxerūt dryades plan gentibus assonat echo. Fit eñ in cōuallibus ⁊ locis cōce/ratis: vbi scindit resultans aer. In qb⁹ acceptę voces numeroſioꝛe repercussu multiplicantur: nomenq; echo eiusmodi voci a græcis datū est: vt ¶Plin. lib. xxx. scribit: quoniā non est vagandi liberrimus campus: sed obie/ctu reflectit. Quę causa etiā multas voces mītis in locis recip;ocas facit. Sicut in vꝛbe cyzico turres septē acce/ptas voces multiplicāt. Et Olympię poꝛtic⁹ fuit: quā he ptaphonō appellāt: qñ septies eadē voꝛ reddit. In hāc sententiā ait Lucr. Sex etiā ac septē loca vidi reddere vo ces. Vnā cū iaceres: ita colles collib⁹ ipi Verba repulsā tes iterabāt ꝓba referti. Hęc echo a latinis dicit imago. Val. Flaccus li. iij. argo. Rursus ¶Hylan ⁊ rursus ¶Hylā p lōga reclamat Auia respōsant sylue ⁊ vaga certat ima go. ¶Hoꝛ. Quē deū cui⁹ recinit iocosa ¶Nomē imago. Vbi

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

E Ante D

Porphyrio exposuit: q imago dicitur: quasi imitago.
Echos ἠχοῦς etiam Greci vocant argutas valles ab ἠχέω: vt inquit Columel. libro. x.
Eclephron: vnus ex Nestoris filijs. Ec.
Eclegma. eclegmatis. latine linctus dicimus: frequentissimus medicis omnibus. Sunt enim eclegmata: quę fiunt lingendi gratia: non edendi neq; deuorandi: hoc est cum aliquid in ore tenentes paulatim distillando sorbemus: ἀπὸ τοῦ ἐκ καὶ λείχω γίνεται ἐκλέγμαλα. id est ab ex & λείχω: quod est lingo fiunt eclegmata.
Econas: vocant imagines: ex membris aliquorum similitudine expressas inquit Plin. lib. xxiiij. Unde & econcula diminutiuum. Suet. in Nero. Pro summo inquit numine: tribusq; in die sacrificijs colere perseuerauit econcullam puellarem. Dicitur etiam Icona & Iconcula.
Eclipsis: latine defectio. eclipticus defectiuus. ἐκλείπω
Econtrario: significat e diuerso: contra. Ec. (deficio.
Ecthlipsis: latine elisio: Est ura est: qua. m. cum vocali eliditur. Ab aliquibus elepsis. a Quintiliano Detractio transfertur ὑπὲρ ἐκ καὶ θλίβω.
Ectasis dici potest productio. Figura est: qua syllaba naturaliter correpta producit. Ab ἐκτείνω produco. Dicitur a nonnullis extasis: vt Italiam fato profugus.
Ectasis latine stupor, grece. ἔκστασις Aug. in Psal. interpretatione. Ectasis excessum mētis significat. Quę fit vel pauore: vel aliqua reuelatione: in qua oēs sancti fuerunt: quibus arcana dei mundū istum excedentia reuelata sunt. Ita vt de eorū memoria laberentur interna.
Ecloga: electio: explanatio ab ἐκλέγω quod est eligo. Unde & exceptus dicit: sicut testatur Euseb. lib. de eccle. historia. Neq; sermonem de capris significat. Tunc enim
Ectrapeli: quasi horrentes & a (ęgloga dicitur.
uersati cōmunem & vsitatum naturę modum.
Ectropiū dicit: cuz inferior palpebra parū sursuz attollit: sed pendēs hiat: nec cū superiore cōmittitur. Lagophthalmos vero cū superior palpebra non descendit.
Ectypa dñr opera: q ex ipsis typis formata sunt. Ec.
Ecyra pe. cor. socrus latine dr. Unde Terē. fabula. Similiter ἑκυρός socer, pater viri. Sunt tamē qui hoc nomē
Eculeus. Ulde in dictione Equuleus. (aspirent.

E Ante B

Edo: es: est. edi: esum: vel estū. Dicit & edo. is. correpta prima syllaba ab ἔζω qđ significat Uesco. Uirg. Est mollis flāma medullas. Infinito esse. In passiuo edor. eris: estur: pręteritū esus. Plī. li. xx. Et in Aegypto propter eā amaritudinē non estur. Quōq; edo fcat consumo. Uirg. Iam sępe sanos ignotus adedit Stellio. Ambedo: circūedo. Idē. Ambesas malis absumere mēsas. Comedo a quo excomedo: exedo: obedo: peredo: & superedo: q̄ habent pen. cor. Ab edo deducunt. esito. as. Et esurio: &
Edax: accipitur pro voracc con/ (quę sequūtur.
sumptore. A quo edacitas: pro ingluuie.
Edo. onis. idem qđ edax: qui & manduco dicitur.
Edeatrę dicti sunt: qui pręsunt regijs epulis.
Edenasturtiū prouerbium ad excitandum torporem. Quod perinde est: ac si diceremus: expergiscere. Ec.
Edentulum dicunt eum: qui sine dentibus est. Ec.
Ederā ab edendo dicta volūt: q parietes edat. Quāuis alij ab hęrendo potius dictā velint: licet primā correptam habeat: q hęreat semper & sequat: quod proximū est. Est enim arbor oībus inimica satis: sepulcra ac muros rumpens: serpentium frigori gratissima. Ec.
Edilia dicūtur oia: quę ad esum pertinēt. Bel. Quod ex salutis vsu foret: vt edilia quidē omnia defenderet ab arteria: depelleretq; in stomachum & pulmonem.
Edones pe. cor. sunt populi Thracię maritimi: ἀφ' ἧς a/
Edonij etiā Thracię (pud grecos per ω. scribat. populi mediterranei. Uirg. Ac veluti Edonij Boreę.
Edonus mōs est apd eosdē pplos: a quo Edonij ppli.

Edonides mlieres Bacchātes: quę furore diuino agitatę: mysteria Bacchi celebrabāt. Uarijs aūt noibus appellabant huiusmodi bacchantes. Mā & Euantes: Thyades: & Mimallonides: & Menades: & Bassarides. De his Ouid. Protinus in syluis matres Edonidas ois.
Edessa: nomē ciuitatis: quo significat aquarum impetus. Hinc Edessenses populi. Stra. Trans Euphratē est Bambyce: quā Edessam: & Hierapolē vocant: in qua
Edico. cis. pe. pro. (Ater gatim Syriā deaz colūt. significat: iubeo: pronuntio: decerno: & est proprie magistratuū. Unde edicta quę sunt Consulū: pretorum: & ędilium literę: quibus aliquid imperat. Mandare est gerendum aliquid assequendūq; cōmittere. Precipere magistrorū: seu magistratuū: & superiorum. Jubere frequenter pro imperare. Edicere etiā est ostendere & declarare: quasi extradicere. Unde legimus de Apostolo Joanne: q̄ compulsus fuerit diuinā natiuitatem edicere.
Edira nympha est sic dicta ἀπὸ τοῦ οἶδα scio. Moni.
Edisſero. edisseris. penultima correpta: extra disſero: explano: declaro. Pacuui Edissere fabulam hanc. Uirgilius libro. ij. Mihiq; edissere vera roganti.
Edolo. as. pe. cor. perfecte dolo: polio. Nonius. Edolare fabrorū est: cum materiaz complanat asperitas. Usi sunt eo verbo laudandi scriptores vetustatis etiā ad alias fabricas rerum. Unū ego libellum non edolem.
Edomus mons est prope Pangęum in finibus Thes/
Edom. Esau dictus est ob coctionem (salię. Ec. rufę lentis: cuius edulio primogenita perdidit. Hebręi nāq; vt Josephus lib. ij. scribit: Edom rubeum dicunt. Ubi & regio: in qua regnabat Esau: Edom dicta est: quā greci honestius Idumęam denominauerunt. Hęc nūc regio inquit Hier. Gebalena dicit: quę est in finibus Eleutheropoleos: vbi habitabāt Anchorei: qui interpretant liberi. Unde & ipsa vrbs postea sortita vocabulū est. Nūc viculus Palestinę est: a cōditore sic imposito noie. Alio noie dicit Seir: pilosus & hispidus. Unde & mōtes Idumęorū ap/
Edo: a veteribus dice/ (pellantur montes Seir. batur sacrificij genus: quod nūc ado: vocamus. Ec.
Edria aliquando dicta est Rhodus insula. Ec.
Educo. is. pe. pro. extra duco. Liui. li. j. In aciē copias eduxit. Uirg. Extrahoque polit. li. x. Hoc dicēs eduxit corpore telū. Aliquādo educere est erigere. Idē li. vj. Arāq; sepulchri Cōgerere arbore: cęloq; educere certāt. Aliquādo nutrire. Teren. in Adel. Unde ego hunc maiorem adoptaui mihi: educi a parulo: habui: amaui pro meo. Sed nos magis educare dicimus: q̄ educere. Uirgi. lib. vj. Quattuor hic iuuenes totidē quos educat Ufens.
Educo. as. pe. cor. nutrio. Unde liberorū educatio.
Eduro: non durum: quasi extra durum. Ubi enim e priuationem significat: vt in Enode. Nam eduras corylos dicimus. Hoc est non duras.
Edulis penul. produ. quod manducari potest. Hora. Linea summittit capreas non semper edulis.
Edulium: dicitur quicquid ad prandiū cenamq; edendi gratia apponitur: & sumimus: pręter panem. Hiero. Cuius edulio primogenita perdidit.
Edusam ab edendo dixerunt veteres deam: quę esui pręerat: quemadmodum potinam: quę potui. Ec.

E Ante E & F

Eę femininū est: ab ea pronoie numeri multitudinis.
Eetion: nomē patris Andromaches: qui apud Cilicię Thebas imperabat. Homerus libro. Iliad. xxj. κεκάδεμένον ὀχά οἱ Δῶκε χρυσῆ ἀφροδίτη ἡμαθίῃ τῷ ὅτε μιν κομιδαίολος ἤγαγε ἔκτωρ ἐκ δόμου κετιώνος. id est vitam quaz dedit aureę Ueneri: die cum ipsum varie gaudentem duxit e domo Eetionis. Sed nota Cassandraz in prędam venisse Agamemnon: eiusq; concubinam fuisse: vnde Euripides in Hecubę tragedia πρὸς σοῖσι πολλοῖς παῖς ἐμὴ κομίζεται ἣ φοιβὰς ἣν καλοῦσι κασσάνδραν

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

φρύγας. id est prope tua latera mea portatur Phrygias: quam vocant cassandram phrygas.

Effarcio.is.effarsi.tum.maxime impleo. Cęsar lib.vij. Hęc autem quę diximus interualla grandibus in fron/

Effata:sunt vltimę preca/ (te saxis effarciuntur. tiones auguruz: quas post fines auspicioꝝ extra vrbem sunt effati: vt Varro ⁊ Seruius aiunt. Effari enim pro/ prie eloqui est. Virg. Sic effatus vestigia pressit.

Effari templa ab auguribus dicuntur: cum fines no/

Effaxillo.as. ab axilla fit: ⁊ significat exero: cp exerto brachio axilla ostendatur.

Effero pe.cor.ers.extra fero:sed oino grecum est φέρω φέρεις καὶ μέλλων ὄισω ὄξι γὰρ ἀνώμαλον. id est fero fers. Futurū feram. Est enim anomalū. Virg. li.ij. Me ne efferre pedē genitor. Hinc efferri cadauer dicit cum cele brat funus: vel dū sepelit: quasi extra domū ferri. Siqui/ dem veteres solebāt extra vrbē sepeliri: nisi fuisset magi/ stra⁹. Honestiores tñ circa vias. Tñ frequēter epitaphia ad viatores dirigunt. Liui. Depugnabūt pro te ipsi ⁊ mo rient: ac se vltro efferent. Efferri dicunt mala: quę pati/ endo vincimus: ⁊ q̄si tumulamus. Cic. lib.iij. Tus. Neq; tam terribilis vlla fandi ratio est: neq; fors: neq; ira celitū inuentū maluz: qđ non natura humana patiēdo hęc effe/ rat. i. vincat: subdat: sepeliat. Interdū efferre est ꝓuehere exaltare. Virg. Extulit hęc Decios: Marios: magnosq; Camillos. Interdū laudare: q̄uis ad idem reduci possit. Nam cū dicimus. Effero illius facta: eū euehimus ab hu milioꝝ gradu ad altioꝝ. Sed hęc per translationē. Nam prope ide alibi. Ostēdit dextrā insurgēs Entellus: ⁊ alte extulit. i. in altū leuauit. Interdū proferre: vt apud eundē Vt belli signū Laurenti Turnus ab arce Extulit. Interdū eleuare: minuereq; q̄si extra ferre ꝺ est euacuare. Li. li.ij. de Oza. Illa aūt quę aut ꝛciliatiōis causa leuiter: aut permotiōis vehemēter agunt: ꝓtrarijs cōmotiomb⁹ effe rēda sūt: vt odio: benuolētia: misericordia: inuidia tollat.

Effero.as.pen.cor.efferū: hoc est crudelē instar ferę fa cio. Sta. lib. Achi. Et raptū superis Mars ferat aurū. Ambro. Efferauerat Herodes vniuersos. Hiero. in Da/ niele deponēti vsus est: cū inquit. Cum appropinquasset prope arietē: efferatus est in eum. Efferare etiā est qđ ver nacula lingua dicimus Insaluatichire. Liui. li.ij. Obsita erat squaloꝛe vestis fędioꝛ: coꝛporis habit⁹: palloꝛe ac ma cie perempti. Ad hęc ꝓmissa barba: capilli efferauerant speciē oris. Lactan. li.iij. Nam si homo ad aspectū alteri/ us hominis efferaretur: qđ facere videmus animantes: quoꝝ natura solitaga est: nulla esset hoim societas.

Efficio.is. penultima coꝛrepta. perfectionem denotat. Terētius in Andria. Quid est quod mea ars efficere hoc possit amplius. Inde effectus: ⁊ efficientia.

Efficax: dicitur qđ ad agendū aliquid vim habet: ac maxime conducit. Hinc Efficacia quę est vis.

Effingo.is. valde fingo. Ex.n. auget: vel quasi natura/ lia foꝛmo: ⁊ ad alterius foꝛmā fingo: ⁊ qualē volo fingen do foꝛmā repręsento. Quinti. Mā mihi videt. Ad. Tul. cū se totum ad imitationē greꝛcoꝝ contulisset: effinxisse vim Demosthenis: copiā Platonis: iucunditatē Isocratis.

Effigies signū est: ad viuaz alterius similitudinē: vel ad veritatis imaginē factum: taz in picturis: q̄z in sculpturis. Ponitur ⁊ quandoq; ꝓ aspectu. Dicitur etiam effigia. Plau. in Ru. Veneris effigia hęc quidem est.

Effigio.gias. ad effigiem foꝛmo. Augusti. lib.vij. de ci/ uitate dei. Quid sunt idola: nisi q̄ oculos habent: ⁊ non videbūt. Et quicquid tale de materijs: licet a fabꝛo effi/ giatis: tamē vita sensuq; carentibus dicendū fuit. Ineffi giatus aūt qui non habet aliquam foꝛmam.

Effilatum. Vide in dictione Filo.

Effiagito.as. cum clamoꝛe: seu cū magna instantia fla gito. Virgi. Ille simul fugiens Rutulos simul increpat omnes Nomine quēq; vocans: notūq; efflagitat ensem. Quinti. ad Tripho. Efflagitasti quotidiano conuicio: vt libꝛos: quos de institutione oꝛatoꝛia scripserā: iam emit/ tere inciperem. Tamen a flamma componitur.

Efflictim aduerbiū: significat valde. Plautus in Me. Earum hic adolescens ad terram efflictim petit.

Efflo.as. extra flo. spiro. Varro lib.j. de re rust. Hęte/ rea ꝙ ab sole toto die illustrat: salubꝛioꝛ est: ꝙ ⁊ bestiolę si quę ꝓpe nascunt: aut in serunt: aut afflantur: aut ari/ tudine cito pereunt. Inde efflare animā dicimus. Suet. Paulusq; efflaret animā: ꝓ moꝛtuo deseri iussit.

Efflo.reo.es. a quo efflo.resco. Vide in dictiōe defloꝛeo.

Effluo: extra fluo: effundoꝛ. Lact. li.j. Siue igit a Me/ lisseo: sicut Didymus tradidit: colendoꝝ deoꝝm ritus

Effodio.is.pe.pro.extra fodio. Plaut. in (effluxit. Cur. Ester quilinio effossa tua illic ꝓeda est.

Effemino.nas.pen.coꝛ. in mulieb⁹ mollicię: atq; lasci uią conuerto. Sal. Ea quasi venenis malis imbuta: coꝛ/ pus animūq; virilem effeminat. Cic. lib.j. Tus. Cogitati/ onibus molestissimis effeminamur. Vnde ⁊ effeminati: tur: quę fętū emisit: vt illud Col. li. viij. Primus effętę par tus amouēdus est: quoniā tyrūcula: nec recte nutrit. Itē sumit effętus ꝓ fętu: qui emissus est. Ide lib. ix. Pullos oꝛtet singulos: vt quisq; nat⁹ sit tollere: sed vno die in cubili finere cū matre: ⁊ aqua ciboq; abstinere: dum oēs excludāt. Postero die cū greꝛ fuerit effętus: ꝺ modo de/ ponat. Effęta quoq; ꝺ quę nō amplius parit: quasi fre/ quēti partu lassata. Oli. Est aūt tanta gallinis fęcūditas: vt aliquę ⁊ sexagena pariāt ouꝛa: aliquę quotidie: aliquę bis die: aliquę intantū: vt effętę moriant. Hinc effętus: fę tu destitutus: eneruatus: exhaustus: ⁊ lassatus. Ad similitu dine mulierū: quas partus debiles reddit. Virg. Frigētq; effętę in coꝛpoꝛe vires. Similiter effętaz tellurē dicimus: vt idē lib.j. Geoꝛg. Effętos cinerē immundū iactare per agros. Vbi Ser. Continua fertilitate lassatos: sicuti etiā frequēti partu effęta dicit mulier. Col. in ꝓfatione. Qđ existiment vbertate nimia ꝓdoꝛisęui defatigatum: ⁊ effę/ tum soluz nequire pristina benignitate ꝓbere mortali/ bus alimenta. Cice. in Cato. Libidinosa ⁊ intemperans adolescentia: effętum coꝛpus tradit senectuti: id est debi/ le ⁊ infirmū: quia vacuum viribus ⁊ eneruatum.

Effrenus Vide in dictione Frenum.

Effugio.gis.pen.coꝛre. extra fugio: euado. Vnde effu/ gium: ⁊ effugia effugię. Vide in dictione Fugio.

Effundo.is. extra spargo. Lact. li.j. Nam ꝓter verboꝝ licentiā: quibus obscęnitas oīs effundit. Plaut. Torāq; effudit fideliā. i. sparsit quicqd in fidelia erat. Per trāsla/ tionē effundere ponit ꝓ cōsumere. Cic. li.iij. offi. Multi patrimonia effuderūt inconsulte largiendo. Quandoq; ꝓ emittere. Virg. Ruitq; effusi carcere currus. Quan/ doq; ꝓ prosternere: ꝓfligare. Sal. Effuso ac ꝓfliga to peditatu: paulatim retrocedere cęperunt.

Effutio.is. pe. pro. inepte ⁊ incōsulte eloquoꝝ, euacuo. Trāslatio a vase futili: qđ patulo oꝛe: fundo acuto: insta/ bile: nihil in se cōtineat. Et ipse futilis dicit: qui nihil intra se cōtinet: ⁊ semp inanis est. Hoꝛa. Effutire leues indigna tragędia versus. Var. Euax verbū nihil ꝼcat: sed effuti/ tum naturaliter est. Nonius. Effutire exponit ꝓ dicere cū mendacio: adducitq; Ciceronē lib.v. Tus. vbi sic ait. Nec hoc sic agit: vt ex tēpoꝛe quasi effutire videat.

E Ante B

Egelidoꝛ. pe. coꝛ. regeloꝛ, geluq; dissoluoꝛ. Sido. Ege/

Egeo.es.egui.alicuius (lidarētur fibꝛę glaciales. rei necessitatē habeo: ⁊ taz genitiuo: q̄z dtō iungit. Plau. in Asi. Quia tui abeuntis egeo. Lact. lib.v. Tantā esse in/ nocentię vim: vt non egeat nec armis: nec viribus. Hinc componit indigeo. Deriuant vero egestas: paupertas. Egēs: egētioꝛ, tissimus. Aug. li.j. con. Opibus egētissimo.

Egenus pen. ꝓ. qui aliquid habet: ⁊ aliquo indiget. Pauper qui nihil habet. Inops sine ope.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Egestosus: ab egestate formak. Sicut a sobrio sobriosus. Cyprian⁹. Cū nulla fuerit opportunitas scādali: vbi transeūter qđ peius est egestosam habuerit māsionē.

Egeria: nympha: cui sacrificabant prægnantes: q eam putabant facile fœtum aluo egerere.

Egero.is.pen.cor.ssi.stum. Cide in dictione Gero.

Egregius.a.um. excellens: qđ ex toto grege eligit. Et egregius: eminēs ⁊ præstans. Tere. in An. Forma egregia ⁊ ætate integra. Hinc contra grámaticor regulas Iuue. formauit cōparatiuuz. Egregius cęnat meliusq; miserrimus. Sic Lucr. Nā nihil egregius q̄z res secernere apertas a dubijs. Egregie aduerbiū excellenter. Quānis etiam vsurpetur pro valde minus: vt apud Teren. in And. Nouū ille nihil egregie præter cętera studebat.

Egotheleg: aues sunt grandiores merulę aspectu: fures nocturni: aliter caprimulgi. Interdū eīs visū carent: sed cum diphthongo pingi debet: quoniā ex αἴξ ἀγός componit: quod capra dicit ⁊ θηλή thele māma. Lc.

Egredior, extra gradior, exeo. Lactan. lib. ij. Ille vero cū egressus esset ex arca. Dicimusq; egredio: templo: ⁊ ędęplo: ⁊ templū. i. extra gradio: templū. Inde egressus ⁊

Egurgito.as.pen.cor. significat exhau/ (egressio. rio. Plautus in Epi. Atq; egurgitem domo prorsus.

Eho: interiectio est ad se vocātis: vel nutus est intētionem deposcentis eius: cū quo vult loqui. Teren. in And. Eho dū ad me. Alias interiectio admirātis: vt apud eundem. Eho: an tute intellexti hoc assimularier.

E Ante J

Ei: datiu⁹ ab is. ea: id. aliquādo habet qualitatis vim Teren. in And. Ei ne ego vt aduersem? Hoc est talitam bono. In metro plerūq; monosyllaba dictio est: sicut cui ⁊ huic: licet quādoq; eiā duaz syllabarū reperiat: vbi e modo corripit: modo producit. Iuue. Iuuenes hortant: vt illam Ire viam pergant: ⁊ eidem incūbere sectę. Lucre. lib. vj. Scilicet ⁊ fluuius: qui visus maximus ei.

Eia modo adhortantis est: mō corripiētis: ἐλλισὶ ἐια μὴ ζῆμα ἀπὸ τοῦ ἐάω ἐᾷς. id est græce eia ⁊ verbū a sino.

Ejicio.is. extra iacio: excludo. Virg. Nec non Tarquinii ejectum Posthumia iubebat Accipere. Quandoq; extēdo. Idē. Ejectoq; incūbit cernuus armo. Ejectū quoq; pro naufrago idē posuit. Ejectum ⁊ littore egentē Expelli. Hinc ejectitius.a.ū. Plinius. Vulua ejecto partu melior: q̄ edito. Ejectitia vocatur illa: hęc portaria.

Eiulare est voce in altum sublata plorare. A quo eiulatio: ⁊ eiulatus dicit plorat⁹ rationis expers: estq; ver/

Eiusmodi: ⁊ eiuscemodi pro/ (bum factitiū. Lc. nomina: siue nomina ex se inuicem composita: genitiui casus: omnibus aliis figurate adiuncti.

E Ante L

Elabor pe.pro.extra labor, effugio: eo mō quo lubric⁹ anguis: aut anguilla manu pręsa lapsu fugit. Virgi. Ecce aūt lapsus Pyrrhi de cęde polites. Plau. in La. Ea spes elapsa est. i. effugit. Hiero. in prol. Job. Ut si velis anguillaz: aut murenulā strictis tenere manibus: quāto fortius præsseris: tāto citius elabit. Cic. per translationē. Hic frater suo censore: qui proximus ante me fuerat elapsus est. Hoc est accusatorū: veluti præstantiū manus effugit.

Elaboro. elaboras. Cide in dictione Laboro.

Elamitę pe.pro. dicti sunt Persarū principes: ab Elaz

Elaphos pe.cor. lati/ (filio Sem: vt ait Josephus. ne cervus. Unde Tragelaphus Hircinus cervus.

Elatus pen.pro. sublimis: excelsus: eminēs: superbus:

Elaphoboscos herba est ferula/ (ab effero: fers. cea: geniculata: digiti crassitudine: semine corymbis dependentibus: foliis oliuatri commēdata in cibis: contra serpentium omniumq; aculeatorum ictus. Lc.

Electra teste Hesiodo Nympha oceani: ⁊ Tethyos filia: vxorq; Atlantis. Cuius filia quędā etiam Electra dicta fuit: quę Ioui Dardanum peperit: dicēte Virgil. lib. viij. Dardanus Iliacę primus pater vrbis ⁊ auctor. Electra: vt Graij perhibent Atlantide creus. Et subdit. Electraz maximus Atlas edidit: cęlhereos humero qui sustinet orbes. Alia fuit Electra Noctis soror.

Electryon: Amphitrionis frater ⁊ filius Alcęi.

Electrū gūmi: siue lachryma succusve ex arboribus pinci gñs pfluēs: qō a latinis Succinū dr. Nascit: vt inquit Pli. in Exoticis insulis sub metalli specie: ⁊ glessuz dicūt barbari. Hinc electriteras insulas glessarias. Cuius coloris similitudine puto eā mistură electrū dici: quę ex parte quadam auri ⁊ argēti conficit: dicente Plinio. lib. xxxiij. Aurū in quo quinta argenti portio est: electrū vocatur.

Electridas nōnulli dicūt esse in Britānia arbores: electruz emittētes. Alij dicūt insulas esse in mari Adriatico: ad qs Padus dilaberet: qđ falsuz esse manifestū est. Lc.

Eleemosyna munus: qđ inopi datur: ab ἔλεος qđ miseratione fcat. Qđ nomē apud gētiles raro legit cū apđ christianos frequentissimuz inueniat. Spartianus de Caracalla. Non tenax in largitionē: non lętus in eleemosynā.

Elegās pe.cor. nomē est: nō participiū ab eligo: vt Cic. lib. de opti. dicendi gñe innuere videt: cum inquit. Naz sic vt in epularū apparatu magnificētia recedēs non se parcum solū: sed etiā elegantē videri volet: eliget qbus vtat. Sunt eīn pleręq; aptę huiusmodi res oratoris: de quo loqr. parsimonię. Est igit elegans idē qđ cultus: ornatus: politus: quasi qui eligere sciat: aūt qui ipse sibi sit eligendus. Teren. Regem elegantē narras. Hinc elegantia.

Elegātia dicta est: q̄ sit electa ⁊ separata a vulgari opinione: ⁊ accipit pro cultu ⁊ ornatu: quę tñ apud veteres nō ad ingenij opera: sz dūtaxat ad nimis amœnū lętūq; cultū: ac victū applicabat. Nec sine vitio erat. Nūc elegās solū laudādo dr, vt elegans ora. Est ⁊ elegātia elocutionis paro: q̄ facit vt vnūqđq; verbū pure aperteq; dici videat. Duius duę sunt partes: latinitas: ⁊ explanatio. Latinitas quę sermonē purum seruat ab omni vitio. Explanatio est quę reddit apertā ⁊ dilucidā orationē. Ea duab⁹ rebus cōparat. s. vt vsitatis verbis vtamur ⁊ propriis. Vsitata sunt: q̄ versant in cōsuetudine quotidiana. Propria sunt quę eius rei: de qua loquimur ꝓba sunt: aut esse possunt.

Elegia pen. pro. siue elegeia miserabilis vel misera: ab ἐλεέω misereor: ἔλεος miseria. Tñ elegi versus dicti sunt: q̄ ad fistulā luctus cantari soliti erāt. Aut q̄ his miserabiles hoim ęrūnę: ⁊ amoris querimonię decātant. Romāi id genus carminis: qđ cū lamētatōe adcanit mortuis: nęnią nuncupārūt. Unde tractū vt epitaphia q̄z defunctoz elegis versibus scribant. Qui. Flebilis indignos elegeia solue capillos. Ah nimis ex vero nūc tibi nomē erit. Dicitur Elegiū metrū: ⁊ elegia: ⁊ per diminutionē elegidion. Persi⁹. Non si qua elegidia crudi Dictarūt peeres. Denultia huius nois Elegia a poetis lōga pfert. Mar. Detineat cutis aut elegia comis. Ouid. lib. de Reme. Blāda pharetratos elegeia cātet amores. Stat. vero li. j. sylvaz. Quas inter multū petulās elegia ꝓpinquat. Huius metri princeps fuit Callimachus. Secūdus Philetas. Ab elegus fit elegiacus. a.ū. Elegiographus: qui elegiā scribit.

Eleleus dictus est Sol. ἀπὸ τοῦ ἑλίσσεσθαι πρὸ πλοῦ γῆν hoc est q̄ ęterno circa terrā meatu volui videat. Lc.

Elementa sunt principia oīm rerū: a quibus sumit incrementū: ⁊ in quę resoluūtur. Tñ notas literaz scriptores elemēta vocant: eo q̄ sint principia oīonis. Naz ex dictionibus syllabę: ex syllabis literę fiunt: ad similitudinem mūdi elementoz. Sicut eīn illa coemptio oīe corpus efficiunt: sic hę conūctę literę vocē: quasi corpus aliquod: cōponūt. Inde elemētarię literę dictę sunt primitiuę. Junius Capitolinus. Puer inquit literis elemētarijs: ⁊ calculo imbutus. Sic lex Moysi ⁊ omne vetus testamentū elementū dicit ab Apostolo: quibus quasi ab elemētis ⁊ religionis exordijs: deū discimus. Quomodo eīn elemēta inquit Hiero, appellant literę: per qs syllabas ac verba

coniugimus: & ad texendã oratione longa dictione procedimus. Ars quoq; musica habet elemẽta sua. Et geometria ab elemẽtis incipit linearũ. Et dialectica atq; medicina habẽt εἰσαγωγάς suas: sic elemẽtis veteris testamẽti: vt ad euangelicã plenitudiné veniat: sancti viri eruditur infantia. Æ Seneca senex elemẽtarius dicit: cuius ait lib. v. epistolaruz. Turpis & ridicula res est elemẽtarius senex. Sunt aũt quattuor elemẽta rerũ principia. Aer: ignis terra: aqua: q̃ oia ex his gignunt: aluntur q̃: ab alendo dicta Vel potius: vt Hieron. scribit in cõmentario epistolæ ad Hebreos elementa: quasi eleuamẽta: eo q̃ ex ipsis cętera originé sumant: initia videlicet & fundamẽta creaturarũ. Æ quibusdã etiam dicunt. Elimẽta per i. literã: quasi fabricamẽta: ab eo qõ est Elimo. as. q̃ ex eis fabricata sint oia. De his quattuor elemẽtis sic scribit Amb. lib. Hexa. Est aut̃ terra arida & frigida. Aqua frigida & humida. Aer calidus & humidꝰ. Ignis calidus & siccus. Et sic sibi per bas iugales qualitates singula miscent elemẽta. Haz terra cuz sit aridæ & frigidæ qualitatis: cõnectit aquæ per cognationé qualitatis frigidæ. Et per aquã aeri: q̃ humidus est aer. Aqua ergo tanq̃ brachijs quibusdã duobus rigoris & humoris: altero terrã: altero aerẽ videt amplecti. Frigido terrã: aerẽ humido. Aer q̃z medius inter duo cõpugnãtia per naturã: hoc est inter aquã & ignẽ: vtrũq; illud elementũ ꝓciliat sibi: q̃ & aquis humore: & igni calore conũgitur. Ignis quoq; cũ sit calidus & siccus natura calore aeri cõnectitur. Siccitate aũt in cõmunionẽ terræ: ac societatẽ refundit: atq; ita sibi per hunc & choꝝ quendã concordiæ societatisq; cõueniunt. Hũ & græci. στοιχεῖα dicunt: quæ latine elemẽta dicimus: q̃ sibi ꝓueniant & cõcinunt. Pythagoras cęteriq; physici principia quattuor elemẽta proposuerũt: ex ꝙbus animalia ꝓstant. Quæ in corporibus nostris euidẽter apparent: carnes & ossa terrena sunt: humor & sudor aquatici: respiratio ex aere: calor ex igne. Ab elemẽtis habemus corpus: a deo animũ.

Elenchos græce rephensio: argumentũ: & idez fere qõ syllabos: quasi cõprensio: sicut Cic. ad Atticũ scribit. Sz latini indicẽ dicũt. Etenim quo modo liborum indices & pulchritudine & varietate colorum: & magnitudine literarũ libros exornãt: & res alias sui indices: ita hi gestantiũ habitum illustrare: & quasi indices eorũ videntur esse ἀπὸ τοῦ ἐλέγχειν: qõ significat arguere: ac patefacere: id qõ solẽt indices ab indicãdo noiari. Sunt enim Elenchi margaritæ proceriores: fastigiata longitudine. Plini. Elenchos appellant fastigiata longitudine alabastrorũ figura in pleno definẽtes orbe. Iuue. Auribus extensis magnos cõmisit elenchos. Et hi quidẽ bini aut terni fœminarũ auribus suspendebãtur. Item cauillatorũ dicum: elenchos appellatur. Vnde & pro quodaz argumenti genere sumit. Vnde sophistici elenchi: apparentes: redargutiui.

ἔλαιον elæum græci oleum vocant. Ex quo cõponitur Elæomeli. Oleum est in Syria sponte ex ipsis oleis manans: sapore melleo: alnũ mollit: bilem detrahit. Cc.

Eleos græce ἔλεος vide eleemosyna.

Elephas. antis: & elephãtus. anti. animal notũ: Quãuis pro Ebore: hoc est elephanti dẽte: quãdoq; ponat. Virg. lib. Geor. g. In foribus pugnã ex auro solidoq; elephanto. Elephanti biennio vtero grauescunt: nec amplius q̃ semel gignũt: nec plures q̃ singulos. Vixũt annos trecentos. Hos primũ vidit Italia Pyrrhi regis bello in Lucanis: & boues lucas noiauit. Boues a magnitudine. Quoniã nostri maximã quadrupedẽ: quã haberent: vocarẽt bouẽ. Lucas a lucanis. Alij lucaz quasi libycam dictã volũt: q̃ ex Aphrica huiusmodi belluæ primo fuerint in Italiam ductæ. Var. a luce lucas appellatas existimat: q̃ elephanti reluceb̃ãt propter inauratos regios clypeos: qui in turribus his erectis conspiciebant. Næuius. Atq; prius locusta pariet lucã bouez. Auso. Vt lucas boues olim resumpto præferoces prælio fugit inuẽtus Romula.

Elephantinus, elephantina, elephantinuz. penultima correpta. nomen possessiuũ: vt pellis elephantina.

Elephantia: siue elephantiasis: & Elephas: est ceu lepræ quoddã genus elephantorũ cuti simile: crebris summa corporis parte maculis: ac tumoribus rubore paulatim sese in atrum vertente. His non ora tantũ atq; manus: sed surę ac pedes inflantur: vt hinc recentiorum plerisq; non alios putent esse elephantiacos: q̃ quibus crura sic intumescunt: vt pedes elephantorũz habere videantur. Origo morbi ex atra bile: non quidem omni: sed retorrida. Æ Doribus inexpugnabilis: atq; vt cancer vnius partis: sic elephas totius corporis: quasi cancer existimatur. Cassiodorus. Cutis animalis elephanti vicerosis vallibus exaratur. Aqua transportata nefanda inquit: passio nomen accepit. Plinius lib. xxvj. Elephantiasis non fuit in Italia ante Cn. Pompei tempora.

Elephantiacus: qui morbum elephantiæ habet.

Elephantina vrbs: quę distat a Thebis Ægyptijs vi/ginti & octingentis stadijs.

Elephantis. tidis. no/ (men viri: qui libellos scripsit: quibus varia genera cubitus: variosq; coeundi modos complexus est. Martialis. Nec molles Elephantidis libelli.

Elephantini libri apud priscos fuerũt: in quibus senatusconsulta scribebant: quę ad principes pertinebãt.

Eleo. es. maculo. Lucil. Si hic vestimẽta eleum luto ab eo risum magnũ ad cachinnũ imprudens subijcit.

Eleuies: purgatio. Idẽ. Vt eleuiẽ facere p ventũ velis.

Elea ciuitas Lucaniæ: quã quidaz Velã a fonte noiauerũt. Alij a palude dictã opinant: quę græce ἕλος dicitur. Ab Elea dicti sunt Eleatę Parmenides phus & Zeno Pythagorici ambo: per quos Eleam institutis legibusq; bene formatã fuisse autumat Strab. lib. vj.

Eleus dictus Bacchus: quasi pius pater q̃ libertatẽ hoibus præstet: græci ἕλεον inisericordiã dicunt.

Eleusa insula est: ex oppositu Cypri. Cc.

Eleusis: & Eleusin ciuitas in Attica prouincia non longe ab Athenis: in qua regnauit Eleusius: quẽ Ceres docuit oẽm agriculturã: & in ea mystica Cereris celebrant: a qua tota prouincia Eleusina dicta est. Ouidi. Cereꝛ/nis letum vidit cerealis Eleusis. Hinc Triptolemus natus est. Stephanus Byzantius. πόλις ὅσι ὀνομάσθη ἀπὸ τοῦ υἱοῦ ἐπὶ τῷ πολλὰ περὶ φιλοσοφίας. id est ciuitas est: noiata autẽ est a filio epi & multa de Cerere.

Eleutesiũ latine vnctuariuz. Et sumit pro loco: in quo vnctores vngere solebant corpora post lauationẽ.

Eleutherius nomẽ viri: quo significat apud nos liberalis: ingenuus: seruatoꝛ, liberatoꝛq;. Eleutheria libertas.

Eleutheros flumen. Pli. lib. ix. Testudines Phœnicio mari vltro veniũt statuto tẽpore anni in amnez Eleuthe/

Eleuo. as. pe. cor. (ruz effusa multitudine. sursum leuo: in altũ tollo. Plau. Cape dum lapidẽ hunc atq; eleua. Item significat aufero. Vnde eleuatũ pro ablato ponit. Item extra leuo: minuo: extenuo: & res gestas verbis deprimo. Tractuz a re ponderosa: quę vt par sit eleuat: id est imminuit. Liui. li. iij. Maior inquit si vana nostra. P. L. auctoritas ad plebez est: vos eleuatis eam. Quippe quia plebs senatusconsultũ in continuãdis magistratibus solebat. Idem lib. xxviij. Q. Fabius res gestas in Hispania eleuauit: id est deprẽsit. Quintili. lib. v. Gentiũ simul vniuersarũ eleuata testimonia ab oratoribus scimus.

Eleucus fluuius: qui Medię magnã partem irrigat.

Elicen nõnulli scribunt oppidũ fuisse Peloponnesi: in quo nata sit Calisto Lycaonis filia: & ab eo sydꝰ elicẽ vocitatũ. De quo sydere aratus in Phœnomenis. Hic Iouis altrices Elice cynosuraq; fulgent: Dat graijs Elice cursus maioribꝰ astris. Cc. Elicius Iuppiter in Auẽtino colebat. Cuius causas ponit Terottus in Cc.

Elicio. cis. penultima correpta. cui. citum. vel xi. ctum significat educo: extraho. Vnde illecebræ argentariæ dictę sunt meretrices: ab eliciendo argento.

Electo. as. frequẽtatiuũ formatũ ab electum supino.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Plau.in Afi. Jbo aduersum: atq; electabo quicqd illud sit. Hoc est mulcebo: ⁊ bono mõ sępe foras exire faciã.

Elicito.as.pe.cor. frequẽtatiuũ formatũ a supino elicitum. Syllabarũ tempora notamus: cum etiã in simplici medicina: de qua Galenus facit opusculuz: laudat ortographiã. Cuius titul⁹ est ἐις πόσα νὴ τινὰ χρήσιμον ἐστὶν τὸ διασύλλαβα τὰ σημαινόμενον τῶν ὀνομάτων. .i. in quot ⁊ quę vtile est distinguere significata nominũ.

Elices pen.cor. sulci aquarij: per quos aqua collecta

Elico.as.penul.corre. inuerto. (educitur.

Elico.conis.penul.cor. inuersor, ⁊ inuolutor rerum.

Elido.is.pe. p. si. sum. effringo: exprimo: excludo: ꝓfoco: dissipo: occido. Lic. li. ij. Tus. Dę sunt illę fibręstirpiũ: quas initio dixi: persequẽdę ⁊ oẽs elidendę: ne vlla vnq; possit existere. Pla. in Ru. Jubeo oculos elidere. Suet. in Cęsa. Ac sępe prę turbą elisi exanimatiq; sunt. Virg. Geminosq; ꝓmẽs eliserit angues. Jtẽ elidere colligere. Jdez lib. iij. Ter spumã elisam ⁊ rorantia vidimus astra.

Eligo.gis.penul corre. Vide in dictione Deligo.

Elimino.as.penul.corre. extra limem ejcio: excludo. Actius. Egredere. exi. esser te: elimina vbe.

Elis ciuitas Arcadię: iuxta quam Alpheus fluuius oritur. Hinc eleus.a.um. Virg. lib. iij. Geor. Hic vel ad Eleimetas ⁊ maxima campi Sudabit spatia.

Elinguis: q sine lingua est. Jtẽ qui mut⁹ est ⁊ loqui non põt: etiã si linguã habeat. Amb. Mut⁹ es: elinguẽ te feci.

Elinguo.as. linguã extraho: seu lingua priuo. Plau. in Aul. Si hercle ego te nõ elinguandã dedero vsq; ab radicibus: ipero: auctoq; sum: vt me cuiuis castrãdũ loces.

Eliotropium gẽma est: porracei coloris: ⁊ sanguineis venis distincta. Ex eo trahens nomen: quod decocta in vas aquę fulgorem Solis accedentem percussu sanguineo mutat. Extra aquam vero speculi modo Solem accipit deprehenditq; eclypsim subeuntẽ Lunam ostendẽs. Tradunt Magi hanc gẽmam: si quis gerat admista herba eliotropio: inuisibilem esse. Sed credo dictionẽ aspirandam esse: nam ἥλιος: id est Sol: vnde deduci putant Δασύνειν: id est aspirationem habet. Lc.

Eliquo.as.pen. corre. Vide in dictione Liquo.as.

Elissa fuit nomen proprium Didonis. Nam Dido lingua Phęnicia: latine virago dicitur.

Elimo.as.pen.prod. Vide in dictione Delimo.

Elisei sceptrum spina est: quam alij asparum: alij dipsacon: siue diacheron vocant. Lc.

Elixum dicitur aqua coctũ: q̃ lix ignis: cinis appellatur. Nam cinere olim suppositio coqui solent carnes non assandę. Varro autẽ per translationẽ calceos elixos scribit: quasi madefactos: vt est caro quę elixatur.

Elixo.elixas.aqua coquo. Laurẽt. Valla. Q, in prandio carnes quasdam parum elixasset.

Elogiũ testificatio de aliquo honoris: vel vituperationis causa. Et aliquando simplex testificatio sententię: vt Cic. Solonis quidẽ sapiẽtis elogiũ est: quo se negat velle suã mortez doloꝛe amicoꝝ ⁊ lachrymis vacare. Vituperationis. Quintil. Non est in dices q̃ putetis ideo nullum adiectũ ad exhęredationẽ inuenis elogiũ: quia de scelere constaret. Honoris. Cic. in La. Quanta in Attilio Calatino: in quẽ illud elogium vnicũ plurimę consentiũt gentes populi primariũ fuisse virũ. Sene. Decessit negotiator: testamẽto ommiũ bonorum suoꝝ: reliquit formosam vxorem hęredẽ: ⁊ adiecit elogiũ. Quia pudicã comperi. Dicitur etiã elogius: sicut Epitaphiũ: ⁊ epitaphius.

Elychniũ: dicitur funiculus ille papyraceus: siue sparteus: canabinusve aut stupeus: qui stans in oleo peruritur: quẽ ⁊ thyallida: ⁊ phlomon quoq; grẽci appellant. Plinius. Et e medulla eius elegantiũ lucernaruz elych-

Elops piscis apud antiquos nobilissi- (nia fiunt. mus habitus squãmis ad os versis: a nõnullis accipenser dictus. Est ⁊ centauri proprium. Lc.

Eloquor: pen.cor. significat sicut suũ simplex. Quintil. Eloquor cum oĩa quę mẽte conceperim promo: atq; ad audientes profero. Virgil. Eloquar: an sileam? Plau. in Amp. Resq; vt facta est eloquar. Quasi aperte loquar. Aliquãdo eloqui est dicere: q̃ proprium est oratoris. A quo eloquẽtes dicunt: qui in dicendi ratione perfecti sunt.

Eloquentia: dictio ex omni parte perfecta: totũ rhetoricę corpus continet. Elb eloquens: elocutio: quę ab elocutum supino fit: est idoneorum verborum: ac sententiarum ad inuentionem accommodatio.

Eloquiũ modo sermonẽ: modo facundiã: modo Elogium significat. Plau. Dulci ac blando eloquio amicam solatus. Apul. Platonis eloquio monitus non nobis sed

Elpes nomen proprium Boetij (lis nos natos esse. vxoris. De qua epithaphium est. Elpes dicta fui Siculę regionis alũna. Quã procul a patria coniugis egit amor. Quo sine męsta dies nox anxia: flebilis hora. Non solũq; viro spiritus vnus erat. Lux mea non clausa est tali remanẽte marito: Maioriq; anię parte superstes ero. Doctribus sacris iam nũc peregrina quiesco: Judicis ęterni testificata thoꝛo. Neue manus bustũ violet: ne forte iugalis Hęc iterum cupiat iungere membra cinis.

Elongo.gas.longe facio: remoueo. Vt elongasti a me amicũ ⁊ proximũ. Aliquãdo protraho: differo. Plinius. Quo maxime tempoꝛe dies elongantur.

Elonginquo.as. idem quod elongo. Augusti. Domine ne elonginquaris misericordias tuas a me.

Eloꝛus pe.pro. Siculię vbs: ab Eloro amne: qui campis superfundit: sicut Hilus dicta: proxime Pachynũ: in quo pisces cibũ manu capiunt: vt testat Plini. lib. xxxij. De hoc Syrius Sidonius. Depane: atq; vnda clamosus Eloꝛus. Virg. lib. iij. Et pupero prępinguę soluz stagnantis Eloꝛi. Sunt tamẽ qui hoc nomẽ aspirent.

Elpenoꝛ penulti. produ. nomen comitis Ulyssis: qui a Circe cũ alijs socijs in porcũ conuersus fuit. Juuena. Et cũ remigibus grunisse Elepenoꝛa porcis. Homerus facit lib. xj. Odyss. per necromantiã interfecti Elpenoꝛis Ulyssem ire ad inferos ἐλπήνορ δέ τις ἔσκε νεώτατος οὔ τ' ἔτι λίην ἄλκιμος ἐν πολέμῳ. id est Elpenoꝛ vero quispiã erat valde iuuenis: nec adhuc fortis in bello. Et subdit ἀλλά κατ' ἀστικὴν τέρεος πέσον ἐν δὲ οἱ ἀνχὴν ἀσφάλω ἐκ ψυχὴ δ' Ἄϊδος δὲ κατῆλθε. i. Sz ecoꝛ ruꝛoe tecto cadẽs collũ fregit: aĩa vero ad infernũ descẽdit.

Elucũ pen.produ. languidũ: vel hallucinatoꝛẽ: aũt nugarũ amatoꝛem: siue halonez: hoc est hesterno vino lan-

Elucifico.as.luce priuo. (guentẽ significat.

Elucescere: significat valde lucidũ fieri. Hiero. Quod vt clarius elucescat: sumamus exemplũ ab his corpoꝛa-

Eludo.is.pe.pro. manifeste: seu (libus sensibus. perfecte derideo: decipio. Lic. Sz vos ab illo irridemini ⁊ ipsi illũ vicissiz eluditis. Est ⁊ eludere: vt Boẽ. scribit: ludo finẽ dare. Ter. in Eu. Eludet vbi te victũ senserit.

Elumbus: ⁊ elumbis: qui eunuchum habet lumbuz: vel qui prę lumbi debilitate sese erigere non potest.

Elugeo.ges.pen.prod. Vide in dictione Lugeo.

Eluo.is.elui.elutũ. Scat lauo: seu lauãdo exhauꝛio: extra purgo. Col. lib. j. Qõ etiã venenati liquoꝛis eluit pernicię. Jdem. Tillica debet curã adhibere: vt si quę sęces: aut amurcę in fundis vasoꝝ subsederint semel: statim emũdent: ⁊ non calidissima liꝛiuia: ne vasa cęrã remittãt: semel atq; iterũ eluent. Lact. li. v. Quãto satius est mentẽ potius eluere: q̃ malis cupiditatibus soꝛdidaꝛ. Et eluare est gulę inseruire: seu luxuriose effundere. Cice. pro Sex. Quid tu me periculo gurgis ac voꝛago patrimonij eluas.

Eluuies. Vide in dictione Alluo.is. (bare.

Eluto.as.pe.pro. exprimo: extra mitto: foras aquã colo: seu quid simile ex luto: aut alia re sęda. Virg. li. iij. Geoꝛgico. Aqua elutabitur oĩis: id est exprimetur.

Elutrio.as. de vase in vas transfero. Quod quidem ⁊ transuerso dicitur: sed rarius. Forte a lura: quę os culei est. Vnde Lurcones capacis gulę homines.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Elurus pe.p:o. anial a grecis: dictus apud latinos felis. Bel.lib.xix. Eluroꝝ quoꝙ oculi ad easdē vices Lunę maio:es fiūt: aut mino:es. Scribit cuz diph. Aelurus: de Eluſco.as. Vide in dictione Luſcus. (quo ſupra.

Elyſium cum y. locus quē alij infero:um ſuis felicitatibus plenum: alij fortunatas inſulas: alij circa lunarem circulum dicunt: vbi iam aer puri:o: eſt.

E Ante M

Emancipo.as.pe.cor. manu mitto: libero. Vnde emancipati: qui duob⁹ modis intelliguntᷓ. Aut hi qui ex patris iure exceſſerūt: aut hi qui alio:ū fiunt dominij. Aliquādo emancipatus idē eſt: qđ deditus: ꝛ veluti in mancipiū ad ſcriptus. Cic. in Cato. Ita ſenect⁹ nimis honeſta eſt: ſi ſe ipſam defendit: ſi ius ſuum retinet: ſi nemini emancipata eſt: ſi vſqꝙ ad vltimū ſpirituꝫ dominaᷓ in ſuos. Qui eman

Emāſo:. dicit: qui diu (cipat: dicit emancipator. vagatus ad caſtra regredit. Sicut deſerto: qui per tempus longū vagatus reducit. Erroneus qui non quidem fugit: ſed frequēter ſine cauſa vagatur: ꝛ tēpo:ibus in res nugato:ias conſumptis: ſerius ad dominū redit

Emano.as.pe.p:o. extra mano: exeo. Colu. lib.vij. Et ſale cum adipe defricatur: dum ſaniei vis emanat.

Emargino.as.pe.cor. fcat cruſtas ꝛ puluillos: ꝛ oras

Emaus: cuius Lucas in euange- (vlcerū adimo. lio meminit: eſt quę nūc Nicopolis inſignis ciuitas Paleſtinę: apud quā in fractione panis cognitus dñs eſt.

Emaſculo.as. caſtro: eunuchizo.

Emath: ciuitas quę nūc Antiochia noiaᷓ. Et duę ſunt vt inqt Hier. Magna. ſ. ꝛ mino:. Magna Antiochia: mino: appellaᷓ Epiphania. Cui vſqꝙ hodie pergentibus de Meſopotamiā prima māſio Emas: corrupto quidē vocabulo: ſed paleſtini nominis veſtigia retinēte. Cuius regio appellaᷓ Reblata. In qua p̄ſente Nabuchodonoſo: regis Iudeę Sedechię interfecti ſunt filij: ꝛ oculi eius exeçecati. Hemath ꝙo in p̄ncipio aſpiratū: regio Allophilorū eſt.

Emaciatus.a.tum. ab emacio.as. qđ eſt macrū facio. Col. lib.vj. de medica herba. Deinde quater: interdū etiam ſexies demetiᷓ: ꝙ agrū ſtercorat: ꝙ omne emaciatuz ex ea pingueſcit: egrotanti pecori remediuz eſt: ꝙ iugerū eius toto anno tribus equis abunde ſufficit.

Emathia regio in Macedonia: quę alio noīe Pharſalia dicta eſt: ſeu cāpi Philippici. Dicta Emathia ab Emathione rege fratre Menonis: qui fuit filius Auroꝝ ꝛ

Embāma.atis. cōdimentū: qđ ad con- (Tithoni. dienda opſonia fit ἐμβαμμα ἢ ἐμβαπτίζω λέγετ: id eſt intingo. Col. Hoc ſinapi ab embāmata non ſolū idoneo: ſed etiā ſpecioſo vteris. Quidā embēmata intelligūt immerſiones quādo intingimus vel panē: vel opſoniū in vaſculis repletis re liquida: a greco ἐμβάπτειν fieri videtur: qđ eſt immergere: intingere. Vnde ꝛ latine intinctus.

Emblemata ſunt opera: quę ex teſſerulis ſtructa ſunt: quale eſt muſeatū in parietibus: ſeu pauimētis: ꝛ tarſeatū in lignis ἀπὸ τοῦ ἐμβάλλω, qđ eſt interſero. Emblemata quędā dicunt vermiculata: ſiue muſeata: vt quę in parietibus fiūt: quędā ſegmētata quę in lignis: ꝛ quędaꝫ teſſellata quę in pauimētis. Sed ſepe cōfundunt. Vnde a quibuſdā accipiunt emblemata p:o ſigillis: ex auro vel argēto vaſis impreſſis illigatiſqꝫ. Cic. de ſignis tazat Verrem qꝙ vim emblematū coacernauerit: quę oīa vaſis ſiculoꝝ cęlatis inpudēter abſtulerat. Virg. Cratera ip:eſuz ſignis. A greco ἐμβλέω impримo: vel infigo. Pli. lib. xxxiij. Vlyſſes ꝛ Diomedes erāt i phialę emblemate pal

Emboliū ἀπὸ ἐμ Ⓒ βάλλω. i. ab (ladū ſurripietes. in ꝛ iacio. Cui emboliaria multipliciter ō:, quaſi argumētum ꝛ ingreſſus quidaꝫ ſcenicus: quale ſub Domitiano rep:eſentatū eſt: ſi Martiali credimus. Victaꝫ Paſipha: en dicteo credite tauro Vidimus: accepit fabula puſca fidez. Cic. ad Atticū. Emboliū nouū cogito. Idē p:o Sex. Ille inquit ipe maxie ludyos non ſolū ſpectato:, ſed actor Et Acroma q oīa ſoro:is embolia nouit. Qui ibidē mulier p:o pſaltria inquit adducit: vt ridiculi ſint qui embolariā ex artis gñe accipiūt. Vnde etiā emblemata: qſi ab interſerēdo: vt quę phrygionū opus: aut plumatile confi ciat. Dicit ꝛ ſtabilitas ipſa embolon. Et roſtra cꝫ nauiū appellātur embola. Sed ꝛ acies in rumbi modo inſtructa: noīatur embole: ſicut ꝛ pars arietis extrema machinę muralis qua ingruit. Ipſa quoꝙ fibula rotaꝝ axibus firmādis immitti ſolita: quā ruſtici clauiculaꝫ appellant: greçe nomē habet embolium. Nam ꝛ dies intercalares embolimęi: ꝛ ipſa intercalatio embolismus appellaᷓ.

Embryo greçe ἔμβρυον ἐμβρύωνος ἢ παιδάριον ἐμτὸ μήτρα neutro genere dicunt: p:o intus germināte ac ſcāturiente. Et accipitur p:o eo quod in vtero matris viuit: ante qꝫ liniamenta ſuę ſpeciei accipiat. Ex ἐμ quod ſignificat intus: ꝛ βρύω germino: emanō. id eſt fallitur. Dicitur enim ἔμβρυον. ὃ. τὸ infans in vtero: fętus: partus: imperfectus: quod ꝛ teſtatur Suidas. ἔμβρυον νεογνὸν βρέφος ἢ τὸ ὠμὸν ἢ ἄπεπτον: id eſt Embryon dicitur nuper genitus infans: vel crudus: ꝛ indigeſtus.

Emereo:, manifeſte: ſeu perfecte mereo:, aut ſolutus liber ſum. Vnde emeriti ſtipendia: qui militia perfuncti ſunt: ꝛ vacatione habentes. Lactā. lib.iiij. Etenim cū conſtet homo ex carne ac ſpiritu: ꝛ opo:teat ſpiritū iuſtitię operibus emereri: vt fiat ęternus. Clau. lib.ij. Ducūt

Emerita Zu- (emeritos ad paſcua nota iugales. guſta: Hiſpanię oppidum eſt: ad Luſitaniā ſpectans.

Emedullo.as. per duplex ll. Vide in dictiōe medulla.

Emēdo.as. corrigo: aufero: ꝛ ab emēda deducit. Pli. li.xxiij. Succus hederę tedia nariū graueolentiāqꝫ emēdat: p:ecipue albę ſatiuę. Hiero. ad Augu. Et vel noſtrū emēdemus erro:ē: vel aliū fruſtra reprehēdiſſe doceam⁹.

Emēdico.as.pen. p:o. fcat more mendicantiū expeto. Sueto. in Cęſa. In Hiſpania a p:oconſule: ꝛ a ſociis pecunias accepit emēdicatas: in auxilium ęris alieni.

Emergo.gis.ſi.ſum. Vide in dictione Mergo.

Emitto.is. extra mitto. Hoc: Neſcit vox emiſſa reuerti. Vnde ꝛ emittere poniᷓ p:o manifeſtare: publicare. Item emittere eſt a ſeruitute liberare. Plaut. in Cap. Non erit tam auarus: quin te gratis emittat manu. Terē. in Adel. Haud dubiū eſt: quin emitti equū fiet. i. liberū fieri.

Aſcen. Hoc. Habet vox miſſa. Ec.

Emiſſarius: qui ante exercitū emittitur: vel ad explorandū: vel ad p:eliuz laceſſendū: vel qui dominū circumſtat: vt eius iuſſu obtemperet: ꝛ p:eſto eſt: vt emitti poſſit. Hiero. in lib. Reg. Et ait rex emiſſarijs: qui circūſtabant eum. Item qui paratus eſt inuehi in aliquez: emiſſarius dicit. Cice. Mario. Perſuaſeratqꝫ nōnullis inuidis meis in me emiſſariū ſemper ſoze. Item emiſſarius: ſicut Aſconius docet: eſt furto:ū conciliato:, atqꝫ interruntius: quę a magiſtratibus vel a dominis cōmittuntur. Cic. in Verr. actio. v. Dubitaturū quenq̄ exiſtimas: quin illis emiſſarijs hęc tibi omīs pecunia quęſita ſit? Et emiſſarius vocatur: equus: aries: ꝛ huiuſmodi: qui emiſſus ſit in ſolitudine: vel qui ad gerendā ſobolem emittitur. Sed videtur ratio velle: vt dicatur admiſſarius: ꝙ ad ſobolez p:o creandā ſemine adiungaᷓ. Vnde admiſſura quādo mares b:utoꝝ admittunt ad ſeminas. Sed vſus magis emiſſarius habet. Hiero. in Leui. Cuius exierit ſors domino offeret illū p:o peccato. Cuius autē in capitā: emiſſarium ſtatuet eum viuū coram dño. Plini. Emiſſariuz appellat palmitē: qui emiſſus ex deputatione inferi imis ſcamnis ac per ſingulos annos ad ſuperiora ſcandat. Sic eñ lib. xvij. ſcribit. Relicto ſemper duramēto in ſingulis tabulatis ꝛ emiſſario vno: qui ſubeat vſquequo placuerit.

Emiſſariū loc⁹ per quē aqua e lacu: aut ſtagno emittit. Suet. Fecit ꝛ emiſſariū Fucini lac⁹: portūq; Hoſtiēſem.

Emaneo: extra maneo. A quo emanſo:, de quo ſupra

Emineo.es.pe.cor. eminui: quaſi ex- (habituz eſt. tra alios: vel pę alijs: ꝛ ſupra alios maneo. Ie eñ emine

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

E ante B

re dicit: qui ceteris altior est. Augusti. lib. viij. de ciui. dei. Thales philosophus: vt successores etiá propagaret: rerum naturá scrutatus: suasq; disputationes literis mandans eminuit. Interdú eminere est respirare. Plautus in Cap. Ita me miserú rescitando: retinédoq; lassum, reddiderút: vix ex gratulándo miseriá emineb ã: tandem aliq ad prætorẽ: ibi vix requieui. Huius verbi cõposita sunt. Præemineo: vel præmineo: qõ est ante sto: præsum: quasi ante alios maneo. Hiero. Non quærat obsécro filia regis filiá militis præminere pompis terrenis in Christi: & Apostolorum consortio. Dominineo: porrigor, superemineo.

Eminus pe. cor. ꝑcat a longinquo loco: quasi ab extra manẽte. Et differt a longe: q̃ non recte dixeris. Eminus habito: vt lõge habito. Sz emin⁹ iacula mittebat. Similiter cominus a loco propinquo: non in loco propinquo: neq; prope. Vt Cominus te percutiá: nõ cominus sedeo.

Eminulus penultima correpta: parú eminens: seu parum a longe. Varro. Vt habeant inferiorem partem frequentibus pilis subcrispis cruribus potius minoribus rectis genibus eminulis distantibus inter se. Idem de canibus. Spina neq; eminula: neq; curua: cauda crassa.

Emmanuel: per duplex mm. interpretatur nobiscum deus. Græci ἐμμανουὴλ λέγεται.

Emolumentú vtilitas: quã ex opera: & labore assequimur. Et a molimine descendit. Cic. lib. iij. offi. Si sic erimus affecti: vt propter suum quisq; emolumentú spoliet: aut violet alterum: dirumpi necesse est: eam quę maxime secundú naturam humani generis est societatem.

Emo. is. emi. emptũ: comparo. Construitur q; cũ ablatiuo: vel genitiuo horum nominũ: tanti: q̃nti: pluris: minoris: & huiusmodi. Cic. lib. iij. offici. Emit homo cupidus tanti: q̃nti Pythius voluit. Bellius. libros plurimos gre pauco emi. Eius composita sunt: Abemo: adimo: coemo: simul emo: vel ex omnibus locis emo. Eximo: interimo: perimo: & redimo: quę habent penulti. cor.

Empãda veterú dea erat: q̃ rebus patẽtibus præesset.

Emptito. as. pe. cor. frequẽter emo: vel frequẽter mercandi: seu acquirendi vsum habeo. Pli. lib. xxxiij. Alios conijs: alios ferro captiuisq; rebus emptitasse tradit.

Emptitius: qui est de numero eorú qui empti sunt: fine emi solent. Hiero. in Geneſi. Omne masculinú in generationibus vestris: tam vernaculus: q̃ emptitius circũcidetur. Varro, libro iij. de re rusti. Hic aprum glans cum pascit emptitia facit pinguẽ: illic gratuita exilem.

Emax ge. com. qui vel quę facile inclinat ad emendú. Hinc emacitas: facilitas & inclinatio voluntaria emendi. Col. li. v. Quosdã emacitas in armẽtis: quosdaq; exercet in ꝓparãdis mãcipijs cura. De mẽdis nullos cura tãgit.

Emprosthotonus. Vide in dictione Tetanici.

Emporium locus mercatus & Mundinaruz: latine dicitur emptorium: vbi res venales exponuntur. ἐμπορέω: quod est mercor, vel acquiro ab ex ἐμπορέω lucror: negotior, emporos mercator, emporeuma, emporeumatis. negotiatio ἐμπόριον ἐρ καὶ πορεύω ago: duco.

Emporetica charta dicta est: qua merces inuoluũtur a mercatoribus: inutilis in scribendo.

Empedocles pe. cor. nomẽ philosophi. Qui vt auctor est Hiero. Omne qõ viuit & mouet non putauit edendũ Sicut & Pythagoras. Et ex lite amicitiaq; iter se dissidẽtibus cuncta ꝓstare dixit. Ferũt hunc Agrigentinú fuisse: qui cũ lacum Aethnę mõtis inuestigare contẽderet: decidit in foueã igneaz: & incendio ꝓsumptus est. Hic sapientię præcepta versibus cõplexus est: de quo Lucreti. Carmina quin etiã diuini pectoris eius Vociferanť: & exponunt præclara reperta. Vt vix humana videat stirpe creatus. Quid de dijs sentiret: ita scribit Suidas. Θεῶν τὰ ἔξω τῆς ἀνθρώπου γινώσκειν δηλοῖ τὸ χαίρετε· ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος οὐκ ἔτι θνητὸς μηδὲν χεῖρ πτ' ἐνὶ γενόμην κουφή τε κόσις μ ὁ ἐμ ὀλυμπία βῶς ὃν λέπτ πέμμα πτησάμενος ἄνσαι. Id est deorum species & noia nondum hoies cognoscere declarat. hoc salute. Ego vobis deus immortalis non mortalis & iam aliquando fui puella & puer: & olympia bos quem fertur factum placentam sacrificasse.

Emphasis pe. cor. expressio: ꝓcatio: demõstratio. Figura est qua latẽs aliquid: ex aliquo picto eruit. Cuius duo sunt genera. Alterum qõ plus ꝓcat q̃ dicit: sub quo etiam minus volumus intelligere. Virg. lib. j. Geor. Cũ tam sacre deficerẽt syluę: hoc est non solũ alię: sed etiá sacrę.

Empyreum latine igneũ: a πῦρ: qõ est ignis. Unde cęlũ Empirici: pen. cor, dicunť medici in (empyreum. arte experti. Empiricus experimẽtator, ab ἐμπειρία qõ est experimẽtum ἔμπειρος expertus. ἐμπειρικὴ pars medicinę est: quę per experientiá curat. Sunt eiñ qui medicinam diuidant. in empiricen: logicen: & methodicen. Apollinaris ad Remigiuz. Ad hoc opportunitas in exemplis: fides in testimonijs: proprietas in empiricis: vbertas in figuris: virtus in argumentis: pondus in sẽtẽtijs: flumen in verbis: fulmen in clausulis.

Emphonos penul. produ. latine canorus: vocalis.

Emplastrũ latine fictum vel informatuz ex ἐμ præpositione: quę significat in & πλάσσω fingo: seu formo. Unde ex diuersis rebus confingi: & formari cõsueuit: quod nũc vulgo vnguentũ dicitur. Id vero quod vulgo emplastrũ dicitur: a doctis vocat cataplasma. Imponũtur emplastra vulneribus. Malagmata super integrã cutem inũcuntur. Pastilli aut illinũtur: aut alicui molliori ceratone miscentur. Sunt & alia horum inter se discrimina.

Emplastratio in arboribus dicit: cum cortex eximitur inoculationis gratia: vt aptari queat cortex par ex altera arbore. Col. li. iij. Tertiú cum gẽmas non exiguo cortice in partẽ sui delibratã recipit: quã vocant agricolę emplastrationẽ. Idem lib. vj. Tertium genus quo ipsas gẽmas cum exiguo cortice in partẽ sui delibratã recipit: quã vocant agricolę emplastrationem: vel vt quidã inoculationem. Idem vsurpauit Emplastraturus cum ait. Deliberato item alterã arborem quã emplastraturus es.

Emprosthoton. Vide in dictione Opisthoton.

Emungo. gis. emunxi. ctũ. nares purgo: qõ fit cuz pus ex eis detrahit. Mungo eiñ est quasi mucuz ago e naribus. Mucus vero est nariũ humiditas. Horat. per trãslationẽ de Lucilio. Emunctę naris inquit: pro eleganti & faceto. Emũgere lucernã dicimus lychnũ proferre. Quando qz etiã de pecunijs dicit. Terent. Emũxi argento senẽ:

Emunctoriũ instrumentũ ad emun/ (id est exhausi.
gendũ. Hiero. in Exo. Emunctoria quoq; & vbi ea quę emuncta sunt extinguntur: fiant de auro purissimo.

Emusicata: quid significẽt. Vide in dictione amussis.

E Ante N

En significat ecce: & noiatiuo pariter & accusatiuo iungitur vel indicando: vt En priamus: vel exprobrando: vt En agros & quaz bello Troiane petisti Hesperiã metire iacens. Oratores per nominatiuum frequẽtius. Cic. En crimen. Est etiã en præpositio greca quę significat in.

Enantropesis. Incarnatio hominis.

Encenia: cum ę diph. innouatio: ab ἐρ & καινίζω nouo Aug. Encenia festiuitas erat dedicationis templi. Græce enim καινὸν dicitur nouũ. Quandocũq; enim nouũ aliquid fuerit dedicatũ Encenia vocat. Iam & vsus habet hoc verbũ: si quis noua tunica induat: Encenias dicit.

Encaustes: qui igni adhibito aliqd fingit ἀπὸ τοῦ καίω. μ. καύσω λέγετ & ἐρ γίνετ id est ab vro futuruz viam

Encaustum opus igni pi/ (dicitur: & inuascitur.
ctum. Plinius. Figulinũ opus encaustho pinxit: latine dicitur Inustum. Hoc genus picturę primus Hicia in vsuz habuit. Hinc ortum: vt vulgus atramẽtum librariũ appellare cęperit encaustum.

Encanthis: morbus (oculorum cum in ipsorum angulo tuberculum est: quod palpebras parum diduci patitur.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Enchiridion diminutiuū a manu: dictum quāsi prom/ ptuariū: ⁊ quod ad manū semper haberi debeat: ceu in ense capulus. Genus belli parui quod manuale latini di cunt: q ἐμχειρί: id est in manu contineri possit: quale est libellus Augustini: qui grece enchiridion: latine Manu/ ale dicitur. Sed ⁊ gladiolum: seu militarē pugiunculum significat: ⁊ remi partem illam quaz nautę manu com/ prendunt: enchiridion vocari. Iul. Pol. tradit.

Enchisa herbę species lanuginosioz, q̄ anchusa ⁊ mi/ nus pinguis: tenuioribus foliis: ⁊ languidioribus. Con/ tra serpentes efficax potu foliorum vel seminis.

Enchysion: spēs est anchusę herbę: vt Galen⁹ scribit.

Encimbomata: vestes sunt puellares. Cato vt puellę habent potius in vestitu Chlamydas: Encimbomata ⁊ Encimoides herbę spe/ (Pernacidas q̄ togas. cies: serpillo similis: surculosa: palmi altitudine orbicu/ lato foliorū ambitu. Speciem lecti pedum præbens. Di/ citur ⁊ Lectipes: a grecis κλινοπόδιον.

Enclisis inclinatio: ⁊ unū de accētibus verbi: qđ latini modū dicunt. Hinc encliticus inclinatiuū. Unde enclitice conīunctiones, q̄s. ve. ne. quoniā inclinant ad se accentū.

Encyclopędian: alij poesim heroicam appellant. Alij musicen: q musica oēs complectat disciplinas. Qđ osten dit Pla. lib. j. de legibus dices. Musicā sine vniuersa di/ sciplina tractari nō posse. Alij oēm artem: atq; scientiā in vnū quasi corpus bene compactū: ⁊ membris pluribus constans confluentē: encyclopędian dici volūt: quasi do/ ctrinarū orbez: vt apud Plutar. Ubi de musica scribēs: inquit. Non solū circa musicā: verum ⁊ circa alias ency/ clopędian: q mens nostra potentius intelligendi circula/ riter circa scibile: tanq̄ circa centrum moueatur.

Encyclias. Aristoteles in Ethicis cōmemorationes in/ telligit: quas Gellius extrarias: hoc est eroticas. Martia nus Cyclicas cuiusmodi ⁊ problematū sunt libri: ⁊ quę populares a Cicerone ac Themistio quęstiōes appellant: q de rebus oībus tanq̄ in circulo passim quereret. En/ cyclias quoq; doctrinas veteres dicebāt: quasi orbicula res: quoniā quęrę ⁊ coagmētatę sunt vti corp⁹ vnuz. An/ nuū etiam stipendiū encycliuz dicitur: q in sua terga vol uatur annus. Alij exponunt encyclium pro pęna.

Enchrista apud Celsum medicamenta sunt liquida:

Encryphia dicuntur azima sub/ (quę illiniuntur. cinericia. Ambro. lib. de Caim. Tenuerunt ⁊ patres qui coxere conspersum: quod extulerant de Egypto subci/ nericia facientes azima: quę grece encryphia dicūtur: eo

Encolpię: vt ait Aristo (q̄ abscondant in cinere. teles: venti sunt qui e mari veniunt per finus.

Endelechia per d. vt Cic. lib. j. Tus. significat cōtinua/ tionē ⁊ perpetem quēdam actuz siue motionē: qualis in anima cognoscitur. Endelechismos continuata mobili/ tas. Entelechia vero per t. significat perfectio quędam ⁊ consummatio: ⁊ Enteleches perfectus.

Endiadis: figura cum duo diuersa nomina in vnā con uenientiā iungūtur: vt apud Virgil. Molemq; ⁊ mon/ tes insuper altos: id est molem montium.

Endoprocinctu veteres dicebāt: quod significat cum ex castris in prelium exitum est. Lc.

Endromys. idis. vestis gallica hirsuta: ⁊ villi longioris nomen tamē grecū sortita: quę potissimū arcendo frigori cōueniebat. Iuue. Endromydas tyrias ⁊ femineū cęro/ ma. Mar. Hanc tibi sequanicę pinguē textricis alumnā. Quę Lacedemonū barbara nomē habet. Sordida: sed gelido nō aspernāda Decembri. Dona peregrinā mitti mus endromida. Hāc Athletę post cursus certamina in/ duere solebāt. Dicta endromis q ἐνδρόμω: Hyst in cur/

Endymion: nomē proprium eius: qui (su eā habeant. prim⁹ Lunę cursuz inuenit. Apollonius lib. iiij. argonau/ ticorū οὐκ ἄρ ἐγωνούχη μελλάτμιον ἄνδρα ἀλύσκω οὐδ᾽ οἷη καλῶ πρὶν ἀάσασθαι Ενδυμίωνα. i. Scribunt autē rem miranda Theon Lucill⁹ ⁊ Sophocleus interptes Apol lonij: his verbis ἐν δὲ ταῖς ἱσίαις μεγάλαις λέγει τὸν ἐνδυμίωνα ἀνενεχθῆναι ὑπὸ Διὸς εἰς οὐρανὸν ἐραδέντα δὲ Ἥρας ἐνδῶλω πρὸς λοχηθῆναι τὸν ἔρωτα νεφέλης ⁊ ἐκβλη/ θέντα καταλθεῖν εἰς ἅδου. Ferunt endymionē relatum a Ioue in celo. Idamantes vero Junonem simulacro de/ ceptum: ⁊ eiectum descendisse ad inferos.

Endeploro. as. pen. pro. implorō: qđ est cum quęstione inclamo: ⁊ cum fletu rogo qđ est proprie vapulantis.

Energia pen. cum accentu latine efficacia: seu opera/ tio. Hiero. Habet nescio quid latentis energię vinę vocis actus. Componit autem ἀπὸ τοῦ ἐν ⁊ ἔργάζομαι καὶ τὸ ἔργον λέγει. Ab in ⁊ operor, ⁊ opus dicitur.

Energificus efficax. Eneruo. as, quasi sine ner uis facio: debilito. Cic. in Cato. Non plane eneruauit se/ nectus: non afflixit. Lactan. lib. v. Hęc præsentia terrę bo na virtuti contraria sunt: ⁊ vigorē mentis eneruant.

Engaddi: in tribu Judę: vt scribit Hieron⁹. vocatur vsq; hodie vicus prægrādis Judęorū iuxta mare mortuū: vnde opobalsamuz venit: quas vineas Engaddi Salo/ mon in Canticis notat. Jdē alibi. Engaddū ager est ter/ rę Judęę: non tantū vineis: q̄tum balsamis floręns.

Engonasis Hercules dictus est: hoc est genu innixus.

Enhydris: coluber in aqua viuens.

Enhydros lapillus absolute rotunditatis: ⁊ cum can/

Enim causalis conīunctio: (dore leuitatē habens. vt Cole pudicitiam: hęc enim hoiem vindicat a scelere. Quādoq; est copulatiua. Virg. Progeniē: sed enī Troia no a sanguine duci Audierat. Quādoq; affirmatiua. Te ren. Enī non finā. Juncta aūt cum vero ponit pro At. Li ce. Hic cū alijs ex alia parte: enim vero ferendū astu.

Enipeus penul. produ. fluuius Thessalię: iuxta quem fuit prælium inter Cęsarem ⁊ Pompeium. Luca. lib. vij. Sanguine Romano q̄ turbidus ibit Enipeus.

Enitor: pe. pro. a quo enixus. Vide in dictione Nitor.

Enna ciuitas Sicilię edito in loco: ⁊ vndiq; præcipiti sita: ⁊ a Syracusanis condita: quę vmbilicus Sicilię ō: cuz in medio insulę constituta sit. Hęc iminet circūstanti/ bus cāpis: vbertate ⁊ florū varietate conspicuis. In hac templū Cereris fuit vetustissimū: vbi dea præcipua vene/ ratione colebat. Ad quaz propitiandā. xv. viros legatos misere Romani. De hac vbe Soli. sic scribit. Campus ennēsis in floribus semper ⁊ omni vernus die. Stra. In/ tra insulā est Enna modicis quidē possessa inquilinis: su per collē iacens: in qua sacra Cereri ędes est. Hinc raptā a Plutone Proserpinam Cereris filiaz dixit antiquitas. Hanc vulgus hodie Ennā appellat: vbi qui regis locum tenet ob loci cōmoditatē totius insule solet quentū habe/ re. Stephanus Byzantius ἔνναπόλις ακελίας κτίσμα σιρακοσίων μετὰ. ο. ἔτη σιρακουσῶν ὁπλίτης ἐννάιος καὶ ἐννάια πράξας. Enna vbs est Sicilię: ędificium Sy/ racusanorum: cuius ciuis dicitur enneus.

Enneaphyllon herba est: quę longa folia nouena ha/ bet causticę naturę: imponitur lana circundata ne vrat latus. Continuo enī pustulas excitat: lumboz doloribus

Ennius poeta antiqssi/ (⁊ coxendicū vtilissima. Lc. mus apud Romanos. Q. Valerio. ⁊ L. Manilio ꝯsuli/ bus natus fert. Hic Tarētinus: si Eusebio credim⁹: fuit. Ait Adela Hōponius scribit Rudias Apulię oppidū En nio cine esse nobile. Cui astipulat Silius: cū ait. Miserit Calabri Rudię genuere vetustę. perijt morbo articulari.

Enam: significat etiam ne.

En vnq̄: ecquando.

Ennea: latine nouē. Unde enneaphonos pen. pro. ha/ bens nouē voces. Enneas. ados. nouem cōplectens.

Enochis gemina: quę diuisa: fragmētis testium effi/

Enode. pen. pro. planū: sine no/ (gies repsentat. Lc. do. Virg. Enodes trūci. Per translationē. Amb. li. j. offi. Statimq; ipse quęstionē enodem reddidit: subiiciens: q extinguat lucerna impiorū Enodem dixit planā ⁊ mani/ festā quę nullum haberet nodum: id est difficultatem.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Enodo.as.quasi fine nodo facio. Vide in dictione no/
Enormę dicitur magnum: sine mensura: ni/ (dus.
mium: eo q̄ normam ꝛ mensuram excedat
Enosigeus: dictus est Neptunus: q̄ terram quatiat.
Nam enno quatio. Ea terra.
Ens ꝛ entia: a sum verbo deducta: a phis vsurpata.
Ensis: gladius: mucro: spatha: idē significāt. Vb ensis
Enteron: latine intestinū. (fit diminutiuū ensiculus.
Hinc quidā exenterare: pro euiscerare deduci putant.
Enterocela: dicit cuz intestina dilabunt in scrotū. Epi/
plocele cū omentū. Hydrocela: cū in alterū e testibus hu
mor profluit. Omniū has spēs nostri vocāt hernias inquit
Celsus. Ramices vero qui sequūtur. Hydrocela cū ex ab
scessu aliquo circa scrotū materia subduruit. Sarcocela:
cum in ipso scroto concreuit caro. Cirsocela: cū venę in/
tumuerūt: tunicis testium integris: vel in ipso scroto: vel
cum bubonocela dicitur in inguine. Est tamē vbi Plini.
enterocelā dixerit ramicē: vt in medicinis cupressi.
Enthesis penultima correpta: latine interpositio.
Entheus. a. um. diuinum: quasi deo plenum ꝛ furore
afflatum. Vnde Enthei pythonici: qui Apollinis spiri/
tu repleti prębebant oracula.
Enthymema pen. prod. ꝛ enthymematum ἐνθύμημα
ἀπὸ τοῦ ἐνθυμοῦμαι πράγματι ἢ ἐμαυτοῦ ἐμοῦ ☞ ἐνθύμησις: ideo
dicitur consiliū cum alij cōmentum: alij cōmentationem:
alij ratiocinationē imperfectaz interpretant. Dictum ab
ἐνθυμοῦμαι: q̄ mētis actio ois: atq; sententia enthymema
nominet: sicut docet Cice. in Top. Ponitur q̄z pro argu/
mento ex vno assumpto concludente. Hinc imperfectus
syllogismus dicit: vt homo est substantia: ergo animal est
substantia. Nam vt inquit Aristo. fit ex vocibus ꝛ signis:
id est ex probabilibus: ꝛ necessarijs propositionibus. Ju
uena. Aut curtū sermōe rotato Torqueat enthymema.
Enucleo.as. aperio ꝛ nucleū extraho. Nucleus vero a
nuce deducit: quod tenerū in nuce includit. Per transla/
tionē enucleare ꝑcat declarare: ꝛ explanare. Enucleate
aduerbiū purgate: exquisite: ac sine asperitate: ab eo q̄
nucibus separatis a testis nucleorū vsus vtilis sit. Cic. lib.
iiij. Tus. Habes ea q̄ de perturbatiōib⁹ enucleate disputāt.
Enyo furor: belli. Martis. in primo. Nec te decipiat ra/
Enyalius Bellonę filius: (tibus naualis enyo.
quasi ἐνυὸς υἱος ꝛ pro bellicoso capitur.

E Ante O

Eo.is.iui. vel ij. itū. cum oībus compositis: ꝑcat iter ca
pio. A greco ἐάω: qd̄ est omitto: quia ennodo locū omitti/
mus: in quo eramus. Virg. Jt tristis arator. Interdū ire
ꝑcat venire. Terē. in Adel. Quęso vt vna mecū ad matrē
virginis eas. Interdū recedere. Aug. li. ij. con. Hei mihi ꝛ
audeo dicere tacuisse te deus meus cū irez abs te lōgius.
Jre aūt in sniam pedibus: est alterius sentētię non verbo
Sed corpore accedere. Liuius. Qui hoc sentitis in dextraz
partē pedibus transite. Quę maior pars erit: eo testabit
consilio: deinde frequētes oēs in dextrā pedibus transie
runt. Hęc ratio inuēta est: q̄ nōnunq̄ longū est audire sin
gulos: dum plurimi sunt: vel duo capita sententiaz sunt:
vt res expeditiores fiāt. Aliquādo ne pedibus quidē prę
multitudine ad sniam ire possumus. Jdeoq; manu sniaz
significamus. Qd̄ Quint. intelligit: vbi ait. Manibus pe
dibusq; iimus in sniam necessitatis. Huius verbi futuruz
indicatiui modi taz in am: q̄z in bo: cum suis cōpositis fa/
cit. Licet Diome. tantū in bo dicat. Augu. Prodiet tanq̄
ex adipe iniquitas eorū. Sciendū quoq; est: q̄ eo cum sit
neutrū: in cōpositione tū plerūq; mutat terminationē: vt
adeo: adeor. obeo: obeor. intereo: intereor. subeo: subeor.
Juue. Q, si subeunt prosperа castra. Claudius. Pugna
acriter cōmissa: ac multis vtrinq; interitis. Virg. lib. o. ix.
Morte obita qualis forma est volitare figuras. Cōponit
eo cum ab: abeo. ad: adeo. am: ambio. in quo. b. interpo/
nitur euphonię cā. ante: anteeo. con: coeo. in quo abijcit
n. contrā contraeo. Circū: circumeo. ex: exeo. in: ineo. in/
ter: intereo. intro: introeo. ob: obeo. per: pereo. pro: pro/
deo. in quo. d. interponitur sonoritatis gratia. Prę: prę/eo.
Preter: prętereo. re: redeo. se: seeo. quasi seorsum eo: sub:
subeo. super: superbio. vbi interponitur. b. ꝛ e. mutaſ in
i. trans: transeo. venum: veneo. A supino itum. itu. fit itus
tus. ꝛ itio. Cic. Quid noster itus ꝛ reditus. Jdem. Nam
plura de obuiam itione simul locuti fueramus.
Eo pro tanto: sicut ꝛ quo pro quāto ponitur: vt eo ma
gis: quo magis. Sallusti. Statim res gestas populi Ro/
mani carptim: vt quęq; memoria digna videbūtur: per/
scribere eo magis: q̄ mihi a spe huetu partibus reip. ani/
mus liber erat. Quādoq; ponit pro ideo: vel propterea.
Terē. in Eu. Eo ne es feroxꝰ Et in eadē. Eo ad eam non
admissa sum. Aliquādo significat huc vel vsq; illuc. Liui.
lib. ij. Ipsa vestigia quęrentē dominū eo deducturа erāt
Aliquādo tā vel vsq; ad id: vt apud eundē. Quę ab exi/
guis profecta initijs eo creuit: vt iam magnitudine labo/
ret sua. Sic dicimus eo magnitudinis: qd̄ est ad eam ma
gnitudinē. Eo sapientię deuenit. i. ad eam sapientiā.
Eousq; in tantū. Val. max. lib. j. Natā vitaz eousq; cre
uisse: donec ętas cūctas dīationis suę partis inumbraret.
Eous prima syllaba pro. oriens ō: ab ἠώς qd̄ est mane: ꝛ
aurora. Vt eous prima cor. a lumine appellatꝰ est: vnus ex
equis solis: q̄si lucifer ac oriētalis: q̄ mane affurgēs orbez
illuminet ἑῶος eiū grece lucifer ō: pro quo nos dicimꝰ eo
rum. Cir. li. j. Seor. Aut cū sole nouo terras irrorat eous.
Et Qui. li. iiij. Adet. Modo surgis eoo Tē poribus cęlo.

E Ante P

Epagris insula vna ex Cycladibus: ab Aristotele pro
pter aquarū abundātiam Hydrussa appellata.
Epaminūdas Thebanus vir fuit honesto genere na/
tus: patre Polymno: citharizare ꝛ cantare ad cordarū
sonū doctus est a Dionȳ. Carmina cantare tibijs ab O/
lympiadoro. Saltare a Calliphrōe. In philosophia prę/
ceptorē habuit Lysiam Pythagoreū. Hic fuit modestus
prudens: grauis: peritus belli: fortis manu: animo mari/
mo: adeo veritatis diligēs: vt ne ioco quidē mentiret. Vi/
de Plutarchū. Hic cū apud Leutra Lacedęmonios pla
ga pestifera adeo affecisset: vt ex eo tēpore Lacedęmonio
rum opes corruerint: principatū grece amissum vltra re/
parare nequiuerint: dicere soleat: oribū se: non tū sine li/
beris mori: ꝛ ex senatā relinquere pugnā Leuctricam.
Hic post facinora edita extremo tēpore apud Mantineā
cuz acie instructa: ꝛ ducis optimi: ꝛ nullitis fortissimi offi/
cio fungit: sparto agresti telo percussus ictu mortifero: re
latusq; in castra semianimis requisiuit: a circūstantibus
saluus ne esset clypeus. Cuz saluū esse flentes sui respon/
dissent: allatū veluti socium laborꝰ gloriaq; osculatus est.
Jterū quęsiuit essent ne fusi hostes: Cūq; id quoq; vt cu/
piebat audiuisset: euelli tū denīq; spiculū iussit. Jta multo
sanguine profuso in lętitia: ꝛ in victoria mortuus est. Cu
ius morte Thebanorū vires hebetatę sunt: vt nō tam illū
amisisse: q̄m cū illo interisse oēs viderent. Nā ante Epami
nundā Thebani alieno imperio paruerūt: post interituz
eiusdē in seruitutē pristinā reuoluti sunt. Vt manifestū sit:
gloriaz Thebanam cū illo natā: ꝛ cū illo extinctā fuisse.
Epacta ab ἐπάγω qd̄ est addo ex ἐπὶ ꝛ ἄγω cōpositū.
Epagon. onis. artemo a nāis vocaſ. Trocleaq; id ge/
nus est: quę in machinis tertia dicaſ: quod ꝛ Ergata ō: a
Victruuio. Jdaq; vernacula simplicitas appellat arganū.
Epanalepsis replicatio: vel repetitio ab ἐπὶ ꝛ ἀνά
quę duo simul rē: ꝛ iterum denotant: atq; λῆψις acce/
ptio. Figura quę fit quando vna dictio in principio ver/
sus sumpta: iterum in fine versus ponitur. Juuena. Cre/
scit amor nummi: q̄tum ipsa pecunia crescit.
Epanaphora: latine repetitio.
Epanodo pe. cor. regressio ex ἐπὶ ꝛ ἀνά: quę retro in/
dicat: ꝛ ὁδός via: quasi retro post viam. Vt principatus

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bonus: non aũt bonus qui in tyrãnidem cõmutatur.
Eparchia prouincia. Eparchiotes prouincialis. Epar
Epaphroditus pe. corre. (chus præses prouinciæ.
dicit venustus: iucũdus. Epatria vbs Atticæ quam
cum aliis duodecim fic digeſſit Cecrops. Lc.
Epauxis dici poteſt incrementum.
Epectaſis pen. cor. dici poteſt porrectio. Figura qua in
medio dictionis litera: vel ſyllaba interponit: vt indupe
rator: pro imperator. Ex ἐπὶ ſuper ἐκτείνω extendo.
Epenthefis pe. cor. interpoſitio ex ἐπὶ τ ἐμ quæ: dicũt
inter τ Δέσπις poſitio: vt relligio pro religio.
Epeus pe. pro. nomẽ proprũ Endymionis filij: τ Pœ
nis fratris: a quo Epee ciuitas in Græcia ἔπος. Hinc equũ
ligneũ extruxit: quo Troia perdita eſt. Virg. Et ipſe doli
Ephœbeum exedra ampliſ (fabricator Epeus.
ſima cum ſedibus: tertia parte longior, q̃ latior. Lc.
Ephebus pe. pro. pubes dicitur: q̃ iaz ſit in pube τ ad
annos pubertatis peruenit ex ἐπὶ τ ἥβη pubertas. Ju
uena. Armenius zelotes cunctis narrat ephebis. Teren.
in And. Nam is poſtq̃ exceſſit ex ephebis Sofia: liberi
us viuendi fuit poteſtas. i. poſtq̃ exceſſit ex ea ætate qua
Ephebia pubertas dicta eſt: (pubẽ primo emiſit.
id eſt prima ætas adoleſcẽtiæ. Adoleſcentia vero extrema
pueritiæ: inquit Dona. Cenſorinus ſeparat ephebos ab
exephebis: tanq̃ ephebi dicant in xvj. ætatis anno. Exe
phebi vltra illud tẽpus appellent. Inde ephebeus dictũ
Paleſtræ membrũ: in quo ephebi exercent. De quo Vi
truu. li. v. ſic inquit. In duplici porticu collocent hęc mẽ
bra: ephebeum in medio. Hoc aũt exedra ampliſſima. in
lib. iij. Dacha. Ephebia ſgni. genere dicit vbi ſcriptũ eſt.
Super hoc promittebat τ alia taleta centũ quinquagin
ta: ſi poteſtati eius concederetur gymnaſiũ: τ ephebiam
ſibi conſtituere. Et paulo poſt. Etenim auſus eſt ſub ipſa
arce gymnaſium conſtituere: τ optimos quoſq̃ ephebo
rum in lupanaribus imponere. Quæ dicta ab ἐπὶ Ⓒ ἥβη
Δεὰ φῆ ἡλικίας. ab epi τ Hebe dea ætatis.
Ephedron ſecũdum quoſdã herba eſt: quã Equiſetũ
vocant: a ſimilitudine ſetę equinę: eſt enĩ pus terrę. Hęc
curſorum lymphas extingit: ficilli nouo decocta. Lc.
Ephegeſis pe. pro. græce ἐφήγησις latine expoſitio pri/
Ephemeris pe. cor. liber: in quo res geſtæ (ori dicti.
per ſingulos dies ſcribũtur. Latine acta diurna τ diariũ
dicitur ἐφημερὶς . ἰδος quotidianus ἐπὶ τ ἡμέρα dies.
Mos fuit Romanis: vt ſinguli rerũ ſuarum tabulã con
ficerẽt. Vnde Iuue. accepit pro libro: in quo diurnales di
uinationes erant: cũ ait. In cuius manib⁹ ceu pinguia ſuc
cina tĩtas Cermis ephemeridas. Proper. vero pro libro
ſeneratoris: i quo ſummas pecuniæ mutuaticæ ſeneratęq̃
perſcribit: τ ratiũculã per ſingulos dies expẽſi acceptiq̃
ſubducit: τ lucra dãnaq̃ cõputat. Dicit enĩ. Vide miſerũ
his aliqs rationẽ ſcribit auari: Et ponit duras inter ephe
meridas. Sene. vocat id genus librorũ Calendariũ libro
de beneficijs. Nemo beneficia in calendario ſcribit. Et a/
libi. Calendariũ verſat: fit ex domino procurator.
Ephemerinos febris vn⁹ diei eſt. Amphemerinos ♋o
quotidiana eſt: τ ex humoribus corruptis: ꝑtim pitui/
Ephemeron animal ortũ apud Hippa/ (ta coaleſcit.
nem fluuiũ apud Boſphorũ. Ariſt. lib. v. animaliũ.
Epheſus pen. cor. vbs Ioniæ: ſeu Lydiæ celeberrimo
Dianę tẽplo clara: ab Amazonibus ꝯdita. Hoc tẽplum
ducẽtis vigiti annis a tota Aſia factũ fuit: in ſolo paluſtri:
ne terræ mot⁹ ſentiret. In eo centũ viginti septẽ columnæ
fuerũt: a ſingulis regibus factę: ſexaginta pedũ altitudie:
Inter quas triginta ſex celatę fuerũt mirõ artificio. Hęc
ciuitas nauale τ portũ habuit: τ loci oportunitate multũ
creuit: τ maximũ citerioris Aſiæ emporiũ fuit. Ex Ephe
ſo Heraclit⁹ cognomẽto Scotinus fuit: τ Hermodorus
qui propter excellentiã ingenij: τ doctrinaz: τ quia frugi
erat: in exilĩ miſſus fuit. Hypponax poeta: τ Parrhaſi⁹
pictor, τ Apelles: τ Alexãder orator, τ Theodotion Ju/
deus: qui ſacram ſcripturam interpretatus eſt.
Epheſtius latine domeſticus: familiaris dicitur.
Epheſtris. idis. a græcis dicitur veſtis: quę armatis ſu/
Epheſtiades inſulę: quę a latinis (perinduitur.
Vulcaniæ τ Aeoliæ: q̃ Aeolus Iliacis tẽporibus illic re/
gnauerit. De quibus ſupra in dictione Aeolus.
Ephippia equorũ ornamẽta ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῷ ἵππῳ græci
equũ dicunt: proprie tegmina ſeu ſtragula: quibus equi
ſternunt: vel ſellę equis ad ſidendũ impoſitę. Cato. Vi/
hi puero modica fuit vna tunica: id eſt toga ſine faſceis
calciamẽti: equus ſine ephippio. Hinc equites ephippia
ti: qui ephippia habent in equis. Cęſar. Non eorũ mori/
bus turpius: aut inertius habet: q̃ ephippijs vti. Itaq̃
ad quẽuis numerũ ephippiatorũ: q̃uis panci adire audẽt
Equi ſine ephippijs deſultorij dicunt: q̃ ex his facile deſi
liant: Et equi ephippiarij: quibus ſellę imponũtur: pro/
pter molliorẽ vecturã. Generaliter aũt omnia quę mulis
equis: aſinisve inſternunt: ſtrata dixere: τ equos ſtratos
ac inſtratos: eis ornatos. Vide in dictione Strata.
Ephialtes: a noſtris dicitur incubus.
Ephyra. ræ. ſeu ephyre. es. pe. cor. vbs Achaię: q̃ nũc
Corinthus ỏr. Luc. li. vj. Aut Pelopis latis Ephyren ab
rumpere regnis. Sic dicta ab Ephyra oceani filia. Hinc
Ephyreus. a. ũ. Proper. Non ita cõplebãt ephyreæ Lai
dos ędes. Luc. lib. vj. Incedit caſtris ephyreaq̃ mœnia
ſeruat. Illã Tir. ephyreia ęra: ꝑ Corinthijs dixit li ij. Ge.
Ephyræ. arũ. nomen vbiũ in Theſſalia. Epiro. The/
ſprotis: etolis: τ pheredis: a qb⁹ ephyri populi vocant.
Ephod dictio Hebræa: qua ſignificat ſuperhumerale
Ephodius: ſiue ephodion. Tria (pontificis veſtimentũ.
dicũ: τ quãdoq̃ ſumit pro apparatu q̃ſi ἐπὶ ἐν τῇ ὁδῷ.
Ephorus pe. cor. nomẽ proprũ hiſtorici Cumani viri:
τ latine ſuper inſpector, præſes: præfectus: ępus. Ab ἐπὶ τ
ὀρῶ aſpicio. Quo vocabulo Cicero vtit pro quodã ma/
giſtratu Lacedemoniorũ. Erant eĩ Ephori tales apud
Lacedemonios: quales apud Romanos tribuni plebis
qui a Theopompo ſic appoſiti regib⁹ ſunt: vt apud Ro
manos ꝓſulibus tribuni. Satis cõſtat ab Ephoris reges
eiectos alios fugiſſe: alios interẽptos. Olim pro miniſtris
regũ fuerũt. Paulatim deinde oẽm potentiã in ſe tranſſe
rẽtes ad id licẽtiæ peruenerũt: vt ſenẽm a rege mgratum
proprũ conſtituerint: noĩe ephoriam. Ephoria Tutela.
Epi præpoſitio græca: quę quandoq̃ ad: quandoq̃ in.
quãdoq̃ aduerſus vel contra: quãdoq̃ ſupra ſignificat.
Epialos genus febris eſt ex pituita frigida: ſed vitrea
putrefactaq̃: nomen dedit ei placida pellacia ponti ſub/
dola: quam græci ἅλς ἁλὸς ἵπποσήλα: quoniaz agitatum
ex tranquillo difficillimuz efficitur vel ἀπὸ τοῦ ἵππος ἁλ/
αίνειν: quia blande: ac modice calſaciat.
Epibatæ ſunt bellatores in re nautica. Mircius in co/
men. belli Alexãdrini. Capta ẽ vna hoſtiũ quadriremis:
depreſſa eſt altera: alteraq̃ perturbata: deinde oẽs epiba
tis nudatę. Idẽ in con. belli Aphrici. Remigũ partem ex
claſſe Gallorum Rhodioꝝ epibatarũz armata ἐπιβάτης
tamẽ proprie aſcenſor dicitur ἀπὸ τοῦ ἐπιβαίνω.
Epibathra. thrę. penulti. produ. ſcala nautica.
Epicedium carmen eſt: qð laudes defuncti ante cadauer
ſepultũ cani ſolet: aliter nęnia vel monodia dictũ. Lc.
Epicharida penul. correpta: genus nauiculę.
Epicheremata argumẽtationes ſunt: quę nõnulli rati
ones appellauerunt. Cicero ratiocinatiua. Hieronymus
ad Auguſti. Ego ſimpliciter fateor: dignationi tuę: licet
ſtilus τ ἐπιχειρήματα tua mihi viderẽtur: tamẽ non teme
re exẽplaribus literarum credẽdum putaui.
Epiclusis vas: quo in cõuiuijs veteres vti ſolebãt. Lc.
Epicœnũ latine ſub cõmune: ꝓmiſcuũ: ex ἐπὶ Ⓒ κοινὸν
quod eſt cõmune. Interest aũt inter genus cõmune τ epi
cœnon: q̃ in genere cõmuni: τ hoies ſunt: τ pecora: in epi
cœno pecora tantum. Et in genere cõmuni ambo articuli
ſunt: hic τ hęc: cum noĩe cõmunicantes: vt hic τ hęc ca/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mis. Epicœnon aũt cum articulo vno masculino cõmuni/cat: nomẽ fœminiñ: vt hic passer: sub quo intelligiẽ fœmina. Et sub neutro intelligitur fœmina: vt hoc pecus: vt Virgili. Lenta salix fœto pecori: id est grauido.

Epicharmus nomen philosophi Siculi: eruditione præcellentis: & acumine ingenij præditi. Cuius mẽtionem facit Cic. lib. j. Tuscul. Suidas ἐπιχάρμος τοῦ χειμάρρου ἢ ποταμοῦ σικελίας συρακόσιος ὃς ἔγραψε τὴν κωμῳδίαν καὶ τὰ λοιπά. Epicarinus Tityri vel Chimari filius & Siculus Syracusanus: qui inuenit comœdiam: & reliqua. Suidas σικίλος legit: puto saluo meliori iudicio σικελος legendum esse: & Siculus dici debere.

Epicurus pen. prod. nomen philosophi voluptarij. A quo dicta est secta epicureorum: qui summum bonum in voluptate collocant. De quibus Sidonius. Ast epicureos eliminat vndiq; virtus. Hic fuit Athenensis pago Gargettius: horto; magister. Vnde a Papinio in syluis dicitur. Mallet deserto semper Gargettius horto.

Epictetus pe. pro. nomẽ philosophi stoici: qui ex Hieropoli Phrygię vrbe originẽ ducens: Romę Epaphrodito cuidam Neronis familiari seruiuit. Atq; ad Marci vsq; Antonini tempora peruenit. Domitiano autẽ imperante eius dominatu offensus: Roma Hieropolim migrauit: ratus verũ esse quod est tragicũ: patriam esse cuiusq; vbi quis recte ageret. Tanta vero apud oẽs homines eius vitę admiratio extitit: vt Lucianus Syrus epicteti lucernã fictilem tribus drachmaz millibus: ob eius auctoritatẽ: venisse tradat. Hic enchiridion scripsit opus vtile: quod Angelus Politianus nuper latinũ fecit.

Epicrocum pe. cor. genus amiculi croco tinctum.

Epidamnus ciuitas Epiri. ab Epidamno rege Barbarorũ. Sed Romani eo Coloniã deducẽtes: vt inquit Plin. Dyrrachiũ dicere maluerũt: propter inauspicatuz nomẽ Epidamni: tanq; damno dicat epidamnũ. Ad qõ alluſit Plau. in Men. cum ait. Ne mihi damnũ in epidãno duas: tanq; nomen inditus sit Epidamno: q illuc nemo sine dãno diuertat. De hac Lucre. lib. x. Ad campos Epidãne tuos. Apianus sic habet. Epidãnus rex vrbem condidit: quę ab ipso nomẽ assumpsit. Huius ex filia nepos Dyrrhachus portus vbi adiecit: quod dyrrhachi/

Epi daphne duę dictiones: quasi ad (um appellat. daphnẽ. Locꝰ in Syria: de quo Stra. in Seleucide. Syrię quartuo: insignia sunt oppida: ob id & tetrapolis dicta regio Antiochia. Epi daphne cognoiata. Est aũt Daphne antiochensibus vicinũ & amœnitate inclytũ nomẽ: octoginta stadiorũ ambitu: quo loco Antiochensiũ conuẽtus agitabat. Dictũ a Daphne Ladonis filia. Iul. Cap. Verus postea q; in Syriã venit in delitijs apud Antiochiaz & Daphnen vixit. Ammianus: Tunc apud Daphnen amœnũ illud & ambitiosum Antiochię suburbanũ.

Epidaurus ciuitas in Peloponneso: vt Ptol. inquit: a Strabone Epidaura dicta. Plin. Epidaurũ oppidum Æsculapij templo celeberrimũ. Hoc etiã nomine dicta fuit insula iuxta Dalmatiã in Illyrico mari sita. De qua Luc. li. ii. Illyris Ionias vergens Epidaurus in vndas.

Epidromes dicunt funes: quibus retia tendunt circa summã: & imam partẽ: q in his retia discurrant ἐπὶ enim significat in: δρόμος curro. Quidam accipiunt pro anulis: in quibus cornua chordę appenditur.

Eple numero multitudinis tantũ: oppidũ est Achaię. Inde Epũ populi quibus cum bellum gessit Nestor: adhuc inuenis. Postea Nelij dicti sunt. Cc.

Epigamia. mię. cõnubiũ: affinitas cũ alijs gentibus.

Epigenes nomen philosophi Byzantini.

Epigoni: dicti sunt auctores secundi belli Thebani: q̃si fœtus illorũ: qui primũ confecerãt bellũ. Græcę enim ἐπίγονοι fœtus appellat: & qui post gignitur. Inde Euripides tragicus: tragœdiã hoc argumento compositã epigonos inscripsit: quę agi exposcebat voce magna scenicorũ & sonora. Ob hoc dixit Cic. lib. j. offi. q Histriones voce freti agũt Epigonos Medeamq;. Errant qui existimãt Epigonos apud Strabonem esse populos: a quibus fabulę nomẽ inditũ sit: cum epigoni dicti sint generali vocabulo oẽs illi: qui ex diuersis populis conflati: scõm bellũ Thebanũ duce Alcmeone pfecerũt: quasi post genitι: & filij illorum: qui in primo bello ad Thebas mortẽ oppetierant. Nã ex Statij lectione pstat bellũ Thebanũ: & noua ducũ: qui in eo bello occubuerũt. Quorũ filij vt mortẽ parentũ vlciscerent: cõmuni consilio ptra Thebanos iterũ arma mouerũt: qui acceperant responsum ab Apolline eam se ciuitatẽ expugnaturos: si Alcmeonez Amphiarai filiuz imperatorẽ rei bellicę fecissent. Igitur Alcmeon exercitu ex græcis collecto: contra Thebas duxit copias: acerrimeq; cõmissa pugna potitus est victoria: & Thebę capię: ac diruię sunt. Epigoni etiam dicti sunt successores Macedonuz veteranorum: qui sub Alexandro magno ex Asiaticis fœminis sobolem susceperunt. Quę soboles: vt historici memorant: nomẽ habuit Epigoni: qui in castris nati: in armis educati a paruula ętate periculis exercitati: laboribus durati: prorsus inuicti extiterunt.

Epigrãma. atis. seu epigrãmatum. ati. dicit inscriptio vel superscriptio ab ἐπὶ super γράμμα lia: vel scriptio. Hinc epigrãmatarius: & epigrãmatista: pro eo qui epi/

Epigraphe pen. cor. titulus: (grãmata componit. inscriptio: census: id est dinumeratio ciuiũ: lustrum.

Epigryphus pe. cor. dicit: qui habet aduncũ nasum.

Epiglossis: seu epiglottis fistula exterio: est. Quo etiaz vocabulo dicit eius fistulę superior pars: qua cibus potusq; feruntur. Totaq; Lurculio vocatur.

Epilepsia ἐπιλῆψια pen. prod. latine correptio: seu apprensio dicitur. Morbus est sic dictus: q mentẽ apprendens corpus pariter possideat: ex melancholico humore Contrahitur enim nerui ex hoc morbo. Dicitur & morbus caducus. Vulgus appellat lunaticũ. Idem comitialis appellatur: eo q si cuiq; in comitijs contigisse deprehensum fuisset: dimittebãtur comitia. Sunt etiã huius morbi alia nomina: de quibus in dictione Comitialis.

Epileptico: qui ex epilepsia laborat. (bant. Cc.

Epiligma vnguenti genus vtilissimũ: quo passim vte/

Epilogus pe. cor. latine conclusio. Nã quas nos cõclusiones dicimus: græci epilogos appellãt. Ab ἐπὶ quę diminutionẽ hic denotat: & λόγος sermo. Epilogꝰ est pars nouissima orationis: quã quidam cumulũ: quidã perorationẽ vocant. Rhetorici tripertitũ epilogũ faciunt pstantẽ ex nũmeratiõe: amplificatiõe: & cõmiseratõe. Per enumerationẽ fit rerũ repetitio: quę græce dicit ἀνακεφαλεοσις. i. recapitulatio. Per amplificationẽ concitant animi auditorũ. Per cõmiserationẽ flectunt ad misericordiã.

Epilogismus: cogitatio. computatio.

Epimachus pen. corre. nomen propriũ viri: & latine fa

Epimenides pe. cor. no/ (cilis expugnatu dicitur. men philosophi Cretensis: contemporanei Pythagorę: qui multa & versu: & prosa scripsit: vixitq; annis. clxxix. vel secundũ aliquos. ccxciij. Vide Laertium.

Epimelas: quę colorem nigricantẽ habet: & incandi/

Epimendiũ: vt Pli. scribit: est tertiũ (da gẽma. Cc.

bulgi genus: cibis gratũ: anguſtius folio minusq; aspero.

Epimone pen. cor. latine perseuerantia. Figura qñ ad maiorẽ certitudinẽ in eadẽ dictione perseuerat: vt apud Vir. Sic fic iuuat ire sub vmbras. Hęc etiã epizeuxis vocatur.

Epinicia. orũ. græci vocant præmiũ: & cele/ (catur. britates p parta victoria ἐπινίκιος ἐπὶ νίκῃ ὠδὴ πρὸς νίκην καὶ νικητὴς. Victorialis. Hiero. lib. ii. Macha. Et cum epinicia agerent in Hierosolymis: id est solennitates de victorijs. Sueton. vero accipit pro carminibus: ac laudationibus cõpositis: cum in Nerone scribit. Sequenti die lętum inter lętos cantaturum epinicia: quę iam nunc sibi componi oporteret.

Epipedon a latinis planũ: siue superficies dicit. Cc.

Epiphania græce apparitio: seu manifestatio latine di/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

citur φαίνω eñ manifesto. Hiero. Dies epiphaniorũ grẽco sermone fic vocaf. Quod eñ apud nos apparitionẽ: vel ostensionẽ dicimus: grẽci epiphaniã vocant. Hoc aũt ideo: quia dñs noster hodie Saluator apparuit in tenebris. Licet eñ olim natus esset ex Maria: & triginta annoruꝫ expleſſet ętatem: tñ ignorabaf a mũdo: eo tẽpore cognitus est: quo ad Joannẽ Bap. vt in Jordane baptizaretur: aduenit. Et vox de ęlo patris intonãtis audita est. Hic est filius meus dilectus: in quo mihi bene cõplacui. Quẽ pater de ęlis monstrauerat voce: hũc spiritusſanctus ysus in colũbã: & ſuper caput illius sedẽs: tactu quoꝫ ipso voluit demonstrare: ne quis alius dei filius putaretur ex populo. Epiphania quoꝫ vocaf cum latitudo mensuraf cum longitudine. Vide in dictione Grame.

Epiphanes pen. produ. latine illustris ἐπὶ ſuper φανὸς clarus. Vnde Antiochus epiphanes: id est illustris qui fuit crudeliſſimus omniũ tyrannorum.

Epiphonema figura diffinitur rei narratę: vel prolatę ſumma acclamatio. Ex prepositione ἐπὶ quod aliquando ex ſignificat: & φώνημα ſignante clamorem. Lc.

Epiphora pe. cor. moribus oculorũ: quẽ vulgo lachrymaꝫ vocant: cũ descensus humoris oculos angit ἀπὸ τοῦ ἐπιφέρειν, hoc est ab inferẽdo. Pli. Laro peponũ epiphoris oculoꝝ & doloribus pdeſt. Col. li. vij. de Vsagu deri. Eadẽ radix contusa: & cum oleo lentiſci inuncta: vitium expurgat: epiphoraꝫ ſupprimit: polẽta conſperſa: mulſa aqua. Dicitur & de alijs mẽbris. Plin. Teſtium vero epiphoris cum ramis laureꝫ tenerę adeo peculiaris est.

Epiplocele dicitur omenti in ſcrotum descensus: quem noſtri cõmuni nomine Herniam vocant. Lc.

Epiplexia: ſiue Apoplexia dicit ſubita percuſſio πλήττειν enim percutere est. Lornucopię.

Epirhedium rheda: compositum nomen: ex grẽco & gallico ἐπὶ & rhede gallicum latini epirhedium dixerũt. Juuenalis. Tritoꝫ trahunt epirhedia collo.

Epirus penultima producta: continẽs dicitur: hoc est firma terra: regio quę Molosſa dicta est. Et a Chaone Heleni fratre Chaonia: nunc vero Albania vocaf. Terminatur Epirus a ſeptentrione Macedonia: ab oriente Achaia: ab occidente Jonio mari. In ea ſunt ciuitates Nicopolis: & Ambracia. Hinc epirota: qui est ex Epiro.

Epirotica mala dicunf orbiculata: a figura orbis in ro

Epiodiũ: ſeu epiędium (tumditatẽ circumactũ. Lc. canticũ: quod dicit cadaueri nondũ ſepulto: alio nomine Nenia dicitur ex ἐπί ſuper: & ᾠδήν canticum.

Epiſcopus grẽcũ: inde dictũ: q; ille qui pficit ſupintendit: curã eoꝝ gerẽs ἐπὶ ſuper σκοπὸς intẽtio: conſyderatio. Ergo ἐπισκοπεῖν latine ſuper intẽdere poſſumus dicere: vt intelligat nõ ſe ẽpm: qui prędeſſe dilexerit non prodeſſe. Et proprie dicit qui prędest pani: cęterisq; venalib⁹ rebus ciuitatibus ob quotidianũ victuꝫ necessarijs. Epatus dignitas ipſa. Epiſcopiũ epiſcopi habitatio. Epaliter intẽte. Augu. lib. v. con. Suſcepit me paterne ille homo dei: & peregrinationẽ meam ſatis epiſcopaliter dilexit.

Epiſtola ἀπὸ τοῦ ἐπιστέλλειν: qđ est mittere: q; ad absentes mittitur. Hinc epiſtolare: qđ ad epiſtolã pertinet. Hiero. Neq; eñ epiſtolaris angustia euagari longius patiebaf. Libanius aũt in libello epiſtolandi ἄρισα δὲ ἅπαντες ἀνηρώτων ἐπιστεῖλαι ἢ γνοίη τί ὅστι ἐπιστολὴ καὶ τί λέγειν ἐν αὐτῇ δέοιμι ἢ εἰς ποῖος προσηγορίας διαιρεῖται. ἐπιστολὴ μέν ὄυν ὅστιν ὁμιλία ἐγγράμματος ἀπόντος πρὸς ἀπόντα γινομένη. καὶ ηξειδήν σκοπὸν ἐκπληροῦσα ἐφεῖς δέτις ἐν αὐτῇ ὥσπερ παρόντι πρὸς ἀπόντα. Διαιρεῖται δὲ εἰς συλλαβάς τε καὶ παμπόλλους προσηγορίας. Optime quis posſet mittere: ſi noſcat quid epiſtola est. Epiſtola enim literata locutio est absentis ad absentes facta intentionẽ explens. Loquitur quis in ea: vt prędenti ad absentem.

Epiſtolium: parua epiſtola. Catullus. Conſcriptum hoc lachrymis mittis epiſtolium.

Epiſtilium capitellũ: quod ſuper columnã ponitur.

Epiſtrates grẽce dicitur: qui a nobis Tullius procuratoꝝ: ac prępositus rei faciendę vocatur.

Epiſtomiũ dicitur in fontibus manu fabrefactis: in quibus ſunt fiſtulę plures aquã transmittentes. Seneca ad Lucil. Niſi aquam argentea epiſtomia effuderint: & ad hunc plebeias fiſtulas loquor. Varro libro. iij. de re ruſti. Cum & aqua calida: & frigida ex orbe ligneo: mensaq; quã dixi in primis radijs esse epiſtomijs verſis ad vnum quemq; factum: ſic vt fluat in conuiuam.

Epiſchidion apud Victru. accipitur pro cuneo.

Epiſynalipha: conglutinatio duarum ſyllabarum in vnã quod in diphthongo: & ſynęreſi fieri contingit. Nam

Epitaphiũ latine ſu/ (σύναλειφή coniunctio dicit. pra ſepulchrum τάφος enim ſepulchrũ: & ſumit pro laude poſt ſepulturã. Est enim elogium quod in ſepulchris marmoreis inciſum videmus: completa ſepultura. Accipitur & pro titulo: & pro oratione funebri.

Epithalamiũ ſacer hymnus: qui in ſponſalitijs canit.

Epitheſis pe. cor. impoſitio: impoſtura: aggreſſus.

Epitheton pe. cor. a Quintili. & appoſitũ: ab alijs adiectiuũ. Ab ἐπὶ qđ ꝑcat in & τίθημι quaſi impoſitũ. Epitheta trib⁹ de cauſis noib⁹ addunf. Diſcretóis vt: Phrygię molimur mõtibus Ide. Horatius: vt terribili impexũ ſetaq; & dentibus atris. Ornatus: vt Alma Venus.

Epitome. es. pe. pro. breuiariũ: vel inciſio dicit & compendiũ ab ἐπὶ ſuper & τομὴ inciſio: vel intersectũ.

Epitogium genus pallij: quod ſupra togã ferebatur. Compositum nomen ex grẽco: & latino.

Epithima pe. pro. dici potest ſuperimpoſitus: opercu/lum θῆμα positum dicitur: quicquid alicui rei imponitur: ex quo & medicamẽta: quę ad refrigerandus corpus imponuntur Epithimata: ſeu epithemata dicuntur.

Epithymia. mię. cum accentu in pe. latine dicitur concupiſcentia: deſyderium: vaporatio ſacrorum.

Epityrum genus edulij: ſeu caſei ficuli. Fit enim ab ἐπὶ & τυρὸς caſeus. Epithyrum etiã: ſiue pithyrũ dicitur a confracta oliua: quę grẽce dicitur πιθυσίς. Vnde apud Colu. Epithyrum conditurã oliuarum legimus.

Epitrapezia dicunf generaliter menſis apta: quę ſunt vaſcula & potoria: & eſcaria. Ab ἐπὶ & trapeza menſa.

Epitritus pe. cor. pes ex quattuor ſyllabis cõſtãs: quaꝝ vna ſemper ab alijs tribus diſcrepat. Primus conſtat ex iambo: & ſpondęo. i. ex ꝓma breui & tribus lõgis: vt ſacerdotes. Secũdus ex trochęo & ſpondęo: id est ex ſecunda breui alijs longis: vt ꝓditores. Tertius ex ſpondęo & iambo: id est ex tertia breui alijs longis: vt hęreditas. Quartus ex ſpondęo & trochęo. i. ex quarta breui: cęteris longis: vt Cęleſtinus. Epitritus nũerus dicit qui ꝓtinet totum aliquę numerũ: & eius partẽ tertiaꝫ: vt quattuor ad

Epitrocaſmos verboꝝ ſuper ſe inuicẽ ef/ (tres. Lc. fuſio: vel ſuper mẽſio: quę fit aduerſarij turbãdi cauſa.

Epizeuſis conbinatio: Figura cũ dictio in verſu abſq; medio aliaruꝫ combinaf. Virg. Me me adſum qui feci.

Epops auicula ſordidiſſima est: eaq; criſtata. quam a ſoni fictione Vpupam nominamus. Lc.

Epoptidon dicitur liber ſpectaculorum.

Epos carmen heroicũ diuinaꝝ rerũ: & heroicarũ: humanarũq; cõprehenſio. Mar. Scribam⁹ epodos cępiſti ſcribere: ceſſi: Aemula ne ſtarẽt carmina noſtra tuis. Lõpoſitũ cum ᾠδή: qui est cantus: apud nos dicit Epodus: quaſi carminis cantus. Et inde epodion diminutiuũ: id est paruũ carmen: quod a lyricis clauſula breuis dicitur quaſi ꝑciſos verſus integris ſubijciat: vt apud Hor. Beatus ille qui ,procul negotijs. Deinde ſequitur ꝑciſus: Vt priſca gens mortaliũ. Et ſic deinceps alterni quibus aliqua pars deeſt: & ſunt ipſis ꝑcedentibus ſimiles.

Epulę ab opulẽtia: ſiue ab edendo: quaſi edipulę Sũt cibi miniſterio hoĩm in noſtruꝫ vſum cõparati. Epulum vero ſignificat ſolẽniores: & proprie publicuꝫ conuiuũ: in

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

propatulo ciuibus exhibitũ: siue in dedicatione tẽpli: siue in triũpho: siue in funere: siue ludorũ causa. Quale imperatores apud Romanos: ⁊ quale factũ esse constat a pluribus: qui testamẽto legauerũt epulum quotannis ad sepulchrum rosis: ⁊ varijs respersum odoribus: pro hereditatũ facultatibus exhibendũ. Iuue. Unde epulũ possis centuz dare pythagoreis. Sed confundũtur quandoq;. Nam epulũ pro priuato cõuiuio inuenit: ⁊ epulę pro conuiuio in cõmuni. Cic. pro. L. Plan. Sepulchrum. L. Latilinę floribus ornatũ: hominũ audacissimoruz: ac domesticorũ hostium cõuentu epulisq; celebratum est.

Epulam quoq; in singulari veteres dixerunt. Lc.

Epulari est in cõuiuio esse: seu cõuiuari. Liui. lib. xxv. Vulgo apertis ianuis in propatulo epulati sunt. Lon/ strui quãdoq; cum actõ: quasi pro comedo. Amb. Non statim: inquit epulamur omnia: neq; potamus omnia.

Epulones dicti sunt cõuiuę. Unde ⁊ coepulones: qui simul epulant. Itez epulones dicebant: quos pontifices propter sacrificiorũ multitudinẽ esse voluerũt: vt ludorũz epulare sacrificiũ conficerent: auto: est Cic. lib. iij. de ora. Di epulas Ioui ceteriscq; diis instituendi potestatẽ habebant. Unde Aug. lib. de ciui. dei. Asserit epulones perpetuos fuisse: qui ad auream Iouis mẽsam statuę appositam perpetui erant conuiuę: vt mimorũ potius ⁊ parasitorum contubernia: q̃ dei sacra celebrarentur.

Epulare: qđ ad epulas pertinet: vt epulare sacrificiũ: epularis sermo: qui in conuiuio fit. Apul. Iam illatis luminibus epularis percrebruit. Epulares etiã vocabant qui in sacris epulabant. Var. Dũ epulares nocte epularent.

Epulatorius, a. um. qđ aptũ est: vt in epulis comedat. Ambrosi. ad Simpli. Bona opera epulatoria dicimus quę sunt esui. Et paulo post. Epulatoria ⁊ refectoria requies in deo: quę facit animi tranquillitatem.

E Ante Q

Equus animal quadrupes: qui ⁊ caballus ab equalitate dictus: detracta prima litera: quę diphthongus faciebat: quia pares eligebant: qui bigis quadrigisq; iungerentur. Equoruz alij gradarij: qui molli gradu: ⁊ sine succussura incedunt. Contra succussores sessorem frequenter inquietant. Alij dicuntur veredi in cursu velocissimi: quibus maiores vti sunt in venatione.

Eques generis cõmunis: significat hoiem equo insidẽtem. Undẽ equites a peditibus distinguunt. Virg. lib. vij. Interea pręmissi equites ex vrbe Latina. Sumit quandoq; pro ipso equo. Idem. Dorso equitem docuere sub armis Insultare solo: ⁊ gressus glomerare superbos. Et eques dicitur: qui equestrem dignitatẽ adeptus est.

Equester ab eques fit: sicut a pedes pedester. Unde pedestres: ⁊ equestres copię. Equestrẽ vero ordinẽ mediuz fuisse constat inter patricios: ⁊ plebem. Di olim sub Romulo regibusq; celeres dicebãtur: a Celere Remi interfectore: deinde a flectẽdis animis: quoniã iudices erant: siue potius a flectendis equis Flexamines vocitati. Postea Trossuli a trossulo oppido Thuscię: q̃ id sine vllo peditum adiumento equites cepissent.

Equestre es: dictum est: quod equiti dabatur.

Equestria loca erãt: in qbus sedebãt eqtes. Sen. li. vij. de brsi. Equestria olim equitũ Ro. sunt. Et iterũ. Sed cũ in theatrũ veni: si plena sunt equestria: ⁊ iure habeo locũ illic: q; sedere mihi lz. Sic popularia dicebant vbi plebs ipsa in theatro sedebat. Suet. in Domi. Et q; pars maior intra popularia deciderat: qnquagenas tesseras in singulos cuneos equestris: ac senatoris ordinis pnũtiauit.

Equito equitas, dicitur de homine equo insidente: ⁊ de equo. Lucili. de equo. Nempe hunc currere equum nos atq; equitare videmus. Huius composita sunt adequito: quod est iuxta equito. Liuius. Adequitauit deinde sensim portis. Obequito: circunequito. Idem. Ob/ equitare iubet hostium portis. Perequito sicut peragro: vt apud eundez. Cum perequitasset aciem tantũ iniecit ardoris: vt non vltra sustinuerint impetum equi.

Equitat⁹ modo equitũ turmam ꝑcat. Sicut peditatus pro pedestribus copijs: modo actũ equitãdi. Plin. Ęmina equitatu atteri ⁊ aduri solẽt. Modo ordinẽ equestrez. Idẽ. lib. xxxiij. Quinetiã ipsum equitũ nomen sępe variatum est in ijs quoq; qui ad equitatũ trahebantur.

Equapium: apij. herbę genus a grecis ἱπποσέλινον di/

Equarius. a. um. quod ad equũ perti/ (ctum. Lc. net: vt equarius medicus: qui equis medetur. Val. max. lib. vltimo. Helophilus equarius medicus. L. Marium septies consulem auũ sibi vendicando se excudit.

Equinus. a. um. possessiuum. Horati. Humano capiti cervicem pictor equinam Jungere si velit.

Equio. is. de equis dicitur: cum coitum appetunt. Sicut catulio de canibus. ⁊ subo de suibus. Colu. lib. vj. Equienti mulę cruda brassica datur.

Equimentum merces: quę datur pro admissura equi. Var. An si equã emisses quadrupedẽ: vt meo asino reatino admitteres: q̃tum poposcisses dedissem equimẽti.

Equitium equorũ mandra. Ulpia. Equitij vsu legato videndũ an ⁊ domare possit: ⁊ ad vehendũ sub iugo vti.

Equitius nomẽ viri propriũ: ⁊ cognomen familię Ro

Equila diminutiuũ (manę: ab equo deductum. est ab equa. Varro. Nemo est tam negligens quin summa diligentia eligat asinum: qui saltet equilam. Lc.

Equile penultima producta: stabulum equorum. Sicut ab oue ouile. Unde Var. Suadet frenos in equili suspendere: vt oculi equuleorũ consuescant videre eorum faciem: ⁊ e motu crepitus audire: cũ iam ad manus accedere consueuerint. Interdũ imponere his puerum.

Equisetum. Cide in dictione Ephedron.

Equiso equoz domitor. Var. Nã vt equus qui ad vehendũ est natus: tũ traditur magistro: vt equiso doceat tolutim incedere. Et non tantũ equorum magistrũ: sed etiã oim rerum: quaz ei regimen concedit: equiso designat.

Equitabilis locus: in quo equi facile inambulare ꝑnt. Liui. Opportuna explicãdis copijs regio erat equitabilis ⁊ vasta planicies. Idẽ ꝓtrarũ ponit. Imber violentius q̃ alias fusus: cãpos lubricos inequitabiles fecerat.

Equuleus diminu. sumit pro pullo equino ⁊ nouello. Cic in Horten. Ut igit domitores equorũ non verba solũ adhibent ad domandũ: sed cibum etiã sępe subtrahunt: vt fame debilitetur equuleorũ nimis effrenata vis. Est ⁊ equuleus tormẽti genus in equi formã: in quẽ conijciebãtur rei. Cic. lib. v. Tuscu. Hęc etiã in equuleũ conijciunt: quo vita non aspirat beata. Idem de fini. libr. iij. Nec si ille sapiens ad tortoris equuleũ a tyranno ire cogatur: si mulem habeat vultum: vt si ampulam perdidisset.

Equulus etiã diminu. Cic. de fignis. Equulos argenteos nobiles: qui maximi fuerũt aufert. Et lib. iij. de natu. deoruz. Quia imperfectis ⁊ maturis docet esse meliora: vt in equo q̃ in equulo: in cane q̃ in catulo: in viro q̃ in puero. Var. ait equulũ post annũ ⁊ sex menses domari posse Sic equula. Idem. Nemo est tam negligens: quin summa diligentia eligat asinũ: qui suam saltet equulam.

Equiria ludi: quos Romulus Marti instituit. In his enim ludis currere in Martio campo equi solebant.

Equidẽ non ex ego: ⁊ quidẽ composita coniũctio: sed simplex est. Sallust. Ego equidẽ sic existimo. Nam si esset cõpositum: non subiũgeretur ego. Quãq; apud Virgi. vbi qz ego quidem significet. Equidẽ merui nec deprecor inquit. Persius posuit pro quidem. Non equidem hoc dubites amborum sędere certo Consentire dies.

E Ante R

Eraphiotes Bacchus dictus est: ab inducenda contentione. Quoniam vinum iram atq; certamen inducit ἔρις enim contentio φαίνειν ostendere.

Erasistratus nomen medici eximij: ex Aristote. familia

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nati ἔρος amorem σχάρις exercitum significat.

Erate erates.penultima correpta: nympha Oceani et Thetyos filia ab ἔρος: quod est amor.

Erate numero plurali: verbs Lortanorum.

Erato pe.cor. vna musarum ab amore dicta ἔρος ἔραμαι amo: cui praesit his qui amoris face rapiuntur. Virg. lib. x. Huc age qui reges Erato: quae tempora rerum. Quis latio antiquae (tiquo fuerit statu.

Eratosthenes pe.cor. nomen philosophi: qui orbis terrarum mensor appellatus est. Hic vixit annis. lxxxj. sicut et Plato: et Diogenes cynicus: et Xenocrates Platonicus ἔχαιρε ἔραμαι ☉ Σθένος λύναμις καὶ κράτος λέκτη ☉ ἰατρὸς πυϊσμικὸς ἢ μαθηματικός. ab Erates: quod est amabilis et sthenos potentia dicitur: medicus fuit insignis: et mathematicus.

Erasinus pe.pro. fluuius in Argolica. Papi. Ruit agmine facto Inachus et gelidas surgens Erasinus ad arctos. Dictus et Arsinus: et in Archadia vbi ortus hic Stymphalus. Sunt et Erasini in Peloponeso alii sicut Strabo scribit.

Ercinia multis syluis nomen est inditum. Sed apud Germanos maxime: quae apud Graecos Orcinia dicit. Hab Helvetios ad Hemetum Turiacorumque fines protendit: et ad Dacos et Danubium. Inde ad alias gentes longitudine sexdecim dierum multis ferisque abundans: et proceris frequens arboribus. Sunt qui hoc nomen aspirent: et cum y. scribant.

Ercius Iuppiter dicebatur ab arcendo: qui intra conseptum cuiusque domus colebatur: quem etiam deum penetralem appellabant. Lornucopiae.

Erctum in libris antiquis legit pro arctum: ab arcendo. Lc.

Erciscere prisca lingua significat diuidere. Inde familiae erciscundae: id est rei familiaris diuidendae. Quidam erciscundum ab ercium antiqua dictione dici volunt: a coercendo. Unde et Iouez ercium puto dictum: qui mala crede(retur arcere.

Erebus pe.cor. fluuius inferorum. Virg. Magnos Erebi tranauimus amnes. Quandoque pro obscuriori inferni parte: vt Imas erebi descendit ad umbras. Ciarro ex erebo natam noctem ait. Unde et illud erebo creatam fuscis crinibus noctem inuoco.

Erembi populi in Arabia: qui propria saxa nudi inhabitant regione: ex aduerso: ex opposito. (bitant.

E re mea: e re tua. Vide supra in E. et Ex.

E republica. i. ex vtilitate et cómodo publico. Sueto. in Cesa. Plerique pecunias contulerunt ne Catone quidem abnuente eam largitionem e republica fieri. E contrario dicimus ab re est. pro eo quod est contra cómodum.

Eremus pe.pro. Nam apud graecos per η scribitur ἔρημος. Solet tamen ab aliquibus corripi propter inopiam literarum graecarum: vt prepotens martyr eremique cultor. Est et generis semi. Hiero. Inter multos saepe dubitatum est: a quo habitari coepta sit eremus. Significatque eremus solitudinem. Hinc eremitae et eremitani. Cui ordo eremitanus sub diuo Aug militans: non tam doctrina: quam virtutibus

Eretria Cerusae genus: quae terrae fueno (insignis. men habet: quam praecipue vsus fuisse Parrhasius dicit. Lc.

Erga praepositio: licet eandem vim habere videatur cum contra: beniuolentiae tamen plena est. Ut pro meo summo erga te amore onus subeo.

Ergasylus nomen viri proprium.

Ergo illativa: siue appletiua punctio est: quae minoribus adhibet clausulis: sicut igit. Aliquando inceptiua est: quae meus maxime indignationi. Iuue. Impune ergo mihi recitauerit ille togatas. Hic elegos: Aliquando hortatiua: quae ponit vt hortemur: quid tarde aliquid faciat. Et affectum exprimit reprehendentis. Virg. Ergo age chare pater. Aliquando aduerbium est: et ponit pro causa. Circumflectiturque vltima. Virg. li. vj. Illius ergo Venimus et magnos erebi tranauimus amnes Sisen. lib. iiij. Milites vt lex Calphurnia conceserat virtutis ergo ciuitate donati.

Ergon latine opus: a quo fiunt quae sequuntur.

Ergastulum pe.cor. taberna vel officina vbi lapides metallaue fodiunt: vel aliud quippiam operis a vinctis seruis fit: quos Plini. his verbis describit. At nunc eadem illa vincti pedes: damnatae manus: inscripti vultus exercent. Dictus ergastulum ab ἐργάζομαι: quod est operor. Iuue. Nempe in Lucanos et Tuscа ergastula mittas. Sed quoniam in diuersis locis serui diutius operari cogerent: factum est vt ergastula modo ipsos damnatos seruosue operantes: modo carcerem significet. Ciar. Mox ei(tiqz mox eo iniurium qui tota ergastula donaret libertate. Col. lib. j. Optime solutis seruis cellae meridiei equinoctialez spectantes fiant vinctis quae salubrerimum subterraneum ergastulum plurimis: fitque id angustis illustratum fenestris.

Ergastulus custos penalis loci. Lucil. Non ergastulus vnus et alius iudicem apposuit: vt nemo sententiam libere magis quam ergastulus dicere possit. Aliquando sumit pro operario. Plinius. Coli rura ergastulis pessimum est: vt quicquid agitur a desperantibus.

Ergastularius: qui praeest ergastullis. Unde Columel. lib. j. docet quomodo ergastuli ab ergastularijs tractari debeant. Ergastes et ergasticus: latine operarius a verbo greco ἐργάζομαι. Ergasia operatio Ergaleia ferramenta. Ergásenon officina. Ergasemos fabricabilis. Ergasteriú: offi(gasterlarches tabernarum opifex. cina vbi aliquid operamur: vt est in decretis distin. xliij. Nulli clerico liceat tabernam: aut ergasteriú habere.

Ergeteni penultima producta: populi sunt ab Ergeto oppido Sillius. Hadrianum Ergetumque simul.

Erginus Tyrannus fuit: qui ab Hercule ex Minyis Orchomeni vrbe extrusus: postea extinctus fuit. Lc.

Erguminus pe.cor. qui a demone agitat ab ἔργομαι, quod latine dicitur agor: id est agitor, prohibeor.

Eribea dicta est nouerca Mercurij: id e Juno. Cuius monitu et precibus ipse Mercurius Martem ex vinculis liberauit. Et dici potest lis buculae. Haec ἔρις lis βοῦς bucula: siue iuuenca dicitur: quia Isidem multa indignatione

Erica frutex est quam et alij Sisarum no(prosecuta fuit. minant. Folia habet tamarici similia: haec tamen herba sola floret in syluis: ideoque melli nomen praebet. Lc.

Ericates nomen viri: et potest interpretari: quasi confractus. Nam ἔρις ira καπάχω infringo.

Erictheus nomen proprium Phegaeus viri. Alter fuit Athenarum rex: quem Minerua e rure vbi natus erat: fuscepit: educauit: et Athenienti populo pro rege tradidit.

Erictonius rex Athenienfis Vulcani: et Mineruae filius: A quo populus Athenien. erichthonius dictus est. Hic teste Plinio: Quadrigas primus iunxit: et ludos instituit

Eridanus penultima corre. (in Attica regione. fluuius in Italia: ab Eridano Solis filio ibi submerso dictus. Quibus fit ita intelligendum: vt non erremus: sed melius est tacere: quam pauca dicere: alij viderint.

Erigone pe.cor. nomen Icarij filiae: quae ob fratris necem dolore percita: laqueo se suspendit: vt Higinus late tra(ctauit.

Erigryppus vnus ex Centauris. Lc.

Eriphyle pe.pro. nomen vxoris Amphiarai et sororis Adrasti. Haec accepto aureo monili latenter maritum prodidit. Virg. li. vj. His Phedra procrinque locis mestaque Eryphylen: Scribit et fine h. Iuuena. O currunt multae tibi

Erimanthus: qui lites dissemi(belides atque eriphylenando diuinat: quasi ἔρις ἔριδος. i. litis μάντις diuinus. Iuue. Aut Disphylus: aut Erimanthus. Erymanthus vero cum y. et h. mons Archadiae: quo aprum agrorum vastatorem Hercules domuit: viuumque super humeros ad Eurysteum detulit. Quo conspecto Euristeus in aereo se vase abscondit. Virg. Aut Erymanthi placarit syluam: et lernam tremefecerit arcu. Est et sylua et fluuius hoc uoie in Alphei defluens: vt odit Pli. li. iiij. Lic. li. tuf. vocat Erymanthum beluam erymanthiam vastificam Sophocles aut λαμπρεῖα ὄρος ἀρκαδίας ἀφ' οὗ καὶ ποταμὸς ἑᾶι ἐξύμανθος πρὸς δὲ τοῦ κάπρου μὴ ῥιζόδωλος φασὶν ὅτι ἐπὶ τὰς τοῦλας τῶν μυκηνῶν κομίζας ἀυλὸν ἀπέδετο. id est Lampia mos est Archadiae: a quo fluuius defluit erimanthus ze.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Erinacius animal nō maius ericio: vt Hier. inquit: simi/
litudinē v: si muriscꝫ habēs. Unde in Palestina arcanus
dicit. Et magna est in istis regionibus huius generis abū
dantia: semper in cauernis petrarū: ⁊ terrę foueis habi/
tare cōsueuerūt. Dicit ab aliquibus Cyrogrillus: qō no
men ab horrendo quidā deducunt: ⁊ cū h. scribunt.

Erinnys cum y. furia infernalis: dicta qꝫ humanā cor/
rumpat mētem ἀπὸ τοῦ ἔξεραν τὴν νοῦν ἕξα λέγετ ἢ γαῖα
ⓒ νοέω ὅτι. Huius genitiuus erinnyos ⁊ erinnys latine:
⁊ per syncresim erinnys: accusatiuus erinnya ⁊ erinnyn:

Eripio. is. penul. co: re. extra (in plurali erynnes.
rapio. Et construit cum datiuo fere in malaꝫ partem: vt
eripuisti mihi substantiā. Aliquādo cū ablatiuo in vtrāqꝫ
partē: vt eripuisti me a periculo: ⁊ eripuisti a me librū.

Eriphysa insula vna ex Aeolijs: quasi ἔριον: id est litem

Eris est herba in Ae/ (φυσάουσα fusilans dicitur.
gypto nascens: aro similis: nisi qꝫ minor est: ⁊ minoribus
foljs ac radice: quę tamē grandis oliuę magnitudinem
implet. Significat ⁊ contentiōem ἔρις enim grecę ira ⁊

Eriſi sceptrum herba quam ⁊ (contentio. Lc.
dipsacon: aspalatum vocant. Unde Dipsacon. Lc.

Eritheles genus herbę: sic dicta: quasi amor floręs:

Erodius ⁊ erodion: auis ma/ (ex Ambrosię specie.
ior omniū volatilium: ⁊ aquilā vincit ⁊ comedit.

Erogo. gas. pen. co: re. distribuo: ⁊ quasi rogatoribus
distribuo. Hiero. ad Julianuz. Cum multis erogaueris
censum tuū: ⁊ quidam tua gaudeant liberalitate: tamen
multo plures sunt: quibus nihil dedisti. Inuenit etiaz ex/
rogare: quod est vt Fest. inquit ex lege veteri aliquid per

Erotema penulti. produ. (nouaz legem eximere.
grece ἐρώτημα interrogatio latine dicitur. Ut. Quo res
summa loco Panthus: quam prendimus arcem? Erote/
maticus interrogatiuus ἐρωτάω ἐρωτῶ ὅτι ἢ ἔρομαι.

Eromodotion desertio causę: absentia: siue negligētia
partiū facta. Contrahit autē triemij: aut alterius iusti tē
poris lapsu. Pomp. Itē in Eromodotijs pupillo subue/
nit: sed vide diligēter ne Eremodotiū legendū sit: ab E/

Eropia insula vna ex (reino: qō desertū signi. Lc.
Cycladibus: alitur Acis: ⁊ postea Siphnus appella/

Erotylos gemma filici similis. Lc. (ta. Lc.

Erro: inquit Augu. lib. Enchiridij. est existimatio vel
approbatio veri pro falso: vel ecōuerso: ⁊ certi pro incer/
to: vel ecōuerso. Et errare est putare: vel approbare vez
esse qō falsum est: vel falsuz esse qō verū est: vel certū pro
incerto: siue falsuz siue verū sit. Unde sciendū qꝫ licet quis
absqꝫ ignorātia errare nequeat: non tñ qui aliquid nescit
continuo errat: sed qui se existimat scire qō nescit: ⁊ falsum
pro vero: siue incertū pro certo approbat. Accipit etiam
quādoqꝫ error pro peccato: ⁊ quādoqꝫ pro vagatiōe. Et
errare pro vagari: ⁊ discurrere. Virg. Vidistis si quā hic
errantē forte soroz. Sed quoniā pecudes errando: id est
vagando pascunt. errare ponit pro pascere. Virg. Mille
meę siculis errant in mōtibus agnę. Itē quia errando sę/
pe a recta via deflectimur: errare sumit pro peccare. Sa
ne inter errorez ⁊ errationē hoc interesse Donatus existi/
mat: qꝫ error animi sit: erratio pedū. Terē. in Adel. Sane
ac multo ppius ibis: ⁊ minor est erratio. i. minus est spa/
tij: per qō erretur. Cōposita verbi erro sunt aberro: qō
est valde erro: vel longe vagor. Lic. in Tusc. Sed redeat
vnde aberrauit oratio. Deerro. oberro. circumerro. La/
etan. lib. ij. Vulgus existimat mortuoū animas circa tu/
mulos: ⁊ corpoz suoū reliquias oberrare. Dererro per
totū erro. Colu. in pręfa. Semperqꝫ ritu volucrū longin/
qui litoris peregrinus ignotū pererret orbem. Exerro:
valde erro. Cypria. ad Januarū. Ne quis exorbitans: ⁊
a via veritatis exerrans: apud Hereticos iungeret.

Erogenneton herba est sic dicta: qꝫ amatoris ꝓueniat
γεννάω ⓒ γενῶ gigno: ⁊ ἔρως amor dicitur. Lc.

Erratus. us. ⁊ erratū. ti. peccatū. Lic. Tironi. Tantuz
mihi dolorem cruciatūqꝫ attulerunt errata meę ętatis: vt
non solū animus a factis: sed aures quoqꝫ a cōmemora/
tione abhorreant. Et in Decre. dist. xl. scribit. Quod ali/
quādo in ipsis quoqꝫ cōspicimus erratibus electoruū.

Errones sunt vagabūdi. Tibul. Atqꝫ iterū erronē sub
tua signa voca. Sappho. Nec vos erronē tellure admit/
tite nostrū. Ulp. errones appellant seruū: qui nō quidē fu
giunt: sed frequenter sine causa vagant: ⁊ temporibus in
res nugatorias consumptis serius ad dōm redeunt.

Errabundus affatim: vel valde errans. Virg. Si qua
forte serāt oculis sese obuia nostris Errabūda bouis ve/

Erraticus. a. um. qō vbiqꝫ serpit: seu vbiqꝫ (stigia.

Erubesco: rubens fio. (nascit. Ut vitis erratica.
Augusti. per translationē prō verecundo: in significatio/
ne actiua posuit: cum ait. Quisquis me erubuerit coram
hominibus: erubescam eum coram patre meo.

Eruca pe. p. si Apuleio credit: ab hęrendo venit quo/
niaz rebus: quas occupat: tenaciter inhęreat. Uerū alijs
magis sine h. ⁊ sine diphthongo scribi placet: ⁊ ab erodē
do deduci. Est aūt genus vermis: Campe alio noīe: qui
in olerū folia repit: abroditqꝫ pręsertim brassicas. Colu.
libro. xij. Ubi vero apricis regionibus post pluuias noxia
increuerunt animalia: quę a nobis appellant erucę: greece
autē campe nominant: vel manu colligi debēt: vel ma/
tutinis tēporibus frutices olerū concuti. Sic enim dum
adhuc torpent nocturno frigore si deciderint non ampli/
us in superiorē partem prorepunt. Est etiaz eruca herba
quędā virtutis calidę: dicta similiter qꝫ erodat. Plaut. be/
stiolas oēs corpora insecātes erodit: Ueneremqꝫ excitat.
Ouid. de reme. Amor. Nec minus erucas iubeo vitare sa/
laces. Colum. Excitet vt Ueneri tardos eruca maritos.
Sunt qui erucā dici velint qꝫ vrat. Plaut. linguā pungit.
⁊ sanguinē exurit: vt sit eruca: quasi vrūca: v. in. e. versa.
Aut qꝫ fortasse dicta sit ab esu: hoc est ab edendo. Et cuz
principio esset esuca: postea cōmutatione literę facta est

Eructo. as. exe ⁊ (eruca: vt ex Valesio Valerius.
ructo: qō est frequentatiuū verbi. erugo. is. Iuue. posuit
exemplū de ructo. Si bene ructauit: si rectū minxit ami/
cus. De eructo Hieronym. Eructauit cor meū verbuz bo/
num. Est ⁊ ructo: in eadē significatione. Horat. Hic dum
sublimis versus ructat ⁊ errat. Ructo autē a rugo. is. xi.
etum. Unde ructus. A ructo quoqꝫ fit ructito aliud fre/
quentatiuū. Col. lib. vij. de boue egrotante sic inquit. Be
mitus exprimit: locoqꝫ stare non patit: sępe decumbere ⁊
ructitat cępit: caudāqꝫ crebrō agere. Dicit ⁊ ructuo. as.
⁊ ructuor. Hinc a Sidonio dicta est ructuatio esculēta.
Ex quo eructuo. Augusti. Illi audiunt tanqꝫ verbū eru/
ctuatū: illi tanqꝫ scientiā annuntiatā. Quod eū ructuat:
pręsentibus ructuat. Est autē eructare proprie extra ru/
ctum mittere: qꝫuis ad alia transferat. Columel. lib. viij.
Neqꝫ ipsum vivariū repletur congerie: quaz tempestati/
bus eructat pelagi violētia. Est ⁊ irructo. Plau. in Pseu
do. Quid tu malū ergo in os mihi ebrius irructas.

Erudio. is. penul. cor. significat ex rudi doctum facio.

Erudero. as. pen. (Hinc eruditio prō doctrina.
cor. ab e. ⁊ rudero. Rudera vero a rudus. deris. Et sunt
rudera purgamēta: puta cęmentum lapides confracti:
arena: calx: ⁊ huiusmodi ex ruinis congesta. Hinc rude/
ratus ager: qui veterum ędificioū maceria scatet. Eru/
derare itaqꝫ est purgare: ⁊ rudos extra iacere. Ambrosi.
de obitu Theo. Sed Isaac obstructos ab alienigenis pu
teos eruderauit: nec latere aquam passus est.

Erugo. Uide supra in dictione Aerugo.

Erumna. Uide in dictione Aerumna.

Eruncо. as. Uide supra in dictione Aberunco.

Eruo. is. extraho. Lactā. lib. ij. Ipse sibi oculos eruat:
vt omnes cęci sint. Inter dū eruere est in totuz destruere.
Idem lib. vij. eruuntur funditus ciuitates.

Eruū genus pabuli: seu leguminis. Col. Eruū lętatur
loco macro nec humido: quia luxuria plerūqꝫ corrūpit.
Dictū eruū ab eruendo. Carpit enim ⁊ manu vellit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Eruilia idē quod eruū. Col. Sarsena putat agros ster
coꝛari lupino: faba: vicia: eruilia: lente: cicercula: piso.

Eryngion herba aculeatę moꝛdacitatis: ſpinoſa ve/
luti carduus: ſatiua: in cibis pꝛobatur radice tantuꝫ: quę
melle cynamomo: ⁊ cariophilo condita: guſtui non in/
iucunda eſt. Dicitur aliter eryngę alba.

Erythace apū cibus: dum operant: quaꝫ alij Sanda/
racā: alij Cerinthuꝫ noiant. Hic ſępe fauoꝛ inanitatibus
inuenit ſepoſitus ſapoꝛis amari. Plar. Erythacen vocāt:
qua fauos extremos inter ſe ꝯglutināt. Erythacea colo/
ris rubedine dr. Gręce enim ἐρυθήμα rubor appellat.

Erythacus auis hyeme dicit: Phœnicurus eſtate quā
vulgo pectus rubeū vocant. ἀπὸ τοῦ ἐρυθραίνομαι, ꝺ eſt
a rubeſcendo ἐρυθακὸς phœnicurus ꝙo ꝙ caudā rubeā
habet: phœnix purpureū ſignificat οὐρὰ cauda eſt. Lc.

Erytheus rex fuit Athenarum Orithyię pater: quam
Boreas rapuit: ⁊ in Thraciam deduxit.

Erythra thalaſſa: dicitur mare rubꝝm. Lc.

Erythranum hederę ſpecies. Lc.

Erythros herba eſt: de qua Xenocrates dicit nullū eſſe
coꝛporis malum: cui non ſit ſalutaris hęc herba. Vocā/
tur ⁊ ſtrychnium ⁊ Neuris. Lomucopię.

Erythrotagones ex anſeruꝫ genere volucres: in quibus
nito: eximius: abſolutaqꝫ nigritia: ⁊ in ſupercilijs cocci
ruboꝛ ἀπὸ τοῦ ἐρυθρός, id eſt rubꝛo ⁊ ταὼ pauone. Lc.

Erythrotum latine ruffum dicimus. Lc.

Erythreon rubrū dicit. Col. li. viij. Nec minus alia ruti
los: ꝙs vocat ἐρυθρεδός, hoc noie Perſei ⁊ Andꝛomachę
filius vocatus fuit. A quo: teſte Solino: non ſolū ab are/
narū coloꝛe mare id vocatū fuit: quod rubrū dicimus.

Erythre ciuitas Aſię nō longe a Chio: ex qua Sibylla
fuit: quam numine afflatam crediderunt. Antiqua ſane
mulier ⁊ diuinatrix: ⁊ tempoꝛe Alexandri.

Erythea inſula Geryonis regio in mari Gaditano. In
ea tanta aeris benignitas ferꝫ: vt hoies pariat pene imo:
tales. Habuit etiā canem geryones: de quo fratre Cer/
berita ſcribit Julius Pollux li. v. γνώσιμος ὁ δὲ γηρυόνε
κύων ὁτὰς βοῦς φυλάττων ἀδελφὸς ἦν τοῦ κερβέρου ἀνηρέ
θη δὲ ὑφ' ἡρακλέους .i. Notus Geryonis canis: qui bo/
ues ſeruabat frater fuit Cerberi interęptus ab Hercule.

Eryx nomen montis in Sicilia: ⁊ nomen ciuitatis in
eo ſitę: in quo templum Veneri conſtruxit Eryx filius e/
ius. Ouidi. Sed dea nec patitur ſic ad ſua munera co/
gi. Colle ſub vmbꝛoſo: quaꝫ tenet altus Eryx. Pompo.
Montium Eryx maxime memoꝛatur ob delubꝝm Ve
neris. Vnde Venus Erycina dicta eſt. Ouidi. Quid ge/
minas Erycina meos fine fine doloꝛes?

E Ante S

Eſalos accipitris genus: qui ſolus omni tempoꝛe ap/
paret. Romani Buteonem appellant. Lc.

Eſau nomen filij Iſaac: qui ⁊ Edom: hoc eſt ruffus: ⁊
Seir: quod piloſum ſignificat: appellatus eſt.

Eſca cibus: qui datur hoibus: animalibuſqꝫ. Et eſca eſt
quę datur auibus: piſcibusve ad decipiendum. A quo fit
eſco. as. ⁊ eſcarius: ⁊ eſculētus adiectiua ⁊ eſito.

Eſcarius. a. um. quod ad eſcā pertinet: vt eſcaria vaſa
Plinius. Ad eſcaria vaſa totū rubens vitrū non tranſlu/
cens. Eſcaria menſa: in qua homines epulant.

Eſculētus. a. um. qō ad edendū pertinet. Pli. li. x. Acci
pitres totius Maſſilię humi ſętificāt: nihil eſculēti rapere
vnq̄ ex funere ferculis. Hier. ad Euſta. Poſuit eſculētio:
pꝛo delicatioꝛi cū ait. Q; ſi volueris reſpondere te nobili
ſtirpe geneꝛatū: ſemper in delicijs: ſemper in plumis non
poſſe a vino: ⁊ eſculētioꝛibus cibis abſtinere: nec his legi
bus viuere diſtrictius Reſpondebo: Viue ergo lege tua.

Eſculus arboꝛ glandifera: ꝙ veteres ex eius fructu e/

Eſito. tas. pen. coꝛ. frequentati/ (ſcam ſumerent.

tum eſt a ſupino eſum formatū. Gellius. Videt autem de
Lyamo non eſitato tum erroꝛis fuiſſe: ſcribit per g.

Eſbon ciuitas Seon regis Amoꝛrheoꝛuꝫ in terra Ga/

Eſſeda pen. coꝛ. vehicula Galloꝝ Britan (laad.
noꝝq; apud Belgas primo reperta. Et pꝛopꝛie eſſeduꝫ
in equo: ſicut ſtaticulū in vehiculo: petoꝛitum in mula eſt.
Silius de Aſturcone. Aut molli pacata celer trahit eſſe/
da collo. Confundunt tamē hęc. Sueto in Claud. Soli
tus in geſtatoꝛio ludere: ita eſſedo alueoq; adaptatio: ne
luſus confunderet. Hinc eſſedarij: qui eſſeda regūt.

Eſſedones ſunt Aſiatico: ū Scythaꝝ populi: quibus
teſte Hero. li. iiij. hiſt. mos eſt parentū funera cantu pꝛoſe
qui: ⁊ ꝯgregatis pꝛimis cadaueꝛa ipſa: pecudū admiſtis
carnibus comedere: qui oſſa capitū ſuoꝝ parentū au
ro cincta in poculoꝝ tradere minſterium aſſerunt.

Eſſęi Judęi. Nam tria Judęoꝝ dogmata: vt ſcribit
Joſephus: exſtitere Phariſęi: Saduceę: ⁊ Eſſęi. Et hi qui
dem Eſſęi ab vꝛoꝝibus ⁊ vino: ⁊ carnibus abſtinuerunt
ſemper: ⁊ quotidianū ieiunium verterūt in naturam.

Eſſentia fit ab infinitiuo eſſe: ⁊ idē eſt qō eſſe: quando
noſialiter accipit: quale eſt apud Perſiū. Velle ſiū cuiq;
eſt. Vt enim velle idem eſt qō voluntas: ⁊ ſcire idē quod
ſcientia: ⁊ poſſe idē quod potentia: ⁊ viuere idē quod vi/
ta: ita eſſe idem eſt qō eſſentia. Auguſti. lib. xij. de ciui. dei.
Sicut ab eo quod eſt ſapere: vocat ſapientia: ſic ⁊ ab eo
quod eſt eſſe vocat eſſentia nouo quidē nomine: quo vſi
veteres non ſunt latini ſermonis autoꝛes: ſed iam noſtris
tempoꝛibus vſitato: nę deeſſet linguę noſtrę: quod gręci
appellant οὐσίαν. Hoc enim verbū e verbo expꝛeſſum
eſt: vt diceretur eſſentia. Hinc eſſentiale: quod eſt eſſen/
tię: ⁊ eſſentialiter ſecundum eſſentiam.

Eſto futuri tēpoꝛis impatiui. Interdū ꝯcedētis aduer/
biū eſt. Virg. Eſto egraꝫ nulli quondā flexere mariti.

Eſuries: eſurio: eſurigo: ⁊ fames idē ſunt: ꝺ eſt eden

Eſurigo eſuries. Clar. Quo libet ire (di auiditas.
licet ac cubitū accedo: ꝙ eſurigo fieret edebat coſtas.

Eſurio. is. penul. coꝛ. iui. itum. cupio edeꝛe: abſolutum
eſt. Quāq; ⁊ cum accuſatiuo inueniat. Auguſti. Et fru/
ctum pietatis quē debuerant: quęq; in eis dominus eſu/
riebat: ferre recuſabant. Ambꝛo. Qui verbū interioꝛi/
bus animę receperūt: alimenti cęleſtis ⁊ fontis vbertate
recreati: eſurire ⁊ ſitire non poſſunt: hoc eſt famem ⁊ ſi/
tim pati. Quintilianus. Pater filios eſurit.

E Ante T

Et coniūctio: ſed gręca eſt π per literaꝫ tranſpoſitio/
nem: etiā hoc latini ſuſceperūt: modo copulatiua: vt Ci/
cero eloquēs fuit: ⁊ philoſophus. Duplicaturq; interdū
ac cōpletiua eſt in diuerſis rebus. Vt te admirant ⁊ cives
⁊ hoſpites. Virg. Multū ille ⁊ terris iactat⁹ ⁊ alto. Mo/
do cauſalis: vt Quoꝝ Jphitus quo Jam grauio: Pelias
⁊ vulnere tardus Vlyſſi. Pro etiā. Modo interꝛogatiua
ſeu expletiua. Virgil. Et quę tanta fuit Romā tibi cauſa
videndi. Modo indignatiua. Jdē. Et quiſq; numen Ju/
nonis adoꝛat Pꝛeterea: aut ſupplex aris ſponit honoꝛes?
Modo ꝯfirmatiua: vt Et dubitamus adhuc virtutē ex/
tēdere factis. Ponit interdū pro id eſt. Plau. Annos iam
ſexaginta ⁊ ſenex. Inte: dū pro etiā. Quint. Tamē ſi quid
aduerſus te ipſe cōmiſit ſit hoſtis ⁊ meus. Virg. Natus ⁊
ipſe dea. Interdū pro quia. Jdem. Audieras ⁊ fama fuit.
Quint. Haec primū audiet puer: haꝫ verba effingere imi/
tādo conabit: ⁊ natura tenaciſſimi ſumus eoꝝ: quę mol/
libus animis percipimus. Plerūq; ſententiaꝫ initijs cō/
petit. Jdē. Et finitę quidē ſunt partes duę: quas hęc pro/
feſſio pollicet. Deſeruit etiā affectui: ⁊ quaſi interrogādi
vim habet. Lic. Et ſunt qui de via Appia loquant: tace/
ant de curia. Interdū ponit pro aduerbio ordinandi. Vt
Coꝛpuſq; lauant frigētis ⁊ vngunt. i. deinde vngūt. Item
pro q̄uis. Lic. Defendi legem Cloconiā magna voce bo
niſq; latratibus: ⁊ videtis annos meos? id eſt q̄uis ſim
iam ita ſenex. Huius compoſita ſunt etli: tameti.

Etenim ꝺcat quia. Et modo primū locuꝫ: modo ſcm

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

obtinet in oratione. Pli. Etenim multa de hac magistra diderũt: q nõ sũt a nob cõmemorãda. Sene. Quis eteñ inter tot corporis cruciat⁹ sẽlicẽ quẽq; eẽ posse existimatẽ

Eteocles Oedipodẽ ⁊ Iocastẽ filius: partu nefando editus: vtpote ex cõcubitu materno: licet huius rei ignarus Oedipodes fuerit. Rex hic Orchomeniorũ quõdã fuit: ⁊ Gratijs templũ primus dicauit. Lc.

Etiã cõponit ex ⁊: ⁊ iam: ⁊ significat quoq; Plau. Tu ne etiã id rescisti miser? Aliquãdo significat adhuc siue pẽterea. Terẽ. in An. Nihil suspicãs etiã mali. Idem in eadẽ. Non satis me pernosti: etiã qualis sim Simo. Aliquãdo hortãtis est pro eia. Ser. Sul. Etiã tu ab hi'ce rebus animũ ad cogitationẽ tuã aduoca. Aliquãdo cõfirmantis est pro ita. Est eñ affirmatiua respõsio. Vt Vidistis me hodiẽ? respõderi debet etiã: vel sic Pli. ad Tacitum. Studes inquã? Respõdit etiam. Vbi? Mediolani. Quod perinde valet: ac si dixeris studeo. Sed cum multa latini dixerint: teneo solũ clarũ esse: sez ab greco deduci ἔτι addendo am fit etiã: ideo per t scribit.

Etiãnum ponit pro quoq; Pli. Qõ eo magis miror: si etiãnum Homero prodente egyptijs non erat.

Ethalia insula in ligustico mari Populonię vbi opposita: ab Ethalio qui ei prẽfuit sic dicta. Quidã hoc nomen cum diphthongo scribunt.

Etearchus nomẽ proprij regis Oaxis vbis Cretę.

Etesię venti qui certo anni tẽpore flant. Hos Strab. lib. iij. subfolanos vocat: hoc est euros. Hiero. Dẽse Augusto flantibus etesijs nauẽ securus inscendi. Di quotãnis in vigore ẽstatis perflãt. xl. diebus post caniculę exortum. Dicti etesię. i. annui: ἔτος eñ annus ἐτήσιος eñ annuus: q ex omnibus ventis hi maxime stati sint: ⁊ singulis annis eodem tempore redeant.

Ethnicus pe. cor. gentilis ab ἔθνος quod gentẽ significat. Hiero. otra Iouinia. Et si ducẽdę essent: vxores christianas nõ accipi iuberet: an et ethnicas?

Etnearches gẽtis princeps. Ethnearchia principatus vel prẽfectura.

Ethos cum significat causam: producit primã. Quando significat morẽ: corripit. Vnde Callimachus opⁱ suũ ethia: hoc est de causis inscripsit.

Ethicⁱ pe. cor. latine moralis ŏr: ab ἔθος ἦθος mos: αλλα καὶ ἐθίζω καὶ ἦθος ἤθεος ὅθεν πεζότηκαὶ λαβὴ λίχεονα ἔοικε καὶ ἠθικὰ τοῦ ἀριστοτέλους. Sed ⁊ assuesco ⁊ mos: vnde prima syllaba ãceps videt: ⁊ Aristotelis ethica.

Ethologus pe. cor. morũ expressor: qui gestu ipso corporis ⁊ sono vocis ita exprimit mores hominũ: vt gestⁱ ⁊ mores eorũ loqui videat ab ἔθος mos consuetudo ⁊ λόγος ratio ἀπὸ τοῦ λέγειν.

Etria insula Thracię: nũc Thasos dicta. Lc.

Etymon recta interpretatio. Etymologia latine verilocquium ἔτυμον verum: λόγος ratione significat. Sed qa verilocquiũ (vt inquit Boe.) minus in vsu latini sermonis habet. Cicero etymologiã vocat notationẽ: quia non tam facit rem de qua prędicat. Aristotel symbolon nominat. Alij vim intuiti originationẽ vocant.

E ante U

Euado is. p extra vado: effugio. Virg. lib. ix. Nostras ne euadere demẽs Speraſti te posse manus. Idem pro trãseo: ⁊ per quãcũq; difficultatẽ peruenio. Euaditq; celer ripã irremeabilis vndę. Plau. in Asi. Demiror: quid sit: ⁊ quo euadat: sum in metu. Et euadere est ascẽdere. Virgi. Euado ad summi fastigia culminis vndę. Item apparere. Idem Vt tandẽ ante oculos euasit ⁊ ora parẽtis. Itẽ liberare. Sallu. Et ni Marius signa inferre atq; euadere oppido properauisset: profecto cuncti aut magna pars fidem mutauissent. Item fieri. Lice. An verebar: ne non putaremus potuisse improbũ euadere?

Evaluo as. extra valuas executio: e valuis ẽjcio. Pli. li. xvij. ⁊ ipsa aũt q evaluant variã picturarũ rõnẽ hñt.

Evaleo es. pen. cor. a quo evalesco: valde validus fio. Pli. lib. xv. Quę postq̃ evaluit flaccescẽte primitia marsico bello: languida authoritas patrũ facta est: ac paulatim in sterilitatẽ emarcuit maiestas.

Evan interiectio: ⁊ exclamantis vox laudantiũ Bacchum: ⁊ interptat bone puer. Potest tamẽ declinari fm Prisciã. Evan. tis. Vir. lib. vj. Evantis orgia circũ.

Evadne p d ante n. Martis filia ex Thebe vxore Asopi: fuitq; coniunx Capanei: quę illũ incredibili amore dilexit: itaq; cum audisset illũ apud Thebas cecidisse: sere in mortis stupore; diriguit. Deinde cum celebraretur funus: se in rogum proiecit.

Evenetus nomẽ regis Lacedęmoniorũ: qui ad custodiendũ introitũ Thessalię cõtra Xerxem vna cũ Themistocle Athenięsiũ duce a Grecis constitutus fuit.

Evander proauũ nomẽ Carmẽtis filij: ⁊ interptatur bonus vir. Hic dimissa Arcadia ad Italiã venit: ⁊ ostia Tybridis intrans: atq; pulsis Aboriginibus: in palatino monte consedit: vbi oppidũ Pallanteũ fundauit.

Evaneo es: penul. pro. a quo evanesco: quod est vanⁱ fio: seu in nihilũ redigor. Lactan. lib. vij. Non est animę vitium: si visus evanuit.

Evanidus: sine fructu. Col. lib iij. Nã q̃ in procerita tem extenduntur: evanidę fiunt: parũq; fructus ferũt.

Evangeliũ latine bona nuntiatio. Athanasius in homilia. λέγεται δὲ εὐαγγέλιον ἀξίως ὅτι εὖ καὶ ἀγγέλλω ὅθεν καὶ ἄγγελος ἀνομάσθη ὅτι τῶν ἀνθρώπων σωτηρία ἐπαγγέλλεται ἅπασι υἱοῦ τοῦ θεοῦ. i. Dicit euãgeliũ digne quoniã εὖ bonũ ⁊ ἀγγέλλω nuntio: ⁊ angelus nominatus est: quoniã saluti omniũ hominũ nuntiat omnibus filijs dei. Quare autẽ sit bona nuntiatio Euse. lib. de prẽparatione sic ostẽdit. Euãgeliũ dicimus q̃ eternorũ atq; incorruptibiliũ bonorũ quę certe supma ⁊ maxima sunt ⁊ ex antiquissimis prędicta tẽporibus: nuper vo splẽdore sui orbem illustrãtia: cunctis hominibus annuntiat. Qõ nõ cęcas: caducasq; huius sęculi diuitias: nec breuẽ hanc calamitosamq; vitã: nec instabilia corporis cõmoda: sed animarũ: q̃ intellectuales substantię sunt: a quibus etiã corporũ bona quasi vmbrã consequẽtia dependẽt: summã propriãq; nobis affert felicitatẽ.

Euapelos. penul. pro. stolidos ⁊ amantes dictos refert Photion grãmaticus.

Euax interiectio exultantis. Plau. Euax iurgio vxorẽ tandẽ abegi. Fuit etiã nomẽ regis Indię: qui de virtutibus gẽmarũ scripsit ad Neronẽ: quẽ habet tẽpestate nostra Petrus bonus Aduogarius ciuis Ferrariẽsis astronomus in omni sęculo admirandus.

Eubęa nomẽ insulę: ⁊ ciuitatis in ea sitę. Hinc euboicum mare: quod duplex esse dicitur: aliud in Aegeo: aliud in cãpano seu tusco: quod in egeo eubęę adiacet insulę: a qua denominatũ est. Quod aũt in thusco Lunarum Baiarũq; alluit oram ab euboicis aduenis ⁊ Lunarum conditoribus nuncupatum.

Eubulus pe. cor. nomẽ historici: qui historiam Mitrę multis voluminibus explicuit.

Eucharistia latine bona gratia: ex εὖ ⁊ χάρις gratia gratitudo ⁊ gratiarũ actio Eucharisteo gratias ago. Eucharisticon liber in quo gratię redduntur.

Euchion nomẽ Bacchi deductũ ab εὐχή: quod votũ ⁊ precem indicat: quasi dignus sit voto.

Euchilę res dicũt: quę sũt boni succi: vt est caseⁱ mollis. Caseus vo vetus a Lor. Celso numeratur inter res cacochilas: quę sunt mali succi.

Euchymon ellebori spẽs sic dicta a bonitate saporis.

Euclides pe. pro. nomen geometrę insignis ab oppido Megaris: qõ Isthmo adiacet: ⁊ Plutarcho authore Socrati cõtẽporanei. Sed videat ne errẽt. Nã Proclus interpres faciẽs q̃tuor libros: in primũ libũ euclidis ita scribit εὐκλείδης δὲ τόπτων νεώτερος ὅστις ἐν τοῖς στοιχείοις συναγάγων γέγραφε, καὶ ἄλλα πολλὰ ἄλλος ἡμ. i. nã

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

multo his iunior. Euclides qui elemẽta ꝯgregãs scripsit
Eudemonidas: nomẽ viri p:opriũ: ꝛ la (pleraq; alia. tine dicitur bene intelligens.
Eudamidas pe. co:. nomen filij Archidami: ꝛ fratris
Eudora pe. pro. nympha Oceani ꝛ Tethy (Algidis. os filia: et interpretari potest bonũ donũ.
Eudora vna ex atlantibus: quę septẽ numero esse perhibentur. Ambrosia. Eudora: Pasithoe: Coronis: Plexaura: Pitho: Tyche. Cc.
Eudoxa bona gloria. Δόξα eñ latine glia ō: ꝛ opinio.
Eudoxus bene glorios⁹: quasi gloria insignis: ꝓpriũ nomẽ Eschinis filij: q patria Gnidi⁹ geometres ꝛ astrologus: sũmus medicus: Socratis auditor: qui prim⁹ annum cõposuit. Scripsit leges: ꝛ de geometria atq; astrologia libros edidit. Fuit ꝛ alius Eudoxus Rhodius historicus: alius Siculus Agathoclis poeta comicus.
Eueho is. extra veho. Var. lib. j. de re rusti. Quarto eũdem fructuosiorẽ faciũt vecturę: si vię sunt qua plaustra agi facile possint: aut flumina propinqua: quę nauigari possint: quibus vtrisq; euehi atq; inuehi ad multa ꝑdia scim⁹. Per translationẽ significat extollo. Unde euectio: extollentia. Aug. lib. v. confes. Missum est a Modo Romã ad prefectũ vrbis: vt illic ciuitati rhetoricę magister traderetur: impertita etiã publica euectione.
Eumenes seu Eumenus fuit vir Cardian⁹: q cura: vigilantia: ꝓbitate calliditate: ꝛ celebritate ingenij oēs Macedones supanit: de quo multa a grecis historicis tradũt.
Euenire est alicui quippiã per fortẽ venire. Et plerũq; de magistratibus ac prouincijs dicit. Sallu. in Jug. Metellus ꝛ Syllanus cõsules designati prouinciã in se partiuerant. Metelloq; Numidia euenerat.
Euẽtus ge. mas. ꝛ q̃rti ordinis tã in plurali: q̃ in singulari dicit: qđ casu aut fortuna nobis euenit: tam in bonũ q̃ in malũ. Cic. lib. j. de ora. Ut eñ quis optime dicit: ita maxime dicẽdi difficultatẽ: varioq; euẽt⁹ oratõis: expectationẽq; hominũ pertimescit. Similiter dicit: euẽtũ neuge. qđ in plurali euẽta facit. Luc. lib. j. Euentũ dici potest: quodcũq; erit actũ. Cic. in partitionibus. Si cuiusq; facti ꝛ euẽti causa ponet. Idẽ de diuina. Si euẽta queri⁹: q exgrunt aliq⁹. Et ad Atticũ. Semp causę euẽtorũ magis mouẽt: q̃ ipsa euẽta. Quod est cõtra Callã et Sipontinũ. Aliq̃ etiã euẽtus finis rei dicit. Qui. Careat successib⁹ opto Quisq; ab euẽtu facta notãda putat.
Euenos pe. p. fluui⁹ a Thracia descendens: ꝛ Calydoniã secãs. De q̃ Qui. lib. ix. Meta. Nãq; noua repetens patrios cũ ꝯiuge muros Tenerat Eueni rapidas Jouenal⁹ ad vndas. Hũc fluuiũ poetę q̃q; cẽtauꝝ vocãt.
Euerto extra verto: eruo: demolior. Cũ euersiones di
Euerro is. extra seu valde verro. Col. lib. (ctę sunt. viij. Stabula frequẽter euerrenda ꝛ purgãda: humor⁹q; omnis vrinę deuerrendus est.
Euerriator dicit qui iure accepta hereditate iusta facere defuncto debet: quę si non fecerit: seu quid in ea re turbauerit: suo capite luat.
Euestigio aduerbiũ dicit: vel q̃ stans aliquis in eodẽ vestigio facit. Cũ statim dicit. Vel quantũ tps est in vno vestigio faciẽdo: qđ est breuissimũ. Vel tractũ est ab his: qui se planta mouentes nihil tardãt aliquid perficere: ꝛ illi negotio: qđ eis iminet: nullã aliã rem anteuortũt.
Euganei Venetiarũ populi ab Euganea: hoc est nobilitate cognominati: de quibus Stra. Pli. Liui.
Euganei montes supra Patauiũ Istriã versus: in quibus abũdãt pecudes nobilissimas lanas facientes. Luc.
Euganeo fi⁹a fides mẽoratib⁹: augur: Colle sedẽs Apponi terris: vbi fumiger exit Atq; aquarei dispgit vnda Timaui. Hinc euganea. ũ. June. Et euganea quãtũnis
Euge interiectio assentiẽtis: q̃si spõte (mollior agna. sua cõgratulantis. Hieron. interpretat euge euge: bene bene: vt est in Psal. Euge euge viderũt oculi nostri.
Eugium caro eminula inter cũi symplegadas. Unde scindere eugiũ est puellam inscindere. Menius. Sine eugio puellã inuenit. Laberius. Quęnã mens: q̃ diritas vos suppilatores fecit cum cano eugio velitari.
Euhohe iteriectio exclamatiua: quẽadmodũ ꝛ ohe. C
Euidẽs pe. co:. qđ aperte videt ꝛ intelligit: ab euideo quod est clare ꝛ expresse video. Euidenter clare.
Euilla regio ad orientẽ vergens: quã circuit de paradiso Phison egrediens: quẽ nostri mutato noie Gangẽ vocant. In ea aurũ pretiosum: qđ hebraice zaab: ꝛ gemmę pciosissimę: carbunculus: smaragdusq; nascunt.
Euiratus modo cui amputata sunt genitalia dicit: ꝑ est e unuchat⁹. Modo lasciu⁹: pdit⁹: atq; effeminat⁹. Plau. Adolescens euiratus ac mollis. Amb. Euiratos delicię reddunt. Var. Euirauit omnes veneri vaga pueros.
Euiscero as. vide in dictiõe Viscera.
Euito as. pe. pro. vitã eripio: vita spolio. Sicut Letare est leto mactare. Est tñ vetus verbũ: planeq; poeticũ. Cice. lib. iij. Tus. Hęc omnia vidi inflãmari: Priamo vitam euitari. Euitare etiã dici põt valde vitare: cauere.
Euhy⁹ Bacchi nomẽ: quasi bon⁹ filius εὖ bene: υἱός filius dicit: nec Euchi⁹ legẽdũ ex greca auctoritate. Cc.
Eulogiũ dicit benedictum εὐλογέω benedico εὐλογία benedictio. Eulogos ratiõabilis. In decretis canonicis eulogia pro benedictionibus: siue muneribus: quę minutuli sacerdotes ad synodũ cõuenientes maioribus summatibusq; sacerdotibus deportant. Unde. xviij. dis. scribitur. De eulogijs ad sacra cõcilia deferẽdis nihil inuenimus a maioribus determinatũ.
Eumeces balsami genus: ꝙ leui cortice ceteris fit pocerius εὐμήκης eñ grece pcerus ꝛ plixus dicit. Cc.
Eumelus Admeti regis Thessalię ex Alcesta vxore filius.
Eumenides furię infernales: latine beniuolę ꝛ mites dicunt p ꝛrariũ: q̃i nõ mites εὐμενὴς eñ beniuolus.
Eumetis gemma quę capiti supposita nocturna visa ad oraculi similitudiné reddit. Cc.
Eumonides nomẽ ꝓpriũ viri thebani: sic scribit Plu.
Eunuchus pe. pro. castrat⁹ ab εὐνὴ qđ est cubile ꝛ ἔχω custodio: q: id hoim gen⁹ adhibebat seruãdis cubilib⁹ regũ: quasi euneechus: ꝛ per synerefim eunuchus.
Eunucho as. castro. Varro. Quod facit pro sua parte is qui se eunuchat.
Eunuchismo as. etiã dẽ significatiõis. Hiero. cõtra Jouinia. Sunt eunuchi qui de vtero matris ita nati sunt. Et sunt eunuchi: qui ab hoibus eunuchizati sunt. Et sunt eunuchi: qui se castrauerũt propter regnũ celorũ.
Euoco as. pe. co:. extra voco. Plau. in Amp. Euocate huc Sosiã. Per translationẽ est quasi extraho. Cice. lib. j. Tusc. Nam quid aliud agimus: cũ a voluptate. i. a corpore: cũ a re familiari: q̃ est ministra ꝛ famula corporis: cum a repu. cum a negotio omni euocam⁹ animũ.
Euocati dicunt nõ q̃ iusti milites sunt: sed q repẽtina aliq̃ necessitate ex agris in bellũ tumultuarie vocãt. Idꝑ militib⁹ dicebant. Sal. Neu qs miles: neu ꝑ milite.
Eupalia nomẽ vrbis in Locride: quam alij eupalion: alij eupolion vocant.
Euplecton structurę gen⁹ in ędificijs tñ modo frontibus politis: quasi εὐπλέκτως. i. bene cęsum. Cc.
Eupetalos gẽma igneũ imprimis colorẽ habẽs: sed cęruleo ꝛ miniq̃: ac mali coloribus admistis. Cc.
Euphene mulieris nomẽ: nutricis musarũ ꝛ Croci ma
Euphemia nomen mulieris: ꝛ latine dicit (tris. Cc. laus: fauor. Euphemus boni nominis.
Euphonia cum accentu in penultima: bona sonoritas vel vocalitas. Euphonus concinnus.
Euphranor: nomẽ statuarij laudatissimi Isthmij: de q̃ Quintilianus lib. xij.
Euphrates is. ꝛ euphrate es. pe. p. fluuius Mesopotamię in Paradiso oriẽs. Strabo scribit Euphratẽ ex Niphate monte Armenię magnũ: ꝓfundũ ꝛ celerẽ nasci:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

exire autē in mare rubrū. Prius tamē Babyloniā p me
dium diuidere: ⁊ Tigri coniunctū Mesopotamiā face
re. Sal. quoq; certissim⁹ author asserit taz Tigris q̄z Eu
phratis in Armenia fontes demōstrari. Ex quo aiaduer
timus. inquit Piero. aliter de paradiso ⁊ fluminibus in
telligēdū. Boe. Tigris ⁊ Euphrates vno se fonte resol
uunt. Euphrates latine fęcūditas atq; abūdātia fructuū
dicit: Amb. lib. de Paradiso. Plerisq; (inqt) Euphratē di
ctum ab ἐυφραίνεσθαι: hoc est a lętādo: eo q̄ hominū ge
nus nullo magis: q̄z lętitia ⁊ equitate lętet.

Euphrosina ę ⁊ euphrosine es. pe cor. fuit vna ex tri
bus gratijs: ⁊ nomē mulieris ppriū. latine lętitia dicitur.
Euphrosia exultatio: euphrenin lętari est.

Euphorbiū ⁊ euphorbia: herba ab Euphorbio medi
co Antonij musę fratre dicta: vt inquit Pli. Nascitur in
Atlāte mōte. Piero. cōtra Jouinia. Basilides magister
luxurię post tot annos ita in Jouinianū: q̄si in Euphor
biū trāsformat⁹ est: vt latina q̄z lingua hīet hęresim suā.

Euphorion nomē poetę Chalcidensis: quē transtulit
Gallus. Habebat hic quosdā ita deditos sibi amatores
vt eū pferrent Ennio: ⁊ reliquis poetis: eiusq; poemata
studiose cantarent: posthabitis aliorū poematibus.

Euphrasinū siue euphrosinū herba est: alio noīe Bu
glossa: sic dicta q̄ lętificet. gręci em ἐυφραίνειν lętificare di
cūt. Lc.

Eupilus: lacus cisalpinę Gallię: in quē p (q
g redit Lambrus in Padum defluens.

Euprepia latine decor: ex ἐυ bonū ⁊ πρέπον decens.

Eureos gēma: quę nucleo oliuę similis est. Lc.

Euripides nomē egregij poetę: apud gręcos Tragę
die illustratoris: quā scribere natus annos duodeuigin
ti adortus est: ⁊ in spelūca quadā tetra ⁊ horrida Sala
minis insulę scripsisse tragedias scriptitasse. Hic vi sermonis
⁊ sententiarū crebritate oratoribus cōparandus fertur.
Hic a canibus laceratus periit: vnde interpres Euripi
dis ita scribit. Διαπεσόων δὲν ἐκεῖ ἔντινι ἄλσει φοιτί
ζων ἔτυχε κατεδεδόθη ὡς φασὶν ὑπὸ τῶν τοῦ ἀρχελάου κυ
νῶν ἐξιόντος ἐπὶ θήραν ὑπὲρ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονώς
ἐτάφη μὲν ἐν μακεδονίᾳ. i. Conuersans igit illic in quo
dam nemore cogitabundus: forte fortuna (vt aiūt) deuo
ratus est a canibus Archelai regis in venatione: supra
octoginta annos natus: sepult⁹ quidē in Macedonia.

Euripi pe. pro. canales seu ductus aquarū aliūde de
ductarū in sublime salientium: si paulo minutiores sint:
quos intra domos Romani per pratū ducebāt. Si aūt
maiusculi sint Mili dicunt. Lice. lib. j. de legibus. Duci⁹
aquaz quos isti nilos euripoſq; vocāt: quis cum viderit
nō irriserit. Euripi quoq; sunt fossę in ludis circūdatę p
septis: quorū loca tēporaria prius clostra fuerūt: autho
re Pli. Spartianus in Helioga. Euripis vino plenis na
uales circenses exhibuit. Quidā euripos interpt̄ant pi
scinas. Eurip⁹ etiā dicit fretū. i. mare angustū: qualis est
Euripus taurominitanus in Sicilia: ⁊ alter in Eubœa.

Eurocias gēma quę situ videt operire nigriciā. Lc.

Europa tertia pars orbis: ab Europa Agenoris phę
nicū regis filia sic appellata. Dicit autē Europa gcgd
terraz iacet a freto ad Tanaim. Et habet quattuor fi
nus magnos: quorū prim⁹ est a Gaditano freto ad Laci
nium vsq; promontorū Italię in locris Secūdus a lici
nio ad ipsa Epiri Acroceraunia. Tertius inde ad Hel
lespontum. Quartus ab Hellesponto ad Mœotis ostia.
Fuit ⁊ Europa nomen Oceani ⁊ Tethyos filię.

Eurotas pe. p:o. nomē fluuij in Laconia: qui teste Li
uio lib. iiij. de bel. Macedo. v: bē Lacedęmona prętersflu
it. De hoc Virgi. Omnia quę Phębo quondā meditā
te beatus Audyt Eurotas iussitq; edisserе lauros.

Euronotus alio noīe vulturnus: ventus est ab oriente
hyberno spirans: q̄p inter notū ⁊ eurū sit. Lc.

Eurus ventus ab oriēte flans ⁊ calidus est. Col. li. vj.
Cum plerūq; syderis canicule tēpore quędā partes eius
regionis sic infestant eurо: quē incolę Vulturnū appel
lant: vt nisi teguminib⁹ vites opacent: velut halitu flam
meo fructū vrant: Gręci appellāt Apelioten q̄ a sole spi
ret: vnde ⁊ a latinis eadē ratione subsolanus vocat.

Euriale fuit regis Minois filia: quę Neptuno Orio
nem peperit. Alia fuit Pręti Argiuorū regis filia. Alia ex
tribus Gorgonibus vna.

Eurialus nomen vnius ex principibus peloponesia
cis: qui argos ⁊ propinquas vrbes incolebant: ⁊ ad Tro
iam cum octoginta nauibus venerunt. Aliū troianū fin
xit Virgilius. Fuit ⁊ nomē histrionis. Juue. Nobilis Eu
rialum aut Maximillonē exprimat infans.

Euribates nomen viri ithaci. Ouid. Simul Eurybā
tes me Talthybiusq; vocarunt.

Eutribiades: teste Herodoto: fuit ex ducibus Xerxis.

Euribia nympha: quę stellas ⁊ luciferū genuit:

Euricion nomē fabri argentarij: de quo Virgi. lib. x.
Quę bonus Eurycion multo cęlauerat auro.

Eurycratidas vir lacedęmonius: de quo Plutar.

Eurydamas pe. cor. vir troianus: Latine dicit latedō
mans. Qui. Vtq; vel Eurydamas ter circū busta Thra
ssylli. Est lariſeis tract⁹ ab hoste rotis. Vbi per Eurыda
manta intelligūt Hectorē: q virtute cuncta domitabat.

Eurydame: teste Herod. fuit vxor Leutichidis Spar
tanorum Regis.

Eurydice: vxor Orphei: pro qua recuperanda ferunt
Orpheū ad inferos descendisse. Alia fuit Nestoris filia.

Eurydomene nympha marina ἀπὸ τοῦ εὐρύ καὶ δίδω
μι: hoc est abundanter do. Perhibent hanc matrē gra
tiarum fuisse: quam alij Eurymedusam a verbo gręco
μέδω: quod rego significat. Lc.

Eurylochus fuit phlegiorū rex: qui Thebas destruxit
anteq; veniret Cadmus: qui eas postea reędificauit.

Eurymedon nomen patris Periboię: ex qua Neptu
nus genuit Nausitheū regem Pheacū. Alter fuit Athenі
ensium dux cum Demosthene.

Eurymone nympha Oceani a Tethyos filia: mater
Leucothoes. Alia fuit Apollinis filia: q̄ Adrastū Argiuo
rū regē: ⁊ Eriphylen Amphiarai coniugē peperit.

Eurypyl⁹ pe. cor. fuit Herculis filius: qui regnauit in
Coo insula: ⁊ cunctorū Gręcorū augur peritissimus est
habitus. Vir. Suspensi Eurypylī scitatū oracula Phę
bi Mittimus. Fuere ⁊ alij hoc nomine. Hunc Eury
pylum; nō Herculis filiū: sed nepotem ex Telepho filio
fuisse: autho: est Homerus. Lc.

Euripidius numer⁹ in talis quadragenarius: ab Eu
ripide inuentus Lc.

Eurystheus fuit Steneli Mycenarū regis filius: qui
Junonis instinctu imperabat Herculi: vt varia mōstra
superaret: quibus posset perire.

Eurytus pe. cor. re Oechalię rex: ⁊ pater Yoles. Hinc
Eurytis. idis. patronymicum fęminiнū. Ouidi. Euryti
dos Yoles: ⁊ insani Alcide. Alter fuit centaurus.

Eusebes: gēma ex qua Tyri in Herculis tēplo facta
sedes: ex qua facile dijs surgebant. Lc.

Eusebia grece ἐυσέβεια pietas: religio: ἐυσεβέω sum pi
us: pietatē exerceo ἐυσεβής pius: religiosus. Lc.

Eustratius nomē philosophi: qui in ethicā Aristote
lis scripsit: ab στράτος exercitus nomē deductū.

Eustathius nōmen fuit grāmatici gręci.

Euthale lauri genus. Clide in dictione Daphnoides.

Euterpe fuit vna ex musis. ἐυ bene τέρπω delecto: quia
si sit bona delectatio:

Eutrapelos pe. cor: quidā aiūt significare tricubitos.
Mar. Eutrapel⁹ tōso: dū circuit ora luperci. Clide Pli.
lib. vij. circa principiū. Alij putāt hoc nomen significare
apud grecos: eū q facilitate q̄dā morū p̄ditus est: hoc est
comis: lepidus: elegās ⁊ facetus. Eutrapelia comitas.

Eutyces pe. cor. nomē fuit hęresiarchę.

Eutymedon pe. cor. nomē cuiusdā philosophi.

Euthymea animi trāquillitas. Laert⁹ in vita Demo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

criti. Finem esse rectū: quietūq; animi statū: quam euthymiam dicit: dum nullo metu: nulla superstitiōe: aut alia quauis perturbatione agitatur.

Euxin⁹ pe. pro. mare illud est: qđ incipit a Bosphoro thracio. Cōponit ex εὖ: qđ bonū apud nos indicat: & ξεῖνος hospitiū vel amicus: quasi bonū sit hospitiū: quod p contrariū dictū est. Nam ibi sunt loca asperrima. Ouid. lib. iij. de tristibus. Euxinus falso noīe dict⁹ habz. Sed te ste Pli. lib. vj. Pontus euxinus antea ab inhospitali feritate axen⁹ appellatus est: peculiari inuidia nature fine vllo fine indulgētis auiditati maris. Post cōmercio illarū gēnū mollitis aliquātū mor⁹ib⁹ dictū est Euxinus.

Euzomū bonū ius: ἕυ bonū ζωμὸς ius: qđ comedit.

Euzomos strennuus: ζώνη cingulū. Nam qui militant cinctos dicimus: discinctos inhabiles.

E ante X

Exactū: p̄teritū: transcursum. Virgi. lib. iij. Geor. At tribus exactis vbi quarta accesserit ętas. Exacti menses dicunt: qui circa partū sunt. Idem. Exactis grauidę cū mensibus errāt. Item exactū: diliges. Vale. Max. Quia nūq̄ remotos ab exactissimo cultu cerimoniaꝝ oculos. Item exhaustū: superatū. Sene. Vt tot p̄cellis tēpestatibusq; exactis: aliquādo in portū veniamus. In hūc sensum veteres exantlatū accipiūt. Habet & alia significata De quibus in dictione Exigo.

Exactor & exactio. vide in dictione exigo is.

Exaduerso appellare. vide in dictione appellare.

Exaggeratio magna coaceruatio: ponitur q̄; p altitudine & excellentia. Translatio sumpta a terra: que exaggerata & in aggerē erecta sustollit in fastigiū. Cice. lib. ij. Tusc. Hoc tibi ppone amplitudinē animi: & quasi quādam exaggerationē q̄ altissimā animi qui maxime eminet in contēnendis & despiciendis doloribus: vnam esse omniū rem pulcherrimā. Oratores exaggerationē facere dicunt: qñ plurib⁹ ꝓbis vnā eandēq; rem vehemēter dicūt: q̄ res maxime venustat oratione. Apud Cato. lucullēta illa exaggeratio est. Succidias humanas facis: decē funera facis: decē capita libera interficis: decē hoibus vitam eripis: indicta causa: iniudicatis: indēnatis.

Exagoge pe. cor. latie eductio dicit. ἐξάγω τὸ ἐξ καὶ ἄγω: μέλλω ἄξω: ab ex & ago fu. axo.

Exagito as. significat vehemēter vexo. Lact. li. vj. Hoc tę tres furias esse dixerunt: q̄ mētes hoīm exagitēt. Item significat exaspo: ad irā puoco. Sal. Tñ q: in tali tpe tāta vis hoīs magis lenięda q̄ exagitāda videbat.

Exalburno as. vide in dictione alburnū.

Exalto: in altū eleuo. Col. Senū pedū latitudinis sulcos dirigunt: fodiuntq; & exaltāt in tres pedes. Per trāslationem significat magnifice laudo.

Exaluminati dicunt vnones: qui colore p̄stant.

Examē noua apū soboles: quā parētes ex suis aluearibus ad nouas sedes quęrendas exire cogunt: q̄ hę ita vniant: vt simul ligatę videant. Nec solū de apibus: sed etiā de vespis & hmōi intelligit. Rursus examē stilus est in lance siue statera: q̄ quo pōdus se vergit: exit. Virg. li. x. Iuppiter ipse duas equato examine lances. Hęc bilancis seu staterę lingua: ab alijs equamentū: ab alijs libramentū: ab alijs equilibriū & trutina dicit. Tñ metaphorice ponit p equamēto: & iudicij inuestigatiōe. Persius. Examenq; improbū in illa Castiges trutina.

Examino as. pe. cor. scruto: & inuestigo q̄ndi causa.

Examussim. Vide in dictione Amussis.

Exangue dicim⁹ qđ sine sanguine ē: & p pauido capit.

Exanimus. a. um. & exanimis & hoc exanime: & exanimatus a. um. ambo duplicē eandēq; significationem habent. licet Seruius velit hęc inter se differre. Exanimus siue exanimis: idē est qđ mortuus: vt apud Liui. li. viij. Vt vno ictu exanimē equo p̄cipitaret. Virg. Exanimūq; auro corpus vendebat Achilles. Interdū idē est qđ exterritus. Idē lib. iiij. Audijt exanimis trepidoq; exterrita cursu Unguibus ora soror fędās & pectora pugnis Per medios ruit. Sic exanimat⁹ nō solū p exterrito: siue perturbato: vt Terē. in an. Ibi tū exanimat⁹. Pāphilus bene dissimulauit amorē & celatū indicat: sed etiā p mortuo accipitur: vt apud Liui. lib. xxij. Una in ipo portu sospite filio repente oblato in cōspectu eius expirasse ferūt. Alteram cui mors filij falso nuntiata mœstā sedentē ad primū conspectū redeūtis filij gaudio nimio exanimatā.

Exanimalis & hoc exanimale: quod non est animal: vel quod est sine anima. Plau. in Bac. Nam neq; Bellona mihi vnq̄: neq; mors creduat nīsi illū exanimalē fore: ni ue exhęredem fecero vitę meę.

Ex animo facio: significat facio: quod in animo volo: vt sit quasi ex animi sententia. Ex animi eñi sententia: locutio est quotidiana: qua vtimur quādo significamus aliquid factū esse put optamus & volum⁹. Vnde dicimus. Habes iam vxorem ex animi sententia.

Ex animo est: vt natura fert: b̄ est vt refert natura⁹ in.

Exanimo as. capit sicut aio: de quo sup̄ (genita actio. nisi q̄ ex ꝓpositio significat extra: siue cū animā qs emisserit: siue cū pene animū pauore amiserit. Qñ ab animo fit significat pterreo: pturbo. Plau. in Aul. Nimis male timui: p̄inq̄ int⁹ redij exanimatus fui. Terē. in An. Oratio hęc me miserā exanimauit. Qñ ꝙ ab aia est: significat aia priuo: siue neco. Curti. Multos exanimauit rigor: insolit⁹ ni⁹ius: multorū adussit pedes: plurimorūq; oculis p̄cipue pniciabil⁹ fuit. Bel. Enī⁹ repēte filio viso copia atq; turba & q̄si ruina icidētis inopinati gaudij oppressa exanimataq; ē.

Exanio as. Col. lib. vlti. Vt omnē amaritudinē eius & pallorē exaniet. Et alibi. Patimur aūt nōnunq̄ tota nocte & postero die baccam velut exaniari.

Exantlo as. ab ex & antlo. Pausci dicēte: Antlo: p antlo: ꝓcat effundo: exhaurio: supero. Plau. in Sti. Ille iste ędepol vinū poculo exantlauit. Cice. li. j. Tus. Q; cū exantlauisset oēs labores: tū incideret in mortis malū sempiternū. Aliqñ exantlare est ppeti. Lucil. lib. xxx. Quātas cūq; mō grūnas: quātosq; labores exātlaris. Aliqñ pficere. Nacu. Nō pōt Menalippe hic fine tua opa exantlari

Exantaxenos latine hospes dicit. (clauus.

Exanthemata appellant a Pli. eruptiōes: pituitę: alias.

Exarmo as. manuefacio. Vnde exarma (qñ papulę. tę bestię p cicuribus & manuefactis. Lāpri. in Helio. Habuit leones & leopardos exarmatos in delitijs: quos edoctos p manuetarios: subito ad secundam mēsam: & tertiā mēsam iubebat accūbere: ignorantibus cūctis q̄ exarmati essent ad pauorē & ridiculū excitandū.

Exaresco: pfecte aresco. Col. lib. iij. Et sole ac vento penit⁹ siccari atq; exarescere. Cic. Papirio. Deinde ipa illa si q̄ fuit ī me facultas oratōis nisi me ad has exercitatiōes retulissem: exaruisset: b̄ est oīno arida facta fuisset & exarefio idē qđ exaresco: nisi q̄ exaresco (defecisset. propie extrinsecus fit. Exarefio intrinsecus: vt de fuco marino dicit Pli. lib. xxvj. Sed omnibus articulis mox borum impositus anteqū exarefiat.

Exaro as pe. pro. perfecte aro: sed per translationem significat scribo. Qui enim stilo scribunt in codicillis: bi quasi sulcos instar aratorū ducere videntur. Cice. Conficio. Hęc cum essem in senatu exaraui.

Ex asse: duę partes sunt: significatq; ex tota hereditate: quę dicit as assis: q̄ plurib⁹ modis diuidebat. Tñ dicimus. Hic ex asse hęres relictus est. i. ex toto. Mar. lib. vij. Heredē Fabius Labienū ex asse reliquit.

Exauctoro as. pe. pro. significat ab auctoramēto: b̄ est obligatione militari atq; stipēdio libero priuo q̄. A quo exauctorati milites dicūt: q̄ missionē habuerūt. Et q̄uis frequēter cū dedecore exauctorare dicat: p̄sępe tñ significat missos facere a militia milites citra vituperationem. Liui. li. xxv. Colonū exercit⁹ q vino Graccho sūma fide stipēdia fecerat velut exauctorat⁹ morte ducis ab signis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

diſceſſit. Et li. xxvj. Cum diſſeruiſſet exauctoratos dimiſit. Ulpi. Exauctorare interptat inſignia militaria detrahere: qđ cũ infamia cõficit: vt eſt apud Lampridiũ: qui ſcribit Alexandrũ tumultuãtes legiones exauctorauiſſe.

Exaudio perfectionẽ audiẽdi denotat: & hoc duobus modis. Uno: cũ qđ petimus impetramus. Unde etiã dicere ſolem⁹: Ut nos exaudire digneris. Uirg. Et nulli exaudita deorũ Uota preceſq; meę. Alio: cũ prime ſeu vehemẽter audio. Liui. li. j. Equitẽ clara increpãs voce: vt hoſtes exaudirẽt redire in pliũ iubet. Terẽ. in Hecy. Clareo: ſi clamo: exaudiat: ne parturire intel

Exballiſto as. a balliſta fit: & ſignificat decipio. (ligat. Plau. Ego hũc cõem meũ atq; nr̃ę oim hoſtẽ exballiſtabo lepide. ἀπὸ τοῦ βάλλω λέγεται καὶ ἄλλο ὄνομα τὸ σκόροπιος ἀπὸ τοῦ σκορπίζω τὸ ἀπωσκεδάννυμι: hoc ẽ a βάλλω quod eſt mitto: aliud eſt eſt Scorpius a σκορπίζω qđ eſt diſſipo: ſpargo. Ita ſcribit Michalus etymologicus: et Balliſta eſt maiorũ tormentoꝝ genus: vnã Britolam dicebant aui noſtri.

Excalfacio: & excalfactorius. Uide in Calefacio.

Excandeſco is. & excandefacio. Uide in Candeo.

Excandeſcentia ab Apul. lib. de dog. Platonis appellatur ea animę pars: quę irritabilis eſt: habẽs domiciliũ in corde: quã alio nole irafcẽtiã noiant: q; iracũdia a Lice. dicta eſt in prima Tuſcu. a furore & impetu animę ducto vocabulo: vt inquit Pla. in Critolao.

Excãto as. ſignificat qđ incantarẽ eſt alio incãtamẽto libero: qđ & recãto dicẽ. Plin. li. xxviij. Qui fruges excãtaſſet. De recanto idem. Non pauci & ſerpentes ipſos recãtari putant. Aliquãdo excantare capitur pro excludere. Plau. Nam crede cuius cor excantare poteſt.

Excerebro as. cerebꝝ excipio: vt apud Eſaiã Qui mactat pecus quaſi qui excerebret.

Excetra dicta eſt hydra: q; vno cęſo capite tria excreſcebant. Plau. in Perſa. Cum excetra: cum Anthęo deluctari maluelim: qđ cum amore. Gręco vocabulo dicit echidna. Ouidi. Pars quota lerneę ſerpens eris vnus echidnę. Scribit Diodo. Herculẽ debellaſſe hydrã non ſolũ ferro: ſed etiaꝝ flãmis: adhibito Iolao: qui inciſam ceruicem ardente face eueſtigio inureret. Cõſtat fm hiſtoricos Hydrã i Lerna argiuorũ palude extitiſſe aquas euomentẽ: quę vaſtabant vicinas ciuitates: in qua vno meatu clauſo multi erumpebãt. Quod Hercules vidẽs loca ipſa exuſſit: & ſic aquę meatus clauſit. Nam hydra ἀπὸ τοῦ ὕδατος: id eſt ab aqua nomen accepit. Plato aſſerit in Euthydemo hydrã fuiſſe callidiſſimũ ſophiſtã: cui pręter ſapientiã pro vno ſermonis capite amputato multa repullulabant.

Excedo is. pe. pro diſcedo: egredior. Lice. In ipſa cura & meditatione obeũdi fui muneris exceſſit e vita. Itẽ vltra cedo: trãſeo. Col. lib. vij. Cũ exceſſerint annos decem fęnũ⁹ inutiles ſunt. Plau. in aul. Iſtic adeſto ſi hercle tu ex iſtoc loco digitũ trãuerſũz: aut vnguẽ latũ exceſſeris. Itẽ ſupero: vt Cicero facile excedit oẽs eloq̃ntia.

Excido is. pe. co. ab ex & cado: a in i mutata: pteritũ excidi: ſupinũ excaſum facit: ſignificatq; deorſum cado. Uirg. lib. ij. Georgi. Nam ſępe incautis paſtoribus excidit ignis. Unde per tranſlationem excidere animo eſt in obliuionẽ dare. Idem. Hecdũ etiã cauſę irarũ ſeuiq; dolores Exciderant animo. Interdũ diſſentire. Lucil. lib. xxviij. Ego ab Archilocho excido.

Excido is. pe. pro excidi. exciſum. extra vel de aliquo cędo: & penitus deſtruo. Lice. lib. ij. offi. Hec lapides ex terra excciderent ad vſum noſtr̃ neceſſarij. Idem in Cato. Quo modo Carthagini male iam diu cogitanti bellũz inferat multo tẽpore ante denũtio: de qua vereri nõ deſinam: qđ illam exciſam cognouero.

Excidium: & excidio: ab excido deduci manifeſtũ eſt pro peremptione: & quaſi nece vbis aut prouincię: vt cũ cęſis hominibus męnia ad ſolum deducuntur. Hęc etiã a cędendo dici videri poſſunt.

Exciſo as. pe. p. lanio: verbero: et qđ vulgo ð: ſtratio: frapo. Plau. in Ciſ. Capillo ſciſſo atq; exciſſatis auribꝰ.

Excello lis. excului: excelſum. & Excelleo es. excellui ſignificat ſupero. Lactan. lib. vij. Qui omnes licet eloquẽtia excelluerit. Hinc excelſus magnus. Bel. lib. j. Tanto fuiſſe Herculem corpore excellionem.

Excerno is. purgamẽta ventris emitto. Celſus li. iiij. Quoniã portę modo inferiores partes ea quę excreturi ſumus emittite. Hinc excremẽtũ: purgamẽtũ & ſtercus. Unde Pli. lib. x. ſcribit: q; quia corpus excremẽtis calciamenta fędauerit: a Democrite examinatus ſit. Propriae tamẽ Excernere eſt extra cernere: qđ vernacula lingua dicimus cernit foras. Col. lib. ij. Itaq; in area detrita frumenta ſic aggerãda: vt omni flatu poſſint excerni.

Excerpo is. pſi. ptũ. ſignificat ſecernendo extraho. Unde excerpta dicim⁹ q; ex libris veluti floſculos extrahimus. Excipio is. pe. cor. extra capio. Lice. in Tuſcu. Nã ſi ſolum eos diceres miſeros: quibus moriendũ eſſet: neminem tu quidẽ eorũ qui viuerẽt exciperes. Aliquãdo excipere eſt ſe ad aliquẽ recipere: & proprie excipiũtur cadentes: aut in calamitatẽ collapſi. Lactã. lib. ij. Hunc errantem atq; inopẽ Janus excepit. Uirgi. lib. iij. Heu quis te caſus deiectã coniuge tanto Excipit. Aliquãdo aliquid recipere. Aug. lib. v. confeſ. Et dũ eo: aperiã ad excipiẽdum q̃ diſerte diceret pariter intrabat. Aliquãdo inquirere. Lice. lib. ij. de orato. Quędã dari ex hac vita ad pertrahendos animos hominũ: & ad excipiẽdas eorũ voluntates. Aliquãdo ſeparare. Uirg. lib. viij. Ipſe illũ clypeũ criſtaſq; rubẽtis Excipiã ſorti. Aliquãdo per dolũ capere: opprimere. Idẽ. Excipit incautũ: patriaſq; obtrũcat ad aras. Aliq̃n colligere. Martia. Uentris onus miſero nec te pudet excipis auro. Aliq̃n abſcondere. Plau. in Aul. Hec parẽ tibi ab eo indipiſces: neq; ſurẽ excipies.

Exceptio excluſio. Quę ſicuti Ulpian⁹ docet: interponitur actioni cuiuſlibet rei: ad excludendũ id qđ in intẽtionem: condemnationẽq; deductũ eſt.

Excepto as. ſępe extra capio: vel ad me frequẽter traho. Lice. in Paradox. Et videat aliquez ſummis populi beneficijs vſum barbatulos mullos exceptantem de piſcina. Uirgi. lib. iij. Georgi. Ore omnes verſę in zephyrum ſtant rupibus altis. Exceptantq; leuis auras & ſępe ſine vllis Conuigijs vento grauidę mirabile dictu. i. frequenter ad ſe trahunt & capiunt.

Excipuũ: qđ excipit. Sicut pcipuũ: qđ ante capit.

Excipula ab excipio. Sicut decipula a decipio. Et eſt ſeptũ ex arundinibus contextis ad capiẽdos piſces. Pli. Hyemato lacu fluctibus glomeratę voluũtur anguillę in tãtũ mirabili multitudine: vt in excipulis ei⁹ fluminis ob hũc vſum fabricatis: ſinguloꝝ miliũ globi reperiant.

Excieo es. exciui. cij. excitum: extra moueo. Feſtus. Exciet: excutiet.

Excio is. excini. vel excij. excitũ: extra voco: vel extra ſeu valde cõmoueo. Plau. in Ciſt. Ut mihi exciniſti lachrymas: id eſt cõmouiſti. Et in Epi. Quid eſt pat q̃ me exciniſti ante ędes Pe. vt matrẽ tuã videas: id eſt euocaſti. Excire autem expergefacere eſt. Liui. lib. j. Hercules ad primam auroram ſomno excitus.

Exciſſatum veteres pro vulnerato & laniato dixerũt. Plau. Capillo ſciſſo atq; exciſſatis auribus. Lc.

Excito as. pe. cor. frequẽtatiuũ. Terẽ. in Heau. Nõ vides quantũ mali ex ea re excites. Uro expergefacio. Damaſus ad Hiero. Dormientẽ te & longo iam tẽpore legẽtem potius q̃ ſcribentẽ quęſtiũculis ad te miſſis excitare diſpoſui. Uro prouoco ſollicitove. Colu. lib. j. Nã cũ certamine opus excitet: tum inceſſantis animaduerſio iuſta eſt: & ſine querela videtur adhiberi.

Exclamare: voce magna clamare. Plau. in Amp. Ibi neſcio qs maxia voce exclamat. Itẽ exclamare alte vocare. Idẽ in eadẽ. Dũ hęc agunt voce clara exclama vxorẽ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tuã. Exclamatiões fieri solẽt sine aliq̃ adminiculo: mõ p ntiõ: modo p actiõ: modo per vocatiuũ.

Excludo is. pe. pro. extra claudo: eiicio. Plau. in Asi. Homo Hercle hinc exclusus est foras. Hiero. Philippũ regẽ Macedonũ introeũtẽ ex more cubiculũ vxor irata exclusit. Per trãslationem excludere ponit̃ p liberare. Acti⁹. Qua virtute hic se seruitute exclusit. Itẽ p incubãdo pullũ emittere. Col. li. viij. Ceteranas auis ad rẽ eligi oportebit: q̃ iã sepi⁹ id fecerint: moresq̃ eaꝝ maxime pꝛę noſci: qñ alię meli⁹ excludãt: alię editos pullos cõmodius educẽt. Idẽ: Columbę excludũt vigesimo die. Sic excludere: eminere ꝛ apparere: qđ idẽ fere est qđ emittere: vt in Psal. Excludant qui probati sunt argento. Unde dicunt ꝛ in arte argentaria excusores. i. ex quadã confusione massę ad suę formę expressores.

Excolo is. penl. cor. Liui. Excultũ perfecte adoro. Latan. lib. vj. Nam si deorũ cultores simulachra insensibilia excolunt: ꝛ quicquid pretiosi habent in ea conferunt. Habet ꝛ reliquas significationes: quas colo: sed pfectas ratione pꝛepositionis ex.

Excomposito ꝑm ordinem datũ. Liui. Tum ex composito orta vis: signoq̃ dato iuuentus Romana ad rapiendas virgines discurrit.

Excorio as. Uide in dictione Corium.

Excors: extra cor: quasi sine corde: hoc est aio quo sapim⁹. In corde enim: vt inquit Pli. habitat mens. Tñ ponitur p insipiẽte. Lactã. lib. iij. In quo alios nõ excordes tñ fuisse arbitror: sed etiã impios: q̃ i secreta cęlestis illius puidẽtię curiosos oculos voluerũt imittere.

Excreare est quadã vi expuere. Celsus. Et interdum aliquid purulenti excreat.

Excrescere: valde siue extra crescere. Col. lib. v. Si satis excreuerint: iugo supponant.

Excretũ supinũ ab excerno: significat egestũ. Unde excreta tritici dicunt vulgo granacia. hoc est: quę ex incerniculo pro immundis seponunt. Col. lib. viij. Ubi anno na est carior excreta tritici minute cõmode dantur galli nis. Ubi excreta nomẽ. Participiũ ꝟo est: vbi paulopost ait. Furfures a farina excreti. Excretũ ꝟo supinũ ab excresco significat quod valde creuit. Uirgi. lib. iij. Geor. gi. Multi iam excretos prohibent a matribus hędos.

Excubo as. pe. cor. vigilo: custodiã facio: ꝛ quasi mini me iaceo: vt milites extra castra: vel extra tẽtoriũ ad Imperatoris custodiã noctu armati consident. Sal. in Iugurth. Secus q̃ si iter faceret castra munire: excubitum in porta: cohortes ex legionibus: pro castris equites auxiliarios mittere. Liuius. Ptolemęũ ac Leonatũ excubantes ad cubiculi limen excitauerunt.

Excubię vigilię: licet vigilię tñ nocturnę dicantur: excubię ꝛ diurnę ꝛ nocturnę.

Excubito: qui excubat. Unde gallus dicit excubito: qui perui gil horas cantu indicat.

Excudo is. pe. pro. si. vel excudi. sum. cudendo elicio. Uirgi. Ut primũ silicis scintillam excudit Achates. Per translationẽ. Lactan. de opifi. Nositeo: nulla me necessitate vel rei vel tẽporis impediri: quo minus aliquid excudã: quo philosophi sectę nostrę quã tuemur instructiores: doctioresq̃ in posterũ fiãt Sic Uirg. Ut varias vsus meditãdo excuderet artes. i. studiose reperiret. Excudere etiã dicuntur gallinę ouа: qñ ex eis pulli nascunt: qđ ꝛ excludere dicimus. Col. lib. viij. Negat anser aliena excudere ouа: nisi subiecta sua quoq̃ habuerit.

Excuso as. pe. pro. obiectũ crimẽ purgo: ꝛ a me repello. Cic. Nulla est excusatio peccati: si amici causa peccaueris. Et excusare est afferre in excusationẽ id qđ peccãdi causam ꝑbuit: qđ poti⁹ p accuso dici debere videtur. Ueluti si latrones aut flumia impedimẽto fuerũt ne ad diẽ adesse possem. Eo modo quo Quintilia. Tu tamẽ si interpellatatus tẽpestatib⁹ serius venisses: excusares mare ꝛ ambiguos flatus. i. mare in excusationẽ adduceres. Liui. de Torquato. Oculorũ valitudinẽ excusauit.

Excusabile: quod excusatione dignũ est.

Excusatorius a. um. quod ad excusationẽ pertinet: vt excusatoria epistola.

Excerio verbũ a curia quasi extra curiã eiicio. Uar. Apollonii ideo excuriauit: quia nihil habebat. Lc.

Excutio is. penl. cor. ssi. ssum. ab ex ꝛ quatio: significat qđ vernacula lingua dicimus scorlare. Uirg. lib. xij. Sũmasq̃ excussit vertice cristas. Plau. Excute dũ pallium. Per translationẽ significat eiicio: emitto. Plau. in Aulu. Mihi misero cerebrũ excutiũt tua dicta foror. Lapides loqueris. i. frangũt. Uirg. Excussus Aeoneus Fulminis in morẽ. Itẽ deiicio. Hinc excussores equi dicunt qui sessorem deiiciũt. Pli. Excusso circensibus auriga cucurrit se excussores cõstat ꝛ primatũ obtinuisse. Itẽ eligo. Cice. lib. xij. Phil. Iuuentutẽ omnẽ ex tota Italia excussim⁹.

Excussoriũ cribrũ. vide in dictiõe Subcerniculũ.

Exdecimo eligo. Et exdecimatũ electũ dicimus: a verbo decimo: quod est partem detraho. Lc.

Exdisposito dicimus: hoc est de industria: ꝛ quemadmodum a nobis constitutũ est. Lc.

Exdiscutio: ab ex ꝛ dis ꝛ quatio: significat pfecte discutio. Hiero ad Ctesi. Cũ hęc se ita habeant pꝛouoco aduersarios: vt oẽs retro cartulas exdiscutiant: ꝛ si quid in meo ingeniolo vitij repererint: pferant in mediũ.

Exdorsuo as. dorsum ꝓfringo vel dorso nudo. Plau. in Aul. Tu macherię congrũ murenũ exdorsua quantũ potes. Hęc duo pꝛeter regulã componũtur cum ex. Nõ eñ ex sede componitur cum d: vt educo.

Execo as. pe. cor. ab ex ꝛ seco: sed sabjicitur: ꝛ significat excido: extra seco. Col. li. iij. Arborẽ quã inserere voles diligẽter execato ea parte quę maxime nitida: ꝛ sine cicatrice est: ne abiscq̃ operã ne libros lędas.

Execro as. pe. cor. ab ex ꝛ sacro: abiecta s: ꝛ a in e mutata. Dicit ꝛ execro: deponens: pro horrori ꝛ abominationi habeo: quod est magis in vsu. Uirgi. Et terram altricem seui execramur Ulyssi.

Exedo is. penul. cor. vel exes: cor rodo: consumo. Pli. lib. xxvj. Nascunt quoq̃ in sanguine ipso hominis animalia exesura corpus. Cice. lib. iij. Pascu. Aegritudo lacerat: exest animã: planeq̃ conficit. Aliquãdo exedere est extra seu de aliquo vase edere. Teren. in Phor. Tu tibi hoc intristi: tibi omne est exedendum.

Exedra: locus spatiosus quasi triclinii: quę quasi ad occidentẽ versa esse solebat. Cice. lib. iij. de ora. Tunc deducta opera quiescentibus aliis in eã iam exedrã venisse: in qua Crassus posito lectulo requiesset. Hiero. ad Eusto. Si quis cęperit ęgrotare: transferẽ ad exedrã latiorem: ꝛ tanto senũ ministerio cõfouetur: vt nec delitias vitiũ: nec matris quęrat affectũ. Michaël⁹ aũt etymologicus. ἐξέδρα τατόποτις ὅτι ἀπὸ τοῦ ἕξ καὶ ἕδρα καὶ σὺν κατὰ καθέδρα παρὰ τὸ ἕζομαι τὸ ἕζω μέλλων ἕξω: id est Exedra locus est ab ex et hedra sedes: ꝛ cuius κατὰ fit cathedra ab ἕζομαι: quod est sedeo.

Exemplũ inquit Festus quod sequamur aut vitem⁹. Exemplar ex quo simile faciamus. Pli. lib. xxxv. Sunt qui Uenerem dionęã illo pictã exemplari putãt. Sed sępe confundũtur: vt exemplũ sit ex q̃ simile faciam⁹. Sallu. Literas quas sibi nomine Catilinę redditas dicebat: exemplũ earũ infra scriptũ est: id est eaꝝ forma infra scripta est. Quintilia. lib. x. Sic literarũ ductus: vt scribendi fiat vsus: pueri sequũtur. Sic musici vocem dicentium. Pictores opera priorũ. Rustici probatã experimẽto cultura in exemplũ intuentur. Cice. Apio: Ex literis quarum ad me exemplũ misisti. Ouidi. de trist. Pluribus exemplis scripta finisse reor. Ponũtur nõnũq̃ pro eodẽ. Cice. pro Mure. Domesticũ te habere dixisti exemplum ad imitãdũ. Et iterũ ad imitandũ ꝟo tam mihi proposi tum exemplar illud est q̃ tibi. Dicitur ꝛ exemplariũ pro exemplari. Pli. Juba hęc omisit in hoc tractatu exem/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

plariū vitiosum est. Sciēdū tamē ꝙ exemplū dicit qñq̄ grauis pena ꝙ pōt ceteris documēto esse. Terē. in Eun. Quę futura esse debēt exempla in eū indigna. Rursus exēplum dicit illud qđ adhibet rei aut ꝓbandę: aut ornandę causa. Vñ pars ꝓbatiōis vocat ab exēplis. Etiā elocutione exemplū inter ornamēta numerat: pro quo exēplar dici nō pōt. Similiter exemplū vocat: qđ vulgo dicitur mōstra. Cice. Si gs purpurā aut aliud quippiā vēdens dicat: sume a me. Sed huius exemplū aliunde rogabo tibi qđ ostendā: aut si aceruos dicāt se tritici habere: et eor exemplū pugno nō habēt quod ostendant.

Exemptus. vide in dictione Eximo.

Exequor pe. cor. significat perficio: et executioni mādo Apule. Neq̄ in tenebris: sed in ꝓpatulo iussa dñi exequebar. Quādoq̄ declaro: exprimo. Cice. Var. Habeo multa occultiora quę vix verbis exequi possum.

Exequię: funebre officiū quod fcz in funere exequmur. Ab eo dictę ꝙ hoies pompā post sequunt. Hinc exequor quod est exequias facio: vel exequijs cōuitor. Var. Ipm propter ius liberti semitracti exequiant. Hęc etiam parentalia et iusta dicebantur.

Exerceo es: cui exercitū: ab ex et arceo: quasi extra arceo: premo: fatigo. Terē. in Adel. Isane ego te exercebo hodie vt dignus es filicernium. Quādoq̄ exercere est in operā ponere. Virgi. lib. j. Geor. Exercete viri tauros. Quādoq̄ tractare. Col. lib. iiij. Qui vbanas ac delicatas artes exercuerit. Quādoq̄ habere. Sal. Iurgia: discordias: simultates cum hostibus exercebant. Quādoq̄ lucrari. Terē. in Heau. Ancillas seruos nisi eos qui operi rustico faciūdo facile sumptū exercēt suū: omnes pduxi ac vendidi. Quādoq̄ ꝓbe terrā colere. Virgi. lib. j. geor. Exercetq̄ frequēs tellurē atq̄ impat aruis. Hiero. a filī. in ꝑsa. psalmor. Cogitis ergo vt veluti gddā nouale proscissum iam aruū exerceā: et obliquis sulcis renascentes eradicem. Quādoq̄ insequi. Virgi. Tum vos o tyrij stirpem et genus omne futurū Exercete odijs.

Exercito as. frequētatiuū. Cice. ꝑ Cluē. Homo in primis ingenios⁹: et in dicēdo exercitat⁹. Hinc exercitatio. De qua Idem lib. j. ad Heren. Exercitatio est assiduus vsus consuetudoq̄ dicendi.

Exercitiū est ipse actus et vsus exercēdi operandiq̄.

Exercitus a. um. participiū: vt homo exercitus ꝙ multis negotijs assuet⁹ sit: et experiētia doctus et detrit⁹. Gel. Aderat forte ibi amicus noster homo lectione multa exercitus: cui pleraq̄ oīnia veterū literarū quęsita: meditata: euigilataq̄ erant. Cice. lib. v. Tusc. vsus est inexercit⁹ pro nō exercitato: cum ait. Asclepiadē ferunt nō ignobilem: nec inexercitū philosophū. Aliquādo exercitus sumitur pro fatigato et in laboribus assueto. Virgi. lib. iij. Mate iliacis exercite fatis. Aliquādo pro durato: vt cum quis diu se exercēdo durus: hoc est robustus factus est corpore in laboribus ꝓferendis. Sal. in Jug. Habdalsa exercito corpore. i. solidato: vt exponit Nonius.

Exercitus us. nomē significat militū copiā ab exercendo: quia vt inquit Var. fit melior. Vege. lib. ij. Numerus militū exercitat: vnde ex re ipsa atq̄ opere exercitus nomen accepit: vt ei nunq̄ liceret obliuisci quod vocabat. Docet etiā Vegetius Romanos milites tam veteranos q̄ tyrones exerceri solitos ad oē genꝰ armor. Oēs enim artes ingibꝰ exercitijs ꝓficiūt: cūcta exercitatiōe cōualescunt: vt merito dictū sit quotidiana exercitia ad sanitatem plꝰ ꝓdesse q̄ medicos. Et nō vnā cohortē: neq̄ vnā alā: sed nūeros multos militū exercitū eē Vlpia. scribit.

Exercitor ius: qui se exercet.

Exercio is. iui. itū. ab ex et sarcio ꝓponit: et ꝑcat sarcio.

Exentero as. pe. cor. perfor. Plau. in epi. Acutū cultrum habeo qui exenterē marsupiū senis.

Exeo is. extra eo egredior. Et cōstruit tam cū accusatiuo q̄ cū ablatiuo. Vt exeo domum: et exeo domo: Per translationē exire est liberari. Luci. li. xxviij. Me hoc faciat atq̄ erumna exeatis. Itē vitare. Virgi. lib. v. Corpore tela modo atq̄ oculis vigilātibus exit. Itē erumpere: vt apud eundem lib. ij. Non sic aggeribus ruptis cum spumeus amnis Exit. Exire de potestate significat mētis impotem fieri Cice. lib. iiij. Tusc. Itaq̄ iratos ꝓpriē dicim⁹ exisse de potestate. i. de consilio: de ratione: de mente.

Exero is. pe. cor. exerui exertū: ab ex et sero: significat extraho: emitto: eleuo: nudo. Sta. Fulgentēq̄ exerit ensem. Ouid. li. j. Fas. Credibile ē illos parit vitūsq̄ iociscq̄ Altius humanis exeruisse caput. Idē. Exerit hęc humerum: vestes trahit ille per altas. Col. lib. viij. posuit ꝓ eo: cum ait. Nā dū vincula exerere conant: nō quescūt.

Exerti dentes dicunt extra os ꝓducti: vt equo. Lc.

Exerto as. ab exero. Virg. li iij. At Scyllā cęcis cohibet spelūca latebris Ora exertātē et naues i saxa trahētē.

Exfio significat purgo: a q̄ exfit⁹ us. ꝓ purgatiōe.

Exfir veteres ꝓ purgamento posuere. Lc.

Exheredare. vide in dictione abdico.

Exhalo as. penul. pro. extra halo: spiro. Lactā. lib. vij. Quos autē morbus interimit: spiritū diutius exhalant. Virgi. lib. vij. Seuāq̄ exhalat opaca mephitim.

Exhaurio is. ꝓfus euacuo: finio. Vir. li. iiij. Heu qb⁹ ille Iactat⁹ fatis q̄ bella exhausta canebat. Vñ iexhaust⁹ ꝓ infinito. Sic dicim⁹ Gratias deo iexhaustas replico.

Exherbare: est herbas extirpare. Col. lib. v. Verticat fere salix eūdē agrū quē viminalis desyderat. Melio: triguo ꝓuenit: atq̄ ea taleis cōserit. Et cū germinauit ad vnā pertica sumit: creb⁹q̄ fodit: atq̄ exherbat: nec minus q̄ vinea pampinat. Et alibi. Exherbāt⁹ est locus.

Exhebenū gēma qua aurifices aurū poliūt. Lc.

Exhibeo es. pe. cor. ꝓsero et in publicū deduco: et videdi: tāgēdiq̄ hois facultatē ꝓbeo: vel reostēdo: q̄si extra se cretū habeo. Paul⁹. Exhibere est facere i publicū potestatē: vt ei qui agit experiūdi sit copia. Exhibere negotiū est labore vel modestia afficere. Cice. lib. iij. offi. Qđ cum audisset adolescens negotiū exhiberi patri.

Exhor: reor: a quo exhorresco: pro expauesco. Plan. Ciceroni. Sed non possum non exhorrescere: siquid intra cutē subest vulneris quod prius nocere potest: q̄ scīri curariq̄ possit. Ibi passiue. Virgi. actiue dixit lib. vij. Ad ueniat: vultus ne ve exhorrescat amicos.

Exibilo as. pe. cor. significat cum sono vocis a populari: tumultuariaq̄ sibilatiōe expello: derideo. Cice. Histrio si paulum se moueat extra numerum: aut si versus pronunciatus vna syllaba breuior aut lōgior exibilatur: atq̄ exploditur.

Exibilare aliquē dicebant veteres dum populari et tumultuaria sibilatione eum expellebant. Lc.

Exigo is. pe. cor. exegi. exactū. excludo: ejicio: expello: quasi extra ago. Plau. Itaq̄ omnes exegit foras. Et exigere est debitum repetere. Cice. Lassio. Longior es expectabo vel potius exigam. Hinc exigere pecuniam dicimur: quę nobis debet. Et exactores vocantur qui pecunias exigūt. Interdū est conuenienter postulare. Lactā. lib. iiij. Sapientia spectat ad filios quę exigit amorem. Interdū vehementer cum instantia postulare. Hiero. in pro. Tobię. Mirari non desino exactionis vestrę instantiam. Exegistis enim librū chaldęo sermone scriptū ad latinū stilū trahā. Interdū agere seu traducere. Terē. in Hecy. Illiq̄ exopto: vt reliquā vitā exigat. Interdū perdiscere: inquirere. Vergi. Quęrere, constituit socijsq̄ exacta referre. Sue. in Cęsare Britanniā petisse spe margaritarū: quarū amplitudinē cōferentē interdū sua manu exegisse pondus. Interdū facere. Virg. Quos impro ba ventris Exegit cęcos rabies. Interdū definire: constituere. Idem lib. iiij. Decreuitq̄ mox secū ipsa modūq̄ exegit. Interdū complere. Plan. in Amp. Menses iam tibi exactos esse vides. Interdū vi exto: quere. Cice. lib. de di. Et cū esset tritici modius sestertijs duob⁹ ꝓ frumēto in modios singulos duodenos sestertios exegisse.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Exitiũ ab exeo is. Fest⁹. Exitiũ antiqui ponebãt ꝓ exitu: nũc exitiũ pessimũ exitũ dicimus. Unde & mors dicit: aliqñ calamitas. Terẽ. in Phor. Qð ego nũc subito hu/ic exitio remediũ inueniã miser? Col. lib. j. Sic emunita sola & latera horreorũ, phibẽt circulionẽ: qð gen⁹ exitñ cum incidit: multi opinant arceri posse: si exesę fruges in horreo ventilent: & quasi refrigerent.

Exitiale: mortiferũ: calamitosum: dãnosumqꝫ. Pli. li. viij. Ille ꝑtra vrnã spargit prudẽs hãc quoqꝫ leoni exitiale. Virg. li. vj. Sed me facta mea & scel⁹ exitiale lacessę.

Exitiabile: idẽ qð exitiale. Ouidi. lib. vj. me. Dũqꝫ manu tentat trahere exitiabile ferrũ.

Exilio is. pe. co:. ab ex & salio, significat exeo: & quasi saltãdo prũ po. Lic. Tyroni. Mihi crede tuis: & illi⁹ lris plectis exilui gaudio. Hui⁹ frequẽtatiuũ est exulto.

Exiliũ priuatio patrię: quasi extra solũ. Sene. in lib. de conso. ad Albinã matrẽ exiliũ diffimiẽs: ait. Exiliũ nẽ pe loci cõmutatio est. Hanc cõmutationẽ loci aliquãdo sequũtur incõmoda: paupertas: ignominia: cõtemptus: quibus detractis nihil est qð magnopere exiliũ sit pertimescendũ: nec cõmutatio loci onerosa. Assiduus enĩ est humani generis discursus: & naturalis quędaz irritatio animis mortaliũ inesse creditur: cõmutandi sedes & trãsferendi domicilia.

Exilio: aris. exul fio. Unde scribit de Joanne aposto/lo: ꝙ Domitianus iusserit eũ exiliari.

Exilicus a. um. qð ad exiliũ pertinet. Ut exilica causa quę aduersus exules agitur.

Eximo is. pe. co:. ab ex & emo: significat excipio seu aufero. Teren. Ubi vbi inueniã Pamphilũ: vt ęgritudinẽ in qua nunc est eximã: atqꝫ expleã gaudio. Aug. lib. viij. confe. De vinculo defiderij cõcubitus quo arctissimo tenebar: & secularium negociorũ seruitute quemadmodum me exemeris narrabo. Unde exempti dicuntur excepti. Exemptus apud iurisconsultos dicit qui a suo iudice: siue iurisdictiõe ordinarij subductus est.

Exemptile pe. co:. quod auferri & eximi potest. Colu. lib. viij. Quadratę perticę paxillis supponunt: vt auẽ recipiant assilientẽ. Sed idcirco sunt exemptibiles: vt cum res exigit: a paxillis deductę liberũ aditũ conuertẽtibus stabulum prębeant.

Eximiũ: excellens: egregiũ: ab eo ꝙ in sacrificijs optimũ pec⁹ ꝺ grege eximebat. Uel ꝙ eximia specie animal numini offerẽdũ. Et eximij porci dicebant maiores qui ad sacrificandũ electi erãt: signati macula: aut nota: sicut egregię oues e grege electę. Illã qð a vulgo exemptũ est: singulare dicit: ꝙ in aliorũ ordinẽ non sit redigendũ. Uñ Virgi. eximias hostias dixit: quę ad sacrificiũ destinatę eximuntur a grege: vt: Quattuor eximios ꝑstanti corpore tauros. Dicit & in malũ. Lice. in Uerr. Sin hanc vos in rege tam eximiã iniuriã: tam acerbã neglexisse.

Exin: ꝙ exinde: ꝙpter H: qꝑ: opter. Jdeo Liui. li. j. Ut pauloante animũ int Fidenatẽ Romanãqꝫ rẽ ancipitez gessisti: ita iã co:p⁹ passim distrahẽdũ dabis. Exin duab⁹ admotis quadrigis in curru eaz distẽtũ illigat Metiũ.

Exinanio is. ab ex & inanio: euacuo: attenuo: & ad ni/Exinsperato: aduerbiũ: quod non spe/(hilũ redigo. etabatur. Liui. li. j. Tum clamore qualis ex insperato sauentiũ solet: romani adiuuant militẽ suũ.

Exis dictio greca ἕξις qua significatur habitus. Plini. in epistolis. Ad tantã ἕξιν studio & exercitatiõe peruenit. Sed cum ꝙ hexis. ἀπὸ τοῦ ἔχειν.

Existimo as. pe. co:. puto: iudico: & quasi ex estimatione statuo atqꝫ decerno. Hinc existimatio quę fere semp passiue significatiõis est: & ꝓ reputatiõe ac bona fama capitur: vt homo magnę existimationis. i. de quo omnes bene opinant. Dau. iurecon. Existimatio est dignitatis illesę status: legibus ac moribus cõp: obatus: quę ex delicto nostro: auctoritate legũ: aut minuit: aut consumitur. Minuitur quoties manẽte libertate citra statũ dignitatis pęna plectimur. Sicut cum relegat quis: vel cũ ordine mouet: vel cum ꝓhibet honoribus publicis fungi: vt cum plebeius fustibus cędit: vel in opus publicũ dat: vt cum in eã causam quis incidit: quę edicto perpetuo infamię causa memorat. Consumit ꝺo quoties magna capitis diminutio interuenit: id est cum libertas amittitur. Ueluti cum aqua & igni interdicit.

Exisio appareo: emineo: prodo: exurgo: exalto. Lice. de diui. Sũmersus equus voraginibus nõ existit. Et itez Existit ĩ loco qstio subdifficilis. Et lib. j. offi. Atq eo tpe tãtę disco:dię secutę sunt: vt & tyrãni existerẽt: & optimates exterminarent: id est exurgerẽt vel exaltarent.

Ex iure manũ cõserere dicit quasi simul cõgerere & cõmiscere manus in rem de qua erat cõtrouersia. Lc.

Extare: eminere: supereſſe. Virg. Torpent mole noua & sũmis vix cornibus extant. Unde extare dicunt libri q demortui non sunt. Lice. Quę: vt scis: extat oratio. Nam vt de hoie qui adhuc viuit dicimus supereſt: quasi nõ est sub terra humatus. Ita de rebus extant quasi extra stãt: & non intra atqꝫ in tenebris latent. Et est translatio sumpta a statua quę stat & apparet. Huius cõtrariũ est Jntercido: quod est pereo. Pli. lib. xxxv. vtrũqꝫ cõplex⁹ est. Jam ꝺo & onerarijs nauibus: quoniã & pericula expingimus: ne quis miret: & rogos pingi: exceptis opez claritatibus quę & ipsa cõueniet attingi: siue extãt: siue intercidere. Interdũ extare est manifeste esse. Lactã. lib. iij. Si cęlestibus beneficijs extiterit ingratus.

Exlex: qui sine lege vel extra legẽ viuit.

Exoculasso is. vide in dictione Oculo as.

Exoche: eminẽtia vel excellẽtia latine dicit. Uñ Late/xochen dicit per excellentiã. ἐξοχος ἐξαιρετος.

Exodiũ genus cãtus: vt inquit Jul. pol. quẽ cedentes de theatro cantare cõsueuerãt. Ab ἐξοδεῖον. Sunt q exponant exodiũ esse cantũ ab ἐξο extrã ὠδὴν cantũ. Erãt eñ ꝺm eos exodia ridicula versibus intexta: fabellis attellanis potissimũ inserta: quę sine cantu solebant iuuenes iactitare. Juue. Tãdẽqꝫ redit ad pulpita notũ Exodium. Et iterũ. Urbicus exodio risum mouet attellanę. Sue. in Tyberio. Unde vox attellanico exodio, primis ludis assensu maximo excepta percrebruit hircũ capreis naturã ligurire. Exodiũ etiã significat exitũ: quasi ἔξοδος ὁδοῦ. i. extra viã. Unde Uar. finẽ vitę appellat exodium. Jdem. Quod cęperas modo in via narra: vt ad exodiũ deducas. Unde etiã exodus liber quo iudęoꝝ exitus ab Ægypto describit. Sed secũda syllaba corripit in exodo: tam in prima ꝙ in secũda significatõe. Quãuis alteꝝ ab ὁδός quod viã significat: alterũ ab ὠδῆς. i. a cãtu: cuius syllaba penultima est producta.

Exolesco is. evi. ab exoleo fit: & significat crescere desino. Unde Exoletus masculũ scortũ: seu pathicũ cõcubinum iam adultũ & fere dimissus: qꝫ crescere desinit: significat. Olim Alexander Romanorũ imperator exoletos Heliogabali iussit deportari: aliqs etiã naufragio mergi Scribit Plini. Hominẽ crescere ad annos vsqꝫ tersepte nos in longitudinẽ: tum deinde in plenitudinẽ. Aliquando Exolescere est vehemẽter crescere. Unde exoletus a. um. ꝓ vehemẽter adulto. Plau. Reliqui domi exoletã virginẽ. Aliquãdo significat veterẽ fieri: deficere. Agrę⁹ Adolescere augmẽti est: inolescere coagmenti: exolescere vanescẽtis est. Pli. lib. xxxvij. Carchedonij nescio an in totũ exoluerint postqꝫ metalla ęris ibi defecerũt. Col. lib. ij. Nam multa sunt: vt dixi quę negligẽtia exolescãt & fiãt sterilia. Unde exoletus: est ab vsu remotus. Quintilia. li. viij. Obscuritas fit in verbis etiã ab vsu remotis. Ut si cõmentarios qs pontificũ & vetustissima sędera: & exoletos scrutatus authores idipsum petat. Liui. Arte agendum exoleto iam vetustate odio.

Exoluo is. quod ligatũ erat: perfecte soluo. Plaut. in epi. Tu vt exoluã manus. Lactã. li. j. Religionũ animos nodis exoluere pergo. Item Exoluere est perfecte solue

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

re. Hiero. in prog. epi. psal. Sunt nōnulli qui votū quod deo vouerūt se in singulos dies psalteriū totū in eius laudem esse dicturos: vel diabolo exagitati: vel ecōtrario ieiuniorū austeritate: vel debilitate corporis id exoluere nequeant: Item premio afficere. Lactan. lib. x. Imperatori omniū deo fides seruāda est: qui nō tm̄ viuētib⁹: sed etiā mortuis pōt virtutes exoluere. Item Expedire: liberare. Terē. in Hecy. Illas errores: t te simul suspitiōe exoluas.

Exomides: gen⁹ vestis q̄ alijs supponit. Sunt q comicorū vestimentū esse intelligāt: exertis humeris.

Exorbito as. pe. cor. quasi ex orbita recedo. Orbita vo vestigiū est rotę decurrētis siue circuitus. Augu. lib. viij. de ciui. dei. Nō eis recedētes ad aliqd approbādū vel perpetrandū: qđ exorbitet ab itinere sapiētię t lege iustitię.

Exorbito ex recto recedo: t quasi extra orbitā eo. Lc.

Exorcizare: inquit Augu. lib. j. de beata vita: est per diuina immundū spiritū adiurādo expellere. Exorcismus adiuratio. Exorcista adiurator: sed spiritus ridēt barbarismos. idęo dicendū est exorgizare. Nam cōponit ex ἐξ καὶ ὀργή ἐνθεν ῥῆμα καὶ σουίδας ἐξ ὀργᾶν εἰς ὀργὴν ἐμβαλεῖν. i. ex ira. Hinc verbū. Et Suidas ex cōcitādo in irā.

Exordiū: initiū. Virgi. lib. iiij. enei. Quonā (inquit) cerere. reginā ambire furentē audiat affatu quę prima exordia sumat. Cice. lib. j. ad Heren. Exordiū est principiū orationis: per quod animus auditoris vel iudicis constituit: vel apparatur ad audiendum.

Exordior iris. exorsus: incipio. Plau. in Asi. Pergam quo occepi: t ibi cōsilia exordiar. Virg. lib. ij. ge. Nō hic te carmine ficto Atq; p ambages t lōga exorsa tenebo.

Ex ordine: sine intermissiōe. Virgi lib. iiij. geor. Septē illū totos perhibent ex ordine menses Fleuisse.

Exorior: nascor: emergo: expurgo. Terē. Tu sola exore re quę perturbas hęc tua imprudentia. Et exoriri inuadere est. Nam vt Bona inquit: Qui expectans aliquem inuadit: exoriri dicitur.

Exorno as. valde orno: seu magnifice apparo: instruo Plau. in Aul. Repudiū reb⁹ paratis: exornatis nuptijs. Terē in Eunu. Ita visus est dudū: quia varia veste exornatus fuit. Nunc eo videtur tibi sędus: quia illā non habet. Interdū Exornare sędare dicitur. Idē i Heau. Ego ne si viuo adeo exornatū: adeo depexū dabo: vt dum viuat meminerit semper mei.

Exors tis. extra sortem. Cui contrariū est Consors.

Exoro pe. pro. orādo: induco: seu orādo impetro. Teren. in Phor. Nequeo te exorare: vt maneas triduū hoc. Idē. Orator ad vos venio ornatu plogi: finite exorator sim. Interdū exorare significat p magna gratia orare: p̄sertim qñ cū duobus accusatiuis cōstruit. Plau. in cap. Vnū exorare vos finite nos. Sic dicim⁹. Hoc vnū te exoro. Hoc est vnū pro magna gratia: siue vnū nopere oro. Qđ p positio ex: t oro cōmode t naturalit expetūt.

Exorabula: ab Apuleio vocant omnia artificialia argumēta: qbus orator per vim eloquētię iudices exorat.

Exos: sine osse. Lucil. Exos t exanguis tumidos pstu

Exosso as. ossa detraho. Teren. in Adel. (ctuat artus. Longrū istum maximū in aqua finito ludere paulisper. Vbi ego venero: exossabit. Apul. Exquamatus atq; exossatus piscis vix palpitat amplius.

Exotic⁹ a. um. pe. cor. pegrin⁹: aduētit⁹. Plau. in mus. Nō possum olere vnguēta exotica: Ꝟ ē aliūde apportata.

Expando is. vide in dictione Pando.

Expalpo as. elicio. Plau. in Aul. Nunc seruus argentum a patre expalpabit.

Expapillo as. vsq; ad papillā denudo. Vnde brachiū expapillatū dicitur. Plau. in mili. Idem connexū in humero leuo expapillato brachio.

Expato as. pe. pro. Expatare est in locū patentē se dare. Pacu. Expatant se omnes: publiceq; ostēdunt. Et sic a pateo fit. Quidaz a spatiū deriuant: vt fit Expatare in spatiū se cōferre. Sed t spatiū a patendo deducit. Nihil enim aliud est spatiū q̄ locus siue tēpus patens. Hoc est interuallum: vel loci: vel temporis.

Expecto: o as. pe. cor. extra pect⁹ ejicio. Cice. lib. iij. de ora. Tū pauor mihi sapiētiā oēm exaīato expectorat.

Expello is. ejicio. Plau. Ancillā domo expulit.

Expulso. as. frequētatiuū: qđ significat frequēti pulsu agito. Mar. Si me nobilib⁹ scis expulsare ministris. Suz tua si nescis: rustice redde pilam. Hinc expulsor: t expultrix verbalia. Cice. Expultrixq; vitioꝝ.

Expulsim aduerbiū: significat frequēter pulsando.

Expeculiati: dicunt serui sine peculio: q̄ vocabulo vti

Expecto as. ab ex t specto: significat ob/ (tur Plau. seruo. Terē. in An. Expecto quid velis. Quoniā vo aspicientes aliquid diligēter manere diutius eodē loco solemus: expectare quādoq; p manere capit t operiri. Teren. in Phor. Senē quoad expectatis vestrū. Item p desiderare: quoniā quę desideram⁹ cū voluptate aspicim⁹. Virg. in. ij. Expectare venis. Terē. in An. Expecto quid velis. i. desidero scire quid velis. Ñ expectatus p odioso t molestę vitę. Nā filijs parētes aut amabiles sunt: aut expectati. Amabiles boni: expectati mali: quoz mors in dies singulos expectāda t exoptāda ē. Itē p sperare. Virgi. li. j. ge. Sed illos Expectata seges vanis eluſit aristis.

Expedio is. pe. cor. libero: t quasi pedū ligamēta dissoluo. Sisen. lib. iij. histo. Inermes armat: impeditos expedit. Aliqñ ponit p Explico. Seneca. Jam diu vtile sit expedi. Aliqñ p extra fero: pfero. Virgi. Cererēq; canistris expediunt. Aliqñ p extollo. Idē. Tum vo auguriū Rutuli clamore salutāt. Expediūtq; manus. Et expedire est vtile seu bonū ac necessariū esse. Sed hoc tm̄ in tertia psona singularis vel pluralis numeri. Terē. in Heau. Expedit bonas esse vobis. Idē in Phor. Nostrapte culpa facim⁹: vt malos expediat esse dū nimiū dici nos bonos studem⁹ t benignos: hoc est cōgruat t q̄si necesse sit.

Expediti milites dicunt leuioris armaturę t sine ipe/

Expeditio vocat cū exeūt milites ad bellū: (dimētis. q̄ expediāt rempu. aut se a ceteris negotijs. Curti. Oēm expeditionē ac militarē apparatū adduxit.

Expēdo is. di. sum. pondero. Plau. in Asi. Quot pondo te censes esse nudū? At pol ego qui te expēdi scio: nudus vinctus centū pondo es per pedes quādo pendes. Quādoq; significat exacte examino: ꝟ dero. Cice. lib. j. offi. Quę contēplātes expendere oportebit: quid quisq; habeat suꝝ eadēq; moderari. Ambro. lib. j. offi. Expendat atq; examinet verba sua. Quādoq; est plecte solvere. Virgi. lib. ij. Aenei. Et scelus expēdisse merentē Laconta. i. psoluisse. Q̄ñq; exponere: erogare: vñ expensę dictę sunt. Hiero. Qualiter fauēte deo tota hęc dies expendatur in laudem: t cum gaudio celebretur.

Expensa ę. sumptus.

Expio as. vide in dictione Pio as.

Expergo is. xi. ctum. quasi expo: rigo: a somno excito. Cice. Experge te iam. Vnde experrectus excitatus: q̄ recentes a somno expo: rigi t extendi solemus.

Experſum madefactum dicimus. Virgi. Sanieq; experſa natarent Limina. Lc.

Expergisco is. t expergefacio: t expergifico actiuā significationē habēt. Pli. Vrtica lethargicos expergiscit tactis cruribus: magisq; fronte. Gel. Ingenio expergificando ratus idoneas. Cice. Expergere facias scripsit: p te expergefacias. Expergisco: t expergefio passiuā. Cice. Expergiscimini aliquādo atq; exurgite. Ab expergisco: fit experrect⁹ p̄m Dione. Expergitus ab expergor. Et expergefactus ab exergefio. Expergitus dicit qui satiatus somno sponte vigilat. Vnde t Lucil. ait. Ego e somno pueros cum mane expergitus clamo. Experrectus a quiete impeditus. Sal. Exprecti somno arreptis armis tumultū facere. Expgefactus q p aliū somno excitatus est. Fest⁹ aliter. Exprect⁹ q p se vigilare cepit. Expgitus ab alio excitat⁹: quē solem⁹ dicere. expgefactū.

r

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Experior iris. expertus: significat tētare. Terē. in Eun. Omnia prius experiri consilio q̄ armis sapientē decet. Unde inexpertus: intentatus. Virgi. Nequid inexpertū frustra moritura relinquat. Et experiri: doceri. Idē. Dos & cyclopea saxa Experti revocate animos. Unde experti periti dicuntur. Experientia: usus: doctrina.

Expes: ab ex & spes: sed s abijcit: & significat extra spez vel sine spe.

Expers extra partē vel sine parte. Et ponit pro ignaro rudiq̄: & nullā rerū experientiā habēte. Apul. Homo rudis: omniū bonarū artiū expers. Quandoq̄ etiā p eo qui non sentit. Unde expers doloris: qui nō sentit dolorē. Expers mortis: qui nō morit. Expers lucis qui non haber lucem. Quidā hoc nomen componi volunt a pars: quidam ab experior.

Expeto is. pe. cor. Vide in dictione appeto.

Expicio cuius frequentatiuū est expecto: ex ex prepositione & specio inusitato verbo. Lc.

Expilo as. pe. pro. diripio: depredor: furtiue fraudo. dictum a pilis romanorū telis. Vel a græco πιλῶ. q. ὀπιλῶ id est cōplano: q̄ qui e domo supellectilē detrahūt equare ac cōplanare omnia vident. Unde apud iurisconsultos titulus est de crimine expilatę hereditatis. Et q alienam hereditatē expilauerit: extraordinarie solet coerceri. Lice. in parad. Si socios spolias: erariū expilas. Ouidi. lib. iij. meta. Expilatq̄ genis oculos.

Expiro as. penul. pro. dictū a spiritu effuso: vel a spiraminibus: quasi spiritū emitto. Luc. lib. iij. Expirās animam pulmonibus eger agebat. Aliquādo per se plenū est: vt expirauit. i. mortuus est.

Expisco. aris. diligenter quero: vbinā pisces lateant. Sepius tamen Expiscari pro indagare sumit. Teren. in Phor. Perinde expiscare quasi nō noris. Q̄q̄ p lucrificare. Plau. Tandēq̄ nescio quid ab eo expiscat.

Explano as. penul. pro. perfecte planū facio: declaro. Sallu. De cuius moribus hominis pauca prius explananda sunt: q̄ initiū narrandi faciā.

Explanto as. vide in dictiōe Planto.

Expleo es. perfecte impleo seu satio. Virgi. lib. iiij. Georgi. Improbus ingluuiē: raniscq̄ loquacib⁹ explet. Sal. Neq̄ prius iugulādi finis fuit q̄ Sylla omnes suos diuitijs explevit. Interdū cōpleo seu perficio. Virg. Discedā explebo numerū: reddarq̄ tenebris. Pli. lib. xxxvj. Ulcera eorū purgant leniter: explentq̄ cicatrices & emendāt. Interdū consolor. Teren. in Heau. Nem tot mei solius solliciti sunt causa: vt me vnū expleant. Interdū minuo. Nam ex quādoq̄ priuativa est. Ennius. Manibus explebant sese terriscq̄ replebant.

Explenunt pro explent scripserunt veteres. Lc.

Explico as. pe. cor. proprie extēdo: emitto. Lice. Quę virtus præter cęteras totā se ad alienas vtilitates porrigit atq̄ explicat. Per translationē significat explano: ostendo. Idem lib. iij. offi. Vt quędā sibi concedant quo facilius q̄ volūt explicēt. Itē extraho. Ouid. Atq̄ explicat ensem. Itē exhibeo. Mar. Explicat: & cęnas vnica mēsa duo

Explodo is. pe. pro. fi. sum. ab ex & plodo: significat cū sono elido: quod fit cum rem quę nō placuit clamore & gestu ac strepitu dāno. Hec proprie idē est quod manibus cum sono pulsantibus ejicio: sicut Laurē. Valla docuit. Hec supplodo est pedē terrę incutio. Hec cōplodo significat aduersas manus inuicē collido. Quod non significat ex se. Alioqui Cicero frustra pedē adiecisset. lib. j. de ora. Pedē nemo in illo iudicio supplosit. Similiter Quintilia. lib. xj. Pedis supplosio: vt loco est opportuna: vt ait Lice. in cōtētionibus: aut incipiēdis: aut fouēdis: ita creb̄a est inepti hominis: & desinit iudicē in se cōuertere. Aliquādo per translationē supplosus p rectus ponit. Dama. papa. Hieronymo. Absciſſis opinionibus: ambiguitatibus supplosis. Identidē de cōplodo dicendū est: quoniā & Hiero. libro numerorū manibus addidit. Iratusq̄ Balach cōtra Balaā complosis manibus ait: ad maledicendū inimicis meis vocaui te: quibus ecōtrario tu modo bene dixisti. Et in Ezech. Ecce cōplosi manus meas super auaritiā tuā. Apule. scribit Cōplodere vacuas manus doloris & ingestitię signū esse. Quintilia. lib xj. Nā etiā & cōplodere manus scenicū est pedes cōplodere interim licet. Cęterea q̄ ista verba a plodo cōposita non nisi actibus pedis vel manuū accōmodari possint: minime crediderim: q̄uis plerūq̄ accōmodentur. Lactan. enim lib. de opifi. ho. ad linguę actū vsus est cōplodo: cum dixit. Bestias etiā potu adiuuat: protenta eīs cauataq̄ hauriunt aquā: eamq̄ cōprensam linguę sinu ne tarditate & mora effluat: ad palatuz celeri mobilitate complodūt. Hiero. lib. Judi. Ceperunt buccinis clangere & cōplodere inter se lagenas. Cūq̄ per gyrum castrorū in tribus personarent locis: & hydrias confregissent: tenuerūt sinistris manib⁹ lāpades: & dextris sonantes tubas. Cęterea q̄ explodo significet ejicio manibus: & quidē cum sono pulsantibus: nequaq̄ verū est: quoniā si ejicio significaret. Lice. lib. iiij. de fi. bo. non dixisset. Quęrimus autē non q̄ sint iā: sed vnde sint explosę: eiectęq̄ sententię Pirronis: Aristonis: Herilli. Et pro Cluen. Te vo illud idem quod tum explosum & eiectū erat: nunc retulisse demiror. Si autē significat per pulsationem ejiciendū quempiā manuū vel pedū siue alio aliquo: liquet explodo non significare ejicio: quoniā & copulare debet diuersa: & nōtemere Ciceronē eiectę & ejectū subtexuisse credi, par ē. Quādoq̄ Explodere significat aliquid tanq̄ indignū seu inutile ejicere. Lice. lib. ij. de diuinatione. Sed hoc genus diuinatiōis vita iam cōmunis explosit. Applodo etiā Hiero. Pedibus accōmodauit. Sicut supplodo cōtra Virg. scribens. Recordare queso illius diei: quādo me de resurrectiōe corporis prędicante ex latere subsultabas & plaudebas manu: & applodebas pede. Idem Damiano. Nam si applosisset pedem: intendisset oculos: rugasset frontē: iactasset manū: verba tonuisset: tenebras ante oculos offudisset iudicib⁹ Igitur applodo: cōplodo: explodo: supplodo: & si qua alia reperiant sin rei actū cui applicant: ita sumi oportet. Et quicquid significat quatio: eiusq̄ cōpositа: idipm plodo: eiusq̄ cōposita designant: nisi q̄ in sono pulsationis diuersa esse existimo: & quibusdā actibus rerum ista non accōmodari quibus illa.

Explodo as. penul. pro. exclamo: & cum fletu quodaz vocifero. Varro. Gemit: explorat: turbā omnē concitat. Unde tractū vt capiat pro intētius: ac etiā cū voce inquirere. Virgi. Exire locosq̄ explorare nouos. Hinc explorato: es dicti sunt. Interdum explorare dicit observare. Idē libro nono. Nec nō & trepidi Troes formidine portas Explorāt. Interdū pbare. Lice. in Lato. Quis est tā stultus: q̄uis adolescēs cui sit explorātū se ad vesperę esse victurū? Interdū deliberare. Virg. Tuus o regina quod optas Explorare labor. Interdū siccare. Idem lib. j. ge. Et suspensa focis explorat robora fumus.

Expono is. pe. pro. explico: declaro: ostēdo. Lic. lib. j. Phil. Anteq̄ de repu. scribā. P. Con. exponā vobis breuiter consiliū pfectionis & regressionis meę. Unde expositio pro interpretatione. Idē. vocat ad cęnā: deinde ipse prętore: exponit copias suas omnes. i. ostendit. Ponitur quādoq̄ pro extraho: & quasi extra pono. Virgi. lib. xj. Socios de puppibus altis Pontibus exponūt. Quandoq̄ p abijcio. Unde infantes abiecti: vt pereāt Expositi: siue exposititij dicunt. Terē. in Heau. Erat hic contra thia an⁹ haud impura: ei dedi exponēdā. Plau. Reuertar ad illā puellā exposititiā. Q̄q̄ p exprōmo. Lice. Cū tibi exposita esset ad prandiū omnis Paphilia.

Exposco is. vide in dictione Posco.

Expostulo as. pe. cor. exquiro: conqueror: seu querelā apud eū ipm depono: q̄ fecit iniuriā: & cū querela apud

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

amicos instō: ꝛ quasi officiū amicitię in alio desydero. Et nō solū ablatiuo cū ꝓpositiōe iungit: sed etiā alij ablatiuo: Marcus Lice. filius. Lenis ꝛ facilis a te existimari debeo: qui nihil tecū de ipsis rebus expostulē. Aliquādo sine ipso ablatiuo: vt cum iniuria: de qua qs rationē postulat: in accusatiuo ponit: ꝛ tūc etiā significat exquiro.

Teren. in An. Sed quid agā? adeā ne: ꝛ cū eo iniuriā hanc expostulē? Iniuriā .i. rationē siue causam iniurię. Aliquādo expostulare est vehementer postulare. i. vehementer velle: ratiōe ex: qua multū auget. ¶Postulo ꝙo ꝙ volo sępe sumit. Terē. in An. Etiā me nūc seducere istis dictis postulas? Inde expostulo. Idē in Adel. Si me in illo credidisti eē ꝙm nūero q ita putāt sibi fieri iniuriā vltro si quā facere ipsi expostulāt: ꝛ vltro accusant. Do. Expostulatio ąrela aduersus illū ipm q peccauerit.

Exprimo is. pe. co: ꝓmēdo extraho. ¶Sli Expsso vino infundit aqua vinaceis. Aliquādo declaro: manifesto. ¶Macro. Nihil vnq̄ locutus fuit expressius. Hiero. in ꝓlo. Tobię. Quicquid mihi ille hebraicis verbis expressit: hoc ego accito notario sermōib⁹ latinis exposui. i. elocutus est. Idē. Et nomē dñi tetragrāmaton in quibusdam grecis voluminibus vsq̄ hodie antiquis expressum literis inuenimus. i. clare vel propie scriptū.

Exprobro as. pe. co: quę alijs ꝓstiti cōmemorās impropero. Teren. Nam ist hęc cōmemoratio quasi exprobratio est immemoris beneficij. Sumit tamē exprobrare ꝓ qualēcūq̄ culpā obijcere. Ouidi. lib. xij. me. Trepidoq̄ fugā exprobrauit amico. Et apud euangelistā. Exprobrauit incredulitatem illorū.

Expugno. vide in dictione ¶Pugno.

Expungo is. extrudo: atq̄ amoueo. ¶Persi. Expungā nāq̄ est scabiosus: ꝛ atra ¶Bilē tumet. Unde etiā milites ab exercenda militia repellere adēpto stipendio significat. Sene. li. iiij. de benefi. ¶Dignus est protinus aliud inuicem mittere ꝛ munus munere expungere: quod significat delere ne debere videatur. ¶Milites eīm punctis scripti inserunt legioni ꝛ iurāt: vt docet Uege. li. ij. Inde expuncti dicti deleti: ꝛ a militia remoti. Ytidē expūgi dicūtur iudices q̄ mouent a iudicādo: veluti cācellati ex albo iudicū. Dispūgere quoq̄ simile est: qđ significat conferre accepta ꝛ data sicut ¶Papinianus iurecōsult⁹ docet.

Expuo is. cū fastidio aliqd ejicio: quasi pus extra mitto. ¶Pus aūt est omnis humor corpori onerosus. vt ¶Periculosam cū tussi miser expuo saliuā. Terē. p translationem in Eunu. dixit. Illā vbi expueret miserā ex animo.

Exputo as. pen. co: ab ex ꝛ puto cōponit: significatq̄ ex arbore puto ꝛ incido. Colu. lib. xj. ¶Palos vna opera ędere ꝛ exputatos acuere centū numero potest. Ytē exputare est perfecte siue extra putare: vt apud eundē lib. iiij. Deinde velut veteranā vitā totā exputare: ꝛ ad vnaz materiā firmissimā redigere nodosq̄ ꝛ cicatrices alleuare satis officiū est. Ytē pfecte intelligere seu discere. ¶Plan. Lice. Quę mens eī: aut quorū consilia a tanta gloria: si vbi ꝙo etiā necessaria ac salutaria auocārint: ꝛ ad cogitationē cōsulatus bimestris sūmo cum terrore hominū: ꝛ insula cū efflagitatione trāstulerint exputare nō possum Exputare ꝙo cōpositū ab ex ꝛ sputo habet pu ſyllabaz produ: ꝛ significat quasi extra sputare.

Exquiro pe. pro. diligēter inquiro: secerno: eligo. Unde exquisita opera dicuntur opera electa: quasi diligenter quęsita. ¶Plau. in Amphi. Te certo heri aduenientē illico: ꝛ salutaui ꝛ valuisses ne vsq̄ exquisiui.

Exquilię tīn pluraliter. Romę mons erat ab excubiis regis: vel q̄ excultę fuerint a Tullo rege. Ouidi. lib fast. Adde q̄ excubias vbi rex Romanus agebat. Qui nunc exquilias nomine collis habet. Hic ꝛ exquilinus mons dicit. Var. Exquilinus mons septiceps apud ędē Junonis lucinę vbi ędituus habitare solet.

Exta proprie iecur: cor ꝛ pulmo dicunt: quia in parte superiori locātur ab extādo. Et lien ꝛ iecur hoc noie appellant: quoniā supra inferiora intestina locant. Uir. ij. geor. ¶Pinguiaq̄ in veribus torrebim⁹ exta colurnis. Omnia simul cōplexus est Romanorū religio semper extor caput putauit iecur. Unde Fes. Hęc omnia exta dici putauit: quia diis prosecēt quę extant: eminētq̄: vt nō a situ: sed ab officio dicta putarit. Scribit ¶Sli. lib. xxx. pcordia vocari vno nomine exta in homine.

Extales: via purgandi alui. Hiero. in lib. Reg. Et cō putrescebant prominentes extales eorū.

Extēplo aduerbiū: tota vna dictio: significat statim q̄si extra tēpus: hoc est tēporis cōmoditatē. Tēplū eīm dicit locus manu designat⁹ in aere: post quē illico captant auguria: seu q̄ augures statim viis auspicijs: vel a templo cęli oculos auertebāt: vel e tēplo terrę discedebāt.

Extispices penus. cor. dicti sunt aruspices: ab extis inspiciendis. Extispiciū ipsa extorū inspectio: quę alio nomine aruspicina dicitur.

Extēpore duę partes sunt: ꝛ significat ex improuiso ꝛ impmeditate. Lice. Quos credimus expedire rem ꝛ cōsilium ex tēpore capere posse. Inde vocatur extēporalis siue extēporaria oratio. Uide in dictione Tēporalis. Aliq̄n significat ex tpe: ꝙ tēporis cōditione. Lice. lib. iij. offi. Huius generis quęstiones sunt hę omnes: in quibus ex tempore officium queritur.

Extemporaneū ꝓ subitario accipimus. Lc.

Extendo is. Uide in dictione tendo.

Extenuo as. valde tenuē facio: siue minuo. Lice. lib. ij. ad Herē. Defensor autē fuisse causam negabit si poterit aut eam vehementer extenuabit.

Exterreo es. rui. ritū. vide in dictiōe Terreo. Hinc exterritus: qđ modo pauefactū significat. Uir. ¶Plausumq̄ exterrita pēnis Dat tecto ingentē. ¶Modo accēsum: inflāmatū. Idē. Seuit agris: asperq̄ siti atq̄ exterrit⁹ estu.

Exterebro as. pe. cor. extra vel valde terebro. ¶Per trāslationē significat aliqd exto: q̄o: scruto: ꝛ curiosus quero. Var. Atq̄ oēs adeo perquirit atq̄ exterebrat artes.

Exter a. um. pe. cor. idem quod externus. Unde Sta. Exter honos dixit.

Exterus a. um. idem quod exter. Uirgi. lib. iiij. Et nos fac extera quęrere regna. Fitq̄ ab exter: quod ab extra deduci certū est. Hinc Exterior extimus. Sicut ab interus interior: intimus.

Externus a. um. quod non est ex patria. Liui. lib. j. Timor deinde patres incessit: ne ciuitatē fine imperio: exercitum fine duce: multa circa ciuitatē irritatis animis vis aliqua externa adoriret. ¶Proprie autē quod foris ꝛ palā est. At hesternus cum h ꝛ s fit ab heri. Lice. lib. j. Tusc. Dici nō pōt q̄s sim hesterna tua disputatiōe delectatus.

Externo as. ab ex ꝛ sterno: dementē facio. ¶Pacu. Sed ecca miserā quā frequēs luctus externauit.

Exterraneus: aduenā: quasi ex alia terra. Sicut cōterraneus qui est ex eadē terra: q̄uis id nomē parū ab eruditis vsurpet. Exterraneus etiā vocat q ante tps nat⁹ vt potius eiectus est. Dict⁹ q eū mater exterrita ejecerit.

Extero is. pe. cor. extra tero: aut terēdo extraho. Col. lib. ij. Cum rursus amplior messis prouenerit: quicquid exteret: capisterio expurgandum erit. Var. lib. j. re. rusti. Apud alios exteritur grege iumentorū inacto: ꝛ ibi agitatę perticis q̄ vngulis e spica exterūntur grana. Exterere etiam dicimus aciem fieri: vt exacuta sit.

Extermino as. penul. cor. extra terminos mitto. Lice. lib. ij. offi. Atq̄ hoc omne genus pestiferū atq̄ iniurij ex hominū cōmunitate exterminandū est. Aliquādo exterminare ponitur ꝓ demoliri. Hiero. in ¶Matth. Exterminantur exules qui mittūtur extra terminos. Cum ergo in euāge. dicitur. Exterminat facies suas: semper demoliuntur debemus accipere.

Extillo as. ab ex ꝛ stillo. Unde ꝛ distillo: extillare: guttare ꝛ guttatim fluere. Teren. in ¶Phor. Misce ego illā dictis ita sibi incensam dabo: vt ne restinguas lachrymas

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

si extiḿauerit.i.si lachrymę ex corpore guttarẽt:aut corp⁹ guttatim finirẽt:vel totũ in lachrymas cõuerteret.

Extimesco valde timeo:actiuę tm̃ significationis reperi.Lice.in Lato.Quod igitur adolescẽtes ⁊ hi quidẽ non solũ indocti:sed etiã rustici contemnũt: id docti senes extimescent.

Extimus ⁊ extime superlatiua sunt ab exter ⁊ exterius cõparatiuis:quãq; ⁊ latine Extremus ⁊ extreme dicit: de quo inferius.Lc.

Extinguo ab ex ⁊ tinguo:minorem in se vim habet q̃ opprimo.Lice.in Le.¶Primũ danda opa est ne qua amicorũ dissidia fiant.Sin tale aliquid euenerit: vt extinctę potius amicitię q̃ oppssę videant.Quasi quod extingui tur possit redamari:cõ opprimi non queat.Aliquãdo extinguere est perfecte distinguere.Idẽ in Norẽ.Quã si subtraxeris:qui id est quõ extingues artifices ab inscio. Aliquãdo significat occidere:destruere.Lactã.lib.iij.Le lestes animas vna cũ corporibus extinguũt.Idem li.iij. Judeorũ nomẽ ⁊ gentẽ Uespasianus extinxit:id est delevit.Teren.in Adel.Sem animã primũ extinguere ipsi q illud produxit scelus:id est auferrem.

Extispex idẽ qõ aruspex:hoc est q extis inspectis futura prędixit:a quo extispiciũ:⁊ extispicina.

Exto as.extiti:supinũ nõ legi.vide suprã post Exisio is.

Extollo is.vide in dictione Tollo.

Extorris qui est extra terrã:id est patriã eiect⁹. Sicut Exul extra solũ.Bel.Exul extorrisq; esto.Et proprie vagabũdus.Sapho ad ¶Phaonẽ.At vos extorrẽ tellure re

Extorqueo es.si.sum.vel tum.significat (mitte nostr. tormẽto veritatẽ elicio.Aliquãdo etiã p vim aufero: extirpo:euello.Dona.Torquemus hominẽ:extorquemus veritatẽ.Lice.in Lato.Nec mihi hunc errorẽ dum vino extorqueri volo.Liui.lib ij.Neq; ambigit quin Brutus qui tantũ glorię superbo exacto rege meruit pessimo publico id facturus fuerit:si libertatis immaturę cupidine priorũ regũ alicui regnũ extorsisset.

Extra ꝓpositio separata cui cõtraria est in significatione Intra.Ab extra deducunt.Exter:exterus:extraneus. extrarius:extrinsec⁹:extro.as:extorsum :⁊ extrem⁹.

Extraordinariũ dicimus quod pręter ordinẽ fit.Lc.

Extrarius:alien⁹: qui extra focũ: sacramẽtũ iusq; est. ¶Pręterea minabat si extrario nupsisset:nihil se filijs eius ex paternis eorũ bonis testamento relicturũ.Hic accipit pro eo qui nõ sit domesticus:⁊ ex eadem familia.

Extraneus qui est ex altera terra:quasi exterraneus.

Extremus a.um.modo initiũ alicui⁹ rei.¶Plau.Ab extremo narrare incipiã.i.a principio.¶Modo finis.Virg. Extremũ hunc Arethusa mihi.¶Ponit nõnunq; pro sęvo:pessimo.Idẽ.Illã terra parẽs ira irritata deorũ.Extremã vt phibẽt Ego Enceladoq; sororẽ progenuit: hoc est pessimã.Qõ nõ sine ratione esse videt.Quãdoquidẽ medici affirmant deteriores esse qui vltimi nascunt.

Extrinsecus pe.co.vide in dictione Intrinsecus.

Extrico as.pe.pro ab ex ⁊ trico:quod a tricis fit.Tricę autem sunt impedimenta ⁊ implicationes.Et est Extricare:explicare.Lactã.lib vj.Deniq; muta quoq; animalia cum fraude capiunt:si aliquo se modo in fuga extricauerint:fiunt postmodũ cautiora.Col.lib.iiij.Sylue strictis ager pręcipue est eligendus: qui etsi frutetis:aut arborib⁹ obsessus est:facile extricat q̃ suapte natura quęcũq; gignuntur:nõ penitus nec in pfundũ radices agũt sed per summa terrę dispergunt atq; deducunt.

Extricabile:a quo exiri pot. Cui⁹ cõtrariũ est inextricabile.¶Plin.li.xxxvj.Intus labyrinthũ iextricabile: q̃ si gs impropet fine glomere lini exitũ inuenire nequeat.

Extro as.exeo.Nam sicut intrare ingredi est:ita extra re egredi.Afra.Simul limẽ intrabũt illico:

Extrorsum:significat extra versus.Sicut introrsuz intra versus.

Extruo is.ędifico.Hiero.ad Julianũ. Extruis monasteria:multus a te numerus sustentatur. Et extruere ordinare.Lice.in Lato.Caret epulis:extructisq; mẽsis sine quentibus poculis.

Extrudo is.penul.pro extra trudo:per vim expingo: expello.Teren.in Hecy.Eo amantem inuitu ¶Amphitrum extrudit.¶Plau.in Aul.Nam qua nunc me causa extrusisti ex his ędibus.

Extubero verbũ fit a tuber.Et significat inflorescere/scor⁊ quasi in tuberis formã efficior.Lc.

Extundo is.extorqueo:vel inuenio.Virgi.lib.j.Geor. Ut varios vsus meditãdo extunderet artes ¶Paulatim.

Exturbo as.e loco dęjcio.

Exubero as.pe.cor. quasi superabundãdo.Tractum ex vberibus lactãtibus.Col.in pręfa. In Asia ¶Mysiaq; dęsa ⁊ glutinosa terra maxime exuberat.

Exupero as.pe.cor.ab ex ⁊ supo:quasi super supero.

Exudo as.pe.pro.Emitto.¶Pli. Est autẽ triũ generũ: vnũ arbor:ipsa exudat humi:modo alterũ manat in plaga.Virgi.vo lib.j.geor. Exudat inutilis humor:dixit p exudat.Non enĩ humor:sed terra desudat.

Exugo is.pe.cor.xi.ctum.quod ⁊ exugeo.es dicit:pro extra fugo.¶Plau.Jam ego me conuertã in hirundinem atq; eorũ exugebo sanguinem.

Exuccũ per duplex cc dicit quod est sine succo.

Ex vinculis causam dicere:significat vinctũ respondere criminibus.

Exuerię: purgatio quędã dom⁹:ex qua mortuus ad sepulturã ferendus est:q̃ purgatio fit p euerriatorẽ certo genere scoparũ adhibito:ab extra verrẽdo dictę.

Exul ab exilio.is: sicut pręsul a pręsilio esse conuenit. Unde ⁊ exiliũ est quod analogiã verbi seruauit.Nec obstat mutatio literę i:in u: euphonię causa:ne exil ⁊ pręsil dicat:q; nimis exilis ⁊ inconcinna esset prońtiatio.Aut certe ab exulto ⁊ pręsulto sunt:in quibus sicut ⁊ in cęteris Insulto:resultoq; frequẽtatiuis mutat i in u.Illã exulto notũ est.Et pręsulto apud Liui lib.vij. Si tu pmittis volo ego illi belluę ostẽdere quãdo adeo ferox pręsultat hostiũ signis me ex ea familia ortũ q̃ Balloz agmẽ ex rupe Tarpeia deiecit.Est igit exul ab exilio :⁊ pręsul a pręsilio.Pari enĩ modo ista sumi oportet:vt vnde exul:inde ⁊ pręsul:⁊ vnde pręsul:inde ⁊ exul extra prępositiões capimus.Nam exul nõ quisq;.Aliter enim non recte dicit nisi cũ exilierit vnde exulat.Facin⁹ ab eo admissum in eũ animaduerterẽt:vt fit propter aliquid morte dignum cuius causa in exiliũ profugit.Lice.pro Aulo Lecti. Exilium non est supplicium:sed profugiũ: portusq; supplicij. Nam qui volunt pęnã aliquã subterfugere aut calamitatem:eo solũ vertunt:hoc est sedem ⁊ locũ mutãt.Itaq; in nulla nostra lege reperit apud cęteras ciuitates maleficiũ vllũ exilio esse multatũ:sed cũ omnes vincula necesignominiasq; vitant quę sunt legibus cõstitutę:confugiunt quasi ad arma in exiliũ. Qui si in ciuitate legis vim subire vellent:non prius ciuitatẽ q̃ vitã amitterẽt.Exul tamẽ etiã quis dicit cum sit innocens ob suspitionẽ seditionis aut proditionis.Unde Festus inquit. Solũ autez quin significet locũ quis dubitet:cum exules quoq; dicantur loco patrię suę pulsi.Lice.pro domo sua.¶Nunc tu etiã portentosa pestis exulẽ appellare ausus es:cũ tantis celeribus esses notatus?Et iterũ. Quid enĩ exul ipm per se nomẽ calamitatis:non turpitudinis.

Exulo as.penul.cor.patria pręuatus sum.Et duobus modis dicit:scz de loco in quo exul est:⁊ de quo eiectus est.Teren.in Eunu.Nam domo exulo.Hiero.ad ¶Paulinum.Aeschines cum Rhodi exularet.

Exulabũdus abunde exulãs ⁊ in exilio vitã agẽs.Lc.

Exulto tas.ab ex ⁊ salto: a in u mutata: significat gestu corporis lętitiã exhibeo.Dicimusq; exulto rebus prospere gestis.Lice.lib.de repu.Est igit quidda turbulẽtũ in hoib⁹ singulis:qõ vel exultat voluptate :vel modestia frągit.Hiero.in Prouer.Lętant cũ malefecerint ⁊ exul-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tant in rebus pessimis. Itē exultare est cū iactātia gloria. Lice. in Lato. Annibalē iuueniliter exultantē patiētia sua molliebat. Itē est gestu vel dicto iniuriā facere. Virg. li. v. Exultātiaq; haurit Cloāda pauor. Itē Seuire. Lice. lib. iij. de repu. Quę sanguine alīq; oīm crudelitate sic exultat: vt vix hominū acerbis funeribus satiet. Hęc tm significata ad idē redeūt: vt Exultare sit supra modū eximiri atq; efferri: et quasi gestibus saltibusq; affectū animi oīdere: siue ira id fiat siue sęuitia: siue voluptate: aut alia animi affectione. Proprie vo exultare est extra saltare. Virg. lib. iij. Exultantq; vada atq; gestu miscent arenę.

Exultabundus abunde exultans. Lc.

Exum extra sum. Sic eīm lictor in qbusdā sacris clamitare solebant hostijs vinctus Mulier virgo exesto: si est nō introito: q; scz ingredi ea sacra phibebant. Lc.

Exundo as. vide in dictione Abundo.

Exuo is. ab ex et suo: āj. dissuo et exoluo. Virgi. Exuuiæ exutas tēdēs ad sydera palmas. Quāq; spolio. Cui cōtrariū est Amicio. Liui: lib. j. Primo se agro paterno auitoq; exuisse: deinde fortunis alijs. Lactan. lib. j. Exuūtur etiā vestibus flagitāte populo. Quāq; detraho. Virgi. lib. ix. Sic ait illachrymās humero simul exuit ensem. Quāq; denudo. Itē magna ossa lacertosq; exuit. Quāq; depono. Lice. pro Liga. Mōne humanitatē omnē exuisse?

Ex vtilitate pro vtilitate. Lc.

Exuuię ab exuendo. Sicut induuię ab induendo. Et nō solū hominū tegmina aut vestes dicuntur: sed etiam animaliū. Virgi. lib. ij. geo. Cum positis nouus exuuijs.

F Litera a Prisciano inter mutas numerat ab alijs inter semiuocales: eo q; a vocali incipiat: et in seipsam terminet. Hęc alio noie digāma dicta est: quia duplicis gāma figurā detineat. Ea in latinis tm vtimur: in grecis vo ph.

F ante A

Faba genus leguminis notius q; vt a me declaretur. Cuius diminutiuū est Fabula.

Fabarius a. um. quod ad fabā pertinet. Vt insulę fabarię. De quibus Pli. Insulis quas ob id fabarias appellant: quia scz sponte fabas generent.

Faba greca: aliter lotos dicitur. Pli. Faba greca quā Romę a suauitate fructus syluestris quidē: sed cerasorū pene natura loton appellant et. Lc.

Faba porcina a grecis ὗος κύαμος dicit. Faba fresa dicitur mola leniter fracta. Lc.

Fabalia. Pli. Sed maior pars malunt fabalia maturę sationis q; trimestrē fructū eius. Nam siliquę: caulesq; gratissimi sunt pabulo pecori. Colu. lib. ij. Ueteres rusticos plerūq; dicentes: audio malle se matura fabalia q; fructum trimestrem.

Fabarię calēdę Junię dicebant: quod hoc mēse adultę fabę diuinis rebus adhibebant. Lc.

Fabius a faba: cognomē eius qui fabam optime serebat. Sic Ciceones. Lētuli: Pisones: et huiusmodi. Fuerunt autē Fabij nobiles romani: ex qbus idibus februarijs vna die trecenti: et sex ad vnum occisi sunt per insidias a Ueientibus: iuxta Cremerā fluuiū. Quorū eędem Ouidi. lib. ij. Fast. sic deplorat. Una dies Fabios ad bellum miserat omnes: Ad bellū missos perdidit vna dies. Sed qui primus Fabius dict⁹ est Allobrox: q; apud flumen Isaram Allobrogū regem eęciderit.

Fabianus: nomen viri proprium. Fabianus a. um. a fabius fit. Unde dicit Arcus fabianus qui constructus est iuxta regiam in sacra via.

Fabatia: a veteribus dicebat genus libi. Pli. Quin et priscо ritu fabatia suę religionis dijs in sacra est.

Fabula diminutiuū a faba. Plau. in Sti. Pro operibus nostris satis cōmodule: nucib⁹: fabulis: ficulis. Est et fabula res passim diuulgata: etiā si vera sit a fando dicta. Iuue. Ut noua nec tristis p cūctas fabula cęnas. Et fabula quę ad delectationē et vtilitatē inuenta est: rerum nec veraz: nec verisimiliū: vt q; Daphne versa sit in laurum. Apologus non differt a fabula: sed tm addit: vt pter id q; sit res ficta: et nō verisimilis vt fabula: allegorice tamē aliquid cōtineat quod ad vitā et mores pertineat: Ut sunt Esopi fabulę. Argumentū est res non vera: sed tamē verisimilis: vt sunt argumēta comędiaz. Fabulę pm ritus: et habitus hominū nominabant. Romanę eīm togatę dicebant: quia toga romana est. Sic grecas fabulas ab habitu eque palliatas Var. scribit nominari. Togatarū genera quattuor. Sunt eīm togatę quę prętextatę dicunt: in quibus imperatoris negotia agebant: et publica: et reges romani vel duces inducunt personarum dignitate et sublimitate tragędijs similes. Preterea tę autē dicunt: ga fere regū vel magistratuū in huiusmodi fabulis acta cōphēdūtur. Scōm gen⁹ togataz tabernarię dicunt: humilitate personarū: et argumentoz similitudine comędijs pares. In quibus nō magistratue: sed humiles homines et priuatę domus inducunt: q; q; olim tabulis tegerent cōmuniter tabernarię vocabant. Tertium genus attellanę. Quartū planipedes: de quibus alibi. Sciendū est q; fabulę nomē ab auctoribus fęmi. genere pferri solet. Teren. in Eunuchū suā. Iuue. Vo masculino protulit. Necdum finitus Horestes.

Fabella diminutiuū est a fabula.

Fabitorē veteres dixerūt: quē nūc fautorē dicim⁹. Lc.

Fabulosus a. um. celeberrimū de quo omnes fantur. Uel fabulosum dicit: de quo multa finguntur. Hora. lib. j. Carmi. Uel quę loca fabulosus lambit Ydaspes.

Fabolinus putabatur deus: qui pueris primo fari incipientibus prędest.

Fabulor aris. loquor. Hiero. Solę cum solo spōso aut lectionibus sacris: aut sanctis meditatiōibus secū fabulamini: et ipse vobiscū. Eius cōpositū est cōfabulor. Teren. Si quādo ad eū accesserat confabulatū.

Fabulator qui fabulas edit: vt Esopus.

Faber a faciēdo nomen est: id significans speciale cui adheret adiectiuū. Nā est omnis artifex qui labore corporis aliquod artificiū facit: vt faber lignarius: faber ferrarius: faber murarius: et huiusmodi.

Faber a. um. ad fabrū ptinēs. Unde Fabre aduerbiū.

Fabre artificiose. Plau. vt apologiam fecit quam fabre. Hiero. in Exod. Quicquid fabre adinueniri potest dedit in corde eius. Et paulopost. Ut scirent fabre operari quę in vsus sanctuarij necessaria erāt. Ueteres affabre pro eo quod est pulchre dixerūt. Sicut Infabre: fędę turpiter. Pacu. Barbarię pestē nostris nauibus obtulit noua figura factā: cōmissam infabre.

Fabrefacio: ędifico: artificiose cōpono. Plau. in casi. Nec fabulā astutioz vllus fecit: atq; vt hęc fabrefacta a nobis. Unde fabrefactū opus. i. artificiose factū: siue ma

Fabrico as. et fabrico: deponēs pe. co: in (nu artificis. eadē significatiōe pro cōpono. Ouidi. lib. xiij. meta. Ere terę gneę quem iam fabricauerat Alcon. Lice. lib. iij. de orato. Capitolij fastigiū illud et ceterarū ędiū non venustas sed necessitas ipsa fabricata est. Trāsferē etiā ad animum. Curtius. Multa interea fabricatus ingenio quomodo auertere inde hostem posset.

Fabrica ppie fabri lignarij officina. Quāuis et de alijs officinis dicat. Nonī etiā p arte et fabricatione alicui⁹ rei. Unde et ędificiū fabricam dicimus et machinationē. Plau. Nunc hoc consilium capio et hanc fabricam apparo: vt filias dicas tuas.

Fabrile pe. pro. quod est fabri: siue qđ ad fabrū pertinet: vt opus fabrile. Horati. Quod medicorū est promittunt medici: tractant fabrilia fabri.

Fabricius nomē Romani ciuis frugalissimi: qui in tenuissimo cēsu Samnitū munera forti animo sprenit. Hic norma paupertatis et exemplū apud Romanos: q patel

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

am Palinū ex argento tñ colendoꝝ deorū causa domi habuit. ita tamen vt patella coneo pediculo sustineret. Cuius filię ob paupertatē de publico dotib⁹ donatę ad maritos ierūt: portātes gloriā domesticā: pecuniā publicam. Hunc Pyrrhus epirensis nullo auro: nullis polli citationibus expugnare potuit: vt secū esse vellet: ac pri/mum a rege principatū obtineret. Qui dixit Pyrrho: nō hoc illi ꝓducibile esse: nam si epirotę inquit ambos nos norint: a me regi q̄ṗ abs te mallēt. Migi. in lib. de viris il/lustri. scribit legatos Samnitū obtulisse dono Cato fa/bricio grandē pecuniā. Cum Fabriciū planas manus p omnia fere corporis mēbra deduxisse: et legatis ita respō/disse. Dū illis omnibus mēbris quę attigiſſ impare pos/set: nunq̄ quicq̄ defuturū: et ita pecuniā repudiauit.

Fabraterna oppidū Lāpaniæ a quo fit Fabraternus.

Facio is. feci: factū: cuius passiuū facior apud veteres in vsu erat. Unde etiā cōpositū cum ad: cō: de: ex: in: ob: pro: præ: per: re et sub. Plerūq; fit actiuū: vt afficio: or. cō/ficio: or. deficio pro derelinquo: deficior. efficio: or. Unde res infecta dicit: id est nō facta. Officio officior. perficio perficior: proficio: or nō inuenit: sed proficit impersonali vsus est Sta. lib. iij. The. proficit bello. Præficio præficior reficio: or. sufficio: or. Sciendū est q̄ facio in cōpositione cū retinet a tam in secunda et tertia persona: q̄ in prima accentū super sa syllabā seruat: q̄uis a breuis sit: vt Be/nefacio is. Malefacio is. Fabrefacio is. Madefacio is. Pinguefacio is. Assuefacio is. Calefacio. Candefacio. Excādefacio. Cōdocefacio. Cōmonefacio. Frigefacio. Feruefacio. Consuefacio. Tepefacio. Dissuefacio. Man/suefacio. Orbefacio. Stupefacio. Satisfacio. Tacuefa/cio. Patefacio. Ignefacio. Umbrefacio. Congelefacio. Putrefacio. Pudefacio. Labefacio. Expergefacio. Tor/refacio. Roresacio. Nigrefacio: et si qua alia reperiātur. Quę tamē habēt e an i indifferētē: præsertim quādo ver/ba cū quibus cōponit facio: sunt secūdę cōiugatiōis. Hor. in Ser. In nostris iugulo ferrum tepefecit acutū. Catul. Alta tepefaciet permista fulmina cędę. Est autē Facere ꝓprie in opere esse. i. qui rei quā facit: faciē quādā impo/nit. Unde a faciēdo facies dicit: qui eñ facit vas: vasis fa/ciem illi imponit. Qui vestimentū vestimēti faciē. Inter/dum sumit pro recipere: vt facio stipēdia. Pro Exhibe/re. Cice. pro Mure. Molite a sacris parijs Junonis ho/spitę cui omnes cōsules facere necesse est domesticū. Pro scribere. i. cōponere. Unde Bona. in Terē. Facit q ma/teriā cōponit: vt Menāder. Pro estimare. Pli. lib. xxix. Sed hoc ipm mercede faciūt: vt fides ijs fit et facile disp/dantur. Plau. in Cur. Migrare certū iam nūc a fano so/ras: quādo Aesculapij ita sentio sententiā: vt me nihili fa/ciat: nec me saluū velit. Sic dicimus. Magni facio. Par/ui facio: tanti facio: qd est summe estimo: nullius estimo tanti estimo. Jungit et genitiū lucri: sed nō in hoc signi/ficato: verū in suo vt lucrifacio. Plau. in persa. Nō ędepol nauis trecētis cara est. Fecisti lucri: qd exponi potest Fecisti multū lucri. Similiter sumpti facio. i. in aliqua re emēda sumptū facio. Idē. Si nūc me suspēdā meā ope/ram luserim et præter operā restim sumpti fecerim. Pas/siuo etiā fio Cice. vsus est Tironi scribens. Quantā dili/gentiā in valitudinē tuā contuleris: tanti me fieri a te iu/dicabo. Nec cōposita sunt cū multa ex his aperte diuisa sint. Plau. in Cur. Respicio vos nihili meā gratiā face/re. Idem in Ru. Minacias ego flocci nō facio tuas. Ci/ce. Cecinnę. Utebar familiarissime Cęsare: Pompeiū fa/ciebam plurimi. Transfert hoc verbū facio ad omnia. Nam et facere verba dicimus: id est loqui. Facere iter: id est ire. Facere terrorē. i. terrere. Facere alicui⁹ rei indubiū. Facere gratū. Facere ludos Facere solēnitatē: exhibere. Facere vinā: meiere. Facere sordes: sordescere. Facere pediculos: emittere. Facere co/piam: potestatē ꝓbere. Facere lucrū: lucrari. Facere etiā pati est: vt feci iacturā: damnū: naufragiū. Itē Facere sa/crificare. Virgi. Cum faciā vitula p frugibus ipse ven/to i. cū sacrificabo. Plau. Plenā faciā tibi fideliā. Item Conuenire. Mar. Non facit ad ſequos ceruix nisi pāma leones. Item prodesse. Pli. Hoc et tussi facit. Itē rem ob ſegnā facere. Plau. Dauult ancillę facere q̄ liberte. Itē Tacere. Terē. in adel. Ah minime gentiū non faciā. Qđ Dona. exponit. Nō tacebo: quasi tacere aliquā actionē habeat: Sed moralis significatio est et cōmunis omnib⁹. Sicut aduocatū dicimus malefeciſſe: cum tacuerit. Per/tinet et ad pecuniā quę fieri dicit. Sal. Quę pecunia ad hispanense bellū Metello facta erat. Facio iniuriā: intu/ste facio. Terē. in Hecy. Et facis iniuriā cū fingis fabu/las causas ad discordiā. Beniq; facere: vt Papinian⁹ in/quit: omnē omnino faciēdi causam cōplectit: dandi: sol/uendi: numerādi: iudicandi: ambulādi: reddēdi. Unde q ocioſus sedet: si rogeſ quid faciat: recte respōdere pote/rit se nihil facere. Quādoquidē ocioſus est. Recte etiam sedere: quoniā et sedere ipm aliquid facere est: vt tacere: nauigare: quiescere. Faciā vt te plurimū amē. i. plurimū amabo. Faciā vt tibi prosim. i. tibi prodero. Fac te esse q sum. i. finge te esse me. vel pone te loco mei. Facto op⁹ est fieri opus est. i. factu. Dici opus est: dicto opus est: pro di/ctu. Quō enim infinita rem verbis significāt: sic hęc par/ticipia pro infinitis verbis ponunt: et significāt passionē. Supina in u magis significanter nominatiuo iungunt. Ut nec dictu facilis: nec visu effabilis vlli. Factū iri au/dio illi iniuriā: significęt ad contumeliā faciendā operā dari: quo fiat iniuria. Item factū itur mihi contumelia. Cato pro se cōtra Cęlium. Atq; euenit ita quirites: vt in hac cōtumelia quę mihi propter hmōi petulantiā factū itur: rei quoq; publicę mediuſſidius miserebar quirites. Et facio itē fiūt verba primę cōiugatiōis in co terminata q̄ ppe infinita sūt: vt Sacrifico: magnifico: deifico: clari/fico: ędifico: viuifico: mortifico: iustifico: falsifico et hmōi:

Facesso is. facessi. fm Priscia. facessitū: secundū alios facessum: fm alios non habet supinū. Et significat ad fa/ciendū eo: vt Viso ad videndū eo. Virgi. Haud mora cō/tinuo matris præcepta facessit. Interdū Facessere est disce/dere. Nec mirū. Altera eñ significatio alterā gignit. Haz et qui ad faciendum quicq̄ it: discedit vt id faciat. Hinc vulgo dicit. Abeat facere facta sua. Teren. in Phor. Dic quid velis dari tibi in manū: vt herus his desistat litib⁹. Hęc hinc facessat. i. sua curatū abeat. Dona. Facessat: p hinc se faciat. i. abeat. Cice. in Horte. Facessant igit q do/cere nihil possunt quo melius: sapiētiusq; viuamus. In/terdū significat exhibere seu inferre. Nec tamē a significa/tione sua faciendi recedit. Cice. Apio Pul. Cum est no/bis allatū de temeritate eor qui tibi negotiū facesserent. Huius passiuū protulit pro Clu. Sed hoc polliceor omni/bus: sicut facessitur negotium.

Factito as. pe. cor. sępe facio. Cice. lib. ij. offi. Hęc apō maiores nostros factitata. Facto debet esse frequētatiuū a facio: sed pro eo vtimur factito.

Facturio is. penul. cor. facere desydero. Quod nōnul/li ad rem venere ātransferunt. Plau. Facturit postq̄ an illam aspexit: hoc est coire cupit.

Factor: nomē verbale qui aliquid facit: vt cū dicimus deū factorē cęli et terrę. Interdū dicit qui vinū: vel oleū vel quid simile facit. Similiter qui alteri⁹ mantalia ne/gotia gerit: vt qui fruges domū vehit. Cato. Lectū stratū vbi duo custodes libere cubent: et tertius seruus vna cū factoribus vbi cubet. Idem. Leguli volūt vti olea cadu/ca q̄ plurima fit quo plus legat factores: vt in tabulato diu sit: vt fracida fit quo facilius efficiant. Inde factus.

Fact⁹ us. et factū dicebāt qđ vno tēpore cōficerēt: qui/ alij centū quadraginta modiorū: alij centū viginti.

Factū: res gesta. Virgi. Fortia facta patrū.

Factura. ę. compositio rei quam facimus.

Factitiꝰ a. um. quod de aliqua re fit in aliā. Pli. li. xij. Ergo in vtraq; gente bina laudati genera: terrenū et fa

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

etitiũ. Factitiũ etiã dicit ab alicuius similitudine factũ. Vnde factitia verba quę ab alicuius vocis similitudine facta sunt: vt balãtes a balãdo oues dicunt.

Facinus pe. cor. a facio deducit. Et modo factũ significat: vt apud Sal. Qui aliquo negotio intẽti pclari faci noris: aut bonę artis famã quęrũt. Modo scelus Cice. lib. iij. offi. Ab hoc nulla fraus: nullũ facinus aberit.

Facinorosus sceleſtus ꝛ flagitioſus.

Facilis penſ. cor. dicit ſine labore. Vt hęc res facilis eſt factu. Cuius contrariũ eſt difficilis: quę non ſine labore fieri poteſt. Et difficiles terrę dicunt: quę non ſine labore fructũ pducũt. Virgi. Difficiles primũ terrę: colleſq; maligni. Aliquãdo facilis dicit exorabilis: ꝛ ad ignoſcẽdum paratus: vt faciles venerare Napeas.

Facile aduerbiũ: ſine labore: vt non facile dici poteſt. Eſt etiã cõfirmantis aduerbiũ: ꝛ ſignificat haud dubie: liquido: certo: nullis aduerſantibus: vt Cęſar illius ciuitatis facile princeps. Cice. Quę mea ſententia in ſenatu facile valuiſſet. Et iunctũ cum nomine exigit ſuperlatiuũ: vt facile doctiſſimus. Jungitur etiã nominibus quę diuerſitatem ſignificãt: vt facile diſſimilis. Et verbis cũ prę cõpoſitis: vt facile prętat. Quãdoq; ſignificat libẽter: vt facile patior me a te laudari. Antiqui tamen Faculter ꝛ facul pro facile dixerunt.

Facilitas habit⁹ eſt quo quis aliquid facile facit. Vel facilis eſt ad faciendũ aliquid. Et facilitas: exorabilitas: ſeu indulgentia. Teren. in Hecy. Et ſi ego meis me omnibus ſcio etiã apprime obſequentẽ: ſed nõ adeo: vt facilitas mea corrumpat illorum animos.

Facultas proprie facilitas agendi: vt non eſt mihi facultas adeundi pontificẽ. Cuius cõtrariũ eſt difficultas. Aliquãdo facultas ſumit pro opibus: quoniã cũ diues quis exiſtit facile quod vult agit. Petronius. Quiſquis habet nũmos ſecura nauiget aura: Fortunãq; ſuo temperet arbitrio. Multa loquor: quoduis: nũmis pſentibus opta: Et veniet: clauſum poſſidet arca Jouem. Aliquãdo pro poteſtate ꝛ vi. Plin. Si mihi facultas daret: vtrũ mallem eligendi. Et facultas eſt vis quędã quę facit vt id facilius fieri poſſit: quod de vna quaq; arte prędicit. Eſt em̃ gen⁹ omniũ artiũ: quia ſic diffiniri poteſt. Diale etica eſt facultas diſſerendi. Rhetorica eſt facultas dicendi: ꝛ ſic de alijs: quoniã per eas facile inſtruimur.

Factio ab initio honeſtũ vocabulũ. Vnde factiões hiſtrionũ ꝛ quadrigariorũ dicebãtur: nunc nomine factionis ſeditio ꝛ arma dicuntur. Nam eſt diuiſio ciuiũ in diuerſa ſtudia: cuz aliqui ſe principes facere in ciuitate conantur: inter quos eſt emulatio. Et qui eos ſequunt factioſi appellantur: quia ſcz affecti ſunt ad factionẽ: id eſt diſcordiã ꝛ ſeditionẽ. Tertullianus in apologetico. Cum probi: cum boni cõgregant: nõ eſt factio dicenda: ſed curia. Interdũ factio capitur p opulẽtia ꝛ authoritate alicuius in ciuitate. Plau. in Aul. Jſtas magnas factiones: dotes dapſiles: nihil moror. Quattuor apũd antiquos fuerunt factiones: Veneta: prąſina: alba: roſea: a coloribus nominatę. Caſſiodorus quattuor colores harũ factionũ cum partibus anni quaternis aſſimilat. Prąſinus virenti veri dicatus erat. Roſeus flãmeę ęſtati. Venetus nubilę hyemi. Albus pruinoſo autũno. Sue. ſcribit Dis addidiſſe Domitianũ duas: alterã aurati: alterã purpurei panni. Hę pnicitate curſus inter ſe decertabãt: fauoręq; populari ſiue imperatorio ex his prędualebat vna.

Factionũ principes ſiue capita dicunt per fas ꝛ nefas factioſorũ multitudinem ſibi conciliantes. Lc.

Facies ꝛ vultus differũt: q vultus volũtas ſit quę pro motu animi in facie oſtendit. Vide Ser. Vultus eſt voluntatis indiciũ: qui pro volũtatis varietate mutat. Virgi Spem vultu ſimulat: premit altum corde dolorẽ. Inde etiã cęli ꝛ terrę vultũ appellamus: quia mutari contingit. Facies ẽ ipſa ſpecies. Sal. Horſus in facie vultuq; vecordia inerat. Sumit tamen facies pro totius corporis forma: vt Horatius in Eunu. Terẽ. exponit. O facie pulchrã. Faciem modo non partẽ corporis dicit. Sed totam ſpeciẽ quę apparet ꝛ cernitur. Vt enim ab aſpectu ſpecies: a fingendo figura: ita a faciẽdo vel a factura corporis dicitur facies. Plau. in penu. Sed eaz nutrix qua fit facie mihi expedi. Statura nõ magna: corpore aquilino: ipſa eſt. Neq; ſolũ de hominibus dicitur: ſed ꝛ de literis: vt Egregia literarũ facies. De montibus: de mari: ꝛ de ceteris quoq; rebus: cũ ſit ingenitus cuiuſq; rei aſpectus: haud facile mutabilis. Inde ſuperficies non diſcrepans a facie dicitur facies: vt facies maris. Sallu. lib. ij. hiſto Sardinia in aphrico facie veſtigij humani in occidentem q̃ in orientem latior. Idem. Quibus rebus permota ciuitas atq; immutata vbis facies erat. Dicimus tamen cõfuſe facie fędata: ꝛ vultu fędato. Quãdoq; etiã facies pro ſpecie dicit. Virgi. Quę ſcelerũ facies o virgo effare. Antiqui: vt notauit Bellius: declinabãt hęc facies huius facies: vel facij pro faciei.

Facetus a fando deduci videt: ꝛ is videt qui verbis facit q̃ vult. Eſt enim elegans in dicendo: nõ tñ circa ridicula. Cum dicat Horatius. Facetũ Catoni genus natura conceſſum eſſe: Virgilio decens: ſed exulię cuiuſdã elegantię hęc appellatio eſt: a quo facete aduerbiũ pelęganter: vrbane. Quidã a faciẽdo deriuãt: vt is ſit qui geſtibus aut verbis ita aliũ imitat: vt ſe illũ faciat.

Facetię ſunt quaſi delitię quędã ſermonis: ꝛ dicta vrbana ſine ſcurrilitate: quę etiã in factis intelligi poſſunt.

Facundus diſertus: a fando: qui ea quę mente concepit: ad audiẽtes facile atq; ornate profert. Hic facũdia quę eſt facultas diſſerendi cum gratia.

Facula pen. cor. parua fax inciſus fuſtis. Fit autem ex piceis arboribus prędipue: ſiue ex arundinibus aridis. Eſt autem diminutiuũ a fax.

Facularij dicuntur qui faculas geſtant.

Fex per ę diph. vt Apu. docet: ꝛ tam maſ. q̃ fẽmi. generis eſt. Et hoc vt differat in datiuo a prędicto verbi facio. Et eſt excrementũ cuiuſcũq; rei. Cuius diminutiuũ eſt fęcula. Deduciturq; a facio. Lc.

Fecem ciuitatis homines viles ꝛ abiectos aliquando vocamus: non q homines ſint ſordes: ſed q vitã agant ſordidam ꝛ abiectam. Lc.

Fęculentus a. um. quod eſt fęcis plenũ.

Fęcatũ vinũ quod e fęcibus expreſſum eſt: inquit Cato. Hoc eſt quod inter vina operaria numerat: cum ſit aquatũ. Vnde ꝛ defęco as. fęce purgo.

Fęcutinus. a. um. pe. pro. ſimiliter a fęce fit. Bel. eas fimitiones prędicas: neq; fęcutinas grãmaticas ſpectaueris: ſed aurẽ tuã interroga q̃ qd loco cõueniat dicere.

Fęcinię vuę dictę ſunt: quę plus q̃ cęterę fęcis afferũt. Et alio nomine a colore Rubellanę vocantur.

Fagus. vide in dictiõe Phagus φηγός.

Fagutal fuit Romę ſacellũ Jouis in quo erat arbor quę Joui ſacra habebatur. Lc.

Falę turres ligneę ob altitudinẽ dictę: a fando quod Thuſci cęlũ vocabant. Quidã tamen per ph ſcribunt. Vnde ꝛ Phalarica de quo loco ſuo.

Falx a farre: litera cõmutata Falces in Campania ſe culę dicũtur: a ſecando. Et alię ſignarię. alię Adoreę: alię Dumarię: quę ꝛ Sirpułę ſirpando: id eſt alligando: quibus ſecant dumeta.

Falcicula diminutiuũ parua falx.

Falco as. Vnde ꝛ defalco: amputo ſiue tollo.

Falcidia lex: quę amputat legata: quãdo ſaltẽ quarta pars bonorũ non ſuperſit hęredibus.

Falcito as. pẽ. pro. falce cędo. Aug. in Pſal. Adduxiſti me ad vineã: vt falcitem illã ꝛ amputem.

Falcarius a. um. quod ad falcem pertinet: vt cotes falcarię: quibus falces acuuntur.

Falcarij: qui falcibus vtuntur. Cice. lib. j. inuectiuarũ cõtra Catil. Dico te prima nocte veniſſe inter falcarios.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Quem locū exponēs Priscia. ait inter falcarios: id est in locū vbi sunt falcarij.

Falcatus a. um. quod formam falcis habet. Plin. lib. x. de Gallo loquēs. Jpm vo cantū plausu laterū in sublime quoq; caudā falcatā erigēs. Rursus falcatū di falcibus instructū. Unde falcati currus dicti sunt. Macro. Inducebat etiā curr⁹ cū falcib⁹ t elephātos cū turrib⁹.

Falciser: falcem ferens. Lc.

Falco: auis cuius digiti pollices intus sunt curuati: a similitudine falcis. Itaq; dicit falco nō q falcatis vnguibus: sed q rostro: t alis t tota falcata sit in rapinā: sicut accipiter: qui grece dicit ἱέρακ ἱέρακος κοινῶς ἀλλ᾽ ποικτικῶς ἱέρηξ. est em auis sacra augurio: t ideo dicitur accipiter: quasi auis accepta ter. affert enim t nuntiat optimum augurium rebus agendis volatu in sinistrā. Jd circo greci auē sanctā t sacrā appellāt. Uel accipiter: q acciperet Juppiter ab illa tam bonū augurū: omes em sunt semine: tamē masculine declinant: t qui vulgo dicuntur moscardini sunt mares: ita errore deprendit posterior etas: vt affirmant principū aucupantes.

Fallo is. fefelli: falsus: decipio a fando deductū verbū vt inquit Varro q contra q̄ diximus decipiamus. Ponitur t pro lateo. Liui. Speculator Carthaginēsis qui p biennū fefellerat Romę deprensus: p cisis manibus dimittitur. Huius compositū est refello.

Fallax: inquit Aug. lib. ij. soli. is recte dicit: cui⁹ negotiū est: vt q̄sq; fallat: vel qui hz quādā fallēdi appetētiā.

Fallaciter aduerbiū: significat causa decipiēdi.

Fallam: pro fallacia dixere veteres. Lc

Fallacię dicunt verba ad fallendū cōposita. Inde fallaciosus a. um qđ est plenū fallacijs. Bel. Uetex testimonia q̄bus hmōi ambages fallatiosē cōfutantur.

Falsarius: q decipiēdi gratia scripta publica falsificat

Falsidicus pe. cor. t falsiloquus qui falsa loqui cōsuevit. Sicut Ueridicus: qui vera fari consuevit. Virgi. lib. j. geor. Solē quis dicere falsum audeat. id est fallacem. Participiū vo passiue sumit. Ter. in An. Falsus es. i. deciperis. Falsus tamē tutor dicit q nō est tutor. Sicut falsum est testamentū quod nō est testamentū: Falsus liber improprie dicit mendosus. Recte aūt falsum iudicium: falsa sentētia: falsum nomē: pro non veris nō fallēdi gratia dicta sint: sed q hominū opinionē fefellerint.

Falsum habere est fallere. Sallu. in Jug. Neq; ea res me falsum habuit.

Falso: aduerbiū: nō vere. Sallu. Falso queritur de natura sua genus humanum.

Falso as. falsum facio. Aug. lib. v. confes. Cū dicerent scripturas noui testamēti falsatas fuisse: a nescio q̄bus.

Falsifico verbū: decipiendi gratia scripta publica falso scribere. Inde falsificatio. Lc.

Falern⁹: regio Cāpanię: vbi colles vitiferi sunt. Var. Quid in Italia vtēsile nō mō nō nascit: sed etiā nō egregiū nō sit? Qđ far cōparādū cāpano? Qđ triticū Apulo? Qđ vinū falerno? Qđ oleū Uelafrano? Imo vino vero t masc. t neu. generis est. Mar. Rhęsinata bibis vina falerna. Tib. Nunc mihi fumosos veteris pferte falernos.

Fallonia: est culpa: iniuria: ppter quā vasallus amittit feudum: nomina barbara.

Falisci: populi Hetrusci fuerūt: quorū oppidū Falerij vocabat. Quid. Adde senē Junonicolasq; faliscos. Ibi fuit vbs: mons falisconū dicta: quā nūc corrupte Mon teflasconem appellant. Est t falisc⁹ venter non dissimilis Lucanicę: inuentus primo in Falisc⁹. Papi. lib. iij. syluarū. Non lucanica: nō graues falisci.

Fama a fando dictio media. Est em quicquid de aliquo diuulgat: siue in bonū: siue in malū. Virgi. lib. iij. Neq; em specie: fama ve mouet: id ē infamia: vt exponit Non⁹. Fama etiā dicit de re inueterata: firmataq; in hominū opinione: q̄uis incerta. Mar. Quicquid fama canit: donat arena tibi. Quintil. Fama est olim Jouem in imbrē aureū conuersum puellę in gremiū descēdisse. Interdū dicitur opinio. Plin: Hoc eū liberalitatis tuę fama perduxerat. Interdū laus ac celebritas: vt fama Scipionum. Fama Camillorū. Virg. Sum pius Aeneas fama super ęthera notus. Et fama diffamo t infamo deducuntur: de quibus alibi. Famella diminutiuū.

Famosus a. um. tam in bonū q̄ in malū. In bonum. Ju. Famosos equitū cum dictatore magistros. Hiero. de Judith. Hęc erat in omnibus famosissima: quoniā timebat deū valde: nec erat q diceret malū verbū In malū. Lice. lib. ij. de ora. Me ad famosas vetuit mater accedere. Salu. Largitione famosam: impudentemq;.

Famiger. pe. cor. qui fert famā. Famigero as. diuulgo. Famigerabilis: diuulgandus.

Famen: locutio t sermo: a fando dictū: vt illud. Ne leui saltem maculare vitā famine posset.

Fames edēdi cupiditas a φάγο edo. Et differt ab inedia: q fames est semper cū appetitu edendi. Inedia etiā sine appetitu: vt in ęgrotis. Unde melius inedia dicitur abstinentia vel impotētia comedendi: non comestio.

Fameo es. ex quo famesco is.

Famelicus penul. cor. a fame t edendo dictus est: qui fame laborat.

Famelicosus: q frequēter famelicus est. Unde famelicosam turrim: palustrem veteres vocabant.

Familia in res t in psonas deducitur. In res: vt in lege xij. tabularū. Agnatus proximus familiā habeto. Terē. in Heau. Decē dierū vix mihi est familia. In personas autē natura aut iure sub vnius potestate subiectas: vt filios nepotesq;: t deinceps seruitutes quoq; appellatę sunt familia. Varro. Si ab fundo longius absunt oppida: aut vici fabros procurēt quos habeant in villa: siceteros necessarios artifices: ne de fūdo familia ab opere discedat ac festis diebus ambulet seriata pot⁹ q̄ opere faciūdo agrū fructuosiorē reddat. Unde t paterfamilias t materfamilias. Hoc aūt nomē primo a famul. deinde mutatiōe literę u in i familia dicta p ipsis seruis. Deinde paulatim inualuit vsus: vt etiā liberi familię nomine t gēnq; in eadē domo viuerēt cōphēderent. Posthęc ad eos quoq; trāslatū est: qui ex eādē sunt cognatione: vt Cęsarū familia: Scipionū familia. Unicus vo seruus familię noie nō cōtinet: nec duo faciūt familiā.

Familiaris: quādo adiectiuū est: significat quod ad familiā pertinet. Unde familiaria negotia: res familiaris: res domestica. Lice. Et si negotijs familiaribus t c. Quādo vo est substantiuū: significat amicū nobiscū versantē t diuturna consuetudine nobis astrictū: quasi in eadem familia nobis coniunctū: q̄uis etiā familiaris dicatur: et ppie de eo qui ex eadē familia est. Lice. ad Q. fratrem Esopi tragędi familiaris seruus tibi notus aufugit.

Familiaria dicunt sepulchra quę quis sibi ac familię suę constituit: sicut scribit iureconsul. de religiosis.

Familiaritas consuetudo ipsa.

Familiariter domestice ad similitudinē familiariū. Familiariter fere: id est grauiter t molestę. Nam quę sunt nobis familiaria: ea animo nostro sunt chara. Terē. in An. Huius mortem tam fert familiariter.

Famin⁹ secūda persona multitudinis imperatiui futuri a verbo faris: quod veteres p dicito vsurpabāt. Lc.

Famulus qui t famul. originē habet ab oscis populis apud quos seru⁹ famul dicebat. Unde t famulor: aris: quod est seruio tanq; seruus. Lice. lib. ij. de repu. Est em genus iniustę seruitutis: cum ij sunt alterius qui sui esse possunt. Cum autem hi famulantur.

Famulatus us. Famulitas t famuletū pro seruitute. Lice. Qui aliquādiu propter ignorantiā stirpis t generis in famulatu fuerint. Var. Apud ignauū dominū duro famuletio astrictus. Dicitur etiā famuletū seruorum copia. Macro. Unus e famuletio cui puincia erat admittere volentes dominū conuenire.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Famulãter aduerbiũ a famulãs: significat suppliciter.
Famularius.a.um.qđ ad famulũ pertinet: Vnde verba famularia dicta sunt: quia infinitis famulari videant. Quę sint famularia verba. Vide in dictione Incipio.
Fanum templũ: a faunis dijs: qui solẽt diuinare: vt ait Martian⁹ capella: vel a Fauno qui autore Probo grãmatico primus cõdito: fuit. Festus a fando: q⁹ pontifex in dedicatione tẽpli certa verba pręfari solet. Hinc pfanus. Sunt tñ qui hoc nomẽ per ph scribant ἀπὸ τοῦ φανερόν: qđ significat manifestũ: q⁹ e phano respõsa dabant. Hinc
Fanum Piceni amęnissima: (prophanus.a.um. seu Vmbręq; vbi in littore Adriatico: inter Pisaurum & Senogalliã: non longe a Metauro amne sita. Sic dicta: q⁹ in ea pulcherrimũ fortunę templum fuerit.
Fanaticus pe.cor. insanus dicit: quoniã sacerdotes cũ responsa dabant furore pleni insanire videbant: se continentes. Nam apud Atticum quęritur: si seruus inter fanaticos non semper caput iactaret: & aliqua prosatus esset: an nihilominus sanus videtur. Dicitur & fanaticus qui fano pręest: aut fani custos. Iuue. Et crine senex fanaticus albo Sacrorum antistes. (nates.
Fanaticus sinus vulgo dictus. Vide in dictione Pha-
Fanenses & fanestres: a fano oppido Piceni: dicuntur
Fanesij populi in ocea- (ipsius oppidi incolę. Lic. no septentrionali: qui vt auctor est Plin. lib.iiij.tam grandes habent aures: vt eorũ nuda corpora tegantur.
Fannia lex lata est anno post vrbem conditã quingentesimo octauo: quę ludis Romanis: item ludis plebeis & saturnalibus: & alijs quibusdam diebus in singulos dies centenos eris insumi concessit: decẽq; alijs diebus in singulis mensibus tricenos. Cęteris autẽ omnibus diebus denos. Vide Bellum lib.ij. Cap.xxiij. Fanniana papyri genus: a fannio quodam sic dicta. Lic.
Far farris. apud veteres de oĩbus frugibus dicebat: quia id ferret terra. Vel a frangendo: seu a faciendo q⁹ in pistrino fiat. Nam apud antiquos molax non erat vsus: sed frumentũ in pila missum frangebãt: vocabãtq; Ador̃ ab adolendo. i. sacrificando. Col. lib.ix. Post hęc cauea cũ matre claudendi sunt: & farre hordeaceo cũ aqua incocto: vel adorẽ farre vino aspersо modice alendi.
Farraca pen. prod. dicuntur cibaria e farre.
Farreum: genus libi: ex farre factũ. Plin. Nouę nuptę farreũ pręferebant. Farreus quoq; veteres hordeũ a farre. Sicut granariũ a grano: & hordeum ab hordeo.
Farreatio: gñs sacrificij: qđ fiebat farreo libo: quoties nuptię cõficerent. Hęc etiã confarreatio dicebat. At cuz dissoluerent matrimonia: diffarreatio dicebatur.
Farrago pe.pro.a farre. Et id est qđ ex multis satis: vt hordeo: vicia & legumĩbus fit pabuli causa. Var. Inde q⁹ far ferro cęsum farrago dictũ: aut q⁹ primũ in farracea segete seri cęptũ fit. Vel dicitur a farciendo: hoc est saturando. Diuersarum quoq; rerum cõmixtio farrago dici potest. Juuen. Quicquid agunt homines votum: timor: ira: voluptas: Gaudia: discursus: nostri est farrago libelli. Persius autẽ farraginem pro farre: vel frumẽto posuit: cũ inquit. Vappa lippus & in tenui farragine mẽdax.
Farina: a farre: vt li.xviij. Pli. docet denosata est: Ideo per duplex rr. scribi deberet. Vel ex apud poetas pma corripit. Vidar. Pascit & dulci facilis gallina farina. Qui. de medicamie faciei. Nã quę pulvereę fuerint ꝓsusa farinę.
Farinaceus.a.um. quod factum est ex farina.
Farinarius.a.um. quod ad farinam pertinet. Plinius lib.o.xviij. Farinario cribro succernunt.
Farinarium: locus vbi seruatur farina.
Farcio.is.farsi.fartũ: saturo: quasi farre ipleo. Et per translationẽ fagino: pinguefacio. Col. lib.ix. Hęc eñ fere cõmunis est cura farcientiũ. Nam illi qui volũt: non solũ opimas: sed etiã teneras anis facere mulsea recẽte aqua prędicti gñis farinã conspergũt: & ita farciũt. Huius verbi compositа sunt, Confercio: effercio: infarcio: offercio: a quo ofertissimum pinguissimum. Plautus. Sine sacris hęreditatem sum adeptus ofertissimã. & refercio.
Farcimen pe.cor. intestinum varie: ac minutim concisa carne: refertum.
Fartores: qui farcimina sa- (sa carne refertum. ciunt ex insecta carne: & adipe: & huiusmodi. Terenti. in Eu. Lupedinarij oẽs: cetarij: lanij: coqui: fartores.
Fartilia: quibus implent ea quę decoquntur. Plini. Jecur anserinũ fartilibus crescit mira magnitudine.
Fartũ esca: qua qđ farcit: vel fartũ est. Col. li.ij. Sem-per proderit simul ac folia agere cęperit ficus: subrica a-murca diluere: & cũ stercore humano ad radicẽ infunde-re. Ea res efficit vberiorẽ fructum: & fartũ fici speciosius
Fartura fartũ est: siue actus modusve (& plenius. farciendi. Idẽ lib.ix. Sed si fastidiet cibũ: totidez diebus minuere oportet: quot iam farturę processerint.
Faran: oppidũ trans Arabiaz iunctũ Sarracenis: qui
Farfarus: siue farfar. Sy- (in solitudine vagi errãt. rię fluuius: in radicibus Libani montis emittitur: & per Antiochiam fluens in Syria comiscet mari. Hic tantus fertur vt transiri vado non possit. Farfarus etiam dictus est fluuius: qui per Sabinos transit. De quo Ouidius. Et amęnę Farfarus imbręę. Alio nomine dicit Fabaris pen. cor. Virg. lib.vij. Qui Tybrim Fabarimq; bibunt.
Faris: vel fare fat fatus: a fero deductũ est. Nihil enim aliud est ferre q⁹ fari. i. loqui. Qđ etiã significationẽ passiuam hic inuenit. Sueto. Dextoz fasti dies sunt: qbus ius fatur. i. dicit: vt nefasti qbus non đr. Huius vbi pma persona debet esse for, vt inquit Prisc. Eius cõposita sunt effaris: extra loqueris. affaris: ad aliquẽ faris. Cic. in Cato. Licet mihi his versibus affarier te o Attice: qbus affat Flaminiũ ille vir. pręfaris ante loqueris. Col. in. pręfa. Quaas ordine suo tũc demũ persequar cũ pręfatus fuero: q̃ reor ad vniuersam disciplinã maxie pertinere. Prosaris: vltra faris. Virg. Tum breuiter Dido vultũ demissa prosat.
Fas genitiuũ non habet: & a fando deducit. Nam si faris: seu satis: fassisve dicamus aliud fcare potest. Et fas quidẽ pium & religiosum: & fari dignuz dicit. Et ad deos refert: sicut iustum ad homines. Virg. Fas & iura sinit: id est diuina & humana iura permittũt. Cuius contrariũ est nefas: quod est impium & execrabile.
Fascia: genus ligaturę: qua pueri vel aliud quid ligari solet. Et proprie pro tegumẽto crurũ pedũq; fascię poni consueuerũt. Ideo crurales pedulesq; dicunt: Vlpi. Fascię crurales pedulesq; vestis loco sunt: quia partez corporis vestiũt. Scribit Plin. li.viij. mures portẽdisse exitiũ Carboni imperatori arrosis fascijs: quibus in calciatu vtebat. Item fascię dicũtur zonę: siue plagę. Vide in fascię. Col. lib.vij. Recte genibus applicant: ac fascijs circundant. Martianus. Orbis terrę in quinq; zonas: siue melius fascias discernit. Aliquãdo ponit pro nube in modũ fascię cęlũ percurrẽte. Iuue. Nil fascia nigra minat.
Fasciola diminutiuum: parua fascia.
Fasciari: ẽ fascia ligari. Spartia. de Antonino pio. Sy cum esset longus: & senex incurvatusq; tiliaticijs tabulis in pectore positis fasciabatur: vt rectus incederet.
Fascis lignorum: aut alterius cuiusq; rei congeries: quę ligãdo fit. Per translationem quãdoq; ponit pro onere. Nã fasces lignorũ: seu aliarũ rerum graues sunt portantibus. Virg. Ego hoc te fasce leuabo. Sed quoniã licto-res cum fascibus virgarũ securibus alligatis ad terrorez pręire solebãt ꝓsules: & alios mgratus: factũ est vt fasces numero plurali sumant pro mgratibus: & honorib⁹ qui a populo pręstant. Quia aut. xij. aut sex fascibus vtebantur. Virg. li.vj. Deor. Non illũ populi fasces non purpura regum Flexit. Nõnunq; etiam numero singulari pro consule. Idem. Iniusto sub fasce viam dum carpit.
Fasciculus diminutiuũ: paruus fascis: vt in sacris literis. Fasciculꝰ myrrhę. Accipitur & pro olfactoriolo. Cic. lib.ij. Tuscu. Fasciculum ad naris admouebis.
Fascinus & fascinum pe.cor. a fando quoddam incan-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tationis genus: quo hoies ita ligantur: vt liberi non sint, nec mentis compotes: sepeq; ad extremã maciem deueniant. Hora. in Epo. Minusve languet fascinũ. Ponitur interdum fascinus: pro fascinatione: vt apud Plini.

Fascino. as. pe. cor. maleficiũ infero. Virg. Nescio quis teneros oculus mihi fascinat agnos. Huius cõpositus est effascino: eiusdeq; significatiõis. Solinus. Quedã in terra Aphrica hoim familiæ sunt voce atq; lingua effascinãtes: quæ si impensius forte laudauerint pulchras arbores: segetes lætiores: infantes amniores: egregios equos: pecudes pastu: atq; cultu opimas: emoriant repente. Potest etiã significare maleficiũ tollo: sicut Ex canto incantationem remoueo. Plini. Esse eiusdẽ generis in Triballis & Illyrijs adijcit Isigonus: qui quoq; effascinent.

Fascelis: dicta est Diana: a fasce ligno: in quo abscondito Dianæ simulacrum Orestes Aritiam detulit.

Faselus gñis mas. vel fe. qui & phaselus dicit: genus nauigij Campani. Virg. li. iij. Geo:. Et circũpictis vehit sua rura fasellis. Sall. li. ij. histo. Et forte in naugãdo cohors vna grandi fasello vecta a cæteris deerrauit. Ju genere. mas. genus est leguminis exilis & teretis: qui & phaselus dicit.

Fasti: dies dicti sunt: quibus (seolus: & phasilus dicit. fine piaculo ptoribus licebat tria ẏba fari. f. do: dico: addico. Et ne fasti qbus non licebat fari. Qui. Ille ne fastus erit per quẽ tria ẏba silent. Fastus erit per quẽ lege licebit agi. Fastor libri: in quibus totius anni res populi Romani scriptæ cõtinebant: & causæ festiuitatũ explicant: vt in fastis Ouidij: de quibus Jdẽ. Sacra recognosces annalibus eruta priscis: & quo sit merito quæq; notata dies. Jnuenies illic & festa domestica nobis Sepe tibi pater est: sepe legendus auus. Scribit Liuius Flauiũ scribã fastos circa forũ in albo proposuisse: vt quãdo lege agi posset sciret. Et est fastus secũdæ: & quartæ declinatiõis. Luca. Nec meus Eudoxi vincet fastibus annus. Var. in Ephemeride. Cæsar fastus correxit. Colu. li. x. Sequor nũc Eudoxi & Aetonis fastus astrologorum. Et vt auctor est Pris. Eadem forma dicit fastus vel fasti: qua senatus vel senati. Fastus vero p superbia semper est quartæ. Et est proprie indigna sui ipsius per superbiã existimatio.

Fastidio. is. pe. p. iui. itũ. a fastu fit. Illã proprie fastidire est cũ fastu quodã contẽnere. Virg. Jnuenies aliũ si te hic fastidit Alexis. Tñ & prostomachari dr. Construitq; modo cuz actõ: modo cũ dtõ: modo cum gtõ. Hora. in Ser. Nũ esuriens fastidis oia præter Pauonẽ rhombũq;. Cic. pro Milo. Sed etiã recte factis sepe fastidiũt. i. fastidiũ faciunt. Plau. in Aul. Abiit neq; me certiorem fecit: fastidit mei. Lucil. li. vij. Difficiles sumus: fastidimus bonor.

Fastidiũ meũ: quo ego alios fastidio. Fastidiũ mei quo ego ab alijs fastidior. Quinti. Ceu mulier oĩbus exposita mortalibus: vanitatẽ fastidiũ mei despectuq; captauit.

Fastiditus: fastidio habitus. Luc. Pars magna senatus

Fastidiosus: qui omnia fasti- (tus Fastidita iacet.

dit. Vel qui alijs est fastidio.

Fastigium: altitudo ac summitas operis. Virgi. Et fastigia suspicit vrbis. Quandoq; dicit ima pars. Jdẽ. li. ij. Georgi. Fossitan & scrobibus: quæ sint vastigia quæras. Quandoq; finis. Cic. li. iij. offi. Sed quo opere inchoato prope tamen absoluto tibi fastigium imponimus.

Fastigio. as. a cumino: & quasi in fastigium erigo. Plin. libro. xviij. Frumenta hyeme in herba sunt: verno tẽpore fastigiant in stipulam: quæ sunt hiberni temporis.

Fatigo. as. pe. pro. quasi fatim ago. Hoc est abundãter agito: & ad latitudinẽ deduco. Virg. li. v. Veloces iaculo seruos cursuq; fatigat. Aliquãdo percutio. Jdẽ. Versaq; iuuẽcum Terga fatigamus hasta. Aliquando perturbo cõmoueo: vt Quæ mare nũc terrasq; metu cælũq; fatigat. Aliquãdo exercito. Jdẽ. Socios q; fatigat Precipites vigilate viri. Aliquãdo cohibeo. Cic. lib. iij. offi. Qui non verbis sunt & disputatione philosophorũ: sed vinculis & carcere fatigandi. Huius compositus est defatigo: quod est deorsum seu valde fatigo. Terẽt. in Adel. Vtinã quidem quod cũ salute eius fiat: ita se defatigari velim: vt triduo hoc perpetuo prorsus electo nequeat surgere.

Fateor. eris. fassus. affirmo sponte. Lact. Jdẽ etiã poetæ fatentẽ. Huius cõposita sunt confiteor, defiteor, infiteor, quæ significãt non fateor, nego. Profiteor, de quo infra.

Fator. aris. multum loquor. Est enim frequentatiuum a faris. Festus. Fatantur multa: id est fantur.

Fatus: a fatus: scõm Prisc. in passiua a fcatione. i. dictus. Vnde fatũ: iussum & dictũ dei. ps. Semel locutus est deus: duo hæc audiui: quoniã potestas dei est: & tibi dñe misericordia. Aug. li. v. de ciui. dei. Quod eñ dictũ est: semel locutus est: intelligit immobiliter: hoc est incõmutabiliter est locutus: sicut nouit incõmutabiliter oia quæ futura sunt: & quæ ipse facturus est. Hac rõne possemus a fando fatũ appellare: nisi hoc nomẽ iam in alia re soleret intelligi: quo corda hoim nolumus inclinari. Scribit Cic. fatũ esse cõnexionem rerũ per eternitatẽ se inuicẽ tenentẽ: quæ suo ordine & lege variant. Jta tamẽ: vt ipsa varietas habeat eternitatẽ. Sene. in quæstionibus natu. Quid intelligis fatum? Existimo necessitatem rerũ omniũ actionũq; quas nulla vis rũpat. Sed quid de fato sentire debeam catholici: scribit apud patrẽ meum Aug. lib. v. de ciu. dei capite. ix. Apud poetas fatũ quandoq; capit pro natura. Virg. Illã quia nec fato merita: nec morte peribat. Quãdoq; pro volũtate. Jd enim Plato dicit fatũ esse voluntatem & iussionẽ diuinã. Virg. Fatis Junonis iniquæ. Quãdoq; pro oraculo: quod dij fantur. Jdem. Oblitus fatorum. Quãdoq; pro morte: quia nil tam necessariũ impendet homini: q̃ mors. Vnde fato concedit qui morit.

Fatale: qd̃ pernicios̃um est: vt dies fatales. Et fatale dr quicquid nobis ex fato debet: siue bonũ sit: siue malum. Aug. li. v. de ciui. dei. Et fatalia dicũt: quæ præter dei & hominũ voluntatẽ cuiusdã ordinis necessitate contingũt.

Fatidicus pe. cor. qui futura prædiuinãdo solet fari: qui nobis fata. i. decreta deorum exponit. Vnde fatidici libri qui cõtinent fata populorũ. Quales erant deæ Sibyllarum libri: qui & ab historicis fatales appellant. Fatidici Vates: & Fatidica Mãto noiatur: quoniaz erãt fatilo/qua quę vaticinaba diuinitate prædita. Ὅλλυσι θεοὶ λέγουτι & μάντις. id est græce diuini dicunt & Vates.

Fatifer. a. um. pen. cor. quod est mortiferum.

Fatim: aduerbium abundanter: a fando: quia verborum q̃ rerum maior sit copia: vel q̃ fari facile sit. Hinc componitur affatim: de quo supra.

Fatisco. is. defici. Col. lib. vij. Non debet octo capitũ numerũ excedere: non quia ignorem fœcunditatem serpharum maioris esse numeri: sed quia celerrime fatiscit quę plurjs educat. De hoc etiam in defetisco.

Fathiscere cum h. est abundãter aperiri: quasi affatim hiscere. Virg. Remisq; fathiscũt. Amb. li. Hexa. Plerũq; terra meridianę plagę torret ardoribus: atq; æstu soluta fathiscit in puluerẽ: miserãdi agricolę labore cõsumpto.

Fatuitas: stultitia. Lc. Fatuus insipiens: tractũ a sapore ciborũ. Qui cum nõ sapiunt: fatui dicunt. Mart. Vt sapiant fatuę fabrorum prandia betę O q̃ sepe petet vina piperq; coquus. Teren. in Eu. Fatuus est: insulsus: tardus. Var. hoc nomẽ a fando deriuat. Fatuus qui fatur: qd̃ puer primo fatur: hoc est qui inepta loquit. Fatui quoq; dij sunt: qui & fauni dicunt: quasi multũ fantes.

Fatua: dea dicta est terra: q̃ infantes partu editi non prius vocẽ edunt q̃ terrã attigerint. Eadem & bona dea vocata est: q̃ omniũ nobis ad victũz bonor causa est. Et fauna q̃ omni vsui animantũ fauet Et Ops: q̃ ipsius opem

Fatisse: cellę quędã & cisternę in area (vita constat. Capitolina vbi reponi solebant signa: & alia quędam religiosa donarijs consecrata. Autor Bellius.

Faueo. es. faui. fautũ. Fauere ꝓprie est bona fari: seu fauorẽ facere. Hinc fauor vox bñ præcãs alicui: siue alicuius cõmoduz: & laudẽ tunes. Fauere etiã tacere est: vt inquit

Bona. Tere. in An. Fauete adeste equo alo. Similiter fauere linguis: est tacere. Sene. de beata vita. Fauere linguis. In ludis ꝓ ore fauere ingt Ser. est dicere bona ꝓ ba: q; in illis necessari⁹ est fauor. A faueo fiũt fautꝰ ꝛ fautrix.

Fauentia bona ominatio: a faueo dicta. Lc. (trix.

Fauij: populi sunt sic dicti: q; princeps eius gẽtis ex ea natus sit: cũ qua Hercules in fouea ꝑcubuit. Quãuis alij putẽt ita vocitatũ: q; primꝰ oñderit quẽadmodũ vti ꝛ lu

Fauoniana pira rubra. Lc. (pi foueis capenſ. Lc.

Fauorabilis dicit: qui gratiosus ꝛ impetrabilis: ac fauoris plenus est apud oẽs. Sueto. in Cali. Sic vulgo fauorabilis: vt plurimi tradant quoties aliquo aduenuret: vel ficunde discederet: ꝓ turba occurrentiũ prosequentiumve nonnunq; eum discrimen vitę adisse.

Faustus. a. um. a fauore ꝓsperus: ac ꝓpiciũ significat: cui oẽs fauent. Terenti. O faustũ ꝛ felicem. Hinc aduerbiũ fauste: quoꝝ contraria sunt infaustũ ꝛ infauste.

Fauni agrorum ꝛ syluarũ putati sunt dij: qui post prolixum tẽpus moriunt: q; e terra geniti sint. Hinc fana dicta existimat Probus. Serui. Faunũ ꝛ Faunã tradit dictos esse a vaticinando. i. fando. Vnde ꝛ fatuos dicimus incõsyderate loquẽtes. Hos quidã incubos vocãt. Fauni apud latinos ij sunt: qui apud grẽcos Satyri: filij Saturni. Scribit. Hiero. Satyrũ a diuo Antonio inuẽtum. Aug. docet Faunos aut imortales animas non habere: aut humano semine natos. Et Faunus dictus fuit Pici filius ⁊ Latini pater: qui regnauit in Latio: a fando dict⁹ q; ora

Fauna: dea. Vide fatua. (cula sua voce redderet.

Faúilla: q̃si cinis extinctus: q; ignẽ tectuꝫ foueat: quasi fouilla. Est em̃ deserta igne. Siue potius q̃si flauilla a colore. Naz ꝛ Pacu. flauũ dixit puluerẽ. Scintilla ꝙ ꝓprie est: quę e silice: cũ is cẽdit: exilire solet. Vir. Ac primũ silicis scintillã excudit Achates. Oui. li. iiij. Fast. Pars q̃z cũ saxis pastores sacra ferebant: Scintillã subito ꝑsiluisse ferũt. Hiero. in eccles. Ab scintilla vna augeꝫ ignis.

Fauonius vẽtus: a fouẽdo dictus: q; cũcta foueat. Est em̃ genitalis spiritus vinẽdi. Eo maritant viniscentia terrę: Zephirus a grẽcis dicit. Spirat aduersus Eurum.

Faustianum vinum dicitur: quod in mediis collibus

Faustulus pastor, (salerni montis gignitur. Lc.

qui Remi ꝛ Romuli nutritor fuit. Lc.

Fauus apuz domus: ꝛ cellulę a fonẽdo: q; in his sobolez foueant. Pli. Primũ itaq; fauos cõstruũt: ceraz fingũt. Virgil. Prima fauis ponunt fundamina: deinde tenaces

Suspendũt ceras. Pli. Iunior. Buccellã panis dedit ꝛ fauũ mellis: hoc est fructũ operis appiarij melle plenũ.

Faúulus diminutiuũ: parꝰ fauus. Plan. Meus vul/

Faux superior: pars gulę: men/ (ciulus faúulus.

to ꝓpinqua: sed interior: vbi os angustatur. Plin. li. xj. Summũ gulę fauces vocant: postremũ stomachus. Virgil. li. vj. Vestibulũ ante ipsum primisq; in faucibus orci. Per translationẽ fauces dicũtur stricti ingressus vallium: seu alterius loci. In faucibus sunt foramina duarũ fistularum cibalis. s. ꝛ spiritalis quę continua humectatione indigent. Siccę enim exulcerant. Oui. libro. vj. Caret os humore loquentis. Et fauces arent: vix est via vocis in illis. A faux fiunt offoco: pręfoco: ꝛ suffoco.

Fax fustis incisus a lumine faciendo: q; lumen facile faciat. Cuius diminutiuuz est facula. Primã facem noctis principiũ vocitabant: q; tum primũ vti face incipiunt.

Facẽ in nuptijs pręferre solebant: siue ad obseruandã antiquã consuetudinẽ: q; ante non nisi noctu duci nouas nuptas a sponsis mos erat. Siue in honorẽ Cereris: quę facem in querẽda Proserpina gestauerat. Siue vt noua nupta ignez ꝛ aquã: quę duo sunt in vita maxime necessaria: cum viro cõmunicare videret. Etenim aqua quoq; aspergi solebat: vt casta puraq; ad sponsum ducere/

Faxo. is. pro faciam. Virg. lib. xij. Ego sy/ tur. Lc.

dera faxo Firma manu. Faxim fecerim. Faxint faciant. Terentius in Deau. Vtinam dij ita faxint.

F Ante E

Febris: a feritate morbalis mali: vel sicuti Ser. docet a

Febricula diminutiuũ: parua febris. (feruore.

Plan. Ciceroni. Qui ex labore in febriculam incidit assiduam: ꝛ satis molestã. Bigce πυρετὸς μὴ πυρέσσω ἀπὸ τοῦ πυρὸς πεπλανημένη. Bigce πυρετὸς febris ꝛ πυρέσσω febrito a πυρός: id est estuo deducuntur.

Febriculosus: qui habet multaz febrem. Bellius. Non morbus hic febriculosus: aut nimium grauis.

Febrile pe pro. quasi ad febrez pertinẽs. Apul. Ardore

Febrio. is. iui. itũ. febrez patior. Da/ (estuans febrili.

cer. Hęc nondũ tremulo potanda dabis febrienti.

Febricito. as. pe. cor. ꝛ febricitor deponẽs in ea dẽ significatione. Col. lib. vij. Febricitanti boni cõuenit abstinere

Februo. as. lustro: purgo: a ferueo: (cibo vno die.

hoc em̃ adolendo ꝛ flãmis feruentibus fieri solebat. Vel a sabinorũ lingua: qui februm purgamentũ dicunt. Hinc Februarius mẽsis dictus est: q; tum: id est extremo anni mensę populus februaret: id est purgaret. Per. xij. enim dies ꝓtinuos Februarij celebrabant februa. Hisq; diebꝰ pro impetrãda mortuoꝝ animabus quiete: eis populus piaculis sacrificijsq; circa sepulchra accensis facibus cęreisq; intẽtus erat. Et Juno februata: siue februalis q; ei hoc mẽse sacra fiebant: eiusq; ferię erant Lupercalia. Et quęcũq; purgamenti causa: in quibuscũq; sacrificijs adhibebant: Februa appellabãtur. Et id q̃ purgatũ erat februatũ dicebatur. Plin. Vulgata prisci tẽporibus opinio obtinuit februa esse omnia: quibus malefactorũ conscientia purgarentur: delerenturq; peccata: aut manes animabus defunctorum placidi redderentur.

Februus dictus pi, q; ei mẽse Februario sacrificaret.

Februarius mensis. Vide paulo ante in Februo. as.

Feciales: dicti sunt a ferẽdo: q; belli pacisq; ferẽdę apd eos ius erat. Neq; em̃ licebat bellũ alicui inferre: nisi hi ꝛ iusta causa susceptum declarauissent: ꝛ prius indixissent. Var. Itaq; bella tarde nec magna lumia suscipiebãt: q; bellum nullũ nisi piũ putabant geri oportere: ꝛ priusq; indiceret belluz: ijs a quibus iniurias facta sciebant: fecia/

les legatos res petitũ mittebant quattuor, quos oratores vocabant. Sunt etiã qui feciales a faciendo deriuari existiment: q; apud eos belli ac pacis faciendę ius esset.

Felis aial quadrupes: qd̃ nobiscũ in domibus tenemꝰ ad muriũ venatũ: vulgo Latus: qd̃ nos cautũ astutumq; dicimus. A quo Latones primo volũt appellatos a grẽcis ἀίλουρον dicit. Et ipsi quoz vanitas ridet Aegyptũ: nullã bellũã: nisi ob aliquã vtilitatẽ consecrauerũt: velut Ibim: q; vim serpentũ conficiat. Crocodilus q; terrore arceat latrones. Felem q; pelle eius scuta cõtegant. Ichneumones: q; nõ sinant serpentes maximã eius regionis pestez augeri. Plin. li. x. Feles quo silentio: q̃ leuibus vestigijs: q̃ multo speculatu in musculos exiliunt: excremẽta sua obruũt terra: intelligentes odorem illum indicẽ sui esse. Alit enim Varro li. iij. Omnes parietes tectorio leuigant: ne feles aliaue bestia introire ad nocendum possit. Nos Varro ꝛ Col. accipiũt ꝓ eo genere animalis: quod vulgus souinũ: seu murturellũ appellat. Sene. lib. epistolarũ moralium. Quid est quare tam pauonẽ: q̃ anserem gallinã non fugiat. At tanto minorẽ eis nec notũ sibi accipitrem: quare felẽ pulli timeant: canẽ non timeant?

Fel fellis: est purgamentũ sanguinis pessimũ: cui tm̃ in est virus vt hoiem totũ decolorẽ reddat: ꝛ maxie oculos vt in hoie irato cernim⁹. Fel em̃ irę sedes est. Humor aũt qui in folliculo fellis: bilis vocatur: quę ꝓ sui cõditione hoiem cõuariat. Bilis em̃ atra: quã grẽci melancholiaz vocant: facit insaniã. Plan. in Amphi. Delirat vxor: atra bili percita est. Sed de bili suo loco dictũ. Aliquando fel cum fit pessimus humor ꝓ animi amaritudine ponit.

Fello. as. lac exugo: ꝛ sucu ebibo. Martia. Si fellas ꝛ aquã bibis nil Lesbia peccas: Qua tibi parte opus est Lesbia sumis aquam. Solinus in collectaneis. Nequaq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mater equa pullo pꝛębet vbera fellicanda. Tranſfertur ad rem obſcęnam. Nam fellare dicuntur illi illęve: qui quęve virilia intra os recipiunt: ⁊ illa perinde ac papillas exugunt. Qui vero virilia huic libidini per voluptatem accõmodabant: Irrumare dicebantur. Inde fellator: ⁊ fellatrix: ⁊ fellito fellitas: frequentatiuum.

Fe'licones homines mali dicuntur: ⁊ nullius vſus.

Felicata patera: quę ad felicis herbę ſimilitudinẽ cę

Femur: quod ⁊ femo: dicitur ſecun (lata eſt. Lc. dum ¶Phocam: a ferendo: q̃ his pꝛęcipue partibus ſuſtinet animal atq; feratur. ¶Hinc femo: alia pro verendorum tegminibus. Sueto. de Aug. Quare quaſſato corpore: neq; frigora: neq; ęſtus facile tolerabat: hyeme quatenus cuꝫ pingui toga tunicis ⁊ ſubuculę thorace laneo: ⁊ femoralibus: ⁊ tibialibus inueniebatur.

Femen. minis. capitur ſicut femur. ¶Plau. in mili. Ecce autẽ aduo: tit nixus leuo in femine. ¶Propꝛie tamẽ femina ſunt interiores partes: femora exteriores. Femina poſteriores: femora anteriores. ¶Plin. lib. xj. ſic de apibus ſcribit. ¶Prioribus pedib⁹ femina onerãt: propter id natura ſcabra. Et lib. xxviij. Femina inquit atteri aduriq; equitatu notũ eſt. Femina eñ interiora equitãdo atterunt: non exteriora. ¶Hinc Apuleius finxit vocabulũ. Interfemineus: pro locis mulierebribus: veluti poſitis inter femina. Colu. li. vij. Ceteris quoq; ⁊ ſub femina manũ ſubijcerẽ: ne ad hmõi tactum poſtmodũ paueſcant. Exiſtimat Seruius. ſemen in ntõ non reperiri. ¶Priſ. docet eſſe in raro vſu. Feſt⁹ ſemen declinat. Femina etiã inferiores partes ſignificant. Nam a flexu dicta videnf. Vbi eñ iunctura cũ flexu pedis eſt: femina dicunf. ¶Plau. in Aſin. Sed tñ tu nẽpe eos aſinos p̃dicas vetulos claudos: qbus obtritę ad femina erãt vngulę. Col. li. vij. Femina ſecari ⁊ interdũ inuri ſo/

Feminalia tegumẽta feminũ ⁊ ſubligacula. (lent. Hiero. in Exo. Facies ⁊ feminalia linea vt operiant carnem turpitudinis ſuę: a renibus vſq; ad femora. Idẽ ad Fabiolã. Diſcamus primum cõmunes ſacerdotũ veſtes atq; pontificum lineis feminalibus: quę vſq; ad genua ⁊ poplites veniũt: verecũda cęlantur: ⁊ ſuperior pars ſub vmbilico vehemẽter aſtringit: vocaturq; lingua ¶Hebꝛea ¶Machinaſſe: grece περισκελὶς a noſtris femialia vel bracha vſq; ad genua pertingentes. Et vt ſcribit Joſephus ob fortitudinem ex biſſo retorta fieri conſueuerunt.

Feneſtra ἀπὸ τοῦ φαίνειν: quod eſt lucere. Fit enim ad lucem reddendã. Ouidi. Qua lumẽ thalamis parua feneſtra dabat. Interdũ ponitur pro aditu ⁊ via. Terenti. ¶Hui quantã feneſtram ad nequitiã patefeceris. ¶Plin. Feneſtrare verbuꝫ vſurpat pro feneſtras aperire. Sic enim ait. ¶Media oculorum conjua feneſtrauit pupilla.

Feneſtrenula: parua feneſtra. ¶Hieronymus. Sic autez vna vel plures feneſtrenulę iuxta diſpoſitionẽ Epiſcopi. Et per detractionem medię ſyllabę. Feſtra quod eſt oſtium paruum in ſacrario: vt ait ¶Macrobius.

Feneſtrella ſimiliter ⁊ feneſtricula diminutiua ſunt.

Feneſtella fine r. nomen eſt pꝛopꝛium hiſtoꝛici: qui nouiſſimo tempoꝛe Tyberij Cęſaris claruit.

Feneſtratus. ta. tum. quod eſt apertum: perfoꝛatum. ¶Plautus. Nulla eſt feneſtratio: domus.

Fero: fers: tuli latum: ⁊ tetuli ſecundũ Diome. Teren. ¶Huc retuliſſem pedẽ. ¶Propꝛie ſignificat poꝛto. Virg. li. v. Vix illã famuli phegeus ſagariſq; ferebant. χῆμα ἔδεννι/ κόμ, φέρω γὰρ λέγουσι καὶ ἀνώμαλον μέλλοντα οἴσω οὗτος φὶς λατίνοις. id eſt verbũ grecũ φέρω enim dicũt ⁊ anomalũ: futurum οἴσω: id eſt ferã: ſic ⁊ latinis. Aliquando tolero: patioꝛ. Teren. in ¶Heau. Nam quẽ feret ſi parentẽ ſuũ non feret. Aliquãdo duco: dirigo. Liui. lib. j. ¶Pergit ad pꝛoximã ſpeluncã: ſi forte eo veſtigia ferrẽt. Virg. lib. vij. ¶Hinc via tartarei: quę fert Acheꝛontis ad vndas. Aliquãdo dico nomino. Idem: Quã Juno fertur terris magis oĩbus vnam ¶Poſthabita coluiſſe Samo. Aliquãdo doꝛ: exhibeo. Idem. Sacra Dioneę matri diuiſq; ferebã.

Lactan. li. iij. Non eñ deſcendit aliquis e cęlo: qui ſniam de ſingulorũ opinionibus ferat. Aliquando concupiſco. Sall. Tunc Catilina polliceri tabulas nouas: pꝛoſcriptiones locupletũ: magiſtratus: ſacerdotia: rapinas: atq; alia oia: quę bellũ ⁊ libido victoꝛũ fert. Aliquãdo extollo. Idez. Conſulares oẽs: item ſenatus magna pars ſniam eius laudant: virtutẽ animi ad cęlum ferunt. Aliquando gigno: pꝛoduco. Virgi. Si duo pterea tales Idęa tuliſſet Terra viros. Aliquãdo habeo. Idem. Ferre ſui decerat monumẽtum ⁊ pignus amoris. Aliquãdo affero. Idem legati reſponſa ferũt. Aliquãdo conſero. Idem. Quibus acer Erix in pꝛelia ſuetus ferre manu⁹. Aliquãdo diſturbo. Idẽ. Quippe ferant rapidi ſecũ verrantq; per auras. Aliquãdo oſtento. Idem lib. xj. Captiuo ſiue vt ſe ferret in auro venatrix. Aliquãdo conſulo: vt ¶Pompeius tulit ad populũ. Aliquando aufero. Virgilius. ¶Poſtq; te fata tulerunt. Et oia fert ętas: id eſt aufert. Aliquãdo refero: ſeu recipio. Teren. in Adel. ¶Pro labore ab his fero odiũ. Aliquãdo aſſequor. Idem in Eu. ¶Hoc ſi effeceris qõ vis donũ a me pꝛęmiũ optato: id optatum feres. Et in Adel. ¶Ni faciant qõ illos ęquũ eſt: haud ſic ferent: id eſt obtinebunt. Q, ſi cum hoc verbo pꝛę me: pꝛę te: vel pꝛę ſe addantur: ſignificat dicto vel facto: vel geſtu aliquid oſtẽdo confiteoꝛq; ⁊ ipſa ſtatim fronte de aliqua re aut homie. Vt pꝛę te fers iram. Quint. Fiduciã igitur pꝛę ſe ferat oꝛator, ſemperq; ita dicat tanq; de cauſa optime ſentiat: id eſt ex ipſo aſpectu oꝛatoꝛis: ex ipſa voce: ex ipſa tota oratiõe eluceat fiducia. Quemadmoduꝫ qui pugnaturi ſunt in vultu ⁊ geſtu indicant tacitam: vel formidinẽ: vel fiduciam. hoc eſt pꝛę ſe ferunt fiduciã formidinẽve. Lic. Nam ille qui accipit iniuriã meminit: ⁊ pꝛę ſe fert: id eſt ſe mentem perſequendę iniurię habere oſtendit. In eundẽ ſenſum accipi ſolent. ¶Pꝛę me duco: pꝛę me gero. Compoſita ſunt. Affero: anfero: antefero: confero: circunfero: defero: differo: effero: infero: introfero: offero: perfero: pꝛęfero: profero: refero: ſuffero: ſuperfero: ⁊ tranſfero: quę

Ferę: a ferendo dictę (habent penulti. coꝛreptã. ſunt: q̃ toto coꝛpoꝛe ferantur: ſiue q̃ cum impetu: ⁊ ſine ratione ferantur: aut q̃ naturali vtuntur libertate: ⁊ pꝛo deſyderio feruntur. ¶Propꝛie autem ferę dicũtur: quę ferocitatem habent: vt Leones: pardi: lupi: quę vbi manſuefactę ſunt Licures appellantur. Impꝛopꝛie omnes quadrupedes: pecudibus exceptis.

Fere aduerbiũ ſignificat feſtinanter: ⁊ parũ abeſt quin quaſi continue ferendo. q̃ id q̃ fertur in motu eſt. Vt fere hoiem occidiſti: id eſt parũ abfuit: quin hominẽ occideris. ¶Naſcia. docet fere ſignificare iuxta: quia celeribus omnia iuxta ſunt. Et proferꝛ cum accentu in vltima βαρέια. Interdũ in oꝛatione ita conſtruit: vt intelligatur quędam vniuerſitas. Quintilia. Hę fere ſunt emendate loquendi: ſcribendiq; partes: id eſt fere omnes. Cice. ¶Admiꝛi in eum ſermonem incidere: qui tum fere erat in oꝛe:

Ferinus. a. um. penul. pꝛodu. (id eſt fere ſemper. quod eſt ferarum. Apule. Ferino ac beluino ritu.

Feritas naturę quędã aſperitas. Et a ſer⁹ deducit. L.

Ferale adiectiuũ ſignificat dirum exitiale: a feralibus ſacrificijs. Apule. Rogum demolirent: cęnam feralem a tumulo ad menſam referrent. Virg. Solaq; culminibus ferali carmine bubo Viſa queri. Et feralis dies dicebatur.

Feralia: ſacrificia paren (tur: quo feralia fiebant. talia quędam ab inferis ⁊ ferendo: q̃ ferrent epulas ad ſepulchꝛa eius: cui vellent parentare: vel a feriendis pecudibus. Ouidius in Faſt. ¶Hanc quia iuſta ferunt dixere feralia lucem. Vltima placandis manibus iſta dies.

Ferus dicitur atroꝛ: ſeuerus: qui ferinum animuꝫ habet: vel qui duriozis eſt vitę: ⁊ animi crudelioris. Virgli. Ferus omnia Iuppiter Argos tranſtulit. Inde Auguſt. in Dialec. Ferũ manſueto oppoſuit. ¶Hinc feritas naturę quędã aſperitas: ⁊ diri ſemper eſt animi. A ferus compoꝛnitur Semiferus penul. coꝛ. Semifera dicunf animalia:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quę ex fero placidoq; nascũtur: vt ex apro ⁊ sue. Semi/
fera etiam dicuntur: quę nec placida: nec fera sunt: sed
medię inter vtrunq; naturę: vtiũ volucribus hirũdines:
in campo lepores: cuniculi. In mari delphini. Perferus
valde ferus. Varro. li. ij. de re rust. Boues perferi etiam
nunc multi sunt in Dardania ⁊ Media: ⁊ Thracia.

Ferox: fortis: inuictus. Hora. li. car. Vrbes gẽtesq; ⁊ la
tiũ ferox. Sall. Ille aĩo feroci negat se fiũsq; toties Numi/
diã pertimescere. Itẽ dicit prędatiosus ad certandũ cuz al/
tero: ⁊ ad vim alteri inferendã atq; nocendũ. Virg. Stat
sonipes ⁊ frena ferox spumãtia mãdit. Aug. in dial. Mã
sueto opposuit. Plautus p cordato ⁊ faceto in Mili. po/
suit. Et quia teẽ eram: propterea animo eram ferocior.
Hinc ferocia ⁊ ferocitas. Cic. li. vj. de rep. Qui comperit
eius vim: ⁊ effrenatã illam ferociam. Ferociter. Plau. in
Mil. Superbi nimis ferociter legatos nr̃os increpant.

Ferocio. is. ĩui. vel ferocij. ferocitũ: ferox fio: qđ verna/
cula lingua dicit ingagliardir. Gellius. li. j. Nihil adeo in
congrediendis hostibus: atq; in principijs pręliorũ ad sa/
lutez virtutẽq; aptius rati: q̃ si permulcti mitioribus non

Ferax dicit: quod abundan (immodice ferocirẽt.
ter ex se producit. Plinius. Vt tam ferax bonarũ arbrum
seculum videremus. Vnde inferax contrariũ. Sic Hie/
ronymus ad Dama. Inferaces syluas dixit.

Fertile adiectiuũ penultima correpta: sicut ferax sumi
tur. Col. li. iij. Vt ex his partibus trũci sumant: quę ⁊ ge/
nitales sunt ⁊ maxie fertiles. Hinc fertilitas. Sic a ferax
feracitas. Idem. Id eĩ non accidit palmitis fertilitate.

Ferentarij: leuis armaturę milites auxiliatores: a feren
do auxilio: vt quicquid opus esset auxilio ferrẽt: excursu
leues: armis grauibus nõ impediti: sed ense ⁊ telis tantũ
instructi. Vel dicti sunt Ferentarij: q; fundis lapidibusq;
pugnabant: quę tela ferunt: non tenent. Sall. Postq; eo
ventũ est: vnde a Ferentarijs plium cõmitti posset. Cato
eos ferentarios dixit: qui tela ac potiones militibus pu/
gnantibus ministrabant. Hi ⁊ velati vocabantur.

Feretrius dictus est Iuppiter: q; pacez ferre putarẽt:
quoniã ex tẽplo eius: qđ Romę primũ a Romulo ędifi/
catũ est sumebãt sceptrũ per qđ iurarẽt: ⁊ lapidẽ silicem
quo fędus ferirẽt. Vel a feriendo: vt inquit Plutar.

Feretrũ: a fero pe. co. Lectus vel aliqd aliud quo mor
tuus ferri solet. Et alio noie Capulus dr̃, a capiendo: seu
in quo aliquid cũ pompa ferẽt. Liui. Spolia ducis suspẽ/
sa: fabricato ad id apte feretro gerẽs in Capitolii ascen/
dit. Ybiq; cũ ad quercũ pastoribus sacrã deposuisset: tẽ/
plũ designauit. Quidã grecũ putant φέρετρον. greci enim
pheretra vocãt: argentũ: aurum: gẽmas: imagines: prin/
cipũ: spolia hostiũ: ⁊ cętera quę in pompa ferũtur.

Ferentinũ oppidũ: quod Plini. collocat in prima Ita/
lię regione: in qua Roma est. A qua ferẽtinates dicti. Est
⁊ Ferentinum in Thuscia: vnde ferentini.

Feretrus mõs: a quo familia Feretria dicta: a qua Vr/

Ferentũ oppidum Sa (bini dux originem habet.
binorum: seu Samnitũz: a quo Ferentani dicuntur. De
quo Dionysius halicarnaseus libro. xvij.

Ferculũ: a ferẽdo. Vnde ⁊ Fercula pulmẽtarioz ab eo
q̃ mẽsę inferant. Iuue. Quis fercula septẽ Secreto cęna
nit amus: Aliquãdo sumit pro gestamine: quo pompa de
ferri solet. Suet. in Cęsa. Pontico triũpho inter pompę
fercula trũ verboz ptulit titulũ. Veni: vidi: vici. Hoc est
iter pompę triũphalis gestamina. Quo noie continẽtur
simulacra oppidoz: simulacra deorũ: spolia hostiũ: coro
nę: machinę: ⁊ id genus alia quę fieri solẽt in pompa triũ
phali: sicut fercula ludoz: fercula quę in ludis. Fercula sa
croz quę in sacris. Acron etiã docet fercula esse pulpita:
in quibus deoz simulacra sint: q; in pompa Circẽsi: hoc
est celebritate ludoz Circensiũ hmõi simulacra deorũ fe/
runt. Cice. li. j. offi. Cauendũ est ne tarditatibus vtamur
in ingressu mollioribus: vt similes pomparũ ferculis esse
videamur. Amb. li. j. offi. Sũt qui sępiũ in ambulãdo imi
tant histrionicos gestus: ⁊ q̃si quędã fercula pompaz.

Ferio. is. percussi prętertiũ mutuat a percutio: idemq;
significat. Virg. Lotnu ferit ille caueto. Et ferire sancire:
firmare. Vnde ferire: seu percutere fędus dicimus. Idẽ.
Haud mora Tarchon Jugit opes: fędusq; ferit. Et apud
Esaiam. Feriã vobiscum pactũ sempiternũ. Item ferire
pulsare est. Plaut. in Amphi. Feriam fores aperite. Mu/
nius compositiz est referio: quod est repercutio. Idem in
Afina. Panuio: tu idem: cum ego te referiam.

Ferire iugulũ veteres dixerũt pro eo: qđ est petere mo/
tez vel inferre mortẽ: ⁊ pro iugulare: siue interficere. Lc.

Ferię: a feriẽdis victimis dicti sunt dies Cessationũ ab
opere: seu ab epulis ferẽdis. In his eĩ epulę fiebãt. Feri
arum aũt apud antiquos multa erãt genera: quę pollui
dicebant: si in his aliquod opus fieret. Feriarũ publicaz
erãt quattuor genera. Stativę: vniuersi populi cõmunes
quę certis ⁊ cõstitutis diebus fiebant: in quibus prędpue
seruabant Agonalia: carmẽtalia: lupercalia. Cõceptiuę
quę quotãnis a magistratibus: vel sacerdotib⁹ concipie/
bant certos: siue incertos dies: vt sunt latinę: Semẽtinę:
paganalia: cõpitalia. Imperatiuę: quas cõsules: vel prę/
tores pro arbitrio indicebãt. Nundinę pannoũ ac rusti/
coz: quibus ad negotia ⁊ merces quenie bant. Erãt prę/
terea proprię familię ferię: quas quęq; familia ex vsu do/
mesticę celebritatis obseruabat: vt Laudię ferię ⁊ Aemi
lię. Item singuloz: vt natalizz dierũ quę Natalitię dicun/
tur: ⁊ fulgurũ: ⁊ funerũ expiationes. Et a feriis festi dies
dicti sunt feriati. Hoc est in quibus ferię celebrabant.

Ferio. as. ⁊ feriz deponens significat vaco. Vnde feri/
atus otiosus. Plinius. li. xviij. Malum patrem familias
quisquis interdiu faceret: quod noctu posset nisi in tem/
pestate cęli. Peiorem qui pro festis diebus ageret: quod
feriatis deberet. Pessimũ qui sereno die sub tecto potius
operaretur q̃ in agro. Augustin. lib. ij. Con. Interposito
otio ex necessitate domestica feriatus ab oĩi schola cum
parentibus esse cępi. Hieronymus libro Macha. Tunc
feriatis Judęis arma capere suis prędpit.

Ferula pe. co. baculꝰ: siue virga: qua pueroũ manus
feriunt: a feriendo: siue ferẽdo. i. portando. Iuue. Et nos
ergo manũ ferulę subduximus. Virgę ῥάβδοι ⁊ per di/
minutionẽ narthetiũ dicit. Inde apud Platonẽ in Phę/
drone narthecophori ministri Bacchi: quasi feruligeri
noiantur. Baccho eĩ ferulę assignant: quę asinis gratę
sunt in pabulo: ideo asinus grata hostia Baccho cadit.
Ferula annũerata est inter externos frutices a Plinio. Li
gnuz corticis loco hz: ligni autẽ loco fungosam intus me/
dullã: vt sambuci. Calidis nascit locis: cuius eadẽ natu
ra est: quę aneto ⁊ fructu similis. Multi fruticũ leuitas ma
ior, ob id gestata facilius baculoz vsum senectuti prębet.
Col. li. iij. In quo scrobe destinaueris nuces serere terraz
minutã in modũ semipedis ponito. Ybiq; semẽ ferulę sa/
cito. Cuz ferula fuerit enata eaz findito ⁊ in medulla eius
nucez grecã: vel auellanã abscondito. Hinc ferulaceus:
a. um. Pli. li. xviij. Et miliũ ⁊ panicũ in culmẽ geniculatũ
⁊ concauũ: zizania vero in ferulaceũ scilicet fastigiat.

Ferabites pen. produ. dicitur agrestis. Sisen. Partim
ferabitę: partim lauro ac pinu abundant.

Ferme aduerbiũ id qđ fere. Ter. Jam ferme moriens
me vocat. i. cũ parũ abesset: qn morerer. Donat qñq; pro
facile. Idẽ in An. Fidelę haud ferme mulieri inuenies viz.

Februalis Juno: siue februata: siue februlis dicebat: q;
ei mense Februario sacra fiebant. Tide Februo. Lc.

Feruor: calor, qui cum sit ex igni: ex contrario ⁊ pro fri
goribus ponitur.

Ferbeo. bes. bui. bullio. Hora. lib. j. Ser. Velatũq; flo/
la mea cuz deseruit ira. Vnde ⁊ ferbesco. bescis. Amb.
Quomodo intelligimus q; sit torcular: nisi forte q; psal/
mi de torcularibus inscribũtur: eo q; in his mysteria dñi
passionis: modo musti sancto feruẽte spiritu prophetarũ
ardẽtius ferbuerũt? Huius composita sunt deferbeo: qđ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

est a bulliendo cesso. Hiero. in lib. Hester. His itaq; gestis postq; deferbuerat regis Assueri indignatio. Bel. prop. Puer interea venerat & aula deferbuerat: tepusq; esse cœperat edendi. Efferbeo: extra vel valde bullio. Hiero. in Job. Interiora mea efferbuerunt absq; vlla requie.

Ferueo.es. feruui. per duplex uu. vno consonãte alterò vocali: quod & per syncopen dicimus ferui: in eadem significatione: qua non solũ ex incendio calere significat: sed etiã ex quibuscũq; molestijs perturbari. Unde & iactus marini: & æstuatio animi sub hac significatione recte poni sentiunt. Virgi. li. j. Geor. Omnia tũc pariter vento nimbisq; videbis Feruere. Feruere opus dicimus dum studio & diligẽtia elaboratur. Et hoiem ira odio aut calore feruere: dum ira: aut odio: aut calore incensus est. Cuius contrariũ est deferuere: qd est mitescere & placidus fieri: seu a calore deficere. Composita a ferueo sunt deferueo: efferueo: valde seu extra ferueo: referueo: rursus ferueo. Plinius. Item Therebintinam in sartagine referuenti. a quibus deferuesco: efferuesco: & referuesco.

Feruo.is.ui. eiusdẽ significatiõis est cũ ferueo. Proper. Incipit & ficco feruere terra cane. Bellius. Dũs quos rogauerat opperiri: Sol feruit & fit nihil. Hinc feruisco.

Feruefacio.is. bullire facio. Cato de re rust. Et potionem polentæ eodez addito: & oleum: postea feruefacito. Hinc componit inferuefacio: quod est intus bullire facio Idem. Sumito brassicam conijcito in aquam feruẽtem coquito paulisper vti subcruda sit: postea aquam defundito: non omnẽ. Eo addito oleum bene: & salez & cumini paululum: inferuefacito paulisper.

Feruidus penulti. cor. calidus diligensq;.

Fermentum dictum est: q feruendo crescat. Est enim farina: quæ subigitur prius q̃ addatur sal ad pultis modum decocta: & relicta donec acescat.

Fermẽto.as. misceo: seu crescere facio. Plin. Cum fieret panis hordeaceus cicerculę farinę admistione fermẽtabat. Col. li. ij. posuit pro pinguefacio. Maxime inquit tamẽ columbini probamus: quod modice sparsum terram fermẽtare comperimus. Hieron. Neq; panes azymi

Fermẽtescere est crescere. (mi poterant fermẽtari.

Plinius. Conterat inter digitos fermẽtescens.

Ferrũ: vel a ferẽdo: q in agros colendi gratia feratur. Vel a feriendo: q cętera eo feriant: hoc est domẽtur.

Ferreus. a. um. qd ex ferri materia est: vt massa ferrea:

Ferrarius. a. um. qd ad ferrũ perti- (anul⁹ ferreus. net: vt faber ferrarius: fodina ferraria. Aliquãdo etiaz significat: qd ex ferro est: quasi ferreũ. Pli. li. xxxiiij. Comũ in Italia cum ferraria metalla in his locis non sint.

Ferraria. rię. locus: in quo ferrũ foditur. Sicut Auraria. Argentaria: Aeraria: in quibus aurũ: argẽtum: & eg

Ferramẽtarius: ferramentoz confector. (effoditur. Iul. firmicus scribit Mercurium in solis domo constitutum facere ferramentarios & pelliones.

Ferramentũ instrumentũ ex ferro. Unde ferramẽta fabrilia & ferramẽta tonsoria dicimus. Col. li. iij. Nõnunq; etiaz cum frondere cœperint arbores: cacumina fici acutissimo ferramento summa amputare prodest.

Ferro.ras. ferrũ induco. Uũ ferrata spicula & ferratas lãceas dicim⁹. Virg. li. iij. Geor. Undiq; iã tergo ferratos sustinet orbes. Huius cõpositus est præferro: qd est aũ vel in anteriori parte ferruz induco. Plin. li. xviij. Quippe & Hetruria spicam farris tosti pinsente pilo præferrato.

Ferrugo pe. pro. rubigo ferri. ppriæ dr, sicut ęrugo ęris Plin. Sudo: virgę comu arboris lamina candẽte ferrea exceptus: nõ contingẽte ligno illata: qd deinde ferrugo incipiẽtes lichenas sanat. Per trãslationẽ ferrugo cõpressę purpurę color ruffus nigrioris rubedinis: quasi violacei. Vulgo morellũ dicunt similitudine coloris ferri: dum est rubiginosiz. Unde Virg. li. ix. Pictus acu chlamydem & ferrugine clarus hybera. Quidã ferruginẽ scribunt esse cęruleum colorem. Erat & oppidum & lacus Ferrugo in Volscis apud Valerium: sed a Livio vocatur Verrugo.

Ferrugineus. a. um. qd est coloris ferruginis: vulgo viridis: obscurus. Virg. Et ferrugineus hyacynthus. Plin. Et ferrugineas maculas habẽtes. Quidã ferrugineũ colorẽ accipiunt pro cęruleo marinis fluctibus simili: qui & Thalassicus. i. marinus dicit. Græci eũ Θάλασσαν mare appellant. Hunc colorẽ. Lege. li. iij. de re mili. vocat Venetũ: scribens nautas veste veneta esse in duendos: & vela nauium exploratoraz coloris veneto esse tingenda. Est autẽ venetus color cęruleus: similis marinis fluctibus. Unde Plautus in mili. Tu illico facito: vt venias ornatu huc naucleriaco: causeam habebas ferrugineaz: hoc est subnigram cęruleiq; coloris a similitudine ferri.

Ferrumen pen. produ. quasi gluten: iunctura seu ligatura. Plini. lib. xxxvj. Ea maxime causa: q fluctu calcis sine ferrumine suo cęmenta componuntur.

Ferrumino pe. cor. iungo aut simul tępero. Propriæ de metallis dr, quis ad alia transferat. Pomp. Juriscõ. Si tuũ scyphũ alieno plũbo plũbaueris: argento ferrumineris non dubitat tuuz scyphũ esse. Plin. Præ glutino posuit li. xxxvj. Uitruz sulphuri incoctũ ferruminat in lapides: quasi glutinat in formã lapidis. Et lib. xxxv. Calcis quoq; bitumẽ pbuit ita ferruminatis Babylonis muris.

Feronia nemoris dea: a ferendis arboribus. Virgil. Et viridi gaudẽs Feronia luco. Fuit & Feronia ciuitas sub monte Soracte: in quo eiusdẽ nominis dea erat: quam finitimi mira religione venerabantur.

Fertũ genus libi. a fero dictũ: q sępe ad sacra ferebat. Persius. At tũ hic extis & opimo vincere ferto Intẽdit. Vel dr fertũ q pluribus: varijsq; rebus fartũ esset. Nam Cato de re rust. scribit struẽ farris tritici: hordei: fabę: seminis rapacij: ture ac vino additis: añ messez parabãt in porcę præcidaneę immolatione. Janoq; ac Jouj: & Junoni sacrificabãt: quę diuersaz rerũ congeries fartũ noiabat.

Festino.nas. penul. produ. significat propero. Virg. Festinate viri: nam quę tam sera moratur Segnicies? Ambrosius. cum actũ iunxit. Anxia mater. pro filio festinauit Hierosolymã. Dicimus etiam festina me baptizare: & festina ad baptizandũ. Interdum festinare est trepidare & turbari. Sallustius. Festinantibus in summa inopia patribus. Hinc componit præfestino: de quo alibi.

Festinus: celer. Festinantia: & festinatio celeritas.

Festinãter aduerbiũ: a festinans deductũ: celeriter.

Festinato aduerbiũ a festinatus. Hiero. in Ben. Itaq; festinato deponẽtes in terrã saccos aperuerũt singuli.

Fescenինũ oppidũ Cãpaniæ: inquit Ser. vbi nuptialia inuẽta sunt carmina. Hi autẽ populi ducũt originẽ ab Athenięsib⁹. Virg. Hi Fescenînas acies equosq; Falisços.

Fescenini ꝓsus: qui canebant in nuptijs: sic dicti q ex vrbe Fescenina dicunt allati. Siue a fascino quia fascinũ putant arcere: veluti malorũ ingruentiũ amuleta.

Festus pro feriis aliquando dixerunt antiqui. Lc.

Festus generale est. Dicimus enim festus animo: festus corpore qd magis proprium est. Et festus rerũ a fortuna venientium. De quo in defetiscor. Virg. Festi rerum.

Festus. a. um. solẽniter lętũ & feriatũ. Unde festi dies: in quib⁹ vel sacrificia dijs offerebant: vel dies diurnis epulationibus celebrabat: vel ludi in honorẽ deorũ agebãtur: vel feriæ observabant. Cic. Festosq; dies de noie Phębi. Cuius cõpositũ & contrariũ est profestus: vt profesti dies qui hoibus ad rem vel priuatã: vel publicã administrandam concessi erant. Plin. Malum paterfamilias & cęte. Vide in dictione Ferio. Hi fasti erãt: quibus licebat prętori ius dicere. Quãdoq; festus dicitur ad festũ diem pertinens: vt festę frondes: quę festis adhibentur. Est & infestus: a quo infesto infestas: de quibus infra.

Festiuꝰ. a. um. pe. pro. a festus: qd est iucundũ & lepidũ: vt festiua oratio: dictũ festiuũ. Cic. li. j. offi. de græcis docte & facetũ: festiuiq; sermonis. Multi etiam festiuũ pro festo accipiũt: siue ad festũ pertinente: vt festiua gaudia.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

F ante J

Festiuitas: quasi iucunditas: & lętitia quędam in dictis Cic. lib. j. ad Heren. Illud genus narrationis: quod in personis positum est: debet habere festiuitatem.

Festuo festuas. diem festum ago.

Festuca pe. pro. dicit & arboris nouellę: oīnoq; infantis cuiusq; sati pullulus: vt inquit Aug. Hoc nomē scribit a quibusdā per g. otphthon. q; Festus a fętu deducat.

Festra ostium minusculum in sacrario: ab fenestra per detractionem medię syllabę.

F Ante J

Fiber aīal in pōto: sic dictū ab extremis oris amniū q̄s colit: & vbi maxīe solet videri. Effossis tantū in ripa cuniculis caudā intra aq̄s tenet: reliquo corpore in ficco habitat. Plau. Sic me suberis quotidie q̄si fiber salicez. Hoc aīal periculo vrgēte testiculos sibi amputat. Hos medici castoreū vocāt: & ipm aīal castora. Parum est ifra magnitudinē porcelli. Pedes hz breuissimos: vnde fit vt currere nō possit: vētricosus est. Cū vocē dat infans esse credit: dentes hz peracutos: sed minime mordet. Vescit pomis & arborū corticibus. Huius pilus pluma mollior habet. Est & fiber genus vespę quadrupes incitatissimū.

Fibręq; oīm extremitates rerū. Unde & iecoris: & cordis: & cuiuscūq; visceris extremę partes .i. in quas iecur ipm diuidit: fibręq; dicunt. Virg. li. vj. Nec fibris requies datur vlla renatis. Et Plin. pulmonis fibras noīat cū inquit. Atergo spinę ipsi iūctus in duas fibras vngulę bubulę modo diuidit. Venarū quoq; pertenues meatus: per quos sudor it fibręq; dicunt. Plin. Murū iecusculis fibręq; ad numerū Lunę dierū in mēse cōgruere dicunt: totidēq; inueniri. Quin & minutę radices arbor herbarūq;. Idem de arborū sationibus ait solū eligi oportere: q̄ maxīe rimosum ne Sol exurat fibras. Virg. Et amaris intuba fibris Columella de allio. cum ternas inquit fibras emiserint spicę sarriant. Idem lib. vltimo de rapis. Mediam rapi. Sic etiā vestimentorū extremitates fimbrias dicimus.

Fibula pe. cor. circulus: proprie ornamentū cinguli ad vestē subligādā. Virg. Aurea purpureā subnectit fibula vestem. Ponit q̄q; pro circulo gneo. Columella de bobus sic hz. Aenea fibula pars auriculę latissima circūscribit: ita vt manāte sanguine: tanq̄ o literę ductus appareat. Hinc Suffibulū vestimentū album: pretextum: quadrangulū: oblongū: quod in capite vestales sacrificantes habebant: idq; fibula comprehendebātur.

Fibulare: opponere: conūgere. Colu. lib. j. Omniscq; parietum & soli iuncturę testateis puluinis fibulant: quoniam fere cū his partibus ędificia rimas egerūt caua prębent: ac latebras subterraneis aīalibus. Huius cōposita sunt Diffibulo: refibulo: & infibulo. Est aūt infibulare fibulā ponere. Infibulatio fiebat: vel vocis seruādę gratia quę a coitu mutat: vel valetudinis. Hoc modo perforabant vtrinq; a lateribus cutē: quę super glandē extendit atq; superaddebāt fibulā .i. circulū gneum. Refibulare vero est fibulā tollere: siue soluere. Martial. Cui refibulauit turgidū faber penez. Idē fignificat diffibulare. Plinius. Emicat & torto chlamydem diffibulat auro.

Ficus grece σῦκον & σύκωσις & συκῶν τόπος ὅθι. συκῆ δὲ Δένδρος. i. fructus & ficetū locus est συκῆ vero arbor, a fęcūditate. Illā masculino quidez gñe: ac scēa declinatiōe pro fructu ptulit. Plin. li. xvj. Fici mirabiles sunt & aborti un: qui nunq̄ matureścūt. Galeotus Marniēsis vir non indoctus: in eo quē de hoīe inscripsit libro hęc titulit verba. Sz nusq̄ in lingua latina Fic⁹ mas. ge. est: carpitq; Poliscianū vna cū Laurētio vallēsi: cū ipse potiꝰ carpēdus sit. Plin. Junio: ad Octauiū rufum. Quę nūc cuz ficis & boletis certamē hz. Macro. Grossi appellant fici qui nō maturescūt. Cic. in Cato. Ex tātulo grano fici. Hor. in. Ser. Pinguibus & ficis pastū iecur anseris albi. Inuenit etiaz gñe fę. & quartę declin. Inue. Si vis aliā decerpere ficū. Hier. in Hieremia. Calathꝰ intus ficus bonas habebat nimis: vt solēt ficus esse p̄mi tēporis. Mart. Res mira est ficus nō hz vnus ager. Ite dicit ficus gñe fęmi. & scēa declinatiōe. vt apud Var. li. j. de re rust. Fici inquit semē naturale intus in ea fico: quā edimus quę sunt minuta grana: e quibus paruis q̄ enasci colliculi vix queūt. Et paulo post. Cuz enim per resticulā ficos: quas edimus maturas perferūt: & eas cū maturuerint cōplicāt. Huius diminut. est ficulus. Plau. in. Sti. Mucibus: fabulis: ficulis. In ficorum genere sunt calchidicę: chię: purpurę: chelidonię: mariscę: calistrutię: liuię: libycę: flauę: & reliquę.

Ficus pro arbore gnis fę. est & secūdę declinat. Pli. lib. xvj. Quidā breuitate radicum senescere celerius arbores putant: qō coarguūt fici: quarū radices longissimę sunt & senectus ocyssima. Iuue. Ad quę discutiēda valēt sterilis mala robora fici. Cic. li. de Ora. scōm quartā declina. infierit. Cui cū familiaris quidā quereret q̄ diceret vxorez suā suspendisse se de ficu. Ficus Aegyptia fructus est siliquę arboris: & dicitur a grecis xylocreta. Lc.

Ficus pro morbo mas. ge. & quartę declina. Mar. Dicemus ficus Cecilliane tuos. Nascit hoc vitiū fere in capite: tum in capillo: tum in barba & locis obscęnis: quę pilis integunt. Cor. Cel. lib. vj. Est etiā vlcus qō a fici similitudine ἀμυγδάλῃ a grecis: a latinis etiā mariscа noīatur. Caro excrescit: sub quo duę spēs. Nam alterū vlcus durum & rotundū: alterū humidū inęquale. Ex duro exiguū quiddā & glutinosum exit. Ex humido pus mali odoris. Fitq; in his partibus quę pilis prętegunt. Sed id qō callosum est: & rotundū maxime est in barba. Id vero qō humidū p̄cipue est in capillo: atq; ano ex attritu: quē cyng

Ficetū: locus vbi ficus cōsitę sunt. Var. (di patiunt. Ficusq; densa materia nō est: ideo sequit calidiorē: a quo fit vt in locis frigidis ficeta fieri non possint.

Ficosus ficis: hoc est vlceribus: & tuberculis plenus. Unde & ficositas ipsa vlcerum copia.

Ficitas ficorum fructuū abundantia: seu fertilitas.

Ficarius: qui libenter comedit ficos. Plinius. Ficarios culices caprificus generat.

Ficaria ficus arbor. Palladius lib. iiij. Aliqui inter ficarias caprificī arborem serunt. Et hoc est contra Vallam: qui negat dici posse: Arbor fici: sed arbor ficus.

Ficitor: pen. cor. ficorum amator, seu ficorum collector. Meuius. Ficitores omnes cupiunt ficitatem.

Ficedula auis: quę vulgo galberius dicit: a ficu fructu Mart. Cum me ficus alat cū pascar dulcibus vuis. Cur potius nomē non dedit vua mihi: Hanc auē greci quoq; (sycelidā appellauere. xime: quod greci sycoton appellant: a sue fico pasta.

Ficulnus. na. num. quod est materiatuz ex ficu arbore. Hora. Olim truncus eram ficulnus inutile lignum.

Ficulneus. a. uz. Idē qō ficulnus. Aug. De arbore ficulnea quę triennū habebat: & fructū non ferebat. Et iterū ibi in Lucā. Prim⁹ homo postq̄ peccauit folijs ficulneis pudenda velauit. Eadez aūt forma ficulnus & ficulneus: qua salignus & saligneus: ilignus & iligneus dicitur.

Ficulnea. eę. ipsa ficus arbor, vt est apud Euāgelium. Videte ficulneā. Pli. li. xvj. Quibus & ficulnea & ligna ex hedera tradent. Amb. Pleriq; scōm domesticā & fructiferā ficū agrestē ficulneā ferunt inserere. Hier. in canticis Et ficulnea germinauit. Idē sup ps. In vineis ficulneisq; ac reliquis lignis omne humanū genus ostēdit plagis cę lestibus verberatū. Ficolea palus Ficulnus. Lc.

Fictor, a fingēdo dictus est: qui fingit .i. qui cōponit: & (qui simulat.

Fictū: quod factū est: vel simulatū.

Fictitius. a. um. qō fictum est: hoc est simulatū: vt ratio fictitia quę ficta est: & ad tempus excogitata.

Fictile pen. cor. quod est factū a figulo. Plin. lib. xxxv. Ficulibus dolijs ad vina excogitatis. Hiero. Calix & vas ceolus fictilis probantur prius & sic emuntur: sola vxor non ostenditur: ne ante displiceat q̄ ducatur.

Fides, ei. gtiū sa it non rōne: sed differētię causa: vt in-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quit Serui. Qđ nomẽ videt hꝫ cuꝫ id qđ dicit fit: vt scribit. Cic. li. iiij. de rep. Hinc dare fidẽ dicimus aliqd sancte ꝓmittere. Virgi. Accipe daqꝫ fidẽ: qđ est ꝓmitte. Differt aũt sic. Fides est dictoꝝ ꝛ conuentoꝝ constãtia ꝛ veritas. Vel fides est cõmendatoꝝ fida executio: vel obseruãtia. Aliqñ fides capit ꝓ crudelitate. Cũ bonꝫ fidei possessor: qui ignorauit rez quã emit alienã esse: aut putauit euꝫ qui vẽdidit ius vẽdendi hꝫ. Itẽ bonꝫ fidei homo vocat cui res tuto credit: vel qui rẽ sibi creditã fideliter seruat. Suet. Augustus populo ꝓmissum ꝯgiariũ reposcẽti: bonꝫ se fidei esse rndit. Hinc hꝫ fidẽ credere est. Et accipere fidẽ est credi. Terẽ. in Eu. Si hęc fidẽ habeat se ire ꝓ positũ tibi. Mar. Accepit fabula fidẽ .i. credita est. Sic a Theologis accipit: vt est illud Fides tua te saluũ fecit. Interdũ ꝓ dei dono: seu gratia qua sancti miracula fecerũt: vt est illud Apostoli ad Ro. Vnicuiqꝫ sicut deus diuisit mensurã fidei. Et illud si habueritis fidẽ vt granum sinapis: dicetis mõti transi hinc. Cic. ꝓ Lentulo: Fidem ꝓ ꝓmissione: ꝛ quasi sponsione posuit. Pompeij fides quã de me Cęsari dederat. Et fides probatio dꝫ, vt facio fidẽ per testes. Itẽ fides ponit ꝓ auxilio. Iuue. Nos hominũ diuũqꝫ fidem clamore ciemus. Sic etiã sumit cum apud autores dicit: proh deum atqꝫ hominũ fidem.

Fidem astringere: est ꝓmittere: qꝫ vincula fidei dicunt. Terẽ. in Eu. Deus tu hac lege tibi meã astringo fidẽ.

Fideiussorius: qui fideiubet. Est eñ ꝑcatiõis actiuę.

Fideicõmissarius habet passiuã significationem. Nam is dicitur: qui fide cõmissionem accepit.

Fido. is. fisus: fidẽ habeo: credo: spez pono. Et tã cum ablto: q̃ cum otõ construit. Iuue. Fidimus eloquio Ciceronis. Virg. Et fidere nocti. Huius cõposita sunt confido ꝛ diffido: quę sunt ꝯtraria. Mã diffidere est crudelitatẽ deponere. Sene. Nec secundis rebus nimis fidendũ: nec aduersis diffidendum est. Et habent pen. ꝓdu.

Fidus a fido. is. dicit: cui fidendũ est. Cuius cõpositũ ꝛ contrariũ est infidus pen. ꝓd. Nam perfidus pen. cor. a fide fit. Liui. Infida regni societas. Similiter malefidus: id est minus fidus. Male enim diminutionem significat non negationem. Virgil. Statio malefida carinis.

Fidelis a fide. Et is dicit: cui fidere possumus. Terẽ. in Hecy. Quã paucos reperias meretricibus fideles euenire amatores. Et proprie vt scribit Bona. ad seruũ pertinet: fidꝰ ad amicũ. Fidele enim officiũ est seruare aliquid Cic. in Lęl. Quod Tarquiniũ dixisse ferũt: tum cũ exules se esse intellexisset: quos fidos amicos habuisset: ꝛ quos infidos. Transfert etiã ad inanimata. Plin. li. xxxvj. de infideli exemplũ posuit. Globosus fortis cõtra iniurias: sed ad structurã infidelis: nisi multa suffrenatiõe deuinctus: nec certio: fluuiatilis semper veluti madens. Hinc fidelitas ꝛ infidelitas. In sacris literis fidelis quandoqꝫ accipitur ꝓ veridico. Apostolus ad Cor. Fidelis deus per quem vocati estis in societatem filij eius.

Fidelitas a fidelis: sicut ab infideli infidelitas. Cc.

Fidentia a fidens participio. Et ambo in laude ponũtur. Cic. lib. ij. Rhe. scribit fidentiã partem esse fortitudinis: per quã magnis ꝛ honestis in rebus multũ ipse animus in se fiducię cum certa spe collocauit.

Fiducia similiter audacia: ꝛ fere semp in bonꝫ. Quãuis aliquãdo in malꝫ. Virg. Tanta ne vos generis tenuit fiducia vestri. Et. Cernis quę Rutulos habeat fiducia rerũ. Aliquãdo fiducia ponit ꝓ spe: vt apud Esaiam. Qui autẽ fiduciam habet mei: hęreditabit terram.

Fides: fidis: cithara dicta qꝫ tantũ inter se chordę eius: q̃rum inter hoies fides cõcordet. Cic. in Horte. Ponędę sunt fides ꝛ tibię. Aliquãdo chordę ipsę dicunt fides.

Fidicula diminu. parua cithara: vel chordula citharę. Bel. li. j. Sed eñ Acheos Homerus pugnã indipisci ait: non fidiculaꝫ tibiarũqꝫ concẽtu conspiratã. Cic. li. iij. de natu. deorũ. Quid si platani fidiculas ferrẽt numerose sonãtes idẽ scilicet cẽseres in platanis inesse musicã. Suet. in Tiberio. ꝓ chordulis accepit. Excogitauerat intergenera cruciatus: vt repente veretris deligatis fidicularũ simul vꝫneqꝫ tormẽto distenderet tẽ. Est ꝛ fidicula inter astra cõstituta quę fides a Col. ab Hygino lyra noiatur. Plin. lib. xxviij. Fidicula occasu suo autumnũ inchoat. Deterea fidiculę numero tantũ plurali sumit ꝓ instrumento torquendi ex duobus: vt putat obliquatis lignis compacto: ab extorquenda veritate ac fide. Vel a neruis funibus: vinculis: quibus ad illũ modum hoies torquendi alligabant. Sed verius putat esse tormentũ: quo sontes a tortore chordis: funibusqꝫ alligari vulgo torquent.

Fidicen penulti. cor. qui fidibus canit. Cic. Peto. Socratem fidibus docuit nobilissimus fidicen.

Fidius deus est: qui fidei ꝓtest. Plau. Per deũ fidium credis iurato mihi. Vnde dicimus mediusfidius: sicut

Fidelia. lię. genus vasis samij ad (me hercules. vsus plurimos. Perfius. Discę: nec inuideas qꝫ multa fidelia putet In locuplete penu. Curius Cice. Nec solere duos parietes de eadẽ fidelia dealbare. Plautus. in Aul. Dulcis congialem plenã faciam tibi fideliam.

Fidena. nę. pe. ꝓ. ꝛ Fidenę. arũ. vbs latinoꝝ mediterranea. Virg. li. vj. Hic nomenqꝫ tuũ Gabios vrbemqꝫ Fidenam. Iuue. Viuat Fidenis ꝛ agello cedo paterno.

Figo. gis. xi. ctum. ꝛ xum. scđm Diomed. Scaurũ referentẽ: qui ait. Sagitta confictus: vsus tamẽ est per x. Est aũt figere quod vernacula lingua dicimus ficare. Hiero. ad Helio. Cerne manꝰ Iudęę quas fixeras: cerne latus Romane qđ foderas. Interdũ ponit ꝓ plãtare. Virgi. lib. iiij. Geor. Ipse feraces Figat humo plantas. Interdũ ꝓ percutere: ferire. Iuue. Cũ tenet vxorẽ ducat spado: Deuia tuscũ: Figat aprũ: ꝛ nuda teneat venabla mãma Huius cõposita sunt affigo: iuxta figo: appono. Lactan. lib. iiij. At illi cõprehensum: ac pontio Pilato: qui tum legatus Syriam regebat: oblatũ cruci affigi postulauerũt. Aliquãdo iuxta plãto. Virg. li. ij. Geor. Nec semine iacto Concretã patitur radicẽ affigere terrę. Aliquãdo digitis ficus facio: qđ in vituperiũ fieri solet. Lactã. li. v. Si quis attigerit ex istis ineptis religiosis: vt sunt nimia superstitione impatiẽtes: insectent etiã maledictis: ꝛ vix lecto fortasse principio affigat: proiiciat: exagitet: seqz inexpiabili scelere cõtaminari: atqꝫ astringi putet: si hęc aut legat patienter aut audiat. Configo: simul figo. defigo: deorsum figo: planto aut mitto. Col. lib. iiij. Tum in terrã bene pastinatã ꝛ sterco: atam rectũ sarmentũ defigito. Virg. li. ij. Geor. Altius ꝛ penitus terrę defigit arbos Aesculus in primis Lactã. li. ij. Oculos suos ab alto deiiciũt soloqꝫ defigũt. Persi. posuit ꝓ ferio: vel trãsfodio. Ore teris modico pallẽtes radere mores Doctus ꝛ ingenuo culpã defigere ludo. Infigo: intus figo. Col. li. ij. Mã pecudes molli solo infigũt vngulas. Hiero. per translationẽ in prologo Job. ꝓ ascribo posuit. Erro: iquit mihi geminus infigitur. Defigo: ante figo: seu intus claudo. Virg. li iij. Geor. Multi tã excretos ꝓhibẽt a mꝛibus Hędos. Primaqꝫ ꝑfigũt ferratis ora capistris. Suffigo: subtus figo: siue sup clauis figo. Lact. li. iiij. Quid de huius crucis indignitate dicimus: in qua deus a cultoribus dei suspensus est: atqꝫ suffixus? Refigo: rursus siue valde figo. Col. li. v. Mã siue prope truncuꝫ defigit palus: pedali tamẽ spacio refigendus est. Virg. lib. iiij. Geor. Aulas ꝛ cęrea regna refigunt. Transfigo: vltra seu ab vna parte ad aliã figo. Liui. lib. j. Stricto itaqꝫ gladio sil'verbis increpãs trãsfigit puellã.

Figmẽtum quod factum est: a fingo fingis: vt est apud Apostolũ. Nunquid dicit figmentũ ei: qui se finxit: quare me sic finxisti? Aliquãdo figmentum dicitur mẽdacium: ꝛ simulatio: vt sunt figmenta poetarum.

Figulus penul. cor. fictor: dicit: qui ex creta atqꝫ argilla

Figulina: seu qđ magis a doctis vsur (opera facit. patur per syncopẽ: Figlina pe. ꝓ. officina est: in qua figulus opera facit. Et opera ipsa figlina ꝛ fictilia dicũtur. Plini. lib. xxxiij. Vtunt omnia ea crudo fictili in fornaci/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bus: donec figlina percoquatur. Item figlina dicitur ars figulorum. Idem lib. xxxv. Figlinarum opera imbrici/bus tabulis: tegulisq; ad balneas māmatis: vel ad tecta coctilibus laterculis: fundamentisq; aut quę rotā fiunt.

Figlinā primus inuenit Thorgbus Athenienſis. Lc.

Figura: a fingo dicit: forma: aſpectus: qualitas. Vnde figurę apud grāmaticos: & figurę ſententiarū. Lic. lib. iiij. ad Heren. Sūt igit tria genera: quę nos figuras appellamus: in quibus oībus ratio non vitioſe conſumit. Vnam grauem: alterā mediocrem: tertiā attenuatā vocamus.

Figura trinacria triangularis dicitur. Lc.

Figuro. as. pe. pro. formo & figurā impono. Lactā. li. ij. Hoiem figurauit ex limo terrę. Et oratio figurata dicit per figuras facta. Figurate aduerbium hcat per figurā. Cōpoſita ſunt cōfiguro: quod eſt cōpono: & ſimul formo. Idē lib. vij. Quoniā homo ex reb⁹ diuerſis ac repugnā/tibus cōfiguratus eſt: ania & corpore. Prefiguro de quo

Filiaſter: filij imitator. Et a nōnullis p pri/ (infra. uigno capitur: cuius fęminīnum eſt filiaſtra. Lc.

Filicula herba eſt: alias polypodion dicta. Similis eſt filici: radix piloſa: coloris intus herbacei: craſſitudine digiti minimi. acetabulis: cauernoſa: ſub dulcis in petris

Filiifamilias dicunt: in quos patrefami/ (naſcens.

Filius ἀπὸ τοῦ φίλου dictū (lias iuriſdictione habet. volūt: hoc eſt ab amore: q̄ oīm conſtātiſſim⁹ amor ſit parentū in filios. Appellatione filiorū (vt iuriſconſulti ſentiunt) etiam filię continētur: ſed non e contrario. Lc.

Filū proprie: qđ ex lino lana ve trahendo ducit: hoc eſt linamentū. Lucil. Surge mulier duce filū non malū. Aliquādo ponit pro linea. Var. Sumptoq; a trameto ſuto/rio filū duxit. Hinc filo. as. cuius paſſiuum eſt filor, a quo effilo. Effilatū enim dicimus: qđ extra veſtimentū filo cōtextū eſt: quod rectū quoq; a quibuſdā dicitur. Eſt autē

Filiſtim regio: quę nunc di/ (filare: filum ducere: citur Aſcalon: & contra regionem Paleſtinorum.

Filix genus herbę ſatis notę. Colu. lib. ij. Junci & graminis pernicies repaſtinatiōem filicis frequens extirpatio. Nam conſtat filicem ſationibus: & ſtercoratione facilius interimi. Huius diminutiuū eſt Filicula.

Fimbria oīs veſtiū extremitas. Antiqui Fibrum dicebāt extremū. Vnde in veſtimētis fimbrię: & in iecore extremę partes fibrę nūcupant. Fimbriata vticę folia eſſe ſcribit Plin. ex quo colligimus: qualis ſit poſitura & flexura fimbriarū. Fimbria quoq; nomē fuit Romani ciuis cru/

Fimus letamen dicitur (delitate inſignis.

Fimū: qđ nos fritillū & alueolū dicimus: in quo iactę teſſerę: agitateq; miſcent. Hora. Mitteret in fimū.

Fingo. is. xi. ctū. cōpono: formio. Iſi & figuli dicunt. Et vas fictile: qđ formaſ vt ſit: & aliquā formā habeat. Sall. Quę natura vētri pna atq; obediētia finxit. Lact. li. j. Ita q; hoies eorū ſimulacra finxerūt: vt haberēt aliq̄d ex imaginū contēplatione ſolatiū. Eſt eīm genere vocabulū ad oīa: quę ingenio manuq; artificioſe formant. Lic. li. j. offi. Apiū examina nō fingendo⁹ fauorū cauſa gregant: ſed cū congregabilia natura ſint: fingūt fauos. Et fingere fimulare eſt: qm̄ ea q̄ ſimulamus: ita formamus atq; cōponimus: vt vera eſſe videant. Lic. de fi. bo. Talib⁹ exēplis nō factę ſolū fabulę: ſz etiā hiſtorię referte. Hic fictio: fictū & figmentū. Huius ꝟbi ꝓpoſita ſunt affingo: qđ eſt ſupra fingo: vel cōpono. Lact. li. iij. Nihil nos affinximus: nihil nos addimus. Habeant hęc qui fecerunt: legāt in quos hęc dicta ſūt. Cōfingo: ſimul fingo: ſimulo. Ter. in Phor. Oīa hęc confingā qđ erit mihi bonū atq; cōmodū: cū tu horū nihil refelles: vincā ſcilicet. Diffingo: qđ fictū formatūq; fuerat remoueo. Hora. li. ij. Lar. Neq; diffinget infectūq; reddet. Sene. Diſſipatū inſtaurat atq; diffingit. i. in diuerſas formas fingit. Effingo de quo ſupra.

Findo. is. fidi. fiſſum: per duplex ſſ. hcat. ſcindo. Col. li. iij. Curabis: vt præacutiſſima falce ab ea parte q̄ bifurca eſt ſcindas eā. Huius cōpoſita ſunt. diffindo: qđ eſt in diuerſas partes findo. Virg. Et media liquefacto tempora plūbo Diffidit: ac multa porrectū extendit arena. Infindo: intus findo. Idem. Quę iubeant telluri infindere ſulcos. Fiſſile: fiſſura & quadrifidus derivatiua ſunt.

Finis generis tam maſ. q̄ fę. Virg. Quem das finē rex magnę laborū. Idem. Hęc finis pro ami. Et eſt finis terminus: ſiue extremitas in vnaquaq; re: ꝟ eſt id in quo vnaquęq; terminat res. Sic dicitur finis terminatiōis. Sicut pro ratū dicitur finiri vbi terminat: vt apud Eſaiaz. Cuius regni nō erit finis. Eſt & finis cōſummatiōis. Cū dicimus domus finit quādo ꝙſummat. Et veſtis finita eſt: quādo cōſuta eſt: vt indui poſſit. ps. Oīs cōſummatiōis vidi finē. Rurſus eſt finis cōſumptionis. Sic dicimus cibū eſſe finitū: & candelā finitam: quādo conſumpta eſt: vt in Beñ. Finis vniuerſę carnis venit coram me. Eſt & finis intentionis: ſic dicit: talis eſt finis huius operarij: id eſt intētio: vt apud Job. Sicut mercenarius pręſtolat finē operis ſui. Hinc artifices finē vocant: id ad qđ oīa referunt: & cuius gratia cętera fiūt: vt finis medici eſt curare. Finis oratoris eſt benedicere. Cōpoſita ab hoc noīe ſunt. Affinis & cōfinis pe. pro. Vſi confines agri dicunt: qui eodē loco finiūt. Hiero. in prolo. lib. Reg. Syrorū quoq; lingua & Chaldęorum: quę Hebręę magna ex parte confinis eſt.

Finio. is. ivi itum. perficio. Apuleius. Sine opus finiā: quod incępi. Aliquādo finire eſt terminū ponere: metari Vnde finitores. Huius verbi cōpoſita ſunt. definio: diffinio: finito: pe. pro. dicebat: qui nunc (nio: & præfinio. Agrimēſor. Plau. in penu. Eius nūc regionis limites confinia determinabo: eius rei ego factus ſum finitor.

Finale: quod ad finē pertinet. Vnde finalis cauſa.

Finitim⁹. a. ū pe. cor. qđ prope eſt. Liu. li. j. Iā res Romana adeo erat valida: vt cuilibet finitimarū ciuitatū par

Finitio: quę & diffinitio dr, eſt rei ꝓpoſitę ꝓpria (eſſet. & dilucida: & breuiter cōprehenſa verbis enuntiatio: quę conſtat maxime genere: ſpecie & differentijs: proprijs. Vt homo eſt animal rationis capax: mortali obnoxiū. Lc.

Fio. fis. factus: hcationē paſſiuā habet. Hiero. Equorū cursus clamore pernicior fit. i. efficit. Ecce tamē eſt φύω φύσω ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ἡ πέφυκα ἢ τῷ παρακειμένῳ. i. φύω ſum: fio: produco. futur φύσω fiam. preteritū πέφυκα factus ſum. Et infinitiuo fire habet ſēm rectā declinationem: qđ patet per eius cōpoſita confire & ſuffire: licet & confieri dicat. Virg. li. iij. Confieri poſſit paucis aduerte docebo. Quę duo & ſi a verbo paſſiuā ſignificationē habente deſcendāt: actionē tamen denotāt. Virg. Alt ſuffire thymo cęraſq; recidere inanes Quis dubitet: Confio tñ in paſſiua ſignificatiōe reperit pro cōficior, vt apud Oſbacrob. Oportet dīē qui ex quadrātibus confit: intercalare id eſt conficit. Col. lib. ij. Tria ſtercoris genera ſunt pręcipua: qđ ex auibus: qđ ex hoibus: qđ ex pecudib⁹ confit. Defit: de quo alibi. Exfio: infit: incipit. Habet eīm ſignificationē actiuā. Liui. li. j. Tum ita Tullus infit. Antiqui tñ fior dixerit. Vnde Lato Cēſorinus de Lucio inquit. Bęco ritu fiebant ſaturnalia. Cuius infinitiuus eſt fieri. pro quo vt Priſ. docet interpoſita e dicim⁹ de vſu fieri. Conſtruit modo cū ab ltō: vt hoc factū eſt a te: modo cū ntō: vt ille fit doctus. Ponit quādoq; pro eſtimor. Lic. in Pel. Tertius vero ille finis te terrimus: vt q̄ti quiſq; ſe ipſe faciat: tanti fiat ab amicis. Quādoq; pro appareo & innoteſco. Apoſtolus ad Ro. Ut fiat ſupra modū peccans peccatū per mandatū. Et illud. fiat deus verax. i. appareat: innoteſcat. In tertia perſona quādoq; pro euenit: contingit. Idē lib. j. offi. Fit aūt interdū: vt nōnulli omiſſa imitatione maiorū ſuorum quoddā inſtitutū conſequātur. Fieri poteſt: pro poſſibile eſt ab oratoribus vſurpat. Habet fio ex compoſita quę facio: vt caleſio: frigeſio & c.

Firmus: ſtabilis: ꝙſtans a ferēdo dictus: q̄ ꝙſtāret oīa ferat. Hinc firmitas: quę & firmitudo dr, pro ſtabilitate & conſtātia. Plau. Si iſtā firmitudinē animi obtines: ſalui ſumus. Item firmus dicit munitus: fortificatus. Lice. Fir/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mus ab equitatu: qđ est munitus ab equitibus: firmus per equites. Et est ornatus dicẽdi modus: vt Cic. fuit clarus ab eloquẽtia. Huius cõtrariũ est infirmus. i. debilis.

Firmo. as. stabilio: fortifico. Liui. Firmatq; eũ Aphricis maxĩe p̃sidijs. Lact. lib. iiij. Supereſt: vt ꝓbis facta firmẽt. Huius cõposita sunt affirmo: confirmo pro approbo: roboro. Lact. li. iiij. Debet ergo doctor ille perfect⁹ & docere ita p̃cipiẽdo: & cõfirmare faciẽdo. Et p certifico. Cic. Treba. Balbus mihi ꝓfirmauit te diuitẽ futurũ. Infirmo nõ firmo: siue deficere: cadereve facio. Lact. lib. v. Vbi aũt religiõis eius ꝓtra quã perorabat ĩfirmare volu it rationẽ. Refirmo: rursus firmo. Offirmo de quo ĩfra.

Firmamentũ soliditas: & stabilimentũ. Cic. li. j. ad Herenn. Nã in ea nec ratio quare fecerit: quæritur: nec firmamẽtũ quæritur: quoniã non subest ratio. Vnde firmamẽtum dictũ est cælum a firmitate. Aug. Hoc sane nouerint nec nomẽ firmamẽti cogere: vt stare cælũ putemus. Firmamẽtum eiñ non propter stationẽ: sed propter firmitatem aut propter intransgressibilem terminũ superiorum & inferiorum aquarum vocatum intelligere licet.

Fisci fiscinę: & fiscellę sunt vasa ad maioris summę pecunias capiẽdas q̃ marsupia. Vñ quia maior summa est pecuniæ publicę q̃ priuatę: dicit Fiscus pecunia publica. Proprie tñ apud idoneos auctores fiscus principis dr, erariũ vero publicũ. Pli. ad Traia. At fortasse non eadẽ seueritate fiscũ qua erariũ cohibes: imo tãto maiore q̃to plus tibi licere de tuo: q̃ de publico credis. Iurisconsulti scribũt res fiscales: quasi proprię & priuatę: principis sunt Inde confiscari solet dici in publicũ ius erarij redigere. Suet. in Aug. Damnatisq; his & confiscatis ꝓmissa vete/

Fiscale: qđ ad fiscũ perti/ (ranis præmia soluerẽtur. net: vt ius fiscale: fiscalis causa. Fiscales calũnię dicebant delatorũ: qui alios accusabant. Et nõnunq; ex fisco eis dabat pars mulctę: qua accusati mulctabãtur. Lc.

Fiscina pe. cor. a fiscus præter regulã aliq; a primitiuis hñtibus c. descẽdentiũ: vt mãcus mãcinus. Est aũt fiscina gñs vasis p capiẽda maioris summę pecunia. Vñ Asco. Sportę: sportulę: & sportellę nũmoꝝ sunt receptacula Et facci: sacculi: & saccelli: crumenę: mãticę: & marsupia Ita fisci: fiscinę: fiscellę. Fit aũt plerũq; ex rũco: quod alij canistrũ: alij calathuꝝ dicunt. Virg. Et facilis rubra texatur fiscina virga. Dicta est fiscina: vt inquit Var. a ferẽdo Ea nãq; ferunt paleę: fęnuꝝ: frondes & id genus reliqua. Oui. Vnde data est ęgrę fiscina frondis oui. Et Pli. Frondarias fiscinas quattuor implere frondatorẽ iustum esse autumat. Fiscina item olei factores vtunt. vt idem li. xv. ostendit. Huius diminutiua sunt fiscella & fiscinula.

Fiscella: vas vimineũ aut ex iuncis: quo lac coagulat: dum caseus imprimit: vel in quo casei ferunt. Hiero. ad Rust. Vel fiscellã texe iunco: vel canistruꝝ plecte vimini/bus. Tibul. Tunc fiscella leui detexta est vimine iũci. Rara q; per nexus est via facta sero. Fiscella etiam e viminibus funiculisve contexta dicitur: qua boum ora fauesq; iumentorũ capistrãtur. Plin. lib. xviij. Fiscellis capistrari boues oportet ne germinũ tenera decerpant.

Fiscellus: ab antiquis dicebatur casei mollis appetitor. Quo nomine etiã dictus est mons in Italia: non lon/

Fison fluuius: quem nostri Gangen (ge a Tyberi. vocant de Paradiso exiens. Vide Phison.

Fissile: qđ fissum est: vt fissilis arbor. Plin. lib. xvj. Mileq; fissile rimis hoc lignum. Quãdoq; dicitur fissile pen. correpta: quia finditur quasi fissibile. Idem paulo ante. Hęc maxime fissilia alia frangi celeriora q̃ findi. Virgil. Nam primi cuneis scindebant fissile lignum.

Fistula proprie dr, per quã aqua educit fusa: a funden do: siue ferendo: sicut Tubi a tumore: & canales a canna: q̃ ad earũ similitudinẽ facti sunt. Ego tamẽ græcũ puto φυσάω inflo: fitum dicũt vulgo. Hiero. lib. ij. Reg. Tetigisset domatũ fistulas. A cuius similitudine instrumẽtum musicũ: quo flatu canitur, Cuius Pan dicitur inuentor fuisse. Virg. Septem compacta cicutis Fistula. Et vlcus altum angustuꝝ: & callosum in corpore fistulę nomẽ sortitur: siue ex vulnere fit: siue ex vitio ortũ: quod ad suppurationẽ venerit. Et fistula in homĩe per quã spiratur: seu cibus deȝcitur. Nam duas esse fistulas scribit Lactan. de opi. hominis Spiritualẽ. s. & cibalem. Illa spiritũ meare: hac cibum potũq; descendere. Et hę a faucibus incipiunt. Spiritalẽ Cor. asperam arteriã nominat. Sed alia alij est superposita. Illã interior gula vocatur: quę a Celso stomachus nũcupat: quia stomacho cõnectitur: & per quã cibus demittit. Exterior vero Epiglossis dicit. Quę operculũ habet cartilaginosum: qđ claudit foramẽ cum cibus vorat̃. Hoc sublinguiũ: siue liȝgua minor appellat. Rursus fistula arbor aromatica: sed parua quę & casia dr, quę pro sui breuitate a quibusdã inter herbas odoriferas numerat: & ad curãdas viscerũ molestias valet.

Fistulator accipit pro tibicine: vt est apud Gellũ.

Fistulo. las. fistulam ago: & in modum spongię quicq̃ facio. Plinius. Et pumicis fistulans vice.

Fistulosus. a. um. quod est spongię modo factum: hoc est foraminibus plenũ. Colu. lib. viij. de Caseo. Deinde quo tenerior permaneat: clauso neq; ventis obnoxio loco stipatur: per complura tabulata. Sic neq; fistulosus: neq; salsus: neq; aridus prouenit. Quorum vitiorum primum solet accidere: si parum pressus. Secundũ si nimio sale imbutus: tertium si Sole exustus est.

Fixulã: a fingẽdo pro fabula veteres vsurparũt. Lc.

F ante L

Flabrũz: quasi flatio: a flo. as. Proper. Neq; hic borę flabra: neq; arma timet. i. flantes vẽtos. Virg. Nec flabra nec ĩbres. Varrũ Ser. putat tñ flabra nũero plurali dici.

Flabellũ dimin. a flabro. & accipit pro instrumẽto quo fit ventilatio per æstatẽ ad refrigerandũ corpus. Terent. Deus tu Dore cape hoc flabellum: & ventulũ huic ita facito dũ lauamur. Oui. de arte. Profuit & tenui vẽtos mouisse flabello. Flaces olivarũ purgamenta. Plini. (ma.

Flaccũ dicit trituꝝ. Et flacco hĩe: quasi ad terendũ hĩe Plau. Verij: flacco habebit iam illic homo lũbos meos.

Flaccidus. a. um. a flaccus dr (Vnde fit deflacco. as. qđ est languidũ. Vnde flaccidi: siue flacci dicunt: quoꝝ aures pendulę: & nõ arrectę sunt. Col. li. viij. Caper flaccidis & prægrauãtibus auribus exiguo capite habeat optimus. Hinc cognomẽ familię Romanę ductũ est: vt Flacci appellẽtur: qui aures deorsum pendẽtes habent.

Flacceo. ces. cui. langueo. Hiero. in Esaia. Et erunt in/rigua eius flaccentia: a quo flaccesco: languidus fio. Columel. li. iij. Paucis deinde horis dum flaccescat in Sole habeto. Deinde in vmbra assiccato & ita condito. Compositũ est conflacceo: quo vsus est Gell. li. j. pro dettimesco. Nam fluctus inquit: qui flante aquilone maximi & crebrissimi excitantur: simul ac ventus posuit: sternũtur & conflaccescunt: & mox fluctus esse desinunt.

Flagella diminu. a flagris summę arborũ partes & virgę: siue capita minorũ sarmentorũ: vbi nascit vua: q̃ caprois percussa flagret. Quãuis aliqui a flando potiꝰ dici velint: q̃ ventoꝝ crebros sustineãt flatus. Col. li. v. At certe inordinatis vitibus vtiq; obtinendũ est: ne pluribꝰ flagellis emucient: nisi si propaginibus futuris prospiciemus. Var. li. de re rust. Emucidũ sarmentũ propter infirmitatem sterile: neq; ex se potest eȝcere vitem: quã vocant minoꝝ flagellũ. Maiorem etiã vnde vuę nascũtur palmaꝝ prioꝛe litera mutata in d. dalma a venti flatu dicta.

Flagello. as. q̃si flagello cędo. Sicut verbero: a ȝbere: & fustigo. a fuste. Et flagellare: increpare est: atq; psonare

Flagro. gras. ardeo: a flãma: vel a flatu: quo alitur in cendũ quando flatu excitatur ignis. Virgilius. Flagrantisq; dei vultum. Transfertur quandoq; ad desyderium amoris: odij: iręꝛ virtutis aut vitij. Lactã. li. j. Quid Apol/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lo pater eius: nõne ob amorẽ: quo flagrabat turpissime gregẽ pauit alienũ? Et lib. vij. Qui auaritia in opũ inexplicabili quidã siti flagrãt. Liui. lib. ij. Liuitas secuz ipsa discors intestino inter patres plebemqz flagrabat odio. Huius cõposita sunt. Conflagro: quod est totũ simul flagro. Lactã. libro. iij. Capitoliũ non semel: sed septies fulmine ictum conflagrauit. Deflagro de quo supra.

Flagratores dicebãtur illi: qui mercede flagris cẽdi se
Flagriones: dicti sunt serui: q̃ fla- (permittebant.
gris subiecti sint: vt verberones: a verbere.

Flagitiũ: est vitiũ flagitatione .i. repetitione dignum. Nã flagitatio ad strepitũ dicitur. Flãma eñ flagella ꝛ flagitare .i. personare dici intelligimus: quoniam sine sonitu nõ sunt. Et est flagitiũ generale ad oĩa mala. Cĩ. in Lato. Stupra vero ꝛ adulteria: ꝛ omne tale flagitiũ nullis aliis illecebris excitari: nisi voluptatibus. Aliquãdo significat errorem: vtpote rem flagris vel increpatione dignã. Cic. Tantã ne oblitionẽ: inquit: in scripto pręsertim: vt ne legens quidem senserit: quãtum flagitij admisisset.

Flagitiosus. sceleratus. Sal. In tanta tãq̃ corrupta ciuitate: id qõ factu facillimũ erat: oĩm flagitiosorũ atq̃ facinorosorũ circum se tanq̃ stipatorũ cateruas habebat.

Flagito. as. a flãma deductũ videt: vt sit q̃si flãmas agito. Flagitare eñ proprie est vehemẽter cũ instãtia clamare: ac strepitu poscere: cũ flagella ꝛ flãma sine sonitu crepituq̃ nõ sint: vt docet Don. in Eu. Terẽt. Lactã. lib. iiij. Succlamare cęperũt: ꝛ crucẽ eius violẽtis vocibus flagitare. Hier. in prol. Paral. Beniq̃ eũ a me nup flagitasse: tis: vt vobis paralipomenon latino sermone trãsferrem. Habet b̃ verbũ in se maiorẽ vim: q̃ postulo. Et quãdoq̃ actõ tantũ iungit: vt Cic. pro Quintio. Quãq̃ hoc causa postulat: ꝛ si postulat non tñ flagitat. Quãdoq̃ habet accusatiuũ cum ablto mediãte prępositione. Cęsar com. j. Interim quotidie Cęsar ab Heduis frumẽtuz: qõ essent polliciti flagitat. Q̃nq̃ construit cũ duobus accusatiuis: vt apud Suet. in Vitel. Tum generatoruz ꝛ stipulatoruz: publicanorũq̃: qui vnq̃ se aut Romę debitũ: aut in via portoriuz flagitassent vix vlli pepercit. Huius composita sunt. conflagito. Pli. lib. xxx. Tanta populi Romani contumacia fuit: vt magnis theatri clamoribus reponi apoxim̃enon conflagitauerit. efflagito: de quo supra.

Flamma a grẽco φλέγω φλέξω ardeo. Inde flãmifer. Domit̃ inter: dũ metaphorice flãma pro periculo. Cic. lib. ij. Tusc. Quid de cupiditate honorũ loquar? Quę flãma est per quã non cucurrerint hi: qui hęc olim punctis singulis colligebãt. Idẽ in Bruto dixit Galbã eripuisse sese de flãma iudicij: cũ significare vellet eum liberatũ esse a periculo iudicialis dãnationis. Teren. in Eun. Ex flãmate petere cibũ posse arbitror. De fumo tẽdere ad flãmaz

Flãmeus. a. um. Colu. (significat ire in periculũ. lib. o. j. Quędã partes eius regionis sic infestantur euro: quẽ incolę vulturnũ appellant. Et nisi vites tegminibus opacentur: velut halitu flãmeo fructus vratur.

Flãmiuomus. a. um. pen. co. quod flãmas vomit.

Flameum: genus veli rubri: seu crocei quod gestabat a mulierib⁹ nuper nuptis. Sic dictũ: q̃ eo assidue vtebatur flaminica. i. flaminis vxor, cui nõ licebat facere diuortium. Et eodẽ modo tegebat nupta flameo: vt perpetuo cum viro maneret. Luc. de Hdartia. Iterũ nubente Catoni: Lutea demissos velarunt flamea vultus. Huius diminuti. est flameolũ. Iuue. Sedet illa parato Falmeolo.

Flãmigena: flãma genitus. Lo: nucopię.

Flaminiũ tegumen: quo matronę capita tegebãt.

Flaminica sacerdotula: siue flaminis dialis vxor.

Flaminia: flaminis domus. Et flaminia: via Romę:

Flamearius: infecto: flãmei (a flaminio dicta. coloris violę luteę: quę flamea appellatur: quę ꝛ luteola a nostris dicit̃. Sicut violarius: qui violacea tingit. Hinc flamea appellabãt vestimẽta lutei coloris: quibus flaminica vtebatur. A quo ꝛ vestes quibus amiciebãtur nouę nuptę similiter vocantur flaminicę.

Flamminus sacror̃ pminister. Est etiã ppriũ nomẽ ciuis romani: a q̃ via flaminia: arcus flaminius: ꝛ foꝛ flaminũ

Flaminius lictor, qui flamini diali sacrorum causa prę-
Flãmatica arbor: fulmine icta. (cedebat. Lc. erat.

Flamẽ neu. ge. flatus ör. siue vocis ducta sonamina musicorũ instrumẽtorũ. Hora. Cur berecynthęę cessant flamina tibię. Hdasculino aũt sacerdotẽ b̃cat. Et flamines cognomẽ accipiũt ab eo deo: cui sacra faciũt: vt flamẽ dialis a dio. i. Ioue: quasi Iouialis. Hdartialis a Hdarte. Et Quirinalis a Romulo. Aug. li. ij. de ciui. dei. scribit romanos tres tñ flamines instituisse tribus numinibus. Dialẽ Ioui. Hdartialẽ Hdarti. Quirinalẽ Romulo: dicti flamines sacerdotes a filo: quo cinctũ caput habebãt: vt docet Var. Ser. sic hz. Flamies in capite habebãt pileũ: quod cũ per ęstus ferre nõ possent: filo tñ capita religare cępe runt. Illã nudis penitus capitibus incedere nefas fuerat. Vñ a filo quo vtebãtur flamines dicti sunt; q̃si filamines.

Flãmo. as. flãmaz produco. Virgi. li. iij. Geor. Exilit in siccũ ꝛ flãmantia lumina torquẽs Sępit agris. Hinc cõponit̃ inflãmo: qõ est valde vel intus flãmo. Cic. Curiõi. Nõ feci inflãmandi tui causa: sed testificãdi amoris mei.

Flãmescere: est flãmam fieri: accendi. Vnde in hymno dicimus. Flãmescat igne charitas: accendat ardor pro-
Flandria: Germanię regio: ad littora (ximos. oceani septentrionalis posita. Varios habet populos: qui pr̃isco nomine Cimbri dicti sunt.

Flator, ꝛ flatus. Vide in dictione Flo. 29.

Flauij: a flauo deduci dicuntur: ob crinium cãdorem. Erat enim apud Romanos familia amplissima. Flauissas prisci latinii dixerunt: quos greci Ξανθους nominãt: quod in eos non rudes ęs argentu inq̃: sed flata signataq̃ pecunia conderetur. Vnde per detractionẽ secundę litere Fauissę dictę sunt cellę quędã: ꝛ specus quibus ędituj Capitolini vtebãtur ad custodiendas res veteres religiosas. Vnde Belli. lib. ij. cap. x. de quo etiã supra.

Flauus color, ex viridi rufo ꝛ albo secretus: b̃ est fuluo clarior, q̃lis est color auri. Et attribuit q̃q̃ melli. Hdar. Flaua mella. Q̃nq̃ capillis. Qui. li. ij. Fast. Forma placet nimiumq̃ color, flauiq̃ capilli. Q̃nq̃ bladis maturis. Vir. li. j. Ge. Illeq̃ illũ Flaua ceres alto ne gręq̃ spectat olympo. Vbi Ser. Flaua ceres ör propter aristaz maturitatẽ. Sic flauã aquã: flauas frondes olearũ dicimus. Virg. li. iij. Geor. Turbidus ꝛ torquẽs flauẽtis hister arenas.

Flaueo. es. ui fulgeo: ꝛ auri colore ꝛ reddo. Hl flãmo q̃ sit color: non dissimilis flãmę. Vel a flando: q̃ flata metalla eum colorẽ habent. Col. lib. ij. Sed equaliter flauentibus tam satis anteq̃ ex toto grana indurescãt: cum rubicundũ colorem traxerunt: messis facienda est.

Flauescere: est flauũ fieri. Virg. Hdolli paulatim flaue-
Flecto. is. xi. xuz. inclino: voluto: (scet cãpus arista. duco. Terẽ. in Hecy. Istuc est sapere: vbicunq̃ opus sit: possis animũ flectere. Virg. lib. ij. Geor. Et ipsa Flectere luctãtis inter vineta iuuẽcos. Ser. Cũ quadã moderatione ducere: ne tenera adhuc virgulta concutiant. Huius cõposita sunt: circũflecto: circũplico: circuo. Virgi. Hęstat trinacrij metas lustrare Pachynni Cessantez lõgos ꝛ circũflectere curs⁹. Deflecto: de q̃ supra. Inflecto. Aug. lib. viij. de ciui. dei. Socrates primus vniuersam philam ad corrigendos: componẽdosq̃ mores inflexisse memoratur. Reflecto: in diem flecto. Offlecto: de quo infra.

Flemina dicuntur: quasi fluomina: cum ex labore vię sanguis effluit circa talum: autho: Festus. Lc.

Flexanima: oratio dicitur: quę animum flectere possit. Cice. ij. de Oratore. Sed tantã vim habet illa: quę recte a bono poeta dicta est flexanima: atq̃ omnium Regina rerũ oratio: vt nõ modo inclinãtem erigere: aut stantem inclinare: sed etiã aduersantem: ꝛ repugnãtem (vt Imperator fortis: ac bonus) capere possit. Lc.

Flexanimus: quod animum flectit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Flexibula Satyre nomen: apud Varronem: q consi/lium flectat βουλή enim consilium significat. Lc.

Flexipeda hedera: ab aliis poetis dicitur: quam Ver/gilius errantem vocat. Lomucopie.

Flexipes: qui flexos pedes habet. Lc.

Flexumines: siue potius flexamines equites Romani erant: prius celeres: deinde flexamines: a flectendis ani/mis: vt quidā putant: siue potius a flectendis equis po/stea Trosculi: a Trosculo Tuscie oppido. Lc.

Flexo.is.xi.xum. eiusdē significationis est cum flecto. Priscia. Et necto tamen nexui: quod inde etiā necto nexi dicentes et nexus: vt flexo flexi et flexus.

Flexile penulti. corep. quod flexum est: vt vitis flexilis q flexa sit et lapsu erratico torqueatur.

Flexura: curuatio. Lomucopie.

Flegeton. Vide phlegeton: quia grecum est.

Flegma. Vide in Phlegma. Suidas. φλέγμα. δύ λέ/γεται πρῶτον ἀπὸ βοφῆς. πρῶτον γὰρ ἀπὸ τροφῆς τὸ αἷμα. τὸ δὲ φλέγμα πρῶτον τῶν ἀπεπτωμ. ἔστι δὲ ὅταν ἀπεπτα ἀπὸ γὰρ φλέγματος. μεταβάλλει δὲ ὑγὺς χυμὸς πρὸ ὃν σόμαχον ἔστιν ὄυμ ὀυχ ἁπλῶς πρῶτον ἀλλὰ τῶν ἀπε/πτωμ. id est Phlegma non dicit primū ab alimēto. Pri/mū enī ab alimēto sanguinis est phlegma. i. pituita primū est crudor. Sūt et alia cruda: vt phlegmate mutat acid⁹ humor: circa stomachū: nō absolute primū sed crudorū.

Fleo.es.evi.etū. cū lach: ymis plāgo. Jdeo tantū hoim est: sicut rideo. Hinc fletus participiū. Virgi. Hic multus fleti ad superos belloq; caduci. i. nobiles et cōspicui: quo rum morte magna lamētatio sequit. Fletus substantiuū. Cōpositū est defleo: qđ est valde fleo. Lic. lib. j. Tus. Non exercitu amisso nudus in seruor ferruz: et manus incidis/set: non liberi defleti: non fortunę oēs a victoribus possi/derētur. Grecum tamē est κλαίω. μ. κλάυσω.

Flebile: qđ dignuz est: vt fleatur: a quo flebiliter aduer

Fligo.is.xi.ctuz. affligo: quo vsi sunt (bium cū fletu. antiqui. Vñ et flictus: pro afflictus. Sirius. Galea horri/da flictu Aduersę ardescit Galeę. Liui. Ipse se in terram fligit cadēs. Cuius cōposita sunt. Affligo: cōfligo: infligo: et profligo: quę hūt pen. pro. Est aūt affligere proprie pro/sternere: et in terrā extendere. Plin. At canis ille horrenti bus per totū corpus villis ingēti primū latratu intonuit: mox in cerniceē assultans: contraq; bellū ā exurgens: hinc et illinc artifici dimicatione: qua maxime opus esset: inse/stans atq; euitans: donec assidua rotarū vertigine afflixit ad casum eius tellure concussa. Cęsar. Neq; si quo affli/cte casu fuerit: erigere sese atq; eleuare possunt. Per trās/lationē ponitur pro perturbare: vexare. Sene. Vt animū varijs curis afflictū oratione lenirē. Hinc afflicto. as. fre/quentatiuū: de quo et alijs compositis: locis suis.

Flo. flas. ani. atū. spiro. Hinc flatus. tus. pro spiritu. Et flatus vētus: qui et ipse spiritus est. Et flatores antiquit⁹ tibicines dicebātur: q flando tibias sonarēt. Et flabellū. Aliquādo flare: signare est: q es siue aurū: siue argētum flando: hoc est flatu calefaciendo signet. Hinc flatū es: et flata pecunia dicit Eius cōposita sunt afflo: quod est ad aliquid spiro. Lic. in Lato. Luz admiraret Lysander: et proceritates arborum et directos in quincūcem ordines et humū subactā atq; puram: et suauitatē odorū: qui affla/rentur e floribus. Et in hymno. Impleta gaudēt viscera afflata sanctospiritu. Per translationē. Lact. li. vij. Non vidisse nec cōprendisse philosophos veritatem: sed ita le uiter odoratos: vt tamē vnde eos odor ille sapientię tam suauis: tā iucundus afflauerit: nullo modo senserint. i. at tigerit vel asperserit. Virg. Māq; ipsa decorā Cęsariē na/to genitrix lumēq; iuuētę Purpureū et lętos oculis affla rat honores. i. flando dederat. Diffloflatu dispergo: dis/tribuo. Plautus. Cuius tu legiones difflauisti spiritu. Lu cil. li. xxvj. Pars difflat vento pars aūt obrigescit frigore. Defloredeorsum vel valde flo. Var. Vas fictile: eo q est le uissimū ac summū deflatuz: vt trajciant in alia vasa. Jn/flo: turgefacio. Quales sunt vtres vento distenti. Trans/ferturq; ad animū. Lact. lib. vj. Si efferat ira: superbia tumidus inflet: tractum a folle: qui flatu turgescit. Hinc inflare: popularе: siue tibia canere. Virgil. Tu calamos inflare leues ego dicere vsus. Perflo: valde flo: siue mul tum cōmoueo. Jdez. Et terras turbine perflant. Reflo: retro vel contra spiro. Lic. li. j. Tus. Sin aūt reflantibus ventis reijciemur: tuz eodē paulo tardius referamur ne/cesse est. Jdē li. ij. offi. Nam cū prospero flatu eius vtimur ad exitus quibus optamus: et cū reflauerit affligimur. Sufflo: subtus spiro: siue superfluo et turgefacio. Nonn⁹. Sufflatū dicitur tumidū: et quasi ventę quod ā latius fa/ctū. Et sufflare: flatū facere. Aug. lib. xij. de ciui. dei. Quid est aliud sufflare: q flatū facere. Jdē paulo ante. Et cum virū terreno formasset ex puluere eiq; aiam sufflādo indi disset: siue potius sufflādo fecisset. Conflo et efflo alibi. a sufflo etiam fiunt duo composita insufflo et exu flo.

Floces vini: vuarū purgamenta: hoc est vinacęę: sicut flaces oluarum: fex a vinaceis expressa. Lęcil. Medepol ego neq; florem: neq; floces volo mihi: vinuz volo. Pelli. Appludam edit: et floces bibit.

Floci lanarum particulę diuisę a velleribus: inutiliter euolantes: et per diminutionē Floculi. Var. Diligētiores tegeticulis subiectis oues tondere solēt: ne qui floculi in/tereant. Plinius. Nascunt in robore pilulę nucibus non absimiles: intus habentes floculos molles lucernarum luminibus aptos. Nam et sine oleo flagrant.

Flocifacio: et flocipendo: a floco pro conteno et in nul/la estimatione habeo. Plaut. in Epi. Dum tibi ego pla/ceam atq; obsequar meum tergum flocifacio.

Flora: dea quędam a Romanis in honore habita.

Floralia: eius deę ludi: seu festa. Floralia etiā dicuntur loca: in quibus sunt flores. Var. li. j. de re rust. Nec minus ea discriminādа in conserūdo: quę sunt fructuosa propter volup tatē: vt quę pomaria ac floralia appellantur.

Florales ludi apud veteres celebrabant: cū omni lasci uia: et pręter verbor licentiā nudabant flagitante popu/lo meretrices: quę mimar functę officio: in spectu mul/titudinis ad sacietatem vsq; impudicis motibus detine/

Flores dicti sunt: qui ex arboribus (bantur. Lc. vel herbis colliguntur. Cuius diminutiuū flosculi.

Floreus. a. um. quod est totum ex floribus.

Floridus. a. um. qđ floribus abundat. Tibul. Cū positi

Floreo. es. rui. flore: est flori (florida serta darem. dum esse: seu flores habere. Lic. lib. j. Tus. Segetes largi ri fruges: florere oia: fontes scatere. Per translationē flo/rere: est splendere: aut in aliqua prosperitate esse: siue ex/cellere. Lic. in Lęl. Magnāq; Grecię: quę nunc quidem deleta est: tum florebat institutis et pręceptis. Lactan. lib. v. Jniusti ac deū nescientes: et diuitijs: et potentia: et hono ribus floreant. Per. Alium iuuenili ętate florentē in amę/nissimos horulos pręcepit adduci. Huius composita: Defloreo: efflореo: de quibus alibi. Et refloreo: quod est rursus floreo. Est et Floro. floras. vnde et pręflo: o. Belli. Et expectatio te spei suspensum fatigabit: et futuri gau/dij fructum spes tibi iam pręflorauerit.

Florescere: est floridū fieri. Col. lib. v. Tentiq; nebulā et rorē pestiferū celeriter afficcant: multūq; ad florescendū: et ad bonitatē vini conferūt. Var. lib. j. de re rust. Prauz aqua defendi debet: anteq; florescere incipiat.

Floridare: idem qđ florere. Vnde prata floridantia di/

Floriger et floriferi: ferens flores. Lc. (cuntur.

Floriferuz dicitur: q eo die spicę ad sacrarium ferun/

Florulentus: floribus plenus. Lc. (tur. Lc.

Flos salis dicit quędā salis fauilla: quę leuissima est hu milioriq; naturę: et crocei coloris: aut rufi: veluti rubigo salis. Natura eius aspera et excalfactoria est: sudorē facit aluū soluit in vino. φλόξ grece flor: latine flāma. Lc.

Fluo. is. xi. xū. proprie decurro. Ver. li. ij. Be. Hęc eadē argēti riuos grisq; metalla Oñdit venis atq; auro pluri/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ma fluxit. Quoniã vero ea quę fluũt latius diffundi vidẽ tur: fluere q̃q; capit pro latius: atq; vberius excrescere. Idẽ li. ij. Seo. Tũ demũq; dura Exerce imperia: et ramos cõpesce fluẽtes. Rursus q;, quę decurrũt quodã modo minui vident: Fluere pro deficere sumit. Idẽ. Ex illo fluere: ac retro sublapsa referri Spes Danauũ. Hinc fluxa dicimus quę instabilia: ac momẽtanea sunt: et cito peritura. Et fluere: procedere: nasci. Lact. li. ij. Ab hac gẽte proximi quiq; populi multitudine increscẽte fluxerũt. Item trãsire. Hiero. Jam altera fluxerat dies. Huius cõposita sunt. Affluo: confluo: defluo: de quibus supra. Circũfluo de quo Cic. in. Ll. per trãslationem dixit. Et circũfluere oĩbus copijs: atq; in omni rerũ abundãtia viuere. Pro/prie Plini. Id oppidũ circũfluit amnis. Aliquãdo pcat concurrere. Idẽ. Postq; varię vndiq; gentes circũfluxere. Hinc circũfluxus pro concursu. Et circũfluus: qui circũfluit. Diffluo: varie fluẽ. Lact. li. vij. Mã si terrenũ et fragile corpus post secessũ anię nõ statim defluit in terrã tabescitq; ex qua illi origo est. Per translationez luxurioz, prodigus sum. Jtẽ consumo: ac deficio: Teren. in Heau. Trillius animũ qui nũc luxuria: et lasciuia diffluit retundã et redigã. Influo: intus fluo. Col. li. j. Sz ampla stabula fic ordinent: ne quis humor influere possit. Cęsar. Ala cu Lemãno: qui in flumen Rhodanũ influit. Cic. in Cęl. per trãslationẽ dixit. Quibus blãditijs C. Papirius consul nuper influebat in aures. i. facile introibat: vel persuadebat. Interfluo: in medio fluo. Perfluo: et trãsfluo per mediũ fluo: spargo: non primeo. Ter. Plenus rimaz fuz: huc atq; illuc perfluo. Profluo: de quo alibi. Refluo: antefluo. Cũ pręfluxus: et pręfluuius: pro fluere alicuius rei ante facto. Preterfluo: vltra vel añ fluo. Liui. li. j. Infima valle pterfluit Tybris. Quintil. Per trãslationẽ li. xj. Ois disciplina memoria pstat: frustraq; docemur: si quicquid audiuimus pterfluat. Refluo: retro siue rursus fluo. Cũ fluxus et refluxus. Superfluo: superabũdo. A quo superflu⁹. a. um. Col. li. iiij. Per medullã trãsmittit quicqd aquaz cęlestiũ superfluxit. Subterfluo: inferius fluo.

Fluito. as. pe. cor. frequẽtatiuũ: significat sępe siue cõtinue fluo. Liui. lib. j. Tenet fama cum fluitante alueuz: in quo expositi erant pueri tenuis in ficco aqua destituisset. Et fluitare est: supernatare. Plini. Oẽs pisces cũ sunt exuncti: fluitant exceptis anguillis. Aliquando fluitare est

Fluus. a. um. q̃si fluens: sed in cõ/ (solui: ac relaxari. positione magis in vsu: vt mellifluus: q̃si fluens melle.

Fluidus. a. um. pe: cor. modo fluentẽ: modo humectuz

Fluor, fluxus: et fluxio idẽ significãt: id (significat. est profluuiũ. Aug. lib. vij. de ci. dei. Sed ibi est dea Mena: quę menstruis fluoribus pręest.

Fluescere: est fluidũ fieri: resolui. Aug. lib. xxj. de ciuit. dei. Agrigentinũ Sicilię salem perhibent cum fuerit ad motus igni: velut in aqua fluescere.

Fluxus. a. um. qđ est instabile: momẽtaneũ: et cito perituru. Unde fluxę res dicunt. Poe. Nos tibi ne fluxas Phrygię res vertere fundo Conamur. Sall. Nam diuitiarũ et formę gloria fluxa: et fragilis habetur. Aliquãdo capit pro largo: et minime abstricto. Unde Parthoꝝ vestimẽta fluxa fuisse Lucanus scribit. Illic et laxas vestes: et fluxa virorum Uelamenta vides. Et fluxi dicunt libidinosi: molles: effęminati. Sueto. in Tybe. Dusus animi fluxioris: remissioriscq; vitę erat. Cyprianus. Usq; ad hoc venimus: vt in cõparatione fluxorum de sanctorum virtutibus disputemus. Idem. Fluxuras libidines vocat: scribens castitatem esse exarmaturã fluxurarũ:

Fluuius. a fluo. is. q̃ fluat semper. Idẽ quod flumen.

Fluuiale: quod ex fluuio est: vt aqua fluuialis.

Fluuiatile pe. cor. quod in fluuio viuit: vt piscis fluuiatilis. Fluuiatilis auis: fluuiatilis arena: quę in fluuijs est. Plinius. Arenę tria sunt genera: fossitia: cui quarta pars calcis addi debet. Fluuiatili aut maritię tertia.

Fluuior. aris, depo. sumit pro abundo: vt apud Josephum. lib. xviij. Nihil interest inter eos: an diues fluuiat:

Flumẽ similiter a fluo: pro (an pauper defraudat. prie est aqua fluuij decurrẽs: et maior: est q̃ rinus. Et flumina dicunt quę perẽnia sunt: et cõtinue fluũt. Torrẽtes qui estate ficcant. Sed quãdo hoc nomẽ genitiuo iungit capitur pro fluxu: seu cursu. Plinius. Ne flumini eius rui eẽnt impedimẽto. Hinc flumẽtana porta Romę qua Tyberis vrbem intrans in sinistra ripę parte relinquit. Dicta q̃ Tyberis quandoq; in eam influxerit.

Fluentum: parũ flumen: siue decursus aquę. Hiero. in Josue. Trans fluenta iordanis. Amb. lib. Hexa. Itaq; cum tanta de terris erũpant maximoꝝ fluenta amnium Nilus effuso Aegyptũ stagnãs flumine. (ne colligit.

Flumineus. a. um. vt aqua fluminea: quę ex flumi/

Fluminosus. a. um. quod fluminibus abundat: vt re/

Fluctio. Catarrus dicitur. (gio fluminosa.

Fluctus: a fluo. Et est aqua mota in vnũ collecta: quę

Fluctiuag⁹: qui fluctuãdo vagat. (vnda dici solet.

Fluctuosus: vndosus: procellosus: inquietus. Et per trãslationẽ fluctuans anĩa dicit. Quemadmodũ ęstuans cum ira aut curis: aut libidine: aliove morbo agitat.

Fluctuare: iactari: cõmoueri: in dubio esse: et instar ratis fluctibus agitari. Uerg. lib. ij. Geor. Et late fluctuat oĩs Aere renitenti tellus. Unde fluctuatus: pro iactato. Plini. Delos diu fluctuata: vt prodit: sola motũ terrę nõ sensit. Et lib. viij. Fluctuantiq; similis exanimi. Propie vero est fluctus: id est vndas facere. Plaut. in Ru. Ita fluctuare video vehemẽter mare. Jtẽ significat super vndas esse. Plin. li. xxxvj. Lapidem e Scyro insula integrũ fluctuare tradunt: eundem cõminutum mergi.

Flustrũ: statua maris: cum fluctibus non agitatur.

Fluctuatim aduerbiũ: iactãter: solute. Afra. Uolo fluctuatim ire ad illũ.

Flutę: anguille: siue murenę (ctuatim ire ad illũ. dicebant in freto Siculo: quę grece plotę: q̃si nauigabiles dicunt: q̃ in summa aqua mergi nõ possunt. Macro. Accerseb ãtur murenę ad piscinas abusq; freto Siculo. Illę enĩ optime esse credunt: pręsertim q̃ grece plotę: latine Flutę dicunt: q̃ in summo supernatantes Sole torre facte curuare se posse: et in aquã mergere desinunt.

Fluonia: Juno quam mulieres colebant: q̃ sanguinis fluorem in conceptu retinere putabatur.

F Ante O

Focus: a fouẽdo: vel a flãmis dicit id: in quo ignis seruat: vel ipsa ignis fomẽta. Ouid. li. vj. fasto. At focus a flãmis et q̃ fouet oĩa dictus. Idem. Ture vacent arę stentq; sine igne foci. Tibul. Dũ meus assiduo luceat igne focus Cato. de re rust. Folia subdito in foco calido: sub testa coquito: leniter. Ponit etiã q̃q; pro pnatis domibus: sicut

Foculus dimin. qui etiã circũfert a (ara pro tẽplo. testa testulę: triuialiter nomẽ adeptus. Belli. Tũ illa foculum coraz rege cũ igni apposuit: et tres libros ex nouẽ deurit. Val. max. lib. j. Cum Carbasum quẽ optimũ habebat: foculo impositum esset: subito ignis emicuit.

Focula dicũtur nutrimenta. Plautus in Persa. Nam iam intus ventris fumant focula.

Foculo. as. pen. cor. nutrio: seu foueo. Nonius. Focula dicta sunt nutrimẽta. Unde et foculare dicit: vt fouere.

Focillus diminutiuũ. est a foculus: a quo focillo.

Focillo. as. et focillo: deponẽs: significat nutrio. Varr. lib. ij. de vi. pa. Sed suum quiq; cõmodum focillantur. Hinc componitur refocillo: quod est recreo.

Focarius panis: qui in foco coquitur. Lc.

Focarius. a. um. qđ ad focũ pertinet. Hiero. li. j. Reg. Filias vestras faciet sibi vnguentarias: et focarias.

Focale pe. pro. genus ligaminis ad fauces: velut fascia quędã collũ ambiẽs: q̃ fauces pfringere nõ fineret: et pnũtiationi ꝑduceret. Sene. li. iij. quęstionũ naturaliũ. Cui debis quosdam graciles et palliolo: focaliq; circũdatos pallentes et egros. Quintil. lib. xj. Palliolũ sicut fascias:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quibus crura vestiunt: & focalia: & ligamina auriuz sola excusare potest valetudo. Dictū focale a faucibus au. in o mutata. Quidā etiam accipiūt focale pro ferro ignito: quo crispantur crines. Et sic habet pri. corre. cum a foco descendat. Hora. in ser. Fasciolas cubitale focalia: potus vt ille Dicitur a collo furtim carpsisse coronas.

Focaneus: palmes dicit: qui in fauce vitis nascit: vt est apud Col. lib. v. Videt inquit focane⁹ palmes: qui solet in bifurco medi⁹ prorepere. Et idcirco eū prędicto vocabulo rustici appellant: q̄ inter duo brachia sua se diuidit vitis: ena tus velut fauces obsidet: at vtriusq; duramen trahens alimēta prorepit. Et libro. vj. Focaneus est: qui inter duo brachia: velut in vena de medio nascitur.

Fodio. is. fodi: fossum: cauo: aro. vt Fodere non valeo medicare erubesco. Virg. lib. vj. Seu spumātis equi foderet calcaribus armos. Hinc fouea. Et fodere foz are. Hiero. ad Helio. Cerne manus Judęe quas fixeras: cerne latus Romane qđ foderas. Huius cōposita sunt confodio: quod est cauo: ferio: siue in totū foro. Plau. in Aul. Hic apud me confodere horū iussi. Sall. Inter cōfertissimos incurrit: ibiq; pugnādo confodit. Cir cūfodio: circū cauo. Colu. lib. iij. Arborem quā deposueris: sępius circunfodito: defodio. Vide loco suo. effodio: extra fodio. Plau. in Aul. Oculos ego hercle istos improba effodiaz tibi: ne me obseruare possis: siquid rerū geraz. Infodio: intus fodio: aut intus planto: pono: seu sepelio. Colu. lib. iiij. Cāpestris locus alte duos pedes infodiēdus est. Hiero. in Beñ. At ille infodit eas subter terebynthū. Virg. li. ij. Geor. Ante supinatas aquiloni oīdere glebas: Quā ętuz infodias vitis genus. i. obruas. Perfodio: valde cauo: rumpo: ferio: perforo. Plau. in Asi. Vbi parietes perfoderis. Col. li. xj. Tu grauibus rastris cūctantia perfode terga. Lact. lib. iiij. Sed tantūmodo latus eius perfoderūt. Gel. li. ij. Quadringēti oēs tū vna perfossi gladijs: aut missilibus operti cadūt. Præfodio: antefodio. Pli. lib. vij. Præfodere scrobes añ: si fieri posset: tāto donec pīgui ce spite obducant. Refodio: rursū fodio. Pli. Hos marinꝰ in terras scrobe effossa parit ouas: & rursū obruit terra: tri gesimo die refossa aperit: fętūq; in aquā ducit. Suffodio: subter cauo. Col. lib. ij. Neq; sine velimus impasci: qui nostro suffodiat: & cespites excitet. Transfodio: trās siue vltra ab vno latere ad aliud fodio. Ouid. Gemino transfodit vulnere pectus. Et hęc oia habēt fo. syllabā correptā.

Fodico. as. pe. cor. idē qđ fodio. Cic. li. iij. Tus. Non est em in ptāte fodicātibus eis rebus: qs malas opinamur dissimulatio: vel oblitio. Hora. Emamus q fodicet latꝰ.

Fodina pen. prod. locus vbi quid foditur: aut aurifodina: vbi foditur aurū. Plin. Odor ex argenti fodinis inimicus oibus animalibus: sed maxime canibus.

Fęcūdus. a. um. quod fructū facit. Al faciēdo seu ferendo: q̄ ferax sit: & sępe fructū faciat. Ouid. lib. iiij. Fast. Fęde ferens bos est fęcūdaq; dicta ferēdo. Hinc etiā fętus nomen habere putant. Interdū sumit pro abundāti & pleno. Hora. Fęcundi calices quē non fecere disertū. Huius cōtrariū est infęcūdus: non ferax. Virg. li. ij. Geor. Sponte sua quę se tollunt in lumina auras Infęcūda quidē. Inde infęcūditas pro sterilitate. Sicut fęcūditas pro abundātia. Col. Sępenumero ciuitatis nostrę principes audio culpātes: modo agrorū infecunditatē: modo cęli per multa iam tępora noxiam frugibus intēperiem.

Fęcundo. as. abundantē: seu fructiferū facio. Virg. lib. iiij. Geor. Et viridem Ægyptū nigra fecundat arena.

Fętus. tus. a ferēdo: vt inquit Ouid. Seu a fouēdo: quoniam & dum in vtero est: & postq; eductus fętus est a matre fouetur. i. calefit. Est autem fętus generale nomen ad omnia animalia etiam si sint ova. Etiam ad arbores. Virgil. lib. j. Geor. Hic segetes: illic veniunt felicius vuę: Arborei fętus alibi: id est fructus vt poma.

Fętus. a. um. plenus. Virgil. Loca fęta furentibus austris. Et fęta mulier dicit grauida. Idē. Non insueta gra-

ues tentabūt pabula fętas. Item ꝺ: partu liberata: Best quę peperit: vt Fecerat & viridi fętas mauortis in antro. Empta antē fuisse lac qđ pueris prębebat: ostendit Colu. lib. viij. Huic pecudi nocet ęstus & prącipue fętę: quę gelicidio hyemis conceptū fecit. Huius cōpositā sunt: Confętus. Festus. Confętus fus dicebat: qui cum omni fętu adhibebatur ad sacrificium. Defętus & effętus: de qui-

Fętuosus. a. um. quod est plenus fętu. (bus alibi. Hiero. contra Jouinia. Lippientē iam deformez atq; fętuosam synagogę typum prętulisse. Retinet hoc nomē u. quoniaz fętus est quartę declinationis. Sic sumptuosus: fructuosus: luctuosus: actuosus: & quęstuosus. Quę veniunt ab alijs declinationibus non tenent u. vt fabulosus: dolosus: vitiosus: portentosus: & huiusmodi.

Fętura: genitura & pariendi tępus. Var. li. ij. de re rust. Appello fęturā a conceptu ad partū. Hi enī primi pgnationis & extremi fines. Cūm & prō animaliū prouētu ponit. Virgil. Si fętura gregem supplenerit aureus esto. Plin. Optima fętura est post vernū æquinoctium. Transfertur etiam ad inanimata: vt fęturā prati: orum. Idem. ad opus suū transtulit: cum in principio ait. Opus natū apud me proxima fętura licentioze epistola narrare constitui.

Fętifico. as. fętū facio: pario. Plin. lib. x. Accipitres fortius masculię fętificant. Unde & fętificus. a. um.

Feto. as. fętum emitto. Col. lib. viij. Circa paludes in quibus plerunq; fętant. Augusti. lib. v. de ciuita. dei. Cur alios eligunt dies accōmodatos ponendis vitibus: alios pecoribus vel domandis: vel admittendis maribus: quibus equarum: vel boum fętentur armenta.

Fędum: pro hędo dixerunt antiqui. Lc.

Fędus. eris. a ferio: vt quibusdā placet: cum ę. vt olonga sit: quoniā ferio. e. breuem habeat. Alios enī fuit antiquis: vt in fędere faciendo porca feriretur. Virg. lib. viij. Stabant & cęsa firmabāt fędera porca. Quidā hoc nomen a fecialibus: id est sacerdotibus deriuant: per quos fiunt fędera. Alij a fide: quia in fędera interponebatur fides. Et proprie fędus dicitur pax: quę fit inter dimicantes. Accipitur etiam quandoq; pro lege: vt apud Virgilium. Regemq; dedit qui fędere certo.

Fędero. ras. pen. cor. fędus facio. Unde fęderati dicuntur populi: qui fędere icto cum populo Romano: societatem coiuerunt. Namq; inter ciuitates prouinciarū alię fęderatorum: alię stipendiarię dicebantur.

Fędifragus. pen. corre. qui fędera frangit.

Fędus. a. um. qđ est deformę. Terē. in Eu. Huc tibi videt fędus: quia illā non habet. Ponit quādoq; pro exerando. Virg. lib. vij. Auersusq; refugit Fęda ministeria. Quādoq; pro crudeli. Terē. in Eu. O facinus fędū. Do. Fędum: crudele. Ea enim quę crudelia sunt: & nefaria: ipsa crudelitate fęda & maculosa dici possunt.

Fędare: polluere: inquinare: quasi foras edere. i. manifestare. Haz fęda vel corporis: vel animi foras edunt. Unde fędare: foras dare. Virgil. Impulerat ferro argolicas fędare latebras. Lact. li. v. per metaphoraz. Sed fortasse nō ipsius vitiū sed poetę fuit: qui insignē pietate virū infigni scelere fędauerit. Et fędare: lacerare: cruętare. Sunt qui hoc verbū a fętu deriuari putēt: quoniā fętando ma-

Felix: a fęnus quidā deducūt con- (res polluūtur. uersione n. in l. quasi beatus: hoc est diues & fęnore plenus. Et dicit qui prosperitatē habet. Virg. Ciuite felices quibus est fortuna peracta Jaz sua. Aliquādo dicit: qui alios facit esse felices. Idez. Sis felix nostrūq; leues quęcunq; laborē: id est prospera & benigna. Aliquādo commodū: vtile. Martia. Illa manus quondaz studiorū fida meorū: Et felix domino notaq; Cęsarib⁹. Aliquādo pingue: fecundū. Unde felices arbores: quę ferunt & fructū ferūt. Huic contrariū est infelix. Quod quādoq; ponitur pro aduerso. Virgil. libro. vij. Quę potui infelix: id est aduersa Troianis. Quandoq; pro non fecūdo. Idem. Infelix lolium ac steriles dominantur auenę.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Felicitas: prosperitas. Cuius contrarius est infelicitas. Inter dū felicitas ponit pro dea: quā Romani venerabā tur. Aug. lib. iiij. de ciui. dei. Quid felicitas? dea est: eadem accepit: ara meruit: sacra ei congrua perfoluta sunt.

Felicito: felicem facio. Cuius contrarium est infelicito: quod est destruo: quod tam de diuitijs: qꝫ de homine dici tur. Plau. in Menā. Dij illum infelicitent omnes.

Femina. nę. mulier: a feto. as. Hinc femineus. a. um. Et femininus. a. um. Diminutiua femella: feminella: ⁊ femi/

Fenus. oris. vsura (nulla. A femina etiā sit effemino. dicit a fetu. Nihil em̄ aliud est fenus qꝫ fetus: hoc est par/ tus pecunię. Quia dā tamē a fundo: quod cū o. non u. apd antiquos scribebat: qꝫ prouētus sit ex naturali terrę fru/ ctu. Postea vero ad vsuraz translatū: quasi pecunia per se fructū producat: sicut terra. Hinc vsura vorax auidū/ qꝫ in tempore. Plautus in Asinaria. Nam si mutuo non potero: certum est accipiam summā fenore.

Fenusculum diminutiuum. Plaut. Ad danistam ad/

Feneb: re pen. ad placitum: (deres fenusculum. quod ad fenus pertinet. Ut lex fenebris de credita pecu/ nia. Siquidem crediti nummi alios pariunt.

Fenero. as. pen: cor. cum actō: ⁊ fenero: cum otō: idem significāt: quę tā pro dante: qꝫ accipiente sumunt. Quod est contra Laurentiū Vallam. Hieron. in Ecclesiastico. Qui facit misericor: diaz fenerat proximo suo. Et postea. Fenerare proximo tuo in tempore necessitatis illius. Cic. Ut em̄ benefici liberalesq; sumus, non vt exigamus gra/ tiam. Neq; em̄ beneficiū feneramur: sed natura propensi ad liberalitatē sumus. i. fenori damus. Mart. Nec sapit: hęc oīs fenerat vna deos. Aug. in ps. interpratione. Audi scripturā quomodo fenerer dominū. Fenerat dominuz

Fenero: cum ablō signi/ (qui miserē pauperis. ficat ad vsurā accipio: vt est apud lib. digesto. xxxj. Si au tem aliquis eorū voluerit vēdere partē suam: vel fenera/ ri super eā: potestatē habeat vendere coheredi suo: ⁊ fe/ nerari ab eo. Res fenerata quę ad fenus tradita est.

Fenerator, qui dat ad fenus: grece danista vocat.

Feneratus. tus. Idē qō feneratio. i. mutuatio ad vsurā

Feneratitius. a. um. qō datū est feno: i: vel qō ad fenus pertinet. Fenerastia pecunia: quę ex vsuris collecta est.

Fenum dictum est: qꝫ sine cura fenus prębeat. Vel qꝫ herbę eędem manentes quotannis nouas pariant. Hinc fenile pro loco: in quo seruatur fenum.

Feneus. a. ū. qō ex feno factū est. Aug. li. iiij. con. Popu laris glorię sectātes inanitatē: vsqz ad theatricos plausus ⁊ cōtentiosa certamina: ⁊ agonē coronarū fenearū.

Fenarius. ria. rium. quod ad fenum pertinet: vt falces fenarię quibus fenum secamus: quę aptę sunt.

Fenisex. cis. q fenū secat. Pli. li. xviij. Igit commu ꝓpter oleū ad crus ligato fenisex incedebat. Idez. Fenisec. cę. penul. correpta: qui fenarijs falcibus fenū in pratis secat. Col. lib. ij. Ita necubi ferramentū fenisecis possit offen/ dere. Varro lib. j. de re rust. Herba in pratis ad speciem fenisecę nata: non modo non euellenda in nutricatu: sed etiā non calcanda. Idē non multo post. Sicilieda prata: id est falcibus consectanda: quę fenisecę preterierūt.

Fenilia loca: in quibus fenum asseruatur. Lc.

Fenogręcum genus herbę: alias Aegoceros dictum: quoniam semen corniculis simile habet. Lc.

Fenisectū: ipsa feni sectio: ⁊ veluti messis feni. Idem in eodē. Nec primo anno rigari: nec pasci ante secunda fe/ nisecia: ne herbę vellantur: obtritusq; hebetentur.

Feniculū a fenore: vt quidā existimant: quasi parvum fenus: qꝫ semen terrę mandatū magno fenore reddat fru ctum. Grecī Marathron vocant. Oculoū claritati mire confert: angues per hyemē membrana corpori obducta feniculi cibo impedimentū illud exuūt: quod Senectus

Feteo. es. male oleo. fe/ (⁊ Vernatio appellatur. tidus: male olens. feter, malus odor. Plautus in Asina. Dicamabo an fetet anima vxoris tuę.

Folium: greci φύλλον dicunt. Sed ideo per simplex l. scribit: quia antiqui non geminabāt consonātes. Est au tem folii quod in libris ponit: a palmarū foliis: in qui/ bus olim scribi solebāt: ⁊ greca voce phylura appellat. Cuius extremitas margo dicit: ⁊ pagina vtraqz pars fo lij. Nam folii duas paginas habet. Ceteres etiam qua/ rūdam arborū libris: hoc est corticibus: scribere solebāt. Ex quo libri ⁊ per diminutionē libelli: ⁊ codices a codi/ ce qui ⁊ caudex vocatur: ex quo corex extrahitur. Hinc componūtur Trifolium: quinqz foliū: grece pentaphyl/ lon. Latifolium: quod habet lata folia. Millefolium: gre ce Myriophyllon herba: ⁊ huiusmodi multa.

Foliatus. a. um. quod habet folia. Unde foliatum vn/ guentū pretiosum: dictum Unguentū nardinum: a nar/ di folio: quo confectum est. Hoc Plinius scribit consta/ re omphatio: balanino: iunco: nardo: amomo: myrrha: balsamo. Plau. in Cur. greca dictione signare voluit: cū dixit. Tu petalion. Petalon em̄ greci vocant folium.

Foliaceus. a. um. quod ex foliis factum est. Plin. li. xix. Paucis foliacea ⁊ lata: vt a triplici sunt semina.

Follis masc. generis: instrumentū: quo attrahit ventus atqz emittitur ad ignē excitandū. Virg. lib. viij. Alij ven/ tosis follibus auras Accipiunt: redduntqz. Hinc vtunt fer rarię argentarięqꝫ officinę. Utunt ⁊ coqui sed paruulis: ne opus sit ignē insufflare buccis. Quod qui faciūt: Suf/ fitores vocant. Primus Anacharsis philosophus folles ignis exuscitatores inuenit: vt refert Stra. lib. vij. Et fol/ lis: siue folliculus dicit vter: id est pellis flatu plena. Liui. lib. ix. Eques folliculis in castra frumentuz veheret. Ibi accipere videtur pro sacculis ⁊ crumenis. Rursus follis pilę genus: ex pelle atqz inflatione factū: ⁊ pugno reddi/ tur: a flatu nomē habens. Sine qꝫ veteres follem pellem dicebant: ⁊ per diminutionē folliculū. Martia. Ite pro/ cul iuuenes nitis mihi cōuenit etas. Folle decet pueros ludere folle senes. Sueto. in Augu. in diminutiua forma dixit: separauitqz pilam a folliculo. Cum pila sit illa pusil la: folliculus sit illa vento tumescens. Post bella ciuilia: ad pilam primo folliculiqz transiit. Quoniaz vero follis pugno percutit: pugillatorius follis quandoqz vocatur. Plautus. Extemplo hercle ego te follem pugillatorū fa ciam: ⁊ pendentem cursabo pugnis perituriſſime.

Folliculus cum sit diminutiuū a follis: ponitur tamen pro vulua. Nam vt Plini. inquit antea vulua vocabat. Quādoqz pro theca frumēti vel lini: vel cuiuslibet alteri/ us rei: quę granū continet inuolutū. Unde apud Exodū legimus. Lini cum iaz folliculos germinaret. Quādoqz pro corpore. Lucil. lib. xxvj. Et quo folliculo nūc sum in/

Folliculare pars remi: quę fol/ (dutus non queo. liculo tecta est. A quo vitta follicularis dicta est.

Fomes. itis. a fouendo: hoc est nutriendo igne dicitur. Est em̄ assula ex arbore excussa duz cędit. Ponitur ⁊ pro omni materia sicca: in qua facile ignis inflāmatur. Virg. Ac primū silicis scintillam excudit Achates. Succepitqz igne foliis atqz arida circū Nutrimēta dedit: rapuitqz in fomite flāmam. Per translationē fomes dicit quicquid excitat nos ⁊ accendit ad aliquid agenduz. Belli. Fomi/ tem esse quendā dicens: ⁊ incitabulum ingenij virtutisqz si mens ⁊ corpus hominis vino flagraret.

Fomentū similiter a fouēdo. i. calefaciēdo: vel nutrien do. Unde fomēta dicunt applicationes rerū calidarum: seu humidarū ad partes corporis lęsas ⁊ medēdi gratia quę ⁊ fotus appellant. Plini. Decoctura eorū cęliacos

Fons a fundendo: qꝫ inde (iuuat potione ⁊ fotu. fundat aquā: tam masculini: qꝫ fę. gnis. Inter fontē ⁊ pu teum hoc interesse Aug. putat. Q, ois puteus fons: non ois fons puteus. Ubi em̄ de terra aqua manat ⁊ se vsui prębet hauritibus: fons dicitur. Si aūt in alto: ⁊ in pro fundo sit: ita puteus vocatur: vt fontis nomen non amit/ tat. Grece fons πηγὴ καὶ κρήνη λέγεται. Unde pagus simul posite ville: id est rusticane domus plures nomen

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

accepit: q circa fontes hę ponerentur.

Fonticulus diminutiuū: paruus fons. A quo Fonticel lus. ¶Plini. Ubicūq; moueris humū fonticuli scatent.

Fontanus. na. num. quod ex fonte est. Ut aqua fonta/ na. ¶Plini. Fontanę aquę cyathos duos. Augustin. lib. v. de ciuita. dei. Sub hoc tot deorū p̄sidio: quos numerare quis potest. Numera indigenas ⁊ alienigenas: cęlestes: terrestres: infernos: marinos: fontanos: fluuiales.

Fontinalia: fontiū sacra. Fontinalis porta vbi Romę ob propinquitatē scaturientiū fontiū. Eadē Capena vo cabat. Iuuen. Substitit ad veteres arcus madidāq; ca/ penā. Liuius. Aediles alteras porticū ad portā fontinalē ad Martis aram: qua in campos iter esset perduxere.

Forago penultima producta: a ferendo filum: quod a textricibus fertur: vt diurnus opus distinguant. Quāuis ⁊ a forando etiam dici posse videatur.

Foro. as. penetro: q̄si foras do. Col. li. vj. Amygdala si parū ferax erit: forata arbore lapidē adjcito: ⁊ ita lib: um arboris inolescere sinito. Hinc cōponit perforo penulti. cor. qđ est multū foro. Idē lib. v. Sed aliud est ferramen tum: quo priores vites perforabāt. Liui. Una tū perfora/

Foramen pen. pro. (ta nauī. Inforo: de quo alibi. quasi diminutiuū a foribus. Sisen. lib. iij. Nisi. Neq; por ta: neq; foramen erat: quo posset eruptio fieri.

Foratus. us. idem quod foramen. Lactan. lib. de Opi. Oculorū orbes concauis foraminibus conclusit: a quo foratu frontem nominatam Varro existimauit.

Forū nen. gnis. a ferēdo dicit: q̄ controuersię ⁊ res ve nales illuc ferant. Et quattuor modis dr. ¶Primo negotia tiōis locus: quo venalia ferunt: vt forum Iulii: forū Fla minii: forū Sempronii: ab eorū noibus: qui ea fora cu/ stodienda curarūt. Quod etiā in vijs ⁊ locis priuatis: ⁊ in agris fieri solet: ⁊ vbi res multę varięq; venduntur. Unde forū boarium: in quo boues venduntur. Forum holitorium: in quo herbę: qđ erat antiquū macellum: quapropter nūc quoq; holerū locum Lacedęmonij macellū vocant. Fo/ rum piscarium: in quo pisces. Cupedinis forū: in quo ven/ dunt cupedia. Sic em antiqui lautiores cibos noiabant. Altero in quo iudicia fieri: cum populo agi: ⁊ conciones haberi solent: q̄ibi iudicia ferunt. Unde causę forenses. Tertio cum is qui prouincię prędest forum agere dicitur: cum ciuitates vocat: ⁊ de controuersijs cognoscit: ac sen tentiam fert. Quarto tum id forum veteres appellabāt: quod nunc vestibulum sepulchri dici solet.

Forbea: gen⁹ cibi a veteribus dicebat: quo calido ve/

Forū vinarium: de (sci solebāt: a furno dicta. Lc. quo Var. lib. j. rei rust. Itaq; lectus defert in forum vina riū: vnde in doliū inane veniat electa in secretā cōbulaz: inde in ollulas addatur: ⁊ in dolia plena vinaceorū. Col. lib. xij. ait. Torcularia ⁊ fori diligenter emūdata lotaq;

Forulum diminutiuū: quod ⁊ foriculus apud Varro/

Forum iulium: regio (nem lib. de re rust. dicitur. Italię: quę quondam Japidia dicebatur. Virgil. lib. iij. Geor. Castella in tumulis ⁊ Japidis arua Timaui. In ea sunt Aquileia: Utinum: Cividale: ⁊ Tergestum.

Forū liuiū: ciuitas in Aemilia: nobilis Galli poetę ortu.

Forū Cornelij: similiter vbs Aemilię: quę nūc Inimo/

Forensia vestes: quibus in foro vtunt. Si/ (la vocat. cut Cenatoria quibus domi vtebātur in cęna. Suetoni. de Augu. Forensia autem ⁊ calceos nunq; non intra cu/ biculū habuit. Alio nomine dicūtur togę forenses.

Foratia: a foro ꝺr: mulier villatica: quę fructus villę ve/ nales; h̄ est pullastros: pipiones: poma: nuces: ⁊ hmōi in

Foras ⁊ foris: aduerbia: primū ad locū: (forū defert. secundū in loco ⁊ de loco significat. Ut egredior foras: tu moraris foris. ¶Nonī quandoq; foras loco prępositionis. Hiero. Foras sepelierunt corpora martyrū. A foris fiunt composita. A foris ⁊ deforis: penul. correpta: vt est apud Ben. Et inclusit eum dominus deforis.

Fora tria iudiciaria antiquitus Romę fuisse manifestū est. Forū latiū: siue Romanū antiquissimū: Forū Cęsaris dictatoris: in quo loricatā sibi fieri statuā passus est. Et fo rum Augusti qđ ūi ędē Martis vltoris extruxit. Lc.

Forensis duobus modis intelligi potest. Uno cū a foro descēditur: in quo iura reddunt. Ut causę forenses: ⁊ foren ses: qui in foro versant: quos greci pragmaticos dicunt. Alio cū a foris aduerbio fit. Ambr. li. j. offi. Non scēm fo/ rensem abundātiam estimandā beatitudinē singulorū: sed secundū interiorē conscientiā. Idem lib. Hexa. Quę signis forensibus interna exprimat voluntatē. Sic vesti/ mēta forensia dicunt a Columel. quę foris: non in domo geruntur. Et forensia neutro genere vestē quā ad forum proficiscentes sumebāt. Apule. Forensi toga indutus ac/ cumbebat. Suet. de Aug. Forensia ⁊ calceos nunq; non

Fori numero plural. sunt (intra cubiculū habuit. tabulata nauiū: vel locus in nauī apertior, qui iter nauę perambulātibus prębet: ab eo q̄ per eos ferant incessus Lic. in Lato. Cū alij malos scandāt: alij per foros cursi/ tent: alij sentinā exhauriant. Itē fori dicunt Circēsia spe/ cacula. i. loca erecta vt ex his spectet. Liui. lib. j. Tū pri/ mū circo: q maximus ꝺr, designatus est locus: diuisa loca a patrib⁹ equitibus: vbiq; sibi spectacula quisq; faceret: fori appellati. Ex his minores forulos dicimus: qui arma riola quādoq; significant: sine capsulas: in quibus repo/ nuntur libri. Suetonius in Aug. Hos quoq; delectu ha/ bito condidit duobus forulis auratis sub latini Apollinis basi. Iuuena. Hic liber⁹ dabit ⁊ forulos mediamq; Mi/ nerua. Apud Virg. pro oppidanis accipimus Forulos: cuz lib. vij. ait. Casperiāq; colunt Forulos ⁊ flumen Hy/ mellę. Fori etiam in agris sunt: veluti parui fulci ⁊ oblon gi. Colu. Angustosq; foros a duerso limite ducens.

Foruli diminutiuum a fori: de quo modo.

Fores propie inquit Seruius: quę foris aperiunt. Un de ¶Plutar. memorat primū Valerio publicolę fratri: cuz de Sabinis triūphasset domū publice positaz: cuius fo/ res extra aperirent: cum antea cęterarū ędium intro re/ serando impellerent: vt ex hac concessione honoris appa reret quotidie eam domū aliquid publice admissuram. Valuę quę intus reuoluūtur: ⁊ se velāt. ¶Hę per diminu/ tionē forulę appellant. Janua primus domus ingressus. Cętera intra ianuam ostia: siue valuę: siue fores generali/ ter vocantur: q̄juis vsus ista corruperit. Hoc nomen etiā singulariter declinat. Ouidius. lib. j. de Amo. Difficilem moto cardine pande forem. Licer. pro Cornel. Aperuit forem scalarum. Terenti. Quid nam fores crepuit? Ubi Dona. Fores singularis numeri: nominatiui casus.

Forulę per diminutionem: paruę fores. Lc.

Forculus deus putabatur: qui foribus prędrat. Sicut Cardinea dea: quę cardinibus prędrat. Et Limentinus

Foriculę diminutiuū a (deus: qui prędrat Limini. fores. Varro lib. j. de re rust. Et ideo oportebat: qui fa ciunt ad aquilonē: vt fenestras habeant: atq; vt perflen/ tur curant: neq; tamen sine foriculis: ne cum humorez a/ miserint: pertinaci vento vineta fiant.

Forinsecus pe. cor. scat qđ a foris est. Sicut itrinsecus: qđ est intus. Aug. li. xxj. de ciui. dei. De pomis terrę So/ domorū forinsecus: quasi maturis: intrinsecus fumeis.

Foria: stercora ligdiora: sic dicta q̄ facile ferant foras.

Forio. is. ini. ventrē deonero: foras ejicio. Cuius com/ positum est. Conforio. ¶Ponponi. in Adago. Conforsti

Foriolus: cum accentu in ante/ (me Diomedes. penulti. qui ventrem solutum habet: ⁊ foria facile emit/ tit. Labericus. Foriolus esse videris coleos cacas.

Forica penulti. corre. locus: in quē alui stercora deijci/ mus. Juuena. Inde reuersi conducunt foricas. Et pro/ prie de publicis dicitur: latrina de priuatis a latendo.

Forem. es. et: pro eo qđ est essem. es. et. Cętera declina/ tiōe deficit: inquit Diome. Sall. in Jug. Nam ego quidē vellez ⁊ hęc quę scribo: ⁊ ea quę antea in senatu questus sum: vana foret. Fore vero habet significationē participij

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

futuri vna cū infinito esse. Jdē est em̄ fore qđ futurū esse. ideo iungit cū noīe: nō cū participio: vt spero te amicuz fore: non amaturū fore. Lice. Treba. Scribit ad me Cęsar se tibi nōdū familiarē esse satis ꝓpter occupatiões suas: sed cito fore. Q̄ñq; etiā cū participio prę̄entis: quod est cōtra Uallā. Cęsar. Nōnulli etiā cęsari nuntiabāt: cū castra moueri aut signa fieri iussisset: non fore dicto audientes milites. Cōpōsita vo sine nomie & sine participio. Virgi. Esse quoq; in fatis reminiscit affore tēpus. Est autem affore affuturū esse: affore adessem. Tir. Ałtqvtinam rex ipse noto cōpulsus eodē Affore Eneas. Lice. Ser. Sulpitio. Maio mihi ratio affore nulla pōt: q̄ cōiūctio cōsuetudinis sermonūq; nostroz. Abfore de quo supra. Cōfore: Cōuenire & concordes esse. Teren. in An. Restat Chremes: qui mihi exorādus est: & spero cōfore. i. cōuenturos esse. Defore: deesse. Lice. cōtra Rul. Uerū arbitrātur nō defore q illā restituerēt. Profore: pfuturū esse. Hora. Quę nocuere sequar: fugiā q̄ pfore credā. Perfore: valde futurū esse. Licero Appio Pul. Tūc nihil ille dixit q̄ classe tu velles decedere perfore accōmodatū tibi & ad illā maritimā partē ꝓuincię nauibus accessissem.

Forcipes pe. cor. a formo & capio: quasi formicapes dicte sunt qbus forma. i. calida capiunt. Virg. lib. viij. Uersantq; tenaci forcipe massam. Et est ꝑm Prisci tā masculū

Forctū pro bono vsurparūt veteres: (ſemi generis. hordeū similiter pro hordeū. Lc.

Forfices pe. cor. qb⁹ telā seu fila incidim⁹: a ferro & filo dicti. Hui⁹ dimi. est Forficuli. Mli. lib. xxxv. Ceterea mirū inuētū est: q̄ incisum forficulis (vt dixim⁹) scribāt.

Forpices pe. cor. qbus incidim⁹ pilos: a ferro & pilo.

Forc⁹ nomē viri ꝓpriū q tres filias habuit Gorgonas. Sthenio. s. Eurialē: & Meduſam q̄ nimis locupletes fuerunt. & Gorgones dicunt. i. terrę cultrices.

Forda: bos ꝓgnās: a ferendo. Ouid. Forda serens bos est fęcūdaq; dicta ferēdo. Prisci horda dicebāt. Cū & sacra Fordicalia: qb⁹ ꝓgnātes boues: vt ingt Uar. imolabāt.

Fordicidia dies appellati qbus ꝓgnantes bo (bant. ues: vt ait Uar. immolabāt: neq; fordicalia legit ex Uarro. Sed sic habet Uarro. lib. de lingua latina. ij. Complures a fordis cędēdis fordicidia dicta. Hęc ille. Similiter cōuenit cōpositio quę plurimū roboris habet. Lc.

Forma facies cuiusq; rei quę imobilis est & naturalis. Ualt⁹ & mouet & fingit. Terē. in An. Forma & vultu Sosia adeo modesto. Quādoq; tū specialiter ꝓ pulchritudine sumit. Hora. li. j. car. Forma captiuę dominū tegmesę. Inde formosus. Transfert ad architectos ꝓ designatione. Lice. lib. j. offi. Formā quidē ipsam Marce fili & tanq̄ facie honestatis vides. Hinc cōpōsita fiunt. Cōformis: deformis: informis: vniformis: multiformis: semiformis: & hmōi adiectiua. Col. lib. viij. Quę cūcta remedia credunt esse aduersus tonitrua qb⁹ vitiant ouа: pullicq; semiformes interimunt aūq; toti partib⁹ suis ꝑficient.

Formalis causa per quam aliquid fit Lc.

Formula parua forma diminutiuū est: & capit nōnūq; pro lege & institutione. Lice. lib. iij. offi. Mondū Aquilius protulerat de dolo malo formulas. Et formulę dicunt: q̄ nos instrumēta vocamus.

Formella diminutiuū a formula. Hiero. lib. Re. Alcippe fratribus tuis decem formellas caseī.

Formosus pulcher: a formo calido: q̄ sanguine calidi ore forma acgrit. Cōtra lāguescēte corpore forma perit. Hinc dimi formosul⁹: q̄ vsus é. Hiero. ꝓtra Iouinianū.

Formo as. formā impono. Lactā lib. ij. Nam solis lunęq; simulacra humanū in modū formant. Hui⁹ cōpōsita sunt. Cōformo: simul formo. Cōfiguro. Belli lib. ij. Hippocrates in eo libro de quo supra scripsi. Cum & numero dierū quibus conceptū in vtero coagulū conformat. Lice. lib. ij. ad Herē. In primo loco rei totius imaginez cōformabimus. i. in formā cōponemus. Aliquādo Conformari est quasi assimulari. Idem Lentulo. Uerūtamē me ipse cōformo ad eius voluntatē. Et apud Apostolū. Nolite cōformari huic seculo. Hinc cōformatio q̄ ꝓ cōfiguratione ponit. Lice. lib. j. Tusc. Quasi vero intelligāt qualis sit in ipso corpore: quę cōformatio: quę magnitudo: qui locus. Aliquādo ꝓ exornatōe rethorica q̄ fit cum persona fingit: aut cū res muta siue informis fit eloquēs & formata. Græco vocabulo dicit ꝓsopopeia. Deformo destruo: & quasi de forma deiicio. Lice. Qui sunt q Italiam deformauerūt? Carthaginēses. Quādoq; maculo & turpē facio. Hiero. Licet lōga macerēt ieiunia: abiecta & nigra vestis deformet: longa officioz & operū texat series &c. Lactantius. lib. de opifi. Quam mirabili q̄ diuina ratione molitus est: vt tamē hiatus ipe nasoris speciem nō deformaret. Interdū deformare est perfecte fōmare: figurare: designare. Hiero. li. numeri. Turgētibus gemmis eruperāt flores: qui foliis dilatatis in amygdalas deformati sunt. Uitru. Architectus graphidis perit⁹: vt deformare possit lineis imitationē quā velit ędificioz. Varro. lib. iij. de re rust. Inter quas loc⁹ deformatus ad tabulę literarię speciē. Informo formā do & instruo. Ambro. lib. offi. Et sicut Tullius ad erudiendū filiū: ita ego q̄q; ad vos informandos filios meos. Lactā. Christus instructus venit in terrā: vt eā doceret: hominēq; informaret. Reformo: in priorē formā pono. Lactā lib. j. Pedes q̄q; claudoz ad officiū gradiēdi reformauit. Transformo: in alterā formā formo. Idē li. vij. Et trāsformabit deus homines in similitudinē angeloz.

Formię latia vbs maritima iuxta Caietā: quā Lacones condidere. Strabo lib. v. scribit oppidū Formias esse maritimū vltra Taracinā q̄ prius Hormiās ab ὁρμῆς: id est stationis bonitate appellabant.

Formica a ferēdis micis dicit. Mica vo ꝓprie est pulusculus ille q in arena quasi argētū fulget. A quo & panis & omniū rerū miniię partes micę dicunt: quasi minutim cadētes. Uel dicit simpliciter a ferēdo: q̄ nullum aial frequēti⁹ pōdera cōuehat: neq; si mensurā corporis respicias maiora. Inde fit diminutiuū Formicula.

Formicę Indicę comua habēt. Egerūt aurū ex cauernis terrę in regione septētrionaliū Indoz: qui Dardę vocantur. Colorē feliū habēt: magnitudiné Aegypti luporū: auz ab his hyberno tpe erutū ęstate Indi furātur: illis ꝓpter calorē solis in cuniculis latentibus. Lc.

Formicinus a. um. pe. p. qđ est formicę. Plau. Hō formicatio: vitiū corporis cū parua tuber (micin⁹. cula rotunda & pinguia corp⁹ infestāt. Mli. Cinis mulie briū criniū cū fuerint cōbusti: addito melle: sanguinē sistit: illico & formicationē corpoz. Dicta formicatio q̄ veluti exesse carnē formicę videant. Et deformicatū dicit a formicis submersum: quibus cōfoueri solitū erat.

Formido pe. pro. pauor: a ferēdo: vt quidā sentiunt: q̄ vehemētius in mouēdo: vt ab se abeat foras fertur. Lic. Formidinē metū permanentē diffiniunt.

Formido as. magnū timorē habeo. Plau. in Ca. Mimisq; hercle illū male formidabā. Huius cōpōsita sunt. Deformido & Reformido: quę significāt valde formido Col. lib. j. Si vexationē vię non reformidet.

Formidolosus & actiue & passiue sumit: pro eo qui timet. Terē. Ego formidolosus. id est ego ne qui timeā. Et ꝓ eo q alios timorē infert. Sall. Regib⁹ boni q̄ mali suspectiores sunt: semp; his alięa virt⁹ formidolosa est: id est quę formidatur.

Formidabile: quod est formidandū.

Fornax a fornio calido: vel a furuo atro. Camin⁹ vbi coquūtur lapides. Cuius diminutiuū est Fornacula.

Fornacalia ferię farris terēdi gra ĩstitutę: q̄ ad fornacē q̄ i pistris erat sacrificiū fieri solebat. Ouid. li. ij. fas. Facta dea fornax lęti fornace coloni. Et paulopost. Curio legitimis tūc fornacalia vbis Marcim⁹ indic nec stata sacra Fornix icis. pe. cor. gene. masc. arc⁹ in ędificijs & (facit. quodcūq; opus concameratū: a furuo atro. Loca autē

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

in arcum ędificata subobscura sunt. Lice. Videt ad ipm fornicem Famanū. Quoniā ibo meretrices in huiusmodi locis: id est sub fornicibus habitare cōsueuerūt: ponitur fornix pro lupanari seu meretricia cella. Seneca lib. ij. controuersiarū. Redoles adhuc fuliginē fornicis. Et in priap. Nigri fornicis oblitus fauilla. Hinc fornicor ꝛ fornicarius. Unde fornicarię mulieres. Iuuenalis. Leno num pueri quocūq; in fornice nati.

Fornico as. pe. cor. formices facio: vel speciē fornicū assumo. Pli. lib. xj. Ruētes ceras fulciūt pilarū instar interins a solo fornicatis: vt sit aditus ad farciendū.

Fornicor idem est quod meretricor. Est autē meretricari cum meretricibus coire. Est etiā passiuū a fornico: significans incuruari. Pli. lib. xvj. Populus cōtra omnia inferiora pandit: palma ecōtrario fornicat. Dictū fornicari a fornicibus: in qbus meretrices esse consuenerunt.

Fornicator q fornicat. i. meretricator. Fornicatio ipe cōgressus: meretricatio. Theologi diffiniūt fornicationē eē soluti ꝛ solutę: pter legē: consuetudinē. Lc.

Fornicarius a. um. quod fornicatur. Ut mulier fornicaria: quę vt Hiero. inquit: ea dicit quę copulat cū pluribus. Adultera quę vnū virū deserens alteri iungit.

Fornicalis quasi fornicalis forceps dicebat. Lc.

Fortis a ferēdo dicit: q̄ equo animo fert aduersa. Unde Fortitudo quę est cōsyderata periculoꝝ susceptio ꝛ laborū perpessio. Uel vt alibi Idez Licero diffinit. Est scientia rerū perferendarū. Uel affectio animi in patiendo ac perferēdo sūmę legis parēs sine timore. Aug. lib. j. de libero arbi. Fortitudo est illa animi affectio qua oia incōmoda ꝛ dāna rerū non in nostra potestate cōstituta rum continemus. Macro. Fortitudinis est animū supra periculi metū agere: nihilq; nisi turpia timere: tolerare fortiter vel aduersa vl̄ pspera. Fortitudo præstat magnanimitatē: fiduciā: securitatē: magnificentiā: constantiā: tolerātiā: firmitatē. Fortis igit dicit qui infractū habet animum. Quādoq; qui validis viribus pditus est. Quandoq; celer. Virg. Si fœmina forti Fidis equo. Quādoq; formosus. Plau. Ecquid fortis visa est. Quādoq; diues. Idē. Eā sororē spondisse suā in tam fortem familiā.

Fortifico as. fortē facio. Plau. Fortifica animū.

Fortesco is. fortis fio. Ueu⁹. Crescit annis ꝛ fortescūt

Forticul⁹ dimi. a fortis. Lice. Quāuis idē Epi (vires. curus forticulū se in tomin⁹ ꝛ in strāguria sua pbeat.

Fortuna a ferēdo dicta est: q̄ temere ꝛ sine rōne ferat. Est em̄ fortuna accidentiū rerū subitus atq; inopinatus euēt⁹. Hęc dea credita est. Iuue. Te facim⁹ Fortuna deā cęloq; locamus. Fortunę vocabulū mediū est. Sed cum fortunā solā dicimus: intelligim⁹ felicitatē. Unde Fortunatos felices noīamus: infortunatos infelices: ꝛ infortunii malā fortunā. Fortunę nūero plurali dicunt diuitię.

Fors fortuna est euētus bonus. Virg. Forte sua libycis tempestas appulit oris. Teren. O Fortuna o Fors fortuna. Bona. Aliud fortuna est. Aliud fors fortuna. Fortuna dicta est incerta res. Fors fortuna euētus fortunę bonus. Nam fors fortuna est: cuius diē festū colūt qui in arte aliqua viuūt. Aliquādo fors pro forsitan.

Forsfeat: fors fuerit. Sido. Remigio.

Fortuno as. est prospero: in bonis augeo. Lice. Furio⁹. Tibi patrimoniū diꝝ fortunent.

Fortunatus a um. quod est prosperū. Quīq; ppicium. Alsra. Deos ego omnes vt fortunati sint p̄ cor.

Fortunatę insulę a fructuū vbertate dictę sunt. De q̄ bus Stra lib. j. sic inquit: fortunatę insulę cōtra Mauritanię finē ad occidentē sunt. Quā quidē ad partē ꝛ Hispanię termin⁹ cōcurrit. Ex ipso autē noie manifestū est: q̄niā ꝛ has ipsas felices existimabāt: quia huiusmodi locis ppinquę forēt. Fuerūt autē sex numero. Quarū prima Ombrion: secūda Junonia: tertia eodē noie: quarta Capraria: quinta Nuaria: a ppetua niue nebulosa: sexta Canaria plena canibus ingentibus.

Fortunatim aduerbiū: significat prospere. Plau. Si dederit Iuppiter: vt fortunatim omnia succedant.

Forte ꝛ nomē est ablatiui casus a fors: qđ capit p fortuna. Hora. lib. j. ser. Qui fit Męcenas: vt nemo q̄ sibi sortem. Seu ratio dederit seu fors obiecerit illa Lōtētus viuat. Nec habet alios casus nisi ablū singulare. Virg. Forte sua libycis tēpestas appulit oris. Et aduerbiū dubitādi. Ut. Forte sub arguta cōsederat ilice Daphnis. In qua significatiōe accipiunt Fortassis: fortasse: forsan: forsitan: ꝛ forsit: quę aliq̄ accipiuntur p temere: aliq̄ sunt aduerbia dubitādi. Hora. lib. j. ser. Dissimile hoc illo est quia non vt forsit honorē Jure inuideat quiuis.

Fortuitus a. um. pe. p. quod casu accidit. A forte ꝛ eūdo: vt quidā aiunt. Aug. lib. v. de ciui. dei. Fortuita dicūt esse q̄ vel nullas causas habent: vel nō ex aliqua rōnabili ordine veniūt. Hinc fit aduerbiū Fortuito. Est ꝛ fortuitus nomē quarti ordinis: vt apud eundē lib. xj. Et sicut non est consequens: vt fortuitu potius q̄ ratione diuina deus nō alio: sed isto in quo est loco mundū cōstituerit.

Fossa loc⁹ vnde terrā fodissent: ab effossa terra dicta. Col. li. iij. Priusq; pomariū cōstituas q̄ magnā hīe voles: circūmunito macerie aut fossa: ita vt nō solū pecor: sed nec hoī trāsitus sit: nisi p aditū dū adolescāt semina. Ulpia. scribit fossam esse receptaculū aq̄ manu factū: vt ad castra seu vrbes oppidave: aut alia hmōi munienda. Potest etiā fossa esse participiū: vt fossa terra.

Fossa marina vicus est prope Rhodanū fluuiū: cui assidet campus lapideus Lc.

Fossę sunt vna ex insulis quę cunicularię appellātur: inter Sardiniā ꝛ Corsicam. Lc.

Fossor qui fodit. Virg. lib. ij. geor. Et labefacta moues robustus iugera fossor.

Fossio ipa fodiēdi actio. Col. lib. v. Deinde malleolo inter ordines posito crebris fossiōib⁹ pastinatū resoluere.

Fossura: fossio. Idē in eodē. Hanc planā fossurā maxime nos probamus: numerus aūt fossiōis aut idem debet esse qui primi anni aut vna minus.

Fossula pe. cor. diminutiuū: parua fossa. Cato. Deinde fossulas facito qua radices aspergi dimittas.

Fossarius clericus mortuos sepelit⁹. Scribit Hiero. primū in clericis gradū fossarioꝝ ordinē esse: qui in finimilitudine Tobię sancti sepelire mortuos admonēt: vt exhibentes visibiliū rex curā ad inuisibiliū festinēt: ꝛ resurrectionē carnis credentes: in domino totū quod faciūt: deo se præstare non mortuis cognoscant.

Fossit⁹ a. ū. qđ fodit. Pli. lib. xxxvj. Arenę tria genera fossitia: cui ārta pars calcis addi debz. Fluuiatili: aut ma

Fossile pe. cor. qđ fodit seu qđ fodi pōt. (rinę tertia. Pli. lib. xxxvj. Theophrast⁹ author est: ꝛ ebur fossile candido ꝛ nigro colore inueniri: ꝛ ossa e terra nasci. Et lib. xxxiij. Tū sale fossilē adiciunt. i. qui fodiat.

Fostiā veteres hostiā dixerunt. Et fostem hostē ppter f digamma ęolicum. Lc.

Fotus a. um. participiū a foueo: vt apud Esaiā. Vulnus ꝛ liuor ꝛ plaga tumens nō est circūligata: nec curata medicamine neq; fota oleo. i. aspsa. Fot⁹ us. substātiuū. Amb. lib. j. offi. Radices arborū aut vrant frigore: aut fo

Foueo es. foui fotū: significat nutrio: (tu sol virescāt. sustineo: pueho. Virgi. lib. iij. geor. Progeniē nidosq; fouent. Interdū aspgo made facio. Idē li. xij. Fouit ea vulnus lympha lōgęu⁹ Japix. Interdū cōstituo. Idē lib. iiij. geor. Sub terra fouere larē. Interdū tueri: vt apud eundē lib. ix. Nō obuia ferre arma viros: sed castra fouere. Interdū āplecti seu i delitijs hīe. Idē. Infelix o sp ouesq; pec⁹ ipse Negrā Dū fouet ac ne me sibi p̄ferat illa: vereſ. Hui⁹ cōposita sunt Cōfoueo: simul nutrio. Circūfoueo. Amb. Dat eū Maria sinu circūfouet. Refoueo: rursus foueo. Col. i pfa. li. ij. Si frequnti ꝛ tēpestiua ꝛ modica ster coratiōe terra refoueat. Et hęc habet so. syllabā cor.

Foueę a fodiēdo dicunt scrobes siue spelūcę. Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

F ante R

Frēnū cū ę.diph.a frāgendo:instrumētū quo equus cō
ercet:dictū q equoꝝ ora frangat. Sunt etiā qui a feren
do deducāt:q equos vertat:ferat q̄ velit. Gene. Hip
polytus arctis continet frēnis equos. Frena Peletronij
inuenere q τ strata equoꝝ primi mōstrauerūt. Et in sin
gulari qdē neu gene.est. In plurali tam mas.q̄ neu. Au
gu.lib.x.cō. Itaq; frēni gutturis tēpata relaxatiōe τ ostri
ctiōe tenēdi sunt. Hinc cōponunt Effrēnō a.um.τ effrē
nis:τ ĭ eff.ene:qđ est sine frēno. Virgi.lib.iij.geor. Gens
effrēna virum. Ophēo tundit ferro Ser.i. fera rectorē
recusans. Hiero. Nequaq̄ effrēni lingua reperiaris. In
frēnus:siue infrēnis eiusdē significationis:vt illud. Hinc
Humidę infrēni cingunt.

Frēna mordere:significat cōtendere. Trāslatio ab eq̄:
qui cum sessorem contēnit frēnū mordet. Lice. Lomn.
Si frēnū momorderis:peream.

Frēno as.contineo:cohibeo. Virgi.lib.iij.geor. Et gla
cie cursus frēnaret aq̄rū. Hinc cōposita. Defrēno:qđ est
frēnū depono:siue absq; frēno rectore ve duco. Qui.li.j.
me. Et defrēnato voluūtur in ęquora cursu. Effrēno idē
ficat. Lic.li.iiij. Tus. Ut egritudo:q̄si mo:stum aliquē do
lorꝫ efficiat:mer° receſſuꝫ quēdā animi τ fugā:letitia p
fusam hilaritatē:libido effrēnatā appetētia. Hā effrēna
tus dr g cohiberi τ p arbitrio nr̄o agi nō pōt. Refrēno:
q̄si retrahо. Lactā.lib.vj. Virg° est tā cohibere:cupidita
tē cōpescere:libidinē refrenare. Suffrēno. Hi.li.xxxvi.
Sz ad structurā infidelis nisi mīta suffrēnatiōe deuinc°.

Frētus a.um.idē qđ sustentat° cōfisus q̄. Et est incertę
originis. Licet a fruor quidā participiū eē velint. Et scri
bit cū diph.vt differat a frētū qđ mare significat. Plau.
in Amp. Magnanimi viri frēti virtute τ viribus.

Frango is.fregi.ctū.rūpo. Plau.in Asi. Quis nostras
sic frāgit fores? Dicim° etiā. Fregit nauim:fregit brachiū
q̄si ipse fregerit:τ nō pot° passus sit. Terē in An. Is fre
git nauē apud Andrū. Lice. Gregalesq; eū in campū cū
nō venisset:regrerēt excusauit Vespa. Terē. Q, eum bra
chiū fregisse diceret, hoc est qp ei brachiū eēt fractū. Frā
gi ꝺo i femināest rē habere cū femina. Cypria ad Eua
griū:docet quēadmodū mascul° frāgat in femināτ se
pius arte mutet. Hinc° cōposita sūt Cōfringo:simul seu in
totū frāgo. Lactā lib.iij. Ut videat iāpridē suis armis eē
cōfracta. Defringo de quo alibi. Diffringo:diuersis mo
dis:siue in varia frusta rumpo. Plau.in Asi. Crura her
cle diffringent. Effringo:valde frāgo. Idē in Cap. Neq;
iejunioſio:rē:neq; magis effractū fame vidi. Terē.i adel.
Fores effregit. Et effringere ꝺr:vt author est Var.cū gle
bę grādes prima aratione solent excitari. Infringo:val
de frango. Vide alibi. Offringo. Perfringo valde siue
in totū frango Lic.lib iij. offi. Ego etiā cū Catone meo
dissentio:nimis perfracte videbar grariū vectigaliaq; de
fendere. Refringo: vide alibi. Refringo. Suffringo ali
quantulū:seu per mediū frango. Lactā.lib.iiij. Carnifi
ces nō putauerūt ossa eꝝ suffringere:sicut mos eorū fere
bat. Plau.in Truc. Ut ego hisce suffringā talos. Ascen.
frangi in feminālonge aliud significat.

Fragmen τ fragmentū accipi solēt:p parte rei fractę.

Frago:sonus qui ex arbore:aut alia re fracta reddit.
Virgi.lib.j.geor. Et horridus altis Hiemps° audiri fra
gor. Ser. Horrid° frago: sonitus:qualis fieri solet ex ari
dis cum frangunt:arborib°. Liui.li.j. Jam frago: tecto
rum:quę diruebant:vltimis vrbis partibus audiebat.

Fragosus a.um.a frango asper:atq; p̄ruptus. Col.li.
ij. Inculti igit locū cōsyderem° siccus an humidus: ne
mo:osus arboribus:an lapidibus cōfragosus.

Fraco as:vigilias circūeo: qp eo labore homo frāgat.

Frageo es.a quo fragesco is.quod est frango. Pacu.
fragescit animus miserijs.

Fragile pe.co.caducum:debile:τ quod facile frangi
potest. A quo fragilitas:debilitas:incōstātia.

Fragiliter:inconstanter.

Fracidus a.um.pe.co.a frāgo dicit:quod est plus q̄
maturū τ iam putrescens. Cato Fractores volunt vt oli
ua in tabulato diu sit:vt fracida sit:quo facilius efficiāt.
Quidā fracidū a fraceo deducunt.

Fraceo es.a quo fracesco:quod est quasi frango::re
soluo::τ quasi vetustate putresio. Col.lib.j. Oleū quod
nimis prouenit si cōgelat:fracescet.i.putrescet. Var. Hęc
de qua sit oleū congeri solet aceruatim: dies singulos in
tabulata: vti ibi mediocriter fracescat.

Fragitides pe co.author Celso:dicunt venę grādes
quę tumidę ab vtroq; latere colli apparent.

Fraga mora:quę in terra nascunt. Virgi. Qui legitis
flores τ humi nascentia fraga.

Fragrare odore emittere:a frāgendo: quia res fractę
vehementius olent. Aug lib.j.de ciui.dei. Nam pari mo
tu exagitatū τ exhalat horribiliter cęnum:τ suauiter fra
grat vnguentū. Hinc fragrantia. Hiero.in Ge. Ut sentit
vestimentorū eius fragrantiam.

Frago:aris.non est in vsu:cum tamē cōposita Refra
go:τ Suffrago:habeant. Quorū primū p repugno:se
cundū p adiuuo:quasi suffrago:accipitur.

Framea eę pe.co.ab aliquib° exponit p lācea siue ha
sta. Tacitus de Germanis. Ipse ferrū quidē supereſt:sicut
ex genere telorū colligit:raro gladijs aut maioribus lan
ceis vtūr: hastas: vel ipsorū vocabulo frameas gerūt:an
gusto:τ breui ferro:sed ita acri:τ ad vsum habili: vt eo
dē:p vt ratio poscit:vel cōminus vel eminus pugnēt:τ
eques quidē scuto frameaq; cōtēt° est. Aug. Ro in octauū
psal.p gladio accipit:sic scribēs. Gladiū dei bis acutū:
ĭ est frameā. Iuue. Et Martis frameā τ Tyrrhei spicu
Franosus:qui fraudē cōmisit. (la vatis.

Frater:dicit qp sit fere alter. Vel a greco. Greci enim
φρατρὰς cōiunctos appellant φρατρίαν vocant cōtuber
nia. Et quattuor modis in sacris dicit. Natura.s.gēte:co
gnatione τ affectu. Natura:sicut pij.patriarchę filij Ja
cob. Gente:qua oēs iudęi inter se fratres vocant:sic ha
betur in Deute. Nō poteris cōstituere sup te alienigenā:
qa nō est frater tu°. Cognatiōe fratres vocant: q sunt de
vna familia.i.patria:q̄s latini paternitates interptāt: cū
ex vna radice multa generis turba diffundit:vt in Gen.
dixit Abraā ad Loth. Non sit rixa inter te τ me: τ inter
pastores meos τ pastores tuos: quia fratres sumus. Affe
ctu:qui in duo diuidit: in speciale τ cōmune. In specia
le:q: oēs christiani fratres dicunt:Ut. Ecce q̄ bonū τ q̄
iocūdū habitare frēs in vnū. In cōe:q: oēs homines ex vno
pie nati pari germanitate coniungimur:sicut Aplus ad
Corin. Si quis frater nomīat:fornicator aut auarus.

Fraterculus diminutiuū.i.parvus frater. Iuue. Unde
fit:vt malim fraterculus esse gigantū.

Fratria vox fratris. Hā fratrię dicunt q̄si fratrū int se
Fratrueles siue fraterni appellant duoꝝ fra (vxores.
trū filij:qui τ fratres patrueles dicunt.

Frater patruelis: filius patrui. Fratres patrueles:so
roresq; patrueles dicunt: q q̄ ve duobus ex fratrib° pge
nerant:vt apud iurisconsultū traditū est. Sue. in Cesa. Qui
fratri patrueli suo Marco in cōsulatu succesſerat.

Fraternus substantiuū appellat fratris filius:inquit
Hiero. quo vocabulo vsus est in lib. Canticoꝝ.

Fraternus.a.um possessiuū:vt fraternus amor. A quo
fraterne aduerbiū:quod est ad similitudinē fratris. Au
gu. Cū eū a teneris annis ardentissimo ille puerili amo
re mihi cōiunctū plus q̄ fraterne amarē.

Fratrare puerorū māng:qp velut fratres pares orianf;
quod etiā in frumēto spica facere videf.

Fratilli:villi fordidi in tapetis:qp per terrā ferant.

Fraus a ferendo:deceptio q̄ alicui inferf. Sicut im
postura ab imponēdo. Accipit q̄q; p periculo. Tir.li.
x. Quis de° in fraudē:q̄ dura potētia nr̄a. Egit Et i iure

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lectum est. Erat illa res fraudi .i. periculo. Quandoq; pro pœna. Cice. lib. de ora. Idcirco narrabo & fraude capitali esse. Virgi. lib. xi. Jam noſces ventoſa ferat cui gloria fraudem. Differūt tamē ſm Vlpi. Pœna & fraus: q; fraus ſine pœna eſſe poteſt. Pœna ſine fraude eſſe nō poteſt. Pœna eſt noxę vindicta: fraus & ipſa noxa dicit: & quaſi pœnę quędā pparatio. ἢ ὅτι φράζω τὸ λέγω καὶ φράσις ὁ λόγος ἐκ μικροῦ ἐν τῷ λόγῳ: Dolus autē ἐν πράγμασι. i. qa φράζω dico & φράσις locutio ex re parua. Dolus autē in re.

Fraudulōſus: qui fraudē facit: qđ magis a diminutiuo fraudula: q̄ a fraude videt deſcendere.

Fraudulentus fraudis plenus. A quo fraudulēter: hoc eſt cum fraude.

Frauſus erit: qui fraudē cōmiſerit. Plau. in Aſina. Nō placet: metuo in cōmunitate quā fraudem frauſus ſit.

Fraudo as. i. decipio. Et dicimus fraudo te: & fraudo te hac re: Virgi. Quē regno Heſperię fraudo & fatalibus aruis. Fraudare genīū eſt non ſatisfacere neceſſitati naturę & voluptati. Cuius cōtrariū eſt Curare genīū. i. laute viuere. Fraudare deſiderīū eſt nō facere qđ cupit & nō eſſe voti compotē. Vnde legimus. Non ſunt fraudati a deſiderio ſuo: Hinc cōponitur defraudo.

Fraxin⁹ pe. co. gen⁹ arboris: q; ī fragoſis locis naſcat.

Fregellę olim ciuitas: nūc vicus nō longe a Velitris.

Fremo is. ui. itū. tumultum facio: vt fit ab vndis maris. Vir. Talibus Ilioneus cuncti ſimul ore fremebant. Ser. Fremebant: hoc eſt cōſentiebāt. Et bene ore: quia etiā armis poſſūt fremere. Vſi Lactā. lib. vj. Fremēt vbiq; bella: oēs gētes in armis erūt. Hui⁹ cōpoſitū eſt infremo pe. co. qđ eſt valde fremo. Idē li. ij. Si belli terror infremuit.

Fremitus us. penul. co. ppie ſonus fluctuū: & in populo murmur indignante: & pro iracūdia inhumanā vocem imitante. Virg. Fluctibus & fremitu exurgēs Benace marino. Feſt. vult fremitū dictum ferimentū.

Frendeo es. dui. freſum. ſignificat frāgo. Vſi faba freſa dicit mola leuiter fracta. Col. Cicera bubus eruī loco freſa dant in Hiſpania betica. Et frēdere eſt cum gemitu ſi. ue iracūdia vocē emittere: vt apud Eſaiā. Rugiet: vt catuli leonū: & frendet: & tenebit prędā. Hieron. in Paulo eremita. At ille barbarū: neſcio qd frēdēs & frāgēs poti⁹ verba q̄ ploquēs inter horrēntia ora ſatis blandū q̄ſiuit alloquiū. Hinc cōponit Infrēdeo. i. valde frēdeo. Virg. lib. ij. Dētib⁹ infrēdēs gemitu graditurq; p equor: Jā mediū.

Frenęſis. Vide Phrenitis.

Frequens. Vide in dictione Celebris.

Frequēto as. ſępe vel cū multis adeo. Sallu. Juventutem: quę domū Catilinę frequētabat. Jnde frequētatio & frequētia pro cōuentū & concurſu: ſeu multitudine. Idē. Reliquos cum cuſtodibus in ędē Cōcordię venire iubet. Eo ſenatū aduocat: magna frequentia eius ordinis erat. Aliquādo frequētare eſt frequēter facere. Augu. lib. ij. de ciui. dei. Extruātur ampliſſimę atq; ornatiſſimę dom⁹ vbi opipara conuiuia frequētentur.

Frequētarius a. um. veteres dixerūt pro frequente.

Frequentatiuū: qđ frequēter fieri aliquid ſignificat.

Fretū ab vndarū fremitu dictū: vt Clarin quit: a ſimilitudine feruētis aquę: q; in fretū ſępe concurrat æſtus atq; ferueſcat. Et ſignificat mare naturaliter mobile. Anguſtias eīus: qbus atlanticū mare irrūpit terras: græci πορθμὸν: Latini fretū appellant. Abuſiue pro ipſo mari. Hinc trāſfreto as. pe. co. quod eſt trans fretū nauigo.

Fribolus pe. co. quaſi fere obolo dignus.

Frico as. fricui. fictū. Vnde frictus ſm Priſc. Junc. Si purrit frictus ocelli Angulus. Grego. tamē dixit Cōfricatus. Macer. Vrticę foliis reuocat vulua fricata. Eſt autē fricare: ſicut ſonat Virgi. li. iij. Geor. Fricat arbore coſtas. Huius cōpoſita ſunt Affrico: iuxta frico. Col. lib. viij. Dēcudes autē morſu ſcalpūt aut cornu aut vngula tundunt. Aut arbori affricant parietibusve detergūt. Pli. Mandragoræ herbę ſeſe affricat. Cōfrico ſimul frico. Plau. in Aſi. Atqui Pol hodie nō feres mi genua cōfricent. Col. lib. ij. Boues cum ab opere dimiſerit ſubſtrictos cōfricet: manibuſq; cōprimat: dorſum & pellē revellat. Defrico deorſū frico. Cice. lib. iiij. ad Veren. Nam vt forte hic in balneas venit: ępit poſtq; deſurſus eſt defricari. Colu. lib. ij. Soluda in ſole ficcentur q; & radice ſilphi trita cū aceto aſpergatur: defricet. Infrico: intus frico. Idē lib. viij. Maxime pderit fuligo ex aheno vlceri infricata. Col. lib. viij. Deinde nares perfricato: vt homines diſcant odorare. Pli. in prolo. Perfricui faciē: nec tamē profeci. Modeſtos eſt eorū: qui cū pudore aliquid agūt: vt faciē perfricēt: natura ipſa ad id impellente: quaſi ad abigēdū ſanguinē. Qui ex p̄cordiis ad faciei ſuperficiē confluit. propter quod quęrit Chriſto. Cur pudore facies hominis erubeſcat: metu paleſcat: Cū pudor nihil aliud ſit: q̄ timor futurę reprehēſionis. Hinc ergo ortū eſt prouerbiū: vt quoties dicere volumus nos pudorē deponere dicamus. Perfricui faciē: hoc eſt pudorem expuli. Refrico: rurſus frico. Cice. Sex. Publij filio. Sin autē omnia: quę ſentio perſcripſerim: ne refricē meis luctibus deſideriū ac doloꝛē tuū. Et omnia habent pecoꝛ.

Frig⁹ oris. pe. co. & frigoꝛ oris. pe. pro. pro horꝛoꝛe q eſt cōtrarius caloꝛi. Virgi. lib. j. Geoꝛ. Frigusq; caloꝛēq; inter. Macer. Pelletq; frigoꝛē: reuocabit & ipſa caloꝛē. Aliquādo ſumit pro metu ab eo quod p̄cedit ad id quod ſequitur. Virgi. Extemplo Æneę ſoluuntur frigoꝛe membra. Ser. Frigoꝛe: id eſt timoꝛe. Recipꝛoca trāſlatio: & timoꝛ pro frigoꝛe: & frigus pro timoꝛe ponit: vt in Teren. Vxoꝛē tuā paritare aiūt: nō timere: ſed laboꝛare frigoꝛibus. Vtrūq; enī in vnū exitū cadunt. Sicut & de caloꝛe & frigoꝛe vtere dicimus. Vt eſt. Aut boꝛeę penetrabile frigus adurat. Rurſus frigus dicit ipſa acris natura. Virgi. lib. ij. Geoꝛ. At ſcelerati exquirere frigus. Difficile eſt.

Frigeo es. frigui & frixi ſm Diome. frigidus ſum. Pauſi. Syllabaꝛo naturaliter lōga añ geo mutāt geo i ſi. vt lugeo luxi: frigeo frixi. Virg. li. xj. Coꝛpuſq; lauant frigentia & vngunt. Fit autē frigeo: vt quibuſdā placet: a frango: qꝛ tam caloꝛi: q̄ horꝛoꝛ nimius coꝛpoꝛa frangat. Alij a græco deducunt ἀπὸ τοῦ φρύττω quod eſt horꝛeo. Vnde φρυκτὸς horꝛoꝛ ſiue frigus dicit. Interdum frigere eſt ſegnē eē. Plau. Frigent oēs: nemo ſe mouet. Hui⁹ cōpoſita eſt refrigeo.

Frigeſco is. frigidus fio. Lactan. lib. vij. Quos autē morbus interimit: ſpiritū diutius exhalant: vt paulatim frigeſcentibus membris anima efflatur: quę cum materia ſanguinis contineatur: ſicut lumen oleoꝛ: ea materia febriū caloꝛe conſumpta: neceſſe eſt membꝛoꝛū ſumma quęq; frigeſcere: quoniā venę exiliores in extrema coꝛporis porrigūtur: & extremi & tenuiores ſiūt deficiente vena fontis arceſcunt. Hinc Refrigeſco compoſitū. Colu. lib. vij. Si bos aut ex langꝛoꝛe aliquo ad macię perductus eſt: aut ſudās in opere faciundo refrixit.

Frigidus a. um. quod habet frigus. Ouid. Frigidus gracie pect⁹ amātis erat. Quādoq; frigidus dicit ſegnis. Vir. Largus opū & lingua melior: ſed frigida bello Dextera. Quādoq; pernitioſus & nocens: eo q; frigida naturę mortaliū pernitioſa ſunt. Idem. Frigidus o pueri fugite hinc latet anguis in herba.

Frigidulus diminutiuū eſt: qui eſt parū frigidus.

Frigoꝛificus a. um. quod frigus inducit. Sicut a caloꝛe caloꝛificus.

Frigefacio: a quo frigefio: notę ſignificationis.

Frigero as. penul. co. frigefacio. A quo refrigero: quod eſt rem aliquam calidam frigidam facio. Perfrigero: valde frigero. Plinius. Omnium earum vis eadem perfrigerare eſt aſtringere.

Frigutio is. iui. frigutire: ſurſum ſaltare: vt eſt ex frigoꝛe tremoꝛe: vel caloꝛe frigere: & quod nos vulgo dicimus ſgriſolos habere. Plau. in Caſ. Maz quid frigutis? quid iſtuc tam cupide cupis.

Frigilla auis dicta: q; frigoꝛe cantet & vigeat.

Frigo is. xi. xum. & gui. ctum. ſignificat toꝛreo: qđ vulgo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

F Ante R

dicit frizere ἀπὸ τοῦ φρύγειν ὅθεν λέγεται φρυκτοί. Fest. Frigere τ frictū a grēco. Inde frictorium τ frixorii: in quo qđ frigit. Hiero. in Esaia. Confrixa sunt ossa mea tanq̄ in frixorio. Lor. Cel. Cum res eadē magis alit iurulenta q̄ assa: magis assa q̄ frixa. Hiero. ad Furiā. Puer erāt necdū ad sartagines venerāt: in qua rex Babylonis fines iudices frixit. Hinc fiunt cōposita defrigo τ perfrigo. Iuue. Et si perfrixit cantat bene.

Frixorii a sono frixationis dicit sartago: in qua qđ frigitur: quę τ frictorii appellatur.

Fritilla cibus ex pulte factus qui frigitur.

Frit ō: illō in sūma spica iā matura: qō ē mīn° q̄ gnū.

Fritillus dicit apud nos tabula lusoria: qui apud grecos Pyrgus: in quo tesserę cōiectę: agitateq̄ mittuntur: inqt Porphirio. Ex quo demonstrat tesseras cōici fritillo tanq̄ vasculo: quo agitatę deinde mittunt in alueolū Iuue. Paruoq̄ eadē mouet arma fritillo. Dict° fritill°: vt qđā putāt: a crepitu ipso tesserarū. Vel q̄ sup eo tesserę ferant. Hinc etiā Alueolus dicit τ Pyrgus. Mar. Dū blāda vag° alea december Incertus sonat hinc τ hinc fritillis. Var. Quales sunt tesserę: quib° in alueolo ludiтur. Hora. Mitteret in Pyrgū. Ali in simū.

Frio as. significat tero. Pli. In ipsa quidē Aethiopia friat. Hinc tāta est siccitas vt farinę spissent in panē. Huius cōposita sunt Affrio: Infrio: quod est terendo aliqđ digitis leuiter inspergo. Suffrio: paululū cōtero.

Friabile quod facile friat: τ quasi manibus minutim teritur. Pli. lib. xxviij. Optimaq̄ est quę candidissima τ friabilis: minimeq̄ ponderosa: cu terat inter digitos.

Friuolus a. um. pe. co. a frio. as. dicit: qō est inane: leue: nulliusq̄ momēti. Sicut friuola dicunt verba: q̄ minus fide sunt subnixa. Unde friuola p° nugatorijs quā doq̄ poni cōsueuerūt. Et vasa friuola: quę vix attrectando aliquid confringunt: τ in puluerē vertunt.

Frons frontis. ab oculorū fœtu: vel a ferēdo: q̄ indicia animi pę se ferat. Et dextra τ sinistra tēporibus: a superiori capillorū radice: ab inferiori p° parte supercilijs terminata: corrugat in tristitiā: τ in lętitiā dilatat: Est eñ tristitię: hilaritatis: clemētię: seueritatis iudiciū. Et pudorem significat. Deni. Exclamet Delicerta periſſe. Frontem p° rebus. Et ob hāc causam frontē Genio pīsci cōsecrarūt. Dicit frons etiā de rebus inanatis. Virgi Fronte sub aduersa scopulis pēdētibus antrū. Et licet a Grāmaticis genere femininо proferat: tamē a Cecilio genere masculino ponit. Hi sunt (inquit) inimici pessimi frōte hilaro: tristi corde. Hinc cōponit Bifrons.

Frontale: quod ad frontē ponit. Pli. li. xxxvij. Quōdam tanq̄ magnitudinis fecere: vt equis regū in oriente frontalia: atq̄ p° phaleris pensilia facerēt.

Frontati: vt est apud Victru. id genus laterū dicūtur quos grēci Diatonos appellāt: quia per latitudinē totā porrecti: vtrāq̄ parieris frontē conficiāt.

Frontosus p° impudente capitur.

Frons dis. ge. fę a fero: q̄ frondes arborū hinc atq̄ illuc a vento ferant. Proprie autē frondes arbor dicunt: folia p° tam arborū q̄ herbarū τ flor. Hinc frondifer Lucre. Frondiferasq̄ domos auiū.

Frōdeus a. um. qō totū ex frōdib° est: vt tor° frōdeus.

Frōdosus a. um. qō frōdib° abūdat: vt Luc° frōdosus.

Frondarius a. um. qō ad frondes pertinet: siue quod ex frondibus est. Pli. lib. xviij. Unus frōdator quattuor frondarias pīscinas cōplere in diē iustū habet.

Frondeo des. dui. frondes habeo. Virgi. Nunc frondent syluę. Hinc frondescere. Col. lib. v. Philomin° eñ paucis frondescet pampinis.

Frondo as. frondes emitto. A quo frondator: frondatio τ defrondo: quod est frondes deiicio.

Frondator: q̄ arbores amputat: τ q̄ frōdib° manipulos facit hyemis tpe animalib° ad pastū efferēdos. Et q̄ manib° vitū folia vellit: q̄ ardor solē vuā maturiorē reddat.

Frōdatio. Col. li. vj. Atq̄ in frōdatiōe cauēdū: ne aut plixiores pollices fiāt: q̄ ex amputatis virgis relinquūt.

Fruor eris. fructū in supino sm Prisci. sicut struo structum. Cic. in Norē. Et amenitate sūma pfructurus est. Ulpia. tū ad Sabinū. frutū: fruitur° nō fructur°: quō ortum oritur°. Frutū fruitur°: mortuū moritur° dicit. Q. cū i in pterito nō habeāt: id in futuro habēt. Hiero. Vo ad Principiā fruitū dixit. Sępe τ mītū flagitas virgo christi Principia: vt memoriā sanctę ſgeminę Marcellę literis recolā: τ bonū quo fruiti sumus etiā cęteris no cēdū imitandūq̄ describā. Cice. li. iij. Tus. Zeno stoicorū actutissimus ptēdere: τ magna voce dicere solebat eū eē beatum: qui pſentibus voluptatibus frueret: cōsideretq̄ seſe fruitur. Utra autē sit verio: sētētia: q̄ fruor fructū: an q̄ fruitū faciat: nō satis dignosci pōt: q̄ raro hmōi exępla reperiant: τ nōnunq̄ vitiata. Duto tamē q̄ fruct° τ fruitus: a quo fruitio: nō ſ. ętus faciat: cū nō sit eiusdē significatōis. Neq̄ absimile: illis: qui dicūt. Frui de diuinis: vti de humanis dici: cū τ in bonā τ malā partē accipiatur. Aug. li. xv. de ciui. dei. Boni ad hoc vtunt mūdo: vt fruantur deo. Mali autē cōtra: vt fruant mūdo vti volunt deo. Hiero. ad Julia. Difficile: imo impossibile est vt τ pſentib° τ futuris gs fruat bonis: τ vētre hic: τ ibi mentę impleat. Iuue. Exul ab octaua Marius bibit: τ fruitur vijs Iratis. Est itaq̄ frui quasi delectationē τ fructū capere. Terē. in adel. Est hic paululū qō locitas foris huic dem° q̄ fruat. Cōposita hui° vbi sunt Defruor: τ pfruor: q̄ significāt in totū fruor: seu omnē fructū percipio.

Fruisco: a fruor deducit. Sicut a fateor: fatisco. Mecellus ad Domitios. Illi vo omni iure atq̄ honestate interdicti: ego neq̄ aqua: neq̄ igni careo: sed sūma gloria fruisco. Lelius lib. ij cū accusatiuo iunxit. Domos suas (inquit) quādoq̄ iubet ire: τ sua omnia fruisci.

Frumisco: p° fruor. Cato posuit: τ frumitū dicit prudētem: hoc est quo perfrui liceret. Sicut ecōtrario infrumtum insipiente ac stolidū: qui nulli vsui esset. Quānis alij frumitū per o. a grēco φρόνιμον enim grēci prudentē dicunt ἄφρονα vo dementē. Unde est illud in sacris literis Et animo irreuerēti τ inph: omito ne tradas me.

Fructus tus. τ fructi τ fructuis. Ter. in Adel. Huc exacta ętate hoc fructi p° labore illis fero. Var. Quero vtrū fructuis: an delectatiōis causa vēdatis. Antiqui etiā hęc fructa dicebant: cuius loco dicit hęc fruges. Et a frūedo dicit fructus: vt inquit Var. quia his fruimur. Quidam etiā a ferēdo fructus deriuāt: τ dicunt illę res: quas fundus fert: τ quę in fundo ferunt.

Fructifer. a. um. quod fert fructū: hoc est pingue fertile. Et fructiferę arbores: quę ferunt fructū.

Fructuarius dicit cui° est fruct°. Fructuari° a. um. qō fert fructū: seu qō ad fructū ptinet. Col. lib. j. Pars autē fructuaria diuidit in cellā olearią: torcularią: τ cellā vinariā. Idē lib. iij. Cū vitē inserere voles optimi generis sarmēta fructuaria: cū gēmas agere incipiēt vēto austro a matre pcidito. Palla. Decisis male natis oīb° τ veteribus: nouellos τ fructuarios seruas. Fructific° a. ū. idē qō fructuosus: q̄ fert fructū: h̄ est vtilitatē p̄stat.

Fruges gis. vel hęc frux gis. fm Prisc. τ vt notat. Varro de anal. Frux: legumē: triticū: a quo frugi indeclinabile deriuatur. Sunt autē frugi homines qui in omni re motibus animi moderātur. Unde est Misonis illius cognomen. Iuuo. Ante equidē campis q̄ spicea suppeteret frux. Festus. Panticeps frux vētris. i. piguitudo. Et a fructu seu frūedo dicit. Mā id est quod segetes ferūt. Et generaliter fruges dicuntur: quicquid ex fructu terrę in alimoniā vertimus. Unde frugiferę arbores dictę sunt: q̄ cūq̄ fructū ferūt: quod redditū dicimus: sicut docet Ulpia. Non solū quod ex frumētis τ leguminibus: verum etiā quod ex vino: vel ex syluis cęduis: cretifodinis: lapicidinis capit. Fest. Serui. τ Bona. Frugis vocabulum a frumine eminēte sub mento gutturis seu gurgulionis

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

parte qua cibus in aluū demittit: a ſerēdo cibo appellatum dicū. Et alio noīe dicit rumē. Errāt igit qui diſcernunt frumenta a frugibus. Nam Lice. ait. Olei ⁊ frugū minutarū: cum de leguminibus diceret: vt oſtēderet etiā frumenta fruges vocari. Liui. Eā gentē tradit fama vulcedine frugū maxime vini noua: tum voluptate captaz. Hinc defrugo as. de quo ſupra.

Frugi nomē a fruge denoiatū: omnis ge. ⁊ indeclinabile eſt. Sicut nihil a nihilo. Et ſm Priſcia. lib. vj. cum oibus caſib⁹ iungit. Hinc Martī. Tentacula frugi dixit. Et: Tam frugi Iuno vellet habere Iouē. Quintil. taxat eos a gbus dicit frugalis: ⁊ nō frugi: tanq̄ frugalis ſit dictio parū ꝓba. Cū tamē: qđ mirū videri pōt: frugalio: ⁊ frugaliſſim⁹ vſurpent. Dicit autē frugi hoies. Terē. in Eu. Frugi es. Ubi Bona. Frugi vtilis ⁊ neceſſari⁹ a frugibus: q̄ ꝙ his fruamur dictę ſunt. Inde fruct⁹ ⁊ frumēta. Græci frugi hoies χρησίμους dicūt. i. vtiles. Unde anti qui ſeruū laudare volētes frugi dicebāt: tanq̄ ſobriū: vtilem ⁊ neceſſariū. Plau. in Amph. Ita ſeruū par videtur frugi eſſe inſtituere. Lice. lib. iij. Tuſ. Sed quia nec q ꝙpter metū ꝓſidiū relinquit: qđ eſt ignauię: nec q ꝙpter temeritatē male rem iuſſit: qđ eſt ſtultitię: frugi appellari ſolet. Eas tres virtutes: fortitudinē: iuſtitiā: ⁊ prudentiā: frugalitas cōplexa eſt. Ergo frugi hominē bonū ⁊ virtute ꝓditū intelligimus. Cui⁹ cōtrariū eſt neq̄: cui⁹ ſignificatio vna eſt: q̄ ſit libidinis intēperās: altera q̄ ad nihil bonus ſit: ſed plane mal⁹. Unde Piſo frugi appellatus eſt. Col. lib. j. Eiuſdē agilitatis homo frugi melius q̄ neq̄ faciet. Accipit etiā frugi p eo q in victu: veſtitu: ſi milibuſq̄ tēperās eſt. Sicut ecōtrario Luxurioſus apd Sene. Quintilianū q̄ de duob⁹ filijs frugi luxurioſoq̄. Hora. Parci⁹ hic vivit frugi dicaſ. Unde frugalitas: authore Lice. ea virt⁹ dici pōt: quā greci ſophroſynē. Latini tū Tēperātiā: tū moderationē appellare cōſueuerunt. Sene. Luxurioſo frugalitas pœna eſt. Aug. lib. j. de beata vita. Merito virtutū omniū matrē multi frugalitatez eſſe dixerūt. Qui⁹ cōſentiēs. Tul. etiā in populari oratione ait. Ut volet qſq̄ accipiat: ego tñ frugalitatē. i. modeſtiam ⁊ tēperantiā: virtutē maximā eſſe iudico. Ut enim neglia eſt mater vitioꝝ omniū: ita frugalitas mater cunctarū virtutū. Et ſicut illa a nihilo. i. ſterilitate: ſic hęc a fruge. i. a fructu ꝓpter quandā animoꝝ fęcunditatē eſt noīata. Sic frugalior ꝙ tēperantior. Terē. in Heau. Dedo me patri nūc iam: vt frugalior ſim q̄ vult. Et frugaliſſimus: quaſi expertus ⁊ prudens. Col. lib. j. Magiſtros pecorib⁹ oportet ꝓponere ſedulos ac frugaliſſimos. Unde ⁊ frugalitas ꝓ ſufficientia. Idē. Minus in hoc officio: q̄ in cęteris agricolatio frugalitatē requirit.

Frugiferę arbores dictę ſunt: quę fructū ferunt. Frugi perda ſalix dicit: quę omnino amittit ſemen anteq̄ omnino maturitatem ſentiat. Lc.

Frumē ſūma pars gulę interior: ꝙ quā cibū lingua demittit in vētrē. Et a qua fruges dici a quibuſdā putant.

Frumentū dictū eſt velut ferimentū: vel a fruēdo. i. veſcendo: vel quaſi frugamētū a frugibus. Frumenti genera: vt ſcribit Pli. hęc vulgatiſſima ſunt: far qđ Adoreum dixerūt. Siligo. Triticū. Hordeū. Frumenta dici putant quęcūq̄ emittunt ariſtas: inquit Serui.

Frumētaceus a. um. quod ex frumēto eſt. Hiero. Maior turba hordeaceis panib⁹: minor frumētaceis paſcit.

Frumentarius a. um. quod ad frumentū pertinet. Ut frumentarius ager: frumētarius negotiator: frumētaria lex: quę tractat de frumentis.

Frumēto: aris. frumētū colligo. Et frumētatio frumēti collectio. Et frumētator: q̄ frumētatū ꝓfect⁹ eſt.

Fruſus gen⁹ ruboꝝ tenue: ſpinis minoꝝ ⁊ nō adūcis.

Fruter: ōris q ad iuſtā magnitudinē arboris nō aſſurgit ⁊ ſtatura ſilis eſt multis herbis: ſed nō demorit: neq̄ arreſcit vt herba. Nā tertiū eſt qđ nec arborē: nec fruticē prorie dixeris: vt eſt vitis. Aliq̄n frutex ponit ꝙ ſtirpe. Sue. de Veſpaſiano. Singulos repēte ramos a frutice dedit.

Frutetū ſeu fruticetū: vbi multi frutices ſunt.

Frutetoſus locus fruticib⁹ abundās. Pli. lib. xix. Sicubi hęc ⁊ fabuloſis locis frutetoſiſq̄ naſcunt.

Frutico as. penul. cor. pullulo: ⁊ quaſi frutices emitto. Pli. li. xvij. Qđ ſupra terrā eſt e matre radi iubet. vt fruticet. Et eſt frutico: deponēs. Lic. ad Atti. Exciſa eſt enī arbor: non euulſa: itaq̄ q̄ fruticet vides.

Fruticeſcere eſt fruticē fieri. Plin. Puniceę oleę: quia celeriter fruticeſcunt.

Fruſtū: rei cuiuſcūq̄ particula: ſic dictū ꝙ facile ferat Virgi. Pars in fruſta ſecāt. Lat. Fruſtū panis ꝙduci pōt vel vti taceat: vel vti loquat. Hui⁹ dimi. eſt fruſtulū: a q̄

Fruſtatim adverbiū ſignificat ꝙ fruſta. Fru (fruſtillū. ſtillatim per fruſtilla. Plau. in Cur. Jam ego te faciā: vt hic formicę te fruſtillatim differant.

Fruſtra adverbiū ſignificat incaſſum.

Fruſtro as. decipio. Cęſar. Nō fruſtrabo vos milites. Inuenit ⁊ fruſtro: verbū cōmune ſm Priſcia. Plau. in Am. Neſcio qs ſtigiato: hāc fruſtrat mulierē. Paſſiue. Feneſtella. Fruſtrat⁹ igit a ſpe devict⁹ in caſtra ſe recepit Et fruſtra agere. Col. in ꝓfa. Sępe magnā dñis afferunt iacturā: cū imprudēter facta opa fruſtrant expēſas. i. ꝓiiciūt: ſiue fruſtra agūt. Idē ibi. Syderū ortus ⁊ occaſus memoria repetat: ne imbribus vētiſq̄ iminentibus opera inchoet: laboremq̄ fruſtret.

Frutinal dictū eſt templū Veneris frutę.

F ante U

Fucinus pe. cor. lacus in quarta regiōe Italię: ꝓpe Albenſes Marſorū populos. Quo etiā noīe dictus eſt lac⁹ Volſcorū. Martī. Fucinus ⁊ pigri taceantur ſtagna Neronis. Virg. lib. vij. Te nemus Angitię vitrea te fucinus vnda: Te liquidi fleuere lacus.

Fucus gen⁹ apis ſine aculeo: ſed maior ape: q̄ nō mellificat: neq̄ operā aliquam ꝓbet in faciūdo ope: niſi ꝙ ad fouēdos fęt⁹ cōcalefaciēdo adiuuat: ⁊ cōſumit alimēta: q̄ apes cōgeſſerūt. Tir. Ignauū fucos pec⁹ a pſepib⁹. arcent. Hęc alio noīe ō: fur: vt ingt Var. Col. lib. x. Fuc⁹ genus amplioris incremēti ſimillimū apis ⁊ imune ſine doctrina fauis aſſidēs. De Ъ Plini. lib. xj. Fuci ſunt ſine aculeo imperfectę apes nouiſſime a feſſis: ⁊ iā emeritis inchoatę ſerotin⁹ fęt⁹: ⁊ q̄ſi ſeruitia veraz apū: quā obrē imperāt his: ꝑmoſq̄ ī opa expellūt: tardātes ſine clemētia punīūt. Dict⁹ fuc⁹: vt ingt Pli. ga furtim mella deuorat. Hoc etiā noīe dicta eſt herba: ſm Ser. qua tingunt veſtes. Et fuc⁹ color: ipſe cęrule⁹ q virore cōmēdat: ⁊ purpuriſſa ſeu ceruſat⁹ dicit: ſiue medicamētū. Plau. Vitia corporis fuco occulūt. Sene. Unguentū quale Myrrhabolanū ⁊ myrrha: qbus odoramētis mulieres capillos pertingebant. Tibul. Quid fuco ſplendente comas: ornare qd vngues. Artificis docta ſubſecuiſſe manus? Per tranſlationē ſumit p fraude: aſtutia: ſiue inſidijs: in quib⁹ veritas occultat. Teren. in Eunu. Per impluuiū fucū ſactum mulieri. Quidā tamen hoc nomen per ph ſcribūt tam p animali: ꝙ a φάγω deducāt: eo ꝙ apū laborēs comedat: q̄ p herba: q̄ græce σήκος dicit. Sed alij non a: φάγω ſed a φυκὴν deducunt.

Fuc⁹ marin⁹ herba eſt a græcis φῦκος θαλάσσιον. Lutius tria genera ſunt: Latū: ⁊ alterū longi⁹ quadā tenuitate rubens: tertiū criſpis foliis: q̄ in Creta veſtes tingunt. Lc.

Fuco as. coloro. Cū fucatę mulieres dicunt q̄ vel medicamentis quibuſdā colorant: vel vitia corporis inductis coloribus tegūt. Virgi. lib. ij. Geor. Alba neq̄ aſſyrio fucat lana veneno. Tranſfert etiā ad alia. Lactā. li. ij. Sic vitas fucata mēdacio eſt. Amb. in Lucā. Plebē dñs ſimplicē regſuit: q̄ phalerare audita ⁊ fucare neſciret.

Fucilis pe. cor. falſus: vt res fucilis: hoc eſt falſa: ⁊ quaſi fucata. Pro eodem fere futilis dicit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Fugo as.expello:ꝛ in fugā ꝙuerto.Lactā.lib.j. Saturnus cum fugatus eſſet a filio.

Fugio is.gi.itū cōtrariū eſt fugo.Fugere eñ eſt cū cursu ꝛ celeritate diſcedere.Virgi.Nos patriā fugimus.Dicitur etiā de nauigatiōibus.Virg.Tendūt vela noti fugimus ſpumātibus vndis. ¶Plau. Remigio veloq̄ quātū potes feſtina ꝛ fuge.Aliquādo capiť p:o facere ¶Plau.in Cap.At fugā fugitis ſcio quā rem agatis.Aliq̄n p:o decipe:vel fruſtra facere.Terē.in ¶Eau.Vide ne in mea vita tu tibi laudē is quęſitū ſcelus:vbi ſi paululum modo quid te fugerit:ego perierim.Aliq̄n ꝓ neſcire ſeu non recordari.Lactā.li.j.Qđ illū ipm poetā minime fugit.Lice.lib.j.Tuſc.Nā quę me forte fugiūt: hę ſunt fere vim de animo ſentētię.Aliq̄n ꝓcedere. ¶Pli.lib.xxxvij. Fictiſ ſacrificatiōis candicātā fugiūt:hoc eſt fictitias ad impreſſionē ſacrificātis cedere: qđ gēmarij hodieq̄ appellant fugere.¶Hinc ortū vt vina q̄ annis cedūt:hoc eſt etatem ferre nō poſſunt:fugere dicanť:vt Lice.in offi.¶Quī cōpoſita ſunt ex fugio:alio fugio:qđ ex ab ꝛ fugio componitur:b in u mutata:vt fieret vox ꝓnūciatu :audituq̄ leuior:.¶Hiero.ad ¶Helio.Dñs ne a turbis rex cōſtitueret aufugit. Cōfugio:ſimul fugio:cōcurro:aut totū ſimul reduco.Lactā.lib.ij.Cōſtituit aſylū:eo paſſim cōfugerunt ex finitimis locis peſſimi.Liui.Inde Turnꝰ Rutiliq̄ diffiſi rebus ſuis ad florētes Etruſcor opes:¶Nezentiūq̄ regem eorū cōfugiūt.¶Hiero.Ad ſanctaꝫ grauitatē ſcripturarū cōfugimus.¶Hinc cōfugiū ꝛ cōfugela Defugio. Diffugio.De quibꝰ alibi.Effugio:extra fugio :discedo:deuito.Lactā.lib.iij.¶Neq̄ cultores deorū pęnam ſempiternę mortis effugiēt.Interdū celeriter trāſeo.Virg lib.iij.Et fugimus ſcopulos Itachę Laertia regna.Interdū non bene ſcio.Aug.ad ¶Hiero. Satis nequeo admirari:ſi aliquid adhuc in hebraicis lr̄is inueniať:qđ tot interpretes illiꝰ linguę peritiſſimos effugerit.Interdū effugere eſt in totū fugere.Teren.in An.¶Ullon ego Chremetis pacto affinitatē effugere potero.¶Hic Effugiū ꝛ effugia ę ſicut lana ꝛ lanitiū.¶Perfugio qđ eſt auxilij gratia ad aliquę fugio. Unde pfugiū.Et pfugere eſt pfecte fugere.Cū pfuga:qui ad hoſtes trāſit ꝛ pfugit. Refugio: retro fugio. ¶Pli.lib.ix.Venantes refugere.ſ.piſces ipos venantes in ſuas cauernas Bē.¶Poſtea cū ꝓlio victꝰ in vltima regione refugiſſet.Et refugere ꝓfugere. Unde refugium.¶Per tranſlationē ponit ꝓdeuitare:recuſare et odio habere. Lactā.lib.vj.¶Illos qui ad voluptates aut diuitias nō refugiunt.ab hac publica ꝛ celebri via modice ſegregat. Aug.lib.de ciui dei.j.Sed aliud eſt qđ carnis ſenſus in firmiter pauidus refugit :aliud qđ mētis ratio diligēter enucleata cōuincit.Col lib.iiij.Idq̄ adeo plurimi dubitent:vt multi refugiāt:ꝛ reformidēt talē poſitionē ruris. ¶Profugio:lōge fugio:a quo pfugus.Subterfugio:ſecreto:aut aſtute fugio vel veto.Lice. ꝓ Cecilio. Qui volūt pęnā ſubterfugere:aut calamitatē:eo ſoluꝫ vertūt.Suffugio latēter fugio.Sueto.¶o p:o retro fugio in Tibe. poſuit.Adulatiōes adeo aduerſatus eſt:vt neminē ſenatorū ad lecticā ſuā admiſerit:cōſularē ¶o ſatiſfacientē ſibi:ac per genua orare conantē ita ſuffugerit: vt caderet ſupinus.Tranſfugio tranſeundo fugio ab vno ad aliuꝫ locū.Unde tranſfuga:qui ad hoſtes fugit.Liui.lib.j.Sextus filius eius qui minimus ex tribus erat :trāſfugit ex cōpoſito Gabios.Sal.¶Modo harū:modo illaꝫ leuiſſime trāſfuga.Et oia habēt fa ſyllabā in ꝓſenti correptā.

Fugito as.pe.cor.ſępe fugio :ſiue fugiēdi cōſuetudinez habeo.¶Plau.in Aſi.¶Verū noſmet fugitare cēſes. Terē. in Eunu.Fugitādo fugi:ne quis me cogноſceret.

Fuga ipſe fugiēdi actus.Virgi.ꝓ curſu poſuit. Vel q̄ lis equos Threiſſa fatigat ¶Harpalice:volucrēq̄ fuga ꝓuertit ¶Hebr.Et Quintil.nauigationē dixit fugā:ſiue naues fugiētes:q velocē facilē curſum.Aliq̄n fuga ꝺ: ipet⁹ Vir.Ille volat ſimul arua fuga:ſimul ęquora verrit. Fuga ꝺo maſ.gīe cōponit variis modis.vt ¶Perfuga.Trāſfuga.Lucifuga.Noctifuga.Solifuga:Lucrifuga.¶Plautus.Cum hos adhuc adij lucrifugas damni cupidos.

Fugia:lętitię dea:a fugatis hoſtibus dicta.

Fugax qui facile fugit.ſignificat eñ habitū ꝛ abundātiam rei:cuius eſt habitus:vt Edax:¶Bibax.Aug. Terrena gaudia conſectantes rebuſq̄ fugacibus inhiantes. Quandoq̄ tamē ponit p:o celeri ꝛ veloci.Unde fugacē equū dicimus velocē.¶Nunc fugacio:fugaciſſimus:fugacitas:ꝛ diminutiuū fugaculus.

Fugitiuus ſeruus dicit: qui a dño ea mente recedit: ne ad eū redeat:etiā ſi mutato conſilio ad eū reuertit.Et fugitiuꝰ eſt q extra dñi domū fugę cauſa:vt ſe a dño celaret:mālit.Itē fugitiuꝰ ē q ſe eo ꝓfert: vñ eū dñs recupare nō poſſit:aut abduci. Qui autē incēdiū:ruinā:hoſtē:aut ꝓcepto:rē:cui in diſciplinā tradit⁹ erat: q: imoderate eo vtebat:aufugit:non fugitiuus dicendus eſt.

Fugitiuarius a.um.quod libēter ſeu facile fugit Var

Idoneus ſub dio ſumēdus eſt locus cochlearijs: quem tot i circū aqua claudas:ne quas ibi poſueris ad partū. non liberos earū:ſed ipſas queras:aquā inquā funden dam:ne fugitiuarijs ſit parandus locus.

Fugitiuę aquę dicunť:quibus ex publico riuo fluenti bus furtim quis ac non ſuo iure vtit.

Fugalia feſta ſiue ludi.Aug.lib.ij.de ciui.dei. Sed demonſtrent loca talibus aliquādo cōuēticulis cōſecrata nō vbi ludi agerent obſcęnis vocibus ꝛ moribꝰ hiſtrionum:nec vbi fugalia celebrarent :effuſa omniū licentia turpitudinū:ꝛ vere fugalia:ſed pudoris ꝛ honeſtatis.

Fulcio is.ſi.tū.munio:ſuſtēto: fortifico. Inue. Nos vrbem colimꝰ tenui tibicine fultā.¶Huius cōpoſitū eſt Suffulcio.Var. Ut maioribꝰ perticis ſuffultę vites :auras nō

Fultura:ſuſtētatio.¶Pli.Ut eximanť tra/ (ptimeſcāt. bes fine fulturis ac reponantur.

Fulcimē:ſuſtentaculū eſt:a fulciendo dictū.Lc.

Fulcra a fulciendo.i.ſuſtinēdo dicta ſunt.Sunt enim tabulę cōpactę:ſeu ſpondę: in quibꝰ lecti imponunť :q toros fulciant.Virg.Fulgēt genialibꝰ altis Aurea fulcra toris.Bel.¶Neq̄ apud eꝰ lecti fulcrū capſam eſſe cū ſtrue aut ſerro oportet.Suet.in Claud.Adhibebāt omni cęnę ꝛ liberos ſuos cū pueris:puellaſq̄ nobilibꝰ:q more veteri ad fulcra lector ſedētes veſcerent.Sunt q lecti pedes fulcra interptenť.Alij ſūmas lector partes.¶Nec ſolū de lectis dicit:ſed etiā de alijs.Amb.lib.¶Hexa,Nō ġ fundamētis ſuis nixa ſubſiſtit:nec fulcris ſuis ſtabilť pſeuerat: ſed dñs ſtatuit eā:ꝛ firmamēto volūtatis ſuę cōtinet.

Fulica pe.cor.auis quę ꝛ fulix dicit marina vl̄ ſtagnē ſis:vt inquit Augu.paulo ſupra magnitudinē columbę: a furuo.i.nigro dicta.Virgi.lib.ij. Geor. In ſicco ludūt fulicę.Q, autē quidā liber impreſſus dictionarius appellet φήνην male interpretať ex authoritate Aeliani in libris de animalibus:ꝛ Euſtathij: ꝛ ¶Homeri quaſi in fine li.iij. Odyſ.ipſa φήνη auis ē ęgypti magna. ¶Homerꝰ ὡς ἄρα φωνήσ᾽ ἀπτερὲϛ γλαυκῶπις ἀθήνη,φήνη ἐι δομένη, θάμβοϛ δε ἕλε πάνταϛ ἰδόνταϛ. Sed Suidas φήνη ἐι/δοϛ ὀρνέου ἰσον ἀετοῦ. Inepta enim eſſet ¶Homeri cōparatio p:o fulica:id eſt. Sic vtiq̄ locuta abiuit cęſia ¶Diner ua viſa fulica:pauor oñes occupat. Suidas fulica auis genus ęqualis aquilę.

Fuligo pe.p:o.ſimiliter a furuo:nigrū e fumo.

Fulgor:ſplendor.

Fulgidus a.um.pe.cor.clarus:ſplendidus.

Fulgeo es.ſi.ſum.a φλόξ deducit:quod apū Grecos flammā ſignifica t.Unde ꝛ p:o lucere ꝛ ſplendore emittere ſumitur.Luca.lib.x.Fulget gēma toris ꝛ laſpide fulua ſupellex.Et fulgere:vt inquit Feſtus:p:o ferire p:iſci dicebant.Unde fulgur dictum eſt. ¶Huius cōpoſita ſunt Affulgeo:ad aliquid fulgeo.Liui. Et nautū ſpeciem de cęlo affulſiſſe.Confulgeo ſimul totus fulgeo. ¶Plaut⁹ in Am.Ardere cenſui ędes:ita tum cōfulgebant. Effulgeo ſplendo:ez emitto.¶Refulgeo. Vide loco ſuo. Refulgeo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

splenk.orem reddo. ¶Perſius. Q; ſi doloſi ſpes reſulſerit nummi Lorios poetas ꝛc.

Fulgo is.ſi.ſum.tertię cõiugatiõis in eadẽ ſignificatione. Virgi.lib.vj. Ille autẽ paribus quas fulgere cernis in armis. Idem lib.ix. Auroq; effulgere fluctus.

Fulginia vrbs eſt Vmbrię parẽtibus ſita campis: inter Spoletũ: ¶Deuaniã Iſpellũ ꝛ Muceriã. Sic dicta ꝓpter cõtinuũ ſolis fulgorẽ. Inde Fulginiates populi dicti.

Fulgẽtius ꝓprũ viri nomen omni diſciplinaꝝ genere eruditi: q rez ſacraꝝ volumẽ elegãti carmine ſcripſit. Lc.

Fulgur uris.ꝛ fulgus uris.vel oris.pe.cor. ſicut tergus oris.vel fulgus eris.ſicut munus eris. Et eſt luxilla: ꝛ ẽſi vibratio luminis: quę ante cernit: q̃ tonitruũ audiat. Lõ ſtat autẽ fulmẽ ꝛ fulgur ęque ignez eſſe. Sed fulguratio (vt ait Seneca) nihil aliud eſt q̃ flãma futura fulmen: ſi plus virium habuiſſet: ſiue fulmen nõ perlatum vſq; in terras. Fulmẽ eſt fulguratio perducta in terras ꝛ ipſum (vt ita dicam) telũ. ¶Plini. Fulmen eſt cum flat⁹ in nube aut vapor erũpit ardens: cũ lẽgiore tractu nitit fulgetra. ¶Hinc aiunt naturaliũ cauſarũ ſcrutatores: q̃ fulgura ex nubiũ colliſione generent in morẽ ſilicũ durioꝝ: quos cũ cõploſeris ſibi medius ex his ignis extrit⁹ elabit: atq; ita cum fulgure pariter ꝛ tonitrua mugire: tonitrua ſcz ſonitu indicante ꝛ fulgura excuſſi luminis claritate.

Fulguritas ſplendor. Lucil. Luporũ aciẽ clarũ ꝛ fulguritatem arborum.

Fulgetrum idem quod fulgur ꝛ fulguratio.

Fulguro as.pe.cor. fulgur emitto vt fulgure afflor. vn de fulguratum fulgure tactũ vel exuſtũ.

Fulgurator fulgurũ inſpector.

Fulgurio is.pe.cor. fulgur iacio. Ennius. Sane a ſuo ſonitu claro fulgurivit Iuppiter. i. fulgure afflauit. Feſt. Fulguratũ. i. fulmine ictũ. Qui locus ſtatim fieri religioſus putabat: q̃ eũ deus ſibi dicaſſe videret.

Fulmẽ vapor ignit⁹ cõpactus ꝛ ſolidus impetuoſe cadens: qui e nubibus excitat. Virgi. lib.j. geor. Ipſe pater media nymborũ in nocte coruſca Fulmia molit dextra.

Fulminũ multa genera tradunt. Quędã terebrãt: quędam diſcutiũt: quędã vrũt. De quibus diffuſe ¶Per ort⁹.

Fulminare ẽ fulmẽ iacere. Sene. ¶Minore eñ igne ad fulgurãdũ: q̃ ad fulminãdũ op⁹ eſt. Et fulminatũ fulmi

Fullones q curãda poliẽdave veſtimẽta ac (ne ictũ. cipiũt a foueẽdis aq̃ calida veſtib⁹. Inde ars fullonia dr.

Fulvus color dicit q ex ruſo ꝛ viridi videt eſſe miſtus: In aliis plus viridis: in aliis plus ruſi habẽs. Sicut poeta diligẽtiſſim⁹ fuluã aglã dicit: ꝛ iaſpidẽ: fulvos galeros fuluũ aurũ: arenã fuluã: leonẽ fuluũ: ꝛ ęs fuluũ.

Fulviaſter fuluỹ imitator. In aſter eñ nomina ferme omnia imitatione ſignificant: duobus exceptis. Surdaſter ſcilicet ꝛ Recalvaſter. Lc.

Fumus a furvor a quo fumoſus: fumo abundans. Fumẽs ex fumo exiſtens. Infumibulum: per quod fumus erumpit. Nam caminus ipſe ignis eſt.

Fumariũ loc⁹ vbi vina fumo condiebant. Mar. Improba Maſſilię quicquid fumaria cogũt Accipit ętatez quiſquis ab igne cadus. Nam vina fumo ꝓcoctę trahũt maturitatẽ: ꝛ celerius vetuſceſcũt: vt docet Colu.

Fumo as.fumũ educo. Virgi. Et iam fũma procul vil larum culmina fumant. Huius compoſituz eſt infumo. pe.pro. quod eſt ad fumũ ſicco.

Fumigo as.pe.cor. ponit ꝓ ſuffio: ꝛ fumigatio ꝓ ſuffi/

Fumifico as idem quod fumigo. ¶Plau. Eiq; vt (tu. arabico fumificem odore.

Fundi orum. vbs latinorũ mediterranea. Dicit ꝛ fun

Fund⁹ ager: q̃ fundat quotãnis multa. (dan⁹ ager. Vel q̃ ſit rei familiaris fundamentũ. Nã pecuniaꝝ ratio labilis eſt. Vel ideo fundus dicit q̃ plan⁹ ſit ad ſimilitudinem fundi vaſorũ. Et fundi appellatione: inquit Florentinus iuriſconſul. omne ędificiũ ꝛ oĩnis ager cõtinet. Sed in vſu vrbana ędificia: ędes: ruſticę villę dicunt.

Fũda q̃ lapides rotant. Virgi. li.j. geor. Stupea torq̃ntem balearis verbera funde. Eſt etiã funda retis genus: quod in orbẽ ſpargit: quod ꝛ reticulũ dici ſolet. Idẽ in eodẽ. Funda iam verberat amnẽ. Accipit quãdoq; pro ſacculo ſeu marſupio in modũ retis facto: in quo pecunię ꝛ alia geruntur. Macro. Cũq; acceſſiſſet ad ſellã: demiſſa in fundã pauperẽ manu: paucos denarios protulit: quos principi daret. Qđ ſacculi genus etiã reticulum vocatur. Horat. Reticulum panis venales inter onuſto Forte vehas humero. Aliquãdo pro circulo ex auro: ſiue alio metallo: quo gẽmę ita nectunt: vt aurũ non niſi margines amplectantur. ¶Plini. Funda includunt perſpicue ceteris ſubijcitur aurichalcũ.

Fũditores q funda dimicãt. Sal. Ipſe cũ expeditis cohortib⁹ adhuc funditoꝝ ꝛ ſagittarioꝝ delecta manu.

Fundibularij ſimiliter qui funda dimicant.

Fundũ: ima pars cuiuſq; rei: quę aliquid liquoris in ſe contineat: vel ad continendũ facta eſt: vt dolij: navis: aluei: fluminis: lacus: maris. Hinc fundamentũ ꝛ ꝓfundum: quod proprie imũ ſignificat: vt profundũ mare dictum q̃ procul habeat fundum.

Funditus penul.cor. aduerbiũ: ſignificat a fundo: ſicut cęlitus a cęlo.

Fundamen ꝛ fundamentũ vtroq; modo dicit pro eo ſuper quod qđ fundat. Aug. lib.xviij. de ciui. dei. A quibus tñ prima cepta fundamina ꝛ altare cõſtructũ eſt.

Fundo as.firmo: ꝛ quaſi fundamentũ facio: ſtabilio. ¶Pro quo etiã dicere ſolemus: feci fundamentũ. Trãſfertur ꝛ ad corpora alia. Quintili. Fundatã paternis auitiſq; opib⁹ domũ exhaurit. Cice. Quantũ in me fuit ieci fundamẽta pacis. ¶Huius cõpoſita ſunt: Effundo as. quod eſt a fundo euerto. Lecil. Reſpublica amiſſo ꝛ effuſa/to pherrimo nõ paruã fecerat iacturã. Suffundo: ſubijcio. Var. Qui in domibus lateritijs paululũ modo lapidibus ſuffundatis: vt humorẽ fugeret: habitabãt.

Fundo is.fudi: fuſum: liquefacio. Cũ metalla dicũtur fuſa. i. liquefacta. ¶Pli. Fuſo aut ſupinjecto plũbo. Hinc fuſile: fuſor ꝛ fuſorius. Quoniã ẏo q̃ fuſa ac liquida ſunt ſpargi ſolẽt: fundere pro ſpargere ponit. Clau. Et peſtima fudit vina Lapis. Lactã. lib.vj. Fundendus ad vltimũ cruor: omnia deniq; amara ꝛ grauiora patient ferẽda. Aliquãdo ꝓ pſternere. Virg. Nec prius abſiſtit: q̃ ſe ptez ingẽtia victor Corpora fundat humo. Aliquãdo ꝓ pſtigare: qđ vernacula lingua dicimus mettere in rotta. Liui. lib.j. Exercitũ fundit. fuſum pſequit. Aliquando ꝓ abundanter ꝓbere. Virgi. Ipſa tibi blandos fundẽt cunabula flores. Aliquãdo ꝓ large loqui. Idẽ li.iij. Talia fundebat lachrymãs. Aliquãdo ꝓ demittere: vt apẽdem. Criſtiſq; a vertice flãmã Fundit. Hui⁹ cõpoſita ſũt Affundo: ad aliqd fundo. ¶Pli. exprimit foliis ſuc⁹ molliſſimis in pila tuſis: affuſo paulatim vino auſtero. Cõfundo: perturbo: opprimo ſiue omnia in vnũ miſceo: conIungo. Liui. lib.j. Alterius vrbis duo populi in vnũ cõſu ſi ſunt. Virgi. li.iij. Qui nunc Oree Arethuſa tuo ſiculis confundit vndis. i. cõiungit. ¶Pli. Et ſi miſceant: facile cõfundit colorẽ. i. perturbãt. Circũfundo: circũcirca ſpargo. Apul. Atq; eo liquore ſtabulũ oñe circũfundit. Virg. Vndiq; viſendi ſtudio troiana iuuẽtus Circũfuſa ruit. Defundo. deorſum fundo. Cice. lib.iij. ad Herẽ. Nã vt forte hic in balneas venit cępit poſtq̃ defuſus eſt defricari. Diffundo: Effundo de qbus ſupra. Infundo: int⁹fundo. Col. lib.ij. Imbrib⁹q; faucibus ſi eſtuauerint boues: infundet. Hiero. Cęleſtis plane imber virgineũ in vellus placido ſe infudit elapſu. Hinc infundibulũ. Quãdoq; infundere eſt ſupra fundere. Virgi. lib.j. geor. Certatim largos humeris infundere roxes. Quãdoq; abũdãter fũdere. Hiero. lib. Reg. Feſtina ꝛ veni: quoniã infuderunt ¶Philiſtiim ſup terrã. Interfundo: in medio fundo. Ambro. de filio ꝓdigo. Et q̃ſi interfuſo luxurię eſtu ſecularis diuortia habere ſanctorũ. Offundo. ¶Perfundo: valde ſi

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ue per omnes partes fundo: ſpargo. Quid. ¶Perfuditq; genas lachrymis Hiero. Vere plena perq; largo ſancti ſpūs imbre pfuſa eſt ois creatura. ¶Profundo: Refundo: repēdo. Sene. Jd erat nō tā accipe bñficiū: q; refūdere. Interdū reſtituo qđ ſparſum erat. Jdē. Quicqđ deerit ex meo refundā. Interdū reijcio. Vt Oēm culpam in te refundā. Interdū retro fundo: euomo. ¶Pli. Qđ heſterna crapula ingurgitauerat: palā refudit. Suffundo eſt ſupfundo: aut deo: ſum injicio. Col. lib. vij. Laſſę t eſtuanti mulę ad os in fauces dimittit: verūq; in os ſuffunditur. ¶Plau. in Cur. Mane ſuffundā aquulā. Interdū ſorin/ſecus ſpargo: cū infundo poti⁹ de interiori parte dicat. Virg. lib. j. geo. At ſi virgineū ſuffuderit oꝛe ruboꝛē Cẽ/tus erit. Ser. Suffuderit ſorinſec⁹ habuerit. ¶Hinc ſuffu/ſio q mo:b⁹ eſt oculoꝝ: vulgo Cataracta vocāt hęc para cente ſi curat. Eſt autē παραχέντησις quę manu fit a chi rurgis: dum curari aliter morbi non poſſunt. Jnungit pu⁹ locⁿ: deinde vel ac⁹ vel hamul⁹ infigit: idq; pacẽteſis dr. Interdū ſuffundere eſt ſubijcere: a q̄ ſuffundatū ſub/iectū dicimus. Tractū a fundamēto. Clar. Qui in domi/bus lateritijs paululū modo lapidib⁹ ſuffundatis: vt hu more figerēt: habitabant. Interdū cōfundo: ſiue ruboꝛe pfundo. ¶Hiero. Hęc t hmōi Theophraſt⁹ diſſerēs: quę nō ſuffundat chriſtianoꝝ: quoꝝ cōuerſatio eſt in cęlis. Li ce. p inſpergo poſuit a j Lentu. ſcribēs. Noui animū cū mihi amiciſſimū: tū nulla i cęteros maliuolētia ſuffuſuꝝ. Supfundo. Lact. li. vj. Extinguit⁹ ptin⁹ tanq; igni aquā ſupfuderis. Trāſfundo de vno ad aliud fundo: ſpargo: mittove. Lice. Dolobellę. Libētius omnes meas laudes ſi modo ſunt aliquę meę laudes: ad te tranſfuderim: q; aliquā partem exhauſerim ex tuis. Cato de re ruſti. Vbi dies. xxx. prēterierint tranſfūditoꝛ: ita relinquito.

Fundito as. pe. coꝛ. ſępe fundo. Plau. in Amp. Dum cruciatu tuo iſtęc hodie verna verba funditas.

Funis tam maſ. q; fę gene. eſt: a fundo deduci videt: q; dum trahit atq; attenuat linū fundi videat.

Funes anchoꝛarij q⁹ anchoꝛę demittunt ac leuant.

Funalia cęrei: q; añ vſum papiri funes cera circūda/tos habere ſolebāt. Funales ¶o equi ſunt: q; ſine: hoc eſt reſte iuncti currū prēcedūt. Sueto. in Tiberio. Dehinc pubeſcēs actiaco triumpho currum Auguſti comitatus eſt ſiniſterioꝛe funali equo.

Fun⁹ eris. pompa quę fit in exequijs mortuoꝝ. Enni. Nemo me lachrymis decoꝛet: nec funera fletu Faxit. A funalib⁹ dictū funus: q; incenſi funes mortuis pferebant quoniā noctu efferebant cadauera: vel potius quoniaꝝ φόνος λέγεται καὶ φοῦνος ἰωνικῶς. φονῶ γὰρ καὶ φονεύω δῶ τὸ ἀναιρέω. i. φόνος dicit t φοῦνος ionice t cędes φένω t φονεύω eſt interfício. Interdū ſignificat mortem. Virgi. Nec morſura tenet crudeli funere Dido. Inter/dum ponit pro cadauere. Terē. Effert fun⁹. Q̄ſq; p ſe/pulchro. Cic. Ergo inſtauram⁹ ¶Polydoro funus.

Funere⁹ a. um qđ ad funes ptinet: vt funereę mulie/res: ad quas ptinet fun⁹: vt puta ſoꝛoꝛ t mater.

Funerale dicit quicquid ad exequias pertinet.

Funebre pe. coꝛ. ſimiliter qđ ad fun⁹ ptinet: vt funebris pōpa Quintil. Quid ſibi velit ille funebriū longus oꝛdo pōpaꝝ. Et funebres tibię q⁹ in funere canebāt. Aliqñ ōr cędib⁹ plenū vel mortale. Horā. in Ser. funebre bellū

Funero as. pe. coꝛ. ſepelio. ¶Pli. li. xxviij. Qui fu (dixit nerari ſe iuſſit ſeſtertijs vndecim milibus.

Funeſtus a. um. quod eſt funere inquinatū. Vnde Fu/neſto as. t funeſtū: mortiferū: cruētū. Sene. Vox illa fu/neſta reipu. Jtē funeſtū qđ funerib⁹ adhibeb: vt funeſta tibia: qua ad funera canebāt. Funeſta arboꝛ di a poe/tis cupreſſus: cui⁹ ram⁹ poni ante domū funereā ſolit⁹ fit. ne qs p ignoꝛantiā ingrediēs polluereť. Funeſtata dom⁹ dicit: quę aliquo funere: hoc eſt morte affecta ſit. Lc.

Funeſto as. funere inquino. Vnde domus funeſtata: quę aliquo funere affecta eſt. ¶Plau. ¶Paternā domū fu/neſtauī. Aliquādo funeſtare eſt cruētare.

Funābulus penul. coꝛ. q graditur per funes. ¶Hūc grę ci Schęnobata dicunt. Funambulus ¶o, p funę poſuit Hie. o. de morte Paulę. Jactēt alij pecunias: t in coꝛbo nā dei gra cōgeſta: funābuliſq; aureis dona pendētia.

Funepeus: idem quod funambulus. Apul. Comędꝰ ſermocinat: tragędus vociferat: funepeus periclitat.

Funetū dicit in arc⁹ ſpeciē formatū. Et dicit de vineis: cum breuioꝛes palmites ſunt ſarmentis ipſis inter ſe iun cti ſunium modo. Lc.

Funiculus: cum ſit diminutiuū a funę: vt Funicul⁹ ou plex difficile rumpit. ¶Ponit tamē q̄q; p menſura certi itineris: vt apud ¶Pſal. Semitā meā t funiculū meū in/ueſtigaſti. Juxta eſſ Aegyptios in ripis fluminū ſolēt na ues funibus trahere certa habētes ſpatia: quę appellant funiculos: vt laboꝛi deſeſſoꝛ recentia trahentiū colla ſuc cedant. Nec mirū ſi vnaquęq; gens certa viarū ſpatia ſu is appellet nominibus: cum t latini mille paſſus vocent t Galli Leucas: t Raſtas vniuerſa Germania: atq; in ſingulis nominibus diuerſa menſura ſit.

Fungus a funere (vt quidā aiunt) deſcendit: q; veſcen tibus periculoſiſſimus ſit: cum vel caligaris clau⁹: vel ca libis rubigo: aut pāni marcoꝛ affuerit: aut ſi ſerpens pri/mo pateſcentē adhalauerit. Fungoꝝ diuerſa ſunt gene/ra Nam ſunt boleti: pratēſes albi: qui in pratis naſcunt. Spongioli a ſimilitudine ſpongię Digitelli a digitis. A poꝛrigine poꝛrigiōſi. Naſcūtur t in arboꝛibus fungi: t in ſpinaꝝ radicibus. ¶Hinc fungoſus a. um. quod eſt ra ruum t leue ad ſimilitudinē fungi. ¶Pli. ¶Hunc totū fungo ſa replet medulla. Et fungoſitas a fungoſo dicit. ¶Pli. To/ta fungoſitas derasa.

Fungoꝛ eris. functus. Fungi ſignificat vti ſeu officium aliquod: aut dignitatē habere: agereq;. Vt fungoꝛ offi/cio delegato: fungoꝛ prura: fungoꝛ vita: quod eſt fungoꝛ officio vitę t munere adminiſtrādi coꝛpus. Jnde defun/ctos mortuos dicimus. qui munia vitę peregerūt. Et cō ſtruit cū ablatiuo. Lactā. Jta enī delegato ſibi officio fū/cti ſūt. Aliquādo cū actō. Terē in Adel. Aeſchinus tuus neq; boni: neq; liberalis functus eſt officiū viri. ¶Plau. in Mene. Nā parāſitus octo hominū munus facile fungit Fungi quoq; finire dicit. Vnde vita functus dicit q vitā finiuit. Lactā. lib. iiij. Et cū magiſterio funct⁹ fuiſſet: tra/deretur in manus impioꝝ. Hui⁹ cōpoſita ſunt defungoꝛ quod eſt expedio: finem facio: perago: ceſſo: t liberoꝛ ab aliquo officio vel munere. Cic. O tandē magnis pelagi defuncte periclis. i. qui finiuiſti t euaſiſti pericula. Liui. Defuncta morbis coꝛpoꝛa ſalubꝛioꝛa eſſe cępere. i. q̄ eua ſerant morbos. Terē. in Adel. Vtinā hoc ſit modo defū ctum. i. vtinā hoc malū vltimū ſit quo defungaſ: in quo finiat officiū ſuū. ſ. Aeſchino talia perpetrandi. ¶Perfun/goꝛ: perfecte fungoꝛ. Cice. Lentulo. Cum t honoꝛib⁹ am pliſſimis: t laboꝛibus maximis perfuncti eſſemus. Jdē. ¶Perfuncto hoc miſero fataliq; bello.

Fuo is. fui. futū ſignificat arguo. ¶Plau. in Am. Ne qs tam audax fuat homo qui obuiā obſiſtat mihi. Hinc fu to as. de quo infra. Eſt etiam idē quod fum: vnde t pte ritū fui. Et in ¶Plau. capiā fuat pro fit. Aſcen.

Furuum obſcurum: a quo furnus: fornax: fumus: fu/rię: fuligo: fulica.

Furuę hoſtię dicebantur: quę Ditis patris t ¶Proſer/pinę aris iminolabantur. Lc.

Fur generis cōmunis: ſubtractoꝛ: a fero: q; ferat. i. auſe rat res alienas. Vel vt inquit Clar. li. xiij. rerū dīui. a fur uo nigro q; furta clā fiant: t plerūq; in nocte. Sabin⁹ a fraude. Alij a greco φώρ: a quo furtū deducit. Differt aūt fur a latrone ſm Hiero. q; ūres iſidient: t occulta frau de decipiant. Qui enī furant: nocte furant t in tenebris. Vnde ſignificāter ait Oſee: q; fur clam ingreſſus ſit: t la trunculus expoliet foris. Sed plerūq; indifferēter ponū tur. ¶Per tranſlationē quādoq; fur capit, p ſeruo. Virg.

t

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Quid faciãt ofii: audẽt cũ talia fures? Cõposita sunt Bi fur ⁊ trifur: hoc est fũme fur. Aurifur: qui furat aurũ.

Furculus ẏm Paſcia diminutiuũ est a fur.

Furunculus etiã dimi. a fur. Cice. in Piſo. Olim furunculus: nũc etiã rapax. Accipit etiã qñq; p̃o mustela syluestri: qua in cauernis cuniculi capiunt. Et furunculus dicit tabercũlũ acutũ cũ inflãmatõe ac dolore in carnosis maxime partibus: vt scribit Gale. Prouenit ex humoribus crassis: differtq; a phymate: q hoc maius est furunculo: rotundius atq; planius. Fit etiã furunculus ex capillamẽto. Col. lib. v. Plerũq; autẽ germẽ de cicatrice p̃cedit: quod siue longũ profluerit in flagellũ submittit: siue breuius in pollicẽ: siue admodũ exiguũ in furunculũ: is ex quolibet ⁊ minimo capillamẽto fieri potest. Dictus furunculus: q quasi fur furtim nascat.

Furtũ: vt Plau. furecon. diffinit: est cõtrectatio rei fraudulosa: lucri faciẽdi gratia: vel ipsius rei: vel etiã vsus eius possessionisve: quod lege naturali phibitũ est admittere. Ueteres tamẽ dicebãt furtũ quicquid clam cõmitterẽt. Virg. Vulcani Martisq; dolos: ⁊ dulcia furta. Hinc furta ꝑ adulteriũ legunt. Tibul. Celari vult sua furta Venus. Pro insidiis. Virg. lib. xi. Furta paro belli cõnexq; in tramite syluæ Armato: vt binas obsidam milite fauces. Sallu. lib. i. histo. Metu gẽtis ad furta belli peridoneq. Furta domestica vocant quę serui dñis: vl liberti patronis: vel mercenarij apud quos degũt: furripuerũt.

Furtim aduerbiũ significat latenter. Virg. lib. iij. ęnei. Infelix Priamus furtim mandarat alendũ.

Furax acis. dicit qui facile furat.

Furtific⁹ a. um. quod furtũ facere solet. Plau. in Persa. Ubi illa altera est furtifica lena.

Furtiu⁹ a. um. pe. p. qđ furto raptuz est in significatiõe passiua. Plau. in pe. Quę furto raptę erãt furtiuas vendere ingenuas collibet⁹ me⁹. Oñq; furtiuũ & clãdestinũ Uñ ⁊ furtiuę literę ⁊ furtiua scripta: q̃ artificio q̃dã fiũt: ne legi possint ab alio: q̃ abeo ad quem scribunt. Gel. Res q̃sdã occultas nũtiare regi furtiuo scripto volebat.

Furo: ris. furtũ facio: vt apd apostolũ. Qui furabat iam non furetur.

Furfur nomẽ auis: ⁊ purgamẽtũ farinę. Uñ furfureus a. um. quod est ex furfure. Et furfures morbus capillor.

Furca a fero instrumentũ quo straméta ferunt. Unde Bifurcus ⁊ bifurcatus: ⁊ bifurcatim. Hui⁹ diminutiuũ est furcula: a quo fit aliud diminutiuũ furcilla.

Furcilla diminutiuũ a diminutiuo furcula est: ⁊ significat instrumentũ quo fruméta cillent: hoc est mouẽtur. Nam Cillere mouere est: ⁊ quo sęnũ: palea: ⁊ id gen⁹ reliqua iumentis ministrantur. Hoc rustici in ęno colligẽdo vtuntur. Var. lib. i. de re rusti. Herba cum crescere desũt: ⁊ ęstatibus arescit: subsecari debet: ⁊ quod perarescat furcillis versari.

Furcilis pe. co. instrumentũ bidentatũ tridentatũve: quo vtimur ad extrahendũ simũ.

Furciferi dicebant serui: qui ob leue delictũ cogebant a dominis ignominię magis q̃ supplicij causa circa vicinos furcã in collo ferre: subligatis ad eã manibus ⁊ ꝑdicare peccatũ suũ: simulq; monere cęteros: ne quid simile admitterẽt. Uñ Plutar. in vita Coriolani Furciferi hinc nomen est: q̃ maxima pęna apud antiquos seruo peccanti erat: vt is plaustri lignũ: cui temo affigit: spectãte vicina ferẽs circũageret. Qđ vbi factũ erat: infid⁹a domesticis ⁊ vicinis existimatus furcifer appellabat. Nam latini lignũ illud furcã appellãt. Hinc Trifurcifer: summe furcifer dicit. Sicut Triuenefica: summe venefica.

Furor furoris: insania: q̃uis inter se differãt: sicut Cic. lib. iij. Tus. declarat. Itaq; non est scriptũ si insanus: sed si furens esse incipit. Insaniã enĩ esse censuerũt inconstãtiam sanitate vacantẽ: quę tamẽ posset tueri officioũ et vitę cõmunẽ cultũ atq; vsitatũ. Furorẽ autẽ rati sunt mẽtis ad omnia cęcitatẽ. Qđ cum magis esse videat q̃ insania tamẽ eiusmodi est: vt furor in sapientẽ cadere possit: non possit insania. Fit enĩ furor aliq̃n vitio valitudinis: vt in ijs qui melancholici appellant: quos tamẽ Aristo. censuit habere aliquid in animis ꝑsagięs atq; diuinum. Aliq̃n accipit ꝑ mente vi quadã diuina cõcitata: qualis est furor poetaz. Negat qppe Democritus quẽpiã poetarũ magnũ esse posse sine furore. Cice. Ineſt igit animis ꝑsagio extrinsec⁹ iniecta atq; inclusa diuinitus. Ea si exarsit: acrius furor appellat: cũ a corpore animi⁹ abstracti⁹ diuino instinctu ꝯcitat. Interdum furor sumit ꝑ nimia ira. Luc. Quis furor o ciues: q̃ tãta licẽtia? Sed inter iraꝫ ⁊ furorẽ. Hiero. hoc interesse scribit: q furor sit vindicta irrationabilis cum fellis amaritudine. Ira ẽo cõmotio animę. Dictus furor q̃ huc atq; illuc temere feratur.

Furię deę furoris sunt dictę: ⁊ noctis Acherõtisq; filię fuisse memorant. Alecto: Tisiphone: ⁊ Megera. Virgi. Dicunt geminę pestes cognoſe dirę. Quas ⁊ tartariam nox intẽpesta Megerã Uno eodẽq; tulit partu. Fictum est a poetis inferna loca furias habitare: sed tormẽta sceleſtę mẽtis esse veteres voluerũt. Cice. ꝑ Roscio. Nolite putare: quẽadmodũ in fabulis sꝑnumero videtis: eos q aliqd impie: scelerateq; cõmiserũt agitati ⁊ perterreri tędis ardẽtib⁹. Quęq; fraus ⁊ su⁹ terror maxime vexat: suũ quęq; scelus exagitat: amentiaq; afficit: suę malę cogitatiões cõsciẽtięq; animi terrẽt. Nę sunt impijs assidue domesticę furię: q̃ dies noctesq; parẽtũ pœnas a scelera tissimis filijs repetãt. Tres etiam furię significãt tres animi affect⁹: q hoies in oia facinora ꝑcipites agunt. Uidelicet Ira: cupiditas: libido. Ira vltionẽ desyderat: cupiditas opes: libido voluptates. De istis Euripides in Oreſtis tragędia. Sed aliꝺ est parcę Clotho: Lachesis: Atropos: de qbus Hebes Thebanus in pictura vitę ὁ δὲ γέρων ὁ ἄνω ἑστηκὼς ἔχων χάρτην τινὰ ἐν τῇ χειρὶ καὶ τῇ ἑτέρᾳ ὠθῶν δεικνύοντί τινι οὗτος Δαίμων καλεῖται πρὸς ἄτερ δὲ τοῖς εἰσπορευομένοις τί δεῖ αὐτοὺς ποιεῖν ὡς ἂν ἐλθόντες εἰς τὸν βίον καὶ δεικνύει ποίαν ὁδὸν αὐτοὺς δεῖ βαδίζειν ὡς σώζεσθαι μέλλουσιν ἐν τῷ βίῳ. Senex furũ stans chartã quandã in manu habens: ⁊ altera veluti aliquid demonstrãs. is dęmon .i. Sapiens vocat: iubet autẽ ingrediẽtib⁹ qd facere eos oportet vt ingrediant in vitam: ⁊ ostendit qua via incedẽdũ est: si seruari debeãt in vita.

Furiosus dicit a quo furor nunq̃ recedit.

Furo: ris. insaniui: ira exagitor. Apul. Furit ensem corripit: fertur in eũ ꝑceps: nil tale timẽtẽ aggreditur. Quidoq; furere est insanire. Cice. lib. i. offi. Uersutũ ⁊ callidum factũ Solonis qui quo tutior vita eius esset ⁊ plus aliquãdo reipu. prodesset furere se simulauit.

Furio as. cum furore concito. Horat. lib. car. Quę solet matres furiare equarum.

Furiatus: qui ex causa furit. Uir. Non tulit hanc speciem furiata mente Chorebus.

Furibũd⁹: q vehemẽter furit. Sal. Tũ ille furibũd⁹ qñ qdẽ circũuẽt⁹ ingt ago: incẽdiũ meũ ruina extinguã.

Furn⁹ a furuo. i. nigro colore ꝑpter fuliginẽ vel ꝑpter obscuritatẽ quã intus habet: vt inquit Porphirio. Loc⁹ in quo panis coquit. Differtq; a clybano q̃ clybanus mobilis est: ⁊ quasi parvus furnus testaq; aliquãdo tegitur: sed fere e metallo fit. Interdũ etiã ex lapide ẽstat: nõ tam pani q̃ aliis dapibus coquẽdis seruiens. Furn⁹ ẽo ex cemento ⁊ calce cõstat: magnusq; ⁊ immobilis est. Uli. Cortices quoq; decussi lini clybanis ⁊ furnis ꝑbẽt vsum. Os furni ꝓfurnium dicitur.

Furnaceus a. um. quod ad furnũ pertinet. Idem. Nã furnaceis panibus binas adiiciunt libras.

Furnaria absolute dicit: sicut Lenacularia: ⁊ Sagaria. Dicit autẽ quis furnariã exercere: qui ex furno panisq; coctura quęstũ facit: vel qui furnos locat cõductoribus. Sueto. de Uitel. Cuius filius sectionibus et furnaris vberius compẽdiũ nactus ex muliere vulgari Antiochi cuiusdã furnariã exercẽtis filio egrẽ Roma genuerit

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Furnarię mulieres vulgo dicunt furno opantes.

Fuscina pe.cor.telū tridens siue trisulcū piscatoriū: q̄ fundo natantia capiat: insigne Neptuni erat: vt apud Mriapeiam. Neptuni fuscina telū. Hoc etiā Retiarij in gladiatorijs ludis vtebant. Iuue. Vicerat hoc monstrū manicati fuscina Gracci. Alij tunicati legunt.

Fuscinula diminutiuū parua fuscina. Hiero. lib. j. Regū. Habebat fuscinulā tridentē in manu: & mittebat eaz in lebetē: & quod leuabat fuscinula sibi tollebat.

Fuscus a.um. color: subniger. i. nō plene niger: qualis est Indorū meridionaliū & Aethiopū color.

Fusile pe.cor. quod fundi potest: seu quod fusum est: vel quod pronum est ad fundendū. Bel. Qui sunt leues & fusiles & importuni locutores.

Fusi⁹ p furi⁹ antiq̄ dixerūt: vt Valesi⁹ p Valeri⁹. Lc.

Fusorius a.um. qō ad fusionē: hoc est liquefactionem ptinet: seu quod fundit: aut fundi potest: vt op⁹ fusorij. Hiero. in Exo. Formauit opere fusorio: & fecit ex eis vitulū conflatilē. Fusorij vas in quo metalla liquefiūt. Et ars fusoria ars fūdedi: miscēdi: trāsmutādiq̄ metalla.

Fusores qui fundunt: id est liquefaciunt.

Fusus a.um. participiū a fundo is. Fusus fusi instrumētū qō mulieres nendo digitis voluunt: vt est illud. Et digiti ei⁹ appēderūt fusū. Fusim aduerbiū scat sparsim.

Fustigo as. pe. pro. fuste stimulo.

Futo as. redarguo: a quo Cōfuto & refuto. vide in dictione refuto. Cato. Futauit vsu: est p sępius fuit.

Futio futis: effluo: a q̄ cōponit effutio. de q̄ alibi.

Futis vas aquarū quo aqua in triclinū infundebat:

Futile pe.cor. qō facile fundit. Unde vas futile qō erat tenuissimi oris ex altera parte arctū: qō statim positū effundebat. Utebant eo in sacrificijs deę Vestę: quia aqua ad sacra hausta in terra nō ponit. Qō si fiat piaculū est. Unde excogitatū vas est quod stare nō posset: sed positū statim effunderet. A quo Futiles dicti sunt qui cōtinere tacenda non possunt: sed ea effundunt. Apu. Leuis homo & futilis ac rimarū plenus.

Futile est etiā aduerbiū similiter & futiliter. Lc.

Futuo is. futui fututū obscęnū verbū: qō a futio deduci videt. Cum nihil aliud sit futuere q̄ semen effundere.

G Litera muta est: quę in verborū ꝓteritis mutatur in ct: vt lego: lectus. Ago: actus. Aliquando in s: vt Spargo sparsi: mergo mersi. Aliquando in x: vt rego rexi: pingo pinxi. Apud grecos: quod illi per κ scribūt quādoq̄ nos per g scribimus: vt κύκνος: nos cygn⁹: illi κοβιος: nos Gobius vel gobio.

G ante A

Gaba per simplex b: teste Josepho lib. v. antiquitatū Judaicarum Galileę oppidum est.

Gabba per duplex bb. Syrię vbs est.

Gabaon olim metropolis & regalis ciuitas Euheorū. Et nūc vt refert Hiero. ostēdit villa eodē nōie in quarto miliario Betelis ō occidentalē plagā iuxta Rhama: vbi Salomon oblatis victimis diuinū meruit oraculū.

Gabaonitę pe. p. sunt populi in Gabaon habitātes.

Gabatę pe.cor. vasa ꝓcaua edulijs pulmētarijsq̄ aptissima. Mar: Transcurrunt Gabatę: volantq̄ lances. Et alibi. Sic implet Gabatas paropsidesq̄.

Gabalus pe.pro. apud veteres crux siue patibulū dicebatur. Iar. Nos barbari q̄ innocentes in Gabalū suffigimus hoies: vos non barbari q̄ noxios absoluitis.

Gabalū penultima cōmuni oppidū Auernoz in Gallia Aquitana Narbonensi terrę primū. Hinc Gabalici populi apud quos olim fiebat optimus caseus.

Gabij orū. Tolscorū vbs fuit. lxx. milibus passuū ab vrbe distans: a Galacto & Bio fratribus siculis condita sicut scribit Solin⁹: vbi Latomię pluscq̄ reliquę lapides Romę suppeditantes. Hinc Gabini dicti sunt homines Gabijs habitantes.

Gabinus pe.pro. toga q̄ sicut docet Ser. sic in tergum reiecta est: vt vna ei⁹ lacinia a tergo reuocata hoiem cingat. Quo vestimēti genere vtebat cōsul bella indicturus.

Gabriel hebraice: latine fortitudo dei dicit.

Gaderes ciuitas Syrię non longe ab Ascalone. Ex q̄ Theodorus rhetoricę ꝓcepto: qui Strabonis ętate floruit: Gadareus dictus est.

Gades: vuę insulę sunt: & vtrāq̄ tam singulari numero Gades: q̄ plurali Gades appellamus. Et sunt in fine Bethicę ꝓuincię: & in extremo nři orbis ꝓsus occidē tē vbi Europa ab Aphrica dirimit. Vocabulū pgnū est qō septū indicat: eo q̄ in morem sepis circūdet. Gadis maior insula quā alij Erythręā: quoniā tyrij ab origine eorū orti ab Erythreo mari ferebant. Alij Aphrodisiā: quondam Junonis insulā vocauere. Distat a Calpe septingētorū quinqāginta stadioz interuallo. Parua quidē insula: sed viroz dignitate excellens: in qua equestris ordinis Gaditanos qngētos in vno censu numeratos aliquādo fuisse cōpertū est: in vno atq̄ perexiguo oppido qō Gadium vocabat. In hac insula Geryones habitauerunt. Gadis minor insula habet oppidū ciuiū Romanoz qō Julia appellat. In Gadio erat templū Herculis honoratū: in quo quidā colūnas illas esse existimāt: quę Herculis colūnę nuncupant. Sunt aūt ex ere cubitoz octo. Inde Gaditanus a.um. penul. pro. vt mare Gaditanū. Et Gaditanę puellę dicunt libidinosę: pcaces. Marti. Tam tremulū crissat: tam blādū parit: vt ipm Mastur batoꝛem fecerit Hippolitū. Gaditani oriundi sunt a Tyrijs. Unde Luca. Tyrijsq̄ a Gadibus hospes.

Gadir neutri generis vbs opulēta in Gadib⁹. de qua Mascia. li. v. ait. Et alij tradiderūt Tartessum Hispanię ciuitatē quā nūc Tyrij mutato noie Gadir habēt. Rufus Festus in descriptione orbis: Gadir prima fretū soli da supeminet arce Atrollitq̄ caput geminis inserta colūnis. Hęc Cotinusla prius fuerat sub noie prisco Tartessumq̄ de hinc tyrij dixere coloni. Barbara quin etiam Gades hāc lingua frequētat. Hęn⁹ qppe locū Gadir vocat vndiq̄ septū. Suidas γάδειρα τόπος κατὰ τὴν ἑσπερίαν μοῖραν μέχρι τούτων ἐλθὼν ὁ Ἡρακλῆς καὶ μὴ λυπάμενος διελθεῖν σκέλας πρὸ τῶν ἐκ χωρίων λαβὼν ἐφεύσατο. i. Gadir locus iuxta Hispaniā extremā ad quē ꝓfectus Hercules & pertranſire nō potēs colūnas ab incol'sum/

Getulia pars Aphrice q̄ primos habet ptas infixit. garamātas. Inde getul⁹ pe. p. Tir. li. iiij. Destrnat vt ca ptā ducat getul⁹ hiarbas. Iuue. Cū getula ducē portaret belua luscū. Qui. Quid dubitas victā getulo tradere Hiarbę. Getuli aphricę ppři sūt. Aphricā initio Libyes habuerūt deinde Aphri: postea getuli: postremo Numidę.

Gagates nomē fluuij in Sicilia: & nomē lapidis ꝓtio/si in eo primū reperti: q̄uis etiā in Anglia abundet. Hic lapis q̄uis rudis & rustic⁹ videat: diuini tamē nescio qd in se habet. Ignē em̄ alit in laticibus quē solo oleo licet extingui. Si quis aut̄ aquā & eius lapidis frustula biberit: si carnis senserit maculas: extēplo emingit: neq̄ cohibere vrinā potest. At si virgo: nō cogit meiere.

Gagites lapis est: in aquilarū nidis repertus ad multa remedia vtilis: nihil ꝓfo igne deperdēs. Est aut̄ lapis iste int⁹ pgnās: quē si quatias alius quasi in vtero sonat. Fuluus est & tereti figura: hūc Zoroastres mag⁹ oibus lapidib⁹ ꝓtulit: maximā illi tribuit ptātē: vocaq̄ aliter ętites ab aquilaz noie ἀετὸς em̄ grece aglā significat. Lc

Galaad mons est: a quo ciuitas in eo condita fortita est vocabulū: quā & accepit de Amoꝛreoꝝ manu Galaad filius Machir filij Manasse.

Galactopotę pe.pro. lac potātes. Col. lib. viij. Quibus dā natiōib⁹ fruméti expertib⁹ victū cōmodat: ex q̄ Nomadū Getarūq̄ plurimi γαλακτοπωταὶ dicunt.

Galactophagi populi Scythię dicunt & Lactiphagi

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Galatha nympha marina a lactis candore sic dicta: quasi lactis dea γάλα enim lac significat. Lc.

Galaxia & galactites gemmę sunt coloꝛe lacteo inter currentibus candidis venis. Lc.

Galaxęra grece γαλαξέρα nympha marina a lactis candoꝛe dicta. Lc.

Galba vermiculus mirę exilitatis: qui nascit in ęscis. A quo q̃ prim⁹ Sulpitioꝝ cognomẽ galbę tulit: ab exilitate ita vocitat⁹ est: quę alij ecõtrario: q̃ ꝓpinguis fuerit notatũ scribũt. Talẽ eñ Galli vocãt Galbã. Alij q̃ oppidũ Hispanię frustra diu oppugnatũ illatis demũ e Galbano facib⁹ succẽderit. Nonnulli q̃ in diuturna valitudine galbeo: hoc est remedijs lana inuolutis vteret.

Galanthis (vt est in fabulis) Alcmenę ancilla fuit: quę cum domina sua partus doloꝛibus laboꝛans a Junone ne pareret impediret: mira astutia dicit deã eluisse. Tę/miſſe quippe ad eã risu ac lętitia gestientẽ: & solutã iã partu reginã mentiendo cõfinxisse. Qua re intellecta admiratione simul ac doloꝛe concitã deã resolutis manibus surrexisse. Tunc subito Alcmenã sine vllo cruciatu Herculem enixã. Junoné ꝙ indignatã: moꝛ Galantidę in animal sui nominis mutasse: ac addita pęna: vt oꝛe quo pręcipue peccauerat: pareret. Lc.

Galanthis idis. mustella a qua piscis quidã dict⁹ est. Hęc & Gale dicitur & Galeus.

Galban⁹ pe. coꝛ. ſę. generis: & Galbanũ neutri. Succ⁹ est siue lachryma cuiusdã herbę similis ferulę quę in ꝓpo frutice in ęstate ꝓrumpit: & multis est apta medicaminibus. Græci χάλβανον dicunt per ch: nostri ꝙ ch: in g cõuertunt. Hiero. in Ecclesiastico. Et quasi Storax & galbanus & vngula & gutta. Luc. lib. ix. Hic ebulũ stridet: peregrinaq̃ galbana fudãt. Galbanũ in Syria gignitestis est Pli. lib. xij. Qđ sincerũ si vrat fugat nidoꝛe serpẽtes. Est etiã hoc noie genus vestimẽti delicatoꝝ a coloꝛe albo ac sublucido qđ nullos habet pilos. Juue. Cęrulea indutus scutulata & galbana rasa. Inde Galbanat⁹ nomẽ simile participio formauit. Mar. qđ est galbano indutus. Accipiturq̃ ꝓ homine molli & effęminato.

Galbinus a. um. penul. pꝛo. mollis & lasciuus. Mart. Galbinos habet moꝛes. Tunica quoq̃ galbina a coloꝛe dicta est. Flauius Vopiscus in Aureliano. Inter hęc fuit tetricus chlamyde croceа: tunica galbina.

Galbuli pilę cupressi. Var. lib. j. de re rusti. Quędã ad oriẽdũ sunt vsq̃ adeo parua: vt sint obscura: vt cupressi. Nõ eñ galbuli qui nascunt. i. tanq̃ pilę paruę coꝛtice id semen: sed his intus primigenia semina dedit natura.

Galbeũ ornamẽti mulebris gen⁹. Galbane⁹ malt odo/

Gale mustella. Aristoteles libꝛo de animalibus (ris. Gale quotiẽs dimicatura cum serpente est. Pli. Mustelę cum anguibus visę sunt pugnare quotiens victę sunt rutę foliũ moꝛsu apprehendentes.

Galeus piscis: qui a nostris etiã mustella dicit. Plini. Pastinacã piscẽ venenatũ persequit Galeus.

Galea cassis: a Galero quo multi veteres vsi sunt.

Galena dicit plumbi & argenti vena cõmunis: quę & Molibdena vocat: & latine dicit plumbago. Lc.

Galeola cum accentu in antepenul. vas sinuosum a galeę similitudine dictũ.

Galeotę nõ mõ stelliones appellant: sed & vates qdã in Sicilia & Attica a Galiote Apollinis filio q̃ frat Telmessi eius tradit: q̃ Telmessum vbẽ in Caria cõdiderit: oꝛaculo ex Dodone accepto. Vñ Aelianus scribit Dionysiũ tyrannũ Galeotas solitũ consulere in Sicilia.

Galerus & galeꝛ pe. pꝛo. pileus rotundus q̃ in modũ galeę esset factus: vt inquit Var. Sta. & tẽperat astra galero. Accipit interdũ pꝛo coma aliena quã ad Galeri effigiem formatã capiti ita aptare solemus: vt internoscinon queat. Hoc apud Sueto. in cali. capillamentũ nominatur. Huius diminutiuũ est galericulus.

Galerita penul. pꝛo. auis quę nunc alauda dicit a galeri similitudine. Var. Galericũ appellat: quia plumam elatam in capite habet.

Galesus pe. pꝛo. fluui⁹ iuxta Tarentũ. Vir. lib. v. Qui niger humectat flauentia culta galesus.

Galgulus: auis est que si spectet a quopiam moꝛbo regio laboꝛãte: sanat moꝛbus ille & auis emoꝛit. Lc.

Gallus Cybelis sacerdos a Gallo Phrygię fluuio: cuius aquam qui gustassent: reddebantur insani. Et gallus gallinace⁹ auis: nocturn⁹ vigil: quę excitãdis in opera mortalib⁹ rũpendoq̃ somno genuisse puidẽtia diuina videtur. Est & nomẽ gẽtis: & nomẽ viri proprium: & fortunam coꝛporis significat: vt inquit Quintilia. i. castratũ Nam tales erant Galli sacerdotes Cybeles. de quibus Aug. lib. vij. de ciui. dei refert: q̃ ideo abscissi matri deũ seruirent: vt significaret eos qui femine indigeant terrã sequi oportere quę mater deũ nominat.

Gall⁹ a. um. quod ex Gallia est. Unde Galli dicti sunt qui ex gallia oꝛiginem habent.

Gallia regio Europę a cãdoꝛe populi dicta Gala eñ lac latine dicit. Nam montes & rigoꝛ cęli ab ea parte solis ardoꝛẽ excludunt: vt non eoꝝ coꝛpoꝛa coloꝛent. Quę triplex est: tonsa. i. siue togata. Comata & bracata. Gallia togata dicit Cisalpina: vt Pli. lib. iij. scribit. Mart. Gallia. Romanę noie dicta togę. Comata cognominatur omnis Transalpina gallia: quã in tria populoꝝ genera historici diuiserũt. Belgicã: Celticã: & Aquitanicã: quę Remoꝛica ante dicta est. Nã a Scalde ad Sequanã Belgica. Ab eo ad Garumnã Celtica eadẽq̃ Lugdunensis. Inde ad Pyrenei montis excursum Aquitania. Augus⁹ quadrifariã diuisit addita Lugdunensi pꝛouincia. Ammianus in multiugas ꝓuincias diuisit: vtpote qui & secundã Lugdunensem & primã & secundã Aquitanicã faciat: Gallos celtas noie regis dictos: & ab eius matris vocabulo Galatas sermo græc⁹ appellat. Narbonẽsis ꝙ ꝓuincia appellat pars galliaꝝ. Bracata autẽ dicta est a genere vestiũ. Al gallia sit gall⁹ a. ũ. de q̃ ante.

Gallicũ: acer albũ & ꝓcipui cãdoꝛis dicit. Lc.

Gallic⁹ a. um. pe. coꝛ. qđ ex gallia est: vt arma gallica.

Gallican⁹ a. um. idẽ qđ gallic⁹: vt gallicanę vestes.

Gallus, a. um. sicut gallicus & gallicanus. Sal. li. iij. histo. Duę gallię mulieres conuentum vitantes ad menstrua soluenda montem ascendunt.

Gallogręcia Galatia dicta est: a qua Gallogręci. Maz cum galli multitudine abũdãtes relicto natali solo Italiã inuasissent: Gręciã impleuerũt: Macedoniã occuparunt: in Asiã trãsierũt: duce Leonoꝛio qui Gallogręciaz misto ex gallis: gręcisq̃ vocabulo cognoiauerũt.

Gallicia regio Hispanię: quę vt Justi. refer: a Teucro Thelamonis filio condita est.

Galatia gręce γαλατία per simplex l regio minoꝛis Asię. Hęc ab oriẽte Cappadociã & Helym fluuiũ: ab occidente Bithyniã & Asiã: a meridie Pamphiliã: a septẽtrione Pontũ Euxinũ habet: quã olim Galli ex Europa venientes habitarũt: & gallogręcia dicta est.

Galatę pe. coꝛ. populi qui galatiã habitant. Hi primo Gomoꝛitę dicti sunt a Gomoꝛ Japhet filio: vt Josephus libꝛo primo refert: & fratre Aracis qui ad ea loco veniens ibi sedes posuit: nuncupata est.

Gallina auis nota: a q̃ noie deducunt hęc adiectiua.

Gallinaceus a. um. quod ex gallinis est: vt pullus gallinaceus. Varro. Gallinaceis enim pullis bis deni dies opus sunt: Pauoninis ter noueni.

Gallinaceus substantiuũ ipse gallus. Postcennius niger ob vnius gallinacei direptionem: decem cõmanipulares qui raptũ ab vno comederãt: fecuri percuti iussit. Sic gallinacea gallina. Varro. Si oua gallinis pauonina subijcies: cum iam decem dies fouere cepit gallina/cia: tum deniq̃ subijce: vt vna excludant.

Gallinarius & gallinaria qui & quę gallinas curat. Pli. lib. x. Traditur quędã aꝛs gallinarij cuiusdã dicen/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tis quid ex quaq; esset. Varro. Inter duas ostiū sit qua gallinarius curator earum ire possit.

Gallipes pedes galli gallinacei habens. Sue. Tranquillus. Ad extremū vota pro itu & reditu suo suscipi passus est: vt vulgo iam per iocū gallipes vocaretur. &c.

Gallinaria insula est in mari Thusco ꝑm Italiā ꝓtra mōtes Ligusticos: vigiti miliū Albuminganuū. Alijs ab his villaticis inuectis a nautis ibi feris factis inusitatis: vt inquit Varro lib. iij. de re rusti. a gallinis rusticis appellata. Est & sylua gallinaria Cumis vicina. de qua Cicero ad Petū. Q. Leparius obuiā mihi fuit in sylua gallinaria. De hac Strabo item scribit. Hoc quoq; in finu fruticosis virgultis freqns: & arboribus sylua est multis porrecta stadijs: aquarum indiga.

Gallinariū: locꝰ in q̄ morant gallinę. Col. li. ix. Gallinaria ꝓstitui debēt parte villę q̄ hybernū spectāt orientē.

Gallicinū pars noctis appellata est qua galli cantāt: quę est quarta castrensis vigilia.

Gallo as. is. fanio. Var. Et deā gallātes vario retinebāt

Gallulo as. pe. cor. pubeo: a q̄ gallulasco: pu (studio. besco: q̄ pubescētes vocē grādiorē ad galli gallinacei similitudinē faciant. Nenius. Cuius vox gallulascit.

Galla fructus quercuū. Greci quoq; gallā lac nominant. Unde & galli ꝑm aliquos dicti sunt quasi Lactei. Gallā bibere ac rugas conducere ventri ait Lucill. quasi dicat parsimonia esse vtendū: neq; gulę indulgendum: ventremq; coarctandū.

Gallaici siue galleci Hispanię populi sunt gallis finitimi. Mar. Neq; gallaico linunt auro.

Galilęa pe. ꝓ. nomen duarū regionū: ex quibus vna galilęa gentiū vocat: vicina Tyriorū finibus: vbi & Solomon viginti ciuitates donauit Hyrā regi Tyri in sorte tribus neptalim. Altera galilęa dicit erga Tyberiadē & stagnū Genesareth in tribu Zabulō. Galilęa teste Plinio Syrię Arabię atq; Aegypto coniūgitur: terra fera.

Galenꝰ pe. ꝓ. nomē medici excellētissimi: ex pergamo Asię vbe: qui vulgo Galienus dici solet barbare et inepte: nam ἑλληνισὶ γαλινὸς λέγεται ἀπὸ τοῦ γάλακτος ὡς ἐγὼ οἰωμαι τουτέστι λευκότητος. Quo noīe etiā dictꝰ est imperator Romanus. Grece galenus dicit a lacte: vt ego arbitror: id est candore.

Gallumbri populi qui nunc Romandioli vocantur.

Gāma grece: latine γ q̄ apud nos significat g.

Gamale pe. cor. vbs in Judea. Josephꝰ. Syrię habitatio quędā fuit Gamale. Sue. in Tito Gamales appellat. Tarichiam inquit: & Gamalē vbes validissimas Judęę in potestatem redegit.

Gāmarus pe. cor. aquaticū animal simile Cācro. Uel vt quidā putant: ipe Cancer cui bina denticulatis forcipibus ad caput porriguntꝰ: cōcoctus sit rubeus. Marti. Concolor in nostra gāmare lance rubes.

Gamos grece latine nuptię. Hinc cōposita fiūt Agamꝰ Monogamus: Bigamus: Trigamus: Quadrigamus: Octogamus. Hiero. cōtra Joui. Mō dāno digamos: immo nec trigamos: & si dici potest octogamos.

Gamphasantes populi in Libya sine vllis vestibus viuentes. Q, ficuti scribit Nōpo. A prędijs abstinēt: cū nec tela iacere aut vitare noscāt. Ideoq; obuios fugiunt.

Ganea ę. & ganeū lupanar meretricū: guloſorū diuersorium & popina: q̄ scz sit in terra nō vt cęnacula superius. Est em̄ locus abditus & velut subterraneus vinolentię & libidini aptus. Teren. in Adel. Ubi ego illū quęrā? Credo abductū in Ganeā. Col. in prolo. Mox deinde vt apti veniamus ad ganeas quotidianū Laconicis cruditatem excoquimus. Pli. tamē videt innuere popinas esse: in quibus vnctoria edulia conficiebantur: & ꝑ ipsa ingluuie: cibarijsq;. Ait em̄ de porco lib. viij. Neq; alio ex animali numerosio: materia ganeę.

Ganeones Elluones q̄ ganeas frequētant. Juue. Sed laudem siliquas occultis ganeo pultes.

Ganges is. & gangetis Indię fluuius maximus. Also noīe Phyſon a grecis dictus: de paradiso exiēs. Quem alij incertis fontibus vt Plinius: rigātēq; vicina eodē modo ferunt. Alij in Scythicis nasci: ipsamq; Indiā secare dixerūt: fluereq; in eū triginta amnes. Minima Gāgis latitudo per octo milia passuū: maxima per viginti patet. Altitudo vbi vadosissimus est mensurā centū pedū implet. Dictus Ganges a Gange Aethiopū rege: vt ait Suidas. Ouidi. lib. iij. Meta. Decolor: extremo q̄ cingitur India Gange. Hic Gangeticus a. um. Col. lib. ix. Jam nūc gangeticas & ęgyptias auis temulēter eructāt. Arrianꝰ lib. v. de gestis Alexādri magni. ἐς τάξιλα ὁ Ἀλέξανδρος ἀφικέτο πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα τὴν μεγίστην τῶν μεταξὺ ἵν Δοῦτε ποταμοῦ καὶ ὑδάσπου καὶ ἐκεῖ ὁ πώρος βασιλεὺς ὃς ὁρῶν Ἀλέξανδρον. i. i taxila Alexāder peruenit ciuitate magnā & fęlicem. Inter Indū & Hydaspum fluuios: & illic Porus rex qui vidit Alexandrū.

Ganges es. est vbs Indię regia.

Gangaridę: vt inquit Curtius: populi inter Assyrios & Indos iuxta Gangem qui nouem ostijs effluit.

Gangręna cū ę diphth. Caro est emortua ex vlcere vī inflāmatione ac rubore. Sub albescit autē primo: demū atra fit: sensu amisso in pminētibus mēbris. i. inter vngues & alas & inguina. Et in senibus fere atq; his quorū corpus mali habitus est. Lucil. lib. j. Saty. Serpere vti

Ganglion: siue ganglion genꝰ morę (gangręna malobi in capite cū humore quidā includit. De quo Col. lib. vij. Est & ganglion: vt docet Paulus: nerui alicuius vel exitu. vel ex lassitudine contortio. Multis quidē omnino partibus corporis: sed pcipue mollibus: vt in extremitate manuū atq; pedibus.

Gannio is. niui. vel gannij itū. Gānire ꝓprie canes dicuntur cū murmure vel quasi ploratu coquiri vident. Inde gānitio & gānitus. Lucre. Lōge alio pacto gānitu vocis adulant. Aut cū deserti baubant in ędibus: aut cū Ploratēs fugiūt sumisso corpore plagas. Inde ad homines translatū. Terē. in Adel. Quid ille gānit: quid vult? Huius cōpositū est Ogganniō: de quo infra.

Ganymedes Trois filius: fuit formosissimꝰ puer. Quē cum Juppiter deperiret: iussit in cęlū ab aquila portari: & sibi a caliculis esse: Hebe nympha deiecta: in cęlū translatus Aquarius dicitur. &c.

Ganze anseres sunt germanico vocabulo.

Garamantes populi Libyę: Psyllis finitimi: a Garamante Apollinis filio cognominati. Qui ibi Garamātā oppidū ex suo noīe cōdidit. A quo garamātius a. um. & garamātis. idis. Fuit & alius Garamātes rex: cuiꝰ filiā Garamantida Juppiter apud Bragadā fluuiū cōpressit: et ex ea genuit Hiarbā.

Garganus pe. ꝓ. mons in Apulia. Luc. lib. iiij. Apulus adriacas exit Garganus in vndas.

Gargara pe. cor. mutatione literę a κάζα κάρας. i. caput capitis. i. altitudinis κάρηαζα capita. Unꝰ est ex collibus mōtis Idę. Est & oppidū huius noīs positū in imis radicibus Idę montis. Et defluētibus inde humoribus Gargara irrigant: fiūtq; feracissima. Apud hanc ciuitatē tanta erat frugū copia: vt qui magnū cuiusuis rei numerum vellet exprimere ꝓ multitudine imensa noīaret. Unꝰ & Qui. Gargara quot segetes: quot habz Methymna racemos. Dicit & gargarus numero singulari. Strab. lib. xij. Gargarus in superioribus Idę partibus locꝰ ostē dit: a quo Gargara dicunt: Aeolica ciuitas: greci γάργα ϛον neutro genere dicūt. Sūt & Gargara in Mysia. Sūt qui Gargarꝰ dici velint ἀπὸ τοῦ γαργαρίζειν τὰς ωγάς. i. ab emitēdis fontibus. Oui. Creberrima fontibus Ida.

Gargarisso as. sicut sonat. Pli. lib. xx. Sedat anginas cū melle ac hysopo ex aceto gargarisatū. Apud grecos γαργαρίζω. Fit autem gargarizatio in summo guttere. Et gargarizare sępe ad gurgulionem. i. guttur reuocare. Et duplici modo cōstruitur. Nam res qua sępe guttur alluit

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rur in ablatiuo: plerūq; in ablatiuo ponitur. ¶Pli. lib. xx. Loci succus sub certamine utilis: & qui gargarizat una tumēte adiectamēta. Lor. li. iiij. In uetusto capitis dolore cōmunia sunt sternutamēta excitare inferiora: uehemēter refricare: gargarisare his quę saliuā mouēt.

Gargus unus ex collibus Tauri montis. Lc.

Garrio is. garrīui. uel garrij. itū. inepte loquor. Lice. li. bro. ij. de ora. Mani & seculis multis ante gymnasia inuēta sunt: q̄s in his philosophi garrire ceperūt.

Gariophilū flos: garofol⁹ nomē nec grece nec latie hz.

Garruli. pe. cor. ppie dicunt: ut inqt Aug. q vulgo uerbosi appellant: accedēte lętitia: nec ualētes: nec uolentes tacere. Et garrulę dicunt aues canoręs & hilares. Virgi. Garrula cum tignis nidū suspendit hirundo. Garrulus etiā dicit Lordatus. Var. In hac ciuitate tum regnabat Dionysius homo garrulus & acer.

Garritido as. pe. cor. idā q̄d garrio. Var. Quidnā garritidatis dicētes a fortuna. Per ot. garridito legit.

Garū apud Col liquamē est ex pisce factū.

Garūna fluui⁹ tribus amplificatus amnibus p Bituriges & Sātones Gallicā utrāq; gentē effluit. Est eīm in Gallia Narbonēsi terminās Aquitanos. Distat a Narbone stadijs octingentis. Delabit ex Pyreneo: & in oceanū excurrit.

Gasidanes gēma quā greci mittūt coloris oloriní.

Gasterochiras dicebant q̄si ventrimanus: qui manuū artificio uictū quęritabant. Lc.

Gaster seu gasterū gen⁹ uasis: cui⁹ formā alij aliter accipiunt.

Gastrimargia pe. pro. nimia ingluuies: ut apud (pūt. Aristotelē in Ethicis. Gastrimargus: gulosus.

Gaudiū est affectio animi alicuius præsentis boni opinione concepta. Cuius diminutiuū est gaudiolū: & cōpositum gaudiloquus penul. cor. re. qui cū gaudio loquitur: ut apud Plau. Dictū gaudiū quasi gaurium. Greci eīm γαύρον lętum dicunt.

Gaudeo es. gauisus: gaudiū habeo de bono proprio: quādoq; etiā de bono alterius: sed intrinsec⁹. Lętari no extrinsec⁹. Construiturq; gaudeo diuersis modis. Nā quādoq; sine appositō: ut Gaude & lętare. Quādoq; cū dativo. Licero. Mihi gaudeo: tibi gratulor. Quādoq; cum ablatiuo. Vir. Numero deus impare gaudet. Quādoq; cū ablatiuo mediāte in. Lice. Tulo. In molestia gaudeo. Quādoq; mediāte de. Hiero. ad Helio. Gaudebo de ascēsu: sed timebo de lapsu. Aliquādo gaudere ē valde seu cū delectatiōe: qđ vulgo dici solet godere: & construit cū actō. Hiero. in prolo. Job. Beatū Job qui adhuc apud latinos iacebat in stercore & vermib⁹ scatebat errorū: integrū: imaculatūq; gaudete. i. cū gaudio pergustate. Terē. in Adel. Hunc scio mea solide solū gauisurū gaudia. i. pergustaturū. Lice. Peto. In theatrū Curiōis. Hortēsius introijt: puto ut suū gaudiū gauderemus. Augu. lib. viij. confes. impersonaliter usus est tantus author: Quādo inquit cum multis gaudet: & in singulis uberius gaudiū est: quia ferueſaciūt se: & flāmantur in alterutro. Et alibi. Multū inter se hęc duo gaudia differunt: suntq; inter se oīno cōtraria. Quādoq; gaudet in seculo non gaudet in domino. Huius uerbi cōposita sunt Congaudeo: qđ est simul gaudeo. Ambro. Cōgaudete mecū & congratulamini. Adgaudeo. Lactā. lib. iij. Ego etiaz cui adgaudebat: hoc est quasi applaudebat.

Gaudete in sinu: puerbialis locutio: quā & poetę usurpant: qđ significat secū & cum suis lętari. Lice. iij. Tuscu. Quoniā plausibilia nō hęc sunt: ut in sinu gaudeant gloriose log desināt. Tibul. Qui sapit in tacito gaudeat ille sinu. Propert. In tacito cohibe gaudia clausa sinu.

Gauleon: tesse Solino: ora libyę obiacens: in qua serpens neq; nascit: neq; inuectus uiuit: puluisq; eius quocūq; gentū iactus angues & scorpiones perimit.

Gaulus nauis genus paruę & rotundę.

Gaurus mons Campanię.

Gauranū uinum dicitur: quod in summis montium gignitur: a Gauro Campanię monte. Lc.

Gausape pe. cor. militare stramentū utrinq; uillos habens: uel una tū e parte: quod pro lecto in castris sterne batur. ¶Pli. lib. viij. Antiquis totus ē strāmēto erat qualis nunc in castris gausape. Nunc ponit pro panno q̄ mensa sternitur. Declinat aūt hoc gausapē. Antiquissimi hic Gausapes: & hęc gausapa: & hoc gausapū. Unde in plurali gausapa. Persius. Jam chlamydes picti: iam lutea gausapa captas. Lassius ad Decenatē. Gausapo purpur. o salutatur. Inde gausapina.

Gausapina penul. cor. genus uestis. Mar. Mense uel augusto sumere gausapinas.

Baza dictio Perfica: & nūero singulari significat oīne quod possidemus. Pōpo. mela. Bazā Persę grariū uocant. Curtius. Igit quasi purū munimētis oppidi fidēs ante solis ortū pecuniā regiā: gazā Perse uocāt: cū ptiosissimis rerū efferri iubet: simulcās fugā. Inde nomen est Bazę ciuitati: eo q̄ Cambyses illuc belli & opes & pecuniam intulerat. Hęc est Euehorū ciuitas in qua habitauere Cappadoces: prisquis cultoribus intersectis. Apud ueteres terminus erat Chananęorū iuxta Aegyptū: cecidit q̄ in sorte tribus Judę: & est usq; hodie insignis ciuitas Palęstinę: ut scribit Hiero. A qua Gazeus a. um. qđ est ex gaza urbe. Et gazeticus ca. cum. ex Baza urbe Persica: ubi nobilissima uina: uel ut Pompo. ait: mella. Si donius ad Faustū. Uina mihi nō sunt gazetica: chia: falerna. Suidas. γάζα γὰρ θησαυρὸς λέξις μηδικὴ καὶ πόλις ἄλλη ὅτι φοινίκης ὁ πολίτης γαζαῖος. Baza eīm the saur⁹ dictio medica & ciuitas alia phenicię: cui⁹ ciuis Bazophilacium cū e nomē cōpositū ex dictione Græca. perfica & greca φυλαττω καὶ φυλάσσω λέγεται: quod est custodio: quasi locus ille dicat esse: in quo opes recōditur. Augu. in Ps. Gazophylatiū arca ubi colligebantur ea quę ad indigentiā seruorū dei mittebant. Ambro. ad Studiū. Quid est Gazophylaciūē Collatio fideliū: sumptus pauperū: requies egenorū: iuxta quod sedens Christus: ut habes in Lucā: duo ęra mulieris uiduę diuitū muneribus censuit præferenda. significat & capiam quas res ptiosiores & secretę in scrinijs scripturę seruātur. Unde scrinarij secretarij: quos etiam a secretis dicimus: ut scribas ab epistolis.

G ante E

Geographia dicit terrę descriptio. γαῖα eīm terra est & γραφία scriptura. nam γράφω scribo significat.

Geomantia pen. pro. diuinatio ex terra γαῖα καὶμαντεία. Inde Geomantes.

Geometer & geometra pe. cor. terrę mensurator. Greci γεωμέτρης μέτρον. mensura. Geometria terrę mensuratio dī. Et geometria quidē sciētia est mathematica: sicut astrologia: musica: & arithmetica: q̄ in nūeros ac formas diuisa est: quā oratori necessariā esse autumant eruditi.

Geon fluuius. vide Gion.

Georgius nomen uiri proprij: quo apud nos Colon⁹ significat. Georgia agricultura. Georgica quę ad agroz cultum pertinent ἔργον opus. γαῖας terrę. Georgi populi Scythici agros incolentes.

Gebalena regio in finibus Eleutheropoleos.

Gebbanitę siue gelbanitę populi sunt maris rubri ac colę in Arabia deserta: quorū caput Thomna est. Lc.

Gebu'eus filius Canaam: a quo Gebusęi dicti sunt: q̄ Hierusalem habitauerunt.

Gebenna mons qui hodie dicit mons Geneuerę. Luca. Laua pendentes rupe Gebennas.

Gedeon nomen proprium iudicis Israel qui occidit Oreb: Zeb: Zebee: & Salmana.

Gedrosia regio maioris Asię.

Geenna hoc nomē proprium inquit Hiero. a Saluatore nostro ponit. Quęramus quę sit sermonis huius oc/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cesio. Erat idolū Baal iuxta Hierusalē ad radicē mon
tis Moria: in quibus Siloa fluit. (Sed notādū est quido/
lum producit penultimā cōtra cōsuetudinē ignari vulgi.
Nam grece scribit per ω τ ει diphthongum in principio.
Si quis autē corripiat: vt illa idola dicta dei: barbare lo/
quitur τ satue pronūtiat). Hec vallis τ parua campi pla/
nities irrigua erat: τ nemorosa: plenaq; delitijs: τ locus in
ea idolo cōsecratus. In tantā autē populus Israel vene/
rat dementiā: vt deserto templo: vicinia ibi hostias immo
laret: vt rigorē religionis delitię vincerēt: filiosq; suos incē
derent dęmonibus vel inutiarēt. Et appellabat locus ipse
Geennon. i. vallis filioꝝ Ennon. Hoc regū volumē τ Pa
ralipomenon: τ Hieremias plenissime scribūt. Et cōmi/
natur deus se locū ipm impleturū cadaueribus mortuoꝝ
vt nequaq̄ Tophet τ Baal: sed vocet Poliandriū. i. tu
mulus mortuorū. Futura ergo supplicia τ pęnę perpetuę
quibus peccatores cruciandi sunt: hui⁹ loci vocabulo de
notant. Duplicem autē esse geennā nimij ignis τ frigoris
in Job plenissime legitur.

Bela fluui⁹ in Sicilia a quo τ Bela vrbs nomē habet.
Virgi. lib. iij. Inmanisq; Bela fluuij cognoīe dicta. Sili⁹
Venit ab amne trahēs sibi nomē: venit τ Hesa. Suidas
Γέλα πόλις σικελίας καλεῖται. Ἀπὸ ποταμοῦ Γέλα ἐν
ᾧ πράκειται ἡ πόλις ὁ δὲ ποταμὸς ὀνομάζετε οὕτως ὅτι
πολλὴν πάχνην γεννᾶ ταύτην γὰς τὴν ὀπικῶν φωνὴ καὶ σι/
κελῶν λέλαμ γεγεσθαι ἢ ἀπὸ Γέλωνος τοῦ ἔθνικς καὶ ὑμᾶς
ἔσο τὸ ἐθνικὸν Γελᾶιος οὐ Γελῶος. i. Bela ciuitas Sicilię.
Vocatur autē ab amne Bela cui adiacet ciuitas. Fluuius
aūt nominat⁹ ita quoniā multā gignit paruinā quā Opico
rum τ Siculorū voce Belan dici: vel a gelone gentili no/
mine τ Hymaro: inde gentile gelęus non gelous.

Belasini penul. pro. dētes anteriores quos ridēdo ostē/
dimus Γελάω Γελῶ est rideo. Et gelasini linęę quę riden
do efficuntur. Mar. Nec grata est facies cui gelasinus ab
est. Et gelasini dicunt mimi qui gesticulatione faceta po
pulū oblectant. Vnde Gelasinus ille Plautinus risioni/
bus τ falsis dictęrijs populū delectat. Et dū facit: vt ab oī
bus rideat: irrideat. Vnde est Plautinū illud. caue ex Bela
sino fias Latagelasinus: hoc est deridiculus.

Gelenites gęma quę candido translucet melbeo fulgo
re lunę imaginem cōtinēs. Lc.

Geloi campi in Sicilia apud Gelā fluuiū. Virgi. Cam
piq; geloi. Suidas geląi non geloi legit.

Geloni vel gelones: populi Scythici interius habitan
tes τ Agathyrsis proximi: a Gelono Herculis filio. Di
cebant se pingere. Virgi. Victosq; gelonos. Luca. lib. iiij.
Massagetes quo fugit equo fortesq; geloni. Di nūc Getę
dicunt siue Tartari corrupto vocabulo vocant. Sāguinē
equū cū lacte mistū bibūt. Virgi. Bisaltęq; quo more solet
acerq; gelon⁹ Cū fugit in Rhodopen atq; in deserta ge/
tarū. Et lac cōcretū cū sanguine potat equino.

Gelboe mōtes alienigenarū in sexto lapide a Sintopo
li: in quibus etiā est vicus grandis q vocat Gelbos.

Gellius viri proprium ἀπὸ τοῦ γελᾶν id est ridere. Lc.

Gelu ppie glacies: dictū: ἀπὸ τοῦ λύειν: hoc est soluēdo
terrā. Nam glacie prosciſſa terra resoluitur. Aliquādo ta/
men ponit pro frigore. Vnde gelidū frigidū dicimus. Di/
citur etiā hoc gelū τ hic gelus. Lucre. li. v. Assiduosq; ge
li casus mortalibus ausert. Et lib. vj. Demittit quasi sępe
gelum quod continet in se.

Gelicidiū ipm gelu. Colu. Vt prius cōualescāt radices
frumētoꝝ q̄ Hibernis imbrib⁹ aut gelicidijs pruinisue in
Gelo as. Pli. li. xvij. Si protin⁹ editis fructib⁹ (festent.
gelatio magna cōsecuta est: etiā paucis diebus necat. Ju
uena. Pauidoq; gelant pectore. Hinc cōponunt Cōgelo
τ Regelo penul. cor. Colu. lib. j. Oleū quod minus prone
rit si congelatur fraceſcet.

Gelascere ē in gelu astringi. Gel. Vina rarēt congelascūt.

Gelabile qđ gelu durari pōt. Gell. Cur fluuioꝝ τ fon/
tium aquę gelu durent mare omne ingelabile sit.

Gelidus a. um. penul. cor. re. frigidus. Hinc cōponuntur
Degelidus: τ egelidus: quod significat id qđ nō est cali/
dum neq; frigidū. Nam e quādoq; priuationem denotat:
q̄uis Ser. p valde frigido exposuerit. Sue. de Augusto.
Ingebat sępe: sudabat ad flāmā: deinde pfundebat ege
lida aqua vel sole multo tepefacta. Ouid. Sed gelidū Bo
ream egelidūq; Notū. Vbi gelido egelidū opposuit.

Gelina ę. penul. cor. fasciculus manibus genibus liga/
tis. Gelimarū pro multitudo meta dicit.

Hic locus mendosus ab impresſore additus est: vt parē
thesis illa superflua in vocabulo geenna de idolo.

Gēmma oculus vitis quē primo emittit. Virgi. Turgēt
in palmite gēmę. Ab huius gēmę similitudine gēma lapil
lus vocatur: q̄uis generale nomē sit comprehendens p/
prie quęcūq; nec oblōga: nec perforata. Augustinus in d'a
lec. S. muliter ornamentorū diuersos lapides cōpendiose
vocauit gēmas. Huius diminutiuū est gēmula. Bigēmis:
trigēmis deriuatiua sunt. De quibus alibi.

Gemmare est gemmas in arboribus emittere. Col. Cū
primū vites incipiunt gemmare.

Gemmascere in gēmas efferri. Pli. Atq; vt gēmascere
incipient ligetur calamus.

Gēmatus a. um. quod est gemmis ornatū.

Gemo is. ui. itum. Vnde gemitus: qui est pectoris cum
pręangustia in sonū prorupit. Vnde iumēta τ inanimata
cum nimis onusta sunt: gemere dicunt. Virg. Gemuit sub
pondere cimba. Grecū tamē est γέμω. i. plen⁹ sum: forsan
ab eo quod sequitur: vt videmus alternari ab scriptorib⁹
sed in alia etiā significatiōe γεμίζω significat eñ impleo
imples. Quādoq; tamē gemere ponit p flere: τ quādoq;
pro canere: de ijs solū auibus quę flebilē cantū habēt: vt
turtur τ colūba. Virgi. Nec gemere aeria cessabit turtur
ab vlmo. Hinc fit ingemo: de quo infra: sed talia ppiciscū
tur ab metaphoris quibusdā: quibus greci pleni sunt.

Gemursa tuberculū sub minimo pedis digito: cuius geme
re faciat eū qui id gerit: inquit Festus. Pli. obliteratū id
esse nomen τ malum ait.

Gemini propie dicunt duo. Virgi. lib. vj. Sunt geminę
somni portę. Nā si tres sunt: tergemini dicunt: si quattuor
quatergemini. Colu. lib. iij. Albanas equitię familię trige
minorū matres. Quādoq; gemini dicunt qui vno partu
nascuntur: etiā si tres vel quattuor vel plures nascerētur.
Quādoq; geminus pro simili ponit. Pacu. Par fortitudo
gemina cōfidētia. Et gemini cęleste signū quod Castor τ
Pollux cōstituūt. Var. lib. ij. de re rusti. geminos intelligit
Apollinē τ Herculē. De qbus Seneca. In magna tępe/
state apparēt quasi stellę cęlo insidētes: adiuuariq; se tunc
periclitantes existimant Pollucis τ Castoris numine. A
Columella dicit Geminū astrū quod. xiij. kalendas Ju/
nij sol ingreditur. A gemin⁹ sit cōpositū Cōgeminus: qui
cum aliquo natus est. Augu. in Psal. Phares congemi/
no suo prelatus est. Sed postea q̄ de cōstellatione gemi
norū tetigimus: dicimus totū zodiacū in. cccl x. gradus di/
uidi: rursusq; subdiuidi in duodecim signa: quę ab astro/
nomis etiā domus dicunt. Est aries: taurus: gemini: can/
cer: leo: virgo: libra: scorpius: sagittari⁹: capricornus: aqua
rius τ pisces: quę regiones cęlorū habēt denominationē
ab aliquo animali ppter proportionē τ quandā cōueniē
tiam. Aries est domus Martis: nati sub tali signo ascēdē
te sunt inclinati ad militiā τ rixosi: diuitesq; τ de lanificio
se intromittētes. Facit etiā capillos crispos: τ in negotijs
suis agiles: τ expeditos. Loquor autē q̄tum de natura est
ipsius signi: nam aliud esset pm situ τ aspectū planetaruꝝ.
Taurus autē facit nato collū grossum. Et quia est signuꝝ
vel domus Veneris: ideo erit natus mulieribus dedit⁹ et
agriculturę: sed tardus in negotioꝝ τ rerū suarū expedi/
tione. Geminorū signū est Mercurij. Natus sub tali ascē/
dente erit deditus literis τ viris illustribus vel principib⁹
τ totus affabilis: τ semper cū societate alicuius: erit pul/
cher. Cancer facit natū longū corpus habentē: τ brevib⁹

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ertur⁹ us linguã non satis expeditã: ⁊ qui aliquãdo in sta tu suo augeat: aliquãdo ꝯo deprimat: modo ante ꝓficiet: modo retrocedat: ⁊ labrũ ei alter altero maius erit: tamẽ fortunę cito mutabilis ⁊ agilis in rebus peragendis. Leo facit hominẽ natũ sub tali signo crura retorta habentẽ vel signatũ in crure: ⁊ qui tardus sit ad ꝓsperitatẽ habendã. Tamẽ inclinabit esse curialis: ⁊ habebit amicitiam domi norũ: erit iustus: pius: ⁊ habebit nobilẽ animũ: sed inuidi eum semper agitabũt. Virgo facit hominẽ sterilẽ qui na/scitur oriente tali signo: erit tamen pulcher: ⁊ humanus: ⁊ doctus. Et qui amicitiã habebit principũ. Libra facit na. tum: iustũ ⁊ humanũ: ⁊ quia proditoribus patietur multa pericula. Scorpi⁹ signũ ♂artis: qui habuerit tale ascẽ dens: erit proditor: nisi alicui⁹ planetarũ vel Iouis: vel Ve neris benignitate ꝓuinat talis malitia: vt faciet homines in iudicio damnari. Sed si ♂ars fuerit in eo signo ascen dente dabit diuitias multas: vel hęreditatẽ: vel militiam: vel accusato: erit. Sagittarius facit natũ pugnacem: hu manũ: tenuem: ⁊ affabilem: ⁊ qui equis delectetur. Capri cornus facit natũ sub tali signo esse doctũ. Quis non mira retur: ꝓsertim in mathematicis: facit etiã effeminatũ. Aquarius ꝯo facit natũ benignũ ⁊ clementem. Piscũ si/gnum facit natũ mercatorẽ per maria: vel rerũ liquidarũ olei vel vini ⁊ taliũ rerũ: ⁊ qui linguã expeditã non habe at: sed balbus sit. Sed vnũ admonemus: vt quilibet ha bitet vrbes ędificatas sub suo ascendẽte: vt diues sit: ⁊ plu rimũ gratus. Quicũq; enim signũ oppositũ habitauerit: id est vrbem edificatã sub signo opposito: semper anxius erit: pauper: odio omnibus: ⁊ infortunatus: ideo prouerbiũ est vulgarũ: qui mutat locũ: mutat fortunã: quoniã quan doq; vadit ad loca sui ascendẽtis: vbi bene agit ⁊ prospe ratur. Ascen. Totũ hoc ab eo loco. Sed postea q̃ tẽ. ⁊ illud in gemo. Sed talia proficiscuntur: ridiculũ est: sed turpiter insertũ ab eo qui nõ satis verbo⁹ habuerat ad cõ pendas pagellas: quę omnia sustulissem: nisi tam stultos scirem: vt si ea sublata nolint: imperfectũ opus calumniẽ/tur. Subdit author. Pome. aũt in hymnis. κάσοχα καὶ πο λυδεύκε ἀείσιο μοῦσα λίγεια τυνδαρίδας ὀι γηρὸσ ὄλυμ/πίου ἐξεγένοντο πολῦς ὑπὲρ ταυγέτου κορυφῆς τέκε πότνια λήδη λάθρη ὑποδμηθεῖσα κελαινέφει κρονίωνι. Castra ⁊ Pol lucem cãtabis musa sonora Tyndaridas: q̃ Iouis olym/pij geniti sunt: quos in Taygeti crepidine peperit venerã da Leda latenter cõmixta nebulato Saturnio. i. Ioui.

Gemellus diminutiuũ. Virgi. ♂odo nanq; gemellos Spes gregis ab filice in nuda cõnixa reliquit. Gemellę vi tes a Columella dictę sunt ab vuis semper geminis. Naz duplices vuas: vt inquit Colu. exigunt.

Gembundus abunde gemens.

Gemino as. penul. cor. te. duplico. Cuius cõposita sunt Congemino. Plau. in Amph. Nunc si patera paterã pe/perit: omnes cõgeminauimus. Ingemino: intus duplico: Virg. lib. j. geor. Tum liquidas cornu ꝓsso ter gutture vo ces. Aut quater ingeminant.

Geminus deus Ianus dicitur quasi vtriusq; Januę es/lestis potens q̃ sol sit: ⁊ oriens aperiat diem: ⁊ occidens claudat. Lc.

Gemites gẽma quę veluti candidas manus inter se cõ plexas habet. Lc.

Gemonię scalę dicebantur ad quas corpora damnato/rum tracta ꝓcipitabant. Come. Tacitus. Tunc consos/sum: collaceratũq; ⁊ abscisso capite truncũ corpus Sabi ni in gemonias trahũt. Pli. lib. viij. scribit canem a cor/pore serui non recessisse abiecto in gradibus gemonijs.

Gena genę vulgo palpebra dicitur: hoc est membrana quę superius: inferiusq; tegit oculũ. Terẽ. Hodie nõ com/pressi genã genę. Pli. Aquatilia dormire existimant non oculorũ argumẽto: quia non habẽt genas: sed ipsa quiete placita seu soporata. Extremus ambitus Cilii dicit. Un/de supercilia in quibus est animi pars. Nam ex his nega/mus ⁊ annuimus. Hę genę pilos habent in modũ valli: quos a palpitando palpebras appellarunt. Genę etiã di/cuntur partes illę a Cilio ad vniuersam partem illã ocu/lis subiectã quę barba vestitur: quas radi in fęminis duo/decim tabulaz interdicto antiqui vetuerũt: pudoris sedes esse arbitrati: q̃ ibi maxime ostẽdat rubor. Dictę genę q̃ in his ꝓpili gignant. Virg. Tum mihi prima genas vestibat flore iuuentus. Apul. in magia. Purpuris infectas genas ⁊ oculos illisos illices. Hę quoniã i mali specie factę sunt rotundę: dictę sunt etiam malę.

Genauios. uia. uium. idem quod guloſus sa. sum. Var/ro. Hę nouissimę in triclinium genauium introierunt e cu lina propter fastidium.

Genus a greco γένος proprie principiũ vniuscuiusq; ge nerationis. Ciel ab eo qui genuit: vel a loco in q̃ qs genit⁹ est: vt Orestes a Tãtalo ducit genꝰ. Et Plato gñe Atheni ensis est. Patria enim generationis vniuscuiusq; principiũ est: quemadmodũ parentes. Hinc per translationẽ genus etiã vocamus multitudinẽ aliquorũ ad vnũ aliquid ⁊ ad se inuicem quodã modo se habentiũ: vt Romanorũ gen⁹ dicimus quod ad Romulũ refert ⁊ cognationẽ inter se habet: per quã a cęteris distinguitur. Hic rursus appella/tur genus cui supponitur species: ⁊ prędicatur de plurib⁹ differentibus specie: q̃ quasi principiũ sit omniũ quę sub ipso sunt specierũ. Item genus dicit quicquid est per qđ alicuius rei qualitas indicatur. Unde genus mortis: gen⁹ vitę: genus pęnę: genus marmoris: genus coloris: ⁊ huius/modi. Seneca. Summũ genus infelicitatis miserũ est fuis se aliquãdo felicem. Virgi. Quod genus hoc hominum? quęve hunc tam barbara morem Permittit patria. Hõ/nunq; sumitur pro accidente partiũ orationis: vt cum di/cimus: animal est generis neutri. Et est sciendũ q̃ licet ge nus sit tertię declinationis: in cõpositiõe tamẽ quãdoq; fit secũdę: ⁊ adiectiuũ. Ut alienigenus alienigena alienigenũ Multigenus multigena multigenũ. Pli. lib. x. Multa hęc ⁊ multigena terrestrium: volucrũq; vita. Dicimus quoq; id genus pro eius generis. Ut multa sunt id genus monstra: quod est fere similia: ⁊ eiusdem generis monstra.

Generosus generosa generosum: quod est nobile ⁊ ex pręclaro genere. Virgi. lib. j. geor. Cõtinuo pecoris genero si pullus in aruis Audet ⁊ ignoto sese cõmittere põto. Li/ce. in Ęl. Humilem sane relinquit: ⁊ animine generosus: vt ita dicam: ortũ amicitię: quam ex inopia atq; indigẽtia natã volũt. Interdũ dicit forte. Lice. li. iij. offi. Cũq; de im perio certatũ esset: cum rege generoso atq; potenti. Et ge/nerosum dicitur quod generare facit: seu producit. Colu. lib. iij. Atq; vbi multa inuitabũt regionis cõmoda: vt no/bilem vitem conseramus: generosam requiremus. Idem lib. j. Item maxime populus alit: ⁊ postea vlmus: quam Altinã vocant rustici: generosissima est. Hinc generositas nobilitas ⁊ quasi producibilitas. Idem in eodẽ. Qui vi/neã vel arbustũ cõstituere volet: seminaria prius facere de bet: sic enim sciet cuius generis vitẽ positurus sit. Nam quę pretio parata disponitur: certam generositatis fidem non habet: cum dubiũ est: an is qui vendidit legendis semini bus adhibuerit diligentiã.

Generale quod ad omnes pertinet: a quo aduerbium Generaliter: qđ significat simul quę sub genere sunt am/plectendo: vt homo generaliter omnes homines.

Generatim: per singula genera: seu magis per singulas species: fi quidẽ species genera vocamus: vt quot sunt ge nera verborũ. Virg. lib. ij. geor. Quare agite o proprios ge neratim discite cultus Agricolę. Varro. Non in volucri/bus generatim seruat analogia. Ut nõ ex aquilis aquilę: neq; ex turdis procreãtur turdi: sic ex reliquis sui cuiusq; generis. Aliquãdo generatim dicit non per singula gene ra: sed generaliter ⁊ in vniuersum ⁊ vniuersaliter. Lice. li bro. ij. de oratore. Infinitũ mihi videtur id dicere in quo aliquid generatim quęreret: hoc modo expetenda ne es/set eloquentia expetendive honores.

Genero generas notę significationis. Huius compoſi

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ta sunt: Cōgenero p adiūgo: associo. Ennius. Quē mihi cōgenerat affinitas. Degenero: de quo in degener. Ingenero qđ significat modo genero: modo intus genero. Lactan. li. vj. Deus itaq; cum hoiem primū fingeret: mirabili prouidētia ingenerauit ei prius istas animi cōmotiones vt posset capere virtutē. Cic. lib. j. offi. Eademq; natura vi rationis hoiem conciliat homini: t ad orationis t vitę societatem: ingeneratq; in primis precipuū quēdam amorē: in eos qui procreati sunt. ¶ Progenero vltra generationē produco. Columella. Maz t humidę res t succę: quas terra progenerat: facile vitiantur. ¶ Hinc progenies pro genere t familia. Regenero: rursus genero. Lactan. lib. iij. Ex eo: ut a semine regenerari eum iussit.

Generiana: pyra sic dicta: ab insitore: siue plantatore.

Gener: filię meę vir: quia sit gnis propagator. Adhibetur eñ ad genus augendū: a quo progener. Hunc appellat auus neptis suę virum. Unde or: mihi videre qui solent virtutē ingredi nuptiarū: de qua volumē conficere: de numero sacular: earūq; superstitione: vnde etiam nomen vxor: habuerit: de claubus: de zona: de limine: de velamine: a quo nubo nubis: quasi nube tegere: de inuentione matrimonij: an Cecrops inuentor: t multa quę a grecis memorantur. Hoc quoq; additiuum est.

Genitor, modo pater dr, modo ad honorē refert. Similiter genitrix t pro matre: t pro veneratiōis gratia.

Genitus: a gigno gignis: idem quod natus. A quo Unigenitus: primogenitus: t progenitus.

Genitura: quandoq; generationes significat. Gellius. Ac multo etiā anteq; pater ipse: ac mater nascerentur: ex eorum genitura debuisse iam tunc prospici. Quandoq; semen hominis: quod t semen genitale dicitur.

Genitalis t lr genitale. Jdē est qđ natalis. Un genitale solū dicit patria: in q̄ nati sumus: qđ t natale solū appellat. Ambrosi⁹. Ranūculi circa genitales strepūt paludes. Et genitalē diem quo sc̄z geniti. i. in lucē proditi sumus. Genitalia semina: quibus aliquid procreat t gignitur. Virg. li. ij. Geor. Vere tumēt terrę t genitalia semina poscūt. Col. lib. iiij. Adhibenda ratio est subtilior, vt ex his partibus trūci sumant: qui t genitales sunt t maxie fertiles. Jdē lib. viij. Feminis quoq; vulę ferro exulcerātur: t cicatricibus clauditur: ne sint genitales. i. ne possint generare. Genitalia membra: siue genitales partes dicūtur pudenda taz in viro q̄z in femina. Aug. li. xiiij. de ciui. dei. Seminaret igitur prolem vir: susciperet femina genitalibus mēbris quando id opus esset. Colu. lib. vij. Elicitur cupiditas odore genitaliū admoto naribus. Jdem in eodem. Et ipsos neruos: quos greci cremasteras appellāt q̄ ex illis genitales partes dependēt compensos.

Genitiuus. a. um. qđ habet vim generādi. Un genitiu⁹ humor: t genitiuus casus. Et genitiuus dr quasi genitalis a natura ingenitus: t genitiuus: t originalis: t cuz nascente cōgenitus: vt genitiuę notę: quę sunt maculę a natura ingenitę. Sueto. de Augusto. Lorore tradit maculoso dispersis per pectus atq; aluū genitiuis notis in modum t ordinem: t numerū stellarum cęlestis vię

Genethlius: latine natalis dicitur: qui t deus nuptijs prefectus putabat ab antiquis: vt scribit Hieronymus. Scribit autem Suidas: q̄ etiam Genethlius palestinus fuit ex petris Sophista: discipulus Adinutiani t Agapeti: qui tandē viridi quo moriebatur. Scripsit autē multa λαλιὰς ἢ περὶ διαλέξεις & μελέτας. t multa alia: vt mirabile sit dictu tam paucis annis vitę tanta scripsisse.

Genethliacus: q̄ ex die natali fortunā hois t successus pronūtiat ἀπὸ τοῦ γενάομαι φύω ἢ γενέθλη γένος ἀρχὴ γενέθλιον. a γενάομαι nascor t γενέθλη genus.

Genius: veterū sentētia dicit vniuscuiusq; aīa rationalis. Jdeoq; esse singulos singuloz. Fuere etiā qui dicerēt genios deos aquā: terraz: ignē: t aerem: quę rerū semina sunt: elemēta q̄z appellata. Duodecim quoq; signa Lunā t Solē inter hos deos putabāt: t a gerēdo q̄ multa gerere possent: Gerulos deinde genios vocitarūt. Censorinus scribit Genios dictos: quia vt gignamur curēt: siue q̄ vna gignant nobiscū: vel etiā quia nos genitos suscipiant: ac tueant. Certe a gignēdo genius appellat. Eundez esse Geniū t larē multi veteres memorię prodiderūt. Euclides Socraticus duplicem oībus oīno nobis genium dicit apositū. Hoc est duos lares. Di etiā penates dici solent. Ab aliquibus genius dicit vis: t naturę deus hospitalis: t ipsa voluptas. Scintra de antiquitate verborum lib. iij. Scis geniales hoies ab antiquis appellatos: qui ad inuitandū t largius apparandū cibum promptiores essent. Juxta qđ etiā Seruius interpretat pro voluptuoso t cōuiuali. Virg. lib. j. Geor. Jnuitat genialis hyems. Nam quotiens voluptati operā damus: genio operā dare dicimur. Sicut econtrario apud Terentiū. Suuz defraudans genitū: cum parce viuimus t a voluptate cessamus. Gebes thebanus in pictura mundi. ταῦτα μὲν δὴ καλῶς μὴ δοκεῖς ἔφην ἐξηγεῖσθαι ἀλλ' ἐκεῖνο οὐδέπω ἡμῖν δεδήλωκάς τί ποτ' ἐστὶ τὸ δαιμόνιον τοῖς ἐντυγχάνουσιν εἰς τὸν βίον πρῶτον. i. Hęc aūt pulchre mihi videris exponere. Sed illud nondū nobis declarasti qđ iubet nūmē ingredientibus in vitā facere. Proclus aūt Platonicus in theurgicis diuinus loquit: eum legāt qui curiosi⁹ talia querant: t pro Horatij loco t alijs auctoribus.

Genij etiā gulosi a veteribus vocabant: t ventri semp indulgētes Lucilius. Genię illę vetulę improbę ineptę. Cc.

Genialis t hoc geniale: qđ ad genium pertinet. Unde genialis lectus: qui in nuptijs sternit in honorē genij. Genialis homo hospitalis atq; ad inuitandū: t largius apparandū promptior. Virgil. Lucent genialibus altis.

Geniana: gēma quā in inimicoz pęnas efficere aiūt. C.

Genon: cępe genus: cui acutus est sapor t lachrymo/

Genuini dentes posteriores: qui in extrema (sus. Cc. gingiua in hoie gignunt nouissimi. Maz circiter vigesimū annū: multis etiā octogesimū innascunt. Dicti genuini q̄ a genis depēdeant: vel a gignēdo q̄ cū hoie generent: t cū ipso intereant. Cic. Dēub⁹ in ore ꝓstitutis mādit: atq; abhis extenuat atq; mollit cibus: eoz aduersi acuti dimidūt escas: intimi aūt ꝓficiūt: qui genuini dicunt. Hos satyrorū instrumēta esse ad morsuz oñdit Persi⁹. Secuit Lucilius vbē Te Lupe: te Muti t genuinū fregit in illis. Hie. ad Marcel. Jn plerisq; puncūs familiare ē: vt genuino dēte se lacerēt. Juue. ad morsuz esculeti referēs: ait. Quę genuinū agitent non admittētia morsum. Hos aūt genuinos greci κυνοδόντας nostri caninos dentes appellāt.

Gens: a genere deducit u. litera detracta. Et modo nationē significat. Uergili. Gens inimica mihi tyrrhenū nauigat equor. Modo familiam: inde gentiles. Cc.

Gētiles: qui ex ea dē familia sunt. Et qui eiusdem noīs sunt: qui t cognoies oñr. Un Cincius. Gētiles mihi sunt qui meo noīe appellant. Unde Cic. li. j. Tus. Phęrecides syrus primū dixit aīos hoīm esse sempiternos. Antiquus sane. Fuit eñ meo regnāte gētili. Hoc est Seruio Tullio quia eiusdē nois erat. Et hoc est qđ ait Plinius. Seruos oñoz fuisse gētiles. i. eodē noīe appellatos: quo oñi appellabant: vt Marcipor t Publipor. Cice. in Topicis. Gētiles sunt qui inter se eodē sunt noie: ab ingenuis oriūdi: quoz maioriū nemo seruitutē seruiuit: t qui capite diminuti nō sunt. Jdē lib. j. ad Here. Si patersamilias intestatus morit: familia pecunia q̄z eius agnatoruz gentiliūq; esto. Mis gētilitas peculiariter esse dr, cū neq; seruoz: neq; libertinoz gētilitas vlla sit. Jdē. Gentile dr quod est gētis propriū. i. familiare: vt apud Juuenalē qui gētilia tympana dixit. i. gentis propria. Sueto. de Tybe. Lapillo pone occipitiū summissiore: vt ceruicez etiā obtegeret: qđ gentile in illo videbatur. Et gentes dicūtur nationes. Virgil. Quas gentes Italuz: quas non oraueris vrbes. Rursus gentiles dicti sunt idoloruz cultores: qui aliter q̄ Christiani de deo sentiunt. Diuersę enim gentes innumerabilia numina habuerūt: quia in gentilū: id est maioriū tu-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fide perstiterunt: nec religionis cultum mutauere.

Gētilitia noīa dicunt: quę originē gentis vel familię declarāt. Ut Horatius: Cornelio: Bellius. Vulgus aūt quos gētilitio vocabulo Chaldęos dicere oportet: mathematicos dicit. Sic gētilitia nota a Liuio: gētilitia funera a Plinio nūcupant. Aliquando tñ gentilitiū a gente. i. natione nō a familia vsurpat. Inde gētilitia sacra dicunt a Liuio quę statuta sunt eidęz genti. Gentilitiū sacerdotiū: qđ ad ius familię pertinet. Et mūc vulgo ius patronatus dicit.

Gentilitas proprie multitudo ipsa vel familię: vel gentis: seu nationis alicuius & ipsi gentiles.

Genselia: quę ex multis familijs conficitur.

Geneſis. pe. co. latine generatio: natiuitas. Geneth genus: inde genethliaci. i. natalitij: qui contēplantes hoīm natiuitates de vita prędicūt. immo gręcū est γένεσις.

Genearcha: generis princeps.

Genealogia penulti. produ. sermo de origine generationis γενεᾶς & λόγος sermo. Hieronymus. Notandū in genealogia Saluatoris nullā sanctarū assumi mulierū: sed eas quas scriptura reprehendit.

Gentiana: herba amarissima & medicinalis. Sic dicta q̄ eam rex Gentius inuenerit: vt inquit Plinius lib. xxv. Paulus aūt ęgineta medicus excellentissimus: ita scribit de simplicibus loquens γεντιανὴ τοῦτο ὅτι ταύτης ἕνεκα Ἀρχάθιος ὅτιμ Ⓒ ἀσμαλικὴ λίαν. id est Gentiana herba

Genu: genū: & (est: cuius radix anhelosis auxiliat.

Genus: genus: teste Priſciano: declinari potest: pro femorum ac cruruz cōmissione. Dicta genua: q̄ hęc dum infans est in vtero matris genis opposita sint. Siue a gerando: q̄ in genibus est vitalitas. Hinc congenudare qđ est genu replicato cadere: vel genibus flecti. Ingenicula, tum qđ est cęleste signū. Victruuius lib. ix. Des ingenicu lati. Et genunicū eiusdē significationis. Oui. li. viij. Metamor. Consistūtq; loco specie remanēte coronę. Qui me dius nitiq; genu anguęq; tenentis. Dicit & genu de her

Genesareth a gręco (bis. Vide in dictiōe Stipula. vocabulo dictū est: quasi generans aurā. Sed tamē ego puto falsissimū esse. Nam noīa gręca non ita cōponūtur: vt ereant in sonū barbaz: & ideo non est sic dicendū: neq; possibile scōm rectam deductionē. Licet eñ γενάω dicetur grecū verbum σαρξὶ nihil ꝑcat. Nec inde stagnū genesareth dictū est: eo q̄ flantibus vētis crispātibus vndis aurā ex se generare videat. Idē dicit mare Tyberiadis: a Tyberiade ciuitate. Et mare Galilęę ab adiacēte Galilęa ꝓuincia. Tenet hoc mare: siue stagnū centum quadraginta stadia in longitudine: quadraginta vero in latitudine. Non propter hoc mare vocatur: q̄ eius aquę sint amarę: sed Hebręę linguę consuetudo est: oēs congregationes aquarū: siue salsę sint: siue dulces vocare mare: sicut in Geneſi scriptū est. Congregationes aquarū voca

Geniculū diminutiuū. Plini. lib. xviij. (uit maria. Genicula aūt tritico sunt quaterna: farri sena: hordeo octona. Quādoq; geniculū accipitur pro germine.

Geniculatim aduerbium: significat per genicula.

Geniculatis: herba est: q̄ alias heliotropiū dicit. Lc.

Geniculatū: dicitur qđ frequētibus geniculis constat: vt heliotropiū. Ob id genicularis herba vocatur.

Genimen penultima correpta: a gigno generatio dicitur: vt in Euangelio Genimina viperarum.

Geneſtę: arbusculę quędā. Genua ligusticū empotū. Hinc incipit Apēninus mons. distatq; a Sabatijs stadijs ducētis & sexaginta. Est aūt extremū Allobrogū oppidū proximū Heluetioz finibus. Ex eo oppido pons ad Heluetios pertinet. Inter Varrū & Genuā habitant Ligures. Dicta Genua a genu: quia habet tanq; vnū genu recuruz a latere maris. Vel a Genuo Saturni filio: qui fertur eam condidisse. Vel vt quidā aiunt a Genuo Phaetontis socio. Alij etiam a Jano Italorū rege. Hanc Annibal penitus deleuit. Sed Cornelius Seruilius cōsul instauravit: sicut Liuius refert. Hinc fūt adiectiua Genuensis & Genuanus. Quidā ex imperitioribus Januā hāc vbē appellant: q̄ a Jano condita dicant. Cur aut dicatur Ligustica regio apparet non obscurū a Lyge gigante: qui Herculē profligauit. Marsiliaz vsq; post aduentū ab Geryone defraudatis illi armētis: de quo etiā Eustathius in cōmētarijs Dionysij libyci multa discutit: & multa alij greci scriptores: & quid actū sit vbi Juppiter venit in auxiliuz Herculi: aliter enim actū erat de Hercule: vt greci scribunt. Habitauit Lygis prope Chrysopolim: id est Parmaz: & Rhegium Longobardię: & Mutinam: &

Gerre: crates viminęe. Athenienses (Mantuam. enim cuz Syracusas obsiderent: & crebro gerras poscerent: irridentes siculi gerras clamitare cęperūt. Unde factum est: vt gerrę pro nugis contēptuq; accipiantur.

Gerrones: nugatores: a gerēdis nugis. Festus. Gerrones leues: & inepti a cratib⁹ dicti: q̄ Siculi aduersus Athenienses cratibus pstratis vsi sunt: qs greci gerras appellāt. Euso. Ad Symachū. Misi itaq; ad te friuola gerris siculis vanioza. Hinc sit ęgerro: pro cōnugone. Plau. in Persa. Jam pol ille hic aderit credo cōgerro meus.

Gerra: gerrę: nomen triuz vbium: quarū vna est in Syria: alia prope Traconitas: alia in sęlici Arabia.

Gerres: genus locustarum: vt habet Plinius. Marti.

Gerrus: fluuius Scythię se (teqz iuuant Gerres. ptimus ab Jstro memoria dignus.

Geron gerontis: latine senex. Geronticus senilis. Gerotia diminutiuū vetulus: quę latini Senectionē Senicu lumq; dixere. Gerontikōs aduerbium seniliter.

Gero. is. ssi. stum. proprie ꝑcat porto. Virg. Bella manu letūq; gero. Interdū gerere est habere. Idē lib. ij. Et nos aliquod nomēq; decusq; gessimus. Interdū facere. Idē li. ix. Nec tecū talia gessi. Magnanimū Aeneam & fama extrema secut⁹. Interdū administrare. Cic. in Cato. Qui amplissimū magistratū gerunt. Hinc dicunt gesta & gestę res. Cum actō recipz oco: significat viuere. Ambro. in Lucā. Si quis scōm Christi prędicta se gesserit: iā non lectus dolozis est: sed quietis. Huius cōposita sunt. Aggero: congero: digero. De qbus locis suis. Egero extra porto. Lactā. li. j. Qui simū stabulo q̄z qui vitia de corde egerit. Col. lib. ij. Fluiū primū habeſ stercus qđ ex colūbarijs egerit. Unde q̄q; pro euomo: vel ventrē exonero ponitur. Ingero. Vide alibi. Oggero: intēdo: seu injicio: & qđ vernacula lingua dicit tener adosso. Plau. in Tru. Quādo intro aduenīūt vnus eorum aliquis oculū amicę vsq; oggerit: dū illi agant. Progero: vltra seu foras gero. Col. li. j. Jdeoq; periti rustici quicquid omnibus stabulisq; cōuersuz progesserūt: superpositis virgis tegūt: nec arescere Solis incursu patiunt. Regero: retro porto: reduco. Plinius. Et q̄uis assidua cōuersione imminęę celeritatis attollant: quoniā haustuz oēm lucis aduersa illo regerat vñ acceperit. Hinc Regestū. Col. li. v. Ut sit inferior tenera subiacēs terra: quę nō arceat: nec duricia sua repellat nouas irrepētis radiculas. Jstud quidē ꝓtingere pōt etiā si ager bipalio moneaf: & deprimant scrobis in regesto: qđ est fermentatū plus dipondio semisse. Regerere est euomere. Apuleius. Nā & regesta crapula vestē inquinauerat. Suggero: subministro: in cor pono: seu supponi go. Aug. li. j. de ci. dei. Nā cum ei scriba suggessisset quid de signis deoz: quę multa capta fuerāt fieri iuberet: prinentiā suā iocando ꝓdiuit. Hier. ad Paulinū. Quicquid alijs exercitatio: & quotidiana in lege meditatio tribuere solet illis spiritussanctus ꝺ suggerebat. Hinc suggestus. Sunt & alia composita: vt belliger: armiger: moriger & multa hmōi: quę oia habent penultimā correptam.

Gerulus penul. corre. portator, qui fert aliquod onus & pro baiulo accipitur. Baiulū enim dicimus: qui mercedis gratia onera ferre cōsueuit. Suetonius in Caligula. Ex gerulorum diurnis quęstibus pars octaua exigebatur. Hinc nugigerulus: nugarum apportator.

Gerundiū nomen participiale appellatur. Caret nu-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

meris ⁊ personis: ⁊ sub vna voce actiuã: ⁊ passiuã significationẽ gerit. Unde a gerẽdo duplici significatione quidã Gerũdia dicta esse existimãt. A parte post seruat constructionẽ sui verbi: ⁊ habet quattuor casus: genitiuũ: datiuũ: accusatiuum: ⁊ ablatiuũ. Genitiuus iũgitur nõibus substãtiuis in vtraq; significatiõe: vt habeo voluntatẽ docẽdi te bonos mores. Virg. Et quę tanta fuit Romã tibi causa videndi. In passiua: vt habeo volũtatem docendi rhetoricã a præceptore. Datiuus iungit adiectiuis nõibus in vtraq; significatiõe: vt sum aptus discẽdo rhetoricam. Et sum aptus docẽdo rhetoricã a præceptore. Inuenitur solũdo non sum: qõ nunq; partus: secũ subsãtiuũ. Et regit post se datiuũ. Licet nõ semper apponat. Cic. Lentulo. Ciuitatũ principes ad me detulerũt sumptus decerni legatis nimis magnos: cũ solũdo ciuitates non essent. Interdũ alium casum. Quintilianus. Maximi tum virorũ ⁊ quibus artis suę solũdo nõ sit humanitas. Accusatiuus iungit verbis significãtibus motũ ad locũ: vt vado ad legendũ Virgilium. Et in significatiõe passiua. Sallust. Cum ipse ad imperandũ assidue vocaretur. i. vt ei imperaret. Itẽ cum verbis significantibus permanentiã: vt maneo hic ad legendũ. Sum paratus ad audiendũ. Et sum idoneus ad intelligendũ. Ablatiuꝰ tribus modis accipit. Primo sine regimine: vt legẽdo disco: ⁊ currendo cecidi. Et ponit actiue ⁊ passiue. Virg. Actiue. Cantãdo tu illum. Passiue. Frigidꝰ in pratis cantãdo rumpit anguis. Jdẽ. Altitur vitiũ crescitq; tegẽdo. i. dũ incantat: ⁊ dum tetigit. Secũdo cũ præpositione de: ex: a: ab: cum: vel in. Cic. Ex quo ardescit: siue amor, siue amicitia. Utrũq; enim dictum ab amãdo. Jdẽ. In defendẽdo maior labor est: q̃ in accusando. Quintil. Cũ præcipere de apte loquẽdo cœperimus. Tertio cum verbis significãtibus motũ de loco. Ut venio ab arando: redeo a spectando. Licet magis vsurpemus ab aratione: ⁊ a spectaculo. Quo aũt gerundiũ a participio differat. Vide in dictione participium.

Geryon nomẽ regis Hispani: quẽ Hercules interfecit. Qõ nomen etiã Geryones. onis: ⁊ Geryones. is: ⁊ geryoneus secundũ Priscianũ declinari potest. Hinc Geryoneus. a. um. Plau. Qui mihi intromisti in ędibus quingentos coquos: cũ senis manibus genere Geryonaceo. Aristophanes. βουλει διαμάχεσθαι γηρυόνη πεζαπίλω γοινίδας ἀντὶ τοῦ πεζὸν φίλῳ ὁ γὰρ γηρυόνης τρικέφαλος ὢν πλὴν ἀγῶνα πρέχε τῷ ἡρακλεῖ. id est vis pugnare Geryoni tetrapulo: vt Suidas interpretat tricipiti: quia gerryones triceps fuit: ⁊ certamen iniuit cum Hercule.

Germen ris, quod ex arbore oculis nascit surculus prægnans: a generãdo. dicitur ⁊ generationis principiũ.

Germino. as. pe. cor. pullulo: ⁊ germen emitto. Cuius cõposita sunt. congermino quod est coalesco: socio: coniungo. Varro lib. ij. rer humã. Postea cũ his vnã remp. contracti ac congerminati tenuere. Egermino: extra germino. Col. lib. v. Nam plurimũ interest non esse longum sarmentũ: quod inserat: ⁊ rursus pluris oculos: quibus egerminet inesse. Progermino vltra germinãdo eo. Jdẽ in eodem. Ut ⁊ radices deorsum agat: nec ex propinquo negligenter in summa terra resecta progerminet.

Germinasco. nascis: ⁊ eius compositũ congerminasco significant coalesco coniũgor. Quadrigarius. Facite exempla eorũ: vt cum illis congerminascere sciatur.

Germani: quasi ex eadem stirpe geniti. Differtq; Germanus a fratre: q̃ ille de eadẽ genitrice sit natus: non vt multi dicũt de eodẽ germine natus: quos Varro tantum fratres vocat. Hoc tamen confundit vsus. Inuenit enim Germanus esse a patre patris: ⁊ frater qui ex solo patre vel ex sola matre natus sit. Femininũ huius nois est germana. Virg. Inuenit germana viam: gratare sorori.

Germãia regio: q̃ a Gallis: Rhenis ac Pãnonijs Rheno ⁊ Danubio fluminib⁹: a Sarmatis dacisq; metu mutuo ac mõtibus separat. Hinc Germanici ⁊ germanicani: q̃ inter se differũt. Sicut Hispanienses ab hispanis separant: Siciliẽses a siculis. Nã germanicani dicunt milites Romani in Germania militantes. Germanici qui ex Germania sunt. Sueto in Tybe. Flagitabãt ambo exercitus multa extra ordinẽ: ante oĩa vt equarent stipendio prętoriani germanicanis. Jdez infra. Neq; eũ deteriores esse: aut Hispaniẽsi exercitu qui Galbã: aut Germanico qui Vitellii fecissent. Germanici etiã dicti sunt quidã imperatores a deijctis germanicis. Dicuntur ⁊ Germani ipsi indigene: vt Stra. li. vij. testat: perinde ac fratres: quũ ⁊ pceritate corporũ: ⁊ colore flauo: ⁊ forma: ⁊ moribus: ⁊ viuẽdi ritibus pares existimantur. Hi antea Teutones appellabant: a Teutone eorũ deo: quẽ terra ortum existimabãt. Postea Allemani dicti ab himõi dei filio Allamio. Alii Allemanos ad Lemanũ lacum natos volunt.

Gergonia oppidũ in altissimo monte in regione Auernorum: cuius meminit Sueto. in Cęsare.

Gerusia in grecis vrbibus vocabant conuentũ senum: apud nos senatus ⁊ senaculũ ab ętatis vocabulo. Plini. lib. xxxv. Sic extruxere domũ regiam Attali Trallibus: item sardibus Crœsi: quas gerusiam fecere. Uitruuius, Crœsi domus quã sardiani ciuibus ad requiescendũ ętatis ocio senioru collegio Gerusiam dedicauerũt. Varro. Senaculũ vocatum: vbi Senatus: aut vbi seniores consedent. Festo. as. sępe vel quasi (sisterent dictum gerusia. continue gero. Hieronymus. ad Helio, Hic est ille operarij ⁊ questuarię filius: hic qui matris gestatus sinu hospitio. Festito. as. penul. (minẽ deus fugit in Aegyptum. correpta: frequentatiuũ. Plautus in Cur. Rogita vnde istunc habeat anulum: pater istum meus gestitauit.

Gesta: acta. Vide in dictione Acta.

Gestus gestus: est id quo indicatur: quid geratur.

Gestus, a. um. participium a gero.

Gestuosus. a. um. quod est plenum actibus lętitię.

Gestamẽ quicquid gerit: vt vestes: arma: sceptrũ. Virgil. lib. iij. Aere cauo clypeum magni gestamen Abantis. Postib⁹ aduersis figo: id est quod geri solebat a magno Abante.

Gestatoriũ appellat lectica: sella: siue carruca: ⁊ omne id in quo gestamur. Hiero. li. ij. Adach. In gestatorio portabat Antiochus: vt de corpore impij vermes scaturirẽt. Sueto. de Claudio. Solitus etiã in gestatorio ludere. Dicimus etiã gestatorius: gestatoria: gestatorium: vt sella gestatoria: Suetoni. in Nerone. Interdiu quoq; clam gestatoria sella delatus in theatrum.

Gestio. stis. stiui: vel gestij: proprie significat gestus indicantes animi affectus corpore facio. Ex motu enim corporis gestus fiunt. Quod Cic. lib. ij. ad Heren. docet: cũ ait. Motus corporis est ⁊ vultꝰ moderatio quędã: quę probabilio: a reddit ea quę pronũtiantur. Cum ergo gestus sint quidã motus corporis dextra: pedeve designati aut capitis ictu: ⁊ huiusmodi: profecto gestire gestus facere. Gestimus autem quandoq; lętitię: seu voluptatis nimię causa: vt in hymno. Enixa est puerpera quẽ Gabriel prędixerat: quẽ matris aluo gestiens clausus. Joãnes senserat. Cic. li. j. offi. Aut voluptate nimia gestiũt: quorũ oĩm vultus: voces: motus: status q; mutant. Aliquãdo etiam mœstitię causa: vt apud eũdem lib. ij. ad Heren. Sin vtemur amplificatione per conquestionẽ fœmineo plangore ⁊ capitis ictu nõnunq; sedato ⁊ inconstãti gestu mœsto: ⁊ conturbato vti oportebit. Interdum etiã quis gestit non prę lętitia: neq; prę mœrore: sed prę concupiscẽtia. Plaut. in Amph. Gestiũt pugni: id est gestus faciunt siue mouentur. Quod aũt Dona. in Terẽ. dicit non esse gestire quod lętũ esse: verũ dicit quia cum prius dicisset: quid est q̃ lętus sis? sequitur. Quid est q̃ sic gestis? Cherea enim gestus turpis amoris quosdam significabat. Sic Plinius libro viij. lętitiam a gestu disiunxit: cum de Panthera loquerẽtur his verbis. Ut causam doloris intellexit: simulq; salutis sue mercedẽ: exemit catulos: eaq; cum his prosequente vsq; extra solitudines deductus: lętaq; atq; gestiente: vt facile appareret gratiam referre. Similiter Cicero.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lib.ij.de fi.bonoꝝ. Quoꝝ alter lętitia gestit: alter dolore cruciatur. Significat etiã quandoq; gestire desyderare: siue vehemẽter cupere: sed semper cum gestu aliquo: vt apud Teren.in Phor. Ego illi succensea: ipsum gestio mihi dari in conspectũ: nunc sua vt sciat culpa lenem patrem illũ factum esse acerrimũ. Quandoq; etiã lętari siue delectari: sed tamen cum gestu. Persius. Non hic qui in crepidis graiorum ludere gestis. Augusti.lib.ij.con. Ubi me pater in balneis vidit pubescentẽ: quasi iaz ex hoc ne potes gestiret gaudẽs matri indicauit. Per translationẽ. Cic.locutus est pro Marcello. Parietes mediusfidiꝰ: vt mihi videã: huius curię gratias agere gestiunt. i. quasi gestu videnꝫ mihi parietes gratias agere. Et hoc vt Cęsari gratularer. Huius compositũ est prægestio: quod est valde gestio: vt exponit Priscianus. Horati. libro. j. Lar. Ludere cum vitulis salicto prægestientis.

Gesticulor.aris.gestum facio. Colu. in præfati. Hec minus coꝝ gesticulationẽ scrupulosissime requirant sal/

Gesticularius.a.um. (tationis: ac musicę studiosi. quod ad facientem actus lętitię pertinet.

Gesa: hasta. Vide in dictione Cęsa.

Geseoreta: genꝰ nauigij: a nõnullis ꝓsumia dicta. Lc.

Gesos: viros fortes galli vocant. Lc.

Gessus: fluuius apud Jones.

Gessuri penultima producta: regio in Asia.

Gessemini pe.coꝝ. villa pinguissima interpretatur.

Gessen: locus Ægypti: in quo habitauit Jacob.

Geth Allophylorum ciuitas fuit. Hęc nunc appella/

Gethę: populi in Scythia Europea. (tur Zaph. Quidã Gethas dacos appellãt: vt Ãpian. Strabo arbitrat eos esse Gethas: qui ad Pontũ in orientez spectant. Helius Spartianus Gethas dicit Gothos. De his Ouid. lib.de Ponto. Nulla Gethis toto gens est truculẽtior orbe. Huius nois noiatiuus singularis est getha vel gethes

Getuli: Aphricę populi Garamãtibus finitimi: z eorum regio Getulia dicta. Comucopię.

G Ante J

Giarus penul.corre. insula parua: ex Cycladibus circuitu. xij. milium passuũ: ad quã noxij damnabãtur. Juuenalis pluraliter dixit. Unde aliquid breuibus Giaris z carcere dignum. vt alias etiam notaret.

Gibber z Gibbosus: z Gibberosus: qui gibbuz: id est tumorẽ in dorso habet: q̃uis z pro alio quocũq; tumore solido ponat. Juue. Attritus galea medijsq; in naribus ingens Gibbus z acre malũ semper stillantis ocelli. Gibbus z gibba ipse tumor. Plini. Gallinaz genus gibbatũ vocat. Ipse q̃z gibbus noiat gibber. Juue. Attritus gibbere nasus. Julius firmicus tradit nasci gibberosos: qui in septima parte arietis habuerint horoscopũ. Cor. Celsus tamẽ docet strumã extantiam quandã in tergo: Gib

Gigas.gantis.vir altissimę (bum vero in pectore. staturę: z terrę filius a poetis fingitur: cum nihil aliud gigantes fuisse credendũ sit: q̃ hominũ quandam impiam gentem: deos negantẽ: z ideo creditam deos e cęlesti sede pellere voluisse. Hinc giganteus.a.um. nomẽ possessiuum. Josephus vero libro. j. an. dicit gigantes fuisse ex demonibus incubis progenitos. Idem. Augustinus. lib. xvj. de ciuitate dei: z Eusebius de prępara. lib. vij.

Gigantomachia: gigantum pugna.

Gigeria. Vide in dictione Gingeria.

Gigno.is.genui vel gignui: scõm Diome. genitũ: significat genero. Lactã. li. iij. Hac conditione gignimur. Huius compositũ est ingigno: qõ est intus gigno. Col. li. iij. Tanq̃ naturali z ingenita sterilitate laborantibus. Hinc ignis dictus est: q̃ in eo nihil gignat z prægnans: quę iam occupata est in generando: qõ conceperit. Et benignus nomen compositum ex bono z gignendo.

Gilo nomẽ ciuitatis: a qua gilonitę pen. produ. homines in ea habitantes dicuntur. Est z nomen viri. Juue/

nalis. Unciolã Proculeius habet: sed Gilo deuncem.

Giluus: color medi inter albũ z rufuz: color Mellinꝰ.

Gindes fluuius: qui per Dardanos fluens ingreditur

Gingiuę pe.pro. in quibus dentes sunt: (Tygrim. a gignendis dentibus. Lactan. lib. de opi. Dentes autem ipsos ne magis horroris q̃ ornamẽto essent: gingiuis mollibus: quę a gignendis dentibus noiantur: ac deinde labiorũ tegminibus honestauit. Juue. Frangẽdus misero gingiua panis inermi. Huius diminutiuũ est gingiuula. Apule. Complanatorem tumidę gingiuulę.

Gingiuerim: siue gingiberim piperis radicem esse per

Gingrio.gris.gingrij: gingritum. Est (hibent. Lc. autẽ gingrire anserum vocis propriũ. Unde genus quod dam tibiarum exiguarum a voce anserum gingriuę dicuntur. A quibus gingritor tibicen.

Gingeria: ex multis obsonijs decerpta appellant. Quidam gigeria sine n. scribunt. Esseq; gallinarũ intestina: z quę cũ his coquebant. Lucilius. Gigeria sunt fine hal/

Gion fluuius: qui a/ (lio his vescamur alacriter. pud Ægyptios Nilus vocatur. in Paradiso oriens: vniuersam circuit Aethiopiam. Josephus. Gion quoq; per Ægyptũ fluens ostendit eum: qui nobis ab oriente redditur: quẽ greci appellant Nilum. Significatq; hoc nomen terrę hiatum. Quo nomine etiã vocatus est mons in Judea: apud quẽ Salomon in regem vnctus fuit.

Girgillus instrumentum: quo fili reuoluuntur.

Girim mõs apud Garamãtas: in quo nasci gemmas vetustas testata est.

G Ante L

Glaber.a.um. qõ est leue z sine pilis. Plau. in Aul. Tu istũ galluz si sapis glabrio ẽ reddes mihi q̃ Volsius ludi. Nonius de doctoruz indagine. Legitur q̃ ludis præsulis pueri essent glabri ac depiles propter ętatem: quos antiqui ludios appellabãt. Aug. lib. vj. de ciui. dei. A quibus aũt spernentur glabros: aut male barbatos videremus. Huius diminutiuũ est glabellus. Glabra etiam: siue glabella vocatur interstitiũ supercilia supra nasum distermi nans: quę sine pilis esse cõsueuit. Martianus capella lib. pri. Quarũ vna deosculata philologę frontem illic vbi pubem cilioꝝ discriminat glabellę medietas.

Glabriones: idem quod glabri. Et apud Romanos erat glabrionũ familia. Ex qua Accillius glabrio vir Ro

Glabreta: a Columella dicuntur (manus fuit. loca: quę nihil ferunt. Hęc greci phalacras: quasi calueta appellant: quę satis fruticibusq; nuda sunt.

Glabrescor: glaber fio. Proprie glabrescere est sine pilis aut capillis: aut plumis fieri: qõ euenit nonnunq̃ morbo aliquo. Transfert etiam quãdoq; ad herbas. Col. lib. ij. Nam dum a pecudibus legumina proculcantur: herbę etiam vngulis atterũtur. Atq; ita glabrescit: z fit idonea seminibus area: id est fit glabra mundaq;.

Glacies: aqua congelata gelu: quasi gelacies.

Glaciari: est in glaciem conuerti. Plinius. Flore eius aquam glaciari Pythagoras tradit.

Glacitare: proprium est vocis anserum. Ouidi. Lacabat hinc perdix: hinc glacitat improbus anser.

Glacialis: a glacie deducitur: z est quod in glaciem astringi solet. Juuenalis. Ultra Sauromatas fugere hinc

Gladius: ensis a clade di/ (libet z glacialem. Lc. ci videtur: quia ad cladem sit inuentus. Dicitur z gladium neutro genere: vt docet Varro. Hinc digladior. aris. de quo alibi. Est z gladius genus piscis marini.

Gladiolus: paruus gladius. Quo nomine etiam dicta est herba quędã: quod sit foliis gladij similis. Flores ha/

Gladiatores: dimicatores dicun (bet purpureos. tur. Cic. lib. iij. ad Heren. Tanq̃ gladiator habuerit. Inter gladiatores specialiter sunt retiarij: qui aduersus mirmillonẽ pugnabant: dicti a rete qõ sub scuto gerebãt: vt mirmillonẽ inuoluerẽt. Mirmillones dicebant gladiato

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

res:qui genere quodaꝫ gallicę armaturę vtebant: quod mirmillonių dicebatur. Vnde galli ante nō mirmillones vocabātur:in quoꝝ galeis piſcis effigies erat. Solebant autē retiarij aduerſus mirmillonē pugnantes hęc verba cantare. Non te peto:piſcem peto:quid me fugis galle.

Gladiatura:rę.ars ipſa gladiatorum.

Gladiatorius.a.um.qđ ad gladios pertinet. Vnde ſpectacula gladiatoria. Cyprianus ad Donatū. Parat gladiatorius ludus:vt libidinē crudelių luminū ſanguis oblectet. Sall. Itē ex ſenatus conſilio decreuere: vt gladiatorię familię Capuā: ꝛ inter cętera municipia diſtribuerent. De gladiatoꝝ origine ac cauſa Julius Capitolinus habet hoc pacto. Multi dicūt apud veteres hanc deuotionē contra hoſtes factaꝫ: vt ciuiū ſanguine litato ſpecie pugnaꝝ fortunā ſatiarēt. Alij hoc literis tradūt: qđ veriſimilius credo: Ituros ad bellum Romanos debuiſſe pugnas videre ꝛ vulnera:ꝛ ferrū:ꝛ nudos inter ſe coeūtes: ne in bello armatos hoſtes timerēt:aut vulnera ꝛ ſanguinem perhorreſcerēt. Hinc mos tractus videt:vt imperatores ad bellū proficiſcētes munus darēt gladiatoriū.

Glaneus nomen proprium viri Lhij: qui primus omniū ferri compactionem fertur excogitaſſe.

Glaphyrus penul.prod.feſtiuus: iucundus: ornatus: politus:concauus:ſculptus:famoſus: aſtutus.

Glans.dis.ꝛ Glandis.dis.dici poteſt:pro fructu arboris quercus:ꝛ aliarū arboꝝ glandiferarū. Plini.lib.xvj. Dulciſſima eſt omniū glans phagi. Virg. Nec de cōcuſſa tantū pluit illice glandis. Sed quia ex his hoies quondā viuebāt:glandis appellatione:vt Vlpianus ſentit: omnes fructus continētur. Hinc glans plumbū: quod eſt in modum glandis formatū. Sall.in Jug. Pars eminus glande:vel lapidibus pugnare. Itęꝫ glans pars ſumma colis dicitur:quę perpetuo tegitur: oculo ſimilis. Deputium enim pellis eſt:qua glans tegitur. Coles ipſe penis a quo Colei pendēt. Rurſus glandes:ſeu glandulę eſt morbus faucių:ob quandā glandis ſimilitudinē. Ibi eīm eſt caro glāduloſa:quę ab antiquis boni ſaporis putabat. Martial. Partitur apri glandulas paleſtritis. Apitius. Interpones pulpas pulli glādulas edonas. Hinc illa pars ſuis laudatiſſima glandiū dictum eſt. Solent autē hę glandulę intumeſcere:adeo vt hoiem graui morbo infeſtent. Hunc morbū etiam Tonſillas dicunt. Plini. lib.xxxvij. de Electro. Padoꝝ vero annexa fabula euidente cauſa. Hodieꝫ tranſpadanorū agreſtibus marie decoris cauſa:ſed ꝛ medicinę quoniā tonſillis credit reſiſtere: ꝛ faucium vitijs. Idem lib.xj. Tonſillę in homine:in ſue glandulę:quę inter eas vuę nomine vltimo dependet palato. A glans fiūt glandeus.a.um. Glāduloſus.a.um.glandifer glandula diminu. Juglans:ꝛ Diuglans. glandatio.

Glādatio:glandiū collectio:ꝛ paſtio ſuū ex glādibus.

Glandiū pars quędā inteſtinoꝝ eſt:vt inquit Priſ. Alij volūt eſſe partes Apri iuxta ceruicē:vel ipſam ceruicem. In hac eīm glandulę poſitę ſunt. Plau.in Cap. Pertrunxit tribus tergoribus glandia. Vnde Caro glādionica. Idē in Mene. glandionicā ſuillam:lardū:pernam. Eſſe aūt ſuis hanc peculiarē laudem oſtendit Col. qui porcū laudat qui eſt amplę ꝛ glanduloſę ceruicis. Dicūtur etiā glandulę de homine. Celſus lib.iij. Itemqꝫ arterię:quas parotidas vocant:ſurſum procedētes vltra aures ferunturꝫ ꝛ in ipſis ceruicibus glandulę poſitę ſunt.

Glanicus amnis: qui ꝛ Lyris appellatur: in cuius ripa templū fuit Maricę nymphę Minturnenſis. Cc.

Glarea pen.cor.terra ſabuloſa:quę in fluuiorū ripis: vel maris littoribus reperitur. Hierony. In terra aurum quęritur: ꝛ de fluuiorum alueis ſplendens profertur glarea. Lucanus. Aut impulſa leui turbatur glarea vena. Huius diminutiuuꝫ eſt glareola cum accentu in antepenultima. Plautus. Glareolam mann effundens.

Glareoſ⁹.a.ū.qđ eſt plenū glarea. Pli.li.xxvj. Silaris naſcit glareoſis ꝛ pennib⁹ riuis cubitalis apij filitudine.

Glaſtum:herba ſimilis plantagini: qua Britanni ſe inficiunt: vt autor eſt Cęſar:quo horridiores ſint aſpectu in pugna. Efficit enim cęruleum colorem.

Glaux grece γλαῦξ auis nocturna:a qua glauc⁹ color.

Glaucus color,vti Placidus grāmaticus docet: interdum ponit pro viridi. Eſt eīm qui admiſtū habet virori alborem. Vnde Virg. glaucas ſalices ꝛ olиuas dixit. Itē in boibus ꝛ equis glauci oculi pro ſplēdidis dicunt. Hunc colorē quidam Cęſiū vocant. Legimus nōnunqꝫ ꝛ maris colorem glaucū:ſed tunc quādo canеſcit fluctibus. Vnde Glaucus deus marinus ſenio: fingit ex piſcatore conuerſus in deum gramine guſtato. Fuit ꝛ alius Glaucus: qui primus ferri conſolidaturā inuenit. Alius Hippolyti filius:a quo Jones nati ſunt reges. Multiqꝫ hoc nomine ſunt vocati. Et glaucus nomen piſcis eſt.

Glauciolus dicitur equus:qui felineis oculis eſt. Cc.

Glaucium: herbę genus ſyluеſtris ꝛ erraticę: rumagrum vocat. Alij paralaton dicunt. Naſcit in afflatu maris:aut nitroſo loco: vnde nomen aſſumpſit. Nam glaucus cęruleum ſignificat:qui color eſt maris.

Glaucinū:grece dr oleū muſtū: hoc eſt expreſſum antequā oliuę premant. Nam γλαῦκος grece:latine muſtum.

Glaucoma.atis.glaucomatū.ati.ꝛ glaucoma.mę. vitium humoris eius:qui criſtallinus appellat:in colorē glaucū mutātis in oculo. Pla.in Mili. Glaucomā ad oculos obijcientis. Serenus. Si vo horrēdū ducēt glaucomata plūbū: Spiritꝰ alterius ꝑdeſt:qui grana cyminī Pallētis mandēs viſus exhalat in ipſos. Hypocliſis vocatur ſine quod idē eſt Hypochimata: q̄ nos ſuffuſiones vocamus oculorū fit ex humore inter corneam:ꝛ criſtallinā partē concreto. Inter dūqꝫ hęc oculi potentię qua cernit ſe opponit.

Glaucopis pen.pro.idis. habens oculos cęſios. Quo nomine dicta eſt Pallas: quę a latinis dicit Cęſia. Diodo.ſcribit aerem nominatū eſſe pallada:ꝛ ideo dici glaucopin:quoniam aer glauci:hoc eſt viridis ſit aſpectus.

Gleſſum:electri ſpes:quo gleſſaria inſula abūdat. Cc.

Gleſſaria: inſula in Oceano Germanico: quę Solino (teſte criſtallū dat ſuccinū.

Gleba:cęſpes terrę di/cta:q̄ ſit quaſi globus. Huius diminu. eſt glebula. Colu. lib.j. Eadem euentilata mūdiora ſunt lapilliſqꝫ carent:ꝛ glebulis quas per triturā fere terrena emittit area.

Glis:gliſis:gīis ſgmi. terra argilloſa. glis: glitis etiam gīis ſgmi. Cardus dr.glis:g iris gīis maſculini:animal muri ſimile:nutrit in arboribus. Marti. Somniculoſos ille porrigit glires. Idez. Tota dormit hyems ꝛ pinguior illo Tępore ſum quo me nil niſi ſomn⁹ alit. Hinc glirariū pro loco:in quo nutriunt glires. Varr. Glirariū diſſimili ratione labeſ:q̄ non aqua ſed macerіa locus ſepitur.

Gliſco:creſco. Lini.lib.vj. Gliſcente indies ſeditione. Itē pingueſco. Col.li.ij. Prius tamen q̄ exilem terrā iteremus ſtercorare cōueniet. Nam eo quaſi pabulo gliſcit. Idē lib.viij. Paleis quę pene oībus regionib⁹ abundāt etiā gliſcit:ſcilicet aſinus. Itē ardeo:cupio: vt in hymno. Nam gliſcit animus promere cantibus victoꝝ genus optimū. Huius compoſitū eſt pergliſco. Col.lib.vij. Quę prima Luna ſaginari cępta vigeſima pergliſcit.

Globus ꝛ globuꝫ vtroqꝫ modo dr, pro corpore ſolido viridiqꝫ rotūdo:quē greci Sphęrā appellāt. Virg. Lucētęqꝫ globū. Ponitur q̄nqꝫ pro multitudine hoīm: ſiue alioꝝ animaliū: aut alterіus cuiuſqꝫ rei ſimilis collecta: ꝛ q̄ſi conglobata. Sall. Alij fiducia gnaritatis locoꝝ in occultam fugā ſparſi:alij globis eruptionē tentauerūt. Sciendum q̄ ſi globus ex filo aut alia ſimili re factus ſit:glomꝰ dicit. A globus fit globoſus.a.um.pro rotūdo ſpiſſatoqꝫ.

Globo.bas.acerno:aduno. A quo conglobo: de quo

Glocido.das.penul.correpta:proprium (ſupra. eſt vocis gallinarum:cum ouis incubiturę ſunt. Quod fit crebris ſingultibus interiecta voce acuta.

Glocio.cis.idem quod glocido. Columel. lib.ix. Obſeruare debet cuſtos dum edant oua:vt ea quę nata ſunt

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

recolligantur: notenturq; quo quęq; die sint edita: & q̄ recentissima supponantur glocientibus.

Glomus.mi.& glomus.eris.est globus ex filo factus.

Glomero.as.pe.cor.implico:& globi spēm fo:mo:siue filū induco.¶Per translationē glomerare sumit pro ꝯgregare:accumulare.Virg.Et sędā glomerāt tempestatem imb:ibus atris Collectę ex alto nubes.¶Hinc fit compositum agglomero:quod est applico:adiungo.Virg.Et la/

Glinon aceris genus:qō ali (teri agglomerāt nīo. ter crassiuenīū dicunt cāpestre candidū nec crispū.Lc.

Gloria:est frequens de aliquo fama cū laude.Quintil. Consentiēs laus bonoꝝ gloria appellat.¶Hanc Augu.dixit esse iudicium hoīm bene de hoīb⁹ opinantiū.Est tamen inanis gloria vitioꝝ plerūq; laudatrix:quę diffinitur q̄ sit popularis fama ex honestatis simulatiōe proueniēs Cic.lib.offi.Vix inuenit qui laboribus susceptis: periculisq; aditis:non quasi mercedē rerum gestarū desyderet gloriam.Inter gloriā & claritatem hoc interest:vt inquit Seneca lib.xvij. epistolarū moralium . q̄ gloria multorum iudicijs constat: claritas bonoꝝ.

Gloriola dimin.est.Cic.Luceio.Illa nos cupiditas incendit:q̄ alacres alios sumus:vt cęteri viuētibus nobis ex libris tuis nos cognoscāt: & nosmetipsi viui gloria nostra

Glorios⁹:gloria plen⁹.Vt gloriosus (perfruamur. homo:gloriosus dies:gloriosus triūphus.Cuius ꝯtrariū est Inglorius:qui nulla laude aut gloria dignus est: & veluti ignobilis.Virg.lib.iiij.Geoꝝ.Ille horridus alter Desidia latāq; trahens inglorius aluū.Interdū tamē glorios⁹ affectionē significat:& in malū:vt glorios⁹ dicat: qui se inaniter iactat: vel alterius inani laudatione effertur: & laudari querit:vt miles glorios⁹ apud Teren.

Glorior.riaris.construitur modo cum prępositione de Lactan.de ira.Apollodorus quidem: vt de cīue & populari sua gloriatur.¶Modo sine prępositione.

Gloriabundus: qui abunde gloriatur.

Glos:appellat mariti socer,atq; item fratris vxor.

Glossa:glosse,per duplex ſſ.latine lingua dicit.Vnde glosse & glossaria pro interpretationibus ponūtur: q̄ vice linguę:hoc est vice doctoris fungātur.Quintil. Glosse sunt secretioris linguę expositiones.

Glossemata:significat vocem minus vsitatam.

Glossematici: qui glossas conficiunt.

Glossopetra:gēmę species grecoꝝ lingua: humanę similis. Magi eaꝝ credūt non nasci in terra:sed deficiente

Glubo.bis.corticem (Luna de cęlo decidere.Lc. detraho.Vnde & pecus glubi dicit: cum pellis detrahitur.Cato de re rust.Salictuꝝ suo tēpore cędito: glubito: atq; alligato:librum conseruato.Sueto.de Tyber.Boni pastoris esse tondere pecus non deglubere.

Gluma : folliculus grani frumentarij: a glubendo q̄ eo folliculo deglubatur granū : hoc est decorticetur. Author.Varro libro primo de re rusti.

Gluuire:separare est: & distinguere. Varro. Quę non modo distringit buccam:sed etiā ramis gluuit.Lc.

Glucidatum:suaue & iucūdum:a greco γλυκύ: quod

Glutio:glutis tiui.titum.deuo/ (dulce significat. ro.Juuenalis. Quales tunc epulas ipsum glutisse putamus Imperatorem.¶Hinc fit deglutio.

Glūto:gulosus.Ambr. Sic amat diabolus filios suos vt perdat:sicut amat gluto porcellum:vt comedat.

Gluten:& glutinū pen.corre.colla dicit grece.Aug.lib. iiij.con.Laudet te ex illis anima mea deus creator oim: sed non infigatur in eis glutino amoris per sensus corporis.¶Hinc glutinosus.a.um.¶Plini. Prioris laus vt recens sit & leuis: linguęq; glutinosa.Colum.In Asia ¶Syriaq; densa etiam glutinosa terra maxime exuberat.

Glutino.nas.pe.cor.coniungo:ferrumino.¶Plini. Vis bituminis quę sulphuris:sistit:discutit:attrahit:glutinat. Idem.Quo genere sistit sanguis:& vulnus glutinat.¶Hius cōpositā sunt:Agglutino.Aug.lib.iiij.con.Quia non est vera amicitia : nisi cū eam tu agglutinas inter hęrētes tibi charitate diffusa in cordibus nr̄is.Conglutino.¶Plin. lib.xxiij.Cortex vitū & folia arida vulnerū sanguinem sistunt:ipsumq; vulnus conglutinant. Deglutino:a glutine liber:Idē lib.xxv.¶Purgant vlcera oculoꝝ explentq; & ad cicatricē perducūt:palpebras deglutinant.

Glutinamentū:compactio:conuictio.¶Plin.li.xij.Deprendit & lentigo.s.chartę oculis:sed medijs inserta glu/

Gluo:gluis.glui.distringo:val/ (tinamentis. de stringo.Varro. de re rusti. Buricia est enim ea quę non solum stringit baccam : sed etiam ramis gluit ac relinquit ad gelicidium.

G Ante N

Gnarus:& Narus dicit scius & peritus.Gnaritas scientia.Sall.¶Namq; alij fiducia gnaritatis locorū occulta fuga sparsi:alij globis eruptionē tentauere.¶Horū contraria sunt.Ignarus & ignaritas. Gnare aduerbiū perite:& quādoq; aperte.Apule. Qui gnare id nostris oculis contemplati sumus.Vide in dictione Ignoro. Antiqui gnariter ꝓ gnare dixere.A quo prognariter: quod significat audacter:strenue.¶Plaut. Age iudica prognariter.

Gnarauit: Liuius posuit : pro eo quod est narrauit: & gnarauisse : pro narrauisse.

Gnoro.as.scio:licet non sit in vsu: sed eius composita habent Ignoro & ignoro:de qbus alibi. (ne Ignauia.

Gnauus & Nauus. Industrius. De quibus in dictione

Gnaphos:frutex est spinosus:quo vestes radunt.Lc.

Gnaphalon:lana illa breuis atq; concisa:quę ex vestibus a fullone poliendo detrahitur.Lc.

Gnaphalium herba:quā quidam Chamezelon nominant.Cuius folia ita alba ac mollia sunt:vt plane videa/

Gnatos: latine gena maxillave (tur tomentū.Lc. dicit:aut bucca.Inde apud Teren.gnato parasitus.

Gneus:corporis insigne est:& prænomen.

Gnefosum:nostri obscurū dixere:q̄si nebulosum.Lc.

Gnesion:a quilę genus:a latinis syncerū interpretatur: velut verū solumq; incorruptę originis:media magnitudine:colore subrutilo:raro visum.Lc. (nitns.Lc.

Gnitur: q̄ gignitur veteres dixerunt:& gnixus proge/

Gnidus:ciuitas Lycię:quę duos portus habuit: & in fronte insulā:quę stadia septē ambitus ꝓplectebat: Theatralis & alta aggeribus iuncta continenti.Et Gnido viri memorabiles fuerūt. Eudoxus mathematic⁹.¶Platonis sodalis:& Agatharchides peripateticus: historię conditor.Et Theopompus Julio Cęsari familiaris: & Arthemidorus eius filij⁹.Et his antiquio: Ctesias:qui Xerxem medicatus est:& res Syriacas:Persicasq; conscripsit.

Gnosis:latine Cognitio:scientia: notitia.

Gnosos:vbs Cretę in plano sita:quę alio noīe Cerathus:vt scribit Stra.appellata fuit a fluuio.Ea fuit Minois regia.¶Hinc gnosius.a.um. Et gnosid⁹.a.um. Suidas.κνώσιος ὄνομα κύριον ἢ ὁ πολίτης ἀπὸ κνωσσοῦ κνωσσός γὰρ πόλις ἐν τῇ κρήτῃ. id est Gnosius nomen proprium:& ciuis a gnosso.Gnosos enim vbs est in Creta.

Gnomones:dicunt quattuor dentes: quibus equoꝝ ętas dignoscit.Alij gnomonē aliter accipiūt.Aug.in dial. Si detracti loco addas gnomonē:qui hemicycli speciē ponit : plus tetragono maioris q̄ detraxeras reddidisti. Herodot.vero sic.¶Nam poluere & gnomonē.i. normam & .xij.diei partes a Babylonijs greci didicerunt.

Gnoro:pro agnosco.Lc. (notum.

Gnosco:pro nosco veteres dixerunt:sicut gnotuꝝ pro/

G Ante O

Gobius piscis:qui & gobio dicitur.Juue.Cum sit tibi gobio tātum In loculis.¶Martia.¶Principium cęnę gobius esse solet.

Gomor pro pie mensura vini est: (bius esse solet. vt interpretatur Ambro.in epistola ad Justum.

Gomorra & gomorum vtroq; modo dicit.Sicut So

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

doma ⁊ sodomū. Solinus de situ Judeę. Ibi duo oppida. Unum Sodomū: alterum Gomorrū appellatum.

Gonothęa dici potest semen fluens: vel seminis fluxus. Nam γόνος semen ⁊ ῥοὴ fluxus. γόνος item filius dicitur: qđ patet per cōpōsita eius Antigonus Chrysogonus.

Gorgias nomen proprium rhetoris celeberrimi: qui pulcherrimū librū de concordia grecis tūc inter se dissidētibus recitauit Olympię. Fuit ⁊ alius Gorgias phūs Leontinus: qui ausus est in cōuentu poscere: qua de re qsq vellet audire: qui de oīi re quęcūq; in disceptationē quę stionēq; vocarek: se copiosissime dicturū esse profitebat.

Gorgōes pe. corripiętę sunt Phorci filię. s. Scylla: Medusa: Stenio ⁊ Euryale: quę Gorcades insulas in oceano Aethiopico sitas: habitasse dicunt. Cōtra hesperidū hortos: quę ab agilitate nomē habent γόργον eīm agile dicunt. Scribit Diodo. Fœminas fuisse in Aphrica bellicosas aduersus quas Perseus belli gesserit: ⁊ earum regnam Medusam debellauerit: ac interfecerit. Ex cuius cruore: vt est in fabulis: mox natus est Pegasus alatus equus. Inde ad Heliconē Bœotię montē euolans: ⁊ pede saxū feriens πηγήν: hoc est fontē aperuit. A quo pegasus est noīatus: ⁊ ab eo fons ipse hippocrene: siue pegasens: siue caballinus dictus. A Gorgone neus. a. um. Quid. Gorgoneas tetigisse domos. Suidas. τρεῖς γυναῖκες αἱ τοσοῦτον εἶχον φοβερὰ πρόσωπα ὥστους ὁρῶντας ἀνήκεστα καὶ τιθασὸς πλαμὸς ἡ τόπος λιβύης ἔνθα αἱ γοργόνες διέτριβον .i. Tres mulieres vsq; adeo terribiles habuerūt facies: vt videntes morerent: ⁊ tithrasus fluuius: vel locus Libyę vbi Gorgones cōuersabant.

Gortyna: siue cortyna (vtrūq; enim scriptum comperimus) insignis vrbs Cretę insulę fuit: per quā fluit Leng

Gossipion: siue gossampinus fru (us amnis. Lc.
ter est: ex superiori parte Aegypti quę in Arabiaz vergit allatus: nunc etiā in quibusdam Italię locis nascens: ex quo lina fiūt: quę gossipina siue gossampina dicunt. Lc.

Gotthia: regio Europę contermina Dacię ⁊ Norwegię: ex qua Gotthi immanes populi: qui olim Italiam armis subegerunt.

B, Ante R

Grabatus pe. pro. lectus erigunus: in quo meridiari solent: dictus quasi Carabat⁹: q; in eo capite recūbamus κεφαλή enim caput: βαθρον pertinum greci dicunt. Unde ⁊ pro lecticis pauperū ⁊ medicantiū grabati accipi solent: vt est illud in Euangelio. Tolle grabatū tuū ⁊ ambula. Licero libro. ij. de diuina. Diuersa facit lectos ⁊ grabatos: ait enim. Concursare omniū mortalium: qui vbiq; sunt non modo lectos: verum etiam grabatos.

Gracus: nomē auis comici similis: nisi q; minor est: a voce quā facit: vel a gerēdo dicta: q; iacta segetū semina gerat. Vel quia ex oliuetis cubitus se recipiens duas pedibus baccas: tertiā ore ferat. Seu etiā q; gregatiz volitet: siue a gracillitate propter paruitatē. Est huic furādi natura: ex quo nōnulli Monedulā eam appellauere: a furandis monetis. Exprimit sermonem humanū: ⁊ cauea emissus reuertit. Huius diminutiuū est graculus. Harū auiū tria sunt gña. Maiusculę similiores sunt comicib⁹: nisi q; nigriores. Minimę ⁊ inter eas medię: quib⁹ rostra

Gracchus per duplex cc. ⁊ cū aspi (⁊ pedes rubēt.
ratione cognomē fuit familię Romanę. Duo aūt fuerūt Gracchi fratres Tiberius ⁊ Caius: ambo eloquentes. Quor eloquētię mater Cornelia multū contulit. Verū ⁊ doctior, ⁊ eloquentior fuit Caius: qui erat minor natu: quo nemo plenior, nemo vberior fuisse fertur. Grandis erat verbis: sapiens sententijs: genere toto grauis.

Gracile adiectiuū pe. cor. Fcat: qđ est tenue ac corpore macilentū. Turpil. Nosti q; sit gracili corpore. Qđ ⁊ gracilens. tis. dr, ⁊ gracilentū. Plin⁹. Tide gracilētis colorē. Interdū gracile ponit pro molli. Hora. Quis multa gracilis te puer in rosa. A gracilis fit gracilitas ⁊ gracilitudo.

Gracchurus: vrbs Hiberię: q; antea Murcis noīabat. C.

Gradus sunt: ex quibus scalę ꝓstāt: ⁊ quib⁹ ad ędificiorū altiora ꝓscendit: a gradiēdo dicti: q; per eos eatur. Virg. Aerea cui gradib⁹ surgebāt limina. Gradus etiā gradientiū pedū vicissitudo est: vt apud eundē. Gradibusq; sonare Cōpositis. Interdū gradus summit pro ſtādi firmitate. Cic. li j. offi. Nec tumultuantes de gradu deiciunt. Hinc gradū facere: ⁊ gradū iacere dicimus: vt si in arborez tectūve scandere velim ex saxo: aut scāno: aliquave alia re gradū facio. Cic. ꝯ Rul. Hūc quasi gradū quendaz: atq; aditū ad cętera iactū intelligetis. Gradus q; cognationis dicti sunt ad similitudinē scalaz locorūve declīiū: quos ita ingredimur: vt a primo in proximū. i. in illū: qui q̄si ex illa nascit veniamus. Quapropter graduū hīnōi alios superioris ordinis esse Caius scribit: vt sunt pater ⁊ mater qui sunt in pmo gradu. In secdo Auus ⁊ Auia. In terno patruus ⁊ proauia. Alios inferioris: vt liberi. Alios ex trāsuerso siue latere: vt fratres ⁊ sorores liberiq; eorū. A gradus fiunt Tardigradus. a. um. pe. cor. qui tarde gradit. Unde testudinē tardigradā dicimus. Spissigradus pro frequēti graduū motu incedente. Plau. Spissigradissimos tardiores q̄ corbitę sint in tranquillo mari.

Gradior. aris. quasi per gradus eo. A quo regredior, de
Gradator, a magno gradu. Plaut. in (quo alibi.
Pen. Uinceretis cursu cruas: ⁊ gradatorem gradu.

Gradarij equi: qui sine succussatiōe molliter incedūt. Lucil. li. xiiij. Ipse equus nō formosus: gdarⁱ⁹ optimus.

Gradatio: apud rhetores dr, cum ex prima sūia oritur secunda: ⁊ ex secunda tertia: atq; ita deinceps.

Gradatim aduerbiū: fcat per gradus ⁊ ordinate lēteq;. Var. li. j. de re rust. Cito quidē mgt gradatim aliū pręponēs alio agrū meliorē dicit esse in nouē discriminibus.

Gradiuus pe. pro. a gradiendo: vel q; gradatim ⁊ per ordines in bellū itur. Unde Mars gradiuus dictus est. Sunt tamē qui gradiuū a gramine dictū putent: q; gramine sit ornⁱ⁹. Unde ⁊ gramínea corona in re militari maxīmę est honorationis. Alij a vibratiōe propter hastas credo in bello vibratas: quoniam κραδάνειν vibrare dicunt. Alij gradiuū non latinū: nec grecum: sed thrax vocabulum esse: ⁊ significare bellicosum: ⁊ fortem dicunt.

Gradior. eris. gressus fcat vado. Lact. lib. iiij. Claudis vero ac pedū vitio afflictis nō modo gradiendi: sed etiaz currēdi dabat facultatē. Huius cōpōsita sunt. Aggredior antegredior, congredior, digredior, egredior. de quibus alibi. Ingredior, introgredior. Dicimus ingredior foruū ⁊ in foruū. Aliquādo ponit pro simplici gradior, incedo. Virgili. li iij. Geor. Cōtinuo pecoris generosi pullus in arvis Altius ingredit. Cic. ad Atticū. Si dormis: expergiscere. Si stas: ingredere. Si ingrederis: curre. Si curris: adnola. Interdū ingredi est puenire: ⁊ se ostēdere. Plaut. Nihil te pudet scelestē in conspectū ingredi. Ingredi in mulierē: est mulieris personā assumere. Hier. in Psal. interpretatione. Solet in theatris vnus homo frequēter diuersas habere personas: nūc ingredit in mulierē: nunc in virum: nūc in regē. Et qui in regē processerat rursum in seruum procedit. Interdū est quasi incipere. Lact. li. vj. Iustus ergo: qñ diruū asperūq; iter ingressus est. Introgredior. Virg. li. j. Aene. Postq̄ introgressi ⁊ cōa data copia fandi. Progredior, vltra pcedo. Cic. in Lęlio. Id primū videamus si placet: quatenus amor: in amicitia progredi debeat. Hinc progressus ⁊ progressio. Idem lib. j. Tusc. Qui errantiū stellarū motus: progressiones institutiōesq; notauit. Hinc pgressus ⁊ progressio: pro pcessu. Aliquādo antegredior. Plau. Extremū intra carcerē ipsum progredit partenopeum. Pretergredior vltra transeo. Cic. Appio pul. Currens Lepta venit: mihiq; nūtiauit te iam castra prętergressum esse. Apule. Cumq; fabulū prętergressus fuissem: re cognita cepi retrocedere. Hiero. Donaz ⁊ aliā expositionē: ne quid videar prętergressus. Regredior, retrogradior, reuertor. Pla. in Aul. Illuc regre/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dere ab ostio. Lact. li. vj. Cũ ventũ fuerit ad extremũ vnũ iam regredi nõ licet. Supergredior, superambulo: supero. Ut est illud. Sz tu supergressa es vniuersas. Subtergradior, transgredior, vltra gradior. D. Brutus. Cic. Ut alpes trãsgrederer. Lact. li. v. Nemo tũc millesimũ annũ trãsgressus est. Trãsgressio apud rhetores dr cum ab ea sntia: quã proposuimus quertimus smonẽ ad aliquã personã: aut rem: aut fortunã: & tanq̃ presentẽ appellamus. Ut hęc mulier nuper fuit locuples & potẽs in amore atq; delitijs necessarior: ornata opibus abundabat: magnus ancillaz quę sequebant comitatus appellabat. Hunc ꝰ subito & graui casu afflicta: vix mediocris ancilluę digni tatẽ retinet. O fortuna q̃m vehemẽter te rex varietas oble ctat: & q̃ magno odio est tibi beatę vitę perpetuꝰ & con/

Grassor, aris. q̃si a gradior frequeta/ (stans fructus. tiuũ est. Festus. Grassari ppie dicunt latrones vias obsidẽtes. Gradi siquidẽ ambulare est. Cũ tractũ grassari ab impetu gradiendi. Sed cũ quis grassat. i. cũ impetu siue frequẽti gradu vadit in aliquẽ: & bono: & malo ãio grassari potest. Jdeo & in bonã: & in malã partem accipi potest. Jn bonã. Sall. in Jug. Sed dux atq; imperator vitę mortaliũ animus est: qui vbiq; ad gloriã vi grassat. i. cum frequẽti gradu vadit abũde potens: pollẽsq; & clarus est Sillius. Grassandũ ad clara periclis. Jn malã. Lact. lib. ij. Suis em̃ vitijs perditi sequunt & grassant: vt perdant: id est cum frequẽti gradu vadũt. Ab hoc malo animo in hoc verbo grasso: sequio significatio nascit: eo q̃ cuz quis grassat: id est frequenti gradu: siue cuz impetu properat in aliquẽ: vt ipsum telo: seu quouis alio modo feriat: vel malo ãio rapiat: hoc sequire dicit. Lactan. lib. ij. Archipirata quispiam vel latronũ ducto: si suos ad grassandũ cohortetur. Cęsar. Grassari in hostes vetat. Aliquãdo in hac significatione ita accipit: vt etiam in propriã significationẽ redigatur. Liui. lib. ij. Trecenti coniurauimus principes iuuentutis Romanę: vt in te hac via grassaremur. Huius cõpositum Oggrassor, quod est obuiam seu contra cum impetu: aut frequenter gradior. Plaut. in Pen. Nisi cum pedicis condicicistis oggrassari gradu.

Grassator, qui per vim & insidias latrocinat. Juue. Interdum & ferro subitus grassator agit rem. Callistratus. Grassatores: qui prędę causa id faciunt: proximi latroni/

Gręcus cũ ę diph. nomẽ viri pro/ (bus habentur. prii: a quo Gręcia regio Europę dicta est. A qua gręcus a. um. quod ex Gręcia est. Hęc ab Jsthmi angustijs incipit: & a septentrione in meridiem vecta: qua Sol oritur ęgeis: qua occidit Jonijs fluctibus obiacet. Jn ea Athenę & Marathonij campi: Citheron & Parnasus mõtes.

Gręcostasis pe. cor. quasi grecorũ statio. Locus de quo Varro sic habet. Ante curiaz hostiliã rostra sub dextra a comitio locus substructus vbi nationũ subsisterẽt legati: grecostasis appellatus a parte: vt multa senatũ supra grecostasim vbi ędis concordię basilica optima.

Grangenę penult. cor. repta: greci dicti sunt.

Grecari penul. cor. est cõuiuijs & libidinibus operam dare: ab eo q̃ greci liberius se haberent in quiuijs. Nam quandoq; verba trahuntur a moribus nationum.

Gręca salix: dicitur salix rubra: &c.

Grecisso: grecos imitor. Cornucopię.

Grecula: mala a patria sic dicta. &c.

Grecula rosa: quę nõ nisi in humidis puenit: nec vnq̃ excedẽs quinq; folia: violę magnitudie: colore nullo. &c.

Grales fustes furculas habẽtes sunt: quibus nituntur. Hinc grallatores dicunt: qui in perticis abigenis passus ingentes faciunt. Grallatorũ gradum Plaut. vocat maximũ. Sicut econtrario minutulũ formicinum & testudineum. Plau. Cinceretis ceruas cursu & grallatorem gradu.

Grãma. atis. & grãmatũ. ati. latine litera dr. Unde Epigrãma & epigrãmatũ: cum aliis a grãma compositis.

Grãmatica literaria dr. Est em̃ vt literę suas custodiãt voces: & quasi depositũ reddant. Est enim grãmatica recte loquelę: rectęq; scripturę scientia: quę vsu ratiõe au/

Grãmaticus: literatorius: seu lite (toritateq; constat. rator: qui grãmaticã docet: qui & grãmatista dici potest & triuialis. Sed & poetaz interptes grãmatici dicunt: versantesq; nõ soluz circa sermonẽ: sed etiã circa historias: & carmina euagant. Mar. de Epigrãmatis suis. Grãmaticis placẽt & sine grãmaticis. Grãmatici prius Critici dicti sunt: autore Dione Chrysostomo. Cor. nepos ait literatos proprie appellandos esse poetaz interpretes: qui a grecis grãmatici noiant. Eosdem literatores vocitatos Messala Corninus autor est. Sũt qui grãmaticũ a grammatista distingũt: vt literatũ a literatore: tanq̃ grãmaticũ absolute & perfecte doctus sit: sicut literatus. grãmatista sicut literator: mediocriter eruditus: in malaz enim partem

Grãmanę gemmę: quę per transuersum alba linea pręcingantur. &c. (tem accipitur.

Grãmaticus. a. um. quod ad grãmaticam pertinet.

Grãmatei dicunt scribę: qui rõnes publicas in tabulis scribũt. Apule. lib. xj. Cum ex his vnus quẽ cuncti grammatea dicebant. Hi etiã ab epistolis & cancellarij dicunt. Hinc archigrammateus: princeps scribarum.

Grãmatophilaciũ locus: vbi scripta publica seruant.

Grãmatocyphon: qui capite summisso: & in genib⁹ pa

Grãme: longitudo sine lati/ (pyrũ tenẽs scribit. &c. tudine mẽsurę subiecta: Aug. Si omissa latitudine solaz quis longitudinẽ voluerit emetiri: longitudo sine latitudine mẽsurę subiecta, grãme dr. Non q̃ sit longitudo aliqua: quę careat latitudine: sed q̃ solã quis metiẽs longitudinẽ: grammẽ metiri dr. Et hęc Linea a nris dicit. Eaz ita diffinit Euclides. Linea est longitudo illatabilis. Emensa vero cũ longitudine latitudo dicit epiphania.

Gramię sunt oculoz pituitę. Cũ gramiosi oculi. A quo qui tristes sunt in hodiernũ q̃z diẽ gramiosi vulgo noiant

Gramẽ: herba vulgatissima: sic dicta q̃ geniculatis interuodijs mirifice serpat. a gradiẽdo: vel a gignẽdi secũditate. Crebro em̃ nouas spargit radices. Refert Pli. eã herbã nasci vbi hũanus sanguis ceciderit: gramẽ capiti circũdatũ sanguinis fluxiones e narib⁹ sistit. Q̃nq; tamẽ gramẽ ponit generaliter pro omni herba. Cũ graminea corona dicta est: quę ab vniuerso exercitu seruato seruatori dabat: vbi obsessos aliquis seruasset: quodcũq; id genus herbę foret decerpto viridi gramine. Graminosus plenus gramine. Col. li. j. Quid syluester ager. Quid humidus & graminosus: quid siccus & spurcus recusaret.

Grando: gutta aquę in aere congelata. Sic dicta q̃ solito grandior sit. Vel quia gramis contineat. Hinc grandinosus. a. um. vt Grandinosa loca: in quibus frequentes sunt grandines. Grando etiã quaz greci χάλαζαν χαλάζιον vocãt: collectio est sub cute buboni & Elegyptię fabę similis: vt inqt Pollux: dolorẽ si tangat afferens. Dicunt & in oculo Grãdines: cuz segnis humor circa palpebras coit: sz ita: vt id tuberculũ digito huc & illuc ipelli possit.

Grandinosus. a. um. qõ abundat grãdine. Col. lib. iij. Post hęc non ignorabit dñs loci plus esse posse qualitatẽ cęli frigidã vel calidã: siccã vel roscidã: grãdinosaz: ventosamq; vel placidam: serenã vel nebulosam. i. quę sępe grandinẽ infert. Roscida quę ficcitatibus laborant.

Grandinatus. a. um. participiũ quod est grandine saucium. Augusti. in Psal. Grandinata est vinea.

Grandebalę pili subalares: quos volsellis tolli sępe

Grandis & hoc grãde: apud (molliores iubebat. veteres non ad corpus: sed ad ętatem tantũ referebatur iam adultã. Teren. An sedere oportuit domi virginẽ tam grandẽ. Q, si natu addat: prouectioręm ętatem significat: & iam pene senilẽ. Plini. Junior. Mulier natu grandior & tot liberorum partus. Nunc vero grandis sumit pro magno: & nonnunq̃ ad inanimata refertur. Hieron. Grandes materias ingenia parua non sufferunt.

Grandiusculus. la. lum. diminutiuum. Terentius in Andria. Jam fere grandiuscula profecta est.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Granditer aduerbiū. Cypria. ad Corneliuz. Docuistis granditer deum timere: Christo firmiter adhęrere.

Granditas dicta est maior ętas. Sisen. libro. iiij. Histo. Neqz ętatis granditatez: neqz ea merita: neqz ordinis honestatem: aut dignitatem sibi esse excusationi.

Grandęuus. ua. uum. quod est prouectioris ętatis: hoc est grandis qui: id est senex.

Grandiloquus penulti. corre. eloquens: z qui cū quadam verborū magnificentia loquitur. Cic. Nam z grandiloqui: vt ita dicam fuerunt cum ampla sententia: tum grauitate z maiestate verborū. Hinc grandiloquentia.

Grandio. dis. iuj. grandem facio. Plautus in Aulu. Si hodie hercle fustem cepero: aut stimulum in manu: testudineum istum tibi ego grandibo gradum.

Grādesco: cresco: grādis fio: seu granū fio. Pli. li. xviij. Crescente Luna frumēta grandescūt. Hinc ingrādesco: qđ est valde vel intus grandis fio. Col. Quę leuis vt celeriter prodeat: z ingrandęscat anteqz feritur simo arido permisceri debet. Idem lib. ij. Omne autē frumentum spicam a tertio ad quartū nodum emittit: z cum totam edidit. viij. diebus defloręscit: ac deinde grandescit diebus. xl. quibus post florem ad maturitatem peruenit.

Granū fere fruguz dicit: vt tritici: hordei: farris z hmōi qđ est intimū: solidum: a quo granaria. Acini sunt cętero rum fructuū: vt vuę baccarū z huiusmodi. Granū etiam generaliter dicit: pro omni eo quod greci vocant coccū. Unde coccum Ilicis granum vocamus.

Granariū: locus in horreis seruādis seminū granis paratus: vel in quo grana frugū reponunt. Varro. At tritici condi oportet in granaria sublimia: quę perflent ventis ab exortu z septentrionum regione ad quę nulla aura humida e propinquis locis aspiret. Granaria quidā habent sub terris spelūcas: quas vocant siros. Alij puteos. Persi. Jam nūc astringas: iam nūc granaria laxes. Non nulli horreū ab hordeo. Festus a farre farreū vocat.

Granosus. a. um. dicit omne qđ intus habet grana.

Graphis. idis. ars pingēdis: quę maxie lineis cōstat: z linearis vocat. Quā Plini. lib. xxxv. scribit esse inuentā a Sophocle. Dicta graphis a stilo quez greci graphion z graphida quoqz nōiant. Plini. lib. v. Graphidis vestigia extant in tabulis ac mēbranis: ex quibus pficere dicūtur artifices. In quo sciendū per graphidis vestigia picturę genus accipiendū esse: qđ greci vocāt Ichnographiā. Ea est circini regulęqz modicę cōtinēs vsus: ex qua capiūtur formaz in Solis arearū descriptiones: vt inquit Uitru. lib. j. Qui z ortographiam: z sciographiā nominat.

Graphiū: stilus ferreus: seu pēna argētea: qua signant in tabellis lrę: vt olim in cęra seu figurę. Amb. lib. Hexa. Neqz vero si ipse non cōprendas idcirco nō cępit: aut nequaqz definet si ipse circuitū vel atramento: vel graphio ducas. Ouid. Quid digitos opus est graphiuz lassare tenendo. Stilus autē: sicut docet Hiero. in expositiōe psalmorū: scribit in cęra. Calamus in charta mēbrana: aut in quacūqz materia quę apta sit ad scribendum. Graphus scriptus vel pictus. A graphus: non scriptus vel non pictus. Graphia scriptura vel pictura. Unde scribo p pingo etiam apud nos: z picturas legere dicimus.

Graphiariū theca: in qua stili reponunt: quibus z scribere simul z pingere solebant: anteqz penicilli z colores inuenirentur. Dicitur z theca graphiaria.

Gratia inquit Aug. dicta est quia gratis datur. Quare gratis datur? Quia merita non pręcesserūt: sed beneficia dei te pręuenerūt. Unde recte gratia sumit pro beneficio. Cic. Cum pśertim considerē nullam esse gratiā: quā vel non caperet animus meus: vel in accipiendo: vel remunerando: cumulādoqz illustrare posset. Omne em̄ quod habemꝰ hoīes a deo: gratia est. Nihil em̄ ex debito habēt. Quis em̄ prior dedit: z retribuet illi? Tres autē scribunt fuisse gratias. Aglaiam. i. letitiā. Thaliam. i. virentē: quia beneficiū semper viret. Euphrosynen quā delectatiōem nomināt. Hę a grecis χάριτες vocantur ἀπὸ τῆ χαρᾶς quod letitiā significat. Merito enim letari videtur: z qui dant: z qui accipiunt beneficiū. Treis autē ideo esse prodiderunt: quia z benefici esse in alios debemus: z alioū beneficia suscipere: z ijs qui in nos liberales fuerunt retribuere. Dare autē z accipere: z referre tres actus sunt inter se distincti. Hinc gratiosus. Aliquando capitur pro pęna siue damno. Idem. Ut pro iniuria parē ei gratiam referret. Aliquando pro mercede. Idem in Lęl. Ut enim benefici liberalesqz sumus: non vt exigamus gratiā: id est mercedē vel vtilitatez. Neqz beneficiū fęneramur: sed natura propensi ad liberalitatē sumus. Aliquādo pro pace seu amore. Terē. in Hecy. Neqz alio pacto cōponi potest inter eas gratia. Et in Eu. Adibo: atqz ab eo gratiā quaz video velle: imbo. Aliquādo pro benignitate. Tibul. Gratia magna Ioui venit pater ipse valere. Aliquando pro causa seu respectu. Sall. Rem oēm aperit cuius gratia mittebantur. Aliquando pro virtute seu efficacia: vt frequenter apud Ambrosium. Habere autem gratias vel agere: vel referre. Uide in dictione Ago.

Gratus: qui gratiā pro beneficio refert: vel saltem memor est accepti beneficij. Cuius contrarū est ingratus: a quibus gratitudo z ingratitudo. Grate z ingrate aduerbia: z gratis z ingratis. Accipit etiam gratus pro lęto: z ingratus pro tristi. Virg. lib. vij. Et Lineri ingrato supra ma ferebāt. Et gratus pro spontaneo. Et ingratus pro

Gratiosus: valde gtus. Maz (inuito z coacto legit. plenū gratia significat: z is est qui habet gratiam. i. qui in populo acceptus est. Cic. li. iiij. offi. Tum Pythius vt argētarius: qui esset apud oēs ordines gratiosus. i. habens multā gratiā. Idez Lentulo. Uehemēter cōfidit his nris lris apud te gratiosuz fore. i. valde gratū. Gellius accipit gratiosuz tam pro eo qui gras adhibet qđ qui admittit.

Gratidia proprium nomē mulieris Neapolitanę vnguētarię: ac maleficę: quā Horati. in Epodo Caninā nomi

Gratis aduerbiuz ꝑcat sine pmio: sine (natuit. Lc. merito: qđ vulgo dr per gratiā. Hiero. in Sen. Quia frater meus es: nō seruies mihi gratis. Amb. In diuinis scripturis reus scribit: qui nō studuerit dare gratis: qđ ipse gratis acceperit. Alias ꝑcat sponte. Aug. li. iiij. con. Quorum exēpli gratia quędā gratis posui: vel in ipso substantię gnē innumerabilia reperiunt. Sic ingratis: inuite: nō vltro. Quia vltronea grata sunt. Ingrata quę ab inuitis z recusantibus fiūt. Plau. in Amph. Nec heri imodestia coegit me qui hoc noctis ingratis excitauit. Terē. in Eu. Opus faciam vt defatiget vsqz ingratis vt dormiam.

Gratuitus. a. um. antepe. pro. qđ dat gratis. i. sine pręmio: qđ non est mercenariū. Cic. li. j. de legibus. Quid liberalitas: gratuita ne est: an mercenaria? Si sine pmio: benigna est z gtuita. Si cū mercede: cōducta. Aug. Gratuitaz nobis impēdit deus dilectionē: quibus gratis vnigeniti sui misit redemptionē. Hinc fit aduerbiū gratuito. Sueto. in Cęsare. Omnibus vero circa eū atqz etiā parte magna senatus gratuito: aut leui ignore obstrictis.

Grates numero tantū plurali: z in hac tantū termination pro gratijs quę referri debēt pro accepto beneficio. Virg. Grates persoluere dignas. Non opis est nrę Dido.

Gratifico: rem gratam facio: consentio: cōplaceo. Cic. Lentulo. Q3 Pompeio se gratificari putant. Differunt tamē Gratificari z gratū facere. Q3 gratificari in se continet quiddā maius. Est em̄ beneficū esse. Unde dicimus Deuz gratificari hoībus: quasi sit beneficia cōferre. Grata tum vero facere sit obsequi z inseruire. Licero. Si hunc inueris gratissimū mihi feceris. Hinc gratificus.

Grator. aris. dijs grās ago: z quasi supplico. Ouid. lib. iij. Fasto. Quisquis ades: castęqz colis penetralia Uestę Gratare Iliacis: turaqz pone focis. Interduz gratari est gaudere de bono proprio: vt apud eundē. li. viij. Metam. O superi totoqz libens mihi pectore grator. Q̄nqz etiam est lętari de bono alterius. Virg. Inueni germana viam

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gratare soroꝛi. Liui. lib. viij. Tuũ sequentes currũ: Jouis optimi maximi templũ gratantes ouantesq; adire.

Gratulari: cuꝫ datiuo proprie est dijs: siue hoibus qui nobis benefici fuerũt in successu: aut nostro: aut alioꝝ cũ laudibus festiuitatẽ ostendere. Oritur eñ ex lętitia gratulatio: vt ex dolore querimonia. Lactã. lib. vj. Nihil est q̃ sibi aliquis gratulet: si has inanes virtutes a deputs est. Ennius in Hecuba. Juppiter tibi summe tandẽ male re gesta gratulor. Inter dũ pętermittit datiuus: cum fuerit pronomẽ. Ouidi. Prisca iuuent alios ego me nũc denicq; natũ Gratulor, vbi intelligit mihi. Quintil. Gratulemur iam q̃ nulla ciuitas laborat: subintelligit nobis. Gratulari etiã est gratias agere: siue supplicare. Liui. Triũphantes in Capitoliũ ascendebãt: Jouí optimo maximo cętęrisq; dijs gratulaturi. Nec mirũ si gratulari dijs dicimus: quasi ostendere nos illis aggaudere cũ salutare etiã eos dicamus quasi salutẽ illis optare: quod non dijs: sed hominibus cõuenit. Unde dicimus: Salue sancta parens. Gratulari cum actõ est gratũ habere. Terẽ. in Eu. Salutant: ad cęnã vocant: aduentũ gratulant. Plaut. in Cap. Ubi quisq; videt eunt obuiã gratulanturq; eam rem. i. gratiam habent. Huius compositũ est congratulor.

Graucasum: caucasum noiarunt: q̃ Scytharũ lingua

Graue: suapte natu/ra significat ponderosum: vt graue saxũ: quod nos cum molestia grauat in ferendo. Uirg. Uomis & inflexi primũ graue robur aratri. Et per trãslationẽ dicit morbus grauis: senectus grauis. i. molesta: quoniã qui molestiam ex senectute: morbo: cęteriscq; hmõi sentiũt: quasi onere intolerabili premũtur: qõ cupide velut graue onus a se vellent deponere. Cic. in Cato. Q, nunq; senectutẽ tibi grauem esse senserim. Jtaq; vn⁹ modus est: quę corpori aut animo molesta sunt: ea grauia appellare: eo q̃ molestia a mole. i. a re magna vocata est. Alter modus est: q̃ quem admodũ grauia: & grandia saxa nõ facile loco mouẽtur: sed ad oẽm tempoꝝ mutabilitatẽ hęrent: ita hoies q̃stantes ac sapientia pditi merito graues dicunt: qui nec precibus: nec minis ab ęquo dimouent: vt hi sacrũ quos leues vocamus: qui in similitudinẽ paleę ad oẽm aurã ventilant. Hinc grauitas pro firmitate: ac q̃stantia animi: ac in vultu: moribus: verbis: rebus agẽdis quędã seueritas Aliquãdo pro molestia & magnitudine: vt grauitas odoris: grauitas doloris: grauitas somni. Uarijs alijs modis dicit graue sed ad hos reduci possunt. Nã ponit pro pernicioso: acerbo: nocente. Cic. li. iij. offi. Magnũ illud bellum & grauẽ aduersariũ imperij sustulissent. Idez. Facilius & in morbos incidũt adolescẽtes: & grauius ęgrotãt. Pro forti & robusto. Uirg. li. v. Prima pares ineũt gratibus certamina remis. Pro grandęuo. Idez. Hic grauis Entellus dictis castigat Aceſtez. Pro vtili: solido: firmo: constãte. Cic. li. j. offi. Ut iam sint alia grauiora: atq; melioza: tñ nos studia nr̃a naturę regula metimur. Pro tristi. Uirg. lib. viij. Grauior ne nũtius aures Uulneret. Pro sapienti cũ autoritate. Cic. in Hortẽ. Quid eñ aut Hero doto dulcius: aut Thucydide grauius. Pro ponderoso. Uñ graue ęs dr, quia deni asses singula pondo efficiebãt Pro necessario. Lucil. lib. xxix. Habeasq; anio mihi admodũ cansam grauẽ soroꝝ: quę me ab vllo cõmodo abducat tuo. Pro pleno. Uirg. Tũ pietate grauẽ ac meritis si forte virũ quez Conspexere silent. Pro secũdo & frugifero. Idez. Quid labor aut bene facta iuuat: quid vomere terras Inuertisse grauis? Pro multo. Uarr. Ubi graues pascant: atq; alãtur pauonũ greges. Sall. li. iij. histo. Cępit per oẽm prouinciam graue pętiũ fructibus esse. Pro amaro. Uar. in quinquatribus. Absynthiũ vt bibã grauẽ & castoreũ. A gravis fit adverbiũ grauiter & graue.

Grauiter fcat multũ. Lęcil. Placere hõ cępit grauiter. Cic. Nec vero audiendi grauiter qui inimicis irascendũ putãt. Uir. Grauiter spirãtis copia thymbrę. Aliquãdo fcat aspere: male. Idem. Graue olẽtis auerni. Aliquãdo moleste. Cic. Grauiter & iniquo aniõ tuli. Aliquãdo sapienter. Idẽ. Si quid prudenter: si quid grauiter factũ est. Hoc est non leuiter ac inſipiẽter: sed mature sapiẽterq;.

Grauedo: ponderositas. Oñq; sumit pro morbo: seu humoꝛe: qui ex capite distillat: nares claudit: vocẽ obtundit: tussim ficcã mouet: sicuti docet Celsus lib. iiij. Catul. Sentire cesso q̃ grauedinẽ & tussim. Plau. in Asi. Quod illa haud simulet: q̃si grauedo pfluat. Hoc ne sic faciat: tu labellũ abstergas. Hęci coryzas vocãt. Hippocrates distillationes omnes & grauedinẽ nominat coryzas.

Grauedinosus: nõ solũ qui grauedine infestat: sed etiã qui ad eum morbũ est proclitior. Cic. lib. iiij. Tus. Jtaq; dicimus quosdã grauedinosos: quosdã terminosos: non quia iam sint: sed quia sępe sint. Plinius appellat Eruũ grauedinosum: q̃ bobus in pabulo grauedinẽ facit.

Grauecolẽtia: malꝰ odoꝛ. Pli. Et oꝛis ǧueolentiã tollit.

Grauicoꝛs: grauis coꝛdis. Lc.

Grauiloquꝰ: grauia loquẽs. Unde grauiloquẽtia. Lc.

Grauo. as. pmo: onero: molesto. Uir. Nec me laboꝛiste grauabit. Huius cõposita: Aggrauo: qõ est super seu plꝰ grauo. Col. lib. ij. Tum etiã ratio ruſtici aggrauat exiguo profectu operis. Degrauo: deo: sum grauo. Idẽ lib. j. Et qõ prius extructũ imminebit cedẽti paulatim degrauatum pondere suo prąceps attrahet. Uirg. lib. iij. Degrauat Aetna caput. Lyri. Quo modo cęlũ petunt: & sublimia: & alta cõscendũt: qui terrenis cupiditatibus degrauantur. Ingrauo: intus seu valde grauo. Hiero. in Exo. Ingrauatũ est coꝛ Pharaonis. Pręgrauo: valde grauo. Idẽ ad Marcellã. Quapropter moneo: vt dũ mundi huius viã currimus nõ duabus tunicis: nõ calciamẽtorum pellibus pręgrauemur. Et hęc oia habent penul. coꝛre.

Grauate aduerbiũ: fcat cum laboꝛe: siue cũ molestia.

Graueſco. is. grauis & onerat⁹ fio. Uirg. li. ij. Geoꝛ. Nec minus interea fętu nemus omne ǧuescit. i. onerat. Hinc aggraueſco: magis ǧuis fio. Ter. in Hecy. Male metuo ne Philomenę magis morbus aggraueſcat. Ingraueſco eiusdẽ fectionis est. Aug. li. ij. de ciui. dei. Nã ingraueſcente pestilẽtia ludi scenici Romę primitus instituti sunt.

Grauida mlier: quę iã concepto fętu grauat. Prągnãs quę iam occupata est in generãdo: q̃ conceperit. Aug. Quomodo fiet istud: vt vtero ǧuida sim pudico: & innuis sim a marito? Aliquãdo ponit pro plena. Unde grauido. as. pro impleo veteres posuerũt. Lęcil. Tite per mysteria hic honeste grauidauit probo. Leo papa. Uirgo regia Dauidicę stirpis eligit: quę sacro grauidãda fętu diuinã humanãq; prolẽ prius conciperet mẽte q̃ coꝛpoꝛe. Et insciens propinqua partui incitatus sit fętus eius.

Grauaſtellus: senioꝛ. Plautus. Quis est grauaſtellus iste qui aduenit? Ut puto a grauitate dictus.

Grex differt ab armẽto. Q, greꝛ minoꝛ animaliũ sit congregatio: vt ouiũ: poꝛcoꝛũ: capꝛaꝝ. Armentũ maioꝛ: vt Lameloꝛ: boum: equoꝛ. Hier. in Deutero. Habuerisq; armẽta boum: & ouiũ greges. Oui. Mille greges illi totidemq; armẽta per herbas Paſcebãt. Uir. Hoc satis armentis: superat pars altera curę Lanigeros agitare greges hirtasq; capellas. Inuenit tamen q̃q; greꝛ de maioribus dici. s. bobus. Uirg. Aut aliquã in magno sequitur grege. Tamẽ ad distinctionẽ addidit magno. Sicut Hoza. adiecit mugientiũ. Aut in reducta valle mugientiũ pro spectat errãtes greges. Quasi greꝛ generalius nomẽ sit: armentũ specialius. Et illud sine appposito de pecoꝛibus minutis intelligat: cum appposito possit etiam ad maiora transferri. Lic. Fudit apothecas: cecidit greges armẽtorum: Col. lib. j. Nec absint greges armentoꝝ cęteroꝝq; quadrupedũ culta & dumeta pasceutiũ. Dicit & greꝛ de suibus. Aug. li. xij. de ciui. dei. Alios vero greges in fitu/erit: quę congregatę atq; in gregibus malint viuere: vt sunt columbę: sturni: cerui: damulę: & cętera huiusmodi. Etiam bonoꝝ vel maloꝝ hoim dicitur greꝛ. Lic. In his bonis gregibus omnes aleatoꝛes oẽs impuri im/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pudicicq; versantur. Et est tam semi. cq; masc. generis.

Gregarius: ex grege: vulgaris. Unde Gregarius miles dicit non electus: sed tumultuarie undecunq; collectus. Sallusti. Deinde multi memores Syllanę victorię: qp ex gregarijs militibus alios senatores videbant: alios ornata diuites: vt regio victu atq; cultu vitam agerent. Colu. lib. vij. Gregario: umq; pastorū: velut minutam professionis suę disciplinam constantissime repudiasse.

Grego. as. de quo Prisc. Sunt t alię derivatiões diuersas terminatiões habentes: tam a nobis: cq; a verbis nascentiū verboꝝ. Ut a greco grecisso t grecor. a grege gregor: a philosopho philosophor. Huius tn composita magis in vsu sunt: vt abgrego: qđ est deduco. Aggrego: associo: adiungo. Lactan. lib. iiij. Si nobis credendū esse non putant: credant Homero: qui summū illum Jouē demonibus aggregauit. Congrego. Idē in eodem. Aliiq; sibi populū fideliorem ex alienigenis congregaret. Segrego: seorsuz pono: diuido. Festus. Segregare est ex pluribus gregibus partes seducere. Et hęc oia habēt pecoꝝ.

Gregalis t l̄ gregale: qđ in grege viuit. Uar. li. ij. de re rust. Equi boni futuri signa sunt: si cuz gregalibus in pabulo cōtendit in currēdo aliave qua re: quo potior sit.

Gregatim: per diuersos greges. Uar. Merula qp mera id est sola volitet. Contra ab eo graculi qp gregatim.

Gressus. a. um. participium a gradior. Gressus. us. incessus: ambulatio: vt gressus meos dirige. (sibilis.

Gressibile: qđ est aptū ad gradiendū: vt homo est gressibile. Non quod magnos habet pedes: vt quidā autumāt. Nam Aug. in Dialec. sic scribit. Socrates t homo est: t gressutum.

Gressus: gressa: gressum. nomen est quantitatem significans. Cuius diminutiuū est gressulus.

Grossi tantū pluraliter dicuntur: ficus anteq; maturescant. Alij dicunt grossos esse ficus: qui non maturescūt. Primitiuę ficus quę precoces: seu precoques: t a neotericis Flores appellant: apud grecos prodromos vocāt. Columel. lib. iij. Si voles ficum: q̄uis natura seram facere: cum grossuli minuti erunt: fructum decunto.

Grossipion: siue xylon: seu grossapinus frutex est ex superiori parte Egypti: quę in Arabiam vergit: allatus. Nunc etiā in quibusdā locis Italię nascēs: ex quo lina fiunt quę gossipina: siue xylina: seu gossapina dicunt. Parvulus est: similęq; barbarę nuci defert fructū plenū lanugine. Nec vllū genꝰ lini in cādore mollitiave prefert huic. Jurisconsulti inter lanas potius cōnumerant: dicūtq; lanam lineā a grecis appellari. Ex his fiūt vestes cādidissimę: ac subtilissimę: quę vulgo bombicinę dicūtur: cū xylinę: seu grossipinę: grossapinęve appellari debeant. Quidam huiusmodi linū cotonū vocant. Frutices id ferentes quibusdā in locis folia habent vitū similia: nisi qp minora sunt: ferunt; cotonei mali similitudinē: t cucurbitas quę maturitate ruptę: lanuginis pilas emittunt.

Graues: aues minime soluage: quę nō se segregant: siue cū volant: siue pascunt. Et a sono vocis dictę. Excubias nocte diuidūt: capite subter alā condito dormiūt: alternis pedibus insistentes. Volātes aūt ordine quodā y literam faciūt: id qđ Palamedez deprendisse legimus. Hiero. ad Rusticū. Graues vnā sequunt ordine literato. Mar. Turbabis versus nec litera tota manebit. Vnā perdideris si Palamedis auē. De natura huius auis Amb. lib. Hexa. sic habet. Graues ininssi t volūtario vsu in nocte sollicitaz exercent custodiā: dispositos vigiles seruāt: t ceteris cōsortibus generis quiescentibus alię circūeunt t explorāt: ne qua ex parte insidię tentent: atq; deserunt impigram suo vigore tutelā. Post vbi vigiliarū fuerit tēpus impletum: perfuncta munere in somnum se premisso clangore cōponit: vt exciet dormientē: cui vicē muneris traditura est. At illa volans suscipit sortē: nec vsu nostro inuita t pigrior somno renuntiat: sed impigre suis excutit e stratis. Vicem exequit: t quā accepit gratiā pari custodia: atq; officio repręsentat. Ideo nulla discretio quia deuotio naturalis: id est tuta custodia: quia voluntas libera. Hunc etiā volantes ordinē seruant. Et hac moderatione oēm laborē alleuiant: vt per vices fungant ductus sui munere. Precedit enim vna t precurrit ceteris: deinde cōuertitur t sequenti sortem ducendi agminis cedit.

Gruo. is. grui. Festus. Gruere dicunt grues: vt Sues grunnire. Hinc cōgruo pro cōuenio: concordo. Teren. in Heau. Concede hinc domū: ne nos cōgruere sentiant. i. concordare. Hinc congruū: t ingruo. is. de quo alibi.

Grumus terrę collectio: minor tumulo. Apud Colu. dicit cliuulus. Cui li. ij. ait. Grumos quos ad versurā plerūq; tractę crates faciūt: despicimus ita necubi serramentū semisecis possūt offendere. Cuius diminu. est grumulus. Pli. lib. xix. Quidā t alii vlpicū in plano seri vertāt: castellatumq; grumulis imponi distantibus inter se pedes

Gruma. mę. mēsura quędam: qua fixa vię (ternos. ad lineā dirigunt: vt est agrimensorum t similiū. Hinc degrumor. aris. pro dirigo. Luci. Tiamq; degrumaris vt in castris mēsor facit olim. Et exgrumor. Unde exgrumantes apud Varronem legitur lib. iij. de re rust. quod est de mēsura: t recta via excedētes: vel grumos eruentes.

Grumię: dicūtur loca media: inter quę directe quattuor

Grunio. is. grūnīui: t grunnij. (or: conueniunt vię. nittim. propriū est vocis porcorum. Lic. lib. v. Tuscu. Aut grunnit cum mactatur sus. Juuena. Et cum remigibus grunnisse Elpenora porcis. Hinc grunnitus. tus.

Grundire veteres dicebant: qđ nos grūnire dicimus. Claud. lib. annalū. xv. Grundibat grauiter pecus suillū. Hinc grundules lares dictos accepimus: quos Romulus constituisse: dicit in honorem scrophę quę. xxx. peperat porcos. Casius Hemina. Sus parit porcos triginta: cuius rei fanum fecerunt: Laribus grundulibus.

Gryllus animal est magnitudine cicadę: corpore longiore. Genus est locustę vndiq; per orbem terraruz permicies agris pręterq; in Parthia. Parthi grylloꝝ comedūt: vt testatur Hieronymus contra Joui. Dictus gryllus a sono vocis. Suidas. γρύλλος ξενοφῶντος τοῦ σωκρατικοῦ υἱὸς γρύλλος ὁ Διοδώρου, ὡς γρύλλος ὁ χοιροβοσκός. Id est gryllus Xenophontis Socratici filius: t gryllus. Diodorus: t gryllus porcus. Huic magnam autoritatem perhibent Frigidius magiq; : qp retro ambulet: terram terebret: noctibus stridat.

Gryneus: nomen vnius ex centauris. Lc.

Grynea vbs Aetolię: in cōfinibus Jonię. Unde grynęus. a. um. vt grynęus Apollo: t grynęum nemus. Lc.

Grypes: qui t gryphones aialia pēnata: t quadrupedia: omni ex parte leones sunt: alis t facie aquilis similes equis vehemēter infestę. Nascunt in hyperboreis montibus. Et potest declinari grypes. is. Et gryps t grypus. Hiero. in Leui. Aquilā t gryphū. Gryphi vero: vt Belli. inquit ęnigmata sunt: Gryphon esti greci insolubile dicunt. Gryphi a grecis dicunt nare curui. Quo nomine dictus est filius Demetrij: vt auctor est Justinus.

Gryppos: dicit sermo implicitus. Belli. Aliosq; id genus gryppos neminē posse dicens: nisi se dissoluere.

Grypus per simplex p. nasus aduncus: gibbus seu aquilinus: a gryphis similitudine deductū nomen. Greci γρῖπος. nos grypes dicimus.

G Ante U

Gula anterior pars colli: qua cibus atq; potus devorator. Nam collū tam ceruicē posteriorem: q̄ gulam anteriorē habet. Et gula cū ossibus intelligit. Sallu. Laqueo gulā fregere. Aliquādo accipit. Gula pro gulę vitio. Juuena. Dū gula sęuit. Hinc fiūt gulosus. a. um. qđ est dedītus gulę vitio. Degulo. as. de quo alibi. Et ingluues.

Gulioçę nucū inglādiū summa t viridātia putamina.

Gumi t gūmis genere semi. Colu. Nostroꝝ temporuz agricolę existimarūt noua dolia liquida gumi perinere.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

C Ante Y

Jdez. ¶Multi cū semel noua dolia: vel seruas crassa gūmi luerūt. Una in perpetuū gūmitione ꝓtenti sunt. Cin gummitio. Col. lib. vlti. Quā greci κομμῶσιν. Est autē gummi lachryma arboꝝ: quę est quasi gutta. ¶Hinc gūmatę arbores dicunt: quę gūmi producūt. ¶Palladius. In cerasis hoc seruandū est: ꝛ in oibus gūmatis: vt tūc inserātur quādo his vel non est: vel non desinit gūmen effluere.

Gumminum: oleum ex gummi factum. Lc.

C Gurges. itis. locus in flumine profundus: in quo aqua vertit. Et ois aquaꝝ congeries dr gurges: licet qnq; per tapinosim ponat pro mari. Cur. Mantes in gurgite vasto.

Gurgito. tas. penultima correp. dcnor: impleo. Hinc fiunt composita: Ē gurgito. tas. ꝛ ingurgito. tas.

Gurgulio: proprie pars gutturis a naribus ad pulmonem. Constans ex cartilagine ꝛ carne: per quaꝝ spiritus meat: ac remeat. Et hęc spiritalis fistula dicitur. Rursus gurgulio vermis quidam: qui in horreis nascēs: frumentum absumit: sic dictus: ꝙ totus sit guttur. Virgili. ¶Populatq; ingentem farris aceruum Gurgulio.

Gurgustiū: ꝛ diminu. gurgustiolū: genus habitationis angustū a gurgulione verme sic dictum. Seruius docet Gurgustiū esse obscuram: ꝛ latentē tabernaz. Lic. in ¶Pisonem. ¶Nescio quo e gurgustio te prodis. Ambrosi. libro Hexa. ¶Nōne quo splendidior: fons species loci eius effulgeat: hoc horrendis desuper cęnę gurgustium eius intus obscurius sit. Apule. Ergo breuitatem gurgustioli nostri ne spernas peto: sis contentus lare paruulo.

Gustus. us. vnus ex quinq; sensibus corporis.

Gusto. as. quid significet: declarat ex psalmo: cum dicitur. Gustate ꝛ videte: quoniā suauis est dūs. Lactan. lib. ij. Jd autem pręceptū fuit: vt ex arbore vna: quę fuerat in medio ¶Paradisi non gustaret. Hinc gustatus. tus. Lice. in Lato. Aqua oriens vna se ostendit: quę ꝛ succo terrę ꝛ calore Solis augescēs: primo est peracerba gustatu. Huius ꝓposita sunt. Degusto: qđ est multū bene gusto. Sal. Inde cum post execrationē omnes degustassent: sicut in sacris solēnibus fieri consueuit: aperuisse consiliū suum. ¶Prægusto: ante gusto. Hieron. in Exodo. Carnem quę a bestijs fuerit prægustata non comedetis.

Guttus populi genus: quo in sacrificijs vtebant. ¶Pli. lib. xvj. Curius iurauit se ex pręda nihil attigisse: ꝑter guttum phaginū: quo sacrificaret. Uel in qđ oleuz mittit: dictus ꝙ guttā mittat. Haz eo vsi sunt Romani in balneis ad vngēda eorū corpora post lauationē. Belli. ¶Puerū iubet Taurus oleū in ollā indere. Erat is puer genere Atticus festiuissimus ętatis: ꝛ gentis argutijs scatens: guttū samiū ore tenus imprudēs inanē: tanq; inesset oleū affert: cōuertitq; eum. Et vt solutū est circūegit per oēm partez ollę manu nullū inde ibat oleū. ¶Potest etiam dici vas: in quo odorifera vnguēta seruant: ꝙ inde guttatim sumantur. Serenus pro vase vinario sumpsit: cū ait. Siue meri guttus: seu frigoris efficit aura. Uar. de origi. Ut vinū minutatim funderet a guttis guttū appellarūt. Hui⁹ dimin. est guttulus. ¶Plau. Ut guttulam hauriret ex guttulo.

Gutta minima pars aquę: vel alterius materię liquidę: hoc est stilla. Cuius diminutiū est guttula.

Guttatim: per singulas guttas. ¶Plau. Edepol co: mi seruꝰ meuz quidē guttatim cōtabescit: quasi in aquā indi.

Gutturniū: vas ex quo aqua guttatim in (deris sale. manus dat: ab eo ꝙ propter angustias guttatim fluat.

Guttur: accipit pro ea parte: q̄ est a faucib⁹ ad iugulū: siue exterior, siue interior sit. Unde ¶Plini. Guttur homini tantū: ꝛ suibus intumescit: aquaꝝ quę potant plerūq; vitio. Virg. j. Geor. Et lętę pecudes: ꝛ ouātes gutturę corui. ¶Plau. in Aul. masc. gñe posuit pro ano: cū inquit. Etiaz ne obturat inferiorē gutturem: ne quid anię emittat dor.

Gutturosi dicunt: quorum guttur tanq; (iniens. spongia quadā intumescit: ita vt hoc malū non morbus: sed vitium sit. Ulpia. de ędilitio edicto. Si quis natura gutturosus sit: aut oculos eminentes habeat.

Gygemonius: mōticulus est nō longe a Thessalia. Lc.

Gyges nomen viri proprium: qui cęli ꝛ terrę filius fuit. Filius fuit Lydię rex. Quo etiam nomine dictus

Gygeus: cum ę diphthon. (est Lydię fluuius. lacus Lydię. ¶Proper. Lydia gygeo tincta puella lacu.

Gymnos: latine nudus dicit. Inde fiunt Gymnesia ꝛ Aphrosiades insulę in mari Illyrico: qs Baleares vocāt.

Gymnastes: pręceptor exercitiorꝫ pueros exercens.

Gymnasiū: exercitium. Unde ꝛ ponit pro loco in quo palęstritę exercebant nudi ꝛ oleo vncti. ¶Nam γυμνὸς latine nudū significat. Uel dicit gymnasiū a γυμνάζω exerceo. Unde gymnastica appellat disciplina exercitationis Aristote. lib. viij. ¶Politi. monet adolescentes gymnasticę tradendos esse: vt ita fiant exercitationes firmiores q̄. Uerum postea gymnasiū pro ludo literario: ꝛ pro omni loco: in quo fiat aliquod genus exercitationis sumi cępit: cum philosophi gymnasia tenuerint: ꝛ in illis disputauerint: quę ꝛ scholę: ꝛ diatribę vocitatę sunt. Unde apud Rhetores prægymnasmata: prędexercitamenta dicūtur. i. exercitationes quędā in dicendo: anteq; ad veras actiones descendāt. Aphthonius in rhetoricis. σὺν θεῷ ἀρχὴ ἀφ/ δονίς τοῦ ἥκιστος προγυμνάσματα. id est cum deo principium Aphthonij rhetoris prędexercitamenta.

Gymnastica ars: seu doctrina: qua pueri exercent. Cin de Aristo. pręcepit li. viij. ¶Politi. adolescētes gymnasticę ꝛ pedotribicę esse tradendos. ¶Pla. lib. vij. de legi. Gymnasticę nomine exercitationes omnes bellicas contineri docet: eamq; diuidit in saltationem: ꝛ luctationem.

Gymnasiarches: gymnasij siue exercitatiōis princeps:

Gymnosophistę nudi: sapientes: (ꝛ ludi magister. philosophi Indorū sic dicti: ꝙ nudi incederēt. ¶Nam σοφιστὴς sapiens dicitur. Augusti. lib. xiij. de ciui. dei. Cum quidā nudi philosophant: vnde gymnosophistę nominantur. Et lib. xv. Indorū gymnosophistę: qui nudi perhibent philosophari in solitudinibus Indię: a generando se cohibent. Hieron. contra Jouinia. Apud gymnosophistas Indię: quasi per manus huius opinionis auctoritas traditur: ꝙ Buddam principē dogmatis eorū e latere suo virgo generarit. Hi ab exortu ad occasuz persta re dicūtur: Solem cōtuentes inmobilibus oculis: seruentibus harenis toto die alternis pedibus insistentes. Hi frigora niuiū: ꝛ ęstus flāmę citra dolorez perferunt. Fertur Alexandrū macedonem ad eos accessisse: dixisseq; petite quod cūq; vultis. Qui respondērūt da nobis immortalitatem: quā pręceteris optamus. Quibus ille ait. Cum ego sim mortalis: immortalitatē nemini pręstare possum. Si ergo inquiunt mortalē te esse cognoscis: cur non cōtentus patris sedibus omnibus infestus totum orbem subijcere conaris. Suidas. γυμνοσοφισταὶ παρὰ βαβυλωνίοις οἱ φιλόσοφοι ἢ παρὰ ἀσσυρίοις. id est Gymnosophistę apud Babylonios: ꝛ Assyrios philosophi.

Gymnici: ludi dicti sunt: quia in his se nudi: atq; vncti exercebant in Athleticis ꝛ Palęstricis certaminibus. Nero ędidit certamen gymnicum.

Gyne γυνὴ apud grecos ꝛ mulieres: ꝛ vxores ꝑcat.

Gynęcium: locus secretior in ędibus: vbi solę mulieres habitabant: qui ꝛ grece γυναικῶν a mulieribus: qs greci γυναῖκας vocant. ¶Plaut. in ¶Must. Dare vult vxorem filio quantuz potest ad eam rem facere volt nouum gynęcium. Dicitur ꝛ hęc gynęconitis ni syllaba producta. mulierū: vt ita dicaz: senatulus ꝛ in domo pars: vt apud Victr. ¶Probus Alemylius. Hęc sedet nisi interiore parte ędiū: quę gynęconitis dicitur ἀπὸ τοῦ δικέω habito. Unde δῖκος dicit domus. A quo economus administrator rei familiaris: ꝛ economica: quę ad rem domesticam pertinent. Oeconomia administratio. Oeconomo villico. Andronitis vero locus: vbi viri frequēter in domo sunt.

Gynechātis nigra vitis: quā gdaz apronią vocāt. Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Gypſus:genus cretę:quę facile conglutinat:ꝛ indure/ſcit:quo tectoria parietibus inducunt:ꝛ facile formãtur ſigna. Vnde ꝛ pro ipſo ſigno quandoq; ponit. Iuuena. Quãq; plena oia gypſo Chryſippi inuenias, Multis in locis ex lapide coquit:alibi e terra foditur:vt in gypro. Hinc formant gypſeus.a.um.qđ ex gypſo eſt. Gypſatus a.um.quod eſt gypſo infectũ:vel gypſo tectum.

Gypſo.as.gypſo inficio:ſeu tego. Tibul. Nota loquor regnũ ipſe tenet:quẽ ſępe coegit Barbara gypſatos fer/re cataſta pedes. Et gypſare:eſt gypſo obturare. Colu. Cum deinde modicę aruerunt:in vaſa noua ſine pice o/perculata:ꝛ gypſata ficco loco reponito. Rurſus gypſa re:eſt medicamẽtis perfundere. Vnde Lice. Treba/tio ſcribit. Medęam gypſatis manibus fuiſſe.

Gyrus:latine circulus:vel ambitus dici poteſt.

Gyro.as.circũdo. Vnde regyro pen. pro. qđ eſt retro gyro. Varro. Quidaz quę non ſolũ a lateribus per fene/ſtras:ſed etiã ſubtus a ſolo ventus regyrare poſſit.

Gyrtheum: oppiduz quod Hercules:ꝛ Apollo depo ſitis eo loci ſimultatibus:cõmuni opere condiderũt. De hoc Liuius in Mace. bello. Gyrtheum inquit omnium maritimarũ rerum Lacedęmonijs receptaculum. Hinc Gyrtheates dicti ſunt in eo habitantes.

H Non poteſt eſſe finalis ſyllaba: pręter ah ꝛ vah interiectiones:ſed per apocopen dicta ſunt:cuz cõpleta ſint:aha ꝛ vaha. Vel qui a abſcondita voce ſolẽt proferri interiectiões. Iungit autez vocalibus oĩbus: ꝛ quattuor conſonãtibus. Scilicet L.vt Chremes. D.vt Philipp⁹. R.vt Pyrrhus. T.vt Thraſo:ꝛ h vt valẽs⁹ ſonet dictio.

H Ante A

Habeo.es.ui.itũ. in vſitatiõi ſignificatiõe. Plautus in Aul. Virginẽ habeo grandẽ: dote caſſam atqz illocabilẽ. Et hęc eius propria ſignificatio: qđ Greci dicũt ἔχω μ. per tranſlationẽ ponit habere: pro tenere. Sall. Tale periculum reip. haud occultũ habuit. Pro facere. Ideꝛ igitur comitijs habitis ꝓſules declarant. M. Tullius ꝛ L. Antonius. Pro tolerare. Ideꝛ. Neqz cuiqz mortalũ iniurię ſuę paruę vident:multi eas grauius equo habuere. Pro poſſidere:tenere:occupare. Terẽt.in And. Et mihi vnus ſcrupul⁹ etiã reſtat:qui me hz male. Sall. in Jug. Anius incorruptus:eternus:recto: hũani gẽris agit:atqz hz cũcta nec ipſe habet. Vir. hoſtis hz muros. Pro credere:exiſtimare. Terẽ. in An. Semper eius dicta atqz habita eſt ſoror. Pro dicere. Sall. Lareſum Hiſpanię ciuitatẽ: quam nunc Tyrij mutato noĩe Gadirũ habẽt. Pro habitare. Plau. in Tri. Hę ſunt ędes: hic hz. Sall. Credo falſa exiſtimãs ea q̃ de inferis memorant diuerſo itinere malos a bonis loca tetra occulta ſęda: atqz formidoloſa hĩe. Pro intelligere. Qđ eni tenemus corpore: habemus q̃z itẽ animo. Ter. in Heau. Habet oẽm rem: pergã quo cępi hoc iter. Solet in hac ꝓcatione in extremo materię eleganter poni. Cic. Hęc habui de amicitia quę dicerẽ. Pro accipere. Terẽ. in Eu. Hic pro illo tibi munere honos eſt habit⁹ ab eo. Pro ſcire. Sallu. Pro:ſus neqz dicere: neqz facere quicq̃ penſi habebat. Pro deludere:decipere. Plaut. in Amphi. Is aduenientis ſeruũ: ac dominũ fruſtra hz. Pro tractare. Teren. in Hecy. Nunq̃ ſecus habui illã: ac ſi ex me nata eſſet. Pro valere:ꝛ incolumen eſſe: in tertia perſona quãdoq; ſine ſuppoſito. Vt bene ſeu male habet. i. bene vel male ſe res habet. Hoc eſt bene ſeu male res ſe ſuſtentãt: male ſe habet: hoc eſt egrotat: aut bene vel male procedit res. Lactã. lib. vij. Bene habet: tacta ſunt fundamẽta: vt ait eximius orator. Liui. lib. viij. Bene habet: inquit: quirites: vicit diſciplina militaris. Res male habet me: id eſt male ſolicitat: afficit. Si res ita ſeſe haberent: quo modo ſe ꝛ remp. habuerint: id eſt gubernauerint: ꝛ geſſerint. Male vel bene a te habitus fuz: id eſt acceptus: ſiue tractatus ſum. Cic. Tullia noſtra valet. Terentia minus belle habuit. Id eſt minus bene valuit. Itẽ habet per ſe poſitũ ſignificat percuſſus eſt: vt Donatus inquit. Et proprie de gladiatoribus dicit: q̃ priuſ alij videant: q̃ illi ſentiant ſe percuſſos eſſe. Terẽ. in And. Certe captus eſt: habet. Idẽ in diuerſis locis: ideꝛ verbũ varie accepit. Vnde Oratione habuit huiuſmodi. i. ſic elocutus eſt. Sat habeo: id eſt ſufficit. Nũquid habes quod conẽnas: id eſt nũquid inueniſti. Quandoq; habere: eſt ſeruare: detinere: vt eſt illud Salluſtij. In cuſtodijs habe rent. Quãdoq; prębere: exhibere: vt apud eundẽ in Ciceronẽ. Ita largitionibus corruptus eſt: vt ſeſe ac fortunas ſuas venales habeat. Quãdoq; debere: vt cum dicimus: habeo tibi gratiã. Habere iter: eſt proficiſci. Habere verba: eſt loqui. Habere fidẽ verbis: eſt credere. Ter. in Andria. Nam propemodũ habeo tibi iam fidẽ. Et in Heauton. Seni noſtro fidei nihil habeo. Habere rationem ſalutis: honoris: rei familiaris: eſt habere reſpectuz. Sed ſi cũ ablatiuo conſtruat mediante cuz: vt habet ratione cum terra: idem eſt ac ſi diceretur: habet negotiũ ꝛ cõmercium. Cicero in Cato. Rem habet cuz terra: quę nunq̃ recuſat imperiũ. Idem in Tuſcu. Quis eſt hominum qui modo cũ muſis: id eſt cuz humanitate ꝛ doctrina habet aliquod cõmercium: qui ſe non hũc mathematicũ malit: q̃ illum Tyrannũ. Et ad Atticum. Cũ omnibus muſis rationẽ habere cogito. Habere rem: eſt coire. Habere rem cuz aduerſario: eſt litigare. Habeo cõuenire: habeo polliceri. Habeo audire. Pro contineẽduz eſt mihi: pollicendũ: audiendũ. Cicero Lentu. Tantum habeo polliceri. Idem in Cato, Neqz eos ſolum cõuenire habeo quos vidi: ſed etiã quos audiui ꝛ legi. Et libro de Orato. Audire habeo: quod hic ſentiat. Quidaz tamen non contẽnendę autoritatis interpretãtur. Habeo polliceri: id eſt debeo: ſiue poſſum polliceri. Habeo cõuenire: audire: id eſt decreui: ſiue credo cõuenire: audire. Aſpiratur hoc verbum: vt differat ab Abeo abis: cum ſuis compoſitis: in quibus a verſa eſt in i: niſi in dehabeo: ꝛ poſthabeo. Huius verbi compoſita ſunt. Adhibeo: cohibeo: dehabeo: exhibeo: inhibeo: prębeo: prohibeo: perhibeo: poſthabeo: ꝛ rehibeo: de quibus locis ſuis.

Habitus: qualitas ꝛ forma corporis: ꝛ cuiuſcunq; rei. Plau. Qualis habitus oris? Col. lib. j. Vineę nõ ſic altos ꝛ lacertoſos ecigunt. Nam his habitus foſſuris magis aptus. Virg. lib. j. Geor. Cultuſq; habituſq; locorũ. Accipitur etiã pro cultu corporis ꝛ veſtimẽto. Vnde habitus ſcenicus: habitus militaris: Habitus religioſus dicitur. Plaut. Quis habitus iſte tam proliciuſ? Plini. Quid ad nos lugubri habitu venerat: ꝛ capillatio: ſolito. Et habitus eſt: qui fit ex frequẽtatis actib⁹. Et a philoſophis diffinitur: q̃ ſit alicuius rei: ſiue in animo: ſiue in corpore a natura concepta: ſed vſu corroborata: ꝛ plena perfectio.

Habitior, apud veteres ſumitur pro pinguiori.

Habitudo ipſe corporis habitus. Cic. li. iiij. ad Heren. Nam vt corporis bonaz habitudinẽ tumor imitat ſępe: ita grauius oratio ſępe imperitis videatur ea quę turget

Habentia: ab habeo. Sicut a ſapio (ꝛ inflata eſt. ſapientia: ſignificat ipſum habere ꝛ diuitẽ eſſe. Enni. Ne rebar enim ne animos eorum inflaret habentia.

Habilis pro viribus aptus. Virg. Namq; humeris de more habilẽ ſuſpenderat arcũ Venator. Huius contrariũ eſt inhabilis: ineptus: debilis: infirmus: quaſi parũ habilis: hoc eſt malę habitudinis. Habilitas aptitudo.

Habena penul. prod. retinaculũ equi: q̃ ea equus habet.

Habito.as.pen.cor. Habe (beatur: id eſt retineatur. quo Seruí. Habitare accuſatiuo iungit. Atqz humiles habitare caſas. quia habeo domũ dicimus. Vnde eſt habito frequentatiuũ: quod eſt etiã frequenter habeo. Varro. Hoc modo antiquos ſecũdis rebus comas habitaſſe Liuius paſſiuũ in tertia perſona protulit. Virg. li. iij. Effuge cuncta malis habitantur mœnia Graijs. Hinc habita/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

culum: habitatio: cohabito: adhabito: inhabito.

Habraam nomen viri proprium apud Hebreos.

Habronichus: nomen viri proprii: & est grecum.

Hactenus penul. corre. ex hac aduerbio: & tenus compositū. Hac fine: siue hucusq; quasi usq; ad finem. Sicut Quatenus. Aliquādo significat intantū: siue adeo. Sueto. in Nero. Cęnę quoq; tempore interpellatus tumultuosioribus literis hactenus excāduit: vt malum ijs qui descissent minaretur. Cicero. Domū suam cum absolutam dedicaret: hactenus comprobauit.

Hadrobalum: gūmi genus in sacris vino perfundi/tur: vt sit odoratius. Nascitur in Media: hoc quidā per

Hadrys grece: latine ca/ (acticum vocant. Cę. rens arboribus dicitur. Hadros vero Huber.

Hadrianus nomen proprium imperatoris Romani.

Hadria mas. gūis pro sinu maris: seu ꝓ ipso mari Hadriatico. Luca. li. v. Sonat ionio vagus Hadria ponto. Genere fę. pro oppido prope Ferrariā: nunc demersso ad xxxv. lapidem: Ari dicit vulgo: quę Hadriatico mari nomen indidit. A quo fiunt Hadrianus. na. num. Hadriaticus. ca. cum. & Hadrienſis. Fuit Hadria Romanorum Colonia arduo in colle sita. Ex qua Hadrianus imperator originem duxit: qui in omni doctrinę genere prestantissimus fuit. Sunt tamē qui hoc nomē non aspirent.

Hębudes pen. prod. insulę sunt. Solinus. A Calidonię promōtorio Thylē petentibus bidui nauigatio. Inde excipiunt Hębudes quinq; nūero. Et paulo post. Secūdam a proximenti statione Orcades prębēt: quę ab Hębudibus porro sunt septem dieruq; noctium q; totidem cursu.

Hęc plurali numero in genere neutro: & fę. dī. Veteribus enim mos fuit: vt neutra sęmininis iungerētur. Teren. in Eun. Hęc adornant: vt lauent: cū de ancillis tardius/quereſ. Et si componaſ cuz ad: significat pręterea. Sall. Cognouerā paruis copijs bella gesta cū opulentis regibus. Adhęc scientia belli gallos ante Romanos fuisse.

Hędui: populi Auernis finitimi: trās Ararim habitan

Hędus. cū diph. vt (tes inter Burgūdos noīati. ab edo differat: dictus quasi ędus lingua sabina: vbi f. in aspirationē vertitur. Annual ex capra genitū. Vir. Sic canibus catulos similes: sic matribus hędos Noram. vel ἀπὸ τῶν αἰδοίων: id est a testiculis. Theocri. Ideo cum g. in prin. Alij cum e. Manil. lib. iij. Incipient eduli tremulū producere mentū. Hinc fiunt diminutiua. Hędulus: hędillus: & hędiculus. Plau. in Asina. Magnellū meum dic esse hędillum. Juuena. Et tyburtino veniet pinguissimus agro Hędulus. Hędinꝰ. a. um. nomē possessiuum: vt caro hędina. Sicut ab agno: agninus.

Hędilia sunt hędorum stabula: qua ratione etiam dicuntur Caprilia: ouilia: porcilia: equilia: & his similia: q

Hedera pe: cor. sem/ (in his ea animalia contineant. per virēs: per se stare non potest. Hęret ergo arboribus: hęret & muris quos sępicule rumpit. Quam Theophrastus omniū maxime viuacē scribit. Huius tres sunt species. Nigra: candida: & quę helix vocaſ. Dicta hedera q hęreat semper: & sequaſ quicquid proximū est. Quāuis per diphthongū non scribatur. Virgilius. Atq; hanc fine tempora circum Inter victrices hederam tibi serpere lauros. Quidam ab Edo deducunt: q parietes edat atq; cōsumat. Vel q edita: id est alta petat: & sic fine aspiratione scribitur. Huius racemus corymbus dicit. Hinc hederaceus. a. um. Vt corona hederacea.

Hederacius: quod ex hedera est. Cę.

Hęluolę: vuę ſignes sūt colore int purpureas nigrasq; medio sępiº variāte: & ob id Variane appellatę seu varię

Hęmatites pe. pro. genus lapidis ruborīs sanguinei.

Hęmachates: lapis sanguinei coloris. Cę.

Hęmus mons Thracię: sic dictus ab hęmo Boreę & Orithyę filio. Callimachus. ὁ μὲν πέδον ἠπείροιο ἄνεμος ὑψηλῆς κορυφῆς ἐπὶ θρῃκικος αἵμου. id est Solum quidem continētis ventus alti verticis in Thracio hęmo.

Hęmonia regio: quę postea dicta est Thessalia.

Hęmorrhois: latine sanguinaria dicit αἷμα sanguis ῥόος fluor. Serpentis genus pestiferū: a fluxu sanguinis. Huius eīm morsu sanguis ois e corpore fluit: nec sisti potest. Lucan. Imprēssit dentes hęmorrhois aspera Tullo: Dicitur etiā hęmorrhoia. Plin. Multū serpentibus aduersaſ maxime hęmorrhoię: & salamādrę. Hęmorrhois etiā genus morbi: quod intra sedē nascitur: imaturi moris specie: interim sine tuberculo scissuras habet vnde sanguis effluit: interim leuis rubensq; tumor est: nec sanguinem remittēs: propter quod hęmorrhois cęca dicit.

Hęreo. es. si. sum. Vnde hęsito. as. Scribit cum h. ad differentiā huius nois ęs. eris. quod in ablatiuo facit ęre: sine h. & huius nois herus: quod in vocatiuo facit here: sine diphthon. Est autē hęrere proprie arcte rei insidere. Virgili. Hęrent parietibus scalę. Et vox faucibus hęsit. Quoniā vero qui in aliqua re dubitant: non mouentur: ideoq; hęrere ac suspensi esse videnť. Ponitur quandoq; pro dubitare: & ancipites esse. Terent. in Eu. Hęreo quid faciā. Quandoq; significat figere. Vnde dicimus hęrere radices altius. Terenti. in Adel. Caue nūc iam oculos a meis oculis quoq; dimoueas tuos. ne mora fit: si inuerim quin pugnus in mala continuo hęreat: id est figatur vel imprimaſ. Quādoq; simpliciter sedere: vel stare: vel esse Vt apud eundē in Hecy. Jn te hęret ois culpa. Virg. li. iij. Multa viri virtus aio: multusq; recursat. Gentis honos: hęrēt infixi pectore vultº. Huius verbi cōposita sunt adhęreo: adhęrens sio: approximo. Lactā. li. v. Quibus postea electis: oēs qui resanati fuerint: adhęrēt religioni cuius potentiā senserunt. Cohęreo: simul hęreo: conungo: & conuenio. Lactan. li. ij. Ea enim quę est Solis colore flagrantio: proxima est: & cohęret orienti. Hinc cohęresco. Boet. ſuper li. ij. Topi. Hęc talia sunt: vt sępius quidē adiunctis sibi cohęrescant. Jnhęreo: a quo inhęresco: de quibus alibi. Superhęreo. Vnde de diuo Anastasio scribitur. Hemuz bullam acciptentes: quę vinculis superhęserat Imperatori secum deuexerunt.

Hęresco: hęrens sio: infigor. Liuius libro. ij. Undiq; in vnum hostem tela conjciunt. Quę cum in obiecto scuto hęsissent: neq; ille minus obstinatus ire Genti pontem obtineret gradu: id est infixa fuissent.

Hęsito. as. pe. cor. frequētatiuū. Ter. in Phor. Jn eodē luto hęsitas: vos ruā solues. Hieron. Aut pariter in luto hęsitabimus: aut pariter expediemur. Pro dubitare accipiť illud apostolicū. Postulet in fide nihil hęsitans.

Hęres gūis cōmunis: ab hęreo: q; qui hęres est hęret: hoc est proximus est illi: cuius est hęres. Quidā tamen b nomē ab herus deriuāt: q; dīs fiat bonoꝝ quę ad eū peruenit. Sunt aūt hęredes primi: & hęredes secūdi. Secūdus hęres dicit: qui hęredi instituto substituit: vt inquit Boeti. in cōmen. Top. puta si ille hęres nō erit: ille hęres esto. Hinc bihęres: qui bis factus est hęres. Cohęres qui simul hęres institutus est. Exhęres: qui extra hęreditatē est. i. qui hęreditate priuatus est. Est & hęres nomen dei: cui veteres post acceptā hęreditatē: rem diuinā faciebāt

Hęreditas: succeſsio est in vniuersum ius: quod defuncti habebat tempore mortis: vel quod superest deducto ęre alieno. Et apud antiquos quidem diuidebatur in xij. vncias: quę assis nomine continetur.

Hęreditarius. a. um. qd ad hęreditatē pertinet. Hieron. in Deutro. Vt habet populuz hęreditariū. Hinc bona hęreditaria: & succeſsio hęreditaria apud Ambro. legitur. Et morbos hęreditarios vocamus: qui parentum

Hęredipeta penul. corre. (vitio nobis obtingunt. qui blāditijs: muneribº: & alijs huiusmodi artibus: subornant morituros: vt ab illis hęredes instituantur.

Hęrediū: paruū prędiuz: qō nobis ex hęreditate puenit: qd Var. scribit. Duo iugera: q; a Romulo primū diuisa viritim hęreditatē sequerent hęrediū appellarūt.

Hęrediolū cum accentu in antepen. significat paruz

prędiũ: quod nobis ex hereditate prouenit. Col. in prefa. Ex qua concinatus obsessi consulis: ꝛ exercitus libera/to: ab aratro vocatus ad dictaturam venerit. Ac rursus fascibus depositis: quos festinantius victor reddiderat: q̃s sumpserat Imperator, ad eosdem iuuencos: aquat/tuo: iugerum auitum hęrediolum redierit.

Hęrennius proprium nomen viri: ab hęrendo dictũ. Cc.

Hęresis pen. co:r. greca dictio est: qua apud nos optio vel electio: ꝛ secta significat ab ἀιρῶ vel ἀιρ τ̃ ἀιρ̃μα qđ significat eligo: capio: vel volo. Unde sumit pro opi/nione tenaci ꝛ sententia: in qua persistamus electa. Cic. in Paradoxa. Cato in ea est hęresi: quę nullũ sequit florem otionis. Hinc cõponunt Dihęresis: diuisio. Aphęresis: ab latio. Synhęresis: conũctio. Hęresiotes: hęreticus. Hęre fiarches: hęreticoꝝ princeps. Theologi hęreticũ vocant: qui sectã aliquã vel instituit: vel sequit aduersus funda/

Hęrba ab hęrendo dicta est: q̃ (menta religionis. terrę fixa hęreat. Est aũt proprie viride pecudũ pabuluꝫ. Uerg. li. j. Geo:. Et sulcis frumẽti quęreret hęrbã. Apud veteres etiã hęrba ponit pro victoria. Cũ hęrbaꝫ dare si/gnificat victũ fateri: qđ est antiquę ꝛ pasto:alis vitę indi/cii. Nam qui per prata cursu: aut viribus cõtendebant: cũ superati erãt ex eo solo: in quo certamẽ erat decerptã hęrbã aduersario tradebãt. Ab hęrba fit diminu. hęrbu/la. Licer. li. iij. de natura. Cęruę paulo ante partum per/purgant se quadam hęrbula: quę seselis dicitur.

Hęrbilisander a veteribus dictus est hęrba pastus: quasi grauior q̃ pastus frumento.

Hęrbosus. a. um. quod hęrbis abundat.

Hęrbaceus. a. um. qđ est ex hęrbis: vt betaceus: Hal (uaceus: ꝛ huiusmodi.

Hęrbidus. a. um. idem qđ hęrbosus. Colu. li. ij. Montes sublimen ꝛ asperum: sed nemo: osum ꝛ hęrbidum maxime probauerunt.

Hęrbarius: qui vim hęrbarũ nouit: ꝛ discutit: ꝛ medi/camẽta ex his cõponit. Plinius li. xxj. Scelus herbario/rum aperietur in hac mentione partem eius seruantiũ: ꝛ quarundã aliarum hęrbarũ: sicuti plantaginis substitu/

Hęrbarius. a. um. qđ ad hęrbas perti/ (entium. net: vt ars hęrbaria: qua hęrbarum natura cognoscitur. Plin. Hęrbariam ꝛ medicamẽtariam artem: ꝛ a Chi/rone Saturni ꝛ Phyllire filio es conflare.

Hęrbo. as. hęrbas pducere significat. Cuius cõpositũ est exhęrbo: qđ est hęrbas extraho. Col. li. v. Et cũ germi nauit particalis salix ad vnã pertica ꝫ summittit: creb:o foditur atq; exhęrbat: nec minus q̃ vinea pampinat.

Hęrbescere: est hęrbã effici. Cic. in Cato. Et elicit hęr bescentẽ ex eo viriditatẽ: quę nisa fibris stirpium sensim adolescit. Huius cõposita sunt adhęrbesco: ꝛ obhęrbe/sco. Plin. Quin ꝛ ouillo simo vti quoniã adhęrbesceret. Festus. Obhęrbescere: hęrbam increscere.

Hagnos: latine pur⁹ ꝛ castus: q̃ sit hostia pura ꝛ imo/lationi apta. Hinc deducit Hagnes nomẽ mulieris pro/prii. Diui. hagnellus. Plau. in Asi. Dic igit me tuũ pas/serculũ: gallinã: cothurnicẽ: hagnellũ: hędillũ dic esse vel vitellũ. Hagninus. a. um. qđ est hagni: vt caro hagnina.

Hagios grece: latine sanctus. Unde hagiographa san cta scriptura. Hagiographus: sancta scribens.

Halcyones. Uide Alcedines. Cc.

Halec tam sę. q̃ neu. gẽnis: caretq; nũero plurali. genus piscis: qui sola aqua nutrit. Mar. Cui portat gaudẽs an cilla paropside rubra Halecẽ: sed quã protin⁹ illa vorat. Plau. in Aul. Qui mihi holera cruda ponũt: halec aiũt. Sumit etiam pro quod ã liquamine ex intestinis piscium. Plinius. Halec imperfecta. Alecus fluuius tenuatur.

Halesius fluuius: ꝛ mons nõ longe ab Aethna. Colu. Et quę sicanij flores legistis Halesi.

Halia marina nympha ἅλς eni mare dicit. Cc.

Haliacmon fluuius est Macedonię: ad quẽ ducebant

Halo. as. spiro vel (quę volebãt cãdida nasci. Cc. odorẽ emitto. Uerg. Inuitet croceis halãtes floribꝰ horti. Et aspirat vt differat ab alo is. vel potiꝰ a natura: quip/pe cui cõueniat densitas illa: quã significat. Est em exha/latio vapo:uꝫ grossio:nũq;: vt sic loquar spirituũ densitu/do. Cic. Terrę halitũ aspirationẽ vocat. Huius cõposita sunt adhalo: exhalo: de gbus sup:a in halo. Lactã. de ira dei. Nũ etiã in aqua ignẽ esse credẽdũ est. Atqui de Sole ignis: ne estate quidẽ accendi potest: si cęrę inhalaueris.

Hallium genus holeris: ab halando dictum.

Halius genus scaphę.

Halicacabũ herbaꝫ vocant: quã alij solanũ: alij Stry/chnium: alij vesicariã: q̃ vesicę ꝛ calculis medeat.

Halicallios herba: alias Dorion: alias Strichnis ꝛ Erythros: ꝛ neuris: quam Xenocrates scribit omnibus mo:bis co:poreis salutarem esse. Cc.

Halicarnasus pen. prod. v:bs Carię principum regia: circa initiũ Tauri sita maritima ut minor Asia: argiuorũ Colonia. In qua Mausoleuꝫ quondã nobilissimũ opus extabat: ꝛ Salmacis fons. Hęc prius Zephyra diceba/tur. Ex Halicarnaso fuit Herodotus historicus. Item Heraclitus poeta ꝛ Dionysius scriptor antiquitatum. A qua halicarnaseus deducitur ab ἅλος marinus.

Halieuticon est cõmentatio de piscatu: qualis est Op/piani: qui opus illud Antonino Cęsari dicauit. Scripsit ꝛ Apicius: sed Halieusin appellauit.

Halosis: latine captiuitas dicit. Sueton. in Nero. Hoc incendium e turre mecenatica prospectans: lętusq; flam mę pulchritudine haloũ In Ilij decantauit.

Haliactes nomen persicum.

Halito. as. penul. cor. sępe spiritũ emitto. Enni. Sub/lime iter quadrupedantes flammam halitantes.

Halitus. us. pen. co:. nomen participiale: ab halo. Si/

Hala. Uide in dictione Ala. (cut spiritus a spiro.

Halalcomene: ꝛ halacomenę: tam singulari: q̃ plu/rali numero: siue halacomeniũ ciuitas in Bęotia. Unde Minerua halacomeneida cognominata est: q̃ in eo lo/

Hals pro mari. Unde ꝛ nos salẽ (co coli solita fit. dicimus ꝛ salum: in quibus placuit maioribus ponere magis q̃ acceptam a grecis aspirationem retinere.

Haliphleos grecis arbor, quę a nris salsi cortex appel/lat. Cui glans amara: quã pręter sues: nullũ aial attingit

Halophanta hoim genus nequã: qđ ob suenda men/dacia miserrima mercede cõducit. Festus. Halophanta

Halys fluuius ex Tauri mõtis radi/ (cia mẽtiens. cibus profluẽs per Cappadociaꝫ: ꝛ a meridie Syros ac Paphlagoniã interfluens: ꝓra ventũ aquilonẽ in Euxi/

Haloneſos: insula Aeggi. (num mare euoluit.

Haliartus nomen v:bis.

Halica nomen mulieris.

Halizones populi Paphlagonum. Sic dicti q̃ mari

Halizon fluuius. (vndiq; circundantur.

Halyetus pen. pro. a quibus dã dicitur falco: siue acci/

Hallux: pollex digitus scan/ (piter: siue Nisus. dens proximũ. Nam ἅλλομαι eo dictus: q̃ super proxi/mum digitum saliat. Nam constricta manu solus proxi/mum digitũ scandit: in qua voce maiores nri loco f aspi/rationẽ posuerunt. Quidã a greco ἅλλω: siue ἅλλομαι trahunt: quod latine scandere: seu salire significat.

Halmas herba: quam alij polygonon: alij calligonon: nonnulli carminothum vocant. Folia rutę habet: parum a terra attollitur: similis gramini. Cc.

Hallucinor. Col. li. viij. Custodis officiũ sublimẽ celsis/simaq; oculoꝝ velut speculã desyderat: vt neq; tardio/res grauidas dũ cunctant: neq; agiles ꝛ fętas dũ procur/runt separari a ceteris sinat: ne fur aut bestia hallucinan/tem pastorẽ decipiat. Aspirat: vt inquit Gell. quoniã aspi/

Halũ Galli vocãt her (ratiõe intendit exprobratio. bam: quã Ueneti cotoneam dicunt: simile cunile bubu/le: cacuminibus thimo: dulcem ꝛ fitim sedantem. Cc.

Hamadryades pe. co:. nymphę syluaꝫ: siue syluaꝫ nu/mina ἅμα eni aduerbiũ ꝑcat vna ꝛ simul Δρῦς quercꝰ:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

hoc est nympha: quę cū arboribus nascitur: ꝛ perit.

Hamus catenā significat. Verg. Hamis auroq; trilicē: Ꝟ est hamis aureis. Uñ etiā ponit pro curro vnco ad capiēdos pisces. Cui ꝑma prod. Corripit aūt cū instrumentum ferreuꝫ ꝑcat: quo diuitū arcę nūi narię obsepiunt: ne res saculi apertu surripiat. Iuue. Dispositis prędiues hamis vigilare cohortē. Hami etiaꝫ dñr instrumēta grea si/ue lignea in cubiculis: quibus capitis tegmina ꝛ alię res melius appensę: q̄ iacētes seruantur. a verbo piscatorio hamo trāslato. Hoc nomē quidā a greco deducūt. Ham greci ἄμματα dicunt ligamēta. Unde hamentum.

Hamo. as. curuo. A quo hamat⁹: curuat⁹: siue hamis ornatus. Hier. lib. Reg. Lorica hamata induebat. Hinc adhamo. as. pen. pro. qđ est obligo. Cic. li. ij. Acade. Qui eñ seruis honores adhamauerūt: vix admittunt ad eos.

Hamiotę: alias hamotę piscatores ab hamis: qui hamo ad piscandū vtuntur. Plau. in Rud. Saluete fures maritimi conchitę: atq; hamotę famelica hominū natio. Var. Cohortis coquorū: atq; hamotarū aucupumq;.

Hamotrahones dicti sunt: q̄ vel pisces: vel cadauera traherent hamo. Nam vt est apud Sueto. Eorū qui supplicio afficiebant cadauera iussu principū vnco sępe trahebant in locum: quē tum gemonias dicebant.

Hamatilis ꝛ Ꝟ hamatile pe. cor. qđ ad hamū pertinet. Plau. in Ru. Piscatū hamatilē: saxatilēq; aggredimur.

Hamonū apud Col. li. iij. coloris genus tēdētis in sub/

Haphe insperſio pulueris: qua insperge/ (ruſſum. bant obluctātes: vbi Ꝭromate illiti fuissent. Marti. Et flauescit haphe. Nā puluere perfusa obluctantiū corpora quodāmodo flauescebant lepras parientibus similia. Haphe eñ grece ꝛ tactū significat: ꝛ notas quibus lepra corpus maculat. Juli. Pollux aphen accipit pūnaꝫ in/fecturam quoties vestes imbuuntur coloribus.

Hapalon tenerum: ꝛ molle greci aspirant.

Hara. vide in dictiõe ara. Harena. vide i dictiõe arena

Hāmon per duplex mm. a nīs arena dr. Nam grece ἄμμος scribit. i. arena. Uñ Iuppiter hāmon: Ꝟ est arenarius dictus est. Plin. Ergo Aethiopię subiecta Aphrica hāmoniaci lachrymā stillat in arenis suis. Inde etiā noie hāmonis oraculū. Maꝫ cū liber pater per extrema Libye cuꝫ exercitu gradiēs siti laboraret: ꝛ Ioui supplicasset: vt in Ꝟ casu se patrē ostenderet. Cui cuꝫ subuenisset. Fertur eñ ei extēplo arietē apparuisse. Quē duꝫ fugientē seque/ret peruenisse illo duce ad fontē amenissimū. Quappro/pter desyderio potus existimasse arietē illū fuisse Iouez: eiq; tēplū ibi sumptuosissimū in arena ꝓstruxit: qđ Iouis Hāmonis cognoiauit: in quo. ſ. simulacruꝫ arietis forma prestabat: ꝛ deū vocauit Hāmonē: hoc est Iouem arenarium. Herodotus. Amon Iuppiter lingua Aegyptia dicebatur. Uñ corrupto noie hāmonē dixerūt Aphri: qui apd Nasamones Libyę ppłos tēpluꝫ ei dicauere. Pausanias aūt hāmonem dictū innuit ab Ammone pastore: qui primus ei illic tēplū erexit. Suidas. ἄμμων ὄνομα θεὸς ἑλλη/νικὸν ἀφισοφάνης ὀφνισιν ἑσμὲν δ' ὑμῖν ἄμμων Δωδονὶ δελφοὶ φοῖβος ἀπόλλων ταῦτα μαῖλεια ἐλθοντες γὰρ πρῶτον ἐς ὄφνις ὑπερβορέος ἐγκαθέσθε. id est Ammon nomē dei greci. Aristophanes in auibus. Sumus vobis Ammon dodona delphi phębus Apollo. Hāmonis corpus sacratissimas Aethiopię gēmas hz auri colore. Lc.

Hāmoniacuꝫ refinę species ex arbore: quā metopium vocant stillans in arenis iuxta hāmonis templum: vnde illud nomen sortita est. Lomucopię.

Hānites gēma: quę ouis piscium similis est. Lc.

Hanum veteres pro fano vsurparūt. Et hanulum pro

Hanus barbatus: vas paruuꝫ: (paruo fano. Lc. sed in latitudinem porrectum: ꝛ veluti prągnans. Quo etiam aquam ꝛ vinum ferri ad mensam solet. Inuenitur ꝛ Hanum neutro genere. Lc.

Haringa apud piscos significat hostiam: quę inde dicta erat: q̄ eius adherentia inspicerentur.

Hariolus cum accentu in antepenul. qui diuina mētefatur: quę ventura sunt. Dictus hariolus: quasi fariolus Sicut hanula: quasi fanula: hoc est parua fana: aspiratione: vt plerunq; fieri solet: pro litera posita.

Harmonia pe. cor. latine cōpositio: ꝓcordia conuenētia: concētus. Aug. Harmonia ꝓcentus est ex dissimiliū vocū moderatiõe: sicut ex summis ꝛ mediis: ꝛ imis interiectis ordinibus: vt sonis ciuitas concinit moderata ꝓsensu plurimoꝝ. Huius noīs pen. cor. est. Luc. Harmoniā graij quā dicunt. hęc alio noie dicit Simphonia. Quo nomine etiā Belonis filia Themistei vxor appellata est: ab ἁρμό/

Harpe nomen grecū: ensis falcatus: (ζω coapto. quo vsum fuisse Perseum poetę tradiderūt. Luca. Harpen alterius mōstri iam cędе rubentē. ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν.

Harpago. as. pe. pro. rapio. Plaut. in Aul. Dei mulero

Harpago telū (mihi: aurū mihi int⁹ harpagatū est. in summitate aduncū: quo nauigia capiunt. Hunc ferūt Anacharsim inuenisse: vel instrumentū cuꝫ pluribus vncinis: quo vasa ꝛ alia cōplura q̄ vel in flumine: vel in puteis ceciderint: extrahimus. Dici pōt ꝛ harpax inter nauiuꝫ vtensilia nūeratus: ꝛ ab Anacharse scytha philosopho: vt ōr. inuētus. A grecis deductę dictiōes. Haꝫ apud illos ἁρπάζειν rapere. Triuiales a lupo: q̄ rapax sit lupū appellāt. Est ꝛ harpago ferramēti genus: qđ nōnulli canem vocāt: quo ferramēto circi valis vinarijs aptant.

Harpocrates pen. cor. re. simulacrū in sacris Isidis ꝛ Serapidis erat: qđ digito labijs impresso admonere videbat: vt silentiū fieret. Quod ſignifi. vt Augu. inquit: vt hoies eos fuisse tacerēt. Hic dicebat silentij deus. Unde Catullianū est illud. Factū me esse putat Harpocratē.

Harpalus penul. cor. re. nomen viri ꝓprium.

Harpalice pen cor. nomē mulieris Harpali Thracum regis filię: quę patrem a Bethis captum liberauit.

Harpasa penultima correpta: oppidum Asię oppositum fluuio Harpaso: vt scribit Plinius lib. v. vbi cautes horrenda digito mouetur: sed non toto corpore.

Harpyię monstra fuerunt: qualia describit Uergilius Tristius haud illis monstruꝫ nec sęuio: vlla Pestis ꝛ ira deum stygijs sese extulit vndis Uirginei volucruꝫ vultus fędissima vēteris Ingluuies vncęq; manus ꝛ pallida semper Ora fame. Dictę harpyię ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν: hoc est diripiēdo. Suidas. ἅρπυιαι ἁρπακτικαὶ δαίμονες εἰσίν. Id est harpyię rapaces dęmones sunt.

Haruspex: vt inquit Serui. ex hara ꝛ specio componi tur. Hara vero auis est: cui vaticinātes haruspices intendebant. Dona. ab harruga deriuat: quę est hostia: ab hara in qua concludit ꝛ seruatur. Et sic cum aspiratione scribit. Potest etiam dici ab ara: hoc est a victimis in ara aspiciēdis. Unde quidā non aspirandū censent. Quoniā auspices: vt inquit Aug. extra inspiciant: vt ex eis futura prędicant. Idē dicit extispex. Solent etiā auruspices dici horarū inspectores. Nā dies ꝛ horas in agēdis operibus custodiūt: ꝛ qđ per singula tpa obseruare debeat homo intēdūt. Alb haruspex fit haruspicina. nę. pe. pro. arte ipsa. Haruspiciū pro actu: Ꝟ est pro exortę inspectione.

Haspis. idis. curuatura e circulis ꝛ camerę: ꝛ rotę. Licet ἀσπὶς sine aspiratione dicitur scutum.

Hasta: q̄uis a sto dicat secōm Varr. q̄ stans ferri solet: aspiraꝫ tñ ad differentiā primę psonę ꝑ aratiui ꝟbi asto. Hęc apud veteres subiici solebat rebus: q̄s publice venūdabant. Quidā hastā ab hauriēdo deriuari existimāt. Cuius dimi. est hastula. Hinc subhasto: a q̄ sub hastatio.

Hastati dicti sunt: qui primi in acie cuꝫ hastis constitui

Hastile pe. pro. dicitur qđ ad hastilis for (solebant. maꝫ factū est. Et de quacūq; re dici potest. Uñ pro stipite candelabri posuit Hier. in Exo. Hoc erit inquit opus sex calamorū: qui ducēdi sunt de hastili. Idē li. Reg. Hastile hastę eius erat: q̄si liciatorū texentiū. Et ibi pro stipite ha

Hastarium. rij. venditio auctionaria. (ste posuit. Uñ Tertul. in Apologe. In hastario vectigales summas.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

H ante E

Haud aduerbiū negandi. Haud quaq̄ a nulla parte seu nullo modo. Bel. Haud quaq̄ mihi displicebant.

Haue verbū defectiuū quo salutare solemus aspiratio/nem recipit: vt differat a sexto casu huius nominis aus.

Haurio is. hausi haustū. Inuenit hauriui ꝛ haurij. Scribitur cum h solo vsu: nō ratiōe. Iam si naturalis eēt aspiratio a verbo haurio deriuata ab eo aspirationē retineret vt sunt: auris: auriū: auster. Nō eīm i his vicit vsus: vt i haurio. Iccirco aūt aspirādū qdā existimāt: vt differat prima psona psecti a nō pīs noīs ausus: ꝛ secūda psona psentis indicatiui hauris: ab auris noīe. Et significat accipio: extraho. Ut vocē his auribꝰ hausi. Tractū ab aura quę humore omnem extrahit: atq; exiccat. Et haurire est audire. Uerg. lib. iiij. Uocēq; his auribus hausi. Item aspicere: vt apud eundē. Hausit cęlū: mentēq; recepit. Itē auide sumere. Lice. Cū inexplebili cupiditate quo fluēti voluptates vndiq; exhauriret: eo grauiꝰ: ardētiusq; sitiētē texit. Item vulnerare. Ut latus hauriā apertū. Itē tenere. Uerg. lib. iij. geo. Et mediū sol igneꝰ orbē hauserat. Itē defatigare. Idē. Expultāuaq; haurit Lorda pauor pulsans. Itē vacuare Luc. Qñ haurire animis musaꝝ ꝛ fortia gestit. Itē luere Uerg. Spero eqdē medijs si qd pia numina pūt. Supplicia hausurū scopulis. Itē cōsūmare. Liui. lib. v. Tā lōgi tē poris opꝰ incēdiū hausit. Huiꝰ cōpositū est exhaurio.

Hausto as. freq̄ntatiuū ab haurio. Fest. Exhaustāt: esse/

Haustus us. sorbitio. Col. lib. j. Si deerit fluens (rant. vnda: putealis ḡrat in vicino aqua: q̄ nō sit haustꝰ pfundi.

Haustus a. um. participū. Inuenit apud veteres hausturum facere: pro eo quod est potare.

Hazome apud latinos significat veneror ꝛ colo.

H ante E

Heautōtimorumenos octo syllabaꝝ: significat seipsum cruciantē. Cōponit eīm ex ἑαυτόν quę apud grecos aspiratur: ꝛ significat seipm ꝛ τιμωρουμένος cruciās. Quo noīe dicta est Comędia Terētij: in qua inducit Menedemus se ipsum crucians: dum in fundo fodit: arat: aut aliquid facit sine laxamento ob filiū: qui fugerat in militiā.

Hebdoas adis. septenarius: ab ἑπτά septē: p in b cōuersa. Hiero. ad Paulū. Hoc mysterio hebdoadis ꝛ ogdoadis futurus gentiū prędicator erat instruēdus.

Hebdomas adis. ꝛ ebdomada ę. latine septimana spatium septē dierū: ꝛ numerus septenarius. Nō eīm solū de diebus dicit: sed etiā de annis: ꝛ qbuscūq; rebꝰ q̄ septenario numero cōphēdūt. Bel. Tū ibi addit se: quoq; tā duodecimā annoꝝ hebdomadā ingressum esse: ꝛ ad eū diē septuaginta libroꝝ hebdomadas scripsisse. Et in Beñ. Imple hebdomadā diez huiꝰ copulę. Et hāc quoq; dabo tibi, p ope q̄ seruitur⁹ es mihi septē annis alijs. Et in Leui. Numerabis quoq; tibi septē hebdomadas annos. i. septies septē q̄ simul faciūt. xlix. Hinc hebdomadarius.

Hebdome cōtapēte ἑβδομηκονταπενταε. i. septuaginta/

Hebes: obtusus: piger: tardꝰ: ꝛ acumine carēs. (gnq;. Lice. li. ij. aca. Alīs hebetioꝝ: alis acutioꝝ videant⁹ comua. Qñ p trāslationē ingeniū hebes dicit: sicut etiā obtusum.

Hebe nomē yonis Herculis ꝛ Iunonis filię: q̄ pocillatrix ꝛ ministra poculoꝝ Iouialiū esse traditur. Et dea iuuentutis putabat⁹ ἥβη grece pubertas noīat. Suidas. ἥβη νεότης ἀκμή σημαίνει δὲ καὶ ὄνομα θεᾶς ἣ βυτήριον τὸ παλαιὸν καὶ ἥβη ἡ πρώτη ἔκφυσις τῶν τριχῶν. i. Hebe iuuentus: los ętatis ꝛ nomē deę: ꝛ primus pilorꝝ ortus.

Hebeo es. hebes sum. Hinc exhebeo: quod promulit Ambro. in significatione actiua. Ligo: ē ingt mētis exhebuit: i. est debilē fecit. Hebesco: hebes fio. Cic. lib. j. Tus. Sic mētis acies seipsam intuens nonnunq̄ hebescit. i. obtusa fit. Sallu. Postq̄ diuitię honori esse cępere: ꝛ eas gloria: imperium: potentia sequebat⁹: hebescere virtus cępit.

Hebeto as. pe. co. obtundo: obscuro. Pli. lib. xj. Māq; ꝛ speculi nitorem ex aduerso mutati hebetant. Ambro. Qui recedit a sapientia hebetatur.

Hebetesco siue hebetasco: ppie de visu dicit: cum oculorum acies minuitur: rollituriq;. Lc.

Hebetudo rei alicuius carentis acumine: vel mentis: ingenij: visus: similiūq; obtusitas.

Hebiones q̄ veteribus pauperes dicunt: quę vox indicat contemptū quendam.

Hebrus fluuiꝰ in Thracia: qui ab Oeagro flumine ortū habet: vñ Oeagriꝰ dictꝰ. Uerg. Tū quoq; marmorea caput a cerulce reuulsum Surgite cū medio portās Oeagrius hebrus. Habet arenas: ex quibus aurū colligit.

Hebręi dicti sūt Iudei: ab Heber q̄ fuit abnepos Sem filij Noe. Patriarchꝰ hebręi cognominati: ac deinde vna detracta litera hebręi: sicut docet Augu. lib. xvj. de ciui. dei. Et quia in eius familia remansit lingua quę prius humano generi creditur fuisse cōmunis: cū gentes linguaꝝ diuersitate sunt diuisę: deinceps hebręa est nuncupata. Ab hebręus fit hebraicus a. um. vt lingua hebraica.

Hecaton pe. co. latine centū dicitur. Inde p cōpositio/

Hecatonpilos oppidū centū portaꝝ (nem deducunt. πύλων enim portarum designat.

Hecaton polis pe. co. habens centū ciuitates.

Hecatombe sacrificij genus: in quo ritus hic seruabat⁹ vt centenę suī generis mactarent⁹ victimę: centū sues: centū hędi. Jul. ca. Tūc sane lętitię in Balbino q̄ plus timebat: vt hecatōbē faceret. Qō tale sacrificiū est. Centū arę vno loco cōstruunt⁹ ex cespite: ad eas centū sues: centū oues macrantur. Jam si imperatoris sacrificiū sit: centū leones: centum aquilę: ꝛ cętera hinōi animalia feriunt⁹: qō quidā greci quondā fecisse dicunt⁹ cū pestilētia laboraret. Uel a numero victimarū: vel quia centū Peloponēsi vrbes id faciebant⁹ ꝛ a numero sacrificantiū cōpositā est dictio.

Hecatōchiros pe. co. centimanus latine dicit⁹.

Hecatontarchus Centurio.

Hecatonpus qui centum pedes habet.

Hecate pe. co. trū potestatū nomen. Ipsa est enim Luna: Diana: Proserpina: quod significatū: vt eiꝰ mirabilis potentia ostendat⁹: vel q̄ centū hostijs placetur: siue q̄ centum annos errare facit insepultos. Hecate etiā fuit nomē filię Perses. de qua in dictione Oeta.

Hecamada Arsinoi filia quę dono Nestori data est: dū ab Achille diriperetur.

Hecta res minimi ptij q̄si hicta. i. hiatꝰ hoīs: atq; oscitatio. Alij pustulā dicūt q̄ in coq̄ndo pane solet assurgere: a q̄ accipit⁹ res nullius ptij. Dōpo. Hic hō hectę me facit.

Hectica febris: non a cōsuetudine: sed ab habitu nomē habet. Nec non in humore tm̄ atq; spiritu: sed in ipsis plane cōit ossibus ꝛ inolescit. Ideo non Ethica appellari debet: sed habitualis ἕχω ἕξω.

Hemorrhoides genus morbi. αἷμα enim sanguis dicit recipitq; diph. Inde αἱμορροέω quod significat fluxu sanguinis laboro: ꝛ profluuiū pātior.

Hedone apud nos voluptatē significat.

Hedra sedes latine dicitur: vnde fit cathedra.

Hecyros latine socer: hecyra socrus. penul. cor. habet. Sunt ꝛ qui sine h scribant.

Hedui populi Gallię post Heluetios ꝛ Sequanos: in occasum vergentes: iuxta quos ex alpibus fluit Araris.

Hedyosmos apud grecos suauitatē odoris significat.

Hedysmata grece condimenta: sed proprie quę corpore constant. Lc.

Hegesias cyrenaicꝰ philꝰ fuit: q̄ tāta fuit eloq̄ntia: sicut Tale. ma. scribit: vt sic mala vitę repsentaret: vt eoꝝ miserāda imagine audiētiū pectoribꝰ inferta multis voluntarię mortis oppetēdę cupiditatem ingeneraret. Ideoq; a rege Ptolemęo vlterius hac de re dicere phibitus.

Hegesippus nomen historici ppriū.

Hei interiectio ingemiscentis: datiuo iungit⁹ pnoīs. Ut Hei mihi qualis erat. Lice. Hei mihi non possim hoc fine lachrymis cōmemorare. Aspirat natura q̄ is animi affectus aspiratione melius declaret.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Heiulo as.pen.l.co:ab hei fit:ꝛ significat sublata voce fleo. Hiero. in Job. Propter multitudinē calūniatoꝝ clamabunt:ꝛ heiulabūt p̄opter vim tyrānoꝝ. Plau. in Au. Quoniam hic homo ante ędes nostras heiulans cōqueri tur męrens: Inuenitur ꝛ heulo: deponens.

Helei pe.p̄o.ppli in Peloponeso clarissimi: ppter deli bū Iouis olympij: ludosq olympicos: quoꝝ pfecturam Helei habuerūt. Unde helei equi:ꝛ heleus carcer sępe leguntur. Luc. Quantū clamore iuuat Heleus sonipes.

Helios grece ἥλιος latine sol. Inde heliacus solaris.

Heliocaminus pe.p̄o. vapo: arū qđā solare: non ad ignis vsum: sed ad solis veluti id qđ vulgo lumina dicīt:ꝛ in Padana gallia Lucerio. Ulpia. In seruitutibus vrbanis. Si arbo: inquit: in Heliocamino vel solario solē adimat: dicendū erit: quia vmbrā facit in loco cui sol fuit necessarius contra seruitutē impositā fieri.

Heliochrysos herba est aureū florem p̄oducens.

Heliopolis pe.co:. ciuitas Aegypti inter Alexandriam ꝛ Coptū: a grecis Thebe dicta: quasi ciuitas solis. Altera est in Cilicia Chrysippi stoici patria.

Heliotropiū herba solaris: dicta q̄ se cū sole circūagat etiā nubilo die ꝛ nocte. Uar. Nec min⁹ admirādū qđ fit in floribꝰ: qs vocāt heliotropia: ab eo q̄ solis ortū mane spectant. Et eⁱ⁹ iter ita sequunt ad occasū: vt ad eū sp spectēt.

Heliogabalus Antonini Caracallę filiꝰ: q ad imperiū assumptus fuit: matris ingenio: apud Antiochiā.

Heliodorus nomen viri p̄opriū.

Heliocopis nomen nymphę.

Heliades patronymicū femininū ab helios qui est sol. Nam sorores dicuntur Phaetontis.

Heliostelimū herba genus apij quę sponte in humidis nascitur: vno folio est nec h rsuto. L c.

Helle es. nomen Athamantis Thebarum regis filię. A qua Hellespontus.

Hellespontus fretū angustū: ab ęgeo in p̄pōtida ꝛ vbi sunt illę angustię septem mīa stadiꝰ Asiā ab Europa diuidentes. Ubi eā Helle in pontum decidit. Unde qui p̄ius pontus dicebatur: hellespontus vocatus est.

Hellas nomē fluminis ꝛ regiōis Achaię: vt ingt Ptole. a nostris Grecia appellata. A greco q p̄mꝰ i ea regnauit. A cuius filia vocata est Attis. Deinde ab Helleną Deucalionis filio: dicta fuit Hellas. Incipit ab Isthmo Corinthio siue strictura Peloponnesi ꝛ ad littora Aegei maris porrecta vsq in macedoniā ꝛ Thessaliā: quā cū oī Bœotia intra suū nomen includit: extenditur.

Helimus: vnus ex centauris. L.

Helioscopiū Dioscorides arbo: osum fruticęz vocat: similē ficui: sed minorē. Folia simulia platano: sed maiora leniaꝛ nigriora: ex quo exprimitur oleū cicynū: nam cicy ille frutex alio nomine dicitur.

Helleboꝰ ꝛ helleboꝝ pe.co:. ḋ: herba purgatoria optimū qđ in anticyra circa Helleboꝝ fluuiū gignit: atq inde a grecis Helleboꝰ appellat. Hora. Expulit helleboro morbum bilęq meraco. Hāc herbā Romani alio nole Ueratrum dicūt: p eo q̄ sumptū motā mentē in sanitatē reducit. Duo sunt eiꝰ genera. Albū. s. ꝛ nigrū. Albū q̄ vomitio ne causas morboꝝ extrahit. Nigrū qđ purgat p inferiora. Scribit sīm Apul. per h. Sed apd grecos nō aspirat. Melampus medicus Amythaonis filiꝰ helleboꝝ inuenit qđ Melampodiū vocant. Illi dicūt pastorē eiusdem nominis inuenisse: cum capras pasceret. Colu. Sed negat helleboros ꝛ noxia galbana succos.

Helice vrbs Arcadię quā mare absorbuit. De cuius nole vsę sydꝰ fortasse vocatū est a poetis: q̄ Calysto Lycaonis regis filia: q̄ ex vsa cū filio in stella versa est: Arcas fuerit.

Helicon pe.co:re. mons Bœotię iuxta Thebas. Atq vt Strabo. lib. ix. scribit: Phocidi vicinꝰ est: nō pcul a Parnasso: altiq emulꝰ ꝛ altitudine ꝛ circuitu: q ꝛ ipse Apollini q̄q sacer ꝛ musis est. Unde Heliconiades musę sunt appellate. Dictus Helicon ab Helicone q ibi cū Lytherone fratre singulari certamine pugnauit: vt quidā tradūt.

Helcū ḋ: qđ est aīal pecꝰ equoꝝ: ꝛ id genꝰ aialiū ab armis. i. humeris pędes: instrumētū q̄ ꝛ molę alli p machinulam inexę versant ꝛ curricula p Temonē trahunt. Ūn ꝛ nomē accepit. ἕλκω enī grece: traho latine ḋ. Mine helcia

Helciarius q fune canabino naue trahit aduer (rus. sus vndas: vt est apud Mar. De Helcio meminit Apul. lib. ix. Meta. Defectū alioq me helcio sparteo dimoto nexu machinę liberatū applicāt pscipio. Et paulopost. Helcio tandē absolutus: refectuiq secure redditus.

Helena q. siue helene es. pe.co:. Castoris ꝛ Pollucis sororis ꝛ Menelai Lacedęmoniorꝝ regis xyor. A q̄ Helene insula vocata est q̄ in ea pmū Paris cū Helena ḋ: pcubuisse. Multi fuerūt q scripserūt de laudibꝰ Helenę: sed in primis mihi videt Demetrⁱ⁹ Moschꝰ excellere: q de ipsa ita scribit. Q̄ pulchritudo Helenę non fuit caduca: sed semp florens: ꝛ q̄ Jen⁹ fecit nutriri Helenā a Gratijs suis. Ūn ait. καὶ μὲν τὴν δὲ θεοῖπερ ἐθάμβεσεν ὑσοξέωντες πκτο/μένην μεγάλου κύρην Διὸς ἡ δ' ἐφίλαπτο ἀὐτίκα δέχ/γιτέοσιν μετκύδατοῖα ἀφροδίτη Λευτεφιλαίτημοι ἀπτόλλαν ὡς ἐπέοικεν ὁ τομ ἐμὸν πολύπαρκομ ἐθρέψατε ἄμβρα τον υἱόν. i. Hanc aūt dij inspicientes terruerūt parientē margini Jouis filiā ꝛ amauerūt: statim Jo gratijs talia locuta est Jen⁹: venite charę nutrite: vt decet multū fructū: nutri

Hellenes Deucalionis filius: a quo (te imortalē filiā. grecos Hellones nō nulli credūt fuisse noiatos.

Heleniū frutex seu herba q ex Helenę lachrymis fingit nat⁹: in Helenę insula. Fauere credit formę: ꝛ cutē uuire incorruptā: venerē p̄ciliare: ꝛ hilaritatē inducere in vino

Helis Arcadię oppidū: iuxta quod fiebant cer/ (pota. tamina olympica. L c.

Helius. p̄priū viri nomē a sole q̄ grece ἥλιος ḋ. L c.

Helix genus est salicis breuissime. Capit etiā p hederę

Helicteres inaures sūt: sic docet Jul. Pol. (specie. L c. q̄ ꝛ helicę dicūt a clauicula: q̄s helicas vocāt. Qđ aūt greci vocāt helicē nos clauiculā ꝛ pāpinū: ꝛ Capolū: vt in vite

Hellanodices: latine iudex certaminis ḋ. (dicim⁹.

Heluo: vorax: insatiabilis: ꝛ īmoderate sua bona ingurgitans: quasi omnia luens. Terē. in heau. Serro: fraus: heluo iners: ganeo: dānosus. L c. p translationē heluo libro rū dixit: quasi gulosus. i. nimis auidꝰ libroꝝ. Et aspirat: vt ab eluo suo p̄mitino differat: siue vt auiditas illa magis exp̄obret: ex inquit Festus. Fit enim vox incitatior.

Helorus pe.p̄o. Siculię fluuius. Fuit etiā eo nole Istri fluminis filius: q ab Alace occisus est in ea pugna quā greci cū Telepho rege Mysorū habuerūt.

Heluacia genus ornamenti Lydij: dictū a colore boum est inter rufum ꝛ albū: appellaturq heluus. Quāq̄ hęc eadem vox apud veteres saburrā significaret.

Heluea sunt holera minuta: vt inquit Fest. quoniā helꝰ ꝛ heluſa veteres dicebant p̄o holus ꝛ holera.

Helxine herba sic dicta ἀπὸ τοῦ ἕλκω. i. traho: quoniā cauliculos leniter rubētes habet: ꝛ semina in capitibus lapaceis: quę vestibus adhęrescunt. L c.

Heluetij populi Germanię iuxta lacū ercynię sylue.

Heluolū apd Cato. est color inter rufum ꝛ albū: vñ heluole. Col. li. iij. Sūt ꝛ heluolę q̄s nōnulli varias appellant: neq purpureę: neq nigrę: ab heluo (nisi fallor) colore vocē

Hem interiectio corripiētis seipm: vel indignantis (tantis: vel admirantis. Ut Hem nos hominculi. Apul. Hem hois audaciā. Q̄nq demonstrātis est. Terē. in and. Hem puer hercle puer est. Et aspirat. ppter maiorē sonū.

Hemeris genus est arboris glandem ferens. L c.

Hemis apud nos traducit semis. grece ἥμισυς dimidiꝰ.

Hemicadia vasa dimidij cadi. L c.

Hemicyclus semicirculus. L c.

Hemicyclij sedes seu cathedra semirotunda grece ἡμικύκλιον hemicyclus medius circulus. Nā cyclus circulꝰ. Est enim facta in medij circuli formā. Lice. in Lelio. Uī menuni domi in hemicyclo sedentē.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Hemina pe.p:o.mensurę gen⁹ qua vinū vel frumentū metiebaſ.Et dimidiū ſextarij continet quaſi ſemiſextaria Vel.lib.ij.Si ex ſextario hemina fuſa eſt:ſed dimidiū tertio.Vnde heminaria quaſi mediocris.

Hemodes inſulę ſeptem in oceano Germanico.

Hemiplexia pen.p:o.paralyſis:hoc eſt ſemiapoplexia: cum in alterā tm̄ partē co:poris malū id incubit.Nam cum totum afficitur:apoplexia nominaſ:nunc vtrūq; inquit Celſus paralyſin appellari video.

Hemicranici ſunt qui dimidia parte capitis labo:ant: Quemadmodū cephalea quo totū caput infeſtaſ.Dicti hemicranici ab hęmicrania quę t hemicręa dicit.

Hemiol⁹ q̄dā arithmetica ꝓportio cōtinēs aliquē totū nūer atq; eī⁹ dimidiū:vt hm̄ tres ad duo t q̄ndeci ad decē

Hemo:obios ſignificat diarij victū:q̄ noie dict⁹ ē Diogenes Cynic⁹ philoſoph⁹.Eſt t hemo:obi⁹ vermicul⁹ q̄ vitā diei habeat ἥμερον eīm̄ græce diē dicūt βίον vitā.

Hemiſtichion dimidi⁹ verſus.Nā στίχος verſus dicit.

Hemitogium dimidia toga.

Hemitritęus ſemitertiana febris.Sic dicta q̄ parte aliqua tertianā p̄ſentet tertio die:vt illa repetēs:nō tamē vt illa, die vnū p̄eſtat integr:ſed inter horas triginta ſex pl⁹ vel min⁹ po:rigit.Hiero.in dino Hilariōe.Vbi ſiue ob corruptū aerē:ſiue ꝓpter gloriā Hilarionis ſerm dei hemitritęo pariter arrepti omnes a medicis deſperati ſunt.

Hemiſphęrium dimidia ſphęra:hoc eſt cęli dimidiū.

Hepatites gemma eſt iecino:i ſimilis.Cc.

Hepta apud nos ſeptē.Et aſpiraſ cum ſuis deriuatis.

Heptapylos pe.co:.latine dicit ſeptē portas habens.

Heptapachys penl.co:.menſura ſeptē cubito:ū. Vnde Achilles heptapachys eſt appellatus.

Hendecaſyllabus verſus vndecim ſyllabaꝝ. Qualis ille Catullianus.Paſſer delicię meę puellę.

Heptimemeris cęſura eſt cū ſyllaba naturalit̄ correpta pducit:qđ fieri ſolet in p̄ncipio quarti pedis vel ſeptimę ſyllabę:ſi tres ſpōdei p̄cedāt q̄ſi ſeptima dicaſ diuiſa pars ab ἑπτὰ ſeptē t μερίζω diuido.vide in dictiōe cęſura.

Heptaphorus nomen viri p:opriū.

Heptapo:us Troię fluuius.

Hephęſtos p:opriū viri t nomen Vulcani.

Heraclea dicebaſ q̄ nūc ca'pe in finibus:t olim Heri/thus vocabat.Europę ciuitas boſpho:ana a q̄ Dionyſi⁹ philoſoph⁹ Zenonis diſcipulus heracleotes a Cicerone in Tuſculanis appellatus eſt:vbi fuit amphiteatrū vnū e ſeptē ſpectaculis.Fuit t alia heraclea in radicibus Oetę mōtis:quā Aſaris fluui⁹ alluit.Alia in ponto. Alia iuxta oſtia Rhodani.Alia i Cāpania:q̄ t herculeanū dicta eſt.

Heracleę oppidū p̄ximū Neapoli incūbēs mari.

Heracleopolis nomē triū ciuitatū. Vna eſt in Aegypto ex q̄ Theophanes phyſic⁹.Altera nō lōge a Peluſio. Tertia ſm Nili oſtiū quod Canopicū eſt.

Heracleon herba ab Hercule inuenta:quā alij Origanū heracleoticū ſylueſtre dicūt:quoniā eſt origano ſimile. Alij Timalū dicūt.Naſcit i aḋſis:foliis magnis:t in ſūma aq̄ flore lilio ſili:t cum defluxerint capiti papaueris.Eſt t alia herba heracleon ſiderion caule tenui: digitoꝝ q̄ttuor altitudine:flore puniceo:foliis coriādri:iuxta amnes t lacus naſcēs:t oia vulnera ferro illata efficaciſſime ſanās.

Heracleota nux.Quęre in dictione nux.

Heraclitus pe.p.nomē ꝓp̄rij philoſophi Epheſei græce ἡράκλειτος ei dipht.Lucre.Heraclitiui quoꝝ dux agmina p:imus.Hic eſt ille q quoties domo egrediebaſ:flebat. Sicut Democritus ridebat:alteri oia q̄ agim⁹ miſerię:alteri ineptię videbant.Cognominat⁹ eſt Scotinos:q̄ſi tenebricoſus.De induſtria eīm obſcurabat ſtilū. Ideoq; eius volumina philoſophi ſudantes vix intelligūt.Fuerūt alij q̄tuor heracliti.Primus poeta Lyricus.Secūdus halicarnaſeus:ſūmę elegantię. Tertius Leſbius:q Macedonuꝝ ſcripſit hiſtoriā.Quartus vir ridiculus.

Hera Junonis nomen apud græcos.i. aeris.nam ἀήρ apud græcos ſępius repetitū heram faciet.

Heraclius Imperatoris p:opriū:ab Hercule deductū formatione græca.Cc.

Heraclides pe.co:.nomē philoſophi:q heracleotes fuit ex Ponto.Hic opulentus Athenas venit:deditq; ſe in diſciplinā Pſeuſippo.Pythagoręor auditor fuit:Platonis ſtudioſus.Fuerunt ingenij illius monumēta p̄eclara.Nā dialogos t tragędias ſcripſit.Fuerunt t alij multi Heraclidę ingenio t doctrina inſignes.

Hercę⁹ dict⁹ eſt Juppiter quē etiā penetralem vocabāt q intra ꝓſpectū dom⁹ cuiuſq; colebaſ.Græce eīm hercos ſeptū clauſtrūq; noſaſ.Qui.Cui nil Hercei ꝓfuit ara Jouis

Hercinia ſylua eſt Germanię:cuius latitudo eſt itinere nouem dierum.Cc.

Hercinij populi ſunt vetus Pelaſgor colonia.

Hercules cognomē:vel fortaſſe potius agnomē Jouis t Alcmenę filij. Qui ob fortitudinē t gloriam creditus fuit: q̄ inter deos ſit relatus.Fuiſſe aut̄ tres Hercules ſcribit Diodo.Alij ſex autumāt.Primus q cel tauit cū Apolline de tripode.Alter Nilo nat⁹ egypti⁹:quē aūt Phrygias literas ꝓſcripſiſſe.Tertius ex Idęis dactylis:cui inferias aſſerūt.Quart⁹ Jouis filius ex Aſterie Latonę ſorore q Tyri colit:filiāq; habuit Carthaginē.Quintus in Indīa qui t Belus dr.Sextus Thebanus ex Alcmena t Joue tertio genitus:cui alior geſta aſſignāt.Herodot⁹ ſcribit Herculē vnū eſſe ex.xij.dijs egyptiorū:græcoſq; ab Aegyptijs hoc nomē mutuatos indidiſſe filio Amphitryonis. Ciar. xlij.Hercules noſaſ.Cerūm oēs q robore p̄ſtiterūt h̄ nomine ab Hercule Alcmenę filio appellatos finiſſe affirmat Macro.aſſerit Herculē eſſe ſolē q̄ſi heraclē: idq; ex noie clareſcere.Hercules eīm nihil aliḋ eſt q̄ herae.i. Junonis id eſt aeris cleos.i gloria vel laus. Quę porro alia eſt aeris gloria q̄ ſolis illuminatio? Idē dict⁹ ē.xij.labores cōſe ciſſe:quia ſol annuo curſu duodecim ſigna zodiaci luſtrat t conficit.Ab Hercules hercule t hercle Mehercules et mehercule aduerbia iurandi.

Herculanus a.um.nomen poſſeſſiuū.Eſt t herculanus nomē ꝓp̄rij ab Hercule deriuatū. Vel.lib.j.adiectiuū poſuit. Cōprehēſa:inquit:menſura herculani pedis ſm debitam membror omniū inter ſe cōpetentiā modificatus eſt.

Herculanū fuit Campanię oppidū.

Herculeus a.um.apud poetas dicit:qui breuē inter duas longas heroicus verſus nō admittit. Vt. Alt ſinus herculei ſi vera eſt fama Tarēti.Et mō poſſeſſiuū eſt: mō accipitur p fort:vt herculea vis.Hercule⁹ hō. Mō ꝓimmenſor vt herculeū opus.Herculeus etiā morbus dicit committi alis:qui hūc morbū paſſus ſit Hercules. Vnde t ſacer eſt appellatus:t maior morbus:ꝓpter grauitatē.

Herebus penl.co:.profunditas inferorum dicitur. vide in dictione Erebus.

Herix hericis⁹ t herinaceus aial eſt hyeme ſe cōdēs p:ę parans huic tēpeſtati cibos:ſic dict⁹ q̄ horreat ſpinis.

Hermes is.t hermetis dicit latine quaſi interpres. Mercurius dictus eſt ab ἑρμηνία.i.ſermone.Preſtabat eīm eloquentia:quem effigiabant alas in capite t pedibus habētem:q̄ ſermo hominū per aera volitet.

Herma g.etiā Mercuri⁹ ō::q̄uis etiā q̄liq; ſumaſ ꝓ ſtatuis t ſigillis:ꝑcipueq; trūcis:t quoꝝ capita pmutari poſſunt.Cice.ad Atticū lib.vj.Hermę illi tui pētelici cū capitibus eneis: de qbus ad me ſcripſiſti: iā nūc admodū me delectāt.Prob⁹ Alcmi.in Alcibiade. Id cū appareret p:iuſq; claſſis exiret:accidit vt vna nocte oēs hermę q in oppido erāt Athenis deijcerent:ꝑter vnā q̄ ante ianuā erat. Suidas dicit hermas ſtatuas dictas:q̄ plurimū Mercurij ſtatuę deliniarēt. Hę eīm hermę viriles ſtatuę ad ꝓpagandā defuncti memoriā ſepulchris erigebant. Solebāt aūt Romani Mercurij ac Mineruę ſtatuas iūgere gymnaſijs:dicariq; q̄s hermathenas Cice. noſat. Hō ad me de hermathena ingt ſcribis:mihi pgtū ē ornamētū academię ꝓp̄riū meę q̄ t hermes cōmune olim t Minerua ſit

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gulare insigne eius gymnasij. Quidã hermas accipiunt p lapidibus quadratis: quos Athenienses solebant ponere tũ in priuatar: tũ in sacrar ędifi vestibulis: vt significaret rõnẽ ꝛ veritatẽ perinde vt formã quadratã rectã semp stare. Dicti hermę a Mercurio: q esset deꝰ rõnis ꝛ veritatis.

Hermenij ppli Mosco: sunt ppe Colchos. Lc.

Herminus vnus ex Centauris. Lc.

Hermoglyphus marmoreus ꝛ statuarius.

Hermopolitũ officina vbi officinatores statuar habitãt

Hermopolis pẽ.co: nomẽ vbis quã Hermes ꝓdidit.

Hermophroditus pen.cor. Mercurij ꝛ Veneris filius: cõpositũ nomẽ ab Hermete: ꝛ Aphrodite qđ Venerem significat. Aq hermophroditi dicti sunt vtrũq; sexũ habentes. Ji etiã Androgyni dicunt q vtrũq; sexũ habẽt.

Hermodorus pe.pro. fuit philosophus Ephesius: quez in Italia exulantẽ Põponius iurecõsultꝰ tradit authorem fuisse .xij. tabular ferendarũ decẽ viris. Pli. dicit hũc fuisse interpretẽ legũ decẽuiralium: eiq; ob id statuã publice dicatam. De ij Stra. lib .xiij. In Epheso fuere viri memoratu digni ex antigs Heraclitus. Jtẽ Hermodorus. De quo hic idẽ inquit. Dignos esse omnes Ephesios strangulari: qui Hermodorũ virũ inter eos frugi eiecerũt dicẽtes. Nemo nostrũ frugi esto: alioqui cum alijs eijciatur.

Hermenia latine interptatio. Unde pihermenias Aristotelis: liber de interpretatione.

Hericꝰ aial sic dictũ: q̃ setis horreat. Hic ꝛ herix dr in sepibus dumosis ꝛ vineis p autũnũ ꝑcipue diuersat. Condit in arboribus hyeme: ꝛ cibis pęstatẽ paratis vescit. Vbi senserit venatores cõtractis ore ꝛ pedibus cõuolui in formã pilę: ne qđ ꝓhẽdi possit ꝑter aculeos. Sũt e gñe eoꝝ maiores histrices: qbꝰ lõgiores aculei. de qbꝰ infra.

Heri ab hęrẽdo qdã dici putãt: q̃ hesternꝰ dies hodierno diei cohęreat: sine diei alterꝰ interpolatione. Dr etiã here ꝓpter cognationẽ literarũ i ꝛ e. Ut vespe ꝛ vespi. Ab heri fit hesternꝰ a.um. sicut a cras crastinus. Et accipit hesternus ꝓpridiano. Terẽ. Jure hesterno panẽ atrũ vorãt.

Hermias Eunuchus: trapezitę cuiusdã famulus Athenas ꝑfectus Platonẽ: Aristotelemq; audiuit: ꝛ domũ reuersus cum domino suo Atarnẽses: ꝛ assensus aggressus eos subegit: ꝛ illis cum domino imperauit.

Hermias etiã puer fuit quẽ delphi i mare portauit. Lc

Hermogenes pe.cor. nomẽ ꝓpriũ: latine dr Mercurio genitꝰ. Cõtra quẽ cauillatꝰ Cratillꝰ eũ hermogenẽ nõ recte dici: q̃ doctrinę. s. atq; eloq̃ntię nihil sapiat.

Hermupoa herba quã mercurialẽ herbã vocant: quasi Mercurij pabulũ. Lc.

Hernia cõe est nomẽ tribus morbis. s. Enterocelę. Epiplocelę: ꝛ hydrocelę. Enterocela eñ dr cum intestina dilabuntur in scrotũ. Epiplocela cum omentũ. Hydrocela cũ in alterũ e testibus humor cõfluit. Has species nri vocant hernias: vt inqt Celsus: a duricie pellis q̃ fit post intestino rũ descẽsum: herniũ eñ dux ꝛ aspex dr. Tractũ a Sabinoꝝ lingua q hirnia saxũ vocãt. Mar. Derso: Fabianus herniaꝝ oẽs quem mõ olei timebãt dicẽtẽ tumidas in hydrocelas. Ramices ꝙ has species sub se ꝛtinet. Hydrocelam: q̃ est cũ ex absessu aliquo circa secretũ materia subduruit. Sarcocelã cũ in ipso scroto ꝛcreuit caro. Cirsocelã cũ venę intumuerũt: tunicis testiũ itegris: vel in ipo scroto: vel cũ bubonocela dr in inguine. Est tñ vbi Pli. entero celã dixerit ramicẽ: vt in medicinis cupssi. Differt ab his brochocela: qppe q̃ in cervice sit: q̃si tumor magnꝰ ꝛ rubicundus inter cutẽ ꝛ asperã arteriã q̃ mõ caro hebes: mõ humor aliqs includit. Interdũ etiã minutis ossib⁹ pili immisti: vt in Celso lib .vij. pperã scribat broncoceleę. Sunt etiã q hernią interptent ꝑ testiũ theca: vt illud Marti. Ingens iratis apparuit hernia sacris.

Hernioſus ꝑ eo q hernią patit. Hiero. in Leui. Si cęcꝰ fuerit vel hernioſus: nõ accedet offerre hostias domino.

Hernici populi in Lãpania saxa incolẽtes. Hos tamẽ Hernicos appellatos voluit Macro. q hernũ adducit a nomine hernici pelasgi qui eorũ fuit dux.

Herodius ꝛ herodiõ auis: falco vulgo dicta: immo est ardea la garza.

Herus dñs aspirat: vt differat a verbo futuro tpis ero.

Heros a Junone dr: inqt Aug. lib .x. de ciui. dei. Hã grę ce Juno hera appellat. Et ideo nescio qs filꝰ eiꝰ sm grę/coꝝ fabulas heros fuerit appellatꝰ. Hoc videlꝝ mystici figniſicãte fabula: q̃ aer Junoni deputet: vbi volunt cũ dęmonib⁹ heroas habitare. Quo nõie appellãt alicuꝰ meriti alias defunctoꝝ. Et lib .vij. Inter Lunę gyrũ ꝛ nimborũ ac ventoꝝ cacumina aerias esse alias: sed eas aio nõ ocũ videri: ꝛ vocari heroas: ꝛ lares: ꝛ genios. Mar. Capella in nuptijs Philologię dicit heroas abꝰ hera q̃ terra dr: nũcupatos. Hinc heroicꝰ a.um. Et herois idis. Michalꝰ autem etymo. Ἥρως ἀνὴρ θεῖος δίκῃ ἐμμέθεος γενναῖος, λέγεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐρωτος τῆς ἀρετῆς ἧς ἀπίας λύπους καὶ πόνους ἄνω τῶν ἀνθρώπων ἀίρουμένος ἄγαθος ἀίρεται. Heros vir diuinus est semideꝰ generosius dr: ab amore virtutis: cuius causa picula ꝛ labores supra mortales eleuatꝰ eligit.

Herpes aial sic dictũ: q̃ eo ꝑcipue sanent ea q̃ serpũt.

Herpetę dicunt hulcera quę serpunt. Lc.

Heroidas veteres fęminas claritores dixerũt: ąles sunt heroũ vxores ꝛ filię. Sapin. lib .iij. Syluarũ. Qua veteres latias graiasq; heroidas equas.

Hersilia nomẽ vxoris Romuli: q̃ in horã versa tępla cũ Quirino tenuit. Est aũt Herse apud grecos qđ apud nos Hesula parua delubra: in qua loco ponitur (est ros. aspiratio quasi famula.

Hesperus pe.cor. Atlãtis frater. A quo Hesperia. Scribit Diodo. hũc Hesperũ ꝓcẽdisse cacumẽ montis Atlantis ad cursus astroꝝ obseruãdos: ꝛ nunq; deinceps cõparuisse. Cui vulgꝰ honores diuinos exhibuit: astrũq; lucidissimũ eius nõie appellauit. De quo Vergi. Jte domũ saturę venit Hesperus ite capellę. Hęc etiã serotina stella vesper dicit: vt apud eundẽ lib .j. geor. Quid vesper serus vehat. Similit vesperugo noiat. Plau. Nec vesperugo: nec vergilię occidũt. Rursus ꝛ illa eadem excogitata stella a Pythagora primũ fuit: quę ante solem oriri cõspicit: tunc quoq; Lucifer noiat: qui grece φόσφορος dicit. Vergi. in Damone. Nascere pręq; die veniens ge Lucifer almum. Quã doq; etiã a nobis iubar transfertur: eo q̃ eius splendor in modũ iubę leonis diffundat. Similiter ꝛ Venꝰ appellatur: siue in die siue in nocte.

Hesperion ceras promontorium est: ad Fortunatas insulas in mari atlantico. Lc:

Hesperię duę sunt. Una q̃ Hispania dicit: altera Italia Quę sic discernunt. Aut eñ hesperiã solã dicimꝰ: ꝛ significat Italiã. Vergi. Est locꝰ hesperiã graiũ cognoie dicunt. Aut addis vltimã: ꝛ significat Hispaniã: q̃ in occidẽtis est fine. Hora. Qui nũc Hesperia victor ab vltima. Et hęc ab hespero occidentali stella dicta est. Italia ꝙ ab Hespero Atlantis fratre: q a germano pulsus: Italiã tenuit: ꝛ ei nomen vel ꝓpriũ vel suę puritię regiõis imposuit. Macr. tñ voluit Hesperiã dictã esse italiã: q̃ occasui subiecta sit.

Hesione nomen Laomedontis filię.

Hesaias nomen prophetę propriũ.

Hesperides pe.cor. appellatę sunt Hesperi fratris Atlãtis filię Aegle: Erethusa: ꝛ Hesptusa. De his est fabula q̃ habuerint hortos nemore aurifero ꝑciosos: vbi erat draco custos pernigil: mala aurea vigilanter obseruans: quę interfecit Hercules: pomaq; aurea retulit ad Euristea. Pli. ꝛ Solinꝰ interptant fuisse ęstuariũ maris meatu fluxuosi: instar draconis: qđ hortos hesperidũ amplectebat Vbi ꝑter oleastrũ aliud nihil ex narrato illo aurifero nemore extare ꝓdiderũt. Mar. per mala aurea oues significari dicit: quas Hercules ex aphrica i Greciã exportauerit: Ea eñ sua voce greci appellant mala: apud quos μῆλον id est malũ significat ouẽ ꝛ pomũ. Hinc melotę dictę vestes ex pellibus ouiũ confectę. Aliter tradit Diodo. lib .v. bibliothecę quem videre potes.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Hesperū promontoriū in Aphrica est: navigatione decē dierum ab Oenothema monte.

Hesternus a.um. Vide in dictione Heri.

Hetā alis hectā prisci dixerūt q̄si hierā rem minime ptū vt est oscitatio: & hois halit⁹. Ally volūt esse pustulā illā q̄ in coquēdo assurgit: vt videmus in aheneis oū ferueant.

Heteron grece: latine alterū: seu reliquū dicit.

Heteroclitū quasi alterne declinatū. Nam componitur ab ἕτερος & κλίτον.

Hetruria hetruscus. quere Aetrusci.

Heterogenus a.um. penul. cor. quod est alterius generis. Dicitur & heterogeneus a.um.

Heteromaschala: q̄ ex altera tm̄ parte villosa sunt: & seruitijs dedicata. Sicut Amphimaschala & amphimalla: q̄ ab vtraq; parte villosa & ingenuis dedicata sunt.

Heu interiectio dolentis: iungitur accusatiuo, pnominis. Terē. Heu me miserū. Nam per exprobrationē iungitur cum nomine vir. Heu stirpē inuisam. Et cū noiatiuo. Idem. Heu pietas: heu prisca fides. Interdū geminatur: & milli casui seruit. Vergi. Heu heu quid volui. Aliquando etiā dicit Eheu. Aspiratē sicut & hei eadē ratione

Heteronyma. vide in dictione Homonyma.

Heus aduerbiū vocantis. Ter. Et prior: heus inquit iuuenes monstrate mearū. Vidistis si quā hic errantē forte sororū. Aliquādo duplicatur heus heus. Nōnunq̄ interiectio dolentis. Vt: Heus etiā mensas consumimus inquit Iulus. Aspiraturq; magis vsu: cum & Festa greco ai trahere videatur: quę vox doloris est: vnde & egritudinē deductam esse tradit: Eu vo greca dictio quę multorū nominum compositionem init: aspiratione non habet. Vt Eusebius: Eustathius: Eugenius.

Heuoe interiectio metuētis. Qui. Heuoe bacche sonat.

Heterocraneas vocāt morbū capitis: cū caput inequaliter dolet: tumetq; & inter pilos rotunda & humida hulcuscula surgunt: & pus mali doloris.

Hexaclinū vocat stibadiū id est cenatio sex cōuiuis capiens. Adar. Et testudineū mēsus ḡter hexaclinō igemuit.

Hexameron pe. cor. apud nos sex dies. Cōponit enī ab ἕξ sex & ἡμερῶν dies. Vbi interponit a causa euphonię cē.

Hexametrū pe. cor. sex pedū μέτρον enī mensura.

Hexagonū pe. pro. sex angulorū. Amb. lib. Hexa. Quis architect⁹ eas docuit hexagona illa cellax indiscreta laterū ęqlitate deponere ἀφ' τοῦ ἓξ καὶ γωνίας συντίθεται.

Hexaphorus lectica quę a sex seruis ferri solet. Lc.

Hexastichon carmen sex versuū. Lc.

Hexecontalithos gemma: quę licet vireat: in parua tamen multicolor est: sic dicta quasi sexaginta colores habeat. ἑξήκοντα enī sexaginta λίθος lapis. Lc.

Hexaplum vel hexapla or. explaria ab ἓξ sex & πλόϊς plica. Hiero. in prologo libri Iosue. Vt pro grecorū hexaplis editionem nostrā habeant.

H ante I

Hiarbas Iouis filius ex Garamāte nympha finit Getulor rex: quē Vergi. scribit in cōnubiū petisse Didonē.

Hiato as. frequētatiuū verbi hio as. significat sępe aperior: scindor: ve. Plau. Si qua forte concio est vbi eū hiatare nōdū in mentē venit. Laberius passiuo vsus est. Hiatāt fores inquit: pro eo quod est hiatant. i. patent.

Hiatus us. apertio. Claudi. de rap. Ꝺ conata nephas aut cuius conscia culpę. Exul ad īmanes Erebi detrudor hiatus? Est autē triū syllabarū ab hio factū.

Hibiscus herba non dissimilis maluę: vt inquit Theophrastus: folio maiori q̄ malua: pilosioriq; caule. Tusis ei⁹ ad rupta & tusses. Plin. scribit hibiscū a pastinaca distare damnatū in cibis: sed medicinę vtilē. Vergilius accipit p Iunci siue viminis genere.

Hic & iste sic differūt. Q; hic circa personā loquentem: iste circa personā audientē: ac si a prima persona ad secūdam haberet oratio. Vt huic amico meo cū tuo isto familiari magna est cōtētio. Eodē modo cū tu in presentia sis Florentię: ego vo Bononię q̄s rectissime dicet: si ad te ita scripsero. Adaturio. Sane futurū suspicor tuū in hāc vbē aduentū q̄s in istā meū. Eadē quoq; ratio est eorū aduerbiorū quę localia noiata ab hisdē pronominibus formantur. Vt hic nom habemus nihil. Q; si quid istic nouę accidērit: scire cupio. Et regis hispanorū oratores qui diebus superioribus hac iter habuerūt: ad qd̄ tēpus istuc peruenirint: facito me certiorē. Lice. Curioni. Putares ne vnq̄ accidere posse: vt mihi verba deessent: neq; solum ista vestra oratoria: sed hęc etiā leuia nostratia. Idem. Vbi malis esse vbi aliquo numero sis: q̄s istic vbi solus sapere videare. Istec vo & istāc nō oratorū: sed comicorū sunt. Ille vo cū aduerbijs ab eo formatis significat rem seu locū ab vtroq; remoti. Plau. Quis est quē videmus venientē pā nostrum ac sqlidū: Ille ne est noster Syr? Phi. Hęc oia ad vos ex illa, puincia cōportant. Illinc succi: illinc odores: illinc extremo orbe q̄sitę luxurię opes. Duobus aūt modis cōstruunt: demōstratiue & relatiue. Terē. Vide tu illū Thaisę Sene. Et q ß facit sane prudēs appellādus est. Et tūc hic eandē significationē habet quā is. Et in ntō plurali numeri ac masc. & fg. generis sola scriptura distinguit. Hi enī & hęc cū aspiratiōe & vna vocali: ab eo qd̄ est hic & hęc descendūt. Ji vo & eę cū duab⁹ vocalib⁹ sine aspiratiōe fiunt ab is: ea: id. Sciendū quoq; est q̄ hic cū pnomē est corripitur. Vt. Sol⁹ hic inflexit sensus. Et q̄nq; sumit p talis. Vt ß pietatis honos. Et hūc ego te Euryale aspicio? Nā vo aduerbiū producit. Vt. Hic illius arma. Et modo p tūc Vergi. Hic regina graue gemitu & vulnere torta. Etc. Hic pio. Hic ego insta sum cogitatu. Modo p tali loco. Plau. Hic ne esse oportuit q frugi esset: ß est in tali loco & tā sordido. Accipit q̄nq; iste p ß. Lice. Cū isto tpe stent cū gladijs armati. Et ille p is: vt apud Ter̄m. Non enī q seipm cōmendat: ille pbatus est. Hic & is alio modo vsurpari solent ab authorib⁹. Vt Alexāder paruis copijs fret⁹ superauit Darīū cū infinito exercitu: & id vel & ß in adolescētia: Ab hic tam pronomine q̄s aduerbio fiunt hicce & hiccine Illud eiusdē significatiōis cū hic. Hoc semper interrogatiue ponit: quasi hiccine? Dicit & hęcce: hocce. Vnde apud Teren. Hisce plurali numero dicit pro eo qd̄ est hi: cū ait Hisce arbitrant nūc hoc munere suā esse Thaidē. Plau. in cap. Hisce autē inter se confinxerūt dolū.

Hicce ab hic fit & idem significat. Hiccine ponit interrogatiue: quasi hicne?

Hiera insula inter Siciliā & Liparim. Vulcano sacra vna ex Aeolijs. Fuit & via sic dicta: q̄ ea irent sacerdotes ad Eleusinā Cererem. Hoc noīe etiā appellata est vxor Telephi regis Adyson: quę a Hereo intersecta dicit: cum marito ferret opē: qui ab Achille vulneratus fuerat. Ea: vt fabulę tradūt: tantę fuit pulchritudinis, vt etiā Helenā superaret. Et Hiera apud nos dicit Sacra. Cum qua dictione fiunt multa cōposita: de quibus infra.

Hierarchia pen. pro. latine sacer principatus. greci ἱερὰ sacrum dicunt ἀρχὴ principatus.

Hieracites gemma a colore accipitris: sic vocata ἱέραξ enim accipiter dicitur. Lc.

Hieranthemis flos est camęmeli herbę vulgatissimę ἱερὸς enim sacer et ἄνθεμος flos. Lc.

Hierapicra: ad verbum dicit sacra amara. Nam πικρὸς amarū dicitur. Medicinę genus quoddā ad soluendum aluum. Vide in dictione Picra.

Hierapolis pe. cor. latine sacra ciuitas dicit. Quo noīe dicta est ciuitas Asię cōtra Laodiceā: vbi aquę calidę scaturiebāt: q̄ in tophū admodū facile durabant. Et os Plutonū in paruo quodā montis supcilio. Ita cōmensuratū vt hoīem suscipere posset: mira pfunditate Cui vallū prpositū erat q̄dratū: ambitu semijugero: nebulosa & crassa caligine plenū: vt vix solū discerni posset. Extern⁹ trāglocęlo aer innoxi⁹. Aial si qd̄ ingrederet statim moriebatur: & tauri introducti mox cadebant: educebanturq; mortui

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Strabo se passeres immisisse ait qui subito expirauerint. Apd Hierapolim aqua qdā adeo tingēdis lanis idonea fuit: vt ex radicibus tincta cū his decertaret q ex fermiculo: purpuraq; tingebant: a qua Hieropolitę dicunt.

Hieratica appellat papyr⁹ subtilio: religiosis tm volumimbus dicata. Lc.

Hieronymus ppriū nomē ecclesiastici disertissimiq; viri: cuius opera in ptio habent: τ latine dicit sacra lex: seu sacr nomē. Lponit em ex ἱερὸς τ ὄνομα: sz o mutat in y Fuit τ hoc noīe philosophus ex Rhodo insula: qui finē summi boni posuit in indolētia: q̄ grece dr ἀναλγησία.

Hieronicas vocamus victores sacroꝝ certaminū: quę sint sacra certamina. vide in dictōe sacra certamina. Quę autē fierēt in sacris certaminibus docet. Quintili. lib. ij. cū ait. Cū palestricus ille cursorē faciat aut pugilē aut luctatorem: aliudue quid ex his q̄ sunt sacrorū certaminum.

Hierosolyma g. τ hierosolyma oxy. τ hierosolymę ax. tm pluraliter vbs iudęę seu palestinę: q̄ et hierusalē vocabatur. Unde legim⁹ apud Joannē. Facta sunt Encęnia Hierosolymis. Dicūt aūt hierosolyma: vt scribit Egesippus: q̄ primo Solyma dicebant. Sed cū rex Lanane⁹ cognometo iuss⁹: q fuit cōdito: solymor: templū addidisset: ide hierosolymā nūcupauit. Gręci em ἱερεῖον templū vocant. Euse. lib. ix. Euāge. pparatiōis ait. Hierosolyma appellari: quasi hierosolomonis: hoc est qdē Solomonis: a templo quod Solomon hierosolymis pulcherrimū: magnificentissimūq; cōstruxit. Hinc hierosolymita pe. p. o. hierosolymitanus τ hierosolymus. Hiero. lib. ij. Dacha. Et q promiserat Romanis se tributum restituere de capitūtate hierosolymor pdicabat nūc ptectorē deū habere iudęos. Sue. i Nero. Spopōderūt tm quędā destituto ei gubernationē orientis. Nōnulli noīatim regnū hierosolymor. Hęc etiā hierusalē appellat: q̄ vbs per tria noīa a Hiero. vocatur. Jebus: salē: hierusalē: quę ab Helio postea Hadriano deruinis τ cineribus ciuitatis in Heliā suscitata est.

Hierothe⁹ nomē viri ppriū: τ interpt̄at sacer deus.

Hierobotane sacra herba. Lc.

Hieroceps insula in Cypro prope Paphum: qua voce significatur sacer ortus.

Hieroduli pe. pro. sacroꝝ ministri. Juli⁹. Firmicus lib. viij. Mathesēos scribit futuros edituos aut hieroduloꝝ: qui habuerint horoscopum in. xxvj. parte geminoꝝ: gręci νεώκορον vocant. edituū.

Hierophanta latine sacroꝝ demonstrator. Hiero. contra Jouin. Hierophantas quoq; Athenienſiū vsq; hodie circūcisę sorbitione castrari: τ postq̄ in pontificatum fuerint

Hiero Syracusanoꝝ tyran (electi: viros esse desinere. nus: in quo pulchritudo corporis τ vires fuerunt admirabiles: de quo multa apud Justinū leguntur.

Hierocomon: locus est in quo leprosi alūtur. Hiera em grece: lepra latine τ κώμη villa.

Hieri populi sūt vltra Sauromatas: calui τ cimi a natiuitate oēs: τ promiscue barbā habētes: qui ideo ἱερὸι. i. sacri dicunt: q̄: nihil iniuste agūt nec bella norunt. Lc.

Hierico seu hieric⁹ ontis. Et hieric⁹ hierici: ciuitas magna fuit: muralib⁹ septa parietib⁹: q̄ nō ferro puta nec arieti possit esse penetrabilis. Hiero. ad Alga. Et in parabo. de Hierusalē descēdentis Hiericū Samaritan⁹ loquit.

Hila intestinū tenue ab hira siue ab hilū: vt inquit Varro: qd est minimū. Tm quoq; hilę p salsis intestinis vl̄ fartis salsitijs: aut lucanicis accipi solet. Plau. Atq; hilas est fumatas. τ fumen. Horat. Perna magis ac magis hilis flagitat imo: sus refici. Quādoq; pont p eo intestino qd in anū resoluitur. Laber. Neue aliter hunc pdicabis quo modo video adolescenti nostro cędis hilas. Ab hila veteres diminutiū ptulerunt hilla.

Hilū paruū illud nigr quod in sūmitate fabę adhęret. Unde τ pro breui: exiguoq; q̄q; sumit. Cice. lib. j. Tuscu. Tū illud qd Sisyph⁹ versat saxū sudās nitēdo nec pficit hilū. i. gcq̄ tātillū: minimūq;. Ab hō noīe fit nihilū p nō aliquid: q̄si ne hilū qdē: τ p apocopen nihil: τ p sincopen nil Luc. Ex nihilo nihil in nihilū nil posse reuerti. Ylar. li. vi. ti. de anali. Itaq; vt eū quē putamus esse nō hilū dicimus nihili. Sic in q̄ putamus esse ne quicq̄ dicimus neq̄. Nescia. lxvj. Nihil τ nihilū a nō τ hilū est cōpositū: qd sine dubio est nomē. Hilū em p vllū vetustissimi pferebāt.

Hilaris τ hilarus pen. cor. iucūd⁹ lętusq;. Plau. in Asi. Credā istuc sse te hilarū videro. Hinc hilaritas τ hilaritudo. Cice. Dolob. Sed tm hilaritas illa nra τ suauitas q̄ te pter cęteros delectabat: erepta mihi omnis est.

Hilaria dies dicitur quo primū tēpore sol diem longiorem reddens terras illustrat. Lc.

Hilaro as. lętificā: iocundā tēq; do: lętifico. Cice. lib. ij. de fini. Omnē iucūdū motū q̄ sensus hilaret χαρὰν latine volūptatē vocāt. Palla. Quę māsiones hyemi parant ita sint cōstitutę: vt possit eas hyberni solis tor⁹ propemodū cursus hilarare. Hui⁹ cōpositū est Exhilaro. Colu. lib. vij. Satietate verni pabuli pecudes exhilaratę lasciuiūt.

Hilarescо: hilaris fio. Augu. lib. v. confes. Et delectabat suauitate sermonis: quā q̄q; eruditionis minus: tamen hilarescentis atq; mulcentis q̄; fausti erat.

Hilari⁹ nomen viri ppriū ab ἵλαρος latine hilari⁹. Sic Hilarodus pe. p. lasciui τ delicati carmi/ (Hilarion. nis canto: Ab ἵλαρος τ ᾠδή quod cantum significat.

Hilaria tm pluralit τ ge. neu. Sicut saturnalia antiqui die egnoctij verni colētes appellatū: vt inqt Macro. quo exordiū lętitię celebrat: quo primū tēpore sol die longiore nocte ptendit. Erat autē ad octauū kalen. Aprilis. De hilaribus meminit Flauius Vopiscus in Aureliano.

Hinnus τ hinna τ hinulus τ hinula vocant: qui ex eq̄ τ asina nascunt: quos quidā vocāt burdones. Subuere/or tm ne hini τ hinuli legēdū sit: vt in dictōe hinuli. Lc.

Hinnio is. iui. itum. penul. pro. propriū est vocis equoꝝ. Unde hinnitus tus.

Hinuli pe. coꝝ. sunt ceruoꝝ: capreaꝝ: capreoloꝝ: damarum τ similiū filij: Hinuli etiā vocant muli: ex equo τ asina geniti: cum legitim⁹ mulus ex equa τ asina nascat: vt inquit Varro. Hos Col. li. vij. etiā hinos appellat: quod est primitiuū. Nam huius diminutiū facit hinulus: τ adiectiuū possessiuū hinuleus.

Hio as. duarū syllabarū: ppriae os aperio. Tm hiatus τ hiatio. Scribit cū h: q̄ hiādo maior fit spūs. Ma ab eis sono: cū apit os: tractū videt. Tm τ p spōte vel aliq̄ vi externa periri siue scindi ponit hiare. Ut ligna hiāt aridate: τ tell⁹ estu. Sall. li. iij. Atq; hiant hum⁹ multa vasta et pfunda. Et hiare flores dicunt cum apiunt. Prop. lib. iij. Nec flos vll⁹ hiat p aris: qn ille decēter Impositꝰ fróti lāgueat ante meę. Per translationē hiare significat mirari. Virgi. lib. vj. Incertus clamor: frustrat hiantis. Inde formant hisco is. inchoatiuū: sed hiasco facere debuit: τ hiato iteratiuū. Et cōpositū inhio: de quo alibi. Est τ hyo cū y gręco ὕω pluo: τ quo quidā hymber deducunt.

Hin gen⁹ mēsurę: duos choros atticos octonētis: inquit Hiero. duos. s. sextarios Italicos: vt hin mēsura fit iudaici sextarij: nostriq; castrēsis. Cuius sexta pars facit tertiā

Hippę canori sunt species: tan (partē sextarij Italici. tę velocitatis: vt cōsequi eos impossibile fit. Lc.

Hippasos: vnus ex Centauris. Lc.

Hippei cometę qui iubas equinas habēt: celerrimi motus: ab equis dicti. Lc.

Hippe Chironis Centauri filia fuit: q̄ cū in mōte Pelio sese venādo exerceret: grauida facta est: τ ob id pris indignationē timēs: deoꝝ miseratiōe in equā cōuersa est: τ in cęlū trāslata. Nōnulli eā vatē fuisse dixerunt: sed q̄ deoꝝ cōsilia hoibus patefecisset: in equā esse conuersam. Lc.

Hippo oppidum Locroꝝ in Brutijs. Lc.

Hippos per duplex pp latine dicitur equ⁹. A quo multa deducuntur.

Hippago ginis. genus natigij conuehendis equis aptū. Quod a Juli. Polluce hippago dr. Hippagogeus legitur

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pro instrumento quo lapides expoliunt.

Hippagium equorum vectio.

Hippaco as.pe.pro.significat animaz celeriter duco:vt inquit Fest.ab equi habitu:qui est supra modū acutus.

Hippopodes ppli in oceano Scythico.Qui test⁹ Solino:humanā vsq; ad vestigiū formā tenent:sed in equinos pedes desinunt. (Hippobatos:equorū pastor.

Hipponomos pe.cor.equorū pastor:quia lex equorum. Ita hippophorbos equorū pastor.

Hippoconij mágones: abequis cōponēdis. Colorem fuco:robur inani sagina:vt ait Quintil.mentientes.

Hippocētaurus equi stimulator.Quidā volūt hippocē tauros filios esse Centauroū.Qđ t Diodo.ait.Fabula ex eo nata:q primi equitare ausi sunt:veluti hippos.i.equus t homo copulati essent.Clau. Cęsar scribit hippocētaurum in Thessalia natū eodē die interisse.Pli.refert se vidisse hippocentaurū in melle allatū Claudio principi ex Aegypto.de hoc etiā in dictione Centauri.

Hipparchus magister equitū. Quo nōie dictus est quidam celebris astrologus. Qui vt Col.author est:prodidit se fertur tēpus forē:quo cardines mundi loco moueren̄.

Hippacen vocant caseū equinū.

Hippiades statuę mulierę equestres appellabant:cuius modi fuisse videnť Amazonū:qs mortaliū primas equum scandere ausas:Lysię oratori creditur.

Hippocāpę equi marini effigie in piscū caudas desinētes:a flexu caudarū:quę piscosę sunt. Pli.Hippocampi nus cinis alopecias tollit:χοιρίνη flexus dicit.

Hippocomi mangones dicunt ab equis comādis. Cc.

Hippocrene.pe.pro.fons in Bęotia:iuxta quē est Agā nipe.dum Cadmus equestri exploratiōe inquirit: quęnā loca insedisset:causam dedit poetis vt diuulgarent hippocrenem vngula volantis equi natū fuisse. Nam hippi eq: Crene fons dicitur. Et inde equus pegasus a fonte:qui graeci πηγή dicitur :vocatur.

Hippocrinides musę dictę ab hippocrene fonte.Cc.

Hippodamus pe.cor.bellicosus equorū domitor.

Hippodame es.penul.cor.t hippodamia ę.pe.pro.nomen mulieris:de qua Ouidi.lib.Heroi.Venit vt in phrygios Hippodamia,§nus .Virg.li.iij.geor. .Hippodameq; humeroq; pelops insignis eburno.

Hippodrom⁹ pe.cor. via lata:per quā etiā multi equi possint vna currere. Ἱππόδρομος greci cursum dicunt.

Hippoglotios:herba quā alij daphnē:alij carpophyllon t alexandrinā vocant.Cc.

Hippolapatū herba lapato satiuo maior:: candidior;q Hippomarathrō herba est foliis mara (ac spissior.Cc. thro maiorib⁹ t gustu acriore. Succ⁹ aurib⁹ instillat:vermiculosq; in ijs necat. Alij Myrseneū vocant.Cc.

Hippomanes pe.co.ge.neu.ām Nisi.cōponit ab ἵππος equus t μανία furia vel insania. Et a diuersis diuerse exponitur.Quidā em̄ dicūt esse fruticē seu herbā: quā si eq comedūt:insaniunt:t in furorē vertunt. Ser.Scribit esse virus ex equarū inguinibus defluēs: quo tēpore ferunt in amoris furorē:quod in humana viscera descēdens:furorē facit.Vir.lib.iij.geor.Hinc demū Hippomanes ꝙ quod nōie dicunt Pastores lentū distillat ab inguine virus.Sic Col.lib.vij.q scribit.Maxime itaq; curandū est:vt tam fęminis q̄ admissarijs desiderātib⁹ coeūdi fiat potestas: q̄nā id pcipue armētū si phibeas libidinis extimulatur furijs.Vnde etiā veneno inditū est nomē ἱππομανες q̄ equinę cupidini simile mortalibus amorē accendat. Pli.ꝙ asserit esse caruncula in fronte pulli equini caryę magnitudine:colore nigro:quā statim edito partu mater e fronte dentibus cōuellit.Qz si quis prius abstulerit ip̄m pullum mater amplius non est amatura:nec ad vber eū admittit. Virgi.Querit t nascētis equi de frōte reuulsus. Et matri ꝓceptus amor.Hac caruncula mulieres medicamēta cōponentes vertere homines feruntur in furorem.

Hippomachia pe.pro.pugna equestris.

Hippolytus penū.co.nomē viri ἀπὸ τῶν ἵππων equis t λύω dissoluis.Hinc Theseī t Hippolytę Amazonis filius Vbi bi⁹ dict⁹ fuit:q dum cęlibē ducēs vitā:fese venatu exercēret:t cōstāti animo sperneret mulieres:a Phędra noverca absente patre amatus est.Cui⁹ turpi desyderio cuz obtēperare noluisset:redeūte patre adulterij ei crimen noverca obiecit.Quāobrē Theseus in furorē versus:de filij nece cogitauit.Quod metuēs Hippolytus cōscēso curru fugā arripuit.Sed cū phocę:q̄ tū forte in litt⁹ exierāt ęquoris:equorū t rotarum strepitu perterritę: fese in mare pcipitarūt.Eū exterriti equi p scopulos ac saxa traxere tāto impetu:vt cōpagib⁹ dissolutis infęlicē iuuenē loris implicitū:discerpserint.Hūc postea Aesculapi⁹ reuocauit ab inferis:t pristinę incolumitati restituit. Hyppolytus ꝙ relicta terra Attica i Italiā venit:ne patris irā rursus experiretur:t se Vrbiū appellari iussit:q̄ bis vir fuisset:ac non longe a Roma oppidū ędificauit qđ a nōie acceptę cōiugis Articiā appellauit.Sed hāc fabulā esse cōstat: vt inqt Plato in libro qui Cratillus inscribitur. Suidas. ἵππολυτος δύτος ἐγκαλέν εἰς τὰς ὁδάσεις τοῦ λαιμὸν ὑπόμνημα καὶ εἰς τὰς παροιμίας σολομῶντος .i. Hippolit⁹ hic scripsit in vitioes Danielis cōmentū: t in puerbia Salo.

Hippopotamus pe.co.quasi equus fluuialis:seu aquaticus:animal in Nilo p̄cipue nascens:bimis vngulis.Quales sunt bob⁹:dorso equi t iuba:t hinnitu:cauda obtorta dentibus aprorū aduncis.Ambro. Equi fluuiales:qs hippopotamos vocant:eo q̄ generenť in Nilo flumine.

Hipposelinū apij herbę species in siccis nascens:q̄ eq libenter vescuntur.Cc.

Hippotelę:pulli asinorū.vide in dictione Equile⁹.

Hippotoxotę :dicti sunt eqstres sagittarij : vt est apud Hippo ge.mas.nomē duarū virtutū. Vn⁹ (Cęsa.cō.iij. aquis circūdat⁹:t madēs palustri solo.Alter basilic⁹.i.regius:de quo Sil.Et vaga t antiquis dilect⁹ regib⁹ Hippo.Ab equo nomē virtutū datū videť. Nam t stabuli deam Apul.Hipponen vocari tradit:lib.iij.meta.

Hippona erat quā stabularij maxime colebāt:cuiusq; effigies in stabulis locabat.Apul.lib.ij.meta. Respicio pilam medio:q̄ stabuli trabes sustinebat. In ipso ꝙ medio tullio Hipponę deę simulachrū residens ędiculę qđ accurate corollis roseis quidē recentibus fuerat ornatū.

Hippion argos quod Achaicum dicebat.Peloponesi virtutes t ab equis deduci videt.

Hippias philosophus grecus:q audiēte pene tota grecia gloriat⁹ē:nihil eē vlla in arte rerū oīm qđ ipe nesciret.

Hippuris herba a latinis equisetū dicta: t cauda equina interpretat.Vide Equisetū.Cc.

Hippus fluuius est Moscorū:in Phasin defluens.Cc.

Hyppopodium latini suppedaneū t scabellū appellāt.

Hir.hiris.ām Charisiū:sed indeclinabile ām Prosobum significat volā man⁹.i. palmā.Ab hęreo:quoniā palmis aliquid capientes:maxime illi rei inhęreamus.

Hira intestinū quod ieiunū vocant.

Hirc⁹ p c caper capitarū admissari⁹. Et nō ꝺ: hirc⁹ nisi postq̄ coire:fętereq; ceperit.Hinc hircin⁹ a.um.pe.p.nomen possessiuū.Apu.Nō sordid⁹:t hircina libidine fętēs. Hircosus a.um. qđ hircinū odorē olet. Persi⁹.Hic aliqs de gente hircosa centurionū. Hirci cyniphij dicunt a flumine Africę:quod cyniphis siue cyniphos vocat.

Hircqu⁹ p c t q est angul⁹ oculi.Virg.Nonimus t q te trāsuersa tuēntib⁹ hircqs.Interdū ponit p eo q in obliquū respicit:vt Strab⁹:ab hircquis oculoz angulis: pterea q libidinis appetitu sępe acię ad hircquos capę retorq̄ant.Interdū hircqu⁹ ponit p fętore qui sub alis fit.

Hirculus:nardi species:ob odorū grauitatē sic dicta.

Hirquitali pe.co.pueri ad libidinē accedentes:a libidine hircoz dicti.Nam authore Censorino :hoc fit in secunda annorū hebdomade:vel incipiente tertia.Cloz crassior fit t inequabilis:qđ antiqui latini dicunt hirquitalare:t inde ipsos putant hirquitalos appellari: q̄ tūc co:p⁹ hir

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cum olere incipiat. Hic fęto: etiã caper ꝛ tragos dicitur. Catul. Valle sub alarũ trux habitare caper. Mar. Inde tragos celereſq; pili mirãdaq; matri Barba. Fęto: ẽ alaꝛ hircũ vocamus: quę omniũ partiũ noſtri coꝛporis maxime male olent: ꝓpterea q̃ ĩmobiles habent. Unde Horatius. Cubat hircus in alis. Hoc Ariſto. li. vij. de animalibꝰ appellat τραγέλαφον quod in latinum verſum Capriſe ör.

Hircipili pe. coꝛ. dicunt hoĩes q̃ pilos duros habent.

Hirrire: ꝓpriũ eſt vocis canis rabioſę.

Hirſutus pe. p. ab hoꝛreo ꝛ ſeta ör: q̃ſi hoꝛrẽs ſetis.

Hirtꝰ idẽ q̃ hirſutꝰ. Uir. lib. iij. geoꝛ. Hirtaſq; capellas.

Hirudo pe. p. ſanguiſuga: ab hęrẽdo carni dicta. Horatius. Non miſſura cutem niſi plena cruoꝛis hirudo. Plini. Hirudinũ: q̃s ſanguiſugas vocãt: ad extrahẽdũ ſanguinẽ

Hirundo auis notiſſima: grẽce χελιδὼν dici/ (vſus eſt. tur. Dicta hirũdo: q̃ vere ad nos tranſeat.

Hiſco is. inchoatiuũ: ab hio as. ꝛ eſt hiſcere ꝓprie oꝛis humani cũ videlz prę ſomno aut tedio os apperiunt hoꝛminꝫ: quod ꝛ oſcito dicit. Sed inter hiare ꝛ hiſcere hoc intereſſe puto: q̃ hiare ſit patentẽ eſſe: hiſcere: pateſcere: id eſt patefieri. Ouid. Hiſcere nãq; tibi terra neganda foꝛet. Quãdoq; etiã hiſcere eſt ſũmiſſe loqui: ſiue os ad loq̃ndũ aperire. Plau. Ne hiſcere quidẽ audet. i. os aperire. Uir. lib. iij. Uix pauca furẽti Subijcio: ꝛ raris turbatus vocibꝰ hiſco. i. loquoꝛ. Quãdoq; mirari ꝛ dubitare. Lucretius. Hiſcit dubius: eſt quid agat. Uirgi. lib. ij. geoꝛ. Hunc clauſus hiantẽ Per cuneos geminatus eũ plebiſq; patrũq;. Huiꝰ cõpoſita ſunt Dehiſco ꝛ fatiſco.

Hiſciacus: qui nimiũ oſcitat. Cato de re ruſti. Uinũ ad hiſciacos ſic facito: de Junipero materiã ſemipede craſſã cõcidito minutim: tũ feruefacito cũ cõgio vini veteris.

Hiſpalis pe. coꝛ. ciuitas Hiſpanię: q̃ nũc Sibilia vocat Ex hac ferunt Auicennã medicũ oꝛiginẽ traxiſſe.

Hiſpania regio Europę: quę a montibus pyreneis incipiens: ꝛ per colũnas Herculis circuẽs: vſq; in boꝛeales oceanũ ꝓtendit. Ita vt omnia in eo circuitu ad Hiſpaniã ſpectẽt. Decẽ milibus ſtadijs: vt Appianus ſcribit: eꝰ latitudo cõmẽſuraꝛ. Lõgitudo ꝓ: ſus eadẽ eſſe videt. Terra fruméti: vini: olei: auri: gẽmarũ: metallorũq; feraꝝ. Ex q̃ etiã bellicoſiſſimi eq̃ pcreant. Refert Var. in Hiſpanijs equas ex vento cõcipere: q̃ curſu tam veloces exiſtant: vt merito ex ventis cõcepti equi ferant. Sunt qui Hiſpaniã diuidãt in vlteriorẽ. ſ. ꝛ citerioꝛẽ. Uterioꝛ eadẽ Taraconẽſis ad Pyrenea vſq; iuga ꝓtendit. Ulterioꝛ in duas ꝓlongitudinẽ ꝓuincias diuidit: hoc eſt Bethycã ꝛ Luſitaniaꝫ. Alij dicũt Hiſpaniã ſex habere ꝓuincias: Taraconẽſes: Carthaginenſem: Luſitaniã: Galatiã: Bethycã: ꝛ Tingitanã. In ea quattuoꝛ magna flumina ſunt: Bethyꝭ: Minneus: Iberus: ꝛ Tagꝰ q̃ auꝝ trahit. Hęc regio primo Iberia ab Ibero fluuio. Poſtea ab Heſpero Atlantis fratre Heſpia. Ultimo ab hiſpali q̃ hodie Sibilia dicit: Hiſpania dicta ẽ. Ab hiſpania hiſpanꝰ ꝛ hiſpaniẽſis fiũt. Sicut a Sicilia ſiculꝰ ꝛ ſiciliẽſis. A Roma romanꝰ ꝛ romanẽſis A Sardis ſardus ꝛ ſardenſis. A Corinthus corinthius ꝛ corinthienſis. Sed hiſpanꝰ dicit q̃ in Hiſpania natꝰ eſt: hiſpanienſis q̃ alibi oꝛtꝰ: in hiſpania verſat: hoc eſt q̃ licet in Hiſpania ſit: nõ tñ ex Hiſpania eſt. Tñ hiſpaniẽſes vocamus negociatoꝛes: q̃ in Hiſpania negotiant. Liui. Exercitus hiſpaniẽſes appellat romanos: qui erãt in Hiſpania cum prętoꝛibus. Pli. lib. xxiij. Cęſar hiſpaniẽſi triumpho chium ꝛ falernũ dedit. Cum in Hiſpania bellũ aduerſus romanos non hiſpanos geſſerit.

Hiſpidus pe. coꝛ. fetoſus: hoꝛridus. Uirgi. Cui laterum tenus hiſpida nanti Frons hominẽ pręfert.

Hiſter hetruſco vocabulo ludio vocabat. Tñ hiſtriões artifices qui ludiones ꝓnati in ſcena comędias: tragędiaſq; voce ꝛ coꝛpoꝛis geſtu agũt. Euſtathi⁹ in Dionyſio libyco. ἄρχεται δὲ ἐκκλιτῶν χέει δὲ διαπάσης εὐρώπης καὶ ὁ αὐτὸς πεντάσομον τόπον ἰσοῖ. ꝛ Stephanus bizantius multa.

Hiſtriones ab hiſtria regione ex qua primũ veniſſe: inde q̃ nomen ſortitos eſſe aſſerit. Feſtꝰ. Cui refragant Liuius Valeriuſq; ſcribẽtes nomẽ hiſtriõibus fuiſſe inditũ: quia hiſter tuſco verbo Ludio vocabat.

Hiſtricus a. ũ. pe. coꝛ. q̃ ex hiſtria eſt: ſic ꝛ hiſtrio. Plau. in pe. Nec impio hiſtrico. Idem. Impatoꝛ hiſtricꝰ hiſtrio. Hinc formauit dimi. Hiero. cõtra Rufi. Si hiſtriculę ꝛ liuidę mẽtis hominẽ a me ſubmoneoꝛ: ꝛ ad vnũ ſtipitẽ cuncta iacula dirigo qui vulneꝛe ſua partis in multos.

Hiſtrionicꝰ a. um. quod eſt hiſtrionis: ſeu q̃ ad hiſtrionem pertinet: vt ars hiſtrionica.

Hiſtrix icis. pe. coꝛ. animal ex heriņaceoꝝ genere: ſicut docet. Pli. li. ix. Calphur. Uenit ꝛ hirſuta ſpinoſior hiſtrice barba. Habet tergus ſpinis hiſpidum: quas tenſa cute plerũq; laxatas voluntaria iaculatone iacit.

Hiſtoria: latine narratio. ab ἱστορέω quod ſpectare vel cognoſcere ſignificat. Uide in dictione Annales.

Hiulcus: fiſſus: fatiſcens. Uirgi. Hoc vbi hiulca ſitu fin dit canis eſtifer arua. Lc.

H ante O

Hoc quãdoq; ꝓ hic ponitur. Cice. in Uer. Et ſi hoc ne ſcio quid eſt nugatoꝛẽ ſciebã. i. hũc. Terẽ in Phoꝛ. Hoc nihil eſt Phędria licet. i. hic. Quãdoq; ꝓ huc. Uir. lib. iiij. Hoc tunc omnipotens cęlo demittit ab alto.

Hodie quaſi hoc die. A quo hodiernus. Lc.

Hodędocus: latro q̃ viarũ obſeſſoꝛ: : ὁδὸς quãdo viam ſignificat. ὁδοιδόκος δέχομαι τὸ λαμβάνω.

Hodęporius viatoꝛ. Hodęporicũ: liber aliquod iter deſcribens. Hiero. in vita Paulę. Hoc ꝛ itinerariũ dicitur.

Holos grẽce: latine totus dicit. Hinc deducunt.

Holographũ pe. coꝛ. totũ ſcriptũ. Teſtamentũ: q̃ totũ teſtatoꝛis manu ſcriptũ eſt. Hiero. cõtra Rufi. Quę epiſtola holographa teneꝛ ab ijs ad quos perlata eſt.

Holocauſtũ: ꝓprie hoſtia q̃ detractis extis integra arę imponebaꝛ: quaſi ὅλον καῦσον. i. totũ cõbuſtũ: aut totum igne abſumptũ. Lauſis enĩ incẽſio: holon totũ. Dicit ꝛ holocauſtoma. atis. Grẽce ὁλοκάυστωμα ꝛ holocauſtomatũ ꝓ ſacrificio. Scribit Joſeph⁹ li. iij. anti. Oñ tota victima q̃ ĩmolaꝛ incẽdit: id ſacrificiũ nomẽ holocauſtomatis hꝫ.

Hololampus: totus flãmeus.

Holopachiõ: integer cubitus. Grẽce ὁλοπάχιον.

Holoſathon: vndiq; quaſſatũ.

Holoſtheon herba q̃ ör: tota oſſea: cũ tñ careat oĩ ouri/

Holoſerica pe. coꝛ. tota ſerica: vt veſtis holoſeri/ (ca. ca apud Lampridiũ: quę a ſerica ꝛ ſubſerica diſtinguit.

Holoꝛ: q̃ quidã a grẽco deducũt: quaſi ὁλοσάφ: hoc eſt totus candidus. Anis eſt alba: anſere maioꝛ: vocẽ argutã habẽs. Nam cygnũ dicũt grẽci. Hinc Holorinus a. um. pe. p. Unde vox holorina. De Holoꝛibus Uir. Sed argutos inter ſtrepere anſer holoꝛes. Oui. Aid vada Medandri cõcinit albus holoꝛ. Scribit etiã ſine h.

Homerus pe. pꝛo. nomẽ poetę grẽci excellẽtiſſimi: qui fuit ante Romã cõditã annis circiter centũ. lx. vt Coꝛnelius in libꝛis chꝛonicoꝛ tradit. Hic fuit cęcꝰ: ꝛ ob id Homeri nomen ſortitus eſt: cum ꝓius Meleſigenes diceꝛet. Cumęi nãq; ꝛ Jones captos oculis homeros appellant: q̃ homeris. i. itineris ducibus egeãt. Hinc cęcutiens meonius nuncupaꝛ: a Martia. lib. j. de nup. Philologię. Lęcutientis meonij ſuauiloqua ſenectus. Petrarch. in buc. Lę cũq; ſenem: ſed multa videntẽ. Ad hoc homeridę familia apud chios illuſtris fuit: vt inquit Hellanicus.

Homo bulla cõparatio eſt ad naturę humanę fragilitatem oſtendendã accõmodatiſſima. Lc.

Homeromaſtix: dicit homeri flagellũ Cognomentum quo zoilus quidã Homeri oblocutoꝛ cognoiatus eſt qui ſcripta ſua cõtra Iliadẽ ꝛ Odyſſeã Homeri cõparata in Alexãdriã veniens Ptolemęo regi obtulit. Sic Uirgilio maſtix: Uirgilij æmulus. Maſtix enĩ latine flagellũ dicit. Unde Comici verberones maſtigias identidẽ appellant.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Quod plane nomen omnibus detractoribus accōmodatum est. ¶Hi. Vt obiter caueā istos homeromastigas. Ita eñ carptores suos noīat. Et omnes obtrectatores ¶Mastiges dicūt addito noīe ei⁹: cui obloquūt: vt Ciceromastyx

¶Homilia grēce ὁμιλία dici potest colloquiū: vel sermo ad populū. ὁμιλέω sermocinor: colloquor: conuersor. Et habet penul. cor. ¶Hiero. ad ¶Heraclitū. Dum supplere cupimus ea quę ab Origene operata sunt: sicut in homilijs vt oratiunculis in genesim fecimus.

¶Homiliaticus a. um. Idem ibi. Quem laborem idcirco suscepimus ne pulsatę questiones ⁊ relictę: quod homuliatico dicēdi genere ab illo sępe fieri assolet: latino lectori fastidium generarent.

¶Homo trium literarum appellatur fur.

¶Homicida pe. p. q hoīem necat. ¶Homicidiū: hoīs necatio.

¶Homos grēce ὁμός latine simul vel similiter ōr.

¶Homopathes: simul patiens.

¶Homogenes penul. cor. consanguineus eiusdem generis. Vnde ⁊ ¶Homogenium.

¶Homogelactos: collactaneus.

¶Homogastrios: vterinus eadē matre natus. ¶Homopatrios: eodem patre natus.

¶Homographia: ęqualis vel similis scriptura vel pictura.

¶Homoglossus: eiusdem linguę.

¶Homotechnos: eiusdē artis.

¶Homotopus: eiusdem moris.

¶Homophylus pe. cor. eiusdem generis.

¶Homophonos pe. p. grēce ὁμόφωνος cōcors eiusdē linguę.

¶Homologina: confessio: pactū: assensus.

¶Homonymon pen. cor. eiusdē noīs: vt inquit Aug. Od̄ fit cum res quidē plures cōmune nomē accipiūt: interpretatione vo eiusdē rei separant. Vt homo pictus ⁊ ver⁹. In hoc nāq; idē nomē est. Sed si ad diffinitionē vel ad interpretationē hoīs redeas: inueniunt ista disparia. Cū eñ dixeris vez hoīem aīal esse qđ risum capiat: ⁊ vim rōnis admittat: cū depicto idē nō possis dicere: necessario inueniuntur disparia. Regulariter autē accipere debem⁹ omne nomen licet ꝓpriū qđ possit esse cōmune cū ceteris homonymon vocari: vt Cice. nō vn⁹ sed plures. Synonyma sunt res q̄ ⁊ noīe ⁊ sui interptatione iungunt: vt aīal. Id eñ de hoīe: ⁊ de equo: ⁊ de fera: ⁊ de aut⁹ dici pōt. Dial est qđ cibum capiat: qđ mortale sit: qđ sensu moueat. ¶Polyonyma sunt: cū multa noīa vnā rem significāt: neq; vlla differentię nominū reddit ratio. Vt Ensis: mucro: gladi⁹. ¶Hęc eñ cur vnā rem tot significēt: nec discerni: nec diffiniri pt. ¶Heteronyma a multis eque noīb⁹ res singulas tenēt: vez in his hȝ rōnē diuersitas nominū: vt homo: terren⁹: mortalis: homo ab hūanitate: terren⁹ a terra in qua cūcta gignunt. ¶Mortalis a necessitate mortis. Diuidunt autē homonyma in duas partes. Aut eñ fiunt fortuitu: aut hominū uolūtate. Fortuitu fiunt cum quodā casu simile ꝙs alteri nomen accepit. Voluntate cum similitudo nominis ex industria imponentis affingitur.

¶Homonea ꝓpriū mulieris: quo significat cōcordia. De qua extat epigrāma. Tu q̄ secura ꝓcedis mēte parumper Siste gradū q̄so: verbaq; pauca lege. Illa ego q̄ claris suerā plata puellis. ¶Hoc homonea breui cōdita sum tumulo. Cui formam ¶Paphię charites tribuere decorā. Quam ¶Pallas cūctis artib⁹ erudīt. ¶Nōdū bisdenos ętas: mea viderat annos. Iniecere man⁹ iuida fata mihi. ¶Hec pro me quero: ¶Hō morte est mihi tristior ipa: ¶Mgror: Athimeti coniugis ille mei. Sit tibi terra leuis mulier dignissima vita. Quęq; tuis olim pfruerere bonis. Si pēsare aīas sineret crudelia fata. Et posset redimi morte aliena salus. Quātu lacūq; meę debent tēpora vitę ¶Dēsarē ꝓ te chara ¶Homonea libēs. Vt nunc qđ possum: fugiā lucēq;: deosq;. Vt te matura p stygа morte sequar. ¶Parce tuā cōiunx fletu q̄ssare quietā/ Fataq; mę rēdo sollicitare mea. Nil possunt lachrymę: nec possunt fata moueri. Vixim⁹: hic oēs exitus vn⁹ habet. ¶Parce ita nō vnq̄ simulē experiare dolorē. Et faueāt votis numina cūcta tuis. Odq; mihi eripuit mors immatura inuētę. Id tibi victuro prorogет ulterius.

¶Homo (vt Varro ait) ab humo deduct⁹ ē: ꝙ humo natus sit. Vel ab ὁμονέω concordo ⁊ cōsentio. Est eñ homo omniū aīaliū maxime sociabilis. Diffinitur q; sic. Aial rōnis capax: mortī obnoxiū. Ab eo fiunt diminutiua homulus: homululus: homunculus ⁊ homuncio. Cc.

¶Homęosis tropus qui similitudo interptat: cū ex similitudine alicui⁹ cogniti deuenimus in similitudinē incogniti. ¶Dui⁹ tres sūt species. Icon: ¶Parabola: ⁊ ¶Paradigma.

¶Homęoptoton: similiū casuū. Vel vt inqt Cice. similiter cadens ὁμοίως silr̄ πτῶσις casus. Od̄ fit cū diuersę dictiones in sīles casus exeūt. Dicit ⁊ homoptoton quasi similiū casuū vel similiter cadens. Est eñ oratio vno similiq; casu cōpacta: vt Apud Sall. ¶Maximis ducib⁹: fortib⁹: strenuisq; mīstris. Enn⁹. ¶Mgrētes flētes lachrymātes ⁊ miserātes.

¶Homęoteleuton ⁊ homoteleuton: similiter desinēs τελευτου finitū: τελέω finio. Figura cum plura verba in eandē vocem finiūt: vt abfit: discessit: euasit: erupit.

¶Homousios: cōsubstantialis: ab ὁμός ⁊ οὐσία quę significat essentiā. Vnde latini doctores theologi homousiō dicunt Christū: ꝙ sit vnius cum patre substantię.

¶Homomeria similitudo partiū. Lucre. Dinc ⁊ Enaxagoꝛ scrutemur homomeriā. Fit ab homuos. i. similis.

¶Homopsychus pe. cor. vnanimus.

¶Homoleū: pilei genus quo veteres vtebant.

¶Holus alⁱs ¶Homelus pe. cor. mons Thessalię.

¶Honor ⁊ honos in ntō: ⁊ aspirat̄ ꝫm Apule. vt differat ab onos asin⁹. Dictus honos ab honesto onere: vt inquit Var. Et honest⁹ q; on⁹ sustineat reipu. Ex qb⁹ ꝫbis cōstat hon⁹ ⁊ honustus aspiratione exigere: cū tñ eruditor vsus hodie nō aspiret. Est autē honor reuerētia quā alicui exhibem⁹ in virtutis testimoniū. Aliq̄n etiā dicit dignitas. Cice. lib. j. ad Cest. imi. Tu cum ea q̄es e senatu sūmo cū honore tuo cōsecutus. Et honor administratio magistratus. Vñ cōsulat⁹ ⁊ ꝑtura honores dicunt: ⁊ ius honorariū: ius ꝑtoris. Qui. li. j. fas. Verbaq; honoratus libera ꝑtor habz. Relig tñ magistrat⁹ largo modo honores dicūt: ⁊ cursus honoꝝ grad⁹ dicit: cū honor honori succedit. Vt ędilitati ꝑtura: cōsulatui cēsura. Aliq̄n accipit honor ꝓ pulchritudine. Virgi. lib. j. Et lętos oculis afflaret honores. Et alibi Frigid⁹ ⁊ sylvis aglo decussit honorē. Aliq̄n ꝓ cultura ob seruātiaq;. Idem lib. vj. Semp honore meo semp celebrabere donis. Aliq̄n ꝓ pudicitia. Idem. Et rapti Ganymedis honores. Aliq̄n ꝓ hostia: vt meritos aris imponet honores. Aliq̄n ꝓ ꝑmio: vt apud eundē. Ipsis ꝑcipue doctoribus addit honores. Aliquādo ꝓ sepultura: vt Cernit ibi mestos ⁊ mortis honore carētes. Aliquādo ꝓ Amore. Idem. ¶Per si quis Amatę Tangit honos animū.

¶Honor prędandus est ⁊ honorē prędari: cum dicimus est loqui cum reuerentia eius qui audit. Quod fieri solet cuz est locutio de aliqua re turpi.

¶Honorarius a. um. qđ ad honorē ꝑtinet: vt ius honorariū. i. ꝑtoriū: ab honore ꝑtorū. ¶Honorari⁹ arbiter dicitur: quē honoris causa vtraq; pars sūmū facit suę causę ⁊ cōtrouersię iudicē. Cice. lib. v. Tusc. Quoz cōtrouersiā solebat tanq̄ honorari⁹ arbiter iudicare Carneades. Et ludi honorarij: quos antiq liberalia dicebāt: vt inqt Fest⁹. Dicti honorarij ab honore videlz eoz q munera ea populo edebāt. ¶Honorariū quoq; idē fere est qđ mun⁹ ꝑmij cuiusdam loco datū: vt est apud Vlpianū ⁊ Iurisꝑitos.

¶Honoraria: ludi q a Romanis fiebāt in honorē Liberi patris: qui ⁊ liberalia dicebantur.

¶Honorus a. um. qđ cum honore est. Vnde inhonor⁹: sine honore. Amb. lib. j. offi. Oculos pecuniarū quęs paup⁹ erogabat cōmissos habebat: ne videat quasi inhonorius: aut quasi egenus dominū prodidisse.

¶Honoro as. pen. pro. honore afficio. Vñ honoratus q̄ in honore habet. Cice. lib. j. offi. Dicendū est etiā qualē hoīs honorari ⁊ principis domū placeat esse. ¶Huius cōposita

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

sunt. Ex honore ꝛ inhonore q̄ sunt significatiōis cōtrarię suo simplici. Leo papa. Hic est q̄ in Abel occisus ē: in Dauid p̄secut⁹: ꝛ in p̄phetis exhonorat⁹. ¶ Sine honore habit⁹ vituperatusq;. Et in Euan. Vos autē inhonoratis me.

¶ Honorificus a.um. quod honorē cōfert. Cic. Cęlio. Honorificus in me consul fuit: ꝛ suauis amicus. Hiero. Sed dulę quas misistis honorifica me affecere contumelia: sic ingeniū p̄dicantes: vt fidei tollerent veritatē.

¶ Honorifico as. honorē facio. Lactā. lib. vij. Vt adorēt ꝛ honorificent regem magnū.

¶ Honorificentia ę. ab honorificens fit. Vnde ꝛ honorificentissimus. Cice. Tulo Leci. In quo admirari soleo grauitatē ꝛ iustitiā ꝛ sapientiā Cęsaris: nunq̄ nisi honorificētissime ¶ Pompeiū appellat.

¶ Honorabile: quod est honore dignū.

¶ Honestū est: qđ virtutē p̄bitatēq; significat: quo caueat ne qđ indecore: effeminate: libidinose: turpiter fiat: cogitetur ve. Iuue. ¶ Participē qui te secreti fecit honesti. Sal. Lanūia paucor̄ q̄bus omnia honesta atq; inhonesta p̄uidere mos erat. Et honest⁹ dicit honorat⁹ q̄ honus reipu. iusti/net. Itē ¶ Pulcher. Terē. in Eu. Ducit secū vnā virginē donо huic pape facie honesta. Sic inhonestus: turpis. Idem in eadem. Illū ne obsecro inhonestū: senē mulierē?

¶ Honestissimus: valde honorabilis. Cice. Lentulo. ¶ Post tuū decessum is dies nobis honestissimus fuit in senatu: id est habebatur in magno honore.

¶ Honestas ꝛ honestitudo accipiunt̄ p̄ ipsa virtute.

¶ Honesto as. sępe vel q̄si cōtinue honoro: honorificо ve. Sal. Sed q̄ indignos hoies honore honestatos videbaꝫ. ¶ Hui⁹ cōpositа sunt Cohonesto: qđ est simul vel oēs honesto. Cice. Bruto. Quos cohonestaris imprimisq; me si respu. municipū tuo studio diligentia bñ administrata erit.

¶ Dehonesto: qđ est cōtrariū suo simplici. Aug. lib. v. cōfes. Quid nocuerūt tibi: aut in q̄ impiū inū dehonestauerūt.

¶ Hopisthographi pe. cor. sed vertēdo o tenuē in aspirata. Mā sine h scribi debet: nō specie libellari: sed voluminis: habiles torq̄ri. A tergo vident appellati: qm̄ vtraq; pagina scripti essent aduersa ꝛ auersa minutis literis ꝛ liturispleni. A quo fortasse liturarios Iusson⁹ poeta eos dixerit. ¶ Pli. Iunior. Electorūq; cōmētarios. clx. mihi reliqt opistographos. Alij accipiūt opistographū p̄ eo q̄ ita scriptum est: vt legi postea nō possit nisi librariis describendū mādetur. Alij p̄ charta deletili siue palimpsesto posse capi existimant: quia Vlpia. de bonorū ꝑm tabulas possessiōe differens. Chartę inquit appellatio etiā ad nouā chartā refert: ꝛ ad deletitiā. ¶ Vnde si in hopistographo qs testatus sit: hinc peti potest bonorū possessio.

¶ Hopisthocomę pe. co. dicebant̄ Euboici qui comā per terga fusam alerent. Sicut Acrocomę Thraces qui antias in frontē mulieb⁹ iter dimitterent.

¶ Hopisthophylaces vocabāt̄ q̄ i plūs terga custodiebāt

¶ Hopisthocrepides pe. cor. calciamētū qđā femineū.

¶ Hopisthotenus dicit cū caput scapulis annectit.

¶ Hora tępus significat. i. quācunq; ętternitatis partē: siue annū: siue diurnū: siue nocturnū spaciū significet. ¶ Hinc q̄tuor anni tępora: ꝫ est hyems: ver: estas ꝛ autūn⁹: siue deq̄ q̄tuor anni tpibus p̄sunt: vt ¶ Homero placet aulę: horę dicunt̄ plurali numero. Itē partes ipsę in q̄s distinctus est dies: horę vocant̄. ¶ Hę p̄incipio duodecim fuere. Dicta hora ab ὥρος quo verbo vrina significat. Ferē em̄ quodā tępore ¶ Hermes Trimegistus cū esset in Aegypto sacrū qđdam aīal Serapi dicatū: q̄ in toto die duodecies vrinam fecisset: pari semp interposito tępore p. xij. horas diē diuidi debere cōiecit. ¶ Postea in. xxiiij. horas dies diuisus est. Vel dicta est hora ἀπὸ τοῦ ὁρίζειν qđ est terminare. Mā extremitas cuiuscūq; rei termin⁹ est: ꝛ horę termināt tępora. Quidā ab horo: ꝫ est Apolline q̄ egyptiaca lingua sol dicit: q̄ solē Iouis oculū dicūt. ¶ Hora etiā iuuentutis dea dicta est. Enni⁹. Te Quirine pat̄ venero: horāq; Quirini. Et hora grece ꝑcat plēhitudinē. Vñ horeos adolescēs: formosus.

¶ Horatius poeta venusin⁹ lyricoꝝ scriptor. Qui āno imperij Augusti Cęsaris trigesimotertio: ętatis ꝟo sue. lxiij. moriens Augustū reliquit heredē. ¶ Maxima pompa apud Mecenatē in exquilijs sepultus. Dictus ab orādo: sed cōsuetudo inualuit vt aspiratione admitteret. Lc.

¶ Horula pe. cor. diminutiū: hora parua. ¶ Hiero. Post aliquam horulā iuxta exigentiā temporis ad ecclesiā sonores campanula vocet.

¶ Horuncula aliud dimi. Idē ad Eusto. ¶ Post aliquā horunculā: in qua legēdū est ¶ post cibū vel orādū: liceat volentib⁹ paulisp quiete poti⁹ q̄ somno cor⁹ refocillare.

¶ Horariū: horę spaciū. Sue. in Dom. ¶ Inter initia principatus quotidie secretū sibi horarium sumere solebat. ¶ Nec quicq̄ amplius q̄ muscas captare ac stilo p̄acuto configere. Est ꝛ orariū sine h: de quo alibi.

¶ Horctum pro bono veteres vsurpauerūt. Lc.

¶ Hormesion gēma ex igneo colore: radiās auro: portante secum in extremitate candidā lucē. Lc.

¶ Horminodes gēma quę ex argumēto viriditatis appellata est: ambiente circulo aurei coloris. Lc.

¶ Horologiū: instrumētū quo horę designant̄: qđ olim solariū dicebat: qm̄ in sole tm̄ horaꝝ ratio ꝑspiceret. Sed excogitatū est: vt etiā sine sole vel ipso sonitu denuntient horę. Apud antiquos em̄ erat cōcha hemicyclea lineis debita ꝓportiōe distincta: cui plong⁹ ex ere aut ligno bacul⁹ soli oppositus supeminebat: ꝛ ei⁹ vmbra in lineas incidens horas ostēdebat. Quā q̄ꝫ ꝛ alia habuerūt prisci horologia vasa enea aqs plena: quātūq; in aliud vas cecidisset aquā cū ad instincta insp̄exissent signa: qd tpis elapsum fuisset intelligebāt: easq; p̄forati vasis filitudine clepsydras appellarūt: vt ¶ Pli. oratorē ꝛ Cor. Tacitū sępe videam⁹ scribere trib⁹ aut q̄tuor clepsydris dicēdi tēp⁹ p̄fixū oratorib⁹ fuisse. Et hęc duo horologiorum genera. Cice. lib. ii. de na. deo. sic indicat. Aut cū solariū vt descriptū: aut ex aq̄ ꝓtēplari intelligere: declarari horas arte: nō casu aq̄ salientes: q̄nq; ex viuo fōte: q̄nq; ex vasis supne pēdētib⁹ fistul̄ deductę q̄ magis coarant̄: eo feruētius ꝓuolant in sublime.

¶ Horoscopus pe. cor. ab hora seu horos ꝛ σκοπέω p̄specto: significat eā cęli partē q̄ hora q̄libet ab inferiori hemispherio surgit ab oriēte. Astrologi Ascēdēs appellāt. Significat etiā instrumentum quoddā ad horas ostēdēdas. Aug. lib. v. de ciui. dei. Ac p̄ hoc si tā celeriter alter postalterū nasc̄it: vt eadē pars horoscopi maneat: paria cuncta quęro q̄ in nullis possunt gemini inueniri. Si autē sequētis tarditas horoscopū mutat parētes diuersos quęro: q̄s gemini habere nō possunt. Q̄nq; ꝟo adiectiuū est ꝛ significat omne id in quo horę notant̄. ¶ Pli. Vasa horoscopi nō vndiq; eidē sunt vsus trecētis stadijs: aut lōgissime etiam quingentis mutantibus semet vmbris.

¶ Horizon pe. p̄o. finitio vel terminatio dicit̄. Nam circulus est vel cęli terminus quodā circo designatus: q̄ sup̄ terram vidē: quē sibi vniuscuiusq; circūscribit aspect⁹. Centuz ꝛ octoginta stadia nō excedit acies cōtra videntis. Vbi cūq; terraꝝ steteris: videris tibi quandā cęli cōclusionē videre. ¶ Horizontē vocauerūt. Fit autē ab ¶ Horos: qui est terminus ꝛ finis. Lōtra tm̄ istas vulgi parabolas est ¶ Proclꝰ Lycius ¶ Platonicus: qui ita scribit. ὁρίζων δὲ ὅτι κύκλος διορίζων ἡμῖν τὸ τεφανερὸν καὶ τὸ ἀφανὲς μέρος τοῦ κόσμου καὶ διχοτομῶν τὴν ὅλην σφαῖραν τοῦ κόσμου ὅπου καὶ κόπτων. i. ¶ Horizon. i. finitor circulus est definiēs nobis spectatā cęli partē ab occulta qui sphęrā mūdi sursum ꝛ deorsum in duas partes secat. Dicit ergo orizon circulus diuidēs hemisphęriū superius ab hemisphęrio inferiori cōtractu cęli ꝛ terrę nostri visus: nō autē horizon terminans quia ꝓce nesciunt: qui sic loquuntur.

¶ Horia: nauis piscatoria. ¶ Plau. ī Ru. Saluete: horia mari fluctuoso. Idem. ¶ Meas opera laboratur ꝛ rete ꝛ horia. Huius diminutiuū est ¶ Horiola.

¶ Horda dicit̄ vacca ꝓgnans. Nam quę sterilis est Taura appellat̄. Ab horda hordicalia dicta sūt dies ī fastis q̄ cū

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

hordę boues imolarent. Recētiores Forda⁹ a.um. dixerūt. Qui. Forda ferēs bos est fęcundaq; dicta ferēdo.

Horror tremor ꝓprie cū totū corpus vel frigore vel pauore intremiscit. Col. lib. iij. Febres alię ꝓtim⁹ incipiūt a calore: alię a frigore. Frigus voco vbi extremę partes membror inalgescūt. Horrore vbi totū corpus intremit. Virg. Mihi frigidus horror membra quatit. Plau. Quis h horror est? quid pauitas? Refert etiā quādoq; ad torentatem aspectus. Apul. Quem cum aspexisset horrore hois deterritus statum retrocessit. Quādoq; ad abominationē. Var. Ira odiū horror eos ab incepto retrahit. Quādoq; ad venerationē. Luca. Arboribus suus horror inest.

Horriditas: ipse horror. Meuius. Omnia mihi horriditati erant maxime.

Horrid⁹ a.um. hispid⁹: asper. Virgi. lib. iij. Et glacie riget horrida barba. Et horrid⁹ timēd⁹. Idē. Horrid⁹ in iacul.

Horridulus diminutiū quo tenens significat. Persi. Scis comitem horridulū trita donare lacerna.

Horrison⁹ a.um. pe. cor. quod cū horrore sonat: siue qđ horridū sonum habet.

Horribilis formidabilis. Lice. Et qđ dictu quoq; horribile videt viuētis sanguine hausto. Item Teter: deformis. Var. Fęda atq; horribili.

Horrificus a.um. quod horrorem facit.

Horreo es. horrui: horitū habeo: proprie cū pili seteve in animāte eriguntur. Verū quādo hoc ex frigore fit: dicim⁹ horrere frigere: Iuue. Et horrēti tunicā nō reddere seruo. Et quia frigus in corpore persępe a timore est: dicim⁹ horrere timere. Virg. lib. iij. geor. Nec varios horret strepitus. Et horrere est asperū esse: quoniā corpora quę horrēt aspera reddunt. Idē. Tū late ferr⁹ hastis horret ager. Col. li. j. Sunt quędā loca quę solstitijs minus concalescunt: sed hyeme intolerabiliter horrent: sicut Thebas ferūt Bgoti cas. Similiter horrere est stupere: mirari. Idē lib. iij. Horrendū ac dictu video mirabile monstrū. Cōstruit hoc verbum modo absolute. Terē. in Eu. Totus horreo. Modo cū datiuo. Lactā. lib. v. Cui eñ talia sacrificia nō horreāt. modo cū ablatiuo mediāte ꝓpositiōe: vt apud eundē lib. vj. Nam de mortis generib⁹ horret animus recordari: cum immaniū bestiarū vltra ipsam morte carnificina sęuierit. Modo cū ablatiuo sine ꝓpositione. Piero. Horrebāt sacco mēbra deformia. Modo cū accusatiuo. Virg. lib. iij. geo. Nunq; custodib⁹ illis Nocturnū stabulis furē incursusq; luporū. Aut impacatos a tergo horrebis Iberos. Hui⁹ verbi cōpositā sunt. Abhorreo: cohorreo: exhorreo: inhorreo:

Horresco: horridus fio: vt cū qs intrinsec⁹ (t phoreo. algore seu tremore in se citari t crescere sentit: pauore: stupore: aut febri inualescēte t hmōi. Virgi. li. vj. Horrescit visu subito causasq; requirit. Passiue sumit silliter. Plau. in Asi. Horrescet saxo lena leges cū audiet. i. expauescet. Et horrescere cōtremiscere. Virg. lib. iij. geor. Cum segetes alte campiq; natantes Lenib⁹ horrescūt flabris. Alliq; acti ue capit. Idē lib. iij. Aenei. Nec tu mēsaq; morsus horresce futuros. i. expauesce. Sic ei⁹ cōpositā. Obhorresco: exhorresco: inhorresco t phorresco: actiue t passiue sumunt.

Horreū ab horrore quasi horridū: ꝓpter asperitatē aristarū: quoniā prisci fruges in suis spicis cū aristis in granarijs cōderēt. Vel quoniā in eminētiori parte villę siue domus esse debet: t oppositū septētrioni. Septētrio ꝓ qui est frigidus facit horrorē. Hinc horrea: quia frigida esse debent t ficca: ne fruges putrescāt. Var. ab hordeū tractum existimat: quod antiqui farreū a farre dicebāt: qp in eo hordeū seruaret: sicut a grano granariū. Nō solū autē horreū accipit ꝓ loco ad custodiā frugū: sed etiā rer aliaq; ptiosarū sepositarū a quotidiano vsu: vt apud Apul. in Meta. Demōstrat horreū vbi vespa sagaciter argētū copiosum recōdi viderat. Et inriscōsulti horrea frequēter vsurpāt ꝓ repositorijs merciū t rerū ptiosarū. Horreū ꝓ simplex r: t cum diph. dicitur inel ęstiuū ab hora. nā greci omnes fructus ęstiuos nominant horeos: quoniā id tempus per excellentiam horam vocant. Lc.

Horrearius dicitur qui est custos vel exercitor horrei.

Horonase apud Chaldęos bonus demon erat: qui t Iuppiter dicebatur. Lc.

Hordeū ab horrore: quoniā licet calamus altior frumēto q̄ hordeo sit: aristā tamē est mordacior hordeo. Vel dicitur hordeū ab ordendi celeritate: qp ante omnia frumenta sit aridū. Vel dicit a noīe fordus a.um: vt loco f fuerit aspiratio posita. Prisci tamē illt dixerūt hordus a.um. cum horum loco posteriores f posuerūt: atq; inde aspiratio manfit: vt sit hordeū quasi fordeū: id est grauidum t prægnans. Hinc hordeaceus a.um. quod ex materia hordei est: vt panis hordeaceus.

Hordearius a.um. qđ ad hordeū spectat. Vnde ęs horrearium veteres dicebāt qđ ꝓ hordeo ęqti dabat.

Hordeacia dicta sunt ab antiquis sacra: in qbus hostię hordeię est prægnantes immolabantur.

Hordeia: genus piscis.

Horestes Agamēnonis t Clytemnestrę filius fuit: qui matrem (quoniam necis paternę cōscia fuerat) Aegysto patruele eiusdē Clytemnestrę matris cōcubitore: crudi affixor trucidauit. Is postea in furorē versus a Pilade socio in tauricā regionē perductus ad aram Dianę: ab Iphigenia sorore cognitus: liberatus est. Lc.

Hormū: genus saltationis armatę apud Lacedęmonios: quod Lycurgum inuenisse scribit Lucianus.

Hornus a.um. aspirat: vt differat ab arbore orno: vel qp fiat ab eo quod est hoc t annus. Vnde hornā frugē dixerunt: quę hoc anno puenit. Acron ꝓ hornū quod est vnius anni dixit: vt Res horna. i. annua vel noua. Et Horat. Hornā frugē appellat. Proper. lib. iiij. Illa dies hagnis eędem denuntiat hornis. i. anniculis. At Porphirio hornū hui⁹ anni exposuit. Cū sup illud Horatij in Epo. Et horna dulci vina ꝓmens dolio: aut horna vina dicunt hui⁹ anni. Nonius ꝓ illius anni interpretat⁹ est. Et inducit Lucilium lib. xxviij. ita scribentē. Virū anno an horno te absti leris. Hinc hornotin⁹ penul. cor. sicut a diu diutin⁹. Cato. Hornotinę nuces virides. Col. li. iij. Plantas hornotinas scrobib⁹ pedalib⁹ factis ante kalēdas Martij dispositas habeas. Idem lib. vj. Præcipites palmites dicunt: qui de hornotinis virgis enati in duro alliganf. i. vnius anni.

Horno aduerbiū significat hoc anno.

Horsum sursum significat infra sursum. Terē. i Hecy. Tace trepidari sentio t cursari horsum sursum.

Hortor quasi ore persuadeo. Et aspirat ne frequētatiuū ab ortor: putet. Et differt a moneo: qp monemus auctoritate t cōsilio: hortamur rōnibus t ꝓcibus etiā plerūq; blandiendo. Teren. Ego ꝓpterea te sedulo t moneo t hortor: ne cuiusq; te miseret. Huius cōposita sunt Adhortor. Teren. in Heau. Syrus est appḧendendus atq; adhortādus mihi. Cohortor. Lactā. lib. v. Et antistites religionū cōuocent nos: ad contentionē cohortent: ad suscipiendos cultus deor persuadeāt. Dehortor: dissuadeo. Terē. in Phor. Hic dehortat⁹ est me: ne illā tibi darē: Exhortor: valde hortor. Lactan. lib. vij. Superest vt exhortemur ad suscipiēdam cum vera religione sapientiam.

Hortus us. Vide infra in dictione Ortus.

Hortēs⁹ Roman⁹ rhetor q in foro Romano causarū rex ob eloquētiā dict⁹ est: licet eius scripta intra famā fuerint. De quo Cic. in Bruto sic refert. Primū memoria tā ta: quātā in viro cognouisse me arbitror: vt quę secū commentar⁹ esset: ea sine scripto verbis eisdē redoleret: qb⁹ cogitauisset. De quo etiā ferr qp sedēs olim totū diē in actione omnes res venales t ptia t emptores ordine suo recēsuit argētarijs recognoscētib⁹: ita vt in nullo falleret.

Horus Isidis filius fuit: quē cū Isis amisisset: veritate illi euenit quod Osiri patri acciderat: multū fleuit. Sed eo inuento mgrorem in lętitiam conuertit. Lc.

Hossimi penul. cor. dicti sunt qui sine naribus nascunt habentes tm foramina ꝓ naribus. Hi etiam simones ap

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Pellantur:vt inquit ℙlinius lib:o.xj.

ℍospes quasi ostiũ nostrũ petens:generis cõis ſm ℙri/ſcia.ℍospes tamẽ dictus est:q̃ ostiũ nostr̃ petat:vel q̃ o:e id est oſculo aduenientes nos petat ac mutuo petat.Luc.ℍospes in externis audiuit curia tectis. Alij volũt eẽ generis omnis.ℍam neutr̃ plurale habet hoſpita :cũ tamẽ hoſpitia dici deberet:ſicut diues diuitia. Oui.lib.xv. meta. ℍec inhoſpita tecta Crotonis.Dicunt autẽ hoſpites amici diuersarũ patriarũ q̃ ſe mutuo recipiũt:cũ alter in alteri⁹ patria peregrinus est.Oui.ℍon hoſpes ab hoſpite tut⁹. Lice.per dextrã istam:quã hoſpes hoſpiti por:existi.Taliſq̃ amicitia hoſpitalitas dicit: ſiue hoſpitiũ. Lice. Fuit mihi cũ illo vetus hoſpitiũ.Et eo:r domus quę gratis :liberali/terq̃ venienti hoſpiti patẽt:hoſpitia dicunt.Idẽ.Ex hac vita diſcedo tanq̃ ex hoſpitio:non tanq̃ e domo. Quapro/pter t edes quę publice parant ad egenos recipiẽdos:hoſpitia t hoſpitalia appellant.Mã illa q̃ viato⁹ :peregrinisq̃ mercede patẽt:Cauponę:diuerſoriaq̃ vocant.Hinc appellam⁹ locũ in hoſpitalẽ:quo ſine periculo nõ venim⁹ aut moramur. Sunt tñ q̃ nec hoſpes :nec hoſtiũ aſpirent.

ℍoſpita ę.t hoſpita neutro genere t numero plurali q̃ facile ſuſcipiũt.ℍiero.in Exo.ℙoſtulabit mulier a vicina ſua t ab hoſpita vaſa argętea.Terẽ.in And.Num illi mo/leſtę quippiã hę ſunt nuptię ꝓpter huiuſce hoſpitę cõſue/tudinẽ?Sic hoſpita terra dicit: in qua facile ſuſcipimur. Et hoſpita equora:ſeu hoſpita flumina:per quę nauigari aut tranſiri pot.Stat⁹ lib.iij.the. Accipies ſeſſiſq̃ libens iterũ hoſpita pandas flumina.Virg.lib.iij.ℙauca tibi e multis quo tutior hoſpita luſtres Equora.Serui.ℍoſpita equora vicina.ℕihil em̃ nobis vicin⁹ eſſe cõſtat.

ℍoſpitale ſeu hoſpitiũ domus hoſpitũ. Liui.lib.ij. Ibi benigne excepti: diuiſiq̃ in hoſpitia curatis vulneribus. Significat etiã hoſpitiũ:amicitiã t familiaritatem:quam hoſpes erga hoſpitem habet.

ℍoſpitalis ꝓ liberali t facili ad ſuſcipiendũ hoſpites hoſpitio:aptoq̃ ad ſeruiendũ hoſpiti. ℍoſpitale adiecti/uum quod est hoſpitis:ſiue qđ ad hoſpitẽ ptinet.Liui.li.j. Exceptus benigne ab ignaris cõſilij:cũ poſt eg̃nã hoſpitale cubiculũ deductus eſſet.Et lib.ij.Alij profecti domos nuntij hoſpitaliũ beneficiorum multos Romę hoſpitum: vbiſq̃ charitas tenuit.

ℍoſpitalitas :ipa facilitas t in recipiẽdo benignitas.

ℍoſpito:aris.amice in hoſpiciũ recipio:vel recipio:.

ℍoſtiũ inquit Var.vocant quod ex vno facto olei reſi/citur.Factũ dicunt quod vno tẽpore conficiunt: quẽ alij centum quadraginta aiunt eſſe modiorũ.

ℍoſtio is.equaliter eo:procedo :equo:t vicem reddo. ℙlau.in Aſi.Quin ꝓmitto inquã hoſtire cõtra:vt merue/ris.i.equa reddere. Quãdoq̃ cõprimo:coerceo: dictũ ab hoſtia.ℙacu.ℕiſi coercuero ꝓteritatẽ atq̃ hoſtiero ferociam.Quãdoq̃ offendo:cędo. Idem. Nunc id mihi mo/leſtũ eſt:q̃ hoſtit voluntatẽ tuã.Huius cõpoſitũ eſt Reho ſtio:quod eſt vicem refero:vt inquit Feſtus.

ℍoſtimentũ equamentũ:vt cũ quis pro beneficio com/penſationem accipit.ℙlau.in Aſi.ℙar pari datũ hoſtimẽ tum eſt:opera pro pecunia.

ℍoſtis cõmunis generis ab hoſtio.is.quod eſt equo:cũ in hoſtiũ cõflictu ſoleat fieri quędã equatio ordinũ :ſeu q̃ ex equa cauſa pugnã adeãt. Vnde apud antiquos hoſtis peregrinus dicebat:q̃ ſuis legibus viuẽs nobis equus videretur. Nunc dicunt eũ:quẽ tunc dicebant perduellem: qui nobis:aut cui nos bellũ publice decreuimus.Inimic⁹ cum quo priuatas exercemus inimicitias.

ℍoſtile pe.pro.qđ eſt hoſtis.Virgi.Indutoſq̃ iubet trũcos hoſtilib⁹ armis.Hinc hoſtilis aduerbiũ ad modũ ho/ℍoſticus a.um.pe.co:.idem qđ hoſtile.Hor:a. in (ſtiũ. Ser.Hũc neq̃ dira venena nec hoſtic⁹ auferet enſis.Col. in pfa.Quãq̃ inter ferrũ t ignes hoſticis incurſionib⁹ vaſtatas fruges:largius tamẽ condidere q̃ nos quibus diuturna ꝓmittente pace prolatare licuit rem ruſticam.

ℍoſtic⁹ ſubſtantiuũ:nomen poetę fuit.

ℍoſticapax pe.co:.qui hoſtes capit.

ℍoſtia ab hoſtis deducit:ſignificatq̃ ſacrificium qđ ab ijs:fit Qui in hoſtẽ pergũt ob victoriã.i.pro victis hoſtibus Vñ etiã lares hoſtiolos dixerũt:q̃ hoſtes ab eis pellerent ℍęc t victima dicit.ℍiero.ℍoſtia dicit q̃ per partes diuiditur:t ſanguis circa altare effundit :t ipſa hoſtia foris q̃ burit.Sacrificiũ dicit vinũ t oleũ t mediũ animal. ℍolocauſtũ totũ cõbuſtũ.Et victima anteq̃ occidat.Feſt⁹.ℍoſtia ſacrificiũ qđ laribus imolabãt:q̃ ab illis hoſtes arceri putabãt.Oui.ℍoſtibus a domitis hoſtia nomẽ habet. In qua ſignificatione etiã dicit victimã :a deuictis hoſtibus:vt apud eundem.Victima quę dextra cecidit victrice vocat.Alij hoſtiã ab hoſtio ferio deriuãt.ℙlacid⁹ grãmaticus ab hoſtimẽto:id eſt equamẽto.Bel.ſcribit hoſtiã a quolibet ſacerdote:Victimã eius qui vicerit manibus debere immolari.ℍoſtia etiam ciuitas:de qua in dictione Oſtia.Et ℍoſtia nomẽ puellę:quam a ſe amatam ℙoppius Cynthiam vocauit.

ℍoſtiũ hoſtiarius.Vide infra in dictione Oſtium.

ℍoſtoriũ:lignũ equatoriũ:baculus cum quo modius et cętera mẽſurę equantur:t alio noĩe radius dicit.

H ante U

ℍuber ſm Apul.cũ h:ab ὑω pluo.Alij magis ab humeo. Loca em̃ arida inſecunda ſunt.Cõtra:quę humecta ſunt feracia:t mulierũ hubera ſi humore careant: carebunt t lacte.Generis cõmunis vel omnis,p abundanti t ſecũdo. Cato.lib.ij.Orig.Ita res huber fuit.Amb.li.ℍexa.Quacũq̃ ex cauſa ſoli huberis ſterilitate mulctat. ℙalladius. ℙratis recentia ſtercora ꝓficiẽt ad huber herbarũ.ℍumo cõtrariũ eſt inhuber.Bel.Inhuberes t multę quidẽ macręq̃ eſſent.ℍuber ℌo neutro genere mãma eſt.Vir.Bimos alit hubere ſętus.Ab huber pro ſecundo fit hubertas hubertim:t huberrime aduerbia:,p ſecũde:copioſe.

ℍubero as.huberem t ſecundum facio.ℙalla.lib.iiij. ℍoc velut coitu ſteriles arbores huberant.

ℍubertus a.um.abũdans.Bel.Sed ea ipſa genera dicendi antiquitus tradita:ab ℍomero ſunt tria in tribus. Magnificũ in Vlyſſe t hubertũ. Subtile in Menelao t cohibitũ.Diſtum moderatiq̃ in Neſtore.

ℍuc aduerbium ad locum.Lc.

ℍudum vide Vdum.

ℍuiuſmodi t huiuſcemodi noĩa adiectiua ex ꝓnomine t nomine cõpoſita:omnis generis.Vel ſm aliquos obliqui caſus:omnibus generibus figurate adiuncti.Lc.

ℍui:interiectio eſt dolentis: ironiã ſignificans.

ℍuic dativus ꝓnois monaſyllabũ eſt: vt ℍuic cõiunx Sichęus erat.Oñq̃ p diȩreſim biſſyllabũ efficit Sta.lib.j.the. Lętus huic dño videas dare iura nepotes.

ℍululo as.pe.co:.proprium eſt vocis :tum luporũ:tum canum.Hinc hululatus.

ℍululo pe.co:.auis buboni ſilis:q̃ a cãtu ſuo nomen ac

ℍum⁹ terra humefacta.A quo humeus a.um. (cepit, quod ex humo eſt.Dicta humus q̃ humorem contineat: licet non conueniant tempore.

ℍumor ab humus fit:quia aquę terris incluſę ſunt.

ℍumid⁹ a.um.pe.co:.qđ extrinſec⁹ humorẽ habet.

ℍumeo es.humui:humectũ:madidus ſum. Col.li.iiij. Vlęc eſt opere difficilior:q̃ neq̃ humentẽ fodere poſſis:q̃ ſit glutinoſa.Nęc nimiũ ficca:q̃ vltra modũ ꝑdurat.Augu.lib.xiij.de ciui.dei.Erat puluis humectus.

ℍumeſco:humid⁹fio.Virg.lib.iij.geor.ℍumeſcunt ſpumis flatuq̃ ſequentũ.Ambro .per trã ſlationẽ. ℙulchr̃ eſt vt diuinaꝝ ſcripturarũ humeſcamus eloquio:t quaſi roſic in nos dei verba deſcendant.

ℍumecto as.frequentatiuũ:ſępe humidũ facio.Virgi. lib.iiij.Geor.Qui niger humectat flauẽtia culta Baleſus. Col.lib.viij.Agnus cum eſt editus:erigi debet atq̃ huberibus admoueri.Cũ eius deductũ os prędis humectare, ꝑ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pillis:vt condiscat maternū trahere alimentū.

Humarium:sacrificij genus.

Humo as.humo cōtego:sepelio.Cice.lib.Tus.Mago rum est mos nō humare corpora suoꝝ:nisi a feris sint ante laniata.Idem in eodē.In terrā eñ cadētibus corpōribus hisq; humo tectis:a quo dictū est humari.Humatus ergo humo cōtectus:sepult⁹:quoquo mō cōditus.Q̃nq; tñ humat⁹ ꝓ sepult⁹ ponit.Gel.In sui pueri sepulchro humat⁹ est.Hum⁹ cōpositā sūt Exhumo:qđ est terra extraho.Inhumo:terrę injicio.Pli.li.xvij.Nō inhumare taleas aut ficcare pr⁹ q̃ ferāt vtil⁹ cōptū:q̃uis inhumat⁹ q̃nq; insepult⁹

Human⁹ a.ū.ab homo.Sic a fera ferin⁹:muta (dicāt. ta o in u.Ceteres eñ homan⁹ dixere.Et ꝓprie dr qđ ē hominis:vel qđ ad hoiem spectat.Plau.in Amph.Nō min⁹ q̃ vestrū quis formidat malū:humana matre natus:humano pre.Ter.Nō sum:humani nihil a me alienū puto.

Humanę res dicunt rerū hominū:vt argentū:nūmi :fundus:postremo etiā ipsa cogitatio.

Humanitas ꝓprie naturā humanā significat.Tñ apud apostolū scriptū est:vt humanitas subijciat diuinitati.Deinde sumit ꝓ eo qđ greci παιδείαν dicunt nos eruditionē t institutionē in bonas artes:quas qui syncteriter cupiūt: atq; insequūtur:ij sunt vel maxime humani.Huius scientię cura t disciplina ex vniuersis aialibus vni hoi data est:id circo humanitas appellata.Plar.Praxiteles: inquit: propter artificiū egregiū nemini est paulū humanior ignot⁹.

Humanior dixit ꝓ eruditior.Hinc studia humanitatis.i. eruditiōis appellant:qb⁹ artes liberales intelligunt. Sed q; homo int oīa aialia maxime mitis est: idcirco human⁹ ꝓ facili t miti ponit:t humanitas ꝓ facilitate: tractabilitate:māsuetudine:clemētia:beniuolentiaq; :quā greci φιλανθρωπίαν vocāt:quasi amorē in hoies.φίλος amor ἄνθρωπος homo.Cice.lib.j.offi.Nō modo id virtutis nō est sed est pot⁹ imanitatis oēm humanitatē repellētis.Amb. li.iij.offi.Cōfydera hō vñ nomē sūpseris. Ab humo vtiq; q̃ nihil cuiq; eripit:sed oīa largit oīb⁹:t diuersos in vsus oīm aiantiū fruct⁹ minist rat. Inde appellata humanitas specialis t domestica virt⁹ hoīs:q̃ consortē adiuuat.

Humaniter aduerbiū significat cū humanitate.

Humanitus similiter aduerbiū:significat ab hominib⁹. Sicut diuinitus a deo:t cęlitus a cęlo.

Humile pen.cor.dr qđ est humi decliue.Tñ t ꝓ paruo abiecto t submisso ponit.Tir.Atq; hūiles habitare casas Col.lib.iiij.Bos hūilis ingt.Hinc hūilitas:breuitas: abiectio.Cice.li.j.offi.Quoꝝ aūt prima ętas ꝓpt hūilitatē t obscuritatē in hoim ignoratiōe fuit. Hūilio as.hūilē facio.

Humerus pe.cor.ab humo fieri quidā existimant :quia instar humi sufferēdis oneribus apti sunt humeri. Sunt autē humeri a qbus dependēt brachia. Quorū quidē humeroꝝ latitudo fortitudinē ac prudentiā indicat. Virgi.li. ij.Hęc fat⁹ latos humeros subiectaq; colla. Hi etiā armi dicunt:a qbus arma:vt inquit Festus. Hinc Humerosus a.um.Col.lib.iiij.Itaq; custodiem⁹:vt a predictis locis qs humerosos rustici vocant:semina legamus.

Hunni ppli sunt q q̃dā in Scythia Europę sup Męotidā palude incoluere.Deinde mutatis sedib⁹ ingēti multitudine pfecti in Pānoniā deuenerūt. De his Hiero. ad Ocea.Ab vltima Męotide inter glatialē Tanain t Maſſagetarū imanes pples:vbi Caucasi rupibus feras gentes Alexandri clausſtra cohibent erupisse Hūnoꝝ examina:quę pernicibus equis hucilluc; volitantia: cędis pariter ac terroris cuncta complerunt.

H ante Y

Hyacinth⁹ flos:viola:t gēma:in q̃ fulgor violaceus diluit⁹ est:vt ingt Pli.Tñ hyacinthin⁹ a.um.pe.cor.color aerius.Hiero.in Exo.scribit pelles hyacinthinas appellari a colore. Et velum ex hyacintho:cocco:byſſo:purpuraq; ꝓtexti.Jn q̃ hyacinthus aeri deputabat.Sicut coccꝰ ethyri:byſſus terrę:purpura mari:vt idem cū Josepho asserit. Oui.lib.x.me.Annua ꝑclara redeunt hyacinthina pōpa. Sunt aūt hyacinthi albi t cęrulei t rubei siue purpurei. Tñ t hyacinthina.Virgi.Et suaue rubēs hyacinth⁹. Est aūt hyacinth⁹ ruber flos ex herba eiusdē noīs nascens. Acui⁹ similitudine rubrę vestes:hyacinthinę vestes noīant:hinc ē hyacintho flori silēs. Persi.Huic aliqs cui circa humeros hyacinthina lena est. Tñ int gēmas q̃ beryllo dicūt :hyacinthizontes vocant:q ruboꝛe q̃dā suffusi sunt. Et hyacinthus p se gēma est:amethysto similis.Hyacinthin⁹ colo: hic gin⁹ etiā dr:a gīie herbę q̃ hisce dr. De hyacintho autē flore duplex extat fabula. Mā t hyacinthū puer dilectū ab Apolline:qui ipse dēs interfecit.in hūc florē mutatū tradunt.Tñ in eo pmę duę lr̄ę inscriptę cernunt αι q̃ vox dolentis est.Et aiacē in eundē florē puersum aiūt:dū ipatientia plati sibi Ulyssis:seipm interemit:cui⁹ nomē silr in hac cipio αι lras habet.Ouid.Litera cōis mediis:puerorq; :viroq; Inscripta est foliis:hęc noīs illa querelę.Sūt q hyacinthos vacinia interpretent latine. Pli. Italię inquit vacinia in aucupijs sata.Gallię vo etiā purpurea tingēdi cā

Hyacinthina substātiuū:vt author (ad seruoꝝ vestes. est Hiero.Ō Joui.dicebant q̃dā sacra nocturna. Hyacinthina vo adiectiuū est ab hyacinthus: fit mō oñsum est.

Hyades stellę septē in cornib⁹ t ore tauri.Quę q̃ties nascunt vel occidūt:pluuias creāt.ἀπὸ τοῦ ὕω pluo. Suidas ὑάδες οἱ ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ ταύρου ἀστέρες.i.hyades stellę in cornib⁹ tauri.Oui.At simul inducēt obscura crepuscula nocte.Pars hyadū toto ō grege nulla latet. Ore micant tauri septē radiātia flāmis. Hauita q̃s hyades grai⁹ ab vibe vocat.Vel dictę sunt hyades q in specie y literę positę sint in cęlo.Alij dicūt q hę Bacchi nutrices fuerūt q Dodonides nymphę vocant:a Dodona ciuitate Epyri.Et cū Junonis irā vererent:fugerentq; Lycurgi regis semitiā:Juppiter eas in cęlū intulerit :t stellas esse iusserit. Alij tradūt Atlātē ex Aetra vxore Hyam filiū suscepisse: quē a leone deuoratū cū sororibus miserabili lamētatiōe ꝓsequerent:t nigrore vitā finirēt: Juppiter illas miseratus in stellas verterit:vt earꝰ pietatis ppetuū ē esset testimoniū quę de fratris noīe hyades ab hoibus dictę sunt. Fuerūt autē septē sorores:quę t Atlantides appellant. Latini eas succulas vocant:quia suęs gaudent luto: quod fit ex pluuiali aq̃. Haꝛ nomina Ambrosia:Eudora:Pasithoe:Coronis:Plexaura:Pitho:Tythe.

Hygena cū diph.t pe.pro.aial ferū atq; agreste: qđ alternis masculū esse t fęminā tradit. Pli.Sermonē quoq; humanū assimilare:in cui⁹ spina articul⁹ siue nodus est ad medicamina efficax. Hiero.Fel hygenę oculoꝝ restituit claritatē. De aiali Oui.lib.xv.met.Et q̃ modo femina tergo. Passa marē:nūc esse marē miramur hygenam.

Hyal⁹ pe.cor.vitrū.Et ꝓ viridi colore sumit.Virgi.lib. iiij.geo. Silesia vellera nymphę Carpebāt hyali saturo fucata colore.i.vitri:q̃ fit naturaliter coloris viridis.Inde fit hyalinus ꝓ vitreo.Hyalurgus ꝓ vitreario.

Hybernia insula inter septētrionē t occidentē solē:dimidio minor q̃ Britānia:cui ꝓpinq; est :Ab hyberno tēpore:vt qdā putāt:sic appellata:ppter hyemis magnitudinē. Hinc hybernicus a.um.vt Mare hybernicū.

Hybern⁹ a.um.qđ est hyemis:vt Glacies hyberna :qđ nomē ab hymbre deduci aspiratio indicio est. Quidā tñ magis p i latinū scribūt hibern⁹:sic t hyems t imber. Fit autē hybern⁹ ab hymber:remota m:sicut a patre patern⁹ Sed vtcūq; scripseris: puto culpandus nō eris.

Hyberna numero plurali dicunt loca in quib⁹ milites hyeme statione faciunt:sicut Aestiua :in qb⁹ estiuo tpe cōmorant. Varro appellat Hybernacula. Cęsar. Post hęc legionib⁹ in hybernia deductis:in Italiā profectus est.

Hybernacula:loca ad hybernandū parata. Liui. in eo loco milites hybernacula sibi constituerunt.

Hyberes populi sunt Mosco Colchis finitimi. Cc.

Hyber⁹ fluui⁹ cātabroꝝ in Hispania:iuxta quē est Taraco.Cc.

Hyberno as.hyemo:seu in hyeme statione

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

facio. Liui. Legionesq; placētię hybernabant.

Hyble vel bles. ciuitas Sicilię in q̄ thymi & salicū copia ab Hyblone rege dicta. Hāc Stra. a Doriēsib⁹ q̄dītā scribit. Est etiā hui⁹ nois mōs prim⁹: thymo abūdās. Vñ apes pastę mel optimū q̄ficiūt. Hinc hyblę a. um. vt apes hyblęę & mel hyblęū. Vir. Hyblęis apib⁹ florē depasta salicti. Mar. Cū dederis sicul⁹ medię ō collib⁹ hyblę Lecropios dicas tu hz eē fauos. Hinc mōs etiā Megara vocat.

Hybrides pe. cor. vocant canes q̄ imparib⁹ parētib⁹ nati sunt: ingt Pho. Hō est venatico & gregario. Plī. lib. viij. scribit hybridas vocari sues ex fero & domestico sue progenitos. Quę appellatio ad hoīes quoq; translata est: vt q̄ pie Romano & matre peregrina nat⁹ est: vel ecōtrario: hybrida appellat: ὑβρις enī q̄tumelia ὑβρίζω q̄tumelio: cōuitio: vt sint hybridę q̄si p q̄tumeliā nati. Sue. in Aug. Thema: sini epicardi ex gēte partica hybride. Hora. lib. j. Ser. Hybrida quo pacto sit Persi⁹ vltus opinor.

Hybris auis ex accipitrū gīe: q̄ die mīn⁹ apparet: q: nō clare videt: sed nocte venat̄ more aglę. Pugnat etiā cū aq la adeo acrit̄: vt sępi⁹ ambę implexę deferant in terrā.

Hydaspes: flum⁹ Indię: de q̄ Luca. lib. vj. Qua rapid⁹ Gāges: & q̄ Nise⁹ hydaspes. Dict⁹ ab Hydaspe ātiquissimo

Hydor: latine aq̄: vñ nunt q̄ sequunt. (Medor rege.

Hydria vna ad capiendam aquā.

Hydrus & hydra gen⁹ anguiū in aqua degētiū ἀπὸ τοῦ ὕδατος. i. ab aqua: sed hydr⁹ mas: hydra fęmina. Hydrā finxerūt poetę esse multor capitū in Lerna palude: quorū aliquot excisis: totidē ptinuo renascebant. Tādē ab Hercule & sagittis & igni interfecta est. Hydr⁹: ontis. vbs in littore hadriatici maris. Hydruntū oppidū.

Hydromeli: aquę mulsę: seu aquę mellitę.

Hydromātia pe. p. diuinatio q̄ fit in aq̄. Aug. lib. vij. de ciui. dei: scribit Numā pōpiliū hydromātiā fecisse: vt i aq̄ videret imagines deor: vel ludificatiōes dęmoniū: a quib⁹ audiret qd in sacris ꝓstituere atq; obseruare deberet. Q̄d gen⁹ diuinatōis Var. a Persis dixit illatū: q̄ & ipm Numā & Pythagorā philosophū fuisse vsum cōmemorat.

Hydropotes: aquę potator. Vnde scribit de Cyro apd Xenophontē: q̄ moneat suos: vt consuescāt aquā bibere: vt fiant hydropotes. id est aquę potores.

Hydrochoⁿ signū cęleste. i. aqrius. Interps Nicephori: ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ χέω λέγεται καὶ ἣν ὁ Γανυμήδης τοῦ πειάμου. i. ab aq̄ & fundo ōr. Et erat. Ganymedes filⁿ Pri

Hyderon genus morbi est: vt inquit Col. li. viij. (ami. cum distenditur aqua cutis.

Hydrocephalea: morb⁹ capitis: vbi humor cutē inflat. Nam cephalea acutus ac pestifer morbus est.

Hydrocele gen⁹ hernię: de quo in dictione Hernia.

Hydrogogus pe. p. ro. ad aq̄tor ōr. i. ductor: riuor. ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἄγω συντίθεται. i. ab aā & duco cōponit.

Hydrargyrū: pigmēti gen⁹ in vicē argēti viui: aliquando dilatū: quo argentū optime inauratur.

Hydrolapatiū lapatij gen⁹ q̄d in aq̄ nascit. Est autē la/

Hydrops. ge. mas. morbū denotat: (patiū herba nota. & latine ōr aq̄ interc⁹: subcutane⁹ morb⁹: quī sub cute aq̄ sit qua vēter turgescit. Hora. Crescit indulgēs sibi dir⁹ hydrops. Hec sitim pellit nisi causa morbi Fugerit venis & aq̄sus albo Corpore lāguor. Huius tria sunt gīa. Tympanites spū inflāte a forma vētris atq; sono ōr. Vñ Tympanici. Ascites a figura vtris: quī i vnū aq̄ ꝓtrahit. Leucophtegmātias siue hyposarca. Tertiū corpe inequali tumorib⁹. Sed hydropicū Cato veternosum appellauit: cū inquit. Veternosus q̄plurimū bibit. Horat. Funesto cor⁹ arcere veterno. Do. Veternosus morbo vetere ꝓfect⁹: q̄les sūt qui hydropem patiunt. Hydrops generis cō. qui vel quę eo morbo laborat: qui & hydropicus dicit. Hora. Si nolles sanus cures hydropic⁹ & m.

Hydrophonos formido & pauor aq̄. Dicit in ūs quos canis in rabie pcusserit. Vnde hydrophobi & hydrophobici qui exp̄auerit aquā.

Hydrusa: vna ex Cycladib⁹: ob aquarū abundātiā.

Hydraula: ōr. q̄ perit⁹ est organorū hydraulicor.

Hyella Oenotrię oppidū: a Phocensibus conditū.

Hyems ἀπὸ τοῦ ὗω pluo: q̄ id temp⁹ anni plumosum sit Varro ab hiādo deriuat: q̄ aīa q̄ a nob flat tum appareat. Spūs enī noster cū spiram⁹ hyeme: q̄si in nebulā ꝓcreus cernit. Dicta hyems q̄si hians: q̄ nō solū aīa nostra: vt ait Var. sed & aer ipse hiet. Hinc himber quasi hiember: detracta e littera. Hyeme enī exist⁹ frequentiores himbres. Ab ipo aūt himbre fit hyber⁹. Et significat q̄nq; quartā partē anni: q̄ est inter autūnū & ver. Vir. Atq; hyemes optate serenas Agricolę. Interdū vim vēti. Vt: Sępe illos aspera ponti Intercluſit hyems. Hinc hyemal & hoc hyemale: vt Hyemale tempus.

Hyemo as. significat hyeme statione facio: quod & hyberno dicitur. Hyematio hyemis traductio.

Hygremplastra ligda emplastra. Sicut xeria q̄ sūt aridę.

Hyle es. sylua magna. Amb. li. hexa. (da ex Baleno. Deū nō tā q̄ creatorē materię: sed tā q̄ artificē ad exēplar b est ideā intendentē fecisse mundū de materia: quam vocant hylen: q̄ gignendi causa rebus oībus dedisse asserat.

Hylus nomen ꝓprium. Hyle est Centauri nomen.

Hylax ctis. nomē ꝓprium comitis Herculis: qui fingitur a poetis fuisse raptus a nymphis Alcanij fluuij.

Hylax ctis. canis nomen. Hylas puer. Ascen.

Hyllemone Cētaura fuit Cyllari amatrix: forma pstās

Hylęa cū diph. regio est. A q̄ Hyleū mare q̄ alluit. Hiero. Traiecto Boxsthene a mari inpmis est Hylęa regio

Hymber. Vide in dictione Imber.

Hymen tenuis virginal⁹ pellis: q̄ primo coitu abrūpit.

Hymenęus pe. p. de⁹ nuptiar⁹ putat⁹ est ἀπὸ τοῦ ὑμένος: id est a mēbrana. Q̄z cū sit claustrū virginitatis in nuptijs rūpit. Hic Veneris & Liberi filⁿ dict⁹ est. Vel (vt q̄dā aūt) ex Vranie ꝓgenit⁹: q̄ prim⁹ certas nuptias instituerit. Ꝺō p laudē cātat virginalib⁹ nuptijs ob hmōi meritū. Et ob hmōi meritū nuptialē vocē hāc factā apud grecos. Sicut apud Romanos nuptiar⁹ de⁹ Thalassio vocat. Alij dicūt Hymenęū quendā fuisse iuuenem qui die nuptiarū ruina oppressus interijt. Vñ postea institutū: vt expiationis gratia noiarēt in nuptijs. Alij virū fortē atticū asserūt: q̄ raptas a pdonib⁹ virgines: oppressis latronib⁹: intactas patrię restituerit. Alij q̄ hymen dicat membrana qua est munita virginitas: q̄ ꝓmo disrūpit coitu. Alij hymnū vocari nuptiar⁹ virginaliū existimāt: vt apud Terē. in Adel. Verū h mihi mora est tibicina & hymenęū qui cantant. Ergo sic accipe hymenęū in nuptijs: quēadmodū epitaphiū in funere: & i sacrz hymnū. ὑμενάεω γαμικῶν ὕμνων ὑμέναιος γὰρ ἐκείνων λυδὸς ἄδεται τομχαριέντ' ἄλκμᾶνα τομ ὑμνητὸν ὑμεναίων κύκνον τὸν μουσῶν ἄξι' αμελψάμενον.

Hymenęus nuptiarū deus.

Hymera. pe. cor. nomē fluuij: de quo Sil. lib. iiij. Armauere suos: qua mergitur Hymera ponto.

Hymeridion latine diurnale: vel quod paruū die durat ἡμέρα enim dies est.

Hymett⁹ p duplex tt: mons Atticę clarissim⁹: semp florens. Cui⁹ mel Plī. scribit fuisse ptiosum. Vñ hymett⁹ a. um. ꝓ molli ponit. Mar. Hoc tibi Thesei populatrix nitidi hymetti Pallas: & a syluis nobile nectar apis. Ex hoc mōte marmora pulcherrima fodiebant. Plī. Luci⁹ Crassus orator: prim⁹ peregrini marmoris colūnas habuit hymettias.

Hymn⁹: grece ὕμνος: latine laus: cāticū. Hymnetes cā/

Hyoscyamos gen⁹ herbę est: q̄ & hiusq̄mus ōr. (tor. faba porcina. Col. li. vij. Est ὑοσκύαμος cui⁹ semē detritū & cū vino datū: pdicto vitio medet. Hui⁹ multa sunt gīa.

Hypagogeus instrumētū quo lapides expoliunt. Ergce ὑπαγωγεύς.

Hyppallage: subalternatio siue sūmutatio. Ab ὑπό sub ἀλλαγὴ mutatio. Figura cū ꝟba per aduersus intelligunt Vt Trade rati vētos: date classibus equor.

Hypanis pe. cor. fluui⁹ Scythię: ex magna palude pro/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fluens. Huic miscet fonticulus q̃ sua amaritudine totũ cor rumpit Hypanim. Prop. Quãtũ Hypanis Veneto diffidet Eridano. Alter est in Indiã q̃ intrat Indũ fluuiũ.

Hypacaris similiter Scythię fluuius.

Hyparchus latine primas: nomẽ philosophi q̃ de syderibus ꝛ de tpib⁹ anni: ficut Eudoxus ꝛ Meton scripsit.

Hypar⁹ pe. co:. latine cõsul. Hypatic⁹ cõsularis: hypa/

Hypelatos herbę species: quã alij daph (tia cõsulat⁹. nem. Alij Carpophyllũ vocant. Lc.

Hypenemiũ ouum dicit: ex quo nihil gignit. A latinis ouũ irritũ ꝛ vemposum appellatur.

Hyp ꝓpositio greca: apũ nos ꝓcat ꝓ: sup: supra: vltra.

Hyperaspistes: latine ꝓtector: ab ὑπὲρ ꝛ ἀσπὶς. Hieroñ. in ꝓfa. penta. Cũ Aristeus eiusdẽ Ptolemęi hyperaspistes ꝛ Josephus nõ multo post nihil tale retulerint.

Hyperbasis siue hyperbaton pe. co:. latine transgressio verbi: ꝑm Quintil. lib. viij. quã frequẽter ratio cõparationis ꝛ deco: poscit. Fit em frequentissime aspera: ꝛ dura: ꝛ dissoluta: ꝛ hians oratio: si necessitatẽ ordinis sui verba rediganꝫ. Lõgius ergo verbũ ꝓprie hyperbaton est: vt aliaduerti iudices oẽm accusatoris orationẽ in duas diuisam esse partes. Nam in duas partes diuisam esse rectum erat: sed durũ ꝛ incõptũ. Dictũ hyperbaton: ab ὑπερβαίνω qõ transcendo vel transgredio: denotat. ὑπερβάλλω: extendo: supero: hyperbasia vel hyperbasis trangressio.

Hyperbole pe. co:. dici põt emphatia. Vel vt ait Lice. superlatio. Al Quintilia. superiectio. Interꝓtat a gbusdã ꝓ excessus. Nam ὑπερ sup βολὴ iactus. Hiero. in epist. cõtra origenistas. Tolite amoris ὑπερβολὴν ꝛ nos tollim⁹ odij magnitudinẽ. Et est figura: cũ dictio excedẽs fidẽ ponitur augendi vel minuẽdi gratia. Augendi: vt Nitue candidior: ꝛ fulminis ocyor alis. Minuendi: vt volãtis te foliis soni/tus terret: ꝛ vix ossibus hęrent: vel tardior testudine. Hinc hyperbolicus a. um. quod est excessiuũ.

Hyperborei pe. co:. montes ꝛ populi Scythię. Sic dicti q̃ sup: a. i. vltra eos flat boreas. Fest. docet hyperboreos esse sup: a aquilonis flatũ habitãtes: quoniã humanę vitę modũ excedãt: viuẽdo vltra centesimũ annũ. Ferunt magnam his de cęlo clementiã concessam esse: auras spirare salubres: nihil noxij flatus habere: domos esse nemora: victum arbores ministrare: disco: diã nescire: ęgritudine nõ inquietari: ad innocentiã oibus equale votũ esse: mortęq; accersere: ꝛ volũtario iteritu obeũdo tarditatẽ castigare. Sed hęc fabulosa sunt. Diod. Oppositã Celtis iuxta oceanũ esse insulã scribit: haud mꝫto Sicilia minorẽ: habitariq; ab ijs q̃ hyperborei appellantꝫ: eo q̃ vẽto Boreę sũt oppositi: Insulã valde fertilẽ in q̃ fruct⁹ annui bis nascunt.

Hypercatalecticũ metrũ dr: cui vna syllaba vel duę superãt. Tyr. allogꝫ venerẽ. O q̃ res hoinq; deoq;. Et Hora. Sylųę labor: ãtes geluq;. Illud dactylicũ. Hypercatalecticũ est. Hoc ꝓ iambicũ hypercatalecticũ.

Hyperiona: alij Solis patrẽ: alij ipm Solẽ: q̃ ea sup terras: appellatũ putãt. Poetę ꝓ sole vsurpant. Ouid. lib. j. fast. Placet equo persis radijs hyperiona cinctũ. Diodo. scribit Hyperiona Saturni fratrẽ fuisse: Ex q̃ ꝛ Tithęe filium: qui solis ꝛ lunę: aliorũq; astrorũ motus: horasq; primũ summa cura obseruatiõeq; a se ꝓcepta: ceteris noscenda tradidit. Ideo horũ parẽs nominat: veluti ipsor naturę cõtemplator. Et declinat hyperion. onis. pe. co:. Lic. in pgno. Vt cũ luna meãs hyperionis officit orbi.

Hyphear genus visci: in Arcadia abundãs. Lc.

Hypermeter ꝛ hypermetrus abundans syllaba: vt hominũq;: locorũq;. Et debet sequens a vocali incipere: nisi fiat sinhęresis: vt cura peculi.

Hypacte ambulationes latine dicunt subdiales: q̃ sub dio sunt ꝓcta dicunt greci paradromidas Victru.

Hyphen subunio interꝓtat. Ex hypo ꝛ hen vnum. Qõ fit cũ plures dictiones proferunt sub vno accẽtu: vt quandoquidem: simulac.

Hypo ꝓpositio greca ꝛ modo ab: mõ sub significat.

Hypobarus. Indię fluuius: iuxta quẽ arbores. Electrũ producunt. Lc.

Hypocaustũ locus ad sudandũ: qui ꝛ vaporariũ dicit. Nam vapor: ãdis cubiculis balneisq; ꝓparat. Lice. ad Q. fratrẽ. Propterea q̃ ita erãt posita: vt eor vaporariũ: ex q̃ ignis erumpit: esset subiectũ cubiculi. Idẽ. In balneariis hypocausta in alterũ hypodyterij angulũ ꝓmoui. Amb. lib. Dexa. De hyeme forsitan quereris q̃ nulla tibi hypocausta anhelantibus ignib⁹ vapor: emittãt: sed habes solis calorem qui tibi orbẽ terrarũ tẽperet: ꝛ hyberno te defendat a frigore. Pap. in Syl. Vbi languid⁹ ignis inerrat ędib⁹ ꝛ tenuẽ volũt hypocausta vapor: emittãt. Pli. ad Gallũ. Appliciti est cubiculo hypocaustũ perexiguum: q̃ angusta fenestra suppositũ calor: ẽ: vt ratio exigit: aut effundit: aut retinet. Victru. appellat. Hypocausin cum scribit faciẽda eẽ ęnea sup: a hypocausim tria: caldariũ: tepidariũ: frigidarium. Hodie hypocaustis vtuntur Germani. Ipi stuphas vocant: ad vapor: andũ cubicula.

Hypocalcus: latine subęratus dicit.

Hypochisis ꝛ hypochysmata. vide in dictiõe Glauco/

Hypocrisis simulatio quasi subtectio iudicij: ab (ma. ὑπὸ ꝛ κρίσις iudicũ. Hypocrita simulat⁹ qui in spectaculo personã subdit alienã: vt seruus personã domini. Ręci hypocriten vocant simulatorẽ. Vnde ꝛ Mimus hypocrita dictus: quia imitator est ꝛ simulator. Quinti. li. ij. scribit. Aeschinẽ hypocriten fuisse oratorem.

Hypocor: isticos apud latinos diminutiuus dicit.

Hypodesis: siue hypodema. atis. calce⁹ seu calceamẽtũ

Hypodoche: sis: ceptio: receptaculũ. (dicit.

Hypodiastole: subdistinctio.

Hypodites: interior: vestis.

Hypodidascalus dici potest repetito: siue ꝓcepto: ab ὑπὸ sub: ꝛ διδάσκαλος magister.

Hypogeson herba quę in subgrundijs nascitur. Greci nãq; partes tecti prominentes γείσα appellant. Lc.

Hypogea loca subterranea dicunt a grecis. Que dictio frequens est apud Josephũ ꝛ Egesippum.

Hypophetę vaticinandi ministri: quibus scilicet ꝓphetę imperabant. Lc.

Hypocondrion vocãt nõnulli partem coporis vbi ilia Alij Lagaron. Lc.

Hypopodon latine suppedaneũ.

Hypopyrgiũ locus sub turri ex ὑπὸ ꝛ πύργος turris.

Hypomnema. atis. Et hypomnematũ Summe ꝓ interꝓtatione ꝛ cõmentarijs. Lice. Tirou. Multũ mihi eripitur operę in exscribendis hypomnematis.

Hypostasis subsistẽtia siue substãtia: a theologis ꝓ pso/na capit. Tñ hypostases psonę subsistẽtes appellantꝫ. Nas στάσις statio dicit. Hiero. ad Dama. Tota secularium litera/rum scola. nihil aliud hypostasim nisi vsiam nouit.

Hypotheca pe. p: o. latine pignus: suppositio: documentum. Hypotheticus: suppositiuus.

Hypothesis pe. co:. argumẽtũ: siue materia: causa: the/

Hypotichos: subucula: ꝛ ꝓprie pontifi/ (ma ꝓpositũ. cum est: vt inquit Hieronymus.

Hypothyra siue hypothyrides apud Victru. capitur pro valuarũ cauitate ꝛ manitate.

Hypozeusis: subiunctio. Figura cũ singul⁹ sensib⁹ dat pro/pria clausula. Vt Regẽ adit: regi mẽor: at: nomẽq;: decusq;.

Hypotyposeon. i. disputationũ vel informationũ.

Hypsypile filia fuit Thoantis: q̃ Jasona amauit eũtẽ in Colchon ad vell⁹ aureũ rapiendũ. Fuit ꝛ alia Archemori nutrix. Lc.

Hyrcania regio Asiatica: magna ex parte plana: ꝛ ꝑclarissimis vibibus adornata. Quarũ celebrant: Caleb: otam: ꝛ Samariã: ꝛ Cartã: ꝛ Tapẽ. Et adeo opulenta: vt vitis vna vini Metretã efferat: ꝛ ficus sexaginta modios ficor Frumentũ ex semine nascat: qõ extollunt. Dicta Hyrcania ab hyrcana sylua q̃ Scithię subiacet. Habet ab oriẽte mare Caspiũ. A meridie Armeniã. A septentrione Alba/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

niam. Ab occasu Iberiã. In ea regione panthereq; pardi: & tigres abundant: cum syluis aspera sit. Hinc hyrcan⁹: vt mare hyrcanũ: homines hyrcani. Hiero. Hyrcani volucribus & canibus semiuiuos ꝓiciunt.

Hysge genus herbę coccinei coloris. Lc.

Hysginũ color: silis coccineo. Ex̃ greci vestes ὑσγινοβαφεῖς appellant: ꝑ est hysgino tinctas. Plin. lib. xxij. Hyacinthus in Gallia maxie ꝓuenit. Hoc ibi ꝓ cocco hysginũ

Hysopus fg. ge. & hysopũ neutri: cũ y ꝑ in Apu. (tingit. herba pulmoni valde vtilis: cuius penul. pducit: cũ apud grecos scribat per ω mega: q̃uis Macer corripuit. Est hysopũ siccũ: calidũq;: & tertio illi. Est i vtrisq; gradus. Hiero. in Ps. inter Ꝑtatõe. Sicut eñ hysopũ terrenũ curãdis pulmonib⁹ aptũ est: vt auertat inflationẽ: ita homo cęlesti gratia ipsius hysopo. i. humilitate cordis: ab oi ſuꝑbię malignitate purgat. Sunt etiã q hyssopũ ꝑ duplex ſ scribant.

Hysteria grece: latine secũdine: folliculi sunt cõtinentes fœtum in matris vtero cum menstruis.

Hysterologia locutio ꝓpostera: Figura eadẽ cum ea q̃ dicitur hysteron proteron.

Hysteron vltimũ vt nouissime. Cũ hysteron ꝓteron ei⁹ figura: cũ sententia ordine cõmutat: vt Post q̃ altos tetigit fluctus: & ad equora venit. Nã prius ad equora venit q̃ tã geret fluctus.

I Litera vocalis est: quę etiã consonans fieri consuevit. Et modo ꝓ simplici: modo ꝓ duplici accipitur. Pro simplici tunc habet: quando ab ea incipit syllaba in principio dictionis posita: subsequẽte vocali in eadẽ syllaba: vt Juno: Juppiter. Pro duplici autẽ quãdo in medio dictionis ab ea syllaba incipit post vocalem ante se positã: subsequente quoq; vocali in eadẽ syllaba: vt maius: peius: Maia. Nõnunq; tamen reperitur i litera ꝓ simplici consonante in medio dictiõis posita: sed in cõpositis: vt Reijcere: reiectus. Notandũ i literam ꝓ consonante positã aspirari non posse: cum nulla consonans ante se aspirationẽ accipere valeat. Unde Hiero. solyma sex syllabarũ est: Hiulcus trũ. Ac per deriuationes quidem transit i in alias vocales. In a: vt genus generis generatim. Paul⁹ pauli paulatim. In e: fortis forte. In o: Pater patris patronus. Est etiã i impatiuus modus ab eo is. Teren. I pę sequar.

I ante A

Ia fuit nonnẽ minoris filia Atlantis: & latine vox dicit. Item Ia grece vocant violas. Unde ianthina vestis. i. violacea. Rursus ia exultantis interiectio est.

Iacchus nomẽ Bacchi ἀπὸ τοῦ ἰαχῶ clamo: canto: voco: fero. Nam qui Baccho sacrificabant: clamare solebãt. Et duplici cc. scribi debet: q̃uis in verbo ἰαχῶ sit fim. c. Quod ideo fit: vt in iaccho secunda ꝓducatur: quę in verbo iacho corripitur. Virgi. Gratissima vitis Jaccho. Ponitur quãdoq; ꝓ vino.

Iaceo es. iacui. ſm notã significationẽ. Virg. dixit. Strata iacent passim sua quęq; sub arbore poma. Plau. in Amphi. Quis hic est senex: qui ante ędes nostras sic iacet? Dicimusq; iaceo in strato: iaceo humi. Liui. lib. ij. de bel. pun. Humi iacentẽ inter custodias: stationesq; militũ circũspexerunt. Quãdoq; iacere significat extare: esse. Sal. In medio campus iacet: aquis undiq; scatens. Quãdoq; plenus esse. Virgi. lib. iij. Geor. Sed iacet aggeribus niueis infoꝛmis & alto Terra gelu. Quãdoq; ꝑ plurimũ porrigi. Idez in eodẽ. Tantũ campi iacet. Quãdoq; squallere. Luci. lib. xxx. Et sua ꝑcipue retro relicta iacere. Quãdoq; mortuũ esse: ꝙ iaceant: nec amplius cadauera moueant. Luca. Ille iacet paci quẽ ꝓtulit orbis. Quãdoq; sepultũ esse. Mar. Non aliter cineres mando iacere meos. Huius verbi cõpositi sunt. Adiaceo: iuxta iaceo. Interiaceo: in medio iaceo. Liui. Descendũt in planicie quę inter Capuã Tipbamaq; interiacet. Subiaceo: subtus iaceo: & subditꝰ sum. Lactã. lib. iij. Quoniã igit vtrisq; subiacet fortitudo. Obiacet: de quo alibi. Et hęc habẽt penul. cor. in trisyllabis.

Iacio cis. ieci iactũ: significat emitto. Apu. Multis in eũ lapidibꝰ iactis. Unde iacere: ad certũ est dirigere in id in quod iactẽdit. Hiero. in li. Judi. Sic fundis lapides ad certum iaciẽtes: vt capillũ quoq; possent percutere. Et iacere est ponere. Trallato sumpta ab ędificijs: maxime a cothonib⁹. i. portubus mann factis: ꝙbus magna iaci fundamenta necesse est. Cice. in Philippi. In quo tẽplo: quãtũ in me fuit: ieci fundamẽta pacis. Omnꝰ cõposita sunt. Abijcio: adijcio: conijcio: circũijcio. Unde circũiecta impedimenta dicimus: Dejcio: disjcio: eijcio: ꝓjcio: interiaceo: objcio: pjcio: prętiaceo: prętjcio: rejcio: subjcio: trajcio: & superiacio. Hiero. in Eze. Et superiacient puluerẽ capitibus suis: & cinere cõspergentur.

Iacto as. frequẽter iacio. Sene. Dum lapillos iactaret in puteũ. Virgi. lib. j. Geor. Deucalion vacuũ lapides iactauit in orbẽ. Aliqñ iactare est sꝙ euolutare. Idẽ. Atq; illũ tales iactãtẽ pectore curas. Aliqñ fatigare: vexare: ꝓcurare vt Iactatos ędẽ toto Troas reliquias. Lactã. li. v. Qui patrem regno expulit: bello persecutus est: exulẽ toto orbe iactauit. Ex quo apparet non esse verã differentiã: quã Serui. ponit: dicẽs. Iactamur in mari: fatigamur in terris. Aliquãdo significat plagis sternere. Cice. in Verr. actu. ij. Jactatur domi suę vir primarius: & homo honestissimus ꝓ se quisq; manus affert. Aliquãdo temere laudare: siue ambitiosius gloriari. Virgi. Quem iuxta sequit iactantior Ancus. Hiero. ad Julia. Diues ille omnia quę in lege ꝑcepta sunt: se implesse iactabat. Hinc iactantia. Aliquãdo manifeste loqui. Virgi. Talia iactanti stridẽs aquilone procella: Velũ aduersa ferit. Aliquãdo frequẽter emittere. Idem libro ij. Geor. Et si nõ aliũ late iactaret odorẽ: Laurus erat. Et alibi. Ipsi lętitia voces ad sydera iactant. Id est crebro emittũt. Aliquãdo frequẽter ducere: vt apud eũdẽ. Manu vnq; manibꝰ iactata fatiscit. i. ductata. Quidã etiã iactatum ꝓ primitiuo & ꝑ excusso. Alij ꝓ dependenti accipiunt: vt lib. iij. geor. Et dextro iactata recũbit in armo.

Iactantia q̃ & iactatio: a Cicerone diffinit. li. iij. Tus. q̃ sit voluptas gestiens & se efferens insolentius.

Iactanter aduerbiũ a participio iactans formatur: & significat cum iactantia. Hieronymus. Nec iactanter de se quęrere videretur.

Iactuose similiter dicitur cum iactantia. Cice. Cũ sint multa iactuose dicta.

Iactito as. pe. cor. frequẽtatiuũ a iacto. Hiero. ad Ephesi. Ꝙbicum. Et hoc te iuxta scripturã facere iactitas. Et ad Damachiũ. Et ꝙ vnꝰ Romę amicus obiecerat: a multis in tota vrbe inimicis dicerem iactitatum.

Iactura pe. ꝓ. dicitur ꝓprie damnũ de mari: quãdo quis magnas in naui merces habet: & tẽpestate cogit eas in mare iacere: ne nauis obruatur.

Iaculum penul. cor. dicitur quicquid iaci in longũ põt. Nam fit vt iaciatur.

Iaculor penul. cor. re. deponens significat in longum iacio. Jumena. Quantas iaculetur Monychus ictus. Lol. lib. ij. Faba quę longius emittetur pura eo perueniet: quo ventilator eam iaculabitur.

Iaculo as. eiusdem significationis. Claudi. Latis iaculabat in aruis. Augu. in Psal. interꝓtatione per translationem dixit iaculabant in ora interrogantium se sagittas dei. Hinc Eiaculo: quod est extra iaculo: ꝓiicio. Ellij. Arionem cum fidibus & indumentis: cum quibus se in salum eiaculaueratꝰ: extitisse.

Iaculatio iaculamen & iaculamentũ ꝓ eodem.

Iaculus penultima correpta serpentis genus: qui subit arbores: e ꝙbus vi maxima vibratꝰ: penetratq; quodcunq; animal obuium fecerit fortuna. Luca. Et natrix violator aquę: iaculiq; volucres.

Iacobus penul. ꝓ. nomẽ ꝓpriũ quattuor syllabarum. Claudi. Quid laceras versus dux Jacobe meos. Nomina enim ꝓpria: sicuti Priscia. docet: in fine acutũ accentũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

habent: quę more latino declinata eundē retinent ꝛ pen. producūt: vt Adam Adamus. Joseph Josephus.

Jam aduerbiū temporis: qđ pene est idem quod tunc Quintil. Qđ si satis prudēter ea viderint: iam prope. consummata fuerit ꝑcipientis opera. Interdū hortātis est: ꝛ veluti morā increpantis. Virg. Jam diua ꝑcor. Interdū festinātis. Teren. Ego iam prospiciā mihi. Interdū ponitur pro nūc. Virgi. li. iij. Geor. Jāq; hos cursu: iam ꝑterit illos. Interdū propterea ꝛ q̄si modus est quidā ꝓiungēdi sūias: vt apud eundē. Jam maris immēsi prolē ꝛ genus omne natantū: Jam varias pelagi volucres. Hoc idē efficit coniunctū cuī vero. Cic. Jam vero vrbibus ꝓstitutis.

Jamiam: ꝑcat repente: vt iamiā aderit. Et cū p̄senti ponit: licet ad futurū resoluat. Virgi. Jamiāq; manu tenet ꝛ premit hasta: q̄si mox tenebit: ꝛ nunc videt tenere. Plerūq; figurate per indignationē accipit. Idem. Jam faz nec maxima Juno. Nec Saturnius hęc oculis pater aspicit equis. Et per miserationē. Sall. Jamiā anio meo charissime frater: q̄q̄ tibi imaturo ꝛ vnde minīe decuit: vita erepta: tamē lętandū magis q̄ dolendū puto casum tuum. Et per exhortationē. Quintilianus. Jamiam cōmilito quicunq; casus manet: etiam si Imperator damnaturus est: habes solatium: satius est: q̄ a patre occidi.

Jamdiu: ꝑcat olim. Nam diu quādoq; pro longo tempore. Jamdudū: ex iam ꝛ dudum cōpo (re ponitur. nitur. Et aliquādo de paruo tēpore dicit: vt iamdudum te expecto. Aliquādo de longiori. Plini. lib. xix. Jamdudum ex eadē Hispania Zęliton venit in Italiam plagis vtilissimū. Macrob. Jamdudū hęc quęstio ab Aristote. ꝛ proposita est: ꝛ soluta. Ponitur etiā pro continuo: vel q̄ primū. Virgilius. Jamdudum sumite pœnas.

Jamolim: ꝑcat iamdudū. Lice. Jamolim in principio illud statuerā. Sumit ꝛ pro aliquādo. Virg. At iamolim seras posuit cū vinea frōdes. Olimiā: pro iāpridē. Quintili. Olimiā Imperator inter fulgētes virtutes tuas liuor.

Jampridē: significat (locū querit. i. a longo tēpore. de paruo tēpore. Sene. Jampridē te expectantes ibi sederamus. De longiori. Plini. Qđ maiores nostros iampridem fecisse manifestū est: quod genus nuper: ꝛ patrū fere nostrorū memoria inuentū est. Pro continuo. Luca. Tollite iampridem victricia tollite signa.

Jamtum: ꝑcat eo tēpore. Plaut. Jamtū occepit vir ginē amare. Ceteres etiā iamtum: pro tantuz vsi fuere.

Jambus pes constās ex prima (Etiam pro tam. breui: vltima longa: ab inuētore: vt quidā putant: dictus Quidā iambum deducunt ἀπὸ τοῦ ἰαμβίζειν, quod est contumeliari: inuehi. Fest. Jambi dicebātur: qui singuli ex proscenio loquebantur: Trijambi qui terni.

Jana prius: ꝛ deinde Diana d literę appositione: vt Migidius ait. Lornucopię.

Janassa: nympha dicta est a suauiter regendo ἀπὸ τοῦ ἡνίω dulceo & ἄγω rego: impero. Lc.

Janus ab hiatu dictus est: detracta aspiratiōe: quē quidam Solē putant. Ideo geminū: quia vtriusq; ianuę cęlestis potentē: qui exoriens aperiat: occidēs claudat. Alij Janū mundū. i. cęlū intelligūt: quasi eanū ab eūdo: vt inquit Cic. li. ij. de natu. quia inūdus semper eat: duz in orbem voluit: ꝛ ex se initiuz faciens in se refert. Hinc ꝛ bifrons pingit. Duas eīi facies ante ꝛ retro hīe dixerūt: q̄ annus ex se initiū faciēs fini occurrat. Vel q̄ ꝑterita sciēs rit: ꝛ futura ꝓuiderit. Seu q̄ superorū: ꝛ inferorū ianitor exiterit. Huius templū erat Romę: qđ tēpore belli patebat: tēpore pacis claudebat. Unde Patulcius ꝛ Clusius cognoiabat. Hunc etiā quadrifrontē fecerunt: ob quatuor orbis partes: ꝛ Janū geminū vocitārt. Et Junonū quia calendaz princeps. Calendę eīi sunt Junoni dicatę. Et Janus erat locus Romę: vbi ſgeneratores consistebāt in regione Basilicę: quoniā in eo Jani simulacra collocata visebantur. Ouid. Qui puteal Janūq; timet: celeresq; calēdas. Jani quoq; perųię transitiōis foresq; prosa narū ędiuz ianuę vocabant. Sueto. in Domi. Janos inquit arcusq; cū quadrigis: ꝛ insignibus triumphoz per regiones vbis extruxit. Longe aliud ianos vocat.

Janeus: a veteribus dicebatur ianitor.

Janualis porta Romę: a Jano dicta: vbi ꝛ positū fuit eius signū. Hanc Numa instituit: vt esset clausa semp: nisi

Janua ꝓmus ingressus ad interiora (cuz bellū foret domus: a Jano dicta: q̄ hinc deo ꝓsecratū erat oñe principiū. Et proprie domus est ianua: ostiū vero partiū: vt cubiculoz: licet cōfundant. Nam ꝛ ianua: a quo ianitor: pro ostio ponitur: ꝛ ostium: a quo ostiarius pro ianua.

Janitor: pen. cor. re. cui ianuę custodia est cōmissa.

Januarius ꝓmus mēsiz: a principe deo est appellatus a Numa: qui primum anni esse voluit: tanq; bicipitis dei mēsez respicientē: ꝛ ꝓspicientē trānsacti anni finē futuriq;

Janiculū: oppiduz non procul a Roma (principia. Dictū quia per eū popu. Ro. transire ęgerat in agrum Hetruscū: seu q̄ Janus illud condiderit. Solinus. Quis dubitat ianiculū: a Jano non fuisse conditum?

Janual: libi gen°: qđ Jano tantūmodo delibabat. C.

Janthina pe. cor. vestis coloris purpurei ἴον eīi viola ἡ δ ἄνθος τοῦ ἄνθους hic flos huius floris: flos q̄ viola ceus flos. Mar. Coccina formose donas ꝛ ianthina męche. Plini. Ex his violis quę sponte aprīcis: ac macris locis ꝓueniūt purpureę: latiore folio: statim ab radice carnosa exeūt: solęq; greco noie a ęteris discernunt: appel

Jantha fuit nym (latę ita vt ab his ianthina vestis. pha Oceani: ꝛ Tethyos filia: vt author est Hesiodus.

Janita pe. pro. fuit Oceani: ꝛ Tethyos filia. Sic dicta a dulceandis viris ἰαίνω dulceo ꝛ ἀνήρ ἔρος vir.

Japis. idis, nomē proprium Aetholi. Qui cū ad regionez Venetię venisset: oppidum de suo noie condidit. A quo ea pars vbi Timauus fluuius est: Japidis nomen sumpsit. Virg. Castella in tumulis ꝛ Japidis arua Timaui.

Japetus pen. cor. Celi ꝛ (Nam dicta est Japidia. terrę filius: vt inquit Hesiodus. Hunc quidā Promethei patrez fuisse asserunt. De quo Ouidi. Siue recens tellus seductaq; nuper ab alto: Aethere cognati retinebat semina cęli. Quā satus Japeto mistam fluuialibus vndis. Finxit in effigiem moderantū cuncta deorum.

Japix. gis. pe. cor. vētus ex Apulia ꝓficiscēs: qui quasi aduersus Eurū flare videt. De hoc Luca. li. vj. Excipit aduersus Zephyros ꝛ Japyga Hinc°. Est ꝛ Japyx no

Japygia: Apulia dicta est ab Ja (men Dędali filij. pyge Dędali filio: vt Hero. ꝛ Soli. scripsere. Japygiū vero Salentinoz promontoriū est. Virgi. li. xj. Dicto: Bargami cōdebat Japygis agris. Unde Serui, Japygiā partez esse Apulię dixit: in qua est mons Garganus: qui vsq; in Adriaticū pelagus tendit. Hui° metropolis est Brundusiū: ꝛ Tarentū ciuitas. Hanc regionem Messapiaz: ꝛ Japygiam: ꝛ Calabriā: ꝛ Salentinā multi nomināt.

Jason nomē proprium Aesonis filii: fratris Pelię Thessalię regis: qui Colchos profect° vellus aureū abstulit. De ꝟ Justinus ꝛ Diod. siculus latius scripserūt. Huius noia prima vocalis est. Ouid. Quę nisi crudelē non tangit Ja

Jasius vnus fuit ex primis Argiuo (sonis ętas. rum regibus: a quo Argiui Jasidęq; dicti sunt.

Jasidis dicta est Atalantis: ab Jasio patre.

Japida: nunc sozū Juliuz: regio Italię: ab Japide Aetholi filio: qui ad eas oras veniēs: oppidū de suo noie cōdidit. A quo ea pars vbi fluuius est: Timauꝰ Japidia conſnata fuit. Virg. lib. ij. Geor. Castella in tumulis ꝛ Ja

Jastim insula Carię: quę (pidis arua Timaui. continenti adiacet: cuius incolę magnā ex parte victū ex mari captabant: cum sterilem regionē haberent. A qua Jasius sinus: cuius municeps Cerillus fuit. Ex Jaso fuit Diodorus dialecticus: cognomento Chronus.

Jaspis lapis pretiosus: qui a Plinio de greco in latinum viridis gemma interpretatur ἴασις: quippe viride ἰάσιδος gemma. Est enim viridis sicut smaragdus: sed

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

trassi coloris. Sunt qui componant ex ἴον viola: τ πᾶς totus: quasi totus sit violaceus.

Iasponix: iaspidis gẽmę gñs: a niuis colore dicta. Lc.

Iatralepte: latine reunctores medicorum.

Iaziges Methanastę: ppli in Europa. Qui: sicut Ptolemę. lib. iij. scribit: ab oriente habẽt Daciã: ab occasu τ austro Germanię partẽ: a septentrione Sarmathiam.

Iaxartes fluuius. Qui: vt Martian. docet: illam terrę partem secat: qui Tanais putabatur: quem Demodamas dux transcendit: τ alium esse perdocuit.

I Ante B

Iberus pen. pro. fluuius Hispanię: qui apud Cantabros oriens per. xl. passuũ milia fluit: τ in mare Balearicum exit. Eustathius. Ἴβηρ δὲ ὁ Πλαμὸς καλὰ δὲ τινας ἀπὸ βασιλέος ὁμώνυμος ἐὼν τῶν ἐχάτιων λοχήμα ὃ δὴ ὡμία φῦλ ἐυσοπῆς ἀγχὸ τῶν σκλῶν τῶν πρὶ τὰ γαδειρα καὶ ἄλλα πλά λέγει ὁ ἀυδὲ ἐυσάδιος. id est Iberus fluuius scõm quosdã a rege eiusdẽ nominis dictus: in vltima Europę prope colũnas: circa Gadira: τ multa alia dicit idẽ Eustathius. Luca. lib. iiij. Qui pstat terris infert ibi nomẽ Iberus. Qđ τ Iberũ declinari potest: psertim quãdo sequit flumẽ. Et Iber. eri. vel eris. pe. p. vt Hirt. ait. Hora. Iberi Rhodaniq; potor. Luca. Occurrat Iberibus alter. Inde Iberia dicta est pars Hispanię: q̃ intra Iberũ ptinet. Quãuis gñali vocabulo p Hispania capiatur. Et Iberiã quidã partẽ vnã exteriorẽ: alterã interiorẽ dixerũt. Hanc regionẽ celtę Galloꝝ ppli: relictis sedibus suis: habitauere. Vñ cõposito ex vtraq; gente noie: Celtiberi appellati sunt. Et regio eorum Celtiberia. Ab Iberia vo Iberi τ Iberes vocati sunt populi Hispani. Est τ alia regio hoc noie iuxta pontũ: intra Colchida τ Armeniã: venenoꝝ ferax: quę caucasijs mõtibus circundat. Cuius similiter populi Iberi τ Iberes dicti sunt: a quibus (vt Varro scribit) venerũt: qui in Hispania habitauerũt: τ a quibus Hispania Iberia: τ fluuius Hispanię Iberus. Et Iberus. a. um. Virgil. lib. ix. Victus acu chlamydẽ: τ ferrugine clarꝰ Ibera. Scribit Dion. Iberes populos: a Pyreneis montibus profectos: in Asiam sedes posuisse. Unde ea pars Asię Iberia nũcupat. Iberiam regionẽ mulier captiua sub Constantino Helenę filio conuertit ad Christianam fidem: in ea pudicam traducente vitam: τ in oratione iugiter persistente.

Iberia regio. Vide in dictione Iberus: de qua modo.

Iber vel ibir. cis. syluestris caprę genus pernicissimũ vt Pli. li. viij. De quo τ apud Hier. Job. xxxviij. scribit. Nunquid nosti tẽpus ibicuꝝ partus? Quidã tamen hoc

Ibi aduerbiũ loci: significat in eo (nomẽ aspirant. loco. Et proprie dicit: cum semel locus monstratur. Ibidem cũ sępius. Virg. Ter fluctus ibidẽ Torquet agens. Ab ibi fiunt cõposita: inibi τ alibi: seu aliubi.

Ibis auis Aegypti. Quę sicut Hier. scribit duplex est. Altera tota nigra est. Altera Liconię nõ absimilis: diuersa tñ a Liconia. Hęc rostri adũcitate per se partes perlubit: qua reddi cibos onera consueuerũt: τ serpentibus vescitur. De hac Lice. lib. ij. de natu. Velut Ibes maximã vim serpentiũ conficiunt: cũ sint aues excelsę: rigidis cruribus: colloneo proceroq; rostro: auertunt pestẽ ab Aegypto: cũ volucres angues ex vastitate Libyę vento Aphrico inuectas interficiũt: atq; consumũt. Ex quo fit: vt illę viuę nec morsu noceant: nec odore mortuę. Ab hui⁹ auis similitudine. Ibis pro inuido ponit. Unde Ouidius libũ

Ibicus pe. cor. nomẽ poetę lyrici (in ibim scripsit. Rhegini: apud grecos pręclari. Et quo genus metri dictum est Ibicum. Sicut alterũ ab Alceo Alcaicum.

Iberia insula: in Oceano septentrionali versus occasum: proxima Britannię. Sed qua Britannia angustior ab Aphrico in Boream porrigitur: cuius partes priores Iberiam prospectant. Unde τ Ibernia dicta. In ea nullus anguis videtur: nulla apis.

I Ante C

Icarus pen. cor. Oebali Laconũ regis filius fuit: pater Penelopes. Proper. lib. ij. Icare Cecropijs merito iugulate colonis. Hic etiã Icariotus dictus est. Vñ Icariotis forma patronymica. Ouidi. lib. iij. de Pon. Morte nihil opus est: nihil Icariotide tela. Icarus etiã dictꝰ fuit Dędali filius: qui vna cũ patre e Creta fugiens: fretus alarũ fiducia: cũ vltra patris iussa altiꝰ euolasset: Solisq; ardore cęra: qua pęnę ptinebant liquefacta esset: ita vt ab alis defluere⁹: decidit in mare: qđ est inter Myconez τ Gyarum: a quo postea Icariũ mare dictũ fuit: dicente Ouid. lib. iij. Trist. Icarus icarias nomĩe fecit aquas. Pręterea Icarus: vt Pli. li. iiij. auctor est: mõs est in Attica regione.

Icaria insula: in Icario mari: ab Icaro Dędali filio dicta: quę trecentoꝝ stadioꝝ ambitũ habet. Et in ea Diane tẽplũ Tauropolũ appellatũ. Hęc τ Icaros dicta est: ante Doliche vocata. Est inter Sardũ τ Siculũ mare.

Icarion: fuit nomen sęuissimi Pyratę.

Icos a Lic. in rhetoricis ponit breuis complexio.

Iconiuꝝ oppidum Cappadocię: optime olim habitum: fortunatione habens regionẽ. Altę est in Asia politica regione: apud Trogetẽ lacum: vt inquit Strabo.

Icon: siue econ. latine effigies imago: τ statua ex membris ipsis a pictoribꝰ: seu statuarijs expressa. Pli. li. xxxiij. Eoruꝝ vero qui ter ibi superauissent imagines ex mẽbris ipsoꝝ similitudine expressa: ąs Econas vocant. Nonulli etiã hęc icona. ne. τ hoc iconisma. atis. declinant. Cuius diminu. est icuncula. Est τ icon: teste Lic. ad Herẽ. figura: cum. s. formę ad formã: cum quadã similitudine fit collatio: aut laudis: aut vituperatiõis causa: vt si diceres. Ibat in pręliũ corpore tauri validissimi: ipetu leonis acerrimi.

Iconicus, nica. cum. τ Iconius. a. um. quod ita est pictum: siue formatuꝝ: vt ex eius membris sit expressa similitudo. Suetonius in Cali. Simula crũ stabat in templo aureum iconiũ: amicie batur q; quotidie veste: quali ipse vteretur. Plini. Adeo iam coloꝝ vsus increbuerat: ad eoq; ars perfecta erat: vt in eo pręlio iconios duces pinxisse tradatur Athenien siũ Melciadẽm: Calimachum: Cynegirum. Barbaroꝝ: Darium: Tysaphernem.

Ico. is. ici. ictũ. percutio: τ passiuũ icor. Pli. Arboꝝ manu satoruꝝ: receptarũq; in domos in fulmine laurus sola non icit. Liui. li. j. Ibi in turba ictus Rem⁹ cecidit. Hinc fit ictus. us. pro percussione. Lice. li. iij. offi. Ictu fulminis deflagrauit. Nama huius ẏbi in psenti: vt inquit Prisc. coripit: sed producit in pterito: τ mutat o finale in i. Lucre. tñ produxit in psenti. Exin corpus propellit τ icit.

Iconismos. Sene. lib. xv. epistolaꝝ appellat descriptiones: aitq; id verbum esse publicanoꝝ.

Icthis. idis. inqt Aristo. sylues tris mustellę genꝰ est: magnitudine militẽsis catelli: sed pilo: facie: albedine partis inferioris: τ morũ astutia mustellę simile est. Mansuescit maiorẽ in modũ: officit aluearibus. Mellis em auida est: aues etiã petit: vt felis. Hanc Martẽ speciali vocabulo τ Marturelũ: seu Fouinũ vocant. Genitale ei osseuꝝ est.

Ichthys cum ypsilo latine piscis dicit: a quo fiunt.

Ichthyobolis piscator.

Ichthyopolion locus: vbi pisces venduntur.

Ichthyophagi pe. cor. q ex piscibꝰ viuũt: quo noie dicti sunt qdã populi: de qbꝰ Hier. Cõ. Joui. Dorro Ichthyophagi gens errãs in littore maris rubri: sup petras Solis caloꝛe feruẽtes: assant pisces: τ ẽ solo alimẽto victitant.

Ichthyotrophia apud Col. Loca in quibus alunt pisces: quę τ piscinę τ viuaria latine dicunt. Nam. lib. ix. sic ait ἰχθυοτροφία sedula cura exercent. Ea sunt oia: vt latine potius loquamur: sicut auium cohortaliũ stabula. Nec minus earũ quę cęlaubis septę saginant: vel aqua

Ichthyocolla gluten (tiliũ animaliũ receptacula. ex piscibus. Est etiã nomen piscis. Celsus vero quotiens vult glutinũ intelligi: non piscem: adiicere solet gluten.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

J Ante D

Jceros pen.cor.morbus:cū per totū corpus bilis suf/fundit:quę interdū nigra:interdū flaua est. Et ictericus: qui eo morbo laborat: ab ictero aue: quā nos Galbulaz vocamus:autore Plin.qui ait. Aluis icterus vocat ab co/lore:q̄ si spectē sanari id malū tradunt:ꝛ auē mori. Hāc puto latine vocari Galgulā. De hac aue sic legimus. Gal gula decipit calamis ꝛ retib⁹ ales: Turget adhuc viridi cū rudis vua mero. Hęc etiā ficedula dr, quę est crocei co loris. Hūc morbū Plin.ꝛ Varr.regiū appellāt:q̄ mulso p̄cipue curaret. Cor.ꝛ Apul. Aurigine ꝛ auriginosum hoiem dicūt. Marcel. Arquatū a colore cęlestis arquus.

Jchnusa pe.pro.insula Sardinia dicta est:quoniā ad similitudinē vestigij facta sit:qđ grēce ἴχνος dicit. Sylli. lib.xij. Inde ichnusa pius grauis memorata colonis.

Jchneumon:aial est magnitudine felis:spē muris:vul go nūc murē indicū vocant. Nascit in Aegypto:ꝛ cū aspi de pugnat. Jchneumon Aegyptij adorant:quoniā ouа crocodilor conterat:ꝛ luto quolutus:cū os aperūt ita in ventres eorū insilire soleat: vt exesis intestinis eos interi/mat. Plini.etiā scribit ichneumones esse vespas minores q̄ alię:quę vnū genus perimūt:et araneis phalangiū ap

Jchnographia est circini regulę modicę (pellatū. continens vsus:ex qua capiūtur formarum in solis area/rum descriptiones. Auto: Uitruuius libro primo.

Jchthicusa insula:alias Jcaros dicta:sita ab exortu sol/stitiali: Delo ad quinquaginta milia passuū propinqua.

J Ante B

Jd varijs modis vsurpat ab autoribus. Cū enim dicit id qđ res est. Jdē est:ac si diceremus qđ verū est. Terē. in Adel. Uerū cogito:id qđ res est. Jd ętatis sum.i.in ea ęta te sum. Aliquādo ornatus tū causa dr. Ut id qđ.i.quod idipm.i.hoc Cic. Lentulo. Multi rogabant: atq; idipm cōsulibus inuitis. Ab id:fit idcirco coniunctio:ꝛ ideo.

Jda:idę.mons altissimus:qui ad Troadē spectat:ha/betq; multos pedes. Latꝰ eius septentrionale ex angustijs Abydi vsq; ad Esapū ꝛ Cyzicenū agruz ad Propontidē pertinet:occidētale ad Hellespontū respicit:australe pro montorijs facit:qđ lectū appellat:orientalia Jdę ad Mysos declinat:abundatq; mons aquis: ꝛ mlta flumina ex eo descendūt. In cuius summitate locus fuit Gargarus appellatus:a quo Gargara golica ciuitas dicta est. Ouid. lib.iij. Fast. Bindymon ꝛ Cybelen:ꝛ Amnaz fontibus Jdam. Jda etiā appellata fuit Bardani: Scythaꝝ regis

Jdęus.a.um.nomen ab Jda deductū. Pro/ (filia. pert. Cedite iam diuę quas pastor viderat olim: Jdęis tunicam ponere verticibus. Est ꝛ nomen proprium viri quem Troianorum prędonem dixit Homerus.

Jdęi dactyli filij fuerūt:scōm quosdā Mineruę ꝛ Solis. Tel(vt alij volūt) Saturni ꝛ Heliopes: ꝛ dicunt alias Corybantes. Sunt etiā gemmę:quę ferreo colore huma

Jdalus mons est:ꝛ (num pollicē exprimūt. Lc. nemus in Cypro:quondā Veneri sacer:vbi ꝛ bene op/pidū fuisse traditur. Unde ꝛ Venus Jdalia appellata.

Jdapses:fluuius insignis magnitudine:in quo aureę harenę ꝛ gēmę deprehēdunt. Fluit per Parthos ꝛ In/diā:ꝛ amplo profundoz aluo crebras facit insulas. Do/stremo quattuor:susceptis fluminibus Indo flumini ad/miscetur. Dictus Jdaspes:ab Jdaspo Medorū rege.

Jdęa pe.pro. ἀπὸ τοῦ ἴδους. Jdęas:inquit Aug. li.lxxx. quęstionū: latine possum⁹ vel formas: vel spēs dicere: vt verbū e verbo transferre videamur. Jdęas primus Pla to appellasse perhibet. Sunt aūt Jdęę exēplaria ęterna eorū quę naturaliter fiunt:immortales:immutabiles:inuiola biles. Et:vt res apertior fiat: opus est prēter oēs homies intelligere quendā hominē. Et prēter oēs equos equum. Et prēter animalia animal ingenitū. Et quēadmodū ex vno sigillo cōplures fiunt impressiones:sic ex vno hoīe sexcen ta milia hominū. Et hęc est Platonis Jdęa. A quo Ari/stote.dissentiens:nullas putat esse Jdęas. Euseb. lib.prę/

paratiōis. Jdęam sic diffinit. Jdęa est perpetua substātia causa ꝛ principiū:vt singularia talia sint: q̄lis est ipsa. Et quēadmodū sensibiliū exēplaria ad hęc corpora pcedūt: sic quę oia in se ipsa ętinet pulcherrima: atq; perfectissi/ma:huius mūdi exemplar est:ad quā a creatore Deo ab vniuersa substantia mūdus similime formatus est.

Jdeo coniuctio est:ꝛ significat ob eam causam.

Jdcirco:propter hoc:similiter coniunctio est.

Jdez cōponit ex is ꝛ demū.i.iterū is. Et tā in gñe mas. q̄ neu.ntūs:necnon actūs mas.ꝛ fg. gñis mutant m.in n. ante d.euphonię causa:vt eundē eandē. Ceteri ꝺo casus ex integro ꝛ corrupto cōpositū inueniunt:vt eadem:eius/dem:eidē:eodem:ędē: eędem: eisdē:eosdem. Itaq; per duo ij.vel per e.ꝛ i.regula exigit scribi:tam ntūm plura/lem masculinū:q̄ datiuū ꝛ ablatiuū plurales. Solent tñ autores:ꝛ per synęresim vnā pro duabus ponere. Et in neutro quidē genitiuaz compositio:ꝛ dicimus identidez. Sed cū idem est gñis mas.producit i. In neutro vero co/ripit. Uerg.li.iij. Jdē ambas ferro dolor:atq; eadez hora tulisset. Juuena. Si fecisset idē caderet sub iudice morū. Nomē interdū idez pro etiā. Cic. Et huic coniucta benefi cētia:quā eandē vel benignitatē:vel liberalitatē appella/re licet.i.quā etiā. Quinti. Si cām veneficij dicat adulte/ra:nō. Ald. Catonis dānata iudicio videt:qui nullā adul terā non eandē esse maleficā dixit. Ab idez fit itidē:quod est quasi item idē:quod significat similiter eodē modo.

Jdentidē pe.cor.cōponit ex idem ꝛ idē:sed m.in n.mu tatur:ꝛ t.interponit euphonię causa. Cuius obliqui desi cuit:significatq; frequēter:ꝛ eodē modo. Sine illud idez per eundē modū. Liui.li.j. Una longe ante alias insignē specie ꝛ pulchritudine a globo Thalassi cuiusdā raptam ferūt: multisq; scisciantibus cuinā eam ferrent:identidē ne quis violaret Thalassio ferri clamitatū. Plini. Cetum milia nūmoz pro domo eius identidē promittēs. Sueto. in Cęsa. Cum Ald. Cato identidē:nec sine iureiurādo de nūtiaret delaturū se nomē eius simulac primū exercitum

Jdios grece proprius. Un/ (dimisisset.i.frequēter. de idiota. Jdos vero latine forma:a quo idolum.

Jdiographum pen.cor.latine priuata scriptura.

Jdioma-atis.proprietas sermonis: vt sunt quinq; idio

Jdiotes:siue idiota indo (mata.i.dialectici grecoz. ctus ꝛ illiteratus:quo vocabulo. Cice.in Pisonē: ꝛ alij frequēter vtuntur. Dicit etiam inutilis:quasi sibi tātum modo:ꝛ non pluribus vtilis:priuatus: plebeius. Lucili. Quid ni tu idem illiteratū me atq; idiotam diceres?

Jdolum penulti.produ.dicitur simulacrū. Nam apud grecos scribitur εἴδωλον. Nam εἶδος forma dicitur.

Jdolium diminutiuum est.

Jdolatra vel idolatres:seu idololatra vel idololatres: idolorū cultor. Jdolatria:seu idololatria simulacroz cul/tura. Nam λατρεύω a quo latria deducit apud nos colo interpretat. Est enim cōposita dictio ex idolo ꝛ latria cul tura. Hiero.cōtra Joui. Nec mirū si omne qđ in macello vendit:Apostolus emi iubeat ꝛ comedi:cum idolatris:ꝛ adhuc in tēplis idolor: quasi idololothyta vescētibus p summa abstinētia fuerit:cibis tñ abstinere gentiliū.

Jdolothytū pen.pro.dici potest immolatū idolo:vt est apud Apostolum. Nonne conscientia eius cum sit infir/ma ędificabitur ad comedendum Jdolothyta.

Jdolothysia cū accentu in pen.imolatio: quę fit idolis

Jdothea nomē proprium filię Proti: Argiuoꝝ regis.

Jdomeneus Deucalionis filius: Cretensium rex:qui contra Troianos strenue dimicauit:ꝛ Petiliam vrbem super Salentinum montem Calabrię condidit.

Jdoneus.a.um.quod est ad omnia aptum: tam mala q̄ bona. Teren.in And. Adeon videmur vobis idonei:in

Jdas:idę nomē proprium ma/ (quibus illudatis. ritū Marpissę: qui omniū formosissimus fuit.

Jdula ouis:quę oibus idibus Joui imolabatur. Cc.

Jdumęa:cū diph.regio Syrię. Quę(teste Plini.li.v.)

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

a meridie Arabiã habet: a septentrione Phœniciã. In qua est vrbs Indume pe. pro. finitima Phœnicię: palmis abũdans. Luca. li. iij. Bazaq; & arbusto palmarũ diues Idume. Inde fit Idumeus. a. um. Vergi. li. iij. Geor. Prunus Idumęas referã tibi mãtua palmas. Hiero. ad Darda. Idumęos quoq; a meridiana plaga vix vigiti quinq; ab Idus ſę. gnis & tñ (Hieroſolyma milib⁹ ſeparatos. pluraliter dici poteſt diuiſio. Cñ proprie exiſtimant dies: qui diuidunt meſem. Diuidunt eñ menſes præcipue nonas a calendis. Iduare ſi quidẽ Ethruſca lingua dicere eſt. Sunt etiã qui dicant Idus: quaſi vidus: v litera detracta: q; tũc plena Luna videat. Alij ἀπὸ τοῦ ἰδόυς, hoc a ſpecie deducunt: q; ea die Luna pleniſſimam ſpeciem oſtendat. Alij ab Ioue: quaſi Iduli: quoniã apud Thuſcos omnibus idibus Ioui immolabatur a flamine.

I Ante E

Iebus ciuitas Metropolis: quę poſtea Salem: tertio Hieroſolyma: & nũc Hellia dr. A Iebus dicti ſunt Iebuſei: de q̃bus Hier. ad Darda. ſcribit. Q; a Iudęis expelli nequiuerint: ſed remãſerint cũ eis in ſcandalũ exemplũq; vicinor: in tñ vt ibi templũ conditũ eſt areę orę fuerunt

Iecur. oris. & iecinoris: qui gũs: vt inquit (Iebuſei. Præſcia. videt a ntõ iecinus: qõ non eſt in vſu. Plini. Sex victimarum iecinora replicata intrinſecus reperta ſunt. Dicit & iecinus. eris. ſicut munus. neris. Et ſignificat hepar. Vnde & fibras iecinerum dicimus. In hoc irę & inſanię cauſam eſſe volunt. Sicut pauoris in corde: in ſplene lętitię. Iecur connectitur cordi per venas: quę ſanguinis alimẽta iecinori præſtant. Et hęc eadem ab ipſo iecore diſtribuũtur in venas: vnde colorem accipit. Habet eñ iecur ſanguinis concreti colorẽ: & in eo amoris eſt ſedes: vt tradunt ſapientes: diuiditur q; in quattuor fibras.

Iecuſculũ dimi. paruũ iecur. Plini. Duriũ iecuſculis fibręq; ad numerũ Lunę dierũ in menſe congruere dicunt.

Ientaculũ cibus: qui ante prandiũ ſumitur: qui prandiolum: ſeu prandiculũ: & vulgo collatio dicitur. Sueto. in Vitel. Epulas trifariam ſemper: interdum quadrifariaq; diſpertiebat in ientacula: & prandia: & cenas: comeſſationeſq;. Martia. Surgite iam vendit pueri ientacula piſtor. Criſtateq; ſonant vndiq; lucis aues.

Iento. as. aliquid ante prandium guſto. Var. in Mar. Vt ęant ac rempub. adminiſtrẽt q; populi ientent. Afra. Dum ex eo domum ientare nulla inuitat.

Ieſſen oppidum heroum vocant: quo Joſeph in occurſum patris Jacob in Ægyptum proceſſit.

Ieiunium tempus: quo a cibis abſtinemus.

Ieiuno: a cibis abſtineo. Ieiunus qui a cibis abſtinet.

Ieiunũ pe. pro. inteſtinũ ſic dictũ: quia nunq; quod accipit: continet: ſed protinus ad inferiora tranſmittit. Hoc maiores noſtri hiram: & per diminutionẽ hillam dixerũt: vt inquit Feſtus: & hillum neutro genere.

Iera: nympha ſic ab impetu ἵεμαι enim impetum ſa

Ierax auis eſt: ex accipitrum (cio. Cornucopię. genere: quam ſacram vocant. Lc.

I Ante G

Igitur collectiua: vel rationalis connũctio eſt. Colligit enim ſu prædicta illatione: hoc eſt ratione confirmat. Cic. pro. Liga. Habes igitur Tubero: quod accuſatori maxime optandũ confitentis reum. Dicit & illatiua: q; prępoſitis alijs informat. Ponitur interdũ pro deinde: ſiue poſt ea. Teren. in Eunu. Quid igit faciam? Plau. in Amphi. Si aliter erunt animati: neq; dent: quę petant. Seſe igitur ſumma vi: armiſq; oppidum eorum oppugnaturos.

Igilium inſula: contra Coſſanum.

Ignis: a gignendo: id eſt naſcendo dicitur: q; in eo nihil naſcatur: & omne quod naſcitur eum amittit: & frigeſcit. Vel q; ſeipſum pariat: & paruis ſcintillis creſcat in immẽſum. Sumitur quandoq; pro meretrice: vel qui amator: vitur. Vergi. At mihi ſeſe offert vltro meus ignis Amyntas. Vel quia meretrix amida eſt: vt ignis alimẽtorum. Hinc igneus. a. um. Vt calor igneus.

Ignis ſacer: morbꝰ eſt a Pli. dictus qui a Dioſcoride vocat Eryſipelas. Sunt & morbi quidã Eryſipelatodes vocati: quotiẽs accenſio interna cũ dolore vehemẽti circum viſcera percipit. Sed cũ in cerebrũ ſubit id malum refrigerant: & impalleſcũt ora Eryſipelas: & in vulneribꝰ quoq; dr cuz ſuper inflãmationẽ rubor vlcus ambit: iſq; cũ dolore ꝓcedit: vt ait Celſus. Idẽ autor ignez ſacrũ ab Eryſipelate diuerſum facit lib. v. genera ignis ſacri duo reddens. Alterũ in altitudine puſtulis minus. Alterum in ſummę cutis exulceratione latuz inexęquabile. Eryſipelas Galeno proprie is tumor eſt: qui ex tenui ſanguine interim: & cum bilis parte incenſor: ac feruente conſiſtit.

Ignio. is. iui. itũ. inflãmo. Hier. Eloquiũ dñi ignuit eũ. Cñ ignitus pro cãdente. Idez Clor hois mulieri ſagitta ignita diaboli. Et Apulei⁹ ignitã eſſe Martis ſtellã dixit.

Igneo. es. A quo igneſco. is. Et eſt igneſcere ignẽ fieri:

Ignefacio: ignẽ accen/ (quo Plinius vtit: nõ ignire. do: hue ignitũ reddo: a quo ignificus lator diſcordię.

Ignigena: igne genitus.

Ignipotens dictus eſt Vulcanus: q; ignis poteſtatem habeat: habetq; accentum in antepenul.

Igniuomus penulti. corpta: ignem vomens. Lactan. Alius igniuomum Solem cęli orbita ducit.

Ignitabulum: ignis receptaculum.

Ignarius lapis dicitur: ex quo ignis excutitur.

Ignia quędã vaſor fictilium vitia: quę coquẽdo ꝓhunt.

Ignauia ab ignauus fit: & eſt cõtraria fortitudini: cum qõ ratio aggredi fortiter ſuadet: id nos formido aggredi diſſuadet: & ab audendo retinet. Cice. in Lęl. Vt bonitas malutiã: tẽperãtia libidinẽ: ignauiã fortitudo. Idẽ. Ignauiã puſillũ: & abiectũ animũ eſſe oſtẽdit ad Lęlũ ſcribẽs. Etenim etiã hoc gñe gloriari ſolitũ eſſe familiarẽ noſtruz Hortenſiũ: q; nunq; bello ciuili interfuiſſet. Hęc nra laus erit illuſtrior q; illi tribuebaꝰ ignauię: de nob id exiſtimari non poſſe arbitror. Hec me iſta terrerent: quę mihi a te ad timorẽ fidiſſime: atq; amantiſſime proponunt. Quid aũt ſit fortitudo idẽ lib. iij. ad Heren. oſtẽdit. Iſta non eſt fortitudo: inquit: ſed temeritas: ꝓpterea q; fortitudo conſtẽptio eſt laboris: & periculi cũ ratione vtilitatis: & cõpenſatione cõmodor. Temeritas eſt cũ inconſyderata dolorũz perpeſſione gladiatoria periculor ſuſceptio. Sall. de ignauo & ignauia ſic ſcribit. Cõpertuz ego habeo milites verba virtutẽ non reddere: neq; ex ignauo ſtrenuum: nec fortẽ ex timido exercitũ oſtone Imperatoris fieri. Et paulo poſt. Scitis equidẽ milites ſocordia: atq; ignauia Lentuli quantã ſibi: nobiſq; cladẽ attulerit. Ex his colligi poteſt: q; gnauus ſit is qui induſtrius eſt: & ſtrenuus ſine fortis. Cuius ꝓrariũ eſt ignauus: qui nõ eſt induſtrius. i. qui negligit: aut formidat ſe exercere in aliqua arte: propter laborẽ. Clerg. Ignauũ ſucos pecus a præſepibus arcent. Aut qui formidat periculũ aggredi: qõ fortis & ſapiẽs formidare nõ debet: vt Cic. Hortẽſio dicit tributũ eſſe ignauię: q; nunq; bello ciuili interfuiſſet. Differt tñ quantũ intelligo inter gnauũ & induſtriũ: q; gnauus ꝓprie is ſit: qui ad ſubeũda pericula: ac labores tolerãdos ſapiens: & fortis eſt. Induſtrius: qui ingenio cum multũ valeat: vt artifex bonus aliquid ſtruere: & negotiari non ociari ſtudet. Cic. pro Mopeio inter gnauos: & induſtrios diſtrare oſtẽdit dicẽs. Cęteris ordinibus hoies gnaui: & induſtrij partim in Aſia negotiant: qbus abſentib⁹ vos cõſulere debetis: partim eorũ in ea ꝓuincia pecunias magnas collatas habẽt. Componiturq; ignauus ex in & gnauus: ſiue ex in & nauis: n. in g. mutata. A nauis enim & gnauus dicitur: ſed proprie nauus. Gnauus vero per aſſumptionẽ g. Dicitus nauus celer: & ſtrenuus: a nauium celeritate.

Ignauit: ignauę fecit. Afra. In parte inferiori hic iplicabit caput fateor, ſed ſępe ignauit fortẽ in ſpe expectatio-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Ignoro.as.pe.pro.nescio: ⁊ ab ignarus fit: qđ ab in ⁊ gnarus cõponit: hoc est nescius. Gnarus vero idẽ est qđ sciꝰ ac peritus. Col. in pręfa. Armoꝝ ac militię gnaros. De ignarus. Terẽ. in Eu. Imprudẽs haꝝ rerũ ignarusq; oim. Cic. Neq; eĩ tantę difficultatis erã ignarus. Clerg. pro imemo: posuit. O socij: neq; eĩ ignari sumꝰ ante malorũ. Et alibi. pro eo. qđ est aliter disponẽs. Aut quisnam ignaruꝫ nris deus appulit oris? Ab ignoro fit ignoratio ⁊ ignorãtia. Sꝫ ignoratio ad actũ ⁊ rem pertinet: q̃ penitus nescit: nec sciri põt nisi prodat: vt Cice. li. iij. offi. Quotus eĩ quisq; reperiẽ: qui ipunitate ⁊ ignoratiõe oim proposita abstinere possit iniuria? Ignorãtia ꝯo ad ingenij humani vitiũ pertinere põt: quãdo quis per ignorantiã non satis intelligit qd faciat: vel dicat. Aliquãdo etiã sine humani ingenij vitio esse põt ignorantia: vt si quis nesciat ea quę ad se nõ attinẽt. Hic tuꝫ haꝝ rerũ rex ignorãs erit: ⁊ ignorantiã haꝝ rerũ habere dicẽt: ⁊ per ignorantiã eaꝝ dicet aut faciet interdũ ea quę si sciret nõ diceret: neq; faceret. Quo quidẽ modo accepisse puto Ciceronẽ in Ęl. cum dixit. Ut in fabulis qui aliquãdiu per ignorantiam stirpis gñis in famulatu fuerũt. Ignorantiã non ignorationẽ dixisse reor, magis ꝓpter hoĩes: qui ignorãtes erãt stirpis illoꝝ: q̃ propter ipm genus stirpis: qđ ignorabãt: quasi si hoĩes id resciuissent: non illos in famulatu esse permisissent. Hęc aũt differentia fit: quoniã ignoro varie sumit: vt sic dicã hoc ignoro: ⁊ causa sit: quia id nõ proditur mihi. Tunc quia hmõi causa nõ ex me prouenit: sed ex re quę non prodit mihi: recte ignoratio dicitur. Alio modo hoc ignoro: ⁊ causa sit: quia nolo aut nequeo id apprehendere: etiã si prodat mihi. Aut ideo hoc ignoro: q̃ ad me id nõ attinet: propterea nõ id quęro scire: tũc hęc ignorãtia dicẽda est: nõ ignoratio: quoniã ad hoĩs personã: quę id ignorauit: hoc magis pertinet q̃ ad rem quę sciri penitus non posset. Unde Donatus. Imprudẽs per se: ignarus per alios. Ita ⁊ nos dicimus. Ignorans per se: ignarus per alios. Et ignorantia per se: ignoratio per alios.

Ignorabilis: qui non cognoscitur. Plautus. Quis hic est qui oculis obuiam ignorabilis obũcitur?

Ignobilis dicitur ignotus. Uergil. lib. vij. Solus ibi ⁊ syluis Italis ignobilis ęuũ. Exiget. Aliquando dicit stul
Ignominies: qui laude (tus: vt ignobile vulgus. ⁊ gloria carent: quasi ingloꝛij: illaudati.

Ignominia nois nota. Cic. li. iiij. de rep. Itaq; cum oĩs ea iudicatio versetur tantũmodo in noie: animaduersio illa ignominia dicta est. Componit enim ex in ⁊ nomẽ g. interpositꝰ: quasi contra nomẽ. Nam nomẽ ⁊ ignominia contraria sunt: q̃uis sit ⁊ bonuꝫ nomen: ⁊ malũ nomen: tamẽ nomen simpliciter pro honore etiã sumitur: vt Cic. indicare videtur: sic scribens Thermo. Ostendi graues te susceptũrũ inimicitias: si adolescens potens: ⁊ nobilis ignominia affectus esset. Et hercle sine dubio erit ignominia. Habes enim neminẽ gradu superiorem.

Ignosco.is. ignoui. tuꝫ. valde nosco ⁊ disco. Auget eĩ hic in. Clar. Uos qui in theatrũ voluptatẽ auribus aucupatũ concurritis: domo adeste: ⁊ a me quę ferã ignoscite: domũ vt feratis a theatro literas. Aliquãdo ignoscere est veniã dare: ⁊ excusatũ habere. Unde in priuatiua est: quasi nõ agnosco errorẽ. Cic. ad Ęsa. Juli. Nam ⁊ pręteritis ignoscis: ⁊ concedis futura. Lact. lib. v. posuit pro non cognosco: ⁊ nõ intelligo. Tum quid legerint ignouerunt. Belli. lib. j. Contra patriã inquit Cicero: arma pro amico sumẽda nõ sunt: hoc pfecto nemo ignouit. i. nescivit. Habet hoc verbum participia ignotus ⁊ ignoturus. Cic. in Cato. Ignotũ alteri q̃ patrẽ: alteri q̃ tutorẽ secutus esset. Cato. li. v. Origi. Quod eorũ nemo mihi ignoturus est. Quidã tamẽ contra regulã a pręsenti tẽpore hoc derivatũ protulerũt ignoscituꝝ. Piso Frugi lib. ij. annal. Quocũq; deliquisset: ignoscituꝝ affirmabat.

Ignotus incognitus. i. qui ignoratur. Interduꝫ ponitur pro inscio: hoc est pro eo qui ignorat. Quintila. Ne/quis tamen erret ignotus: non est filij mei nouerca: sed mater: hoc est ignorans. ¶ I falso ante h.

Ihesus penul. produ. est. Sunt antẽ tres syllabę grece ιησοῦς Hębreum nomen est: quod apud nos Saluator: noster dicitur: quod cõuenit regibus ⁊ ducibus: qui salutem sequentibus se populis darent. Unde leginus in libris Moysi: q̃ Ause Naue filius. Cum electus esset dux populi commutato nomine de Ause: Ihesus cognominatus est: qui adductum de terra Ęgypti populum ⁊ de erroꝛibus eremi liberatum: in terram repromissionis induxit. Uerius Jesus scribetur.

I Ante L

Ilba vel ilua insula in mari thusco: distans a continẽti decẽ milibus passuũ. De qua Plin. refert lꝫ esse verum: q̃ in aliis regionibus: effossis metallis terrę sunt vacuę: apꝫ Ilbã sublata renascunt: ⁊ rursuꝫ de eisdẽ locis effodiuntur. De qua Uirg. li. x. Insula inexhaustis chalybe gnosa

Ille cũ emphasi ꝺ: per eminentiã. Terẽ. in (metallis. Aliud. Hic ille est. Sic dicimus. Archytas ille Tarẽtinus. Aliquãdo ponit ad maiorem expressionẽ. Uirgi. Ille ego qui quondã gracili modulatus auena Carmẽ. Aliquando ponit pro is: vt apud Apposto. Non qui seipm cõmendat ille probatus est. Aliquãdo pro aduerbio loci. Uirgi. Illi mea tristia fata Degeneremq; Neoptolemũ narrare memẽto. i. illic. Aliquãdo pro ibi. Teren. in Phor. Dum sedemus ille interuenit. Uide etiã in dictione Is.

Ile per simplex l. significat id quod in summa parte collocatum est in homine: ⁊ Colon grece dicitur. Unde colici dolores in crassioribus intestinis.

Ilia. oꝝ. sumunt pro ea parte: quã Ębreci ab inanitate κενεῶνα ⁊ q̃ flaccida sit: etiam λαγόνα vocant. Celsus libro. iiij. Ipsa ilia inter coxas ⁊ pubẽ in imo ventre posita sunt. Lactes sunt graciliora intestina: quę tria sunt. Tenue: Jeiunum: Pilluros. Id quod ieiunũ dicitur. Uarro. hilam: siue hirã vocauit. Sed hoc de ilibus interioribus intelligit: quę sunt arterię quędã. Plini. in. xj. Inter eas ⁊ aluũ arterię ad pubẽ tendentes sunt: quę ilia appellantur. Sed exteriora ilia latius patent. Nam ea pars quę maxime respiratiõe in lateribus concutit: hoc noie comprendit. Persi. Ilia subter Ęcũ vulnus habes: sed lato baltheus auro Protegit. Et est hoc nomẽ tam secundę: q̃ tertię declinationis. Celsus libro. iiij. Deinde super rectum intestinũ progressa iliis fęminę latera sua conuertit. Juuen. Ilis frater ab ipsis ilibus. Ab iliis ilioſus dicitur: qui ilioꝝ dolore laborat: qui a Ębręcis Lagononpon: qui est alius q̃ laterum: hoc est pleuritus.

Ilia ilię: dicta est Romuli ⁊ Remi mater.

Ilys grece: limus latine dicitur.

Ilius pueri proprium. Cc.

Ila ab ima fit: quo noie: vt est apud Festum: tenuissima pars rei: siue pellicula significatur. Uarro scribit hilam esse farciminis genus: ab hilo dictam: id est re minima.

Ileos grece εἶλεος morbus gracilioris intestini. Unde ileosi: qui laborant eo morbo.

Ilium regia Priami fuit: quę ⁊ Troia a nomine regionis minoris Asię cognominata: ab Ilo trois regis filio: dicta est etiam Ilios. Ouid. lib. iiij. Meta. Postq̃ alta cremata est Ilios: ⁊ danaas pauerũt pergama flãmas.

Ilus Trois troianoꝝ regis filius: qui Iliuꝫ ędificauit.

Ilias. adis. Homeri opus clarissimũ. Iliadę Troiani:

Iliacus. a. um. pe. cor. qđ est ex Ilio: ⁊ proprie iliacus: qui in Ilio natus est. Iliensis: qui alibi ortus in Ilio negotiat. Et iliacus: qui ex iliis laborat: qui ⁊ ilioſus vocat.

Ilione nomen proprium: filię Priami.

Ilioneus nomẽ proprium viri Troiani apud Uergiliũ.

Iller gene. cõmunis: qui sine lege: vel extra legem vivit. Plautus in Persa. impure inhoneste viuit iller.

Ilex ilicis: per simplex l. generis fęminini: arboris genus. Uergilius. Talis erat species auri frondentis opaca

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Ilice sic leni crepitabat bractea vento.

Iliceus.a.um. quod est materiatũ ex ilice. Stati.libro vj. The. Omniq; iliceq; trabes metuendaq; succo.

Iligneus: siue ilignus.a.um. idẽ quod iliceus. Terent. in Adel. Lectulos ilignis pedibus faciundos.

Iliberis: ciuitas Hispaniæ Narbonẽsis: vt Plin. et Pomponi. scribũt. Hanc quidã esse aiũt: quæ nũc Granata dr, lõge clarissima vbiũ occidẽtis: erepta nouiter Maurita nis regibus auspicijs regũ Hispaniæ. Immo eliberi.

Illatebro.as.pe.cor. quasi intus abscondo. Lecili. Arma plerique abijciunt: atq; inermes illatebrant sese.

Illætabile: quod non est lætum. Virgil. libro. iij. eneid. Hinc Drepani me portus: et illætabilis ora Accipit.

Illaudatus dr, qui ne noiari quidẽ dignus est: lz est illaudabilis: nec vnq; noiandus: cuj sit oim pessimus. Sicut quondã a cõmuni filio Atiæ decretũ fuit: vti nomen eius: qui templũ Dianæ Ephesi incẽderat: ne qs vllo tpe noiaret: ita hoc verbũ illaudati idoneus est ad exprimendam sceleratissimi hois detestationẽ. Virg. Quis aut Euristhea durũ. Aut illaudati nescit Busiridis aras? Et est participiũ pro noie: vt sit illaudabilis nõ qui laudatus nõ fit: sed qui laudari nõ meruit: vt est lib. vij. Aenei. Diues inaccessos vbi solis filia lucos. pro inaccessibiles. Non ad quos nullus accessit: sed ad qs nullus accedere debeat.

Illicio.cis.pe.cor. attraho: et quasi inesco: ex in et iacio. Teren. in And. Tu ne hic hoies adolescentulos imperitos rerũ eductos libere in fraudem illicis. Unde illectus: attractus: inuitatus. Cice. libro. iiij. Tusc. Libido ad id quod videtur bonũ illecta: et inflãmata rapiatur. Alias illectũ dicitur non lectũ. Ouidius. Illectũq; remittat.

Illecto.as. frequẽt illicio. Aug. Quos ad pctã illectãt.

Illiciũ: ab illiciendo dictũ: pro incitamẽto. Varro libro quarto. Sed si transiturę sunt apes: apiastro perfrican-

Illix.cis.gene.ois ab illi- (dum: qđ illiciũ hoc illicio: idem quod illectium. Vt illix animi Venus: et illices oculi apud Apuleium: qđ incitent: et attrahant.

Illecebræ penul. cor. re. dictę sunt blandiciæ ab illicio: vt sunt diuitiæ: voluptates: quę animũ attrahunt ad ea complectẽda. Ambro. Vitę dulcis illecebra constantẽ quoq; mulcet animũ. Aug. lib. ij. Con. Vita hęc qua viuimus: habet illecebrã propter quendã modũ decoris sui: et conuenientiã cum his hoibus infimis pulchris. Hinc illecebrosus. sa. sum. quod blandimentis hominẽ allicit. Idem ibidẽ. Arbor erat pirus in vicinia vineę nostrę pomis onusta: nec forma: nec sapore illecebrosis.

Illicet pen. cor. per syncopam dictũ est: quasi ire licet: veluti iam finis rei sit: sicut actus est. Plautus. Illicet hoc curato samio. Quandoq; etiã ponitur pro statim. Virgil. Illicet ignis edax summa ad fastigia tecti Voluitur.

Illico pe.cor. aduerbiũ est: et proprie significat in eo loco. Ennius. Et quia quo iret: nescie bant illico mãserũt. Terẽ. in Adel. Ocios nũc iam illico confiste. Donatus. Illico modo locũ: modo tẽpus significat. Plerũq; ponitur pro statim. Plaut. Illico hic ante ostiũ eramus.

Illiberaliter apud veteres dicebatur factũ: si quis excessisset omne genus maleficij. Teren. in Adel. Factum a vobis duriter: et immisericorditer: ac etiã (si dicendus est

Illibatus participiũ: (magis aperte) illiberaliter. significat non tactus: q̃uis Illibo non legatur.

Illido.idis.si.sum. penul. produ. impello. Vale. Max. lib. j. Coactis Locrensibus ex thesauro eius magnaj illi pecuniaj dare: cum onustus nefaria pręda nauigaret: vi subitę tẽpestatis: tota cũ classe vicinus Ioniæ littoribus illi-

Illudo.is.pe.pro. (sus est. i. int⁹ vel valde fractus. verideo. Et dicimus illudo tibi: illudo te: et illudo in te. i. insulto. Virgi. Aut quę sopitos ludunt insomnia sensus. Idem. Certantq; illudere capto. Teren. in Andri. Adeo videmur vobis esse idonei: in quibus sic illudatis. Significat interdũ per ludum noceo. Virgi. Neu varię illudant pestes. Interdũ vitupero et graue contumeliã infero. Lactanti. lib. vj. Quibus non sufficit sexus a deo datus: nisi etiã suum seruũ profane: ac petulanter illudant.

Illurcis: Iberię vrbs: quę postea a Sempronio Gracchurris dicta est. Cc.

Illinio.is. valde super- (co Graccuris dicta est. Cc. linio: inungo. Colu. lib. vij. Prędictoq; medicamẽto defricatur: et illinitur. Sed si ex toto propter cerui cis tumorem iugũ recuset: paucis diebus requies ab opere danda est: tum ceruix aqua frigida defricanda: et spuma argentea illinienda est: id est inungenda.

Illino.is.pe.cor. illeui. illitũ: tertię coniugationis: fcat intus: siue vehemẽter vngo: inspergo: maculo. Inde fit illitus. a. um. pen. cor. Virgil. Illita tela dolis: nec Martem cõminus vsq; Ausa pati virtus. Liui. lib. ij. Ita in vadis hęsitantes frumẽti aceruos sedisse illitos limo ferũt.

Illuceo.es.pen. pro. et illucesco. Vide infra in dictione

Illustris: clarus: nobilis: notũq; enim (Luceo.ces. non meriti nomẽ est. Unde illustres viri: et illustres meretrices. Colu. lib. j. Balnearia occidenti æstiuo aduertantur: vt sint postea et vsq; in vesperũ illustria. i. clara.

Illustro.as. illumino: cognitũ reddo: seu famatũ reddo. Cice. in prologo libri Tusculanarũ. Hoc mihi latinis literis illustrandũ putaui. Idem Lentulo. Illustrabit mihi crede tuam amplitudinẽ hominũ iniuria. Columella libro primo. Vinctis q̃ salubberrimũ subterraneuj ergastulum plurimis: et ijs angustijs illustratũ fenestris.

Illissus nomen amnis in Attica regione Musis dicati: quas Illissidas vocant. Papi. Diris et furijs consecrauit anfractu ripaj incurua⁹ Illissos: Sęuus honos fluuios Stygias lustrare seueris Eumenides perhibetur aquis.

Illyriũ: siue Illyris Illyriaue regio Epyri cõtermina: propinqua Italię: ab Illyrio: vt Appian⁹ inquit: Polyphemi filio. Siue: vt Eustathio placet: Cadmi filio denominata. Huius fines sunt latissimi: hinc Italiã: illinc Germaniã: inde Macedoniã: Thraciam et Epyrũ habens. Hinc Adriaticũ sinuj: qui Colphus sinus Venetię appellatur. Inde Danubiũ flumen. Propert. An tibi suj gelida vilio: Illyria. In ea sunt ciuitates Iadeæ: Epidaurus: nũc Ragusiuj. Salonia: et aliæ multę. Hinc Illyricus. a. um. Horat. lib. Carminũ. Illyricis comes obtulit vndis.

I Ante M

Imago proprie dicit: cuius gñatio est per imitationẽ. Tñ filius dicit imago patris: q; est illi per oia æqualis: similis: et ab illo: quę tria requirunt ad perfectã imaginis rationẽ. Ponitur tñ quandoq; pro quacũq; similitudine. Virg. O mihi sola mei super Astyanactis imago. Etenim similitudo dr, quasi imitatio. Ita vt inquit Var. ab imitatione deducit et per allusionẽ ad aliud: dicit Echo imago vocis. Hora. lib. j. Car. Jocosa nomẽ imago. Aliquando ponit pro vagina: q; veluti imago sit eius rei: quã claudit Virg. lib. viij. Curuã seruans sub imagine falcem. Rhetores imaginẽ vocant quandã orationis figurã: cum res non solũ gesta indicat: sed vt gesta sit ostendit: vt est illud Ipse inflãmatus scelere: ac furore in forum venit. Videbant oculi: toto ex ore crudelitas emicabat.

Imaguncula diminutiuũ: parua imago.

Imaginosus. ginosa. ginosum. in quo sunt plures imagines. Unde speculum imaginosum a Catul. dicitur: ab imaginibus: quę in speculo numerosę videntur.

Imaginarius. a. um. qđ distinguit a vero: et solũ in imaginatiõe fit: non re. Hiero. de diuersis lepratũ generibus. Alius imaginariũ legis opus: quasi sub veritatis colore depinxit: alius corpus ipsius veritatis declarauit.

Imaginarij dicti sunt: qui ferebant signa militaria: in quibus imperatorum imagines erant.

Imagino. nas. imagines facio: seu repręsento. Gellius libro quintodecimo. Vt speculum in loco certo positum nihil imaginat: alio: sum translatum facit imagines.

Imagino⁹, significat rei alicuius: quę facta sit: vel fieri possit: etiam quę fieri non possit similitudinẽ mente con-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cipio. Augustinus lib. iiij. Conf. Et imaginabar formas corporeas. Hinc imaginatio pro huiusmodi conceptu. Imaginabile quod mente concipi potest.

Imaus mons est Tauri pars: in Sacarum regione: vt Ptolemeus vult libro. vj. cap. xiij. Lc.

Imbellis & hoc imbelle: qđ nihil bellicũ sonat. Horat. libro. Car. Imbelli carmine diuides. Proprie tñ imbelle capit pro timido: ignauo: infirmo: quasi bello minime apto. Ouid. lib. Heroidũ. Tres sumus imbelles numero sine viribus: vtor, Laertesq; senex: telemachusq; puer.

Imbellia. lię: quasi inertia: non habens belli scientiam. Macrob. lib. iij. Saturnal. Tunc pgnus eludẽs ignauiã imbelliãq; militũ eius pretiose armatorũ. Plane (inquit) sans esse credo Romanis hęc: etsi anarissimi sint.

Imbecillis & ẽ imbecille: & imbecillus. la. lum. ex in & bacillũ: quasi baculo indigẽs. Ponit pro debili: vnde imber gñis mas. in abltõ imbre: vel im- (becillitas. bri. Clergil. Et ventis pulsatus & imbri. Est aũt imber: vt Apul. lib de mũdo inquit: agmen aquarũ largius ex concretis effusum nubibus. Imbribus vero repẽtinis: & vehementior pluuia. Et quanto est impetuosior, tanto est precipitatior, & breuiore astringit casu. Et non solũ cęlestium agmen aquarũ: sed etiam oẽm humorẽ aqueum significat. Virg. Accipiunt inimicũ imbrem. Lucre. Ex igni terraq; animę nascũtur & imbri. Sunt tamẽ qui hoc nomen cum h. & ypsilo scribant. Alij cum h. & i. latino: vt supra in dictione hyems. Sed eius composita per i. scribi debere facile demonstrãt: vt September: October: & cętera. Sed: vt puto: gręce nesciunt: ὄμβρος enim ab illis dicit. Nomina vero gręca in ρος: latine in rus: vel in er. cõuertunt: vt Alexander & alexandrus. Leander & leandrus. Non ergo est metathesis cum vmbria dicitur.

Imbifer penultima correpta: qui imbres: id est aquas fert. Vnde Nilus a poetis imbifer dicitur.

Imbex. bricis. pe. cor. canale curtũ: atq; obtorum qđ in tecto ponit: vt per id defluat aqua. Dictus q̃ imbrem recipiat. Ponit tamen quãdoq; pro toto tecto. Plautus Fregisti imbrices meas: dum te dignam sectaris simiam. Quidã dicunt imbrices esse quadras fornaces coctiles: ex acerato cretaceoq; confectas: ad tectũ scandulare seriatim tegendũ: munimentoq; accõmodo imbribus arcendis: a quibus amoliendis imbrices dici videtur.

Imbrex: vnus ex centauris. Lc.

Imbricium: idem quod imbex. Martialis. Cum sint crura tibi: similent quę cornua Lunę: Imbricio poteras Sexte leuare pedes.

Imbricosus. a. um. scaber ad modum imbricis.

Imbrico pe. cor. in modũ imbricis facio: & quasi imbricibus tego. Plini. Superne tantũ imbricatis flexibilium vertebris. Sidoni. Tegulis imbricarent. Imbricatũ. Cicero. lib. ij. videtur intelligere mortarũ: vinculis denticulatis pectinatim deuinctum. Incerta vero cęmenta alia super alia sedentia inter se imbricata: non speciosam: sed firmiorem q̃ reticulata prestant structuram.

Imberbis & ẽ imberbe: & imberbus. a. um. qđ nõ est barbatũ. Cũ imberbes iuuenes dixit Cic. pro domo sua. Quę maior calũnia est: q̃ inuenire imberbẽ iuuenem.

Imbibo. is. pe. cor. infumo: itus cõcipio. Cic. in Verrem. Nisi de vobis malam opinionem imbibisset.

Imbubinare: est menstrui sanguine sędare. Lucillius. Hęc inquit imbubinat. Comucopię.

Imbulbitare: est pueri stercore sędare: tractum a fimo: quod gręci βιβλίτην nominant.

Imbuo. is. bui. butũ. inficio: seu immergo. Colu. lib. x. Quibus liquoribus mundã lanam imbuere oportebit: vt insistentes apes: quasi per syphonẽ succum euocent. Per trãslationẽ imbuere sumit pro initiare: instituere: erudire. Et plerũq; abltõ post actũ construit: siue qđ intigatur: aut inficiat: siue quocũq; modo inspergat. Vnde imbutũ litis: imbutũ bonis moribus dicimus prędituũ & ornatuz: ac perfusum. Imbutũ vitijs: hoc est inquinatũ. Sall. Auaricia pecunię studiũ habet: quã nemo sapiẽs concupiuit. Ea q̃ malis venenis imbuta: corpus animũq; virilẽ effęminat. Cic. li. j. offi. Plerũq; aũt parentũ preceptis imbuti: ad eor consuetudinẽ moresq; deducimur. Aug. li. j. Con. Quid aũt erat causę: cur grecas lras oderam: quibus puerulus imbuebar: ne nũc quidẽ nihi satis exploratũ est. Bell. Farinã fermento imbutam. i. condità. Aliquãdo sine ablõ. Cato de re rus. Dolia olearia noua fic imbuito: amurca impleto. i. inficito: vel illinito. Cler. Sępe tener nris ab ouilibus imbuet agnus. i. insperget.

Immanis & hoc immane pen. prod. significat crudele ac minime bonũ. Et immania saxa aspera: siue horrẽda dicunt. Et quo immanitas sęuitia. Cic. lib. j. officio. Quo detestabilio: illorũ immanitas: qui lacerauerũt omni sclere patriã. Aliquando imanis ponitur pro ingenti. Cler gili. lib. vj. Posuitq; imania tępla. Ambro. lib. j. offi. Adnersus Goliã immanẽ mole corporis virũ: singulari certamine dimicaturus arma: quibus onerarek: respuit.

Immineo. es. pe. cor. Fcat insto. Ouid. Imminet exitio

Imito: pe. cor. per simplex (vir giugis: illa mariti. m. Fcat alios exępla sequor, sed ad mores tantũ dicta factaq; pertinet. Sequor & ad corpus: & ad mores spectat. Neq; eni recte dixeris. Tu pręcedis: ego te imitor. Dicimus tamen. Tu non sequeris pręcepta patris.

Iminito. tis. intro mitto: vt immisit in os meũ canticũ nouũ. Aliquando imittere est ad proficiendum dimittere. Clergil. Respicio: dira illusiones imittaq; barba. Aliquando contramittere. Lactã. lib. iiij. Hoc futurũ esse dixerũt: vt post breue tępus imitteret deus regẽ: qui expugnaret Judęos. Sallusti. Alij Tarquinius a Ciceronę imissum aiebant: ne Crassus suscepto malorũ patrocinio: Rem-

Iminolo. as. pen. corre. sacri- (publicã turbaret. fico: & quasi mola inspergo: ex in & mola. Festus. Immolare est mola: id est farre molito: & sale hostiam susam sacrificare. Clergili. libro. xij. Pallas te hoc vulnere Pallas Immolat: & pœnam scelerato ex sanguine sumit.

Immola penultima correpta: vbs in Aemilia: quę olim Forum Cornelium dicebatur.

Imus. a. um. per simplex m. Fcat infimũ. Sed quoniã in multis: vt in pectore quę infima sunt: etiã intima dicuntur. Imum plerunq; pro intimo poni consueuit.

Immo per duplex mm. apud veteres Fcabat: quasi ex intimo: nũc vero significat quin potius. Varro. Non humanitas: immo sęuitia est lędere innocentẽ. Jungitur interdũ quin cum imo: vt est apud Euan. Quinimo. beati qui audiunt verbum dei: & custodiunt illud.

Immunis pen. pro. qui est liber ab onere publico: qui nullo fungit officio: qui vel ętate: vel alio priuilegio pstare munia nõ tenet. Vnde immunitas: exẽptio & vacatio munerũ & onerũ. Clerg. lib. iiij. Geor. Immunisq; sedens alienа ad pabula fucus. i. piger: vitiosus: & fine officio.

Immunitus: nõ munitus: q̃uis immunio nõ legat. Hier. in Gen. Immunita terrę huius considerare venistis.

Impago. gis: & impaginis significat id genꝰ marginis ac regulę: quo tympanũ. i. quadratũ: vel alterius figurę spatiũ in valuis: aliove opere intestino per ambitũ includitur: vt fere sint quę vulgo quoq; suppages appellant. Sunt etiã qui dicant impages vocari: quę a fabris in tabulis figunt: quo firmius cohęreant: A pagendo: hoc est figendo. Vnde agricolę pagere plantas dicuntur.

Impancro impancras: inuado: a greco quasi πάγκρας: hoc est omnẽ carnem consumo.

Impeccabilis: qui non peccat. Belli. Is erit plerunq; impeccabilis: vitaq; viuet tranquillissimã.

Impeditus pen. pro. proprie dicit: qui ita pedes ligatos habet: vt progredi nequeat. Impedire eñ implicare est & inuoluere. Clerg. lib. v. Haud aliter Teucrũ nati vestigia cursu Impediunt. Transfertur tamen ad negotia. Terent. Cliden me tuis consilijs impeditũ esse. Quãdoq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

impedire est pedamẽtis firmare. Colu. li. v. Posita vinea cũ mensem trigesimũ excessit: vehemẽtioribus statumini bus statim ipedienda est. Est ꝛ impedire foedidare: ꝛ ad probũ ducere. Plau. in Amph. Immo age hũc Theba ni ciues: qui domi vxorẽ meã impudicitia impediũt.

Impedimentũ dicitur: quo quis impedit: vt non per ficiat: quod cupit. Lice. Cum primũ impedimẽta naturę diligentia industriaq; superarit. Et in exercitu impedi menta dicũtur res: quę conducũtur in expeditiõe necessarię. Et non solũ sarcinę: sed etiã iumenta impedimẽta dicũtur. Frontinus in libro stratagematon scribens fuisse interfecta a Petreio impedimẽta in magna aquarũ ꝛ pa buli inopia. Curtius. Magno consilio iacturam sarcina rum impedimentorumq; contempsit.

Impedo. as. pe. cor. intus: seu probe pede aliquo fir mo. Colu. lib. vij. Postea vinea: id est tertio autumno ve hementioribus statuminibus statim impedanda est.

Impendo. dis. di. sum. actiuũ significat in rem aliquaꝫ expendo. Vnde impensa ꝛ impendiũ. Et per translatio nem Impendere operam: Impendere laborẽ dicimus: quasi exponere: ꝛ in totũ expendere. Dicimusq; impẽdo huic rei ꝛ in hanc rem. Itez impendere est cõmittere: im ponere ad aliquid faciendũ. Sallust. Post vbi eorum fa mam: atq; pudorẽ attriuerat: maiora alia impendebat: hoc est imponebat. Lactan. lib. vj. Bedignandũ est dijs: qui populari leuitate ducti: vel magnis vtilibus suffectu ras opes exhibendis muneribus impendunt.

Impensa dicunt beneficia. Martial. Impensis vitam principis annumeres. Impẽsa. sę. ponit pro expensa.

Impendiũ dicitur impensa: ab impendendo ere. Hie rony. ad Ocean. Multis medicaminũ impendijs vnum vulnus sanare cupiebat. Et impendiũ: vt inquit Varro. dicitur pecunia quę in ignore sorti accidit: hoc est vsura ipsa: ꝙ inter se iungat vniq; fiat: quasi compẽdium. Ci cero ad Atticum. Fœnus (inquit) ꝛ impendium.

Impẽdio aduerbiũ: significat valde vel magis. Ter. in Eu. Quare cũ similẽ luserit iam ille ludũ: impẽdio animus gaudebat mihi. Donatus. Impẽdio. i. magis. Hieron. Trãquillino. Sanctus frater Tatianus impẽdio te resa

Impennatus a penna: sine pennis. Lc. (lutat.

Impense valde vel nimis. Plaut. in Epi. Est impense improbus. Teren. in Adel. Sed si id vultis quę vos pro pter adolescentiã minus videtis: magis impẽse cupitis: consulitis parũ. Inde impensius pro multo magis. Col. Sed cuiusq; disciplinę prudentẽ delectant impẽsius ea: quę proprijs generibus distinguũtur: ꝙ quę passim velut adiecta: ꝛ quodam aceruo confusa sunt.

Impensibilis: idem qđ inconsiderabilis. Gelli. Oĩmq; rerũ fidez: veritatẽq; mistis confusisq; signis veri atq; falsi ita impensibilẽ videri aiunt: vt quisquis homo est.

Impẽdeo. es. di. sum. neutrũ est: ꝛ significat impẽdere: supra caput aliquid veluti casurũ pendere: qđ vulgo di citur spensolare: vt gladius supra Dionysij cõuiuę caput imminẽs impendebat. Lactan. li. vij. Seuiet ferrũ: ignis: fames: morbus: ꝛ super oia metus super impẽdens. Di cimus quoq; impẽdent te mala. Tere. in Phor. Subito tanta te impẽdent mala. i. pendẽs in te: hoc est extant con tra te. Cic. Plancio. Agitur q; pręclare si nosmetipsos re gere possumus: vt ea quę partim iam adsunt: partim im pendẽt: moderate feramꝰ. Hoc est ppe vel parata sunt.

Impero. as. pe. cor. ex in ꝛ paro: Pcat iubeo. Haz in in tentiuũ est: q̃si statim vel prorsus paro. Quint. Haz q̃uis infestũ latronibus mare iussus intrauí. Neq; dissimulaue rim magnas fuisse cãs patri: cur sibi mihi iperaret. Vnde imperatũ: iussum. Idem. Mihi qđ semel imperata non

Imperito. as. pe. cor. frequentatiuũ est. (feci.

Imperitabundus: idem quod imperitans.

Imperator a senatu appellari solitus est: vt Licero in Philippicis indicat: qui mille aut duo milia externorum hostiũ occidisset. Sed Donatus historicus grecus admi randus Imperatorem appellat. αὐτοκράτορα ἄνδρε καὶ κρατέω ὁ μαλεσπινκωὸμ δὲ ὁ γραΐανος συνκρατῆμ ἠθέλκσε Ϲ σραΐότας τινὰς ἔτισεμ .i. ἀυδὲς ipse: ꝛ κράτεω vinco. Appianus vero scribit nomẽ Imperatoris vendicari so lere ab his prętoribꝰ: qui in maximis belli operibus vel sati sunt: cũ laude: nunc aũt (inquit) sub quo decẽ milia in bello cęcidissent: hac appellatione dignos veri audio. Pęterea Ductores exercituũ: ꝛ prefecti copiarũ milita ritium Imperatores vocantur apud historicos. Item qui prouincias administrabãt Imperatores dicebantur: q̃ quis postea in Tyrannidem versus sit hic magistratus: ꝛ Imperatoris mitissimum nomen in eum translatum sit: qui Romani imperij gubernacula tenet.

Imperiũ significat iussum. Verg. Imperio lęti parent Alliquãdo dicitur dominiũ aut regnũ: vt apud eundem. Imperiũ oceano: famã qui terminet astris. Aliquãdo est potestas. Vlpi. Merũ est imperiũ habere gladij potesta tem ad animaduertendũ in facinorosos homines: quod etiaꝫ

Imperiosus: qui imperiuꝫ (potestas appellatur. habet. Item qui nimis seuere imperat: quasi ostentator imperij. Qualis Torquatus apud Liui. qui filium licet victorem: quia contra imperiũ suum pugnauerat: securi percussit. Hinc aduerbiũ imperiose: qđ est seuere: ꝛ cum

Impello, lis. instanter per (ostentatione imperij, suadeo: induco: cõmoueo. Sallustius. Aliter haud facile eos ad tantũ negotium impelli posse. Terentius in Eu nucho. Mde impulsor: Hoc non facit. Idem. Dum in du bio est animus paulo momẽto huc atq; illuc impellitur. Item impellere: est vigere. Verg. Ferte citi flammas: date tela: impellite remos. Hinc impulsor, quod fere in mala re vsurpatur. Sicut adiutor: in bona. Impulso impulsas frequentatiuũ: ꝛ impulsus impulsus pro impetu.

Impeto. tis. penul. correp. inuado. Apule. Iurgijs me

Impes. etis. ꝛ impetus. tus. (oppido impetens. idem significant. Luca. lib. j. Quamlibet in partem tra dunt res ante ruuntq; Impetibus crebris. Stati. lib. vij. Theb. Transiliunt campos aurigãq; impete vasto.

Impetigo pe. pro. sedatio cutis serpens cum pruritu: quã alij scabiem siccã asperam: ꝛ prominentẽ intelligũt. Alij morbũ similem scabiei squamosum corpusq; deho nestantẽ: ab impetu nomẽ deductum. Serenus. Si vero vitiũ est quod ducit ab impete nomẽ. Hoc matutina po teris cohibere saliua. Et apud Colu. li. v. scribitur. q̃m petigines ꝛ scabies aceto: ꝛ alumine defricanꝫ in equis. Alij putant esse volaticaz. Verum huiusmodi sedationis cutis ꝛ impetiginis Celsus scribit esse quattuor genera. Plinius. Citis albę viridis tuse succo ꝛ thure impetigi nes tollũtur. Dicebatur ꝛ Impetis: vt ait Festus. Et pe tigo ꝙ vicina petat: sese late summa cute diffundens.

Impetro. tras. penulti. correpta: ex in ꝛ patro: signifi cat obtineo: ꝛ quasi id quod cupio facio. Vnde ꝛ perpe tro: perficio. Terentius in Hecy. Videndũ est ne minus propter iram hanc impetrẽ quod possum: aut ne faciam plus quod post minus me fecisse satius sit.

Impetrasso: pro impetro veteres dixere. Plautus. Et istuc confido a fratre me impetrasse. Lc.

Impiger pen. cor. non piger: sed strenuus ꝛ diligens. Tibul. Impiger Eneas volitantis frater amoris. Licero Quis est tam impiger in scribendo q̃ ego?

Impersonale verbũ dicit: qđ non habet personas: cu ius duę sunt species. Nam quędã sunt impersonalia vo cis actiuę: quędam passiuę. Impersonaliuꝫ actiuę vocis quinq; gña esse dicunt: quę in t. finiũt: ꝛ a tertia persona quorundã neutroꝝ formant: vt a placeo fit placet imper sonale. Primę speciei sunt. Benefit: malefit: satisfit. quę semper sunt ipersonalia: ꝛ ante exigũt ablatiuũ cũ prępo sitione: ꝛ post datiuũ: vt A deo bene fit bonis. Secundę speciei sunt. Interest ꝛ refert: quę ante genitiuũ: ꝛ post in finitiuũ habent: exceptis mei: tui: sui: nostri: ꝛ vestri: loco quorũ dicimus mea: tua: sua: nra: ꝛ vestra: ꝛ cuius, a, um.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

in quo tñ ablatiuo: q̃ gtõ vti possumus: vt cuius: vel cuia interest oꝛare. Tertię speciei sunt libet: placet: liquet: patet: accidit: euenit: cõtingit: suppetit: constat: restat: ꝛ vacat: quę habent ante datiuũ: ꝛ post infinitũ: vt mihi libet mori. Et licet quędã ex his personalia sint: tñ raro sunt in vsu: nisi in tertijs personis. Non eñ dicimus accido tibi: ꝛ tu accidis mihi: sed hoc accidit: contingit: euenit tibi. Quartę speciei sũt. Decet: dedecet: iuuat: delectat: opoꝛtet: quę habent ante actũ: ꝛ post infinitũ: vt religiosum decet caste viuere. Quintę speciei sunt. Pœnitet: tędet: miseret: piget: pudet: ꝛ semper sunt impersonalia: nisi apud iunioꝛes: ꝛ ante volunt actũ: ꝛ post genitiuũ vel infinitũ: vt me tędet peccatoꝛ: vel peccasse. Dexter miseret: quod vult post se genitiuũ tantum. Impersonale passiuę vocis formaꝫ a tertia persona: iuncta tur: vt legiꝫ. Et tã ab actiuis oĩbus: q̃ a neutris acquisitiuis: transitiuis: ꝛ absolutis formatur: nec aliquẽ casum exigit ante: vt itur: statur. Nam proprijũ impersonalis est nullaꝫ certam personã significare. Nec vllũ casum habent post: nisi quę a neutris acquisitiuis: ꝛ absolutis descendunt: vt itur in antiquam

Impingo. is. egi. impactũ. Ex in ꝛ pan/ (syluam. go: significat impello: ꝛ illido. Cic. lib. iij. Tuscula. Quid huic calĩ multi impingẽdus est: vt ploꝛare desinat. Impingendus dixit: quasi illidendus: ꝛ nolenti ingerendus. Denotat eñ vim aliquã: vt apud Hiero. Impegi nouissime in Danielem. Et apud Verg. Exanimata sequens impingeret agmina muris. Et in Esaia. Impegim⁹ meridie: quasi in tenebꝛis. Aliquãdo componit ex in ꝛ pingo. Plautus in Cap. proꝛ impono vsurpauit. Jubete huc crassas cõpedes impingier. Aliquãdo ponit proꝛ designo. Hier. ad Eusto. Ad oẽm actum: ad omnẽ incessum: manus impingat crucem. Aliquãdo proꝛ inscribo. Teren. in Phoꝛ. Si tu illam attigeris secus q̃ dignũ est liberam: dicam tibi impingã iam grandẽ: dixi Demiphoꝛ. Lactanti. li. vj. proꝛ transfiguroꝛ posuit. His vero qui sapientiã quę/runt: philosophiã in oculis impingit: vti spem lucis exercet: ne quis comprehendat: ac teneat veritatem.

Impinguo. guas. pinguem facio. Unde impinguatus

Impio: contaminoꝛ: ex in ꝛ pio. Impius (legitur. crudelius. A quo impietas: ꝛ impie aduerbiũ. Lc.

Impleo. es. construit cum ablatiuo: vel gtõ. Verg. Impleuitq̃ mero paterã. Idem. Implent veteris Bacchi pinguisq̃ ferinę. Quãdoq̃ additur pꝛepositio: cũ dicimus. Impleui nauẽ de omni genere frumenti. Lactan. lib. iiij. Et insuper duodecim cophini de residuis fragminibus impleti. Huius compositũ est adimpleo. es.

Implexus: inuolutus: inexus. Amb. Requiraſ id verũ fit: nõ fabula ꝓ veris dicere: nõ obscuris vera inuoluere: nõ superfluis ꝛ implexis: atq̃ ambiguis occupare animũ.

Implooꝛo. as. pe. ꝓ. auxiliũ posco. Et ꝓprie dꝛ, cuiꝫ quis in malis positus est: ꝛ cũ miseratione auxiliari postulat.

Implano. as. pe. coꝛ. decipio. Cyprianus. Si quis (inquit) putat se aliquid esse: cuiꝫ non fit: seipsum implanat. Hinc implanatoꝛ: proꝛ seductoꝛe: qui gręce planos.

Impluuiũ: inquit Varro. locus in medio domus relictus: vt recipiat lucẽ deoꝛsum: quo impluere solet. Asco. Impluuiũ locus sub cęlo in mediis ędib⁹: vbi pluuia accipiť. Fest⁹. Impluuiũ quo aqua ipluit collecta de tecto. Ter. in Phoꝛ. Omnia nostra euenerũt mihi: introiit in ędes alter alien⁹ canis: anguis per impluuiũ decidit de tegulis.

Impluuia vestis erat: qua sacerdotes per vꝛbẽ vtebantur. Pluuiale nũc vulgo appellaſ. Varr. Saliũ quoq̃ sereno tẽpoꝛe impluuia amictũ fuisse criminabãtur.

Impluuiatus: coloꝛ pullus: quasi fumato stillicidio in

Implutus: pluuia madefactus dicitur. (plutus.

Implico. as. pen. coꝛ. Vide in dictione Plico.

Impolitia. ę. q̃si incuria. Belli. li. iiij. Si quis equestriũ equũ habere gracilentũ: aut parũ nitidũ visus: impolitię

Impos. Vide in dictione Compos. (notabatur.

Impono pe. proꝛ. supꝛa pono. Verg. Molęq̃ ꝛ montes insuper altos Imposuit. Et lib. iiij. Vidit turicremis cum dona imponeret aris. Interdũ imponere: est dare. Idem lib. vij. Finęq̃ imponere curis. Interdũ iniungere: vt impono tibi hoc onus. Et his modis ꝓstruit cum actõ. Luꝫ otõ vero ꝓcat decipere. Quintil. Fefellit me ingenitus honestis causis glorię amoꝛ, spes tibi perpetuę laudis ipposuit. Hiero. in Gen. Quare (inquit) imposuisti mihi: Luꝫ aũt dicimus impono manũ: ꝓcat perficio. Dona. Imponitur manus rebus: cum perficiť id quod ceperit. Relinquitur res: cũ imperfecta dimittiť. Uergi. Imponit regina manũ. Et alibi. Atq̃ opere in medio defęssa reliquit.

Impostoꝛes dicunť: qui alios verbis pollicentibus decipiunt. Uel qui supponẽdo malas merces homines fallunt. Et qui ita decipiũt: impostuꝛã facere dicũtur. Aug. in Psal. interpꝛetatiõe. Non potest ars sine ipostura esse: non potest negotiũ sine fraude. Ulpia. digest. de crimine stellionatus. Si quis impostuꝛã fecerit: aut collusionem in necem alterius: stellionatus potest appellari.

Impoꝛco. as. poꝛcas in agro facio. Col. li. ij. Et similiter cũ semen crudo solo ingesserimus inarabim⁹: impoꝛcatũq̃ occabimus. Impoꝛcatoꝛ, qui poꝛcas facit. Est aũt poꝛca quantũ ad hoc terra eminẽs inter duos sulcos.

Impoꝛtunus. a. um. penul. produ. quod caret poꝛtu: hoc est quiete: vbi nullus poꝛtus est. Uerg. li. xj. Bellum impoꝛtunũ ciues cum gente deoꝛuꝫ Jnuictiſq̃ viris gerimus. Hinc impoꝛtunitas. Quę: vt Donatus inquit: neq̃ loci: neq̃ tempoꝛis habet cõmoditatem.

Impotẽs pe. coꝛ. qui ab appetitibus vincit. Cic. Lepido. Sinista pax perditũ hoiem in possessionẽ impoꝛtissimi dñatus restituꝛa est. i. supbissimi: ꝛ incõtinentissimi.

Impotentia: plerũq̃ imbecillitatẽ significat. Interdũ validã immoderatãq̃ potentiam. Cice. li. v. Tuscu. Quibus nihil metuant: nihil agant: nil concupiscãt: nulla impotẽtia efferanť. Nam in: quãdoq̃ auget. Unde Tyrannus impotentissimus dicitť a Quintilia. Decemuiri quoꝝ principatus erat immoderatus: a Liuio Impotentes domini nuncupanť. Et a Senec. impotentia fortunę ascribitur. Sueton. scribit Cęsarem edere solitũ voces impotentię. Silen. Lętitia nimia atq̃ impotentia animi cõmotus.

Impꝛeco: pe. coꝛ. ꝛ in bonũ: ꝛ in malũ accipi solet. De

Impꝛęsentia: ꝛ impꝛęsen (quo in dictione Pꝛeco. tiarũ aduerbia: significant tẽpoꝛe pꝛęsenti: hoc est qđ pꝛęsens est: vel pꝛęsens fuit: vel pꝛęsens erit. Ut impꝛęsentia dispũtanduꝫ non est. Adde. Ego saluo meliꝰ iudicio: In pꝛęsentia duo verba esse autumo: nec impꝛęsentiaꝝ satis latinum: q̃q̃. Lauren. Val. vsurpauit: cũ non legisse meminerim apud probatũ: saltem antiquũ autoꝛem.

Impꝛimo. is. pe. coꝛ. pꝛemẽdo imitto: intus calco: obsigno. Unde impꝛessę literę: obsignatę dicunť. Cic. libꝛo. j. Tuscu. An impꝛimi: quasi ceram putamus animũ.

Impꝛobus pe. coꝛ. indignus. Tũ impꝛobitas. Cice. ad Lęsa. li. j. Debes odisse impꝛobitatẽ eius: qui impꝛudentissimũ nomẽ delegerit. Interdũ dicit petulans: pertinax Uerg. Et plena coꝛnix pluuias vocat impꝛoba voce. Interdũ turpis. Plautus. Impꝛobioꝛẽ non vidi faciem mulieris. Interdũ lasciuus: pꝛoteruꝰ: astutus. Pacu. Nemo ß puero impꝛobioꝛ quęcũq̃ vult suadet. (ptus est.

Impꝛolꝰ: ꝛ impꝛolis. pe. ꝓ. qui nondũ in ciuitate ascri/

Impꝛopero. as. pen. coꝛ. Vide in dictione Pꝛopero.

Impꝛoperium: criminis expꝛobratio.

Impꝛudẽs: non pꝛudẽs. Aliquãdo etiã valde pꝛudẽs. Uerg. Nocuit nunq̃ imprudẽtibus imber. Aliter expo/

Impudicus pen. pꝛodu. qui non est pudi/ (nam. cus. i. castus. A quo impudicitia. Ponit quandoq̃ etiam pꝛo temerario: ꝛ pꝛo eo: qui nullo pudoꝛe ducitur.

Impudens penul. coꝛre. qui nullo pudoꝛe ducitur.

Impudenter: temere: petulanter: inuerecunde.

Impudoꝛatus: qui est sine pudoꝛe. Hieron. ad Eusto. Facies meretricis facta est tibi: impudoꝛata es tu.

Impune pen. pꝛod. aduerbiũ est: ꝛ significat sine pœna

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vel sine damno. Aug. lib. v. Con. Impune se facere arbitrant: cum ipsa faciendi cęcitate puniant. Virg. li. ij. Georgi. Et sępe alterius ramos impune videmus Vertere in alterius mutatąq; insita mala. Ferre pyrus. Aliquādo refertur ad oēm effectuz: & significat sine vi & effectu: hoc est frustra. Apul. Impune Capitolii ascendi: cum nemo esset. Teren. in Hecy. Impune illud optare tibi licet. Horati. Obturem patulas impune legentibus aures.

Impuno a veteribus impudens dicebatur. Lucilius. Homo impuratus & impuno: & rapax. Lc.

Impunitas: quasi non punitio. Sallusti. Si quis indicasset de coniuratione: quę contra Rempub. facta erat: premiū decreuere: seruo libertatem: & libero impunitatem eius rei: & sestertiorum ducenta milia.

Imputo. as. penul. co: re. Vide in dictione Puto.

Imputatus. a. um. qō non est putatū: hoc est amputatum. Quāuis imputo in hac significatiōe non legat. Pli. lib. xiij. Eadęq lege ex imputata vite libari vina dijs nefas statuit: ratio excogitata: vt putare cogerentur.

Impurus pe. pro. generaliter pro improbo poni solet. Terē. in Adel. O hoiem impurū. Et impur⁹: qui aliquo vitio notatus est. Cic. lib. iiij. de Repu. Sed inuētuti nr̄ę minie audiēdus. Quippe si ita sensit: vt loquit: est homo impurus. Item de sordibus: contaminatus. Idem. Quā multis illum ingenuis: q̄ multis matribusfamilias in illa tetra: atq; impura legatione vim attulisse existimatis?

I Ante M

In prępositio est: quę & separari: & cōponi solet. Separata tam actō q̄ ablō deseruit. Sed cū actō iungit: fcat pro vel erga: vt bene sentio in Remp. Cic. Lentulo. Maz hoc senatus consulto in meaz sniam facto. Virgi. Accipit in Teucros animū: mentēq; benignā. Quandoq; aduersus vel cōtra: vt in parricidā dico: & in Tyrannū pugno. Plini. Cū mihi sermo in adulterū esset. Virg. Quid me⁹ Eneas in te cōmittere tūn: Quid Troes potuere? Q̄ñq; intra: vt in nauē ingressus es: & in domū proficisco: Q̄ñq; ad. Virg. Impulit in latus. Quādoq; sicut. Sicuti Aug. docet: vt Sedet in amicū. i. sicut amicus. Q̄ñq; vsq; ad. Liui. Bellum in trigesimū diem indixerāt. i. vsq; ad. xxx. dies. Denotat quandoq; qualitatē ordinatiuā: vt Opus in dies crescit. Virg. Inq; dies auidū caput altius effert. Q̄ñq; indicat spatiū tēporale: vt a mane in noctē. Idem. In lucēq; tulisset. Jūgitur actō pro ablō: vt Vereor te in os laudare: pro in ore. Terē. in Adel. In quē exēpla fient. i. in quo. Jūgitur etiaz actō causa ornatus: & verbū cum quo cōponi deberet: remanet sine prępositiōe: vt inuado hostē: & tu ingratitudinis crimē incurristi. Cic. vero dixit. In odio hoim incurrūt. Hiero. Et imisit in os meū canticuz nouū. Cum aūt iungit ablō: tunc hz eandē vim: quā apud grecos ἐμ. vt in vbe: in tēpore. Et aliquādo fcat inter. Virg. Menthesilea furēs medijs in milib⁹ ardet. Aliquādo fcat: p vel ad: vt Ī est in re tua. i. pro vtilitate tua: vel ad vtilitatē tuam. Virg. In magno munere Lysseus Esse sui dederat monumentū: & pignus amoris. i. pro magno munere. Aliquādo fcat per: vt apud Aplm. In quo gratificauit nos in dilecto filio suo. i. per dilectū. Et illud Locut⁹ est nobis in filio. Cōposita q̄ varijs capit modis. Mā modo ponit pro intra vel intro: vt ingredior, induco. ✠Modo ō: vt inclamo: insulto: impugno. ✠Modo intētati/ua est: vt increpuit: insonuit. Virgil. Turnus vt infractos aduerso ✠Marte Latinos. ✠Modo negatiua: seu puatiua: vt ignarus: inutilis. ✠Modo fcat supra: vt immineo: impendeo. ✠Modo sine: vt iniussu meo. ✠Modo solēnitatē quandā importat: vt indico. is. q̄ significi. ritu solēni quicq; promulgo: aut iubeo. ✠Modo simplicis sui significationē seruat: & fcat in loco: vt insum: impono. ✠Modo ad locū: vt infero: importo. Aliquādo ponit pro particula supertua/cua: vt Nosco crines incanaq; mēta. Habz nōnunq; qualitatē ad peius: deteriusq; pendentē: vt Quā semel insor/mes vidisse Cyclopas. Non eīn nullius formę: sed malę formę fcat. Cōponitur q; in: cum oibus literis: tam vocalibus: q̄ consonātibus. Sed quādo vocalib⁹ iungit: vel c. d. f. g. p. n. q. s. t. semper remanet n. vt inauris: ineo: inij/cio: inops: inuoco: incedo: induco: infero: ingero: inhibeo: inuo: inquiro: insisto: intueor, Quando vero cum b. m. & p. mutatur n. in m. vt imbibo: immunis: impono. Cuz l. & r. mutatur in l. vel in r. vt illudo: irruo.

Inacceſſa insula Egypti: a Grecis Abatos dicta: ad

Inachus pe. co: Jouis (quā nulli est accessus. Lc. seu Jus pater fuit: & primꝰ qui apud Argiuos regnauit. A quo Inachius. a. um. Virg. lib. iij. Geor. Inachię Juno pestē meditata iuuencę. Est & Inachus nomen fluuij Achaię. Inachis ipsa Jo Inachi filia: patronymicū seminini. Inachia regio: quę Jo vocabatur.

Inanis pe. pro. vacuus. Aug. lib. iiij. Con. Hęc oīa non recedebant de ore eoruz: sed fonꝰtenus & strepitu linguę: ceterū co: inane veri. Ponitur quādoq; inane pro aere. Lucreti. Longū per inane resolui. Quādoq; pro otioso. Hora. in Ser. In medio qui scripta foro recitēt sunt multi quiq; laudātes Suaue locus voci resonat conclusus inanes. Sic & vacuus pro otio dicitur a Virgili. Cętera quę vacuas tenuissent carmina mentes.

Inanitas & inanitio pro vacuitate. Plau. in Cist. Mihi inanitate iam dudum intestina murmurāt. Item pro vanitate. Siquidem & inane pro leui quandoq; sumitur. Virg. Instabiles animōs ludo prohibebis inani.

Inaniloquus: qui inania loquitur. Plautus. Profecto

Inanio. nis. ini. itum. Vnde (inaniloquus es. Lc. inanitus penultima produ. quod est vacuo. Plinius. lib. xxv. Cortex remanet hoc inanito medulla cadit. Nunc compositum est exinanio. Vnde Exinanite, Exinanite vsq; ad fundamentum in ea: inquit Psalm.

Inanesco. is. inanis fio: qō ab inaneo. es. fieri certū est. Aug. li. x. Con. Est aliud tentatiōis malū: quo inanescūt:

Inanimus. a. ū. qō non hz ani/ (qui placēt sibi de semam. Cic. li. ij. offi. Quę ergo ad vitā hoim tuendā pertinent: partim sunt inanima: vt aurum & argentū.

Inarescо. Vide in dictione Arescо.

Inauris o: namētum: quod ab aure pendet. Nam in Oriente decus existimatur gestare aurum in auribus.

Inaudio. is. Vide supra in dictione Audio.

Inauro. as. ex in & auro. Auro vero ab aurū fit: & fcat

Inauspicato aduerbium (auro impleo: vel dito. vsurpatū a veteribus: cuz aliquid euenisset: aliter q̄ quis vellet. Et inauspicato dicitur non captatis auspicijs. Terētius in Andria. Haud auspicato huc me appuli.

Inarime pe. co: insula est in mari Thusco: ab arimis: siue pplis: siue beluis. scribit Pli. Inarimē monte fuisse: qui terremotū passus alterā fudit in sulā: quę Prochyta ab effusione dicta est. Ouidi. Inarimē Prochytāq; legit. Silli⁹. Non Prochyte: nō ardentē sortita Typhoea Inarime. Et a statione nauiū Aeneę etiā Aenaria dicta est.

Incero. as. aliqd cera tego. Pers. Lenua icerare deos

Incandesco. is. dui. Vide supra in dictione Candeo.

Incanto. as. fcat verbis solis: vel etiā rebus quibusdā adiunctis aliquid supra naturā molior. Plini. Qui mala carmina incantasset. Hinc incantatio: & incantamētum. Idem lib. xviij. Valeant ne aliquid verba: & incantamēta carminū. Potest etiam incanto frequentatiuū esse ab incino. Sed quo ad primaz significationē huic verbo incanto contraria sunt excanto: & recanto.

Incallidus per duplex ll. nō astutus. Cic. in arte veteri Sed cū a fuminis viris maxię res administrarent: arbitro: alios fuisse nō incallidos hoies: qui ad paruas pro uersias priuatoz accederēt. Et lib. iij. offi. In his tribus gñeribus quo quo modo possunt: nō incallide tergiuer/

Incalesco. is. incalui. valde calidus fio. (santur. Hiero. in lib. Hester. Itaq; die septimo: cuz rex hilarior, & post nimiam potationem incaluisset mero.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Incaſum per ſimplex ſ. ſupinuz eſt verbi incido: cum a cado componitur. De quo paulo poſt.

Incautus. Vide ſupra in dictione Cautus.

Incendo: inflamo. A quo incendiuz inflamatio. Et in/cẽdiaria auis inauſpicata: propter quã luſtratã ſepenũ/ero Vrbẽ legimus: & Spinturnix a quibuſdã vocat. Lc.

Incido.is.pe.pro.incidi.ſum: ex in & cædo: qð eſt ferio ſeu ſeco. Vergil. Atqz mala vites incidere falce nouellas. Vnde inciſus. a. um. qð modo ſignificat per inciſionem ſcriptũ. Et dicim⁹ inciſę ſunt leges in ære: vel in æs: quod eſt contra Vallam: & eius ſequaces. Lice. in oratione de ſignis. Id non modo conſcripſerunt: verũ etiam in ære inciſum nobis tradiderũt. ¶Plini in ¶Panegyr. Quę vos patres cõſcripti ne qua interciperet obliuio: & in publi/ca acta mittẽda: & incidenda in ære cenſuiſtis. Sueto. in Cęſa. cuz actõ. Ac mox lege in æs inciſa. ¶Modo inciſum ſignificat amiſſum. Liui. lib. iij. Itaqz ſpe inciſa priuſq; prędicta dies adeſſet Appius mortem ſibi conſciuit.

Inciſio: qð inciſum eſt. Col. li. iij. Infra inciſionẽ: & alli/gatura falce acuta leuiter vitẽ vulnerato ex vtraqz parte vt his potius plagis humor defluat: qz ex inciſióe abũdet.

Inciſura: ipa inciſio. Inciſurę etiã dicunt in manibus: quę vulgo lineę vocant. ¶Pli. in. xj. Contra longę eſſe vitę incuruos humeris: & in manu vna duas inciſuras lõgas

Inciſum oratores vocãt ſenſum nõ exple/ (habẽtes. to numero cõclusum: qð pleriſq; pars mẽbri eſſe videtur: vt Domus tibi deerat: at habebas. ¶Decunia ſuperabat: at egebas. Fiunt autem ſingulis verbis inciſa.

Inciſim aduerbiũ: fcat per inciſiones. Lic. ¶Hęc quidẽ duo binis pedibus inciſim: deinde mẽbratim dicere ſole

Inciles pen. pro. foſſę ad deducendã aquam (bas. de cõmuni riuo factę. Sunt eiñ loca depreſſa ad latus flu minis: quę & incilia dicunt: eo qp incidant. Scinditur eiñ lapis vel terra: vnde primum aqua ex flumine agi poſſit: quẽadmodũ in piſtrinis frumẽtarijs fieri videm⁹. Quod aũt ad incile opponit aquę deriuãdę: compellendęve ex flumine cauſa: vulgo Clauſa dicit: ſiue id ligneuz ſit: ſiue lapideum: ſiue ex qualibet alia materia ad continendã: tranſmittendãqz aquam excogitatũ deducat. Et latine Vlpia. teſte: ſeptũ dicitur. Itẽ incile dicit locus: per quez primũ deducit ex quocũqz riuo aqua irrigandi cauſa.

Incilo.as. pen. pro. increpo: vel improbo. ¶Plau. ¶Me/lius tamẽ eſt ita viuere: ne quis noſtra incilet fata.

Incęduus. a. um. cum diphthongo: quod non cędit ex in & cęduus. Cato de re ruſti. Secundo loco hortus irriguus: tertio ſalictum: quarto oliuetũ: quinto pratum ſexto campus frumentarius: ſeptimo ſylua cędua. Ser/uius. Intonſi montes. intonſi ſyluoſi: incędui.

Incido.is. incidi. caſum. pen. co. ex in & cado. Omnia eiñ a cado cõpoſita proferũt ſupinũ: cuz ſint a cado. Quę vero a cędo pro ferio: mutant ę. in i. vt inciſum: reciſum. Vnde ab incido incaſum: incaſurus. ¶Plin. lib. j. Sed ea accidiſſe nõ quia hęc facta ſunt arbitror, verũ etiam hęc ideo facta: quia incaſura erãt illa. Eſt aũt incidere: quaſi caſu venire: aut de improniſo labi: præſertim quãdo con ſtruitur cũ accuſatiuo mediante in: vt Incidi in latrones. Incidi in errorem. Lice. Curioni. Quod in id Reipub. tẽporis non incideris: ſed veneris. Incidere ergo a caſu venire eſt. Venire vero certo iudicio: & ſentẽtia: & conſul/to. Quod ipſe Cicero ſubſequẽs imediate declarat. In/dicio eiñ tuo: non caſu in ipſum diſcrimen rerũ contuliſti tribunatũ tuum. Jungit quandoqz cũ dativo: vt mihi in cidit ſuſpicio. Quãdoqz abſolute ponit: vt Incidũt ſępe multę cauſę: obiurgationes etiã nonnunq; incidunt ne/ceſſarię. Et incidit de vroribus mẽtio. Inde incidit quę/ſtio. Aliud ex alio incidit. In quibus tamẽ intelligitur da tiuus: ſimiliterqz exponunt: ſicut ſi dativuz haberent: vt ſi incidit mentio: caſu venit: vel orta eſt. ¶Ponitur inter/dum hoc verbũ incidere pro inſidere. Columella rei ru/ſticę ſcriptor lib. ij. Jugumqz melius aptum ceruicibus incidat. Liuius de ſecundo bello punico. Sagunti ruinę vtinam falſus Vates ſim: veſtris capitibus incident.

Incedo.is. ceſſi. ceſſum. penul. prod. ingredior, ſiue eo: vt ſcribendi libido inceſſit me. Interdũ incedere eſt ma/ture more grauis viri: ſiue magnifice: more regũ ire. Ver/gili. j. Aeneidos. Aſt ego quę diuũ incedo regina Jouiſqz Et ſoror, & coniũx. Liui. lib. ij. Ipſe en ille noſtris deco/ris inſignibus magnifice incedit. Sene. Tenero ac molli paſſu ſuſpendimus gradũ: nec ambulamus: ſed incedi/mus. Aliquando ſignificat ſimpliciter ire. Colu. lib. vj. Tranſuerſus rurſus laxiora ſpatia faciunt: per quę vel foſſor, vel arator incedat. Liui. de ſecũdo bello ¶Punico. Cum ignis prima luce motis: ſegniter agmẽ incederet. ¶Hinc inceſſus. us. quo ad poſteriora ſignificata.

Inceſſo. is. ſſi. vel iui. a ſupino verbi incedo formatum ſignificat accuſo: moleſto: ad iram concito: quaſi laceſſo. Et conſtruit cum actõ. Lactã. lib. iij. Quid ergo te magi/ſtra illa vitę docuit: an vt potẽtiſſimũ conſulẽ maledictis inceſſeres: eumq; hoſtẽ patrię venenatis oratoribus face/reſ? ¶Piero. Aliquo modo vel aliquãdo expugnat: quod vndiqz inceſſitur. i. impetit. Verum diſtinguendũ de in/ceſſit: quãdo ab incedo: & quãdo ab inceſſo fit. Nam ab incedo. inceſſit me cupiditas: ſicut & mihi inceſſit cupidi tas dicere licet. Et tunc ſignificat ingredior, ſiue inuado. Liui. lib. j. Timor deinde patres inceſſit: ne ciuitatez ſine imperio vis aliqua externa adoriret. Et iterũ. ¶Perfectis patris mãdatis cupido inceſſit: anios iuuenũ ſciſcitandi ad quẽ eorum regnũ Romanũ eſſet venturũ. Val. ¶Max. datiuo iunxit. Nec mihi cuncta complectẽdi cupido in/ceſſit. Tere. in Adel. cuz actõ mediante in. Noua (inquit) religio in te iſtęc inceſſit. Aliquãdo ponit ſine datiuo: vel accuſatiuo expreſſo: & ſignificat ingruo. Colu. lib. o. ij. Si vero procellę ventorum: aut turbines inceſſerint: maior pars ad terram defluit. Idem cũ datiuo poſuit: cum in/quit. Famem ſi ſterilitas annorũ inceſſit hominibus com mode propulſat. Interdũ ſignificat ingredior. Idem lib. iij. Et cum autumnus inceſſerit: anteqz frigus cacumina adurat omnia folia decerpere expediet.

Incertus: dubius. ¶Plaut. in ¶Pſeu. Certa amittimus: Incerto. as. incertũ: ſeu du/ (dum incerta petimus. bium reddo. ¶Plau. in Epid. Longa dies meum incertat animũ. Componit enim ex in & certo: quod eſt in animo certo. Nam cum quis dubitat: ſecũ animo certat.

Incerno. is. ſicut & cerno fcat cribro. Vñ incerniculũ.

Incernicula cribra: quibus frumẽta purgant: anteqz molant. ¶Plin. li. viij. Decretũ fecere: quo caueret: ne fru mentarij negotiatores ab incerniculis eum arcerẽt. Ca. Cribrũ vnũ: incerniculũ vnũ: ſecurim vnã: ſcamnũ vnũ.

Inceſtus. us. & inceſtũ. ſti. dicit flagitiũ in affines admiſ ſum: ex in & ceſtus: quaſi ſine ceſto. i. vinculo. vt Lanciã. Grãmaticus ſuper li. ij. The. teſtat. Ceſtus aũt eſt cingulũ Veneris: quo vtebat ad honeſtas nuptias: qñ ſi cui ceſtos nõ fuerit adhibita. Ideo inceſtũ dicitur: qð a ſacrato illo Veneris cingulo non ferẽ. Hac eiñ cinctura coniuges de uinciri putarũt: vti concordes in vita viuerẽt. ¶Dar. Su/me cytheriaco medicatũ nectare ceſton: Vinxit amator ẽ Baltheus iſte Jouez. Serui. docet inceſtũ eſſe quãcunqz

Inceſtus. a. um. idẽ quod pollutus. (pollutionẽ. ¶Propert. Scilicet inceſti meretrix regina Canopi.

Inceſtuoſus: qui inceſtum commiſit.

Inceſto. as. polluo. Suet. in Tibe. Triplici ſerie gneri inuicẽ inceſtarent. Verg. Totãqz inceſtat fumere claſſem.

Incino. is. pen. corre. ſignificat ſuper: ſiue inter cano. ¶Propert. Seu varios incinit ore modos. Fell. Creditum hoc eſt a pleriſqz Iſchiadici cuz maxime doleant: tum ſi modulis leuibus tibicen incinat: minui dolores. Hinc fit frequentatiuũ Incanto. tas. De quo ſupra.

Incentio oĩs cantio: ſeu cantilena. Fel. docet plurimis hoĩm morbis medicinã fuiſſe incentiones tibiarũ.

Incentinus. a. um. vt tibia incentina apud Var. quę a

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dextra canit. Sicut succentina: quę a sinistra succinit.

Incito.as.pe.cor. frequent. est verbi incio.is. Cio vero cōmoneo ꝑcat. Incitare ergo est frequēter: seu valde invsve citare. Cñ ꝛ pro irritare: ꝛ pro vocare sumit.

Incitabulum: incitamen ꝛ incitamentum: idem significant. Gellius. Fomes atq; incitabulum virtutis.

Inciens ꝺ: propinqua partui: ꝙ fetus eius sit incitat⁹.

Incitas pe.cor. quasi paupertas: ꝛ indigitas. Plaut⁹. Profecto ad incitatem lenonē rediget: si eas adduxerit.

Incitega pe.pro. pro machinula: in qua amphora vini cōstituebat: vñ vina subinde in cuiuia subministrarent.

Includo.is.pe.pro. intus claudo. Clerg. Inclusos vte/ (ro Banaos.

Incipio.is.pen.cor. ex in ꝛ capio: si/ gnificat inchoo. Unde inceptū: quod ꝛ ceptū dicitur: vocaturq; verbū famulariū: quia infantis cū quibus iungitur famulari videat. Seruat enim eorū constructionē: vt Incipio timere deus. Tu incipis esse probus. Ille incipit doceri a preceptore. Illū incipit tedere laboris. Potest tamen esse sine infinito. Plaut. in Cap. Quādiu id factum est ꝛ hic annus incipit vigesimus. Aliquādo cum ablatiuo ponitur. Plini. lib. xiiij. Unde autē potius incipiemus q̄ a viribus. Sunt ꝛ alia famularia: scilicet desino: volo: possum: debeo: queo: soleo: consuesco: audeo: quę etiam sine infinito esse possunt. Ut audeo magnū facinus. Possum multa: ꝛ huiusmodi. Iunena. Unde aliquid breuibus Diaris: ꝛ carcere dignum Si vis esse aliquid.

Incepto.as. frequentatiuum ab incipio.

Inclamo.as.pe.pro. cōtra clamo. Plau. in Asi. Nimis egre risum primi: vbi hospitē inclamauit: qui se absente mihi fidē habere noluisset. Aliquādo inclamare: est maledictis ꝛ cōuitijs insectari: reprehendere. Idem in Sti. Tuos inclama: tui delinquūt. Ouid. lib. ij. Fast. Fit sonus inclamat comites: ꝛ lumina poscit. Aliquādo intro vocare. Val. Max. li. j. Perterritus deinde taz terro viso: ꝛ noīe hospitē dos seruos inclamauit: sciscitatusq; est si quē talis habitus: aut intrantē cubiculū: aut exeuntē vidissent.

Inclemētia: duritas. Clergi. Clerum inclemētia diuum Has euertit opes. Huius cōtrarium est clemētia.

Incleméter: dure: aspere. Plau. in Amph. Iterum hic iam in me incleméter dicit: atq; id sine malo. Liuius. lib. tertio inquit. Queso (inquit) Appi primum ignosce patrio dolori: si quid inclemētius in te fuit inuectus.

Inclino.as.pe.pro. inflecto. Iuue. Atq; ipsos etiā inclinare maritos. Cñ inclinatus pro profundo ponit. Amb. Dum inclinatissimos aquaz gurgites scruto:, aerios nō

Inclytus pe.cor.re. cum yphilo: (respexi volatus. idem est qđ glorioſus. Componit enim ex ἐν ꝛ κλυτός, quod est clarum: significat ꝛ non glorioſum.

Incoctile pe.cor. ęneum vas: in quo stannū liquefactū delibutū est: vt eduleis sapore gratiore reddat. Pli. Albū plūbum incoquit ęreis operibus: Salliarū inuētio: ita vt vix discerni queat ab argēto: eaq; incoctilia vocāt.

Incęnatus: nō cęnatus: q̄uis incęno.as. non legat. Cato de re rust. Bibat aquā mulsaz: cubet incęnat⁹: postea mane bibat sucū. Plau. in Pseu. Ut incęnatus cubitū.

Incęnis: sine cęna. Plaut. Cupiit extrudere incęnem ex ędibus: vt ipsę solę distendant ventres suos.

Incogitās: temerarius: improbus: non cogitās. Terē. in Phor. Quod nisi fuissem incogitās ita expectarem: vt par fuit. Et iteruz. Adeon te esse incogitātem: atq; imprudentem Phędria: vt phaleratis dictis seducas me?

Incogitabilis: qui non solet cogitare: cuz quid rerum gerit. Plau. in Mili. Te obsecro per deos atq; hoīes. Et infra. Nunc demuz scio me fuisse excordem: cęcum: incogitabilem. Lactan. lib. j. Qui deos colunt: interdū videri solent tam cęci: tam incogitabiles: tam excordes.

Incognitus: non cognitus. Sallustius in Iugurtha. Ne quid de absente incognita causa statuatis.

Incolo.is.pe.cor. intus habito. Cic. li. j. Tus. Ubi sunt ergo ij: quos miseros dicis: aut quē locum incolūt? Hinc incola. lę. Sicut ab accolo accola: quę sic ab innicē separant. Q3 accola sit: qui ad aliquē locū: id est iuxta aliquē locū habitat. Liui. lib. j. Pastor accola eius loci noīe Lacus: fessor viribus. Et Apul. Et multi coloni: quiq; circū secus venantur: ꝛ accolę plurimi. Nec refert in suo: an in alieno: vt accola vulturni: accola Padi. Clerg. li. vij. Immisq; vadosi Accola vulturni. Incola vero qui in aliena: vel vrbe: vel rep. habitat: q̄si ciuis aut municeps. Plini. Quod eorū montū incolę facere ꝙsueuerūt. Cic. li. j. offi. Peregrini ꝛ incolę officiū est: nihil ꝑter negotiū suuz agere: nec esse in aliena repub. curiosum. Augnst. in psalmo. expositiōe. Incolere peregrinari est. Incolę dicūtur: qui habitant in patria nō sua. Pomponius iure cōsultus scribit Incolā esse: qui in aliqua regione domicilii contulit: quē greci παροικον appellant. Nec tantū: qui in oppido morant incolę sunt: sed qui etiam in alicuius oppidi finibus ita agruz habent: vt intra eum se: quasi in aliquā sedem recipiant. Inquilinus quasi aduena est: ꝛ peregrinus: qui in alienas ędes: alienaq; prędia ex conducto habitat: siue in vrbe: siue rure. Cicero in Phil. At vero tu inquilino nō domino personabāt omnia vocibus ebriorū. Unde Inquilinus probri: vel odij causa quis appellat: quasi domū propriā non habeat. Sallusti⁹. Ad. Tullius inquilinus ciuis vrbis Romę. Qui aūt inquilinis ęnacula locāt a iurisconsul. dicūtur facere ęnacularias. Ponit tamē quandoq; pro cohabitatore. Augusti. lib. v. Conf. Congregatis inquilinis fori: tanq; finem manifestum se comprehendisse gloriantur. Martia. Ticinus Nouio vel inquilinus sit: si quis Nouium videre non vult.

Inchoo.as. a choum: qđ mundū significat. Unde subtractū est inchoare: pro incipere. Clerg. Te fine nil altum mens inchoat. Quādoq; perficere. Idē li. vj. Tunc stygio regi nocturnas inchoat aras. Ab inchoo fit inchoatiuus. tiua. tiuum. Unde inchoatiua verba. Uel a chaos: quod rerum aiunt principium. vnde per ch scribatur.

Inchoatiua ꝓba: vulgo dicta sunt: q̄ in sco desinūt. Sz hęc: vt a Praiscia. dissentiā: augmētatiua magis appellare libet: qm̄ augmētum: nō inchoatiōne significent. Ut calesco: frigesco: quoz alterū ꝑcat calidus fio: alterū frigidus Aliquādo cñ comparatiue. i. maiori cū augmētatione sumūtur. Ut qui fordet fordescat adhuc: id ē fordidior fiat. Uirg. Sin in ꝓcessu cępit crudescere morbus. Ubi Ser. exponit crudescere validior fieri. Idem. Aegrescitq; medendo. Exponit inter medendū fit ęgrior. Et illud Lact. Ne si nostra ūaluerint. i. validiora fiant. Aliquādo cōparatio apponit. Terēt. in Heautontimorumeno. Nā mihi quotidie augescit magis de filio ęgritudo. Uergil. lib. vij. Quā magis effuso crudescūt sanguine pugnę. Q3 aūt significēt incrementū: interpretū: autoritatē: idoneorū autoritate: simul ꝛ ratione probandū duxit. Nonius in priscis dictionibus. albicatur: candidat: candicatur: exalbescit. Purpurascit: purpureū fit. Cic. lib. ij. Acad. Quid mare nōne cęruleū: aut eius vnda cū est pulsa remis purpurascit. Frigidius. Dicemus quę vetustate deteriora fūt vetustescere: inueterascere quę meliora. Dosi. in Hecy. plo. Nouas qui exactas feci: vt inueterascerēt ait. Inueterascerēt in ꝙsuetudinē venirēt: spectarent: amarētur. Et in Andria. Quah periū hoc malū integrascit. exponit. Integratur: quod est instaurat. Similiter apud Uergil. lib. ij. Geor. Ueraq; dissiliūt vulgo vestesq; rigescūt. Serui rigescūt durant. Festus. Remo: besca: in moribuz recidat. Et obherbescere: herbā increscere. Cic. lib. iiij. Tuscul. deferuescere: pro decrescere exponit. Aut rogādi: inquit orandiq; sunt: vt si quā habent vlciscendi vim differāt in tēpus: duz deferuescat ira. Deferuescere aūt decrescere significat ardoreż animi inuita ratiōe excitatum. Ex quo illud laudat Archytę: qui cum villico factus esset iratior. Quo te modo: inquit: accepissem ni iratus essem? Idem pro Marcello. Nihil opere ꝛ manufactū: quod non aliquādo conficiat ꝛ cōsumat vetustas. At vero hęc tua iu/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Incasum per simplex ſ. supinuꝫ est verbi incido: cum a cado componitur. De quo paulo post.

Incautus. Vide supra in dictione Cautus.

Incendo: inflamo. A quo incendiuꝫ inflammatio. Et incendiaria auis inauspicata: propter quã lustratã sepenumero Urbẽ legimus: ⁊ Spinturnix a quibusdã vocat. Lc.

Incido. is. pe. pro. incidi. sum: ex in ⁊ cædo: qđ est ferio seu seco. Vergil. Atq; mala vites incidere falce nouellas. Unde incisus. a. um. qđ modo significat per incisionem scriptũ. Et dicim⁹ incisę sunt leges in ære: vel in æs: quod est contra Vallam: ⁊ eius sequaces. Cice. in oratione de signis. Id non modo conscripserunt: verũ etiam in ære incisum nobis tradiderũt. Plini in Panegyr. Quę vos patres cõscripti ne qua interciperet oblivio: ⁊ in publica acta mittẽda: ⁊ incidenda in ære censuistis. Sueto. in Cæsa. cuꝫ actõ. Ac mox lege in æs incisa. Modo incisum significat amissum. Liui. libro. iij. Itaq; spe incisa prouisq; prædicta dies adesset Appius mortem sibi conscivit.

Incisio: qđ incisum est. Col. li. iij. Infra incisionẽ: ⁊ alligatura falce acuta leuiter vitẽ vulnerato ex vtraq; parte vt his potius plagis humor defluat: qđ ex incisiõe abūdet.

Incisura: ꝑa incisio. Incisurę etiã dicunt in manibus: quę vulgo lineę vocant. Pli. in. xj. Contra longę esse vitę incuruos humeris: ⁊ in manu vna duas incisuras lõgas

Incisum oratores vocãt sensum nõ exple/ (habẽtes. to numero cõclusum: qđ plerisq; pars mẽbri esse videtur: vt Domus tibi deerat: at habebas. Pecunia superabat: at egebas. Fiunt autem singulis verbis incisa.

Incisim aduerbiũ: fcat per incisiones. Cic. Hęc quidẽ duo binis pedibus incisim: deinde mẽbratim dicere sole

Inciles pen. pro. fossę ad deducendã aquam (bas. de cõmuni riuo factę. Sunt eñ loca depressa ad latus fluminis: quę ⁊ incilia dicunt: eo q⁹ incidant. Scinditur eñ lapis vel terra: vnde primum aqua ex flumine agi possit: quẽadmodũ in pistrinis frumẽtariꝰ fieri videm⁹. Quod aũt ad incile opponit aquę deriuãdę: compellendęve ex flumine causa: vulgo Clausa dicit: siue id ligneuꝫ sit: siue lapideum: siue ex qualibet alia materia ad continendã: transmittendãq; aquam excogitatũ deducat. Et latine Ulpia. teste: septũ dicitur. Itẽ incile dicit locus: per quem primũ deducit ex quocũq; riuo aqua irrigandi causa.

Incilo. as. pen. pro increpo: vel improbo. Plau. Desilius tamẽ est ita viuere: ne quis nostra incilet fata.

Incęduus. a. um. cum diphthongo: quod non cęditur ex in ⁊ cęduus. Cato de re rusti. Secundo loco hortus irriguus: tertio salictum: quarto oliuetũ: quinto prattum sexto campus frumentarius: septimo sylua cędua. Serui⁹. Intonsi montes. intonsi sylui⁹: incędui.

Incido. is. incidi. casum. pen. cor. ex in ⁊ cado. Omnia eiñ a cado cõposita proferũt supinũ: cuꝫ sint a cado. Quę vero a cędo pro ferio: mutant ę. in i. vt incisum: recisum. Unde ab incido incasum: incasurus. Plin. lib. j. Sed ea accidisse: nõ quia hęc facta sunt arbitror, verũ etiam hęc ideo facta: quia incasura erãt illa. Est aũt incidere: quasi casu venire: aut de improuiso labi: præsertim quãdo construitur cũ accusatiuo mediante in: vt Incidi in latrones. Incidi in errorem. Cice. Curioni. Quod in id Reipub. tẽporis non inciderit: sed veneris. Incidere ergo a casu venire est. Venire vero certo iudicio: ⁊ sententia: ⁊ consulto. Quod ipse Cicero subsequẽs imediate declarat. Iudicio eñ tuo: non casu in ipsum discrimen rerũ contulisti tribunatũ tuum. Iungit quandoq; cũ datiuo: vt mihi incidit suspicio. Quãdoq; absolute ponit: vt Incidũt sępe multę causę: obiurgationes etiã nonnunq; incidunt necessarię. Et incidit de vrbibus mẽtio. Inde incidit quęstio. Aliud ex alio incidit. In quibus tamẽ intelligitur datum: similiterq; exponunt: sicut si datiuuꝫ haberent: vt si incidit mentio: casu venit: vel orta est. Ponitur interdum hoc verbũ incidere pro insidere. Columella rei rustice scripto: lib. ij. Jugumq; melius aptum ceruicibus incidat. Liuius de secundo bello punico. Sagunti ruinę vtinam falsus Vates sim: vestris capitibus incident.

Incedo. is. cessi. cessum. penul. prod. ingredior, subeo: vt scribendi libido incessit me. Interdũ incedere est mature more grauis viri: siue magnifice: more regũ ire. Vergili. j. Eneidos. Est ego quę diuũ incedo regina Iouisq; Et soror, ⁊ coniũx. Liui. lib. ij. Ipse en ille nostris decoratus insignibus magnifice incedit. Sene. Tenero ac molli passu suspendimus gradũ: nec ambulamus: sed incedimus. Aliquando significat simpliciter ire. Colu. lib. vj. Transuersus rursus laxiora spatia faciunt: per quę vel fossor, vel arator incedat. Liui. de secũdo bello Punico. Cum signis prima luce motis: segniter agmẽ incederet. Hinc incessus. us. quo ad posteriora significata.

Incesso. is. ssi. vel iui. a supino verbi incedo formatum significat accuso: molesto: ad iram concito: quasi lacesso. Et construit cum actõ. Lactã. lib. iij. Quid ergo te magistra illa vitę docuit: an vt potẽtissimũ consulẽ maledictis incesseres: eumq; hostẽ patrię venenatis oratoribus faceres? Hiero. Eliquo modo vel aliquãdo expugnat: quod vndiq; incessitur. i. impetit. Verum distinguendũ de incessit: quãdo ab incedo: ⁊ quãdo ab incesso fit. Nam ab incedo. incessit me cupiditas: sicut ⁊ mihi incessit cupiditas dicere licet. Et tunc significat ingredior, siue inuado. Liui. lib. j. Timor deinde patres incessit: ne ciuitatęs sine imperio vis aliqua externa adoriret. Et iterũ. Perfectis patris mãdatis cupido incessit: animos iuuenũ scisciandi ad quẽ eorum regnũ Romanũ esset venturũ. Val. Max. datiuo iunxit. Nec mihi cuncta complectẽdi cupido incessit. Terẽ. in Adel. cuꝫ actõ mediante in. Mouia (inquit) religio in te istęc incessit. Aliquãdo ponit sine datiuo: vel accusatiuo expresso: ⁊ significat ingruo. Colu. libro. ij. Si vero procellę ventorum: aut turbines incesserint: maior pars ad terram defluit. Idem cũ datiuo posuit: cum inquit. Famem si sterilitas annorũ incessit hominibus commode propulsat. Interdũ significat ingredior. Idem lib. iij. Et cum autumnus incesserit: anteq; frigus cacumina aduret omnia folia decerpere expediet.

Incertus: dubius. Plaut. in Pseu. Certa amittimus: Incerto. as. incertũ: seu du/ (dum incerta petimus. bium reddo. Plau. in Epid. Longa dies meum incertat animũ. Componit enim ex in ⁊ certo: quod est in animo certo. Nam cum quis dubitat: secũ animo certat.

Incerno. is. sicut ⁊ cerno fcat cribro. Tñ incerniculũ.

Incernicula cribra: quibus fruméta purgant: anteq; molant. Plin. li. viij. Decretũ fecere: quo cauerẽt: ne frumentarij negotiatores ab incerniculis eum arcerẽt. Ca. Cribrũ vnũ: incerniculũ vnũ: securim vnã: scamnũ vnũ.

Incestus. us. ⁊ incestũ. sti. dicit flagitiũ in affines admissum: ex in ⁊ cestus: quasi sine cesto. i. vinculo. vt Sanctã. Gramaticus super li. ij. The. testat. Cestus aũt est cingulũ Veneris: quo vtebat ad honestas nuptias: ꝙsi cui cestos nõ fuerit adhibita. Ideo incestũ dicitur: qđ a sacrato illo Veneris cingulo non ferẽt. Hac eñ cinctura coniuges deuinciri putarũt: vti concordes in vita viuerẽt. Mar. Sume cytheriaco medicatũ nectare ceston: Iunxit amatorẽ Baltheus iste Jouez. Serui. docet incestũ esse quãcunq; Incestus. a. um. idẽ quod pollutus. (pollutionẽ. Proper. Scilicet incesti meretrix regina Canopi.

Incestuosus: qui incestum commisit.

Incesto. as. polluo. Suet. in Tibe. Triplici serie ꝓnepotes incestarent. Verg. Totãq; incestat fumere classem.

Incino. is. pen. cor. re. significat super: siue inter cano. Propert. Seu varios incinit ore modos. Fell. Creditum hoc est a plerisq; Ischiadici cuꝫ maxime doleant: tum si modulis leuibus tibicen incinat: minui dolores. Hinc fit frequentatiuũ Incanto. tas. De quo supra.

Incentio ois cantio: seu cantilena. Fel. docet plurimis hoim morbis medicinã fuisse incentiones tibiarũ.

Incentiuus. a. um. vt tibia incentiua apud Var. quę a

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dextra canit. Sicut succentina: quę a sinistra succinit.

Incito.as.pe.cor. frequent. est verbi incio.is. Cio vero cōmoueo ꝑcat. Incitare ergo est frequēter: seu valde incitare. Cīt ꝛ pro irritare: ꝛ pro vocare sumit.

Incitabulum: incitamen ꝛ incitamentum: idem significant. Festus. Fomes atq; incitabulum virtutis.

Inciens ō: propinqua partui: q̄ fętus eius sit incitat⁹.

Incitas pe.cor. quasi paupertas: ꝛ indigitas. ¶Plaut⁹. ¶Profecto ad incitatem lenonē rediget: si eas adduxerit.

Incitega pe.pro.pro machinula: in qua amphora vini cōstituebat: vñ vina subinde in cuiuia subministrarent.

Includo.is.pe.pro. intus claudo. Cerg. Inclusos vte/

Incipio.is.pen.cor. ex in ꝛ capio: si/ (ro Banaos. gnificat inchoo. Unde inceptū: quod ꝛ cęptū dicitur: vocaturq; verbū famulariū: quia infinitis cū quibus iungitur famulari videat. Seruat enim eorū constructionē: vt Incipio timere deus. Tu incipis esse probus. Ille incipit doceri a præceptore. Illū incipit tędere laboris. ¶Potest tamen esse sine infinito. ¶Plaut. in Cap. Quādiu id factum est? hic annus incipit vigesimus. Aliquādo cum ablatiuo ponitur. ¶Plini. lib. xiij. Unde autē potius incipiemus q̄ a viribus. Sunt ꝛ alia famularia: scilicet desino: volo: possum: debeo: queo: soleo: consuesco: audeo: quę etiam sine infinito esse possunt. Ut audeo magnū facinus. ¶Possum multa: ꝛ huiusmodi. Iuuena. Unde aliquid brevibus Giaris: ꝛ carcere dignum Si vis esse aliquid.

Incepto.as. frequentatiuum ab incipio.

Inclamo.as.pe.pro. cōtra clamo. ¶Plau. in Asi. ¶Nimis egre risum ꝓtinui: vbi hospitē inclamauit: qui se absente mihi fidē habere noluisset. Aliquādo inclamare: est maledictis ꝛ cōuitijs insectari: reprehendere. Idem in Sti. Tuos inclama: tui delinquūt. Qui. lib. ij. Fast. Fit sonus inclamat comites: ꝛ lumina poscit. Aliquādo intro vocare. Val. Max. li. j. ¶Perterritus deinde taz tetro viso: ꝛ noīe horrēdo seruos inclamauit: sciscitatusq; est si quē talis habitus: aut intrantē cubiculū: aut exeuntē vidissent.

Inclemētia: duritas. Uergi. Clerum inclemētia diuum ¶Nas euertit opes. ¶Huius cōtrarium est clemētia.

Inclemēter: dure: aspere. ¶Plau. in Amph. Iterum hic iam in me inclemēter dicit: atq; id sine malo. Liuius. lib. tertio inquit. Queso (inquit) Appi primum ignosce patrio dolori: si quid inclemētius in te fum inuectus.

Inclino.as.pe.pro. inflecto. Iuue. Atq; ipsos etiā inclinare maritos. Cīt inclinatus pro profundo ponit. Amb. Dum inclinatissimos aquaz gurgites scruto:, aerios nō

Inclytus pe.cor. re. cum ypsilo: (respexi volatus. idem est qđ gloriosus. Componit enim ex ἐν ꝛ κλυτὸς, quod est clarum: significat ꝛ non gloriosum.

Incoctile pe.cor. ęneum vas: in quo stannū liquefactū delibutū est: vt eduleis saporē gratioꝛē reddat. ¶Pli. Albū plūbum incoquit ęreis operibus: Galliarū inuētio: ita vt vix discerni queat ab argēto: eaq; incoctilia vocāt.

Incęnatus: nō cęnatus: q̄uis incęno.as. non legat. Cato de re rust. Bibat aquā mulsaz: cubet incęnat⁹: postea mane bibat sinceū. ¶Plau. in ¶Pseu. Ut incęnatus cubitū.

Incęnis: sine cęna. ¶Plaut. Lupiū extrudere incęnem ex ędibus: vt ipsę solę distendant ventres suos.

Incogitās: temerarius: improbus: non cogitās. Terē. in ¶Phor. Quod nūi fuissem incogitās ita expectarem: vt par fuit. Et iteruz. Eldeon te esse incogitātem: atq; imprudentem ¶Phędria: vt phaleratis dictis seducas me?

Incogitabilis: qui non solet cogitare: cuz quid rerum gerit. ¶Plau. in Mili. Te obsecro per deos atq; hoies. Et infra. Nunc demuz scio me fuisse excordem: cęcum: incogitabilem. Lactan. lib. j. Qui deos colunt: inter dū videri solent tam cęci: tam incogitabiles: tam excordes.

Incognitus: non cognitus. Sallustius in Jugurtha. Ne quid de absente incognita causa statuatis.

Incolo.is.pe.cor. intus habito. Cic. li. j. Tus. Ubi sunt ergo ij: quos miseros dicis: aut quē locum incolūt: ¶Hinc incola. lę. Sicut ab accolo accola: quę sic ab inuicē separant. Q, accola fit: qui ad aliquē locū: id est iuxta aliquē locū habitat. Liui. lib. j. ¶Pastor accola eius loci noie Lacus: ferox viribus. Et Apul. Et multi coloni: quiq; circū secus venantur: ꝛ accolę plurimi. Nec refert in suo: an in alieno: vt accola vulturni: accola ¶Padi. Uerg. li. vij. Aminisq; vadosi Accola vulturni. Incola vero qui in aliena: vel vrbe: vel rep. habitat: q̄si ciuis aut municeps. ¶Plini. Quod eorū montiū incolę facere ꝓsueuerūt. Cic. li. j. offi. ¶Peregrini ꝛ incolę officiū est: nihil pter negotiū suuz agere: nec esse in aliena repub. curiosum. August. in psalmo. expositiōe. Incolere peregrinari est. Incolę dicūtur: qui habitant in patria nō sua. ¶Pomponius iure cōsultus scribit Incolā esse: qui in aliqua regione domicilīū contulit: quē greci παροικον appellant. Nec tantū: qui in oppido morant incolę sunt: sed qui etiam in alicuius oppidi finibus ita agruz habent: vt intra eum se: quasi in aliquā sedem recipiant. Inquilinus quasi aduena est: ꝛ peregrinus: qui in alienas ędes: alienaq; prędia ex conducto habitat: siue in vrbe: siue ruri. Cicero in ¶Phil. At vero te inquilino nō domino personabāt omnia vocibus ebriorū. Unde Inquilinus probri: vel odii causa quis appellat: quasi domū propriā non habeat. Sallusti⁹. ¶M. Tullius inquilinus ciuis vrbis Romę. Qui aūt inquilinis ędes locāt a iurisconsul. dicūtur facere ędes cenacularias. ¶Ponit tamē quandoq; pro cohabitatore. Augusti. lib. v. Conf. Congregatis inquilinis foꝛi: tanq; furem manifestum se comprehendisse gloriantur. ¶Martia. Cicinus Nonio vel inquilinus fit: si quis Nouium videre non vult.

Inchoo.as. a choum: qđ mundū significat. Unde subtractū est inchoare: pro incipere. Uerg. Te sine nil altum mēs inchoat. Quādoq; perficere. Idē li. vj. Tunc stygio regi nocturnas inchoat aras. Ab inchoo fit inchoatiuus. tiua. tiuum. Unde inchoatiua verba. Uel a chaos: quod rerum aiunt principium. vnde per ch scribatur.

Inchoatiua ꝓba: vulgo dicta sunt: q̄ in sco desinūt. Sy hęc: vt a ¶Pascia. dissentiā: augmētatiua magis appellare libet: qm̄ augmētum: nō inchoatione significent. Ut calesco: frigesco: quoꝛ alterū ꝓcat calidus fio: alterū frigidus. Aliquādo cīt comparatiue. i. maiori cū augmētatione sumūtur. Ut qui sordet sordescat adhuc: id ē sordidior fiat. Uirg. Sin in ꝓcessu cępit crudescere morbus. Ubi Ser. exponit crudescere validior fieri. Idem. Alegrescitq; medendo. Exponit inter medendū fit egrior:. Et illud Lact. Ne si nostra iualuerint. i. validiora fiant. Aliquādo cōparatio apponit. Terēt. in Heautontimoꝛumeno. Mā mihi quotidie augescit magis de filio egritudo. Uergil. lib. vij. Quā magis effuso crudescūt sanguine pugnę. Q, aūt significēt incrementū: inter prętū: autoꝛitatem: simul ꝛ rationē probandū duxit. Nonius in priscis dictionibus. albicatur: candidat: candicatur: exalbescit. ¶Purpurascit: purpureū fit. Cic. lib. ij. Acad. Quid mare nōne cęruleū: aut eius vnda cū est pulsa remis purpurascit. Rigidius. Dicemus quę vetustate deteriora fūt vetustescere: iueterascere quę meliora. Donā. in Hecy. plo. Nonas qui exactas feci: vt inueterascerēt ait. Inueterascerēt in ꝓsuetudinē venirēt: spectarent: amarētur. Et in Andria. ¶Hah perij hoc malū integrascit. exponit. Integratur: quod est instauraī. Similiter apud Uergil. lib. ij. Geoꝛ. Aeraq; dissilūt vulgo vestesq; rigescūt. Servi Rigescūt durant. Festus. Remoꝛbescat: in moꝛbuz recidat. Et obherbescere: herbā increscere. Cic. lib. iij. Tuscul. deferuescere: pro decrescere exponit. Ut rogādi: inquit oꝛandiq; sunt: vt si quā habent vlciscendi vim differāt in tēpus: duz deferuescat ira. Deferuescere aūt decrescere significat ardoꝛez animi inuita ratiōe excitatum. Ex quo illud laudat Archytę: qui cum villico factus esset iratior. Quo te modo: inquit: accepissem ni iratus essem? Idem pro Marcello. Nihil opere ꝛ manufactū: quod non aliquādo conficiat ꝛ cōsumat vetustas. At vero hęc tua in/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ſtitia: ⁊ lenitas floreſcet quotidie magis. Quis interpretetur: vt floreſcit: incipiat florida fieri: cū quotidie Ceſaris lenitas magis florida fieret? Si quotidie magis id fiebat: profecto iſta ꝯtinuatio dierū: dum hoc fieret: ⁊ ab initio rem inchoataꝫ ſemel fuiſſe: nō quotidie incipi aperte demonſtrat. Similiter Terēt. in Heautontimorumeno. Mā mihi quotidie augeſcit magis de filio ægritudo. Cicero etiā in Cato. Ita ſenſim ſine ſenſu ætas ſeneſcit: nec ſubito frāgitur: ſed diuturnitate extinguit. Si ætas ſenſim ſeneſcit: an ſenſim incipit ſemper ſeneſcere? Si ita eſt: ergo plus millies iſta inchoatio fiet. Et ſic toties deſinet fieri ſenex: quoties ſenſim ſeneſcet. Sed quoniaꝫ ab initio quo cepit ſenex fieri: nunq̄ oīno deſiit fieri ſenex: patet q̄ ſeneſco: ſignificat ſenex fio: nō incipio fieri ſenex. Simile eſt illud Lactā lib. vij. Quos aūt morbus interimit: ſpirituꝫ diutius exhalant: vt paulatim frigeſcentibus mēbris anima effletur. Ambro. lib. De xa. de phœnice aue ſic inquit. De cuius carnis humore vermis exurgit: paulatimq̄ adoleſcit: ac proceſſu ſtatuti tēporis induit alaꝫ remigia. Plinius libro quoq̄ vigeſimo primo de ortu roſę paulatim: inquit: rubeſcēs dehiſcit. Quo pacto rubeſcēs ſignificare poteſt: incipiens fieri vel eſſe rubra: ſi paulatim rubeſcit? Nunquid toties incipit eſſe vel fieri rubra: quoties paulatim rubeſcit? Si ita eſt: quod tamē non eſt: toties quoq̄ neceſſe erit eaꝫ deſinere fieri vel eſſe rubrā: vt poſſit incipere fieri vel eſſe rubra. Sed nō recte dicere poſſumus incipit eſſe vel fieri rubra: cuꝫ iam mediocriter: vel paruꝫ rubra facta ſit. Quapropter in Buccolicis. Sępe tener noſtris ab ouilibus imbuet agnus. Dicit Seruius. Nemo vnā ⁊ eandē rem ſępe inchoat: hoc eſt nō dicitur inchoare: quādo id proſequēdo ſępe fecit. Quod idem Pli. lib. xxxj. oſtēdit. In Sicilia quidē circa Meſſanam ⁊ Milas hyeme in totū areſcunt fontes: æſtate exundāt: Si in totū hyeme areſcūt: certe nō partim ſiccātur: vt inchoatio areſcendi ex parte intelligi poſſit. Præterea ſi iſta verba inchoationē ſignificarent: quid opus eſſet poetas oratores: hiſtoricoſq̄ illis vel cępi: vel incipio addere? Nō eīm putandū eſt tam excellētes viros temere: ſed cōſulto id effeciſſe: nulla eos præſertim vigente cauſa. Jungimus autē hęc duo verba iſtis verbis in ſco terminatis: ſicut ⁊ alijs: cum aliquid inchoari ſignificare volumus. Quę ex hoc potiſſimū inuenta eſſe intelligimus: vt prędictis verbis: ⁊ oībus alijs iungi poſſent: cū in eis inchoationē deſignari neceſſe foret: quod nō fieret: ſi ex ſe inchoationem ſignificarēt. Quare Vergilius dixit. Sin in proceſſu cępit crudeſcere morbus. Colu. libro. vij. Decimo tamē anno tēpora cauari incipiūt: ⁊ ſupercilia nōnunq̄ caneſcere: ⁊ dentes prominere. Et lib. vj. Cytiſum cū aridum facere voles: circa mēſem Septembrē: vbi ſemen eius grandeſcere incipiet: cedito: pauciſq̄ horis dū fracteſcat in Sole habeto. Et lib. xij. Oleum fit optimū ex varia oliua: cum incipit nigreſcere. Iterū ibidē. Atq̄ cōualeſcere cęperūt: adiecta humore: incremēta eorū proſequēda ſunt. Et rurſus. Non ante legēdum: q̄ cum matureſcere cęperit. Cato de re ruſtica. Et vbi primū incipiunt hiſcere: tum legi oportet. Plini. lib. xj. Et cum mella cęperint matureſcere: abigunt eos. Idem lib. vij. Samara colligēda eſt circa Martias calendas: cum flaueſcere incipit. Ceſar in Com. Cum matureſcere frumēta inciperent. Lactātius libro. iiij. Cum primū adoleſcere cępit. Et lib. vij. de Roma loquens. Cumq̄ eſſet adoleſcentia eius fine Punici belli terminata: tum demiq̄ cōfirmatis viribus cępiſſet iuuenęſcere. Hiero. lib. ij. Regum. Et cum de nocte ſurrexeritis: ⁊ cęperit illuceſcere: pergite. Bellius. Jam eīm fama virtuſq̄ ſelicitatis Romanę apud exteras gentes enitęſcere inceptabat. Lice. de natu. deorū. In his animātibus quę lacte alūtur: oīnis fere cibus matrum lacteſcere incipit. Et alibi dixit oratione ſuā caneſcere cępiſſe. Salluſt. in Jugurtha. Sed vbi dies clareſcere cępit. Idem in Catil. Poſtq̄ diuitię honori eſſe cępere: ⁊ eas gloria: imperium: potentia ſequebatur: hebeſcere virtus: paupertas probro haberi: innocentia pro maliuolētia duci cępit. Hęc extrema a me poſita ſunt: propter nōnullos: qui inter doctiſſimos habiti ſunt: aſſerentes verba in ſco finita: raro: ⁊ in licentia latini ſermonis iungi cum verbo inicipio: cum ⁊ alia permulta reperiātur: quę prętermittēda duxi: ne in manus q̄ par ſit volumē excreſceret. Quieſcāt igitur omnes: qui ea verba inchoatiua appellari volunt: quādo tot tantoꝝq̄ interpretū: atq̄ autorū ſententijs refragari non licet. Formātur hęc verba: vt plurimū a verbis neutris ſecūdę coniugatiōis: a ſecūda perſona iuncta co. ſyllaba: vt albeo. es. albeſco. caleo. es. caleſco. Quędam tamē ab actiuis: vel neutris tranſitiuis deducūtur: quę paſſiuā nihilominus ſignificationē innatam habent. Sicut illa quę a neutris ſecūdę coniugatiōis ſunt: vt augeſco: ab augeo. Integraſco: ab integro. Saneſco: a ſano a. in e. mutata. Siccēſco: curueſco: molleſco: maceſco matureſco: hilareſco: graueſco: grandeſco. Quę tametſi a noībus venire poſſe videantur: tamē a verbis eorū vel actiuis: vel neutris trāſitiuis ferme oia venire magis credo. Quędā vero a noībus formari cōuenit. Vt miteſco: dulceſco: crudeſco: ⁊ ſterileſco: lapideſco: rareſco: crebreſco. Sunt etiā quędam ambigua ⁊ varia: quę ſignificationē paſſiuam habent innatā: ⁊ a neutris veniunt: ⁊ nihilominus etiaꝫ actiuam habere reperiūtur: vt horreſco: perhorreſco. Clerg. Nec tu menſarū moſtus horreſce futuros. Alia ſunt: quę primitiuo ꝓ ſignificationē habent: vt labaſco: extimeſco: pertimeſco: abhorreſco: dormiſco prędormiſco: contimeſco: prędiſco: reſciſco: aſſciſco: ⁊ conſciſco. Et ſi qua ſunt alia. Alia terminātur in ſco: licet nō ſint deriuatiua: vt poſco: diſco: gliſco: oſtiſco: meſco. Sciendū etiam q̄ hęc verba: de quibus agimus habēt pręteritū perfectum: q̄uis multi negent: ſed fallūtur. Quoniam cū primitiuis eorū: aut ea cōmunia habēt: aut certe mutuo ab illis accipiūt: quod Priſcian⁹ in verbis aſſciſco: ⁊ deſciſco non diſſimulauit. Aſſciſco inquit aſciui. itum. deſciſco. iui. itū. Vbi Liuij exemplū ponit. Deſcitū a Romanis. Poſtea vero ſubdit. Et notandū q̄ ab inchoatiuo ſciſco: aſſciſco: ⁊ deſciſco cōpoſita primitiui. ſ. ſcio habuerūt prętęritū. Secundū vero rectā propoſitionem debent eorū quoq̄ prętęrita a ſcio ⁊ deſcio eſſe. Ecce Priſcianus dedit prętęritum primitiui aſſciſco ⁊ deſciſco. Inchoatiuū ſciſco appellans: cum tamē inchoatiuū non ſit: neq̄ habeat ſignificationē verborum in ſco deſinentiū. Diomedes quoq̄ prętęritum oſtendit adoleſco. Adoleſco inquit: adoleui facit. Vergil. Mox cū matura adoleuerit ætas. Colu. lib. ij. Sed hoc idē ſemen Lilicię: Syrięq̄ regionibus ipſe vidi mēſe Junio Julioq̄ cōſeri: ⁊ per autumnū cum permaturuit colligi. Et permature ſco eſt. Significat eīm permaturū factum eſt. Et lib. x. At circa calēdas Martias locis apricis: licet porū ſi iam in grādiit transferre. Ab ingrādeſco eſt non ab ingrādeo: q̄ neſcio ſi inueniaſ: nec ſi inueniret ab eo eſſet: quia ingrādiit: grande factū eſt ſignificat: non aūt grande fuit: q̄ ſignificaret: ſi ab ingrādeo eſſet: ſed ſenſui non cōueniret. Salluſti. Hi poſtq̄ conuenerūt in vna ingenia diſpari genere: diſſimili lingua: alij alio more viuētes: incredibile memoratu eſt: q̄ facile coaluerūt. Hic coaluerūt non eſt prętęritum coalo: neq̄ coaleo: quod nō puto reperiri. A coalo eſſe nō poteſt: q̄ ſignificatio actiua repugnaret ſenſui orationis: ergo in ea eſt: qua coaleſco q̄ concreſco ſignificat. Lactanti. lib. v. Quinimo ſi qua illis fiducia eſt: vel in philoſophia: vel in eloquētia: arment ſe: ac refellāt hęc noſtra ſi poſſunt: congrediantur cōminus: ⁊ ſingula quęq̄ diſcutiāt. Decet eos ſuſcipere defenſionē deorum ſuorum: ne ſi noſtra inualuerint: vti quotidie inualeſcūt: cum delubris ſuis: ac ludibrijs deſeranf. Inualuerint validiora fiant: ab inualeſco: quoniā ſubdit: vt quotidie inualeſcūt. Quintilia. lib. v. Inſtitu. orat. Jam illa flamma quę magna congerie qualuerat: diductis quibus aleba/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tur: concidet. Significat concreuerat: siue valida facta erat: nō valida fuerat. a cōualesco est: non a ualeo. ¶Hec cauit interpres nostri tēporis: cum inquit. Surdaster qui parū audit. ¶Nunc obsurdeo. Cic lib. vj. de rep. Hoc soni tu oīs fere cōpletę aures hoim obsurduerūt. ¶Hic obsurduerunt: significat surdę factę sunt: ab obsurdesco. ¶Non autē surdę fuerūt ab obsurdeo: quasi nō amplius surdę tunc forent. ¶Hoc modo oīa pręterita perfecta eiusmodi interpretāda sunt. Et si ambigua videbunt: disquirendū erit an a primitiuis: an derivatiuis veniant: qō significatio ꝛ res de qua tractabit cōmouebunt. ¶Possunt nihilominus sic discerni: Vt si dicam. Canui pro canus factus sum: tūc a caneo erit. Si vero dixero: hęc vestis canuit: pro cana fuit: quę amplius cana nō sit: vt si eam pullā feceritis: tūc a caneo erit. Similiter hęc arbor floruit: si de tēpore quo florida fuit loquar: tūc a floreo erit. Si eam floridaz factam esse intelligi voluero: a floresco sumetur. ¶Hoc em̄ florida facta est: significabit. Illud vero florida fuit. ¶Iam ꝙ ipsa primatiua: quasi rem perfectā in se habent: vt floreo: quod floridus fum: siue in flore sum significat: ideo in pręterito eius florui illa eiusmodi perfectione caret: quoniā pręterita est: eo ꝙ tunc florui: in flore fui significat: ꝛ non est amplius floridus. Derivatiua vero: vt floresco: rem imperfectā demonstrant: ꝗuis augmentatiuā vim habeant: id est floridus fio. Ideo illam in pręterito perfecto perficiunt: vt florui: id est floridus factus sum: ꝛ eam tum perfectā in se habere declarant.

Eiseen. Satis persuasum mihi est per Laurentiū Vallen. (cuius autoritatibus pręsens author plerunqz inniti tur: licet eius nomē fere supprimit: nisi vbi perperā pręcepisse putat.) Verba in sco: aut pro primitiuis suis ponit: aut intrinsecā significare passionē: neqz pręteritorū significatione carere: sed voce propria: quā a perfectis mutuantur. Verū argumentū illud: quo vterqz cōuincere nititur: non cōnotare inceptionē: eo ꝙ verbo inceptiuā vim habenti iungātur: non videt mihi satis validū: cum etiam verbum incipio possit geminari. Vt si quis ab hostibus: aut alioqui interpellat⁹ sępe opus aliquod inceperit: Vt verbi gratia: vobis ędificationē semel iceperit anno ¶Millesimo: atqz iterū millesimo quinto: ꝛ rursum millesimo sexto. ꝛ cętę. neqz perfecerit: Dicā eum incepisse incipere vobis ędificationē anno millesimo. ꝛc. Unde etiaz fieri potest: vt qui fordescit: id est incipit esse fordidus: fordescat adhuc. i. incipiat esse fordidior, non fordidus. Verū tamē in Vallę sententiā non pedibus modo: sed vel verbis eam. Si quis autē mihi auscultare volet: oīa a verbis deducenda putabit. Sed quia primitiua sępe in vsu nō sunt: a nominibus deducta videtur. Vt igneſco: nam igneo in vsu non est: ab igne nomine deductū putes: sicut saneſco ab inusitato verbo saneo: quod esset sanus sum: factum censeam: cum sano sit sanum facio. ꝛc.

Incolatus, tus, ipsa habitatio: seu tempus quo quis in aliquo loco habitat: vt deinde discessurus sit. Vt Dei mihi quia incolatus meus prolongatus est.

Incolumis penultima correpta. Vide in dictione Columnis. Unde incolumitas. Unę est (vt Cicero inquit) salutis tuta atqz integra conseruatio.

Incomitatus participiū compositū ex in ꝛ comitatus: licet incomito: non legat. Ambro. Est itaqz fortitudo velut excelsior ceteris: sed nunqz incomitata virtus.

Incōmodo. as. pe. cor. noceo: seu damnū infero. Vide

Incommune: ęqualiter: in (in dictione cōmodo. ęquali. Terē. in Eun. Id te oro incōmune vt cōsulas.

Incongelabile: qō non pōt cōgelari. Cel. Cur fluuioz ꝛ fontiū aquę gelu durent: mare omne incōgelabile sit.

Incompręhēsus: non cōpręhēsus. Lact. li. iij. Intellexit nullo hūano studio posse ad sapientiā pueniri: ꝛ ideo nō oportere incōpręhēsę atqz imperfectę rei: perfectū nomē

Incōsiliari: accusari: in cōsiliū vocari. ¶Plau. (impont. tina dictio. Quemadmodū in foro ari. i. forum vocari.

Inconcussus: qui nō concutitur. Lactā. lib. de ira dei. ¶Nonus est lapsus: ꝛ facilis ad ruinaz: nisi pedes inconcussos incongruus. Cinnus em̄ plurimorum cōmistio.

Inconditus pe. cor. ex in ꝛ cōditus: qō a condo fit. Idē est qō inordinatus: incōpositus. Liui. li. iiij. Cossus spolia optima regis interfecti gerens: in eū milites carmina incondita ęquantes cum Romulo canere: spolia in ędę Jouis Feretrij prope Romuli spolia: quę prima opima appellata: sola ea tēpestate erāt: cum solēni dedicatione donofixit. Cic. lib. iij. offi. Dicā vt potero. Incōdite fortasse: sed tñ vt res possit intelligi. Eius simplex protulit. ¶Plau. in Amphi. ¶Magis iam faxo dices postęqz in cunis conditus est. Interdū inconditū etiam ponit pro inconscripto. Sallu. in Jug. At illi quibus vires aderant: ruere cuncti

Inconditus pe. pro. (ad portas: incondita tenere. non cōditus: quod a cōdio fit: idē est quod insipidus.

Incompactum: diuiūctum: male compositum. Lc.

Inconsultus nomē sumit pro imprudēti: ꝛ quasi nullius consilij. Cic. pro Deiotaro. Homo inconsultus ꝛ temerarius hęc non videbat. Quintil. O incōsultā ꝛ muliebrē semper amentiā. i. imprudentē: ꝛ incōsyderatā. Sall. Inconsulte ac veluti per demētiam cuncta simul agebant. Oqz vero participiū est: ꝛ accipit pro eo: a quo cōsilium nō est petitū. Var. Et eū inscio atqz inconsulto dño: seruus sępe ex agro discedit. Sic dicimus incōsultus medicus ad ęgrotū venit. i. a quo consiliū nemo petiit. Interdū accipitur pro eo: qui cū quęreret cōsiliū non accepit: quasi pro indigno habitus. Uerg. Incōsulti abeunt sedeqz odere Sibyllę. Dicit ꝛ inconsultus. tus. ¶Plau. in Tri. Quia rure dum sum ego: vno sęx dies me absente: atqz inscięte incōsultu meo ędes venales hasce inscribit literis.

Inconsutus pe. produ. non cōsutus. ¶Hiero. ad Eusto. Cōsuant tunicas: qui in cōsutā desursum tunicā perdide

Incōsutilis pe. (runt: ꝗs vagitus delectat infantiū. core. non consutilis. Vt vestis incōsutilis: quę simul sui non potest. Euang. Erat autē tunica incōsutilis. ꝛc.

Incōsyderatus: qui nō consyderat. Lact. lib. j. Memo est tam incōsyderatus: qui nō intelligat fuisse mortales.

Incoxo. as. in coxā sedeo. ¶Pacu. Ideo incoxanti mihi

Incredibile: nō credibile. Terē. (pes obstupuerat. in ¶Phor. Incredibile est ꝗtum herū anteeo sapiętia. Et incredibile dō maximū: qō vix credi possit. Idē in eadem Quia pręter spem atqz incredibile hoc mihi obtigit.

Increpo. as. pui. itū. pe. cor. ꝉcat sono. Uergi. li. viij. At tuba terribilē sonitū procul ęre canoro Increpuit. ¶Hier. in lib. numeroꝝ sine actō dixit. Cumqz increpueris tubis: congregabit ad te oīs turba. Idem sine aliquo casu a parte post. Si autē prolixior atqz concisus clāgor increpuerit: mouebūt castra primi. Dicimus ergo tuba increpuit sonū. Tuba siue sonus icrepuit. Et ego increpui tuba. ¶Per translationē increpare ponit pro reprēdere: sed cum crepitu ꝛ verboꝝ pedumve strepitu. Hoc est cōtra aliquem crepādo ꝛ strepēdo insurgere: sed tūc increpui ꝛ increpaui pręteritū facit. ¶Hiero. in Gen. Et increpauit eum pater eius. Idez. Increpuerūt me renes mei. Item pro incitare. Turpil. Age tu Hymenęum increpa.

Increpito. tas. penulti. correp. frequētatiuum. Uergil. libro. x. Hostis amare: quid increpitas?

Increatus: non creatus. Lactan. lib. j. Unus deus qui solus principatur: isqz amplissimus increatus.

Increscо. is. valde siue magis crefco. Liui. li. j. Carcer ad terrorē increscentis audacię: media vbe īminēs: foro ędificat. Quint. li. viij. Hoc genus increscit: ac fit manifesti⁹: si amplio: a ꝙba cū ipsis noibus pro qbus ea posituri sumus pferant: vt Cic. in Ver. Non em̄ furē: sed raptorē Nō adulterū: sed expugnatorē pudicitię. Non sacrilegū: sed hostē sacroꝝ religionūqz. Non sicariū: sed crudelissimū carnificē ciuiū: sociorūqz in vestrū iudiciū adduxim⁹. Illo em̄ modo: vt fit multū hoc etiā plus: vt fit efficitur.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Incremẽtuz ab increſco. Quiti. Quattuor tñ maxime gñibus video ꝙſtare amplificatiõem: incremẽto: cõparatione: ratiocinatiõe. Congeries incremẽtuz eſt potentiſſimum: cũ magna etiam videtur: quę inferiora fugit.

Incubo. as. pe. cor. ꝛ incũbo. is. ambo a cubo cõponũtur. Primũ ſeruat analogiã ſui ſimplicis: vt ſit ſemper prime coniugatiõis. Alterũ recipit m. ꝛ trãſit ad tertiã. Ambo tñ incubui: ꝛ ſupinũ incubitum facũt: ꝛ ſignificatiõe cõueniũt. Eſt autẽ incubare: inſtare: inniti: inſidere: inhęrere: ꝛ dativo ſemper iũgitur. Uerg. Ponto nox incubat atra. Quintil. lib. x. Qui aũt ſciuerit: quo quęqz ſint modo dicẽda: niſi paratę in procinctu paratã quidẽ ad oẽs caſus habuerit eloquẽtiam: velut theſauris clauſis incubabit. Cic. in Timeũ Platonis. Qui oĩs animãtes cõplectit: id nõ poteſt eſſe cũ altero. Rurſus eiñ alius animãs: qui eũ ꝓtineat ſit: neceſſe eſt. Incubamus enſi: terrę: maripellibus: ſpongię: cardini: ꝛ ſimilibus: quę ſubiectę: aut obiectę rei proportiõe habẽt. Papi. Et feſtinãtia liſtes Fata ſaluifero mitis deus incubat angui. Incubare etiã quenqz Ioui dicim⁹: pro eo qõ eſt apud Iouẽ. Plaut. in Cur. Nãqz te incubare ſatius fuerit Ioui: qui tibi auxilio in iure iurãdo fuit. Simile huic fere verbũ videt incũbere inniti qz. Pli. Cęlũ ingt cardini ſuo. i. terrę incũbit. Alibi terrę ait oĩa inniti. Quicqz incubare ex vi prępoſitiõis in: ꝑcat int⁹: ſiue ſuper cubare. Cubare eiñ dormire: ſiue quieſcere: ſtare cõſiſtereqz ꝑcat. Tñ Plau. in Caſ. Eſt ei quidã ſeruus: qui in morbo ſuo: imo vero in lecto: ne qd mẽtiar incubat. Et iterũ. Quicqz ego eam mecũ rus vxorẽ adduxero: rurſi incubabo: vſqz in ꝑfectura mea. Cato de re ruſt. Primus cubitus ſurgat: poſtremo⁹ cubitũ eat. Col. li. viij. Vt ſemper quę aridiſſimis filicib⁹: vel culmis ſtabula cõſtrata: quo purius ꝛ mollius incubẽt. i. ſupercubẽt: dormiãt: aut quieſcãt. Lact. li. de opi. Nidos aut luto ędificãt: aut virgultis ꝛ frondibus ꝓſtruũt: ꝛ ciboz expertes incubãt ouis. Pli. lib. x. Oua incubari infra. x. dies edita vtiliſſimũ: veterа aut recẽtiora infęcũda. Uar. Quę velis incubet: negãt plus vigintiquinqz oua incubare. Hic cuz actõ iunxit. Pli. li. ij. Aut ſi vna oẽs incubarẽt. Vel aut ſi vna oẽs incubaret. Hoc eſt ſi natura vna tantũ eſſet: quę nũdos illos oẽs incubaret. i. occuparet: poſſideret: amplecteret: foueret: vt gallinę oua. Macro. quoqz de Dionyſio. Siculę iquit incubator aulę. Ab incubo fit incubitus. us. ꝛ incubatio. Plini. Quędam autẽ citra incubitũ ſponte natura gignit. Idẽ. Rara incubatio ouis noxia.

Incubones dicunt: qui theſauris inuigilãt: cum tñ mediocritas in rebus humanis ſit optima. Unde Theognis Megare⁹. μηδὲν ἄγαν σπεύδειν πάντων μέσ' ἄριστα καὶ οὕτως ἕξεις ἀρετὴν ἣν πλεθεῖν χαλεπήν. id eſt non ſupra modum ſtudere alicui rei: media eiñ optima ſic habebis virtutem: quam capere difficile eſt.

Incũbo. is. dativo ſimiliter iũgitur. Et duo ꝑcat. ſ. obnixe operã do alicui rei: vt incũbo ſtudijs. Et ihęreo. Uerg. Incumbẽs tereti Damone ſic cępit oliuę. Pli. li. j. Hãqz in illo caua in ſe ꝙuritas vergit: ꝛ cardini ſuo: ꝟ eſt vndiqz terrę incũbit. Frequẽter etiã actõ mediãte ad. vel in. vt a Ciceroẽ fere ſemper vſurpat. Mergite ingt adoleſcẽtes: ꝛ in hęc ſtudia: in quibus eſtis incũbite. Et alibi. Quare incũbamus ad illa ꝓclara ſtudia. Nam cũ operi alicui ſacriũdo incũbimus toto pectore ſignificat diligẽtia ꝛ conatus. Similiter cũ accuratius quid mẽte agimus: incumbere dicimus. Plus tñ ineſſe videt accuſatiuo: cum indativo: quaſi ſit initi: vel inſiſtere cõtra: ſiue ſuper: in quo deſignat quid arduũ: vel mirabile: vel onoroſum. Et hoc ex vi prępoſitiõis in: actõ iunctę: vt Cic. pro. Cor. Balbo mirabile a ſe factũ fuiſſe declarat: cũ ait. Hoc ſiue meum ſiue recip. fatum: vt etiã in me vnum oĩs illa inclinatio cõmuniũ temporũ incũberet. Oneroſuz ſeu arduũ: vt idem Comificio. Te tñ horto⁹, vt omni cura in remp. incũbas. Hoc eſt ſuſtentãdaz: ſiue tuẽdam: quod difficillimũ erat. Quare ſi dixero. Incũbo in remos; maior nixus in illos deſignatur: qñ incũbo remis. Vt ſit incũbo in remos: quaſi totis viribus brachijs innitor: contra: ſiue ſuper remos. Unde Hiero. vſus eſt prępoſitione ſuper ad Dama. Dapam incubuit ſuper colliũ. Aliquãdo vero in huiuſmodi forma ſignificat irruo. Cice. pro Plancio. Potius qñ ab ipſis: qui in te ipſum incubuerunt: te depulſum putas. Quintilia. libro. v. Et fluctus eſſe cuz magna vis venti in mare incubuit. Uergili. tamẽ dativo iunxit. Incubuere mari: cum tamẽ irruo accuſatiuũ poſcat cum prępoſitione in. Terẽti. in Adel. Fores effregit: atqz in ędes irruit alienas. Incumbo aũt ad ſtudia ſignificat animo: ꝛ opera intẽdo: ſiue inniteor ad ſtudia: vt Cice. pro Pompeio. Quare videte ne dubitandũ vobis ſit omni ſtudio ad bellum incũbere. Aliquãdo poſt accuſatiuũ adhibetur adiectiuũ: vt effectus rei: quę deſignat: demonſtret: vt idem pro. L. Sylla. Neminẽ eſſe ex illo honoris gradu: qui non ſtudio: virtute: auctoritate incubuerit ad rempu. conſeruandã. Si vero non ponit adiectiuũ: tunc ſubintelligit: vt ſit incũbere ad bellum. ſ. ſuſcipiendũ incũbere. Et ad eius perniciẽ incumbẽti: hoc eſt exequẽdam. Simile erit ſi dixero. Remiges incumbũt ad remos: ſubintelligitur emẽdos ſi emere velint: vel habendos ſi prohibeant: aut detineant: vel obnixe tenẽdos: ne ſibi rapiant: aut e manibus elabant: ꝛ hmõi. Licet Ualla i remos: vel ad remos incũbere dici poſſe neget: ſz remis tñ. Eſt ꝓterea quãdo incũbere ꝑcat ſubire: ſiue ſuperuenire. Lact. li. ij. Si morboruz peſtifera vis incubuit. Ambroſi. Ueſper incubuit: pplũ ſequebant: ſtagnũ occurrũt: turbę vrgebant. Itẽ ſuperiacere. Uerg. li. iiij. Incubuitqz toro: dixitqz nouiſſima ꝟba. Et li. vij. Pellib⁹ incubuit ſtratis: ſomnoſqz petiuit.

Incubi pe. cor. dicti ſunt Syluani ꝛ Fauni: quos improbos quãdoqz fuiſſe mulieribus compertũ eſt: ac earũ appetiſſe: peregiſſeqz concubitum. (Ex in ꝛ calco.

Inculco. cas. eadem ſępius iterando ingero: inſpiſſo.

Incultus: a cult⁹ participio cõpoſitũ eſt: ꝛ in: negatiue ſumit. Liui. li. ij. Caritas primũ annonę ex icultis per ceſſionẽ plebis agris. Hier. ad Helio. Squallida capitis horret inculta cęſaries. Et in hac tantũ ſignificatiõe reperiri puto: hoc eſt nõ cultus: non exercitatus: vel nõ ornatus: vel nõ habitatus adiectiuũ. Et non ab incolo eſt: vt ſit eius participiũ: ſed eius foret ſi pro inhabitatus capere tur: qõ nuſqz legi. Hiero. ad Dama. Papã. Non ambigo: quin inculta noſtrę paruitatis oratio videatur.

Incunabula. Uide ſupra in dictione cunę.

Incurro. is. contra aliquẽ curro: qõ vernacula lingua dicit cozrer adoſſo. Liui. lib. j. Eo prędio prędia equitũ gloria fuit: vtrinqz a cornibus poſitos: cuz iam pelleretur media peditũ ſuoruũ acies: incurriſſe a lateribus ferũt. Aliquãdo incurrere eſt intro currere: ſeu vltro ſe mũcere. Salluſti. Poſtqz Catilina fuſas copias: ſeqz cũ paucis relictuz videt: memor generis atqz priſtinę dignitatis: inter cõfertiſſimos hoſtes incurrit: ibiqz pugnãdo confoditur. Lactan. per translationẽ dixit. Aut oblitus eſſe propoſiti videar: aut loquacitatis crimẽ incurrã. Aliquãdo incurſiones: quas currarias vulgo dicũt facere: quę fiunt prędãdo loca. D. Brutus Ciceroni. Aut Apẽnino alpibuſqz ſe teneat: ꝛ decurſionibus per equites: qs habet multos vaſtet ea loca: quę incurret. Hinc incurſus. us. pro incurſione. Colu. Poſticis incurſionibus vaſtatas fruges.

Incuria ꝛ incurioſus. Uide ſupra in dictiõe curioſus.

Incuruus: valde curuus. Terẽ. in Eu. cõtinuo accurrit ad me qñ longe quidẽ incuruus: tremulus: labijs deformis.

Incuruo. as. incuruum facio.

Incurueſco. is. incuruus fio. Cic. lib. j. Tuſcu. Hic aũt vbi habitamus non intermittit cęlum niteſcere: arbores frondeſcere: ramos baccarũ hubertate incurueſcere.

Incus incudis: penultima producta: generis ſemininι: inſtrumẽtum: in quo aliquid cudimus. Horati. Et malleatos incudi reddere verſus.

Incudo, onis, qui in ĩcude: ſiue ſuper incudẽ quicqz fa

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

brefacit. Hier. ō Iouī. Et in nauibus piscatoꝝ caput eius stat. Sicut incudo insatiabilis reputat ferrū: vt paleas.

Incuso.as. penul. produ. Vide in dictione accuso.

Incutio.is. pen. cor. ssi. ssum. ex in & quatio: q in c. & a in u. mutatis: vt cetera composita. Concutio: discutio: excutio: percutio. Est autē incutere injicere. Vergilius. Incute vim ventis: submersasq; obrue puppes. Augustus. lib. viij. Con. Quanto propius admouebatur: tanto amplioꝛem incutiebat horroꝛem. A quo incusso: & incussio: & lapis incussus a Virgilio mola manualis. Ec.

Indago.as. pe. pro. inquiro. Cic. li. j. offi. Inest indagatio atq; inuestiga. Et de opti. genere. dic. Aut reperiendet q̄ inusitatas vias indagemus: tritas relinquamus.

Indago. ginis. Et indages. inis. pro inquisitiōe. Vergi.

Inde aduerbiū: id est (Saltusq; indagine cingūt. ex eo loco. Liui. li. j. Primo in Macedoniā venisse: inde in Siciliā quęrentē sedes delatū. Aliquādo dicit non de loco: sed de rebus. Idem in eodē. Omnis te exēpli documenta in illustri posita monumēto intueri: inde tibi tuęq; reipu. q̄d imiteris capias. Aliquādo ponit pro deinde: vt apud eundē. Crimini maxīe dabāt in Humitoꝛis agros ab his impetū fieri: inde eos collecta iuuenū manu: hostilem in modū prędas agere. Hinc fūt cōposita deinde: ex inde: perinde & proinde: quę habēt accentū in antepe.

Indecoꝛum penultima producta: ut pe. Ec.

Indefinitū dicimus: q̄d nullis rōnibus circūscriptū est. Vn grāmatici indefinite positū esse nomē affirmāt: quādo nec relative: nec interrogatiue positū est. Ec.

Indidē pe. coꝛ. aduerbiū cōpositū ab inde & idē: q̄d est ex eodē loco. Plau. Indidē vnde oꝛiꝛ facito: vti facias stultitiā sepelibilē. Apud Catonē ponit pro idem moꝛ.

India regio oriētalis Asię terminus. Quę tā vasta per hibet: vt eam tradāt esse tertiā partez oīm terraꝝ. Pom poni. scribit tantū spatiū littoꝛis occupare: q̄tum per. lx. dies noctesq; velificātibus cursus est. Tradūt in ea fuisse quinq; milia oppidoꝛ: ab Indo flumine sic appellata: in quē ab occidentali plaga desinit: qui solus post Nilū crocodilos creat. Hęc a merid. mari incipiēs: aduſq; Solis occasum poꝛrigit: & a septētrionibus: vsq; ad Cūrnusiū montē pertinet. Gēmis abundat. Lapicanes & elephantos pcreat. Arboꝛes hȝ semper frondētes. Tellus bis fruges in anno ad maturitatē perducit. Piper: calamū aroꝛmaticū & cynnama ad nos mittit. Indi prope gentū soli nunq̄ emigrauere finibꝰ suis. Illic binę ętates: leues aureę: tēperies cęli: hubertas soli: aquaꝝ abundātia: quę oīa faciūt: vt maioꝛa in India: q̄m in cęteris regionibꝰ nascantur animalia. Ab India fūt adiectiua: indus & indicꝰ. Li. v. de gestis Alexandri Arrianus. ὁ δὲ ἰνδὸς ποταμὸς ὄζι τῶν μὴ πλὴν ἀσίαντε καὶ εὐρώπην τὴν μέγιστα ἐκ τούτου τοῦ ἰνδοῦ πολλαὶ μὲν ὅτι ἀι πηγαὶ εἰσὶν αὐτῶν ἐπὶ τάδε τοῦ ὄρους παραμίσου ἢ καυκάσου. I. Indus fluuius est iuxta Asiaꝝ & Europā: cuius fontes sunt in Jugo caucasi mōtis.

Indus fluuius: a quo India nomiata est. Quē in iugo caucasi montis: quod vocatur Paropanysus: aduersus Solis oꝛtū effusum aiunt: in seq; xix. amnes recipere.

Index ge. cōis. p eo vel ea: qui vel quę aliq̄d indicat: & accusat. Asco. scribit indicē esse: qui facinoꝛis: cuius ipse est ꝓscius: latebꝛas idicit ipunitate ꝓposita. Sal. Plerique Crasso & negotijs priuatis obnoxij: conclamabāt indicez falsum esse. Mar. Index non opus est nīis: nec indice libris. Inde indiciū dictū: q̄d alio noīe indicina vocat: pro detectiōe & accusatiōe. Apul. Ob indicinę prędā occupasse dño tamē suo. Sal. Itaq; ꝓsulēte Cicerone frequēs senat⁹ decreuit: Tarquinij indiciū falsum videri. Index vero masc. gnis. accipit pro digito prope pollicem: vel pro lapide: quo auri vel argenti gradus cognoscitur.

Indico. as. pe. coꝛ. ꝺcat manifesto: & palā facio. Plaut. in Asin. Ego ne hęc patiar: aut taceā? Emoꝛi me malim q̄z hęc eius vꝛoꝛi nō indicē. Aliquādo demōstro. Lact. li. vij. Ipsa ergo virtutis perpetuitas indicat humanū animū: si virtute cęperit permanere: q̄ & virtꝰ perpetua est: & solus hūanus animus virtutē capit. Aliquādo accuso. Ulpia. scribit Indicasse reū: est detulisse: arguisse: accusasse: cōuicisse. Sed hę significationes in idē recidūt. Aliquādo indicare ponit pro addicere: hoc est rem emptaz liberare. Cic. li. iij. offi. Scęuola publij filius: cū postulaꝛet vt sibi fundus: cuius emptoꝛ esset: semel indicaret.

Indicium. Vide in dictione index.

Indicatura: estimatio. Plini. in pfat. Hęc fiducia ope/

Indicatiuus. a. um. dicit id: (ris: hęc indicatura. in quo aliquid indicat. Vnde indicatiuus modus dictus est: quia in eo indicamus: id est ostendimus quid agat.

Indico. is. pe. pro. xi. ctū. multa ꝺcat. Iam indicere est denūtiare. Quāuis inter se differāt: q̄ maioꝛē vim habeat indicere: q̄ denūtiare. Iam denūtiare proprie est significare: & simpliciter sumi pōt: vt ventus denūtiat pluuiā. Et denūtio me tibi propediē affuturuz. Cic. pro Plan. De nūtiasti homo adolescēs: quid dē rep. sentires. Indicare vero licet significet denūtiare: non tñ proprie: qm dico aliud ꝺcat q̄ nūtio: & in aliud q̄z de. In eiñ iuncta verbo dico maius incremētum demōstrat: & ꝺcat maxīe: quāuis & significatiōem ō non omittat. Indico ergo maxīe dicoꝛ B est solēniter dicendo denūtio: vt si dicā. Bellū tibi indico. non est sicut bellū tibi denūtio. i. bellū me tibi illaturū significo: sed bellū me tibi iure illaturz dico. Aut belluz tibi a me inferendū esse indico. Quod Lice. li. j. offi. aperte docuit: qui vtrūq; verbū sic posuit. Ac belli quidē equitas feciali Po. Ro. iure perscripta est. Ex quo intelligi potest: nullū bellū esse iustū: nisi q̄d aut rebus petitis geratur: aut denuntiatū ante sit: & indictuz. In his verbis duo gña belli gerendi fuisse ꝺcat. Primuz rebus petitis: quę si negabant reddi: & bellū cum illis gestū fuisset: iustū habebatur. Alterū honestius: iustiusq; erat: eo q̄ petitis rebus nisi redditę fuissent: belluz gerendū esse maturo decernebatur consilio: tum ad fines hostiū denūtiatis belli suscipiendi causis: bellū indicebaꝛ. Sed quo pacto indicereꝛtur. Liui. lib. pri. declarat his verbis. Quando eāq; pars maioꝛ eoꝝ: qui aderant in eādem sententiā ibat: bellum erat: consensu fieri solituz: vt fecialis hastā ferratam: aut sanguineā prępustā ad fines eoꝝ ferret. Et non minus tribus puberibus prędentibus diceret: quod populus prisco/ꝝ latinoꝝ: hominesve prisci latini aduersus populū Romanū Quiritiū fecerūt: deliquerūt. Ob q̄d Po. Ro. Quiritiū bellum: cum priscis latinis iussit esse: senatusve Po. Ro. Quiritiū censuit: consensit: conscisciuit vt bellum cum priscis latinis fieret. Ob eā rem ego populusq; Ro. populis prisco/ꝝ latinoꝝ: hominibusq; priscis latinis bellum indico: faciocq;. Id vbi dixisset: hastā in fines eoꝝ emittebat. Hoc tū modo a latinis repetitę res: ac bellum indictū: moꝛemq; eum posteri acceperūt. Potest tamē in significare contra: vt si dicaz bellū indico voluptatibus: tunc contra voluptates bellū me gesturū dico: hoc est solēniter profiteoꝛ. Hec soluz indicere pertinet ad bellū gerendū: sed etiam ad funus. Vnde Festus ait: indictiuū funus ad quod per prędicē euocabātur. Sueto. in Cęsa. Funere indicto rogus extructus est. Cęterea ad concilium: tributū: spectaculū: & hmōi: quę nō nisi ritu solēni fieri consueuerūt. Similiter sacerdotes festa ieiuniaq; populo indicere solēt. Aliquādo etiā indicere est: quasi prę cipere: vt apud Liui. li. j. Longe a domo patribus ejcius ipm: qui concilij indixerat nō adesse. Aliquādo imponere. Idem lib. iiij. Vnde eiñ eam pecuniā confici posse: nisi tributo populo indicto. Cic. in Ver. acti. v. Legez sibi indicūt innocentię: cōmentię: virtutum oīm: qui ab altero ratione vitę reposcunt. Aliquando significare. Liuius libro. ij. Indici deinde finitimis spectaculum iubet.

Indictū ōr. q̄d est solēniter ꝓmulgatū: vt indictū bellū denūtiatum ōr. Indictū funus: denūtiatę exequię. Et indictū: non dictuz. Terē. in Phor. Quod dictū indictū est: q̄d modo erat ratū: id irritū est. Et hoc modo non ab in/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dico:sed a participio dictus cõpositũ esse censeo. Liui. lib. v. Itaq; quę tũ cecinerit diuino spiritu instruct⁹: ea se nec vt dicta sint reuocare posse. Sic etiã dicit indicta causa. i. non dicta: ꝛ nõ defensa. Lice. Q. Rabi. Sed indicta causa ciuem romanũ capitis cõdemnari coegit.

Indictiu⁹ a. ũ. qõ indictũ est. Vt sum⁹ indictiuũ: de q̃ paulo ante. Et indictiuę ferię: quas cõsules vl̃ ptores indicũt.

Indictio spatiũ .xv. annorũ: quod indicebat vt tribus lustris tributa toto orbe Romanę rei soluta essent.

Indepꝛecabilis: apud quem non valent pꝛeces. Bel. Et pęna indepꝛecabilis subeunda esset.

Indefensus: sine defensiõe. Liui. lib. iiij. Suos increpãs clara voce. Nic̃ pbituri inquit: vos telis hostiũ estis indefensi multi. i. sine defensione: sine vindicta.

Indemnis indemnatus. vide in dictõe Damno.

Indies significat quotidie: sed ꝓpꝛie cum incremento. Ideo plerũq; iungit cõparatiuo. Lice. Cum id malũ serperet indies magis. Reperit etiã sine cõparatiuo: sꝫ tamẽ cum verbo significante incrementũ. Liui. Crescente indies multitudine. In diẽ ꝙo iungit plerũq; cum verbo viuo. Quintil. Non vt ferę volucres pśentis modo diei moꝛes in diẽ viuũt. Aliquãdo cum alio verbo. Sallu. Danem in diẽ mercari: quasi pśentis diei rationẽ habere. In diẽ addicere: est rem venalẽ ita vẽdere: vt nisi alius ad certum pꝛestitutũq; diẽ maius pꝛetiũ obtulerit: alli⁹ fit qui primo obtulit. In dies singulos: id est per quoslibet dies. Lice. Detello. Deę rationes atq; eius mei consilij: maioꝛes in dies singulos fructũ voluptatemq; capio.

Indigeo es. pe. coꝛ. Dide in dictiõe careo. Huius impsonale. Pli. lib. x. posuit. Nunq; cõspectis nisi cũ pfidio earũ indiget. Ab indigẽs fit indigẽtia ę. pꝛo inopia.

Indigus a. um. pe. coꝛ. quod indiget. Aug. Sed sicut eũ vidim⁹ infirmũ: iacentẽ: indigũ opis alienę.

Indigena pe. coꝛ. ꝺ: inde genit⁹: nec aliũde pueniẽs.

Indipisco is. vsurpo: assequoꝛ: adipiscoꝛ. Quod indipiscoꝛ: sceris. indeptus dicit. Plau. in Aul. Neq; paré tibi ab eo cui sit indipiscęs: neq; furem excipies. Bel. lib. j. Si eñ Achęos Homerus pugnã indipisci ait: non fiducialarũ tibiarũq; cõcẽtu cõspiratã. Hinc indepto as. frequẽtatiuũ. Var. Nec partẽ aliquã indeptauit hęreditatis.

Indigito as. pe. coꝛ. quasi indicito: ab indico vel a digitis deducit. Et significat vocoꝛ: noꝛ: ꝛ q̃si p nomẽ ostẽdo. Dacr. Mãq; virgines vestales ita Apollinẽ indigitãt. Apollo medice. Apollo pęan. Idẽ. Mã ita ab incol⁹ indigitant.

Indigitamẽta: libꝛi pontificales: qui ꝛ nomina deoꝛũ ꝛ rationes ipsoꝛũ nominũ continent.

Indigetes pe. coꝛ. dij ex hominibus facti. Quo nomine dictus est Eneas: cum pugnans cũ Dezentio musq; apparuisset. Alij indigetes dicunt esse deos tutelares: quoꝛuz nomina vulgari non licet.

Indigestio cum cibus nõ digerit. Hiero. Ad Eusto. Ad oꝛnẽ tibi surgenti nõ idigestio ructũ faciat: sed inanitas.

Indigeste aduerbiũ: significat moꝛdinate.

Indignus: non dignus. Terẽ. in Eu. Nam si ego digna contumelia hac sum maxime: at tu indignus qui faceres tamẽ. Interdum ponitur pꝛo miserabili. Idem. Indignis cum egomet sim acceptus modis.

Indigno: ꝛ indignitas. Dide supꝛa in dictiõe Dignoꝛ.

Indiscriminatim: indifferenter.

Indiserta: non eloquẽs. Bel. Nõ induserti viri.

Indiuiduũ: qõ nõ põt separari: vl̃ qõ nõ separat. Aphilosophis diffinit sic. Indiuiduũ: qõ de vno solo pdicatur: vt Socrates de seipso. Indiuidue aduerbiũ. Lc.

Indoctus: q penit⁹ nõ pt discere. Indoct⁹ q nõdũ didicẽ.

Indo is. indidi. itũ. impono. Plau. in Cap. Decimũ vocitat⁹ est: post vos indidistis Tindaro. Oñq; significat intus doꝛmitto. Idem in Cas. Dem me ꝛ te infelicẽ si ego in os meũ vim guttã indidi. Interdũ impꝛimo. Idẽ in asi. Qui sępe ante in nꝛas scapulas cicatrices indiderũt.

Indoles. pe. coꝛ. ab indoleſco fit ꝓ interpositionẽ. Et in pueris quidẽ atq; adolescẽtibus est significatio quędã futurę pꝛobitatis. Lice. Vt enim ab adolescẽtib⁹ bona indole pręditis sapientes senes delectant. In viris ꝙo signũ est pśentis virtutis. Idem. Homines in quibus est virtutis indoles: cõmouent. Vnde ꝛ ꝓ pśtantia seu generositate quadam virtutis atq; animi ponit. Liui. de Lauinia iam matre inquit. Tanta in ea virtutis indoles fuit. Luc. Indole si dignũ latia: si sanguine pꝛisco Robur inest animis. Aliquãdo etiã in malũ dicit: vt apud Liuiũ de Annibale. Cũ hac indole virtutũ ac vitioꝛũ sub Asdrubale meruit. Trãsfertur quoq; ad muta atq; inanimata. Idẽ. Sicut in frugibus pecudibusq; non tm̃ semina ad seruandã indolẽ valent: quantũ terrę pꝛopꝛietas: cęliq; sub quo aluntur.

Indolentia quasi non doloꝛ: cum nihil dolet. Lactan. li. iij. Nam coꝛporis bona: id est incolumitas: indolẽtia ꝛ valitudo non minus sunt mutis: q̃ homini necessaria: ac nescio an etiã magis: quia homo ꝛ medel̃ ꝛ ministerijs subleuari potest: muta non possunt. Hęc etiã indoloꝛia dicit: vt Sidonius a Cicerone dictam pscribit.

Indomitus pe. coꝛ. qui domari non potest. Vnde dicimus equũ indomitũ. Aliquãdo ponit pꝛo feroci. Cñ dicimus gentes indomitas. Aliquãdo pꝛo magno. Vir. Mate quis indomitas quãtus doloꝛ excitat iras?

Indomabilis: indomitus: qui domari non potest. Lc.

In domo ꝛ domi eiusdẽ plane significatiõis sunt. Quintilia. In domo furtũ factũ: ab eo qui domi non fuit. Lc.

Indubitatus: non dubitatus. Lactan. lib. ij. Pꝛo confesso ꝛ indubitato habitum est.

Induco is. pe. p. ꝓpꝛie intro duco. Plau. Induc eaz in domũ. Quãdoq; inducere est pśuadere illicere: decipere: inclinare. Lucil. Huius ego animũ si induco: vt ab amoꝛe meretricis desistat. Idẽ. Diserũ senẽ Sirenũ cantu inductum. Quãdoq; abolere: cancellare. Sueto. in Cęsa. Almis simis verbis collaudatũ in integrum restituit: inducto pꝛioꝛi decreto. Et alibi. Dicta inquit: ꝛ delecta ꝛ inducta ꝛ superscripta inerant. Verbũ id iuris est. Oꝛigo ea q̃ inducto chartis atrameto: velut tectoꝛio deleri quę scripta pꝛius erant: contigit. Quãdoq; Fingere. Lice. lib. ij. offici. Hinc ille Gyges inducitur a Platone. Quãdoq; ingredi facere: vt Vide quo me inducas. Oñq; Offirmare: vt Sic animũ induco meũ. Oñq; imponere: vt Soleę ligneę pedibus inductę sunt. Oñq; infigere: vt ita induxi in animũ.

Inductio genus argumẽti. Est eñ oꝛatio ꝙ quã fit a particularib⁹ ad vniuersalia ꝓgressus. Vel inductio est oꝛatio q̃ reb⁹ non dubijs captat assensionẽ ei⁹ rei q̃ instituta est.

Inducię pax in paucos dies: sic dictę: q̃ in diem dentur vel q̃ in dies otium prębeant. Aurelius opilius inducias dici existimat ab initu ꝛ introitu: quoniam tempoꝛe induciarum hostes inter sese vtrinq; vltro citroq; alteri ad alteros impune inire solẽt ꝛ introire. Nas Lycaon primus inuenit: fędera Theseus.

Indulgeo es. si. sum. ꝛ tum. fm Prisci. significat obsequi: cõsentio: inseruio: ꝛ facile cõcedo. Lice. in Lęl. Sed obsequiũ multo molesti⁹: q̃ peccatis indulgena. i. cõsentiẽs p̃cipitẽ amicũ fieri sinit. Idem Tyroni. Indulge valitudini tuę. i. mollit vaca: ꝛ q̃ lingua vernacula dicim⁹ sa carecię. Terẽ. in Heau. Nimiũ illi indulges. Cñ indulgẽtia mollis est pmissio: q̃ seueritati opponit. Quintil. Mollis illa inducatio: quã indulgentiã vocam⁹: neruos ois ꝛ mẽtis ꝛ coꝛporis frãgit. Et indulgere est facilẽ ꝛ clementẽ esse. Lice. lib. iij. offi. Magn⁹ vir in pꝛimis: ꝛ q̃ perindulgẽs in patrem: idẽ seuerus in filiũ. i. clemẽs ac facilis. Et indulgẽtia clemẽtia. Sta. Tull⁹ ꝛ egregię tãta indulgẽtia fo:mę. Indulgentissimi impatoꝛes dicti q̃ sint benefici: ppensiq; ad sacrificandũ. Item indulgere est delicate intendere: et spatium maius dare. Virgi. Indulge hospitio: causasq; innecte moꝛandi. Idem. Sin tumulis accliue solũ: colles q; supini Indulge oꝛdinibus. Itẽ indulgere: parcere. Amb. Vide q̃ bonus deus ꝛ facilis indulgere peccatis. Idem. Nã dominus Jesus Chꝛistus crucifigentib⁹ se non maledixit: sed

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

potius vt eis indulgeret o:auit.¶Hiero.cum accusatiuo iũ/xit.¶Diserico:dia:inquit:est quia indulget nostra peccata. Item indulgere tribuere.Ambro. Laudabũt etiã deũ qui tanta nobis remedia indulserit vitandę mortis. Item Augere.Lucil.lib.iij. Tu qui iram indulges nimis manus ab stinere a muliere melius est.

Indulgitas pro indulgentia.Siserna: Bassus assidua indulgitate victus.

Induo is.indui indutũ.ex in ⁊ duo is.Cui⁹ origo a grę/co Δύω quod ingredior significat :trahit.Vnde ἐμΔύω in duo:veteresq; dixerũt p dare Duo duis:⁊ Dio is. ¶Plau. in Cas.Mea pręda est illa:proinde tute in laqueũ ne duas.De verbo autem dio.Teren.in ¶Phor.Dij tibi omnes quod dignũ est diunt. Cõstruit autẽ induo variis modis. Nam quãdoq; habet duos accusatiuos :sed in passiua tñ significatiõe:⁊ hoc apud poetas ⁊ historicos:nõ apud oratores:quos imitãdos imprimis cẽseo. ¶Plau.in Epi.Quid erat indutæ:an rigillã induculã:an mendiculã impluma tam?Virgi.lib.ij. Deinde comantẽ Androgei galeã clypeoq; insigne decorũ Induit.Curtius. Jamq; nox apparebat cum thoracem indutus ꝓcedit ad milites. Aliquãdo vno tñ accusatiuo construit:⁊ tunc idẽ est quod assumo. Quintilia.lib.vj.Orbũ agimus⁊ naufragũ⁊ periclitantẽ: quorũ induere personas quid attinet : nisi affectus assumimus?Vbi verbũ difficile facile declarant.Sic Curtiꝰ.Loricam tamẽ:quã raro induebat:amicis oratibus sumpsit. Cice.lib.iij.offi.Deponit enim personam amici:cũ induit iudicis. Hinc ex cõtrario deponit:induit significare ostendit.Sueto.in ¶Hero.¶Nullã bis indut. Aliquãdo postulat: vt id quo quis induit:in accusatiuo ponat:⁊ is qui induit in dativo:significatq; ipono:imitto:assumo.¶Plau.in Cas. Oc̃yssimꝰ sum omniũ qui viuũt.Lorica induã mihi optimum esse arbitror.Cice.lib.ij.de fin.Ex eius spoliis sibi et toq; quẽ⁊ cognomẽ induit. ¶Pli.li.xxxiij.¶Pessimũ vitę scelꝰ fecit:qui anulũ primus induit digitis. Sue.in Aug.Si ima ne sibi calceus perperã ac sinister pro dextro indueretur. ¶Per translationẽ ad animũ dixit.Liui.lib.iij. Adeoq; nouum sibi ingeniũ induerat: vt plebicola repente:omnisq; auręq; popularis captator euaderet. Aliquãdo vltra naturalem accusatiuũ habet aliũ accusatiuũ cũ in.Et tunc pro conuerto siue transformo sumit.Virg.lib.j.geo:Contemplator: item cũ se nux plurima syluis Induet in florẽ.Cice. de diui.loquẽs de anhelitibus terrę. Cum autẽ se in nubẽ induerint.Similiter cum hmõi accusatiuo significat inijcio:seu imitto.Cice.in ¶Horten. Et vt docuit Antiochꝰ in id ipm se induit qõ timebat.Gel.Aesopus ille e ¶Phrygia fabulator:haud imerito sapiẽs existimat⁹ est:cũ quę vtilia monitu suasuq; erãt:nõ seuere:nõ imperiose ꝓcepit⁊ censuit:vt philosophis mos est:sẽ festiuos:delectabilesq; apologos cõmẽt⁹:res salubriter ac ꝓspiciẽte r animaduersas: in mẽtes animasq; hominũ cum audiẽdi quadã illecebra induit.Deniq; cũ pro vestio capit vltra accusatiuũ:cõstruitur cum ablatiuo sine ꝓpositiõe eius rei qua quis induit. Cur.Deposita veste quã habebat :arabica induit. Cice. lib.iiij.ad ¶Heren.¶Palla inaurata indutus. Quãdoq; etiã in hac cõstructione pro illmo sumit.¶Plau.in ¶Mil.Jd eis vitiũ nocet:atq; etiã nunc satis boni sunt:si sunt induti pice.Col. ad vites transtulit ꝓ onero:cum dixit .Nam ita se induũt vuis:vt nequeãt capere maturitatẽ.Sumit etiã ꝓ ferio cũ ablatiuo instrumẽtali.Cęsar.lib.vij.Quin ordines cõiũcti inter se atq; impliciti:q̃ q intrauerãt se ipi acutissimis vall' induebãt:hos cippos appellãt. Et itez.Aut se stimul' iopinãtes induebãt:aut i scrobes delati trãsfodiebãt.

Indupato:ẽ p impato:ẽ poetę vsurparũt.Juue.Quales tunc epulas ipm glutinasse putam⁹ Indupato:ẽ.Lc.

Indumẽta:hoc est vestimenta:ab induo.Lc.

Induuię ab induendo:indumenta :quibus quis induitur.Sicut exuuię:ab exuendo.

Indusiũ genus vestis quasi intusium: quod mox supra ubiculã sumebatur.Sicut palliũ⁊ palla vocata⁊ forte supra indusium.A quo indusiatus dicitur:qui huiusmodi veste est indutus.¶Plau.Indusiata:patagiata.

Industria est ingeniũ seu ars: qua aliquid struere sum⁹ idoneꝰ:q̃us ꝓ ingenij siue artis exercitatiõe quãdoq; sumatur.Strũq; cõplexus est Cice.cum inquit.Vt industria nostra tuę morẽ geramus voluntati.

Industrius:non industriosus dicitur:quod antiqui Jndostrius dicebant:pro ingenioso:⁊ pro eo qui multę industrię est:⁊ aliquid struere semp nititur.Cice.ad Heren.Ni mirum hęc causa est huiusmodi:quã nec industrius: nec misericors:nec officiosus deserere potest.Hęc aũt duo nomina cõposita censeo:deriuata tamẽ ab instruo. Vnde Festus.Industriũ antiqui dicebant indostriũ :quasi quicqd ageret intro:strueret domi.Ab industrius fit aduerbiũ industrie.Col.Diginius veterũ authorũ placita secretis dispersa monumẽtis industrie collegit.

Inebrio:aris.vide in dictione Ebrius.

Ineffigiatus a.um.informe:quod non est factum ad aliquam effigiẽ.Bel.Nãq; vt illa bestia fętũ ederet ineffigiatum informemq; lambendo id postea quod ita ediderat confirmaret⁊ fingeret.

Ineo is.iniui vel inij.itum pe.co:ex in ⁊ eo:significat incipio.Sallu.Quapropter vos moneo:vt forti atq; parato animo sitis:⁊ pręliũ cũ inimicis:memineritis vos diuitias: decus:gloriã:pręterea libertatẽ atq; patriã in dextris vestris portare.Et inire est ingredi. ¶Plau.in Cas.Tu modo prospicito quid intus agat:si tibi iubes inibit tecũ.i.intrabitur.Idem.Injit te vnq; febris.Item mereri:assequi:lucrari:obtinere:cõparare.Teren.Vt gratiã ineã fine dispẽdio. Hoc autẽ fit cum nouis⁊ ignotis fauorẽ⁊ amicitiã alicuius adipiscimur.Et dicimus:ineo gratiã tecũ:ineo gratiã tuam:⁊ ineo grãm a te.Teren.in Eunu. Ab eo gratiã inibo.Quãdoq; tractare:conciliare. Vt ineo pacem tecum: ineo bellũ:ineo fędꝰ:ineo rationẽ:ineo viã: id est inuenio. Cuius participiũ absolute positũ maioribus rebus adhibetur:vt ineunte adolescẽtia:ineunte vere:anno:mense:seculo:lustro:bello:id est ingrediẽte.Rursus inire est concubere. ¶Pli.Sed asini qui equas ineant:optimi legẽdi sunt. Hinc initor pe.co:pro concubitore:⁊ initũ pro coitu poni cõsueuit. Itẽ capere:vt ineo fugã.Virgi.Sępe leui somnũ suadebit inire susurro.Item facere ¶Plau.in Cap.Qui cõsiliũ iniere:quo nos victu⁊ vita ꝓhibeant.Itẽ Cõsydera re:intelligere.Terẽ.in ¶Phor.Hęc cũ ratione ineas q̃s sint suauia:⁊ q̃s chara sint ea q ꝓbeat.Bona.ineas:intelligas: estimes.Ab ineo fit initũ:initio as.⁊ initiarius.

Jnito as.frequentatiuũ ab ineo. Diome. Jneo is.inito dicimus:vt ¶Pacu.Loca arida initas.

Ineptus.ex in ⁊ aptus.Cice.lib.ij.de ora.ineptus nomẽ habere videt:q̃ non sit aptus. Idq; sermonis nostri cõsuetudine perlate patet.¶Nam qui ad tẽpus quod postulet nõ videt:aut plura loquit:aut se ostentat:aut eorũ quibus cũ est:vel dignitatis vel cõmodi rationẽ nõ habet :aut deniq; in aliquo genere:aut incõcinnus: aut multus est:is ineptꝰ dicitur.A quo ineptia:ineptitudo:ineptulus.

Ineptio is.iui.itum.ineptias facio.Lactan.de opi.Tere os ne huiusmodi portenta⁊ ridicula refutare non minus ineptũ esse videatur.Sed libet ineptire: quoniã cum inepto agimus:ne se ille nimis argutũ putet.

Inermis modo qui armatus nõ est :modo qui supplex erat.Quod ex historia tractum est: quia qui se deduntinermes supplicant.Lc.

Iners:ex in ⁊ ars significat eũ qui sine arte est.Cice.lib. iij.de fini.Sed lustremus animo has maximas artes:quibus qui carebãt:inertes a maioribus nominabant.Quãdoq; etiã iners capit pro otioso ⁊ ignauo: qui nihil artis operat:vel quasi nesciat operari.Virgi.li.iiij.ge.In mediũ seu stabit iners:seu ꝓfluet humor. Do.in Adel. Intelligamus aliter dici non inerte Socratẽ:aliter nõ inertẽ seruũ. Ab iners fit diminutiuũ inertulus.Inertia inertis vitium: quę sic sumi põt in sua significatione:vt de inerte dictũ est:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

licet ꝓprie sit artis ignoratio. Col. in ꝓfa. lib. ij. Nō ergo fatigatiōe: quemadmodū plurimi crediderūt: nec semio: sed nostra inertia nimis benigne. Cice. li. j. ad Q. fratrē. Duo illa relinquamus inertię nostrę.

Inerticula: genus vitis apud Col. boni vini: ⁊ innoxię etiām nomen habet: qꝫ iners habet in tentandis neruis: ꝗus in gustu non sit habilis. Sola etiā temulentiā nō facit. Vnde rectius sobria dici deberet.

Inesco as. vide in dictione Obesco.

Inexploratо aduerbiū: significat sine exploratiōe ⁊ inquisitione. Liui. li. v. ¶ Inexplorato pabulatū cohortes misere.

Inexputabile: quod numerari non pōt. Colu. lib. x. Nā inexputabilis erat numerus.

Inextricabilis: insolubilis. Virg. Hic labor: ille domꝰ: ⁊ inextricabilis error. Lc.

Infabre pe. ꝓ. aduerbiū fcat fęde. Sic Affabre pulchre.

Infamia mala fama. Hiero. Quod illū testimonio martyris ab infamia vindicaretur.

Infamis ⁊ hoc infame pe. pro. quod habet malā famā. Hiero. ad Pāma. Quis per infame opus seipm voluit infamare? Infamis dictus est ab antiquis digitus medi⁹ propter ignauiā: quoniā indigere videat alioꝝ defensiōe. Persius. Infami digito lustralibus ante saluis Expiat. Iuue. ¶ Dedituꝫ ostenderet vngue. Nam olim qui medio tangꝫ per indicem monstrabat: arguebatur infamię.

Infamo as. pe. ꝓ. infamia afficio. Hiero. Si Origenem nunqꝫ secutus sum: frustra infamare me cupitis. Quintili. Deinde cū se iactaret eodē mō dicere Senecā infamauit.

Infans substantiuū dicitur puer: qui nondū fari cępit. Quod etiā de brutis ⁊ auib⁹ dicit. Plī. Quadrupedes infantes suos cognoscūt. Idem. Ceu pertilio volucrū sola lacte nutrit: hubera admouēs geminos volitat amplexa infantes. Adiectiuū ꝫo capit: quasi ꝓ paruo. Idem de boleto. Nec tumicę mino: gratia in cibo infantis boleti. i. parui ⁊ nondū adulti. Interdū dicit infans: nō facimus. Cice. in Bru. Ipsum Scipionē accepimus: non infantē fuisse. Per translationē sumit ꝓ stulto: ⁊ quasi loqui nesciēte. Ex quo infantio: ⁊ infantissim⁹. i. stultior ⁊ stultissimus.

Infantia ę. ętas infantilis: ⁊ quādoqꝫ stultitia dicit.

Infantule adiectiuū: quod est infantis. Aug. lib. j. cō. Imbecillitas mēbroꝝ infantulū inocēs est: nō animꝰ infantū.

Infandū a fando sumit: qꝫ vix fari qs possit. Vir. Infandū regina iubes renouare dolorē. Ponit nōnunqꝫ ꝓ interiectiōe. Vir. li. j. ge. Infandū sistūt amnes terręqꝫ debiscūt.

Infarcio is. impleo. Plī. lib. xxxiij. Quid non in Africa: Hispaniaqꝫ ex terra parietes: quos appellant fornaceos: quoniā fornacum modo circūdati vtrinqꝫ duabus tabulis vernis infarciūtur ꝗ instruuntur.

Infamo as. fatuū sine sale. i. sapiētia facio. Fit enim a fatuus: vbi in vel auget: vel superflua est. Hieron. ad Ruf. Quid Salomone sapiētius? Attamē a moribus feminaꝝ infatuat. Infatuę mulieres dictę sunt: quę Faunoꝝ ludibrijs attinguntur. Et similiter infatuati viri: quos nūc vulgus spiritu plenos nominat: quidā etiā dęmoniacos.

Infensus: qui ira in aliū elatus est: ⁊ odiū gerit.

Infero pe. cor. intro pono: seu intro porto. Plau. in Am. Neqꝫ meū pedē huc intuli. Lactā. li. ij. Non placebat Persio: qꝫ aurea vasa templis inferāntur. Interdū inferre ponitur ꝓ injicere. Idem lib. iiij. Nefandas manus deo suo intulerūt. Liui. lib. ij. Adeo concitato impetu se intulerant Hetrusci: vt funderēt ipso i cursu Arcinos. Interdū ꝓ sacere: vt intuli damnū. Lactā. lib. v. Malitia est malor quę inferunt: aut accidūt cū equanimitate perlatio. Interdū subijcere seu apponere. Idē lib. j. Quod clarū fiet exęplo quod inferemus. Interdū ꝓ introducere. Liui. li. j. Lucꝰ erat: quē mediū ex opaco specu fons perēne rigabat aqꝫ: quoꝝ qꝫ se ꝑsępe Numa sine arbitris: velut ad cōgressū deę inferebat: Camenis eū lucū sacrauit. Interdū ꝓ ingerere. Cice. lib. j. offi. Turpe est ⁊ valde vitiosum: in re seuera cōuiuio dignū aut delicatū aliquē inferre sermonē. Interdū ꝓ cōcludere. Sene. Cū his argumētis quod ꝓposuerat: intulisset. Interdū ꝓ cōtraferre. Cęsar. lib. j. Romani conuersa signa bipartito intulerūt. Inferre arma: est bellū gerere. Lice. Octa. quibus cogitas arma inferre? Inferre crimen est imputare seu obijcere. Idē in Lęl. Addōdū eodęꝫ est: vt ne in criminibus aut inferēdis delectet amicus: aut credat oblatis. Stupꝝ inferre est imittere seu infigere.

Inferię: sacrificia quę inferis soluunt. Virgi. Quętes rapti inferias quos immolet vmbris.

Infernꝰ ꝓ infernoꝝ loco. Ju singulari. ge. mas. in plurali neutrū. Hiero. in para. Deglutiamus eū: sicut infernꝰ viuentem. Et in Job. Ducūt in bonis dies suos: ⁊ in pūcto ad inferna descēdunt. Est ⁊ infernus a. um. quod est infra sicut supernus a. um. quod est supra. Et quo inferne aduerbium. Et infernas atis. sicut supnas atis. Plī. Et ideo Romę infernas abies supernati prefertur.

Infernalis ⁊ hoc infernale: ab infernus fit: cum est substantiuū. Vnde infernales furię.

Infernus a. um. penul. cor. ab infra dictū est. Vnde inferi quibus inferius nihil est. Inferū mare Tyrrhenū. Sicut superū Hadriaticū: qꝫ ex vrbe Roma versus Hadriaticū euntes: fere semper ascendunt. Cōtra ad vrbem ad mare Thuscum venientes descendunt.

Infestꝰ: qui alicui malū infert: ⁊ plus ꝗ inimicus. Jāqꝫ aduersus eū ferē. Et infestꝰ ꝺr cui aliūde malū impēdet. Lice. Dolebā iudices: ⁊ acerbe ferebā. Si hui⁹ salus ob eaꝫ ipam causam esset infestior: qꝫ is meā salutē atqꝫ vitā sua beniuolētia ꝑsidio: custodiaqꝫ texisset. Rigidꝰ. Infestū a festinādo dici putat. Qui eñ instat alicui: eiqꝫ properās vrget: ⁊ opp:ūere eū studet atqꝫ festinat. Vel cōtra de alicuius periculo ⁊ exitio festinat: is vterqꝫ infestꝰ dicit ab instātia fraudis: quā vel facturus alicui: vel passurus est.

Infesta signa dicunt quę aduersum tendunt: hoc est vexilla in hostem euntia: vt molestiā inferant.

Infestū mare habere: significat latrocinādo mare infestare. Cice. lib. iij. de repu. Nam cum quereretur ex eo quo scelere impulsus mare haberet infestum vno myoparone eodem inquit quo tu orbem terrę.

Infestuminare veteres dixerūt mare latrocinando infestare. (Infesto as. crebris cursibus molestiā infero. Lc. Vnde infestatio: molestatio.

Infestuus: qui nescit: vel nō est idoneus ad dicēdas vrbanitates. Gel. Homo subagresti ingenio ⁊ infestiuo.

Infibulo as. pe. cor. Vide in dictione Fibula.

Inficio is. pe. cor. ex in ⁊ facio: significat intingo. Hiero. Quasi ipsa ea deniqꝫ lana cū inficitur sanguine conchylij vel muricis vertit in purpurā. Per translationē sumit ꝓ vitio seu maculo. Liui. Hoc luxu ⁊ peregrinis infecti moribus. Et Inficere venenare. Virgi. lib. ij. geor. Quo nō prę sentius vllus Pocula: si quādo sętę infecere nouercę. Plinius lib. xj. Mumio fumo inficiunt apes. Hoc verbū Diome. a fuco componi existimat. Dicit enim Facio conficio. Fuco inficio. Sed aspera nimis videtur compositio: licet a significatione nō abhorreat. Sed cur nō a Facio: quādoquidem Inficio quasi intus facio significare potest?

Infectus ab inficio: idem est quod intinctus: maculatꝰ: venenatus. Sueto. de Cali. Inuenta ⁊ arca ingens variorum venenoꝝ plena. Quibus mox a Claudio demersis infecta maria tradunt: nō sine piscū exitio. Sene. Diu in istis vitijs iacuimus: elui difficile est. Non enim inquinati sumus: sed infecti. Lice. lib. j. Tuscu. Sed nos imbris deliciis: ocio: languoꝛe: desidia: animā infecimus: id est pollui mus: corrupimus. Cum aūt significat non factus: cōponitur ex in ⁊ factus: vt infecta pace: infecto negotio. Plautꝰ in Cap. Nō male feci crucio: modo si infectū fieri posset.

Infectus us. accipitur ꝓ tinctura. Plīni. lib. viij. de lanarum infectu suo loco dicemus.

Infector: oris: qui alienum colorem in lanam conijciunt. Plau. Incedūt infectores: crocotarij: offectores. Offectores sunt qui ꝓprio colori nouum efficiunt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Inficio: aris.deponens:significatq; nego. Vnde inficiationes quę sunt debitę rei negatiões cum per creditorem a debitore deposcitur. Ouid.lib.xj.meta. Stabat opus:priusq; rex inficiatur. Et ppríe inficiari est verbo quicq; negare factũ:quasi infectũ. Vnde ad facta:nõ ad dicta pertinet. Nam si quis aliquid se dixisse fateatur:non sic connenire videtur:vt id aduersario inficior:vel inficias eo:ita vt inquis esse:sed nego.

Inficias tm̃ accusatiui casus z pluralis numeri:z solum cum eo is iungit:z sine ꝓpositiõe:vt Nic inficias itur⁹ est: seu ibit. Componit enim ex in z nõ z facio.

Inficiator:qui negat se vel debere quod actor petit: vel cõmisisse quod accusator obiicit. Cice. lib.j.de ora. Nõne intelligebat:vt si inficiator probasset iudici ante petitã esse pecuniã:q; esse deberi cepta. Vnde status coniecturalis dicitur inficialis:in quo semper reus inficiatur.

Infidus a.um.pe.pro. Vide supra in dictione Fidelis.

Infimus a.um.pe.cor.ab infra seu ab infer⁹ suplatiuũ é.

Infimates pe.pro. dicti sunt sicut sũmates q̃ sunt oppositã. Plau.in Sti. Sũmates viri atq; infimates.

Infinitiuus modus sine alterius verbi adminiculo poni solet:vbi subintelligit. Vere ne ita est? vt me ne incepto desistere victã? Plus em̃ potest infinitiuũ tẽp⁹ ad significãdum q̃ finitũ. Terẽ.in Eunu. Inuidere omnes mihi:p intuidebant. Ideo autẽ dicit infinitus:quia alij modi definiunt personas:primã:secundã z tertiã. Nic autẽ sine personis est:z habet ꝓsentis tẽpus:ꝓteriti z futuri:vt amare ꝓsens:Amasse ꝓteritũ:Amatũ ire futurũ. Ecce vides designare tm̃ tẽpora:non personas. Amare em̃ nescit persona nisi velis iungere. Te amare debet ille: tunc quasi fit finitus modus. Si autem non subiungas ille vel iste vel ipse :fit infinitus modus. Nam z numero singulari vel plurali infinitus est. Cum enim dico amare:nec finitũ est:vtrũ de vno: an de pluribus dicam.

Infirmus:non firmus. Vnde infirmitas:inualiditas:nõ egrotatio:sicut pleriq; male vsurpant:cum quis nondum firmus:vel ętate:vel egrotatiõe est. Cice. Vt enim infirmitas puerorum z ferocitas animum.

Inflammo.vide Flammo.Cc.

Infligo is.pe.pro.infero:incutio. Aug.lib.ij. de ciui.dei. Ita ne tandẽ Scipio laudas hãc poetis Romanis negatam esse licentiã:vt cuiq; opprobriũ infligerent Romanorum:cum videas eos nulli deorũ pepercisse nostrorũ?

Infor.as.pe.cor.a for cõpositũ:significat dico:seu in foro in diuulgo:seu in forũ voco. Plau.in Cur. Licet ne inforare:si incomitiare non licet. Non inforabis me quidẽ:nec mihi placens tuũ ꝓfecto:nec forũ:nec comitiũ. Aliquãdo componit ex in z foro as.quod est intus foro. Pli.lib.vij. Timebant prisci truncũ findere:mox inforare ausi medio: ipsiq; medullę calamũ imprimebãt vnum inserentes.

Infortunitũ:malam fortunã dicimus. Cc.

Infra abi nasci videt: cuius significatio nota est. Et sine casualibus quidẽ aduerbiũ est:adiuncta ꝑo ꝓpositio: vt Ego te esse infra omnes infimos puto. Facitq; ex se inferus.a.um.inferior: infimus infernus. Nam aduerbia hmõi localia ꝓpositionũ loco ponunt:z e diuerso:vt Intra viscera:pro in viscera. Absq; lesione:pro extra lęsionem:z in adulteriũ dixit:pro contra adulteriũ. Docet Lauren. Talla Infra ad dignitatẽ z locũ referri:vt Infra dignitatem meã est:Infra tectũ:Infra ad numerũ z spatiũ:vt intra viginti dies:z intra muros:non autẽ infra. Sed hanc differentiã minus seruatã video:q; infra etiã ad numerũ pertineat. Pli.li.xj. Oua incubari infra decem dies edita vtilissimũ:vetera aut recẽtiora infecunda. Aug.de Petri cathedra. Tamen cum infra quadragesimę dies hęc solẽnitas venerit facere eam nobis debet sanctorũ dierũ reuerẽtia gratiorem. Habet autem infra relatiuũ supra:sicut intra:extra:super:subter.

Infringo is.valde frango. Vnde infractus. Interdũ infringere est illidere z infligere. Terẽ.in Adel. Plus quin gentos colaphos infregit mihi.

Infractus:valde fractus. Vir. Turnus vt infractos aduerso marte Latinos. Et infractus:nõ fractus :vt Vir infracti animi.i.qui nullis rebus aduersis frangit.

Infractio non modo pro non fractione:sed etiã pro tempore ponitur. Cice. In quem cadit egritudo :cadere in eũ timore:infractionem q; animi.

Infrio as.Vide in dictiõe Frio.

Infrunitus.vide frunisco.

Infumo as.pe.pro.ad fumũ sicco. Sicut insolo:ad solẽ sicco. Plau. Atq; hilas infumatas z sumẽas.

Infumibulũ spiraculum:per quod fumus exit.

Infulę.pe.cor. fascię sunt in modũ diadematis:vt inquit Ser. super lib.x.enei.a quibus dependent vittę ab vtraq; parte. Fest. Infulas sacerdotũ filamentum vocabant. Alij scribunt Infulas filamenta albę esse:quibus tępla ornabantur:z moris fuisse:vt nubentes priusq; mariti domũ ingrederentur:infulis postes ornarent. Juxta primũ sensum Ambro.lib.j.offi. sumpsisse videtur:cum inquit. Ego raptus de tribunalibus: atq; administrationis infulis sacerdotũ docere vos cępi:quod ipse non didici. Hinc infulatus a.um.quod est infula ornatum.

Infundo is.Vide in dictione Fundo.

Infundibulũ: instrumentũ quo in vasa liquores infundimus. Cato. In cella olearia hęc opus sunt: dolia olearia:z operculą:sestariũ:olearii vnũ: labellũ vnũ:infundibula duo. Rustici nostrates lurã vocitãt. Antiquiores autem os vtris lurã dicebant. Vnde lurcones capacis gulę homines:vt Lemargi nomen acceperunt.

Infurnibulũ pala: qua panes in furno disponunt.

Ingeniũ a gignendo:proprie natura dicitur cuiq; ingenita. Sallu.lib.ij.histo. Castriq; collatis pugna tamẽ ingenio loco prohibebat. Teren. Nam qui cũ ingeniis conflictatur eiusmodi:id est cum hominibus eiusdem nature. Est etiã ingeniũ vis quędã naturalis nobis insita:suis viribus pręualés:ad inueniendũ:quod ratione indicari possit. Cice.lib.vj.de fi. Vna ingenij appellat docilitas z memoria:easq; virtutes qui habẽt ingeniosi vocantur. Vnde pręclara ingenia z obtusa ingenia dicimus:ad est acuta z rudia. Hinc ingeniosius qui naturalẽ vim ad aliquid agẽdum:accõmodatam habet.

Ingenuus qui in libertate natus est:ab ingeniorũ antiquitate:vt Boe.in Topi.inquit:gentilitas ducit. Et est relatiuum libertini. Est em̃ libertinus qui iusta seruitute manumissus est. Vnde interrogare hoc modo solemus. Ingenuus ne an libertinus est:id est liber natus:an in seruitute liberatus:siue ex libertinorũ genere ortus. Hinc ingenuitas quę cõtraria libertinitati. Hinc de Agatha martyre scribitur. Sũma ingenuitas ista est:in qua seruitus Christi comprobatur. Ingenue aduerbiũ:libere z simpliciter. Sic ingenue loqui dicimus eũ qui ita loquit:vt liberũ hominẽ decet:nihil timidũ:nihil habens seruile.

Ingemo is.pe.cor.valde gemo. Virgi. Daphni tuũ pręnos etiã ingemuisse leones Interitũ.

Ingens ꝑm quosdã a gente deducit. Est em̃ magn⁹ z impensus z quasi supra gentẽ. Plus em̃ est ingẽs q̃ magnus. Terẽ. Magnas ꝑo agere gras Thais mihi? Ingẽtes. Cc.

Ingero is.pe.cor.immisceo:immitto:intro gero. Leo papa. Monit cui adhibeat est⁹ cupiditatis:cui illecebras gulę ingerat:cui apponat incitamẽta luxurię. Aug. Quid facio ego modo cũ loquor? Strepitũ verborũ ingero auribus vestris.

Ingitas:quasi indigitas:paupertas. Plau. Profecto ad ingitatẽ lenonem rediget:si eas adduxerit. Cc.

Ingloriꝰ a.um.quod est sine gloria. Cui ꝓtrariũ est inclytũ z gloriosum. Hiero.ad Nar. Sed anima habitãte in corpore:fiat inclytũ quod ante ingloriũ fuit.

Ingluuies ventris rapacitas. Et ꝑ gula sumitur. Colu. lib.ix.pro cibo posuit. Nam nisi vacua est ingluuies crudi tatem significat.

Ingrãdesco is.dui.grãdis fio. Col.li.x. At circa calẽdas

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Martias locis apricis: licet porro (si iã ingrãduit) trãsferre

Ingraueſco is. valde grauis. i. moleſtꝰ fio: ꝛ quaſi oppri mo. Hiero. in lib. Bene. Nõ eſt herba gregibꝰ ſeruorũ tuo/ rum ingraueſcẽte fame in terra Chanaan. Aug. lib. v. cõ. Et ingraueſcẽtibꝰ febribꝰ iam ibã ꝛ peribã.

Ingredio: eris. ſſus. vide in dictione gradior.

Ingruo is. non ꝓprie: ſed per tranſlationẽ ſignificat in/ uado: imineo: ꝛ impetũ facio. A gruũ ꝓprietate duplici. Prima q̃ more agminis cõuolãt. Altera q̃ clamore ſimi/ li vtuntur: vt Milites in ꝓlio inclido. Plau. in Amph. Ho ſtri cõtra ingruũt vicimus vi feroces. Lactã. lib. ij. Si ſqua tẽpeſtas: ſi grando ingruat: ad deũ cõfugĩ. Col. lib. ij. Et tiã ingruẽte hyeme frumenta facimus. Dicit enĩ de bello: de pluuia: de tẽpeſtate: de ruina ꝛ hmõi.

Ingurgito as. pe. co: cũ vehemẽtia glutio: gulã redun/ pleo. Plau. in Cur. Vide vt ingurgitat impura in ſe merũ auarit: plenis faucibꝰ. Cice. in Anto. ꝙ dẽ cũ ſe cibis ingur giraſſet. Lactã. li. iij. aliter. Sicut ſus: q̃ ſe ingurgitat ceno.

Inguina pe. co: ſũt genitalia tã fœminaꝝ q̃ viroꝝ. Var. Acceſſi quoties ad opus miſtiſq; mouemur. Inguinibus Sueto. in Nero. Viroꝝ ac fœminarũ ad ſtipem deligatoꝝ inguina inuaderet. ſ. more.

Inhalo as. pe. pro. Vide in dictione Halo.

Inhæreo es. inhærens vel fixus ſto. Col. lib. iij. Cacumi/ na deide oluꝫ: ſicut matri inhærẽt vtraq; parte adradito ꝛ ita fiſſurę fici aptato: cuneũq; eximito.

Inhæreſco: inhærens fio. Idem lib. ij. Perexigua cõſper gitur aqua gleba: manuq; ſubigĩt: ac ſic glutinoſa eſt: q̃uis leniſſimo tactu inhæreſcit: ꝛ picis in morẽ ad digitos lente ſcit habẽdo. Cice. li. iij. de natu. deoꝝ. Prouiſum eſt: vt ſi q̃ minima beſtiola conaretur irrumpere: in foribus auruꝫ tanq̃ in viſco inhæreſceret.

Inhibeo es. pe. co:. ex ĩ ꝛ habeo. vide in dictõe ꝓhibeo

Inhio as. ꝓprie ſignificat valde os aperio. Per tranſla/ tionẽ ꝙo ponit ꝓ vehemẽter cupio. Plau. in Æul. Credo illũ iã audiſſe mihi eſſe theſaurũ domi: id inhiat. Gell. li. j. Dũ eius morẽ inhio: ego met viuo mortuus inter vitos. Aug. li. iij. de ciui. dei. datuo inuexit: vt ſit inhiare quaſi de/ ſyderiũ: aut cor apponere. Hic ingt aliquid agerẽt dij he/ liones atq; nebulones ſacrificiorũ adipibꝰ inhiãtes.

Inhonores: qui ignobiles ſunt: ꝛ ſine honore. Amb. li. j. offi. Contra autẽ iuſtos inopes degere inhonores: ſine li/ beris. Et Pli. lib. v. Inhonores ciuitates dixit.

In horã ꝛ in horas: eandẽ habẽt differentiã quã in diez ꝛ in dies. Illud plerũq; cũ verbo vino ꝓiungĩt. Cice. Neq; qui in horã viuũt: nõ modo de fortunis ꝛ bonis ciuũ: ſed ne de vtilitate quidẽ ſua cogitauerũt. In horas ꝙo cũ ver bo incremẽtũ ſignificãte ſicut in dies. Virgilius. Gallo cu ius amo: tũ mihi creſcit in horas. Quãtũ vere nouo viri/ dis ſe ſubĩcit alnus. Et c.

Inhorreo: valde horridus ſum. A quo inhorreſco: val/ de horridus fio. Pli. lib. x. Inhorreſcunt edito ouo: excuti mq; ſeſe: ꝛ circũactę purificãt. Aliq̃n inhorreſcere eſt inꝰ horreſcere. Virgi. lib. j. geor. Spicea iam campis cũ meſſis inhorruit: ꝛ cũ Frumẽta in viridi ſtipula lactãtia turgẽt. i. horrida facta eſt: ꝛ intus formata. Hieroñ. in Dia. Attuci. Vel frigore inhorreſcimus: vel febri exardeſcimus.

Inibi pe. co:. ex in ꝛ ibi: q̃ſi inꝰ ibi: vel in ꝑ ſiue in eodẽ loco. Apu. Multa inibi dicta ſunt: q̃ cõmemorare non eſt opꝰ. Plau. Nos domũ ꝓperamus: vos inibi adeſte. Aliq̃n ſignificat mox. Cecil. Liber ne es: nõ ſum. Quę inibi eſt.

Inde ſignificat ex eo loco. Liuꝰ. Ita exercitus inde domus abducti.

Injicio is. penſ. co:. ꝓprie intro facio: immitto: innecto. Plau. Anteq; hęc in domũ injicias. Terẽ. in An. Que ſeſe in ignẽ injicere voluit: ꝓhibui. Aliquãdo in aliquid facio: vt apud eundẽ. Injicia in eũ manũ. Inde manus iniectio dicit vẽdicatio rei nobis debitę: nulla iudicij auctoritate expectata. Quintil. Patri in filiũ: patrono in libertũ manꝰ iniectio. Paul. Si Titꝰ ſeruũ vẽdidit ea lege: vt ſi Romę moratur ꝰ eſſet: manꝰ injicere liceret. Empto: alij eadẽ le/ ge vẽdidit: ꝛ ſeruꝰ fingit a ſecũdo emptore: ꝛ Romę moratꝰ Quero an ſit manꝰ iniectio: ꝛ cuiꝰ Virgi. Iniecere manum parcę. ſ. eſt traxerũt debitũ ſibi. Aliq̃n Injicere eſt cũ im/ petu facere: ſeu impetũ facere. Ouid. Qua centũ gſqꝫ para/ bat Injicere anguipedũ captiuo brachia cęlo. Aliq̃n ſim/ pliciter facere. Plau. in Epi. Tragulã in te injicere ador/ nat. Idẽ in Cap. Injcite huic manicas maſtigię. i. innecti te. Et in Caſ. Jã pol ego huic aliquẽ in pectꝰ injciã metũ id é imittã. Liui. li. j. Iniectę Turno catenę. i. poſitę. Hunꝰ cõpoſitũ eſt Stupinũcio. Virgi. lib. iiij. ge. Et raras ſupinij/

Initiũ cęptũ: ab initio is. Et initia Cereris (ce frõdes. ſacra dicunt. Var. lib. ij. de re ruſti. A ſuillo pecore imolan di initiũ primũ ſumptũ videt. Eurꝰ veſtigia: q̃ initijs Cere/ ris porci imolant: ꝛ q̃ initijs pacis fędꝰ cũ ferit: porcꝰ oc/ ciditur. Alio nõe initiationes nũcupant. Quę vt ait Ter/ tul. ſemper arcent profanos ꝛ arbitris carent.

Initio as. ſacris imbuo. Unde initiatꝰ: ſacris imbutus. Hiero. in Exo. Poſtq̃ initiaueris manꝰ eoꝝ. i. conſecraueris ꝛ ſacris addicaueris. Et initiari dicunt pueri cum a lacte ꝛ a cunis tranſeũt: vt cibo firmiori alant. Hã apud Varr. legitur initiari pueros edulię ꝛ poticę ꝛ cupedinis e den/ di ꝛ potãdi ꝛ cubãdi. Reperit etiã initior deponẽs: vt in Pœ. Et initiati ſunt Beelphegor. Eſt ꝛ imitiare incipere.

Initiarius a. um. quod ad initiũ ꝑtinet. Quintilia. lib. j. Neq; enĩ eſt ſanctꝰ ſacris ũſdẽ q̃ ſtudijs initiarijs.

Iniquus ab in ꝛ equus: ę in i ꝓducta cõuerſa: ꝛ idẽ eſt quod nõ planus. Unde loci iniquitatẽ dicimus. Per trã/ lationẽ ꝙo de hoſtibus impijs ſeu improbis dicit: ꝛ iniqui tas pro iniuſtitia ſumit. Aliquãdo capit ꝓ magno. Virgi. Iniquo pondere raſtri. Aliquãdo ꝓ anguſto. Idem. Quę hęc ipſe quidẽ ſpatijs excluſus iniquis Pœtereo.

Inimicus: qui non eſt amicus. Et priuatus eſt: hoſtis pu blicꝰ. Suet. in Tib. Scribit etiã ad ipm hoc familiariter necdum plane inimicus aut hoſtis.

Inimico: aris. deponẽs: inimicitias exerceo vtõ iungit.

Inimico as. cum accuſatiuo: ſignificat inimicũ facio. Hora. Et miſeras inimicat vrbes.

Inimicitia ſingulari numero dixit. Cice. lib. iiij. Tu. Inimicitia ira vlciſcẽdi tps obſeruãs. Ceſ. lib. de ãna. plurali ſemper numero dicendas putat inimicitias.

Iniungo is. impono: demãdo: vt inũgo tibi hoc onus. Proprie tñ inũgere eſt intus vel ſupra iũgere. Col. lib. vij. Jugũq; quarto die accipiũt: cui ramꝰ illigatꝰ temonis vi/ ce trajcit. Interdũ ꝛ põdus aliq̃d iniungit: vt maiore niſu laboris exploret patiẽtia. Idẽ lib. v. Itaq; pingui terra ſin gulis brachijs licebit bina iniungere flagella.

Inũges hoſtię vocabãt: quę nũq̃ domitę: aut iugo ſub

Iniuria ex eo dicta eſt: q̃ nõ iure fiat. Omne (ditę fuerãt. enĩ q̃d nõ iure fit: iniuria dr: ſiue ꝙbis: ſiue re. Re: cũ manꝰ inferunt. Verbis: cũ fit conuitiũ. Specialiter ꝙo iniuria dicit cõtumelia. Quãuis (vt quidã volũt) ab inuicẽ differant: ꝛ iniuria ſit i ꝙbis: ꝛ ideo leuior: cõtumelia in factis Pacu. Patio: facile iniuriã: ſi eſt vacua a cõtumelia. Quãdoq; in iuriã dicimus damnũ culpa datũ. Q̃nq; iniquitatẽ: vt cuꝫ quis inique ſentẽtiã dixit: q̃ iure ꝛ iuſtitia careat: quaſi nõ iuriã. Nõnũq̃ aduerbialiter ſumit ꝓ imerito. Injurioſus qui iniuriã facit. Injurioſus a. um. iniuria plenũ.

Injurius a. um. quod eſt iniquũ. Plau. in Aul. Si mihi dat operã: me illi iraſci iniuriũ ẽ. Aliquãdo iniuriũ aduer/ bium ponitur. Hiero. in Decy. Iniuriũ autẽ eſt vlciſci ad/ verſarios. Ubi Do. Iniuriũ iniquũ: Idignantis modo ſi/ gnificatio eſt: ꝛ vim ãduerbij habet.

In manu vel in manibus eſt: dicit pro eo qđ eſt in pote ſtate: vel in ꝓmptu ꝛ in facili: vt victoria in manibꝰ eſt. i. quaſi iam tenet. Et in manibꝰ ꝓ inter manus. Cice. in La to. Septimus mihi liber originũ eſt in manibꝰ. i. operi: nõ dum ſũma eſt impoſita manus. In manu aquas poſcimꝰ. Ueteres autẽ aquas manibꝰ pedibuſq; dixerũt. In manũ datur ei: qui ſeparatim accipit ſine arbitris: aut interpręte

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vt ꝑuaricator: aut iudex corrupt⁹. Terẽ. in ℙhor. Soli sumus inquã hic: eho dic: quid velis tibi dari in manũ.

In mentẽ venire: non tñ est reminisci: sed etiã recogitare ⁊ cõsyderare. Lic. In mentẽ tibi non venit causam publicam sustinere: id est non cogitas.

Innitor: pe. p:o. Vide in dictione ℕitor.

Ino nomẽ Cadmi ⁊ ℍermiões filię: vxor: quę Athamãtis Thebarũ regis: ⁊ Liberi patris nutricis. Eadẽ: Lice. teste: est q̃ Leucothea. i. alba dea: a nobis ꝙo ℳatuta: q̃ ⁊ aurora dicit. Tñ Qui. in Fas. Leucothoe in graijs ℳatuta vocabere nostris. Fabulã Inonis Ouidi. lib. iij. me. refert. Quẽadmodũ Ino cum ℳelicerta filio: ꝓpter timorem de scopulo sẽ ꝓcipitẽ misit in mare: amboq; facti sunt dij marini. Illa Leucothea: ℳelicertes: ℙalemon: qui ⁊ ℙortũn⁹ vocati sunt. De qb⁹ Lipsian⁹. ℳelicertes ⁊ Leucothea ꝓcipitant in maria: ⁊ fiũt postmodũ maris numina.

Inmo as. per duplex nn: ex in ⁊ no: quasi intus no. A q̃ Innato as. frequentatiuũ.

Innocuus actiue accipit̃ p:o eo qui non nocet. ℙli. lib. viij. Eosdem pestiferos ferũt in grẽcia: inocuos esse in Sicilia. ℙassiue ꝙo ꝓ eo cui non nocetur. Virgi. Et sedere caringe Omnes innocuę. i. sine detrimento.

Inocco as. significat cooperio: qđ fit cũ semẽ in agro seminatũ est: ⁊ glebas sarculis: aut crateribus dissoluimus: vt semen humo contegat. Col. lib. ij. Nam semen quod ficco solo ingestũ: ⁊ iam inoccatũ est: perinde ac si repositum in horreo: non corrumpitur. Componitur autẽ ex in ⁊ occo. as. quod est cõminuo. Sed de occo alibi.

Inoculo as. pen. cor. significat oculũ vni⁹ arboris alteri adhibeo: seu oculũ in arbore operio. Col. lib. xij. Mis qdẽ diebus arbores ficorũ inoculant. Quod genꝰ insitiõis emplastratio vocatur. ℙlini. lib. xvij. In ficis aũt ⁊ malis hęc fuit inoculatio antiqua.

Inolesco is. leui. lui. etũ. ⁊ itũ. ꝑcat cresco: grãdis fio. Augu. ℳiror: apud q̃sdã infideles: vñ tã pnitiosus error: inoleuerit: vt sup tumulos defunctor; cibos ⁊ vina cõferãt.

Innotesco is. notus fio. Lactã. lib. j. Deniq; a doctis huius seculi: qb⁹ forte scripta ei⁹ inotuerũt: deriderí solent.

In numerũ significat in ordinẽ. In numeꝝ ludere est saltare. Virg. Tũ ꝙo in numerum Faunosq; ferasq; videres Ludere: tum rigidas motare cacumina quercus.

Inmio is. signo aliquo capitis voluntatem ostendo: sive affirmẽ: sive negem.

In ordinẽ redact⁹: ⁊ in ordinẽ coact⁹. i. inter viles ⁊ abiectos numerat⁹. Liui. lib. xij. Tribuniplebis in ordinẽ redacti. i. ꝓleptui habiti. Sue. in Claud. in ordinẽ se coactũ cõscriberet. ℙinc etiã extra ordinẽ ꝓ egregie dicit.

Inops paup. Tñ inopia pauptas. Aliq̃n dicit sine ope: sine auxilio. Vnde Inopẽ animi: inopẽ prudẽtię dicim⁹. i. sine ope animi: sine ope prudẽtię. Augu. lib. iiij. con. Ar. dor: inops prudẽtię. Jugit̃ em cũ gtis omniũ rerũ. Aliq̃n inops dicit̃ insepult⁹. Virg. lib. vj. Hęc oĩs quã cernis inops inhumataq; turba. Ex iure eñ põtificio terra inũciebatur ⁊ circa cadavera: ⁊ circa absentiũ corpora qbusdã solẽnib⁹ sacris additis. Inops igit̃ sine terra quę ops dicit: q nulli⁹ possessor est. ℙauper cui suę res non sufficiunt.

Inopiosus a. um. sine ope. ℙlau. Sępe ego res multas tibi mandaui: dubias: egenas: inopiosas consilij.

Inphr:unitus pe. p. Vide sup:a in dictiõe Fruniscor.

In primis pe. p. quę partes sunt: et est aduerbiũ: significatq; ante oẽs: vel ante oĩa: vel vnũ ex primis. Sal. Quę quidem res in ꝑmis mihi videt fuisse causa facinoris maturãdi. Imprimis cũ m añ p ab ĩprimo ꝙbo ẽ: habetq; pe. cor.

In posterũ pe. cor. Vide in dictiõe ℙostremo.

Inquies etis. p:o ingetus a. um. gene. omnis: vel figurate iungit̃ neutro generi. Sal. lib. j. histo. Humanũ genꝰ inquies atq; indomitũ. ℍinc inquieto as. pe. p:o. ℍiero. lib. j. Reg. Quis es tu q̃ clamas ⁊ inquietas regẽ. Colu. lib. ix. Me incubãtes matrices ab alijs anibus inquietent.

Inquilinus. pe. p:o. ex in ⁊ colo: ꝑ habito. Vide in Colo.

Inglino as. habito. A quo inglinat⁹ us. p incolatu. Augu. in expositiõe ℙs. Quo migrandũ est ex ꝑ inglinatu.

Inquio is. defectiuũ est: ⁊ significat dico. Lice. tñ li. ij. de or. Etiã dere ⁊ aucupari verba oportebit inquio: vt ea q̃ sunt frigidiora vitemus. Idẽ in eodẽ. Tu inquisti: molest⁹ nõ eris. Et li. iij. ad ℍerẽ. Qui tibi vis aliqs inquiat.

Inquino as. pe. cor. mactilo: deturpo. Lactã. lib. vj. ℙecudũ sanguis effusus quo aras inquinãt. Lice. lib. Tusc. Quib⁹ cęcati velut domesticis vitijs atq; flagitijs sese inquinassent. Fit autẽ a cunio is. vt inqt Fest. Linire ꝙo est sterc⁹ facere. Hui⁹ cõpositũ est coinquino. Col. lib. viij. Totaq; ꝓgenię coinquinat. Si quidẽ celeriter q̃ alia pecora: tuq; ꝑcipue oues contagione vexentur.

In re tua ꝓ vtilitate tua. Sicut ab re cõtra vtilitatẽ. L: In rem ꝑsentẽ: nõ tps sed locũ significat: quasi in locũ differẽtię. Lice. Vt si cõstitueris te cuiꝑã in rem ꝑsentem esse venturũ. i. ad locũ de quo cõtrouersia est. Lc.

Insanus pe. ꝓ. nõ san⁹: q nõ est sani cõsilij ⁊ q nõ habet mẽtẽ integrã. Tñ insania stultitia q̃ ⁊ insanitas dr. Lic. In sipiẽtia autẽ q̃ñ insanitas: ea dẽq; demẽtia. Itẽ insan⁹ magnus dr. Virgi. Insani feriãt sine littora fluct⁹. ℙer. Insani dictata Catonis. Inde insane aduerbiũ vehemẽter: ꝓpterea q insani oĩa vehemẽter faciũt: inqt Var. Itẽ valde sanus. i. doctus. ℙersi. Et insano multũ laudãda magistro.

Insanio is. iui. itum. a sanus cõpositũ ⁊ deriuatũ putat: p:o insanias facio siue ipse insanus sum. Quãdoq; ⁊ insanire est carmen componere. Virgi. Insanire libet. ℳam insani enthei dicuntur. i. deo pleni.

Insequor: pe. cor. sequor: vel insequẽdo sequor. Vir. Insequitur clamor: q; virum stridor: q; rudẽtum. Et insequi ꝓ sequi. Quintilia. Cũ eũ maledictis insequerer.

Inseruio. vide in dictione ℝeruio.

Insecta animalia sunt partim terrestria: vt scolopẽdrię stelliones. ℙartim volucria vt apes vespę. ℙartim cum vtroq; participãtia vt formicę. ℙartim pẽnis ⁊ pedib⁹ carentia: vt tineę q̃ in hoie nascunt̃. Dicta insecta ab incisuris q̃ nunc cerui cum loco: nunc pectorũ sunt atq; alui.

Insero is. pen. cor. inserui insertũ: significat ĩmitto siue vnio. Qñ facit inseui insitũ de arbore dr. qñ. ſ. scisso trunco sur cul⁹ fecũdę arboris inserit in sterilẽ: siue cũ oculꝰ vnius arboris adhibet: qđ qdã inoculationẽ vocãt: vel qñ seminatur aut plantat̃. Virgi. Insere nũc ℳelibęę pyros: pone ordine vites. Col. lib. iij. Vtẽ quã insitur⁹ es: resecato: ⁊ plagã leuato atq; ita findito: ⁊ paratos surculos in fissurã dimittito eatenus q̃ adrasi sint. Idẽ. Insita est fructuosior q̃ñ q̃ insita nõ est. i. qñ q̃ cum ramis aut plãtis pomꝰ. ℙer translationẽ Lactã. li. v. Odiũ ⁊ inuidiã: ⁊ dolũ hoib⁹ inseuit: vt tã essent q̃ñ serpentes venenati tã rapaces q̃ñ lupi. Leo papa ꝓ vnire exemplũ posuit. Qm̃ inqt filꝰ dei venit soluere opera diaboli: ⁊ ita se in nobis: nosq; inseruit sibi: vt dei ad humanã naturã descẽsio fieret: hoi ad diuinã ꝓuectio. ℍiero. ad ℙãma. Quid necesse fuit me latentẽ inserere q̃stioni: opponere inuidię plurimorũ. i. imittere. Col. Nausea discutit̃ si integrũ gallinaceũ crudũ otũ ieiunũ faucibus inseras. Biome. Inseror insert⁹ ⁊ insit⁹ facit. Et tradunt quidã insitus arborũ esse: insertus hoĩs vel alicuius rei. Serui. Insitas arbores dicim⁹: insertas ꝙo causas: aut fabulas. ℙli. lib. x. penna per transuersas inserta nares.

Inserto as. frequẽtatiuũ ab insertum formatum. Virgi. ℍic ferro accingor: rursus clypeoq; sinistrã Insertabam aptans: meq; extra tecta ferebam.

Insitio ipse inserendi actus. Col. lib. iij. Tria autẽ genera insitionum antiqui tradiderunt.

Insitiũ lignũ quod insitũ est. Col. lib. iij. Terrã circa arborem aggerato vsq; ad ipm̃ insitiũ. Et itẽ. ℙaleato luto bene subacto oblinito totã plagã: ⁊ spatiũ qđ est inter surculos: vsq; eo vt duobus digitis insitia extent.

Insitiu⁹ a. um. quod inseritur. Bell. Corpusq; ⁊ animas bene initiatis primordijs insitiuo: degeneriq; alimento lactis alieni corrumpere.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Martias locis apricis: licet por (si iã ingrãdiit) trãsferre
Ingraueſco is. valde grauis fio. inoleſco. fio: & quaſi oppri
mo. Hiero. in lib. Bene. Nõ eſt herba gregib⁹ ſeruor̃ tuo
rum ingraueſcẽte fame in terra Chanaan. Aug⁹. lib. v. cõ.
Et ingraueſcẽtib⁹ febrib⁹ iam ibã & peribã.
Ingredior eris, ſſus. vide in dictione gradior.
Ingruo is. non ꝓprie: ſed per tranſlationẽ ſignificat in
uado: imineo: & impetũ facio. Et grauẽ ꝓprietate duplici.
Prima q̃ more agminis cõuolãt. Altera q̃ clamore ſimi
li vtuntur: vt Milites in ꝓlio ineũdo. Plau. in Amph. Nõ
ſtri cõtra ingruũt vicimus vi feroces. Lactã. lib. ij. Si ſqua
tẽpeſtas: ſi grando ingruat: ad deũ cõfugit. Col. lib. ij. Et iã
ingruẽte hyeme frumenta facimus. Dicit eñ de bello: de
pluuia: de tẽpeſtate: de ruina & hmõi.
Ingurgito as. pe. cor. cũ vehemẽtia glutio: gulã redim
pleo. Plau. in Cur. Vide vt ingurgitat impura in ſe merũ
auarit: plenis faucib⁹. Lice. in Anto. dẽ cũ ſe cibis ingur
gitaſſet. Lactã. li. iij. aliter. Sicut ſus: q̃ ſe ingurgitat cœno.
Inguina pe. cor. ſũt genitalia tã fẽminar̃ q̃ virorũ. Mar.
Excelſi quoties ad opus miſiſq; mouemur. Inguinibus
Sueto. in Nero. Virorũ ac fẽminarũ ad ſtipem deligator
inguina imaderet. Core.
Inhalo as. pe. pro. Vide in dictione Halo.
Inhereo es. inhęrens vel fixus ſto. Col. lib. iij. Lacumi
na deide oluẽ: ſicut matri inhęrẽt vtraq; parte adradito
& ita fiſſurę fici aptato: cuneũq; eximito.
Inhereſco: inhęrens ſio. Idem lib. ij. Perexigua cõſper
gitur aqua gleba: manuq; ſubigit: ac ſic glutinoſa eſt: q̃uis
leuiſſimo tactu inhereſcit: & picis in morẽ ad digitos lente
ſcit habẽdo. Lice. li. iij. de natu. deor. Prouiſum eſt: vt ſi q̃
minima beſtiola conaretur irrumpere: in ſordibus auriũ
tangẽs in viſco inhęreſceret.
Inhibeo es. pe. cor. ex ĩ & habeo. vide in dictõe ꝓhibeo
Inhio as. ꝓprie ſignificat valde os aperio. Per tranſla
tionẽ ꝓ pono. ꝑ vehemẽter cupio. Plau. in Aul. Credo
illũ iã audiſſe mihi eſſe theſaurũ domũ inhiat. Gell. li. j.
Dũ eius morte inhio: egomet viuo mortuus inter vivos.
Aug. li. iij. de ciui. dei. dativo iunxit: vt ſit inhiare quaſi de
ſyderiũ: aut cor apponere. Hic ingt aliquid agerẽt dij he
liones atq; nebulones ſacrificiorũ adipib⁹ inhiãtes.
Inhonores: qui ignobiles ſunt: & ſine honore. Amb. li. j.
offi. Contra autẽ iuſtos inopes degere inhonores: ſine li
beris. Et Pli. lib. v. Inhonores ciuitates dixit.
In horã & in horas: eandẽ habẽt differentiã quã in dies
& in dies. Illud plerũq; cũ verbo viuo ꝓiungit. Lice. Neq;
qui in horã viuit: nõ modo de fortunis & bonis ciuiũ: ſed
ne de vtilitate quidẽ ſua cogitauerũt. In horas ꝓ cũ ver
bo incrementũ ſignificãte ſicut in dies. Virgilius. Gallo cu
ius amor tũ mihi creſcit in horas. Quãtũ vere nouo viri
dis ſe ſubiicit alnus. &c.
Inhorreo: valde horridus ſum. A quo inhorreſco: val
de horridus fio. Pli. lib. x. Inhorreſcunt edito ouo: excuti
unq; ſeſe: & circũactę purificãt. Aliqñ inhorreſcere eſt inꝛ
horreſcere. Virgi. lib. j. geo. Spicea iam campis cũ meſſis
inhorruit: & cũ frumẽta in viridi ſtipula lactãtia turgẽt. i.
horrida facta eſt: & intus formata. Hieroñ. in Dia. Vtinci.
Vel frigore inhorreſcimus: vel febri exardeſcimus.
Inibi pe. cor. ex in & ibi: q̃ſi inꝛ ibi: vel in ꝑ ſiue in eodẽ
loco. Apu. Multa inibi dicta ſunt: q̃ cõmenorare non eſt
opꝰ. Plau. Nos domũ pperamus: vos inibi adeſte. Aliqñ
ſignificat mox. Cecil. Liber ne es nõ ſum. Nec inibi eſt.
Ininde ſignificat ex eo loco. Liuꝰ. Ita exercitus ininde
domus abducti.
Inijcio is. penk. cor. ꝓprie intro iacio: immitto: innecto.
Plau. Anteq; hęc in domũ inijcias. Tere. in An. Que ſeſe
in ignẽ inijcere voluit: phibui. Aliquãdo in aliquid iacio:
vt apud eundẽ. Inijciã in eũ manũ. Vnde manus iniectio
dicit vẽdicatio rei nobis debitę: nulla iudicij auctoritate
expectata. Quintil. Patri in filiũ: patrono in libertũ manꝰ
iniectio. Paul. Si Titꝰ ſeruũ vẽdidit ea lege: vt ſi Rome
moratuꝰ eſſet: manꝰ inijcere liceret. Empto: alij eadẽ le
ge vẽdidit: & ſeruꝰ fugit a ſecũdo emptore: & Rome mo
ratur. Quero an ſit manꝰ iniectio: & cuiꝰ Virgi. Iniecere manum
parcę. ꝙ eſt traxerũt debitũ ſibi. Aliqñ Inijcere eſt cũ im
petu facere: ſeu impetũ facere. Qui. Qua centũ qſq; para
bat Inijcere anguipedũ captiuo brachia cęlo. Aliqñ ſim
pliciter facere. Plau. in Epi. Tragulã in te inijcere ador
nat. Idẽ in Cap. Inijcite huic manicas maſtigię. i. innecti
te. Et in Caſ. Iã pol ego huic aliquẽ in pectꝰ inijciã metũ
id ẽ immittã. Liui. li. j. Iniectę Turno catenę. i. poſitę. Hunꝰ
cõpoſitũ eſt Supinijcio. Virgi. lib. iiij. ge. Et raras ſupinij
Initiũ ceptũ: ab initio is. Et initia Cereris (ce frõdes.
ſacra dicunt. Var. lib. ij. de re ruſti. A ſimilo pecore imolan
di initiũ primũ ſumptũ videt. Curꝰ veſtigia: q̃ initijs Cere
ris porci imolant: & q̃ initijs pacis fœdꝰ cũ ferit: porcꝰ oc
ciditur. Alio nõie initiationes nũcupant. Quę vt ait Ter
tul. ſemper arcent profanos & arbitris carent.
Initio as. ſacris imbuo. Vnde initiatꝰ: ſacris imbutus.
Hiero. in Exo. Poſtq̃ initiaueris manꝰ eor. i. conſecraueris
& ſacris addicaueris. Et initiari dicunt pueri cum a lacte
& a cunis tranſeũt: vt cibo firmiori alant. Nã apud Varr.
legitur initiari pueros edulię & potię & cupedinis e den
di & potãdi & cubãdi. Reperit etiã initio: deponẽs: vt in
Ps. Et initiati ſunt Beelphegor. Eſt & initiare incipere.
Initiarius a. um. quod ad initiũ ꝓtinet. Quintilia. lib. j.
Neq; eñ eſt ſancti⁹ ſacris ijſdẽ q̃ ſtudijs initiarijs.
Iniquus ab in & equus: ę in i ꝓductã cõuerſa: & idẽ eſt
quod nõ planus. Vnde loci iniquitatẽ dicimus. Per trã
lationẽ ꝓ de hoſtibus impijs ſeu improbis dicit: & iniqui
tas pro iniuſtitia ſumit. Aliquãdo capit ꝑ magno. Virgi.
Iniquo pondere raſtri. Aliquãdo ꝑ anguſto. Idem. Vex
hęc ipſe quidẽ ſpatijs excluſus iniquis Ætereo.
Inimicus: qui non eſt amicus. Et priuatus eſt: hoſtis pu
blicꝰ. Suet. in Tib. Scribit etiã ad ipm hoc familiariter
necdum plane inimicus aut hoſtis.
Inimico: aris. depones: inimicitias exerceo dto iungit.
Inimico as. cum accuſatiuo: ſignificat inimicũ facio.
Horat. Et miſeras inimicat vrbes.
Inimicitia ſingulari numero dixit. Lice. lib. iiij. Tu. Inꝛ
micitia ira vlciſcẽdi tps obſervãs. Ceſ. lib. de ãna. plurali
ſemper numero dicendas putat inimicitias.
Iniungo is. impono: demãdo: vt iniũgo tibi hoc onus.
Proprie tũ iniũgere eſt intus vel ſupra iũgere. Col. lib. vij.
Iugũq; quarto die accipiũt: cui ramꝰ illigatꝰ temonis vi
ce trajicit. Interdũ & põdus aliq̃d iniungit: vt maiore niſu
laboris exploret patiẽtia. Idẽ lib. v. Itaq; pingui terra ſin
gulis brachijs licebit bina iniungere flagella.
Iniuges hoſtię vocabãt: quę nũq; domitę: aut iugo ſub
Iniuria ex eo dicta eſt: q̃ nõ iure fiat. Omne (dixe fuerãt.
eñ q̃d nõ iure fit: iniuria dr: ſiue vbis: ſiue re. Re: cũ manꝰ
inferunt. Verbis: cũ ſit quitũ. Specialiter ꝓ iniuria dicit
cõtumelia. Quãtus (vt quidã volũt) ab inuicẽ differant: &
iniuria ſit i vbis: & ideo leuior: cõtumelia in factis Pacu.
Patio: facile iniuriã: ſi eſt vacua a cõtumelia. Quãdoq; in
iuriã dicimus damnũ culpa datũ. Quoq; iniquitatẽ: vt cuꝫ
quis inique ſentẽtiã dixit: q̃ iure & iuſtitia careat: quaſi nõ
iuriã. Monũq; aduerbialiter ſumit ꝑ imerito. Iniurioſus
qui iniuriã facit. Iniurioſus a. um. iniuria plenꝰ.
Iniurius a. um. quod eſt iniquũ. Plau. in Aul. Si mihi
dat operã: me illi iraſci iniuriũ ẽ. Aliquãdo iniuriũ aduer
bium ponitur. Hiero. in Decr. Iniuriũ autẽ eſt vlciſci ad
uerſarios. Vbi Do. Iniuriũ iniquũ: Idignantis modo ſi
gnificatio eſt: & vim aduerbij habet.
In manu vel in manibus eſt: dicit pro eo q̃d eſt in pote
ſtate: vel in ꝓmptu & in facili: vt victoria in manib⁹ eſt. i.
quaſi iam tenet. Et in manib⁹ ꝑ inter manus. Lice. in Ca
to. Septimus mihi liber originũ eſt in manib⁹. i. operi: nõ
dum ſũma eſt impoſita manus. In manu aquas poſcim⁹:
Ceteres autẽ aquas manib⁹ pedibuſq; dixerũt. In manũ
datur ei: qui ſeparatim accipit ſine arbitris: aut interꝑete

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vt ꝓuaricato:aut iudex co:rupt⁹.Terẽ.in ℙho:.Soli ſu/mus inquã hic:eho dic:quid velis tibi dari in manũ.

In mentẽ venire:non tñ eſt reminiſci:ſed etiã recogitare ⁊ cõſyderare. Cic. In mentẽ tibi non venit cauſam publicam ſuſtinere:id eſt non cogitas.

Innito:pe.p:o.Vide in dictione ℕito:.

Ino nomẽ Cadmi ⁊ Hermiões filię:vx:oriſq; Athamãtis Thebarũ regis:⁊ Liberi patris nutricis. Eadẽ: Cice. teſte:eſt q̃ Leucothea.i.alba dea:a nobis ꝙ ℳatuta: q̃ ⁊ auro:a dicit. Cũ Oui.in Faſ. Leucothoe in grates ℳatuta vocabere noſtris. Fabulã Inonis Ouidi.lib.iij.me.refert. Quẽadmodũ Ino cum ℳelicerta filio ;ppter timorem de ſcopulo ſe ꝓcipitẽ milit in mare:amboq; facti ſunt dij marini. Illa Leucothea:ℳelicertes:ℙalemon:qui ⁊ ℙortũn⁹ vocati ſunt. De gb⁹ Ciprian⁹. ℳelicertes ⁊ Leucothea ꝓcipitanꝫ in maria:⁊ fiũt poſtmodũ maris numina.

Inno as.per duplex nn:ex in ⁊ no:quaſi intus no. A q̃ Innato as.frequentatiuũ.

Innocuus actiue accipit ꝓ:o eo qui non nocet. ℙli.lib. viij. Eoſdem peſtiferos ferũt in grecia:innocuos eſſe in Sicilia. ℙaſſiue ꝙ ꝓ eo cui non nocetur. Virgi. Et ſedere carinę Omnes innocuę.i.ſine detrimento.

Inocco as.ſignificat cooperio:qõ fit cũ ſemẽ in agro ſeminatũ eſt:⁊ glebas ſarculis:aut cratibus diſſoluimus:vt ſemen humo contegat. Col.lib.ij. ℳam ſemen quod ſicco ſolo ingeſtũ:⁊ iam inoccatũ eſt:perinde ac ſi repoſitum in horreo:non corrumpitur. Componitur autẽ ex in ⁊ occo. as. quod eſt cõminuo. Sed de occo alibi.

Inoculo as.pen.cor.ſignificat oculũ vni⁹ arboris alteri ad hibeo:ſeu oculũ in arbore operio. Col.lib.xi. ℙlis qdẽ diebus arbores ficorũ inoculant. Quod gen⁹ inſitiõis emplaſtratio vocatur. ℙlini.lib.xvij. In ficis aũt ⁊ malis hęc fuit inoculatio antiqua.

Inoleſco is.leui.lui.etũ.⁊ itũ.ſcat creſco:grãdis fio. Augu. ℳiror: apud q̃ſdã infideles:vñ tã pnitioſus error: inoleuerit:vt ſup tumulos defunctor cibos ⁊ vina cõferãt.

Innoteſco is.notus fio. Lactã.lib.j. Deinq; a doctis huius ſeculi:qb⁹ forte ſcripta ei⁹ innotuerũt:deridi ſolent.

In numerũ ſignificat in ordinẽ. In numeꝝ ludere eſt ſaltare. Virg. Tũ ꝙ in numerum Faunoſq; ferasq; videres Ludere:tum rigidas motare cacumina quercus.

Innuo is.ſigno aliquo capitis voluntatem oſtendo:ſiue affirmẽ:ſiue negem.

In ordinẽ redact⁹:⁊ in ordinẽ coact⁹.i. inter viles ⁊ abiectos numerat⁹. Liui.lib.xij. Tribuniplebis in ordinẽ redacti.i.ꝓteptui habiti. Sue.in Claud.in ordinẽ ſe coactũ cõſcriberet. Hinc etiã extra ordinẽ ꝓ egregie dicit.

Inops pauꝑ. Cũ inopia pauꝑtas. Aliqñ dicit ſine ope:ſine auxilio. Vnde Inopẽ animi:inopẽ prudẽtię dicim⁹.i. ſine ope animi:ſine ope prudẽtię. Augu.lib.iiij.con. Ardor inops prudẽtię. Jũgit em cũ gtis omniũ rerũ. Aliqñ inops dicit inſepult⁹. Virg.lib.vj. ℍęc oĩs quã cernis inops inhumataq; turba. Ex iure em̃ põtificio terra inuiciebatur ⁊ circa cadauera:⁊ circa abſentiũ corpora gbuſdã ſolẽnib⁹ ſacris additis. Inops igit ſine terra quę ops dicit :q nulli⁹ poſſeſſor eſt. ℙauper cui ſuę res non ſufficiunt.

Inopioſus a.um.ſine ope. ℙlau. Sępe ego res multas tibi mandaui:otibias:egenas:inopioſas conſilij.

Inphr:unitus pe.p. Vide ſup:a in dictiõe Fruniſco:.

In primis pe.p. duę partes ſunt:et eſt aduerbiũ:ſignificatq; ante oẽs:vel ante oĩa:vel vnũ ex primis. Sal. Quę q dem res in pmis mihi videt fuiſſe cauſa facinoris maturãdi. Imprimis cũ m añ p ab ipſo ꝙ bo é:habetq; pe. cor.

In poſterũ pe.cor. Vide in dictiõe ℙoſtremo.

Inquies etis.p:o ingetus a.um.gene.omnis:vel figurate iungit neutro gener. Sal.lib.j.hiſto. Humanũ gen⁹ inquies atq; indomitũ. Hinc inquieto as.pe.p:o. Hiero.lib. j. Reg. Quis es tu q̃ clamas ⁊ inquietas regẽ. Colu.lib.ix. Ne incubãtes matrices ab alijs anibus inquietent.

Inquilinus.pe.p:o.ex in ⁊ colo:ꝓ habito. Vide in Colo.

Inglino as.habito. A quo inglinat⁹ us.ꝓ incolatu. Augu. in expoſitiõe ℙſ. Quo migrandũ eſt ex lꝫ inglinatu.

Inquio is.defectiuũ eſt:⁊ ſignificat dico. Cice. tñ li.ij. de or:ã. Affẽdere ⁊ aucupari verba oportebit inquio:vt ea q̃ ſunt frigidio:a vitemus. Idẽ in eodẽ. Tu inquiſti :moleſt⁹ nõ eris. Et li.iiij. ad Herẽ. Qui tibi vis aliqs inquiat.

Inquino as.pe.cor.maculo:deturpo. Lactã.lib.vj. ℙecudũ ſanguis effuſus quo aras inquinãt. Cice.lib.Tuſcu. Quib⁹ cęcati velut domeſticis vitijs atq; flagitijs ſeſe inquinaſſent. Fit autẽ a cunio is.vt ingt Feſt. Cunire ꝙ eſt ſterciis facere. Hui⁹ cõpoſitũ eſt coinqno. Col.lib .viij. Totaq; ꝓgeniẽ coinquinat. Si quidẽ celeriter cũ alia pecora:tuq; pcipue oues contagione vexentur.

In re tua ꝓ vtilitate tua. Sicut ab re cõtra vtilitatẽ.C:

In rem ſentẽ:nõ tps ſed locũ ſignificat: quaſi in locũ differẽtię. Cice. Vt ſi cõſtitueris te cuipiã in rem ſentem eſſe venturũ.i. ad locũ de quo cõtrouerſia eſt. Cc.

Inſanus pe ,p.nõ ſan⁹:q nõ eſt ſani cõſilij :⁊ q nõ habet mẽtẽ integrã. Cũ inſania ſtultitia q̃ ⁊ inſanitas dr. Cic. Inſipiẽtia autẽ q̃ſi inſanitas:eadẽq; demẽtia. Itẽ inſan⁹ magnus dr. Virgi. Inſani feriãt ſine litore a fluct⁹. ℙer. Inſani dictata Catonis. Inde in ſane aduerbiũ vehemẽter: ppter ea q̃ inſani oĩa vehemẽter faciũt:ingt Var. Itẽ valde ſanus.i. doctus. ℙerſi. Et inſano multũ laudãda magiſtro.

Inſanio is.iui.itum. a ſanus cõpoſitũ ⁊ deriuatũ putat: pro inſanias facio ſiue Es ſanus ſum. Quãdoq; ⁊ inſanire eſt carmen componere. Virgi. Inſanire libet. ℳam inſani enthei dicuntur.i. deo pleni.

Inſequor pe.cor. ſequor vel inſequẽdo ſequor. Vir. Inſequitur clamorq; virum ſtridorq; rudẽtum. Et inſequi ꝓ ſequi. Quintilia. Cũ eũ maledictis inſequeret.

Inſeruio. vide in dictione ℝeruio.

Inſecta animalia ſunt partim terreſtria :vt ſcolopẽdrię ſtelliones. ℙartim volucria vt apes veſpę. ℙartim cum vtroq; participãtia vt formicę. ℙartim pẽnis ⁊ pedib⁹ carentia:vt tineę q̃ in hoie naſcunt. Dicta inſecta ab inciſuris q̃ nunc ceruicum loco:nunc pectorũ ſunt atq; alui.

Inſero is.pen.cor. inſerui inſertũ: ſignificat inmitto ſiue vnio. Q̃ñ facit inſeui inſitũ de arbore dr. q̃ñ.f. ſciſſo trunco ſurcul⁹ fęcũdę arboris inſerit in ſterili:ſiue cũ oculꝰ vnius arboris adhibet:qõ qdã inoculationẽ vocãt:vel q̃ſi ſeminatur aut plantaꝫ. Virgi. Inſere nũc ℳelibęe pyros:pone ordine vites. Col.lib.iij. Vtẽ quã inſitur⁹ es:reſecato:⁊ plagã leuato atq; ita findito:⁊ paratos ſurculos in fiſſurã dimittito eatenus q̃ adraſi ſint. Idẽ. Inſita eſt fructuoſi or q̃ q̃ inſita nõ eſt.i. q̃ q̃ cum ramis aut plãtis ponit. ℙer tranſlationẽ Lactã.li.v. Odiũ ⁊ inuidiã:⁊ dolũ hoĩb⁹ inſeuit:vt tã eſſent q̃ſ ſerpentes venenati tã rapaces q̃ſ lupi. Leo papa ꝙ vnire exemplũ poſuit. Q̃ñ ingt filij⁹ dei venit ſoluere opera diaboli:⁊ ita ſe in nobis:noſq; inſeruit ſibi vt dei ad humanã naturã deſcẽſio fieret:hoĩ ad diuinã ꝓuectio. Hiero. ad ℙãma. Quid neceſſe fuit me latentẽ inſerere q̃ſtioni:opponere inuidię plurimorũ .i. imittere. Col. ℳauſea diſcentiũ ſi integrũ gallinaceũ crudũ ouũ ieiunis cibus inſeras. Diome. Inſeror inſert⁹ ⁊ inſit⁹ facit. Et tradunt quidã inſitus arborũ eſſe :inſertus hoĩs vel alicuius rei. Serui. Inſitas arbores dicim⁹:inſertas ꝙ cauſas:aut fabulas. ℙli.lib.x. penna per tranſuerſas inſerta nares.

Inſerto as.frequẽtatiuũ ab inſertum formatum. Virgi. ℍic ferro accingor rurſus clypeoq; ſiniſtrã Inſertabam aptans:meq; extra tecta ferebam.

Inſitio ipſe inſerendi actus. Col.lib.iij. Tria autẽ genera inſitionum antiqui tradiderunt.

Inſitiũ lignũ quod inſitũ eſt. Col.lib.iij. Terrã circa arborem aggerato vſq; ad ipm inſitiũ. Et itẽ .ℳaleato luto bene ſubacto oblinito totã plagã:⁊ ſpatiũ qõ eſt inter ſurculos:vſq; eo vt duobus digitis inſitia extent.

Inſitiu⁹ a.um. quod inſeritur. Bell. Corpuſq; ⁊ animã bene inuitiatis primordijs inſitiuo:degeneriq; alimento lactis alieni corrumpere.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Insideo es.pe.co:.sedeo seu supmaneo: sto.Lac.lib.v. Et iulius ille nactus fuerit aliquē sauciū equo insidentē. Aliquādo intus sedeo seu sto.Lice.lib.iij.Tus.Cū autē h̄ fer no::cōcitatioq animi inueterauerit:z tanq̄ in veni:me dullisq insederit.Aliquādo dolose quēpiā expecto. Unde insidię z insidior.Aliquādo obsidere.Et modo cū actō cōstruit.Liui.lib.ij.de bel.puni.Mago locum monstrabit quem insedebatis.Modo datiuo.Virg.lib.xj. Arripuitq locū z syluis insedit iniquis.Liui.lib.ix. Insessis omnibus vijs per quas cōmeatus ex Samnio subuehebat.

Insido is.pe.co:.significat ad intus habitādū:ingredię dumve vado.Lactā.lib.vj.Ut anda ergo spectacula oia: nō solū ne qd vitio:ū pectoribus insidat.i. ingrediat ad stā dum.Sta.lib.the.passiuū.ptulit.Sūmis intsidit astris.Cō struitur z cū actō.Virgi.lib.x.Ut am insidere.

Insidię fallacię.Lice.li.iij.offi. Sunt ne igit insidię ten dere plagas.Propie dolosa expectatio ad aliquē aggre diendū insidię dicunt:q̄ clam insidēt:vt hostes fallat.

Insidio:aris.insidias tendo.Sallu.in Jug. Adherbalē vitę suę polis insidiatū esse.

Insidiosus qui sępe insidiat. A quo insidiose:qō est cum insidijs.Lice.lib.iij.offi.Ratio ergo postulat: ne quid insi diose:ne quid simulate:ne quid fallaciter.

Inscitia:ignorantia.Ab inscitus a.um.participio.

Inscius z cōscius cōtraria sunt:z a sci° cōpositā:inscięs Unde inscięter z inscięntia quę contraria sunt scięntię.Lice. lib.Acad.Sed intra scientiā z inscientiā cōprehensionem illam collocabat.Aliquādo insciens capitur pro stulto:et aliquādo pro ignaro.

Inscribo pe.pro.intus siue super scribo.Lice.lib.j.Tus. Quid nostri philosophi:nōne in his ipsis libris quos scri bunt de cōtenenda gloria:sua nōia inscribūt°.Idē Cassio. In statua quā posuit in rostris inscripsit.Parenti optime merito. Interdū inscribere significat nominare siue inti tulare.Lactā.lib.j.Minutius felix in eo libro:qui Octauius inscribit:sic argumētatus est.Interdū dilacerare. Virgi.Et versa pulvis inscribitur hasta.Plaut°.Corpus tuū virgis vlmeis inscribam:id est insignibo.

Inscriptus quādoq̄ p nō scripto sumit:vt apud Plat. lib.ij. Itaq greges ouū lōge abigunt ex Apulia in Sam niū estiuatū:atq ad publicanū profitentē:ne si inscriptū pe cus pauerit:lege censoria cōmittāt multetos.

Insignis z hoc insigne:ex in z signū siue signis cōponit ἐλλιπτικῶς. Dę λέγουσι πρόσημον ἐκ τοῦ πρό καὶ σημαίνω.i.gręce dicunt πρόσημον ex πρό σημαίνω z πρό.Et ppie dicit excellēs g in aliquib° cernit esse signis:qbus noscit vt noscī pōt:vt in coloris z vestū:rerumq varietate noscit siue noscī pōt esse eū ꝓbū vel improbū.Seu quia signa cū sint indicia rerū:semp eminēt:manifestaq sunt.Sic viri virtu te excellētes:o ibus sunt noti. Cic.lib.iij.ad Deren.Idem fit in imaginibus:vt q̄ nobis diligēter notę sunt:hę parum videant insignes alijs.Hic Lice.eo q̄ prius dixit note ape ruit insignes significare notę siue notabiles. Virgi.lib.xj. ge.Nec mihi displiceat maculis insignis z albo.Liui.lib.j. Flaminē Jouī assiduū sacerdotē creauit:insigniq eū ve ste z curuli regia sella ado:nauit.Virgi.lib.iiij.Ostroq insignis z auro Stat sonipes.Hoc loco insignis instrat° ōsi insignitus.Ad facinus trāstulit Teren.in Eunu. Jamdiu aliquā causam quęrebat senex:quāobrē aliqd insigne fa ceret.Do.Insigne aliqd magnū z nobile facinus.Ad virtutē.Virgi.Insignē pietate virū.i.illustrem: magnū:siue no bilem:pclarūq ac pstantē.Aliqn ad vitiū.Et latrones in signes vocam°:qui maiore manu:maio:eq audacia graf santur:vt in Euāgelio.Habebāt autē vinctū quendā insi gnem:cū de seditioso z homicida dicat.Et insignia scele ra a Tacito dicunt.Omne eiū qō excellit: siue illud sit vi tium seu virtus:insigne dicit.Un etiā qnq simpliciter pro magno sumit.Lucil.Coc° nō curat caudā insigné esse:mo do pinguis siet.Ab insignis fit insignitas ꝓ claritate.Insi gniter clare:sūme.Apul.Homo insigniter malus.

Insignia dicunt ea q̄ in vestibus:vexillis z hmōi insigni ta sunt:aut ipsę vestes:vexilla z alia quę fiūt:aut feruntur ita ab alijs discreta:vt nosci possint:cui° sint z ad quos p/ tineāt.Ut vestes militares:z insignia militaria:regalia:cō sularia ve:qbus acies ab acie:eques ab equite: rex z cōsul a viro priuato cognosci debet. Virgi.lib.xj.Danauq insi gnia nobis Aptemus clypeos.Liui.lib.ij. Ipse en ille no stris deco:atus insignibus magnifice incedit.Sall. Cū fa scibus atq alijs imperij insignib° ad Mallii in castra tēdit. Mos eū fuit antiquor:vt bñ meritis insignia tribuerent magistratuū.Unde scribit Tacit° decreta fuisse Narciso q̄ statoria insignia a Claudio Cęsare. Ab eodē insignia pturę Crispino decreta fuerūt.Et nō solū sunt signa z ornamen ta ob virtutē adepta.Unde insignia laudis z insignia glo rię dicunt°:vt Ci.Appio Insignia eiū virtutę mīti etiā sine virtute assecuti sunt.Aug.lib.viij.cō. Qui etiā ob insigne p clari magisterij:statuā in foro Romano meruerat. Uerū etiā qcquid aliquid ostēdit:insigne dicit.Amb.Desponsa ta ne temeratę virginitatis adureret infamia: cui grauis alius co:ruptelę videret insigne pręferre.

Insignio is.ini.itum.signis noto seu distinguo:vt apud Claudianū lib.j.Hic elemētorū seriē:sedesq paternas.In signibat.Lice.lib.iij.ad Herē.Si quā rem deformabim° turpem:aut cruentā:aut cęno oblitā:aut rubrica delibutā iudicemus:quo magis insignita sit forma.

Insignite pe. pro.aduerbiū significat cum notę indicio. Lice.Hec improbū notari:aut vituperari insignitę posset Insigniter etiā aduerbiū:significat summe clare: aperte. Apul.Homo insigniter malus.

Insimulo as.pe.co:.accenso:crimē ingero.Lice.Treba. Hic tu me etiā insimulas:nec satisfactionē accipis .Jūgit etiā qnq gtō.Teren.in Phor.Ti herū insimulab auaritię male audies.Un insimulatio:q̄ vt ingt Do. est falsi vel ve ri criminis incusatio.Est z insimulare fingere. Li.li.iiij.of fi.Sol° neglexit fidē:furere insimulauit:ne coiret instituit.

Insimul ex in z simul significat vna.Lc.

Insinuo as.Vide in dictione Sinuo.

Insisto is.quasi firmo.Virg.lib.xj.Utq pedū primis in fans vestigia plantis Insteterat iaculo palmas armauit a cuto.Et insistere est operā dare.Hiero.in pło. Tob. Sed melius esse iudicās Phariseoꝝ displicere iudicio:z epi scopoꝝ inssionib° deseruire:instituit vt potui. Itē sollicitare vigere.Plin.Frequēsq:vt id ageret:insistebat. Lice.ad Here. aliter.Nunc identidē nosmetipsi nobis insistemus:res eni m cōmunis agitur.i.vim faciemus.

Insilio is.pe.co:.insilui insiliui vel insilij insultū.Un in sulto significat intro:aut sursum salto.Sta.li.ix.Theb.In siliere vadis:magnoq fragore solutus Agger. Luca.li.iij. Insiluitq solo nociturus pondere puppi.

Insipidus z insipide.vide sapidus.

Insipiēs:a q̄ insipięntia stulti°.Cui° ꝯtrariū est sapiēs.C.

Insolēs pe.co:.ex in z solens:siue ab insoleo licet nusq̄ legat:z significat insuetū z insolitū.vñ insolētia. Lice.pro Deiota.Douleo:z insolētia loci. Sal.Insolens vera au diendi.Bel.lib.j.Atq id qō a C.Cęsare excellētis ingenij ac prudētię viro:in primo de annali.scriptū est:habe sem per in memoria atq in pectore:vt tanq̄ scopulū fugias in auditū atq insolens verbū.Per translationē ponit ꝓ sup bo z arrogante q̄ pter legē agit humanā atq naturalem. Et quem audacē vel psumptuosum dicere solemus. Qō est cum quis audet facere vel dicere quod ipe nō solet:vel quod ab alijs modestis viris fieri aut dici non solet.Lice. pro Marcel.Et victoria quę sui natura insolens est.Unde insolentia:arrogantia.Insolenter:arroganter.

Insolū veteres pro insolitū dixerūt.Afra.Obsitate e ne ctuti tuę malū metui:qō insolū nō venit cęco ac dementi.

Insolitus non suetus.Aliquādo pręter solitū.Bel.Imē pestiue ac insolite disserebat.

Insolo as.pe.p.ad solē sicco. Unde insolat°.in sole seu ad solē siccatus:vel penitus tactus aut calefact°.Colil.v.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Super hoc materię quę fructū habēt: melius cōualescūt: ꝛ vuę cōmodi⁹ insolatę p:ecoquunt. Insolare quoq; puellę crines dicunt: dū facie tectę passos ad solē tenent candi candi gratia. Et ipsi crines insolati dicunt. Plin. Lerā viminaceo crate sub dio siccant sole: lunaq;. Hoc eñ candorē facit: si sic siccaf. Et ne liquefaciāt: ptegūt tenui linteo. Lā didissima ꝙ fit post insolationē humi recocta.

Insomnia ę. vigilia. Insomniū phantasma. Vide in dictione Somnus.

In spem venio: sperare incipio. Cice. lib. ij. de or. a. Nonnullam in spem venerā: posse me aliquid ex istis discere.

Inspicio cis. pe. co: int⁹ spicio: seu valde intueor. Terē. in Andr. Deniq; inspicere: tanq; in speculū vitas hominū iubeo: atq; ab alijs exemplū sumere sibi.

Inspecto as. continue seu artēte intueor. Bel. lib. j. Ibidem in stadio inspectāte populo in osculis atq; in ambus filioꝝ animā efflauit. Vnde ꝛ inspectare ꝑ custodire ponit Sueto. in Cęsa. Sunt qui putent cōsiliū eū nouissimo illo senatus cōsulto: ac iureiurādo etiā custodias Hispanorum cum gladijs inspectantiū se remouisse.

Inspectius aduerbiū: significat minus incōsyderate.

Inspico as. pe. p:o. in modū spicę vel spici acuo. Virgi. lib. j. geor. Ferroq; faces inspicat acuto. Ser. Acuto ferro incidit ad speciem ꝛ imaginem aristarū.

Inspiro as. pe. p:o. significat diuino quodā spiritu ī mētem injcio. Vnde dicim⁹ sanctos dei hoies inspiratos fuisse locutos. Et inspirare intus spirare: hoc est spiritum seu ventū infundere. Col. lib. j. Sed granaria scalis adeāt: ꝛ modicis fenestellis aquilonibus inspirent.

Instar indeclinabile: licet Probus instaris genitiuū dixerit. Qđ ꝛ sine ꝓpositiōe ꝛ cū ꝓpositione inuenit. Et modo significat ad equiparationē. Col. lib. iij. Vineā nouellā gēmas agere finito: simul q; atq; pāpinus instar quattuor digitorū erit: tum demū pāpinato. Modo ad mensurā: vt apud eundem lib. j. In campo rarus: in colle spissius acerui stercoris instar quinq; modoꝝ disponent. Modo ad similitudinē: vt illud Cice. accipi potest. Amani autē q̄ fiūt non vici: sed vrbis instar. Et in Pisonē. Vnus ille dies mihi quidē imortalitatis instar fuit: cū senatū egressum vidi populū Romanū vniuersum. Sue. in Cęsa. Cuius etiam ſcz equi instar ꝑ pedē Veneris genitricis postea dedicauit: id est effigiē consimilē. Solinus cū ꝓpositione. Mesopotamiā opimat annuę inundatiōis excessib⁹: ad instar amnis Aegyptij terris supfusus infecta soli fęcunditate. Similit Hiero. in Job. Et gaudiū hypocrite ad instar puncti. Idē in Iosue. Steterūtq; aquę descendētes in vno loco: ꝛ ad instar montis intumescentes apparebāt ꝑcul ab vrbe. Augu. Et ideo hodie vt vitale lauacrū resurgens dei ppls ad instar resurrectiōis ecclesiā nostrā splēdore niueo illuminat.

Instauro as. nō ab instar descendit: vt quidā putauere: sed cōpositū est ab in ꝛ stauro. Vnde ꝛ restauro. Iā integro qđ instauro simile est in significatiōe: cōpositū quidez est: quia a tegro habef. Et vnde cōpositū est a tegro: inde ꝛ integro. Vnde cōtamino: inde ꝛ attamino: ꝛ multa huiusmodi. Sic vnde instauro: inde ꝛ restauro: quorū simplicia cū non sint in vsu: cōposita habēt: q; ꝓpositiones cum ꝗbus iūgunt aperte declarāt. Pręterea cum integrare idē sit qđ instaurare: nūmirū instaurare integrare est. In quo quantū ad instar distet animaduertere licet. Terē. in And. Amātiū irę amoris integratio est. Tibi Bona. Integratio instauratio. Integrare ꝙ: vt inquit Festus: est in statū redigere. Nō ad similitudinē prioris stat⁹ dixit: sed simpliciter in statū redigere: vt cūq; sit status. Similiter instaurare dicemus in statū redigere: nō ad similitudinē prioris stat⁹ facere. Vnde Virg. p trāslationē dixit. Instaurati animi regis succurrere tectis. i. quasi recreati: siue validi facti. Sup quod Ser. ait. Hinc ostēdit eos supius defecisse: ꝛ nō dicit ad similitudinem antiquā cōualuisse. Et raro euenit: vt euersa edificia ad similitudinē pristinā instaurent. Liui. lib. iij. Nam Phalisci perpelli ad instaurandū bellū Romanoꝝ neq; socioꝝ ꝑcibus potuere. Instaurandū non ad similitudinē pristini gerendū: sed integrandū ꝛ denuo inferendū. Sic Cice. de Quincus cōsularib⁹ in Pisonē ꝛ Sabiniū. Bellū affectē videmus ꝛ fere: vt ita dicā: cōfectū periculū sit: ne instauratas maxime belli reliquias ac renouatas audiamus. Virgi. lib. iij. Ergo instauramus Polydoro funus. i. integramus: supplem⁹: ꝛ faciem⁹ funus: qđ fieri ꝑ loco ꝛ tē pore cōdecebat. Idem lib. vij. Certatim instaurāt epulas id est denuo imponūt. Cum ergo instauro nihil in significato queniat cū instar: nullo pacto ab instar formari dicē dum est. Pręsertim cū nec ad analogiā pineat: q; instauro nō instauro facere deberet. Restauro aut ē q̄ quis pene abo luerit: ꝛ ꝑ eo instauro sępe positū fit. Lactan. lib. vij. vsus est ꝑ reduco seu reformo: renouo: reficioue. Verū ille cū deleuerit iniustitiā: iudiciūq; maximū fecerit: ac iustos q; a principio fuerūt ad vitā restauauerit: mille annis interpoſes versabit. Nō eñ ad antiquā similitudinē reformauerit: intelligendū: cum lōge elegantiori forma sint iustorū corpora reficiēda q̄ ea quā ꝓius habuerāt.

Insterno is. supersterno: operio: extendo. Vnde instrata equorū ornamēta dicunt. Et instratus lectus dicit vestę stragula ex cultus. Vlpia. Instratū significat omnē vestem stragulam: insternendi causa paratā.

Instigo as. pe. p:o. ex in ꝛ stigo cōponi videt: vt sit stigo stimulo: ꝛ instigo: instimulo. Et tam in bonū q̄ in malū sumitur. Hiero. de diuo Luca. O bijt plen⁹ spūsctō: q̄ instigāte in Achaię partib⁹ grēcis fidelib⁹ dñi incarnationē fideli narratōe ostēdit. Hoc modo cōponunt castigo: quasi ad id qđ castū est: stimulo. Fustigo: fuste stimulo vel ferio.

Instingo is. xi. ctum. intus cōmoneo. Lactā. lib. vj. Ego ꝙ eos q vera imprudētes loquūf: sic habēdos puto: tāq; diuinent spiritu aliquo instincti. Vale. Maxi. lib. j. Samij Mycenensibus auxiliū aduersus Carās implorātibus arrogātia instincti ꝑ classe ꝛ exercitu lēbulā eis deriſus gratia miserūt. Hinc instinctus tus. ipsa cōmotio. Vnde dicimus aliquid spiritu sancti instinctu factū esse.

Institita pen⁹. co:. tenuis fasciola: inquit Acron: quę stolę imā partē ambit. Hora. Nihil medii est sunt q nolunt tetigisse nisi illas Quarū subsuta talos tegit istita veste. Contra alius nullā nisi olenti in formice stantē. Qui in arte. Este ꝑ cul vittę tennes insigne pudoris. Quęq; tegis medios instita longa pedes. Vnde ꝛ in euangelio legimus de Lazaro: q̄ erit ligatus institis. i. fasciis.

Institor: pe. co:. negotiator:: ex eo dictus est: vt Vlpia. inquit: vt negotio gerēdo instet. Nec mulā refert taberne sit ꝓpositus: an cuilibet alij negotiatiōi: cui interdū etiā ad homines honestos afferat merces: ꝛ ibi vēdat. Hiero. supli. Prouerb. Institor: negociator:: qui ab eo fit dicit: q; ꝑ acquirendis: multiplicādisq; mercibus sedulus insistat. Idē cōtra Jouin. Annus ꝛ aurifices ꝛ hariolos ꝛ institores gēmaꝝ sericarūq; vestiū si tromiseris: periculū pudicitię est. Poete fere semp accipiūt institore ꝑ eo qui vēdito: est mercimoꝝ delicatarū: cui vestiarij ꝛ lintearij dant vestē circūferendā ꝛ distrahendā: quem vulgo Circitorē appellamus. Qui. Institor ad dominā veniet discinctus emacē. Plau. ancillam ꝑ domina negociantē institricē vocat. Vergilia; q̄s sydus Institor: vestis dicit: q; mēse nouēbri cū eam occasus est: ex hīs sydere cōiecturā faciūt hyemis. Nam si nubil⁹ fuerit occasus: pluuiosam hyemē denūtiat. Ideoq; negotiatores statim augēt lacernarū ptia: quibus pluuio tēpore vtimur. Si ꝙ sereno tpe occiderint: asperitas hyemis denuntiatur. Idcirco reliquarū vestitū ptia accedunt.

Institorius a. um. quod ad institorē pertinet: vt ars institoria. Hiero. con. Heluidiū. Quę institorias exercet artes: nescio an co:pore: qđ scio spiritu virgo nō pmanet. Institoria actio dicit qua dominus institorē cōuenit: vel ꝙ institorem cōuenit. Nam si libitinarius pollinctorē habuerit: siq; mortuū spoliauerit vādū in eū institoriā actionē: q̄ furti ꝛ iniuriarū actio cōpeteret: inquit Jureconsultus.

Instituo ex in ꝛ statuo: significat decerno. Vlpi. Solon

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ant Lycurgus instituit. Hinc instituta ⁊ institutiones. Aliquādo incipio. Pli. Priusq; id opus instituere. Aliquādo doceo: instruo. Sunt enī nō modo literis: sed etiam bonis moribus instruendi adolescētes. Quō ⁊ de malis dicit. Ju. Instituitq; rudes melior locusta propinquas: ad est docet eas venefica. Aliquādo ordino. Et ppie de ludis: de orationibus: ⁊ de moribus hominū dicit. Teren. Optime vitā instituis. Sal. Ea familia ortū ita se ab adolescentia: ⁊ vitā instituit se: vt omnia bona in spe haberēt.

Institutū bonū morē cōsilio ⁊ ratione sumptū significat ⁊ domesticā disciplinā: quę literis non mandant: sed observant cōmuni opinione bonor virorū per quandā consuetudinē. Quintilia. Nā is q̄dq; nutricibus triennū dederit: tamē iam tum formari optimis institutis mentē infantiū iudicat. Unde de institutis apud Gale. maxi. i. de moribus. Aliqñ dicit ppositū inceptū: vt faciā p meo instituto. Pli. Hęc sunt rerū principia ⁊ instituta naturę. Aliqñ dicitur decretū ⁊ sanctio. Unde Justinianus opus suū instituta inscripsit: sed barbare: quia dicunt institutiōes: ⁊ ita indocilis fuit: vt analphabetus diceret: teste Suida.

Institutiones sunt pręcepta: quibus instituunt homīes atq; docētur: vt libri a Quintili. de institutione editi. Quā doq; institutio vocatur ipsa instructio.

Insto as. quādo dativo iungit: significat instātiā ⁊ vim quandā facio: solicito. Lice. p Quintio. Uerū quoniā tibi instat Hortēsi⁹: ⁊ eas in consiliū a me postulat: ne dicendo tēpus absumā. Interdū incūbo. Virgi. Talis erat Dido: talē se lęta ferebat Per medios instans operi: regnisq; futuris. Idem in Buc. sine casu posuit. Desine plura puer: ⁊ quod nunc instat: agamus. Interdū insectationē facio: quod vernacula lingua dicimus: dar la caza. Liu. lib. j. Ita incurrisse a lateribus ferūt: vt nō sisterent modo sabinas legiones ferociter instantes cedētibus: sed subito in fugā auerterēt. Quādo ro accusatiuū habet: significat vrgeo: ⁊ quasi ꝑtra sto. Plau. in Cur. Si magis me instabūt ad pręto: rē: sufferā. Item superstо. Idem in Asi. Rectā instas viā ea res est: id est ingressus es siue obtines: stasve super rectā viā. Et in hymno. Sed pmū mortis sacrę Perennis instet gloria. Imminet etiā sine aliquo prędicto: ū casu: licet possit intelligi. Sall. Ueterani salutis pristinę memores: cōminus acriter instare: illi haud timidi resistunt. Instare p instabāt: quasi cōtra stabant. i. pugnabāt. Terē. in An. Ego sedulo negare factū: ille instat factū. i. cōtendit factū. Aliquādo insequor: aduēro. Sal. Optimū factu ratus noctē: quę instabat antecapere: ne quid eo spatio noua ret. i. pxima erat vel sequebat. Cęsar lib. j. Cęsar vbi se diuti⁹ duci intellexit ⁊ diē instare: q̄ die frumētū militibus metiri oporteret. Hui⁹ verbi freq̄ntatiuū est instito as.

Instito as. pe. cor. sępe contra sto: pugno. Cęsar li. j. Id conspicati Helvetij: qui in montē se receperant: rursus instare: ⁊ pręliū redintegrare cęperūt.

Instans nomen substantiuū: dicit minimū tēporis momentum: quod imminet ⁊ ꝑsens est. Unde etiā apud Dialecticos tempus instans dicitur: quod est prędens. Lice. li. iiij. Tus. Quę enī venientia metuūtur: eadem efficiūt egritudinem instantia. i. prędentia: vrgentiaq;.

Instantia: sedulitas. Hiero. Mirari non desino exactionis vestrę instantiā. Exigitis enī vt librū Chaldęo sermone conscriptū: ad latinum traham.

Instratū ab insternēdo: equor operimentū. Lc.

Instanter aduerbiū: significat sedulo.

Instruo is. xi. ctum. ordino. Et taz de malis q̄z de bonis intelligi potest. Virgi. Bellis instructus ⁊ arte pelasga. Similiter dicit de acie: de classe: de causa: ac etiā de mente alicuius. Plau. in Alm. Hos nostras more nostro: ⁊ modo instruximus legiones. Lactā. lib. j. Nō malū a grecis ortū est quorū levitas instructa dicēdi facultate ⁊ copia: incredibile est quātas mendacioū nebulas excitauerit. Idē lib. iij. Apparet falsam ⁊ inanē esse omnē philosophiā: quia nec instruit ad iustitię munera: nec officiū hois rationeq; consūmat. Col. lib. v. Nōnulli strenue fabricāt nauigia: nec cō summata perinde instruūt armamētis ministrisq; i. armāt vel munūt. Bel. lib. j. Uerba Lelij hęc sunt: quibus hędū q ad epulas fuit alligat⁹ dimissum: cęnāq; ita vt lex sanxisset pomis: holeribusq; instructā. i. paratam. Hiero. ad Ruf. Quasi doctus nauta rudē conor istituere vectore. i. docere.

Instrumentū ab instruo fit: cuius noie significat omne illud quo quis ad opandū vtit. Sic dicimus arma instrumēta belli esse. Ligones: marras: sarcula: instrumēta agricolationis. Et instrumentū dicit id quo quis docet. Unde dicimus instrumētū vetus: ⁊ instrumētū nouū pro lege veteri: ⁊ lege noua. Ex his enī homo instruit: quid agere: aut vitare debeat. Aliquādo sumit pro apparatu: quo fundus taberna: ⁊ id genus alia instruunt. Sue. de Aug. Et Alexādria capta nihil sibi prędter murinū calicē ex instrumēto regio retinuerit. Sic apud iureconsultos titulus est de fundo instructo ⁊ instrumēto legato. Aliquādo istrumēti nomine intelligit monumentū scripturarū ad res gestas pertinentiū: quale ferme est repertorium: quod vulgo inuētariū appellat. Sue. in Uespa. Undiq; inuestigatis exēplaribus instrumētoz impij pulcherrimū ac vetustissimū cōsecit.

Insucco as. imbuo seu infício: q̄si in succo balneo. Col. lib. viij. Fracta pecudū nō aliter q̄z hoīm crura sanant: linito luta lanis oleo atq; vino insuccatis: atq; mox circūdatis fe

Insuesco is. vide in dictione Suesco. (rubis colligata.

Insula pe. cor. dicit terra quę vndiq; aquis claudit: pro prie autē in mari. Unde quidā a salo appellatas insulas volūt: q̄ in salo. i. mari sitę sint. Hinc peninsula: q̄ quasi insula est: ⁊ vndiq; fere aquis clausa tm̄ angusta: quę dicitur Isthmos: ⁊ cōtinenti annectit. Mediamnis vocat quam amnis circuit. Insulę etiā dicunt dom⁹ in vrbe ab aliis separatę: ⁊ vicos vndiq; habētes. Q, sicut insulę sunt in mari loca vndiq; ambita: vndis discreta a cōtineti: ita dom⁹ nullis cōnexis ędificijs cohęrētibus insulę noīant. Unde Spartian⁹ scribit trecētas. xxxv. insulas olim Romę incēdio absumptas fuisse. Ulpi. titu. de ver. obli. Plane si insulā fulciri gs stipulat⁹ fit: nō est expectādū: vt insula ruat.

Insulatus a. um. quod factū est in insula. Aug. lib. iij. de ciui. dei. Illas etiā quę prius fuerāt cōtinentes hospitibus atq; aduenis fluctibus insulatas: aliasq; desidia maris per uias factas ac pcellis euersas esse ciuitates.

Insularis ⁊ hoc insulare: quod est insulę. Pli. Qui primus insularem mor: bū in vrbem inuexit.

Insularius a. um. ponitur pro vili. Unde iurisconsulti viles seruos insularios appellant: q sine ciuitate sunt in op⁹ publicū perpetuo dati: ⁊ i insulā deportati: siue in insulas ad effodienda metalla demandantur.

Insulto as. frequētatiuū ab insilio: ex in ⁊ salto cōpositum est: a in u mutata. Et cōstruit cum dativo: ⁊ aliquādo cum accusativo. Et modo p insilio ponit. Virgi. Insultare solo: ⁊ gressus glomerare superbos. Modo p irrideo ⁊ cōtumelioſus in aliquē aliquid dico vel facio. Sal. Multos tamē ab adolescētia bonos insultauit. Terē. in Eun. Ne tu istas fayo calcibus insultabis frustra. Sueto. scribit Cęsarē dixisse se insultaturū capitibus aduersariorū.

Insultura pro insultatione. Plau. Nam ego istam insulturam ⁊ desulturā nihil hic moror.

Insum: in aliqua re sum. Lactā. lib. ij. Inest ergo syderibus ratio ad pagēdos meat⁹ suos apta: sed dei est illa rō.

Insummo as. simo. Augu. Omnis opa insummata est: dolor remansit. Insumo is. pe. pro. cōsumo. Hiero. ad Dāma. Delitiarū quandā supellectilē virtus insumit.

In summa: cum summatim eandē fere habet significationem. Quintilia. In summa non recedo: fas est mihi inuitis etiā parentibus pie facere. Perinde enim est ac si diceremus: quod vt summatim comphendā. Lc.

Insuper pe. cor. significat ꝑterea: a quo sit deinsuper.

Insusurro as. Macro. lib. ij. satur. Tale dicenti hoc tm̄ insusurrauit. Nō putabā me tibi tātū familiarem.

Insubres: populi cisalpinę Gallię: cuius ciuitates sunt

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Mediolanū:Papia:Lauda:Monaria:Tercellę:t Lomū
Intaliari.vide Taliari.
Integer a.um.pe.cor.si de ętate dicitur:intelligit ea quę in flore consistit.s.iuuētute:in qua robor viuidū t sanguis adhuc integer est:qui ętate in senīū vergente minuitur.Te ren.in An.Egregia forma ętate integra. Integra res q̄ est perfecta:de qua nihil est iminutū:vt integrū corpus:cui nihil deest.Integer vir:qui est castus:t qui omni virtute plę ditus est.Hinc fit aduerbiū abintegro:quod significat rursus:quasi res perfecta rursus inchoetur.
Integrū mihi est:significat vtile est.Nam illa res dicitur integra:quę intacta t nondū tacta est.Rursus integrum est:significat in arbitrio est t potestate.Lice.lib.iij. de ora. Sed quoniā hęc iam neq̄ in integro esse possunt.
Integro as.pe.cor.perficio.proprie tamē significat rursus inchoo:instauro:siue innouo.Virg.Ramoq̄ sedēs miserabile carmē Integrat.Liui.lib.v. Simul vt ab religiōe animos remiserunt:integrant seditionē tribuniplebis.Ab hoc fit deintegro t redintegro.
Integrasco is.idem quod integro.Teren.Hoc malum integrascit.Vbi Dona.Integrascit.i.integratur.
Intelligo is.pe.cor.ex inter t lego: quasi in interioribus lego.Vnde intelligentia.Lice.lib.iij.offi. Explica atq̄ excute intelligentiā tuā:vt videas quę sit in eis species t notio boni viri. Huius compositū est subintelligo :quod est mediocriter intelligo.Hiero.ad Exuperan. Hoc autē dico nō q̄ te auarū didicerim:sed vt subintelligā:idcirco ad huc militię operā dare:vt impleas sacculū: quem euacuare dominus pręcepit.
Intelligibile:quod mente percipi potest.Lc.
Intelligentia:ipsa mentis perceptio.Lc.
Intellectus pars animi rationalis:qua cuncta percipimus.A quo intellectuale t intellectiuū.Lc.
Intemerata sacra dicunt:quę rite perfecta sunt:t vt ratio sacrificij exigebat.Lc.
In tępore significat opportune.Sal. maxime ferocia regis Mitridatis in tpe bellaturi.Terē.in An. Veni in tpe.
Intępesta nox dicit obscurissima tacita ac silens: vt est fere media nox:q̄ careat tępestatibus t tumultu: cū tempus agendi est nullū:quod alij cōcubiū dicunt: q̄ fere nūc omnes cubent.Lice.in Ver.Affertur nocte intępesta gravis huiusce mali nuntius.
Intępestiu⁹ a.um.qđ pter tęp⁹ fit. Hoc.Intępestini fumdunt vertice cani.Gel. intępestiue atq̄ insolite disserebat.
Intędo is.significat extędo. Tractū a venatoribus: qui retia intendunt ad captandas feras.Vel a sagittarijs. Lice.de suppli.Tabernacula carbaseis intęta velis colloca bant.Idem in Cato.Intentū animū tanq̄ arcū habebat: nec languēs succūbebat senectuti.Et intędere est animad uertere:diligenterq̄ inuęri.Virgi.Intenti expectāt signū. Item dirigere.Sal.in Jug.In regnū Adherbalis animus intędit.Itē innectere:illigare:Virgi.Et stupea vincula collo Intendūt.Lice.in Horte.per trāslationē dixit. Quęro nō quibus intendā reb⁹ animū:sed qbus relaxē.Item cōtra conari:cōtędere omni conatu.Lice.lib.ij.Tusc. Quid q volunt exclamare mai⁹:num satis habēt latera:fauces: linguā intędere:e qbus elici vocē t fundi videmus?
Intentio nō accipit p volūtate aut ppositō:sed p actu qui dirigit t exercet:seu fit a volūtate homis:vt sit intētio voluntatis:seu propositi operatio:quę more arc⁹ aut chordarum cum tenduntr:aliquādo recte:aliquādo magis: aliquādo minus q̄ oportet se exercet.
Intento as.ab intendo significat minor.Virgi. Pręsentemq̄ viris intentant omnia mortem.
Intentat⁹ inexpert⁹:ab intēto: aris.Lice.in Leg.Nemo est q nō quocū cōsueuit libētius vtatur:q̄ intētato t nouo.
Inter prępositio est:ab in deducta quę separat t cōponit.Separata significat μεταξύ. Gel.Inter os t offam multa interuenire possunt. Aliquādo in medio quoriūdā vt inter reges:inter vicinos.Aliquādo in eū locū:vbi Lice.Dico te prior e nocte venisse inter falcarios:id est illuc vbi sūt falcarij.Aliqn̄ ppē seu post.Virg.Hūc interfluuio Tyberinus amęno. Cōposita vo mō fcāt de medio: aut e medio:vt intercipio. Modo totū:vt interbibo. Modo facti p̄nationē: siue destructionē:vt interficio: interimo. Et in hac significatione multitudinē totā simul peremptā siue in totū simul cōplectit:vt interneco. Modo significat maxime:vt interdico:intermino:. Cōponit autē fere cum omnibus literis:t integra manet. A vt interaresco. B vt interbibo. L vt itercedo. D vt interdico. E vt itereo. F vt interficio. J vt interiacio. L vt interlino. Notetur intelligo vbi r mutat in l. M vt interminor. N vt interneco. P vt interpello. R vt interregnū. S vt intersūm. T vt intertur/bo. V vt interuenio. Ab inter fiunt interea t interim.
Interaneus a. um. ab intra fit. Sicut extraneus ab extra:t significat intestinū. Plin. Medelę sunt innumerę ad interanea. Col.lib.x. Quidā exēptis interaneis occisas vel intus includūt:quę tempore hyberno pluuijs: delitescentibus apibus prębent tepor em.
Interarescere est penitus arescere:hoc est aridū fieri t languens.Sicut interbibere.
Interrasile pe.cor:qđ est interpolatū cęlatura seu sculptura t plano. Planū enim inter cęlaturas quasi rasum videtur.Hiero.in Exo.Et ipsi labio cor:onā interrasilem altā quattuor digitis.
Interamna vrbs Vmbrię:q̄ inter duos amnes sit ędificata.
Interbibo pe.cor.totū bibo. Plau.in Aul. Pręte/ (tacrea tibicinā quę mihi interbibere sola si vino scatet cor:nthiensem fontem t pyreneum potest.
Intercalo as.pe.cor.interfero seu interuoco. Liui. li.ix. Vt intercalatę pęnę vsurā habeāt. Vnde intercalaris mēsis dictus est:quo inserebant dies:qui deerāt ad cōplendū annū. Diuersis quidē rationibus: diuerso tępore. Is autē mensis erat Februarius:quoniā erat vltimus anni. Nō tamen intercalabant in fine mēsis:sed post vigesimū t tertium terminalibus iam peractis:deinde reliquos Februarij dies:qui erāt quinq̄ post intercalationē subiungebant vetere religionis suę more:vt Februarij oino Martius sequeretur. Intercalares Kalędę dicunt calędę mēsis intercalaris:id est februarij. Alij intelligūt Kalędas Martias: non q̄ eo mēse intercalarent dies:sed q̄ essent primę dies intercalatis:id est q̄ statim sequerent intercalationes quinq̄ trīū dieb⁹ interpositis. Intercalares dies greci emboliſmos siue hyperbolicos nomināt. Intercalaris versus qui frequēter inter aliquos versus interponit:vt est apud Virgi. Incipe mœnalios mecum mea tibia versus.
Intercalaris t hoc intercalare seu intercalarius a.um. qđ interserit. Vide in dictōe intercalo:de qua modo.
Intercapedo penul.pro.interstitiū tępor is:mora in medio alicuius rei posita:siue tępus de medio eius captū t dimissio. Fest. Intercapedo tępus interceptū:cum scilicet mora est ad capiendū. Lice. filio Tiro. Itaq̄ iam me nō pęnitebit intercapedinem scribendi fecisse.
Intercedo is.pe.pro.ssi.ssum. Interuenio cōciliādi gratia. Vt intercessi apud regem pro tua salute. Apul. Dū propinope ac calamitoso intercederē. Aliquādo intercedere significat mediū eē:siue de loco:siue de tępore dicat. Cęsar lib.j. Nō se hostē vereri:sed angustias itineris t magnitudinem fluuarū:quę inter eos atq̄ Arioustū intercederēt. Lice.lib.ij.de ora. Vix annus interfluerat. De verbis quoq̄ dicit q̄si in medū opponere: vt Tribuni itercesserūt: hoc est opposuerūt se:t rem impediuerūt:cōtra dixerūt. Cęsar lib.viij. Qđ si ad Aricinos spectat:nihil intercedi quo minus Samniti populo pacis:belliq̄ arbitriū sit. Terē.i an. Si nulla ęgritudo huic gaudio interfluerit. Dicim⁹ etiā Intercedit mihi tecū amicitia. Intercedit tibi cum illo affinitas:hoc est media est:quę me tibi:t te illi cōciliat. Gel. p inhibere ac coercere posuit. Nec sibi inquit:interceda/mus:quo minus suapte potestate vti liceat. Similiter Suet. in Cęsa. Cęterū Cęcilio Metello Tribunoplebis turbu/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lentissimas leges aduersus collegarū intercessionē ferenti authorē propugnatorēq; se pertinacissime pstitit. Et ppie intercessio tribunorū erat: qbus ius fuit intercedēdi: ꝫ est vetandi, phibēdiq;. Nam vt Gel. docet Tribuni plebis antiquitus creati videnf: nō iure dicēdo: sed intercessiōꝫ facientes: vt iniuria q̄ cōtra fieret arceret: & vt vim fieri vetaret.

Intercido is. pe. pro. intercidi intercisum: ex inter & cædo ę. diphthon i productā mutata: significat in medio seco. Cęsar lib. ij. Vt si possent castellū cui perat Titurius quintus legatus expugnaret: pontēq; intercideret. Hinc intercęsa hostia dicit & porrecta. Macro. lib. j. satur. Intercisorum dierū quibusdā horis fas est: quibusdā fas nō est. Intercęsa & porrecta fari licet. Quibus verbis significat post immolatā hostiā: & ipsi⁹ exta in arā focūq; porrecta: & data in die interciso fas esse prętori ius dicere: & fari verba illa: do: dico & addico. Et ita dies intercisi ex parte festi: & ex parte pfesti sunt. Cice. ad Atticū. Ne quid intercęsa & porrecta: vt aiunt: oneris nūbi addat aut tęporis. Ex quo datur intelligi: vt tępore finito statim redire possit sine villa prorogatiōe: sicut intercęsa & porrecta victima euestigio prętor poterat ius dicere & fari.

Intercisi dies erāt deorū hominūq; cōmunes. Hi inter se: non in alia dividebant. Illoꝝ em̄ dierū quibusdā horis fas erat: quibusdā fas nō erat ius dicere. Illā cū hostia cędebat: fari nefas erat: intercęsa & porrecta fari licebat.

Intercido is. pe. cor. a cado cōponit: & pteritū intercidi: supinū intercisum facit: significatq; inter hęc: siue inter ista aut ea: siue inter ea deficio ac pereo. Liui. lib. ij. Credo ga nulla gesta res insignē fecerit cōsulatū memoriā intercidis se. Gel. Certe quidē maiore hūc copia populi oppressa intercidissem. Plin. lib. xxxv. Siue extant intercidere.

Intercino is. pe. cor. in medio cano. Hora. in epistolis: p translationem dixit. Ne quid medios intercinat act⁹. Qō non proposito conducat.

Intercipio is penū. cor. de medio vel inter hęc capio: vel aliquē inter aliqd agēdū occupo. Plau. in Afi. Tūc ptin⁹ redunes me: si me hostes intercepint. i. de medio alioꝝ: vel inter ea q̄ gerebant: vt interim in medio: siue dū irē & filia. Quāq; tñ significare pōt totū capio: sicut exponit Do. illō Terē. in Eu. Quod nos capere oportet: hęc intercipit.

Intercludo is/pemū. pro. iter claudo. In quo nonnulli causa interiectū est: cū sit idem quod intersepio. Cęsar. Sub terra quę habēt frumentū in ijs quos vocāt syros q̄ cum periculo introit recenti apertione: ita vt in quibusdā sit intercluſa anima. Pro impedio tamē sumit. Virgi. Sępe illos aspera ponti Intercluſit hyems: & terruit auster euntes. Cice. ad Terē. Vt ille qui ad diē cōmeatus nō venit: q̄ eū aquę intercluſissent. Introcludo pro est in interioribus claudo. Seneca. Qui domi introcluſus otiabat.

Intercolumnium. vide in dictione Columna.

Intercus cutis. pe. cor. mo: bus intra cutē existens. Quādo adiectiuū ponit p intestinis. Cato. Intercutibus stupris obstinatis. Gel. Intercutibus vitijs madentes.

Intercutaneus a. um. quod intra cutem est.

Interdico pe. pro. maxime phibeo. Interdicit autē locus: homo: res. Et pstruit cū ablatiuo. Cice. in Cato. Male rem gerentibus patrijs bonis interdici solet. Aliquādo tamē res quę prohibetur: & is cui fit phibitio: in notatiuo passiue poni solet. Liui. lib. viij. Interdictūq; mare Antiati populo est. Metellus. Illi pro omni iure atq; honestate interdicti sunt: ego neq; aqua: neq; igni careo. Cice. pro domo sua. Vt. M. Tullio aq̄ & ignis interdicat. Lactā. pro li. vj. cū ablatiuo dixit. Nec tamē quisq; interdictū sibi putet aut cōmunione cum amicis: aut charitate cū primis. Sūt etiā qui per accusatiuū p̄erāt. Sue. de Nero. Et cū interdixisset vsum amethistini ac tyrij colo: is: pcluſit cunctos negotiatores. Sene. lib. iij. de ira. Si iubes Cęsar statim illi domū meā interdicā. Qō est ptra Siponti⁹: qui negat posse cōstrui cū accusatiuo. Sed frequētio: vsus est: vt post datiuū iungat ablatiu⁹. Significat tamē quādoq; obstare & tūc dūtaxat datiuo cōstruit. Cice. in ver. acti. iij. Nemo nostrū posset ędes suas: nemo fundū: nemo bona patria obtinere: si cū hęc a quopiā vestra petita sunt: pater impro bus cui nemo interdicere possit: det quē velit iudicē.

Interdictū participiū & nomen est. Illā interdicta vt est nomē: sunt formę & cōceptiones verboꝝ: quibus pto: aut iubebat aliquid fieri: aut phibebat. Qō tūc maxime faciebat: cum de possessione inter aliquos cōtendebat.

Interdū: ex inter & dū: qō antiq̄ interduatim dicebant. Virgi. li. ij. geo. Interdū aut hederę pādit vestigia nigrę.

Interdiu aduerbiū tęporis significat per diē: cui ptrariū est noctu. Cato de re rusti. Canes interdiu clausos ee oportet: vt noctu acriores & vigilātiores sint. Plin. lib. xviij. Malum patrēfamilias quisq; interdiu faceret: qō noctu possit nisi intępestate cęli. Dicit & interdi⁹. Plau. in mus. Sed qd hō occluſa ianua est interdi⁹. Et in Pul. Nescio pol quę nūc hoiem intęperię tenēt: vel pervigilat noctes totas: tū autē interdi⁹ quasi claudus sutor: domu sedet totos dies.

Interea potest esse aduerbiū tęporis & loci: cōpositū ex integris duob⁹. Inter & ea. Quod cū sit neutrū plurale debuit corripi. Sed quia factū est aduerbiū producit a: sicut prętera: antea: postea. Potest tamen & ablatiuus singularis intelligi: qui in cōpositione solet hmōi inueniri: vt qua propter: quocirca. Significat autē inter. Teren. in Hecy. Quid interea. Do. Exultātis & gestientis audire. Interdū significat tñ. Virgi. Nec nulla interea est inarata gīa terrę.

Interea loci duę partes sunt: quę cum coniunctę vnaꝝ fecerint: mutant accentū. Interea loci inquit Terē. in Eunu. ad macellū: vbi aduentamus.

Intereo is. interij: in totū morior: destruor: id est anima & corpore. Lactā. lib. vij. Sed & genus omne impiorū radicitus interibit. Teren. perij: interij. Hinc interit⁹. pro morte cum sit separatio quędā. Ex eo dictus q̄ eat medi⁹ inter animā & corpus. Cice. lib. j. Tusc. Est enim interit⁹ quasi discessus & secretio ac direptio eaꝝ partiū: quę ante interitū iunctiōe aliqua tenebant. Interitus pro participiū reperitur in passiua significatiōe: vt exemplū Claudij demōstrat. Pugna acriter cōmissa: & multus vtrinq; interitus.

Interest cōponit ex in & re & est: vt sit quasi in re est. Vnde mea interest: in re mea est: hoc est in mea vtilitate. Ideoq; construit cum his ablatiuis mea: tua: sua: nostra: vestra & cuia: siue sit personale: siue impersonale: cū in alijs nominibus genitiuo iungatur. Vt Socratis interest. i. in re Socratis est. Interdū separatim iunguntur. Liui. Quid em̄ in re est aliud: si plebeia patritius duxerit? quid iuris tandē mutat? Plau. Si tuā est ppiā in rē. i. si tua interest. Idē. Vtz veniat nec ne: nihil in re est mea. Ponit quādoq; sine aliq̄ casu. Plin. lib. ix. Seri etiā radices illita fimo interest. Sic dicimus. Interest vnde quis gaudeat. i. multū facit: vel differentia est. Vale. maxi. Nihil interest an humi: an sublime putrescā. Cic. genitiuū iunxit: cum ait. Permagni interest quo tępore hęc epistola tibi reddita sit. Similiter Liuius. Si nihil interest regis: peto vt dum dico vinculis liberer. Nam hęc nomina: magni: parui: tāti: quāti: & aduerbia facile: multū: plus: plurimū: parū: paulū: panxillū: nihil: nunquid: aliquid: magis: minus: maxime: minime: iunguntur cum his verbis interest & refert. Vt minime interest: minime refert. Cōponit etiā ex inter & est: significatq; interduz pśentē esse: & sic cōstruit cum datiuo. Vale. maxi. Quo facilius labo: ibus & periculis interest. Interdū in medio esse. Liui. de secūdo bello pu. Id morari victoriā rati q̄ interesset amnis. Col. Arbores quę intererūt ablaqueabunt. Interdū differentiā importat: & cōstruit cū duobus accusatiuis mediante inter. Cice. Inter hominē & belua hoc maxime interest. Dicim⁹ quoq; sapiēs interest a stulto & stulto. Terē. Homini homo quid pstat? Stulto intelligēs qd interest? Idem alio modo ptulit in Adel. Hoc pater: ꝫ dominus interest. Interdū importat distantiā: & cōstruit cum ablatiuo loci: vbi incipit distantia: vel aduerbia localia: vt Ex foro ad prętoriū interſunt viginti passus: & decez milia

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

interſunt hinc illuc. Fit tamẽ melius per diſto.

Interegro as. in medio egto. Ceſar li. vj. Ordines intere

Interfeminei Apul. appellat genitalia mu (quitans. liebria: eo q̃ inter fœmina ſint collocata. Fœmina ſo ſunt inter partes fœmorũ interiores.

Interficio is. penul. cor. ſignificat facti priuationẽ. Cice. dolobellę ablatiuo iunxit. Eadem mulier virũ filiũ eodẽ̃ tempore venenis clam datis vita interfecerat. Quod etiã̃ de inanimatis dicit. Virgi. Ferſtabulis inimicũ ignẽ atq̃ interfice meſſes: id eſt perde & crema.

Interfluo per mediũ fluo. Pli. Flumine mediũ oppidũ

Interfundo per mediũ fundo. Pli. lib. j. (interfluente. Idem Oceanus interfuſus intrat per tot maria: glo Afri cam: Europam: Aſiam diſpertit.

Interhęc aduerbiũ eiuſdẽ ſignificationis cũ interea. C.

Interiaceo es. pe. cor. Cide in dictione Jaceo.

Interiacio is. pe. cor. inter aliquid iacio: interpono: inter/mitto: intermiſceo. Aug. lib. viij. confeſ. Cũ interiecto aut digito: aut neſcio quo alio ſigno codicẽ clauſi. Colu. lib. j. Cũ ſi qua interiecta ſint ſtramẽtis: aut paleis ſpinarũ vel germinũ ſemina intereãt. Liui. li. j. Aliaſq̃ interiectas col libus valles. Idem ibi. Paucis interiectis diebus. Ceſar lib. vij. Galli inter equites raros ſagittarios: expeditoſq̃ leuis armaturę interiecerãt: q̃ ſuis cedẽtibus auxilio ſuc/currerẽt. Hinc interiectio pars oratiõis quę in oratiõe in/terponit. De qua Aug. ſic loquit. Interiectio nõ pars ora tionis eſt: ſed ſignũ affectiõis erũpentis animi vocẽ. Et ſi/gnificat aut lętitiã. Cit euax: aut amaritudinẽ: vt heu. Er/go quot ſunt perturbati animi motus: tot voces reddunt. Et vocant interiectiones q̃ interrũpãt orationẽ: vt illud. Hic inter dẽſas corylos: vbi in mediũ orõnis interiecta eſt

Interi ab antiquis dicebant ab intra. Sicut (a litera. nunc ab extra exteri dicimus. Cc.

Interiicio is. pe. cor. idẽ qd̃ interiacio. Var. Et inter ſin/gulas a pſepib⁹ interijcere lõgurios: qui eas diſcernãt.

Interibi pe. cor. in medio ei⁹ loci. Hel. li. ij. Cõſul interi/bi: dum ea pugna ſe in locos tutos ſubducit.

Interim pe. cor. aduerbiũ tẽporis ſignificat intra hoc tẽ pus. Ponit & p aliquãdo. Quintilia. Prima barbariſmi: ac ſolœciſmi ſędes abſit. Sed quia interim excuſant hęc vitia: aut conſuetudine: aut authoritate: aut vetuſtate: aut denq̃ vicinitate virtutũ: acriter ſe in illud tenue diſcrimẽ grãmaticus intendat. Aliquãdo pro repẽte. Teren. in. He cy. Primũ dies cõpluſculos bene conueniebat ſane inter eas interim miris modis odiſſe cœpit Soſtratã. Do. Inte rim diſcretio eſt rei: quę ad narrationẽ pertinet: vt apud Teren. in An. Interim nõnunq̃ collachrymabat.

Interimo pe. cor. interficio. Plau. in Ciſ. Accurrite ne ſe interimat. Interdũ ponit pro priuo. Idẽ ibi. Mã dudum vt cõcurrimus Alcheſimarchus ne ſe vita interimeret.

Interimentũ. Cide in dictione detrimentũ.

Interiungo: ſubiiſto. Tractũ a curru: cuius rota interie cto ſude iungit: vt quieſcat. Mar. Et cum currere debeas bonillas Interiungere queris ad camenas.

Interior & interius ab intero antiquo poſitivo. Cc.

Interlino is. penl. cor. in medio ſiue per mediũ maculo. Hiero. Quibus lamentis: quo dolore te abeunte proſecu/tus ſim: iſtę quoq̃ teſtes ſunt quas cernis interlitas. Cice. pro Cluẽtio. Qui tabulas publicas municipijs vi corripu iſſe iudicatus ſit: qui teſtamentũ interleuerit.

Interloquor pe. cor. in medio loquor: ſiue loq̃ndo impe dio. Ter. in Heau. Siccine me interloqĩ? Q̃nq̃ ſignificat inter aliqd agẽdũ definio. Cũ interlocutoria ſentẽtia voca tur q̃ nõ definit controuerſiã: ſed aliqd obiter ad cãm ptinẽs

Interluceo es. pe. pro. in medio luceo. (decernit.

Interluco as. pe. pro. a lucus fit: vbi cũ cędit: lux ingre/ditur. Plini. lib. xviij. Interlucatio arboribus prodeſt: ſed omnium annoriz truncidatio inutiliſſima. Eadem dicitur collucatio apud Catonem.

Interluo is. interfluo. Clau. lib. j. Trinacria quondam Italię pars vna fuit: ſed pontus & æſtus Auſonios rapuit confinia Mareus Victor: & abſciſſos interluit æquore montes. Aliquãdo interluere lauare eſt. Cato de re ruſti. Manus interluito: poſtea vinũ ſumito.

Interlunũ dicit id ſpatiũ tẽporis: in quo nec ampli⁹ lu na vetus apparet: nec adhuc noua videt: quia radijs ſola ribus operta ſit ſupra: non aute e regione.

Interlumina ſpatiũ quod inter columnas relinquitur.

Intermeſtris luna dicit interlunũ & coitus lunę. Pli. li. xvj. Idęq̃ mox intermeſtri luna atq̃ dimidiata. Interme/ſtriũ. Var. lib. j. de re ruſti. Qđ a noua luna creſcit ad ple/nam: & inde rurſus ad nouã lunã decreſcit: quoad veniat ad intermeſtriũ: a quo die dicit luna eſſe extrema & prima a quo Athenis eã die appellãt ἔνην καὶ νέαν Πραικάδος.

Interminus a. um. quod nõ habet terminũ. Sidonius ad Fonteliũ. Dominis Simplicio & Appollinari Inter/mina interceſſione vos comperi.

Intero is. pe. cor. intus tero. Terẽ. in Phor. Tute tibiſ intriſti: tibi omne eſt exedundũ. Hoc aũt inter ruſticos de alliato mortario dici ſolet. Proprie eñ hmõi cibus intrita dicit: q̃uis etiã de alijs rebus dicat quę teritur. Pli. libro xxxvj. Ruinarũ vrbis in ea maxime cauſa q̃ furto calcis ſine ferrumine ſuo cœmẽta cõponunt. Intrita quoq̃ quo vetuſtior: eo mollior. Intrita ergo videt eſſe calx. Sed illa maxime: quę non e gleba ſtatim ad opus conferſ: ſed tem pore macerat: atq̃ fermẽteſcit. Cũtunt hoc vocabulo. Var. Colu. Cicero. vt intrita propie tectorijs nobilib⁹ calx e gle/ba: vulgarib⁹ & vilib⁹ albarijs ſere dicata ſit. Legit & intri tũ apud Pli. li. xxv. p terra ipa vnde lateres fingunt. In/tritũ ingt ipm eoz priuſq̃ fingant: macerari oportet.

Intermico as. pe. cor. in medio ſplẽdeo. Clau. lib. j. Ru/tilum ſquãmis intermicat aurũ. Poteſt etiam intelligi in ſquammis vehementer micat.

Intermitto ad tẽp⁹ omitto: ceſſo. Cice. Et ſi ego id tẽp⁹ intermiſerã poti⁹ q̃ omiſerã. Li. Cũ iter nõ intermitteret.

Interminor pe. cor. maxime minor. Plau. in Aſina. Mi hi tibiq̃ interminat⁹ eſt nos futuros vlneos: ni hodie Ar gyrippo eſſent. xx. ming. Terẽ. in an. Interminat⁹ ſũ ne ſa/

Intermorior penit⁹ morior: ſeu ĩtra hęc morior. (ceres. Bithynic⁹. Peto a te vt abſentẽ me glo ſciq̃ in reb⁹ op⁹ fuerit tuearis: ſi nullũ officiũ tuũ apud me intermoriturũ exiſtimas. Intermoritur ſo latini dicũt eũ qui inter mortẽ vitãq̃ ex dolore procubit: ſimilis expirãti. Pli. li. xxij. Cũ/tuli marini adeps inſtillat naribus intermoritur ũ vulnę vitio. Sue. de Nero. Poſtq̃ deinde Galbã & Hiſpanias deciuiſſe cognouit: collapſus animoq̃ male fracto diu & ſine voce: & prope intermortuus iacuit.

Internaſcor: in medio naſcor.

Interneco penul. cor. ſimul interficio. Et multitudinem totã ferme complectit. Plau. in Amphi. Legiones reueni unt domum duello extincto maximo: atq̃ internectis ho ſtibus. Hinc internecio vitę priuatio. Liui. lib. ix. Lucerini ac Samnites ad internecionem cęſi.

Internectiuus a. um. qđ ad internecionẽ ptinet. Cũ in ternectiuũ teſtamentũ dicit: ppter qđ dñs eius necat⁹ eſt. Internectiuũ bellũ: qđ ad deſtructionẽ fit. Liui. lib. x. Mul lus modus fuit cędibus: deletaq̃ Auſonũ gens vix certo defectiõis crimine: perinde ac ſi internectiuo bello certaſ/ſet. Pli. habet deinde internectiuũ bellũ cũ Ichneumone.

Internodiũ ſpatiũ inter nodũ & nodũ. Col. lib. iij. Cir/gam malearem nõ amplius q̃ ſex gẽmarũ eſſe conuenit: ita tamen ſi breuia internodia habet.

Internoſco: inter alios ſiue alia noſco.

Intermũtius: q̃ inter alios medius eſt ad aliquid tracta dum. Et modo huic: modo illi per vices nuntiat. Plau. in Amph. Seu per ſcriptas literas: ſiue qui ipſe ambiſſet ſibi ſeu per internũtiũ. Hinnus fœmininũ eſt internũtia.

Internus interaneus & interne ab intra. Cc.

Interopus ſignificat dum operatur. Tibu. Erura ſonãt ferro: ſed canit interopus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Intero:do ſpatiũ qđ eſt inter o:dines. Col.lib.vj. Vt ſa/cens non excedat intero:dinis ſpatiũ. Idem. Macro ſolo quinis pedibus intero:dines omiſſis mediocri ſenis.

Intero:dinũ idẽ ſignificat. Idem. Minimũ eſt quinq; pedum intero:dinũ ſeptimũ maximũ. Hinc intero:dina/rius a.um. Idem. Conſitis pluribus intero:dinaria ſemi/na malleolis: quos poſtea q̃ qualuerint crudo ſolo: quod emuſſum eſt: tranſuerſis ſerobibus propagent.

Interpellare eſt loquentẽ vel aliquid agentẽ interrum/pere. Cice. lib.j. Tuſ. Sed nihil te interpellabo: continen/tem o:rationem audire malo. Pli. in epiſtolis. Interdũ laſ/ſo mihi opportuna interpellatione ſubuenit. Hinc inter/pellato:es dicti. Cice. In literis ſine interpellato:e verſo:. Aliquãdo interpellare eſt dicere. Lucil. li.xxx. Verũ tu qđ agis: interpella me vt ſciã. Aliquãdo Rogare. Val. max. lib.iij. Cato rogatus vt ſocios apud auunculũ adiuuaret conſtanti vultu non facturũ ſe reſpondit. Iterũ deinde ac ſępius interpellatus in ꝓpoſito perſtitit.

Interpollare: immittere: interponere. Ambro. Illi natu/ralia captant ſecreta: ⁊ vltra o:bis terrarũ terminos ma/re norunt: quod nullę interpollãt inſulę: nec terra aliqua interiacet. Aliquãdo ſignificat nouare: mango nizare: ⁊ q̃ſi nouã formã a veteri fingere: quaſi interpolire. Tractũ ab arte fullonia: qui poliẽdo vellera quęq; in nouã ſpeciẽ mu/tant. Vnde veſtes interpollatę. Et mancipia interpollata in iure ciuili: quę cum ſint veterana: lenocinio ⁊ arte faciẽ mutant: pro recentibuſq; ac nouis ꝓ̃is licent. Pli. At herclẽ Alexãdrię vbi tura interpollant. i. rudia cũ ſunt poliũtur. Cõuehebat eñ illis rus rude aſpectu ſile cortici. Plau. in Am. Illic me hõ interpollabit: meũq; os finget denuo.

Interpolla noua inuenta ⁊ renouationes artiũ ⁊ aliarũ rerũ. Pli. Mutatur ars quotidie: quoties interpollis ⁊ in/genioũ grecię flatu impellimur.

Interpollato:ẽ vocamus q̃ antiquas veſtes reſarcit aç renouat: vt facilius vendat. Lc.

Interpollatrix: mulier quę antiquas veſtes renouat: vt eas facilius vendat. Pompo. Interpollatricem accerſire opo:tet: quę huic veſtem abducat. Et mulieres vitia defo/rmitatis arte occultantes: interpollę dicuntur.

Interpres ex inter ⁊ pres: quod non eſt in vſu: licet pręs p fideiuſſo:e inueniat. Et eſt qui in aliqua re agenda me/dius eſt: ⁊ veluti cõciliato: ⁊ author. Virg. li.iij. enei. Tuq; harũ interpres curaꝝ ⁊ cõſcia Juno. Interpretes ab Aſco/nio dicunt: q̃ quos indicit pactio. Quoniã ꝓ hmõi hoies animos eorũ quib⁹ dati ſint interptes ſciſcitant: ⁊ inuicẽ illis exponunt: factũ eſt vt interpres ꝑ eo accipiat qui ob/ſcura exponit. Virgi. Troiugena interpres diuũ. Vbi Ser. Interpres vaticinato:q̃ mentẽ deorũ mortalib⁹ publicat.

Interpreto: pe.co:. expono. Hiero. ad Helio. Interpre/tare vocabulũ monachi: hoc eſt nomen tuũ: quid facis in turba qui ſolus?

Interpretamentũ: interpretatio. Gel. Ex quibus diuer/ſa latinę linguę interpretamenta collegimus.

Interpremo pe.co:. intercludo. Plau. in Rud. Ecedepol infortunio hominem prędicat donabilem: qui ſacerdotis ſceleſtus fauces interpreſſerit.

Interputo as.penul.co:. inter aliquid ⁊ aliquid decido. Col. lib.iij. Roſam fruticibus ac ſurculis diſponi per ſur/culos pedales conuenit per idem tẽpus quo ⁊ viola. Sed omnibus annis fodi ante Calendas martias ⁊ interputa/ri opo:tet: hoc modo multis annis perennat.

Interrumpo: per mediũ ſeu in medio rumpo. Plancus Cice. Pontes quos feceram: interrupi.

Interaneus. Vide internus.

Interreges ꝓ:prie dicti ſunt centũ patres: qui mortuo Romulo: donec alius rex crearet: remp. gubernabãt. Ex his eñ: author Feneſtella: decernebat cui⁹ poteſtas gnq; dierũ ſpatio finiret: ⁊ ita p totũ annũ oẽs finiebãt impiũ. Sic interregnũ: regni interuallũ: ⁊ ſpatiũ tpis quouſq; in loco mortui alius o:dinat. Vide in dictõe Reges.

Interrogo ex inter ⁊ rogo peto. A quo interrogatio: in/terrogato:ũ ⁊ interrogatiuũ deducunt.

Interſcapilũ vellecula quędã a fine colli incipiẽs inter ſcapulas iacet. Higy. in deſcriptiõe vſę. In humero claꝝ vnam: in pede de poſterio:ibus nouiſſimo duas: in ſũmo interſcapilio vnam.

Interſcindo: in medio ſiue per mediũ ſcindo. Liui. Nõ/temq; interſcinderent. Lactã. de opi. Labra ipſa: quę qua/ſi antea cohęrebant q̃ decenter interſcindit.

Interſepio is pe. p. intercludo vel intermedio. Lactan. lib. de opi. Ad id velut pariete p mediũ ducto interſepſit.

Interſero pe.co:. interſeui interſitũ: in medio planto: ſe/mino: inſero ve. Bel. lib.j. Eadẽ ratione qua ſecundi quat tuo: interſiti ſunt. Col. lib.iiij. Deinceps paſtinat malleo/lus o:dinarijs vitibus interſerendus. Interſero ꝓ̃o p in/terpono interſerui interſertũ facit. Hiero. in prolo. Salo. Ea quę minus habebantur interſerens.

Interſono as.pe.co:. ſignificat medio ſono.

Interſpiro as.pe.p. de medio ſeu per mediũ ſpiro. Ca/to. Manu cõp:imito acina vt cõbibant aquã marinã: vbi impleueris doliũ opculo opito: relingto q̃ interſpiret.

Interſterno is. in medio ſterno. Juſti. lib.j. Hęc Baby/loniam condidit: murumq; vbis cocto latere circũdedit: arena: pice: bitumine: interſtrato.

Interſtingo is. p intervalla aliqua extingo. Feſt⁹. Ignis Veſtę ſi qñ interſtinct⁹ eſſet: virgines verberib⁹ afficiebã/

Interſto as. inter aliquid ſto: intercedo. (tur a põtifice. Vnde interſtantia ⁊ interſtitium.

Interſtitiũ: ſpatiũ ⁊ diſtãtia inter aliqua. Macro. Cum quatuo: ſint elementa: ex quibus conſtant co:po:a: terra: aqua: aer: ⁊ ignis: tribus ſine dubio interſtitijs ſeparãtur. Quoꝝ vnũ eſt a terra vſq; ad aquã. Ab aqua vſq; ad aerẽ ſequẽs. Tertiũ ab aere vſq; ad ignẽ. Hygi. Quod ab eo ſy/dere paruo interſtitio differt.

Interſtitiũ lunę dicit interluniũ. Apul. Difficultas itine/ris ac globoſi ſyderis interſtitiũ. Lc.

Interſum: pſens ſum: ⁊ quaſi in re ſum. Significat etiã differre: diſcrepare. Terẽ. Stulto intelligẽs qd intereſt. L.

Intertextũ: qđ in medio textũ aliqd habet: vt chlamys intertexta auro: q̃ vulgo brogata ex auro dicit. Picturata vel acu picta vel phrygiata dicit recamata.

Intertraho: de medio traho. Plau. Ni ego illi puteo: ſi occepſo animã omnem intertraxero.

Intertrigo pe. pro. nomẽ ab interterẽdo deductũ. Et eſt id malũ: cum ſimul membra interterunt: ⁊ cõfricant acce dente ſudore. Vulgo dicit Trafregatio. Tũc enim ſęmina atterunt: aduruntur q;. Paratrima a grecis appellat. Col. lib.vij. Intertrigo bis die ſoluitur aqua calida. Mox de/cocto agrico ſale: cum adipe defricatur.

Interturbo: valde turbo. Dauus interturbat omnia: in quit Terẽ. in An. vbi Do. Hic inter auctiua particula eſt adeo vt nõ pro media ſignificatione ſit: ſed qua maiorẽ ha/bere non poteſt: vt interfectus.

Interuallũ ſpatiũ qđ eſt inter palos: vallũ caſtrẽſe cõſti/tuentes: a quo omne ſpatiũ interuallũ eſt nũcupatũ. Lc.

Interuello is. de medio vello: quod fit cum malas her/bas a bonis extirpamus. Palla. Si ſpiſſa ſunt interuelles aliqua: vt cętera robo:entur. Plau. in Amph. Vt ego inſę/lix homo fui: qui non alas interuelli.

Interula penul.co:. camiſia. Hinc illud. Quẽ veſtire de/buit interula veſtiuit interitu.

Interuaco as.pe.co:. in medio vacu⁹ maneo. Col. li.v. Bulbus tripedaneis interiacentibus ſpatijs ob:umbe: an/no celerius maturam perticam prębet.

Interuenio is. pe.co:. in medio negotio quaſi ex inſidijs ſupuenio ⁊ optimo in ipo actu q rẽ celatã vellent. Terẽ. in Adel. interuenit homo de improuiſo. Et interuenire eſt in tereſſe. Cice. Nõ nõ eſſet factũ ſi ipſe interueniſſem. Et in/tercedere: quod ab eccleſiaſticis ſępiſſime vſurpatur.

Interueniũ: quod eſt inter venas. Victr. li.viij. Sed nõ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

per interuenia dilabantur ⁊ decrescant.

Interuerto:callide surripio.Quod plerūq; fit cū rez cō/modatā:aut creditā dolo:ne domino restituat: efficimus. Cice.in Ver.Candelab:ū quod rex egypti Ioui Capito/lino dono tulerat:a Verre qui illud cōmodato a rege ac/ceperat:interuersum esse conqueritur. Plau.in Asi. Dem istuc ago quo modo argentū interuertam. Inuerto ꝙ est quasi in contrariū verto. Ut vestem aut pellē:seu etiā ver ba p:epostere pronuntio:vt lauo vola.

Interuiso is.penl.pro.quasi interim viso. Cice. Mario. Teq; ⁊ istā rationē otij tui ⁊ laudo ⁊ vehementer probo: qq; minus interuisis:hoc fero animo equo:e.

Intestatus dicit nō solū qui mortuus est:nullo confecto testamēto:sed etiā cuius ex testamēto adita non est hęredi tas:vt inquit Paulus. Item intestatus est cuius verbis nō adhibet fides:quive testis esse non potest. Pompo. Ipse cum vno seruo senex intestatus proficiscitur.

Intestabilis qui iure testamentū facere nō potest:⁊ cu/ius testimonīū nō accipit. Caius de testamētis. Intestabi/lis cum lege quis esse iubet:eo pertinet:ne eius testimonīū recipiat. Et eo amplius: vt quidā putāt:neve ipsi dicatur testimonīū. Bel. p detestabili posint. Eos tñ qui ad Anni balem nō redijssent:vsq; adeo intestabiles:inuisosq; fuisse: vt tediū vitę ceperint:necemq; sibi conscinerint.

Intestinus a.um.pe.pro.qđ est intimū. Unde illa intesti/na dicunt:q̄ in interiori corporis parte claudunt. Intesti/num odiū dicit:vel occultū:vel magnū: hoc est cor ⁊ ani/mā pmens. Intestinū opus:quod factū est ex ligno fabro/rum. Var.lib.iij.de re rusti. Cū villā haberes ope tecto:io ⁊ intestino:ac paulmētis nobilibus lithostratis spectandā paz putasses esse: ni tuis quoq; literis exornati parietes es sent. Sciendū ꝙ intestina corporis sex esse phibent. Duo denum.s.ꝙ a longitudine.xij.digitorū nomē accepit: sicut Auicēna testat. Jeiunū sic dictū: quia nunq̄ quod accipit continet:sed protinus in inferiores partes transmittit. Glo catur ⁊ Milla. Unde farcimina hillę dicunt. Hora. Perna magis ac magis hilla. Lōgū ⁊ alio noie tenuius: qđ est in/testinis vehemēter implicitū. Hoc Var.longanonē appel lat:quia lōgius est intestinū hoc:q̄z duo tenuia. Donocu/lum:quod ⁊ cęcū nominat:quia in dexteriorē partē per/uium non est. Colon a nostris alius dicit: vbi magna do/lorū causa est. Nouissimū est rectū:ita nominatū:qa i ima/ parte dirigit qua excernit. Hęc autē intestina ab omēto cō teguntur. Et dicit neutro genere ⁊ intestinus masculino. Pli.lib.xj. Intestinus quibusdā ab ore incipiens quadam via eodē inflectit:vt sepię ⁊ polipo. In hoie annexus infi/mo stomacho similis canino. Differūt tamē intestina a vi/sceribus. Illa eñ inferiora sunt:hęc superiora. Celsus lib. iiij. A visceribus ad intestina veniendū est. Alio noie dicū/tur interanea. Pli. Medelę sunt innumerę ad interanea.

Intingo is.ex in ⁊ tingo. Tingere ꝙ inficere ⁊ madefa cere. Unde intinctū:quod nos sapore in cibis dicim⁹. Grę ci embēmata. Col. Hoc sinapi ad embēmata: nō solū ido neo:sed etiā spetioso vteris. ἐμβάπτειν eñ tingere est. Pli. laudat intinctū ex myrto. Ouidi.lib.v. Fas. Nutriat intin/ctos missa patella cibos.i.aliquo sapore respersos.

Into:queo es.cōtra seu intus to:queo:nacio. Virgi. Sa crum qui cuspide robur Lęserit ⁊ tergo sceleratā into:se/rit hastā. Item into:queo:circūto:queo. Col.lib.iij. Cū iaz matura mala fuerint anteq̄ rumpant: peciolos quib⁹ pē/dant:into:queto. Eo modo seruabunt.

Intra ꝓpositio ab in deriuat. Luca. Intra castroꝝ timu it tentoria ducto:. Intra cubiculū:intra oppidū: significat in tētoriis:in cubiculo: in oppido. Aliquādo significat ci/tra. Cice. Sed tamē quoniā effugi eius occasionē: qui fo/rasse arbitrarer me hāc rempu.nō putare si ꝓpetuo tacerē modice hoc faciā:aut etiā intra modū:vt ⁊ illi⁹ volūtati:⁊ meis studijs seruiā. Modice.i.cū modo. Intra modū.i.ci/tra modū: hoc est minus q̄z modice. Cuius cōtrariū est vl tra modū. Sic dicimus in.

Intra famā.i.citra opinionē:vltra famā:qđ est p q̄z mul tum. Quintil. Nonnūq; scripta tamē intra famā sunt. Quo modo autē ad spatiū ⁊ numez referāt:vide in dictiōe in/tra. Ab intra fit interius. A quo interior intimus:interius: interanei⁹:intrinsec⁹:intro:sum:intrari⁹:intestin⁹ intro as.

Intrari⁹:q intim⁹ est. Plau. Charos mihi atq; intrarios

Intro aduerbiū proximū est voce ⁊ significa (amicos. tione inter. Et sicut inter ⁊ intra ab in descendunt:sic int⁹ ⁊ intro. Sed intus in loco ⁊ de loco:intro ad locū signifi/cat. Et cōponit cū d:vt introduco:e vt introeo:g vt intro/gredio::m vt intromitto:r vt introrumpo:v vt introuoco:

Intro as.ingredio::introuado. ℭ vt introspicio.

Intrico as.pe.p.implico. Unde extrico eius cōtrarium Trico ꝙ a tricis:quę sunt implicatiōes. Plau. Quod ar/gentum tu mihi:quas mihi tricas narras.

Intrinsecus ⁊ extrinsecus.pe.cor.aduerbia sunt cōposi ta ab intra ⁊ extra:⁊ sec⁹ cū significat iuxta. Hiero. ad Iu lianū ea cōplexus est. Callidissimus inquit:aduersarius ⁊ inueteratus dierū malorū nouit alia quę extrinsecus: sunt ⁊ a philosophis quoq; mūdi adiaphora:hoc est indifferē/tia vocant:in eoq; amissiōe atq; cōceptu perfectā nō esse virtutē:alia quę intrinsecus:⁊ de se data cogant dolere p/dentem. Inueniunt tamē hęc nomina apud recentiores.

Intritū pe.p.nomē ab intero deductū:de quo pauloan te. Lib⁹ in mortario tritus:vt est alleatū. Mar. Circūlata diu mēsis intrita secūdis. Est ⁊ participiū Intrit⁹ a.um.

Introduco is penl.prō significat intra aliquem locum duco. Sal. Cultumtiū cum legatis introducit. Per transla tionē est instruo:doceo. Unde introductio eruditionis p̄n cipium quam gręci εἰσαγωγήν vocant.

Introeo is.notū. Li.in Lęl. Fuerat equi⁹:vt pri⁹ introie rain:sic pri⁹ de vita exirē. Unde fit introit⁹ p ingressu.

Introgredio:eris:sic sonat. Virgi. Postq; introgressi ⁊ coram data copia fandi.

Intromitto is.Terē. Uereor ne illō grauī⁹ Phędria ui lerit neue alio:sū atq; ego feci accepit:qz heri intromissus

Introrūpo is.q̄si cū impetu introeo. Bel. Cer (nō est. ua emissa in cubiculū Sertorij introrupit Hellanicus.

Introspicio is.pe.cor. Amb.lib.j.offi. Introspice hulce/ra ⁊ vibices animę eius:⁊ cordis męstitudinē.

Introuoco pe.co:. Liui.lib.x. Fabius mihi pcat⁹ popu/lum q̄z vt prinsq; introuocaret ad suffragiū trib⁹: Appij Claudij pretoris allatas ex Hetruria literas audirent.

Introrsus aduerbiū quid significet:declarat Cęsar lib. iij. Ab eo flumine pari accliuitate collis nascebat aduer/sus hunc:⁊ contrarius passibus circiter ducentis infimus apertus a superiore parte syluestris:vt nō facile introrsus perspici posset. Quidā volūt intelligi introrsus a lęua par te:⁊ interiorem a sinistra.

Intybus pe.cor.ge.fg.in plurali intyba neutri:⁊ intybi masculini. Uerg. Et amaris intyba fibris. Pli.lib.xx. Inty bi quoq; non extera remedia sunt:succus eorū cum rosa/ceo ⁊ aceto:capitis dolores lenit. Herba ē capillosa ⁊ ama ra:cuius tenues capilli segetes ambiūt ⁊ enecant. Intybū erraticū antiqui cicoreā vocant.

Intueor eris. Vide in dictione tueor.

Intutus a.um.pe.pro.nō securus. Liui.li.v. Castra Gal/lorū intuta:neglectaq; ab omni parte nacti intuadūt.

Intus ab in fit:⁊ significat in loco. Plau. Quis int⁹ ē. C.

Inuado is.pe.p.incesso:⁊ tam datiuo q̄z accusatiuo iū/gitur. Var.de vi.pa. Tāta poro inuasit cupiditas bonorū pleriscz. Et inuadere est repente ⁊ cum impetu aliquē in/gredi. Virgi. Inuadunt vrbē somno vinoq; sepultā. Sall. priusq; hostes inuaderet. Itē ingredi siue incipere. Li. Nō potui magis in arcē illius causę inuadere. Virgi.li.vj. Nūc inuade viā:vaginaq; eripe ferrū.

Inualesco is.robur ac firmitatē acquiro. Unde inualu isse consuetudinem:inualuisse mores dicimus.

Inualitudo imbecillitas. Cice.in Lęl. Quāuis in his no nis in collegio nostro nō affuisses:inualitudinem respon/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

deo causam:non mestitiam fuisse.

Inneho is.simil modo pro simplici.Ver.Centauro inuehitur magna.Quādoq; intro veho.Liu.lib.vj. Quantumq; Romana se inuexit acies:tñ hostes grado demoti.

Inuehor deponēs:significat maledictis ingredior:et veluti quodā impetu sermonis in aliquem feror. Cice.in eā itaq; Pansa vehementer inuectus.

Inuectiuę:orationes sunt aduersus aliquem scriptę:q̄ in illius mores inuehamur.

Inuenio is.pe.cor.cōperio:quasi in aliqd venio. Vergi. Inueni germana viā.Hinc inuētiōes et inuēta.Differūtq; p̄m aliquos inuenio et reperio:q̄ inuenire sit rem q̄sitā offendere.Repire a casu.Qui.Tu nō inuēta repta es.

Inuerto:q̄si in ꝓtrariū verto.Vide in dictiōe interuerto

In versum:in numerū.Ver.Ille etiā seras in versum distulit vlmos.

Inuestigo pe.pro. significat quērēdo inuenio.Tractū a venatoribus:qui per vestigia feras quērēdo inuenūt.Teren.Nil tam difficile est:quin quērēdo inuestigari possit.Cice.pro Liga. Sed quoniā diligētia amici inuestigatū est quod latebat:confitendum est vt opinor. Interdū tamē significat vestigo:id est quero.Terē.in Eu. Vbi querā:vbi inuestigē:quem percōcter:qua insistā via incertus sum.Cice.lib.j.offi.In primisq; est hois ꝓpria veri inquisitio atq; inuestigatio. Sed quoniā in quādoq; negationē inuit:simil etiā,p nō inuenio:vt est illud apostolicum.O altitudo diuitiarū sapiētię et sciētię dei:q̄ incomprehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles vię eius.

Inuestire est quasi ornare.Pli.xxxv.Publicas poticus inuestiuit pictura.

Inuestes ierines dicim⁹:siue vt qdā volūt ipuberes.Cc

Inuetereſco ex in et vetereſco. Vetereſco autē a vetero as.fit.Vetero a vetus.Vetero non reperi:sed tñ vetereſco quorū ꝓterita nusq; legi:sed veteraui ambo facere oportet:si inueniant.Nam vetero et vetereſco eodē modo in significatiōe sua procedere puto:quo integro et integraſco. In formatione ꝓo etiā similiter:nisi q̄ inueteraſco inutata in e:sicut cōsano consaneſco.Resano resaneſco.Hilaro hilareſco.Incuruo incurueſco:et alia hmōi. Sic inuetero et inuetereſco inueteraui.Lactā.lib.ij.in actiua significatione posuit.Hac versutia et his artib⁹ notitiā dei veri ac singularis apud omnes gentes inueterauerūt:id est in desuetudinem posuerūt.Inueteresco passiue.Teren.in Hecy,p log.dixit. Mouas qui exactas feci:vt inueteresceret:ne cum poeta scriptura inuaneſceret. Dona.inueteresceret in desuetudinē veniret:spectarent:amarent.Colu.ꝓterito vsus lib.vij.in passiua significatiōe:et ꝓprie de morbo dicens.Sed si iam inueteraut:vehemētioribus est opus remedijs.Cice.quoq; in Cato.Jam omnis cōglutinatio recens egre inueterata facillime diuellitur.

Inueterati etiā dicunt:qui in malis insenuerūt:vt in sacris literis.Inueterate dierū malorū.

Inuicem penul.cor.ex in et vicem:proprie significat mutuo.Quintil.Qui se ardentissimo amore inuicē dilexerūt. Aliquādo sumitur ꝓ secūdo loco.Pli.iunio:. Habes res vrbanas:inuicem rusticas scribe.

Inuideo es.pe.cor.ex in et video:significat inuidiam habeo:hoc est ex alicuius rebus secūdis dolore afficior. Tractum a nimis videndo:q̄ oculos et animū in eos quibus inuidemus cōtinue intentos teneamus. Unde etiā cū accusatiuo constructū inuenit.Ouid.Troades inuideo.Virgi.Inuidet imperiū.Idem post accusatiuū posuit datiuū. Liber pampineas inuidit collibus vuas. Sic enī deceter dicimus:inuideo tibi doctrinas.Fortuna mihi inuidet diuitias.Pli.Neq; ego:vt multi:inuideo alijs bonū quo ipe careo.Apul.Mihi fortuna diuitias inuidit.Col.lib.iij. Vt nobis optimā naturā inuidisse videant.Priſci.tamē in negatiue exponit:dicens.Inuideo tibi quasi non videns tibi fio:hoc est nō feres te bene agentē videre. Aliquādo inuidere significat interius vel penitus videre. Cice.li. de ora. Itaq; ne hoc possis dicere me omnino ignorare quid possideat:neq; plane nosse atq; inuidisse.Hiero de vera circūcisione. Quis inuidet domini verbū de corde patris ereptatū? Sciendū q̄ licet inuideo actiuū sit:tamē cōsuetudine datiuo iungitur:immo et Biome.docet vltra datiuum potest regere genitiuū:accusatiuū et ablatiuū:vt inuideo tibi glorię:gloriā:et gloria.Eius passiuū est inuideor:vt ego inuideo tibi:et tu inuideris a me.Hora.Ego cur acquirere pauca:Si possis inuideor.Plau.in Tru. Malim mihi inimicos inuidere:q̄ me inimicis meis.Nā inuidere alij bene esse:tibi male esse miserū est.Qui inuident: egent:illi quibus inuidet:rem habēt.Est quando inuidere ponit̄ ,p odisse:q̄ contra votū nimū videmus.Ouidi. Troia iacet certe Danais inuisa puellis.Cice. Dijs hoibusq; inuisus.

Inuidia ab inuideo fit:et significat actū ipm inuidendi: qui est dolor alienę felicitatis.Aliquādo pro odio et malevolentia sumit̄. Est enī vel dicto vel facto in alterū malevolentię cōciliatio.Vt si qs calamitates suas referat: ostendatve:vt authori calamitatū concitet odiū cęterorū:quod dicit̄ inuidiā facere:vel vocare:vel adducere ad inuidiaz. Quintilia.Hec ei tot scelerū cōmemoratione concitarē inuidiam.Terentius.Ita vt fine inuidia laudem inuenias:et amicos pares. Inde inuidiosa res dicitur:quę facti atrocitatē augens inuisum illud:vel illius authorē faciet. Hinc ius diminutiuū est inuidiola.Idem. Cum nescio quid inter eos inuidiolę exortum fuisset.

Inuidentia est ęgritudo animi quę propter res secūdas alterius suscipitur:quę nullā iacturā afferūt inuidēti. Cicero in tertia Tus.Ab inuidēdo inuidētia recte dici potest vt effugiamus ambiguum nomen inuidię. Cadit enim in vtrūq;:et in eū qui inuidet:et in eū cui inuidetur.Unde potentia et opes inuidiosę dicuntur : quod verbū ductū est a nimis videndo fortunā alterius.Vbi inuidētiā q̄ inuidiā dicere maluit:tanq; inuidentia inuidi sit:inuidia eius cui inuidetur.Sed in frequēti vsu est inuidia magis q̄ inuidētia apud doctos:indoctosq; indiscriminatim. Inuidia distat ab odio:q̄ inuidemus fortunato:odimus vitiosum:q̄ inuidiā ,pfiteri erubescimus:odisse palā decorū est:q̄ inuidia hominū tñ est:odiū reliquarū etiā animantiū:vt inqt Plutar.in lib.de inuidia et odio.

Inuidus qui actu alicui inuidet.Hora. Inuidus alteri⁹ mācrescit rebus opimis.

Inuidiosus q morbo inuidentię laborat.Ouidi. Tēpus edax rerum:tuq; inuidiosa vetustas.Omnia destruitis.Interdum sumit̄ pro eo cui habet̄ inuidia.Idez. Pactolonq; petit:q̄q̄ non aureus illo Tēpore:nec charis erat inuidiosus harenis.Sic potētia et opes inuidiosę dicunt. Cicero Dolobellę.Contingit enim tibi quod haud scio an nemini:vt sūma seueritas animadversionis nō modo nō inuidiosa:sed etiā popularis.Et inuidiosius:odiosius:atq; inuisus dicit̄.Unde inuidiosa res dicit̄:quę facti atrocitatē augens:inuisum illud vel illius authorē facit.

Inuidere facere dicit̄ qui per inuidiā aliquid agit.

Inuigilo as.pe.cor.supra siue intus vigilo :sollicit⁹ sum. Lactā.lib.iiij.Vel custodiendis domibus inuigilat.

Inuito as.pe.pro.manifestā habet significationē:quam ponit Cice.Ad quem fruendū non modo nō retrahit: verum etiā inuitat atq; allectat senectus:id est prouocat. Et inuitare est delectari.Virgi.lib.j.geor.Inuitat genialis hyems:curasq; resoluit.Item replere.Plau.in Amphi.Dira sunt:nisi inuitant sese plusculū.

Inuitatus us:inuitamentū et inuitatio pro eodē sumuntur.Cice.Cęsari.Mitto ad te Trebatiū:atq; ita mitto :vt initio mea sponte:post autem inuitatu tuo mittendū duxerim.Idem in Hortē.Voluntates autem nulla ad necessarias inuitamenta afferunt senibus.

Inuitus a.um.quod non libenter fit.Teren.in An.Feci hodie vt fierent insperante atq; inuito Pāphilo.Cice.lib. ij.ad Heren.Sin est probus:cur talem inuitā inuitū cogis relinquere.Idem comparatiuū posuit:cum ait.Quez ego paulo sciebam vel impudentius vel inuitius: nolo enī di-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cere de tam suaui homine satisdiosius.

Inumbrare est tegẽdo vmbrã facere: ꝛ quod dicit opacare. Per metaphorã tamen ponitur pro tueri atq; defendere: quę trãslatio sumpta est ab arboribus. Lc.

Inunco as. quasi vnco inuado ꝛ arripio. Lucil. Aut qui nũmos tristis inuncat. Col. lib. viij. Tum etiã quotidie nitur lana: q̃ quãto plixior in pectore concrescit: tãto magis obnoxium est rubis: quibus velut hamis inuncata a pascentium tergoribus auellitur.

Inundo as. quãdoq; absolute ponitur: ꝛ significat crescere: ꝛ extra alueũ verso. Pli. Anteq; Nilꝰ inundaret. Quãdoq; actiue ꝛ pro ambulo ponitur. Idẽ. Agros ꝛ sata oĩa inundauit. Hinc fit inundatio pro diluuio.

In vnguẽ ꝛ ad vnguem significat ad perfectionẽ. Virg. lib. ij. geor. Nec secius omnis in vnguẽ arboribus positus secto via limite quadret. Trãslatio a lapicidis qui vngue marmoris leuitatem experiuntur.

Inuius a. um. quod est sine via: ꝛ per quod iri non põt.

In vniuersum vniuersaliter. Quintilia. In vniuersum autem præcipue: id est generaliter. Lc.

I ante O

Io vide Isis.

Iobacchus Bacchi cognomẽ ἀπὸ τῆς ἴας καὶ βάζω id est a voce ꝛ clamo. Lc.

Iocus verbis est. Vnde ioco: quod modo ludo significat: modo non serio loquor: sed nugas ago. Aliquãdo facete ꝛ cum venustate quadã loquor. Jocꝰ in plurali ioci ꝛ ioca facit: quę significãt dicteria. Inde iocosus ꝛ iocylare quod modo lusorii significat: modo inane: modo serium modo amœnum ꝛ venustum. Lc.

Iolaus Iphicli filius fuit: a quo Sardinij iolenses dicti sunt: quia illam insulam ad pacem reduxit. Lc.

Iole Euryti Oetolię regis filia fuit: quã amauit Hercules.

Ion violaceę gẽmę species: sed raro saturo colore lucet. Apud Indos inuenitur. Lc.

Ion Xuti filiꝰ fuit: a q̃ Ionia dicta est Atheniẽsiũ ciuitas. Sic a Cecrope cõditore cecropia: ꝛ a Mopso mopsopia.

Ioppe vrbs quã ferũt ante diluuiũ conditã. Lc.

Iouinianus diuus Maximianꝰ voluit vocari qui se foeditor in illyrio gessisset. Lc.

Iouis gẽma q̃ vltra candorẽ: ꝛ lenis est ꝛ tenera. L.

Iouiste compositũ ex Ioue ꝛ iuste. Lc.

Ionia regio minoris Asię media inter Cariã ꝛ Aeoliaz ab Ionio atheniensiũ duce cognominata: qui eã regionẽ subegit. Vel a Jano Japhet filio: vt Josephus inquit. In ea Miletũ ciuitas Priennis: Ephesus: ꝛ Clazomene.

Iordanis fluuius in Iudęa eximię suauitatis. Oritur ad radices Libani: duobus fontibus surgit: alteri nomẽ Jor: alteri Dan: qui simul iuncti iordanis nomẽ efficiũt.

I ante P

Ipse a. um. pronomẽ demonstratiuũ: quãdo sęp cũ aliis pronoibus iunctũ eorũ accipit significationẽ. Vt egoipse: tuipse: illeipse. Inuenit tamẽ sępe absq; aliis per eclypsim platũ: ꝛ tamẽ eorũ habens significationẽ: quę cũ eo subauditur. Virgi. Quęq; ipse miserrima vidi. Aliqñ relatiuũ est. Idẽ. Ipse ardu⁹: altaq; pulsat Sydera. Aliqñ Emphasim. i. expressionẽ alicuius rei latẽtis habet: vt si dicã. Ipse pater de quo minus credendũ esset qui hoc fecit. Oz si ei addat particula met: vt ipsemet: discretio signat. Hoc est ipse solus: ꝛ nõ cũ aliis: vel ipse per se: ꝛ nõ per alios. Aliquãdo significat similẽ: vnde ꝛ cõparatiuũ habet ipsior: ꝛ superlatiuũ ipsissimus. i. similior: simillimus. Apud veteres ipsus pro ipse dicebat. Teren. ipsus est.

Ipsippe: id est ipsi nec alij.

Ips vermiculus est qui comua vitesq; perrodit: vt cis frumenta: trips ligna: fis vestes: is vitra: midas fabã. Declinatio aũt hui⁹ noĩs nõ facilis est. Vñ docet sic Suidas. Ἡ ὁ σκώληξ καὶ κλίνεται, ἱπός καὶ τὸ πληθυντικὸν ἱπί. i. ips vermiculus: ꝛ declinat ips ipis. Et pluraliter ipes.

Ipsilces bracteę dicebantur in muliebrem virilemve speciem expressę.

Iphiclus Amphitriõis ꝛ Alcmenę filius: vno partu cũ Hercule editus. Lc.

Iphigenia Agamẽnonis ꝛ Clytemnestrę filia fuit. Lc.

Iphinous vnus ex centauris. Lc.

Iphitus filius Praxonidis siue Demonis: qui primus olympiada instituit. Lc.

Iphianassa Melãpodis vxor fuit: ꝛ Prœti filia. Ob pulchritudinem a Junone in furorem est versa: sed a Melãpode sanata. Lc.

I ante R

Ir neutri generis ꝛ indeclinabile: proprie manus cõcauitas. Licet quãdoq; pro ipsa manu ponatur.

Ira dicta est ab eo qõd est ire. Nã ase it qui irascit ꝛ furit. Vnde ꝛ qui irã deponit: ad se redire dicit. Teren. in Adel. Tandẽ reprime iracundiã: ꝛ ad te redi. Est aũtẽ ira libido puniendi eius: a quo iniuria offensi sumus.

Iratus dicit qui ex aliqua re lacessitus excanduit: etiã si natura non sit iracundus.

Irate aduerbiũ per iram significat.

Iracũdus: qui ex parua vel nulla causa: q̃q; natura ad irã pclinis est: etiã si tũc nulla moueat ira. Hunc iracũdia dicta (autore Festo) qꝰ irã incẽdat. Dona. Ira de causa est iracũdia de vitio multũ iracẽtis. Sene. li. de ira. Ira quo differt: ab iracũdia apparet: quo ebrius ab ebrioso: ꝛ timẽs a timido. Iratus potest esse nõ iracũdus. Iracundus pẽt aliquãdo non iratus esse. Usurpatiue tñ iracũdia ponitur pro ira. Cice. lib. iij. Tus. Iracundia est vlciscendi libido.

Irascor irasceris iratꝰ cõstruit cum dativo. Plau. Noli amabo Emphytrio irasci Sosię causa mea. Huiꝰ cõposita sunt. Subirascor: qõd est paulũ irascor. Obirascor: ꝛ irascor. Liui. lib. j. Fortunę vt fit obirati cultũ religrãt deũ.

Ire pedibus in sentẽtiã qd significet. Vide supra in eo is.

Irenarches siue irenarcha dicit: qui ad tollẽdas discordias: ꝛ pacandos ciuiũ animos in ciuitate pficit. Apud iurisc̃onsultos tamen dicit: qui disciplinę publicę: ꝛ corrigendis moribus præficitur. Ἐιρήνη enim εἰρήνην pacem vocant ἀρχόν. præfectũ aut principum.

Iris is. vel idis. arcus cęlestis ab εἴρω. quod est nuntiare. Nam poetę deorũ nuntiã fingunt. Virgi. Irim de cęlo misit saturnia Juno. Huiꝰ arcus causa est radius solis caue nubi immissus: qui repulsa acie in solẽ refringitur. Nubes eñ formã arcus discoloris efficiũt: quia alię partes earum tumidiores sunt: alię sũmissiores: ꝛ quędã crassiores q̃s vt solẽ trãsmittãt: alię imbecilliores: q̃s vt excludãt. Hęc inęqualitas alternis lucẽ vmbramq; cõmiscet: ꝛ exprimit illã mirabilẽ arcus varietatẽ. Est ꝛ iris herba suauissimi odoris: vt Pli. lib. xxj. testis est: cuius radicem dixit in vnguentis ꝛ medicinis cõmendari. Caulem habet cubitalẽ ꝛ rectũ: radicẽ raphano simile: quę sternutamenta mouet. Floret diuersorũ colorũ specie quasi arcꝰ cęlestis: a quo nomen habet: vulgo dicit liliũ cęruleũ.

Irceus ꝛo genus est farciminis. Lc.

Irinum oleum est quod ex iride fit. L.

Ironia cũ accẽtu in penul. dici põt simulatio vel illusio: εἰρωνεία ab εἴρω dico: ꝛ inde εἰρωνεύομαι i voce passiui qõ est cauillor. Figura cũ aliqd p̃ oppositũ dicit ꝛ illusionẽ.

Irretio is. a rete fit: ꝛ significat retineo: rete quasi capio. Vnde irretitus dicit qui aliqua fraude: vel blãditijs: aut dolo cõsi rete captꝰ. Lactã. lib. iij. Eos aũt q̃ deũ sciunt dolis ꝛ astu aggredit: vt cupiditate aut libidini irretiat: aut peccatis blãdientibus deprauatos impellat ad mortẽ.

Irraucio is. irrausi. sum. ex in ꝛ raucio: qõ a raucus descẽdit. Et significat raucꝰ fio. Dicit ꝛ irrauceo es. irrausi Lice. de ora. Et Valesopũ si paulũ irrauserit: explodi.

Irpices pe. cor. genus rastrorum ferreorũ: seu regulę cum pluribus dentibus: quos item vt plaustra boues trahunt:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vt proruant glebas ⁊ extirpent herbas in agris.

Irrepo.is.pen.pro.psi.ptũ.significat passim ⁊ latenter more reptiliuꝫ intro eo: cuius frequentatiuũ est irrepto. Hora. Cerũ opere in longo vas est irrepere somnũ.

Irripio.is.pe.cor.intus rapio. Cic. Irripiũt in edes su/

Irrigo.as.penul.cor.ex in ⁊ rigo: significat (bito. quasi riuos in agrum deduco. Rigo autẽ a riguus.

Irriguus.a.um.qđ irrigatur: vel facile irrigari potest. Cato. Linea est prima vel si vino multo est. Secundo loco hortus irriguus. Accipit ⁊ quandoq; in significatione actiua: vt aqua irrigua: quę irrigat. Cerg. lib.iiij. Georg. Irriguũq; bibant violaria fontẽ. Tibul. Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas. Ambrosi. subst̃atiuo vsus est. Magna est eleemosyna: quę ardentium criminũ globos benuolentę suę fonte refrigerat: ⁊ quod ã irriguo largitatis obruit incendia delictorũ. Et libro. Hexa. Q; si irriguis aquarum plerunq; ⁊ segetes lętiores sunt.

Irrito.as.pe.cor.componit ex in ⁊ rato.as. quo veteres vtebant pro ratũ facio: approbo. Et ꝑcat non ratum esse volo: vel ostendo: vel facio. Et irritũ improbatũ: non ratũ. Et per translationẽ in nihiluꝫ redactũ. Cerg. Irrita perpetua soluẽt formidine terras. Terẽt. in Phor. Quod dictum indictũ est: quod erat ratũ id irritum est.

Irrito.as.pe.pro.ꝑcat prouoco: iráq; incendo. Frequẽtatiuũ ab irruo per mutationem u in i: euphonię causa. Tractũ a canibus: qui cũ prouocant: irruũt: vel vt Donat. Qui restrictis dentibus hanc literã r. imitant. Cergi. lib.x. Irritatq; virũ telis ⁊ voce lacessit. Ouid. lib.iij. Fast. Tuꝫ ficco primas irritat cortice flãmas. i. suscitat. Plaut. in Amphi. irritabis crabrones. Est ⁊ prorito.as. pe. pro. Mã sicut irrito pro lacesso ab irruo est: ita prorito a primo. Nec multũ in ꝑcatione differũt. Mã prorito idẽ est qđ prouoco. Col. lib.vj. Limi semẽ niſi magnus est eius in ea regione: quã colis prouẽtus ⁊ pretiũ prorita: serendũ non est. Agris eñ præcipue noxiũ est. Hic in bonã partem sumit. Irrito vero magis frequentatiuum est: q̃ prorito. Et ferme semper acris malęq; vehemẽtię. Prorito nõ sic: sed in bonam ⁊ in malã partem vti provoco capi potest. Irrito

Irrogo.gas.penul.cor.infero: infligo. (in malam. Plaut. in Cap. Qui consiliũ inere: quo nos victu ⁊ vita prohibeãt: ijs diẽ dicam: irrogabo multã: vt mihi cęnas decẽ meo arbitratu vent: cũ cara annona sit. Aug. lib.iiij. de ciui. dei. Haz iustis quicquid malor ab iniquis dominis irrogat non est pœna criminis: sed virtutis examen.

Irruo cũ impetu feror. Sallusti. Cum forte in eum irruerent facile repulsi. Bona. Irruere proprie dicunt: qui cũ furore pręliuꝫ ineunt. Q̃q; ratiõe præpositiõis in: ꝑcat introruo: intromitto: ingero. Aug. Vidistis mulierẽ in ciuitate famosam: non inuitatam irruisse conuiuio.

Irrugio.gis. valde rugio. Hieron. in Gene. Auditis Esau sermonibus patris: irrugiit clamore.

Irrumpo: violẽter ⁊ cum impetu ingrẽdior. Plin. lib. xxxv. L. Hostilius Mancinus: qui primus Carthaginez irruperat. Lactan. li.ij. Nam cũ ab Alexandro capta ciuitas esset: ac milites ad eam spoliandã irrupissent. Et ferme semper in hac significatiõe hoc verbo vtunt autores. Lactã. proprie sumpsit lib.vj. pro penitus frango. Summum inter se hoim vinculũ est humanitas: quod qui irrupuerit: nefarius ⁊ parricida existimandus est.

Irrumo.as.pe.cor. a ruma mãma. Vide in dictiõe fel/

Irnola vasis genus in sacris. Lc. (lo. sellas.

I Ante S

Is: ea: id: eandẽ significationẽ habet: quã hic: ⁊ eundẽ locum retinet. Vt qui diuitias cupit: is vel hic: vel ille: vel idem quarus est. Ab is fit isce: sicut ab hic hicce.

Is vbs a Babylone itinere dierũ octo distans: apud quã est Is fluuius: e quo bitumẽ totius Babylonis sub/

Isęus: cum ę: diph. nomẽ rhetoris (ministrabat. pariter ⁊ philosophi: quẽ Philostratus in vitis sophistarum assyrtiũ tradit. Cuius hoc fuit inuentũ: omnem materiam in breue conijcere. Est ⁊ nomen fluminis.

Isagoge penul. produ. latine introductio dicitur ex ἐις quod in: indicat ⁊ ἄγω duco. Vnde ἀγωγή ductio.

Isagogicon: introductoriũ. Grãmaton isagogus literarum introductor, vel inductor, qui eas inducat. i. introducat quodã modo in corda discentiũ. (lib.v. scribit.

Isapis pen. pro. fluuius propinquus Ęsęnę: vt Strabo.

Isara pen. cor. fluuius Rhodano se iungẽs: vbi Cemenus mons Rhodano applicat vsq; huc ad Druentiam

Isatia insula est e (effertur in Adriaticum sinũ. regione Velię: alio nomine Oenotris dicta. Lc.

Isaurũ ciuitas Pamphilię a qua Isauric⁹ Seruilius Romanus dictus est: qui Isaurũ cepit. Ouid. Aphrica victorẽ de se vocat alter Isaurũ. Hic adeo paup fuit: vt publico funere Romę elatus fuerit. Ammianus Isaura plẽ nũero dixit. Claudiopolis: quã deduxit Coloniã Claudius Cęsar Isaura an. Alij Isauriã fę. gñe, ptulerũt. Sũt qui dicãt Isauriã regionẽ mioris Asię: dictã qp vndiq; aurarũ flatib⁹ pateat: eusq; Metropolim esse Seleuciã.

Iscas herbę gñs: radice Lyperi: aliter Leucacanta

Ischia scribit Julius Pollux Larno (noiata. Lc. sas post lũbos vtrinq; eminẽtias appellari. Quę ꝓ post hęc increscũt γλουτοί, ꝫ est latine nates. Duo illa ossa circa quę ſura fit ita distinguñt: vt dicat concauũ illud superius κοτύλη latine acceptabuluꝫ. Inferius vero ἰσχία, qđ nostri coxendicẽ dicũt. Quo etiã nomie ⁊ nervus ille noiatur: qui coxendicẽ femori cõmittit. Erit ergo coxendix vertebra corylę infixa: quã pixidem appellãt: nervis quibusdã ita illigata: vt facilis coxarũ motus atq; flexus fiat. Vnde qui coxendice laborant ischiadici: vel ischiaci dicuñt. Plini. Mox aquã bibere catullo mire id prodesse ischiadicis. Recentiores medici sciaticam dicunt.

Ischyros cũ accentu in prima: latine fortis ὁ: ἰσχὺς eñ

Ischomache pe. cor. nomẽ cõpositiuꝫ (fortitudo est. ex ἰσχῶ habeo μάχη pugna. Quo noie dicta est Hippodamia: quę habuit in nuptijs suis pugnam Centaurorum. Hęc fuit Atracij filia: quę nupsit Perithoo.

Isis isis: ⁊ isidis. actũ facit isim. Inachi filia. Io prius dicta. Quę oli pererrãs cũ ad Nili fines pueniſſet: Iouis amatoris ope formã vaccę immutauit. Estq; ab Ægyptijs ꝑdea celebrata. De qua Luc. li.vj. Nos in tẽpla tuã Romana recepimus Isim. Hoc etiã noie dicta est ĩsula in sinu Arabico. Suidas Ἶσις αὕτη λέγεται ἰὼ· ἣν ἥρπασεν ὁ Ζεὺς ἐξ ἄργους. ἡ δὲ φοβουμένη αὐτὴν μετέβαλλε τοτὲ μὲν εἰς λευκὴν βοῦν τοτὲ δὲ εἰς μέλαιναν τοτὲ δὲ εἰς ἵππον. id est Isis hęc dicit Io. quã Iuppiter ex Argo rapuit: ⁊ Iuno nem umẽs mutauit: nũc in bouẽ candidã: nunc in nigrã: nũc in violaceam: cũ qua oberrans in Ægyptũ venit.

Ismarus pe. cor. gñis mas. in plẽ neut. Mons Thracię asper ⁊ incultus: ex vna parte: ex alia fertilis vinetis ⁊ oliuetis: quẽ Orpheus incoluit. Vbi Ismara vrbs Ciconuꝫ fuit. Cer. Nec tñ Rhodope mirant: ⁊ Ismar⁹ Orphea.

Ismenus pen. pro. fluuius Bœotię: ab Ismeno Pelasgi filio cognominatus. Statius. Horruit ingenti venien/

Isocolon: latine dicitꝫ com/ (tez Ismenon aceruo. par. Et id esse dicunt rhetores: qđ duabus aut pluribus sententijs breuibus: ⁊ inter se paribus exigitur. Lc.

Isocrates pe. cor. nomẽ maximi oratoris Græci: qui perfectus magister: ⁊ scripsit multa præclare: ⁊ docuit alios. Cuius domus cunctę Græcię: quasi ludus quidã patuit:

Isodomon vocabant ge/ (atq; officina discendi. mus structurę in ędificijs: quasi æqualiter directũ. Lc.

Isoetes Ambrosię genus: aliter Chrysotheles: q̃ aureum florem producat. Lonicopię.

Isopleurus triangulus æquilaterus. Lc.

Isonymia cũ accẽtu in pe. latine iuris æqualitas dicit.

Ispellũ ciuitas i Umbria: ex alta mõtiũ pte: q̃ Cæsertes.

Israel interpretat vir videns deum: qđ nomẽ impoſi/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tum fuit Jacob patriarchę. A quo Jsraelitę pe. p:o. qui de Jsraelis stirpe sunt: qui p:ius Hebręi dicebant. Sed postq̄ in duo regna populus Hebręorū diuisus est: tunc duę tribus: quę de stirpe Juda reges habebant: Judęor nomē sortitę sunt: reliquę decē tribus Jsraelis nomen tenuerūt: & ab Jsraele filio Jsaachi regio maioris Asię Samarię cōtermina dicta est Jsrael. Dicunt & Jsraelitides a ntō singulari israelitis. idis. & israelitis. Hiero. in lib. numeri. Arrepto pugione ingressus est post virum israelitidez. Sic Madian madianitis: & Madianitidis. Moab

Jssa insula in mari (moabitis: & moabitidis. Adriatico adiacens Dalmacię: vt Ptolo. li. ij. scribit. In qua sunt Jssa nō ignobilis ciuitas: a qua Jssęus. a. um.

Assus vbs Sicilię: & Syrię fluuius.

Jster istri: fluui⁹ Europę permagnus: qō & istrū dicit quādo. s. flumen sequit: vt inquit Probus. Hoc & Abdubamū: & danubiū vocat. Vide in dictione Danubius.

Jstria Italię regio Illyrio ptermina: quę in latitudine xl. pass. milia in circuitu. cxxv. milia cōplectit: a Formiōe nūc Tisano fluuio ad Fanaticū sinū: in quo Arsia amnis decurrens Jstriā ab Illyrio diuimit. Jstrorū gentē fama est originē a Colchis duxisse: missis ab Oeta rege ad Argonautas psequēdos. Qui: vt a Ponto intrauerūt Jstrū: nec raptores inuenissent: siue metu regis: siue tędio lōgę nauigationis: iuxta Aquileiaz consederūt: Jstriq̄ ex amnis noie: quo a mari concesserāt: sunt appellati. In ea est Justinopolis vbs: quā Justin⁹ imperator extruxit: a qua Paulus Vergerius vir eloquētissimus originē duxit.

Jsthm⁹ ea terrę structura est: q̄ in duo maria iter porrigit. Qui. Qua duo porrectus lōge freta detinet Jsthmos. Sunt autem duo Jsthmi Achaicus: seu Corinthiacus: & Thracius. Jsthmus Corinthiacus angusta est & breuis terra. De quo Pōp. scribit ꝺ ideo Jsthmo cognomē esse: quia. iiij. milium spatio ęgęum mare ab ionio subimouens: angusto tramite Helladi Peloponnesus annectit. Super ꝺ isthmo fuit vbs Corinthi. Thraci⁹ Jsthm⁹ ingt Solin⁹: in Thracia est similiꝰ angustijs: & pari latitudie: arcti maris. Cui⁹ littora vbes vtrinq̄ secus oītant. Pro pōtidis ora insignit Pactię Medeana Sinū Cardia. Pli. li. iiij. super ꝺ Jsthmo scribit fuisse Cardiā ciuitatē.

J Ante T

Jta aduerbiū similitudinis: geminū superlatiuū expo/ scit: siue nois: siue aduerbij. Cic. li. de Ora. Ut quisq̄ grece optime sciret: ita esse nequissimū. Vel hȝ verbū vim superlatiui habēs. Idē in Lato. Ut quisq̄ ętate antecedit: ita sentētię principatū obtinet. Interdū cum cōparatiuo: ꝑcatq̄ sic. Quādoq̄ valde. Terē. in An. Non ita dissimili sunt oīone ac stilo. Quandoq̄ optantis. Pacu. Jta te dij ament: ita tibi pro voto secūdent oīa. Quandoq̄ illatiua conuūctio est: pro igit. Cic. Jta nobilissima ciuitas Grecię & olim potentissima sepulchrū ciuis sui ignorasset: nisi ab homine Arpinate didicisset. Similiter quādo componit cum q̄: semper est conuūctio causalis: & habet accentū in prima: & dicimus itaq̄. Si aūt duę partes sunt: habet accentū in penulti. & dicimus itaq̄. Terenti. in And. Immo ita volo: itaq̄ postulo: vt fiat. Plaut. in Amphi. Verū ita animatus fui: itaq̄ sum nūc: vt ea te patera donem.

Jthaca insula ante Epyrū: in qua regnauit Ulysses. In ea etiā vbs eiūdem nominis: vt inquit Ptol. lib. iij. Ibi etiā mons Meritos: a quo tota insula quādoq̄ dicta Meritos fuit. Vergilius. Meritos ardua saxis.

Italia Europę regio: pri⁹ Hesperia ab Hespero Athlantis fratre: q: fratre pulsus & Hispanię: & Italię dedit nomē. Siue: vt Macro. iquit: ab hespero stella: q occasui subiecta sit. Inde Oenotria vel a bonitate vini: qđ in Italia nascit. Nā greci οἶνος vinū dicunt: vel ab enotrio Sabinorū rege: postea Italia ab Italo Siculorum rege: qui agriculturam Italos docuit: & leges posuit. Nam ad eam partez venit: in qua postea Turnus regnauit: & suo noie appellauit. Verg. Est locus Hesperiā Grai⁹ cognomine dicūt. Terra antiqua: potēs armis atq̄ hubere glębę. Oenotriū coluere viri: nūc fama minores Italiā dixisse ducēs de noie gente. Timęus & Var. a bobus vocatą dixerit: quoniā tauri greca veteri lingua Itali vocati sunt A quorū multitudine & pulchritudine Italiā dixerūt. Latiū vero pars Italię est. Est etiā dicta Ausonia: vt Aristo. inquit pars ad Thyrrhenū versa. Estq̄ in forma cruris inter Adriaticū & Thuscū mare: & iugis alpinz dorsoq̄ Apēnini porrecta se paulatim attollēs: vsq̄ ad Rhegiū verticē: & littora Brutiorū extendit. In vltimo sui scindit in duo cornua: quor alterum Ionii spectat mare: alterū Siculū: in extremitate Rhegyz oppidū habens. Eius longitudo ab Augusta Ptoria: quę in Alpineo fine sita est & per Romā Capuāq̄ porrigit: vsq̄ ad oppidū Rhegyum: Solino teste: decies centena & viginti milia passuum colligit. Latitudo vero quadrit. gēta decē: vbi maior latitudo. Vbi vero minor. centū triginta sex: habetq̄ vmbili cū in agro Reatino: q̄ dudū ex latere maris superi Rubicōnē fluuiū pro finibus habuit. Diuidit aūt in. xvj. regiones. s. Liguriā: Hetruriā: Latiuz: Campaniā: Lucaniā: Calabriā: Apuliā: Samniū: siue apulię: Picenū: Flaminiā: & Aemiliā: seu Romandiolā: Umbriā nunc ducatum Spoletanū: Galliā Cisalpinā. Venetiā nunc Marchaim: Tarusanā: Japidiam: & Carniā nunc Forūlū & Jstria. Ab Italia sunt Italus. a. um. & Italicus. a. um.

Italica: vbs in Italia: quę alio noie Conflnitū dicitur: vt ait Strabo. Alia in Hispania patria Silly Italici.

Italicum phię genus quoddā nuncupatū: ex ea parte Italię: quę quondam magna Grecia dicta. Qđ: vt docet Aug li. viij. de ciui. dei. autorē habuit Pythagorā Samium: a quo etiā ferunt ipm philosophię nomen exortū.

Ita sane affirmatiua pticula quēadmodū & Sane. Lc.

Item aduerbiū: significat similiter: quasi iterū idem.

Iter iteris scōm Prisc. Iter Foitineris p actu eundi. Licet itiner nō sit in vsu cū obliqui nois iter ab vsu discesserint. Plau. in mer. Ergo itiner exeq̄ meū me fines. Var. Expectāt itiner lōgo sermōe leuare. Lucre. li. v. Cōcussos itere & labefactos itere milto. Dictū itē: q̄ vehēdo qđ terit. Vel ab eūdo: cuius supinū est itū. Siue ab ito frequētatiuo. Significat q̄q̄ viā. Hier. in li. nūeri. Auertit se de itinere: & ibat per agrū. De mari etiā ꝺ. Ter. Ain tu tibi ꝺ in cōmodū euenisse iter? Nō hercle Parmēo ꝺbis dici pōt: q̄tum re ipsa nauigare incōmodū est. Iter facere est ire: qđ & iter tenere dicimus. Vergil. Quo ve tenetis iter. Habere iter: idez q̄ iturū esse. Vt iter habeo ad Cęsarē: id est oportet me ire: vel iturus sum ad Cęsarē. At viam facere nō est iter facere. Sed locū vbi nō erat via aperire.

Itinero. aris. iter facio.

Itinerariū viatorium. Unde itineraria oūr cōmentarij

Iterū aduerbiū (earū rez: quę in itinere accident. i. rursus. vt Atq̄ iterū ad Troiā magnus mittet Achilles. Interdū significa. scōo. Lic. in arte veteri. Primo quidem decipi incōmodū est: iterū stultum: tertio turpe.

Itero. as. pe. cor. rursus aliqđ ago: & q̄si per iter factū reuerto. Belli. li. j. posuit p eo. Sed eos Senatores qui magistratū curulem nondū ceperant: pedibus iter auisse in curiā. Sed hoc ab iter fit. Jn alia significatione ab iterum. Liui. lib. j. Resistere atq̄ iterare pugnā iubet.

Itidē pen. cor. ꝑcat similiter: eodē modo: quasi iterum idē. Teren. Ibo ad eū: atq̄ hęc eadē quę tibi dixi: dicā idem illi. Suet. de Aug. Centuriones statione deserta itidem: vt manipulares capitali animaduersione puniuit.

Itys Terei & prognes filius fuit. Qui: vt est in fabulis: in Phasianum mutatus est. Lc.

Ithyra pe. cor. vbs in Tauro mōte Parthiam versus A qua Ithyreus. a. um. Est aūt Ithyreus epitheton arcus. Unde dicimus Ithyreos arcus & Ithyreas sagittas. i. Parthicos arcus & Parthicas sagittas: eo q̄ Parthi pręcipue arcubus & sagittis ytant in prelio. Vergi. Ithy-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

reos taxi torquẽtur in arcus. Luca. Ithyreis cursus fu/
Ithome oppidũ in Peloponne/ (it inde sagittis.
so:itemq; in Thessalia. Unde Ithomeus Iuppiter.
Itonia ciuitas in Bœotia ab Ithonio Amphictyõis fi/
lio. Quã alij Ithonẽ vocãt: a q̃ & Pallas Ithomã est ap/
Ito.as. frequẽt. est vbi eo.is. Un̄ iter dr. (pellata.
Ithyphallus proprie membrũ virile erectũ. Dicũtur &
Ithyphalli curatores Bacchi: qui in Orchestra salta/
bant. Hoc nomine dictus est Priapus ἰθύφαλλος.
Iturea regio est: a qua Iturei populi. (tus. Lc.
Itus & itio ab eo verbo. Lic. Quid noster itus & redi/

I Ante E

Iua pars est chartę tenuissima: ex qua ilia nõnulli de/
Iubę crines animaliũ a collo (ducta putant. Lc.
pendentes. Unde iubati leones dicuntur: qui iubas ha/
bent: ad differentiã eorum: qui iubas non habent.
Iubar proprie stella: quę ante Solis orũ lucifer: post
Solis occasuꝫ vesper appellat: cp iubata appareat. Uel
cp splendor eius diffundat in moduꝫ iubę leonis radios.
Uergi. li. iij. Ut portis iubare exorto. Sępe tamẽ pro ipso
splendore ponit. Ouid. Et tremulũ summa spargit in ęde
iubar. Et non tantũ de Solis seu stellę: sed etiã de cuius/
cũq; rei splendore: vt auri: argenti: gẽmarũ: a lucifero di/
ci volunt. Unde & ad maiestatẽ hominis transferũ. Clau.
Per fratris regale iubar. Et aliquãdo ponit pro auro: a.
Iubeo. es. iussi. iussum: imper. Quintilia. Nam q̃uis
infestũ latronibus mare iussus intrauí: neq; dissimulaue/
rim magnas fuisse causas patri: cur hoc mihi imperaret.
Interdũ iubere ponit pro rogare. Uerg. Insandũ regina
iubes renouare dolorẽq;. Interdũ pro aperte dicere: & q̃si
exhortari: optareq;. Ut iubeo te saluere. Iubes me bene
sperare. Terẽ. Iubeo Chremetẽ saluere. Interdũ pro de
cernere: vt populꝰ iussit: id est decreuit. Inuenit hoc ver/
bũ cum actõ. Quintili. Pater me iussit. Ai iubeo fit iussio.
Similiter iussus. us. & iussa: q̃q; & iussum legat. Sisen.
lib. iij. Tamẽ Tudertibus senatus cõsulto: & populi iusso
dat ciuitatẽ. Ai iussus componit iniussus. Teren. in Hecy.
Quãobrẽ incẽdor: ira: te esse ausam facere iniussu meo.
Iubilum dicit id: quod ex gaudio voce: nec tñ verbis ex
plicat. Sillius libro. xiiij. Et lętus scopulis audiit iubila
Iubilo.as.pe.cor. De quo Aug. Iubi (Cyclops.
lare proprie est gaudiũ verbis nõ posse explicare: & tñ vo
ce testari: qđ corde conceptũ est: & verbis explicari nõ po
test. Non eĩ verbis iubilat: sed solus gaudentiũ sonus
redditur: quasi parturientis & parientis cordis lętitiã in
vocem rei conceptę: quę verbis explicari non possit.
Iucũdus: a iuuo. as. cp mentẽ & sensum iuuet. Et is di
citur: qui causa extitit alteri: vt ille gaudeat. Unde iucũ/
dę literę: iucunda oratio: iucũdus aspectus. Lic. ad Atti/
cum. Fuit mihi sępe & laudis nostrę gratulatio tua iucun
da: & timoris consolatio grata. Quandoq; iucundũ dici
tur: quod est lętitię plenũ: vt apud eundem. li. iij. inuect.
Est mihi iucunda in malis: & grata in dolore vestra erga
me voluntas: id est lętitię plena & voluptuosa: qualis est
in prosperis. Grata: quasi plena effectus & fructus. In iu
cundo eĩ quędã gratia est delectationis. In grato etiam
cõmodi. Quippe aspectus rosarum iucundus est: aspe/
ctus plenę messis gratus. Hinc iucũditas: quasi amęni/
tas quędam: ex qua nascitur voluptas.
Iucundor. aris. voluptatẽ: gaudium: & delectationem
affero. Lactanti. lib. iij. Quotidie autẽ iucundabar ante
faciem eius: cũ lętaretur corde perfecto. Sed hic sumitur
pro gaudio affici. Sicut & Hiero. Nulli dubiũ est omnes
illaꝫ cęlestem Hierusalem: tũc exultasse ineffabili lętitia:
tunc iucundatam esse inęstimabili charitate: tuncq; cum
omni gratulatione iubilasse. Quoniã festiuitas hęc: quę
nobis hodie reuoluit annua: illis omnibus facta est con/
tinua. Inuenitur etiã iucundo.as. Aug. li. xvj. de ciui. dei
Exaltasti dexteram: iucundasti omnes inimicos eius.

Iudęi: a Iuda filio Jacob dicti sunt: q fuit vnus ex. xij.
patriarchis. Nã licet fuerint. xij. tribus: quę a. xij. filijs Ja
cob descenderũt: a Iuda tñ Iudęi sunt appellati: quia vt
Aug. inqt: de stirpe eius regnũ veniebat Iudęis. Prophe
tauerat eĩ Jacob dicẽs. Non deficiet pnceps de Iuda:
nec dux de femoribus eius: donec veniat cui repromissus
est. De tribu aũt Iuda venit dñs noster Jesus Christus.
Iudęa. ę. Iudęor regio dicta est: siue Iuda indeclina.
A qua Iudaicus. a. um. pro Iudęus. a. um. sicut Hebrai
cus: Achaicus: Euboicus: pro Hebręo: Achęo: Eubęo.
Iuue. Iudaicũ ediscũt. Diuidit autẽ Iudęa in duas par
tes: in citeriorẽ & vlteriorẽ. Hęc Peręa vocat: quia vt in/
quit Plini. a cęteris Iudęis Iordane fit amne discreta.
Nam & regio quę trans Euphraten est Peręa nõiatur:
vt docet Stra. Sicut trãspadani: qui trans paduꝫ habi/
tant. Sic Plini. li. vj. Citeriorẽ Galliã vocat: q̃si Peręa:
hoc est vlterior sit aliqua. Et in sacris literis. Secutę sunt
eum turbę de Galilęa Decapoli Hierosolymis Judęa & tran
sIordane. Judęa tñ tota Palęstina dicta est: quę pri/
us Canaan a filio Cam. Terra diues opũ frugibus ferti
lis: opima balsamis. Unde ob singularẽ aeris temperiem
& elementor gratiam: existimauerũt Judęi eam promis/
sam patribus terram lacte & melle manantem.
Iudex dicit: quasi ius dicẽs populo: siue cp iure discep/
tet. Jure aũt discęptare: est indicare. Et iudex est: qui ex
iurisdictiõe propria aut sibi delegata & cõmissa ius habet
super causas litigiorũ cognoscẽdi. Et qui ex propria iu/
risdictione illud habet: dicitur iudex ordinarius. Qui ve
ro ex delegata: dicitur delegatus: extraordinarius.
Iudiciũ: vt Gell. inquit: diuinatio dicit: quoniã diuina
re quodã modo iudicẽ oportet: quaꝫ sententiã sese ferre
par sit. Judiciorũ duo genera ponit. Aug. Damnationis
.s. & discretionis. Unde scriptũ est Judica me deus & dis/
cerne causam meaꝫ. Apud iurisconsultos variis modis
dicit iudiciũ. Sed illud in primis accipit: quod pro ordi
natiõe causę discutiẽdę in iure fit coram iudice. Et est actus
legitimus trium personarũ. s. iudicis: actoris & rei.
Judico. as. quasi ius dico: discerno: vt Recte iudicatẽ
filij hoim. Aliquãdo existimo: vt illud: recte iudicasti. Ali
quãdo alicui cãm audio: & pro illo sniam fero. Et sic cũ
dtõ construit. Aliquãdo condẽno: & tũc cum actõ. Aug.
Judicare alicui: est ferre sniam pro illo: siue audire eius
causam. Ut iudica pupillo: & viduę. Judicare aliquẽ est
ipsum condẽnare: Ut linguis suis dolose agebant: iudi/
ca illos deus. Construit etiam quãdoq; cuꝫ genitivo: vel
ablativo. Belli. Quantęq; pecunię iudicatę essent prędi/
cabat. Huius cõposita sunt: Abiudico: adiudico: dijudi/
Judicialis & hoc iudiciale ꝑcat: (co: & prędico.
quod est iudicis: vt iudicialis sententia.
Judiciarius. a. um. qõ ad iudicẽ pertinet: siue vt iudi/
cetur. Gell. A poetarũ & a rhetorũ epilogis ad iudicãdas
lites vocatus: rem iudiciariam: quoniã vocis vt dicitur
vinę penuria erat: qđ aiunt magistris cognoscerem.
Jugerũ pen. cor. in plũ iugera & iugeris. Varr. li. j. de re
rust. In Hispania vlteriore metiunt iugeris: in Cãpania
versibus: apud nos in agro Romano: ac latino iugeris.
Prisc. Tñ iugus iugeris ab ꝟ iugere: iugera: hoc iugerũ:
his iugeribus. Pompo. mel. Sed vltra q̃ canalẽ habet
euehat plus iugeris spatio sublimis. Tibul. Ut multo in
numerã iugere pascat ouẽ. Iuue. Jugeribus paucis lum
bos donare clientis. Est aũt mẽsura: quã Hero. Mathe
maticus ducẽtis pedibus ptineri scribit. Quintil. Ducen
tis quadraginta pedibus in longitudinẽ: dimidij in latitu
dinẽ: cp tantũ spatij arari vno die ab vno pari boum con
sueuit. Plini. li. viij. Jugerũ vocatur: qđ vno iugo boum
in die arari possit. Var. lib. j. Jugerũ qđ quadratos duos
actus habeat. Actus quadratus: qui & latus est: & pedes
centũ viginti: & longus totidẽ. Js modius ac mina latine
appellat. Jugeri pars minima dicit scrupulũ. i. decez pe/
des & lõgitudine: & latitudine quadratũ. Dictũ iugerum

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ab eo:q̃ erat iuncũ. Vnde Col. lib. vj. Hoc duplicatũ facit iugerũ: & ab eo q̃ erat iunctũ: nomẽ iugeri vsurpauit.

Jugeratim: per singula iugera. Colu. lib. iij. Ut primę vineę centenas amphoras iugeratim præberent.

Jugum dictũ est: q̃ iungat & in acutũ arctetur. Est enĩ montis cacumẽ. Uerg. Dũ iuga mõtis aper: fluuios dum piscis amabit. Est & iugũ ligneũ instrumentũ: quo iugantur boues & adminicẽ arctãtur: q̃uis & ad hoies transferat: q̃ eo colla iungant. Item iugũ dicitur lignũ: quo texto res telã conuoluũt. Ouid. li. vj. Meta. Tela iugo est ũcta. Et iugũ dicebatur sub quo ignominię gratia victi hostes mittebant. Nam fixis in terra duabus hastis super eas hastam tertia: tũc victi hostes discingebant: & sub illa trãsire cogebant inermes. Hinc subiugare pro debellare: ac subijcere. Item iugũ in vinea dicit: cum duabus aut pluribus perticis fixis alię super eas alligant: in quib⁹ vites cõiungunt: & quasi iugũ. i. summitatẽ quandã faciunt. A quo vites ipsę: seu vineę iugatę dicũtur. Q⁹ si hastilibus in terra defixis: singulę transuersę perticę in vnã tantum partẽ ordinis annectant: vniugę vineę dicunt. Et genus ipm iugi canterũ rustici vocant. Plin. Salices quędã in proceritatẽ magnã emittunt iugis vineas perticas. Idẽ. Simplici iugo constat vniuga porrecto ordine canterũ appellant. Hinc iugari vineę dicunt: quę in iugũ constituuntur. Colu. Sequi iam adminiculãde: iugandęq; vineę curã. Itẽ iugum (vt Var. inquit li. j.) vocat: quod iuncti boues vno die exarare possunt. Item iugũ dicitur vnde lances dependẽt. Rursus iuga sunt tabulę nauũ: in quibus sedent: quę transtra vocant. Uergil. Inde alias quę per iuga longa sedebant Deturbat. laxatq; foros.

Jugata vitis a iugo: q̃ ad similitudinem militaris iugi

Jugo. as. cõiugo: a (fiebat: vt paulo ante dictũ est. iugo: quasi ad vnũ iugũ alligo. Cic. li. ij. Tus. Hoc quidẽ cõmune virtutũ: oẽs enĩ inter se nexę & iugatę sunt. Huius cõposita sunt: Abiugo: adiugo: coniugo: deiugo: deorsum iugo: diuido. Pacu. Perq; nostrã vnanimitatem: quã memoria deiugat. Subiugo quę habẽt pen. cor.

Jugosus. a. um. q̃ in iugum acuitur: & est procline.

Jugantinus deus dictus est: qui iugis pẽsse putabat.

Jugulum diminuti. est a iugum.

Jugulus pe. cor. a iungo: anterior colli pars: vnde vox halitusq; procedit: q̃ per eas pectoris caput iungat. Et duplicẽ esse constat. Plin. li. xj. Omni homini sunt duo iuguli: dextrũ & sinistrũ. Apul. Per iugulũ sinistrũ capulo tenus gladiũ totum ei demergit. Cor. Cels. li. viij. A dextro iugulo si id fractũ est: ad alas sinistrã: a sinistro ad dexteram. Et quia locus ille maxie letalis est: & penetrabilis. Inde iugulatio & iugulare deducũtur. Et iugulũ ferire dixerũt pro eo q̃ est interficere. In agendis causis iugulũ petere tunc dicit orator, quando quod est potentissimũ id inuadit: ac premit validissime aduersarii: videturq; illum iugulare argumentis: perinde ac vibratis telis.

Jugula stella orion: vel signi cęlestis pars. de qua Var.

Jugula signũ est: q̃d Actius appellat Orionа: cũ ait Citi⁹ orion patẽt. Humus signi caput ducit ex tribus stellis: q̃o infra duę clarę: quas appellant hiulos: inter quas quod videtur iugulũ: vnde iugula dicta. Plau. in Amph. Neq; iugulę: neq; vesperugo: neq; Uergilię occidunt.

Jugulo. as. iugulũ cędo: seu iugulũ soluo. Lact. lib. iij. Qui cũ timeant ne ab hoste iugulent: ipsi se iugulant: vt morte morte deuitent. Et non solũ de gladio: sed etiaz de morbo dicitur. Celsus lib. iij. Quartana neminẽ iugulat. Transfertur inter dũ ad inanimata. Mar. Scelus est iu-

Jugalis: qui iugũ habet. Hiero. (gulare falernũ. in lib. Reg. Et subneruauit iugales curuus. Jugale vinculũ copula matrimonij. Uerg. Cui vincla iugalia curę.

Jugarius vicus Romę: dictus quia ibi Junonis iugę ara erat: quã putabant matrimonia coniugere. Liui. Jugarium equimelio & Fortunę templo vicinũ statuit.

Juges dñr eiusdẽ iugi pares. A quo inuiuges boues: q̃ nunq̃ iugo adhibiti sunt. Cõiuges vir & vxor. Bijuges: siue bijugi: quadrijuges q̃drijugi: equi bigas: vel quadrigas trahẽtes: iugo affixus. A quo iugiter aduerbiũ: id est continue.

Juglans est: quę cõmuni noie nux appellat: & inter nuces primũ locũ obtinet: a iuuãdo & glande dicta. Uel ẽ Jouis glans: quasi Joui dicata ob egregiũ fructum. Hęc enĩ arbor: nuces hȝ suauiori sapore q̃ glandes. Cũ Cloatius diuiglandẽ primo vocatã scribit: q̃si Διός βάλανον. Postea detractione primę literę iuglandes. Constat sane apũd antiquissimos maxio in honore fuisse glandẽ: anteq̃ mortales ad delitias se cõuerterent: vt quę sola simplici vitę atq; innocuę aliméta præbeat. Quapropter cũ hunc fructũ. s. nucẽ veteres illi egregiũ existimarẽt: decorare eũ digna appellatiõe volentes: iuglandẽ quasi Jouis cibũ nucupauere. Hanc nucẽ ob excellentiã græci Basilicam appellãt: quasi inter nuces regalẽ. Plini. Et iuglandes e Perside a regibus translatas: indicio sunt græca nomia. Optima eaz genera sunt: quę Persica: atq; Basilica vocant. Persica quidẽ in tantũ augent: vt putamen rũpant. Idq; molliscę nuces: a putaminis mollitie vocitãtur. Est & aliud nucis iuglandis genus: quę Tarẽtina dr. fragili putamine: & ita mollis: vt vix attrectata frangat: vnde quidã Tarentuz appellatũ putant: q̃ nuces iuglãdes & pineas molles habeat ac similiter oues. Tarẽtum aũt Sabini vocãt molle. Hora. Et molle Tarentũ. A iuglande iugulã veteres dixerũt stellã: quę alio noie appellat Orion: q̃ amplior sit cęteris quasi nux iuglãs. Secundũ inter nuces locũ obtinet pinea exiles nucleos habens: q̃uis totius corporis magnitudine alias superet. Est genus earũ: quod Tarentinũ vocat: putamen habẽs fragile digitis & annũ furto semper expositũ. Hęc syluestris pinus dr. ad differentiã alterius: quę vrbana vocat. Est & tertiũ genus: quę pinus picea appellatur. q̃ Pice potius q̃ pino similis sit. Decirco etiã Apinam vocãt: quasi minime pinũ. Nucleum cutez verius q̃ putamen adeo molle habet: vt simul mandant. Nuces quoq; eius apinę a veteribus noiabant. Quartũ genus apinastrũ vocant. Tertio loco numerant auellanę: quas antea Abellinas patrio noie constat vocitatas: ab Abellino Campanię oppido: vbi abundãt cęteris minores. Cũ a Satyrico poeta Iumę nuces vocant. Propriũ arboris nomẽ est Corylus. Eędem & Pręnestinę dicunt: q̃ his Pręnestini abũdent. Et Ponticę: q̃ in Asiam Græciãq; primo e Ponto vectę: inquit Plin. Hinc illud Papinij ex Hendecasyllabo. Quicquid nobile Ponticis nucetis. Quidã per diminutionẽ nuculas Pręnestinas dictas existimãt: vel q̃ exiguę sint: vel q̃ inclusi olim a pœnis Pręnestini: famẽ nucibus tolerauerũt. Behinc sequit amygdala nucleum habens dissimilẽ latitudine. Hęc & nux græca vocatur: & Thasia a Thaso insula Thracię olim Etria. Cuius populi Thasij vocantur. Postea nux castanea armata Echinato calice: quę & Heracleotica. Sunt & castaneę triangulari forma: quę in aqua nascuntur: & coctiuę vocantur.

Julia oppidũ in Gadibus: ciuium Romanorũ. Lc.

Julius dictus est Cęsar: q̃ hoc mense ad quartũ Idus quintiles creatus sit dictator, seu q̃ eo mense natus dicatur. Hinc Julianus. a. um. Unde Juliani milites apud Sueto. dicti sunt Cęsariani. Et Juliani anni: quos idem ordinauit. Similiter Juliana vectigalia apud Cic. li. xiij. Antonianarum. Est & Julianus nomen proprium.

Julus cognomen Ascanij: filij Aeneę. Et Julus nomen: flos proprie arboris: sed qui antecedit: vt in fico grossuli: cuius & pro lanugine ponatur. Theoph. Ferũt arbores nõnullę iulos suos: hoc est lanugines. Plini. Ferunt & auellanę iulos cõpactili callo ad nihil vtiles. Item Julus piscis: qui balenis ceuisq; dux est itineris.

Jumentũ: a iuuãdo. i. præbẽdo. Cuius appellatiõe continetur animalia: quę vel Salmas gerũt: vel currus trahũt: vel terrã excolũt: vt equi: muli: asini: cameli: boues. Col.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lib.vij. Nec tamē vlla regio est: in qua modo frumēta gignant: quę non vt ouiū ita armentoꝝ adiumēto iuuentur. Vnde etiā iumenta nomē a re trahere: q̄ nostrū labo: em vel onera subuectādo: vel arando iuuarēt. Est ꝛ iumentum vehiculi genus: quoniā adiunctis pecoribus trahebatur: quod a iungendo quidā dictum existimāt.

Jungo.is.xi.ctū.cumulo: quasi in vnū ago. Vnus cōposita sunt: Abiungo: adiungo: coniūgo: disiungo: deiungo: quod est separo. Plau. in Asi. Ne nos deiunge amantis. Iniungo: interiungo: subiungo: ꝛ seiungo.

Junctim aduerbiū. i. sine interuallo. Suet. Magistratus ꝛ maturius inchoauit: ꝛ pene iunctim percurrit.

Juncus a iungēdo: quoniā vsus eius ad iuncturas vtilio est: cuius multę sunt species. Vnde iunceus. a.um.

Juniculus genus vitis: a iun/ (quod est ex iunco. gendo: ex quo fiunt: quę masculeta vocantur. Lc.

Junonia maio: ꝛ mino: insulę sunt ex Fortunatis. Lc.

Juniperus pe.co:. arbuscula: quę in arenosis frequēs nascitur: coma virens perpetua: vnde ꝛ topiario operi idonea ꝛ carioſam senectā non sentit. Producit ex se vernicem: quo vtuntur scriptores pennarij ad papyrum ex asperandam. Dedici Sandaracam vocant.

Juno: vt inquit Lic. de natu. deoꝝ. aer: vt Stoici disputant: interiectus inter mare ꝛ cęlū Junonis noīe cōsecratus: quę est soror ꝛ coniūx Jouis: q̄ simillitudo est etheris: ꝛ cum eo summa conūctio. Effeminauerūt eum Juno/niq; tribuerūt: q̄ nihil est molliꝰ. Sed Junonē: a iuuan

Junonis multa sunt no (do credo esse nominatā. mina. Est eīn curetis: quę vtif curru ꝛ hasta. Vergil. Hic illius arma Hic currus fuit. Est ꝛ Lucina quę partubus p̄sest. Teren. Juno Lucina fer opem. Est regina. Vergil. Ast ego quę diuū incedo regina. Et quia p̄est nubentibus: pronuba dicitur. Idem. Et pronuba Juno. Lc.

Junius mēsis: a Junone putaſ dictus: quē iunonialē ꝛ iunonū diceb̄at. Sed postea detritis quibusdā literis ex iunonio: iunius est dictus. Sūt qui putāt a Junio Bruto dictū iunū:: qui primus Romę factus est consul: q̄ hoc mense. s. Calēdis Junijs pulso Tarquinio sacrū Larneę deę in Cęlio monte voti reus fecerit. Alij a iunioribus deriuāt. Sicut Maij a maioribus. Ouid. li.vj. Fast. Sic fatuit: mēsesq; nota secreuit eadē. Junc⁹ est iuuenū: qui fuit

Junices pe.co:. tenerę ętatis boues vel sę (ante senū. minę: quę iam cessarūt vitulę esse: nec dum tñ ad summā magnitudinē peruenerūt: dictę quasi iuuenicę a iunioꝛe ętate. Persius. Tot tibi cum in flāmas iunicum omenta liquescant. Nam masculi: iuuenici dicuntur.

Jungauni ligures incolę Alpigi oppidi. distant a Mo/

Juppiter. tris: vel te/ (nęci portu stadijs. cccclxxx. ris. scōm Pris. non Jouis: qui gtūs non a Juppiter: sed a Jouis. Nam a principio Jouis appellatus est: a iuuādo. Postea adūcto altero vocabulo dictus est Juppiter: q̄si Jouis pater. Sicut Neptun⁹ pater: Saturnus pater dicere solemus. Ecōtrario veteres veiouem appellarunt deū: cui dempta esset iuuādi facultas. Celebrabant enim quosdaꝝ deos: vt p̄odessent: quosdā: ne obessent placabāt. Plau. in Cas. Repente vt emoriant humani Joues. Et a iuuādo similiter dr. Nam cuꝝ p̄o igne ponaſ: nulla res sic fouet oīa quēadmodū calor. Al poetis dicit diuum atq; hoim rex. Al maioribus aūt optimus maximus. Et quidē ante optimus. i. beneficētissimus: q̄ maxim⁹: quia maius certeq; gratiū pdesse oibus q̄ opes magnas hīe. Lic. Contra Clodiū. Quocirca te Capitoline: quē p̄opter beneficia No. Ro. optimū: propter vim maximum appellauit. Donuſ quādoq; p̄o aere. Horat. Manet sub Ioue frigido Venator: tenerę cōiugis immor. Juue. Frigeret sęua cū grandine vernus Juppiter. Tñ ꝛ sub dio dicimus: cū dia Jouē vocent greci: quē oīa esse voluerūt. Vt Val. Solanus. Juppiter omnipotens regū rerumq; deumq; Progenito: genitrixq; deū deus vnus ꝛ omnes. Alibi p̄o anīa mundi. Est ꝛ Juppiter nomen stellę.

Jurgo.as. quasi iure ꝺ aliquē ago: verba p̄tentiosa facio. Terē. in Eu. Cum Dauo egomet vidi iurgantē anicilaz. Vnde ꝛ iurgatio (vt Festus ait) iuris actio. Et differt iurgare a litigare: ꝛ iurgiū a lite Quoniā iurgium leuiores est. siquidē inter beniuolos: aut p̄opinquos dissensio vel concertatio iurgiū dicitur: inter inimicos dissensio lis appellaſ. Lic. li.iij. de re pub. Si iurgāt: inquit: beniuolorū concertatio est: lis inimicorū non iurgiū dicitur. Idē. Ergo lex putat inter se vicinos non litigare. Est ꝛ iurgo: deponens. Horat in Ser. Jurgatur verbis. Ab his fiunt composita: Obiurgo: ꝛ obiurgo: De quibus alibi.

Jurgium: dissensio. Vide in dictione Jurgo.

Jurgiosus. a.um. quod est contentiosum: seu cōtumeliosum. Belli. Mulier mo: osa: admodum iurgiosa.

Juro as. a iure fit. Nā iurare p̄prie est: quēpiam p̄mittere adhibitis etiā testibus: ita seruatuꝝ: acsi iusiurandū eēt. Iuius cōposita sunt: Abiuro: aduro: cōiuro: deiuro: ꝛ exiuro: qđ est multū vel vālde iuro. Nonius de pscis dictionibus. Exiurare ꝛ deiurare. i. valde iurare. Plau. in Amp. Exiurasti mihi te dicere per iocum. Deiero ꝛ peiero. de quib⁹ alibi. Obiuro: p̄iuro: ante alios iuro. Eiuro: qđ significat id: quod desyderaſ non posse p̄stari. Plaut. Eiurauit militiā. Et hęc per u. habent penul. p̄ducta.

Juratus participiū: tam actiue: q̄ passiue accipiſ. Lic. ad Heren. Ex eo q̄ ait se non potuisse adesse: ita vt iuratus fuerat. i. vt iurauit. Sic iniuratus: qui nō iurauit. Idē in Verrē. Malo eiiurato suaz q̄ iniurato alioꝝ tabellas cōmittere. Passiue ptulit. Luc. li. viij. Mihi per Latiū iurata tonantē. Idē li. v. posuit verbū in passiua ꝛcatiōe. Et lętę iuranſ aues bubone siniſtro. (tione firmata.

Juramentū: est affirmatio: vl negatio sacrę rei attesta/

Jus iuris: quidā a iustitia deducūt: quidā a iussuꝝ per apocopē. Nihil eīn aliud est ius: q̄ qđ vel natura: vel ciuitas: aut popul⁹: vel gens: vel cōsuetudo iubet. Et differt a lege: q̄ ius gñale est: lex iuris spēs. Et ius ad nō scripta etiā pertinet: lex ad Jus scriptū. Diuidit ius in naturale: gentū: ꝛ ciuile. Naturale qđ est cōmune oīm nationi: eo q̄ vbiq; instinctu naturę habet: non aliqua p̄stitutione facta ab hoie: sed ab ipso naturę conditore. Vt maris ꝛ fęminę coniūctio. Liberoꝝ successio in bonis parentū: puerorū educatio: cōmunis oīm possessio: quia iure naturali oīa sunt cōmunia. i. cōmunicāda tēpore necessitatis. Rei depositę vel cōmodatę restitutio. Violētię per vim repulsio. Qđ tibi vis fieri: alteri facias: ꝛ econtrario. Jus gentiū: quo gentes humanę vtunſ: quod a naturali p̄cedere facile intelligere licuit: quia illud oībus animalibus: hoc solis hoībus inter se cōuenit: vt deoꝝ religioni: vt patrię ꝛ parēt̄ibus pareamus: vt vim atq; iniuriā p̄opulsemus. Jus ciuile: cū aliquid cōmuni iuri: vel addiſ: vel detrahitur: hoc est cū populus sibi constituit: quasi p̄opriū eius ciuitatis. Hoc aūt scripto ꝓstat: vt sunt leges: plebiscita: senatusconsulta: principū decreta. Aut sine scripto: vt ea quę auctoritate p̄udentiū fiunt. Et hęc p̄opriē est interp̄retatio iuris: ꝛ eoꝝ omniū quę supra diximus. Vnde qui hoc p̄ofitenſ: interp̄retes iuris: ꝛ iurisconsulti: ꝛ iuris p̄udētes dicunſ. Et qui inter eos excellūt: iuris antistites noiant. In ciuili iure p̄etoriū ius continet: quod p̄etores suppletādi: vel coꝛrigēdi iuris ciuilis gr̄a introduxerūt: ob publicā vtilitatem. Hoc a p̄etoris honoꝛe honoꝛariū appellaſ. Est etiā ius singulare: qđ contra tenoꝛem rationis ob aliquā vtilitatem auctoritate constituentiuꝝ introductum est. Jus cōsuetudinis: quod in morē vetustas vulgi approbatione p̄duxit. Jus militare: quo soli milites sunt astricti. Vt belli inferēdi solēnitas: fęderis faciēdi nexus: signo dato egressio in hostes ꝛ pugnę cōmissio: signo dato receptio: stipendioꝝ modus: dignitatū gradus: p̄gmioꝝ honoꝛ. p̄gdę diuisio p̄o personarū qualitatibus. Juris p̄cepta tria sunt: honeste viuere: alterū non lędere: ius suū cuiq; tribuere. In nostra etiā religione est ius diuinū: in quo diuina oꝛacula cōp̄ehendūtur: ꝛ ius pon/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tificiũ: quod Romani pontifices sanxerũt. Aliquãdo ius pontif. pro auctoritate: siue libertate quadã: atq; licentia. Cic. Quare suo iure noster ille Ennius sanctos appellat poetas, i. sua licentia quia summus erat poeta. Idẽ. Pro meo iure dico: quasi confidenter. Aliquãdo pro merito. Quintil. Quis eũ non id meruisse: quis non iure passum affirmet: Aliquãdo pro necessitudine: vt est mihi cuz illo ius cognationis vel amicitię. Aliquãdo pro loco: in quo ius redditur appellatione collata ab eo: qđ fit in id: in quo fit: quę locũ definũt. Ubicũq; prętor: salua maiestate imperij sui saluoq; more maiorũ dicere ius constituit. Et ius est liquor eorũ quę coquũtur. Terẽt. in Eu. Harũ videre inglumię: sordes: inopiaz: q̃ inhoneste solę sint domi atq; auidę cibi: quo pacto ex iure hesterno panẽ atrũ vorent.

Jurisdictio. Facultas atq; potestas iurisdicundi. Nam ius dicere est prędesse iurisdicundo: z legibus gubernare: ac iustitiã ministrare. Seruius Sulpi. Postero die cum ab eo digressus essem eo consilio: vt ab Athenis in Bęotiam irem reliquamq; iurisdictionem absoluerem.

Juridicus. a. um. pe. cor. quod scȯm ius est. Unde iuridicus dies: quo rite ius dici potest. Et iuridica actio: quę

Justitiũ: quasi iuris statio: dicitur (secundũ ius est. iuris dicendi intermissio. Quod fieri solet publico luctu in reip. calamitatibus. Liui. Dictato: cum iustitiũ edixisset: oñes iuniores sacramẽto adegit. Idem. Justitiũ edicit: clandi tabernas tota vrbe iubet: vetat quenq; paua/

Jusiurãdum: est affirmatio (tę qnicq; rei agere. religiosa: vt inquit Cice. li. iij. officio. Quod autẽ affirmatiue: quasi deo teste promiseris: id tenendum est.

Jussa senatus: sunt senatus decreta. Lc.

Justus: a iure dicit. Et est is: qui iura seruat. Interduz ponit pro mediocri: cũ z ius ipm mediocritas quędã sit. Unde iustã magnitudinẽ alicuius rei dicimus: cũ nec debita minor est: nec modũ excedit. Hinc iusti dies dicebantur. xxx. dies cum exercitus esset imperatus: z vexillũ in arce positus. Interdũ pro magno. Unde dicimus iustam rem: hoc est magnã. Quemadmoduz vt bonã partem z iustã partem: magnã partem. Et bene doctus: valde doctus. Plin. Opere iusto tẽporum nostrorũ historiam oppressi. Sic iustũ prędium: iustũ exercitum historici dicũt magnũ. Asco. Justas inimicitias: pro magnas apud Ciceronẽ exposuit. Interdum pro vero. Unde apud iurisconsultos. Qui filiũ adoptat: interrogat an velit eum: quẽ adoptat iustũ sibi filiũ esse. i. verũ filium. A iustus fit compositũ iniustus: qui contra ius facit: z qui iustã magnitudinẽ excedit. Virgil. Iniusto sub fasce viam dum carpit.

Justitia: inquit Cice. Est habitus animi cõmuni vtilitate seruata: suã cuiq; tribuens dignitatẽ. Differt autẽ iustitia: a iudicio z ab equitate. Quia: vt docet Hiero. Justitia actio recta. Judicium discretio boni z mali. Aequitas rectitudo mentis intelligit. Justitia est in his: qui secundũ regulã veritatis bene operãtur: in iudiciũ in illis quę recta descriptione cũ proximis agimus: equitas in eo cum syncera intentione deo soli in his quę recte gerimus: vel iu/

Justa sacrificia: (dicamus placere contẽdimus. quę mortuis impẽduntur: qi iure fierent his: qui de nobis viuentes benemeriti fuerant. Sallusti in Jug. Adore regio iusta magnifice fecerant. Ouidius. Hanc quia iusta ferunt dixere feralia lucẽ. Colu. li. vj. Hoc condimento illectę pecudes fortius iusta cibariorũ conficient.

Juscũ: siue iusculuz: cibariũ liquidius qđ constat vitellis ouorũ omphatio: iure pingui: croco z Cymamo.

Jurulẽtus. a. um. qđ est iuris plenũ. Lor. Celsus. Tum res eadez magis alit iurulẽta qz assa: magis assa qz frixa. Var. Ubi pultẽ aut iurulẽti quid ponebãt: a capiẽdo catinuz noiauerunt. Apul. vero in magię Apol. Jussiulentũ nõ iurulentũ formauit: sic de Ennio dicẽs. Ostendit qualiter quisq; piscũ assus: aut insulẽtus optime sapiat.

Juturna nympha fuit Tyberis ãnis z Turni sororis. L. Juuo. as. iuui. iutũ. opẽ fero. Lact. li. v. Si eloquentiã: si virtutem ingenij: diuinarũq; rerum doctrina iuuasset. Hinc iuuẽcus z iumentũ. Interduz iuuare: est delectare. Virg. Juuat arua videre. Huius compositũ est adiuuo: qđ est iuxta: vel valde iuuo. Hiero. Orationũ itaq; vestrarum adiutus auxilio. Hinc fit aliud compositũ. Coadiuuo. Frequentatiuũ est iuto. as. a quo adiuto. Terenti. in And. At te adiutare oportet adolescentuli causam.

Juuamen: iuuatio z iuuamentũ. idem significant scilicet

Juuencus z iuuenca: non tantum (cet auxilium. de boue: sed de homine quoq; iuuene intelligũtur. Unde fit per diminutiõem Juuenculus z iuuencula. Hora. Tesinis matres metuũt iuuencis: Te senes proci miserẽq; mu per Virgines nuptę. Ouidi. Graia iuuẽcula venit.

Juuenis: a iuuãdo: qi ea ętas maxime sit apta ad laborem tolerandum. Et a iure consulus iuuenes dicunt: qui adolescentiũ excesserũt ętatem: quoad incipiant interseniores numerari. Hinc formaf comparatiuũ iunior. Lol. tamẽ dixit iuuenior examini sȯlet accidere.

Juuenile adiectiuũ: significat qđ est iuuenis. Ut ętas iuuenilis. A quo iuueniliter aduerbiũ: quod est more iuuenum. Cic. in Cato. Et Annibalẽ iuueniliter exultantẽ pa

Juuenalis etiã adiectiuũ a (tientia sua molliebat. Juuene. Plini. Sulpitius Galba Juuenalẽ famã apud principem Popinarũ penis aucuparet. Juuenalẽ appellauit diem: quasi a iuuenili ętate peculiariter celebrandũ. Sueton. de Cali. Adiecit diem Saturnalibus: appellauitq; Juuenalẽ. Est z Juuenalis nomen proprium.

Juuenalia erãt ludi: qui p salute iuuenũ celebrabant. Sidoni. Jam vero iuuenalibus peractis: quẽ te prębueris sequẽte in quo chartis posteritatibus loquemur. Erãt z solẽnia iuuenalia cũ Dianę simulacra z imagiculę di

Juuẽtus: ętas iuuenilis: quę z iuuenilitas z (cabant. iuuẽta di. Sallu. Ibiq; iuuentutẽ suã exercuit. Aliquãdo ꝑcat multitudinẽ iuuenũ. Seruii. Sulpi. Licitũ est ubicredo pro tua dignitate ex hac iuuẽtute generũ eligere. Aliquãdo ponitur pro dea: quę prędesse putabat huic ętati. Hęc est Hebe Junonis filia: z Herculis uxor. quę etiam Juuẽtas a nõnullis dicitur: quemadmodũ libertas.

Juueneſco: iuuenis fio. Lactanti. li. vij. Denicq; confirmatis viribus cępisset iuuenescere.

Juxta quãdo prępositio est: semper separat: z significat apud: prope. Virg. li. iij. Humilis volat equora iuxta. Plaut. Juxta te sum: tu pie tuearis oportet. Aliquãdo significat simul: conũctim. Var. de vi. pa. Cum interea lucubrando faceret iuxta ancillas lanam. i. simul cum ancillis. Quando vero aduerbiũ: significat eque: similiter: eodez modo. Plaut. Dixi tibi mater: iuxta mecũ rem tenes: id est eque mecum. Sallu. in Jugur. Hxemem atq;

Juxtim aduerbiũ: significat (ętatem iuxta pati. prope. Suetonius in Tibe. Magistratibus pro tribunali cognoscentibus plerunq; se offerebat consiliarium: alidebatq; iuxtim: vel ex aduerso in parte primori.

J Ante X

Jria: siue irium: genus visci albi. Lc.

Jrion nomen proprium fratris Phlegię. Jron auis de vulturis genere alba z minor vulture. Suidas. ἶρις ὠνὴ ἐις ἀγκυσιμπτικῶν. id est Jros: id est viscum: quo vtuntur ad venationem auicularum.

Kyrie eleiſon: id ẽ dñe miserere: sunt duę dictiones. Nam κύριος ὦ κύριε in vocatiuo: id est o dñe. Sed per k. sonus grecus est pronũtiandus: quod per c. latini non potuerunt: ideo in abecedario k. inseruerũt necessitate. Altera pars est verbũ ἐλεέω μὴ καινοποιεῖν οὕτως μέλλω ἐλεήσω ἀόριστος δὲ ἐλέησα μὴ προσακτικῶς ἐλέησον ἐλεάω regulat sic. futurum ἐλεήσω. in definitiui vero ἔλεησα imperatiue vero ἐλέησον. Sed ne tot vocaliuz fiat collisio excluditur ι z per apostrophon dicitur κύρι' ε

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

λέγομεν, & ideo sacerdotes ad missam debent pronunciare per κ. græcum: & non per c latinum: ne maiestati diuinæ derogent: quod si ante principem seculi facerent: quanto infinitius ante deum: quem tangentes deberent vsq; ad vngues pedum contremiscere.

L Ante A

Labor, opera: defatigatio. Virgilius. Nec mē labor iste grauabit. Dicitur etiam Labor: sicut lepos: arbos: honos:

Labo:o.as.penult. produ. fatigo:: & cum labore ago. Sene. Jugiter fodiendo laborat. Unde & per translationē labo:are: pro male habere sumit: propter quod laborare febre: laborare podagra dicim⁹. Plini. Succus eius podagra laborātibus prodest. Aliquādo pro Angi & sollicitū esse. Cic. D. Bruto. Senatus populusq; Ro. de te laborare: non solū salutis tuæ causa: sed etiam dignitatis tuæ. Aliquādo pro cōnari: sicut eius compositū elabo:o. Aliquādo pro cōponere: colere. Virgilius. Arte laboratæ vestes: id est cōpositæ. Et laboratus ager dicit cultus. Huius verbi cōposita sunt. Elabo:o: qđ significat cono:. Cic. Nihil mihi ita elaborandū est: q̄ vt consilia nemo intelligat. Illabo:o: labore vaco. Unde illaboratū: quod ita secernit ab inelaboratū. Q3 inelaboratum dicit: quod non satis artificio excultū est. Illabo:atum vero: quod sine labore factum videtur. Illud vitio dari solet: hoc laudi. Quintil. de Cice. Cum interim hæc omnia: quæ vix singula quisq; intentissima cura consequi posset: fluūt illaborata: & illa: qua nihil pulchrius auditu oratio est: præ se fert tam felicissimā facultatem.

Laborioſus homo: ō: laboris multū sustinēs. Cice. pro Cælio. Vos laborioſos existimet: quib⁹ otiosis nec in cōmuni quidē otio liceat esse. Laborioſus ager: in quo labor aſ: q̄ in eo labore capiamus necesse est Cæcil. Durū rus fugite laborioſum. Laborioſum opus difficile: & qđ non sine labore perficit. Hinc laborioſior. ſſimus. Et aduerbium laborioſiſſime: qđ est cum maximo labore. Hieron. Sic Plato Aegyptum laborioſiſſime peragrauit.

Laboriæ, arum, Italiæ pars illa: quæ vulgo Terra laboris dicit. Et Laborinus campus nobilis in Campania. In quo adeo pinguis terra est: vt stipulæ tantæ crassitudinis faciat: q̄ ea incolæ pro ligno vtant. Sic dictus: q̄ ingens labor sit in eo colendo: quippe soluz habet arduum opere difficile cultu bonis suis. Plinius lib. xviij. Quantū autez vniuersas terras campus campanus antecedit: tantū ipsum pars eius: quæ laboriæ vocant. Funiuntur Laboriæ via ab vtroq; latere consulari: quæ a Puteolis: & quæ a Cumis Capuam ducunt.

Labo.as.ruo: & repēte cado. Trāslatio ab arbore succiſa: quæ multis ferri ictibus succiſa: tandē incipit casum ruināq; minitari. Ouid. li. xj. Metā. Jamq; labant cunei spoliataq; tegmia cerę. Virg. Labat ariete crebro ianua.

Labaſco. is. labans fio. Terē. in Eu. Labaſcit victus vno verbo q̄ cito. Reperitur & labaſco: deponēs pro primitiuo. Tar. li. rerū. di. Postq̄ vidi minima labaſci mentem.

Labor. eris. lapſus significat (tem infirmā populi. leniter sensimq; deorsum eo: ruo: deficio: morior, fallor. Licero. Non quasi vnū ex hac vrbe missum: sed quasi de cælo delapſuz in hanc vrbem intuētur. Lactan. li. vj. Aut hostili aliquo impetu diruuntur: aut certe vetustate ipsa diſſoluta labunt. Hieron. Multi propter ingnorantiam hiſtoriæ labunt errore. Liui. lib. j. Labente deinde paulatim diſciplina: id est deficiente. Labi etiā dicuntur hi: qui in lubrico figentes vestigia in terrā ruunt. Unde lapſus. Huius cōposita sunt: Allabor, collabor, delabor, deorsuz labor, dilabor, elabor, illabor, introlabor. Columel. li. ij. Ne præcludat humoris illapſus: atq; exitus. Interlabor, in medio labor. Prælabor, ante labor. Colu. li. xij. Prælabentis vero temporis fuga: qui fit irreparabilis: quis dubitet? Prolabor, vltra labor. Lactā. li. vij. Hinc iam prolapſi sunt ad deliramēta. Perlabor, per medium labor: Relabor, rursus labor. Aug. li. viij. Con. Nec relabebar tamē in priſtina. Sublabor, latēter: aut quasi labor. Virgili. li. j. Geor. Sic oia satis In pejus ruere: ac retro sublapſa referri. Et hæc habent penultimā productā.

Lapſus. us. ruina. Transſert quoq; ad eos: qui nimiā infirmitate: vel imprudētia deliquerūt. Item lapſus serpentiū progreſſus dicit. Virgilius. Et gemini lapſu deliuia ad summa dracones Effugiūt. Et lapſus currus vocatur. Idem. Pedibusq; rotarū Subijciunt lapſus. La/

Lapſio: idez quod la/ (pſus. a. um. participiū est. pſus pro ruina. Amb. Hierico figura iſtius mūdi: in quā de Paradiſo: hoc est Hieruſalē illa cęlesti electus Adam prolapſione præuaricationis descendit.

Lapſo. as. frequentatiuū. Aug. lib. iiij. Con. Vidiſti de longinquo lapſantē in lubrico: & in multo fumo scintil/

Labile: quod facile labitur. (lantē fidem meam.

Labes ruina: seu dedecus a lapſū. Virgili. Hinc mihi prima mali labes. Quādoq; dicitur macula: quę casu subito lenia inficit. Tractū ab oleo: aliove liquore: q̄ in vestem lapſa eam fędet. Transſert in hoies vituperatione dignos. Ouid. Lataq; sit vitę labe nouerca tuę. Cice. lib. iij. offi. Hunc tu quas cōscientię labes in animo censes habuisse? quę vulnera? Huius diminutiuū est labecula.

Labefacio: rumpo: destruo. Terē. in Adel. Oēs dentes labefecit mihi: præterea colaphis tuber est totū caput.

Labefacto. as. frequētatiuū. Col. li. ij. Igit in opere boues arcte iunctos habere cōuenit: quo speciosius ingrediant: sublimes & elatis capitibus: ac minus colla eorum labefactent. Cic. in Cato. Quod si legere vel audire velitis externas maximas resp. ab adoleſcētibus labefactatas: & restitutas reperietis.

Labicanū: dicit villa labicana. Sic ager labicanus ō:, qui est in Italia. Hinc populi Labici dicti sunt: de quibus Virg. li. ij. Et picti scuta Labici. Liui. li. ij. Labicos peduz vi cepit. Blauc⁹. Alinois filius labicus dictus est: a scuto militari: qđ ostēdit in Italia ἀπὸ τοῦ λαβίκης, quā latine ansam vocamus: & manubriū a Sueto. in Cæsare dictū est absolute in Labicano: sicuti in Formiano: in Tusculano.

Labia & labra: pro eodē accipiunt. Persi. Nec fonte labra prolui caballino. Terē. in Eu. Labijs demiſſis. Hinc labeones & labrones: qui labra maiora habēt. Accipiunt interdū pro marginibus & extremis oris fluminis: lacus fontis: & hmōi: quę leni aquę motu perluunt. Hinc labra labrorum: vuarū & aliarum rerū extremitates vocamus. Hier. in Exo. Faciesq; illi labrū aureū per circuitū. Est & labrū: seu labiū genus vaſis: qđ vulgo Tinaciolū dicimus ad lauandū aptū: quaſi lauabrū. Cic. Terent. Labrū si in balneo nō est: fac vt sit. Virg. Sicut aquę tremulū labris vbi lumē ahenis Sole repercuſſum: aut radiantis imagine Lunę. Hiero. in Exo. Facies & labiū Æneum cum baſi sua ad lauandū. Hinc labra: seu labia vinaria: lupinaria & olearia dicunt: in quibus lupini conduntur: & in quę vina e lacu: oleū e cortina transferunt. Cato. Oleum in labrum primū indito. Præterea labra plagaruz: vulnerum: fiſtularumq; extremitates appellātur. A labrum in primo significato fit sublabro: de quo infra.

Labellum diminuti. a labrū. Plini. Cinerēq; in labellis aqua addita confricāt manu: & considere patiunt.

Labiolū cum accētu in antepe. diminu. est a labiū.

Labeo nomē iuriscōsulti: a labiorū magnitudine sic dicti. Quicūq; enī magna labia habēt: labeones & labrones

Labruſca genus vitis agreſtis: quę (cognominātur. erratica ō:, q̄ in terę marginibus & sepibus nascatur.

Labina pen. produ. lubricū dicitur. Hieron. ad amicum ęgrotū. Sicuti aliquem securis incessibus gradientem repentino casu: aut marmoris leuitas: aut labina pauimenti subuersa pedū tutela contoſit. Est etiā hoc nomine vicus inter Cremonā & Veronam: duabus cladibus Romanorū notus: qui antea Bebriacus dicebat.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Labyrinthos per.y.τ per th. ¶Ma grece λαβύρινθος ὁ: locus viaꝝ ambagibus iflexus. Fuert aũt quattuo: labyrinthi.in.iiij.mũdi partibus. ¶n Aegypto ꝓmus in ¶helio poli. Cñ exẽplar ſumpſit ei⁹: quẽ in Creta fecit Dedal⁹. Tertius in Lemno. Quartus in Italia: quez ſibi extruxit ¶Porſena rex ¶Hetruriꝫ ſepulchri cauſa. Famoſio: Creti/cus perplexis parietib⁹: vbi ¶Minotaurus incluſus fuit. Fuit ſtructura ꝑ magna ſui parte ſubterranea: ambagi/bus adeo iplexa: vt nẽo qui intraſſet poſſe inde exire dice/

Lac ſuccus maternus: quo ai alia nutriũtur. (retur. Dictuz a laciendo: qꝝ admotis mãmis infantes allicium/tur. Virgi. Et lac ſubducit agnis. Vel ga γάλα grece.

Lacci: pal⁹ eſt in ¶Marmarica Libyę: teſte ¶Stole. Lc.

Lactes plurali numero gene. ſę. ſcõm ¶Probũ. ¶Priſci. vero hęc lactis declinat. Titi. ¶n ferẽtina craticula cere bellũ lactis agnina. Sunt autẽ lactes gracilio:a inteſtina: quę tria ſunt. Tenue: ieiunũ: piluros. quę inuoluũtur meſenterio: vt a ſpinę contactu duro munitiores: magiſqꝫ ſeptos reddat. Dictę lactes: aut ꝓpter mollitiẽ: aut ꝓpter candoꝝ: ẽ pinguedinis. ¶Nam a lacte denominaſ. ¶Probus. Lactes ſunt loca in lateribus ſub vmbilico pubetenus adeo delicata: vt plagã ferre non poſſint. ¶Plini. videtur ſentire lactes tantũ in ouibus: τ hominibus eſſe. Sic eñ lib.xv. ſcribit. Ab hoc ventriculo lactes in oue: τ homine: per quas labiſ cibus. Sunt etiã qui dicant eſſe mẽbranas: quę τ omenta: quibus cohęrẽt inter ſe inteſtina. Et hi moti ſunt ꝓpter pinguedinẽ: cũ omentũ non ſine pinguedine fit. ¶Plini. lib.xj. Ventriculi atqꝫ inteſtina pingui: atqꝫ tenui oẽto integunt. Quidã ꝓ inteſtinis pinguibus accipiũt. Vnde ¶Perſi. Emeris auriculas pulmone: τ lactibus vnctis. ¶Plau. in Cur. accepiſſe videtur ꝓ inteſtinis gracilioribus: per quę labiſ cibus: qꝝ cibum alliciant. Ita tibi inquit vacuitate venio: laxis lactibus.

Lactidiaci ſunt: qui circa vmbilicũ calce percuſſi ſunt: quia ea pars delicata τ mollis eſt. Aut quia inteſtina cir/

Lactarius.a.um.quod (ca vmbilicũ eſſe noſcunt. ex lacte eſt confectũ: vulgo lacticiniũ dicitur: vt opus lactarium. Quandoqꝫ lactariũ dicitur: quod ex ſe lac ꝓducit. ¶Plin. Tithymallũ noſtri herbam lactariã vocant: alij lactucam caprinã. Var. Bandũ bubus lupinũ: τ la/

Lactarius.rij.qui ci/ (ctarijs medicã τ cytiſum. bos ex lacte conficit. Spartia. in ¶Heliogabalo. Dulcia/rios τ lactarios tales habuit: vt quęcũqꝫ coqui de diuerſis edulijs exhibuiſſent: vel ſtructores: vel pomarij: illi modo de dulcibus: modo de lactarijs exhiberent.

Lactaria columna erat in foro boario: dicta qꝝ ad eam infantes lacte alendos deferebant. Lc.

Lacteus.a.um. qõ ex lacte eſt. Quãdoqꝫ candidũ: ſuaue: ſucculentũqꝫ ſignifi. Vt colla lactea. Et lacteus: qui

Lacticinia cibi ex lacte facti. (lacte alitur.

Lactiphagi quidam Scythię populi: qui τ Galacto/

Lacteo.es. lac ſugo: quod ꝓprie (phagi dicũtur. filiorum eſt. ¶Hiero. in Deutero. Iuuenem ſimul ac virginem lactentẽ: cum homine ſene. ¶Hinc lacteſco.is.

Lacteſcere: eſt in lac cõuerti: ſeu lacte impleri. Lic. lib. iij. de natu. Omnis fere cibus matrum lacteſcere incipit. ¶Plini. li.xj. Aſinę ꝓgnãtes continuo lacteſcũt. Vergili. lib.j. Geor. Frumenta lactentia dixit: id eſt lacte plena.

Lacto.as. lac ꝓbeo: qõ ꝓpriæ matrũ eſt. ¶Per trãſlationẽ: ſignificat aliquẽ per blandicias allicio: atqꝫ decipio Terẽti. in And. ¶Niſi me lactaſſes amãtem falſa ſpe ꝓducens. ¶Hinc ablacto: quod eſt a lacte remoueo.

Lactuca: a lactis copia dicta eſt: qꝝ abundãtia lactis exuberet. ¶Pli. li.xix. Quę myconis vocaſ: a copia lactis ſoporiferi: q̃q̃ omnes ſomnũ parere credãtur: apud antiquos Italię hoc ſolũ genus charũ fuit: τ ideo lactucę nomen adeptę. Lactucarũ plura ſunt genera. Sunt eñ lactucę Cecilię: Cappadoces: Charteſiacę: ¶Paphia: ſiue Cypria τ Seſſilis. Lactucarũ cripſas Cappadocas vocant. Seſſiles quę late per terram diffunduntur.

Lactucula: q̃nis videatur diminutiuũ a lactuca: tainẽ

Lactucinij: ſunt cogno (alia eſt herba habens lactemina ¶Romanorum ꝓcerum: a lactucis deducta.

Lacio.is. lacui: τ lexi. ſcõm ¶Priſci. laſcitũ: τ lectũ ſignificat in fraudẽ duco: a lax quę fraus dicit. ¶Huius cõpoſita ſunt: Allicio: delicio: elicio: illicio: oblicio: pellicio: ex quib⁹ fiunt frequẽtatiua: Allecto: delecto: electo: illecto: oblecto: pellecto. Et primitiua quidẽ habẽt duo ꝓterita: τ duo ſupina: quẽadmodũ lacio: quãuis nõnulli ab elicio elicui ſolũ velint formatũ eſſe. ¶Nam electo. as. a ſupino electuz: qõ ab elexi formak: cum alias a ꝓterito elicui fiat ſupinũ elicitũ. A quo elicito. as. ¶Plau. in Aſi. Abo aduerſuz atqꝫ electabo quicquid illud ſit. Terẽ. in ¶Phor. Is ſenẽ per epiſtolas pellexit: modo nõ montẽ auri pollicens. Liui. in Laudania. De illo Aſiatico ornatu fluens

Lacer: τ lacerus.a.um. penul. co:re. di/ (pellicui. laniatus. Lacer a veteribus dicebak: qui auribus curtatus erat. ¶Lacerum quodcũqꝫ corpoze imminutum.

Lacero.as. dilanio: ſępius vulnero: τ quaſi per mẽbra diſcindo. Tractũ a lanijs: qui diſcindẽdo corpora dilaniant. Virgi. Quid miſeruz Aeneam laceras. ¶Huius verbi cõpoſita ſunt. Dilacero: qõ eſt deorſum lacero. ¶Plaut. in Lap. Qui me meãqꝫ rem: qõ in te vno fuit: tuis ſceleſtis falſidicis ſallacijs dilacerauiſti. Dilacero: varie lacero. Lact. li.j. ¶n qbus ipſe poſtea dilaceratus: τ carptus eſt.

Lacerna virilis veſtis fimbriata: τ fere militaris: q̃ grece chlamys noiak. Dicta qꝝ capitio mino: fit: a lacerãdo Lacerũ eni dicimus: quicquid corpoze imminutũ eſt. ¶Hęc vtrinqꝫ indui poterat: τ ex vtraqꝫ parte reiici. Iuue. Crispin⁹ Tyrias humero reuocãte lacernas. Erãt apud veteres lacernę albę: qbus vtebaũt in ſpectaculis: erãt cocinię: erãt militares. Et a lacerna fit lacernatus. Sicut a

Lacęna etiã genus veſtimẽti. (tunica: tunicatus.

Lacerta ſerpẽtis genus: cuius duo ſunt gña. Altera eſt maioꝝ, τ lacerta viridis dicit. Altera minoꝝ, hãc zygnida quidã: alij calcidem vocant. ¶n vtroqꝫ gñe maſ. lacertus dicit: dictus qꝝ pedes habeat ad ſimilitudinẽ noſtrorum lacertorũ. Virgil. Nunc virides etiam occultant ſpineta lacertos. ¶Plini. li.viij. Lacerti Arabię cubitales.

Lacertus ſerpẽtis genus: de quo modo. Itẽ genus piſcis idoneus ad ſalſamẽta. De quo ¶Mar. Cum ſaxerani ponit tibi cauda lacerti. Et in hoie brachiũ dicit a cubito ad manus vertebrã. Ouid. li.j. ¶Meta. Laudat digitoſqꝫ manuſqꝫ: Brachiaqꝫ τ nudos media plus parte lacertos. Et quoniã lacerti muſculoſi ſunt τ cõpacti: pulpaſqꝫ habent duras. ex ſe lacertus formauit adiectiuũ lacertoſus.a.um. ꝓ toroſo: robuſto ac valido. Colu. lib.vij. Fęminibus lacertoſis: cruribus compactis: id eſt dura carne: τ toroſa neruoſumqꝫ collecta catenis.

Lacedęmon: cũ diph. in pe. Iouis filius. A quo hęc Lacedęmon: vel lacedęmonia ſecundũ latinos: ¶Peloponeſi vrbs ¶Menelai regia: cuius ciues lacedęmones: τ lacedęmonij dicunt. Vege. li.iij. Athenienſes τ lacedęmonios: ac ¶Macedonas rerũ potitos. Virg. li.vij. At nõ ſic Phrygẽ penetret lacedęmona paſtor. ¶Hęc alio noie Sparta dicta eſt.

Laconia: ꝓuincia in ¶Peloponeſo: quę τ Oebalia τ Lacedęmonia ab aliquibus dr. ¶Hinc lacon maſ. gñis τ lacęna ſę. ¶Nec inuenit lacenus ꝓ laconico: habetqꝫ lacęna diph. in pe. Virg. ¶Nec tibi tyndaridis facies inuiſa lacęnę. Stati. li.vj. The. Tandẽ inſpiratus ¶Mida de plebe laconũ. ¶Hinc τ laconicus.a.um. Vt ager laconicus. Similiter laconus.a.um. Virgi. li.iij. Virginibus bacchata lacęnis. ¶Pauſanias autẽ lib.ij. σπάρτη δὲ ἀπὸ γάστης τοῦ ἐυρώτου ἐνθεν ὄνομα πόλεως τοῖς ἐπιχωρίοις ἐγένετο· Λακεδαίμονος δὲ τοῦ ὑσσοῦ τοῦ Λακεδαίμονος γεγονότος δὲ ἀμύκλα καὶ ἀμύκλου ὕακινθον μὲν νεώτατον τῶν ἐξ αὐτοῦ καλέουσι. id eſt Sparta filia Eurotę: inde nomen ciuitatis ¶Peloponeſi. Amiclas vero fuit filius Lacedęmonis.

Laconicũ ſubſtantiuũ: ponit ꝓ loco o:biculari ambitu in ſe recuruo in balneis: in quib⁹ ſudo: elicit: ſicco co/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lo:e:vt vocet Celsus li.ij. Et Victru.li.v. ꝓcipit laconicū sudationesq; coniūgi debere tepidario. Est eiꝰ fornacula ex terra ⁊ tegulis māinatis addito tomēto cōcinnata: q̄ incluso igne per spiracula parua caleāt per ꝓfurniū. Hāc sub noīe hypocausti multi signauere. Hā hypocaustū vapo:ariū interpretamur. Frequētabat laconicū a crudis: vti per desudationē extruderet quicquid excremētitij ⁊ sudo:ifici humo:is. Unde Colu. in prolo. Mox deinde vt apti veniamus ad ganeas quotidianā cruditatē laconicis exco quimus: ⁊ exuto sudo:e sitim quærimus. Dictuꝫ laconicum: q̄ eo lacones peculiariter vterentur.

Lacon, onis. pꝛ. pro. qui ex Laconia est. Græce λάκων. Quo noīe etiam significat celer. Et lacena fœmi. gene.

Laydes pen. cor. phūs cyreneus. Qui Athenas profectus nouę Academię princeps extitit: Archesilęq; successor, appellatus est Oeconomicus: q: rei familiaris curaꝫ

Lacesso. is. lacessiui: ⁊ lacessi per (magnā habebat. syncopē: ⁊ lacessisse pro lacessiuisse: ⁊ lacesserūt pro lacessiuerūt. Cic. Vos ego sermōes: qui ⁊ multi sunt: ⁊ tuā existimationē (vt sentio) non offendūt: lacessiui nunq̄. Lact. lib. v. Omitto eos: qui prioribus eam tēporibus nequicq̄ lacesserūt. Significat aūt lacessere: lacerare: siue ad lacerandū ire. Sallu. Quidie legiones in mōte positas lacessiuit. Generatim tamē pronocare ad quicq̄ faciendū: vel ad iram: vel ad certamē significat. Vt fit cum quis lacerat: pulsat: vel tangit: siue impellit: scripto: voce: verbo: facto. Cice. Comifi. Sic agitur facies: meq; amabis ⁊ scripto aliquo lacesses. Ego enim respondere faciliꝰ possem: q̄ prouocare. Virgili. Efficiam posthac ne quenq̄ voce lacessas. Sall. Postremo dissimulādi causa: ⁊ siue expurgādi: sicut turgio lacessitus foret in senatū venit. Columel. libro. ij. Nōnunq̄ stimulo lacessat iuuencum: quē reste tractum calcitrosum etiam reddit.

Lachanū pe. cor. dictio græca λάχανον, qua omne gñs holeris cōprehendit. Horat. Ad porri ⁊ ciceris refero la-

Lachanopoles pe. pro. holerū ven- (chaniq; catinū. dito:. Lachanopolion: locus vbi venditur holera.

Laganū vero per g. aliud significat. Sunt eiꝰ Lagana (vt inquit Acron) quędam: quasi membranulę ex farina ⁊ aqua: quę iure pingui coctę ⁊ caseo: pipere: croco: cynnamomoq; conditę in cibis dantur.

Lachesis penultima correpta: vna ex Parcis est: quę de nobis sortitur. Nam sortiens latine interpretari potest. De hac in dictione Atropos dictū est. Michalus autem grammaticus. λάχεσις δὲ λέγετ ἀπὸ τοῦ λαγχάνειν. φύεται γὰρ ἀεὶ μὲ σὺν τῷ κλήρῳ ἐυχερεστέρα πραξομένων. id est Lachesis dicitur: ab eo quod est sortiri. τὸ.

Lacinię: sunt in vestimēto partes extremę ⁊ cęsurę particulatim concisę decoris causa: vulgo frappę dicuntur. Unde laciniata vestis: ⁊ aduerbiū laciniatim: q̄ significat particulatim ⁊ per flexuras. Apule. Non laciniatim dispersos: sed cuneatim stipato cōneatu difficultates illas transabiremus. Colu. lib. viij. Jubet pecus egrotū distribui in lacinias: id est in particulas separari: vt facilius cōualescant. Nam discreta animalia: ⁊ in partes diuisa: in lacinias segregata dicūtur. Item lacinia genus fungorū: qui subnasci circa castanearum radices erumpunt.

Laciniosus. a. um. accipit pro flexuoso: sinuoso q; Hierony. ad Theophilū. Laciniosus contra nos sermo protractus est. Ab eodē disputatio laciniosa dicit: pro tortuosa ⁊ implicata. Ab Apuleio. Cōuallis laciniosa. Et Alexandria fuit laciniosa: anguloso procursu.

Lacinium promontoriū Italię inter Adriaticum ⁊ Jonium: a quodaꝫ latrone ibi ab Hercule interempto: qui lacinius vocabatur: quia boues fuerat prędatus.

Lachryma a græco: q̄ illi λάκρυον vocant: d. in l. mutata: sicut ⁊ l. in d. mutat: vt Medi⁹ Fidius. i. per Jouis filiū: ⁊ medito: pro melito:. Sunt tñ qui negēt hoc nomē græcū esse: sed latinū tantū. Vt sint lachrymę dictę: quasi lacerymę: quoniā ex animi laceratione lachrymę citant. Usus tamē obtinuit: vt cum h. scribat. Cuius diminutiuum est lachrymula. Teren in Eu. Una me Hercule fallacrymabile: dignū lachrymis. (sa lachrymula. Cuius contrarium est illachrymabile.

Lachrymo. as. lachrymas effundo: q̄ ad vites etiam transfert. Lactā. Laudice desecto lachrymat sua gaudia palmes. Huius cōposita sunt collachrymo. Terē in An. Tristis interim nōnunq̄ collachrymabat. Delachrymo: deo: suꝫ lachrymo. Col. li. v. Vt in terrā potius deuexa q̄ in germine delachrymet. Illachrymo: valde lachrymo. Virg. lib. j. Georgicon. Et mœstū illachrymat tēplis ebur. Superlachrymo. Colu. li. v. Optimū est igit medio fere internodio subfidiariū tondere palmitem: deuexāq; refectionē facere post gemmā: ne superlachrymet: ⁊ germinantes cęcet oculum. Est ⁊ lachrymor deponens significationis actiuę. Hieronymus. Mihi narrare ante præsepium: vbi plurimū lachrymata es: non debueras.

Lacus secūdę ⁊ quartę declinatiōis: locus profundus cū aquis perpetuis ibidē natis: qui efficit riuos ⁊ flumina. Stagnū temporalem ibi aquā stagnantē habet: quę plerūq; hyeme colligi solet: ęstate ficcari. Itē lacus dicit locus: qui continet mustū prælo ex vinaceis expressum: ⁊ transmittit: vt in dolia condatur. Nam prælum proprie trabs est: qua calcant vuę. Columel. Anteq; prælo vinacea subiiciantur de lacu: q̄ recentissimū addito mustū in amphorā nouam: eamq; oblinito ⁊ implicato diligēter. Ouid. in Fastis. Præmia de lacubus proxima musta tuis Plini. Ipse vindemias colligo: si tamē colligere est nonnunq̄ decerpere vuam: torculū inuisere: gustare de lacu mustū. Græce λάκκος: Latine lacus. Unde leneus Bacchus: ⁊ lenobates vuę calcator. Itē lacus in ędificijs plana trabs vel tabulatū: quo tectorū ac camerarū superiora ornant. Lucillius. Resultantq; ędesq; lacusq;. Similiter lacus carcer. Hierony. in Gene. Innocens in lacum missus sum. A lacus fit dimin. lacusculus. Colu. Oportet habere lacusculos tam multos: q̄ postulabit modus.

Lacuna pe. pro. a lacu fit: ⁊ est aquę collectio: quā alij lamā: alij lustrā noīant. Virg. li. j. Geo. Præsertim incertis si mēsibus amnis abundās. Exit: ⁊ obducto late tenet oia limo. Unde cauę tepido sudant humore lacunę. Ubi Serui. Lacunę sunt fossę: in quibus collecta aqua stare cōsueuit. Lacuna etiam dicitur fossa ad siccandos agros parata. Idem. Et totę solidā in glaciem vertere lacunę. Item vallecula superioris labri per similitudinem lacuna vocat a Lactantio. Huius diminutiuū est lacunula.

Lacunar pe. pro. diminutiuū a lacus: ⁊ accipit pro tabe. Sueto. in Nero. Lacunaria quę noctu super dormientem laxata machina decíderent: parauit. Hoc etiā laquear ⁊ laquearū per antistichon. Virg. Dependent lychni laquearibus aureis. Dicitur ⁊ lacunarū. Lc.

Ladon fluuius Arcadię. De quo Ouidi. lib. j. Meta. Donec arenosi placidum Ladonis ad amnem. Venerat. Aphthonicus in rhetoricis. Λάφνην δὲ θυγατέρα φησὶ τοῦ λάδωνος ποταμοῦ τὴ καλλίσκην. id est Daphnem filiam ait Ladonis amnis pulcherrimam.

Ladanum est quoddam pingue ladę herbę insidens. Hęc autem herba nascitur in Cypro.

L Ante Ae

Lędo. is. si. sum. cum ę. diph. ꝓcat ꝓtumelia afficio: sum: ptū a græcis: g lędoriā contumeliā vocāt: sz per ę. Transfert tamē ad omne gñs offensionis. Et ꝓstruit modo cuz actō. Virg. Alb ne te frigora lędāt. Modo cū dativo. Terent. Ille clemens: placidus: nulli lędere: arridere oībus Huius ꝓpositā sunt: Allido: collido: elido: illido: oblido: quę habent penul. productā. De quibus suis locis.

Laertes nomen patris Ulyssis. Sed tamē laertius: nō autē Laertes. ę. possem multos autores citare. Sed sufficiat Sophocles in Tragędia illa: quę mastigaphoros inscribitur. ἀεὶ μὲν ᾧ ποῦ λαρτίου δεδόγκα σε πεῖραν ἡμῶν

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ἐχθρῶν ἀεὶ πατᾶς ἀνερχόμενον. id est Semper o fili laerti vidi te peritiã quandã inimicorũ rapere venantem.

Laerte.es.nomen virbis Lilicię.

Laertius nomẽ historici: qui de philosophorũ vita scri/

Lęmargia cum accentu in penultima: a no/ (psit.

stris Inglinuies dicitur. Lęmargus gulosus.

Lęna vestis lanea: vt Var. ait. habit⁹ duplicis: ꝛ augu/ralis amictus: quę super cętera vestimenta imponebat. Nonius docet esse vestẽ militarẽ. Virg. Tyrioq; ardebat murice lęna. Gręci Chlęnam dicũt: vbi ch. abijcitur.

Lętus homo: qui hilaritatẽ: quã intus habet etiã vultu ostendit: a latitudine mẽtis: vt quidã putant. Naz qui gaudiũ aspectu promunt: dilatare quodãmodo faciem videnť. Virg. Imperio lęti parent. Lętas oues dicimus: quę bona sunt corporis habitudine: atq; pinguedine. Animata vero lęta dicunť: quę aspectu hoies lętificant: vel quę pinguia sunt. Virg. Quid faciat lętas segetes. Et lętum legumẽ: hoc est fertile. Idez. Unde prius lętũ filiqua quassante legumẽ. Lęta vero prata: lęta domus: quę lętos nos faciunt. Lętũ sine diphthongo ꝑcat mortem.

Lęto: gaudeo: delectationẽ capio: sed extrinsecus cuz Gaudere sit intrinsecus: q̃uis sępe confundanť. Teren. in Heau. Ego non tam meapte causa lęto: q̃ illius: quaz ego scio honore quouis dignã. Construiť modo cũ ablatiuo: modo cũ genitiuo. Virgil. lib. xj. Nec veterũ memini: lętor: ve malorũ. Modo cum datiuo. Vt mihi gaudeo: tibi lętor. Modo absolute. Ambro. Fides dominica lętabatur. Hinc fit compositum collętor, simul lętor.

Lęto.tas.lętum facio. Actius. Et te vt triplici lętarem bono. Est ꝛ leto.tas. sine ę. in alio significato.

Lętifico.cas.lętum facio. Plautus. Ita meum cor hęc

Lętisco.is.lętus fio. Sisen. (anus lętificant modo. libro. iiij. Utrum ne dij cultu erga se mortaliuz lętiscant: an supernę gentes humana negligant.

Lętitia: est exultatio animi gaudio efferuentiore: propter euentũ rerum expetitarũ. Cicero. Lętitia opinio recens boni presentis: in quo efferri rectum videatur.

Lętitudo: idem quod lętitia. Actius. Quãdo in venan

Lętabilis: idem quod (do affectus est lętitudine.

lętus: a quo illętabilis non lętus: tristis.

Lętamen fimus: qui per agros iacitur. Q3 lętas: hoc

Lęuis ꝛ hoc lęue cum (est pingues segetes faciat.

diphthon. significat: quod tactu asperuz non est: idq; autores dicunt inoffensum: lubricũ: ꝛ tenerum: vt sunt oua volucrũ. Persi⁹. Trossulus exultat tibi per subsellia lęuis. Hieron. in Bene. Nosti q̃ Esau homo pilosus sit: ꝛ ego lęuis. Leuis sine diphthon. aliud significat.

Lęuitas est asperitati cõtraria. Martianus. Lunarem circuluz ingressa virgo conspicať globosum quidẽ tenerumq; corpus e superni erroris lęuitate compactũ: instar speculi pendentis. Apule. de Socratis dęmonio lęuorem: siue lęuitatem cum dixisset: adiecit lubricam.

Lęuor, idez q̃d lęuitas: hoc est cõplanatio ꝛ tersitudo. Pli. Spectanť in chartis tenuitas: dẽsitas: cãdor, lęuor.

Lęuigo.as.pe.co. cõplano: polio: quasi lęue ago. Pli. Sunt quidã in genere molliores: qui ꝛ cote lęuigantur. Idem lib. xiij. Scabricia charta lęuigatur dente.

Lęuo.as. idem quod lęuigo. Stat. lib. j. Teb. Pars teretes lęuare manu: ac disponere mensas.

Lagari versus dicunť: qui media claudicãt pede: sicut Myuri qui postremo: ꝛ Acephali: qui a breui syllaba in

Lageos vua: quę ꝛ lepo.aria dicť. Virgil. (cipiunt. lib. j. Geo. Et passo psythia vtilior tenuisq; lageos.

Lagois pen. pro. genus auis: quę leporinas habet carnes. Nam λαγώς apud Grecos lepus est. Est ꝛ genus piscis. Hora. in Sermo. Nec scarus aut poterit peregri/

Lagotrophia: lepo.aria loca: (na iuuare lagois. in quibus lepores aluntur: vt est apud Columel.

Lagena: cum ę. diphthon. genus vasis testacei: nõ tam ad aquam q̃ ad vinũ: ꝛ alios vsus accõmodatũ. Hiero. in lib. Reg. Alius portans lagenã vini. Col. Omnis spurcitia cum spumis eximat: quę decocta cũ iam crassa fuerit q̃ defrutum refrigeref: ꝛ bene picatis lagenis condatur. Et lib. Judicũ. Ceperunt buccinis clangere ꝛ complodere inter se lagenas. Fiebant lagenę opere figulino: vt ostendit Esaias cum ait. Et cõminuuntur sicut conteritur lagena figuli contritione perualida: ꝛ inuenietur de fragmentis. Vt ista in qua portetur igniculus de incendio: aut hauriatur parum aquę de fouea.

Laguncula diminutiuum: parua lagena. Hieron. in Esaia. Decem iugera vineaꝛũ facient lagũculam vnam: quia triginta modij sementis facient modios tres.

Lagophthalmos dicit in oculis: cũ superior palpebra non descendit. Cui vitio contrarũ est Ectropiũ cum inferior palpebra parũ sursum attollit: nec cum superiore cõmittitur. Dictũ a leporibus: qui apertis oculis dormi/

Lapanomponos iliorum dolor, (re consueuerũt. qui sane alius est: quam lateruni: hoc est Pleuritis. Ilia enim greci vocant λαγῶναꝛ ꝛ νεφρούς.

Lagia vnum ex nominibus Deli insulę. Cc.

Lagyges populi sunt Sarmatię. Cc. (nessi. Cc.

Lagyra: autore Ptolemęo: vbs est Tauricę Cherro/

Lais. idis. nomẽ propriũ famosissimę meretricis: quę a scriptore⁹ Corinthia dicta est: quia Corinthi habitauit. Ad quã propter pulchritudinẽ ditiores homines: ex omni Grecia cõueniebant. Nec quispiam admittebat: nisi qui dabat q̃d poposcerat. Ouidi. Multa Lais amata viris.

Laicus. a. um. pen. cor. q̃d cõe est: ꝛ non sanctũ. Hiero. lib. j. Reg. Non habeo laicos panes ad manũ: sed tantũ

Lallare: quidã dicũt esse more infan/ (panes sanctũ. tiũ blandiusculis vocibus loqui. Alij lallare ꝓprie dicuntur infantes: qui irati matrũ mãmas fugere renuũt.

Laletania: Hispanię regio. Inde laletanũ vinum magis copia q̃ bonitate laudatum. Cc.

Lalisiones pulli sunt onagroꝛũ. Mart. Dum tener est onager solaq; lalisio matre Pascit hoc infans sed breue

Lamę rupium fracturę. (nomen habet. Cc.

Latmius mõs Ionię notus fama Endymionis: a quo ꝛ ipse Endimion latmius est dictus. Ouid. lib. iij. de arte Latmius Endymion non est tibi Luna rubori.

Lamię mulieres: quę strigũ instar infantiũ sanguinẽ fugũt: siue ipse striges. Hora. Neu pranse lamię puerũ viuũ extrahat aluo. Apul. li. j. de Asi. At ille colore spurcissimi humoris percussus: quo me lamię illę infecerãt: asperna tur. Itẽ lamię dicebant nobili famula ortę. Erat enim Rome quędã familia nobil Aeliorꝛa Lamo Auriphatis patre ꝛ Lęstrigonũ rege: qui Formijs regnauit: ortũ habẽs A quo lamiacus. a. um. vt bellũ lamiacũ. vt apud Hier. lib. contra Joui. Unde ꝛ lamię cognomẽ nobilis inditus est: q̃d vulgo lamiũ genus vocabatur. Hora. Aeli vetusto nobilis ab Lamo. Juuen. Hoc nocuit lamiarũ cędę mandęti. Lamia etiã insignis meretricis nomẽ fuit. Et lamia animal est faciẽ prętendẽs muliebrez: ab inferiori parte pedes equinos. Unde apud Hiere. prophetam. Sed ꝛ lamię nudauerũt mãmas: lactauerunt catulos suos. Et in Esaia. Ibi cubauit lamia: ꝛ inuenit sibi requiem.

Lamina penulti. corre. Vide in dictione Bractea.

Lambrus fluuius in cisalpina Gallia: quẽ Padus defert in mare Adriaticũ: vt ait Plin. A quo Lambri dicti sunt eius accolę. Sueto. in Ęsa. Per Lambranos ꝛ

Lambo.bis.bi.bitũ. secun/ (transpadanos duxit. dum Prisci. Lucil. lib. xiij. Jocunda sąq; puer: qui lãberat ore placẽtas. Hiero. preteritũ lambui posuit lib. Judicũ. In trecentis viris: qui lambuerunt aquas liberabo vos. Est aũt lambere lingere: hoc est lingua aliquid suauiter tangere: sicut canes bibentes. Hiero. ad Julia. Diuitem purpuratũ gehennę flãma fuscepit: Lazarus pauper ꝛ plen⁹ vlceribus: cuius carnes putridas lambebãt canes .i. lingebãt. Idẽ lib. Judicũ. Qui manu ꝛ lingua lambuerint aq̃s: sicut solẽt canes lãbere separabis eos seorsũz .i.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bibere. Virg. pro tãgere posuit lib. iij. enei. Attollitq; glo/
bos flãmaz: z sydera lãbit. Interdũ sumit pro leuit flue/
re. Hora. li. j. Lar. vel q̃ loca fabulosus lãbit Idaspes.

Lamẽto: voce querula tristiq; oõne damnũ ac dolore
testor. Terẽ. in And. Quę tũ mihi lamẽtari pręter cęteras
visa est. Idẽ in Phor. Modo vidi quandã virginẽ huic
vicinę miserã suam matrẽ lamẽtari mortuã. Cic. li. Tus.
pro lamẽtatione dignũ aliquid demonstrare posuit: cum
inquit. Mã hęc quidẽ vita mors est: quã lamẽtari possem
si liberet. Est z lamẽto. as. Hiero. in Esdra. Et qui pręsi/
debant cũ vroribus lamẽtabant eũ. Hinc lamẽtatio: quę
est: vt Cic. lib. iiij. Tusc. docet: ęgritudo cũ eiulatu.

Lamẽtabile: quod est dignũ multa lamẽtatione. Virg.
Troianas vt opes z lamẽtabile regnũ. (lia. Lc.

Lamirius Herculis filius fuit ex Iole Euryti regis fi/

Lampas greca dictio est: cuius actũ protulit Virgili.
Hinceps ardentẽ coniecit lãpada Turnus. Ab hoc ac/
cusatiuo formatur ntus lampada. dę. Hiero. in Ezechie.
Quasi aspectus lampadarũ. Est autẽ lampas ignis aut
Solis splendor: a λάμπω splendeo. Frequẽter tamẽ su/
mitur pro instrumẽto: in quo ignis in oleo lucet.

Lampetra piscis genus a lambendis petris nomẽ sor/
tiens. Hos pisces nõnulli Murenas vocant. Lc.

Lampetia Negrę filia: quę transeũte Ulysse per Sicili/
am Solis armẽta cũ sorore Phaetusa custodiebat. L.

Lampheus mons est Arcadię. Lc.

Lampyris vermiculus noctu lucens. Nonnulli Nocti
lucam: alij Nitedulam vocant. Lc.

Lampsacus pe. co. nomẽ vrbis in littore Hellesponti:
in ora Asiatica. Hinc lampsacenus. a. um. Unde Caron.
Historicus: z Adimãthus: z Anaximenes: z Metrodo/
rus Epicuri sodalis: Lampsaceni fuere. Ipsum etiã Epi
curum lampsacenũ dicunt: diu lampsaci versatũ.

Lana quę de ouibus decidit: dicitur z lanũ: vt inquit
Seruí. Sicut fuga z effugiũ. Virg. li. iij. Geor. Si tibi lani
tiũ curę: primũ aspera sylua. Hinc laneus. a. um. qõ ex la

Lanarius: qui lanã cu (na est. Ut pannus laneus.
rat. Plau. in Aul. Stat fullo: phrygio: auri fex: lanarius.

Lanificus: q lanę artẽ exercet: z lanificiũ lanę opificiũ.

Lanaris z hoc lanare: quod habet lanam. Varro lib.
ij. de re rusti. Nos qui pecus pascimus lanare.

Lano. as. intus lanã pono: seu lanã habeo. Unde lana
tus. a. um. Col. li. vij. Cãnabinisq; fumibus comua iuuen
corũ ligato: sed laquei qbus copulant lanatus pellibus in
uoluti sint: ne tenera fronte sub cornua lędant. Idez lib.
viij. Ideo nisi lanatas oues emi non oportet. Et lanatus
dictus fuit Capitolinus magister equitũ. Similiter lana/
tę vuę Amineę dictę sunt: q̃ canescunt lanugine.

Lanatus lupus siue laneus: piscis fic dictus a candore:
ac mollicie carnis. Mart. Laneus euganei lupus excipit
ora Timaui Alequoreo dulces cũ sale pastꝰ aquas. Lc.

Langa genus bestię: quam alij Languriam vocant:
quam dicunt circa padum inueniri. Lc.

Languriũ electri spẽs ex lãgis: siue lãgurijs factũ. Lc.

Langia fons est: qui ab Archemoro illic a serpente vul
nerato Archemorus dictus traditur. Lc.

Lanerũ vestimẽti genus: ex lana succida confectũ.

Lanugo pe. pro. tenera pilatio: a lanę similitudine qua
lis in adolescentiũ genis: z in pomis quibusdã cernitur.
Colu. li. iiij. Lanatam quoq; amineã quidã maxime pro/
bãt: quę hoc vocabulũ non ideo vsurpat: q̃ sola ex oĩ/
bus amineis: verũ q̃ pręcipue canescit lanugine.

Lanoculus: qui lana tegit oculi vitium.

Lanius seu lanio: qui carnes in carnario vendit popu
lo: a laniãdis pecoribus: q̃ eas concidat lanietq;. Plaut.
in Cap. Dij immortales vt ego collos pertruncabo ter/
goribus: quanta pernis pestis veniet: quanta labes lari/
do: quanta sumini absumẽdo: quanta callo calamitas:
quanta lanijs lassitudo: quanta porcinarijs?

Lanium carnariũ: est locus vbi carnes vendũtur.

Laniena officina: in qua fiũt ac venduntꝰ carnes: z vul
go macellum dicitur. Plaut. Per myropolia z lanienas
circũq; argentarias rogitando sum raucus factus. Acci
pitur etiã laniena pro ipsa laceratione: a laniando.

Lanionius. a. um. qõ ad laniũ spectat. Unde lanionię
mensę: in quibus scindit caro. Sueto. in Claud. Carnificẽ
statim acciri cũ a machęra mensaq; lanionia flagitauit.

Lanio. as. scindo. Virg. li. iij. Geor. Ipsiq; suos tã morte
sub ęgra Discissos nudis laniabãt dentib⁹ artꝰ. Per trãs/
lationẽ sumit p infamo. Hiero. in prolo. Esdrę. Quid in
terpretẽ laniãt. Huius cõpositũ est dilanio pro discindo.

Lanistę dicti sunt: qui laniandis pręsunt gladiatoribus
Di familias domi ad gladiaturã exercendã habebant in
stituere z mox parare. Tendere solebãt munerarijs. Ju/
uena. Hic plaudat nitidi pręconis filius inter Pinnirapi/
cultos iuuenes iuuenisq; lanistę. Hinc lanistę auiuz dicti
sunt a Colu. qui aues certaminibus pręparabant.

Lancea a latitudine ferri dicta est. Uel quia grece di/
citur ἡ λόγχη ϑῦ λόγχης. teli genus longissimũ. Hispa/
nica dictio: non latina: vt Gelli. testat. Hanc olim luculli
Luculleã appellarũt. Huius dimi. est lanceola cũ accentu
in antepenulti. Hiero. li. iij. Reg. Prophetę lucorũ incide
bant se lanceolis: donec sanguine perfunderẽtur.

Lanceatus. a. um. quod est lancea armatũ. Hiero. lib.
ij. Reg. Si quis tangere eas voluerit: armabitur ferro z
ligno lãceato. Lanceati etiã dicuntur: qui ictu lanceę ne/
cantur. Jul. Firmicus. Quicũq; habuerint horoscopum
in. xx. parte Tauri: lanceati morientur.

Lancearius: qui lanceam gerit: grece loncophorus.

Lancino. as. pe. co. ferio: lacero. Pli. Est z volucra ca
nibus peculiare malũ: aures maxie lancinãs: quę defen/

Lances vasa lata z rotũda minus (dinõ queunt.
excauata q̃ patinę: z rebus diuinis apta: vt docet Auso.
illo versu. Turibula z paterę: quę tertia vasa deũ lanx.
Juue. sumpsit pro vase escario: in quo caro tam tosta: q̃
elixa condit mensęq; infert. Aspice q̃ magno distendat
pectore lancẽ. Hora. in Ser. Jligna nutritus glande rotũ
das curuat aper lãces. Et lãces stateras dici nemo igno
rat. Unde Bilances dictę sunt: quę duas lances habẽt.

Languor proprie est defectio virium z succi naturalis.
Hinc languere dicunt herbę: quę incipiũt arescere. Sed
ad animũ quandoq; transfert: z pro debilitate: defectu:
torpore: inertiaq; vsurpari solet. Cice. lib. j. officio. Nihil
autẽ magis cauendus est senectuti: q̃ ne languori se desi/
dięq; dedat. Plaut. in Asina. pro lassitudine posuit: cum
ait. Ubi sępe ad languorem tua duritia dederis octo va/
lidos lictores vlneis affectos lentis virgis.

Langueo. es. gui. deficio: ifirmus suz: dissoluor. Hiero.
Animaduertimus pariter oia verba illius animę languẽtis
esse medicinã. Virg. li. ix. Purpureus veluti cũ flos succi
sus aratro Languescit moriens. Interdũ languere est ti/
midũ esse. Sallu. Quãto vos attẽtius ea agetis: tãto illis
infirmior erit animus. Si paulũ modo vos languere vi/
derint: iam oẽs feroces aderũt. Interdũ otiosuz esse. Idẽ.
Seqz si pauci adiuuarẽt: languẽtibus alijs in curiã impe
tum facturũ. Huius verbi cõposita sunt. Elãgueo: a quo
elãguesco: qd est valde infirmus fio. Gelli. li. ij. Negotijs
se plerũq; vmbraticis z varijs quęstibus intẽtos habẽt:
in quibus ois eorũ vigor animi corporisq; elanguescit: z
quod Sallustius ait effeminat. Relangueo: a quo Re/
languesco rursus ad valetudinẽ redeo. Ouidius lib. vj.
Meta. Imposito fratri moribunda relãguit ore. Claud.
lib. j. relanguere pro remissum esse posuit. Virx ille peper
cit: Erubuitq; preces animusq; relanguit atrox.

Languesco: inualidus: tepidus: seu otiosus fio. Cic. in
Catone. Orator metuo ne languescat senectute.

Languidus. a. um. qõ languet. Oui. lib. v. Fast. Violas
arere videres. Filaq; purpurei languida facta croci.

Laodicea vbs celeberrima in Asia: lyco flumini ipsi
ta. Primo Diospolis appellata: deinde Rhos: postea Lao/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dicea a Lyco flumine. Hanc vbẽ loci virtus ⁊ ciues qui
daz fortunati valde magnificarũt. Primũ Hiero. qui hę/
reditatẽ populo diuisit supra duo milia talentorũ: ⁊ mul/
tis donis ciuitatẽ exornauit: postea Zeno orator ⁊ Pole/
mo eius filiꝰ: qui ob res fortiter gestas prius ab Antonio
postea ab Augusto ad regię dignitatis fastigiũ euectꝰ est.

Laodomia cum accentu in penulti. nomen proprium
Acasti filię ⁊ vxoris Protesilai. De qua Hieron. Laodo
mia quoq; poetarum ore cantatur: occiso apud Troiam
Protesilao noluisse superuiuere. Fuit ⁊ alia Laodomia
Bellerophontis filia: mater Sarpedonis.

Laomedon pen. corre. nomen proprium patris Priami
Troię regis: a quo patronymicũ formatur laomedontia
des: vbi additur a. vt in multis alijs. Sicut anchisiades
Telamoniades. Aliquãdo subtrahit syllaba: vt Athemi
des pro Athemonides. Deucalides pro deucalionides.
A Laomedon fit possessiuũ laomedonteus. a. um.

Lapathos penulti. correpta: seu lapathium: herba est.
Columel. Lubrica iam lapathos: iam ramni sponte vi/
rescunt. Plini. lib. xx. Nec lapathium dissimiles effectus
habet. Suidas. λάπαθον· ὄργυμα εἰς θηρίων ἐνέδραν
καὶ λάκκον κεκωλικὸν γαστρός. id est Lapathum fossio
est in ferarũ insidias: ⁊ holus ventris vacuatorium.

Lapathes pen. cor. genus holeris a lapathio dictũ: for/
te idem quod lapathos. Serenus. Sępe Chelidoniam
cum succo lapathis addes. Hęc ⁊ lapa dicitur. Cuius
tria sunt genera. Nam quędam dicitur Canaria: quę est
exigua canibus adhęrens. Altera maior aliquanto est: ⁊
Philantropos appellatur: qꝛ vestibus hominum adhę/
rens: eos amare videatur. Eadẽ vocatur Spatine. Ter/
tia appellatur Personata ⁊ maxima est: nascituꝛq; iuxta
rivos ⁊ flumina: Græci eam ἄγριον vocant: folia habet
ampliora cucurbitis: ⁊ propter foliorum amplitudinem
ea vtebantur veteres ad personatus faciendos.

Lapa. pę. Vide in dictione Lapathes.

Lapithę pe. cor. populi fuerũt: quoꝝ rex fuit Peritho⁹.
Hi Pindũ ⁊ Othryn Thessalię montes habitarũt. Virgi
liꝰ. Frena Peleth:onij: lapithę gyrosq; dedere. A Græcis
scribitur λάπιθαι. Ideo lapithę non lapitę dici debent.
Virg. li. ij. Ge. Et magno ileuꝝ lapithis cratere minantẽ.

Lapithos vbs in Cypro insula.

Lapis proprie est: quẽ græci λίθον vocãt: ⁊ mitior: mi/
norq; ac tenacior est. Saxũ: maius: asperiꝰ: durriusq; Un
gẽmę lapides non saxa dicunt. Plini. Nuscq; hic vtilior: qꝛ
in Italia gignit: lapisq; non saxũ est. Idẽ. Est ⁊ viridis la/
pis vehemẽter igni resistẽs: sed nusq; copiosus: ⁊ vbi in/
uenitur lapis non saxũ est. Et quoniã apud veteres lapi
dibus miliaria signabãtur: ponitur quãdoq; lapis pro
miliario. Unde legimus Ad tertiuꝝ: ad quartũ lapidem.
A lapis fit lapideus. a. um. quod ex lapidis materia con
stat. Lapidosus. a. um. quod lapidibus abundat.

Lapidarius. a. um. qꝛ ad lapides pertinet. Plautus
in Cap. Tindarus in latomias lapidarias ab Ægione

Lapillus diminutiuũ: paruus lapis. (damnatur.
Et lapilli: lapides pretiosi: vt sunt Gemmę: Margari/
tę. Curtius. Lapilli auribus pendent. Horati. Nec ma/
gis huic intra niueos viridesq; lapillos.

Lapidicida pen. pro. dicitur is: qui lapides cędit.

Lapidicina penul. prod. locus: vbi lapides excidũtur:
latomię a græcis dictę. Unde ⁊ carcerem latomias voca
mus: siue qꝛ dãnati ad lapides excidendos mittebãtur:
siue qꝛ Sinuessani Cãpanię populi latomias habebãt: in
star carceris excauatas: ex quibus excisi lapides fuerant
ad vrbem extruendã: hisq; pro carcere vtebantur.

Lapido. as. pe. cor. lapidibus cędo. Unde scribit Ma
crob. lapidatũ a populo Romano fuisse Latiniuꝝ: signi/
ficare volens lapidibus iactis fuisse impetituꝝ. Tranſer/
tur etiã ad inanimata: ⁊ significat percutio pulsoq; etiam
sine lapidibus. Macrob. Notantes eius impotẽtia ac di
cacitate lapidatã. Huius cõposita sunt Delapido: quod
est lapidibꝰ sterno. Unde delapidata loca: quę lapidibus
strata sunt. Dilapido: disperdo: cõsumo. Cice. Octauio.
Publicã dilapidabat pecuniã: ęrarium exhauriebat.

Lapio. is. ui. itum. durũ efficio: ⁊ quasi in lapidẽ con/
uertõ. Pacu. Lapit cor cura: grumna corpus conficit.

Lapidescere apud Plini. legit pro in lapidem cõuerti:

Lapsana pen. corre. (qđ vel a lapido: vel lapis fit.
holus sylvestre trium foliorũ. Unde apud Plini. lib. xix.
scribitur: milites Cęsari exprobrasse: qꝛ lapsana vixissent
apud Dyrrhachium. Quidã accipiũt lapsanã pro bras/
sica sylvestri. Est enim Brassica alio nomię Caulis.

Laqueus vinculũ. Unde dicimus: laqueo vitã finiunt.

Laqueatus. a. um. qđ est laqueis irretitũ. Colu. lib. vij.
Cęterũ corpus laqueatũ ⁊ distentũ temonibus obligat:
immotũq; medẽtis arbitrio est expositũ. Et laqueatũ di/
citur cõuexum. Unde laqueata tecta. Cice. lib. j. legum.
Magnificas villas: ⁊ pauimenta marmorea: ⁊ laqueata

Laqueare ⁊ per apocopen làque/ (tecta contẽno.
ar: ⁊ laquearij dicitur camera: hoc est pars superior cu/
biculi ⁊ cęnationis parum conuexa: quę varijs adornari
solet coloribus. Quidã etiam laquearia accipiũt pro ta
bibus planis: quę ⁊ lacus: ⁊ lacunar dicuntur.

Lar nympha fuit: quę Junoni furta Jouis cuꝝ Jutur/
na patefecit: quaꝝ Mercurius cõpressit: ⁊ inde geminos
sustulit: qui a mre Lares appellati sunt. Sũt qui credãt
lares Genioſq; eosdẽ esse: existimãtes vnicuiq; duos esse:
alterũ bonum: alterũ malum: vt Christiani etiã duos an/
gelos: bonũ malumq; a deo in custodiã datos dicunt: sed
non natos nobiscũ: vt illi de Genio: siue Lare dicũt. Cole
bant domi: focusq; illis sacer erat. Unde vulgus focũ so
culare appellat: qꝛi laris focũ. Hi putati sunt dij domes/
tici: qui ad vrbis cõmoda vigilare dicunt inter compita.
Ouidi. in Fast. Lucifero subeunte lares deluꝛa tulerũt.
Ab aliquibus dij agrorũ vocati sunt. Tibul. Vos quoq;
fęlices quondã: nunc pauperis agri Custodes fertis mu
nera vestra lares. Quoniã autẽ lares siue Penates etiaꝝ
priuatoꝝ domibus prędesse credebãtur: factũ est vt vtriq;
vocabulũ pro ipsis domibus vsurpetur. Martia. O mi/
hi curarũ prętium non vile mearũ Flacce Antenoręi spes
⁊ alumne laris. Horatius. Qui patriũ Numę donat fun/

Lararium: sacrarium domesticũ: (dumq; laremq;
in quo lares ⁊ dij peculiares adorabãtur. Scribit Lam/
pridius Alexandrum Seuerũ in larario rem diuinã ma
tutinis horis facitasse ad effigies deorum: in quibus ha/
bebat Habraamum ⁊ Christum. In secundo lararioſi/
mulacrum habuit Virgilij ⁊ Ciceronis.

Larãda ciuitas Lycaonię. Uti Ptolemęꝰ. Municipiũ
Larandã in Lycaonię parte Antiochiana dicta collocat.

Lardũ dictum: quasi late aridũ. Unde ⁊ laridũ lectuꝝ
est. Ouid. li. vj. Fast. Pinguia cur illis gustãtur larda ca/
lendis. Est aũt lardum caro suilla quoquo modo salita.
Unde Plini. dixit. Lardũ pingue hoc vnctũ: quasi ⁊ ma/

Larentia nobilissima meretrix (crum dici possit.
fuit: quę populũ Romanũ (vtpote quia ditissima esset)
hęredem fecit: ⁊ postea pro dea habita Flora appella/
tur: cuius sacra Floralia dicuntur. Lc.

Larine fons est Atticę: sicut Callithoe. Lc.

Larius lacus comensis ab Adduа fluuio: qui in illum
cadit: augetur: qui fluuius postea in Padum non longe
a Cremona influit. Dictus larius a fulicarum multitu/
dine. Græci enim λάρος fulicã vocant. Aluis est nigra a/
quatica. Hinc fit larius. a. um. Catul. Veronã veniat no
men relinquęs Comi męnia lariũq; littus. Quod tamen
negat Suidas: ait enim. λάρος κεχηνὼς ἐπὶ τῶν ἁρπα/
κτικῶν μὴ κλέπτων ἐπεὶ καὶ ὁ λάρος ὀρνεον ὄξυν ἁρπακ
τὴν μὴ ἁρπακτικόν. id est Larus hians: proverbiũ in ra/
pacibus ⁊ furibus: quoniã larus rapax auis est ⁊ edax.

Larius filius fuit Lydi: Herculis filij. Lc.

Larodij populi fuerunt in Scythia Asię: vt libro. iiij.

Larix arboris genus. Luca/ (scribit Herodotus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nus lib.ix. Et larices fumoq; graue ſerpentibus vrunt.

Largus.a.um. qđ non eſt ſtrictū. Et largus dicit: qui largit. Cic.lib.ij.offi. Omnino ſunt duo genera largoꝝ: quoꝝ alteri ꝓdigi: alteri liberales. Hinc large aduerbiū liberaliter: abundāter. Hora.lib. Car. Ligna ſuper foco large reponēs. Dicitur ⁊ largiter: q̄uis nō ita in vſu ſit.

Largior profuſe dono. Cuius compoſita ſunt: Dilargior, varie largior. Sallu.lib.j. Hiſt. Igitur venditis prioſcriptoꝝ bonis aut dilargitis. Elargior, valde largior.

Largitas ⁊ largitio inter ſe differūt. Q; largitas: vt Agretius auctor eſt: humanitatis ſit: largitio ambitiōis. Eſt em̄ largitas rationabilis ⁊ deffinitus liberalitatis effect⁹.

Largitio expēſa: quę fit ad aucupandū fauorē in petitione magiſtratuū. Ponitur tamen quādoq; largitas ꝓ largitione. Tere. in Adel. Quę iſtec ſubdita eſt largitas.

Lariſſa nomē eſt multarum ciuitatū. Una eſt in plaga Theſſalica: a qua Achilles lariſſęus dict⁹ eſt. Alia penſilis in Creta. Alia in Peloponneſo arx Argiuoꝝ. Alia in agro Attico. Ad Tralles etiā Aſię eſt Lariſſa: vt Strabo ſcribit: a qua lariſſęus Iuppiter eſt dictus. Lariſſa q̄; in Italia: quā vt Diodo.lib.j. ſcribit Pelaſgi condidere.

Larus auis parua ⁊ nigra habitans iuxta aquas: ⁊ tam in aqua: q̄ in terra degit. Vide in Larius.

Larę dici putant a lare: h̄ eſt a malo genio: quę ſunt noxię inferoꝝ vmbręg. Vnde laruati dicunt furioſi ⁊ mente moti: q̄ſi a laruis exterriti: quales ſunt quos vulgo Dęmoniacos appellāt. Plau. Larua⁹ ędepol hoiem miſerum: mendicū queritat. Hi etiā Ceriti dicunt a Cerere: quaſi Cereris ira animo vexati. Plau. Certe laruatus aut ceritus. Larua etiā perſona dicit: ⁊ laruatū perſonatuꝫ. Horatius in Sermon. Nihilli larua aut tragicis opus eſ(ſe cothurnis.

Larunda nympha fuit: quam alij laram vocant: ex qua lares dicti. Cc.

Laſanū penul.corre. vaſculū ad euacuandū ventrem. Horatius. Te pueri laſanū portantes ęnophorūq;.

Laſciuus.a.um.pen.pro. eſt tum in vita: tū in ſermone molliculus: ac plus teneri q̄; robuſti ac virilis habens. Virgil.in carmine Bucolico. Malo me Galathea petit laſciua puella. Laſciuia mollicies: petulantia: nequitia.

Laſcinio.is. Fere: qđ vernacula lingua dicimus ſmorbezare. Col.li.vij. Sacietate verni pabuli pecudes exhi(laratę laſciuiūt.

Laſerpitiū virgultū herbidum: qđ greci Silpion appellāt: ex cui⁹ culmo exudat ſuccus rofidus: quē vocant laſer: magnificū in medicamētis: ⁊ Cyrenaica prouincia laudatiſſimū. Hinc a Catullo dictum: laſer piciſeris iacet Cyrenis. Caulem laſerpitij magudelim vocant: quod tenerius eſt ⁊ minus vehemens. A laſerpitio Cato formauit laſerpitiatus. a.um.

Laſibus pro laribus protulerunt veteres. Cc.

Laſſus per duplex ſſ. dicit tam animo: q̄ corpore fatigatus .i. labore affectus: nomen eſt: non participiū. Hinc laſſitudo pro moleſtia: quā ex labore ſuſcipimus. Salluſtius. Non ſamem aut ſitim: neq; frigus: neq; laſſitudi(nem operiri.

Laſſo.as. fatigo. A quo laſſatus. Iuuenalis. Et laſſata viris nondū ſatiata receſſit. Huius compoſitū eſt delaſſo: vehementer laſſo. Plau. in Aſina. Eum etiā hominem in ſenatu dare operā: aut clientibus ibi labore delaſſatū noctem totam ſtertere.

Laſſeo.es. laſſus ſum. A quo laſſeſco.is. laſſus fio.

Laſſia inſula: quę ⁊ Andros in mari Ęgeo. Cc.

Lateo.es. latui. in occulto ſum. Et conſtruit cum actō. Virgil. Nec latuere doli fratrē Iunonis ⁊ irę. Q̄nq; cum dtō. Luca. Tu mihi cauſa lates. Sed cum de loco dicit: cōſtruit cum ablto mediāte prępoſitione: vt latet anguis in herba. Interdū latere: ꝓcat late patere. Virg. Et ſcuta latentia condūt. Huius verbi cōpoſita ſunt: Delliteo: de quo ſupra. Obliteo: qđ eſt animo vel circumquaq; lateo. Sene. Qui velut timidū atq; iners animal metu oblituit: ille ſibi non vixit: ſed qđ eſt turpiſſimū ventri: ſomno: libidini. Hinc oblitesco. Varro. Nec ęſtu per rimoſa in rimis eius grana oblitescant: ⁊ recipiant aquam.

Latito.as.pe.cor. ſępe aut fere ſemper lateo. Lact.li.iij. Latitantē atq; ignotā ſibi veritatē diſſerendo eruere voluerunt. Cato tamē latitauerūt dixit pro frequenter tulerunt. Hinc fit compoſitū illatito: quod eſt intus latito.

Latebra.brę.pe.cor. ⁊ latebręg. arum. loca vbi hoies ſe occultant. Luca. lib.j. Cedendū eſt bellis: quoꝝ tibi tuta latebra. Quintil. Et q̄uis odio euerſoris noſtri euocatus ex latebris ſuis populus ſubſellia non implet. Dicitur ⁊ de feris. Liui. lib.xlvj. Inter vepres ⁊ latebras ferarū noctem vnā delituit. Ponit interdū latebra pro excuſatione. Lice. Videant ne queratur latebra periurio: id eſt excuſatio: qua lateat: id eſt non videatur periurium.

Latebroſus loc⁹: in quo frequētes latebręg ſunt. Plau. Nam huic ętati non conducit mulier latebroſus locus.

Latebro.bras. abſcondo: q̄uis non ſit in vſu. A quo fit compoſitum illatebro: de quo ſupra.

Latibulū proprie ferarū: q̄uis etiā de hoibus dicat.

Latibulo.as. neutrum: ⁊ latibulo: deponens: ſignificat lateo. Varro. Vide ne ſeruus domini latibulet. Electus. Progredere ⁊ ne quis latibuletur proſpice.

Laterna a lateo: licet lateo habeat primā cor. laterna vero pro. Mart. Dux laterna vię clauſis fero: aurea flāmis. Et tuta eſt gremio parua lucerna meo. Dicta laterna: qꝝ lumen habeat incluſum. Fit ex laminis corneis: in qua cādela includit: ne a vento extinguat. Plau. in Am. Quo ambulas tu: qui vulcanū concluſuꝫ in cornu geris?

Latex oīs humor: ōr, ab eo qꝝ intra aliquid lateat. Tam de aqua: vino: ⁊ cęteris dicit. Hier. ad Terentiā. Ratione digeſſit: vt terra hęc eſſet ſuper quā reliqua moueren tur īmobilis: vt aquarū venę altioribus mōtibus conderent: a quibus orta flumina: dū per multa ſpatia decurrunt: late potandi vſum per oēm tractū curſus ſui anīantibus exhiberēt: vt ipm mare aquis influentibus non excreſcat: ſed vt velut venter quidā laticū aquas ſitire videatur: ne vel fontibus in ęternū manātibus: vel fluminibus ſine fine currentibus: vel pluuijs aſſidue ruentibus perpetuo terra diluuio tegeret. Virg. Regales inter mēſas laticęq; lyeum. Ouidius. Palladios latices: cum oleum dicere vellet. Et Lucretius. Abſinthij laticem.

Lat⁹ ſpatioſus: vt lata eſt via: quę ducit ad perditionē. Hinc aduerbiū late: qđ ſignifi. in multis locis. Vt late patet detractionis vitiū. Hinc latitudo pro ſpatioſitate.

Lateſco.is. latus fio: ⁊ in latū extēdor. Col.li.ij. Jugerū agri nō amplius q̄ttuor ſextarijs rapoꝝ ſeminis obſerendū eſt: quarta parte amplius napis ſpergendū: qui nō in ventrē lateſcunt: ſed tenuem radicē deorſum agunt.

Lato.as. latuꝫ facio: q̄uis non ſit in vſu: pro quo compoſitum Dilato vſurpamus: de quo ſupra.

Latifolium: quod lata folia habet. Vnde quercus genus ex argumento latifolia dicitur.

Latifundiū: quod habet latū fundum ⁊ magnū. Plin. lib.xvij. Latifundijs non legitima naturę feſtinatio. i. non poteſt vna certa ratio prędiorum ſcribi putādę vineę in magnis prędijs: qꝝ alię ſerius id: alię maturius deſyderāt. Idem libro.xviij. latifundia prodidere Italiam.

Latus.eris. qđ eſt infra alaꝫ. Virg. Lateriq; argutū ac cōmodat enſem. Hinc lateris dolor, quem greci Pleuriſin vocant. Et latero.as. vt inquit Priſcia. ficut ab holus.eris. Holero.as. Interdum latus ponitur quaſi pro parte: vt eſt illud. Fundatur exultatione vniuerſę terrę mons Syon latera aquilonis ciuitas regis magni.

Laterani dicunt ſatellites: qui principis alicuius latus tuent: qui etiaꝫ latrones: q̄ſi laterones vocātur. Hi etiā a ſtipe: quā mercedis noīe accipiūt: ſtipatores appellātur. Greci vocāt Somatophylacas: q̄ſi corporis cuſtodes.

Lateranus nomē proprīū gentilitium Romę: a quo Laterana enſe palatiū. Iuuen. Egregias lateranoꝝ obſidet ędes. Tota cohors. Cui etiā Lateranēſis Baſilica ſancti Joannis vocata eſt: q̄ in lateranenſiū nobiliſſimę gētis ędibus

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

extructa fuit. Hiero. ad Marcel. Quis credat mulierem nobilē ⁊ potentē in domo laterani consulis designati.

Latusclauus vestis senatoria: dictus a textura: de qua Mar. in Hendecasyllabo. Et lato variata mappa clauo Hora. li. j. Ser. describens senatorē dixit. Et latū demisit pectore clauum. Ab Ouidio Clauus simpliciter d⁹ pro senatoria dignitate: illo versu. Curia restabat claui mēsura coacta est. Latiore clauo Tullus Hostilius primus e regibus Romanis vsus est: quē e purpura contextū fuisse do-

Laticlauij senatores appellati sunt (cet Plinius. a lato clauo. Sueto. in Aug. Ac ne expers castrorum esset: binos plerunq; laticlauios p⁹posuit singulis alis.

Later: laterem: latere: ⁊ lateres tantū inuenīt pro terra cocta ⁊ in lapidē durata. Victru. Siue silex: siue cemen-tum: aut coctus later siue crudus: his erit vtendū. Plau. Latere firmior. Laterū tria genera sunt Lydoron longum sesquipede: latum pede. Tetradoron e palmis quattuor. Pentadoron e quinq; Doron enī greci palmū dicunt.

Laterē lauas: magis est augere malum rei: cui dare re-

Lateritius. a. um. qđ est materiatū ex (mediū velles. latere. Plini. lapide duro ac silice equo ⁹struūt: veluti la-

Laterculus diminu. parvus la- (teritios parietes. ter. Plini. Crudis laterculis ad formā camini. Curtius scribit laterculo coctili structos fuisse muros Babylōis.

Latū ea pars Italiæ est: vbi ostia tyberina: a latitudi-ne: vt putat Priscī. dictum. Vel vt alij sentiūt: a latendo: q; inter alpes latitet: seu q; illic latuerit Saturnus dum Ioue fugeret. Oui. lib. j. Fast. Dicta quoq; est latiū terra latente deo. Virgil. lib. viij. Latium q; vocari Maluit his quoniā latuit Saturnus in oris. Varro latiū a latino re-ge dici asserit. Est aūt duplex latiū: vt docet Ser. Vnus a Tyberi vsq; ad fundos. Aliud inde vsq; ad Vulturnū.

Latus. a. um. quod ex latio est.

Latialis ⁊ hoc latiale: qđ ex latio est: vt Iuppiter latia-lis dicit: non tñ sermo latialis. Virg. Et residens celsa la-tialis Iuppiter Alba. Cic. in Miloniana. Sicut vtiq; fe-rias nō latiales latiaresve: sed latinas dixeris aut latias.

Latiaris ⁊ hoc latiare: idem quod latialis.

Latinus. a. um. nomē deriuatum a latio. Virg. Genus vnde latinū. Sall. Primo Italiā tenuisse quosdā: qui ap-pellabant Aborigines: hos postea aduētu Aeneę phry-gijs iūctos: latinos vno nōe nūcupatos. Et latina porta: quę in latiū ducit. Hesiodus tñ in theogonia scribit Lati-num fuisse filiū Circes ⁊ Vlyssis: qui tenuerit loca Italię. Vnde ait. κύκνη ἠελίου θυγάτης ὑπερικύδεα γείνατ' ὀ Δυσῆος ταλασίφρονος ἐν φιλότητι ἄγχιθυ ἠ δὲ λατῖνον ἀμύμονά τε κρατερόν τε. i. Cyrce solis filia ex audaci Vly-sse filiū genuit latinū irreprehensibilē potentemq;.

Latine aduerbiū. Vñ latine loqui dicimus: ⁊ latinitas

Latinus nomē p⁹prium so- (locutio ipsa latina. Lc. ceri Aeneę. A quo Latium quidā deduci volunt.

Latinus Syluius Aeneę Syluij Albanorum regis fi-lius fuit: qui ⁊ ipse in Alba regnauit. Lc.

Latinę. arū. sacrificia quędā Ioui cōstituta: ab latinis populis dictę: quibus ex Albano monte ex sacris carnes petere fuit ius cum Romanis: vt inquit Varro. Lic. pro Plancio. Quibus municipijs vix iam: qui carnes latinas

Lathom⁹ pe. cor. lapidicida: qui (petāt: inueniunt. lapides cędit: q; quasi fundamēta ędificiorum p⁹parat. Hiero. in lib. Regū. Et erat latomorum. lxx. milia.

Lathomię lapidicinę locus: vbi cędunt lapides. Liui. lib. vj. de bello Punico. Cōp⁹hensa postea p⁹uata ędifi-cia: cōp⁹hensę lathomię: forūq; piscarij. Ad has latho-mias dānari solebāt ij: qui in opus metalli damnabātur. Plau. in Cap. Tindar⁹ in lathomias lapidarias ab He-gione damnatur. Erat ⁊ lathomia loc⁹ Romę in carce-re prope Tullianū. Liui. li. xxxj. Triūuiri carceris latho-miarū intensiorē custodiā habere iussi. Lathomię etiā car-cer est Syracusis lingua Siculorum. In quas: sicuti scri-bit Cicero de suppli. Si qui publice custodiendi erāt ex

oppidis Sicilię deduci imperabātur. In lathomias Verres multos ciues Romanos coniecerat.

Latona pe. p⁹o. Apollinis ⁊ Dianę mater. Vñ ⁊ lato-nia dicta est Diana. Virg. Astrorum dec⁹ ⁊ nemorū latonia custos. Similiter Delos insula est dicta latonia: q; in ea Latona enixa sit Apollinē ⁊ Dianā: vt scribit Serui.

Latria pe. p⁹o. latine cultus: obsequiū: seruitus. Augu. li. x. de ciui. dei. Latriā nostri vbicūq; sanctam scripturam positū est: interpretati sunt seruitutē: sed ea seruitus quę debet hoibus: scōm quā p⁹cepit Aplus seruos dōis sū is subditos esse debere: alio nomie greçe nūcupari solet. Latria vero scōm ꝙsuetudinē: qua locuti sunt: qui nobis diuina eloquia cōdiderūt: aut semp: aut etā frequēter: vt pene semper ea dicatur seruitus: quę pertinet ad colen-

Latres latine seruus. (dum deum.

Latrina locus priuatarum sordiū: ⁊ ad exonerandū ven-trem accōmodatus: a latendo. Apul. de Asi. lib. ix. Omnia p⁹sus: vt in quandā cęnosam lacrimā in eius animū con-fluxerant vitia. Foricę vero loca publica: in quibus licet oibus ventrē exonerare. Cloaca locus cauus nuncupa-tur: quo publice sordes eluunt. Antiqui balneū domesti-cum appellare ꝙsueuerūt: sicuti docet Var. li. ij. de Ana-logia. Deinde cū breuitatis causa noia contraherēt: quo essent aptiora: p⁹o lauatrina latrinā nominarūt. Sicut ex maxillis: axillis: ⁊ vexillis: malę: alę: ⁊ vela diminutiua sunt. Plau. in Curg. Latrinā p⁹o balneo accepisse videt: cū ait. Ystas tuas magnq; minas nō pluris facio: q; ancil lam meā: quę latrinā lauat. Hinc latrinas d; vulgo Col luuiaria: hoc est receptacula colluuionis: stercoris ⁊ sor-diū. Videturq; latrinę differre a cloacis: tanq; priuatę a publicis. Col. Immūdis quacūq; vomit latrina cloacis.

Latreus: vnus ex centauris. Lc.

Latro. as. p⁹prium est canis: cū vocē edit. Virg. Multū latrāte Lycisca. Hinc latrat⁹. us. ipsa vox canū. Hoc ver bū inuenīt constructū cum actō. Hiero. Canū p⁹prium est vt dñm suū congaudeāt: latronē latrēt. Canes Iudęi in-telligunt: qui latrauerūt Christō: ⁊ latronē cōgauisi sunt. Huius verbi cōposita sunt: Adlatro: qđ est valde: vel ad aliquid latro. Col. per translationē dixit. Sed ne caninū quidē ficut dixere veteres studiū p⁹stantius locupletis-mum quēq; adlatrandi. Oblatro: circumlatro: aut contra la-tro. Lactāti. lib. v. Qua Demetrianū: sicut ipse ait: obla-trante atq; obstrepente veritati redarguere conatur.

Latrones greca dictio est: qua significātur viæ obsef-sores: qui publice vel per vim furātur: q; a latere adoriā-tur. Vel a latēdo: q; latenter insidient. Virgil. li. xij. Hinc q; latronis Impauidus frangit telū. Cum superius dixisset. Saucius ille graui venarū vulnere pectus. De hoc vide in dictione Fur. Apud antiquos etiā latrones dicebātur conducti milites a λατρεύω inseruio. Illā seruiebāt mer-cede. Moris aūt erat: vt hos imperator ⁊ circa se haberet ⁊ p̄mos mitteret ad oīe discrimē. Dicti q;si laterones in-quit Var. Qm̄ circa latera esse soleāt: quos nūc satellites vocāt: qui p̄ncipis alicuius latus tuent: qui ⁊ stipatores: ⁊ somatophylaces vocātur. Plau. in Milit. Illā ego ho-die ad Seleucū regē misi parasitū meū: vt latrōes quos ꝙduxi hinc ad Seleucū duceret: qui eius regē tutarent.

Latrūculus diminu. parvus latro. Est etiā latrūculus. siue latrocalculus: quo ludim⁹ sedecim seruis gemina acie vtrinq; directis: in q̄bus duo reges sunt inuicē conten-dentes: duę regine: q̄ttuor equites: sedecim pedites: q̄ttuor satellites: totidē centuriones. Martia. Insidiosorum si ludis bella latronū Bēmeus iste tibi miles ⁊ hostis erit. Lc.

Latrocino: pe. cor. latronū more prędor: ⁊ mercede mi-lito. Plau. in Comi. Latrocinatus annos in Tyberino: qui apud regē in latrocinio fuisti: stipendiū accepisti.

Latrocinū ipse latrocinādi actus. Col. Et in ipso foro

Latrūculator, qui rerū capitaliū iudex: (latrocinii. siue questor: appellat: ⁊ vulgo iudex maleficiorum. Vlpi.

Latrunculator de re pecuniaria iudicare non potest.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

L ante A

Laudo.as. ℞bis extollo. Virg. Laudato ingẽtia rura. ℞probare est re. Cic. Et laudo ꝛ ꝓbo. Aliquãdo laudare est noĩare. ℞Plau. in La. Id scias Joué supremũ testẽ laudo. ℞Huius ꝓposita sunt elaudo: qð veteres vsurparũt: ꝓ eo qð est plus q̃ noĩo. Var. Elaudat nomẽq; eius miles repetit. Collaudo: simul laudo. Cic. Lentulo. Si ꝛ istã ex sniã gesseris fore: vt absens a multis: cum redieris ab oĩbus collaudare. ℞Perlaudo: valde laudo. Lact. lib. vj. Eas res: quas etiã homo si contẽpserit iure perlaudat.

Laus ꝓprie virtus est nõ aliunde ꝓueniẽs: sed suis nixa radicibus. Virgili. ℞Primã merui qui laude coronã. Dicta laus ἀπ᾽ τῶν λαῶν, ꝙ est a populo: q ꝓprie laus

Laudatio: est ĩpa (sit ppli de aliquo recta loquẽtis. laudãtis oĩo. Quãuis quãdoq; laus ꝓ laudatiõe ponat.

Laudabile: quod merito laudari potest.

Laudatiuus. a. um. qð laudat. Cñ laudatiuũ genus ỗ demõstratiuũ. Unde laudatiuus casus: dictus est actũs: quia per hunc videmur: vel accusare: vel laudare. Lc.

Lauerna dea fuit: quã Romani coluere. A qua lauerniones dicti sunt fures: q sub tutela deę lauernę eẽnt: in cuĩ loco obscuro soliti erãt inter se furta diuidere. ℞Hinc lauernal porta Romę dicta est: ab ede Lauernę ꝓpinq̃.

Lauo. as. lauaui. atũ. Terẽ. in Eu. Abeunt lauatũ: per strepũt. ℞Hor. in Ser. Ast vbi me sessum Sol acrior ire lauatũ Admonuit. Ouid. li. iij. Fast. Sacra lauaturus mane petebat aquas. Inde lauatio ꝛ lauator. Cic. Varroni. Si minus perseq̃r in Lumanũ: ꝛ ante te certiorẽ faciã: vt lauatio parata sit: ỗ est balneũ. Declinatur etiã ꝛ magis in vsu est lauo. is. laui. lotũ. vel lautũ. Virg. lib. x. Uisceribus superinfundẽs lauit improba teter Ora cruor. ℞Horati. in Ser. Ora manusq; tua lauimꝰ Feronia nympha. Quorũ prima cũ sit breuis: põt esse ꝓsentis tpis. Est aũt lauare: abluere: ꝛ aqua quęq; sordida purgare. ℞Plau. Sedimꝰ: manus lauimus. Virgil. Luminis effossi fluidũ lauit inde cruorẽ. Interdũ signifi. madefacere: humectare. ℞Plau. in ℞Pseu. Sestat tabellas: eas lachrymis lauit. Cñ lotũ: ablutũ: mundatũ. Interdũ auferre. Col. li. iij. Ea res semiuio lauit acorẽz malorũ. ℞Huius cõposita sunt: Abluo: qð est lauo: mũdo. Col. li. iij. Tũ etiã cluosis locis terra: quę in eũ congesta est: pluuijs nõ ablуit. Lact. li. iij. Unde apparet Judęos nullã aliã spem hẽre: nisi se abluerint sanguine. Alluo: colluo: simul lauo: purgoq;. ℞Plini. Prodest etiã gingiuis: si eo sępius colluãtur. Circũluo: circũfluo. ℞Pomp. Eũ vndiq; stagnũ circũluit: ꝛ militi in accessu sacit. Deluo: diluo: eluo: illuo: intꝰ lauo. Interluo: perluo: proluo: pręluo: reluo rursus lauo: ꝛ qñq; soluo: ỗ pignero ℞Plau. Repignerat: reluit: vẽdit. subluo subrꝰ lauo. Col. li. vij. In tergor bis in die subluit aq̃ calida: mox decocto agrico ꝛ sale cũ adipe defricat: dum sanies vis emanat.

Lautus. a. um. modo signifi. lotũ. Terẽ. Te ne ad symbolũ venire vnctũ atq; lautum e balneis? ℞Modo signifi. mundũ. Apul. Uir probus: purus: lautꝰ: simplex. Unde lauta cęna: ꝛ lautus homo ab elegãtia ꝛ nitore dicũtur. ℞Modo elegans. Lice. Comites istius atq; amici hoĩes lauti atq; vrbani. ℞Modo diuitem: nitidũ in veste ꝛ victu delicato. ℞Mart. Ista quidem lauta est: dapibusq; instructa superbis. Quod tractum est a lauatione. ℞Huius diminutiuũ est lautulus: a quo aduerbiũ lautule.

Lautulę a lauãdo dictę sunt: q̃s greci thermas noĩant.

Lautitia epularũ magnificẽtia: a lauatione dicta: quia apud antiquos elegãtię: quę nunc sunt: non erãt: ꝛ raro

Lautia: munera dicebãtur: quę (quis lauabat. Romani per quęstores legatis exterarum nationuz mittebant: vt inquit ℞Plutarch. in ℞Problematis. Unde scribit ℞Plini. Lautia Attalo fuisse decreta.

Lautitia: mundicia: quę in vestitu pariter ꝛ cibo sit. Et antiquitus dicebaꝭ farina ex tritico aqua conspersa.

Lauacrũ pe. p. a lauo. as. balneũ: in quo qs lauari cõmode põt. Sel. Lucorũ vmbra ingenitũ longis ambulacris ꝛ mollibus ędiũ posticũ refrigerãtibus lauacris.

Lauatrinę dicuntur: in quas lotura proĳcitur: quę ꝛ aquaria: ꝛ aquariola vocantur. Nec in culina tantũ: sed in triclinijs quoq; ꝛ cubiculis: ꝛ cęnationibus cum dignitate ꝛ elegantia sunt.

Lautrices dicuntur duorum fratrum vxores.

Laurus secũdę ꝛ quartę declinationis: sed rectius secundũ secundã inflectiꝭ: q: melius sonat. Est aũt genꝰ arboris: q̃ greece Δαφνή daphne ỗr. ℞Petronius in Satyris. Et baccis redimita Daphne. Hęc arbor Apollinis est: ꝓpter Daphnez: quã amauit in eã deformatã: siue q̃ spectatissima nasciꝭ in ℞Parnaso. Eusebiꝰ scribit eã Soli dicatã: quoniã ignea est. Cñ odio maxie a dęmonibꝰ habetur: siue q̃ plurimũ sonat: si vraꝭ: q̃ prędicendi artẽ designat. Diuinationis aũt deus Apollo existimaꝭ. Janitrix quoq; Cęsarũ ꝛ ℞Pontificũ: triumphisq; dicata. Sola arbor fulmine non tãgitur. Duo eius genera tradit Cato: Delphicã ꝛ Cypriã. Delphica laurus dicta: q victores delphis ea coronarentur: ꝛ est viridior: laurus. Cypriam folio breui nigro subcrispam. Quidã ℞Mustacem addiderunt: quoniã mustaceis subũceret. Hanc esse folio maximo constat flaccidoq;: ꝛ albicãte. Alij Linum quã syluestrem laurũ intelligunt. ℞Nõnulli sui generis arborem: differt colore. Est enim cęrulea bacca. Alia etiã numerãtur genera: quę apud Sipontinum habentur.

Laurea ꝓprie: vt sentit ℞Pli. lauri foliũ appellaꝭ: perpetuo virẽs ꝛ topiario operi accedẽs. Aliquãdo ponit ꝓ lauro. ℞Hor. Cuz spissa ramis laurea feriadis. Aliquãdo ꝓ corona ex lauro facta: quę in trũphis adhibebatur. Cato vero lib. de rust. lauream ꝛ laurũ mutata diphthongo loreã ꝓ eadẽ accipit. Ab hac arbore nomẽ imꝓsitũ est hoĩbus. Illã Laurea Tullius Ciceronis libertus dictus fuit. Laura etiã ꝓprium nomẽ mulieris.

Laureola cũ accentu in antepen. dimi. a laurea: ꝛ ꝓ corona trũphali capiꝭ. Et Laureolus ꝓpriũ nomen.

Laureus. a. um. quod est ex materia lauri: quomodo

Lauretũ locus: in quo lauro/ (roseus: myrteus. rum copia est: veluti rosetum: myrtetũ: spinetum.

Laureo. as. a laurea fit. Et ꝑcat laureã in capite pono. ℞Hinc laureati: q laureis coronati sunt. Cñ Lice. laurea/

Laurentũ nomẽ ciuitatis solis in/ (tos fasces dixit. digens: q ibi sepultꝰ sit Tatius rex: qui a Laurẽtibus occisus fuit. Uel a sylua laurea: qua excisa ędificatus est vicus. Uel: vt inquit ℞Pisci. a lauro ibi inuenta: dum ℞Picus eã conderet. ℞Hinc Laurentes populi dicti sunt.

Laurens laurentis: ꝛ hic ꝛ hęc laurentis: qui ex Laurento ciuitate est. Virgili. Laurentis regia ℞Dici.

Lauriferi ꝛ laurigeri a poetis imperatores dicunꝭ. Lc.

Laurinum oleum est: ex lauro factum. Lc.

Laurolauinium vbs Latij: proxima Laurento.

Laurentius laureolus: laura ꝛ laurentia Faustuli: Romuli ꝛ Remi nutrix: nomina virorum: ac mulierũ proꝓria: a lauro deducta.

Laurentalia festa: quę in Laurentię nomine fiebãt.

Lauce insula in Ponto Boristenis ostio obiecta: dicta Achillea: quoniã Achilles ibi situs sit.

Laxus. a. um. largus ꝛ spatij maioris. Virgi. Et primũ laxos tenui de vimine cyclos Cerui ci subiectę. Col. lib. j. Nec dubiũ quin minus reddat laxus ager non recte cultus: q̃ angustus eximie. Aliquãdo ponitur ꝓ molli: remisso: languido. Virgili. Et premere ꝛ laxas sciret dare iussus habenas. Unde laxi funes dicunꝭ languidi: semicõsumpti. Et vela laxa: quãdo venti non flant. ℞Hinc ꝓlixum: quasi porro laxum. Inueniꝭ laxum aduerbiũ ꝓ late. ℞Marti. Et adhuc superet centies tibi laxum.

Laxo. as. latum facio: aperio: ꝛ q̃si libero. Virg. Laxat claustra Sinon. Lic. in Lato. Qui si ex libidinũ vinculis laxatos esse nõ moleste ferũt. ℞Hinc cõponiꝭ relaxo: quod est rursus laxo: recreo: remitto. Lic. li. j. offi. Atq; etiã cuz relaxare animos voluerint: caueãt intemperãtiam.

Laxitas ꝛ laxamentũ: idem quod remissio. Liui. lib. ij.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Nihil sacramenti nec venię habere: si modum excesseris. Cice. Et admittenda hominum cuiusq; modi multitudo adhibenda est cura sanitatis.

L Ante E

Lea: quę & Lęna ꝺ. Luci. Irritata leę iaciebāt corpora saltu. Virg. Torua leęna lupum: sequit̄ lupus ipse capellā. Leę insula est iuxta Cyrenaicā Aphrycę regionez. Scribit Aristo. li. de animalibus. Leęnā primo fętu quinq; parere: secōdo quattuor: ac per singulos vno min⁹. Postq̄ vero vnū tm̄ peperit sterilescere: ac fęt⁹ ipsos initio insolmes: ac nisi bimestres moueri semestres vix igredi posse.

Leander viri prop: nū Nerus puellę Amasius: ex Abydo.

Learchus Athamātis & Inus filius: (do vbe. Cc. quē pater furore arreptus: occidit. Qō vidēs Ino accepto Melicerta altero ex filijs: in mare se ꝓcipitauit. Cc.

Lebes. betis. pen. p: odu. vas ęneum: in quo res bulliunt: vt docet Nonnius super lib. ix. Iliados. Et est generis masculini & seminini. Ouidi. Viginti suluos operoso exęre lebetes. In Ezechiele. Hęc est lebes: vos autē carnes. Inuenitur etiā lebeta lebetę. Hiero. in lib. Paralip. Pacificas hostias coxerūt in lebetis & cacabis & ollis.

Lebedus. pe. p. ciuitas: q̄ a Colophone centū & viginti stad. distat. Nic Scenicorū Histrionū collegiū fuit: qui ludos ac certamina Libero patri quotānis celebrabāt.

Lebesum: pro liberum veteres dixerunt.

Lecheum alterius maris portum appellari: tradit Liuius in bello Macedo. Ἕλκη portus ipsos vocant. Papi. Cursua Palęmoni secluditur vnda lecheo.

Lectus dict⁹ est: vt Var. inquit: q̄ lectis herbis & frondibus strāmēta facerent. Vel vt alij putant ab Alliciendo: q̄ fatigatos ad quiescendū alliciat. Nisi sit q̄ antiqui greci λέκτρον lectuz dicunt. Aliquādo sumitur pro mensa conuiuarū: qui & discubitorius & triclinarius dicitur. Huius diminut. est lectulus. Legitur & lecticulus.

Lectrum vero promontorium est in Asia.

Lectisternium: cum sacrorum gratia lecti in templis sternebātur ad discumbendū: siue pernoctādum.

Lectisterniator, qui lectum sternit. Plaut. in Pseu. Tu esto lectisterniator, tu argentum eluito.

Lectica. pe. p. cathedra & sedes: qua ferebātur diuites & potētes: in qua puluinar & lectulus stratus erat. Grece hexaphor: q̄ a sex seruis portaret. Iuue. Nāq; facit somnum clausa lectica fenestra. Huius diminut. est lecticula. Suet. Acęna in lecticulā se lucubratoriā recipiebat. Et. Mar. Vt nostras villas obire & mecū simul lecticulā con

Lecticarius: qui lecticā deferebat. (cursare possis. Serui. Sulpi. Coactus sum in eadē illa lectica: qua ipse delatus earū meisq; lecticarijs in vrbem eum referre.

Lectipes pen. cor: rep. herba Serpillo similis surculo/

Lecythus penul. cor: re. grę/ (sa: palmi altitudine. ce λέκυθος ampulla olearia. Hieron. lib. iij. Reg. Hydria farinę non deficiet: & Lecythus olei non est imminuta. Pro lecytho Cyprianus Capsacen vsurpauit.

Lego. as. in legationē mitto. Plau. in Amp. Eos legat Telebois. Hinc legati. legatio: legatorū missio. Quādoq; legare: est legatum facere: vt Cęsar Lasium sibi legauit. Quādoq; cōmittere. Plau. in Cali. Quin rure es in prędsectura tua: an potius: q̄d legatū est tibi negotiū: id curas? Q̄nq; decernere: deliberare: & testamēto relinquere. Vt testator liberto suo argēti pondo decē legauit: l̄b est decem ex hereditate sua decē argēti pondo liberto suo offerri. Liui. li. j. Numitor: qui stirpis maxim⁹ erat: regnū vetustū syluię gentis. Huius verbi composita sunt: Allego: ablego: delego: a quo subdelego: relego: sublego: quę habent pen. pro. Deriuata sunt collega & collegium.

Legatus: qui legatione fungitur. Virg. Legati respondsa ferunt. Et legatus: qui imperatoris vicem tenet.

Legatū: deliberatio quędā hereditatis: q̄ testator ex eo q̄d vniuersum heredis foret: alicui quid collatum velit. Modestus. Legatū est donatio quędā testamento relicta. Et legati appellatione fideicōmissum & mortis causa dolegatarius: vel legataria dici/ (natio continetur. tur: cui ex testamento aliquid legatum est.

Legator, qui aliquid legat. Sueto. in Tibe. Iterum eo censente trebianis legatā in opus nouū theatri pecuniam ad munitionem vię transferre concederetur: obtinere non potuit: quin rata voluntas legatoris esset.

Legatitius. a. um. quod ad legatum pertinet. Vnde legatitium: viaticum dicitur: quod interdum accipere legati solent: qui ad sacrarium principis mittuntur.

Legea: vna ex nymphis: a cantus suauitate dicta. Cc.

Legerda vrbs est Armenię maioris in Entetena regione nō longe ab Euphrate fluuio auctor Ptolemę. lib. v.

Lego. is. gi. ctū: prop: ie colligo. Col. li. ij. Optimā quāq; spicā legere oportet: separatimq; ex ea semē reponere Hinc tractū est: vt legere etiā sit oculis scripta percurrere: quoniā literę oculis legi. i. colligi videant. Virg. Atq; simul heroū laudes & facta parētū Jam legere. Propter qō ea quoq; quę picta sunt legere dicimur. Idem lib. vj. Quin ꝓtinus oia perlegerēt oculis. Tractū a grecis: qui γράφειν scribere & pingere dicūt. Itē quia ad qō accedimus melius oculis cernimus: factū est: vt legere pro adhęrere & accedere ponat. Liuius. Ipse cōpositis Sicilię rebus: oraz Italię legens: Ariminū peruenit. Itē quoniā nautę dum aspera loca prętereūt legere. i. colligere vela cōsueuerūt: quādoq; pręterire significat. Virgi. Littoraq; Epiri legimus. Est quādo pro eligere ponatur: vt Ipse ego cana legā tenera lanugine mala. Aliquādo pro surripere: q̄ ea quę furamur colligimus. Idem. Vel quę subegi tacitus tibi carmina nuper. Hinc sacrilegū. Quādoq; pro percutere. Plautus. Quo te legam hoc scipione? Huius verbi cōpositā sunt: Alligo: colligo: deligo: diligo: eligo: intelligo: a quo subintelligo: negligo: perlego: relego: sublego: selego: & translego: quę habent pen. cor.

Legus. a. um. nō nisi in ꝓpositiōe inuenit̄: pro eo q̄d colligit: vt Apes mellilegę dicunt: q̄n mel legāt. i. colligāt.

Legulus pen. cor: re. qui vuas aut oleas colligit. Cato. Legulos quot opus erit prębeto: id est collectores.

Legumen pe. pro. dictū est: q̄d manu legat. Var. li. j. de re rust. de cicere. Hoc enim quoq; legumē: vt cętera quę euellunt̄ e terra non subsequātur: vt fruges quę q̄ ita leguntur: legumina dicta. Virgi. lib. j. Geor: gi. Vnde prius lętum siliqua quassante legumen. In qua significatione etiā accipitur legumentū & legarium. (Var. lib. j.

Legumentū: idez q̄d legumen. Similiter & legariū: vt

Legem dictā putant: q̄ publice legatur: vt omnibus nota sit: & ab omnibus obseruetur. Hanc quidā differunt esse generale iussum populi: aut plebis rogāte magistratu: & hoc duntaxat in libera ciuitate. Alioquin etiā regum & principum iussa leges dicunt: prędsertimq; imperatoris postq̄ in eum populi Rom. maiestas translata fuit. Rogabat mgr̄atus populū: q̄d constituendū esset: populus videbat. Id iussum si generale est: & ad oēs pertinens lex dicit̄. Si ad singulos ciues spectat: priuilegiū est. Cice. sic legē diffinit: q̄ sit certa ratio e mente diuina manās: quę recta suadeat: prohibeatq; contraria. Legū appellatione leges, xij. tabularū: senatusconsulta: plebescita: legitimę actiones: interpretationes prudentū: & alia id genus cōtinent. Legis virtus est imperare: vetare: permittere: punire.

Legislator, qui legē tulit: & qui legifer ꝺ. Qualis apud

Leguleius: qui legū studia se/ (Athenienses Solonem. ctatur: seu versat in legibus. Cice. Ita & tibi iuris consultus per se nil nisi leguleius quidā cautus & acutus prędsector actionum: cautor formularū: auceps syllabarum.

Legulę sunt vittę parue: siue ligulę fimbriatę reticulatis: cancellatis: plagulis: orbicularibus: a legēdo dictę.

Lectito pe. cor: frequēter lego. Cic. Veto. Prorhi te vt

Lecturio. is. desyderio legere. (deo libros lectitasse.

Legio: a delectu militum dicta est: q̄ leguntur milites

in delectu. Diuiditurq; legio in decem cohortes. Cohors in quingenta manipulos. Manipul⁹ in viginti quinq; milites p; vno quoq; Legiones Romane a numero atq; ordine dicũtur: vt primani: secundani: decumani milites vocantur prime: secunde: & decime legionis.

Legiuncula dimi. parua legio. Liui. lib. xxxvj. Valeritis duarũ male plenarũ legiunculaꝝ instar in castris regis.

Legionarius a. um. quod est legionis: vel quod ad legionẽ pertinet. Asinius Pollio Ciceroni. Milite nõ modo legionariũ: sed ne auxiliariũ quidẽ vllũ quoq; misi.

Legirupa: qui legẽ frãgit. Plau. Impudice: sceleste: verbero: bustirape: furcifer: socio fraude: parricida: sacrilege: periure: legirupa: pernicies adulescentium. Cc.

Legitimũ ẏm legẽ factũ. A quo legitime aduerbiũ: cui⁹ ẏrũ est illegitimũ. Ẏn legitimi filij qui ẏm legẽ nati sũt. Cc

Leleges siue lelegę pe. co:. populi errabundi: qui quondam Thessaliã & diuersa alia loca tenuerũt. Dieroñ. lib. j. scribit maritimos fuisse: q postea Lares dicti fuerunt. Alij tradunt Lares & Leleges esse conterminos. Ouidi. lib. ix. meta. Laras & armiferos lelegas Lyciaq; pererrat. Scribit. Pli. lib. v. Miletũ Ionię caput lelegeidã fuisse nominatã. Eustathius docet leleges dictos quasi λελεγμένους. id est collectos: eo q; prius errarẽt: & gens collectitia esset. Alij Leleges a Lelege duce appellatos asserũt.

Lema ę. apud grecos lach:ryma dicit. Vnde Lemosi.

Leman⁹ pe. p. lacus Gebẽnę vicin⁹ q; in Rhodanũ fluit

Lembus nauicula breuis & velocissima. Plau. Dũ hęc agunt lembo aduehit tu⁹ pater pauxillulo. Hic & lenuncius dicit. Grece tamẽ dicit τὸ λέμβος. Suidas πλοῖον μικρὸν καὶ τῷ λέμβει ἐμβαστικῶν δέτερος κλίνεται. i. Lembos nauigiũ parũ: & neutro genere declinat.

Lemnos insula que & Hypsiphilea dicit: ab Hypsiphila Thoantis filia: que in ea regnauit. Hęc est in egeo mari ab oriente Troiam: ob occasu Athon spectans: a Borea Thracią: ab austro: sed lõgo tractu Crete opposita est. Urbes habet Myrinã maritimã: & Ephesiã mediterraneaꝝ. In ea colebat Vulcanus deus ignis. Vnde & Lemni⁹ ardo: dicitur a poetis. Nam vt in fabulis fertur: cum Iuno eum peperisset: eũq; turpem conspexisset: e celo in eã insulã deiecit. A lemno teterrima quęq; facinora apud grecos Lemnia appellantur. Et Lemnia terra exiccandi vim habens: in eaq; cap:inus sanguis miscetur: & idcirco Rubrica. Lemures penul. co:. larue nocturne & ter (ca appellat. rificationes imaginum.

Lemuscatum pręmiũ quod reportabant: qui ex gladiatura victores extitissent.

Lemnisci fasciole coloris cę dependentes ex coronis. Inde Lẽniscatę coronę dictę: q; lẽniscis erant ornatę. Plin. lib. xxj. scripsit Lemniscos adiici solitos coronis aureis.

Lenęus scribit cum diphthongo. Quo nomine dict⁹ est Bacchus ἀπὸ τοῦ ληνοῦ: quod lacũ significat: hoc est vas: in quo vuę exprimuntur. Virgi. lib. ij. geor:. Huc pater o lenę tuis hic omnia plena Muneribus.

Lenobates vuę calcator:.

Lenis & hoc lene idem fere significat quod lęue: hoc est quod tactu nullã asperitatẽ habet. Transfert tamẽ ad animum: & pro miti modestoq; accipit. Terẽ. in Ecy. Ego sum animo leni natus: non possum aduersari meis. Hinc lenitas lenitudo & lenimentũ quę idem significant. s. mansuetudinem: suauitatẽ: placationẽq;. Cice. Lenitudo oratiõis mollitudo corporis. Leniter aduerbiũ moderate: suauiter quod & lene dicitur. Mar. Tepida natabis lene cẽ.

Lenia multitudinis numero: sunt ornamẽta tunicaꝝ au

Lenio is. iui. vel leniui. itũ. mulceo: placo: im/ (rea. Cc. minuo poliore. Sall. In tali tẽpore tãta vis hominis magis leniũda q; exagitanda videbat. Idem. Nõnulli ficta & hęc & multa pręterea existimabãt ab ijs: qui Ciceronis inuidiam: quę postea orta est: leniri credebãt atrocitate sceleris: qui pęnas dederãt. i. iinminui. Col. lib. iij. Cũ deinde truncũ reddideris acuto ferramento plagã lenito. i. polito

Interdum lenire est consolari. Cice. Treba. Tuã profectionem amore prosequar: reditum spe expectabo: absentem memoria colam: omne desiderium literis mittẽdis accipiẽdisq; leniã. Hoc ẏbũ etiã lenibo in futuro facit. Prop. Lenibunt tacito vulnera nra sono. Huic cõpositũ est

Lenici sunt fasciolę ex coronis dependẽtes di (delenio. cte quasi lanici. Cc. Ab aliys Lemnisci dicuntur.

Leno generis cõis: q̃uis habeat femininũ lena: vt ingt Prisci. Quo noie significat is q; scortor pductor est: etiã in uitarũ psonarũ: q; legib⁹ vindicat. Ab alliciẽdo: q; adulescẽtulos alliciat: vel a leniendo dictus.

Lenas appellat Vlpia. quę mulieres quęstuarias prostituunt. Item eas quę alterius nomine hoc vitę genus exercent. Vt si qua cauponam exercens in ea corpora quęstuaria habet prostitutas mulieres habere dicendũ est: hanc quoq; lenę appellatione contineri.

Lenulus diminutiuũ. Plau. in Penu. Ita vt occepi dicere Lenule de illa pugna.

Lenunculus aliud dimi. Idẽ in eadẽ. Si de deo militari tetigero lenũculũ. Est etiã lenuncul⁹ nauigiũ piscatoriũ. Sal. lib. j. histo. Indicit forte p noctẽ lenunculo piscãdũ.

Lenonius a. ũm. quod ad lenonem pertinet. Plaut. in Mene. Ab his locis lenonijs.

Lenocinium lenocinãdi actus. Vlpi. Lenocinium facere nõ minus est q̃ corpore quęstũ exercere. Q̃nq; lenocinium fuimitur p exgsitione elegãtia. Sue. de Augu. Forma fuit eximia: & per oẽs ętatis gradus venustissima. Quãq; & ois lenocinij negligens: & in capite comẽdo incuriosus.

Lenocino:. pe. co:. lenocinium facio. Per trãslationẽ lenocinari pro blandiri ponit siue allicere: quod lenones facere solent. Cice. Tibi seruiet: tibi lenocinabit: minus aliquãdo contendet q̃ potest. Amb. lib. de Caim quasi pro adulterari posuit. Et enim quia verũ decorẽ naturę habere nõ potest: adulterinis fucis affectatę pulchritudinis lenocinatur speciem: non veritatem.

Lens dis. a lędo capitis animal: ex quo format pediculus: & est sę. generis. Sere. Vnda maris capiti lẽdes dedicit iniquas. Hinc lendinosi dicti sunt lendibus sufferti. Lens tis. genus leguminis: a lenis nomẽ deductũ: q; q ea vescunt lenes ac moderati fiũt. Plini. Inuenio apud veteres authores equanimitatẽ fieri vescentibus lente. Cc

Lendiginosus lendibus plenus. Cc.

Lenticula gen⁹ leguminis lẽti sile: sed diuersum. Quin & cocta quoq; lens a Pli. cęteriscq; lẽticula vocat. Lenticula etiã gen⁹ vasis est: a figura dictũ: vt ait Pli. & meminit Celsus. Ciceroq; id esse qđ disc⁹ appellat apud Diosco. Vnde & lenticularis figura. Quidã hoc nomẽ a limẽdo deducunt: aumtq; vas esse olearũ: ex quo reges & sacerdotes liniebant: de quo in libris Reg. fit mentio. Rursus Lenticulę maculę in corpore sunt: q; lentigines dici solent.

Lentigo pe. pro. macula subrufa: & interdũ nigra in facie ad lentis similitudinẽ. Vnde & lentiginosus. Pli. li. xix. de Atriplice. Ac nisi mutata sępe aqua coquendũ stomacho contrarũ esse lentigines & papulas gignere. Et li. xx. Cum seuo vitulino vel melle suggillatis illinitur cum melle & vua passa & aceto lentigini nigrę.

Lentus propie tener flexuosusq;. Vir. Lenta salix quantum pallenti cedit oliuę. Sed trãslatũ ad animũ p leni ac placido capit. Cice. in Horte. Qui cum publicas iniurias lente tulisset: suã nõ tulit. Interdũ p facili. Lucil. Cotta senex Crassi pater magnus tritico fuit nũmari⁹ soluere nulli lentus. Interdũ p tardo: a quo lentitia & lentitudo tarditas. Interdũ pro securo & otioso. Virgi. Nos patriã fugimus tu Tityre lentus in vmbra. Interdum pro tenaci. Plau. in Mene. Quã lentũ est & visco simile. Interdũ pro remisso & frigido. Virgi. lib. j. geor:. Noctis lentus non deficit humor:. Cice. Neq; enim est facile perficere: vt iracatur ei: cui tu vel iudex: si tu ipse id lẽte ferre videare. In cõpositione ẏo significat plenum: vt somnolentus: temulentus: opulentus & huiusmodi.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Lento as. Virgi. lib. iij. Ante ꝛ trinacria lentādus rem⁹ in vnda. Vbi Ser. Lentandus aut lente tibi nauigandum est: nam totam Siciliam circūijt: aut flectendus. Vnde lē/tum vimen dicimus. i. flexibile.

Lenteo es. a quo lenteſco is. qō ſignificat lentū ſeu tene rum ac molle fieri. Virgi. li. ij. ge. Sed picis in morē ad di/gitos lēteſcit habēdo. i. cohęret: vt exponit Ser. Lucil. Lē tet op⁹ dixit. Ā lenteſco fit compoſitū inlēteſco. Col. lib. ij. Paulū aqua macerat dū inlēteſcat. i. int⁹ tener fiat.

Lentini ſeu lentuli Romani quidam cognominati ſunt ante: vt Ciceones a Cicere.

Lētiſc⁹: arbor: q̄ Maſtichen gūmi mō fundat: ꝛ eſt trifera Pli. li. xxiij. Vſum lacte cap: az q̄s lētiſco paſcebat.

Leo les leui nō eſt in vſu: ꝛ ſignificat imprimo ꝛ formo: ſed eius cōpoſita vſurpant: quę ſunt: Deleo ꝛ releo. Dele re autem contrariū eſt ſuo ſimplici. Nam eſt quod forma/tum iam ꝛ impreſſum eſt: remouere.

Leo a ia l ferox: ꝛ omniū a ialiū generoſiſſim⁹ tū p̄cipue cū colla armoſq; veſtiūt iubę: qđ ętate accidit. Leones tm̄ ex feris clemētia vtunt in ſupplices: pſtratis parcūt. Eoz animi index eſt cauda: ſicut equoz aures. Vim ſūmā in pe ctore habēt: ſociati innoxij ſunt. Timēt rotarū orbes circū actos ꝛ curr⁹ imanes: ꝛ criſtas: cantuſq; gallinacearū: ſed maxime ignes. Ā leo fit leonin⁹ a. um. Eſt ꝛ leo marin⁹ ex cāroz genere. Itē leo cęleſte ſignū. Ferūt hūc leonē Theu meſiū ab Hercule occiſum in cęlū ab Ioue translatū. Di/ctus eſt Theumeſius a Theumeſo Bęotę monte.

Leones auerſi coeunt quemadmodū ꝛ lynces: cameli: elephanti: rhinocerotes: ꝛ tigrides. L.

Leopardus animal qui ex leone ꝛ panthera nat⁹ eſt: vt ex pardo ꝛ leęna: nigris maculis leoninā pellē diſtinguen tibus: et iubis caret. Naſcit in Africa vbi propter penuriā aquarū ad paucos amnes multitudo ferarū cōuenit: ideo multiformes ibi animaliū partus: mutuo ſeſe miſcentib⁹ diuerſoz generū animalibus. Vnde ortū eſt prouerbium. Semper aliquid noui Africam afferre.

Leonina: herba eſt quę naſcit in montibus. Cuius flo/res cum emittunt: ſimiles ſunt oꝛi leonino aperto.

Leontopetalon: herba folio braſſicę: caule ſemipedali leni: cuius ſemē in cacumine in ſiliqs ciceris mō: radix ra/pę ſilis: grādis: nigra. Naſcit in aruis radix aduerſat oīm ſerpētiū generibus ex vino pota: nec alia res celer⁹ pficit.

Leontophon exiguus vermis eſſe dicit: nec alibi naſcit: q̄ vbi leo naſcit. Quo guſtato ſtatim expirat leo.

Leoſthenes pe. coꝛ. nomē viri. Qui cū ſpōſus eſſet ꝛ La miacū bellū cōcitaſſet: interfect⁹ eſt. Ob cuius amoꝛē ſpō/ſa Demotionis Areopagitarū principis filia ſe interfecit, ſicut Hiero. cōtra Iouī. teſtat. Suidas. Λεωσθένης στρατη/γὸς τῶν ἀθηναίων πρὸς τοὺς μακεδόνας λίθῳ πληγεὶς πρὸς τὴν κεφαλὴν αφυλάκτως ἐπὶ τῆς πλατάξεως ἔπεσε. id eſt Leoſthenes dux athenienſiū cōtra macedones lapide per cuſſus in caput improuiſe in plio cecidit.

Leonides nobilis Sparta: deinde Lacedęmoniorū rex qui aduerſus Xerſem pene incredibilia egit. Fuit ꝛ alius Leonides Alexandri pedagogus.

Leocrates nomen ſculptoris inſignis.

Leoncopodion herba quā ꝛ lithoꝛon: ꝛ Boꝛipetron ꝛ Toꝛopetrō vocāt: caulib⁹ veluti roſę capita ſuſtinēs. Na/ſcit in cāpeſtri: cui⁹ ſemē lymphatica ſomnia facere dicit.

Leochares: leocrates: leocritus: leoſtratus: leodam⁹: le/ontius: leogoꝛus: omnia nomina ppria a leo deducta.

Lepaduſa ſiue lopaduſa inſula Sicilię a Patell' Oſtre/oꝛum genere dicta: quaſi patellaria.

Lepus animal a celeritate dictū: q̄ leuipes ſit: cui⁹ ā am/bulans non ſentit. Ponit quādoq; pro infamia: q̄ magis poſterioꝛi parte: hoc eſt armis pulpamentū de ſe p̄rebeat: cum in cōuiuio carpat appoſitus. Hoꝛa. Secundi lepoꝛis ſapiens ſectabit armos. Aut q̄ venant illū: ꝛ proſectātur canes: quos p̄ amatoꝛibus puꝛoꝛū intelligimus: vt apud Teren. Leruā videre: fugere: ſectari canes. Aut q̄ a phyſi cis dicatur incerti ſexus. Tradūt enim vtrāq; vim ſingulis ineſſe: ac ſine maris coitu gignere. Sicut ꝛ hyęna. Teren. in Eun. Lepus tute es ꝛ pulpamentū queris: id eſt quod habes in te: hoc queris in altero.

Lepuſculus diminutiuū: quo etiā nomine dictus eſt pi/ſcis qđdaz marinus. Ambꝛo. Lepuſculus timidū animal in terris: in mari formidabile.

Lepoꝛinus a. um. penultima producta: quod eſt ex lepo re: vt pes lepoꝛinus.

Lepoꝛariū: non tm̄ pro loco vbi lepoꝛes ſunt: ſed etiā p omnibus ſeptis: ꝛ quę ſunt villę affixa accipitur: ꝛ habēt incluſa animalia quę paſcūtur. Bel. Vmaria veteres quā doq; lepoꝛaria dixerēt in quibus omnia clauderent anima/lia. Var. Lepoꝛaria te accipere volo: nō eā quę tritauino/ſtri dicebāt: vbi ſoli lepoꝛes ſint: ſed omnia ędificia ſepta ꝛ villas q̄ incluſa habēt animalia q̄ paſcunt. Hęc antigo/res roboꝛarea etiā appellari voluerūt: a tabulis roboꝛeis: quibus ſepta erant anteq̄ mœnibus cingerentur.

Lepoꝛ ꝛ lepos vtroq; mō dꝛ. p̄ſermone nitido ꝛ abſter/ſoꝛ: ꝛ q̄ſi lautitia quadā ſermonis. Qz ſicut lepus a leuitate pedū: ita lepoꝛ oꝛationis a pedū ſuoꝛū leuitate dici putat. Eſt ꝛ lepos gratia ꝛ voluptatis cuiuſcūq; amęnitas.

Lepidus a. um. penul. coꝛ. in quo lepoꝛis eſt plurimum: ꝛ tam de homine q̄s de oratione dicitur: vt lepidus homo ꝛ lepida oꝛatio. Teren. in An. O lepidū caput. Hinc lepi/ditas: ꝛ compoſitum illepidus.

Lepidotes gēma q̄ ſquāmas piſciū imitat. Lc.

Lepiſta vas ampullę ſic. Var. Aliq vēdităt oleū Sabi/noꝛū: Lepiſtę paupib⁹ pleriſq; aut fictiles ſūt: aut ęneę. L.

Lepꝛa moꝛb⁹: qui alio nomine dicitur elephātia. Et du plex eſt. Vna quę incurabilis eſt: quā malā ſcabiem Hoꝛatius nominat. Aut mala quam ſcabies aut moꝛbus re/gius vꝛget. Alia quę poteſt curari. Plini. lib. xxiij. Lachꝛy ma vitium veluti gemma lepꝛas ꝛ lichenas ꝛ pſoꝛas nitro ante p̄paratas ſanat.

Lepꝛiū ciuitas in Achaia a Lepꝛio heroe quem occidit Hercules. Sive a lepꝛa: qua curabantur ibi quodā ſe flu/mine mergētes. Hinc Lepꝛiatę popiſci. Eſt ꝛ alterū in Ar cadia Lepꝛium: vt teſtis eſt Lice. ad Atticū.

Leptis nomen vbis: de qua Hiero. In Lepti vbe ſemi barbara ꝛ poſita in ſolitudine: moꝛis eſt vt nup⁹ altera die ſocrum ollam mutuo poſtulet.

Leptenacra p̄montoꝛiū gracile. Solin⁹. A p̄montoꝛio Indię: quod alij Leptenacrā: alij Drepanū vocitarūt.

Leptaphyllon herba eſt a foliorū tenuitate dicta.

Leptoludię fic⁹ ſunt: quēadmodū nummidicę: pullę ☞.

Leptoꝛoꝛ vnę genus habens acinos exiguos ꝛ ſubtiles alioqui mira ſuauitate p̄gulcis. Lc.

Lerne Argiui ꝛ Mycenei agri locus eſt: ſupra quē fuit Argos oppidū. Vnde lerneus a. um. vt palus Lernea vbi fuit hydra quinq̄ginta capitū ab Hercule interfecta. Sūt qui ſcribant Lernam regiunculā eſſe Arcadię: a Lerno re ge cognominatam.

Leros q̄ ꝛ Leria: inſula eſt ī Icario mari: vt inqt Stra.

Leſbos inſula in Aegęo ęolicaz vbiū Metropolis. Et vniuerſę Troadis imperiū obtinuit. Ambitus eius ſtadi. centū ſupra mille: a boꝛea in auſtrum protenſa: quingenta ꝛ ſeraginta ſtadia lōgitudinis habēs: ſeraci agro ꝛ multa materia ad claſſes conficiendas idonea. Vrbes in ea fuere memoꝛatu dignę Mitylene: ꝛ ab ea nunc inſula vocatur: ꝛ Pyrrha in occidentali littoꝛe ſita. Fuit ꝛ Creſſus ꝛ An/tiſſa cum portu ꝛ Methymna. Dicta Leſbos ab vbisno mine: quę in ea potentiſſima fuit. Sive a Leſbo Japithi fi lio: qui in eam inſulam nauigauit. Ex hac Pittacus vnus ex ſeptem ſapientibus: Alcęus: Sappho: Theophraſtus philoſophus: ꝛ alij viri ſcientia clariſſimi oꝛti fuere. Hinc Leſbius a. um. ꝛ Leſbous a. um. penul. prodit. Hoꝛa. Leſboū refugit tendere barbiton.

Leſtrygones pe. coꝛ. populi in extremo Italię: ꝺs Vlyſ/ſes apꝺ Alcynoū narrat hūana carne veſci: vt Cyclopas.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Et Homerus scribit Lestrygones socios Vlyssis verub⁹ transfixos atq; igni assos comedisse. Acron. Lestrigonia Formiana seu Sicula: in quibus Cyclopes fuerūt: qui Lestrigones vocabant. Pli. Caieta por⁹ oppidū Formię dictum: vt existimauerūt Lestrygonū sedes. Vterū ita appellati fuere: quia latrones erāt in eo sinu ἀπὸ τῦς λκσεί ας qđ est latrocinū. Horū rex Antiphates fuisse scribit.

Lesto: ū regio Indię extra Gangen: cuius incolę sylvestres esse dicuntur: & in specubus habitare. Ferunt in ea esse coruos & psitacos albos.

Lessus us. lugubris eiulatio. Lice. in legibus. Mulieres genas ne radūto: neue lessum funeris q̄ habēto. Hinc enim Ybis significat lamentationē lugubrē in funerib⁹ phiberi.

Letania seu litania cum accētu in penul. latine supplicatio dicit λιτανεύω: supplico: rogo.

Lethes fluuius qui apud inferos esse poetę tradiderūt. Cui⁹ latices si quis gustauerit: omniū pteritarū rerū obliuiscit. Idcirco ἀπὸ τῆς λήθης i. ab oblitione nomē habet. Datus est hinc fabulę locus: q; morientib⁹ omniū rerū obliuio surrepit. Constat autē hūc amnē in Africa circa extremū syrtiū cornu Berenices vbē alluere: sed eū apud oēs fama est ad ea loca inferna inundatione prorumpere. De quo Luca. lib. viij. Quam iuxta Lethes tacitus perlabitur amnis. Infernis vt fama trahens obliuia venis. Inde Letheus a. um. Idem. Non me Lethęq coniunx obliuia ripę. Immemorem fecere tui.

Lethargus est marcor & inexpugnabilis pene somnolentia cū alienatione mentis. Boe. lib. j. de cōso. Lethargū patit eidem illusaz mentiū morbū: sui paulisper oblitus est. Pli. lib. xxiij. Grauedinē eñ morbūq; lethargicū patit. Est & species phrenetidis: vt Celsus ait. Vnde Lethargicus ab Horatio sumitur pro furioso: vt Lethargice hic cuz sit pugil: & medicū viget. Dictus Lethargicus: vt quidam putant ἀπὸ τῆς λήθης: hoc est ab oblitiōe. Nam in eo morbo accidit obliuio omniū rerum.

Letum pro morte ẽm Priscia. a Leo fit: quo veteres vsi sunt p deleo: qñ mors oīa delet. Apu. a luo deducit. Hinc q; p ę scribi pcepit. Char. & Fest⁹ ab λήθης fieri putāt. Vnde & Th aspiratū sine diph. scribūt lethū. Quidā etiā lętū p anthrasim dici volūt: quasi minime lętū. Nā epitheto mortis est tristis: quod est contrariū lęto.

Letalis & hoc letale mortifer. Pl. Letalis inedia homini durasse & vltra vndecimū. s. diē pleroscz certū est.

Letificus a. um. pe. co. quod mortē inducit.

Leto as. morte afficio. Vnde letata corpora apud Ouid. pro morte mulctata & interempta.

Leuana vocabatur dea quę pueris pręerat de terra leuandis: vt inquit Augustinus.

Leucachanta herba est in cacumine aculeū habens.

Leucas est insula cōtra sinū Ambraciū sita: iuxta Epyrum: habens montē altiss: mū. Lc.

Leucon latine albū dicit. Et leucon auis est q̄ ardea vocatur. Leucasmos latine candor: grece λευκασμός.

Leuce: grece candor dicit. Lc.

Leucargyllon: genus argillę albę.

Leucosia insula contra Pestanū sinū in mari tyrrheno Lucanię adiacens: vt Strabo lib. vj. refert: parui ad cōtinentē habens cursum. Dicta Leucosia ab vna Sirenuz q̄ hoc in loco perijt: cum in profundū sese abiecisset.

Leucates pe. pro. mons seu promontor: iū in Epyro mare intrans. Virg. Mox & Leucatę nimbosa cacumina mōtis. Dictus Leucates a petra eiusdem nominis coloris albi: in pelagus porrecta: in qua est Apollinis fanū. Vnde et Leucadius Apollo: quia illic habet templū. Ouid. In quia leucadio semper amata deo. Est etiā leucas insula: quę superioribus annis: vt Strabo author est: litt⁹ extitit quę insula effecta est. De qua Laertē dixisse aiunt. Adunitā sol⁹ vi cepi: Neriton littus erat terrę: hoc quidē in loco manufactę excisiones fuerūt. Et lib. x. legimus. Corinthij Cherroneſi iuxta effossa leucadē in insulę formā redegerunt: & in eum locū transportata Merito qui fuerat Isthmus: nūc fretū & Euripus est ponte iugabilis: mutato nomine dixere leucadem: sumpto vt reor a leucate vocabulo. Pli. De inde leucadia ipsa peninsula quondā Meritus appellata opere accolarū abscissa continenti. Oppidū in ea Leucas quondam Meritum dictum.

Leucāthemis seu leucanthemiū: est herba quam medici recentiores Chamomillam vocant. Lc.

Leucochrysos gēma q̄ fit Chrysolito interalbicāte. Lc.

Leucoęthiopes Aethiopū natio. Lc.

Leucogabi colles sunt in agro Campano. Lc.

Leucogra & leucographia gemma quę aliter Galaxia siue Galactites dicitur. Lc.

Leucothea: matuta dicta est: hoc est aurora: quasi alba dea λευκὸν enim album.

Leucophęus cum diphthongo. Nam grece λευκόφαιον dicunt color natiuus ex albo & nigro nomen trahens λευκὸν album φαίον medium inter album & nigrum: id est fuscum & pene nigrū. Pli. Iecur rubetę vel cor: adalligatur in panno leucophęo & quartanis prodest. Dictr. de his coloribus scribens ait. Fontes & flumina sunt quorū potu pecora q̄uis alba sint: alijs locis procreāt vellera leucophęa alijs locis pulla: alijs locis coracino colore. Idem In cāpis Troianis proxime flumē armēta rufa & pecora leucophęa nascunt. Quidā scribūt Leucopū p colore albo natiuo: a quo Leucopeatus qui rudiori ac vili alba veste indutus est. Quāuis & Leucophęatus legat. Sunt & medicamēta certi generis hoc noie quasi suffusca siue subcādida.

Leucoma pe. p. albū dicit: hoc est tabula illa in qua iudicū descripta erāt nomina: & in qua singulor⁹ ānor⁹ acta literis mandabant a Pontifice maximo.

Leuconiū: tomentū siue xilinū: quod & Leuconicū dicit Martialis. Accipe Leuconicis vellera missa sagis. Idem. Vlcitra leucomo q̄z vidua ta suo. Lc.

Leucopus dicitur natiuus color albo⁹: vilis & vulgaris. Nunc Leucopeati dicunt qui rudiori alba veste ac vili & natiui coloris induti sunt. Mart. Amator: ille tristiū lacernarum: & beticatus simul atq; leucopeatus. Lc.

Leucopetalos gemma quę candorem niuis ex auro diffinguit. Lc.

Leucophorum glutinum auri. Lc.

Leucophtegmantia species aquę intercutis. Lc.

Leucophthalmos gemma quę candidam nigrāq; oculi speciem continet: alis rutila. Lc.

Leucosyria pr⁹ dicebat: q̄ nūc Cappadocia dicit. Lc.

Leucostictos lapis in Aegypto ruber: candidis interuenientibus punctis. Lc.

Leucuna pro leui vsus est Laberius. Lc.

Leuce paruum oppidum non longe a Smyrna.

Leuctra per c ante t plurali numero. Singulari leuctrū & genere fę. leuctra. Solinus etiā leuctras videt vsurpasse: oppidum est Bgotię. De quo Hieron. con. Ioui. Quo ore laudādę sunt Scedasi filię in Leuctris Bgotię: q̄s tradītum est absente patre duos iuuenes pętereūtes iure hospitij suscepisse: qui multū indulgentes vino vim per noctem intulere virginibus: quę amissa pudicitia nolētes superuiuere mutuis conciderunt vulneribus.

Leuiathan: vt inquit Hiero. Iudęi dicunt draconē magnum fecit deus qui dicit Leuiathan: & est in mari: & aiūt vt q̄n recedit Oceanus: draco vertit. De hoc apud Esaiā In die illa visitabit dominꝰ in gladio suo super Leuiathā serpentem vectem: & super leuiathan serpentem tortuosum occidet cetum qui in mari est.

Leuir leuiri pe. co. dicit mariti frater: quasi leuis vir.

Leue significat id quod est sine pondere. Vnde leuis stipula. Virgi. lib. xij. Corytiq; leues humeris & letifer arcus. Transfertur ad animū. Vnde leues hoīes vocant incōstantes: viles: & nullo honore digni. Quemadmodū ecōtrario graues dicimus constantes: seueros: prudentes. Hinc leuitas quę modo dicit de re nō pōderosa: modo de incōstātī

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vilíq. Licero. cum in Antonio genus quoddã sordidissimum vitę demõstrare vellet: q in caupona delitescęret: q ad vesperũ potaret: q ore inuoluto iter faceret: ne cognoscerę. Videte inquit hoīs leuitatẽ: tanq̃ p̃sus ista dedecora hoc vitio notarenť. Levia vina quę sint. Vide in dictiõe Lora. Leue cum diph. Aliud significat.

Leuiculus dimi. a leuis. Lice. li. v. Tus. Leuiculus sane noster Demosthenes: qui illo susurro delectari se dicebat aquam serentis mulierculę: vt mos in gręcia est.

Leuo as. pe. co. in altũ tollo: veluti leue quiddã. Liuiº. Mox aqua leuata vento cum sup gelida montiũ cacumina cõcreta esset. Interdũ leuare est auferre. Virgi. Atq; arcta leuari Vincla iubet Priamus. Interdũ exonerare et q̃ si releuare. Idem. Ego hoc te fasce leuabo. Interdũ extenuare ꝛ leue facere. Idem. Nostrũq; leues quęcũq; laborem. i. leuẽ facias: vt exponit Serui. Cõposita huius verbi sunt: Alleuo: Colleuo: simul leuo. Col. lib. vij. Pastinaceq; agrestis semina: ꝛ succus amor: aceę cum melle colleuant: oculorũ sedant dolorem. Deleuo: deo: sum leuo. Idem. li. iij. Et si fieri põt iuncta aliquẽ nodũ serrula desecato: ꝛ plagam acutissimo ferro deleuato. Eleuo: Releuo rursus leuo: ꝛ quasi idem quod alleuo. Terẽ. in Adel. Mã ꝛ illi animum iam releuabis: quę dolore ac miseria tabescit. Subleuo adiuuo. Et omnia habent penul. cor.

Leua manus sinistra: quam gręci σκαίαν dicunt. Vnde tractũ est cognomẽ scęuola. Alij leuã cum diphthõgo scribunt q gręci λαιάν leuã dicunt: a quo fit levus.

Leuus a. um. cum de humanis loquimur significat: cõtrariũ. Virgi. Si mens non leua fuisset. Cũ ꝛo de cęlestibº prosperũ denotat: quia sinistra numinũ dextera sunt intuẽtibus. Idem lib. iiij. Se. Numina leua sinũt: auditq; vocatus Apollo. Hetrusci cęlũ in sedecim partes diuiserũt. E quibus octo ab exortu sinistras totidem e cõtrario appellauere dextras. Hinc omnia fulmina leua existimant esse p spera: quoniam a leua parte mundi ortus est: sicut scribit Pli. Et vt author est Lice. lib. ij. de diui. Optimũ auspicũ habebat apud Romanos: quod sinistr̃ fuerat. Vnde Virgi. antiquitatis cõsultissimº dixit. Intonuit leuũ. quod fęlicitatem portendere credebatur.

Leui nomẽ patriarchę: a quo levita seu leuites. pe. pro: p eo q est de tribu Leui. Hiero. in lib. Exo. Aaron fratꝛ tuº leuites: scio q eloq̃ns sit. Hinc leuiticº a. um. possessiuũ.

Leui p̃teritũ a leo significat aperui: ptuli. Hora. li. j. car. Gręca quod ego ipse testa cõditũ leui. Cuius cõpositũ re leui: protuli. Teren. Releui omnia dolia.

Leuidensa: authore Seruio: genus vestis sic dictũ: quoniã filo admodũ raro et leuiter densato ac texto sit pertenuiq;. Lice. Bolobellę. Sed ego hospiti veteri ꝛ amico munusculũ mittere volui Leuidense Crassi filio.

Leucotrota bestia ĩ Indica: quę velocitate cęteras feras superat. Hęc asini fere magnitudine: voce loquentium hominum sonos ęmulatur.

Lex tabellaria suffragia scribere non permittebat: sed pũcto notare faciebat. Horati. Omne tulit punctum qui miscuit vtile dulci: hoc est solus suffragia iudicum tulit qui ꝛ vtile ꝛ dulce scripsit. Lc.

Lex satyra dicebat: quę vno rogatu multa simul comprobabat. Lc.

Lex plagiaria q̃ ꝛ Fãnia: q̃ qs plagis dãnatº esset. Lc.

Lex municipalis quã vnaq̃q; vrbs sibi puatim ꝓstituit.

Lex lepidiana quam Lepidº tulit: quę ꝛ sumptũ (Lc. aria dicta est. Lc.

Lex Lornelia quã Lornelius Sylla dictator tulit. Lc.

L ante J

Lię sunt foramina q in summo mali recipiunt funes.

Libum genus dulciarij cibi: ex farre ꝛ melle: ꝛ oleo sic dictũ: q libãdi causa fiat. Virgi. lib. vũ. Et adorea liba per herbã Subijciũt epulis. Vel a libo verbo greco qõ apud illos λείβω scribit: vel a Libero patre. Qui. in Ibin. Liba deo fiunt succis: q: dulcibº ille Baudet: ꝛ a Bacchо mella reperta ferunt. Et post. Melle pater fruit liboq; infusa calenti Jure repto: cãdida mella dabº. Huiº dimi. est libellũ. Mã libellus a liber est. At in epulis libũ sic fieri consueuisse a Cato. lib. de agricultura scribit his verbis. Libũ sic facito. Caseũ bene distere in mortario. Vbi bene triueris farinę siliginęę libr̃ã: aut si voles tenerius esse: selibram similaginis solũ eodẽ indito pmiscetoq; cum caseo bene: ouũ vnũ addito ꝛ permisceto vna bene. Inde panẽ facito: folia subdito: in foco calido sub testa ea cogito leniter.

Liba ę. insula in mari indico.

Libo as. leniter deguſto: ꝛ quasi primis labris attingo. Dictũ libare: quasi labiare. Virgi. Purpureosq; metit flores ꝛ flumina libant. Sed latini mirabilia dicũt. Est enim gręcũ λείβω λείψω. Hiero. de Paulo. Deniq; paululũ aq̃ pno in fonte ore libarũt. Per translationẽ q̃q; libare ponitur p leniter tãgere. Virgi. Oscula libauit natę. Q̃q; p sacrificare. Lactã. lib. v. Nihil em̃ sancta ꝛ singularis illa maiestas aliud ab hoīe desyderat: q̃q; solã innocẽtiã. Quã si qs obtulerit deo: satis pie: satis religiose libabit. Tibul. Et quod cũq; mihi pomũ nouº educat annº Libatũ agricolę ponit ante deũ. Q̃q; p recipere: sumere: haurire. Lice. lib. iiij. ad Heren. Vide ne facias impudẽter q̃ uo noie velis ex alionũ laboribº libare laudẽ. Huiº verbi cõposita sunt. Delibo: p: ęlibo: prolibo. Pli. lib. xxv. In sacris qdẽ etiã inter hęs opes nõ myrrhinis cristalinisve: sed ficulibus plibat sympulis innocentius. Et habent pe. pro. Illibatus etiã dicit pro non libatus: non tactus.

Libamẽ libamentũ ꝛ libatio p eodem sumunt: significantq; quicqd in sacris libat: a Libero patre qui primº Joui libauit. Ouidi. lib. iij. fas. Nomĩe ab authoris ducunt libamina nomẽ. Liber em̃ q Bacchus dictº est cũ victor de Scythis extitisset: aliisq; natiõibus: rerũ primitias magno Joui obtulit. Hiero. in Leui. Qui offert victimã pacifico/rum domino: offerat simul ꝛ sacrificiũ. i. libamẽta eius.

Libanus pe. co. mons inter Arabes ꝛ Phęnices excelsas arbores habẽs: ꝛ interptat Candidatio. Ex eo Orontes fluuius orit. Libanus etiã arbor est q̃ tus producit tamasq; fe. generis. Hiero. in Ecclę. Et quasi libanus non incisus vapor aui habitationẽ meã. Vnde ꝛ p ture accipit quod ꝛ libamũ dicit. Libanicus tureus.

Libanotis pe. pro. latine turea dici potest. Est em̃ herba odorẽ turis habens: ꝛ rosmarinus appellat. Pli. Libanotis radicẽ habet olisatri: nihil a ture differentẽ.

Libanotus vẽtus flans inter liba: hoc est africũ ꝛ notũ.

Libanochnes gẽma q̃ turis similitudinẽ ostendit. Lc.

Liber liberi Dionyſiº siue Bacchº vini repertor. Multos autẽ fuisse Liberos: siue Bacchos: Dionysios ostẽdit Diodorus. Celebratio: ꝓ quo ex Semele ꝛ Joue genitus ferꝛ: quem tertiũ fuisse autumãt: ꝛ Thebis Bęotijs natũ: qui liber appellatus est a liberãdo: nã libertatis deº est: siue q Bęotię vrbes liberas fecerit. Ipse em̃ vt inquit Plutar. pro Bęotię libertate pugnauit. Vel q: vinum curas soluat: ꝛ mentẽ ab illis liberet. Seu q vino vsi libere omnia loquant. Fuit autẽ plerisq; ebrietate petulantiores. Sene. lib. de tranqllitate vitę. Liberũ dicit non ob licentiã linguę: sed q: liberat seruitio curarũ animũ ꝛ tristitię meꝛ detur. Var. a labendo deducit: q lubrica mens quo lubet plabit. Augu. docet Liberũ vocari: q mares in coeundo per eius beneficiũ: emissis seminibus liberent. Interdũ Liber ponit p ipso vino: sicut Ceres p frumẽto. Terẽ. Sine Cerere ꝛ Baccho friget Venus. Liber dicit sol: q: libere p aerẽ vaget. Vir. Tos o clarissima mundi Lumina: labẽtem cęlo q̃ ducitis annũ Liber ꝛ alma Ceres.

Liber adiectiuũ dicit qui nullius habito respectu quod sentit: dicit ꝛ facit. Et liber vocatur qui nulli subiectus est: cuius relatiuũ est seruus. Itẽ q curis ac negotijs omnibus solutus est. Mar. vno disticho duo eius comprehendit significata. Liber homo es nimiuz dicis mihi cherýle. Hoc est nimiũ libere loq̃ris. In te qui dicit cherýle liber hõ est.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Hoc est vacuus negotijs: & quid agat non habens. Liber etiã ponit pro eminenti: & extãti. Var. in Enne. Iterũ tragici prodeant cum capite libero: cum antiqua fronte. Itẽ p magno seu valido. Ouid. Perfruor infeliꝫ liberioꝛe malo. Vnde campus liberioꝛ dicit maioꝛ ad dicẽdũ ratio. Et in his significatiõibus prima producit.

Liber bri. substantiuũ: propꝛie pars corticis interioꝛ: quę ligno adhęret. Vnde & deliberare quod est corticẽ detrahere: habetq; primã coꝛre. Virg. Hęc si tũ mollẽs alta liberaret in vlmo. Vnde & liber dicit̃ est: in quo scribitur: q; ante vsum chartę de libris, i. corticibus arboꝛũ volumina cõpaginabant. Vel & codex ab arboꝛe trũco appellat̃ ẽ. Domit̃ q; liber p ipso opere integro q̃libet sit magn̄: etiam si cõtineat eneida: bucolica & geoꝛgica. Q; p certa parte operis: vt Virgilij eneis in duodecim libꝛos distincta est.

Libellus dimi. paruus liber. Aliq; etiã ponit̃ p epistola siue tabella. Vnde libelliones dicti sunt. Libelli etiã dicuntur: quos vulgus supplicatiões appellat: quos Adr. Supplices libellos noiauit: illo hẽdecasyllabo. Idem supplicibus vacat libellis. Tales enim principibus dari solent ad negotia explicanda a subditis: in quibus petitiones continentur. Sue. in Cęsa. tñ libellos dixit. Libellũq; indicem insidiarũ ab obuio q̃dã poꝛrectũ libellis cęteris: quos sinistra tenebat: quã moꝛ lecturꝰ cõmiscuit. Apud Leguleios libellus diuersis modis dicit. Mã est libellus accusationis: conuẽtionis: repudij & huiusmodi. Libellũ ꝙo genere neutro diminutiuũ est a libũ: vt. C. de epis. audien. l. Judices. Incarceratis debet victualis substantia ministrari vel tradi libellis duobus aut tribus diurnis.

Libellulꝰ dt. a libellꝰ. Hiero. In pñti libellulo edoceat.

Libelliones a veteribus tabelliones dicebant. Var. Tũ ad me ferunt qui libellionem esse sciebant.

Librarius rũ. qui libꝛos transcribit. Hiero. ad Niciam. Nam & rudes illi Italię homines quos Lascos Ennꝰ appellat: qui sibi ritu ferino victũ requirebant: ante chartę & membranaꝝ vsum: aut in corticibus arboꝛũ mutuo epistolarum alloquia missitabant. Vnde & portitoꝛes earũ tabellarios & scriptoꝛes a libꝛis arboꝛ libꝛarios vocauere. Bibliopola ꝙo qui libꝛos vendit. Librarius etiã dici potest qui libꝛos cõcinnat: aut venales in taberna tenet. Itez librarius a libra fit: & is est qui partiendis pensis pꝛeficitur.

Librarius a. um. quod ad libꝛos pertinet. Pli. lib. xxxv. Omne autẽ atramentũ sole perficitur: librariũ & tectoriũ glutino admixto. i. quo libꝛi excribunt: & materia aliqua tegitur. Et librarius a. um. a libra fit. Colu. lib. vltimo. Caro in librꝛaria frusta concidit̃.

Librꝛaria ę. vbi reponunt̃ libꝛi: grece bibliotheca. Belli. In librꝛaria ego: & L. Paulus consederamus.

Liberi dicunt̃ filij. Quia vt ait Do. liberalitate a parentibus regendi sunt. Et liberoꝝ appellatione etiã vnus filius & vna filia intelligit̃. Teren. Cui tu liberos cõmittas tuos. Item liberoꝝ appellatione continentur nepotes: & p nepotes: cęteriq; ex his descendentes.

Liberalia oꝝ. Liberi festa q̃ apud gręcos dicunt̃ Dionysia. Plautus. Libera lingua loquimur ludis liberalib⁹.

Liberalis: benignus: munificus. Vnde liberalitas: munificentia: liberaliter: large: munifice. Cui⁹ cõtrariũ est illiberaliter: quod veteres de eo dicebãt q omne maleficij genus excessisset. Terẽ. in Adel. Factũ a nobis duriter: inimi sericoꝛditer: atq; si equũ est dicere magis aperte: illiberaliter. Do. Illiberaliter: iniuste: inclementer: nõ bene: q; liberalis bonus dicit̃. Differt tñ liberalis a munifico: q; libꝛalis dr q rogat⁹: munific⁹ q spõte beneficiũ cõtulit. Cice. lib. ỗ oꝛa. Quid tã poꝛro regiũ: tã liberale: tã munificũ: q̃ opẽ ferre supplicib⁹? Sũt etiã qui sic distinguãt: vt liberalis sit q paruis & priuatis hoibus beneficia pstet. Munific⁹ qui magnis & in magnis rebus: vt qui magna p dignitate munere sit munificus vel magnidicẽs: q ꝙo in paruis muneribus liberalẽ sese pstat liberalis. Sic liberalitas naturę benignitas: q̃ maxime in pstanda opa amicis perspicit̃: & versatur inter priuatos & paruos hoies. Munificẽtia inf magnos. Qd nomẽ a libero patre: vt Tale. maxi. docet: deductum est: habetq; liberalitas duo extrema. Mã si deficias: nec tãtũ quãtũ oꝛtet tribuas: auaritia orit̃. Si autẽ excedas in dando: desq; plus q̃ oꝛtet: & cui non oꝛtet: & quãdoꝛ & qua causa non oꝛtet: in vitiũ laberis: quę prodigalitas appellatur. Accipit̃ quãdoq; liberalis pro pulchꝛo & ingenuę formę homine.

Liberales artes dicunt̃ quę ingenio colunt̃. & ꝓpterea dignę sunt liberis hoibus. Illiberales ꝙo mechanicę q̃ in manuũ opera cõsistũt. Habẽt eñ seruile ministeriũ.

Libertas a liber fit: q̃ seruituti opposita est. Itẽ libertas dicit̃ de eo qui libere & sine respectu loquit̃: facitq; q̃ libet. Capiturq; in bonũ: cũ sit potẽtia ingenua: Quę sic a iurisconsultis diffinit̃: q; sit naturalis facultas eius qd cuiq; facere libet: nisi qd vi aut iure pꝛhibet̃. Licẽtia autẽ in malũ: cũ qs libertate abutit̃: vsq; ad temeritatẽ & pcacitatẽ. Est licẽtia impunita q̃dã facultas agẽdi gcqd velis. Quintil. Quę in alijs libertas est: in alijs licẽtia vocat̃. Ter. Deteꝛioꝛes oẽs sum⁹ licẽtia. Ponit̃ tamẽ q̃q; licẽtia p libertate: vt apud Sal. Romã legatos ire iubet: agẽdaq; rex ac quoq; mõ cõponẽdi belli licẽtiã ipis pmittit. Libertas etiã libertaq; dea dicebat̃: cui⁹ tẽplũ i Auẽtino ꝓstitutũ fuisse narrãt̃ histoꝛię.

Libertus a libertate dicit̃. Et is est qui cum esset seruus: factus est liber. Vlpia. eũ esse libertũ diffinit: quẽ quis seruitute ad ciuitatem Romanã perduxit.

Libertinus relatiuũ est ingenuitsicut libertus patroni. Licet vnũ & idẽ sit libertinꝰ & libertus. Per libertinũ significamus cõditionẽ hoꝛis: sicut ingenuũ: per libertum priuatũ quẽdã respectũ: sicut per patronũ. Sunt autẽ libertini q̃ insta seruitute manumissi sunt. Quẽadmodũ ecõtrario ingenui sunt q libera matre nati: nec postea serui facti sunt. Aliq; etiã libertini: vt Sue. in Claud. scribit. Dicunt̃ qui ex libertis creati sunt. Sit enim Ignaꝰ tẽpoꝛib⁹ Apij: & deinceps aliquãdiu libertinos dictos: nõ ipsos qui manumiterent̃: sed ingenuos ex his pcreatos.

Libero as. mõ particulare est: & significat manumitto. i. libertatẽ do. Adõ vniuersale: & significat absoluo. Cice. Si hil antiquiꝰ fuit q̃ vt te a sceleratoꝝ hoim calũnijs libera rem. Terẽ. in An. Obsecro te q̃ primũ hoc me miserũ libera metu. Hinc deliberatio q̃ d: cuꝫ patefacta securitas est. Num⁹ vbi cõposita sunt: Delibero: sublibero: qd est q̃si de subleuo. Col. lib. iij. Cũ sola ea res oẽm impẽsam terreni ptio sublibꝛet: si mõ nõ ꝓuincialis: sed italicꝰ ager est.

Libra q̃ & as & Adna seu Adna & pondo d: q. xij. Qstat vncijs. Libra tñ vnciarũ varietatẽ accepit: pondo semper idẽ fuit. Propꝛie autẽ libra instrumẽtũ est: quo res põderãt cũ lãcibꝰ: alio noie Bilancẽ vocãt. Cice. Critolaus libram cõstituebat: in cuiꝰ altera lancẽ animi bona ponebat: in altera coꝛpoꝛis & externa: tãtũq; pẽdere illã animi bonoꝝ lancem putabat: vt terrã & maria depꝛimeret. Amb. lib. j. offi. Sermones pferat libra examinatos: vt sit grauitas in sensu: in sermone pondus: atq; in verbis modus. Statera ꝙo instrumẽtũ q̃ res fine lãcibꝰ põderant. Est & Libra cęleste signũ quod octauo Calẽdas octobꝛis: seu vt quidã existimant. xiij. sol per illud transiens equinoctiũ facit.

Libella diminutiuũ a libra: quę erat de argento parua & ęris libra valebat: hoc est asse.

Libꝛarius a. um. qd est libꝛę. Colu. Caro in librꝛaria frusta concidit̃. Libꝛarius & libꝛaria qui & q̃ pficit̃ partiendis pensis. Vlpia. Si libꝛarius rus mittat: & qualũ & calcẽ poꝛtare cogat: vel histrionẽ balneatoꝛẽ faciat: vel de symphoniaco atriensem: vel de palęstra stercoꝛadis balnis ꝓponat: abuti videbit̃ ꝓprietatis. Libꝛarius etiã a libꝛis excribendis vel concinnãdis dicit̃: de quo supꝛa.

Libꝛalis & hoc libꝛale: quod est vnius libꝛę.

Libꝛale penul. pro. scapus libꝛę. Libꝛilla diuersum est: vt paulo infra.

Libꝛipens dis. a pendendo ſm Varrõ. libã ęneam tẽ-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

net. Boe. in Top. Mancipi res veteres appellabãt: q̃ ita ab alienabant: vt ea abalienatio per quandã nexus fieret solẽnitatẽ. Nexus ꝙ est iuris solẽnitas: quę fiebat eo modo quo in institutiõibus Caius exponit adhibitis non minus quinq; testibus Romanis ciuibus puberibus. Est ꝑterea alius eiusdẽ conditionis: q̃ libr̃ã q̃neã teneat: qui appellet Libripens is. qui mancipiũ accipit ꝙs tenẽs: ita dicit. Hũc ego hoiem q̃ mihi empt⁹ est hoc ẽre q̃neaq; libra ex iure Quiritũ meũ esse aio. Deinde ẽre percutit libram: idq; ꝙs dat ei a quo mãcipiũ accipit: quasi loco pretij. Postea etiã dicit libripens stipis ponderãdę pensator.

Libro as, pondero: trutino: ęstimo: examino. Apul. Oĩa p̃uiusq; aliquid statuas libranda sunt. Amb. sup Luc. Tide q̃ signanter scriptura singulor librat momẽta verborum. Aliq̃ librare grane facere. Pli. Apes si oriat̃ ꝓcella appẽhensis pedusculo lapillis se librãt. i. grauiores faciunt. Alĩ quãdo suspendere: t leuiter sua vi sustinere. Oui. Et tã fi nitima corpus librabat in herba. Aliq̃n Aequare. Col. li. iiij. Sic permensum t libratũ opus in similitudinẽ verua cti semp ꝓcedit. Inde libramentũ: t ęquilibriũ. Hui⁹ verbi cõposita sunt Delibro: qđ est optime pondero. Gel. Quid relinquit̃ nĩ delibrari sibi ęgras iubeãt: ne edẽdo defatigentur. Delibro: valde libro. Col. lib. iiij. Pariter iũg fossę solũ metit̃ atq; perlibrat. Et habent pe. produ.

Libramentũ ęquamentũ. Col. lib. j. Nam eiusmodi positio mediũ libramentũ: temperamentũq; verborum hyemalium t ęstiuorum tenet.

Libilla: als libella instrumẽta bellica saxa. s. ad brachij grossitudinem in modũ flagelloꝝ loris deuincta: q̃ librari manu: id est põderari videantur.

Libethrus apud Lycophrontẽ poetã videt esse mons Macedonię: habens ad radices Pimpleã fontẽ. Vñ nusę dicuntur Libethrides. Strabo scribit Libethrũ esse locum Thracię: ex quo cũ nõnulli in Bęotię partẽ migrassent. Vbi Parnassus eodẽ nomine Libethrũ dicarũt.

Libethra spelunca in eodem loco: vbi Libethros fons est: a quo musę Libethrides dicuntur.

Libet: placet: a labendo: vt Var. inquit: q̃ quę placẽt in mente ꝓlabãtur. Hinc fit Collibet pe. cor. Sall. Matres familiarũ pati quę victoribus collibuissent.

Libens: volens: facilis. A quo libentia voluptas: gratia Macro. Cui libentię gratięq; omnes ꝙuinciorũ incognitę.

Libenter aduerbiũ: quod est grato animo.

Libido pe. pro. si Nonio credimus: t turpiũ t honestarum rerũ esse dicit: vt oñe quod libuerit libido dici possit. Sed Aug. lib. cõtra Pelagianos de malis tñ dici ostẽdit: cum ait. Sine dubio a libẽdo: hoc est a libitu per deriuationẽ libido est nuncupata. Sed nõ omne quod libet libido est. In bono eñ libitũ libido dici nõ põt: sed volũtas deratiõe. s. mentis naturalis exoriens. In malo ꝙo libitus non est volũtas: sed voluptas quã fecit transgrediẽs ꝓtoplasti voluntas. Et lib. xiij. de ciui. dei scribit libidinẽ esse generale vocabulũ omnis cupiditatis: cũ t ipam iracundiã nihil esse: q̃ vlciscendi libidinẽ veteres diffinierint. Et auaritia est libido habendi pecuniã. Pernicacia est libido quomõ cũq; vincendi. Jactãtia libido gloriandi nũcupat. Et cuz multarũ rerũ libidines sint: tamẽ cum libido dicit̃: neq; cuius rei libido sit addit̃: non fere solet animo occurrere: nisi illa qua obscęnę partes corporis excitant.

Libidinosus q̃ in libidinẽ ꝓpẽsus est. Cice. in Cato. Libidinosa eñ t intẽperãs adolescẽtia: effętu corp⁹ tradit senectuti. Sal. p nimis appetẽter posuit. Post vbi paulatiz licẽtia creuit: inxta bonos t malos libidinose interficere.

Libentina dea Venus seu Proserpina. Aug. lib. iiij. de ciui. dei. Neq; eñ audent aliquę partes sub noie deorũ vel dearũ deę cloacinę tribuere: aut voluptę q̃ a voluptate appellata est: aut libentinę cui nomẽ est a libidine.

Libitina pe. pro. dea quã alij Proserpinã: alij Venerez dicũt: in cuius tẽplo vẽdebant t locabant ea quę ad sepulturã ptinẽt: sicut docet Plu. in ꝓble. A libẽdo libitina dicta: vt inqt Var. Cui qñq; ponit̃ ꝓ ipsa exequiarũ expẽsa. Sue. in Nero. Qua. xxx. funerũ milia i rationẽ libitinę venerunt. Liui. lib. xl. In vrbe tãta fuit pestilẽtia: vt vix tũc libitinę sufficeret ad suppeditanda. s. funeribus necessaria. Aliquãdo ꝓ ipsa sepeliẽdi arte seu vendẽdi ea quę ad sepulturã pertinent. Vale. ma. Qui tũc libitinã exercebant: tum rerũ suarũ vsum: tũ ministeriũ suũ gratuitũ polliciti sunt. Sed quoniã in ędę libitinę parant necessaria ad funebrem apparatũ: hinc factũ est: vt libitina aliq̃n ꝓ morte seu ꝓ lecto quo mortui ferebant caperet. Hora. libro car. Multaq; pars mei vitabit libitinã.

Libitinarius qui libitinę ꝓest: t actionẽ libitinariã exercet quęstui inserviẽs: t q necessaria funeribus venditat: seu qui conducit funera: aut qui curã sepeliẽdorũ cadauerum habet. Ulpia. de insti. acti. Si libitinarius seruũ polinctorem habuerit: atq; mortuũ spoliauerit dandã in eũ qua si institoriã actionẽ. Ex quibus verbis patet libitinarium esse curatorẽ funeris. Polinctorẽ qui cadauera tractat ac sepelit. Hic t Designator dicitur. Seneca de benefi. An tu Aruntiũ t Ateiũ: t ceteros qui captãdorũ testamentoz artem ꝓfessi sunt: non putas eadem habere quę designatores t libitinarios votat?

Libs ventus Aphricus q̃ flat aduersus vulturnũ.

Libya ę. t libye es. Aphrica: q̃ inde libs ventus flare soleat: seu q̃ pluuię indigeat ꝓpter nimiã siccitatem ἀπὸ τῆς Λιβύης ἐπάφου: id ẽ a deficiẽdo: vel a Libya Epaphi filia. Sal. Eglo terrq; penuria aquarũ. Vel etiã a Libya filia Epaphi: Jouis filij. Augu. lib. de pastoribus docet Libyã duobus modis dici. Vel istã quę ꝓpie Aphrica est: vel illã orientalem partẽ quę cõtigua est Aphrice: t oino collimitanea. Est etiã hoc noie fluuius in Mauritania Libys homo: t Libyssa mulier: ex Libya orti. Unde Libyssin⁹ t libystis idis. Virgi. Et pelle libystidis vise. Martianus. Graui ac libyssino calore exustus. Libyx autẽ libycis facit: a quo genitiuo fit libycus a. um. Unde libycum mare. Libycus campus dictus magistro Argo: q̃ in eo primus fruges ex libya allatę sunt. Unde t Ceres ab Argis libyssa vocata est: vt inquit Festus.

Libycontes carbunculi: siue gẽmę q̃ Jaguidi⁹ lucẽt. Lc.

Libycis idis. vbs Judęę ab orientali parte Jordanis: quam Herodes extruxit.

Liburnia regio inter Illyriam t Dalmatiam: seu vt q̃dam aiunt: pars Dalmatię: in qua sunt Salonę vbs insignis: cuius populi Liburni vocitati sunt: de quib⁹ Luca. Pugnacesq; mari graiarũ classe liburnos.

Liburni populi ex Liburnia regione. Et Liburni viatores dicti sunt: q̃ ex agris iussu magistratuũ sępe vocarent ciues freq̃nsq; eoz via esset ab agris ad vrbẽ. Iuue. Plurim⁹ clamãte liburno: Curre tã sedit: rapta ꝓperabat abolla.

Liburnũ t liburna ę. t liburnica ę. genus nauis bellicę velocissimę: a Liburnis populis in Illyrico: qui olim nauibus velocib⁹ vti Ionũ mare: insulasq; ꝑdabãtur. Qua ex causa Romani naues lenitate: celeritateq; prestãtes appellauere Liburnicas: sicut refert Appianus. Ad cuius similitudinẽ vehiculũ quoq; constructũ fuit: quo Romani principes vehi solebant. Iuue. Diues t ingenti curret sub ora liburno. Ouid. naui. Hora. in Epo. Ibis liburnis super alta nauiũ amice propugnacula. Sueto. in Aug. Utrobiq; parte liburnicę demersa: simulq; eius qua vehebatur fulsis armamẽtis t gubernaculo diffracto. Luc. Ordine pte tę gemino creuisse liburno. Firmicus liburnicum imperiũ vsurpat ꝓ nauali.

Liceo es. cui. licuĩ. fm analogiã facere deberet: sed non est in vsu. Ab impersonali ꝙo licet: habemus licitus est. Virgi. Et licito tandẽ sermone fruunt. Significatq; liceo passiue id quod liceo: actiue. Et sicut veneo capit̃ ꝓ vendor: ita liceo ꝓ appretior in auctiõe. Plau. in Mene. Die septima auctio fiet menechme mane sane septimi venibũt serui: supellex: fundi: ędes: omnia quicquid licebunt ꝓsenti pecunia. i. numerata siue soluta in ꝓsens.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Liceo: eris. licitus ſm analogiã facere debet: ſed nuſq; legi: vt eius cõpoſitũ pollicitus. Deponẽs trãſitiuũ eſt: qõ vltra accuſatiuũ ſi ptũ exprimat: illud in genitiuo vel ablatiuo ponit: ſignificatq; pretiũ defero. Quod fit cũ veſtis vel dominus ꝛ hmõi vendit plus pollicenti. Perſius. Et cẽtum grecos curto centuſſe licet. Semperq; huic verbo pretium ſubintelligit: ſi nõ apponit. Plau. in Sti. Locos ridiculo vendo age licemini. Cice. lib. iij. offi. Tollendũ igit ex rebus contrahendis omne mendaciũ: nõ licitator ẽ vendito: nec cõtra ſe qui liceatur empto: apponet vterq; ſi ad loquendũ venerit: non plus q̃ ſemel eloquatur.

Licito: quaſi frequentatiuũ eſt. Nam ſignificat ſepe appretio: ſiue ſepe emẽdo: vendove per auctionẽ: ſicut dictũ eſt in Liceo. Tametſi ſecreto id fieri poſſit: vt apud Curtiũ. Cum habeatis arma licitamini hoſtiũ capita. Pli. lib. vij. Ariſtidis Thebani pictoris vnã tabulã centũ talentis rex Attalus licitatus eſt. Et licitari congredi ꝛ pugnare ſignificat. Lecil. in Hymnide. Quin machęrã licitari aduerſus eũ cepiſti ſciens. Ennius. Pars ludicre ſaxa iactãt, ꝛ interſe licitant. Feſt⁹ docet eũ licitari q decipiẽdo inducit.

Licitator qui crebro licet: qui pro re emẽda: cõducenda ve pretiũ alio maius pollicet: vel qui pugnãdo ſepe contẽdit. Qui etiã pro proxeneta ponit a Cicerone: cũ inquit. Tollendũ ꝛc. Vide in dictõe Liceo: Quid em̃ eſt aliud proxenetarũ: hoc eſt licitatorũ officiũ: q̃ tum emptor ẽ: tũ venditorem: ꝛ cõtendendo ꝛ decipiendo inducere: vt ꝛ vẽdat ille ꝛ hic emat: idq; nõ minus minuẽdi q̃ augẽdi ptij ratione. Siue igit in rebus priuatis: ſiue in publicis vendẽdo: emendo: locando: cõducẽdo: cõtrahendoq; licitator interſit: aut ſuo doloſe: aut alterius noĩe hũc eſſe eundẽ qui proxeneta a grecis dicit: manifeſtũ eſt. Recte ergo pcepit Cicero: ne a venditore licitatorẽ: nec item ab emptore apponi debere: ſed ipſos potius ſi ad loquendũ venerint: non plus q̃ ſemel loqui oportere: vt nulli licitatoris mẽdacio nulli dolo relinquatur locus.

Licet impſonale modo ſignificat fas eſt. Cice. Neq; em̃ licebat locũ nemini conſecratũ: turpi flagitio contamināre. Virgi. Quãdo quidẽ Auſonios coniungi fœdera teucris Haud licitũ: nec veſtra capit diſcordia finẽ. Dicimus aũt Sibi licet eſſe boni virũ: ꝛ bono viro. Ceſar. Tenuẽ ſectanũ prędã: quibus eã licet eſſe fortunatiſſimos. Cice. li. j. Tuſ. Licuit em̃ eſſe otioſo Themiſtocli. Licuit Epaminũdę. Modo ſignificat poſſibile eſt: ſiue cõcedit: aut poteſtas dat. Mar. Piſcinã peto non licet natare. Cice. lib. j. Tuſ. Idq; cũ multis alijs rebꝰ tũ pontificio iure ꝛ cerimonijs ſepulchrorũ intelligi licet. Et eſt ornatus dicendi modꝰ: nõ licet mihi per te hinc abire. i. tu nõ vis ſeu pateris me hic abire. Luca. Vo lib. vij. Omnia maiorũ vertamus buſta licebit: per eo quod eſt: ſi licẽtia erit. Modo ſignificat facile eſt. Lactan. lib. iij. Ipſe ille Romanę linguę ſummus author: q̃tum fallatur: licet ex illa ſentẽtia puidere. Cice. lib. j. offi. Licet em̃ ora ipa cernere iratorũ: aut eorũ qui aut libidine aut metu cõmoti ſunt: aut voluptate nimia geſtiũt. i. facile eſt. Modo aduerbiũ cõcedẽtis eſt: ſicut Eſto. Virgi. Licet ingens ianitor antro. Aeternum latrans exangues terreat vmbras. Modo eſt cõiunctio aduerſatiua p quãuis.

Licentia a licet deducit: q̃uis in malã partẽ plerũq; capiat: cũ. ſ. id nob arrogam⁹: qđ nõ licet. Libertas Vo cũ nõ deterremur: qn ea q̃ honeſta aggre agam⁹. Vide ĩ dictõe Libertas. Licẽtior epla in qua nimis libere ſcribim⁹. Pli. Licentiore epiſtola narrare cõſtitui. Licentiora mancipia dicuntur nequiora: quaſi multa per licentiã facientia.

Licẽter aduerbiũ ſignificat p licẽtiã. A q̃ Gell. formauit cõpoſitũ Prolicẽter: qđ eſt q̃ſi nimis licẽter. Quę verba inquit: finxit plicẽter. Et eſt licenter a licens participio.

Licanus poeta Martiali coætaneus ſi cõterraneus. Cc.

Licinia lex lata eſt a P. Licinio craſſo diuite. Cuius ferẽdę tũ ſtudiũ ab optimatibus impẽſum eſt: vt ſenatuſcõſulto iuberet: ꝛ nũmodo promulgata anteq; trinũdino confirmaret: ita obſeruaret ab oĩbus quaſi iam populi ſcitia cõprobata eẽt. Huius legis ſũma erat: vt Calẽdis: nonis nundinis liceret cuiq; in dies ſingulos dũtaxat triginta aſſes edendi cauſa cõſumere. Ceteris vo diebus ne amplꝰ apponeret: q̃ carnis aridę põdo tria: ꝛ ſalſamentorũ libra ꝛ quod ex terra vitę arbore ve natum eſſet. Cc.

Licite aduerbiũ a licitus formatũ ſignificat iuſte.

Licentioſus: qui nimia vtitur licentia.

Lictus us. Vide in dictione linguo.

Licia ſunt fila quibus in telis textrices implicant ſtamina. Vnde Trilicẽ dicimus veſtẽ: quę ex tribus licijs conſtat. Et teſtiuliciũ fila de tela decidentia. Plau. in Caſt. Non ego hoc verbũ expreſſi teſtiuliciũ. i. re admodũ viliſſima

Lycia g. cum y greco regio eſt.

Liciatorũ lignũ circa qõ licia inuoluunt. Hiero. lib. Regũ. Haſtile haſtę eius erat: quaſi liciatorũ texentiũ.

Lichen is. ge. maſ. mo: bi gen⁹: quẽ latini mentagrã appellant: qñ a mento incipit. Mar. Nõ hulcus acre puſtulę lucentes. Nec triſte mentũ ſordidive lichenes.

Licinia genus oliuę. Cc.

Lictor qui carnificis officio fungebat: miniſter conſulis pcõſulis ꝛ ſimilũ. Sed duodeni lictores cõſulis erãt: aliorum ſeni tm̃: portãtes virgarũ faſciculos cũ ſecuribꝰ ligatos: magiſtratuſq; pibant: ac quoties iuſſi erant faſciculos ſoluentes: primo virgis cędebãt reũ: mox ſecuri feribãt. Liui. Diſſiliq; lictores ad ſumendũ ſupplicium nudatos virgis cędunt: ſecuriq; feriũt. Hos primus inſtituit Romulꝰ. Dicti a ligãdo lictores: q virgarum faſces ligatos gerebant. Bel. Lictor nomẽ verbale: q̃ſi ligator a ligando. Tiro. Liceronis libertꝰ a licio q̃ cincti erãt: dictos exiſtimat. Licio em̃ trãſuerſo: q magiſtratibꝰ pminiſtrabãt: cincti erant. At Plutar. quaſi λίτος litos. i. publicus: quaſi publicus miniſter. Et ſic abſq; ſcribendũ eſt.

Lictorius a. um. quod ad lictorẽ ptinet. Pli. Faſces lictorios ianuę ſũmiſit cui ſe oriẽs occidenſq; ſũmiſerat.

Lido is. verbũ ant: quũ ſignificat confringo: deleo. Cuius cõpoſita ſunt: Collido: illido.

Lidor on later lõgitudie ſeſqpedali: latitudie pedis. Cc.

Lien ge. maſ. grẽce ſplen. Dicit ꝛ lienis in ntõ. Cel. li. iij. Si iecur aut lienis eſt affectus. Hui⁹ magnitudine interrantiã riſus fieri affirmãt phyſici. Perſi. Sed ſum petulãti ſplene cachinno. Innumeſcit q̃q; lien: vt cingere hoiez videat. Plau. in Cur. Mã quaſi zona liene cinctus ambulo: geminos in ventre habere video: filios: nihil metuo niſi medius diſrũpar miſer. Hinc lienoſi: qui liene laborant. Qui fiũt: vt ingt Ariſ. lib. iij. de partibus aĩalium: quoties excreméti plus in lienẽ diuertit q̃ calor eius poſſit conficere. Pli. li. vij. De Pyrrho cui⁹ pedis pollex lienoſis medebat.

Liger eri. nomẽ viri ppriũ: de quo Virg. lib. x. Dicta vocant Ligeri nec non ꝛ troius heros. Liger eris. Gallię fluuius: qui ꝛ Ligeris in ntõ dicit. Vnde ꝛ Ligerim in accuſatiuo lectũ eſt. Hic delat⁹ in Oceanũ influit maximi curſus: ꝛ pari cũ Garũna interuallo a Pyrene diſtat: ꝛ duobus ſtadiorum milibus vtriuſq; nauigatio eſt.

Ligyes ppli Aſiatici: q cũ Xerxe ꝰ grecos militarũt.

Ligo as. qdã a lino deducũt: q̃ſi lino ago: q lino oĩa ligãtur: ppter qõ greci λίνον vocatũ putãt ἀπὸ τοῦ λινέως antiq̃ ꝙbo: qđ eſt teneo: q lino oĩa tenent. Hui⁹ cõpoſita ſũt: Alligo: qđ eſt ad aliqđ vel iuxta ligo. Colligo: circũligo. Pli. Id ſicut in pilo quadratũ ſtupa circũligabãt. Deligo: vade vel perfecte ligo. Col. lib. vij. melius bimus q̃ annicul⁹ caſtrat. Idq; facere vel autũmno luna decreſcẽte pcepit: vitulũ ad machinã delegare. Illigo: int⁹ ligo. Obligo: circũligo. Preligo: anteligo. Liuius. Faſceſq; virgarũ atq; arida ſarmẽta pligant cornib⁹ bouũ. Religo: quod aliquãdo eſt ſoluto: quod eſt ligatũ: ſicut reſero. Illiq̃ habet ſignificatiõnẽ ſimplicis. Oui. Nox erat ꝛ querno religãt in ſtipite funem. Colu. lib. iij. Diuitiſq; perennat q̃ firmis truncorũ ꝛ idoneis locis religata eſt. Alliq̃ retro ligo. Cice. lib. j. Tuſ. Trahit Hectorẽ ad currũ religatũ Achilles. Alliq̃ iterũ ligo. Lac. li. iiij. Hoc vinculo pietatis obſtricti deo ac religati

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

sumus. Subligo:a quo subligaculū. Et habent pe.co:.

Ligamen:ligaculū:ligamentū:ligatura: significant id q̄

Ligones:rustica instrumēta:sic dicta q̄ a (aliqd ligāt. radicibus quę sub terra sunt:ligent. Vel dicti sunt quasi legiones q: p latitudinē sub terra facilius legunt. Lu. Vo mereq̄ antiquos curionū passa ligones.

Ligellū b:eue domiciliū ꝛ tuguriolū. ¶Plau. Tu a ligello furāt:qua exis foras.

Lignū a legendo:inquit Var. q̄ ligna caduca in agris legebantur: quibus ad focū vterent. ¶Hinc ligneus a.um. quod ex ligno est: vt ligneū simulachrū.

Ligneolus a.um. dimi. a ligneo. Aug. li. xj. con. Sed nec ego dixerim circuitū illius ligneolę rotę diez esse: nec ideo tempus non esse ille dixerit.

Lignarius a.um. quod ad lignū pertinet: vt faber lignarius: qui ligna dolat.

Lignosus a.um. quod instar ligni durū est.

Lignile pe.p:o. dictū est vbi ligna in domo ad cōburendum parata sunt. Sicut ſgnile vbi est vel esse solet ſgnum. Sic bouile: equile: caprile: ꝛ hmōi.

Lignari est ad capienda ligna ire. Liui. lib. x. ¶Redeunti busq̄ lignatū se ire hinc.

Lignatores dicti sunt milites: q lignatū vadūt. Idē in eo dē. ¶Paucis citra milīº lignatores ei cū p̄sidio occurrūt.

Liguſtrū similiter a lego: quasi legustrū. Arbor ex cuius ligno tesserę fiunt aptissimę.

Liguria Italię regio p:o maior:e parte montuosa: inter amnes Varū ꝛ ¶Macrā: ab altero latere habens Apenninum: ab altero ¶Padū: thusciā attingens: cuius caput est Genua: a qua liguſtica ora: ꝛ mare liguſticū. Dicta Liguria a Ligysto ¶Phaetontis filio conuersione y in u.

Liguſticū mare: vt refert Solinus: cor:aliū p:ocreat q̄ fulminibus resistit.

Ligus liguris ſm ¶Prisc. ¶Potest esse p:op:iū nomen: ꝛ tūc est generis mas. Et nomē gētile: ꝛ sic est cōmunis. ¶Pro bus declinat: hic ꝛ hęc ligur: ꝛ hic ꝛ hęc ꝛ hoc ligus: p in cola ligurię. Luca. lib. j. Et nunc tonse liger quondā p colla decora. Virg. lib. xj. Vane ligº frustraq̄ animis elate sup bis. Idem. Assuetūq̄ malis ligurem.

Liguſticus a.um. pe.co:. nomē possessiuū. Iuue. ¶Nam si p:ocubuit qui saxa liguſtica portat.

Ligurio is pe.co:. dui. vel liguriui itū. significat multa ani de cōsumo: ꝛ suaui:a edulia carpo: ꝛ per heluationē patrimoniū voro: licet p:odu. Hora. Tractauit calicem manibus dum furta ligurit. Vnde liguritores dicunt gulosi et voratores edulior:ū: dulcior:um: qui cōsumptis dapibus cantillos etiā linguntꝛ q̄ bona deuorāt. Est etiā ligurire paulatim ꝛ cum quadā mora atq̄ elegātia comedere: quasi fiendo vt per se cibus in stomacho liquefiat. Terē. in Eunu. Quę cum amatore suo cęnant: liguriunt. Dictū liguri re. ἀπὸ τοῦ λιγυροῦ: quod greci suaue dicunt: vt ingt Do. ¶Per translationē. Ci. De. Bruto scribens ad suppilationem rerū vsus est. Cū quidā: ingt: de collegis nostris agraria liguriret curationē: disturbaui rē: totāq̄ nobis integrā reseruaui. Et ab Ausonio dictū est: inguinū liguritor.

Ligula pe.co:. dimi. a lingua. vide in dictiōe lingua.

Lilium genus herbę: de qua apud rei rusticę scriptores fit mentio quomodo seratur.

Lilinum oleum ex lilio. Lc.

Lilietuz: locus in quo lilior:ū copia est. ¶Palladius. Lilieta canneta ponenda sunt.

Lilybęū promontor:iū Sicilię: ꝛ vrbs eiusdē noīs Sil. lib. xiij. Cernit deuexas lilybęum nomine chelas. Scribitur cum diph. Nam greci λιλυβαῖον dicunt.

Lima instrumētū fabrile q̄ ferrū aut aliquid aliud terit.

Limo as. polio:ꝛ superflua detraho. Hiero. ad Dama. Sępe causatus sum excoli non posse sermonē: nisi quem p:op:ia manus limauerit. Aliquādo limare est coniungere. ¶Plau. Mō pater tuus vnā cum illa limabit caput. Huius cōposita sunt Delimo ꝛ elimo: quę habēt pe.p:o.

Limatulus diminu. a limatus. Cice. Volūnio. Opus est hoc delimatulo ꝛ polito tuo iudicio.

Limatura scobs: hoc est puluiscul° limādo detractus.

Limax dicit q̄ exquirit vt aliquid auferat. ¶Plau. in hac. Limaces viri q̄ atterāt ꝛ cōsumant. Et limax testudo cochlea terrestris: quę ꝛ limaca a limo dicit: in quo per hyemem delitescit ꝛ viuit: vere prodiens. Col. lib. xj. Implicitus conchę limax hirsutaq̄ campe.

Limus genus vestis ab vmbilico ad pedes. Vir. lib. xij. Velati limo ꝛ hyena tēpora vincti. Et limº letamē est seu cęnū illud molliº: qđ ab aquis deferri solet. Vnde limosus a.um. Virgi. Limosoq̄ lacu per noctem obscurus in vlua Delituit. ¶Hinc illimis ꝛ hoc illime pe.p:o. qđ est sine limo defecatū: syncerū. Sidonius ad ¶Heroniū. Muscę aquędu ctū liquor integer: vel cisterna defecabilis: vel fons irriguus: vel puteus illimis. ¶Hinc ꝛ oblimo: de quo alibi.

Limus a.um. obliquus. i. transuersus: obtor:tus: quod ꝛ limis tertię declinationis dicit. Vnde qui oblique aspicit: limis oculis spectare dicit. Terē. in Eunu. Ego limis specto sic per flabellū clanculū. Bona. ¶Potest eē noīatiui casus: vt sit limis specto: vel ablatiui pluralis: ꝛ deest oculis. Luz igit dissimulāt se hoies videre quod vidēt ꝛ nō recta facie: sed transuersa intuent: limi dicunt aspicere.

Limē dicit qđ ex trāsuerso in ianua est: a limo obliquo q̄ ingrediētibus exeuntibusq̄ transuersum fit: vt est apud Bona. Festūq̄. ¶Nec solū inferiorē partē significat quę sub pedibus calcari solet in ingressu: sed etiā superiorē. Iuue. ¶Pendētia liquit Vela domus: ꝛ adhuc virides in limine lauros. ¶Ieuius Fo limen superū ꝛ inferū dixit. Exime limen superū: quod mihi misero sępe cōfregit caput. Inferq̄ quoq̄ vbi ego omnis defregi digitos. Limē superū supliminare etiā vocat: a grecis ¶Hyperthyron. ¶Donat interdū p ingressu. Virgi. Limē erat cęcęq̄ fores ꝛ pervius vsus. Interdū p interiore parte dom°. Idē. ¶Penetrāt aulas ꝛ limina regū. Interdū p loco standi. Idē. Corripiūt spatio audito limenq̄ relinquūt. Interdū pro principio. Vt in limine vitę extinctus est. Interdū p amicitia: vt testat Seruius narrans illud de Turno. Se limine pelli. Iuue. Limine submoueo: i. repello: ab amicitia. Al limē fit Elimio as. liminare. ¶Postliminiū. Liminaris ꝛ hoc liminare: quod ad limen pertinet: vt lapis liminaris: qui est in domus ingressu. Augu. ad Hiero. posuit p principio. ¶Nō hoc codex ipse vt assolet: in liminari pagina ptendebat: id est in pncipio seu ingressu libri. ¶Hinc superliminare.

Limes itis. modo transuersam viā significat: modo terminū. Col. lib. j. Semitas nouosq̄ limites in agro fieri nō patiat. In agris limites duo maximi sunt. Cardo ꝛ Decumanus. Limes decumanus est qui ab oriente in occidentem spectat. Cardo a meridie ad septentrionē. Reliqui limites angustiores: distantq̄ inter sese paribus intervallis.

Limito as pe.co:. ꝛ limitor: significat termino seu restringo. Sicut a semitis semito as. ꝛ semitor. Vnde limitatus ager dicit in cēturias diuisus. ¶Pli. li. xvij. Aut si maiores modus sit totidē pedū cardinē: quo decumano limitari. Super vo quintānis semitari: hoc est in quinto quoq̄ palo singulę iugo paginę includūt. Cice. Appio pul. De tua p/lixa beneficaq̄ natura limitabit aliquid posterior annus propter quandā tristitiā.

Limentinus putabat deus: qui liminibus p:ęesset.

Limbus muliebre vestimentū erat: purpurā in imo consutam habēs: seu quodlibet aliud ornamentū vestiū extremitatē ambiēs. Virg. Sidoniā pingit chlamydē circūdata limbo. ¶Huius dimi. est limbulus: a quo limbellus.

Limbor:ari° q̄ limbū vestē cōsuit. ¶Plau. Textores limbo

Limnoria nymphа a cura lacus dicta. λίμνη enī (rarij. lacus ꝛ ὠρία cura. Lc.

Linus nomē viri propriū: ex ¶Mercurio Seu: vt quidā putāt: ex Apolline ꝛ Vrania geniti. Alter philosophus thebanus iunior. Est etiā linus species hymni. Suidas autē. Λῖνος χαλκιδεὺς ἀπόλλωνος καὶ τερψιχόρης ὁ δὲ ἄμφι

μάχου καὶ δυσανίας, ὁι δὲ ἐξ μοῦ καὶ δυσανίας, λέγεται δὲ πρῶτος ὗτος ἀπὸ φοινικης γράμματα εἰς ἕλληνας ἀγαγειν γενέσαι δὲ καὶ ἑρακλέους λιδάσκαλος γραμμάτων·καὶ τῆς λυρικῆς μουσικης πρῶτος γενήσαι ἠγεμών.i. Linꝰ chalcidenſis Apollinis ⁊ Terpſicores filius aut Amphimari:⁊ Uranię vel Mercurij ⁊ Uranię. dicit is primus a phœnicia ad græcos literas duxiſſe:fuiſſeq; Herculis præceptor literarū:⁊ lyricę muſę primus fuiſſe dux.

Linú ἀπὸ τοῦ λινέω antiquo ꝓbo qđ eſt teneo:qz lino oia tenent. Hinc lineus a.um. qđ ex lino eſt: vt veſtis linea.

Linariꝰ q lini arte exercet:a græcis λινοπλοικὴς linoplo/

Linamētū filū qđ ex lino volūtēdo trahit. Pli. Del (cis. phim linamēta accēſa excitāt vulgꝰ ſtrāgulatu opſſas.

Linteū pannus lineꝰ:⁊ ſudarū quo in balneis vtimur. Mar. Nō tam ſępe teret lintea ſullo tibi. Item lintea ſunt vela:qbus vtunt nautę. Virgi. Certū eſt dare lintea retro. Ité lintea q̄ ſunt idonea ad ſpectātiū vmbracula. Cū legimus Cęſarē totū forū linteis adumbraſſe. Ité lintea linei amictꝰ. Inde linteatus linteis indutus.i.lineis veſtibꝰ quali habitu ferūt fuiſſe Apollonꝰ philoſophꝰ:qñ hmōi habitus videbat mūdio:q̄ q ab aīalibus deglubebat. Sidonius ad Leonē. Cupidū ſcientię:cōtēnētē pecunię. Inter epulas abſtemiū:inter purpuratos linteatus.

Linteolū diminutiuū. Pli.ꝓ petia panni linei. Vulneribus in linteolis imponitur.ſ.amurca.

Lintearius:qui lintea vendit.

Linteones qui texunt linteamina ꝓ conficiendis veſtibus:vt docet Ser.lib.vij.ęne. Firmicus lib.ij.math.ſcribit Veneri in q̄drupedibus occurrentē: facere linteones:aut plumarios atq; colorū tinctores.

Lintres ſunt nauiculę cauatis arboribus factę: quibus vtuntur germani circa Danubiū habitātes. Cc.

Linea ę,ꝓprie ſignificat filuz illud quo fabri materiarij vtuntur ad ſignandā materiā:qz ex lino fiat. Et quoniā ab hac ſi rubrica vel alio colore intincta fuerit:figura deſignatur longa ſine latitudine atq; altitudine:ea quoq; figura linea vocat. Item ea quę non colore:ſed animo imaginant geometrę:lineę vocant. Et linea dicit filū omne ex lino:et quicūq; tenuis funiculus. Colu. Ligato pede longa linea gallina cuſtodit. Pli. Murenę deuorāt hamū:admouētq; dentibus lineas:atq; ita erodunt. Idem. Stēmata ꝙ lineis diſcurrebant ad imagines pictas. Et linea dicit quę eſt in ſuperficie:nam ſuperficies ex lineis eſt: vt punctum: qđ eſt principiū in geometria. Dicit atū punctū qđ diuidi non poteſt. Linea quę ab vno puncto ad aliud deducit.

Linearis ⁊ hoc lineare: qđ ad lineā ptinet. Vnde linearis pictura vocata eſt lineis circa vmbram hoīs deductis. Primi hanc picturam exercuerūt Ardices corinthiꝰ ⁊ Telephanes ſicyoniꝰ ſine vllo colore:ſpargētes tū lineas intꝰ. Vnde ⁊ latini linearē picturā graphidē appellauerūt.

Lineamentū a linea:⁊ ipſa extremitas ⁊ quaſi linea q̄dam corporis p quā hoīs forma dignoſcit. Al lineari pictura tracta:in qua p ſolas lineas effigies hoīs cognoſcebat Juſti.li.j. Lineamētoꝝ ęqlitas matri ⁊ filio pſillis. Pli. Nec q ſuccederet opi ad pſcripta lineamēta inuentus eſt.

Lino is.⁊ linio is.⁊ lenio is.diuerſa ſunt. Nam linio ⁊ lenio quartę coniugationis ſunt. Lino tertię. Et lino linioq; habēt pe.cor.lenio ꝓ.o. Uir. Seruataq; mella Theſauris relines. Sedulius. Illiniens hominē veteri de ſemine ſupplet. Eſt autē linire craſſe aliquid aliquo inſtrumēto ſuperinducere. Col.lib.vij. Sed illius ſanat noxa fibula ahena ſi locū leſum cōpungas cretaq; cynomia ⁊ aceto linas. Aliquādo etiā nō craſſe:ſed leniter aliqd inducere:⁊ quaſi lineā ducere. Unde interlinire dicimꝰ ſupinducto atramento:aut alio liquore ſcripturā aliquā: picturāve deſtruere. Sic literę dicunt interlitę:⁊ talis inductio Linira dī. Aliquādo obturare. Virgi.li.iij.geor. Neq; ille Ne qcq̄ in tectis certatim tenuia cęra: Spiramēta linūt:vt etiā a cōtraria ſignificatiōe eiꝰ cōpoſitū ſimul Relino indicat:vt apud eundē. Seruataq; mella Theſauris relines. Habet ꝫ ver/

bum lino tria ꝑterita lini līui ⁊ leui. De primo Quintili. in declamatiōe Cęci. Et ne qđ ſceleri ipio deeſſet mariti tui cruore parietē liniſti. De ſecūdo Col.lib.vlti. Multi cū ſe mel noua dolia vel ſeria craſſa gūmi luerūt:vna ī ꝑpetuū gūmitiōe eſſe cōtēti ſunt. De tertio Cato de re ruſ. Poſtea doliū caleſacito minꝰ:q ſi picare velis tepeat:ſatis é lignis lenibꝰ facito caleſcat. Ubi tēperate tepebit:cuminū indito poſtea linito. Si recte leueris in doliū quinquagenarū:pedum quattuor ſatis erit. Supinū tū vnū habet litū. Unde litus a.um. ꝑ obturato:maculato:inſperſo. Virgi.li.iiij.ęne. Elucēt alię ⁊ fulgore coruſcāt. Ardētes auro ⁊ paribꝰ lita corpora guttis.i.inſperſa ſeu diſtincta. Quale eſt illud Ouidiano ad Saluinā. Tu ꝙ in tumulo mariti ſepeliſti oēs pariter voluptates quę lita purpuriſſo ⁊ ceruſa facie ſuę feretrū eius lachrymis diluiſti. Eius cōpoſita ſunt: Aldlino ad aliquid lino. Pli. Sunt qui leporino coagulo mel addant:⁊ hoc ſępe adlināt dentē. Palladiꝰ. Si ſterꝰ primogeniti vituli adlinamus oribus vaſculorum. Collino. Sel. Poſtea tabulas cęra colleuiſſe. Circūlino. Cice.li.j.Tuſc. Condūt egyptij mortuos:⁊ eos ſeruāt domi. Perſę etiaz cęra circūlitos condiūt:vt q̄maxime pmaneāt diuturna corpora. Delino:illino:interlino. Vide alibi. Elino: extra lino:fędo. Lucil.lib.vj. Si hęc veſtimēta eleuit luto. Perlino:valde lino. Col.lib.viij. Mox hulcera lauant aceto:et nūc pice liquida cum adipe ſuilla perlinunt. Relino quod obturatū erat aperio. Teren. in Heau. Releui omnia dolia omnes ſeriας. Sublino:mediocriter fędo:illudo:⁊ pro ridiculo habeo. Plau.in epi. Senex tibi os ſublitū eſt plane ⁊ probe.i.deriſus es. Et in Cap. Quāto in pectore hāc meam magis rem voluto:tanto mihi ęgritudo auctior eſt animo:ad illuz modum ſublitū eſſe os mihi:id eſt ſubſtercoratū vel maculatum.

Limo is.ui.itū. ꝓprie ſignificat vngo vel frico:aut quid ſimile:quod digito:aut aliquo inſtrumēto alicui rei ſuperinducit:fricat:vel imprimitur:ſed tenuiter: nō craſſe. Col. lib.viij. Fere autē per ęſtatē ſic muſcis aures canū exulcerant ſępe:vt totas amittāt. Qđ ne fiat amaris nucibus cōtritis:liniędę ſunt. Hiero.in Tobi. Statimq; limes ſuper oculos eius ex felle iſto piſcis. Fateor tū adeo inter dū hęc duo ꝙba lino ⁊ limo in ſignificatione ꝓpinqua eſſe:vt vix diſcerni poſſint. Al limo componit circūlimo. Lactā. lib.v. Circūliniat mō poculū ęleſti melle ſapiętię:vt poſſint ab imprudentibus amara remedia ſine offenſiōe potari.

Lingones ſunt popli Gallię ſupra Heluetios ⁊ ſequanos in occaſum vergentes.

Linternus Campanię fluuius: haud longe a vulturno fluuio ⁊ oppido.

Lingo is.xi.ctum. Lingere eſt aliqd lingua molliter tangere. Plau.in Caſi. Mel mihi video: lingere. Hinc linguā quidā deduci voluerunt. Rurſus lingere dicimur dū aliquid in ore tenentes guttatim id defluere in ſtomachū ſinimus. Quę res linctus dicit. Unę ꝙ in hūc vſum fiūt ecligmata grece dicunt. Plini. Telicos gēma eſt quę oleę nucleo ſimilis videt:⁊ lingētiū calculos frangit. Idem. Multi tuſſim veterē linctu ſalis diſcuſſere. Idem. Semine lini fiūt Eclegmata. Hinc fit cōpoſitū elingo:qđ eſt extra lingo. Plau.in Cur. Hic hodie apud me nunq; elinges ſalē.

Lingua a ligando dicta eſt:qꝛ liget cibū. Nam cibos vi ſua conglobat ac deprimit:in ventrēq; tranſmittit. Seu qꝛ ipſa dentiū ſeptis: quaſi muro vallata ac ligata ſit. Eſt ⁊ lingua minor:quę ⁊ ſublinguiū quibuſdā dicit operculuz cartilaginoſiz:quod phyſtulā ſpiritalē in gutture claudit: cum phyſtula cibali cibus defert. Hęc cum ridemus attollitur:quia riſus omnia concutit. Quapropter periculoſiz eſt ne nos riſus inuadat:cum deglutimus. Hoc em opculum natura inſtituit:ne quid eſculēti:potulēti ve ad pulmonem ferat. Quod ſi accideret:niſi reijceret: homine ſtrāgularet. Accipit quādoq; lingua ꝑ differētia ſermonū. Unde dicimus linguā latinā:linguā grecā:vt eſt apō actus apoſtolicos. Aludimus eos loquētes noſtris linguis magna/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lia dei. Quinetiã in vna lingua sermonis diuersitas lingua di: vt in greca lingua est Attica: dorica: ionica lingua. Scribit Strabo trecẽtas natiões q̃ dissilibus linguis vterẽtur descẽdisse in Dioscuriadẽ vbẽ colchorũ clarissimã.

Linguarũ diuersitas: inquit Aug. lib. xix. ciuita. dei: hominem alienat ab homine. Nam si duo sibimet inuicẽ fiãt obniã: neq; ꝓterire: sed simul esse aliqua necessitate cogantur: quorũ neuter nouit linguã alterius: facilius sibi animalia muta etiã diuersi generis: q̃ homines sociant. Rursus lingua appellat gen⁹ promontorij non excellẽtis: sed molliter in planũ deuexi. Similiter instrumentũ planũ ⁊ oblongũ in speciẽ linguę factũ: lingua dicit: quale est illud quo vtuntur Aromatarij ad extrahenda e vasis vnguẽta. Cuius diminutiuũ fm Priscia. est lingula: eiusdẽ significatõis: ⁊ per concisionẽ Ligula. Festus. Ligula per diminutionẽ dicta: als a similitudine exertę linguę: vt in calceis: als insertę: id est intra dentes coercitę: vt in tibijs. Pro ea quę calceorũ est. Mar. Mõ extrema sedet linea lingula planta. Iuuenalis abiecit n ⁊ li corripuit. Et ligulã dimittere sollicitus ne Tota salutatrix iam turba peregerit orbẽ. Mart. Quãuis me ligulã dicant equitesq; patresq; Dico: ab indoctis lingula grãmaticis. Pro ea quę instar linguę facta est. Plini. Cęra punica fit hoc modo. Ventilat sub dio sępius cęra fulua: deinde feruet in aqua marina ⁊ alto petita addito nitro. Inde ligulis eligunt floꝛẽ. Col. Ligulã vocat instrumentũ ad purgandũ e vase spumã. Deinde inquit vbi liq̃tum mel in subiectũ alutũ defluxit: trãsfert in vasa fictilia: quę paucis ante diebus aperta sunt: dum musteus fruct⁹ efferuescat: isq; sępius ligula purgandus. Pli. Sunt q̃ commitialibus morbis dandũ putãt luna quarta: sexta: septima linguę mensura: id est cochlearis. Veteres etiã gladiolum oblongũ in speciẽ linguę factũ ligulã vocitauere. Lingua item: vt Pli. testat: herba est quę circa fontes nascit: cuius radix cõbusta ⁊ trita Alopecias emẽdat. Similiter lingua bubula genus herbę: quã greci Bugloſſon dicunt boum linguę similis. Lingua canina alia herba quę Cynoglossos vocat a grecis. Lingua petrea genus lapilli q̃ inter gẽmas cõnumerat. Al lingua fiunt Elinguis: sine lingua: ⁊ qui loqui non potest: etiã si linguã habeat. Elinguo as. Bilinguis: trilinguis: ⁊ huiusmodi.

Linguax sine lingulax: lingulacaue verbosus: multũ loquens: qui nimiũ ⁊ stulte loquit. Bel. lib. j. Hoc gen⁹ hois in ỹba ꝓfectos locutuleios ⁊ blateroneꝰ ⁊ linguaces dixe

Lingulaca mulier multiloqua. Plau. in Casi. (runt. Lingulaca est: nã nunq̃ tacet. Accipit quãdoq; p mulierę auguratrice. Quãdoq; p pisce q̃ solea aut ei similis a nõ nullis credit. De quo apud Var. ⁊ Plau.

Linozostis ỏ herba: quã latini Mercurialẽ vocãt. Lc.

Linostrophon: herba est quã nõnulli prasion: alij marrubium vocant. Lc.

Linquo linquis liqui lictũ fm Priscia. significat relinq̃: dimitto: habetq; li syllabã indifferentẽ in pręterito. Virgi. Nec tamẽ indecorem tua te regina reliqui. Idem. Namq; sua patriã liquerat tellure sepultam. Huius compositũ est Delinquo. Ascen. Errat cum Festo ꝛ Lęsariensi: male citante. Virgi. Aenei. iiij. vbi legitur. Namq; suã patria antiqua cinis ater habebat.

Lipara pe. cor. insula ex ęolijs Liparo rege Ausonis regis filio: cui successit Aeolus. Hier. Quę e Lipara Sicilią navigant sinistra est. Hinc Lipareus liparea liparęũ.

Lipar⁹ Ausonis regis fili⁹: a q̃ Lipara denoiata insula.

Liparis Lilicię fluuius ἀπὸ τοῦ λιπαροῦς: quoniaꝫ scribit Victru. Natantes in hoc flumine: aut ie lauãtes nõ aliter vngi ab ipsa aqua: q̃ si oleo aut adipe lauarent.

Lipsana penul. cor. tñ plur aliter declinatũ: nomen est q̃ apud nos reliquię significantur.

Lippus qui oculos habet lachrymantes: cum pumedo ab is defluat. Lippitudo ipsum vitiũ. Cor. Celsus. Si frõs purit lippitudinis metus est.

Lippio is. iui. itum. Lippus fio: hoc est marcoꝛeꝛ in oculis contraho. Pli. lib. xxviij. Oculoꝛ vitia fieri negant: nec lippire eos: qui cum pedes lauãt: aqua inde ter oculos rigant. Plau. in Cur. ad fauces transtulit. Prospicio parũ: os amarũ habeo: dentes plenos: lippiũt fauces fame: ita cibi vacuitate vemo lassis lactibus.

Liquẽtia fluuiꝰ Gallię cisalpinę seu Venetię: post Tarui finũ agrũ. Oriq̃ in opiterginis ⁊ in mare adriaticũ cadit.

Liquidus a. um. pe. cor. molle: fluxũ. Virgi. Aut cũ hõnꝛtia mella Stipant. Aliquãdo ponit ꝓ puro. Idem lib. iij. Dulcia mella premes: nec tantũ dulcia quantũ Et liquida id est defęcata ⁊ sine sordib⁹. Aliqñ pro ꝓspero. Plau. in Pseu. Ab sinistra auspicio liquido: a q̃ ex sententia confidentia est inimicos meos me posse pdere. Hinc fit aduerbium liquido: quod significat pure ⁊ manifeste. Teren. in End. Vt liquido possim iurare. Dicimus etiam ad liquidum: quod est manifeste.

Liquido as. aperio: manifesto.

Liquo liquas li syllaba correpta. significat liquidum facio: cum fcz aurũ vel plumbũ dissolnitur. Luc. li. vij. Ereptaq; tela liquauit. Huius passiuũ liquor. Cõposita sunt Eliquo quod est extra seu valde liquo. Lactã. lib. ij. Vnde autẽ vel quomodo deus hęc duo principalia: ignẽ ⁊ aquã: vel accenderit vel eliquauerit: solus potest scire qui fecit. Augu. lib. ix. confes. Per translationẽ dixit. Voces igit. interluebant auribus meis: ⁊ eliquebat tua in cor meũ. Reliquo idẽ q̃ liquo. Vnde legimus de sanctis. Primo ⁊ Felicino q̃ iusserit ipses reliquiari plũbũ ⁊ buliens in ora fundi.

Liquatũ sine liquamẽ: pinguitudo animalis ad ignem liquefacta: ⁊ in vsum coquinariũ seruata: ad condiendos cibos. Licet ⁊ de alijs dici possit: q̃ nõ comedũt: vt est apũ Col. li. viij. Succ⁹ excolati lupini veteris vini sex: ⁊ amurca pari mẽsura miscent: eoq; liquantur nõ tõsa ouis imbuit.

Liquasco is. liquidus fio.

Liqueo es. liqui li syllaba correpta. Est autẽ liquere liqdum seu molle esse: quod instar olei discurrit. Hier. in Leui. Omne liquens quod bibit de vniuerso vase imũdum erit. Hinc liquesco: liquidus fio. Perfi. Tot tibi cũ in flammas iunicũ omenta liquescãt. Virgi. Lim⁹ vt hic durescit ⁊ hęc: vt cęra liquescit. Hui⁹ cõposita sunt Colliqueo: a q̃ Colliquesco. Deliqueo: a quo Deliquesco: qđ est in totũ resoluo. Qui. lib. vij. met. Protinus imbutũ cęlesti nectare corpus Delicuit stagnũq; fluo de nomine fecit.

Liquet impersonale: significat constãs: manifestũ: ⁊ certum est. Quoniã quę resoluuntur certa: constantia: ⁊ manifesta fiunt. Teren. in Eunu. Illi liquet nubi deierare bis mensibus sex non vidisse proximis.

Liqfacio. Al quo liqueſio eiusdẽ cũ liquesco significatonis. Al liquefacio cõpositũ. Illiquefacio: qđ ẽ valde seu intus liquefacio. Lice. lib. iiij. Tus. Quę sunt oẽs vnius generis ad perfundendũ animũ tanq̃ illiquefactę voluptates.

Liquo is. liqui resoluo: defluo: stillo. Cuius passiuũ est liquor: liqueris. Quorũ li syllaba producit. Verg. Vere nouo gelidus canis cum montibus humor Liquitur. i. paulatim dissoluit. Idem lib. iij. Nam quę prima solo ruptis radicibus arbos Vellitur: huic atro liquũtur sanguine guttę: id est defluũt. Luc. lib. ix. Liquitur ⁊ nigra distillant inguina tabe. Hinc etiã fit liquesco liquescis prima produc. Ouidi. lib. j. de pon. Sic mea perpetuis liquescunt pectora curis. Al liquo fit cõpositũ Colliquo. Varro. Quod aurum cum colliquisset: in forma fuit infusum.

Lira prima syllaba produ. sulcũ significat. Col. lib. ij. Liras rustici vocant easdẽ porcas: cum fic aratũ est: vt inter duos latius distãtis sulcos: medius cumulus siccam sedẽ frumẽtis ꝓbeat. Hinc lirare: a quo delirare ⁊ delir⁹ ⁊ deliramentũ. Lirare dicunt agricolę cum crate dẽtata vbi tabula aratro annexa operiũt semina. Primo enim arantur terra: quod dicit proscindere. Deinde secũda aratione excitate grandiores glebę frãgunt: quod vocant effringere. Tertia aratione iacto semine boues lirare dicunt: qui tabellis ⁊ vomere simul ⁊ satũ frumentũ operiunt in porcis: ⁊ sul-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cant in fossas: quo pluuia aqua dilabat. Hinc delirare aliquem dicimus: cum non recto sulco tegendo semen incedit. Deinde per metaphorã ad insaniã hoc vocabulũ trãslatum est. Vnde & deliri insani dicuntur: & delirare insanire. Horat. in epistolis. Quicquid delirant reges: plectuntur Achiui. Deliramentũ ipsa deliratio. Quidã tamen delirare a græco trahunt. Nam λικεῖν ineptire est. Nostri etiam liras gerras & nugas vocitauere. Plau. Nam tuę blanditię mihi sunt: quod dici solet gerrę germanę edepol lirę. Lyra per y aliud significat.

Liro as. liras facio. Col. Liranf iugera duo opa vna.

Liratim aduerbiũ per liras. Col. Ęqz cum sint liratim

Liris fluuius Campanię ortus in Apenni/ (seri debet. no & Minturnas prꝛterlabens. Marti. Cęruleus mons Liris amat quem sylua Maricę Protegit. Virgi. Et vmbrosę Liris per regna Maricę.

Lis: cõtroversia: a limite: id est termino dicta: qz primę inter homines lites de limitibus fuerunt.

Litigo as. penul. cor. quasi litem ago: discepto: contẽdo. Marti. Ah miser & demens viginti litigat annos. Quisqz cui vinci Gargalianę licet? Plau. in Ru. Qua de re nunc litigatis inter vos? Litigiũ litis actio. Idem in Cas. Nam ego quid contrahere cupio litigij inter eos? Litigiosum dicitur de quo lis est. Litigiosus: qui frequens in litibus versatur. Litigato: & litigatrix: qui & quę litigat.

Lithos græce: lapis latine dicitur.

Lithargyriũ: spuma argenti: quasi qz sit in lapidẽ cõpacta argentum.

Lithargyrus lapis argenteus. Ec.

Litho: ẽ herba quã do: ipetrõ & to: opetrõ vocãt. Ec.

Lithocolla: glutinũ quo lapides ꝓiungunt. Fit em ex lapide pario aut marmore cum taurino glutino.

Lithoglyphus pe. cor. sculpto: lapidũ.

Lithotomia pe. p. lapidicina. Lithotom⁹ architect⁹.

Lithologema pe. p. lithologematis structes lapidũ.

Lithostrotos penul. pro. mas. generis & hoc lithostrotũ: dictio cõposita ex λίθος lapis & στρωτὸς stratus appellatus locus lapidibus stratus: si verbũ græcũ proprie interpretari volumus. Verũ lithostrota ex paruulis crustis cõstabãt quibus solũ pauimẽti incrustabat. Vnde legimus in euãgelio Joannis. Et sedit pro tribunali in loco qui dicitur lithostrotos. Var. lib. iij. de re. rusti. Cum villã haberes opere tectorio atqz intestino: ac pauimẽtis nobilibus lithostrotis spectandã. Hoc a nostris dicit sectile.

Lithiasis: morbus calcularis.

Litera q̃uis sin suã analogiã per simplex t scribi debeat: tamẽ quia prima syllaba eius ꝓducit per duplex tt scribi solet. Dicta litera quasi legitera: eo qz legẽti ꝓbeat iter. Vel qz in legendo iteretur: vt inquit Serui. Vel a lituris: qz scripta deleri posset: quia plerũqz in ceratis tabulis antiqui scribere solebãt: & inde delebãt. Vel a lino is. qz ĩ scribendo illinitur: id est leniter inducitur atramentũ. Vel a linea: quoniã græce γραμμὴ linea dicit: & inde grãma litera: & grãmatica literatura. Et literę quę notę quoqz appellantur: ex lineis constant. Et significat principaliter literas indiuiduas: vt a b c. Sicqz diffinitur: qz sit minima pars vocis cõpositę ex literis: quę scribi potest indiuidua. Huic accidit nomẽ. s. quo appellat: figura qua pingit: & potestas qua valet. Aliquãdo litera capit pro scribẽtis manu. Cic. ad Atticũ. Nam Alexidis manũ amabã: qz tam prope accedebat ad similitudinẽ tuę literę. Plurali numero literę epistolã designant: nisi apud poetas. Apud quos legit litera pro epistola. Ouidi. Quã legis a rapta Briseide litera venit. Vocant prꝛterea literę disciplinę: quę literarũ monumentis continent. Vnde dare literis operã dicim⁹: hoc est incũbere artibus quę scriptę sunt. A litera fit diminutiuum literula: quod Hiero. posuit pro breui epistola: cũ ingt. Minuscula omnia & suspectas literulas vobis interdico sub anathemate. Literatus qui literis ꝑdit⁹ est. Cui⁹ cõtrarũ est illiterat⁹: ꝓ rudi & indocto. Literatul⁹ diminutiuũ est. Hiero. cõtra Rusi. Videris tibi literatul⁹ & rabi.

Literosus idẽ qõ literat⁹. Lasius homo literosus mere.

Literarius a. um. quod ad literam vel ad literas pertinet. Vnde dicitur ludus literarius.

Literator: qui literas nosci vel docet.

Literatura: ars quę de literis tractat: vt est grãmatica. Aug. lib. viij. con. Impator⁹ Juliani tẽpor⁹ lege data ꝓhibiti sunt Christiani docere literaturã & oratoriã.

Littus a. um. participiũ a lino. Vide in dictione lino.

Littus per duplex tt terra q̃ ab aqua tangit: vel qz alluitur: vel qz aqua ad id allidat: vel qz ibi aqua elidit: seu qz fluctibus oblimat. Et ꝓprie de mari dicit: ripa de fluminibus. Ouid. Campoqz recepti Liberior⁹ aquę ꝓripis littorã pulsant. Sue. in Nero. Disposite per littora & ripas diuersor⁹qz tabernę. Quãdoqz etiã littus dicit de fluminibus. Virgi. in diris. Littora quę dulcis auras diffunditis agris: cũ de Mincio loqueret. Sumit interdũ ꝓ terra mari vicina. Idem. Cui littus arandũ &c. Interdũ pro spatio circa arã: a litando: qui ibi litabant hostię. Nam sicut docet Donatus. Nauigãtes eundo & redeundo in littore sacrificabant: propter quod & vsus obtinuit: vt duplici tt scribat: cum lito primã corripiat. Cice. tamẽ in Topi. a lędo deducere videtur. Quod cum primã producat: vnico t scribendũ erit. A littus fiũt littor⁹: littorea. um. & littor⁹: littoralis adiectiuũ. Vt arena littorea: & plaga littoralis.

Lito as. sacrifico: facto deos placo: votũqz ꝑpetro. Sue. in Cęsa. Deinde pluribus hostijs cęsis cũ litare nõ posset: introijt curiã. Nul⁹ cõpositũ est perlito: quod est perfecte lito. Gel. Si hę res diuinę factę riteqz perlitatę essent: haruspices dixerũt ola ex sententia proceßurũ esse.

Litura q: superinductio: & cõplanatio: a lino is: vt fit cũ superducto attramẽto aliove liquore scripturã vel pictu/

Lituro as. pe. pro. cancello: expungo (ram destruimus. Sidonius Apol. Tũc vel certus te probasse reliqua gaudebo: si liturasse aliqua cognouero.

Lituus baculus incuruus quo sedẽtes augures auibus templa designabãt. Gel. Lituus est virga breuis in parte q̃ robustior est incurua. Dicit interdũ regale sceptrũ: hoc est ille Romuli baculus qui post Romulũ a litibus dirimendis in medio incẽdio integer mansit: vt apud Vale. maxi. Nihil in eo ꝓter lituũ Romuli integrũ repertũ est. Et Plutar. in Romulo. Lituus conseruatus est in palatino colle vsqz ad Celtarũ tẽpor⁹: a quibus capta vrbs incensa fuit. Sed postea expulsis a Camillo hostibus: inter altissimas fauillas illęsus: cum omnia ignis cõsumpsisset: inuẽtus est. Festus scribit lituũ esse gen⁹ buccinę curuę vnde vox gracilior: exiret: qua qui cecinerit: liticen dicit. Virgi. lib. vj. Et lituo pugnas insignis obibat & hastã.

Liticen. pe. cor. qui lituo canit.

Liuius nomẽ histor⁹ici Patauini: qui res humanas miro artificio: luculẽtoqz sermõe perscripsit. De hoc Hiero. ad Paulinũ. Ad Titũ Liuiũ lacteo eloquẽtię fonte manãtem de vltimis Hispanię: Galliarũqz finib⁹ quosdã venisse nobiles legimus. Et quos ad contemplationẽ sui Roma nõ traxerat: vnius hois fama ꝓduxit. Habuit illa ętas inauditũ oibus seculis celebrãdũqz miraculũ: vt tãta vrbẽ ingressi: aliud extra vrbẽ quererẽt. Fuit & alius Liui⁹ poeta comic⁹: cognoiatus Andronicus. De quo Diome. Cõstat: inquit: apud Romanos: primũ latino sermone comędiã Liuiũ Andronicũ scripsisse. Gel. lib. xvj. Primus oĩm. L. Liui. poeta Fabulas docere Romę cępit: post Sophoclis & Euripidis mortẽ annis plus fere. c. & lx.

Liuor: vestigiũ & nota quę fit ex flagello. Vnde in Eccle siastico legimus: qz flagelli plaga liuorem facit. Aliquando significat colorẽ nigriorẽ. Var. Sic paulatim liuor in cãdorem vertit: & omnis macies e corpore abscedit. Et quoniã talis est color: inuidoriã: ideo liuor accipit pro inuidia. Luc. Liuor edax tibi cuncta negat. Clau. lib. iij. Rabiem liuoris acerbi Nulla potest placare quies.

Liuidus ꝓprie dicit qui ex percussu carnem nigrã ha

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bet:fluxione cruoris ad eũ locũ quo percussus est. ¶Pli. Taplię succus suggillatis ac liuidis pdest. ¶Hinc liuidus p nigro. Tergi. Quidve petunt animę vel quo discrimine rapas ¶Hę linquunt:illę remis vada liuida verrunt. Quoniã ẏo q inuidia laborãt exedentes se dolore hũc colorẽ cõtra hunt: Liuidus sępe p inuido ponit. ¶Marti. Omnibus inuideas liuide:nemo tibi. ¶Huius diminutiuũ est liuidulus. Iuue. Quibus inuideas:si liuidulus sis.

Liueo es.ater sum. ¶Pli.lib.xxij. Cortex ẏo scilicet helio rubi liuentibus colorẽ reddit. Et aliqñ inuideo. ¶Põpo. ¶Malignus homo t fortunis aliorũ semp liuens.

Liuesco:liuidus fio. Claudi.li.ij. ¶Haud equidẽ inuideo nec enim liuescere fas est Tel nocuisse deos. ¶Huius compositum est adliuesco.

Lix ō: cinis in quẽ materię redigũtur:cũ fuerint exustę. ¶Pli.lib.xxxvj.allegat Tarronẽ dicẽtẽ:lix cinis est foci. Et lix vocat aqua cineri immista. Vnde lixiniũ. Et lix aqua: a Lica qui secutus est ¶Herculẽ deflecti quidã aiunt.

Lixiniũ aqua in qua lauãdi gratia decoctus est cinis p n ante i. Col.lib.xij. Sũt qui culmos fabę exurãt t ex eo quod cremauerint cinere:lixiniũ faciũt. Idem lib.vlti. lixiniam vsurpat. In olla:inquit:ficuli ampla ꝓparatam lixiniam cineris sarmenti calefieri conuenit.

Lixã aquã veteres dixerũt. Vñ lixę de ꝙbus nũc. Lc.

Lixę dicti sunt q vilioris quęstus gratia exercitũ sequũtur:vt puta lauandi aut coquẽdi gratia. Sil.lib.v. punico/rum. Inutile marti Lixarũ vulgus. Scipio apud Liuium Actiũ vmbrũ appellat semilixã: quasi semimancipiũ noie ignominioso. Tar. Lixulas t semilixulas vocabulo sabino scribit dici:circulos ex farina caseo t aqua cõmistos:t inter cibaria numerant: appellatiq; sunt a cinere:q lix cinis foci sit. Vnde elixus a.um. quod coctũ est cinere ollę supposito. Et Aulicociũ:quod olla coctũ est. ¶Nam veteres ꝓ olla aulam dicebant.

Lixo as.lixum facio:t vernacula lingua dicimus lissare. A quo fiunt cõposita:Elixo t prolixo:quod est lixũ facio:seu in longũ acuo. Colu.lib.v. Quare magnopere monendus putato: est:vt prolixet aciem ferramenti:t quantum possit nouaculę similem reddat.

Lixabundus dicitur qui exiguę mercedis gratia vilissimis sese obsequijs immiscet. ¶Plau. Qui famã tuã lixabundus t nomen fędas. Lc.

Lixos Colonia in Aphrica. a Clau. Cesa. deducta. Lc.

L ante o

Loba ę.milij vel panici racemus:vt est apud Varro.

Locus ꝓprie dicit quicqd aliqd cõtinet. Virgi. ¶Hic locꝰ vbis erit. ¶Ponitur q; a dialecticis inter accidentia subsiãtię. Et est vna de septẽ circũstãtijs:quę ita numerant. ¶Persona:qualitas:negotiũ:facultas:causa:modꝰ tẽporis: quę hoc versu continent. Quis:quid:vbi:quibus auxilijs:cur/quõ:quãdo. Quãdoq; locꝰ dicit genus. Sal. Natus haud obscuro loco. Quãdoq; distributio tẽporũ:quę cui in spectaculũ venturo tribuũtur ab ędilibus. Vnde motus loco dicit qui suas horas non obtinuerit inter ꝓcedẽtes t secutores. Et Cicero loco motus est cũ ex vrbe pulsus. Teren. Noster grex per tumultũ cõmotus est loco. Cũ autẽ dicimus: Loco patris te habeo:significamus ea esse charitate qua pater est vel esse debet. Terẽ. Si te in germani fratris dilexi loco. Loco ẏo solatij:loco voluptatis:loco honoris p iucundũ:voluptuosum t honorificũ dicitur. In locum substitutus.i.in alterius vicẽ. Quintilia. Et in locũ iuuenis amissi substituit de vanitate solatiũ. In plurali loci t loca. Loci sedes argumẽtorũ sunt:q intra se cõtinent argumẽta: t ex qbꝰ ipsa argumẽta petẽda sunt. Hb Aristo. topica vocati sunt. Loca sunt in qbus aliqd locat. Quãq; etiã locos in eodẽ significato dicam⁹. Virg. Deuenere locos vbi nũc ingẽtia cernis. Similiter locos pluralit dũtaxat mulieris vuluã seu vterũ:t vulgo matricẽ appellam⁹. Var. in orig. Sic loci mulieb⁹res in qbꝰ nascẽdi infia cõsistũt. ¶Pli.lib.xj. Fęminis eadẽ oĩa:ꝓter vesicã:t intꝰ vtriculꝰ vñ dicꝰ vterꝰ qd alio noie locos appellãt. Hb i relige aialibꝰ vuluã tñ dicim⁹.

Loculus dimi. a locus. Significat eñ paruũ locũ. Var. lib.iij. de re rusti. ¶Hortensius familiaris noster cum piscinas habere t magna pecũia ędificatas ac loculos:ita sępe cum eo ad villã fui. ¶Ponit etiã interdũ p sacculo: in quo pecunia seruat:qui alio noie dicit vulua t bulga t marsupium t capsula:sive sit lignea sive eborea. ¶Marti. Hos ni si de flaua loculos implere moneta ¶Hõ decet. Interdũ p feretro quo mortui esserunt:quod alꝰ capulũ t habitinam vocant. Et loculi ꝓ vulua.

Locellꝰ dimi. a loculꝰ. ¶Mar. Si qd adhuc supest in nostri fęce locelli. Est munꝰ:nihil est:ipse locellus erit.

Loculatus a.um. quod habet diuersos locos. Var. Mazvt ¶Pausanias t ceteri pictores eiusdẽ gẽris loculatas magnas habẽt areolas:vbi discolores sint certas:sic hi loculatas habẽt piscinas:vbi dispares discluſos habẽt pisces.

Loculamẽta loca distincta:siue capsulę:in quibus aues t similia nidificare seu habitare solent. Et a loculis deduci videt. Col. Vel si non ita cõpetit paxillis adactis tabulę supponant:q vel loculamẽta:quibus nidificẽt aues:vel fictilia columbaria recipiant. t lib.x. de apibus dicit. Crepitaculis ęreis:aut testarum plerũq; vulgo iacentium.teratur fugiẽs iuuẽtus:eaq; quę vel pauida cũ repetierit alueũ maternũ:t in eius aditu glomerata pepẽderit:vel statim se ad proximã frondẽ cõtulerit: proinus custos nouũ loculamentũ in hoc ꝓpꝫratũ pliniat intrinsecus pdictis herbis:deinde guttis mellis respersum admoueat: tũ manibus aut etiã trulla cõgregatas apes recondat.

Locuples pe.cor.generis omnis:fm ¶Prisci. Et tam in iq̃ in e ablatiuũ finit. Cice. in frumẽtaria. In ꝓuincia locupleti t referta. ¶Hora. In locuplete domo. Dictꝰ locuples a lata humo:hoc est locorũ plenꝰ:q pleraq; loca.i.qui multas possessiões habet. Quẽadmodũ pecuniosus: a pecoũ copia. Assiduus ab asse dãdo cognoiat. ¶Pli.lib.xvij. Cognoia etiã prima. Vnde pilumni q pistrinas inuenerũt. ¶Pisones a pinsẽdo. ¶Hinc t locupletes dicebãt locibꝰ est agri plenos. Et nõ modo p diuite:t loca multa possidẽti:verũ etiã p firmo certoq; ad quãlibet rem ponit. Cice. li.iij. offi. Accedit eo testis locuples ¶Possidonius. ¶Posset tamẽ p bono t magnę authoritatis capi:t forte rectius. Quemadmodum t illud in eodẽ lib. cõparatiue positũ. Quem eñ locupletiorẽ quęrimus q̃ principem ¶Po. Romani:qui retinendi officij causa:cruciatũ subierit vltroꝰ

Locupleto as.pe.cor.locis t possessiõibus quempiã diuitem facio. Quãuis etiã ad omnia:sicut dito: capi possit. Vt cũ quis opibus rebusq; etiã incorporis ditat. Col. lib. iij. Vt ante perpensum t exploratũ habeam⁹: vt locupletet patrẽ familię vinearũ cultus. ¶Plau. Tristus est paterna hęreditate locupletarier. ¶Hui⁹ cõpositũ est Collocupleto: quod significat valde dito. Teren. in ¶Heau. Vbinam est fides:dum ego propter te errans patria carco demẽs:tu interea loci collocupletasti Antiphila te.

Loco as.pono. cõstituo. Liui. lib.j. Castra ab vrbe haud plus quinq; milia passuũ locat. Vir. Hic alta theatri Sũdaméta locat. Interdũ locare est reponere. ¶Plau. Dũ aulam domi locatã pergrit:ablatã repit. Interdũ nuptui tradere. Teren. in ¶Phor. Quęso q si filiam suã vnicã locaret. ¶Hinc illocabilꝭ q tradi viro nõ põt. ¶Plau. Virginẽ habeo grandẽ:dote cassam atq; illocabilẽ. Interdũ affectare: ad appensionẽ dare:vel ad vecturã:seu ad opam faciendam. Et tũc cui qd locat in datiuo ponit:t ptũ in ablatiuo. Vt sex nũmis aureis operã vł domũ tibi meã locaui:vł equũ annũ totũ. Aliqñ etiã in actõ cũ ꝓpositiõe ad:si rei nõ hoc locatio fiat. ¶Plau. in trinũ. Ego hunc diei nomen triumo faciã. Mã operã meã tribꝰ nũmis ego locaui ad artes nugatorias. Sine ptio aũt expsso:ſz cũ otõ hoi. Cice. in Ver. Senonis ¶Menoni nobilissimi hois vxoris fundꝰ erat colono locatꝰ. Sulp. Lic. ¶Posteaq; curauim⁹:vt idẽ Atheniẽses in eodẽ loco monumẽtũ ei marmoreũ faciendũ loca

rent.i.cōcederēt p loco.Huiꝰ verbi cōpoſita ſunt.Abloco qđ eſt alijs loco afficto.Sue.in Vitel.Satis cōſtat exiturō viaticū defuiſſe:tāta egeſtate rei familiaris:vt vxore ac liberis:quos Romę relinq̄bat meritorio cęnaculo abditis: domū i reliquā parte āri ablocaret.Colloco:ſimul loco. Eloco:extra loco.Vt cū iumentū vel boues extra locare ſolent agricolę:t agrū frumētariū inde male curant.Qđ Col.lib.j.tangit:cuius inquit.Et maxime vexāt ſecundū q boues elocant:eoſq3 vt cętera male paſcunt:nec induſtria terrā vertunt.Et habēt penul.cor.

Locito as.pe.cor.freq̄ntatiuū formatū a ſupino:a ī i mutata.Terē.ī Adel.Algelli eſt H ſub vbe paululū qđ locitas

Locatarius:q domū aut fundū (huic demus qui fruat. aliudve ſimile in locatione conducit.

Locuſtę ſunt aialia parua infirmas habētia alas:vt inquit Hiero.q̄ qdē de terra cōſurgētia altius nō valēt auolare:vt plus ſint q̄ reptilia:t tamē auibꝰ nō equent.Dictę locuſtę:a locis vrēdis ob iacturā quā meſſibus afferūt:tactu multa vrētes:morſu vo oia erodētes.Vel a loco t ſto ſtas.Vel a longis haſtis tibiarū t crurū:q̄s greci ἄσατον vocant.Has parthi in cibo ſumunt.Et diuus dñi pcurſor Ioannes locuſtis victiſſe ſcribit:ſed cōtra obſtinatos(licet ſciā magnos viros aliter ſcribere)hoc non me fallit:q̄ locuſtis pratorū veſceret:audiant etiā grāmaticos. Hic Perottus grādi vir authoritate longā facit diſputationē:ſed carptim dicit in Indıa naſci longitudine triū pedū:quaꝝ crurib⁹ cū aruerint:vtunt p ferris.In cyrenaica lex eſt:vt ter in anno debellent.In Syria quoq3 eas necari militari imperio mos eſt.Nefas eſt credere diuū Ioānē:quē regis noſtri dei pcurſorē merito vocāt:huiꝰ cibi impuritate vſū in eremo fuiſſe:crudeli cibo:t venenoſo. Sz de grecis ſūt iſti authores celeberrimi Eudemꝰ rheto:Helladiꝰ:Eugenius:Zoſimus:Cęcilius:Longinꝰ:Luperciꝰ:Juſtinꝰ:Patricius:Samphilus:Zopyrion:tandē t Suidas oīm congregator:ita ſcribit grece ἀκρὶς εἶδος ζῳοφύτου,ἥτις δὲ ἀκρίδας ὁ πρόδρομος καὶ μέλι ἄγριον.ὅπερ ἀπὸ τῶν δένδρων ἐπισυναγόμενον.μάννα τοῖς πολλοῖς προσαγορεύεται:d ē Locuſta aialis parui genꝰ:veſcebat autē pcurſor locuſtis t ſilueſtri melle quod ab arboribus coactū mānā a multis appellat.Iſaaciꝰ etiā interpres pfuſius Nicādri dicit animal eſſe venenoſum.Plini.lib.ix.dicit locuſtas eſſe piſces: atq3 beatꝰ Aug.lib.x.con.ait Joanne aialibꝰ:hoc eſt locuſtis in eſcā cedentibus nō fuiſſe pollutū.Sed quid reſpōdebunt ſanctę matri eccleſię Inſurgēt ne tanq̄ coryphantes:q̄ cantat:t publice ſolēnizat.Debuit hirtū tegimē camelus Arrtubus ſacris ſtrophiū bidētes.Cui latex hauſtū ſanata paſtū Della locuſtis.Vbi illud locuſtis intelligendum eſt:vt ait ibi Suidas.Ideo cōcludendū eſt nō ſolum mō mānā itelligi oportere:verū etiā ſūmitates omniū germinantiū:vt ſunt etiā coralia roſarū ſyluestriū:t ſpinarū. Sed cauſa iſtius erroris fuit:qm̄ iſta dictio ἀκρὶς ἀκρίδος duo ſignificat:t locuſtā vermē venenoſum: qui ſūmitates corrodat:quē deꝰ aliqñ irat⁹ mittit cōtra pplos t natiōes. Significet etiā coroluū germinantium.i.ipſa germina.An igit fas dicere virū tā ſanctū:tā gratū deo comedere vermes miſſos cōtra inimicos dei.Et quare nō comedit etiā muſcas:t tabanos miſſos cōtra Pharaonē? Sed tēpore hyemis vbi erāt locuſtę Saluerūt ne:Immo aliq medici interpłant eſſe rapūculos:t alij doctiſſimi poma ſyluſtria.Sed tā ſancto hoī pū eſt credere māna p libito cęlū fluere:vt tā ptioſuz:t tā diuinū corꝰ ſuſtētaret.Quānis Plī.lib.xj.ca.xxix.ait Parthis:t hę in cibo gratę.Sed talia monſtroſa ſunt:q̄ etiā inde comedāt:nō eſt mirū:ſiqdē comedūt etiā hoīes quos ex finitimis regionibꝰ venāt.Locuſta quoq3 venefica Neroni grata ex Gallijs euocata:de qua apud Iuue.Dion grecus hiſtoricus.λοκούσαν τινὰ φαρμακίδα περιβόητον ἀγριππίνα μετεπέμψατο καὶ φάρμακόν τι ἄφυκτον προκατασκευάσασα ἔδ τινα τῶν καλουμένων μυκήτων ἀμέβαλε καὶ μὲν αὐτὴ ἐκ τῶν ἄλλων ἤσθιεν.i.Locuſtā quandā inſignē venefica Agrippina accerſiuit:t venenū aliquod ineuitabile i noſatos fungos iniecit:ipſa autē ex alijs rebꝰ comedebat.Locuſta etiā piſcis eſt ex genere cruſtaceorū:corpore longo:cornua ante oculos bina lōga t aſpera habet:dictꝰ a ſilitudine terreſtris.

Locutuleī:ſunt hoīes in verba puecti:t blaterones:t linguaces:quorū lingua tā pdiga infrenisq3 eſt:vt teterrima quadā colluuiōe verborū fluat ſemp t eſtuet.

Locrus vrbs ab Aiace Oileo t Naritijs:q eū ſecuti ſūt condita apud Locrinū montē:qui eſt in Brutijs ad extremū Italię oppoſitꝰ Peloro.Vir. Illic naritij poſuerūt ingenia Locri.Inde Locrēſes quorū rex fuit ipſe Aiax oileus. Hi Epizephyrij cognoīati ſunt:a Zephyrio promōtorio cui iminent.Author eſt Plī.a Locris incipere Italię frontem:quę magna Grecia appellata eſt. Alij ſunt Locri in Grecia cognominati oſolę a malo odore.Alij Opōtij Beotijs finitimi:qui t Epicūdij dicti ſunt.

Lodex icis.pe.pro.lecti veſtis t optimentū ſiue linteolus quo in lecto vtimur:t frequēter lauat.Vnde a polluendo lodices appellatas nōnulli putant.Iuue.Modo ſub lodice relictis Vteris in turba.Huius diminutiuū eſt lodicula Suet.in Aug.Ita vt extremis ſpatijs ſubſultim decurreret ſeſtertio vel lodicula inuolutum.

Lodix dicunt per i:non per e doctiſſimi quiq3.Lc.

Lgmiū Apollinis cognomē:quod ei lyndij impoſuerūt ob malor expulſionē finita peſtilētia.Lc.

Logos apud grecos modo ſermonē ſignificat:mō verbum:modo rōnē.Hiero.ad Paulinū.Logos grece multa ſignificat.Mā t ſbū eſt t rō t ſupputatio t cauſa vniuſcuiuſq3 rei per quā ſunt ſingula quę ſubſiſtūt. Alu.li.cōtra hęreſes.Hermes:q latine dicit mercurius:ſcripſit librū q logos τελεῖος appellat.i.verbū perfectū.Quid nos qñq3 p dicto ridiculo ac cōtēnendo ſumit.Lice.p Gallo.Ego te certe ſcio omnes logos:q ludi dicti ſunt:ſaluere iſſe.Alogos fiūt Catalogus:Epilogus:Dialogus: Elogiū:t prope infinita alia:t Logica.

Logica latine rōnalis. Nam greci λογικὸν rōnale dicūt Hęc rationalis philoſophia dicit:q̄ ꝓprietates verborum exigit:t ſtructurā t argumentatiōes ne p vero falſum ſurrepat.Boet.in cōmē.Top.Hęc eſt inquit diſciplina qua ſi diſſerēdi quędā magiſtra:quā logicen veteres peripatetici appellauerūt:cōtinēs in ſe inueniēdi iudicādiq3 pitā.

Logiſtoricꝰ:cōtexēs rōnes:cōputꝰ:t modos hiſtoriarū ſiue hiſtorice ſermocinās de liberalibꝰ ſciētijs.Quo noīe dictus eſt qdā liber.Clar.Cū Sidoniꝰ ad Mamatiū. Varro nē logiſtoricū ſiē poposceras t Euſebiū chronoḡphū miſi

Logodędalos vocāt q dolū colūt ſermonis ornatu.Lc.

Loligo pe.p.genꝰ piſcis:quaſi voligo ꝑm Varr.Volitat enī hic piſcis extra aquā ſe efferēs.Hic caput inter pedes t ventrē habet:quē nūc vulgo Calamariū vocāt:a thecę calamarię ſimilitudine:habet enī oſſicula duo quaſi cultrum t calamū t cruore nigrū atramēti modo:cū externe albus.Et cū a volo as.habēte pe.cor.deſcēdat loligo aūt pductā habeat:in metro per duplex ll ſcribendum puto. Horat.in ſer.Hic nigrę ſuccꝰ lolliginis.Huius dimi.eſt loligunicula.Plau.Emitto ſepiolas loligunculas.

Loliū:herbę genus:alio noīe zizania.Hora. Eſſet ador loliūq3 melior:a relinq̄ns.Hinc loliariꝰ a.ū.Col.lib.ix. Cribro viciario vel loliario q tā fuerit in vſu pulli ſupponat.

Lomentū grecī λέωμα vocant:quod tritū proprie ſignificat.Plī.lib.xxxiij.Subtiliſſimū genus lomenti quidā vocant quinis aſſibus eſtimatū.

Lombardia regio Italię:a longobardis dicta:quę ciſalpina Gallia vocabatur.Eius fines ſunt Apēninus t alpes t quicquid intra alpes Benacūq3 atq3 Mintū amnē cōtinetur.Cuius metropolis eſt Mediolanū:a populis qui lingones germanię t bardi galliarū ſunt ſimul miſti:non autē a longis bardis:vt ſolēt viri docti ridere.

Lōga alba vrbs eſt in latio:quā Aſcanꝰ Eneę filꝰ ędificāt.

Lōgus ꝓprie porrectꝰ.Virgi. Stant lōgis (ſicauit.Lc. innixi haſtis t ſcuta tenētes.Per tranſlatiōnē q̄q3 pontꝰ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

p diuturno. Idē. Et longū Andromachę testant amorez. Oñq; p magno. Cū lōgiores dies maiores dicim⁹. Oñq; p pmitoso. Idē. Infelix Dido longūq; bibebat amorem Et longū aduerbialiter: qđ significat lōgo tępore. Marti. Vtq; tuis longū dñsq; pueroq; fruant Muneribus. A lon/gus fiunt cōpōsita: Oblongus ⁊ prelongus.

Longe aduerbiū p longitudine tā tępo. is q; loci. Vt cū dicimus longe lateq; discurrit. Interdum significat valde Cal. Longe mihi aliena mens est. Interdū pcipue. Cice. Illud homini lōge optimū esse. Hui⁹ cōpōsita sunt a lōge ⁊ delonge: quę habēt accētū in prima. Longe gentiū figni/ficat longe: sicut nusq; gentiū: nusq; locorū.

Longeuus a. um. cū diph. quod est longi ęui. Virg. Quę tibi longęuo serū Lauinia conūx Educet fluuis. Cice. in Lato. O miserū senē q morte cōtēnendā in tam longęua ętate nō viderit. Hinc lōgeuitas Ἐλλιπὴς δὲ ἀιὼν ὤνος λέ/

Longanimis pe. cor. q est pseuerantis animi: eq (ἀνεξι/nimiter tolerās. A quo lōganimitas p tolerātia Hiero. Lō ganimitas q alibi sustētatio dicit: videt a patiētia differre: quia q infirmitate magis q; ppōsito delinquūt: sustētari per longanimitatē dicunt. Qui ꝓ ptinaci mente exultant in delictis suis: ferri patiēter dicēdi sunt. Patiēna ergo est qua p superbiā ⁊ pcaci mente peccantē non statim punit deus. Longanimitas est qua per infirmitatem: ⁊ nō deli/berati animi malitiā peccantes diu portat.

Longitudo: prolixitas. Vt lōgitudo diez in dextera illi⁹.

Longinquus a. um. quod est remotū: distans. Cice. Ad. Lato. Nō dubito quid ꝑsentes censeant: nos quidē lōgin qui: ⁊ a teipso missi in vltimas gētes.

Lōgo as. q; uis nō sit in vsu: habet tñ cōpōsita in frequē ti vsurpatione habita: q; sunt elongo ⁊ plongo: qđ est pro trabo. Plau. Quę mihi anus plongat pinissa.

Lōgisco lōg⁹ fio. Enn⁹. Neq; corpa firma lōgiscūt gcq;.

Longurio: idem quod longus. Var. Nic qui ante me est nescio quis longurio.

Longurius apud Varr. pertica longior. Qui lib. j. de re rus. ait. Secūda sepes est ex agresti ligno: sed non vivit. Fit autē palis statutis crebris: ac virgultis implicitis aut latis pforatis: ⁊ p ea foramina traiectis longuriis ferreis binis aut ternis: aut ex arboribus truncis demissis in terrā dein ceps constitutis. Idē lib. ij. Itaq; in stabulis oportet clau/sa habere ostia ac fenestras: ⁊ inter singulas a pśepib⁹ inter jicere lōgurios: q ea discernāt: ne inter se pugnare possint.

Lōganon: rectū intestinū dicit: quo alui purgam⁹: sic di ctum: q; in longū ꝓtēdit: ⁊ nō est ita orbi⁹ implicitū: sicut intestinū tenue. Apicius. Longanones porcinos ex ture ta rentino farsos cunctos concisos in cinere pullorū.

Longobardi populi Germanię: quos a longis barbis cognoiatos ferūt: ⁊ ab Oceano Germanięq; vltimis oris venisse nouas sedes q̄rētes. Di Albino duce Italiā intra/uere breuiq; oēs pene citeriores Gallię vrbes cepere. Ibi cū ducētis annis regnassent: a Carolo magno superati fue runt. Sed tamē vt diximus: vt celtiberi ex Celtis ⁊ Ibe/ris sunt vna natio: ita Lingones populi Germanię: ⁊ bar/di galliarū populi facta vnione gentē vnā ⁊ vnū nomē ad miscuerūt. Et ideo Ponticus vir doct⁹ nostri tęporis: lin/gobardos appellat: nō autē longobardos. Quātis aūt ꝓ/bationibus prodeat ille vir scrupulosus: alij viderint.

Lopades: genus conchę marinę. Plau. in para. Medi/co addite lopades echinos ostreas.

Loquor eris. locutus per c ꝑm Priscia. ꝓprie significat ꝓba ꝓfero. Differunt autē ab inuicē loqui ⁊ dicere. Q; lo qui sit a natura: dicere elegāter ⁊ facunde. Cōpōsita ver/bi loquor: sunt: Alloquor: ad aliquē loquor. Cic. Cum pri/die eius diei eū allocutus fuissem. Alloquimur etiā ea quę aut sūmo affectu: aut extremo periculo narram⁹. Vir. Ex/tremū quod te alloquor. Ouid. Nec q; te nostra sperē ꝑce posse moueri Alloquor. Hinc Alloquiū. Amb. lib. Hexa. Dixit: de⁹ nō vt p vocis organa quidā son⁹ sermonis exi/ret: nec vt linguę motus cęleste formaret alloquiū. Collo/quor: simul loquor: a quo colloquiū ꝓ cōfabulatione: cum veniūt in vnū locū loquēdi causa. Et collocutores qui si/mul loquūtur. Circūloquor per circuitū quendā declaro Et quę circūlocutio: quā gręci periodon vocant. Vt si ele phanti dentē ꝓ ebore dicam⁹. Eloquor: a ꝙ eloquiū. Delo quor: qđ est ō aliquo loco deputato loquor. Var. Hinc di cuntur eloquiū ac reliqui in sanis sabinis e cella deiq; de/loquuntur. Interloquor: Obloquor: Pręloquor: ante loqr Lactā. li. iij. Daniel quoq; filia ꝓlocut⁹ est. Perloquor: pfe cte loquor ⁊ sermonē perficio. Et habent pe. cor.

Locutor: seu loquutor: qui nimiū loquit. Gell. Qui sunt leues ⁊ futiles ⁊ importuni loquutores.

Loquela: verbū quod in loquēdo proferimus.

Loquētia ⁊ loquiū: q; uis a loquor deducant: non tñ eis vtimur nisi i cōpositōc. Vt breuiloquētia breuiloquiū: mul tiloquētia: multiloquiū: magniloquētia: magniloquium. Sīliter magniloquus: multiloquus: sultiloqu⁹: blandilo qu⁹: ⁊ hmōi q habēt pe. cor. Inteloquiū: primus loquendi loc⁹: seu principar⁹ loquēdi. Soliloquiū quod significat il/lius qui contemplando solus ipse secū loquit.

Loquax verbosus: garrulus. Unde corui ⁊ alię aues q humanā vocē imitant: loquaces dicunt. Hinc cōparatiuū loquacior: ⁊ suplatiuū loquacissimus. Loquacitas natura lis loquēdi abundantia. Cice. Torquato. Fecit autē nō lo quacitas mea: sed benuolētia longiores epistolas. Accipi tur etiā pro stulta ⁊ inani loquendi copia.

Loquacito as. multū loquor. Hiero. Si q̄n mulierculę de diuitijs ꝓprijs: de filijs: de vestib⁹: de mūdi vanitatibus garrulādo loquacitēt: vt moris est eis: franganť.

Lora siue lorea genus potionis est: quā gręci Deuteriā appellāt: quasi secundariā. Celsus apud nos tertiaria per vini caritatē. Nā Δεύτερον apud grecos secundū ō. Fit ex maceratis aqua vinaceis post mustū acinis expśsum. Non pōt ūre vocari vinū: q; uis inter vina operaria numeret. Tria eorū genera. Primū decima parte aquę: quasi musti expśsa fit: ⁊ ita nocte ⁊ die madefactis vinaceis: rursusq; p lo subiectis. Secūdū tertia parte eius qđ expśsum fit: ad/dita aquę expressoq; decocto ad tertias partes. Tertū fę/cibus vini expressum qđ fęcatū Cato ꝓpellat. Var. de vi. pa. Antiquę mulieres maiores natu bibebāt lora. Dicta lo ra quasi lota acina. Nec etiā leuia tenuia vina dicit. Pli. lib. xxiij. ait leuissimū vinū celerrime inueterari. Idem scri bit tenue vinū minus alere: magis stomachū nutrire. Ca/to fęcatū appellat qđ fęcib⁹ vini expśsum est. Vinū aq; mi/sceri Staphili⁹ pm⁹ inuenit. Dilutū q; q; vinū ō aquā.

Lorū prima pro. Nam lora habet o cor. ꝓprie significat corrigiā ex corio: ⁊ grecū est λῶρον. Unde ponit ꝓ cingulo Poetę baltheū Veneris: qui cestus dicit: lorū appellant. Lora etiā habenas vocamus ⁊ retinacula iumentoru: so/nas quoq; ac volumina ex corio bubalo: q; bus pugiles vte bantur. Preterea quecūq; ligamina lora dici possunt: ⁊ lo ramenta ligamēta: etiā quę ex talibus fiunt. Gell. Postea videbamus Androdū ⁊ leonē loro tenui reuinctū: vibe ro ta circū tabernas ire. Hiero. Loramento ligneo circudatū ędificij fundamentū non dissolueť. Ab hoc lorū etiā ꝓ co rrigia accipit: qua homines verberant. Bona. Lora apud veteres laura dicebant: a laura triumphorū sub qua mos erat: captiuos vinciri duciq; per pompā. Ideo autē vt cō ditionis reminiscant: loris cędunt. Unde lorarii dicebant qui in scenicis fabulis parebāt ijs qui ludis erāt pfecti: ⁊ vel vinciebant vel cedebāt quos iussi erāt vincire vel ce dere. Tortores quoq; lorarios vocatos inuenimus. Gell⁹ Itaq; si sequebant magistratus tanq; in scenicis fabulis q dicebant lorarij. Item lora dicunt corrigię quib⁹ lecti ⁊ sel lę instruunt: sup quibus tomēta vel culcitrę imponuntur. Var. Mouis linteis loris q;. Hinc etiā funiculus aureus ar genteusve qui collo gest[illegible] solet: lorū appellat.

Lorarij. Cide in dict[illegible]rū.

Lorica pe. pro. a loro fit. Et est munimentū corporis: quę le in imperatorū antiquis statuis videmus: quia loris alli/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gata fit. Q3 si fit ī numine: Aegis: idis. dicit. Habetq; in medio caput Medusę. Nam vt interpretat Var. e loris de corio crudo pectoralia antiqui faciebāt. Proprie vulgariter dicuntur bardę: vt sunt equorū: et scuta grecorū: non autez sunt: quas vulgo panzerias vocant: quoniā postea Galli succuderūt e ferro sub id vocabulū ex anulis ferreā tunicam. Lorica in ędificijs est quoddam quasi sepimentum: et veluti peribolus quę nos tueť a lapsu.

Loricо as. loricā induo. Vnde loricatus: lorica indutus. Pli. Mox vbi pluribꝰ eodē modo se coriis loricauit: in dimicationē pergit. Loricatio apud iurisconsultos accipit pro ornatu domꝰ spacioso ac veluti rectorio: q̄ impēse sunt voluptarię. Huius cōpositū est diloricor: de quo alibi.

Loricula dimi. a lorica qđ etiā in re militari significat p fidiū obsidentiū. Solent eñ obsessores vltra teli iactū fossam facere: quā nō solū vallo et sudibus: sed etiā turriculis instruunt: vt erūpentibꝰ ex ciuitate possint obsistere. Quod opus loriculā vocant: vt est apud Vegetiū et Cęsarem.

Loripes edis. pe. cor. q pedē in modū lori tortū habet Iuue. Loripedē rectꝰ derideat ethiopē albus. i. qui quasi loro pedē ligatū habet: claudus natura vel casu factus.

Lotiū: vrina a diluēdis coporibus appellatū. Est enim totius coporis lotio. Sicut vrina ab vrino: verbo descendit. Sue. Rephędenti filio Tito: q et vrinę vectigal cōmētus esset: pecunia ex prima pensiōe admouit ad nares: scīscitās nū odore offenderet. At illo negāte. Atq ingt e lotio

Lotos et lotis idis, ppriū nomē nymphę: Neptuni (est. filię q̄ Priapū fugiens: in arborē sui nois cōuersa est. Ouid. lib. x. met. Amnicolęq; simul salices et aquatica lotos. Hęc arbor: vt scribit Pli. in signis est in Africa quam vocāt celtim: tam dulci cibo: nam myrthi modo baccas fert: vt nomen etiā genti terręq; dederit: animis hospitali aduenarū oblitione patrię. Ligno color niger ad tibiarū cantus expetitur: quare et a poetis p tibia ponit. Quidā arbitrantur esse eā arborē quā Romani Cisciolū dicunt. Est etiā eodē noie herba in Aegypto: quā Homerus inter herbas subnascētes deorū voluptati primā noiauit. Hęc recedentibus aquis Nili puenit: similis fabę: in cuius capite fructus est papaueri similis: intus grana ceu miliū: ex quo incolę faciūt panē. Vnde Pli. lib. xxij. Qui arborē tantū lotū putāt Homero authore argui possunt. Ab hac fata fit lotometra: ex cuius semine simillimo porri fiunt panes in Aegypto a pastoribus: maxime aqua vel lacte subacto. Est et alta lotos: quā multi trifoliū dicunt. Ité alia lotos agrestis in Libya: hasta duobꝰ cubitis longa: ramos plurimos pferens. Quidā etiā loton milium vocant.

Lotophagi populi in Aphrica: apud Syrtes a loto nomen sortiti: qui ex loto arbore victitāt. Cuius fructus sunt magnitudine fabę: colore croci. Quoꝝ cibꝰ tam dulcis est vt aduenis incutiat patrię oblitionē. Vnde cū Vlyssis socij delati fuissent in Aphrīcā et gustassent: vix inde abducti sunt. Homer. lib. ix. odys. οὐδ' ἄρα λωτοφάγοι μίδοντ' ἐτάροισιν ὄλεθρον, ἔμμεναι ἐξοις ἀλλα σφίδοσαν λωτοῖο πάσασθαι· τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπόν, οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν οὐδὲ νέεσθαι ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι λωτοφάγοισι λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι: id est neq; lotophagi perniciem voluerūt: sed ipsis dederunt lotū comedere. Horū ꝯo qui cūq; loti comedissent dulcē fructū nō amplius renuntiare curabāt neq; redire: sed cū ipsis volebāt viris lotophagis lotū comedentes manere: reditusq; imemores esse.

Loxias Apollo dictus est q̄ per obliquū circulū ab ortu ente pergit ad occasum. Lc.

L ante U

Lubidinē veteres dixere a lubeo p libidine. Lc.

Lubricus a. um. pe. cor. quasi labricus. proprie lubricꝰ locus dicit: in quo quis nequit cōsistere. Qualis est terra glaciata. Virgi. Lubrica cōtoluit sublato pectore terga. Et se se opposuit Salio per lubrica surgēs. Vnde figurate adolescentia lubrica dicit: q̄ facile labit. Lubricos oculos dixit Lice. i. mobiles: sicut dicit pes lubricꝰ: qui est in lubrico. Piscis lubricꝰ dicit qui labitur dum tenet.

Lubrico as. lubricū facio. Iuue. Qui Lacedęmonio pitismate lubricat orbem.

Lucę boues: siue lucanę boues dicti sunt Elephanti. vide in dictione Elephas.

Luca: ciuitas Tuscię. A qua Lucenses dicuntur: q in ea habitant: aut qui in ea orti sunt.

Lucani ppli dicti sūt: q ea regio sita est ad partē sinistrę Liciferę. Vel q̄ loca etherea sint. i. multę lucis. Vel a Lucilio duce. Vel q̄ primitus in luco consederint. Hi inter Calabros et Apulos siti sunt: et a Sabinis orti. Eorū regio Lucania: quę nunc Principatus dicit. In ea est Pestū oppidum: et Elea vbs: Lucania et Petilis metropolis. Horā. Lucanus an Apulus anceps. Est et Lucanus a. um. quod ad lucē ptinet. A q̄ añlucanꝰ a. ū. Añluco et añlucor.

Lucanus nomen propriū poetę.

Lucanica genus farciminis ex porcinis carnibus: a Lucanis populis primū inuenta. Mar. Filia picenę vento lucanica porcę. Pultibus hinc niueis grata corona dat.

Lucem claritatē esse nemo est qui dubitet. Quoniā autem dies clara est: quemadmodū nox obscura: ponit quā doq; lux p die: et nox p tenebris: quāuis prima luce et primis tenebris: nō primā partē diei ac noctis significet. Prima ꝯo die p tota: nō p diei parte. Vel. Alia luce orta anis in pastū pfecta est. Inuenitur etiā luci aduerbialiter positum: sicut Vesperi. Lic. in Anto. Quis eñ audeat luci et in militari via. Græcū est. λυξ λυκὸς ἔνθεμ καὶ λύκος λέγεται ὅτι ἐμ τῇ νυκτὶ λυκὸς οὐκ ἐνδέιται. i. lux lucis et lycos lupus dicit: quoniā noctu luce nō egeat. A luce fit lucanꝰ a. um. Anteluncanus a. um. quod est ante lucis tempus. Et sublucanus sub lucis tēpore. Pli. li. ix. Nec oīno prius vergiliarū exortu sublucanis tēporibus. Lux aūt ἀπὸ τῆς λύκης dicta est. λύκην enim veteres greci appellant primā lucem quę precedit solis exortum.

Luceo es. xi. splendeo. Cuius cōposita sunt Alluceo: ad aliquid seu iuxta aliquid luceo. Colluceo simul seu totus luceo. Pli. lib. x. Inusitata genera alitū accepimus: quarū plumę ignū modo colluceant noctibus. Diluceo: distincte luceo. Gel. lib. ij. Cōtra ꝯo q in sex horis posterioribus nascit eo die videri natū: qui post eā nocte diluxerit. Eluceo extra siue multū luceo. Lactā. lib. vij. Quis tam cęcus vt existimet sine causa esse facta: in quibus mira dispositio prudentissimę rationis elucet. Augu. lib. j. confes. Hinc satis elucet maiorē habere vim ad videndū liberā curiositatem q̄ meticulosam necessitatē: id est clarū est. Alluceo: lucidus sum. Sed ad diem pertinet. Liui. Vbi illuxit cepere classem. Sed hic magis est ab illucesco. Plau. in Cap. At pol te si hic sapiat senex atra pix agitet apud carnificē tuo quę capiti illuceat. Idem in Amph. Nunc te inquit: q̄ mā sisti mitto vt cedas diei: vt mortalibꝰ illucescas clara et cādida. Interdū illucescere est illuminare et splendentē facere. Lactā. lib. vij. Qui solē cū cęteris syderibꝰ illuxit. Inter luceo: in medio luceo. Lice. lib. iij. ad Herē. Pręterea dissimiles forma atq; natura loci cōparādi sunt: vt distincti interlucere possint. Sed hic interlucere quasi internosci est. Pelluceo: per medium transluceo. Quintili. Sed vt inter se vincti atq; ita coeūtes: ne cōmissura pelluceat. Huius signi/ficationis est perluceo: et transluceo. Sene. de tranquillitate. Quid perlucētes ad vnū aquas et circūfluentes quinas? Lic. li. iij. offi. Quasi perlucet ex his quas cōmemorauit vir turibus. Col. lib. v. vt nullo loco transluceat. Polluceo: de quo alibi. Præluceo: anteluceo. Lice. Ego meis maioribꝰ virtute præluxi. Reluceo. Virgi. lib. ij. Sigea igni freta lata relucent. Rubluceo: aliquantū luceo. Ouidi. de meridie. Qualia sublucent fugiēte crepuscula phębo. Aut vbi nox abijt: nec tamen orta dies.

Lucescere est clarū fieri. Plau. in Amp. Tempus est exire ex vibe priusq̄ lucescat volo.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Lucidus a.um.qđ est clarũ:perspicuũ. A quo plucidus ꝛ translucidus. Quintilia.lib.viii. Similiter illa translucida ꝛ versicolor quo:undã elocutio res ipsas effeminat.

Lucido as.lucidũ facio:illustro. A quo dilucido:qđ est declaro:seu diuersis modis clarũ facio. Lice.lib.iij.ad Dere. Nam quod in dicẽdo rei dilucidãdę ꝛ magnificandę causa dolũ appellamus:id in dicẽdo honestius consiliũ appellamus. Elucido:extra seu multũ lucido.

Lucifico as.pe.cor.idẽ qđ lucido. A quo Elucifico. Mo/ni⁹. Elucificare lucidare:dictũ a luce. Laber⁹. Si cito ful/gentis splẽdore pecunię volo elucificare exitũ etatis meę.

Lucifuga pe.cor.qui fugit lucem.

Lucigena luce genitus. Lc.

Lucifer pe.cor.stella Veneris cum antegraditur solem: cum subsequitur hesperus.

Lucerna.a luceo. Grẽce Lychnus vocãt:cui⁹ prima cor ripitur:cum tñ in Luceo ꝓducat. Juue. Disposite pinguẽ nebulã vomuere lucernę. Lucernarũ vsuꝫ primi Alegypcij monstrauere:vt author est Euse.lib.v.ꝓparationis.

Lucernarius:qui lucernã fert. Lucernula dimi.

Lucens:quod aliunde lucem habet. Virg. Lucentemqꝫ globũ lunę. Lucibile quod per se lucet.

Lucet⁹ dict⁹ est Jupiter:a luce quã pstare hoĩb⁹ puta

Lucina pe.p.quę partui prẽest:q partũ ferat in (bas. lucem. Pli. putat lucinã dici q oculis pfit ꝛ luci. Sunt q a luco deducant:qui Romę Junoni sacer est in ex quibus. Ouidi.lib.ij.fas. Gratia Lucinę dedit hęc tibi nomina lu/cus. Aut quia principiũ tu dea lucis habes.

Lucinos dicim⁹qb⁹ sunt parui vtinqꝫ ocelli ꝛ breuis vi

Lucioſus ỏ: q interdiu parũ aut nihil videt: (sus. Lc. vesperi autẽ satis. Et hmõi morbus lucio nuncupat. Lc.

Lucius prenominẽ eius qui primus ita vocatus:quia oriẽ te luce natus est. Sic Lucia nomen mulieris pe.cor.,pfer/ri debet:contra cõmunem vsum.

Lucilius ꝛ Lucullus noĩa ꝓpria a luce deducta.

Luculentus a.um.quod est luce plenũ:splendẽs. Plau. in cur. Pulchrũ ꝛ luculentũ hoc nobis hodie evenit pliũ. Sal. Tum. M. Tullius oratiõnẽ habuit luculentã ꝛ vtilẽ reipu. Hinc adverbiũ Luculẽter:clare ꝛ splẽdide. Hiero. De quorũ vitis moribusqꝫ mirificis quę luculẽter ipse con spexi:libellũ ipse compegi.

Lucubro as.pe.cor.vigilo:ꝛ ad lucernã aliquid cõpo/no. Unde Lucubratio vigilia ꝛ opus quod lucubrãdo fit. Var. de origi. Non solũ ad Aristophanis lucernã: sed etiã ad Cleantis lucubraui. Liui.lib.j. Sed nocte Sorã deditã lanę inter lucubrantes ancillas in medio ędiũ sedentẽ in/uenit. Hiero. in prologo Judith. Hinc vnã lucubratuncu lam dedi. Sunt ꝛ lucubratiões rusticanę:vespertina ꝛ an/telucana:quãdo a vespere ꝛ ante lucẽ cõficiunt intra villã opera rei villaticę conducibilia. Col.lib.xii. Item ad lucu bration em vespertinã palos decem :vel ridicas quinqꝫ cõ ficere:totidemqꝫ per antelucanã lucubrationẽ.

Lucus nemus arboribus dẽsum:deo sacrũ:a luceo per antiphrasim dictũ:eo q non luceat. Quoniã cũ nullę illic arbores ꝓpter religionẽ cederent:opacus ꝛ sine luce erat. Sunt alii q nõ ꝑ cõtrariũ deducãt:sed ꝓpter lumina cre/bra sacrificiorũ:q ibi nocturno tẽpore fiebãt. Dicit etiã lu/cus a.um.pro luce. Teren. Cum primo lucu.i.prima luce: ꝛ cum primũ sol illucescet. Luc⁹ martis dictus est: in quo Mars Jliã vestalẽ virginẽ compressit:vt est apud Justinũ ꝛ Plutar. Luculus ꝛ lucellus diminutiua sunt.

Luco as.licet non sit in vsu:a luco siue a luce fieri puto. Cuius cõposita sunt:Colluco:qđ est ramos sylue decido. Interluco idẽ significat. Subluco succidẽdo illumino.

Lucar ptiũ qđ ex lucis captaſ:vel erogatio q̃ in lucis fie

Lucaria festa quę in luco Romani faciebãt. Qui (bat. permagnus erat inter viã salariã ꝛ Tyberim: ꝓ eo q victi a gallis fugientes e prelio ibi sese occultauerãt.

Luceria:vbs Apulię:quę ꝛ Ausonũ colonia fuit.

Luceres siue Lucerenses:tertia pars populi Romani distributa a Tatio ꝛ Romulo:sic appellati a Lucumone siue a Lucerio:siue a Luco qué Asylũ Romul⁹ vocauerat

Luceri⁹ Ardeę rex:q auxilio fuit Romulo aduersus Ta

Luc⁹mo ꝓprium viri nomẽ:a quo Lucumones (tium. appellati:qui postea Lucerenses sunt dicti. Hi fuerũt Tu/sci. Var. Dimicantẽ Romulũ cõtra. T. Tatiũ a Lucumo/nibus:id est Tuscis auxilia petiisse.

Lucrũ a luendo si ampliꝰ exolueret qꝫ quanti esset em ptum. A quo lucrosus a.um.plenũ lucro. Pli.lib.xviij. Et auctionibus eam adhiberi lucrosum putant.

Lucellũ diminutiuũ:paruũ lucrũ. Hora.in Ser. De se/ne gustarit tecum partita lucellum.

Lucrifuga:qui lucrũ fugit. Plau. Cum hos huc adij lu crum fugas:damni cupidos. Lc.

Lucriones:dicti sunt qui vndiqꝫ lucrari cupiunt.

Lucrinus pe.p.lacus Cãpanię in sinu Baiano cõtra Puteolos ꝓpinquus Auerno lacui: adeo:vt in maximis quã doqꝫ tẽpestatibus cõiungi soleat. Dictus a lucro pro/pter multitudinẽ piscium q ibi capiebant. De vtroqꝫ Mar. Dum modo lucrino:modo se permittit Auerno.

Lucretilis:mons in Sabinis.

Lucta:conflictus.

Lucto as.apud antiquos:ꝛ luctor deponens significat contra aduersarium omni adhibita vi nitor: confligo:quia in huiusmodi conatu membra soluuntur. Virgi. Luctãtes ventos. Serui. Hoc est egredi laborantes. Aliquãdo Lu/ctari est lucta ludere. Lactã. Ne quãdo in laqueos ꝛ frau/des illius aduersarij nostri cum quo nos deus luctari vo/luit:incideremus. Teren. in Hecy. Dicitqꝫ illi anulum sese dum luctat detraxisse. Hinc luctatio ludus quo alius aliũ nititur in terrã prosternere. Cõposita sunt Colluctor. La/ctan. de opi. Mã ꝛ ille colluctator: ꝛ aduersarius noster scis qꝫ sit astutus:idem ipe violentus. Obluctor acrius contra aliquem nitor. Col.lib.vij. Sepe etiã vel granitate lõgio/ris:vel cũ in proscindendo aut durior solo:aut obuię radi ci obluctatus cõuellit armos. Reluctor pro repugno. Idẽ lib.j. Nam cum veteri astruitur recens ędificiũ:quasi assur genti reluctans:oneri cedit. Quintilia. Cum a me quidaꝫ familiariter postularent: vt aliquid de oratione dicendi cõ ponerem:diu sum equidem reluctatus.

Luctito: frequentatiuũ. Unde Nascia.ponit apud vetu stissimos luctito pro luctitor: inueniri.

Lucunter genus est panis pistorij. Lc.

Lugeo es.xi.ctum.q̃si luce egeo ꝓpter ꝓtinuũ luctũ. Vel ỏ: a luo:q luct⁹ viã hoĩs soluat. Est em lugere valde flere Lactã.lib.iiij. Quis tam facũdus ꝛ tãta rerũ ꝓbonũqꝫ co/pia instruct⁹ existet:q oratio tãta effluẽtię hybertate decur/rens:vt illã crucem merito deplorẽt:quã mũdus ipe ꝛ to ta mundi elemẽta luxerũt. Est ꝛ lugere in luctu:ꝫ est in lu gubri habitu esse ex obitu charę necessarięqꝫ personę. Un/de luctus:vt Lice.lib.iiij. Tus.in quit. Est ęgritudo ex eo⁹ q charus fuerat interitu acerbo. Scribit Dionysius halil. v. Romanas matronas Valeriũ publicolã Brutũqꝫ luxis se annuũ tẽpus depositione auri ꝛ purpurę: vt est illis lu/ctus cõsuetudo in necessarios:cognatosqꝫ funerib⁹. Hu/ius verbi cõposita. Prolugeo:de quo alibi Elugeo: quod est luctum depono. Unde Agretius. Eluxit qui luctu de/posuit. Illuxit cum lumẽ apparuit. Liui. Quid aliud in lu ctu qꝫ purpurã aut aurꝫ deponunt ſeminę? Quid aliud cũ eluxerunt? sumunt? Aliquãdo Elugere est lugendo dese/re. Lice. Patriã eluxi iam ꝛ grauius ꝛ diutius qꝫ vlla ma/ter vnicum filium.

Luct⁹us.nõ solũ ploratio ỏr:sed etiam insigne: indiciũqꝫ mẽrẽtis:sicut est vestit⁹ niger ꝛ pull⁹. Sepe etiã ipse habit⁹ vultusqꝫ ꝛ vestis luct⁹ ỏr. Mã in luctu atrati sunt purpura: auroqꝫ depositis:cũ eluxerũt:nigrã vestẽ exuũt:purpuraꝫ resumũt. Antiqui etiã declinabãt luctus lucti. Actius. Cel so hinc ire ꝛ rapere lucti vestẽ in lecto contingis.

Luctiferũ dicimus ferens luctũ. Lc.

Luctuosus a um.luctu plenum. Sallu. Tirorũ morꝫ pu

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gnātes cruentaz:atq; luctuosam victoriā hostibus relin/quatis. Et luctuosus dicitur: qui est in luctu.

Luctificus.a.um.pe.co:. quod luctum inducit.

Lugubris ꝛ ℔ lugubre pe.co:. qđ ad luctū pertinet:vt vestis lugubris:quę defertur p:o morte alicuius chāri.

Ludus ð: in factis:iocus in verbis. Et ludus in singu/lari de p:ivatis: ꝛ de exercitatiõe gymnastica cū multo:ū conuẽtus ab vno erudit p:ęceptore. Unde ꝛ p:o schola ꝛ loco sumit:in quo exercent docenturve. Sic dicimus ludū palęstrę:ludum pilę: ludū gladiato:ium: ludū mu/sicum:ludū literariū. Sueto.in Cęsa. Formā qua ludum gladiato:iū erat ędificaturus consyderauit. Asco. Oẽm scholam ludū dicere Romani.Quintilia. Quia diuitem illū p:omiseram patrẽ in ludū vendiderūt:tanq; decepti: hoc est gladiato:ū. Cic.de O:a. Tum hoc in ludo nõ p:ę/cipit. Faciles eĩ causę ad pueros deferūt. Et statim post Hęc est in ludo causarū fere formula. Ubi de grammaticis ludo locutus est. Seneca. Dionysius tyrānus de re/gno electus ludi magister factus est. De ludo mufices in/tellexit. Lusus vero ꝛ lusio ad voluptatẽ magis pertinẽt sine vlla arte:ꝛ puero:ū p:oprie dicunt. Quintilia. Nihil me lusus offenderit. Et paulopost. Sūt etiā nõnulli acu/endis ingenijs non tantū inutiles lusus. Cice. Ex multis lusionibus nobis senibus talos relinquāt:ꝛ tesseras. Ubi de voluptate senili locutus est. Ponit tamen quādoq; lu/sus p:o ludo:ꝛ ludus p:o lusu. Similiter lusus p:o ioco: opponiturq; serio:quemadmodū ꝛ iocus. Plini. iunio: Aristoni. Quos quātosq; autores sequar facile impetra/re posse confido:vt errare me:sed cū illis sinant: quo:um non seria modo:verū lusus etiā exprimere laudabile est. Eodem modo ludus. Hora. Sed tamẽ amoto quęra/mus seria ludo. Ludi vero tantū plurali numero spectacula publica significant. Cic.in Ver. Inter binos ludos. Fuerūtq; apud grecos quattuo: ludo:ꝫ genera p:ęcipua .s.olympici:pythij:isthmici:ꝛ nemeęi.de quibus dictum est in dictione certamẽ. Ludi apud Romanos etiā quat tuo: erāt Megalenses:funebres:plebei:ꝛ apollinares.

Ludius ꝛ ludio p:o ioculatore histrione:ꝛ ludia p:o io culatrice. Mar. Hermes cura labo:q; ludiarū. Liui. Ac/citi ex Hetruria Romā ludiones:qui ad tibicinis modū saltabāt. Oui. Ludius equatā ter pede pulsat humū.

Ludias legimus fęminas appellatas. Martia. Ludiā quandā gaditanā saltantẽ vidimus semicinctā. Cc.

Ludo.is.si.sum. ludū exerceo: ꝛ construit cum ablto. Interdū etiaz cū actō. Suet.de Aug. Aliquādo vt vincat ludit assidue aleā. Tere.in Adel. Ita vita est hoĩm:quasi cum ludas tesseris. Interdū ludere est deridere. Plau.in Asin. Nec me cur lūdatis scire possiz. Interdū decipere. Ter.in Adel. Cur nõ ludo hūc aliquātisper? melius est:qñ qdez ℔ nunq; mihi voluit credere. Interdū iocari vulgo scrizare solazare. Pli.Ad Fabiū. Lūdere me putas:serio peto. Intellexit eĩ se nõ ioco agere:ℨ serio. Ter.in Ade. Congrū istum maximū in aqua finito ludere paulisper. Interdū canere: pulsare. Gel. Is optime ludere a mgro eius didicerat. Interdū versibus scribere. Virg. Ludere quę vellẽ calamo p:imus agresti. Interdū amittere. Ter. in Phor. In illis fructꝰ est:in illis opera ludit. Ubi notandū ludo modo actiuū:modo neutrū esse: vt ex ijs q̄ scripta sunt:itelligi licet. Cõposita sunt Alludo:colludo. Unde colluso: socius in ludo. Cic. Lenticulā de alea condẽnatū colluso:ez suū restituit. Virg.li.j.Geor. posuit p:o si/mul mouere. Sępe leuẽ paleaz ꝛ frondes volitare cadu cas. Aut summa nātes in aqua colludere plumas. Jure cõsulti: colludere dicūt aliquos:cū diuersam partẽ adiuuāt:prodita causa sua. Sic eĩ clientẽ suū simul cū aduersario ludūt:id est fallūt:ac decipiūt. Deludo:derideo: decipio. Plau.in Asi. Furcifer etiā me delusisti. Jdẽ. Quid me deluditis ꝛ nocte excluditis fo:as? Eludo:illudo:pę ludo:anteludo. Amb.li.j.off. Qui disciplinā bellicā vult assequi:quotidie exercet armis: ꝛ tanq; in pcinctu posi/tus pludit pęliū. Hinc pęludiū: quod p:opie ꝑcat pę/centionẽ:hoc est qđ ante inchoationẽ cantus p̄mitti solet fauo:is emerẽdi gratia. Et hęc habent penul. p:od.

Ludibundus:dicitur ludens. Cc.

Ludifico.as.derideo:seu per iocū ꝛ ludū fallo. Plaut. in Casi. Jam hic est lepide ludificatus. Juuenk etiā ludi fico: deponẽs. Ter.in Phor. Ergo sic me ludificamini.

Ludib:iū p:opie:q; ludimus deridemusq; ꝛ quod lu/dendi causa expetimus. Virgi. Ne turbata volẽt rapidis ludibria ventis. Unde haberi aliquid ludibrio dicimus id est derisui ꝛ contemptui. Terent.in Hecy. Non sic ludibrio tuis factis habitus essem. Ambro:si. de Agnete p:o coitus peccato posuit: cum ait. Cum quibus libidinis suę se posse credebat ludibrium exercere.

Ludicrū substantiuū dici potest:quodcūq; luso:ius ac ioculare. Liui.li.j. Et cū his crescẽte in dies grege iuuenū seria:ac iocos celebrare:iam tū in Palatino mõte luper/cal hoc fuisse ludicrū ferūt:ꝛ a Palanteo vrbe archadica palatiū:deinde Palatinū montẽ appellatū. Ubi Euādrū ex eo gne Archadū: qui multis ante tẽpestatibus tenue/rūt loca:solẽne allatū ex Archadia instituisse: vt nudi iu/uenes lyceiz Pana venerãtes per luxū:atq; lasciuiā cur/rerent:quẽ Romani deinde vocauerūt Jnuiū. Huic de/

Ludicrus.a.um.luso:ius:iocu/ (ditis ludicro ꝛ cẽ/laris:leuis. Virg. Neq; leuia aut ludicra petunt p̄mia. Unde ars ludicra:ars histrionica ꝛ scenica dicit. Prisci. hic ꝛ hęc ludicris ꝛ hoc ludicre declinat: cum tamen sic declinando ludicria:non ludicra faceret.

Lues dicit cum in vrbe:aut in agro febris aliudve mo:bi genus hoies vel peco:a: siue vtrūq; co:ripit. Interdū arbo:es ꝛ sata. Pestis quę aut cito occidit: aut cito abit:

Lugdunū ciuitas Gallię apud (ab eo quē inuasit. Aquitaniā: quaz Plancus cum Galliā comatā regeret: traditur condidisse. Jn ea fluuij Liger ꝛ Garunna.

Luma gns spinę:quę in pratis nascit ꝛ locis vliginosis Sic dicta:q; agricolę eaz e terra luūt.i.soluūt. Hinc lume ta loca lumis plena. Et lumaria falx qua lumeta secant.

Lumbrici vermes terreni a lubricitate dicti.

Lumbus pars co:poris:qua libido designat. Sunt eĩ lumbi a cinctura ad nates: a quibus venereus liquo: de fluit. Unde ꝛ apud poetas sumit q̄ñq; p:o mẽbro pudẽ/do. Plaut. Expergite lūbos extollite: Et in Pria. Crissa/bitur tibi fluctuante lūbo. Dicit etiam lūbus de brutis. Ho/rati.lib.j.Ser. Curto ire licet mulo: vel si libet vsq; Ta/rentū Dantica:cui lumbos onere hulceret:ac eques ar/mos. Hinc fiunt elumbus:vel elūbis:ꝛ delumbe.

Lumbare tegmẽ:quo pudenda tegunt:vt apud Hie/re. Sicut tu posuisti lumbare istud ad lūbos tuos.

Lumbago:vitium ꝛ debilitas lumbo:um.

Lumen:q̄ñ lucimen. A quo luminosus.sa.sum. qđ est clarū. Cic. Cum sint maxie luminosę partes duę:ꝛ quasi actuosę. Hinc etiā lumino:a quo illumino.as. ꝛ relumi/

Luminare:qđ lumẽ ha/ (no:qđ est lumen reddo. bet. Hieron.in Gene. Fecit deus duo luminaria magna: vnū: vt p̄esset diei:alterū:vt p̄esset nocti.

Luna a lucendo dicta:q; noctu sola luceat. Alij Lunā: quasi lucem alienā dicunt:q; lumen a Sole recipiat. Ci/cero. Cum illa quę luce lucet aliena. Vel Luna dicitur:q; sit luminū vna. Utcunq; est per greco:ū imitationem est: ἕλληνες γὰρ φασὶ λέγεσθαι ὅτι σέλας δ' φῶς ἢ ἄνω ὅτι ὑπὸ ἡλίου λύκα λαμβάνει σελήνη. Id est greci autem aiunt dici σέλας lumen a surs̄um: quoniã lucem a Sole sumat Luna. Hinc pleniluniū: quod est cū luna quinta/decima ꝛ rotūda est. Vel pleniluniū dicitur lunę oppositio. Plini.lib.xviij. Cū vero occidente Sole oriet̄ur: scili/cet Luna ex aduerso:ita vt pariter aspiciant: tūc erit pleniluniū. Interdū cum apparere desierit: ꝛ noua fit: ꝛ co/eunte vel silenti luna. Unde lunę conūctio dicitur dies silentis lunę. Diminutiuū a luna est lunula.

Lunaris ꝛ ℔ lunare: qđ ad Lunā pertinet. Ut lunaria

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ratio. Lunaris annus: qui mense vno suũ efficit cursum.

Lunaticus morbus dictus est: q eũ qui interlunio natus est: hunc morbũ fere pati compertũ est. Qui & Lomitialis a quibusdã etiã appellat. Sed diuersum esse ostendit Firmicus lib. iiij. Mat. cum inquit. Et si Luna male fuerit collocata: aut spaticos: aut lunaticos: aut caducos facit. Est autẽ proprie lunaticus: qui aut ab insania vexatur certis Lunę temporibus: aut grauatur morbo.

Lunatus. a. um. qđ est ad Lunę similitudinẽ factũ: vel qui habet speciẽ lunę. Tres eñ sunt figurę crescentis lunę. Nã modo curuat in cornua: modo in orbẽ circũacta: vt cũ est plena & Soli aduersa. Modo dimidio orbe eęsa: h est cũ equa proportione diuidit. Et ob id a nris di-

Lunensis caseus dicebat: qui ma- (uidua vocat. gnitudine conspicuus habebatur: cum ad singula milia pondo premeret. Martialis Caseus Hetruscę signatus imagine Lunę Præstabat pueris prandia mille tuis.

Luo. is. lui. significat persoluo. Luiꝰ. Ut tandẽ debito supplicio scelus lueret: id est solueret: seu purgaret. Tracũ a pecunia: quia apud antiquos pęnę pecuniarię fuerũt. Sed græcum λύω λύεις λύει. Jd est soluo. is. uit. Interdũ luere: est sustinere: pati. Justi. li. j. Quicũq capi potuerunt supplicia crucibus luerũt. Dicimus etiã luo capite: sicut mulcto & punio. Liui. lib. ix. Obsides etiaz sexcenti imperati capite luerunt. Hinc componitur reluo: pro soluo: seu repignero. Nam in alia significatione componitur a lauo: sicut deluo & proluo.

Lupus græce λύκος animal rapax: cuius fœmi. est lupa. Et lupus genus piscis pretiosi: qui varolus: a quibusdaz Sturio dicit. Et sub ostia fluuiorũ captus etiã laneus: lanatusve appellat. Mart. Laneus euganei lupus excipit ora Timaui Æquoreo dulces cũ sale pastus aquas. Sũt illi cũ mugili naturales inimicitię. Jtẽ lupus genꝰ est freni asperrimi: a lupinis dentibus dicti: q inęquales sunt. Siue quia duritiã habent lupini dẽtes: & propterea morsus eorũ asperrimus. His frenis vtebant Galli. Ouid. de Trist. Et placido duros accipit ore lupos. Jtẽ lupus est instrumentũ aduncũ: quo vasa q̃ in puteũ forte ceciderũt: extrahunt: harpax græco vocabulo & harpago noiatur. Jtẽ lupus Araneĩ genus: quo nomine etiã dicta est herba: quę asparagi vice mandi solet: quę & lupus salictarius: q salices ad similitudinẽ vitis ascendat. Jtem lupus: vt Palladius auctor est: serula manubriata vocat.

Lupus est ĩ fabula: prouerbiũ natũ est: q physici affirmant eũ a voce deseri: quẽ prior lupꝰ viderit. Quod esse fertur: cũ ille superuenit: de quo loquimur: & nobis sua præsentia amputat facultatẽ loquẽdi. Virgil. Vox quoq Mœrim Jam fugit ipsa: lupi Mœrim videre priores. Lupum auribus tenere puerbiũ est: qđ in re ancipiti periculosaq dici solet. Nã qui auribus lupũ tenet: nec eũ dimittere audet: nec retinere potest sine periculo. Hiero. cõtra Joui. Origenistã. Nunc vo quasi auribꝰ lupũ apprehenderis: nec tenere potes: nec audes dimittere: Suetoni. in Tibe. Cunctãdi causa erat metus vndiq iminentiũ discriminũ: vt sępe lupum se auribus tenere diceret.

Lupa cũ sit fę. a lupus ponit tñ q̃q̃z pro meretrice: q vt illa cibi: ita hęc vel libidinis: vel quęstus appetẽs sit.

Lupanar pe. pro. sumit pro turpi meretricũ loco. Aug. li. xvij. de ciui. dei. Meretrices aũt lupas vocabãt. Unde etiã nunc turpia loca earũ lupanaria nũcupant. Ambro. adiectiuũ posuit: cũ ait. Luz meretricibus scortaberis in ꝓtubernio lupanari. Dicit & lupanariũ. Ulpi. de petitiõe hereditatis. Licet a lupanario perceptę sunt: nã & in multorum honestoꝝ virorũ prędijs lupanaria exercent.

Lupari: scortari: meretricari. Accius. Qui cum meretrice per vias habitu nostro lupantur.

Lupatũ: idem qđ lupus pro freno asperrimo. Uergil. Nec frenis negabũt Uerbera dura pati: & duris parere lupatis. Dicta lupata: vt Serui. ingt: a lupinis dẽtibus qui inęquales sunt. Unde & eorũ morsus vehemẽter obest.

Lupinus. a. um. qđ est lupi. Plini. Massurius palmã lupino adipi dedisse antiquos tradit. Lupinꝰ subst. ãnuũ: gñs leguminis: q nõ mitius terrã appetat: vorax q illius sit q̃ lupus: & tellurez adeo amat: vt q̃uis frutetosolo coniectũ inter folia vepresq: ad terrã tñ radice pueniat.

Lupercal a lupa: dicit locus sub Palatino mõte sacratus ab Euandro Pani deo Archadię: qui Lyceus vocatur. Quãuis quidã ita appellatuz velint: q lupa ibi Remuz & Romulũ nutriuerit. Ouid. in Fast. Illa loco nomẽ fecit: locus ille lupercal. Magna dati nutrix ꝑmia lactis habet. Uel dicit a luendo: q ibi per capũ luebatur: hoc est sacrificabatur: vt fit dictio ex tribus orationis partibus composita: quasi luere per cap: ut.

Lupercalia etiã sacra: quę in eo loco fiebãt mense Februario dicti sunt: (uario: græci lyceа vocant. quasi ex illoũ mysterio: rum semine exorti. Siue vt Varro putat: q lupercalibus in lupercali sacra facerent nudi in honorem Panos. Licet. insectatur. M. Antoni. q in lupercalibus: in quibꝰ sedebat Cęsar amictus toga purpurea in sella aurea coronatus se lupercum exhibuerit. Nam nudi sacerdotes luperci currẽdo lustrabãt ciuitatem: & verberabant prægnantiũ manus mulierũ: vt facilioris essent partus zona ex corio capri. De his Ouidius. Quis vetat archadico dictos a monte lupercos? Faunus in Archadia templa lyceus habet.

Lura os culei: siue vtris ab antiquis dicta est.

Lurcones dicti sunt gulosi: & bonorũ suoꝝ consumptores. Plau. in Persa. Perẽnis herbę lurco edax: furax: fugax. Lucil. Edite lurcones: comedones viuite ventres.

Lurco. as. cibũ cum auiditate nimia sumo. Pompo.

Luridus. a. um. pe. cor. (Lardũ lurcabat lubens. qđ est supra modũ pallidum: quasi loridũ: quasi loro percussum & liuidũ factum. Hora. lib. Car. Boletq partus fulmine luridũ missos ad orcum. Hiero. ad Oceanũ. Lurida ora: sparsum crinẽ: squallidas manus: sordida col-

Luscinia auis dicta: q lugens ca- (la summittere. nat. Hanc Philomelã græci vocant: quę peruigil custos: cum oua quodam sinu corporis & gremio fouet insomnem longę noctis laborẽ cantilenę suauitate solatur. Hęc auis a poetis quãdoq dicitur atthis: quasi attica. Martia. Sic vbi multisona feruet sacer atthide lucus.

Luscus proprie: qui altero captus est oculo: qualis fuit Hãnibal: de quo Juue. Portaret belua luscũ. Quãdoq tamẽ dicit: qui est hebetioris visus. A luscus fit eluscoas quod est luscũ facio: & oculũ eluo. Scribit Julianus iure consultus. Aquilia lege teneri eum: qui eluscauerit disci-

Luscitus penulti. produ- (pulum in disciplina. cta: qui hebeti visu est: & qui melius noctu q̃ die videt.

Lusciosus: siue luscitiosꝰ: & luscicrosus dicit: qui propter vitiũ oculoꝝ parũ videt: q. s. luscos imitet: qui clarius vesperi q̃ meridie cernũt: vt inquit Fest. Plau. in mil. Dedepol tu quidẽ cęcus non luscioſus es. Plin. Sanguine hirci sanari luscioſos putat. hos græci myopes & nyctolopas vocãt: morbus ipse luscio vocat. Sunt qui ita discernãt: vt luscioſi dicant: q ad lucernã non videt: myopes qui minutꝰ cernũt.

Lusitania pars vlteri- (oris Hispanię: quã nunc Portugalliã appellant. Scribit Plini. Lusum liberi patris ac Lysam cũ eo bacchantem nomen dedisse Lusitanię. Hęc oceano occidentali alluitur: in qua est ciuitas Emerita: & Portugallię regnum. Lusitanũ littus pollet gẽma ceraunio: quod Jndicis pręferunt. aduersus vim fulgurũ creditur opitulari.

Lusito. as. pe. cor. frequẽ. est verbi ludo. Plau. in La. Nã vbi illo adueni: quasi patricijs pueris: aut monedulę aut anates: aut cothurnices dant: quibus cum lusitent.

Lusorius. a. um. qđ ad ludũ spectat: vt tabula lusoria:

Lustrũ ferarum habitaculũ in (qua tesseris ludit. syluis a luto: q sit lutosa lacuna. Uerg. Non absunt illis saltus ac lustra feraruz. A qua si militudine ij: qui in locis abditis ac sordidis desidię & ventri indulgẽt: in lustris vi-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tam agere dicunt: propter qđ & lustra dicunt popinę: & lupanaria: vbi habitant lupę. i. meretrices. Cice. libro. ij. Phil. Cum oēs impuritates impudica in domo quotidie susceperis vino lustrisq; cōfectus. Idem Lassio. Quę aūt in lustris & in vino cōmendatio potuit esse? Et lustrū dicit spatiū quinq; annorū: a luendo: hoc est soluendo: q quinto quoq; anno vectigalia & tributa soluebantur: & vrbs lustrabat: id est sacris purgabat: quę purgatio vrbis: etiā lustrum dicebat. Liui. lib. ij. Omnes centurię & equites in campū Martiū cōuocati: sue: oue: tauro: cęsis immolarūt: quod lustrū est dictū: sicq; a sacrificio illo census obtinuit nomē lustri. Quia vero census ipse: siue lustrum singulis quinq; annis habebat censorum magistratus: mutauit cōsuetudo: vt lustri appellatiōe spatia quinq; annorū appellentur. Hinc ar milustrum.

Lustro. as. circūdo. Lact. li. ij. Sed Luna quę orbē illū significrū. xxx. dierū spatio lustrat. Interdū lustrare & cat expiare. Liui. lib. iij. Ibi instructū exercitū oue: sue: tauris tribus lustrauit. Interdū aspicere: agnoscere. Cic. lib. iij. offi. Sed cum oīa ratione atq; animo lustraueris. Interdū sequi. Virg. At me cū raucis tua dum vestigia lustro. Interdū patefacere: clarificare: vt idem. Hostera Phębea lustrabat lāpade terras. Interdū inumbrare. Vnde lustra ferarum cubilia: & lupanaria per contrariū dicimus: quia parū illustrant. Interdum circūspicere. Virg. li. iij. Oīa collustrans hanc primū ab littore classem Conspexi venientē. Et lustrare: quod vulgo dicit monstruz facere. Cuius sententię duo sunt verba: recognosco. s. & recenseo. Hinus verbi cōposita sunt collustro: quod est circūspicio. Cic. lib. v. Tuscu. Ego autē cum oīa collustrarem oculis animaduerti columnellam. Illustro: perlustro: quod est perfecte circū reuideo. Liui. lib. j. Hercules ad primā auroram exercitus cū gregem perlustrasset oculis.

Lustror. aris. depo. significi. scitor, a lustris abditis locis Plau. in Pseu. Lustrant: luxant: comedunt: qđ habent.

Lustralis & hoc lustrale: quod ad lustrū pertinet. Liui. lib. j. Sacrificiū lustrale in diez posterū parat. Lustralia exta veteres dixerunt prępinguia: eo q lustralis: id est quinquennalis bos dicitur esse perfectę ętatis.

Lustricus. a. um. Vnde lustrici dies infantium appellantur: puellarum octauus: puerorum nonus: quia his infantes lustrantur: & nomina eis imponuntur. Et qui eos lustrant lustratores vocantur: & fęminę lustratrices: & qui lustrantur: lustrati nominantur.

Luter vas: in quo vinū diluitur: id est aqua miscetur. Nam & luto: & loto pro diluo a veteribus vsurpatū est.

Lutū cęnum: siue sordes: habet primā corre. Iuuena. Compositiq; luto nullos habuere parentes. Hinc luteus. a. um. quod est ex luto. Tibul. Sed nimius luteo corpora tingit amor. Fit autē lutum a luo. is. ἀλλὰ ἅπαντα ταῦτα ἀπὸ τοῦ λύειν ὡς ἄνω λελέχαμεν. Id est Sed omnia hęc a verbo greco λύειν, quod est soluere: vt su/

Luto. as. luto inficio. Vnde lutatus (pra diximus. luto infectus. A luto fiunt composita: deluto: & eluto: de quibus supra in dictione deluo dictum est.

Lutescere: significat lutum fieri.

Luteus color: rubeus: sanguinolētus: nam est sanguini consimilis: a λύθρον, qui est cruor. Bellius latinū putat: & a luce deduci: ait enī. Luteus q̄ ruffus color: est diluci/dior. Vnde nomē quoq; factum videtur. Alij a luo: q̄ fit quasi dilutus: hoc est solutus & decoloratus ruffus. Est enim luteus color dilucio: rutilus: qualis est color auri. Vnde violę eius coloris luteolę dicunt. Et lutea herba: qua chrysocolla tingit: quę naturā lini: seu lanę habet ad succū bibendum. Et vitellū in ouo: oui luteū vocamus. Idez color cerinus appellat a cerę colore. Idem & flammeus dicitur. Plini. Lutei video honorē auiquissimū in nuptialibus flāmeis totū fęminis concessum. Hinc flammea appellabant vestimenta lutei coloris: quibus flammunica vtebatur. Luca. Lutea demissos velarūt flāmea vultus. Huius nominis prima producit. Persius. Iam chlamides regū iaz lutea gausapa captis. Iuue. vero primā corripuit. Incude & luteo vulcano ad rhetora milit.

Luteolus diminu. Virg. Mollia luteola pingit vaci/

Luxo. as. soluo. Plin. li. xvij. Aut circūfos/ (nia calcasor, vel etiā subarato: imprudens luxauit radices. Vnde luxa: siue luxata mębra dicūtur locis suis mota & soluta. Et luxati dicunt: quorum membra suis locis mota sunt. Idē. Altheę radix decocta luxatis pdest. Hinc luxuria dicti sunt: qui in re familiari profusi: atq; soluti sunt.

Luxus. us. luxuria & luxuries: non solū pro re veneream sed etiā & fere semper proprieq; pro omni superfluitate: & nimia profusione: & sumptuosiore cibi: vestitus: & aliarum rerū cura dici solent. Cic. lib. j. offi. Intelligimus q̄ sit turpe defluere luxuria: delicate ac molliter viuere. Idem in Verrē. acti. j. Quas res luxuries in flagitiis: crudelitas in supplicijs: auaritia in rapinis: tē. Virg. libro. j. Geor. Luxuriem segetū tenera depascit in herba. Idem. Et domus interio: regali splendida luxu Instruitur. Luxus etiā pro splendore ponitur. Claudia. lib. ij. Sub tua purpurei venient vestigia reges Deposito luxu.

Luxuriosus. a. um. ponit pro nimiū abundāti. Cic. de Ora. Bēmare sitire agros lętas segetes: luxuriosa frumēta. Tunc enī in segetes solent immitti oues: vt eas pascant.

Luxurio. as. & luxurior: luxuriaris (si Diomedi credimus) hanc habēt distantiā: q̄ luxurio sit in laude: luxurior: in crimine. Significat luxurio non lasciuiā mentis: sed habitudinē corporis. Virg. lib. iij. Geor. Luxuriatq; thoris animosum pectus. Lom. Seuerus. Luxuriantur opes: atq; odia longa gignūtur. Utrūq; tamē pro superabundare: profundere: & lasciuire: smoribizare ponitur. Plin. lib. xviij. Aliqui in frigidis ab equinoctio autumni: in calidis serius: ne ante hyemez luxurient. Tibul. Luxuriant animi rebus plerūq; secundis. Liui. libro. j. Positis externorū periculorū curis: ne luxuriarentur otio animi: quos metus hostium disciplinaq; militaris continuerat. Colu. lib. iij. Lacumina virgarū: ne luxurientur diminuito. A luxurio: fit cōpositū eluxurio:, quod est extra luxurior. Idem in eodem. Qui si pingui agro validis vites deposueris pampinis magis eluxuriabuntur.

L Ante y

Lyęus cum diph. dictus est bacchus λύω soluo: eo q̄ mentē & membra vinuz dissoluat: vnde sequitur paralysis. Virg. Regales inter mensas laticemq; lyęum.

Lycus nomē proprium viri: quo nōie multi vocati sunt. Unus Troianus: de quo Virg. Fata lyci. Alter thebanus ignobilis: qui regnū Thebanū occupauit. Itez alius Thebanus rex. Alius Pandionis filius: qui a se lyciam noiauit. Alius Lychaon Callistoos pater: Archadię rex: qui cū solitus esset hospites necare: in lupū a Ioue cōuersus est. Fuit & alius lycus Priami filius. Itē Lycus fluuius Assyriorū: qui Tigri immisc. Ouidi. li. iij. de Pon. Huc Lyc⁹: huc Sagaris: Peneusq;: Hypanisq; Ratisq; Et lycus grece: lupus latine dicitur: ab λύκος, id est a prima luce: q̄ id tempus maxime aptū sit rapiendo pecori.

Lychaonia regio Asię: quę totius Asię medium quodāmodo locum & arcez occupat. Sunt qui scribāt Lychaoniā esse partez Archadię: quę in Peloponneso sita est: a Lychaone rege Archadię cognominatā. A Lychaonia fit lychaonius lychaonia lychaonium. Ouidius de Trist. Quęq; lychaonio terra sub axe iacet.

Lychaones populi sunt in Asia minore prope Lycium: vt Ptolemęus libro quinto scribit.

Lycoctonos aconiti genus: qđ lupos occidit. Cc.

Lycius Apollo dict⁹ est: a lyco lupo: q̄ sicut lupi pecora rapiūt: ita ipse hum orē haurit radijs. Discri grecoz primam lucē: quę pcedit Solis ortū λύκην appellarūt. ἀπὸ τῆς λύκης. Id est a luce. Idq; tēporis hodie quoq; lycophos cognoiant. Et Lycij Apollinis oraculū: quia in Ly

cia maxime claritatis fuit ob lupoꝝ interfectionẽ.

Lyceus cũ diph. mons Archadiæ: qui Pani deo sacer est: & vbi templũ bicornis Faunia quo Lycæa ludicra illi sacrata: a nobis lupercalia sunt dicta a lupis: quę ad expiandos manes fiebãt. Ouid. li. ij. Fast. Faunus in Archadia tẽpla lyceus hz. Dictus lyceus ἀπὸ τῶν λύκων. i. a lupis quibus propter frequentiã pecudum abundabat.

Lycetus vnus ex Centauris. Lc.

Lyceũ fuit Athenis schola Aristotelis: sicut Academia Platonis: in qua περιπατῶν. i. deambulãs philosophabatur. Cũ peripateticoꝝ nomẽ effulsit. Fuit & lyceum gymnasiũ Ciceronis in Tusculano a noie scholę aristoteliçę. de quo lib. j. de diui. sic refert. Nuper cũ omen cũ. Q. fratre in Tusculano disputatũ est. Nam cũ ambulãdi causa in Lyceum venissemus. Id eñ superiori gymnasio nomen est. Huius nois penulti. producit a Cicerone in illo versu. Inq; Academia vmbrifera nitidoq; lyceo Fuderũt claras fęcundi pectoris artes. Quia dichrona est.

Lycia puincia: seu regio in minori Asia: finis Pamphilię: ex parte orientali: sic cognoiata: a Lyco Pandionis filio. Hęc Thermile primũ dicebatur: sicut Herod. lib. j. scribit. In ea Patera vrbs: Xanthus fluuius: & Chimęra mons. Ibi regnauit Rhadamantus: Iouis ex Europa filius. Hinc lycius, a, um. Ouid. Vnam quę lycios fidũq;

Lycon nomẽ philosophi pytha- (vehebat Orontẽ. gorici. Fuit & alius lycon Socraticus: siue peripateticus: eloquẽs & in dicẽdo suauis adeo vt pro lycon glycon nomẽ mutaret: quod ꝑcat dulcedinẽ. Hic fuit cultu & vestium mollicie nitidissimus. Lucta & pilari lusione exercebat. Periit podagrę morbo annos natus. lxxiij. Tertius Lycon fuit poeta. Quartus epigrãmatum scriptor.

Lycastus vrbs Cretę, a lupoꝝ multitudine: quę ibi

Lychen grauissimũ morbi ge- (esse perhibetur. nus & a mento fere incipit oriri: ideoq; a veteribus ioculari quadã lasciuia mentagra appellatus. Occupat plerunq; totos vultus: oculis dũtaxat exceptis: & in colla pectusq; ac manus sędo vitis furfure descendit. Lc.

Lycidas est nomẽ Centauri. Est & pastoris proprium apud Vergilium. Cornucopię.

Lycos latine lupus. Vnde hęc deducũtur Lyciola pastoris nomen: Lycimnius & lycinius propria. Lc.

Lycopa vrbs Aetolię. Lc.

Lychnus latine lucerna. Varro. Lucerna a luce dicta est: aut ab eo qđ vocant greci λύχνον. Plaut. Lychnum emũge parũper: vt videat anus: vbi pedes ponat. Hinc Ellychniũ: qđ lucernis adhibeb ad lumẽ prębstandũ. Est eñ fumicul⁹ ille: qui incẽsus flãmã nutrit. Lychnus pensilis est: quã vulgo lãpadẽ vocãt. Cũ scribit Pli. li. xxxiij. Lychnos pẽsiles in delubris placuisse: ꝗuis & de cãdelabris orichalceis dici possit: lacunaribus appẽsis: sicut veteres lychnũ pensilẽ dixerũt. Dicit etiã hęc lychnia. Servero oñdit lychnus dici non lychnus: cum primã corripi dicat: qđ fieri nõ posset: nisi post ch. sequerẽ i. & trisylabũ fieret. Vergi. Dependẽt lychni laquearib⁹ aureis.

Lychnites pe. pro. marmor albũ: qđ in Paro insula efodiebatur. Sic cognominatũ: q ad lucernã in cuniculis cędere: sicut Plin. li. xxxvj. testat. Est etiã hoc noie gemma ardens a lucernarũ accensarũ przcipua gratia.

Lychnuchi greci nominant: quicquid lucernas fusti-

Lychnobij dicti sunt: qui lo- (net: quasi lucernifero. co dierũ noctibus vtunt: & ad lucernas viuunt: quasi lucernarij: vt Seneca in vltima epistola. Nihil cõsumebat: nisi noctẽ. Itaq; credo dicentibus illũ quibusdã auarum & sordidum. Vos inquit & lychnobium dicetis.

Lycisca canis natus ex lupo & cane. Hunc Plinius. Crocutam vocat.

Lycissa canis est nomen a lyco lupo. Vel quasi lacessa: id est ex laconia: quia inde veniunt optimi canes.

Lycophos: quod nos primũ tempus lucis noiamus.

Lycophron Periandri corinthiorũ tyrãni filius. Est & nomẽ poetę greci. Suidas. λυκόφρων χαλκιδεὺς ἀπὸ εὐβοίας, υἱὸς σοκλέους. δέσει δὲ λύκου τοῦ ῥηγίνου. γραμματικὸς ὢ τριτὴς ἑπτὰ ἀστέρων. Id est Licophron chalcidensis ex Eboia filius Soclis grãmatici: tragędiarũ poeta.

Lycopolis vrbs Aegypti: a lupis dicta: q Aethiopes Aegyptũ incursantes: lupi facta acie vsq; ad vrbez Elephantinã repulerit. Ibi Aegyptij lycopolim ꝙdiderũt a bestijs illis ei nomen imponentes.

Lycomedes Creontis filius.

Lyctos oppidum Cretę sub Idomenei imperio. A quo Idomeneus lyctius est appellatus.

Lyctonia vrbs Cretę. Lc.

Lycurgus nomẽ proprium Lacedęmonũ regis: qui fuit phũs & Lacedęmonijs leges sanctissimas cõdidit. Astrictisq; ciuibus iuramẽto: q tam diu eas intemerate obseruaret: donec ipse rediret: e patria nunq; redditurus emigrauit. Vide Plutar. Fuit & alius Nemeę regionis rex: & alius

Lycaon Callistonis pater & Tita- (us rex Thracũ. ni ac terrę filius Arcadię rex. Qui: vt in fabulis fert: a Ioue in lupũ ꝙuersus fuit: q Iouẽ hospitẽ necare moliret.

Lycus vnus ex Centauris. Lc.

Lydus Herculis filius ex Iole. Alter filius Athys & frater Tyrrheni. A quo Lydia regio est appellata. Nam cũ propter terrę sterilitatem fratres simul ferre non posset: Tyrrhenus sorte iacta discedens: cũ ingenti multitudine ad Italiam veniens eam tenuit partẽ: quę ad mare inferum versa est: & a se Tyrrheniam nominauit. Lydus vero remanens: Maeoniam de suo nomine vocitauit.

Lydia regio in maiori Asia: a Lydo Athys Maeoniçre gis filio & Tyrrheni fratre cognominata. Quę flexuosis Maeandri amnis recursibus perfusa: super Joniam procedit: phrygię ab exortu Solis vicina: ad Septentriones Misię: meridiana parte Cariam amplectẽs. Hęc antea Maeonia vocabatur. In hac sunt vrbs Ephesus: Colophon Clazomene: & Phara.

Lyenteria intestinorum dissolutio λύω enim dissoluo. ἔντερον intestinũ. Hanc nostri leuitatem intestinorum vocant: cum cibus non perficitur: sed incoctus egeritur.

Lygdamus nomen est viri proprium. Lc.

Lygos vrbs: quę nunc Constantinopolis. Lc.

Lympha a nostris aqua: per mutationẽ n. in l. quasi nympha. Nam proprie dicitur nympha.

Lymphatius vinus dicitur: qđ plus satis habet aquę. Sicut meracius: quod est sine aqua. Lc.

Lymphare furore vexare: vt apud Val. Flaccũ. Lymphauerat vrbẽ. Stat. At lymphante deo. Vnde lymphati: siue lymphatici dicunt furiosi: vesani: bacchabundi: qui vitium ex aqua contraxerũt: qđ est huc atq; illuc discurrere. Plin. Medek insanientibus lymphaticis. Nam creditum est ab antiquis: qui in fonte imaginez nymphę vidisset: furore percipi: quos greci νυμφόληπτους. latini lymphatos vocant. Horati. libro primo Car. Mentẽq; lymphatã Mareotico redegit in veros timores. At Vergilio dicit lymphata regina: pro mente cõmota & furiata. At lympha etiã vt Priscia. inquit: fit lympho. aris.

Lympidus, a, um. pe. co. planus: politus. Clarus. Hiero. in lib. Reg. Elegit sibi quinq; lympidissimos lapides

Lynx proprium nomẽ regis Scythię. (de torrente. Qui cũ cogitasset occidere Triptolemũ: a Cerere in lynceam fuit conuersus fuit. Est autẽ lynx: seu lynca ex lupoꝝ ceruario genere: vario collo: & maculoso tergore: & acutissimo visu. Vergil. Maculosę tegmine lyncis. Huius vrina in calculi duriciem vertitur: & ea fit gemma.

Lyncurium gẽma: q e lyncis vrina coacta est. Qui. Equibus vt memorãt quicqđ vesica remisit Vertit in lapides

Lynceus, a, ũ. adiectiuũ a lyn- (& ꝙgelat aere tacta. ce. Cũ qui acute videt: lynceos oculos hinc dicunt. Horat. in Ser. Ille corporis optima lynceis Contẽplare oculis.

Lynceus nomẽ proprium eius: qui fuit vnus ex argonautis: acutissima oculoꝝ acie ꝑditus: qui dicebat videre vl-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tra parietē. Et vt hīstorici tradūt: cōspexit nouissimā Lu/
nam: primāq; eodē die in signo ariete: qđ paucis mor/
talī contigit vidisse. Vnde Hora. Solus nubila lynceus.

Lyndus ciuitas Rhodi: vbi sacra Herculis maledi/
ctis ⁊ execrationibus solebant celebrari. A qua lyndij oi
cti sunt. Fuit ⁊ altera lyndus in Doryca regione.

Lynostrophon herba: quę exhulcerare veficam existi/
matur: quam ⁊ marrubium vocant. Lc.

Lynter gñis sę. genus paruę nauiculę e cauata arbore
factę: ab λάξον. teste Plin. prima diph. abiecta o. ⁊ n. in/
terposita. Constāt autē lyntres ex singulis arboribus: quę
vulgo caue dicunt: ad trajiciēdas flumine trabes. Virg.
lib. j. Geor. Caua arbore lyntres. Nę eē non in pelago:
sed in fluuijs stagnisq; palo: aut conto aguntur. Ponitur
etiā quandoq; pro quodā dolij genere: vt ostendit Cato.
Tibul. pro nauia: quę est lignū cauatuz: vt nauis posuit:
quo in vindemijs rustici vti solēt. Aut mihi seruabit ple/
nis in lyntrib⁹ vuas: Nexaq; veloci cādida musta pede.

Lyparis gēma: cui⁹ suffitu oēs bestię dicūt euocari. L.

Lyptote dici potest apud nos defectiua. Mā ab λείπω
quod deficio est: deducitur. Figura est cū minus dicitur:
⁊ plus intelligitur: vt apud Virgili. Quid prodest q me
ipse anio non spernis Amynta. i. libentissime amas.

Lyra instrumentū musicū: vbi quot sunt fides: tot re/
sonāt voces. ἀπὸ τοῦ λυέσθαι, qđ est canere. Hinc poetę ly/
rici dicti: q ad lyrā sua carmina cantabāt: statuebaturq;
eis chorus quinquaginta virorū: ac tauro donabant. Et
carmen ipm lyricuz. Hanc eandē poetę chelym vocant.
Et lyra signū cęleste est. Varro scōdo de re rust. Hoc scōm
astri exortū sacito: qđ greci vocant lyrā: fidez nostri. Lyra
cedit quarto nonas Februarij: vel scōm aliquos Calen/
dis Februarij: ⁊ noctu quādo occidunt terga leonis: vt
Higinius ait. Ouidi⁹. Illa nocte aliquis tollens ad syde/
ra vultum Dicet vbi est hodie: quę lyra fulsit heri. Hanc
lyrā effecit Mercurius in Mitylleno monte Arcadię: in
de Orpheo traditā dicunt. Alij autumāt concessam Or/
pheo ab Apolline: post repertā citharaz interfecto Or/
pheo Musę in cęlo lyrā collocauere. Alij dicunt esse ly/
ram Arionis citharędi: qui fuit tempore Cipselli tyranni
Corinthiaci: qui primus fuit omniū citharistaruz. A lyra
etiā: cuius prima corripit: fit delyrus. a. um. pe. cor.

Lyricen pe. cor. qui lyra canit: cuius fcationis est etiā
lyristes. Sido. Alceo potio: lyristes ipso. Sic eē dicit ly/

Lysander Lacedęmon: homo sa/ (ristes: vt psaltes.
ctiosus: qui odiū totius Grecię in Lacedęmonios conci/
tauit: ⁊ a Thebanis occisus fuit: qui Lycaonē regno ex/

Lysanias orato: grecus. Alter fuit Arcas: (pulit.
qui Lycaonem regno expulit.

Lysias orato: iucundissimus. De quo Quintil.

Lysius Arcadię fluuius: ad cuius radices est Aescula/

Lysimachus Macedo clarus: La/ (pij tumulus.
listhenis discipulus. Alter fuit vnus ex Alexandri pinci/
pibus. Adde. Est ⁊ Lysimachus gēma: quę Rhodio
marmori similis est: aureis venis. Lc.

Lysimachia vrbs Hellesponti: quę terremotu corruit

Lysippus clarissimus statuarius: qui ad sexcenta decē
opera fecisse tradit: quę singula arti claritatem dare po
tuissent. Hic teste Quintiliano ad veritatē optime accessit.
Hyper. Gloria Lysippo est animosę fingere signa.

Lysippe vna ex filiabus Pręti: Argiorū regis. Lc.

Lytta gñs vermiculi: q nascit in lingua canū. Hic si in/
fantib⁹ catulis eximit: nec rabidi fiūt: nec fastidiū sentiūt.

Ante A

Macarius nomen viri proprium: ⁊ latine dici potest
beatus. Macarius mos beatitudo.

Macaros ō: ⁊ nomē Cretę insulę: a tēperie cęli. Lc.

Macedonia regio: a Macedone Osiridis Jouis filio
dicta est. Hȝ Macedonia ab Oriente Thraciū limitē: ab
occasu Joniū pelag⁹: a meridie Epyro terminat: a Se/
ptentriōe hȝ Dalmatię partē. Hęc (teste Plin. li. iij.) olim
centū quinquaginta populorūz duobus inclyta regibus
Philippo. s. ⁊ Alexandro: quondāq; terrarū imperio.

Macedo pen. cor. re. qui Macedoniaz habitat. Luca.
lib. vj. Cum tibi sacrato Macedo seruetur in antro.

Macedonicus. a. um. possessiuū a Macedonia. Vnde
mare Macedonicū: qđ est Aegei pars. Et incipit a Pal/
lene monte: qui Thracię finē facit. Extendit vsq; Mega/
ram: quo Isthmos interposit⁹ miscerī Aegeū Jonio non
permittit. Cuius littora a ciuitatibus nomē accipiunt.

Macellū locus quo venalia oia: quę ad victū huma/
num pertinebāt: contrahebant. Plau. in Aul. Venio ad
macellū: rogito pisces: indicāt caros: agninā caram: ca/
ram bubulā: vitulinā: cetum: porcinā: cara oia. Cice. Si
Epicuri de voluptate liber corrosus esset: putarē anno/
nam in macello carioreż fore. Dictū macellū a Macello
quodā viro: qui in vrbe latrocinijs exercebat: quo dam/
nato censores Aemylius ⁊ Fuluius statuerūt: vt in domo
eius obsonia venderent: redactis in fiscū eius bonis. Alij
macellū dicunt: q ibi fuerit hortus: quē macellū a Lace/
dęmonijs appellatū ferunt. Et Jones ostia hortorū ma/
cellotas vocabant. Donatus a mactādis pecoribus de/
riuat. Sunt ⁊ qui a macerādo dici existiment: q pecora
dum eo ducūtur: ibiq; tenent: macerentur. Vnde macel/
lum dimūnutiuū pro macilento ponitur. Lucil. lib. vj. Si
nosti non magnus homo est nasutus macellus.

Macellarius: qui macellū exercet: non solū carnium
sed oīm obsoniorū: quinetiā panis ⁊ frumenti vendito/
quippe hęc oīa in macello venūdabant. Varro. Duo
sunt ornithonis genera. Vnū delectationis causa: alterū
fructus causa: quo genere macellarij ⁊ in vrbe quidam
habent loca clausa: ⁊ rure maxime conducta.

Macer est ⁊ poetę proprium: qui de herbarum viribus

Macer. cra. crū. a nigrore fit: ⁊ exi (scripsit. Lc.
lem extenuatūq; significat. Virgi. Heu heu q̄ pinguis ma
cer est mihi taurus in arno. Columel. lib. ij. Nam vel pin
guissima vel macerrima humo iacitur.

Macies macritudo ⁊ macor: extenuationē significant.
Apul. Vnde ista tā subita macies ⁊ tantus pallor? Plau.
Ossa atq; pellis: vt miser macritudine. Pacu. Corpusq;
meum tali nigrore: errore: macore sonet.

Macilēt⁹: plen⁹ macie. Fest. Macilēti macie attēnati.

Macreo. es. macer sum. A quo macresco: macer fio.
Colu. lib. vj. Dabimusq; operā: ne penuria cibi macre/
scat pecus. Varro. Qui earū aspectus ad desyderiū ma/

Maceo. es. ma/ (crescere facit volucres iclusas.
cui: idem qđ macreo. A quo macesco. is. macer fio. Col.
lib. ij. Constat arua segetibus eius. s. hordei macescere.
Varro. Tum propter laborē asperātur: ⁊ macescūt.

Macio. as. macrū facio. Cuius compositū est emacio:
quod est valde macio. Colu. lib. v. At certe in ordinarijs
vitibus vtiq; obtinendū est: ne pluribus flagellis emaci/
entur: nisi si futuris propaginibus prospiciemus.

Macero. as. cū ad corpus refertur: significat attenuo:
contero: ab eo qđ est macer. Hora. lib. j. Car. Quoniā pe
nitus lentis macerat ignibus. Plau. in Cap. Multos iste
morbus hoies macerat. Cum autē ad animuz: significat
affligo. Lactant. lib. vij. Nec ad oculos famulus accedet:
sed anias hominū sollicitudo: ac vigilia macerabit. Hora.
prię tamē macerare: ⁊ mollificare: vt fit cuz quippiā tam
diu in aqua tenet: donec tenereſcat. Teren. in Adel. Sal/
sameta hęc: o Stephanio fac vt macerent pulchre. Col.

Mo Transit per deriuationes in n. d. vel t. vel c.
vel q. sequētibus: vt tantū tantundē. Idem
identidē. Eorū eorundē. Nullū nuncubi: nun/
quis: nunq̄: circunquaq; tanq̄: nanq: quenq: quanq: quicunq. Similiter am.
prępositio sequētibus f. vel c. vel. q. mutat m. in n. vt an/
fractus ⁊c. Vide in m. dictione Anfractus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lib. j. ¶Piscinas duas: alterã quę anseribus: pecoribusq; seruiat: alterã in qua lupinũ: vlmi vimina: & virgas: atq; alia: quę sunt vsibus nostris apta maceremus.

¶Macerésco: maceratus fio. Cato. de re rust. Frumẽto curgulio ne noceat: neu mures tangant: lutũ de amurca facito: palearũ paulum addito: finito macerescant.

¶Macro, cras. cuius compositũ est emacro: qđ est valde macer fio. ¶Plini. li. xviij. Terram emacrari hoc satu. s. (milij existimantes.

¶Maceria & macries paries: murus: vel congeries lapidũ in vnũ compactoꝝ sine cemẽto: aut alio genere ferruginis: quo vineę claudi solẽt Terẽ. in Adel. Jube hanc macerię dirui. Var. tamẽ aliter lib. iij. Quis ignorat septa e macerijs nta esse oportere in lepore: vt tectorio tecta sint: & sit alta. Cato de re rust.

¶Macerias ex calce cemẽtis silice vti dominus omnia ad opus præbeat. Quãdoq; macería dicitur mẽbrana secũdinarũ: quam alio noie steram appellant. Hiero. in Bene. Quare diuisa est propter te macería? Et macries dicitur macilentia. Afran. Si ille hoc nunc sentũ facere illi satis vis: quanta illius mors sit macries tibi.

¶Macto. as. interficio. Lact. li. ij. ¶Mactant̃ greges hostiarum. ¶Plau. in Amph. At ego certe cruce excruciatũ mactabo. Tractũ est a sacris: vbi mactari oues dicunt̃: quę immolant̃. Terg. Et nigrã mactabis ouem: lucũq; reuises. Dictus est tamẽ macto: quasi magna auctoritas: ꝺ est augeo. Nam prisq; victimã immolarẽt: tus aut vinũ super eam fundebãt. Unde mactũ esse taurũ dicebãt ture vel vino cumulatã hostiaz & magis auctã. Hinc mactare magna augere veteres vsurparũt. Cic. Ferũt laudibus: mactant honoribus. ¶Per translationẽ quãdoq; mactare ponit pro malo afficere: seu male tractare. ¶Plau. in Aul. Dotatę mactãt malo & dãno viros. Oñq; pro præcipitare. Accius. Aut illorũ copias fundã in campo: aut nauis vias mactabo i mare. Oñq; pro honorare. ¶Plau. Tamẽ honeste mactatũ reducaz domũ. Quãdoq; pro verberare. Unde legim⁹ de martyribus. ¶Primo & Feliciano. Extenderũt eos milites & virgis fortiter mactauerũt.

¶Mactus. a. um. tam genitiuo: q̃ ablatiuo construit̃: & vocatiuo semper: vt macte virtutis & virtute: id est magis auctę: cumulatęq;. Est autẽ dictio: quę laudet simul & adhortetur puerum: quem probitate crescere videat. Sanguinolẽtis etiã ex acie redeuntibus dicitur. ¶Marti. ¶Macte animi quẽ rarus habet moriq; tuoz. Syl. lib. quinto. Lelius affatur macte o veneraꝺe pudici Ductor macte animi. Cice. ¶Macte virtute esto. Hierony. ¶Macte virtute: macte Zelo fidei. ¶Plini. in laudẽ astrologorum. ¶Macti ait ingenio & cęli interpretes rerumq; naturę capaces. Stat. lib. vij. The. ¶Macte animo iuuenis: id est perfectę indolis: vt exponit Lactantius interpres.

¶Machara cyp⁹ antea dicta ẽ. Lc. (cus clarissim⁹.

¶Machaon Æsculapij filius: frater ¶Podalirij medi.

¶Mache latine pugna. Inde naumachia.

¶Machęra cum diph. ¶Nam grẽce μάχαιρα, latine sica: gladius: culter: qđ nomen impositũ est a grẽcis: quia multo sanguine cõmaculetur. Iuuena. Ames nomen vicumq; machęrę. Instrumentũ est ad scindendũ simul & vulnerandũ. Apul. lib. ix. de Asi. Cõminabat̃ sese conei/ suruz eum machęra frustatim. Quo sermone eius commonefactus hortulanus eripit ei spatham.

¶Machęropios faber gladiorũ: quo nomine dictus est Demosthenis pater: ab officina gladioz: quam Athenis ẽgregiã multisq; artificibus seruis instructã habebat.

¶Machęrophorus: sicarius gladiũ ferens. Cice. ad Q. fratrẽ. ¶Machęrophoris centuz sequentibus miros risus

¶Macteę dicunt̃ prętiosa edulia. (nobis edidere. Suet. de Cali. ¶Multis venenatas macteas misit. ¶Mart. mactea neu. genere protulit. Sed te mactea sola iuuant.

¶Machalaum nomen grecuz compositum ex mache: quod pugnã significat: & ἄλαος cęcum: & errantẽ Oppidum in Bixiano agro Insubrium clade nobile.

¶Maccabęus cum duplici cc. & diphthon. nomẽ barbarũ: quo vocati sunt illi viri fortissimi apud sacras lite/

¶Machina pe. co. grece μηχανή (ras celebratissimi. molitio: inuẽtio. Unde mechanicus faber: seu opifex eorum Operũ: quę ingenio simul & manibus fiũt. Et mechanica ars fabrilis. Unde artes diuiduntur in liberales & mechanicas. Asco. ¶Machina dicit̃: vbi non tam materię ratio q̃ manus atq; ingenij dicit̃. ¶Machina etiã dicitur instrumentũ: quo moles aliqua facile quocũq; volueris impelli potest. Et machinas bellicas vocamus opera fabrilia: quibus in bello vtimur. Item ipsa consilia: quibus decipere hostem conamur: machinę vocantur.

¶Machinor, imaginor, cogito: ad reperiendũ & fabricãdum tã bonum: q̃ malũ. Lact. li. ij. ¶Mirũ deus vniuersi artifex sic illa disposuit: sic machinatus est: vt per spatia cęli diuina & admirabili ratione decurrerent ad efficiendas succedentiũ sibi temporũ varietates. In Archimedes siculus concauo ęre similitudinẽ mundi: ac figuram potuit machinari: in quo ita Solem Lunãq; composuit: vt inęquales motus & cęlestibus similes conuersionibus singulis: quasi diebus efficerent. Liui. libro. j. Confestim Turno necem machinãtur. Salluſt. Jam tũ non consulibus: sed plerisq; senatoribꝰ pernicię machinabãtur. Dicit autẽ machinari ab μηχανάομαι, quod est inuenio. Unde μηχάνημα inuentũ & molimẽ dicitur.

¶Macra fluuius in Apẽnino inter Ligurũ montes per Lunam ciuitatem in Tyrrhenum mare influit.

¶Macri campi inter Bononiaz & Rauennã: per quos

¶Macros grẽce latine longus: a (Romam itur. quo multa fiunt composita.

¶Macrocola pe. pro. a longitudine dicunt̃. Sunt ẽim ego noie maiores & lõgiores chartę: quas modo regias vocamus. Nam & Catullus regiã chartam vocat. Ex eadem origine sunt protocola: quę formularij conficiunt.

¶Macrocosmus longus mũdus. ¶Microcosmus par/

¶Macrochir longa manus. (uus mundus.

¶Macrochera tunica manicata. Lampridius. ¶Macrocheras ex purpura ad vsum suũ revocauit.

¶Macroceni montes ab Istro flumine nõ longinqui.

¶Macrobius nomen viri proprium: Latine longeuus dicitur. Nam μακρὸς longus: & βίος vita dicitur.

¶Macrobij etiã populi Aethiopię sunt vltra Meroen: vt inquit Solinus: quibꝰ diuidio protẽsio: est vita q̃ nostra. Justitiã colunt: amant equitatẽ: plurimũ valent robore: & forma pulcherrimi. Ultra hos ppos deserte inhũanęq; solitudines sunt. Apud eos lacꝰ est: quo perfusa corpora: quasi vncta nitescũt: adeoq; liquiꝺꝰ: vt ne folia

¶Macrologia longus sermo. (quidẽ sustineat.

¶Macrologeo multa loquor.

¶Macrocatalectos dictio in longam desinens.

¶Macrothymia longanimitas.

¶Macrothymos longanimis.

¶Macrochronius diuturnus.

¶Macula turpitudo ac fordes. ¶Plini. Fullones eas maculas e vestibus tollunt. Oñq; ponit̃ pro nota: seu signo. Uñ genitiuę notę i corpore maculę dicunt̃. ¶Plau. in La. Uidẽ tu illi maculari corpus totũ maculis luridis. Oñq; pro infamia. Cic. Cuius vt adolescẽtię maculas ignominiasq; prętereã. Quãdoq; pro retis foramine: seu plaga: quã vernaculo sermone dicimus la magia. Idez in Uer. acti. septima. Reticulũ ad nares sibi admouebat tenuissimo lino: minutis maculis plenũ rosę. Var. lib. iij. pro rem posuit. Septum totũ grandibus maculis integitur ne eo inuolare aquila possit: neue ex ea euolare anes. Quãdoq; maculę dicuntur signa in marmore. Seneca epistola. cxvj. Delectant nos ingentium maculę columnarũ.

¶Maculosus: sordidus: immũdus. ¶Plaut. Sordida ac maculosa facie. Item dicit̃ varius ac notis plenus. Virg. Succincta pharetra ac maculosę tegmine lyncis.

¶Maculo, as. id est sędo: turpo. Lact. lib. v. Innocentiũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cruore maculantur. Hinc commaculo.as. & immacula/
Macticus: qui habet (tus: qui est sine macula.
magnas malas & os patens: quasi malucticus.
Mados vitis albę grās: quā greci ampeloleucē vocāt.
huius sarmēta longis & exilibus internodis geniculata
scandūt. Folia hȝ pāpinosa ad similitudinē hederę. Lc.
Madeo.es. madidus sum. Plin. lib. vij. Tergoris ga/
leęq; impenetrabilis pręterq; si humore madeat
Madesco.is. habet vcationē passiuaȝ innatā calore in/
trinsecus sumpto: vt propie madescere sit: cū quis febri
vel labore: seu potione prepotentis vini ęstuat: aut aliter
sudorē emittit: licet etiā extrinsecus dici possit. Clau. lib.
ij. Largis tūc imbribus ora madescūt. Colu. li. vij. Sta/
bulent sic eo loco: ne humore madescant vngulę. Hinc
cōponitur permadesco: qđ est valde madidus fio. Idem
libro. ij. In id tempus cōuenit inter peritos rei rust. non
esse arandū: nisi si magnis: vt fit: nōnunq; subitaneis im/
bribus: quasi hybernis pluuijs terra permaduerit.
Madefacio.is. balneo. Lactāti. lib. vj. Si focos odo/
rati ac veteris vini perfusione madefecerint.
Madefio habet significationeȝ passiuā extrinsecus: vt
cū quis aqua aliove liquore balneat. Sueto. Cum deci/
disset in mare per ducentos passus euasit ad proximā na
uem: elata lęua ne libelli quos tenebat madefierent.
Madidus. a. um. quod est aliquo liquore respersum.
Hinc semimadidus. Colu. li. ij. Sed quandocūq; arabi/
tur obseruabimus: ne lutosus ager tractetur: neue exi/
Madido.as. madi/ (guis nimbis semimadidus.
dus: seu balneatū facio. Clau. li. ij. Ille nouo madidātes
nectare pēnas Concutit & glebas fęcūdo rore maritat.
Madefico: idē qđ madefacio. Plin. li. xxviij. Etsi cōtra
epiphoras feruentes oculoū anguli subinde madefican/
tur: efficacius si cibo vinoq; si pridie ea abstinuerit.
Mador: infusio ipsa. Sallu. li. ij. Hist. Quasi par in op
pido festinatio & ingens terror erat: ne ex latere noua mu
nimenta madore infirmarent. Nam omnia oppida sta/
gnabant redundantibus cloacis aduerso ęstu maris.
Madon fructus est scōm Bęotios heracleonis herbę
siue nymphę: cuius radix Sole deficcata genituā per
quietem exeuntem: & alui fluxum reprimit. Lc.
Madaura ciuitas in Collimitio sita Gętulię & Numi/
dię. A qua Apule. Madaurēsis est appellatus. Ad hanc
vbē scribit Aug. li. con. se puisse cū adolescens esset di/
scendaȝ ingenuaȝ literaȝ gratia: florente ibi Gymnasio.
Madulsa ebrius: quia madidus satis vino sit.
Madian vbs quędā ab vno filioȝ Abraam ex Cethu
ra sic vocata. Quę teste Dier. est trās Arabiā ad meridiē
in deserto Sarracenoȝ contra Orientē maris rubri. Cūi
vocant Madianei & Madianea regio. Legimus & filias
Ioab soceri Moysi filias Madian. Sz hęc alia ciuitas
Homonyma eius iuxta Arnonem & Ariopolim: cuius
ruinę nunc tantum modo demonstrantur.
Męander cū diph. qui & Męandrus: fluuiꝰ Phrygię:
siue Męonię: ita sinuosus flexibus: vt sępe credat ad fon
tem reuerti. Per Phrygiā currit Lydiāq; disterminat a
Caria. Cūi Ouid. li. ix. Meta. eius Phrygius appellat. Non
secus ac liquidis Phrygius Męander in vndis. Strab.
scribit: qđ multū accipiat limi: & vario impetu modo ad
hanc modo ad aliā adiciat ripā. Unde obliquitates oēs
Męandros veteres appellarūt. Cic. in Piso. Scio quos
tu Męandros quęsieris. Est etiā picturę genus: qđ Fe/
stus neu. gñe męandrū declinat: a similitudine męandri.
Uergil. Quā plurima circū Purpura męandro duplici melibœa cucurrit. Hoc etiā noie dictus est mons Indię.
Mędnas cū diph. gñs piscis. Uide in dictione Męna.
Mędnas. nadis. furiosa: siue insana dicit ab μαίνομαι
quod est furere. Fuerūt autē męnades mulieres: quę Li/
berū patrem semper secutę Bacchi sacra celebrabant:
passis capillis furientiū more huc atq; illuc cursitantes.
Iuuena. Crinēq; rotant vlulante Priapo Mędnades.

Mędnala pe. cor. intellectu singulare: voce autē plura/
le inquit Prisc. Et Diome. docet in singulari esse generis
mas. in plurali neu. Mdons Arcadię celsus. Uerg. Mini/
ster illuc etiā sola sub rupe iacentē Mędnalus. Luca. li. iij.
Sicanias Alpheus aquas tunc Mędnala liquit. Est & no
men vbis. Mędnalius. a. um. quod est ex Mędnalo. Unde
Bacchus dictus est Mędnalius ἀπὸ τοῦ μαίνομαι: quod
est furere: i. sanire. Siue a Mędnalo Lycaonis filio. Et A/
per Mędnalius quem Hercules Eurystheo detulit. Ste/
phanus Byzantius μάιναλος πόλις ἀρκαδίας ἀπ' μαι/
νάλου τοῦ λυκάονος. ὁ ὄρος δὲ ἐν τῇ καλαστία κτίσμα.
id est Mędnalus ciuitas Arcadię a Mędnalo Lycaonis fi/
Mędotis pe. pro. (lio & mōs est in Galatia ędificiū.
grece μαιῶτις palus Scythica in regione Septentriona
li iuncta Phasidis ostiū: frigore congelascens. Ouid. lib. iij.
de Trist. Longior antiquis vna Mędotis hyems. Hinc
pisces męotides: seu męotici dicti: qui in męoti capiunt.
Mędonia Lydia est regio minoris Asię. Unde Mędones
populi. Hęc vocat regio exusta. Nā sicut scribit Strab.
Cineruleta est in superficie: & tota arboribꝰ caret: pręter
vitem. Dionysius scribit hanc regionē esse sub altissima
Tmoli montis rupe sitā: ex qua Pactolus amnis effluit.
Hinc Mędonius. a. um. Unde Homerus dictus est męo/
nius. Mdarti. Perlege męonio cantatas carmine ranas.
Dictus & Mędonides a patre: qui Mędon appellabat.
Magar Męnorū lingua villam significat. Unde & nra/
galia villę dicuntur: quis magaria secundū Seruium di
ci debeat: cuius prima producitur. Uirgilius. Mdratur
molem Aeneas magalia quondam.
Magidę mēsę: seu coquinarū instrumēti genus habe/
tur: & panis seu offę genus: qđ magida quoq; appellāt.
Magia fons Sicilię in agro Syracusano. Quo etiam
Magicus: qui ma/ (noie incātatio dici latine pōt.
gicā vel exercet: vel callet. Et magicas artes & magicas
herbas: quibus magorum vanitas gloriatur. Lc.
Maginor. aris. ōr. si tarde conor, vngor, inquit Festus.
Magirus penul. produ. latine coquus dicitur. Unde
Archimagirus princeps coquorum.
Magis aduerbiū: significi. plus: deducturq; a magnus
& pręter naturā alioȝ habet neutrum. Nam cōparatiua
neutra vim aduerbij habēt: vt validꝰ: sanctius. Maius
vero non: loco cuius dicimus magis. A quo fit cōpositū
demagis: qđ fcat valde magis: & p nimis a veterib⁹ po/
Magistri a magis: & proprie artiū pręcepto/ (nebat.
res sunt: quis etiā ad oēs transferri possint: quibus pcipua
cura rerū incūbit. Dicti mgri: qꝰ magis cęteris possint:
vel qꝰ magis qs cęteri diligentia rerū: quibus p̄sunt: habe
re debēt. Hinc magistri pagorū: societatū: vicorū: collegi/
orum dicunt: qui pagis: societatibus: vicis: collegijs pręe
sunt. Magister equitū dicit: cui summa potestas erat in
equites: addeberaturq; semper dictatoꝛi: cui summa pote
stas in populū: a quo & magister populi dicebat. Nonit
etiā magister p custode. Terē. Mde filijs relinquit: quasi
magistrū. Et magister pecoris custos vocatur. Huius di/
minutiuū est magisterius: id est paruus magister.
Magisterium: magistri dignitas: seu officiū. Nā magiste/
ria sic a mgro vident deduci: quo mō a ministerio mini/
steria. Suet. de Aug. Annus municipalibꝰ magisterijs cō/
tentꝰ abūdāte patrimonio trāquillissime senuit. i. officijs
Magistro. as. moderor, guberno. (municipij sui.
Magistratus. us. per derivationē a mgris cognomina
tur: cui per imperia potētiores sunt qs priuati. Et modo
fcat eos: qui in potestate aliqua sunt & stituti: vt sunt con
sules: pconsules: ptores: pprętores: & alij qui ciuitates &
puincias regūt. Modo ipsam potestatē: seu officiū. Cic.
Nam istū in vrbe magistratū gerebat. Et magistratuum
alij maiores: vt & sules: cēsores: ptores. Alij pręter hos di/
Magmata pen. cor. re. pastilli & (cebant minores.
masse factę ex vnguētorum ingredibus odoris gratia ἀπὸ τοῦ
μάσσειν: quod est terere: & miscere: vt inquit Plini.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Magmentū veteres dixerunt: quasi maius augmentum ꝛ auxilium: quoniā augebant numerū hi: qui accedebant alienigenę: vt adiumento essent.

Magus dictio Persica qua apud eos significat sapiens. Sic eñ Persę magos vocāt, vt greci phōs: latini sapientes: Galli druydas: Aegyptij prophetas: siue sacerdotes: Indi gymnosophistas: ꝛ Assyrij Caldęos a Chaldea Asię regione. Apud nos vero magus incantator: ex officio vocari potest. Nam cū magi apud Persas potissimum deorū cultui vacare solerent: in tantū postea aucta est eorū vanitas: vt non solū obseruatione syderū futura prędicere: sed artibus quibusdam ꝛ maleficijs: ꝛ scire se oia ꝛ facere posse profiterent. Hinc magicus. a. um. quod ad magum pertinet: vt ars magica. Suidas. μαγεία καὶ ἀστρολογία ἀπὸ μαγουσαίων ἤρξατο. οἱ γάρ τι σοφῶν μάγων ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ὀνομάζοντο τῇ μαγουσαίων ὁ ἀνήρ. id est magia ꝛ astrologia a magusęis incepit. Persę enim magi a loco nominātur ꝛ ipsi magusęi.

Magnus grandis: cuius comparatiuus est maior, superlatiuū maximus. A quo multa componūtur.

Magna Gręcia: dicta est ea pars Italię: quę a Tarento vsq; ad Cumas est. Vel vt Plini. lib. iij. refert a Locris Italię fronte ad Tarentum vsq; protendit. Sic dicta: q; multę magnęq; ciuitates in ea fuerint a grecis ꝺditę. Aluto: Justi. li. xx. Verg. Effuge cuncta malis habitanť mgnia Graijs. In ea habitauerunt Architas: Pythagoras: Parmenides ꝛ Zeno Pythagorici philosophi: ꝛ Ennius poeta. A quibusdā tota Italia dicta est maior Gręcia Ouid. in Fast. Itala nam tellus Gręcia maior erat.

Magnū socerū: ꝛ magnā socrum appellabat vir vxoris auū auiamq;. Maior socer: ꝛ maior socrus vxoris ꝑ/ auus proauiaq; appellet: ꝛ sic per singulos gradus.

Magnalia sunt ingentia facta: ꝛ admiratione digna. Hiero. in. lib. Exo. State ꝛ videte magnalia dñi: quę fa/

Magnificus: qui magna facit. (cturus est hodie. Scribit Aristo. lib. iiij. Ethi. Magnificū dicit illum: qui in magnis pro dignitate sumptū facit: qui circa publica magnificentiaz impensas facit honorificas. Veluti in ludis: in rebus diis sacrificatis: in ędificijs: in epulo publico: non qui in seipsum sumptuosus est. Est ꝛ magnificēs a quo magnificentia. Quę est: vt Cic. inquit: rerū magnarum ꝛ excelsarū: cum animi ampla quadā ꝛ splendida propositione cogitatio: atq; administratio.

Magnifico. as. extollo. Plini. Magnificat ꝛ vituli: qui nondū herbam gustauerit simum. (gnus habeť.

Magnas. atis. ꝛ magnatus. gnati. qui in populo ma/

Magnata vbs Hybernię: a qua magnatę populi vo/

Magnes. etis. generis mas. genus lapi/ (cati sunt. dis ad se ferrū attrahentis. Dictus magnes ab inuētore: in Ida primū repertus: de quo Plin. li. xxxvj. Orpheus. ἀυτὰρ ἔγωγε σῆς ἀλόχου κέλομαι σεσαώμενα εἴ τέ θεν ἀσπὶς ἀνδρὸς ἀπ' ἀλιβδίοιο λέχους Ⓒ λῶμα φυλάσσοι. id est Sed ego a tua vxore iubeo te scire si ob sui integritatem viri ab alieno lectum: ꝛ domum seruauerit.

Magnesia Macedonię regio Thessalię annexa. Abest ab Epheso: sicut Plini. libro. v. scribit: xv. mili. pass. A qua magnetes: qui ꝛ magnesij populi vocati sunt. Luca. lib. vj. Et Magnetis equis Mymę gens cognita remis. Est ꝛ Magnesia vbs in Asia apud quā Scipio Asiaticus Antiochum regem magna clade affecit.

Magog: nomē viri filij Aphet ꝓpriū. A quo: vt Josephus ait li. j. Magogę dicti sunt: q; a grecis Scythę dñr.

Maguderis: vt Plin. li. vij. inquit: frugis. i. caulis gñs: qui nascit ex ea parte: cui⁹ radix sirpis euellit. Hanc caules laserpitij quidā existimāt. Plau. in Ru. Seu tibi cōfidis fore multā maguderim. Laserpitiū autem herbā esse nōnulli arbitrant: vt Plin. li. xix. testat. Legit ꝛ magudaris. Colu. lib. vij. Facit ꝛ radix: quā greci vocant μαγουδαξίν. vulgus aūt nostra ꝙsuetudine laserpitiū appellat.

Maia Athlantis filia fuit: ex qua Juppiter Mercurium suscepit. Significat ꝛ obstetricē: vt author est Suidas in Socratis vita. Est ꝛ dea Faunifilia: cui in mellario vase non mel: sed vinum sacrificabant. Lc.

Maiestas a magnitudine dicta est. Est eñ decus amplitudo ꝛ dignitas: vel populi: vel senatus: vel principis imperatorisve: aut etiā priuati magni viri. Unde maiestatis crimen iurisconsulti diffiniūt: quod aduersus populū Romanū: vel aduersus securitatē eius cōmittitur. Et rē maiestatis dicunt: qui eiusmodi crimen cōmittunt. Maiestas quoq; dea credita est honoris: ꝛ reuerentię filia: de qua Ouidius. Donec honos placidoq; decens reuerētia vultu Corpora legitimis ꝑposuere locis. Hinc sacra maiestas: quę mundū temperat omnē: Quaq; die partu est edita magna fuit. Nec mora consedit medio sublimis olympo Aurea purpureo conspicienda sinu.

Maiales: porci castrati. Varro. Verres cōmodissime annículi vtiq; nec minores q̄ semestres. Quo facto nomen mutant: atq; e verribus dicuntur maiales.

Maiores intelligi possunt: quicūq; aui: abaui: proaui: ataui: tritaui: ꝛ ante hos in infinitum. Sicut minores: qui etiā post trinepotes futuri sunt. Lice. Ego meis maioribus virtute prælui: vt si prius noti non fuerint: a me incipiant habere initiū memorię suę. Virg. Hunc lętum tyrrhenę diez troiaq; profectis. Esse velis nostroq; huius meminisse minores. Non solū minores hi dicunt: sed etiā posteriores ꝛ posteri: ꝛ nepotes. Sicut ij: qui ante nos fuerunt maiores: ꝛ superiores: ꝛ patres: ꝛ aui appellant. Et tam maiores: q̄ minores in hac significatione tantū pluraliter declinant. Maiores magistratus sunt cōsules pretores: quos fasces sunt: vel qui priores facti sunt: maior prętor dicit Urbanus: minores ceteri. Maiores flamines dicebant patricij generis: minores plebei. Maior auū cui⁹: aui ꝛ auię auūculus. Sic maior patruus. maior amita.

Maius mēsis a maioribus dictus est: q; vt inquit Macrob. Maioribus ꝓsecratus erat: quoz consilio resp. gerebat. Sicut Junius a iunioribus: qui rem armis gerebāt. Postq̄ enim Romulus populū Ro. in maiores minoresq; diuisit: vt altera pars ꝓsilio: altera armis rempu. tueret: in honorē vtriusq; partis hunc Maiuz: sequętem Junū vocauit. Ouidi. Hinc sua maiores tribuere vocabula Maio. Junius a iuuenū noīe dictus adest. Sunt ꝛ qui Maiū a maiestate dea denominatū velint: q; flamen vulcanalis calēdis Maijs huic deę rem diuinā facit. Alij a Maia Mercurij matre. Propterea hoc mēse mercatores oēs Maię pariter ꝛ Mercurio sacrificare solitі erāt.

Malus fęmi. genere arbor: cuius fructus est malum: id est pomū: tractum nomē a grecis: qui malum μῆλον dicunt. Unde melimela. ꝛ habent pen. produ. Hinc malinus. a. um. quod est materiatū ex malo. Colu. lib. viij. Est etiaz non ingrati saporis muria præduratus: atq; ita malinis lignis: vel culmi fumo coloratus.

Malus mas. ge. arbor: nauis: q; instar mali fit in summitate. Vel q; cingit quasi quibusdā malis: quoz volubilitate facilius levant vela: ꝛ similiter primaz producit. Luca. lib. ij. Antennas proră malos tonsasq; natantes.

Malus. a. um. pri. cor. dicit: quod opponit bono. Est etiñ generale nomē turpia simul ꝛ detrimētosa complectēs. Unde dicimus malū culpę: qđ male agendo cōmittitur: quale est homicidiū furtū: ꝛ huiusmodi. Malū pęnę qđ deus ob mala cōmissa imittit: vt est illud prophetę. Ego dñs creans malū. Dicimus etiā malū militem: qui est ibellis. Malū imperatorē: qui est imprudēs. Malum grāmaticū: qui est rudis. Malū iudicem: qui est iniquus. Malā faciem: quę est deformis. Cęterea malū sumitur pro labore: afflictione: ꝛ angustia. Virg. Assuetusq; malo Ligurem. Et in psalmis. Lętati sumus pro diebus: quibus nos humiliasti: annis quib⁹ vidimus mala. Ubi Hieron. Quāto magis in hoc seculo paupertate: inimicoū persecutionibus: vel morboz cruciatibus fuerimus afflicti: tanto post resurrectionē in futuro maiora prę-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cõsequemur. Item sumit pro malignitate. Sene. Imbecillũ insontẽq; damnare summũ est malũ. Item pro interiectione: perinde ac si dicerem⁹ proh nefas. Qui loquẽdi mos per interrogationẽ & honestus: & vsitatus est. Pelli. Quę malũ ratio ista est? Pli. li. vij. Quę malũ ista demẽtia est iterari vitã mortẽ? Terẽ. in Adel. Qð hoc malũ infelicitatis? In eundẽ sensuz. Cic. ad Atticũ dixit. Qui malit Aliquãdo capitur malũ pro paruo: sicut bonum pro

Male aduerbiũ modo ponit pro valde: (magno. sed semper in malã partẽ. Cic. Ediebat etiã: idq; ad rez pertinere credebat: scriptores illos male mulctatos i. magna pena affectos. Modo ꝓ parũ. Cur. Heu male tũ mites defendit pãphilus vuas. Modo pro incõmode: sicut bñ pro cõmode. Ut male habito: vnde habito. In cõpositione habet vim negationis. Ut malesanus: malesortis. Ouidi. lib. iij. Fast. Nondũ tradiderat victas victoribus artes Grecia secundũ: sed malesorte genus.

Maleaudio: ꝑcat alicuius maledicta sustineo: seu infamor, vituperor, culpor. Sicut beneaudio: laudor, vt si qs de me male dixerit: tũc recte dixero: male de me audio. Cic. li. ij. In quo ego: non quo libẽter male audiã: sed qz ego causam nõ libenter relinquo. Idez ad Atticũ. Hanc nõnulli amici Apij ridicule interpretant: qui me idcirco putent beneaudire velle: vt ille male audiat.

Male cogito de te. i. male affect⁹ suz erga te: & malã habeo de te opinionẽ. Oui. Non tũ Aeneam: q̃uis male cogitet odi. Celius. Et ipse facile animaduerterez male eum de me cogitare. Huic contrariũ est bene cogito.

Maledico tibi: & maledico te. A quo maledic⁹ maledicẽtio: & maledicentissim⁹: qui maledicit q̃tũ põt & scit.

Malefacio tibi. Inde maleficus. a. um. pro pernicioso. Sic maleficę mulieres incantatrices dicũtur & veneficę. Maleficę herbę: maleficę serpentes: pro venenosis.

Maleficẽtia & maleficiũ damnũ: iniuria: facin⁹. Cęsar. Finitimis iperauit: vt ab iniuria & maleficio se suosq; p

Male iudico: male cẽseo: male opinor, (hiberent. declarat erro: meus. Male mereo: de te: male tracto te. Cuius contrariũ est bene mereor.

Male opto tibi: male ꝑcor, intelligit vitiũ eius: de quo agit. Male volo tibi: odi te. Hinc maliuol⁹ & maluolentia: q̃ est voluptas ex malo alteri⁹ sine emolumẽto suo.

Male vertere: est in perniciem vertere.

Malitia peruersitas: quę virtuti: seu bonitati cõtraria est. Sene. In hoc summa bonitas: in illo extrema malitia. Frequẽter autẽ sumit pro versutia. Cic. Virtutis contraria est vitiositas. Sic enĩ malo q̃ malitiam appellare: quã greci κακίαν appellant. Nã malitia certi cuiusdam vitij nomẽ est: vitiositas omniũ. Apud veteres etiã in bonuz accipiebat. Plau. Te ciuẽ summa omni malitia. Est & alia malitia ex natura prouenies. Plini. Qð modo ceti: modo terrę malitia facit. Varro. Id sępe accidit malitia soli. Interdũ malitia dicit labor, afflictio & angustia seculi. Ut est in Euangelio. Sufficit diei malitia sua.

Malignus a mal⁹ fit: & is est: qui difficultatẽ sui ostendit: ꝺ est qui asper: difficilis: inuid⁹: auarus est. Plini. Homo malignus & inuidus. Hinc maligna via: quę angusta & ardua est. Virg. Aditusq; maligni. Maligna lux: q̃ sub obscura ẽ. Idẽ. Quale sꝺ incertã Lunã sub luce maligna

Malign⁹ ager: agricolis illiberalis ac minie ferax. Idez. Difficiles primũ terrę collesq; maligni. Et malign⁹ consuetudine dicit maliuolus & malus: a quo malignitas.

Maligno. as. & maligno: deponens. Hieron. in ps. Super populũ tuum malignauerũt consiliũ. Et iterum qui malignantur: exterminabuntur.

Mala. lę. faciei pars: quę & Gena. Dicta ꝙ rotũdam speciẽ mali pręse ferat. Nam est quę pręeminet inter nasum oculos & buccam. Plini. Infra oculos malę homini tantũ: quas prisci genas vocabant. Ibi ostendit pudor. Et primã producit. Virg. tamẽ lib. iij. Geor. equino genere malas tribuit: cuz ait. Quo tẽpore glauci Nothniades malis membra absumpsere quadrigę. Et mala latine dicit ouis. Vnde & malonomos: id est pastor ouiũ.

Malicoriũ: putamen mali granati. Plini. li. xxiiij. Huius aridis foliis: vt malicorio coria perficiũtur.

Malobatra vnguẽta: quę ex Assyria afferebant. Vnde Horati. inquit. Tinctos malobatro Assyrio capillos. Hinc malobatratus: hoc est malobatro capillos delibutus: vt est apud Sidoni. Apollinarẽ ad Leonem.

Malache maluę gen⁹ ab emolliendo ventre: sic dicta. μαλακός enĩ mollis dicit. Maior vero maluã greci

Malachites gẽma spissius vi (cant malopen. Cc. rens a colore maluę: quę grece μαλάχη dicit. Cc.

Malacus latine molis: ἑλληνισὶ μαλακός.

Malacia. cię. mollitia: cũ maris fluctus oino quiescũt & languẽt: neq; vlla aura cõmouent: quod vulgus vitandi mali ominis gratia bonatiã vocat. Lucre. pellaciam a pelliciendo appellat. Subdola cũ ridet placidi pellacia ponti. Similiter malacia est in q̃nidis ille lãguor & mollicies dissoluti & cuncta fastidientis stomachi. Plin. li. xxiij. malicoriũ expetit in grauidaz malacia: & quoniã gustatu moueat infantẽ. Id greci κασᾶμ appellãt & κτᾶν quod est: vt Theodorus Gaza vertit: picare A pica dictũ: quoniã eiusmodi aues varia solẽt appetere: cũ sint pgnates.

Malacisso. as. mollio: subigo. Plaut. Ah nimiũ serus

Malasso. as. a quo cõmalas (es: malacissand⁹ es. so: qð est exerceo: mature facio. Var. In dolore adiaphoron esse: qð phia cõmalassaret eam partem: quę concuti

Malagma. atis. fomentum (cupiditatibus solet. cuz res dura per alterius admistionẽ mollescit: sicut emplastrũ. Nam malagmata contusa & super cutez iniecta abũde mollificãt A μαλάττω mollio: his molliunt apostemata & matura fiunt. Colu. lib. vj. Luminũ conterit: eiq; adijcitur exiguũ picis liquidę & axungię: vt lentorez malagmatis habeat. Ambro. lib. j. off. Alliga sensum tuũ non sit remissus ac defluus: ne dicat de te. Non est malagma apponere: neq; oleũ: neq; alligaturã. Differunt autẽ emplastra a malagmatis & pastillis. Emplastra ponuntur vulneribꝰ: malagmata in integrã cutez injiciunt. Data stilli aut illinunt: aut alicui molliori ceratione miscent.

Malach: am: siue maldacon arborẽ vocant magnitudine olez: folio roboris: fructu capitici. Huius fructum Bolellium: quod est gũmi genus: dicunt. Cc.

Malua herba: quã greci μαλάχην vocant: ab emolliendo ventre. Mar. Utere lactucis & mollib⁹ vtere maluis. Duo eius genera posuit. Plini. quę foliorũ amplitudine discernunt. In satiuis maiorem greci malopẽ: alteram ab emolliendo aluo malachen dixere syluestrẽ: cuius foliũ grandiusculũ est: & albę radices Althęam & ab excellentia effectus Aristalthęam ἄριστον greci optimuz dicunt καὶ ἀλθαία malua. Dicitur etiã malua malua/cium. A malua fit maluaceus. a. um.

Malaca ciuitas in Hispania. Marti. Siga oppidum e regione Malacam vbem Hispanię contẽplatur.

Malea pen. indifferente: promontoriũ Laconię: quod per quinquaginta milia pass. in mare ꝓtendit: vbi periculosa est nauigatio propter aduersos ventoz flatus. Hinc est illud ꝓuerbiũ. Cuz ad Maleã deflexeris domesticos obliuiscere. Virg. lib. v. Ionioq; mari: Maleęq; sequacibus vndis. Propert. Dęgeat hospitio segua Malea suo. Dicta Malea a Maleo Argiuoz rege: qui in ea templũ pulchriũ construxit: qð maleoticuz appellauit. A Malea fit maleacus. a. um. vt sinus maleacus.

Malimnus Sicilię mons est: malis hoc est pomis re

Maleuentũ erat Capanię vbs: quã (fertus. Cc. nunc boni ominis causa Beneuentũ dicimus. Cc.

Maliea vbs Thessalię: a qua populi maliees: & mare vicinum maliacum dicitur.

Maltha calx cum arena & aqua. Vel pix cum cera mista: & huiusmodi. ἑλληνισὶ μάλθη λέγεζ καὶ μαλθακίζω ꝺ μαλακὸν ποιέω. id est grece μάλθη. id est

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

malliha dicitur ꝛ malihacizo mollefacio.

Malleus fabrile instrumentum: qꝫ res duras molliat: quasi molleus. Ea enim quę dura molliũtur ad ignem:

Malleolus diminutiuũ (vt malleis flagellentur. a malleus.i. paruus malleus. Et malleolus: teste Colu. lib.iiij. dicit nouus palmes vitis innatus prioris anni flagello. Sic dictus: ab ipsius mallei similitudine: vel qꝫ in ea parte: quę decidit ex vetere sarmẽto prominẽs vtrinqꝫ malleoli speciẽ prębet ꝛ plantationi aptus est. Vel qꝫ vocat Plin⁹: solebat capitulatus vtrinqꝫ: ꝛ furculatus seri. Et malleoli sunt sarmẽta illa: quę in aggeribus ponunt. Sed ꝛ manipuli parte pice cõtecti: qui incensi aut in mures: aut in testudines ad incendiũ faciendũ iacũm

Malleolaris ꝛ hoc malleo (tur: malleoli vocant. lare: a malleolus fit. Colu. lib.iij. Cirgã malleolarez non amplius qꝫ sex gemmarũ esse conuenit.

Malleo. as. quasi malleo opero:. Vnde ꝛ malleator. Aug li.xv. de ci. dei. Tub alcain erat ęrarius ꝛ malleator ęraměti ꝛ ferri. Malleatus.a.um qđ malleo factum est. Vnde malleati libri dicunt vulgo stampati. Vlpi.xxxij.ff. inquit. Sed perscripti scripti nondũ malleati vel ornati: vel quia paginę malleantur repagmandę.

Malluuiũ vas: in quo lauant manus: ꝛ fęminino gñe malluuię. Sicut peluuiũ ꝛ peluuię: quo lauant pedes. Nonius etiã Trulleũ appellat: cuius vrceolus aquę manalis vocat: qꝫ eo aqua manãs in trulleum effundat. Et Ser. Lebetez vasculũ interpretatus est: in qđ aqua cadit cũ manus lauant. Alb alijs pollubrũ etiam noiatur.

Malanom⁹ pe.co:. pastor ouiũ μῆλα ouis νόμος pa/

Mambre mons iuxta Hebron. (scuum.

Mamere lingua Oscorũ dictus est Mars detractione syllabę: qui ꝛ mauors etiã appellat. Mamertus prągnomen Oscũ: ab eo qꝫ hi Marte mamertẽ appellãt. Apud Liui. Mamertus Hemylius dictator: ex gente mamerta. Quidã dicunt Hemyliam gentẽ a Mamerto appellatã: cui propter humanitatẽ ciuicã cognomẽ fuerit Hemylio Gręci eñ Hemiliam vocant sermonis lepiditatẽ atqꝫ fa/

Mamertini: populi Campani. Hi (cundiam. cum Messanã Colonos misissent: ipsi quoqꝫ Mamertini potius qꝫ Messanenses sunt vocati. Et cum ager eorũ vini feracissimus sit: mamertinũ vinum non messanense appellatũ est. Martia. Amphora nestoreа tibi mamertina senecta Si detur qđ vis nomen habere potest. Dicti Mamertini a ciuitate Mamertia: quę a Lacedęmonijs subuersa fuit: qꝫ Messenij quinquaginta virgines Lacedęmonas violare tentassent: ꝛ non consentientibus eas occidissent. Auto: Hieron. contra Jouinia.

Mãma papilla: quę ꝛ vber ris. Juue. Et nuda teneat venabula mãma. Mãma quoqꝫ gręca dictio est: qua significat nutrix. Seu vt quidã aiũt auia.i. patris: seu mis mater: sicut tata pater: Mart. Mãmas atqꝫ tatas habz.

Mamilla diminutiuũ: licet per simplex m. scribatur. Juuena. Illa loqui recta facie strictisqꝫ mamillis.

Mãmula similiter diminutiuũ a mamma.

Mãmosus.a.um. qđ habet magnas mãmas. Mart.

Mãmosas metuo: tenerę me trade puellę.

Mãmeatus.a.um. idem quod mãmosus. Plau. Curius amicam mammeatam vidimus.

Mãmare: est mãmas ad sugendũ prębere. Augusti. in psal. interpretatione. Vel prągnãtibus ꝛ mãmantibus illis diebus. Hinc mãmatus.a.um. Vnde mãmatę tegulę a laxitate dictę sunt: quę balneis adhibentur.

Mamillare: amiculi genus: quo mulieres mãmas te/

Mãmotreptus: quid signifi/ (gere consueuerũt. cet. Augusti. in interpretatiõe psal. declarat. Si eũ inquit queris imitari: ꝛ ex illo pendere adhuc lacte vis nutriri: ꝛ fies mãmotreptus: quales dicunt pueri: qui diu sugũt: qđ non decet. Et paulopost. Faciũt hoc nutrices mãmotreptis: vt aliqua amara ponãt in papillis suis: qbus offensi paruuli ab vbere resiliant: ꝛ ad mẽsam inhient:

Manilia proprium nomen mulieris Telogeni filię A qua Manilianum familia est vocata.

Mamona nõ Hebręor: sed Syrorũ lingua: vt Hiero. ait: diuitię nũcupant: quę de iniquitate collectę sũt. Idẽ in psal. expositione. Videtis qꝫ iniqu⁹ mamona in isto seculo deficit. Aug. Yo sic. Mamona verbũ latinũ non est: sed hebręũ cognatũ linguę punicę. Istę eñ linguę sibi significationis quadã vicinitate sociant. Quod punici diuitiã mamon: latini lucrũ vocant. Qđ Hebręi dicunt mamona latine diuitię vocantur. Suidas tamen μαμωνᾶς χρυσὸς πίνος πλοῦτος οὐχὶ ὁ ἐκ τοῦ σατανᾶ ἀλλ ὁ πρὸς τὴν ὑπερ τὴν χρείαν. Id est Mamonas aurũ ꝛ terrenę diuitię non ex Satana: sed supernacuę ꝛ pter necessitatẽ. Quare penultima longa est: quia est ω mega.

Mamurius faber ęrarius laudatissimus.

Mamurrę senatoria familia Romę erat: sed Formis

Mãceps: qui aliquid a populo emit: cõ (orunda. ducitve: qꝫ sublata manu ꝑcat sẽ auctorẽ emptionis esse: qui idẽ prędes dicit: quia taz debet ꝑstare populo: qđ promisit: qꝫis qui pro eo prędes factus est. Et emptio mancupi quę solẽnitate quadaz fiebat adhibitis nõ minus quinqꝫ testib⁹ Romanis ciuibus puberib⁹: ꝛ alio eiusmodi conditionis: qui libã Heneam teneret. Empto: ita dicebat. Hoc ego ex iure quiritũ meum esse aio. Hoc qđ emptuz est hoc ęre ęneaqꝫ libra. Deinde libram ęre percutiebat: idqꝫ es dabat: a quo rem emptã accipiebat. Et hęc mancipatio vocabat. Hinc Feruus: equus: ouis: aliaqꝫ hmõi mancipia dicunt: qꝫ manu capiant: siue mancupi emptione acquirant: cuin ętera neum ãcupi dicant: vt rerum dominia iuraqꝫ. Mãcupes Cic. appellat Romanos publicanoũ principes: qui quęstus sui causa decumas redimunt a Po. Ro. Vnde a Suetonio dictũ est. Non negauerim iactatũ a quibusdam Petronii patrem e regione Transpadana fuisse mancupẽ operarũ: quę ex Vmbria in Sabinos ad culturã agroz quotãnis cõmeare solent: id est redemptorẽ: conductorẽqꝫ seruorum ꝛ operariorũ. Sciendũ est: qꝫ mancipi: siue mancupi indeclinabile est per oẽs casus ꝛ genera: q̃q̃ alij figurate dici velint in casu dandi. Et mancipi dicit ad nos pertinere: qđ ex subhastatione emimus: est qꝫ ins. Cic. pro Murena. Quisi in his repetundis: quę mancipi sunt: his periculuz indicit: prędare debet: qui se nexu obligat.

Manalis fons dictus: qꝫ aqua ex eo perpetua manet. Et manalis lapis: ex quo aquę manare vident. Lc.

Manalis vrceolus: siue futurnium vas dicebatur: ex quo aqua in pollubrum dimittitur. Lc.

Mancipo.as.pe.co:. q̃si manu capio: vt modo dictuz est: qđ est obligo: summitto: ꝛ seruũ facio: q̃uis sine libra ꝛ verbis suprapositis. Lact. li.ij. Spiritibus immundis puris aniãs suas mancipãt. Plau. in Cur. Alienos mancipatis: alienos manu mittitis: alienis iperatis: nec vobis auctor: vllus est: nec vosmet estis vlli. Hiero. in prolo. Tobię. Libruqꝫ vtiqꝫ Tobię: quoniam Hebręi de catalogo diuinaz scripturaz secantes his: quę Hagiographa memorant manciparũt: id est subdiderũt. Hinius cõposituz

Manisterna aquę vrna.i. vrceus. (est emancipo. Plau. in Bac. Efferr manisternã cum aqua foras.

Mancus ꝓprie manu enervatus: q̃si manu carẽs. Licet qñqꝫ pro debili ponat: ꝛ ad res etiã inanimatas transferatur. Cic. de fi. bo. Sed etiã alterius tribus: qui mancam fore putauerũt sine aliqua accessione virtutẽ.

Mãcinus nomẽ viri: a quo mãcinatus pro dãnato: qꝫ mancinus insignẽ domũ habuit: quę eo interfecto publi

Mandra spelunce: cubile: ꝛ receptaculũ (cata est. ouiũ: boum: alioruꝫ huiusmodi. Juue. Et stantis cõuitia mandrę. Eripiunt somnũ Druso. Probus scribit mandram esse vici ostiuz: vel flexum: vel arrectũ: aut breue ꝛ vile ędificiũ: quod angustet latitudinem vici. Vel ingens vehiculũ: quo trabes portantur. μάνδραν λέγουσιν ἅμαξαν. Id est mandram dicunt gręci.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Mandragoræ duo sunt gña: candidus qui mas: & niger qui fœmina existimat. Ferũt mala auellanæ nucum magnitudine. Mandragoras fossuri ab auersante vento cauẽt: & occasum spectãt. Vis eius in poculo somnifera est. ac etiã olfactu. Colu. Mandragoræ pariat flores.

Mando.as. Omitto: vt cũ quid memoriæ mandat: siue imponitur: cõmittitur ve: vt memoriter teneat: siue ex propria memoria id fiat: cũ quid repetit: aut auditur: siue ex scripto ex memoria propria. Cic. li. iij. ad Heren. Quonã nuperrime dictũ facile memoriæ mandat: vtile est cuz dicere definamus recentẽ aliquã relinquere in animis auditorũ firmã argumentationẽ. Ex scripto. Pelli. memoriæ mandatũ Platonem philosophũ tenui admoduz pecunia familiari fuisse. Et hoc modo mando: pcat manu scribendo memoriæ do: vt Cic. pro Sex. Hæc fama celebrant: monumẽtis annaliũ mandãtur: posteritati propagant. Aliquãdo & literis & memoriæ simul quid mandat Idẽ lib. xij. Phil. Quid huic facias: qui hoc literis memoriæq; mãdauit. Lactã. lib. vj. O ingenia hoibus indigna: quę has ineptias ptulerũt: miseros atq; miserabiles qui stultitiã suaz literis memoriæq; mãdauerũt. Literis & memoriæ capere licet: non solũ scripto id mandatũ esse: vt rẽ ordine gestaz ipsi scriptores haberẽt: sed etiã vt memoriæ posteritati darent. Nã non intelligi par esse censeo accipi literis & memoriæ dictuz ex abundãtia: sed ex diuersitate rei. Aliter etiã quid mãdari potest. vt Col. li. iij. Semina q̃ recentissima terræ mãdare cõuenit. Interdũ mandare cõmittere: vt cũ quid faciendũ datur: quod imũgere: seu imponere: seu cõmendare dicit. Plautus in Cur. Mandatum est mihi: vt has tabellas ad eum ferrem. Terenti. in Adel. Huic mandes si quid recte curatuz velis. Composita huius verbi sunt. Amando: admando: cõmendo: demando: præmando: & remando.

Mandatũ: & participiũ: & nomen esse potest. Participium: vt mandatũ est mihi: apud Plautum. Nomen: vt apud Quintilianũ. Mandata tamen tua fili perago. Et est proprie mandatum cõmissio: hoc est quod cõmittitur. Sallusti. L. Manlius ex suo numero legatos ad Martium regem mittit: cum mandatis huiusmodi.

Mandatarius: cui dantur mandata peragenda.

Mando.is. mãdi: scõm aliquos mãdui: & scõm alios mandidi mansum: significat dentibus conficio. Hiero. in Gene. Tolles tecũ ex oĩbus: quę mandi possunt. Virgil. lib. iiij. non ad effectũ: sed ad actũ retulit. Stat sonipes & frena ferox spumãtia mandit. Serenus vero ad effectũ. Purgatur cerebrũ mansa radice piretri. Dictuz mando a manu dando: q̃ manu cibus ori admouetur: quemadmodũ a manu ducenda dicimus mãduco. Huius compositũ est remãdo: quod est rursus mando: rumino. Pli. lib. x. Pontici quoq; mures simili modo remãdunt.

Mando mandonis edax: qui assidue mandit. Lucili. Atq; omnes mandonum gulę.

Manduco.cas. idem quod mando. Cuius compositum est cõmanduco. Plini. lib. xx. Huius cucurbitę commanducatę succus stomacho admodũ prodest.

Manduco.onis edacem pcat. Hęc eñ oĩa fere idẽ denotant. Mandones: mãducones: mãduci: mãsutij: Comedones: comedi: Edones: edaces: epulões: Lurcones: Lurguliones: Ganeones: Heluones: Scurræ: Parasiti: Gulones: Phagones: Liguriones: Nepotes: Catillones.

Manducus: idez quod manduco. Plaut. Quid si ad lupos me pro mãduco locem? manduci effigies in pompa antiquoz inter cęteras ridiculas & formidolosas imagines ire solebat: magnis malis ac late dehiscens: & ingentem dentibus sonitum faciens.

Mansutius a mãdendo edacẽ signifi. vt inquit Fest.

Mandibula: in qua dentes sunt siti: quę & maxilla dicitur. Sunt autẽ duę mandibulę superior. s. & inferior, a mãdendo. Quo etiã nomine vocat gens in Gallia Aquitana Auernis finitima: sicut Strabo scribit.

Mansum dentibus contritũ. Et proprie dicit de cibo comesto: qui pueris datur. Cic. lib. ij. de Ora. Qui omnes tenuissimas particulas: atq; omnia tenuissima mansa: vt aiunt: nutrices infantibus pueris in os inferant.

Manna ros melleus matutinus.

Mannus filius fuit Teutonis dei: a quo Allemanni di/

Mane diei principiũ cuz dies cla/ (ci gloriant. Lc. rus est: ab obtẽtu boni ominis. Manũ eni veteres bonũ dicebãt. Vñ dij manes. i. boni. Quẽadmodũ econtrario ĩmanes crudeles dicimus: ac minie bonos. Vel: sicut ait Macro: q̃ ab inferioribus locis. i. a manib⁹ exoriũ lucis emergat. Var. a manãdo deriuat: q̃ cuz sole manat dies ab oriente. Vñ manij & Lucij: qui nati sunt mane & luce. Vel q̃ dij manes per oĩa manare existimabãtur.

Manes boni dicunt. Acrõ. Dij manes dij boni: a manum qđ est bonũ. Antiqui animũ a corpore seperatũ manem deũ nuncupabãt. Apule. de Socratis dęmonio dicit. Manes anię dicunt meliorie meriti: quę in corpore nostro Genij dicunt: corpori renũtiantes Lemures: cum domos incursionibus infestarent Laruę appellabãtur. Contra si bonę fuerint: Lares familiares. Serui. per antiphrasim ait manes esse deos inferos: quia non sunt boni. Idem dicit alibi esse animas corporibus exutas: quę nondũ in alia corpora migrauerint. Quãdoq; manes dicuntur pęnę. Virgil. Quisq; suos patimur manes.

Maniæ deformes personę: & maniæ laruas: quas nutrices pueris iputari solẽt: appellant. Medici maniacos vocãt furoris morbo laborãtes: quoniã mania dicit insania & furia. Latini melius: qui insaniã a furore diffiungũt. Quoniã aliud est furere: aliud insanire. Item mania dea lariũ mater: cui olim sacrificabant. Et maniæ dicebãtur ficta quędam ex farina in hominũ figuras: q̃ deformes sint: quas etiam maniolas appellabant.

Maniolę insulę: ex aduerso Indię extra Gangẽ: in quibus tradũt nauigia: quę clauos ferreos habẽt detineri: nec vlterius progredi sinũt: ne quãdo lapis Herculeus: qui circa ipsas gignitur illa ad se trahat. Eas tenẽt Antropophagi manioli dicti: sicuti scribit Ptole. lib. vij.

Manicon genus herbę: quã & furialẽ vocant. Quam si quis oragmę folio sumpserit: varię species ac lętitia plenę animo obseruantur. Lc.

Manius. prænomẽ est eius: qui mane natus est. Sicut

Manlius propriũ nomen viri: (Lucius qui luce. q̃ manu prompt⁹ esset. Neminẽ aũt patricię familię hoc noie vocari lucuit: post eum Manliũ: qui Gallos a capitolio depulit: q̃ is regnũ occupare conatus necatusq; sit. Fuit & cognomen eius: qui Carthaginẽ vicit.

Manliana imperia crudelia vocitata sunt. Sunt & manliana malorũ genera: ab infitore sic dicta. Lc.

Manare proprie dicit: cuz aliquid ex integro: sed non satis solido per minutissimas partes stillat. Tractũ a græcis qui μανὸν rarũ: & sine densitate appellãt. Hinc manales fontẽ dici existimãt: q̃ aqua ex eo perpetuo manet. Et manalẽ lapidez: q̃ ex eo manare aquę videant. Alij manare a mane deducũt: & de Sole proprie dici volũt: cuz orientis radij splendorẽ iactare incipiũt. Sz frequentius ad aquã & hũores refert. Per translationẽ ponit pro descendere: fluere: ꝓcedere: & hmõi: & res q̃ manat: qñq; in ntõ ponit. Virg. Tũ gelidus toto manabat corpore sudor. Lact. li. j. Quid mirũ si ab hac gẽte vniuersa flagitia manauerũt. i. processerũt. Qñq; in actõ. Pli. li. xiij. Arbor succo manantiũ picẽ refinãq; alię ortę in Oriente: alię in Europa ferunt. Qñq; in abltõ. Liui. li. j. Cultrũ ex vulnere Lucretię extractũ mananté cruore prę se tenẽs. i. fluentem. Hiero. in lib. mũeri. Tradet humũ lacte & melle manantẽ. Huius cõposita sunt: Emano & permano.

Manus a manãdo dicta est: q̃ ex brachijs manet. Vel q̃ ex ea manẽt digiti. Et man⁹ instrumentũ & telũ nauale dicit: quo naues harpagonib⁹ raptę tenent: a manus humanę similitudine quã pericles Athenięsis (vt fertur) in/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

uenit. ¶Hiero. Ferreas manus ꝛ vncos pꝛeparãt. Luca. li. pri. In manibus viis quãtus sit Cęsar habetis. Itẽ manus multitudo vocat. Virgil. ¶Hic manus ob patriã pugnãdo vulnera passi. Itẽ potestas: vt cũ dicimus Res in manu est: qđ non modo ꝓcat in ꝓmptu est: sed etiã in potestate. Inde Vlpi. teste: manumissio dicta est datio libertatis. ¶Nam q̃diu qs in seruitute est: manui b̃ est potestati subditus est: ꝛ manumissus a potestate liberat⁹. Itẽ manus capiť pro proboscide elephanti. ¶Hãc hanc manũ vocant Latini: q̃ ea in decerpẽdo pabulo pro manu vtat elephantus. Cur. lib. viij. de elephanto loquiť ¶Precipue terribilis illa facies erat: cũ manu arma viroſq; coriperent ꝛ super se regentibus traderẽt. Idem in eodẽ. Copidas vocabant gladios leuiter curuatos falcibus similes: quibus appetebant beluarũ manus. ¶Nonunq̃ pro scriptura manuũ. Quintilianus li. j. Causas Cassius: Cicero ꝛ Virgilius scripserunt: sic manus eorũ docent.

¶Manicula diminutiuũ: id est parua manus. ¶Plaut. in Ru. Duę connixę maniculę ꝛ sucula.

¶Manũ conferre: est pręliũ incipere ꝛ contẽdere. Sed apud iureconsultos cum de aliqua re disceptatur in iure pręsente pretore: siue ager: seu quid aliud sit: manum conferre dicitur: cũ manu apprehendit rem de qua agitur. Quod manus coꝛreptio ꝛ vindicatio: ꝛ vindicta appellatur. Ad manus venire similiter est pręliũ: seu contentionẽ incipere. ¶Plau. Jtur ad manus: arma sumũtur.

¶Manica pe. coꝛ. pars vestis: qua manus tegunť. Virg. Et tunicę manicas ꝛ habẽt redimicula mitrę. ¶Hinc manicata vestis: quę manicas hꝫ: quas velut probꝛosas ꝛ sęmineas criminari dicunt a poeta: q̃ ¶Prisci Romani breues ꝛ citra humeꝝ definẽtes primo portauerũt. ¶Manicę etiã dicuntur manuũ vincula: vt apud eundẽ. ¶Manicas atqꝫ arcta leuari Vincla iubet ¶Priam⁹. Sic cõpedes vocanť: quibus pedes colliganť. ¶Hinc per translationẽ dicunť vincula nauiũ. Luca. Est alias manicęq; ligãt tereteſq; cathenę. Itẽ manicę thecę sunt ex ferro: q̃bus brachia ꝛ manus ꝛtra hostiũ iniurias munũtur. Iuue. Quale decus rerũ si coniugis auctio fiat: Baltheus ꝛ manicę cristę cruriſq; sinistri Dimidiũ tegmen. Et manicę dicuntur: quibus aduersuꝫ vim frigoris manus muniunť. ¶Plinius iunior ad ¶Macrũ. Ad latus notarius cũ libro ꝛ pugillaribus: cuius manus hyeme manicis munieb̃atur: vt ne cęli quidẽ asperitas vllum studij tẽpus eriperet.

¶Manuarius. a. um. qđ ad manuꝫ pertinet. Belli. Hoc ere quasi manuario collecto cęnula parabatur.

¶Manuarię tunicę: quę manicas habent.

¶Manuor. aris. fruor. Acti. ¶Manuatus vestẽ amicę.

¶Manib⁹ pedibusq; ꝓuerbiũ est: b̃ est oĩbus viribus. Terẽ. in And. Quẽ scio mąnibus pedibusq; oĩa facturũ.

¶Manuleatus. a. um. idẽ qđ manicat⁹. ¶Plaut. in ¶Pseu. ¶Manuleatã tunicam hoĩem habere addecet. Et manuleatã tunicã dicimus: manicas prolixiores habentẽ: manicatum hominẽ indutum tunicis manicatis.

¶Manubriũ a manu capulus appellať: q̃ manu teneať

¶Manobarbulus teli genus: similis plumbeę pilę: quo vtentes milites ipsi manobarbuli dicti sunt. Lc.

¶Manipul⁹ a manu fit: ꝛ proꝓie ꝓcat manualẽ herbaꝝ fasciculũ: quẽ manu quis apprehendit metẽdo. vt in ꝑs. Venientes aũt venient cũ exultatione: portãtes manipulos suos. Interduꝫ ponitur pro exigua militũ manu: quę vnũ sequitur signuꝫ. Erat eñ pars Centurię ita dicta: q̃ sub Romulo pauper adhuc Romanus exercitus manipulos ſgni hastis alligatos pro signis gerebat. Et in legione quidẽ erant. xxx. manipli. Dictus manipul⁹: vt inquit Var. ab eo q̃ plures militũ manus iungunť. Serui. docet manipulos esse signiferos: q̃ imperãte Romulo cuꝫ Romani ꝛ Latini sub vno Centurione bellũ aggressuri essent: maniplo herbę hastę alligato ꝓsigno vterenť. Unde maniplaris dicit: qui fert vexillũ. Ouid. lib. Fast. ¶Hertica suspensos portabat lõga maniplos. Unde manipla-

ris noĩa miles habet. At Uege. lib. ij. scribit maniplũ vocari contuberniũ decem tantũmodo militũ sub vno papilione degentium: ab eo q̃ coniũctis manibus dimicabant. Inde Lõmanipulones: qui in eodẽ maniplo sunt. Et Lõmanipulatio: quibus noĩbus vtitur Spartianus.

¶Manipulatim aduerbiũ significat per manipulos.

¶Manifestũ dicitur: quod est clarũ ꝛ apertũ: quasi ad manus foris stans. ¶Manifesto. as. palam facio.

¶Manifestarius. a. um. qđ est notoriũ. i. qđ manifestatur ¶Plau. Capio fustẽ: obtrunco gallũ furez manifestariũ.

¶Mansuetus mitis: q̃si manu assuetus: q̃ oĩa quę sunt natura fera: manuũ permultiõe miteſcũt. Virg. Ille manu patiens mẽſeqꝫ assuet⁹ herili. Festus. ¶Mãsuetus neq; misericordia męstus: neqꝫ crudelitate ſęuus: sed modestia tẽperatus. Bestię mãsuetę etiã placidę ꝛ cicures diciunť. ¶Plini. trifariam diuidit animãtes in placida: fera: ꝛ intermedia. ¶Nam hirundines apes delphini: nec placida sunt: nec fera: sed medię inter vtrunq; naturę.

¶Mansues veteres: pro mansueto vsurpabant. Lc.

¶Mansuetarij: qui feras mansuefaciũt Lampridius in ¶Helio. ¶Habuit Leones ꝛ Leopardos: quos edoctos per mansuetarios subito ad secundaꝫ mensam iubebat accumbere. Julia. Firmicus lib. viij. ¶Matheseos. Septentrione oriente nati erunt mansuetarij ferarũ.

¶Mãsuesco. is. mãsuet⁹ fio: miteſco. Col. li. vij. ¶Nã per hęc blandimẽta triduo ferę mansuescũt. Var. lib. ij. de re rusti. pro mãsuefacio posuit: cũ inquit. Sic ex animalibus cum propter eandẽ vtilitatẽz: quę possunt ſſluestria deprehenderent: ac concluderent: ꝛ mansuescerent.

¶Mangones dicti sunt: quasi manu agones. Erant eñ magistri formę puerorũ: ꝛ mẽtiendi coloris probe callentes: qui hoĩes vendebãt. Solebant eñ pueris puellisq; quo facilius vendi possent artificio quodaꝫ componere colorẽ: vt Quintilia. inquit. Fuco ac verũ robur imanisagina mẽtientes. Ita mancipia vendibiliora: ꝛ pretiosiora efficiũtur. ¶Martia. ¶Dilia pro puero centũ me mãgo poposcit. Sueto. in Domi. Castrari mares vetuit: spadonũ qui reſidui apud mãgones erant: pretia moderatus est. ¶Plin. Thynni sanguine oblitos puerꝝ pubescere negãt mãgones. Aliaꝫ quoq; rerũ mangones dicunť: qui merces poliunt: atqꝫ interpollãt: vt pluris vendãt. Unde Plinius. Decussi fragmenti paululũ: quod in lamina ferrea teratur efficacissimuꝫ experimentũ excussant mangones gemmarũ. Nec mares tantũ: sed etiam fęminę mangones vocantur. ¶Plinius. ¶Mango obstetrix erat.

¶Mangonizo. as. onio: cõpono rem ad alliciendos emptores. ¶Plini. li. xxiij. Succus radicis vitis nigrę cũ eruo lętiore quodã colore: ꝛ cutis teneritate mangonizata coꝛpoꝛa. Transfertur etiaꝫ ad alia. Sic eñ oratio mangonizata ꝛ forma: ꝛ domus: ꝛ reliqua dici possunt: vt lenociniis ꝛ fuco potius q̃ veritate allectent. ¶Hodie etiã mangonizanť panni: siue lanei: siue linei. Quin ꝛ equos mangonizatos venire videmus. ¶Hos greci ab equis componendis hippocomos vocant.

¶Mangonicus. a. um. qđ ad mangonẽ pertinet. ¶Plini. ¶Radix hyacinthi bulbacea est: ꝛ in mãgonicis venalitiis pulchꝛe nota: quę in vino dulci illita pubertatẽ coercet: nec sinit erumpere. Sueto. Necessarioq; ad mãgonicos quęstus sustinendę dignitatis causa descendit.

¶Mangoniũ artificiũ: qđ ad res facilius vẽdendas adhibeť. ¶Plin. Nec tñ in hoc mãgonio quicq̃ totuꝫ placet: hic clunẽ: alibi pectoꝛe tantũ gallinarum laudans.

¶Manubię dictę sunt: q̃ manu capiank ab hostibus. Est eñ pręda ab hostibus capta. Asco. scribit manubias prędas imperatoꝝ pro portiõe de hostib⁹ capta. Spolia q̃q; quęsita de hoste nobili per deditionẽ manubias vetęres dicebãt: de quibus qđ vellent: facerẽt. ¶Naꝫ pręda ꝺ: coꝛpoꝛa ipsa rerum: quę capta sunt: manubię appellatę sunt pecunię: q̃ a quęstoꝛe ex vẽditiõe prędę redactę sunt. Dicit tñ quosdã nõ ignobiles scriptoꝛes: aut temere: aut

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

incurioſe p̄ędā p:o manubijs ꝛ manubias p:o p:ęda po ſuiſſe: ſꝫ qui p:opꝛie locuti ſunt: ſicut Lic. in o:one de lege agraria manubias pecuniā dixiſſe. Eſt q̄ꝫ vt iactus ſul minuꝫ manubię dicanꝯ. Unde ait Sene. lib. ij. queſtionū. Jouj tres manubias vari: quarū p̄ima monet. Secunda p:odeſt. Tertia adhibitis conſilio dijs emittitur.

Manumitto de ſeruo libꝝ facio. Manumiſſus libertus a poteſtate. Nam q̄diū quis in ſeruitute eſt: manui ꝺ eſt poteſtati ſubditus eſt. Erat aūt mos in manumiſſione vt dñs caput: aut aliud membrū ſerui tenēs diceret. Hūc hominē liberum eſſe volo: ꝛ mitteb at eum e manu.

Mantare veteres p:o manere vſurpabant. Lc.

Mantęlū ꝛ mantęliū: ꝛ mantęle. is. compoſita dictio: ex manus ꝛ tęla: quaſi mappa a manibus tergendis. Eſt em̄ linteolum: quo manus tergere ſolemus. Ouid. lib. iij. Faſt. Dixerat ad dextrā villis mantęle ſolutus. Plautus Nec his ſycophantijs: nec fucis vllū mantęlū obuiam eſt Dicit ꝛ mantile ꝛ in plurali mantilia. ę. diph. in i. p:odu/ctā mutata. Sicut quęro inquiro. Virgi. Conſiſtꝫ ſerunt mantilia villis. Nam vt Serui. inquit. Conſtat maio:es mappas habuiſſe villoſas. Mantilia vero a manib⁹ ante lotis dicta: quomodo Tho:ale a thoro. Sunt etiā mantilia: quibus menſę tegūtur. Martia. Nobilius villoſa tegunt tibi lintea citrum Orbibus in noſtris circulus eſſe poteſt. Rurſus mantęlia: ſeu mantęla accipiūtur p:o penulę genere: quo ſe vt lo:ica muniunt.

Mantica pe. co:. nūmoꝝ receptaculum: q̄ manu geratur. Ponitur quādoꝫ p:o penula viato:ia: vt Po:phyrius ait. Cuius diminutiuū eſt manticula: cuius pars ante pectus: pars poſt tergū: dum geritur pendet.

Manticularius: qui manticulas tractat: vt furetur.

Manticularia dicunt ea: quę in frequēti vſu habent: ꝛ q̄ſi manu tractanꝯ. Frequens em̄ ad manus tergēdas vſus fuit mantęlorū: vnde hęc trahitur ſimilitudo.

Manticulor dolose ago. Placu. Ad māticulandū aſtu aggreditur. Manticulatio aſtus ꝛ fraus.

Manticora beſtia in Judia: quę triplicem dentiuꝫ o:/dinem: ꝛ hominis faciem vna cum co:pore leonino habet: humanas carnes maxime affectans.

Mantho. Vide mantua. Lc.

Mantua vrbs clariſſima ꝛ maronis Virgilij patria: ab Ocnuo filio Tyberis: ꝛ Mantus Tireſię Thebani Uatis filię. Quę poſt patris interitum ad Italiam venit: condita fuit: ꝛ a matris nomine Mantuam appellauit. Unde Virg. lib. x. Ille etiā patrijs agmen ciet Ocnus ab o:is Fatidicę Mantus ꝛ Tuſci filius amnis Qui muros matriſq; dedit tibi Mantua nomē. Sed an verum ſit: q̄ vnq̄ in Italiam venerit: nolo nunc citare. Pauſaniam: Hellanicū: ꝛ greco:um multitudinē magnam.

Mantuanus. na. num. a Mantua deducitur. Unde Mantuanus Homerus: Virgilius dictus eſt. Lc.

Mantiſſa additamentū: q̄ manu fit rei quę vendit. i. pauxillū illud: q̄ adijcit ponderi. Lucil. Mantiſſa obſo/

Manteuz locus o:aculis dicatus. Lice. (nīū vincit: lib. ij. de fi. Ut quaſi de manteo p:omāt medicamēta illa epicurea: dolo:i ſi grauis b:euis: ſi longus leuis.

Mantinea vrbs: quę poſtea Antigonia dicta fuit: in adulationem Antigoni eius: qui Philippo Perſę patri curato: regi fuit. Sed poſtea Hadriani imperato:is iuſſu: rurſus Mantinea fuit appellata.

Mantia ἑλληνικῶς λέγετ ἡ μαντεία ☾ μαντεύομαι diuinatio: vaticiniū. Mantius diuinus: vel vates: a Manto filia Tyreſię vatis Thebani: quę poſt Thebanoꝝ cladem ꝛ ſeruitutē primo ſub Creonte Lebedon: ꝛ Clarij Apollinis templuꝫ in Aſia ſtruxit. Unde in Italia Mantuā: quę ex Tyberino rege Thuſcię Ocnō peperit: qui ꝛ Biano: qui oppidū muris circundedit. A mantia per cōpoſitionē fiunt Necromātia: Hydromātia: Pyromantia: ꝛ alia huiuſmodi: quoꝝ penultima p:oducitur.

Maneo. es. ſi. ſum. ꝺcat me contineo loco: inſiſto. Lic. lib. offi. Cyrillū quendam ſuadentē: vt in vrbe maneret. Quādoꝫ manere ꝺcat perſtare. Virg. Manet imperterritus ipſe Noſtęz magnanimū operiens. Q̄ꝫ expecta/re. Plau. Ego hic te manebo. Virg. lib. xj. Te Turne nefas te triſte manebit Supplicū. Quādoꝫ futuꝝ eſſe. Li. Cuius te factū ſicut Curionē manet: hoc eſt cuius factuꝫ tibi futurū eſt: ſicut fuit Curioni. Quādoꝫ inꝺgerere: fixū eſſe. Virgi. Manet alta mente repoſtū Judiciū Paridis. Quādoꝫ durare: perſiſtere. Ter. in Heau. Manere af/finitatē hanc inter nos volo: ſi vllo modo poſſit: q̄ ſpero fore. Huius cōpoſita ſunt: Cōmaneo: ſimul habito. Die. ad Dama. Monachoꝝ circa ꝑmanentiū: antiqua in me ſurgit autoritas. Emaneo: extra maneo: a quo emanſo:. Emineo: a quo p:omineo ꝛ p̄mineo: immineo: remaneo: retro maneo: perſiſto. Juſtin. lib. ij. Interea rex velut ſpectato: pugnę cū parte nauiū in litto:e remanet. Lice. lib. j. Tuſ. Sed fac vt iſti volūt animos nō remanere poſt mortē. Et in Lato. Tantū te manet: q̄ virtute ꝛ recte factis fis ꝑſecutus. Sed hoc per tranſlationē magis. Permaneo: perſeuerāter maneo. Obmaneo: diu maneo.

Mantiſcino: ſignificat furo:. Terenti. in Eunu. In re perdita cum de alio mantiſcinor, atq; impendo.

Mamphur: lignū rotundum lo:o circūuolutuꝫ: quod circunagunt fabri in operibus tornandis.

Mappa: quę ſuper mēſam ſternit: q̄ manibus pendeat: duꝫ fumus in mēſa. Plin. li. xix. Ardētes in focis cōuiuio:ū vidimus mappas: ſordibus exuſtis ſplendeſcentes igni magiſq̄ poſſent aquis. Illoſę aūt apud veteres fuerunt in p:etio. Unde Martia. Nobilius villoſa tegūt tibi lintea citrum. Legitur etiam mappum neutro genere. A mappa vero fit dimūtiuū mappula.

Mapalia punica lingua agreſtes caſę ꝛ furno:ū ſimiles: vt inquit Hier. In quibus q: nihil eſt ſecreti: ſolet id vocabulū ſolute viuētibus obijci. Sunt em̄ quaſi rotūdę

Marathon cāpus Attię (co:tes: vt inquit Feſtus. cę: ſeu ciuitas diſtans ab Athenis circiter decē milia. Et mo:te Icari regis interfecti inſignis: necnon ꝛ victoria Theſei ex tauro ſuperato: ſimiliter ꝛ Miltiadis gloria: qui centū milia ex Darij Perſarū regis exercitu profligauit. Hinc Marathonius. a. um. Unde Taurus marathonius dictus eſt: qui apud Marathonez a Theſeo interfectus eſt. Hic eſt Taurus amatus a Paſiphae: quez Hercules ex Creta eo abegit. Eſt ꝛ oppidū hoc nomine iuxta Tricorythum ꝛ Rhamnem vrbem: in qua clarum Nemeſis templum fuiſſe memo:atur.

Marathron. ϛὺν τῷ .θ. ὅτι τὸ μάραθρον λέγομεν πλὴν τοῦ λαλίνοι φωνικυλον. id eſt th. quōniā Marathron dicimus herbā latini fęniculū. a nſris fęniculus appellat.

Marathuſa inſula quędam a copia fęniculi ſic dicta: quę ꝛ Clazomenia dicitur.

Marceo. ces. marcui: putreo. A quo marceſco: putreſco. A macie quoniā quę macie attenuata ſunt: facile putreſcunt. Huius compoſitum eſt: Emarceo: quod eſt valde marceo: a quo emarceſco. Hieronymus in Sene. Tetigit neruum eius ꝛ ſtatim emarcuit.

Marcor, putredo. Plinius. Si ferri vel chalybis aliqua rubigo vel panni marco: affuerit.

Marcellus nomen viri clariſſimi Romani p:opꝛium. Cuius geſta ꝛ a Plutarcho ꝛ ab alijs ſcripta ſunt.

Marcella nomē mulieris Romanę. Quę cū a matre rogata eſſet: gauderet ne ſe nupſiſſe. Jta valde reſpon/

Marcipor, Marci puer: (dit: vt amplius nolim. hoc eſt famulus. Sic Publipor, Lucipor, ꝛ huiuſmodi.

Marcomanni populi Germanię: quos Cęſar cum Arioviſto Germano:um rege ſuperauit.

Mareotis, idis. lacꝰ in Ægypto: vt autho: eſt Strab. Plin. etiā aſſerit Mareotida partē Libyę Ægypto ꝑtermināappellari ꝛ Mareotas pplos in ea habitantes. Et Mareotis pars Epyri: in q̄ vinū optimū naſcit. Cui Mareotides vuę dictę ſunt. Virg. Sūt ꝛ mareotides albę.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Margęa: nomen fontis apud Plinium. Quo nomine dicta est vrbs in Elide.

Margarita. tę. & margarites: & margaritū in nomina/tiuo declinari potest. Micro. in parabo. Inauris aurea & margaritū fulgens. Ser. declinat Margaris idis. & idos a cuius gtō greco latine format margarida. Plin. lib. ix. scribit margaritas nasci in Britannia paruas & decolores. Tacitus de vita Julij agricolę. Fere Britannia aurū & argentū: & alia metalla gignit: & oceanus margarita: sz fuscą & linętia. Romam margaritas appellauerūt vnciones: ab eo q nulli duo indiscreti reperiant. Margaritā & lapillū generali noie vocamus. Mā lapillus gęmarum margarita: cōmune est nomen: subintelligiturq; pretiosus. Q; si masculi fuerint: pretiosi lapides dicūtur.

Margaritarij: negotiatores māgonesq; margaritarū.

Margaridę palmę sunt: a margaritis nomen trahentes. Quoniā & breues: & candidę: & rotundę sunt: acinis ꝑ balanis similiores. Lomnicopię.

Margaritifera: quę fert margaritas. Plini. Conchārum genera: & quę margaritiferę cocleę. Lc.

Mare aquaꝝ congregatio gñaliter dicit. Et multę collectiones aquaꝝ vocant maria: sicuti Amb. li. Hexa. inquit. Sicut em̄ multę terrę: vt Africa: Hispania: Thracia: Macedonia: Syria: Ægypt⁹: Gallia: atq; Italia, p regionū appellant vocabulis & vna est terra. Ita multa dicunt p locoꝝ appellatiōibus maria: & vnū est mare: sicut ait propheta dicēs. Tui sunt cęli: & tua est terra: orbē terrarū & plenitudinē eius tu fundasti: aquilonē & mare tu creasti. Nam & oceanū mare dicimus: & Tyrrhenū: & Adriaticū: & Indicū: & Ægyptiū: & Ponticū: & Propontidē: & Hellespontū: & Euxinū: Ægęum: Jonicū: Atlanticū. Vide in dictiōe Oceanus. Una igit gña'is collectio ds mare: eo q iugis vnda atq; ꝑtinua ab Indico mari vsq; ad Gaditani oraz littoris: & in mare rubrū extrema circūfuso orbe terraꝝ includit oceano. Et multę collectiōes maria nūcupātur: qñ in diuersis locis: diuersa sunt noia q; vocabula aquis ex regionū vocabulis adhęsert. Phacellus aūt in epigrāmate. φεῦγε θαλάσσα ἔσχα βοῶν δὲ ἔπεβάλευ ἐχέτλη ἔτιπρι ἢ Δυ μακρῆς πείρατ' ἰδέμ βιότης. ἀπαίρω γὰρ ἔνεσι μακρὸς βίος ἐμ ἀλί δὲ ὄυπος ἐυμαχες ἐις πλοῖμ ἀνδρὸς ἰ Δεῖμ κεφαλήμ .i. fuge marina opera. Boū vero exte de stiuā: si quid tibi dulce longę fines videre vitę: continēti. i. terrę enim incst longa vita: in mari vero non facile ad canū viri videndum caput.

Marinus. a. um. qđ mare incolit: vel qđ est in mari: vt piscis marinus. Trāsmarinū aūt dicimus: qđ trās mare est: vt trāsmarinę merces: & trāsmarinus triūphus.

Maritimus. a. ū. pe. cor. qđ ad mare incolit: vel qđ ad mare est: vel ad mare fit: vt ora maritima: gēs maritima: bellū maritimū. Maritimū etiam dr, quod ex mari: siue qđ maris est. Plau. in Ru. Fluctus maritimos. Et Am/

Maris fluuius A/ (bro. Pisces maritimos dixit. garhyrsarū in Istrum fluens. Marus mons Thracię.

Maritus vxoris vir: ab eo q̄ fit mas. Marito. as. viro trado: seu associo. Mā non solū de boīb⁹: sed etiā de alijs dr. Col. li. iij. Sexto anno si iam videbit firma maritabit hoc modo. Ipsa arbor. Et li. v. Et ideo maritādis arboribus nemo minorē pedaneā scrobē vitibus cōparat.

Maritę dicunt mulieres nuptę. Qui. lib. ij. Fast. Dura cū sorte maritę. Reddebāt veteri pignora rara fui. Mier. Tunica eius varia atq; distincta in virginib⁹: viduis: cōtinentibus ac maritis. Similiter & de arboribⁿ dicit. Pli. lib. xiij. Jaz in Campano agro populis nubūt vites: maritasq; cōplexę: atq; per ramos earū procacibus brachijs geniculato cursu scandentes cacumina æquant.

Mariscus gñs Junci: qđ holoschenon greci vocant: hoc est totū iuncū. Ex eo fiūt tegetes & marinę nassę.

Mariscę fic⁹ insipidę. Mar. Infanti melimela dato fatuasq; mariscas: Mā mihi q̄ nouit pūgere chia sapit. Pli. li. xvij. Cato de ficis serēdis ita meminit. Ficos mariscas in loco cretoso & aperto scrito. Quidā dicūt mariscas esse ficus: q̄ prę pinguedine aperiant: semęq; oūdant. Col. Purpureęq; celidonię pinguesq; mariscę. Mar. Donasti lupe rus subinde nobis legit Nec bolet⁹ hiare: nec mariscą videre. Cīn pro obscenę libidinis morbo qñq; ponit Mariscę em̄ tubercula dicunt: quę cuz pulcere ex turpi cōfricatione circa sedē nascunt: q̄ sunt morbo filia. Quę Celsus sycosen: Julius sycon grece vocāt: & latine ficus dicit. Juue. Ędunt tumidę medico ridente mariscę.

Margo: finis extremitas: quātus etiam pro cuiuslibet rei extremitate dicat: vt pro ripa agri non culti. Et est generis mascul. apud Ouidi. lib. j. Meta, Longo margine dicentē. Fęminini apud Juuena. Plenaq; iam margine libri. Hinc Marginens. a. um. quod est in margine.

Mariandinoz regio in Asia sita est: Bithynię contermina: vbi Hercules cerberū canē tricipitē deuicit. Quez ferunt virus euomuisse: eameq; regionem infecisse.

Margiana: regio Asię maiorīs: inclytę apricitatis: vt inquit Solinus: ambitu stadioꝝ mille quingentoz: difficilis aditu propter arenosas solitudines. In qua Anthiochus Antiochiam extruxit: vt lib. xj. scribit Strabo.

Marius: qui septies apud Romanos cōsul fuit. Hic Arpinatē fuisse aiūt: humili loco natū: nouuz hoiem aratorē: qui in villa Liuernate: vt inquit Plu. vitā diu virtutē plane & agrestē: procul ab vrbanis mūdicijs. Hic per ordinē primis honorib⁹ functus legatus Metellum Numidia crimināndo ꝓsulatū adeptus. Jugurthā captū ante currū egit: in primū annū ꝓsul vltro fact⁹: Cimbros in Gallia apd aquas Sextias: Theutonas in Italia vicit: deq; his triūphauit. Ticus a Sylla Mynturnis in palu de latuit: inuētus & in carcerē ꝓiectus: immissuz percussoré galli vultus auctoritate deterruit: Acceptaq; nauicula in Africā traiecit: ibi diu exulauit. Mox Cinnana dīnatione reuocat⁹: cęsis inimicis: septimo ꝓsulatu: vt quidā scrūt: volūtaria morte decessit. Hic cū in cruribus varices haberet: pbuit varicosuz crus medico secandū. Et dū secaret neq; suspirās: neq; supercilia ꝛhens pertulit sectionē: fixitq; oculis spectauit cruciabilē curationē. Cūq; medicus alterz crus secare vellet: minie assensum pbuit: dicēs. Curationē tanto doloze dignā esse nō arbitroz. Habuit filium Mariū nomine: qui cuz esset. xxvij. annoz consulatū inuasit: quez honorē mater tam imaturū fleuit. Hic patri sęuitia similis: curiaz armatus obsedit: & inimicos trucidauit: tandem se iugulandum pębuit.

Maria fęmininū est: a noie Marius: & accentū in antepenultima habet: nam penultimaz habet correptam: quemadmodū & marius, Claudianus. Dęparat & pulchros maria: sed luce minores Eligit ornatus. Lc.

Pro deipara virgine vult Valla Mariaz noiatiuo casu legi. Quēadmodū Abraam indeclinabile: & accentu in vltima. Jnuenit nihilo secius & marię in genitiuo: sed tūc latina dictio a ntō maria pro eadem deipara.

Marmor gñs lapidis: cuius diuersa sunt gña. Quoddam em̄ albū pariuz dr, a Paro insula. Simile ex liguria vehit: qđ a loco Larariense vocitat. Tale ligusticī: olim lunensiū lapidicinę dederūt. Aliud laconicuz: qđ est viride & cūctis hilarius. Aliud luculleum: qđ fere atrū erat: quo delectat⁹ lucullus illi nomē indidit. Aliud Ophites a maculis serpentiū: qbus distinguit nomē accepit. Aliud Porphyrites: qđ est rubeū candidis interuenientibus pūctis: leucostictos vocat. Bassaltē ferrei coloris: & duricei: vñ nomen mutuat. Onychites ex Arabię mōtibus est ex quo vasa potoria in Germaniā perducunt. Alastritez quoq; candidū cauare solēt ad myrotheca: qm̄ vnguēta incorrupta seruare credit. Sūt & alia marmoris genera quę brevitatis causa omitto. μάρμαρον δὲ λέγομεν.

Marmoreus. a. um. qđ ex marmore est: vt sepulchruz

Marmoratus. a. um. qđ superficiē (marmoreum. tantū ex marmore habet. Aug. in ps. interpretatiōe. Nam plerūq; audis dīnitē dicentē habeo marmoratazq; domū:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quã relicturus sit. Var. li. iij. de re rust. substantiuũ vsur/
pauit. Intrinsecus: quasi leuissimo marmore lato toti pari
tes ac camerę oblinunt: ꝛ extrinsecus circũ fenestras: ne
mus aut lacerta adrepere ad columbaria possit.

Marra ferreum instrumẽtum: qđ vulgo marrachus di
citur. Colu. lib. xj. Contundat marrę vel fracti dente li/
gonis Iuuena. Ne marrę ꝛ sarcula desint.

Marpesius penultima producta: mons in Paro insu/
Marpla cidę naui/ (la. A quo Marpesius. a. um.
gio: um genera: quibus Medi vtebãtur. Lc.

Mars apud gẽtiles deus credit⁹. Dictus q̃ maribus
in bello pũit: siue q̃ a Sabinis acceptus est apud qs ma/
mers vocat. A poetis maior dr per epenthesim: q̃ ma/
gna vertat. Vel a grẽco: qđ est ἄρης. ares. Pont interdũ
pro bello. Liui. Aliquãdiu ibi marte incerto varia victo/
ria pugnatũ fuit. Est ꝛ mars nomẽ stellę: deũ dicunt anti
qui. Quid aũt esset deus ita scri. Julius pollux. Θεὸν δὲ
εἶναι δοξάζουσιν Ἕλληνες ζῷον ἀτάνατον λογικὸν τέλειον
νόερον ἐν εὐδαιμονίᾳ καὶ πάντων ἀνεπιδεκτον προνοη/
κὸν κοσμοῦντε μὴ τῶν ἐν κόσμῳ Ⓒ τὰ λοιπὰ. id est deum
esse arbitrant grẽci animal immortale: rationale: perfectum:
intelligẽs in felicitate mali vniuersi incapacem prouiso/
rem mũdi: ꝛ eorũ quę in mũdo sunt: ꝛ cętera.

Martius. a. um. qđ ad martẽ pertinet: vt martia auis.
Interdũ bellicũ: vt martia arma. Aug. lib. iij. de ciui. dei.
Nullo martio impetu territi sedarent inimici. Interdum
bellicosum: vt martius populus. Est ꝛ Martius nomen
proprium: vt in. Q. Martio: qui iussus a senatu aquam du/
ctus Anienis reficere: nouã a nõe suo aquã martiam ap/
pellatam: cuniculis per montẽ actis adduxit.

Martius mẽsis dict⁹ est primus anni mẽsis: qm̃ Romu
lus primũ anni mẽsem genitori suo dicauit. Qui. A te prin/
cipiũ romão dicim⁹ anno Prim⁹ de prio nõe mẽsis erit.

Martius cãpus Romę dict⁹ est: q̃ Marti consecratus
esset. Liui. Ager Tarquiniorũ: qui inter vrbẽ ꝛ Tyberim
erat consecratus Marti: martius deinde cãpus fuit.

Martia Catonis filia mino: fuit. Quę cũ quereret ab
ea: cur post amissum maritũ denuo nõ nuberet. Respon
dit: non se inuenire virũ: qui se magis vellet q̃ sua. Quo
dicto ostendit diuitias magis in vxoribus eligi solere q̃
Martius: qui Ancus cognomina/ (pudicitiam.
tus est: quartus Roman. rex: equitate ꝛ religione auo si/
milis. Latinos bello domuit. Auentinũ ꝛ martiũ montes
vbi addidit: noua mœnia oppido circundedit: syluas ad
vsum nauiũ publicauit. Salinarũ vectigal instituit. Car/
ceres primus ędificauit. Ostiam coloniã maritimis com/
meatibus oportunã in ostio Tyberis deduxit.

Martiacus. a. um. qđ ad Martem pertinet: hoc est ad
bellũ. Vnde stipendia militũ Martiaca dicuntur.

Martialis ꝛ hoc martiale: qđ est natũ sub Marte stel/
la. Martialis vero substantiuũ est nomen viri proprii.

Marspiter penultima correpta: quasi Martis pater
Sicut Diespiter: diei pater.

Marsia regiũcula Italię vltra Picenũ Samnites ver
sus: a Marso Circes filio: a quo originẽ duxerunt dicta:
cuius ppli Marsi sunt vocati non longe ab vrbe. Vnde
Marsica vina. Nam Massica sunt e Massicis mõtibus.
Siũt ꝛ Marsi alij populi in Scythia: vt ait Herodo.

Marsupium: sacculus nũmorum. Grẽce μαρσύπιον
Cato de liberis. Et quod perspicuũ est maiorem curam
habere marsupij nostri: q̃ vitę nostrę.

Martyr latine testis dicit. Martyriũ testimoniũ.

Marubij: Marsorum populi circa Fucinum lacum.
Dicti quasi circa mare habitantes.

Marrubiũ herba satis nota: quę exulcerare vesicam
putatur. Grẽci prasion. Alij Lynostrophon. Quidã phi/
lopeda. Nonnulli philocharen appellant.

Marrucini populi in regione Marsorum. Syl. lib.
viij. Marrucina simul frentanis ęmula pubes.

Marmarica regio Africę: Quę vt Ptole. lib. iij. scri/
bit: ab occasu terminat Cyrenaica: a Septentrione Ae/
gyptiaco pelago: ab oriente Aegypto. A meridie: parte
libyes. In ea sunt Nasamones ꝛ Libyarchę populi.

Mas dicitur: qui non est fœmina: q̃uis pro forti ꝛ ma/
gnanimo. Cuius diminutiuum est masculus. Varro. Si
non plus testiculorum offendis: q̃ in castrato pecore in A/
pulia vincor non esse masculum ad rem. A masculus fit
masculinus. a. um. Vt masculinum genus.

Masculescere: est masculum fieri. Pli. li. xviij. Densior
eñ fatu masculescere: hoc est de rapis napos fieri.

Massagetes. ę. pe. cor. Massagetę populi Scythici in
Asia vltra mare caspiũ. Luca. li. iij. Massagetes quo fu/
git equo volucresq̃ Beloni. Qui cuꝛ per deserta discur/
rũt equoꝝ suorũ sanguinẽ: cum lacte bibunt. Apud hos
senio confecti in frusta cędunt: qui vero morbo intereũt
Massanissa ꝛ Masinis/ (feris deorũ adijciunt.
sa vtroq̃ modo dicit Numidarũ regis nomẽ: qui primo
Romanis hostis fuit: deinde amicissimus. De quo Ouid.
lib. vj. Fast. Postera lux melior, superat Massanissa Si/
phacem. Et cecidit telis Hasdrubal ipse suis.

Maspetus foliũ est Laserpitij: apio maxie simile. Lc.

Massicus pe. cor. mõs Cãpanię: optimi vini ferax: qđ
etiã massicum dicit. Syl. lib. vij. Massicus viniferis ad/
debat noia glebis. Nora. libro. j. Car. Est qui nec veteris
pocula massici. Nocet Serui. Massicus in plurali face/
re massica. Virg. li. vij. Certunt fœlicia Baccho massica.

Massilia vbs in Narbonẽsi prouincia. Constat impe/
rãte macedonibus Astyage: Nebrœis vero Sedechia cir
ca secundã ꝛ quadragesimã olympiadẽ hanc fuisse con/
ditã: annis anteq̃ virgo pareret. Dcxij. post obitus Ba/
uid regis annis. cccclxxiiij. Diruta deinceps a Phocẽsi/
bus instaurata est: qui Cyri tyrannidẽ fugiẽtes destituta
Grœcia in hũc finũ nauigarũt. Oliꝝ massilię studia ingenu
arũ doctrinaꝝ adeo floruerũt: vt Romani p Attica pere
grinatiõe massilioticũ peterẽt gymnasiũ ad disciplinas ca
pessendas. Plau. in Cas. Massilienses mores tanq̃ opti/
mos ꝛ pbatissimos dixit. Tibi tuos q colore mores massi
lienses postulas. Hęc vini optimi ferax fuit. Vñ Marti.
Tu me massilię ponere vina putes. A massilia fiũt Mas/
silienfis: massilitanus: massilioticus. Vnde Massilienses
viri: Massilitana vina: ꝛ Massilioticum ostium.

Massylia cuꝝ y grœco: apud grœcos per simplex s. scri/
bitur. Sed quia a latinis prima producit non absurde
per duplex ss. exarari potest. In hac syllaba sy. producit
in superiori corripit. Luca. lib. iij. Et gens quę nudo resi
dens massylia dorso. Virgi. li. iij. Hinc mihi massylę gen/
tis monstrata sacerdos. Prouincia est quã quidã Gętu/
lię ꝛ Numidię Mauris vicinã dicunt: nec lõge abesse ab
hortis Hesperidũ. Huius gens neq̃ ephippijs vtit: nec
frenis: sed sola virga contẽta est: qua agitet equos ꝛ mo/
deret. Ab hac Massyli ꝛ massylei populi dicti sunt. Qui
a poetis modo pro Mauris: pro Gętulis ponunt. Mar.
Auditur q̃tuꝝ massyla per auia murmur. Idẽ. Et massy
leum virga gubernat equum. Sunt etiã qui eos massu/
Mastiche. es. penul. cor. teste Pli/ (los vocitent.
nio. lib. xij. Lachryma est quã Lentiscus arbor gũmi mo
do sudat. Sere. Rugarũ sulcos lentisci mastiche tendes.
Idẽ. Pulleium abrotanũ nitide cum mastiche coctũ.

Mastix. stigis. penulti. cor. re. generis fœmi. flagellũ scu/
tica. μαστίω flagello. Vnde Homeromastix: ꝛ Virgilio/
mastix. Διαμαστίωσις: diffiagellatio.

Mastigophorus: flagellifer: seruus ab alijs sœpius cę/
Mastigia dici potest verbe (sus: vel cędi dignus.
ro: hoc est verberib⁹ dignus. Plaut. Crucio: lapidẽ non
habere: vt illi mastigię cerebrum excutiam.

Mastrucę vestes: quibus Sardi vtebãtur. Plautus.
Mastrucatus ꝛ plenus puluere.

Mastos: ἑλληνικῶς μαστός, ἀλλὰ κυρίως τῶν ζώων. i. grę
ce μαστός, sz ppie ai aliũ: latine mãma. Vñ Bumasthos
vua: de quo supra. Hinc Tubuli mãmati: seu mãmę in

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

balneis ⁊ fontib⁹ intelligunt. Quas Victru. li. vij. mastos greca voce noiauit. Athenis inqt: ex eiusmodi locis ⁊ fontib⁹ masti vsq; ad portū pyrrheū ducti sunt saliētes. Eas Var. lib. de re rust. papillas conuertit. Lassiodo. vbera. Quāto inquit pulchrius est Claudiaq; aquā per tot ficca montiū iuga lauacris ⁊ domib⁹ liquores purissimos fistu laq; vberibus imisisse. Erat ⁊ Mastos genus poculi.

Mastupr̄ari: est manu tractādo virilia rem veneream peragere. Inde Mastupr̄atores dicti. Quo verbo vtitur Martia. Mastupr̄abant ph̄rygij post ostia serui: hoc est pœnālia ducebant. Mā a manu ⁊ stupro deriuat.

Materia: seu materies est qua aligd fit: vt materia libri mēbrana ⁊ atramentū. Itē materia libri est hypothesis ipsa. Hora. Sumite materiaq; vīs: qui scribitis equā Viribus. Materia dom⁹: lapides: calx: ligna: tegulę. Quia propter non imerito materię appellatiōe ligna oia cōprehendunt: q̄ greci ὕλην pariter ⁊ sylua: ⁊ materiā vocēt: cū ligna dicant solū ea materia: q̄ edificijs apta est. Liui. multā materiā cęciderat miles. Col. li. iij. vocat materiē lignū: qđ est intra corticē. Quasi cuneū ferreū inqt: vel osseum inter corticē ⁊ materiē lente dimittito: ne ędas aut rūpas corticē. Idem li. vj. materiā vocat palmitē: qui de nouello nascit: ⁊ in tenero alligat⁹ dependet. Itē materia

Materiarius: faber lignarius (fabrica lignaria dr. vel qui materiā prestat: a materia: cuius nomie ligna ad fulciendū: edificandūq; necessaria: idoneave significātur. Plaut. in Mili. Si non nos materiarius remorator ad opus. Materiari significat lignari: a quo materiatio.

Materiale: qđ est materię. Et quo materialiter aduerbiū. Unde materialiter aliquid sumi dicit: cum nō forma

Mater a materia dici (rei: sed materia significat. videt: q̄ in fetu materiā prębeat. Mā semē patris p̄ artifice est: ⁊ formā prębet: mater sanguinem ex se prestat: ex quo fetus format. Aliquādo tamē mater pro nutrice ponitur. Plaut. vtrāq; cōplexus est. Ita forma simili pueri: vt mater suam non internosse posset: quę māmam dabat: neq; adeo mater ipsa: quę pepererat.

Mater magna: terra dicit: ⁊ sus prægnās ei mactabat quę hostia est, ppria terrę. Aliter mater alma dicit: q̄ oia alat. Alias mater dea: q̄ oia generat. Vocat item mater phrygia a mōte Phrygię: quę pli nūero Dindima vocāt

Mater matuta aurora est. Lc.

Materfamilias gtūs grecus ad imitationē grecor: qui femininorū in a purā desinentiū gtōs in as mittunt. Dicimus tñ ⁊ materfamilię: ⁊ materfamiliaz. Est aūt materfamilias: vt docet Belli. ea sola: quę in mariti manu mācipioq; est: quoniā non in matrimoniū tantū: sed in familiā quoq; mariti ⁊ in sui hęredis locū venerit. Fest. scribit non ante matrēfamilię dici: q̄ vir eius paterfamilias appellet. Nec posse hoc noie plures in vna familia appellari: sed vnam tantū matrēfamilias dici. Alt iureconsultus.

Matrēfamilias: inquit: accipere debemus eaz: quę non inhoneste vixit. Matrem enim familias a ceteris feminis mores discernūt: atq; separant. Proinde nihil interest nupta sit an vidua: ingenua an libertina. Nam neq; nuptię: neq; natales faciunt matrēfamilias: sed boni mores.

Matrona ór, quę in mrimoniū cū viro peruenit: vt in eo maneat etiā si liberi non sunt adhuc suscepti. Quippe appellationē hz a mris noīe: non iā adepto: sz cū spe ⁊ omine mox adipiscendi. Unde ipm quoq; mrimoniū vocatū est: quoniā ea spe vir ⁊ vxor coniūgunt: vt illa mater fiat. Hinc matronalia: qui erant dies matronis festi.

Matrimoniū est maris ⁊ femine coniugatio. Hinc mrimoniale adiectiuū: qđ ad mrimoniū pertinet. Aug. li. xiij. de ci. dei. Quid concubitus coniugalis: qui scīm mrimonialiū prescripta tabulaz procreandoz sit causa liberorum.

Mater matrima illa ór, quę cū mater sit adhuc hz matrē viuentē. Sicut patrimi ⁊ patrimes: quoz pres viuūt.

Matercula diminutiuū a mater. Horat. in Epistolis. Dum pueris omnis pater ⁊ matercula pallet.

Matertera: matris soror, quasi mater altera.

Materis teli genus post lanceam longius. Sisenna. Gallia materibus Sueui lanceis configunt. Lc.

Matruelis: idem quod matertera. Et matrueles dicimtur filij ⁊ filię materterę.

Matrescere est matris similem fieri. Pacuui. Utinam nunc matrescā ingenio: vt meum patrē vlciscī queam.

Matrix femina: q̄ fetus gra tenet. Col. Sint ergo matrices robusti corporis: quadratę: pectorosę: magnis capitibus. Dedici tñ accipiūt matricē pro vtriculo: qui in fęminis iūctus est vesicę: quę ad progenerandū apta est.

Matricida: qui matrem occidit. Unde matricidium. Et dicitur de eo: qui matrem occiderit. Lc.

Matraria matris matutę festa.

Mateola apud Plin. ⁊ Cato. genus est marculi.

Matthęus grece μαθθαῖος nomen viri proprii.

Matta: storea: ⁊ teges: quę fit cannabi lino: iunco: palma: sirpo: aut sparto. Ouidi. Plaustroq; morantes Sustulit: in plaustro sirpea matta fuit.

Mathesis vel mathema. atis. pe. pro. ὅτι τὸ μανθάνω ἔγημα ἀυτῆς ὅτι ὁ ἄλλος τὸ δείκνυμι ὡς ἀπελλώνιος ἢ σωίδας ὅθεν ἢ μαθηματικοὶ λέγονται. i. q̄ māthano verbum huius est: qđ aliquādo demonstro ꝑcat: vt Apollonius ⁊ Suidas. Tñ mathematicę dicūtur: latine disciplina dicitur. Inde Mathematicus. ca. cum. qđ est disciplinabile.

Mathematici dicunt: qui mathemata: siue mathematicas disciplinas norūt. Ad disciplinā eni spectant geometria: musica: arithmetica: astrologia. Et hę mathematicę scientię disciplinę dicunt: eo q̄ discantur plane ⁊ per demonstrationē quandā percipiant. Phia vero logica cuz alijs nō dicunt disciplinę: q̄ non firmissima demōstratione: vt ille: sed ratione quadā ⁊ studij inuestigatione percipiunt. Alias mathematici vocantur Genethlici Astrologiq; ⁊ qui Chaldęi vocantur. Quorū ars est: vt naturas hominū ex vultus inspectione pronuntient.

Matella a matula fit: ⁊ est aquarum vel vini vas. Plautus in Amphi. Nec tu postulas matellā vnam tibi aquę infundi in caput. Martia. Dispeream si tu Pyladi prestare matellam Dignus es. Gręci scaphiuz. Quāuis etiam ad ventris excrementa accipi possit.

Matellio diminutiuuz a matula: siue matella. Varro de vitis patrū. Postularet trulleū matellionē peluim.

Matiacę pilę saponis a matiacis Germanię populis. Martia. Accipe matiacas quo tibi calua pilas.

Maturus. a. ū. pe. pro. propie de frugibus ór, qđ neq; crudū: neq; mite: neq; caducū: neq; nimiū coctum: sed in tēpore temperatū prouenit: vt poma matura. Per trāslationē ponit q̄ñq; pro sene: vt maturus homo. i. senex: ⁊ perfectā ętatem habēs. Virg. Aeui maturus Acestes.

Matura ętas: senilis: quasi oino perfecta: ⁊ tēpus debitū assecuta. Quādoq; pro graui ac cōstanti. Et hoc modo non cōponitur. In alijs significationibus habet composita. Immaturus: nō maturus. Aug. lib. xj. de ciui. dei. Quis palęq; dedit tam feruidā vim: vt poma immatura maturēturꝰ Prematurus: de quo alibi. Mature aduerbiū celeriter: siue tēpestiue. Hiero. in Gene. Cumq; matura surrexisset: tulit duas vxores suas. Aliquando ꝑcat grauiter. Hinc maturitas: qđ modo fructuū coctionē significat. Col. Nos q̄z medicatā sabam sic cōperimus: cū ad maturitatē perducta sit: min⁹ a Curgulione infestari. Lic. Sul. Tñ hoc studiū quotidie ingraueſcit maturitate credo ętatis ac prudētia. Modo grauitatē moderationē q̄z. Idem. Jam constātis ętatis ⁊ senectutis maturitas.

Maturo. as. maturū facio: perficio. Quintil. Maz ipse eos nondū opinabar satis maturauisse: quibus cōponendis: vt scis paulo pluſq; biennium impēdi. Sed hic per trāslationē. Propie Lice. in Lato. Primo est peracerba gustatu: deinde maturata dulcescit. Interduz maturare est accelerare: ita vt adhibeat industrię celeritas: ⁊ diligentię tarditas: ex quibus duobus cōtrarijs fit maturi-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tas:vt neq; aliquid citᵒ neq; serius fiat. Hoc verbū diuus Augustᵒ duobᵒ grecis vocabulis exprimere solebat. σπεῦσον βραδέως: que significant Accelera tarde. Vnde Virgi. quasi cōtraria separauit maturare & pperare: cū ait. Frigidus agricolā si qñ cōtinet imber Multa forent que mox celo pperāda sereno Maturare dat. Vnde mature fit qđ tēpestiue fit. Idē. Maturate fugā: qđ est quasi cū maturitate. i. cum tranquillitate & lentitudine discedite. Quō dicimus matura iracundiā. i. mitiga. Sallu. Videt simpliciter posuisse pro properare: cum ait. Antonius Catilinā cū exercitu persequi maturet. Sic Liui. lib. x. Vnde comitio: rum causa Romā profecturus maturauit.

Matureſco is. a matureo esse cōuenit. Matureſcere autem est maturū fieri. Plī. lib. xj. Cum mella ceperint maturescere: abigūt fucos. Col. lib. iiij. Iam & que matureſcere incipiūt: tēpestiue legimus: & que nōdū maturitatē ceperūt vue sine dispendio differunt. Hieroñ. in Joel. Mittite falces: quia maturuit messis. i. matura facta est. Hinc fiūt cōposita. Ematureſco & Permatureſco: que pfectionē actᵒ indicant. Bel. lib. j. Dominᵒ postea segetū illarū filiū adolescentem vocat. Et vides ne inquit: hęc maturuisse & manus iam postulare. Col. lib. ij. Sed hoc idem semen Cilicię Syrięq; regionibus ipse vidi mense Junio Julioq; cōseri: & per autūnū cum permaturuit colligi.

Matureſcere dicit homo: cum nondū grauis est: sed iā incipit esse grauis. Et apostema matureſcere dicitur: cum non discutit: sed perducitur ad maturitatē: vt vel frangi p se: vel ferramēto aperiri possit.

Matuta pe. pro. a nostris Aurora: Leucothea a grecis: dicit: hoc est alba dea marina. Dicta q matutino tēpore p fit. Hęc fuit filia Cadmi: nomine Jno: Athamantis vxor. Hinc matutinus a. um. vnde matutinū tēpus quod mane fit. Et tunc matuta aurora significat.

Mauors: q & mare: q magna vertat. Cū mauorti⁹ a. us.

Mauritania: Africę regio extrema versus Gaditanum fretū & occidētalē oceanū. In ea Anthe⁹ gigas regnasse dr ab Hercule victᵒ. Est autē duplex Cęsariensis a Cęsarea: & Tingitana a ciuitate Tingi. Dictaq; est Mauritania a μαῦρος qđ est nigrū: vel q nigros habeat colonos. Gignit simias: dracones: struthiones & elephantes. Eius incolę Mauri dicunt. Maurus em̄ nomen gentile est: vt Gallᵒ q e gallia originē habet. Mauritanᵒ vo possessiuū: vt Gallicus. Dicimus ergo virū maurū: & bellū mauritanū.

Mausolus pe. pro. dictio trisyllaba: nomen proprium Carię regis: a quo Mausolū dictū est: sicut in Lice. Plī. & Gel. reperit. Mar. lib. x. Armoza parua quidē: sed non cessura viato: Mausoli saxis Pyramidūq; lege. Et mausoleū tetrasyllabū nō mausoleū. Propert. Nec Mausolei dites fortuna sepulchri. Hoc sepulchrū Artheme sia Mausoli vxor ędificauit: ita egregijs operibus: vt inter septē orbis miracula numeret. Attollit in altitudinē. xxv. cubitis: cingitur colūnis. xxxvj. Ab hoc sepulchro oia ptiosa sepulchra ex noie eius Mausolea dicunt. Vnde Sue. Sepulchrum Cęsarū appellauit Mausoleū qđ extruxit Augustus. Suidas autē μαύσωλος ἄρχων καρῶν φησὶ λεὰυτὸν θεόπομπος μνημῆος ἀπέχεσθαι τῶν ἀγάλματος χρημάτων ἕνεκα. Mausolus princeps Carensiū de quo Theopompᵒ ait: nulla re abstinuisse pecunię causa. O. auaritia si tūc vnus principis nunc domina nostri seculi.

Maxilla nō est dimi. a mala: vt putauit Priſci. sed mala a maxilla fit p detractionē medię literę vel potiᵒ syllabę: sicut docet. Lice. li. de ora. ad Brutū. Est aūt maxilla in qua fixi sunt dētes: Quānis etiā de parte exteriore qñq; dicat q barbā emittit. Persi. Tu cū maxillis balanatū gausape pectas Inguinibᵒ cur detōsus tibi gurgulio extat. Hinc Maxillaris: & ℔ maxillare: vt Dens maxillaris q est molaris. Plī. lib. xxxij. Maxillareſq; ita sanari dētes pcipue putāt.

Maximus superlatiuū a magnᵒ. A quo fit aduerbiū maxime: qđ qñq; etiā pcipue: qñq; sępissime significat. Lice. Lentulo. Vel etiā id qđ mihi maxime libet. Maxima ve stalis ea dicebat q dignitate reliqs anteibat. Quales nunc vulgo abbatissas appellamus. Maximᵒ pōtifex: qui rex: q ad sacra & religionē ptinent: curā habebat: vndeq; erat ptumacię priuatorū magistratuūq;. Maximᵒ Curio: cuius auctoritate curię oēs curionesq; regebant. Maximi annales q eos pōtifex maximᵒ cōsecraret. Maxima hostia ouis pecoris nō ab amplitudine corporis: sed ab animo placidiore. Maxima multa erat triū milliū assiū & viginti.

Maximates dicunt primarij ciuitatis qui & sumates & primates & optimates vocantur.

Maximitatęs veteres pro magnitudine dixerūt. Lucil. Neq; ad hoc me rogas inani maximitate. Cc.

Mazonomū pe. cor. greca dictio q lanx significat ad ferenda obsonia in mensam. Var. lib. iij. de re rusti. Alios videret turdos in mazonomo positos coctos: alios volitare circa fenestras captos: grece μαζονόμον λέγεται.

Mante E

Meatus us. vide in dictione Meo meas.

Meapte. i. mea ppria. Teren. in Heau. Ita me dij amēt vt ego nunc non tam meapte causa lętor: q illius quā ego scio esse honore quonis dignā.

Mecastor: iusiurandū: quasi ita me castor adiuuet.

Mechanicus pe. cor. faber: opifex eorū operū que ingenio simul ac manibus fiunt. ἀπὸ τῆς μηχανῆς: quod inuentionem significat. Et mechanica ars fabrilis. Vnde artes diuiduntur in liberales & mechanicas.

Mecęnas cum ę diph. proprium nomē Tusci equitis clarissimi: & apud Augustū potentissimi: ad quem Virgilᵒ & Horatius opera scripserunt.

Meconis Lactucę genus a copia lactis soporiferi. μήκων enim greci papauer dicunt. Cc.

Mecomites: gēma q flore syluestris papaueris exprimit.

Mecum. i. cum me vbi prępositio euphonię causa postponit. Mecum viuit. i. familiaris meus est. Interdū mecū significat infra me. Teren. in Hecy. Haud ppterea te rogo vt hęc pferam: sed vt tacita mecū gaudeā. Sic secū: tecū nobiscum & vobiscum.

Medicus nomē ē magistratᵒ magni apd Cāpanos.

Medea vbs est Thessalię. Cc.

Medea nomen Colchorū reginę: crudelitate insignis. Oetę regis filię & Jasonis vxoris. Horat. Ne pueros coram populo Medea trucidet.

Media regio in Asia: a Medo medę Aegei Atheniensium regis filio sic nominata: vt Soli. refert: a qua Medi populi dicti sunt. Hos ñ Josephus scribit a Medeo Japhet filio fuisse. Hęc regio: vt Ptole. ingit: a septētrione hyrcano mari terminat: ab occasu maiori Armenia & Assyria a meridie perside: ab oriēte hyrcania ac Parthia q montibus excludit. Sunt qui Mediā in duas partes diuidāt. Quarū alterā maiorē vocauere: alterā Antropatiā. Media ionis Echatana fuere metropolis magna ciuitas. In Media sunt montes Caspis maiori Armenię contermini.

Medusa fuit filia Phorci ex Letho cōiuge quę vna cū duabus sororibus Euriale & Stenone Gorgades insulas in Oceano ęthiopico tenuisse ferūt. Cū & Gorgonides appellātur. Eius capilli in angues a Minerua imutati sunt & qui illā aspiciebant: in lapides vertebant. Quā Perseᵒ peremit: ex cuius cruore natᵒ est Pegasus: noster aūt Suidas. μέδουσα ἣ καὶ γοργὼν κληθεῖσα περσεὺς ὁ δανάης καὶ πήκου υἱός. Διδαχθεὶς πάσας τὰς μυσικὰς φαντασίας ἰδιαμβουλόμενος ἑαυτῷ κατασῆσαι βασιλείαν κατεφρόνησε τῆς τῶν μίθων: & ἔδιδε: ἐκάλεσε δὲ γοργόνα διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐνεργείας. i. medusa q & gorgō vocata Perseᵒ Danaes & peci filius: oēs mysticas phantasias callēs: primum sibi volens cōstituere regnū: despexit Medos. Et subdit. Vocauit gorgon propter celeritatē efficacię. Qui aūt velit audire res nouas & insolitas hominibᵒ latinis: legat reliqua in Suida & alijs scriptoribus grecis.

Medius a. ū. qđ mēsuratū ęqlit distat ab extremis. Quā/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

uis etiã mediũ dicat quicqd inter duo extrema est: etiam si nõ equaliter distet. Virg. Jam mediũ tenuere rates. Quãqz mediũ ō: cõmune: vt in mediũ venit: in medio sunt. E medio discesserũt. Quãqz manifestũ. Vir. Medioqz ex hoste recepi. Quãqz intercedẽs. Jdẽ. Ne qua scire dolos mediusve occurrere possit. Et dicit modi⁹ pro Prisci. a modo hoc est a mẽsura. vnde et modi⁹ et differẽtię causa medi⁹ mutauit o in e. Vel dicit a greco μέσος medius. Hinc dimidi⁹ a. uz. quasi per mediũ diuisus. Medietas media pars.

Medius fidi⁹ copositũ est: et significare videt Jouis filiũ: id est Hercules. Quia Διὰ greci: nos Jouẽ dicim⁹: et fidiũ p filiũ: quia sępe p litera d vtebant. Quidã existimãt ius iurandũ esse: vt sit p diũ fidẽ: quasi p diuini tẽporis. i. dei fidem. Alii sic exponunt. Sanctus fidi⁹ et semi pater diũ fuerunt Sabinorũ. Quos domo demigrãtes in collem quirinalem cum cętera supellectile detulerũt: idqz numẽ verbis trinũ: re vnicũ esse dixerũt. Vnde licet tribus ipsis templum esset in quirinali colle dicatũ: vnius tamẽ sancti vocabulo appellabat: obtinuitqz huius nominis opinio sanctitatis magnã vim habere iusurandũ: quo in trino et vnico numine mediũ esse quis fidiũ affirmaret.

Media vocabula dicunt q̃ et in bonã et in malã partẽ accipi possunt. Medea a grecis dicta. Qualia sunt tẽpestas valitudo: facin⁹: dol⁹: gratia: industria: periculũ: venenũ: cõtagiũ. Et apud veteres honor: quo significabat iniuria.

Mediocris et hoc mediocre: mediũ tenens: modestus. Lucil. lib. xxvij. Paulo hoc melius q̃ mediocre hoc min⁹ malũqz et pessimũ: sed tñ oia hęc mediocriter. Hinc mediocritas. Cice. lib. j. offi. Eadem ratio est habẽda vestitus: in quo sicut in plerisqz rebus mediocritas optima est. Colu. lib. iiij. Mediocritas in electione loci maxime pbat: quoniam in confinio boni maliqz posita est.

Median⁹ a. ũ. qd in medio est. Tñ medianas colũnas Victr. dixit: vt ab angularib⁹ q̃ crassiores sunt distingueret.

Mediastin⁹ pe. p. g in medio lauãtiũ stat in balneis: inquit Prisc ia. Nonn⁹ mediastinos p balneatorib⁹: itẽqz p ministris et cruciatoribus ẽdiũ accipit: q̃ in medio stent: vt oĩbus ministrẽt. Sed vilissima q̃qz mãcipia in agro maxime. Mediastinos eos accipe debemus q abiectissima q̃qz inter seruos officia obeũt. Cuiusmodi sunt hodie ĩ principũ domibus cognoĩe lignarij: bacularijqz: quorũ vna illa functio est: vt oĩb⁹ pareãt: nec vlli⁹ impiũ detrectẽt: in medio semp et ppatulo ad nut⁹ oẽs excubent. Cice. in Lati. Magnope cõtẽno exercitũ collectũ ex senib⁹ desperatis: ex agresti luxuria: ex rusticis mediastinis decoctoribus: ex ijs qui vadimonia deserere: q̃ illum exercitum maluerũt. Colu. lib. j. Mediastinus qualicũqz statu possit esse: modo perpetiendo labori sit idone⁹. Idem. Separandi sunt aratores a vinitoribus atqz a mediastinis. Hora. in epistolis. Tu mediastinus tacita prece rura petebas. Lucil. Tullicius Aristocratem: mediastinũ atqz bubulcũ. Ulpia. Qui mediastina opera fungit: non cõtinetur: vt Purpurarij: Atriarij: et Focarij: et his similes.

Mediterrane⁹ a. um. quod est a mari remotũ: quasi in media terra. Mediterraneũ mare: qd per medias fundit terras cum in ambitu terrę circũfluat Oceanus: ab Abila Mauritanię et Calpe Hispanię promontoriis.

Medioxim⁹ vel medioxum⁹ pe. co: mediocrẽ siue mediũ significat. Vnde medioximi diij vocant potestatis medię. Ser. lib. viij. ęnei. dicit. Herculẽ cõmunẽ deũ vtriusqz nature mediũ: et inter mortalitatẽ et diuinitatẽ. Sunt numina aliqua tñ terrestria: aliqua tñ cęlestia: aliqua media: quos deos Apul. medioxumos vocat. Plaut. in Cas. At ita me diij deęqz superi: inferi et medioximi.

Mediolanũ vrbs et Cisalpinę Gallię metropolis: pplĩ multitudine refertissima: dicta a sue mediatim lanata. Mã apud Amb. legit in quadã epist. Cũ a gallicanis populis initũ consiliũ foret p cõstituẽda vrbe effosso solo inuenisse suẽ dimidiatim lanatã: a quo portẽto Mediolanũ esse nũcupatũ ab eo. s. apro ex media parte lanato. Ferũt hãc vrbem a Gallis senonẽsibus ante Christi aduentũ. cclix. instauratã seu conditã fuisse. Hinc Statius Cęcili⁹ comicus fuit. Stephanus Byzãtius excellẽtissim⁹ chronographus, μεδιόλανον πόλις ἀκυτανίας καὶ οἱ ἀκοῦντες μεδιολάνιοι καὶ πόλις ἄλλη τῆς Ἰταλίας λαμπροτάτη. i. Mediolanũ ciuitas Aquitanię et incolę mediolanenses et ciuitas alia Italię clarissima.

Meditulliũ nõ mediũ terrę: sed pcul a mari: quasi meditelliũ: quasi ab eo qd est tellus. Hieron. Et quõ diuinię et honores et corpor: sanitates: et cętera q̃ indifferẽtia nominam⁹: nec bona nec mala sunt: sed velut in meditullio posita vsu et euentu: vel bona vel mala fiũt. Sunt q̃ hoc nomen a medico: deducãt: vt sit locus medicationis et exercitij.

Meditrinalia: sacra q̃ poturi mustũ faciebãt hoc præfamine. Tet⁹ nouũ vinũ bibo: veteri nouo morbo medeor.

Medimn⁹ genus mensurę sex modios continẽtis. Methymna Aetolię oppidũ.

Medeor eris. a medius fieri videt. Mã medijs qbusdã hoc est tẽperatis rebus hoc fieri oportet. Et cõstruit q̃qz cum genitiuo. Hiero. in Hiere. Quis medebit tui. Q̃qz cũ datiuo: quod est in frequẽtiore vsu. Lactã. lib. vj. Circũspice conscientiã tuã et inigratũ medere vulneribus. Quãdoqz cũ accusatiuo. Terẽ. in Phor. Quas cum res aduerſę sint minus mederi possis. Inuenit etiã Medet impersonale. Plin. lib. xxvij. Ex eo medet oris vlceribus peruncto ſ succo folijs pusillis. Hui⁹ verbi cõposita sunt Immedeor: qd est intus medeor. Col. lib. vj. Si oportebit palorũ capita et imas partes misto fimo cũ cinere oblimiri: et ita totos eos immederi. Remedeor: aris: remedij prębeo. Prisc. Medeor eris. Remedeor aris: teste Capro.

Medico as. et medeor: idem significant quod medeor. Virgi. lib. j. geo. Semina vidi eqdẽ multos medicare serẽtes. Sed medicari frequẽtissime dr: et mõ cũ dto iungitur. Jdẽ. Senib⁹ medicant anheł. Mõ cũ actõ. Jdẽ li. xj. ęnei. Sed nõ Dardanię medicari cuspidis ictũ Eualui.

Medicus: qui mederi solet. Officium medici: vt inquit Asclepiades: est vt tuto: vt celeriter: vt iucunde curet.

Medicus a. um. qd est medici. Virg. lib. iij. geor. Dũ medicas adhibere manus ad vulnera pasto: Abnegat.

Medica: herba quę pcipue nutrit eſs: eo q̃ in Media abundet. Ser. scribit: medicã a medis in greciã trãllatã q̃ type eã Romani inuaserũt: q̃ semel sata. x. ãnis durat. Hui⁹ plena Venetia ẽ triũ foliorũ. Et semp virẽs est pro Dionys. Cui⁹ natura est: vt vno anno frequẽter serat: et postea aliquot annis sponte pcreet. Et vulgo dicit Sylla. Col. li. vij. Ad maciem nulla res tãtũ quantũ medica potest.

Medicũ: velum quod in prora ponit.

Medicina: medicamen: medicamentũ et medela. Jdez significant. Sid quo quis curat. Dirũ autẽ est quod scribit Theophilus de pulsib⁹ et vrinis. ὅτι ὁ ἱπποκράτης θεῖος ἀνὴρ πρὸς ὀυκ ἐσχε γνώσιν περὶ τῶν σφυγμῶν ἀλλὰ τὰ πλεῖστα καὶ μέπωπεν χειρὶ σύψαι. i. q̃ Hippocrates diuin⁹ medicus pulsuũ noticiã nõ habuit: sed latera et frontẽ manu cõtingebat. Sumit tamẽ quãdoqz: medicamẽtũ pro veneno: sicut venenũ p medicamẽto: quoniam greci vtrũqz pharmacon vocant. Latius iureconsul. Qui venenũ dicit adijcere debet bonũ vel malũ. Mã et medicamẽta venena sunt quia eo noie oĩe cõtinet qd adhibitũ naturã ei⁹ cui adhibitum est mutat. Cũ id quod nos venenũ appellam⁹: greci pharmacũ dicũt. Et apud illos quoqz tã medicamenta q̃ quę nocent: hoc noie cõtinent. Galenus autẽ medicinã ampliauit: q quãta scripserit si memor arẽ: esset incredibile. Sed inter alia mirãda supra. xxij. libros περὶ τῶν ἀνατομικῶν: quoz magnã partẽ habet illustris Antoni⁹ Ciceronis musarũ amantissim⁹. Galen⁹ autẽ quo tẽpore fuerit; ita scribit li. j. magnę anatomię. ἀνατομικὰς ἐγχειρήσεις ἐγράψαμεν καὶ πρόσθεν ἡνίκα τὸ πρῶτον εἰς ῥώμην ἀφικόμην ἄρχειν ἠρξαμένου τοῦ καὶ νῦν ἡμῖν ἄρχοντος Αντωνίνου. id est Anatomicas tractus scripsimus primũ cum Romam veni incipiente regnare: et nũc adhuc regnãte Antonino:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ꝛ multa alia quę ſcribit de ſeipſo ibidē Galenus:nō autē Galienus. ¶Medicinę inuentorē Chironē Centaurū perhibent.¶Hic inuenit ꝛ herbarū vires.¶Nōnulli Aeſculapio hoc tribuunt.Cc. ¶Medicinę tria genera veteres fecere Empiricē quę nullis rationibus:ſed ſolis experimētis cōſtabat.Iatralepticen quę vnguētis ꝛ frictionibus curabat. ¶Pharmacēticen quę medicamentis.Cc.

¶Medicinale adiectiuū quod ad medicinaꝫ pertinet:vt herba medicinalis.¶Medicinalis ſo digitus dictus eſt minimo proximus:vt inquit ¶Macro.Quoniā neruus quidā de corde natus:pergit vſqꝫ ad digitum manus ſiniſtrę.Ob quam cauſam nouus nuptus huic digito tanꝫ cordis vicario:ſuę ſponſę imponit annulum.

¶Medicabile cui adhiberi medicina poteſt.Oui.Dei mihi:qꝫ nullis amor eſt medicabilis herbis.

¶Medibile idem qđ medicabile.Feſt⁹.¶Medibile:medi/

¶Medicamentarius qui medet.¶Pli.li.xviij.Se (cabile etiā duo genera:hoc herbaceū ſolio inciſuris eius euidentibus quo vtuntur medicamentarij. ¶Medicamētarius a.um:quo ad medicamentū pertinet.Idem lib.xvij.¶Herbariam ꝛ medicamentariā ſcilicet artem.

¶Meditrina pe.pro.medicamētorū dea:cuius ſacra etiā meditrinalia dicebantur:de quibus paulo ſupra.

¶Medipontus inſtrumentū fimarij apud Catonem.

¶Medulla:dicta eſt qꝫ in oſſib⁹ media ſit. ¶Hinc Emedullo as:quod eſt medullā extraho.¶Pli.de limonio. Itē grauiolentiā alarū emēdat:radicis medullatę vncia in vini falerni heminis trib⁹ decocta. ¶Per tranſlationē ſignificat declaro. ¶Plau. Narra iā rem nobis omnē atqꝫ emedulla.

¶Medullitus pe.pro.aduerbiū eſt:ꝛ ſignificat ex intimo vel intime.Var.¶Medullitus aquiloniā ſeruat frigedinē.

¶Meduacus.Venetorū fluuius:qui nunc vulgo Brenta dicit.Nam oſtia padi ¶Pli.deſcribēs hęc ait.¶Proximū portum facit Brondulū ſicut Edronē ¶Meduaci duo ꝛ foſſa clodia.Stra.ſcribit meduacū vocari ꝛ portū ꝛ fluuiū. Itē ſupra Venetos Carnorū ꝛ ¶Medoacorū fuiſſe gentem tradit.Vide ¶Pli.in initio primi voluminis.

¶Medito:pe.co.q̄ſi medio animo verſo:hoc eſt cogito. ¶Piero.Ex hoc intelligimus nō ſolū ¶Herodē:ſed ſacerdotes ꝛ ſcribas:eodē tēpore necem domini fuiſſe meditatos. Interdū meditari eſt cogitādo inuenire.Teren.in An.Venit meditatus alicūde ex ſolo loco.Interdū exercere.Vir. Agreſtem tenui meditabor harundine muſam.Inde meditationes Romanorū dictę ſunt cōflictus ſine ſanguine. Et omnes artes authore Vegetio in meditatione cōſiſtūt. Interdū tendere.Virgi.Nec lupus inſidias pecori:nec retia ceruis Vlla dolū meditant:amat bonꝰ otia Daphnis. Dicit ꝛ medito:quaſi melito:.Nam greci μελετάω meditor dicunt.L.eiñ pro D.inuicē ſibi cedūt:vt ſella pro ſeda. Virgi.Sylueſtrē tenui muſam meditaris auena:quod eſt quaſi melitaris:quaſi dulce canis.¶Reperit etiā hoc verbū in paſſiua ſignificatiōe. Terē.in ¶Phor.¶Meditata ſunt mihi omnia mea incōmoda.¶Piero.in ¶Pſ.Anni tui ſicut aranea meditabunt.¶Huius cōpoſita ſunt:¶Premeditor. Inde immeditatus participiū ſine verbo:non meditatus. Cice. lib.ij.offi.Id ſe in foro optime iam ūmeditatū facere quod etiā tum poterat domi cum laude meditari.

¶Meditabundus:cogitabundus:ꝛ aduerbiū meditabū de:cogitabunde.Cc.

¶Medon:vnus ex Centauris.Cc.

¶Meditatorꝰ a.um.quod meditari ſolet. ¶Piero.Quale illud ieiunii eſt:aut qualis illa refectio poſt ieiunii cū pridianis epulis diſtēdimur:ꝛ guttur noſtr meditatorū fit la

¶Mega grece:latine magnū. Vnde mega/ (trinarum. ron domus ampla.

¶Megalophron:magna ſapiens:magnanimus.

¶Megalopſychus:magnanimus.¶Megalopſychia ma/

¶Megaloprępeia:magnidecētia vel mu/ (gnanimitas. nificentia quę inter magnos viros verſat:magniſqꝫ in rebus:ab indoctis magnificētia:quę ſpecies eſt fortitudinis.

¶Megaloprępes qui magna pro dignitate munerat.

¶Megaleſia:dies qui dicatus erat magnę matri deorum cęrimonijs dictus.Ludi quoqꝫ qui celebrant ante templū in ipſo magnę matris deū cōſpectu etiā ¶Megaleſia dicebantur ꝛ ludi megaléſes Lini.¶. Junius Brutus ędem magnę matris deū in palatio dedicauit ꝛ ludos ob eā dedicationē factos megaleſia appellauit.μέγα ei magnū ὸr.

¶Megiſtanes:dicunt pceres primateſqꝫ.Nam μέγιστος latine dicitur maximus.Cor.Tacitus. Simul cōſilio terrorem adducere ꝛ megiſtanas armenios:qui primi a nobis defecerant:pepulit ſedibus.

¶Megara penul.cor.oppidū eſt Atticę. Cuius meminit Virgilius.¶Dantagiā megaroſqꝫ ſinus:Tapſumqꝫ iacentē Eſt ꝛ nomen mulieris Creontis filię ꝛ Herculis vxoris. Quo etiā noie dictus eſt mons in Sicilia vbi apes mulcent:licet ꝛ ¶Megara megarorū legatur.

¶Megaris idis.regio in Achaia:a q̄ bulbi megarici qđ celebrat Cato.Col. Iā megaris veniant genitalia ſemina

¶Megęra cum diph.in penul.furia infernalis. (bulbi. Nam μεγαίρω odi ſiue inuideo latine denotat.Plau.Improba mox ſurgit triſti de ſede megęra.

¶Megabyzi ſiue megalobyzi dicebant Epheſię Dianę ſacerdotes:quos Eunuchos eſſe oportebat. Vnde ꝛ p in bellib⁹ ac mollib⁹ poni cōſueuerūt:quales ſunt ſpadones Quintili lib.v.Artifices clariſſimi cū corpora q̄ ſpecioſiſſime pingendo:fingendove effingere cuperent:nunq̄ tamē in hunc ceciderūt errorem:vt Bagoū aut ¶Megabyzū alię quem in exemplū operis aſſumētes ſibi:ſed Dorypho illum aptū vel militię vel paleſtrę:aliorū quoqꝫ iuuenū bellicorū ꝛ Athletarū corpora decorare exiſtimarint.

¶Mehercle:iuſiurandū ſignificat per Herculez. Cice.in ora.magis probat mehercule qđ mehercules.

¶Meio is.tertię cōiugationis:in quo ponit i. loco conſonantis:ſignificat vrinam emitto.Iuue. Luius ad effigiem non tantū meiere fas eſt.

¶Mel a greco fit μέλι. Sunt qui dicant mel eſſe cęli ſudorem.Alij ſyderū ſaliuā.Alij purgantis ſe aeris ſuccum. Conſtat ſane ex aere decidere ſyderū maxime exortu ſublucantis tēporibus.Itaqꝫ cum prima aurora folia arborū melle roſcida inueniuntur.¶Mel vernū dicitur anthinum. ¶Mel eſtiuum vocatur horeum. ¶Mel quod per ſe fluxit. tacitum.¶Mel ſylueſtre Ericeum ab Erice frutice quam ꝛ Siſarum nominant.Folia habet Tamariſci ſimilia.Acraton mel purum atqꝫ integrū:quod neqꝫ aceſcere cępit:nec vllum paſſum eſt vitium.

¶Melculum diminutiuū:quo vtimur blandiēdo. ¶Plau. ¶Meum corculum:meum melculum.

¶Mellariꝰ:q mellis opus exercet.Var.Ad extrema qua mellarijs fauū eximere poſſint:opercula imponunt aluis.

¶Mellariꝰ a.um.qđ ad mel pertinet.¶Pli.Vaſa mellaria aut fauos aqua lauari pcipiunt.Hęc etiā Apiaria dicunt.

¶Melliceris genus groſſi ex melle ꝛ cera cōfecti.Cc.

¶Melliturgus:idē quod mellarius:qui mellaria exercet Sic eñ interpretat varro.lib.iij.de re.ruſti.

¶Mellificū:mellis factio.Var. Sed vt hoc aptiſſimum ad ſanitatem aptū:ſic ad mellificū thymū. Idē. Quod ad mellificum bonū vehementer prodeſt.

¶Mellatio:mellis vindemia cum mel eximit.¶Pli.Hęc ꝧ mellatio ſine vindemię ꝛ vergiliarū.Idem.Aeſtiua mellatione decimā partem apibus relinqui placet.

¶Mellatū:muſtū quā ſapā appellamꝰ:vt inqt Nonius.

¶Mellens a.um.quod ex melle eſt:vt ¶Melleꝰ ſapor.¶Pli/ quando ſumitur pro dulci:vt vox mellea.

¶Melichros.:lapis modo niger:modo flauus:a mellis colore vocatus.Cc.

¶Melichryſis:gēma quę ex India mittitur: quaſi per aurum ſyncero melle tranſlucente.Cc.

¶Mellitus a.um.pe.pro.quod eſt melle cōditū.Var.Et faui melliti intus ponendi a faucibus longe.

¶Mellifluus a.ū.ex quo fluit mel:ꝧ fluere videt:hoc eſt

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dulce:iucundū:vt melliflua oratio.

Mellilo quus pe.cor.qui dulce loquit. Lice. Ex cui⁹ ore melle dulcior fluebat oratio.

Melligo pe.pro.succus e lachrymis arborū siue florum quem apes deuorant: postea ad alueos egrediē euomunt: operaq; cōponūt. Pli. Primū itaq; fauos cōstruūt: ceram fingunt: deinde sobolē: postea mella. Cerā ex floribus: mel ligine e lachrymis arborū quę glutinū parūt salicis: vlmi harundinis: succo gūmi resina. Ponit & p quocūq; succo floreſcētis fructus adhuc atq; immaturi.

Mellonia: mellis dea a Romanis putabatur.

Mellifico: mel facio: a q̄ mellific⁹ & mellificatio. Colu. lib. x. Vt ab opere mellifico euocatę apes fetib⁹ expleāt.

Melliū: collare canū: hoc est cingulū circū collū ex corio firmo. Melliū ꝙ cotoneū malū a veteribus dicit.

Mellealotos herba est notissima: & vbiq; nascens: apū cibus. Lc.

Melia arbor quę fructū suauissimū producit.

Meli latine mel: a quo y cōpositionē descendunt.

Melimela vtrobiq; p simplex l: dicunt poma mustea siue dulcia: quasi mel & pomū. Nam μέλι mel: & μῆλον malum: q̄ mellis saporē habeāt. Seu a celeritate nascēdi denominata sunt. Varr. Quę antea mustea vocabant: nunc melimela appellant. Eadem vulgo nana vocant a paruitate arborū: in quibus p̄ducunt. Pli. li. xiiij. Quę nūc melimela dicūtur a sapore melleo orbiculata ex figura orbis. Mar. Infanti melimela dato fatuasq; mariscas. Nam mihi quę nouit pungere chia sapit.

Melomeli: vt Col. lib. vlti. inquit: vocat cū mala maturissima integra sine macula in lagena in melle submergūt

Melitetes pe.pro.genus potionis dulcis ex melle & musto: distans a mulso. Fit enim ex melle & musto: hoc est ex congio mellis: & quinq; congijs austeri musti: & cyatho salis feruefactis. Quo nomine etiā dictus est lapis: q̄ succū remittit dulcē mellitūq; tusus & cęrę mistus eruptionibus pituitę: maculis corporis medetur.

Melicraton pe.cor. mulsum vinū coctū cum melle μέλι enim mel: κρατοῦ potens: quasi potens vinū dicitur.

Melicęris idis. & melicęria cū diph. a cęra & melle nomen accepit. Tuberculū mellis crassitudine in cubitis & genib⁹: inter dū alijs quoq; partib⁹ & in ore ipso: & in capite: qđ ita notat: quia humor ineo melli similis includit: nec pressum remittit: vt id qđ Gangillon siue Ganglion appellant in eadē parte: sed molle cedensq;. Pli. Melilotus defruefactus in vino dulci peculiariter ꝓtra melicęridas efficax. Hoc etiā nomine Fauus est appellatus.

Melilotos pe.pro. Grece enim μελίλωτος quasi dulcis & mellea lotos. Est autē lotos herba in Aegypto siue arbor: de q̄ supr. Ouidi. Pars thyma: pars rores: pars meliloton

Melitonas pe.pro. vbi apes nutriunt. Varr. (amant. Melitonas ita facere oportet: quos alij melitrophia appellant. Eadem quidā mellaria.

Melisones: q & mellarij & melliturgi: opus mellis exercentes.

Mellissus ꝓprium nomē regis Cretensis anti/ (quissimi: qui primus dijs sacrificauit. Cuius filię Melissa & Almalthea fuerunt.

Melissa filia Mellissi: quę cum Almalthea sorore Jouē lacte caprino ac melle nutriunt. Colu. lib. x. Nec sane rusticō dignum est scisscitari fuit ne mulier pulcherrima specie Melissa quā Juppiter in apem conuertit. Aelianus. lib. ij. de proprietatibus animaliū, τῶν βασιλέα ἀυτῶν ἀι μελίτται πτέρων ὄντα καὶ ἥμερον καὶ δουῦτι καὶ ἀκεντρον ὅταν ἀυταις ἀπολειπη μεταθέουσιν καὶ λιώκουσι φύγα δα τῆς ἀρχῆς ὄντα. i. regē earū apes mitē existentē & mansuetū: & simul sine aculeo cū ipas dereliquerit transcurrūt

Melicerta Jnonis & Athamātis Thebarū (& fugant. regis filius qui se in pelagus mersit: & miseratione deoꝝ in Deum inū cōuersus est: qui Palemon etiā dicitur: p deoq; a gentibus habitus est.

Melite es. siue melita ę. pe.cor. insula inter Italiā & Epyrnumq; posita. Et vt scribit Stra. ante Pachynuz sita. Vn de melitęi canes paruuli olim in delitijs feminaz. De hac Ouidi. in fas. Fertilis est melite. Est & vbs hoc noie Carthaginensiū Colonia: Diodo. refert in Melita insula pretiosaz tenuitate ac mollicie telā fieri. Lice. in verrinis acti. iiij. vestē & textrinū melitēse noiant. Igit a melite fit melitęus a. um. & melitensis: vt Canes melitęi & melitenses.

Melites gemma sic dicta a colore mali auri: quod melum proprie dicitur. Lc.

Melon nomē fluuij: q & Nil⁹ & Geon appellat⁹ est.

Melos ge.neu. & tamen indeclinabile: dicit cantus finitas: vel dulcis modulatio. Persi. Canare credas pegaseium melos. Hinc multa deriuant: de quib⁹ mox Melos gene. sęmi. insula est Cretę adiacens: necnon & vbs in eadem insula. Strabo. Melos insula inter cretā Pelopōne sumq; interuallo ęquali sita: a Pelopōneso promontoriuz Scylleum: a Creta Dictineū habens.

Melodia cū accentu in pe. dulcis cantus siue melleus.

Melodes accipit p mellico dulcia carmina cātāte. Sidonius. Proculus melodes insonare pulsib⁹. Aug. lib. meditationū melodā oratiōnē dixit p harmoniacis ꝓcētib⁹.

Melobosis nympha est sic dicta ab ouibus pascendis.

Melicus pe.cor. a melos idem quod musicus. Cū poetę lyrici: melici dicti sunt: Euso. Tu melicos lyricosq; modos. Censorinus de natali die poeticā cognominat melicā cum poetica veluti legitima musica licentior magisq; modulata inualuerit. Cū oēs poetas generali epitheto melicos appellare possumus.

Melinus color in floribus luteū significat. Nam a melo insula melinū pro candido accipitur: quod est pigmentuz candidum: quod ibi fiebat laudatissimū. Plautus in mus. Neq; cerusam: neq; melinū oportet attingere. Quidam tamen melinum colorem volunt esse medium inter album & fuscum: qui dicitur giluus.

Melitus pe.pro.nomen fuit accusatoris Socratis.

Melęneę: oppidū in Arcadia a Melęneo Lycaonis filio inter Neream & Megalopolim.

Melolantha Scarabei genus est colore viridi nascēs.

Melan latine nigrum: quo in cōpositione vtimur. Melon ꝙ ouis dicitur.

Melancholia cū accentu in pe. latine dicit nigra chole ra: hoc est atra bilis: q̄ sępe in furorē agit hoies. Græce μελαγχολία. Hinc melancholicus qui nigrā bilē habet.

Melampodion: genus nigri hellebori: a Melampode quodā qui eo vti in diuinationibus solebat: vel a pastore eiusdem nominis qui primus hanc herbā inuenisse dicit: dum capras eo purgari animaduertit.

Melamphyllon herba vrbana & topiaria: crepidines marginum vestiens.

Melamphyllis insula Samothracia: & Samos ipa dicta est melamphyllos.

Melanthion: nigella herba. Melanthius nomen viri qui cū Borgię inimicus esset dixit. Hic nobis de cōcordia pcipit qui tres in vna domo concordare non potuit.

Melancoryphus auis quę & Ficedula. Sed ficedula dicitur tm̄ in autumno ab edendis ficis. Alijs tēporibus melancoryphus q̄ κορυφὴν μέλαν. hoc est verticem nigrū habeat: latine Atricapillam dicere possumus: mutat em̄ formam & colorem.

Melāp⁹ est in tertio Europę sinu. & est nomē viri ꝓprij

Melampillus Thessalię monticulus. Lc.

Melappia mala sunt maiora appijs: vulgo Apionia vocata. Lc.

Meleager & meleagr⁹: fuit Oenei Aetholię regis filius.

Meleagręa Calydon vbs dicitur: quoniā meleager in ea imperauit. Lc.

Melisphyllon: herba de qua Virg. li. iiij. geor. Trita melisphylla & cerinthe ignobile gramē. Quidā apiastz dicit

Melas ę. fluui⁹ Mygdonię. Alt⁹ Sicilię: alt⁹ Licię: alt⁹ Thracię: alt⁹ Boetię. Jtē mōs Eubœę Arabię melas dicit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Meles is.ꝛ etis.fluuius ꝓpe Smyrnam.

Melgemella mala sunt:quę ꝛ capuncula vocant.Lc.

Melis seu melius aial:qui ꝛ taxus siue taxo:q̄ sit melis auidissimū:ꝛ aluearib⁹ semp infestū:in cauernis viuēs: asperū mo:daxq̄:magnitudine vulpis:colo:e felis:ex cuius pelle pharetras ꝛ canū collaria obtegunt.Var.Ne vulnerent canes a bestijs imponunt collaria q̄ vocant meliū: id est cingulū circa collū ex corio firmo cum clauis capitatis.Pli.Hanc esse melibus in metu solertiā:vt sufflata cute distincte ictus hominū ꝛ mo:sus canū arceant.

Meleagrides gallinę Africanę.Pli.lib.x.Simili modo pugnant meliagrides in Bęotia Africę:hoc est gallinarū genus gibberū varijs conspersum plumis.Alij autē meleagrides a Numidicis separant.

Melegina insula in mari Adriatico adiacens Dalmatię:vt Ptolemęus lib.ij.refert.

Melibęus cum diphthongo ę:nomen pastoris:dictus q̄ boum curam habeat.

Melibęa:littoralis vbs Magnesię.Vel ꝑ aliquos Thessalię patria Philoctetę Poeantis filij.A qua melibęus a.um.Est etiā hoc noīe Ticus in mari laconico.

Mellona dea mellis.Lc.

Melota ę.ꝛ melote es.pen.p:o.dici pōt pellis ouina ꝙ enim ouis dicitur:vt est apud Apostolū.Circuierūt in melotis ꝛ pellibus caprinis.

Melio:esco:melio:fio.Col.lib.ij.Nap⁹ deuexā amat:ꝛ siccā:tenuiq̄ ꝓpio:ē terrā atq̄ glareosis sabulosisq̄ aruis

Meloessa insula ex Syrenis vna:non tā (melioresci.a pomorū q̄ a pecoris abūdantia dicta.

Melpomene pe.co:.vna ex musis.

Membrū ꝓprie dicit caro artus tegēs. Vnde membrana superio: membri pars: hoc est pellis ipsa.Quāuis ꝛ ꝑ singulis co:poris partib⁹ ponat:vt manus:pes:auris:mēbrum dicit. Membrū si absolute ponit ꝑ virili membro. Sumit etiā ꝑ parte: cum ad inanimata transfert.Vñ grę ci colatini membra dicunt.Quomodo autē differat membrum ab artu:vide in dictione Artus. A membrū fiūt adiectiua Bimembris:trimembris:quadrimembris:hoc est duarum:trium:quattuo: partium.

Membratim aduerbiū significat ꝑ mēbra singula.

Mēbrane⁹ a.um.qō ex mēbranis est.Ulpi.de lega.Q, si in codicib⁹ sint mēbraneis vel chartaceis:vel etiā eboreis.

Membrana ę.pellis superio::quę ꝛ pergamena charta dicta:q̄ tracta sit de membris animaliū: in quorū tergoribus primū ab vno latere scribi cęptū:deinde ab vtroq̄ de rasis pilis. Earū vsus Pergami regnāte Eumene inchoauit:postea pergamena vocata:vbi Pergami rex Attal⁹ Romā misit multitudinē membranarū :vt penuria chartę pellibus pensaret. Vnde pergamenarū nomē ad hanc vsq̄ diē tradente sibi inuicē posteritate seruatū est. Differt cutē charta a membrana.Nam vt inquit Victorinus.Foliorum alia de chartis sunt:alia de membranis.Ergo mēbranę pelliceę sunt:ꝛ pergami primū inuentę.Vnde ꝛ pergamenę.Chartę autē ex papyro olim in Aegypto fiebant vt Pli.ostendit.Apud nos de cētonibus certo quodā modo maceratis:ꝛ glutino concretis formant. Chartā ex papyro in victoria magni Alexandri inuentā scribit Varro: ante palmarū foliis scriptitatū fuisse:deinde de quarundā arborū libris:postea publica monumēta plumbeis voluminib⁹:mox ꝛ priuata linteis ꝛ schedis cōfici cępta. Ptolemęus aūt chartas.Eumenes ꝓ membranas cū vtraq̄ eorum maximas haberēt:bibliothecas inuenerūt:qui fuerunt reges Pergami.Sed contra Varronis sententiā de chartis ait Cassius hemina. Mar.Terentiū scribā agruz suū in Janiculo repastinātē inuenisse ait arcā:in qua Numa rex situs esset: ꝛ in ea libros eī⁹ e charta scriptos. Sed Numā pluribus ętatib⁹ ante Alexandrū fuisse cōstat.

Membrari significat per membra formari: quo verbo vtitur Censo:inus.

Membratura:est membrorū positura.

Membrosus:q magnū habet membrū:vt illud in priapea.Si ruber hortorū custos membrosior equo.

Memeryl⁹ arbor est:a nostris alio noīe arbut⁹ appellata

Memor: generis omnis ꝑm Priscī.ꝛ a memini (ta.Lc. fit.Cuius contrariū est īmemor:dicimusq̄ memorē qui recordat:vt memor sim tui in me officij.Cū autē de alijs rebus dicit:vt cū dicimus rem memorē:significat cuius nos memores sum⁹.Virg.Sęuę memorem Junonis ob iram. Hora.li.car.Siue puer furēs impsīt memorē te labris nota:hoc est tā vehementē:vt nō facile excidat memoria.

Memoria:vt inquit Cice.lib.j.ad Herē.Est firma animi rerū ꝛ verborū dispositionis perceptio. Terē.in And. Jn memoria habeo. Vbi Do. Plus est q̄ si dixisset scio. Nam quę scimus:possumus obliuisci. Quę ꝓ memorię cōmendamus:nunq̄ amittimus.Aliquādo memoria pro antiquitate ponitur.Pacuuius.Perq̄ nostrā egregiā humanitatem:quam memoria firmauit.

Memoriter aduerbiū:significat quod imperiti dicunt mentetenus.Cice.Q.mutius augur Scęuola multa narrare de L.Lęlio socero suo memoriter ꝛ iucunde solebat.

Memorabile quod est dignū memoria.Col.in ꝓfa. Cū tot alios Romani generis ituear memorabiles duces. Cice.Cum accepissemus a patribus maxime memorabilem L.Lęlij ꝛ Pub.Scipionis familiaritatē fuisse.

Memoriale:quod in memoria haberi debet.

Memoriosus a.um.quod est multę memorię.

Memoro as.pe.co:.ad memoriā reduco. Quod ꝛ memor:or depo.significat:vt est illud:Memorare nouissima tua ꝛ in ętern̄ nō peccabis.Aug.gentiuo iunxit.Sed memoraberis domini dei tui:quia ipe tibi dat fortitudinē. Interdum memorare est dicere:narrare:seu exponere :recitare. Liuius lib.j.Herculem in ea loca Geryone interempto boues mira specie abegisse memorant.i.dicūt.Virgi.Musa mihi causas memora.i.dic:expone. Interdum numerare. Plau.in Amp. Ibi nunc meus pater legiones hostiū memorat.Huius cōposita sunt:Cōmemoro ꝛ rememoro: qō est in memoriā reduco.Ouidius.Rememoror vsus est apud apostolū.Rememoramini pristinos dies.

Memoratus tus.idem quod memoratio.Gallu.Increbuile memoratu est.

Memini:a meno antiquo ꝓbo fit:quo veteres vsi sunt pro recordo: ꝛ in mentē reuoco.A quo prima syllaba geminata fit pręteritū memini:sicut a pungo pupugi: requiritq̄ genitiuū vel accusatiuū. Terē. Faciā vt meiq̄ ꝛ huius diei ac loci semper memineris. Cice. Oia quę curāt senes meminerūt.Sed cū significat mētionem facio:recusat accusatiuū:postulatq̄ ablatiū cū ꝓpositiōe de:vel gtiū.Quintilia.De qbus multi meminerūt.Idē.Neq̄ o ino huius rei meminit poeta ipe. Jūgiturq̄ tā cū pterito infinitiui q̄ cū pnti.Vir.Nāq̄ sub Oeb alię memī me turrib⁹ altis Coryciū vidisse senē.Idē.Cantando puerū memini me cōdere soles.Cice.Appio.Ad me adire quosdā memini. Huic cōpositū est Cōmemini.Gel.lib.ij.Sic multo ante Pacuuius aquā flauā dixit:ꝛ fulmū pulueē. Cuius versus quoniam sunt iucundissimi:libens cōmemini.

Memphis:vbs Aegyptia regia magna ꝛ populosa. Secūda post Alexādriā:vbi fuerāt pyramides regum sepulturę:ab Ogdoo rege ędificata ambitus stadi.cl.Cui⁹ filia Memphis ei nomē dedit:cū qua Nilus cōcubuit sub imagine thauri.Hec portuosissima est vbi Nilus scinditur in plures partes:ꝛ Δ formā facit.Hinc memphitis ꝛ hoc memphite penl.p:o.quasi patronymicū Tibul.Barbara memphitē plangere docta bouē. Inuenit etiā memphitides. Jnue.An ne aliā terra mēphitide ficca Jnuidia faceret nolēti surgere Nilo?Inde etiā mēphitic⁹ a.um.Mar. Dat chartis agiles calamos mēphitica tellus. Hec vbs nunc Cairus:nūc noua Babylonia appellat.Lc.

Mena apud Romanos fuit dea quę mēstruis fluoribꝰ pesse putabat.Quo etiā noīe dict⁹ est piscis quidā breuis: q hyeme candidus:ęstate nigrior fit. Cice.de fi.Qui volu-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ptatem cõtẽnũt:eis liceat dicere se accipensserẽ ꝛMenę anteponere.ꝛMar.Et caudã cibij:breuesq; menas. ¶Nunc piscem etiã Allecem dici posse quidã putauerunt.¶Nõnulli tñ hoc nomẽ cum diphthongo scribi debere ꝓceperũt.

ꝛMenaria insula est contra magonẽ:sic dicta a piscium multitudine:qui menę dicuntur.Ꝛc.

ꝛMenalippus Tidei fuit interfector::cui caput ante obitum corosit Tideus ex rabie.Qui apud Sta.ita vociferatur. Caput o mihi si quis Apportet menalippe tuũ.Fuit ꝛ alter ꝛMenalippus Tidei frater:quem Tideus in venatu fertur peremisse:ob idq; fratricidiũ exulasse. Fuit ꝛ alter ꝛMenalippus Troianus:qui ꝙ virtute ꝓstaret:a ¶Priamo filij loco amatus fuit.

ꝛMenalippe Amazonũ regina:quã vicit Hercules eiq; ablato baltheo saluté dedit. Est ꝛ menalippa fabula grẽca a ꝛMenalippa deductũ nomẽ. De qua Iuue. Syrma vel Antigones seu personam ꝛMenalippes.

ꝛMenapij populi qui ad vtrãq; Rheni ripã habitãt iuxta Neruios:sed ad mare ꝓximi q hodie vocãt Geldrẽses.

ꝛMenceps:mente captus.

ꝛMenda ꝛ mendũ ꝓ errore.Lice.Lecine. Nam cũ mẽdax scripturę litura tollat.Qui.ꝛMendę nocte latẽt.¶Hinc mendosus a.um.quod est erroribus plenũ.¶Hinc ꝛ Emendo as.de quo sup:a.ꝛ Remendo as.quod est rursus mendam tollo.Col.lib.iiij.Quidã flagellũ totũ ꝛsicut erat matri detractũ crediderũt sationi conuenire:idq; per gẽmas quinas:vel etiã senas partiti cõpluris tale oleaster remenduerunt:quod ego minime probo.

ꝛMendrotámpotamòs de quo Eustathi⁹ ita scribit in Dionysio Libyco.ἰσέον ὅτι ὁ ἴστρος ποτὲ μενδότας ἐλέγετο καὶ τὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν ὁ νῦν καὶ Δανούβιος λέγεται παννονίας μέγιστος ποταμός.Sciendũ ꝙ Ister aliqñ mẽdotas dicebaꝫ lingua eor::nũc Danubi⁹ de ¶Pannonię maxim⁹ flu

ꝛMẽdaciũ error::cui⁹ dimi.est mendaculũ.Lice. (uius. de o:a.Quod tamẽ mendaculis est aspergendũ.

ꝛMendax qui frequenter dicit mendaciũ:quod nomen Aug.lib.ij.soli.a mentiẽdo derivat.Illud autẽ quod mendax voco a mentientibus fit.¶Per hoc differunt a fallacib⁹ ꝙ omnis fallax appetit fallere:nõ autẽ omnis vult fallere qui mentitur.Nam ꝛ mimi ꝛ comędię ꝛ multa poemata mendaciorũ plena sunt:delectãdi potius q̃ fallendi volũtate.Et omnes fere qui iocantur:mentiunt:sed fallax fallens is recte dicit:cuius negotiũ est:vt quisq; fallat.Illi autem qui nõ id agũt:vt decipiãt:sed tamẽ aliqd fingunt:vel mendaces tñ:vel sine hoc quidẽ mentiẽtes tamen vocari nemo ambigit.Et vt dicã:quod sentio:mendax est mala dictio:pessima ꝙ fallacis:quod ijs ꝙbis amplectit ¶Pharisi in epistolis.ὄντως ὁδὸς καὶ λύκον πέρνον μὲν ἐν πασὶ λάχνον δὲ ἐν νέοις.μοιχὸν δὲ ἐν γυναιξὶν ἀκόλαστον δὲ ἐν νόμοις.ἀστέλγη δὲ ἐν ἤθεσιν ἀγρὸν δὲ ἐν ἐρήμοις λειποστάκτην δὲ ἐν πολέμοις.i.Sic noui ꝛ lupũ ꝑdiconẽ inter pueros. Lasciuũ inter iuuenes:adulterũ inter feminas:effrenẽ inter tẽperatos:petulãtẽ inter voluptates:subdolum in pace:deserentẽ socios inter hostes. A mẽdax fit cõparatiuũ mendacior mendacissimus ꝛ mendaciter.

ꝛMens dicta ẽ quasi eminẽs.Est enĩ mens altior animi pars:qua etiã diuina percipimus.Qui.ꝛMẽte deos adijt: ꝛ quod natura negabat Visib⁹ humanis oculis ea pectoris hausit.Vel potius ἀπὸ τῆς μύνης τὸ σελήνης:quoniam mens etiã si dormimus nunq̃ quiescit. Quid sit mens Lactan.lib.vij.docet hoc modo.¶Primũ non idem est mens ꝛ anima.Aliud est enĩ quo viuimus:aliud quo cogitamus. Nam dormientiũ mens nõ anima sopit:ꝛ in furiosis mẽs extinguit:anima manet.Et ideo nõ excordes:sed demẽtes appellant.ꝛMens ergo.i.intelligẽtia vel auget vel minuit ꝓ ętate:anima in statu suo semp est.Ex quo tẽpore spirandi accepit facultatẽ:eodem vsq; ad vltimũ durat:donec emissa corporis claustro ad suã sedẽ reuolet. Thales milesius velocissimũ inquit omniũ quę sunt:est mens.¶Nã tantę celeritatis est:vt vno tẽporis puncto:cęlum omne collustret:maria peruolet:terras ꝛ vrbes peragret. Qui igitur mentẽ ꝛ animũ idem esse dicunt:fallunt:cum mens sit cogitationis ꝛ cõsilij subtilitas quędã:certę rationi cõsentanea. Ideo amentes ꝛ dementes dicunt qui nullo consilio vtunt.Animo ꝙ est vitę ꝛ voluntatis fundamentũ. Hinc exanimes ꝛ exanimati.¶Plau.in Cis.Exanio:fero::distrahor::diripior:ita nullã mentẽ animi habeo.Et vbi sum:ibi non sum:ꝛ vbi non sum:ibi animus est. Idẽ in Epi.¶Pauor territat mentẽ animi:neq; est vbi meas collocem spes. Vergi.Accipit in teucros animũ :mentẽq; benignã. Lice. lib.iij.Tus.¶Humanus autẽ animus decerptus est ex mente diuina cũ alio nullo nisi cũ ipso deo(si hoc est fas dictu) cõparari põt.Hic igit si est excultus :ꝛ si eius acies ita curata:vt nec necet erroribꝰ:fit perfecta mens.i.absoluta ratio:qđ est idẽ qđ virt⁹.Terẽ.ꝛMala mens:mal⁹ anim⁹.Ex quibus declarat animũ ac mentẽ differre. ¶Ponit tñ qñq; mens ꝓ consilio:Ver.¶Nostrã nunc accipe mentẽ.Hui⁹ cõ posita sunt:Amens:demens:vehemens.

ꝛMente captus ꝓ o amente accipit:quemadmodũ oculis captus ꝓ cęco.Fest⁹.ꝛMente captus dicit cum mens ex hominũ potestate abijt.Demens ꝙ a sua mente decesserit.Amens ꝙ a mente abierit.

ꝛMentio:cõtra id quod in mente est loquor.Qui enim mentit nõ ipse fallit:sed alterũ fallere conat in eius detrimentũ.Qui ꝙ mendacũ dicit:ꝙ tũ etiã fallit cũ credat se verũ dicere.Unde Mi⁹ dius.Tũ bonus ꝓstare debet ne mentiat:prudens ne mẽdacũ dicat. ¶Prisci.vult hoc verbum esse cõmune.Unde Lice.in Anto.in passiua significatione dixit.Quę ipse mentitis auspitijs vitiosum fecerat. Sta.lib.j.th.ꝛMentitis ignoscotho::is.Interdũ mẽtiri est fingere ꝛ monstrare id qđ nõ est.Lactan.lib.ij. Nec potest vnq̃ veri nomẽ assumere:qđ veritatẽ fuco:ꝛ imitatiõe mẽtitur.Et li.vij.Hic est q appellat antichrist⁹:iꝫ se ipse Christum mentiet:ꝛ verũ diuicabit. Hui⁹ cõpositũ est mentio:quod est aperte seu publice ostẽdo:quod nõ est. ¶Hiero.ad Damasum.Quia ꝛ nos facile potuimus aliqua mentiri: qđ ex vna voce solueret quęstionem:sicut ꝛ cęteros fecisse monstrauimus:sed magis cõdecet ob veritatẽ laborẽ paulisper ꝛ peregrino aurẽ accõmodare sermoni:q̃ de aliena lingua factã alibi falsam referre sententiã.

ꝛMendicus penulti.ꝓ.o.a mente:ꝙ mentẽ eius fefellerit fortuna:Vel a medẽdo:quia precẽ omnes:vt vitę ꝛ medeantur cibo.Vel ꝙ manu indicet.¶Hinc

ꝛMendicitas ꝛ mendicimoniũ. Laberius pro inopia:ꝛ mendiciter per inopiam.

ꝛMendico as.pe.ꝓ.o.vitę alimenta postulo.Iuue.Area nam iudęa tremens mendicat in aurem.

ꝛMendicabulũ mendicatio.¶Plau.ꝛMemorare nolo hominum mendicabula.

ꝛMenecis pe.ꝓ.o.vbs ¶Phocensium vltima quę adoccasum vergit.ꝛMenecina vbs in Oenotria a qua ꝛMenecinei ꝛ ꝛMenecinij populi.

ꝛMenechmus apud ¶Plau.comędia:in qua menechin⁹

ꝛMeneleus vnus ex Centauris.Ꝛc. (introducit.

ꝛMenelętus auis ex aquilarũ genere minima magnitudine:viribus ꝑcipua:colore nigricans:quę sola fętus suos alit:frequenq; versat in montibus.Ꝛc.

ꝛMenestho nomen nymphę: a memorãdo dicta.Unde ꝛMenesthens propriũ nomẽ aurigę Diomedis.Ꝛc.

ꝛMeno.Uide ꝛMemini.

ꝛMemonia:gemma de qua nisi q candida est:nihil aliud cõmemoratur.Ꝛc.

ꝛMenomenon genus est mellis:quod ab insania quam gignit sic vocatur.Ꝛc.

ꝛMenęs nomen insulę ex aduerso minoris Aphricę:vt lib.v.docet.¶Pli.quę in longitudinem patet.xxxv.ꝛM.pas. in latitudinem viginti quinq;.

ꝛMendesiũ vnguentũ dictũ a ꝛMẽdeso Aegypti vrbe.

ꝛMensa est super quã sedere solemus:siue ligneũ siue lapideum.Vergi.¶Pars epulis onerãt mensas ꝛ plena repo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nunt pocula. Duo autē fuerūt apud Romanos ptiosissima mensarū genera: citrea. s. et acerna. Quādoq; mēsa ponitur ꝑ prandio vel cena. Iuue. Cum de tot ꝓclaris obibus: et tā antiquis vna comedūt patrimonia mēsa. Vnde et primę et secūdę mēsę. i. ꝑmi et secūdi cibi. Ter. Mō egō te dijs et mēsis accepta secūdis Trāsierim Rhodia. Mensa etiā Trapeza dicit. i. tabula qua argētarij vtunt. Antiq mēsam vasorū quadratā habuerūt: vocaruntq; vinariū. Fuit et mensa vinaria rotunda: noīe Libantū: a cilice poculo greece calice. Altera erat vinaria mēsa quadrata vna colū nella subnixa: et Cartibulum vocabat.

Mensarius campsor: pecuniaz argentarius a latinis dicitur: a grecis trapezita. Sed nummularij et mensarij sunt minutiores: non tenētes libros: in quibus data: acceptaq; scribuntur: quos greci collyristas dicunt.

Mensis a metior deducit: quasi res numero dierū mensa. Cice. lib. ij. de na. deorū. Qui quia mensa spatia cōficiūt menses nominant. Macro. a greco μήν. i. a luna trahit. Naz lunę curriculo mensis cōficit. Hinc trimestris triū mēsium. Aug. lib. xv. de ciui. dei. Arcades: quorū anni Trimestres fuerunt. Bimestris duorū mensiū.

Mēstruus a. um. quod fit singulo mēse: vnde mēstruus fluor: qui mulieribus singulis mēsibus accidere solet. Hiero. in Leui. Quę post menstruū sanguinē fluere non cessat. Luc. lib. v. Mēstruus in fastos distinguit secula consul.

Menstruū substantiuū mulierū. pfluuiū est: qđ nō multi: sed vitiosi humoris indiciū est. Nō digestū est enī et crudū qđ egerit: et quasi infirmū effluit. Nec habet sedē: sed natura quasi noxiū et magis frigidū pellit: qđ maxime ꝓbatur quia mulieribus cū purgant: algere contingit: vnde intelligitur frigidū esse quod effluit. Et ideo in vino corpore non manere: quasi inopia caloris extinctū. Menstrui virus describit. Pli. lib. vij. his verbis. Sed nihil facile reperiē mulierū pfluuio magis monstriferū. Acescunt superuētu musta: orta sterilescunt: fruges moriunt: hortoz germina et fructus arborū quib⁹ insedere decidūt: speculorū fulgor aspectu ipso hebetat: acies ferri ꝑstringitur: eboris q nitor: aluei apū moriunt: ęs etiā atq; ferrū rubigo ꝓtinus corrumpit: odoraq; virus aera: et in rabiem agūtur gustato eo canes: atq; insanabilis veneno morsus infigitur.

Menstrualis idem quod menstruus. Plau. in ca. Quibus solebam menstrualis epulas ante adipiscere.

Menstruatus a. um. quod menstruū patit. Vnde dicimus menstruatā mulierē.

Mensurnus a. um. a mense: sicut diurnus a die. Cic. ad Veren. Pars quędā eternitatis cum alicuius animi mensurni: diurni: nocturni. vespertini: certa significatio habet.

Mensura instrumentū quo metimur: quā quidā a mēbris humanis dictā putant. Hinc mensuro as.

Meniana edificia sunt porrecta extrorsus. Sic dicta ꝙ ꝓmo a Menio: qui primus in foro vltra colūnas iecit tigna: quo ampliarent superiora spectacula: vulgo nūc podioli: et lobię dicuntur. Scribit Porphyrio Menū scurilitate notissimū post abrosum patrimoniū vendidisse domum quā habuerat ad forū spectātē: vna sibi excepta columna: vnde gladiatores spectaret. Quę ex eo Menij columna nominabat. Hiero. ꝯo in psalmorū interptatiōe sic habet. In Palestina et Aegypto non habent in tectis culmina: sed domata quę Romę vel Solaria vel Meniana vocāt: plana tecta qđę transuersis trabibus sustentantur. Fortassis ab hoc Menio dicta sunt Solaria illa quę greci domata nuncupant. Nam Men⁹ super columna cui⁹ius sibi exceperat tectū protecit: et tabulata vnde ipse et posteri eius spectare munus gladiatorū possent. Sue. Plau. cie proximis menianis spectabant.

Mentha cum h: herba vulgo nota: dicta ꝙ grato odore mensas percurrat. Apud grecos minthya dicebat a nomine Minthes: quā ferunt pellicē Plutonis a Proserpina deprensam in menthā deformatā fuisse.

Menthastrū syluestre holus: dictū ꝙ Menthā imitet.

Menta genitale mēbrū. Cuius diminutiuū est mentula: a quo mentulatus: vt in Priapo. Deus Priapo mentulatior non est. Dicit et mēbrū per excellentiā: quoniā ipm solū generat. Vocat ꝓterea nuto. Hora. lib. j. Ser. Hinc si mutonis verbis mala tanta videnti Diceret hęc animus. Hinc Mutoniat⁹: vt illud. Dormis cū pueris mutoniatis Et apud veteres mutun⁹ qđq; et Tutun⁹ dr priap⁹: q mēbri de⁹: mēbrū qđq; significat. Lactā. lib. j. Et utun⁹ in cui⁹ sinu pudēdo nubētes ꝓsidēt: vt illarū pudicitiā prior deus delibasse videat. Appellat et Terpa ab inuersa pellicula.

Mentū ab eminendo: a gula eñ eminet. Et q̄uis Pli. dicat mentū nulli ꝓter hominē esse: tamē Hiero. lib. Reg. scribit Dauid apphendisse mentū leonis et vsi: et eos suffocasse. Et Plau. in menę. Glandionicam suillā: lardum: pernam. Itidem autem synciput: aut menta porcina.

Mentagra morbus dictus a mento: a quo incipit: et faciem quidē: collū: pectus: manusq; fędo quodam furfure occupat. Alio nomine dicitur Lichena.

Mentor oris. pe. co. artifex in vasis cęlādis mirus. Iuue. Rarę fine Mētore mēsę. De ꝟ Pli. lib. xxxiij. Hinc mētore⁹ a. um. Prop. Lesbia mētoreo vina bibas opere.

Mentigo pe. pro. genus morbi. Col. lib. vij. Est aūt mētigo: quā pastores Ostigenē vocant mortifera lactentibus Ea plerūq; fit si per imprudentiā pastoris imissi agni vel etiā hędi roscidas herbas depauerūt. Sed cum infectum est os atq; labra fędis hulceribus obsidet.

Menus Germanię fluuius: vbi Silurus equū tranantem demergit.

Meo as. vado. Lactan. lib. iij. Itidebāt sydęr cursus in occasum meantiū. Et meare: fluere: manare. Vnde meat⁹ quos greci poros vocant. Pli. Succus maluę decoctę poros: hoc est meatus suaues facit. Huius cōpōsita sunt: Cōmeo: permeo: Remeo: et transmeo.

Meonia: vide supra Mygonia.

Mephitis pe. pro. terrę puto: ex aqua maxime sulphuratis atq; corruptis ꝓuenięs. Verg. lib. vij. Squamaq; exhalat opaca mephitim. Alij Mephitin deum esse volunt Leucotheę connexū: sicut est Veneri Adonis: Dianę Virbius. Alij Iunonem intelligunt: quā non nisi ex corruptione aeris nasci: sicut bonū odorez de aere incorrupto: vt sit mephitis dea odoris grauissimi. Hinc mephiticus a. um. apud Sidonium pro fętulento.

Meracus a. um. pe. pro. sed vt puto falluntur nonnulli. Nam Verg. Constitui meracas ediliciq; notas: vbi pebrius est: nec rationem video quare producere penultimam debeat. Vide in dictiōe Merus. Elsen. Vbi Ver. id dicit: viderit author. Alij certe producunt.

Merces cis. quicqd emit: vendit̄ve lucri causa. Aug. Inuenit viles merces terrenas: et terrestribus attulit peregrinas et cęlestes. Et mercis noīe continent res tm̄ mobiles: non tamē hoīes cum ob eā rem mangones et mercatores: sed venaliciarios appellarit vt mella. Hinc commercium. Merces ꝯo mercedis: a merēdo gre inquit Var. Iuuena. Scire volūt omnes: mercedem soluere nemo. Est enī merces ꝓmiū quod datur pro labore seu stipendio.

Mercenarius q̄ mercedis gratia operā ꝓstat. Col. Siue mediarū facultatū dominus ex mercenarijs aliquē recusantē tam quotidianū illud tributū q vectigalis esse nō possit: ignarū rei cui ꝓsitur⁹ est magistrū fieri iubet.

Mercenari⁹ a. um. qđ ad mercedē pertinet. Lactā. li. vj. Ipse pluribus locis clamas mercenariā nō esse virtutē.

Mercimoniū et cōmerciū est cōtrectatio qđā mercimōnij: cui a patre patrimoniū. Plau. Vt vos i vostris voltis mercimonijs Emūdis: vendundisq; me lętū lucris Afficere. Idem in cur. Sed quid agit meū mercimoniū apud te.

Merco: aris. lucri causa mercaturā exerceo: vel etiam simpliciter emo. Et quādoq; actō solo cōtentū est. Teren. in Heau. Agrū in ꝓmo hic mercatus est. Quādoq; cum ablatiuo ꝓtiū denotante iungit: sicut fit in Emo. Gell. Libros tris reliquos mercat nihilo minori prętio. Quādoq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ablatiuo a vel ab mediante: sine pretio expresso. Cice. li. of fi. Sordidi etiã putandi qui mercant a mercatoribus qõ statim vendant. Quãdoq; dativo. Terẽ. Quidã Eunuch⁹ quem mercatus fuerat frater Thaidi. Quãdoq; cũ dativo & ablativo construit. Aug. li. ix. con. Et placuit mihi in cõspectu tuo non tumultuose abripere me: sed leniter subtrahere ministeriũ linguę meę nundinis loquacitatis: ne vltrius pueri meditantes infamias mẽdaces & bella forensia mercarentur ex ore meo arma suo furori. Ex his colligit nõ solũ mercor: sed & alia verba emptionẽ vel acquisitionem significantia: vti posse hmõi constructione: si eũ a quo vel vnde & cui id emimus exprimere voluerimus. Cõposita sunt Cõmercor. Plau. in ca. Pater ergo captiuos cõmercatur alios. Pro: emercor: ante alios mercor.

Mercato: qui emit siue vt teneat: seu vt alteri vendat: & qui mercaturam exercet.

Mercatura ars seu actus mercandi. Cice. li. j. offi. Mercatura autem si tenuis est: sordida putãda est. Sin magna & copiosa multa vndiq; apportans: multiq; sine vanitate impertiens: non est admodũ vituperanda.

Mercatus us. idẽ quod mercandi actus. Liui. li. j. Tullius ad Feronię fanũ mercatu frequẽti negotiatores Romanos cõprehẽsos querebatur.

Mercatus ti. locus in quo res venditur: qui & ẽpo: riũ dicitur. Cice. lib. offi. Quo cũ tanq; ad mercatũ bonarum artium profectus sis: inanem redire turpissimũ est. Teren. in Adel. Emptę mulieres cõplures: & item hinc alia quę porto in Cyprũ: misi eo ad mercatũ venio damnum maximum est. Bona. Mercatus locũ: tẽpusq; signat.

Mercatus a. um. participiũ: vt Teren. Atq; in proximo mercatus est.

Mercalis quasi vendibilis. Colu. lib. viij. Ex his singula capita quę videntur esse robustiora in supplementũ gregis reseruant: cętera mercalibus tradunt. i. vendibilibus. Hinc componit Promercalis: de quo infra.

Mercurius: quasi medi⁹ inter hoies currens: q̃ sermo curat inter hoies medius. Ideo Hermes grece: q̃ sermo vel interptatio: quę vtiq; ad sermonẽ pertinet Hermenia dicit: vnde & mercibus prẽest: quia inter vendẽtes & emẽtes sermo sit medius. Ideo ei alas in capite & pedibus ponunt: volẽtes signare volucrem ferri per aera sermonem. Ideo nuntiũ dictũ: quoniã per sermonẽ omnia cogitata enuntiant. Dictus est de⁹ facũdię. Nam hoibus loqui pstare dicebat. Dictus est deus mercatorũ: palestrę: furum: nuntiusq; & interpres deorũ. Lyrã inuenit. Hermaphroditum ex forore Venere genuit. Martem e duris carcerib⁹ liberauit. Argum interemit. Prometheũ in Caucaso religauit. Iouis filius fuit ex Maia Athlãtis filia. Hic dict⁹ est Hermes trimegistus: hoc est ter maximus.

Mercurialis: herba quã greci Linozostin vocant: cui⁹ duo sunt genera: masculus & fęmina.

Merda: a meros quod est pars: & edo comedo. Est em̃ cibi excrementũ: hoc est pars eor quę comedimus. Hora. lib. j. Ser. Mẽtior: at si quid merdis caput inquinet albis Coruor: & in me veniat mictum atq; cacatũ. Hinc fit merdo. as. a quo pmerdo: quod est fędo & cõspurco. Albi⁹ Vt faciunt pueri qui omnia pmingũt atq; permerdant.

Merenda cibus qui datur post meridiẽ. Vnde & merẽdo as. Calphur in buc. Sereq; videbitur hora merendę. Plau. in mus. Visis ne forte ad merendam quopiã diuorteris: atq; ibi melius q̃ satis fuerit biberis.

Mereo es. & mereor eris. depo. a mercede fiũt: & ambo merui itũ. faciũt. Et tria significãt. Primo aliquid mercedis p labore paro vel sumo: seu dign⁹ sum. Vernaculo sermone dicimus meritare. Oui. lib. iiij. met. Quã meruit pęnam solus: digessit in omnes. In bonũ: vt merui qui laude coronã. Et cum dicimus: nihil mereꝰ: significat nihil mercedis dignus est accipere. Teren. Ego Charine neutiquã officiũ liberi hois esse puto: cum is nihil pmereat postulare id gratię apponi sibi. Plau. in Cap. Vale atq; salue & si militer vt dicã meres. Quãdoq; etiã de turpi lucro dicitur vt sit merere sordidũ quęstũ facere. Var. in Eu. Primũ iste qui meret sestertio vicenos. Vnde & meretrix & meretricia taberna: & meritorij pueri dicunt. Secũdo pcat cõsero: in seruio: seu tracto. Et tunc cõstruit cũ ablatiuo mediãte de vt mereo: de te. i. aliquid in te cõsero. Et hoc in ambiguũ Si de beneficio intelligimus: bene mereo: de te dicimus Terg. li. iij. Si bene quid de te merui. i. si in aliquo tibi beneficiũ cõtuli. Si autẽ de offensiõe: male mereo: de te. Lice. Mãq; quo in hominẽ petulantẽ & male de nobis meritum esse debuim⁹: In bonũ tamẽ sine bene vsus est Ter. lib. vj. Quiq; sui memores alios fecere merendo. Mõniq; per ambiguũ sensum sine vtroq; dicim⁹: vt quid de te sum meritus? Et aliquando p negationẽ: vt hoies nihil de me meriti sunt: hoc est nec bene mihi nec male fecerunt. Tertio significat stipendia facio in militia: ⁊ est stipẽdij gratia milito & dimico: & tũc dativũ & ablativũ requirit: vel absolute ponit. Luc. Aere merẽt parũo. Sta. lib. iij. the. Nõ hi tibi solũ Amphiarae merẽt. Luc. lib. vj. Segua viro nomẽ castrorũ in plebe merebat. Ouidi. in fas. Totidẽ pilan⁹ habebat Cor: pora legitimo quiq; merebat equo. Aliqñ etiã accusatiuo iungit: vt apud Sue. Prima stipendia meruit. Et in hac significatõe fit meret impersonale: vt author est Ser. lib. iij. enei. Hinc etiã emeriti milites: & emeriti stipẽdia dicunt: q̃ militia pfuncti sunt. i. q̃ perfecte meriti: & expti senio a labore efficiunt. Pli. lib. xj. Nouissimeq; testis & iã emeritis inchoate. Hõnunq; etiã passiue sumit: vt apud Quintilia. Emeritis huic bello stipẽdijs. Et per translationez emeriti boues dicunt: & quędã alia. Emeriti so senes solent habere eos q̃ p se laborẽt: q̃ dicunt p alio opus agere. Cõposita sunt Cõmereo: demereo: emereo: pmereo: siue cõmereo: demereo: emereo: & promereo.

Mergeo es. mersus cum ę diph. sin Var. a marceo fit vnde prima vocalẽ accipit: q̃ co: p⁹ etiã marcescere facit mẽror. Aliquãdo cum ę diph. scribũt. Est aũt mergere tristari & dolore affici: vnde & cũ actõ quãdoq; cõstruit. Cice. Terentię. Ai te quidẽ oĩa fieri fortissime & amantissime video: nec miror: sed mereo casum eiusmodi: vt tantis tuis miserijs meę miserię subleuent. i. doleo. Itẽ deplorare: vt apud eundẽ li. j. Tus. Et illa sicut acerbissimã rem meret. Et iterũ. Cũ grauiter filij mortẽ mergeret. Inuenit etiã mergeret impersonale cũ significato sui verbi. Ai mergeo fit mergeor: męstitia: męstitudo: męsto as. & męstifico as. & męro as. mergetem facio. Pacu. Qui multis merauit modis.

Meritũ pstitũ dicit. Et quoniã tam de malo q̃ de bono dici põt: p loco intelligendum est. De bono. Plancus. Quid em̃ tibi p maximis tuis ac pene imortalibus in me meritis pstare amplius possim. De malo. Latinius. Scis meã fortunã nescio quomodo facile obtrectatores inuenire non meo me hercle merito. i. culpa. Vnde Angu. lib. de gratia & libero arbitrio: bonũ meritũ & malum meritũ appellat. Ita vtiq; inquit iam merita sua bona cõmemorat vt post pauca merita consequat coronã: qui post mala merita consecutus est gratiam.

Meritus a. um. q̃d est congruũ & conueniẽs. Ver. Meritos aris imponit honores. Hui⁹ cõtrariũ est imeritus: a. q̃ bus meritissim⁹ & imeritissim⁹. Terẽ. in Phor. Jãdudũ reos nos accusare audio imerito: & me oim hoz imeritissi

Merito adverbiũ. i. digne. vt in Gñ. Merito hęc (mi patimur: quia peccauimus in fratrẽ nostrũ.

Meritus substãtiuũ: mons est in tertio Europę sinu.

Merto as. a supino vbi mereo: pcat dign⁹ sum & milito.

Meritorius a. um. quod quęstũ facit cor: pore suo. Vnde equi meritorij: & meritorię Rhedę: q̃ quęstus gratia locantur aut conducunt. Et scorta mascula: pueri meritorij: q̃ lucri causa prostituunt. Nam puellę non vocant meritorię sed meretrices. Meritorij nãq; vt meretrices pretio merẽt Cice. in Anto. Ingenui pueri cũ meritorijs: scorta cum matribusfamilias versabant. Taberna meritoria diuersorium atq; hospitiũ mercenariũ: vbi cuiq; introire licet dãti mer

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cedẽ. Ratio ꝙo meritoria: quasi vilis ⁊ male coempta. Alii qñ meritoria absolute dicit ꝑ tabernis mercede cõductis. Iuue. Nam qui meritoria somnũ Admittunt?

Meretrix a merendo: nam mercede suã exercet militiã que copiã sui tantũmodo facit. Ideo honestioris loci est ⁊ quæstus. Prostibulum: qđ ꝓ stabulo: id est ante stabulũ stet. Vnde ⁊ Plaut. in Cist. Intro ad bonam meretricem: in via sola prostibula sane est.

Meretriciũ ipsa meretricandi ars. Meretricius a. um. quod est meretricis: vel qđ ad meretricem pertinet: vt ars meretricia. Terẽ. in Heau. Ignarã artis meretriciæ.

Meretrico: pe. p. scor. Gel. Thais meretricãdo magnam pecuniã demerebat.

Meridies medius dies: quasi medidies. Nam vt inquit Var. antiqui nõ r in hoc dicebãt. Et semp masculinũ est: q: certũ diei tẽpus significat. Hinc meridianꝰ a. um. quod ad meridiem spectat: ⁊ pomeridianus: de quo infra.

Meridio as. ⁊ meridiõr: depo. significat cibũ meridianum capio. Plau. Ientando: meridiãdo: conuiuando: per græcando vitã ducere. Hinc meręda dicta est. Aliqñ significat somnũ meridianũ capio. Cor. Celsus. Lõgis diebus meridiari debet: potius ante cibũ vtile est. Sin minꝰ post eũ: per hyemẽ potiꝰ totis noctibus cõquiescere. Sueto. de Nero. Missos a Messalina ꝙrore Claudij: q eũ meridiantem ꝙsi Britanici æmulũ strãgulare ẽt. Hinc meridiatio ges meridiana. Cice. lib. ij. de diui. Tũc ⁊ lucubratiões detraxi ⁊ meridiationes addidi: ꝗbus antea vti nõ cõsueuerã.

Mergo is. si. sum. sub aqua pono. Cuiꝰ composita sunt Demergo: quod est deo: sum mergo. Qđ fit cuꝫ aliqđ sub aqua vel sub terra ⁊ hmõi figit. Lactã. lib. iiij. Non vt poetæ Arionẽ mentiunt in pelago incedentẽ: qui demersa corporis parte: humeris supereminet vndas. Col. lib. ij. Neqꝫ pecori maior a nisi cum ficcissimũ est: quoniã demergũt vngulas ⁊ atterũt: scinduntqꝫ radices herbarum. Demergo: diuerse mergo. Lactã. lib. vj. Quę autẽ ab illo altero id habent officiũ: vt cęlestibus auocatũ: terremisqꝫ diuersum: ad pœnã interficiant sempiternã: qđ est sũmũ malũ. Emergo: extra mergo: ⁊ quasi ex loco vbi submersus fuerã exeo: ⁊ eo: ⁊ in lucẽ ꝓdeo. Liui. li. j. Primũ ex ꝓfunda emersus palude. Terẽ. per. trãlationẽ in And. dixit. Facile ex illis sese emersurũ malis. Immergo: intus mergo. Vir. lib. iiij. Gnei. Thastoꝫ immergite ponto. Submergo: subtꝰ mergo.

Mersso as. sæpe mergo. Col. lib. viij. Quarto die si est vicinia maris ad littus deducta: mersat ouis. Aug. lib. ij. cõ. Per translationem. Æstuabat imbecillã ętatẽ abrupta cupiditatũ: atqꝫ mersabat gurgite flagitiorũ.

Merto as. idẽ qđ merso. Acciꝰ. Tel hic q in ea parte est frenata impudẽtia ꝑsentẽ ꝑsens dictis mertare instituit.

Merge fur culę qbus acerui frugũ fiunt. Dictę a mergis volucribus: q: vt illi se in aquã mergũt dũ pisces psequuntur: sic messores eas in fruges mergunt: vt eleuare possint manipulos.

Mergus gi. auis: dicta q se in aquã cibum captans assidue imergat: quẽ alij mergonẽ appellant. Virgi. lib. j. geor. Cum medio celeres reuolãt ex æquorę mergi. Huiꝰ auis natura est: vt sæpe mergens aurarũ signa colligat: ⁊ ꝓuidẽs tẽpestatẽ futurã ꝓpere medio reuolat æquore: ⁊ ad littorũ tuta cũ clamore cõtẽdit. Est ⁊ mergꝰ in vite: vt docet Col. lib. v. q ait. Mergi gẽꝰ est vbi supꝰ terrã iuxta suũ admini culũ vitis curuat: atqꝫ ex alto scrobe submersus ꝓducitur ad vacantẽ palũ. Palladius. Mergũ dicimus quoties velut arcꝰ supꝰ terrã relinquitur alia parte vitis infossa.

Mergꝰ oris. genꝰ vasis: quã nõnulli Situlã appellãt.

Mergulus instrumentũ quo lampadis Ellychnus cõtinetur: alio noie emunctoriũ: vt apud Hiero. in Leui.

Mergites pe. cor. spicaruꝫ manipuli a mergendo dicti. Virgi. lib. ij. Geor. Aut fœtu pecorum: aut cerealis mergite culmi Exoueruꝫ oneret.

Mermeros vnus ex Centauris. Lc.

Mero dictus est Nero: q ĩpedio vinosio: esset. Lc.

Meroctes lapillus porracei coloris q̃ lacte sudat. Lc.

Meroe es. dictio trissyllaba insulę Nili metropolis: a q̃ ⁊ tota insula Meroe dicit. Hãc Cambyses cõdidit a nomine sororis Meroe. Cũ enim Aegyptũ omnẽ occupasset Meroẽ secũ vsqꝫ ad Aegyptios duces ꝓcessit. Quę cũ ibi morte obijsset: vbi nomẽ indidit. Forma insulę scuto persimilis. De qua Luc. li. x. Surgite rupto Ambit nigris Meroe, fœcunda colonis. Patet longitudine stadiorũ tribꝰ milibus: latitudine mille. Effodiunt in ea aurũ: argẽtũ: ęs: ferrum: ebenũ. Præterea fert et lapidũ multiplex genus: distatqꝫ a Syene quinqꝫ milibus stadi. vltra quã est adorti dam zonã. Exuperat omnes alias Nili insulas: quas circiter septingentas esse scribit Diodorus.

Merops apiastra auis quę apes comedit. Virgi. li. iiij. geor. Meropes alięqꝫ volucres. Et meropes diuersarum linguarũ homines dicunt: ab μερίζω: quod est diuido et ὄψ per o breue: quod significat vocem.

Meropus pe. cor. mons Græciæ iuxta Thessaliã: varijs ꝓruptus anfractibus.

Meropen. pe. pro. insula dicta: vt quidam existimant a Merope terrigena Triope filio.

Meros mons Indiæ: sub cuiꝰ radicibꝰ est Nisa ciuitas

Merus a. um. quod est solũ. Terẽ. in Phor. (cõstituta. Nihil habet nisi spem merã. Vnde merula auis. Per trãslationem ponit ꝑ puro. Cice. lib. ij. de ora. Ecce tibi exortꝰ est Isocrates magister istorũ omniũ cuius e ludo tanqꝫ eq Troiano meri principes exierũt.

Merũ substantiuũ ponit ꝑ vino solo sine aqua.

Merax ⁊ meracus a. um. pen. pro. eo q̃ est solũ ⁊ purũ. Propert. Aly pereat quicũqꝫ meracas Repperit vuas. Vnde vinũ meracũ dicimꝰ quod merũ est: nulla aqua admista. Hinc cõparatiuũ meracior: ⁊ superlatiuũ meracissimꝰ. Vnde meracus bibere dicunt: qui minus aquę vino miscent. Sicut ecõtrario lymphatus dilutiusve qui plus aq̃ adhibent. Celsus. Præcipue hyeme meracius bibendum esse: ętate dilutius. Hiero. in Deutero. Et sanguinẽ vuę bibet.

Meribibulus qui vinũ sine aqua (berũt meracissimũ. bibit. Aug. Cum temeti auidior eẽt: quadã die ab irata ancilla per cõuitiũ appellata est meribibula: q̃ res tũ ei pudorem iniecit: vt postmodũ sobria prorsus fuerit.

Merula auis sic dicta: ꝙ sola volet: ⁊ solitaria pascatur quasi mera volans. Quo nomine etiã dictus est fluuius in Albouintimilio oppido.

Merysmos a græcis dicitur figura apũd Rhetores: quã latini distributionẽ vocant. Lc.

Merx: mercatura. Differũt tñ inter se: ꝙ merx est species ipsa qua emit: venditurve. De mercatura vide supꝰ. Lc.

Mesa fluuius notus per Leodiũ fluens: ⁊ per Brabantiam ac Geldriã. Vulgo tamen mosa dicit: ⁊ continuo se cum Rheno. Est ⁊ Mesa pars in domo apiũ. Victru. Latine dici mediana auctor est.

Mesauli ędium itinera dicuntur: ꝙ inter duas aulas. i. duo atria sint interposita: nostri Andronas vocant. Lc.

Mesen ventũ dicunt inter Boream ⁊ Græciã. Lc.

Mesos græce medius latine. Meson moderatum. Mesonyction media nox.

Mesopotamia regio inter Euphraten ⁊ Tigrim in maiori Asia. Nam μέσος medius. ποταμὸς fluuius. Amb. lib. de parad. Mesopotamia dicit ꝙ Tigris ⁊ Euphrates in cluserint eam: eo ꝙ inter duo flumina constituta sit. Quod etiã longe positis nomen ipsum ⁊ opinio cõmunis exprimit. Habet enim Tigrim ab oriente: ⁊ Euphraten ab Occidente: a meridie Babyloniã. Mesopotamiã impinguat Euphrates: vt inquit Solinus: annuꝫ inundationis excessibus terris superfusus. Hęc regio etiam dicta est Seleucia: vt lib. vj. refert Plinius.

Mesoleucos gẽma quã nigra linea alba distinguit. Lc.

Mesomelas gẽma quã alba linea nigra distinguit. Lc.

Mesosphęrũ vocant nardũ minoribus foliis. Lc.

Mesapia Apulia: a Mesapo rege sic appellata.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Messana pe.pro.ciuitas Siciliæ a qua Messenenses dicti sunt. Sil.lib.xv. Incumbens Messana freto nimbusq; reuulsa. Hanc vbem condidere Messenij in Peloponneso in Peloponneso: vbi ad orientem maxime eo colonos misissent: ipsi quoq; Mamertini potius q̃ Messanenses sunt vocati.

Messene ciuitas Græciæ Messenię in Peloponneso: a qua Messenij. De qua Hiero. contra Ioui. Spartiatę & Messenij diu inter se habuere amicitias: intantũ vt ob q̃dam sacra etiã virgines ad se mutuo mitterent.

Mespanense vnum ex ostijs Rhodani flu. Lc.

Mesochorus pe.cor. fistulator: cytharista in medio saltationum. Sido. Nullus ibi Lyristes choraules mesochor⁹ tympanistria psaltria canit.

Messala dict⁹ est Valer. Cominus: q: Messanã in Sicilia vicit: et vbis captę in se trãslato noie Messana pmo appellatus est: paulatimq; vulgo pmutãte literas messala dici⁹ est. Vnde & Messalarũ familia Romę florentissima: ex qua Messala Corninus orator nobilis ortũ habuit.

Messalina, nomẽ filię Barbati Messalę Psobrini Claudij imperatoris. Quę cũ adolescentula esset ipsi Claudio semi nupta fuit: sũme libidinis mulier: ita vt inumeris adulterijs se summiserit: & mutata veste lupanaria celebraue/rit. Quinetiã cum scorto famosa aliquãdo certauit: & superatã a se meretricẽ gloriata est: & se inter diẽ & noctẽ. xxv. passam concubitus affirmauit. Pręterea sese labore potiõ fessam q̃ cõcubitu satiatã destitisse. Tandẽ ab ipso Claudio supplicio affecta est: cum. C. Silio nupsisset.

Mespilus pe.cor. genus arboris: cuius fructus mespilũ Palladius. Mespilus admisso germine tuta subit. Idem Mespilaq; exarmat pugnacibus horrida membris.

Messyas hebraice: græce christus: latine unctus dicitur.

Messis duo significat: tẽpus scz metẽdi & rem pro tẽpore: scz quãdo fruges metunt. Vergi. Ante focũ si frigus erit si messis in umbra. Pro re: hoc est ꝑ segete ipsa iam matura. Idem in Geor. Atq; interfice messes. Nec solũ de frugibus: sed etiã de uua dicitur. Dicta messis a metendo: vel a medio: vt inquit Var. lib. j. de re rusti. Metitur enĩ vt stramentũ mediũ subsecetur. Nam qui metunt manu sinistra summũ prehendunt: infra manũ stramentũ quod terrę hęret postea subsecatur.

Messorius a. um. qđ ad messorẽ ptinet. Cice. Messoria se corbe cõtexit. Messor q metit: messio ipsa metẽdi. i. secãdi actio. Et operã messoriã dicimus qua quis metit.

Mesia prouincia q̃ Pannonię iungit ad pontũ vsq; cũ Danubio decurrẽs. Sue. de Tibe. Armenia Parthis occuparat: Mesiã a Bacis Sarmatisq; Gallias a Germanis vastari neglexit. Sunt q̃ nomẽ cũ e scribãt Mesea.

Met syllaba: piam: pte: o: natus causa ponunt: & aduerbia sunt. Vt egomet: quispiã: tute. Sed met iungit casibus omnibus pronominũ primę psonę: tam pluralis q̃ singularis numeri absq; genitiuo plurali: vt egomet: memet: nosmet: & reliqua. Secũdę po psonę obliquis tm̃ casibus: vt tuimet: tibimet. Nominatiuo nõ addũt: ne verbũ putet tumet a tumeo: sed tute: tutemet, pfertur. Et q̃dẽ sic iuncta discretionem significat: vt ipsemet. i. ipse solus: & nõ cũ alijs: vel ipse per se: & non per alios. Pte cum quinq; ablatiuis iungitur: vt meapte: tuapte: suapte: nostrapte: vestrapte. Tetimiliter cũ pnomine secũdę psonę idem efficit: vt tute id fecisti. i. tuipse per te: & non per aliũ. Tete vtraq; pducta: vt meme: sese. Lõposita ostendunt acẽtu acuto. Le po additur fere his quę in c definũt: hic: hęc: hoc: apõ antiquos casus: vt hocce: hoccine. Vnde hoc quasi duabus consonantibus producit. Ver. Hoc erat alma parens: quod me per tela per hostes Eripis? Teren. Hoccine est credibile: aut memorabile factũ. Hicce: seu hiccine: ficce siue ficcine: hęccine: hãcine: Illicce: isticce: illancine. Teren. Illãccine mulierẽ dixit ꝑ illamne. Apud inniores po p eos casus tm̃ q̃ in s definũt euphonię causa: vt huiusce: hisce: hosce.

Meta congeries seu strues in acutum tendẽs: seu turbo mersus: conos a græcis appellata: quia eẽt posita in diuerso spatio: vl quia eã metiant quadrigę circũcurrẽtes. Moris enim erat septies metã lustrare. Propert. Aut pr⁹ efracto deposcit pmia cursu. Septima quã metã triuerat ante rota. Cũ enĩ iam carceribus emissę ad metas uenissent quadrigę: erat opus vt circũ ipsam flecterent. Vergi. Hic viridem Æneas frõdenti ex Ilice metã Constituit signũ nautis pater vnde referti. Scirent & longos vbi circũflectere cursus. Per translationẽ po quamlibet metã auriga quãdocũq; primũ metã superauerat: iam ad finẽ certaminis peruenisse videbatur: non solũ pro agrorũ termino ponit: quę pyramidali forma effigiari mos fuit. Ouid. Meta fẽni vernaculo sermone la meda. Col. lib. ij. Certe quicquid ad cũmodũ quo debet: ficcatũ erit: in meta extrui poterit: easq; ipsas in angustissimos vertices exacui. Sic enĩ cõmodissime fẽnũ defendit a pluuijs. Sed pro quocũq; termino ac fine. Vergi. Mis ego nec metas rerũ: nec tẽpora pono. Sil. Tot mẽtis finẽ metãq; laboris orat. Hinc pueniisse ad metã dicim⁹: q; iter aut aliud op⁹ ꝑfecerint. Accipit etiã q̃q; ꝑ inferiori parte molę: sicut Catull⁹ ꝑ supino. Est & meta ppositio græca: & in fine acuit: & modo cum: modo trans: modo post significat: a qua multa componuntur.

Meta lactis & caseus q̃ factus est ad formã metę. Mar. Fert ille ceris caua cũ suis mella: metãq; lactis Massinate.

Metapsychosis pe.pro. Scribit enĩ μετεμψύχωσις (de sylua. subitus transitus ad diuersa corpora.

Metemp sichosis ꝑ. pro. latine transanimatio: cum scz de aliis corporibus in alia corpora transeũt animę. Vnde Ouidi. Pythagoreorũ dogma lib. xv. explicans ait. Mortę carent animę semper: quę priore relicta Sede nouis habitãt domibus viuuntq; receptę. Ex hoc Pythagoreę dogmate inducta est ab esu animaliũ abstinentia: ne forte: vt festiuiter ait Terẽ. Bubulã quis de aliquo proauo suo obsonet. Hiero. Probabo non Empedoclis & Pythagoreę nos dogma sectari: qui ꝑpter μετεμψύχωσιν. i. transanimationẽ omne quod mouet & viuit edendũ non putant.

Metabasis latine transitus: metabole mutatio.

Metagram veteres vocauerũt faucium morbũ. Lc.

Metapnium vnũ ex ostijs Rhodani. Lc.

Metapontũ trãspontũ: quo noie dictũ est oppidũ Italię in sinu Tarentino: a quo Metapontini populi.

Metaplasm⁹ dici põt transformatio. Est autẽ trãslatio recti solitiq; sermonis in alterã speciẽ: vel metri: o: natur: vl necessitatis gratia. μέτα trans πλάσμα figmentũ.

Metaphora penul. cor. translatio a Cicerone dicit: fitq; cum nomen aut verbũ ex proprio loco in eum transfertur in quo aut proprium deest: aut translatũ proprio melius est: vt Classiq; immittit habenas.

Metamorphosis pe.pro. trãsfiguratio: seu transformatio latine dicit. μόρφωσις enĩ mutatio transferi.

Metalepsis figura quã modo translatiuã: mõ transumptiuã: modo trãspositiuã dicimus. μετὰ trans. λῆψις acceptio. Fit aũt cũ aliqua dictio aliud a ꝓpria sua significatione ex ijs quę ꝑcesserũt denotat: vt apud Vergi. Post aliquot mea regna videns mirabor aristas. i. segetes.

Metaphysica ox. tm̃ pluralit supnaturalia dicunt.

Metathesis pe.cor. latine trãpositio: cũ vna litera necessitatis causa ex vno dictionis loco in alium transponit: vt Tymbre ꝑ tymber. θέσις positio dicit.

Methodus. pe.cor. ex μετὰ & hodos aspirato cõponit: & accipit ꝑ via breui & disciplina: dũ ꝑ rõne capit. Vergi. lib. j. geor. Ignaros vię mecũ miseratus agrestes. i. rõnis.

Metonymia cum accentu in penul. latine transnominatio siue denominatio: vt Bacchus pro vino. Similiter cum dicimus pigrum frigus.

Metaurus & metaurũ: Umbrię fluuius in Flaminia decurrens: quę regio Gallia dicebat: vbi Claudius po consul cum Salinatore Hasdrubalẽ interfecit.

Meteoros pe.pro. suspẽsus: sublimis: sublevatus ad aliquam rem. Græce μετέωρος. Inde metheora ars: quę corrupto vocabulo dicit metaura. In his enĩ de rebus subli/

mibus tractatur. Meteoria sublimitas speculatioq; sublimium. Aliquãdo Meteoros dicitur stolidus: & Meteoria stoliditas. Vnde Aristo. Meteorologus: qui sublimia tractat: habet penul. cor. re.

Meteoroscopus pe. cor. qui sublimia respicit.

Metoposcopus qui frontẽ considerat. i. qui diuinat ex facie hominũ: quiq; priuatim ex inspectõe frontis quid cui eueturũ sit: prædicit. μέτωπον frons: σκοπὸς inspector. Pli. Alexãder imaginũ similitudines adeo indiscrete pinxit: vt incredibile dictu Apiõ grãmaticꝰ scriptũ reliqrit quẽdã ex facie hoĩm addiuinãtem: quos Metoposcopos vocant: ex his dixisse aut futurę mortis annos: aut pteritę.

Metagonũ promontoriũ Aphricã a Numidia diuidens.

Metallũ dici põt pscrutatiõe a μεταλλᾶν: qđ perscrutor significat: q; metalla intra terrę venas scrutent hoies.

Metonia pe. pro. vrbs Peloponnesi littoralis.

Metis nympha sic dicta a consulendo: μῆτις enim cõsilium significat. Lc.

Metonomon æstuarię Germanis a loco sic dictũ. Lc.

Methymna vel Methymne vrbs Lesbi: apud quã nascitur bonũ vinũ. Ouidi. Bargara quot segetes: quot habet Methymna racemos. Hinc methymneus a. um. Idẽ lib. xj. Met. Et methymnei potiunt littore Lesbi. Ab hac vrbe ortũ habuit Arion citharœdus nobilis: quem Hero dotus a prædonibus in mari obrutum: & a delphine incolumem deuectũ in portum Athenarũ fabulatur: quem citharœdum esse constat.

Methopion arborẽ vocãt: q̃ in Aethiopia sbiecta Aphri cę nascit: stillãs in harenis suis lachrymã veluti resinã. Lc

Metopũ oleum ex amygdalo factũ: quod & amygdalinum dicitur. Lc.

Meto: aris. proprie significat metas in agris terminãdi gratia dispono & mensuro quo ad locũ. Liui. lib. j. Hęc tibi victor Romulus rex regia arma fero: templiq; his regionibus: quas modo animo metatus sum: dedico. Selil. lib. j. Nam cum fere cõstaret curriculũ stadij: quod est Pisis apud Iouẽ Olympiũ: Herculẽ pedibus suis metatum idq; fecisse longũ pedes sexcentos. Hinc vsus inualuit: vt Metari simpliciter pro disponere ac parare vsurpet. Virgi. lib. ij. Geor. Si tenuis agros metabere campi Densa sere. Vnde dicimꝰ castra ppe Tyberim metatus est. Hinc metator. Luc. Eudax Pelperios venã metator in agros. Pli. lib. xviij. Hunc olineti metator vergiliarũ quadriduo hunc caueat institor calamis: gẽmisq; ioculator. Dicit autẽ metor actiue & passiue. Hor. a. li. ij. Car. Nulla decempedis metata priuatis Opacã porticus excipiebat arcton. Innitur etiã meto as. Virg. in Culi. Metabat sese circũ loca. Compositum a meto: est Emeto: penul. produ. quod est perfecte mensuro. Lactan. de opifi. Nam si peritus architectus cũ magnũ aliquod ędificiũ facere constituit: primo omniũ cogitat quę sũma perfecti ędificij futura sit: & ante emetatur: quem locum leue pondus expetat.

Metior iris. mensus significat mẽsuro: taxo. Vnde meritores appellant agrorũ finitores: & deinensum æstimatum: vel æquatum mensuratiue. Hinc mensura & mensuro as. Cur. lib. ij. Et pecunia deinde Babyloniꝰ Macedonibꝰ equitibus sexcenti denarij tributi: peregrinus eques quingenos accepit: ducenis pedestriũ stipendiũ mẽsum est. Similiter Lice. in Lato. Neq; enim ipsorũ cõuiuioꝝ delectationes corporis voluptatibus magis q̃ cętu amicorꝝ & sermonibus metiebar. i. æstimabã. Quãdoq; metiri ponit p trãsmeare. Virg. Reuincto bipedũ cursu metit equorum. Quãdoq; pro vagari. Hiero. ad Helio. Filius hois nõ habet vbi caput reclinet: & tu amplas porticꝰ & ingẽtia tectorum spatia metiris. Reperit etiam in significatiõe passiua. Idem in Hiere. Sicut enumerari non possunt stellę cęli & metiri arena maris: sic multiplicabo semen Dauid serui mei. Et apud Amos ppheta. Humus tua funiculo metietur. Futurũ indicatiui est metiar & metibor. Supinũ mensum & metitũ. Mensio a mensum: quę est mẽsura. Lice. de ora. Aures eñ vel animus auriũ nuntio naturalẽ quandã in se continet vocẽ omniũ mensionẽ. Virg. Nos tumidum sub te permensi classibus æquor. i. euecti: vt inquit Seruius. Remetior: rursus metior. Idem. Arma deosq; parant comites: pelagoq; remenso Imprimis aderunt.

Meto is. messui messum. i. seco. Et tã de vua & aliis rebus q̃ de segetibus dicit. Virgi. Postremus metito. i. vindemiato. Hiero. ad Helio. Ecce bis acutus gladius ex ore regis ꝓcedens obuia quęq; metit. Lactã. lib. v. Qui virilia sua ferro metat. Huius cõposita sunt Demeto: qđ est deorsum meto. Col. lib. ij. Istud deinceps ꝓcipiendũ habemus: vt demessis segetibus tam in area futuro semini cõsulamus. Catul. Sole sub ardenti flauẽtia demetit arua. Emeto extra vel valde meto. Hora. in Epi. Emetit orcus Grandia cũ paruo nõ exorabilis auro. Rremeto: añ seco. Fest. Rremetiũ qđ plibatiõis causa ꝓmetit. Et habent pe. cor.

Metys purgamentũ cerę: ex quo partem aluei priorem apes illinunt.

Metropolis pe. cor. quasi mater ciuitas. Haq; μήτηρ mater: πόλις ciuitas: hoc est cęterarũ vrbiũ caput. Metropolitani qui ex ea ciuitate oriundi sunt.

Metropolites pe. p. Metropolitanę ciuitatis põtifex.

Metrũ mensura. Et quoniã mensuras versus: a nostris dicunt metra. Definit metrũ: q; sit cõnexio quędã atq; ordinatio pedũ ad delectationẽ aurium inuenta. Hinc fiunt p cõpositionem monometrũ: quod duobus pedibus cõstat. Dimetrũ qđ ẽttuor. Trimetrũ qđ sex. Tetrametrũ qđ octo Pentrametrũ qđ decẽ. Hexametrũ qđ duodecim.

Metricꝰ a. ũ. pe. cor. qđ ad metrũ pertinet: vt ars metrica

Metreta pe. p. genꝰ vasis: qđ ꝓprie ex duobꝰ. (vatis.

Metrodorus pe. pro. mẽsurę donũ: vel mẽsurarũ donũ. Quo nõie dictus est pictor & philosophus Atheniensis.

Metuo is. ui. a quodã motu animi dicit: vt inquit Var. Cum id quod malũ casurũ putat mens refugit: cuiuq; vehementius in mouẽdo: vt a se abeat foras fertur: formido appellatur. Et proprie metuere seruorꝝ est. Vereri liberorꝝ. Lice. in Lato. Metuebant eũ serui: verebant liberi: charꝝ omnes habebant. Quærit Aristo. in Proble. Cur tremunt qui metuũt? An ppter refrigerationẽ. Deficit enim calor atq; cõtrahit. Hinc Virgi. Feliduscq; per ima cucurrit Ossa tremor. Algor & sitis prouocatur: testiculi contrahuntur dentes crepitant & arietantur.

Metus us. timor. Et est sicut Tulpia. scribit: de instanti vel futuro periculo mentis trepidatio: & tam actiue q̃ passiue sumit. Nã metꝰ hostiũ recte dicit: & cũ timent hostes: & cum timent. Capit interdũ metus ꝓ religione. Quoniã vt docet Ser. nata est per timorẽ. Virgi. lib. vij. Multosq; metu seruata per annos. Huius diminutiuũ est meticulus.

Meticulosus a meticulo diminutiuo significat timidus. Plau. in Must. Nescis q̃ meticulosa res sit re ad iudicẽ.

Mevania ciuitas Vmbrię inclyta Propertio alũmno. qua Mevanates populi.

Meus a. um. pronomen possessiuũ: vt meus ager. Cum ego dico: Deus sum: perinde est ac si dicerẽ: Deę potestatis sum. Versi. Postq; meꝰ a prętore recessi. Aliquando eñ meus: tuus substãtiua sunt. Virgi. lib. iiij. Dulcesq; meorũ Reliquias. Et lib. iij. Capedona extrema tuorꝝ. Teren. in Phor. Ego meorũ solus sum meus. Deus carnifex. i. qui me torsit. Idẽ in An. Deus carnifex. Deũ est: hoc est mei officij est. Sic tuũ: suũ: nostrũ & vestrũ officiũ est.

M ante I

Midi vandi casus est a genitiuo mis. Virgi. Et mi genus ab Ioue summo. Lc.

Micare ppie est subinde: & per interualla: vt micę faci

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

unt fulgere. Virgi. Micat ignibus æther. Et quoniã talis quędã variatio dum digitis sortimur apparet: per translationem micare capitur, p digitis sortiri. Var. Micandum erit cum Græco vtrũ ego illius numerũ: an ille meũ sequatur. Et Cice. eũ virũ bonũ appellat: qui cum possis intenebris micare. Et quia splendor tremulus est: & crebro salit: factũ est: vt quãdoq; pro salire ponat. Virgi. Emicat Eurγalus. Quia ꝺo hoc per vices fit: micare capimus pro eo quod est per vices mouere & fine ordine. Idem lib. iij. Ge. Et linguis micat ore trisulcis. Huius composita sunt: Dimico: Emico extra splendeo. Plau. Ex oculis quasi radij emicãnt solis. Aliquãdo extra salio: vt Emicat Eurγalus Intermico: inter vel in medũ mico. Augu. lib. ix. ciu. dei. Id ęq; velut in altissimis tenebris rapidissimo coruscamine lumẽ candidũ intermicare. Promico: extẽdo vel longe iacio: splẽdeoq; Plin⁹. Si qd loqui vis nõ ꝓdocere: multa lõge, pmicãda oratio est. Et in hymno. Pellant emin⁹ somnia ab æthere Christus, pmicat. Et habent pe. cor.

Mihipte, p mihi ꝓpsi posuit. Cat. in quo significato solemus hęc duo pronomina geminare: vt meme: tete. Lc.

Micturio is. penul. cor. Similiter & mictito as. vide in dictione Mingo.

Micros latine parum dicit: a quo multa fiũt cõposita.

Microcosmus paru⁹ mũdus. κόσμος enim mund⁹ dicit.

Micrologus penul. cor. parum sermo: vel parua ratio. vtrũq; enim logos significat.

Micrologia sedulitas quis mõ acqrendi & cura rei vi/

Micropsychos pe. cor. pusillanimus. Nam ψυχὴ (liũ anima: micropsychia: pusillanimitas.

Midas nomen regis Phrygiũ: qui cunctorũ pene regũ opes pecunię abundantia antecessit.

Migale gen⁹ alis rapacis & ingluuiosi. de q̃ in Leuiti

Migro as: ad habitandũ eo. Liui. lib. j. Et Romã (co. inde frequẽter migratũ est a parẽtibus maxime & propinquis raptarũ. Interdũ sine apposito. Cice. lib. vj. de repu. Anteq; ex hac vita migro: cõspicio in meo regno & his tectis Pub. Cor. Scipionẽ. Huius cõposita sunt Cõmigro: quod est in totũ migro. Hiero. ad Damas. Et quia, p facinoribus meis ad eã solitudinẽ cõmigrauit: quę Syriã iuncto Barbarię fine determinat: nõ possum sanctũ domini tot interiacentibus spatijs a sanctimonia tua semper expetere. Terẽ. in An. Ex Andro cõmigrauit huc vicinię. Demigro: de loco discedo. Liui. lib. j. Cum hostes adessent, p se quisq; in vrbem ex agris demigrãt: vrbem ipsam sepiũt prędijs. Emigro exeo. Cęsar. Vt domo emigrẽt aliud auxilium: alias sedes remotas a Germanis petãt. Immigro eo ad intus habitandũ. Cice. li. j. Tuscu. Męq; ea plane videt animus: cum tam repẽte in tam insolitũ tanq; pertur/batum domiciliũ immigrauit. Remigro in pristinũ domicilium reuerto. Idem ibi. In nostrã domũ remigremus. Transmigro vltra ad habitandũ eo: hoc est in lõgioris loci habitationẽ muto. Hiero. super Matthę. Expellentes de Judęa: vt ad gentiũ propriũ transmigrarent. Et habet penultimam correptam.

Miles generis cõmunis, ppie qui pedes militat: a militia. i. a duritia: quã pro repu. sustinet. Dictus aut a multitudine: aut a malo: quod arcet: aut a mollicie per cõtrariũ eo q̃ nihil molle: sed potius asperũ quid gerat. Vel a mille quasi millesimus quisq; q̃ triũ milliũ, pars legio fiebat: & singulę tribus Tatiensiũ: Rannliũ: Lucerũ mille milites mittebant. Tria autẽ sunt militũ genera: vt inquit Serui. Euocati: qui non milites: sed pro milite erãt. Virgi. Mittitur ac magni Venulus Diomedis ad vrbẽ. Sall. Ab his omnes euocatos centuriones. Tumultuarij qui necessitate aliqua electi ad vnũ dũtaxat bellũ militãt. Virgi. Simil omne tumultu Coniurat trepido Latiũ. Sacramẽto religati: qui post electionẽ in rempublicã iurabãt: quod militare sacramẽtũ dicebat. Hi plenã militiã habebãt: erãtq; quinq; & viginti annis obligati: vt est apud eundẽ. Fas mihi Græcorũ sacrata resoluere iura.

Milito onis. idem qđ miles: vñ & cõmilito q simul militat: h̃ est q socio⁹ est in bello. Hinc Cõmilitiũ ipa belli societas. Milito as. militiã exerceo: neutrũ est: vt hic sub Lę. (tas. sare militauit. Et ablatiuo tñ construit: cum pretiũ exprimitur. Curtius. Græcis mercede apud Persas militãnt⁹. Inuenitur & milito: deponens.

Militia qñq; belli: qñq; rem militarẽ significat.

Militaris & hoc militare: quod ad milites pertinet: vt militaria dona: res militaris: militaris ars. Sal. Præmittit illis homines militares. Militaris via: quę vulgo communis dicitur. Alia nomine Regia seu cõsularis: prętoria: plateave. Vide in dictione Publica via.

Militariter aduerbiũ ꝑcat more militũ: vel more militię.

Miletus pe. pro. vrbs. fuit in finibus Jonię & Cariæ authore Herodoto: a Meleo ędificata. Hanc generosa vellera nobilitarũt: vnde prouerbiũ mansit.

Milesia fragula. Martia. Nec Miletos erat vellera digna tuo. Hęc aũt Enactoria nominata super octoginta vrbium per cuncta maria genitrix: vbi oraculũ fuit antiquitus Brancidarũ appellatũ: postea Apollinis Didymei. Ab hac Milesij populi dicti sunt: qui cum prius potentes essent & opulẽti: delitijs dediti opes & potentiã amiserunt. Ex Mileto fuere viri memoratu digni. Thales vnus ex septem sapientibus: qui primus philologię: ac mathematicę author inter Græcos est habitus. Et Anaximander eius discipulus. Anaximenes: Hecateus: qui scripsit historiam: & Aeschines orator: nõ ille qui cum Demosthene cõtendit: sed alter qui assũmpta nimia erga Pompeiũ licentia pariter in exiliũ missus ẽ. Hinc & Timotheũ musicũ ortum ferunt: & Pittacũ philosophũ.

Mille substãtiuũ & neutri generis: declinatur q; hoc mille: huius mille: hęc millia: hoc milliũ. Ideoq; genitiuo iungitur. Cice. in Anto. Quis vnq; in illo inuentus est: qui L. Antonio mille nummũ ferret expensum. Quadrigarius lib. iij. annaliũ. Ibi occiditur mille hominũ. Varro lib. vij. rerum humanarũ. Plus mille & centũ annorũ est. Reperit apud Lucil. lib. ix. Tum milli numũ potes vno quęrere cẽtum. Vno milli, p mille: ac si diceret: potes mille nummis acquirere centũ millia. Plau. Qui mille annorũ perpetuo vivunt: hoc est quod Græci χιλιάδας vocãt. Aliquãdo mille adiectiuũ est: & tunc dicimus Mille homines: & mille pugnacula: nec licet millia hoies: q; substãtiua nõ cohęrent sine copula. Dicim⁹ tñ Decẽ millia & Ducẽti hoies: quod ita intelligit Decẽ millia hominũ: & Ducenti hoies.

Milliarius a. um. mille liberarũ. Vnde apud milliarij apud Colu. dicebant mille libr arũ: qui apponebãt in cęnis Romanorũ. Sene. lib. xxj. epist. Non magnã rem facis q̃ vivere sine recto apparatu potes: q̃ non desyderas milliaros apros: nec linguas phœnicopterorũ: & alia portenta luxurię iam nota animalia fastidientis.

Milliariũ mille passuũ spatiũ: quod & milliũ dicit. Huius octaua pars Stadiũ vocatur. Passus ex quinq; pedibus: & singuli pedes ex sexdecim vncijs constant. Milliarium etiã dicit vas ad coquẽdũ accõmodatũ. Cato de re rusti. Inter orbem & milliariũ vnũ digitum interesse oportet Palladius lib. v. Tras æneũ milliario simile. i. altũ & angustum vespere inter aluearia collocemus: & in fundo eius ponamus lumen accensum. Et milliariũ columna aurea in capite fori Romani: in qua incisę omnes vię Italię terminabantur. Et hoc Milliariũ Plinij: Trãquilli: Plutarchi atq; Taciti monumẽtis celebrat. Aliquo significato accipitur Milliarensis porticus: & Porticus Milliarię.

Millepeda vel millepedia genus vermiculi: qui multo pedum agmine scatet inquit Hiero. cõtra Jouinia. Loge Syrum Aphricũ & Arabem: vt vermes porticos glutiat ita eos aspiciet: vt muscas millepedas & lacertos.

Millies aduerbiũ est: vt millies te vidi. Sic decies: centies & huiusmodi.

Milium genus frugis: a mille dictũ propter multitudinem acinorũ. Marti. Frumentũ miliũ ptisaramq; sabãq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

solebas. Et milliũ siue milliariũ milliare dicitur. Liui. li. x. Alio itinere ad stationem nauiũ: millia autem quattuor: de cim ab oppido aberant.

Miliũ Indicũ est: quod indocti Milichã vocãt quod constat ex India aduectũ. Huius culmos Lobas vocant.

Miliaria auis dicta est: q milio pinguescat.

Millus collare canũ venaticorũ factus ex corio multis clauis ferreis eminentibus aduersus impetũ luporũ. Scipio Aemilianus ad populũ. Nobis (inquit) reiq publicę psidio eritis: quasi millus cani. Dictus Millus a multitudine clauorũ: hoc est a mille clauis: vl quasi melinus: q ex pelle aialis Melis fere hęc collaria fiãt. Iar. Ne vulnerẽtur canes a bestijs: imponunt his collaria q vocant Melitũ. i. cingulũ circũ collũ ex corio firmo cũ clauis capitatis.

Milo proprijũ nomẽ viri Romani. A quo milonianus a. um. vt oratio miloniana. Fuit alius hoc nomine athleta Crotoniensis: qui tauz in olympico certamine ictu nudę dextrę occidisse dicit: ꝛ sine fatigatione per stadij spatium potasse: totũq eo die comedisse. Est ꝛ Milo nomen mõtis Indię: in quo homines aduersis plantis nascunt: octonos digitos in singulis pedibus habentes.

Miluus ꝛ miluius vtroq modo dicitur: auis rapacissima: a molli volatu: vt quibusdã placet: vel factitio nomine a voce quã facit. Ouidi. lib. iij. Fasto. Iuppiter alitibus rapere imperat: attulit illa Milui⁹: ꝛ meritis venit in astra suis. Ab huius auis similitudine piscis Miluius dicit subiens in summa maria: ꝛ vadanda alioz piscium prędã agens. Ponitur ꝛ pro stella: in quã cõuersus dicit. Vnde Ouidi⁹ eodẽ lib. Stella Lycaoniã vergit decliuis ad arcton Miluius hęc illa nocte videnda venit.

Miluinus adiectiuũ fit a nomine Miluus. Miluinę tibię dicuntur: quę in accentus exeunt acutissimos: sed vide ne legendum sit Miluinę a miluo. Lc.

Mimas mõs minoris Asię: vbi sacra certamina quot annis fieri Baccho consueuerunt. Suidas. μίμας ὄρος θεσσαλίας: καὶ κλίνεται μίμαντος: καὶ περὶ τοῦτου καλλίμαχος ἐν τοῖς ὕμνοις: id est mimas mons Thracię ꝛ declinatur mimantos. De quo Callimachus in hymnis.

Mimallones Bachę mulieres: a Mima Ionię monte: vel μιμέομαι ego greco: quod imitor significat: q Liberum patrẽ imitarent: ꝛ ad eius imitationem cornua ferrent. Hunc mimalloneus a. um. Persius. Tortua mimalloneis implerunt cornua bombis. Hę quoq Bassarides ꝛ Thyades ꝛ Ogygides vocatę sunt.

Mimus efficior latine qui vel intra vel extra scenã gesticulationes exercet: imitaturq dicta: factaq: moresve hominũ ꝛ naturas: quasi solus imitet: a μιμέομαι: vt Diomedes inquit: quod significat imitor. Histrio ego persona: tus in scena comędias ꝛ tragędias voce ꝛ corporis gestu agit. Mimi etiã dicũtur poemata sine reuerẽtia lasciuiam imitantia. Nam cum ꝛ alia poemata idem faciãt: solus tamen Laberius poeta: quasi quodã priuilegio: qđ fuit commune: possedit. Hanc fabularũ speciẽ Latini vocant Planipedem. Ouidi. Scribere si fas est imitantes turpia mimos. Huius poematis scriptores dicunt mimographi: vt Philistio. vt Publius: vt Laberius. Sueto. in Cęsa. De: cius Laberius eques Romanus mimũ suũ egit. A mimus fit mimicus. a. um. Sicut a Satyrus satyricus. Augu. lib. v. ciui. dei. Et quasi satyrica vel mimica leuitate cohibeãt suas nugas. Huius ꝙmininũ est mima. Lc.

Mina grecorum libra genus ponderis siclos habens sexaginta q faciũt obolos mille ducentos. Et habet mina libã vnã ꝛ semunciã: ꝛ sunt solidi. lxxv. Priscia. Libra vel mina graia drachmas habet. lxxv. Accipe pterea patrio: quã noie graij Mnam vocitãt: nostriq minã dixere prores. Itẽ mina dicit ouis: quę habet ventrem glabrũ.

Minę arũ. cõminationes ꝛ metus incussiones per verba aut signa: ꝛ primã corripit. Sed p pondere primã producit. Quędq etiã dicunt eminẽtię: quas Pinnas vocãt. Virgi. Pendent opera interrupta minęq Muroz ingẽtes.

Minatię vulgo dicũt vbi minę latine dicit. Lc.

Minallis a Callimacho insula dicit quę ab alijs melos a nonnullis Zephyria. Lc.

Minor minaris: minas infero: ꝛ plerũq accusatiuo iungitur. Lice. in Tusc. Cui cum Lisymachus Rex crucem minaretur. Et Minari eminere est. Virg. Eminiq minãtur In cęlũ scopuli. Cõposita huius verbi sunt Cõmino: ꝛ interminor: quę habent penul. corre.

Mino: minas duco. Festus. Agasones equos agentes: id est bene minãtes. Hiero. Minauit gregẽ in interiora deserti. Apud antiquos etiã pro mino: ponitur. A quo mini to as. vt docet Priscianus.

Minitor sępe vel impetuose minor. Plau. in Asin. Cur ergo minitaris te tibi vitã esse amissurũ.

Minax qui frequẽter minat. Virgi. lib. iij. geo. Primus ꝛ ire viã ꝛ fluuios tẽtare minaces Audet ꝛ ignoto sese cõmittere põto. Hinc minaciter. Liui. li. ij. Minacit fremũt.

Minabiliter veteres dixerunt p minaciter. Lc.

Minerua disciplinarũ dea: quę grece Pallas dicit. Et a minando dicit quasi vim minet. Aut a minuẽdo: vt inquit Cice. Vel q bene moneat. Hanc Pagani pro sapientia ponebant. Comificius q fingat: pingaturq militarib⁹ armis. Hęc Ogygij tẽporibus ad locũ: qui Tritonis dicitur: vt scribit Augu. Virginali fertur apparuisse ętate. De hac etiam in dictione Pallas.

Minoa vbs in Amorgo insula Cycladũ est: ꝛ altera in Sicilia. Item Megarensiũ emporiũ fuit duodeuiginti stadijs distans ab vrbe: quod ꝛ Nysea appellat. Lc.

Minos Cretensis rex: qui primus Cretẽsibus legẽ dedit. Hic cum haberet vxorẽ Pasiphaen: ꝛ illa ex tauro genuisset Minotaurũ: Dędalũ q bouem ligneã fabricasset: sub qua latens cum tauro vxor cõcubuerat persecutus: in Siciliã peruenit: vbi a Cocali regis filiabus interfect⁹ fuit vt Aristo. refert: iuxta Camerinã vrbẽ: ꝛ apud inferos iudex animarũ factus est. Virgi. Quęsitor Minos vrnã mouet. Et Minos fit minoius a. um. possessiuũ: vt Minoia regna. Quo pacto autẽ iudex habeat inferorũ propter iustitiam nõ video: cum violator fuerit hospitij: ꝛ raptor Ganymedis: ꝛ multa alia cõmisisse dicat a vera iustitia nõ parum abhorrẽtia. Vnde Suidas. καὶ τὸν γανυμήδην θεας άμενος ἕως τι ἀυτὸ ἔσχετο ἐγκυκλευόμενος δὲ τοῖς κρησὶν ἁρπάσας τὸν παῖδα ἐνέθετο εἰς τὴν νᾶυν καὶ ἐπέπλη: id est Ganymedẽ specie latus amore eius captus est iubẽs Cretensibus rapiens puerũ imposuit in nauem.

Minotaurus ex Minoe ꝛ tauro dictio cõposita: monstrum biforme: de quo Virgi. lib. vj. ęnei. ad principiũ. Hic crudelis amor tauri: suppostaq furta Pasiphaae: mistumq genus: prolesq biformis Minotaurus inest Veneris monumẽta nefandę. Hic labor: ille domus: ꝛ inextricabilis error. Magnũ reginę sed eĩ miseratus amorẽ Dędalus ipe dolos tecti ambagesq resoluit Cęca regens filo vestigia: tu quoq magnã Partẽ operem tãto (fineret dolor) Icare haberes: Bis conat⁹ erat casus effingere in auro: Bis patrię cecidere manus: quin protinus omnia Perlegerẽt oculis ꝛ. Vide illic Seruiũ.

Minilus mons Thessalię: qui postea Orchomenus dicit.

Minius fluuius Hispanię a colore pigmẽ (ctus est. Lc. ti: quo plurimũ exundat.

Mincius Venetorũ fluuius: ex Benaco lacu defluens: alium prope Mantuã Lacũ efficit. Inde effluit in Padũ: torrentibus maximus efficitur.

Mingo gis. xi. ctũ. vrinã facio. Vnde ꝛ permingo. Horra. Hunc perminxerunt calones atq caballi. Martí. Incipit i medios mingere verpa pedes. Hinc micturio ꝛ micturito as. quod est sępe mingo. Priscia. Mictũ: micturio ꝛ

Minus quãdoq cõparatiuũ est a paruũ neu (mictito, tri generis: sicut Minor masculini ꝛ femininí: vt plus minusve. Aliquãdo a parũ fit: nõ a parnũ: vt habeo min⁹ pecunię. Quãdoq aduerbiũ est: quod si positiuo iungat cõtrarię significationis comparatiuũ demonstrat: vt minus

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

stultus:id est prudentior:minus prudens.i.stultior. Terē. in Eunu. Hoc nemo fuit minus ineptus.i.aptior. Frequēter etiā accipit pro non:presertim coniunctū cum sin: & cum quo quādo significat vt:vt Sin minus: id est si non. Quo minus: vt nō. A minus nomine fit superlatiuū minimum A minus aduerbio fit superlatiuū minime.

Minusculū diminutiuū a minus. Var. Ex hoc auiario vt sumant idoneę:excludant in minusculū auiarū.

Minuatim aduerbiū a min⁹:quo modo a Paulū paulatim. Augu. in interpretatione Psal. Deus vltionū. Diminuatim ponas:sed cumulū inuenies.

Minimū superlatiuū aduerbiū est. Minime pro negatio est:quasi nequaq̄. Vt minimū doctus:qui paruū illū est doctus. Vt minime doctus:qui prorsus est indoctus. Cice. li.j.offi. Minimeq; artes hę probandę q̄ ministrę sunt voluptatū. Aliquādo habet vim superlationis:non negationis. Cice.li.j.offi. Omnis adhibēda erit cura:vt ea cē. Minimum etiā pro aduerbio ponit:vt sit quasi ad min⁹. Var. ro. Harū singula genera minimū in binas species diuidi possunt. Sic minime sumitur. Colu .li.j. Lata bubilia esse oportebit:pedes decem vel minime nouem:quę mensura & ad procumbendū pecori & iugario circumeundum laxa ministeria prębeat.

Minime gentiū aduerbiū:pro eo quod est omnū gentium iudico minime esse faciendū. Alis ponitur pro minime:vt sit superuacua adiectio gentiū: sicut vbiq; gentium: qđ est vbiq̄. Nusq̄ gentiū:hoc est nusq̄:siue nequaq̄.

Minuo minuis minui minutū minorem reddo. Plini. Radix cōmanducata dentiū dolorem minuit. Huius composita sunt Cōminuo:quod est simul in frusta diuido. Lactan. Frangebat ipse panem minutatim:carnemq; piscū cōminuebat:& vtraq; in manibus eius augebantur. Diminuo:diuerse minuo. Teren.in Eunu. Diminuā ego hodie caput tuū:nisi abis. Imminuo cē.

Minutū participiū & nomē eē potest. Participiū significat cōminutū:hoc est minus factū. Nomē idē est qđ breue. Cice. Reticulū ad nares admouebat tenuissimo lino minutis maculis plenū roseę. Aliqñ ponit p obscuro.

Minutatim significat in minutissimas partes. Lactan. Panem minutatim frangebat. Hoc autem Varro p paulatim dixit lib.j.de re rusti. Tum ita ad fugiendū :vt minutatim assuefaciant:& vt tyronem cum veterano adiungāt. Imitando enim facilius domantur.

Minutim etiā aduerbiū in minutas partes significat. Colu.lib.v. Insequit deinde fossor:qui crebris bidentibus equaliter & minutim soli terga cōminuat.

Minutia contēptibilis paruitas cuiuscūq; rei. Lactan. de ira dei. Hęc ingt per inane requietis motibus volitant & huc atq; illuc feruntur:sicut pulueris minutias videm⁹ in sole:cum per fenestrā radios ac lumē immiserit.

Minutia etiā dicta est porta Romę a Minutio: q̄ Minutij sacello proxima eēt. Et Minutia virgo vestalis:quę propter suspicionem stupri viua defossa est.

Minutal genus edulij:qđ ex pcibus minutatim holerib⁹

Ministro stras.seruio:porrigo:prępparo. Plaut⁹ in Cist. Eur. Tu tabellas cōsignato : hic ministrabit:id est seruiet: Ego edam. Belli.lib.ij. Idq; facile factu dixit: quoniā filij sua pocula in cōuiuio regi ministrarent. Huius composita sunt Administro:quod vario modo ponit. Colu.in prefa. Vt his tūmodo diebus vbiq; res agerent & reliquis administrarent rustice:id est curarent. Idem li.iij. Quia maior pars putationis per id tēpus administrat:id est agitur. quo vitis neq; foliū notabile gerit. Aug.lib.vij.confes. Sapientia mentes indigentes illuminans:nullo indigens lumine:qua mūdus administrat vsq; ad arborū volatica folia:id est gubernat. Hiero. Ad minores artes venia:& q̄ nō tam lingua q̄ manu administrant .i. exercent. Submini stror:subseruio:subporrigo. Lactan.lib.v. Quietum subministrat:quietem somni dulcissimā tribuit.

Minister:qui seruit. A quo ministerium fit.

Ministeriū proprie ministri opera est. Quāuis & p offi operatione poni cōsueuerit:vt de rege Latino Virg. Refugitq; refugit Fęda ministeria. Aliqñ ponit p ministris:siue seruitia p seruis. Paulus iure cōsul. ait. Urbica ministeria dicim⁹ etiā:q̄ extra vbē nobis ministrare cōsueuerūt.

Minthos stercus simumq; significat.

Minthe mons:vt scribit Stra. dictus a Plutonis pellice:quā Proserpina in herbā menthā mutauit. Huic Pluto donū amoris petenti virile membrū tradidit:quod a sementulā nominant. Sed vt Ph. inquit Menthę nomen suauitas odoris dedit. Greci minthā nominauerūt.

Minturnę oppidū in Campania habes ppinquas paludes:in qbus Mari⁹ delituit:fugiēs persecutionē Syllę.

Mingi populi sunt in regione Arabię:mari rubro adiacentes:qui primi cōmercium turis fecere:nec pręter hos Arabes alij turis arborem vident. Unde ab ipsis tus ipm minęum dictum est. Lc.

Minyum dicitur id quod a multis Cinnabaris vocat cum proprie cinnabaris sit sanies draconis morientiū elephantorū pōdere elisi:vtriusq; animalis sanguine permixto. Nostri Rubricā dicunt Minyū. Cice.ad Atticū. Cera (inquit) & minyo:siue quod idē est cera minyatula notare. Foditur Minyum ex gleba subrufo colore: & vitiatur admista calce.

Minyę vbs Thessalię:quę prius Almonia dicebatur. Inde Minyates populi. Est & altera in Phrygia. Lc.

Minyarię loca e quib⁹ foditur minyium:sicut Aurarię & Argentarię. Et Minyaria dicuntur metalla venęq; in quibus conficitur minyium.

Minyacus a.um. quod est ex minyo. Victr .li.vij. Parietes passim expolitione minyacia expoliebant.

Minyo as.minyo tingo. Plini. Accensoribus in primis Jouem minyandū locari. Unde & minyati libri dicunt: cum literę maiores versicoloribus fiunt.

Miror aris.proprie significat re aliqua tanq̄ noua obstupefio. Virgi. Artificūq; manus inter se operūq; laborē Miratur. Et mirari est cum voluptate intueri. Idez. Seu quis Olympiacę miratus pręmia pugnę. Itē mirari est nescire:quia :vt Donatus inquit:admiratio ab ignorātia descendit. Plautus. Me quis mirek:qui sim paucis eloquar. Teren.in An. Miror:vnde sit. Sed cum dicimus:Ego miror me:Miraris te:Miratur se:tūc mirari significat placere:& de se magnifice sentire. Martia. Qui se miranf in illos. Cōstruitur hoc verbū cum accusatiuo:cum datiuo:& cum genitiuo. Virgi.lib.xj.enei. Justitię ne prius mirer beli ne laborū. Quādoq; absolute ponit. Ouidi.lib.xiij.met. Dumq; moror:miror:q; simul fugit omnis in vndas. Hur⁹ cōposita sunt Admiror:qđ est stupore afficior:seu fixe aspicio. Lactā.lib .vj. Qui ad alienā felicitatē nō attollat oculos non admirek. Aliquādo admirari est venerari. Virgi. Ille operū custos:illū admiranf:& omnes Circūstāt. Demiror. Emiror:valde miror. Teren.in Heau. Jd emirari te simulato. Immiror:inspecto:seu vehementer miror:vel magni facio. Cice.lib.j.offi. Cum persuasum sit:nihil hominē nisi honestum:decoru̇q; sit:aut immirari:aut optare:aut expetere oportere.

Miro as.eiusdem significatiōis. Varro in Eume. Hospes quid mirasf Ambro.super Luc. Non vocabulo secęq; despicias:quem verbi interpretatione mirabueris.

Mira dicunt miratione digna. Plaū.in Amphi. Enim uero pręter alia mira miror:maximef si hęc habet pateraq; illā. Hinc permirus a.um.penul.pro. Cice. Apio. Paul. Illud pro mihi permirū accedit tantā temeritatē fuisse in eo adolescente. Apud veteres mira pro monstris atq; horendis sumunt. Plau.in Amphi. Hmmia memorabas mira. Virgi. aute miracula dixit Geor.iiij. de Protheo canēs. Omnia cō mutat sese in miracula rerū. Hinc mirus antiqui dixerūt pro magis mirū. Var. Nunquid hoc mirus.

Mirum in modū:& mirandū in modū.i.in maiorē modum:quasi extra rationē. Plau.in Amph. Uterq; deludit

dolis mirũ in modũ. Lice. Metello. Marcellũ tuũ cõsulẽ factũ: teq; ea lętitia esse affectũ mirãdũ in modũ gaudeo.

Mirificus a.um. quod est mirabile. Lice. in Lato. Mirificos fructus afferũt. Hinc suplatiuũ mirificissim⁹. Terẽ. in Phor. Quidnã arbitraris nescio. At q mirificissimũ sęq

Mirifico as. mirabilem facio. Plau. in Amp. (facin⁹. Quãq; adeo Thebani ciues modo miro mirificãt, pbaui.

Miraculũ dicitur quicquid admiratiõnẽ afferre potest quasi sit contra naturã. Propter quod veteres miracula pro monstris posuere. Liui. lib. ij. Adjiciunt miracula huic pugnę: silentio proximę noctis ex sylua Arsia ingentẽ auditam vocem. Hinc Actius personas distortas oribus deformes miriones appellat.

Mirabile: quod est admiratione dignũ. Lice. lib. iij. offi. Quare ex multis mirabilibus exemplis haud facile qs dixerit hoc exemplo: aut laudabilius: aut pręstanti⁹. Hinc mirabilitas, p stupore. Idem in eodem. Ergo ꝛ hęc animi despicientia mirabilitatẽ magnã facit.

Mirmillones erant pugiles se ad uuellũ prouocantes. Nam digladiantiũ alter Retiarius: alter Mirmillo appellabatur. Festus. Retiario (inquit) pugnãti aduersus mirmillonẽ cantatur: non te peto: piscẽ peto: qd me fugis Galle. Quia mirmillonicũ genus armaturę gallicuz est: ipsiq; Mirmillones ante Galli appellabant: vt quoꝝ galeis pisces effigies inerat. Quod genus pugnę institutũ est a Pisitaco: vno ex septẽ sapiẽtib⁹: qui aduersus Phrinonẽ dimicaturus, ppter cõtrouersias finiũ quę erãt inter Atticos ꝛ Mitylenęos: rete occulte allato impediuit Phrinonẽ.

Miritus Thessalię monticulus. Lc.

Mirmedia: gẽma q̃ nigerrimo colore translucet ꝛ eminentias quasdã habet siles veriuces. Aliter morion vocata

Mis genitiu⁹ est antiqu⁹ a pronoĩe Ego. Lc. (est. Lc.

Misantropos pe. pro. osor hominũ: qui homines odit: qui fugit hominũ congressus. μίσος enim odiũ καὶ ἄνθρωπος homo est. Misogyneia odiũ mulier: quale fuit in Euripide tragędiarũ scriptore: qui mulieres fere omnes malorem in modũ exosus fuisse dicit.

Misceo es. miscui mistũ per s nõ autẽ per x confundo: ꝛ fine ratiõe perturbateq; facio. Virgi. Interea magno misceri murmure pontũ. Quãdoq; miscere est potũ ministrare. Tractum a cõmistione calidi ꝛ frigidi. Iuue. Nescit tot milibus emptus Pauperibus miscere puer. Hui⁹ cõpositа sunt Admisceo: quod est ad aliquid misceo. Lactan. lib. vj. Idem etiã mares maribus admiscuit: ꝛ nefandos coitus contra naturã: cõtraq; institutũ dei machinat⁹ est. Cõmisceo: simul misceo. Hiero. Quo aperto dum in mutuos cõmiscẽtur amplexus: proprijs se salutauere nominibus. Emisceo. Col. lib. vij. Nam facillime porci si euaserint haram: emiscent se. Immisceo: intus misceo. Col. li. ij. Secũdum deinde quod homines faciũt: si ꝛ alijs vitę purgamẽtis immisceat: cũ per se naturę est feruẽtioris: ꝛ iccirco terram perurit. Intermisceo: in medio misceo. Augu. Nulla prorsus doctrina falsa est: quę nõ aliqua vera intermisceat. Permisceo: valde misceo. Idem. Vera ergo simul inordinate permista in vna disputatiõe hoĩs tanq; in vnius corpore corporis apparẽtia significant leprã. Promisceo. Unde promiscuus a.um. Sal. Diuina atq; humana habere pro miscua: nihil pensi atq; moderati habere.

Miscellanea a mistura indiscreta rę dici significare videtur Gel. lib. vlti. cũm ait. Quia variã ꝛ miscellaneã ꝛ q̃si cõfusaneã doctrinã cõquisiuerũt: eo titulos quoq; ad eam sententiã exquisitores indiderũt. Apu. tamẽ in Meta. Miscellaneã turbã cõfusam: velut ex colluuiõe omniũ gentiũ his verbis accipit. Nec mora cum varia irruptione patefactis ędibus: magistratibus: eorũq; ministris turbę miscellanę cũcta cõpleta. Hic quidã opera sua miscellanea inserti pserunt: in quibus varijs de rebus tractat. Var. Miscellũ vocat colũbarũ gen⁹: qõ nec agreste est nec domesticũ: sed ex vtroq; temperatũ. Et has colũbas Bergomates nostri Lomarolos appellãt. Itẽ Miscellę vites: quę in ossii agro conueniunt: q̃ ceteris vbiq; vtiliter misceantur.

Misach vnus ex tribus pueris: de quibus Daniel in Prophetia ait. ἐσὶν δυο ἄνδρες, ἰουδαῖοι οὓς κατεσήσας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας βαβυλῶνος σιδράχ μισάχ ἄβδεναγώ. i. Sunt igit viri Judęi: quos constituisti in opera regionis Babylonię Sedrach: Misach: Abdenago.

Miser: flebilis: calamitosus. Lice. O miserũ atq; infęlicem hunc diẽ. Interdũ dicit ęgrotus. Nam ęgritudo gen⁹ est infelicitatis. Plau. Miserã esse prędicat buccã: sibi sortasse medicos non esse putat. Interdũ innocens. Lice. pro Milone. Miseros interdũ ciues optime de repu. meritos Inuenitur etiã pro interfectione dolentis positũ: ac si diceremus nefas. Virgilius. Lecropidę iussi (miserũ) septena quotannis Corpora natorum.

Misere aduerbiũ infeliciter. Lice. Neq; moueri eius desyderio non possum: qui tam misere periit. Quandoq; significat valde. Teren. Eam misere amat.

Miserabiliter eiusdem significantię est. Hiero. ad Aug. ꝛ Alepiuz. Neptis vestra Paula miserabiliter precatur: vt memores eius sitis: ꝛ multũ vos salutat.

Miseriter idem quod miserabiliter. Laberius. Mens incorrupta miseriter corrumpitur.

Misellus diminutiuũ est a miser. Plau. Censen misello mali aliquid facturum?

Miseria infelicitas. Aug. lib. confes. Miseria dicit cum quis patitur vel egestatẽ vel damnũ. Cum alijs compatit misericordia dici solet.

Miseritudo idem quod miseria. Actius. Qui felix miseritudine factus est aliena.

Misereor: misereris miseritus: cõstruit cũ gtõ. Et est misereri ex alicuius miseria corde anxiũ esse. Habet eñ passiuum affectũ. Lactã. lib. vj. Si misertus laborantiũ fueris. Ueteres etiã misereo vsurpabant. Enni⁹ in Hecuba. Miserete manus: date ferrũ: vt me anima priuem.

Miseret impersonale: simili modo passiuum affectum habet: sicut misereor. Idem est enim Miseret me illius: ꝛ misereor: illius: quia vtrũq; significat ex illius miseria angorem suscipere. Lice. Miseret me infelicis familię. Virg. Si te lapsorũ miseret quę munera Pyso Digna dabis.

Miseretur impersonale: misereor: misericordia. Lic. pro Liga. Cauete fratrũ pro fratris salute precantiũ vos misereatur. Lucius Crassus in legis Si. suasione. Neq; minus vestri q̃ mei miserebitur.

Misereſco is. misereor: misericordia: ꝛ tam accusatiuo q̃ genitiuo iungitur. Apu. Cõmodum omnes miserescimus. Statius lib. j. The. Et generis miserescere tui. Virgi. Et miserescimus vltro. Huius compositũ est Cõmiseresco. Teren. in Hecy. Demũ tam egre tulit: vt ipsam Bacchidem si adesset: credo cõmiserescceret. Hinc Misereſcit impersonale cum significato sui verbi. Teren. in Heau. Atq; ino pis te miserescat mei.

Misericordia (inquit Augu.) quid est nisi alienę miserię quędã in nostro corde cõpassio: qua si vtiq; possimus: subuenire compellimur. Stoici Misericordiã inter vitia animę cõputãt. Unde Seneca qui se Stoicorũ sectę addixit. Uitiũ (inquit) animi est misericordia: nec miserebitur sapiens: sed succurret. Augu. lib. ix. ciui. dei. Stoicorũ est misericordiã solere culpare. Unde Lice. in tertia Tuscu. tanq; Stoicus dixit. Si sapiens in ęgritudinẽ cadere posset: ꝛ in misericordiã posset ꝛ in inuidentiã. Uerũ in oratiõe pro Ligario in laudẽ Cęsaris: tanq; Peripatetic⁹ dixit. Nulla de tuis virtutibus plurimis: nec gratior: nec admirabilior misericordia est.

Misero: miseraris: ꝛ misero miseras apud antiquos affectum actiuũ habẽt: significãtq; verbis aut lachrymis aut opere dolorẽ: quẽ ex alicuius miseria habemus ostẽdere. Et cõstruit cũ accusatiuo. Sal. in Jug. Eos multa pollicẽdo ac miserando casum suũ cõfirmat. i. lamẽtãdo. Cęsar. abditi in tabernaculis: aut suũ factũ querebant: aut cũ familiarib⁹ suis cõmune periculũ miserabant. i. deplorabãt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Hinc cõmiseror. A quo cõmiseratio: quę ẽ significatio misericordię: qua ex alicuius infelicitate mouemur: cum scz vl aspectu alicuius vel oratione: vel etiam cogitatione adducimur: vt eius misereamur. Liui. lib. j. Agmen migrantiũ impleuerat vias ⁊ cõspectu aliorũ mutua miseratiõe integrabat lachrymas. Cice. lib. ij. ad Heren. Cõmiseratione breuem esse oportet. Misero autem pro miseror dicebant veteres: vt Accius in Athamante. Atq; ita de illis meruit: vt iure hęc nunq; miserarent mala.

Miserato: q. opus aliquod misericordię exhibet in eũ cuius miseret. Misericors qui ex alicuius calamitate dolorem animo suscipit. Vnde est illũ Misericors ⁊ miserator dominus escã dedit timentibus se. Misericordia ipsa cordis ęgritudo: ex miseria alicuius iniuste laboratis suscepta. Misericorditer aduerbiũ significat cũ misericordia.

Miserabilis: miseratiõe dignus: id est per quem alij misericordia cõmouentur. Ouidi. in Ibin. Sisq; miser semper: nec sis miserabilis vlli. Liui. lib. j. Euentus tamẽ belli minus miserabilem dimicationẽ fecit: q nec acie certatũ est: ⁊ tectis modo diruptis alterius vrbis duo populi in vnũ confusi sunt. Idem. Voces etiã miserabiles exaudiebãtur mulierum pręcipue.

Miserandus: miseratione prosequẽdus:

Missen⁹ pe. pro. mons Hispaniæ: a Misseno Aeneę comite ibi sepulto. Virgi. Qui nũc Missen⁹ ab illo Dicit.

Missus a. um. participiũ est: significationes habet quas mitto. Missus ꝓ nomen quarti ordinis immissionẽ ferarum siue ludorũ aut gladiatorũ in arenã significat. Sue. in Domi. In his Circensiũ die: quo facilius centũ missus pagerentur: singulos a septenis spatijs ad quina corripuit. Idem Circenses frequẽter etiã in Vaticano cõmisit: non nunq; interfecta per quos missus venatione. Aliquãdo sumitur pro immissiõe ferculorũ. Vnde Lampridius scribit Heliogabalũ celebrasse tale conuiuiũ: vt apud amicos singulos: singuli missus apparent: ⁊ aliquãdo omnes missus sola carne phasianorũ struxisse.

Missile pe. cor. telũ quod manu mittit. Vnde ⁊ lapides missilia dicunt. Et missilia dicebant munera: quę a principib⁹ populo spargebant: vtputa velaria linea: odores: vnguenta. Sue. in Caligu. Sparsit ⁊ missilia variarũ rerum: ⁊ panaria cum obsonio viritim diuisit.

Missio nõ solũ significat ipm mittẽdi actum: sed etiã dimittendi. Sueto. in Cęsa. Missionẽ continuo edixit. Hmõi missionũ in re militari mlta sunt genera. Est em honesta: quę emeritis stipendijs ab imperatore indulget. Est causaria: quę ꝓpter valitudines a laboribus militię soluitur. Vnde causarij milites dicunt a Liuio. Est ignominiosa: cum quis propter delictũ sacramento soluitur.

Missito as. pe. cor. frequẽtatiuũ sępe mitto. Plau. in epistolis. Empta est ancilla: q tute literas ad me missitabas.

Mitto is. si. sum. sine notã significationẽ. Græci πέμπειν mittere dicunt. Cice. in Cato. Hũc libũ ad te de senectute misim⁹. Interdũ mittere significat excludere. Virgi. Męstũq; timor ẽ Mittite. Interdũ omittere: deponere. Terẽ. in Adel. Hera lachrymas mitte. Itẽ donare. Virgi. Hos illi qđ nec bñ vertat mittim⁹ hędos. Hmõi cõposita sunt Admitto: amitto: cõmitto: circũmitto: demitto: dimitto: immitto: intermitto: intromitto: omitto: permitto: præmitto: ꝓmitto: remitto: manumitto: sũmitto: ⁊ trãsmitto.

Mitti sanguis dicit cum fit phlebotomia: siue sanguinis missio fit: qñ qs iugulat. Cor. Celsus. lib. ij. mittit sanguis ex brachio. Idẽ. Sanguinẽ incisa vena mitti nouũ nõ est.

Mites teste Aug. dicunt q imperitiores cedũt: ⁊ nõ resistunt malo: sed vincunt in bono malũ. Vnde ⁊ ꝓ lenis: clemente ac mãsueto accipit mitis. Cui⁹ cõtrariũ est immitis id est asper: sęuus: crudelis. Virgi. Immitis Achilli. Quandoq; ponit ꝓ trãquillo: ⁊ immitis ꝓ procelloso ⁊ inquieto. Idẽ lib. ix. Mitis ⁊ in morę stagni placidęq; paludis. Apul. Erat em turbidũ atq; imite pelagus. Quãdoq; pro maturo. Virg. Sunt nobis mitia poma Castaneę molles. Mli. Immitia adhuc ⁊ crnda poma.

Mitesco: mansuesco. Plini. Vt ferę domi educatę mitescunt. Aliqñ tranquillo. Apul. Conflaccescũt fluct⁹: mare mitescit. Aliquãdo maturesco. Mli. Reliquorũ pomorum velocitas cito mitescentium transuolat.

Mitigo as. pe. cor. placo: quasi mitẽ ago. Lactan. lib. iiij. Donec rursus pœnitẽtia populi mitigat⁹: liberaret eos seruitute. Et mitigare maturare est. Cice. li. iiij. de repu. Cũq; autũno terras ad concipiendas fruges relaxarit a fistula maturitate alia mitigauerit: alia torruerit. Huius compositum est Cõmitigo: de quo sup: a.

Mithra dictio barbara: qua significat gẽdã capitis ornamenti gen⁹: primo apud Mędonios: deinde Ægyptijs: Syrijs: Phrygijs ⁊ Lydijs eo vsi sunt. Erat em pileus incuruus: cuius ⁊ ꝓ muliebri corona ad ornatũ capitis adolescẽtularum accipiat: ex qua pendebãt fasciolę: q philtra dicebãtur: qñ foliorũ instar depẽderẽt. Hiero. in Esaia. In die illa auferet dñs ornamẽtũ calciamẽtorũ ⁊ lunulas: ⁊ torques: ⁊ monilia: ⁊ armillas: ⁊ mitras: ⁊ discriminalia: ⁊ pisciculos ⁊ cętera. Nostri quoq; põtifices mitris vtunt: cũ rei diuinę operã dant. Et apd græcos nõ solũ ꝓ ornatu capitis: sed etiã ꝓ fascia in lorice modũ cõtexta ad latera defendẽda sumit. Mithra etiam apud Persas sol dicit. Stati. lib. j. Theba. Indignata sequi torquentẽ cornua mitrã.

Mitrax gẽma roseo colore: cui⁹ solis radijs oppositã

Mitella dimi. parua mitra. Virg. Lo (versicolor: fit. Lucipa syrisca caput graia redimita mitella.

Mithylene es. pe. ꝓ. ⁊ mithylenę arũ. vbs in Lesbo insula Methymnã. A cui⁹ noie nũc ois insula Mithylenę appellat. In qua olim fuere duę nobilissimę ciuitates: hęc videlz ⁊ Methymna. Hãc eãdẽ insulã prudẽ Lesbon dictã volũt ab vrbis noie: q in ea potentissima fuit. Mar. Cũ tibi nõ Ephesos: nec sit Rhodos aut Mithylene. Dicta mithylene: vt Diodo. lib. vj. scribit: a Mithylene Machari filia. Hęc nũc Metellinũ dicit vrbs clara Pittaco ex septem sapientibus vno: ⁊ Alcęo poeta: ⁊ Antimenide fratre ei⁹ ⁊ Diophane oratore: ⁊ Theophane rex scriptore: q magno Põpeio admodũ familiaris fuit. De hac scribit Victru. li. j. q magnificẽter ⁊ elegãter ędificata fuerit: sed non prudẽter posita: in qua auster cũ flat: hęc es ęgrotãt: cui Lorus: tussiunt: cui septẽtrio: restituunt in salubritatẽ.

Mitterin insula vltra Britãniã sex dierũ nauigatione: vt lib. iiij. Pli. scribit: in ea candidũ plumbũ puenit.

Mittil pulmẽtaria dicebat: capiebatq; ꝓ paupęla. Lc.

Mithridates pe. cor. rex Ponti fuit: vi magna ⁊ animi ⁊ corporis: vt sex iuges equos regeret: quinquaginta gentium ore loqueret. Hic dissidentibus Romanis sociali bello Nicomedẽ Bithynia: Ariobarzanẽ Cappadocia expulit. Græciã: insulasq; omnes: excepta Rhodo: occupauit. Sed postea a Sylla apud Dardanũ fusus: ⁊ a Põpeio victus: tandẽ a Pharnace filio in turre obsessus: venenũ sumpsit. Cũq; id tardius biberet: quia aduersum venena multis antea medicaminibus corpus firmauerat: immissum percussore Gallũ cito eũ authoritate vultus territum reuocauit: ⁊ in cędem suã manũ trepidantis adiuuit. Alij etiã Mithridates qui regi Mithridati Bruti epłas collegit. Vñ ait πρὸς βρούτου ἐπιστολὰς ἐθαύμασα πολλάκις οὐ μόνον δεινότητος καὶ συντομίας χάριν ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν μονικοῦ φρονήματος ἐχούσας χαρακτῆρα. Bruti epistolas miratus sępe non modo grauitatis ⁊ brevitatis gratia sed ⁊ habentes characterem sapientię.

Mithridaticũ vnguentũ Antidotũ: qđ ex reb⁹. iiij. constituitur: ⁊ nũc vulgo authoris noie vocant mithridatũ.

Mistarius vas quo vinũ aqua miscem⁹. Lucillius: Virceus aut gemina longus mistarius ansa.

M ante N

Mna græce: ⁊ latine mina. Vide in dictione mina.

Mnemosyne pe. cor. memoriã significat. Catull⁹. Mnemosynon mei sodalis: id est monumentũ.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Mneſteus proprium viri Troiani. Lomucopię.
Mneſtius item viri proprium. Lc.

M Ante O

Moab Arabię ciuitas: quę ꝛ Arepolis nominatur. Quo etiã nomine vocatus eſt filius Loth. A quo Moabitę. Vocatur autem Moab ex nomine vbis: ꝛ regio. Porro ipſa ciuitas: quaſi proprium vocabulum poſſidet Rabbat Moab: id eſt grandis moab.

Mobilis: qui facile mouetur. A quo mobilitas. Virg. Quo non aliud velocius vllũ Mobilitate viget. Quoruz contraria ſunt: immobilis: ꝛ immobilitas.

Modus proprie ratione ſignificat. i. menſurã: ſiue forma. Ratio vero iubet: ne qd nimis: ſed oia cuz moderatiõe fiant. Vñ quomodo ꝛ quẽadmoduz dicimus. i. qua rõne. Et admoduz pro ſatis: q̃ſi ſcõm rationẽ. Et prope modũ ſere: quaſi parũ abſit a modo: ꝟ eſt a rõne. Et miruz in modũ. maiorẽ in modũ: quaſi vltra rationẽ. Commodũ: aptuz: cõueniens: quaſi cũ modo ꝛ rõne. Col. li. ij. Eſt autẽ modus in ſiccando igno: vt neq; peraridũ: neq; rurſus viride colligaſ. i. forma. Idez li. iij. In quo ſcrobe deſtinaueris nuces ſerere: terrã minutã in modũ ſemipedis ponito. i. menſurã. Et modus dr quantitas: vt apud eundẽ li. ij. Atq; rurſus ĩ Sole ſiccata: ꝛ mox refrigerata recõdit: ſi maior eſt modꝰ in horreo: ſi minor in vaſis olearijs ſalſamẽtarijſq;. Interdũ modus dr finis: ſeu euẽtus. Iuue. Imponitq; modũ ſapiens ꝛ rebus agẽdis. Virgil. lib. iiij. Eneidos. Sed quis erit modus. Interdũ dicitur Tonus: qui a Grẽcis φθόγγος phthongos dicitur.

Modo quãdo habet o finalem corre. ſignificat tẽpus preſens: vel mox preterini: vel nondũ preterituz: vel ſtatim futurũ: vt modo id ago. Teren. Modo ait: modo negat: modo dicebã: modo veni: modo faciã. Aliquãdo ponit pro longo tẽpore ante. Terẽ. in Eu. Quã dudum? modo vbi Dona. Nota modo aperte pro tẽpore preterito dictũ eſſe. i. anduduz. Nam qui vitiauerat virginẽ non modo: ſed lõge ante veſtẽ mutauit: cũ Eunucho Phędrię. Hinc fit quomodo: amodo: poſtmodo. Ponitur itez pro dũtaxat: tantũmodo. Liui. Euẽtus belli minus miſerabilẽ dimicatio finẽ fecit: q̃ nec acie certatũ eſt: ꝛ tectus modo diruptis alterius vbis duo populi in vnũ confluſi ſunt. i. ſolum. Itẽ ſignificat qõ lingua vernacula dicimus perche. Terẽ. in Phor. Si des modo: vt tacere poſſis. Virg. lib. iiij. Si modo qõ memoras factũ fortuna ſequatur. Hinc ꝛ ſolũmodo: tantũmodo: ꝛ amodo: quod ſignificat poſt hac. Apul. Vt nemo me amodo tam mane egredientem ſoluz videbit. Q; ſi producta vltima ſyllaba proferatur: datiuus vel ablatiuus caſus eſt a modus.

Modicũ: paruum ac puſillũ. A pule. Modico labore fatigatur. Sic Immodicũ pro maximo ponit. Columel. L. Licinius dãnatus eſt: quoniã in magiſtratu rogatione tribunitia: quã promulgauerat: imodica poſſidendi libidine trãſcendiſſet. Et modici: pauci. Plau. In Engipotu turba eſt: domũ modici introierũt. Sic imodicos dicimus plures. Martia. Atriaq; imodicis arcetat imaginibus. Proprie tamẽ modicũ dicitur nõ quomodo: cui aliquid ſit iminutuz: ſed qõ excedat modũ ꝛ modeſtũ eſt: ꝛ tẽperatũ. Plau. Cui animus modicꝰ ꝛ tẽnens expers ambitiõis. Hinc modicũ aduerbiũ fcat pax. Idẽ. Ædepol id modicũ curat. Modice pro tẽperate. Idẽ. Modice ſapis Immodice: nimis vel intẽperate. Col. li. ij. Magiſq; ꝛ docere agricolę frequẽter id potius: q̃ imodice facere.

Modulus diminutiuũ a modus: ꝛ ponit pro ipſa compoſitione ꝛ cantu: qui etiã modulamen dicitur.

Modeſtus a modico: id eſt tẽperato. Vnde modeſte cũ modo ꝛ temperate. Teren. in Phor. Animus qui modeſte iſthęc ferat? Varro. Non eos optime vixiſſe: qui diutiſſime vixerunt: ſed qui modeſtiſſime.

Moderor. aris. rego: modũ pono. Et tam actõ: q̃ otõ iungit. Salluſti. Fortuna cuius libido gẽtibus moderat. Plau. in Curg. Linguę moderandũ eſt. Huius cõpoſitũ eſt præmoderor, ante moderor. Dicit ꝛ modero. as. in eadem ſignificatione. Sall. Vbi hoc exẽplo per ſenatuſdecretũ cõſul gladũ adduxerit: quis illi finẽ ſtatuet: aut quis moderabit? Moderator, rector, gubernator. Cice. li. j. Tuſ. Si hęc nata ſunt: vt Platoni videt. Vel ſi ſemp fuerunt: vt Ariſtoteli placet: moderator tanti operis ꝛ muneris: ſicut mentẽ hominis: q̃ quis eam non videas: vt deuz non vides: tamẽ ꝛ deum cognoſcis ex operibus eius.

Modeſtia ꝛ moderatio hunc habent ordinẽ. Q; modeſtia fundamentũ: ſoliditas: ꝛ baſis ipſa virtutis eſt: ex qua gignit Moderatio: quę temperat: aurigaturq; modos in factis ꝛ dictis: ꝛ cęteris talibus: quę agẽdi officio vtuntur. Cice. libro. j. ad Heren. ſic modeſtiam diffinit: q̃ ſit in animo continens moderatio cupiditatũ.

Modifico: menſurã ꝛ modũ capio. Belli. lib. j. Comprehenſa autẽ menſura Herculani pedis ſecundũ naturalẽ membrorũ omnium inter ſe competentiã modificatus eſt: atq; ita hinc collegit: quod erat conſequens: tanto fuiſſe Herculem corpore excelſiorem: q̃ cęteros alios: quãto Olympicũ ſtadiuz cęteris pari numero factis anteiret. Hinc modificatio pro temperantia.

Modiperatores dicunt: qui modificandi aliquid auctoritatẽ habent: quaſi modũ imperãtes. Varro. In conuiuijs inſtituti ſunt modiperatores atq; magiſtri. Lc.

Modulor: penulti. correp. menſuro: ſiue cũ menſura ꝛ numerorũ ratione cõpono. Bellius. Scite ſubtiliterq; ratiocinatũ Pythagoram philoſophuz dicit in reperienda modulandaq; ſtatus longitudiniſq; eius præſtantia. Virgilius. Carmina deſcripſi: ꝛ modulans alterna notaui.

Modius menſurę genus duo ꝛ viginti ſeſtertia continens. Hinc ſemodius: bimodius: trimodius: ꝛ huiuſmodi. Columel. li. ij. Eadem quattuor modijs: nõnunq; tribus: etiã duobus ac ſemodio iugerũ occupat.

Modiolus cũ accentu in antepenulti. diminutiuũ. Et eſt quarta pars modij: quo etiã noie dictũ eſt paruũ vas quadratũ ad hauriendũ ex puteo: aut lacu: aut flumine aquã. Horum autẽ modiolorũ (vt eſt apud Frontinũ de aqueductibus) alius eſt erogatorius: alius acceptorius: vt multis in locis intueri licet. Victru. Ita cuz tota a calcantibus verſabit modioli pleni ad ſummuz elati: ꝛ rurſus ad imum reuertentes: infundẽt in caſtellũ ipſi per ſe:

Mœchus: adulter. Mœci enim (quod extulerũt. μοιχὸν mœcham: hoc eſt adulterã dicunt. Plau. in Am. Illa illũ cenſet virũ ſuuz eſſe: quę cum mœcho eſt. Ponitur tamẽ pro quocunq; inhoneſte per libidinẽ peccante. A quo formatũ eſt verbum mœchor. aris.

Mœnia a muniendo dicta. Cęteres eñ ę. ꝛ u. indifferenter ponebãt. Et proprie dicuntur: quę vrbẽ cingunt. Virgilius. Et mœnia pandimus vrbis. Hec vrbis tantuz ſunt: ſed etiã munitionũ: caſtrorũ: ꝛ aliorum ędificiorum. Plaut. Prohibentq; mœnia alia: vnde ego fungar mea. Hinc fit ſubmœnũ: quod eſt ſub mœnibus.

Mœror, inquit Cic. li. iiij. Tuſ. eſt ęgritudo flebilis.

Mœreo. es. mœſtus. Vide in dictione mereo. es. Caper Mœſtus animo: ſed triſtis vultu.

Mœſtitia ꝛ mœſtitudo: idem quod mœror. Quintilianus. Dolore atq; animi mœſtitia languẽs. Plautus. Cur tanta mœſtitudo obtigit.

Mœſto. ſtas. ꝛ mœſtifico. cas. mœſtum facio. Ambroſi. lib. ij. officio. Cur non ego etiã dicam: in quibus eum mœſtificare poſſum? Ab μοῖρα. ideo per ę.

Mœro. ras. mœrentem ꝛ triſtem facio. Nam mœraret: id eſt mœrentem faceret: vetus verbum.

Mœſia: prouincia ſcribitur cum ę. diphthongo. In ea

Mœſi ꝛ Triballi Pontoq; cõter (ſunt Bardani, mini Scythę. De hac ſupra in dictione Meſia.

Moga primũ dicebatur: quę poſtea Cappadocia nũc autem Cęſarea a Cęſare: vt refert Joſephus.

Moguntia oppidum tranſalpinę Gallię.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Mola.læ.dicta est: qua veluti mole quadaz frumentū legumina aliēqz res terunt: q eoꝝ motu eo cōiecta molunt. Unde molę frumētarię: molę sabarię: molę olearię dicunt. Dꝛcipuus eius vsus est in moletrina. Molas antiqui ab asinis asinarias: alias a manu manuarias: a trudendo trusatiles appellabāt. Et latine quidē mola: grēce μύλος. Unde amylū sine mola factū ex tritico. Jn molēdinis inferiorē Metā: superiorē Catillū vocāt. Et mola mandibula dicit: siue maxilla. Hiero. in Psal. Molas leonū confringet dñs. Item mola caro informis z inanima in Nero mulieris: ferri ictū z aciem respuens: qnę sistit mēstrua: vt partꝰ. Et licet his quoqz accidat: quę cōtu vtunt quoties mēstrua vitiosa sunt: aut semen viri ad formandū fœtum debile est: atqz ineptū: frequētius tamen his accidit: quę a coitu abstinēt solitę alias coire: quales viduę sunt. Fit eñ quādoqz in mulieribus tumor pꝛeter naturā z semen cū sanguine mixtū indurescit in carnem. Quāuis aliquādo ex solo spiritu fit mola: quę mouet natura tētante eā expellere. De hoc Aristo. lib. iiij. de generatione animaliū. Cum ex humore crudo conceptus sit: tūc mola gignitur: idqz in mulieribꝰ merito: aut solis: aut maxime. Dꝛeterea mola a molito farre dicit far tostū z sale sparsum: q eo molito hostię aspergūtur. Apud antiquos post glandes z arbuta: vsus farris in honore fuit: seruatū in tantum: vt sacrificiū non fieret sine sale z farre. Uirgili. Sparge molam. Hinc immolo.as.

Molaris substātiuū ge. mas. dens maxillaris est a mola pro maxilla deductū nomē: q cibū a cęteris dentibus confractū ipsi molūt. Et molaris est molę fragmē. Ouid. li. xiiij. Meta. Aut comes ingt ero dixit: dextraqz molarē Sustulit. Sta. li. v. The. Uastęqz sudes fractiqz molares.

Molaris ꝙo adiectiuū: vt lapis molaris: ex quo mola fit. Hunc quidā pyriten vocāt: q ei insit plurimus ignis: quē pyr græci dicūt: Uel a fruméto: quod pyron noiant. Est z aliud Pyritarium genus ἀπὸ τοῦ πυρός, hoc est ab igne. nostri viuum: vel ignarū lapidem appellāt. quoniaz clauo vel altero lapide percussum scintillas edit: quę sulphuręe exceptę: aut foliis mira celeritate ignē trahunt.

Molarius.a.um. qđ ad molā pertinet: vt asinus molarius: quo vtimur ad molā. Cato. Molariū asinum vnū.

Molo.lis.moli multum: z molitū: significat molatero. Cęsar. li. xix. Triū mensiū molita cibaria sibi vnū quēqz domo efferre iubēt. Molere etiā subagitare: vt in li. Judicū. Sampsonē clausum in carcere molere fecerūt. i. vt tradūt Hebręi cū robustis mulieribus eū coire fecerī: vt ex illo robustā prolē susciperēt. Amb. li. Hexa. Discite o viri qui alienā permolere quęrit vxorē: cuius serpētis sibi ascisce re cupiat ꝙtubernū: cui etiā comparādus ipse serpēti fit. Hor. a. in ser. Permolere vxores nollē laudari er inquit. Trāslatio sumpta a mola. Nā cum frumentum demolit: molaqz super catyllū est circūuoluit: sic i patrāda re venerea vir mulieri incūbit. Huius cōposita sunt: Cōmolo: simul molo. Lact. de Opi. Contritos z cōmolitos dentibus cibos colligit: z conglobatos vi sua deprimit: z transmittit ad ventrē. Emolo: perfecte molo. Ambro. Cogitatiōes exquirere: z ąsi emolere muneris habēt. Permolo: de quo paulo ante. Et hęc pe. cor. habēt.

Molito: pe. cor. qui molit: vulgo molendinarius dicitur. molitura apud Plini. lib. xv. sumitur pro ipso molendinario: molendini opifex: (lendi actu. molędinarius.a.um. quod ad molendinum pertinet: vt mola molendinaria. Paul. iureconsultus negat asinam molendinariam ea appellatione contineri.

Moletrina pe. pro. a molendo pristinū olim dicebatur quo tēpore tundebātur frumenta nō molebantur.

Molucrū pe. cor. lignū quadratū: quo veteres immolabāt. Et molucrū: quo molę verrūtur: quod græci μόλακρον dicunt. Item tumor: ventris: qui etiā virginibus accidere solet: molucrū vocatur. Afran. virgini tam crescit vterus ąđ grauidę mulieri molucrum.

Moles: res magna z magni ponderis. Uirgi. Totāqz insula per artus Mens agitat molē. i. magnitudinē mundi. Colu. lib. iiij. Jndia perhibet molibus ferarū mirabilis. Quoniā vero: quę magna sunt: difficilia esse consueuerūt: capitur quādoqz moles pro difficultate. Uergili. Tantę molis erat Romanam condere gentē. Et in mari moles dicitur: quoties excluditur aqua. Accipitur z pro motu. Idem. Inde Gyan ipsam ingenti mole chymęraz Consequitur. Et a mouendo dicitur moles.

Molestus ōr, qui alicui grauis est: nec finit eū quiescere. A quo molestia: sollicitudo z grauitas. Terē. in And. Multū molestus ei certe fuero: atqz aio morē gessero. A molestia fit compositū pręmolestia. Cic. lib. iiij. Tus. Alij metū pręmolestiā appellabant: id est anticipationē molestię: quasi metus sit pręuius: duxqz molestię futurę.

Molesto.as. molestia afficio: z ąsi molę affero. Mode sti. ab Aurelio Sępronio ffre meo neminē molestari volo.

Molibdena ōr plūbi z argenti vena cōmunis: quę z galena z plumbago ōr. Molibditis plumbi spuma. Si/

Molior.iris. a mouēdo (cut argyritis argenti. Cc. vel motibus ꝑcat moueo. Li. li. ix. Nū montes moliri sua sede paramꝰ. Et moliri est vel ingenio: vel corpore aliqđ agenduz moueri. Et pro varietate appositi exponi solet. Naz moliri classem: est parare. Uirgi. Classemqz sub ipsa Antādro z Phrygię molimur mōtibus Jdę. Moliriter est peragere. Jdē. Inde ꝙtū molīter. Moliri habenas est gubernare. Idē. Et manibus molīt habenas. Moliri insidias est meditari: aut tēdere: vt li. j. Hę. Jnsidias auribus moliri. incēdere vepres. Apu. Dū mihi molīunt insidias. Moliri arcē est extruere: vt Moliriqz arcē. Curꝰ ꝙriū est demoliri. Moliri morā: ē morā facere: vt Uir. Molirive morā: aut veniēdi poscere cās. Moliri iacula: est iaculari. Idē. Ipse pater media nimborū in nocte corusca Fulmia molīt dextra. Moliri belli: est belligerare. Col. in pfa. Qui bella molīt: armoz z militię gnaros adhibeat. Moliri etiā simpliciter positū: ꝑcat iuenire. Plau. Eli quid moliar: quo me ꝺ discrimine liberē. Quod etiā machinari ōr. Aliquādo cenari. Aug. li. j. de ci. dei. Uir optimus caueā theatri senatuz ꝓstruere molientē ab hac dispositiōe z cupiditate ꝓpescuit. Aliquādo operari vel facere. Lice. li. j. Tus. Quaz altera: quā nos incolimus subposita ad stellas septē: vñ horrifer aquilonis strido: gelidas molīt niues. Col. li. ij. Et ideo minoꝛ ab aratris moliūtur. i. operant. Aliqñ passiue moliri: p retardari. Liui. li. vij. Mutilamur: molimur: subiicimur. Huius ꝓposita sunt: Amolior, recedo: admolior, supra molior, siue supra pono. Plaut. in Elſi. Ubi sacro manus sis admolīt. Demolior, destruo. Remolior, remoueo: z a conatu reuoco Sueto. de Aug. Quidā confessus eo se inhibitū: ac remolitū: quo minus vt destinarat in pręcipitū propelleret.

Molimen pe. pro. qđ z molimentū dicit: id est qđ molimur z conamur. Hiero. contra Joui. Utile ratus sum cūcta molimina eius: quasi instructā aciem ꝓra me proponere. Sisen. Magno taz molimēto: ac perpetuo sono procedunt. Hinc emolimentū pro utilitate.

Mollis: tener: nō durus. A mouēdo ąsi mobilis: q in quācunqz partē facile trahi: ac moueri possit. Quinti. de signis loquēs. Illi⁹ opera dura: mollioꝛa huiꝰ. Uir. Quid nemoꝛa Aethiopū molli canētia lana. Unde fit: q cū hoie iunctū modo vituperationē: modo laudē denotet: vt molle ingenium: qđ facile discit. At mollis homo. i. effeminatus nō seuerus: nō fortis: nō constātis animi. Per trāslationes vero quoniā ea: quę tenera sunt: pro volūtate nra facile tractamus: z quocūqz lubet ducimus. Mollis quādoqz pro domito sumit. Uirgi. Belgica vel molli melius feret esse da collo. Quādoqz pro facili. Idem. Juuat ire iugis qua nulla prioꝛ uz Lastaliam molli diuertit oꝛbita cliuo. Quādoqz pro maturo: vt Sūt nobis mitia poma Lastaneę molles. Unde mollia vina dicūtur. i. defęcata z asperitate carentia. Quādoqz pro flexibili. Idem. Est mollis

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

flãma medullas. Quãdoq; pro opportuno ac tẽpestiuo. Idem. Sola viri molles aditus & tẽpora noras. Quandoq; pro remisso contemnendo. Idem. Tua ✠ecẽnas haud mollia iussa. Quãdoq; pro suaui ac iucũdo. Idem. ✠ollescq; sub arbore somni. Quãdoq; pro placido. Unde & mollio: mollitudo: mollicies. Cõpositũ est pręmollis: quod est valde mollis. Terentius in Adel. ✠aulatim plebem pręmollẽ facio meam: id est mihi fauentẽ.

✠ollitudo placiditas. Licero. Lenitudo orationis.

✠ollicies: quę & mollicia (mollitudo corporis. idem quod mollitudo. Quãuis & in malũ pro effęminatione quandoq; capitur. Sallusti⁹. Sed inertia & mollitia animi alius alium expectantes cunctamini.

✠olliter: placide: ęquo animo. Lice. Quod ferendũ est molliter sapienti. Aliquãdo significat delicate. Teren. in Adelph. Aedepol Syrisce te curasti molliter.

✠olliculus dimin. Amb. li. j. offi. Sed vt molliculũ & infractũ: aut vocis sonũ: aut gestũ corporis nõ probo: ita neq; agrestes: aut rusticam naturã imitemur. ✠laut. pro tenello & delicato posuit: cũ inquit: ✠ollicula es.

✠ollio. is. ĩui: vel mollĭi. itũ: placo: molle reddo. Ellius. Sed postea cũ ✠undusiũ aduẽtaremus: mollitiq; essent vẽti maris: percũctatus eũ ego sum: quę nã illa ratio esset paucioris sui. Sall. Loca amęna voluptuosa facile in otio feroces militũ animos molliuerant. i. effęminauerant. ✠uius cõpositum est emollio: qđ est valde mollio. ✠lin. Quęcũq; emolliri opus sit anserino adipe curant.

✠ollifico. as. & mollefacio. is. eiusdẽ ẽfectionis sunt.

✠ollesco. is. mollis aut placatus fio. Claud. lib. j. Diuisq; seueri Ferrea lasciuis mollescãt corda sagittis. ✠unc cõponitur ✠remollesco. Ouid. li. j. ✠eta. ✠recibus si numina iustis Victa remollescũt: si flectit ira deorũ. Cęsar. Ut ĩnuz ad se oĩno importari nõ sinũt: qp ea re ad laborem ferendũ remollescere: atq; effęminari arbitrantur.

✠ollestra: pellis ouina.

✠ollicina penulti. produ. vestis a mollicie.

✠olluscа nux: a mollicie dicta est: qp cęteris oĩbus nucib⁹ mollior fit. ✠lini. ✠olluscę putamẽ rũpentes. Ferẽ molluscã nucẽ e ✠ersida fuisse trãslatas. Fallit ✠acrobius existimãs pœnũ esse: qđ vulgo persicũ nominat.

✠oluscũ tuber est arborũ quemadmodũ & ✠uscũ. Est buscuz introrsus crispum: moluscũ vero simplicius sparsum: & si magnitudinẽ mensaruz caperet: haud dubie prælatum a veteribus citro fuisset. Lc.

✠olossa regio pars Epyri a ✠olosso ✠yrrhi: & Andromaches filio nomiata. ✠unc molossus. a. um. scribit Theopompus fuisse. xiiij. epyrotarum gentes: e quibus celeberrimi fuerunt Chaones & ✠olossi. Ouidius lib. j. ✠eta. ✠ec cõtentus eo est missi de gente molossa. In ea nascebantur boni canes. Virgilius. ✠ec tibi cura canum fuerit postrema: sed vna Cleoces Spartę catulos: acremq; molossum ✠asce sero pingi.

✠olossus pes dictus est ab eius patrię saltatione. Vel qp eo metri genere odas in templo Iouis laudez canere consueuerũt: in memoriã molossi filij ✠yrrhi & Andromaches. A quo postea festa molossia sunt dicta.

✠olochinus color, qui in purpurã inclinat: qp maluę flori similis fit: q̃si malachinus. Græci eĩ μαλάχην malua dicũt. ✠unc molochinarius: molochini coloris infector: vt est apud ✠lautũ. Lecil. Larcasina molochina.

✠oloth:os genus vitis albę: quaz græci ampeloleu/

✠omentũ proprie significat (cen appellant. Lc. exiguã quandã mutationẽ: & pene indiuisibilẽ: qđ græci atomon vocant. Varro. ✠ometo tẽporis vterq; discessit. ✠oc apud veteres etiã momẽ dicebat. Luca. ✠omine si a paruo possunt ĩpulsa moueri. ✠inc quodcũq; minimũ potest momentũ appellari. ✠lini. Prosunt & cõbustę: vt cinis earũ bibat in vino: addito resinę momẽto.

✠omentaneus momẽtanea momẽtaneum: quod est caducum: & quod facile mutatur: ac deficit.

✠omentarius. ria. rium. quod in momento fit. Ambrosius. Syros vero ✠eliseus: quos obsidentes in ciuitatem induxerat: momentaria cęcitate percussos: cum quo ingrederentur: videre non poterant.

✠omia insula Anglię: seu Britannię. Quę teste Cornelio tacito incolis est valida: & receptaculũ perfugaruz. Est & eiusdẽ nominis insula in ✠heno fluuio: Frisię proxima. Dion historicus. ἔτυχον γὰρ ἄναρχοι ὄντες διὰ τὸ παυλῖνον δι᾽ ἡγεμόνα σφῶν ἐις νῆσόν τινα μώνναν ἀγχοῦ τῆς βρεταννίας κειμένην ἐπιστρατεῦσαι διὰ τοῦτο πολεῖς δὲ λίνο ῥωμαϊκὰς ἐξεπόρθησε καὶ διήφθασε. id est Sine principe erant: propter ✠aulinum ducem quandam Britannię nomine monna.

✠onos: latine solus. ✠onas. nadis. vnitas. Ambro. ad Justum. Unde nec numerũ monada: sed elementum numeri: quibus ea cura est: appellauerunt.

✠onachus: latine solitarius. ✠onasterũ solitudo.

✠onarcha vel monarches: vnicus omniũ princeps.

✠onarchia cũ accentu in penul. vnius principatus.

✠onas. adis. a μόνος deducit: & signifi. vnitatẽ. Lc.

✠onaulos tibia siplex. μόνος. n. sol⁹ & αὐλὸς tibia. Lc.

✠onoceros. otis. & monoceron. ontis. ce. syllaba coniungit. Animal vnicũ cornu gerẽs: qui & vnicornis appellat. Equinuz corpus: caput ceruinũ habens: mugitu horrido.

✠onochordiũ vnius chordę: nõ qp vnã chordã: sed qp oẽs chordas vni⁹ vocis habeat: nisi pãniculi nexu distin/

✠onoculus: qui vnũ tantũ habeat (guant Lc. oculũ. ✠onoculos in Judia nasci tradũt singulis cruribus: qui se a calore defendũt plantarũ magnitudine.

✠onopodiũ dicit mensa vnico tantũ pede subnixa.

✠onogamus pen. cor. vnius vxoris vir. Unde & monogamia. ✠ieronym⁹. Quã sancta sit monogamia: hinc ostenditur: qp digamus in clerum eligi non potest.

✠onogrãmi dicti sunt hoĩes macri: ptenues: ac decolores. Tractũ a pictura: q̃ priusq; color⁹ corpori effingitur lineis. ✠ropie eĩ monogrãmos dr pictura linearis.

✠onodos pe. cor. ✠rusię fili⁹: qui dentiũ loco os vnũ continuũ habuit. ὀδούς eĩ dens. Unde monodos: quasi vnicus dens: quẽadmodũ ✠yrrhũ Epyrotarum regem ha/

✠onodia cũ accentu in pe/ (buisse. ✠lini. refert. nul. lugubris cantus: qui fit a pręfica in defunctorum funeribus: quasi vnus cantus. Nam cęteris flentibus sola pręfica canit. ✠uiusmodi cantus etiã nęnia dicitur.

✠onomachia: singulare certamẽ. μόνος solus μάχη pugna monomach⁹: gladiator: qui solus cũ solo pugnat.

✠onopoliũ dicitur cũ penes vnũ aliquẽ vendẽdi potestas est ἀπὸ τοῦ μόνος & πωλέομαι vendo. ✠oc fit cum vnus solus aliqđ genus mercaturę vniuersuz emit: vt solus vendat: pretiũ suo modo statuens. qđ genus hodie in multis rebus seruat: vt in corallis Aphricę apud ✠ipponem: ũ alumine in Sicilia & Hetruria. Cuius passis in Achaia: bitumine in Judęa: qđ quia græci asphalton vocant: oĩe monopolion vulgo asphaltũ dicit. ✠laut. ✠abes murrinã & calamũ potes monopoliũ instituere. Legimus apud Justinianũ monopolia nõ esse intromittenda: qm̃ non ad cõmodũ reip. sed ad labẽ detrimẽtaq; pertinent.

✠onophagia: victus ex vna re. (nent.

✠onophthalmus luscus: qui vnuz habet oculũ. græce

✠onoptoton penul. pro/ (ce μονόφθαλμος. ducta: vnius casus. ✠abet eĩ vnam vocẽ per oĩes casus. Aptosis sine casu: habet eĩ solum rectũ.

✠onostilon pe. cor. vnius colũne σύλον eĩ columnã

✠onologion: sermo vnius rei. (græci dicũt.

✠onoscelí hoĩes Indici singulis cruribus σκέλος eĩ crus dr. Qui & sciapodes vocant: qp in maiori estu humi iacentes σκία ποδός, hoc est vmbra pedis se protegant.

✠onotropos solitarius: vnius moris: solus.

✠onoxilon nauigiũ ex ligno itegro: græce μονόξυλον.

✠onycus pe. cor. vn⁹ fuit Centaurorũ: de quo Iuue. Quãtas iaculet ✠onycus omos. Cõponit ex monos &

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ὄνυξ, hoc est solus vnguis: q̄ pedes instar equi habuerit. Est enī epitheton equorū: qui solidas vngulas habent.

Monychus vero Athenarū portꝰ est. (la summitas.

Monachris Arcadię mōs: quasi solus vertex: siue so/

Monęcus cum ę diphthon. portus ꝛ statio quędā Li/gurię: ab Albinga oppido distans stadi. quadringentis ꝛ octoginta. A monęci portu vsq; in Thusciaz vniuersum littus continuū omnino sine portu est: exceptis quibusdā paruis stationibus ad iactandas anchoras. Nec est mul/tarū: aut magnarū capax nauiū. Componit ex μόνος ꝛ ὶκος. domus: quasi sola domus. Et dicit portus Hercu/lis: quia teste Sertio pulsis aliis illic Hercules solus ha/bitauit: vel q̄ in eius templo alius deorū non colitur.

Moneo.es.monui.itū. significat scientē: seu memorem facio. Plau. in Pseu. Ad hoc volo monere te monēdus: ne me moneat. Inde monitor, qui monet quid sit agen/dum: vt debet bona ꝛ vera amicitia. Vnde Xenophon de miseria tyrannorū ὁυ μὴν διὰ λέλησθαι οὐδὲ τὰς πόλεις ὅτι ἡ φιλία μέγιστον ἀγαθὸν ὁ ἥδιστον ἀνθρώπις ὄβιν .i. Nec̄ ciuitas latuit: q̄ amicitia maximū bonum ꝛ suauis/

Monitio: quę fit ante cōmissum: (simū hoibus est. obiurgatio post turpe factū. Cic. lib. iij. offi. Habenda ra tio ꝛ diligentia est. Primū vt monitio acerbitate: deinde obiurgatio cōtumelia careat. Interdum monere: inuitare est: sicut inuitant amici ad cenā. Terentius. Sed vt olei tempus est: monere oportet me hunc vicinū Phaniam ad cenam vt veniat. Interdū attendere: seu inspicere. Aug. Admone diligenter Judęe crudelis sepulchrū: adijce cu stodias militū: manda vigilias: vt probes mortuū: quem noluisti cognoscere viuū. Construit modo cū duobus ac cusatiuis: vt moneo te hęc: modo cū ablatiuo. Terent. in An. Habeo pro illa re illū: quo moneā probe. Modo cū gtō. Vale. Dar. Ab eo qui proxime solutę a se legis sue admonitus. Cōposita sunt: Admoneo: cōmoneo: premoneo: ꝛ submoneo: quod est latenter moneo. Terētius in Eunucho. Tum ad eam submonuit me Parmeno.

Monitorius.a.um. qd̄ monet: vt liber monitorius.

Monitus.us.pen.cor. ꝛ monitio: idē significant.

Moneta dicta est: q̄ nos signi impressione: vel aucto/ris: vel pretij moneat. Quo etiam nomine dicta est Juno. Cice. lib. pri. diui. Post cladem illaz maximā a Senoni/bus Gallis factam audita vox ex arce Junonis fuit. Ex quo Juno illa appellata moneta est.

Monetarius: qui monetam cudit.

Monetalis ꝛ hoc monetale: qd̄ ad monetaz pertinet. Amb. lib. de Paradiso. Hoc bonū auruz decor ꝛ mone tale: qd̄ non corruptibile: sed qd̄ eternū est. Apul. de Asi. Plotina pretiosissimis monilibus ꝛ auro monetali zonis re fertis incincta. Et monetales triūuiri dicti sunt: sicut scri bit Pompo. iurisconsultus: eris: argenti: auri flatores.

Monedula auis ex graculorū genere: quasi monetu/la: q̄ monetas surripiat. Huic em̄ aui furacitas argenti

Monile penul. pdu. oma (atq; auri precipue est. mentū gutturis: qd̄ solet de collo virginū pendere: ꝛ gre ce ὁρμίσκος nuncupat: inquit Hieron. Dictuz q̄ virtu tis admoneat. Nam primo ob aliquod egregiuz factum dari solebat. Ouidi. in Fast. Bat digitis gemas: dat lon/ga monilia collo. Sed non solū hoim: verum etiā equo/rum pendens a collo monile vocatur. Virg. de equis La tini. Aurea pectoribus demissa monilia pendēt. Bellius. Equitatū frenis ephippijs monilibus phaleris q̄ preful/gentē. Monile etiā segmentū dicit: q̄ quibusdā bracteo/

Monumentū dici (lis: quasi pręsegminibus ostet. tur quicquid nos monet: siue monere potest: quid sit il/lud: in qd̄ intēdimus. Vt tituli: sepulchra: statuę: fana: por ticus: carmina: historia: documēta: doctrina: libri: cętera/q̄ quę nos alicuius rei pręteritę moneant. Vnde Cic. ad Lęsa. Sed ego quę monumēti ratio sit: noie ipso admo neor, ad memoriā magis spectare debz posteritatis q̄ ad p̄sentis tēporis gratiā. Florētinus in reconsul. sic scribit.

Monumentū generaliter est res memorię causa in poste/rū prodita. In quā si corpus vel reliquię inserant: fiet se/pulchrū. Si vero nihil eorū inferat: erit monumentū me morię causa factuz: qd̄ greci cęnotaphiū appellāt. Clar. scōm viā: quo pręterēutes admoneant: ꝛ se fuisse: ꝛ illos esse mortales. Ab eo cętera quoq; scripta ac facta memo rię causa monumēta dicta. Virgili. Quę candida Dido Esse sui dederat monumentū ꝛ pignus amoris.

Mons: terrę tumor altissimus: ab eminēdo: quasi emi nens dictus: propter qd̄ omne quod eminet mōs dici po test. Virgili. Dęreptus aquę mons. Sumit quandoq; pro saxo. Idez. Dirensantēq; vncis manibus capita aspe/ra montis Ferro inuasisset. Sic aliquando saxū pro mon te: vt apud eundem. Saxi de vertice pastor. Hinc septi/montiū locus: qui habet septē montes.

Möticulus diminu. paruus mōs. Dicit ꝛ möticellus.

Montanus.a.um. qd̄ est ex möte: vt mötani imbres.

Montosus.a.um. vbi sunt multi montes: vt montosa regio: non montuosa. Plinius. Nascitur in montosis ꝛ asperis aliquando: ꝛ herbosis. Virgili. lib. vij. Et te mon

Monsseratus: regio (tosę misere in pręlia Mursę. Italię: cuius fines sunt hinc Padus: inde Apenninus ꝛ Tartarus amnis. Ex superiori parte montes proximi

Moncauerio: vbi Pedemontium incipit.

Montiuagus penul. cor. re. qui per montes vagatur.

Montigena: in monte genitus.

Monstrū a mōstrando dictū est: q̄ aliquid p̄cando de/mōstret. Cic. de natu. deor. Monstra p̄dictiones ꝛ pręsen/siones rerū futurarū: quid aliud declarant: nisi hoibus ea quę futura sunt portēdi prędici: ex quo illa ostenta mon/stra: portēta: prodigia dicunt. Virg. tamē Polyphemū vn/oculū monstrū horrendū ingens appellauit. Et sic quic/quid est natura deforme: ꝛ est pręter naturā: aut deficit: aut excedit: monstrū ꝛ res monstrosa est. Teren. in Eun. Quid istuc nam mōstri fuit. Bona. Monstrū est omne con tra naturā: si igit Eunuchus est ꝛ vitiauit virginē: contra rerū naturam factū est. Ostentū q̄ ostendat: ꝛ in corpore quādoq; sicut martyres: qñq; in anio: sicut Salomon: qui infatuatus est ob amorē fęminarū, quādoq; etiā in re/bus. Et hi oēs: vt ostentui: ꝛ exēplo essent alijs. Sallu. in Jugur. Sed quoniā eo natus sum: vt Jugurthę scelerū ostentui essem. Quādoq; monstrū ponitur pro monstra/tione: vt apud Virgili. Monstra deum refero.

Möstruosus.a.um. ꝛ mönstrosus.a.um. Luc. li. j. Mon

Möstrificus: qui möstra (strosiq; hoim partus. dicendo: vel faciendo demöstrat. Plini. Inuenta in his ꝛ ratio inserendi monstrificis hominū ingenijs.

Möstro.as. ostēdo: declaro: qñ pro möstro do. Ter. in Adel. Scio vbi sit: verū hodie nunq̄ monstrabo. Huius cōposita sunt: Cōmonstro: demonstro: ꝛ prēmöstro.

Mopsopia: Attica regio a Mopsopo rege sic dicta: vt

Mora expectatio: tēporis dila/ (auto: est Strabo. tio. Plau. Cui mora semper obfuit: diligentia profuit.

Morula diminutiuū. Aug. lib. xj. Con. Quero quoniā dies dicit non tantū morula Solis super terrā: secunduz

Moracea nux dura (qd̄ aliud est dies: aliud nox. dicitur: vnde moracillū: hoc est duriusculū. Lc.

Moror.aris. expecto. Plau. Nihil, moror istas magnas dotes dapsiles: ꝛ est nihil curo: nō expecto. Et morari est detinere: retardare. Quintil. Quid me adhuc pater reti/nes? qd̄ moraris abeuntē? Plau. in Epi. Nihil ego te mo ror. i. differo: vel expectare facio. Itē morari manere. Hie ro. Quāto studio ꝛ amore cōtenderim: vt pariter in ere/mo moraremur. Itē hęrere: dubitare. Virg. Quid ve mo ror, si vno oēs ordine habetis Achiuos. Et in alijs signifi cationibus habet primā cor. morari vero prima prod. fcat insanire: qd̄ ostendit Sueto. scribēs solitū esse dicere Ne ronē desisse: Claudiū inter hoies morari. Maz greci μω/ρὸν stultū vocant ꝛ fatuū. Videbatur dicere Claudium

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

desijsse manere: ⁊ viuere inter hoīes cuz intelligi vellet eū desijsse per morte delirare: ⁊ delipere: q viu⁹ delirauerat sic ¶Plau. in Tri. Amor mores hoīz moros ⁊ morosos efficit. Cōpolita a moror: sunt: cōmoror, qđ est maneo: ⁊ sir mā habitationē habeo. Lact. li. vij. Cuius posteri cū diuitius in Aegypto ꝓmorātes in magnā frequentiā creuissent. Amb. vero de sanctis Genuasio ⁊ Protasio posuit pro abstinere: cessare: vt ingt. ¶Morior: vos: ⁊ moneo: vt a deorū nostror iniurijs ꝓmorātes ad imolandū eis deuoti studeatis insistere. Demoror, īmoror, morax trahо. Lact. li. ij. Sed vereor: ne si fuero in propositione reruz contrariarū diutius imoratus. ¶Remoror. Et habent pen. cor.

¶Dorus arboꝝ nucū fructus a mora. i. tarditate: vt qui dax putant. ¶Nā postrema olim arborū morus floret: propter qđ prudentissima arbor dicit: quia lędi se a frigore non sinit. Sunt tñ qui a greco id nois deriuent. μαῦρον enī nigrum dicit. ¶Dora quoqz in rubis sunt: sed multuz ab his differentia. Colu. libro. iij. de primo. morū ab Idibus sebruа. vsqz in equinoctiū vernale recte seres.

¶Doratus: qui bonis moribus pręditus est. ¶Plautus in Aul. Dum mihi morata veniat dotata est satis. Teren. in Hecy. Sed quid mulieris vxorem habes: aut quibus morata moribus. Et est participiū sine verbo.

¶Dorigeror, morē gero obsequor, ⁊ quasi ad alterius voluntatē mores transformo. Terent. in Adel. Si adolescenti esses morigeratus. Inde morigeratio ⁊ morigere aduerbium. Dicitur ⁊ morigeratus. Cc.

¶Doriger penultima correpta: obediens.

¶Doralis ad morē pertinens. Cñ scientia moralis: quę

¶Doros grece: latine stultus. (de moribus tractat. ¶Plautus in Tri. Amor mores hominū mores ⁊ morosos efficit. Vnde per annominationē mores mori dicunt stulti ⁊ fatui. vnde moriones nominantur.

¶Dorini populi sunt in finibus Ambianorux: ⁊ eorum vrbs ¶Dorinū: quam vulgari verbo terrā vanam appellant. Virgi. Extremiqz hominū ¶Dorini. Cc.

¶Dorones stulti. Aug. ad Hiero. Quidā tantę sunt fatuitatis: vt non multū a pecoribus differāt: quos morio/

¶Dorosus: curiosus: diligensqz: (nes vulgo vocāt. qui nimis exacte omnia fieri exposcit. ¶Porphyrio. Ille est morosus: qui multox morū inter se ⁊trariorū est: vnde senectus morosa. Auct. Seneca est. morosuz genus iracundię esse delicatū. ¶Nam quando res pene nulla anīo hoīs cūcta fastidientis satisfacit: ea propie morositas est. Cic. li. j. de Ora. Vsqz adeo morosi sumus: vt nobis nō satisfaciat ipse Demosthenes. Sueto. de Cęsa. Circa corporis curā morosior, vt non solū tonderet diligēter: sed etiā vellet. Et a more descendit: cuius prima producitur.

¶Dorologus pe. cor. qui in sermone morosus. i. molestus est. Vnde ⁊ sermones huiusmodi dicunt morologi. ¶Plau. Nec molestū esse: nec sermōibus morologis vti.

¶Dorbus est habitus cuiuscūqz corporis contra naturam: qui vsum eius faciat deteriorē. Alias in toto corpore: alias in parte accidere solet. Totius corporis morbus est: veluti phthisis ⁊ febris: partis autē veluti cęcitas: aut pedis debilitas. Et apud iurisconsultos scriptū est morbum ⁊ vitiū distare. Q, morbus tēporalis sit imbecillitas ⁊ sanari queat: Vitiuz per petuū impedimentū. Cice. lib. iiij. Tuscu. ait morbū esse totius corporis corruptionē: veluti febris est. Vitiū cum partes corporis inter se dissidēt. Ex quo prauitas membrox distortio: deformitas. ¶Dorbi in anima dicuntur vitia inueterata ⁊ dura: vt est auari/

¶Dorbidus morbida morbidum: (tia: ambitio. quod est morbo infectū. Idem significat morbosus.

¶Dorbificus. a. um. quod morbum infert.

¶Mordeo. des. momordi: ⁊ morsi sum. Luca. Exhibuit primus chalybē frenosqz momordit. ¶Plaut. in Trige. Ni fugisses inquit: mediū credo ꝓmorsisset. Est autē mordere dentibus lędere. ¶Per translationē vero significat detrahere: pungere. Cic. Appio. Neqz nō me tamē mordet aliquid quomodo ea tuear: quę mihi tuenda sunt. Compositа sunt: Admordeo: valde mordeo. Virgi. li. ij. Ceor. Duriqz venenū Dentis ⁊ admorso signata in stirpe cicatrix. Cōmordeo: simul mordeo. Demordeo: morsu decerpo. Immordeo: morsum infigo. Obmordeo: circūmordeo. ¶Premordeo: ante mordeo. Remordeo: crucio: sollicito. Virgilius. Quando hęc te cura remordet. ¶Propie tamē remordere est illum: a quo quis est morsus mordere. Lactan. lib. vj. Sed quia ipse caninā facundiam: sicut Sallustius ab Appio dictū refert: exercuit: voluit hoīem canino modo viuere: vt remordeat lacessitus.

¶Dorsus. a. um. participiuz. ¶Plini. Datur morsis a ra/

¶Dorsus. us. nomē modo (biosore rabidi fiant. pro dentiuz lęsione: modo pro maledicentia ponitur. Et morsus est: qui grece dicitur scomma: quoniā figuratus est. Sepe enī fraude vel vrbanitate tegitur: vt aliud sonet: aliud intelligat. Idem significat morsio.

¶Dorsiuncula diminu. paruus morsus. ¶Plau. in ¶Dili. Cōpressiones arte amantiū comparatę teneris labellis:

¶Dordax: qui mordendo lę/ (molles morsiuculę. dit: vel qui alijs detrahit: a quo mordacitas.

¶Dordico. as. penul. cor. re. dolore affero: perinde ac si

¶Dordicus pe. cor. aduerbiū: signi/ (morsu lędere. ficat mordendo. ¶Plau. in Cur. ¶Danū arripuit mordicus. Idez. Iamdudū oportuit nasuz ademptū mordicus. Aliquādo significat strictim: ⁊ qsi morsu ac dente. Sueto. in Cęsa. Ne libelli quos tenebat madefierent: paludamentum mordicus trahens: ne spolio potiretur hostis.

¶Dordicibus pro morsibus. ¶Plaut. Asini me mordici/

¶Dorsicatim: significat mordendo. (bus scindāt. Var. Sicut pulli incedūt: ⁊ in bellis morsicatim ludūt.

¶Dors a mordendo: vt inquit Aug. lib. ꝯ Pelagianos Eius hęc sunt verba. ¶Dors priuatio vitę est: nomē tantū habens nō essentiā. Et ideo deus eius auctor esse dici nō pōt. Quicquid enī deuz fecisse dicimus: hz essentiā. i. species est. Essentia enī dicit ab eo: qđ est. ¶Dors ergo nihil est: nisi nomē recedente vita: sicut fames escarū defectus sitis: egētia: potus. Tenebrę: absentia lucis. Sterilitas defectus sętus. Silentiū vocis absentia. Inopia priuatio facultatū: ⁊ siqua sunt alia. quę reruz priuatiōes nihil esse: nisi nomē inueniunt. Opinor nāqz: qp ideo mors ꝑ vocabulū accepit: eo qp morsu quodāmodo venenosi serpētis. i. diaboli in ¶Paradiso Adaz fuerit interēptus. Tunc enī serpēs morsu decepit Adaz: quādo eū per ꝓcupiscentiaz mordere: ꝑ est edere suasit illicita. Et: vt dixi propterea mors: qsi a morsu nomē accepit. Vnde dñs in Osee pro/pheta morti minitans: dicit. Ero mors tua: o mors ero morsus tuus inferne. Sūt qui mortē ab emerita iaz vita: ꝑ est iam acta ⁊ absoluta noiatam velint: ⁊ mortuos qsi emeritos appellatos: qp ab mortali hac militia absoluti: quasi veterani quietiorez iam statū sint adepti. Alij a greco trahūt: hoc est ab μόρος qđ sortem: partē: mortemqz significat. ¶Dorsos aūt ab μέρος descēdit: quo ꝑbo partiri: ac separare significat. Nā quid aliud est mors: qz animi a corpore separatio? ¶Platōici diffinūt mortē sic ἀδάνατος ὄξυ ψυχῆς ἀπὸ σώματος διάλυσις, hoc est mors est anię corporisqz dissolutio. ¶Dors etiā dea a gentibus putata est: quę mortis potens est. ¶Hanc Cic. noctis ⁊ Erebi filiā fuisse scribit. Sta. In scopul' mors sęua sedet. Decli naturqz in plurali ꝑ nomē mors. Aug. li. j. de ci. dei. ¶Dulti multaz mortiū sęda varietate cōsumpti sunt. Et iterū in eodē. Cum aūt vnicuiqz mortalium sub quotidianis vitę huius casib⁹ innūerabiles mortes quodāmodo ꝓtinent.

¶Dorior. eris. ⁊ iris. quarti ordinis. Oui. li. iiij. ¶Met. At strepitū mortēqz timēt cupiduscz mori. Significat mori vita decedere. Cuius ꝓteritū est mortuus. Cñ Aug. lib. xiij. de ci. dei. Non importune: neqz incongrue arbitror: dicere: ⁊ si nō humana industria iudicio fortasse diuino: vt hoc verbū quod est moritur in latina lingua: nec grāmatici declinare potuerint ea regula: qua cętera talia decli/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nant. ¶Namq; ab eo: qđ est orĩ fit verbũ pręsentis tẽporis ortus est: ꝛ si qua silia sunt: quę per ꝓteriti tẽporis partici pia declinant. ¶Ab eo vero: qđ est morĩ: si quęramus ꝓteriti tẽporis verbũ: respõderi solet mortuus est: ut ira gemi/nata. Sic eñ dicit mortuus: quo modo fatuus: arduus: carduus: ꝑspicuus: ꝛ si qua silia: quę nõ sunt ꝓteriti tẽporis: sed quoniã noia sunt: sine tẽpore declinant. ¶Illud ꝯo quasi ut declinetur: qđ declinari non potest: ꝑ participio ꝓteriti tẽporis ponit nomen. ¶Cõuenienter ergo factum est: vt quemadmodũ id quod significat non potest agen/do: ita ipsum verbũ non posset loquẽdo declinari. ¶Com/positi huius verbi sunt: ¶Commorior, simul morior: vt il/lud. ¶Et si oportuerit me cõmori tecũ non te negabo. ¶De/morior, emorior, intermorior, ꝛ prępmorior.

¶Dormbundus moriens. ¶Lc.

¶Dormũ mare ðr, quia nihil viuũ gignit. ¶Lacus est Sy/rię in ꝓuincia ¶Dętapoli: q nihil ꝓter bitumẽ gignit: nihil in eo graue submergit. ¶Ideo ¶Asphaltus vocat: q ꝙia in eo tuta sint. grece ἄσφαλτος bitumen dicitur.

¶Dortã vnaz esse ex parcis dicunt: ꝙ qui nascũtur an/te tẽpus: vel post tẽpus: quasi monstra habeant. ¶Parcas aute latini nonã: decimã ꝛ mortã vocitarunt. ¶Lc.

¶Dortalis: qui morti subiectus est. ¶Cuius contrarium est immortalis: vt deus immortalis.

¶Dortuale: qđ ad mortuos pertinet. ¶Plau. in ¶Asi. ¶Hęc sunt non nugę: non eñ mortualia. ¶Unde emortualis dies in quo quis est mortuꝰ. Sicut natalis: in quo quis natus est. ¶Idez. ¶Certũ est enim hunc emortualẽ facere ex natali die. ¶Dortualia etiã dicuntur: quę mortua sunt.

¶Dortiferus. a. um. penulti. correp. quod mortẽ affert. ¶Colu. libro. iij. ¶Et etiã mortiferus serpentis ictus.

¶Dorticinũ pe. pro. exangue: corruptũ. ¶Dorticinã car/nez dicimus anialiũ: quę non sunt mactata: ſz per se mor/tuã. ¶Pli. Sola hęc auis in eo gñe morticinã carnẽ non at tingit. ¶Varro. ¶Dorticinę ouis non patiunt vesci carne. ¶Dorticini claui dñr pedũ: ꝙ veluti morticina caro sit.

¶Dortariũ vas: in quo res quę resoluendę sunt pistillo terunt. ¶Plau. in ¶Aul. ¶Ultrũ: securim: pistillũ: mortariuz: quę vtenda vasa semper vicini rogant. ¶Cuius diminuti. est mortariolũ. ¶Piero. in numeris. ¶Donent cũ eo turibu/la: mortariola: cyathos: ꝛ crateres ad vina fundenda. ¶Est ꝛ mortariũ lacus cõceptaculũ: in quo calx siue intri/ta subigitur: seruatur ve. ¶Quę loca etiã plebi hodie mor/taria appellantur: vt est apud ¶Plinĩ lib. xxxvj.

¶Dorphnus aquilę genus: ab ¶Homero percnũ voca/tum. ¶Quidã etiam plancũ vocant. ¶Lc.

¶Dorphosis penul. produ. latine dicit mutatio. ¶Inde morpheta infirmitas: quę colorẽ mutat: ꝛ metamorpho/

¶Dorotis ꝛ morosis perdeli/ (sis transmutatio. riũ ꝛ insania: quotiescunq; ex somnifico grauamine resi/piscentia non datur ad mentẽ. ¶Hęc enim non modo me/moriã: sed vsum quoq; rationis intercipit.

¶Doses. sis. ꝛ mosi: sicut ꝛ ¶Achilles. lis. achilli. nomen inclyti ¶Judęorũ ducis. ¶Iuue. ¶Tradidit arcano quocũq; volumine ¶Doses. ¶Arator. ¶Non hęc ieiunia ¶Doses Cõ/didit. ¶Et interposito y ꝑ ¶Philo moyses dicitur: quod habe/tur in frequentiori vsu. ¶Sedulius. ¶Quid q ¶Deliam ꝛ cla rum videre ¶Doysem. ¶Scribit ¶Josephus ex eventu re/rum nomen impositũ fuisse: id est ex aqua saluatus: eo q̃ de flumine sit saluatus. ¶Doy ¶Aegyptij aquã dicunt: ses vero saluatus. ¶Dicitur ꝛ mosens moysenq;.

¶Dos moris est vitę institutũ ꝙ ꝛ consuetudine firmatũ. ¶Var. ait morẽ esse institutũ animi: qđ sequi debeat cõsuetudo. ¶Interdũ sumit ꝓ ꝙ consuetudine approbata: quę habetur ꝓ lege. ¶Interdũ in malũ. ¶Nam ꝛ boni: ꝛ mali mores di/cuntur. ¶Plau. in ¶Tri. ¶Dorbus bonos imitasit mores: qui dũ ęgrotant iter mortui: mores mali quasi herba irrigua succreuerũt. ¶Hinc fit morat⁹: moralis: morigeratus ꝛ di minutiuũ mosillus paruus mos. quo ¶Cato vsus est.

¶Dosini ꝑpli ¶Asię versus Septentrionẽ. ¶Qui: vt ¶Pop. li. j. refert. ¶Turres ligneas subeũt: notis corpus oñe per/signãt: propatulo vescunt: promiscue concũbunt ꝛ palã reges diligũt: vinculisq; arctissima custodia tenent.

¶Doschatula pira dicebãtur a moschi odore. ¶Est eñ moschũ sanies anialis: quod eodẽ nomine ¶Arabes igno/

¶Doschus regio est ¶Asiatica (tum appellant. ¶Lc. prope ¶Phasin fluuiũ. ¶Et ea regio est tripertita. ¶Una ¶Col chi: altera ¶Sybetes: ꝛ tertia ¶Armeny inhabitant. ¶Lc.

¶Doueo. es. moui motũ: notę ꝓcatiõis. ¶Cęsar. ¶Postero die castra ex eo loco mouẽt. ¶Per trãslationẽ mouere po/nitur pro excludere. ¶Cic. li. iij. offi. ¶Quid ergo: nõne nocet qui quodã quasi veneno perficiat: vt veros hęredes mo ueat: in eoz locũ succedat. ¶Douere animũ: est inducere: allicere. ¶Virgi. li. iij. ¶Geor. ¶Non vmbę altoꝝ nemoz non mollia possunt ¶Prata mouere aim. ¶Serui. ¶Douere ani muz in suũ desyderium illicere. ¶Douere tragedias: ꝛcat verbis rem atrocẽ ꝛ indignã efficere: quale est opus tra/gicoꝝ de rebus atrocib⁹ semper męstisq; loquentiũ. Si/cut ecõtrario ¶Comędias agere: pro ridicule ac dicaciter loqui. ¶Cõposita huius verbi sunt: ¶Amoueo: admoueo: q̃ sunt ꝓria. ¶Vide in dictiõe ¶Amoueo: cõmoueo: dimoueo: diuerse siue diuersimode moueo. ¶Ter. i ¶Adel. ¶Caue nũc oculos a meis oculis quoq; dimoueas tuos. ¶Lactãt. lib. vij. ¶Cum discussis fluctibus ꝛ in vtrãq; partem dimotis per siccum populus graderet. ¶Emoueo: extra moueo. ¶Idem lib. iiij. ¶Dominũq; mentes emotas ꝛ malis incur/sibus suriatas in sensus ꝓristinos reponebat. ¶Promoueo vehemẽter vltra moueo: prolõgo: vltra eo. ¶Terẽt. in ¶An. ¶Ho tũ impudẽs non sat habes: ꝙ tibi dieculã addo q̃/tum huic promoueo nuptias. i. prolongo. ¶Permoueo: valde moueo. ¶Sal. in ¶Jug. ¶Existimãs ¶Adherbalẽ dolore permotũ: iniurias suas vindicaturꝝ manu. ¶Demoueo: de/sũz moueo. ¶Liui. li. vj. ¶Quantũ ¶Romana se innexit aci/es: tantũ hostes gradu demoti. ¶Remoueo: alieno: disce/do: tollo. ¶Lactã. li. iij. ¶Ab eiusmodi quęstionibus se remo uit. ¶Liui. li. ij. ¶Nunc tu: ingt: ¶Luci ¶Tarquini remoue me/tum. i. auser. ¶Li. ¶Latom. ¶Si quisq; fuit vnq; remotus ab inani laude ꝛ sermonib⁹ vulgi: ego profecto is sum. i. alie natus. ¶Idẽ. ¶Tironi. ¶Accepimus cõditiones: sed ita vt re/moueat ꝓsidia ex ijs locis: quę occupauit. i. alio mittat. ¶Semoueo: seorsuz moueo. ¶Augustin. lib. j. ¶Con. ¶Statimq; cognitũ manu apprehensa semouit a turbis. ¶Sũmoueo: clauz siue subtus: vel a longe moueo. ¶Col. lib. j. ¶Luz liceat vel cauere: ne talis ꝓficiat negotio: aut iam ꝓpositis: vt sum moueat curare. ¶Idem lib. v. ¶Fructusq; summo/tus a terra minus putrescit. i. de longe positus.

¶Doto. tas. frequentatiuũ. ¶Virgili. ¶Siue sub incertas zephyris motantibus vmbras: ¶Siue antro potius.

¶Dotabilis: qui frequenter mouet. ¶Hieron. in ¶Gene. ¶Creauit deus oẽm animã viuentẽ: atq; motabilẽ.

¶Dotus. a. ũ. participiũ. ¶Virg. ¶Sed motos ꝓstat cõpo/nere fluctus. ¶Dotus. us. ipsa motio. ¶Un fit terrę motus.

¶Dotiuus. a. um. qđ mouetur: ꝛ nõ permanet. ¶Dona. in expositione ¶Andrię. ¶Ar re nihil est propriuz. ¶Ar persona cuiq; propriũ perpetuũ non tẽporale ac motiuũ.

¶Dotacilla auis: quę semp mouet caudã. ¶Vulgo ¶Co/

¶Dox aduerbiũ: significat statim. (da tremula ðr. ¶Ter. in ¶Phor. ¶Expecto q̃ mox veniat. ¶Itẽ significat pau lopost: vel postea. ¶Lic. lib. j. de ¶Ora. ¶Verũ illa mox: nunc de ipsa exercitatione quod sentias quęrimus.

¶D Ante ¶E

¶Duco: lanugo: quę diutino situ ꝙ fiunt: quẽadmoduz in pane: carne: aliisq; huiusmodi fieri videmus.

¶Ducidus. a. um. penulti. corre. quod mucorẽ: hoc est mucuz habet. ¶Iuue. ¶Neq; eni omnia sustinet vnq; ¶Du/cida cęrulei panis consumere frusta.

¶Ducosus idem cum mucidus. ¶Lc.

¶Duceo. es. mucui. mucidus sum: a quo mucesco: mu cidus fio. ¶Pli. li. xviij. ¶Iterũq; exporrigi in sole super lin/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tea:qđ nisi festinato peragatur:lurido colore mucescere. Cato.de re rust. Cini singulę vnę dabũtur:qđ neq; ace/

Mucus narium humiditas ꝛ (at:neq; muceat. crassior pituita. Catul. muccus ꝛ mala pituita nasi. Hinc muccosus:qui est mucco plenus:vel a mucco lęsus.

Mucro proprie cuspis ꝛ acumẽ ensis:ac telox. Apul. Circulatorẽ asperi equestrẽ spathã prędacutã infesto mucrone deuorasse. Sene.ad Luci. Gladũ bonũ dices:non cui deaurator est balthe?:nec cui vagina gẽmis distinguit: sz cui ad secandũ subtilis est acies: ꝛ mucro munimentũ oĩe ruptur?. Improprie ponit pro ense. Hinc mucronatus.a.um.qđ est acutũ:ꝛ ad mucronis spẽm firmatũ.

Mugil ꝛ mugilis pe.cor. genus piscis capitosi. Gręci a capite cephalon appellant: qui oim piscium squamis intectorũ velocissimus est:adeo vt transuersa nauigia interim supernatet. Huius natura esse fertur: q; abscondito in metu capite: totum se occultari existimat.

Mugino: pe.cor. murmuro. Lucil. Muginamur:mo/

Mugius cognomen Ro/ (limur:subducimur. mani cuiusdã:a frequenti murmuratione: a quo mugionia porta:cui ipse aliquando prefuit:nominata est.

Mugonia porta Romę:a mugitu:q; per eã venale pecus intraret. Hęc ꝛ Trigonia appellata est:ꝺ est triũ au/

Mugio.gis.mugíui:vel mugy.itum.fa/ (gulorum. citium verbũ a voce boum. Vnde mugitus penul. pro/du. ipsa vox. Liui. lib. j. Inde cum actę boues quędã ad desyderiũ (vt fit) relictarũ mugissent. Virgilius. Mugitusq; boum. A mugitus similitudine venti quoq; ꝛ tonitrua aliquãdo mugire dicuntur. Lactãtius lib. vij. Cur emicent fulgura:tonitrua mugiant. Huius cõposita sunt admugio:quod est iuxta:vel post mugio. Claudia. libro iij. Omnibus admugit quocunq; it. Immugio: intus vel valde mugio. Virgili. lib. iij. Cuiusq; imugyt Aetna cauernis. Remugio:resono. Idem libro iij. Georgi. Et vox ascensu nemorũ ingeminata remugit.

Mulgo.as.palã facio. Plaut. in Cist. Puto puella seruulus nequã: qui dominũ mulgat atq; villicũ. Hinius cõposita sunt: Emulgo ꝛ promulgo. De quibus alibi.

Mulgeo.es.si. vel xi. mulsum ꝛ mulctũ. Prisci. Mulgeo quoq; multi facit:quibus differentię causa quidã mulxi protulerũt: qz mulceo quoq; multi facit. Est aũt mulgere lac e mãmis exprimere. Virgi. lib. iij. Georg. Quod surgẽte die mulsere horisq; diurnis Nocte premũt. Trãsfertur tamen ad alia. Eius cõposita sunt Emulgeo. Columel. libro viij. Sed prius q; hoc fiat exiguum emulgendum est. Terentius in Phormio. per translationez dixit emulsi argento senẽ:quod est sine labore sustuli. Immulgeo:intus mulgeo. Plinius. Fabulosum arbitror de strigibus vbera eas infantium labris immu'gere.

Mulctra.rę.ipm lac mulctũ:seu emunctio: aut vas in quo mulgeẽ. Vir. li. iij. Geo. Hinc largi copia lactis Quã magis exhausto spumauerit vbere mulctra Lęta magis pressis manabũt vbere mãmis. Col. li. vij. Sed mulctra cũ est repleta lacte:non sine tempore aliquo debet esse.

Mulctrum: idem quod mulctra. Horatius in Epo. Illic iniusq; veniunt ad mulctra capellę.

Mulctrale similiter vas:in quod mulgẽtur animalia. Virgil. in Geor. gi. Implebunt mulctralia vaccę.

Mulceo.es.si.sum.ꝛ ctũ. Prisci. mulsi.sum.ꝛ mulctũ. Vnde Cic. in ꝓtentiõe Metelli. Permulsa atq; recreata. Var. in Satyr. Capite permulso. Sal. iij. histo. Dein lenita iam ira postero die liberalibus verbis permulcti sunt. Est aũt mulcere:lenire:mollire:blãdire: mitigare:dulcẽ facere:vngere:delectare:polire. Virgi. Et mulcere dedit fluctus:ꝛ tollere vẽto. Hiero. Et sermone cõposito aurez populi mulserint:quicqd dixerint hoc legẽ dei putãt. Id est delectauerint. Hinius cõposita sunt: Demulceo:permulceo:perfecte mulceo. Cic. li. iij. ad Heren. Mãlęduntur arterię si anteq; vox bũ permulsa est: acri labore cõpelletur. i. mollificata. Belli. li. j. Nihil adeo in cõgredien

dis hostibus:atq; in principijs prędioz ad salutem virtutemq; aptius rati: q; si permulcti sonis mitioribus nõ im

Mulciber pe.cor. mulciberis: (modice ferocirẽt. ꝛ per syncopam mulcibris. Est eñ; terrũ oꝛdinis non scõi a mulcẽdo dictus est. Vulcanus. i. molliẽdo ferro. Mulcere eñ mollire:siue lenire est. q; ignis oĩa mulceat:id est molliat:vincat:ac domet. Cice. lib. v. Tusc. Iouisq; numen Mulciberis adscuit man?. Ouidi. Mulciberis capti Marsq;: Venusq; dolis. Sunt qui Mulciber a mutilando dici putãt:q; ob claudicatẽ fit mutilat? ac debilis.

Mulsum a mulceo:qđ si melle delinitũ. Mulcere enim delinire est:qđ si mollicere. Est aũt mulsum potio ex vino melleq; confecta. Plini. li. xxj. scribit mulsuz ex vetere vino vtilissimũ fieri:qđ facillime cũ melle concoquat. De hoc Mar. Attica nectareũ turbatis mella falernũ. Disceri decet hoc a Ganymede meruz. Hoc si calidũ bibatur voce permulcet:si frigidũ exasperat. Cic. li. iij. de ora. Suadebat grauius:vt mulsum frigidũ biberet:simul ac domũ rediisset. Perdã inquit vocem:si id effecero. Gręci mulsuz vocant ὀινόμελι ꝛ μεμίκραπυ. Vlpi. Cini appellatione ait mulsuz non cõtineri: oinomeli cõtineri. Interpretaturq; oinomeli vinum dulcissimũ. Quod si Vlpiani sentẽtia vera est:mulsum nõ erit idez:qđ oinomeli. Vsurpatur etiã pro adiectiuo:mulsus.a.um. Plini. Lac mulsum:acetũ mulsuz:aqua mulsa:quę melle concinnetur. Hęc etiã Hydromeli:quę fit despumato i ea melle. Confert egrotis. Apud Plautũ ex amãtis ꝛ blandientis affectu dr. Mea mulsa. At mustũ ad tertiã partem decoctuz sapa dicit:vt Var. Cato: Colu. Palladius accuratissime scripserũt. Martia. Et laletanę nigra lagena sapę. Sed si ad duas partes fit decoctũ: defrutũ appellatur.

Mulier a mollicie: vt inquit Varro dicta est inutata ꝛ detracta litera: quasi mollier. Vlpi. Mulier dicit: quę virgo non est. Q; si:inquit:ego me virginẽ emere putarẽ cũ esset mulier:emptio non valebit. Cice. Oburgãtibus q; sexagenarius Popilã virginez duxisset. Eras mulier erit:inquit. Caius scribit mulieris nomine etiã virginem viripotentẽ contineri. Vlpia. vno in loco vtroq; significato vsus est. Mulierẽ ita arctaz: vt mulier fieri non possit: sanã non videri constat. Eandẽ dixit mulierẽ:ꝛ non mulierez. Primũ pro ea quę fęmina est. Secundũ pro ea quę est corrupta. Augu. lib. j. de consensu Euangelistarũ. In multis scripturaruz locis hoc inuenit:non eas tantũ quę virũ passę fuerant: sed oino fęminas etiã intactas atq; integras mulieres appellari. Sicut de ipsa Eua scriptũ est formauit eam in mulierẽ. Qua locutione etiã Paulus ait

Muliebris ꝛ ꝺ mu/ (Christum factũ ex muliere. liebre:qđ ad mulieres pertinet:seu qđ est:aut fuit mulieris:vt muliebris sexus:muliebre vestimentũ. Aliquando dicitur:qđ est molle ꝛ fęminarũ:vt muliebris animus. Vnde muliebritas:mollicies. Muliebriter aduerbiuz:quod significat molle:effęminate: seu more mulieruz. Iustinia. Quę non muliebriter hostiũ aduentu territa.

Muliebrem folliculuz dicebant: quę vuluam: siue locos:siue vterum appellare consueuerunt. Cc.

Mulierosus: qui nimiũ appetit mulieres: a quo mulierositas. Cic. lib. iij. Tusc. Similiterq; ceteri morbi: vt glorię cupiditas: vt mulierositas: vt ita appellem eam: quę grece Φιλογυνέια dicitur:id est amor mulierũ.

Mulierarius: idẽ quod mulierosus. Julia. Capitolinus. Mulierarius fuit inter primos amatores.

Muliero.as.effęmino. Var. Et rex ꝛ misellus ille puer amat. Habet ignẽ intus acrem. Hic ephebuz mulierauit. Hic ad medica adolescentem traxit.

Muliebria tantũ plurali nũero dicunt menstrua. Hieron. in Gene. Et desierant Sarrę fieri muliebria. Interduz sumũtur pro muliebri natura:sicut virilia pro pudẽdis viri. Interdũ pro libidine. Quintilia. Nobilis adolescens a Centurione muliebria passus. Sic Sallu. Tiros muliebria pati: mulieres pudicitiã in propatulo habere.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Mullei calcei regũ albanoꝝ erant purpurei coloꝛis: poſtea patricioꝝ: a millando. i. ſuendo. Vnde millus collare. Vopiſ. in Aureliano. Calceos mulleos ⁊ hederaceos ⁊ albos viris oĩbus abſtulit: mulieribus reliquit.

Mulus per ſimplex l. anial: qđ aſino ⁊ equa generat. Qui aũt ex equo ⁊ aſina genit⁹: pullus hinnulus dicit.

Mularis ⁊ hĩ mulare: adiectiuũ a mulo. Col. li. vij. Et gñoſa materies: quę circo ſacriſq; certaminibus equos p̃bet. Eſt mularis quę p̃tio ſętus ſui cõparat generoſo.

Mulio ⁊ mulius: qui mulos clitellarios: ſiue quadrigarios ducit. Hora. in Serm. Audit cũ magno blateras clamoꝛe furiſq; Mulius. Iuue. Mã mihi cõmodata iam

Mullus per duplex ll. gen⁹ (dudũ mulio virga. piſcis marini maxime nobilitatis ⁊ gratię: qui binas libras ponderis raro exuperat. Hora. Laudas inſane trifilibꝛem mullũ. Martia. Nolo mihi ponas rhombũ mullumq; bilibꝛẽ. Hic a grecis Trigla dicit: vulgus Barbonem vocat: quoniã auctoꝛe Plinio Barba gemina inſignit inferioꝛi labꝛo. Hinc a Ciceroĕ in Parado. ⁊ a Tarrone li. ij. de re ru. Barbatuli ⁊ barbati mulli dicti ſunt. Nomen illi datũ eſt: vt Feneſtella docet: a coloꝛe mulleoꝝ calceamentoꝝ. Scribit Plin. li. ix. Mullũ expiranꝛem verſicoloꝛi quadã ⁊ numeroſa varietate ſpectari.

Multa. tę. ſolutionis pęna: Qꝛ olim: vt Varro ingt: ſingula vt ob peccatum exigebant: vt ouis: aut bos: poſtea multa fit exigi cęperũt: ⁊ vinũ atq; oleũ addi. In hoc aũt multa differt a pęna: qꝛ pęna gñali noie dicitur oĩm delictoꝝ coertio: multa ꝓ ſpecialis eſt peccati: cuius animaduerſio pecuniaria eſt. Pęna aũt non tantũ pecuniaria: ſed capitis ⁊ exiſtimatiõis irrogari ſolet. Et multa quidĕ ex arbitrio eius venit: qui multã dicit: pęna nõ irrogatur niſi quę lege: vel quo alio iure ſpecialiter huic delicto impoſita eſt. Suprema multa apud piſcos erat in ſingulos dies. xxx. boum: ⁊ duaꝝ ouiũ: minia ouis vnius. Var. lib. ix. rerũ humanaꝝ dicit hoc vocabulũ non latinuꝫ: ſed ſabinũ eſſe. Dicimus aũt multam dixit: ⁊ multa dicta eſt: multã irrogauit: ⁊ multa irrogata eſt: ⁊ ſignificat multã imponere dãnato: quaſi per rogationẽ ad populum.

Multatitius. a. um. qđ ex multa fit: vel qđ ad multam pertinet: ſiue quod noie multę exigitur. Liui. libꝛo. x. Ex multatitia itĕ pecunia: quã exegerunt pecuarijs dãnatis ludi facti. Et libꝛo. xxvij. Aediles plebis ex multatitio argento ſigna ęnea ad ędem Cereris dedere.

Multo. as. punio: condẽno: laxo: diminuo: quia oĩis punitio diminutionẽ habet. Et conſtruit cum ablto: vel gto. Virgil. Multatã triſti morte Camillã. Cur. lib. ij. Is quoq; inſulas p̃fidijs occupat: pecunia multat. Aliquãdo cũ duobus actis. Hiero. in Eſdra. Et multauit gentẽ argenti talenta centũ ⁊ auri talentũ vnum. Interdũ multare: p̃cat p̃uare. Virg. Qđ ſi p̃diderim patria multaboꝛ. Interdũ lacerare: mutilare: ꝓberare: diſſoluere. Terẽ. in Adel. Iꝑm oĩm atq; oĕm familiã multauit vſq; ad mortẽ. Col. li. ij. Quo euenit vt in iteratiõe quoq; ſcãna fiant ⁊ boues iniquitate operis maxime multent. Interdũ augere: ⁊ voti compoſ facere. Monius. Et vobis quidem gratias ago: cum votis me multatis meis. Interdũ male tractare. Columel. libꝛo. j. Nam illud vetus eſt Catonis Agrum peſſime multari: cuius dominus quid in eo faciendum ſit: non docet: ſed audit villicum.

Multoꝛ. aris. deponens. Sueto. de Aug. Neq; aut creberius: aut perfidioſius rebellantes grauioꝛi vnq; multatus eſt pęna: q̃ vt captiuos ſub lege venundaret.

Multus. a. um. a quo fit multitudo: quę eſt frequen

Multibibus dicitur: qui multi eſt po (tia ⁊ copia. tus: ⁊ eſt epithetum Herculis. Lc.

Multifariam aduerbiũ: ⁊ ſignificat quod multis modis fari poteſt. Multifidus: multis modis fidens. multiuidus: multa videns. multipes: multoꝝ pedum. multiuolus: qui multarũ reruꝫ deſyderio tenet. multiloquus: qui multa loquitur. multifacio: magni eſtimo.

Multiplex varius: inuolut⁹: multas plicatiões habẽs.

Multeſima pars ꝓ quãti (Hinc multiplico. as. tate ĩfinita. Lucil. Quã paruula pars: q̃ multeſima eſtet.

Multitia indumẽta dicebant minutiſſimis filis ꝛexta Vñ a multis filis: ⁊ propterea ſubtilibus nomẽ inditum: vel a mulcẽdo: quoniã carnẽ demulceant. Et tantũ pluraliter declinat. Iuue. Quęro an deceant multitia teſtẽ.

Mũdus ſubſtantiuũ dicit ornatus muliebꝛis: quo ſcz mulier mũdioꝛ fit. In cuius noĩs appellatiõe continet ſpeculuz: matulę: inaures: armillę: anuli: gẽmę: mitrę: ⁊ ſimilia: quibus mulier ornat. Cato ꝓ lege Oppia. Mundicię ornatus ⁊ cultus fęminaruꝫ inſignia ſunt: his gaudent ⁊ gloriant. Hunc mundũ mulieb̃ꝛ appellarũt noſtri maioꝛes. Dicit ⁊ mundũ neu. genere. Luca. Legauit quidaꝫ vxoꝛi mundũ omne penũq; . Hinc deducit mundus: qui ꝓſtat ex Sole ⁊ Luna: ⁊ terra: ⁊ ſtellis: ⁊ oĩbus elemẽtis: ⁊ quicqd cęli ambitu continet. Nam ſicut grecі κόσμον: qđ apud eos ornatũ ſignificat: ita nos a perfecta abſolutaq; elegantia vocamus mundũ: qꝛ nihil eo fit mundius ⁊ pulchꝛius: ⁊ ornatius. Et a grecis ab ornatu coſmos dicit. In ſacris vero literis mũdi noĩe: quãdoq; hoĩes: quãdoq; inimici dei intelligunt. Hinc mũdanus. a. um. qđ mũdi eſt. Vnde interrogatus phũs cuias eſſet: mundanũ ſe eſſe reſpondit. Mundus. a. um. qđ eſt purũ terſum: politũq;. Cuius contrariũ eſt immũdus.

Mundicies ⁊ mũdiꝛa: ꝓ lautitia: qua quis ſe mundum ac politũ tenet. Cice. lib. j. officio. Adhibenda pręterea mundicia eſt: non odioſa: nec exquiſita nimis.

Mundo. as. de tergo: de puro. Hiero. ad Helio. Cornelius centurio adhuc ethnicus dono ſancti ſpiritus mũdatur. Hinc cõponitur emũdo: extramũdo. Col. li. ij. Quędã pluuijs diebus: vt bubilia ⁊ ouilia debẽt emũdari.

Mundifico: mundũ facio. Lc.

Mungo. is. xi. ctũ. quaſi muccuz ago. Id eñ mungere eſt: cuz e naribus muccus trahitur. Vnde emungo fit: de quo ſupra. Inuenitur etiaz mungo: deponens. Cato de liberis educandis. Neq; emungẽtur libertatem.

Munus quattuoꝛ modis dr. Primo ꝓ dono. Vñ munera dari ac mitti dñr. Dictũ mun⁹: vt inquit Var. ab eo qꝛ qui mutuo aĩo ſunt: id dant officij gra. Altero ꝓ onere: qđ cuz remittitur vacationẽ militię p̃ſtat. Mã munera. i. officia ſine laboꝛe: atq; onere exerceri non poſſunt. Vñ imunitas appellat. Tertio ꝓ officio. Vñ munera militaria vocant: ⁊ milites quidaꝫ municipes dicunt: qui in ciuitatẽ recepti: munera cũ ciuib⁹ faciũt. i. officia. Quarto ꝓ ſpectaculis: ſeu ludis qui a ꝓncipe populis: q̃ſi muneris loco exhibent. Mãq; id genus oblectameti antiqui munera noiarunt: qꝛ populus tali ſpectaculo perinde ac munere quodã capiebat. Scribit Lact. li. vj. Venationes ferarumq; ſpectacula attributa eſſe Saturno ⁊ munera vocari. Populus eñ ſpectaculis talibus veluti muneribus capit. Sueto. in Ceſa. Beſtias quoq; ad munus populi cõparatas trucidauerãt. Marti. Noxia fides tacet: nã poſt tua munera Ceſar Nec iaz fęminea vidimus acta manu. Hinc munus gladiatoꝝ dicebatur: cum in ſpectaculis multa gladiatoꝝ paria exhibebantur.

Munerar⁹ ſpectaculi exhibitoꝛ. a grecis agonotheta vocat: qui ludos gladiatoꝛios exhibet populo: vnicq; vel plura paria gladiatoꝝ ad ſpectaculi pugnatura producit. Et qui familiaz gladiatoꝛ habet: gladiatoreſq; domi inſtituit ac poſtea vendit: a laniãdo dicitur laniſta. Vnde apud hiſtoꝛicos frequẽter legimus laniſtas vẽdidiſſe gladiatoꝛes munerarijs. Accipitur etiã munerarius ꝓ eo qui pauperibus elargitur. Hiero. Munerarius pauperum ⁊ egentiũ candidatus ſic feſtinat ad cęlum.

Muneralis adiectiuũ: qđ ad munus ptinet. Vñ muneralis lex q̃ Cinti⁹ cauit: cui liceret mun⁹ accipere. Plaut. Nec muneralẽ legẽ neq; lenoniã rogo fuerit: nec ne: floc

Munero. as. ⁊ muneroꝛ. aris. in eadẽ ſi (ci eſtimo. gnificatiõe qua dono. Macro. Ianus cũ Saturnũ claſſe

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

prouectũ excepisset hospitio: ⁊ ab eo edoctus peritiã iu/ris: ferũ illum ⁊ rudẽ ante fruges cognitas victũ in meli/us redegisset: regni eũ societate mũerauit. Hinc remune/ro. Liui. li. ij. Tum Mutius: quasi remunerans meritũ.

Munis officiosus: ⁊ qui onera populo soluit. Cũ mu/nia dicunt obsequia lege debita: ⁊ officia q̃ publice p̃/stant. Col. li. j. Sic eñ ⁊ magistri singulor officiorũ sedu/lo munia sua exequunt. Vnde imunis: qui ab huiusmo di onere liber est. A munis fiunt cõmunis ⁊ imunis: de quibus alibi. Munico. cas. quo veteres vtebãtur: sicut a cõmunis communico. Nec habet munia aliam termi/

Munifici apud antiquos non a largi/ (nationem. tione: quę nulla erat: sed cõsentientes appellabantur ad ea: quę amici vellent: nunc autẽ pro liberali ponit: quasi fit munera large p̃bens: de quo in dictione Liberalis. A munificus fit munificentior, ⁊ munificẽtissimus. Cato tamẽ munificior ⁊ munificissimus dixit.

Municipia dicebant: quę aliũde veniebãt in ciuitatẽ: ⁊ cuj suo iure viuerẽt: muneribus tñ populi Ro. honori busq; fungebant. Capiebant eñ munera: sed non dãno sa: vt est collatio tributorũ: ⁊ hmõi: sed quę ad honorem pertinerẽt. A quo munere capessendo nomẽ sibi vendi/cauere nulla populi Ro. lege astricta. Et municipia sunt ciuitates suo iure: ⁊ legibus suis vtentes: q̃ meliore ꝯditi one sunt q̃ colonię: quorũ incolę municipes vocati sunt: municipiorũ iura iam penitus oblitterata sunt. Munici/pes: vt Vlpi. inquit: facit aut ciuitas: aut manumissio: aut adoptio: qñ municeps ⁊ qui liber in municipio natꝰ est: ⁊ qui in municipio a seruitute se liberauit: ⁊ qui ciuitatẽ quã cunq; assecutꝰ est. Proprie tñ municipes dicunt: qui in ciuitatẽ Romanã recepti munerũ participes fiũt: sed abusiue nunc municipes dicimus suę cuiusq; ciuitatis ci/ues. Quo nõe tam oratores: q̃ poetę vtunt. Iuue. Jam princeps equitũ magna q voce solebat Vẽdere munici/pes fracta de merce siluros. Cice. in Bruto. Non dubito quin scias: nõ solũ cuius municipij fim: sed etiã q̃ diligẽ/ter solea municipes Arpinates tueri. Hinc municipalis.

Municipale ius: dicitur priuatũ ius vniuscuiusq; ciui/tatis. Municipalia magisteria vocantur administratio/

Municipatum signi/ (nes: ⁊ officia sui municipij. ficat per municipia: sicut oppidatim: per oppida.

Munio. is. iui. vel munij. itũ. significat fulcio: fortifico: reficio: reparo: prępparo: defendo. Cic. lib. j. Tuscu. Abijt ad deos Hercules: nunq; abisset: nisi cũ inter hoies esset eam sibi viã munisset. Sic dicimus munire ripã: munire alueũ: munire aditũ: cum illa vel reficimus: vel repara/mus. Huius cõposita sunt: cõmunio. Cęsar. Præsidia dis/ponit: castella cõmunit: quo facilius si se inuito trãsire co narent prohibere possit. Circũmunio: pro circumfulcio. Col. li. iij. Priusq; pomariũ constituas q̃ magnũ habere voles circũmunito macerie aut fossa. Emunio: extra mu nio. Idẽ li. j. Sed ⁊ hanc curã pauimẽtor ⁊ parietũ pro/bam⁹: cũ vt retuli sic emunita sola ⁊ latera horreorũ pro/hibent curgulionẽ. Præmunio: ante munio. Leo pa. Ad robor: andã hanc fidẽ: qua contra oes præmuniebamur: ex magno factũ est diuinę pietatis consilio.

Munimen pe. p. fiue munimentũ: idẽ est qđ munitio: quę proprie castrorꝰ est: cęterarũq; rerum: quę ꝑtra euen tum hostiũ muniunt: siue vallo: siue fossa: siue alio quo/uis modo quo fiunt milites ab hostiũ aduẽtu muniti.

Munia munię: genus aromatis.

Munichia. orum. festa Palladis erãt. Inde munichij portus Athenarũ. Suidas. μουνιχιατήρις Παλλάσιος ἐν τῇ ἀττικῇ ἑλλάνικος δὲ ἐν λεξέῳ ἀπδίδος ὀνομάσθαι φησὶν ἀπὸ μουνίχου τινὸς βασιλέως τῶν ἀτθιδογράφων. Id est munichia: locus est maritimus in Attica Hellani/cus vero in secũdo Atthidos ait noiari: a quodã muni/

Murus a muniendo di/ (cho rege inclytissimo. ctus est: qm sępiebant equo munere oppidũ muris. Vnde proprie vibis est lapideus ambitus: paries domor Mu/ceria: siue macries: qui constat ex lapidibus siue calce: aut alio genere ferruginis. Sed ꝑfundit quãdoq;. Amb. super Lucã. Deminimus: qm Hierico magna ciuitas fu/erit muralibus septa parietibus: quę non ferro peruis: non arieti posset esse penetrabilis. Hinc antemurale: ⁊ proximurũ pontificale pomęriũ: ⁊ proximuri.

Muralis ⁊ hoc murale: qđ ad murũ pertinet: vt Mu/ralis corona: qua donari solebat ab Imperatore: qui pri mus murũ subijsset: ⁊ in hostiũ oppidũ per vim ascẽdisset.

Murani dicti sunt reges latinor: vt author ẽ etiã Ser

Muratus. a. um. qđ muros hꝫ. Vnde vi/ uius. Lc.

Muralis herba: quę vul/ (bes muratę dicę sunt. go vitriolum dicit: qm vasa mirũ in modũ confricata puri/ficet. Ideoq; Vrceolaris a veteribus dicta. Eadem pa/rietaria vocatur: qm in muris frequẽter nascatur. Et per/ditium: quoniã perdices ea præcipue pascantur.

Murena cum ę. diph. Nam græce scribit μύραινα pi/scis est lõgitudine nõ dissimilis anguillę. Parit quocunq; tẽpore: cuius oua citissime crescũt. Macro. Accersebant ad piscinas vbis ab vsq; freto Siculo. Illic eñ optimę esse credũtur: tã murenę: q̃ anguillę: ⁊ vtreq; ex illo loco plotę a latinis flutę vocant: qm in sumino supernatantes Sole torrefactę curuare se posse ⁊ in aqua mergere de/sinũt: atq; ita facile capiunt. Martia. Quę nata in siculo grãdis murena profundo Non valet exustã mergere so/le cutẽ. Est ⁊ Murena cognomẽ viri Romani ab eo pi/sce deductũ. Vnde Ciceronis extat oratio pro Murena. Solet hic piscis alio noie lampetra appellari: ab lãben/

Murenulę sunt ornamẽta colli flexuo (dis petris. sa instar murenarũ: ⁊ catenę ex auro: quibus matronę condecorant: sicut scribit Hieron. ad Marcellam his verbis. Aurus colli sui: quod Murenulas vulgus vocat: quod. s. metallo in virgulas lẽtescente quędã ordinis fle/xuosi catena contexit absq; parentibus vendidit. Potest tamẽ murenula esse diminutiuũ a murena.

Murex piscis marinus ex concharũ genere a purpu/ra diuerso. Idẽ ⁊ conchylium per excellentiã dicit. Plin⁹ Conchylia ⁊ purpuras oẽs ore atterit. Ex muricis hu/more fit color purpureus. Virgil. Ipse sed in pratis aries iam suaue rubenti Murice. Cũ vestis tincta murice con/chiliata dicit. Interdũ accipitur pro purpura: quam Si/don vbs Syrie gignit. Idẽ lib. iij. Tyrioq; ardebat mu rice lęna. Interdũ pro acumine: seu asperitate saxi. Idez li. v. Et acuto in murice remi. Obnixi crepuere. Et mu/rex est serreus triangulus per cuspidẽ: vulgo Tribulum vocamus. Itẽ murex herba est: quę nascit vbi nunq; ra/diat Sol: vt in puteis. Itẽ accipitur pro freno equi.

Muricatus. a. um. quod est muricis modo factũ. Pli/nius de Carduo. Muricatis inquit cacuminibus. Hinc

Murta genꝰ liquaminis: (muricatim aduerbiũ. quod ex thymno pisce conficiebatur. Persius. Tingit ho lus siccũ muria vafer in calice empta. Apud Col. Mu/ria capitur pro sale cũ aqua medicato ⁊ indurato.

Muries. ei. sal in pila tunsum: ⁊ in ollam fictilem con iectum: ⁊ in furno percoctum. Quidã tamen existimant idem esse muriem ⁊ muriam: significareq; salsamento/rum aquam: a mari nomen deductum.

Murtius Quẽtius mõs: qm e lapidibus: ⁊ veluti mu/ro ꝑstaret. A quo Murtia dea Venus: quã Pisci Myr/teaz nũcuparunt: a Myrto arbuscula: quę Veneri dica/ta est: de qua Plini. lib. xv. Ara fuit Romę vetus Vene/ris myrteę: quã nunc Murtiaz vocant. Huic erat sace/lum sub Quẽtino monte: qui ante Mureus vocabat.

Murcea altera dea: quã ita appellauerũt: qm ꝑter mo/dũ faceret hoiem murcidũ: id est nimis desidiosum. Cui cõraria erat dea strenua: quę faciebat hoies strenuos.

Murrinũ pe. cor. a murra fieri puto. Vnde vasa mur rina ex murra gẽma: quã quidaz eandẽ esse putant: quã nũc vulgo Agathem dicũt: qualia sunt vasa: quę in dini Marci thesauris apud Venetos posita sunt. Existimant

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

murrā esse humorē: qui in oriente maxie in Parthico regno sub terra condensat. Colu. li. vij. Murrinus cū sit in asino: vulgaris tamē etiā non optime respondet in mula. Hic p colore ponit. Mar. Surrētina bibis: nec murrina picta: nec auruz Sume dabunt calices hęc tibi vina suos. Plin. lib. xxxiij. Murrina t cristallina ex eadē terra effodimus: qbus pretiū faceret ipsa fragilitas: oriens mittit: nitor est his t varietas circumagētibus se maculis in purpurā candorēqz. Mar. Si calidū potas ardēti murra falerno. Cōuenit t melior fit sapor: inde mero. Fiebant ex murrino abaci: escaria vasa: t potoria: t trullę. Suet. in Aug. Itē lautitiaz inuidiā cum t Alexādria capta nihil sibi pręter vnū murrinū calicez ex instrumēto regio retinuerit. Murina: seu myrina: vinū myro. i. odore condituz. Sęci enī myruz dicunt: qđ nos odorāmentū vnguentumve. Homōi enī vina apud priscos laudatissima erant: vtpote aromatibus condita: iunco. s. myrrha calamo: t hmōi. Plaut. in Persa. Ecquid habet? Tum Charinus rogas? Murinā: passum: defrutū: mellinam: vel quouis modo. Quintil. Mittebant vinū pulchrū murinū. Idem dicebatur vinū muratū: vel murata potio t muriola.

Murra gemma. Vide in dictione Murrinū.

Murreus. a. um. qđ ex murra est. Sicut Murrinū Iabolenus iurecōsultus scribit murrea vasa: quę ad vsum edendi: t bibendi causa aperta sunt: esse in supellectili.

Murinus. a. um. pe. pro. qđ est ex mure. Plini. Pręter ea murinū simum: qđ item muscerdas appellant.

Muricidus pen. pro. ignauus: stultus: a muris cędendis. Plaut. Muricide: homo ignaue: iners.

Murmilonica scuta: cum quibus de muro pugnabant. Erant enim ad hoc ipsum apta.

Murgino: penulti. correpta: tardo. (do dictus.

Murgisco pe. pro. iners: desidiosus. a mora t deridendo.

Murmur taz mas. qđ neu. gnis: lenis aquę strepitus: lz t pro alio quocūqz strepitu poni ꝓ fueuerit. Hinc murmuro. as. t murmuror: depo. Plau. in Cas. Mihi inanitate iandudū intestina murmurant. Hinc etiā poetę murmurantia littora. Quāuis plerūqz pro secrete maledico capiat: qđ is qui murmurat ita leniter loquit: vt magis videat id facere sono: qđ vt intelligat. Huius cōposita sunt Cōmurmuro. Plini. li. x. Vbi congregatę inter se cōmurmurāt. Submurmuro. Aug. li. vj. con. Sono aūt securis audito submurmurauerūt argentarij: qui subter erāt.

Murmurabūdus murmurato: murmuratrix: t mur

Murmurillū: murmura/ (muratio a murmuro. tio. Plaut. Nolo ego murmurillū: neqz susurrū fieri. Lc.

Murmurillo. las. murmuro. Idem. Quid murmurillas tecum t te discrutias?

Mus μῦς exiguū animal est nobiscuz in domo habitans a corrosionis sono: quē facit dictus: latine etiā sorex appellat. In gtō plurali murū: t per syncopen murum. Quidā tamen murē a sorice distingūt: qđ mus domestic⁹ fit: sorex syluestris. Colu. Si serpens: aut mus sorexqz in mustū ceciderit. Murem certe nec ferā iure dixeris: nec placidū: quia nunqz mansuescit: vt inquit Plinius. Mus etiā araneus est: quē greci Mygalez appellant: quia muris magnitudine sit: mustellina specie: ore oblongo: cauda gracili: versu dentiuz quadruplici: vt inquit Aetius. Abundat insula Britannia. De hoc Plinius lib. xx. contra araneorū murum venenatū morsum μυγαλήν.

Mus arane⁹ exiguū animal est mustellę similitudine pertenuissimū filū: siue gladij acies impune ambulās. Lc.

Musculus modo dimi. est: t ꝑcat paruū murē. Plini. Deturgēte Nilo musculi reperiunt. Modo ꝑcat articulum: in quo neruorū capita sunt. Musculos etiā dixerūt minores machinas: quibus protecti bellatores fossatū ciuitatis apportatis lapidib⁹: lignis t terra non solū complent: sed etiā solidant: vt turres ambulatorię sine impedimēto vehant ad murū. Sunt minores vineis subditio/resqz t maiores: firmioresqz pluteis. Item Musculus genus piscis parui: qui paruo moderamine caudę tęperat Balenā: ne in scopulū impingat. Est enī balena luscitiosa t pene exoculata: quę cuz forte se direxerit profectura alioquiz maris: indiget hoc pisciculo pretio: qui eam deducit: t reducit. De hoc Claud. li. ij. in Eutropium. Sic ruit i rupes amisso pisce sodali Bellua sulcādas cui pręuius edocet vndas. Immēsumqz pecus paruo moderamine caudę Tęperat: t tanto conūgit fędera monstro. Hunc piscē quidam aiunt etiam vocari Julum.

Muscerda: murium stercus. Plini. Murium simum quod item muscerdas appellant.

Muscio catus murilegus: qđ sit infestus muribus μῦς enim grece pro quo ipsi mus dicimus.

Muscipula: machina ad capiēdos mures: non aūt catus. Aug. in psal. expositione. Muscipulā suaz diabolus tetēdit vsqz in finē: t vęh illi: qui in illā muscipulā cadit.

Mustella: quasi longior mus: mures persequit t serpentes. Est etiam hoc nomine genus piscis murenę fere similis. Neoterici lampredam dixere.

Mustellinus adiectiuū fit a mustella. Terētius. Colore

Mus indicus animal est magnitu (mustellino. Lc. dine felis: spē muris: greci ichneumon vocant. Nascitur in Aegypto: t cum aspide pugnat. Lc.

Musa latine: ꝑcat cantuz. Cui musica appellata est scientia: quę tractat de rōne canēdi. Et musicus: musicę peritus. Musaz pro cantu posuit. Virgi. cū inquit. Pastoni musaz Damonis t Alphesibœi. Hinc poetę musas finxerunt deas esse Jouis: t Memorię filias: quę poetis t musicę pręessent. Oportet enī viruz eruditū ac doctuz intelligentia memoriaqz vigere. Has dixerūt in Helicone habitare: qui mons Bœotię est: Phocidi affinis: a quo Heliconiades appellant. Nec procul distat a Parnaso: Phocydis monte: æmulus illi t altitudine: t ambitu: t rupes amboz saxea est. Parnasum qz habitare musę dicit. Unde parnasides. Et quoniā Phocidi finis Aonia est: etiā Aonides appellāt. Etiā dicunt Cytheriades a saltu qui Cytheron dr, in quo similiter musę habitare ferunt. Animum habet a Negaricis t Atticis mōtibus: finit prope Thebas. Pierides a Pieria: quę regio est Macedonię. Emathia ante dicta. Hęc musaz parens domusqz est: a nemore ité appellata: cui nomē est Pieris. Et Pieres populi dicti sunt: qbus extinctis Macedones ea loca incoluere. Itez dicunt Thespiades a Thespia oppido Heliconi ꝓpinquo. Itē Pegasides t Hippocrenides ab Helicone pulcherrimo fonte: qui a grecis hippocrene dicit: H est equi fons. ἵππος equū vocant. κρήνη fons. aquis appellat caballinus. Itē pegaseus: qđ pegasus eo loco saxū vngula feriens fontē aperuit. Persi. Nec fonte labra prolui caballino. Hunc equū putāt esse: qui inter sydera collocatus: quāuis alij Bellorophontis equū esse dicūt. Rursus musę Libethrides vocatę sunt a fonte Macedonię in ea regione: quę Magnesia dr. Hic fons Libethros mutis est sacer t spelunca eodē in loco: quę Libethra appellatur. Itē Pympliades: siue Pimpleę a Pympleo Macedonię fonte: seu iunco: vel a Pympleo monte Orpheo: vel a pymplo vestis gne. Item Castalides a fonte Castalio in radicibus Parnasi musis sacro: qui a Castalia nympha nomē assumpsit. Nouem aūt musę finguntur: quibus hęc noia imposita fuere. Primā enī a bonitate vocis dixere. Caliopen καλὸν enī bonū dicitur. ὄψ vox. Secundā Clio. a gloria t celebritate reruz gestaz: quas canit κλέειν enī celebrare est. Tertiam ἐρατώ. Erato vel a canendis amoribus: vel qđ cantus ab oībus desyderet. Qui. Nunc Erato naz tu nomē amantis habes. ἐράω enī amo: etiaz desydero: eligo. Quartā a voluptate: a lasciuia cantus Thalian. θάλεια enī virere: germinare: florere est. Quintam μελπομένην melpomenem: a canēdo. μέλπομαι enim canto: modulor significat ἀπὸ τοῦ μέλος ποιεῖν, hoc est a concentu faciendo: meditationē faciens: quę Tragica. Sextam, περ/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ηχόρημ. ἀπὸ τοῦ ποιῆσ πῶς χορούς: hoc est delectandis cho:reis exultans: quę Lutharista. Septimā Euterpen a suauitate concētus delectans. Tibicinaria dicitur ἓυ eñ bene significat τέρπειν delectare. Octauam πολύμνιαν a multitudine carminū: siue laudationū. πολύ enim multum significat ὑμνέω canto laudo. Nam ὕμνος canticuz est: quē nos hymnū dicimus. Vel polymnia a multę memo:ię μνήμη eñ memo:ia dicit. Nonam οὐρανίαμ, quasi cęlestem. Vel a cęlestiū rerum cantu: vel a cantus diuini/tate οὐρανὸν enim greci vocant cęluz. Dicitur aūt Mu/sa Herodiano teste inquisitio. Quęrendo eñ disciplinas adipiscimur. Alii musas denominatas: perinde atq; ὁ μοῦσος omusas p:ęsunt eñ o:ationi. Una enim vtentes cōuenientia: quā ἁρμονίαν vocant: t simul canunt: t si/mul tripudijs exercent: nec vnq; inuicez separant. Nam tametsi eaz quęq; suā vim habeat: vt alia in astronomia: alia in geometria: t alia in alijs disciplinis: in vna quaq; tñ earū musas ois inuenias. In astronomia eñ: atq; geo metria facile reperias: t carminū: t histo:ię pulchritudi/nem: atq; dignitatē. Et eodē modo in cęteris scientijs.

Musę Jouis Cęli t terrę filię: dictę: quoniam Mvin grece honesta: bonaq; doctrina instituere significat.

Musium. Spar. In hac apud Alexandriaz in musio multas quęstiones p:ofesso:ibus p:oposuit.

Musica. cę. t musice. es. scientia est: quę modū canēdi demōstrat. Hęc apud grecos ar quit⁹ tantę veneratiōis fuit: vt idē musici t vates: t sapientes iudicarent. Cuius scientię cū se imperitū Themistocles p:ofiteret: vt iquit Cic. indocto: habit⁹ est. Sz vt puto cū alijs multis virtu tibus interijt. Scribit giñ ista Nba mirāda magnus Ba silius de Thimotheo ὥγε τοῦτον πᾶσιν ὃν τέχνης ὥστε Θ δυμὸν ἐκείνην διὰ ὃν συνῆνδ ὢν ἀυσηρὰς ἁρμονίας καὶ μέντοι ὢν χαλᾶν Θ μαλάττειν πάλιν διὰ ὃν ὀνει/μένης ἔτι ποτε βούλοιτ. id est Cui tantū aderat artis: vt t animū p:opter b:euem t austerā armoniā excitaret.

Musicus viridis herba in co:ticibus fontis t locis hu/midis nascens. Virgi. Musco circūdat amarę Co:ticis. Hinc fit muscosus. a. um. quod musco opertū est. Unde dicunt muscosi fontes. Hęc alio noīe Bryon dicit.

Muscari: est musco tegi. Col. li. xj. Muscant oleę.

Muschus cū h. est animal simile muri: duos dentes su perio:es: t duos infero:es habens: iuxta cuius vmbili/cum nascitur sanguineū apostema inter carnē t co:ium: quod cū pelle ablatū: muschum p:ecio sum conficit.

Musca paruz animal volatile: cuius diminutiuū est muscula. Boetius. Quid imbecillius hoie: quos mo:/

Muscarius. a. um. quod (sus muscularū necat. ad muscas pertinet. Plinius. Aranei muscarij tela.

Muscinus a musca. Sicut a fo:mica fo:micinus. Cc.

Muscariū flabellū: quo muscę abigunt. Hiero ny. ad Marcellā. Quā aūt a matrōis offertis muscaria paruis anialibus vētilandis: elegans ꝓcatio est debere luxuriaz cito restringere: quia muscę mo:iturę oleū suauitatis ex/terminat. Ab huius simili tudine muscariū etiaz appella tur coma illa quaūdā herbaz: in qua semina dependēt: qualis est fęniculi: aneti: t similiuz. Plini. Semine in mu/scarijs dependente: vt ferulę in papauere: t similibus: sca pus in glandibus auellanis pannicula appellatur.

Muscentū rosę genus fundit ex caule maleolaceo fo/

Museus poeta insignis (lia oleacea habens. Cc. Orphei tēpore: vnus ex argonautis: de quo extant ver/sus. Ancus erat Romę: quo Martius optim⁹ quo Mu seus grecis flo:uit in patribus. Orpheus in hymnis. ὀρ/φέως τελεταὶ πρὸς μουσαῖον αὐτὸς υἱὸν μάνθανε δὲ μὸν/ σαῖε δύη πρλίην πρὶ σεμνὴν ἐυχήν. id est Orphei studiuz ad museum ipsius filium disce iam musę.

Si epigramma illud Ancus erat: cē. verum est: Mu/seus non fuit vnus ex argonautis: qui expeditionem fe/cerunt in Colchon ante tempo:a Troiana.

Musea dicunt: quę in ędificijs ex pumicibus depen/dentia fiunt ad imaginē spec⁹ arte reddendam. Unde Museaca opera dicunt: quę vulgo musaica vocant. Nu mices eñ: id est leues lapides mire ero sos in ędificijs mu sea vocāt: quę t vermiculata dicunt. Hęc etiā Musiua appellant a Spartiano. Aug. li. xvj. de ciui. dei. Quos dā fine ceruice oculos habere i humeris t cętera hoīm: vel quasi hoīm genera: quę in maritima platea Carthaginis musiuo opere picta sunt ex lib:is dep:ompta: velut cu/riosi o:is histo:ię. Museum etiā a grecis dicit domicilium musis dicatū. Accipiturq; p:o diuersorio eruditoz̄. Pli. in epis. O mare o littus verū secretūq; museon: q̄ mul/ta inuenitis: q̄ multa dictatis! Scribit Stra. lib. vltimo apud Alexandriam fuisse museum celeb:atissimū.

Musso. as. submissa voce loquo:, t secrete occultaq;: quod cęlatū velim: quasi murmuro. Plaut. in Aul. Neq; id occultū haberi: neq; per metū mussari: quin participē pariter ego te t tu me facis. Aliquādo mussare ponitur p:o tacere: t quasi obmutescere. Terenti⁹. Sile: cęla: oc/culta: tege: tace: mussa. Aliquādo p:o dubitare. Virgi. li. xj. Mussat rex ipse Latinus. Quos generos vocet. Vel

Mussito. as. frequēta/ (go aūt ponit p:o citare. titū. Liuius. lib. j. In absentē Tarquiniuz erat inuectus: haud mirū esse superbo Romę cognomen. Jam eñ ita clam quidā mussitantes vulgo tum eum appellabant.

Mussitabundus: tacens: taciturnus. Cc.

Mustū non solū vinum nouū dicitur: vt apud Ouī. in Fast. Premia de lacubus p:oxima musta tuis. Sed etiaz quicquid nouū. Nam mustus. a. um. idem quod recens. Unde Plaut⁹. Mustam iuuencā dixit. Nequis. Utrū sit melius virginē: an viduam: virginē si musta est.

Musteus. a. um. quod mustū: hoc est dulcedinem in se habet. Unde poma mustea. Plini. Est tanta musteis po/mis suauitas: vt finis mādendi nō nisi periculo fiat. Dici tur etiā Musteus recens. Idem lib. xij. Amaritudo gra/no eadēq; piperi musteo. Colu. lib. x. Transfertur in va/sa fictilia mel dum musteus fructus deseruescat.

Mustace lauri spēs: quę mazio folio ꝓstat flaccidoq;:

Mustaceus t mustaceū legitur (t albicante. Cc. scōm Probū libi gen⁹: qō datur ad ꝓcilliandū stomachū: a musto seu a mustace lauro: vt quidaz putant nomē de/ductuz. Juue. Causa nec est quare cęnā t musta cea per/das. Cato. de re rust. Mustaceos sic facito: farinę siligi/neq; modiū vnū musto ꝓspergito: anysum: cyminū adipis pondo duo: casei libras: t de virga lauri de radito: eodem addito. Et vbi defrixeris lauri folio subtus addito dum concoques. Plini. scribit esse genus lauri: quam Leneus grāmaticus mustacē appellat: cp mustaceis subijceret.

Mustacula est machinula ex regulis: ex q̄ calceus no/

Musimones sunt arietes. Pli. li. viij. Est in (uus suis. Hispania: sed maxie Corsica nō dissimile pecoris genus musimonū capino villo: q̄ pecoris velleri p:opius.

Muto. as. transfero. Varro. Fac vt te aliquo cū omni familia mutes. Quandoq; mutare: variare. Cū mutare animū: mutare sniam dicimus. Quādoq; aliquid ꝓ alio accipere: qō vernacula lingua dicimus barata. Col. li. x. Quare dum viridis ętas pulchritudinē co:poris ꝓseruat ęre mutādi sunt. Sall. in Jug. Statuit cū Metell⁹ peco/ris t mancipioū prędas certatim agere: eaq; mutare cū mercato:ibus vino aduectitio: t alijs talibus. Aliqñ sine ablatō p:etij. Virgi. Nec nautica pinus Mutabit merces ois feret oia tell⁹. Sal. alr. Nemo nisi victo: ꝓ pace bellū mutauit. Huius cōpositā sunt: Cōmuto: demuto. Plau. Hic meo hero amic⁹ solus firm⁹ restitit: neq; demutauit aīm firma fide. Immuto: intus seu valde muto: renouo. Idē in Am. Ita nūc hoies imutant: postq; peregre adue nimus. Sal. Quibus rebus pmota ciuitas: atq; imutata vbis facies erat. Permuto. Pli. li. xxxv. Postea donare opa sua istituit: cp ea nullo satis digno ptio pmutari pos/

Mutatio t mutabile a muto: qō faci/ (se diceret. le mutatur. Virgili⁹. Varū t mutabile semper Fęmina

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

A quo ĩmutabile: quod nullo modo mutatur. Lc.

Mutito. as. pe. cor. sępe facio: aut sępe exercito: modo vnũ: modo aliud. Bel. li. ij. Principes ciuitatis: qui ludis Megalensibus antiquo ritu muntarẽt. i. mutua inter se

Mutuũ dicit ab eo: q̃ de meo (cõmunia agitarẽt. tuũ fit: vel q̃ res quę reddunt: mutant. Et ꝓprie sine vsu ra: sęnus cũ vsura. Plau. Mlã si mutuo nõ potero: certus est sumã sęnore. Paul. Mutuũ damus recepturi nõ eandem spẽm quã dedimus: alioqui aut cõmodatũ erit: aut repositũ: sed idẽ genus. Maz si aliud gñs: veluti ꝓ tritico vnũ rẽcipiamus: nõ erit mutuus. Mutuus amor: ỏr cum par voluntas accipit: ⁊ redditur. i. vt ab eo ameris: quez ames. Dicimus: hic amat amicum suũ mutuo amore. i. rñdente: ⁊ mutuo amore tenet. Terẽti. Meretrix adolescentẽ: cuius mutuo amore tenebat: exclusit. Quintil. Ne tanq̃ pauper quidẽ mercedẽ accipiet: sz mutua benivolentia vtetur. i. rñdente. Aliquãdo mutuũ ꝓ vicario accipit. Apul. Mutuã tibi operã ꝓstiti: id est vicariã.

Mutuo aduerbiuz: modo significat inuicem. Cicero. Mutuo se amabãt: id est alter alterũ amabat. Modo e diuerso: vicissim. Idem. Fac me mutuo diligas: id est tac mihi in amore respondeas: ⁊ me vicissim ames.

Mutuo. as. mutuũ do. Qd etiã mutuũ do frequẽter dicim⁹. Plau. i Tri. Si gs mutuũ dederit: fit ꝓ ꝓpto perditũ. Maz ego talentũ mutuo qd dederã: talento inimicũ mihi emi: amicũ vendidi. Significat etiã mutuũ accipio. Lęcili⁹. ad amicos currat mutuatũ: mutuet causa mea. Quõ aũt differãt mutuare: ⁊ cõmodare. Vide in dictio/

Mutuor mutuũ: vel mutuo accipio (ne Lõmodo. Cic. lib. de fato. Orator ab academicis subtilitatẽ ingenij mutuat. Plaut. Decez minas a patre mutuatus. Quod etiã dici potest. Sumpsit mutuũ vel mutuo.

Muto membrũ virile. Vide in dictione Menta.

Mutuatitius. a. ũ. qd̃ mutuat: vt pecunia mutuatitia. Bel. Maxieq̃ in pecunię mutuatitię vsu atq̃ cõmercio.

Mutus a mugiendo quidaz deduci putant cũ is: qui loqui non possit: prorũpit tamẽ in vocẽ: quę mugitus potius q̃ sermo videt. Vel dicit mutus: q̃si minutus: q̃ eo sensu minutus sit. Vel dicit a musando: q̃ hic non am/

Mutę literę dicũtur: q̃ po/ (plius q̃ mus dicat. fitę in vltimis partibus orationis obmutescere cogant loquentes. Vel quia paruę exiguęq̃ sint vocis: vt cuz mutum oratorem dicimus aut tragędum.

Mutę etiã dicunt cicadę minores: non q̃ nihil canãt:

Mutio. is. tiui: vel mu/ (sed qd̃ parũ canant. Lc. tij. itũ. Et est mutire tanq̃ mutus signũ facere: seu strepitũ: siue submissa ⁊ imperfecta voce fabulari: aut vnũ tantum verbũ dicere. Teren. in And. Itaq̃ hercle nihil iam mutire audeo. i. verbũ sonare. Hiero. in Exo. Apud oẽs filios Israel non mutiet: canis ab homĩe vsq̃ ad pecus. i. querulã vocem emittet. Plau. in Cur. Viden vt apertũ/tur ędes festiuissime? non mutit cardo. i. non crepitat.

Muteo. es. mutui. a quo mutesco: mutus fio vel muto rũ more taceo. Lact. li. xvij. Cũ in exitu lingua mutescat.

Mutilo. as. pe. (Hinc obmutesco: de quo infra. cor: trũco aliquid: detraho: diminuo. Ter. in Hecy. Ego ꝓpterea te sedulo ⁊ moneo: ⁊ hortor, ne cuiusq̃ te misereat: quin spolies: laceres: mutiles: quẽcunq̃ nacta fis.

Mutili dicti sunt boues sine cornibus: aut capri. Et Mutili dicunt hi: a quibus ferro vel alia re aliq̃ membrũ erectũ sit. Manci vero quibus membrũ naturę vitio desit. Juue. Ego tanq̃ Mancus: ⁊ extinctę corpus nõ vtile dextrę. Debiles eos nũcupant: quibus membrum vel vulnere: vel morbo inutile sit redditũ. (ti sunt. Lc.

Mutuli quadranguli: qui aliqua ex parte cõminu/

Mutuli vno modelo despaldo vulgo dicitur. Varro. Sed ꝓ columbarijs in pariete mutulos: aut palos in ordine supra quos tegiculę cannabinę fiunt compositę. Idem. Eas aluos ita collocant in mutulis parietis: vt ꝓ agitentur: neue inter se contingant.

Mutinensis color dicitur natiuus: a mutinensibus lanis ex quibus natuo colore panni fiunt. Varro. Nam ⁊ Ludere alacrem vidimus mutinensi tunica. Lc.

M Ante y

Myia genus conchę in freto circa bosphor thracium vniones rufos ac paruos producens. Lc.

Mycenę. arũ. ⁊ mycena. nę. pe. pro. vrbs Peloponesi quã Perseus Danaes filius extruxit: regiuncula in qua regnauit Agamẽnon: a Mycena nympha sic appellata.

Mycone. es. ⁊ Myconos. oni. pe. cor. ĩsula vna ex Cycladib⁹. Sta. li. Achil. Cycladas hinc ſ̃retę Myconoſq̃ humiliſq̃ Seriphos. Scribit Serui. hãc ĩsulã terremotu diu laborasse. Quo cessante e Mycone Byarog̃ vicinis insulis populos venisse: qui eã tenerẽt: ⁊ incolerẽt.

Mydia insula: q̃ etiã Delos ỏr vna ex Cycladibus.

Mydriasis vocat oculor cũ pupilla quidẽ ipsa colorẽ nõ mutat: sed videt vltra naturalez sitũ multo latior, interim vt vlum oẽm adimat: interim vt partem: res vero ipsę minores q̃ sint appareant. Ecõtrario in phthisi maiores. Nam ⁊ pupilla contrahitur: corrugaturq̃.

Mygdonia regio littoralis Macedonię: ĩ qua Niobe Tãtali filia: vxorq̃ Amphionis in saxũ versa est. A Mygdone rege sic dicta. Juxta hanc est insula Mygdon. Aristoteles scribit Mygdoniam esse Phrygiam Lydię conterminaz. Solinus vero dicit hanc ante Bebrycian victam: ⁊ mox a Bithyno rege Bithyniam dictam.

Myia latine musca. Vnde ⁊ Cynomyia canina musca. Myiagrus: muscarum deus appellabatur.

Mylas oppiduz. de quo Seneca lib. iij. naturaliũ. q. Circa Messanam ⁊ Mylas simo quiddaz simile mare profert: fernetq̃ ⁊ ęstuat non sine calore ſdo. Unde illic stabulari solis boues fabula est.

Mylochos genus est vermiculi ex blattis: q̃ circa molas fere soleat nasci. μύλη enim molã significat: sed superiorem. μύλον vero molendinũ: siue pistrinũ. Lc.

Myoctonon aconitũ dicunt: quoniã e longinquo mu/

Mylos latine mola. Vnde (res odore necat. Lc. Chyromylos mola manualis: amylũ sine mola.

Mymphur lignũ mediocris lõgitudinis rotundũ: qd̃ loco circũuolutũ circũagunt fabri in operibus tornãdis.

Myoparo genus nauigij tyrrheni piratici: ex duobus dissimilibus formatũ. Maz ⁊ medion: ⁊ paron per se sunt: paro quoq̃ genus nauigij est. Varro. Jamq̃ duos paro nes habebãt instructos. Cic. li. iij. de rep. Nam cũ quereretur ex eo: quo scelere impulsus mare haberet infestu: vno myoparone. Eodẽ inquit: quo tu orbem terr.

Myopas grẽci vocant in die parũ videntes μύω claudo ὤψ oculus: quasi myopes ꝓpter visus hebetatione/ clausis oculis intueri videantur. Nos latini Luscitiosos vocant. Alio nomine grẽci myotilopas vocant: a nocturno aspectu. Auctor est Nonius Myopes: qui late/ ne luscioſi vocantur ad lucẽ non videre.

Myopia vitiũ huiusmodi. Sunt ⁊ myopię muriũ cauernulę μὴ non ὀπτάω video licet fit.

Myophanos muriuz interfector, vel myoctonos radix aconiti: q̃ e longinquo mures interficiat.

Myra vrbs Lycię: cui diuus Nicolaus epus ꝓfuit.

Myrrha arbuscula est in Arabia ꝓcipue nascẽs. Altitudo ei ad quinq̃ cubita: nec sine spina: cortice duro ⁊ intorto: cuius gutta quę sponte stillat viridis est: ⁊ amara quę eodẽ nomine vocat myrrha Arabica: siue Stacte. i. gutta: siue stilla myrrhę. Eius virtus est: vt corpora imputribilia reddat. Fuit ⁊ myrrha Cynarę cypriorũ regis filia: quę in arborem sui nominis fertur conuersa.

Myrrhapia pira sic dicta ab odore. Lc.

Myrrhites gẽma: quę myrrhę colorem habet. Lc.

Myrrhina vina dicunt: quę myrrha cõdita sunt. Lc.

Myrrheus. a. um. quod ex myrrha est. Proper. Myrrheaq̃ in Parthis pocula cęca focis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Myrinus pe.co.nomẽ p.opriũ. Martia. Nuper cum Myrino peteret Mysia lęso. Myrinũ pe.p.o. Aristoteles vocat marẽ murenã: qui dentẽ extra os habet.

Myrinus dictus Apollo: a myrina vrbe vbi celebatur. unde Myrini campi. Lo.micopię.

Myrias.adis.numerus continens decem milia. Myriades plura dena millia. Myriarches: qui pręest decem milibus. Mille vero χίλια dicuntur.

Myrica pe.p.gñs humilis virgulti in Italia fere quas alio noie Tamaricas dicimus. Virgili. Non oẽs arbusta iuuãt humilesq; myricę. Scribit cuz ypsilo: quoniã greci μυρίκη scribũ. Hinc Myricinus.a.um.pen.p.o.

Myrmecites gẽma: q̃ in natã repẽtis formicę effigiẽ hz.

Myrmecium phalangij genus formicę simile capite: aluo nigra: guttis albis distinguentibus. Lc.

Myrtus arbor baccas saporis przecipui producens: ex quibus vinuz fit: quod myrtidanũ vocant. item genero/ suz obsonium: quod dicunt myrtatum.

Myrteus.a.um. quod ex myrto est. Tibullus. Et gerit insigni myrtea serta coma. Hinc Myrteam Venerez Prisci appellarunt. Plini. libro.v. Ara fuit Romę vetus Veneris myrteę: quã nunc Murtiam vocant.

Myrtinus.na.num.penulti.producta: eiusdez significationis. Plini. Oleo myrtino illitũ statim resoluitur.

Myrtetum locus myrtis consitus. Dicitur z Myrtetos. Plau. in Aul. Nescio qui seruus e myrteto prosiluit.

Myrtatum generosum obsonium appellatur.

Myrtouz pelagus pars maris Aegei: seu quę est inter Aegeum z Ioniũ: nomen accipiens a Myrtilo Mercu/

Myron ppriũ no/ (rij filio: qui in id piectus ferk. men statuarij. Hic fecit ex ere buculã celebratis versibus laudatã. Proper. Atq; aram circũsteterant armẽta Myronis Quattuor artificis inuida signa boues.

Myronides nomen viri propriũm.

Myrhapia gñs pirorum: q̃ odorẽ gratissimũ reddant.

Myristica nux dicitur vnguentaria glans: quam vulgo muscatam vocant. Hęc bonum oris odorem facit: epati: lyeni: z oculis confert.

Myriophyllũ herba: quã Achilles Chironis discipulus fertur inuenisse: a latinis millefoliũ. Lc.

Myropola pe. p. vnguẽtorum vẽditor, quẽ nostri vnguẽtarũ dicũt. Sic Myropoliũ locus: vbi vnguẽta vẽdunk. Plau. Quẽ sum defessus quęrere per medicinas tonstrinas in gymnasio: atq; in foro per myropolia. Latine vnguẽtaria taberna dicit. Sueto. in Aug. Et modo vnguentariaz tabernã modo pistrinũ Aricię exercuisse obijcit.

Myrobalanũ: quasi vnguẽtaria glans βάλανον grẽci glandem dicunt. Est autẽ arbor heliotropij folijs fructus glandi similis ad magnitudinẽ auellanę.

Myrotheciũ vnguentorũ repositoriũ. Unde Cic. scribit se myrotheciũ Isocratis totũ consumpsisse in cõmentario cõsulatus sui scribendo: hoc est pigmẽta oratoria.

Myrlea oppidũ Bithynię: quod Apamea dicitur: a Myrlo Colophoniorũ duce. Vel a Myrlea Amazone Nicomedes autez Epiphanes Prusij regis filius de matris nomine Apames Apameam vocari voluit.

Myrmecię verrucę sunt lupini amplitudie. Sicut Acroco: dões sabę nrates sic dictę: q: formicę mõ pugant.

Myrmecides nõmẽ viri propriũ: de quo Cic. in Acad. Ut etiã inter Deos myrmecides minutorũ opusculorum fabricator fuisse videak. Suidas. μυρμηκίδην ἀνθρωπόμε/ Myrsus propriũ nomẽ viri. (νον τῇ φύσει τέχνη. Sic enim vocatus fuit Candaules pater: qui Myrsyllus dictus fuit. Item Myrsuz peloponnesii oppidũ fuit.

Myrseneum genus maratri foliis magnis gustu acri/ ore: aliter dicitur Hippomarathrum. Lc.

Myrsinites fruticis genus: qõ caryoten vocant foliis myrti acutis cõpungentibus: sed mollioribus. Lc.

Myrsinites gẽma: quę melleũ colorẽ nigricantẽ hz: z Myrtitus. Vide myrteum. (myrrhę odorẽ. Lc.

Myrobrechis: q̃si vnguẽto stillantes. μύρον grẽci vnguẽtũ vocãt βρέχω pluo z irrigo. Plau. in Aul. Myrobrecharios p vnguẽtor cõfectoribus accipit ad capillos irrorantes. Ait ein aut manulearij: aut myrobrecharij.

Myrtopetalũ herba ẽ: quã milti sãguinariã vocãt. Lc.

Myrobaptarij dicunt tinctores murrei coloris.

Myros myros. nomẽ fuit cęlatoris: qui claruit argẽto cęlando. Martia. Quis labor in phiala docti Myros: am/

Mysia regio Hellesponti a My/ (ne Myronis/ sis dicta: qui e Thracia illuc migrauerunt: q̃ subdita fuit Telepho. Est z alia Mysia post Macedoniã: quę affinis Adriatici vsq; ad Ponticũ extendit mare. Ptol. duplicẽ Mysiã facit maiorẽ z minorẽ: z vtrãq; extra Bithyniã in Asia posuit: nõ procul ab Ida. Mysos alij Thraces alij Lydos fuisse dixerũt. Et quũ Lydi sagũ acetosam: quę mita nascit in olympo mysaz vocauere: ab eo mysos dictos putarũt: quibus ẽmo ex lydo Phrygioq; permistus.

Mysteria a grẽcis dicunt: quę latini sacra arcana seclusa vocãt: quę nisi sacerdoti scire nefas est. Cũ occęcatus est poeta: qui ausus fuit ea patefacere. Dicta mysteria: vt li.ij. ppa. eum. testat Eusebius a μύω, qõ latine scelus ẽt. Hinc nõ sine mysterio fieri dicimus: qõ occulta aliq̃ sacrorũ rõne pficiscit. Unde mystę dicti sacerdotes: vt apud Ausoniũ Senecã z Papinũ. Et Symmystę cõ sacerdotes: eisdẽ sacris initiati. Qua dictiõe Apul. Sidonius. Dicit. vtunk. In mysterijs aũt tradebant multa arcana: quę in vulgus enũtianda nõ sunt. Cuz autore Tertuliano omnibus mysterijs silentij fides debeat. Scribit Eusebius in przeparatione euangelica. In sacris Isidis z Serapidis fuisse simulacrum: quod digito labys imprẽsso admonere videretur: vt silentiũ fieret.

Mysteriũ a mysos: qõ latine scelus est Dionysio accidit: vel Mysente Attico illo: qui venerando periit. Vel quasi mytharia: quasi fabula quędã sint. Nam Danaus quidam deorũ fabulas in mysteria deduxit.

Mysticus.a.um. proprie: quod in arcanis deorum sacris fiebat. Qualia erant Bacchi orgia: quę noctu clam a solis mulieribus celebrabant. Virg. Et mystica vãnus Iacchi. Ipsa sacrorum significatio occulta: vt ait Stra. mystica dicit. Al nostris tamẽ mysticũ dicitur figuratũ.

Mythos latine fabula. Cũ Mythicꝰ fabularis: seu fabulosus. Mythologia sermo: seu ratiocinatio fabularum.

Myxa apud grẽcos proprie pituita e naribus fluens: qui z Muccus dicit. Unde z myxon muccosus appellatur. Hoc est nares mucco sordidas habẽs. Myxetis vel naris appellat. Ex hoc myxa z myxos pminẽs pars lucernę vocat: ex qua proferk ellichnium: quasi ex naribus muccus. Hinc grẽci quoties volũt Ellychniũ produci: vt luceat clarius προμύξαι τὸν λύχνον dicunt: nostri vero Emungere lucernã. Al myxos fit dimyxos: quę est lucerna duo ellychnia habens. Trimyxos tria. Polymixos multa. Martia. Totq; gerã myxos vna lucerna vocor.

Manduces erãt laruato capite hũano: maxillas vasta magnitudine: pariter vastis armatas dentibus habẽtes: qui suo tãti oris hiatu: dentiũq; crepitu sese i vtrãq; partem vię: dũ flecterent: ridentẽ turbã vertebant in fugã.

Matula: matella: z matellio vas ad deponendũ ven/

Malacisso mollẽ reddo. Malacolos (tris onus. mollis. Unde malacia maris tranquillitas. Hinc malacus.a.um. pro molli: z delicato. Plau. in Bac. Pro lorica malacũ capiam palliũ. (re operi faciẽdo debet.

Materiarius faber: qui ligna parare: z subministra/

Malobathron: latine foliũ (re operi faciẽdo debet. vnũ inter odoramẽta. Dioscor. Malobathron est herba: quę nascit in Indi: z habet folia: quę extendunt super faciẽ aquę: z non habet radicẽ: z est boni odoris.

Manna alio nomine dicitur Rosmarinus.

Mellisophilos herba: quã Borracum vulgus vocat.

Melilotũ flos plãtę coloris paleę: in q̃ est lunarz figura

Melina: vt auctor est Festus: genꝰ tibię acutissimi soni.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Est ꝛ genus vestis: apud Plau. in Epi. a colore: qui medius est inter albū: ꝛ fuscū. Vel a Melo insula: vnde afferebat. Iul. Pol. Candicātia in primis habebāt vestimenta peregre venientes: vel phea: vel melina: vel glaucina.

Mendicula vestis a mendico: siue a mendice: qui magistratus nomen est: vt inquit Festus.

Manipula genere neu. Spartia. in Hadria. Ipse inter manipula vitā militarem magistrans.

Misericordia a misero: ꝛ corde cōpositum nomē est.

Minerua appellauerūt: ꝛ filiā Iouis: ac virginē putarunt. Illā ꝛ incorruptibilē aiunt esse natura: ꝛ extremū locū vniuersi obtinere ꝓtendūt. Tritoniā vero appellatā: quoniā ter in anni spatio: vere: æstate: hyeme cōmutatur Glaucopin. i. glauculā vocari contendūt: non q̄. vt non nulli græci putarunt: glaucos habeat oculos: qđ nomen ipm denotare videt: sed qm̄ aer visuz aīalibus ꝓbeat.

Mamona Hebraice: vel Syriace latine diuitiæ interpretātur: q̄ pumice mamon lucruz dicit. Mamona ergo iniquitatis iste diuitiæ vocant: etiaz cū iustitia acquisitę: ꝛ quę iure parentū succedūt: quia cuz labore acquirunt: ꝛ cū magna solicitudine custodiunt: ꝛ sine inigtate: aut vix

Margus fluui⁹ Asiæ minoz: (aut raro hēri possunt. qui per Massagetas: ac Derbitas in Oxū amnē defert.

Mars: Ares græce appellat: qđ regnis auxiliū pugna

Metrodorus chius sempi/ (oppressis afferre ꝓcat. ternū esse vniuersuz ait. Mā si factū esset: eēt a nō ente. In finitū etiā: qū sempiternū cuz nō habeat principiū: vnde incipiat: nec exitū: quo terminet: imobile q̄q̄ asserit: qm̄ moueri nō possit: qđ nō trāseat. Trāsire aūt necesse ē: aut in plenū: aut in vacuū: in quoz altęr trānsitus fieri nō pōt. Ex æthere aūt fieri nubes dēsatiōe: inde aquā: q̄ ad solez decurrēs extinguit ipm: q rarefact⁹ rursuz accēdit: Solē siccitate ꝓstipatū ex aq̄ splēdida stellā efficere. Dicit etiā diez: ac noctē inde fieri: q̄ Sol extinguat: atq̄ accendat.

Menoles dict⁹ est (Eclypsim q̄q̄ extinctiōe fieri. Dionysi⁹: qđ latine totū furentē ꝓcat: cui Bacchę orgia celebrant: ꝛ crudas carnes comedētes sacro furore initiantur: euan: euan conclamātes: quę vox aspirata ꝑm ex/quisitā Hebręoz linguā fœminei sexus serpentē ꝓcat.

N Litera si principalis fuerit syllabę: aliquando sumit ante se g. vt Narus gnarus. Vnde ignarus: nauus gnauus: vnde ignauus: ꝛ si habuerit post se c. sępe c. in g. mutatur: vt quadringenti ꝓ quadrincenti: quingenti ꝓ quincenti. Sed in quibus n. non fuerit: seruatur c. vt ducenti.

N Ante A

Nabathea regio est ab Arabia incipiens: eamq̄ intra se continēs. Quę vsq̄ ad mare rubrum ex latere dextro: Persicum ex sinistro: Iudicūq̄ ex superiori parte ꝓtendit. Nomen habet a Nabath Hismaelis primogenito. Huic Metropolis est Petra. Hinc Nabatheus. a. um. penul. prod. Iuue. Et quos depositi Nabatheo bellua saltu. Est ꝛ Nabatha ciuitas.

Nabis lingua Aethiopū camelopardalē ꝓcat. Camelo filis capite: collo equo: pedibus ꝛ cruribus bouī. Lc.

Nablū diminut. a nabulū instrumentū musicū: quod ꝛ Naulū: a quo nauliū. Ouidius. Discę etiaz duplici genialis nablia palma Vertere: cōueniūt dulcibus illa modis. Suidas. Nabla organi species est. Alibi Psalteriuz organū est musicum: quod nabla etiam vocatur.

Nacę appellantur fullones: q̄ nauci non sint. Lc.

Negę fullones: q̄ a veterib⁹ græcis oīa fere opera extra negę dicebant. Festus Pomp. vero scribit Nacę.

Ne cum diphthon. Vide in dictione Ne.

Negra nomen mulieris ꝓprium: quo significatur fem/

Neuus coꝛporis insigne: seu geniti/ (per recens. ua macula. Vnde Neuosus: qui neuis plenus est.

Neuia nomen mulieris a neuo sic appellata.

Nenia neniæ. Vide in dictione Nenia.

Naiades nymphę fluminū ꝛ fontiū ἀπὸ τοῦ νάω fluo.

Naiꝰ fluui⁹: q̄ ex Tauro mōte nascēs in pontū mergit.

Nam coniūctio causalis: quā frequēter vsurpāt auctores. Et primū tantū locum sortit. Namq̄ vero scēm vel aliū: accipitur etiā ꝓ ideo. Terēt. Naz in plogis scribūdis operā abutit. Aliquādo ꝓ aūt. Lic. in Sallu. Nam q̄ in vxorē atq̄ filiā meam tam petulāter inuectus es.

Nanciscor. eris. nactus a nancio. is. fit secundū Prisci. ꝛ significat acquiro. Terēt. in Phor. Non triūpho ex nuptijs tuis: si nihil nanciscor mali. Sallust. Homines adolescentes summā potestatē nacti. Cice. Appio. pul. Pluribus verbis ad te scribaz: cum plus otij nactus ero. Et nanciscī significat inuenire. Lact. lib. vj. Si ducē nactus fuerit: qui dirigat ad meliora titubantem. Hinc renanciscor, quod a veteribus positū est ꝓ reprehendo.

Napęę syluarū: seu colliū ꝛ florū deę. Sicuti Dryades arborū. Virgil. Faciles venerare Napeas. Napęi populi in Lesbo. Et Apollo napęus sub vrbe Napa. Napatei populi in Aethiopia. Napitę populi in Scythia: quoruz caput vicus napis: qui ꝛ napatę nominantur.

Napus gñs rapę: quę longior. Col. li. ij. Napus deuexam terrā amat: ꝛ siccam. Huius diminut est Napūculus.

Napinę: vbi seminant napi. Columel. lib. vij. Napinę item rapinę siccaneis locis per hos dies fiunt.

Narphtha a latinis naptha dicitur piscis genus: vt est apud Danielem prophetam.

Nanus teste Belli. li. xviij. græcuz vocabulū est: quo vocauerūt breui coꝛpoꝛe hoiem: paululū supra terrā extantem: quē latine Pomilionē dicimus. Nec de hominibus tantū: sed de alijs quoq̄ rebus dicitur. Vnde etiaz mala nana: quę alio nomine Melimela vocantur.

Nanum vas breue ꝛ latū: quod vulgo Situlum bar/

Nar fluuius: qui per vrbem (batum appellant. Narniam effluens: Tyberi immiscetur. Est ꝛ alius hoc nomie: qui a Danubio videtur deriuari. Virgi. Sulphurea Nar albus aqua. Stra. hunc Naronem vocat.

Narane fluuius Dalmatię ab Epidauro non distans amplius centum milibus passuum.

Narbasis vrbs æstuaria in Hispania.

Narbonēsis Gallia: a Narbone ciuitate dicta est. Hęc olim Brachata Gallia dicebat. scribit Stra. li. iiij. Narbonem fuisse amplissimū eius regionis emporium.

Narcissus lilij genus: radice carnosa atq̄ odora: flore purpureo: folia in radice habēs ad similitudinē foliorum arūdinis: sed aliquāto crassiora. Dict⁹ a νάρκη narce: vt Plini. inquit: qđ stupoꝛē latine ꝓcat. Nā odoꝛ eius caput aggrauat. Eius duo sunt gña. Vnū purpureo floꝛe: alterū herbaceo. Narcissi vero pueri monumentū in ora Bęotię: per qđ transeūtes silebant. Tñ taciturnū vocabant. Fertur Narcissus puer filius fuisse Cephisi amnis ꝛ Liriopes nymphę: qui cū pulchritudine prędaret a multis nymphis amatus est: ꝛ cū nimio desyderio potiūdę nymphę cōtabuisset: mutatus est in floꝛē sui nois. Est ꝛ Narcissus nomē fluuij: ꝛ nomē liberti potētissimi Claudij.

Narcissinū vnguentum: quod ex floꝛe narcissi fieri solebat: sed statim obliteratum fuit. Lc.

Narcissites pe. produ. gēma appellata est: quę narcissi

Narcotica medici neoterici ap/ (coloꝛem habet. pellant medicamenta: quibus stupoꝛ conciliatur: actoꝛpoꝛ aduersus sensum doloris ꝛ cruciatum.

Nardus fœmi. gñis: ꝛ nardū neu. frutex graui ꝛ crassa radice: sed breui ac nigra: aspero sapoꝛe: folio paruo dēfoq̄. Tibullus. Illius puro distillent tempoꝛa nardo.

Nardinum penul. produ. vnguentū ex nardo factum: quod alio nomine dicitur Foliatum: vt ait Plini.

Nardospherū vocant nardū maioꝛibus foliis. Lc.

Nardina pira dicuntur ab odoꝛe. Lc.

Narthecium dimi. est: græci Narthecą vocant: ferulā as/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

surgentē in altitudine humilē vero ⁊ depressam narthecion dicūt. Cum aūt semē ferulę mo:bis quibusdā auxiliari dicant medici: narthecion pro repositorio medicamento:ū vsurpatur: etiā si fuerit ex alia materia factum: vel quia id genus ligni accōmodatū est ad seruāda inedicamēta. Cice. de fi. bono. Jam doloris medicamēta illa epicurea:tanq̄ de narthecio promant. Hinc Narthecophori:quasi feruligeri dicti sunt Bacchi ministri.

Nares ꝓprie nasi latiores partes:in qbus sunt spiracula a naritate:vt ingt Boē. quę nos odoratu doceant ꝓsto ⁊ ꝓpe esse:qđ adhuc oculi nō vidēt. Siue vt alij volūt:q per eas odor, vel spiritus nare nō desinat. Virg. iij. Geor. Collectūq̄ prēmes voluit sub naribus ignē. Ouidi. vsus est singulari ꝑ naso. Pandaq̄ naris erat. Hę partes nasi nares: imus nasus dici solēt. Suet. de Aug. Mediocres aures: nasuz a summo eminentio:e: ab imo deductio:ē.

Narnia Umbrię ciuitas: per quam Nar labit: a quo ⁊ nomē accepit. Li. li. x. A Nare flumie Narnia appellata.

Narnienses Narnię populi. Cc.

Narica gēs piscis minuti: a nādo: vt quidā existimāt.

Naricū: quod ⁊ Narix ⁊ naryce dicitur oppidum Locrorū vetustissimū fuit: vnde Aiax fuit. Et Naricij populi de quibus Virgili. Hic ⁊ Naricij posuerunt mœnia Locri. Hinc dicta est pix naricia. Similiter Naricia insula in mari Aegęo: vel Jonio: quę fuit Ulyssis.

Narsturtiū ⁊ nasturtiū: vt Plini. docet: nomē accepit a narū torsione. Hinc factū est prouerbiū ad excitandum torporem. De nasturtiū: quasi diceremus. Expergiscere. Est autem herba hortensis: prodest contra suspiria ⁊ tussim. Gręci Cardamon appellāt. Strabo. lib. xv. de Persarum victu loquens: sic refert. Quotidianus eorū cibus post exercitium est panis durissimus: ⁊ cardamū: ⁊ salis granum: ⁊ carnes assę: siue elixę: potus est aqua.

Narro. as. dico: recito. A quo narratio: quę est rerum gestarū: aut perinde: vt gestaruz expositio. Huius composita sunt: Denarro: enarro: qđ est extra ⁊ large narro: ⁊ proprie: vt Biome. inquit. Enarratio est obscurioꝝ sensuū quęstionumve explanatio: vel exquisitio: per quā vniuscuiusq̄ rei qualitatez poeticis glossulis exoluimus. Lactā. lib. vj. Quis sacramentū dei sciens: tam significanter enarrare legem dei potuisset: q̄ illam homo longe a veritatis notitia remotus exprimere? Prenarro: primo ⁊ ante alia narro. Terēti. in Eunu. Oportuit rem prenarrasse me. Obnarro: peruerto: daclaroq̄ significat.

Narratiūcula: parua narratio. Quīt. Narratiūculas a poetis celebratas notitię cā nō eloquētię tractādas puto.

Nassa gēs vasis piscatorij: quo cū intrauerit piscis: exire non pōt. Plau. Nunq̄ ex ista nassa hodie escā petam.

Nasica pe. p. Scipio dict⁹ est. Qui Nasica excepit tēpli nō extitit auctor. Augustus nūc est aī Metellus erat.

Nasus ꝺ: ea pars capitis: q̄ e supercilioꝝ cōfinio oriens ⁊ q̄si equali porrecta iugo vtrāq̄ aciem sīt ⁊ discernit: ⁊ munit. Duo aūt eius spiramina geminiq̄ hiatus: q̄s velut quidā paries per mediū ductus intersepit: nares vocātur. Aliquando nasus ponit pro acrimonia: ⁊ dicacitate. Vnde hīc nasum eū dicimus: qui venusta quadā ⁊ subdola irrisione aliū deridet. Apul. in Meta. Cōtorta ⁊ vituperāti nare discessit. Plini. Primus Lucilius condidit stili nasum, i. scripsit Satyraz: quę acerbitatē quandā: ⁊ acrimoniā stilo ꝙz in vitijs insectandis. Martia. Non cuicūq̄ datū est habere nasum. i. acrimoniā ad deridendū ⁊ dicacitatē. Hinc nasuti dicūtur dicaces: reprehensores ⁊ derisores. Idem. Nasutus sis vsq̄ licet: sis deniq̄ nasus. Idē formauit comparatiuū. Mil nasutius. Apule. Nasutula mulier ac dicacula. Nasus eñ sagacem sapientiā repręsentat: sumpta metaphora ab animalibus. Canes eñ ⁊ vultures olfactu inquirunt. Sapiens igit ⁊ cautus est: qui odoratu abstrusa quęq̄ intelligit. Horati. in Ser. Ut pleriq̄ solent naso suspendis adunco Ignotos: vt me libertino patre natum. A nasus fit verbum Denaso. as.

Nasutulus diminutiuū a nasutus. Apuleius. Nasuta mulier ac dicacula. Lomucopię.

Nasiterna vas aquarū ansatū ac patens. Var. lib. j. de re rust. Ut exęre Athena: vtceos: nasiternā faceret.

Nasamones penul. produ. sunt populi Libyę nauium syrtibus inuolutarum spoliatores. Luca. Hoc tam segne solū raras tamē exerit herbas. Quas nasamon gens dira legit: quę proxima ponto Nudus rura tenet: quē mundi barbara damnis Syrtis alit: nam littoreis populator arenis Imminet ⁊ nullos portus tangente carina Mouit opes: sic cū toto cōmercia mūdo Naufragijs nasamones habēt. Suidas. ναζαμῶν ἐξ οὗ ναζαμῶνες ἔθνος λιβύης ἢ νασάμωνος ὄνομα κύριον. i. Nasamon: ex quo nasamones gens est Libyę: ⁊ Nasamonus nomē proprium.

Nasomonites gēma: quę cum sanguinea sit: scatet ni(gricantibus venis.

Nascor. eris. natus. notę fi(gnificationis. Sallustius. L. Catilina nobili genere natus fuit: magna vi animi ⁊ corporis. Et dicimus. Natus sum laudi: ⁊ ad laudē. Cic. pro Sext. Qui se patrię: qui ciuibus suis: qui laudi: qui glorię: non somno: non cōuiuijs: non delectationi natos arbitrant. Idem ibi. Nam quid ageret vir ad dignitatē ⁊ gloriā natus. Huius verbi composita sunt: Annascor, connascor, vnde cognatus. a. um. Leo pap. Epiphanię nobis dilectissimi venerāda festiuitas dat perseuerantiā gaudioꝝ: vt inter cognatarū solennitatum vicina sacramēta exultationis vigor ⁊ feruor fidei nō tepescęret. Enascor, extra nascor. Justi. lib. j. Hic per somnū videt ex naturalibus filię: quā vnicam habebat: vitē enatā: cuius palmite ois Asia obumbrabat. Denascor, decresco: deficio: morior. Las. Hemia lib. ij. annaliuz. Quę nata sunt ea oia denasci aiunt. Innascor, intus nascor. Cic. lib. j. offi. Sed illud odiosum: q̄ in hac elatione ⁊ magnitudine animi facillime pertinacia ⁊ nimia cupiditas principatus innascit. Internascor, in medio nascor. Col. li. v. Ne aut pāpinarius palmes internat⁹. Obnascor, circūnascor. Renascor, rursus nascor. Lact. li. vij. Itaq̄ renasci eas putauerūt. Pronascor, ortū habeo. Ter. in Phor. Ait illā ciuem Atticā bonā bonis prognatā.

Natus. a. ū. participiū. Ter. in Heau. Annos sexaginta nat⁹ es: aut plus eo: vt conjcio. Nat⁹ nati nomē pro filio: sicut ⁊ nata. tę. pfilia. Virg. Nate meę vires: mea magna potētia solus. Natoruz appellatio: inquit Modestin⁹: ad nepotes extendit. Addimus q̄q̄z g. ⁊ dicimus Gnatus gnata: quę semp sunt substātiua. Natus. us. nō legi: nisi in abltō tantū. Cic. in Lato. Quā q̄ eum colere cępi: nō ad modū grandē natu: sed tamē iam ętate prouectum.

Natio genus hoim: inquit Festus: qui nō aliunde venerūt: sed ibi nati sunt. Et natio principalis est: in q̄ possunt esse multę gētes. Ideo plus in se ptinet q̄ gens. In pecoribus quoq̄ bonus prouētus sęturę bonę: natio dicit.

Natalis gēnis mas. natale neu. ⁊ Ъ natalitiuz sumit pro die: quo quis nat⁹ est. In quo etiā significato capit hic ⁊ hęc natalis: ⁊ Ъ natale. Similiter natalitius. a. ū. in qbus ad dit dies. Ter. in Phor. Porro aūt alio: vbi erit puero natalis dies. Leo pap. Natalē igitur diem dñi celebremus. Substantiuū. Virg. Adeus est natalis Jola. Plin. Dum natales suos celebraret. Dicit ⁊ natalis de rebus inanimatis pro nascēs. Idē li. xxxvij. Silis est huic quidē arabic⁹: minoꝝ tñ. Similiter ⁊ nascēs: cęteris pallor: gētis: ⁊ in auro nō nisi excellētissimo natalis. Natales pli tantuz nūero ꝺcant conditionē sanguinis ac familię: vt generosi nata(les: natales obscuri. Lor. Tacitus. Aderat Cornelius Fiscus vigens ętate: claris natalibus. Pli. in epīa. ad Desiū pro ignobilitate posuit: ⁊ sordibus generis. Nōnunq̄ cādidatus aut natales cōpetitoris: aut annos: aut etiam mores arguebat. Juuena. etiā pro celebritate diei natalis sumpsit. Palmā inter dñas virtus natalibus equat. i. nō altera victoria exhilaratur: q̄ dies natales celebrant. Et natales ꝑ annis accipiūtur. Sappho. Sex mihi natales ierāt. Tot eñ dies celebrant natales: quot agunt anni.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Natiuus.a.um.in quo aliquid nascit. ¶Pli.li.xxxj. Sūt ꝛ mōtes natiui salis. Et natiuus: qui natus est passiuę significatiōis. Belli. ¶Propterea obliteratis ꝛ abolitis natiuę pietatis. Natiu⁹ color ꝺr naturalis: qui nulla arte: sed natura producit. ¶Modo in albedinē tendēs: modo in nigredinē: non tū perfecte: vt albus vel niger. Natiu⁹ color albus leucopus dicit vilis: atq; vulgaris nomē trahens a grēcis apud quos λεύκον dicitur album. Natiuus color niger leucopo contrarius proprie pulsus vocatur.

Natiuitas: idē qđ ortu⁹: qđ nomē vsurpat ab ecclīasticis

Natalitius.a.ū.ꝛ natalitiū. Vide in dictiōe natiuus.

Natura dicta est ab eo: ꝙ nasci aliquid facit. ¶Hāc quidam deum esse dixerūt: a quo oīa sunt creata. Sene. lib. iij. de vener. Natura hoc mihi prēstat: nō intelligis te cuz hoc dicis mutare nomē deo? ꝛ Quid enī aliud est natura q̄ deus: ꝛ diuina ratio toti mūdo: ꝛ partib⁹ eius inserta. ¶Plini. Vbiq; naturā parentē rerum: opificēq; appellat. ¶Donat interdū pro vi. Vnde arborū: atq; herbarū naturas dicimus. Interdū pro more. Virgi. Hūc age naturas apibus: q̄s Iuppiter ipe Addidit expediā. Interdū pro genitalibus tā virilibus: q̄ fęmineis: quę a grēcis dicitur phyſis. ¶Iero. de circūcisione. Videamus q̄ causa est: vt eā partē corporis: q̄ secretior ꝛ occultior est: quę a grēcis phyſis: a nr̄is ꝺr natura: ad circūcidendum dīs elegerit. ¶Plin. Si quadrupes fętū non admittat: vtica naturā frī candā mōstrauit. Dicta natura: ꝙ in eo mēbro nascendi vis sit. Et natura est: quę vnicuiq; rei formā dat specifica differētia: diffiniturq; a phis. Natura est motus principiū ſcōm se ꝛ nō per accidēs. Quoniā vniuersa corpora principiū habent motū per se: vt ignis per se sursuz ferf: terra deorsuz: ꝛ nō per accidēs: quoniā id nō naturale: sed ar-

Naturalis ꝛ hoc naturale: qđ secū- (tificiale dicit. dum naturā est. Cū naturales filij dicuntur legitimi: qui sola natura cōiugali lege sint orti: nō ex concubina. Sueto. in Tiberio. Filiorū neq; naturalē Drusum: neq; adoptiuū Germanicū patria charitate dilexit.

Naturalia pū tantū numero dicūtur pudenda. Colu. Si equa marē non patit: detrita stylla naturalia eius linunt: quę res accēdit libidinē. Idem lib. ix. de pulcenis. ¶Plumulę sub cauda clunibus detrahendę: ne stercore coinquinatę durescāt: ꝛ naturalia precludāt.

Nates a nitēdo: vt quidā existimāt. Vbi enī est caro firmior, q̄ in ceteris mēbris: ne premēte corporis mole ossibus cogat. ¶Nota. in ser. Diffusa nate ficus. Harū tumor clunis ꝺr. Iu. Ad terrā tremulo descendāt clune puellę.

Nato.as. frequentatiuū est verbi no nas. Nare aūt: seu natare proprīū est piſciū. Col. per translationē lib. iij. pro vltra ire posuit. Alioqui etiā nouellā vineam ex resectiōe natam vini inutile habebis prima parte terrę natātibus radicibus. Quādoq; pro trepidare. Ouid. lib. vj. Fasto. Nox erat ꝛ viuis oculiq; animiq; natabāt. Quādoq; pro natigare. Huius cōpōsita sunt: Adnato: iuxta nato: huc ad aliquē locum navigo. Virg. Huc pauci vestris adnatauimus oris. Cōnato: simul nato. ¶Plau. Cōnatat nobiſcū: id est rivalis est. Et est a conno. Idem. Cōnationis nostrę conſcius: ꝳ est ꝙ eandē adiremus mulierē. Sed hęc per metaphorā. Enato: extra nato ab Eno. vt Insuetuz per iter gelidas enauit ad arctos. Innato: intu⁹ nato ab innno. Virg. li. ij. Ge. Nec nō ꝛ torrentē vndā leuis innatat alnus. Idē li. iij. Georg. de inno. Fluuioſq; innare capaces. Denato: deorsuz nato: a deno. Vide alibi. Obnato: ꝓ seu circa nato: ab obno: vt In equore fuluis obnatat vmbra fretis. ¶Prenato: ante nato: a pręno. ¶Plini. ¶Prenatant pisciculo frontez suam spargit. Renato: rursus nato: vel natando reuertor, a reno. Supernato: super vndas sto: nō mergor, a superno. ¶Plini. lib. xxxiij. Postea supernatans aqua tollitur spongijs. Transnato: vltra nato: a trano. Liuius. Magonē cum equitatu flumē transnatasse. Virgilius libro. iij. Georgi. Superant mōtes ꝛ flumina tranant. Et oīa habent penul. corre. ꝛ a naue dicta sunt.

Natatoriū ꝛ natatio. a natādo dicūtur: ꝛ a grēcis bapti-

Natatus.us. ipse natādi actus. (steria dicūtur. Lc. Clau. li. iij. Lucus erat prope flumē Athim: qđ candida profert Sępe mari pulchroq; secat Galathea natatu.

Natatilis pe. cor. qui natat: vel natare pōt. Sicut volatilis: qui volat: vel volare potest. Aug. li. xij. de ci. dei. Talem illi creauit animā: qua per rationē: atq; intelligentiā oībus esset prēstātior animalibus terrestribus: ꝛ natalibus ꝛ volatilibus: quę mentē huiusmodi nō haberent.

Natrix generis mascu. ꝛ sęmi. genus serpētis a nādo: ꝙ in aqua quoq; venenuz spargit. ¶Plinius. lib. v. Natrix cum speciem anguis significat: masculinū quoq; inuenitur. Lic. Cur oia nostri causa cum faceret: tantā vim natricū viperarūq; Luc. Et natrix violator: aquę. Item natrix herba est: cuius radix euulsa virus hirci redolet. Natrix quoq; mulier dici potest natans sicut natatrix.

Natabula ab Apuleio dicūtur loca natationis.

Natinatones negotioſi vocabātur: ꝛ natinatio nego-

Nauis a grēco ναῦς, cuius diminutiuū est (tiatio. nauicula: a quo fit aliud Nauicella.

Nauale adiectiuuz: qđ ad naues pertinet. Cū naualis corona: q̄ donari soleba: qui p̄mus in hostiū nauē arma tus trāsiliſſet. ¶Iero. Qui nauali plio dimicaturi sunt.

Naualia: in quibus stant: vel fieri solent naues. Virgi. Diripiūtq; rates alij naualibus ire. Ouidi. lib. iij. Meta. Haud aliter q̄ si ficcum nauale tenerent.

Nauarchus nauis princeps: qui in naui nautis īperat quęcūq; ad faciendā nauigationē. Nec absurde in triremib⁹ idē esse intelligit: qui Comes vel Comicus ꝺr. Lic. in ver. Sumptū oēm in classez frumēto stipēdio: cęteriſq; rebus nauarcho suo quęq; ciuitas semper dare solebat.

Nauarchis. idis. nauis prętoria: in qua est prętor.

Naucler⁹: qui nauē regit: latine naucularius ꝺr, qua-

Nauclerius.a.um. quod (si nauis cleros. i. sors. ad nauclerū pertinet. ¶Plaut. in Asi. Volo mei patris me similē: qui causa mea nauclerio ipse ornatu per fallaciā: quā amabam abduxit ab lenone mulierem.

Naucleriacus.a.um. eiusdem significationis. Idem in Mili. Facito vt venias huc ornatu nauicleriaco.

Naumachia nauale bellū: seu naualis pugna. Interdū accipit pro loco: vbi fit pugna. Suet. in Tibe. Semel triremi vsq; ad primos naumachię hortos subuectus est.

Naumachiarij sunt: qui prēliū nauale cōmittunt. Sueto. in Clau. Proclamātibus Naumachiarijs. Hi etiā Ē-

Nauigiū nauis du- (pibatę dicūtur greca voce. ctio: quod ꝛ nauagiū dicitur. Et nauigiū omne genus nauis: quo nauigamus: appellat. Nauis vero spes est. Col. Jamq; qui ędificare velint fabros ꝛ architectos aduocent: qui nauigia mari concredere gubernādi peritos.

Nauiger penulti. correp. qui nauem ducit.

Nauigo. gas. penul. correp. naui iter facio. Et dicimus nauigo mare. Virg. Gens inimica mihi tyrrhenū navigat equor. Nauigo in naui. Ambro. ¶Hęc ergo nō turbat nauis in qua prudētia nauigat. Nauigo in mari. Terenti. in And. Ego in portu nauigo. Huius cōpositum est Enauigo: qđ est extra nauigo. ¶Iero. ad Helio. Sed qm̄ scopulosis locis enauigaunt oratio. Dicimusq; hic fluuius enauigatus est. ¶Plini. libro. ix. Huius obiectu vastus efficit sinus. xij. dierum ꝛ noctium remigio enauigatus.

Naupegus penulti. produ. ὅτι ἑλληνικῶς λέγεται ναυπηγὸς ὡς ναῦς καὶ πήγνυμι ῥῆμα. id est quod grece dicitur. Naupegus ex ναῦς nauis ꝛ πήγνυμι verbum: id est figo: conglutino. Significat enī fabricatorē nauium.

Nauta ꝛ nauita: qui se in naui agenda exercet: ꝛ quicunq; in naui est nauis ducendę gratia.

Nauticus: qui nauem gubernat. ¶Plini. libro. ix. Quod vbi videre nautici: statim pluribus anchoris nauigia infrenant. Nauicus. ca. cum. quod est nautarū. Virgili. lib. iij. Nauticus exoritur vario certamine clamor.

Nauicul⁹ nauicularis: proprie otiosa nauicula vehor-

Martia. Piger Lucrino naviculaꝫ in ſtagno.

Naufrago: pe.co:.depo.ꝛ naufrago as. naufragiū facio. Hiero. quā quidā repellētes circa fidē naufragauerūt.

Naufragus qui naui fracta bona amiſit. Proper Cetra venena bibens ꝛ naufragus ebibat vndas. Dicit ꝛ vnda naufraga: quę naues frangit.

Naufragiū: nauis fractio: licꝫ qñq; ꝓ nauigādi periculo: ꝛ qñq; ꝓ nauigatiōis dāno ꝛ inſo:tunio ꝛ iactura ſumaf.

Nauiū p:etiū qđ ſoluit p:o vectura in naui. Iuue. Furo: eſt poſt omnia perdere naulum.

Nauia lignū cauatū: vt nauis: q; in vindemijs vti ſolent.

Nauicul⁹ piſcis dict⁹ q; nauigātis effigiē habeat: ναυτίλος em̄ apud grę̄cos ſignificat nauigo: ab alijs Pōpill⁹ vocaf. Eſt ꝛ nautil⁹ nauta: nautilia nauigatio. i. ars nauigādi

Nauſtibulū alueū ad nauis ſimilitudinē factū.

Nau⁹ celer: ſtrenu⁹: a nauiū celeritate dict⁹: q ꝛ gnau⁹ dicitur: cui⁹ cōtrariū eſt ignau⁹. Nauia nauitas gnauiaue celeritas: ſtrenuitas. Vnde ignauia tarditas: deſidia. Interdū nau⁹ ꝺ: q̄ſi ſci⁹ ꝛ optime pnoſcēs. Col. lib. viij. Sit aūt vigilans: impiger: induſtrius: nau⁹ omniū quas paſcit.

Nauo as. ſtudioſe impleo: do: cōfero: cū effectu deinonſtro. i. adiumento ſum. Cice. li. ij. de o:a. Jam mihi video: nauaſſe operā q; huc venerim. Idē Alpio pul. Illō pugna ꝛ enitere neqđ nobis tpis p:ogeſ: vt cū tibi hic ſatiſfeceri mus: iſtic quoq; noſtrā in te benivolentiā nauare poſſim⁹: id eſt cōferre vel oſtēdere. Tracꝫ verbū a nautis cū ſunt auxilio alijs in gubernādis nauib⁹. Naues em̄ cū ex naualibus in mare deducunt maxime hoim auxilio indigēt.

Nautea herba granis nigris q̄ vtunt coriarij: vl aqua coriario:um. Vel vt Ho. ingt: aqua ex nauis ſentina veniēs. Plau. i. aſi. Nauteā bibere malim ſi neceſſe ſit: q̄ illā oſculari er. Idē. Omniū vnguēto:ū odo: p̄ tuo nautea eſt.

Nauſea ſtomachi ad vomitū ex graui odore ꝓturbatio: a naui deducū nomē: ex cui⁹ ſentina mouef vomit⁹. Hiero. ad Furiā. Uſq; ad nauſeā ſaturata es. Hinc nauſeoſus a. um. qđ nauſeā inducit. Plī. Radice craſſa madida nau

Nauſeo as. nauſeam habeo: ꝛ vomitu infeſto:. (ſeoſa. Plau. in Amp. Laſſus ſum hercle e naui: vt vect⁹ ſim huc etiā nūc nauſeo. Cice. Fabio Gallo. Ut dit me nauſeantē: nō mō mittēdi cāp habuiſti: ſꝫ etiā viſendi. Eſt ꝛ nauſeo: depo. Hiero. Ex hac coturnice ſaciat⁹ Iſrael nauſeaf.

Nauſio is. de grano fabę dicitur: cum naſcēdi gratia ſe aperit: q; ſit non diſſimile nauis figurę.

Nauci putamen nucis ſiue oliuę nucle⁹: ſeu memb: anula: q; in nucis iuglādis medio eſt. Ponit etiā ꝓ eo qđ eſt nihil. Plau. Qui homo timidus nō erit: in reb⁹ dubijs nauci non erit. Dictū nauci quaſi nuci a nuce.

Nauſicaa Alcinoi phęacū regꝫ filia. Mar. Si mihi Nauſicaa patrios cōcederet hoſtes: Alcinoo poſſem dicere na

Nauſithous: Neptuni fili⁹ ꝛ pat Alcinoi. (lo meos.

Naupontus: amnis q Napor⁹ etiā a Strabo. vocatur. Amnis ingt Napor⁹ ex illyrio nauigabilis deferf in Saluum. Et alibi. Juxta Naupontū amnis eſt Larcoꝛa exciēs cōmercioꝝ onera. Hic in Sauū: ille in Draū delabif

Nauaria pars Hiſpanię ſeptentrionalis q̄ ꝙſus Arctō Vaſconib⁹ adiacet: ad meridiē ꝙ Taraconā hꝫ regionē.

Naxos inſula in ęgeo vna ex cycladib⁹: ceteras ſupans antea Strōgile dicta. Hęc Dia poſtea appellata fuit. Cerum cū Cares ex Lamia pfecti duce Naxo eā occuparūt a duce Naxon appellarūt. Hāc Dionyſiā a vineārū fertilitate dici ſcribit Plini. Vel q: vt alij volūt: ſolę naxię mulieres octauo menſe pariāt: quoto ꝛ Liber pater nat⁹ creditur. Siue q: fons in ea vino fluctat. Diſtat a Delo ſeptē miljbus. Hinc naxi⁹ a. um. Vnde naxi⁹ ardo: apud Col. quō ſignificat Bacchi coronę ſydus. Nam vt ferūt poętę in inſula naxo relicta Ariadne a Theſeo: nuptias cum Baccho fecit: donataq; corona inter ſydera relata fuit.

Nazare⁹ cōſecrat⁹ dicit: ꝛ a nazareth nazaren⁹ chriſt⁹ filius Marię: ꝺ qua Anaſtaſi⁹ feruēt oratiōe dicebat. μαρία χαῖρε ὅτι ὑπάρχεις βασιλίσσα καθέδρα· χαῖρε ὅτι βασάζεις τὸν βασιλέα πάντα. i. Salue Maria: quoniā es regis cathedra: ſalue quoniā geris geſtantē omnia.

N ante E

Ne deho:tatiuū ſeu phibitiuū aduerbiū eſt. Cic. Tu ne cede malis: ſed cōtra audētio: ito. Qñq; eſt coniunctio copulatiua: ꝛ ponit ꝓ neq;. Cice. Ne dici quidē op⁹ eſt quā: ta dimicatiōe ciuiū. Qñq; adiūctiua. Mar. Lex hęc carmi nib⁹ data eſt iocoſis Ne poſſint niſi p:uriant iuuare. Qñq; rōnalis ꝓ ergo. Cic. Me ne incepto deſiſtere victā? Qñq; cauſal. Idē. Ne recipi portis: aut duci in męnia poſſit. i. vt nō. Qñq; ponit ꝓ vt. Cice. Curioni. Ut nō veneremur ne nimis cito mitterem⁹. Idē. Ne amicis nihil tribuam⁹ epulamur. i. etiā vt amicis tribuamus epulamur. Qñq; ſignificat nō. Tere. in An. Ego id agā mihi q ne deſ. Qñq; nedū. Idē in eadē. Ne vacuū eē nūc me ad narrādū credas. Ple rūq; dubitatiua. Cic. Juſtitię ne pr⁹ mirer belli ne labor⁹. Apud o:ato:es plerūq; vna ſola eſt: ꝛ ſemp in p:ima parte locaf: vt bon⁹ ne eſt: an mal⁹. Aliq̄n etiā ſic. Cūdū mihi nec ne ſit igno:o. Et ꝓ interrogatione. Cice. Cęz vultis p:otor Flacco nec ne. i. an nō. Quidā ſupuacuī addunt alteꝝ an: ſ mō. Neſcio an bñ faciam nec ne. Qñq; cōfirmatiua. Cic. Tāta ne me tenuit viuēdi nate voluptas. Ut ꝓ me hoſtili paterer ſuccedere dextrę. Quo tñ in loco quidā (quos quātitas rep:obat: nā ne illic coripiſ vt notū eſt) exponūt ne ꝓ vtiq; cum diph. ſcribētes. Qñq; interrogatiua eſt. Te ren. Ego nec Tu ergo. Qñq; habet vim interrogādi ꝛ dubitandi ſimul. Idem. Daf ne illa hodie Pāphilo nuptię? Qñq; vim diminutiuā habet: ꝛ ꝓ ſaltē ponit. Sal. ſecūdę res ſapiētiū aios fatigant: ne ille co:ruptis mo:ib⁹ victorię tēperēt. Et nę cū diph. greca dictio eſt: q̄ ꝓ ai ſcribit: ꝛ ſignificat valde: vehemēter: nimis. Tere. faciūt ne intelligendo: vt nihil intelligāt: q̄ſi ꝙ q magis q̄ op⁹ ſit: aliqd vel inquirunt vel ſpeculātur: in eo:ū numero ſunt habendi: q nihil intelligūt. Aliq̄n ſignificat certe vel vtiq;: p̄ecto: vel ita vt etiā. Et hoc p ironiā. Cice. Curio. Incredibile q̄ mihi turpiter facere videar: q his reb⁹ interſim. Nę tu videris multo aſi puidiſſe qđ impēderet. Idē Treba. Nę ego multo libentiꝰ emerim diuerſoꝝ Terracinę. Idē. Nę illi vehemēter errēt. Affirmat em̄ illos vehemēter errare. Hora. Clar⁹ erit fortis: iuſt⁹ ſapiens nę etiā rex. Cōpoſita a ne aduerbio negādi ſunt. Nec: neq;: neq̄ cū eius deriuatiuis: nequicq̄: neutiq̄: nequaq̄: necubi: nedū: ꝛ alia. Sciendū q; recte dicitur. Uereo: ne hic moriaf: vel vt moriaf: vel vt ne moriaf ꝓ vt non moriaf. Hiero. in Beñ. Timeo ne pudet me tibi voluiſſe illudere. Cice. Metuo vt ne pereat. Tere. Appri me in vita vtile: vt ne quid nimis: ꝓ vt nō: vt qđ: pterea inter ne ꝛ qđē ſemp aliqd interponēdū eſt: ꝛ tūc fcat nec.

Ne viuā iurātis eſt. i. moriar. Cic. Sed ne viuā ſi tibi cō

Nea inſula. Plini. lib. ij: de inſulis enatis. Inter (cedo. Lemnum ꝛ Helleſpontum Nea.

Neapolis ciuitas quam Calcidenſes cōdiderūt: quaſi noua ciuitas. Parthenope a tumulo Syrenis appellata. Suidas: νεάπολις πόλις ἰταλικὴ διάσημος ἐν ᾗ παρθενόπη ἰδρυται σειρῆνος ἄγαλμα. πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι νέαι πόλεις. i. Neapolis ciuitas illuſtris Italię: in qua Parthenopes extructa eſt Sirenis ſtatua: ſunt ꝛ alię multę Neapoles.

Nebula ſic differt a nube: q; nebula vapor: ſit e terra atq; aquis ſurgens: quę ſiue ſtatim euaneſcit: ſiue in altū ſublata quertit in nubē. Nubes quocūq; tēpore fieri poſſunt nisi bule: nec eſtate calida: nec nimio frigore exiſtunt.

Nebulariū ędificiū a ſubijciēda meſſe p nubilū temp⁹.

Nebulones ꝛ tenebriōes dicti ſunt nugatores: vani: mulius p:etij homines: qui mendacijs ꝛ aſtutijs ſuis nebulas quandam ꝛ tenebras obijciant: vel q; ad fugam fugitiuis nebulę ſunt accōmodatę. Lucil. Nugator: quidam ac nebulo ſit maximus multo.

Nebrides pe. co:. damaꝝ ſeu cerui pelles qb⁹ vti vetores in Bacchi ſacris ſolebāt. Νεβρός em̄ dama ſeu ceru⁹ ē.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Nebrides est etiã gẽmę species (sed tũc singularis est numeri) Libero patri sacra a nebridũ pelliũ similitudine. Lc.

Nebrodes mõs i Sicilia: cui damaꝝ copia nomẽ dedit.

Nec ꝛ neq; cõiunctiones distinctę: vt nec vel neq; lego: nec scribo. Nõnũq; significat nõ: vt nec video quo: suꝫ res euadat. Sed differũt: qꝫ nõ negat solũ: nec ꝛ neq; negãt ꝛ copulãt. Aliqñ saltẽ: vt nec gdẽ punctũ tẽporis. Resoluũt interdũ in copulatiuã: ꝛ. Ut nõ feci ḃ: nec facerẽ. i. ꝛ non facerem. Sed si sequaꝫ eñ: vim simplicis negationis habet vt nec eñ id facerẽ. i. nõ eñ id facerẽ. Qñq; significat etiã. Quintil. Persolui gratia non potest: nec malo patri. i. etiã malo patri. Factũ est autẽ nec a neq; p apocopen extremarum vocaliũ. Et quia in fine sỹllabę q scribi non poterat: transiuit in c. Nam c ꝛ q affines literę sunt.

Necdum non adhuc. Lc.

Nec enim simplicis negationis vim habet: vt nec enim id facerem. i. non enim. Lc.

Necesse siue necessum dicitur qõ vi aliqua cogente fieri opus est: a cesso verbũ deductũ: qꝫ nõ sit in eo cessandum. Et declinãt ḣ ꝛ hęc necessis ꝛ hoc necesse: ꝛ necessus a. um. a quo necessitas: necessitudo: necessarius.

Necessitas vis ipsa quę cogit: vt necessitas mihi incumbit eũdi Mutinã. Aliqñ appellatiõe necessitatis: ius qõdã ꝛ vinculũ religiosę cõiunctiõis familiaritatisve significat Cęsar. Equidẽ mihi video: ꝓ nostra necessitate nõ labore non opa: nõ industria defuisse, significat eñ hic coniunctionem vel amoris: hoc est affinitatem: vel strictam amicitiã. Idem significat necessitudo. Sal. in Jug. Coactus rex necessitudine: statuit armis certare. Lice. Ꝙo ait sibi cũ equitibus Romanis necessitudinẽ esse. Aliquãdo necessitudo ponit ꝓ necessario. i. cognato vel affine. Sue. in Aug. Remisit tamen hosti iudicato necessitudines amicosqꝫ oẽs.

Necessitudo. Vide in dictione necessitas.

Necessari⁹ a. ũ. dr illud sine q̃ fieri nõ põt: vt necessari⁹ est mihi aduẽtus tuus. Hinc fit necessario aduerbiũ.

Necessarij dicũt cognati vl affines vl amici: ꝛ hi qb⁹ vti familiariter solem⁹: qꝫ nulla inter eos cessatio. i. separatio sit: vel qꝫ necessaria inter eos officia conferant.

Necim veteres dixere ꝓ nec eũ: ꝛ necũqué ꝓ necynq̃ Necne negandi aduerbiũ est. Lc. (quẽq̃. Lc.

Neco as. aui. atũ. ferro interimo. Liui. li. j. Obrutã armis necauere. Neco as. cui. ctũ. alia vi. Biome. Neco cui. verũ/tñ ꝛ necaui legim⁹: vt nect⁹ ꝓ necat⁹. Et ḃ differre volunt: necui q̃si suffocaui: necaui q̃si ferro occidi. Tñ necẽ eędem appellam⁹. Sic ꝛ Prisci. sentit. Sed ambo fallunt: qñquidem ostẽdere licet necaui ꝛ necat⁹ de quacũqꝫ morte dici. Augu. lib. j. de ciui. de. Omnes enim quos fames necauit: malis vitę huius: sicut mor⁹ corporis eripuit. Quos autẽ nõ necauit: docuit parci⁹ viuere: docuit ꝓducti⁹ ieiunare. Quinti. lib. iij. Hinc adulter loris cęsus: aut fame necatus. Lice. lib. iij. ad Herẽ. Si accusator dixerit ab reo hominẽ veneno necatũ. Nec de hoie tñ dr: sed de alijs quoqꝫ. Col. lib. ij. Sic oẽs radices herbaꝝ ꝓuptę necant. Necr⁹ tamẽ semp sine ferro dr. Liui. lib. xxj. Fame: frigore: illuuie: squalore enecta. Hui⁹ verbi cõposita sunt Eneco: suffoco. Plautus in Amph. Puer ambos angues enecat. Hora. lib. j. epistolarũ. Spem mentita seges: bos est enectus arando. Interneco ꝛ perneco. Et habent pe. cor.

Necromãcia pe. acuta: diuinatio quę fit p cadauera: vt apud Luc. Cum mortuus suscitatus eventũ belli pharsalici Sex. Pompeio pdixit νεκρός eñ mortuus dicit: necron cadauer: necrosis mortificatiõ: μαντεία diuinatio. Vnde Stra. signa fictilia q̃ Corintho euersa Romaꝫ impleuere necrocorinthios. i. corintheorũ defunctos vocata scribit.

Necromãtici sunt quorũ incantamẽtis videnť resuscitari mortui. Horũ sacroꝝ duo sunt genera. Necyomantia: et sciomantia. Necyomãtia ad eleuãdũ cadauer sanguis est necessarius. In sciomãtia vmbrę tñ est euocatio.

Necromãtes diuinator ex mortuorũ inspectione. Lc.

Necto is. nexui. ꝛ xi. xum. ligo: iungo. Virg. lib. v. Et pa/ribus palmas amborũ innexuit armis. Prop. At tibi q nostro nexisti retia lecto. Hui⁹ cõposita sunt Annecto: quod est ad aliqd necto: siue iuxta necto: subiungo. Hieron. ad Damꝫ. Qõ mihi videť annexui. i. subiũxi. Col. lib. v. Et si regionis cõditio pmittit: de veterib⁹ hastilia qb⁹ annectãtur singula trãsuersę perticę alligent. Cõnecto: simꝫ necto. Idem in eodẽ. Eaqꝫ vel saligneis perticis vel cõpluribus q̃si fascijs arũdinũ cõnectunť. Innecto: int⁹ necto: cateno: Clau. lib. ij. Mutuaq; alternis innectite colla lacertis: id est cõplectimini. Internecto. Virg. lib. vj. Ut fibula vestem Auro internectat lyciã: vt gerat ipa pharetrã. Obnecto: obligo: subnecto: subiũgo. Vir. Eurea subnectẽs exer/

Nectar: grecũ est: ꝛ deorũ potio dicit (tę cingula mãme, potest. Quo etiã nomine immortalitas designat. Ab νε q̃ ꝓuatione significat ꝛ κτείνω occido. Inde fit nectareus a. um. ꝓ diuino ꝛ immortali.

Necubi ꝓ ne alicubi. i. vt nõ in aliq̃ loco. Et semp duo verba postulat: vt iussi necubi mihi pẽsto sis: id est ne in ullo

Necunde: id est ne ex aliquo loco. (loco sis.

Necũ Acintani Hispanica gens Martis simulachꝫ radijs ornatũ: qd eorũ lingua marẽ significat: vocitabant.

Necyia quasi mortuaria resq; funebris: ꝛ ad mortuos pertinens. Est eñ euocatio manũ quę ꝛ necyomantia quasi diuinatio per mortuũ dicitur. Apud Homerũ in odyss. Ab Vlysse euocatio manũ sacro magico in scrobe ꝓcurato νεκύς grece: latine mortuus.

Necydalus Bombicis genus. Lc.

Nedũ significat non solũ: ꝛ duobus modis accipi solet. Vno cũ vtrãq; sentẽtiã eodẽ claudimus verbo: vt fundere, ꝓ te sanguinẽ: ne dũ pecuniã. Altero cũ suũ vtriq; sententię verbũ accõmodam⁹. Vt fundere ꝓ te sanguinẽ: nedum tibi pecuniã credere. Negatiue sic. Nõ fundere ꝓ te obolũ: nedum ꝓ te sanguinem non fundere.

Nefarij: scelesti: sacrilegi: a farre deductũ nomẽ: quo sceleratí quasi vita vti nõ debent. Et inde qui indigni sunt: vt viuant: nefarij vocantur. Quidã etiam a faris verbo deriuant. Aſco. scribit nefariũ quod sacra polluit: farre pio solita celebrari: ergo nefarij sacrilegi.

Nefas impiũ ꝛ execrabile. Lc.

Nefasti dies quibus non licet ius fari. Ouidi. Ille nefastus erit: per quem tria verba silentur. Lc.

Nefandus a. um. ꝛ nefans tis. quod non est fandum. A nefas: qꝫ ne fari quidẽ liceat. Luca. lib. vij. Tantalus q pęnas ob facta nefantia luit.

Nefrendes dicunť a Varrone porci: qui nõe lactentis amisso: nondũ fabã frendere possunt. i. frangere.

Nefrendes arietes dicunť q dẽtib⁹ fremere nõ pñt. Lc.

Nefrendo: non frendo. Lc.

Nefrundines a veteribus renes dicunť. Lc.

Negligo is. pe. co. xi. ctum. conteno: non curo: quasi ne legere quidem nec videre dignor. Teren. in Adel. Pecuniam in loco negligere maximũ interdũ est lucꝫ. Idem ne gligentia ꝛ neglectus us. ꝓ contemptu. Idem in Heau. Hęc res neutiq̃ neglectui est mihi.

Nego as. ex non ꝛ ago ꝓ dico compositũ est: licet etiam de factis dicať: vt apud apostolũ. Confitẽtur se nosse deũ: factis autẽ negant. Huius cõposita sunt Abnego: Denego. Pernego: quod est perfecte nego. Plau. in asi. Ubi creditum quod tibi sit datum esse pernegaris. Subnego: aliquantũ nego. Lice. Treba. Veruntamẽ qꝫd ꝓsenti tibi probe subnegarent. ꝛ habent pe. cor.

Negatio postposita negationi nõ semp habet vim affirmandi: sed magis negandi: cũ altera ꝓ vniuersali ponit ꝛ particulares sequũtur. Hoc modo. Nullas accepi a te literas: nec breues: nec prolixas. Virgi. Nulla neq; amne Libauit quadrupes: nec graminis attigit herbã. Itẽ vna sola negatio postposita negationi negat: ita tñ vt sequẽs iungatur cũ quidẽ. Lice. Lentulo. Neq; errarẽt ne aduersarij quidẽ. Et si dixero: nõ tibi ḃ pſuaderet ne de⁹ quidẽ. Subaudiť eñ alia negationis pars sic. Nõ tibi ḃ pſuaderet ali

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quis. Deinde ad maꝰ significatū subiūgo: ne deꝰ gdē cui oūo est credēdū. Interdū etiā sine quidē duę negatões ne gant: cū vna particularis omittit. Terē. Agrū in his regio nibus melioꝛē neqꝫ p̄tij maioris nemo habet. Subaudiatur eiī neqꝫ melioꝛē. Var. li. iij. de vi. pa. oñdit duas negatiuas p vna accipiēdas: cū dixit. Qua abstinētia viri: mulieresqꝫ Romanę fuerit: ꝙ a rege munera eoꝝ nolnerit nemo ac cipere. Si autē duobꝰ verbis aut positis aut intellectis ad dant duę negatiuę: nō dubiū ē qn negēt. Ut nec me amas: nec mihi credis. Intellectis sic. Nec virtuti studes: nec lite ris. s. studes. Tres negationes p vna ponunt. Teren. Neqꝫ haud dicas tibi nō dictū. Aliqñ etiā p positões negāt etiā grece. Unde Aristophanes comicꝰ. ὡς ἀγαλέομ πᾶμ ἔσιμῶ ξεῖ καὶ θεοὶ Δοῦλογένεσθαι παραφξοὺδ ντος Δεσ πότου. i. qꝫ difficilis res est o Juppiter ꝛ dij seruire impru/ denti domino. (Negabundus negans. Cic.

Negatiuus a. um. quod negat: vt dictio negatiua.

Negotiū a nec ꝛ otiū fit: quasi nō otiū: hoc est opꝰ. Sicut a nec ꝛ lego negligo: ꝛ c vertit in g: sicut in quingenti: ꝙuis a centū cōponat. Et accipit p occupatione. Ut Et si nego tijs familiaribꝰ impediti. Aliqñ p eo qđ vernacula lingua dicimꝰ la impssa. Cęsar lib. ij. cō. Ipse cū primū pabuli co pia eē inciperet: ad exercitū venit: dat negotiū Senonibꝰ reliquisqꝫ Gallis qui finitimi Belgis erāt: vt ea quę apud eos gerant: cognoscāt. Aliqñ p labore: ope. Cice. Conisi. Et si perinīquo patiebar aio te a me digredi: tū eo tpe me ꝙsolabar: ꝙ ꝛ in sūmū etiā otiū te ire arbitrabar: ꝛ ab im pendentibus magnis negotijs discedere. Idē Fabio. Ad/ hibui diligentiā quotes senatꝰ fuit: vt adessem: plurimūqꝫ in eo negotij habui. Aliqñ p cura: molestia: solicitudine. Terē. Poeta cū primū animū ad scribēdū appulit: id sibi negotij credidit solū dari: populo vt placerent quas fecis set fabulas. Dona. modo p molestia ꝛ cura: nō labore. Ci ce. Cū est allatū ad nos de temeritate eoꝝ: q tibi negotiuꝫ facesserēt. Aug. lib. xij. de ciui. dei. Sed cū his nullū nobis est in his libris negotiū q diuinā mentē facere vel curare ista nō credūt. Ita posuit ac si dixisset: nolo mihi rem esse. Itē negotiū dicit factū de quo q̄stio. Et negotij remediū ē Plau. in cap. Neqꝫ de hac re negotiū est qn male occidā.

Negotiosus a. um. quod est negotijs plenū. Sal. Prudē tissimus quisqꝫ maxime negotiosus erat.

Negotialis ad negotiū pertinet. Cic. Hęc cōstitutio par tes duas videt habere: iuridicialē ꝛ negotialem.

Negotio: aris. negotia exerceo: ꝛ mercaturę operā do. Cice. lib. iij. offi. Cū se Syracusas otiandi causa nō negotiandi cōtulisset. Idē. Ser. Sulpi. Cū. Curiꝰ q patras ne/ gotiat. i. mercaturę operā dat. Hinc negotiator: q in aliorū negotijs se exercet. Ubi Labeo. Negotiatores serui vident q ꝓpositi sunt negotij exercēdi cā: veluti q ad emendū aut locādū ꝛ cōducēdū ꝓpositi sunt: negotiationē p mercatu ra posuit Col. li. j. Hęc eiī negotiatio curā villici auocat.

Neleides patronymicū a Neleo: ꝛ nelei ꝓsessiuū. L.

Nem p. o nempe aliquādo scripserunt veteres: ꝙuis ꝛ p. o nisi etiam sumpsere. Lc.

Neleus nomen p. oprijū patris Nestoris.

Nemesis pe. co. nomē cuiusdā deę: q facino. oſos: ꝛ de/ linquētes punire putabat: vt ex Catullo ꝛ Ausonio licet intelligi. Insup eadē ferē remuneratrix benefactoꝝ. Unde apd Stra. li. xiij. Est dea quā Nemesim dicūt dea magna potēsqꝫ: Quę bona cęlestū cōcessu cūcta deoꝝ Possidet. Hāc quidā fortunā dixerūt: cui primꝰ Adrastus rex tēplū ędificauit. Romani quoqꝫ huic deę templa dicauere: stul/ ti q substantiā aliquā fortunā putarūt regnoꝝ atqꝫ opum dispensatricē: q̄ soli deꝰ nutu huc atqꝫ illuc transferuntur. Hoc etiā noie dicta fuit Tibulli amica. Suidas. νέμεσις ἡ Δίκη μέμψις ὕβρις. φθόνος. τύχη. βάθρος φησὶ δὲ μυθικοῖς καὶ ἀλιανὸς νεμέσεως ἔφοξου τρόπους ὑπερσπαρας καὶ ὑπε ςκφάνους κολαζούσης ἐναργῆ μαρτύρια. i. Nemesis iustitia querela: contumelia: inuidia: fortuna. Babrius dicit fabu lis ꝛ Aelianus Nemesis p̄sidis mores despectores ꝛ super bos punietis manifesta testimonia.

Nemo tm̄ ad hoies refert: nullꝰ generalit ad oia: vt nul lus hō: nullꝰ lapis: nemo ꝓprie dr: nec hō. Et cū sit ge. cōis ponit qñqꝫ p nullꝰ. Caduceator nemo hō nocet. Cic. Ho minē gdē scire arbitror: neminē. Sal. Quo nemo vir meli or: nec pstantior. Non ergo nemo idē est qđ nullus homo. Sic em frustra iungeret homo. Nōnunqꝫ tm̄ a poetis ne/ mo diuū dicit per Acyrologiā. Virgi. Turne qđ optāti di uum promittere nemo Auderet. Nōnūqꝫ etiā de femininis dicit. Terē. Hoc scio vnū ego neminē peperisse hic.

Nempe aduerbiū cōfirmātis: qđ aliqn cū interrogatiōe ponit. Aliqñ sine interrogatōe Cice. Apud quē hęc dicoē nēpe apd eū q cū ꝟ sciret: ne tm̄ añqꝫ vidit: resp. reddidit. Quintili. Nēpe em̄ in ꝟ plurimū laboris exhausim⁹: vt rhe toricā odiderem⁹ bn̄ dicēdi licentiā ꝛ vtilē ꝛ artē ꝛ virtutē

Nemee: sylua inter Cleonas ꝛ Phliuntē in qua (esse. Argiui ob Herculis nēoriā nemeęa sacra celebrare ꝙsue uerunt. Hinc oīs regio nemeęa dicit: nemee etiam fons: ꝛ mons. Virgi. Et vastū nemee sub rupe leonē.

Nemertes nympha marina dicta quasi ico: ruptibilis.

Nemeęꝰ a. um. dictꝰ est a nemeęa sylua: vt nemeęꝰ leo.

Nemꝰ ꝓprie dr qđ voluptatis causa cōparatū est: ꝛ ple/ num amenitatis ἀπὸ τοῦ νέμω pasco ꝙ in eo greges atqꝫ ar menta depasci solent. Hinc nemoꝛale adiectiuū: vt vmbra nemoꝛalis. Nemoꝛēse idē qđ nemoꝛale: vt nēmoꝛēsis ager: ꝛ nemoꝛēsis rex qui Dianę Aricinę sacrificijs ꝑerat. Sue. Nemorensi regi ꝙ multos iam annos potiret sacerdotio: ꝛ validioꝛem aduersarū subornauit.

Nęnia ę. ꝛ nęnia oꝝ. vt est apud Ouid. lib. vj. Fas. Grecū nomē est ab eo deductū qđ est νέιαλον. i. vltimū. Erat eiī vltimū qđ defunctis caneret: carmē qđ in funere laudan/ di gratia cantat ad tibiā ante cadauer sepultū. Alio noie Epicediū siue Monodia a grecis dicit. Dio. Apud Ro/ manos id carmen quod cū lamēratione extremū atqꝫ vl/ timū moꝛtuo adcanit: nęnia dicit. Acron ꝟo docet esse sa/ ctinū nomē a similitudine vocis eoꝝ qui querunt ꝛ dolēt. Quintili. lib. vij. Tertius est diuersus translationis modꝰ: cū res cōmunis pluribus in vno aliquo habet nomē exi/ mium: vt carmen funebꝛe ꝓprie nęnia dicit. Improprie tm̄ accipit p ineptia cuiuslibet cātus aut sermonis. Sic Hie ro. cōtra Ruf. Nisi forte nō fuit in p̄sentiarū qui tuas emē/ daret nęnias. Hoc carmē Simonides poeta lyricus pri/ mus instituisse dicit. Sidonius p epithaphio posuit: cum ait. Nęnia marmoꝛi incisa per hendecasyllabos.

Neo es. eui. etū. nui dicerem⁹: sed a nuo is. esse videret significat filū toꝛqueo. Justi. lib. j. Inuenit eū inter scoꝛioꝝ greges purpurā colo nentē. Pli. Superqꝫ omnia netur ac texit lanę modo ꝛ sine lana. Hinc perneo cōpositū.

Neos grece: nouus latine: a quo multa deducunt.

Neogamus. pe. coꝛ. nouus nuptus.

Neotericus: recentioꝛ. νεώτερος recentioꝛem dicunt.

Neotericoteron nouū vocābulū.

Neostropus nuper toꝛtus.

Neophytus pen. coꝛ. nouellus: quasi nouū germē: nouꝫ planta. φυτὸν enī planta dicit. Hiero. cōtra Luciferinū. Ne scis ꝛ laicos ꝛ clericos vnū habere Christū: nec aliū neo phytis: aliū episcopis esse deum.

Neoptolemus pe. coꝛ. nouus miles. Neos enī nouꝰ pto/ lemus miles. Quo noie dictus est Pyrrhus Achillis filiꝰ.

Neomenia pe. acuta: latine nouiluniū vel prima dies lu nę aut mēsis. νέος nouꝰ μήνια mēstrua: hoc est luna. ab μήν qui mēsis dicit: ꝙ singulis mēsibus a mulieribꝰ defluāt.

Nepa vel nepes moꝛe greco scoꝛpiū ꝑcat. Plau. Dabo me ad parietē imitabor nepā. Cice. lib. v. de fi. Serpe an/ guiculos: natare anaticulas: volare merulas: comibꝰ vti vi deas boues: nepas aculeis: suā cuiqꝫ naturā eē ad viuēdū

Nepos q ex filio filiaue natus est: ꝙ natꝰ post sit (ducē. patri q̄ filius. Cuiꝰ relatiuū est auꝰ. Et sicut pauus est aui paterni vel materni pateꝛ: ita auꝰ paternę vl materne pa ter. Ita eiꝰ relatiuū est ꝓnepos: a q femininū ꝓneptis: vt

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

a nepos neptis. Et a ꝑauo ſemininū ꝑauia. Et Abauꝰ ꝑ/ auī paterni vel materni pater. Itē ꝑauię paternę vel ma/ ternę pater: a quo abauia: relatiuūq; eius abnepos: a quo abneptis. Et atauus abauī pater dictꝰ quaſi tertiꝰ paſ. A quo tritauia: ⁊ relatiuum atnepos ⁊ trineptis: a quo atne ptis ⁊ trineptis. Aliquādo nepos dicit fratris vel ſoro:is fi lius. Ad cuius differentiā dicimꝰ. Hic eſt mihi ex fratre ſeu ex ſoroꝛe nepos. Qui ꝓ poſt trinepotē ſunt: minoꝛes dicū tur. Sicut poſt tritauos maioꝛes. Q̄nq; nepotes poſteri vo cant. Virgi. Forte recenſebat numerū charoſq; nepotes. i. poſteros ac deſcendētes. Itē nepotes appellant cōſumpto res: a nepa: qui vt Pli. ingt: deuoꝛat oēs filios: vno ſolo ſal uo. Siue dicunt luxurioſę vitę hoies: ꝙ nō alit his rei ſuę familiaris cura ſit: q̄ is ḡbus paſ ⁊ auꝰ viuūt. Horat. Vin/ cit em̄ ſtultos ratio inſanire nepotes. Vñ nepotari qđ eſt luxurioſe ⁊ ꝓdige viuere: ⁊ nepotaꝛ vitę luxuries. Terē. in apologetico. Ariſtippꝰ in purpura nepotaſ. Nepotulꝰ dimi nu. Suidas tamen ἐκ νέποδος νέπως νέπωτος ἐθνικὸν καὶ ὄχους. Δὲ ἀνύδρου ὄνομα πρὸ τοῦ στρατικοῦ καὶ τοπῶ/ μι πόσω κατὰ τοὺς παλαιούς. ἐξέδη Δηλαδὴ ὅτι πίεμι. i. Nepos otis. gentile nomē ⁊ mōs dictꝰ a ne priuatiua par ticula ⁊ poto: q̄m ꝑm antiquos ex eo videl; non eſt bibere.

Nepēthes quidam exiſtimāt pharmacā herbā eſſe: quā buglooſſam nōnulli vocant. ne priuatiua particula ⁊ ἔκπνθος quod triſticiā ſignificat. Lc.

Neptis quę ex filio filiave nata eſt. Eſt em̄ ſę. a nepos.

Nepoto:: luxurioſe ⁊ ꝓdige viuo. Hinc nepotaꝰ us. de quo modo. Affra. Scurrilitate ac nepotatu nobilis.

Nephꝛitis renū paſſio: ſeu moꝛbus qui inter acutos nu/ meraſ. νεφρόσ em̄ dicit. Vnde nephꝛetici qui renū moꝛbo laboꝛāt: vt eſt apud Hippo. ⁊ Galenū.

Neptunꝰ Saturni ⁊ Opis filiꝰ: maris deꝰ dictꝰ eſt: a nādo mutatis literis primis: vt inquit Lice. li. de natu. deoꝝ. Vl vt Varroni placet a nubēdo: qvt cęlū nubes: ita mare ter ras regat. Hinc neptunus a. um. poſſeſſiuum. Neptunalia neptuni ſacra: quę ⁊ ſalatia a ſale dicunt.

Nequādo: ne vllo tēpoꝛe: ſicut Siquādo: ſi aliquo tpe.

Nequaq; aduerbiū negādi: ſignificat em̄ non.

Nequā nomē indeclinabile: qđ apud veteres ſignifica/ bat hoiem nulli⁹ ptij: ꝙ ne tāti qdē ſit: quāti qđ habeē mi nimi. Lypſi. Nequā homo de nequā theſauro emittit ne/ quā. Vñ ⁊ a ḡbuſdā cōtrariū ponit frugi: vt in ea dictione dictū eſt: Poſtea īualuit vſus: vt denotaret hoiem laſciuū ac libidinoſū. Var. Nequā ex ne ⁊ qcq̄ media ſyllaba ex trita cōponi oſtēdit lib. de lin. la. Quidā neḡo: ꝙ nihil q̄at nulliq; rei ſit aptꝰ. Laper docet nequā ſignare nō malum: ſed inutile. Feſtꝰ ꝓ peioꝛe q̄ credit eſſe. A nequā fit negoꝛ ⁊ negſſimus. Col. Nulla eſt vel negſſimi hoīs amplioꝛ cu/ ſtodia q̄ quotidiana operis exactio. Nam illud verū. M. Catonis oꝛaculū: nihil agēdo hoīes male agere diſcūt.

Nequitia vitiū ē qđ cętera oīa cōplectit. Eſt em̄ frugali tati oppoſita: q̄ oēs in ſe cōtinet virtutes. Vt em̄ frugi a fru ge. i. a fructu per quādā animoꝛū fęcunditatē: ita nequitia a ſterilitate: hoc eſt a nihilo noīata eſt. Nihil eſt em̄ omne quod fluit: qđ ſoluit: qđ liqueſcit ⁊ qđ ſemp perit. Jdeo ta les hoīes etiā perditos dicimꝰ. Eſt autē aliquid ſi manet: ſi conſtat: ſi ſemp tale eſt: vt eſt virtus cuiꝰ magna pare eſt: atq; pulcherrima: quę tēperantia ⁊ frugalitas dicit. Sępe tamē ꝑ laſciua ⁊ libidinoſa illecebra: ⁊ ꝑ luxu vitę prodi/ go atq; effuſo. Aphꝛicanus ſcripſit mala prohꝛa flagitia: q̄ hoīes faciūt in duabus rebus eſſe: malitia ⁊ nequitia. Vbi nequitiā intelligi vult luxū vitę ꝓdigū ⁊ effuſionē īmodi/ cam pecuniaꝝ. Lice. in Ver. Ex mulierū moꝛſu veſtigia li bidinis atq; neqtię. Hinc negter aduerbiū cū negtia.

Nequicq̄ aduerbiū ſignificat non. Virgi. Nequicq̄ pin guis paleę teret area culmos. Itē capit pro fruſtra: vt idez lib. vj. Ter ſaxea tentat Limina nequicq̄. Jdem Aenei. ij. Arma diu ſenio: deſuета trementibus ḡuo. Circūdat ne/ quicq̄ humeris. Nequalia ſunt detrimenta.

Nequa aduerbiū ſignificat ne per aliquē locum.

Nequis: ex ne ⁊ quis ꝑ ne aliquis: hoc eſt vt nullus.

Nequid nimis. Sēteētia peruulgata. Cui deeſt agas. Te ren. in And. Nam id arbitroꝛ in vita appꝛime eſſe vtile: vt neq̄d nimis. i. nequid agas nimis.

Nequiuūt ꝑ nequeūt. i. nō poſſunt dixerūt antiqui. Lc.

Nequitus ꝑ nequiter antiqui dixere. Lc.

Nequino as. modo laſciuio: modo nego.

Nequinū oppidū: qđ nūc Narnia dicit: ob incolarū libi dinoſam inertiā. A quo nequinates q nūc narniēſes.

Nero: vt Gel. lib. xx. verbū ſabinū eſt: quo ſignificat vir/ tus ⁊ foꝛtitudo. Itaq; ex Claudijs quos a ſabinis oꝛiūdos accepim⁹ q erat egregia ac ꝓſtanti foꝛtitudine Nero appel latus eſt. Sabini autem id nomē a grecis accepiſſe viden tur qui vincula ⁊ firmamentū membꝛoꝝ νεῦρα dicunt no ſtri neruos. Hoc nomine eſt imperatoꝛ Romanoꝝq om/ nium quos terra ſuſtulit: crudeliſſimus fuit. Hinc ꝓpriū nomen in appellatiuū cōmutatū eſt: ⁊ Nerones nunc cru/ deles: ⁊ neroniores crudeliores dicimus.

Nerulū oppidū in Lucanis qđ vi captū fuiſſe repētino aduentu Aemilij ꝓtulit Liui. lib. ix. Jnde Neruloneſes di/ cti ſunt. Sue. in Aug. Adanibus colybo decoloꝛatus neru/ lonenſes menſarij.

Nerulani populi in latio iuxta Romā quoꝝ meminit.

Nereus maris eſt oceani ⁊ Tethyos filius. (Pli. lib. ij. Et ꝓ mari ponitur. Jnde nereides.

Nereides pe. coꝛ. patꝛonymicū: fuerunt maris nymphę hūanā effigiē hītes: q̄rū noīa ſunt Hyſee ⁊ Lymothoe.

Nerite ſunt ex concharum genere: quę per maria nati gant prębent concauā ſibi partem: alteram ꝙ ſtanti aureę inſtar veli apponentes. Lc.

Nerū frutex eſt foliis amygdalę: ſed maioꝛib⁹ ⁊ pingui oꝛibus. Folia eius quadrupedū ſunt venenū. Lc.

Neritū ſiue neritos pen. coꝛ. Jnſula eſt ſen oppidū in ea qđ leucas vocabaſ: vt Strа. ⁊ Pli. ſcribūt. Virgi. Et Neri tos arduа ſaxis.

Neruuij fuerunt populi inter Belgas maxime feri: ma/ gnę virtutis homines: de quibus Cęſar li. ij. cō. meminit.

Neruus notę ſignificationis: quale eſt illud in Job. Oſſi bus ⁊ neruis cōpegiſti me. Vt a coꝛde oꝛiginē habēt vo cet Ariſto. Alij a cereb:o oꝛiri dicunt. Vnde ſubneruo as. quod eſt neruos incido. Hiero. in Joſue. Equos eoꝝ ſub neruabis. Ponit q̄nq; neruꝰ ꝑ roboꝛe ⁊ virib⁹. Jn neruis em̄ robur peculiariter exiſtit. Vñ dicimꝰ rem eē ſine neruis q̄ debilis eſt. Horat. Sine neruis altera gcqd Cōpoſui ps eſſe putat. Terē. vbi tu neruos intēdas. Hinc Lice. neruos reipu. appellat milites: claſſem ⁊ vectigalia. Neruꝰ etiā vin culi genꝰ eſt q̄ pedes aut ceruices impediunt. Ex q̄ eſt illud Cato. Fures priuatoꝝ furtoꝝ in neruo atq; in cōpedib⁹ ętatē agūt: fures publici in auro atq; in purpura. Plau. in Aul. Neruos: catenas: numelas: pedicas: boicas. Dicit ⁊ neruū neu. ge. Hiero. in Hiere. Et miſit eū in neruū quod erat in porta Beniamin ſupioꝛi. Itē nerui dicunt chordę citharę. Lice. li. j. tuſ. Sūmā eruditionē greci ſitā cēſebant in neruoꝝ vociq; cātibus. Proper. Hęc carmina nervis Aptat. Hę ſiliter dicunt neruię: q̄n ex neruis fiāt. Et ner/ uus membꝝ virile. Juue. Menſura incognita nerui.

Neruoſus a. um. quod multos habet neruos. Lice. lib. iij. offi. Per translationē dixit. Neruoſius qui iſta differunt ſolū audent malū dicere id quod turpe ſit.

Neruiceꝰ a. ū. qđ eſt ex neruo. Hiero. in oli. Judicū. Si ſe ptē neruiceis funibꝰ nec dū ſiccis ligatꝰ fueroꝛ: infirmꝰ ero.

Neruię ſunt fidiculę tanq̄ ex neruis cōcinnatę. i. chordę citharę. Hinc apud authoꝛes legimus nervias in fidibus b:umali die als digitis pelli: als ſonare.

Neruicus dicitur qui neruis laboꝛat. Victru. li. iij. Aq̄ neruicos ⁊ podagricos efficiunt: ſulphuroſi fontes neruo rum laboꝛes reficiunt.

Neurobatę pe. coꝛ. qui omniſariā ꝓpūt: qui ambulāt ſuper neruos ⁊ funes neruiceos τὰ νεῦρα greci neruos di/ cunt. Juli. Firmicus lib. vij. matheſeos. Cū teſtimonio ꝓ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Martis ⁊ lunę erunt funãbuli olibatę neurobatę occidẽt. Nos Iuli. mater⁹ olibatas: Capitolinus ẏo Euribatas appellat tanq̃ late ascendentes.

Nesa regio mõtana iuxta Aetnã. Nesus Thracię fluui⁹. Nesium: insula in cãpano littore inter Ponsilippũ ⁊ Puteolos quę alio nomine dicit Nesis. Luca. Tali spiramine Nesis. Nul⁹ nominis obliquos produxit Papi. Syluaq̃ quę fixam pelago nesida coronat.

Nessotrophion locus vbi anates clausę pascũtur. Nessi enĩ anates a grecis dicunt. Col. lib. ix. Media deinde parte nessotrophij lac⁹ defodit in duos pedes altitudinis.

Nescio is. ignorãs: nõ cognosco: ex ne ⁊ scio. Aug. Nihari sę⁹ q inuitauerat dñm Iesum: putauit dñm nescisse mĩerẽ.

Nescius qui ignorat ⁊ qui ignoratur.

Nesęa nympha est a natãdo sic dicta. νέω enĩ nato ẏcat.

Nesse⁹ ⁊ nessus cẽtauri Ixionis ⁊ nubis fili⁹. Lc. (Lc.

Nesto: Nelei ex Chlori vxore filius fuit: vir bello pclarus. Inde nestorides patronymicũ ⁊ nestore⁹ possessiuũ. Lc.

Nestus Thracię fluuius iuxta Abderam fluẽs Pangeũ montem ambiens. Lc.

Neu. apocopatũ est a neue: idemq̃ significat quod neue id est ne etiã. Virgi. Neu segnes iaceant terrę.

Neuceria vbs est Cimbrię. Lc.

Neue: mõ significat ne etiã: mõ vl' vt nõ. Lice. Neue vastius syllabę deducant: ẽ est vel nõ vastius deducant.

Ne vnq̃ significat nullo modo.

Neutiq̃ vna pars orationis: ⁊ significat nequaq̃. Terẽ. in An. Ego Charine neutiq̃ officiũ liberi esse hois puto: cum is nihil mereat postulare id gratię apponi sibi.

Neutiq̃: non minus vel nõ valde: vel nullo modo. Habet enim aliquid assertionis. Teren. in Hecy. In hac vsq̃ illud visum est Damphilo neutiq̃ graue.

Neuus carũcula eminẽs paululũ: in quo sępe sunt pili ⁊ naturalis est. Nam cum hoie nascit: ⁊ plerũq̃ succrescit. Nora. lib. j. Ser. Egregio insperso repndas corpe neuos.

Neuola: flumen est in Sentinati agro. Lc.

Neuolo is. neuult: q̃si nõ volo. Plau. Filiã meã tibi desponsatam esse audio: nisi tu neuis.

Neuter a um: neutri trę. neutri. Sic vter: nullus: solus: alter ⁊ hmõi. Terentius An. Tam iners: tam nulli consilij ꝑ nullius. Et est neuter vtriq̃ contrariũ: significatq̃ nec hic nec ille. In quo aduertendũ est ꝙ dicimus neuter alteruz: nõ autẽ neuter neutrũ. Nã si ita dicamus neuter alterũ diligit: hoc significam⁹: neq̃ ille hũc diligit: neq̃ hic illuz. Q⁹ si neuter neutrũ diceremus: significarem⁹ ne se quidẽ ipm vtrũq̃ diligere. Neutro aduerbiũ significat: nec ad vnam partem: nec aliã: vt Et neutro inclinata spe torpebat.

Neuris. herba quã alii solanũ: alij veticariã vocãt. Lc.

Neuri populi Scythię Europę.

Neutralis ⁊ hoc neutrale quod est neutrius partis. Vñ neutralia verba dicta sunt quę neq̃ agũt aliquid: nec patiuntur: vt sto: iaceo: cubo: sedeo. Nec in nulla actiõe: in nulla passione. Sunt alia neutralia ab vsu dicta q̃ habẽt actionem: sed passionẽ nullã: vt certo habet actionẽ: sed nõ dicim⁹ certo: pugno: cęno. Alia sunt q̃ patiunt: sed nõ agũt: vt vapulo: pendeo: algeo: langueo: ⁊ hmõi.

Neurospaston vocant nõnulli cynocephalon. i. rosam canina: q̃ contra canis rabidi morsum vim maximã habeat. Fert ⁊ vuã nigrã: in cuius acino nerui habet. Lc.

Nex necis ꝑprie mors q̃ ferro fit: aut alia vi. Vnde necidatus dicit qui interfectus est. Fest⁹ tñ necidatũ intelligit: qui sine vulnere interfectus est. Vnde Auso. Sera venena toto potu abstulit Hannibalẽ nex. Sisen. Quĩ neq̃ mea nex neq̃ intercessio posse videt illorũ de mente reprimere audaciã. Lice. Insidiatori ẏo ⁊ latroni quę potest auferri iusta nex. Amb. lib. de paradiso. Nempe diabolo auctore neces videntur iustis hominibus ꝑparari.

Nexo as. ⁊ is. xui. xũ. ẽm Priscia. frequẽtatiuũ est a necto Virgi. lib. v. Nexentẽ nodis seq̃ in sua mẽbra plicantẽ.

Nexus a. um. participiũ. Virg. li. v. Vincula linea rupit. Quis innexa pedẽ malo pẽdebat ab alto. Nexus rus. vel nexus ri. in obligatiõe dicit. Lice. Cuniom. Cui⁹ qñ ꝑpriũ te esse scribis mãcipio ⁊ nexo. Idẽ ꝑ Murena. Q⁹ si in repetũdis quę mancipi sunt: is periculũ iudici pstare debz q se nexu obligabit. Nã vt testis est Liui. Mos erat Romę: vt q̃ soluẽdo nõ fuissent: addicebãt ẽneratori: cui seruirẽt quoad debitũ psoluerẽt. Et hi nexi appellabant: ducebãturq̃ i ergastula ad psoluẽdũ. Iar. Nexi sunt liberi q operas suas in seruitute ꝑ pecunia quã debebãt dño pstabãt.

Nexilis ⁊ hoc nexile. pe. cor. qõ nectiẽ: sicut textile qõ texit. Lucil. Nexilis ante fuit vestis qua textile tegimen.

N ante J

Ni ꝑ nisi subiunctiuo iungit. Est enĩ a nisi per apocopẽ factũ. Quãdoq̃ etiã indicatiuo: vt ni fallor. Vbi sciendum est: ꝙ ni: nisi: q̃ ⁊ pterq̃ semp repetũt eosdẽ casus q pcesserunt: vt quid est animal nisi corpus cũ anima concretũ? quid aliud quęris q̃ voluptatẽ? nulli placet pterq̃ mihi. Preter ẏo semp exigit accusatiuũ: vt nulli places pter me Ponit interdũ ni ꝑ ne. Virgi. Ni teneãt cursus. Plau. Ni stulta fis. Nisi principio sententię indicatiuũ desyderat: alia etiã subiunctiuum: vt vapulabis nisi caues: vl' caueas. Est autem compositũ nisi ex non ⁊ si: ⁊ significat si non: vel ꝑterq̃. Est enim coniunctio exceptiua licet quãdoq̃ ꝑ continuatiua vsurpetur.

Nice grece: latine victoria dicitur. Vnde nicephorus victorios⁹ quasi ferens victoriam.

Nicander nomen proprium: quasi victor vir.

Nicanor pe. p. oris genitiuũ facit. pe. cor. nomen proprium quasi victor.

Nicator victorios⁹: quo cognoiat⁹ est Seleuc⁹. Qui vt Appian⁹ inquit: in syriacis: in bello semp inuict⁹ extitit.

Nicolaus nomẽ ꝑpriũ quasi victor populi.

Nicarchus: quasi victor ꝑinceps.

Nicomachus pe. cor. victor pugnę. Quo noie dict⁹ fuit pater Aristotelis philosophi.

Nicomedes pe. pro. nomẽ proprium regis Bithynię Romanor amici: qui olim raso capite sumpsit pileũ ⁊ se Romanorũ libertũ vocauit. A quo Nicomedia.

Nicomedia ciuitas Bithynię a Nicomede rege: qui eã cõdidit appellata. Multi enĩ eodẽ noie sunt vocati: quem admodũ Ptolemęi ꝓpter ꝑioris claritatẽ. In huius ciuitatis villa magn⁹ Cõstantin⁹ obiit. Qui cũ vellet in Iordane fluuio baptizari: atq̃ idcirco Hierosolymam peteret mõte ꝑuent⁹: ab Eusebio Nicomediẽsi epo Arrhianę pfidię sectatore baptizat⁹ est. Quę res christiani principis fidẽ apud plerosq̃ in dubiũ vertit. Sed nõ est verisimile eum principẽ: qui per oẽm vitã suã Arrhiani dogmatis hostis fuerat: in extremo spiritu ei demẽtię ꝓsensisse: quã summo studio de suo imperio ꝑius eliminauerat.

Nicopolis: ciuitas Epyri: a victoria Augusti sic appellata: q̃ Cleopatrã ⁊ M. Antoniũ apud Actiũ ꝑlio superauit.

Nicophanes pe. cor. nomẽ pictoris: quasi vir illustris.

Nicostrata: quasi victoriosa exercitu. Quo nomie dicta Euandri mater.

Niceteria: sunt ꝑmia relata ex victoria: vt Torques. Iuue. Et Leromatico fert niceteria collo. νικητήριον enĩ ꝑmiũ victoria dicitur νικάω quod est vinco.

Nicia ⁊ Nicea vtroq̃ modo dicit ẽm Priscia. Et est nomen duarũ vrbiũ: quarũ vna est Gallię: alia Asię ⁊ Bithynię metropolis. Niceã prim⁹ Antigon⁹ Philippi fili⁹ condidit ⁊ Antigoniã noiauit. Postea Lysimach⁹ a noie vxoris Antipatri filię Niceã appellauit. Urbis ambit⁹ stadiorum decẽ fuit in figura quadrata: in cãpo sita. Habuit ętuo: portas ad rectos angulos: eximio lapide q̃ circa medium gymnasiũ positus erat: omnes quattuo: portę cernebant. Hinc iubẽte Cõstantino famosa illa synodus celebrata est trecentorũ ⁊ decẽ ⁊ octo epor̃: ⁊ perfidũ Arrhij dogma recisuz. Fuit etiã Nicias nomẽ viri: ὃ q̃ Theocrit⁹ ⁊ Zenobius ita scribit. ἤτοι τέθνηκεν ἢ Διὸς ἔσκεν γεγαμμα

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

τα τῶν μετὰ νικίου στρατευσαμένων εἰς σικελίαν οἱ μὲν ἀπώλοντο: id est vel interijt vel docuit literas militãtibus. cum Nicia in Sicilia multi interierunt.

Nicto is. ad canes ptinet cũ sentiũt odorẽ lepor seu pdicũ. Fest. Nictit vt canis ad odorãdũ feraz vestigijs leniter ingãniẽs. Enn. Nare sagaci sensit voce sua nictit, vltraqz.

Nicto as. frequẽtatiuũ est verbi niueo es. Et est nictare oculorũ z aliorũ membror nisu sepe aliqd conari. Pli. lib. xj. Plerisqz vero naturale est: vt nictare non cessent: quos pauidiores accipim⁹. Idẽ ibi. Granior es alitũ inferiore gena cõniuẽt eẽdẽ nictant ab angulis mẽbrana obeũte. Inde fiũt nictatio z nict⁹. Cõpositũ est Adnicto: qd est iuxta nicto. Fest⁹. Adnictat: sepe leniter oculo adnuit.

Nicerotianus delicat⁹ odor: amẽtũ z vnguẽtũ: dictũ ab artifice pbo Nicerote. Mar. Laudas pĩguia niceroti ana

Nido: odor z puto: vstrinz z rei vstulatę: vt apud Virg. lib. xij. Illi ingens barba reluxit Nidor: ẽqz ambusta vedit. ppie tñ de carnib⁹ assis i culina z ceteris epulis coctis dr a nitore ignis. Mar. Pasceris z nigrę solo nidore culinę.

Nideo es. dui. Cui⁹ cõpositũ est Renideo in frequẽtiori vsu. Et modo significat splendeo. Sta. lib. x. The. Emicat effigies z sparsa orichalca renidẽt. Pli. lib. vij. Neqz in re/cessu gẽmę: aut in delectu renidente. Nodo redoleo. Hor. Nec mea renidet in domo lacunar.

Nid⁹ auiũ domiciliũ: a nidore: vt putat: qz mali odoris sint auiũ cubilia. Quãdoqz tamẽ nidus accipit p ipsa aue: quasi cõtinẽs p contẽto. Virgi. Ipseqz volãtes Ore ferunt dulcem nidis immitibus escã. Quãdoqz p quodã vasis genere a nidorũ similitudine. Mar. Nymphaqz e lucana fontiũ allata nidos implent. Et nidi dicunt: in qbus merces in tabernis separatim tenentur. Mar. De primo dabit alterove nido rasum pumice purpuraqz cultũ.

Nidulus dimi. paruus nidus. Bel. De auiculę nidulo.

Nidifico as. nidũ facio. Vir. Sic vos nõ vobis nidifica

Nidulor: pe. cor. idẽ qd nidifico. Pli. li. xj. Alitis aues. ud rursus eorũ genus q e simo ingẽtis pilas auersi pedib⁹ volutant: paruosqz in his cõtra rigorẽ hyemis vermiculos fetus sui nidulant. Aliquando nidulari est ouis incubare. Mar. Prima dies: deinde illos quibus halcyones hyeme in aqua nidulant: eos quoqz septẽ esse dixit

Niger ppie fusc⁹ dicit: est em cõtrarius albo. Per trãslationem tamẽ ponit quãdoqz p nocuo. Iuue. Instituiqz rudes melior locusta ppinquas Per famam z populũ nigros efferre maritos. Quãdoqz p nocio. Virgi. Et nigris exesa chelydris Creta. Nõqz p malo. Iuue. Nigrũ in candida vertunt. Solebãt em pisci qd bonũ z laudabile erat creta vel alba linea notare. Cõtra qd turpe finisset: nigro signabant. Unde Persi. Quęqz sequẽda forẽt z quę vitãda vicissim. Illa prius creta: mox hęc carbone notasti.

Nigellus a. um. diminutiuũ: quod est parũ nigrũ.

Nigredo: nigricies z nigricia: ipse color fuscus. Cui Pli. Capillorũ nigriciam dixit.

Nigror ipsa nigredo. Lice. lib. j. de diui. Noctisqz z nimborũ occęcat nigror.

Nigreo es. a quo nigresco: niger fio. Clau. li. iij. Nũc sibi mutatas liceat nigrescere vestes. Col. Oliuę cum nigrue/rint sereno cęlo distringere manu cõuenit.

Nigro as. nigrũ facio. Cui denigro as. Hiero. Denigrata est facies. Interdũ nigrare est nigrũ esse. Col. lib. vj. Parãdi sunt boues nouelli quadrati magnis mẽbris: cornib⁹ pceris z nigrantibus z robustis: naribus refimis: patulis: cernice: lõga z torosa: palearib⁹ ampl⁹ z pene ad genua p/missis: pectore magno: armis vastis: capaci z tãqã ĩplente vtero: lateribus porrectis: lũbis latis: dorso recto planoqz: clunibus rotũdis: crurib⁹ cõpactis: arrectis: sed breuiori/bus poti⁹ qã longis: nec genib⁹ improbis: vngulis magnis candis longissimis z setosis pilosisqz: corpore dẽso breuiqz coloris rubei fuscive: tactu corporis mollissimo Pli. lib. ix. Rubens color nigrante deterior.

Nigrefacio is. z nigrefio notę significationis.

Nigrico as. pe. cor. aliquantũ niger sum. Pli. lib. x. Turibus pręcipua: colore nigricans: sola aglaz fętus suos alit: id est aliqua nigredine tincta.

Nigris fluuius est: a quo nigretes populi cognominati sunt. Dictus Nigris ppter solitudines nigri pulueris eminentibus interdũ velut exustis cautibus.

Nigris fons est in Aethiopia quem nõnulli caput Nili esse autumauerũt. Lc.

Nihilũ: ex nõ z hilũ cõponit: qd significat vllũ. Lice. li. Tus. Illud saxũ qd Sisyph⁹ sudãs mitẽdo: nec ꝓficit hilũ. Sunt q putant hilũ significare illud qd grano fabę adheret. Alij pẽnę modulũ intelligi volũt: ex quo nihilũ z nihil p apocopẽ qd significat quãtitatẽ: vt nihil vini habeo. Inuenit etiã p aduerbio negãdi positũ. Tere. Nihil circuitione vsus es. i. nõ. Inuenit etiã nihil indeclinabile z trũ generũ: quasi qui ne hili quidẽ est: hoc est nulli⁹ ptij aut vtilitatis dũ audieramus: nec vbi esses.

Nihilomin⁹: nõ min⁹. Lic. Figulo. Tñ nihilomin⁹ eis cõficio: curis: vt ipm qd vitã peccare me existimẽ.

Nil syncopatũ est a nihil. Et mõ nomẽ est: vt nil bonitatis habes. Mõ aduerbiũ. Tere. in An. Nil me fallis.

Nihil facio: nihil ęstimo. Lc.

Nilus Aegypti fluuius: a Nileo rege sic dict⁹: vel a nouo inferẽdo luto qp sua inundatione totã feracẽ reddat Aegyptũ. Vñ Ser. Nilũ dici ęstimat quasi νέον ἰλύν: hoc est nouus trahentẽ limũ quo ꝓlimet: hoc est limo obturet Aegyptum z oppleat. Eustathius inter pres Homeri pariter z Dionysij lib. v ci in Dionysio sic scribit: ῥοὸς δ' ὅτος μὲν λέγεται νείλου τὰς πηγὰς μὴ γινώσκεσθαι. διὸ οὐ λέξαντος ἔχει φάσι τοῦτου τὰς πηγὰς δοκῶ λέφκειμ οὐ λέξοδότας ἑλλήνων ἕτεροι δὲ φασὶ τὸν νεῖλον ἐκ τῶν τῆς σελήνης ὕτων ἐκ τῶν σελινιάιων ὀρῶν ἄγεσθαι. id est Herodotus quidẽ dicit Nili fontes non cognosci. Quapropter neqz ipse scire ait hui⁹ fõtes. Video: dicit neqz ego neqz qsqz grecor⁹ diuisę huius fontes. Alij aiũt Nilũ ex lunę motib⁹ duci. Unde est et maioribus totius orbis fluui⁹: a quibusdã Geon or: qsi terra quantea. Mela vocabat. Habet septẽ ostia. Vir. Et septẽ geminum turbãt trepida ostia Nilum. Noia ostiorũ hęc sunt. Canopicũ: Bolbiticũ: Sebeniticũ: Phęlusiacũ: Mẽdesicum Tanicũ: z Pelusiacũ. Nascit in mõte inferiore Mauritanię nõ lõge ab oceano: stagnãte ibi lacu: quẽ vocãt Niliden. Deinde cõdit se itinere aliquot diez: rursumqz erũpit alio lacu maiore in Mauritania cesariẽsi. Interqz arenis receptus p deserta. xx. dierũ spatio ferꝛ ad primos Aethiopas z denuo ꝓsilit fõte q Niger dr. Inde Aphricã ab Aethiopia secãs Aethiopas: sic plęraqz insulas facit qrũ clarissima est Meroe: cui⁹ Metropolis etiã Meroe vocat. Postqã se ages oib⁹ auxit Nil⁹ appellat. Beniqz mitis ostijs ferꝛ i mare ęgyptiũ. Aegyptiqz inferiorẽ partem dextra: lęuaqz diuisus amplexu suo determinat. Canopico ostio ab Africa. Ab Asia peluſiaco: ꝓpter qd aliq Aegyptũ iter insulas posuere: ita se diuidẽte Nilo: vt triquetram terrę signũ faciat. Idcirco multi Aegypti. Δ. grece literę similitudine Delta vocauerũt. Augeꝛ Nilus certis dieb⁹ mirũ in modũ: z per totã spatiatus Aegyptũ fęcundissimus innatat. A Nilus sunt adiectiua: niloticus a. um. vt nilotici pisces: z niliacus penul. cor. a. um. Mart. Niliacis primũ puer hic sit natus in oris. Nili qz apud veteres capiũtur ꝓ fossis in Indis circundatis: pro septis siue pro canalibus aquarũ altiũs deductarum: quos Romani intra domos dẽducebant. Vide in dictione Euripi.

Milton gẽma est colorem habẽs fumidę topazij: aut aliquando malleę. Lc.

Nimbus repentina z ꝑceps pluuia. Nonii z pro vẽto. Virgi. Nimborum in patriam loca fęta furẽtibus austris Aeoliã venit. Interdũ pro nube qua dij solẽt in terras descendere. Luci. Cũ nimbo cęlitus descendit Iuppiter. Et nimbus vasis genꝰ quo vina: vnguẽta: z alij liquores sunduntur. Mar. A Ioue q venit miscẽda ad pocula largas fũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

det nimbus aquas:hic tibi vina dabit.¶Hinc nimbosus a. um.Vir. Fluctu nimbosus Orion.i.pluuiosus:vētosusve.
¶Nimbifer:hoc est ferens nimbos.Lc.
¶Nimblis insula non longe a Giaro: quam Callimach⁹ Agatusam vocat.Lc.
¶Nimis ⁊ nimiū nomē loco aduerbij augēdi:⁊ p vitio dicuntur:significatq; plus satis.Terē.¶Ne qd nimis. Dicit ⁊ nimi⁹.a.um.vt nimi⁹ labor exhaurit vires.Et nimietas.
¶Nimirū aduerbiū cōfirmādi:ℏ est sine dubio:certe.¶Poteſt etiā solui:vt dicat.¶Nimirū nō est mirū.¶Nā ni significat ne:⁊ ne ſcat nō:vt ¶Plau.¶Ne vult ꝓ nō vult.Aliqn̄ ad rē/sponsionē adhibet.Quinti.Dem⁹ id qd nullo mō fieri pt: id est ingenij doctrinę studij pessimo atq; optimo viro: vter melior dicet orator:¶Nimirū q homo quoq; melior.
¶Ninive pe.cor.vrbs Assyriorū quā ędificauit Assur egre diēs de terra Senaar:a ¶Nino rege sic dicta:vt scribit Augu.Est ⁊ alia ciuitas Judęorū in angulo Arabię:quā nūc corruptę ¶Ninuē vocāt:⁊ in grō ¶Ninives facit. Vñ Aug.li. xv.de ciui.dei.¶Ninives ciuitatis magnę ¶Nin⁹ Beli fili⁹ cō/dito:nomē ex illi⁹ noīe deriuatū est: vt a ¶Nino ¶Ninive vocaret.Et populi in ea habitātes ¶Ninuitę pe.p.dicunt.
¶Ningo is.vel ninguo is.xi.¶Pasci.¶Ninguo ąq; ninxi vñ ⁊ nix.Sicut a duxi dux:a rexi rex.Virgi.lib.ij.geor.¶Interea toto nō seci⁹ęqre ninguit.Sūt etiā q ninguo dicāt a nīgue:cui⁹ ntūs é ninguis qd antiq ꝓ nive vsurpabāt.Lucr. Albas effundere ningues.Apul.in primo herma. Aspera hyems erat:oīa ningue canebāt:nūc dicimus nix.
¶Ninguidus a.um.idē qd niualę:qd ninguib⁹ abūdat.
¶Ningulū veteres dixere quasi nec vllū.¶Parti.¶Nec ningulis mederi queat.Lc.
¶Niobe:nomē filię Tātali sororis ¶Pelopis vxoriſq; Amphionis:quę in saxū versa est ex dolore:vt poetę fingūt:cui ex ſecundissima matre ad orbitatē redacta extinctos vidit ſet filios filiasq; ois:quos Apollo ⁊ Diana sagittis cōfixerant:quę in saxū versa dicit:quoniā ex nimio dolore attonita obmutuit:ac veluti lapidescēs malis diriguit.A Sta. in ſyluis Sypileia mater dicta ¶Niobe:quoniā facta saxea turbine vēti.In Sypilū patriā rapta est:vbi fixa cacumie mōtis.Liquit:⁊ lachrymis etiā nunc marmorea manant.
¶Niphates pe.p.ro.Scythię fluuius. Quo etiā noīe dict⁹ est mons Armenię:ex quo Tigris nascit: vt refert Strab. Virgi. Addā vrbes Asię domitas pulsumq; ¶Niphatē. Bi/cuis ¶Niphates a niuibus ἀπὸ τῆς νιφάδος.
¶Niptra dicunt lauacra:a νίπτω:qd significat lauo: quo noīe dicta est tragedia ¶Pacuuij quā allegat Lice.li.ij. tus.
¶Nis ꝓ nobis veteres scripsere.Sicut im ꝓ eū.Lc.
¶Nisi:dictio exceptiua.Vide sup:a in dictione ni.
¶Nissa:vrbs q̄ ad mediterraneā iacuit sup:a Trallis ad orientē:⁊ maxima ex parte mōti accubuit:torrente quodā diuisa q conuallē efficit.Ex hac fuerūt Apollon⁹ philoſophus stoicus ¶Panętij familiaris:⁊ ¶Menecrates Aristarchi discipul⁹:⁊ Aristodem⁹ ei⁹ fili⁹:qui valde senē iuuenis adinodū audiuit Stra. Itē Sostrat⁹ Aristodemi fi:⁊ ali⁹ Aristodem⁹ ei⁹ ꝓsobrin⁹:q magnanimū ¶Pōpeiū eruditiuit.
¶Nisę:loc⁹ in ¶Mediaan q̄ pulcherrimi eq nascebant.
¶Nisęe nomē nymphę.Vir.¶Nisęe Spioq; Thaliaq; Ly
¶Nisyrus .pe.cor.parua insula non longe a (modoceq;. Coo .in qua optima vina fiunt.
¶Nisus nomē regis ¶Megarensiū:qui vt in fabulis ferē:in auē sui noīs cōuersus fuit.Virgi.lib.ij.Geor.Apparet liquido sublimis in aere nisus. Hic alio noīe haliętus dicit.
¶Nisus a.um.participiū est a nitor eris.
¶Nitor eris.nixus ⁊ nisus.Et est niti conari:qd vernacula lingua dicim⁹ pōtare.Virgi.¶Post valido nitens sub pōdere fagin⁹ axis Increpat.Interdū firmare:sustētare.Vir. Ille vides pura iuuenis qui nititᵉ hasta. ¶Per translationez Lice.Tu eris vn⁹ in quo nitat ciuitatis sal⁹.i.sustineat.Interdū ambulare.¶Pacu.Ardua per loca agresti ac trepidā te gradu nitit.Interdū volare.Virg.lib.iiij.¶Hic primū paribus nitēs Cyllen⁹ alis Cōstitit.Interdū fulciri.Lic.li.j. offi.Est igit adolescētis maiores natu vereri: ex hisq; deligere optimos ac pbatissimos:quorū consilio atq; authoritate nitat:id est fulciat:gubernet:instituat.¶Huius cōposita sunt Anmitor::cōnitor::qd est totis viribus nitor .Lice.li.iij. offi.Quare quātū cōniti anio potes:quātum labore cōtēdere:si discēdi labor est pot⁹ q̄z volūtas:tū fac vt efficias. Enitor pario.¶Plau.in Amp.Geminos Alcumena enitit. Var.lib.ij.de re rus.Faciendūq; septa secreta ab alijs quo enitētes secludere possis.itē q̄ corpore egro. Aliqn̄ est cum conamine absolvor:.Vñ Enixę dicunt mulieres ꝙ partus dolore levatę sunt.Itē Eniti est extra vel pfecte opari:pficere.Sal.i Jug.Ab adolescētia ita se enixū: vt ab optimo quoq; ꝓbaret.i.pfecte exercitū vel operatū.Col.li.ij.Sed nec in media parte versurę cōsistat:detq; requiē in sūma: vt spe cessandi totū spatiū bos agili⁹ enitat.i.exaret:perficiat.¶Hinc Enixe aduerbiū qd ⁊ enixū dicit.Lice.Ego illos malos ⁊ audaces semp enixū cōtra fortunas atq; honores huius ordinis oia fecisse sentio. Jnnitor:inhęreo:firmor:.Col.lib.vj.Quo plus solis medię arbores quib⁹ vitis applicata ⁊ religata innitit:accipiāt. ¶Hiero.ad Julianuz. Vidit scalā de terra vsq; ad cęlū:⁊ desup innitentē domi/nū:vt lassis man⁹ porrigeret.Obnitor:cōtranitor:obluctor induror::obfirmor:.Virgi.li.iij.geor.Versaq; in obnixos :vrgentur corpora vasto Cū gemitu:cōtra obluctātes. Augu. lib.ij.de ciui.dei.Quorū dicta cōtraria si toties velimus refellere:quoties obnixa fronte statuerūt nō cogitare quod dicāt:ou quocūq; mō nostris disputationib⁹ cōtradicant. ¶Hinc aduerbiū obnixe qd significat cuz conatu:instanter quātū possibile est cōtra conantē.Terē.in An.¶Pedib⁹ innibusq; obnixe oīa facturū.¶Pernitor:: valde nitor. Serui. ¶Pernix:pseuerās a pnitēdo tractū est.¶Renitor::ptra nitor. ¶Hiero.ad Julianū.Si huic cōsilio nostro vel amic⁹ vel aſsecla vel ꝓpinquus renitit:⁊ te ad delitias reuocat:intelligito eū nō de tua anima:sed de suo vētre cogitare.Subnitor:: suffulcio.Virg.lib.iij.¶Parua ¶Philotetę subnixa ¶Detia muro.Aliqn̄ est sursum nitor.Cęcil.lib.anna.Ea latini subnixo alio ex victoria cōsiliū ineunt.Et habēt pe.p.ro.
¶Nixus a.um.participiū.¶Nix⁹ us.nomē:⁊ significat partum.Virgi.¶Haud ſętus nivibus edunt/
¶Nixurio is.pe.cor.nixurij:niti volo seu cupio:aut conor facere.¶Nigid.¶Nixurit qui niti vult:⁊ in conatu ſępius aliq̄
¶Nitor::splendor: in quacūq; re dicit. Lice.in (re ꝓpellit. Cato.Tū Lysandrū intuentē purpurā eius ⁊ nitorē corporis.s.Lyri.Col.lib.ij.Cerū ex his maxime ferendū qd robus dicit cum ⁊ pondere ⁊ nitore prēstat.
¶Niteo es.nitui splēdē⁹:cult⁹:polit⁹ sum.¶Hic nitesco nitidꝰfio.Cōposita sunt Eniteo:qd est extra seu valde niteo ¶Per trāslationē vo enitere significat celebrē eē.Ci.lib.iiij. ad Here.¶Huc ℏ signi est ipos artis scriptores non putasse vnū potuisse in oīb⁹ elocutiōis partib⁹ emitere.¶Hinc enitesco.Sal.¶Postremo Cęsar bellū exoptabat vbi virt⁹ enitescere posset.Interniteo in medio niteo.¶Pli.Tūc em̄ tellure internitēt:q: his vētis maxime arenę mouent.Et habēt
¶Nitidus a.um.splendidus.Col.li.ij.Far qd ap (pe.cor. pellatur clusinū:candidioris ⁊ nitidi coloris.¶Hinc nitidi/tas.Acti⁹.Formę nitiditate prēcharus regi.
¶Nitido as.nitidū facio.Col.li.xij.Ferramēta detersa nitidentur:atq; rubigine liberent.
¶Nitedula:aīal muris exigui gen⁹:sicut docet Ser.Lice. ꝓ Sex.Ut illa ex vepreculis extracta nitedula rempu. conaret arrodere.Est ⁊ nitedula cincindela q̄ noctu lucet.
¶Nitria:Aegypti regio:⁊ nomē duarū vrbiū sup ¶Dem/
¶Nitrū:vt qdā putāt:a ¶Nitria vbi nasci solet: ὀr. (phim. Hoc nō multū distat a salis hamoniaci specie:qd nōnulli existimāt esse salis gen⁹.Sicut em̄ sāle in littore maris fervor ꝓficit solis:durādo in petrā aqs marinas:ita in nitria: vbi ęstate pluuię plixiores tellurē infundūt :ardor nimius aquas excoquit in petrā sali simillimā :sed nihil gelidi rigoris:nihil salsi saporis habētē:q̄ tñ iuxta naturā sal'dura/re in caliditate : ⁊ nubiloso aere fluere ac liquescere solet.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Sunt qui dicãt nitrũ apud Medos caneſcẽtibus ficcita/te cõuallib⁹ fieri. Plí. lib. xxx. Sal ↄ nitrũ ſulphuri conco ctum in lapidẽ cõuertit. Et itẽ liquatũ coquẽtes ex eo va/ſa faciũt. Ex nitro medicinę fiũt ↄ ſordes veſtiũ corporũq; lauant. Cũ apud Eſaiã. Si laueris te nitro: ↄ multiplica/ueris tibi herbã borith: maculata es iniqtate tua corã me.

Nix quaſi noua: græci eñ νεόν nouũ dicunt. Antiqui ta/men ningnis is. declinabant.

Nixidos appellabant quos putabãt pſidere partẽtũ ni

Niueus a. um. quod eſt ex niue: vt maſſa ni (xibus. Lc. uea. Licet quandoq; pro candido ponatur.

Niualis ↄ Nivale eiuſdem ſignificatũ: vt aqua nivalis. Gel. Qui aquã nivalẽ frugib⁹ ſane ↄ arbor ib⁹ ſęcũda dice ret: ſed hoibus potu nimio inſalubrẽ eſſe. Colu. lib. iiij. Ni uale cęlũ dixit qđ ſępe nues inducit. Ait eñ. Cęluz porro neq; nivale vinea: neq; rurſus ęſtivoſum deſyderat.

Niuat⁹ a. um. qđ eſt niue refrigeratũ. Sue. in Nero. Re/fotus ſępius calidis piſcinis: ac tẽpore ęſtivo nivatis.

Nitoſus a. um. locus in quo ſunt frequẽtes nives.

Niueo es. xi. ctum. a quo cõnitueo. Vide in dictiõe nicto.

N ante O

No nas. aui. atũ. cũ cõpoſitis. vide in dictiõe nato as.

Nobilis: quaſi noſcibilis: a noſco. Vnde ↄ pro noto po nitur. Virg. Eſt loc⁹ Italię medio ſub montibus altis Nobilis. Sic illuſtris: egregius: inſignis: pręcipuus: ſingularis: cognitionis nõ meriti ↄ laudis noĩa ſunt: quia tam de fla gitioſis qđ de claris dici inueniunt. Vnde ↄ p digno ↄ ex/cellenti in quacũq; re ponit: ſiue bona ſiue mala. De bo/na: vt cũ ad generis dignitatẽ refert. Sallu. Nobili gñe na tus fuit. De mala Liui. Nobilis ille clade Romana loc⁹. Mar. Nobilis hęc eſſet pietatis rixa duob⁹. i. excellẽs ↄ di gna notitia. Hinc nobilitas q̃ eſt generis vel alteri⁹ rei ex/cellẽtia ↄ dignitas. Colu. lib. iiij. Dephẽdi põt nobilitas in guſtu. His cõtraria ſunt. Ignobilis ↄ ignobilitas.

Nobilito as. nobilẽ facio: dignitatẽ addo: deco/ro. Apul. Quẽ non excellẽtia generis: ſed mo/es: virtuteſq; nobilita uerunt. Aliq̃n notũ facio. Cice. lib. ij. offi. Teſtis eſt Pha/laris: cui⁹ eſt pter ceteras nobilitata crudelitas. Hinc⁹ com poſitũ eſt Denobilito: qđ eſt vitupo. Terẽ. in Ey. Tu iã pẽ debis q ſtultũ iſtũ adoleſcẽtulũ denobilitas flagitijs.

Noceo es. cui. itũ. Nocere ſignificat obeſſe. Col. li. ij. Nõ nocebit ei nocturnis roribus: aliisve ex cauſis dũ a peco/re ↄ anib⁹ vindicet. Significat etiã a maleficio nõ abſtine re. Cũ nocẽtes dicunt q iniuriã aut maleficiũ cõmiſerunt. Innocẽtes q ab omni iniuria maleficiove abſtinẽt. Inno/centia: integritas. Sal. Vbi q̃ Metell⁹ agebat ex nũtijs ac cepit: ſimul ↄ de innocẽtia ſua certio: Romę fact⁹ diffide/re. Ac tũ demũ verã deditionẽ facere conatus eſt.

Noctes Atticę Gellij opus: qđ noctu quę diu cum alijs conuerſando diſcuſſerat ſcripſit. Lc.

Nocuus qui nocet. Innocuus qui non nocet. Quãdoq; tamen paſſiue ſumitur.

Noctua auis a tẽpore noctis dicta: quo canit vel volat. Prouerbiũ ẽ Noctuas Athenas portas: ac ſi diceret. Aliquã mari ũgis. Ferũt eñ noctuaz maximã copiã Athenis eẽ.

Nocticorax ſeu nyctico/rax corrupte nocturnus interptat. Nigra auis ac ſola clamans ↄ nocte volat. νύξ νυκτός nox latine dicit. Hiero. in Deutro. Tanq̃ diuerſa inter ſe po/nit: noctuã nyctico/racẽ ↄ veſpertilionẽ: ſed corrupte ſic dr. Nam Suidas. νυκτικόραξ εἶδος ὄρνεου ἐξημικοῦ ὃ τὰς οἰ κουμένας φεύγων τῶν ὁ ικῶν ταῖς ἐρήμοις. i. Nycticorax auis gen⁹ habitatas domos fugiẽs: deſertas incolit.

Noctifuga: qui noctem fugit. Lc.

Noctipuga Lucil. vocauit obſcęna: q̃ noctu pungant: atq; excitent Venerem. Lc.

Noctiluca pen. pro. dicitur luna quę noctu lucet. Quo ↄ nomine dictũ eſt animal parũ: quod eſtate dum volitat: lucet. Alio nomine Mitedula appellat.

Noctivagus pe. cor. qui nocte vagatur.

Noctu p nocte nominaliter vtebant antiq. Quadrigari us. Conuenit ſenatũ noctu multa domũ dimitti. Plau. in Men. Aliut ſaliſum euenit ſomniuz qđ noctu hac ſomnia ui. Noctu vo adverbiũ ſignificat p noctem. Sal. Diu no/ctuq; labo/rare: feſtinare. Aliq̃n nox p noctu: vt eſt in. xii. ta bulis. Si nox furtũ factũ ſit: ſi in aliquis occiſit: iure cęſus eſto. Vbi in accuſatiuũ dixerũt ab is: ↄ occiſit p occidit.

Nocturnus a. um. quod eſt noctis: vt nocturna lux. Sic a die diurnus. Clau. Omnia quę ſenſu voluuntur vota di urno Tempore nocturno reddit amica quies.

Nocteſcere eſt obtenebrari. Furius. Omnia noctescit tenebris caliginis atrę.

Nod⁹ pp. ie ligatura: q̃ nõ facile ſoluit. Vnde nodo as. Et cuius ſimilitudine nodus in arbore dicit groſſior ille ęſt call⁹: vbi veluti colligati ſimul rami eſſe apparebãt. Col. lib. iij. Eius imã partẽ quã in terrã dimiſſurus es: acutiſ/ma falce iuxta nodũ rotũda plaga amputato. Hinc eſt ve tus illud puerbiũ. Nodũ in ſcirpo qris. Per translationez vo nodus accipit p ęnigmate ſeu qſtione aliqua difficili. Et nodus in exercitu dicit denſa peditũ multitudo: q̃ nõ facile poſſit reſolui. Nod⁹ Herculis dicit in quo neq; prin cipiũ: neq; finis cõſpicit: quaſi indiſſolubilis ſit. Al nodoſi unt Enodis: inenodabile: internodtũ. Nodulus diminuti uũ. a q̃ aliud nodell⁹ nodoſus a. um. qđ multos hz nodos.

Nodo as. nodos facio: ligo in nodos. Lactã. de opi. De us igit ſolidaméta corp̃oris: quę oſſa dicunt: nodata ↄ ad iuncta inuicẽ neruis alligauit atq; cõſtruxit. Virgi. lib. iiij. Crines nodant in aurũ. Huius cõpoſita ſunt Enodo: qđ nodatũ erat: ſoluo. Per translationẽ ſignificat declaro: ↄ pono. Gel. lib. j. Ad hunc modũ Julianus enodabat dijm dicabatq; veterũ ſcriptorũ ſentẽtias: quas apud eũ adole ſcẽtes lectitabãt. Cice. li. ij. ad Here. Deinde cõtrarię legis enodabimus volũtatẽ: ↄ eã trahemus ad noſtrę cauſę cõ/modũ. Interdũ enodare eſt ſine nodis: qui in arbore: bus ſunt facere. Col. lib. vj. Quę vlm⁹ appoſitiõe: vnde puene rint leuiſſimę virgę falce debẽt enodari. Cõnodo ↄ inno/do ſunt eiuſdẽ ſignificationis cũ ſimplici. Et hñt pe. p.

Noegeũ amiculi genus cãdidi. Cũ etiã p candido qui doq; ponit. Liui. Lachymas de ore Noegeo terſit.

Noes fluuius Thracię in Iſtrum fluens.

Noeolę: papillę quę ex faucibus caprarum dependent barbaſi/rilium vocatur.

Noenõ veteres p nõ dixere. Var. Si hodie noenõ venis cras quidẽ ſi veneris dies eſt natalis ſortis fortunę. Lucil. Sed tamẽ hoc dicas ſi noenõ quidẽ moleſtũ eſt. Lc.

Nolo ex nõ ↄ volo p q̃ veteres nevolo uis. ult dicebãt. Plau. Filiã meã tibi deſpõſatã eẽ audio niſi tu nevis. Lc.

Nomę hulcera q̃ depaſcũt: vorãtq; ſecũdo cor⁹.

Nomades pe. cor. populi in Scythia Europę: quoz vi ta oĩs in paſcẽdis gregib⁹ habet. Sunt etiã pp̃a in Aethi/opia: vt Plí. lib. vj. ſcribit. Hiero. Nomades ↄ Troglody/tę ↄ Scythę ↄ Hunnoz noua feritas ſemicrudis veſcunt carnib⁹. Dicti Nomades a verbo græco νέμω: qđ ẽ paſco.

Nomẽ quaſi nouimẽ: a noſco: q: notitiã faciat. Nã p id quicqd noĩamus: agnoſcit. Vel nomen dicit notamẽ. Aut a græco qđ eſt ὄνομα abiecta o. Et habet multas ſignifica tiones: quarũ vna talis eſt: quę ineſt appellatioi rei oĩm. Eſt eñ nomẽ pprũ vocabulũ ſingulorũ. Virgi. Cui nomi na mille Mille nocendi artes. Idem Nomẽ aui referens Mamus. Verba autẽ noſtra rerũ noĩa ſunt: vt ſalio: curr/ro. Vtiq; his oĩbus noĩbus res ſignificant. Vnde is ſapiẽ/tiſſimus iudicatus eſt: qui rebus noĩa impoſuit. Cũ omne quod logmur. i. oẽs partes oratiõis rei noĩa ſunt. Alia no minis ſignificantia eſt qua vnã partẽ orationis ex octo vi demus eſſe ſignatã: vt nomẽ: pronomẽ: verbũ. Tertia no/minis pprij: vt hoĩs ↄ deorũ. Quarta quadripartita eſt: q̃ vnaquęq; perſona ſine alterius cõmunione ſignificat. Qđ Lice. lib. Rhe. ſic diffinit. Nomen eſt quod vnicuiq; pſonę attribuit: quo quęq; ſuo pprio ↄ certo vocabulo appellat. Ergo vt pprũ pſonę hoc nomẽ ↄ certũ ſit p quattuor: ten

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ditur. ¶Prenomen: Nomen: Cognomẽ: & Agnomẽ. ¶Prenomen interdũ vna: interdũ duabus: interdũ trib⁹ literis cõtinetur. C. vt Caius. Gn. Gneus. Sex. Sext⁹. Fuitq; nõnulla ratio ꝓnominis. Nã & Quintũ ideo dixerunt: q̃ quinto fortassis loco nat⁹ eẽt. Luciũ: q̃ in initio lucis exort⁹. Gneũ a corporis effigie. Cognomen maiorũ est tractũ ex familia vel sanguine: vt Corneli⁹ ex cornelijs. Nomẽ vt propriũ ꝓsonę est: qõ propriũ gentiliũ: hoc est qõ originẽ gẽtis vel familię declarat: vt Cice. Scipio. Agnomẽ extrinsecus venit. Et hoc trib⁹ modis. Aut ex animo: vt Supbus: Pius. Aut ex corpore: vt Crassus: pulcher. Aut ex fortuna: vt African⁹: Gottic⁹: Thanus: Numantin⁹. A deuictis gentibus: sed hoc raro vsurpat. Cognomẽ nãq; siue cognomentum potiusq̃ agnomẽ dicit. Cice. Scipio ille cui Africano fuit cognomẽ. Idem. Teq; non cognomẽ solũ Athenis deportasse: sed humanitatẽ & prudentiã intelligo. His quattuor partibus personę ꝓpriũ: & certũ nomen includit. Vt Publius ꝓnomen: nomẽ Scipio. Cornel⁹ cognomẽ. Africanus agnomẽ. Qui autẽ ꝓnomen: nomen & cognomen tñ ponunt: dicũt Publius prenomẽ esse: Cornelius nomen: Scipio cognomẽ. Et nomẽ quidẽ atq; cognomẽ omniũ eiusdem familię cõmune erat: ꝓnomẽ ꝙo tñ singulo. Et ideo ꝓpriũ nomẽ quo se inuicẽ gẽtiles vocabãt. ¶Pater appellabat ex duob⁹ filijs alterũ ¶Publiũ: alterũ Luciũ. Nec aliter inter se fratres ipsi vocabãt. Quidã etiã a vestimento cognomẽ sortiti sunt: vt Ant⁹ni⁹ Caracalla Quidam a pecore maiori: vt ¶Porci⁹: Scropha. Quidã a pecore maiori: vt Equitius: Taurus. Quidã a piscibus: vt Sergius: Orata: Murena. Quidã ab arboribus: vt Frontin⁹. Quidam ab ea re quã optime fecerẽt: vt Fabius: Lentul⁹: Licero. A pinsendo ¶Pilũnus: qui prim⁹ pilũ inuenit: & multa hmõi. Est quãdo nomẽ ꝓ decore: cognatione & dignitate ponat. Virg. Auulsumq; humeris caput & sine nomine corpus. Interdũ ꝓ generositate. Idem lib. ij. geor. Aut pomis sua nomina seruant. Interdũ ꝓ nobilitate generis: ex qua fit nomen quod famã significat. Idem. Et nos aliquod nomenq; decusq; Gessimus. Et illud: melius est nomẽ bonũ q̃ diuitię multę. Interdũ ꝓ gente. Virg. Hostrũq; in nomẽ ituras. Interdũ ꝓ debitore seu debito: aut credito qõ fęneramus: quoniã nomina eorũ qui vsuras soluturi erãt: in calendario fęneratoris scribebant. Et simili modo quicũq; aliqd debebat. Cice. Titulo. Vt bonũ nomẽ existimet ad ptus: id est bonus debitor. Sueto. Et quę in singulos annos stipendij nomina imposuit.

Nomino as. appello: nomẽ impono. Lac. lib. iiij. Si aũt diuin⁹ nõ sit: ne de⁹ qdẽ sit vñ ipsa diuinitas nomẽ habet. ¶Dic de nomine: qõ idẽ est qõ nomine: seu nomẽ alicui⁹ habeo. Col. lib. iij. Quippe vniuersę regiões regionũq; singulę pene ptes habẽt ꝓpria vitiũ genera q̃ ꝙsuetudine sua denominant.

Nominatim ꝓ singulorũ nomina. ¶Pli. Cũ villico omnes nominatim assignati essent. Dicit tñ & de vno: vt tenẽs cruentum pugionẽ Brutus nominatim Ciceronẽ inclamauit. Cice. lib. iij. offi. Quicqd eñ est in pdio vitij: id statuerũt si vẽdito: sciret: nisi nominatim dictũ esset: pstari oportere.

Nomẽclator: a nomẽ calando. i. vocãdo: qui memoriter vnũquęq; nominatim vocare didicit: vtputa in foro reos: in cõuiuio cõuiuas. Apul. Et ad nomẽclatorẽ mox citati venerunt. Horũ opera vtebant potissimus candidati: vt sibi in prensando suffragatores nomina ciuiũ suggererent. Unde laudatur Cato ꝙ legẽ seruauerit quę candidato nomẽclatores adesse vetat: vt per seipm sine nomẽclatore nominatim salutaret cives Romanos. Hi & farctores quoq; dicebantur: q̃ salutatorũ nomina: vt ait Festus: velut infarcirẽt petitorum auribus. Hinc nomenclatio & nomenclatura ꝓ nuncupatione & nominatione. Col. lib. iiij. Quare prudẽtis magistri est eiusdẽ nomẽclatiõis aucupio quo potiri neq̃at studiosos non demorari. ¶Pli. li. ij. Jouẽ quidẽ aut Mercuriũ aliterve alios inter se vocare & esse cęlestis nomẽclaturę.

Nominima. Vide Nũmus.

Nomi⁹ dict⁹ est Apollo: q̃ est pastor. Nõ ex officio pastorali: sed q̃ sol pascit oĩa q̃ in terris gignunt. Lc.

Nomos latine lex dicitur.

Nomodidactes: qui legem docet.

Nomophylaces legũ custodes & seruatores: ἀπὸ τοῦ νόμου a lege & φύλαξ custos. Col. lib. xij. Nõ satis visum est bonas leges habere: nisi custodes earum diligẽtissimos ciues creassent: quos Grẽci Nomophylacas appellãt.

Nomothetę latine legiferi dicuntur. Unde Solon nomothetes dictus.

Nomentũ oppidũ in Latio: nõ procul ab vrbe Roma. Mar. Si vicina tibi Nomẽto rura colunt. Hinc Nomẽtana via Romę q̃ itur Nomẽtũ: & Nomẽtani q nomẽtũ ha/

Nõ: negatiua dictio accõmodari põt indicatiuo (bitãt. vt nõ tulit Antigenes. Optatiuo. Nõ mihi si cẽtũ ligurę sint oraq; centũ. Subiũctiuo: vt nõ illa quisq̃ me naue p altũ. Ire neq; a terra moneat cõuellere fimẽ. Quę si negationi ꝓponat affirmat: vt nõ nihil tibi debeo. i. aliqd tibi debeo. Cũ ꝙo ponit magis affirmat q̃ si ꝓponeret: vt si dixerom nihil nõ tibi debeo. significat eñ oẽ tibi debeo. Ouid. lib. iij. fas. Multa tibi memores: nil non debemus Elisę. i. debem⁹ inlta tibi cũ fueris de nob merita: sed Elisę debem⁹

Nõ mõ significat nõ solũ: vt nõ mõ te diligo: sed (oĩa. etiã amo. Quãq; ponit ꝓ nedũ. Trebon⁹ Ciceroni. Mõ eñ nescis quanti te faciã: & q̃ ꝓ veterrimo amore oĩbus tuis etiã minimis cõmodis nõ modo tãto bono gaudeã.

Nonnunq̃ significat aliquando.

Nõ aũt: recte dicim⁹. Aut nõ dicim⁹ nõ ꝙo: vt amic⁹ Cęsaris sum: nõ aũt assentator: vel assentatõr ꝙo nõ. Lc.

Non ita pridẽ: hoc est nõ multo tẽpore añ. Lc.

Non sobrius pro ebrio accipitur. Martia. Et nõ sobria verba subnotasti. Lc.

Non tacenda pro laudanda capit eleganter. Lc.

Nona vna ex Parcis: latini Nonã: decimam & mortaz Parcas dixere: de quibus Gel. lib. iij. Cap. xvj. Lc.

Nongeni pro nongẽni. Lc.

Nonnullus aliquis. Lc.

Nonę: quasi nouę ꝓpter initiũ obseruationis. Vel q̃ ab eo die semp ad idus nouę dies putentur. Sicut apud Tuscos q̃ bi nono quoq; die regẽ suũ salutabãt: & de ꝓpriis negotijs cõsulebãt. Vel ideo nonę dictę sunt: q̃ ante diem nonũ sunt. Siue noua luna cũ pontifex eo die nouã lunaz obseruaret: & visam regi sacrificiorũ indicabat.

Nonacris locus in Arcadia. Victru. Est in Arcadia nonacris nominata: q̃ habet in mõtibus stillãtes ex saxo frigidissimos humores. Hęc aũt aqua Stygos hydor appellatur: qua neq; argentũ neq; ęneũ neq; ferreũ vas potest subsistere: sed dissilit ac dissipat. Conseruare autẽ eã & continere nisi vngula mulina nil potest.

Nomãdia regio Gallię vltra sequanã fluminẽ: quę a Carolo magno deuicta: fidem christianã suscepit.

Norwegia regio in Europa Septẽtrionalis versus oceanum Germanicum sita.

Norma fabror instrumẽtũ: habẽs duo latera: quo oĩa dirigũt metiũturq; q̃ & Regula dr. Tñ q̃ recta dimẽsaq; sũt: norma habere dicunt. Cice. in Lę. Nunq̃ ego dicã. L. Fabriciũ. Md. Curiũ. Tullũ Corũcanũ: quos sapiẽtes maiores nostri iudicabãt: ad istorũ normam fuisse sapiẽtes. ¶Per trãslationẽ ꝙo ponit ꝓ recta vitę via. Hieron. diminutiuo vsus est. Si qd in hac normula aplicę vitę & religiõis dispẽsatione: correctiõe vel mutatiõe indiget: ẽpo vestro cõmitto. A norma fiunt adiectiua Enorme & enorme.

Normatus a. um. quod est regulatũ & directũ. Col. lib. iiij. Antiqnã illã ciconiã infiximus: vt tanq̃ supposito vasi ad perpendiculũ normata insisteret.

Noricũ pe. cor. regio in Europa: vt lib. ij. scribit ¶Pto. Limites habet ab occasu Enũ fluuiũ: q medi⁹ est inter Vindelicos & Noricos. A septẽtrione Hanubiũ. Ab ortu solis montẽ Lectiũ q ¶Pannoniã supior ẽ disterminat a Norico. A meridie monte Curuãcã qui est sup Istriã. Eã nũc regionem pleriq; Bauariã appellant. Unde fit noricus a. um.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Hora.lib.j.car.Quas neq; noxius deterreret ensis.
Hosos græce:latie morbꝰ.Hosema atis.morbꝰ:ægritudo
Hoseo ægroto:nosemos ægrotꝰ:nosemtaicꝰ:valitudinariꝰ
Hosocomion hospitale lãguentiũ villa ꝛ domicilĩũ:ad qđ diuertũt ægrotãtes pauperes. Hiero.ad Oceanũ. Cẽsus q̃ hẽc poterat:distribuit:dilapidauit ac vẽdidit: ꝛ in pecuniã cõgregatũ vsibꝰ pauperũ pparauit. Et primo omniũ nosocomiũ.i.languentiũ villam instituit:in quo ægrotãtes colligeret de plateis:ꝛ cõsumpta languoribus atq; inedia miserorũ membra refoueret.
Hosco is ui.tũ.qđ ꝛ gnosco dr. Vnde agnosco ꝛ cognosco ꝛ ignosco. Significat autẽ noscere vltra notã significationẽ charũ habere.Virg.lib.iiij.geor.Et patriã solq; ꝛ cerros nouere penates.Habet ꝛ alia cõposita : vt Dignosco: Internosco:inter alios nosco.Cice.in Cæl.Secerni autez blandus amicꝰ a vero ꝛ internosci tam potest adhibita diligentia.pnosco:perfecte nosco.Col.lib.ij .Itaq; sicut Romani pceperũt:ipse quoq; censeo tam pecoꝛ q̃ agroꝝ cultũ pernoscere.Fit autẽ nosco a græco.Nam græci γνώσκειν dicũt cognoscere.γνῶσον cognitũ. γνῶσις notitia πρὸ γνωστικὰ signa.Vnde latini veteres non nosco: sed gnosco dicebant.Et gnotũ cognitũ:ꝛ gnoro pro scio.
Noscito as.pe.cor.frequentatiuũ a nosco.Plau.in Cist. Nunc vestigia siqua sunt noscitabo.Liui.lib.iij.Circũspectare oĩbus fori partibus senatorẽ:raroq; vsq; noscitare.
Noto as.est frequẽtatiuũ a nosco.Prisc.In quo similiter est notãdũ:q; cum a notu fit deriuatũ:co:ripuit tñ pe.Nec mirũ.Cõposita em̃ a notus mutant o in i cor. vt Agnitus: cognitus:cũ ignotus seruauerit o.Est aũt notare aĩaduertere.Lactã.lib.ij.Cursus sydez ꝛ defectus notauerũt.Per trãslationẽ scripsit Ci.Aulo Cæci.Deinde vt eã ĩ ciuitatẽ boni viri:ꝛ boni cives nulla ignominia notati nõ reuertã tur:in quã tot scelez pdẽnati reuerterũt.Sumit q̃q; p intitulare:inscribere.Hiero.in plogo sup Salo.Jn puerbijs notãt puerbia Salo.Q̃q; p facere.Lactã.lib.iiij.Qui signũ ℔ veri ꝛ diuini sanguis in sũmo corpis sui notauerint Nõ etiã dici a nota deriuatiuũ:vt sit notare signũ notãve apponere.Juue.Sed q̃ Fabricꝰ cẽsor notet. Lact.li.iiij. pprie.Cuꝰ rei figurã etiã Judęi nũc exhibẽt:cũ limĩa sua de cruore agni notãt.Et notare est ab alio dictata ꝓscribere. Cñ q dictat scriptor.Qui ꝓ scribit notariꝰ appellat. Itez notare:ignominia afficere.Cic.Sed notãdã putant libidinem nimiã.Cõposita huiꝰ ℞bi sunt Annoto:cõnoto:denoto:pnoto:Antenoto:seu antesigno :subnoto. Mar.Et nõ fabria verba subnotasti.Habentq; penul.cor.
Notæ vocant vulgo zipherę:quas:teste Eusebio:primꝰ Tiro Ciceronis libertꝰ inuenit.Sue.de Cæsa.Extãt ꝛ ad Ciceronẽ.Itẽ ad familiares domesticos de rebꝰ :in qbus siq̃ occultius pferẽda erãt:p notas scripsit:hoc est sic structo literarũ ordine:vt nullũ verbũ effici posset. Quę si quis investigare ꝛ psequi vellet:quartã elemẽto:ũ literã .i. d p a: ꝛ perinde reliquas cõmutet.Bel.de notis Cæsaris sic scribit.Jn epist.Cæsaris inueniunt literę singulariq;:sine cognmentis syllabarũ:ex quibꝰ verba confici nulla possunt. Curius Cicero.p scriptura posuit.Quare mi Cice. perseuera constanter nos ꝓseruare.Et Sulpitio succesſori nos de meliori nota cõmẽda.Q̃q; nota ꝺ: signũ seu macula q̃ res ipsa notat.Est tam in animo q̃ in corpore.De corpore Virgi.lib.iij.geor.Cõtinuo notas ꝛ nota gentis inurũt. Vnde genitiuę notę dicunt signa:cũ qbus ex vtero matre nõ infantes egrediunt.Cum ad animũ refert:ꝛ in bonũ ꝛ in malũ sumi potest.Ad laudẽ Quidi.retulit:cum ait.Jlle numantina trahit ab vrbe notã. Ad ignominiã siue ꝓbrũ. Sueto.Claruꝰ affectus notis.Cice.lib.iij.offi.O turpẽ notam tẽporũ.Vnde notare:ignominia afficere.Hora. Multa cum libertate notabant.Huius diminutiuũ est notula: a quo fit aliud diminutiuũ notella.
Notabilis qui nosci potest.Col.lib.iiij.Neq; foliũ notabile gerit:id est per quod nosci crebro possit.Quinti.Arcie notabilis pallo: deformis.
Notariꝰ a notis dictꝰ est.i.literis vel zipheris q per notas quasdã multarũ literarũ vim habẽtes dicta colligũt.
Noteo es.tui.a quo notesco:norfio.Lac.lib.j.Qđ quia fieri nõn potuit:vt homini per seipm ratio diuina notesceret:non est passus hominẽ diutius errare. Prop. Nec minus hęc nostri notescet fama sepulchri.Hinc fit innotesco Lactan.lib.v.Deniq; a doctis huius seculi qbus sorte scripta eius innotuerũt:irrideri solẽt.i.nota ꝛ manifesta facta fuerunt.Cypri.ꝓ in epistola ad pbyteros:innotescere p notũ facere posuit:cum ait Vos curate vt scripta nostra ꝛ illorũ rescripta fratribus nostris innotescatis.
Notia gẽnę species quã nõnulli omittã vocãt.Ec.
Notus siue notus vnus ex pisibus signi cęlestis.Ec.
Notifico as notum facio.Qui.lib.j.de pon. Atq; modũ pęne notificare velis.
Notio cognitio:demõstratio:manifestatio..Cice. lib.iij. offi.Explica atq; excute intelligentiã tuã:vt videas q̃ sit in ea species:forma ꝛ notio boni viri.Proprie autẽ Boet.cõmẽtario.iij.Top.notio intellectꝰ est qdã ꝛ simplex mentis ꝺceptio:q̃ ad res plures ptineat:a se inuicẽ differẽtes.
Notitia cognitio:a notus quę ꝛ notio dicit.
Notus a.um.cognitus : amicus ꝛ charus dicit.Virg.lib. vij.Et notis cõpellat vocibꝰ vltro.Jdẽ.Hic inter flumina nota.i.chara:vt inquit Ser.Notus noti ventus meridionalis auster dictus νοτίᾳ̃ latine humor dicit.
Nothus cũ aspiratiõe ℔ apud græcos dr.q ex vtroꝛ non legitima natꝰ est.Virg.li.viij.Suppositã de matre nothos
Nothrotes pe.cor.latine torpida segniti (furata creauit. es dicitur νωθρός languidus.
Nouus a.uũ.ppie dicit recẽs ꝛ quod nuper fuit.Qui di.Jn noua fert animꝰ mutatas dicere formas Corpa.Ab νέον nouũ.Accipit q̃q; p magno ꝛ mirãdo. Virg.Pollio ꝛ ipse facit noua carmina.Q̃q; p inopinato. Jdẽ.Quis furor: iste nouus.Noui quoq; hoies dicunt quoꝝ nulli maiores clari fuere:sed ipsi per seipsos clari eẽ incipiũt:ꝛ magistratus in ciuitate assequi.Cice.Noui hoies plurimi eosdem honores cõsecuti sunt. A nouꝰ fiũt aduerbia nouiter ꝛ noue ꝛ suplatiuũ nouissimꝰ:qđ p vltimo poni cõsueuit: q: q̃ recenter fiunt:vltimũ locũ habent.Cice.lib.j. de orat. Quę duo sunt ad indicandum nouissima.
Nouicius a.um.quod est nouũ.Cuius cõtrariũ est veteranus.Mar.Si tamẽ nouicia mãcipia fuerũt:nõ etiã veterana.Mancipia autẽ nouicia intelligunt q̃ anno nondũ seruierũt.Pli.Nouiciũ vinũ refinatũ conducit.
Nouo as.nouũ facio.Sall.Consul optimũ factu ratus nocte quę instabat ante capere:ne quid eo spatio nouarẽt Nunus cõposita sunt Innouo ꝛ renouo. Liui.lib.j.Fœdus inter Romã Lauiniumq; vrbes renouatũ esse.Et in sacris literis.Innoua signa:immuta mirabilia.
Nouacula ę.culter rasorius:a nouo as. q̃ nouare.i. nouum facere videat.Aug.in Matth. Sed insidiat cõtra potens:acuit nouaculã vnde capillos:non vnde caput incidat.Col.lib.vlti.posuit ꝓ cultro:licet non rasorio.Rapoꝛ inquit q̃ rotũdissima sumito:eaq; si sunt lutosa: detergito ꝛ summam cutem nouacula decerpito.
Noualis gĩe fę.ꝛ nouale gĩe neu.dici põt ℔ Ser.ꝛ diuersis modis exponi solet. Plau.iurecõsul. dicit esse terra pscissam q̃ anno cessat.Sic Clar.Qui intermittit a nouado nouat ager.Sic Pli.Nouale est hagt:qđ alternis ãnis serit.Jdẽ sentire videt Fest.cũ ait.Noualis ager nouę relictus seminandi.At Ser.vult nouale eẽ aruũ tũc pmũ ad semẽtum pscissum.Cñ Vir.Impiꝰ hęc tã culta noualia miles habebit.Deplorabat em̃ agrũ:in quo instrumẽdo magnopere laborasset.Sic Hiero.diffinit.Nouale est ager nũc primũ pscissus.Et Quintil.in Milite Mariano.Mox ingentꝰ lacertis humũ fodere segnẽ:futuris noualibꝰ eruere sylua. Sed Virgi.in sensum priorẽ accipit: cum inquit.Alternis idẽ tonsas cessare nouales. Et segnẽ patiere situ durescere campũ.Jdeoq; Ser.alibi ait.Noualia.i.noua terra quę per singulos annos renouatur per semina.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Nouell⁹ a.um. dimi. a nou⁹. Amb. Nouellã oliuã dixit.

Nouelli⁹ Mediolanensis quidã fuit tẽporibus Tyberij Cęsaris: qui gestis honoribus a ptura ad consulatũ vsq; peruenit: z Tricongius cognominatus est: q tres cõgios vini vno impetu epotauerit. Lc.

Nouello as. nouũ agrum colo: seu nouas vites pango. Sue. Edixit ne quis in Italia nouellaret. Huius cõpositũ est Renouello: qđ est rursus nouellũ fieri. Col. lib. iij. Eiusmodi vinea si nõ aridos in opera habet trũcos z flecti potest factis sulcis optime sternit: atq; ita renouellat.

Nouelletũ sumitur p vinea ex nouellis vitibus consita. Paul. iurecon. Veluti si nouelletũ in fundo factũ sit.

Nouerca ō: quaz' qs liberis sublatis nouã vxorẽ ducit: arcendę familię gratia. Dicta q noua suppinducat a pie.

Nouocomẽses dicti dicti sunt: quos Comũ diu⁹ Cęsar inquilinos ad habitãdũ deduxit. Fuerũt em quinq; milia e qb⁹ gngẽti illustrissimi greci fuerũt q oppido nomẽ relinquẽtes: z Nouũ comũ appellantes: nouocomẽses oppida nos vocauere. Hos ciuitate donatos in habitatorũ numero descripsit. Est aũt Comũ qđ z Nouũ comũ dicit oppidũ Italię transpadanę a Pli. in noua regione collocatũ. A quo Comenses z nouocomenses dicti sunt.

Nouem genus numeri. A quo fit nouen⁹ a.um. z nonarius a.um. Var. Quo pacto erũt in multis z pastoribus nouenę partes: vbi nec admissure: nec sęturę obseruãtur. Sed do in hoibus posse nouenã nũ retinere numerũ.

Nouendiũ. ix. diez spatiũ. A quo nouẽdiale sacrificium qđ mortuo fieri solebat nono die postq; erat sepult⁹. Liui. Nouẽdiale sacrum publice susceptũ est.

Nouuncium dicitur quod est nouem vnciarum.

Nox a noceo q oculis noceat. Vel a greco qđ ẽ νύξ. Hñ z Nyctile⁹ dict⁹ est Bacch⁹: q ei⁹ sacra noctu celebrarent. Est aũt nox terrę vmbra. Noctis partes sunt vespa: crepusculũ: cõticiniũ: intẽpestiuũ: gallicinũ: lucifer z matutinũ. Diuidũt etiã milites noctẽ i vigilias q̃ttuor: q singulę triũ horaz spatio supputant: qm̃ seruãt castra vicissim p vigilias. Et dicebãt prima vigilia: secũda: tertia z quarta. Et vt scribit Hier. Vigiles secũdi pmus z sedis tertij: tertijsq; nouissimi in statiõe succedebant: dato signo a Tubicine. Hñ Luc. Tertia iã vigiles cõmouerat horas sedos. A nox fiunt pnox: noctua: nocticolax: nocturn⁹: noctesco: pnocto: noctiuag⁹: noctiluca: binoctiũ: trinoctiũ: qdrinoctiũ z hmõi.

Noxa pęna di. Mã noxę dedere dicim⁹ aliquẽ: h̃ est pęnę tradere ob noxã: q significat culpã. Hñ noxales actiões vt Paul. ingt: appellant q̃ nõ ex cõtractu: sed ex noxa atq; maleficio seruorũ aduersus nos instituunt. Quaz actionũ vis z ptãs hęc est: vt si dãnati fuerim⁹: liceat nob⁹ deditione ipsi⁹ corporis qđ deliquit euitare litis ęstimationẽ dãdo scz corp⁹ vitũ. Oui. Verba fides sequit noxę tibi dedita hostis. Spargit effuso cornua Bacche mero. Aliqñ noxa dicit culpa. Hñ iurecõsul. de xbo. sig. scribit noxę appellatione omne delictũ cõtineri. Liui. Ob quã meã noxã. Ter. in en. Vnã hãc noxã amitte: si aliã admisero vnq;: occidito. Aliqñ dicit Lęlio: dãnũ. Oui. lib. xv. met. Nocte nocẽt potęsine noxa luce bibunt. Col. lib. iiij. Ea res a noxa curgulionum videt cõditas fruges defendere. Sue. Spurinãq; irridens: z vt falsum arguẽs: q sine vlla noxa sua idus Mar. tię adessent. Noxitudo etiã apud veteres p noxa dicitur.

Noxia culpa. Plau. i mer. Nihil magis manifesto teneo

Noxi⁹ a.um. quod nocet. Cui (innoxia es. Quã noxia ius contrarium innoxius: qui non nocet.

Nante U

Nubes est vapor humidus in sublime egressus: sine aer in liquorẽ coact⁹. Cui⁹ densitas haud dubie solẽ obũbrat. Sunt q h̃ nomẽ a νέφος deriuẽt: qđ apud grecos a priuatione lucis nomẽ accepit. Quẽadmodũ κιέφας qđ nymbũ significat. A q nostri gnephosum dixere obscurũ quasi nebulosum. Var. Gnephosus locus z sine vlla luce.

Nubecula dimi. parua nubes. Pli. lib. xviij. Nubecula q̃uis parua: ventum procellosum dabit.

Nubilus a.um. pe. cor. fuscũ: nubibus tectũ. Nubilus xo substantiuũ significat ipsam nubem.

Nubilosus a.um. quod est nubibus plenũ.

Nubilariũ: locus quo ppter nubes cõferunt frumẽta se mitrita. Col. lib. j. Huic areę nubilari: applicari debet maxime in Italia ppter inconstantiã cęli: quo collata semitrita frumẽta ptegant si subitane⁹ imber accesserit. Dicit z nubilar. Idẽ li. ij. Qui si falcibus segetes cũ parte culmi de messa sit: ptinus in aceruũ vel nubilar congerit.

Nubilo as. nubilũ seu obscuz facio. Cato de re rus. Vbi nubilat: z noctu sub tecto posito quotidie cũ sol erit i sole ponito. Hinc cõponit obnubilo: qđ ẽ totũ obscuz facio: z q̃si nubib⁹ impleo. Gel. lib. j. Ac ne oris q̃q; z vult⁹ serenitatẽ stoici hois vnq; vlla posse ęgritudine obnubilari.

Nubo is psi. ptũ. z nupt⁹ sum pteritũ facit: scatq; opio velo: a nube q̃ cęlũ opit. Qm̃ xo spõsę apud veteres dum viro tradebant nubere: h̃ est velare capita solebant: factũ est vt nubere vsurpet p viro tradere seu viro tradi. Naz z actiue dicim⁹: nupsit filiã Cęsari. Et passiue. Cui⁹ filia nupsit Cęsari. Est aũt ppriũ mlieris. Terẽ. in an. Aiebant hodie filiã meã nubere tuo nato. Nõ em̃ vir sed mulier pprie nubit. Licet q̃nq; figurate vt puerso naturę ordine ppostere dicat. Hõpo. in paniceatis. Sed me⁹ frat maior postq; vidit me domo eiectũ: nupsit posteri⁹ dotatę vetulę varico sę Aphrę. Sue. de Nerone. Cui etiã sic ipsi Eporis ita denupsit. Iuue. Quid q̃ris nubit amic⁹. Cõstruit cũ otõ z ali q̃ cũ ablatõ mediãte ppositione cũ. Mulier nupsit mihi: z mecũ. Li. Mar. Catoni. Regis Parthor filiũ q cũ eẽt nupta regis Armenior sor. Hui⁹ passiũ lectũ est. Nõ nubẽt neq; nubent. Ubi Hiero. Nubũt viri: nubunt fortassis vxores: q̃uis z mlieres nubere dicunt: z qdẽ freq̃nti⁹ q̃ nubi. Idẽ ō Heliod. Nubebãt oẽs z nubebant. Hñ hic nuptus z hęc nupta: maritus z marita. Plau. in Caf. Charinũ libet scire: q agat nouũ nuptũ. i. maritũ: vt exponit Pascia. Hinc cõposita sunt Cõnubo: qđ est matrimonio iungor: q̃si simul nubo. Apul. Nesciẽtibusq; parẽtibus puellari ęta te connupserant⁹. Hinc cõnubiũ ius legitimi matrimonij. Denubo: Innubo: qđ pprie significat ad domũ viri trãsire. Hñ p transire simpliciter sumit. Lucil. lib. vi. saty. Suã em̃ inuadere atq; innubere censent. Hinc Innubus q vxorem ducit: z Innuba q̃ viro tradit. Obnubo: abscõdo: tego. Stat. Obnubitq; comas z tẽperat astra galero. Liui. li. j. Caput obnubito infẽlici arbore reste suspẽdito. Pronubo: nuptijs psim. A quo pnubus z pnuba pe. cor. sed cętera omnia habent penul. pro.

Nubilis q̃ est apta vt viro in matrimoniũ iungat.

Nuptus a.um. participiũ. Lact. Eãq; Zephyro nuptã Hñ nupta xba dicebãt q̃ nõ licebat virgini dicere. Plau. Virgo sum: nõdũ didici xba nupta dicere. Hui⁹ cõpositũ est Innupta: q̃ nõdũ accepit viz. Et innuptęq; puellę. Nuptus nuptę marit⁹: q̃uis raro sit in vsu nisi apud veteres: vt apũ Pla. Charinũ libet scire qd agat nouũ nuptũ. Nuptus tus. p ipso nubẽdi actu. Nã dicim⁹: hęc data ẽ nuptui z ad nuptũ. Cęsar. Et sorores suas nuptui in alias ciuitates collocasse. Aug. li. vj. ciui. dei. Sacra sunt Junonis: z hęc in ei⁹ dilecta insula Samo celebrant: vbi ad nuptũ data ẽ

Nuptię cõiũctio maris z fęminę z cõsortiũ ois (Iouis. vitę: diuini z humani iuris cõmunicatio. Proprie tamẽ dicuntur cęrimonię z hilaritates in ducendis vxoribus.

Nuptialis z h̃ nuptiale qđ ptinet ad nuptias. Et nuptialis thalam⁹. Hic fit nuptialit aduerbiũ: qđ fcat more nu

Nuptiator: q nuptias appetit. Hiero. ō Ioui. Di (ptiatz. cã z ego nuptiator ib⁹ meis q post castitatẽ z diuturnã ẽtinentiã sudãt ad coitũ: z pecudũ more lasciniũt. Sic insipiẽtes estis: vt cũ ceperitis spiritu: nũc carne cõsumemini.

Nuces a nocẽdo dictę q̃ satis noceãt. Oui. Qm̃ sata lędere credor: Cult⁹ in extremo margine fund⁹ habet. Siue q linguę noceãt. Vel q vt nox aerẽ: ita nux succo suo cor-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pus atrũ faciat. Cõstat nucis nucleũ esse difficilẽ cõcoctu: doloꝛẽ capitis inferẽtẽ: tussiẽtib⁹ inimicũ. Græci eã κάρυον vocãt a grauedie capitis. κάρα enĩ caput ꝑcat. Est aũt nuꝛ gñale oib⁹ q̃ duro opimẽto tegunt: vt sunt castaneę: amygdalę: auellanę ⁊ hmõi. Virg. Castaneęq; nuces. Pomũ generale nomẽ oĩm fructuũ q̃ ex arboꝛib⁹ esui aptа ꝓueniũt siue molluũ: siue duoꝛ. Mala ꝙ nõ qdcũq; pomi genꝰ tenerioꝛis atq; carnosi: sed ea tm̃ dici q̃ sui nois arboꝛib⁹ pꝛo ducunt his. s. q̃s malos vocam⁹. Quemadmodũ pira q̃ pirus ꝓducit. Hoc mõ mala citrea: siue medica dicũn⁹: mala cotonea: mala punica: ⁊ q̃ vulgo generali vocabulo appellant mala. De nucib⁹. Vide in dictione Juglans.

Nuceꝰ a. ũ. qõ ex nuce. Hiero. ad Paulinũ de Daniele. Secũdus virgã nuceã ⁊ ollã succẽsam a facie aquilonis.

Nucula dimi. minuta nuꝛ. Vnde ⁊ ꝓnestinę Nuculę appellatę sunt. A nucula fit aliud dimi. nucella.

Nucleꝰ qõ tenerũ in nuce includit. Plau. in Cur. Qui e nuce nucleũ eẽ volt: frãgit nucẽ. Vnde enucleo as. Nõ solũ aũt nucleꝰ dꝛ de nuce: sꝫ etiã de testa ⁊ ferro: vt ex Vict. lib. vij. ⁊ Pli. patet. Vti eaꝛ statumẽ fere id significet qõ Græci nũc chondrõ: nũc pyrena vocãt: materiã quãcũq; ꝓhibẽtẽ inꝰ ac resistẽtẽ itelligi volẽtes. Pli. Fornacũ maxia differẽtia est: i his qdẽ nucleꝰ ferri tm̃ excoquit ad indurãdã aciẽ. Aliq̃ mõ sũt ad dẽsandas incudes malleoꝝq; rostra.

Nuceria ciuitas Cãpanię: de q̃ Syr. Illic nuceria ⁊ garus naualib⁹. Lucerina ꝙ oppidũ Apulię a q̃ Lucerini di

Nudus a. um. quod est sine tegmine. Vir. Nu (cti simt. da sinu. Ponit q̃nq; ꝓ insepulto: q. ꝙ. cadauer saꝛo tectuꝫ nõ sit. Idẽ. Nudus et ignota Palinure iacebis arena.

Nuditas: simplicitas. Et quãdoq; sumit ꝓ inopia.

Nudipedalia: sacra erãt Hierosolymis: vt scribit Hiero. cõtra Joui. De his meminit Egesip. li. ij. belli iudaici.

Nudo as. nudũ facio: detego. Apul. Tũ vulnus nudare iussus est. Inter nudũ ⁊ nudatũ sic distinguitur: q̃ nudũ sit quod nũq̃ tectũ fuit. Nudatũ quod tectũ esse cõsueuit: sed nũc tectum non est. Aliquãdo nudo significat indico. Virg. Traiectaq; pectoꝛa ferro Nudauit. A nudo fit cõpositum denudo pe. pꝛo. vt Denuda crura tua.

Nudiusterti⁹ ⁊ nudiusquart⁹ cõpositа sũt a nũc ⁊ die tertio ⁊ die quarto. i. nũc est dies terti⁹: ⁊ nũc est dies quart⁹. Semꝑq; de ꝑterito dicunt. Dicit ⁊ nudiusqntus ⁊ nudiussext⁹. Plau. in Mus. Mã heri ⁊ nudiusterti⁹ ⁊ quart⁹ ⁊ qntus: sext⁹ vsq; postẽ hinc pegre ei⁹ pater abijt.

Nugę aꝛ. a nõ ⁊ ago cõponi videt: q̃ nihil agãt. Sũt enĩ sermones leuiũ reꝝ ac nulli⁹ põderis: ⁊ plerũq; scurriles: ioculatoꝛiq;. Tñ Catul. ⁊ Martia. poemata sua vocãt nugas: vt de inanib⁹ vel reb⁹ vel ẏbis loq̃ntia. Scribit Hier. ꝗ vocabulũ ex hebꝛeo fonte ad græcos: latinosq; deriuatũ.

Nugax triũ geneꝝ. Silꝛ ⁊ nugas triũ geneꝝ ⁊ indeclinabile. idẽ ꝑcat. s. nugatoꝛẽ ⁊ eũ q̃ vana loquit. Hiero. in Sophoniã. Nugas: q̃ a lege recesserãt: cõgregabo. Et in lib. Sapien. Tanq̃ nugaces ęstimati sunus ab illo.

Nugigerulus pe. coꝛ. qui vana nuntiat.

Nugiuẽd⁹ ab antiqs dicebaꝫ q̃ aliqd mlierib⁹ vẽderet. Mã oĩa qb⁹ mulieres vtunt: ꝓ reb⁹ vanis atq; inutilib⁹ habentur. Plau. in aul. Nugiuẽdis reb⁹ soluta est oĩb⁹.

Nugal ⁊ ꝗ nugale: qõ est nugis plenũ seu qõ est nugax. Bel. Sed toꝛeumatib⁹ tñ nugalib⁹ delatrãtes obnugatõe

Nugatoꝛ⁹ a. ũ. idẽ qõ nugale. Lice. li. ij. (iusta incessuit. ad Herẽ. Duo sunt genera vitiosaꝝ argumẽtationũ. Vnũ qõ ab aduersario reꝑhẽdi solet: idq; ꝓtinet ad cãm. Alterꝝ qõ rametsi nugatoꝛiũ est: tñ nõ indiget reꝑhẽsione.

Nugoꝛ aris. vana ⁊ nugas ago. Plau. in epi. Num mihi nugari potes quin fidicinã tu huc ꝓducis cropolistidẽ Vernacula lingua dicin⁹ dar zãzi. Hic nugatoꝛ: nugis turbatoꝛ. Idẽ in Cato. Euge pol talẽ talẽto nõ emã milesiuꝫ. Nam ad sapientiã huius nimi⁹ nugatoꝛ fuit.

Null⁹ a. ũ. cõpositũ est ab vll⁹: q̃si nõ aliqs: vel ne vn⁹ quidem. Qõ cũ sit nomẽ: ponit tñ q̃nq; ꝓ non ⁊ vll⁹. Terẽ. in an. Null⁹ sum. i. nõ sum. Et pl⁹ est dicere: null⁹ sum: q̃ pij. Mã q̃ pijt: coꝛꝓ⁹ est reliquũ. Qui ꝙ null⁹ est: ita ẽ ac si nõ sit. Interdũ null⁹ ponit ꝓ nõ vel minime. Terẽ. i an. Liberat⁹ sum hodie daue tua opa: ac null⁹ qdẽ. Plau. in Tri. Null⁹ credas: nilla est mihi vita expetẽda sine te. Tale ẽ ac si diceret: ne deoꝛ qdẽ vita mihi dulcis est sine te.

Nullaten⁹ pe. coꝛ. aduerbiũ: significat nilla ex parte: nullo modo. Inulhbi significat in nullo loco.

Num soli indicatiuo iũgit: ad quod pertinet interrogatio: ⁊ pene idem significat quod an: subintelligitq; vtiq; negationẽ: vt Num ego te spoliaui? quasi ego te nõ spoliaui. Sed quoties per negationẽ interrogam⁹: subintelligit affirmatio: vt Nuꝫ ego te spoliaui? quasi ego te spoliaui. Cũ autem num postponit verbo finito: subiunctiuũ postulat. Lice. Interrogaui num dubitarent.

Numa Pompil⁹: vir Sabin⁹ ⁊ a Romulo secũd⁹ reꝝ iustitia ⁊ pietate insignis. Qui pacatis finitimoꝝ odijs: gemino Jani templo edidit: qõ aptũ bella: clausum pacẽ indicaret. Mox ad religionẽ cõuersus in deoꝛ timoꝛẽ: q̃ admitioꝛa truces flecteret animos: sacra instituit. Sacerdotes creauit: virgines vestales sacrauit: pontificẽ maximũ pm⁹ declarauit dies fastos: nefastoq; cõdidit: annũ in duodecim mẽses diuisit. Postremo vbi maxia cũ reuerẽtia ⁊ suoꝝ ⁊ finitimoꝝ creuisset: quadragintaq; annis regnasset: die suum obijt. Suidas. τὸν δὲ ῥωμαῖοι καὶ μὴ ἐπιδήμιον ὄντα προεβάλλοντο μετὰ τοὺς μεσοβασιλεῖς καὶ φλαμινιους ἰσχύσατο σαλίους τε καὶ ἱερὰδας πρῶτος. i. hũc Romãi ad uenam admiserũt: post aũt reges ⁊ flamines edidit salios ⁊ vestales virgines.

Numellę genꝰ vinculi lignei ad discutiẽdos noxios paratũ: q̃ collũ ⁊ pedes imittunt. Plau. in asi. Qui aduersuꝫ stimulos: lamias: crucesq; cõpedesq; neruos: catenas: carceres: numellas: pedicas: boias. Var. li. ij. ꝺ re rus. Lamiꝰ dedit: cũ ait. Cõsuefaciũt q̃q; vt alligari primũ possint leuibus numellis. Quas si abꝛodere conant: ne id cõsuescãt facere: ꝟberib⁹ eos deterrere solẽt. Colu. lib. vij. Bob⁹ cętericq; magnis aialib⁹: vbi ingt. Pũt etiã numellę fabricari: vt inserto capite descẽdẽtib⁹ ꝓ foramĩa regul' cernix teneatur. Idẽ dedit ouib⁹ q̃ capris li. viij. Nõnulli añq̃ pec⁹ numellis inducãt: viridẽs pineas nuces i mulctrã dimittũt.

Numẽ ꝓprie volũtas dei est: a nuo iẽ. qõ veteres ꝓ volo vsurpabãt. Vir. Nõ hęc sine numine diuũ Eueniũt. Alii q̃n ꝓ trãslatione ponit ꝓ ptate dei. Tñ diuersa numina. i. diuersę ptates in vno deo eẽ pñt. Sicut de Junone scribit q̃ fuerit Curetꝫ: q̃ vteret curru ⁊ hasta. Quia partus ꝑfert lucina dicta est. Quia ꝑẽt nuptijs: ꝓnuba dicebat. Alii q̃n numẽ sumit ꝓ ipso deo. Virg. Spera egdẽ medijs si qd pia numina pñt Supplicia hausurũ scopul'. Aliq̃n ꝓ hinc atq; ornatu. Vir. Vadim⁹ imisti Danais haud nũine nro.

Numer⁹ est collectio vnitatũ. Tñ vnitatẽ dicũt nõ ẽ numer: sed est ꝓncipiũ numeri. Et licet numer⁹ dicat de ijs q̃ numerant: interdũ etiã refert ad ea q̃ mẽsurãt. Li. li. iij. offi. Si exẽpli gra vir bon⁹ Alexãdria Rhodũ magnũ frumẽti numer' adduxerit. Interdũ ab oꝛdine. Idẽ li. ij. de natu. deoꝛ. Nihil est enĩ vt oꝛdinẽ nũero mouere possit sine cõfilio: in q̃ nihil est nũerarũ. Vir. Digerit in nũerũ. Et qm̃ ois cõcẽt⁹: ⁊ ois harmonia nũeris cõstat: freq̃nter etiã nõ solũ ꝓ rõne harmonica ponit: quã græco vocabulo rythmos appellam⁹. Virg. Numeros memini si verba tenerẽ. Hinc oꝛõ q̃ nũeris caret: soluta dꝛ. Quę ꝙ nũeris ꝙstat numerosa: sed etiã absolute ꝓ q̃cũq; rõne. Idẽ lib. xj. Hetrusciq; duces egtũq; exercit⁹ ois Cõpositi nũero i turmas. i. rõnabilit. Et numer⁹ dꝛ q̃si societas ⁊ grex seu pars. Vnde dicin⁹ aliquẽ eẽ ex eoꝝ nũero q̃ est eoꝝ particeps. Sallu. Dũ hęc Romę gerunt. L. Manlius ex suo nũero legatos ad Martiũ regẽ mittit. i. ex ijs q̃ partis suę erãt. A nũer' fit adiectiuũ innumerus a. um. qõ est sine numero: ⁊ est infinitũ. In numerato esse dꝛ: cũ pecunia est in ꝓmptu: vt habeo pecuniã in nũerato: ⁊ est nõ valoꝛẽ: sed pecuniã ipam ꝓmptã paratãq;. Tũ de actore dicẽte ex tpe: dictũ est: ingnum eũ in numerato habere: ⁊ est semꝑ ꝓmptũ paratũq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ad omnia. Sicut de ℔ollione asinio ſerijs iocisq; pariter accõmodato dictũ eſt: eſſe eũ hoꝛarũ omniũ. Sciẽdũ eſt in numeris: vt maxim⁹ quisq; ita primo loco ponit: vt viginti quinq; triginta ex. Sed ſi copula intercedat: is numer⁹ ꝓponit q minoꝛ eſt: quoties infra centũ ⁊ ſupꝛa viginti logmur. ℭt vnus ⁊ viginti: duo ⁊ viginti. Licet. ℔lato. vno ⁊ lxxx. anno ſcribẽs eſt moꝛtu⁹. ℑſocrates. iiij. ⁊. xx. eũ libꝝ q panegyric⁹ inſcribit ſcripſiſſe dꝛ: vixitq; gnq̃ annũ poſt: cuius magiſter Leontinus Goꝛgias cẽtũ ⁊ ſeptẽ cõpleuit annos. Ex qbus ℣bis colligit ante centã ꝓponi numerũ minoꝛ: é poſt centũ ℣o poſtponi. Eodẽ modo logmur ſũ viginti milia vſq; ad centũ milia: vt milites noſtri ſex ⁊ vigin ti milia erãt. ℭel milites noſtri erant vicies ⁊ ſexies mille: vel militũ nobis erãt viginti ſex milia. Et eñ hęc noĩa dũ copula carẽt: cõpoſita videnť: vt. xj. xij. xxij. xxiij. quẽadmodum illa. ℭndeinginti duodeuiginti. Eodẽ modo. ℭnde uigeſimus duodeuigeſim⁹. ℭndecẽteſimus duodecenteſimus. ℭndemilleſimus: duodemilleſim⁹: ⁊ reliqua ſiliter. Hęc eñ noĩa ſecũdus: tertius: cẽteſim⁹: ⁊ reliqua hmõi ſignificant vltimũ ex eo numeꝛo: vt ſecũdus. i. vltim⁹ ex duobus. Tertiꝰ vltimus ex trib⁹. Cẽteſimus vltimus ex centũ. Licet primꝰ nõ ſignificet vltimũ ex vno: ſed ipſe vnũ in oꝛdine tamẽ ad multos ſubſequẽtes. Aliqñ tñ nõ ꝓ vltimo ex eo numeꝛo vſurpanť. ℭt centeſimã parte bonoꝝ patris aſſecut⁹ ſum: hoc eſt vnã ex centũ. Aliqñ ꝓ bis tñ: ter tñ. ℭt hic ager centeſimũ fructũ attulit: hoc eſt centies tñ ẽtantum ſemẽtis acceperat. ℔li. Admiſcẽt huic far vt mitiget amaritudinẽ ei⁹. Et tamẽ ſic quoq; ingratiſſimũ vẽtri eſt. Naſcit qualicũq; ſolo cũ cẽteſimo grano: ipſmq; ꝓ letamine eſt. i. cum centũ granis ſiue cũ cẽtuplo grano. ℕoc mõ appellata eſt quadrageſima: q. xl. dies cõtineat. ℕũc ſignificatũ habẽt noĩa illa numeralia: ſimplus: duplꝰ: decuplꝰ: ⁊ ſilia: hoc eſt ſemel tñ: bis tñ: decies tñ. Sunt ꝓterea numeralia: vnarius: binarius: ternarius: vicenarius: centenarius: ⁊ ſilia quę denotãt nõ multiplicationẽ: ſed numerum aliarũ rerũ q̃ nõ noĩanť: vt lapis cẽtenarius: nõ q̃ cẽtuplꝰ ſit: ſed centũ lib. ar. ℕomo cẽtenarius: q̃ habeat centũ annos. Grex cẽtenarius: centũ capitũ grex. Dicimꝰ etiã binarium: ternariũ: cẽtenariũ numerũ: q̃ numer⁹ noĩa cõplectit ꝓpter qõ recte dicim⁹. Centenariũ numerũ annoꝝ ingreſſus eſt: nõ aũt centenariũ annũ. Et millenariũ numerũ põdo vehit: nõ aũt millenaria põdo. Itẽ ſingulũ: binũ: trinũ ſiue ternũ: quaternũ: quinũ: ſenũ: ſeptenũ: octonũ: nouenũ denũ: vndenũ: duodenũ: ternũdenũ: quaternũdenum: quinumdenũ: ſenũdenũ vel denũquaternũ: denũquinũ: denũ ſenũ: denũſeptenũ: denũoctonũ: denũnouenũ: vicenũ. ℭt cenũſingulũ: vicenũbinũ: vicenũternũ ſiue ſingulũ ⁊ vicenum binũ ⁊ vicenũ: ⁊ ita deinceps. Tum tricenũ: quadragenũ: ſexagenũ: ſeptuagenũ: octogenũ: nonagenũ: cẽtenũ: quibus oꝛatoꝛes vtroq; numeꝛo vtuntur: ſed frequentius plurimi: ꝑtim vbi ſubiectũ nomẽ cui addunť tñ plura: liter declinať: vt binę literę: binę nuptię: bina arma. ℔oetę ℣o frequẽtꝰ ſingulari vtunť: ſed oꝛatoꝛes fere ꝓpꝛia vſurpant ſignificationẽ hoꝛũ nominũ. Binus enim ſiue bini ſignificat ſingulis duo. Ternꝰ ſiue terni ſingulis tres. ℭt creabanť olim bini cõſules. i. ꝑ ſingulos annos duo. Et accepim⁹ oẽs a Cęſare bina talenta. i. ſingulis noƀ data ſunt a Cęſare duo talẽta. At poetę aliq; ſcꝑtoꝛes ꝓ ſuis fere primitiuis hęc noĩa acciꝑiũt. ℭirg. Gurgite ſepteno rapidus mare ſubmouet amnis. i. ſeptẽ gurgitib⁹. Idẽ. ℔er duodena regit mũdi ſol aureus aſtra. ℔li. ℔o digioſa ſunt q̃ circa hoc tradit Theoph: aſt⁹ autho: alioqui grauis ſeptuageno coitu durare libidinẽ cõtractu ei⁹. i. ſeptuaginta coitibus. Sed in his oĩbus notandũ eſt: q̃ a triginta tricenũ dicimus: g in c mutata: ſicut ꝓ vigeno vicenũ. Trecenũ ℣o a trecentũ: q̃ hęc noĩa ſiꝑ cẽtũ quidẽ ſyncopanť: infra ℣o nõ ſyncopanť. Quippe duceni dicimus ꝓ ducẽteni. Trecenti ꝓ trecenteni: quadringeni: quingeni: ſexcenti: ſeptingenti octingenti: nongenti: vel nonningenti ꝓ quadringẽteni: quingenteni: ſexcenteni: ſeptingenteni: octingenteni: nõgẽteni. Centeni aũt ⁊ milleni ꝓpter dictionũ breuitatẽ nõ ſyncopãtur. Sunt itẽ noĩa nũeralia: ſimplex: duplex: triplex: q̃druplex: centuplex ⁊ ſilia. A qbus ſimplicitas: duplicitas: ⁊ reliqua. Et aduerbia ſimpliciter: duplicit̃ cũ reliqs. Itẽ aduerbia nũeralia: bis: ter: quater: decies: centies: millies. In qbus notandũ ſicut ſupꝛa illa q̃ dixim⁹ ſupꝛa centũ ſyncopari: infra cẽtũ minime: ita hęc eodẽ ſo: infra centũ ſyncopanť: vltra ℣o nõ: vt vicies ꝓ vigincies. Tricies pro triginties: quadragies: quinquagies: ſexagies: ſeptuagies: octogies: nonagies: cętera ℣o nõ ſyncopanť. Quinquies: ſexies: ſepties: octies: nonies: decies: cẽties: ducẽties: tricẽties: quadringenties: quingẽties: ſexcenties: ſeptingenties: octingẽties: noningẽties: millies: bis millies: ter millies: q̃ter millies: gnquieſmillies: deciesmillies: ⁊ deinceps.

ℕumeroſus a. um. quod magno conſtat numeꝛo: vt numeroſus populus: nũeroſa multitudo. ℕumeroſa ℣o oꝛatio quę numeris conſtat.

ℕumerale quod ad numerũ pertinet. ℭude numeralis ſcientia q̃ tractat de numeris: grẽce arythmetice dicit. Et apud grãmaticos noĩa nũeralia: qb⁹ vtimur in nũerãdo, vt vn⁹: duo: tres: ⁊ aduerbia nũeralia: vt bis: ter ⁊ hmõi.

ℕumerabile qõ numerari poteſt. Cui⁹ cõtrariũ eſt. ℑn/numerabile: quod numerari non poteſt.

ℕumerarius ſiue numerato: dẽ q ſũme atq; mirabiliter cõputat. Auct⁹: Ang. lib. ij. de libero arbitrio.

ℕumerarius a. um. quod ex numero eſt: a quo ſupernumerariũ quod ſupꝛa numerũ additũ eſt.

ℕumerius a numero pꝛenomen dedu ctũ eſt.

ℕumeratim aduerbiũ ſignificat per numeros.

ℕumero as: q̃ſi nũmos cõputo. ℭirgi. Biſq; die numerant ambo pec⁹. ℕui⁹ cõpoſita ſunt annumero: qõ eſt alicui nũero. ℔lau. in aſi. Etiã nũc dico ℔eriphanes ℜhodo mercato: diues ab ſente hero ſol⁹ mihi talẽtũ argẽti ſoli annumerauit ⁊ mihi credidit. Q̃ñq; annumerare ꝑcat adiungere. Idar. ℑmpẽſis vitã principis annumeres. Cõnumero: ſimul vel cũ alijs numero. Et cõnumerari eſt de alicuius numeꝛo. i. ſocietate eſſe. Dinumero: clare ⁊ diſtincte nũero: vt Dinumerauerũt oſa oſſa mea. ℔lau. in aſi. ℭur iſtuc argẽtũ tu mihi ſi vis dinumerare. ℙõt etiã ſignificare diuerſe numero. Enumero pfecte numero. Terẽ. in Adel. Jã ne numeraſti id qõ ad te reditũrũ putes. i. calculaſti ⁊ rõnẽ ſeu cõputũ ſecuſti. ℙernũero: pfecte numero. ℔laut. in Epid. Age age abſolue atq; argẽtũ numera ne comites moꝛer: pnumeratũ eſt. ℜenumero: rurſus nũero ſeu reſtituo. Terẽ. i ℕecy. Si eſt vt velit reducere vxoꝛẽ: licet. Sin alio eſt animo: renumeret dotẽ.

ℕumus a numiſmate appellat⁹ eſt. Grẽci numũ νόμισμα vocãt. Quo ℣bo ⁊ latini eodẽ mõ vtunť. ℕoꝛa. ℜettulit acceptos regale numiſma ℔hilippos. Idar. ℭur data ſint egti biſgnq; nomiſmata q̃re. ℕomiſma ℣o ἀπὸ τοῦ νόμος qõ eſt lex: q̃ cũ ꝓmutatõe vti hoĩes ſolerẽt lege: numi vſus introduct⁹ eſt. Quapꝛopt nñi numũ monetã appellauere: q̃ ſigno nomiſmatis monerenť cuius ꝓtij eẽt. Fuitq; num⁹ decima ꝑs aurei denarij. ℕum⁹ adulterin⁹: moneta falſa. Ci. li. ij. offi. Querit etiã ſi ſapiẽs adulterinos numos accepit ip: rudẽs ꝓ bonis: cũ id reſcierit ſolutur⁹ ne ſit eos

ℕumul⁹ dimi. paru⁹ num⁹. (cui debeat ꝓ bonis.

ℕumoſus: numis plen⁹: diues.

ℕumatus qui numis abundat. Apud ℔lautũ.

ℕumari⁹ a. um. quod ad numos pertinet: vt res numaria. ℕumarius rij. qui numis deditus eſt. ℕiero. ad Idar. ℭolo in numarios inuehi ſacerdotes.

ℕumarius cãpſo: pecuniaꝝ q̃ numos ad mẽſam tenet: vel q officio mẽſę numoꝝ inſeruit. ℕiero. ad Ruf. Et numularioꝝ era diſſoluit. Itẽ numulari⁹ q̃ nũos cudit q ⁊ monetari⁹ dꝛ. ℕumulariũ argẽtario vilioꝛẽ eẽ docet iurecon. Sed ꝓpꝛie cãpſo: pecuniaꝝ a nñris argẽtarijs a greꝛcis Trapezita. ℕumulariꝝ ⁊ mẽſariꝝ ſunt minutioꝛes nõ tenẽtes libꝝos: in quibus data acceptaq; ſcribũt: quos greꝛci collibiſtas appellant.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Numidia: pars Africę inter Tingitanã ⁊ Carthaginẽ/ sem regionẽ ἀπὸ τῶν νομῶν.i.a pascuis locis versa o litera in u. ¶Sli.lib.v.scribit Numidas nomodes dici a pnutan dis pabulis:mapalia sua.i.paluſtres domos circũsserẽtes. Ea regio vt ¶Dõpo.scribit:spatio ãgustio: est q̃ Mauritania:sed magis culta ⁊ ditior: vbi numidicũ marmor effodi tur. ¶Vnde numidic⁹ a.ũ.vt lapis numidic⁹: q̃ int̃ generosa marmora ãnumerat. A ¶Papinio Libycus silex appellat. Et pauimẽta pœnica a veteri⁹ dicebant quę ex marmore Indico strata erant.

Numidiana pira dicunt a regione numidia. Cc.

Numitor: viri ꝓpriũ Romuli ⁊ Remi au⁹ matern⁹. Cc.

Numici⁹ ãnis ẽ nõ lõge a Lauinio Eneę morte clar⁹. C

Nũc aduerbiũ tpis:⁊ ℔ q̃d græcis νῦν γὰς ἐις πρόθεσις significat ℔ pñti tpe:q̃uis q̃nq; ꝓ noie ponat. Cice. Nũc tẽ poris numero:q̃si tpis pñsentis:⁊ q̃si nũcini si latinitas pa/ teret:sicut crastini. Interdũ ponit ꝓ sero. Virg. Nunc scio qd sit amor. Interdũ nullũ tẽp⁹ denotat:⁊ ꝓ sed accipit. Li ce. Quę quidẽ mꝫto plura euenirẽt:si ad quietẽ integri ire/ mus nũc onusti cibo ⁊ vino ꝓfusa ⁊ pturbata cernim⁹. Di citur ⁊ nũc nuper. Terẽ. in Eu. Idem ¶Menãdri phasma nunc nuper dedit. Est enim ex illis verbis quę veteres ꝓ/ pter ambiguitatẽ cum adiectione proferebãt.

Nuncupo as.pe.co:.nomino. Liui.lib.j. Quem Iuliũ eũ dem Iulia gens auctorẽ sui nominis nuncupat.

Nũti⁹q nũtiat ⁊ qd nũtiat. Vir. Et nũti⁹ ibis ¶Pelidę ge nitor. ¶Plau. in Sti. ¶Precucurri: vt nũtiarẽ nũtiũ expota/ bilem. ¶Viero.lib.ij.Reg. Si sol⁹ est bon⁹ nũti⁹:est in ore ei⁹. Nũtia q̃ aliqd nũtiat. Nũtiũ res q̃ nũtiat. A nũtius fit inter nunti⁹:q inter duos medi⁹ est ad aliqd tractãdũ.

Nũtio as.moneo:significo. Terẽ. in Hecy. At istos inui/ dos dij pdãt q hęc libẽter nũtiãt. ¶Nun⁹ cõposita sũt Annũ tio:qd est alicui nuntiũ porto. ¶Viero.li.Reg. Neq; eiñ fieri põt:vt si certe cognouero cõpletã eẽ pãs mei malitiam cõ tra te nõ annũtiẽ tibi. Denũtio:manifeste nũtio. Col. Sin autẽ cęli stat⁹ frigid⁹ ⁊ pruinosus hyemis violẽtiã denunti at:in Idus Februarias hãc curã differem⁹. Enuntio:extra nuntio:manifesto. Sall. ¶Prope p Fuluiã dolũ Ciceroni q parabat enũtiat. ¶Pręnũtio:annuntio. Terẽ. in ¶Pho:. Abi pnũtia hãc vẽturã. ¶Renũtio:pfero. Cñ pnũtiatio est vo cis:vult⁹:gest⁹:moderatio cũ venustate. Et pnũtiare est de cernere. A quo pnuntiatũ statutũ. Obnũtio:ꝓtra alio:vo luntatẽ seu malũ nũtio. Terẽ. in adel. ¶Primus sentio mala nostra:primus resisto:oĩa prius porro obnũtio ægre solus: sicut fit fero. Vo. Qui malã rem nũtiat:obnũtiat. Obnun tiare etiã dicunt augures q aliqd mali ominis:sentiq; vi/ derint. Cice. p Sex. Cũq; auspicijs religioniq;:parẽsq; ob nuntiaret qd senserat. Cñ ⁊ p resistere reluctariq; ponit. Sue. in Cęsa. Lege autẽ agraria pmulgata obnuntiantẽ collegã armis foro expulit. Renuntio de quo alibi.

Nundinę ar.pe.co:.a nono die dictę sunt: q̃si nouẽdinę q̃ instituꝫ phibent:vt rustici octo dieb⁹ in agris eẽnt:⁊ no no die repeterẽt vrbẽ ad mercatũ ꝓ legib⁹ accipiẽdis:⁊ vt scita atq; ꝓsulta freq̃ntiore pplo referrent trinũdino die p/ posita a singulis atq; vniuersis facile noscebant. Cñ etiaꝫ mos tract⁹:vt leges trinũdino die pmulgarent. Dicitur ⁊ nundinũ neu.ge. Liui. ¶Postq̃ ꝓ comitia decẽ viris creã/ dis in trinũdinũ indicta sunt. Trinũdin⁹ autẽ dies vel tri/ nundinũ siue trinũ nundinũ diceb⁹ dies tertiaꝫ nũdinaꝫ q̃ pdici antea solebat:vt notio: eẽt vniuersis. Idẽ est eñ di cere Trinũdino ⁊ tertijs nũdinis ⁊ in trinũdinũ:℔ est i ter tias nũdinas. Sunt q putẽt trinundinũ eẽ triũ dierũ spatiũ ad habẽda comitia creãdor magistratuũ causa. Sed Fe/ stus scribit nefas esse nundinis agi cum pplo:qd est pplm ad cõsiliũ aut comitia vocare. Alij non ꝓ triũ dierũ spatio sed ꝓ loco accipiũt:q trib⁹ in locis vno die fierẽt comitia aut tribus diebus vno in loco celebrarent.

Nundina g.Romanor dea:a nono die nascentium di/ cta:qui ⁊ Lustricus dicitur.

Nundinator::q nundinis mercat. Fest⁹. Nundinis rusti/ ci q̃uenieb̃at mercãdi ⁊ vẽdẽdi causa:tũq; nefas erat cum populo agi:ne interpellarent nundinatores.

Nundino: are:palã vẽdo:sicut in nundinis fit:qd ⁊ nũ dino ꝑs.dicit. Jul. Firmic⁹ lib.vj.mathe. Quęstus ⁊ libidi/ nis causa pudorem duobus fratribus nũdinabit:⁊ ad coi tum fratrem inuitabit ⁊ filium. Apul. Toti nunc iudices sententias suas pretio nundinantur.

Nundinarius a.um. quod ad nundinas pertinet:vl qd nundinis deputatum est. ¶Sli.lib.xij. Nundinis cõmercijs Lara cem oppidum aperuere:quod est illis nundinarium.

Nunquando:ꝓ eo quod est num aliquãdo. Et habet accentum in pe.sicut Aliquãdo.

Nungd interrogãtis particula:qua nõ tam interroga/ mus q̃ exactius instamus plerũq;. Cõponit autẽ ex num ⁊ gd:sed m mutat in n. Et modo aduerbiũ est:vt nunqd ego sum rabbie. ¶Modo nomen. Vt nunquid criminis ha bes quod mihi obijcias? Sed apertius in non neu.gene/ re:vt nunqs omniũ nostr⁹ te offendit:hoc est an aliquis.

Nunq̃ nullo tpe:a q̃ nõnũq̃ qd ꝑcat aliq̃. Nunq̃ non ꝑcat sp. Sue. in Tib. Turbatione cęlo nũq̃ nõ coronã lau/ reã ceruice gestauit:q̃ fulmine afflari negat id gen⁹ frõdis

Nuo is cum suis cõpositis. vide in dictiõe Abnuo.

Nup aduerbiũ significat nõ lõgo tpe a nunc. Hoc autẽ qd nup diximus. Oñiq; de lõgiori dicit. Cice. de diui. Nam ante disciplinã patefactã quę nup inuenta est. ¶Vnde nuper.i.recẽs:nouũ. ¶Ply. Recẽs captũ homine: nuperũ nouicium. ¶Nuperrimus:recentissimus.

Nurcia vrbs antiqua in Vmbria ex qua. Q. Sertorius vir rei bellicę scientissim⁹ ort⁹ est. Sni. νουκρία καὶ νορκία πό λις τυρρηνίας ἥ καὶ νακρία διὰ τοῦ ἄλφα:idest ¶Nucria ⁊ Norcia vrbs Tyrrhenię quę ⁊ nacria per a dicit.

Nusq̃ locũ negat:⁊ ꝑcat nullibi:sic̃ vsq; alicubi q̃si vno quouis loco. Nusq̃ nõ:significat vbiq;. Nõnusq̃ alicubi.

Nutrio is.iui.vel trij.fm ¶Priscia. Et ꝓprie paruulor est vt crescant. Inuenit etiã nutrior tã deponens q̃ passiuũ. Virgi.lib.ij.geor. Hoc pinguẽ ⁊ placidã paci nutritor oli/ uam.i.nutrito. Huius cõpositum est enutrio.

Nutrico as pen.co:.idem significat. Cice.lib.ij.de natu. deor. Omnia quę sunt fic sua membra ⁊ suas partes nu/ tricant ⁊ continent. Colu.lib.viij.passiuum protulit. Nam suburbanis lactens porcus acere nutricandus est.

Nutriti⁹ q nutrit:siue q curã habet infantiuꝫ ⁊ adultor vt viuãt. Viero. Nõ dixit. Accepit filiũ suũ ⁊ vxorẽ suã:sed puerꝫ ⁊ matrẽ ei⁹:q̃si nutriti⁹ nõ marit⁹. Hic accipit q̃si cu/ stos ⁊ nutritor. ¶Mariꝫ in necessitatib⁹:nisi dicamus q̃si nu tritius pueri nõ marit⁹. ¶Mariꝫ. Est ⁊ nutritius a.um. Col. lib.iiij. Me incremẽta duritia sua reuerberet:sed teneror:ve lut nutritio sinu recipiat:⁊ cęlestes admittat imbres.

Nutrix quę nutrit. Cuius diminutiuũ est nutricula. Ju/ ue. Ballia vel potius nutricula causidicor.

Nutus,⁊ Nuto as. Vide in dictione Abnuo/

N ante y

Nyctileus dictus est Bacchus:q̃ eius sacra noctu cele brarent. Nam νύξ latine nox dicitur.

Nyctilopes q̃ vident interdiu: occidente autẽ sole cer/ nũt exiliter:noctu nihil:hi etiam luscioſi dicunt a latinis. ¶Nyctopes ꝓ quo iam ab initio ortus sui nisi admota con tueri ne queunt:qd gen⁹ nõ curã recipit:vt Tilpia.in ędili/ tio edicto inquit. ¶Sli.lib.viij. Caprimum iecur si vescatur restituit pristinam aciem his quos nyctilopas vocant.

Nycteris idis. vespertilio tam minutis pedibus vt eis carere videatur.

Nyctico:ar coruus nocturnus:qui ⁊ noctico:ar.

Nyctilea:sacrificia quę Baccho fiebãt a nocturno tẽ/ pore dicta. Vnde ⁊ Bacchus nyctileus dictus est.

Nyctimene filia Nyctei quo etiã noie dicta est auis q̃dã in quã cõuersa Nyctimene fert:quã cum patre concubue rat facinus recognoscens:in syluas aufugit:⁊ in noctuam ꝓuersa:lucẽ odit:nocte tñ volitãs:a græcis appellat νυκτῆ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

O ante A et B

Nympha latine sponsa. Sed putauerunt antiqui nymphas aquaz deas esse quasi lymphaz numina. Nymphę ꝯo ab aquis deę sunt quales sunt dryades hamadryades ⁊ oreades. Quippe veteres greci nymphā dicebāt: quam nos mutatiõe vnius literę lymphā: hoc est aquā. Aliquā/do nymphę dicunt muse: q aqua currẽdo musicos sonos efficiat. Nunc sępenumero a poetis inuocant. Virg. Nymphę noster amo: libethrides. Nympho di spõsõ a q̃ panymphus. Dicunt ⁊ nymphę apes: cũ pmũ formā cępint hie.

Nyphea plurali numero ⁊ ge. neu. dicunt lacꝰ ⁊ balnea Iuli. Capitolinꝰ. Opa Gordiani Romę nulla extant: pter ędā nymphea ⁊ balneas. Josephꝰ scribit Herodẽ apud Ascalonẽ cõstituisse nymphea. i. lacꝰ ⁊ balneas.

Nysus ⁊ Nysa nomina ppria sunt. Virgi. Nysus ⁊ Eurialus. Idem. Nopso Nysa datur.

Nysa etiã vbs Arabię aquđ quã: vt Diodo. ait. Bacchus educatus a nymphis fuit. Vñ ⁊ Nyseus dictꝰ est: ac cognoiatus Dionysius a Jone. s. ⁊ Nysa nomẽ accipiens Nysa etiã non tam mons q̃ ciuitas in India est: a libero patre: vt refert Stra. cõdita: carminibꝰ poetaz celebratissima Sita sub radicibꝰ mõtis: quẽ Meron incolę appellant. Nop. Indica Nysęis arma fugata choris. Alia ẽ Nysa in Beotia apud Homez. Apud Plini. in Caria. Apud Strabonẽ vicus in Helicone vbi simili modo colit Bacchus. Apud Ptole. in Jonia ac Lycia. Apud Stephanũ in Thracia. Multi tamen Nysęaz. declinant.

Nyssa per geminũ ss repagulũ: vnde cursores mouẽtur. A nysso qñ equi calcaribꝰ vrgent. significat etiã metã: ab νεύω inclino: q cũ metã attigerint: inclinent.

Nysia hederę genꝰ maximis int nigras Corymbis. C.

Nysirus pe. co. insula in qua est vbs eiusdẽ nois Nome. Qui Nysiron habet celsam carpathõq; casonq;.

O Quarijs modis positum inuenitur. Nam nomen est vocalis. Aliqñ aduerbiũ vocãdi. Virgi. O regina nouã cui cõdere Juppiter vrbẽ. Aliqñ admirãdi. Juue. O qualis facies ⁊ q̃li digna tabella. Aliqñ indignãdi. Cice. in catil. O tpa: o mores: o paterni generis oblite: materni vix memor. Aliqñ optatiꝰ duẽtꝰ aut repẽte pculsi. Terẽ. O salue. o Daphile. Virgi. Adsis o placidusq; veni. Juuenẽ q̃q; iũctũ cũ si. Persi. O si Sub rastro crepet argẽti mihi serra dextro. Q̃q; cũ vtinã. Ouid. O vtinã tũc cũ Lacedęmona classe petebat. Interdũ est interiectio dolẽtis. Cice. O me miserꝰ: o infelicẽ. Exprimit nõnunq; exaltãtis affectũ. Virg. O mihi sola mei sup Astyanactis imago. ⁊ O felix si te tua Roma videret. Tacef q̃q; o: cũ actõ iũgit. Mã ⁊ ntõ: vo captiuo iũctũ legimꝰ: vt apud Pli. iunior. Nõ, Noiem te patiẽtem: ac potiꝰ diuꝰ ac pene crudelẽ. Et sicuti docet Do. maiores stupores est hũ mõ, pnũciatiũ: ⁊ q̃q; meliꝰ sonat. Terẽ. in Eu. Noiem pditũ miserũq; ⁊ illũ sacrilegũ.

O ante A

Oataricha dicunt mugilũ ouia sale ꝑdita ὠὸν eñ ouum interposita u euphonię causa. παρίχομ salsũ dicit ταριχεύω seruo: condio: sicut Aegyptij cadauera aromatibꝰ: q aũq; ad mẽsam apponebãt liquefacio: sicco. Suidas. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ξηράναι καὶ δίον εἰς γάρον ἐξιχωρίσασθαι λέγεται καὶ ταριχηρά. καὶ τὸ τάριχος δυσπεψίας ὡς ἀρίστοφάνης βατράχοις: ἔστι δὲ κρέας ἁλσὶ πεπασμένον πρὸς τὸ εἰς γάρον ἐξαναλίσκεσθαι. Significat ⁊ siccare ⁊ quale in Garum separari dicit ταριχὰ salsamentũ ⁊ tarichos neu. ge. vt Aristophanes in ranis: est autẽ caro sale cõsperſa in garum separata.

Oaxꝰ ciuitas Cretę ab Oaxo Acallidis Nymphę Minoidis filio. Vel a situ loci: q crepidines Greci axos vocent. Herodotus quoq; Oaxũ vrbem Cretę facit: in qua Etearchus pater Nhronymę matris Bacchi regnauit: q Lyneren Libyę vrbem ędificauit.

O ante B

Ob prępositio separari ⁊ cõponi potest. Separata ęqualis coniunctionis locũ tenet. Virg. lib. xj. Cuius ob auspicium infausti mores q̃ sinistros. Apud veteres etiã p ad ponebat. Ennius. Pendet ob Romã noctu legiones ducere. Cice. Papyrio Peto. In eo igit cõmuno Cicero ille quem spectabãt: cuius ob os Grauj ora aduertebant suaz. Sic dicebãt. Obire ꝑ adire. Obmoneo ꝑ admoneo. Ob iacent pro adiacẽt: ⁊ complura hoc genus. Cõposita quã doq; significat contra: vt oppugno: obiicio. Quãdoq; circum: vt obambulo: obsideo. Quãdoq; super siue coꝛã: siue obuiã: vt obuenio. Quãdoq; ad: vt obeo. Dicimus enim iste obiuit mortẽ: hoc est iuit ad mortem. Cõponit autẽ cũ a: vt obaudio: cuz c: vt occũbo: d vt obduco: e vt obeo: f vt offero: g vt oggãnio: h vt obberbesco: i vt obiicio: l vt oblitero: m vt obmutesco: n vt obnito: p vt oppugno: q vt obquiniſco: r vt obruo: s vt obsto: t vt obtineo: v vt obumbro Sed quoties vocalibus iungit: vel d. l. n. r: seruaꝛ b integra. Cũ c nutatur b in c: pterq; in obcęco: obscurꝰ: ⁊ obscęnus: in quibus duobus vltimis b seruaꝛ: ⁊ s addit post b. Cum aliis literis mutaꝛ b in sequentẽ literaz: nisi in his q̃ modo excipiã. In f mutatur: vt offendo: offella: vbi causa metri abijcitur b: cum tamẽ in offa in f mutetur. In m: vt omitto nisi apud Poetas: vbi o breuiaꝛ: ⁊ b abijcit. In obmutesco b seruandũ puto: sed non proferendũ: q̃uis mutari in m debere videaꝛ: vt de ommitto Priscia. sentire videtur. in p oppono. In oportet tamẽ neq; b: neq; p: sicut in opportunus geminamus. In operio similiter adoperio: ⁊ cooperio: in quibus b abijcitur. In q ꝯo abũci puto b: vt oquiniſco. In t varie sentitur: sed per b vsus ea scribit: vt obtineo. In obstrudo ꝯo additur s prępositioni: sicut in obscurus. Et aliud est obtrudo: aliud obstrudo.

Obacero as. pe. co. Vide in dictione Acero.

Obęratus cum ę diphthongo dicit miles seu quis aliꝰ: qui ęre dato iam obligatus est: quasi ęre alieno astrictus: ⁊ debito: ad aliquid operandũ. Cęsar lib. j. Com. Omnes obęratos: quoz magnũ numez habebat eodem cõduxit. Var. Res maiores: vt vindemias ⁊ fęnisecia administrant ij: quos obęratos nostri vocitarunt.

Obambulo aduersus alios ambulo: vel ambulanti me oppono: siue circũeo: aut obuiã eo. Plau. in cap. Item alij parasiti frustra obambulant in foro. Virgi. lib. iiij. geor. datuo immixit. Non lupus explorat ouilia circũ. Nec gregibꝰ nocturnus obambulat. Quod Ser. exponit insidiaꝛ. Sed figurate dictũ puto: vt Jt clamor cęlo. Aliquando obambulare accipitur pro vna iunctinq; ambulare. Sueto. in Tibe. Et secretũ petenti non nisi adhibito Druso filio deditꝰ extrãq; obambulantis: veluti incũbens quoad peragere sermoꝰ cõtinuit. Ouid. de Polyphemo dixit. Nocturnus obãbulat: ꝑ eo q̃d est vltro citroq; ãbulãdo discurſat.

Obaresco circũquaq; aresco.

Obaudio auditũ postergo. Et in eadẽ compositiõe aumutat in e: ⁊ dicimus obedio: ⁊ fit cõtrarię significationis quasi dicto obediens sum. Juuenẽ Obedire edici de turpi obsequio. Dum autẽ ipse dedecori ac turpitudini obedierit: non modo imperato: oino habẽdus non erit. Donitur interdũ obaudire pro audire seu obedire. Augu. lib. xvij. ciui. dei. Pro eo q̃ obaudiunt Abraã pater tuus vocẽ meã: ⁊ custodiunt pcepta mea. Alibi datiuo iunxit. Et pręcepto vtriq; obaudire cupiẽtis. ἢ ἑλληνικὸν τάχα ἂν βὰς πλῆθους μέρος ὅτι ἢ τῇ τύχῃ πίνειν συμποσίοις ἐξεδίδοτο id est. Vel grecũ forsitan multitudinis pars: q̃ hęc in turba ⁊ continuis datur bibere.

Obba poculi genus: dicta quasi ob bibere sit facta.

Obcęco as. non plus significat q̃ cęco: in quo b remanet cõtra alioz regulã. Col. lib. iiij. Veluti gnoranti tenebris obcęcata luce veritatis carui. Idem lib. ij. Vbi solutio est humus aliquę fiunt patentes: quędã etiã obcęcantur ita: vt in eas ora hiantiũ fossaz cõpetãt. i. desup tegunt.

Obdo is. ex ob ⁊ do: significat oppono siue appono. Et ꝑ claudo pono ꝙsuevit. Ter. in Eu. Pessulũ ostio obdo.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Obduro as.pe.pro.durū facio.Hiero.cōtra.Ruf.Usq; adeo ne obdurasti frontē:vt in mēdacio ponas spem tuā. Obdureo es.rui.A quo obduresco:durus fio.Cic.Lomi. Equidē sic iam obdurui:vt ludos Cęsaris nostri equissimo animo viderē:quod est quasi callū feci.

Obdulcesco is.circū dulcis fio.Aug.lib.vj.cōfes.Nam si primo sanctis tuis literis formatus:& in earū familiaritate obdulcuisses mihi:postea in illa volumina incidissem: fortasse abripuissent me ab solidamento pietatis.

Obduco is.pe.pro.supduco:tego.Hiero.in Ezech. Cūq; obduxerit nubibus cęlū.Virgi.Et cinis obducte cęlabat lumina prunę.Aliquādo ponit pro detego:aperio.Lucil. Vos interea lumen auferte:atq; aulā obducite.Aliqñ pro circūduco:siue cōtraduco.Plau.in Pseu.Si hos expugno:facile ego hāc rem meis ciuib⁹ faciā:post ad oppidū hoc vetus cōtinuo meū exercitū ptinus obducā.Aliquando p facio:cōtraho.Pli.Jam callū obduxerat.

Obedo is.pe.co.consumo:quasi circūedo a quo.

Obesus a.um.p gracili & exili & circūroso macilētoq;. Hemins.Corpore pectoreq; vndiq; obeso: tardi ingenio senis.Aliquādo significat comedo.Unde obesus pro ueteri & crasso:vt sit obesus:quasi ob edendū factꝰ.Virg.lib.iij. geo.Argutūq; caput:breuis alnus:obesaq; terga.Hiero. Alnus solertes sunt:quibus obesissimus vēter est.Obesitas pinguedo.Pli.in magna obesitate.

Obedio is.ini.itum.obtēpero.Vide in dictōe obaudio.

Obelus penul.pro.latine dicitur veru. A cuius similitudine virgula quędā inter pūcta etiā veru dicit iacēs sic./. Hacvsi sunt Ecclesiastici interpretes:qua denotat aliquid additū in translatione:quod in prototypis non habetur. Hiero.ad Pauli.Origenis studiū me prouocauit:qui editioni antiquę translationē Theoditionis admiscuit:asteriscō & obelo opus omne distinguens.Sic dictus q obelos: id est verui sit similis vel quia tanq; veru superflua iugulat & confodit.Suidas ὀβελὸς ἡ σούβλα ξενοφῶν ἐπαταξεν ἔνδον βουπόρῳ τις ὀβελίσκῳ διαμπερὲς τὸν μηρὸν τοῦ ἐγγὺς ἀτῶ καὶ παροιμία τὸ θεσμὸν τοῦ ὀβελὸς ἐπὶ τῶν τὰ χείρονα ἀντὶ τῶν κρειττόνων ἀιρουμένων.id est Obelus Subla Xenophon pcussit in trāsitu obeliscō traiectū femur p pissime & paremia calos obeli ad peiora p meliorib⁹ detē/

Obeliscus diminutiuū ab obelus magis noīe q̄ (tis. re:dum magnę res obelisci dicant.Est autē lapis asperrimus in figura metę cuiusdaz: sensim a proceritate in excelsum consurgens:paulum gracilescens:specie quadrata in verticez productus angustiū:manu lęuigatus artifici. Qui multi Romę fuisse referuntur.Et sunt pyramidibus longe minores Solis nummi sacrati:propter quod ad radiorum similitudinem fiebant.

Obeliscolychnion instrumētum militare:ab vsu geminoscz veruculi & lucernę dictum.

Obeo is.iui.vel obij itum.Est autem obire adire. Naz ob pro ad quandoq; ponit.Unde obire mortem est ire ad mortem.Plau.in Aulu.Ubi is obijt mortē qui mihi id aurum credidit.Similiter obire diem dicimus pro eo quod est mori:quasi ire ad diem fati.Ser.Sulpi.Ciceroni.Nunciatum est mihi marcellū diem suū obijsse.Et obire vadimonium est ire ad vadimoniū.Sic dicimus obire rus pro ire ad rus.Cice.Adario.Tu modo istā imbecillitatē valitudinis tuę sustenta & tuere:vt nostras villas obire: & mecum simul lecticula cōcursare possis.Aliquādo significat pśto esse.Sue.in Cęsa.Tanuisius adijcit Crassum die cędi destinatū non obijsse.Aliquādo exequi:vt obeo legationem.i.exequor munus siue officiū legationis.Obeo ,puinciam:exequor officiū prouinciale.Obeo vitā:perficio vitā Liui.li.j.Eū iura redditurū:obituruinq; alia regis munia esse.Monitur quādoq; sine accusatiuo:& significat morior. Iuue.Magnus ciuis obit:& formidatus Othoni.Et obire est circuire.Virg.Magnas obeūtia terras.Liui.li.j.Tū sacerdotibus creādis animū adiecit.q̄q̄ ipse plurima sacra obibat.i.circūibat visitādo. Item obire obuiā se pbe/

re.Teren.in Ecy.Adeo tuā antiquā venustatē obtines:vt voluptati obitus:sermo:aduētus tuꝰ: quocūq; aduenerit semper fiet.Donatus:obitus occursus.

Obequito:circumequito.Liui.lib.ij.Veiens hostis hetrusciq; eo magna propere:agere:lacessere:ad pugnā primo obequitando castris:prouocandoq;.

Oberro as.circūerro.Persius per translationē pro circumuolo posuit:cum dixit.Diues arat curibus quantum non miluus oberrat.

Obesco as.ab esca compositionē habere conuenit:quasi esca farcio.Colu.lib.ix. Nonnulli tribus aquę partibus vnā boni vini miscent:madefactoq; triticeo pane:obescāt auem:quę prima luna(quoniā id quoq; tunc faciendū est) saginari cepta vigesima perglisceit.Inesco idez ferme significat:sed per translationē ponit pro decipio.Teren.in adel. Nescis inescare homines.Bona.Metaphora ab aucupibus:qui auibus capiendis effundunt cibum.

Obex ge.ma.vel fęmi.ab obijcio significat cuiuscūq; rei obiectionem siue obstaculū.Virgi.lib.x.Ecce maris magna claudit nos obice pontus.Hiero.Sagitta quę contento nerno dirigitur difficile vitatur:ante eniz ad eū ad quē iacta est peruenit:q̄z obice clypei frustretur.Unde & pessulum seramq; ostiorū obices appellamus.

Obgannio.Vide Gannio.

Obherbesco scis.ex ob & herbesco.Herbescere pro est herbā fieri.Cice.in Cato.Et elicit herbescentē ex eo viriditatem:quę nixis fibris furpium sensim adolescit.Festus. obherbescere herbam increscere.

Obiaceo es pe.co.circū aut ptra siue obuiā iaceo.Col. lib.ij.Sed vastos cespites cōuellit:quibus obtacēnꝰ impeditū aruū minꝰ recte pōt iterari.Li.li.ix.Cū ad alias angustias,ptinꝰ pgerēt sectas delectu arboz:saxoūq; ingēte ob iacente mole inuenere viā.i.cōtra iacēte.

Obiicio is.pe.co.ante iacio:antepono:porrigo: offero. Col.lib.vij.Tenerrimā q̄q̄ frondē:ant pampinos vitis obijcit.s.boui.Plau.in Cur.Flos veteris vini meis naribus obiectꝰ.i.porrectꝰ.Terē.in Heau.Ut hāc notitiā nec opināti primꝰ obijcerē ei domi.i.offerrē vel darē.Aliqñ cōtra iacio:oppono.Aliqñ infero.Plau.in Amph.Qui nulla thebano populo acerba obiecit funera.Aliqñ repente ostēdo.Claudia.Extemplo sese medijs obiecit in armis.

Obiecto as.freq̄nter obijcio:oppono:imputo.Lactā.li. iij.Et stultitiā quā nob⁹ isti deoz cultores obiectare nō desinunt.Interdū ponit p expono.Ulr.lib.iij.Et corpora bel

Obiectus a.um.participiū.Obiectus us. (lo obiectāt. nomen quod significat oppositionem.

Obiectum philosophi vsurpant pro omni eo quod cerni potest.i.quicquid oculis obijcitur.

Obitus a.um.pe.co.participiū.vt Morte obita qualis fama est volitare figuras.Eiusdem significatiōis cū obeo is.obitus us.nomē q̄ modo mortis executionē significat Cice.Cum de obitu fratris literas accepissem.Modo oc casum.Virgi.lib.j.Geo.Nec frustra signoꝝ obitꝰ speculamur & ortus.Modo aduētū.Turpi.Et quis est qui interrumpit sermonē meū obitu suo?

Obiter pe.co.ex ob circū & iter compositū aduerbium significat incidēter:hoc est pter ppositū:quasi in itinere occurrens:aut quasi per iter & in transitu.Pli.in ,plogo.Ut obiter caueaz istos homeromastigas.Et lib.xviij.Maior pars Italię ruido vtit pilo:rotis etiā quas aqua versat obiter & molat.Idē lib.xj.Cuꝰ angustię non sinunt vagari in certā aciē:& velut canali dirigunt obiterq; incidentia facile declinant.Iuue.Aut obiter leget aut scribet vel dormiet intꝰ.i.interim.Sūt q exponāt obiter pcise:tali causa.

Obiurgo as.valde arguo:rephēdo:vel cōtra aliquē clamo.Terē.in And.Nā si obiurges illū vitę q auxiliū attulit quid facies illi q dederit damnū aut malū?

Obiuro as.pe.pro.iurando astringo.Cic.p Cęlio.Fuit in hac causa ptristis quidā patrius censor magister obiurauit.Ad.Cęlū sicut neminem vnq; parens.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Oblationes p̃prie dicuntur: quę dijs offerũtur. Ue/teres: oferumenta dicebant. Lc.

Oblecto.as. ꝛ oblector.aris. Vide in dictiõe Delecto.

Oblido.is.pe.,p ex ob ꝛ lido: seu lędo ꝑcat circũ circa vsq; ad mortẽ percutio: suffoco: neco. La.li.vij. Ne illud quidẽ ꝓcedi aliqs existimet: vt recẽtes natos liceat oblidere: q̃ vel maxia est ipietas. Ad vitã.n. deus ispirauit a: as: non ad mortẽ. Col.li.viij. Nec angustię fętus oblidant.

Obligo.as.pen.co:re.circunligo. Idem li.j viij. Ut ad missarij dexter: vel etiã sinister vinculo testiculus obligetur. Curtius. Ne obligato quidẽ vulnere haud segnius destinata exequitur. Per translationẽ obligare est devincere: seu debere. Lice. Aug. Trebonio. Dolobellam antea tantũmodo diligebã: obligatus nihil erã. Differunt tñ secundũ Asco. Obligatus ꝛ districtus: quoniã obligatus in bonis ꝛ in vinculis ꝺr. Districtus sine vinculis.

Oblimo.as.pe.p:o.ex ob ꝛ limus cõponi videt: quasi circũlimo: siue superlimo repleo. Lic.li.iij. de natu. deorum. Nilus Aegyptũ irrigat: ꝛ cum tota ętate obrutam oppletãq; tenuerit: tum recedit: mollitosq; ꝛ oblimatos agros ad serendũ relinquit. Virg.li.iij. Geo:g. Et sulcos oblimet inertes. Per translationẽ Clau.li.iij. p:o obcęcare: ꝛ quasi limo meatus claudere: vel inquinare posuit. Sed ꝙ dissuaso: honesti Lupus ꝛ hũanas oblimat corpora mentes. Est ꝛ oblimo a limo.as. cõpositum. Hora. in Ser. Rem patris oblimare mãlũ est vbicunq;

Oblino.is.pen.co:.circũfędo. Lactã.li.iiij. Luto se oblinunt: qui deos.i. terrã lutumq; venerantur. Sallusti. in Jugur. Simul gladiũ sanguine oblitum ostentans.

Oblitero.as.obscure facio: cassо: deleo: vel in oblionẽ duco: ꝛ quasi e literaꝝ monumẽtis deleo. Lic. ad Senatũ. Publici in me bñficij mẽoria priuatã offensionẽ obliterauit. Lact.li.vj. Ergo idem dñs ac parẽs indulgẽtissimus remissurũ se pœnitẽtibus peccata ꝓmittit: ꝛ oblitęraturꝫ oẽs iniquitates eius: qui iustitiã denuo cęperit operari. Fit aũt oblitero: vt quidã putãt a litt°: ꝙ ibi notata a fluctib° ęquari: ꝛ tolli soleãt. Alij ab oblitione i. a supino ꝛ oblitũ: vel dici potest ab oblino: ficut a Lino litera.

Obliuisco: cõpositũ videt ab oblino: q: vero accentu differũt: potest esse simplex dictio. Et est verbũ deponẽs: q̃nis aliquãdo passiue sumat. Virgili. Nunc oblita mihi tot carmina. p:o a me. Et construit modo cum actõ. Lactan. li.vj. Spero (inquit) te Cęsar qui obliuisci soles nihil nisi iniurias. Modo cum gtõ. Hieron. ad Aug. Pene epistolę tuę: vel eius qui tuo noie scripserat: obliti sum°.

Oblitus.a.um.pe.,p. participiũ ab obliuisco:, vt Nũc oblita mihi tot carmina. Oblitus ꝙ pe.co:.ab oblino est q̃si circũlitus: ꝛ circũfędatus. Tibul. Oblitus ꝛ musto se

Obliuiũ: idem qđ oblinio (riet pede rustic° vuas. Hora. in Ser. Ducere sollicitę iucunda oblinia vitę.

Obliuiosus dicitur is: qui cito obliuiscitur.

Obloquo: penul.co:re. contra loquo:, vel in contrarium loquo:. Liui. Notaros quoq; qui ferocissime oblocuti erãt: singulos manu corripuit. Ponitur etiã p:o maledico. Unde oblocuto:es maledici: detracto:es.

Obnito: pe.p:o.contra nito:. Vide in dictione Nitor.

Obnoxius ex ob ꝛ noxius cõponitur. Noxius aũt a noxia: aut a noxa deriuat: quę a nox originẽ habuisse debẽt ꝙ nox a nocẽdo est: vt inquit Varro. Uel νύξ, ꝛ hęc vocabula eandẽ sapiunt nocẽdi significationẽ: quã nox habet. Apud antiquos noxia ,p damno capiebat: ait Fes. apud poetas ,p culpa. Noxa ꝙ p:o peccato: aut peccati pœna: quę oia complectit noxius. Mã qui noxi° est: damnũ sibi plerũq; ꝛ alus: culpã vero sibi infert: postremoq; peccati pœnã. Unde obnoxius. i. circũnoxius: quasi noxia: siue noxa circundatus: vel quasi ob noxiã: siue noxã notatus ꝛ pœnę addictus: propter qđ vtcunq; capiat breuiter significat subiectus: vel obligatus: ꝙ alterũ ab altero dependet. Qui eñ subiectus est alicui: etiã illi quodãmodo est obligatus. Proprie tamẽ: vt inquit Fest. is est qui pœnę obligat° est ob delictũ. Ut puta siquis morbis obnoxius ob nimiã cibi intẽperantiã: aut si mulier ob stupri cũ aliquo viro ꝓsuetudinẽ illi obnoxia sit: vt apud Sal. Erat q̃ ei cũ Fuluia nobili muliere vetus ꝓsuetudo: cui cũ minus gratus esset: q: pręinopia minus largiri poterat: repente gloriãs maria mõtesq; polliceri cępit: ꝛ minari interdũ ferro: nisi sibi obnoxia foret. i. morẽ gereret. Im/p:oprie aũt qs ꝺr obnoxius: q̃si vel culpę quicq; admiserit. Ut multi sancti viri fuerũt prauis hoĩbus obnoxij: ac si aliquid mali meruissent: cum tñ innocẽtes essent. Unde ad multa alia similiter translatũ est ipm vocabuliũ: quale est illud apud Colu. li.iiij. Sin aũt regiones ꝑdictis vẽtis fuerint obnoxię. Et li.v. Adaturꝫ fructũ p:o sternit: ꝛ canibus: feriisq; reddit obnoxiũ. Ecce hęc nihil deliquerũt: sed tñ quasi deliquerint: obnoxia dicũtur: ꝙ illę vẽtis obiectę sint: hic ꝙ matur° fructus p:ostratus ꝛ obiectus canib° ꝛ feris est. Quinetiã ad eos: qui bñficijs devincti sunt trãsferr: quasi damnũ beneficijs eoꝝ aliqđ ex hoc intulerint: qđ tamen plerũq; illatũ fuit: siue culpę siue gratię: siue liberalitatis causa. Hiero. in prologo lib. Salo. Quasi aut ęquũ sit me vobis furientibus alijs labo:are: aut in rõne dati: ꝛ accepti cuiq; pęter vos obnoxius sim. i. debito:, seu devinctus obligatusve. Plaut. in Cap. Obnoxij ambo vobis sumus propter hãc rem: cũ quę volumus nos copia ea facitis nos compotes. Unde apud Liuiũ obnoxie dicere suam: accipit p:o seruiliter. Interdũ obnoxius ponit p:o noxio. Et sic obnoxius ꝛ innoxius sunt ꝓtraria. Ennius. Sed virtuꝫ vera virtute viuere animatũ adiecit fortiter: eumq; innoxiũ vocare advorsus aduersarios: ea libertas est: qui pectus purum ꝛ firmuꝫ gestitat: alię res obnoxię nocte in obscura latent. Interdũ p:o obscuro. Nox eñ p:o obscuritate ponitur. Plaut. Nunc ego hercle perij plane: non obnoxie.

Obnubo.is.pen.produ. Vide in dictione Nubo.

Obolus penulti.co:repta: genus ponderis: qđ sex filiquas continet. Terent. in Eun. Obolo emptos. Suidas. ὀβολὸς ὁ τόκος εἴδως νομίσματος ὀβολὸς δὲ παρὰ Ἀθηναίοις ἓξ ὄβολοί εἰσι χαλκοῦν ὁ δὲ χαλκοῦς λεπτῶν ἑπτά. τὸ δὲ τάλαντον τοῦ ἀργυρίου τῶν ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα νομίσματος ἢ μυρίων ἑξακισχιλίων ὄντα τοῦ ταλάντου τοῦ χρυσίου ἑξαπλάσιον ἐστί. Id est Obolus: vsura: nomismatis genus Obolus vero apud Athenienses sex est chalcorum: id est nũmorum ęreorũ. Chalcus aũtẽ tenuiũ septez talentũ argenti: nũc quattuor: nomismatis octo ꝛ sex. Decima vero sexagesima est pars talenti auri est multiplicata.

Obortior, antenascor, subnascor: ve. Liui. lib. j. Aduentu suorũ lachrymę oborte. Hiero. Nec vero oborta cõtentio qui frangeret panẽ pene diem duxit in vesperam.

Obrepo.is.pe.p:o.latẽter ꝛ tacite aduenio: ficut ꝛ surrepo. Tractũ ab aialibus pedibus carẽtibus: q̃ gressu tacito gradiunt. Juuena. per translationẽ. Obrepit non intellecta senectus. Est ꝛ obripio: de quo in dictiõe rapio.

Obrigeo.es pen.co:rep. Vide in dictione Rigeo.

Obrodo.is.pen.produ. circũrodo. Plau. in Elm. Dęgnanti malũ dari oportet: vt siet quod obrodat.

Obrogo.gas.penulti.co:rep. quasi obloquor. Festus. Obrogare: obloqui: atq; alterius sermonẽ molestę impedire. Obrogare legem est legis priorис infirmandę causa legem aliam ferre. Licero ad Atticum. Abrogare: derogare: obrogare sine fraude sua non licet.

Obruo.is. substerno: seu circumruo: operio. Ouidius libro .j. de Reme. Obrue versata cerealia semina terra. Transferr etiam ad animũ. Quintili. Tot voluptatibus obruere possunt vnũ dolorẽ. Hinc adobruo: subtus obruo ꝛ in terra defodio. Colu. li.ij. Nam si plus quattuor digitis adobrutũ est semen eius: nõ facile prodit. Idem in eodẽ. Atq; ita iacuum semina: ꝛ sarculis adobruunt.

Obryzum aurũ dicitur: quasi ὀβρυζον, hoc est syncerum delicatumq; quod sępe igne candefactum ꝛ erutum est: ꝛ quod in coctione non minuitur. Hieron. in Da/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

niele. Ecce vir vnus vestitus lineis: ⁊ renes eius accincti auro obryzo. Hebraice dicitur ophir.

Obsaturo.as.pe.cor. significat saturitatẽ: vsq; ad fastidium: vel contra animũ capio. Terenti. in Heau. Hę tu propediem: vt istanc rem video istius obsaturabere.

Obscęnus.a.ũ. quidã ab obs ⁊ canẽdo cõponũt. Alij ab obs ⁊ κοίνω inquino. Vñ cęnus quidã dici existimãt. Intelligendũ est ergo: q; obscęnũ sicut duo ꝑcat: ita duplicem hȝ cõpositionẽ: ⁊ duplicẽ orthographiã. Nam aliq̃n ꝑcat abominabile augurium: vt apud Virg. li. j. Geor. Obsceniq; canes importunęq; volucres: ⁊ tũc a canẽdo contraria ⁊ mala dr, ⁊ sine diph. scribit. Aliquãdo dicit q̃ turpe immundũq;. Et tũc similiter ex obs ⁊ cęnũ componitur: q̃ ab κοίνω pro inquino deducit. Ex eo .s. q; quę multũ cõmunia sunt: turpia ⁊ immunda: vt plurimũ fiunt. Nam id proprie cõmunicare est: ⁊ sic cum ę. scribit. Varrõ lib. vj. de lin. lati. docet obscęnũ cum ę. scribendũ: idq; ab scęna deducit. ex ob ⁊ scęna: quasi ad scęnã: q; scęnis id daretur: q̃ obscęnũ foret. Nascia. ab ob: ⁊ κοίνου q̃ nos cęnum dicimus s. interposita. Fest. ab oscis deriuat: quoꝝ frequentissimus fuit vsus libidinũ spurcarũ. Vnde ⁊ verba impudẽtia appellant obscena. Q̃ si veruꝫ esset sine b. ⁊ absq; diph. obscenũ scribi oporteret Obscęnum etiã quandoq; ponit pro pernicioso ⁊ vitabili. Virgilius Obscęnamq; famem: quę prima pericula vito.

Obscęno.nas. significat obscęnũ ⁊ malum ômen afferro. Plau. Sed quid illuc: q; exanimatus currit huc Leonida? metuo q; illic obscęnauit meę falsę fallacię.

Obscurus latẽs absc̃ditus: ⁊ sine lumine. Virg. Vidimus obscuris primã sub mẽnibus vrbẽ. Vñ obscura oio difficilis: ⁊ cuius sua latet. Cõponitur ex ob ⁊ cura: siue curo: interposita s. q; ea q̃ obscura sunt nobis curã obiiciant. Vñ ab obscurus obscuro fit: q̃ significat non curo: siue supprimo: sicut fit in obstrudo: q̃ est occludo. In qua ꝑcatione capit ⁊ obscuro. Cic. pro Archia. Neq; eiñ est dissimulandũ: q̃ obscurari nõ potest: sed pręnobis ferendũ. Si vero volumus: vt obscuro: magis ab obscur⁹ deriuet: non cõtendo. Verũtamen cuꝫ sit verbũ curo: cuius cõposita accuro ⁊ procuro: nõ mirũ videri debet: si ⁊ obscuro a curo similiter cõponat: quẽadmoduꝫ obstrudo a trudo: a quo etiã obtrudo. Tametsi sit in alia ꝑcatione: ⁊ detrudo: cõtrudo: intrudo: retrudo: ⁊ similia. Capitur q̃q; obscurũ: pro ignobili. Cic. lib. j. offi. Qui magna sibi proponũt obscuris ortũ. Nã qui obscurus est ferme despicit: ⁊ non est: q̃si qui eũ curet: vel ęstimet. Ab obscurus fit obscuritas: q̃ modo opacitatẽ: modo ignobilitatẽ: modo difficultatẽ significat. Cic. lib. ij. offi. Quorũ autẽ prima ętas propter humilitatẽ: ⁊ obscuritatẽ in hominũ ignoratione versat. Sic obscuro.as. Sallust. Sed profecto fortuna in omni re dominat. Ea res cunctas ex libidine magis q̃ ex vero celebrat: obscuratq;.

Obsecro.as.pe.cor. ex ob ⁊ sacro. ꝑcat per sacra rogo vel opẽ a sacris rogo obtestor, deprecor, ⁊ q̃si sacra: vt te exorẽ: facio. Terẽ. Obsecro te q̃ primũ hoc me miserũ libera metu. Ponit etiã aliquãdo ꝑ aduerbio obsecrãdi.

Obsecũdo.as. ꝑcat felicito: ꝑsperũ facio: ex ob ⁊ secũdo: q̃ ꝑcat prosperũ facio. Virg. Dij cępta secũdent. Fit aũt secũdo a secũdus: secũdus ꝓ a sequor. Est aũt obsecũdare oĩa ad alteri⁹ nutũ facere: vel in melius ꝙuertere Ter. in Adel. Sed si vultis potius: q̃ vos ꝑpter adolescentiã min⁹ videtis: magis impẽse cupitis: ꝓsultis parũ hęc reprehendere: ⁊ corrigere me: ⁊ obsecũdare in loco. Vbi Don. Nã qui reprehendit nõ ꝓtinuo corrigit: qui corrigit nõ illico obsecũdat. i. lęssimũ reddit: ⁊ fidelissimũ. Cic. pro Popeio vsus est ꝑ obsequi. Nõ modo oẽs (inqt) ciues assenserint: socij obtẽperauerint: ſ; etiã venti tẽperatesq; obsecũdauerint. Inuenit ⁊ obsecũdo: deponẽs.

Obsequo: penultima correpta: alterius voluntati morem gero: inseruio. Plautus. Ego sane cupio obsequi

Obsequium: officium. Terenti. (Gnato.

tus. Obsequium amicos: veritas odium parit.

Obsequela moꝛigeratio. Plau. Oẽs parentes Libane liberis suis: qui mihi auscultabũt: facient obsequelã.

Obsequiosus: qui facile obsequit. Plau. in. Cap. Nã si seruꝰ meus esses: nihilo secio mihi obsequiosus semp fuisti.

Obsequibilis: qui obsequitur. Gellius. Cognatos affines q; illos ferme tam obsequibiles esse ait.

Obsero.is.pe.cor. circũsemino: seu circũplanto. Col. lib. ij. Vtatur pręceptis eorũ: qui vberẽ campũ in singula iugera tritici: q; ꝙ ador ei octo modijs obserere ꝑcipiũt. Idẽ li. iij. Vigrũ anteq; vineis obseras exploratoqualis sa

Obsero.as.pe.cor. significat occludo. (poris sit. Terentius in Eunucho. Tu abi atq; obsera intus.

Obseruo.as. circũ oculis mẽtis: ⁊ corporis seruo: speculoꝛ, custodio: noto: ne me prętereat: neq; me decipiat. Ter. in An. Obserues filiũ qd agat. Hier. in li. Reg. Obserua te quęso mane: ⁊ manebis clã: ⁊ absc̃deris. Et obseruare est venerari: ⁊ admirari hoies tñ dignitatis: vel virtutis cultu. Virg. li. iij. Ge. Prętereа regẽ nõ sic Aegyptus ⁊ ingẽs Lydia: nec pplĩ Parthoꝛ: aut Medus hydaspes Obseruãt. Cic. Octa. Mi. Aruilius Aulianus ab ineunte adolescentia me obseruauit: semperq; dilexit.

Obseruãtia: vt ingt Cic. est p quã hoies aliqua dignitate añcedẽtes cultu quodã: ⁊ honore dignant. Liui. li. j. Obsequo ⁊ obseruãtia in regẽ cũ oĩbus: benignitate erga alios cũ rege ipso certasse. Aliquãdo obseruãtia ꝺr custoditio. licet Val. neget. Leo papa. Scitis ad ęternũ vobis gaudiũ profutur ã diuino: ũ obseruantiã mandatoꝛũ.

Obseruatio: idẽ quod obseruãtia. Naz quãdoq; dicit annotatio ⁊ custoditio pręceptoꝛũ: quandoq; honoꝛ ⁊ reuerẽtia. Val. Max. Naud Marcello adiectio impẽsę impediméto fuit: quo minus religionis suꝰ tenoꝛ, suaq; obseruatio redderetur.

Obseruabilis: qui idoneus (seruatio redderetur. est: vt obseruetur: vel veneretur. Cuius contrariũ est inobseruabilis. Plinius. In Martis sydere: cuius est maxime inobseruabilis cursus: nunq̃ id stationẽ facere.

Obsido ⁊ obsideo actiua sunt: quibus adunt circũsido ⁊ circũsedeo. Idem eiñ ꝑcat eodẽq; modo sumũtur: ⁊ construunt: sed differũt inter se: quomodo inter assido ⁊ assideo: de quibus supra dictuꝫ est: q̃n obsido motus quidã est: vt fit quasi obsisto. In obsideo vero quies: q̃si obsto. Sall. Pręmittit illis hoies militares: siue tumultu p̃sidijs collocatis: sicuti pręceptũ erat occulte pontẽ obsidũt. De obsideo. Idẽ in Jug. Armis obsessus teneoꝛ. Significãt obsido ⁊ circũsido: quasi obsepio ⁊ circũsepio: aut ad obsidendũ: siue circũsedendũ eo: vel ad obsidendum me loco. Obsideo vero ⁊ circũsedeo obsessum teneo. Quã q̃; simpliciter pro circũsedeo ponatur: vt apud Curtiuꝫ. Per hos pellices introducebant alio aditu: q̃ quẽ armati obsidebant. Et obsidere: est contra sedere.

Obsidio: deponẽs: significat circa insidias sacio. Col. libro. x. Sed inter caniculę ⁊ arcturi exortũ cauendum erit: ne apes intercipiant violentia crabronum: qui ante aluearia plerunq; obsidiantur prodeuntibus.

Obsessi sunt: qui aliquẽ locum egredi non possunt.

Obsidiũ ⁊ obsidio: ⁊ obsessio: idẽ significãt: ⁊ ab obsido. siue obsideo fiũt. Colu. li. x. Atq; vtilissimũ est prohrequẽtia domicilij duos vel tres aditꝰ in eodẽ operculo distantis inter se fieri ꝙtra fallaciã lacerti. Qui velut custos vestibuli: prodeuntibus inhians apibus affert exitiũ: eęq; pauẽtioꝛes exeunt: cũ licet vitare pestis obsidia per aliud vadẽtibus effugiũ. Cic. pro Rabi. Cũ innumerabilis hostiũ copias in Italia fudisset: atq; obsidione Remp. liberasset. Sępius tamẽ obsidio ab auctoꝛibus vsurpat.

Obsidię dicunt sicut ⁊ Insidię. Colu. Dum tñ anus sedula: vel puer adhibeatur custos vagantiũ: ne obsidijs hominũ insidiatoꝛum animaliũ decipiantur.

Obsidiana: gẽma dicta est a similitudine Obsidiani lapidis: vel q; ex ea fiat. Obsidianus lapis In India nascitur: ⁊ in Sãnio Italię: ⁊ ad Oceanũ in Hispania: maxi-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

me autē in Aethiopia. Cui is qui primo inuenit obsidius vocatus est: a quo obsidian⁹ appellatus est: nigerrimi coloris est: ⁊ aliquādo translucidi. Dicit etiam vitrū obsi/

Obsidionalis ⁊ obsidionale ab (dianum. ✠. Lc. obsidio fit. Unde corona obsidionalis: quę ei debebatur qui obsessos ab hostibus liberasset. Hęc fiebat ex grami ne viridi ex eo loco decerpto: in quo erant inclusi.

Obses: qui tradit imperio alicuius: ea conditione: vt si dato: obsidis a fide recedat: recipienti sit potestas in corpus ⁊ vitam eius sęuiendi: qui datus est obses. Hic quoniā obsidionis causa dari consuevit: inde nomen assumpsit: q̄uis aliqui ex ob ⁊ fides compositū velint permutationem literę: q̄ sit ob fidem datus.

Obsigno. as. signi impressione occludo: ⁊ ad lras cęte/raqz: quę signo q̄uis notant: aut ipsi munt pertinet. Pla. in Cur. Scribit ⁊ obsignat lras. Idez in Am. Eloquere vbi mūc patera est. In cistula Amphitriōis obsignata signo est. Quęqz sumit pro signo notariorū: seu subscriptiōe eorū aut testū. Cic. pro Cluen. Linia testamentū faciēte cū tabulas prehendisset: opinatus qui gener eius fuisset: digito legata deleuit. Et cum id multis locis fecisset: post mortē eius: ne lituris coargui posset: testamentū in alias tabulas transcriptū signis adulterinis obsignauit.

Obsipo. as. pe. pro. p̄cat objicio: vt cū rustici dicūt: ob/

Obsto. as. obstiti obstatū: signifi/ (sipa pullis escā. cat contra sto. Stat. lib. Theb. Quę sic ortā pro: spes ne obstatura Pelasgis. Curti⁹. Obstāt oppido gemini colles. Aliquādo obstare significat resistere: aduersari: impedire. Teren. Quid igit obstat: cur non vere fiant.

Obstaculum impedimentum: ab obsto. as.

Obsisto: contra sisto. Obstitum veteres modo pro violatum: modo pro obliquum dixerunt.

Obstetrix ab obstando: vel obsistendo. Est enī illa quę parturientū curam habet. Ambro. ad Justi. Ad parturientes ingrediebātur obstetrices: non ad virgines: vt partus susciperēt: non vt pudorē examinarēt. Unde ⁊ obstetrices dictę: eo q̄ obsistant dolori: vel certe pignori: ne laxatis vteri genitalibus claustris in terram defluat. Terentius in Andria. Obstetricem accerso.

Obstetrico pe. p. ad pariendū adiuuo: siue obstetricis officiū ago. Hier. in li. Exo. Cū obstetricabitis Hebręas ⁊ partus aduenerit: si masculus fuerit interficite eum.

Obsitus pe. co. inuolutus: incultus: horridus. Ter. in Eu. Video sentū: squallidū: egrū: pannis annisqz obsitū. Aug. Deser⁹ hic mūdus ab oi cultura fidei: ⁊ peccatoꝝ spinis obsit⁹ squallebat: tanq̄ ager inult⁹. Obsitus etiā ab obsero dici pōt circūseminatus: vel circūplantatus.

Obstipare: obijcere. Plau. in List. Obstipat aquilā.

Obstipi pe. pro. dicunt: quibus colla rigēt: ⁊ in humeꝝ capita sunt inclinata. Persi. Aerūnosiqz Solones. Obstipo capite ⁊ figētes lumine terrā. Col. li. viij. Febricitantiū signa sunt: cū obstipę sues transuersa capita ferunt: ⁊ pascua subito cum paulū procurrerint: consistūt. Plini. Obliquū caput dicit. Index (inquit) suis inualidę caput est obliquū in incessu. Sic hypocritę incedunt.

Obstino. as. pe. co. offirmo. Liui. li. ij. Quoniā id certum atqz obstinatū est (inquit) neqz ego obtundā. Unde obstinatio firmitas animi. Obstinate firmiter. Ter. in An. Itane obstinate tacet perā: vt me a Glycerio miserū abstrahat. Unde etiā in bonū accipit illud: q̄ de Thebeis martyribus legit. Cum hęc ⁊ alia Maximianus audisset: ⁊ in fide Christi obstinatos cerneret animos virorū.

Obsoleſco. is. eui. etū. ex ob. i. contra ⁊ oleſco: addita s: prepositioni: quę aduersat oleſco. Nā obsoleſco ⁊ oleſco in p̄catione p̄ria sunt. Oleſco: creſco. Obsoleſco: deficio: reijcio: inueteraſco: desueſco: demitto p̄cat. Cic. de imperio Pompei. Obsoleuit iam ista oratio re multo magis q̄ verbis refutata. i. desuetum est: siue ab vsu recessit. Idē pro Cęlio. Chartę quoqz quę illam piscam seueritatē obtinebant: obsoluerūt. i. inueterauerūt: siue defecerunt. Et hęc preterita ab obsoleſco: non ab obsoleo sunt. Simili/ter obsoletus participiū est ab obsoleſco. Cic. pro Quintio. Audacem cupidū perfidiosum vulgaria ⁊ obsoleta sunt. i. inueterata. Interdū obsoleſcere est: quasi sordeſcere: siue in nihilū recidere. Nam quod veteraſcit: sordeſcit Hieron⁹. viri vox obsolentior. Interdū obscurari. Lact. lib. de opi. Acies enī: id est mębrana illa perlucēs: quam siccari ⁊ obareſcere nō oportet: nisi humore assiduo tersa pure niteat: obsoleſcit. i. obscuratur: ⁊ deficit. Pro obscuro: seu sordido accipitur obsoletus apud Liui. li. ij. Filiā secū obsoleta veste comitantibus aliquot matrōnis cum ingenti admiratione in forū deducit. Cic. in Rul. Uestitu obsoletiore: corpore iculto ⁊ horrido capillatior q̄ antea: barbaqz maiore: vt oculis ⁊ aspectu denūtiare omnibus vim tribunitiā minitari Reip. videret. Colu. lib. ij. Sapore certe nihilo differt a cicercula: colore tamen decernitur. Nam est obsoletior ⁊ nigro colori propior.

Obstringo. is. demūtio ⁊ obligo: q̄si circūstringo. Cic. Plancio. Cui nō sim obstrictus memoria bñficij sempiterna. Plau. in Am. prop̄ie. Amphitrionē collo hinc obstricto traham. Col. li. v. Ulij viminibus obstringūt.

Obstrigilo. as. penul. co. rep. obsto: detrabo: repugno. Varro li. iij. de vi. pa. Curio cum id fecisset dicebat amicis: vt illi renūtiaretur se obstrigilaturum: ne triumphis decerneretur: aut ne iterum fieret consul.

Obstruo: occludo. Hieron⁹. in lib. Reg. Qui si etiam in terram se obstruxerit perscrutabor eum.

Obstrudo. is. di. sum. pen. pro. ex ob ⁊ trudo: interpositā s. significat occludo: seu occulto. Plaut. in Cur. Obsecro parētes ne meos mihi prohibeas: quid est sub gemma: an obstrusos habeo tuū patrem ⁊ matrem? Inuenit ⁊ obtrudo: q̄d est cōtra trudo: quasi per vim do: aut pro fortitudine pono. Plau. in Cur. Aliquid prius obtrudamus: pernā: sumen glandiū: hęc sunt vētri stabiliméta. i. pro fortitudine ponamus. Ter. in Ecy. Nunq̄ ausus sum recusare eam: quā mihi obtrudit pater. i. vi dedit.

Obstupesco: significat stupore percutior. Aug. Resurrexit vnus mortuus: obstupuere oēs. Aliquādo insensibilis fio. Hieron⁹. in Gene. Tetigit nerui semoris ⁊ obstupuit. Et illud prophęticum. Patres comederunt vuam acerbam: ⁊ dentes filiorum obstupescunt.

Obstupefacio: significat animo consterno. Terenti. in Phor. Postq̄ ad iudices ventū est: non potuit cogitata loqui: ita eum tum timidum obstupefecit pauor.

Obsurdesco: totus surdus fio. Lact. li. vij. Non est animę vitiū: si visus euanuit: si lingua torpuit: si auditus ob/

Obsum. es. offui. mu (surduit. i. surdus factus est. tatur enī b. in. f. significat noceo: quasi contra te sum. Cuius contrariū est prosum: q̄d est iuuo: quasi pro te sum.

Obtępero. as. morē gero. Cic. Sic mihi semper obtęperauit: tanq̄ filius patri. Itē p̄cat ꝙsulo: pudeo. Terē. Ex qua re minus: aut famę foret: aut rei obtęperans.

Obtendo: ꝰ tendo: siue pro excusatiōe allego. Hier. ad Dama. Nec possum obtēdere paupertatē cum audiā in euāgelio: q̄ anū viduam duo quę sola sibi supererāt ęra mittentē laudauerit dñs. Hinc obtendiculū: quo aliquid

Obtero. is. pe. co. contero: suffoco. Li/ (tegitur. uius. Ab elephantis obtriti sunt. Aliquādo significat circum: seu ab omni parte tero: tundo. Colu. li. vij. Nōnulli pellem serpentis obtritam cum vino miscent.

Obtesto: precor. Hoc verbo vtimur in maximis angoribus: ferme semper cū adiuratiōe. Terē. in An. Per hāc dextrā oro ⁊ ingenū tuū: per tuā fidē: perq̄ eius solitudinem te obtestor. Hier. ad Dama. Jccirco obtestor: beatitudinē tuā per crucē dñi: ⁊ per necessariū fidei nr̄ę dec⁹: ⁊ per vnicā passionē. Aliquādo etiā sine adiuratiōe. Sal. Te atqz senatū obtestamur: vt miseris ciuibus legis p̄sidiū: q̄d iniquitas p̄toris eripuit: restituatis. Cic. pro Flac. Cū ego te Flacce cęlū: noctēqz contestās flens flentē obtestabar: tū tuę fidei optimę ⁊ spectatissimę saluti vbis: ⁊

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ciuiuꝫ cõmendabã. Cęſar. vij. Com. Matreſſamilię paſſis manibus obteſtabãtur Romanos: vt ſibi parcerẽt.

Obtexo.xis. circũtexo. Plin. lib. xj. Filis etiã araneus quacũq; inceſſerit alarũ maxime lanugines obtexit.

Obtingit: obuenit. Terenti. in And. Neſcis quid mihi

Obtineo.nes. penulti. co: rep. ſignificat (obtigerit. vinco: quaſi contra teneo. Hieron. lib. ij. Reg. Obtinuit autẽ ſermo regis verba Ioab. Et obtinere: eſt fortiter tenere. Plau. in Aſina. Si iſtam fortitudinẽ animi obtines: ſalui ſumus. Interdũ ſignificat ſimpliciter tenere. Colu. lib. ij. Tertium locum obtinet pedum ſtercus.

Obthuro.as. pe. pro. ꝛ th. aſpirato: ꝑcat occludo. Horati. Obthurẽ patulas impune legentibus aures.

Obto: peſco ab obto: peo: valde to: pidꝰ ſio. Li. Quis crederet ſęuã paulo ante ꝓcionẽ obto: puiſſe ſubito metu

Obtrecto.as. ex ob ꝛ tracto: a in e mutata. Tracto vero frequentatiuũ eſt verbi traho. Eſt autem obtrectare: contra alienam ſententiã tractare: ſeu maledicere: ꝛ ob id obſiſtere: ꝛ vt veteres dixerunt obſtrigilare: ſicut eſt cum alicuius dicta: aut facta depꝛauantur. Cice. Dolobellę. Non tam id labo: o: vt ſi qui mihi obtrectent a te refutentur: q̃ intelligi cupio me a te amari. Hiero. in pręfa. Penta. Periculoſum opus certe obtrectatorũ meorum latratibus patens. Obtrectatio diffinitur a Cice. lib. iiij. Tuſcul. cꝫ ſit ea quã intelligi zelotypiam volo ęgritudo: ex eo cꝫ alter quoq; potiaꝛ eo: quod ipſe concupierit.

Obtrudo.dis. ſi. ſum. Vide in dictione Obſtrudo.

Obtrigo.gas. penul. produ. ex ob ꝛ trigo: ſignificat iureiurando aſtringo. Trigare enim ſtringere eſt.

Obtrunco.cas. capite cędo ꝛ occido quomodocunq; id fiat. Liuius lib. j. Ita regem obtruncant.

Obtũdo.is. di. ſum. ſine n. ſicut fit in aliis: a tundo cõpoſitis: q̃uis tundo tonſum u retineat. Eſt propꝛie autẽ obtũdere totũ. ſeu circũ percutere: rũpere: ꝛ groſſum hebetẽq; facere. Plau. in Amp. Nam ſum obtuſus pugnis peſſime. i. percuſſus: vel pfract⁹. Col. li. v. obtuſa hebeſq; ꝛ mollis ſalix putato: ꝛ morat: eoq; minus operis efficit: ꝛ plus labo: is affert vinitori. Tranſfert quoq; ad ingeniũ ꝛ ad oculos: ꝛ dicim⁹ obtuſum ingeniũ: ꝛ obtuſa acies. i. hebes ꝛ ſine acumine. Ambro. in diua Agnete. Et quãto quis curioſio: oculis eſſe voluiſſet: tantũ ſui viſus aciem obtundebat. Lactã. li. iij. Si ergo phĩa vitę mgra eſt: cur tibi ipſe cęcus: hebes: ꝛ obtuſus videbaris? Cic. li. Tuſ. Multa eĩ e co: po: e exiſtũt: quę acuũt mentẽ: multa quę obtundãt. Aliquãdo ꝑcat ſępius repetendo eadẽ dicere: vel verbis aliquẽ lędere: ꝛ quod ãmodo ferire. Tractũ a fabris: qui repetũt tũdẽdo aliqd malleo. Ter. in An. Obtundis tametſi intelligo. Et illud. Me me de hac re obtũdas. Cice. Quid nunc ego de pꝛopꝛiis meis meritis prędicem? Si meminiſtis obtundam. i. faſtidio vos afficiam.

Obtutus penul. produ. quaſi obtuitus: id eſt aſpectus ab obtueo: Virgil. Obtutuq; hęret defixus in vno.

Obuallo: circũuallo. Cic. pro lege agraria. Multo longo interuallo ꝓpe memorię tẽpoꝝ; noſtroꝝ; primũ nouũ hoſtem ꝓſulẽ feciſtis: ꝛ eũ locum: quẽ nobilitas ꝑfidijs firmatũ: atq; oĩ rõne obuallatũ tenebat me duce reſcidiſtis

Obuagio.gis. ua. pro. contra: ſeu circũ vagio. Plaut. in Pſeu. Si minus cura ſint cum herę veniant domũ nutrices pueros infantes miniculos domi: vt procurent: neuq; ſpectatũ afferant: ne ꝛ ipſe ſitiant: ꝛ pueri pereant fame: neue eſurientes hic quaſi hędi obuagiant.

Obuaro as. penul. produ. depꝛauo: peruerto. Tractũ a varis: qui introrſum pedes introrſos habent.

Obuaricatores dicebantur illi: qui cuipiam occurrebant: quo minus is rectum iter conficeret.

Obuenio obuiam vel contra: ſiue coram venio. Plautus in Aſinaria. Sed ſi occaſionez oppꝛimere hanc: quę obuenit: ſtudet. Et obuenire: eſt contingere. Ambroſius libro primo officiorũ. Vt poetarum loquũtur fabulę: qui mundũ ferunt in partes tres eſſe diuiſum: vt alij cęlum: alij mare: alij inferna coercẽdi ĩperio ſorte obuenerint.

Obuerto: contra verto. Colu. li. viij. Plurimũ refert: vt paſcentiũ capita ſint obuerſa ſoli: qui plerunq; nocet animalibus. Liui. Tum totã aciem in Sanites obuertit.

Obuerſo.as. frequentatiuũ eſt ab obuerto. Obuerſoꝛ. aris. depo. ſignifi. circũuerſo: r. Cice. pro Sext. Sed mihi ante oculos obuerſari Reip. dignitas: q̃ me ad ſe rapit.

Obuio.as. ex ob ꝛ vio. quaſi ad viã eo. Vnde ꝛ devio quaſi cõtra vio. Sallu. in Jug. Tum primũ ſuperbię nobilitatis obuiatum. occurrit. Idem in eodẽ. Deinde omnes puberes ĩnumidas atq; negotiatores promiſcue: vti quiſq; armatus fuerat: obuius interfecit. Dicimus autẽ obuius tibi fio: obuius ſum tibi: obuium me tibi fero: ꝛ obuio tibi.

Obuiam aduerbium loci: quaſi ad viam. Terentius in Phormione. At ego obuiam conabor tibi Dave.

Obumbro: vmbris vndiq; obſcuro. Virg. Obumbrat ethera telis. Per tranſlationẽ ponit obumbrare pro tueri. Idem li. xj. Et magnũ reginę nomẽ obumbrat.

O Ante C

Occa inſtrumentũ: quo tracto reptanteq; ſuper terrã ferreis dentibus: quibus inſtructũ eſt glebę conterũtur: ꝛ agri ſuperficies coęquaꝛ: ꝛ ſemina cooperiũtur: q̃uis ꝛ cratibꝰ id ſępe fiat. Alij occido: ſeu occęco. Vnde Virg. lib. ij. Geor. Multũ adeq; raſtris glebas qui frangit inertes: Vimineaſq; trahit crates. Colu. li. ij. Deinde viciam permiſtam ſeminibus ſeni ſeremus: tum glebas ſarculis reſoluemus: ꝛ inducta occa coęquabimus.

Occare: eſt operire. Pala. Arbores quę ablaqueatę fuerant occare: hoc eſt operire iam conuenit.

Occo.as. glebã occido ꝛ cõminuo: ꝛ ſupra ſemẽ terrã apto. Cic. in Cato. Quãq; me quidẽ non fructus modo: ſed etiã ipſius terrę vis ꝛ natura delectat: quę cum gremio mollito ꝛ ſubacto ſemen ſparſum excipit: primũ id occatum cohibet: ex quo occatio: quę hoc efficit nomĩnata eſt. Colu. li. ij. Proſcindemus terram: proſciſſamq; in liram reuocabimus: occabimus: quo altius longiore humo contegaꝛ. Cornutus. Occare eſt cum ruſtici ſatione facta bobus dimiſſis grandes glebas occidunt: aculeonibus frangunt. Dicta occatio: cꝫ quaſi cooperiat ſemina. Nec etiã occęcatio: quoniã ſemen ſparſum operit terra. Huius cõpoſita ſunt: Inocco ꝛ deocco: pro bene occo. Colu. li. ij. Semen quod ficco ſolo ingeſtũ ꝛ inoccatũ eſt: perinde acſi repoſitũ in horreo non corrumpit. Plinius lib. xviij. Nec ipſa agricolis operoſa vno ſulco ſata non ſarritur: non ſtercoraꝛ: nec aliud q̃ deoccatur.

Occatorius. a. um. quod ad occationẽ pertinet. Colu. lib. ij. Bubulcorũ operas tres exigunt: occatoriã vnam.

Ocha cum h. anſer. Cõpoſita dictio ex Græcorũ maſculino articulo: qui eſt ὁ, ꝛ χήν anſer. Sic enĩ noſtri componẽtes ὁ cum χήν. ꝛ in recto ν abijcientes Ocha dixerunt. Quidã tamen ο in au cõuertentes dicũt ancha: pro ocha. Eſt ꝛ Ocha mons in inſula Euboia: a quo inſula quoq; ipſa quãdoq; dicta eſt Ochę. Ochus fluuius: qui in Indię montibus ortus Acarniam perfluit.

Occalleo: totus calloſus ſum. A quo occalleſco: qõ eſt callum obduco. Plau. Coſtę occalluere plagis. Hiero. ad Marcellã. Buricies de genibus Camelorũ in illo ſancto corpuſculo per orandi frequentiaz occalluiſſe reſpecta eſt. Fauces gulonũ a Seneca dicũtur occalloſę: tanq; callum obduxerint ex cibis ardentibus aduerſus ſenſus feruoris cibalis: qui vix ſuffrenat gulam helluonũ magis ardentem: q̃ ardeat feruens obſonium.

Occano ꝛ occino pe. co:. occinui: ꝛ occanui: ſcõm Probũ: cum cano cecini faciat. Et ſignificat quicũ facio: ꝛ quaſi cõtra cano. Sallu. li. j. Hiſto. Iuſſi Metelli ceruices occanuerũt. Supinũ occentum. Val. Max. li. j. Occętuſq; ſonicis auditus Fabio Maximo dictaturã. L. Flaminio miniſterũ equitũ deponẽdi cauſam pbuit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Occento.as.frequẽtatiuũ ab occino.Fest. Occentare conuiciũ facere: vt apud antiquos: cũ id clare: ⁊ cũ quodam canore fieret: vt procul exaudiri potuisset: qđ turpe habet: quia nõ sine causa fieri putabat. ¶Plaut. in ¶Persa. Hac eñ illi noctu occentabũt ostium: exurent fores.

Occasio: inquit Fest. est opportunitas tẽporis casu ꝓueniens. Cic. lib. Rheto. Occasio est pars tẽporis habẽs in se alicuius rei idoneã faciendi: aut nõ faciendi opportunitatẽ. ¶Hęc nascitur per actus humanos nõ impedientes. ¶Prouer. Bo: mire facit furantibus occasionẽ. Causa vero est: ex qua aliquid fit: vt ex pluuijs fiunt cęnosę vię.

Occasus. us. modo interitus ðr, ⁊ de vno hoie: ⁊ de rebus maioribus dici solet. Cic. li. Acade. Ac post Ęlij nostri occasum. Virgi. Testor in occasu Troię nec tela: nec vllas Vlixisse vices Danaũ. ¶Modo dicitur Solis mersio in oceanũ: quo: vt Strabo inquit: Europa ⁊ Asphri/

Occedo. dis. ssi. ssum. ex ob ⁊ cedo: (ca terminat. ficut accedo ⁊ recedo: ⁊ huiusmodi. ¶Plautus in Asina. Mę tu hercle cum magno malo mihi obuiam occessisti.

Occepso veteres ꝑ incepero posuerũt. ¶Plau. in Am. Ni ego illi puteo si occepso animaz oẽm intertraxero.

Occido. is. pen. productum. ex ob ⁊ cędo: qđ ferio: siue percutio: interficio: ⁊ ad exitiũ labor. Vocat. Unde occisus qñq; intersectus: qñq; cęsus ðr. Naz apud Terẽ. Occisus Syrus in Adelphis loquit. Bona. Occidit: vehemẽter cecidit. Nã occidere ⁊ ꝓoccidere ad cędẽ referebant. Sed occisum: lẽ est interemptũ: vt Tullius inquit: accipere debemus: siue gladio: siue fuste: vel alio telo: vel manibus: si forte strãgulauit eũ: vel calce petijt: vel capite: vel qualitercũq;. Scõm est: q; occido ꝓ interficio: non solũ de hoie: ⁊ ceteris animalibus dicit: sed etiã de plantis ⁊ herbis. Quę licet nõ sentiant: tñ viuere dicunt. Unde Apostolus. Qđ seminas nõ viuificat: nisi prius moriat. ¶Hiero ny. in ¶Psal. Occidit vites eorũ in grandine. Differũt q; inter se occisus ⁊ necatus: q; occisus vulnere: necatus etiaz sine ictu dicat. Unde veneno necatos: non occisos dicimus. Occisa etiã res dicitur desperata ⁊ perdita. ¶Plau. Occisa iam est hęc res: hęret hoc negotiũ. Unde occisiorem ⁊ occisissimum veteres dixere. Idem. Occisissimus omniũ qui viuunt. ¶Hinc occisito frequentatiuũ.

Occidio occidionis: idez quod occisio. Columel. Sola ea fomenta non aspernatur lactis caprini: quod infusum tantũ valet: vt ⁊ blandiatur igneam sęuitiam differens: magnãq; occidionem gregis prohibens.

Occido. is. pe. cor. occidi occasum: ex ob ⁊ cado. Lactan. li. v. Euanituras breui religiones falsas: ⁊ occasurã oẽm philosophiã nemo dubitauerit. Significat obuenio Unde occasio. Aliquãdo interimo: a quo occasus ꝓ interitu. Unde ⁊ de herbis: ⁊ de arboribus quoq; dicitur. Virgil. Et fallax herba veneni Occidit. Aliquãdo cado siue descendo. Cũ occidere Sol dicit: q; cadere videt dũ mergit. Vel per metaphorã occidere sol. i. mori ðr, dum mergi videt. Quẽadmodũ ecõtrario oriri: duz videt surgere. Lact. li. iij. Uidebãt syderũ cursus in occasum meatuz: Solẽ atq; Lunã in eandẽ partẽ semp occidere. ¶Hic ꝓ descẽdere sumit. Cũ ⁊ ꝓoccido: anteoccido. ¶Plini. li. xviij. In quarto Kal. ¶Maij canis occidit sydꝰ: ⁊ per se vehemẽs: ⁊ cui ꝓoccidere caniculã necesse fit. Cic. li. ij. Tuscu. occidere ꝓ mori sumpsit. Sunt eñ quidaz: qui discessum anię a corpore putãt esse mortẽ. Sũt qui nullũ censent fieri discessuz: sed vna animũ ⁊ corpus occidere.

Occidens substantiuũ pe. cor. dicit plaga: in qua Sol occidit. Unde ⁊ occidentalis plaga vocatur.

Occiduũ: quod occidit: vel vbi fit solis: vel alterius rei occasus. Claudi. Solus amazonio cinctus Stymphali/des arcu Appetis: occiduo ducis ab orbe greges.

Occipio occipis pen. cor. re. ex ob ⁊ capio significat incipio. Liuius libro. j. Agere porro occepit.

Occiput ex ob ⁊ caput: significat posteriorem capitis partem: quę fronti opponitur. Dicitur ⁊ occipitiũ. ¶Hieron y. Lomę in occipitium frontemq; tornantur.

Occludo: claudo. ¶Plau. Occludit ostium ancillę. Lc.

Occulo. lis. pen. cor. lui. tum. ex ob ⁊ colorio in u mutata: licet quidaz a cęlo cõpositum velint. Et significat: abscondo: siue sub terra cõstituo. Nam sensus in id concordat ⁊ declinatio. Qui eñ circuz vel contra colit: occulit. Lactan. lib. de ira. ¶Plurimi sunt: quoꝝ peccata occultantur. Virg. lib. ij. Geor. Et multa memor occule terra.

Occultũ sic differt a cęlato: q; occultũ fit: qđ per se occultũ est. Cęlatũ dicit de re: quę abscondit: ne videat.

Occulto. as. frequẽtatiuũ est ab occulo occultẽ. Virg. Nunc virides etiam occultant spineta lacertos.

Occumbo. is. ex ob ⁊ cubo. as. ⁊ significat morior, seu neco:. Hiero. ad Eusto. ¶Hęc sola digna retributio: cum sanguis sanguine cõpensatur: ⁊ redẽpti cruore Christi libenter occũbimus. ¶Refertur etiã ad Solẽ cum occidit: vt est in Deuter. ¶Post viã quę vergit ad occubitũ Solis Interdũ ponit ꝓ ferior, seu afficior, eo q; additur morte. Cic. li. j. Tuscu. Ut esset qui ꝓ patria morte non dubitaret occumbere. Liui. lib. j. Quẽ cum vadentẽ ad speluncã Lacus vi prohibere conatus esset: ictus claua fidẽ pastorum nequicq; inuocans morte occubuit.

Occupo. as. pe. cor. ex ob ⁊ capio: significat qđ in commune: siue in mediũ positũ erat ante alios capio. Cic. li. j. offi. Sunt aũt nulla priuata natura: sed aut veteri occupatione: vt ij qui quondã in vacua venerũt. Quinuli. ¶Multa quę nihilominus libera fuerũt: transeũt in ius occupantiũ: sicut venatio ⁊ aucupatio. ¶Hinc occupatꝰ homo ðr, qui añ negotio aliquo detẽtus non põt alteri operã dare. Cic. ¶Nemo me ꝓuenire voluit: cui essem occupatus: lẽ est cui excusarẽ me: q; ꝓbusdã aliis negotijs essem prędẽtus. Interdũ occupare: est locũ tenere: seu vi capere. Liui. li. xxxij. Nam ⁊ ipsis vocãtibus vrbẽ hanc acceperi: nõ occupaui. i. non vi cepi. Ab occupo fit ꝓoccupo: qđ est ante capio: vel ante possideo. Lactã. li. vj. ꝓoccupabit eñ aduersarius nõ resistentẽ. ¶Hinc ꝓoccupatio: vel occupatio apud Rhetores schema quoddã: cum aliquid nos reticere dicimus: ⁊ tñ tacitũ intelligitur: qđ fit: vel cũ rem notã esse putamus auditoribus: vel cũ suspitionẽ excitare maiorẽ reticendo volumus. A grecis Apostiopesis vocat. Quale est illud. Cogis me iniurię tuę causam proferre: mihil agis: non dicã: sed ipsum tẽpus eam

Occupatitius ager dicitur: qui de (patefaciet. sertus a cultoribus proprijs: ab alijs occupatur.

Occurro occurris occurri occursuz: obuius fio. Unde occursus obuiatio. Iuue. Occurrit matrona potẽs quę molle calenum. Cice. ꝓ Cluen. per translationẽ. Sed ego occurram expectationi vestrę iudices. Quãdoq; occurrere: est in mentẽ venire. Idem. Sed mihi cum de senectute aliquid vellẽ scribere: tu occurrebas. Quãdoq; offerri: vt apud eundez. Occurrebat tibi oratio. i. offerebat se. Quandoq; obstare. ¶Persius. Uenienti occurrite morbo. ¶Huius frequentatiuũ est occurso. as. Virgili. Et inter agendũ Occursare capro: comu ferit ille: caueto.

Oceanus pe. cor. ⁊ per simplex c. proprijũ fuit viri Tethyos coniugis. Itẽ eius de quo ¶Hart. Et quereris si te suscitat oceanus. Et Oceanus mare ðr, quod vniuersaz circuit terrã. Aug. ¶Hari magno cingit terra: qui vocat oceanus: de quo instruit quoddã exiguũ in medio terraz: ⁊ facit ista maria nota nobis: q; nauigijs frequẽtant. Dictus oceanus ab ὠκύς, quod est velox: testibus Solino ⁊ Seruio. Qđ ⁊ neutro gne oceanũ dicit: ꝓsertim si mare sequitur: vt Caper ⁊ ¶Probus testant. Falsam tñ hanc opinionẽ Lusitani. i. ¶Portugallesij hac nra ętate deprehẽderũt. Nam Colũbus Nauarchus vltra Gades oceanũ ingressus: vltra torridam zonã penetrauit per oceanũ ad Indos vsq; ⁊ beatorum insulas: non tamen istam velocitatẽ deprehẽdit: ⁊ ideo videre proprijs oculis credo fit octaua scientia. Suidas ergo noster multo melius scribit his verbis. ὠκεανὸς ἡνύκλω ἡ γῆς περίοδος θάλασσα

πρὸ τοῦ κέω τοῦ χέω. ὠκεανός δὲ μετὰ τοῦ σιγματικοῦ α ἡ ξοπὴ τοῦ α εἰς ω. ὠκεανὸς ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα καὶ πηγαί. id est Oceanus mare in circulo vniuersę terrę: a verbo κέω, qđ est diuido. Ocean⁹ a priuatiua particula α. ꝛ mutatione τοῦ α in ω. Oceanus ex quo oēs fluuij: ꝛ vniuersum mare ꝛ fontes. Et q̄uis sit proprīū oceanus: aliquādo tamē pro appellatiuo ponit: quādo partes eius significat: quo modo mare cū totum significat proprīū est: cum parte appellatiuū. Nam a littoribus plerūq; accepit nomē. Ad dextrā fiquidē: vbi primum terrā intrat: Atlanticus dr. Ad sinistrā Gaditanus. Illinc Arabicus: Persicus: Indicus. Hinc Britānicus: Germanicus: Scyticus. Postq̄ vero terras intrauit: primo ab Iberia: h̄ est Hispania: dr. Ibericus mare: Tum a Balearibus insulis Balearicū. Posthac Narbonēsium prouinciā contingēs Gallicū. Deinde a Liguria Ligusticum. Mox vsq; in Siciliā a Thuscis Thuscū: siue Tyrrhenū a Tyrrheni: siue a differētia superi Inferū. Superum em̄ Adriaticū vocamus: qp ad id ab vrbe venientes Apēninū conscēdamus. Inde ab Ionibus Ioniū: a Sicilia Siculū a Creta Creticū: ab Asia Asiaticū: a Pamphilia Pamphiliū: ꝛ multa alia noia: quę enumerare longū esset. Poetę tñ oceanū pro quocūq; mari vsurpāt. Virg. Et ruit oceano nox. Est ꝛ oceanus soliū vastū in balneis: ꝛ oñino lacus alueusq; maior, vel ab eo numine: vel ab amplitudine vocatus: ꝛ a lauantiū quoq; strepitu ꝛ marino quasi ęstu. Lampr. Oceani (inquit) soliū primus inter principes Alexāder appellauit: cū Traianus id nō fecisset: sed diebus solia deputasset. Nā thermaꝝ magnitudo Romę quāta fuerit Amianus docet lib. xvj. cum ait. Lauacra in vrbe in modū prouinciaꝝ extructa. Ab Ocean⁹ fit oceanitis oceanitidis: pro filia oceani. Virgi. li. iiij. Geor. gicon. Oceanitides ambę. Oceanus oceana oceanum. Oceanides patronymicū fęminīnū ab oceanis.

Otiū proprie vacatio a labore. Cuius contrariū est negotiū. Colu. li. ij. Sed cū tam otū: q̄ negotij rationē reddere maiores nostri consueuerint: nos quoq; monendos esse agricolas ęstimamus: quę feriis facere: quę nō facere debeant. Cicero. Et id ipsum: qđ datur otij: id est temporis: in quo possimus aliquid operari. Sed quia hi: qui studijs literarū operam dant: necesse est: vt cęteris negotijs vacui sint: factū est: vt otium pro literario studio accipiatur. Quintilianus. Inquirēdo: scribendo talia: solemur otiū nostrum. Cice. Quid dulcius est otio literario: id est studio: vt ita dicam negotioso otio: Est ergo duplex otium: aliud philosophicū: aliud vulgare. Philosophicum bonū honestum. Vulgare seruile: cum desidia ꝛ inertia ab honesta exercitatione desistimus.

Ochra cretę: siue lapidis species: quę fit exusta rubrica in ollis nouis luto circumlitis. Lc.

Ochus fluuius est: ex montibus Indię oriens: in Arca

Otiosus vacuus: tranquillus: se/ (niam fuit. Lc. curus. Augusti. lib. viij. Confessio. Mecum erāt Alipius otiosus ab opere Juris peritorum. Terentius in Andria. Otioso iam nunc esse impero: id est securo. Nam nisi qui securus est: non est otiosus: vt inquit Donat. Hinc otiose aduerbium: quod est cum otio. Terenti. in Adel. Otiose nūc iam ilico hic consisto. Aliquādo otiosus dicitur sine causa: sine fructu: siue superfluus. Ambrosi. Non otiosa huius paralitici: nec angusta medicina est.

Otiosum verbū dicitur: qđ sine vtilitate ꝛ loquentis: ꝛ audientis dicitur: quasi superfluum. Si omissis seriis (inquit Hieronymus) de rebus friuolis loquamur: ꝛ fabulas narremus antiquas. Cęterum qui scurrilia replicat: ꝛ cachinnis ora dissoluit: ꝛ aliquid profert turpitudinis: hic non otiosi verbi: sed criminosi tenebit reus.

Otior. aris. in otio ꝛ quiete sum. Cuius contrarium est negotior. Cicero libro tertio officiorum. Cęlius Caninius eques Romanus: neq; insacetus: ꝛ satis literatus: cum se Syracusas otiandi causa non negotiandi contulisset: dictabat se hortulos aliquos emere velle.

Ocyor ꝛ ocyssimus latina noia: p celerior ꝛ celerrimus fiūt a positiuo greco ὠκύς, quo Latini carent. Plini. li. ij. Mercurij sydus inferior circulo ferē nouē diebus ocyore ambitu modo ante Solis exortū: modo post occasum splendēs. Idem li. xvj. Quidā brevitate radicū senescere celerius arbores putant: qđ coarguūt fici: quaꝝ radices lōgissimę: ꝛ senectus ocyssima est. Hinc fiūt aduerbia ocyus ꝛ ocyssime: q̄q̄ ocyter dicat: p cito ꝛ perq̄ prompte.

Ocymū pe. cor. herba ad boum pabulū sata: qua cibāt aluū bobus. Id erat hmōi. Fabę modios decē: vicię duos: tantundē ex eruilię in iugero autūno miscebāt: ac serebāt admista etiā auena greca: cui nō cadit semē. Deductū nomē a celeritate nascēdi: hoc est ab Ocys: qđ valet cito: vt inquit Var. li. j. de re rust. hoc amplius dictus ocymū: quod citat aluū bobus. Et ideo bis dat: vt purgētur. i. pabuli segetes virides sectę: anteq̄ filiquas gerent: bobusq; datur: vt citā aluū faciat: vnde nomē accepit. Ozimū vero per z. herba est: quam vulgo Basilicon appellant: odoris optimi: dictum ab ὄζω redoleo.

Ocypete vna ex harpyijs: sic dicta: qp alarū velocitate polleat. ὠκύς em̄ celer ꝛ citus dr, ꝛ πέλομαι volo. Lc.

Ocyrhoe nympha dicit a celeriter fluendo. ὠκύς celer

Ocnus Mantus filius: qui Man/ (ꝛ ῥέω fluo. Lc. tuam vrbem condidit. Quo nomie non tam significatur ignauus: q̄ laboriosus: ꝛ industrius: sed cuius vtor sit prodiga. Sed de Ocno isto alij viderit: dicere nolo. Bonum em̄ est quandoq; declinare ab omnū odio.

Ocrea dicta est: q̄ crus tuet: qp Lic. autore opponatur cruri: vel qp sit inęqualiter tuberata: vt inquit Fest. Apu. Hic Galea caput: ille crura ocreis involuit. Hinc Ocreatus: qui Ocreis calciatus incedit. Plin. lib. xviij. Ad reliquos vsus laboriose euellit ocreatis crurib⁹ manibusq; tectis manicis: conuolutū osseis: ligneisve conamētis.

Octangulus res vel figura dr octo angulos hūs. Lc.

Octingeni: pro octingenti per syncopen. Lc.

October mēsis dictus est: qp octauū locū teneat. Lc.

Octonus. a. um. ab octo numero. Varro. Nutricare octonos porcos paruulos primo possunt: incremēto facto a peritis dimidia pars remoueri solet.

Octophorū penulti. cor. rep. vehiculum octo rotas habens. Sueto. de Cali. Inter duz adeo segniter ꝛ delicate incessit: vt octophoro veheretur. Martia. Octophoro sanus portatur amice Philippus. i. octo seruis in lectica.

Octopes piscis Polypus: a numero pedum.

Oculus dictus est ab occulendo: qp ciliorum tegminibus occulatur: latent em̄ oculi sub cilijs ꝛ genis. Sunt autē oculi pars corporis prętiosissima: in quibus: vt Albertus Mag. inquit, Maxima indicia amoris ꝛ odij existunt. Sunt em̄ veri cordis nuntij: in quibus animus inhabitat. Plau. in Mili. Nā ego quidē meos oculos habeo: nec rogo vtendos foris. Per translationē ponit pro Judicio. Lic. in Cęli. Nec vero illi in luce modo: atq; in oculis magnus: sed intus domiq; pręstātior. Dicūtur etiā oculi in arborū surculis: vnde germinat. Ab oculus fiunt monoculus: vnoculus: ianoculus. Et diminutiuus ocellus. Persius: patranti fractus ocello. Rufus autē Vomesticus in epigrāmatis πάντα σέθεν φιλέω μᾶνυ δὲ σὸν ἄκρον ὄμμα ἐχθαίρω συνδοῖς ἀνεψιάδαις πεπομενον. Id est omnino te amo solum verū tuum. Ne discrimine oculum inimicorū odiosis viris oblectatum.

Ocellatus ocellata ocellatuz: quod ocellos habet: ab ocello diminutiuo. Vnde Sueto. in Aug. Ocellatas nuces dixit: pro multis foraminibus distinctas.

Oculeus plenus oculis. Plau. in Aul. Quos si Argus seruet: qui tot⁹ oculeus fuit: quē quondā Jouī Juno custodez addidit: is nunq̄ seruet. Per translationē ponitur pro perspicaci: quasi qui ex oculis constet. Apul. Perspicacio rem ipso Lynceo: vel Argo: ꝛ oculeum totum.

Oculatus modo dr, qui per totū corpus oculos habj-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

O ante D et E

Hiero. ad Hauli. Per totū corpus oculati sunt. Modo dicit qui oculos habet vigilātes: ⁊ qui cuncta perspiciat ⁊ callidus siue p̄sens est. Plaut. in Tru. Ipse pluris est oculatus testis vnus q̄ auriti decē: id est qui p̄sens fuerit: videritq;. Plini. locū oculatissimū: appellat occultissimum: secretissimūq;. Quāuis per contrariuꝫ oculatissimus dici possit manifestissimus. Et tūc ab oculato vocabulo nō ab occulo verbo deriuatur: sicut ⁊ oculissimus p̄o carissimo. Plau. O culissimū ostium amicę.

Oculis captus Lęcus dicitur. Lc.

Oculitus pe. cor. aduerbiū: sicut medullitus animitus fingit: quo f̄cat tam carū esse: q̄ oculū. Plau. Qui amāt

Oculo. as. ab oculus fieri (ancillā meaꝫ oculitus. puto. Tertu. in Apologetico. Sed q̄ iaꝫ expolitos ⁊ ipsa vrbanitate deceptos in agnitionē veritatis oculare t. Hic inoculo ⁊ exoculo. A quo exoculasso. is. q̄d ē oculū eruo. Plaut. in Ru. Si hercle illic illas hodie digito tetigerit: peristis ambo: inuitas nisi tūc exoculassitis vsq;adeo: donec qua domū abeat: nesciat. Et hęc oia ab oculo. is. deducūtur: quāuis per duplex cc. scribit. Lact. lib. de opi. Ut igit oculi munitiores essent ab iniuria: cilioruꝫ tegminibus occulunt. Unde oculos dictos Varroni placet.

O Ante B

Odfacio veteres: p̄o olfacio dixerunt. Lc.

Ode grece: cantus latine dicitur. Hodos vero via.

Odi defectiuū: vt Hor. inquit: neq; p̄sens: neq; futurū: neq; participiū habet: sed tam p̄sentis: q̄ p̄teriti tēporis significationē tenet. Inuenitur tñ odio. is. odi. osum. futuro odiam ⁊ odibo. Hiero. in lib. p̄ouer. Et imprudētes odibunt scientiā. Significat autē odi odio habeo: a quo osus. Unde exosus ⁊ perosus: ⁊ oso r. De quibus alibi.

Odiū ira inueterata: vt inquit Cic. lib. iiij. Tus. Interdum capitur p̄o instantia: assiduitate: molestia: fastidio. Plaut. in Asi. Jam hic me abegerit suo odio: id est fastidio. Terē. in Eunu. Neq; agri: neq; vrbis odium vnq̄ me percipit. i. molestia: fastidiū: vel satietas p̄occupat. Odium etiā: siue q̄d idem est odion nomē loci: a cantu nomē habēs. In eo enī musica certamina spectabātur. Ὠιδεῖον Uctruui. Sic Pericles Athenienſis inter cętera opera: quę Athenis extruxit: fecit ⁊ odion: in quo certamina musica spectabantur: quod multis sedibus ⁊ columnis exornatū fuisse hīstorici scripserunt.

Odinolyontes a nónullis grecorum dicitur Remora piscis: sic appellatus ἀπὸ τοῦ λύειν τὰς ὠδῖνας, id est a soluendo dolores partus. Quippe sale asseruatuꝫ ⁊ alligatum grauidis partum soluere p̄odidērūt. Lc.

Odiosus: qui odio habetur. Lice. Odiosum sane genus hominū officia exprobrātiuꝫ. Aliquādo capitur p̄o molesto. Terētius in Phormio. Si porro esse odiosi pergitis. Odiose aduerbium cum odio.

Odites vnus ex Lētauris Ixionis ⁊ Nubis filius. Lc.

Odontotrimma a grecis ὀδοντίφικιῦ medicamentū: quo dentes fricant: vt albescāt ἀπὸ τοῦ ὀδόντας. i. dentis:

Odęporicon ὁδοιπορικὸν vulgo di (⁊ βίμμα. Lc. citur itinerariū. Hieron. ad Paulā. Neq; enim odęporicon eius dispositi scribere. Est enim liber: in quo annotantur p̄ofectionis fluuiꝰ: vrbes: loca: nationes.

Odor: lis cōputatiōe ō: p̄o Olor:. Hinc notū est: quid f̄cet oleo. Dicit ⁊ Odos p odor:. Sicut bonos: lepos.

Odorus. a. um. pen. p̄odu. quod ex se odorē mittit: vt odora pinus. Aliquando odorus ponitur p̄o indagatore ⁊ sagaci. Uerg. lib. iiij. Enei. Et odora canum vis.

Odoratus. a. um. qd̄ aliunde accipit odores: vt templū odoratū. Interdum sumit p̄o odorifero. i. qd̄ ex se odorem habet. Plini. li. xxj. quibusdā annis minus odorata p̄ouenit. s. rosa. Ceterea magis oībus locis siccis: q̄ humidis odoratior. Uerg. li. iij. Geo. Dīsce ⁊ odoratā stabulis accendere cedrū. Serui. Odoratā p̄o odorferā.

Odoro. as. ⁊ odoro: depones. Hiero. in li. Gene. Odoratus est dominus odorem suauitatis. Colu. lib. vij. Deinde nares perfricato: vt homines discant odorari.

Odorator, qui odorē sequit: vt canis qui ⁊ odoris sequꝰ

Odoramentū odoratio ipsa: siue q̄d odoris (dicit. gratia tenemus. Plini. Omniū odoramentorū: atq; adeo herbarū differentia est in colore: ⁊ odore: ⁊ succo.

Odorarius: qui odores conficit: venditq;. A grecis aromatopola dicitur.

O Ante E

Oeagrus fluuius Thracię pater Orphei vatis. Unde ⁊ Hebrus: q̄ ex eo fluat Oeagrius dicitur. Uirgilius. Tu quoq; marmorea caput a ceruice reuulsum Gurgite cuꝫ medio portans Oeagrius Hebrus. Lc.

Oeanthe nomē ciuitatis: quę a quibusdā etiam Oeanthea vocatur. Est etiam flos vuę: nam οἶνος dicitur vinum ⁊ τὸ ἄνθος dicitur flos: ot. in ę. diph. latinā.

Oenanthe vitis labruscę floręs vua. Colligit cum optime olet: siccatur in vmbra substrato linteo: atq; in cados condit. Dicta quasi οἴνου ἄνθος, hoc est vini flos. Hiero. cōtra Ioui. posuit p̄o quodā odoramēti genere: cū dixit Amomiuꝫ cyphi Oenonanthe: muscus: ⁊ peregrinum mu-

Oenanthinū pen. p̄odu. vnguen- (ris pellicula. tum: quod ex Oenanthe: hoc est flore Labruscę fit.

Oenon grecī vinum dicunt.

Oenopola pen. p̄o. vendito: vini. Oenopolīū taberna vinaria. Plau. in Asi. Cum a pistore panē petimus: vinū

Oenophorum pen. co. re. vas vina- (ex ęnopolio. rium ad ferenda vina aptum. οἶνος vinū: quod ἀπὸ τοῦ ὀίομαι, quod est imaginor, q̄ qui copiosiꝰ biberint multa imaginātur: quę non sunt. φέρω po. to. Martia. Redidit ęnophori pondera parua sui. Apul. in Met. li. viij. Oenophoro quod immistū vino gerebat venenū.

Oenotria regio Italię: seu ipsa Italia: cuius populi Oenotrij dicūtur: q̄ ibi optima vina nascātur. ab οἶνου. Uel vt Var. putat ab Oenotro Sabinorum rege.

Oenotrides dictę sunt duę insulę: quę sunt cōtra Ueli-

Oenomaus Hippo (am: Pontia scilicet ⁊ Isacia. damię pater Elidis rex: qui victus a Pelope regnū amisit: totaq; postea regio Peloponēsus a Pelope dicta est.

Oebades Darij stabularius: cuius: industria ipse Darius Persarum regnum adeptus est.

Oebalus penul. co. re. rex Laconum: a quo regio Oebalia. Alius fuit Thelonis caprę filius: de quo Uergili. lib. vij. Qui multos in Campania subegit.

Oebalia regio in Peloponneso: quę ⁊ Laconia dicit: ab Oebalo Arguli filio: q rex Laconū fuit. Sta. li. Achil. Soluerat Oebalio classem de littore pastor Dardanus. Quod aūt Uerg. li. iiij. Ge. dixit. Māq; sub ębalię memini me turribus altis. ⁊c. Ideo posuit: vt ostēderet Tarentū a Laconibus fuisse conditū: quoꝝ pars est Oebalia.

Oecos grece: domus siue familia latine dr:, a quo Oe-

Oeconomus pe. cor. taꝫ pecunię: q̄ fru- (conomus. guꝫ oim: quę dñs possidet: dispēsato: est. Cū ⁊ Oeconomicus Xenophōtis pulcherrimus liber est: qui nō gubernationē villę: sed dispensationē vniuersę domꝰ Tullio interp̄tante significi. Componit enī ex οἶκος quę est domus. ⁊ νόμος lex. Docet enim dispensatorē legem domꝰ esse Oeconomica: quę ad rem domesticā: ac familiarē pertinent. Oeconomia rei domesticę administratio.

Oechalia vrbs Laconię: ab Oechalio fluuio eam p̄ęterfluente: ita dicta. Sed postea ab Hercule euersa. Unde ⁊ ea pars Laconię: quę Thessalię p̄opinqua est: Oechalia appellatur. Uergiliꝰ. Ut bello egregias idem disiecerit vrbes: Troiamq;: Oechaliamq;. Aliq; etiam fuerunt Oechalię: vt in Thessalia ⁊ Euboea.

Oecumenicus latine vniuersalis: ⁊ ad totū orbem pertinens. Unde Oecumenicum concilium dicimus.

Oedipus. odis. ędipodi: tertię ⁊ secūdę declina. vt docet Prisci. li. vj. Sta. li. j. The. Limes mihi carminis esto

Oedipode cõfusa domus. Plau. in Pen. Oedipo est conjectore opus q sphyngis interpres fuit. Dictus Oedipus ἀπὸ τοῦ οἰδέω τοὺς πόδας. i. a tumore pedũ: quos habuit perforatos. Fuit aũt nomẽ filij Laij regis Thebarum.

Oedipodionius ab Œdipus deducitur. Lucanus. Oedipodionias infelix fabula Thebas. Lc.

Oeneus Aetolię rex ꝛ Deianirę pater: quam Hercules duxit vxorem. Lo: nucopię.

Oenigena vino genitus. Lc.

Oenochema mons in finibus Africę. Lc.

Oenotria regio in Brutijs: sicut scribit Stra. li. vj. ab Oenotro rege Sabinorũ sic appellata. A quo Oenotrij

Oenone nomẽ ciuitatis ꝛ nymphę. (viri dicti sunt.

Oesypum ab oue dictum est: quam greci ὄιν vocant: quasi ὀϊός ϛίπτον, id est ouium sordes.

Oestrũ grece furor dicit οἶστρος. Vnde Statius vocat. Oestrũ poeticum furorem. Tempus erit cũ laurigero tua fortior ęstro Facta cană. Oestrum etiã latine asilus volatile paruus: vulgo tabanus ex soni similitudine dict⁹: vel a tabe. Verg. Est lucos silari circa ilicibusq virentẽ. Plurimus Alburnũ volitans: cui nomẽ asilo Romanum est: ęstrum grauj vertere vocantes: Asper acerba sonãs: quo tota exterrita syluis Diffugiũt armenta. Colu. lib. x. scribit nasci in extremis partibus fauorũ amplioris magnitudinis q̃j sunt apes ceterę: eosq nõnulli putant esse reges. Veruz grecorum auctores οἶστρος appellant: ab eo q exagitent: nec patiantur examina coquiescere.

Oeta mõs inter Thessaliã ꝛ Macedoniã: clarus morte ꝛ sepulchro Herculis. In quo (vt Ser. inquit) stellę vi denf occidere: sicut de Ida nasci. Et vbi Elleborũ optimũ nascebat. A Parnasso vsq Pindũ pars in Thermopylas vergẽs proprie Oeta vocat. Hinc Oetęus. a. ũ. Vnde Hercules Oetęus dictus est. Aeeta vero Colchor rex fuit: fili⁹ Solis: ꝛ Persides nymphę: frater Perses: qui in Thaurica regnauit: qui habuit filiã Hecatẽ crudelissimã supra patrẽ: quę hoies sagittis appetere solebat. Faciebat venena. Inuenit pma aconitũ: quo patrẽ iteremit regnũ occupauit: tẽplũ Dianę statuit: vbi nauigãtes hospites sacrificabat. Quo clarior euaderet: nupsit Aeetę patruo: ex q̃ genuit Cyrcen: Medeaz: Egyleũ. Cyrce in venenis plus mſe edocta: nupsit Sarmatarũ regi: quez veneno interemit: ꝛ crudelitate sua ad Italiã pulsa est.

Oetus frater fuit Ephialis ꝛ Alei filius: pugnauitq in Creta: vt Sallusti⁹ refert. Vñ Oetij cãpi dicti sunt. L.

Oethini populi sunt iuxta pontum. Lc.

Oetoscyros lingua Scythica Apollo dicebat. Lc.

O Ante F

Offa per duplex ff. ostabat ex carne fere porcina lucanica: quã facere ex mediocri intestino Romanę mulieres a Lucanis didicere. Vnde offam porcinã cum cauda offam penitã dicebant: vnde est. Juue. Et patruo similes effunderet offas. Offa etiã cibarium ex frustis panis in iure pinguj: caseo vetere: pipere ꝛ cynamomo conditis: quę insulata ꝛ caseata dicitur. Vergil. Melle sopo:atã ꝛ medicatis frugibus offam. Potest etiã fieri offa ex alijs rebus: Varro. lib. iij. de re rusti. Lib atui offas positas hę maxime glomerantur ex ficis ꝛ farre misto. Ab offa fit offarius: pro coquo. Offatim particulatim.

Offella dimi. frustulũ carnis erit pura libr:ale: in qõ carnẽ concidit. Porcina a porco: quã in sartagine craticula ꝛ punis coquim⁹. Vitulina a vitulo: quã ad ignez verubus ꝑfantes ad escã param⁹. Et apud poetas p simplex f. scribit. Mar. Parua tibi curua craticula sudet ofella. Juue. At rudis oi Tẽpore ꝛ exigue furtis imbut⁹ ofellę.

Offula similiter diminutiuũ ab offa. Sueto. in Clau. Rogo vos: quis potest sine offula viuere. Columel. scribens de salsura carnis suillę: vt dein offulę carnis spissę componuntur: ꝛ alternis sal ingeritur.

Offectores. Vide supra in dictione infectores.

Offendo. dis. di. sum ex ob ꝛ fendo: qõ non est in vsu: sicut ꝛ defendo. i. incurro: incido. Et est proprie animi ꝛ atq̃ ordinis hoiem haud impurũ. Et non solũ de animatis: sed de inanimatis quoq dicit. Sed quoniã qui incidit in aliquid lędere sępe solent id in qõ incidũt: factuz est: vt offendere: pro lędere vsurpet. Lactã. lib. iiij. Quo pecca/to ac scelere offensus deus. Et offendere est inuenire: sed pręter opinionẽ. Cic. de rep. Sed inuito: Architem illum Tarentinũ: qui cũ ad villã venisset: ꝛ oia aliter offendisset. Item ponit pro percutere: ꝛ verbis iniuriã facere.

Offensa: offensio: offendo. dimis. Offensus. us. in vno significato accipiũtur. Luc. Non igitur multis offensibus intemerãdo. Offensa tñ actiue sumit. Cic. Cum tot eius offensas pati non possem: discessi. Offensio plerũq passiue. Idem. In corpore egro odiosa est ois offensio: id est ois molestia ꝛ passio. Offensiũcula: parua offensio.

Offendiculuz impedimentũ: obstaculum. Offensaculum: id est id quod ponitur: vt aliquis in ipsum incidat: vel impingat: ab offensa nomen deductum.

Offendimentum ligaturę nodus: quo apex retinebatur: cum peruenisset ad mentum. Lc.

Offensatio obstatio: seu obuiatio: ab offenso. sas. frequẽtatiuo verbo: q̃uis id nõ legerim. Maz eius formatio legitima est: sicut ab occurso occursatio. Defensito tamẽ frequẽtatiuũ est verbi defendo: vt apud Cic. Si igit non poterit siue causas defensitare. Sed nõ mirũ si defensito ꝛ offenso frequẽtatiua duplicia varijs vocibus reperiri possint: quoniã ꝛ curso cursito similiter inueniũtur.

Offendix ligaturę nodus: quo apex retinebatur.

Offercio ipleo: a quo offertissimũ pinguissimũ. Plau. Sine sacris hęreditatẽ sum adeptus offertissimã. Lc.

Offero proprie exhibeo: siue pręsento. Terẽt. in Hec. Opportune te mihi offers. Interdũ offerre est sponte dare. Hinc oblationes dicũtur: quę diis offerũtur. Interdũ inferre. Cic. li. iij. offi. Reginę stupũ obtulit. Interdũ immittere. Idez ad pontifices. Domus ardebat in palatio nõ fortuito: sed oblato incẽdio. Interdũ obijcere: vt apẽ eundẽ in Lęli. Addenduz eodem est: vt ne in criminibus aut inferẽdis delectetur amicus: aut credat oblatis. Interdũ polliceri. Justi. Cum eis auxilium obtulisset.

Offeruméta veteres dicebant oblationes: quę diis offerebantur. Lc.

Officio. cis. ex ob contra ꝛ facio (ferebantur. Cicio: quasi noceo dicit. Cic. lib. offi. Demoliri ea quoq̃ aliquando officeret auspicijs. Vnde per antiphrasim officiuz quidã dici volũt. Aliquãdo officere: idem est qđ efficere. Vnde etiã scõm alios officiũ: quasi efficiũ. Est etiñ officiũ quod quisq efficere debet: pro suę conditiõe personę. In quo animaduertere oportet: quid loco cõueniat: quid temporj: quid rerũ aut personarũ dignitati. Vnde in familia bene instituta dicimus oẽs in officio esse oportere: id est oñes oportere agere: quę debent. Ter. in And. Noccine est officiũ patris? Ambrosi. lib. j. offi. Legimus officiũ dici a nobis posse: nec ratio ipsa abhorret: quãdoquidem officiũ ab efficiendo dictũ putamus: quasi efficiũ: sed propter decorez sermonis vna ĩmutata litera officiũ nuncupari: vel certe vt ea agas: quę nulli officiant: profint oñibus. Potest etiã dici ꝛ recte: vt ab officio. cis. officiũ deriuetur: ita vt ob non contra: sed circum significet: vt circa quod faciendum est: innitamur. Nec quenq̃ moueat: q officio. cis. aduersetur nomini officiũ. Tunc enim obsignificat cõtra: vt fit quasi cõtra facio. Ideo significat obsum. Sed q̃ significat etiã circum: seruit nomini officiũ. Huiusmodi eñ varietas ex prępositionũ multiplici significatione plerũq existit: quã cum ignoramus non veram vocabuli interpretationẽ consequi valemus. Officiũ autem generatim loquẽdo cum ad oñes homines pertineat (Siquidem Cice. de officijs scripsit: item ꝛ Ambro.) q̃tum intelligo est congruus actus vniuscuiusq̃ personę. Vel id est in quod quisq incumbere debet: vt ipsum

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ſicuti charitas poſtulauerit: quoad potuerit affectū red/dit. Cū cuz facimus qđ debeamus: q; bene facim⁹: inde officiū etiam beneficiū dictū eſt. Lic. lib. ij. ad Here. Si plura aut maiora officia: q̄ maleficia videbūtur cōſtare. Et q; benefacere cuipiā eſt obſequi illi: cui benefit: ic cir/co officiū etiam obſequiū dicit. Jdē odioſum ſane genus hoīm officia exp;obꝛantiū: quę meminiſſe debz is: in quē collata ſunt: non cōmemoꝛare qui ꝓtulit. Capit interdū officiū p;o honoꝛe: vt Circūſtabant Cęſarē ſenatoꝛes ſe/dentē in aurea ſella officij gratia. Magiſtrat⁹ quoq; offi ciū dicit: vel quia honoꝛis gratia inſtitutus eſt: vel q; opē populo fert: z quia ius qđ cuiq; debeꝛ reddit. Quādoq; accipit p;o alicuius artis ratione: vt officium grāmatici: officiū medici. Et cum ad virtutē pertineat: vt hominis officium eſt pietatē colere. Dicimus tamē interdū Leno nis eſt officiū inſidiari pudicitię. Accuſatoꝛis eſt officium crimina inferre. Eſt etiam quando officere ſignificat inſi/cere. Unde offectoꝛes coloꝛum infectoꝛes dicuntur.

Officiū ab efficiendo: vel ab officiendo: de quo modo dictū. Et eſt duplex. Alterū perfectuz: qđ greci catoꝛtho/ma vocāt: qđ z oīs numeros virtutis ꝓtinet. Alterū me/diū pertinēs ad inſtitutionē vitę cōmunis. Lic. li. iij. de fi. Quod ratione actum ſit: id officium appellamus.

Officioſus: qui libenter vel p;obe officium: ſeu benefi/cium alicui exhibet: ſiue qui obſequi alteri multū ſtudet. Lice. Octauio. Hominē p;udentez z officioſum cogno/ſces. Quandoq; officioſum dicitur: quod continet pie/tatem: z nulli nocet: alicui p;odeſt. Auguſtinus ad Hie/rony. Si ad ſcripturas ſacras admiſſa fuerūt: vel officio ſa mēdacia: quid in eis remanebit? Capitur aliquādo in malā partem. Nam cū olim. Q. Atherius defenderet re/um libertinū: cui obijciebaꝛ: q; patroni concubinus fuiſ/ſet: hac defenſione vſus eſſe ferꝛ. Impudicitia in ingenuo crimen eſt: in ſeruo neceſſitas: in liberto officiū. Ex eo im pudici z obſceni aliquādiu officioſi vocati ſunt. Officio/ſus dolor. a Lice. lib. iij. Tuſcul. dicitur qui ex iuſta cauſa ſuſcipitur: z cuius p;obabilis ratio reddi poteſt.

Officialis z hoc officiale: qđ ad officium pertinet: vel qđ de officio tractat. Lact. lib. vj. Quid. Ad. D. Tul. in ſuis officialibus: nōne hoc idē perſuadet nō eſſe oīno largien dū. Et diſ. xxxviij. ſcribit. Quādo p;eſbyteri in parochijs ordinant: libelluz officialem a ſacerdote ſuo accipiant. i. in quo cōtinet officium. Officialis etiam magiſter magi/ſtratus vocat. Apule. Sed inſſit poteſtas officialē ſuum magna ſeueritudine coerceri. Jdem etiā officium vocat: vt apud hiſtoꝛias quoꝛundā ſanctoꝛum martyrū legitur.

Officina penul. p;odu. locus: vbi aliquid fit: hoc eſt in quo artifices opera ſua faciūt. Hier. de Paulo Eremita. Hunc locū Aegyptioꝛū literę ſerūt furtiuę monetę offici/nam fuiſſe ea tēpeſtate: qua Cleopatrę iunctus eſt Anto nius. Ab efficiēdo dicta. Taberna vero: vbi aliquid ven/ditur cū alibi factū ſit. Licet quādoq; officina p;o taber/

Officię. arum. dicunt fallacię. (na ponaꝛ.

Offirmo. as. firmū p;opoſitū in ąio habeo: z q̄ſi obſti/nate. Ter. in Heau. Age queſo ne tam offirmes te Chre/me. Proprie aūt offirmare: eſt valde ſeu perfecte ꝓtra ali quē firmare. Hier. Beatus Paulus oſtium qđ patebat

Offlecto: circū vel con/ (recludēs ſera offirmauit. tra flecto. Plau. in Ru. At ego hinc offlectā nauem.

Offoco. as. pen. coꝛ. circū foco: ſiue ſuffoco. Aug. lib. v. Con. Sed me maxīe captū z offocatuz quodā modo de primebāt coꝛporalia cogitantē moles illę: ſub quibus an helans in aurē tuę veritatis reſpirare non poterā.

Offoco. as. pe. p;o. aquā in fauces do ad ſoꝛbendū.

Offringo ex ob z frango eius: qđ fractuz eſt contrario frango. Feſt. p;oprie offringi terra dicit: quando iterum tranſuerſo ſulco araꝛ. Uar. lib. j. de re ruſti. Cum p;oſci/deris offringi oporꝛtet. i. iterare: vt franganꝛ glebę. Prima q̄ſ aratione grandes glebę ex terra ſcinduntur.

Offundo. dis. circūfundo; obſcuro: obcęco: ſiue ope/rio: maculo ve. Lactan. lib. vij. Luna iam non tribus de/ficiet dieb⁹ aut hoꝛis: ſed perpetuo ſanguine offuſa mea/tus extraoꝛdinarios peraget. Lic. p;o Roſ. Erant inter/ea qui ſuis vulneribus mederētur: qui tanq̄ ſi offuſa re/pub. ſempiterna noꝛ eſſet ita rubebant in tenebꝛis oia q; miſcebant. Aliquando offundere: eſt inijcere. Lice. Hic erroꝛ z hęc doctoꝛū animis offuſa caligo eſt.

O Ante G

Ogdoas. adis. numerus octonarius.

Ogdous Aegypti rex Uohęus cognominatus: qui Memphim condidit a nomine filię. Hic p;ius Uenere/us cognominatus fuit: vt autoꝛ eſt Diod. Siculus.

Ogdolapis fluuius nauigabilis ex alpibus fluens ad

Oggannio multum dico: incul (vbem irrumpit. co. Plaut. in Aſina. Cui nunq̄ vnam rem me licet ſemel p;ecipere fieri: quin centies eandē imperem: atq; oggan/niam: id eſt inclamitem: vel inſuper clamitem.

Oggero. is. penul. coꝛre. Vide in dictione Fero.

Ogyges Thebanoꝛuz rex: qui Bęotias ędificauit cir/citer mille z quingentos annos ante vrbem conditam. Hinc Ogygius. a. um. Unde Ogygia mœnia Thebana dicta ſunt. Sub hoc rege fuit diluuium magnum.

Ogygia inſula inter Phœnicium z Syrium mare: ab Ogyge Thebanoꝛum rege.

Ogyris inſula: q; in ea Erythręgis monumentum: magis clara q̄ cęterę: vt inquit Pompo.

Oggraſſari p;o gradi vſurpatur. Plautus. Niſi cum pedicis didiciſtis oggraſſari gradu.

O Ante H et J

Ohe interiectio exclamantis: z ſatietatem vſq; ad faſ/tidium deſignat: z iubet modum imponere.

Oinomeli. Vide in dictione Mulſum.

Ois g;ęce: latine ouis. Copucopię.

Ouum: latine ouum. Cc.

O Ante L

Olea z oliua: p;o arboꝛe. Uerg. lib. ij. Geoꝛ. Sed trun cis oleę meli⁹: p;opagine vites Reſpondēt. Ambꝛ. Quis alius tales fructus ferret olearū non curuescentiū vber/tate baccarum? Uergi. Incumbēs tereti Damon fic cę/pit oliuę. Ambꝛo. Jdeo ad montem venit Oliueti: vt no/uellas oliuas in ſublimi virtutū plantaret. Similiter p;o fructu olea: z oliua dicit. Unde z p;o liquoꝛe oleuz z oli/uum dicimus. Oleū ab olea. Oliuū ab oliua. Horꝛ. in ſer. Quali perfundat piſces ſecurus oliuo. Col. lib. vj. Oleū optimū Licinia: dat plurimuz Sergia. Olearū quędam dicunt Licinię: quędam Pauſię: quędam Sergię: que/dam Orchis: quędam Regię: z quędam Radij.

Oliuitas oleę fructus. Uar. Tū deniq; oīs: cū lucerna cōbuſta eſt in lucubꝛando oliuitaſq; cōſumpta eſt. Dicit oliuitas etiā: ſiue oleitas: oletas ve tps legendaꝛ oliuarū.

Oliueta. tę. ab oliuo dicebaꝛ: ſicut a vino vindemia.

Oliuetum locus: in quo oleę conſitę ſunt. Colu. lib. iij. Melius autē truncis q̄ plantis oliuetum conſtituitur.

Oletū: idem qđ oliuetū ab olea: vt eſt apud Cato. lib. de re ruſti. Eſt autē ſumptum ab oleo. Item ſtercus hu/manū. Ueranius. Sacerdotula in ſacrario fecit oletum. Proprie tamē capitur p;o loco: in quo meijmus atq; ex cernimus. Taci. in Ner. Gymnaſium eo anno dedicatuz a Nerone: p;ębitumq; oletum equiti ac ſenatui.

Oleaceus. a. um. quod eſt materiatum ex oleo: vt li/gnum oleaceum: liquoꝛ oleaceus.

Oleatus. a. um. qđ eſt factū cum oleo. Hiero. in lib. Nu meri. Quaſi panis oleati faciens ex eo toꝛtulas ſapoꝛis.

Olearis z B oleare: qđ ad oleū pertinet. Pli. li. xxxiij. Quippe cū in exacuendo oleares cotes z aquarię eque differant: oleo delicatio: fiet acies. Sic oliuaris z hoc oli uare. Seruius. Trapetis autē molis oliuaribus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Olearius.a.um. ꝛ oliuarius.a.um.qđ ad oleū pertinet: vt olearia ꝛ oliuaria cella. Col.li.ij. In Sole siccata ꝛ mox refrigerata reconditur: si maior est modus in horreo: si minor: in vasis olearijs salsamentarijsq;.

Olearius.rij.qui oleum facit: vel vendit. Colu.li. vlti. ¶Peritissimi olearij vix patiunt ad vnā lucernā op⁹ fieri.

Olearus insula vna ex Cycladibus. Cc.

Oleosus.a.um.qđ est plenū oleo. ¶Plini. Semen oleosum: qđ ꝛ sit ex eo medet oris vlceribus perunctis.

Oleaster: olea sylvestris. Virgilius. Indicio est tractu surgens oleaster eodem ¶Plurimus ꝛ strati baccis sylvestribus agri. ¶Huius diminutiuū est oleastellus.

Oleastrinū dicitur oleum: quod ex oleastro fit. Cc.

Oleaginus.a.um.pe.cor. qđ ex olea arbore est: sicut faginus a fago. Verg. Trudit e sicco radix oleaginа ligno. Dicit ꝛ oleagineus.a.um. Var. lib.j. de re rust. Demū in oleagineis femininis arbores videndū: vt sit de tenero ramo ex vtraq; parte æquabiliter præcisum: q̄s alij scalas appellāt. demiā ago: siue oliuas colligo. ¶Plini. Quippe oliuātibus lex antiquissima fuit: oleā ne stringito: neue verberato.

Olenus Bœotię vrbs: sic dicta ab Oleno Vulcani filio. Fuit ꝛ alia vrbs in Aetolia iuxta quaz fuit aper: Calydonius. Olenius possessiuū est ab Oleno: (donius. Cc. vnde capella olenia vocitata est. Ouidius. ¶Nascitur olenię signum pluuiale capellę. Cc.

Oleo.es.oleui.ꝛ olui.olitū: ꝛ oletum: odorez spiro. Et construit frequēter cum actō fere cum oībus suis cōpositis. In quo significationē eorum neutralē transitiuā esse deprehēdere licet. ¶Hora. Vina fere dulces oluerūt manè camenę. ¶Hiero. ad ¶Pamma. Simplices epistolę tuę olēt prophetas: Apostolos sapiūt. Aliquando etiā ablatiuo. Ouid. ¶Perq; locos sacros ꝛ olentia sulphure ferē. ¶Propterti. Cur nardo flāmę non oluere meę? Aliquādo sine casu. ¶Plini. Rosa recēs a lōginquo olet. Inuenit etiā olo is. ¶Plaut. Olunt ędes Arabicas. Idē in ¶Muſ. Non oēs olere vnguēta exotica: sicut tu oles. Est em iambus. Eius naturę sunt cōpositа: videlicet redoleo: qđ idez est quod oleo. Hiero. Munq; vinū redoleas: ne audias illud philosophi: hoc non est osculū porrigere: sed vinū propinare. Verg. Feruet opus: redolētq; thymo fragrātia mella. Ab oleo: adoleo: exoleo: inoleo. de quib⁹ supra. Oboleo graueolentiā odorēq; tetrū reddo. Sueto. in Cali. Ille antidotū obolusset: quasi ad præcauēda venena sua sumptū ¶Plau. in ¶Muſ. Atte Iuppiter dijq; oēs perdāt obolui sti alliū Germana illuuies. ¶Peroleo: valde oleo. Lucil. li. xxx. Quis totū sic corpus iam peroleſſe bisulcis. Suboleo: quasi oleo: ꝛ odorē sentio. ¶Per translationē subolere ponit: pro demōstrare: ꝛ de aliqua re sentire: q̄si quę male sentiat. Terēti. Ne paululū quidē suboleat esse amicaz hāc Clinię. ¶Plau. in Caſ. Subolet iam vxori: qđ ego machinor. Dicit ꝛ bene oleo: ꝛ male oleo: graue oleo: suaue oleo. ¶Plini. Succus hederę tędia nariū: graueolentiāq; emēdat. Aug. lib. viij. Con. Inde sermo deuolutus est ad monasteriorū greges: ꝛ mores suaueolentię tuę. Ab oleo fit olesco: quę inter se differūt: q̄ oleo habet significationem neutralē transitiuā: Olesco passiuā innatam.

Olentica dicuntur mali odoris.

Olli ꝛ ollic: pro illi ꝛ illic scripserunt veteres. Cc.

Olo pro oleo veteres dixerunt. Cc.

Olidus.a.um.pe.cor. qđ tam bonū: q̄z malū odorē hz. Ouid. Olideq; vestes muricę. Hora. lib. Epistolaz in malū dixit. Sed minus arcte premūt olidę cōuiua capręz.

Olfacio.is.olfeci.olfactum: qđ ꝛ olefacio dr, significat odoro. ¶Plin. li.xj. Quonā modo audiant delphini mirū. Idē. Nec olfactus vestigia habent: cū olfaciant sagacissime. Inde olfactus.a.um. participiū: ꝛ olfactus.us. Idez li.xxix. Basilisci quē etiā serpentes ipsi fugiūt: alios olfacto.as. frequētatiuū ab olfacio (ctu necante. ¶Plini. lib.xx. Xenocrates pulegij ramū lana inuolutū in tertianis ante accessionē olfactandam dari tradit.

Olfo olfas: idem quod olfacio. Augustinus. Quia non secum ferebat: nisi amantem memoriam: ꝛ quasi olfata, quę comedere nondum possem.

Olibantū mensura vinaria rotunda nominabatur.

Olim aduerbiū non solū præteritū tempus: sed etiam præsens ꝛ futurū denotat. De præsenti Virgilius. Vestra meos olim si fistula dicat amores. De futuro. Idē. Hunc tu olim cęlo spolijs orientis onustum Accipies. Quintilianus. Qui olim nominabūtur. ¶Ponitur etiam pro aliquando. Curtius. Olim enim vero mero sensibus victis ex lecto sępe consurgit. Et pro iandudum. Virgil. lib.ij. Georg. Ac iam olim seras posuit cum vinea frondes.

Olimiam in longo tēpore. Quintil. Olimiam Imperator: inter fulgentes virtutes tuas liuor locū quęrit.

Olisippo oppidū in Lusitania ad Oceanū apud montem Tagrū: vbi quędam e vento tempore certo concipiunt equę: quarum pulli non plus triennū viuunt.

Olla genus vasis: pro quo antiqui dicebāt aula Ab olla fit diminut. ollula. Var. Cato ait vuā a mineā in ollulis cōmodissime condi. Idem. Electa in secretā cōbulā: in

Olor auis nota: quā gręcē (de in ollulas addatur. ci κύκνον vocant: vnde olorinus: vt olorina vox: ꝛ olorinę vestes: ꝛ olorinus color, id est candidus. Cc.

Olos vero totum significat. Cc.

Ololygones pe.cor. ut ares ranę: quo tēpore vocē mittentes cient ad coitū fęminas. Fit a ῥbo græco ὀλολύζω,

Olus.eris.dr oīs herba satiua: q̄ in (qđ est vlulo. vsu cibario est ab alēdo: q̄ oleribus alerētur hoīes: ante q̄ fruges vel carnes essent. Varr. ab olla deducit. Homerus ꝛ Festus inter aspirata cōnumerant. ¶Huius dimi. est osculū. ¶Hora. Uncta satis pingui ponent oscula lardo.

Olus atrū sine in cōpositione olisatrum: alio nomine ¶Hyposelinū dictū: q̄ folia habeat subnigriora. ¶Propter quod Columel. pullū olus appellat: atq; oleris pulli radix quidam ¶Petroselinon vocāt: q̄ inter petras ꝛ iuxta maceriam seri a veteribus consueuerit.

Olitor: penul. cor. qui olerū hortum exercet: qui ꝛ hortulanus dicitur. Similiter olitor, qui olera vendit.

Olitorius.a.um.qđ ad olera pertinet: vt fossū olitorium vbi vendunt olera: horti olitorij: ꝛ ostia olitoria: quę vendunt ostia hortorū. ¶Plini. Est lactucę genus adeo lauticalis: vt ostiola olitoria ex his factitari prodiderint.

Olympus mōs: cuius vertex vsq; adeo attollit: vt summa eius accolę cęlū vocent: propter qđ poetę cęlū olympum vocāt. Dictus olympus: q̄si ὅλος λάμπων, hoc est totus fulgēs: quia Solem clarū habet nullisq; vnq; nubibus fuscat. Luc. ¶Nubes excedit olymp⁹. Sunt aūt quat tuor mōtes hoc noīe. ¶Primus mōs altissim⁹ inter Thessaliā ꝛ Macedoniā: qui tñ Thessalię adscribit. Alter in Gallogręcia: vel in Cypro. Alius apud Assyros: ad cuius radices ¶Prusa ab Annibale ędita est. Quart⁹ ad mare rubrū in Aethiopia: haud lōge ab Heliopoli oppido qui oriēte Sole vsq; ad quintā diei horā flāmas emittit.

Olympius.a.um. id est cęlestis possessi. ab olympo.

Olympicus.a.um. qđ est olympi: vel qđ ad olympum pertinet: vt Iuppiter olympicus. Dictus est aūt Iuppiter olympicus ab olympo: a quo eruditus ꝛ ad virtutē institutus sit. Alij vero a cęlo: quē Ὄλυμπον græci vocāt.

Olympia.pię.vrbs erat (in quo regnare fertur. inter Ossam ꝛ olympum montem: mercatu famigerata ꝛ celebritate illa quinquennali lndorum inclyta.

Olympia.orum. ludi: qui in honorem Iouis olympici apud ¶Pisam ꝛ Helidē Bœcię oppida celebrabant: hoc est gymnicū certamen: quod quinto quoq; anno fieri solebat. Unde Olympiacus.a.um. vt olympiacus certamē:

Olympias.adis. quinq; an/ (victoria olympiaca. norū spatium: quod a Romanis Lustrū dicitur. Exinde Bœci tępora per olympiadas supputare cęperūt: ita numerantes. Olympiadis primę aut secundę: aut cęteſimę

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

anno primo: vel secundo: vel tertio: vel quarto. Atq; vt consules: ita & olympię victores iterum & tertiũ dicimus. ¶Plaut. in ¶Den. iterũ inquit ¶Pythia & tertiũ Olympia. Est & olympias nomen mulieris proprium.

Olympionices: siue olymponicus: qui in olympiaco certamine victor euasit νίκη quippe victoria dicit ¶Helianus de varia historia lib. x. Duxit ad olympicũ certamen filiũ suum ¶Pherenice fœmina prohibentibus eam spectare: qui præsidebant. Licere id sibi persuasit: quę patres & fratres tris haberet olympionicas. Lice. pro L. Flacco refert: q; apud græcos esse olympionicę iudicatur prope esse maius & gloriosius q; ¶Romę triumphasse.

Olympiodorus penul. produ. nomen viri proprii.

Olyras fluuius est prope Thermopylas: quę fabulantur conatum esse ¶Herculis rogum extinguere. Lc.

Olysippum Lusitanię vrbs: q; nostris temporibus Vlyssi/

Olynthus Thracię vrbs: quã a (bona appellat. Chalcide quę in Eubœa fuit Coloni condidere.

O Ante M

Omasum penultima producta: est pinguius atq; crassius intestinũ: quod nõnulli bubulum esse credunt. ¶Horatius in Sermon. Seu pingui tentus omaso.

Ombria gẽmę species: quę nonnulli Notiam vocant.

Ombrion vna & prima ex fortunatis insulis: habens in montibus stagnum & arbores Ferulę similes. Lc.

Omen augurii: quod fit ore: quasi oremen. Est em̃ futurę rei prænũtiatio ori hois incidẽs: diuino tamẽ furore. Et tam de malo: q; de bono dicit. Liui. li. i. Dextra ¶Herculis data accipere se omen impleturũq; fata ara condita: ac dicata ait. Vergili. Quod diu prius omen in ipsum Conuertant. ¶Hinc ominosus: qui omen facit.

Omino: pe. cor. auspicor, omen capio. ¶Plini. li. xxviij. Cur em̃ primũ anni incipiẽtis die lętis precationibus inuicem fausti ominamur? Curtius. In illo periculo ¶Dace dones ominati esse videbantur. ¶Hinc obomino:, de quo

Omentũ membrana tenuis & pinguis: qua (supra. integunt ventriculi: & vniuscuiusq; membri interioris vestitus. ¶Persius. ¶Cum tibi tot iunicũ in flãmas omenta liquescant. Vnde & pro mẽbrana: quę totũ inuoluit cerebrũ ponitur. ¶Macro. Et cerebrũ quod tactu sui hoiem vel torquet: vel frequẽter interimit: non suo sensu: sed vestitus sui: id est omẽti hunc importat dolorẽ. ¶Hinc omentatus. ta. tum. quod est pingui omento farctum. Apitius. Insitia omentata pulpam concisam teras.

Omiomeria. Aristo. refert Anaxagorã dixisse omiomeria esse elemẽta: hoc est singularibus partibus constãtia ossa: videlicet e paruillis atq; minutis ossibus. Sic de paruillis atq; minutis visceribus viscus gigni: sanguẽq; creari sanguinis inter se multis coeuntibus guttis.

Omitto ex ob. & mitto: sed b. abiicitur contra regulã. Quidam tamẽ per b. scribendũ putant: sed non prosequendũ. Et est omittere rem aliquã penitus dimittere. Remittere vero & intermittere aliquo certo tẽpore dimittere. Vergili. O missos hinc iam obliuiscere Græos. Unde etiã pro negligere ponitur. Terent. in ¶Heau. Ubi te vidi animo esse omisso. ¶Huic contrariũ est Attendo: vt apud eundem. Attentiores ad rem sumus omnes.

Ommaneo: diu maneo. Lc.

Omnis distributiua dictio eandẽ vim habet in singulari: quã in plurali. Omnis em̃ homo: significat omnes homines. Differt tamen ois a toto: q; omnis ad numerũ refertur: totus ad quantitatẽ. Totũ dicimus corpus aliqd integrũ: vt tota domus. Omne de vniuersis numero distinctis: vt omnis grex. Confundũtur tamen plerũq;.

Omnicreator deus dictus est: qui omnia creauit: & Omnifactor, qui omnia fecit. Lc.

Omnifarius dicit: sicut plurifarius: quo Sueto. vtit.

Omnifariã aduerbiũ. i. oibus modis: siue ois generis.

Omnigenus. na. num. penultima correpta: ex omni genere. Vergili. lib. viij. Omnigenumq; deum monstra.

Omnimodus. a. um. pen. cor. omniũ modorum.

Omnimoribus. a. um. quod omnibus moribus subuenit. Unde omnimorbã herbam quidã maluam appellant.

Omniparens penul. cor. qui omnia genuit.

Omnipudens penul. corre. quem omnia pudet.

Omniuagus. a. um. pen. cor. omnia vagus.

Omnipotẽs pe. cor. oĩa potens. Compositũ est: vt docet ¶Priscia. ex tribus corruptis. s. omni potis & ens: qui oĩm potis est. ¶Hiero. Omnipotẽs ab eo dicit: q; omniu; teneat potentatũ. ¶Per ipsum em̃ creata sunt oĩa visibilia & inuisibilia. Aug. lib. v. de ci. dei. Recte deus dicit omnipotens: qui tamẽ mori & falli nõ potest. Dicitur em̃ omnipotens faciendo quod vult: & non patiendo: quod non vult. Quod si ei accideret: nequaq; esset oĩpotens. ¶Hinc omnipotentia rerum omnium facultas.

Omnitenens pen. cor. qui omnia complectitur.

Omniualens pen. cor. omnia valens.

Oino aduerbiũ: hoc est prorsus. Vñ apud Iurisconsultos oino recessisse dicitur: qui recessit a loco permutãdi domicilii.

Omphagi pen. produ. qui cruda carne vescũtur: quales perhibentur esse Aetoli: vt ait Thucydides.

Omphale nomẽ proprium reginę Lydię: quę ¶Herculem multis muneribus ornauit: q; anguem iuxta Sagarim fluuium multos homines interficientẽ: interemerit.

Omphacinũ vinum ex imatura vua factũ: & Omphacinum oleum: quod fit ex imatura oliua: cuius medicinę. ¶Plini. lib. xxiiij. meminit. Et lib. xij. eius confecturam docet. Græce enim ὄμφακες dicuntur vuę & fructus immaturi. Ipsa vero oliua nominatur dirupta.

Omutesco sine b. & simplici m. cuius ex ob. & mutesco ꝓponat. Et hoc aut mutor fio. Vterg. li. iiij. At ꝓ Aeneas aspectu omnitit amẽs. i. mutus factus est: siue terrore ita percussus est: vt loqui nõ posset. Est em̃ ꝓteritũ ab omutesco: nõ ab obmuteo: qđ reperiri nõ puto: q: nemo vere exprimere potest. ¶Mutus sum. ¶Multo minus mutus fui: nisi a deo liberatus fuerit. Cum em̃ in autoribus reperiamus omutuit: ab omutesco ꝓteritũ est. ¶Narratur em̃ actus qui tunc accidit: ꝑ est q; tunc ille mutus effectus est. Qui actus tũc non præterierat: sed extabat. Si vero quis mutus a deo liberatus dicat O mutui: nunc aũt loquor. Tunc O mutui ab omuteo fiet: & significabit ¶Mutus fui.

O ante N

Onager pe. cor. asinus agrestis. Cõponitur em̃ ex ὄνος asinus. ἄγριος syluester. Haz in ros græca desinẽtia cum ad latinã transeũt declinationẽ: mutant ros in er: vt Alexandros Alexander. Onagros onager. Varro. Asinorũ duo sunt genera. Vnũ feruz: quos vocant Onagros. In Phrygia & Lycaonia sunt greges multi. Alterũ mansuetuz: vt sunt in Italia oẽs. Ad seminatiões Onagrus idoneus: q; e fero fit mãsuetus facile: & e mãsueto fer⁹ nunq; Albertus libro de animalibus scribit medullã Onagri curare podagrã: si ea inungat: & eius stercus siccatũ: & cuz vino bibitũ valere contra Scorpionis punctura.

Onęficus sunt prædulces: quę Tarenti tantũ nascuntur. Sic dictę: q; propter bonitatẽ iure emi queant ὠνή em̃ græce dicit emptio a verbo ὠνέομαι. i. emo. Lc.

Onocẽtaurus animal monstrosum: qđ a parte superiori hois speciẽ habet: a parte inferiore asini præfert imaginẽ. De quo habet apud Esaiam. Et occurrẽt dęmonia O/

Onesimus pe. cor. proprii nomen (nocentaurus. viri: & latine dicitur vtilis. ὄνησις iuuamen: vtilitas.

Onesecritus pen. prod. philosophus Aeginẽsis: vel vt quidã volunt Astiphalensis: qui cũ Alexandro militauit vt Xenophon cũ Cyro: & Alexandri vitia: & laudes scripta: auis est cygno similis: dicta: q; collũ in aqua mergens spiransq; veluti ruditũ asini edat. ὄνος asinus. κρότος crepitus. ¶Hieron. contra Vigil. Centauros &

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Syrenas vlulas: ⁊ Onocrotalos in Esaia legimus.

Onixes genus marmoris: de quo Plinius. Onixes in Arabię montibus ⁊ in Germania: ex quo potoria vasa primum facta: post pedes lectorum sellarumq;.

Onyscus: siue Tylus vermiculꝰ est pluribus pedibus colore fusco: sub lapidibus: aut figulinis vasis viuēs: qui tactus arcuat sese: atq; in globū contrahit ad similitudi/

Onyx. cis. generis masc. vnguis: (nem partę pilę. seu gēma candore habens vnguis humani. Martia. Cal catusq; tuo sub pede lucet onyx. Acron dicit esse metal/ lum gēmę simile: de quo parua vasa ad vnguenta facie/ bant: quę a Porphirione ampullę marmore dicuntur. Nam Onychites lapidē quidam dicūt esse marmor: eum nasciq; in Arabię mōtib⁹: ex quo vasaria facta fuisse scri/ bit Cor. nepos. Hunc quidā alabastritē lapidem vocāt ad vasa vnguētaria: quoniā ea incorrupta optime serua re dicit: vt ait Plini. Propert. Cum dabit Syrio munere plenus onyx. Apud Luc. ⁊ Papi. Sumit pro ipso mar/ more. Et pro vase tam fœmi. q; masculi generis est. Mart. Vnguentū fuerat: qđ onyx modo parua gerebat. Onyx etiā vngula quędā aromatica. Propert. Et crocino na/ res murrheus vngat onyx. A cuius accusatiuo greco no strī hęc onycha declinauerunt. Hieron. in Exo. Sume tibi aromata stacten ⁊ onycham. Ab Onyx fit adiectiuū Onychinus. a. um. penul. cor. Est ⁊ Onychis siue ony/ che piscis genus: alias Ostreacius dictus. Lc.

Onycipūcta gēma: q ⁊ Jasponyx & niues imitata. L.

Onochila ⁊ onochilon anchusę herbę species: vt Ba/

Onoma penul. cor. re. latīne di/ (lenus asserit. Lc. citur nomen: a sono aliquo: seu voce nomina fingūtur.

Onomatopeia cum ę diph. i. nominis fictio: vt balatus ouiū: mugitus boū ab ὀνόμα ꝓ nois: ⁊ ποιέω fingo.

Onoba ciuitas inter sacruz promontoriū: ⁊ herculeas

Onus. eris. pondus. Videk ratio exigere: (colūnas. vt aspirek cum Var. dicat honos ab honesto onere: ⁊ ho nestus: q; honus sustineat reip. Cum aūt hono: ⁊ hono: o aspiratione habeāt: ⁊ ab honore deducanf: videtur etiā honus aspirandū: vt qđ in derivatiuis seruaf: in primiti/ uis seruari debeat: verū vsus hodiernus refragaf.

Onero. as. onus impono. Transfertur etiā ad animū: vt onerasti me curis. i. implesti. Hinc oneratus ⁊ onustus pro pleno frequēter accipiunf. Vergili. Una bonus quę deinde cadis onerarat Acestes. Huius verbi compositū ⁊ contrariū est exonero: quod est onus detraho. Terent. Vos quoq; amicos eius exoneraſtis metu. Idem. Ego nūc nihil cesso: quin hunc humerū exonerē pallio.

Onerarius. a. um. quod oneratur: vel onerari potest. Unde naues onerarię: quę a gestandis oneribus dictę sunt: ⁊ ob id tardę quemadmoduz actuaria nauicula a celeritate præstans dicta est: q; facile agi possit.

Oneroſus plus est q; oneratus.

Ononiū vtilicę gēs multo cęteris mitiꝰ: ⁊ foliis fere ni/

Onustus dicit: cui onꝰ (hil mo: dētibus ꝑstat. Lc. ipsum honori est: vt si quis spolia de hostibus ferat.

Onę insulę in Oceano septētrionali: in quibus Plin. refert lib. iiij. ovis autum ⁊ auenis incolę viuunt.

O Ante P

Opacus. a. um. pen. produ. quod est vmbrosum. Ver/ gilius. Et fontes sacros frigus captabis opacum.

Opaco. as. pe. pro. obumbro: cooperio: obscuro. Idē lib. ii. Georg. Nunc alię frondes ⁊ rami matris opacant. Col. li. vj. Cum plerūq; dicti syderis tēpore quędā par/ tes eius regionis sic infestenf Euro: vt nisi teguminibus vites opacenf: velut halitu flāmeo fructus vratur.

Opalij gēmę sūt in India Smaragdis tū cedētes. Lc.

Opera. rę. actio est ⁊ labor, ⁊ industria operantis: seu operatio: pro mercede sumpta. Cice. lib. offi. Non male præcipiūt: qui seruis vti iubēt: vt mercenarijs iusta ꝓben/ da operā exigendā. i. labore ⁊ operationē corporis. Opę/ rae quoq; personas dicimus: quę aliquid faciunt. Sicut custodia: quę custodit. Cice. pro Flac. Opera facessant: seruitia fileāt. Opus vero finis fructusq; operę: qđ fabri/ cando factū relinquit. Terent. in Heau. Utrūq; comple/ xus est: cum ait. Quod in opere faciūdo operę consumis tuę. Unde opera autorū dicūtur. Et opera tam publica q; priuata ędificia dicunf. Aliquando tamen opus capi/ tur pro opera. Vergili. Mollibus e stratis opera ad la/ bra surgit: quasi ad operas. Ubi notandū est: q; quoti/ es non ad laborez corporis: sed ad laborē animi: ⁊ ad ar/ tem industriāq; respicimus magis opus: q; operam di/ cimus: vt in opere fabrili: in opere rusticano: in opere faciū/ do. Interdū opus ponitur pro mercede: vel necessario: vt opus est egrotanti medico: id est necessarius est medi/ cus egrotanti. Et mihil mihi opus est. i. nihil mihi est ne/ cessariū. Dicimusq; opus est mihi res: huius rei: hanc rē. Apul. Cui eā rem factā opus fuerat. Similiter opus est mihi hac re: qđ frequētius vsurpaf. Dicimus quoq; ope ram do: operā impendo: operā nano: qđ est ad aliquaz rem agendā incumbo: ⁊ studiū laborem q; impēdo. Lic. Da operam: vt valeas. Hinc dedita opera dicimus de industria: quasi cura adhibita ⁊ labore impenso.

Operula diminutiuū ab opera. Apule. Operulas eti/ am ut eam contuli: quas adhuc vegetus sacrariam faci/ ens merebam. Opusculum diminutiuū ab opus.

Operarius: qui laborem operando fert. Unde Cato scribit operarios parandos esse: qui laborem ferre pos/ sint: ne minores annorum. xvij. ⁊ ad agriculturam doci/ les. Exece Ergastes dicitur.

Operarius. a. um. qđ industria atq; opera fit. Plinius. Quę inter vina operaria numerātur. Et fit ab opera.

Operatorius. a. um. quod operatur. Ambrosi. lib. de Para. Si assumptio de ligno scientię boni ⁊ malitia ope ratoria erat: vt bonum ⁊ maluz cognosceretur: sine du/ bio vbi gustauit de ligno: peccauit.

Operosus: qui rebus gerēdis operam dat. Lic. Vide/ tis: vt senectus nō modo languida non sit: verum etiam operosa: id est quę agit: ⁊ rebus agendis operam dat. Quandoq; passiue dicitur. Ouidius. Moles operosa la/ borez: id est ab aliquo operata est. Item operosum dici/ tur: qđ est multę operę: vel vehemētis operis. Plini. lib. xviij. Et vicia pinguescūt arua: nec ipsa agricolis opero/ sa. Immo sulco fata non sarritur: nec stercoratur.

Operępretiū ab opera deducitur: ⁊ significat fructuo/ sum: ⁊ ad rem pertinens: vel quia decens: vel quia vile: vel quia gloriosum: vel quia iucundū. Lic. Operępretiū erat ludentes intueri. Plini. Id vero audire operępretiū sit. Juue. Est operępretiū penitus cognoscere toto Quid

Opero. aris. ab opera: si/ (faciant: agitentq; die. gnificat in opere aliquo faciūdo laborare. Hiero. in Gene. Et homo non erat: qui operaret terram. Interdū ope/ rari: est facere: seu perpetrare: vt Odisti omnes: qui ope rantur iniquitatē. Item operā dare. Columel. lib. xij. Si rebus venereis fuerit operatus: vel vir: vel fœmina. Item rem diuinā facere: sacrificare. Unde ⁊ operatio: pro sa/ crificio. Juuenal. Ut matutinis operatur festa lucernis. Plautus. Ut istęc operatio crimen expiet. Recentiores philosophi operationē pro eo accipiunt: qđ greci ener/ giam vocant. Huius verbi compositū est Coopero.

Operio. is. operui. opertū: ex ob ⁊ pario: sed b abijcit Unde ⁊ per simplex p. scribit: significatq; tego: claudo: quasi in oppositū pario. Propert. Atq; binuli pellis totos operibat amantes. Plautus in Cap. Operta quę fuere aperta sunt: patent præstigię: omnis res palam est.

Operio. iris. opertus depo. vt experior: expertus: q; q; experior: cōmune habeaf. Terēt. in Phor. Si nō tum de/ dero vnā præterea horā: ne opertus ſies. Diod. tamē do cet nō habere: sed vsurpare potestatē: ⁊ per duplex pp. scribi debere: ait Tortell. ad differētiā operio: passiui ab operio: quorū prima breuis est: ⁊ per vnuz p. scribif. Est

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

aũt operiri: expectare. Ter. in Phor. Hic ego interea virum operibor. Fitq; operio: a pario: sicut sentire videt Priscianus, qui sic inquit. Sũt alia ex hoc cõposita deponẽtia experior, operior, quorũ participia expertus et opertus ostendũt a pario esse cõposita: cuius participium partus est. Nam pario et tertię esse: et quartę fuisse: manifestũ est ex eius cõpositis: quę in supino tertię coniugationi tantũ accedũt: in alijs oĩbus ferme quartę. Quinetiã ipsum perior, vnde peritus: a pario secundus quartã coniugationem: et significationẽ: quam imitatur: esse videt. Peritus tamẽ a greco dicitur esse ab πεῖρα experientia.

Operto. as. frequẽtatiuũ est ab operio: vt inquit Fest.

Operimentum dicitur: quod aliquid tegit.

Operto. ire: idem qõ operimentũ: vt illud ps. Et velut operto. rium mutabis eos: et mutabuntur.

Operculũ instrumentũ: quo aliquid tegitur. Col. li. ix. Sunt qui a superiore parte foramina ipsis operculis imponant: quod fieri non oportet. Nam superiliens auis proluuie ventris cibos et aquam conspurcat.

Operculo. as. operculo operio. Idẽ li. vii. Ab eo tempore: quo primũ dolia operculaueris vsq; ad equinoctiũ vernũ semel in diebus. xxxvj. vinũ curare satis est.

Opharus fluuius apud Cantabros.

Opheostaphyles frutex est de genere Roborũ: quam latini serpentis vuã nominant: quomã in Arabia pesti-

Ophicardelus gẽma est: in qua ni- (lens est. Lc. grum colorem binę lineę albę includunt. Lc.

Ophis grece: serpẽs latine dr. vnde Ophiophagus.

Ophiophagi dicti sunt: qui serpentes comedunt.

Ophiucus serpentarius: siue anguitenẽs: quo noie dictus est Hercules: q̃ anguẽ manu tenens a Ioue in cęlũ translatus sit ab ὄφις, et ἔχω teneo quasi ὀφιό ἔχος, et per syncresim mutatis ο et ι in ου ὀφιοῦχος. Nec Ophiuchos dicendũ est. Sunt tamẽ qui Ophiuchum Aesculapium esse velint. Alij Lanobonta Betarũ regem. Alij Phorbantem Triopę Thessalorũ regis filium.

Ophiogenes pe. co. latine dicit serpentibus gnatus.

Ophiogenę genus hoim in Hellesponto: quos Crates Pergamenus scripsit serpentũ ictus tactu solitos leuare: et manu imposita venena extrahere corporibus.

Ophiomachus penul. cor. genus volucris contra serpentes pugnantis. De hoc habetur in Leui. Quidã accipiunt pro lacerta: quę cum serpentibus pugnat.

Ophites pen. prod. marmoris genus serpentis maculas habentis. Luc. libro. ix. Quã paruis tinctus maculis Thebanus ophites. Scribit Plinius. ex ophite columnas esse paruas: qđ marmor sit nigricans: varium: dicaturq; capitis dolores sedare: alligare serpentũ ictus.

Ophiusa insula: quę et Rhodus propter serpentium multitudinem ibi existentem: quasi serpentaria.

Ophthalmos latine oculus dicit. Unde Ophthalmia oculorũ ęgritudo: quã Celsus lippitudinẽ appellat. Negat tamẽ Iuli. Pollux esse propriũ aliquod oculorũ vitium: sed in eo verbo significari tradit cauitatẽ oculorũ ex corporis ęgritudine. Hinc Triophthalmus lapis: qui hominis tres oculos simul exprimit. Aegophthalmus: qui oculũ caprę habet. Monopthalmus: monoculus.

Opicus. a. um. pe. cor. qđ est sordidũ: immũdum et obscenũ. Nam: vt inquit Festus: Opicus pro osco ponitur. Oscis eñ frequẽtissimus fuit vsus libidinũ spurcarũ. Vnde et verba impudẽtia dicunt obscęna. Titi. Osce et Volsce fabulant: nam latine nesciũt. Plini. lib. xxiv. sub Latonis persona ait. Barbaros nos vocãt: et Opici appellatione dedecorant. Iuue. Opicos mures fędos putidos dicit. Idẽ. Opicę castigat amicę. i. quę nõ latine loquerentur: sed opice. Fuerunt aũt opici Campanię populi quidã a linguarũ colluuione dicti: siue a serpẽtibus: q̃si Ophici in quibus numerabant Baiani: Cumani: Puteolani: Neapolitani. hę nanq; vrbes opicorũ fuisse dicunt.

Opifex pe. cor. ab opera deduci videt: et artificẽ atq; operatorẽ significat: nõ modo rerũ: sed etiã verborũ. Lic. lib. v. Tus. Aduena quidã ignobilis verborũ artifex insinuasse in antiqua philosophia videt. Vnde etiã coqui et blandarũ artiũ sectatores opifices appellant. Idem. Oĩs aũt opifices in turpi sunt exercitio. Hinc deũ opificem: id est operatorem omniũ rerum dicimus. Ouid. Ille opifex rerũ. Cuius opus dicitur opificiũ. Vnde Lactã. opus dei opificio hois: vel dei inscripsit: hoc est de formatione hominis. Potest etiã dici opifex: quasi opem ferens.

Opilo: inquit Festus: genus auis est.

Oppilo. as. penulti. produ. significat occludo. Lucre. lib. vj. Fluctibus aduersis oppilare ostia contra. Cice. in Philip. Tabernis oppilatis. Hinc medici vitiũ prędicti fractiq; iocinoris: aliorũq; intus viscerũ oppilationẽ vocant. Fit autem a pila: quod columnam significat.

Opilio: q̃si ouilio: qui oues custodit. Plau. in Asi. Etiã opilio: qui pascit: inter alienas oues aliquã habet pecu-

Opisthographus pe- (liarẽ: que spem soletur suã. nulli. cor. re. volumen: qđ in tergo scriptũ est. Fit enim ab ὄπισθεν opisthen. i. retro. et γράφω scribo. Plini. Iunior. Electorũ quoq; cõmentarios centũ sexaginta reliquit: Opistographos quidem et minutissime scriptos.

Opisthotonon rigor, quo caput scapulis intenditur τόνος enim rigor dicitur. Vnde opisthotonici dicuntur: qui rigore ceruicis inflexibili laborant. Et opisthotonon quando mentum pectori annectitur.

Opiter. teris. vel opitris dicitur: cuius pater auo viuo mortuus est. Sic dictus: q̃ obitu patris genitus sit: aut q̃ auum post patrem habeat: id est pro patre.

Oppedo. is. penul. prod. Vide in dictione Pedo.

Oppeto is. pe. cor. ex ob et peto. Non aũt ex os et peto: sicut putauit Serui. vt sit quasi ore terrã peto: cum ij qui moriunt: non oĩs ore terrã petant. Significat tamẽ mori, siue necari, licet plerũq; sine accusatiuo ponat: cum plenum sit. Plini. lib. x. Oppetunt non senio: non ęgritudine: sed fame. Vergilius. Contigit oppetere. Cice. cum accusatiuo iunxit lib. de diui. Nequius esse censuit maturam oppetere mortẽ. Idẽ li. ij. Tus. Vestras manus peto priusq; oppeto malã pestem hostili manu. Et tũc significat incido: siue incurro. Propie tamen oppetere: significat incido: siue incurro. Propie tamen oppetere: significat

Oppeto: incido: incur- (cat subire: seu affectare. ro. Plaut. Atq; illa viua vinus: vt pestem oppetas.

Oppidum: q̃si finis ab ope danda dicatur: q̃ opis causa mœnibus cingat. Vel ab opere: q̃ opus sit ad vitã gerendam: seu ab opibus. Huius enĩ rei causa mœnia ꝓstituta sunt: vt hoies opes suas eo ꝓferrẽt: vbi nullũ esset hostiũ periculũ. In versu tñ per duplex pp. scribi ꝓsueuit: cum et ab opponendo se hostibus oppidũ quidam dici existiment. Est aũt oppidum oĩs vrbs pręter Romã: quę peculiari noie vrbs dicta fuit: vt cętera nominẽtur oppida. Vnde apud Plau. oppidũ et vrbem indifferẽter legimus cum in Persa inquit. Eleusipolim Persę cepere: in Arabia plenã bonarum rerũ antiquuq; oppidũ. Serui. Sulpi. cum numerasset vrbes multas postea dixit. Quę oppida quodã tempore floręntissima fuere. Dicebatur etiã oppidum locus in circo vnde quadrigę emittebantur.

Oppidulũ dimin. parũ oppidum. Leo papa. Insaniã mediatoris dei et hominũ iam vniuerso declarabatur mundo: cum adhuc eriguo detineretur oppidulo.

Oppidatim aduerbium: id est per varia oppida.

Oppido aduerbiũ: est valde: multũ. Tract. primo. Colẽtibus agros: q̃ cũ interrogarẽtur q̃tũ messiũ collecturi eẽnt: volẽtes ad sufficientiã et multũ dicere nõ debãt oppido. i. ad se: et ad oppidũ suffecturas. Hinc venit in ꝓsuetudinẽ: vt de quacũq; re loquẽtes oppido p valde multũ sumeret: vt oppido lassus sum. Oñq; ponit pro so vel statim. Plau. Reddidi oĩ aurũ oppido. Iungit aliq̃n cum q̃: sicut p̃positio p. Gell. Oppido q̃ libẽs feci. Lex. Quibus reb⁹ oppido q̃ pauci sub pellibus acquiescebãt.

Oppidanus: qui oppidũ incolit: sed Oppianus poeta

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fuit tēp oribus Antonini pij. Cñ ait Ἔνθεα τοι πόντιος πολυπειρήτοιο θαλάσσης φάλαγγας πωλίοιο νεποδέος ὠλεσ' ἑταίρους ἀμφιέλισσης ἐξερέων γαίης ὑπαρ κεάρες ἀντωνῖν. id est Gentes vtiq; ponti diuersigenasq; phalangas oimodorum pedū non habentiū .i. piscīū nauigabile genꝰ maris indago: terrę eximiū robur Antonine. Lęs. li. iij. cō. Sub vesperꝫ Lęsar portas claudi: milites ex oppido exire iussit: ne quā noctu oppidani a militibus iniuriā acciperēt.

Oppidicus eius significationis esse arbitror, cuius oppidanus. Gellius lib. ij. Dic ego ad nostros iuuenes conuertor. Quid inq; vos oppidici dicitis mihi?

Opto: desydero. vñ optatiuus modus. Quoniā vero ea quę optamus eligere solemus: ꝛ adhibitis etiā precibus postulare: factū est: vt optare sit frequēter postulare ꝛ precari. Verg. Siquid veri mēs augurat: opto. Itē pro eligere. Terē. Quod si effeceris quoduis premiū a me optato. Hinc optati electi: ꝛ asciti in aliquē honestū gradum. Et quo optiones in turmis decurionū appellatę.

Opitulor: pe. cor. adiuuo: subuenio: ab ope. pro auxilio ꝛ tollendo .i. ferendo. Sall. Sepe maiores nostri miserti plebis Romanę decretis suis inopię eius opitulati sunt. Hinc opitulus ꝛ opitulator dictus est Iuppiter: quasi opis lator. Et proprie in rebus dubijs ꝛ malis dicit.

Opinio est: quę idoneis firmat autoribus. Quandoq; opinio dicit spes. Cic. li. iij. offi. Opinionē asserūt populo eorū similes fore: quos sibi delegerint. Quinq; fama. Idem ad Lęsarē Junionē. Erat opinio bona de Lepido. Quinq; suspicio: existimatio: iudiciū. Plaut. in Amph. Dius tua opinione hic adero. Distinguūt philosophi opinionem a scientia: q; opinio incerti sit: scientia vero certi.

Opino: pe. pro. puto: suspicor, opinionē habeo. Lact. lib. iij. Id em̄ opinatur quisq; qđ nescit. Illi aūt qui de rebus naturalibus disputant: opinātur ita esse: vt disputāt Nesciunt igit veritatē: quoniā scientia certi est: opinatio incerti. Hinc inopinatū dicit: qđ pręter opinionē accidit.

Opinabile: quod opinione concipi potest.

Opiniosissimos appellat Cic. in Horten. phōs: quoniā scilicet opinant: tanq; nihil comprehendi possit. Et de se quoq; loquēs ait. Magnus quidē sum opinator. Et hoc ꝛ ita Socrates quicquid sibi videret: ꝛ quid ipse sentiret tegebat: affirmās nihil sciri posse: cuius est illud: hoc

Oppignero: ex ob ꝛ pigne/ (vnum scio: q; nescio. ro. Pignero vero a pignus fit. Et est oppignerare aliquid pignori dare. Martia. Oppignerauerit ad Clau/dij modo mensam vir octonūmis annulos: vnde cęnaret. Terenti. Num oppignerare filiam meam oportuit? Repignerare est soluto debito pignus recipere.

Opium succus ex papauere habens per somnū vim: si copiosius sumatur: mortiferam.

Oplomachus penulti. cor. re. quasi cum armis militaribus: ꝛ scuto depugnans dicitur. Græci enim ὅπλον dicunt scutum. τὰ ὅπλα arma μάχομαι pugno. Mart. Oplomachus nunc es fueras opthalmicus ante.

Oppleo circunquaq; siue maxime impleo. Plaut. in Ru. Sed ante prādium vxor me vocat: redeo domum: iam meas opplebit aures sua vaniloquentia.

Opploro: contra ploro. Cic. ad Mereu. At ille: qui mihi illū datis: ac vos auribus meis opplorare nō definitis.

Oppon promontorii Cretę in occidentem vergens.

Oppono. is. ō pono: seu ex aduerso pono. Cñ oppositio ⁊ trarietas: oppositū: contrarū. (nare dicit.

Opponax: succꝰ panacis herbę: quę oēs morbos sanat.

Oporophylacion: custodia pomorū vel fructuū.

Oporotheca locus: vbi fructus autumnales habentur. Nam opora fructus autūnales: ꝛ theca repositorius. Varro. In oporotheca mala manere putant satis cōmode. Idem. Et idēo oporothecas: qui faciunt ad aquilonem: vt fenestras habeant: atq; vt perflentur curant.

Opobalsamū: succus balsami ab ὀπός ὀπὸς succus: qui pręfertur oibus odoribus vni Judęę terrę concessum: vt ait Plini. Arbor ipsa balsamū dicitur: quę incisa nitro lapide osseis ve cultellis succū mittit: quē opobalsamum vocant eximię suauitatis. Xilobalsamū lignum balsami. Carpobalsamū fructum balsami dicunt.

Oportet quidā ꝓpositus esse putāt ab opus: siue opis ꝛ portet: ꝓcatq; expedit: vel vtile: aut necesse est. Impersonale ꝓbū: vt oportet legere libros. Per passiuū. Oportet legi libros. In ꝓterito: vt oportuit fecisse hoc. Et factū hoc oportuit. Sine verbo aliquo. Cice. Tamē id factum non oportuit. Idem. Totā rem illi integrā seruatā oportuit. Non dissimilis huic oratio fit per Dolo. Idem. Liberis consultū volumus: etiā si posthumi futuri sint.

Opportunus per duplex pp. ab ob ꝛ portus: seu portunus cōpositus est. Portunus aūt qui ꝛ Palęmon inter deos colebat: q; portubus pesse dicebat. Dicit; opportunus: qui oibus accōmodat: veluti portus ab eo: q; nauigātibꝰ maxie vtiles optatiq; sint portꝰ. Cñ opportune aduerbiū. Dicimꝰ aūt opportune accidere: qđ prodesse rio nro accidit. A quo etiā opportunitas: pro cōmoditate: quēadmodū ediuerso importunū esse: ꝛ importunū fieri dicimus: quę sunt: fiūt ve pręter rationē loci: siue temporis aut personaꝝ. Virg. de auibus quę cū nocte tantū volare soleant: die apparēt. Importuneq; volucres Signa dabant. Proptere a importunū hoiem dicimus procacem atq; molestū: inquietū: ꝛ quasi portu carentē. Cñ

Ops opis. generis fęm. dea est: filia (de loco stio. Cęli ex Tiesta: ꝛ soror, ꝛ conūx Saturni: quę Rhea grēco vocabulo. Hanc putant terrā esse ἀπὸ τοῦ ῥέω fluo: q; terra affluens sit omniū rerū. Eadem Cybele appellatur. Vel a monte: atq; oppido Phrygię Cybelo: vbi sacra eius primo instituta sunt: vel ἀπὸ τοῦ κυβάλλω, ꝛ ea dea in cunctis casibus esse perhibet: cuius ope humanę vitę alimenta quęruntur. Vel dicitur ops ab opere: per quod fructus: frugesq; nascuntur. Ab hac opes: hoc est diuitię dictę: quia diuitias oēs in agris esse veteres existimabant: vel quia oēs opes humano generi terra tribuit. Hęc mater deum dicit: quia omnia gignit: vel quia in ea fiat omne opus: vel quia opus est ea ad viuendum. Ops vero generis neut: significat opulentū. A quo inops pro inopulento. Antiquissimi tamen: teste Capro: hic ꝛ hęc ops ꝛ copis: pro eo qui est opulētus ꝛ copiosus. Pręterea ops opem ferens dicit. Actius, quoꝝ genito: fertur esse ops gētibus. Vnde inops ꝛ inopiosus: quasi sine ope Vnde animi inopē: inopē consilij dicimus: h est sine ope animi: sine ope consilij. Virg. Semit inops animi Plaut. Sepe ego multas tibi mādaui dubias egenas inopiosas consilij. Obliqui singulares significāt auxilii. Ouidi. de Reme. Carminis ꝛ medicę Phębę reperto: opis. Cice. lib. iij. Tuscu. Opis egens dixit .i. auxilij indiga. Aliquando significat possibilitatē. Virgili. Non opis est nostrę. In plurali diuinę dicunt. Idem. Auxilio tutos dimittā: opibusq; iuuabo. Sed ꝛ opem veteres dixerūt pro opulentia. Cice. lib. iij. Tuscu. O Priami domus septū altisono cardine templuꝝ: vidi ego te adstantem ope barbarica: id est opulētia: siue opulētitate luxuriosa. Quādoq; etiā auxiliū. Cic. ad Q. fratrem. Nunc ita accidit: vt neq; pręstores suis opibꝰ: neq; studio nostro quicq; proficere possemus. Quandoq; possibilitas: seu potentia. Ouidi. lib. iij. Fasto. Sed timui magnas Pygmalionis opes.

Opis huiꝰ opis: nympha Dianę comes. de qua Virg. li. xj. Velocē interea superis in sedibus Opim Lōpella/bat. Vbi prima producit cum inopis ab ops corripiat.

Opis etiam nomen ciuitatis: iuxta quam Tigris profluit in mare rubrum.

Opigena ab ope dicta est Juno: quaꝝ matronę colebant: q; ea ferre opē in partu laborātibus credebat.

Opalia dies festus Opi deę dicatus. Et erat post Saturnalia: vel eodem die quo Saturnalia: quoniam opem Saturni coniugem esse crediderunt.

Opimus. a. um. pe. pro. idē est quod diues ꝛ pinguis:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vt Hostia opima: & mẽsa opima. Virgil. Aut spolijs ego iam raptis laudabor opimis. Belli. formauit ꝓparatiuũ. Nam quas venabat feras mẽbra opimiora ad specũ mihi suggerebat: q̃si pinguiora. Inde opime abundanter.

Opima propie spolia: id est ampla & magnifica: quę duc duci detrahit. Dicta: vt Varro inquit: ab ope. Vel vt Plutar. ait ab opere: cũ sit opus egregium ac clarissimum ducem belli parem sibi ductorem superare.

Opimo. as. pen. pro. pinguefacio. Col. Hyeme tñ offę panis vino madefactę: sicut etiã palũbos celeri⁹ opimãt

Opiparus. a. um. dicit magnarum (q̃ cęteri cibi. opũ apparatus. Plaut. in Persa. Satin Athenę tibi visę fortunatę atq; opiparę. Vnde opiparũ ꝙuiniũ dicimus.

Opipare: id est abundanter.

Opulẽtus diues & opibus abundãs: quia rebus abundat terrę: quasi diuitiarũ plenus. Plau. in Alm. Opulẽto homini hęc seruitus dura est. Augu. ad arborẽ transtulit. Attendẽtes: inquit: arborem pulchrã amęnam foliis virentem fructibus opulentã. Hinc opulenta: & opulentitas. Idem. Quasi eius opulentitatem reuerearis.

Opulens: idem quod opulentus. Ambro. lib. Hexa. Fugienda sunt tentamenta mundi: ne pauper desperet:

Opulento. as. dito: seu (ne opulens insolescat. abundantẽ facio ſecundove. Colu. lib. ix. Quippe villatice passiones: sicut pecuarię non minimã colono stipem conferũt: cum & auiũ stercore macerrimis vineis & omni surculo atq; aruo medeantur: & eisdem familiarẽ focum mensamq; pretiosis dapibus opulentent.

Opulesco: ditesco. Furius. Quo magis in tantis pos/

Oppримo. is. pe. cor. ene/ (sint opulescere cãpis. co: siue perturbo. habetq; in se maiorẽ vim q̃ extinguo. Cic. Lęl. Quã obrem primũ banda est opera ne qua amicorũ excidia fiãt. Sin aliquid tale euenerit: vt extinctę potius amicitię q̃ oppressę videant: quasi qđ extinguit possit inflãmari: qđ opprimit non queat. Interdũ opprime/re ponit pro ꝓtinere: seu claudere. Plau. in Asi. Os oppримere. Interdũ pro ꝙuincere: seu ꝓprehẽdere. Idẽ ibi. Iã faxo ipsum hoiem manifesto opprimo. Interdũ pro violare: vt oppressit virginẽ. Interdũ pro grauare. Cic. Qui homini tot miserijs: calamitatibusq; oppresso subuenire. Interdũ pro ꝓuenire: occupare. Cic. Las. Puto te iã supudere: cũ hęc tertia iam epistola ante te oppressit: q̃ tu schedã aut literã. Interdũ pro ꝓstringer. Vnde cõpressio cõstrictio: cuius diminu. est oppressiuncula. Plau. Dolles mo: siũculę papillæ hor: ridularũ oppressiunculę.

Oppробriũ: ex ob & probrũ: significat infamiã dedec⁹: quasi obiectũ probro: q̃ prouenit ad probrũ. i. propter scelus cõmissum: vt cum quis cuipiam maledicit.

Oppробro. as. oppробro do: obijcio. Gell. lib. j. Idem Cato. M. Cęlio tribunoplebis vilitatem oppробrans non loquendi tantuz: verum etiã tacendi. Frusto inquit panis conduci potest: vel vt taceat: vel vti loquatur.

Oppробramentũ. Plaut. in Mer. Litigare ego nolo vos. Quã tuam autẽ accusari fidẽ multo ꝙdepol: si quid faciundum est facere domui inuolo: q̃ oppробramen/

Oppugno: contra seu (tum: aut flagitiũ muliebre. circa pugno nocendi causa. Cice. pro Sext. Domus est oppugnata ferro: facibus: exercitu Claudiano.

Oppuuire: percutere est: vnde oppuuia verbera dñr. Afra. Oppuuius pueri coercent. Lc. (bo adücitur.

Opsonium dicitur quicquid vltra panem & vinũ in ci/

Opsono. as. pe. pro. Nam græce ὀψώνιον per ω scribitur. Similiter opsono: depo. qđ idez ꝑcat. i. emo: seu pręparo res necessarias ab obsonandũ: hoc est aliquid cum pane comedendũ: siue cõuiuandũ. Plau. in Las. Argẽto parciolo opsonato ampliter. Idẽ. Lęnę opsonaui. i. opsonũ emi. Ter. in An. Lix drachmis opsonatus est decẽ.

Opsonito. tas. frequentatiuum sępe opsono. Męuius. Multi mecum eo die opsonitauere.

Opsonatus. tus. ipsa opsonatio. Plaut. in Tru. Dedi equidem hodie quinq; argenti deferri minas: pręterea

Opsonator, qui emit opso (vnam in opsonatum. nia & coquo ad coquendũ tradit. Sene. ad Lucil. Adijce opsonatores: quibus dominici palati notitia subtilis est: qui sciunt cuius illum sapor excitet.

Opsopœus: concinator: opsonior. ὀψοποιός. i. coquus.

Opsopolis penul. produ. opsonior: um venditrix.

Opto. as. desydero. Vnde optatiu⁹ modus apud grãmaticos. Oñq; eligo. Cice. lib. j. offi. Quęq; maiori parti pulcherrima videant ea maxie optant. Virg. li. j. Optauitq; locũ tectis. Hinc optio: pro optatio electio dicit. Et optati dicunt: qui in honestũ aliquem gradũ sunt electi. Interdũ optare: est precibus postulare. Virgi. Et reor, & si quid veri mẽs augurat: opto. Interdũ adiungere: ascire. Var. li. iiij. de vi. pa. Adoptatos quotquot ascitos existimauit appellatos: qui referẽtibus centurionibus in cohortes adoptati subeant: vt semper plenę essent legiões. Hinius compositа sunt: Adopto: qđ est valde desydero. Plaut. in Cis. Sociam te mihi adopto ad meã salutem. Latinius. Ego aũt quẽ potius adoptem: q̃ illum: quo defendente vincere didici? Et adoptare: est filiũ adoptiuum facere. Teren. in Adel. Ego hunc maiorẽ adoptaui mihi. Adoptatio: sicut scribit Caius: duobus modis fit: aut principis auctoritate: aut mgratus ĩperio. Principis auctoritate adoptamus eos: qui sui iuris sunt: quę spẽs adoptionis dñ arrogatio: q: & is qui adoptat: rogat. i. interrogat: an id fieri patiatur. Imperio ingratus adoptamus eos: qui in potestate parẽtis sunt: siue primũ gradũ obtinẽt: qualis est filius: filia. Siue iferiorẽ: qualis est neposneptis: pronepos proneptis. Coopto: eligo. Cice. in Bruto. A quo in collegiũ auguz fueraz cooptatus. Expto: valde desydero: vel valde ꝑcor. Sall. Nam gloriaz & honorẽ: impiũq; boni & ignaui sibi ęque exoptãt. Pręopto: añ opto. Ter. in Hecy. Adeon pulcraci es aio: vt pu

Optato aduerbiũ: quasi (erũ pręoptares perire cum desyderio. Terent. in And. Optato aduenis.

Optabilis. Cice. Luceio. Quę & ñ nobis optabiles inexperiendo non fuerũt: in legendo tamẽ erunt iocũdę.

Optimus superlatiuuz est a bonus. Vnde optimitas: vtilitas: cõmodum. Plaut. Maximas optimitates gaudio effertissimas suis heris ille vna mecum pariet.

Optimates pe. pro. sunt q primũ in ciuitate locũ tenẽt. Vel q opulẽtiores sunt: & in maiori cẽsu: vel q in primis opẽ ferre possunt oppressis. Li. pro Sex. dicit optimates eos esse: qui ita in rep. se gerũt: vt sua ꝙsilia optimo cuiq; probent. Populares vo: qui ea faciebãt: & dicebãt: quę multitudini iocũda esse volebãt. Idẽ ibi. Optimates sunt oẽs: qui neq; nocẽtes: nec natura ĩprobi: nec furiosi: nec malis domesticis ĩpediti. Pris. li. v. Optimates sunt: qui defendũt senatores: populares qui defendunt populũ.

Opticus. a. ũ. pe. cor. idẽ qđ visiuus: siue perspectiuus: vt Virr⁹ optica. i. visiua. Cñ pars geometricę disciplinę vna dñ optice. i. pspectiua: q̃ ad oculos ptinet: q̃ cãs reddit: cur visiones subinde fallãt: vt quę in aqua ꝙspiciunt maiora ad oculos fiãt: quę ꝓcul ab oculis sunt: minora.

Opus opũtis. ciuitas in Locris. Quid. de Pon. Facta cęde puer Patroclus opũta reliquit. hinc opũtius. a. um

Opulus pe. cor. ge/ (vt Sinus opũtius in Aegęo. nus vinę: vbi traduces possint fieri vitiũ: vt Mediolanenses faciunt in arboribus: quas vocant opulos.

E ante A

Oquiniſco. scis. ex ob & quiniſco: q̃uis quiniſco non legerim. Vnde & conquiniſco: sed b. abijcitur: significat inclino. Pompon. in pistore. Nisi cum aliquis subito obuiam occurrat mihi: qui oquiniſcat. Conquiniſco vero: vt Priscianus inquit: caput inclino. Sed Plaut. in Cis. pro indigno: posuit. Faciendum est puerile officium conquiniſcam ad Cistulam. Festus vero conquinere: deputare: vnde conquiniſco videtur esse formatum.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

O Ante R

Ora extremitas cuiuscz rei. Virg. Et mecũ ingẽtis oras euoluere belli. Hinc vestimẽtoz extrema: orę dicunt. Et regionũ ferarũqz fines: insuper & ipsę regiones: vt Arma virũqz cano Troię: qui primus ab oris Italiã fato profugus Lauinia venit Littora. Sciendũ est: q3 Plin. cũ oram dicit fere semper regionẽ littoralẽ appellat: apud quẽ veluti peculiarz est talis locutio. In ora sunt ciuitates: & oppida orę prima. Quę vero remota sunt ab ora elegãter in mediterraneo esse dicunt. Hinc soluere orã vsurpatuz est pro eo: q3 est nauigare: & ab ora: b̃ est littorali regione: soluere retinacula nauiũ: & descẽdere. Quintil. Permittamus vela ventis & orã soluẽtibus bene p̃cemur. Sunt qui dicãt oram etiã p̃care nauticũ funẽ: quo nauis ad terram ligat. Allegãtqz Quintil. dicentẽ. Permittamus vela ventis: & orã soluẽtibus bene p̃cemur. Liui. lib. viij. In ipsis quoqz trepidatũ nauibus: dum ne hostes cũ suis irrũperent: trahũt scalas: orasqz & anchoras: ne in molientib⁹ mora esset: p̃cidũt. Vnde etiã vulgariter dz, in hora delaqua. Ceterũ eruditi negãt orã inueniri pro fune nautico apud idoneos autores: cum ne in Liuio quidẽ oras: sed loria vt ex vetusto codice liquet scriptũ reperitur.

Oracephesias Attica regio est. Ce.

Orata genus piscis a colore auri: quasi aurata: q3 oruz pro aurũ dicunt. Dicitur etiã aurata. Martia. Non ois laudem pretiumqz aurata meretur. Fuit etiã cognomen Sergij Romani viri: quod ab hoc pisce sortitus est.

Oro.as.pe.cor. & hoc quãdo iungit cum deo: vel cum hoie. Teren. in And. Quod ego te per hanc dextrã oro & ingeniũ tuum: per tuã fidem te obtesto:, ne abs te hanc segreges. Quando vero cum re significat peto. Idem in Eunu. Vnũ vos oro: vt me in vestruz gregem recipiatis. Interdũ orare: est agere: dicere. Et tunc solo actõ contentum est. Ter. in Phor. Seruum hoiem cãm orare leges non sinũt. Vnde oratores causarũ actores dicti: quos greci ῥήτορας vocant: q̃uis orator a rhetore separetur: q3 orator fit qui in iudicijs vel concionibus causas agit: rhetor qui rhetoricen profitetur. Item oratores legati vocãtur: q3 principis aut reipub. mandata peragant. Virgili. lib. j. Centũ oratores prima de gente latina Ire placet. Item quicũqz aliquid rogat: orator dici potest. Composita huius verbi sunt: Adoro: exoro: quod est orando impetro. Vnde orator dicitur dum orat. Exorator cum impetrauerit. Teren. in Hecy. Orator ad vos venio: sinite exorator fiem. Exoratus dicitur: a quo quid impetratum est. Deoro & peroro: quę significant orationẽ concludo.

Oratio duobus modis accipitur. Primo vt consyderatur a grãmaticis: quę est: vt Hieron. inquit: oñis sermo loquentium: cuius etymologiam sic explicat. Oratio est oris ratio. Secundo vt in sacris scripturis accipitur: in quibus difficile orationem iuxta hunc sensum inuenias: sed eam quę ad preces & obsecrationes pertinet. Vt Exaudi deus orationẽ meam: intende deprecationi meę Huius diminutiuum est oratiuncula.

Orator est vir bonus dicẽdi perit⁹: qui in causis publicis & priuatis plena: & perfecta vtił eloquẽtia. Oratorius. a. um. qđ oratoris est: vel qđ ad oratorem pertinet: vt Ars oratoria. Oratorie aduerbiũ: significat more oratorio.

Oratoria. rię. scientia: qua quis orator effici potest. Augustinus lib. ij. Con. In qua vbe iam cęperãt literaturę atqz oratorię percipiendę gratia peregrinari.

Oraculum ab ore dictũ est: vt inquit Priscia. Cice. lib. Topico. Oracula ex eo ipso appellata sunt: q3 ineſt his deorum oratio. Vnde & pro responso accipitur. Seneca Vnum illud optimũ oraculum est: pugnandũ est pro patria. Virgili. Scitatũ oracula Phębi Mittimus. Quandoqz ponitur pro templo: in quo responsa dantur. Item pro dicto alicuius. Vnde dicimus oraculuz Catonis est. Quãdoqz dicitur vnum ex quinqz: quę videre videmur dum dormimus. De quibus in dictione Somnus.

Orarium dici potest: quod ori & genis: & capiti superponũt dormituri. Et sic ab os oris deducitur. Hieron. ad Nepo. Q, sudarium orariũqz non habeas. Orarium etiam sumitur pro veste: qua sacerdotes vtuntur stola vulgo dicta: dum orant: id est prędicant. Ambro. de obitu Satyri. Etenim ligari fecit in orario: & orarium inuolui in collo. Vnde dicti. iij. scribitur. Vt omnis sacerdos cum ordinatur orario vtroqz humero ambiat.

Orea oręg. ab ore fit: & significat frenũ dictum: q3 oris inferat. Nam aurea est: quę ad equorũ aures religatur.

Orificium dicitur: quod in quacunqz re patet.

Orbis circulus: cuius diminu. est orbiculus. Aug. lib. xiij. de ciui. dei. Neqz et continuo concedendũ est globos istos luminũ: siue orbiculos luce corporea super terras: seu die: seu nocte fulgentes. Hinc mundus a rotunditate dicitur orbis terrarum. Alias orbis ponitur pro sphęra: vt Nouem orbes sphęrarũ. Auctor Macrobius.

Orbiculatus. a. um. qđ in orbem & circuitũ factum est a figura orbis in rotunditatẽ circunacti. vt Poma orbiculata. (gili. lib. iij. Geor. Iuuat ire iugis: qua nulla priorũ Lasliã molli diuertit orbita clivo. Et orbita vestigium decurrentis in vijs rotę ex cursu. Plini. lib. viij. Idem vbicũqz sint orbitam si transiere moriunt. f. mures. Hinc exorbito. as. de quo alibi. Item orbita rotũditas. Virg. in Aenea. Solis scire modum & quanto minor orbita Lunę est.

Orbio. is. iui. itũ. circumeo. Nonius de piscis dictionibus. Orbitũ pro orbem dictũ: seu circularem. Varro. Vt syderа cęli circa terrã: atqz axem voluũtur motu orbico.

Orbus proprie d: oculorũ luce priuatus. Iuue. Dudũ vigilãtibus orbis. Per translationẽ orbi dicũtur quicũqz aliqua re chara priuati sunt. Hinc patres amissis liberis: quasi amissa oculorum luce orbi vocantur. Hinc orbitas illa patrũ qualitas post amissos liberos: & vxoris viduitas post amissum maritũ. Quintilia. Non habet orbitas vestra lachrymas super ardentes rogos. Similiter orbi dicũtur orphani. Teren. Orbe qui proximi sunt: vxorem ducant. Hinc orbitas: orphanitas. Plaut. in Cap. Quid hoc est scelus: quasi in orbitatem filios produxerim.

Orbo. as. idem est quod priuo. Lactã. lib. iij. Et orbant hominẽ suo proprio: ac singulari bono. Hieronymus ad Athletam. Et marito simul orbaberis & filijs.

Orbefacio: orbitatem alicui induco: & orbum liberis facio: vnde orbificor, ex quo orbificus. Ce.

Orca genus belluę marinę balęnis infestum. Horat. in Ser. Non alia q̃i qua Bizantia putruit orca. Ad hun⁹ similitudinẽ gen⁹ quoddã vasis dictũ est orca. Pers. Red deret: angustę collo nõ fallier orcę. Vbi probus interpretatur amphore speciem. Olino apud veteres & vinarium & olearũ vas erat. Item Salgamariũ: vt in quo fici quoqz asseruabant. Plini. li. xx. At vbi copia ficorũ abundat implentur orcę in Asia cadi. Item Salmentariũ: hoc est salsamentariũ. Quidam etiã orcam accipiunt pro vasculo lusorio: quo conjecti tali agitatiqz emittunt in tabulã ale/atoriã. Et a Martiale dicit Turricula ex imitatione grecę dictionis: quã latini vsurpant pyrgon. Plini. li. xxxv. pro capsa pigmentorũ mulierbrium posuit: cum ait. Ista casu reperta incendio pirę cerusa in orcis cremata.

Orcula diminu. ab orca. Cato de re rust. Lyminũ: senículũ: rutam: menthã in orculam condito. Hinc quidam vrceum: & per diminutiõem Vrceolum deducunt.

Orcades pen. cor. insulę Oceani septentrionalis vltra Britanniã & Hyberniã: numero. xxx. scdm Pompo. parum inter se distantes. Est & hoc noie oliuę genus. Vnde Virgili. Orchades & radij: & amara pausia bacca.

Orchites pe. cor. genus oliuax: quę a testiculis nomen sumpserunt: vt inquit Serui. lib. ij. Geor. Nam ὄρχεις testes dicũtur. Vnde etiã vocantur testiculares oliuę.

Orchis herba: quę & Cynosorchis: q̃si caninus testis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Orcus fluui⁹ infernalis ab vrgendo dict⁹ q in mortem vrgeat: vt inquit Fest. quia antiqui c pro g ponebant. Qui dam ab ὄρκος quod est iuramētū deducūt: q per illū .i. stygem paludem a qua profluit: iurabāt dij: nec peierare licebat. ¶Proprie autem Orcus obscuritas inferorū. Et Orcus apud Homerū Thessalię fluui⁹ scribitur: qui ¶Peneū olei instar supernatat. Et orcus ¶Pluto.

Orchestra: spatiū in theatro in quo senatorū ⁊ honorificentissimor erant loca designata: ⁊ scenici artifices suas p orchestram prestant actiones: vt scribit Victru. lib. vij. Cuius pulpiti altitudo non erat quinq; pedibus altior: vt sedentes spectare possent omniū agentiū gest⁹. Dicta orchestra q in ea saltationes fieri consueuissent. Nam apud grecos ὀρχέομαι tripudio: salto. Sueto. Deinde in orchestrā senatūq; descendit: ⁊ orationis quidē carminisq; latini coronam: de qua honestissimus quisq; cōtenderat: sumpsit. Iuue. posuit pro sessione senatus ⁊ prūnor: cum ait. Similemq; videbis Orchestram ⁊ populum.

Orchia lex: prima omniū de cenis lata ad populū fuit: quam tulit L. Orchius tribunus plebis de senatus sententia tertio post anno q̄ Cato censor fuerat. Hęc numerū tm̄ conuiuarū pscribebat: iubebatq; vt patribus iamuis cenitaretur: quo obseruatio eius videri posset. Lc.

Orchomenus pe. cor. Thessalię mons: a quo orchomenum oppidū quondā ditissimū ac potentissimū: cui Thebanos olim tributa soluisse cōstat. Hinc orchomenius a. um. Orchomenior̄ rex Etheocles fuit: qui primus Graiarū templum extruxit. Et Aristoclides eius tyrānus fuit qui Stymphalidem virginem quandā adamauit: vt scribit Hiero. Vide in dictione Stymphalus Historici alterā Orchomenū tradiderūt: q̄ Euboicę vrbs est: ⁊ insula vna ex cycladibus in euboico mari: in qua Titani regnasse dicuntur. Est ⁊ orchomenon fluuius: vt Pli. ⁊ Stra. testant.

Ordior iris. orsus ⁊ orditus tese ¶Prisci. ¶Deteritū facit. Sed cum facit orsus: significat fari incipio. Virgi. Veneris contra sic filius orsus. Liui. lib. j. Unus rem ex cōposito orditur. i. narrare incipit. Unde Exordiū principiū oratiōis. ¶Sonitur etiā simpliciter pro incipio. Cice. lib. v. Tusc. Un de igit rectius ordiri possumus q̄ a cōmuni parente natura: quę quicquid genuit non modo animal: sed etiā quod ita ortū esset ex terra: vt stirpibus suis niteret: in suo genere perfectū esse voluit. Orsum aliquādo poetę pro eo qui finit abusiue posuerūt: Virgi. Sic orsus Apollo ¶Mortalis visus medio sermone reliquit. Hinc Aborsus. Cum autē facit orditus ad telę vel alterius hmōi cōpositionē spectat ¶Hieron. in Esaia. Et telā quā ordit⁹ est. Virgi. tm̄ in culice. Atq; vt araneoli tenuē formauimus orsum. Ceteres etiam ordio protulerūt. Afra. Aspecta tamē animo me ordire oportet. Composita sunt Aborordio: exordio ⁊ reordior.

Orsus a. um. in significatione actiua. Virg. Sic orsus ab alto. Liui. in significatione passiua posuit: pro incepto: cuius lib. j. an. Ut orsis tanti operis successus psperos darent.

Ordo: digestio ⁊ in suo cuiusq; loco collocatio: velut in acie fit: vbi pedites: vbi alę: vbi cętera. Vel in ciuitatibus: vt Ordo senatorius: Ordo equestris. Accipit quādoq; pro ipsis hoibus. Cice. Qui apud omnes ordines esset gratiosus: id est apud omniū ordinū homines. Sallu. Sępenumero. ¶P. L. multa verba in hoc ordine feci. i. in senatu. Alii quando refertur ad fortunas. Unde Dona. exponēs illud Teren. in Eu. Quendā mei ordinis p paupere. Sic honesti ordinis homines dici possunt opulēti. Inde fiūt Inter/ordo: ⁊ interordiniū: de ḡbus supra. Ordinari⁹ a. ū. in q̄ seruatur ordo. Extraordinariū: qđ fit extra ordinē. Ordinari⁹ dicit homo scurra ⁊ improbus: qęq; assidue in litibus moratur: ob eāq; causam in ordine stat ptorē adeūtiū. Siue p cōtrarietatē: q̄ minime ordinate viuit: ⁊ ordinarius.

Ordoluces: populi fuerūt in Anglia arduis montibus p̄ximi. Apud quos: vt Tacitus scribit ¶Doston⁹ dux Romanus Caratacū in Anglia imperante ꝓstrauit.

Ordino as: dispono qui cuiq; locus esse debeat. A quo fit ¶Prordino: ante ordino.

Ordessus fluui⁹ maxim⁹ Scythię: q ab oriēte pfluit: miscetur; cum Istro.

Oreoselinū montanū apiū cicutę solijs: radice tenue: semine aneti: minutiori tamen. Lc.

Oreades nymphę montiū. ἀπὸ τοῦ ὄρους qđ monte ꝑcat.

Oreges vnus ex colliculis Imai montis. Lc.

Oreon: herba est sic dicta: q̄ in montib⁹ nascat. Lc.

Oreni populi Celtiberis ꝓximi ab austro.

Oretus Sicilię fluui⁹ apud ¶Danorimū. Orete gens Indica: vt scribit Stra. post Arbin amnem Arrianor: quos ¶Pli. lib. vj. ait non Indorum: sed propria vti lingua.

Oreus: dictus est Liber pater a montibus: in quibus ei fieri sacrificia solebant.

Ore tenus duę partes sunt. Gell. Guttum samiū ore tenus impudens inane tanq; si inesset oleū: affert.

Orexis grece: latine appetitus seu esuritio dicit: ab ὀρέγομαι: quod est appeto. Quidam etiam pro vomitu accipiunt. Iuue. Rabidam facturus orexim. Idem. Hinc surgit orexis: hinc stomacho bilis. Hanc veteres vt excitarēt bibere largius solebant: deinde euomere.

Organa per excellentiā dicunt omnia musicorū instrumenta: sicuti docet Augu. non solū organū illud qđ grande est: ⁊ inflat follibus: quod multis meatibus quasi eicutis imparib⁹: vnde vox erūpat ⁊ concentū cum bombulo emittat: sed quicquid aptat ad cantilenā ⁊ corporeū est: organū dicit. Iuue. p cithara posuit. ¶Dexterib⁹ organa semp In manibus denis radiant testudine tota Sardonyches crispo numerāt pectine chordę. Est ⁊ organū instrumētū qđdā ędificij. Victru. li. x. Inter machinas ⁊ organa id videtur esse discrimen: q̄ machinę pluribus operib⁹ in maiores cogunt effectus: vt balistę torcularijq; pręla: Organa autē vnius opere ꝓpositū vti scorpionis. Apud Colu. lib. iiij. sumitur pro instrumēto ad metiendū apto: vbi ait. Sic compositū organū cum in sulcum dimissum est: litem domini ⁊ conductoris sine iniuria deducit.

Organarij organorum fabricatores. Jul. Firmicus li. iij. scribit ¶Mercurū cum Venere in vj. ab horoscopo facere organarios ⁊ myropolas.

Orgia sacra fuerūt quę in dijs immortalibus fieri solebant ἀπὸ τῆς ὀργῆς: vt inquit Euse. lib. ꝓpara: hoc est a furore: quia sacrificantes diuino quodā furore corripi videntur. Hinc abusiue sacra liberi patris dicta sunt orgia.

Oricos: Ciuitas Epiria Colchis cōdita: a q̄ Terebynthus oricia dicitur.

Oria nauis piscatoria. ¶Plau. ¶Malo hūc alligari ad oriā vt semp piscet: ⁊ si sit tēpestas maxima: Aspirat tm̄ hęc dio

Orichalcū: ęs aurei coloris quod in (ctio ab aliquib⁹. magno pretio apud veteres fuit. Greci ὀρείχαλκος ab ὄρος quod est mons: quia in montibus foditur.

Origanū pe. cor. herba cuius diuersę sunt species. Nam quoddā dicit heracleoticū: agreste: ⁊ othimin. ¶Pli. scribit organū esse qđ in sapore cunilam emulat: plurimaq; eius esse genera Othimin vel prasion appellari non dissile hyssopo: aut tragoriganon similius esse serpillo syluestri.

Orion quasi vrion dictus est filius Enopionis: putatus ex vrina triuz dierum Iouis: Neptuni ⁊ ¶Mercurij natus. Hic apud ¶Messanā portum structo aggere in Bęotiā cōcessit. Unde inter astra receptus est ante tauri vestigia. Sūt tamen qui grece ab aquarū inundatiōe sic dictū velint: q̄ eius tempore habet ortū hyems: ⁊ mare ac terras tempestatib⁹ turba. ὀρίνω enim turbo ⁊ concito significat. ¶Plau. Jugulam vocat: q̄ sit armator gladius stellarū fulgore terribilis. Hic si fulget serenitatē: si obscurat tēpestatē denotat. Virg. Fluctu nymbosus Orion.

Orithea nympha est quasi hortās ad cursum dicta. L.

Orites gemina est globosa specie a quibusdam syderites appellata est. Lc.

Orithya: Boreę cōiunx: filia Ericthei Athenarū regis quā in ventū conuersam ferunt. Hoc etiam nomine dicta

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

est amazonū regina: q̄ Harpesię matri successit in regno. Orthos ꝓ vrbs fuit inter Macedoniā ⁊ Epyrum.

Oriza species frumēti folio carnoso: altitudine cubitali: flore purpureo: ex qua Italici ptisanā faciunt. Hordeo. in sermo. Sume lꝫ ptisanariū orize Cādore. Grana comedūtur in cibo ad iuscula testuatia. Serit mēse martio: ⁊ ags clausis irrigat: vulgo risum appellāt. Unde orizinū oleū.

Orior: oreris ⁊ oriris participiū tñ oritur⁹ ⁊ ortus habet. Ouid. lib. x. me. Tu quoties oreris viridiq; in cespite flores. Significat nascor: q̄q; surgo: pdeo. Unde oriri solē dicimus. Hui⁹ cōposita sunt Aborior: adorior: coorior. Liuius. Tum ꝓ coorto tumultu terga vertere simulantes paulum cessere. Oborior ⁊ suborior eiusdē fere significationis hoc est subnascor: vt Oborte sunt lachrymę: Subortus est rumor. Exorior quoq; ⁊ perorior. Cic. lib. iij. offi. Exoritur Antipatri ratio ex altera parte. i. apparet vel ascisci.

Oriēs ⁊ participiū esse pōt: ⁊ nomē substantiuū ge. mas. vt cū p se dī oriēs: vt ab oriēte in occidentē pergit sol.

Oriundus qui originē ducit: q̄ ex eo loco parētes ei⁹ fuerunt. Ortus ꝓ ex loco personaue p̄senti. Liui. Nati Carthagine: sed oriundi a Syracusis. Inuenit tamē oriund⁹ pro orto. Colu. lib. j. Nam quemadmodū sapiētis est fortuitos casus magno animo sustinere: ita demētis est ipm sibi malam facere fortunā: quod facit qui nequā vicinū suis nutmis parat: cum a primis cunabulis: si modo liberis parēbus est oriundus: audisse potuerit. Ambro. aliter vsurpauit: cum inquit. Sciant omnes solē author: ē nō esse nascētium. Dei clemētia terras relaxat: dei indulgētia ꝓpere facit fructus. Quō sol viuendi vsum ministrat oriūdis: q̄si illa prius diuinę operationis viuificatiōe sunt edita: q̄ sol in hos viuēdi vsus veniret: oriūdis. i. q nasciturī sunt.

Originarij qui ex ascriptitijs nati sunt in ipo solo: vt di.

Origo pen. l. pro. genus est. Unde originale adiectiuum: vt culpa originalis. (lib. iiij.

Ortus a. um. participiū modo natus: vt Ego ortus sum Bergomi. Modo qui resurrexit: vel prodijt: vt Ortus est sol. Ortus tus. nomen significat natiuitatē. Cice. Nō nobis solū nati sum⁹: ortusq; nostri partē patria vēdicat: partem amici. Interdū surrectionē: vt Solis ortus. Interdū locus in quo surgit: vt Ab ortu solis vsq; ad occasum.

Ortus orti: locus in vrbe vel in villa in quo arbores herbę ⁊ olera oriūtur. Unde ⁊ ab oriēdo ducit: q̄ in hac agri specie plures q̄; alibi herbę per totū annū oriant: ⁊ oīa q̄ in ortis oriunt ab oriēdo olera dicunt. Apud antiquos ois villa ort⁹ dicebat: q̄ ibi q arma capere possent: orirentur. Sūt qui ita sepārēt: vt ort⁹ tam singulari q̄; plurali numero ortū olitoriū. i. herbaꝝ significet. In plurali vūtaxat arboratiū: qui a nostris pomariū: a grecis παράδεισος paradisus vocat: vt orti Sallustiani. Quidā tamē aspirāt vt differat a participio ⁊ noīe ort⁹. Alij in medio aspirandū cēsent: ab orthos q̄ est rectū deducētes: q̄n in rectas quasdam lineas distinguat. Ab ortus fiūt diminutiua ortulus ⁊ orticellus. Epicurus primus orti magister existimatus est.

Orti pensiles: qui supra edificia facti vel supra colūnas

Orti Hesperidū memorabiles haben (erecti pendent. tur: in quibus oleastri tantū viruerunt.

Orno as. pulchrū facio. Cice. lib. j. Tus. Nocturnāq; cęli formā vndiq; syderib⁹ ornatā. Et ornare ꝓparare: aptare: q̄d lingua vernacula dicimus: metter en pointo. Plau. in cap. Ego ibo: vt conueniā senē: dicā vt sibi penuz aliud ornet. Idē in eadē. Non ornatis vos istic apud vos nuptias. Itē honorare. Cice. Cęsari. Neq; vllius officij certū nomen peto: beniuolentiā tuā ⁊ liberalitatē peto: neq; impedio minus si tibi ita placuerit etiā hisce eū ornes glorię insignibus. Huius composita Adorno: quod est desup orno. Liui. li. j. Flaminē Ioui assiduū sacerdotē creauit insignigq; veste ⁊ curuli regia sella adornauit. Est etiā adornare bene apparare. Plau. in Caſ. Intro abi vxo: atq; adorna nuptias. Exorno ⁊ suborno. de quibus alibi.

Ornatus a. um. qui bonis artibus instructus est: siue qui honores adeptus est.

Ornatus us. accipitur pro cultu quo quis ornatur. Ut de dicimus ornatum regium.

Ornamentum ornatus: apparatus: ⁊ quādoq; honor dicitur. Cice. Licinio. Suscepiq; mihi perpetuā propugnationem pro omnibus ornamentis tuis. i. honoribus.

Orneus Ixionis ⁊ Nubis filius: vnus ex Centauris. Lc.

Ornix grece: latine ales: gallina.

Ornithon: auiarium. Nam ornithas greci aues vocant. Ut ar. Ornithones auiaria sunt: in quibus stabulantur tur di pauones: ⁊ omnes alites quę inter parietes villę solent pasci. Apud grecos ὄρνις, ιθος scribitur.

Ornithotrophiū idem est quod ornithon.

Ornithobscion: locus ad pascendum gallinas ⁊ oues. Ut ar. De his qui ornithobscion instituere volunt.

Oroandes mons nō longe ab Imao monte: immo vn⁹ ex colliculis eiusdem. Lc.

Oroba vrbs est Assirię in mediterraneis. Ptole. lib. vj.

Orobatis vrbs Persidis in mediterraneis. Ptole. li. vj.

Oroatis fluui⁹ ē in sinu ꝓximo meridiē versus. Pto. li. vj.

Orobia turis species a vicię similitudine, greci eñ ὄροβος viciam dicunt. Lc.

Orobitis colonis species ex luthea herba cōfecta. L.

Orontes nomen viri ⁊ nomen fluuij qui diuidit Syriā ad Antiochia. Est ⁊ nomen montis inter quem ⁊ Orontem fluuiū vrbs Antiochia posita est. Hinc oröteus a. um. Proper. Aut quod orontea crines perfundere myrrha.

Oropygium. Uide in dictione Uropygium.

Orphanus qui caret patre pfidioq; paterno: qq; sūmopere illius opē desyderat. Grecū est. Pupill⁹ qui caret patre: sed non pfidio paterno: cum tutore iuuetur.

Orpheus poeta seu vates Calliopes ⁊ Apollinis filius Thrax. Hic lyrę studiosissimus extitit: quam dono a Mercurio habuit. Fuit ⁊ alius Orpheus Oeagri filius vn⁹ ex Argonautis Liconum rex. Orpheus a. um. idem qō thracius. Mar. Quicqd in orpheo rhodope spectasse theatro. Dicitur exhibuit Cęsar arena tibi.

Orthę dicuntur a grecis Mediana ędificia.

Orthos grece: latine rectus dicitur. Sed in compositione tm̄ Ortho: dirigo.

Orthographia recta scriptura vel recta pictura.

Orthodoxus homo rectę opinionis siue sententię author dei. Δόξα em̄ gloriā ⁊ existimationē siue opinionē ⁊ sententiam significat. Orthodoxia: recta opinio.

Orthogonius rect⁹ angul⁹: q ex vtraq; parte equalis est.

Orthoponici: asthmatici dicuntur qui eā anhelitus difficultatem habēt: vt nisi recta cervice fient: spirare nō possunt. Ortopnęa ipsa passio. Orthon enim rectū πνέω spiro. Est enim circa fauces malū quod apud grecos aliud atq; aliud nomen habet: prout se magis minusq; intendit: omne tamen in spirandi difficultate cōsistit. Sic difficultas hęc dum modica est Δύσπνοια grece dicitur. Cum vehementior ⁊ spirare eger sine anhelatione non potest: ἄσθμα vocatur. Cum accessit id quoq; vt spirare nō possit nisi recta cervice spiritus trahatur ὀρθόπνοια appellat. Ab his Dispnoici: Asthmatici: Orthopnoici. a latinis ꝓ vocabulo suspirioſi dicuntur.

Orthopeia: emendata cum suauitate expositio.

Orthomastica poma dicunt ab effigie mamm. Lc.

Orthominū: gen⁹ lini qō fit pānicula pclustris arūdinis

Orthocorybantij: populi quidā Scythię.

Ortyx gis. auis quę coturnix: ⁊ vulgo Qualea dicit.

Ortum vulgo pro auro dicunt. Lc.

Ortygometra penul. cor. rex Cotturnicum maior: aliquanto ac nigrior: auis dicta q̄ dux sit ac moderatrix coturnicū. Componitur enim ex ὄρτυξ ⁊ μέτρον mensura. Non tamen coturnix idem quod querquedula.

Ortygia insula in ęgeo quę etiā Delos dicit. Dicta Ortygia: Solino teste: quia in ea primo visę sunt coturnices: q̄s greci ortygas vocāt: nos a sono vocis qualeas dicim⁹.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fuit ⁊ alia hoc noie insula circa Siciliã quę ponte iungit Syracusis ⁊ fontem habet Arethusam. Hęc ex opposito Plemyrij Sicilię amnis. de qua Vergi. lib. iij. Sicanio p/tenta sinu iacet insula cõtra Plemyriũ vndosum nomẽ di/xere priores Ortygiã Alpheũ fama est huc Helidis amnẽ Occultas egisse vias subter mare: quę nunc Ore Are/thusa tuo siculis confunditur vndis.

Oryx orygis animal quod pręcipue in Getulia nascit: fertur contra stare ac cõtueri solis radios caniculãq; ado/rare. Est ex caprarũ genere: de quo habet in Deutorono/mio: q; sit immundũ. A quibusdã solus vocat: cõtrario ve/stitur pilo: ⁊ ad caput verso. Col. lib. x. Ferę pecudes ⁊ ca/preoli damęq; nec minus orygũ ceruo: ũq; genera ⁊ apro/rum modo lautitijs ⁊ voluptatibus dominorũ seruiunt: modo quęstui ac redditibus.

O ante S

Os oris: proprie concauus illud intra quod sunt lingua ⁊ dentes. Pli. Continui dentes aut vtraq; parte oris sunt: vt equo: aut superiore primores nõ sint: vt bobus: ouib⁹. Quãdoq; os ponitur pro facie. Virgi. Os humeroq; deo similis. Et de brutis etiã dicitur. Idem. Ora citator dextra deto: sit equor. Neq; solũ de facie d: sed etiã de tota specie q̃ cerni: ⁊ quicqd in aliq̃ re patet os dici põt. Idẽ. Quã si quis ferro potuit rescindere summũ Vulceris os. Oui. Pro naq; cum spectent animalia cętera terrã. Os homini sub/lime dedit. Os leonis genus herbę florẽ faciens purpureũ Col. Narcissiq; comas ⁊ hiantis sęua leonis Ora seri. Sci/endum q̃ os producitur: ⁊ habet omnes casus plurales p̃/ter genitiuũ oriũ. Virgi. lib. viij. Cõponens manibusq; ma/nus atq; oribus ora. Huius nois derivativa sunt. Osculor: osculũ: oro. Oraculũ: orarium: osculuz. Orior: ordior: ordino: orea: orinen: orificiũ: ⁊ fm aliquos ostẽdo. Os ossis: quod ⁊ ossum dici potest. Pacu. Ossum inhumatũ solidamentuz corporis vocat: qđ nodatũ ⁊ adiunctũ inuicẽ neruis alligã/vit natura. Hinc componit exos quod est sine osse. Lucil. Exos ⁊ exanguis tumidos pfluctuat art⁹. Inde exosso as.

Osculũ diminutiuũ paruũ os: quod est cõtra Priscia. q̃ non vult osculũ tenere significatũ primitiui. Oui. lib. j. me. Videt igne micantes Syderib⁹ silẽs oculos videt oscula. Idem de Daphne. Videt oscula quę nõ Est vidisse satis. Et osculũ qđ dat amicis: vt est illud. Osculo filiũ hois tra dis. Rã in basiando labia cõstringunt: ⁊ os paruũ fieri vi/detur: ⁊ exporrigit in osculũ. Differunt autem hęc inter se Osculũ: basiũ ⁊ suauiũ: q̃ osculũ officij sit: vt cum eloqin quo redeuntes salutam⁹ atq; osculamur: Basiũ pudicoz: vt patris in filiũ: Suauiũ voluptatis a suauitate dictũ.

Oscillũ cum c diminutiuũ est a diminutiuo osculũ: pro paruo ore: sicut a tantulo tantillũ. Colu. lib. ij. Reliquum quod superest seminis in tabulatũ: quo sim⁹ puenit opti/me reponas: quoniã si humor innaserit vermes gignit: qui simul atq; oscilla lapilloz addiderint: reliqua pars enasci nõ potest. Oscilla etiã sigilla sunt ⁊ paruę imagiculę q̃ ar/te fictili fingebant ⁊ venales ꝓponebant: quibus hoies pro se atq; suis Saturno piacula faciebãt: vt inquit Macro. Virg. lib. ij. ge. Oscilla ex alta sispẽdũt mollia pinu. Et sic ab osculũ fit cũ significat faciẽ paruã vel totã speciẽ.

Oscillo as. ab oscillũ fit ⁊ significat inclino. Fest⁹. Oscil/la sancta dicunt: q̃ oscillẽt. i. inclinẽt ꝓcipiteq; efferãt oscil/lãtes. Ser. Puto esse cõpositũ ab os ⁊ cilleo. es. q̃ in hoc cillerent. i. monerent ora. Nam cillere monere est. Plau. in Am. Me illi edepol si merito meo referre studeãt gratiã: al/legent qui mihi aduenienti oscillet. Probe enĩ os moneat probe ipm pugnis percutiendo: vt illud infra eodez loco. Illic me homo interpollabit: meũq; os finget dentio.

Ossiculũ diminutiuũ ab os ossis. Gel. lib. vi. Ratio sub/tilior ⁊ vtilitas ipsa operis postulauit: vt tenuissimis minu/tissimisq; ossiculis caput cõpingeret. Pli. lib. xj. Omniũ ce/rebro medio insunt ossicula parua. Hinc fit aduerbiũ ossi/culatim: quod significat minutatim.

Osseus a. um quod ex ossibus est. Vnde Pli. scribit In/Ossilegus pe. cor. ossiũ collector. (uemri lapides osseos.

Ossilegiũ ossium collectio.

Ossuaria appellãt loculi: in qb⁹ defunctor ossa reponũt

Ossifraga pe. cor. genus aquilę: ab ossibus frangẽdis.

Ossa ę. nõs in finib⁹ Thessalię Centauror stabulũ: quẽ Sene. dicit olympo olim coniunctũ. Luc. Quãtus pinife/rę boreas cum thracius Ossę. Hinc ossęus a. um. Idẽ lib. vj. Attollet titan rupes ossęa coercet. Ossa ꝯo pluralis nu/mer⁹ ab os ossis. Macro. Ossa dẽtes cum vngulis ⁊ ca/pillis nimia siccitate ita densata sunt: vt penetrabilia non sint effectui animę quę sensum ministrat.

Osci Italię ppli ab oris ędditate dicti. Cui oscena ꝙba.

Oscines pe. cor. ab ore ⁊ canẽdo aues auspicium ore fa/cientes. Oscinũ augurũ auium. Hora. Oscinem corui pre/ce suscitabo Solis ab ortu.

Oscedo vitiũ quo quis tenetur: vt sepi⁹ oscitet. Gel. lib. iiij. Deliberatũ de nota eius qui ad cẽsores ab amico ad/nocatus est: ⁊ in iure stans clare nimis ⁊ sonore oscitauit: atq; inibi prope vt plecteret fuit: tanq̃ illud indiciũ vagi animi foret ⁊ hallucinantis ⁊ fluxę atq; apertę securitatis Sed cum ille deieraſſet inuitissimũ sese ⁊ repugnantem oscitatione victum: teneriq; eo vitio quod oscedo appelle/tur: tum notę iam destinatę exemptus est. Quidam dicũt oscedinem significare grauedinẽ. Sere. Hinc Oscedo fugit: linguę quoq; vulnera cedunt.

Oscito as. pe. cor. ex os ⁊ cito propie significat os cõ/moueo: ⁊ os totũ aperio: vt fit p̃ somno aut tędio. Quę cũ toto corpore fit: pandiculatio vocatur. Cic. lib. ij. de orato. Et istam oscitantẽ ⁊ dormitantẽ sapientiã Scęnolarum ⁊ cęteror beatorũ otio concedamus. Ponitur etiã oscitatio pro otio ⁊ animi securitate. Teren. in And. Sperans iam amoto metu inter oscitantes opprimi. Dicitur ⁊ oscito: deponens. Cice. lib. iiij. ad Heren. Cum etiã maiores ca/lamitates impendere videantur sedetis ⁊ oscitamini.

Oscheon latini serotũ dicunt. i. testiũ receptaculũ. Nam Celsus vbi de morbis tractat q̃ in naturali⁹ circa testicu/los oriri solẽt: sin⁹ ⁊ tunicas his appellatiõib⁹ diuidit. Si/nus q̃ spicit a nobis Oscheon a grecis ὄ: nostri Serotũ

Osanna cõponit ex osi qđ significat salutifica (vocant/ siue saluũ fac: ⁊ anna dñe: q̃ vox: inqt Hiero. interiectio est deprecantis. Nam sicut nos in lingua latina habem⁹ in/terie/iectiones quasdã: vt insultãdo dicamus vah. In admi/rando pape. In dolẽdo hei. Et quãdo silentiũ volum⁹ in/da/re strictis dentib⁹ spiritũ coartam⁹: ⁊ cogimus tanq̃ ibi/lum insonando. sic ita hebręi inter reliquas proprietates linguę suę habent interiectionẽ: vt quãdo volũt hominũ deprecari: ponant verbũ petentis affectũ: ⁊ dicãt anna do/mine. Osi salutifica interpretat: anna interiectio deprecan/tis est. Si ergo ex duobus his velis compositũ verbũ fa/cere dices. Osianna: siue vt nos loquimur osanna media vocali litera elisa: sicuti facere solemus in versibus quan/do scandimus. Aleph nãq; litera prima verbi sequẽtis ex tremam verbi prioris Joth inueniens exclusit.

Osi aduerbiũ optãdi: vt osi videã aph; dei añeq̃ moriar

Osiris pe. p. osiris vel osiridis genitiuũ. Fuit Jouis fil⁹ ex Niobe Phoronei filia: successitq; Phoroneo in regnũ Argiuoz. Aegialũ fratrẽ pfecit regno Achaię: ⁊ ad Aegy/ptios transfretauit glorię desyderio. Quos cum subegisset Isidem q̃ ⁊ Io vocabat Inachi primi regis Arginoz filiã duxit vxorẽ. Vbi cum illa literas: Osiris varias artes ęgy/ptios docuisset: vteroq; diuinos honores meruerũt. Tãdẽ a Stryphone ęgyptio: vt: vt Ser. ait: a Typhone fratre clã occisus ab Iside diu quęsit⁹ est. Tãdẽ apud Phialã iuxta Syenẽ lacerat⁹ cõpt⁹ẽ. In insula Abaton in palude iuxta Memphim sepeliri eũ Isis curauit: ⁊ paludẽ Stygem: id est mœrorẽ appellauit. Nec nisi certis dieb⁹ ⁊ mitratos eo accedere voluit. Sed cum apparuisset Aegyptios deinde bos qdã: Osirim putarũt adorauerintq; vt deũ ⁊ vocaue/runt apim. i. bouẽ eoz lingua. Deinde dict⁹ ẽ Serapis. Ti

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bullus. Tē canit atq; suū pubes miraſ Oſirim Barbara memphitem plangere docta bouem. ¶Dar. Nō illā mille cataſtę Vincebant: nec quę turba ſeraphin amat. De Oſiride ſic habet Euſe. lib. de ꝓpara. Diodoꝝ ſiculū inducēs. Aegyptios ferunt primos omniū motū ordineq; cęleſtiuꝫ coꝝporū admiratos: ſolem ⁊ lunā deos putaſſe: ac ſolē quidem oſirim: lunā Iſim nuncupaſſe: a proprietate quadam inditis ipſis nominibus. Nam ſi quis ad latinā linguā verba tranſferat: multo oculus oſiris dici poteſt. Neq; id ab re. Radijs eñ ſuis quaſi multos rebus immittit oculos: q̄bus omnia ꝓſpicit: vt etiā poeta dicit. Sol qui terrarū flammis opa oīa luſtras. Quāuis nōnulli greco: poetę Dionyſium eſſe Oſirim confingant. Iſim ꝙo piſcam latine dicere poſſumus ⁊ lunā: hoc noīe indito: quīn ſempiterna priſcaq; ſit. Cui coꝝnua depingūt: vel quia cū mino: eſt: coꝝnuta videatur: vel q̄ bos ei apud Aegyptios ſit dedicata.

Oſirites ab Aegyptijs dicitur herba quam cynocephaliam: hoc eſt canis caput vocant: q̄ canino capiti ſit ſimilis. Tradunt ſi quis eam totam eruat: ſtatim mori. Cc.

Oſtendo dis. di. ſum. ⁊ oſtentū. ex os ⁊ tendo: ſicut fit in oſcito ⁊ oſcillo. Os eñ ꝓ facie ſępe ponitur: quę ꝓ toto coꝝpore non ſolū hoīs: ſed etiā cuiuſlibet rei ſpecie ſumit: vt Bona. in Ey. Teren. O faciem pulchrā: exponit. Facie modo nō partē coꝝporis dicit: ſed totā ſpeciē q̄ apparet et cernitur. ¶Merito ergo oſtendo ſignificat demonſtro: quia oſtendo eſt ſpeciem ſiue faciem rei monſtro: quia tendere os eſt faciem monſtrare. Vel quia os extendere ſolem⁹ in id quod volumus demonſtrare.

Oſtento as. frequentatiuū ab oſtentū ſupino formatum quod ſignificat: ſępe oſtendo. ¶Plau. in Aulu. Altera manu fert lapidem: panem oſtentat altera. Aliquādo cum iactā tia oſtendo. Unde Oſtentatio iactantia.

Oſtentū ab oſtendo: q̄ ſtatim futurū aliquid oſtēdat: vt Cometę: tonitrua die ſereno. ¶Monſtra q̄ cōtra naturam fit: vt cum naſcit aliquid membris alterius generis: q̄ ⁊ ꝓmonſtrū quādoq; dicit: quaſi poro aliquid monſtrans ſiue monens. ¶Portētū q̄ licet naturale ſit: raro tñ ſe oſtendit: ⁊ futurū aliqd cū tēporis interuallo denūtiat: q̄ aliqd importari ac īminere denūtiat. ¶Prodigiū q̄ ⁊ ſi naturaliter fit: ac ſępe euenit: ſemp tamē aliquid pſagit mali: quaſi poro agendū. Confundunt tñ hęc ⁊ ꝓ eodē ſignificato accipiunt: oīaq; ab eo q̄ futurū aliqd oſtendūt: dicta ſunt. Labeo diffinit oſtentū eſſe contra naturā cuiuſq; rei geniturn factūq;. Duo ſunt genera oſtentoꝝ. Unū quoties qd contra naturā naſcit. Alterū cum quid prodigioſum videtur. Sue. in Ceſa. Cunctanti oſtentū tale factū eſt. Quidā eximia magnitudine ⁊ forma in proximo ſedens repente apparuit arundine canens. Accipiūtur etiā oſtenta in bonam partem. Sue. in Veſp. Jampridē ſibi per hęc oſtenta conceptā in ſpeciem imperij venit. ¶Pli. lib. xvj. ſcribit factum eſſe oſtētū arboris: a quo deinde tēpore maieſtas populi Romani reſurrexit. Alīs oſtentū participialiter poni ſolet. ¶Pacu. In ipſo tēpore oſtentū ſenē. i. demonſtratū. Eſt enim oſtētus. a. um. Cato. Ager oleto conſerūdo qui in vērum fauoniū ſpectabit: ⁊ ſoli oſtēt⁹ erit: ali⁹ bon⁹ null⁹ erit. Var. li. j. de re ru. Qui loc⁹ optim⁹ vino ſit ⁊ oſtēt⁹ ſoli amineū ſeri oportere. Oſtēt⁹ tus. nomen: irriſio di. Sal. in Jug. Sed qñ eo nat⁹ ſum: vt Jugurthę ſceleꝝ oſtentui eſſem.

Oſtētoſus a. ū. q̄ oſtētū facit: vt a ꝓdigiū ꝓdigioſus.

Oſtentiferum ferens oſtenta. Cc.

Oſtris ſiue oſtria: arboꝝ quę ſolitaria naſcit circa ſaxoſa aquoſa: ſimilis fraxino cortice ⁊ ramis.

Oſtū dixerūt antiq; id q̄ ex lino facto olei purū purgatūq; relinquit. Factū ꝙo diceb ā t: q̄ vno tpe cōficerēt: quę alij cētū ſexaginta modioꝝ: alij centū viginti faciebāt.

Oſtiū ab obſtando quidā deducūt: q̄ ab eo arceamur ingreſſu. Quidā ab os oris: q̄ ſit id ꝓ q̄ ingredimur vel domum vel quē cūq; alū locū. Alij a greco ὀσεῳ: q̄ eſt repellere. Cui ratio exigit: vt ſine aſpiratione ſcribā t. Licet eruditoꝝ vſus illud cū ſuis deriuatis aſpiret. Oſtia greci Thyras vocant. Cui Thyridion oſtiolū. Oſtioꝝ latera antę vocamus: a quibus antipagamenta valuarū ornamēta.

Oſtia oꝝm: tū pluraliter fluuioꝝ patentes aditus ſunt. Virg. Italiā contra Tyberinaq; longe Oſtia. Dicimuſq; Nili oſtia: ⁊ Tyberina oſtia quę mare intrant: non aditus. Et facilis eſt ad regē aditus: non facile oſtium. Et hęc ſtatua nullos habet aditus: non oſtia. Aliq̄n oſtia ponit ꝓ portu. Virgi. Aut portū tenet: aut pleno ſubit oſtia velo.

Oſtia ę. v: bs in oſtijs Tyberini ſita: ab Anco martio cōdita: vt inquit Liui. in ipſo maris fluminiſq; cōfinio: vt totius mundi opes illo veluti maritimo vrbis hoſpitio reciperent. Ab hac Oſtienſes dicti. Oſtienſis porta Romę eo q̄ oſtiam verſus ducat. Ea nūc ſancti ¶Pauli porta appellat.

Oſtiatim per ſingula oſtia. Quintili. Nec ſectāda ſingula: ⁊ velut oſtiatim pulſanda.

Oſtiarius oſtij cuſtos. Cui⁹ ſemininū eſt oſtiaria: vt Ancilla oſtiaria: in Evangelio.

Oſtraciū latine teſta: greece ὄστρακον. Unde teſtaceū pauimentū vulgo nunc oſtracū vocāt. ¶Hinc oſtraciſmus relegationis genus. Nam ciuitates antiquitus quę populari ſtatu regebātur: eos qui ſuperexcellere videbātur vel ꝓpter diuitias: vel ꝓpter amicos alienāve poteſtatē: expra ciuitatē relegare ſolebant ad tēpus: ſicut docet Areſto. lib. iij. ¶Poli. Athenienſes ꝙo exilio decēnali multare cōſueuerant potentes nimis ⁊ excellētes gloria viros. Et hoc exilij genus oſtraciſmon appellauerūt. Qui repertus eſt non ad caſtigandū improbitatē: ſed ad potentiā moderandā. Oſtraciſmus autē ab oſtraco: id eſt calculo ſiue teſtula nomen ſortitus eſt: qui in hūc modū Athenis peragebatur. Oſtraci viritim in concilio dabantur: in quibus quiſq; nomen illius perſcribebat: quem vbe cedere voluiſſet. ¶Magiſtratus ꝙo qui huic negotio ꝓeerāt vniuerſos ſimul calculos recenſebant: qui niſi ſex miliū numeruꝫ exceſſiſſent: nihil confectū eſſe indicabāt: Ubi ꝙo vltim⁹ numerus reper⁹ fuiſſet: eū decē annos exilio afficiebāt. Hoc etiā oſtraciſmo Themiſtocles Cymon ⁊ Ariſtides multati fuere. De Ariſtide leginius: cum iuxta eum quidam ruſticus illiteratus ſederet ipſi Ariſtide teſtam dediſſe vt nomen ſuū ſcriberet. Admiratus id Ariſtides interrogauit: numquid iſtū cognoſceret? ¶Minime inquit. Seū quia cęteri ita ſentiunt: ego quoq; ita cenſeo eum eſſe damnandū. Hoc latini teſtularum exilium vocant.

Oſtracia ſiue oſtracites gēma eſt q̄ teſtacea eſt achatę ſimilis. Cc.

Oſtreaceus piſcis quem alij onychen vocant. Cc.

Oſtrum: muricis ſiue conchylij ac purpurę color. Conchylium enim murex ⁊ oſtrum in eadem ſignificatione ſumuntur. Virgilius. Tyrioq; ardebat murice lęna. Idem vt Gemma bibat ⁊ ſarrano dormiat oſtro. Iuue. Horum ego non figiā conchylia: id eſt murice infecta. Excipit tamen oſtrum a conchylio marino ex quo purpura inficit. Cuius: vt Victru. inquit: non minores ſunt ꝓ cęterarū rerum naturā conſideratibus admirationes: q̄ habet nō in omnibus locis quibus naſcitur vnius generis color: ſed ſolis curſu naturaliter temperetur. Itaq; quod legitur in ¶Ponto ⁊ Gallia: quia hę regiones ſunt proxime ad ſeptentrionem ⁊ occidentem: inuenitur liuidū. Quod autē legitur ad equinoctialem orientem ⁊ occidentē: inuenitur violaceo colore. Quod ꝙo meridianis regionibus excipit rubra procreatur poteſtate. Ea conchylia cū ſint lecta ſerramenta circa ſcinduntur: e quibus plagis purpurea ſanies: vt lachryma profluens excuſſa in mortarijs terēdo cōparatur. Et quia ex conchaꝝ marinarū teſtis eximit: ideo oſtrum eſt vocitatū. Igitur muricis ſiue conchylij liquor qui ⁊ oſtruꝫ dicitur tēperatura artificis adhibita fere purpureus fit: hoc eſt in violaceū tendens. Sed hęc apud authoꝝes confundunt. ¶Muricē ⁊ Oſtrū ⁊ Tyrū ꝓ purpura ponentes. Sciendū quoq; eſt q̄ conchę ⁊ oſtrea dicuntur firmioris teſte piſces. Conchę quę teſtā leuē habent ac politā vniformiter rugatā ſiue denticulatā.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

O ante T et X

Ostrea que aspera scabra q testa habent. Quauis generaliter ostrea quoq conche dicant. Itez que ex vno tm latere testa habent: altero scopulis aut lapidib⁹ alterius materie adhereãt. Nam teste ipse duriores proprie conche dicuntur: quales sunt cochlearũ. Gene. Quid ostreu sapiat: quid mullus: optime nosti. Dicta ostrea a greco. Nã sicut nos a testa testudine vocamus: siue animal qđ veluti testa tectũ est: siue id genus edificij qđ ex testa est cõpositũ: vl ad testudinis similitudinẽ est factũ. Sic greci ὄστρεα ἀπὸ τοῦ ὀστράκου: id est ostreas a testis nominauerũt. Dicũtur etiaz ostreę tę. ge. Bell. Ostreę fere scenti lunari nubere: macrę tenues: exustę sunt. Crescẽte luna pinguescũt. Spondylus dicitur callosum illud rotundũ albicans quod intus habet in medio a similitudine spondyli: quod nos verriculũ dicimus. Nam reliqua caro circũ persa lacinia dicitur.

Ostreatus a. um. ponitur pro duro atq aspero. Plaut⁹. Itaq iam quasi ostreatum tergum hulceribus gestat.

Ostrineus a um. quod est ex ostro.

Ostracina suffragia Athenienſium dicebantur: q ea in figulinis vasis dare consueuerunt. Lc.

Ostrinę vestes dicunt purpureę. Turpilliꝰ. Interea in spexit virginem vectari in capite riculam indutam strinam. Hinc indutus suparum. Lc.

Ostria siue ostris vocat arbor: quę solitaria nascitur circa saxa aquosa: similis fraxino cortice z ramis z folio: opilis tñ paulo lõgioribus crassioribusq ac rugosis incisuris: materia dura atq firma: qua in domũ illata difficiles partus fieri mortesq miseras: veterũ superstitio existimauit. Lc.

Osus cum suis cõpositis Exosus z perosus participia sunt siue participiorũ modo capiũtur. De quibus in dictione Perosus. Jungitur autẽ osus cum accusatiuo z actiue sumitur: vt osus sum: osus es: osus est: p odi odisti odit Participiũ quoq futuri tẽporis osurus: z oso: verbale ab osum supino sumit: quę Festus ab odio sumit: licet nõ sit in vsu. Plau. in Am. Inimicos semp osa sum obtueri. i. odi. Osurꝰ. Lice. in Lel. Negabat vllã vocem inimicitio: é amicitię potuisse reperiri q̃z eius qui dixisset ita amari oportere: vt aliquãdo esset osurus. Oso. Plau. in Asi. Madiduz nihil: incõtinentẽ q̃z osorem vxoris sue. i. qui odit vxorẽ suã. Sciendũ q̃ in osus terminata quędã significant habitudinem siue vehementiã copiosę: aut affectionẽ. Vt animosus: ingenioſus: neruosus: saxosus: aquosus: qui habet copiã saxoꝝ: neruoꝝ: ingenij: animi. Vinosus: libidinosus mulierosus: seditiosus: factiosus: qui amat vinũ: libidines: mulieres: seditiones: factiones. Quędã actionẽ: vt studiosus: stomachosus: contumelioſus: qui operã dat studio: q stomachatur: qui contumeliã facit. Quędã passionem: vt odioſus: inuidioſus: qui habet odio z cui inuidet. Quędã actiue z passiue accipi possunt: vt formidoloſus: laborioſus: operoſus: voluptuoſus: religioſus.

O ante T et V

Otides: auiculę pdicib⁹ files q̃ breui volatu cito lassant.

Othimis: herba origani species: quam z prasion dicunt z nõ dissimilis est hyssopo. Lc.

Othrys: mons Thessalię. Othryades nomẽ Lacedęmonii viri: tam pinę q̃z tertię declinationis est.

Quis: a greco ὅτι: interposita u ppter hiatuz significat

Quinus a. um. quod ex one est: vt Pellis (pecudem. ouina: a quo Quillus ouilla ouillum.

Quillus a. um. Pli. lib. xix. Quin z ouillo fimo vti: quoniam aliud herbesce: et: diminutiuũ est ab Quinus.

Quile: locus in quo oues morari solent.

Quiaria g. ouium multitudo. Varr. in prolo. lib. ij. de re rust. Quod eo facilius faciã: q̃ z ipse pecuarias humi grãdes: in Apulia ouiarias: z Reatino equarias.

Quiaricus a. um. possessiuũ ab ore deriuatũ. Colu. lib. viii. Et quoniam de ouario satis dictum est: ad caprinuz pecus nunc reuertar.

Quicula diminutiuũ significat paruam ouem.

Ouum ab ὠόν interposita u euphonię causa.

Ouifera: quę fert ouа: vt gallina ouifera. Lc.

Oui luteũ vocamus vitellũ siue vitellũ in ouo. Lc.

Ouo as. lego: z lętitiã vociferãdo seu canẽdo demõstro Liui. lib. j. Romani ouantes ac gratulantes Horatiũ accipiunt: eo maiori cũ gaudio quo ppe metũ res fuerat.

Quatio: vt est ab ouo as. significat paruũ triumphum: quẽ faciebant ouantes: qui non in curru: sed pedes ouali corona redeuntes ex pugna: cum bellũ non erat indictum vel fine sanguine cõfectũ. Ab ohe gaudentiũ interiectione vt sit ouatio quasi ohatio. Iuue. Satur est cum dicit Horatius ohe Bacche. Vel a voce militũ: quę fiebat geminata oo litera: per interpositionẽ u euphonię causa. Vt autẽ ab ouũ: fit significat tẽpus quo gallinę ouа faciũt: vt vernatio mellatio: puliatio. Pli. Certe luna capiẽdũ cẽsent tanq cõgruere ouationẽ: etiã serpentũ humani sit arbitrij.

Quatus a. um. quod est in similitudine oui factũ. Plini. Aliis turbinatio piri: aliis ouata species: ceu malorum alibus. Hinc ouatã aurũ: ouo auratum. Quoniam oui albo antea illinito ęra ac marmora auri z argẽti laminis decorentur. Nec obstat qđ ouum habeat primã longã. Plerąq enim derivatiua primitiuoꝝ naturam non seruant. Persius. Hinc illud subijt auro sacras: q̃ ouato Perducis facies. Hoc Plini. lib. xxxv. de marmoribus loquẽs: immere videtur: cum inquit. Vt ouatus esset Numidicus: vt purpura distingueretur Sinnadicus. Nõnulli ouatum aurum dici aiunt: ouatione victoriaq; quęsitũ: vel ingens vel copiosum quantum ouationibus comparatur.

Qualis z hoc ouale: quod ad ouationẽ pinet: vt Qualis corona: quę ex myrto fiebat.

O ante X

Oxalis lapathi genus sativo proximum: foliis aquosis colore betę candidę: radice minima. Lc.

Oxiacãthos spina est paruis foliis aculeatis: per extremitates ferens baccas rotundas: foliis ipsis arenosa lanugine obductis. Lc.

Oxus: amnis ortus in lacu Oxia: vt inquit Ptolemęus: siue Oxo: vt Solinus.

Oxys: mascu. gene. z Oxy. neutri indeclinabile acutus citus z velox significat. Oxos neutri generis siue Oxecs acetum. Oxis idis. pro vase aceti.

Oxya grece: acutus accentus latine dicitur.

Oxybaphum: latine acetabulum: ab aceto: habet penultimam correptam.

Oxygarum penul. cor. acutum garum: hoc est garuz ex aceto confectum: quod in principio mẽsę apponi solebat. ὄξος acetum. γάρος liquamen ex pisce.

Oxygala: q̃si acetosuz lac. Gala latine lac. Oxos acetũ.

Oxylapaton. Lapatum acuta habẽs folia. Oxyschę nõ acutum tmcum significat.

Oxyhalme: genus potionis quod ex sale z aceto recentifieri solebat aduersus serpentes.

Oxymeli: acetum mulsum dicitur: genus potiõis: quod ex mellis heminis. x. aceti veteris heminis: scilicz salis marini pondo. Tymbre quadrãte: aquę marinę sextarijs: scilicet pariter decoctis fieri solebat.

Oxymirsine frutex est quem acutã myrtũ appellamus folia habet myrto similia: sed acutiora z rigidiora: producitq baccas rufas ad cerasiorum similitudinem. Lc.

Oxypora sunt quę Columel. tradit appellari oxygara. Quoniam inquit cum vsus exigit aceto garoq diluũtur. Plini. quoq lib. xx. Feniculum condimentis proprie omnibus inseritur: oxyporis etiam aptissime. Sunt z sua medicis oxypora quasi a celeritate dicta penetrandi. Est enim remedium presentaneum: id est celeriter iuuans. Idẽ Juniperus miscetur antidotis oxyporis.

Oxopor: opoli qui cibos vendunt aceto confectos. Pli. In eo vsus z oxypor: opoli seruant addito dulci a cremẽtum aceti temperantes.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

O ante ȝ

Ozyſaccaron potionis genus ex ſaccaro ⁊ aceto. Saccarum mel dicitur in arundinibus collectum: gummi modo candidum ac fragile.

Ozena: morbus cum vlcera circa nares ſunt pluresve cruſte: ⁊ odorem fœdū habent: cui malo vix poteſt ſuccurri: nomenq; trahit ab ozena ſicut ⁊ polypus. ¶Pli. lib. ix. ¶Polyporum genera ⁊ ozena dicta a grauitatis odore.

Ozenitis herba quę ⁊ pſeudonardus dicit. Dicta ἀπὸ τοῦ ὄζειν quod eſt olere.

Ozimum penult. cor. ab ὄζω redoleo: genus edulij redolentis ex inteſtinis confecti. ¶Perſius. Cum bene diſtincto cantauerit ozima verne.

P Litera muta eſt: nec aſpirationem admittit niſi in dictionib⁹ grecis: quę poſt ponit: vt phaeton. Conuertitur quādoq; in tradu cendis dictionibus grecis p in b: vt cū apud grecos πύξος. apud nos buxus ſcribitur. Ab ἄφυτος cum littera φ p qua nos pſ. ponere conſueuimus. Abſyrtus cum b traditur. Interdū p exili p ph aſpirato traduci ſolet: vt quod a grecis φοινίκιος cum ph aſpirata ſcribitur: a noſtris puniceus tranſfertur. Sic ποξφύρεον: purpureum dicimus: Quin ⁊ ꝯtra vbi illi p exile ponunt: latini ſæpiſſime aſpirantum traducunt: vt quod illi ὑπτύλη: nos hypſiphyle ſcribere ſolemus.

P ante A

¶Pabulū p⁹prie pecudū ⁊ alior⁹ brutor⁹ cibus herbaceus: fœniceus: paleaceus vel ſtramentitius eſt.

¶Pabularis ⁊ hoc pabulare: quod ad pabulū pertinet: ſeu qđ p pabulo datur. Col. Vicia pabularis ⁊ vicia ſeminalis.

¶Pabulor aris. pabulum ex agris capio. Vale. max. Id poſtq̄ cognouit depoſitis inſignibus imperij familiarem vultum induit: ac pabulantium hoſtium globo ſe obiecit. Interdū pabulare eſt paſcere. Col. lib. viij. Subinde quę incedit: ſcilicet capella compeſci debet ne procurrat: ſed placide ac lente pabuletur: vt ⁊ largi ſit vberis.

¶Pabulator qui pabulatum vadit. Leſa. lib. v. Repente ex omnibus partibus ad pabulatores aduolauerunt.

¶Pachinus penul. indifferente: promontor⁹ Sicilię ¶Deloponneſum ſpectans ab aeris craſſitudine. Nam πάχυ pingue ⁊ craſſum dicitur. Virg. lib. iij. ¶Deſtat trina cruentas luſtrare ¶Pachini. ¶Auſcia. in perihegeſi. Qui procul eſt fuſis pachini diſtenditur oris.

¶Pachiſos: fluui⁹ Sicilię ciuilis ſanguis notat⁹ infamia.

¶Pachiri montes in minor Aſia.

¶Pactol⁹ pe. p. fluui⁹ Lydię aureis arenis ſmyrneos irrigans agros. Iuue. Où Tag⁹ ⁊ rutila pactol⁹ voluit arena.

¶Pacuui⁹ Brūduſin⁹ poeta tragic⁹ illuſtris Ennij poetę ex filia nepos: Romę picturā exercuit: ac fabulas vēdi tauit: deinde Tarētū trāſgreſſus, ppe non agenarius diem obijt. Hic ⁊ Quinti. ait: grauitate ſententiar⁹ ꝓpōdere ꝓbor⁹ author⁹ itate pſonar⁹ clariſſim⁹ fuit: citra tamen nitorē.

¶Par a pactione dicitur. Quod nomē etiā pluraliter declinatum legitur. ¶Horat. ¶Hoc paces habuere bonę ventiq; ſecundū Aug. li. iij. de ciui. dei. Semper in poteſtate habe/rent paces bellicaſq; victorias: quę ſemper fere per humanor⁹ animor⁹ motus accidunt. Iuſt. Animaduertendū p⁹mū quibus de cauſis: ⁊ quemadmodū conſtituerūt: paces: ſm quam fide ⁊ iuſtitia eas coluerūt. Et eſt pax tranquilla libertas. Virgi. ¶Pars mihi pacis erit dextram tetigiſſe tyranni. ¶Per tranſlationē quādoq; ſumitur p venia. Idem. Sed votis pcibuſq; iubēt expoſcere pacem. Qñq; p⁹ ppitiatione: vt apud eundē. ¶Pacemq; per aras Exorant: ¶Pax etiā aduerbiū grecū eſt: ⁊ ſignificat tātūmodo. Teren. in ¶Heau. Dum argentū capio pax: nil amplius.

¶Pace tua dixerim: honeſt⁹ reprehendendi mos: pr⁹ captata venia. i. tua venia: ⁊ te non iraſcente.

¶Paco as. a pace fit: ⁊ ſignificat mitigo: lenio: placo: ppitio: cōcordo: ⁊ pactū facio. Augu. ſup Jo. Exijt mane ⁊ ꝯduxit: ⁊ pacauit cum eis mercedē denariū. Duxit⁹ ⁊ ¶Paco: deponens. Idem in eodem vtrūq; completus eſt. Sodalis non tibi feci iniuriā: quod pacaui redditi tibi: fraudē tibi non feci: quia qđ pacatus ſum: reddidi.

¶Pacate aduerbiū: ſignificat tranquille ſedate.

¶Paciſer quo nōnulli vtunt a pace ⁊ fero: hoc eſt pacem fero. Vnde pacifera arbor: q̄ etiā inter armatos hoſtes ptēſa getis erat inditiū. Et eſt hęc arbor de genere lauri. Lc.

¶Pacinus vnus ex nepotibus Volſinij cognomēto Lucullī: a quo ¶Pacinates Italię populi. Lc.

¶Pacifico as. a paciſco: eſſe videtur. Lic. Lepido. Itaq; ſapiētius meo quidē iudicio facies ſi te in iſtā pacificationem non interpones. i. pacem faciēdā. Quidā hęc tria ſeparant. vt pacificatus ſum: pacem feci ſignificet. ¶Pacatus ſum: in pace ſuz: ab armis deſtiti. ¶Placit⁹ ſum: ab indignatione animi ad lenitatē redij: vel animo leni ſum.

¶Pacificatorius a. um. quod ad pactionē pertinet. Lice. ¶Poſtq̄ nos pacificatoria legatione implicatos putant.

¶Paciſco: eris. pactus deponens: ſignificat pactū facio: conuenio. Vnde etiam cōſtruitur cum ablatiuo: ſicut alia verba p⁹etium ſignificantia. ¶Plau. in Bac. ¶Paciſci cū illo paula pecunia potes. Dicimus etiā pactus ſum hāc rem. Juſti. lib. ij. Cum Xerxe nuptias filię eius paciſcitur. Idem compoſitum eſt Depeciſco.

¶Pactitia pugnę ceſſatio. Lc.

¶Pactio: vt inquit Veſpia. eſt duorum pluriūve in idem placitum ⁊ conſenſus. Sallu. Collegā ſuum Antonij pactioneſq; prouincię p⁹populerat: ne contra rempu. diſſentiret. Lice. lib. iij. offi. Regulus non debuit conditiones pactioneſq; bellicas ⁊ hoſtiles perturbare.

¶Pactū quādoq; participiū eſt a paciſco: vt eſt illud in Geñ. Et recordabor: fœderis ſempiterni quod pactū eſt inter deū ⁊ oēm animā viuentem. Qñq; nomē qđ a Lice. ac diffinit. ¶Pactū eſt quod inter aliquos cōuenit: quod tamen ita iuſtū putat: vt iure pſtare dicat. Hiero. in Geñ. Stabā pactū meū vobiſcū. In ablatiuo quādoq; accipit pro modo. Teren. in And. Eo pacto gnati vſtā ⁊ conſiliū meū cognoſces. ¶Pactilis. Vide in dictione pago. is.

¶Padus fluui⁹ qui vt ¶Pli. lib. iij. ſcribit e gremio Veſuli montis celſiſſimū in cacumē elati: finib⁹ ligurū Gabiēnor⁹ viſendo fonte, pluēs: condēſq; ſeſe cuniculo: ⁊ in foro vbi enſiū agro iterū exoriens: nulli amniū claritate inferior. A grecis dict⁹ Eridanus ac pœna ¶Phaetontis illuſtrat⁹. Augetur ad canis ort⁹ liquatis nuibus: agris q̄ nauigijs torrentior. ¶Metrodor⁹ refert: quī circa fontē arbor: fit multa picea: q̄ pades gallice vocēt: ¶Padū ♂ nomen accepiſſe.

¶Padua: vbs ¶Padi vicinitate dicta: q̄ ⁊ Patauiū dicit⁹ padauiū. vel ἀπὸ τοῦ πέτασθαι. i. a volando: q̄ captato augurio dicit⁹ cōditū. Vel a petēdo: q̄ telo auē Anteno: petiſſe dicit⁹ q; in loco vbi cōdidiſſe. ¶Primo Antenorea dicta eſt Vñ Antenoridę: poſtea Patauini ⁊ ¶Paduani. Apud ¶Patauiū nat⁹ eſt Tit⁹ Liui⁹ hiſtoric⁹ celeberrim⁹: q̄ res romanas ſūma facūdia deſcripſit. Silv. Stella ⁊ Valer⁹ Flacc⁹ poetę hic orti fuere. ¶Preterea ¶Paul⁹ iuriſcō. Albert⁹ Eremitanę noſtrę religiōis theolog⁹. Cui⁹ ingenij acumē opa q̄ edidit declarāt. Franciſc⁹ quoq; cognomēto Zarabella: q in legib⁹ interp̄tādis: ⁊ vitę integritate tātū valuit: vt in cardineū cętū ſuerit aſcit⁹: in ea vbe ortū ſuū duxit. Fertur ⁊ Voluſius poeta patauinus qui poſt Ennīū rerū geſtas populi Romani annales carmine deſcripſit.

¶Paduſa: fluuius quem aiunt ¶Padi brachiū Rauennā vſq; perductū: ¶Daſſanicū alio noīe appellatū.

¶Pean hymnus erat in Apollinem: ſicut dithyrābus in Bacchū: vt Jul. ¶Pol. inquit: qui nō ſolū in auerſione malor⁹ decātabat: ſed ⁊ in victoria. Interfecto enī ¶Pythone laudibus ⁊ carminibus laudatus fuit: q̄ pęana dixerunt. Virgi. Lętū pęana canentes. Abuſiue tamē pro omni deorū laude. ponit. Vñ opus ſuū ¶Pindarus de laudib⁹ deorū

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

omniū pęana inscripsit. ¶Pęan ꝙ ab πάω quod est me/deo:ꝙ scz morbis remedians finē faceret. Et Apollo ipe pęan dictus est. Iuue. ¶Parce precor pęan.

¶Pęantis gemina quę t grauida dicitur :quę partu/rientibus auxilio esse existimatur. Lc.

¶Pęchnium genus ludicri poematis a ludendo. Vnde Techno pęchmon apud Ausonium.

¶Pędor:squallor:illuuies:sordes:t omnis immunditia: seu putor: in aiali. Luca. Longusq; in carcere pędor. Cice. lib. iij. Tus. ¶Barba pędore horrida atq; intōsa infuscat pectus illuuię scabrū. A greco hoc nomen deduci videt:quo παῖδες .i. pueri dicuntur qui in illa puerili etatula sordidi fere sunt:nec a sordibus scunt abstinere. Vnde pędidos quoq; sordidos t obsoletos appellant.

¶Pędagogus pen'.pro.pueri ductor:παῖς puer. ἀγωγός ductor. Is est enim cui ducendo:ū puerorum custodia da/tur. Colu. lib. j. Nec postremo quasi pędagogi eius memi nisse dedigne:mur Julij hygini.

¶Pędagogiū apud iurisco'sultos ti. de fundo instru. Ser uitiū atq; mancipiū dicit. Verba Vlpi. hęc sunt. Si instru/ctū fundū legasset:ea pędagogia q̄ ibi habebat:vt cum ibi venisset:p̄sto essent in triclinio legato continentur. Sueto. tī:si text⁹ falsus nō est:accipit p puerorū cōcubitu cū ingt in Nero. Sup ingenuoz pędagogia t nuptaz cōcubinat⁹ vestali virgini ¶Rubricę vim attulit.

¶Pędagium:locus in domicilio in quo pueri seruiq; cō/morantur:qui παῖδες vocantur. ¶Pli. lib. vij. epistolarum. ¶Puer in ¶Pędagio mistus pluribus dormiebat.

¶Pędico as penul. pro. obscęnū verbū quod significat p posteram cum masculis libidinem exercęo. Greci dicunt. πυγίζειν. Juli. Firmicus hanc libidinē p posteram appel lat. Hinc ¶Pędicones siue ¶Pędicatores:puerarij:puerorū amatores:concubitores q̄s.

¶Pęderastes:amator puerorum. ¶Pęderastia:amor obscę nus in pueros.

¶Pędaretus proprium nomen viri ἀπὸ τῆς παιδείας καὶ ἀρετῆς:hoc est a disciplina virtute. Lc.

¶Pęderos lapilli genus quem sangenon vocant. ¶Pęde/rotes vocant gemmas:quę colore excellunt:quasi puero/rum amatores dictę. Lc.

¶Pęderoton acanthi genus leue. Lc.

¶Pędia. Greci παιδεία:eruditio:institutioq; in bonas ar tes:vt docet Gel. Vñ ¶Pędia Cyri quā Xenophō scripsit.

¶Pędotriues penul. pro. ludi literarij pręceptor:t exerci/tatiōis magister. Cuius officium:vt inquit Plato in Gor/gia:est corpora hominū formosa robustaq; efficere. ¶Pędo triuica exercitatio pertinens ad doctorem pędotriuē. Ari/sto. lib. viij. poli. precipit adolescentes gymnasticę t pędo/triuicę esse tradendos.

¶Pęon nomen viri medicinę artis peritissimi: vt scribit ¶Home. A quo pęonia herba dicta est. Est t pęon gen⁹ pe dis:qui a Diomede quadruplex esse traditur. Quorū pri/mus ex longa t tribus breuibus cōstat. Secūdus ex breui t longa t duabus breuibus. Tertius ex duabus breuibus t longa t breui. Quartus ex tribus breuibus t longa.

¶Pęonia herba vocata est a ¶Pęone medico:qui eam in uenit. ¶Pęonia etiam regio est in Europa a ¶Pęone Endy mionis filio:t Epei fratre:qui victus cursu ab Epęo si/cut inter eos conuenerat:imperiū victori dedit:t in Ma/cedoniā seu Thraciam ad amnem Axium discessit. A quo ¶Pęonia regio dicta: quę postea ex regis noie Aemathia pars Macedonię:vt a qua ¶Pęones populi. Justi. lib. vij. scribit penul. cor. Sta. lib. Achil. ¶Preterit t didici quo pę ones arma rotatu. Quādoq; ¶Pęonia ponitur pro Mace donia sicut Aemathia:cuius littoris regio iuxta Strymā t Thermopontum ¶Pallene vocatur. In hac regnasse fer tur Thelegonus.

¶Pęstum:oppidum Lucanię rosarum abundantissimū: vbi ob cęli clementiā bis in anno producebantur fructus scilicet Maio t Septembri. Virgi. li. iiij. geo:. Biferiq; ro saria pęsti. ¶Huius męnia prope mare magni spatij adhuc integra viden⁹: latitudine t altitudine mirāda:a Thuscis conditum:possidoniam dixerunt:t eius sinus possidonia/tem. ¶Postea ¶Romani missis huc colonis ampliauerunt: vt ait Strabo. ¶Hinc ¶Pęstanus a.um. Ouidi. de arte. Cal/taq; pęstanas vincat odore rosas.

¶Pętus:qui obliquatis oculis in altum respicit. Hora. in Ser. Appellat pętū pater t pullū male parnus Si cui fili us est. ¶Hinc pętor familia ¶Romę cognomē sumpsit.

¶Pagus simul positę ville:hoc est rusticane dom⁹ in vnū coagmentatę. ¶Nam πάγη latine fons dicit:ꝙ circa fontes hę ponerent:ꝙ oēs eadē aqua vterēt. Scribit Cęsar ciui tatem ¶Heluetiā in quattuor pagos fuisse diuisam :hoc est in quattuor regiones quę pagatim habitabant.

¶Pagatim a duerbiū:dictū est per singulos pagos:ea for ma qua oppidatim. Liui. Templa deum: quę pagatim sa crata habebant:dirui atq; incendi iussit.

¶Paganus a pago dictus est rusticus:villan⁹ in villa na/tus:qui non nouit vrbē:quasi ex vno fonte potans. ¶Hinc semipaganus:semirusticus. Interdū pagani accipiunt p hoibus non militātib⁹:tametsi vrbani sint. Et est verbum peculiare iurisconsultorum:a quib⁹ hęc duo pūde ac cōtra/ria opponunt:miles t pagan⁹. Sue. de Augu. ¶Minarū eq tem ¶Ro. cū cōcionāte se admissa turba paganoz apō mi/lites subscribere q̄dā animaduertisset:curiosum t speculato rem ratus coā fodi imperauit. Vlpia. Est scriptū a diuo ¶Pio in eo qui cū esset pagan⁹ fecit testamētū:mox milita/re cepit. ¶Paulus. Fecit testamentū exemplo eius qui paga nus fecit:deinde militare cepit. Quare autem pagani dicā tur qui vrbani sunt:dicitur ¶Romā diuisam fuisse in trib⁹ quattuor:sicut apud Dionȳ. li. iiij. antiquitatū legit:quas pagos vocitabant:in quibus habitantes pagani dicebā tur:qui in nullā aliā habitationē transferri poterant.

¶Paganalia orum. rusticorum festa.

¶Pagasa Thessalię oppidū:quod postea Demetrias di ctum est Juxta quam ędificata fuit Argonauis. ¶Propter quod nauis longa argonautarū:pagasea nuncupat:ꝙ Ja son qui eā ędificauit fuit filius Aesonis fratris ¶Pelię regis Thessalię. ¶Hinc pagasicus sinus in Thessalia est dictus.

¶Pages cōpactio dicitur: licet vix simplex inueniat:sed composita vt compages. Lc.

¶Pago is. pepigi pactum:significat paciscor. Cice. lib. ij. ad Deren. ¶Pacta sunt quę legibus obseruanda sunt:hoc modo. ¶Rem vbi pagūt:oratione pagunt. Aliquādo signi/ficat promitto. ¶Plau. ¶Hęc tibi pacta est Lalicli filia. Ser. tamē dicit. ¶Pango vnde multi volūt venire pepigi nusq; lectum est:vultq; pepigi a paciscor fieri:sicut t pact⁹. Quo modo a placeo placui t placitus.

¶Pagina pe. cor. vtraq; pars folii:a pāgendo ꝙ in pagi/nis carmina panguntur. i. figuntur. Versus eiusdē pági vel figi cę/ris dicuntur:vel ꝙ in libris suā quaq; obtineant regionē:vt pagi. ¶Hinc fiūt cōpagino p coniūgo:ꝙ paginę simul cōiū guntur. ¶Paginula diminutiuū. Cice. ad Atticū. Si ꝙ idē quod nescio an sit:vt non minus longas iam in codicillo/rū factis futuroz cōsulū paginulas habeat:q̄s factorū.

¶Pagurus piscis est ex genere cancrorum. Lc.

¶Pagyris nomē fluuij t nomen ciuitatis :a qua ¶Pagy/ritę populi. Quidam tamen pacyrim dicunt.

¶Pala instrumentū rusticanū:vulgo notū. Et instrumen tum quo panis in furnū mittit t extrahit:nec non ventila brū. Itē quoddā ignis receptaculū. Itē palę dicunt dorsa dextra lęuaq; eminētia membra. Itē ¶Palę: vt ingt Stra. minores auri purgatoris massulę t vtiq; nō maiores seli/bra. ¶Pli. li. xxxiij. Expuit eris pala q̄dā:b ē qđ greci ¶Psę gma appellāt. Idē li. xxxij. scribit palacas appellari mas/sas auri in putēis reptas:decē t ampli⁹ librarū pōdere:q̄s alij palacranas vocāt:sicut id quod minutū est balancē.

¶Palla pallę p duplex ll est honestę mulieris vestimentū hoc est tunicę pallū qđ palā t foris est ad vestigia vsq; de missum. Virg. ¶Pro lōgę tegmine pallę Tyrrhidis exuuię p

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dorsum a vertice pendẽs. Plau. in mene. Pallã ad Phrygionẽ fert confecto prãdio. In Gallia tamẽ viri quoq; palla vtebant. Vnde Mar. Dimidiasq; nates gallica palla tegit. Et ab irrugatione & mobilitate dicit palla quę est circa finẽ hmõi vestiũ. ἀπὸ τοῦ πάλλεσθαι. Est etiã hoc noie vbs Ptolemęo teste: a latere meridionali Lor: sicę.

Palaca & palacrana pro auri massa sumi solent.

Pallace: grẽcũ est & significat concubinã. Cũ dicimus. Hęc est pallace mea.

Palã aduerbium ad oĩa refert: & significat manifeste: & corã plurib⁹. Lor: ad personas tñ. Terẽ. Si falsum aut si ctũ cõtinuo palã est. Hinc fit Propalã eiusdẽ significationis. Al q; ppalo as. p manifesto seu apio. De qb⁹ infra.

Palam quęstũ facere dicitur non tñ ea quę in lupanario se prostituit: sed etiã si qua: vt solet i taberna caupona vel qua alia domo: pudor suo non parcit.

Pallacana cepę gen⁹ est: cui acutus sapor est & lachrymosus. a nõnullis Genon dicit. Lc.

Palliũ dictũ est: q palã sit & foris. Sub eo enim tunica sumebatur: longe lateq; diffusum: & viris mulieribusq; cõueniens: ppie autẽ grẽcus habitus. Vnde palliati grẽci dicti sunt. Et comędię pallitatę: quę scriptę sunt fm ritus & habitus hominum palliator: grẽcor: ũ. Authores Donatus & Diomedes.

Palliat⁹ a. ũ. pallio indut⁹: & pallio cooptus. Aug. lib. x. cõfes. Inest animę vana & curiosa cupiditas noie cognitionis & scientię palliata. Apul. Nec palliari tã apta res põt.

Palliolũ diminutiuũ: breuius pallium: siue linteũ ad caput tegendum. Iuue. Cultam palliolo mulier nempe ipsa videtur. Hinc palliolatim. Plau. Palliolatim amictus sic incessi ludibundus.

Palliolatus huiusmodi palliolo indut⁹. Sue. de Claud. Palliolatus nouo more prędedit. Mar. Hãc volo quę facilis: quę palliolata vagatur.

Palliastrũ: rude ac vile palliũ. Apul. Ecce Socratẽ cõtubernalem meum conspicio: humi sedebat scissili palliastro semiamictus.

Palus pali: notę significationis habet p. i. p. o. Tibull. Hic docuit tenerã palis adiũgere vitẽ. Palus ꝙo paludis p loco aquoso: habet primã cor. De quo infra.

Palo as. sepio: tẽdo: & quasi palis munio. Colu. lib. xii. Vt vitis palẽt & capite ten⁹ alligẽt: & iuga vineis imponãtur: & capistret. Et palare vagari errareq; Vnde & dispalare qđ est dimidere. Sisen. Dispalati ab signis digressi oẽs

Palor: aris. passim vagor: sicuti faciũt qui (ac dissipati. lento gradu disperiq; labruscas quęrũt. Liui. li. j. Raptim & ad hos Romana legio ducta palãtes in agris oppressit. Idem li. v. Jam obsidionis tedio victi abscedũt: vagiq; p agros palant: cibis vinoq; raptim hausto repleti. Hoc ꝙbũ a palã quidã deduci existimãt. Alij a palis castrorum: hoc est fudib⁹: modo huc: modo illuc translatis. Dicitur & palo as. in hac significatione.

Paludapium apij species circa aquęductus & in paludibus nascens. Lc.

Palatim aduerbiũ: significat passim vagãdo. Liui. lib. v. Tusculum palatim fugerem.

Palata ficus inter palas compressa. Hiero. lib. ij. Reg. Apparuit sibi puer miphiboseth in occursum eius cũ duobus asinis qui onerati erãt ducentis pambus & centũ alligaturis vuę passę & septem massis palatarũ.

Palat⁹: oris cęlũ: q labijs dentibusq; quasi palis munitus sit. Aug. sup Jo. Quo auidas fauces habere debet: vñ optare: vt san⁹ sit inde palat⁹ ita indicãdi. Dicit & palatũ Col. li. viij. Sed etiã si palatũ atq; lingua cõcolor lanę est.

Pallas antis. nomẽ filij Euandri: & nomẽ gigantis.

Pallantias (vt Callimachus refert) lacus est alio noie Triton: ex quo Palladem genitam volunt. Lc.

Pallas adis. dea dicta q Pallantẽ gigantẽ interfecerit cum prius Tritonia vocaretur a Tritone palude vbi primum visa est: vel a πάλλω vibro: quatio: eo q hastam vibrare ꝙsueuerit docueritq; quoniã belli dea est. Hęc dicta est bellona: q bella inuenerit. Et Minerua q vim minuat vel q neruos imnuat ob studiorũ labore. Hã dea artium & sapientię est: q de capite Jouis nata est. Sed q dea est artũ & ingeniij: ideo ista fingunt. Nihil est enim excellẽs ingenio: qppe quo regunt vniuersa. Virgi. Pallas quas cõdidit arces Ipa colat. Hęc Jouis filia sine matre fuit. Nã Juppiter cũ videret Junonẽ sterilẽ esse: percusso capite emisit Palladẽ armatã. Pallas etiã nomẽ paludis ẽ i Africa

Palladiũ palladis simulacrũ qđ Romę i ęde vestę fuit

Palladius a. um. quod est palladis. Vnde palladũ fuit Romę quod erat propinquũ templo⁹ Palladis.

Palladius nomẽ viri ppriũ q de agricultura scripsit.

Palatiũ mons Romę appellatus est: q ibi in palatio pecus pascens balare consueuerit. Sic enim vox eius animalis exprimit: quasi balatiũ. Vnde Ennius balatiũ appellat. Vel a palo as. quia ibi palare. i. errare pecudes solent. seu q palantes Arcades cum Euãdro ibi cõsederũt. Nã ante Romã ꝺditã possessum atq; habitatũ fuit: aut ab Arcade Euandro: aut aboriginibus: qui ex palatio oppido agri Reatini venere: & cum Euandro habitauere. Alij a Palantia Latini matre quę ibi habitauerit: palatium dictũ volunt. Alij a Pallante Euandri auo. Alij a filia Euãdri palantia ab Hercule vitiata: & postea illic sepulta. Vel certe a pallãte ei⁹ filio illic sepulto. Alij ab Pale pastorali dea nomen inditũ autumãt. Palatiũ etiã dicit domus imperatoria superba: amplaq; a Pallante gigante: qui primus palatiũ ob imaginẽ sui fecisse dicitur. Aut fm Plin. a palanteo Arcadię oppido. Siue vt Cyrillus author: grecus refert: a Palatio monte. Huius ꝺominis prima syllaba indifferenter ponit. Ouidi. de arte. Illic quas tulerant nemorosa palatia frondes. Mart. Inde sacro veneranda petes palatia clivo. Et palatiũ dicta fuit vbs Diocletiani quã nũc nantę Spalatũ vocãt. Euse. i Chronicis. Diocletianus haud procul Salonis in villę suę palatio morit.

Palanteũ vbs in Palatino monte: a Palante Euandri proauo. Vnde Virg. lib. viij. Arcades his oris genus a Palante profectũ. Qui regem Euandrũ comites qui signa secuti Delegere locũ & posuere in mõtibus vbẽ Palantis proaui de nomine Palanteum.

Palatinus a. um. Vnde Palatin⁹ deus: & palatin⁹ mõs dictus est: sup quo primo Roma edificata fuit: & in eo reges primo: deinde consules: postea impatores maiore ex parte sedẽ habuerũt. Et palatini qui & palãtes sunt: q cum Euãdro venerũt & aborigines cõsederũt in ꝗrtę regionis palatio. Sz hos alij dictos a palãtia Latini vrbe putant.

Palatualis flamen dictus est q ad sacrificandũ ei (re. deo cõstitut⁹ erat: in cui⁹ tutela palatiũ esse putabat.

Palatual: sacrificiũ qđ fiebat Romę in mõte palatio

Palantina regio Romę cuius Arcades duce Euãdro. palantes authores extiterunt.

Palantia oppidum. Vnde & palantini. Est & nomẽ fluminis in Calentino littore.

Palęmon marinus deus: latine portunus: q portubus pręsit. De quo in dictione Portunus. Archias autẽ in epigrãmatis. τέσσαρες ἐσὶν ἀθῶνες ἀν᾽ Ἑλλάδα πέσαρες ἐχοι. οἱ δύο μὲν θνητῶν οἱ δύο δ᾽ ἀθανάτων. Λικυοίδαο. παλάμονος. ἀρχεμόροιο ἄθλα λεγῶν κτίνος. μῆλα σέλινα πίτυς. Id est quattuor: sunt per grẽciã certamia sacra: duo mortalibus: & duo immortalibus Joui & Phebo: palęmoni & archemoro: prędia ꝙo illorũ oleastrũ apiũ & pinus: q fic carmine efferuntur. Quattuor arginis certamina sacra ferũtur Bina hominũ natis cęlitibus. Phębog; ipiq; Joui Archemoro & parua Melicertę. Poma: Oleastra: Apium: pinia: pinus erant. Est & nomen propriũ Grãmatici Vicentini. Cuius tanta fuit arrogantia: vt secũ natas & perituras literas diceret. Atq; de se diuinasse Virgi. cum dixit. Tantũ vicine Palęmon.

Palęstina: prouincia Syrię: Arabię cõtermina: a philistim vbe Metropoli in ea: vt ingt Pli. lib. v. Iam & Ie-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rodotus ſyriā alterā paleſtinā. In ea quinq; ciuitates cō
tinebant. Gaza: Aſchalon: Geth: Acaron et Azotū. Eſt
et altera paleſtina ppe Phœaciā de qua Luc. lib. v. La/
ra paleſtinas vndis confixit arenas.

Palen dicimus luctā vnde paleſtra de qua hūc. Lc.

Palepaphos cypri vrbs Veneri ſacra. Lc.

Paleſcamāder fluui⁹ in troade i ppontidē pfluēs. L.

Paleſtra luctatio ab πάλιμ. iterū παίω. ferio percutio.
Vel ἀπὸ τῆς πάλης .i. a motu vrnę. Nam ducti ſorte lu/
ctant. Verg. lib. vi. Pars in gramineis exercēt membra
paleſtris. Paleſtra etiā dicit domus lenonis qua eſt ex/
ercitus amator aſſiduꝰ. Teren. in phor. Eccū a ſua palę
ſtra exit foras. Vnde Vict. lib. v. docet quomodo palę/
ſtrę ſint edificandę. (exercet.

Paleſtrita paleſtritę. penulti. corr. qui ſe in paleſtra

Paleſtricus. a. um. quaſi ex vſu paleſtrę. habet penu.
cor. Paleſtricus ſubſtantiū idem quod paleſtrita. Affra.
Depellis mihi manum per paleſtricos.

Pales paſtorum dea vel pabuli. Hanc quidā Veſtā.
qdā deū matrē appellant. Vir. Te quoq; magna Pales.

Palilia vel parilia. eius deę feſta l in r mutata dicūtur
hęc a paſtorib⁹ in agris ſiebāt. xi. Cal. Maij q die Ro/
mulus vrbē fundauit ad lupos arcēdos morboſq; a pe/
core pellendos: ſeu pro partu pecoris. Prop. li. iiij. Vr/
bi feſtus erat dixere palilia patres. Hic primus cępit mę
Palea a palam ſeu a pabulo dicit. (nibus eſſe dies.
Nā ea ſola primū in paſcendis aīalibus prębebat. Quo
ſane vocabulo non pprie culmi ſed folicula ipſa granu
lorū cōprehendunt. Virg. lib. i. Ge. Surgentē ad zephy
rū paleę iactant inanes. Col. li. vij. Minus cōmode tue/
mur armentū paleis quę vbiq; et quibuſdā regionibus
ſolę preſidio ſunt: et ꝓbant maxime ex milio: tū ex hor/
deo. inox ex tritico. Idem. Oportet ſabam maturā con/
terere et paleas eius diligenter recondere. Notandum ꝓ
Seruij ſententia paleam ſingulari numero dici cōtra ar
tem. Nā quę ex pluribus conſtāt ſunt tantū numeri plu
ralis: vt cancelli: bigę: ſcopę: licet abuntant poetę. Virg.
Nequicq; pinguis paleę teret area culmos.

Paleatus. a. ū. qđ eſt factū ex paleis. Col. li. iij. Quic
qd inſerueris libro ligato luto ſubacto: paleato oblini/
to plagā et alligato: ne aqua ventuſue penetrare poſſit.

Palearia: pelles dependentes ex gutture boum: dicta
quaſi pellearia. Virg. li. iij. Geo. Et crurū tenus a men/
to palearia pendent. Huius noſtratiuus ſingularis eſt pa/
lear. Item palearia vbi condunt paleę: ſicut ſenilia vbi
ſenū reponit. Cuius ſingularis eſt palearū. Col. De ſtru
ctuaria ſenilia palearia q; apothecas et horrea.

Palfurius Sura orator et cauſidicus fuit: ſępe etiā de
clamauit: Martialis et Luciani amicus. Sed ob ſuſpitio
nē qꝫ cū Titellianis ſenſiſſet ſenatu a Domitiano fuit

Palici dicti ſunt quaſi paliſci. hi gemini (amor⁹. Lc.
fratres Iouis filij et Thalię nymphę fuerūt: ſiue vt alij
volunt Aetnę q cū Junonis irā metueret: orauit vt terra
dehiſcens illā abſorberet: et ita factū eſt. Sed cū tempus
maturitatis infantium quos aluo geſtauerat aduenīſſet:
rurſus terra hiās duos infantes ex puellę aluo emiſit: ap
pellatiq; ſunt Palici qꝫ πάλιμ .i. rurſus hiāte terra emer
ſiſſent. Lc.

Paliſcorum ſtagnum in Sicilia ſulphurei odoris.

Palillogia: latie reduplicatio. Palillog⁹. iterū collect⁹.

Palimbacchi⁹: genus pedis ex prima et ſcda lōgis et
vltima breui: vt Auguſtus. Idem Antibacchius dicit.

Palingeneſia: latine dicitur regeneratio. hoc eſt redi/
tio poſt tęp⁹ aīarū in corp⁹: qđ fuit Pythagorę dogma.

Palinodia. contrarius cātus: et dici poteſt recantatio
ſiue retractio. ὠδή. eſt enī greci cantū dicunt: πάλιμ rurſus
Cum male de aliquo ſcribentes: deinde reſcribentes be
ne de eodem ſcribimus quaſi dicendi mutatio.

Palimpeſtus: mębrana iterū abraſa. Li. Treba. Nā
quod in Palimpeſto: laudo equidē parſimoniā: ſed mi
ror quid in illa chartula fuerit quod delere malueris q̄
hęc ſcribere: niſi forte tuas formulas. Iureconſulti dele
titiā vocant. Nā abraſis priorib⁹ literis reſcribit. Ulpi.
Chartę apellatio ad nouā referꝫ et ad deletitiam.

Palus: dis. eſt vbi paululum aquę in altitudine et pa/
lam latius diffuſa: quę etiā quādoq; ſiccatur. cuius pri/
ma breuis eſt: et ſcda indifferēs: q̄q; in gtō creſcat. Virg.
lib. iiij. ge. Locyti tardaq; palus inamabilis vnda. Hor.
Regis opus ſterilisq; diu palus aptaq; remis.

Paluſter. is. et Paluſter. a. um. quod eſt ex palude.

Palamedes nomē Nauplij Eubęę regis q̄ qui Vlyſ
ſis fraude a grecis interfectus fuit. Hic ferē troiano bel/
lo quattuor literas inueniſſe. ſ. ξ. θ. φ. χ. Prętera ordinē
aciei, dationem ſigni teſſeras: hoc eſt ſymbolū bellicū et
vigilias inuenit. Hinc a poetis palamedis aues grues di
cunt. Martī. Turbabis verſus nec litera tota volabit:
Vnam perdideris ſi Palamedis auem.

Palāgę Greci phalangę dicūt: ſunt ligna teretia qua
lia ſūt q̄ nauigijs dū ſubducunt ad littora: aut ad mare
trahunt ſupponi ſolent. Vide in dictione Phalangę.

Palango. as. onus aliquod huiuſmodi ſuſtibus trah/
ſueho. Var. Cū pęnus in fretū obuiā veniſſet noſtris et
quoſdā cępiſſet: crudeliſſime pro palangis carinis ſubij
cere: quo metu debilitaret noſtros. Affra. Et capream
vnam ſemilaceram quaternā ſimul palangebant.

Palanęę idem ſignificat quod phalangę.

Pallene: ciuitas a Pallena Sithonis filia et γυνὸς Le
ti dicta: quā alij Macedonię: alij Thracię aſcribūt ob
regionē vicinā vbi gigantū bella fuiſſe memorantur.

Palinurus Sicilię promontoriū haud lōge ab Helia: q̄
poſtea velia dicta eſt: in quo Palinuri gubernatoris na
uis Aeneę tumulus eſt: et ab eo locus nomē ſortit⁹ eſt. Di
cit aūt palinurus bis meiēs. πάλιμ enī iterū: οὖρος vrina.
Mar. Minxiſti Pauline ſemel currente carina: Deiere
vis iterū ſic palinurus eris. i. vocaberis bis meiens.

Paliur⁹: herba ſpinoſa et aſpera. Vir. Carduus et ſpi/
nis ſurgat paliur⁹ acutis. Eſt etiā nomē arboris in Afri
ca ſuauē fructū faciētis q̄ vina cōmendant. Et nomē pa
Pallor: quaſi pellis liuor. a q Pal/ (ludis i Africa.
lidus. et diminutiuum Pallidulus.

Pallos a motu cordis dicitur.

Palleo. es. pallui pallidus ſum. a quo palleſco palli/
dus fio: Augu. lib. viij. con. Jactat tempeſtas nauigātes
minaſq; naufragiū: oēs futura morte palleſcunt. Huius
compoſita expalleo. a quo expalleſco valde pallid⁹ fio.
Plaut. in. Cur. Viden vt expalluit? Impalleo: a q Im/
palleſco quod eſt intus vel valde palleſco. Perſius. At
te nocturnis iuuat impalleſcere chartis.

Palma dicit planū illud et ex parte cōcauū man⁹ qđ
in digitos deſinēs decore patet. Vnde et ꝓ mēſura ponit
ſicut palmus: ab huj⁹ ſimilitudine arbor quoq; illa no/
bilis palma vocat quā phœnicē vocam⁹: q̄ comā in ca/
cumine habeat circū extēſam et ramos in digitorū mo/
dū ptenſos. Vnde et gen⁹ earū caryœas dactylos. hoc eſt
digitos vocam⁹: q̄n digiti videant. Hęc arbor in Italia
ſterilis eſt: i maritimis hiſpanię fructū fert ſed imitē: dul
cē in Africa: ſed ſtatim euaneſcentē. Cōtra aūt i oriēte et
ex his vina: alicubi etiā panis et pluri⁹ quadrupedib⁹
cibus. Nō cedit pōderi: ſed ſurgit aduerſū pōdus. Ideo
victoribus tradit pmio: q̄ nō ceſſerit ſed ptinaces in bel
lo pſiterint. Vnde et ponit ꝓ victoria. Pluta. in certami
nib⁹ palmā ſignū eſſe placuit victorię: q̄n igenij eiuſmo
di lignū ē vt vrgētibus opprimētibuſq; nō cedat. Itē pal
ma cauſa certaminis dicit. Tere. i Phor. In medio oīb⁹
palmā eſſe poſitā. Itē palma vt docet Ser. li. xi. en. ſigni
ficat togā quā merebant ij qui de hoſtib⁹ palmā depor/
taſſent: hoc noīe eſt etiā vrbs vna e duab⁹ q̄ in vna gym
naſiarum ſunt conditę ad occaſum ſita: vt inquit Stra.

Palmeus. a. um. quod eſt ex palma arbore. Col. lib. o
vi. Columella bethycę prouincię ſeu ortu caniculę

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

palmeis tegetibus vineas adumbrabat.

¶Palmosus.a.um.quod est palmis abundans. Virgi. lib.iij. ¶Palmosa salinis.

¶Palmata seu palmaris vestis:a palma ꝑ victoria: dicta ꝓprie triũphantiũ fuit: quã merebant hi qui de hostibus palma reportassent. Auso in panegy. ¶Palmata vestis vt in pace consulis est:sic victoria triũphãtis. Sidonius. ¶Post palmẽ palmata venit. Alij a latitudine clauorũ dictã volunt palmatã:quę nũc a genere picturę picta appellat. ¶Par. ¶Palmateq; ducem sed cito redde togę.

¶Palmãr̃e facinus:quod est dignum palma.

¶Palmus mẽsurę genus. Et est duplex.maior:ꝛ minor. ¶Maior digitorũ.xij. Græce Spithame vocatus. ¶Minor digitorũ.iiij. ¶Palestes græce dictus. Dicit etiã ¶Palmum neu.gene. Vict. lib.ij. Dorcon aũt græci appellãt palmũ q̃ munerũ datio græce dorcon appellet. Jd aũt spargitur per manus palmũ.

¶Palmariũ:quod est palma dignũ. Te.in Eu. Jd vero est qõ ego mihi puto esse palmariũ. Do. ¶Palmariũ palma dignũ. ¶Palmariũ etiã dicit quod est palmi. Colu. li. ix. Per spatia palmaria modicis foranc canis. Jdẽ lib. xij. Spici vlpici inter palmaria spatia disponendi sunt.

¶Palmaria insula est vltra Tyberina ostia in mari Tyrrheno. Var. lib.iij. de re rust. Hoc ita fieri apparet in insulis propinquis ¶Ponti ꝛ ¶Palmarię ¶Pandatarię.

¶Palmipedalis:mẽsura vnius pedis ꝛ palmi. Col. li.iij. Mã in cliuosis vbi terra decurrit põt malleolꝰ palmipedalis deponi. modũ palme ꝓtenta est. Vir. lib.v. Et lęuas stringat sine palmula cautes. Sũt ꝛ palmulę fructꝰ palmę q ꝛ dactyli ꝛ Scãdalides ꝛ ¶Margaridę ꝛ Careotę ꝛ Careotides ¶Plinio teste:dicuntur.

¶Palmipes:planos ꝛ ad palmę similitudinẽ habẽs pedes. Vnde anseres ꝛ oẽs fere aquaticę aues palmipedes dicunt. ¶Pli. Aut in ¶Palmidũ genere sunt vt anseres.

¶Palmes.itis.sarmentũ vitis ꝛ aliaꝝ arborũ:qm̃ palmites in modũ palmarũ humanaꝝ virgulas quasi digitos habent. Et palmites dicunt vnde erũpit vua.

¶Palmo.as.manus alligo. Col. li.xij. Cętęꝫ palmare.i. manꝰ alligare hoc tpe nõ expedit. Jn alia significatione accepit Quint. in decla. cęci. Dęterea cũ manꝰ ex q̃ palmare vestigiũ põt:plicek in capulo. Et post. Tuus aũt q palmatus est paries vestigiũ eius partis ostendit. ¶Huius cõpositũ est Depalmo:qõ est palma ꝓcutio. Bel. Js pro delectamẽto habebat hois liberi manus scite palma verberare:eũ seruꝰ sequebat crumenã plenã assiũ portitas ꝛ quẽcũq; depalmauerat nũerari statim secundũ. xij. tabulas vingintiquinq; asses iubebat.

¶Palmirena regio Syrię i qua metropolis est ¶Palmyria.in qua regnauit Zenobia mulier eruditissima.

¶Palpo.as. ꝛ palpor depo.ꝓ leuiter blande ꝛ q̃si tentãdo tãgo. Vnde ꝛ ꝓ adulari frequẽter accipit. Hinc. ¶Palpator ꝓ adulatore. ¶Plautus. Vt palpator nullus est qm̃ occępit blãdior. Regitq; interdũ actũ: interdũ datiuũ. Hor.in Ser. Cui male si palpere recalcitrat.id est si adulleris vel blãdiaris. Juue. actiue posuit:cũ ait. Quẽ munere palpat Carꝰ. ¶Huius cõpositũ Expalpo: qõ est elicio.

¶Palpo palponis: q ꝛ palpator ꝓ adulatore ꝛ blando

¶Palpito.as.frequentatiuũ leuiter ac frequẽter (hoie. Noueo. Hier. li.ij. Re. Lũq; adhuc palpitaret hęrens in quercu. ¶Pli. ¶Palpitat certe cor: ꝛ quasi alternatim mouet. Juue. Vt semel atq; iterũ super illam palpitet.

¶Palpebręꝫ pe.cor.capilli quos in genis homines vtrinq; habet:a palpitando.i. tremẽdo. vel a palpãdo. i.prętentãdo. Ob id enim natura palpebras homini dedit:vt vallũ quoddã visus esset: ꝛ ꝓminens munimentũ circa occursantia animalia:aut alia fortuito incidentia.

¶Palpum nonnulli pro blanditijs vsurparunt. Lc.

¶Paludamenta sunt insignia ac ornamenta militaria Jdeo cũ ad bellũ exit impator mutata veste dicit ꝓficisci paludatus. Liui. Cũ paludatis lictorib⁹ ꝓfectus ab vrbe Brũdusiũ venit. Hier. ad Exuperantiũ. Quis nõ diligat eũ qui sub paludamẽto ꝛ habitu militari agat opera ꝓphetarũ:ꝛ exteriorẽ hoiem aliud ꝓmittentẽ vincat interiori hoie q formatus est ad imaginẽ creatoris? Dicta paludamẽta q̃ ꝓspiciunt illi qui illa habẽt:ꝛ siũt palã:vt inquit Var. Jnuenit etiã paludamentũ dici de veste muliebri. ¶Pli. Nos vidimus Agrippinã Claudij principis sedẽte eo ad nauale prælij spectaculũ assidentẽ:indutã paludamẽto aureo texili sine alia materie.

¶Palũbes tã masculini q̃ fẽmini gñis iuenit. sylvestres colũbę sunt:q̃ i arborib⁹ sepibusq; nidificãt. Vir. Raucę tua cura palũbes. Luc. ¶Macrosq; palũbes. Dicit ꝛ palũbus ꝛ palũba. Horũ duo sunt genera. Vnũ torquatis a torque quo insignit. ¶Par. Jnguina torquati tardãt he betãtq; palũbi. Nõ edat hãc volucrẽ qui cupit esse salax. ¶Prop. Sed cape torquatę Venus o regina palũbę. Alterũ genus quod vinaginẽ dicunt ab vsu labruscę. A palũbus sit ¶Palumbinus.a.um.

¶Palumbula diminutiuũ a ¶Palumba. Ec.

¶Palũbarius accipitris genus palũbes pręquẽtis. Lc.

¶Pammysus Thessalię fluuiꝰ: dictus quasi totus odiosus ob damna quę agris inferebat. (cus.

¶Pamphilus pe.cor.latine dr̃ totꝰ amor:vel oĩbus amicus.

¶Pamphilia regio in minori Asia inter Liciã ꝛ Syriam. Vnde ꝛ mare pamphilicũ.dicta quasi tota frõdosa. Hęc tota montana ex Tauro in mare pcũbit. Jn ea:vt ¶Pompo refert:est fluuius ¶Melas nauigabilis ꝛ Eurymedon:apud quẽ Cymõ Atheniẽsis ¶Persas nauali pugna

¶Pãphagi:ethiopę popli oĩb⁹ reb⁹ vescẽtes. (supatu.

¶Pãpinus pe.cor.a Virg.gñe masculino ponit.a Var. frequentius fęminino. Et significat foliũ vitis seu ramusculũ virentẽ. Vir. Heu maletũc mites defẽdit pãpinus vuas. Apud Colu. ponit pro quadam arboris genere. Virgi.genus non discreuit.

¶Pampino.as.pe.cor. ¶Pãpinos decerpo:vel a sarmẽto coles q nati sunt de his qui plurimũ valẽt: ad secũdũ nõnunq; etiã ad tertiũ relinquo: reliquos decerpo ne re lictis colibus sarmẽtum nequeat mĩ.istrare succũ. Col. li:iij. Cũ cõprehenderint identidẽ pãpinent ne plura sarmenta q̃ debent excrescant.

¶Pampinariũ palmes q vt ¶Pli. ingt:e duro exit:materi amq; in ꝓximũ annũ ꝓmittit: siue cõgeries virentiũ ramusculorũ. Col. lib.iij. Vitiosissima est eorũ agricolarũ opinio qui minimũ referre credũt quod vuas sarmentũ habuerit:oũ ex vite fertili ligat:ꝛ nõ ex duro truncoenatum quod pampinarium vocant.

¶Pampinarius.a.ũ.quod est ¶Pãpini. Col. li.v. Ne aut pãpinarius palmes internatus aut verrucę similis furũculus relinquat. Et li.iij. Ne pampinariã virgã deplan

¶Pampineus.a.um.idẽ quod ¶Pãpinarius. Vir. (tet. Liber pampineas inuidit collibus vmbras.

¶Pampinosus.a.um.quod ¶Pampinis abundat. Col. lib.vi. Et si parum ¶Pampinosa vitis est.

¶Pan apud græco significat oĩe. Quo etiã vocabulo pastorũ deus vocatꝰ est in naturę similitudinẽ formatus. Habet eñ cornua in radioꝝ solis ꝛ cornuũ lunę similitudinẽ. Rubet eius facies ad ętheris imitationẽ. Jn pectore nebridẽ habet stellã ad stellarũ imaginẽ:pars eius inferior hispida est ꝓpter arbores: virgulta: feras:capinos pedes habet vt ostendat terrę soliditatẽ. Hic Demogorgonis filius credit fuisse q fistulã cõposuit septẽ imparibus calamis simul cõiunctis ꝓpter harmoniã cęli. Huic Arcades eũ colũt:vniuersę materię dñm appellãtes. Ch a græcis ¶Pan appellat. Jtẽ ¶Pan latine incubꝰ dicit. Jn cubi vero sunt nocturna phãtasmata mortalibus terrorem incutiẽtia. Sed Alcęus poeta mirabiliter describit

ἔμπνει πὰρ λαξδισὶν ὀρεί βατα χέιλεσί μουσάρ ἔμπνει ποιμε
νίω τεχπόμενος Δόνακι ἔυκε λάδω σύριγγι χέωρ μέλος ἐκ δὲ
σπνω δοῦ κλάζε κατιθύνων ῥήματος ἀχμονίκῃ ἀμφι σοὶ γύ

ἁδιο κατὰ κρότον ἔνθεον ἴχνος ἐκσείσθω νύμφαις ταῖς Κεμεθυδρίαισιν. Id est infundit Pan laribus cacumina montiū labijs musarū pastoralis tibia oblectat⁹ beneso nāte fistula fundens melos ex cōcentu vero fregit guber nās verbi harmonia de tuo vero rythmo secundū plau sum diuinū vestigiū rumpat his nymphis aquatilibus.

Panaces.pe.co.r. Panax herba cui⁹ succus opopa/nax vocat ἀπὸ τοῦ πάντα ἀκέιν. hoc est a sanādis oibus morbis. Pli. Panaces ipso noie oim morborū remedia pmittit. Col: Panax vtroq; tēpore leni r subacta terra rarissime differitur. Hinc deducit παναάκεια. Luc. li. ix. Et panacea potens r thessala centaurea. Virg. Ambro/sios succos r odoriferam panaceam

Panętius nomen ppriū philosophi Rhodij stoicę se/ctę: quasi totus moralis Scipionis ꝓceptor. quē imitat⁹ est Ci. lib. de offi. Hic scripsit q vita hoim ex improuiso assidua r ppe quotidiana pericula ferri ad quę cauēda oportet aio semp esse intento: vt sunt athletę. Sicut enī illi in certamine athletico caput manib⁹ oppositis qua/si vallo ꝑmuniūt: ita aīus sapientis aduersus petulantias iniuriaꝝ ictusq; fortunę debet esse erectus: arduus: sept⁹: ne q̄ in re repentina incursio imparatis ꝓtectisq; nobis

Panageus dicit q̄si totus ex terra ob fertilita (oborian. tem. Est enī Thracię pmontorū Bessis finitimum. Lc.

Panagron retis genus q omnia capiat a πᾶν r ἄγρα.

Panagios: latine sanctissimus: quasi totus sanctus.

Panarethus pe.co. dici potest oim virtutū cōtinens. πᾶν enī totū significat ἀρετὴ virtus. Mar. Arguto madi dus pollice Panarethus. Hic. Ferk r panarethos Jesu filij Syrach.

Panegyris: cōuentus: nūdinę: festiuitas: ab πᾶν r ἀγύ/ρω. hoc est ab oibus rebus mercādis. Unde Panegyrici sunt sermones laudatiui qui incōuentu populi r sacris celebritatib⁹ habent: quales sunt ꝙbus diui imperatores laudant. Et Panegyricon tertiū dicēdi genus: quod la/tini demonstratiuū dicunt. (est ętolię altissimus.

Panętolium: quasi totam continens Aetoliā: mōs

Panathenea: cōmunis celebritas. Ludi gymnici in ho norē Mineruę athenis celebrati. Primus thesē⁹: author Plutarcho istituit Panathenea. Nā greci ἀθηνᾶν vocāt: quā nri Mineruā nūcupauerunt. Euse: Agon gymnic⁹ quē Panathteō vocāt Athenis act⁹. Hinc Panathenai

Panathenaicon genus vnguēti: quod vt (cus liber. Plini. lib. xiij. inquit: Athenę obseruanter obtinuere.

Panurgus: astut⁹ q̄si rex oim experientiā hīs: a q̄ Pa nurgia astutia. Pla. isthęc panurgia tete i pistrinū dabit

Pāchaia q̄si tota dehiscēs: regio arabię tota arenosa: i qua arbores sponte natę tus emittūt. Vir. Totaq; turife ris Pāchaia pinguis arenis. Ser. scribit Panchaiā ara biā r Sabeoꝝ gentē eandem esse apud quā nascit tus.

Pāchaij populi: q vt Pom. refert deserta Sabeę habi tāt: qui r ophiophagi vocant q̄a serpentibus vescant.

Pancarpię: corone ex varijs florū ḡnibus factę r pene

Pancratiū quasi oia potēs: ludus gymnicus (oīb⁹. quinquercio cōstans: a q̄ Pancraciastę dicunt qui hoc ludo excellunt. Prop. Vulnerulentaq; ad extremas dat fœmina metas. Et patitur duro vulnera pancratio.

Pancratiastes certator r victor pancratij. Bel. lib. iij. Diagoras filios tres habuit: vnū pugilē: alterū pancrati asten: tertiū luctatorē. Idem significat pancratius pācra tia r pancratiasta. Sene. li. v. de beneficijs. Lacedęmo/nij vetāt suos pancratios cestu decernere. Bel. Oportet aio esse intento vt sunt athletarū qui pancratię vocant: qui ad certandum vocati ꝓiectis alte brachijs consistūt: r os suū manibus oppositis quasi vallo ꝑmuniunt. Pli. li. xxxv. Myron fecit delphicos pentathlos pancratia/stas. Quidā ita distingūt inter pentathlū pancratiū r pe/riodovictorē: q plus sit pancraciastēn esse q̄ pētathlū: r plus periodovictorē esse q̄ pancratio. Pētathlos est q ḡnibus illis gnoꝝ certat: pancratiastes q certauit r vicit.

Periodovictor: vt Fes. inquit: qui sacra grecię certami/na obiuit r vicit Nemeęa: Pythia: Isthmia, Olympia.

Pandecta nomen compositū a πᾶν quod est totum r participio huj⁹ verbi δέχομαι quod est capio quasi oia intra se cōprehendens: volumen aliquod vniuersaliter continens. Unde Justinianus libros in quibus vetera iura collegit pandectas appellauit.

Pandion: ꝓprium nomen Erichthei Athenarū re/gis filij cui successit in regno. Huius filij fuerūt Progne/ r Philomela. Dictus Pādion quasi totus dios. i. totus iouis. Hinc Pandionia dicta est attica: Sidonius. Qui pandioniam mouebat orator caueam tumultuosus.

Pandochium. hospitium: diuersorium: Ca. sulum.

Pādora quasi oim dona: vel quasi ab oibus donata: vel oim rerū genere donata. Quo noie etiā dicta est gēs i cōuallibus Indię: sicut lib. vij. scribit Pli. q̄ ducētis an/nis viuit. In iuuētute capillos candidos habet: in sene/

Pandocrator vel pātocrator oipotens (ctute nigros. vel oia vincēs. Nō pigebit lectorē castigare locū in eccle/sia cantatū in hymno Alma chorus dñi. ꝛc. Uersiculus est athanatos Kyrios Panton craton ihsus. vbi legendū est pātocraton ihsus. i. īmortalis dñs omnipotens Jesus.

Panēros vide panseba stos. Lc.

Pādatharia: insula in puteolano sinu seu in mari tyr rheno: vt lib. ij. scribit Ptolo.

Pandosia ciuitas in Epyro: alia in Italia: in qua Ale xander epyrotes interfectus est. De qua Trogus. Cū in epyro esset Pādosia: r flumē Acherusiū: ignarus eandē r in Italia esse ad declinanda fatorū pericula peregrinā militiam cupidus elegerat. Pandosius Arcadię lacus.

Pangęus: quasi totus terra ob nimiā fertilitatē, pmō/torium est Thracię bessis cōterminū r macedonię cōiunctū ad cuius radices Nestus amnis defluit. Et i figrari est generis masculini. i plurali gnis neutri. Sta. Illi Pāgęa resultāt Ismaraq;. Hinc Pāgęus a. ū. vt Arua pangęa.

Panthia vxor Abradotę Susii ductoris sub Cyro maiore castissima. Clide in dictione Abradotes.

Panthaces pe.co. nomen amnis ab vsu medicinę pe corū dicti. Sed in Samo ꝓpe Calcātis r Podalirij sa/cella: vt scribit Strabo.

Pantheon templū Romę. quod: vt Dion histo:icus refert: sic dictū fuit q in Martis Veneriscq; imaginibus sub ipso tēplo cōstitutis oim deoꝝ imagines effictę erāt. Siue q templū ipsū rotundū sit cęloq; ꝑsimile. Et sic q̄ q; oim deorū habitatio censeat. Potest etiā dici panthe/on summū deorū. Nā πᾶν significat omne: quod sane in similib⁹ sępe ad summū spectare solet: r θεῶν deorū. Un Pli. li. xxxvi. Pātheō Joui vltori ab Aug: ippa factū fuit.

Pantagia ficilię fluuius: sic dictus q oia agat: qui cū plenus incedit totam pene Siciliam implet. Lc.

Panther ab Aristo. vocat aial quod Theodorus Ga/za lupū canariū appellat: diuersum a Pāthera vt ex Ga leno cōlici potest: q sic ait. Quidā adeo beluini vt leonū r pantherarū item camī r pantherū r vulpiū carnibus vescant. Hie. ad Ageruchiū sic scribit. Panther pardo si/milis ē: r est varij coloris r mitis si saturatus fuerit: r tri bus diebus dormit: post tertiū die lauat se r clamat: r sic odorē suauē emittit: r conuocat omnes feras quę odore ducunt: r est oibus feris amicus ꝓter draconē r aspidē.

Panthera penultima producta animal prorsus ferū r maculosum: quę r pardalis dicit ex πᾶν quod signifi/cat totaliter r θήρ fera. Abundat in hyrcania r Media Ho. in epistolis. Diuersū cōfusa genus pāthera camelo.

Pantholabus: omnia sumens: verna appellatus est ꝓpter scurrilitatem pluribus notus.

Pantomimus pe.pro. rerū oim imitator q in scenis p sonas per singuloꝝ actuū simulationes ostendebat. Ex πάντων oim r μίμος imitator. Est aūt Mimus sermo/nis r factorum cuiusq; imitatio cum lasciuia. Pli. li. vi. Mythicū pantomimū: hoc est fabulare quendā voca/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

uit cēū pantomimoꝝ duo sint gña Scenici ⁊ Mythici.
¶Pātrepes Scythię fluuius: sic dictus q̄ oia vertat. Lc.
¶Panhormus ⁊ pāhormū ⁊ pāhormiū: ciuitas Sicilię: dicta a nauiū expeditiōe q̄ vndiq; illuc cōueniūt. Est eni hormos portus pars. Inde nautę dicunt hormizare. i. nauē anchoris atq; retinaculis instruere quo secura sit ī portu a repentinis procellis. ¶Hinc pāhormita panhormitanus ⁊ panhormius.
¶Panomphęus Iouis epitheton. qa ab oīi lingua colat πᾶν ⁊ ὀμφὴ vox: q̄ omnium voces audiat. Ouid. lib. me. Ira ¶Panomphęo vetus est sacrata tonanti.
¶Pantheus ⁊ panthus nomē ppriū filij Otrei fratris
¶Panis ⁊ pascēdo pprietatē habet: sine q̄ (Decubę. oīb⁹ pulmētis adhiberi possit: ⁊ fere adhibeat: cū nullū opsoniū saciat insipidius. Mā pan totū dicit. ¶Panis varia sunt genera. Mā alia sunt ab opsoniis appellata: vt ostrearij: alia a delicijs: vt artolagani. Alia a festinatione vt spheuticij. Alia a coquēdi ratione: vt furnacij vel artoptici vt clibanis cocti.
¶Panis secūdarius: panis vulgaris q̄ oīm cibus ē. Sue de Au. Libi minimi erat: ac fere vulgaris. Secūdariū panē maxime appetebat. Idē. Libarius appellat panis rudis a scabricie: panis secūdo coctus quo vtuntur nautę.
¶Panifex qui panem facit: qui ⁊ panificus dicit. Unde mulieres qui panem faciunt panifices seu panificę vocant. ¶Hinc ¶Hier. in li. Re. ¶Panificas filias dixit. ¶Panificium ipsa panis confectio ⁊ actus faciendi panem.
¶Panariū locus vbi panis seruat: panis repositorium. Cui⁹ diminutiuū est ¶Panariolū. ¶Panaria ⁊ panariolos hodie q̄q; vernacula voce cistas ⁊ cistellas vocam⁹ ex viminibus factas. Sue. Sparsit ⁊ missilia variarū rerū ⁊ panaria cū opsonio viritim diuisit. Mar. Cū panariolis tribus rediisti.
¶Panisci dij syluestres quasi p diminutionē dicti minuti panes: sicut a Satyro Satyriscus inclinat. Scribit ¶Pli. li. xxxv. ¶Panisci fuisse pictū a Tauriſco pictore.
¶Pādo: is. passum ⁊ pansum supinū facit scōm Beda sup Do. Et a pane dicit: significatq; patefacio: q̄ apud veteres q̄ ope indigeret: ⁊ ad Asylū Cereris confugisset panis ei dabat: pādere itaq; q̄si panē dare. Et quia nūq; sanū talibus clauderet: pādere p aperire vsurparūt. Un mulier capillo passo dicit q̄si porrecto ⁊ sparso. Et passis manibus vt velis passis. i. diductis atq; distētis. Huic̄ composita sunt expando extra pando. a quo expassum extentum. Unde Gel. refert Cęcilium scripsisse. flameū expassum domi protulerunt. ¶Nonunq; tñ apud veteres a in e mutatur ac p eo quod est dispassis dispessis dictū est. ¶Plau. in mili. Credo ego isthoc exemplo tibi esse eūdum extra portā dispessis manibus: patibulū cum habebis. Oppando circum extendo. ¶Piero. in Exo. Velum quod ante illud oppandit. ¶Propando vltra pando. Repando a quo Repandū dicit quod retrorsum patet.
¶Pando as. incuruo. Unde pādari trabs dicit quasi ī curuari cedereq; pōderi. cuius contrariū palmę faciūt: quippe quę nō contra inferiora sed in diuersum reniten do curuant. ¶Pli. lib. xvi. At populus cōtra oīa inferiora pandatur. Facile pandatur iuglans. Hinc a Uict. arbores pandatę dictę sunt quę in ędificijs curuantur
¶Pandus a. ū. nō panditus alternitatis causa euitādę qō in pleriſq; seruat: sicut a mane matutinus nō mānui nō: a vitis vinetū nō vitetū. Est aūt pādus idē qō aptus. Var. li. ij. Se. Lancibus ⁊ pandis fumātia reddim⁹ exta.
¶Pandana porta Romę a pādo dicta: q̄ semper pateret ad res quę in vrbem ferebant. Eadem dicebat libera a libertate. ¶Pandana etiā est insula in sinu Caietano parua a cōtinēti ducētis quinquaginta stadiis distans in qua pulchre habitatur: vt Strab. inquit.
¶Pandiculor: extendo: vt faciunt qui e somno expergefacti sunt oscitātes. ¶Plau. in menę. Ego me adsimulem insanire vt illos a me absterrerē: vt pandiculās oscitat.
¶Pandiculatio oscitatio. Et pādicularis dies qui ⁊ cōmunicari⁹ dicebat in q̄ cōiter oīb⁹ diis sacrificabat. Lc.
¶Pantices fluxus ventris pinguitudo ⁊ extuberātia: q̄ vēter pandat. ¶Hodie quoq; vulgus pātices appellat in homine vētriosō. ¶Plau. in pseu. Eo vos vestros pātices adeb⁹ madefacitis cum ego siem hic siccus.
¶Panus pani ⁊ panis is. tramę involucrū quo pānī texunt: ⁊ q̄ panula ⁊ panicula p diminutionē. Luci. Foris sub geminis panus: Ab huius similitudine etiā innatus tumor sub faucibus auribusue ⁊ iguinibus panus appellat. Idē. Et laterū parotidas ⁊ panos sanat. ¶Panos Galen⁹ in species diuisit. Huius diminutiuū panellus.
¶Panicula diminu. a pano. alioqui significat comā in milio panico arūdine. ¶Pli. ¶Dēdēte e ſicearū vel roborū q̄q; ramis quę ipse vocat panos ⁊ paniculas: ⁊ aliqñ in caméta callo squamatim cōpactili: q̄ cittara Greci appellāt. Quicqd igit fublōga vel subrotūda formatum est: panicula dici fere potest. Celsus in curatione ramicis. Fascia eius rei causa fit cui imo loco pila est assuta ex paniculis facta q̄ ad repellendū intestinū qō descēdit illi ipsi subiicit. ¶Pli. li. xxvi. Brecula rosa cōuolutas habet folio
¶Pānus p duplex nn q̄ vestimur: vt pā (rū paniculas. neq; vestes q̄ sunt laneę vel bombycinę. ¶Huius diminutiū est pānīculus. Iuue. Et pānīculus bombycinus vnā.
¶Pansebastos gemma cui addita fœmdinas existimat quę ⁊ paneros dicitur. Lc.
¶Pānosus q̄ sordida veste ⁊ crasso panno viliq; optus est. Nec hoc nisi de paupere dicit. Justi. li. ij. Permutato regis habitu pānosus farmēta collo gerēs castra hostiū
¶Pannicularia Ulp. teste: dicunt ea q̄ in cu (ingrediſtodia receptus secū attulit: vt veste quā indutus fuerit q̄ ad suppliciū ducit: aut nūmos quos victus sui causa habuerit in promptu: aut leues anulos: hoc est q rē nō exte
¶Pancū genus frugis a paniculis (dūt aureoꝝ gnq; suis dictū. ¶Pli. li. xvij. paruis racemato paniculis. Lesa. panico vetere: atq; hordeo corrupto.
¶Pāneus a. um. a pānus fit. ¶Paneus p simplex n fons est sub Libano monte: in quo si qua natantia proiciant in lacum: cui phiala nomē est: cuncta reperiunt. Est etiā hoc nomine Colchorum fluuius.
¶Panicos repētinus terror: ⁊ cōsternatio dicit a gręcis. Hyginius scribit capricornū obiecisse hostibus timorē q
¶Pānuelū a pāno ⁊ voluēdo filo: su (panicos noiat. darīolū significat: vt est apud Var. li. i. de lingua latina. Hoc pannicellum dicere possumus.
¶Panope nympha marina a pspicuitate visus nomē sumens. πᾶν οὖ ὀπτῶ video. Lc. (planci qbus plani sūt.
¶Pansę dicti sunt quibus lati: ac pansi sunt pedes sicut
¶Panselinus pe. cor. plenilunij quasi tota luna. Illā σελήνη luna dicitur. Unde ⁊ proselinus ante lunam.
¶Pānonij appellant a Romanis q̄s greci pęonas latini Ungaros vocāt: q̄z fama oli formidine totā cōcussit. Italiā: tāq; eēnt bello insuperabiles. Hi trib⁹ fluuiis Drauo: Sauo: ⁊ Istro vallant. Hinc pannonicus a. ū. Sue. in Aug. Reliqua p legatos administrauit: vt tñ qbusdā pānonicis atq; germanicis aut interueniret: aut nō lōge abesset. Horū regio ¶Pānonia dicta est: regio Europęi cut ¶Pto. li. ij. scribit. Et est duplex: supior ⁊ inferior. Supior ab occasu limites habet montē Cetiū: q̄ medius est iter Noricū ⁊ ipsā ¶Pannoniā: ab ortu habet pānoniā inferiorē cui iūcta est inferior ab ortu: ⁊ sepętrione Danubi
¶Panthasilea nomē reginę Amazonū q̄ Ori (o cingithię successit. Dicta q̄si oia subiēs. Hęc prima: vt inquit ¶Plin. securim inuenit. habet ei diph. in penultima apud grecos πανθασίλεια.
¶Pāgo is. pepigi pāri ꝫ pactū: significat figo: plāto siue iūgo. Unde pactilis a pactū: qd est a pango iūgo ¶Pli. li. xxi. Sūmaq; authoritas pactili coronę. Liui. p figo posuit li. vij. Lex vetusta est pūscis literis verbisq; scripta: vt qui ptor maximus sit idibus septēb⁹ clauū pangat. fi

rus fuit lateri ędis Iouis optimi maximi. ¶Pro planto. Colu. libro. iij. Et quo vetere ſarmento panguntur tardius conualeſcũt: ſed tardius deficiũt. Idem li. xij: ¶Pal leolus q̃ recentiſſimus curioſiſſime pangẽdus eſt. Cice. Tironi p ſcribo poſui: quaſi quid ſimile plãtatiõi. In pangis aliqd ſophocleũ fac op⁹ appareat. Gel. Sic aut verſum ingt pãgis: aut oratione ſolutã ſtruis: atq; ea verba tibi dicenda ſunt: non eas fituitiones prancidas: neq; ſecutinas grãmaticas ſpectaueris: ſed aurem tuam: interroga quo quid loco cõuenat dicere. ¶Pro cano etiam ſiue narro: manifeſto: ponit: quẽadmodũ cano pro ſcribo: vt ¶Pange lingua glorioſi plium certaminis. Cõpoſita eius q̃dam ſeruãt a: vt circũpango. Vnde circunpactus p circuniunctus ¶Pli. li. xvij. Ramis terraq; circunpactis. Depango p defigo. Idẽ li. xxiiij. Quercus t olea tam pinaci odio diſſident vt altera in alteri⁹ ſcrobe depactę moriant. Oppãgo: circũpango: repãgo: a quo repages t repagula. Quędam mutãt a in i: vt appingo: cõpingo: quod eſt cõiungo. vt in Exodo. Arcã de lignis: ſethim compingite. Impingo. Vnde impages. Inter ipſa tamen tam in præterito q̃ in ſupino conuenit.

¶Papę dicuntur ſacerdotes: quemadmodum preſbyteri: hoc eſt ſeniores appellantur. (nomen a pane.

¶Pappa per duplex pp puerorũ cibus eſt deductum

¶Pape admirãtis aduerbiũ: habet enĩ in ſe affectũ verbi miror: vt pape quid video. Aliq̃n etiam indignatiõis. eſt. Terentius in Eu. ¶Pape hęc ſuperat ipſam Thaidẽ:

¶Papas accipitur p patre ſuo pro eo qui puerum alit Iuuenalis. Timidus pguſtet pocula papas. Eſt autem nomẽ venerationis a Syracuſiis tractũ: apud quos pas pater dicitur: inde per geminationem papas. (pellare.

¶Papare eſt minutis t blãdiuſculis verbis patrem ap

¶Pappare p duplex pp ſignificat cibum ſumere quod a pappa fit: qui eſt puerorũ cibus. ¶Plautus in Epi. ¶Novo liberto opus eſt: quod pappet dabĩt: præbebeo cibũ.

¶Papeus apud Scythas apellatur Iuppiter. Cc.

¶Pappus auus: nam græci πάππον. auum dicunt. Aud. ad nepotem ſuũ. ¶Pappos auiaſq; tremẽtes: Ante ferunt paribus ſeri noua cura nepotes. Vnde pappous. i. auit⁹ ¶Pappi etiã dicuntur carduorũ flores. Lucre. Teſtẽ nec plumas auiũ pappoſq; volãtes. ¶Plin. ¶Pappũ vocari ait lanuginẽ deciduã ex fructibus arborũ cõgrygię. Et pappus dict⁹ eſt Æmilius Roman⁹: cui⁹ meminit Li. xxviij.

¶Papauer genus herbę. Et albũ quidẽ ſatiuũ ſemẽ habet: quod toſtũ in ſecunda menſa cũ melle apud antiq̃s edebaſ. ¶Hoc p̃cipuũ candorẽ lina t lanę contrahũt: a q̃ toga papauerata dicta eſt a colore cãdido. Eadem toga

¶Papula puſtula tuberculũ vulgo bu (ſpiſſa dicebaſ. ſola q̃ ieiunę ſaliuę defricatione curaſ. ¶Papulis cutis exaſperaſ: t rubet: leniterq; rodit. Cer. li. iij. Be. ardẽtes papulę atq; inmũdus olentia ſudor. Celſus tamẽ libro. v. duo papularum genera ponit. ¶Huius dimi. eſt papilla.

¶Papilla parua papula. i. tuberculũ. Serenus. Excruciant turpes anum ſi forte papillę. Significat etiam mãmę capitulum vnde lac trahit: q̃uis etiam p ipſa mamma ponatur. Cer. li. xi. ¶Baſta ſub exertam donec perlata papillã ¶Hęſit. Dictę papillę q̃ſi paruę papulę: q̃ papularũ ſint ſimiles. A quarũ ſimilitudine papillę dicunt q̃ aquas fundũt. Var. li. iij. de re ru. Qui fit ſi adduxeris fiſtulã t in eã papillas ĩpoſueris tenues q̃ eructẽt aquã. ¶Papilla etiã tri⁹ Romę fuit: q̃ a genitrice vocabulũ tra

¶Paphos vrbs Cypri in qua Venus ſumma cũ (rit. diligẽtia colebaſ. Vnde ¶Paphius. a. ũ. t ipa venus ¶Pa/

¶Papillatus papilla ornatus: ſeu in (phia dicta ẽ. Cc. papillę ſpeciẽ factus. Hie. ad ¶Pãma. Quis pturientẽ roſam t papillatũ corymbũ anteq̃ in Calathũ ſundaſ oribus. Expapillatus aduſq; papillã nudatus. ¶Plau. idem connexum in humero lęuo ex papillato brachio.

¶Papilio inter vermiculos numeraſ: quo nullũ animal imbecillius eſt. Col. li. x. de apib⁹. Vermiculi q̃q; qui tineę vocant. Itẽ papiliones enecandi ſunt. Nã vt idẽ teſtaſ ex papilionũ ſtercore naſcunt tineę. Itẽ papilio dicit tentoriũ. Hie. i exo. Stabat vnuſq; in hoſtio papiliõis

¶Paphlagonia regio minoris Aſię: a qua paphla (ſuigões qui teſte Cor. nepote in Italiam trãſuecti: mox ¶Veneti dicti ſunt. Hęc vt ſolinus ſcribit Cytoro monte cõſurgit: porrecto in ſpatiũ trium t ſexaginta miliũ. In ea ¶Mithridates Eupatoriam cõdidit: quę ſubacta a ¶Pompeio pompeiopolis nominata fuit.

¶Papia ciuitas inſubrium. Ticinum alio noie appellata. olim Oſtrogothorum t Longobardorũ regum ſedes.

¶Papyrus a noſtris dicit iũcus: a nõnullis ſcirpus. Lu. li. iij. Cõſerit bibula mẽphitis cymba papyro: Fruter eſt hĩs radicẽ obliquã triãgulis lateribꝰ: de cubito amplꝰ cubitor longitudinẽ: in gracilitate faſtigiatũ Thyrſi mõ cacumẽ includẽs. ¶Naſcit in paludibꝰ Ægypti. Inuẽta ẽ ab Alexãdro rege papyrꝰ: authore Var. q̃ fiebat ex fruti ce cũ alexandriã ędificaſſet. A qua papyro frutice dicta eſt charta papyrus: q̃. ſ. ex papyro fieret. ¶Nã primo ſcribẽbãt in foliis palmaꝝ: poſtea in arborũ libris: deinde in ceris. poſtea vero id genus chartę inuentũ eſt q̃ nũc paſſim mortales vtũr. Fitq; ex litheolis cõtritis t nihilominꝰ priſtinũ nomẽ remãſit. Charta vero ab vrbe Tyri: cui charta nomen fuit appellata eſt: ex qua Dido dicta eſt. Ideoq; vrbẽ a ſe poſtea ędificatã ab illius nomine Carthaginem nuncupauit. græci ab eadẽ vrbe χάρτην nominant. Hęc etiam membrana vocatur a tectu membroꝝ. A papyro cognomen papyrii deductum eſt: a quo papyriana tribus. Hinc etiam papyraceus a. um: quod eſt materiatum ex papyro.

¶Par cum ſuis cõpoſitis compar: diſpar: impar: ſepar: ſunt generis oĩis. Et licet par ,pdu. apud poetas ponatur in obliquis tñ prima correpta. Et tam datiuo q̃ gtõ iungi põt. Ouid. lib. iij. meta. Sunt quoq; par alijs ętas in ouilibus agnę. Luc. Quem metuis par huius erit. Et in ablatiuo pare vel pari. Significat autẽ par numerũ duorũ q̃ſi inter ſe pariũ. Vnũ par t duo paria dicimus Interdũ pares pro duobus accipiuur: vt paribus equis vtebant Romani in prælio: vt ſudante altero tranſirent in ſiccum. Interdũ par accipitur p decenti: æquo t conuenienti quod inter oẽs æquabile eſt. Quin. Si propter matrimonia violatas vrbes euerſę ſunt: qd fieri adultero par eſt? ¶Parẽ eſſe ſignificat ſufficere alicui rei: ſiue rẽ ſiſtẽdo: ſiue exequẽdo. Ci. ad Atti. Sed adhuc pares nõ ſumus. Quin. Aſpicio par laboribus corp⁹. ¶Paria facere eſt qđ alibi amiſſum eſt: vel quod aliũde acceptũ alibi vel aliũde cõpenſare. Qui. ¶Paria faciem⁹: tu illic eris vicarius meus: ego hic tuus. ¶Paria cõponere eſt cõponere gladiatorũ duo paria ordinariũ t poſtulariũ. Ci. i epi. t

¶Par ĩpar gen⁹ ludi. Sue. de Aug. Scripſit (Suetom⁹. ad filiã ¶Diſi tibi denarios ducẽtoſquinq̃gita q̃s ſinglis cõuiuijs dederã ſi vellẽt iter ſe poſt cenã vel talis: vt par

¶Pariter aduerbiũ ſignificat ex æquo. Hę (ipar ludere. ui⁹. Vt pariter diſpliant bona patris. Aliq̃n cõuenienter Titi. Ne tu iſtã ędepol media extuliſti pariter vt dignũ fuit. Aliq̃n ſimiliter. ¶Plau. Is ex ſe hunc reliquit: qui hic habet filiũ pariter moratũ: vt pater atq; auus eius fuit. Aliq̃n ſignificat quod vernacula lingua dicimus apari: ſiue aperada mente. Hie. in libro Re. Reliqui diſperſi ſunt ita vt non relinquerentur ex eis duo pariter.

¶Parilis t hoc parile. pen. cor. ſignificat: æquale: a quo

¶Parilia deę ¶Palis feſta. Cc. (parilitas.

¶Parilitiũ ſydus vulgo ita appellatũ: ga eo oriẽte pęlia celebrabãt. ¶Peritiores hoc ſydus hyadas vocãt. Cc.

¶Para ppoſitio græca ſignificat: ad: apud: penes: abſq; dis: re: præter: tam in appoſitione q̃ in cõpoſitione. Eſt t parra genus auis inauſpicatę. Horat. Impios parrę recinentis omẽ. ¶Pli. lib. xviij. Auem parram oriente ſyrio ipſo die non apparere donec occidat.

¶Parabaſis latine tranſgreſſio. ¶Parabates trãſgreſſor

¶Parabola ſignificat iuxta ſententiã: ex παρὰ iuxta βουλὴ ſentẽtia quaſi rerũ diſſimiliũ cõparatio. Vnde Quin.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶Parabole quã Ci. collationem vocat: longius res q̃ cõparãtur repetere solet: vt tam fortiter apud ¶Nipponẽ secit Scipio q̃ vtiq; apõ Uticã Cato. ¶Hie. ¶Parabolę grece: latine dicunt similitudines. Quod libro Salomonis vocabulũ ob id impositũ est: vt sciremus alit⁹ ꝛ nõ iuxta literã tantũ intelligi debere quę dicuntur. In quo dominũ significat p parabolas fuisse locuturũ. Aliud enim in superficie sonat: aliud in intellectu innuit. (pont⁹.

¶Parabos insula parua cõtra phœnicẽ: vt inquit ¶Pom

¶Paracletus per e p ductã scribit ꝛ pferẽ παρακαλῶ quod rogo ꝛ hortor significat. Apud iuniores vero grecos etiã pro consolor inuenit. ¶Hinc paracleto: ꝛ paracletus desẽ̃it. Et qui in foro ac iudicijs a nostris deprecatores vocant: ij apud grecos paracletores dicuntur. Ita q̃ pollicetur dominus discipulis suis missurum sese paracletũ spiritũ qui eos sit docturus: siue illũ adhortatorẽ siue deprecatorem: hoc est aduocatũ: siue consolatorẽ velimus intelligere. ¶Paraclytus autem per y tenue infamẽ aut pręter famam significat. ¶Nã para in huiusmodi cõpositione pręter: vel diminutionem denotat. κλυτὸς vero famã declarat insignem: id quod inclytus p bat. Ita q̃ paraclytus a para ꝛ clytos noie cõpositum est. Quod significatum ponere in Christo absurdũ ꝛ impiũ esset.

¶Paracentheſis significat punctionẽ: vt est apud ¶Pli.

¶Parachelois regio finitima Acheloo am/ (libro. xxv. ni sic dicta q̃ sit iuxta Acheloum. Cc.

¶Paradiastole dici potest per dilatationem quod fit cũ rem nostram dilatamus interpretatione.

¶Paradromis idis. ambulatio siue pystũ. Uictr. Latini pysta ambulationes appellãt: quas greci paradromidas

¶Paradigma παράδειγμα exẽplũ facti vel dicti alicuius. Uergi. Antenor potuit medijs elapsus Achiuis Illyricos penetrare sinus. Fit aũt tribus modis. A pari: a maiori ad minus. a minori ad maius.

¶Paradisus pomariũ. i. hortus cõsitus: generis tãmaſ. q̃ sę. Est nomen oppidi: vt apud ¶Pli. ꝛ Stra. Est ꝛ locus in oriente lõgo tractu maris distans a cõtinente. De quo Aug. ad Orosiũ scribit sic. ¶Paradisus in oriente situs est interiecto oceano: ꝛ a nostro orbe longe remotus in altissimo loco cõstitutus ptingens vsq; ad lunarem circulũ. Uũ illuc aqua diluuii minime pueniſſe dicit. ¶Hic locus a primi hois reatu interclusus est: nec vlli animantiũ dat

¶Paradisea poma dicunt a situ: q̃ fere in (in eũ adit⁹. oĩbus pomarijs inserantur odore sapore q̃ insignia. Cc.

¶Paradoxa iuxta sniam vel inopinabilia seu admirabilia. ¶Nã para pter vel cõtra ꝛ iuxta significat. Uñ paradoxa Ciceroĩs. i. electa snia vel quia sunt pręter opinionẽ.

¶Paragogon cum accentu in antepen. dici potest deriuatiuum: vt ab albeo albico.

¶Paragoge deductio figura qua litera vel syllaba finiẽ tũgit: vt dicier p dici. ¶Hãc alii paralepsim: alii plepsim.

¶Paragraphus ꝛ paragraphum vtrunq; dicit ¶Paragraphe: latine pręscriptio: exceptio.

¶Paralus: vt ¶Pli. li. vij. scribit nomen fuit eius q primo longã nauẽ inuenit. Sunt ꝛ parali in Attica q paraliã i colũt. ¶Plu. ¶Parelos factionũ vnã tribus q̃ Athenis erãt Solonis tpe intelligit. (ctũ: pętermissũ.

¶Paralipomenõ derelictũ: ab παρὰ ꝛ λειπόμενον reli

¶Paralytic⁹ latine dissolut⁹ dicit. ¶Paralysis dissolutio neruoꝝ ꝛ alio noie a grecis hemiplexia: hoc est semiapoplexia cũ in alterã tantũ corpis ptẽ malũ id incubuit. ¶Nã cũ totũ afficit apoplexia noiat. ¶Nũc vtrũq; ingt Celsus paralysin appellari video. Inde paralyticis q tremuli sũt remediũ in quo abstringendi efficacia. Ideoq; Tertu. in apologia de Christo dixit. Cũ ille verbo dęmonia excuteret: leprosos mũdaret: palyticos restringeret: mortuos denicq; verbo redderet vitę. Restrictus ergo resolutus cõtrarius est. ¶Noiat id ꝛ paresis fere defectus viriũ.

¶Paralleli pe. pro. qñ per ꝛ a grecis scribitur: dicuntur circuli sphęrę q ad eundẽ polũ constituti finiunt. ¶Parallelus eñ quasi alternus mutuus intuicẽ cõparatus: a q̃ neq; eq̃ distãtes parallelę dicunt. Ideoq; segmenta mũdi quę nos circulos dicimus: parallelos greci vocant.

¶Paranymph⁹ a ¶Hie. dicit pnubus: ab antigs auspicijs. Antiq eñ p nuptijs celebrãdis auspiciũ capere solebãt. Q̃ui pręerat huic rei p pte viri a grecis paranymphus: a nostris auspex dicebat. Et vt auspex p parte viri: sic ꝛ pnuba pro parte mulieris adhibebatur. Itaq; cũ apud Christianos auspicia minime captentur: adhibent̃q; sacerdotes q ꝛ pnubi a nobis dicunt. Au. li. xiiij. de ci. dei ¶Nõne oẽs famulos atq; ipsos etiã paranymphos ꝛ quoscunq; ingredi quelibet necessitudo pmiserat ante mittit foras: q̃ vel blandiri coniunx coniungi incipiat.

¶Paranitas gemmę species quę ꝛ spinos dicitur. Cc.

¶Paraphrastes dicitur interpres qui non literã ex literã: sed sensum e sensu trãsfert: quasi iuxta loquẽs. Et p peruerso ꝛ deprauatore ponit. ¶Hie. in Jo. li. re. Et cum intellexeris q̃ antea nesciebas: vel interpręte mę estimato si gratus es: vel paraphrasten si ingratus. Idẽ ad Galga. Conabimur itaq; παραφρασικῶς sensus ei⁹ euolue re: paraphrasis peruersa dictionum interpretatio.

¶Parapherna ꝛ non paraphrena dicũtur ea: quę pter dotem dantur fęminis: a para pręter ꝛ φερνή dos quasi pręter dotem. ¶Hęc ꝛ paraphernalia dicuntur.

¶Parapetasma. atis. latine velum: cortina.

¶Parasceue: es. dici põt pparatio nã a παρασκευάζω quod est pręparo deduc. Unde ꝛ dies quo dominus noster Jesus Christus p hũani gnis salute cruci affixus fuit: parasceue dicit: qñ eo iudei sibi necessaria pręparabant: vt paschę dies absq; operatione aliqua trãigeret.

¶Parasitus pe. cor. qui aliorũ mensas ꝛ cibaria sequit. ex para: ad: σῖτος cibus σιτεία sagina: quod nõ solũ frumentũ: sed cibaria quoq; designat: quod vt cõsequi possit oia ad voluptatẽ: cuius est tractus nidore culinę primo loquit oia: deinde assentat: oia illius facta ac dicta laudat: nihil repugnat: oia suffert: nihil ventris causa facere recusat: in quo summũ bonũ constituit. Accipit nõnunq; pro eo qui simplicibus verbis risum ab audientibus captat. ¶Primo tamẽ parasitus in honore fuit: vtpote q̃ sacro ministerio addictus esset. ¶Pro eo vero postea: q̃ ad mensas diuitũ oblectationis causa admittebatur.

¶Parasitaster qui parasitorũ imitator est. ¶Nã q̃ in asperiniũt imitationẽ potius q̃ diminutionẽ significant. Cic. p Clareno. Lyricius hic noster Antoniaster. Duo tamẽ potissimũ diminutionẽ denotãt surdaster ꝛ recalcitraster.

¶Parasangę apud persas viaꝝ mensurę sunt quinquaginta stadia continentes.

¶Parastatę vt apud Uict. ꝛ ¶Pli. lapides sunt pilarum fere modo appositi colũnis: de qua similitudine alterũ cruris os (duo eñ sunt) parastata noiatur in tumentis a Uegetio. q̃d ꝛ paracmenon Jul. ¶Polluci: apud quę ꝛ meatus illi per quos genitura e testibus per vrinę vias defertur: parastatę nũcupãtur. Sunt ꝛ in pęlio inquit: dicti parastatę nomen officij: quoniam adiuncti sunt p stațis: hoc est ijs qui pręsunt comibus sicut epistatę: qui tertiũ in regendis his locũ tenent. Sed ꝛ tabulę quędã certis instrumentis a Uitruuio parastatę vocantur.

¶Parasiopesis schema est apõ rhetores a latinis poccupatio dicitur: cum aliquid nos reticere dicimus: ꝛ tamẽ tacitum intelligit. Quod fit vel cum rem notam esse putamus auditoribus: vel cum suspitionẽ maiorem excitare reticendo volumus.

¶Paropanisades regio Asię: quę: sicut refert ¶Ptolo. ab oriẽte parte Indię: ab occasu Arabia terminat: a ¶Meri

¶Parastades lapides q vtrũq; ostij lat⁹ (die Arachosia. muniũt. Uic. q̃q; pastadas i mẽtione tẽploꝝ vocat antas.

¶Parastasis latine assistentia: affirmatio: p testes appo (batio.

¶Parasynthetes decompositus.

¶Parathesis dicitur appositio. Cc.

¶Paratrimma latine intertrigo cũ semina aduruntur.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Parazoniū genus gladij q ad zonam accingi solit⁹ est ἀπὸ τοῦ παρὰ καὶ τῆς ζώνης: quasi ad zonam pendens.

Pargeticus a.um. idē quod præceptiuus siue admonitiuus a verbo græco παραινέω: quod significat præcipio ⁊ admoneo: παράνεσις præceptio: siue admonitio. Hinc Acron Horat. anus interpres: hęc ode pargetice scripta est: p eo quod est præceptiue siue monitorie: sicut ab eodem dicitur. Hęc Erotice dicta est: pro amatorie.

Parmenides Eleata philosophus Zenophanis auditor atq; amicus: censuit sempiternū atq; immobilē esse vniuersum quod est ens secundū veritatē rez: solū em̄ esse simplex ⁊ itrepidū atq; ingenitū: generationē vero eoꝝ esse q̄ falsa existimatione vident esse cū nō sint: nā sensus semouēdos a veritate putat. Affirmat em̄ si quid est p̄ter ens id esse nō ens. Nō ens aūt nō esse i reb⁹: ⁊ sic ens viuentiū sibi reliquit: terra vero densionis aeris defluxu.

Paronomasia latine agnoiatio cū alī (factā arbitrarie) q̄d nomē ex alio in significatione distāte conficit. Te. Iā incepto est non amantium sed amentium.

Parochus pe. cor. auspex siue paranymphus q̄ ante vehicula eat: quę græce ὀχήματα dicunt. Quidā parochū interpretant p̄bitorem. παρέχω præbeo. Huius officiū erat magistratibus p̄benda conducere. Vel parochi magistratus erāt q̄bus cura erat vt ligna ⁊ sal legatis publice missis præberentur. Hor. Proxima Campano ponti q̄ villula tectū Præbuit ⁊ parochi q̄ debent ligna salēq;.

Parochię ecclesię dicunt q̄ suis parochianis victum cęlestem exhibēt. Hiero. cōtra Vigil. Qui parochias suas vicinia istius scribunt esse maculatas. Et alibi. Miror sanctū episcopū: in cuius parochia esse p̄sbyter dicit:

Parodos transitus. Lc. (acquiescere furor eius.

Paropanisus mōs i Bactrianis author Pto. li. vi. L.

Paropotamia regio est Tigri proxima.

Parœcia cum ę diph. dici potest incolatus. Nam para iuxta οἶκος domus: vbi s. sunt domus contiguę. August. lib. xiiij. de ci. dei. Presbyter fuit quidam noīe restitutus in parœcia Calamensis ecclesię.

Parergon dicitur quod alicui rei p̄ter propositum additur: vt si pictor alicuius sancti imaginem pingēs ornādę tabellę gratia arbusculas ⁊ auiculas ⁊ huiusmodi addiderit. Plini. Polythogenes cū Athenis celeberrimo loco Mineruę delubro ppylęum pingeret adiecit paruulas naues longas in his quę pictores parerga appellāt.

Parectatus qui de puericia venit ad pubertatem. Lucil. li. x. Tuum ephębū quem vocant parectatum.

Parelis idem quod paralis a defectu virium dicta.

Parenthesis interpositio ex παρὰ ⁊ ἐν quę duo significant inter θέσις positio. Figura quoties remota de medio sententia integer sermo perdurat.

Parethonium coloris genus a loco Aegypti ita vocatū: hoc spumam maris esse existimant cū limo solidatam: q̄propter minutę cōchulę plerūq; in eo inueniūtur. Lc.

Paronychia abscessus circa radices vnguiū. Pli. lib. xxij. Gingiuarū inflatiōibus paronychijs sordidisq; hulceribus ⁊ putrescentibus deriuatio est manifesta. Dicta paronychia: a παρὰ: ad ὄνυξ vnguis quasi ad vnguem.

Paronymon nomen ab alio deriuatum.

Parcę ga nemini parcāt: ac ideo tres esse parcas arbitrant q̄m tria sunt tpa in quib⁹ oia inuoluunt. Lachesin dictam esse: quia λαγχάνω græce sortior designat. Atropon ga reuerti nō possint. Clothon: q̄m contorta ⁊ coordinata oīa tētat. Hęc em̄ noīa ipsa lingua greca ostendūt

Parcę domine deterię. i. atrę ⁊ macilentę. Lc.

Parcę dictę sunt a parco: p contrariū: q̄ nemini parcant. Var. a partu vnius literę mutatione deduci putat: q̄m vt scribit Hesiodus hę nascētibus hoībus bonū malumq; cōferri censeantur. Iuue: Hęc exępla para felicibus at mea Clotho. Et lachesis gaudēt si parcitur ingui ne venter. Tres aūt fuisse parcas Clotho. s. Lachesin: ⁊ Atropon finxerūt antiqui: quas Cicero. Erebi ⁊ noctis filias fuisse scribit: ⁊ easdem fata esse existimant. Vnde est illud Leātis. Ducunt volentē fata: nolentē trahūt. Fingūt vitę hoīm p̄esse ⁊ nēdo eā ducere. Quapropter Lanificas sorores appellat Mar. Si mihi lanificę ducūt nō pulla sorores Stamina nec surdos nox habet ista deos. Apu. Tres parcę tria fata sunt nūero: cū ratiōe tpis faciētia si potestatē eaz ad eiusdē similitudinē tpis referas. Nā q̄ infuso pfectū est p̄teriti tpis habet speciē. Et q̄d torq̄tur in digitis momēti p̄sentis indicāt spatia. Et quod nondū ex colo tractū est: subactumq; curę digitorū: futuri ⁊ consequētis seculi posteriora videtur ostendere.

Paropsis: idis. per o generis fęminini ex παρὰ ⁊ ὄψω. i. ad cibū ppie gen⁹ iuris: secundū. Jul. Pollucē. Quā q̄ ⁊ p repositorio opsoniorum: q̄d catinū dicunt apud idoneos legat. Mar. Qui portat gaudēs ancilla paropsida rubra Calecē. Sue. in Gal. Ordinario quidē dispēsatori breuiariū rationū offerēti paropsidem leguminis pro sedulitate ac diligentia porrexisset.

Parotides apostemata secus aures. Nā collectiōes fiunt in glandulis. Dicunt ⁊ parotides: vt ingt Celsus: arterię duę in dextra sinistraq; iuxta guttur quę sursum p cedētes vltra aures ferūt. Quin ⁊ ipsi auriū cincinni apud Iuliū Pol. vocant parotides. Jteq; partes his subiectę q̄ a faucibus ad malas ptinēt. Para em̄ ad ὦτα aures dicūt. Solēt etiā iuxta dētes in gingiuis oriri dolētia ās grēci parotidas appellāt: quarū remedia scribit Celsus.

Paradōtides siue parulides tubercula iuxta gingiuas cum caro in gingiua excreuit. (est incitare.

Paroxysmus stimulatio: concitatio παροξύνειν enim

Paratragedios: as. i. exaggero: ac verborū magnitudine aliqd augeo. Plau. Illic hō est vt patragędiat carni.

Parrhasia regio in Peloponeso dicta Arcadia (sex. Lycaonis patria. Vñ parrhasius a. ū. p Arcadico. Ver. Parrhasio dictū panos de more Lycęi. In ea est mons Lycęus: in q̄ bicornis Fauni tęplū fuerat: a quo Lycęa ludicra illi sacrata nobis Lupercalia dicta. Vñ Ouid. lib. ij. fast. Quis vetat Arcadico dictos a mōte lupercos. Faunus in Arcadia templa Lycęus habet.

Parrhasius nomen pictoris Ephesij: qui cum Zeusi de in certamen picturę descendit. Hic primus Symmetriā picturę dedit: primus argutias vultus: elegantiam capilli: venustatē oris expressit. Et cū Zeusis detulisset vuas pictas tāto successu: vt in scenā aues aduolarēt ipse detulit linteum auibus pictum

Parcor. is. peperci vel parsi: parsum. Vnde parsurus: p ppie significat abstineo: quasi parū tango. Hinc parcere p venia dare. i. ab vltione abstinere. Liui. li. xxv. Illecdū eos Lapiz parsuros. Ver. Parcere subiectis: ⁊ debellare superbos. Aliquādo p̄ phibere: vt Parcite oues nimiū p̄cedere. Aliq̄n deponere: quia ab his q̄ deponimus abstinemus. Terg. Parce metu cytherea: manent immota tuoz Fata tibi. Aliq̄n seruare: quia similiter ab eis abstinemus. Idē lib. x. Argenti atq; auri memoras q̄ multa talenta. Matis parce tuis. Aliq̄n p̄ desinere: Nā ⁊ desinere abstinere est: vt Parce pias scelerare manu⁹. Sic parcere errori dicimus abstinere a castigatione erroris: siue parcere castigare errorem. Parcere pecunię abstinere ab expendenda pecunia siue parum expendere pecuniam. Var. Parsurus pecunijs bene ptis. Parcere famę: abstinere a fama: nō laudare. Au. li. ij. d. ci. dei. Nimis supbū sit famę parcere p̄cipū ciuitatis: vbi suę famę parci numina noluerunt. Parcere labori: abstinere a labore: siue parū laborare ⁊ eodē mō de similibus. Huius verbi cōposita sūt cōparco eiusdē cū simplici significatiōis. Terē. Suū defraudās genium cōparsit miser: reparco itez parco. Plau. in Trucu. Vtinā rei itez parcissem meę: vt nūc reparcis.

Parcus qui frugi est ⁊ sumptibus parcit. Gel. lib. iij. Neq; ab arca: neq; ab arcendo sed ab eo q̄ paruū ⁊ parū denominat. Hinc parcitas pro frugalitate. Huius cōpositū est p̄parcus valde parcus. Pli. li. xi. Aliquādo ⁊ ipsę

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cõtra sunt mortis sibi causas cũ sensere eximi mella auides oratores: ceterorũ pparcę: & q alioqui pdigas atq; edaces nõ secus ac pigras & ignauas pturbẽt. Similiter deparcus nimiũ parcꝰ ac tenax: cui opponit pfusus ac magnificus. Apuleius. Alt nõ cõtra accusatis vnũ seruũ: vt deparci tris libertos vt profusi.

Parsimonia moderatio sumptuũ & parcitas. Hoc est cõseruatio rei: q̃ sic diffinit a philosophis. Parsimonia est qua caeimus: ne qd̃ dispendiũ vltra modum fiat & res familiaris quoad fieri põt sine cuiusq; iniuria cõseruetur. Fit autem a preterito parsi quod conseruauit siue abstinuit significat. Mã alterũ preteritum peperci potius accipit pro veniã dedit: q̃ suis aliq̃ cõfundantur.

Pardus animal est: cuiꝰ femina pardalis dicit. Vnde Pardaliãches aconiti genus sic dictũ (& Leopardus q̃ carnes eo tacte pantheras necant. Lc.

Pardaliũ dicit vnguentũ q̃ pardalis odorẽ reddat: q̃ sola ex aiantibus odorẽ reddit: & latine pãthera dicit. L.

Pardalii lapilli sunt fului coloris a pãthere colore. L.

Pario is. peperi partũ paritũ pe. p. a quarta cõiugatiõe. A tertia vero pe. cor. Sta. Nosti veniat paritura marito. En. Qua parire solet genus pennis cõdecoratũ. Est aũt parere fetũ emittere: qd̃ ppie ad feminas ptinet: licet etiã q̃q; de viris dicat. Lecil. Dic vicinus nostri peperisse se filium memorat. i. genuisse. Per trãslationẽ de his dicit interdũ q nõ concipiũt p acquirere seu cõparare. Et sic cõstruit sicut emo. Col. li. x. Sequitur vt exanima desyderemus: ea porro vel ere parta vel gratuita cõtingũt. Ter. Ite ait egregias aias q̃ sanguine nobis. Hãc patriam peperere suo. Huius cõposita sunt: apio: a quo adaperio: cõperio: operio: a quo cooperio: & reperio.

Parturio is. penultima correpta a pario vel a partu fieri videt quod est i pariẽdo laboro: seu laboro vt pariã. Plinius. Vtiq; constat parturientes foliis substractis celerius parere. Varro. In cubilibus cum parturient: acus substernendũ: cum pepererint tollere substramen. Cicero. vtinã aliquãdo dolor populi Romani pariat quod iam diu parturijt. Ambrosius de Cain. Nos partus anima nostra parturiat: nec solũ parturiat: sed etiã pariat. Ponit tñ q̃ndoq; p primitiuo. Hieronymus cõtra Ruf. Putasne eiusdẽ meriti eos q parturiũtur & qui parturit.

Partus a. um. participiũ a pario. Apul. Partãq; a patre multo tempore & multo labore pecuniã vno die consumpsit. Partus us. nomen p ipo pariẽdi actu. Pli. Qd̃ a pgnãtibus cõmãducatũ partũ facilioꝛe facit. Aliq̃n accipit p ple. Mar. Nec iacuit ptus: sed mꝛe cadẽte cucur

Paritura idẽ qd̃ genitura. Var. li. ij. de re ru. Qua (rit. re demes si vis, duas res de mulis admissuram & piturã.

Partio onis. idem quod partus. Plau. in Tru. Horresco misera mentio quoties fit partionis.

Parens a pario fit: quo noie nõ modo pater & mater: sed auus & pauus: auia & proauia: & oĩes supiores vsq; ad tritauos significãtur: vltra hos qui nõ habent specialẽ nomẽ maiores appellant. Latus scribit appellatione parẽtum omnes in infinitũ maiores vtriusq; sexus significari. Author est Hie. in secũda cõtra Ruf. apologia: parentes etiã significare affines & cognatos iuxta vernaculũ sermonẽ. Lamp. de alexandro seuero sic scribit. Amicos & parentes Alexander si malos reperit aut puniuit: aut si verꝰ vel amicitia vel necessitudo nõ fuit puniri: dimisit a se dicens. His charior est mihi respu. Iu. Capitolie. M. Antonio refert: q̃ adoptatus in aulicã domũ oĩbus parentibus suis tantã reuerentiã quantã priuatꝰ

Parentela ab eodẽ vsurpat: cũ dicit. (exhibuit Hinc. Causa eloquentię dignũ parentela sua putauit.

Parento as. significi. parẽtibus iusta celebro. Licet etiã ad alios trãsferatur. Pli. li. xviij. Qui mortuoꝝ aię sunt ẽ ea. s. faba: qua de causa parentãdo vtiq; assumit. Sumit etiam interdum parentare pro similem esse.

Parentalia cõuiuia q̃ in parentũ aut ppinquorũ moꝛ tibus fieri consueuerũt. Horũ Aeneas inuentoꝛ fuit. Hyg. in Hiere. pphãm. li. ij. Hos est in gentibus ferre cibos & pparare conuiuiũ: qd̃ a grecis & a nris vulgo appellat parẽtalia: eo qd̃ parẽtibus iã defunctis ista celebrãt. Vel dicta sunt parẽtalia q̃ ita parerẽt mortuis q ita viuentes iusserãt facere: vel q̃ filij parentibus hoc prestarent.

Pareo es. parui paritũ. Vñ paritur⁹: significat videoꝛ & a pario: vt aliqui putant deductũ: quoniã partus post q̃ extra vterũ est videt. Terg. cui pecudũ fibrę & sydera parent. i. a quo fibrę & sydera cernunt. Vñ & cõpareo coꝛã aliquo pareo: vt Puer nõ cõparet & ego q̃ ibo. Dispareo a cõspectu recedo. Trãspareo p aliqd corpus lucidũ video. Interdũ pere ẽ obedire. Ter. Paret amoꝛ dictis charę genitricis. Iusti. li. i. Tyx patiẽter vni viro nedũ femine pariturꝰ. Et habet penultimã productam.

Paro. as. acquiro. Et sicut emo capi potest licet in eo pretiũ expressum nõ inueniatur: ita apertũ vt in eius cõposito cõparo. sed quasi pretiũ. Ter. in Eu. Lupio aliqt pare amicos beneficio meo. Cur. Quid tibi diuitijs opꝰ est q̃ te esurire cogãt: primus oim satietate parasti famẽ vt quo plura haberes acrius q̃ si nõ haberes cupes. Huius cõposita sunt: apparo: cõparo: reparo: separo: disparo q̃d est sepoꝛ: egparo: ppero: & supero. Quę hñt pe. coꝛ.

Parabilis & hoc parabile: q̃d in promptu est & cito haberi potest. Seneca. Ad manũ est & parabile q̃d sat est: q̃ ad naturã viuit: nũq̃ est q̃ auper. Lic. lib. v. tus. Diuitias (inquit) nature parabiles esse.

Paro nauis genꝰ: ad cuiꝰ fisitudinẽ Myoparo dicit.

Pariedrus cõfractus maris a lęua Tauri montis. Lc.

Paries etis. pe. cor. de priuatis dicit: vt paries domꝰ Murus tam de publicis q̃ de priuatis dicitur.

Parietinę pe. pro. muri veteres ac semicõsumpti. Pli. Asterici herba est nascẽs in tegulis parietinisq; foliosa milis oxymo. Augu. Parietinę dicunt quas vulgo dicimus ruinas vbi parietes stant sine tecto: sine habitãtiboꝰ.

Parietaria herba a parietibus: in quibus nascit dicta vulgo vitriolũ. Dicit & pdiciũ qm̃ perdices ea vescant.

Paros insula est: q̃ a delo. xxxv. milibus distat: ex qua pariꝰ lapis marmoreus. Hanc primo Plateam: postea Minoida vocitarunt. In ea est oppidũ etiã Paros vocitatum. Pharos vere cũ h est alia insula: de qua infra.

Parius lapis cãdidus: e quo multa signa fiũt. Et est in paro insula vna ex Cycladibus. Terg. Siue eaq; paron.

Pariũ ciuitas Asię in regiõe Mysię. Ex qua fuit Heoptolemꝰ cognometo Glossographus vir memoratus dignꝰ.

Parma breue scutũ: quo pedites vtebant: q̃ e medio in oẽs partes esset par: vt inquit Var. Virg. lib. xi. Ense leui nudo parmaq; inglorius alba. Hoc scutum greci authoꝛe Pli. vocãt peltam. Huius diminu. est parmula Ho. Sensi relicta nõ bene parmula. Parma etiã nomẽ fluuij: a quo vrbs inter Placẽtiã & cremonã sita parma appellata est. Hęc patria fuit Lassij poetę & Macrobij viri ingenio & doctrina prestantis.

Parmularius gladioꝰ q̃ parmula vtebat. Itẽq; fautoꝰ & locatoꝰ eius generis. Porro parmularij etiã Thraces siue thryeces appellabant. Fest. Thryeces ingt gladiatoꝛes a similitudine parmularũ thraciarũ vocati.

Parnacides vestes appellabãt puellares. Lat. Et puellę habent potius in vestitu chlamydas encumibomata & parnacidas q̃ togas. Lc.

Parnasus pe. pro. mõs in Phocide vt scribit Plinius & Stra. lib. ix. Et herodo. Mellaq; cõfirmãt. Qui mons duos vertices habet: quoꝝ vnus Thitorea: alterũ Hyampeũ Herodotꝰ in vrania tradit. Nõ aũt Cytheroné & heliconẽ: vt Ser. putauit: seu vt alij volunt cyrrhã aut Cyrphim: seu Hysam cũ cythera: q̃ cythera aut Helicon in Beotia montes disiuncti sunt: ita vt Helicon ꝓcul sit a parnaso circiter quindecim passuũ milia. Cytheron vero. xxx. Est aũt sicut docet Stra. Helicon parnaso emu

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lus ⁊ altitudine ⁊ circuitu. Et musis natale i nemore Helicone scriptores assignāt. Cyrrha vero ⁊ Nysa sunt nomina ciuitatū. Cyrrha sub Cyrphin rupe parnasi in radicibus mōtis planicie mare versus locata est. Nysa vero nō in pnaso: sed in felici Arabia sita est: i qua cū Bachus nutritus esset: in eius memoriā ipe postea alia i India cōdidit. Est igit parnasus phocydis sacer Baccho ⁊ Apollini. Qui. Sepat aonios actęis phocis ab arnis Terra ferax. Adox addit. Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus. Hoie pnasus: supatq; cacumine nubes. Luc. Carmie pnasus gemino petit ethera colle. In hoc mōte rupes vel maiestate numinis vel situ ipso horore visentib⁹ facit: vndiq; fere pceps: i forma theatri. hic est Apollinis Delphici teplū: hic fons Castalius musis sacer. Hic habitauere pieres natio thracia: vnde pierius mōs ⁊ pierides muse. Sub pnaso habitauerūt Hiantes populi. Cui aq; parnasi fontis Hiātida dicunt. Hic fontes Attica versus Hippocrene ⁊ Aganippe. A pnasus fit pnasi⁹ a.ū. Ver. Nec tantū phebo gaudet pnasia rupes.

Parricida pe. p. a pari vel a patre deduci potest. Si a pari r euphōię causa addit. Si a pre t i r cōuertit. Jō p duplex rr scribit. Quibusdā tñ a parēte cōpositū vt: ⁊ p parēticida p syncopā cōmutatiōe t in r. Illā parricidę dicunt parentū interfectores ⁊ patrię pditores: qa patria pares vniuscuiusq; est. Lege pōpeia de parricidio cauet vt is parricidij teneat: nō solū qui patrē ⁊ matrē iterfecerit: sed qui fratrē: sororē: patruelem: matruelem: filiū: filiā: nepotē: nurū: alioſq; ppinquos occiderit. Ponitur ⁊ pro alio quocunq; q qualecunq; hoiem occiderit. Cui extat lex Numę pōpilij. Si quis liberū hoiem morti sciens duit: parricida esto. Et sic a pari fit cōpositū. Hic parrici appellabant qstores q causa capitaliū rex qrendarū creari solebant. Sunt tñ q inter parricidiū ⁊ patricidiū distinguāt: q patricidiū sit patris iterfectio. Cui ⁊ matricidiū q mater interficit: sic patricida ⁊ matricida. Parricidiū vero cognati: vel ciuis vel alicuius alij occisio: vel cōtra patriā machinatio. Li. li. iij. offi. Pōt em dij immortales cuiq; esse vtile fedissimū ⁊ teterrimū parricidiū patrię: quis is q; se eo obstrinxerit ab oppīsis ciuib⁹ parēs noiet? Plautus tñ parenticidā appellat q patrē interfecerit. Greci patroctonū ἀπὸ τῶν πατέρων q illic venari

Parthenis herba ē alias arteimisia dicta (cōsueuerāt. a mausoli vxore: cum prius parthenis vocaretur. Lc.

Parthenius virgineus dicit. Quo noie dict⁹ ē mōs archadię: a virginib⁹ q in ea Veneri freqnter sacra facere solebāt. Est ⁊ parthen⁹ fluuius Paphlagonū. Et pthenū herba Mineruę dicata q παρθένος i. virgo dicit. Lc.

Parthenopeus etiā viri est ppriū: filius em fuit secūdū nonnullos Meleagri ⁊ Atalāte. Nonnulli phibēt illū Mauris ⁊ menalippes fuisse filiū. Perijt i bello Thebano. E.

Parthenope vna fuit Sirenū q pre dolore q ptereuntem Ulyssem cū socijs cantu nō deceperint: in mare se pcipitauerūt. Una hec in eū delata est locū vbi postea cōdita fuit Neapolis pclara vrbs Campanię. Parthenos n. virgo latine dicit. Ab hac igit sirene Neapolis est appellata a virgine parthenope. Et licet qdā dicāt neapolim dictā q Augustus eam instauraverit: tñ legitur a Lycophrone Neapolim ante Augusti tpa qui tpe Ptolemei philadelphi claruit: ⁊ Neapolitanos singlis annis ad tumulū parthenopes faces tulisse. Hāc cumani a parētib⁹ digressi cōdidisse produnt: q cū in eo loco Parthenopes corpus in veteri monumēto cōditū reperissent nomē eo⁹ vrbi indidere. Sed postq; loci vbertate atq; amenitate maiorē in modū freqntari ciuitas cepit: veriti ne Cumę desererēt: diruēdi pthenope cōsiliū iniuere. Quo facto mox immani pestilentia vexati: oraculo moniti sunt vt vrbem restituerēt. Itaq; subito instauratam Neapolim: hoc est nouam vrbem vocauere. Hinc parthenopeius a. um.

Parthia regio assyrię: a q parthi. Hi ligua scythica exules dicūt: sicut refert Ju. li. xli. docēs ab exulib⁹ scythaz pthoz iperiū fuisse deductū: q; regna duo deuenisse fuisse testis ē Pli. li. vi. Hęc regio ab ortu hz Arios: a meridie Carmaniā: ab occasu Medos: a septētrione Hyrcanos.

Pars a pari: q ptes simul iūcte pares. i. eqles sint toti. Vel dicit a pario q pars a tota deducta: ⁊ quasi pta sit. Pōt etiā dici a paz q pars sit qd parū respectu toti⁹. Dicit vero ptes: in qs diuidit totum. Quāq; tñ ptes p officio poni cōsuetū est. Et dicimus meę ptes sunt: ⁊ meaz ptiū est: hoc est meū officiū est. Hic fit cōpositū expers qd

Particula diminutiuū parua pars: a q (est fine pte. particulare: quod ad partem spectat.

Particulariter ⁊ pticulatim aduerbia signi. mēbratim ⁊ p ptes. Li. li. i. ad Here. Si sūmatim nō pticulatim narrabimus (mōnij sumūt.

Particulones dicūtur cohęredes ⁊ qui partem patri

Partim aduerbiū significat qnq; ex parte: vt: partim subticuit crimē: partim cōfessus est: aliqn idē est qō pars vt partim hoiem venerunt: id est pars hominū venit.

Particeps q ptē capit. Dicimus pticeps sum laboz tuoz: ⁊ pticeps sum tibi in laborib⁹. Curti⁹. Q, finisset illi i

Participo as. ptē tribuo. Hie. Tūc (piculis pticeps, erit ei⁹ fruct⁹ cū ei Christ⁹ dñs celoz regna pticipauerit.

Participiū pars oronis dicit: q ptē capiat nois ptęq; verbi. Participia iūcta cū verbis infinitis seruāt vim participioz: hinc participialia noia dicta sunt gerūdiua: q licet nō sint participia: similia tñ participijs sunt. Nā ⁊ casus ⁊ gña ⁊ tpa ⁊ significatiōes habēt more pticipiorum: ⁊ post se casus regunt nō ante: cuius legat. Jn cōuertēdo dns captiuitate syon. i. dum cōuerteret dns: vel cōuertē te dño captiuitatem: sed nō est vsurpanda talis locutio. Differūt aūt gerundiua a participijs: q ipsa rei administrationē significāt sine tpe: vt tenet me occupatio iuris/dicēdi gerundiuū est: nec tps significat futurū: sed rei administrationē in ture dicēdo. Illa vero tps sine rei administratione: vt tenet me cura dotis numerandę: participiū est futuri significatū sine rei administratōe. Pęterea gerūdiua duplicē significationē hñt: pticipia vnā tantū. Sed sciendū q gerūdiua q sociata sunt substātiuis passiue accipiūtur: disiuncta vero modo actiue: modo passiue: sed passiue cū fine ppositione ⁊ sine gñe in ablto ⁊ qñ absolute ponunt. Quin. Sed mēoria excolēdo sicut oia alia auget. i. dū excolit. Ver. Alit vitiū crescitq; tegendo. Jdē. Negrescitq; medēdo. Et. vritq; videdo fęmia: hoc ē cū tegit vitiū: cū curat eger: cū videt fęmina. Sal. cū actō mediāte ad. Pauca supra repetā q ad cognoscēdū oia illustria magis magisq; in apto sint. i. vt cognoscant. Jūgunt ⁊ gerūdiua cū plurali nūero singlari voce. Pli. Cū illoz videndi gratia me in foz cōtulissem. Aliqn pticipiū sumitur p participatione. Hie. in expo. can. Considera ne forte possit ⁊ illud corpus qd assumpsit Jesus cōmune ei cū sponsa cubile notari. qñ quidem videtur p ipm ecclesia Christo esse sociata: ⁊ par[illegible] verbi dei capere potuisse: secundum q media[illegible] ⁊ poim dicit. Sic etiam solet dici cauēda esse fęmię participia: quo significatur fugiendum esse fęminę consortium.

Partio: partiris a partio part⁹: pari[illegible] futuro partiā ⁊ partibo: partiar ⁊ partibor. [illegible] Hāc quam nactus sum prędā cū illis partiā[illegible] Letabor: ⁊ partibo: ficimā. Est aūt partir partes facere ⁊ quasi distribuere. Ver. Socios partitur in[illegible]es. Sal. Prouincias inter se partiuerāt. Ab his fiunt composita. Jmpertio actiuum. Jmpertio: tā passiuum qz deponēs a. in e. mutata: sicut fit in expeto. Et significat impertire vel partem dare ⁊ participē facere. Cice. Huic rei aliquid tpis impties. Ambro. Postq; apostoli ad euangelizandum regnum dei sunt destinati: gratię celestis impertitur alimentum. Jdem. Vtinā domine Jesu velis mecum istos non ieiunos dimittere: sed impertitis abste epulis: reficias eos: vt possint tuis alimoniis fortiores infirmitatē ieiunii nō timere. Cice. Atq; etiam viro forti collegę meo laus imptit. Dicimus aūt impertio nemini laudem mei laboris: sicut ⁊ impertio neminē laude mei

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

labores: sicut fit in dono. Terē. Plurima salute parmenonem suū impertit gnato. Dispenno vel dispertio: varie partio. Plautus in aul. Hercle iniuria dispertiuisti. Singuiorem illi agnum habent. Moni. Ut pariter dispertiantur bona patris. Bipertio: tripertio: quadripertio: quinqpertio: a qbus bipertita: tripertita ⁊ huiusmodi.

Partiarius colonus siue alius quis cū quo aliqd commune habem⁹ ⁊ partimur. Cato. Vineā curādā partiarius bene curet: fundū: ⁊ rbustū: agrū frumētariū partiario: fenum pabulū quod bobus satis fiet: quę illic sciat cętera oia pro indiuiso. Idem. Calcē partiario coquendam qui curant calcarius perficit ⁊ coquit.

Parulis idis. tuberculū iuxta dētes in gingiuis nascēs.

Parum aduerbiū significat modicū: a quo paulū paulū pauxillum ⁊ pauxillulum diminutiua.

Parump paruo tpe quasi perparū: hoc est valde pauc sed ꝓpostere. Plau. Expecta hic parump. Interdum significat paulatim. Ter. Pulsusq parump Corde dolor.

Paruus. a. ū. quod nō est magnū. Cuius diminutiuū est paruulus. Hinc etiā paucus: a q diminutiua paucul⁹

Pasalli odores vocari possunt quo olere (⁊ pauxill⁹. cōsueuimus. Item ij quos in pilas redactos manib⁹ gestare solemus pręsertim pestilentię tempore. Lc.

Pasceolus vt ingt Var. Sacculus est ex aluta factus Plau. Pręterea cētū denaria Philippea i pasceolo seor

Pascha ę. pascha atis. Auso. Nos etenū primis san (sū. etum post pascha diebus. Quod plane nomē hebręum esse: ac trāsitum signare docet Hiero. sic ingens. Pascha ⁊ hebraice dicit Phase non a passione: vt pleriq arbitrant sed a trāsitu noiat eo ꝙ extermiato: vidēs sanguinē in foribus Israelitaꝝ ptrāsierit nec pcusserit eos. Et. A diligētioribꝰ ⁊ a doctioribus inuentū est quia pascha hebręū verbū est ⁊ non interpretat passionē: sed transitū. Per passionē eni Christus transiuit a morte ad vitam ⁊ fecit nobis viā credētibus in resurrectione eius vt trāseamus ⁊ nos de morte ad vitam. Sic enim ipse dominusait. Qui credit in me transit a morte ad vitam. Qui pascatis ⁊ in genitiuo fingit cum recentioribus errorem suum manifestat. Cū nullum nomē tertię declinationis in a inuenit quod nō sit grēcū: ⁊ greca formatione in ma terminat: quia a prima pſona παρακειμένου παθητικοῦ.

Paschalis ⁊ hoc paschale quod ad pascha ptinet: vt paschalis dies: ⁊ paschale sacramentū. Paschales vero oues quasi pascuales dicuntur.

Pasco is. paui pastū. i. comedo: ⁊ qnqz absolute ponitur. Ter. Pascentes seruabit Tityrus hędos. Quādoqz construitur cū actō: vt florē depasta salicti. In hac significatione etiā sumit pasco: deponēs. Ter. Pascuntur vero syluas: ⁊ summa Liceī. Horrentesq rubos ⁊ amātes ardua dumos. Dicimus etiam pasco: equū per herbā vt cętera pascunt virtdes armēta p herbas. Equus pascitur herba vt sylua pastus arundinea. Equus pascitur in viridi pabulo. vt Pascit in magna sylua formosa iuuenca. Equus pascitur diem ⁊ noctē. vt Sępe diem noctemqz ⁊ totum ex ordine mensem Pascitur. Interdum pascere est cibū alteri prębere: ⁊ quasi cibo saginare. Et sic dicim⁹ Herba pascit equū: ⁊ pasco equū herba. Ter. Veloces sparthę catulos acrēqz molossū Pasce fero pingui. Unde p trāslationē pascere ponit ꝓ delectare. Idē. Vtqz aim pictura pascit inani. Et pascere oculos est visu alicuius rei gratę eos oblectare. Interdū ꝓ fouere: alere. Idē. Qualem infelix amisit mantua campū. Pascentem niueos herboso flumie cygnos. Interdū ꝓ augeri ⁊ crescere: vt ⁊ sacrū tibi pascere crinē. Hui⁹ cōposita sunt cō. pasco: depasco: pascēdo absumo. Et depast⁹ dicit agrū bos: qui cibū ex agro sumpsit. Hier. in exo. Si dimiserit iumentū suū vt depascat aliena restituet. Item depast⁹ ager pastue: hoc est pascendo cōsumptus. Dispesco: diuido ⁊ proprie pecus a pastione deduco. Expasco depasco perpasco in totum pasco: satio: impasco: deponens intus pasco. Columel. lib. ij. Neqz suem velimus impascisci pratum: qū rostro suffodiat ⁊ cespites excitet.

Pascito. a. pe. cor. Frequentatiuum a pasco. Var. Nę seras q in sylueſtribus locis pascitant: cicures q cultis.

Pascuū a q plurale pascua: in qbus pecudes pascūt: siue cęter pascuus sit: siue pratū: siue mōs aut collis. Col. lib. vij. In eo rure ꝙ pascuo caret contineri pōt exiguo⁊ qualicūqz pabulo cōtentus. Pascua censorii tabulis dicebant oia: ex qbus populus redditus haberet quia dim

Pascua ę. idē qđ pascuū. Hie. in (hoc vectigal fuerat. Esaia. Et erit in pascuā bouis: ⁊ in cōculcationē pecoris Et in psalmo. Oues pascuę eius.

Pascuus. a. um. Unde Paul. sylua pascua appellata q pascuis pecudum destinata est.

Pascales oues ⁊ gallinę dicunt q passim pascunt a pasco siue a pascuis quasi pascuales. Lucil. Pascali pecore ac montano hirco ac soloce. Hie. li. Re. Mulier illa pbebat vitulum pascalē in domo: ⁊ occidit eum.

Pasilus ⁊ paseolus legumina vulgo nota quę ⁊ phasilus ⁊ phaseolus dicuntur. Lc.

Pastus a. ū. participiū q cibū sumpsit. Pastus us. cibus siue cibationē significat. Sel. Alia luce orta auis in pastu

Pastio idē qđ pastus: q̄uis hoc magis ad (pfecta est. brutoꝝ alimēta ptinere videat. Col. li. i. Porcilatoris verro ⁊ subulci diuersa pfessio: diuersę pastiones. Un enī Varronis idex de villaticis pastiōib⁹ ad bruta ptinētib⁹.

Pastor qui curam habet pascendi: vt est apud Enn. Pastores erāt in eadē regiōe custodiētes vigiliae gregis.

Pastoralis ⁊ hoc pastorale quod est pastoris: vel quod ad pastorem ptinet: vt pastoralis cura: pastorale officium Var. Tertio gradu a vita pastorali ad agriculturā desc

Pastorius a. ū. quod ad pastorē ptinet. Var. li. (dent. ij. de re. ru. An ea q tria here dixisti mihi de pastoria r.

Pastoricius. a. ū. idē quod pastor⁹. Idē li. i. Cū hoies pastoritiā vitā agerent: neqz scirent etiam arare terram.

Pastillus diminutiuū videt a pasta: q̄uis fiat mutatio gīis. Quidā a pastu deriuāt: vbi ⁊ genus seruat. Fest. a pane. Est aūt forma panis parui. Hor. in ser. Pastillos rophillus olet Gorgoni⁹ hircū. Et pastilli sunt qui illinūt. Vide in dictione emplastrum.

Pastillū neutri generis: sicut docet Festus fuit: genus libi rotundi quo vtebantur in sacris.

Pastinaca gen⁹ radicis virtutis calidę. Macer. Et pastinacę virtus in semine tantū. Itē Pastinaca genus pi.

Pastinū pe. cor. est vt Col. li. iūj. re (scis. de q Plinius' fert: ferramentū bifurcū quo semina pagunt. Palladius aliter accipit cū ait. Pastinū fieri nunc tempus est. Mensura pastini hęc est in tabula qu adrata ingerali: vt centeni octogeni pedes p singula latera dirigantur.

Pastinare est agrū fodere. Col. li. iij. Cū in terrā bene pastinatā ⁊ stercoratā rectū sarmentum defigito. Huius cōpositum est repastino as. Repastinari dicebāt veteres vineas q refodiebant. Hęc enī ꝓpria appellatio restibilis vineti erat nūc antiqtatis impudēs consuetudo gegd emoti soli vineis ꝓparat: repastinatū vocat. Un qdā repastinari agrū dicūt: cui⁹ natura fodiēdo mutat. Pli. li. xix. Precipuus fit caulis sapore ac magnitudine primū oim si in repastinato seras. Hinc repastinatio ꝓ reuocatione qñqz capit. Un p trāslationē dicunt libri repastinationū.

Pastinatus us. ipa pastinatio. Col. lib. iij. Neqz enī parum refert suspensissimum esse pastinatū. Et si fieri possit vestigio quoqz inuiolatum.

Pastomis: idis instrūmētū ferreū siue ligneū: qđ ad cohibendā equoꝝ tenaciam naribus vel mori sui imponit. Lucil. Pastomides huic de naribus ingentes pendent.

Passer auis a patiēdo: eo ꝙ mordū caducum patiant passeres. Quo etiā noie significant oēs aues. Un cū Li. dixit oibus passerib⁹ instā a natura voluptatē: de omni b⁹ auibus intellexit. Hodieqz aues ipsas in cōe passeres vocāt Hispaniaꝝ vernaculi. Et passer nomē piscis: ⁊ nomē loci. Mar. Nō mollis Sinuessa feruidiqz fluctus passeris aut sugb⁹ anxur. Et passer fit diminutiuū passercul⁹.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Passer solitarius auis aliquanto grandior passere: ac subnigrior: solus per domorum culmina incedés cantu suauis. Passer marinus altera auis.

Passio perturbatio: affectus ꝛ affectio: grece pathos dicit. A neotericis vero authoribus ecclesiasticis passio vsurpat ꝑ animi vel corporis morbo. Sunt aũt quatuor precipue passiones: duę a bonis gaudere. s. ꝛ cupere: seu spare. Letitia de ꝑsenti é: spes de futuro bono. Duę a malis dolere ꝛ timere: dolor de ꝑnti: timor de futuro malo.

Passiuus. a. ũ. quod passionẽ denotat: vñ passiuę qualitates dicte sunt nõ ꝙ patiant aliquid: sed ꝙ faciant passionẽ. Vel nãq; vt dulce fit: nõ a dulcedine aliquid passum est: sed dulcem gustantibus efficit passionẽ. Passiuę aũt qualitates rectius dicunt albedo ꝛ nigredo: ꝛ eorũ media. i. rubor ꝛ pallor. Hęc enim nõ nisi vel animę vel corporis passione nascit. Vt em̃ nigrescat aliquis corporis passione: vt rubescat vel pallescat animę efficit: quę cũ turpitudinis verecundiam ferre nequiuerit: quasi ad obtentum sui sanguinis copiam in exteriores partes corporis fundit: eoq; fit: vt pudore nimio rubescamus. Pallor quoq; simili animę passione cõsistit: cũ perculsa metu nimio ad cordis vlteriora cõfugit eãq; sanguis insequitur adeo vt desertũ sanguine quod est in cõspectu corp⁹ albescat. Hę igit̃ qualitates si in corpe perseuerent: quia se cũdũ eas quales dicimur: ipsę quoq; qualitates passiuę cẽsentur. Si vero ad breue tempus extiterint: ita vt cito discedãt: passiones eas potius nominamus. Eritq; inter passiuas qualitates ꝛ passiões ista discretio: ꝙ passiones ad tẽpus exortę: facile cõmutantur: passiuę vero qualitates secũdũ quas quales dicimur perpetuo perseuerant.

Passus. a. um. a patior idẽ qđ ꝑpessus. Vergi. O passi graniora. Vnde vua passa q̃ in ficcando passa est solem. Pli. Quin ꝛ a patientia nomen acinis datur passis: hinc ꝛ vino nomen datum quod passum vocatur.

Passus. a. um. a pateo idem est. qđ patiens extensus. Plaut. In portũ vento secundo: velo passo: puenit id est ocyssimo cursu. Passa vela dicimus expassa distenta explicata vento tumentia ac plena.

Passus. a. ũ. a pando idẽ est quod deductus: porrectus dispersus. Terẽ. in phor. Capillus passus: nudus pes: qđ ꝛ expassum aliquãdo dicimus: ꝛ mutatione a in e. dispessum. Plau. in mi. dispessis manibus. Ceteres em̃ passum dixisse non pansum ꝛ expassum non expansum. Bellius Seruiusq; testantur. Dicit em̃ Ser. Ideo aũt pando nõ facit pãsum: qa plerũq; n qđ in prima verbi positione inuenitur in ꝓteriti participio nõ est: vt tũdo tusus. Et licet alia euphonię causa varient vel in gñibus vel in nũeris: nactus tũ ꝛ passus n penit⁹ nũq; patiunt. Passis manibus dicimus: qđ est diductis atq; distentis. Tertul. tñ oppansũ velum dixit: ꝙ oppasso ꝛ extento. Idẽ. Expansos inquit vngulę fodiant: cruces suspendant.

Passus. us. spatiũ qđ patet in spatio pedum: quia patens: apertumq; est: vel quia sic pedes patescunt. a pateo passum supinum est. Cum vero non est passum clausum dicitur. Et ob hoc claudere est de illo spatio intercepto diminuere. Et minorem passum facere.

Passum genus liquoris: quod ex vua passa cogit̃. Fit ex vua quã greci sticham: nostri Apianam vocant: vuis in vite diutius sole adustis: aut feruente oleo: donec paulo amplius dimidiũ pondus suspsit: fusasq; leniter vuas exprimunt: ꝛ colligunt: Qui autem volunt secundarium passum facere adiciunt vinaceis tantum aquę puteolanę quãtũ ex prima pressura passi fluxit. De frutũ vero vinũ est mustovsq; ad dimidiam parte decocto.

Passim aduerbiũ a passu signifi. passu distante sparsim ve nõ vbiq; cũ vbiq; fit: fine interuallo: vt herba est in prato vbiq; grex vero passim pascit̃: quia aliquid interualli est inter pecudẽ. Sed cõfundunt quandoq;. Ponit interdum ꝑ vndiq;. Lact. Constituit asylum: eo passim confugerunt ex finitimis locis. Interdum pro quolibet. Passimq; i littore sicco Corpora curam⁹. id est vt quisq; vult siue indifferenter. Hiero. Sola scripturarũ ars est quam sibi passim omnes vendicant. Aliquando pro vbi q;. Lact. Creditur ei passim tanq̃ cognitę veritati.

Pastophoriũ pastophororũ domus. Pastophori aũt sacerdotes dicti sunt a pasto pallio: vt quidã aiũt ferendo: quidã accipiũt ꝑ thalamo nuptiali. Cñ ꝛ Venus appellata est pastophoros: ꝙ thalamũ nuptialẽ curet ꝛ administret. Sed παστὰς thalamus nuptialis dicit̃: g alio noie ὑμφίλιον: cũ qbus fere sentit Hie. g in Esaiam ait. Pastophoriũ est thalamus in quo habitat prepositus templi.

Pasiphae dictio tetrasyllaba: hęc fuit filia Solis: ꝛ vxor Minois regis Cretę: quã i fabulis ferũt ex tauro genuisse Minotaurũ: g partim hois effigiẽ habebat: partim tauri. Prop. Vobiscũ Europe nec ꝑba Pasiphae. (vocat.

Pasithea vna ex trib⁹ gratiis: quã alii Euphrosynen

Pasithoe vna athlantidũ Atlãtis ꝛ Aethrę filia. Lc.

Pasitigris fluui⁹ alio noie tigris dictus. Lc.

Pattagia fluuius sicilię ἀπὸ τοῦ παττάγου. i. sonitu. Nã ꝑ saxa fluẽs clamare videt. Clau. Et saxa rotãtẽ Pattagia

Pattagiũ aurea chlamys q̃ ꝑcinctis tunicis supin (gia. dui solet: ꝛ q ita induti sũt: Pattagiati dicũt. Et Pattagiarij q hmõi vestes cõficiũt. Apul. Uberes em̃ crines leuiter emissos ꝛ ceruice depẽdulos: ac deinde ꝑ colla dispositos: sensimq; sinuato patagio residẽtes paulisꝑ ad finẽ cõglobatos in summũ verticem nodus astrinxerat. Pa

Patara pe. cor. vrbs Lycię vbi (tagius morbi genus. Apollo dabat respõsa. Dicta a Pataro Apollinis filio: vel ab alio Pataro Lapeonis filio. Hinc Patareus a. ũ. Sta. li. the. Phębe parẽs seu te Lycię patarea niuosis Exercet dumeta iugis. Oui. Patareąq; regia seruit.

Patauium vrbs quam Anteno: condidit: quę ꝛ Padua. vide in dictione Padua.

Pateo es. passus. Patere est apertũ esse. Plau. Ingredere tu: fores iãdiu patent. Hinc patens ꝛ patulum quę inter se differunt: ꝙ patẽs sit qđ ad tempus patet. Vergi. Et portas iubet esse patentes. Patulũ quod semꝑ patet: vt arbor. Idem. Tityre tu patulę recubans sub tegmine fagi. Hinc Plau. Bouem patulũ appellat: cui⁹ cornua diuersa sunt: ac late patent.

Patulus a. um. penul. cor. de quo modo in pateo.

Patesco is. apertor. patens fio. Quãdoq; tamẽ ꝓ pateo mitto ponitur. Sal. Hinc late patescẽtibus campis exercitum tuto emittit.

Patefacio is. patentẽ facio. Hie. Sic arridens patefecit ingressum. Hinc patefio. Ter. in Phor. Ego nullo remedio possum me euoluere his turbis: quin si hoc cellet in metu: fin patefit in probro sit mi.

Patulcius dictus est Janus quia tempore belli portę templi eius pateant. Lc.

Patulico as. pe. cor. aperio: patulus fio. Pli. Patulicãtibus quinquagenis quinis barbulis coronat.

Patibulũ modo serã ligneã qua ostia claudunt̃ significat a pateo: ꝙ hac remota valuę pateãt. Ti. Si qs̃ hodie ꝑter hãc posticũ nostrũ pepulerit patibulo hoc ei caput defringã. Hinc crucẽ: ꝛ sic a patio: fieri manifestũ est.

Pathea Ci. dicuntur ꝑturbationes: siue animi egritudines. A Gellio affectus vel affectiones. A Lactã. modo vitia: modo affectus. Augu. expressius ea passiones vocari tradit: qualia sunt egritudo: dolor: gaudium: metus tristitia: cupiditas: ira. Quos animi motus Platonici: ꝛ Aristotelici: dicũt etiam in sapientẽ cadere: sed moderatas rationiq; subiectas. Stoici vero negãt in sapientẽ cadere: qui dicunt sapientẽ apathen. i. impassibilem: ꝛ apathiam impassibilitatem ꝓbant. Nam talem dicũt esse sapientis animũ: qualis est mũdus supra lunam. s. imperturbatum: quem nulla perturbatio obnubilet: nulla tristitia obturbet: aduersus quos reclamat ipsa natura.

Pathetica oratio dicta est: quã ex rhetorica arte ꝑcipiẽ dirigi oportere: aut ad idignationẽ: aut ad miserię oratiõ.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Pater qui aliquē genuit: quo etiā nomine Auus: Abauus: Proauus: Atauus: Tritauus: cōtinētur. Hinc patrū nostrorū memoria dicimus. i. maiorū nostrorū. Quanq; maiores intelligi possint quicūq; erāt aū Tritauos: sicut minores: qui etiā post Trinepotes futuri sūt. Patris etiā nomen religionis est. Unde dij oēs patres vocabant. Similiter pater nomē est reuerētię. Propter qđ Romulus centū Senatores quos ad reipu. curā elegit: siue quia is numerus satis erat: siue quia soli centū erāt: q ad id idonei essēt: patres ab honore vocauit: siue ab ętatis vł curę similitudine. Qm̄ de deductiōe hui⁹ nois pater iter grāmaticos magna est cōcertatio: aperiā nūc de origine qd sentiā: est em̄ dictio cōposita ex duobus corruptis ex noīe τ participio παῖς παιδὸς τηρῶν. quasi παιδὸς τηρῶν. i. seruans pueros. Illā greci παστὴς quasi παστὴς dicunt.

Pater familias dicit qui primus est τ imperiū habet i familiā: siue q potestatis sūę est: siue puber siue impuber.

Pater patratus: vide in dictione patro: as. (annotati.

Patres conscripti q in senatu patribus erant scripti.

Patricii senatorū progenies. Liui. lib. i. Romulus centum creat Senatores qui patres ab honore: patriciq; quoq; progenies eorū appellati: Idem. li. x. En vnq̄ fando audistis patricios primo esse factos: non de cęlo demissos: sed qui patrem ciere auūq; possēt. Cincius ait patricios appellari ingenuos. Unde plebei patriciis opponūtur. Non enī Senatores oēs erant patricii. Tacitus. Hiſ dē dieb⁹ in nūerū patriciorū assciuit Cęsar vetustissimū quēq; ex Senatu: aut qbus clari parētes fuerāt. Hinc patriciatus us: p ipa dignitate. Sue. in Aug. A Tarquinio p̄sco rege inter ro. gētes allecta i senatū. Hor. a S. Tul. i patricias traducta p̄cedente tēpore ad plebē se cōtulit: ac rursus magna vi p diuū Julium in patriciatū rediit.

Patricius vicus Romę dictus est: q ibi patricij habitauerunt. Jubēte Ser. Tullio vt si quid aduersus ipsum molirentur ex locis superioribus opprimi possent.

Patritus. a. ū. pe. pdu. qđ est patris: sicut auitus a. um quod est aui. Sunt enī tanq̄ possessiua. Li. li. i. tus. Patritam τ auitam vt ait Theophrastus philosophiam.

Patrimus pe. pdu. qui patrē adhuc viuentem habet Pater patrimus qui: cū ipe pater sit: adhuc viuentē habet patrem. In pontificio tamen iure pater patrimus accipitur pro eo qui vulgo compater dicit. (qđ est matris.

Patrimus a. um. quod est patris: sicut matrimus. a. ū.

Paternus. a um. quod est patris. Teren. in Adel. Pol haud paternum istuc dedisti.

Patro as. ppie significat liberis operā do. Qui. tñ dicit patrare apud antiquos sancte τ honeste dicebat. Deinde cōsuetudine in vitiū lapsū est verbū. Tñ irrideri solitū esse Sallustiū. cuius imerito: q patrare bellū dixerit tanq̄ patrorem turpē dūtaxat significet. Ex quibus verbis colligitur piscos patrare posuisse pro pficere: nō solum cū opera liberis dare: sed etiā cū aliud quippiā iā inceptū ad finē p̄duceret. Tñ τ patres patrati dicebant q ad patrandū: hoc est pagendū iuramentū: vbi de fęderibus cōuenerat: mitterent. Plut. in pble. Fęcialibus sacerdotibus qui fęderibus faciēdis p̄sunt: pater patratus prę̄est. Inde dictus q ipse pater patrē haberet. ficq; filijs prouideret: τ patrē cōsuleret. Huius verbi cōposita sunt Impetro qđ est obtineo: τ q̄si id qđ cupio facio. Perpetro qđ est pficio. Propetro mādo aliquid pfici. Accius. Age vero: propetra quod cępisti fieri. Et habent pe. cor.

Patrizo as. vł patrisso. as. paternos mores imitor. Te. i adel. Laudo o Chtesipho: Patrizas: abi: te virū iudico

Patria vrbs siue oppidū vñ orti sumus: q patria cōsoīm parēs sit. Aliq̄n τ p̄uincia ipa ex qua orti sumus patria vocat. Sed impropie. Tñ Sal. Hispaniā sibi antiquā patriā dixit. Aristophanes ποῦ δὲ ἀγαθὸν ἐκεῖ πατρὶς ὅδ̄ι. i. vbi bonū ibi patria est. Zenobius aūt πᾶσα γῆ πατρὶς ὅδ̄ι τοῦτο μέρος ὅδ̄ι χρησμῶν ἀνεῖλεν ὁ θεὸς μελλοῦσι τῷ πλάστῃ περὶ νικήσεως μαντευομένῳ. i. ois terra patria est: hoc pars est oraculi quod respondit deus Meleo pelasgo de victoria vaticinanti.

Patrius a. um. quod est patrię: vt mos patrius. Li. in Lato. Ligebat in ea domo mos patrius: τ vigebat in eo animus patris τ disciplina. Aliquādo dicit quod est patris. Uerg. lib. xij. Patrio mucrone relicto.

Patrianus a. ū. qđ est patrię. Li. Thermo. Ut obtinet at id iuris in agris: qđ ei p̄riana ciuitas decreuit τ dedit.

Patricida pe. pdu. q patrē interfecit. At paricida dicitur qui vel cognatum vel ciuem aliquem: vel aliū interfecit: vel aduersus patriā machinatus est: de quo supra.

Patruus frater patris: q quasi patris loco sit. Patru⁹ magnus: frater aui. Patru⁹ maximus frater pauī τ abauī: qui τ ppatruus τ abpatruus dicitur.

Patruelis a patruo. Sunt enī patrueles patruorū filij: qñ qui pater alteri est: alteri est patruus: sicut sorores patrueles nuncupantur ex duobus τ ipsę fratribus genitę: author Jurisconsultus. Illā sororū duarum aut plurium filij inter se sobrini dicuntur: quasi Sororini.

Patriarcha patrum princeps: hoc est pontificum primus. Di quatuor principio fuere. Romanus: Antiochenus: Alexādrinus: Hierosolymitan⁹. Postea trāslata byzantiū imperij sede: additus est τ Constātinopolitanus.

Patrimoniū bona paterna: hoc est hereditas a patre relicta. Patrimoniū vero sancti Petri est regio thuscię. Ubi Soana oppidū: sancta flora: aqua pendēs gripte: sanct⁹ Lanrētius: Balsena: Martha castrū: ciuitas Tusculanella. Mons flasconus: Balneū regiū: vrbs vetus. Ortha ciuitas castellana olim: Ueientana vrbs: Castrū nouū: Nepę: Uiterbiū: Sutriū: Rōcillionū: τ alia mlta.

Patronymicū quod sub patris nomine significat filium: vt Priamides. i. Hector. Priami filius. Compositū nomen ex patre τ onoma: sed o in y vertitur.

Patronus q aliquē in piculo defendit. Pedianus. Si orator est aut aduocatus: si ius suggerit: aut p̄sentiā suā cōmodat amico: aut procurator: si negotium suscipit: aut cognitor: si p̄sens causam nouit: τ sic tuetur vt suam.

Patrocinor pe. cor. significat tam verbo q̄ facto imbecilliorem protego. Lact. lib. v. Qui licet sapiens fuerit patrocinari tamē verę iustitię nullo modo poterat: qui caput ipsum fontēq; iustitię non tenebat. Hinc patrocinū ipsa protectio. Sallu. Cuius patrocinio ciuitas plurimū vtebat. Festus patrocinia appellari cępta sunt cū plebs est distributa inter patres: vt eorum opibus tuta esset.

Patera pe. cor. poculi genus latum ac patens. Uerg. Spumantem pateram ac pleno se proluit auro.

Patrę arū. ciuitas in Attica regione: quā Pausanias Aroen dici prius solitā affirmat: mox a patreo mēnibus ampliatis nomē accepisse qđ nūc habet. Hui⁹ meminit Pli. li. iiij. Qui. li. vi. Deseneq; ferax Patrę̄q; humilesq;

Patine pe. cor. vasis genus q̄ dapes elixę τ (Cleonę. iurulētę in mensā ferunt. Te. Jam dudū aīus est in patinis. Hinc patinarius a. ū. qđ est in patina conditū. Plau. Uel patinariū vel assū verses q̄ pacto lubet. Dicta patina

Patella a patulo vel πλάττω fingo: (ab eo q pateat. vel ab πλατεία q̄ est latitudo: vas latū est cōdendis obsōnijs aptū Lanx seu paropsis. Hor. in epi. Nec modica cęnare times olus omne patella. Potest tñ esse diminutiū a patina. quā nōnulli volūt esse sartaginem. Sed Juue. diuersa ostendit: cū inquit. Urceoli pēnes, sartago patellę

Patior: pateris passum verbum cōmune signi. sustineo tolero: equo animo fero. Dicimus enī patior: te: tolero te τ patior: abs te: tolero: abs te. Et patior abs te multa ī cōmoda. Composita huius verbi sunt compatior: quod est misereor: τ cōstruitur cum datiuo. Perpetior: vehementer patior. Hier. ad Alga. Intra se bella perpetitur.

Patientia est honestatis aut vtilitatis causa rerum arduarum ac difficiliū voluntaria ac diuturna perpessio

Pathicus pe. cor. a gręco πάσχω aspiratione detracta significat eū qui iniri turpi libidine patit. Unde pathici

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pueri id est passiui: pathice puellę. Iuu. Ille tenet speculum pathici gestamen Othonis. Draucus vero q nō pro pua libidine: sed alterius alterum init. a faciēdo dictus: quemadmodum a patiendo pathicus. Δράω quippe facio significat. Qui autem a draucis subigi delectant: seq eis sponte prostituunt cynędi dicuntur. Ec.

Pathicus ité ad inanata trāsferf: t cōpationē recipit. vñ Mar. Pathicissimos libellos appellat lasciuos. Ec.

Pathmos insula in mari ęgęo quę sicut Pli. scribit li. iiij. patet circuitu. xxx. millibus passuum: in qua Joannes apostolus exul apocalypsim scripsit.

Paucus: a. um: contrariū est multo: ab eo sit diminu. Pauculus. Aug. lib. i. acad. Pauculis diebus transactis posteaq̄ in agro viuere cępimus: cū eo volui tentare pro ętate quid possent. Et paucus fit paucitas.

Paucū. i. parū a quo pauculū: ité a pauco noie pauci/tas q̄ vtif diuinarū literarū interpres. Job decimo. Mū/qd nō paucitas dierę meoꝝ finiet breuiet. Ité paucies quo veteres p raro vtebant. Titinnius. Uxorē meā paucies

Paup generis cōmunis: vel secundū ali (videbo. Ec. quos ois a paruo lare: vt vt inquit Var. a parua pecunia. apud veteres etiā paupera. Plau. Paupera hęc res est. Hinc fiunt diminutiua pauperculus t paupercula.

Paupertas. Var. li. i. de lin. la. Pecunia q̄ erat pua ab ea pauptas dicta est. Paupertatē qdā ab egestate ita distingūt: vt egestas sit qū ad victū necessaria desunt. Paupertas qū licet nō sint opes: tamen necessaria supperūt.

Paupies ipa pauptas. Hor. Impiger extremos currit mercator: ad Indos. Per mare pauperiē fugiēs p saxa

Pauptinꝰ pe. p. idē qd paup. Var. Q. si pau (p ignes. ptina sint elegātia ac cū castimonia. Sidonius. Qui potius pauptinus flagitatę cantilenę culmus murmuret.

Paupero as. pauperē facio. Au. sup psal. Ceros pauperes ditat: falsos pauperat diuites. Plaut. in mil. Quę improba est mentis p vitio dominū ptio pauperat. Hic depaupero. Var. Priuasq̄ domū depauparet supru suo.

Paueo es. pauī timeo. Hie. ad Helio. Tūc ad vocem tubę pauebit terra cum populis. Hinc pauesco timidus fio: a quibus expaueo t expauesco. Au. Sed ne repentinum ouis expauesceret lupum.

Pauito. as. pe. Hor. frequētatiuū significa. valde timeo: siue valde frigeo. Ter. in hecy. Uxorē Philomenā pauitare nescio quid dixerūt. i. laborare ex frigore: vt exponit Ser. Hā est reciproca trāslatio: t tūno: p frigore: t frīgo p timore ponit. Ter. Extēplo Heneę soluunt frigore

Pauo: vt ait Li. lib. iiij. tus. est loco mouens (mēbra. mentē. Ex quo illud Ennii. Tū pauo: sapientiā oēm mihi expelleret ex animo. (vel ex causa timet.

Pauidus qui semper timet: pauens qui ad tempus

Pauo onis: t pauꝰ pauī: auis multiplicis coloris. Hel.

Pauus e Samo pstātior est. Tradūt hanc auē nō gloriosam solū: sed maliuolā. Laudata expādit colores aduerso maxime sole. Finum suum resorbet inuidens homini vtilitati: cuius caro diutissime incorrupta seruatur

Pauoninū acer: genus aceris crispo maculārū discursu a pauoninarum caudarum similitudine. Ec.

Pauio. is. iui: verbū antiquū. i. ferio: concutio: tundo Sumptū est a grecis: qui παίζειν dicūt pcutere. Li. de diui. Sed ga cū pascūt: necesse est aligd ex ore cadere: t terrā pauire: terripudiū, hinc postea tripudiū dictū est. Hic pauor: qū timore: pulsat: t pausia oliuę species. Col. Omne porro breuissimū in rotūdo e medio ad extremū solida terra panita: maxie si ē argyllosa: ne ęstu primosa in rimis eꝰ grana oblitescāt. Hic depuuio is. t oppuuio is. Lu. Palmisq̄ inisellā Depuuit me. i. verberauit. Hīc Oppuuia verbera dicūt. Afra Oppuuis pueri coercēt.

Pauimentū dicit ipsum domus solidamentū siue incrustatio quā gradiēdo calcamus: a pauiendo: tūdendo siue ferēdo dictū: q dū fiūt pauiméta pluribus simul diebus feriunt. i. pcutiunt: tundūt virgis seu marculis vt solidiora sint: nec rimas faciāt. Iun. Terre pauimentū t nitidas ostēde colūnas. Cato. pauiméta ad hūc modū facito. De testa arida pauimētū struito. Ubi structū ē pauito fricatoq̄ oleo: vt pauimentū bonū fiet. Multa aūt pauimentorū genera fuerunt apud veteres. Erant lithostrata paruulis coagmentata crustis. Erāt subdialia a grecis inuenta quę sub dio erat: t in aperto: vbi hyemes gelant sunt vtilia. Erant t Asarota: de quibus Papi. in syluis. Suberātq̄ nouis Asarota figuris. Pli. appellat Eusarota: quoniam purgamenta cęnę in pauimento euerriri solent ἓυ grece dicit bene: σάρω verro. Fuerunt t pauimēta barbarica subtegulanea sculptura: t grecanica.

Pauiméto as. pauimentum facio seu pauimento sterno. Unde pauimentata loca dicunt: in quibus strata sūt pauimenta. Pli. lib. xxvij. Ergo pauimentandum vbi sata sit censent: vt lachryma non absorbeatur.

Pauimentitius a. um. quod ex pauimento constat.

Pausia genꝰ oliuę a pauiēdo: qō nō nisi pauiēdo. i. tundēdo oleū emittit: seu q̄ anteq̄ molę subijciat tunditur.

Pausa g. requies alicuius rei. Luci. lib. i. Hęc vbi dicta dedit pausam fecit ore loquendi.

Pauso as. gesco. a quo repauso: qō est rursꝰ regē capio.

Paulū dimi. a parū: cuius sunt quatuo: gradus diminutionis. s. paulū: paululū: pauxillū: t pauxillulū. Te. in pho. Erat ei de ratiuncula iā prīdē apud me reliquū pau

Paulus latina lingua modicus in (xillulū numerorū. terpretat: greca getus: vel dictus est Paulus a primo spolio quod contulit ecclesię: a Paulo videlicet Sergio procōsule quē apud Cyprum conuertit ad fidem.

Paulisper aduerbiū. i. valde paulū temporis.

Pauxillatim significat a pocheto. Plau. in Epi. Egpi rursum vorsum ad illas pauxillatim accedere.

Paxillus diminutiuum a palus pali: vt inquit Prisc. Sed Li. ad Butum vult a paxillo palus fieri.

P ante E

Pecco as. ppie significat adulteriū cōmitto: dictū q̄/si pellico. i. cū pellice coeo. Unde peccatū p adulterio: quasi pellicatus. Apud veteres eni peccatus: tus. vsq̄ ad Ciceronis ętatē durauit. Cice. Nemo ita viuebat: vt nulla eius vitę pars sūmę turpitudinis esset expers. Nemo ita in manifesto peccatu tenebatur: vt cum impudens fuisset in facto: tū impudentio: videret: si negaret. Postea inualuit vsus: vt peccatū tantū neutro genere pferatur t generaliter de oīnibus delictis atq̄ erroribus dicatur. Cice. li. i. offi. passiuo vsus est. cū ait. Multa peccantur.

Peccatum t nomen t participiū esse potest. Terē. in Eu. vtrūq̄ cōplexus est. Si id est peccatū: peccatū impudētia est. Primū nomē: secūdū participiū est. Hīc peccatio: peccatissimus. Hiero. Ad Algasiā. Per preuaricationē mandati incipiat mihi esse peccatius peccatum.

Peciolus diminutiuū est a pede. Afra. Atq̄ adeo nolo nudo peciolo ambules. Et peciolus dicitur quo frūctus pendet. Col. lib. x. Cum iam matura mala fuerunt anteq̄ rumpant: peciolos quibus pendent intorqueto Idem t pedicinus dicitur.

Pecto. is. pexui vel pexi: vel pectui: significat explico t pango capillū. Uerg. lib. viij. Pectebatq̄ ferū puroq̄ i fonte lauabat. Li. in Lati. Quod ppriū est Catilinę de eius delectu: imo vero de amplexu ac eius finu: qs pexo capillo nitidos imberbes aut non barbatos videtis. Trāsferf etiā ad alia. Hā t pectere citharā dicimus: hoc est percutere t distēdere pectine chordas. i. plectro. Pectere lanam: pectere vestes dicimus: a quo t vestes ipsę pexę dicunt. Plin. Hystrię liburnięq̄ pilo ppio: qb lanę pexis aliena vestibus: hoc est vestibus quę texunt. Hā in texēdo pectinis moribus vestes feriunt. Idē li. ix. Et ipa stupa pectit ferreis hamis: donec ois membrana decorticet. Huius verbi cōposita sunt depecto: ppecto: vltra in longū pecto. Qui. de fast. Ille manu mulcens ppexā ad

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pectẽa barbã. ¶Repecto rursus pecto. ¶Laud. Sparge dié meliore coma crinéq; repexi ¶Blãdius elato surgant temone iugales. (pulchre.

¶Pexatus qui veste pexa indutus est. ¶Marti. ¶Pexatus

¶Pectitus.a.um. pen. cor. politus ⁊ subactus. ¶Col. Terrũ vbi iam puro discrimine pectita tellus.

¶Pectẽ ĩstrumentũ textor̃ dictũ q̃ fila i telis figat, a cuius similitudine ⁊ pectẽ dictus q̃ explicat capillos. Et pectẽ cratis dẽtatq; genus ſtilis ferreis ad colendã terrã. Itẽ pectẽ dicit pubes: hoc est locus vbi pili apud veréda nascunt. Ju. Inguina tradũt medicis iã pectine nigro. Dictus pecten quia vt barba indetõsa pectine indigeat. Est ⁊ citharæ ĩstrumentũ. Ter. li. vi. Iã pectine pulsat eburno. Item pectines siue pectunculi pisces sunt qui se ex aqua iaculãtur sagittæ modo: de quibus ¶Hor. in saty. iiij. ¶Pectinibus patulis iactat se molle Tarentum.

¶Pectino as. pe. cor. ¶Pli. Sũt genera terræ quorũ vbertas pectinari segetẽ in herba cogat. Vnde ⁊ pectinatũ tectũ dicit a similitudine pectinis i duas partes deuexũ: vt testudinatũ in quatuor (tudinem factũ.

¶Pectinatim aduerbium significat ad pectinis simili/

¶Pectus anterior pars animalis a gula vsq; ad uentrem. hoc homini tantũ latũ est: reliquis animalibus carinatũ: dictũ quasi pactus a cõpactis costis. Est enim pectus costis cõpactũ quæ veluti firmamẽta pectoris sunt. vel q̃ pressum sit inter mãmas. Et nõ modo superficiem corporis: sed cor sub pectore significat. Juu. Nocte dieq; suum gestare in pectore testem. hinc expectoro.

¶Pectusculum diminutiũ parũ pectus.

¶Pectũculus piscis e mollium gñe extra aquã se efferens sagittæ modo. Quẽadmodũ ⁊ Poligo facere dicit. Lc.

¶Pectorosus a.um. quod est magni ⁊ validi pectoris. ¶Poeta in ¶Priap. Nemo est feroci pectorosior ¶Marte.

¶Pectoralis ⁊ hoc pectorale quod ad pectus pertinet: vt fascia pectoralis: (lebant.

¶Pectoreum genus quoddã vehiculi: quo vti Galli so

¶Pecus udis. tam mas. ⁊ neu. q̃ sẽ generis est. Ennius. ¶Pecudi dare viua marito. Li. li. iiij. de rep. Cũ adhibeãt ĩ pecuda pastores. ¶Perotus in illo Ciceronis. Cũ adhibeãt ⁊c. legit pecora ⁊ nõ pecuda. Declinat etiã hoc pecu. Solin⁹ de situ Britãniæ. Ita pabulosa: vt pecua nisi interdũ a pastu arceant ad periculũ agat satietas. Similiter pec⁹ pecoris eiusdẽ significati est. Mã siue pec⁹ udis. siue pecus oris. dixeris: significat oẽ animal quod sub hois imperio e pabulo terræ pascit: vt boues: asini: eq: cameli: oues: capræ: ⁊ huiusmodi. Item Elephãti. ¶Pli. Qui cũ elephanto cõgressus gemino ictu pecudem exanimauit Var. li. ij. de re rust. Qui gregẽ armentor̃ emere vult: obseruare debet primũ: vt sint hæ pecudes ætate potius ad fructus ferẽdos integræ q̃ iã experte. Inuenit tamen pecus oris p multitudine pecorũ seu pecudũ. Ter. Dic mihi Dameta cuiũ pecus an ¶Melibœi. Idẽ. Caprigenũq; pecus nullo custode p herbas. Interdũ p oue. ¶Pli. lib. viij. Est i Hispania sed maxime Corsica nõ dissimile pecori: genus ¶Musinomũ caprino villo q̃ pecoris velleri ppius. Quin. Cur in vsum vestrũ sæpe pecori lanæ detra hunt. Interdũ dicit de oĩi animali quod humana lingua ⁊ effigie caret. Ouid. Ignauũ sucos pecus a pspicibus arcẽt. Hor. Omne cũ ¶Proteus pec⁹ egit. ¶Pecus udis. p oue ponit. ¶Pli. Ipsius animalis tãta narrat clemẽtia aduersus minus valida: vt in grege pecudũ occurrentia manu dimoueat: ne qd obterat imprudẽs. Itẽ de quocũq; animali per hoiem dicit. Ouid. li. iiij. Be. de apibus loquens. Et pecudũ custodia sollers. Luci. de piscibus. Præterea genũ humanũ: multæq; natãtes Squamigeræ pecudes. Dicitq; pecus (vt docet Var.) a pes: q̃ pedibus sine ratiõe

¶Pecuda etiã neutro gñe i vsu fuisse vete (bruta ferãt. rũ affirmat authoritas. Sisenna. Jumẽta ⁊ pecuda locis trepidare compluribus. Lc.

¶Pecuũ Lato grõ plurali ptulit ab eo qd est pecu. Lc.

¶Pecudinũ a pecude ficut a pecore pecorinum. Lc.

¶Pecorinus a.um. qd est pecoris: vt pecorina caro. Similiter pecoreus a.um. ⁊ pecudinus a. um. vt pecorea aue pecudina pellis. Dicitur ⁊ pecuinus. a.um.

¶Pecorarius q̃ pecua siue pecora publica redimit: vt/ qui¹ Asco. Romani enim vetustiores nihil i bonis aliud p ter pecudes habebãt. Est etiã pecorarius q̃ pecorũ curã habet. Aug. lib. xv. de ciui. dei. Hic erat pater habitantiũ in tabernaculis pecorariorũ. Idem pecuarius dicitur.

¶Pecuarius qui pecorũ curã habet. Li. p Deio. vt non solũ Tetrarcha nobilis: sed etiã optimus pater familias ⁊ diligentissimus agricola atq; pecuarius haberetur.

¶Pecuarius a.ũ. qd ad pecus ptinet. ¶Plau. in tru. Male vertit res pecuaria mihi apud nos. ¶Col. li. vij. ¶Pecuarius canis neq; tam strigosus aut pernix debet esse q̃ qui Damas ceruosq; ⁊ velocissima sectantur animalia.

¶Pecuaria dicunt ab eo qd est pecuare: ⁊ p apocopen pecuar. Mã pecua (vt inquit Li. i põpeiana) ab eo qd est pecu venit: vt genu: genua. ⁊ significant non solũ pecorũ multitudinẽ: vt apud Persi. Fundor: vt Arcadiæ pecuaria rudere credas. Li. lib. iiij. ad Heren. Mã cũ canes sunt gutur officijs luporum cuinam præsidio pecuaria credemus? Terũetiã omnia ex quibus ¶Do. Ro. haberet reditus: quia diu hoc solum vectigal romanis fuit.

¶Pecuaria: q̃. dicit scientia parãdi ac pascẽdi pecoris: vt fructus ex eo capiat. Quæ res ⁊ pecuaria dicit. Var. li. iij. de re ru. Tres libros cõstituí: e quis duos scripsi: primũ ad Fũdaniã vxorẽ de agricultura. Secũdũ de pecuaria ad Turaniũ nigrũ. Est ⁊ pecuaria locus in quo pecorũ greges cõsistũt. Var. li. ij. Cuius nobiles pecuariæ in Etruriis habent. Idẽ. Nõ quo nõ ego pecuarias in Italia habeã. Item pecuaria pro pecorũ multitudine. Var. li. iij. Duo gña cũ sint pastionũ. Vnũ agreste in quo pecuariæ sunt: alterum villaticum: in quo sunt gallinæ ac colũbæ ⁊ apes: ⁊ cætera quæ in villa solent pasci.

¶Pecuariam rem facere significat armẽta gregesq; alere: quæ res ad scientiam pastoris pertinet.

¶Pecunia a pecore siue a pecu dicta est: quia ois pecuniæ pecus fuit fundamentũ. Col. li. vij. In rusticatiõe vel antiquissima est ratio pascẽdi eadẽq; quæstuosissima: propter qd noia quoq; pecuniæ ⁊ peculij tracta vident a pecore: quod nõ solũ veteres possederũt: sed adhuc apud qdam gentes vnũ hoc vsurpat diuitiarũ genus. ¶Pli. lib. xxxiij. scribit pecuniã sortitã esse nomẽ a nota pecudis quoniã antiquitus nummi effigie pecudis signabantur. ¶Hinc ¶Plut. in ¶Publicola asserit i vetustissimis nũmis signũ fuisse ouis: ⁊ suis bouisq; conspectũ. ¶Pecuniæ vero noĩe: vt inquit ¶Hermogenianus: nõ modo nũmi: hoc est nũerata pecunia: sed oẽs res tã solidæ q̃ mobiles: ⁊ tam corpa q̃ iura continẽt. ¶Hui⁹ diminutiũ est pecuniola.

¶Pecuniosus quasi pecuniæ plenus. ¶Hoc est pecudum. sicut locuples loculis plenus.

¶Pecunialis ⁊ hoc pecuniale quod ad pecuniã ptinet. Aug. li. vij. de ciui. dei. Raro tamen inuenies qui nõ habeat artem suam pecuniali mercede venalem.

¶Pecuniarius a.um. quod ad pecuniã ptinet. Ambro. lib. i. offi. Ille paup qui confert spiritalia p pecuniarijs. etsi plurimũ habeat gratiæ non abundat.

¶Peculiũ a pecore siue a pecu: quod alicui⁹ est. Cũ apud maiores oĩe patrimoniũ dicebat peculiũ: quia pecoribus vniuersa eorũ substãtia constabat. Cũ scõm Ser. pecunia dicta ẽ a peculio. ¶Proprie aũt significat qcqd alicui⁹ iuis labore ⁊ idustria partũ ⁊ lucrifactũ est. Li. i parado. An eorũ seruitus dura est q̃ cupiditate peculii nullã cõditionẽ recusẽt durissimæ seruitutis. ⁊ Cels⁹ iurecõsul. scribit pecuniã sine peculio fragilẽ esse. i. sine lucro. Hinc peculiũ castrẽse dicit qđ a parẽtibus ⁊ agnatis i militia dẽgẽti donatũ est: vel qđ filius i militia acquisiuit: qđ nisi militaret acquisiturus nõ fuisset. Huius dimi. est peculiolũ

¶Peculiaris ⁊ hoc peculiare quod ad peculiũ ptinet: vel

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Etiã opilio q̃ pascit: inter alienas oues aliquã habet peculiarẽ q̃ spẽ solet suã. Sed in vsu iã receptũ est: vt peculiaris ꝓprius: siue specialis: siue p̃cipuus dicat: nec cũ aliis cõmunis. Sue. in Cęsa. p̃terea monetę publicę vectigalibus peculiares seruos ꝓposuit. ¶Inc aduerbiũ peculiariter: specialiter: p̃cipue. ¶Pli. li. xxvij. Epiphonis peculiariter imponit: quasi singulariter: z ei⁹ ꝓpria virtus. Quintil. li. viij. Quod cõmune z alijs nomẽ intellectu alicui peculiariter tribuit: vt vrbẽ Romã: venales nouicios: z corinthia era: cũ sint alię vrbes q̃q̃ z venalia multa: z tã aurũ z argentũ: q̃ es corinthiũ. Et peculiare pro re seruili ponit. Ulpi. Si peculiare vinũ legatũ sit: id cõtineri quod serui habuerũt: ¶Peculiaris seruus dicit a q̃ peculio: quod ꝓprie seruor est. Ulp. Labeo. ¶Patersamilias peculiũ habere nõ potest: quẽadmodũ nec seruus bo

¶Peculiosus q peculiũ multũ habet. ¶Plau. in ru. (na. ¶Peculiosum esse decet seruũ z ꝓbum quẽ hero p̃sente p̃tereat oratio: aut qui inclementer homini libero.

¶Peculor aris. z depeculor p̃cipe furor. ¶Inc peculator z depeculator: qui

¶Peculatus us. pecunię publicę aut (tale furtũ facit. principis furtũ: sicut sacrilegium rerum sacrarum.

¶Peculio as. quẽpiã peculio multo. ¶Plau. in psa. Scelus tu puer atq; ob istam rem ego aliquid te peculiabo.

¶Pedes dicunt quibus vtimur in gradiendo. Cuius singularis est pes. ¶Pes aũt totũ dicit q̃d est a femore ad calcẽ. Diuidit q; in coxẽdicẽ femur genu tęmẽ poplitẽ crus surã z imũ pedẽ: qui calx appellat: z diuidit in eonuexũ pedis: quę pars superior est: z calcaneũ: quę est pars posterior. Itẽ in volã quę est pars medij pedis caua: plantã quę pars tota inferior est. Digitosq; z vngues. A vola pedis indita sunt cognomina plancis: plotis: scauris: panfis: de quibus locis suis. Aliqñ pedes ponit aduerbialiter: quod z pedibus q̃q; dicit. Sue. i Cęsa. In agmine nonnũq; equor: sępius pedibus anteibat. Curtius. ¶Pedes agmẽ circuibat. Qñ vero stãdi fundamentũ pes est factũ est: vt in ędificijs area pes magnus dicat. ¶Pes etiã mẽsurę genus est: quo mẽsurant terrę z cõtinet digitos. xvi. z multiplicatus passus: z act⁹: z climata: z iugera: z stadia ceturiasq;: mox etiã i maiora: spatia ꝓcedit. Itẽ funis quo in naui tendit velũ: z vulgo podia dicit. Uer li. v. Una oẽs fecere pedẽ. ¶Plau. etiã remos nauiũ pedes appellauit. Item pes est metrica cõstructio syllabarũ: vt spondeus dactylus. Uer. Ferte simul: faunique pedẽ. i. metricã compositionẽ. Unde pedestris oratio dicit numerosa: z secundũ rationẽ metricã composita q̃ pedis officio fungat. Nã sicut pedibus moueri corpora videmus: ita versus ipsi cũ scandunt gbusdã quasi pedibus vidẽtur incedere. Seu q̃ pedali regula vtimur aduersũ mẽsurandũ. ¶Metra eiñ per pedes incedũt. Unde metimur heroica: z dicimus ea sex pedũ esse. ¶Metimur Sapphica: z dicim⁹ quinq; pedũ. z sic de cęteris. ¶Pręterea pes vocat fędũ capitis animalia multitudine pedũ. ¶Plau. in Cur. Ut muscę culices pedesq; pulicesq; odio z malo z molestię: bono vsui estis nulli. ¶Dui⁹ diminutiuo frequẽtius vtimur. s. pediculus. Uñ pediculosus z pedicularis. Fit aũt pes a grẽco πούς: a quo fiũt multa cõposita.

¶Pedem struere veteres ꝓ eo vsurparunt quod est fugere: z pedem retro ferre: retro cedere.

¶Pedes itis. miles qui pedibus militiam exercet: sicut eques qui equo militiam exercet. (tũ copię.

¶Peditatus us. peditum copię: sicut equitatus equi/

¶Pedester qui pedibus iter facit. Apul. Qui modo in/ exercitũ ꝓfectus est pedester. Dicit etiã hic z hęc pedestris z hoc pedestre: vt pedestris exercitus: pedestres copię: pedestria agmina. Dicimus z etiã pedestrẽ accessũ qui a peditibus fit z nõ equitibus. Alu. li. i. de ci. d. Aliasq; desidia maris pedestri accessu per vias factas ventis ac procellis euersas esse ciuitates.

¶Pedestria auguria dicebant quę a lupo vulpe serpẽte equo z cęteris animalibus quadrupedibus dabantur. Lc.

¶Pedestris oratio dicitur numerosa z secundum metricam rationem composita: q̃uis non sit carmen. Lc.

¶Peda z pedatura vestigium humanum.

¶Pedo as. i. vado: a q̃ repedo: quod est quasi pede itero: redeo. ¶Die. in li. maca. ¶Heliodorus recepto exercitu repedabat ad regẽ. Est z ipedio. de q̃ alibi. ¶Pedare etiã est viti vel alteri arbusculę sustentaculũ adhibere. Uñ vineę pedatę dicunt. ¶Pli. Aut pedatę vineę simplici iugo Col. li. v. ¶Pedatã vineã iugatãq; sequit alligatoris cura.

¶Pedat⁹ a. ũ. q̃d ẽ sustẽtaculo firmatũ: vt vinea pedata. Qñq; etiã pedatus a pede humano: vel de aliq̃ aũali sicut a manuleatus. Sue. de Othone. Fuisse tradit z modicę staturę: z manu male pedatus: caluusq;. i. distortis

¶Pedatio dicit qñ pedamẽtis vinea sulcit. (pedib⁹.

¶Pedato aduerbiũ positũ est ꝓ repente vel accessu quasi per pedẽ: sicut vulgo dicit. Cato. li. i. Orig. Igitur tertio pedato bellum nobis facere: id est tertio reuersi.

¶Pedamen z pedamentũ sustentaculũ quod alicui arbusculę adhibetur: sicut palus quo vitis sustentat. ¶Pli. Castanea pedamentis omnibus pręferk. Col. ¶Pedamẽtũ tugerũq; z viminũ prospiciendorũ tradẽda ratio est.

¶Pedatim aduerbiũ. ¶Pli. li. xi. Leo tãtũ z camelus pedatim gradiunt: hoc est vt sinister pes nõ trãseat dextrũ.

¶Pedibus aduerbialiter protulit Li. (sed subsequat. cũ inquit. Ingressus iter pedibus.

¶Pedicinus idem est quod pes: similiter z peciolus.

¶Pediolus dimi. paruus pes: similiter z pediculus.

¶Pedęssim tarde paulatim: quasi lęta z tarda itione.

¶Pedetentim aduerbiũ compositũ a pede z tento: as. Li. Sin minus sensim erit pedetentimq; faciendũ. Te. in phor. Byj bene vertant quod agas: pedetẽtim tamẽ: quod Bona. exponit pro caute.

¶Pedalis z hoc pedale quod est pedis: vt mẽsurã pedalis. Col. lib. ij. ¶Pedale q̃q; versus spatiũ sat erit inter semina reliqui. Idem. Scrobiculis pedalibus factis.

¶Pedaneus a. ũ. idẽ quod pedalis. Col. li. v. Et ideo in maritãdis arboribus nemo minor pedanea scrobẽ vitibus cõparat. ¶Inc Bipedaneus. Tripedaneus: z huiusmodi. Col. li. i. Bipedanea humus arboribus q̃uor pedũ abũde est. Et li. iij. Tripedaneis relictis spatijs p q̃ semina excolunt. Et li. v. Semipedaneã constitis resolutã vitibus terrã subiacere. ¶Pedaneus index qui a prę fide cõstituit: vt minora iudicia discernat. q̃ is magistratus nõ vehat curru: sed pedibus proficiscatur in forum.

¶Pedissequus z ¶Pedissequa famulus z ancilla: qui z quę dominum seu dominam sequitur.

¶Pediculus dimi paruus pes. ¶Pli. Mollia fiũt loligo sepia Polypus: pediculi octoni oĩb⁹. ¶Inc pediculi vocant quibus fungi: pyra: mala z huiusmodi sustinent Idem. Tutiores fiũt fungi cũ carne cocti: aut pediculo pyri. ¶Inc pediculata poma quę pediculos habẽt: quibus suspendi possint. Item pediculus vermis in capite. ¶Pediculi quoq; terrę Scarabei terrestres ricino similes. Sũt z maris pediculi a similitudine pediculor capitis quibus ad varia medicamẽta vtunt. itẽ ¶Pediculi populi in

¶Pediculosus siue pediculosus cũ deducit a (Calabria. pes siue a pediculus: qui est capitis vermis: ponit ꝓ eo qui est plenus ipsis vermibus. ¶Plau. ¶Pedicosus squalidus vbi me vidit caput scabit. Quando vero a pędor scribit cum diph. z significat mali odoris est. Uar. de re rust. Solida terra pauita maxime si est argylla: ne situ pediculosa eius gratia oblitescant.

¶Pedicularis z hoc pediculare: q̃d ad pediculos capitis vermes ptinet. Uñ pedicularis morbus q̃ corpus pediculis scatet. ¶Hic morbũ greci phthiriasin appellant. ¶Nam phthira pediculũ dicũt. De hoc Serenus. ¶Noxia corpibus quędã de corpe nostro ¶Progenuit natura volens abrumpere somnos Sensibus: z monitis vigiles inducere curas. ¶Hoc morbo interiit Sylla romanꝰ ciuis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Pedica pe.co.a pede significat laqueũ: q̃ pedes illigãt Ter.li.i.Geo.Tũ gruib⁹ pedicas: ⁊ retia ponere ceruis.

Pedio is.verteres vsi sunt p eo quod est pede pulso ⁊ quasi plausum reddo: a quo fiũt cõposita cõpedio: impedio: ⁊ prepedio: de quibus locis suis.

Pedaneũ inquit Palladius lib.iiij.super nudũ indu cimus ⁊ assiduo vecte densamus pedaneum.

Pedarij q̃ in senatu sententiã nõ dicũt: sed ab alio dictã comprobãt: mouẽtes se de loco ⁊ in partẽ eius qui dixit ambulãtes: ꝓpter quod qui ita faciũt ire in sententiã pedibus dicunt. Et ab actu transeũdi pedib⁹ in aliena sedilia pedarij sunt appellati. Ci. ad atticũ. Inde in sentẽtiã pedarij cucurrerũt. Sentẽtia eorũ pedaria appellat Gellius tñ pedarios existimat dictos fuisse Senatores Qui: q̃ magistratũ curuliũ nondũ ceperãt: pedibus in curiã proficiscebant. Nam qui curulem magistratũ gessissent curru vehi solebant.

Pedũ pastorale bacculũ: seu virga incurua: qua pecudũ pedes detinent. Ter. At tu sume pedũ quod me cũ sepe rogaret. Est ⁊ pedũ oppidũ nõ longe a prẽstinis: a quo Pedani populi. Liui.lib.viij. Neq; tamẽ nisi admodũ a paucis populis Pedani adiuti fũt. Tyburtes prẽstiniq;: quorũ ager propior erat: Pedũ peruenere.

Pedo is.pepedi: crepitũ vẽtris emitto. Hora.i ser. Nã diſploſa ſonat q̃tũ vesica pepedi. Huius compositũ est oppedo pen. pdu. qd̃ est cõtra pedo. Idẽ in eodẽ. Vin tu curtis Judeis oppedere nulla mihi vnq̃ religio est.

Pegasus pen.cor.equus alatus Perſei ἀπὸ τῆσ πηγῆς .i. a fõte: q̃ iuxta pegas.i. fõtes oceani natus fit: vbi Gorgones habitabãt. Huc Hygin⁹ ⁊ alij cõplures Neptuni ⁊ Meduſe filiũ dixere: q̃ in cęlũ euolauit: ibiq; iter ſydera cõstitutus est. Arcticũ circulũ spectãs: pedibus ęſtiuo orbi adnixus: extremo ore caput Delphini tangẽs: ⁊ aḡrij manũ dextrã ceruici ſuę adiũgens. Alij ex Medu ſę ſanguine quã Perſeus iteremit natũ astruũt. Hic volauit in Helicona vbi saxũ vngula feriẽs fontẽ aperuit: ex eo Hippocrene .i. fons equus est appellatus. Sed hic apud Pyrenẽ fontẽ corinthiũ captus est. Unde Strab. Fama est equũ pegasum cũ potaret hoc in loco a Bellorophonte deprehensum fuisse. Allatũ inquam caballũ e Meduſe ceruice ⁊ de Gorgonis execto gutture pſiliẽtem. Hoc equo vsus est Bellorophõtes in expeditione cõtra Chimerã. Vulgatũ est ⁊ Caballinũ fontẽ in Helicone erupisse cũ subiectã ibi telluré feriret vngula. Hic Pegaseus a.um. Perſ. Pegaseũ melos. Pegasus etiam dicebat instrumentũ in domibus sup quo tanq̃ iumento vestes ⁊ similia tenerent suspẽsa a pegaso poetico tractione nois excogitata. Fuit et hoc noie iurisperitus. Unde ⁊ pegasianũ senatusc̃ũltũ. Pompo. de origine iuris. Fuit ⁊ pegasus Triarchi filius cuius navis pegaſę monumentum accepit.

Pegasides pe. cor. muſę dictę sunt a fonte: q̃ pege dicit: quẽ pegasus ictu vngulę fingit aperuisse. Ouidi. Et mihi Pegasides blandissima carmina dictãt. Item pegasides nymphę quę ⁊ Naiades. Idem. Pegasis gnone phrygijs celeberrima syluis.

Pegasa Thessalię oppidũ: qd̃ postea Demetrias dictũ est: ꝓpter qd̃ navis lõga argonautarũ Pegasea nũcupat: q̃ Jason q̃ eã ędificauit fuit filiꝰ Aesonis fratris Pelię regis Thessalię. Qui. Jãq; fretũ Minyę Pegasea puppe secabãt. Hinc Pegasiꝰ sinus ī Thessalia est ap/

Ascen. Cerius tñ Pegasa dicit ⁊ Pegaseus: (pellatꝰ. sed a Pegaso equo Pegasides musę pe. cor. vt Qui. do/

Peganon πήγανον latine ruta herba. (cet.

Pegma atis. quod ⁊ pecma dicit grecũ est. ἀπὸ τοῦ πήγνυμι: quod est pango ⁊ extruo. Est aũt machina quędã lignea in qua statuę collocant: ⁊ quasi figuntur ad illas sustinẽdas. Interdũ Pegmata cũ ludicris ꝓducebant in scenã cũ pueris etiã considentibus ex lignis ⁊ tabulis quę constabant vario picturę genere.

Pegmatis formã Sene. ad Lucil. his verbis describit. His annumeres licet machinatores q̃ pegmata p se surgentia excogitãt ⁊ tabulata tacita in sublime crescentia ⁊ alias ex inopinato varietates: aut dehiscẽtibus quę cohęrebãt: aut q̃ distabãt sua sponte cohęrẽtibus: aut ipsis q̃ eminebãt paulatim in se residẽtibus. Josephus li.vij. de bel. Judaico. Maxime aũt stupor erat machinarũ quę portabant siue pegmatũ fabricatio: pro quorũ magnitudine virib⁹ portantiũ occurrẽtes timebãt. Multa eñ in tertiũ nidũ quartũq; surgebãt: ⁊ magnificẽtia fabricę cũ admiratione delectabat. In his machinis simulacri belli repręsentatũ fuisse significat: vt alii fugere: alij capi viderent et p singula pegmata dux captę vrbis agebãt: ita vt captus fuerat ordinatus. Qui aũt in his machinis depugnabãt: a Suetonio pegmates vocant. Tradunt Clandium abiecisse aliq̃n bestijs qui pegma in scenam parũ feliciter pduxissent. Pli.li.xxxij. Princeps Latius i circo pegma duxit in quo centũ ⁊ vigintiquatuor argẽti põdo fuere. Fest: scribit Pegmata esse aut ęre aut marmore ornamenta quę vt plurimũ in atrijs. q̃q; in porticibus aulisq; affigũt: maiorũ aliorũq; fortiũ virorũ gesta certius q̃ pictura ostendentia.

Peiero.as.pe.cor. falso: ⁊ aio fallẽdi iuro: seu iuramẽtũ infringo. Ex p ⁊ iuro: abiecta r: ⁊ u longa in e breuẽ cõuersa. Plau. i asi. Nã si qd̃ fecit sceleste p illo ligua deierat. Lact. li.i. Ergo cui q̃ potestas est q̃ peierãtes deos puniat. Dicim⁹ ⁊ piuro as. quod piurus pbat ⁊ piuriũ

Peior ⁊ deterior: differũt: q̃ peior a malo dicit: deterior a meliore. i. minus bonus.

Pelagus pe. cor. tã mas. q̃ neu. generis profundũ nitris signifi. Val. Flaccus li.i. O q̃tũ terrę: q̃tũ cognãte cęli Permissum est: pelagũ quãtos aperimus in vsus Hinc Pelagus a.um. Col. li.ix. Ceteri saxatiles aut pelagici satis ex his: sed recentibus melius pascuntur.

Pelagia dicit purpura a pelago. a quo ⁊ succus eius pelagium vocatur.

Pelamis: idis. gñis sę. genus piscis thynni: nã pelamides primo: sed cũ annuũ excessere tẽpus thynni vocant Dictus q̃ in luto morẽt. ἀπὸ τοῦ πηλοῦ. i. a luto. Ju. Sicus Petasunculus ⁊ vas pelamidũ. Plini. lib. xxij. Pelamidũ generis maxima apoplectos vocat.

Pelargus grece: latine Ciconia dicit: sicut testat Ambro. lib. o. hexa.

Pelasgis regio est Achaię vndiq; a mari remota: quę prius Dryopis dicebat. Inde pelasgus a.um: Lc.

Pelasgus est ⁊ lauri genus quod ⁊ Daphnoides ⁊ Euthale ab alijs dicitur. Lc.

Pelasgia regio grecię circa extremã partẽ Macedonię versus Achaiã: olim Thessalia dicta inter duo Maria Aegeũ ⁊ Joniũ platani folio similis excurrit ꝓpter angulosos recessus: a qua pelasgi populi quasi pelargi .i. Ciconię: q̃n errabundi ritu Ciconiarũ ꝓpter multas nationes iuerunt: vel pelasgi a Pelasgo Jouis filio.

Peleth: onius oppidũ Thessalię vbi primũ domandorũ equorũ vsus inuentus.

Peleth: onius nomẽ eius qui primus (vt scribit Pli.) frenos ⁊ strata equorum inuenit.

Pelops Tãtali filius: q̃ curuli certamine cõtendit cũ Oenomao. Qui cũ didicisset ex oraculo se tũc moriturũ cũ filia nupsisset: multis illã petẽtibus ꝓposuit certamẽ q̃ victus interficeret: victor filiã duceret vxorẽ. Equorũ instituit cursũ ad arã Neptuni: quę est in Isthmo Corinthiaco: cũ plures equor quos pnicissimos habebat velocitate supasset: supatosq; pemisset: is equorũ pnicitate ꝓcit Oenomaũ: abduxitq; ex pacto vxorẽ Hippodamiã. Hinc Pelopidę: dicti qui a Pelope originẽ duxerũt.

Pelopeius a.um. nomen possessiuũ. Unde fabula de Pelope scripta: pelopeia dicta est. Juue. Prefectos pelopeia: facit Philomela tribunos.

Peloponesus regio Achaię a Pelope Hippodamię

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

viro dicta ꝛ Tãtali regis phrygũ filio: quasi Pelopis insula: quoniã pene insula est. Qui superato Oenomao Hippodamię patre in certamine totũ illud regnũ in dotẽ accepit: ꝛ ex Phrygia secũ in eã regionem duxit populũ. Hęc Apie ante appellata: ꝛ Pelasgia peninsula haud vlli terrę nobilitate postferenda. Circuitu. cccl.xij. milliũ passuũ colligit: Angustię sex milliũ sunt nisi erumpentia e diuerso quę dicta sunt maria: hinc corinthiacũ: illic Saronicum sinum efficiunt. In Peloponeso sunt Argos: Mycenę: Corinthus: Lacedęmon: Pisę: Maleа promontoriũ: Epidaurus: Regiones: Arcadia: Sicyonia.

Peleus nomen patris Achillis. Unde ꝛ Pelides Achilles dict⁹ est. Hephestion interpres Sophoclis Tragici in Aiace tragędia. Αἰακος υἱὸς Διος ἐξ ἀγίνας πηλεὺς καὶ τελαμὼν ἐξ αἰάκου ὧν ἀχιλλεὺς καὶ αἴας. καὶ αἰακος παῖς ἦν ζηνὸς ἀκτὴ. i. filius Jouis ex ęgina peleus ꝛ Telamon ex Eaco quę Achilles ꝛ Aiax ꝛ Aiacis filⁱ erat Eurysaces.

Pelias adis. hasta qua Achilles solus vtebat.

Pelion mons Thessalię. Oni. Pelion Demonię mons est obuersus in austros. Sũma virẽt pin⁹: cętera árc⁹ hñt.

Pella vbs Macedonię fuit in littore Aegęi maris illustrata maxime natalibus Philippi Macedonum regis ꝛ Alexandri. Unde ꝛ vterq; pellęus dictus est. Iuue. vn⁹ pellęo iuueni non sufficit orbis.

Pellax qui per blanditias decipit. Ter. Inuidia postq; pellacis Ulyssi. Inde pellacia: fallacia. Idem lib. iiij. Geo. Uerum vbi nulla fugam reperit pellacia.

Pelliceo ces. Pellicui raro habet. Pellicio is. xi. ctum. blandiendo decipio. Unde pellectus: creb⁹ p⁹ pellicio. Terẽ. in Pho. Is senẽ per epistolã pellexit. Cõponiq; ex per ꝛ lacio: mutatis r in l: ꝛ a in i. Fest⁹. Lacit: decipit: induxit. Lax lacis ꝙo fraus est. A lax fiue lac lacio eẽ: cuius ꝙba a lacio cõposita ꝛ fraudis ꝛ lactis participem significationem habeãt. Unde ꝛ lacto as. ꝓpter qđ ꝛ in bonã partẽ ꝛ in malã accipi possunt: vt allicio: elicio: illicio: ꝛ alia. A pellicio fiũt pellax: pellicato:: pellicatus ꝛ pellex. Est ꝛ pliceo: siue perlicio: quo vsus est Liui. lib. iiij. si textus nõ est vitiatus. Negotiũ inquit dat: vt quos quisq; possẽt ex collegio tribunorũ ad intercessionẽ perlicerẽt. Pellicio tamẽ ꝛ pellexi ꝛ pellectus magis in vsu sunt: cui perliceo. Perlectus in ista significatione nequaq; haberi puto: sed pellectus tñ ne a perlego putaretur.

Pellicato:: qui ad fraudem pellicit.

Pellex: vt inquit iureconsultus: illa vulgo appellat quę cum eo cui vxor sit: corpus miscet. Inde apud oratores et poetas pellex non tã viri q; vxoris nuncupat. Cice. Uxor generi: nouerca filij: filię pellex. Sueto. de Cęsa. Dętereo actiones Dolobellę: in quibus eũ Dolobella pellicę regię dicit. Cõcubina quę eũ Cęlibe viro sine nuptijs locum tenet vxoris: quã greco vocabulo παλλακὴν pallacen appellamus. Sueto. de Uespa. Inde quieti vacabat accubãte aliqua pallacarum quas in locũ defunctę genitis pluribus constituerat. Justinus quoq; Cyri pallacen nominat licet vitio librariorũ pellicen scriptũ reperiat. Pellex latinũ nomẽ est a pellicio: quod est blandiendo decipio: quia blandiẽdo virũ ab vxore seducit. Cice. in Sallu. omniũ cubiculorũ pellex: ꝛ idem postea adulter. i. puer lędebas alienas vxores præripiens eis maritos: vir postea lęsisti maritos præripiens eis vxores.

Pellicatus us. actus qđ pellex exercet: sicut cõcubinatus

Pellene pe. p⁹. oppidũ Achaię: in (quem cõcubina quit Stra. A quo pellenei populi.

Peligni populi Marsis finitimi: quorũ Metropolis est. Sulmo. Pelignũ eñ est vbs: ex qua Ouidius duxit originem: sicut ipse testatur. Peligną gentis gloria dicar ego.

Pelluceo per mediũ luceo. Iuue. Cretice pelluces.

Peloris idis. genus conchę. Hora. in ser. Murice Baiano melior lucrina peloris.

Peloris penul. p⁹. promontoriũ Sicilię Italiã versus a Pelore gubernatore nauis Hannibalis ibi sepulto. Hannibal fugiens ex Aphrica cum ad has angustias deueniret sequentis pelagi: ꝛ proditũ se putasset: Pelorum gubernatorẽ nauis occidit ꝛ tumulauit. De hoc promontorio Luca. lib. ij. Extremi colles siculo cessere Peloro.

Pelorius latine excelsus ꝛ vastus. Quo nomine dictus est Polyphemus ab Homero.

Pelicanus auis Aegyptia nascit in solitudinibus maxime Nili fluminis. Duo autẽ sunt pelicanorũ genera: vt docet Piero. Unũ volatile: aliud aquaticũ: ꝛ latine dicuntur Onocrotali. grece πελεκᾶνος: nos pellican⁹. Hę aues tãq; colaphis rostroq; dicunt occidere paruulos suos: eosdẽq; in nido occisos a se lugere per triduũ: postremo dicũt matrem seipsam grauiter vulnerare: ꝛ sanguinẽ suũ super filios fundere: quo illi suffusi reuiuiscunt. Piero. ad phidiũ sic habet. Pelicani cum suos a serpente filios occisos mortuos inueniũt: lugent ꝛ se ꝛ sua latera pcutiunt: ꝛ sanguine excusso ad latera: corpora mortuorũ sic reuiuiscunt.

Pellis dicit⁹ cuius est a carne separata: quę cutis antea dicebat. Iuue. Habes defor mẽ, p cute pellem: dicta pellis: vt quidã putãt: a pellendo: q⁹ externas iniurias tegendo repellat. Hęc postq; cõcinata est ad calceos ꝛ cętera opa facienda Alutа dicitur. Var. Pasceolus sacc⁹ est ex aluta factus. Minus diminutiuũ est pellicula.

Pellesuina locus vbi pelles venduntur.

Pelliciũ vl pellicia vestis ex pellibus. Piero. contra Jouinia. Delecti in vallem lachrymarum tunicis consutis et pelicijs vestirentur.

Pelliceus a. um. quod est ex pelle: vt vestis pellicea.

Pellitus a. um. penul. p⁹. quod pelles habet. Propert. Pellitos habuit rustica corda patres.

Pelliculo as. pe. cor. pellibus obthuro. Colu. Uas operculatum pelliculant.

Pelliones q⁹ vestes pelliceas ꝛ alia ex pellib⁹ opa faciũt

Pellos ardeę auis species dicta a πέλας aduerbio qđ significat prope: quoniã non volat ita in altũ: quemadmodum alię species. Lc.

Pello as. cuius non fit in vsu: habet tamen cõposita Appello: compello ꝛ interpello.

Pello is. pepuli pulsum. i. percutio: ferio. Teren. Quisnam a me pepulit tam grauiter fores? Aliquãdo abigo: extrudo. Plau. Pelle animo timorẽ: mox aderit gnatus. Huius composita sunt: Appello siue aspello: appello per duplex pp: compello: depello: dispello. Expello: impello: propello: quod est a longe pello: amoueo. Sal. Collegã suum Antoniũ pactione prouincię propulerat: ne contra rẽpublicã dissentiret. Aliquãdo significat vltra duco. Col. lib. ij. Cuius ventũ erit ad versurã in priorẽ partẽ iugũ propellat. Perpello perfecte pello: induco. Liui. lib. j. Incensam multitudinem perpulit: vt imperiũ regi abrogaret. Repello: retro pello. A supino pulsum fit frequentatiuũ pulso as. Antiq; etiã dixerunt pultum: a quo pulto as.

Pelliris galerus dicebatur ex pelle factus. Lc.

Pelta scutum breuissimum in modum lunę iam medię. Uerg. Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis. A quo nomine postea peltastę pedites appellati sunt: qui ad motum concursumq; leuiores erant.

Peluis quasi pede vis: vt Varr. inquit: a pedũ lauatiõe. Aliį peluim sinũ aquariũ putant: in quo res perluunt.

Pelluo perfecte lauo. Lc.

Pelluuiũ ꝛ pelluuia sę. genere vas quo lauant pedes: sicut maluuiũ ꝛ malluuia vas quo lauant manus. Dictum pelluuiũ a pelluendo: hoc idem polubrũ dicitur. Labrũ cõmune est: quod vulgo dicit bacille: similiter ꝛ peluis.

Peluſiũ vnũ est ex ostijs Nili: ꝛ ciuitas in quadã Aegypti parte: quę Augustanica est appellata prope Thebaidem. Hanc vrbem condidit Peleus Achillis pater monitu deorũ post lustrationem. Eo enim tẽpore Peleus furijs agitabatur: quia fratrẽ Focũ interemerat ꝛ purgari quęrebat. Hinc fit peluſi⁹ a. um., p peluſiac⁹ a. um. pe. cor. Mar. Accipe Niliacã peluſia munera gentẽ. Uirg. li. j. geor. Hec

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Pelusiace curam aspernabere lentis.

Pelusiotę:populi Pelusiū habitātes.Hiero.ǒtra.Ioui. Impelle si vales Peluſioten:vt mǎducet cepe. Idē in Pǎ ma.Peluſiotas nos appellǎt ⁊ luteos aialeſq; ⁊ carneos.

Pendeo es.pepēdi pensum:significat in sublimi sine su spensum esse.Tractū a pēnis auium.Verg. Inculti sq; ru/ bens pendebit sentibus vua.Plau.in Asi.Nudus vinctus centū pondo es per pedes quādo pendes.Hinc per trans/ lationē pendere pro sustentari ponit.Oui.Pendet ⁊ a ve/ stra nostra salute salus.Quādoq; p cruciari ⁊ in pęna eē. Et sic cōstruit cum genitiuo vel ablatiuo. Cice.lib.j.Tus. Oꝛ si expectando vel desyderādo pēdem animis:crucia mur ⁊ angimur. Idem in Horté. Et qui expectat:pendet animi.Et pendere dicit qui nimio desyderio alicui rei in tentus cessat ab omni alio ope: ⁊ id vnū solicit expectat. Oui.Narrātis coniunx pendet ab ore viri.Virgi. Dū con sulta petis nostroq; in limine pendes. Itē dubitare. Sene. Pendet animis:⁊ in diuersa trahit. Item cessare. Vir. Pē dēt opera interrupta minęq; muroꝛ ingentes. Huius cō/ posita sunt Appendeo:dependeo:impēdeo:ppēdeo ⁊ su/ spendeo:quod est supra pendeo. Col.lib.v. Rusticos subi gere iugo palmi:⁊ ita collocare:vt sol minime suspende/ at.Interdū est mediocriter vel quasi iminere.Cice. Peto Quid ipa res mō honesta: mō turpis suspēdet flagitiosū ē.

Pendo is.pependi pensum:verbū actiuū.Et assumpta e:fit neutrū in alio sensu. Significatq; pōdero:⁊ per trans lationē ꝑsydero:ęstimo. Vnde ⁊ eos genitiuos regit:quos verba ptiū significantia habere solent:vt Magni pendo: parui pendo:nihili pendo:flocci pendo:⁊ huiusmodi:qō est in magna ⁊ parua ęstimatione habeo. Vnde magis se/ parata q̄ cōposita sunt dicēda. Pendere est etiā soluere. Liui.lib.j. Ad equos emendos dena milia ęris ex publico data:⁊ quibus equos alerēt viduę attributę quę bina mi/ lia ęris in annos singulos penderent. Sallu. Semper illis reges tetrarchę vectigales erāt populi:nationes stipendia pendere. Vnde pęná pendere ꝑprie dicit qui ob delictum pecuniā soluit. Virgi. Tum pendere pœnas Cecropidę ius si:quod ex eo tractū est:q ęre graui cum vterent Romani eo penso:nō numerato debita soluebāt. Libraꝫ em ⁊ dupō dius appendebaꝫ assis. Vnde ęris grauis pęna. hinc pensi ones dictę sunt. Itē pendere sustinere. Lactan lib.ij. Eosq; impietatis ac sceleris sui supplicia pensuros. Composita sunt Appendo:cōpendo. Vnde cōpendiū. Dispendo:va/ rie pendo:a quo dispendiū. Dependo:quod est do. Colu. lib.v. Nāq; aliter incassum depēditur opera:cum degene/ res:etiā renouate pristinū seruabūt ingeniū. Expēdo:Im pendo:Perpendo:diligēter consydero:seu perfecte pon/ dero. Lactā.lib.vj. Nihil em sapiūt nisi terrā:bonaq; ⁊ ma la solius coꝛporis sensu ac voluptate ꝑpendūt. Cice. Quid in amicitia fieri oporteat:quę tota virtute perpendit.i.exa/ cte ponderaꝫ:examinaꝫ. Augu.lib.iij.de ciui.dei. Nec nos in ea re diligentius requirenda per multoꝛ scriptoꝝ per pensa testimonia demoꝛemur. Propēdo:Prępendo:ante/ pendo. Proper. Cum tua prępēdēt demissa in pocula cer ta. Rependo ⁊ suspendo:sursum pendo:alte ligo. Virgili. Ante nouis rubeāt q̄ prata coloꝛibus ante Garrula q̄ ti/ gnis nidū suspendat birundo. Quādoq; suspēdere est an/ xium esse. Plau. Vix cōpos mentis sum:ita mihi suspēdit animū. Virg. Suspensi Eurypilū scitatuꝫ oꝛacula Phębi Mittimus. Et quoniā dum anxij sumus:etiā dubij effici/ mur. Suspēsum quādoq; pro dubio ponit. Sene. Suspē sus animo quid agere cogitabat. Item pro placido ac silē ti. Teren.in Phoꝛ. Nec vbi ego audiui ad foꝛes suspenso gradu placide ire perrexi. Et suspendere etiā est pendēdo interficere. Lactā.lib.iiij. Tum suspenderūt eū inter duos noxios mediū qui ob latrocinia dānati erant. Hinc suspē diū p suspensione. Bel. Suspendio vitam finiunt.

Penso as.a pendo vel a pendeo frequentatiuū: signifi/ cat sępe pondero:ęstimo:vel aliquid p alio do. Hiero.ad Iul. Paupercula vidua omnes dicit in oblatione munęꝝ dei superare locupletes:quę non pondere sui: sed offeren tiū voluntate pensant. Tale.in apl.lib.j. Deductus ac mul rum iuuenes pensarent:in ǒtrariū dato cōsilio: Carthagi nem petijt. Hinc compenso:dispenso:repenso. Hiero. De ea autem q̄ niteris approbare cōuitiū ⁊ homicidiū racha plicio repensari iam responsum est.

Pensito as.sępe vel valde bene pōdero:examino. Pli. lib.vij. Is demū vitam ęqua lance pensitabit qui semper fragilitatis humanę memoꝛ fuerit. Bell.lib.j. Aut virtutes pēsitabat:aut vitia rimabaꝫ:vt iudiciū esse factū ad amus/ sim diceres. Et pensitare est soluere:ꝙsuescere. Pli.lib.xij. Qui tradit singula milia talentum turis annua pensitasse. Arabas regibus Persaꝝ. Cice.in oꝛatione cōtra Aꝫithy/ datē. Quę tandē esse existimatis: aut eos q vectigalia vob pensitāt:aut eos qui exercent:aut exigunt.i.soluere solent.

Pensitatoꝛ:ponderatoꝛ. Bel.verborū pensitatores sub/ tilissimi.a Pensito as.

Pensoꝛ qui ponderat:a pendo is. Augu.lib.v.con. Du/ bitare stultū est:quin vtiq; melioꝛ sit q̄ mēsoꝛ cęli:⁊ nume ratoꝛ syderū:⁊ pensoꝛ elementoꝝ.

Pensiculo as.idem qō pensito. Bel. Pensicula virunq; moderate:reperies suo q̄q; in loco sonare aptissime. Hinc pensiculatoꝛes dicti sunt qui alioꝛ dicta siue dictiōes exa/ cte ponderāt. Et pensiculate aduerbiū.i.cū pondere.

Pensilis ⁊ hoc pensile pe.coꝛ. quod suspensum ⁊ sublī/ me est:vt pensilis oꝛtus qui supra ędificia factꝰ est:hoc est in solarioꝛ:vel in aere sublimis. Sic pēsilis vua. Horaꝫ. Tu pensilis vua secundas Oꝛnabat mensas. Pensilis homo qui suspensus est. Plau. Restim volo mihi emere qui me faciā pensilē. Pensilis lectus. Pensiles lychni:q̄ suspensi sunt:⁊ in aere pendentes. Pensilis vbs quę subter cauata est. Pli. Leguntur ⁊ pensiles hoꝛtos: immo ꝙ totū oppi/ dum fecisse nullo oppidanoꝝ sentiēte. Idem. Magnitu/ do ⁊ frequētia cloacarū vrbem pensilē fecit. Pensile hoꝛ reū:quod nos vocamus granarū:q̄ fit in altioꝛe domꝰ loꝛ co. Col.lib.j. Sed nos in nostris regionibus:q̄ redundant vligine:magis illā positionē pensilis hꝛrei ꝓbam. Aliqn tū pensilis dicit mollis. Virgi. Milētis matres in mollibus Ser.i.pensilibus:nam molle ⁊ pensile conuertunt.

Pensa a pendendo:quod p aliqua re conducta soluit. Et pensa plurali numero manipuli lanę vel lini q̄ pendet ex colo:⁊ fuso trahunt. Nam cū dicimus trahit pensa:id est ac si diceret filat. Oui.lib.ij.fast. Lumen ad exigui su/ mulę data pensa trahebant. Iustin. lib.j. Pensa inter vir/ gines partientē. Oīq; pensa capiunt pro filis. Virgi. de tex/ trice. Excussi manibus radijs:reuolutaq; pensa.

Pensus a.um.pōderatꝰ:examinatꝰ. Per translationem ponit p bono ⁊ sapienti. Plau. in Sti. Age tu altera vtra sit conditio pensioꝝ:virginē an viduā habere. Oīq; ponit p equato. Sal. Neq; id q̄bus modis assequeret dū sibi re gnum pararet quicq; pensi habebat.

Pensio dicit id qō p re aliqua cōducta soluit.i. qō datꝰ p rei alicuiꝰ vsu:aut agri: aut domꝰ. Cice. Lepte. Tenear tñ dū a Dolobellę ꝓcuratoꝛibꝰ exigā primā pēsionē.

Pensionarius qui pensionē alicui soluere tenet.

Pendulus a.um.quod pendet. Ouidi. Lassaret viduus pendula tela manus. Hiero. Ad Pammą. Maluit in hu/ milioꝛibus tuto pergere q̄ pendulo gradu in sublimioꝛibꝰ fluctuare. Col. Tum deinde macrioꝛa ⁊ pendula loca lu/ na crescente fimo iuuanda sunt.

Pentadactylos herba est arboꝛis instar quę alio nomi ne Ricinus dicitur:aliꝫ Helioscopium vocant. Lc.

Pentadoꝛon lateris.i.terrę coctę species quiq; palmos continens. Greci enim veteres doꝛon palmū dicebant:⁊ doꝛa munera quę manu darent. Lc.

Pentapeton qō ⁊ pētaphyllū ǒra vtis gnq; foliū veci

Pentateuchus dici potest volumen gnq; (citatur. Lc. liboꝝ. nam πέντε quinq; τεῦχος volumen.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Pētaphyllō herba gnq; folia hīs: habet mltas virtutes
Pentarchus: qui quinq; viris p;est.
Pentecontarchus dici pōt gnāgenar⁹. i. q̄ p̄est gnāgin/ta. Nā πεντήκοντα penteconta quinquaginta dicunt.
Pentecoste es. a penteconta dici potest quinquagena/ria: quīn hęc dies a resurrectiōe dīi distat gnāgnta diebus: nam pentecostos latine quinquagesimus dicit.
Pentathli dicunt illi qui in ludo quinq; artes gymna/sticas exercent: videlicet discū: cursum: saltū: palestrā: & ia/culationē: & ipa exercitatio penthatlon latini alio nomine quinquertiū: a quinq; artibus: & ipsi pentathli .i. athletę q his quinq; artibus se exercebant quinquertiones appel/lantur a πέντε quod significat quinq; & ἆθλος certamen. Pli. de myrone. Hic fecit delphicos pentathlos.
Pentemimeris pene. cor. latine semiquinaria cęsura: est quoties post octo tēpora syllaba relinquit: parte orationis terminās. Hęc autē cōmunis est: vt Omnia vincit amor: & nos cedam⁹ amori. Pente em̄ gnq; μέρις diuisio vl pars.
Pentastice pontic⁹ dicunt a gnq; colūnaꝝ ordinib⁹.
Pentapolis pe. cor. regio inter Palestinā & Arabiam: a quinq; ciuitatibus sic appellata: vbi Sodomū & Gomor/ruin oppida. Hanc regionē: vt Solinus scribit de cęlo ta ctam testat humus nigra & cinere soluta. Nascunt ibi po/ma quę comedi non possunt: licet matura videant leniter manibus pressa fumū exhalent: & in puluerē fatiscāt. Est & Pentapolis regio in Libya a quinq; ciuitatibus dicta: quę & Cyrenaica vocatur.
Penus hic vel hęc quartę declinationis. Et hic pen⁹ pe ni fm Priscia. Et hoc penus peno:is. Et hoc penū: et hoc penu indeclinabile: significat omne esculentū potulētūq; quo vescunt homines. Dictū penus q ea quę longe vsio nis gratia contrahunt & recondunt non in promptu sint: sed intus & penitus habeant. Fest. Penoꝝ res necessarię ad victū quotidianū. Plau. in Persa. Nam nisi penus an/nuus hodie conuenit: eras populo ꝓstituā vos. Teren. in Eu. Penus ad te penū omne congregabā clanculū. Lucil. Vt vxori legata pen⁹. Penora. in neutro genere. Annonę p̄/fit portet frumenta penusq;. Penū Afra. Quos quibus cor di est intra tunicā manus lęua: dextra in penū herile. Bel. Ex Assurij authoritate demonstrat tus & cęreos ligna quoq; penori adscribi posse. Illos ꝙ aromata: caseū: car/nes salitas & alia esculenta dabimus seruanda.
Penuariū siue penuaria cella dicit omne quod in penu reponitur: & ipsum penu: & quod in penu est.
Penuria q̄si vrēs penu: vel q pene vrat: vel q pene mi nus sit q̄ necesse est: significatq; omnē inopiā rerū & p̄ę/sertim earū quę in penu recondi solent.
Penes ꝓpositio quō sumat. Vide in dictione Apud.
Pene aduerbiū significat quasi.
Peneus fluuius in Thessalia inter Ossam & Olympū definens collibus dextra lęuaq; molliter curuis: in eo cur su Tempe quinq; miliū passuū longitudine & ferme sex la titudine pulcherrimus ager.
Penelope Icari filia & Vlyssis vxor: quę lanificio & ab/sentiā mariti solabatur: & procos frustrabat: quibus se cō sensurā absoluta tela pollicebat: sed vt eos lōgius frustra retur noctu retexebat: qō interdiu texuisset. Dicta ab aui/bus quę penelopes dicunt: cuius nominatiuus singularis est Penelops: cum pius Arnea vocaretur quasi abiecta repudiataq;. Et em̄ in mare proiectā ab Icario Peribęaq; parentibus ferunt educanisse penelopes.
Penis fę. gene. cauda dicit a pendendo. Vnde & offam porcinā cū cauda offam penitā dicebant. Hinc peniculos dicim⁹ qbus calceamēta tergunt. Post autē Penis virile mēbr dici cępit est: sicut & salax cauda: qō nō tā a pendē/do q̄ a penetrādo qdā dici voluerūt: & rectius mas. ge. pro ferē. Iuue. Mouerūt Mauri atq; Indi q̄ psaltria penē. Ascen. Est qdē mas. sed apud Iuue. q̄ psaltria legit.
Penitus a. um. penul. pro. quod ex pene: hoc est cauda est. Vnde penita offa. Offa porcina cum cauda. Penit⁹ pe. cor. significat quod est intra. Plau. in Asi. Age quęso ex crea vsq; ex penitis faucibus etiam amplius. Inde pe/nitio: interior: penitissimus intimus. Inde penetro as.
Penitus aduerbiū locale: quasi pene intus: id est valde interne: seu intrinsecus: vel intima parte & secreta: vt cum dico Penitus me noscis: hoc est intus & in cute. Virgi. Et causas penitus tentare latentes. Fit autē a penes. Id enim penes nos videt esse: quod est penitus reconditū. Interdū ponitur ꝓ aduerbio qualitatis: & significat prorsus vl val/de. Virgi. Penitusq; sonantis Acestis scopulos. Oñq; si/gnificat lōge. Idem. Penitusq; alias aduexerat oras. Hinc Penitus a. um. de quo mox est dictum.
Penicilla instrumēta pictoria. Vide infra in Penicul⁹.
Penetro as. quasi penitus intro. Lactan. lib. iij. Ad Ae/gyptios & Magos & Persas vsq; penetrassent.
Penetrabile qō facile penetrat. Vir. Penetrabile telū, Mar. Ne madidos intret penetrabile frig⁹ in art⁹. Inter/dum sumitur passiue: qō facile penetrat. Lucr. li. vi. Et in asperis locis silex sępe impenetrabilis ferro occurrebat.
Penetrale nomē substātiuū significat omnē partem in/terioꝝ domꝰ vel tēpli: licet sit intecta: seu omne qō intimis partibus est: vñ penetrale sacrificium dicebat quod in pe/netrali: hoc est in intima parte domꝰ fieri solebat. Lactan. de opi. Quātulū em̄ videre possemus si mens ab intimis penetralib⁹ capitq; p exiguas cauernarū rimulas attēderet
Penates dicti sunt dii domestici: q penes nos nati sūt: vel q nō longe absint ab hac vita: siue q penitus insident. Ex quo etiā penetrales a poetis vocant. Alij a penu lō no men deriuant. Macro. Penates esse dixerūt: per quos pe nitus spiramus: per quos habemus corpus: per quos ra/tionem animi possidem⁹. Cuius nominatiu⁹ singularis fm aliquos est hic penas fm aliquos hic penatis.
Peniculus & penicillus: siue peniculā & penicillū: q̄uis diminutiua videantur a penis. Significāt tamē ea quib⁹ calceamēta: vasaq; tergūtur. Item qbus pictores pingunt: quoniā ex caudarū extremitatibus fiāt. Pli. lib. xxxv. Ar/reptoq; peniculo lineā ex colore duxit summę tenuitatis per tabulā. Idem in eodem. Visus ad penicillū: aut si ligni co lore libeat. Quintilia. lib. ij. instit. Vt celato: cęlū: & pictor penicilla desyderāt. Item qbus albariū tectorio inferunt: qui dicūtur tectorij penicilli. Pli. Setarū ex his e penicil/lis tectorijs cunis cum adipe tritus. Item quibus vulnera stipantur. Vel ideo ne claudātur: vel vt aperiant magis vt sunt penicilli ex linteolis cōcrepitis ex medulla sambuci & ex spōgia. Idem. Tum peniculo vulnus apertū. Omne pterea quo ad aliquid mundandū: illiniendūve vtimur, penicillū vel peniculū vocamus: p̄sertim si ex spongia sit factū. Tere. in Eu. Quid ignaue peniculo pugnare q istuc huc portes cogitas? Pli. Hyssopūq; cum myrrha calidus penicillo illitū. Item spongię genus nobilissimū est qui pe nicillus dicitur: ex quo fiunt penicilli.
Peniculamentū pars vestis quę terram attingit. Enni. Pendent peniculamenta vnū ad quemq; pedum.
Penna per duplex nn annū est. Sunt enim pennę ma/iores q̄ plumę. Et est generale ad pinnas. s. summitates: & ad plumas. Pinnę autem proprię sunt pennę quę plu/mę: hoc est mollio:es: & exiguę pennę non sunt.
Pénula siue pinnula pars summa auris ab acuitate di/cta. Vnde in Leui. legit. Lucta q̄ nō habēt pénulas & squā mas in aquis: polluta erūt. ꝓprie ꝙ pennula diminutiuū est a penna. Aug. lib. v. de ciui. dei. Qui nec auis pēnulam nec herbę floscul⁹: nec arboris foliū sine suarū partiū con uenientia dereliquit. Cice. lib. iij. de natu. deoꝝ. Cū aūt pē nulis vti possunt: tū volat⁹ eoꝝ matres ꝓsequunt.
Penula per simplex n vestis quę nebuloso seu pluuio/so tēpore supra tunicā assumitur loco pallij ad arcēdas a corpore pluuias. Pompo. in panicea. Penulā in caput in duce ne te noscat. Quintilia. cum Galba penulā roganti amico respondit. Si nō pluet: non opus est tibi. Si pluet ipse vtar. Iuue. Et multo stillaret penula nimbo. Hęc si ex

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pellibus esset: scortea vocabat. Marti. Ingrediare viã cę/lo licet vsq; sereno. Ad subitas nunq; scortea desit aquas. Ungu. lib. j. confes. Videtur significare penulã fuisse habi/tum grãmaticorũ. Quisquis inquit penulatorũ magistroꝝ audit aure sobria ex eodẽ puluere hominẽ clamantẽ ꝛ di/centem. Fingebat hęc Homerus. Vlpi. Inter cõmunia ve stimenta quibus vir ꝛ mulier promiscue vtũtur: penulas annumerat. Varro dixit non quęrendã esse penulã homi ni qui habet virtutẽ. Scribit Lampri. Alexãdrũ constitu isse: vt senatores penulis intra vrbem frigoris causa vterẽ/tur: cum id vestimẽtũ itinerariũ ꝛ pluuię fuisset. Erat etiã penula gausapina candida ac villosa qua per ęstũ vtebã/tur. Mar. Is mihi candor ineſt: villorũ gratia tanta est. Vt me vel media sumere ineſſe velis.

Pẽnatus a. um. quod pẽnas habet: vt Volucres penna tę. Sic Impennatus qui pennas non habet.

Pennariũ in quo pẽnę reponuntur: sicut calamariũ in

Penniculũ pinna est quę facili motu vẽ (quo calami. torum indicet flatum. Lc.

Penniger qui gerit pennas. Lc.

Penulatus: penula indutus. Vide in dictione Penula.

Penulariũ: locus in quo penulę reponuntur.

Peplus siue peplum: vestis solẽnis quę injicitur vel vi/ro vel fęminę vel deo deęve. Virgi. Crinibus iliades pas/sis peplumq; ferebant. Plau. Nunq; ad ciuitatem venio: nisi cum infertur peplũ hodie. Poetę tamẽ: vt inquit Ser. abutuntur hoc nomine.

Peplos siue peplios fruticis genꝰ. Pli. Portulaca quã peplion vocãt: nõ multũ satiua efficacior sagittaꝝ venena ꝛ Hemorrhoidũ plagis imposita extrahit. Lc.

Pepones melones. Hiero. in lib. Rume. In mentẽ ve/niunt pepones.

Pepsis: latine concoctio: vnde peptice medicamẽta ad cõcoctionẽ: quę sanis adhibent. ἀπὸ τοῦ πέπτειν. Inde Di spepsia mala coctio: quãdo cibi non perficiuntur.

Per ꝓpositio est: quę separata quãdoq; localem: quan/doq; tẽporalẽ habet significationẽ: vt Per vrbẽ vado: per mediũ diẽ operor. Quãdoq; denotat personã: vt Per me dios ruit ac moriẽtes noie clamat. Quãdoq; iurãdi est: vt Per polũ est per pollucem. Quãdoq; obtestandi. Virg. Per te per qui te talẽ genuere parẽtes. Quãdoq; mediũ quendã ꝛ quasi intercessorẽ significat: vt Per meos ami/cos obtinui. Cice. Quãdo p me certior fias: id est me ope/rante. Cõposita ꝓ perfectionẽ denotant. Lactã. Si legit perlegat: id est vsq; in finẽ legat. Cice. Nuntius qui literas accepit: non pertulit. Aliquãdo in bonũ vel in malũ acci/pitur: vt Persequor. Aliquãdo abnegatiua est: vt Perfidꝰ perurus: qui fidẽ ꝛ iusiurandũ fregit. Aliquãdo significat per mediũ siue trans: vt Perfluo: ppluo. Perspicuũ p cuꝰ mediũ videmꝰ: vt crista lucis. Aliquãdo habet vim aduer/bij: ꝛ p valde ponit: tanq; superlatiuo cui positiuo iungitur. Col. lib. iiij. Nã credidisse vilicis vel etiã vinitori socordis est: cũ quod longe fit facilius adhuc perpaucissimis agri/colis contigerit: vt nigri vini stirpe careãt. Cice. Pergra/ue mihi visus est. Et si addat cui significat maxime: vt Percui bonus. i. optimus. Percui magnus. i. maximus. Jungit etiã superlatiuo. Curti. Percui maximo potest exercitu cõpara to. Alicui significat nimis vehementer: ꝛ in bonã ꝛ in ma/lam partem:: vt Pertinax: qui nimis tenax est durus ꝛ in/exorabilis. De quo infra. Cõponit autẽ cum dictiõe incipi ente ab a: vt Perago: b vt perbibo: c vt percurro: d vt per duco: e vt pereo: f vt perfero: g vt pergratus: h vt phibeo: i vt periurus: l vt perlego: m vt permitto: n vt pernocto: o vt peroro: p vt perpendo: q vt perquiro: r vt pergo: ex per ꝛ rego componitur: vnde ꝛ pręteritũ perrexi facit: s vt per suadeo: t vt pertinax: u vt peruerto.

Pera pellis a collo ad lumbos pendẽs: a quo pera fac culi genus. Hinc perã viatoriã vocamus qua panem ꝛ ali quid obsonij gestare viatores solent: quemadmodũ pocu lum viatorium quo vinũ. Eius diminutiuũ est perula.

Peracticũ gũmi genꝰ qđ nascit in Media arbore: quã alij Broco vocãt: alij Malachrã: nõnulli Maldacõ. Lc.

Perga cũ diph. vlterio: Judęę pars: quia vt inqt Stra. Regio quę trans Euphratem est Perga nominat.

Perago is. pe. co. peregi peractũ: perficio. Gene. Omnia inchoat: nihil peragit. Interdũ perduco. Plau. Mane pere git in portũ. Apul. Et multas noctes peregi insomnes. In terdũ pertracto. Virgi. lib. vj. Omnia percepi atq; animo mecũ ante peregi. Interdũ pertraho vel pertrahere facio: vt Nic me ad carceres ad mortem vsq; peregit. Peragor fit peractio q̃ est perfectio. Lice. Senectus peractio quędam est. Peragere reũ significat condemnare: sed facere reũ est accusare: vnde ait iureconsultus. Peregisse reũ non aliter quis videt: nisi ꝛ condẽnauerit. Pli. Dum peragit reus.

Peragro as. pe. co. ex per ꝛ agro cõponitur: in ꝛa ꝓpo/sitionis ꝛ agri significationẽ debet significare per agꝛ siue per agros ambulo. Sed quia quod peragratur: exprimitur: ꝛ p̃o actiuo ipsius verbi ponitur: agri significatio remo/uetur: ꝛ p̃o ambulo siue inquirẽdo circũeo sumitur. Lic. lib. ij. offi. Et ob eã causam vrbe relicta rura peragrantes sępe soli sumus. Hiero. Eandem oꝝ Italię: quę quondã magna Gręcia dicebat: laborioſissime pagrauit. Hinc pe egrinus: peregrino: ꝛ peregre deducuntur.

Peranno as. significat per integrũ annũ: tempus vitę. Cõponitur enim ex per ꝛ anno as. Macro. li. Satur. scri bit piscos Romanos mense Martio ꝛ publice ꝛ priua/tim ad annã perẽnãq; sacrificatũ ire solitos: vt annare p annareq; cõmode liceret: hoc est vitã degere incolumẽ p annũ itegꝝ. Sue. in Vesp. Jdeoq; puella nata nõ pannata.

Perẽno ꝛo per e significat diu viuo ꝛ duro: de quo infra.

Peratus herba folio rotunda caule palmũ alto: ramo stantibus ab radice quattuor: aut quinq; rubentibus: semi pedali altitudine: succi plenis. Lc.

Perbibo pe. co. perfecte bibo. Lactan. li. ij. Infecti sunt persuasione ac penitus eorũ mentes succum stultitię per/biberunt: sed hoc per metaphoram.

Per causam siue per speciẽ: significat per simulatã cau sam. Liui. lib. iiij. Vt cũ appropinquaret iamq; rex per cau sam aliquã in angustijs sustineret a tergo agmẽ. Idem. Ibi postq; aliqd moneret colloquẽdo: cũ Annibale rati nocte per speciẽ venandi vrbe egressi ad eũ pficiscunt.

Percasto: siue peręcasto: per ędem Lastoris. Lc.

Percello is. perculi perculsum: significat euerto: percu/tio. Var. Alius tenerã abietem solus percellit. Aliquando differo. Lucil. Ad nouũ hoc percellit annum.

Percepterus auis est ex aquilarũ genere: quę circula/cus versatur vulturi similis: alis minimis reliquas magni tudine antecellẽs: sed imbellis ꝛ degener ita vt a cornis ę penumero verberetur. Lc. al's Phenicopter apũd Aldũ.

Percnus aquilę genus ab Homero sic vocatus: aliqui Morphnum: alij Pygargum vocant. Lc.

Percipio is. pe. co. perfecte capio. Aliquãdo ponitur p intelligo: sentio: a quo perceptio.

Percitꝰ pe. co. nimis incitatꝰ: q ira ac furore accẽsus est.

Percoarcto as. ex per ꝛ cõ ꝛ arcto abiecta n. Arcto ꝓ frequentatiuũ ab arceo fit: ꝛ significat perfecte cogo siue constringo. Col. lib. ij. de ęqno loquens. Tũc demũ inquit: conuertemus ꝛ vtrinq; siccatũ percoarctabimus in strigã atq; ita manipulos vinciemus.

Percolo per. co. pfecte colo. i. amo siue veneror. Plau. in Tri. Feceris par tuis cęteris factis patrẽ tuũ si pcoles.

Perconto: per o ꝛ sine c: ante t a conto dicit: quo nau/tę vtuntur ad loca nauibus opportuna. Nam aquę altius dinem conto pertentãt. Juue. Esse aliquos manes: ꝛ sub/terranea regna Et contũ ꝛ stygio ranas in gurgite nigras Atq; vna transire vadũ tot millia cymba. Percuncto: ꝓ per u ꝛ cante t fit a cunctus a. um. q̃ a cunctis perquirat: q̃ is qui curiosius est per cuncta interroget. Et vtrũq; signi ficat: diligenter interrogo. Plau. Quid istuc in mente est ni bi ex me mi vir percunctarier: id est morari quęrendo siue

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

per cuncta inquirere. ¶Pli. ¶Percunctantiq; quantū licita/retur opera effecta: paruū nescio quid dixerat. Est etiā p/cunctare expectare. Teren. in ¶Phor. ¶Percunctatū ibi ad portum quo ad se recipiat.

¶Percurro: valde curro: siue currendo perseuero. ¶Plau. in Sti. ¶Percucurri vt nuntiarem nuntiū exoptabile. Te/ren. in And. Continuo ad te properans percurro. Bona. Vide quantū properās z percurro: vt continuationē cur/sus ostenderet. Quādoq; percurrere est per aliquem locū currere siue discurrere. Aug. per translationē. Vt quid op⁹ est multa percurrere: z multa vana hęresum enumerare. Quādoq; est negligentius z cursim pertransire. Lice. lib. ij. de or. a. Et multo apertius ad intelligendū si sic construit aliquādo: ac non ista breuitate percurritur.

¶Percuro as. penul. pro. perfecte sano. Curtius. ¶Percu/rato vulnere acrius obsidioni institit.

¶Perculsus participiū a percello: sępius ad animū refer tur. Greg. Vna mulieris voce perculsus dum mori timuit: vitam negauit. ¶Percussus ad corpus fit a percutio.

¶Percudo is. pe. pro. pfecte cudo z quasi frango. Col. li. ix. Aliaduertat auiarius an pulli rostellis oua pcuderint.

¶Percutio is. pe. cor. percussi percussum: ex per z quatio q in c mutata: z abiecta a significat ferio. Cuius cōpositus est ¶Repercutio. Amb. lib. j. offi. Cum malediceret: non te maledixit: cum percuteretur non repercussit.

¶Perdo is. perdidi perditū: ex per z do significat amitto quasi nimis do. Qui aūt nimis dat quicqd habebat: amit tit. ¶Piero. lib. j. Reg. Et de asinis quas perdidisti: ne solici tus sis: quia inuentę sunt. Et perdere est primere: quoniā q̄ amittunt q̄si mortua nob eē vident. Terē. Dij te pdāt. Hu ius cōposita sunt Deperdo: qd est in totū pdo. Lar⁹ scribit deperditū dici qd in natura rez esse desijt. Diminutuz qd vsu raptū est. Disperdo cōsumo vel varie perdo. ¶Plau. in Tri. ¶Pręterea aliquātū animi causa in delitijs perdidit.

¶Perduo veteres dixerūt p perdo: a q̄ perduxo. ¶Plau. Dij deęq; omnes perduxint cū isthoc homine.

¶Perditus a. um. amissus. Et perditus qui ita alicui per turbationi aut vitio subiacet: vt inde se eximere non possit z qui omni vitio contaminatus est: ita vt de eo nulla spes habēda sit: perditus dicit. ¶Perditū em̄ dicūt quod interijt ac recuperari non potest. Lice. lib. ij. offi. Bum hoies per/diti hastā illā cruētā z meminerint z sperabūt. ¶Perditum perdamus: plus significat q̄ perdamus solū. Est em̄ exag geratio quędā Ciceronis. Terē. Ne puerū perditū perda mus: hoc est ne ex infelicissimo infelicio: ē faciamus.

¶Perdite amare: est vehementer amare.

¶Perdix auis nota a perdendo dicta. ¶Nam vt Amb. Ire neo scribit. ¶Hęc auis dicit esse plena fraudis z fallacię: q̄ decipiendi viatoris vias calleat atq; artes nouerit: vt eū a pullis auertat suis. Certe si insistere aduerit: tam diu illu/dit q̄diu soboli fugiendi signū tribuat z potestatē: quam vbi euasisse senserit: tūc se et ipsa subtrahit: z lubrica arte deceptū insidiantē relinquit. De hac ¶Piero. ad p̄sidium. ¶Perdix aliena oua calefacit furatis suis. Sed cū creuerint in nido: pulli euolant: z ad parētes suos redeūt: mentitum parentē omittētes: perdices sibi insidiant. Et si afferant il los ad syluā: qui eos habēt: vocē emittūt absconsi: z sic cę teri veniūt: z retibus capiunt: plus pedibus q̄ pēnis fugi/unt aucupantes. Et si ad hoc fuerint vt capiant: sibi similē colore lapidē querunt: z ibi se supinos ponunt.

¶Perditū herba est qua perdices p̄cipue vescant. Lc.

¶Perdius ex per z dius quod est dies: z is dicit qui p die vigilat. Sicut ¶Pernox: qui per noctē vigilat. Bel. li. ij. Sta re solitus Socrates dicitur pertinaci statu perdius atq; p nox a sūmo lucis ortu ad solem alterū orientē inconuens immobilis hisdēq; in vestigijs z ore atq; oculis in eundez locum directis cogitabundus: tanq̄ quodā secessu mētis atq; animi facto a corpore. i. per die z per noctē. Sene. Id perdius pernox agebat. Sic interdius intra die vel p die: quia nulla vigilatiōis ꝓpria significatio inest. Dius autē p die ponit in cōpositiōe: z nomē est nū casus. Sicut noctu p nocte. ¶Plau. i. ¶Per. ¶Neq; p quiescā vsq̄ noctu neq; diu pr⁹ pfecto q̄ aut amicā: aut mortē inuestigauero.

¶Perdono as. significat remitto. Augu. in interp̄tatione ¶Ps. Expectās. ¶Recedis a peccatis pdonabit peccata.

¶Perduellis hostis dicit. ¶Plau. in Am. ¶Perduelles pene trant se in fugā ibi nostris animus additus est.

¶Perduellio crimen lesę maiestatis: aut reipublicę: seu is qui ita lęsit. Lice. lib. ij. offi. ¶Nam pirata non est ex pduel/lionū numero diffinitus: sed cōmunis hostis omniū. Ulpi. p crimine sumpsit. Qui perduellionis reus est: hostili ao aduersus rempu. vel principē animatus est. Antiqui per/duellē dicebāt: quē nunc dicunt hostē: z tunc hostis signifi cabat peregrinū qui suis legibus vteretur.

¶Perduco ad finē vsq; duco. Lice. in Cato. ¶M. quidem. Val. eo: uinū accepimus ad centesimū annū vitā perduxis se. Aliquādo perducere est per vim ducere. Inde perdu/ctores a Lice. in Ver. dicti sunt: qui vt Asco. inquit: in hoc differūt a Lenonibus q̄ Lenones sunt scortorū: perducto/res etiam inuitarum personarum.

¶Peredo pe. cor. ex per z edo es. vehementer edo: a quo peredia ę. ipsa comestio.

¶Peregre pe. cor. significat peregrinādo. Et est cōmune tā significantib⁹ quietē q̄ motū: vt ¶Peregre sum: peregre veni: peregre vado. Aug. lib. ix. confes. Frater autē me⁹ qd dam locutus: q̄ eā non peregrē: sed in patriā defungi feli/cius optaret. i. in peregrinatione. Aloco vt apud ¶Plau. in Amph. Ita peregre veniēs hospitio publicitus accipiar.

¶Peregrinus aduena z aliena loca peragrās: a peragro peragras. Et differt ab hospite: q̄ peregrinus simpliciter eū significat qui in sua ciuitate nō ē. ¶Hospes qui in aliena ciuitate est. Antiq tñ peregrinos dicebāt hostes. Amb. Ad uersarios molli veteres appellatione nominabāt. ¶Hostes em̄ antiquo ritu peregrini dicebant. ¶Peregrina sacra di/cta sunt q̄ ex alijs vrbib⁹ religionis gratia sunt aduecta.

¶Peregrino: pe. pro. deponens absolutū significat p alie na loco peragrans proficiscor.

¶Peremptorius edictū trib⁹ edictis ꝓpositis: vl vno ꝓ tri bus fieri solebat: z q̄ spernebat cōtumax dicebat. Lc.

¶Perēdie significat quod vulgo dicit post cras. Lice. ad Atticū. Scies igit cras ad sūmū perendie. ¶Piero. ad ¶Pā. Vt quod hodie nō merui: cras vel perendie merear. Tñ perendinus dies abhinc tertius. Cęsar. Qui si per te liceat, perendino die cū primis hybernis cōuncti cōmunē cum reliquis casum belli sustineāt. ¶Hinc cōperēdino as.

¶Perēnis z is pereně sine h: ex per z annus mutatis lite ris: q̄si per annos durās. i. ppetuus. Inde fit perēno as.

¶Perenno as. per annos duro. Colu. lib. j. Sed z tęperet vires clementia: cum z terribilior debet esse q̄ seuior: vt ob/sequantur eius imperijs z diutius perennent boues nō cō fecti vexatione simul verberū operūq;. Idem lib. ij. Rosa hoc modo culta multis annis perennat.

¶Perēnitas: ipsa duratio. Idem. ¶Nam ea cęli positio ma xime frigida z minime humida est: quę vtraq; perēnitatē conditis frumentis afferunt.

¶Pereo is. iui. vel perij peritū ꝑm analogiaz. Componit enim ex per z eo quod facit itū. sed nusq̄ legi cum tamen periturus habeat. Augu. super Joh̄. Tanq̄ essent ab illo perituri merito turbant. Et significat perire amitti. ¶Hier. in lib. ¶Reg. ¶Perierant autē asinę Cis patris Saul. Qua/doq; Absumere butar via. Terē. in Adel. ¶Nempe tua arte viginti minę p psaltria periere. Unde z p mori sumitur: quasi in totū ire: q̄ qui perit: prorsus abit. ¶Pli. lib. vij. Tu q̄ te deū credis aliquo successu tumens tanti tum perire po/tuisti? Atqui etiā hodie minoris potes: quātulo serpentis ictus dente: aut etiā vt Anacreon poeta Acino vuę passę: vt Fabius senator: pręcto: in lactis haustu vno pilo strangu latus. ¶Huius cōposita sunt Depereo z Dispereo.

¶Perfacul veteres dixerunt pro facile. Lc.

¶Perfas z nefas prouerbiale. tractum ab his qui quauis

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

via voti compotes effici contendunt. Lc.

¶Perfrico as.penl.cor.valde frico. ¶Perfricare fo os seu frontē:significat pudorē deponere. ¶Nam cum in pudibū/do sanguis diffundat ex corde in faciē tanq̄ velamentū: q impudibūdi sunt ⁊ inuerecūdi:⁊ erubescere videri nolūt: hij solent os ⁊ frontē perfricare ad rubore illū digerendū: ⁊ sanguinē ad interiora repellendū. ¶Hinc facta est locutio prouerbialis de inuerecūdo:vt dicat ¶Perfricuit os: perfricuit faciē:perfricuit frontē.pro eo quod est:pudorem abiecit. Lice.lib.iij. Tus. Quid tergiuersamus:nec fatemur eaq̄ nos dicere voluptatē:quā tu idem cum os perfricuisti soles dicere. ¶Pli. ¶Perfricui faciem:nec tamē profeci. ¶Mart. Et si perfricui frontem posuiq̄ pudorem.

¶Perfero pe.cor.vsq̄ ad constitutū finez fero. Lice. Sed nuntius ille qui literas accepit:non pertulit. Alibi pro denuntiare posuit:vt in epistola ad Lelīū. In his sum locis quo ⁊ propter longinquitatē:⁊ ꝓpter latrocinia tardissime omnia perferunt.i.portant vel denuntiant. Aliquando patior:vt Dīram crucem pro nobis Christus pertulit.

¶Perfidus pe.cor.qui fidē violat siue perdit. Virgi.lib.x. Nunc pelagi nymphę classis tua perfidus:vt nos ¶Precipites ferro Rutulus flāmisq̄ pmebat. ¶Hinc perfidia ⁊ perfidiose. Lice.lib.j.ad Veren. In odiū adducemus:si qd eor spurce ⁊ superbe:perfidiose:crudeliter:confidenter:malitiose:flagitiose proferemus. Inuenit etiā perfidus pe. pro. a fido is. ꝓ eo cui multū fidendū est:sicut infidus cui non

¶Perfructus a perfruor. Lice.ad Horten. (est fidendū. Et amenitate loci perfructus est.

¶Perfuga penul.cor.qui ad hostes perfugit vel transfugiendi morem perfecte nouit. Lic.lib.iij.offi. ¶Perfuga ab eo venit in castra Fabricij.

¶Perfugiū locus vtilissimus quo nos in vexatiōe aut calamitate recipere contendimus: q̄uis id nō minus apud hoīes sit. Apul. ¶Perfugiū facinorosor̄ hominū. Liui.lib.ij. Itaq̄ in medio ꝓpe iam victores cęsi ⁊ vsti pars perexigua duce amisso:quia nullū propius perfugiū erat:Romā inermes ⁊ fortuna ⁊ specie supplicū delati sunt. Transfertur etiā ad alia:vt ad literas. Lice. Itaq̄ vtor eodē persugio:quo tibi vtendū censeo literulis nostris.

¶Perfunctorius a.um.a perfungor:significat quod cito ⁊ leuiter transit. Ambro.lib.de paradi. Cognoscere vtiq̄ nō sola ⁊ perfunctoria scientia est:sed in eor operatione quę oportet fieri:¶Hinc perfunctorie quod est transitorie ⁊ inaniter. Idem li.Hexa. De naribus quid loquar? quę bruio ⁊ procero foramine antrū quoddā recipiendis odoribus prestant:vt non perfunctorie odor transeat:sed diutius inhęreat naribus:⁊ eaq̄ ductu cerebrū sensusq̄ depascat.

¶Perga:oppidū in ¶Pamphilia:a qua Diana pergea dicta est propter templum illi dicatum.

¶Pergamū siue pergamus:ciuitas Asię insignis: quę diu sub Attalicis regibus fortunata fuit: ⁊ postea Romanorū prouincia facta est. Apud quā Chartę vsus inuentus est:q̄ nunc quoq̄ vulgo ¶Pergamena dicitur:ab Attalo:vt Hellanus:vel ab Eumene:vt ¶Pli. ait. Ex Pergamo Galen⁹ medicus celebris:⁊ Apollodorus orator fuit:qui artes conscripsit:⁊ Apollodoriā secta ītroduxit:⁊ Augusti Cęsaris magister fuit. Et discipulū memoratu dignissimū Dionysium cinē suū cognomine Atticū:qui sermones ⁊ historias cōscripsit:edocuit. Est ⁊ ¶Pergamū Idę promontorii.

¶Pergama pergamorū arces Troianę:quę quoniā altissimę erāt:omnia alta ędificia pergama sunt appellata. Vñ non immerito vrbs Cisalpinę Gallię: ex qua ego ortū duxi:¶Pergamū dici posset:q̄ in edito loco sita sit. Sed ¶Plinij authoritas non paruipendenda fuit: qui Bergomum per b ⁊ o scribit:⁊ eius incolas Bergomates appellat.

¶Pergo is.perrexi:ex per ⁊ rego:significat vado. ¶Plin⁹. Mox vbi pluribus eodē modo se corijs loricauit in dimicationem pergit. Quādoq̄ prosequor:perseuero siue procedo. Teren.in Adel. Nam si molestus esse pergis. Virgi. O dea si prima repetens ab origine pergā. Quādoq̄ ago. Idē. ¶Pergite pierides. Quādoq̄ Festino. Terē.in Phor. Domū ire pergā:vbi plurimū est. Quādoq̄ Loquor. Idē in eadem. ¶Hoc vbi ego audiui ad fores suspēso gradu pedē ire perrexi. ¶Hinc componit expergo:quod significat ex pergefacio. Actius. ¶Deus vigiles pro parte expergite pectora tarda sopore. Sipōtinus cōponi putat ex per ⁊ ago: sed vt opinor fallit:tum quia ꝓteritū prexi facit pm analogiam simplicis rego:non peregi:quod est a perago:tum quia perago compositū habetur ab ago.

¶Pergręcor aris.epulis ⁊ potatiōib⁹ inseruio:qd est grecorū ꝓpriū. Titi. ¶Nomine impiū nunc ruri pergręcat.

¶Pergula locus apertus a mitis lateribus aere excipies aliquando extra parietē porrectus:⁊ modo tectus:modo sub dio expositꝰ:a pergēdo dicta:q̄ in ea deambulare solemus:forū q̄ aut horti:aut plateas:aut vias perspectare ⁊ quādoq̄ cenare. In pergulis ꝑceptores discipulos erudiebant:aliq̄ artifices opera sua velut in propatulo habebant. Unde Sue.de Crassicio grāmatico. Deinde in pergula docuit. ¶Pli.de apelle. Idem ¶Perfecta opera proponebat in pergula transeūtibus: atq̄ post ipsam tabulā latens vitia quę notarent:auscultabat. Est ⁊ pergula ordo ac cętus ministrorū obedientium structori. Iuue. Sed nec structor erit:cui cedere debeat oīnis ¶Pergula:id est pergitinus ordo. Item in naui pergula dicitur excursus per totam nauim:⁊ alio noīe pontisculus appellat. In vineis fotoriū opus significat. Colu. Si quę pergulę vinii generosarum a putatoribus relictę sunt ante Kalendas apriles vtiq̄ deputari debent. ¶Pli. etiā vitiū generosarū pergulas ꝓcepit quinquatribus esse putandas.

¶Perhibeo es.pe.cor.ex per ⁊ habeo:significat dico ⁊ firme teneo. Colu.lib.iiij. Indica perhibet molibus feramm mirabilis. Interdū perhibere est dare. Idem in eodē. Est rei testimoniū tu ꝓcipue Syluine perhibere nobis potes. Quandoq̄ pretiū denotat eo modo quo vendo. ¶Plau. in ¶Persa. Eodem mihi pretio sal perhibetur quo tibi.

¶Peri ꝓpositio greca:modo significat de:mō vltra: modo circum:a qua multa per compositionem fiunt.

¶Periander fuit vnus ex septē sapientib⁹ Grecię. Lc.

¶Periarchon:significat de principijs siue principalibus, περὶ enim significat de: ἀρχῶν principijs:licet sit genitiui casus:quia greci carent ablatiuo. Scripsit Origenes libr. ¶Periarchon:inquit ¶Hiero. qui sunt re vera alis obscurissimi ⁊ difficillimi. De rebus ibi talibus disputat:in quib⁹ phi omni sua ętate consumpta nihil inuenire potuerūt.

¶Peribolus pe.cor.latine circuitus. Dicitur ⁊ Peribolū a περιβάλλω circumeo.

¶Pericope penul.cor.amputatio: concisio dicitur. Hier. ad ¶Pāma. Aut si tu quoq̄ narem contraxeris illam apostoli περικοπὴν: id est amputationem:in qua de virginitate ⁊ nuptijs disputat:aliter disserere compelleris.

¶Pericles nomen viri clarissimi Atheniēsis qui rempu. quadraginta annis gubernauit. ex περὶ ⁊ κλέος gloria.

¶Periclymenes:nomē filij Merei ⁊ fratris Mestoris.

¶Periculū a pereo deduci videt:⁊ salutis discrimē significat. Virgi. Obscęnāq̄ famē quę prima pericula vito. Alii q̄n dicit experimētū:q̄ rarū est tentamētū sine periculo. Teren.in Eu. Fac periculū in literis. Et fic a perior antiquo verbo ꝓm Ser. deriuat:sicut a fero ferculū. Hinc periculosus a.um.qd est cū periculo. Lice.lib.j.offi. Grauiorib⁹ aut morbis periculosas curationes ⁊ ancipites hīe cognt.

¶Periculor::periculū subeo. Lato. ¶Periculatus sum.

¶Periclito: pe.cor.idē quod periculor::vt periclitor fama capite:hoc est periculū subeo ista perdēdi:dicit etiā periclitor fieri:quia in periculo posit⁹ sum moriendi ꝓpter fitim. ¶Periclitari etiā significat operiri. Lice.lib.j. de ora. Subeundus vsus omniū ⁊ periclitandę vires ingenij. ¶Plancus. Itaq̄ poti⁹ periclitari volui:si posset mea pśentia ⁊ Lepidū tueri ⁊ exercitū facere meliorē:q̄ nimis caut⁹ videri.

¶Perihermenias:latine dicit de interpretatione.

¶Perihegesis ambitus. ¶Pli. Possidonio qui periplum:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

aut perihegesin:id est de tertę ambitu.

¶Perileucos gemma quę ab ore ipsius gemmę ad radi/cem vsq; candidum habet.Lc.

¶Perimetros:latine immensus:quasi vltra mensurā.

¶Perimo quasi in totū emo.¶Nā quod interficimus a no bis emptū:t nostri oīno iuris factū esse videt:t hac de cau sa interficere significat.Inde peremptus interfectus.Lc.

¶Perimula Indię promontorium.Lc.

¶Perihodus:latine clausula siue circuitus:vel ambit⁹ vel cōprehensio:vel circūscriptio t ptinuatio.¶Nonnūq; anfra ctus t terminus.¶Nam cōponit ex περί circū t ὁδός via. Est enī vbi plena sententia est.Vnde medici perihodicas febres vocant quę certis temporibus veniunt: id est abeūt t quodā quasi circuitu facto rursus redeunt:vt sunt terti/anę t quartanę.Est t perihodus genus certaminis apud grecos.Vide in dictione ¶Pentathli.

¶Perięcus:latine contubernalis dicitur.

¶Peripatetici philosophi dicti sunt a περιπατέω hoc est a deambulando.Et περίπατον greci vocant ambulationē: hoc princeps fuit Aristoteles.¶Nam in Liceo inambulans docebat.¶Hinc cōmentationes vespertinas Aristo. Δεῖλον περίπατον .i. postmeridianā ambulationē appellat.

¶Periphrasis:latine circumlocutio vel circuitio:vt apud Virg.Et iā prima nouo surgebat tē.cum diē tū significet. Est enim oratio rem simplicē circūscribens elocutione.

¶Peripheria:circūferentia.

¶Peripetasma atis.genus cortinę:qua parietes t aulę te guntur:seu tapetia babylonici floris varietate conspicua: q a Lucretio Babylonica dicuntur:ab aliis aulęa t Atta lica:a Capitolino Stromata t ¶Peristromata.A Varro. beluata:hoc est a beluis variegata:a ¶Plau.peristromata.

¶Peristroma pe.pro.quasi circūstratū:idē quod ¶Peripe tasma.¶Plau.in ¶Pseu.Ita ego vestra latera loris faciā vt valide varia sint:vt ne peristromata eque picta sint cāpa/nica.Cice.li.ij.¶Phil.Conchyliatis.L.¶Pompo.¶Peristro/matis ✠ficolor⁹ psiles esse seruos in cellis lectos stratos

¶Peripsema atis.penul.pro.quod grece περί (videres. ψημα scribunt a περιψάω:quod est circūeo vel circūlino: abstergo t repurgo:vñ limatura siue rasura t purgamen/tum dici pt.Vnde apud apostolū.Tanq; purgamēta hui⁹ mundi facti sumus omnū peripsema vsq; adhuc.

¶Periplum.i.lustratum nauigatione circuitū.

¶Peripheroma quasi supplementū.Figura est cum par ticula aliqua sententię minime necessaria additur metro. Virgi.¶Multū ille t terris iactatus t alto:vbi sine particu la ille staret sensus:sed non versus.

¶Periphoretos:quasi circūlatilis:quales appellari solent qui in lectica circūferri consueuerunt.

¶Peripneumonia περιπνευμονία morbus cum pulmo tus afficitur:t tussis subsequit.Qui hūc morbū patiuntur peripneumonici dicunt.¶Plin.¶Bellis quidem natura ta/lis est:vt putrescere corpora non sinat:faucibus tonsillis anginę omnibusq; oris desydęrijs vtilissimū arescentiq; in feb⁹ lingue.Jam ✠ peripneumonicis pleureticisq; de/coctū.Cū vehemētior est difficultas spirādi t spirare eger sine sono t anhelatione nō potest Asthma vocat.Ortho/pnęa cum spirare non potest nisi recta cervice spiritus tra hatur.Dispnęa cum difficultas spirandi modica est.

¶Peristerotrophiū:loc⁹ in quo columbę habent:latine columbariū:q̄uis columbariū proprie sit loculamentū in peristerotrophio singulis columbarū paribus pręparatū. ¶Nam peristeris columba.Inde peristereos herba colūbis admodū familiaris.Var.lib.iij.de re rusti.Duo genera ea rum in peristerotrophio esse solent.Vnū agreste quod ha betur in turribus ac culminibus villę.

¶Peristereon:idem quod peristerotrophium.Var.Ince dunt locū vnū:quod alij vocāt peristereona:alij peristero trophion:in q̄ vno sępe vel gnq; milia sunt includę.¶Peri/stereon fit vt testudo magna camera tect⁹ vno ostio āgusto

¶Peristerę dicuntur columbę domesticę:t harum stato nes ¶Peristeriones vocamus.Lc.

¶Periscelis idis.ornamēti genus circa crura quo mulie/rum gressus cōponi solebant: vt docet ¶Porphy.enarrans illud ¶Hora.Sępe periscelidem raptā sibi flētis. Fit aūt ex περί circū σκέλος crus.¶Hiero.in lib.¶Nume.Ob hāc cau/sam offerimus in donarijs domini singuli quod in preda auri potuimus inuenire periscelides t armillas:anulos t dextralia t murenulas:vt deprecetis pro nobis dominum. Idem ad Fabiolā scribit ¶Periscelides a latinis vocari fę minalia:seu bracę:quibus pudenda velant.

¶Perissologia:supflua locutio:vt si dicam⁹.Felix sit t mi nime pereat Cęsar.¶Nā περισσὰ supflua:λόγος locutio.

¶Peristylus:locus clausus columnis.¶Peristylium quasi circūcolumnium.περί circū:στύλος columna.Est autem lo cus circū quaq; porticū habens:vel saltem a tribus lateri/bus.Victru.¶Peristylia in transuerso tertia parte longiora sint q̄ introrsus.Itidem Tetrastylos:hexstylos: octostylos dicunt a Victru.loca a numero columnarū.

¶Perizoniū:palliolū p̄cinctum quo nudę virgines infra papillas p̄cingūt:hoc t p̄cinctoriū t castula dicit.

¶Perizoma atis.dicitur omne quod circūcingit puden/dorum velamen:vt in Gen.Fecerunt sibi perizomata.Item dicitur t lumbare t bracha.

¶Perillus:Atheniēsis faber ingenio p̄stās:q taurū ex ere fabricauit:in quo re⁹ clauderet:vt ¶Phalaridi placeret.

¶Perimo is.penul.cor.ex per t emo significat adimo:tol lo.Unde peremptus:interfectus.

¶Perinde ex per t inde compositū est:aduerbiū similitu dinis:significat enim ita.Cice.lib.iij.Tus.In quo facetum illud ¶Bionis perinde stultissimū regem in luctu capillū si bi euellere q̄si caluitio mgror leuaret.Sue.in ¶Domi.¶Nul/la tamen re perinde motus q̄ responso casū Aschetariōis matheinatici.Aliquādo significat pariter:eque.¶Pli.Juni or.Funus Rufi clarissimi:t perinde felicissimi.Sueto.in Cęsa.Quę si quis investigare t persequi vellet:quārtā ele mentorū literā.i.d pro a:t perinde reliquas cōmutet.Ali/quādo multū seu valde admodū.Idem in Galba.Qua/re aduentus non perinde gratus fuit.Et de Aug.Corpen/dice t femore t crure sinistro nō perinde valebat:vt sępe etiā inde claudicaret.Cice.Terē.Te t Dolobellā perin/de diligo.Aliquādo ponitur pro tanq̄.Et sic plerūq; ha/bet post se ac vt ac si vel atq; si:vt Fac perinde ac si tua res esset.Et saueo rei tuę perinde ac meę.Aliq̄n significat per hunc modum.Terē.in ¶Phor.Sexcentas perinde potius scribito mihi iam dicas.

¶Perinthus vbs Thracię quę nunc ¶Heraclia dicit.Jn/de perinthius a.um.vt ¶Perinthia ¶Menādri.Teren.¶De nander fecit Andriam t ¶Perinthiam.Lc.

¶Perito as.pe.cor.frequētatiuū a pereo:ex per t ito.De simplici.Sel.¶Ne quo ad cenā nisi ad certas psonas iraret De cōposito ¶Plau.in cap.Qui p virtutē pitat: nō interit.

¶Perithous:nomen viri proprium.

¶Periurus qui iusiurandū violat:vel qui iurando ius p/uertit.Virg.Talibus insidijs periurię arte Sinonis.¶Per iurium est iusiurandū violatū.Quid aūtē sit iusiurandum Cice.lib.iij.offi.declarat:dicens q̄ fit affirmatio religiosa. Idem ibi.¶Regulus non debuit conditiones:pactionesq; bellicas t hostiles perturbare periurio.

¶Perrhębi:gens Epirotica.¶Propert.Aut cur perrhębi tremuere cacumina ¶Pindi.

¶Perlego pe.cor.multū:siue a principio ad finem vsq; le go aut video.¶Plau.in Asina.Lege:perlege.Quintilia.¶Vi dere non est satis:sed perlegendū erit.Virgi.Quin protinus omnia ¶Perlegerent oculis.

¶Perlucidū t pellucidū a perluceo vel pelluceo:per mu tationē r in l:sicut perluo t pelluo:perlicio:t pellicio.Et est id per cuius mediū oculos dimittimus atq; videmus: vt aqua:laterna:vitrū.¶Refertur etiā ad mentem.¶Plau.in Aulu.Js pellucet quasi laterna punica.

¶Perluo,multū lauo.Col.Cum vino perluunt os.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶Permano as.pe.pro.ad finē mano:descēdo.Cice.lib.j. de natu.deor.¶Nec est qđ ab his ad hominū vitā pmana/re possit.Idē lib.iiij.Tusc.¶Nā cū est cōcupita pecunia nec adhibita:ꝓtinuo ratio quasi quędā socratica medicina q̄ sanaret eā cupiditatē:pmanat in venas:ꝛ inhęret in visce ribus illud malū.i.descēdit ꝛ penetrat.¶Plau.in Cap.per translationē posuit ꝓ vulgare.¶Ne arbitri dicta nostra ar/bitrari queāt:neue permanet palā hęc nostra fallacia.

¶Permaneo es.pe.cō.vsq; ad finē maneo.¶Plin.iunior. Tunc demū lente cunctāterq; veniūt:nec tñ pmanent:sed ante finē recedūt.¶Per translationē ponit ꝓ perseuerare. Terē.in ¶Hecy.Tñ ira inter eas intercessit q̄ tā pmāsit diu.

¶Permitto:fino:vt ¶Permitte me legere. Interdū dedo. Curti.li.j.Sexaginta diez inducias pacti:vt nisi intra eos auxiliū Dari⁹ ipse misisset dederēt vrbē:postq; nihil inde p̄sidij mitteb at:ad p̄stitutū diē permisere se regi.Interduz incito.Sisen.lib.iij.Et inde equū cōcitatū princeps ad ho stium permittit aciē.Interdū ꝓcipito.Idem lib.iiij.¶Dul/ti p̄missis armis ex sūmo se permitterent.Interdū cōmit/to.Sal.Ea potestas per senatū more Romano magistra/tui maxima pmittit.Idē.¶D.¶Petreio legato exercitū per/mittit.Et permittere est quasi ad finē mittere.Col.lib.viij. ¶Hoc genus casei potest etiā trans maria permitti.

¶Permessus:fluui⁹ Bgotię ex ¶Helicone ꝓueniēs phęb/bo ꝛ musis sacer.Virg.in Sileno.Tū canit errantē ¶Per/messi ad flumina gallū.Declinat etiā: hic pmessis idis.vel idos.¶Mar.Quid tibi cū cyrrhaꝫ qđ cū pmessidos vndaꝫ

¶Pernę a pede vel a grēco πτέρνα dicunt tam priores q̄ posteriores coxę porcinę salitę cum toto pede quos ¶Mar. petasones appellat.¶Pli.Castrant sues post biduī mediuz suspensę pernis priorib⁹.Quidā dicūt pernā ꝓprie pedez significare:quo vocabulo ¶Hispani nūc vulgo vtunt:a quo pernę suillę.Unde ꝛ cōpernes q̄ sunt lōgis pedib⁹.Ab hu ius pernę similitudine piscis quoq; genus perna dictus est ex conchārū genere:circa ¶Ponticas insulas frequētissimū q̄ stent veluti suillo crure longo in arena defixi.

¶Pernio:nis:bus pedū ex nimio frigore ꝓueniens ꝛ cal caneū infestans ꝑcipue.¶Pli.¶Rapū domesticū pernones feruens impositū sanat:ꝛ crudū tusum cū sale prodest cui cūq; vitio pedū.¶Huius diminutiuū est perniunculus.Idē perniunculos curat ꝛ Cotyledon cum axungia.

¶Pernix icis pe.pro.a pernito:ris.qui nimiū nititur.Un de aliquādo sumit pro celeri.Virgi.lib.iiij.¶Pedibus cele/rem ꝛ pernicibus alis.Aliquādo pro nimiū perseuerante. Idem lib.iij.geor.de tauro ferociente.Et inter ¶Dura iacet pernix instrato saxa cubili.¶Piero.ad ¶Deme.pro vtroq; si/gnificato posuit.Equorū cursus clamore pernicio:fit.¶Hic pernicio:ꝛ perseuerantio:intelligi potest.¶Pernix ¶Ho per nicis penul.cor.a perneco as.fit pro pernicioso.Et in ſemi nino genere sumitur pro morte.

¶Pernicitas:velocitas.¶Pli.¶Alibi cauda villosa homines nasci pernicitatis eximię.

¶Pernicies:mors.a perneco.¶Neco autem a nex.¶Hinc p/nicios⁹ pro mortifero.

¶Pernicialis:mortal.¶Pli.¶Pernicialia ꝛ brassicę cū vite

¶Perniciabilis:ad necem omnia ducens.Liuius. (odia ¶Multos exinaniuit rigor:niuis insolitus:multoꝫ exussit pe des plurimorum ꝑcipue perniciabilis fuit.

¶Pernox ge.ois:significat per noctem:non q̄ tota nocte nunq; dormitat.¶Pli.de luna sic inquit.Crescēs semp aut sene scens:ꝛ modo curuata in cornua:in fauces:modo ęq̄ portione diuisa:modo sinuata in orbē maculosa:eademq; subito ꝓnitēs imensa orbe pleno ac repente nulla:als per nox:als sera:ex parte diei lucē solis adiuuās:deficiēs:ꝛ in defectu tñ cōspicua.Cū em̄ dicat als pernox:als sera:ꝛ se ra idē sit quod tarda:pernox cita significare cōuenit:ꝑ est vt ego sentio nocte modo ad surgendū cita:modo tarda. Alterū em̄ ex altero declarat.Liui.lib.v.¶Neq; ante lu/cem:sed luna pernox erat:cōmissum est:ꝛ haud incertius diurno p̄lio fuit.¶Hic pernox significat q̄ luna per totā no ctem erat:siue lucebat.¶Hinc pernocto.

¶Pernocto as.per noctem moror:versor:vigilo:or:quie sco:ambulo:sto:habito:dormio:¶Vl quicq; aliō facio:siue bonū id sit siue malū.¶Non autē totā noctē insomnem du/co.¶Hoc em̄ rarissime euenit:vt quis per totā noctē emigi/let.Unde illud Teren.in Adel.Sed si hic pernocto cauſę quid dicā Syrecita interp̄tor.Si hic per noctē moror:nō autē si vigilo per totā noctē:quod ad rem non pertinet:cui ille de pnoctatiōe sua in vrbe qui ruri pnoctare solebat lo quatur:ne pater si rure se absentē noctu dęphenderet su/spicios⁹ exquirat:cur nō rus redierit.Et illud in ¶Hecy. ¶Nam negabas nuptū filiā te tuā posse pati cum eo qui me retricē amaret ꝛ pernoctaret foris.Cicē.p Cluentio.Cuz esset adolescens apud mulierculā quandā atq; ibi perno ctaret:id est per noctem moraret.Idem p.o Archia.Ado/lescentiā agunt:senectutē oblectāt:secūdas res ornāt.Ad/uersis perfugiū atq; solatiū ꝓbent:delectant domi:non impediunt foris:pernoctant nobiscū:peregrinant:rusticā/tur.i.hospitant:per noctē moraꝫ:versant:stant:ꝛ hūōi:vt pernocto si quicqd generatim per noctē fieri possit.Idem p.o domo sua.¶Propter inopiā tecti in foro pernoctans.i. dormiēs.¶Pompo.¶Pernoctare extra vrbē dicit:qui nulla parte noctis in vrbe sit.Est ꝛ abnocto qđ significat p̄/ctem seu noctu absum.Ser.in lib.v.gnei.¶Hoc etiā illa leꝝ iuris indicat:q̄ cū tribunopleb.abnoctare ab vrbe nō lice/ret.Licebat tñ exire post noctē mediā ꝛ añ mediā reuerti.

¶Pero genus calceamēti rustici ex corio crudo contra niues hymbr:esq; ac frigora:q̄ ꝑā veteres pellem dice/bant pendentē a collo ad lumbos.Iuue.Quem nō pudet alto.¶Per glaciē perone tegi.Virgi.li.vij.ꝓcos latinos pone in bellis vsos ostēdit:cū inqt.Uestigia nuda sinistri ¶Pinu/tuere pedis:crudus tegit altera pero.Victru.¶Ho.Ex vitu inquit palustri factis peronibus.Ubi ęsi ꝓculeo ꝛ vtrea cepit.¶Pero etiā fuit nomē ¶Helei filij:ꝛ frater ¶Nestoris.

¶Peronatus.qui perones assumpsit.Persius.¶Nauim si poscat sibi peronatus arator.

¶Perosus ex per ꝛ osus.Osus autē participiū esse puto verbi odio ꝓ quo defectiuū odi manſit in vsu.Un Osor verbale.¶Nā sicut a prandeo prānsus sum:cū tñ ꝛ prādi di camus:ita ꝛ osus sum ab odio capimus ꝓ quo est odi pręsentis ꝛ ꝑteriti perfecti tēporis.Teren.in Adel.Et illo rus nulla alia causa tam male odi:nisi q̄ ꝑpe est.¶Plaut.in ca. Odi ego aurū:multa sępe multis pīualit pererā.Capiū/tur similiter Osus:exosus ꝛ perosus ꝛ actiuę significatēs sunt ꝛ participia:quod ostēdit osurus futuri tēporis.Expla omniū ꝓferā.Festus scribit.Osi sunt ab odio declinā se antiquos:testis.L.Gracc⁹ i ea quę est de lege ¶Minucia cum ait.¶Mirū si quid his inimię fit:semp eos osi sunt:qđ nūc quoq; cū ꝓpositione elatū frequēs est:cū dicim⁹ posi. Col.lib.x.¶Neq; ea curatore fraudulētū tñ:sed etiā timen/dam segnicię perosa est.Quintilia.lib.j.Qui modo legiti/mam disciplinā nō sunt perosi.¶Plau.in Asin.simplici vsus est.Inimicos semp osa sum.Terbali autē in Asi.¶Nadidū nihil incontinentē atq; osorē vxoris suę.Exosus.Virg.liv. posuit.Iuppiter omnipotēs si nondū exosus ad vnū Tro ianos.Exosus passime etiā dicit ab Eutropio.

¶Perogiganus:qui admittit vt saliat equam.Eo enim admittāte equa alligata celerius admittitur.Varr.lib.ij.de re rusti.perogitam appellat.

¶Pero:ro as.finio:perago siue vsq; in finē dico:sicut dici/mus orare significare siue dicere.Lactā.lib.v.Quāq; Ter tullianus eandem causam plene perorauerit in eo libro cui Apologetico nomē est.Cice.lib.ii.de legibus.Uideo Pla tonem idem fecisse omnē:q̄ orationē eius de legibus per/oratū esse vno estiuo die.¶Hoc tñ verbū significat perfecte siue quantū pesecte possum:oro.Unde peroratio dicitur fi nis orationis.Sed quia in hac parte vtimur plerūq; affe/ctibus:ideo vsurpamus plerūq; perorare ꝓ ipsa affectuū cōmotione.Quintilia.At ista legem recitat:ꝛ in cadauere filij peroraꝫ:id est indignationem cōmouet.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Perori populi sunt Aethiopię non multum remoti ab Atlante monte. Lor nucopię.

Perotta genus chartę nuper inuentę. Lc.

Perotti a peronibus dicti sunt. Lc.

Perpēdo.is. prope examino. Unde in dictiōe Pendo.

Perpense aduerbiū: signi. prope: examinate: ac pōderate. Amb. li. de Laim. Ex quo cognoscit: nec illud otiose scriptū: sed perpense & examinate: qđ legim⁹ in regno

Perpēdiculare geometrę vocant: qđ (rus libris. recte in aliquid incidit: vt radij Solis recte ex alto in aquā descendētes perpendiculares appellant: illos integros: hos confractos in aqua videmus apparere.

Perpendiculum instrumentū fabri materiarij: seu cęmentarij: quo plumbo a filo & gnomone pendente recti tudo: seu obliquitas operis perpēditur: id est examinat. Visconi. Perpendiculū linea laterū equalitatez a summo ad imum latitudine probans. Cice. lib. ij. Acade. Atqz si crederemus: non egeremus perpendiculis: non normis: non regulis. perpēdiculi inuētor fuit Dędalus.

Perpetro. tras. penulti. cor: rep. ex per & patro: significat perficio: & plerunqz in malam partem.

Perpes. etis. pe. co: re. gnis ois: idem qđ perpetuus: a

Perpeto. is. pe. cor. (quo fit perpetim: perpetuo. ex per & peto: significat cōtinuo. i. valde & fine intermissi/one peto: perago: perficio. Unde perpetem & perpetuū dicimus integrū: solidum: & nunqz interruptum.

Perperi penult. cor: rep. indocti: stulti: praui: mędaces. Actius. Describere eum miror perperos popularis.

Perperā pe. cor. aduerbiū: significat praue: peruerse. Plaut. Quid ni semper agit perperā. Exponunt perperam petulāter: seu inconstāter: vt est illud Apostoli. Charitas non agit perperā: id est non est inconstans. Perperos enim grece instabilis est: & leuis: & mentis inops. Et hęc in eos intendit: qui leuitate quadam & inconstantia pleraqz innouant. Poteris & hoc pacto intelligere. Non agit perperam: id est contumeliose.

Perperitudo modo prauitatē: modo stultitiā facit.

Perpero. as. dep: rauo: quasi nimis exacte paro.

Perpetuus. a. ū. vt accipit a Theologis. i. cui & principiū dat & finis: vt mūdus & homo exterior. Sempiternū qđ ex semper & ęternū componit: id intelligit: quod principiū habet: nunqz habitur⁹ finē: vt sunt angeli & dęmōes & iterior homo. Aeternū quod nec principiū habuit: nec item finē habiturū est: vt Deus. Quę differentia nulla est apud Oratores: vt ex libris Ciceronis de natu. deorum: & in Tusculā. intueri licet. Est quando perpetuū significet continuū. Unde perpetuam orationē dicimus continuā. Ouidi. Ad mea perpetuū deducite tępora carmen.

Perpetuo. as. perēno: cōtinuo. Augu. li. iij. de ciui. dei. Gaudiū verus perpetuabit ex deo: in quē flagrabit charitas ex corde puro. Ilguius. Diserū me cui datus est: vt hunc solus perpetuem laborem. (petio: fit.

Perpessus: q nimis cū labore & dolore passus ē a per/

Plexa ligata: a quo Perplexa intricata & abstrusa: & perplexe aduerbiū: hoc est implicite: inordinate. Et perplexabile figuratur: per quod aliud audit: aliud sentitur Plaut. Hec vllum verbum facit perplexabile. Lc.

Perpluere: significat per medium pluere. Quintilia. lib. vj. Cum cęnaculum perplueret.

Perpol aduerbium iurandi. Lc.

Perqz composita dictio semper positiuis adiūgitur: &

Perrepto. as. frequētatiuū a perre/ (verbis. Lc. po: significat tarde & cum labore incedo. Terēt. in Adel. Perreptaui vsqz omne oppidū ad portam & ad lacū.

Perrumpo: perfecte seu per medium rumpo. Col. li. ij. Sic oēs radices herbarū perruptę necant. Liui. lib. viij. Qui aliquoties impetu capto perrūpere nō poterat ho/

Perscribo: ad fi/ (stiū agmen: detraxit frenos eqs. nē vsqz scribo. Liui. Facturus ne fim operę pretiū: si a primordio vrbis res gestas populi Romani perscripserim,

Persebolis: Persidis regia. Ptolemęus tamen hanc vrbem Persepolis non Persebolis vocat: & sic legendum opinor. Lege Ptolemęum lib. vj. Lc.

Persephone pe. cor. dicta est Proserpina: & significat virtutē seminum: quam olim raptam ab Orco dicunt. Quia vt inquit Augusti. defuit terrę fecunditas.

Persequor: in bonā & in malā partē accipi pōt. Ju bonaz: vt Si quid aut quē: quoad possum⁹ sequamur. Et sic fcat: qđ cęperā: perseuero exequi. Nā vt inquit Dosi. Perseueratio nomē persequētis ostendit. Persequit enī qui nō desinit sequi: qđ est quasi perfecte sequor. Terē. in And. Is hinc bellū fugiens: meqz in Asiā pęrsequēs profiscitur. Cic. pro Deiot. Spem infinitā persequi nolui. Plini. Qui mihi oēs suaderēt: vt cęptum opus persequi festinarē. Ju malā significat insector: vlciscor. Plautus. Quid me miseram atqz innocentē persequaris? Sallust. Et accepta iniuria ignoscere: qz persequi malebāt.

Perseuero. as. pe. p. ex per & seuer⁹ cōponi puto. Non enī seuero legit. Et fcat cū constātia animi: & qsi quadā seueritate cōtinuo. Hinc perseuerātia: quę est in ratione bene consyderata stabilis: ac perpetua permansio.

Perses nomē fuit regis Persarū: seu Macedonū: qui ab Aemilio duct⁹ est in triūphum Romā cum filijs: perijtqz in carcere animi mgror cōfectus: vel vt alij tradūt vigilijs maceratus. Fuit & alter Perses Solis: & Persę nymphę filius rex Tauricę regionis cruētissimus. Lc.

Perseus. sei. & Perses. sis: vel Persi. ficut Achilles. is. Achillis & Achilleus. lei. est nomē proprium viri: de quo multa pręclara gesta narrant. Hic fertur Cephei generz Andromedā ceto propositā liberatā a periculo vxorē duxerit: qui nobilitatis & virtutis causa ad sydera dicit perueniſſe. A quo Medusaz: vt est in fabulis Harpe vulcania: quę ex adamante facta fuerat: interfectā esse constat. Cic. lib. ij. de natura deorū. Cepheus passis palmis subsequitur septētrione. Hinc antecedit Cassiopea ad pedes Andromadę Perseus describitur.

Perseis nymphę nomen a Perseo fic dicta. Lc.

Persia. się. seu Persis. idis. & Persida. dę. orientalis regio a Perse: seu a Perseo rege fic dicta: cuius ppli Persę dicti sunt. Proper. Persax statuit Babylona Semiramis vrbē. Item Persi. Luca. li. x. Ex Pharijs Persi sqz fuit Macedūqz tyrannis. Hęc regio fic Ptole. scribit li. v. a septētrione Medis terminat: ab occasu Susiana: ab ortu Solis duab⁹ Carmanijs: a meridie parte finus Persici. Eius oppida sunt Ptima: Persepolis: Dispolis Ibi primū inuēta est ars magica. Ad eam Memb: orth gigas post profusionē linguaz abūt: Persasqz ignē colere docuit. Primus in ea rex: sicut refert Justi. lib. j. fuit Cyrus. In ea lapillor multa copia. Et primā Sibyllā in ea natā ferūt: quę hęc de Christo prędixisse traditur. Panibus simul qnqz & piscibus duobus hoim millia in eremo quinqz satiabit: & reliquias tollens. xij. cophinos implebit in

Persicus. a. ū. pe. cor. qđ ex Per/ (spem multorū. fia est: vt regnū Persicuz. June. Hec Cręsi fortuna: vnqz nec Persica regna Sufficerent anio. Dicimus etiā Persicum finū: qm ab oriente est maris rubri: qui vero ex aduerso est Arabicus dicitur. Nonitur quādoqz Persicus pro diuite & opulēto. a Persarū. s. diuitijs luxuqz. Horat. Persicos odi puer apparat⁹. Plau. pro peracuto posuit

Persica poma dicta sunt: qz ex Persia primo adducta

Persideo. es. pe. cor. ex per & sedeo. (fuerunt.

Persillum vas erat picatum: in quo vnguentū seruabatur: quo vngebantur Quirini arma. Lc.

Perspicio: ad plenum video: cognoscove. Cicero in Cel. Quidam sępe in parua pecunia perspicūtur: qđ sint leues: quidam vero quos res parua mouere non potuit cognoscūtur in magnis. Hinc Perspicientia. Idem lib. primo offici. Sed omne quod est honestum id partium quattuor: oritur ex aliqua. Aut enim in perspicientia veri solertiaqz versatur: id est perfecta cognitione.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶Perſpicuū dicitur: per cuius medium videmus: ſed magis ad inco:po:a lia pertinet: ¶Pellucidum ad co:po:a lia. ¶Plini. Tam claras perſpicuaſq; ſententias. Sic dici/mus ¶Perſpicuā o:ationem.i.clarā ⁊ apertā. ¶Perſpicui/

¶Perſpicax: cōſyderatus: (tas ſplēdo: ac facilitas. acutus. ¶Perſpicacitas cōſyderatio ⁊ acumen.

¶Perſoluo. is. perfecte ſoluo. Decius Brutus. Tantū me tibi debere exiſtimo: quantuz perſoluere difficile eſt. Eſt eū p:opie p:opter debitū: vel p:opter alicuius vir/tutes ⁊ beneficia erga aliquē. Lactāt. lib. xij. Ut vnicuiq; p:o merito aut p:ęmiū perſoluat: aut pęnam. Virgilius. ¶Perſoluant grates dignas ⁊ p:ęmia reddant.

¶Perſono. Vide in dictione Sono. as.

¶Perſonā diffiniūt philoſophi eſſe nature rationalis in/diuiduā ſubſtantiā. Tria igit̄ neceſſaria ſunt: vt aliquid perſona dicat̄. ſ. q̄ ſit indiuiduū. Non eiī in vniuerſali⁹ ſed in ſingularibus tantū perſona dici pōt: q̄ ſit in gene/re ſubſtantię. Nam accidentia cū per ſe non exiſtant: nec per ſe agant: perſonā o:ſtituere nō poſſunt. Et q̄ ſit: quid rationale: quoniā id eſt perſonās quantū ad ipſam actio nem: qō in ſe hz: q̄ poſſit agere: vel nō agere. Et hoc ha/bent ſolū rationabilia. Ideo de ratione perſonę eſt: q̄ ſit quid rationale. Non ergo lapidis: vel arb:oris: vel irratio nalis aīalis: ſed vel dei: vel angeli: vel hoīs perſona dici tur. ¶Perſona etiā dicit̄ facies cōficta a Grecis προσωπον vocata. Nā caput (vt Baſſus inquit) ⁊ os cooperimēto perſonę tectū vndiq;: vnaq; tū vocis emittēdę via aper/tum: quoniā non vaga neq; diffuſa eſt in vnū tantūm odo exitū coactam vocē: ⁊ magis claros cano:oſq; ſonitus fa cit. Ob eam cām perſona dicta eſt o litera p:opter voca/buli ſo:mā p:oductio:e. Vñ perſonati dicunt̄: qui hmōi perſonis tecti ſunt. Et ꝓp:ie hiſtriones Attellanici ſunt. ¶Perſonata q̄q; fabula dr, quę agit̄ a perſonatis hiſtrioni bus. Hanc iunio:es Laruā vocant. ¶Hinc per trāſlationē perſona ſumit̄ p:o qualitate: qua alius ab alio differt: tū in aio:: tum in co:po:e: tuz in extrapoſitis: quę a Rheto:i/bus numerant̄ in attributis perſonę. Animi: vt quo ſtu/dio ſe exerceat litera:: ne an militaris diſcipline. Et ira/cūdus: ne ſit an mitis: Luxurioſus an tēperās. Co:po:is: vt Adoleſcēs ne ſit an ętate adultus: ¶Pulcher an deſo:/mis. Extrapoſitoū: vt Diues an pauper: Clarus an ob/ſcurus. Vñ in ſcenis ¶Hiſtriones perſonas accipiunt: hoc eſt facies aut ſeruī: aut ancillę: aut militis: aut paraſiti. Et in vno hoīe multę poſſunt eſſe perſonę: vt perſona ira/cundi: mitis: lęti. Ité perſona p:ęcepto:is: mariti: patris. ¶Hinc Grāmatici perſonas o:ſtituūt: perſonaz ſecūdam ⁊ tertiā. ¶Perſona etiā genus herbę: de qua Col. li. vij. Ve/nenū viperę depellit̄ ſuper ſcarificationē ferro capta her ba: quā vocāt perſonā: trita: ⁊ cū ſale impoſita. Exigua quoq; fiſtula ex ere: ſiue marmo:e: aut alia materia: ex qua a qua exilit e fonte: ⁊ p:opter ſigna: quę fieri in ea ſo/lent: perſona quādoq; vocat̄: Sipūculus p:opie dicit̄.

¶Perſonatus: qui perſonis: hoc eſt laruis indutus eſt. ¶Perſonata vero vulnera ſunt: quę latent.

¶Perſonatus. us. ipſa in perſonis actio. Vnde dicimus Hiſtrionem perſonatum agere in ſcenis.

¶Perſonale: qō ad perſonā pertinet. Vñ perſonalis a/ctio: quę in perſonā fit. ¶Perſonale vero verbū: quod per perſonas diſtinguit̄: cuius contrariū eſt imperſonale.

¶Perſonatia genus herbę: quam Greci forte ¶Petaſiten vocāt. Plin. Folio perſonatię nullū eſt latius. ¶Perſolata etiā herbę gñs: quā vt ait ¶Plin. Greci vocant Arction: ⁊ aliquādo ¶Proſopiten: quā nemo ignorat. Folia hz ſimi/lia cucurbitis. Dicta ¶Perſolata a pſola: qō nomē apud veteres: vt ¶Placidus Grāmaticus inqt: ſignificabat per/

¶Perſto. as. permaneo: perſeuero. Belli. (ſonam. Hoc modo perdius pernoxq; perſtabat. Lactāt. li. j. Vt in perpetuū vanitatis illoū monumēta perſtarent.

¶Perſiſto. is. Vide in dictione Siſto.

¶Perſtino. as. pe, co:. Vide in dictione Deſtino.

¶Perſpiſſo aduerbiū: ſignificat tardē. Plaut. Quia qō bene p:omittunt aruſpices perſpiſſo euenit. Lc.

¶Perſtringo. gis. valde ſtringo: ſeu breuiter aut ſumma tim ſtringo: dico vel ſcribo. ¶Hieron. Hęc a me perſtricta ſunt breuiter. ¶Perſtringere vero: eſt obtenebrare: obtun dere: vt cuz oculi nimia luce: aut aures nimio ſonitu per/ſtringunt̄. Lact. li. ij. Horū pulchritudo ac nitor perſtrin/git oculos. ¶Hora. li. Car. Jam nūc minaci murmure cor/nuū ¶Perſtringis aures iam litui ſtrepūt. Vide infra.

¶Perſuadeo non ab actu: ſed ab effectu perſuaſiōis ſi/gnificationē habet: vt ſit perſuadere: ſuadēdo inducere. Sed diſtinguendū eſt. Nā aut id fit: vt quis inducat̄ ad id credendū: aut ad id faciendū. Si ad id credendū: ⁊ dicā. ¶Perſuaſi hoc tibi: tūc ſic exponerē: hoc tibi ſuadēdo cre dere feci. Vel ſic. Dū hoc tibi ſuadeo credidiſti. Aug. lib. de ciui. dei. Nā ſcio qbus viribus opus ſit: vt perſuadeat̄ ſuperbis quāta ſit virtus humilitatis. Cic. li. j. ad Here. Si anius auditoris perſuaſus fuerit. i. ad credendū indu ctus fuerit. Qō ipſe Cic. ſic exponit: licet per alia verba. i. ſi o:o aduerſarioz fidē fecerit auditoribꝰ. Sin ad facien/dum: tūc ſic. ¶Perſuaſi tibi: vt b̄ faceres. i. ſuadēdo tibi in animū induxi: vt b̄ faceres. Etiā in p̄ſenti: vt Cęſ. Com. iiij. Idoneū quendā hoīem ⁊ callidū delegit gallū ex illa quos auxilij cauſa ſecū habebat. Huic magnis pręmijs pollicitatiōibuſq; perſuadet: vt ad hoſtes trāſeat: ⁊ quid fieri velit: edocet. Qui vbi ad eos venit timoꝛe Romano rum p:oponit: perſuadet̄. i. ſuadendo inducit in animū. Qō oſtendit̄ ex effectu: quoniā Gallus ex ſuaſione p:mio rum inductus trāſiuit ad hoſtes. Quod tū non eſt alienū a vocabuli p̄catione: quoniā perfecte ſuadere: eſt maxie ſuadendo in animū inducere alteri: vt id credat: ſeu fa/at: qō cum perfecte fit: is cui hoc ſuadet̄ quodāmodo id credere: aut facere perpellit̄. Ideo perſuadeo hoc mo/do nō perfecte ſuadeo p̄care dicit̄: ſed quaſi ſuadendo in animū perfecte induco: vt ab effectu: qui ſequit̄ perfecte ſuaſionis magis q̄z a ſignificatiōe vocabuli ſenſus capia tur. Simili modo fit in exo:o: cū ſignificat o:ās impetra. Et excogito: quod eſt per cogitationē inuenio: eo q̄ exo/rando. i. perfecte o:ando impetrat̄: quod o:atur: ⁊ exco/gitando. i. perfecte cogitando inuenit̄ quod quęrit. Hę hmōi ſignificatiōes p:opie ſumūtur ex vi p:epoſitionis ⁊ verboū: quę non p:ogrediūtur: niſi q̄tum ſignificatio eo ruz p:otendit̄: quę in perſuadeo: eſt perfecte ſuadeo. Ex/o:o: perfecte o:o: ſed ex effectu rei: quę ex eis cōſequitur: ⁊ perficit̄. Verum nō eatenus ipſa a p:opria eoū ſignifi/catione recedere dixerim: quin p̄care poſſint perfectam ſuaſionē. Nam perſuadeo: perfecte ſiue maxime ſuadeo ſignificare docet. Terē. in And. cum ait. Ipſius mihi Da uus: qui intimus eſt eoū conſilijs dixit: ⁊ is mihi perſua/det nuptias: q̄tum queam: vt maturē. Idem in Phor. Sed vbinam Getā inuenire poſſim: vt rogē: quod tēpus cōueniēdi patris me capere perſuadeat. Hic perſuadeat maxime ſuadeat p̄cat. Similiter Lactāt. li. xj. Quid. Ad. Tul. in ſuis officialibus libris nōne hoc idē perſuadet nō eſſe oīno largiendū: id eſt maxime. Qō eſt cōtra eos: qui volūt perſuadere tantū in effectu eſſe. Suadere in actu: vt eſt Si pontinus: qui ait. Suadere: eſt hortari aliquē ad id qō intendimus. ¶Perſuadere: eſt ſuadendo aut diſſua/dendo aliquid hoīem in opinionē noſtram inducere.

¶Perſuo: in totū ſuo: ex per ⁊ ſuo. Lc. (liaris. Lc.

¶Perſum: valde ſū. Bel. Platoni ⁊ Socrati pfuit fami/

¶Pertedeo. des. dui. a quo pertedeſco: quod eſt tedio vehementer afficio. Gellius. Jamq; omnes finem cupe/rent: verbiſq; eius defatigati pertediſſent.

¶Perteſus. a. um. participiū ſine verbi origine: vt inquit Serui. ⁊ regit actiū. Sed poteſt eſſe a Pertedeo. Suetō. in Cęſa. Et quaſi perteſus ignauiā ſuam: q̄ nihil tum a ſe memorabile actū eſſet. Ambroſi. lib. Hexa. Turtur vbi ingalis p:opriꝰ fuerit amiſſiōe viduata perteſa thalamos ⁊ nomē habere coniugij: eo q̄ p:imꝰ amo: ſe ſellerit ea.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Virg.lib.iiii.Aenei.genitiuo iunxit.Si non pertesum tha
¶Per tempus significat oppor (lami tedeq; fuisset.
tune.Terenti.in Eçyra.¶Per tempus accedamus.

¶Pertendo:ad finẽ tendo.Augusti.lib.xvj. de ciuit.dei.
Quoto quisq; anno vitę suę filiũ genuerit ad istum gene/
rationũ ordinem pertinentẽ:qui pertẽdit ad Abraam.

¶Per te: me:illũ aut aliud stare dicitur:cum nos aut ali
quid aliud: ne quid fiat causa sumus.¶Plinius. Omnia
iam parata erant:nisi per eum stetisset.Ec.

¶Pertimesco significationem sui primitiui habet. Non
enim retinet significationẽ passiuam inmatã. Lactan. lib.
iij. Quare non est: q; philosophis tantũ honoris habea/
mus:vt eorum ẽloquentiam pertimescamus.

¶Pertineo.es.pe.cor.ad finẽ vsq; teneo.¶Hier.ad Ocea.
Tunc me tenebat Eremus atq; vtinã pertinuisset.¶Aliqñ
pertinere:est pertingere.Cęsar cõ.j.Ex eo oppido pons
ad Heluetios pertinet.Et pertinere:attinere.¶Nã ea per
tinere ad nos dicim⁹:quę dominij nri sunt:et ea q; aliquo
iure possidemus:q;uis nõ sint nri dominij. Itẽ ea quę in
nulla nra causa sunt:sz esse possunt.¶Hinc aliquãdo perti
nere ad me accipim⁹: pro eo qõ est officiũ meum esse:siue
onus mihi incũbere.Et pertinere ad nos de aliqua re:est
nos curare et magnipẽdere eã rem.¶Hiero.li.y.Reg.siue
eñ fugerimus non magnopere ad eos de nobis pertine/
bit:siue media pars ceciderit e nobis nõ satis curabũt.

¶Pertẽto.as.vehemẽter tẽto valde experior.Virg.La/
tonę tacitũ pertentãt gaudia pectus.Ter.in An. Sed ea
gra simulaui:vt vos ptentarẽ.Alibi leuiter tẽto:vt Blan
da vicissim gaudia pertentãt.Sunt eñ multa q; pro locis
intelligunt:vt Impotẽs et satis:et minus:et nihil potens.
Aliqñ pertentare:est sępe tentare.Virgi.li.iij.Geor.Non
ne vides:vt tota tremor pertentet equorũ Corpora.

¶Pertinax pe.cor.qui nimis tenax est a pertineo.¶Plau.
in Cap.Quid tu ais tenax:ne pater eius est? Et ille.imo
ędepol pertinax.¶Pertinaces igit sunt:qui id vehemẽtius
tenent:qõ tenere nõ debent. Aliquãdo ponit pro perse/
uerante in bonã partem:cuz plerũq; in malã legatur.Et
sic a pertendo fit.Nam:vt inquit Var.In quo non debet
pertẽdi:et pertẽdit:pertinacia est. In quo vero oporteat
manere:si in eo perstet perseverãtia vocat.In bonã par
tem.Val.Max.lib.j. Non mirũ igitur: si pro eo imperio
augẽdo custodiendoq; pertinax eorũ indulgentia deorum
semper excubuit:q; taz scrupulosa cura paruula q;z mo/
mẽta religionis examinari vident. Sene.li.xij.de benefi.
Vincit malos pertinax bonitas.Liui. Vincit tñ oia perti
nax virt⁹.¶Hinc pertinacia:quę vt inquit Cic.perseverã/
tię finitima est:et taz in bonum:q; in malũ sumit. Sueto.
in Cęsa. Ne patientia et pertinacia hostis animi suorũ fran
gerẽtur.Actius.¶Pertinaciam indocti possident.

¶Pertexo.is.perago:perficio.Trãslatio a textoribus:qui
primo telã ordiuntur:et orsam deinde texunt.Cice.lib.ij.
de Oratore. Et pertexe modo Antoni: quod exorsus es.
¶Proprie tamẽ pertexere:est valde ad finẽ vsq; texere.

¶Perturbo:valde turbo.A quo perturbatio:q; est auer
sa rõne ꝑ naturã animi cõmotio.Auctor.Cic.li.iiij.Tus.

¶Pervago:et pervago pe.cor.per aliquẽ locum vagor.
Cic.li.iij.ad Heren.Sed illud facere oportebit: vt idẽti/
dem primos quosq; locos imaginũ innouandarum causa
celeriter animo pervagemur.Liui.lib.j.¶Nunc errabun/
di domos suas ultimũ illud visuri pervagarẽtur.

¶Pervello.is.vellico:et punctiunculis torqueo.Licero
libro.iij. Tuscula. Quid mgres? cur succumbis cedisq;
fortunę? quę pervellere te forsitan potuerit: et pungere:
non potuit certe vires frangere.

¶Pervenire: significat ad finem venire.

¶Pervẽtores: auctore Augu.sunt qui ad potentũ quo/
rumlibet:tanq; inaccessibiles amicos cõuenientiũ perso/
narum interpositione:ambitione:ac arte pertingũt.

¶Perverto modo cõverto:modo deprauo significat.

¶Perversi:inquit Hiero, qui de recto declinãt ad per/
uersitatẽ:vt Diabol⁹:Judas:et Hęretici:et superbi oẽs.

¶Pervestigo pen. produ. non solũ quęro: sed quęrẽdo
inuenio:vel acquiro.Vestigo autẽ quęro:tractuz a vesti/
gijs:tanq; a signis indicijsq;:quibus ad rei notitiam per
uenimus.Cice.lib:o.ij.de Oratore.Nosse regiones intra
quas venias:et pervestiges:quod quęras.

¶Pervicax penulti. correp. durus: contentiosus: nulli
cedens: perseverans cum quadam vi. Terenti.in Ecy.
Adeon pervicaci esse animo: vt puerum prę optares pe/
rire? Hinc pervicacia duricies:obstinano.

¶Pervigilo:vsq; ad finẽ vigilo: vel totũ noctem insom/
nem duco.Mar.Nã vigilare leue est:pervigilare graue.

¶Pervigilium multa vigilatio et custodia.Plin.li.xj.¶Per/
vigilio quidẽ vincunt cibi.Et pervigilium sacrum noctur/
num:quo vigilię indicunt: vt per totam noctẽ vigiletur.
Liui.li.xxiij. Castra Campana:vt pervigilio neglecta si/
mul oibus portis inuadit.Sueto.de Cali.Nec alia de cau
sa videt eo die:quo petij pervigilium indixisse: q; vt initiuz
in scenã prodeundi lumina tẽporis auspicaretur.

¶Pervius.a.um.per quod iri potest. Sic dicimus vir/
ginem esse cęli pervium.Aliquando dicitur penetrabile.
Ouidius libro.ij.Metamor.Domus est imis in vallibus
antri Abdita sole carens non vllo pervia vento.

¶Pervolo.as.penul.correp.vsq; ad finem volo.

¶Pervolo.pervis.vult.pe.cor.valde cupio. Liui.¶Per/
uelim scire vtrũ qui discedũt:an qui retinent de me que/

¶Perusia Hetrurię ciuitas.A qua ¶Perusin⁹.a. (rant.
um.¶Prop.Si ¶Perusina tibi patrię sunt nota sepulchra.

¶Pervinca herba vulgo nota: quę in longũ crescit ob/
uia quęq; vinciens:ac pervinciens.Folia habet lauro si/
milia.Ideoq; Chamedaphne: ꝟ est parua laurus appel
latur.Florẽ facit violę similẽ:et coronamẽtis adhibetur.

¶Pes.dis.ima pars corporis.De quo supra in dictione
pedes.¶Hinc deducunt per cõpositionẽ multa:vt Vnipes
bipes:tripes:semipes:sonipes: cornipes: flexipes:plani/
pes:loripes:solidipes: alipes:curupes.

¶Pes pręterea est animal fędum: ex quo pediculus et
¶Pessulus pe.cor.quasi (pedũculus pro eodẽ.Ec.
paru⁹ pes: instrumentũ: quo ostiũ claudit:Cadenacius
vulgo dicit: clauęq; mox subdita reseram⁹.Apul. Tum
Myrmex tandem claue pessulis subiecta pandit fores.
Idem. Subdita claui pessulos reduco.¶Hiero. in Cant.
¶Pessulũ ostij mei aperui dilecto meo.Unde oppessulata
ianua:id est pessulis firmata.Festus.Obices sunt pessuli
serę. Dictus pessulus:q; ne pessum detur ostiuz affigi so/
let et annecti.¶Huius diminutiuũ est pessellus.

¶Pessum aduerbium significat modo retrorsum: mo/
do deorsum:quasi ad pedes:vel sub pedibus.¶Plini.lib.
iiij.¶Pessum iere vitę prędia: omnesq; a maximo bono li/
berales dictę artes in contrarium cecidere.

¶Pessundo.das.conculco:repримo:arceo:et pessum eo:
hoc est cedo: vel retrocedo.

¶Pestis: pestilens: pestilentia: et pestilitas in vna signifi/
catione accipiunt. Lucre.li.vj. Hęc igitur subito clades
noua pestilitasq;.Cice.lib.j.de Fato.Inter locorũ natu/
ras quantuz interfit:videamus alios esse salubres: alios
pestilentes.Et pestilentia fit pestilẽtiosus.a.um. quod pe/
stilentiã affert.Aug.lib.ij.Conf. Jamq; pestilentiosum et
imposterũ periculosum sentiebat cohęrere termino con/
iugalis affectus:si resecari ad viuam non poterat.

¶Pessi seminarũ medicamenta: quę in molli lana na/
turalibus coram conduntur.

¶Pessimon.is.emporium ¶Phrygię habens templũ ma
ximum:vt inquit Strabo: magnę venerationis matris
deum: quam Andigistan vocant. Hic locus magnifice
ab Atalicis regibus structus est: et templo: et porticibus
ex albo lapide Romani celebre reddiderunt: educta in/
de Deę statua et ¶Pessimuntia appellata.

¶Petala a Græcis dicuntur arborum frondes πέταλον
latine folium.Unde ¶Petalion foliatum.Vide in dictione

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Foliatum. Et Bracteas antiqui Petalia a tenuitate nominabant. Lariotarum quoq; Petalia vocãtur Kalendis Januarijs missitari solita. De quo Ouid. & Martia.

Petasus pe.cor. capitis tegmen galero persimile: siue ipse galerus. Fitq; a greco πετάννυμι, quod est extendo: cuius aoristos est epetasa. Unde petasus: quod alio noie Schiadion dicunt: hoc est umbellã. Unde apud Plaut. legitur: q; Pseudul⁹ ipse a Larino querit. Sic etiã opus est chlamyde & machęra: & petaso: q; hęc tria essent militaris hominis ornamẽta. Hinc Petasi: qui galero & capitis ornamẽto utuntur. Sueto. de Aug. Aestate apertis cubiculi foribus: ac sepe in peristylo saliente aqua: atq; etiã ventilãte aliquo cubabat. Solis ꝙ ne hyberni quidẽ patiens: domi quoq; nõ nisi petasatus sub dio spatiabatur. Per trãslationẽ vero petasus dicitur quiddam in galeri formã ędificijs superpositũ: extensum: & explicatũ in metę formã se contrahẽs. Plini. lib. xv. Supra in quadratus pyramidis stant quinq; : quattuor in angulis: & in medio vna: in vno latere pedũ quinũ septuagenũ: alterę centenum quinquagenũ ita fastigiatę: vt in summo orbis eneus & petasus vnus oibus fit impositus: ex quo pendeãt excepta catenis tintinabula: quę vento agitata longe sonitus referãt. Sunt qui petasum accipiãt pro pinna quã gladiatores in galeis habebant: sed nõ congruere videt. Alij accipiunt petasum pro quodã calciamẽti genere allegantq; Plaut. in Amph. dicentẽ. Ego has habeo vsq; in petaso pinnulas. Et apud Lactant. accipitur petasus pro alato Mercurij calciamẽto. Idẽ quoq; Plau. in Amphi. Itidem habet petasum: cum serui pileum habere non possent: nisi cum facti fuissent liberi.

Petaso pe.cor. caro porcina: quã alij coxã: alij eaz partem suis dicũt: quę ab alis incipit: & costas cõprehendit: quibusdã veluti virgulis pinguibus distincta. Frustũ de perna prędicit: & sale obrutũ: deinde in fumo suspensum asseruat. Marti. Musteus est propera charos ne differ amicos: Nam mihi cũ vetulo fit petasone nihil. Minus diminutiuũ est petasunculus. Iuue. Siccus petasunculus

Petaurũ genus ludi & machi- (& vas Pelamidũ. na quędã lignea. Quo quidẽ ludi genere hoies per aera rotarũ pulsu iactabant. Marti. Quã rota trãsmisso tonies impacta petauro. Dici etiã potest petaurũ supra qõ hoies agilitate corpoz insignes ludũt: vt hastę circa quas se voluant. Funes supra quos etiã reciproci ambulant. Circuli per quos se more piscũ transmittunt. Tabulę e quibus in aera pendent vno brachio se sustinẽtes. Bręci dicunt petaurũ esse laqueum & asseres: quibus domos tegunt. Juli. Pollux existimat caudam esse: in quam se cortis alites cubitum iturę conferunt.

Petauristę: qui ita ludunt: & leuioribus saltibus mouentur. Varro libro. ij. de vi. pa. Nec minus aliquo in genere sunt ludi: velitis: Galli: Germani: Petauristę. Qui & Petauri dicuntur a πέταδαι volare.

Peto.is. petiui. vel petij. petitũ: significat oro: siue obsecro: vel volo. Petere: vt inquit Var. proprie est aliqd suppliciter & precario postulare. Et sic vnũ tantũ exigit actus Te aũt pro vetere mea necessitudine etiã atq; etiã peto: vt eius filios: qui in tua ptãte sunt mihi potissimũ cõdones. In malũ. Sall. in Jug. Ipse acer bellicosus: at is quę petebat: quietus imbellis erat. Sic in bonũ dicimus: pater salutẽ filij petit: seruus beniuolentiã dñi. In malũ: vt hic petit caput alteri⁹ aut famã. Hęc eñ in hois perniciẽ petunt. Aliquãdo petere: est instãter poscere. Uñ petulcus & petulãs. Liui. li. j. Jam Nola. cęso hoste victo: secundã pugnã petebat. Aliquãdo insidias tendere. Plaueus. In quo casu hãc capio voluptatẽ: q; certe quo magis me petiuerũt: tanto maiorẽ his frustratio dolorẽ attulit. Aliquãdo violẽter aggredi. Cic. pro Liga. Quid eñ Tubero tuus ille district⁹ in acie Pharsalica gladius agebat: cuius latus ille mucro petebat. Aliquãdo manere: expectare. Virgi. li. ix. Troianos hęc mõstra petũt. Aliqñ cupere: vt apud eundẽ li. iiij. Ge. Pulchrãq; petit p vulnera mortẽ. Aliquãdo percutere. Liui. li. xxij. Hispano pũctim magis q; cęsim assueto petere hostẽ. Aliqñ ingrere. Virg. Euandrũ petimus. Aliqñ eligere: vt Idẽ. Principio sedes apibus statioq; petẽda. Aliqñ proficisci. Suet. in Uespa. Et Lutilas ac Reatina rura: vbi æstiuare quotãnis solebat: petijt. Aliquãdo influere: vt Campũ petit amnis. Quando vero ꝓstruit cum ablõ instrumentũ significãte: pro instrumẽti diuersitate diuersa fit: siue in rem: siue in personã referat. Nam petere manu: est ducere. Virg. Tartareũ ille manu custodẽ in vincla petiuit. Petere pedibus: est ire. Apul. Dũ pedibus iter faciẽs propinquũ rus petebam. Petere gladio: aut veneno: aut lapide: aut cõmunẽ hmõi: est inuadere: ferire: & saluti insidiari. Idẽ. Jam cornu petat & pedib⁹: qui spargat arenã. Et Malo me Galathea petit lasciua puella. Suet. in Tibe. Missus in arenã aprũ iaculis desuper petijt. Petere cursu: adipiscẽdi tinere. Virg. Quę littora ꝓxima cursu Cõtendũt petere. Petere blãdicijs: est blãdiri. Quinti. Nouercã blãdicijs petit. Petere munerib⁹: osculis: pcibus: est ꝓciliare. Apul. Cũ me lachrymis pcibusq; petijsset. Petere oculis: est cõtẽplari. Petere auribus: audire. Petere naribus: olfacere. Petere tactu: palpare. Jungit interdũ huic vbo ablatiuus. Cic. Audes quicq; ab istis petere? Nunq; vero vel raro duos accusatiuos habet. Huius cõposita sunt: Appeto: competo: expeto: impeto: oppeto: perpeto: prępeto: repeto: & suppetit: quę habent penulti. correptã.

Petitio: postulatio. Aliquãdo etiã gladiatoz impetus. Cic. Q; ergo tuas petitiones ita coniectas: vt vitari nullo modo possent parua quadã declinatione conecutũt.

Petęssa Rhodos aliquando nominata est. Lc.

Petesso. is. antiquum verbum: idem quod peto: sicut Impetrasso: reconciliasso: commonstrasso: qualia apud Plautum plurima. Cic. lib. ij. Tuscu. Qui hanc gloriam petessunt: nullum fugiũt dolorem. Plautus. in Trinum. Utram potius harum mihi artem expetessam.

Petigo pen. produ. morbi genus: qui & impetigo dicitur: q; vicina petat sese late summa cute diffundens: occupat plerunq; totum vultum oculis exceptis.

Petimia vlcera in humeris iumentorũ: q; ima. i. pro

Petulãs pe.cor. improbus. A quo (funda petant. petulãtia improbitas: cũ alios per contumeliã petimus. Lice. Desine bonos petulãtissima insectari lingua. Quãdoq; ponit pro superbo. Idem Petulãter diues. Quãdoq; pro lasciuo. Ouidi. Quinetiã: vt possem verbis petulãtius vti: Non semel ebrietas est simulata mihi. Et generaliter Petulantia est lasciuamentũ: siue effrenatio immodica ad quodlibet vitium: a petendo dicta.

Petulcus: lasciuus. Virg. Hędiq; petulci. Unde meretrices quoq; petulcas veteres dixerũt: a petendo.

Petilus penultima correpta: tenuis: exilis. Lucilius. Insignis varis cruribus & petilis.

Petilia vbs Brutioruz a Philoctete condita ἀὸ τοῦ πέτασθαι. i. volare: quia ex augurato locum delegit.

Petilansura: significat vngulam equi albam.

Petisia poma sunt parua gratissimi saporis. Lc.

Petoritum penultima correpta: genus vehiculi. Horatius libro. j. Ser. Atq; caballi Pascendi ducenda petorita: nunc mihi curto Ire licet mulo.

Petra lapis tenerior, mitiorq; ac minor. Unde gẽmę lapides non saxa dicunt. Hinc Petrosus. a. um. qđ est petris abundans. Est & Petra Arabie oppidũ: quod Nabathęi incolũt. Unde pars ea Arabię vocatur Petrea.

Petrea pars Arabię. Et Petrea mulier: quę pompã prędes in colonijs ac municipijs imitabatur annũ ebur: q; pedes in petras frequẽter impingeret.

Petroleon oleum: quod ex petris naturę sponte fluit.

Petronius nomen viri proprij. Quo nomine vocatus

Petronia nomen vbis (fuit autor non ignobilis. Vitellij. de qua apud Sueto. Et Petronia nomen fluuij

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

in Tyberim defluentis dicti: q̄ per petras fluat.

Petrones rustici dicti sunt a veteribus a petrarū aspe
ritate ⁊ duricia. Hinc Plautus Petronē verue cē durio/
rem elegāter dixit: vbi ait in Cap. Qui petroni nomē in/
duūt verueci sectario: ego si in via petronē publica ꝓspe
xero: ⁊ petronē ⁊ dominū reddaꝫ mortales miserrimos.

Petroselinon: quasi petrarū apium: naꝫ inter lapides
melio: nascitur. Est herba nota: quę inter apÿ genera nu
meratur: cōponiturq; ex petra ⁊ σέλινον apium.

Pexo. as. a pecto. is. Unde pexę vestes: quę pectine cō
texte. Et pexati: qui pexis vestib⁹ sunt indun. Mar. Pe/
xatus pulchre rides mea Zoile semper. Sūt qui dicunt
pexas vestes esse pilosas ꝓrias rasis: quę pilis carent. In
quē sensum accepisse videt Hiero. ꝓ Joui. cum ait. Ante
nudo eras pede: modo non soluꝫ calciato: sed ⁊ ornato.
Tunc pexa tunica ⁊ nigra subucula vestiebaris sordida/
tus ⁊ pallidus: ⁊ callosam opere gestitās manū: nunc li/
neis ⁊ sericis vestibus ⁊ Atrebatū ac Laodicęę indumen
tis ornatus incedis. Ubi em̄ pexam tunicaꝫ puto intelligi
rasam: ⁊ quasi laceraꝫ. Nam vbi Persius dixit. Pexūq;
togaq; recenti. Prorsus. Barba (inquit) tonsurę genus
est: quo iuuenes fic tonsi Pexiberbi appellant. Nos po/
sitionē addimus pexa. Terenti. Pexum dabo.

Pezitę fungi: qui sine radice: aut pediculo nascuntur:
quasi pedestres. Dicti q̄ non tollant se altius a terra. πε/
ζός pedes. etiam in ludo scacchorum πεζός.

P ante H

Phęacum ciuitatis in planitie est: quę ab vtraq; parte
habet duos editissimos vertices: in quibus adhuc sunt
arces. Phęaces vero populi fuerunt Corcyrę. Unde ⁊
Corcyra Phęacia dicta est: quę in littore maris Jonÿ est
Scribitur in prima cum ę. diphthon. Hinc Phęacius. a.
um. ⁊ Phęacus. a. um. vna syllaba minus. Propert. lib.
iij. Nec mea phęacas equant pomaria syluas.

Phaeton dictio trisyllaba. Nam ae diuisas syllabas
habet: ⁊ aspirat. Dictus ἀπὸ τοῦ φαίνειν Sol dicit: vt
inquit Serui. li. v. Aenei. Item li. vj. a luce ardoris sui.

Phętusa fuit vna ex filiabus Solis.

Phęcasius calceus. Unde Phęcasios: seu phęcasia/
tos sacerdotes ⁊ deos vocamus. Seneca ad Lucilium
Si quem palliatum: aut phęcasiatum conspexeris.

Phędrus nomē viri proprii: quo vsa est clarus: alacer.

Phęstus mons: seu promontorium Cretę. Femininо
vero genere ciuitas in eo.

Phagedęna cuꝫ diph. in penul. Nam grece φαγέδαι/
να scribitur ἀπὸ τοῦ φάγειν, hoc est ab edendo: ⁊ est ex/
ulceratio vsq; ad ossa celeriter depascens cum inflāma/
tione saniem male olentē emittens: ⁊ ad mortem perdu/
cens. Auto: Juli. Pollux. Plini. li. xx. Ulcera quę pha/
gedęnas vocant: folia ⁊ radix recens cum melle sanant.
Et apud Colu. putat esse morbus: quē in iumentis ver/
mem appellant. Idē apibus tribuit lib. x. Sępe etiā (in/
quit) vitio quod greci φαγεδαίναν vocant: intereunt.

Phagones a phago verbo greco: quod est edo dicun
tur voraces: ⁊ eo verbo Plautus vtitur. Lc.

Phagus. us. ⁊ phagi arbor: glandifera ἀπὸ τοῦ φάγειν
comedere. Virg. in Culi. Umbroseq; manēt phagus he/
dereq; ligantia Bacchia. Hinc phagineus. a. um. ⁊ pha/
ginus. a. um. pe. co. pro materiato ex ea arbore Oui. lib.
viij. Meta. Illic Phagineus dura clauo suspēsus ab an/
sa. Virg. Post valido nitēs sub pondere phaginus axis.

Phaliſci populi Hetrurię: quorū oppidum Phalerij
vocabatur. Sūt qui arbitrētur Phaliscos vocari: quos
nunc corrupte Montem Flasconem appellant.

Phalacron: Gręci caluū dicunt. Unde corui aquatici
Phalacrocoraces dñr: inquit Pli. Hinc loca satis frutici
busq; nuda Phalacras appellant: q̄si calueta: vt q̄ nihil
ferūt. Apud Colu. Blabreta dicūtur. (uę proximo.

Phalara ciuitas a Phalaro amne Thomę Thes/
saliæ. Phalarica a phalis: id est turribus dicta est: quia tur/
res defendat. Uel a Phalari Siculo tyranno: vt Ammia/
nus inquit. Hęc: vt Uegetius scribit ad modū hastę vali/
do prefigit ferro: qd̄ in longitudine habet pedes tres: vt
cum armis corpus transfigat. Inter cuius tubā ⁊ hastile
sulfur: resina: bitumē: stuppa cōuoluūtur insusa oleo: qd̄
incendiarium vocant: balistę impetu destinata prerupto
munimine ardens figitur ligno turritāq; machinā incen
dit. Est aūt magna ⁊ parua Phalarica. Unde Lucanus
dixit Phalaricā neruis mitti tortilibus. Virgili. vero ait:
Turnū manu iaculari potuisse. Unde lib. ix. Sed magnū
contorta phalarica venit Fulminis acta modo.

Phalaris. idis. nomen proprium Agrigentinorum re/
gis crudelissimi. Cuius extant epistolę.

Phalerę ornamēta equorū ἀπὸ τοῦ φάλας dicunt: seu a
verbo greco: qd̄ illustrare significat. Virg. lib. v. Aeneid.
Primus equum phaleris insignem victor habeto. Jnde
Phaleratus. a. um. i. phaleris ornatus. Sueto. in Claud.
Crassus fungi equo phalerato ⁊ in veste palmata. Et nō
tantū equorum sunt ornamēta Phalerę q̄ equitum ⁊ no/
bilium. Liuius lib. xij. tradit Comitia Flauij ędilitia tan/
tum habuisse indignitatis: vt pleriq; nobilū aureos anu/
los ⁊ phaleras deponerent. Plini. lib. xxxiij. refert olim
ab ordine equestri phaleras fuisse positas ex indignatiōe
Apud Terentiū. Phalerata dicta legunt pro ornatis.

Phalera portus Athenięnsis celeber.

Phalerium vrbs Tyrrhenię: Hetrurię. Jnde Phale/
rius. ria. rium. Stephanus.

Phalora vrbs Thessalię. Jnde Phalorensis. Stepha.

Phalęcium carmen dictuꝫ a Phalęco inuentore. Con/
stat spondęo: dactylo: ⁊ tribus trochęis. hoc ⁊ hendeca/
syllabum a syllabarum vndena mensura vocatur.

Phalęnę quidā pisces in mari. Amb. Quid gladios lo
quar: aut serras: aut canes marticos: aut phalęnas: aut
Phalāgę sunt: qui (zigenas: Balenā dicunt esse.
bus baiuli ferēdis onerib⁹ vtunt: quas σκευαφόρα Pla/
to appellat. Plin. li. vij. Phalangę fustes sunt nodis carē
tes: quibus Afri prelij contra Aegyptios primi fecerunt.
Jul. Pollux. Phalāges (inquit) phalangia dicunt ligna:
quibus subiectis naues trahi solent. Sic Nonius scribit
phalanges significare fustes teretes: qui nauibus subiici/
unt. Scribit Hiero. Aethiopas vicenos dentes elephan/
torū grandes: ⁊ e materia ebeni centenas phalanges ter
tio quoq; anno tributi vice regibus pēdere solitos. Lati/
ne Palangę dicunt. A quo fit palango gas. qd̄ est onus
aliquod huiusmodi fustibus transuebo. Afra. Et capreā
vnam semilacerā quaterni simul palangabant.

Palangarij: qui aliquid oneris phalāgis transuehūt:
qui modo tetraphori: modo Hexaphori dicuntur. Item
Phalangarij appellati sunt milites: qui erāt in phalāge:
quales habuit ad imitationē Alexādri magni Alexāder
Syrius Romanorū Imperator, vt auto: est Lāpridius.

Phalangiū genus aranei: q̄ omnibus internodia ter/
na sint in cruribus. Sunt qui phalangij nomine omnes
araneos intelligant. Dicitur ⁊ Phalanx.

Phalanx. gis. dictio Macedonica: qua nō proprie le/
gio: sed q̄drata acies ⁊ cuneus militaris intelligit: quādo
s. pes pedi: clypeus clypeo: vir viro in acie ꝓserebat. Et
hoc peculiare fuit Macedonū institutū. vt auto: est Liui.
⁊ meminit Curtius: cuius hęc verba sunt. Macedones
phalangem vocant peditū stabile agmen: vir viro: armis
arma cōserta sunt. Cęsar. Milites nostri e loco superio/
re pilis missis facile hostiū phalāgem perfregerūt. Unde
proculdubio accipitur phalanx pro armorū connexione
atq; testudine. Hinc per translationē a Satyrico poeta
dictum est. Junctęq; vmbone phalanges. Item phalanx
est regula cōtinens lances: id est libras. Et phalāx ab Ari/
stotele genus aranei: quod ⁊ phalangiū dicitur tarantu/
la. Item phalanges dicuntur digitorum internodia.

Phaneus mōs in promontorio Chij a Phaneo rege dict⁹

Phaneſij populi in inſulis Oceani ſeptentrionalibus: qui: vt Solinus ait: habent aures adeo effuſas: vt reliqua viſcera contegant illis.

Phaneta Sol dicit: quia quotidie renouat ſeſe. ἑπεὶ δὴ φαίνεται νέος: id eſt quoniã apparet nouus. Lc.

Phantaſię imagines rerũ inſidẽtes animo. Phantaſma. atis. viſum quę ſpecies vna & nomẽ eſt eorũ: quę dormientes videre: ſibi videnť. Phantaſticus imaginatiuus.

Phanaticus dicit: qui diuino ſpiritu afflatus eſt: & cui multę vanę apparitiones ſunt: quales inſanientẽ Aiacęs percitum fuiſſe: poetę ferunt. Hunc morbũ errorem vocauit. Horat. Aut phanaticus error & iracũda Diana.

Phanio nihil aliud ſcat: q̃ boni pedis hoſtem. i. cuius aduentus afferat aliquid felicitatis: ſicut ſolemus dicere ſecũdo pede introiſſe: cuius introitũ proſperitas aliqua ſit cõſecuta: vel melius quoniã φαν ίζω eſt appareo. i. apparitorem vulgariter diceret: qui ex voto & deſyderatus

Pharmacon pe. cor. Græci φάρ/ (tandẽ appareat. μακον medium verbum: quod pro vento & pro medicamento accipi poteſt. Vnde Laius Juriſcon. Qui pharmacum dicit: debet addere bonum vel malum.

Pharmacopola penulti. produ. dici poteſt vnguentarius: qui pharmaca: id eſt venena vel medicinas vendit: quales ſunt qui vulgo Herbarij vocantur. Lcomponitur enim ex pharmacon & πωλέω vendo. Horat. in Sermo. Ambubaiarum collegia pharmacopolę.

Pharmacodes odo: medicamenti.

Pharmatuſę ſunt duę inſulę exiles iuxta Atticam regionem in mari Salaminiaco: in quarũ altera: vt inquit Strabo libro. ix. ſepulchrum Circes viſitur.

Pharaones appellãtur Aegypti reges: qõ cognomen fuit dignitatis: vt ſcribit Euſeb. Et vt docet Joſeph. lib. viij. Antiqui. Pharaonis nomen ſcõm Aegyptios: ſcat regez. Et reges cum primũ peruenirẽt ad imperiũ hoc

Pharmaceutice græce φαρμα/ (nomẽ accipiebãt. κευτικὴ medicina: quę medicamẽtis curat. Nam veteres tria medicinę genera fecerũt. Empyricen: quę ſolũ experimẽtis conſtat. ἐμπειρίαν eſt Græci experientiã vocant. Latralepticen: quę vnguentis: & Clinicen: quę victu & venenis corporibus medeť. Sunt tamẽ qui Clinicen in duas partes diuidant. Vnam Dieticen: quę victu medetur. Alterã Pharmaceuticen: quę medicamẽtis.

Pharę numero plurali. vbs in Creta a Miſenijs condita. Habentur alię in Miſenia: & alibi.

Pharia a Ptolemæo Plinioq̃. A Strabone vero Pharus inſula ꝓtra Dalmatiã & Jaderam: quę nũc vulgo Liſna Illyrico ſermone dr. Eſt & vbs in ea: a q̃ Pha

Pharias ſerpens eſt: ſulcũ dum (rienſes populi. ſerpit cauda in terra faciens: & ſuper eam fere ambulãs. Lucanus. Et contẽtus iter cauda ſulcare pharias. Lc.

Pharos olim inſula Aegypti oblonga paruaq̃ cõtra Nili oſtia: nũc continẽti connexa: quę portũ Alexandrię efficiebat: ſic appellata a nauclero Menelai ibi ſepulto: cũ fuiſſet ibi ab aſpide interẽptus. Lucanus. Pharos inſula quondã In medio ſtetit illa mari. In ea turris ingẽs in petra poſita: quę mari circũluit: albo lapide octingentis talẽtis: a Philadelpho Ptolemæo rege Soſtrati Gnidi architecti Alexandrinoꝝ amici opera poſita fuit ob ſalutem nauigantiũ: quę nomẽ ab inſula accepit. Scribit Solinꝰ ab hac Pharo turri Pharos vocari machinas in portubus ad prælucẽdi miniſteriũ fabricatas: quoniaꝫ ex hac Pharo Alexandrina dirigebant nocturnis facibus accẽſis. Papiniꝰ. Lumina noctiuagę tollit Pharia æmula Lunę. Scribit Egeſippꝰ li. iiij. a Græcis Latiniſq̃ Pharon appellari ex ipſius rei vſu: eo q̃ longe videat a nauigãtibus: tanq̃ Phanos: qõ ſignificat lucidũ immutata litera Pharos dicať. In hac Alexãder nouã vrbem cõdere ſtatuit: ſed cũ magnę ſedis capax nõ eſſet ex illius aduerſo condidit Alexandriã. Hinc Pharius. a. um.

Phariſęus nomen ſectę Judęorũ religioſę. Erãt enim apud Judęos tres ſectę: Phariſęoꝝ: Saduceorũ: & Eſſeorũ. A Phariſęus fit Phariſaicus. a. um. Hiero. contra Vigilan. Quaſi ſepulchra Phariſaica foris dealbata.

Pharpharides: vnus ex collibus Imai: ſiue Tauri

Pharſalici campi Theſſalię: in qui/ (montis. Lc. bus ciuiliũ bellorũ detonuerũt procellę: a Pharſalo oppido appellati: qõ ſitus eſt in ripa fluminis Oenipei: a quo Pharſali dicti. Sunt qui Pharſaliã prouinciã dicant a Pharſalo duce: q̃ primo Aemathia ab Aemathio: poſtea Theſſalia a Theſſalo: deinde a Macedone Macedonia. Poſtremo a Philippo rege campi Philippici.

Pharnax. acis. penul. cor. rep. nomẽ proprium Mithridatis filij. Lucan. Nec Pharnacis arma relinquas Tygranemq̃ meuz. Hic a Cęſare (vt L. Florus ſcribit) vno & non toto prælio more fulminis obtritus eſt.

Pharetra pen. cor. vbi ſagittę reponũtur: a φέρω καὶ τραῦμα. Et qui eam ferunt Pharetrati dicuntur.

Pharuſij populi in Africa ꝓſus oceanũ occidentalẽ.

Phaſe Hebraice: latine tranſitus dicitur: quia tunc ex Aegypto in patriam remigrauere Judęi.

Phaſſę per duplex ſſ. a Græcis Palumbi dicuntur.

Phaſeolus: Phaſilus: ſiue Phaſelus: ſeu etiam Phaſceolus: vel Faſilus genus leguminis. Columel. li. ij. Ab hoc recte Phaſelus terrę mandabitur: vel in vernacto: vel melius pingui & reſtibili agro. Idem. Phaſeoli modij quattuor obruuntur totidem operis.

Phaſellus. Vide in dictione Faſelus.

Phaſma. atis. latine apparitio: monſtrũ: viſum dicit.

Phaſis. is. vel idis. Colchorũ prægrandis fluuiꝰ: de qua Luca. Colchorũ qui rura facit ditiſſima Phaſis. Hic & Amb. li. Hexa. ſcribit. De ſeptẽtrionali parte caucaleis mõtibus fuſus: cũ pluribus alijs in Euxinũ ſe præcipitat mare. Pli. li. vj. Nauigaſ Phaſis q̃libz magnis nauigijs cxxviij. M. d. p. Inde minoribus longo ſpatio: portibus centũ viginti peruius. Græce etiã Phaſis latine fama dr.

Phaſiani aues notę a Phaſi fluuio ad nos traducti ab Argonautis. Namq̃ ex ea regione in Græciam tranſportatę ſunt. Martia. Argoa primũ ſum tranſportata carina Ante mihi notũ: nil niſi Phaſis erat. Jn hanc autem Jtym Terei filiũ mutatum Mythici fabulantur.

Phaſianarius: qui phaſianos paſcit. Plau. Jureconſ. Phaſianarij autẽ & paſtores anſerũ non continẽtur.

Phedon Athenienſis in quinto a triginta Athenienſiũ Tyrannis necatus fuit. Huius filię virgines erant: quę vt virginitatẽ ſeruarẽt morte: inuicẽ ſe cõplexę in puteũ præcipitauere. Fuit & alius hoc noie philoſophus Elidenſis Socratis auditor, ingenio liberali. Qui: vt quidã ſcripſerunt: ſeruiuit lenoni: perinde quaſi meritorius puer: quę ſtuariũq̃ mancipiũ. eum Cebes Socraticus emiſſe dicit habuiſſeq̃ in philoſophũ diſciplinis: atq̃ is poſtea philoſophus illuſtris fuit. Cuius nomini Plato libũ de immortalitate animę dedit: & alio noie Phedon inſcribitur.

Phegor lingua Hebræa Priapus appellať: vt inquit

Pheneum oppidũ in Arca/ (Hiero. ꝫ Jouiniania. dia. Pheneus vero amnis in Alpheum defluens.

Pherę: vt ait Strab. Pelaſgicorũ camporũ terminus ad Magneſiam: qui vſq̃ ad Pelium montẽ porrigitur Emporiũ pherę habẽt pagaſas: quo ex loco Pelias Jaſonẽ ac nauem Argo emiſit. Vnde Pagaſęus & pheręus appellatus fuit. Fuit tamẽ alius Jaſon pheręus tyrannus. Sed de Theſſalo Jaſone intellexit Cic. libro. j. offi. cum dixit. Pheręum Jaſonem cęteris anteponunt.

Pherecydes penul. produ. philoſophus & poeta tragicus ex Syro inſula. Floruit regnante. Seruio Tullo apud Romanos: vt Cic. lib. j. Tuſcu. refert. Hic primus dixit animos hominũ eſſe ſempiternos. Primus ſcripſit ſoluta oratione: vt Apul. in floridis auctor eſt. repudiato verſuũ nexu. quẽ Pythagoras magiſtrũ coluit. Periit phthiriaſi. i. pediculari morbo. De quo Sere. Sed quis nõ paueat pherecydis fata tragedi. Qui numio ſudore fluens

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

animalia tetra Edurit turpi miserū: quę morte tulerūt.
Pheretrum. Vide in dictione Feretrum.
Phiala pe. co. vas vini: vel aquę plerūq; ex auro constatū. Omnia eiū vini: vel aquę vasa Phialę dici possunt Vñ Iuue. Aurea vocat phialas dicēs. Virro tenet phialas: tibi non cōmittitur aurū: hoc est vasa aurea: quę Virroni cōmendata sunt. Gręci ἀπὸ τοῦ πίνειν ἐκ ἐξ φ i. a bibendo. nęq; statuā egregie fabricauit amplitudie cubitoꝝ. xxvj. quę ebore & auro constabat. In cuius scuto Amazonum pręliū cęlauit: & deorū gygantūq; dimicationē. In soleis Lapitharum & Centaurorū. A Plinio dictus est artifex nunq; satis laudat⁹. De quo Quintil. li. xij. Phidias diis q̄ hoibus efficiendis melior. In ebore vero longe citra ęmulū: vel si nihil nisi Mineruā Athenis: aut Olympiū in Delide Iouē fecisset. Hinc Phidiacus. a. um. pe. co. Properti⁹. Phidiacus signo se Iuppiter ornat eburno.
Phidicia cęnationes Lacedęmoniū: seu cōuiuia nominabant: siue q̄ philias: id est amicitię causa instituta sint. Siue potius a parsimonia. φείδωμαι eni significat parco & abstineo. φείδω parcitas & parsimonia. φειδωλὸς parcus. Vnde & Phidicia quiuia de parca & frugi. Cic. lib. Tuscula. Quid victum Lacedęmoniorū in phidiciis nonne videamus? Cōueniebant eni ad phidicia conferentes singuli farinę medimnum: vini choros octo: casei quinq; minas: ficuum quinq; semis minas.
Phidippus propriū viri filij Thessali. De quo meminit Homerus. Est & proprium Lonnici apud Terenti. Lc.
Philos: latine amor, siue amic⁹. Philetus amabilis.
Philanthropos pe. pro. latine hūanus. i. amans hoies. Quo noie dictū est lapę gñs: q̄ vestibus hoim adhęrens eos amare videat. Philantropia hūanitas. i. amor erga homines.
Philandros amās virum.
Philadelphus: amator fratris. Philadelphia fraternitas: amor fratris. Et Philadelphia noiē ciuitatis i Lydia regione Asię: terremotibus concussa: cuius Incolę in agris magna ex parte degebāt. In hac fuit vna ex septez ecclesijs. Supra philadelphiā orientē versus exusta regio patet stadijs lōga quingētis: quadringētis lata: vbi nullę arbores p̄ter vitē inueniunt: quę exustuꝝ vinū ferr: ita electas: vt nulli cedat. Sūma campoꝝ facies cinerulēta est: mōtana: petrosa: & nigra. Quidā ex crebro fulminū ictu id contigisse arbitrant: nec dubitant: quę de Typhone dicunt hoc in loco fabulari. Sed credibilius est subterraneum ignē: qui postea defecerit regionē exussisse.
Philagathus benignus. Lc.
Philarchus amator imperij. Lc.
Philaretus proprium nomen viri: & latine amator virtutis dicitur. Gręce enim ἀρετὴ virtus dicitur.
Philargyria ex argyrion: qđ apud nos argētum fcat cōponitur: & auiditas argenti: siue auaritia transfertur.
Philalethes veri amator latine dicitur.
Philema osculum. Philetes amator osculorum. Lc.
Philenorū arg. dicunt: quę Siculo pelago oppositę in media quodāmodo syrtium tellure positę sunt. Lc.
Philocalus dici potest amor boni: vel mundus: politus: elegans. Philocalia amor pulchritudinis.
Philomela nomē mulieris Pandionis filię Athenien sis regis & sororis Prognes: quę cum a Tereo compressa fuisset: tandem (vt est in fabulis) deorum miseratione in auem sui nominis conuersa fuit: quę & Luscinia dicitur. Nec cessat deflere cantu dulcissimo iniuriam: quā passa est: & interpretatur amabilis.
Philonicus iurgiosus: amator victorię.
Philorium fęminę proprium. per amatoriam adulationē dictum.
Philo philosophus Hebręus: qui sapientię librū scripsisse dicitur. Fuit & alius Philo Byblius: vt Euseb. lib. Euang. prępar. testatur. Hos Porphyrius lib. iiij. magnis laudibus decorauit.
Philosophia amor & affectatio sapiętię. Sophia sapientia ꝺr. Hęc scientia diuidit in tres partes: in Moralem naturalē: & rationalē. Prima cōponit aīm. Secūda rerū naturā scrutat. Tertia proprietates verborū exigit & structurā. Moralis grece Ethice ꝺr. De qua Sene. Philosophia aīm format: & fabricat: vitā disponit: actiones regit: agenda & omittēda demōstrat. Sine hac nemo securus est. Hęc amplissima artiū dicit. Apul. disciplinā regalem appellat: tam ad bene dicendū: q̄ ad bene viuendū reperta. A philosophia fit philosophus amator sapiętię. Philosophicus. ca. um. Philosophaster phōrum imitator. Philosopho. aris. Cic. lib. j. de natu. deorū. Et cum minime videbamur: tū maxime philosophamur.
Philesius cognomen Apollinis. Gręci φιλήσιον amabilem dicunt: quia lumen eius exoriens amabili venerationē oculorum consalutamus.
Philippus nomē viri proprium: & latine equoꝝ amator bellicosus dicitur. Quo noie dictus est Alexandri magni pater: & Romanorū Imperator. qui primus ex Romanis Imperatoribus Christianus fuisse perhibetur.
Philippi. ciuitas Thracię: quam Philippus Macedonū rex ędificauit: & a nomine suo Philippos nominauit. Virgil. Romanas acies iterū videre Philippi. Hinc Philippicus. a. um. vt Campi philippici. In cāpis philippicis primo Cęsar & Pompeius: postea Augustus & Brutus cum Cassio dimicauerūt. Hinc etiam Philippensis & hoc philippense: vt Philippenses ciues: & Philippense bellum: quod apud Philippos gestum est.
Philippei: seu philippi sunt aurei nūmi pretiosi: quorū apud Plau. frequēs mentio est: vt in Penu. Hic sunt numerati aurei trecenti nūmi: qui vocātur Philippei.
Philosarca amator carnium. Hieronymus. Nos simplices & Philosarcas: id est amatores carnium.
Philologus amator verborum vel studij.
Philolaus nomē viri proprium: & latine amor pc puli ꝺr.
Philopon⁹ amator laboris: Philoponia amor laboris
Philosomatos amator corporis, σῶμα Gręci dicūt corpus quasi σῆμα. i. animę sepulchrū: tanq; ibi sepulta sit.
Philopsychia cupiditas vitę. Philopsychus cupidus vitę.
Philotimos honorum cupidus.
Philetęrus amans amicos.
Philoleutheros amator libertatis.
Phileremus amicus solitudinis penul. produ.
Philocharis charus amicus.
Philogathus nomē viri proprium: quo fcatur benign⁹.
Philocompus amator iactantię.
Philoctetes. tis. vel tę. nomen Pęantis filij & Herculis comitis: quasi amoris possessor. Proper. Tarda Philoctetes dicet (vę sanauit crura Machaon.
Philomathes discendi cupidus. Philomathia amor discendi.
Philopolites amator patrię.
Philosto: rgus amicus: benivolus: necessarius. Philosto: rgia indulgentia: amor parentum.
Philtra latine amatoria genus venenī amorem: & vt plurimum insaniam ingerentis. φίλτρον enim apud nos amatorium dicitur. Ouidi. lib. ij de arte. Philtra nocent animis: vimq; furoris habent. Iuuen. Hic Thessala vendit Philtra: quibus valeat mentem vexare mariti.
Philo nomen philosophi Academię principis: cui se totū tradidit Cicero: vt ipse in Bruto testat⁹ admirabili quodā ad philosophiā studio concitatus: cum ille in bello Mithridatico domo fugisset: Romamq; venisset.
Philohistoricus amator historiarū. Hieron. ad Pauli. Quantus inter quattuor prophetas temporū conscius: & totius mundi philohistoricus lapidē pręcisum de monte sine manibus claro sermone pronuntiat.
Philozous grece φιλόζωος nimis cupidus vitę.
Philoęnus vinosus: amator vini: potator.
Philoxenus hospitalis. Philoxenia hospitalitas.
Philodulus penul. produ. amator seruorum.
Philopęs puerarius: pędico: amator puerorum.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Phimosis dicitur: cum glans membri virilis ita tegitur præputio: vt nudari non possit.

Phison nomẽ fluuij: qõ teste Josep. li. j. significat inundationẽ: qui eductus in Indiam in pelago late diffundi/tur: quod Geta nuncupat a Græcis. Hic circuit oẽm terram Euilath: vbi est aurũ terræ: ibi carbunculus & lapis

Phyllon per duplex ll. latine foliũ di/ (prætiosus. citur vna litera detracta. Hinc Pentaphyllon: Melamphyllon: Platiphyllon: & huiusmodi multa.

Phylon per simplex l. Fœat gentẽ: genus: nationẽ.

Phylarchus latine princeps gentis.

Phylira pe. cor. proprie arbor, quã latini Tiliã vocãt: cuius alij dicant esse membranã tenuissimã inter corticem & lignum tiliæ. Ex hac arbore fiebant coronæ: quæ in magno honore apud antiquos fuerunt. Horat. libro. j. Car. Displicent nexæ phylira coronæ. Ouidi. lib. Fast. Ebrius incinctis phylira conuiua capillis. Plini. vero lib. xxiij. accipit phyliras pro capillamẽtis filisq; tenuissimis. Phylira (inquit) croci nimiũ salem cibis eximunt. Et lib. xiij. Præparantur ex papyro chartæ diuisæ acu in prætenues: sed q̃ latissimas phyliras. Martia. lib. de nup. Philologiæ accipit phyliram pro membrana tenuissima. Cuius hæc verba sunt. Libri in phylirę cortice subnotati.

Phylura: idem quod phylira. s. membrana: & tenuissi/ Phylaca pe. cor. locus cu/ (mum capillamenti. stodiæ: hoc est carcer. Plaut⁹. Illic est abductus recta in phylacã: vt dignus est. Phylacista carceris custos.

Phyllis nomen Lycurgi Thracũ regis filiæ: quæ Demophoonta Thesei filiũ ex Troiano bello redeuntem amauit: & in coniugiũ suum rogauit. Ille ait ante se ordinaturũ rem suã: & sic ad eius nuptias reuersurũ. Profectus itaq; cum tardaret: Phyllis & amoris impatientia: & doloris impulsu: q̃ se spretam esse credebat: laqueo vitam finiuit: & cõuersa est in arborem Amygdalũ sine foliis. Postea reuersus Demophoon cognita re: eius amplexus est truncũ: qui velut sponsi sentiret aduentũ folia emisit. Vnde etiã phylla sunt dicta a Phyllide: quæ ante petalia dicebantur. Est & Phyllis amnis Bithyniæ: a quo Phylli Phyllienses q; dicunt: vt inquit Strabo.

Phima. atis. genus tuberculi mollis furunculo rotundioris planioris q; quod in pus cito conuertitur.

Phyſis latine: natura dicitur: a quo Phyficus naturalis. Phyſica. corum. naturalia: vt phyſica Aristotelis. Vnde & metaphyſica supernaturalia.

Phyſiologus de naturis disserens. Hiero. contra Ioui. Legamus Phyſiologos: & reperiemus turturis hãc esse naturã: vt si parem perdiderit: alteri non iungatur.

Phyſionomia naturę regula. Nam id verbum significat mores: naturas q; hominũ coniectatione quadam de oris & vultus ingenio scisciatari.

Phyſeter. eris. pen. pro. genus piscis marini admirabili magnitudine φυσάω spiro: vel sufflo. Vnde Ruffus in Arato. Delphinos viridesq; phyſeteras anhelos.

Phygethlon: vt inquit Cor. Cel. Tumor est non altus latus: durus: rubicũdus cũ vehementi inflãmatione punctionęq; ac membrorũ distentione: neq; materia magno/

Phyton sine h. in secũda (pere in pus cõuertitur. pœtiũ: quod capitur pro re locata. Vulgus fictum appellat. Inde emphytiosis. Phyton etiã latine planta. Phyton cum th. in vltima significat serpentem.

Phla insula est in Tritone Africę palude: vt author est

Phlanates populi sunt: a qbus (Herodotus. Lc. nomẽ sinui est inditũ: quẽ modo nautæ Quernariũ appellãt: alij carnariũ: propter naufragia, pcelloso ferme semper trãsitu: in recessu eius Senia vrbs: cuius a tergo specus sunt: vnde vehemẽtes nulla fere non hora venti perflant: eaq; res infamẽ sinũ eum reddidit. Dicti phlanates ab oppido Phlano: vnde sinus ois hic phlanonicus vocatur: qui a Pola colonia Jaderã vsq; diffunditur.

Phlebes dicunt venę: q̃ sanguine ferueant. Lc.

Phlebotomia: incisio venę: quę fit ad sanguinẽ minuendum sedandi feruoris gratia. φλὲψ enim latine vena. Phlebotomum ferrum: quo vena secatur.

Phlegmon: latine inflãmatio quoties sanguis vtilis & mediocriter crassus fertur subitus in aliquam corporis partem: sed phlegma pituita.

Phlegethon fluuius infernalis flammis æstuantibus rapidus a φλέγω ardeo. Clergili. Quę rapidus flammis ambit torrẽtibus amnis. Tartareus phlegeton torquetq; sonantia saxa. Hinc phlegetontheus. a. um.

Phlegma. matis. pituita. Inde phlegmaticus: qui ex phlegmate laborat. Phlegma: vt inquit Augusti. lib. xj. de ciuitate dei. in capite domicilium habet.

Phlegma ὁ: cũ ex labore viæ sãguis desiuit circa talos

Phlegonitis lapillus: q̃ in eo flamma quędam intus (ardere videatur.

Phlegyas: Martis filius rex Lapitharum in Thessalia pater Ixionis & Coronidis. A quo phlegyę populi Thessaliæ sunt cognominati.

Phlegon: vnus ex equis solis ἀπὸ τοῦ φλέγω. id est ardeo dictus. Lomucopiæ.

Phlegręus: vn⁹ ex cętaurris Ixionis & nubis filius. Lc.

Phlegręi campi duo fuere alter in Græcia a phlegra Thessaliæ valle: vbi gygantes cuz cęlestibus pugnauere. Vel ἀπὸ τοῦ φλέγειν, qđ est vrere: atq; inflãmare: quoniã terra pæliorũ concitatrix est: dũ ibi gygantiz belli erat fit. Alter in Cãpania prope Cumas: in quo Hercules cũ his pæliũ cõmisit. De quo Strabo. v. scribit. Fortunatus erat & campus noie phlegręus: in quo non a gygãntibus gesta fabulę diuulgant. Ita dictus a colle: qui olim plurimũ ignis euomebat: quem Cæsuuiũ scriptores appellant. Ex hoc Hercules existimat: sicut Diodo. meminit.

Phlegmones inflãmationes: (gygantes fugasse. siue collectiones: quas & impetus nostri vocant.

Phleos herba palustris ad nexus vtilis: ex qua phlosinę vestes ab Herodoto etiam dicuntur.

Phlox græce: latine flamma. Lc.

Phlyctena latine pustula: quarũ tria sunt genera. Ex anthemata: quę Plini. eruptiones pituitæ & papulas appellat. Psydracion paulo durius est: ac subalbidũ & acutum. Epynctis: quę tertium discrimen est.

Phlius. untis. est vrbs i medio Sicyonij argiuiçq; agri: vbi religiosissime colebat Hebe. Castellũ phlium nomi/

Phoca piscis bos marinus a sono (nat Plinius. mugitus. Cler. lib. iiij. Geor. Et turpes pascit sub gurgite phocas. Hic corio & pilis tect⁹ parit in terra pecudũ more: canũ modo coit. In somno mugit. Al quo pœpue vituli nomẽ accepit. Fuit & nomẽ Imperatoris Romanor.

Phoce. ces. oppidum Bœotię.

Phocea vrbs minoris Phrygię: vt inquit Ptol. Athenięsiũ colonia: vñ profecti sunt: qui Massiliã apud Gallos nõ procul a Rhodano ędidere. Dicta phocea: q̃ vituli marini magno numero cõparuissent vbẽ ędentib⁹. Est & in Caria phocea monti Mycale appolita. Ab hac phocenses: vt a græcorũ Phocide phocenses. Ab vtraq; phocaicus. Tũ muricẽ phocaicũ Ouid. posuit a phocea

Phoces populi Jonũ: qui (nõ procul a Sardib⁹. primi longis nauibus scõm Herodotum visi sunt.

Phocis parua græcorũ regio: vbi oraculum delphici. Luca. lib. v. Massiliæq; suę donatũ libęra phocis. In ea enim est oppidũ Delphi ex Helicone monte. Fons Castalius & Cephisus amnis: & mons Parnasus: in quo Apollinis templũ. Hinc Phocides & Phocęi dicti sunt: qui Massiliam condiderunt. Hos Varro scribit trilingues esse: q̃ græce & latine & Gallice loquantur.

Phocion Atheniensis vir clarus cognomento bonus pauper. Fuit em̃ semper pauper cum ditissimus esse potuisset propter frequẽtes ei delatos honores. Hic neq; fidere: neq; lachrymare ab vllo vnq̃ est visus. Et in cõcione cuz quis dixisset. Cogitabundus videris o Phocion. Recte cõiectas. Cogito em̃ si qua valeo in his breuitate

vti: quę apud Athenienſes dicturus ſum. Huic cū legati Philippi Macedonū regis ingētia munera offerrēt horterenturq; vt ea acciperet. Quāuis enim ipſe facile his careret: liberis tamē eius eſſent neceſſaria: quibus difficile foret in ſumma paupertate ad paternā gloriam peruenire. Si mei inquit ſimiles erunt: idem hic agellus alet illos: qui me ad hanc dignitatem perduxit. Si diſſimiles nolo meis impēſis illorum ali: augeriq; luxuriam.

Phocuſa inſula vna ex Sporadibus. Lc.

Phębus Apollo: qui Iouis ⁊ Latonę filius fuit eodē partu cum Diana genitus: quę ⁊ ipſa Phębe vocitata eſt: diuinationis ⁊ ſapientię deus a poetis exiſtimatus: ⁊ medicinę repertor. Dictus phębus: q̄ſi φώϐιος ab φῶς Phębas. adis. fatiloqua: (⁊ βίος, id eſt lux vitę. q̄ Phębei numinis concepto afflatu fureret: ⁊ agitaretur in bacchantis imaginē. Sidonius. Nec fic intortum violatę phębados vltrix In danaos fulmen iecit.

Phęnix Agenoris filius Cadmi frater: qui phęnicibus imperauit: a quo phęnicia: ⁊ phęnix arbor: palma: ⁊ color: ruber: a quo phęniceus. a. um. vt color: phęniceus: quod ⁊ phęniceus dicitur. i. purpureus. Similiter phęnix auis a purpureo pēnarū colore dicta toto orbe celeberrima: in Arabia naſcens: aquilę magnitudine: quę annis ſexcentis ⁊ ſexaginta viuere dicit: generis tam maſcu. q̄ ſemi. Hiero. in expoſitione ſymboli. Quid mirū videtur: ſi virgo conceperit: cū orientis auctorem: quę phęnicę vocat: in tantū fine coniuge naſci: vel renaſci conſtet: vt ſemper vna ſit: ⁊ ſemper ſibi ipſa naſcendo: vel renaſcēdo ſuccedat. Idē ad Pręſidiū phęnix auis eſt in Iudea ⁊ perquin gentos annos de libano implet ſe aromatib⁹: ⁊ ſic nidificat ⁊ indicat ſacerdoti Heliopolitano menſe ſamenoth: aut famurth. Implet ara ſacerdos ſarmētis: ⁊ ibi cōfert phęnix aromata ⁊ electrū arę imponit. Et primo Solis ortu phęnix quidē mouet pēnas. Solis vero calore accēditur electrū: ⁊ ſic exurunt aromata: ⁊ ipſa phęnix incendit. Craſtino die de cinere gignit vermis: ſecūdo pēnas affert. tertio ad antiquā redit naturā: ⁊ ſic ad ſua loca reuertit. Amb. li. Hexa. Phęnix auis in locis Arabię perhibet degere: atq; eam vſq; ad annos quingētos longęua ętate procedere: quę cum ſibi finē vitę adeſſe aduerterit: facit ſibi thecaz de thure ⁊ myrrha: ⁊ cęteris odoribus: in quā impleto vitę ſuę tępore intrat: ⁊ mo. rit: de cuius carnis humore vermis exurgit: paulatimq; adoleſcit: ⁊ proceſſu ſtatuti tęporis induit alarū remigia: atq; in ſuperioris auis ſpeciem formāq; reparat. Eſt ⁊ phęnix nomē fluuij in Theſſalia in Aſopum fluentis. Et phęnix: qui ex Phęnicia eſt populus: quem Joſephus ſcribit inuenisse grecas literas. Vnde Luc. Phęnices primi (famę ſi creditur) auſi Mauſuram rudibus vocē fignare figuris.

Phęnicia regio in Syria a Phęnice rege ſic vocata Judeę contermina. In ea ſunt Tyros ⁊ Sydon vrbes. Carmelus ⁊ Libanus montes: in quo tura legūtur.

Phęnicium color: rubēs. Hieron. in expoſitione pſal. Si fuerunt peccata veſtra: ſicut phęnicium velut niuem dealbabo. Nam greci φοινικοῦν phęnicium vocant.

Phęniſſa mulier ex Phęnicia.

Phęnicis. cidis. purpura: pannus rubēs. Phęniceus

Phęnicopterus pe. cor. auis ru/ (puniceus: ruber. bentes pēnas habēs. greci vocant phęnix rubū ⁊ πτερὸν alā. Iuue. Et ſcythicę volucres ⁊ phęnicopterus inges.

Pholus fuit vnus ex cētauris Ixionis ex nube filius.

Pholoe mons Arcadię ſyluoſus. de quo Luc. lib. vij. Scilicet ipſe petet Pholoen petet ignibus Oethon.

Phonaſc⁹ vocis pnūtiatiōiſq; magiſter ⁊ moderator. dictio greca. Quinti. li. xj. Sed cura non eadē oratoribus quę phonaſcis. Suet. de Aug. Pronūtiabat dulci ⁊ propio quodā oris ſono: dabat ⁊ aſſidue phonaſco operā. Is em̄ vocē intorquere: remittere: lenire: exaſperare docebat. Facto noie a verbo φωνέω, qđ ſignificat loquor.

Phorbas Triopę filius. de quo Vergilius. v. eneidos. Phorbanti ſimilis fuditq; has ore loquelas. Lc.

Phorcys huius phorcys: ⁊ phorcyn phorcynis nomen Neptuni filij.

Phoſphorus penulti. cor. rep. latine lucifer ſtella.

Phragmon nomen ſtatuarij ⁊ pictoris egregij: ſicut ⁊ Phraſis eloquēnę corpus: ⁊ dicēdi (Polycletes. modus. Dicta a φράζειν, qđ eſt fari ⁊ diſſerere. Hiero. in prolo. li. Reg. Secundus grec⁹ eſt: qđ ex ipſa phraſi probari poteſt. Quintil. Macer ⁊ Lucretius legendi quidē: ſed non vt faciant phraſin. A phraſis fit Theophraſtus.

Phrenę a latinis pręcordia dicuntur. Lc.

Phrenitis morbus lędēs mentē: ⁊ ad inſaniā furorēq; deducēs ἀπὸ τοῦ φρενός. i. deturbatio mētis. Inde phreneticus: qui eo vitio laborat. Apud Iuue phrenesis pen. prolegit. Cum furor haud dubius: cū ſit manifeſta phrenesis. Aliter Serenus putat. Ex vitio cerebri phrenesis furioſa mouet: Amiſſaſq; refert frendēs amētia vires.

Phrixus Athamātis regis Thebarū ex vxore Neiphi

Phronimos: latine prudēs: phro (le filius fuit. Lc. niſis prudētia. Lice. lib. j. offi. Principeſq; oīm virtutū eſt illa ſapientia: quā greci ſophiam vocāt. Prudentiā enim quam greci phronſin dicūt aliam quandā intelligimus: quę eſt rerū expetendarum fugiendarūq; ſcientia.

Phrygia regio minoris Aſię a phrygio anne: qui eam a Caria diuidit. Vel a Phrygia Cecropis filia: vbi Dardania a Dardano Iouis filio. Inde a Troe Erycthonij filij Dardani filio Troia: in qua Ilion. Duę tū feruntur Phrygię maior. ſ. ⁊ minor, q̄ Epictetus dicta fuit. Phryges Chriſtianā fidē tenuerūt diu. Sed emerſit apud eos mōtanus quidā: qui ſe paracletū noiauit: gentēq; illā infecit: cū quo mulieres Priſca ⁊ Maximilla relictis viris ſuis incedebāt: ⁊ illius inſpiratiōe prophetiſſę dicebant: multiſq; erroribus ⁊ Phrygiā: ⁊ vicinas regiones implerūt. Phrygia ab aquilonis parte eſt Galatię collimita. A meridie Lycaonię Piſidię Mygdonięq; ptermina. In ea eſt Ida mons ⁊ Timolus: ⁊ Pactolus fluuius. Ex ea fuit Sibylla nona: quę ſic vaticinata eſt. Tuba de cęlo vocē luctuoſam emittet: tartareū chaos oſtendet orbi ſcens terra: veniēt ad tribunal dei reges oēs: Deus ipſe iudicabit pios ſimul ⁊ impios: tūc demū impios in ignē ⁊ tenebras mittet. Qui aūt pietatē tenent iterū viuent.

Phrygius fluuius. Vide Phrygia. Lc.

Phryx. gis. gūis maſ. pro eo qui eſt ex Phrygia. Hiero. Cōpelle phrygem ⁊ ponticū: vt locuſtā comedat. Dicit ⁊ phrygius. a. um. Vergil. li. ix. de mulieribus loquēs: in/

Phrygiones: qui acu pin/ (quit. O vere phrygię. gunt: vel qui veſtes acu auro intexūt. Phryges em̄ primi inuenere talem texturā. Plini. libro. x. Dictas veſtes iam apud Homerū fuiſſe video. Vnde natę triumphales acu facte: id phryges: inuenerūt. Ideoq; phrygiones appellati ſunt. Idem appellat Dardanum aurum.

Phrynos rana grandiſſima: quā latine rubetaz voca/

Phthia ciuitas Theſſalię: a qua phthi/ (mus. Lc. us ⁊ phthiota. Vnde Achilles phthius dictus eſt. Ouidius. O, ſine me Phthiis caneſcant equora remis. Et videam puppes ire relicta tuas.

Phthiotis. idis. dicta eſt vna ex q̄ttuor Theſſalię par/

Phthiriaſis morbus (tibus: vt inquit Strabo. pedicularis ἀπὸ τοῦ φθειρῶν, quod pedes ⁊ pediculos vocamus. Vnde phthirophagi dicti ſunt populi ſolis piſcibus viuentes: a tenuitate victus: quaſi pediculis veſcantur. Hi ſunt iuxta pontum Eurinum. Hoc morbo extinctus eſt Sylla dictator, ⁊ Pherecydes poeta.

Phthiſis tabes morbus: quo pulmonis exulceratio fit ex pituita a capite diſtillante. ἀπὸ τοῦ φθίνειν, quod eſt tabeſcere. Vnde phthiſici vocantur. Sunt qui phthiſin phthonem quoq; appellent: ſed illud genus maxie: quo ſanguis reiicitur: quali morbo laborāſſe Theopompum ⁊ ab Aſclepio curatum tradunt.

Phthongus: ſonus. Cū diphthōgus. Quā ob cauſam

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

phthongus ꝛ harmonia in cęlo dicunt. Vide Ptole. lib. iij. harmonicę institutionis. ὅτι φθέγομαι ὅσι ὁ ἀυλάω ἔνδεν ὁ φθόγγος πρόεγη. i. quoniam φθέγομαι est lo/ quor, vñ phthongus deducit. Q, aũt Pythagorã dicãt aliqui primũ inuenisse cęlũ harmonia volut: an alij: Sui/

Phucus anial volatile par/ (das noster explicat. uum: a phago comedo. Vide in dictione Fucus.

Phum vocant aliqui Nardũ Agrion: siue creticũ fo/ lio oleris atri: caule cubitali: geniculato in purpura albi/ cãte: radice obliqua villosaq; imitãte anũ pedes. Lc.

Phut: inde phutei: vt Josephus scribit Mauritanię populi. Fuit aũtẽ phut Chamę filius: cuius pater Noe/ us. Ita enim a gręcis vocari dicitur: quem Hebręi Noe

Phycites apud Jn/ (dicũt: vel potius Chanoch. dos inuenitur gemma fuci colorem habens. Lc.

Phylaca dicitur custodię locꝰ: vnde prohibemur ex/ ire. Plau. Illinc est ab ductus recta in phylacã. Lc.

Phicos talassion herba: quam latini fucum marinum vocant. Cornucopię.

P ante J

Piaculũ: sacrificiũ: cultus: ꝛ quicquid agit: seu przbet pro satisfactione peccati. Verg. Ea prima piacula sunto. Hora. li. Car. Teq; piacula nulla resoluẽt. Hoc est nullis hostijs te expiabis. Aliquãdo ꝺr crimen: flagitiũ. Hier. in li. Judi. Nunq; tantũ nefas ꝛ tam grãde piaculũ factũ est in Israel. Vergi. lib. vj. Distulit in seram cõmissa piacu/

Piacularis porta Romę appella/ (la mortem. ta ob quędam piacula: quę ibi fieri solebant. Lc.

Piare: significat colere. Plaut. Vbi piem pietatẽ si isto more morata tibi postulẽ placere. Quandoq; cõtamina/ re: polluere: quod ꝛ impiare dicitur: quemadmodũ sa/ crum ponit pro execrabili. Quãdoq; pie amare. Nemꝰ. Nemo est: qui magis suos piet liberos. Aliquãdo pur/ gare. Vergili. Et culpã miserorũ morte piabunt. Huius verbi composita sunt: expio: quod expurgo. impio: con/ tamino. Hieron. in prolo. Aggei. Sed cum memoratus populus multis tẽporibus idolis seruiendo etiã effusio/ ne sanguinis innocẽtium se grauiter impiasset. lxx. anno/ rum captiuitatẽ eundem populũ statuit sustinere.

Piatrix sacerdos: quę expiare solita erat.

Piamen: seu piamẽtum erat id: quo in expiando vte/ bant. Est tñ dictio magis poetica: q; oratoria: nã grandis est differẽtia de vsu dictionũ: quę varijs scribendi generi bus cõueniant. alijs vtitur Satyricus: alijs Orator, alijs

Piaculare: qđ ad satisfactionẽ pecca (Historicus. ti pertinet. Liui. li. j. Itaq; vt cędes manifesta aliquo tuz piaculo lueret: imperatũ patri vt filiũ expiaret pecunia publica. Js quibus dã piacularibus sacrificijs factis: quę deinde genti Horatię tradita sunt. Piacularia tristia per quę malũ fieri opinabant. Nam a superis felicitatẽ: ab in feris dijs infelicia dari censebãt. Piacularia auspicia di/ cebant: quę sacrificãtibus tristia portendebãt: cum aut hostia ab ara profugisset: aut percussa mugitũ edidisset: aut in aliam partẽ corporis q; oporteret: cecidisset.

Piabile: qđ purgari potest: cuius ꝛrariũ est inexpia/ bile. Aug. super Jo. Viderũt se ingẽti crimine impietatis astrictos: quando illũ occiderunt: quẽ venerari ꝛ adora/ re debuerunt: ꝛ hoc putabant esse inexpiabile.

Piens a pio. as. cum significat pie amo. A quo pien/ tior pientissimus. Piens tamẽ in vsu non est.

Pietas (inquit Cic. li. artis veteris) est: per quã sangui ne conũctis patriq; beniuolis officiũ ꝛ diligens tribuit cultus. Augu. vero sic. Pietas proprie dei cultus intelligi solet: quã gręci Eusebiaꝫ vocant. Hęc tñ ꝛ erga parẽtes officiose haberi dicit. More aũt vulgi hoc nomen etiã in operibus misericordię frequẽtatur. Quod ideo arbitror euenisse: quia hęc fieri przcipue deus mãdat: eaq; sibi vel pro sacrificijs: vel przsacrificijs placere testat. Ex qua lo quẽdi cõsuetudine factũ est: vt deus ipse dicat pius: quez tamen gręci nullo suo sermonis vsu Eusebian vocant. Quãuis Eusebian pro misericordia illorũ etiam vulgus vsurpet. Huius ꝛrariũ est impietas: quę ab iniustitia sic illam contẽplatione delinquit: hac opere ꝛ factis pecca/ tur. Pietas etiam a Romanis dea putata est.

Pius. a. um. quãdoq; religiosum ꝺcat. Verg. Dij me/ lioꝛa pijs. Q; q; misericordez: benignũ. Cic. Non secus in amoꝛes ac pudicos. Huius ꝛrariũ est impius. Existimo autẽ q; deductũ sit a gręco pius immutatiũcula quadaꝫ πραὸς ꝙα εἰς ι λέγεται, id est praos ra in i dicitur pius.

Picagnus Ixionis ꝛ nubis filius Centaurus. Lc.

Pices genus arboris: quam Plinius lib. naturalis hi/ storię: quintam speciem cedri scribit esse.

Piceus. a. um. a pix fit.

Pico. as. significat pice quicq; linio. Pli. li. xxvj. Sed vasa tuenk picando parietes: quoniã ꝛ tectoria calx rodi tur. Sciteq; dictũ est ad tecta eos pice: ad vinũ calce vti: quoniã sic musta ꝙdiunt. Huius cõposita sunt: cõpico: ꝛ impico. Vnde Colu. li. vij. Si doloꝛe neruoꝛ claudicat: oleo ꝛ sale genua: poplites: ꝛ crura cõpicanda sunt: do/

Picatus. a. um. qđ pice liniũ est: seu (nec sanetur. conditũ: vt vinum picatũ. Antiqui eñ vinum pice cõdie/ bant: qđ picatuz vocabant. Plini. Pice ꝛ resina condire musta: vulgare Italię est. Erat ꝛ picatũ aliud: qđ sponte naturę suę picis saporẽ recipiebat: ꝛ hoc in agro Vien/ nensi peculiariter nascebat. Plini. Jam innẽta vitis per se in vino picẽ habens: respiciensq; Viennẽsem agrũ.

Picus auis parua vncoꝝ vnguiũ: cauat arboꝛeis quibus pullos educat: ꝛ scandit in subꝛectũ feliũ modo. Dicta a pico Saturni filio: qui ei nomen dedit: vt docet Plin. li. x. Et quoniã hęc auis Martι sacra est: q; Pi/ cus martius ꝺr. Picos Romani veteres vocabãt: quos gręci gryphes vocãt: bellnę quadrupedes auritiq; vũ: ꝛ forma terribiles: coꝝpoꝛe leonino: roꝛtro: alis: pedibus aquilis similes: habitare in hyperboꝛeis mõtibus in Ethia tica Scythia ferunt: vbi aurũ ꝛ gẽmę nasci perhibent: ibi q; tanta rabie in hoies desęuiũt: vt terrã ipsam inhabita/ bilẽ faciant: ꝛ q; si geniti esse videant ad plectendã auari/ tię temeritatẽ. Plau. Pici diuites: qui aureos mõtes co/ lũt eos solus supero. Sed ꝺ vt multa alia: fabulosum est Fuit ꝛ Picus rex Latinoꝝ: Fauni pater: ꝛ Latini regis auus: augurioꝝ peritissimus: ꝛ primꝰ hac aue vsus est in auspicijs. Ouid. Picus in Ausonijs ples Saturnia terris.

Pica: q; uis sęmi. videat a picus: longe tñ diuersę signi ficationis est. Nam auis est magnitudine palũbę: alis va/ rio colore: ꝛ przsertim cęruleo depictis: humana verba proferens. Martia. Pica loquax certa dominũ te voce, saluto. Si me nõ videas esse negabis auem. Est ꝛ alia pi/ ca sub ventre alba superius nigra: quę varia appellat.

Picenũ regio Italię: in qua est Asculũ: a Pico martio aue dicta: cuius ductu ꝛ auspicio Sabini cũ Asculũ pro/ ficiscerenk in vexillo eoꝝ picus ꝙsederit. Mã ficut Stra. li. v. scribit. Cõditoꝝ picentiũ e Sabinoꝝ terra profecti sunt: a quibus orti sunt. Picenũ quondã vberrimę mul/ titudinis. Mãq; trecẽta ꝛ sexaginta millia picentiũ in fidẽ Romani populi venere. Ea nũc Marchia Anconitana dicit. Incipit a Troento amne: vsq; ad Vsaurũ fluuium: qui nũc Folia ꝺr. Et hinc a pẽnino: hinc mari supero ter/ minat. Habet ciuitates Pisaurũ: Fanũ fortunę: Senam Gallicã: Vrbinũ: Anconã: Camerinũ: Firmũ: ꝛ Asculũ.

Picenus. a. um. nomen possessiuũ: vt picenus ager.

Picens. tis. nomen gentile: vt homo picens ex Pice/ no. Hinc picentinus. na. num.

Picinum genus olei: quod ex pice fit. C.

Pictanũ vinuz gręci vocant: qđ pucinũ appellamus: signit in sinu Hadriatici maris nõ, procul a Timauo fonte saxeo colle: maritio afflatu paucas aphoꝛas coquẽte. Lc.

Picra: amara dicitur. Hieronymus ad Alga. Vide

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ego nauſeam ⁊ capitis vertiginem antidoto: quod appellatur ϖικρά, id eſt amara ſępe ſanari.

¶Picturatus: varia pictura exornat⁹: ⁊ acu pictus. Unde picturatę veſtes dicunt non a pictura: qđ non inuenitur: ſed ſimplex participium: vel participij tantū vox eſt. Uergili. Fert picturatas auri ſub tegmine veſtes.

¶Pierus pe. cor. nomē patris nouę picaruę. Ouidi. lib. v. ✠Deta. ¶Pierus has genuit ¶Pelleis diues in aruis.

¶Pieria mons ⁊ ciuitas Bęotię: quas primus ¶Pierus Lini pater ędificauit: muſis ſacer. Hinc pierides muſę: q̄ in ¶Pieria ex Ioue ⁊ ✠Dnemoſyne natę ſint: vt igt Stra. Uel a pieria regione ✠Dacedonię Aemathia ante dictę. A nemore ita appellata. Cui nomen eſt pieris. Et pieres populi ſunt dicti: quibus extinctis ✠Dacedones ea loca incoluere. A pieria fit pierius. a. um. Unde pieriū carmē. ✠Duſę autē ſuauiſſimū viaticum ad labores vitę. Unde Theocritus. οὐδὲμ ϖοτ̄ὸμ ἓρωλα ϖεφύκει φάρμακον ἄλλο νικία ὀπ̄ ἔγχεισομ ἐμοὶ λοκει ὀυ δ᾽ ἐπιπασομ ἢ ται ϖι ερίδες. i. Nullū aliquando amorē produxit: aliud venenū neq̄ dulce mihi videtur: neq̄ ſparſum q̄ pierides.

¶Piget piguit: ⁊ pigitū eſt. Stat lib. vij. ¶Nec pigitū paruoſq̄ lares: humileſq̄ ſubire. Dicit ⁊ pigeo. es. pigui. ⁊ conſtruit cum actō: ſignificatq̄ dolere: ſeu moleſtuz eſſe: vt inquit Aug. quaſi pigritiā ſignificat. ¶Nam cū dicimus piget me feciſſe: hoc eſt dicere nō ſurgit meus animus probare: qđ feci. ¶Plau. in ¶Pseu. ¶Nil qđ pudet facilius fertur q̄ id qđ piget. Ter. in ¶Phor. Quęre obſecro: ne plus minusve ſapiat: qđ nos poſtea pigeat. Quādo vero impersonale eſt cōſtruit a parte ante cum actō vel dativo. ¶Plau. ¶Non dediſſe te pudet me: quia nō accepi: piget. Ouid. lib. ij. ✠Deta. ¶Pigetq̄ actorū finę fine mihi fine honore laborę ¶Inuenitur etiā pigendus: qđ eſt a pigeo: verbo deponēti. Differentiā inter pigere ⁊ pudere. Uide infra in dicti

¶Piger tardus: cuius contrariū eſt im (one pudeo. piger prodiligente. Hinc pigricia: pigricies: pigredo: pigritudo: ⁊ pigritas pro tarditate ⁊ ignauia. Cic. lib. iij. de rep. ¶Nunquid viri fortiſſimi fortitudo impigritas patientia? Et lib. iij. Tuſ. Quę autē ſubiecta ſunt ſub metu ea ſic diffinūt: pigritiam metū conſequentis laboris.

¶Pigreo. es. piger ſum: a quo pigreſco ⁊ pigrefio: idem

¶Pigro. as. detineo ac retardo. Etc (ſignificantia. cius. melius pigraſſe q̄ properaſſe nefas.

¶Pigmēta ſunt vnguēta: quibus vtunt puellę ad venuſtandā faciem: vt fucus. per translationē vero dicuntur mēdacia ⁊ fraudes: quia nō eſt naturalis color, ſed artificialis. Cic. li. ij. de Ora. Tam integrę ſnię: tam verę: tā nouę: tam ſine pigmētis fucoq̄ puerili: vt mihi non ſolū tu incēdere iudicē: ſed ipſe ardere videaris. Accipit etiam q̄q̄ pro cōfectione ex diuerſis ſpeciebus ſuauī ⁊ odori fera. ¶Piero. Beniq̄ ⁊ hi quibus intellectus herbaruz eſt pigmentorūq̄ peritia: ferūt quędā eſſe pigmēta: quorū ſi odorē ceperint nōnulla animalia: continuo intereūt: alia vero eodem odore recreantur: vitamq̄ recipiunt.

¶Pigmentatus. a. um. qđ eſt pigmentis ornatū. ¶Piero. ad ¶Dauli. Totum flaccidum: molle: nitidū: atq̄ formoſum quęſitis hinc inde odoribus pigmentatum.

¶Pigmentarius: qui facit vel vendit pigmēta. ¶Piero. in Exo. Cōpoſuit ⁊ oleuz ad ſacrificatiōis vnguentū ⁊ thymiamata de aromatibus mūdiſſimis opere pigmētarij.

¶Pigmentarius. a. um. quod ad pigmenta pertinet.

¶Pignus. oris. ⁊ eris. a pugno: vt Caius de verbo. ſigni. inquit. Quia res quę pignori dant manu tradunt. Et eſt proprie qđ creditori datur: vt ſit ſecurus. Et hoc modo ſępe dicit: cum aut munus noſtrū: aut aliquid ſimile pignus eſſe amoris: ⁊ benīuolentię volumus. Uergili. Ipſe pater dextrā Anchiſes haud multa moratus. Dat iuueni: atq̄ animū prędenti pignore firmat: id eſt ſecurū facit: vt qui dat pignus. Ulpia. inter pignus ⁊ hypotheca hoc differre ſcribit: q̄ pignus dicit: cum ad creditorē tranſit. hypotheca cuz nō tranſit. Quoniā vero filij vident: tanq̄ pignora inter virū ⁊ vxorem eſſe: tum vinculi ne alioqui forte diuortiū fiat: tum charitatis: factum eſt: vt pignora pro filijs capiant. ¶Nam vt inquit Ambroſi. Cum prędmū nuptiaruz ſit partus fęminarū: merito mentes coniugales per filios: veluti per quędā: quaſi pignora inter ſe arctius copulātur. Ouidius. Dulcia ſollicitę geſtabant pignora matres. Aliquando pignus ſumitur pro eo: quod deponitur ab ijs: qui ſimul decertant apud ſequeſtrum. Uergili. Tu dic mecum quo pignore certes.

¶Pignoro: ſiue pignero pigneras: ſignificat rem pignori do. Sueto. de Uitel. Utq̄ ex aure matris detractū vnionem pignerauit ad itineris impēſas. Huius compoſita ſunt: oppignero: ⁊ repignero: de quib⁹ alibi. Inuenitur etiā pignero: deponens in eadem ſignificatione.

¶Pigneratitius. a. ū. ex ſupino vbi pignero nomē deductum fcat: qđ pignori datū eſt: vt res pignoratitia. Et pignoratitius vir: cui pignus capere licet. Ulpia. Querit in pignoratitio creditore: an pignoris perſecutio denegęt.

¶Pilus prima cor. capillus. ¶Nā ambo quertunt. ¶Pli. Si ouiū lacte hędi: aut capraz agni alerent: conſtat ferme in his lanā duriorē: in illis capillū gigni tenuiorē. a quo pilo. as. Eſt ⁊ pilus nomē generale. ¶Nam pilū pro capillo. Idē ¶Plin. poſuit. In capite inquit: cunctoz animaliū hominī plurim⁹ pilus. ¶Pili lōgiores ac proni in colla atq̄ armos veſtientes iubę dicunt. ¶Pli vero craſſiores rigidi: quales habēt ſues vocant ſetę. ¶Pilus vero prima prod. qđ ⁊ pilum ōz, telum Romanū a perimēdo dictū: quaſi perilū: vt inquit Tarr. Huius haſtile erat pedū quinq̄ ⁊ ſemis: ⁊ ferrū trigonali figura nouē vnciarū. A quo pilati dicuntur: pilo armati. ✠Dartia. Et pilata redit: iamq̄ ſubitq̄ cohors. Generaliter tamē pila: Uar. autore: tela Romana ſunt: ſicut geſſa Gallorū: ⁊ ſariſſę ✠Dacedonū. Hinc ⁊ ¶Primipilus dicit Centurio. Et prępilatę haſtę: quę ferre as habēt cuſpides: quaſi pręferratę. ¶Propilatū dicit: vbi non eſt ferrū: ſi modo in mucronē exactū ſit ad formam pili factū: vt cornua locuſtarū: quibus natant. ¶Pręferratum vero pilū in molendo: propterea vocat apud ¶Pliniuz: vt a pilo ruido diſtinguat ad molas: videlicet quas aqua verſat vtili. Nec tā q̄ ſine ferro eſt: id nomē habet: q̄ q̄ aſperum impolitūq̄. ¶Nam ⁊ ruidus panis appellatur: qui parū coctus rugoſuſq̄ ſit: q̄q̄ rubidus fere ſcribitur. ¶Preterea pilus: ſiue piluz a pinſendo: ſeu a pilum: no: vt inquit Seruius. Inſtrumētum: quo quippiam in mortario teritur. ¶Plini. libro. xviij. Quippe ⁊ ¶Hetruria ſpicaz farris toſti pinſente pilo pręferrato: fiſtula ferrata: ⁊ ſtella intus denticulata: vt niſi intēti pinſant concidātur

¶Pilo: pilos emitto. (grana: ferroq̄ frangātur. Accius. Tum primuz pilabant genę. Afranius. ✠Deum pręterea corpus nunc pilare primū cępit. Etc.

¶Pila. lę. a pinſo vas concauū: q̄ antiqui ſiccata frumēta in pilas immiſſa pinſebant. Idem in eodē. Tundatur granū eius in pila lignea. Similiter vaſa illa cōcaua mendicorū vſui apta: in quibus ¶Dryſanę fieri ſolent pilę dicūtur. Item pila eſt columna ſtans: quā greci σϕλκμ vocant a ſtando: proprie ſtelas greci appellāt ſtantes in monumētis columnas. Apule. lib. iij. ✠De. ¶Pila media quę ſtabuli trabes ſuſtinebat. Feſtus. ¶Pila quę parietem ſuſtentat ab opponendo dicitur. ¶Plini. lib. xj. Ruentes cęras fulciunt pilarū inſtar: interius a ſolo fornicatus: vt ſit aditus ad ſarciendū. Item pila eſt: qua luditur ab ϖιλέω, equo: q̄ forma ſphęrica ſit: quę omni ex parte equa eſt: vel a pilo: q̄ pilis impleri ſolet. Item pila capit pro quacunq̄ re rotunda inſtar pilę inſorię.

¶Pilę inuentorem tradunt ¶Pythum fuiſſe. Etc.

¶Pilatim aduerbiuz a pila pro columna: ſignificat per pilas. Uitruui. ¶Pilatim ſtruuntur ędificia.

¶Pilula: q̄ſi parua pila. ¶Plini. ¶Naſcunt in eo pilulę nucibus non abſimiles: intus habētes floſculos molles incernarū luminibus aptos. Idem. Scarabeus qui pilulas voluit. Et ea venena: quę hac forma ſumimus vulgo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pilulas noiamus. Idē. Uetus expungia phthisin in pilulis sumpta sanat. Hęc greco vocabulo catapotia dicūtur.

¶Pilum nou acula: culter rasorius: ⁊ hastile quinq; pedum ⁊ semis. De quo in dictione ¶Pilus.

¶Pilani dicti sunt milites: qui pilis pugnabant: qui antea primipilares vocabantur: mutata n in re.

¶Pilo. as. pe. cor. a pilus: qui in carne est. significat pilos emitto. Accius. Tunc primū pilabāt genę. Afra. ¶Deum pręterea corpus nūc pilare primū cępit. Interdū etiaz pilare: est pilos detrahere. ¶Mart. Q; pectus ⁊ crura pilas ¶Hinc cōponitur depilo. ¶Pilo. as. pe. pro. grecū est: ⁊ significat cōplano. A quo fiunt cōpsita: compilo: expilo: oppilo. fimi. Cato. Lapis candidio: q̄ pilates.

¶Pilates genus lapidis candidis/ (pilo: ⁊ simpilo.

¶Pilentū vehiculi genꝰ: quo matronę serebant. Idem videt quod petoritū: qđ quattuor rotaz: ab ¶Hispanis introductū. Uar. de lin. la. in consuetudinē fuą ętate primū venisse scribit. Estq; eius formę: qua nostri tęporis principum Italię mulieres vectant. Itą libratum: vt considentes in pulvinis in aere suspendi agitatę videantur.

¶Pileus tegmen capitis: qđ ⁊ pileum ꝺr. ¶Plau. Ut ego hodie raso capite calvus accipiā pileū. ¶Persiꝰ. ¶Hanc nobis pilea donāt. ¶Domi q̄q; pileus pro libertate. Uñ legimus apud hist oricos ad pileū seruos fuisse vocatos: qđ ꝺcat ad libertatē: cuius insigne est pileus. Liui. lib. xxiiij. ¶Postero die servi ad pileū vocati: ⁊ carcere vincti emissi. Sueto. in Tibe. Seruisq; ad pileū frustra vocatis in Sicilią profugit. Accipiebant em̄ servi pileū raso capite: qui

¶Pileolus ⁊ pileolū cum accen (manu mittebant. tu in antepenul. ¶Hora in epi. Ut cum pileolo soleas convivia tribulis. ¶Hiero. ad Fabiolā. ¶Pileolus rotūdus est: quasi sphęra media fit divisa ⁊ pars vna ponat in capite: hoc gręci ⁊ nostri tiaram: nōnulli galerū vocant. Idez ad ¶Paulinū neutro genere dixit. ¶Pileoluz textura brevę: charitate latissimū: senili capiti confouēdo libenter accepi: ⁊ munere: ⁊ muneris auctore lętatus.

¶Pileatus: qui pileo indutꝰ est. Unde servi pileati: qui pileo imposito vendebantur.

¶Pilumnꝰ: qui sterco randoz agroꝝ: ⁊ pinsendi frumēti vsum inuenit. Jouis: vt putant filius: ⁊ Dauni pater. Serui. li. ix. ęnei. ¶Pilumnus ⁊ pitūnus fratres fuerūt dij: horū pitumnus sterco randoz inuenit vsum agroꝝ: vnde ⁊ sterquilinius dictus est: pilūnus vero pinsendi frumēti vnde a pistoribus colitur. Et ab ipso pilū dictum est.

¶Pina per simplex n. genꝰ piscis: sive conchę. Lic. li. ij. de na. deoꝝ. ¶Pina vero: sic em̄ grece dicit: duabus grandibꝰ obsita conchis: cū qua pisciculus squilla dictus societatem coit: in aliquibus cancer cibi affectator.

¶Pinarius dicit famelicus: nā pina dicit famen. Lc.

¶Penna per duplex nn. propie penna est: quę pluma. i. mollio: ⁊ exigua penna non est. ¶Nam pēna nomē generale est ad plumas ⁊ pinnas. Uar. lib. iij. de re rust. de columbis. Qui iam pinnas habere incipiūt: in nido relinquūt illiis cruribus. Idē de gallinis. Eligat sęcūdas plerunq; rubicūda pluma: nigris pinnis. Col. li. ix. Siccus etiā puluis ⁊ cinis vbicūq; cohortem porticū: vel tectum protegit: iuxta parietes reponēdus est: vt sit: quo aues se perfundant. ¶Nam his rebus plumā pinnasq; emūdant. ¶Pinna etiā acutum significat: vnde ⁊ pinnę murorum: id est summitates. ¶Pinnas etiam gestare gladiatores solēant. vnde pinnirapi retiarij dicuntur: qp pinnas e galeis mirmillonum iacto rete exciperent.

¶Pinna pręterea est Conchę genus: nascitur in limosis subiecta semper: nec vnq; sine comite: quem pinnotheram alij pinnophylacem vocant. Lc.

¶Pinnirapus penultima correpta: gladiator. Compositum nomē ex duobus corruptis: scilicet pinna ⁊ rapio. Juuenalis. ¶Hic plaudat nitidi pręconis filius inter ¶Pinnirapi cultos iuuenes: iuuenesq; lanistę.

¶Pinnula dimi. a pinna. Et est sūma pars auris ab acutate dicta. Aliqñ parua pinna. i. penna. Col. li. ix. Inhibetur q; cupiditas incubandi pinnula per nares traiecta.

¶Pinnaculū: fastigium ⁊ summitas ędificij in acumen tendęs: sive qp veteres pinnā acutum dicebāt. Unde bipennis securis: quę vtrinq; aciem habet: sive qp pinnacilis addi pinna consueuit: quę facili motu ventoꝝ indicet flatum: quod genus nūc pennaculū dicitur.

¶Pinnaces ⁊ p diminutionē pinnacidia dūr tabellę in quibꝰ capita oim rerū ꝓtinent: ⁊ latine indices dicimus.

¶Pinnacothece: locus erat prope atriū: in quo picturę bulę reponebātur. In tablino rerū in magistratu gestarum monumēta continebātur. Uar. scribit multos spectatū vemisse Luculli villas: vt viderēt pinnachothecas.

¶Pinus arboꝝ, tā masculini: q̄ fęminini generis: ⁊ tam quartę: q̄ secūdę declinationis est: quę ⁊ pinea dicitur. Ambro. Quis pineā videns nō stupeat? ¶Pineus. a. um. quod est natum ex pinu. ¶Pinea fronde apud Isthmū victores coronabātur. ¶Pinetū locus pinis consitus.

¶Pinguedo ⁊ pinguetudo: licet Seruius grāmaticus latina esse neget in vsu: a latinis vsurpātur. ¶Plini. Omni pinguetudine detracta in olla caro decoquitur. Uide Beroaldum in Seruium.

¶Pinaster: pinus sylvestris mire altitudinis. ¶Plini. lib. xvj. ¶Pinaster nihil aliud est: q̄ pinus sylvestris.

¶Pindus lapitharū sedes: mōs Thessalię Apollini musisq; sacer. Acarnaniā ab Aetolia dividit. Sunt m̄ qui hōmē cū ypsilo scribāt. Est ⁊ nomē vrbis Thessalię a pindo mōte appellata: iuxta quē est fluuius eiusdem nois.

¶Pinguis non macer. Aliquādo ponitur pro insecūda Uergi. Et pingues hortos. Aliquādo pro impedito ⁊ incepto. Licero. Quod ipsi Antiocho pingue videtur: ⁊ sibi ipsi cōtrarium. ¶Hinc cōponitur prępinguis: quod est vade pinguis. Columel. lib. iiij. Ideoq; non est vineis aptus vix etiam arbustis: nisi prępingui. ¶Pingue vero substantiuum neutri generis dicitur: quod inter carnem ⁊ cutem est: sicco liquidū. Uerg. Et omnes Impendūt curas denso distendere pingui. A pinguis fit impinguo. as. ¶Horony. Impinguatus incrassatus recalcitrauit.

¶Pinguesco. is. a pingues. es. fit. Colu. li. ij. Omne eiusciatum armētum medica pinguescit: id est pinguefit.

¶Pinguefacio ꝼcationis actiuę est: pinguefio passiuę.

¶Pingo. gis. xi. ctū. pingere est formā alicuius rei ducis lineis repręsentare. ¶Hinc pictor, qui pinxit: ⁊ pictura ars pingēdi: in qua superioribus tęporibus floruere Zeuxis: ¶Parrhasius: Apelles viri cantatissimi. ¶Hac vero tempestate Andreas ¶Mantinea ¶Mantuān: ¶Mantuani principis aulicus: vir in omni virtutū genere pręstantissimus: dignus certe: qui a poetis: ⁊ a cęteris scriptoribus celebretur: cū nulli vel integritate: vel pingendi arte sit secūdus: huic accedunt Joannes Belius Uenetus: Leonardus Florentinus: ⁊ Uincētinus Brixianus excellentissimo ingenio hoies: vt qui cum omni antiquitate de pictura possint contēdere. ¶Per translationē pingere ponit pro imaginari. ¶Hiero. ad Dama. Quod erā voce prompturus ante mihi cogitatione pingebā. ¶Huius verbi composita sunt depingo: quod est pingēdo describo: denuntio: demonstro. Lactā. lib. iiij. Cum em̄ quidam ministroz nostrorū sacrificātibus demonijs assisterent: impositō frontibus signo deos illoꝝ fugauerūt: ne possent in viscenbus hostiarū futura depingere. i. denūtiare. Item li. v. Quid vobis manē iustitiam depingitis ⁊ optatis cadere de cęlo: tanq̄ in aliquo simulacro figuratam: id est fabricatis. ¶Hiero. ad ¶Pauli. Tito pręcipit: vt inter alias virtutes episcopi: quē breui sermone depinxit. i. descripsit. Terēn. ¶Phor. ¶Probe horuz facta imprudēs depinxit. i. elocutus est. Expingo sicut pingo. ¶Plini. Jam vero ⁊ onerariis navibus: quoniaz ⁊ pericula expingimus: ne quis miretur ⁊ rogos pingi. Compingo ⁊ impingo. vide alibi.

¶Pinso. is. sui. pistum: vel pinsitū pila tundo: vel molis frango. Colu. lib. j. ¶Panicum pinsitū: ⁊ evolutū furfure:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ſed miliũ quoq; pultem: q̃uis in copia maxime cuꝫ lacte non faſtidiendã p̃gebet. ¶Pomp. Cum neq; molis molui: neq; palmis pinſui: vnde piſtor. Nam ante molarũ vſum frumẽta in pilis pinſebant. Varro. Nec pinſorem illum noſſent niſi eum: qui in piſtrino pinſeret farinam. ¶Perſi. O Jane a tergo quem nulla ciconia pinſit.

¶Pinſo.as. in eodẽ ſenſu. Var. li.j. rerũ ruſt. ¶Promẽdo diẽ: vt in piſtrino pinſet: ac torreat. i. tundat: vel frangat.

¶Pinſito.tas. frequẽtatiuum a pinſo.is. ¶Plaut. in Aſi. Qui polentam pinſitant: id eſt contũdunt.

¶Pindo.is. pindi. pinſum idem quod pinſo. Vnde pinſor, qui nũc piſtor dicitur: naz erat vtriuſq; rei artifex: hoc eſt qui frumẽta pinſebat: & qui panes coquebat.

¶Pinton inſula vna ex cunicularijs inter Sardiniam & (Corſicã. Ec.

¶Piſtor a pinſo.is. qui frumẽta in pi/ lis pinſit. Nunc aũt dicit: qui panẽ coquit: ſeu facit. Pli. li. xviij. ¶Piſtores Romę non fuerũt ad ¶Perſicũ vſq; bellum annis ab vrbe condita ſuper quingẽtos octoginta. Sueto. in Cęſa. Domeſticã diſciplinã in paruis ac maioribus rebus diligẽter adeo ſeuereq; rexit: vt piſtorẽ aliuꝫ q̃ ſibi panẽ quinis ſubiicientẽ cõpedibus vinxerit. Var. in Saty. de edulijs. Si q̃tum operę ſumpſiſti: vt tuus piſtor bonũ faceret panẽ. Atteius Capito. ¶Piſtores tũ eos qui far pinſebãt noiatos eſſe tradit: eoſq; coquere ſolitos panẽ toſtũ lautioribus. ¶Piſtorẽ & coquũ apud antiquos eoſdem fuiſſe accepimus. ¶Piſtorẽ etiam habebãt in numero ſeruoꝝ. Vnde ait Jurecõſ. Si quis ſeruos habuerit proprios: ſed quoꝝ operas locabat: vel piſtoricas: vel piſtrionicas ſeruoꝝ appellatiõe hos legaſſe videtur.

¶Piſtrix mulier: quę panẽ coquit. Et piſtrix bellua.

¶Piſtris.is. nauis. Ver. li. v. Velocẽ q̃ Nereidũ pistrix agit acri

¶Piſtura ars (remige piſtrin. ¶Piſtis ꝓ latine fides. pinſendi. ¶Pli. lib. xviij. ¶Piſtura non oĩm facilis: quippe & Hetruria ſpicam farris toſti pinſente pilo pręferrato.

¶Piſtorius. a. um. qõ ad piſtorẽ pertinet: vt ars piſtoria. Idem in eodẽ. Ad operis piſtorij genera trãſeunte cura. Hiero. in Gene. Oĩes cibos: qui ſunt arte piſtoria.

¶Piſtorius. a. um. idem quod piſtoricus. Vnde Juriſconſultus operas piſtoricas dixit.

¶Piſtrinũ & piſtrina. næ. pe. pro. locus: in quo pinſitur & panis fit. Quãdoq; etiam capitur pro laborioſo ſeruitio. Tractũ a ſeruis: qui ob noxam a dñis in piſtrinũ tradũtur. ¶Proprie Sueto. in Augu. Et modo vnguẽtariam taberñã: modo piſtrinũ Aricię exercuiſſe obiecit. ¶Plin. lib. xviij. ¶Piſtrina fęminino genere vtit. Et ſiligine inquit lautiſſimus panis: piſtrinarũq; opera laudatiſſima.

¶Piſtrilla. læ. dimi. a piſtrino ſcõm Priſ. Nam diminutiua q̃q; diuerſa ſunt a gñe nominũ primę poſitiõis: ſicut a ſcuto ſcutella. Et Doñ. a piſtrina deducit: & ſumit pro molẽdino a manib⁹. Terẽti. Apud ipm lacũ eſt piſtrilla.

¶Piſtrinẽſis & hoc piſtrinẽſe: quod ad piſtrinũ pertinet. Apule. in aſinũ reformatus molas piſtrinẽſes per circuitus multiuios circũegiſſe ſe feſtiniter ſcribit: deſcribens quales eſſent miniſtri in piſtrinẽſi contubernio.

¶Piſtillũ ſine r. inſtrumẽtum: quo in mortario lapideo: & maxie Thebaico plumbeo piſtillo terere moliũtur.

¶Piones ppli in ¶Dyſia Aſię: quę ſupra Laicũ amnẽ ſita eſt: ab vrbe dicti: quã ¶Pionia ꝓdito: ¶Pionias vocauit.

¶Pipiones columborũz pulli: vt apud Lampridium in

¶Pipare dicũtur galline: cum vo/ (Alexandri vitaceam emittũt. ſ. cum faciũt pipi. Varro in aboriginibus.

¶Pipio.is. proprię eſt vocis pullorũ. Col. li. ix. Die vnde viceſimo aĩa duertat: an pulli roſtellis ova percuderit: & auſcultet: ſi pipiãt. Sunt etiã qui b̃ verbũ paſſeribus tribuant: vt in carmine qõ Ouidio aſcribit. ¶Peſſimus at

¶Piper nomẽ arboris: (paſſer triſtia flendo pipit. quod eſt barbarum. ¶Perſi. Rugoſumq; piper. Dicitur & piperi inuariabile: ſicut gummi: nauci: mancipi.

¶Piperatũ vinum dr, quod pipere & melle ꝓditũ eſt.

¶Piperites pe. pro. herba: quę & filiquaſtrũ dicit caule rubro & lõgo: denſis geniculis: foliis lauri: guſtu piperis.

¶Pipulum cõuitium. ¶Plaut. Ita me bene amet & auerna te iam niſi reddi mihi vaſa iubes pipulo hic differam

¶Pirata nomẽ latronis: qui prim⁹ ma/ (ante ędes. re infeſtauit: a quo oĩes ſpoliatores & prędones piratę dicti ſunt. alij piratam a πειράω tranſeo deducũt: quia. ſ. ex trãſuerſo: ſimul ac piratę viderẽt inſulã in eam tranſeundo mari impetum facientes illam deprędabãtur: vel q̃ piratę ſemper maria permeant. pirata græce: latine prędo: & piraticam facere dicũtur prędones.

¶Piraterium: habitaculũ piratarũ eſt: vt ſcribit Amb. de hoſtibus carnalibus nõ metuendis: qui etiam ſubdit. Tam diu in piraterio ſumus: q̃ diu in hac carne poſiti prędonũ ſpiritualium tẽtationibus ſubiacemus.

¶Piſa ciuitas in ſummo mõtis vertice ꝓdita iter Oſſaꝫ & Olympũ: iuxta quã Joui ſacra dicta olympia celebrabãtur. Eſt & hoc noie oppidũ Arcadię prope Alpheum amnẽ: a qua hi qui ¶Piſas in Italia cõdiderũt venere: dictuꝫ a ciuitate paſtina. Vnde Verg. li. x. Alpheę ab origine piſę Vrbs ¶Hetruſca ſolo. hinc piſeus. a. um.

¶Piſſa græ. lat. pix. Vñ piſſeleon oleum: qđ exprimitur fit.

¶Piſſaſphaltus pix miſta bitumini: quę in Apollonia/

¶Piſſoceron eſt melliginis (tarũ agro reperit. Ec. genus ex cera & pice: ſiue gũmi: ſiue reſina miſtũ. Ec.

¶Piſę. arum. ciuitas Tuſcię: a qua piſani dicuntur: qui ex ea originez ducũt. de hac Luca. Hinc Tyrrhena vado

¶Piſum genꝰ leguminis: (frangẽtes equora ¶Piſę. cuius caules ſpargũtur in terram: niſi habeãt adminicula. Columel. li. ij. Similis quoq; ratio eſt ipſi: quod tum facilem & ſolutã terram deſyderat. Hinc piſones.

¶Piſones appellati ſunt quidam Romani nobiles: q̃ optime ipſa ſererent: ſicut a lente lentuli.

¶Piſaurus fluuius ¶Picenti: a quo ¶Piſaurũ ciuitas ei ſuperpoſita noiata eſt. Ser. vero ſcribit ¶Piſaurũ dictum q̃ illic aurũ penſatũ ſit. Nam cũ Camillus gallos interemiſſet: aurũq; q̃ Galli a Romanis acceperãt prio capitolio nõ euerſo recepiſſet: & ſigna ciuitati appẽdiſſet: ciui/

¶Piſidę fuerũt populi in Aſia mi (tati nomẽ dedit. nori quondã Solimi appellati: vt ¶Plini. li. v. refert.

¶Piſiſtratus nomẽ proprium viri. Quo nomine dictus fuit ¶Hippocratis filius Athenarum tyrãnus: cui ob ſummam eloquẽtiam Athenienſes ſe & libertatem ſummiſere: quo tempore Romę Serui. Tul. regnabat: q̃uis Solon ipſe quoq; ſummus orator: pro libertate ſtaret. Idem primus apud Athenas bibliothecam inſtituit.

¶Piſcis: qui in aquis degit: piſces prio ſigno cęleſti tantum pluraliter declinat. Col. li. xij. Quintodecimo Calẽdas ¶Martij Sol in piſces tranſitũ facit. A piſcis fit dimi/

¶Piſcari: eſt piſces venari: ex (nutriuꝫ piſciculus. quo fit compoſitum expiſco, de quo alibi.

¶Piſcatus. tus. ipſa piſcatio & actus piſcandi. ¶Plinius. Quos venatus aucupia piſcatuſq; alebãt. ¶Plau. in Ru. ¶Piſcatum hamatilem ſaxatilemq; aggredimur.

¶Piſcatorꝰ. a. um. qõ ad piſcatorẽ pertinet: vt nauis piſcatoria: & ludi piſcatorij: qui fiebãt prio quęſtu piſcantiũ.

¶Piſcarius. a. um. idez qõ piſcatorius: vt hamus piſcarius. ¶Plaut. in Sti. Arundinẽ fert ſportulãq; & hamũ pi/

¶Piſcarius: qui piſces vendit. Varr. In/ (ſcarium. ter piſcarios nemo vẽdebat. Idem dicit cetarius: q̃uis cetarij potius ſint: qui magnos & ſalſos piſces vendũt.

¶Piſcaria piſcarię locus: vbi piſces vendũtur. Varro. Nullus in piſcaria piſcis erat.

¶Piſcoſus. a. um. locus: in quo piſcari facile eſt. Ouidi. lib. iij. ¶Meta. Eſt prope piſcoſos lapidoſi Orathidis amnes. Aliquando piſcoſus dicitur piſcibus plenus.

¶Piſculẽtus locus: vbi multi piſces morãtur: & in quo eſt facile piſcari. Cato. Fluuiũ magnum: pulchrũ: piſculentũ. ¶Plau. in Ru. Qui ſalſis locis incolit piſculẽtis.

¶Piſcũalis & b̃ piſcũale: qđ eſt piſcis: vel qđ ad piſces

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pertinet. Vnde apud ¶Palladiū piscinales cellę legitur.

¶Piscina locus ⁊ stagna ab initio dicta sunt: in quibus viui pisces coercētur. Var. lib. iij. de re rust. ¶Piscinas voco eas: quę in aqua dulci: aut salsa inclusos habēt pisces ad villā. ¶Martia. ¶Piscina rhombum pascit ⁊ lupos vernas. ¶Hę viuaria quoq; vocātur. Sed quoniā in piscinis natare etiā solebant: inualuit cōsuetudo: vt oīes in hūc vsum collectę aquę: siue frigidę: siue calidę piscinę dicantur. Videturq; a piscibus dici: q̄uis in his nihil piscium sit: sed forte piscinę dictę sunt in balneis: q̄ homines piscibus similes natādo fiant. Cice. Latiores inquit piscinam voluissem: vbi iactata brachia nō offenderētur. ¶Plin. Si natare latius: aut tepidius velis in area piscina est: proximo puteus: ex quo possis rursus astringi. Quinetiā vasa lignea ampliora ad tenēdum aquā piscinę vocātur. ¶Pli. Decoquit in aqua: ⁊ in piscinas ligneas fundit. Eadem generali vocabulo: ⁊ nationes appellantur.

¶Piscinarius: qui piscinas piscibus refertas habet. vnde Cic. Lucullū ⁊ Hortensiū piscinarios appellat.

¶Piseno: Centaurus Ixionis ⁊ Nubis filius. Cc.

¶Pistoria ciuitas: quā ¶Ptole. ponit inter mediterranease Tuscię ciuitates. Est em̄ inter Florētiam ⁊ Lucam. a

¶Piso: a pisendo: siue pinsendo (qua pistorienses. dicit: vnde pisores: siue pistores veteres dicebāt: tam eos qui frumenta pisebant. i. tundebant (pisere em̄: tundere est) q̄ qui panes coquebāt. Varro. Nec pisorem vllum nosset: nisi eum qui in pistrino piseret farinam. Cc.

¶Pistis grece: latine fides. pistoo: fidem accipio ⁊ do.

¶Pitaciū particula corȳ: qua aliquid repetitur. Hier. in Iosue. Calciamēta perantiqua: quę ad indiciū vetustatis pitacijs consuta erāt. Quādoq; accipit pro breui epistola: quādoq; pro schedula de membrana excisa.

¶Pitacus pe. cor. phūs ¶Mityleneus. hic ex Lesbo tyrannum ¶Melandrū depulit: ⁊ certātibus Atheniēsib⁹ atq; ¶Mityleneis dux in bello factus: ¶Phrynonē Athenienſiū ducē singulari certamīe interfecit: vnus ex sapiētib⁹ fuit.

¶Pitane: siue ¶Pitana vrbs Aeolica: quę portus duos habuit. Ab hac ¶Pitanei ⁊ ¶Pitanitę nōminantur: vbi ⁊ Arcesilaus Academicus nat⁹ est: qui cum Zenone apud ¶Polemonē didicit. Fama est apud ¶Pitanā lateres inuētos esse: qui super aquas innatarēt: quod ⁊ de alijs locis

¶Pitheci sunt simij. πίθηκος ¶Pithe (traditū est. cos em̄ simia dicitur: a quibus insulę: vbi eorum est maxima copia pithacinę: siue pithacusę dictę sunt.

¶Pithacusę insulę in mari Tusco ȳtra Campaniā a pithecis simijs: vt autor est Stra. dictę sunt. ¶Plin. vero a fictilibus doliarijs: quę ibi ex creta fiebāt. Dolia em̄ greci πίθους simias pitheconvocāt. In harū summitate oppidum fuit: qđ plurali numero pithacusę dicebat. Ouidi. Sterilisq; locatas Colle pithecusas habitātū noie dictas

¶Pithonoscomes loc⁹ est in Asia in campis patētibus: vbi p̄mo aduētus sui tēpore iconię ꝓgregant: ⁊ eaz quę vltima aduenerit lancinat vniuersę: atq; ita abeūt. Cc.

¶Pitho vna ex nymphis ⁊ suadela: siue suasio dicitur. est ⁊ vna ex Atlantibus. Cc.

¶Pityusa sputum: quod ⁊ ptysma dicitur. Cc.

¶Pitisso. as. parū vini paulatim: ⁊ quasi tentādi gratia gusto. Terēti. ¶Pitissando modo mihi: quid vini absum/psit dicens hoc asperū pater: hoc est alterū lenius.

¶Pityocampę: vermes e pinu arbore nascentes morsu venenato: nec dissimili a bupr̄estis morsu. ¶Plinius. Vsus sępe contra Cantharidas bupr̄estim pinorum: quas pityocampas vocant grece πιτυοκάμπας.

¶Pitpit veteres oscorū lingua pro quicquid dixere. Cc.

¶Pituita pen. produ. morbus ex catarrho proueniens grece phlegma dicit. ¶Hora. in Ser. Lenta feret pituita vides: vt pallidus ois. ¶Macer. Cum mulsa bibitū pituitę noxia soluit: habet pituita domicilia in capite: vt inquit Alu. ¶Plato in Timeo pituitam ait esse oim languorū originem: qui ex distillatione sunt: ex eaq; gigni malas valetudines plurimas: quoniā in plurima loca illabit. Quę cunq; aūt partes corporis tumescere dicūtur: ab illius incendio ⁊ cōbustione verant. Quę cū ex pirat extrinsecus varios exitu suo tumores ꝓducit. Intrinsecus vero cohibita vrentes: edaces q; morbos procreat. Tunc aūt pessima quādo puro sanguini mista ligaminū fila suo ex ordine dimouet: ⁊ interdū penetrat in medullas: adustisq; radicibus inde anię vincula: q̄si nauis funes resolut: ⁊ animā putat. ¶Pituita etiā catarrhus dr. ¶Pituita etiā in gallinis dicit. Col. li. ix. Sępe etiā tam validioribus remedijs factis: atq; ipsis moribus etiā vitanda pituitę pernicies erit. ¶Hinc pituitosus: qui vulgo dr. phleginaticus. Cic. li. j. de Fato. Inter locorū naturas: q̄tum interfit: videam⁹: alios esse salubres: alios pestilētes: in alijs esse pituitosos: ⁊ quasi redundātes: in alijs exiccatos atq; aridos.

¶Pixacanthū spinę species: quā chironiū vocant. Cc.

¶Pix est quę fit ex arboribus refinis ad ignē decoctis. Resina vero est liquor crassus ex arboribus fluens: ⁊ sępe sua sponte siccatus ad Solem. ¶Pix liquida coquitur ad nauiū: ⁊ ad multos alios vsus. ¶Plini. lib. xiiij. ¶Pix in Italia ad vasa vino condendo maxime probatur Brutiae picea resina. ¶Hinc pico. as. de quo supra.

P ante L

¶Placeo. es. cui. citū. placere: est gratū esse. Cuius contrariū est displicere. ¶Hieron. prol. ¶Paralip. vtrūq; cōplexus est. Orationū itaq; vestrarū aditus auxilio misi libri benuolis placitur: tñ inuidis displicitur esse nō ambigo Aliquādo placere: est efferri: gloriari ⁊ confidere: vt ego placeo mihi: tu places tibi: ille placet sibi. Quinūli. ¶Placeas licet tibi optū tuarū fiducia diues: si mihi idē inuideri nō expedit: pares sumus. ¶Hinc etiā complaceo: qđ significat etiā placeo. Terēti. in And. ¶Postq̄ me amare dixi: cōplacita ē tibi. Displiceo: nō placeo. Idē in ¶Heau. ¶Heu heu q̄ ego nunc totus displiceo mihi! ¶Perplaceo: valdē placeo. Idē ibi. ¶Perplacet. Habetq; impersonale passiuę vocis. Cypria. Si hoibus placetur: dīs offendit.

¶Placidus. a. um. mitis: sedatus: q̄ illa quę quieta sunt oībus placent. Terē. in Adel. ¶Ille semper egit suā vitam in otio: in cōuiuijs: clemēs: placidus: nūlli lędere os: arridere oibus. Bona. ¶Clemens est circa recte agentes: placidus etiā circa delinquētes: clemēs aūo: placidus vultu. ¶Hinc placiditas: quā Varro in ouibus esse asserit: cuz ait. Inquis primū non sine causa putāt oues assumptas: ⁊ propter vūlitatem: ⁊ propter placiditatem. ¶Maxime enim quietę ⁊ aptissimę ad vitam hominum.

¶Placido. as placidū: seu placatū facio. Ambro. lib. de Abel. Graues motus nisi adolescētię fida senectutis sta/(tione placidātur.

¶Placitus. a. um. participiū. Te/renti. in prolo. ¶Hecy. vbi cognitę sunt: placitę sunt.

¶Placitū nomē: significat cōsensum: ⁊ veluti pactiōem firmatā. ¶Plini. Eadē ętas ¶Neronis principatu ad Thessalum trāsiliuit delentem cūctorum maiorū placita ⁊ rabie quadam in oēs qui medicos peroranteī. ¶Hier. in Sen. ¶Non possumus extra placitum eius q̄icq̄ aliud loqui

¶Placo. as. mitem ac placidū facio: propi/(tecum. tio: placabilis: propitiabilis. Cuius cōpositum est: cōplaco pe. pro. Sel. Conciliare sibi: atq; cōplacare iudices debent: sensusq; eorū expectatione cantę suspensos rigentesq; honorificis: verēdisq; sententijs cōmulcere: nō iniurijs atq; imperiosis minitationibus confutare.

¶Placenta libum farinaceum: quod fit ex farina siligi/nea caseo ⁊ melle: dicta q̄ nobis placeat: vel q̄ ea soleant deos placare: vel dicitur a greco πλακοῦς.

¶Plerusq; raq; rūq; vnde in ntō tam singulari: q̄ plurali pleraq; pe. cor. in ablō producit. ¶Hora. in epistō. Si quędā nimis antiquę: si pleraq; dure. Idē. ¶Pleraq; differat ⁊ presens in tēpus omittat. ¶Plerisq; modo capit pro maxima parte. Sall. ¶Plerosq; senect⁹ dissoluit: nisi qui ferro aut bestijs iteriere. ¶Modo ꝓ eo: qđ est nōnulli. Quin/

tilia. Videas plerosq; ira percitos. i. nonnullos. Solet etiã esse syllabica adiectio: & pro vna oronis parte poni: vt cũ dicimus plerisq; oes hoc factitãt. Significat eñ oes. Ter. in And. Qõ plerisq; oes faciũt adolescentuli. Diphthongatur aũt quoniã ἀπὸ τοῦ πλήθους fit qõ plenũ frequens fcat. Conuersa eñ e longa in ę diph. vt in scena: rhęda: lęthe: alijsq; permultis dictiõibus seruat. Similiter plerũ qõ a plerusq; deducit dupliciter sumi põt. Uno modo pro eo: qõ est fere semper. Alio modo (sed rarissime) pro eo quod est nonnunq;. Quintil. Excussa sunt plerũq; vitia verberibus. i. nonnunq;. Et ab aliquibus putatur nomẽ: ab aliquibus aduerbiũ. Inuenitur etiã plerus sine adiectiõe. ¶Pacu. ¶Periere Danai: plęra pars pessim data est.

¶Plaga percussio: vulnꝰ: verber. Ter. ¶Plagisq; peremptũ Consa per integrã soluũtur viscera pellẽ. Aliquãdo plagę retia dicunt rariora ad capiendas feras: qꝫ plagis. i. foraminibus plena sint. Cic. li. iij. offi. Sunt ne igit insidię tẽdere plagas etiã si excitaturus non sis. Uerg. Retia rara plagę lato venabula ferro. Ubi Seruꝰ scribit plagas proprie illos funes dici: quibus retia tendũtur circa iimã & summã partẽ. Rursus cęli vel terrę spatiũ amplissimũ: qõ etiã tractus & clima a grecis dr, plaga appellat. Uerg. li. vij. In medio dirimit plaga solis iniqui. Itẽ grande linteũ tegimen cãdidum: qõ sindonẽ vocant lecticariã quale est: quo nũc vtunt mulieres Romãę: olim passim in vsu erat. Var. de vi. pa. Chlamydes: plagę: vela: vasa aurea. Idem. Eburneis lectis & plagis sigillatis: & habet primã corre. nisi cũ significat vulnus: quod grece dicitur πλαγή. Oui. de Trist. Non habet in nobis iam noua plaga locũ. Huius diminu. est plagula. i. parua plaga.

¶Plagiarius: qui plagas. i. vulnera infert: & plagiarius: qui hoiem: quẽ scit liberũ esse emit: vendit ve: aut pro seruo tenet. Item qui libertũ emit: vel vendit. Itẽ qui seruo aut seruę persuadet: vt a domino: domina ve fugiat: vel eum: eamve inuito: vel insciente domino cęlat: vinctum habet: emit: vel vendit. Dictus plagiarius: qꝫ lege Fannia plagis damnatus esset. Lex ipsa plagiaria: crimẽ plagiariũ vocatur. Martia. Impones plagiario pudorem. ¶Plagiarium vocat furem liberorum suorum.

¶Plagium etiam significat ipsum crimen. Cc.

¶Plagiator, idem qõ plagiarius. Hieron. ad Florentiũ. Magistrum aũt pueri tui: de quo dignatus es scribere: quẽ plagiatorem eius esse non dubiũ est: sępe Euagrius presbyter me presente corripuit: cui ille respondit. Ego nihil timeo: dicit se a domino suo fuisse dimissum.

¶Plagosus: dicitur grãmaticus ludimagister: qꝫ plagas inferat. Unde domitij marsi versus est: si quos Orbilius ferula scuticaq; cecidit. Et plagiosus est: qui suauitate verborum retrahit a proposita virtute.

¶Plago. as. plagã infero. Aug. lib. xxj. de ciui. dei. Cum iustissime annosas pęnas seruus in compedibus pendat: qui verbo aut ictu celerrime trãseunte: vel lacessiuit vo-

¶Planaratrũ: dicitur aratrũ: (minũ: vel plagauit. in quo cuspis vomeris palę effigiem habet. Cc.

¶Planaria insula est vltra Corsicaz a specie sic dicta: qꝫ equalis freto existat: ideoq; nauigijs fallax. Cc.

¶Planasia insula est in mari Tyrrheno: non longe ab Ilua Autho: Ptolemęus libro. iij. Cc.

¶Planus. a. um. dicit: cuius figura equalis est. Quoniã vero plana nullũ impedimentũ habent: quin vndecũq; videri possint: planũ quandoq; pro aperto: & manifesto ponit. Et sic habet penul. produ. ¶Planus vero pe. corre. sumit pro scurra: non quidẽ simpliciter: sed certi atq; sui generis impostore: deceptore q; a fallendo dictus. Horat. Nec semel irrisꝰ triuijs attollere curat Fracto crure planum. Inter planos maxime celebres fuere Cephisodorus & Pantaleon: qui decessurus vtrunq; filũ deceperit heorsum his prodendo: qua parte domus infodisset au-

¶Plane aduerbiũ: id est certe: (rum qõ nusq; erat. manifeste. Quãdoq; oino. Cic. Treba. Quare si plane a nobis deficis: moleste fero. Augu. lib. ij. Con. Quid erat ille affectus animi? Certe enim plane turpis erat.

¶Planities: equalitas. Sallusti. Nam vti planities erat inter finistros montes: & dexteram rupem asperam octo cohortes in fronte constituit.

¶Planitudo: idem qõ planities. Col. li. v. ¶Perticę cacuminũ modicę planitudinis: quę tamẽ dipondiaris orbiculi crassitudinẽ non excedant optime pangũtur.

¶Planidus: idem quod planus. Colu. li. iij. Curãq; adhibeto: vt a superiore & siccore: & exiliore in planidiorem humidiorem: pinguiorem agrum transferas.

¶Plano. as. planũ facio. Cuius cõposita magis sunt in vsu: videlicet cõplano: qõ est totũ planũ facio. Bell. lib. ij. ¶D. Cato. in lib. quẽ de agricultura ꝓscripsit. Semen cu pressi ferito crebrũ: ita vt linũ seri solet: eo cribro terrã incernito dimidiatũ digitũ: iam id bñ tabula: aut pedibus aut manibꝰ ꝓplanato. Deplano & explano: de qbꝰ alibi.

¶Planula a complanando dicta est: pro instrumẽto fabrili: quo assamenta leuigãtur: & polũtur. Nam dolabra idem videt esse: quod ascia: vt inquit Bona. Qui inquit. Dolare est ascia cędere. Et planulę sunt: quas nos lamas vocamus. Fores enim cum planulis ferreis parietibus cardinibus conũguntur: & super illos deuoluũtur.

¶Planipes: qui pedes planos habet. Unde comędię: sine fabulę genus dicit planipedia: vbi nullo procedebatur cultu: qꝫ actores pedibus planis. i. nudis proscenia introirent. Diome. scribit planipedẽ grece mimum significare: qꝫ actores planis pedibus. i. nudis intrarẽt proscęnũ: non vt tragici actores cum cothurnis: neq; vt comici cum soccis: siue qꝫ olim non in suggestu scenę: sed in plano orchestrę positis instrumẽtis inimicis acutarent.

¶Plancę tabulę planę a planitie ita appellatę. ¶Plinius lib. viij. Nec pontes alimi trãseant per raritatem planca-

¶Planci: qui supra mo- (rũ translucẽtibus flumijs. dum pedibus plani sunt. i. qui pedes imos graciles habent planosq; equaliter: qñ tabellas: quę plancę vocantur. Quo noie dictus est Romanus quidã: cuius extant epistolę luculenter scriptę. Qui teste Eusebio cum Galliam conatam regeret Lugdunũ condidit: quę ciuitas Senecę tẽporibus deflagrauit incendio. Hi etiam ¶Ploti dicuntur. Unde poeta dictus est primo ¶Plotus: propter huiusmodi pedes. Deinde ¶Plautus.

¶Planta cũ de pedibus dr, fcat totã partẽ inferiorẽ digitosq; & vngues. Uergi. in ¶Doreto. Crurib⁹ exilis spatiosa prodiga planta. Si vero de arboribus: ea est quę trãsferendi gratia: vel de arboribus rapta: vel ex seminibus est orta: & de herbis quoq; dicit. Uerg. ¶Hic plantas tenero abscindẽs de corpore matrum Deposuit sulcis.

¶Plantaria ipsę plantę in terra natę: quę cuz radicibus transferũtur de vno loco in alium. Uerg. Syluarũq; alię pressos propaginis arcus Expectant: & viua sua plantaria terra. ¶Plantaria etiã dicunt plantarũ loca. ¶Plin. lib. xvij. Quędã in plantario infita eodẽ die transferunt.

¶Plantarius. a. um. qõ plantari debet: seu qõ est aptũ: vt plantet. Col. li. vj. Ipsę aũt arbusculę hoc modo possunt transferri: anteq; plantarias arbusculas effodias solo: rubrica notato partẽ eius: quę meridiem spectet.

¶Plantaris & b plantare: qõ est plantę pedis. Sta. lib. j. Theb. Sũma pedũ propere plãtaribus alligat alis.

¶Plãtiger: plãtas gerẽs. Tñ plantigerę arbores: quę ex sese pullulando plãtas emittũt. ¶Plini. Siliqua plãtigera

¶Planto. as. notę fcationis: (est in imis partibus. vt homo quidã plantauit vineã. Huius cõposita deplanto: qõ est contrariũ suo simplici. Nam deplantare significat: qõ plantatũ erat euellere. ¶Plin. Sed vtraq; infirmissima: & quę cortice nituntur tantũ vel leui aura ocyssime deplantãtur. Col. li. ij. Ne ant comu bos ad stipitẽ vehementius offendat: aut extremo iugo truncuz delibet: ramumq; deplantet. Explanto: significat sicut deplanto. Idem. Ut sit quę teneri adhuc pampini capulis suis illi-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

gent:ne ventis explantẽtur. Et lib. vj. Anteq̃ explantes arbusculam. Supplanto:subtus planto. de quo alibi.

¶Plãtago herba:cuius duo sunt gña.ſ. maio: ⁊ mino:.

¶Planetę ab erro:e dictę sunt ἀπὸ τῆ πλάνης, id est ab erro:e. πλανήτης, id est erraticus ⁊ vag⁹: vel a verbo greco πλανάομαι erro. Latini ab incessu vocant errantia ⁊ erraticas stellas. ¶Higidius errones appellat. ¶Nam vt ait Serui. interdũ in austruz: interdum in septentrionẽ: plerunq; contra mundũ: nõnunq̃ cum mũdo ferũtur. Unde Uergilius de ¶Mercurio. Quos ignes cęli Cyllenius erret in o:bes. Sunt aũt septez planetę. Saturnus: Iuppiter: ¶Mars: Sol: Uenus: ¶Mercuri⁹: Luna. Sed quinq; contra mundũ ferunt: ⁊ cum mũdo quandoq; retrogradi sunt. Sol vero ⁊ Luna semper contra mũdum.

¶Plango.is.xi.ctum. fleo: vnde planctus ⁊ plango:. Alit quãdo plangere: est percutere. Lucil. ¶Plangũt littora fluctus. Ouidi. ¶Plangebãt co:pore terrã. ¶Hinc planctus ⁊ plango: p:o percussione. Luca. Exigit ad ſenos famulaz brachia planctus. Silli. Liuentia planctu ¶Brachia. Catul. ¶Procedunt leuiterq; sonant plango:e cachinni.

¶Plasis grece: latine formatio dicitur: hinc plastes plas/

¶Plastes ficto:, qui figulinã artem (ma ⁊ plasmo. exercet: qui ⁊ figulus dicitur. ¶Hieron. ¶Mollis cęra ⁊ ad formandum facilis: etiam si artificis ⁊ plastę cessent manus: tamẽ virtute totum est quicquid esse potest.

¶Plastice ficto:ia: vel figlaria: ars figlina: qua finguntur imagines ex argylla. ἀπὸ τῆ πλάττειν, quod est fingere: vnde ⁊ proplastice dicit ars faciendi typos. i. formas quibus formãdis figlinis operibus vtunt. Dicitur etiã pro/plastice pro ipsa forma: quã ad formanda alia opera adhibent. ¶Plinius. Arcesilai proplasticen pluris venire solitam constat ab artificibus ipsis: q̃ aliorum opera.

¶Plasma.atis. ⁊ plasmatuz figmentũ: quod ⁊ figlinum opus dicit: quod formatũ est. Item plasma emplastrũ a πλάττω fingo: cõpono q̃. Persi. Liquido cum plasmate guttur ¶Mobile colluerit. Antiqui enim nõnulli emplastrum ex pluribus liquoribus rebus cõmixtis vocẽ adiuuantibus faciebant. Cato. De plasmatis bibendis.

¶Plasmo. as. figmentum aliquod efficio.

¶Platos grece: latine dicitur latitudo. Unde ¶Plato: platea: platanus: ⁊ multa alia.

¶Platyophthalmus: quasi dilatãs oculos. πλατύς enim latus ὀφθαλμός oculus. Quo nomine dictus est lapis spumę candidę intentisq; quod stimi appellant: alij stibani: alij alabastrum: alij turbasin. ¶Nam dilatat oculos: ⁊ eorum fluxiones: exulcerationesq; inhibet.

¶Platyphyllon lactucę genus. Cc.

¶Platycerotes belluę lata cornua habentes. Cc.

¶Platea via latior, fereq; militaris prętoria cõsularisq; &c. Quandoq; etiã capit p:o area: in quã cõuenire populus solet: cuius pe. cor. apud Catul. Lampridius in helio gabalo. ¶Platea as in palatio strauit Lacedemonijs ⁊ Porphyreticis saxis. Est ⁊ nomen auis: quę ad ea volat: quę in mari mergunt: ⁊ capita eorũ morsu corripit: donec capturã exto:queat. Dicta platea a latitudine co:poris.

¶Platęa cum diphthon. vbs Bęotię. ¶Plinius. ¶Platęę numero plurali. hinc ¶Platęenses populi dicti.

¶Platanus pe. cor. arbor late spargentibus se ramis a πλάτος latum. ¶Petronius arbiter. Nobilis æstiuas platanus diffuderat vmbras. Est autẽ tam mas. q̃ semi. generis: ⁊ tam quartę: q̃ secũdę decli. Uergi. in Cul. ¶Nam primũ prona surgebant valle patentes Aerię platani. Idẽ in Geor. g. Et steriles platani malos gessere valentes ¶Hinc platanetũ ⁊ platanon: p:o loco platanis consito.

¶Platanodes Achaię promontorium. Cc.

¶Plato phũs: ab humero:ũ latitudine dict⁹. ¶Hic antea ex aui paterni noie Aristocles vocabat. Fuit egregio corporis habitu: ⁊ in palęstra se exercuit apud Aristonẽ palęstriten: a quo primũ cognomiatus est ¶Plato. ¶Natus est Athenis eo die: quo apud Delon Apollo, studuit pictu/

rę ⁊ tragędias: poemataq; edidit. Adeo aũt in omni disciplinarũ genere: ⁊ pręsertim in phia excelluit: vt diuinus ¶Plato ⁊ phõrum ¶Homerus vocatus sit. Cic. lib. Tus. q. Platonicę maiestatis maxim⁹ est buccinator: adeo vtiq; deũ appellet: quẽ Labeo inter semideos cõmemo:andũ putauit. Cui defuncto ¶Magi vti deo immolauerũt.

¶Platicerotes belluę lata cornua habentes.

¶Plauti a planis pedibus: qui ⁊ ploti noiantur: soleas quoq; dimidiatas: quibus vtebãtur in venãdo: quo planius pedem ponerent semiplotia appellabant.

¶Plaudo.is.si.sum. Est autẽ plaudere quoties alicui pre bene gesta cõgratulamur: lętitiãq; ostendimus. Ambi. ij. de Uirgin. Quę pompa illa: quanta angelo:ũ lętitia: plaudentiũ q̃ habitare mereat in cęlo: quę cęlestem vitam vixit in sęculo? Seneca. Tuã rem ad ȳciam: ⁊ fauere ac plaudere te iuuabit. Fit etiã quandoq; in deriſum: vt est apud Ezechielem: p:o eo q̃ plausisti manu: ⁊ percussisti pede ⁊ gauisa es: ex toto affectu super terraz Israel. Huius cõposita sunt: applaudo: quod est alicui plaudo. ¶Hieron. Quãq̃ labia torqueatis: trahatis capillus: applaudatis pede: fidem ecclesię apertissime confitebor. Supplaudo: de quo alibi. Est ⁊ plaudeo. des. ¶Hieron. in Eccles. Caput suũ mouebit: ⁊ plaudebit manu.

¶Plausus. us. Cicero in Lato. Quibus cum a cuncto consessu plausus esset multiplex datus.

¶Plausibile: fauorabile & iucundũ: populare: qđ plausu populi excipi põt. Cice. Quoniã plausibilia hęc nõ sunt vt in sinu gaudeant: gloriose loqui desinãt. Sic o:o plausibilis dicta est: quę placet ⁊ plausum populi meret.

¶Plaustrum currus: q̃ ex omni parte sit palam: quod in eo vehitur: vt inquit Varro.

¶Plautus. Uide ¶Ploti.

¶Plecto.is.xi.ctũ. scõm ¶Pass. vel xui. scõm aliquos ruz; significat punio: ferio. ἀπὸ τῆ πλήττω ferio. ¶Hiero. in li. Judi. Si septẽ crines capitis mei licio plexueris: ⁊ clauũ hunc circũligatũ terrę fixeris: infirm⁹ ero. Aug. li. de ciui. dei. ¶Nam si omne nũc peccatũ manifesta plecteret pęna: nihil vltimo iudicio reseruare putaret. ¶Huius passiuũ est plecto:. Terẽ. in ¶Phor. Tu iam lites audies: ego plectar pędens. i. feriar: vt inquit Boõ. ¶Hinc plectrũ ⁊ plagę.

¶Plecto: deponẽs non est in vsu: sed habet composita amplecto:, cõplecto:, circũplecto:, implecto:, vnde implexus: quod est implicatus. Gręgo:i. Sed cum ex lectione alia redemptoris nostri sentẽtia ad mentẽ reducitur: ex huius nobis lectiõis verbis quęstio valde implexa generatur. ¶Perplecto:, perfecte ligo. ¶Hiero. ad Paul. Tenent se mutuo: sibiq; perplexi sunt: ⁊ quasi rota in rotã volutur. Terẽ. in Eunu. ¶Pergin sceleſta mecũ perplexe loqui. Dona. Ideo perplexe: quia statuerat vitiũ celare virginis. ¶Hinc perplexo:, quod est valde ligo: seu in dubio pono. ¶Plaut. in Aul. At scio: quo vos soleatis pactõ perplexarier. ¶Pactum: nõ pactum est: non pactũ: pactũ est: quod vobis lubet. Idem in Asina. ¶Neq; vllum verbum faciat perplexibile: id est ambiguũ multum.

¶Plectilis penul. cor. re. quę plexa est. ¶Plaut. in Bacch. P:o gabea scaphium: p:o insigni sit corolla plectilis.

¶Plectrum instrumentũ citharędi: quo fides plectitur id est percutiũtur: a πλήττω percutio. ¶Martia. Feruidaq; ne trito tibi pollice pustula surgat: Exorient docilę garrula plectra lyrã. A nostris dicit quãdoq; pecten. Uergi. Jam pectine pulsat eburno. ¶Plectrũ etiam quãdoq; calcar eneum: qđ olim gallis gallinaceis addebat: dum in/

¶Plebs.bis. vel plebes.bei. idem (ter se pugnarũt. quod vulgus. Hoc est vilio: pars populi. Gell. ¶Plebs in qua gentes ciuiũ patricię non insunt. ¶Plin. Tanta plebei consternatione: vt primo pulsus ex ea regione: mox ⁊ interemptus sit. ¶Huius diminutiuũ est plebecula.

¶Plebescitũ: plebis statutum. Sciscere enim statuere est. Scita vero plebis appellant ea: quę plebs suo suffragio sine patribus iussit plebeio magistratus rogante: vtpote

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Tribuno. ¶In populo enim omnis pars ciuitatis ⁊ omnes ordines cõtinent: in plebe neq; equites sunt neq; patricij.

¶Plebeius a.um. qđ est plebis: vt plebei ędiles.

¶Plebeię pudicitię sacellũ Romę vt sacra cętera colebatur. Lc.

¶Plegma atis. rete crines intorti: ỹ est tricę ⁊ oẽ textũ.

¶Plẽmyriũ fluuius Sicilię qui per agrũ Syracusanũ labitur. a πλημμύρω: quod est exundo.

¶Plen⁹ a.um. qđ est vacuo cõtrariũ: hoc est in q̃ nihil est vacui: sed integr atq; pfectũ est. ¶Vnde plenitudo pfectio.

¶Pleniunium. Vide in dictione luna.

¶Pleon siue pleion grece significat plus. Lc.

¶Pleonasmos latine cumulatio siue adiectio. Figura q̃ti es superflua addunt: vt Sic ẽ ore locuta. πλεῖος enim plen⁹ est.

¶Pleo es. q̃uis non sit in vsu: habet tñ cõposita Lõpleo: expleo: impleo: a quo adimpleo: oppleo: repleo ⁊ suppleo Lactã. lib. vij. Et replebunt montes cadaueribꝰ ossibusq;.

¶Pleiades stellę quę tauꝝ perficiũt pter caput: quod ortu suo primę nauigatiõis tps ostẽdit. πλειάδες latine vergilię dicunt: a verni tẽporis significatiõe quo oriũt. ¶Nam vere exoriunt: ⁊ circa equinoctiũ earũ ortus matutin⁹ est. Hygin⁹. Inter huius tauri frontionẽ ⁊ caudã arietis stellę sunt: quas nostri Vergilias: greci pleiades dixerũt. Fuerũt Athlantis filię septem ex ¶Pleione nympha: cum quibus Iuppiter cõcubuit. Vnde ⁊ pleiades dictę: ⁊ ex hoc relatę sunt in numerꝝ syderũ: vulgo pleiacenaria dicunt. Vel a pluralitate πλείονες. ¶Pleones enim greca lingua plures dicunt. ¶Plures autẽ simul apparere certũ est. ¶Sherecydes tradit septem sorores fuisse Lycurgi filias ex Naxo insula. Et qa Libęr educauerũt: a Ioue inter sydera fuisse relatas. ¶Harum nomina putant Electra: Alcinoe: Celeno: ¶Merope: Asterope: Taygete: ¶Maia. quarꝝ septima vix cerni potest. Ouidi. lib. iij. fast. ¶Pleiades incipiũt humeros releuare paternos. Quę septẽ dici: sex tamẽ eẽ solẽt. Seu q̃ in ample/xus sex hic venere deorũ. ¶Nã Steropẽ ¶Martis cõcubuisse ferunt: ¶Neptuno Alcinoen: ⁊ te formosa Celeno. ¶Maian ⁊ Electrã Taygetęq; Ioui: Septima mortali ¶Merope tibi Sisyphe nupsit. ¶Penitet ⁊ facti sola pudore latet. Siue q̃ Electre Troię spectare ruinas ¶Nõ tulit: ante oculos oppositq; manũ. Fit autẽ quãdoq; hęc dictio tetrasyllaba. ¶Meroperti. ¶Non hęc pleiades faciunt: nec aquosus Orion. Aliquãdo abiicitur e: ⁊ dicimus pliades. Sta. lib. j. sylvarum. ¶Nec par ęgeas hyades pliadumq; nitorem Syrius ⁊ olenij dignum petysse sub astris.

¶Pleriq; a plus deducit qđ auctores aliq̃ vsurpant pro eo qđ est plures ⁊ maxima ex parte: ⁊ pleriq; qđ significat fere semp. ¶Pleriq; oẽs vna pars orationis. i. pleriq;. Terẽ. Quod pleriq; omnes faciũt adolescentuli. Lc.

¶Plethron gđã p iugero accipiũt. Alij duo plethra singulis cõtineri iugeribꝰ existimãt: vt ¶Nero mathematic⁹ in plethro pedes cẽtũ: in iugero ducẽtos cõtineri scribens.

¶Pleuritis idis. dolor latex: grece πλευρὰ τῆς πλευρᾶς latus dicit. ¶Vnde pleureticus: qui hunc morbũ patitur. Sũt etiam qui hunc morbũ pleuresin vocent. ¶Macer. Costam quam pleuresin Attica lingua.

¶Plexa ligata: a quo pplexa. i. intricata atq; abstrusa. L.

¶Plexaura nympha sic dicta: q̃ plene fruat. πλήρης impleo ⁊ ἀύρω fruor: quo nole vocata est vna Atlãtidũ. L.

¶Pliades. vide pleiades.

¶Plico as. aui. atũ. ⁊ plicui plicitũ: a quo quattuor cõposita: Applico: complico: explico ⁊ implico: similiter duplex preteritũ ⁊ duplex supinũ habẽt. Reliqua solũ in aui. atũ. terminãt: vt duplico: triplico: quadruplico: multiplico: replico: supplico. Significat autẽ plicare: nectere ⁊ veluti rugas facere. Tractũ a greco. Complico: simul plico: cumulo. ¶Nero. in prolo. Iob. Si fiscellã iunco texerẽ: aut palmarum folia complicarẽ: vt in sudore vultus mei comederẽ panem meũ. Lactan. lib. v. Quid leno nisi vt bonus exuatꝰ quid fur nisi vt plura complicet? Implico: innecto: involuo. Sal. lib. iij. histo. Implicitę rates mysteria phibebãt. Lactan. lib. ij. Nam cum bello ciuili butiano implicit⁹ graui morbo abstinere plio statuisset. Aliquãdo implicare ornare. ¶Plau. Implicat ad speculũ caput. Circũplico. Fest. Surculo compari quem habebat capite ad fumẽ: proinde vt debere fieri sciebat: circumplicabat. Replico: dissoluo. ¶Plau. Replica tricã atq; extende. Et replicare rursus explicare: dicere. ¶Nero. ad Lucilũ bethicũ. ¶Hęc ⁊ ipse intelligis quo animo replicem. ¶Sli. Quã sępius ille replicasset tandem persuasit. Duplico: a quo conduplico: multiplico ⁊ supplico: de quibus alibi.

¶Plicatile: quod plicatur: vt nauis plicatilis: cum facta est ex corijs. Et plicabilis crista vpupę.

¶Plionem nymphã ferũt: ex qua ⁊ Atlãte atlantides genitę dicuntur: vnde ⁊ nomen sumpserũt pliades dictę. Lc.

¶Plissima veteres pro plurima vsurparunt. Lc.

¶Plodo is. si. sum. significat quatiẽdo siue colligẽdo: ⁊ manibus pedibusve sonũ aliquẽ facio. Cui⁹ cõposita sũt Applodo: qđ ẽ iuxta: seu ad aliqd plodo. Quintil. Cõplodere manus scęnicũ est: pedes applodere interim licet. Festus. Sũt q̃ appludã sorbitiõis liquidissimũ genꝰ putẽt: q̃ flatu deiiciat ⁊ quasi applodat. Applodere p translationẽ est fauere ac testari honorem illo motu. Cõplodo: explodo: diplodo ⁊ supplodo: de quibus in explodo.

¶Ploro as. Vide in dictione fleo. Eius cõposita sunt cõploro: simul ploro. Liui. lib. j. Tum demũ palã facto: ⁊ cõploratione in regia orta. Ser. ¶Presidio firmo munitus primus iniussu populi volũtate patrũ regnauit. Deploro: explodo ⁊ implodo: de quibus locis suis.

¶Plostrum idem quod plaustrũ. ¶Nam au in o sępe quertitur. ¶Huius diminutiuũ est plostellũ. Aug. lib. ciui. dei. ¶Nã hoc turbę membrum per Liberi dies festos cum honore magno plostellis impositũ prius rure in compitis: ⁊ vsq; in vrbem postea vectabatur.

¶Ploti qui plantis sunt pedibꝰ exiguã: ⁊ fere nullã in medio cõcauitatem habentes.

¶Plotę ĩsulę antea dicebãt: q̃ nũc strophades dicũt. Lc.

¶Plotiã arũdinẽ vocãt subtiliorẽ: q̃ nexibꝰ apta sit. Lc.

¶Plotꝰ postea ¶Plautꝰ dictꝰ ẽ poeta comicꝰ vmber Sarsinas.

¶Ploxinũ dicit casaubi plurima reponũt. Lc. (nas. Lc.

¶Pluma mollior: ⁊ exigua penna. ¶Vnde plumeus a.um. vt lectus plumeus. Implumis ⁊ hoc implume: quod est sine pluma: vt Auis implumis. Sunt qui dicant plumam quorundã lingua significare acũ. Vnde plumarius a.um. vt opus plumariũ. Item plumeus ⁊ pluniger. Lc.

¶Plumula dimi. parua pluma. Col. lib. ix. ¶Plumulę subcauda clunibꝰ detrahẽdę ne stercore coinquinatę durescant

¶Plumarius a.um. quod ex plu (⁊ naturalia pcludãt. ma est. Et plumariũ dicit opus acu factũ: quod greci a liciorũ multiplici varietate polymitariũ appellãt. ¶Nero. in Exo. Becẽ cortinas de bysso retorta variatas ope pluma

¶Plumarius qui acu depingit. Vnde ibidẽ (rio facies. legit q̃ Achisamech fuerit optimus lignorꝝ artifex ⁊ polymitarius atq; plumariꝰ. Cato de libe. educã. Etenim nulla q̃ nõ didicit pingere põt bene iudicare: q̃ sit bene pictũ plumario: aut textore in puluinaribus plagis.

¶Plumatile pe. cor. qđ ex plumis factũ ẽ. ¶Plau. Comatile aut plumatile plumis ĩplere. Nonꝰ clauatũ interpraet: aut

¶Plumo as. plumã facio. Vñ plumatũ (ex pluma factũ. esse pennatũ dicimꝰ. Gel. lib. j. Auicula est parua: nomẽ est cassita: habitat nidulaturq; in segetibus: id ferme tẽporis: vt appetat messis pullis iamiam plumãtibus. Et plumare est acu pingere. Flauius Vopiscꝰ. Laneas tunicas purpura micantes: ⁊ plumanti difficultate pernobiles.

¶Plumesco is. a plumeo es. fieri conueuit: pennatus fio. Aug. lib. xiij. confes. Aut quid tum aberat paruulis tuis lõge tardiꝰ ingenium: cum a te longe non recederẽt: vt in nido ecclesię tuę tuti plumescerent.

¶Plumbũ duplex est: albũ. s. ⁊ nigrum: album stannũ dicitur. ¶Nigri plumbi duplex origo est. Aut enim sua sponte nascitur vena: nec quicq̃ aliud ex se parit: aut nascitur

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cum argẽto:mixtisq; venis cõflat. ¶Prim⁹ liquor qui in fo/
nacibus fluit:albũ plumbũ ꝛ stãnũ vocat. Secũdus argẽ/
tum quod remansit:galena dicit:ꝛ latine plumbago.

¶Plumbeus a.um.quod ex plumbo est:vt imago plum/
bea. Alliqñ dicitur nigrũ. Vnde ¶Plau. ¶Plumbeũ hominẽ
appellat liuidũ. ¶Per translationẽ quoq; plumbeũ ingeniũ
obtusum dicitur:ꝛ quod penetrare cogitando non põt.

¶Plũbago cõmunis vena plũbi ꝛ argẽti:græce molibde
na. ¶Pli. Freqns ꝛ his plũbago:ß est vt in sole plũbei vide

¶Plumbarius a.um.quod ad plumbũ pertinet (antur.
vt plumbaria officina. ¶Plini. ¶Simmythium quoq; : hoc
est cerusam plumbarię dant officinę.

¶Plumbarius rij.qui ex plumbo facit opera.

¶Plumbo as.ferrumino. ¶Pli. Neq; argentũ ex stãno plũ
bat:qñ pr⁹ liquescit argẽtũ. Hic replũbo: qđ est resoluo.
Jureconsultus.ff.de auro ꝛ argen.lega. Emblemata vasis
ꝛ lapidibus inclusa replumbari posse significat.

¶Plumbatura modo ferruminationem significat:modo
quamcũq; coniunctura plumbo factam.

¶Plumbatę dicunt pilę plũbeę : quos veteres peregrino
vocabulo ¶Manobarbulos vocabant. A q ꝛ milites q his
vtebantur manobarbuli appellati sunt.

¶Plus pluris generis neu. In obligs ꝙo ꝛ numero plu/
rali triũ generũ est. Et fm ¶Prisci. cõparatiuũ est significati
one tñ:non voce:ab eo quod est multũ. At Gell.lib.v.nõ
comparatiuũ:sed absolutũ dicit. Vnde Ambro. formauit
cõparatiuũ:cum dixit. Cuius parentes dũ requisisset:cępit
offerre plurima ꝛ plurioꝛa ꝓmittere:vbi etiã cõparatiuus
supposuit superlatiuo:quod fieri consueuit. Ouid.li.ix.met.
Sed quę cũ tibi sit iuctissima:uctio: esse expetit. Dicim⁹
autẽ plus hac re:ꝛ plus hanc rem. Terẽ.in Eu. Non plus
triduũ. Victru.lib.vij. Asseres directi disponant inter:nec
plus spatiũ habẽtes pedes binos. In plurali plura ꝛ plu/
ria. Dona. Antiqui hoc cõplure ꝛ hęc cõpluria: qđ nostri
cõplura dicũt. Cice.in pthagoꝛa. Cõfirmãda genera com
pluria. Credo quia veteres hic ꝛ hęc plures ꝛ hoc plure:
non hoc plus dicebãt. Gel. ꝙo refert Capitonem docuisse
pluria latinũ esse:plura ꝙo barbarũ. Nunc autem de vsu ꝛ
pluria ꝛ plura dicimus. Vnde ꝛ cõpluria ꝛ cõplura. Te/
ren.in ¶Phor. Multa aduenienti:vt fit noua hic cõpluria.
Sed differunt ab inuicem plura ꝛ cõplura: q plura pos/
sunt esse duo:complura duo esse non possunt. Illud cõpa
ratiuũ:hoc minime:ideoq; non regit casus. Complurim⁹
non reperitur:sed tm plurimus. Est etiã plus aduerbium.
Et plus satis dicim⁹ pro eo quod est maxime:ꝛ plusq; sa/
tis. Teren.in Eu. Accede ad ignem hũc:iam calescet plus
satis. Cõponitur quãdoq; plus:ꝛ dicimus perplus. Ab eo
fiũt derivatiua. ¶Pluralis ꝛ hoc plurale:ꝛ pluratiu⁹ a.um.
vt pluralis vel pluratiuus numerus.

¶Plurifariã aduerbiũ significat pluribus modis:siue plu
ribus locis. Suet.de Tibe. Cubicula plurifariã disposita
tabellis ac sigillis lasciuissimaq; picturaq; adornauit.

¶Plusculus a.um.diminutiuũ a plus:q̃uis plus a masculino vel fęminino nõ veniat. Et significat parũ plus: vt ali
quãto plus:vt pocho piu. Terẽ.in ¶Phor. Tũ pluscula su/
pellectile opus est. Idẽ in hęcy. ¶Primũ dies cõplusculos.

¶Plurimus superlatiuũ a multis:quod etiã quãdoq; p
longo ponitur. Terg. Jamq; ascendebant collem qui plu/
rimus vrbi Imminet. Vnde apud eundẽ : nux plurima.i.
longa:qua significatur amygdalum.

¶Pluteus machina ad expugnandos muros ad similitu
dinem cassidis. Cõtexit e vimine:ꝛ coꝛijs protegit:terniscq;
rotulis quarũ vna in medio:duę in capitibus apponũtur
in quamcũq; partem volueris:admouentur. Hos obsidẽ
tes muris admouẽt:applicantq;:ꝛ eoꝛ munitione sagittis
seu alijs missilibus defensoꝛes de ꝓpugnaculis exturbant:
vt scalis ascendẽdi pstetur occasio:vt inquit Cęsar. Cęsar.
Semperq; hostibus spes victoꝛię redintegrek:eo magis q
deustos pluteos turriũ videbant:nec facile adire apertos
ad auxiliandũ animaduertebãt:postea ꝙo etiã tabulę qui
bus aliquid ꝑsepirek eodẽ noie dictę sunt. Liui. Craticus
pluteisq; ꝛ linteis contectus. Suet.in Cal. accipere videt
pluteũ ꝓ fulcro torꝛi discubitoꝛij: cum inquit Quosdã sum
mis honoꝛib⁹ sinctos cęnari modo ad pluteũ:modo ad
pedes stare succinctos linteo passus est. ¶Dar. Haz pluteo
vindice tutus erat. Liboꝛ quoq; ꝛ tabularũ signoꝛiq; re/
positoꝛia plutei appellant. Iuue. Et iubet arcęry pos plu
teũ seruare Cleãthas. Hic plutealis ꝛ hoc pluteale. Cice
Licerone figilla plutealia imagũculę pluteis. i. tabulis in/
clusę. Tabula insuper qua vtuntur ij qui literis dant ope
ram ꝛ scribũt:pluteus literalis dicitur. ¶Perfi. Nec pluteũ
cędit:nec demorsos sapit vngues. ¶Pluteũ etiã dicebãt spa
tium id quod inferioꝛes columnas a superioꝛibus per lõ/
gitudinem in fronte disperscebat.

¶Pluto Saturni filiꝰ ex Ope cõinge ꝛ frater Jouis atq;
Neptuni. Qui cũ ad regni diuisionẽ venissent: ¶Plutoni q
natu minoꝛ erat ꝛ Agesilaus vocabat:pars occidẽtis ob/
tigit secus inferũ mare. Joui plaga oꝛientalis: Neptuno in
sulę. Hinc datus est locus fabulę:vt Joui imperũ cęli: Ne
ptuno maris: ¶Plutoni inferoꝛ obtigerit. ¶Pluto autẽ Su
manus:disoꝛcus:vragus ab vrgẽdo:Tedius Juppiter di
ctus fuit. Idẽ quietalis est appellat⁹: quasi moꝛs quies sit

¶Pluo is.plui pluũ:quãdoq; suppositũ ha (erumnarũ.
bet:sed non appositũ. ¶Hieronym⁹.in Geũ. Non enim plue/
rat dominus super terrã. Et iterũ. Ego pluã super terrã.
Aliquando id quod pluit ponit in noiatiuo. Tibul. Mol
tus ꝛ in terris deplueretq; lapis. Vale. mari. In piceno la
pides pluisse ait. Aug.li.iij.ci.dei. Sz cũ pluit terra:cũ pluit
creta: cũ pluũt lapides:non vt grãdo appellari solet ß no
mine:sed oꝛno vel terrę:vel cretę:vel lapidũ pluuia. Quã
doq; ablatiuũ appositũ habet. Liui.lib.vj. de bello mace.
Tarracinę ꝛ Amiterni nuntiatũ est aliquoties lapidibus
pluisse:qñq; accusatiuũ: vt Deus pluit aquã: pluit mãna.
Quãdoq; id sup quod pluit in noiatiuo ponitur. Hieroñ.
in Eze. Tu es terra immũda ꝛ non cõpluta in die furoꝛis.
Quintili.lib.vj. Cũ cęnaculũ eius perpluweret. Humus com
posita sunt appluo. ¶Nisi appluat:exanimat. Cõpluo. Var.
Deoꝛsum quo impluebat dictũ impluuiũ. Sursum qua
cõpluebat cõpluuiũ. De pluo:deoꝛsum pluo. Impluo in/
tus siue sup:a pluo. Col.li.ij. Tremellius quidẽ asseuera
ꝓiusq; impluerat ab aedibus aut fornicis fata edi:vbi ęti
atis serenitatibus ager aret. ¶Perpluo:per mediũ pluo: qđ
vernaculo sermone dicim⁹ strapiouere. ¶Plau. in Tri. Be
nefacta benefactis alijs pertegito:ne perpluant. Quintili.
Cum cęnaculum eius perpluweret.

¶Pluuia ę.est iugis ꝛ lenta aqua dum pluit.

¶Pluuꝰ a.ũ.vt aq̃ pluuia:q̃ pluta est. ¶Pli. Terisq; in mor
tarijs:admixta aq̃ pluuia. ¶Hoꝛa.li.j.car. vẽtos pluuios vo/
cat:ß est pluuiã inducẽtes. Col. Ter pluuũ noiat in q̃ fe/

¶Pluuialis siue pluuiatilis adiectiua eiuſ (pe fit pluuia.
dẽ significatiõis cũ pluuꝰ. Fest. Cõpluuiũ quo de diuersis
tectis aqua pluuialis cõfluit in eũdẽ locũ. Col. li.x. Insolli
lacus signo cõstruunt q receptã pluuialẽ aquã contineant
Et dies pluuiales ab eodẽ dicti sunt:in quibus pluit.

¶Pluuiosus a.ũ.vt annꝰ pluuiosus:in q̃ fuerũt frequẽtes

¶Plinꝰ Veronẽsis naturalꝭ histoꝛię scriptoꝛ: sic (pluuię
dictus a verbo græco (vt nõnulli putãt) πλύνω. i. Iauo. Ca.

P ante H et O

¶Pneuma atis.spiritus:flatꝰ: pneumaticꝰ spiritualis. Un
de pneumatica oꝛgana dicuntur spiritalia. ¶Pli.lib.xix. E
puteo pertices pneumaticisq; oꝛganis tollendo. Dicitur ꝛ
in musica ratio pneumatica.

¶Pneumon latine pulmo:quod a πνέω spiro descendit.
Vnde pneumonia quod ꝛ peripneumonia inflãmatio pul
monis cum ex alijs causis:tum ex distillatione vehementi
vel synanchia vel suspirio vel pleuritide proueniẽs:vt san
guis inde copiosus excreari soleat. Hinc pneumonici gla
boꝛant ex pulmone:q latine dici possunt pulmonarij:ficut
a Col.ouis pulmonaria dicta est:cuius pulmo afficit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶Poculū p:opːie vas quo bibiť:a potione dictū.Aug.li. xix.cīm.dei.¶Non eīm calix ꝛ potio quā cōtinet calix simul dicitur poculū:sed calix solus.Sic tamē ꝙ potioni conti/nendę fit accōmodatus.Sumiť tñ qñq; p:o eo quod bibi mus.Cergi.¶Pocula si qñ sępe infecere noueręę.

¶Pocillū diminutiuū paruū poculū.¶Pli.lib.iij.L. papy rius imperato: aduersus Samnites dimicaturus votum fecit:si vicisset:Ioui pocillam vini.¶Plau.in Asi.Tecū vna postea:tecum ęque pocilla potitet.

¶Pocillato:es pincernę qui ministrant pocula mensę in gerętes.Vnde Ganymedes:qui a dijs raptꝰ fertur : vt Jo ui pocula ministraret:pocillator appellatus est.

¶Podagra pennl.co:.pedū dolo:.πούς ꝛ ἄγρα.atrocitas. ¶Dar.Litigat ꝛ podagra Diodorus flacce labo:at.Ouid. li.ij.de pon.Soluere nodosam nescit medicina podagrā.

¶Podagra mo:bus peregrinus est.¶Nam si Italię fuisset antiquitus:latinū nomen inuenisset:non enim Roma cū sudādo ꝛ labo:ādo viuebat:hoc malū cognouit.Est autē podagra rubens:hoc est calida.Est frigida:est multiplex: de qua apud medicos.¶Podagra etiam dicitur pedica :la queꝰ ꝙ capiūť aialia.¶Podager:podagricꝰ ꝛ podagrosus ꝙ podagra labo:at.Enni.¶Nūq; poeto:nisi podager.¶Plau.in mer.Sed tandem si podagrosis pedibus esset Euthicus.

¶Podalyrius ꝓpriū nomē Aesculapij filij ꝛ fratris ¶Da chaonis medicinę artis ꝑclari:qui cū grecis ad Troiā ob medicinā ꝓfectus est.A pedū magnitudine sic appellatꝰ. ¶Medicinā aūt diuinā ꝓfecto videri oportet:si illud quod in p:ologo p:ognosticoꝝ scribit:his verbis grece ¶Hippo/crates fuerit adnumerū quacūq; via posset futuri habere ra tionē.ἅμα δὲ καὶ ἐστί θεῖον ἐνέσει ἐν τῇσι νοσήμασι καὶ τοῦ τοιούτου τὴν πρόνοιαν ἐκμαθάνειν οὕτω γὰρ θαυμάζοι τόδε δι καίως καὶ ἰητρὸς ἀγαθὸς ἂν εἴη.i.simul nō:ꝛ si qd diuinū est in mo:bis:huius prudentiam edisce:re:sic eīm admirationi haberet tunc iste ꝛ medicus bonus esset.

¶Poderis pe.co:.talaris tunica duplici syndone: vt inqt ¶Hiero.Quā Josephus byssinā vocat.¶Hęc adhęret co:po ri:ꝛ ita arcta est:ꝛ strictis manicis : vt nulla oino in veste fit ruga:ꝛ vsq; ad crura descēdit.Solēt hic milites lineas ꝗs camisias vocāt:sic aptas mēbris:ꝛ astrictas co:poriꝰ; vt expediti sint:vel ad cursum vel ad p:elia:dirigendo ia/cula:tenendo clypeū:ensem vibrando :ꝛ quocūq; necessi/tas traxerit. Ergo ꝛ sacerdotes parati in ministerium dei vtuntur hac tunica vti habētes pulchritudinē vestimētoꝝ nu dorū celeritate discurrāt.Dicta poderis a ποδῶμι.pedibꝰ

¶Poder:posterio: pars co:poris pudēda:ꝙ ex ea pedes fluere videntur.Iuue. Et podice leui Cedūtur tumidę me dico ridente mariscę.

¶Podia funis in nani:quo tenditur velum.

¶Podium:locus ad spectandū habilis:a pede nomē ha bens:sine quia pedis modo p:otectura illa quę podiū fa/cit:,pcedat:sine ꝙ ad pedes ędificioꝝ strui consueuisset:si/ue ꝙ in eo pedibus hęreamus.¶Nunc vulgo dicitur ¶Me/niana.Solet eīm fieri extra domus parietē locus p:rectꝰ instar pulpiti mutilis e marmo:e suppositis.Iuue.Omni/bus ad podiū spectantibus.Sue.de Nero.Cęterum occu bans primū parris foraminibus:deinde toto podio ada/perto spectare consueuerat.Sed ꝛ asseres to:natos in cō/clauibus ꝛ alijs locis supercilij modo parietiꝰ suffigi so/litos : in qbus candelabra ꝛ poma ꝛ codicilli sustinent:po dia maternus germ. appellat.¶Hui⁹ dimi.est podiolū.

¶Pęcile fuit po:ticus Athenis nominata ex varietate pi cturę.Greci enim ποικίλον varij dicunt ποικιλίαμ varie/tatem.Vnde ꝛ lapis simues vocatus est ¶Pyrrhopęcilos a varietate rubētij maculaꝝ.In hac autē po:ticu Zenon philosophus discipulos docebat.Vnde ꝛ Stoica secta no/men accepit:ꝛ philosophi Stoici nuncupati : qui antea ze/noni ab ipso doctore appellabanᵗ.στοά eīm grece po:ticus vocatur.¶Pli.lib.xxv.¶Hic ꝛ Athenis pinxit po:ticum quę pęcile vocatur grauito.

¶Pęnus carthaginensis:a phęnix:sed aspiratio detrahit ꝛ o in u mutatur in derivatiuo:punicus a.um. nō pęnicꝰ. Vide infra in dictione punicus.

¶Pęnulus diminutiuū est a pęnꝰ.Vnde plautina fabula

¶Pęnica pauimenta dicta sunt ¶Numi (nomen sumpsit. dico marmore strata.Lc.

¶Peninsula dicit ꝙ quasi insula est : ꝛ vr dicq; fere aquis clausa:breui tantū angustia quę Isthmos dicitur : continē ti adnectitur:qualis est ¶Peloponnesus:quam nunc ¶Mo/ream appellant.Lc.

¶Pęna supplicium a pendendo: vt Varro inquit:quo gs ob delictū afficitur.Alij a greco quod est ποινή.

¶Pęnio veteres p:o punio dixerunt.Lc.

¶Pęnarū ꝫo octo genera Cicero cōmemo:at. Damnū: vincula:verbera:talionem:ignominiā : exiliū:seruitutem: mo:tem.¶Hinc punio:quasi pęnio:pęna afficio.

¶Pęnam pendere est multā soluere:quia hoc penso ere

¶Pęnalis ꝛ hoc pęnale:quod ad pęnam perti (fiebat. net.Vnde ꝛ pęnalis actio.

¶Pęnitet ebat .tum. quasi pęna tenet. ¶Pęnitere dicimus cum quę ipsi fecimus:ea nobis post incipiunt displicere ꝛ molesta esse.Cice.¶Nam quod obiectū est de impudicitia: quodq; omniū accusatoriū non criminibus:sed vocibꝰ ma ledictisq; celebratū est:id nunq; tam acerbe feret.¶D.Cel lius:vt eum pęniteat non deformē esse natū.Quoniā ꝫo his etiā quę nobis:aut tędio:aut pudori sunt pęna quędā esse videť:fit vt pęnitet aliquādo p:o tędet:pudet:seu dolet ac/cipiatur.Lu.lib.j.Nec me eorū sententię esse pęnitet.Cice. in Cato.¶Num igitur si ad centesimū viuisset annū senectu tis eum sui pęniteret?Accipitur interdū ꝓ parū videtur:ꝛ a penuria deduci sentit Bel.Teren.¶De quantū hic ope/ris fiat:pęnitet:id est parū videť:quod a seruis fit. Cice.li. j.offi.Tam diu autem velle debebis: quo ad te quantum ꝑficias nō pęnitebit.Inuenitur etiā pęniteo pęnites : ꝛ pę niteo: deponens.¶Nam sicut pęnitet me dicimus:id est pę/na tenet me.Ita pęniteo: passiue: hoc est pęna teneo:.¶Hie ro in Ecclesiastico.Fili sine consilio nihil facias:ꝛ post fa/ctum non pęnitebis.Et in actibus apostolicis.¶Pęnitemi/ni igitur ꝛ conuertimini:vt deleātur peccata vestra. ¶Hinc fiunt participia pęnitens:pęnituras ꝛ pęnitendus.Actius ¶Neq; te:neq; quenq; arbitro: pęnituū tuę laudis.Colu. li.ij.¶Iraq; hic ager sine exercetur:sine cessetur:colono est pę/nitendus ac tarīq; pestilens refrigendus.

¶Pęnitentia ꝛ pęnitudo in vno significato accipiuntur: ꝛ a pęnitet quo ad primū significatū fiūt.¶Hiero.in li.¶Reg. Triumphator: in ¶Israel non parcet:ꝛ pęnitudine non fle/ctetur.¶Nec enim homo est vt agat pęnitentiā.

¶Poeta ἀπὸ τοῦ ποιέω : qō est facio:effingo:quasi fictor: Est enim qui elegantia carmina fingit. Apud grecos autē poetę per excellentiā quinq; sunt: vt his verbis scribit in/terpres Oppiani de piscibus.ποιηταὶ μὲν κατ᾽ ἐξοχὴν εἰσὶ πέντε ὅμηρος εὐπολίς ἡσίοδος ἀντίμαχος νίκανδρος καὶ πα νύασις.i.poetę quidem per excellentiā sunt quinq;:¶Nome nes:Eupolis:Hesiodꝰ:Antimacꝰ:Nicāder ꝛ Panyasis.

¶Poema atis.ꝛ poematū ꝛ poesis:poetarū opꝰ est:figmē tum siue fictio.¶Plau.in Asi.¶Nam nec fictū vnq; nec pictū in poematis.Sunt tamen ꝙ distinguāt inter poema ꝛ poe sim:ꝙ illud sit inuentio parua: quę paucis verbis exprimi tur.¶Hęc ꝫo textus ipse scriptoriū ꝛ opus totū.Lucilꝰ.Itē quęuis non magna pars poēma est :poesis opus totū:to/taq; illa summa est vna.

¶Poeticus a.um.quod ad poetam pertinet.¶Hinc poeti/ce aduerbium:quod est more poetarum.

¶Poetice ars ipsa:sicut grāmatice ꝛ rhetorice.

¶Poetria ę.ꝛ poetris idis. per modū patronymici ſgni. ¶Persi.¶Poetridas picas Cātare credas pegaseum melos. Cornutus.¶Poema vel poetriam componentes.

¶Poeto:aris.in poetica exerceo siue poetā ago.Ennius. ¶Nunq; poeto:nisi podager.

¶Pogonia dici potest barbata:genus cometę.πώγων eīm barba.¶Pli.lib.ij.¶Pogonias vocant cuius interior ex par

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

te in specie barbę longę ponitur iuba.

¶Poeticus a.um. quo vsus est Ennius qui Caballinum fontem poeticum nominauit. Lc.

¶Pol iurantis aduerbiũ: t ppie iuramentũ mulierũ. Lc.

¶Polegrados insula vna ex Sporadibus. Lc.

¶Polis grece: latine ciuitas t vrbs ỏr. Cũ Neapol. Hinc politicꝰ a.ũ. qđ est ciuile. Lice. Sed q̃ pọ̃t esse hoi politico delectatio: cũ aut hỏ imbecillꝰ a valẽtissima bestia laniat.

¶Polypiron sepes fertiles: multi fruměti.

¶Polion πῶλιον significat pulli asinini fimũ: quem equa inter partionis ante tẽpus effundit: vt inquit Aristoteles ¶Plinius ỹo polean vocat.

¶Polio is. ui. vel polij politũ: significat orno t quasi politico more compono. ¶Hinc politũ dicimus cultũ: ornatum. Et politiones agrorũ cultus diligentes: sicut politiones vestimentorũ mundicię t cultus. Lice. ¶Pub. Lentulo. ¶Nunc vt Apelles Veneris caput t cętera pectoris politissima arte perfecit. ¶Huius cõposita sunt Depolio: expolio t ppolio: q̃ pfectionẽ actus denotant. Fest. Depolitũ perfectum q: omnes perfectiones antiqui politiones appellabãt. Li ce. li. ij. ad Her. ẽ. Difficillimũ est inuentũ expolire: expedire: pnuntiare. Idem. L. Luceio. Tu interea nõ cessabis: t ea quę habes instituta perpolies. ¶Repolio: rursus polio. Col. lib. ij. Sin protinus vsui destinant: scilicet frumenta nihil attinet repoliri: satisq; est ymbria refrigerari.

¶Politia a polis quę est ciuitas: latine ciuilitas interpretatur. ¶Hiero. Scotorũ natio vxores pprias nõ habet: t q̃si ¶Pollionis politiã legerit: t Catonis sectetur exemplum: nulla apud eos coniunx propria est: sed vt cuiq; libitũ fuerit: pecudum more lasciuiunt.

¶Polities: mundities t ornatus dicitur.

¶Polimenta testiculi porcorum cum castrãtur: q̃ ad simi litudinem vestium poliantur.

¶Polleo es per duplex ll: possum: valeo. Lice. in parad. Nec est vlla res quę plus apud eũ polleat: q̃ ipsius voluntas atq; inditiũ. Liu. lib. j. ¶Multũ illi terra: plurimũ mari pollent. Et pollere splẽdere. ¶Pli. li. xxxvj. Ex oleo t aqua cilicię cotes pollent. ¶Cui cõposita sunt ¶Expolleo: qđ est vltra alios polleo. Liu. lib. j. Ardeã ¶Rutuli habebãt gens vt in ea regione atq; in ea ętate diuitijs ppollens. ¶Repolleo: a quo repollesco: quo vsus est Col. lib. v. ¶Plurimaruz stirpiũ natura sic cõmodat: vt circa cicatricẽ nouellis frondibus repollescat. i. repullulescat. Et quipolleo: equinaleo.

¶Pollẽtia: potẽtia. ¶Plau. in ru. Nec ineptoz potio: sit pollentia. Et pollẽtia dea potẽtię: quę a romanis colebatur. Itẽ pollẽtia ¶Pli. authore: oppidũ fuit in maiore ¶Baleari. Fuit t altera ¶Pollẽtia iuxta alpes inclyta lanaz nobilitate. De qua Syr. lib. viij. Fusciq; feraz pollentia villi. Fuerunt t pollentini in ¶Piceno in quinta regione Italię non multũ distãtes a Tolentinatibus: vt indicat ¶Pli. lib. iij.

¶Pollex digitus grossus manꝰ: q̃ vi t potestate inter ceteros digitos polleat: nec in sinistra cessat: nec minus q̃ tota manꝰ semp in officio est. Vnde t apud grecos ἀντίχειρ antichir vocatur: quasi pmanus: t quasi altera manus vi deat: alio noie appellat ¶Hallux. ἀπὸ τοῦ ἅλλομαι salto: q̃ cõstricta manu proximũ digitũ solus scandat.

¶Pollicaris t hoc pollicare adiectiuũ a pollex. ¶Pli. Digitoz hois lõgitudo illis t interim falcata pollicari latitu

¶Polliceor verbũ cõmune sin. ¶Prisci. Nã in signi (dine. ficatione passiua vsus est Oui. de arte. ¶Pollicitis dives gliberẽ pọ̃t. Est autẽ polliceri vltra seu ex pactiõe aliqđ p/mittere. Cõpositũ ex pol particula affirmatiua siue a poz/ro: siue a poly: q̃ multũ significat per exceptionẽ: t liceor. Hinc fit pollicitor frequentatiuũ: a quo pollicitatio.

¶Polemon is. pe. cor. phus Athenięsis ¶Philostrati filius. Qui cum in iuuentute petulans esset: t aliq̃n ebrꝰ t coronatus Xenocratis scholã ingressus fuisset: eius oratione q̃ tũc de pudicitia erat: adeo mores ẽmutauit: tũq; in philosophia profecit: vt Xenocrati in schola succederet.

¶Pollis inis. t pollen inis. a polleo deduci videt: flos tritici. ¶Pli. li. xxiij. Ex Aphrico iustũ est ẽ modijs redire semodios t pollinis sextarios quinq;. Ita em̃ appellant in tritico: quod florem in siligine.

¶Pollinarius a.um. quod ad pollinem pertinet: vt Cribrum pollinarium quod de lino non de setis equoz fit ad pollinem purgandũ. Nam cribra quę ad excutiẽdã farinã fiũt: excussoria dicunt. ¶Pli. i eodẽ. Cribroz genera Gallię setis eaz inuenere: ¶Hispanię lino excussoria ac pollinaria.

¶Pollinto: curato: pistrini q pollinario cribro pollinem excutit: a polline farina deductũ nomẽ. Cato. Operarium mercenariũ pollintoꝝ ẽ diutius emndẽ ne habeat die.

¶Pollincere est farinam in pistrino lucrifactã dividere: t pollincio ipsa divisio.

¶Pollincto: cũ c accurato: funerũ t redẽpto: dicit. i. qui funera morientiũ curat: quasi pollutoꝝ vnctor. i. cadaueracurator. Vnde pollinctũ funus dictũ a pollinctoribus vnctũ. ¶Pollincere est curare: vngereq; cadauera. Apul. ¶Pollincto: eius funeri duz vnctionẽ parauit. ¶Hũc Fest. pollincto: em pronuntiare videt. Quas inquit pollucere merces liceat tẽ. ¶Plau. in Asi. Ecquis currit pollinctoꝝ accersere ¶Pollincere ad pollinctũ emere: siue corpus mortuũ curare. ¶Pollinctus ipa curatio. ¶Plau. Carthaginenses fratres duo fuere eoꝝ: alter viuit: alter est mortuꝰ. ¶Propterea apỏ vos dico confidentius: quia mihi pollincto: dixit: qui eum pollinxerat. Hinc pollinctura ipsa accuratio. Idẽ in Sti. ¶Hodie pollinctura est. Libitinarius dicebat: qui necessaria funeribus vẽdebat: t qui rationibus pręerat Libitinę deę: in cuius templo quę ad sepulturã pertinebant: vendebantur: sicut docet ¶Plutar. in probleu. Gene. lib. vj. de beneficijs. Tota libitinariorum esse: vt mortes plurimorũ optẽt: quod illis quęstuosissimum est.

¶Polluceo es. xi. verbũ sacrificale t reddentiũ libamenta deis. Significat enim pollucere multũ dedicare vel devouere: ex poly t multũ t luceo: qꝝ is qui talia facit: multum luceat: ob lumina sacrificioꝝ. Vel pollucere est libamenta ¶Herculi in arã porrigere: t sacrificiũ pullucum: qꝝ ¶Herculi decima data sit. ¶Plau. in Sti. Vt decimã partem ¶Herculi pollucẽã. i. splẽdide dedicem. ¶Hoc verbo vsi sunt authoreꝫ quoties opiparas dapes velut in sacrificiũ deꝝ: t in primis ¶Herculis facturi erant: cui dẽo decimas omniũ rerũ Romani voto reddebãt. Vnde t ¶Macro. Catillones eos ppie dicit qui ad pollictũ ¶Herculis vltimi cũ venirent catillos liguribãt ad pollictũ: hoc est ad magnificuz epulũ quale ¶Herculi solebat fieri. ¶Pollucibilis cena dicta est opulẽta. ¶Hinc pollucibiliter: splẽdide t laute. ¶Plautus in Bac. ¶Pascite parasitos opsonate pollucibiliter.

¶Polenta t pulenta vtroq; modo dicit: quę fit. ¶Perfusum aqua hordeũ siccant nocte vna: postero die frigunt: deinde molis frangũt: seruãtq; in multos dies. Cũ in Iosue scribit. Et comederũt de frugibus terrę in die altero t azymos panes t polẽtã eiusdẽ anni. Inuenit etiã hoc polẽta Ouid. lib. iiij. met. Dulce dedit testa qđ coxerat ante polẽta.

¶Polluo is. lui. lutũ. quasi porro lauo: sed per contrariũ sępenumero ponit pro inquino: siue per antiphrasim: siue qꝝ ea quę inquinant madefieri necesse ẽt. Lactan. lib. iiij. Omnia scelere ac libidine polluebamus. ¶Hinc nocturna gignitur ã somno sparsam pollutionem appellant.

¶Pollubrum: vas trulleum quo manus lauamus: vulgo bacile dicitur. Liuius. Argenteo pollubro t aureo guto. Fabius pictor. Aquam manibus dato: pollubrum sinistra manu teneto: dextra vasium cum aqua.

¶Polus: quasi cęli cardo. Duo autẽ sunt poli: scz Arcticꝰ id est borealis: t Antarcticꝰ haustralis. Et ab altero in alterum ptendit axis: a qbus sustinet. Borealis altissimꝰ hꝰ quę sunt in nostro hemisphęrio: haustralis imus t depressus: t q a nobis videri nõ possit. Dictꝰ polus a πολῶ verbo greco quod verto significat t circumago.

¶Polyãdros latine multos viros habens. ¶Polyandrũ locus vbi sunt multa sepulchra publica.

¶Polyarma multorũ agnoz. Var. lib. ij. de re ru. Cetero

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

poetę alios vocãt polyarnas:alios polymelas:alios polybutas.i.multoꝝ agnoꝝ:multaꝝ ouiũ:multoꝝ boum.

¶Polycarpus nomen viri ꝓpriũ quasi multi fructus siue fructuosus. καρπός enim fructũ dicunt.

¶Polycaste Nestoris filia fuit.Ec.

¶Polycrates pe.co.nomen ꝓpriũ tyranni:qui regnauit in Samo insula.¶Dic ꝛ operibꝰ ꝛ felicitate apd hystoricos inclytus est:qui quoad vixit non tam fortunę alumnus dici potuit:q̃ partus. Sed mors infamis ꝛ erũnosa docuit neminẽ añ obitũ merito dici posse felicẽ.Fuit eñ ab Orete Satrapa persarũ captus:suspensusq;.

¶Polycletus pe.ꝓco.statuarius eximius diligẽtia ꝛ deco/re supra ceteros:vt inquit Quintilia.¶Nam ex ere signa fecit nobilitata scriptoꝝ ꝑconio cum primis fecit astragalizontes:hoc est talis ludentes:quo opere nullũ absolutius iudicant.Fuit Sytonius ꝛ discipulus Ageladę.

¶Polychronius diuturnus longeuus ꝛ multi tpis.Sicut Oligochronius qui parũ viuit. Unde cornices dicte sunt polychronię quoniã noue ętates viuere dicant.

¶Polyceros pe.co.latine cornutꝰ:siue multa cornua hñs.

¶Polydamas penul.co.nomen ꝓpriũ viri Troiani: ꝛ latine dicit valde domans.¶Versi.¶Non mihi ¶Polydamas et troiades Labeonem ¶Prętulerint.

¶Polydorus pe.ꝓco. nomen filij ¶Priami:ꝛ latine significat multa donans:polydoria munificentia.

¶Polydoria insula ꝓpontidis.

¶Polyeglas insula a caprarũ multitudine.

¶Polygrãmi gẽma est multis lineis distincta.Ec.

¶Polygalon herba palmi altitudine ĩ caule sũmo :foliis lenticulę:quę potata lactis vbertatẽ inducit.Unde ꝛ a lactis abundantia nomen accepit.

¶Polygolaton herba sine foliis : asparagi caule in cacumine aculeum habens.

¶Polygeneton quasi multoꝝ generum.

¶Polygonius multoꝝ angulorꝝ.¶Polygonũ pe.p. herba a geniculoꝝ multitudine:quã nos sanguinariã vocamus foliis rutę ꝛ gramini silis.Succꝰ eiꝰ infusus naribus supp mit sanguinẽ.Col.li.vij.Sanguinalis herba quã greci polygona appellãt.¶Hoc nomẽ veteres vsurparũt ꝑ fecũdo.

¶Polylogꝰ pe.co.multiloquꝰ:polylogia:multiloquiũ.

¶Polyonemon quasi multarũ tibiarũ:herba cuniculosimilis semine pulegij furculosa multis geniculis.

¶Polymedia Troadis oppidũ ¶Helleſponto adiacens.

¶Polymnia seu polymneia.nã πολύμνεια:ας a greco scribitur:sed latini polymnia dicũt pe.co.¶Horatius.lib.j. car.vi/uisit diphthongũ.Euterpe cohibet:nec polymneia:vbi etiã y sequẽtibus m ꝛ n:more greco corripit. Fuit vna ex musis:sic dicta quasi tñ suauitate poetas reddit gloria ũnoꝝ/tales:ab πολύ multũ. μνεία memoria.Unde ꝛ pesse rhetoribus dicit quibus opus est multa memoria. Sunt qui a πολύ ꝛ hymnos deducunt:quod est laudatio:qua laudationibus ꝓfuit:ꝛ scribũt polyhymnia:vt apud Ouidi.lib. fasto.v.Dissensere deę quarũ polyhymnia cepit.

¶Polymitus a.um.pe.co.a polyꝛ μίτος filũ:quod nos licium dicimꝰ:a licio multiplici varietate.Unde vestis polymita quę multis licijs contexta est : sicut ¶Monomita dicunt q̃ vno licio cõstat.Dimita q̃ duobꝰ. Trimita q̃ tribꝰ. ¶Pli.¶Plurimis ꝙ licijs texere q̃ polymita appellãt:Alexandria instituit.¶Hinc polymitari a.um.vt opus polymitarium:quod ꝙ plumariũ dicit:qñquidẽ ¶Hiero. ¶Plumarios ꝛ polymitarios artifices ꝑ eodẽ fere posuit. ¶Polymitarij eñ dicunt qui artem polymitariã exercent.

¶Polymyxos lucerna q̃ multos habet angulos:ꝛ in his funiculos illustrãdis quibꝫ accõmodata.¶Mar.¶Illustrẽ cũ tota meis cõiuia flãmis.Totaq;gerã myxos vna lucerna

¶Polymorphꝰ multiformis.μορφή enim forma. (vocor.

¶Polypharmacꝰ pe.co.venenis vel medicinis abũdãs.

¶Polyphemus pe.ꝓco.Cyclops Neptuni filiꝰ ex Thoosa phorci filia ingenti corpore:qui vnũ tñ oculũ in fronte habuit.Quo nomine Carrulus illustris significat.

¶Polyphagus penl.co.qui multũ comedit:ꝛ latine dici potest manduco.Est eñ multi cibi capacissimus : sicut pãphagi populi cuncta comedentes.

¶Polypodiũ herba dicta siue ꝙ radix eius veluti cirros ad similitudinẽ polypi piscis habeat:siue ꝙ farina eiꝰ mdita naribus polypũ consumit.¶Hanc herbã nostri filicullam nominant:similis est eñ filici:pilosa radix.

¶Polypus pe.co.genitiuũ facit polypi ꝛ polypodis piscis est ex mollũ genere:a multis pedibus appellatus : ex poly ꝛ πούς pes:quasi multipes.Tñ a nonnullis octopes dicit.¶Huius pisces ingenũ:sicut scribit Ambro.lib. ¶Hexa. fraudulentũ est:qui vadoso in littore petrã nactꝰ affigitur ei:atq; eius nebuloso ingenio colorẽ subit: ꝙ simuli specie terga obductus plurimos piscũ sine vlla suspicione fraudis allapsos dum nota non ꝑcauent ꝛ saxũ opinant:cassibus furtiuę artis includit:ꝛ sinu quodã suę carnis interci pit.Et a polypo pisce dictꝰ est polypus nariũ morbus cuꝝ caro interiora nasi occupat intumescẽs maxime flante curo ꝛ silitudine marini polypi:ꝙ eius carni similis sit. Tũc enim caro radices agit plurimas q̃ tanq̃ pedes sunt.Lato de re rusti.Et si polypus in naso introierit bracchia erraticam:aridã:tritã:in malũ cõcito:ꝛ ad nasum admoueto.¶Hinc polyposus:qui eo morbo laborat.¶Mar.¶Nasutũ volo non polyposum.¶Magnus ꝙo Basilius ὥσπερ φασὶ τὸν πολύπολα τὴν χρόαν πρὸς τὴν ὑποκειμένην γῆν οὕτως αὐτὸς τὴν διάνοιαν πρὸς τὰς τῶν συνόντων γνώμας μεταβαλλεται.i.vt aiunt polypũ colorẽ ꝓ/ subiecta terra:sic intelligentiam ꝓ/ consilys mutari.

¶Polyptoton pe.ꝓco. quod multiplicẽ habet casum:ex πολύ:qđ est multiplex ꝛ πτῶσις casus.Figura q̃ diuersis casib⁹ sentẽtia variat:vt ex nihilo nihil in nihilũ nil posse re/

¶Polypiron ꝑ ypsilon significat multi frumẽti. (uerti.

¶Polypetes perithoi ꝛ hyppodames filius.

¶Polysyndeton pe.co.ab πολύ multus σύνδεσμος cõ/iunctum:quasi multipliciter coniunctum.Figura cum sermo multis coniunctionibus cõcatenat.Clergi.Tactũq; laremq;:Armaq; amyclęũq; canem Cressamq; pharetrã.

¶Polysyntheton penul.co. figura cum sentẽtię multoꝝ articuloꝝ conuenienti copia continent: vt Ille hunc pena constrictũ trahebat.¶Dic aũt vociferabat :cõcursus ꝙo nõ mediocris erat:cum tamẽ omnes opitulari vellent: sed nemo auderet:neq; ibi magistratus aderat:nec circũspicientes quo potissimũ confugerennus :reperiebamus.

¶Polyteba oppidũ ¶Mesopotamię.Est etiã nigri genus helleborꝝ quod melampodiũ nominant.Ec.

¶Polytrichõ:herba ꝙ multitudinẽ capillorꝝ faciat. τρίχες eñ capilli dicunt:vulgo capilli veneris vocant:ꝙ multa habeant capillamẽta.¶Appellat ꝛ a quibusdã polythrix: ꝛ Calythrix.¶Pli.¶Polythrix in vino data morbo regio medet.

¶Polytropus.pe.co.multinodus:prudens.

¶Polytes pe.ꝑ.alter ¶Priami filiꝰ ex ¶Hecuba.

¶Polyxena.penl.co.¶Priami filia.¶Oui.¶Placet achileos mactata polyxena manes.Grece dicit multoꝝ peregrina seu ꝙ amor peregrinari faciat mentes ab ingenio suo:seu ꝙ apud multos libido:vt peregrinabunda vagetur.

¶Polyzonos gẽma nigra multis zonis candicãtibꝰ.Ec.

¶Pomerium quidam scribunt cum ę diph.ꝛ compositũ volunt a post quasi post merium:hoc est murum. ¶Nã merus murus dicitur.Virgi.lib.x.Atq; ipsis pręlia miscẽt Aggeribus meroꝝ:vt pomerũ tam intra q̃ extra murũ dicatur.Quidam non a post:sed a pone prępositione : aut ꝓ/ componi existimãt:vt sit terrenũ quod circa menia in orbem eoꝝ cum ędificio intrinsecus:ꝛ omni cultu extrinsecus vacuum finebatur. Unde Liui. lib .j. Aggere ꝛ fossis ꝛ muro circũdat vrbem:pomerium ꝓfert. Idez. ¶Pomerium est circa murum locus:quem in condendis vrbibus quondam ¶Etrusci qua murum ducturi erant certis circa terminis in augurato consecrabant. Et hoc spaciuꝝ qđ neq; habitari:neq; arari fas erat nõ magꝭ ꝙ post murꝰ esset:q̃ ꝙ murꝰ post id:pomerium ¶Romani appellarunt:ꝛ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ín vrbis incremẽto quantũ mœnia processura erant: tñ ter mini hi consecrati proferebantur. Festus. ¶Pomerĩũ quasi promurium. i. proximũ muro.

¶Pomeridian⁹ a. ũ. a post ⁊ meridie: quod post meridiẽ fit. Aug. lib. viij. confes. Cũ imperator pomeridiano Circẽsium spectaculo teneret: exisse deambulatũ in hortos contiguos. Dicit ⁊ postmeridianus. Quintili. lib. ij. ¶Postmeridianis scholis Aristoteles ꝓcipere artem oratoriã cœpit. Sic dicit Antemeridianus. Aug. lib. ij. acad. Qd̃ cũ factuꝫ esset: ⁊ in eo pene totũ antemeridianũ tẽpus consumptuꝫ videremus: redire domũ instituimus.

¶Pomiliones ⁊ pomilij nani. i. hoies paruę staturę paulũ supra terrã extantes. ¶Habẽt quãdoqꝫ mẽbra enormia qualem Mar. describit in illo disticho cui nomẽ est pomilius.

Si tũ spectes hoĩs caput: ¶Hectora credas.
Si stanté videas: Astyanacta putes.

Scribitur etiã a nõnullis p u pumiliones. Col. scribit pumiles aues nisi quem humilitas eaꝫ delectat: non probo. ¶Huius femininũ est pomilia.

¶Pompa: omne spectaculũ: ⁊ apparatus solẽnis cũ ostẽtatione ⁊ specie quadã trũphi tam in aduersis q̃ in ꝓsperis ⁊ lętis: a græco πέμπω mitto. Dicitur enim pompa nuptiarũ: pompa sacrorũ: pompa funerũ. Lice. Sed iã e põpa in veram aciem descendamus. Significat etiam longũ incedentium ordinem in supplicatione quam nos hodie processionem appellamus.

¶Pompeij populi dicũtur quos Sarnus amnis abluit.

¶Pompeianę ficus: ad siccandũ erant optimę. Lc.

¶Pompilus piscis a nonnullis nautilus dictus. Lc.

¶Pomponiana pira dicebantur ab Insitore: ⁊ cognomine mammosa appellabantur a similitudine mammę. Lc.

¶Pomum generale nomen est omnũ fructuũ qui ex arboribus esui apti proueniunt: siue molliũ: siue duroꝝ. Nuces ꝯ ea dũtaxat poma vocant: quę duro operimẽto sũt. Dictũ pomũ vt docet Var. q̃si potomũ q in eo infitõe potu. i. aquatione indiget. Hã illi per siccitatẽ aquã addi op⁹ vt stabilia matureſcãt: siue q vicẽ por⁹ in cibis ꝓbeat.

¶Pomariũ locus arboribus pomiferis cõsitus: quod latini etiã Viridariũ appellãt: græci paradisum. ¶Hop. Nec mea ¶Phęaces equant pomaria ſyluas. Ouidi. lib. iij. me. Id metuẽs solidis pomaria clauserat Athlas ¶Genibus. Aliquãdo pomariũ dicit locus: vbi reponunt poma. Vnde ¶Pli. docet pomaria contabulari in loco sicco ⁊ frigido in quib⁹ sint feneſtrę septẽtrionales q̃ serenis diebus patescant. Hinc cõstat falsum esse quod a ludimagistris docetur. ¶Pometũ pomos: pomaria poma reseruant.

¶Pomiferũ: ferens poma: vt arbor pomifera. Lc.

¶Pomona: pomoꝝ dea: sicut ¶Mellona mellis dea.

¶Pomponi⁹ nomẽ historici q̃ de situ orbis scripsit. Fuit ⁊ alius vir Roman⁹ Atticus cognomi⁹ at⁹: ad quẽ Lice. epłas scripsit. ¶Pomponia: nomen matris Scipionis.

¶Pondus ōr qđ graue est: vt in Euãgelio. Nos q portauimus pondus diei ⁊ estus. Itẽ põdus qđ librãdo ad staterã ponderaſ. Hiero. in lib. Reg. ¶Põderabat capillos ducentis siclis põdere publico. Interdũ ponit ꝓ numero: ꝫ est multitudine. Var. E græcia cõportasse magnũ põdus oĩm artificũ. Interdũ ꝓ authoritate. Lice. Appio. Sed idẽ scribit meas literas maximũ apud te pond⁹ habituras. ¶Hinc ponderosus a. um. quod est graue.

¶Pondero as. libro. ¶Plau. Dũ ¶Mũmulari⁹ põderaret argentũ. Aliqñ significat qđ vernacula lingua dicim⁹. Tender a pois: vt lib. ij. Reg. Semel in anno tondebat: q̃ grauabat eũ cęsaries: ponderabat capillos capitis sui ducẽtis siclis põdere publico: ¶Per translationẽ ponderare est examinare: cõſyderare. Lactã. li. iij. ¶Mores ex pteritis vitę actibus ponderanda est. ¶Hinc cõponit ꝓpõdero: quod est prius põdero: seu prius examino. Lice. lib. iij. offi. ¶Neq; ea volunt ꝓponderari honestate.

¶Pondo indeclinabile ⁊ ge. oĩs: ⁊ modo ꝓ libra ponit. Hã põdo ⁊ libr̃ idẽ fuisse Fest⁹ innuit: cũ ingt. Duo asses singuli libr̃ ⁊ pondo efficiebãt. ¶Modo significat põdus. xij. librarũ. Liui. Argenti pondo bina ⁊ sex libras in militẽ pstaret. ¶Modo ponit ꝓ ℔ noie põdus. ¶Hiero. in lib. ¶Numer. Funditq; in ea aceta bulũ argẽteũ põdo cẽtũ triginta siclorum. Et apud Liui. scribit coronã aureã libręꝫ põdo Iouidicatã fuisse: ¶Nec caret singulari: vt quidã existimant: cum Col. dicat pondo libr̃ ⁊ quadratã abijci oportere. ¶Pondo igit̃ ita duodecim libras continet: sicut assis duodecim vncias. Et dicimus Duopondo ⁊ trepondo: vt Quintil. lib. j. testat. Ab his Diponduũ: triponduũ ⁊ assiponduũ: pro vnum pondo: q̃ id erat libręꝫ pondus.

¶Pono is. posui ⁊ posiui positũ. ¶Plau. in Titu. ¶Nunc vt apud sequestrũ vitulũ posuim⁹. Est aũt ponere collocare ꝛstituere. Tir. lib. j. ænei. Tibe velit posita tẽplis sibi ferre dicatis. Lice. ¶Primũ eñ stante repu. facere solebam⁹: vt in agẽdo plus q̃ in scribẽdo opę ponerem⁹. Aliqñ definere: qñ cũ cessam⁹ ab ope: collocare quodãmõ ac reponere videmur id qđ agebam⁹. Tir. lib. vij. Cũ venti posuere oĩsq repente ¶Resedit flat⁹. Aliqñ Erigere ędificare. Idẽ. ¶Positaq; ĩmania tẽpla. Vnde in antiqs marmoribus legim⁹. ¶Bñ meręti posuit. Aliqñ deponere. Idẽ. ¶Ponitq; ferocia pectora volẽte deo. Aliqñ Apponere. ¶Mar. ¶Nolo mihi ponas rhombũ: nullũve bilibrẽ. ¶Hinc poetę fabulas ⁊ scęna sua ponere dicebãtur: q̃ in scena hęc spectatoribus quasi in cõmunio apponebãt. Iuue. ¶Pone tigillinũ. i. affer in scenã aliquid de tigillino scriptũ. Aliqñ pigere. ¶Horati. Sollers nunc hominẽ ponere: nũc deũ. Nam de scriptore ⁊ pictore loquit̃. ¶Ubi⁹ ¶Vbi cõposita sunt Appono: qđ est aliquid antepono. ¶Pli. ¶Nihil ei pter secundariũ panẽ oleraq; apposuit. Interdũ subiũgo. Cũ appositũ dicit casus q verbo subiungit̃. Itẽ apponere est iuxta vel ad aliquid ponere. Lice. lib. ij. artis ve. Gladiũ ꝓpe appositũ e vagina eduxit̃ illũ alterũ occidit. Antepono: ꝓpono. Lõpono. Circũpono: vt in Euãge. Circũponensq; calamo. Depono: Dispono: ordino: quasi in diuersis locis pono. ¶Hiero. in li. ¶Reg. Audiuit famã serui⁹ tuus q̃ disponat Saul venire in Ceilam. ¶Hinc dispositio q̃ est rei in ordinẽ collocatio. Dispositũ: decretũ: cõstitutũ. Vnde ex disposito dicim⁹. i. de industria: ⁊ quẽadmodũ a nob cõstitutũ est. ¶Macro. An altius qđã cui remotis arbitris op⁹ sit cogitaturi ex disposito cõueniſtis. Expono. Ꝛmpono. ¶Postpono: q̃si retro pono. Lice. Tironi. Omnia postposui dũmõ ꝓceptis patris parerem. ¶Repono. Sepono: seorsum pono: remoueo. Suppono: sũmito. Apul. Supposuitq; humeros oneri. Aliqñ significat adulterinũ loco veri subiũcio: a quo suppositus partus dicit̃ qñ fetus alterius matris: nõ verę matri subiicitur. ¶Pli. ¶Hã filiũ⁹ patris testamentũ suppositũ esse dicebãt. Suppono ⁊ supraponо: vt in Euan. Et lapis suprapositus⁹ erat ei. Transpono: vltra pono. Et omnia habẽt pe. po.

¶Ponon græci laborem ⁊ dolorem dicunt. Lc.

¶Positio: est quam græci vocant θέσιν.

¶Positus⁹ us. idẽ qđ positio siue sit⁹. Ouid. in fas. Terra tribus scopulis vastũ ꝓcurrit in æquor: Trinacris a positu nomẽ habet.

¶Positiuus⁹ a. ũ. qđ ꝓmo positũ est: nec aliũ (adepta loci) de deriuatũ: a quo grãmatici positiuũ a cõparatiuo ⁊ superlatiuo distinguũt: q̃ illud sit quasi fundamẽtũ istoꝝ.

¶Positura: nota qua sensus in oratione distinguntur. Itẽ dicũur situs siue positio. Bel. Vt animaduerteret quo habitu quaq; forma quaq; positura stellaꝝ aliquis nasceret. Sic syllabã dicimus esse longã positura.

¶Pone q̃n graue accẽtũ habet ꝓpositiõ vel aduerbiũ est ⁊ fieat ꝓpe vt post. Virg. ¶Pone subit ĩmanis ferimur populca locoꝝ. Tale. max. lib. j. ¶Mox hũani ingenij ꝓna voluitate vetita scrutãdi pone respiciẽs animaduertit ĩmẽsę magnitudinis serpẽtẽ ꝛcitato ĩpetu oĩa qcqđ obuiũ fuerat: preterire.

¶Pons: a pendeo: q̃ veluti in aere pendeat. Et significat omne per quod super aquas transimus. Vnde ⁊ ꝓ scala nauiũ quãdoqꝫ ponitur. Virgi. Interea Eneas socios de puppibus altis ¶Pontibus exponit. ¶Hinc Depõtani⁹. Ijsenes de pontanos appellatos esse legimus a pontis deiectione: hoc est ferendi per pontes suffragij ademptione.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Ponticulus dimi. parvus pons. Lice. lib. v. Tuscu. Et cum fossam latā cubiculari lecto circūdedisset: eiusq; fossę transitū ponticulo ligneo coniunxisset.

Pontos: obos herba est quam nōnulli pęoniā vocant: a quinq; granis: quę fere sunt eruī magnitudine: verū pen/ tos: obū legendū puto: ex πέντε τ ὄφοβος: vt ex Dioscoride castigato colligere est. L c.

Pontones ḡbus in trajiciēdis amnib⁹ loco pontiū vti/ mur. Papi. Quia via confirmari solet: vel ciuitate ten⁹: vt vsq; ad viā publicā: vel vsq; ad flumē: in quo pōtonib⁹ tra jiciat. Apul. Et si vado nō poterūt: pōtonib⁹ trāsibūt.

Pontifex: sacer magistrat⁹: vt inquit Scęuola: a posse τ facere dict⁹: vel vt inquit Var. a ponte: q; sublici⁹ pons a pontificibus factus est primū: τ restitutus sępe. Erāt autez maiores τ minores pōtifices: inter quos sūm⁹ qui pontifex maxim⁹ dictus est: q; maximarū rerū quę ad sacra τ reli/ gionē ptinēt iudex sit: τ vindex cōtumaciq; priuatorū magi stratuū. Numa em̄ pontificē fecit: eiq; sacra omnia tribuit eiusq; scitis sacra oīa puata τ publica subiecit: instituitq; vt idem pontifex non cęlestes modo cęrimonias: sed iusta quoq; funebria: placādosq; manes edoceret. author Liui.

Pontificatus us. pontificis dignitas: sicut consulatus.

Pontificius a. um. quod est pontificis: vt ius pontificiū: quod ius canonicū dicitur.

Pontificalis τ hoc pontificale: qđ ad pontificē pertinet Sñ pōtificales libri: in ḡbus sacrę cęrimonię ptinent.

Pontus gene. mas. Nerei filius τ Neptuni: vt Euse. li. j. pparati. scribit. Vnde pontus mare dici videt. Alij pontū dici existimant mare: ab πονέω: quod est mergo. Vel ab πόνος qui est labor: q; sit laborībus plenus. Ridiculę p cō/ trarium dici arbitrant: q; careat ponte. Proprie autem id mare pontus appellat: quod a Palude Męotidis vsq; in Tenedū protenditur. Pontus sę. generis insula est de qua Virg. Cyrosaq; pontus Castorea. Est τ prouincia Asię mi noris a Ponte rege sic cognominata: nobilis crudelitate Medeę. Hęc: vt Strabo refert: ab occidente Halys flumine clauditur: ab oriente Colchide: a meridie minori armenia Ptol. vo aliter lib. v. Ait em̄. ab occasu ore ponthi τ thra cio bosphoro. A meridie regione quę ppie Asia dicit. A septētrione parte Euxini maris terminat. Eius ciuitates sunt Calcedon: Nicomedia: Nicea. hic regnauit Mithri/ dates: Eupator: τ Pytho doris regina. Ex ponto fuit Aq/ la veteris testamēti trāslator: τ interpres. Et Martion Hę resiarches: q q̄uis christian⁹ videri vellet: aliū tñ creatorē ez omniū rez eē dicebat q̄ Christi patrē: illūq; maiorē aiebat Hinc pōticus a. um. Hiero. cōtra Ioui. Lōpelle phrygem τ ponticū: vt locustas comedat: nefas putabit.

Pontina palus. Volscor palus iuxta foz Appij: haud longe a Tarracina: distatq; ab vrbe. xx. passuū milibus: de qua Lucil. lib. iij. Et q̄ pontinas via diuidit vda paludes.

Pontia: insula non longe a Palmaria in sinu Caieta/ no: in qua turtures ac coturnices cū ad Italiā venīt: pri ma volatura regescēdi causa paucos dies morant. Auto: Var. Est etiā Pōtia vrbs: ad quā pontonib⁹ trajiciebat.

Popa: pinguedo. Perfi. Ast illi tremit omēto popa vē/ ter. Hinc popana pinguia vnguēta dixerūt veteres. Iuue. Ridendaq; multo Pane tumet facies: aut pinguia popa/ na spirat: τ hinc miseri viscant labra mariti.

Popanū pe. cor. placēta lata quā diis veteres offerebāt. Sed τ p quocūq; libo capitur. Iuue. Scilicet τ tenui po/ pano corruptus Osiris.

Popina pe. p. o. a popa locus vbi publice opsonia ca/ roq; cocta ac delicate confecta venditat: comeditur q;: vel priuatim vbi gulosa familia extraordinarie ligurire τ hel/ luari consueuit: siue ipse: qualē dixit: cibus. Hora. Fornix ti bi τ vncta popina Incutiūt vrbis desyderiū.

Popinones: vel ij: quos nunc tabernarios: vel luxurio si qui se popinis dedunt.

Popinatio nuncupat a Gellio: quę alio nōe dicit Hel luatio: quā greci Asotiā vocāt. Fit autē popinatio a popi nari: qđ significat helluari τ indulgere popinis. Juli⁹ Capi tolinus. Dū Galen⁹ popinat: τ balneis ac lenonib⁹ repu/

Popinalis τ hoc popinale: quod ad popinā (tat vitā. spectat. Col. lib. x. Tūc celebres erāt delitię popinales: cū ad mare deferebant vivaria.

Poples itis. pars opposita genui q̄ curuat: dicta q̄ post plicet. Col. li. vij. Si dolore nervoz claudicas: oleo τ sale genua: poplitesq; τ crura cōpicāda. Accipit q̄q; p tota il la parte nervosa. Liui. lib. xxij. Quosdā τ iacentes vivos succisis femoribus poplitibusq; inuenerunt.

Poppysmata ppie dicunt ea vocis blandimēta: q̄ fiūt equis indomitis cū tractatione manuū. Vnde τ q̄ fit ma nibus palpatio interp̄tari potest: vt apud Iuue. Pęgebit vati crebrū poppysma rogāti. i. crebrā manuū tractationē cum quadā vocis adulatione. Hā ab ποππύζω: quod est fi bilo vel adulor. Quare τ p sibilo quādoq; ponit: qui in re obscena fieri cōsuevit. Mar. Quis rideri potest fatui pop pysmata cunni? Cum sonat hic: cui non mentula mensq; cadit. velut vitium notauit in Galla poppysma: vtpote in sulsum coeūtiū crepitū. Est τ ποππυσμός: vt quidā exponūt illius manibus inter se τ palma cum palma collata plau/ sum edere: qđ ē applodere. Sñ τ poppysm⁹. Pli. li. xxviij. Fulgetras poppysmis adorare cōsensus gentiū est.

Populus pe. cor. singulari numero vir⁹ ciuitatis multi/ tudinē significat. Virg. Hinc populū late regē. Populi vo diuersas ciuitates. Idē. Litto: aq; τ latos pplos. Est aūt po pul⁹ multitudo hoim iuris ꝓsensu: τ ꝓcordi cōione sociata

Popellus dim. multitū parvus populus. Perfi. Ante di em blando caudam iactare popello.

Popularis τ hoc populare: quod est populi. Hora. Et populares Vincente strepitus τ natus rebus agendis. In terdū popularis dicit charus τ gratus populo qui sibi po puli fauorem conciliat. Lice. Nihil tam populare q̄ boni tas. Liui. Et quo nihil popularius est: quibus artibus pe/ tierat magistratus ijsdem gerebat. Interdū dicitur plebei⁹ vilis τ ignobilis. Plau. Prętat diuitem esse ac popularez q̄ nobilem τ mendicum. Et popularis dicitur qui est eius dem conditionis: generis: sortis τ fortunę. Terē. in Phor. Am̄cus meus summus τ popularis Beta. Erat enim τ ipse seruus. Et popularis dicitur ciuis.

Popularia sacra: vt Labeo inquit: sunt quę omnes ciues faciūt: nec certis familijs attributa sunt: vt Fornacalia: pa lilia: laralia. Sic dicta q̄ populo grata essent: cum in po/ pulum missio fieret ab his qui gratiam plebis querebant. Et hoc duplici modo. Aut de republ. bene sentiendo: τ ea quę ad populi salutem spectant: recta cum ratione agen/ do. Aut largiendo τ adulādo: vel alijs corruptelis beniuo lentiā captādo. Item popularia dicebant loca: vbi plebs sedebat. Vide in dictione Equestria.

Popularitas: affabilitas: humanitas: blāditię τ gratia in populo. Hiero. Et popularitatē tuā: qua mihi inuidiā apud simplices niteris cōcitare ꝓspicua rōne cōpescui.

Populariter: affabiliter: humaniter: τ cū gra populi. Iu ue. Et verso pollice vulgi Quēlibet occidūt populariter.

Popularia: nugatoria puerilia. Labe. Populatia agi/ mus per ludum.

Populosus a. ū. qđ est plenū pplo: vt oppidū pplosum.

Populatim modo significat per populos. Apul. Popu latim ab omni prouincia reuocatus. Modo caternatim τ in vniversum. Lęcil. Ego perdidi te qui omnes seruos p/ do populatim: quęso ne addas malū ad hoc malū.

Populo as. amorē populi cōcilio. Pacu. Ałtq; vt ꝓme/ rui pater mihi patriā populauit meā. Aliqui populare est pdari. Qđ τ populo: dr. Terg. Quisq; sinū populatus iter. Idē. populatq; ingentē farris acervū. Hinc depopulo: p depdo: passim q; τ quasi populatim diripio.

Populabundus pdabundus a populando. Lc.

Populatus a. um. participiū: qđ significat depdatus: vt Quisq; suū populatus iter. Populat⁹ vo nomē significat populosum: vt vbs populata. i. populo plena.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶Populonia: vrbs est Hetrurię appellata a populorum multitudine: quę in eius agro est: vel a populando q̄ frequentibus pyratarū populationibus pateret.

¶Populus antepenul. p̄o. genus arboris a frondiū multitudine sic appellata. Virgi. Nic candida populus antro Imminet. ¶Pli. lib. xvi̇j. Virgā populi in manu tenētibus intertrigo non metuatur. Col. lib. vj. Cui rei maxime videtur idonea populus. Ea est arbor Cerro similis.

¶Populeus a.um. quod est materiatū ex ea arbore. Vir. in geo. Qualis populea mœrēs ¶Philomela sub umbra.

¶Populn⁹ a.um. idē q̄ populeꝰ. ¶Plau. in Cas. ¶Sū isthęc aut populna fors aut abiegna est tua? Dicit ꝛ populneus a.um. in eadē significatione. Colu. lib. vij. ¶Probat maxime ulnea: post fraxinea: ꝛ ab hac populnea frons.

¶Populetum: locus populis consitus.

¶Porculena. ¶Plau. in mil. ¶Nisi huic veri affertur merces non hic suo femineo quāq; porculenā partūrit⁹ est.

¶Porca: animal quę alio nōie dicit sus: in agro ¶Vo porca est terra elata inter duos sulcos a porrigēdo: vt ingt Var. q̄ ea seges porrigat frumētū: vel a porricēdo q̄ ultra se iacī semina ꝓhibeat: vel q̄ aquas porceat: hoc est porro arceat. ¶Hā crebriores sulci limi solent vocari. Colu. lib. ij. Liras rustici vocāt easdē porcas: cū sic aratū est: vt inter duos latius distantis sulcos medi⁹ cumul⁹ siccā sedē frumentis ꝓbeat. Sed ꝛ xxx. pedū latitudinē. cxxv. longitudinem porcā vocabāt eodē author. Cāpani hodie porcas vocāt pulvinos: siue hortulos: in qb⁹ veluti sulcatim sua cuiusq; gñis olera serunt. Id gen⁹ ꝛ Hręc dicunt apud Colu.

¶Porcus domesticus: aper ferus: sus vtriq; cōmune est. ¶Mar. Iste tibi faciat bona saturnalia porc⁹. Inter spumātes ilice pastus apros. Dict⁹ porcus: q̄ porrecto rictu pascatur: ꝛ terrā dum herbar radices rimat latius porrigat. ¶Hinc fiunt diminutiua porculus ꝛ porcellus. Amb. Sicut Bluto amat porcellū. Sue. in Nerone. Iterū ac sępius recoctū porcello abiecit. Scribit Varro porcū græcū nomen esse antiquū: sed obscuratū: q̄ eū nūc vocāt χοῖρον.

¶Porc⁹ dict⁹ est gluu⁹ cum eis pellis detrahitur. Lc.

¶Porc⁹ troian⁹ dicebāt q̄si alijs aialib⁹ inclusis grauid⁹: ab equo troiano armatis pleno sumpta metaphora. Lc.

¶Porcariū etiā dicimus q̄d ex porco est. Vnde porcariā vultā dicebant qua edito partu vescebant. Lc.

¶Porcarius: porcorum custos.

¶Porcinus a.um. quod ex porco est: vt caro porcina.

¶Porculationem antiqui porcorū nutricatū vocauerūt. Varro. In nutricatu quam porculationē appellabant binis mensibus porcos sinunt cum matribus.

¶Porci⁹ cognomē fuit Catonis cēsorini. Tractū a porco. Cognoīa eius: vt ingt Var. habent a maiori: ꝛ a minori porcre. A maiori: vt Equi⁹: Taur⁹. A minori: vt porc⁹: Capill⁹

¶Porcia nomen mulieris Romanę. Fuerūt aūt duę: maior ꝛ minor. ¶Porcia minor: cū laudaret apud eā quędā bene morata: quę secundū habebat virū. Respondit Felix ꝛ pudica matrona nunq̄ pręter semel nupsit.

¶Porcetra porca q̄ semel tm̄ peperit. Scropha q̄ sępius. Si miscet se porca domestica cū fero: fet⁹ hibrida dicetur.

¶Porceo es: ꝓhibeo. Luci. lib. vj. Non te porro ꝓcedere porcent. Componiturq; ex porro ꝛ arceo: quasi procul arceo: syncopatum videtur: ꝛ absoletū est.

¶Porra græce: latine facultas: abundantia dicitur. A quo fit verbum Aporior aris.

¶Porricio is. penl. cor. quasi porro iacio. i. valde porrigo: quod verbū solēne sacrificantibus erat. ¶Nam extra porrici dicuntur quando porriguntur dijs. Vnde apud Macro. ¶Hostia porrecta quasi sacrificata. ¶Plau. ¶Nam si sacrificem summo Ioni atq; in manibus extra teneā: vt porriciā: interea loci si turi q̄ detur potius rem diuinā deserā.

¶Porrigo is. pe. cor. xi. ctum. ex porro vel por particula ꝛ rego: non ago: vt quidā volūt. Et est porrigere: extendere. ¶Pli. Facilius quippe radices porrigūt solo subacto. Oīq; offerre. Vnde Augustꝰ cū ei quidā libellū trepidus offerret: ꝛ modo ꝓferret manū: modo retraheret: putas te inquit: stipē elephāto porrigere? Et hoc quādo offerēdo alitendūtur: factū est vt porrigere sit ꝓsternere ꝛ interficere. Mar. Et volucrē lōgo porrexit vulnere pardū. ¶Hui⁹ compositū est Exporrigo seu exporgo p syncopam: q̄d est extra porrigo. Terē. in Adel. Da te hodie mihi. Exporge frontē: ¶Porrigo inis. ri. syllaba p̄o. gen⁹ mor (id est exhilara. bi a porrigendo. i. extēdendo. Cresc̄do em̄ porrigit. ¶Nasci tur vt Cel. lib. vj. scribit: in capillo: barba ꝛ supercilio: vbi inter pillos q̄dā quasi squamulę surgūt. Lucil. li. xxx. Tristem ꝛ corruptū scabie ꝛ porrigine plenū. ¶Hinc porrigino sus qui porrigine infestat. Est ꝛ porrigo minutus furfur. ¶Hora. li. ij. Ser. Ungere si caules oleo meliore caputq; Leperis impexa sędum porrigine quare.

¶Porrū in plurali porri. Græci ꝓason dicunt: genus oleris. ¶Mar. ¶Mittit p̄cipuos nemoralis aricia porros. In medio virides stipite cerne comas. ¶Porrorū alij sunt Tarentini q̄ ꝛ sectiui dicunt. Alij Aricini qui ꝛ capitati. A porrum fit porrace⁹ a.ū. ¶Pli. heliotropiū nascit in Aethiopia aphrica cyprio: porracei coloris sanguineis venis distincta.

¶Pori pe. p. p simplex r: appellant tophi. ¶Pli. ¶Hin⁹ pōderosius est qui porus vocat marmori pario similis. ¶Pori ¶Vo pe. cor. significāt meatus. ¶Pli. li. xx. de malua ꝛ Althea succus decoctę pori meatus suaues facit. Est etiā por⁹ iter per quod genitura in vrinę vias defertur.

¶Porocela: a poro topho nomen habet quasi ramicem tophaceū appelles: de quo in dictiōe Enterocela.

¶Porro aduerbiū significat certe. Cice. ¶Plancio. ¶Nihil porro tam inhumanū: tam immane: tam ferū: q̄ cōmittere: vt beneficio non dicā indignus: sed victus esse videar. Quādoq; significat longe ante. Virgi. ¶Hinc maxima porro Accepit ¶Roma ꝛ patriū seruauit honorē. Sic dicimus Lycurg⁹ non porro ab ¶Homeri tęporib⁹ fuit. Quādoq; significat a longe: vt sit aduerbiū loci. Liui. lib. viij. Et haud eadē qua te insinuaueris retro via repetēda: aut si ire porro pergas per aliū saltū arctiorē impeditioręq; euadendū. Quādoq; significat postea: deinde: in futurū. Cic. ¶Marcello. ¶Nō est porro tuū vno sensu oculoz̄ ꝛ̄ moueri. Teren. Behinc vt quiescāt porro moneo. i. in futurū. Quādoq; vltra. Liui. lib. j. Ex loco infesto agere porro armentū occepit. Oñq; coniūctio est: ꝛ ꝓ aute ponit: locaturq; in principio orationis. Quintil. ¶Porro qui confessum defendit: nō absolutionē sceleris petit: sed licentiā. Quādoq; ponitur pro coniūctione expletiua. Teren. in An. Adeon me ignauum putas: adeon porro ingratum: aut inhumanum: aut ferū: vt neq; me consuetudo: neq; amor: neq; pudor: cē. πρόσω tamen græcum est.

¶Porphyrius nomen viri ꝓpriū. Quo nomine dict⁹ est philosophus christianis inimicissimus.

¶Porphyria latine purpura. Vnde porphyriacus a.um. pe. cor. p̄o purpureo. Ouidi. Et porphyriacis figere labra genis. ¶Porphyris idis. vestis purpurea.

¶Porphyris pe. cor. insula in Laconico mari sita: quinq; millibus passuū a Gnaleę ꝓmontorio distans. Eadem postea cythera dicta est: ob memorabile templū Veneri sacr.

¶Porphyrites: lapis in Aegypto rubens cādidis interueniētib⁹ pūctis: ꝓpterea leucosticos appellat⁹ q̄ leucos albū dicimus στίζειν pungere. ¶Hinc porphyreticus a.um. quod est factum ex porphyrete.

¶Porphyrio auis quę sola morsu bibit: cui⁹ crura pōnga rubent ꝛ rostrū: hęc a nōnullis pellican⁹ dicit. Fuit ꝛ nomen gigātis. ¶Nomē habet magni volucris tā parua gigātis. Et nomē prasini ¶Porphyrionis habet. ¶Hoc etiā nōie vocatus fuit qui in ¶Horatiū cōmentatus est.

¶Porsena pe. cor. ꝓpriū nomē regis. ¶Mar. ¶Hāc spectare manū ¶Porsena nō potuit. Tiberg. ¶Vo ꝓduxit positiōe duplicis nn. Necnon Tarquiniū eiectū ¶Porsenna inbebat.

¶Porto as. non tm̄ corpore: sed etiā animo: ꝛ tam bona q̄m̄ mala. Terē. in An. Dij boni quid boni porto. Et porta

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

re dicimur cum iumẽtis aliquid nobiscũ ducimus. ¶Hinc verrẽ legimus amicã e ꝓuincia portasse:ꝛ ¶Pompeiũ de/portasse triumphũ.¶Hui⁹ cõposita sunt .Apporto.Asporto quę contraria sunt.Cõporto:simul porto.¶Diero.lib.ij. Regum.Et cõportauerũt super eũ aceruũ lapidũ magnũ ni/mis.Exporto:extra seu ex loco porto auferoue. Importo: intro porto.¶Reporto:retro porto.Virg.¶Hęc tristia dicta re portat.Deporto:suppor to:ꝛ transporto.

¶Porta a portãdo dicit oĩs exit⁹:ꝛ quo põt importari vl exportari aliquid:vel ab aratri portatõe: vt inquit Bona. quia in designatiõe vbiũ subiunctis vacca ꝛ tauro qui vr bem designabat aratrũ manu suspendebat: ne sulcũ quez primogeniũ dicunt:faceret:vbi aditus ciuitatis erãt relin/quendi.¶Hinc fiunt diminutiua portula:portella ꝛ porticu la:porta decumana ꝛ porta prętoria de castris dicit.

¶Portus dicit locus cõclusus quo importãtur merces et inde exportant:ꝛ vbi naues hyemãt.¶Nã antiqui domos partim portus:partim insulas vocabãt a portando.Vnde etiam porticus dictę sunt.

¶Porticulus paruus portus.Sumit qñq; ꝓ malleo.

¶Portiscul⁹:hortator:remigũ q eã virgulã q̃ portiscul⁹ di citur:in manu tenẽs hortat remiges:viget:ꝛ cũcta ꝓ libi/to moderat.¶Plau.in Asi.Tute habes portisculũ. Enni.in annalibus.¶Portisculus cum signum dare cępisset.

¶Portoriũ naulũ ꝛ merces q̃ datur portitoribus.Idẽ ve/ctigal qđ portitor soluit,i.telonario:scripturario ꝛ sęptu/rę magistro ex portu vel fluminũ vel lacuũ vl stagnoꝝ. Lu cil.Facit idẽ qđ illi q inscriptũ e portu exportãt clanculum ne portoriũ dent.¶Plau.in Asi.Jã ego hũc portitorẽ priua/

¶Portitor: pe.cor.q vectigal port⁹:siue por (bo portorio. tę,i. portoriũ datiũ cõduxit.¶Plau.in Tri.vtrũq; cõplexus. Solutũ est portitori tã portoriũ.Quos greci Telonarios. Cicero magistros scripturę:ꝛ portitores appellat.Nã ad Atticũ sic scribit.Illa causa publicanoꝝ quantã acerbita/tem afferat socijs :intellexim⁹ ex ciuibus :q nuper in por toriis Italię tollendis:nõ tam de portorio q̃ de nõnullis in iuriis portitoꝝ querebant.Et portitor dicit qui aliqđ por/tat.Sta.li.j.th. Languet hyperboręę glacialis portitor vr/sę.Amb.super Luc.Audito dei verbo steterũt acerbi illi⁹ funeris portitores.¶Potest etiã dici qui traducit hoies ac vehit vel ad nauim de littore:vel ad littus de naui:vel ad vlteriorem fluminis ripam:quem greca voce ¶Porthmea dicimus:abusiue portitor qui portatur.sic Vectior.

¶Porthme⁹ pe.cor.latine dr transfretator: qui nauigio ve hit:ꝛ qui exigit portoriũ. πορθμός enĩ fretũ dicit.Iuue.Jaz sedet in ripa tetrũq; nouitius horret ¶Porthmea.i.port⁹ fre ti portitorẽ .¶Porthmis idis.nauis ad traũciendũ.

¶Portunus deus a portu dictus:qui portubus pręest grę ce ¶Palemon dicitur.a quo opportunus ꝛ importun⁹, hic etiam ¶Melicerta est Inoos filius.

¶Porticus:quę ꝓpter repentinos imbres ꝛ vmbrarũ ac deambulationis gratia ędificantur.Ouidi. de porticu põ/peiana.Tu modo pompeia lętus spatiare sub vmbra.Cũ sol ¶Herculei terga leonis adit.

¶Portio quasi partio significat partẽ:hui⁹ diminutiuũ est portiũcula.Apul. Qui cũ a me portiũculã poscer et. ¶Hinc fit ꝓportio q̃ est duaꝝ rerũ inuicẽ facta cõparatio.

¶Portẽdo is.porro:hoc est ante tendo:prędico: significo. Virgi.¶Hũc illũ fatis externa ab sede pfectũ ¶Portẽdi gene rum.¶Plau.in Cur.Decasto: nobis periculũ magnũ ꝛ fa/milię portenditur Demeneti si expectemus mortem.

¶Portentũ a portendo,i.postẽdo q̃ portẽdat aliquid fu/turum:q̃uis aliqñ dicant portẽta insania quędã ꝛ irriden da.Cice.lib.j.Tus. Aut qđ negotij est hęc poetaꝝ ꝛ picto rum portẽta quincere? ¶Hier.de diis ait.¶Portẽta magis q̃ numina.¶Portentũ tñ ex augurijs ꝛ auspicijs antiqui signi ficatione accipiebãt.Vnde apes illę ex ore Ambrosij pro/deũtes quasi portẽtũ fuerũt:q̃ de longe viri sapientiã por tenderunt.i.significauerũt.Et Virg.lib.viij.pro bono omi ne posuit:cum ait,¶Ne quęre ꝓfecto quę casum portẽta fe/rant.Vbi Ser.¶Modo bona omina q̃ victoriã portẽdunt. Et dicta ꝓphetarũ sunt quasi portẽta:quia porro: hoc est de longe tendebãt.i.futura diuinabãt.Vnde Sallu.Ex li/bris sybillinis regnũ Romę trib⁹ Cornelijs portẽdi.¶Por/tenta quoq; fieri dicunt cũ insolita corpora raro se ostẽdũt vt Cometę:turbines:Barathra:sereno cęlo facta tonitrua Vnde Var.in cęlo inquit :memorabile extitit portentum. ¶Nam stellam veneris nobilissimã.¶Plautus vesperuginez. ¶Homerus hesperon appellat pulcherrimã dicens. Cato: scribit tm̃ portentũ extitisse:vt mutaret colorẽ.¶Hęc autem portenta dicunt esse contra naturã:sed non sunt : cum dei volũtate fiant.Quę quidẽ voluntas cuiusq; rei cõditę na/tura est inquit Aug.li.xxj.de ciui.dei.¶Portentũ ergo fit nõ contra naturã:sed cõtra q̃ est nota natura.

¶Portentosus a.um.quod portentũ facit.¶Pli.¶Portento/sum est quod de ea traditur.

¶Portulaca quã greci ¶Peplion dicũt:herba est frigida ꝛ humida:vt inquit Auicẽna: quę dentiũ tollit stuporem.

¶Posca:vinũ i toreulari aquatũ:qđ apõ ¶Pli.Varronẽq; ꝛ alios lora di.Quidã poscã dicũt esse potiõis gen⁹:quam greci oxicraton vocãt:q̃ ex aquę acetiq; mistura cõficitur. ¶Pli.lib.xxx.Tormina sanat palũb⁹ fer⁹ ex posca decoct⁹.

¶Poscultũ non poculẽtũ dici debere scripsit ¶Hermola⁹ vir nũq; satis laudat⁹:q̃q; a posca etiã poculẽtũ dici pos

¶Posco is.poposci significat rem debitã ꝛ honestã (sit. peto.Var.¶Poscere est quoties aliquid pro merito nostro deposcim⁹.Cui Bona.cõcordare videt:cũ inquit.¶Poscẽ/re est imperiose rogare.Aliquãdo ꝓuocare. Virgi. ¶Haud acrem dubites in plia poscere Turnũ.Lice. ¶Poscũt maio ribus poculis.Aliquãdo petere seu vendere.¶Plau.in mer ca.Tanti quãti poscit.In qua significatione etiã sumit vo care.Iuue.Bis quingenta dedit:tãti vocat ille pudicam. ¶Hui⁹ cõposita sunt Appposco:quod est iuxta debitũ ꝛ ius posco:seu volo.Terẽ.in Heau. ¶Dinas quidẽ iam decem habet a me filia:quas ꝓ alimẽtis esse nunc dico datas: ha sce ornamẽtis cõsequent alterę.¶Porro hęc talenta dotis apposcent duo.Deposco:Exposco:multũ seu cũ instãtia: aut publice posco.Liui.lib.j.¶Pacẽ pcibus exposcunt. Vir gi.lib.iij.sed votis pcibusq; iubent exposcere pacẽ.¶Repo/sco:quod mihi debeꝛ reddi:peto.Amb.Susceperat in se nectute filiũ per repromissionẽ reposcenti domino negan dum ad sacrificium:q̃uis vnicũ non putauit.Virgi.¶Dar/thosq; reposcere signa.Et reposcere est vehemẽter posce/re.¶Plau.in Cur.Quã tu virginem me reposcis.

¶Posia:oliuę genus.Lc.

¶Postulo as.significat quodãmodo requiro volo:vt res locus:persona:tẽpus:causa postulat:in qua significatione quãdoq; ablatiuo iungit mediãte ꝓpositiõe. Lice. in Lęl. ¶Neq; quicq̃ vnq̃ nisi honestũ ꝛ rectũ alter ab altero po/stulabit.Aliquãdo actõ solũ.Idem ꝓ Liga.longiorẽ orati/onẽ causa forsitan postulat: tua certe natura breuiorẽ.¶Nõ/nũq; duob⁹ accusatiuis:sed tũc sumit ꝓ oro.¶Diero.in Ge ne.Drauit:ꝛ dedit mihi dñs petitionẽ quã postulaui dñm: quod tamẽ raro reperit.¶Nam cũ ꝓprie vti postulo voluit ablatiuo iunxit:vt in lib.Reg. Vocauit nomen eius Sa/muel:eo q̃ a domino postulasset eũ.Quãdoq; significat rẽ debitã ꝛ iustã peto.Aliqñ significat accuso seu querelã di co de altero apud alterꝝ.Sue.in Cęsa.Cęterũ Cornelium Dolobellã consularẽ ꝛ triumphalẽ virũ repetundaꝝ po/stulauit.Idem de Aug.Affuit ꝛ clientib⁹ sicut scutario cui dam euocato quondã qui postulabat iniuriaꝝ.Interdum postulare est cupere:velle:expectare.Terẽ.in Adel.¶Per op pressionem:vt hãc mihi eripere postulet.i.velit:aut speret. Itẽ postulare sicuti docet Ulpia.est desyderiũ sinũ vel ami ci in iure apud eũ qui iurisdictioni pest exponere:vel alte/rius desyderio cõtradicere. Solet distingui inter postula/re:poscere:petere:obsecrare ꝛ flagitare:quia poscim⁹ im/periose:petimus pcario:postulamus iure.Obsecram⁹,i.p sacra rogam⁹.Flagitam⁹ nõ sine strepitu verboꝝ addẽdo conuitiũ.Lice.Quãq; causa postulat:non tamen flagitat.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Curti. ¶Postulabat aũt magis qꝫ petebat. Expostulare est cum querimur iniuriã apud illũ a quo accepim⁹: ⁊ habet in se reprehensionẽ. Sed de expostulo alibi.

¶Possum potes potui: ex pos ⁊ suꝫ cõponit: quasi potẽs sum. Vnde etiã qñqꝫ cum ablto construit. Liui. li. x. ¶Pecunia deinde qua multũ poterãt freti socios ex hostib⁹ facere Gallos conãtur. Sunt etiã qui hoc verbũ cõponant ex por:ro valde: ⁊ sum: qp valde esse videant: qui potẽtes sunt. Habet quãdoqꝫ appositũ: vt cum dicimus. Deus omnia potest. Vnde fit omnipotens. Qñqꝫ est sine appositione. ¶Plau. Nõ hic vt possit: edit: sed posse cupit: vt edat.

¶Possibile dicꝫ qõ fieri põt. Cui⁹ cõtrariũ est impossibile.

¶Possideo: ex pos ⁊ sedeo. Pos autẽ quod in vsu nõ est: idem est quod potens: vt sit possideo: quasi potens sedeo. Hinc possessio ⁊ possessor ⁊ possessiuus a. um.

¶Possessio proprietas ⁊ vsus siue actus possidendi agri: aut ędificij: non ipse fundus aut ager. Cice. in para. Etenim si isti callidi estimatores prata ⁊ areas magni estimarẽt: qꝫ ei generi possessionũ nemini nocere põt. Aliquãdo tamẽ sumitur pro ipsis bonis immobilibus.

¶Possessor: qui possidet: cuius fę. est possestrix.

¶Possessiuus a. um. quod possidetur: vt Quãdrius ensis. ędes regię: quę regis possessio est.

¶Possidonia a Neptuno dicta est: qui grece possidon dicitur. Aliter Ionia dicitur: ab Ione Iuli filio. Lc.

¶Possidonius philosoph⁹ Apamiẽs ex Syria: vt Strabo. xiij. author est: sed Rhodius existimatus: quia Rhodi vixit: ac philosophatus est. Sicut ⁊ Apollonĩ⁹ modo dict⁹ est Rhodi⁹ cũ esset Alabadensis. Utrũqꝫ audiuit. Cic. ¶Hic cum aliquãdo morbo articulari laborasset grauissime: fertur sępe dixisse (Erat enim stoicus) Nihil agis dolor: quãuis sis molestus nunqꝫ te esse confitebor malum.

¶Post ꝓpositio cõposita ⁊ separata inuenit. Separata significat meta grecã ꝓpositionẽ: qñ ordinẽ demonstrat siue loci: siue tẽporis: siue alicui⁹ alteri⁹ rei: ⁊ seruit actõ. Virgi. ¶Post mõtẽ oppositũ. Idẽ. ¶Post aliquot mea regna videns mirabor: aristas. Hora. O ciues ciues quærẽda pecunia primũ. Virtus post nũmos. Cõposita ꝙo reperit cũ multis dictionibus: vt posthac: postmodũ. Quãdoqꝫ tamẽ ponit loco aduerbij postea: ⁊ hoc qñ nulli casui seruit: vt qñ iungitur ablatiuo. Virgi. ¶Post mihi nõ simili pœna cõmissa luetis. Sal. vbi periculũ aduenit: inuidia atqꝫ superbia post fuere. cũ ablatiuo. Vir. lib. vj. Ille admirãs venerabile donũ Fatalis virgę longo post tpe visum. qõ si per se ꝓferat vel pręposterę habet accentũ accutũ. In versu ꝙo grauem.

¶Postqꝫ aduerbiũ tẽporis. Sal. ¶Postqꝫ cõsulueris mature opus facto. Interdũ ponit ꝓ qñ. Terẽ. in Adel. ¶Postqꝫ poeta sensit scripturã suã ab iniqs obseruari. Vir. ¶Postqꝫ nos Amaryllis habet Galathea reliquit: nec miꝫ: quia vt Dona. ait: ei⁹ recipr:ocũ est qꝫ pro postqꝫ. ¶Plau. in Au. Is quando mo:itur ita anido ingenio fuit.

¶Postea cõponit ex post ⁊ ea. Vnde ⁊ producitur a sicut alia ꝓposita Interea: pterea: ppterea. Sal. ¶Postea ¶Piso in citerio:rẽ Hispaniã quæstor: ꝓprætor missus est. Similiter ¶Postea qꝫ vna dictio est: sicut ⁊ postqꝫ: quę cõnexiue particulę sunt. Cic. ¶Planco. Et abfui ꝓficiscens in græciã: ⁊ postea qꝫ de meo cursu reipub. sum voce reuocatus: numqꝫ per me. Ant. quietus fui. Sic eñ dictis sequẽtia copulant. Aliquãdo int postea ⁊ qꝫ interponit ꝙo: ⁊ significat sed postea qꝫ. Idem Appio. ¶Postea ꝙo qꝫ ita cępi.

C ¶Postergo: posthabeo: relinquo: postpono: ⁊ quasi post terga iacio: a quo postergator ⁊ postergatio. Lc.

¶Posterus a. um. quod aliquid sequit: vt postera dies. i. sequens. Virg. li. iij. ¶Postera phœbeo lustrabat lumine terras. Aliqñ posterus dicit qui post nos futurus est. Vñ posteri ⁊ posteritas. Sene. posteror negotiũ se dicit. Hui⁹ cõparatiuũ est posterior: ⁊ superlatiuũ postremus. i. vltimus. ¶Posteri pedes: qui post primos sunt. Hinc cõponit ꝓposterus: quasi peruersus ⁊ inuersus. Cic. Lassio. ¶Pręposteros habes tabellarios: etsi me quidẽ non offendũt: sed tñ cum a me discedunt: flagitant literas: Hi est qui post alios venire debent: priores aliꝫ q primi fuerũt: venũt. Curti. ¶Posteri dies vltiũ sodomitici. Et ꝓposteros hoies libidinosa cupiditate vocat Iul. Firmicus: qui ⁊ pędicatores vocant.

¶Posterius: tardius: vel secundo. Quãdoqꝫ etiã minus. ¶Plau. in Asi. ¶Posterius ista dicis: qꝫ credo tibi.

¶Posteriora dicunt quę a vultu auersa sunt. Vnde et illud. ¶Posteriora mea videbis.

¶Posteritas significat posterũ seculũ: siue hoies qui post nascent. Cice. in Lęl. Quo in genere sperare videor: Scipionis ⁊ Lęlij amicitiã notã posteritati fore.

¶Postremo aduerbiũ significat finaliter: vltimo loco tandem. Sal. postremo omnibus modis pecuniã trahũt. Hinc ⁊ ad postremũ. In postęro ꝙo significat in futurũ tẽpus. Quintili. lib. j. ¶Multa liguę vitia nisi primis eximant ănis inemendabili in postęro prauitate durant.

¶Postremitas pro extremitate capitur. Lc.

¶Postremissimus veteres ꝓ postremo dixerũt. Lc.

¶Postfero pe. co. postpono. ¶Plau. li. ij. Bebenna ⁊ vbiq⁹ agroꝝ cultũ virorũ morꝝqꝫ dignatione amplitudine opi nulli prouinciarũ postferenda.

¶Posthac dictio composita sicut antehac: ⁊ significat de inceps in futurũ: siue post hoc tẽpus. Teren. in An. ¶Posthac quas faciet de integro comędias.

¶Posthabeo: postpono. Terenti. in ¶Phor. Nam omnes posthabui mihi res ita vt par fuit.

¶Posthumus pe. co. ex post ⁊ humus cõponit: qui post mortẽ parentis natus est: quasi post humatũ ⁊ sepultum. ¶Plau. in aul. ¶Post mediã ętatẽ: qui mediã duxit vxorem. Si eã senex anũ prægnantem fortuito fecerit: qd utilitas quin sit paratũ nomẽ puero posthumus? Dicit ⁊ posthumus a. um. ꝓ futuro ⁊ sequenti ⁊ postero. Vnde Apul. posthumaꝫ spem dixit. Virgilius lib. vj. Tua posthuma ꝓles. Fuit ⁊ ¶Posthumus nomẽ viri. Hora. lib. ij. car. Heu heu fugaces ¶Posthume posthume labuntur anni.

¶Posticũ ⁊ posticus pe. ꝓ. a post stando: ꝓ ostio in posteriore parte ędiũ. ¶Plau. in Tri. Aliud autẽ posticũ ędiũ/strarũ. Ueteres tamen etiã vicinũ habitantẽ ad posteriorẽ partẽ ędiũ sic appellarũt. Hora. Atria seruantẽ postico vallem clientẽ. Et ostiũ ipm postica fę. genere dicit: cuius diminutiuũ est posticula. Apul. ¶Per quandã brevẽ posticulam introuocat me. Ammianus. ¶Per posticã ingressus referã inueni confluente ex finitimis virili ⁊ muliebri sexu. ¶Postica etiã Augur est: vt inquit Ser. Augures deligãt spatia lituo ⁊ eis dant noia: vt prima pars dicat antica: posterior postica. Dexteram quoqꝫ sicut scribit Fest⁹ Anticã: sinistrã posticã dicimus. Sic etiã ea cęli pars quę sole illustrat ad meridiẽ Antica nominat: quę ad septentriones ¶Postica. ¶Rursus quę diuidunt in duas partes orientẽ atqꝫ occidentem: antica ⁊ postica dicunt. Itez postica linea in agris diuidẽdis q̃ ab oriente in occidẽtẽ spectat. Dia deniqꝫ q̃ post nos sunt postica dicunt: ⁊ q̃ añ nos antica. Inuenit etiam postic⁹ a. um. ¶Persi. ¶Posticę occurrite sannę: Hi est irrisioni factę a parte posteriore. Aluso. ¶Posticeo vulnere fossor.

¶Postero as. ¶Palladius. Oliua cum varia cępit esse colligitur. Nam cum tota nigrescet: quod speciei merito posterauit: fundendi vbertate compensat.

¶Posticulũ dimi. ¶Plau. in Tri. ¶Posticulũ Hi recepit cum ędes vẽdidit. ¶Posticula dimi. a postica: de q̃ in dictiõe posticum.

¶Postis ge. mas. a post deducit: ⁊ ꝭcat valuã ostij: (sticũ) siue latus portę: dictus ꝙ post fores stet. Virg. ¶Erẽt paribus scalę: postesqꝫ sub ipsos ¶Stituũtur gradibus.

¶Postilena a post ⁊ stando: ꝙ stet a parte posteriori. Est eñ incuruũ lignũ siue crassi⁹ lor qõ sub iumẽti cauda ponit. ¶Plau. Ita te a gerunda aqua curuũ faciã: vt postilena possit ex te fieri. Hinc ꝓ strariũ antilena: qua pec⁹ cingit.

¶Postliminiũ ex post ⁊ limina componit. Quęcũqꝫ em a nobis alienata ad hostẽ pueniũt: cum a nostro limine exierint: si post ad idem limen reuertant: postliminio redeunt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Festus. Postliminio receptus est: si qui extra limina: h est terminos, puincię captus fuerat: rursus ad ꝓpria reuertit. Paul. iurecon. Postliminiū est ius amissę rei recipiędę ab extraneo: ⁊ in statū pristinū restituędę: inter nos ⁊ liberos populos: regesq; moribus ac legib⁹ cōstitutū. Nam qđ bello amisimus: aut etiā circa bellū: hoc si rursus recipiamus dicim⁹ postliminio recipere id quod naturali ęquitate introducū est: vt qui ꝑ iniuriā ab extraneis detinebaī: is vbi in fines suos rediisset pristinū ius suū reciperet.

Postmitto. Lice. pro Cęlio. Quod in alicuius agrestis periculo non postmitteret: id homo eruditus insidijs doctissimi hominis dissimulandū putaret.

Postmodū pe. co: ex post ⁊ modū: significat postea siue postremo quasi postmodū rei datū. Liui. lib. j. Sepe ex iniuria postmodū exortā gratiā. Dicitur ⁊ postmodo. Idem li. iij. Si Ardeates sua tēpora expectare velint: arbitriūq; senatui leuandę iniurię suę permittant fore: vt postmodo gaudeant se irę moderatos.

Postomis idis. instrumētū ligneum seu ferreū quod ad cohibendū equor tenaciā naribus vel morsui imponitur. Lucil. Postomides huic de naribus ingentes pendent.

Postq̄ ⁊ postea q̄ cōnexiuę particulę sunt. Cic. Post q̄ altos tetigit fluctus ⁊ cē.

Postuorta dea erat Romanorū q̄ futura ꝓspiceret. Cic.

Postridie ⁊ pridie composita sunt ⁊ diuersa. De pridie Gel. lib. x. Die pristini eodē modo dicebaī: quod significabat die pristino. i. priore: quod vulgo pridie dicit conuerso cōpositionis ordine: quasi pristino die. Fest⁹ ꝙ cui magis accedendū puto compositionē pridie antiquā esse innuit: cum ait. Auignus dictus est: q̄ anteq̄ mater secūdo nuberet est ꝓgenitus. Nā eū antiqui ꝓ ꝑ dixerūt. Pridie igitur ex prę ⁊ die cōpositū priorē siue ꝓcedenti die: siue ꝙ aī significat: postridie ꝙ postero die: syncopatū enim est. Lactan. lib. v. de vtroq; exemplū posuit: ⁊ loquit de Carnea de. Js cum legatus ab Atheniēsib⁹ Romā missus esset: disputauit de iustitia copiose: audiente Galba ⁊ Catone cēsoribus: maximis tūc oratoribus. Sed disputationē suā postridie cōtrarie subuertit: ⁊ iustitiā quā pridie laudauerat: sustulit. Plau. in Poen. Qui potest mulieres vitare: vitet: vt quotidie pridie caueat: ne faciat qđ pigeat postridie. Nā die igit priori die siue ꝓcedenti die significat: vt etiā apud Catonē lib. de re rusti. Si quē purgare voles: pridie ne cęnet. Postridie ꝙ postero die: nec post tres dies vllo mō significat: vt Catonis exemplū apertissime demonstrat: q eodem lib. sic ait. Oleū viride sic facito: oleā q̄ primū ex terra tollito: si inquinata erit: tollito a foliis: ⁊ stercore purgato: postridie aut post tertiū diē q̄ lecta erit facito. Non em̄ adiecisset diem tertiū si postridie post tres dies significaret nisi q̄ postridie secūdus seu sequēs dies esset eius diei qui p̄cessit: quod ostendit etiā ex hoc q̄ eius diei appositum tam pridie q̄ postridie inuenit. Cic. Lentulo. Ad duodecimum calendas Februarij: cum in senatu pulcherrime staremus: q̄ iam illā sententiā Bibuli de tribus legatis ꝑdie eius diei fregeramus. i. ꝓcedēti die eius diei: hoc est duodecimi. Cęsar lib. ij. Postridie eius diei Cęsar ꝑsidio vtriq; castris: quod satis esse visum est reliquit. i. sequēte siue postero die eius diei q̄ ꝓcessit. Aliquādo eis gentiuus iungit: vt pridie siue postridie calē. nonar: idnū: ⁊ possessiue iūgit. Nonunq̄ accusatiu⁹ apponit. Cice. Appio. Pridie nonas Junias cum essemus Brundusij. Et resolut die ꝓcedenti nonas: siue die ante nonas. Liui. etiā postridie id⁹ diuinis supersederi iussum: quo ite modo postridie calē. dicit. i. die post calen. Etiā aliter actō iungit. Cice. ad Atticum. pridie cōpitalia meminēto. Interdū pridie ⁊ postridie sequit q̄: vt pridie q̄ in tres patriā: sacrificiū facito. Liu. lib. ij. Nā cum pridie q̄ legati ad Tarquinios ꝓficiscerent: ⁊ cęnatū forte apud Titellios esset: cōiuratiq; ibi remotis arbitris: multa inter se de nouo vt fit: consilio egissent: sermonē eoꝝ ex seruus vnus excepit: qui iā antea id senserat agi: qđ sic exponitur. Die ꝓcedenti anteq̄ legati ad Tarquinios ꝓficiscerentur. Similiter illud Sue. in Cęsa. Et pridie q̄ occidēretur in sermone nato super cęnā. Apud Liu. Lepidū quis nam esset finis vitę cōmodissim⁹ repentinū inopinatūq; ꝓ tulerit. Quo etiaz modo intelligit illud in Canone missę. Qui pridie q̄ pateret. i. q̄ ꝓcedenti die ante q̄ pateret: non autē quo sicut Valla interptat: eo q̄ sententię repugnare videret. Similiter postridie q̄ pater morte obijt epulū feci. i. postq̄ pater mortem obijt postridie epulū feci: vt dies mortis luctu seruat: postera ꝙ epulis. Nō aūt postridie q̄ pater morte obijt: epulū feci: qđ neq; oratiōi neq; sensui cōuenit. Nam postridie aliū diem exigit ꝓcedentē. In isto ꝙ exemplo nullus alius dies ꝓcellit. Ergo q̄ ꝓ postq̄ exponendū est: vt postridie sequat ipm: quo pater morte obijt. Similiter pridie q̄ vxorē duxero nauigandū est mihi. Si q̄ ꝓ quo sumat: non recte fiet interptatio. Jgit necessario q̄ ꝓ postq̄: non ꝓ quo sumendū est: nisi q̄ ꝓ quo hoc modo sumamus: non tamē vt capiamus: eo postridie epulus factū quo pater morte obijt: neq; eo postridie quo vxorem duxero nauigādū est mihi. Sed sic postridie. i. postero die ab eo quo pater morte obijt: epulū feci: ⁊ postridie ab eo quo vxorem duxero: nauigandū est mihi. Et Valla ita intellexit. Hoc modo sumenda sunt pleraq; Liuij exępla: vt lib. iij. Anno trecētesimo altero q̄ cōdita roma erat: iterū mutat forma ciuitatis a cōsulib⁹ ad decēuiros. Et lib. iiij. Dictator exercitu victore domū reducto die octauo q̄ creatus erat. Hic q̄ ꝓ quo exponit. i. octauo die ab eo q̄ creatus erat. Et illud q̄ cōdita Roma erat. i. ab eo quo ꝯdita Roma erat. Quod etiā ꝓ postq̄ sumi potest. Possunt tamen Vallę exępla breui⁹ exponi: vt q̄ ꝓ quo sumat: hoc modo. Quā ꝓ cum pater morte obijt: epulū feci postridie. Et q̄ ꝓ cum vxorē duxero: nauigandū est mihi postridie. Illud aūt Ciceronis ad Tironē. Menandrius postridie ad me venit q̄ expectarē. Nō cū oīno sumit: nō ꝓ postq̄ neq; ꝓ anteq̄: neq; ab eo quo hoc modo. Menandri⁹ q̄ id est cum die ꝓcedēti eū expectarē: venit ad me postridie. Unde recte sequit. Itaq; habui noctē plenā timoris. i. noctem quę ipm diē ꝓcedentē insecuta est: ⁊ intercessit inter postridie: hoc est sequētē diē ⁊ ipm diē ꝓcedentē. A pridie fit pridianus a. um. quod est pridie alicuius diei. Sueto. in Cato. Marcēte adhuc stomacho ꝑdiani cibi. Et postridie postridianus: qui postridie alicui⁹ diei: sicut postridianus qui post idus est. Sed abutit ꝓ postridianus crastinus: ꝓ pridianus hesternus.

Potestam pro potestate veteres vsurparūt. Plau. Neq; desyderio in otio operā dedisse: neq; potestam sibi fuisse: adeo arte cohibitum esse a patre. Lc.

Potestas multa significat: vt Paulus inquit. Nā in persona magistratuū imperiū: ⁊ a possum fit. In persona liberoꝝ patriā autoritatē. In persona seruoꝝ dominiū. At cū agimus de noxę deditione cū eo qui seruū non defendit: ꝓsentis corporis copiā ⁊ facultatē. Potestates igit: ꝓcipes potentes dicunt: quos greci Dynastas vocāt: ⁊ hi qui magistratus gerunt: ⁊ habēt merū imperiū: hoc est gladij potestatem ad animaduertendū in facinorosos homines: ⁊ iudicijs ꝓsunt. Unde non inepte ꝓtores vobis vulgo nūc potestates dicunt. Sue. in Claud. Jurisdictionē de fideicōmissis quotānis: ⁊ tuī in vrbe delegari magistratibus solitā: in ꝓpetuū atq; etiam per ꝓuincias potestatibus demandauit. Apul. Sed iussit potestas officialē suū magna seueritudine coerceri. Pli. Pingue draconis in pelle Borcadū neruis ceruinis adalligatū in lacerto victoriā iudicioꝝ cōseruare existimant: primū Spondylū aditus potestatē mulcere. Et potestas ponit ꝓ cōsilio ⁊ ratione. Unde exire aliquez de potestate dicimus mentis impotē fieri: vt apud Lice. lib. iiij. Tul. Jratos ꝓprie dicimus exisse de potestate. i. de mente. Potesta a veteribus dicebaī pro potestate. Plaut. Neq; desidię in otio operā dedisse: neq; potestaz sibi fuisse adeo arcte cohibitum esse a patre.

Potessum. i. possum. Teren. At pol ego amatores audieram mulierū eos esse maximos: Sed nihil potesse. Credi-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

deram potesse vetusto more legendum. Tamen quotquot legi codices posse habent.

Potentatus us. potestas.

Potens tã participiũ q̃ nomen inuenit a possum. Sed quãdo participiũ est: tẽpus significat: ⁊ actõ iungit nominum vel infinito: nec cõparationẽ accipit: vt potẽs pugnare: vel potẽs bella facere. Quãdo ꝙ nomẽ caret tẽpore ⁊ genitiuo iungit: vt potens maris: ⁊ cõparationẽ accipit: vt potẽtior. Huic cõtrariũ impotẽs: qui nõ põt. A quibus potentia ⁊ impotẽtia: potẽter ⁊ impotẽter. Differũt autẽ ꝑm Prisci. potentia ⁊ potestas: q̃ potestas magna ꝓ vi accipitur: potentia ꝓ dominatione. Hinc omnipotẽs: armipotens: bellipotens: qui armis ⁊ bello potens est. Cui ipotens: mulier quę coire cum viro per ętatẽ potest.

Potidea vrbs est Thessaliæ siue Macedoniæ. Lc.

Potinam deam dixere a potando. Lc.

Potis ⁊ pote. Vide in dictione Cõpos. Pote volo: possum velle: potis sim: possim.

Potior ⁊ potius cõparatiua: ꝓ melior ⁊ melius quasi potentior ⁊ potẽtius: ⁊ potissimũ superlatiuũ: ⁊ potissime aduerbia: q̃ significãt magis ⁊ maxime. Differũt autẽ potius ⁊ potissimũ seu potissime: q̃ potius ad duo tñ: potissimum ad plura refert: vt quẽ potiꝰ instituã hęredẽ: Fabiũ an Luciũ. Aut quã natarũ potissimũ erudiam: si multę sint. Inuenitur tamen quãdoq̃ potissimũ referri ad duo. Lic. Quãq̃ ꝓstat honestas incolumitati: tamen vtri potissimum consulendum sit: deliberetur.

Potior iris. ⁊ poteris a potis deducit: taz tertię q̃ quartę cõiugationis est. In infinitiuo tamẽ ⁊ participio quartã sequit. Vir. Vi potit: quid nõ mortalia pectora cogis. Ouidi. Tuq; tuis armis nos te poteremur Achille. Est autem potiri tenere ⁊ quasi in potestate habere. Et sic fere semp cum genitiuo cõstruit. Sal. Cui fatũ foret vrbis potiri. Alii quãdo est obtinere: ⁊ in potestatẽ vendicare: ⁊ tunc ablatiuo iungit: vt Cęsar tandẽ potitus est Gallia. Aliquando frui. Sic etiã cum ablatiuo: ⁊ nõnunq̃ cũ accusatiuo construit: sed raro. Lice. Q3 si his voluptatibꝰ bona ętas fruitur: libentius primũ paruulis fruit rebus: vt diximus: deinde ijs quibus senectus etiã si non abunde potit: non omnino caret. Teren. in Adel. Patria potit cõmoda.

Poto as. aui. ⁊ porꝰ sum potatũ ⁊ potũ: significat bibo. Hiero. Illõ ambigo multos fore: q̃ de turbulento magis riuo q̃ de purissimo fonte potare malint. Teren. in Hecy. Quid aisẽ cum virgine vna adolescens cubuerit plus potus? Etꝰ cõposita sunt Appoto: qd est multũ poto. Plau. in Cur. Postq̃ cęnati atq; appoti: talos poscit sibi in manũ ꝓuocat me in aleã: vt ego ludã. Cõpoto: similꝫ poto. Vñ cõpotatio quã græci symposiũ dicũt. Epoto: potãdo exhaurio. ppoto: valde poto. pępoto: añ poto. Et habẽt pe. p. ⁊

Porꝰ a. um. in vtraq; significatione sumit ꝓ eo q̃ potauit. Oui. li. iij. fas. Pompa: senẽ potũ pota trahebat anus. Idẽ in eodẽ. Lauiger ⁊ tãto est Albula pota deo. Juuen. Epotaq; flumia medo Prãdẽte. Ibi accipit actiue. Passiue aũt ab Oui. lib. xv. me. Nocte nocẽt potę sine nocte luce

Potus us. idẽ qd potio: q̃uis sint q̃ distinguãt (bibunt. dicẽtes potũ eẽ vini aquę ⁊ hmõi: potionẽ a medicis ęgrotantibꝰ dari. Sed Lice. potionẽ ꝑ potu accipit lib. Tuscu. cum ait. Quid q̃ ne mẽte quidẽ recte possumus vti multo cibo ⁊ potione repletis? Et in Cato. Tantũ cibi ⁊ potiõis adhibendũ: vt reficiantur vires: nõ opprimant.

c Potirion: a græcis poculũ dicit. Lc.

Potiridion: pocillum. Lc.

Potnia vrbs Arcadię. Inde Glaucus potniades dictꝰ est. Itẽ quadrigę quibꝰ vtebat: potniades dictę sunt. Lc.

Potorũ vas quod ad potũ est deputatũ. Pli. Mille cõuinas totidẽ aureis potoribus. Idẽ lib. xxxiij. Fecit idẽ ⁊ cocos Magireia appellatos paruulis potoribus.

Potorius a. um. quod ad potandũ pertinet. Vnde dicimus vasa potoria: sicut vasa escaria.

Potito as. pe. cor. consuetudinẽ potandi habeo. Est enim frequẽtatiuũ. Plau. in Amp. Nũc tibi hanc paterã quę dono mihi illic ob virtutem data est Pterela rex qui potitauit: quem ego mea occidi manu.

Potiono as. potionez ꝑbeo. cuius passiuũ est potionor. Sue de Cali. Creditur potionatus a Lesonia vxore amatorio quidem medicamento: sed quod in furorẽ verteret. Hiero. ad Dama. Accipe calicẽ meri huiꝰ de manu mea ⁊ potionabis omnes gentes: ad quas ego mittã te.

Potitius a potando cognominatus est qui Herculis sacra faciebat. A quo potitia familia. Erat ⁊ altera familia pinaria: cum quę Herculi semper sacrificabat.

P ante R

Præpositio q̃ tam separata q̃ cõposita vbiq; diphthongatur. Separata quidẽ ablatiuo deseruit: ⁊ q̃nq; significat p: siue ꝓpter. Apul. Præ luxuria cuncta ꝑsuderat. Q̃nq; significat ante: siue de loco dicat: siue de electiõe. Et modo absolute ponit. Terẽ. Ꝫ præsequar. Modo cum actõ. Liu. lib. j. Prope Tyberim fluuiũ q̃ ꝑ se armentũ agens nando traiecerat. Modo cũ ablatiuo: vt ꝑ oculis. i. ante oculos. Augu. lib. ij. cõfes. Ambitio quid nisi honores quærit ⁊ gloriã cum tu fis ꝑ cũctis honorãdus vnꝰ ⁊ gloriosus inęternũ ꝑ cũctis. i. ante cũctos: vel q̃ cũcti. Interdũ ponit ꝓ respectu: siue ad cõparationẽ. Terẽ. in Eu. Nec ego illũ contẽpsi ꝑ me. i. ad comparationẽ mei. Liui. Parua Albã ꝑ ea vbe q̃ cõderet fore. Nõnunq̃ ꝓ ab. Terẽ. in Eu. Præ studio vt efficias quod cupis. i. ab studio. Idẽ in Eun. Vt fit misera ꝑ amore. Item ꝓ extra: siue excepto vel excepta. Gel. libi. Præq; se vno cęteros omnes linguę atticę principes: gratemq; omnẽ togatã quod cũctę nomẽ latinũ rudes esse aut agrestes ꝑdicabat. Terẽ. Extra vnã ancillã dixit. Item pro respectu eiꝰ. Plau. in Persa. Immo res omnes relictas habeo ꝑ quod tu velis. Cõposita significat ante vel præsentat ꝓpono: ꝓfero. Aliquãdo sup: vt ꝓfectꝰ ꝓfidio. Aliqñ valde vel mirũ in modũ: siue ꝓter modum: vt ꝓclarus: ꝓcelsus: magis auget q̃ per. Jungitur q̃ cũ aliquibus dictionibus cũ qbus non iungitur per: vt ꝓpotens: ꝓcelsus: ꝓlatus: ꝓclarus: ꝓfulgens: ꝓdiues: ꝓdulcis: ꝓdurus: ꝓcultus: ꝓlargus: ꝓlongus. Nam ꝓlongus homo ⁊ ꝓlonga oratio ea dicitur quę eno: mi longitudine est. Præpotens: ꝓcelsus: ⁊ simila: maiorem in modũ potens celsusq; ⁊ quasi ꝓter modum morẽq; aliox potens ac celsus. Significat quãdoq; etiam ante tempus: siue ꝓter morẽ aliox: vt ꝓcox vua: ꝓcox ingenium. Item significat non: siue nondũ: vt in pręmaturus. Aliquãdo supernacue ponitur: vt prænosco: ꝓcingo: quę significat sicut eo: rum simplicia. Et prę fit ꝓter: quomodo a sub subter: in inter: ꝓ ꝓpter.

Prægnacuo: prius acuo. Cato de re rus. Vitẽ tenerã ꝓcuito obliquo inter se medullã cũ medulla cõponito.

Prægaccipio: ante accipio: a quo ꝓcceptio figura q̃ præsumptio a nostris: a græcis ꝙ ꝓlepsis dicit: cum poeta aliquid ꝓcipit: ad eamq; subsequit qualitatem.

Prægheo: ex ꝑ ⁊ habeo: abiectis a ⁊ h: significat do: exhibeo. Nam qui aliquid ꝑbet: id ꝑhabere ratione dicit. Aliquãdo significat ostendo. Terẽ. in Adel. Seruũ haud illiberalem ꝑbes te. i. in re ostendis: factis ꝓbans.

Prægbia veteres remedia dixere: q̃ ęgrotãtibꝰ ꝑbeant.

Prægbitere. Plau. ꝓ perire vsurpauit. Lc.

Prægcalinus: caluus in anteriore parte capitis. Sueto. de Galba. Statura fuit iusta: capite prægcalui.

Prægcarus nimis siue multũ carus. Terẽ. in Phor. quantum opus tibi est argentiꝰ eloqre. Solę triginta minę. Triginta? haud ꝑcara est phędria. Isthęc ꝙ vilis est.

Prægceps locꝰ altꝰ: vnde qs põt ꝑceps dari. Vir. Turrim in ꝑcipiti stantẽ: sũmisq; sub astra Eductã tectis. Et ꝑceps homo dicit q̃ sine cõsyderatiõe aut modo qd agit: ⁊ quasi rem ꝓoccupat. Vnde ꝓ nimis festino poni solet. Vir. Præcipites atra seu tempestate colũbę. Præcipites palmites apud Colu. sunt q̃ de nodo notinis virgis enati in duro alligantur. hi vt lib. vj. idem scribit plurimũ fructus ferunt:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

sed plurimū matri nocēt. Itaq; nisi extremis ramis: aut si vitis arboris cacumē supauit pcipitari palmitem nō oportet. Sūt q pceps a caput p cōpositionē deriuēt: qđ ḡuis nō abnuā: in etiā a capio dici videt: q anceps cū am ppositione cōpositū a capio Festꝰ dici velit. Sed tñ ppie pceps a caput. Tñ z biceps: triceps. Caput ꝙo a capio fit.

Præcipitiū: locꝰ ꝓruptus. Tñ pcipitari facile potest.

Præcipito: in pceps deꝛcio: incōsyderate ago: a cuꝰ participio fit pcipitāter: quod significat incōsyderate.

Præcedo: ante cedo: vt nox pcessit: dies appropinquit.

Præcido pe. pro. ex præ z cædo: quod est ferio: percutio: incido: significat ante cædo.

Præcidaneus a. um. vt pcidanea agna: quę ante alias cę debaſ: pcidanea porca quā immolare erant soliti anteq; nouam frugē pciderēt: siue gustarēt. Aliqñ pcidere est excidere seu simplr cędere. Hiero. in Exo. Præcide tibi duas tabulas lapideas instar priox. Postea sequit. Excidit ḡ duas tabulas lapideas quales antea fuerāt. Idem lib. Reg. Et pcidit vestes eoꝝ medias vsq; ad nates. Et pcidere dicitur de re obscęna: hoc est marē inter podicē coeundo lacerare: quemadmodū pędicare est puerū inter femora fędare. Mar. Præcidi gaudes pcisus Hęuole ploras.

Præcisus di pars carnis viscex: ꝟ est circa qđ viscera involuta sunt: q oras circūcisas habeat. Lucil. Illi pciso atq; epulis capiunt opimis. Hā omasum dī intestinū pingue.

Præcipuꝰ a. um. a pcipio p ante capio: qđ ante capitur: qđ est ante cēna: siue puentis cibus. Hinc aduerbiū pcipue qđ est ante alia. Nō autē specialiter: vt multi indocte interpretant: sicut in pśertim. Cice. Curioni. Nō mihi tam mea salus chara fuit: in qua pcipue fuit ab illo adiutus q̄ pietas erit in referēda gratia iucūda. i. ante alios.

Præcello is. Vide in dictione Cello.

Præcino is. pe. cor. pcinui pcētū: añ cāto: pdico: pdiuino

Præcētio modulatio illa vocū: quę ante initiū cantꝰ fieri solet quasi pludiū. Gel. Tibicines inter exercitū positi canere inceptabāt: ea pcentiōe tranquilli: ac quasi militaris musicę disciplinā vis z imperꝰ militū: ne sparsi: dispalatiq; pruerent: cohibebaſ: quapropter z exordiū: siue initiū: siue principiū: siue ploquiū: siue antiloquiū: quidā pludiū: alii pcentionē vocauere: ad similitudinē grecoꝝ: qui id ꝓœmiū nomināt. Propterea q ὄιμος cantus est.

Præcento: qui canendo præcedit: sicut præsulto: qui saltantium choream ducit.

Præcipio a p̄ z capio: significat ante capio: puenio: poscupo. Virgi. Cogite omes pueri: si lac pceperit estꝰ. Ut nuper frustra pśabimus vbera palmis. Cice. lib. j. offi. Præcipiant oratione benigna multitudinis animos ad benivolentiā alliciant: milites blādo sermone deliniāt. Itē pcipere est ante videre. Virg. Omnia pcepi atq; animo mecum ante peregi. Itē pcipe iubere. Et ptinet ad eos q curā alioꝝ gerūt: z qui alijs pśimt. Hinc pcepta ꝓ iussis. Sal. in Jug. Mea ipsa pater meus mihi pcepit. Itē pcipere! monere: instruere. Vnde pceptores artiū magistri: quoꝝ placita pcepta z pceptiones dicuntur.

Præcepto as. frequētatiuū: significat sępe pcipio.

Præceptū z nomē z participiū esse potest. Nomē ponit ꝓ iussione. Vnde decē legis pcepta: z aliquādo ꝓ disciplina siue documēto: z quasi regula quadam bene viuēdi: vt cum pcipit quid vir uxori: quid vxor viro debeat: aut pro documēto tradito ad aliquā artē percipiendā: participiū modo significat antecaptū. Liui. lib. j. Tępore illi præcepto Cice. lib. iij. Tus. Hęc cogitāte fore beatū: pśertim si z ante pceptis bonis cōtentus esset: nec mortē: nec deos expauescere. i. pgustatis z añ captis: mō iussum: vt pceptū est tibi

Præclamo: anteclamo. Tñ pclamito: ex (ne discedas. quo pclamitatores dicebanꝫ q flaminē dialē: ꝟ est sacerdotē Iouis añcedebāt clamātes: vt hoies ab opibꝰ absterrēt: q ei opꝰ faciētē videre irreligiosū videbaſ. Cc.

Præcones a pcinēdo dicti sunt quasi pcanes: q ante canant z anmūtient: quod est faciendū: vel vt inquit Pelsci. a præ. i. valde canendo. Sunt eñ qui iussu magistratus publice aliquid ore denuntient: qui auctionē faciebāt: z q audientiā in theatris indicebāt. Virgi. lib. v. Victorē Æneas pconis voce Cloanthū Declarat. Et præcones laudū nostrarum qui res a nobis gestas laudando diuulgant. hos quoq; Curiones vocatos legimus.

Præconiū ipsa pconis vox. Sue. de Nerone. Et pconio vbiq; cōtēdit. Sed quoniā a pcone res gestę etiā pnuntiari solent: adeo q̄q; ꝓ laude fama z gloria sumit: a genealogia virtutibus coꝝporis z fortunę. Vnde Isocrates ō laudibus Busiridis περὶ μὲν οὖν τῆς Βουσίριδος εὐγενείας τίς οὐκ ἂν ἀκούσειεν ῥᾳδίως ἐπαινῶν id est de Busiridis nobilitate quis non possit facile dicere.

Præconi⁹ a. ū. añpe. p. qđ est pconis: vt sub voce pconia

Præcognitus antecognitus: q̄uis raro pcognosco reperiatur. Plancus. Q, si latro præcognito nostro aduētu rursus in Italiā se recipere cęperit.

Præcordia membrana quę exta separāt ab inferiore viscerum parte: dicta quia cordi ptendunt: vt Pli. lib. xj. scribit. Et a grecis phrenes dicunt. Itē q̄ greci Hypocōdria dicunt: a poetis z medicis latinis pcordia appellant. Celsus. Periculosum est etiā post arquatū morbū febrē oriri: vtiq; si pcordia in dextra parte dura manserint. Et præcordia vno nomine exta in homine vocantur.

Præcox cis. pe. cor. ge. omnis: quod z præcoquus a. um. Mar. Tilia maternis fueramus pcoqua ramis. Nunc in adoptiuis persica cara sumus. Dicitur autē pcox fructus qui pter morem cęteroꝝ coctus z maturus factus est: vt pcoqua vua. Præcox ficus: pcocia poma quę ante solitū tēpus matureſcunt. Pli. Persica ęstate pcocia intra. xxx. annos reperta z primo denarijs singula venūdata. Ita dicimus serotinas vuas quę post consuetū tępus tarde maturescunt. Per translationē quoq; pcox ingeniū dicitur qđ numis cito maturitatem cōsecutus: nūmisq; cito videt adoleuisse. Quintilia. Illud ingenioꝝ velut præcox genus non temere vnq; ad frugē peruenit. Dicit z præcoquū. Cc.

Præcoquo is. pe. cor. ante coquo seu maturo. Col. lib. vj. Quę cōmodius insolatę pcoquūtur: hoc est ante tępus alioꝝ fructuū maturantur.

Præcię vuę q̄si pcocię dictę sunt q̄ cito matureſcūt.

Præda a pariēdo: vt inqt Var. q̄si parida q manu parta sit. Et est vt Gel. lib. xviij. inqt ppie coꝝpora ipsa rerū q̄ capta sūt. Danubię ꝙo pecunia ex vēditōe pdę redacta.

Prædaceus a. um. quod ex præda est. Gel. lib. iiij. Elegre passus: q cui salus imperij ac reipu. accepta ferri deberet ratione pecunię pdaceę poscęretur.

Prædatiuus a. um. idem quod prædaceus. Gel. Ex manubijs. i. ex pecunia prædatiua.

Prædo: aris. a præda fieri Var. docet. Et habet vtrāq; significationē. Hiero. in Esaia. veh qui pdaris: nōne ipse pdaberis. Grego. Depdari desyderāt qui thesaur publice in via portāt. Legit z pdo as. Hiero. in lib. Judith. Prædauit quoq; oēs filios tharsis. i. depopulatus est.

Prædator: populator. Ioui ꝙo pdatori templū fuisse legimus: non q prędę pesset: sed q ei aliquid ex pda in partē pdę debebatur. Nam mos Romanoꝝ fuit vt bella gesturi de parte pdę aliquid numinibus pollicerentur.

Prædo onis. q pdaꝫ. cuꝰ dimi. pdonulꝰ a Cato. vsurpat

Prædones sunt q populādā alienā inuadūt ꝓuinciā.

Prædū a pda: eo q capti ab hostibꝰ agri militibꝰ distribuebant. Vel dicit a pstando: vt inquit Var. sicut prædes. Alij a prius seu valde dando. Est autē pdiū rusticū z vrbanum. Vnde anteurbana pdia vocabant: q vrbi erāt ppinqua. Ager locus in rure quez colimus. Aruū ea pars agri quę sementi daſ. Fundus etiā pars agri est. Singula enim prata: singulę vineę: singuli horti: singula olineta: pomaria: pascua: salicta: nemora: venatoria: piscatoria loca siue villā atq; ędificiū: siue piscinā: siue viuaria habeāt: siue non habeant: singuli fundi sunt. Et hoc in agro dūtaxat. Nam in vrbe: oppido: vico: castello: quicquid tale est pdiū vocaſ.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Est itaq; fundus rustica possessio: pdiū ⁊ vrbana ⁊ rustica. Possessio generale nomen est. Nam ⁊ taberne ⁊ hospitia ⁊ horrea in vrbe possessiones dicuntur. Et simpliciter oia bona immobilia. Dicit possessio etiā non ipsa proprietas: sed vsus ⁊ actio possidendi.

Prediolū paruū pdiū. Cice. M. Celio. Sed mea pdiola tibi nota sunt: in his mihi necesse est eē ne amicis mole

Prediatorius a.um. quod ad pdiū pertinet: (stus sim. vt lex pdiatoria. Cice. pro Cor. balbo. Etenim si Qu. scęuola ille augur cum de iure pdiatorio consuleretur homo iuris peritissimus: consultores suos nonnunq; ad Turium ⁊ Caselium prediatores reijciebat.

Prediatores dicunt periti iuris ad pdia pertinentis.

Predestino as.pe.co. ex p ⁊ destino. vide in dictiõe De

Predensus: valde densus. Pli. li. viij. Culter vo (stino. catur pdensam priusq; proscindatur terrā secans.

Prediſco: ante intelligo. Virgi. lib. geor. pdiſcere vētos.

Predico as.pen.co. aperte seu publice dico: celebro: divulgo: laudo. Cice. Luceio. Ignosces mihi de me ipso aliquid pdicanti. Sal. Ipm Crassum ego postea pdicantem audiui tantā illā contumeliā sibi a Cicerone impositam. Inde pdicatio: dictio: celebritas: ⁊ apud logicos decē pdicamenta q̄ de omnib⁹ pdicant. Et pdicatū qd grāmatici appositū vocant qd pdicat. i. dicit de subiecto. Et pdicator id est laudator: ⁊ cuiuscūq; rei diuulgator.

Predico is.pe.pro. ante siue prius dico. Teren. in And. Sed dico tibi: ne temere facias: neq; tu hoc dicas: tibi nō pdictū. Inde pdictio: qd pdicitur: siue pnuntiat: vel pdiuinatur. Cice. lib. j. de diui. Ex quo sq; pene genere Hariolorum etiam ⁊ vatū furibundas predictiones: vt Octauiano bello Cornelij Culeoli audiendas putauerunt.

Preditus a.um. pe.co. non dicit ornatus: sed quasi affectus participiū sine verbo puto: quasi a pdo is. ex p ⁊ do. Et accipit tam in malā q̄ in bonā partem: vt pditus sum honore: pditus sum damno Cice. pro Rabi. Senectute affectus: morbo pditus. Et pro Mure. Idem squalore sordidus: cōfectus morbo: lachrymis ac merore pditus.

Predure as.pe.p. pter morē duro. Col. li. iiij. de re rusti. Cler est in ove difficilior: q̄ neq; humētē fodere possis: q̄ sit glutinosissima: nec nimiū sicca: q̄ nimiū pdurat.

Preeo is. ante eo. Ambro. huic verbo datiuū iunxit. lib. de offi. Alterū inquit cum in clero reperissem iubere me: ne vnq; piret mihi: qa velut quodā insolentis incessus verbere oculos feriret meos.

Prefacio is. ex p ⁊ facio sumitur: sicut pfero: vt si dicam Pre me facio: sicut p me fero. Quintili. lib. viij. Sit igit cura elocutionis q̄ maxima: dum sciamus tamē nihil verborum causa esse faciendū: cum verba ipsa rer⁹ gratia sint reperta: quor⁹ ea sint maxime probabilia: quę sensum animi nostri optime promunt: atq; in animis iudicū quod volumus efficiunt: ea debent pfacere sine dubio ⁊ admirabilē: non sic quo modo prodigia miramur: ⁊ iucundā oratiōnē non deformi volūtate: sed cum laude ad dignitatē coniuncta. Quod mirū videt: vt sub vna ppositiōe duo verba dissimili voce: dissimiliq; significatione essent prolata.

Prefacio onis: a pfatus deducit: ⁊ significat id quod prę loquimur anteq; ad rem veniamus. Hiero. in pſa. Psal. Inde consueta pfatione cōmoneo tam vos quibus labor iste forte desudat: q̄ eos qui ista habere voluerūt: vt q̄ diligenter emendauit: cum cura ⁊ diligentia transscribantur. Huius diminutiuū est pfaciuncula. Hiero. Ideo greco ⁊ hebrę pfatiuncula vtraq; pmissa est.

Prefari: ante fari. Col. Quas ordine suo tunc demū persequar: cū pfatus fuero q̄ reor ad vniuersam disciplinam maxime pertinere posse. Hinc pfatus a.um.

Prefanda dicuntur turpia: q̄ scilicet ea prefari oporteat. Solem⁹ enim in pfando his verbis vti: si licet dicere si cōmemorare fas est: quod dictu quoq; fedū est: honore dico: honor sit auribus vestris ⁊ alia huiusmodi. Etc.

Prefero pe, cor, ante fero: ppono. Pli. Os hominē rudē atq; ignarū sibi pferret. Item pnuntio seu ostendo. Liuius Vultus tuus nescio: quod ingens malū pfert.

Prefericulū a pfero: vas cęneum sine ansa patens: veluti pelua: quod pferre in sacrificijs solebant.

Preficio is. pe. cor. ex p ⁊ facio: significat ppono. Unde pfecti dicunt: qui alicui rei agēdę ppositi sunt. Et pfecti vocabium quos gręci: latiniq; lingua Persica Satrapas vocat magistratusq; eorū pfectura dicit. Plau. in Amph. Qui prefectus est Thebanis legionibus. Idem in Laſ. Quum rures in pfectura tua. Est enim pfectura vrbis: pfectura militaris: ⁊ pfectura rei perficiendę. Aegyptus diuiditur in pfecturas oppidor⁹: quas Nomos vocāt. Thracia diuisa est in Stratageas quinquaginta: ita enim vocant pfecturas Militaris pfectura: qua quis legioni vel exercitui pficitur sic etiam dicuntur prefecti fabror.

Prefectus pretorij talis apud Cęsares erat: qualis olim apud reges tribunus celerum: ⁊ apud dictatores magister equitum. Gerebat enim secundas partes post Cęsarem: peratq; disciplinę publicę emendandę.

Prefica pe. cor. mulier in funere pducta ad lamētabiles cātū q̄ dat ceteris modū plāgēdi: q̄n in ꝟ ipm pfecta. Alienus. Hęc qdē me Hercle pfica: si mortuū laudat.

Prefestino: ante tēpus festino. Colu. lib. xij. Satis erit p dimidios menses exequi quodq; negotiū: quia neq; pfectum atq; maturū opus nimiū immaturę videri possit ante xv. dies factum: nec rursus post totidem nimiū tarde.

Prefigo is. pe. p. pcludo. Vir. li. iij. ge. Multi iā excretos phibēt a mālo⁹ hędos. Maximaq; ferratis pfigunt ora capistris.

Prefiguro as. pe. pro. pmonstro: repręsento. Lactan. lib. vj. Inflāmauit libidinē q̄ aspectu maxime incitat ac se quisq; in illis imaginib⁹ pfigurat. Et pfigurare est in figura pnuntiare siue pſignare. Hiero. Duodecim prophetę in vnius voluminis angustias coarctati: multo aliud q̄ sonant in litera pfigurant.

Prefinio is. pe. pro. prius statuo siue ante determino: aut determinate tracto ⁊ assigno. Cice. Mario. Sed eo vidisti multum q̄ pfinisti ne pluris emerem. Idem pro Rosc. Quę dies in lege pfinita est. Teren. Haud licebat loqui nisi pfinito: id est nisi assignato tempore.

Prefloro as. ante flores facio. Gell. Et futuri gaudij fructum spes tibi iam pflorauerit.

Prefluo: ante fluo: a quo pfluxus ⁊ prefluuium pro fluore alicuius rei ante acto.

Prefoco as pe. p. significat spiritū faucib⁹ clando. Qui in Ibin. Prefocēt aīę gnosia melka viā. Hinc pfocatio vuluę fit: cū vulua resiliendo afficit vitalia: ꝟ est cor cerebrq.

Prefrigidus: valde frigidus. Pli. lib. xvij. Septētrionaliq; ⁊ prefrigido situ.

Prefringo: prius frango. Col. lib. ij. Et pfractas stirpes: summasq; radices: quibus ager arbusto consitus implicatur omnis refodiat ac persequatur.

Prefulgeo: pter modū fulgeo. Cice. lib. iij. ad Here. Tū nec nimis illustres: nec vehemēter obscuros locos habere oportet: ne aut obcęcent tenebris imagines: aut splēdore pfulgeāt. Interdū ante fulgeo. Hiero. In plogo Job. Nogo vbicūq; pcedentes virgulas videritis: sciatis ea q̄ subiecta sunt in Hebraicis voluminibus nō haberi. Porro vbi stellę imago pfulserit: ex Hebraeo in nro sermone addita.

Prefurnium: os patens furni.

Pregelidus qui multū aut nimis frigidus est. Colu. lib. ij. Ea locis pgelidis ac niuosis: vbi estas humida ⁊ fine vapore recte cōmittitur.

Pregestio: valde gestio. Cice. p M. Celio. Pregestit animus iam videre primū lautos iuuenes mulieris beatę ac nobilis familiares: id est valde cupit.

Pregrandis: valde grandis. Cic. Erat vas vinarium ex vna gēma pgrandi trulla excauata manubrio aureo.

Pregrauo as. pe. cor. supra modū grauo. Aug. li. viij. cō. Aegritudo animi est quia non totus assurgit veritate subleuatus: consuetudine pregrauatus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Prægnans quasi ante gnatum vel ante genitricem. Est enim præ ante: & proprie prægnãs dicitur: quę iam occupata est in generando quod conceperit.

Prehendo & prendo is.di.sum. Plau. in Amp. Mi vir & manũ phędi & oscŭlũ detuli tibi. Luc. Manus quę prehenderat hęsit. Huic composita sunt Apphędo: quod est valde seu perfecte phendo. Cõprehendo. Colu. lib. vij. Cum deinde buculos cõprehenderis perduc extra stabulũ. Qð etiã ad mentem transfertur: pro percipio siue intelligo. Lactan. lib. ij. non immerito summũ bonũ non cõprehendere/runt. Deprehendo & reprehendo. Vide locis suis.

Prehęso as. freqnt. phędo. Liui. lib. iiij. Adisso senatu p/hensant a principib⁹ tribuni suadędo: monędo pollicędoq

Pręiacio: añ iacio. Col. li. ix. Adpraciunt in gyrũ molles: ita vt cõplectant sinu suo: & tñ excedãt stagni modũ.

Prędudico: añ iudico. Hiero. cõtra Ioui. Neq; dei possum⁹ scire iudicia: & ex nostro arbitrio illi⁹ sententię prędicare. Aliqñ prędicare est nocere. Idẽ cõtra Vigil. Nauco: nuz culpa nõ prędicat religioni. Prędiudiciũ: vt ingt Ascon. dicit res quę cũ statuta fuerit afferet iudicaturis exemplũ qð sequant. Judiciũ aũt res q causam litęq; determinat. Quintil. Prędudicia sunt a reb⁹ iudicatis q pares fuerũt: aut ex iudicijs ad ipam cãm ptinentib⁹: aut ab eiusdẽ causę prętiatione. Prędiudiciũ ergo qð in eadẽ causa vel simili prius est latũ. Vlpia. Interdũ euenit: vt prędiudiciũ iudiciũ publice fiat. Lauren. Val. Prędiudiciũ quasi sentẽtia qdã ante iudicium: sicut si essent duo de officio aliquo cõtendentes: cũ lis in longũ pcedit: magistratus iubet interea dũ sententiã ferat: alterę officio fungi: quasi iudicans iã nũc se p ea parte sentire penes quẽ esse vult rem de qua litigat. Et hoc prędiudiciũ dicit qð possidentẽ adiuuat: & obest excluso.

Prędiuro: añ alios iuro: a q prędurator: pręduratrix & prędu/ratio quã ij facere dicunt: q añ alios ęceptis vbis iurãt. Lc.

Prędicenter: nimis licẽter. Bel. Q, verba finxit prędicẽter.

Prędloquor pe. cor. ante siue prius loquor. Lactã. lib. iiij. Daniel quoq; similia prędlocutus est.

Prędlum a p & luo cõponit: eo q ex humore fluẽti prędluat id est madefiat. Sunt enim prędla, prędę trabes in torculari quibus vua calcata premit. Torcular tota structura: lac⁹ qui mustũ ptinet: cuius sępe ponat p ipso torculari. Hiero. in prędlogo Salomõis. Neq; sic noua cudim⁹: vt vetera destruamus. Et tñ cũ diligẽtissime legerit: sciat magis nostra scripta intelligi q nõ in tertiũ vas trãsfusa coacuerint: sed stamen ò prędlo purissime cõmẽdata: testę suũ saporẽ seruauerit.

Prędliũ a prędlo quidã deducãt: qa sicut in prędlo humor vuarum: ita in prędlio sanguis hois fluit. Quidã a prędmendo q dimicando se inuicẽ hostes prędmant. Et est cõflictus qui fit in bello. Virgi. autẽ honeste prędliũ p coitu posuit cum de equo ętate cõfecto loquit. Si quãdo ad prędlia ventũ est. Nam & in coitu dimicatio quędã esse videtur.

Prędliaris & hoc prędliare: quod ad prędliũ pertinet. Unde prędliares dies quibus fas est hostem bello lacessere: vel ablata repetere: sed eligere ad pugnandũ diem tunc Romanis licebat: cum ipsi bellum inferrẽt. Alioqui cum exciperent: nullus obstabat dies quo minus vel salutẽ suã: vel publicam defenderent dignitatem.

Prędlio: aris. dimico. Cęsar lib. v. Equestribus prędlijs sępe ex equis desiliunt: ac pedibus pliantur: equosq; eodem remanere vestigio assuefecerũt. Dicimus etiã Ego prędlior prędliũ. Hiero. lib. j. Reg. Quia prędlia domini tu pliaris.

Prędliganeũ nũ apud Catonẽ a prędigando dicit.

Prędludo: ante ludo. Virgi. lib. iij. Geor. Et sparsa ad p/dam prędludit arena.

Prędludiũ dicitur illa modulatio vocũ: quę ante initium cantus fieri solet: quę & prędcentio dicitur. Lc.

Prędluo is. ante purgo siue ante fluo.

Prędlumbo as. lumbos prędfringo. Ineuius. Cępit vnum quemq; prędlumbare fustibus.

Prędmando as. ante siue prius mando. Tatinius Lice. Dicitur mihi tuus seruus Anagnostes fugitiuus: Naida/cis esse: de quo tu mihi nihil mandasti: ego tamẽ terra ma riq; vt conquireretur prędmandaui.

Prędmaturus a. um. simile ac dissimile est huic nomini prę cox. Est enim prmaturus anteq; sit maturus collect⁹: vt poma prędmatura: id est nondũ matura. Et per translationez prmatura ętas: prmatura legatio: prmatura elocutio: hoc est immatura: q̃q; matura ipm in frugibus ppie dicat.

Prędmedito: prius medito. Lice. lib. ij. ad Heren. Si reus nihil hoz fecerit accusato: dicet eũ vsq; prmeditatũ fuisse quid sibi esset vsui venturum.

Prędmercor: prius emo. Plau. in epi. Ecdepol: ne istã tẽpore gnato tuo fumus prędmercati.

Prędmetium: a prędmeto verbo: quod significat ante seu prius meto: seco vel pcido: quod prędibationis causa prędmetitur. Erat enim quod de spicis: quas primo metendo collegissent Cereri sacrificabant.

Prędmitto: ante mitto. Plau. in Amph. Ade a porta prędmisit domũ: vt hęc annuntiem vxori sue.

Prędmiũ est quod in ludis proponitur dandũ ei qui fortiter fecerit: vel q in aliquo certamine victor euaserit. Differtq; a pretio: qp prędmiũ solũ pro recte factis datur. Pretiũ vo etiã pro malefactis. Sallu. Dicit tamẽ in senatu pars illa: q vo pretiũ aut gratiã anteferebãt. Liui. Si malos imitabor: tum pretiũ pro noxa dabis. Proprie tamen prętium est quod datur pro re empta. Teren. Prętiũ sperans illico produxit ac vendidit. Sunt qui prędmiũ dicant quasi prędiuium: quia primo proponitur quod dandũ est victori: deinde certatur. Aliquãdo prędmiũ pro pecunia ponitur. Ingenuius. Sine prędmio suũ. Adsurpiũ reliqui donũ. Hinc prędmiosus pro pecuniosus. Actius. Diuitẽ ac prędmiosum auũ. Prędmiator prędo. Ingenius in scena vos nocturnos cępit prędmiatores tollere.

Prędmodum: prima syllaba acuta: significat supra modum. Bel. Parentes inquit prędmodum.

Prędmodero: ante modero. Bel. Cretẽses quo pŏlia ingredi solitos pcinente ac pmoderante cithara gressibus.

Prędmonstro: ante monstro. Hiero. Neno apprehendet illud: nisi ego prędmonstrauero.

Prędmoneo es. penul. cor. ante moneo. Colu. lib. j. Ideo prędmoneo ne villicum ex eo genere seruorum qui corpore placuerunt instituamus.

Prędmordeo es. Gellius. Plau. in Tri. Neq; prędmordisse dixit: sed prędmorsisse. Ni fugissem inquit medicũ credo p/

Prędmorior: quasi ante tẽpus morior. Hiero. (mor: sisset. ad Marcellam. Et cum quotidie pin corpus loquor: prędmorior in ceteris: non nos perpetuos estimemus: vt possimus esse perpetui. Idem ad Eusto. pro simplici posuit. In frigido corpore & ante hominẽ suũz iam carne prędmortua sola libidinum incendia bulliebant.

Prędmunio is. penul. pro. munio aut prius induo. Lice. pro Cęlio. Quamobrem illa quę ex accusatorũz oratione prędmuniri iam & fingi intelligebant fretus vestra prudentia non pertimesco.

Prędnarro: ante narro. Teren. in Eunu. Recte sane interrogasti: oportuit rem prędnarrasse me.

Prędneste generis neutri. Et hęc Prędnestis nomen vrbis in Latio: qp locus in quo sita est mõtibus prędstet. Et sic cũ diphthongo scribitur. Ser. Δὰ τὸ πρίνου: hoc est ab ilice quę ibi abundat deducit. Soli. a Prędneste Ulyssis nepote & Latini regis filio. Olim Polystephanos dicta: id ẽ multarum coronarũ. Lege Plutarchũ. Quidã a Cęculo Vulcani filio conditã ferunt super Aretino monte. Virgi. lib. vij. Hec Prędnestinę fundator: dehinc vrbis. Vulcano gessit/tum pecora inter agrestia regẽ Inuẽtũq; focis omnis quẽ credidit ętas. Cęcul. Et illud. Cũ prima aciẽ Prędnestę sub ipsa strauit. In hac fuit Fortunę tẽplũ illustre: vñ certa edebant oracula. Syri. Sacrisq; dicatũ Fortunę prędnestę iugis.

Prędnomen. Vide in dictione Nomen.

Prędnoto as. penul. cor. ex prę & noto: ante noto: inscribo. Noto vo frequentatiuũ est a nosco. Hiero. in prologo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lib. ¶Reg. hoc verbū difficile per facile declarauit: cum ait. Quintus est canticū cāticoꝝ: quē titulo Sirasirim ꝓnotāt. Sextus est Daniel. Septimꝰ Debreiamin. i. verba dierū: quod significantius Chronicon totius diuinę historię possumus appellare. Qui liber apud nos paralipomenon in

¶Prænuntio: ante nuntio. Terē. in ¶Phor. Abi (scribitur. ac prænuntia hanc venturam.

¶Præoccupo as. penul. cor. ex præ & ob & capio. Vide in dictione Occupo.

¶Præoccupatio. Vide Occupatio. Lc.

¶Præfinithus insula vna ex Cycladibus. Lc.

¶Præopto: ante siue prius opto. Teren. Adeon pernicaci es animo: vt puerum præoptares perire.

¶Præparo penul. cor. ante paro: quę mihi vtilia fore credo. Lice. li. iij. offi. Facile totius vitę cursum videt: ad eāq; degendam præparat res necessarias.

¶Præpedio is. penul. cor. ex præ & pedio: significat prꝰ pedibus deuincio. ¶Per translationē ꝙo quasi pedibus vehementer obligo. Hiero. ad Helio. Neq; ꝙo scio qua te nūc dicas cōpede præpediri. ¶Plau. in Cas. Timor præpedit dicta lingua: id est valde impedit.

¶Præpedimentum: antepedimentum. ¶Plau. Nō fallacię præpedimentum obiiciatur.

¶Præpeto is. ante vel prius peto. i. vado. habet pe. cor. Festus. ¶Præpetere dicebant pro anteire. Hinc præpes.

¶Præpes etis generis omnis: idem quod velox. Virg. Et ꝓpetis omnia pennę. Volūt pleriq; hoc nomen significare velocitatem in altū volantis. Dicebātur & præpetes ab auguribus aues quę opportune prævolabant: aut idoneas sedes capiebant: vt inquit Hygin. Alij volunt esse quę ingētibus: & patulis: & porrectis alis volitant.

¶Præpilatę hastę sunt quę ferreas habēt cuspides quasi ꝓferratę: ꝓpilatū etiā dicit vbi nō est ferrū: si modo in mucronē acutū fit: vt cornua locustarū: quibus natant.

¶Præpinguis: valde pinguis. Colu. lib. iij. Itaq; nō est vineis apta vir etiā arbusto: nisi ꝓpingui & viuida terra.

¶Præpono: antepono per electionē. Lactā. lib. vj. Quisqs autem præsentia bona ꝓposuerit iustitię. Hinc præpositi q rebus aliquibus præfecti sunt. Interdū præponere est prius ponere tempore præcepto. Sall. in Jugur. Ubicūq; res postulabat præsidium est præpositum.

¶Præposterus a. um. pe. cor. Vide in dictiōe Posterus.

¶Præproperus a. um. valde seu nimis celer. Lice. Treba. Sed ex tuis lris cognoui ꝓperā quādā festinatōez tuā.

¶Præpondero: magis pondero. ¶Per trāslationē ꝙo ꝓpōderare significat pluris eē siue pluris ęstimari debere. Gel. Nam cum in rebus: aut paribus: aut non longe secus' vtilitas amici & honestas nostra consistit: honestas proculdubio præponderat. Ambro. ad Simplici. Præponderāt futuris ꝓsentia: & violentia moderatis: & plura paucioribus: & iucunda serijs: & asperis mollia: & tristibus lęta: & illecebrosa rigidioribus: & ꝓpropera tardioribus.

¶Præputiū: pellis quę glandem: hoc est sūmā colis partē tegit: dictū q membris putentibus præemineat. Vel a pputando. Nam illam Judęi præputant: quā quia retinebant gentiles præputium dicebantur: quasi præputiati: hoc nomine improperabāt eis Judęi non eos simpliciter immūdos: sed ipsam immundiciam vocantes.

¶Præripio is. pe. cor. ante capio præoccupo. ¶Plau. in cas. Huc venisti sponsam præreptū meā. Hic præ ad temporis & personę antecessionem referri potest. Aliquādo tempori. s. Lice. lib. offi. Facile celare: tacere: dissimulare: insidiari præripere hostiū consilia: id est præoccupare siue prænoscere: aut præuenire. ¶Pli. iunior lib. de viris illustribus. Imma tura morte præreptus non potuit præstare qualem promiserat regē. Aliqñ dignitatis nō tpis abscessione denotat. Lice. p Gallo. Demosthenes tibi ꝓripit ne esses ꝓmꝰ orator.

¶Prærodo penul. pro. vehementer rodo. Colu. lib. iij. Mā si sępius cacumina manu præfracta: aut a pecore ꝓrosa fuerint: in perpetuum corumpuntur.

¶Prærogo as. pe. cor. ante impendo. Hiero. in quodā sermone. Tu prærogata cunctis virginū catervis: tu sequeris agnū quocūq; perrexerit. Hinc ꝓrogatiua.

¶Prærogatiua ę. præstantia & antelatio: qua quis aut præferęꝝ: aut præferri debet alteri. ¶Plau. iureconsul. Ceterarum priuilegiū inter cętera etiā in delictis habuit prærogatiuam: vt separentur a cęteris pęnis: hoc est cęteris præferantur. Nec ad bestias itaq; veteranus datur: nec fustibus cędītur. Ambro. in ¶Pasto. Nec prærogatiuā mihi inet scientię: si hęc meis confacerdotibus charitatis intimi prærogem: vendicabo. Dicitur & prærogatiuū. Lice. pro Mure. Etenim si tāta illis comitijs religio est: vt adhuc super oē prævaleat prærogatiuū: quid mirū in hoc fęlicitatis famam sermonemq; valuisse.

¶Prærūpo prꝰ rūpo: prꝰ excido. Aug. ¶Hęc qui facit frupto passiōis nuro violēter ad cęlorū regna conscēdit.

¶Præruptus: disiectus: anulsus. Virgi. lib. iij. Geor. Adde tot egregias vrbes: operumq; laborem: Tot congesta manu præruptis oppida saxis. Col. lib. iiij. ¶Præruptior ꝙo collis: vel in quattuor pedes vertendus.

¶Præs dis. sponsor qui se obligat: interrogatusq; a magistratu an præs sit. ¶Ille respōdet præs: hoc est se prædem esse hoc est promittit se: si quid incōmodi fiat plene satisfacturum: a præstando dictus: quia tam debet præstare populo quod promisit: q̄ is qui pro eo præs factus est. Asco. ¶Prædes dicuntur satisdatores locupletes pro re: de qua lis est apud iudicem: ne qui tenet diffidens causę possessionē deteriorem faciat. Differūt autez prędes a vadibus. Quoniā vas appellatur: qui pro alio vadimoniū promittit: & propriē datur in re capitali. ¶Præs ꝙo in lite minoraria. Tullius. Quis subit in pœnam capitalis supplicio: vas. Quis caelis fuerit nūmariae: quis dabitur: præs.

¶Præsagio is. penul. pro. iui. itum. ex præ & sagio: significat ante sentio. ¶Proper. Tenturā melius ꝓsagit nauita nocti. Lice. lib. ij. de diui. Neq; enim verbum consuetudo apposuisset: si ea res nulla esset oino. Teren. ¶Præsagibat animꝰ frustra me ire cum exibā domo. Sagire enim est acute sentire: ex quo Sagearij qui multa scire volunt: & Sagaces oicti canes. Ys igitur qui ante sagit q̄ oblata res est: dicitur præsagire: id est futura ante sentire. Ynest igitur animis præsagitio extrinsecus iniecta atq; inclusa diuinitus. Inuenit etiā præsago as. a quo præsagatio: & præsagor: eris. pro præsagio: seu ꝓdiuino. ¶Plau. in Bac. ¶Plus ꝓsagitur mali.

¶Præsagus a. qui vel quę ꝓsagire nouit. Clau. Hen mens præsaga futuri. Sagę autem dictę sunt anus quę multa sciuut. ¶Præsagium: præsensio: diuinatio.

¶Præscio: ante scio: a quo ꝓsciētia: sciētia de futuris. Hinc ꝓscisco: ꝓscius a. um. Aug. lib. v. ciui. dei. Confiteri deā esse: & negare ꝓsciū futuroꝝ: apertissima insania est.

¶Præscribo ante siue prius scribo. Lice. Seruio. Sic eīm præscripsimus ijs: quibus ea negotia mandauimus. Interdum ꝓscribere significat prænotare: intitulare: inscribere. Hęc enim quattuor tituli significatione sumuntur. ¶Hiero. in prologo Salomonis. In canticis autem canticoꝝ: nec filius Dauid: nec rex Hierusalem præscribitur. Virgi. Nec ¶Phębo gratior vlla est. Quā sibi quę Cari ꝓscripsit pagina nomen. Inde ꝓscriptio: titulus. Idem Hiero. in prologo ¶Psalmoꝝ. De ijs autē qui sine titulis sunt: traditio ꝙo talis est: vt cuius authoris ꝓscriptio ꝓcesserit: ceteri quoq; titulo sequūtur: ipsius esse credant. Lice. lib. j. offi. Ex quo fit vt ager Arpinas Arpinatū dicat: Tusculanus Tusculanorum: similiq; priuatarū possessionū ꝓscriptio: ex quo communium cuiusq; fit eoꝝ quę natura fuerant cōmunia: quod cuiq; contigit: id quisq; teneat. Interdū significat præcipere: determinare: legem ponere. Idem lib. iij. offi. Sed hoc natura præscribit: vt homo homini quicūq; sit ob eā ipsam causam: q̄ is homo sit: consultū velit: necesse est ꝑ eā naturam omniū vtilitatem esse cōmunem. Lactan. lib. vi. Id autem ipsum bene facere quid sit: idez ipse ꝓscribit præstare auxilium depressis & laborantibus: impertiri victum

non habentibus. Varro. Quoniã præscriptũ erat: ne qui Angiportũ transgrederet. Secundũ hanc significatiõem præscriptũ & præscriptio pari modo ꝑ præcepto: vel ordine: lege: regula: seu forma sumunt. Tractũ: vt docet ¶Dorphyrio a magistris ludi: qui scripta pueris dant: præcipiuntq; imitari. Sene. li. iiij. Epistolaꝝ. ¶Pueri ad ꝑscriptuꝫ discũt. De ꝑscriptione. Cic. lib. iiij. Tus. Omniũ autẽ perturbationũ fontem esse dicũt intẽperantiã: quę est a tota mente: a recta ratione defectio: sic auersa a præscriptione rationis: vt nullo modo appetitiones animi: nec regi: nec contineri queant. Interdũ præscribere: est ponere. Tere. in And. Tute ipe his rebus finẽ præscripsisti pater: prope adest cum alieno more viuendũ est mihi. Interdũ præponere. Cice. in Cato. Et senatui: quę sunt gerenda ꝑscribo: & quo modo Carthagini male iam diu cogitanti bellum inferat: multo ante denũtio. Interdũ prænũtiare: siue prædicere. Idem in Vati. Et tibi idẽ præscribo: ne tuas fordes cũ clarissimoꝝ virorum splendore permisceas.

¶Præseco. as. pe. co. ꝑsecui. præfectũ: ꝑius seco. Col. li. iij. Radicẽ harundinis acuta falce præsectam impendẽti pluuia disponito. Accõmodatur quãdoq; immolationi. Liui. li. v. Inserit huic loco fabula immolante rege Veientium vocem haruspicis dicentis: qui eius hostię exta prosecuissent ei victoriã dari exaudità. Sueto. in Aug. ¶Nuntiata repente hostis incursione semicruda exta rapta foco prosecuit: atq; ita prælio ingressus victor redijt. i. partem reddidit. ¶Parti. partẽ ad vescendũ reseruauit.

¶Præsegmina partes corporis incisę: vel amputationes rerũ superfluarũ. Vnde quę ex vnguibus animaliũ scinduntur præsegmina vocant. ¶Plau. Cum ipsi prædẽ tonsor vngues dempserat: collegit: oia abstulit psegmina. Huius significationis est Resegmina. ¶Plini. lib. xxviij. Oĩnia persecuti sumus: vsq; ad resegmina vnguium.

¶Præsideo. es. pe. co. differt a præsum: licet quãdoq; indifferẽter ponant: q præesse generaliter cuilibet etiã vili officio esse potest. ¶Præsidere maioris: aut quasi maioris auctoritatis semper est. Nec mirũ: cum á sedeo cõponatur: qđ præ se fert quandam dignitatẽ: vt præses sit: quasi iudex: vel quasi princeps: ideo ꝑsidens & præstans cẽteris: vt iustitię subueniat: & oppressis opem ferat. Cic. Quam obrem vos diĩ patrij penates: qui huic vrbi atq; imperio præsidetis. Sueto. ¶Præsedit & Actiacis ludis. i. præfuit.

¶Præses a ꝑsideo: sicut reses a resideo: deses a desideo. Et is est: qui maius in prouincia imperiũ habet oĩbus post principem. Aliquãdo dicitur auxiliator: & defensor. Liuius. Diĩ deeq; qui capitoliũ incolitis siccine vestrum militem ac præsidem finitis vexari ab inimicis?

¶Præsidiũ proprie dr præfectus aliquis cũ parte militũ: qui ad custodiã & defensionẽ arcis: vel personę: vel oppidi ꝑsidet. Dictũ præsidiũ: auctore Var. quia extra castra præsidebãt in loco aliquo: quo tutio: legio esset. Tñ sępe legimus ꝑsidium ¶Hannibalis Capua Tarento Rhegio pulsum est. Cęsar. Eo opere facto præsidia disponit: castella cõmunit: quo facilius si se inuito transire conarent prohibere possit. Iureconsulti de re militari. Qui relinquit præsidiũ: pręcatus desertionis incurrit. Deserto: aũt capite puniri solet: q̃uis non oẽs desertores similiter puniendi sint. ¶Per trãslationẽ vero omne auxiliũ: & salutis propugnaculũ præsidiũ dicitur: quã vulgo munitionẽ dicere solemus. Auxiliũ vero ab aduentu cũ accesserint ei: cui adiumẽto sunt alienigenę. Subsidiũ dictuꝫ a triarijs: qui in acie tertio ordine extremis subsidio ponebant: q subsidebãt: ab eo subsidiũ appellatũ. ¶Plau. Agite subsidete oĩs: quasi solẽt triarij. Vnde subsidium ad impetus hostiũ sustinẽdos: cũ sua non possint vi obsistere mitti dicitur: vulgo succursuꝫ dicimus. Cęsar de gestis in Italia. Ad euꝫ mittit: nisi subsidiũ sibi submittatur: sese diutius sustinere non posse. ¶Multę tamẽ sunt trãslationes: & migrationes in alienũ locum: vt cũ inquit Cęsar. ¶His difficultatibꝰ duę res erãt subsidio: scientia atq; vsus militũ.

Sed nũc de proprietate loquimur. Suffragia etiã in concionibus: & declarandis mgratibus dicunt. Opem ferre est pene destitutos adiumẽto aliquo subleuare: sicut suppetias ire & occurrere suppetias: est fere subsidio ire. ¶Virtutis de gestis Cęsaris in Aphrica. Elephantisq; turribus interpositis: armatisq; suppetias ire ꝓtedit. Et paulo pꝰ. Labienus cũ vniuerso equitatu fugientibꝰ suis suppetias

¶Præsidiarius. a. um. qđ parat: vt ꝑsidio (occurrit. sit. Col. li. v. Et præsidiarij malleoli propagãdi sunt.

¶Præsertim aduerbiũ: ꝓcat præcipue: ĩ est ante alia.

¶Præstes. itis. idem est quod præses: antistes. ¶Nam antiqui sic præstites dixerunt: vt nunc antistites.

¶Præsum: ante alios sum: vt homo cęteris aniantibus præest. i. ea superat: vel antecedit. Et præsse: ꝓcat præfectũ esse. Sall. Et pro cuiusq; opibus ¶Romę per totã vrbem vigilię haberent: hisq; maiores magistratus præessent.

¶Præsens a præsum fit: sicut a possum potẽs: ab absum absens: & ꝓprie ꝓcat qđ nunc fit: vel sine mora. Aug. li. xj. de ci. dei. ¶Presentia nuncupant: q ita ea dicimus esse præsensibus: sicut præ oculis: quę ꝑsto sunt oculis. Virg. ¶Præsentęq; viris intẽtant oĩa morte. Amb. ad Simpli. ¶Moyses ille: quo nemo deũ vidit ꝑsentior. Oñq; præsens dicit non qđ nũc fit: sed qđ tunc fiebat. i. tẽpore illo tũc præsenti Cic. Ego incolumitati ciuium primũ: & postea dignitati: ille ꝑsenti potius: q̃ futurę dignitati cõsulebat. De mortuo loquit. Ergo non nũc præsenti: sed tunc. Sic capitur in ꝑsens: in ꝑsentia & in præsentiaꝝ: quę ꝓcant ꝑsenti tempore: ĩ est qđ vel præsens est: vel fuit: vel erit. ¶Pro tẽpore illo ꝑsenti. Sallu. Si causa peccandi in ꝑsens minus suppetebat. ¶Mora. ¶Lenaq; differat: & præsens in tẽpus omittat. i. in suũ tempus. Teren. in ¶Phor. ¶Prouisum est: ne in præsentia hęc hinc abeat. Cę. Cęsar suos a prælio continebat: ac satis habebat in ꝑsentia hostẽ rapinis ꝓhibere Cice. lib. ij. ad ¶Heren. In præsentiaꝝ hoc interserere non alienuꝫ fuit: vt huius instantię garrulam disciplinã continẽremus. ¶Hiero. in Leui. Septẽ diebus fuit consecratio: sicut in præsentiarũ factuꝫ est. ¶Nam illud quod Valla lib. iiij. inquit. In rem præsentẽ non tẽpus: sed locũ significare: vt apud Cice. lib. offi. Vt si constitueris cuipiã te in rem præsentẽ esse venturũ. i. ad locũ: de quo est cõtrouersia: hoc non fit ex vocabulo præsentẽ: sed ex re quę pro loco capit. ¶Presentẽ vero proprie: quę præsentat: siue ĩta est in loco ipso: vt cũ de finibus agroꝝ ꝯtrouersia est. Vnde dicit vulgo. Super factũ ipsum inimus: id est super rem ipsam: de qua est cõtrouersia. Verũtamen in rem præsentes: pro loco ita accipi debere non puto: vt etiã de re alia: q̃ de loco non possit intelligi: vt cum de aliqua re in iudicio contẽditur: si quis in rem ipsam præsentes: id est cum præsentãt: & agitur coã iudice aduocatus alicui non venerit. Quãdoq; præsens significat quod dãmodo præstans & potens: quasi præsit. Et ideo ꝑstans sit: quia statim operetur. ¶Præsentius: præstantius: præsentissimũ: præstantissimum: vt apud Vergiliũ. Quo non ꝑsentius vllus. Vnde præsentissimũ periculũ: præsentissima medicina: præsentissimũ remediũ: præsentissimũ venenum: id est potens: & in primis efficax. Quod etiã præsentaneũ vocatur. ¶Plinius lib. ij. Idem podagris cum articulorũ moribus decoctum aceto illinunt ꝑsentaneo remedio suspiriosis prodest præsensq; q statim aut sanat: aut occidit. Quãdoq; præsens ponit pro forti. Terent. in ¶Phor. Animo virili præsentiq; vt sis para. Quandoq; propicio: quoniã is qui ꝑsens est nobis propiciat facile si inuocet: & citius q̃is: qui ꝑsens non est. Virg. lib. j. Geor. Et vos agrestũ præsentia numina fauni: id est propicia: quoꝝ præsentia fauor est: inquit Serui. Terenti. in ¶Phor. Non tu hunc habeas ꝑsentem deum. Veteres ꝑsente: pro ꝑsentibus dixerũt. ¶Pompo. Qui apud forum præsente testibus mihi vendidit.

¶Præsentia. tię. Sallust. Tum M. T. consul siue præsentiam eius timẽs: siue ira cõmotus: oratione habuit lucu-
lentã: atq; perutilem reipub. quã postea scriptã edidit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶Præsente: pro præsentibus: sicut absente: pro absentibus lectum est: locutio tamen minus latina. Lc.

¶Præsento.as. quasi præsens facio. Quintil. lib. xj. Frustra docemur: si quicquid audiuimus præterfluat: & exemplo⁹ legem responsoꝝ dictorum: beneq; factorum: quę velut quasdaq; copias: quibus abundare: quasq; in promptu semper habere debet orator: eadez illa vis non præsentat. ¶Huius compositū est repræsento: qđ est rursus præsento: & interdū ad mentē reuoco. Lic. Curioni. Dies ꝓmissorum adest: quę etiam repræsentabo: si aduexeris.

¶Præsentaneus.a.um. quod in præsens subito fit. Lactan. lib. de ira Dei. Dixeram non esse iram dei tēporalem: sicut hoīs qui præsentanea cōmotione feruescit. Sic præsentaneū remedium: quod statim sanat. De quo supra.

¶Præsepe.is.pe.p.& præsepiū: & præsepes fg. gene. a præsepio deducit. ¶Plau. Præsepes mea est. Var. Extra illic laudabat villa: si habeat culinaz rusticā bonam præsepes laxas. ¶Præsepe aūt stabulū dicit: in quo equi: muli: & cętera animalia ꝓtinent. Virgi. Ignauū phucos pecus a præsepibus arcent. Idē. Stabant tercentū nitidi in præsepibus altis. ¶Præsepe etiā quandoq; lupanar dr. Lic. in ¶Piso. Verū audis in præsepibus: audis in stupris. audis in cibo & vino: aut gule. Horati. Scurra vagus non qui certū præsepe teneret. ¶Præsepiū vero locus: in quo pabulū animalibus ponitur. Apul. lib. vj. Met. ¶Præsepiū meū hordeo passim repleri iubet: fenūq; bactriano camelo sufficiens apponi. Colu. In stabulo sint ampla præsepia. Lignuz vero ad qđ equos capistris (ita em̄ ipsa loza dicūtur) religare solemus: non aliter q̄ ad insulā: vel vncinū Tacerra notatur. Hieron. in sermone de virginis assumptiōe: & præsepe: & præsepium vsurpauit ꝓ loco: quo pabulū animalibus præbet. Ad præsepe inqt nato puero inultitudinē angelo⁹ cantantē audisti. Et paulo post. Cū eisdē magis deū puerū in præsepio adorasti. ¶Præsepia nūero plurali. parua nubecula in cęlo q̄ in ea asselli stabulari videant. ¶Plin. Tūc in signo cancri duę stellę paruę asselli appellatę: exiguū inter illas spaciū obtinēte nubecula: quā præsepia appellant. Hęc cū cęlo sereno apparere desierit: atrox hyems sequitur.

¶Præsentio: ante vel prius sentio. A quo præsentisco: quo frequētius vtunt autores. ¶Plau. in Amph. Nūc ne legio præsentiscat clā illuc redeundū est mihi. Terēt. in Heau. Et ea gratia secum adduxisse: ne id tu præsentisceres.

¶Præstino.as. penul. cor. a præ & stino: significat præparo præordino. ¶Plau. in Epi. Vt ei præstines argētum priusq; veniat filius. Vide rursus paulo post.

¶Præsentisco.is. Vide in dictiōe præsentio: de quo modo.

¶Præsyderare dicimus cum maturius hyberna tempestas mouetur: quasi ante syderis tempus. Lc.

¶Præstituo: pus statuo: præscribo: prædestino. Oui. Bij sum mum præstituere diem. Lactā. li. vij. Alter ad præstitutū tempus: cū iam sponso: eius diceret præsentiā sui fecit.

¶Præsto.as. præstiti. præstitū: & præstatū. Vnde & præstaturus fcat multa. Nam cū accusatiuo iungit: fcat excello: supero. Quintil. lib. j. ¶Præstat tñ ingenio alios aliū. Quādoq; nō exprimit accusatiu⁹: sed subintelligit: q̄uis otūs etiaz posset intelligi: vt apud Sall. ¶Primū oīm quę vbiq; prohibere: atq; petulātia maxime præstabāt. Col. li. ij. Quāuis candore præstet: pondere tñ vincit. Si otūs subintelligatur signabit antecellere: qđ otō construit. Si actūs excellere. Lic. li. j. offi. Quoz vero patres aut maiores aliqua gloria præstiterūt: ij studēt plerūq; in eodē genere laudis excellere. hic more suo verbū: quasi difficile apperuit: prius præstiterūt ponens: postea excellere dativo. Terent. in Eun. Homini homo quid præstat: quid id est q̄tum præstat: hoc est antecellit. Lic. in Lęl. Māq; hoc præstat amicitia ꝓpinquitati: q̄ ex ꝓpinquitate beniuolētia tolli pōt: ex amicitia non pōt. Sall. tū vsum abltō censeo. Oēs hoīes qui sese studēt præstare cęteris animantibus. Hic em̄ præstare interpretor, præstantiores reddere. Et ideo abltō iungit: quoniā ꝓparatiue stat. Illud aūt in ꝓmo offi. Difficile est aūt cum pstare oībus cupieris seruare equitatē: quę est in stitię maxie ppria: præesse vel præsidere fcat. Ideo dativo nō ablatiuo iungit. Quandoq; pstare: est satisfacere: seu cautionē dare. Et est verbū iurisconsultoꝝ: qui scribunt præstādū esse doluz: præstandā noxam: & alia cōmilia. Lic. lib. iij. offi. Quicquid esset in pdio vitij id statuerūt: si venditor sciret: nisi noiatim dictū esset præstari oportere. Quādoq; concedere. Idē in eodem. Si aūt non ostē ditum præstandū est: quod dictū non est: id præstandū putas. Quandoq; facere. Idem. Emptorē indemnem præstare oportet. Quandoq; beneficiū dare. ¶Plinius. Plura hic mihi præstitit q̄ parentes. Quādoq; cauere: fugere: timere. Idem Torqua. Simus igitur ea mēte quam ratio & veritas præscribit: vt nihil in vita nobis præstandum præter culpā putemus: eaq; cum careamus humana oia placate: ac moderate feramus. Quādoq; reipsa perficere: siue persoluere. Idem. Et quoniā præstitimus: quod debuimus moderate: qđ euenit: feramus. Lactā. lib. iij. Homines malūt exempla q̄ verba: quia loquia cile: præstare difficile. Quandoq; tribuere. Liuius lib. vj. ¶Pacem quā nos præstitimus eam a vobis petimus. Lactan. li. j. Quid tales dij præstare hoībus possunt. Quandoq; exhibere: reddere: repsentare: & tūc habet accusatiuū reciprocū. Lic. Lentulo. Sed pstare eum: qui mihi a teneris: vt greci dicūt vnguiculis es cognitus. Aliquādo etiā sine actō reciproco. Idē. Terenti. Neq; legis improbissimę pęna deductus est: quo minus hospitij & amicitię ius officiūq; præstaret. In tertia vero persona: singulari significat melius est. Sallu. Quousq; patiemini tādem o fortissimi viri. Hōne emoꝝ per virtutem præstat: q̄ hanc vitā miseram: atq; inhonestam vbi alienę superbię ludibrio fuerimus per dedecus amittere.

¶Præstantia: excellētia. a præstās fit Selli. li. j. Scite subtiliterq; ratiocinatū ¶Pythagorā philosophū dicit inuenīda: modulādaq; status lōgitudinisq; eius pstantia.

¶Præstabilis: excellens. Selli. Philo pstabilis homo sapientię. Et præstabilis: qui facile præstat: hoc est donat & remittit: vt est illud prophetici. Quia benignus & misericors est: & præstabilis super malicia. Item præstabile.

¶Præsto aduerbiū: vt puto (quod præstari potest. loci: quod iungit verbo sum: vel fui: & aliquādo adsum. Habetq; eadē significationes: quas adsum: vt significet præsens sum: præsidio sum: faueo: iuuo. De primo Lic. pro lege agraria. ¶Pub. Seruilius Tullus Tri. pleb. decemuir dicit ¶Pompeio salutem. Te volo curare: vt mihi summopere præsto fis auxiliūq; adducas: duz eos agros quos tuo labore cepisti: ego mea lege vendā. Deinde. Idem pro Murę. Jus ciuile dicit: multū vigilauit: laborauit: multis præsto fuit. Item præsto esse: significat aduenire: siue comparere. Idē ad Heren. Hirundines estiuo tēpore præsto sunt: hyeme pulsę recedunt.

¶Præster genus serpētis venenati: qui alia nomine Dipsas dicit. Vnde apud ¶Plini. lib. xxij. Hemorhoidum & ¶Præsterum. Luca. Oraq; distendens auidus spūmāta præster. Est & præster ventus turbo: dum ardentior & accensus fuerit vniuersa amburens ac prōterens.

¶Præstolor.pe.cor. ex præ & stolor. Stolor aūt a sto deducitur. Nam Festus inquit. ¶Præstolari is dr. qui ante stando ibi: quo venturū excipere vult: morat. ¶Præstolari igitur: fcat manere: expectare. ¶Plau. Dum eum domi præstolor: adolescēs aduenit. Lic. lib. ij. inuect. dativo iungit. Qui tibi ad fox Aurelij præstolarent. Alias pstolari: fcat præsto esse: vt inquit Dona. & parere atq; obsequi.

¶Præstringo: ante stringo: seu valde stringo. Lactan. lib. vij. Tum quoz peccata: vel pondere: vel numero preualuerint: præstringerent igni: atq; comburētur. Interdum præstringere: est claudere: obtenebrare. Verbū a præstigiatoribus translatū: qui aciem oculoꝝ suis vaframentis præstringere consueuerūt. Vnde præstigiū: cuius inuentor fuit ¶Mercurius. Lice. existimat se gemmę nitore & auri

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

splendore aspectus oim prestringere. Interdū attingere. Idē de ignis. Ignoscite: rei magnitudo me breuiter prestrigere atrocitatē criminis nō finit. Interdū radere. Idē in Phil. Cuius quidē portam Capuę pene pstrinxi.

Prestigiator: dicitur: qui circūstantibus ita oculorum aciem prestringit: vt non aduertant dolum. Qui et prestricto: vocatur. Dicitur et prestigiatrix apud Plautum in Amphitrione. Quidam prestigiatores dici putant a stryge et tenebris: quia ita aciem oculorū prestringat: vt res aliter videri faciat: qm̄ sint. Varro a scientia dici putat.

Prestigiū: seu prestigię incantationes: delusiones: quę quoniā dexteritate alię appareant: qm̄ re vera sint: illi qui eas faciunt: dicuntur prestigiatores. Hieron. Nolite potentiā domini magorum prestigijs adequare.

Prestruo. is. prius ordino: edificoue. Columella lib. j. Quippe ab imo prestructa valenter resistent contra ea: quę postmodum superposita incumbent.

Presideratio est cū maturio: tempestas hyberna prepropero rigore improuiso oppримitur.

Presul a presilio. is. fit quod est ante salio: et is appellatur apud antiquos: qui primus erat inter salios Martis sacerdotes a saliendo dicti in portandis ancilibus. Hinc presulatus pro ipsa dignitate.

Presulto:, qui saltantium choream ducit.

Presulto. tas. ante salto. Liui. li. vij. Si tu pmittis volo ego illi belluę ostēdere: quādo adeo ferox psultat hostiū ignis: me ex ea famila oriuz: quę Balloz agmen ex rupe

Presumo. is. prius sumo. Plini. (tarpeia delecit. lib. xxxvj. Theophrastus auto: est potores in certamine bibendi psumere farinā: eius scilicet lapidis. Per translationē presumere: est temere audere. Hiero. Hanc garrula anus: hanc delirus senex: hanc sophista verbosus: hanc vniuersi psumūt: lacerant: docēt anteq̄ discant.

Presumptio: ante sumptio. Cū apud rhetores psumptio dr: cum in aduersarij causa: vel in iudicis opinione contrariū nobis esse: aut fore arbitramur poccupamus dicere: et cum rōne dissoluere. Quintil. li. ix. Dire vero in causis valet psumptio: quę πρόληψις dicit: cum id quod obiici potest occupamus: quę pcipue prooemio cōuenit. Plini. oratoz ad Pauli. simpliciter dixit. Ego beatissimū existimo eum: qui bonę ac mansurę famę presumptione perfruit: certusq̄ posteritatis cū futura gloria viuit.

Presumptuosus et psumptor in malā partez accipiuntur. Hieron. in psa. li. de natiuitate virginis. Res quidem actu nō difficilis: sed periculo veritatis admodū presumptuosa. Idē in prolo. Euang. Si aūt veritas est quęrēda de pluribus: cur non ad grecam originē reuertentes ea: quę vel a vitiosis interpretibus male edita: vel ā psumptoribus imperitis emendata peruersus: vel a librarijs dormitātibus: aut addita sunt: aut mutata corrigimus.

Prescurrefis penul. corre. a dormio dicitur.

Presidatus. Aug. li. v. Con. Suppetit amicorū maioz copia: vt nihil aliud festinemus: vel psidatus dari potest:

Prestino. as. pe. cor. emēdo: teneo. (et ducēda vtor. Plau. in Epi. Ut eū prestines argēto priusq̄ veniat filius.

Pretego. is. pe. cor. prenelo: ante tego. Lact. li. v. Tum vitta sua capillis: et pallio: et quod maxime est velamen/

Pretendo: antetendo. (tum diuitijs prętegebat. Leo papa. Non desinit hostis antiquus deceptionis laqueos vbiq̄ prętendere. Quādoq̄ prefero. Clerg. lib. iij. Georg. Fumosq̄ manu ptende sequaces. Quādoq̄ premonstro: exhibeo. Lact. lib. iij. Quid contēptus ille rerū: qui magnificis verbis ptendit. Cicero. Priuatoz munus est equo et pari: cū ciuibus iure viuere: neq̄ summissum et abiectū: neq̄ se efferentē prętēdere. Quandoq̄ ptexo. Clergil. lib. j. Georg. Riuos deducere nulla Religio vetuit: segeti prętēdere sepem. Lactan. per translationē lib. iij. dixit. Me si fuisset alienigena iustam possent excusationem de lege prętendere: id est allegare.

Pretento. as. prius tento. Quintil. lib. iij. Sed quid in ingressu parcius et modestius ptentāda est iudicis misere

Preter prepositio: quę cū a pę descen/ (rico: dia. dat: scribit per e diph. Et modo separat: modo cōponitur. Separata vim excipiendi habet: et semper accusatiuo iungit: vt nullū timeo pter deum. Aliquādo significat vltra. Quintil. Multa erant pter hęc: quę obiici merito potuissent. Plini. li. x. Preter hoiem sommare equos: canes: boues: pecora caprasq̄ palaz est. Aliquādo significat ante. Cic. in Ver. Preter oculos soli ferebant. Aliquando sine. Sallu. Preter rerū capitalium condēnatos. Aliquādo contra. Terent. in And. Preter ciuiū morem atq̄ legem. Cōposita vero plerūq̄ significat vltra. Et cōponitur cū dictione incipiēte ab e. vt prętereo. i. vt prętergredior. m. vt ptermitto. u. vt prętervolo.

Preter spem: significat exinsperato. Sic pter opinionem exinopinato: vel contra spem: seu cōtra opinionē.

Preterea aduerbiū deductū a pter: sicat vltra ea quę dicta sunt. Et interdū habet pronomē tam singularis: qm̄ pluralis nūeri inclusum. De singulari Clerg. Si duo pręterea tales Idęa tulisset Terra viros. i. prēter eos scilicet Aeneam. De plurali. Cice. Lentulo. Preterea quidē de cōsularibus nemini possum erga te esse testis: id est prēter eos. Et non solū prēter eū vel eos: sed etiā te: vt te doctiz existimo pterea neminē: id est pter te. Preter me: vt mihi credis pterea nemini. Eodē modo prēter nos: pter vos: prēter illos. Et prēterea quādoq̄ ponit pro postea. Clergil. Preterea haud supplex aris imponit honores.

Prętercq̄ tota vna dictio semper requirit pcedentē casum: ga idē verbū subintelligit: vt nemo id dixit prętercq̄ Cice. Nullius id interest prętercq̄ patris. Nulli id placuit prętercq̄ Cęsari. Neminē prętercq̄ pretorem timeo. O vos oēs p ętercq̄ Plato legite. A nemine prętercq̄ a Socrate didici. Significat etiā aliter cq̄. Liui. lib. j. Ioēata ad consiliū multitudine: quę coalescere in populi vnius corpus nulla re prętercq̄ legibus poterat iura dedit.

Prętercq̄ quid est nisi. Plin. Oia nobis ex voto succesſerūt: prętercq̄ q in itinere defunctā matrem audiuimus Sunt qui putent esse vnam tantū dictionem.

Preterq̄: significat insuper: prętera. Plinius lib. xxiij. Preterq̄ serpentium ictus.

Preterpropter tota vna dictio significat prętercq̄ propter: hoc est propter aliam causam: q̄ propter eam: de qua loquimur: vt prętерpropter vitā viuitur: hoc est propter aliaz causam viuitur: q̄ vt viuatur: vt puta propter laudem: vel propter gloriam. Ennius. Imus huc: hinc illuc: cum illuc ventum est: ire illinc libet: incerte errat animus prętерpropter vitam viuitur.

Pretereo. is. iui. et prętерij pteritū: sicat vltra eo. Terē. in Eun. Dum hęc reputo: imprudēs villā prętерij. Unde tēpus prętеritū: qđ iam non est: sed vltra fuit. Et prēteriti dicunt extincti. Propert. Fas est pteritos semper amare viros. Itē prēteriti dīr: qui in petitione magistratuū repulsam habuerūt: vt sępe apud Ciceronē inuenies.

Preterbito. tas. penulti. correpta frequentatiuū: significat frequenter eo. Interponitur b. quasi prēterito. tas. Plautus in Epid. Cane prēterbites villas ędes: quin roges senex hic vbi habitat Periphanes platenius.

Prętermitto: intactū relinquo. Lact. li. v. Dirū q̄ Apuleiū prętermisit: cuius solēt et multa: et mira mēoari.

Preterueho: vltra veho. Aug. Preternect° oēm villā.

Preteruolo. las. penulti. corre. celeriter prętereo. Lactant. lib. ij. Quā callide periculum prēteruolauit. Proprie tamen prēteruolare: significat vltra volare.

Prętexo. xis. prius texo: prius facio: seu prius ordino: vt Ciceronis exemplum a Priſciano prolatum indicat. Sic omnia quę fiunt: quęq̄ aguntur leuioribus principijs natura ipsa prętexuit. Aliquando ponitur pro contego: abscondo: quasi aliud q̄ sit ostendo. Unde

Prętextū dicitur illud velamentū: quo moueri aliquis videt ad aliquid agendū: cum tamē alia causa moueat.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Sueto. de Cæſa. Et prætextū quidē illi ciuiliū armoꝝ hoc fuit: cauſas autē alias fuiſſe opinant. Vergi. Non tamen Anna nouis prætexere funera ſacris Germanā credit.

Prætexta toga genus veſtimēti oblonguꝫ ac talare: qō ſupra tunicas honorati quiqꝫ ſumūt. Dicta q ei purpura prætexebat. Hæc vna cū bulla in vſum puerorū nobiliū vſurpabat. Vnde ptextati dicebant: qui nondū. xvij. annos pterierant: a ptexta quā induebant. Et hac depoſita accipiebant togā virilem: cū ad annū. xvij. peruenirent: tanqꝫ non pueriliter: ſed viriliter vita eſſet peragenda. Nam pueri exiſtimabantur: qui minores eſſent annis ſeptēdecim. Vnde Vlpi. ait puertiā dūtaxat annis. xvij. qui eos non in totū complent: prohibet poſtulare. Cic. Ego autē a patre ita erā deductus ad Scęuolā ſumpta virili toga: vt quoad poſſem: et liceret a ſenis latere nunqꝫ diſcederē. Seneca lib. j. epiſtolaꝝ. Tenes vtiqꝫ memoria q̄tum ſenſeris gaudiū cum ptexta poſita ſumpſiſti virilem togā. Ideo autē ingenuis pueris attributā exiſtimāt togā prætextā: vt ex purpurę rubore: ingenuitatis rubore tegerent. Lege Macrobium lib. j. Satur. Vnde olim Papyrius cognoiatus eſt ptextatus ob tacendi: loquendiqꝫ in prætexta ętate prudentiā. Id poſtea cognomen in oēm eius familiā tranſlatū fuit. Erat et prætexta geſtamē magiſtratuū et regum. Hac Tull. Hoſtilius primus vſus eſt: vt inquit Plin. Qui debellatis Hetruſcis ſellā curulem lictores: et togā pictaꝫ atqꝫ prætextā: quę inſignia magiſtratuū Hetruſcoꝝ erant: Romā tranſtulit. Sed poſtea Tarquinius Demarati filius: cum de Sabinis egiſſet triūphum: quoniā in eo bello filius eius annos. xiiij. natus: hoſtē manu percuſſerat: et pro conciōe illū laudauit: et prętexta ac bulla aurea donauit: inſigniēs puerū ipſa annorū ſortem prędmijs virilitatis et honoris. Prętextę igitur et bullę geſtandę mos a Priſci Tarquinij filio deductus eſt. Sunt tamē qui tradunt eundē Priſcum cuꝫ ſtatum ciuitatis ordinaret inſtituiſſe: vt patriciorū filij bulla aurea vterētur: et togam quę purpura prętexit ijs tantū: quoruꝫ patres ciuilem magiſtratū geſſiſſent: ceteris prętextam tantū indulſiſſe: vſq; ad eos: quoruꝫ parentes ſtipendia iuſta meruiſſent. Fuit et in vſu prętexta bulla: qua nulli alij licebat vti: niſi ei qui funus faciebat. Prętextę etiā fabulę dictę ſunt a prętexta. Horat. Vel qui ptextas: vel qui docuere togatas. In his Imperatorum negotia agebant et publica: regeſq; Romani: vel duces inducebant: perſonarū dignitate pene Tragedijs ſimiles: dictę prętextatę: q in his fere regū aut magiſtratuū acta comprehendūtur: qui principio prętexta toga vtebātur.

Prętextatū ſermonē: veteres obſcenū appellauerunt: ab eo q ptextatis nefas ſit obſceno verbo vti: vel (vt quidam aiunt) q nubentibus depoſitis ptextis a multitudine puerorū obſcena clamarent. Sueton. in Veſpa. Erat enim dicacitatis plurimę: et ſic ſcurrilis ac ſordidę: vt ne prętextatis quidem verbis abſtineret: ſic Macrob. li. ij. Satur. Hęc nobis ſit literata lętitia: et docta cauillatio vicez planipedis: et ſubulonis impudica: et ptextata verba iacentis: ſic ptextati mores dicunt a Satyrico poeta.

Prętexo: contego: abſcondo: exenſo: quaſi aliud q̄ ſit oſtendo. Vnde prętextū dicimus illud: quo moueri nos oſtēdimus ad aliquid agendū: cum tamē alia cauſa moueamur. Sueto. Et prętextū quidem illi ciuiliū armoꝝ hoc fuit: cauſas autē alias fuiſſe opinantur. Lc.

Prętor: ois magiſtratus appellabat: cui pareret exercitus. Vñ imperatores prętores q̄qꝫ vocant. Cic. ad Heren. Epaminūdas Thebanoꝝ imperator: ei: qui ſibi ex lege ſucceſſerat pter exercitū non tradidit. Vbi Victorin°. Notare debemus oēs magiſtratus prętores appellatos: ſed patres quo tępore L. Sextius primus ex plebe cōſul creatus: Furiū Camillū primū prętorē Vrbanū: qui ius in vrbe diceret: creauerūt. Nox vnico prętore nō ſufficiente: q multi peregrini in ciuitatē venirēt: Alius creatus eſt peregrin°: eo q plerūqꝫ inter peregrinos ius dicebat: Capta deinde Sardinia aliiſqꝫ prouincijs: totidē prętores: quot prouincię in ditionē venerant: creati ſunt: partim qui vrbanis rebus: partim qui prouincialibus pręeſſent. Dictus prętor, vt Liui° inuit: a pręeſſendo: vt Varro a pręeundo: quaſi prętor, q prętiret iure et exercitu. Et Liuius lib. v. ſcribit primū prętorem ex patribus: qui ius in vrbe diceret creatū fuiſſe: penes quē magiſtratuꝫ oīs publici priuatiqꝫ iuris poteſtas: vt et nouū ius cōderet veteraq abrogare facultas eſſet. Idqꝫ ob imi atus honorē ius honorariū appellatū eſt: cum tñ regia illi eſſent inſignia: vt apparatu conſulibus pene par videret: creatus cum conſules auocarent bellis finitimis: nec eſſet qui in ciuitate ius diceret. Eius dignitas prętura dicitur.

Prętorius vir: qui prętura geſſit. Cic. pro Plancio. Le dat cōſulari generi prętorij: nec contēdat cuꝫ ptorio equę

Prętorius. a. um. quod eſt prętoris: ſeu (ſter locus. quod ad ptorem pertinet: vt prętorij ius: ptoria cohors: quę a prętore non diſcedebat. Scipio em Africanus primus fortiſſimū quēqꝫ delegit: qui ab eo in bello nō diſcederet: et certo munere militię vacaret: et ſeſquiplex ſtipendium acciperet. Prętoria vero porta dicit: qua exercitus in pelium educitur: quia initio Prętores erant: quinunc conſules: et hi bella adminiſtrabant.

Prętorij domus: in qua prętor habitat: ſiue dur: q vt dictū eſt: ois magiſtrat°: cui pareret exercitus: Prętor dictus eſt. Liui. li. iij. Quercus ingēs arbor ptorio imineba cuius vmbra opaca ſedes erat. Hoc alio noie a Quinil. & Auguſtale. Donik etiaꝫ pro magnifica et ampla domo in agro et rure extructa: in quę ędificia pecunias ingentes effundebāt. Sueto. de Cali. In extructiōibus ptoriorum atqꝫ villarū omni poſthabita rōne nihil tam efficere concupiſcebat: q̄ qō effici poſſe negaret. Balla. lib. j. Ipſius prętorij ſitus loco aliquatenus erectione: et ficione propter iniuriā fundamentorū: et vt lęto fruatur aſpectu.

Prętorianus: qui apud prętorē: ſeu in ptorio verſatur. Cic. pro Cęlio. Memini vnq̄ preſenti ptoriani maiores honores habuerūt: q̄ M. Cęlio. Et ptoriani milites honoratiores erāt: qui Romę habebāt caſtra: quę ptoria dicebant. Ex ptoriano exercitu Otho factus eſt Imperator.

Prętura: prętoris magiſtratus. Lc.

Pręualeo. es. pen. cor. ante cello: et quaſi in maiori prętio ſum: vel melior ſum. Plini. Utręqꝫ in prętio ſunt: ſed tamē pręualent Margaritę. Et lib. x. Vulturū pręualent nigri. Aliquando pręualere ſignificat potentiorē: ſeu robuſtiorē eſſe. Hierony. lib. ij. Regū. Noluit aūt Amon acquieſcere: ſed pręualens viribus oppreſſit eam.

Pręuarico: pen. cor. ex prę et varicor, q̄nis et diuarico dicat. Varicari autē a varicibus: quę (teſte Nonio) ſunt venę in ſuris inflexę et obtortę. Pręuaricari vero eſt a recto diſcedere. Plini. li. viij. Arator niſi incurtus ꝓuaricatur. Hinc ꝓuaricator a varicādo: hoc eſt tranſgrediendo dictus eſt: qui ab officij ſui preſcripto deflectit atqꝫ aberrat. Plin. iunio. Alioqui ꝓuaricatio eſt tranſire dicenda. Pręuaricatio etiaꝫ curſim et breuiter attingere: quę ſunt inculcanda: inſigenda: repetēda. Martianus Iurecon. ſul. Pręuaricatorē fuiſſe ſcribit eū: qui colluderet cū reo: et tranſlatitio munere accuſandi defungeret: eo q pro prias quidē probationes diſſimularet: falſas vero excuſationes admitteret. Cic. pro Cluentio. Ad vt pręuaricaretur iam id quoqꝫ ad corrumpendū iudiciuꝫ pertinet. Vlpian. ſcribit pręuaricatorē eſſe: qui aduerſam partem adiuuat prodita cauſa ſua: allegatqꝫ Labeones: qui hoc nomen a varia certatione tractum ſenſit.

Pręueho: me prius duco. Liui. li. ix. Sed equites Romani ꝓuecti per obliq̄ campi: cū ſe fugientibus obtuliſſent

Pręuelo. as. penul. prod. prius operio. Claudia. lib. ij. de Rap. Et ſparſos religant crines: et vultibus addunt Flammea ſollicitum pręuelatura pudorem.

Pręuello. lis. per duplex ll. ante vello.

Pręuenio: ante venio: anticipo. Ambroſius. Jam ab

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

alio amatore p̄uenta sum.

Pręuerto ꝛ puerto: vepo. i. p̄tereo: p̄cedo. Virg. Tolucrēq; fuga p̄uertit Hebrū. Item anteuerto: velante/pono. Plaut. in Amphi. Illuc redeundū est mihi: ne me vxor̄ p̄uertisse dicāt p̄ re rep. Itez reuoco. Idē in eadē. Flebilis p̄uertit metus: accurro: vt sciā quid velit.

Pręuideo: anteuideo. Plini. Id nos futurū p̄uidera/mus. Hinc p̄uidentia: quę dūplex est. Aut ei animo: aut oculis p̄uidemus. Pręuideo: est quasi caueo.

Pręuius: qui pręeundo viam mōstrat. Leo papa. Sequūtur tres viri superni luminis ducatū: ꝛ pręuij fulgoris indiciū intenta contēplatione comitantes.

Pragma. atis. latine actio: seu negotiuz dr. Inde Pragmaticus negotiator, vel forensis: iuris interpres: oratoris minister: qui in foro ac iudicijs ꝓsans lites dirimit. Iuue. Inde cadūt partes in fędera pragmaticor̄: hoc est a iudicio discedunt: ꝛ litē arbitrio forensiū aduocator̄: seu p̄curator̄ dirimendā permittūt. Cic. lib. j. de Orato. Itaqz nō: vt apud Grēcos infimi hoies mercedula adducti ministros se p̄bent in iudicijs oratoribus ij: qui apud illos Pragmatica sanctio dicta (Pragmatici vocant. est: q̄ per eam a supmo atqz ordinario iudice discedatur: ꝛ omnia pragmaticorum arbitrio terminentur.

Praxis grece: latine terminatio dictur: vel actio.

Prandiū ab edendo dicit: quasi paredium: cibus qui ante meridiē sumitur. Vel dicit quasi parandiū: quia debemus accipere: qđ paratū est. Cuius diminut. est prandiolū: siue prandiculū: quod ientaculū appellatur.

Prandeo. es. di. pransus sum. Plaut. in Meneg. Prandi ꝛ potaui: scortumqz accubui. Pransos veteres vocabant: non soluz qui edissent: sed etiā quibus nihil deesset Varro. Pransum te ac paratum esse oportere.

Pransito. as. penul. cor. frequentatiuū: quod Plaut. in Amphi. cum accusatiuo cōstruxit. Nequā hoies (inquit)

Prasinus pe. cor. color (qui polentā pransitant. viridis ad similitudinē porri. Nam πράσον latine porrū dicitur. Hinc vestes e viridi lana prasina dicūtur. Marti. De nostra prasina syntesis empta toga. Plautus. Prasina: coccina: tyria: focale soccos: monilia amisit.

Prasoides lapilli genus: ꝛ porraceus interpretat. Lc.

Prasius gēma quędam e viridantium genere.

Pratū est: in quo ad fructū percipiendū falce dūtaxat opus est: ex eo dictū: q̄ sine ope paratū sit ad fructū faciendū. Col. li. ij. Prato veteres Romani primas in agrico latiōe tribuerūt partes. Nomē quoqz indiderūt ab eo: q̄ protinus esset paratū: nec magnū laborem desyderaret. Prata etiā dicunt: quę nunc viridia: vt plurimū buxo ꝛ lauro frequētata. Hinc Pratensis ꝛ hoc pratense: qđ est ex prato. Col. lib. vij. Eosqz nemo dubitat: q̄ optimi sint vicia in falcē ligata ꝛ cicercula: itemqz pratense fenū.

Prauus. a. um. quod non est rectum: vt Erunt prauа in directa: ꝛ aspera in vias planas. Transfertur etiā ad animū: vt cum dicimus: Praui mores.

Praxaspes nobilis Persa: qui Smerdin Cambysę fratrem iussu Regis occidit: vt ait Hieron̄y.

Praxiteles penulti. cor. re. nomē statuarij: qui marmorum nobilis sculptor fuit. Sculpsit inter cętera Venerez Gnidi: quę in toto orbe p̄cipua habita est. Multiqz vt eam viderent Gnidum sunt profecti. De hoc Properti. Praxitelem parius vindicat arte lapis.

Precor. aris. cum accusatiuo: significat oro. Hiero. lib. iij. Reg. Nunc vnā petitionē precor a te. Junctū vero cum datiuo: idem est qđ opto alicui bonā vel malaz fortunā. Quintili. ꝛ orā soluētibus bene p̄cemur. Huius cōposita sunt: deprecor. de quo supra. Imprecor. pe. cor. qđ in bonaz ꝛ in malā partē accipit. Quinti. Non imp̄camur debilitates: naufragia: morbos. Hiero. in Gene. Dimisērūt igit eam ꝛ nutricē illius: seruūqz Abraam: ꝛ comites eius imp̄cantes prospera sorori suę. Idē ad Pāma. Cui multos imp̄camur annos: vt hęreseos rediuiua plātaria per illius studiū arefacta morian̄t. Idem ꝓ tra Helui. pro oro tantū posuit: cū inquit. Deus pater est imp̄candus.

Precariū est: quod p̄cibus petenti vtendū concedit tam diu: q̄ diu is qui concessit: patit. In hanc sentētiam dictū est a Seneca hoiem esse precary spiritus. Et apud Curtiū ait Alexāder. Sed ori p̄stat q̄ precario Imperator esse. Idez. Sed precarū spernebat imperiū. Ubi p̄carū imperiū dicitur id: quod tam diu obtinetur: q̄ diu qui concessere permittūt. Precario noie ipsa terminatio ne dativi p̄o aduerbio accipit. Teren. in Eunu. Seu vi: seu clam: seu precario. Paulus. Precario habere videt: qui possessionē corporis vel iuris adeptus ex hac solum modo causa: q̄ adhibuit preces: ꝛ ipetrauit: q̄ sibi possidere: aut vti liceat: veluti si me p̄cario rogaueris per fundum meuz ire: vel agere tibi liceat: vel vt in tectū meum stillicidiū: vel tignum in parietē immissum habeas.

Pretium: quod datur p̄o re empta. Hinc pretiosus. sa. sum. quod est multi pretij. Cicero lib. iij. officio. Quęrit si in mari iactura facienda sit: equi ne pretiosi potius iacturam faciat: an seruli vilis.

Pretiosior maioris pretij. Plautus. Et alij pretiosiores alij viliores habeant ędes. Scribitur ꝛ per t.

Premo. is. essi. essum. proprie calco ꝛ ūmitor: alicui rei cū pondere. Virgi. Et spirantia cogere p̄essis Mella fauis Idem Eneid. ij. Veluti qui sentibus anguē Pressit humi nitens. Qñqz premere: est stringere. Hiero. in prolo. Job. Vt si velis anguillā aut murenulā strictis tenere manib⁹ q̄sto fortius p̄sseris: tāto citius elabitur. Qñqz firmare. Idē in Paul. Quo cognito gradū p̄essit Anton⁹. Qñqz vexare. Virgili. Numina nulla premūt: mortali vrgemur ab hoste. Quādoqz effodere. Idem. Sulcūqz sibi p̄mat ipsa carina. Quādoqz insequi: insistere: vt Hac sugerent Grāij: premeret Troiana iuuētus. Quandoqz vigere: vt Ingentē clamore premes ad retia ceruū. Quandoqz occultare: vt Spem vultu simulat: premit altū corde dolorem. Quādoqz expellere. Varro. Inuitāqz p̄essit ab ędibus. Quādoqz cohibere. Virg. Imperio p̄mit: ac vinclis ꝛ carcere frenat. Quādoqz claudere. Idē. Pressiqz oculos ac vulnera lauit. Quādoqz vitiare. Varro. Qui toties villici tui vxorē absente p̄sisti viro. Quādoqz remouere: excitare. Virg. Et ruris opaci Falce premes vmbras. Quādoqz vastare: vt Pelago prenit arua sonanti. Qñqz occidere. Idem armigerāqz domi premit. Quādoqz demergere: infodere. Idem. Quod supereſt quęcunqz premes virgulta per agros: Sparge fimo pingui. Huius composita sunt: Cōprimo: deprimo: exprimo: opprimo: imprimo: reprimo: ꝛ supprimo: quę habent pen. cor.

Pressio. as. frequēt. Virg. Pressabimus vbera palmis.

Pressus. a. um. qđ est subtile. Cice. in Horten. Quis te aūt est: aut fuit vnqz in partiendis rebus: in diffiniendis ꝛ explicādis sententijs p̄ssior? Aliquādo dicitur honestū: grauatū. Virgil. lib. j. Geor. Leu p̄ssę: cum iam portum tetigere carinę. Preter hęc significat: quę premo.

Pressus. us. ipsa p̄ssio. Cic. li. iij. de Orato. Valerium Soranuz leuitate faucis: atqz in ipso vocis p̄ssu ꝛ sono

Pressura: idem quod p̄ssus. Aug. (facile vincat. Stipantur parietes: p̄ssuris se vrgent: prope se suffocant multitudine. Per translationē capitur p̄o vexatione: vt in Euange. Et in terris p̄ssura gentium.

Prepenissus vbs est Myrię maioris in mediterraneo

Prepon πρέπω, latine persona vel deco/ (is. Lc. rum dicitur. Amb. Decorum autē in nostris scripturis primo constitui loco: quod grece prepon dicitur.

Presbyter grece: latine senior dicitur.

Prętides Prętι filię carminibus poetarum celebratę. Hę cum furore agitarentur Satanę Melleboro a Melampode perhibentur. A cuius nomine vnum hellebori genus appellatur Melampodion.

Priamus pen. cor. Laomedontis Troianorum regis filius, ἀπὸ τοῦ πρίαμαι, qđ est emere. Iam cum Hercu-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

les Laomedontem occidisset: Priamū redemptum a vi/
cinis hostibus in paterno regno locauit.

Priapus pe. pro. deus hortoꝝ creditus est: & Liberi pa
tris: ac Nymphę: seu Veneris filius: quia vinū Venerem
cōmouet. Hic & Lampsacen⁹ dictus est a Lāpsaco Hel/

Priapus pręterea vbs est: quā (lesponti oppido.
Milesij Priapi noīe construxerūt. Similiter & port⁹. Lc.

Priapeia carmen obscenum: quod nonnulli Vergi/
lio: alij Ouidio ascribunt. Lc.

Priapismus morb⁹ est: cū genitales partes in solā lon/
gitudinē protendunt: & in circulū tumescūt sine Veneris
appetitu. Aiunt quidā priapismū esse vulvę: sicut mēbri

Priene vbs Maritima: vt in/ (virilis tentiginē.
quit Strabo: quę inuectu Meandri fluminis iter ipsam
Miletum quę labentis mediterranea facta est.

Pridem aduerbiū temporis: quasi prius die: significat
paruo tēpore prius. Pli. li. xvij. Ipsi vero pridē vidimus
ea oīa pręter pubertatem in filio Cornelij Taciti equitis
Romani. Aliquādo longo tempore prius. Apul. Quod
pridem Plato affirmauerat. Eiusdē significationis sunt
Jampridē: dudum: iandudū: nuper: iandiu. Quę si cum
pridē aut dudum addamus: non: vel ǰ: vel ita: significāt
semper multo tēpore ante. Plini. lib. v. Medica non pri/
dem venit in Italiam: id est non multo tēpore ante. Lice.
pro Roscio. Quā pridem Fanni nomē detulisti: hoc est ǰ
multo tēpore ante. Terē. in Eunu. Huc erasit: ǰ pridem
pater mihi: & mater mortui essent. i. quantū temporis pręt
fuit. Lice. in Bruto. Nostra autē ciuitate non ita pridem
dominatu regio liberata. i. non multo tēpore ante.

Pridie & pridianus. Vide in dictione postridie.

Prior: nomē comparatiuū: quod nō soluz ad duos: sed
etiā ad plures referri potest. Belli. li. xiij. Quotieſqz vsu
venisset: vt oēs isti ingratus eodē tempore Romę essent:
qui eorum prior aliis esset: ei potissimū senatus cōsulendi
ius fuisse. Apul. li. ij. Flo. Vt Hippias e numero Sophi/
starum est artiū multitudine prior oībus: eloquentia nul/

Primus quandoqz ad numerū: seu (li secundus.
ordinem refertur: vt primus: secūdus: tertius. Quādoqz
dicit princeps: sicut & princeps ponit pro primo. Virgili.
Prima qđ ad Troiam pro charis geisserat Argis. Qnqz
capit pro optimo: sicut & prior pro meliore. Idem. Pri/
mos iuuenum tot miserit orco. Quādoqz pro precipuo.
Idez. Quātos primus patiare labores. Quādoqz pro eo
ante quē nullus est. Idem. Hic mihi responsum primus
dedit ille petenti. Fit autē primus a prīdem: abiecta dem
& accepta mus: sicut prior accepta or. Hinc fiunt aduer/
bia Primo: prime: apprime: primum: primitus: primiter:

Primum aduerbiū. A (& in primis: & principio.
quo fiunt composita: Quā primum & vtprimum.

Primulus penul. cor. re. diminutiuū est a primus.

Primarius. a. um. qđ aliunde non habet originē. Pri/
marius lapis: qui prim⁹ in aliquo ędificij fundamēto po
nit. Primarij ciues: qui primi sunt in ciuitate: qui etiā Pri/

Primates dicti sunt: qui & Sum/ (mates dicūtur.
mates: siue Optimates: qui sunt primi in ciuitate.

Primores summę quęqz res. Lucili. Cum gallus gal/
linaceus digitos primores ęqz erigit vngues. Hinc primo/
res pro optimatibus. Suetonius. Scripta famosa vul/
goqz edita: quibus primores viri ac femine notabantur:
qđ oleuit. Et primores dentes: qui primi patent.

Primęuus primęua primęuum: quod est primę ętatis:
sicut Grandęuus: grandionis ętatis.

Primitiuus. a. um. quod aliunde non habet originem.
siue quod per se inuentum est. Unde & primitiua verba:
quę per se inuenta sunt: nec aliunde deriuantur.

Primigenius. a. um. idem qđ primitiuus. Et ꝓprie pri
migenia dicunt semia: quę dedit natura: quę Lic. prima
naturę: & Greci τὰ πρῶταφύτα appellāt. In his nu/
merāt incolumitatē: conseruationēqz oim partiū valitu/
dinē: sensus integros: doloris vacuitatē: vires: pulchritu/
dinem: cęteraqz hmōi. Et verba vocant primigenia: vt le
go: scribo: quę non sunt ab alio verbo: sed suas habētra
dicęs. Itē primigenius sulcus dicit: qui in condenda no
ua vbe tauro & vacca designationis causa imprimit.

Primigeni ſetus ipſi primogeniti. Unde apud Lucr.
Loortus & dies mundi primigenus.

Primogenitus (inquit Hiero. ǰ Heluid.) est qui aperit
vuluā: & ante quē null⁹ est genitus: nō is quē frater post/
genitus subsequit. Et oīs vnigenitus est ꝓmogenit⁹. Illo
qui si non primogenitus esset: nihil tantū quē sequunt fra/
dū & alia fuerint procreata: ne forte partu non sequente
vnigenitus sit: & nō primogenitus. Est igit primogenitus
non post quē alij: sed ante quē nullus est genitus.

Primanus Tribun⁹ erat: qui ꝓmę legioni tribunū ſcri
bebat: sicut Secūdanus: qui secūdę: Tertian⁹: qui tertię

Primiparę pe. cor. ofir parētes: quę ꝓmo pepererūt.

Primitium: quod in aliqua re primū & principale est.
Ouid. Ecce rapit medijs flagrantē Rhetus ab aris Pri

Primitię. arum. primi fructus ex (mitium torrem.
agro suscepti: qui deo offerunt. Plini. Romanoz abſti/
nentiam cōmendans: inquit non degustasse eos vina: aut
nouas fruges: priusqz sacerdotes primitas libassent.

Primordia: quę primo ordiuntur: hoc est initia.

Primipilus Centurię ꝓmę cohortis: vt Liui. li. vij. ſcri
bit. Nam ordo partes tris habebat: quarum vnamquāqz
primū pilum vocabāt. Sueto. Primos pilos centurioni
bus ademit. Primipilus: vt ait Veget. lib. ij. cccc. milites
ducebat in prima acie: eratqz caput legionis. Hinc Primi
pilares dici vident: non tā milites: qui fuerūt sub centu
rione Primipili: qđ ipse Centurio: qui olim prīmus fuerit
hac dignitate. Et ea forma ꝺ: Primipilaris q̄ Cōsularis.

Primicerius a cęreo fit: vt auct: est Hier. in chronicis:
& Lassiodorus in epīs: quoniā & grece πρωτοκήριος vo
catur. Ammianus vero refert inter Tribunos fuisse: qui
dicerent primicerij. Vexati sunt (inquit) multi & nocētes:
inter quos Valētius ex primicerio protectorū Tribunus.
De Secundicerijs quoqz mentio est apud veteres.

Primipes militū genus: qui a primo pio gladijs pugna
bāt postea cōmutata re militari facti sunt Pilumni. Lc.

Primiter & primitus aduerbia a primū. Lc.

Princeps generis cōmunis: qui vel quę principatū te/
net: quasi primū caput. Et princeps dicitur ǒs: q̄ qui
dominat primus sit. Item dicit primus vel prima. Virgi
lius. Princeps ardentē coniecit lampada Turnus.

Principiū initium: & modo ad numerū: modo ad tem
pus: modo ad fundamentū refert: quomodo in ędifican
da domo initiū fundamentū est. Principiū quoqz & con/
uersionis & deprauationis dici posse scripturarū cogno
scimus autoritate. Est & principium artis ars ipsa: ex qua
artificum diuersorū deinceps cępit operatio. Et Princi/
pium est honorū operum finis optimus: vt misericordię
principium est deo placere: quod facias.

Principia: locus in castris a principibus militibus sic
appellatus: vt est apud Colu. lib. iij. Post principia.

Principale: quod primum & precipuum est.

Principior: principiaris: inchoo: auspicor, principio ve
ro domino: A quo Principatus.

Prymnesius palus: ad quē funis nauticus religatur:
quem alij tonsillam dicunt.

Priscus. a. um. quod superiori ętate fuit: vt Prisci La/
tini. qui fuere anteq̄ Roma conderetur.

Pristinus. a. um. penulti. correpta: quod superioribus
annis: mēsibus: diebus: & nostra memoria fuit: vt pristina
nostra beniuolētia. Pristinū etiam dicit de rebus: quę nō
senescūt: non aūt Priscus: vt Pharos & Tyrus nunc in
statum pristinū redibunt. Et dicit pristinū: quasi primiti/
num. a primus: vt inquit Prisc ianus. Aliquando pristi/
nus dicitur prior. Curt. Dies pristino procelloſior.

Privignus filius mariti: vxoriśve: cuius prior coniunx

decessit: ꝛ vulgo filiastrus. Dictus priuign⁹: qꝫ priusq̃ mater sedo nuberet: est gemt⁹. Pri enī antiqui ꝓ prę dixerūt.

Priuos ꝛ puas antiqui pro singulis dicebāt. Inde priuas verbenas: ꝛ priuos silices pro singulis accipit. Iuuenalis: Monius. Priuū est proprīū vniuscuiusq; ꝛ Priuata dicuntur: quę vniuscuiusq; propria sunt.

Priuilegium: lex priuatis facta. Cic. pro domo sua. Leges priuatis in hominibus irrogare: id est enim priuilegium. Interdū priuilegia dicūtur leges. Unde priuilegium de Pompeij reditu Sallust. legem appellant.

Priueres: mulieres priuatę.

Priuernū vbs est Campanię ꝛ Camillę patria. Cc.

Priuo. as. significat adimo. Plaut. in Asina. Ego pol istum potitore priuabo portorio. Hinc priuatus. ta. tum. qđ non est cōmune cū alijs. Cice. li. j. offi. Priuatū autem oportet equo ꝛ pari ciuibus iure viuere. Priuatę etiā vocabant ferię sacrorū proprioꝝ: velut dies natales. Fulgurū procuratiões: ꝛ hmōi priuatę: quę fiebāt pro familijs singulis ꝛ hoībus. Hinc priuatim aduerbiū quod nō est publice factū. Sall. Existimās publice priuatimq; alieno

Priuati proprie dicunt: qui non (ere oppressos. sunt constituti in aliqua dignitate. Aliquādo dicūtur exempti a iure cōmuni. vt in Decre. dist. iij. Priuilegia sunt leges priuatorū. Et priuatū: cui aliquid ademptū.

Pristis gen⁹ piscis marini lōgissimi atq; angusti corporis. Plini scribit Pristes in mari Indico ducentū cubitorū esse: Balenas quaternū iugerū. Hic etiam Scylla maris mōstrum dr. De quo Virg. Prima hoīs facies: ꝛ pulchro pectore virgo: Pubetes⁹: postrema imani corpore pristis. Ab hui⁹ similitudine nauis oblonga dicta est pristis. Ver. Velocē Mnestheus agit acri remige pristin. Dicta pristis a sectiõe vndaꝝ. Scindūt enī mirū in modum fluctus ꝓpter tenuitatē. Græci aūt πρίσιν sectionē, πρισκὴν sectorem dicunt. Vulgo Pistris scribitur.

Pro præpositio est: quę taꝫ separata: qđ cōpositā localē vim habet: ꝛ ꝑcat ante: vt pro curia: pro mœnibus. Sall. qui ni maturasset pro curia socijs signuꝫ dare. Procuro: ante curo. Prostratus: ante stratus. Separata etiā significat quandoq; a: vt pro meis viribus. i. ad vires meas. Virg. Pro se quisq; viri. Interdū ponitur loco in: vt pro rostris: pro cēsu: pro tribunali. Interdū pro iuxta: siue secundū: vt pro Platonis sñia: pro hoīm iudicio. Interdūꝫ pro causa perhibēdi testimoniū. Ut cū dicimus: pro munuo anio: pro reconciliata gratia. i. causa mutui animi: ꝛ causa reconciliatę gratię. Interdū pro loco: vt pecuniā ei dedi pro prędio: ꝛ suꝫ pro prętore. i. loco prędij: loco prętoris. Item ponitur pro autoritate: vt Tribuni plebis pro potestate interfessērut: hoc est auctoritate potestatis suę. Item pro propter: vt pro iniuria: quaꝫ accepi: id est propter iniuriaꝫ. Item pro defensione. Terent. Nam nisi hęc ita essent pro illo haud starem. Virgil. lib ix. Pro turribus astant. i. pro defensione turrīū. Est ꝛ aduerbiū admirantis. Tere. in Adel. Pro dij immortales facinus indignum qđ narras. Itē interiectio dolētis: seu indignātis: vt Pro deum atq; hoīm fidem. Plautus. Pro sancte Juppiter quid video? Sed his duobus modis circūflectit. Composita vero tēporalem vim habent: vt prouideo: prospicio. Quādoq; priuatiua est: vt profanus. i. non sacer: prohibeo propudiū. Negatur enī cuꝫ his sanctitas: potestas: ac pudor. Quandoq; accipit loco e. vel super. vt promineꝫ. i. eminet: vel supereminet. Mōnunq̃ significat porro siue in longū: vt promissa barba. mōnunq̃ diu: vt protollo: propēdo. Interdū procul: vt prouincia. Aliquādo procul de futuro tēpore: vt prophęta. Quādoq; procul spatio loci: vt ꝑcella quę procul venięs: procellit. Sępe etiaꝫ vltra ad locū: vel ad aliquē tendere: vt progredio: proueho. Interdū palam ꝛ more solenni: vt pronūtio: promulgo. Quādoq; cōtinuo: vt propono. Quādoq; valde: vt procurrus. Quādoq; procul: vehemēter: vt profugus.

Proagogia: latine productio. Nam προαγωγὴν pro ducere est: hoc est prostituere. Plautus. Audientem (inquit) dicto mater produxisti filiam.

Proauus pe. cor. aui paterni: vel materni pater. Cui⁹ relatiuū est pronepos. A quo fęmi. pneptis. A proauo sę

Probatica: latine ouilis dicitur. (minimū proauia. προβατον enim ouis dicit. Piscina vbi oues lauabantur: cū sacerdotes eas litare vellent. Et probaticus ouinus.

Probi: boni dicunt: quasi prohibi: qꝫ se a delinquēdo prohibeāt. His ꝛ contrarij sunt improbi ꝛ reprobi. Improbi vt inquit Asco. ꝫ leges sunt: sicut Inofficiosus ꝫ merita. Inhumanus ꝫ pietatez. A reprobus fit aliud cōpositum contrariū. s. irreprobus: qui nō est reprobus. Amb. Cūq; manū suam ad me ꝓtingendā apparet: dedit ei angelus dñi irreprobam: quā conspicis mortē. A probus fit probitas: bonitas. Ab improbus: improbitas. Diminu. probulus. Uñ ꝛ improbulus. Juue. Finge tñ te improbulū.

Probo. bas. laudo: q̃uis maiorē vim habeat probo qđ laudo. Mā apud idoneos sępe legimus: ꝛ laudo: ꝛ ꝑbo. Qñq; probare: est argumētis demōstrare: vt homo sacri legus ꝓbauit se pro innocēte. Qñq; experimentū facere. Plau. in Tri. Quippe ex eorū ingenio ingeniū horuꝫ probant. Et in euāgelio. Juga boum emi: ꝛ eo probare illa. Qñq; permittere. Hora. li. j. Car. Tagus ꝛ sinistra labit ripa Jone non probāte. Huius cōpōsita sunt: Approbo: cōprobo eiusdē fere significationis. Et cōtraria horū improbo ꝛ reprobo pro damno: quę habent penul. corre.

Probabile dicitur: quod licet non sit verum: videtur tamen rationibus probari posse.

Problema. matis. ꝛ problematum propositio est interrogationem annexam habens.

Probōscis. idis. est porrectio corporis inhęrēs naribꝰ: quę excepto hoie in alijs fere animantibus inuenit. Varro. Inuenisse se ericium cum proboscide. In elephanto manus dicit: qꝫ ea tanq̃ manu vtatur. Plini. Resoluat elephanti manu draconū nodos. Dicta proboscis: qꝫ ante depascat. Græci enim προβοσκεῖν dicūt ante pascere.

Probrum: stupri: adulteriuꝫ: flagitiū. Sueto. in Cęsa. Qui digressam a marito post biduuꝫ statim duxerat: qđ vllis sine probri suspitione peregrinarū mercium portoria instituit. Unde lex fuit apud Romanos: vt probri virginis vestalis capite puniret. Alias significat maledictum: contumeliā: siue infamiaꝫ: dedecus: quę ex scelere sequi solent: vt datū est probro: id est ignominię ascriptū. Liui. lib. ij. His freti occurrant portis: ingerūt probra: egre abstinent: quin castra oppugnent. Similiter Cice. epistolas plenas probrorū appellat: id est contumeliarū.

Probrosum: ignominiosum. Belli. li. j. Manusq; eius inter agendum forent argutę admodū ꝛ gestuosę maledictis compellationibus probrosis iactatus est.

Probro. as. probro afficio. Ex quo fiunt composita: Exprobro: opprobro: de quibus supra. Improbro: quo vsus est Plautus in Tru. Rus tu improbras? vt nacta es hominem: quem pudeat probri.

Proci dicunt: qui in eandē libidinē nimia appetentia cōspirant: a procādo dicti. Est enī procare nimiū lasciue petere. Uñ procaces molliū rerum petitores: ꝛ in petēdo nimiū petulci: ꝛ a nimia lasciuia appetentia ꝛ petulātia. Virg. Procos irrisa proces. Unde procacitas. Cic. li. iiij. de Repu. A procando. i. poscendo procacitas noīata est. Et procax: petax: qđ ꝛ de inanimantibus dici potest. Virg. Penitusq; procacibus austris: qđ est sęuientibus procellis. Vel vt Doñ. exponit impudētibus. Mā qui multū petit impudēs est. Et qui adeo impudētes sunt: vt nimis petant: procaces appellātur. Uñ procax meretrix petulāx dicitur: impudēs: inuerecūda: mordax. Terēt. Maligna multo ꝛ magis procax illico facta est. Unde procaces legimus: qui mordaciter ꝛ iniuriose loquūtur. Cic. in Sall. Ne in idem incidā vitium procacitatis: qđ huic obijcio. Et iterū. Non enī procacitate linguę vitę sordes eluūtur. Sciendū tria hęc procaces: petulantes: ꝛ proteruos mal

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tum similitudinis habere: ⁊ libidinē quandā: atq; iniuriam declarare: tam in factis: q̄ in dictis. Unde apud Cicero. proteruā petulantēq; eodem loco de inhonesta fęmina legim⁹. Si vidua libere proterua: petulāter dives: effuse: libidinosa meretricio more viueret. Hinc si quis ambulās per impotentiā mentis obuium cubito feriat: aut cū contumelia sibi cedere cogat: proteruū hunc dicimus. Hinc a Vergilio Hędi petulci a petendo dicuntur: q̄ in alia loca penetrando iniuriam faciant.

Proco.cas. ⁊ procor.aris. vt quidam putant a procio fiunt: quod peto significat. Et est procare: lasciue petere: seu oculos in aliquam fixius intendere: quod vernacula lingua dicimus vaghezare. Quandoq; etiam inhonestis verbis: ⁊ absq; respectu aliquem aggredi. Hinc componitur reciproco: pro repeto. De quo alibi.

Procio.is. iui. itū. pe. cor. ℞eat peto. Liui. Patrē procitū plurimi venerūt. i. petitū: vt Fest. exponit. Procitus Pompe. pro. ℞eat ruptū atq; irritū. Hinc iurisconsul. irritū testamentū procitū dicunt a procio: quō ex pro ⁊ cio cōponit.

Procito.tas. sępe dico: prouoco.

Procapis pe. cor. pgenies: quę ab vno capite ꝓcedit.

Procedo.dis. penulti. produ. vltra cedo: progredior. Sallust. in Jug. Sed vbi plerūq; noctis processit: quod est quasi pęterijt. Aliquando procedere: est prospere cedere. Terent. in And. Nisi id putas quia processit parum non posse hoc iam ad salutem conuerti malum.

Processus.us. progressum ⁊ successum significat.

Procido.is. pe. cor. procidi. procasum: ℞eat me prosterno: seu vehemēter inclino: pronus cado. Gell. Nam cum multis annis post ea scena: quę procciderat refecta esset. Et illud in Euange. Et procidens adorauit eum.

Proceleumaticus pes: ex quattuor syllabis breuibus constans. Dictus quasi primitus iussus: eo q̄ in sacris Diuerų prius eius pedis versus pronuntiari iubebantur. πρὸ enim ante, κελεύω iubeo.

Procello.lis. percutio: euerto. Unde procella.

Procella est vis venti cū pluuia nec durans: ⁊ in mari potiꝰ q̄ in terra. Dicta ab eo: q̄ oia ꝓcellat. i. moueat vel percutiat. Aut a ꝓcul: q̄ a lōge videt. Virg. Creberq; ꝓcellis Aphricus. Hinc procellosus. a. ū. procellis plenū.

Proceres pe. cor. capita trabiū: ꝺ est mutili quidē extātes. Hinc principes ciuitatis proceres appellati sunt: q̄ ij ita in ciuitate eminēt: sicut illi in ędificijs. Huius noīs singularē protulit Iuue. Agnosco procerē: q̄ est a ꝓcer. eris.

Procerus. a. um. penul. prod. prolixū ⁊ in longitudinē productū. Quod nomē quidam a cera deriuāt: quasi ad similitudinē cerę protensum propter facilitatē. Alij a crescēdo: hoc est excretū. Hora. in Ser. Quo pertinet ergo Proceros odisse lupos. Huius cōpositū est improcerus. Belli. lib. iiij. Aduertimusq; hinc elici tarditatem: corporaq; eorum improcera fieri minusq; adolescere. Dicitur etiam hic ⁊ hęc proceris: ⁊ hoc procere.

Procestrion putat locus apertus ac patulus: quo procedit in cubiculū cęnaculis: ⁊ reliquis partibus superioribus. Plini. ad Gallū. Post hanc cubiculū cum procestrio altitudine ęstiuū munimento hybernū. Nam Procestria: vt Fest. exponit: ędificia sunt ante castra: vel quibus procedit in muro. Sunt tñ qui velint cuz procitono legi: loco ante cubiculuz ab excubando nomē grēco sibi vendicāte. Fit aūt procestrū ęqualibus columnarū interuallis patulū: supra quaz epistylia arcus curuātur. Quidam etiā procestria aditum: ⁊ veluti portam castroz appellant.

Prochyta. tę. pen. cor. ⁊ Prochyte. (pellauerunt. tes. insula in Puteolano sinu. Dicta quasi ꝓfusa. Emergit enim prouolutis in mare montibus: cum prius non foret. Nam procheo: ℞eat effundo. Nam Inarimes mons terrę motū passus hanc insulā fudit. At Dionysius lib. j. scribit prochytam dictam esse a nutrice Ęneę eiusdem nominis. De hac Vergili. lib. ix. Tum sonitu Prochyta alta tremit. Prochyte etiam vasis genus est.

Procinctus. us. dicitur quicquid paratum est: ⁊ ipsa promisio facta: anteq̄ aliquid fiat.

Procincta classis dici mos fuit: quādo exercitꝰ adgreꝺ paratus erat: q̄ pugnaturi ritu pus cingerent gabino. Et q̄ classem vetustius fuerit hoīm dici q̄ nauiū multitudine scripta est.

Proconessus insula in Pro- (ponti de: quā solam inter alias habitari plerięq; dixerūt.

Proclamo. as. palam ⁊ valde clamo: vociferor. Liui. lib. j. Moti hoies sunt in eo iudicio maxime Pub. Horatij patre proclamāte se filiam iure cęsam iudicare: ni ita esset patrio iure in filiam animaduersurū fuisse.

Procliue pe. pro. quod est porro inclinatū. Et proprie secundū Cice. lib. iij. Tuscu. dicitur in malis: cum proclinitas dicatur in his: qui ad aliquod vitiuz proni inclinatiq; sunt. Et facilitas in bonis: qui proni sunt ad humanitatem: liberalitatem: ⁊ ad ingenuas disciplinas.

Procyon latine Anticanis stella: quę ⁊ hirtius dicitur. Vide in dictione Canis.

Proconsul. Vide in dictione Consul.

Procris Cephali venatoris vxor fuit. Lc.

Procul aduerbiū videtur cōponi ex porro lōge: quasi lōge ab oculis: vel pę oculis. i. ante oculos. Vñ potest satis lōge: ⁊ non lōge ℞eare. Ter. in Hecy. Quę cuz illoc sermonē habueris procul hinc stans: accepi. Virgi. lib. x. Est procul in pelago saxū. Quod satis longe fuisse intelligi non pōt: ne voluptas pereat spectaculi. Deseruit quidoq; actō: quandoq; ablatiuo. Curtius. Procul vbi diuexit. Hora. in Sermoni. Quę procul extructis ineant theatris.

Proculus pe. cor. cognomē eius (sterna cauitis qui natus sit patre peregrināte a patria procul. Alij proculos ideo dictos putant: q̄ a patribꝰ senibus: quasi procul progressi ⁊ attenuati sint. Plaut. in Meneg. Jubeas proculum afferri tibi. Sunt qui poculum legant.

Proculeius nomē viri: similiter a procul deductū.

Procudo. dis. pen. produ. significat prolato: cudendo extenuo: seu probe cudo: exacuove. Vergili. lib. j. Georg. Durum procudit arator Vomeris obtusi dentem.

Proculco. as. progrediendo: vel aliud agendo conculco. Col. li. ij. Nam dū a pecudibus legumina proculcantur: herbę etiā atteruntur vngulis atq; glabrescit.

Procumbo. is. prosterno. Liui. li. j. Ipsum sessum via pcubuisse. Col. li. j. Lata bubilia esse oportebit pedes. x. vel vt minimū. ix. Quę mēsura ⁊ ad procumbendū pecori: ⁊ iugario ad circūeundū saxa ministeria prębeat. Pro

Procubitor, qui noctu custodię (cumbo: iacco. causa excubat: cum castra hostium in proximo sunt.

Procuruus: valde curuus. Virg. li. ij. Geo. Cōra nonulla est oleis cultura: nec ille Procuruā expectat falcē.

Procurro. is. procucurri. procursum: vltra siue longe curro. Hiero. ad Dama. Et procurrens occubuit super collū ipsius. Col. lib. vij. Ex domitis bubus valentissimū eundemq; placidissimū: cum indomito iungimus: qui ⁊ procurrentē retrahat: ⁊ cunctantem producat.

Procuro. as. pe. pro. significat administrationē rerum alienarū gero. Cicero Comifi. Is procurat ratiōes Dionysij. Hinc procurator: negotiorum gestor: quē vulgo Factorem dicūt: cui pręcipue agri colendi cura ois incumbit. Ulpia. de procuratoribus. Procurator est: qui alienā negotia mandato dñi administrat. Actoꝛes vero causaꝝ Causidici dicunt. Procuratio: ipsa administratio. Cice. lib. j. de natu. deorū. Sunt enim philosophi ⁊ fuerūt: qui oīno nullā habere sensērunt rerū humanarū procurationem Deos. Aliquādo procurare: est studiose curare: seu inuestigare. Hiero. ad Dama. Et Sathanas cū aliquem sua arte deceperit: ⁊ propriū ei ingum imposuerit: vltra ad vitiorū abundantiā non procurat: sciens eum esse iam mortuū. Aliquando significat simpliciter curare. Apuleius. Nunc eñ equulum suū curiose nimis procurantem inueni. Aliquādo sustentare: medicare: adiuuare. Cato. de re Rustica. Eodem modo ceteras arbores procurato.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Plaut.in Cur. Tibi opus est hoc: quo te procures.

Procuratorius.a.um. quod ad procuratorē pertinet: vt procuratorię litere: procuratorium munus.

Procas nomen regis Albanorū: qui Amulium ꝛ Nu/

Procustes: latro insignis (mitorem filios habuit. in Attica regione: qui hospites interimere solit⁹: ab Her/cule hospite interfectus est. Comucopię.

Prodeo.is.ĩui.vel prodiy. proditū. ex pro ꝛ eo.d inter/posita: fcat vltra ea: siue foras exeo: quasi porro eo. Cic. An ego tibi obuiā non prodirē: primū Appio Pulchro: deinde Imperatori. Idem lib.j. offi. Scenicorū quidem mos tantam habet disciplinę veteris verecundiam: vt in scena sine subligaculo prodeat nemo: id est exeat.

Prodico.cis.pe.pro. vltra dico. Cic. pro Cęlio. Quam obrem excutiemus omnes istorum delicias: omnes in/

Prodo.is. prodidi. porro: (ceptias: si prodixerint. id est longe proiicio: desero: excludo: propello. Virg. Ma/uibus (infandum) amissis vnius ob iram Prodimur: atqꝫ Italis longe disiũgimur oris. Et prodere: deserre: ostendere: patefacere. Idem. Prodere voce sua quenqꝫ aut opponere morti. Hiero. Sororis maritus cępit prodere velle: quē cęlare debuerat. Itē differre: protrahere. Terent. in And. Credo impetrabo: vt aliquot saltē nuptijs prodat dies. Itē propagare. Virg. lib.iiy. Italiaꝫ regeret genus alto a sanguine Teucri Proderet. Item tradere. Sallu. Anteqꝫ arcem proderēt hostibus. Hinc proditor, proditio: ꝛ prodimentū: quod vulgo dicit tradimētum: vt a prodendo cōsilia hostibus: vel a tradendis vrbibus arcibus: exercitu. Cice. In eum pgnā: qui prodere hosti/bus patriā cogitaret. Itē mandare. Idem Appio. Cum tuū studium cōsumes in viror⁹ fortiū factis memorię pro/dendis. Item scribere. Cice. lib.iij. offi. Vtile videbatur Vlyssi: vt quidam Tragici prodiderūt. Item ex interiore in publicū locum procedere. Apul. Cum tremebundus prodit in fortū. Alias pro loco: ꝛ secundū diuersos actus. Plini. lib.ij. Diuus Augustus lęuū sibi prodidit calceum pręposterę indutū: quo die seditione militari prope afflictus est: id est proiecit: siue induit: aut significauit.

Prodinūt: veteres pro produnt dixere. Ennius. Pro/dinunt famuli cum candida lumina lucent. Lc.

Prodius etiam dixerunt: pro interius: longius. Lc.

Prodigium: quasi porro dictum: q porro dicat: porro significet: ꝛ aliquid futurum esse portendat.

Prodigiator, qui ex prodigio futura prenuntiat.

Prodigiosus. a.um. quod prodigium facit.

Prodigialis ꝛ hoc prodigiale: qđ prodigiuꝫ procurat. Plau. in Amph. Sed mulier postqꝫ exporrecta es prodigiali Ioui: aut mola salsa hodie: aut ture cōprecatā opor

Prodigię hostię dicūtur: quę consumūtur. (tuit. Inde homines luxurioſi prodigi dicti sunt.

Prodigo, is. pen. cor. prodegi. supinū non legi: ex pro ꝛ ago: d: euphonię causa iterposita: fcat ꝛsumo: vltra modum erogo. Plaut. in Aul. Festo die si quid prodegeris: profesto egere liceat: nisi peperceris. Amb. Merito ergo prodegit patrimonium: qui ab ecclia recessit. Lactā. lib.vj. Quotescuqꝫ leuissimor⁹ patrimonia in res superuacuas prodigunt. Aliquādo fcat portēdo ꝛ pmonstro. Vñ pro

Prodigus: qui bona sua (digia ꝛ prodigiatores. cōsumit. Cic. li.ij. offi. Omno duo sunt gña largorū: quor alteri prodigi: alteri liberales. Prodigi: qui epulis ꝛ viscerationibus: ꝛ gladiator⁹ muneribus ludor⁹: venationūqꝫ apparatu pecunias profundūt in eas res: quarū memoriam: aut brevē: aut omno nullā sunt relicturi. Liberales: qui suis facultatibus: aut captos a prędonibus redimūt: aut ęs alienū suscipiunt causa amicor⁹: aut in filiarū collocatione adiuuant: aut oppitulātur: vel in re querenda: vel augenda. Ponitur tamē interdū prodigus pro liberali. Hora. lib. Car. Animęqꝫ magnę Prodigum Paulum superantē Pęno Gratus insigni referam camęna. Antiqui hostias prodigas dicebāt: quę consumebātur. Hinc fiunt aduerbia prodige ꝛ prodigaliter: profuse: abundanter. Columella lib.iiy. Non illa videntur prodigaliter in nostris Cretanis accidisse: vt aliqua vitis apud te excederet vuarū numerum duorum millium.

Prodromus pcursor. Vñ prodromi dicunt a Grecis fici pręcoces: quasi pręcursorię. Et prodromi aquilones: qui octo ferme diebus exortum caniculę antecedūt.

Produco.is. in longuꝫ duco: qđ ꝛ de tępore: ꝛ de coporeis rebus dicit. Virg. Abnegat exisa vitā producere Troia. Cic. in Cato. Conuiuiū vicinoꝫ quotidie cōpleo: qđ ad multā noctem: qꝫ maxime possumus vario sermone producimus. i. protrahimus. Hiero. in Numeris. Producat ea in laminas. Terē. in And. per translationē dixit. Nonne tibi esse satis hoc solidū visum est gaudiū: nisi me lactasses amantē: ꝛ falsa spe produceres? Hinc producta syllaba dicit longa. Colu. flagellū vocat productissimū: quod longissimū est in vitibus. Et producere: est ante seu vltra: foras ve ducere. Terē. Produxi ac vendidi. Galba Ciceroni. repente Antonius in aciē suas copias de vico produxit: ꝛ sine mora concurrit. Colu. lib.viy. Post eius/modi experimēta vacuo plostro subiūgendi: ꝛ paulatim longius cū oneribus producēdi sunt. Idem paulo post. Ex domitis bubus valentissimū eundemqꝫ placidissimū cum indomito iūgimus: qui procurrentē retrahat: ꝛ cunctantē producat. Hinc productores dicunt: qui virgines abducūt: easqꝫ ad quęstū exponūt. Terēti. in Eunu. Prętium sperans illico producit: ꝛ vendit. Vbi Bona. proprie venales produci dicunt. Plautus pro prostituere posuit. Audientē dicto mater produxisti filiā. Interdū gignere. Idem in Capti. Quid hoc est scelus: quasi in orbitantem filios produxerim. Interdū interponere. Ter. in An. Dicā aliquid iam me inuenturū: vt huic malo aliquam producā moram. Interdū prosequi. Virg. Nec te tua funera mater Produxi. Interdū ꝛsummare. Ter. in Adel. Et cyathos forbillans paulatim hunc producā diem.

Productile pe.cor. quod tonsionibus malleorū productum est. Hiero. in Exo. Duos quoqꝫ Cherubin aureos

Prętus Abantis regis Ar/ (ꝛ productiles facies. giuorū filius: eiqꝫ successit in regno. Vxorem habuit Antiam: ex qua quattuor filias genuit: quę dicuntur prętides. De quibus in dictione Prętides. Lc.

Profanus. a.um. pe. pro. & irreligiosum: nō sanctū: q fit porro a fano: sed impiū: scelestū: aduersum omni religioni. Stat⁹. Fraternas acies alternaqꝫ bella ꝓfanis De/certata odijs. Plau. Sacrū an profanū habeas paruipē dixit. Is em profanus est: qui fani religioni non tenet. Profanū etiam dicit: qđ ex religioso: vel sacro in hoim vsum cōuersum est. Virg. Faune precor miserere (inquit) tuqꝫ optima ferrū Terra tene: colui vestros: si semper honores: Quos cōtra Aeneadę bello fecere profanos. Et profani dicebant sacris non initiati: qui fanū intrare non poterāt Idem. Procul o procul este ꝓfani Conclamat Vates. Et per allegoriaꝫ profanos dicim⁹ imperitos: q merito sunt doctis exosi. Hora. lib. Car. Odi profanū vulgus. Varro profanū interpretat: qđ est ante fanū ꝓiunctū fano. Scribit etiā per ph. prophanus. Vide supra in dictione fanū.

Profano. nas. id est ex sacro humanis vsibus promiscuum facio. Vnde profanatū templum dicitur: cum in eo vel vimicatū est: vel aliquid turpe cōmissum.

Profari: ante vel late fari: dicere: pronuntiare. Hinc fit nomen quartę inflectionis. Profatus: profatus. profatā. Belli. Neqꝫ dictu profatu ipso tetrę: aut insuaues esse.

Profecto aduerbiū confirmātis est: dictū quasi pro facto: ꝛ fcat nimirū. Ter. in And. Profecto sic est. Plerūqꝫ aūt ad responsionē adhibet. Cic. Quis hęc renūtiat? Is profecto: qui interfuit: qđ etiā per Certe facimus. Idem In quo meminimus? Certe in nullo. Sic fit per nimiruꝫ

Profero penul. cor. re. palā facio: (ꝛ per nempe. prodo: pronūtio. Terent. in Hecy. Ita me diy bene amēt: haud propterea te rogo: vt hoc proferā. Seneca. Anteqꝫ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

sententiã proferaz. Aliquãdo significat protẽdo: prolato. Plin. Cũ lineam ꝓtulisset longissimã: atq; rectissimã. Justin. li. j. Arbitria principũ pro legibus erãt: fines imperij tueri magis q̃ proferre mos erat. Terẽ. in And. Saltem aliquot dies profer: dum proficiscar aliquo: ne videam.

Profestus. a. um. Vide in dictione Festus.

Proficio. is. procedo: ꝛ perficio ꝑcat. A quo profectus. Idem est enĩ proficere: ꝛ profectũ facere. Sene. Sic enĩ ꝛ audiendo: ꝛ legendo indies magis proficimus. Plini. Nec minorem subeo præceptore profectum fecit.

Proficiscor. eris. profectus. eundi ꝛ veniendi ꝛcationẽ habz. Virg. Nunc lętũ Tyrijsq; diem: Troiaq; profectis.

Profiteor: late seu palã polliceor. Cice. in Acade. Qui philosophiã iam professus sum populo nr̃o exhibiturũ. Liui. Palã professi nusq; inde nisi in patriam vestigiũ esse moturos. i. volũtarie: siue libere. Unde professio: cõfessio palã facta. Et professor, qui publice fatet. Inde qui liberales artes docent: Professores dicũtur: quia artes illas se scire ꝛ posse publice tradere fatentur. Nam profiteri vsurpamus pro publice legere. Profiteri vero apud prætorem: vti de Archia est apud Cicero. est nosa siue censum profiteri. Unde illud Euangelij: q̃ profitebant omnes in Judęa sub Augusto: ex hoc fonte venit.

Profligo. as. pe. pro. dejicio: ꝑdigo: depello: deperdo: ꝛ ad perniciẽ deduco. Cũ profligatũ: exercitũ dicimus. i. prostratũ: deiectũ: afflictuz: perditũ. Et profligatas res: ꝫ est perditas: ꝛ ad perniciẽ redactas. Hinc ꝑfligatissimos hoies vocam⁹ perditissimos: ꝛ in qbus nihil est salubre: nihil integrũ. Suet. in Tibe. Ex invetute vtriusq; ordinis profligatissimus quisq;. Q̃q; profligatũ accipiẽ: quasi ꝑ absoluto ꝛ effecto. Cor. Tacit⁹. Profligauerat bellũ cuz Judęis Uespasianus. i. cõfecerat: ꝛ pene ad exitũ deduxerat. Hinc ꝑfligata dr̃: quę prope absoluta sunt. Sic dicimus ꝑfligata: ꝛ in ꝑfligato esse ędificia: q̃ prope absoluta sunt. Cic. li. v. Tus. Atq; si ita est profligata iaz hęc ꝛ pene ad exitũ deducta quæstio est. Affectũ q̃q; dixerũt: qui latine locuti sunt id: qđ profligatũ appellaẽ. in hac significatiõe Cic. in oratione de ꝓuincijs ꝓsularibus. bellum affectuz videmus: ꝛ vere vt dicã pene confectũ. Idem in Oeconomico. Cuz vero iam affecta æstate vuas a Sole

Profligo. is. pe. pro. xi. ctum. la/ (mitescere fas est. te siue multum certo. Columel. lib. j. Quia flagitiosum: quos hostis profligẽdo desolasset agros: nouo more emere Romanum supra vires patrimonij possidendo.

Proflubeo. es. bui. siue ꝑflubesco: si tñ inueniaẽ: significat emano. Col. li. vij. Si armos leserit: aut sanguinẽ diminserit medio fere in vtroq; crure venę soluanẽ: ꝛ turis puluere cũ diminserit: cuz eo qui ꝑflubuit sanguine armi

Profluo. is. deo: fum: siue a longe fluo. La/ (linank. ctan. li. ij. Fontes quidẽ: ex quibus aqua profluit. Hiero. per translationẽ profluere: quasi fluendo peruenire dixit Inde misericordia oibus profluxit: ꝛ gratia vt laudent.

Profluens modo participiũ est. Liui. lib. j. Pueros in profluentẽ aquã mitti iubet. ¶Modo substantiuũ ꝛ generis masculi. ponituꝛq; pro flumine. Cic. lib. j. ad Heren. Qui parentẽ necasse iudicatus erit: is obuolutus ꝛ ligatus corio deuehaẽ in profluentẽ fluminis procursum.

Profluus. a. um. qđ profluit. Amb. li. Hexa. De aqua/

Profluuiũ: fluxio. Unde (rum proflua qualitate. profluuiũ sanguinis dicimus. Plini. lib. xxvj. Sanguinis profluuiũ sistit herbę Peonię semen rubrum.

Profugio: procul fugio: aut q̃tum possum inde fugio. Plau. in Cas. Quid nũc agaz nescio: nisi vt improbos famulos imiter: ac domo profugã. Lice. in Cęli. Hac itaq; amẽtia perterritus in Asiam profugit. Hinc profugiũ.

Profugiũ dicitur: cũ longe aliquo fugitur: vbi se quis tutũ putat. Cic. lib. j. Tus. Portũ nobis paratum ꝛ profugium putemus: quo velis passis prouehi liceat.

Profugus: qui longe aliquo fugit procul a finibus suis vagans: quasi porro fugatus. Salluſti. Troiani qui Anea duce profugi sedibus incertis vagabantur.

Profundo. is. large fundo: supra modũ expono. Tractum ab aqua: quę profundit ex vasis. Terenti. Profundat: pereat: nihil ad me attinet. Et profundere extra fundere. Unde dicimus. Preces ꝛ vota profundũt.

Profusus: supra modum sumptuosus. Salluſti. Alieni appetens: sui profusus: quasi profusor. Ponitur aliquando pro abiecto ꝛ iacente. Plaut. Profusus: squalens: sordidus: ab omnibus derelictus.

Profundũ dictum est: q̃ porro. i. longe habeat fundũ. Unde propriẽ significat imum: vt profundũ mare. Quandoq; sumitur pro alto. Virgil. Si faciant maria ac terras cęlumq; profundum. Hinc profunditas.

Progenies a progignẽdo dicit: quasi porro genita.

Progenerum dicit auus neptis suę virum. Hinc correspondet Prosocer: qui ꝛ socer magnus dicitur.

Progredior. eris. progressus. Vide in dictiõe Gradior.

Progymnasmata præexercitamẽta latine dicunt. Adeq;

Progne Pandionis Athe/ (ꝑcant proagonastica. nienſũ regis filia fuit: quę Tereo Thracum regi matrimonio iuncta est: ex qua filium Itym suscepit. Cc.

Prognosis pen. produ. Nam πρόγνωσις græce. præsci/

Prognariter: audacter: (entia: præuidẽtia dicitur. strenue. Plautus. Age indica prognariter. Cc.

Prognosticon: rei futurę signum: ꝛ per g scribitur.

Prohibeo ex pro ꝛ habeo: ꝑcat veto: ꝑcul teneo: auerto. Virg. Prohibe infandos a nauibus ignes. Plau. Placide egredere: ꝛ sonitũ prohibe foriũ ꝛ crepitũ cardinũ: ne quid hic agitemus. Inhibeo vero retineo: compesco. Hoc enĩ differt a ꝓhibeo: q̃ prohibere gñale sit etiã amẽrem inceptã. Inhibere re iam incępta. Illud vetat ne qđ facere incipias: hoc ne pergas: sed potius desistas. Virg. Quod genus hoc hoim: quę vehũt tam barbara mores Permittit patria: hospitio ꝓhibemur arenę. Idẽ. Parcite iam Rutuli: ꝛ tela inhibete Latini. Hinc nauẽ inhibere remis dicũtur: cum nauem retro vertere volentes currentis impetum remorũ impressione retardant. Justi. Ita cessum inhibete remis: ꝛ a bello discedite.

Prooemiũ: latine initium: vel exordiũ: siue præfatio dicitur. Dictũ prooemium: q̃ οἶμος cantus dicit. Nam sicut Citharœdi pauca illa: quę anteq̃ legitimũ carmen inchoent emerendi fauoris gratia canunt: prooemiũ cognominare: sicut oratores ea quę priusq̃ causam exordiantur ad conciliandos iudicũ animos præloquũtur eadem appellatiõe signarũt. Sunt tamẽ qui prohœmiũ appellatum velint: qđ Græci ὅιμον viam nominãt: q̃ prohœmiũ ante rei ingressum ponaẽ. Ideoq; cum h. scribendũ putant. A prooemiũ fit prooemior. aris. qđ est exordior.

Proiectus puer dicit expositus: qui si nutriatur dici/

Proijcio. is. pen. cor. quasi (tur Proiectitius. Cc. porro: iacio: extẽdo: porrigo. Virg. Proiectaq; faxa Pachyni. Idem. Proiecto dum pede lęuo. Aptat se pugnę. Silen. Tetus atq; ingens erat arbor: ilex: quę circũ proiectis ramis maiorẽ partẽ loci summi tegebat. Hinc proiectus. us. pro extensione. Lucre. Qualibet imani proiecti corporis extet. Interdũ proijcere: est abijcere. Cic. Quid si eum ex vrbe proieceris. Interdũ dimittere: derelinquere. Virgil. Non ego vos post hac viridi proiectus in antro Dumosa pendere procul de rupe videbo.

Proinde cũ accentu in pe. Cõponitur ex pro ꝛ inde: significatq; ideo: ideoq; itaq;. ꝓpterea: propter ꝫ quapropter. Semper enĩ dependet ex superiore ſnia. Hiero. in prolo. Sap. Hunc Judęi Philonis esse affirmãt: qui proinde sapientię noiatur: quia in eo Christi aduẽtus euidẽter exprimiẽ. Liui. li. j. Satis scitur origini Romanę ꝛ deos affuisse: ꝛ non defuturã virtutez proinde ne grauarentur. Ponit quãdoq; pro aduerbio similitudinis. Terẽ. in Phor. Proinde expiscare: q̃si non nosses. Sall. At hi contra ignauissimi hoies per summũ scelꝰ oia eis socijs admere: q̃ fortissimi viri victores reliquerãt: proinde q̃si vi/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ctoria iniuriã facere: demũ id esset imperio vti. Oñq; pro deinde: vt apud ¶Plau. ¶Proin: dicit pro deinde. Teren. in Eunu. ¶Proin tu dum tẽpus etiam atq; etiam cogita.

¶Prolectibile titillatio incentiuũve: atq; illectamẽtum. Sido. ad Tectionẽ. Nemo ita naturę firmę est: vt p̃role/

¶Proles: progenies. (ctibilibus careat occultis. Colu. lib. viij. de capr̃ino pecore. ¶Parit autẽ si est genero sa proles frequẽter duos: nõnunq; trigeminos.

¶Proletarij a ple dicti sunt: qui in plebe Romana pau perrimi erant: neq; amplius q̃ mille quingẽtum eris in censum deferebãt. Qui vero nullo aut per q̃paruo ere censebant Capitecensi vocabant. Aug. li. iij. de ciui. dei. Tum vero tam multa bella vbiq; crebruerũt: vt inopia militũ proletarij illi: qui eo q̃ proli gignendę vacabãt ob egestatẽ militare non valẽtes: hoc nomẽ acceperant: mi/

¶Prolepsis dici potest p̃acce/ (litię cõscriberẽtur. ptio: ex πρὸ ante τ, λᾶψις sumptio: siue acceptio.

¶Prolixo. as. Vide in dictione Lixo.

¶Prolixum: quasi porro laxum: quod longũ latumq; est. Terentius in Eunucho. Accipit nemo melius: neq; plixius: id est largius. Aliquãdo dicitur superfluũ. Vn/

¶Prolixitas longi/ (de plixam or̃onẽ dicimus. tudo: quę τ prolixitudo a veteribus dicta est. ¶Pacuuius Oro. in me ne flectas fandi prolixitatem. Ec.

¶Prologus: ploquiũ: siue p̃fatio: proponit. n. narrãda.

¶Prologium: principium: quasi proloquium: a grẽco. λόγος. ¶Plautus. Exanimauit me prologio suo.

¶Proloquo: pen. cor. prologo vtor, vel multũ: siue vltra loquor in longũ. ¶Plau. in Epi. Maz quid ego apud te pa/rem ploquĩ? Ego illaz hodie volo facere libertã meam. Oñq; proloqui: est ante siue simpliciter loqui. Aug. lib. j. Con. ¶Nonne tibi prolocutus sum aduersum me delicta mea. Oñq; est summã rei breuiter eloqui. Varro aũt sic habet. ¶Proloqui est: cum id qđ aio habemus: loquẽdo efferim⁹. Terẽt. Censen me vllũ potuisse verbũ proloqui .i. proferre. Aliquãdo ploqui est sniam ferre. A quo pro loquiũ sentẽtia: in qua nihil desyderat: quod etiã pro ex/

¶Prolugeo: solito diutius lugeo. (or̃dio ponitur. Festus prolugere dicuntur: qui solito diutius lugent.

¶Proluo. is. ex pro τ lauo: qđ e prima in tertiã trãsit cõ/iugationẽ: sicut abluo: Fcat multũ: siue multo tẽpore lauo ¶Persi. Nec fonte labra prolui caballino. Non enim oĩno negat: sed negat multũ labra lauisse: τ ꝑ humilitatis cau sa. Aug. lib. iiij. de ciui. dei. Abruptas etiã imbribus pro/lutas esse regiones. Aliquando proluere: est superfluere. Colu. li. ij. Quoniã impetus aquarũ proluit terram nu/datisq; radicibus germina non patitur coalescere.

¶Proluuio. onis. Vide in dictione Scaturigo.

¶Proluuies: immundicia cuiuscunq; rei sordidę. Virgi/lius. Fędissima ventris ¶Proluuies.

¶Proluuiũ: idem qđ proluuies. ¶Per trãslationẽ dicitur profusio τ prodigalitas: cũ quis more aquę opes profun dit. Terẽt. in Adel. Quę res tam repente mores mutauit tuos? quod proluuium? quę ista subita est largitas?

¶Promereor, beneficiũ præsto. Virgili. lib. iiij. Nunq; regina negabo ¶Promeritã. Teren. Ita me velim ames promerentẽ pater. i. bene agentẽ. Inde socij pme/rentur: quando beneficijs alliciũtur: τ beniuole artificio conciliant. ¶Plaut. tamẽ in Amph. in malã partem sum/psit. Quid mã sum here tanta ex re promeritus?

¶Promercalia mercimonia sunt vẽditiõi exposita. Col. li. xij. ¶Secuniã dñi: neq; in alijs rebus ꝑmercalib⁹ occu/pet. Quidã aũnt ꝑmercalia ꝑprie dici merces: q̃ primo minoris emunt: vt postea pluris distrahant: quaz rerum negotiatores grẽco vocabulo ¶Propolę nuncupãtur.

¶Prometheus pe. pro. nomẽ viri propriũ, ἀπὸ τῆ προ/μηθέας .i. a prouidẽtia. Fuit enĩ prudẽtissimus. hic pri/mus astrologiã Assyrijs indicauit: quã residẽs in monte Caucaso nimia cura deprehenderat. ¶Hic propter nimiã in genij excellentiam hoĩes finxisse existimat: quia vt inquit Lactã. Simulacrũ hoĩm primus de molli luto formauit: ab eoq; nata ¶Plastice est. ¶Hic fuit pater Deucalionis: τ filius Japeti: qui fuit vnus ex Titanibus. A prometheus fit patronymicũ ¶Promethides penulti. produ.

¶Promineo. es. penul. cor̃e. ex pro τ maneo: quasi ante vel extra in longũ maneo. Vnde promontorium. ¶Plinius. Simię dentes: vt homini elephanto intus ad manden/dum quattuor, pręterq; eos qui vi prominent.

¶Promisceo. Vide misceo. Vñ promiscu⁹. a. um. Vnde Grãmatici ꝑmiscuũ genus Epicenon: τ q̃si incertũ: siue cõfusum vocãt. A quo promiscue aduerbiũ miste: cõfuse incerte. ¶Pro quo veteres etiã promiscam dixerũt. Ec.

¶Promitto. is. polliceor. Cic. Jam enĩ totum: qđ tibi p/misserã præstiti. Oñq; promittere: est ꝑducere: τ quasi in magnitudinẽ mittere: siue porro. i. lõge mittere. ¶Plaut. in Ru. Capillũ promittam optimũ est: incipiãq; hariolari. Virg. ¶Promissaq; barba. Oñq; minari. Idẽ. ¶Promiti vl/torem: τ verbis odia aspera moui. ¶Huius cõposita sunt: Appromitto: qđ est pro altero ꝑmitto. Cõpromitto: qđ significat litem ad boni viri arbitriũ mitto. A quo cõpro/missum ipsa facultas arbitro data. Tractũ ab eo q̃ vter/q; litigans simul promittit se arbitri sententię parituruz. Repromitto: firmiter seu etiã promitto. ¶Hiero. ad Ba/ma. ¶Nos versus esse assumptos: q̃ ille qui repromitteba tur de genere dicendum venerit saluaturus Israel.

¶Promo. is. psi. ptum. profero: eloquor, expono. ¶Plau. in Cist. Accipias claues: si quid tibi opus erit in ꝑmptu promitto. i. extra capito. Virg. Letiq; cauo se robore pro/munt Tessandrus: Stelenusq; duces. i. educunt. Lactã. lib. v. Longum est vniuersas virtutis species promere: vt de singulis doceam. ¶Huius composita sunt: Depromo: quod est extraho: extra do: declaro. Virgi. li. xj. Et vltri/ce pharetra Depromę sagittam. ¶Plau. in Amphi. Quid faciam: nunc si tres viri me in carcerem cõpegerint: inde cras e promptaria cella depromar ad flagrum? Lact. li. iij. Idem in opere valde serio: in quo pręcepta vitę de/prompta ex philosophia Ciceroni filio dabat. i. excer/pta. ¶Hiero. ¶Propter simpliciores quasq; id me depro/me re compellitis. i. describere. Expromo: perfecte promo. Teren. in Heau. ¶Nemo est meorũ amicorum hodie apud quẽ expromere oĩa mea occulta audeã. (cens. Ec.

¶Promnion gẽma (quę τ Mnion) nigro colore trãslu/

¶Promptus dicit: qui iam paratus est ad agendũ: τ in quo nulla mora est: quasi iam productus. Sall. ¶Natura ferox: vehemẽs: manu promptus erat: maximũ bonũ in celeritate putabat. Sic dicimus ꝑmptus ingenio: qui in geniũ ad oĩa paratũ habet. ¶Per trãslationẽ prompt⁹ po nit pro manifesto τ aperto: cũ res a secretiore loco educi tur: vt parata nobis τ ad manus sit: vñ dicimus: res est in ꝑmptu: quasi manifesta. Cic. li. j. offi. Quę q̃q; ita sint in promptu vt res disputatiõe non egeat. Sallusti. Aliud clausum in pectore: aliud in lingua promptũ habere.

¶Promptulus dimi. ¶Hiero. in prolo. Dani. Quidã e no stris satis ad loquendũ promptulus Ezechielez adduxit

¶Promptarius. a. ũ. ex quo aliud depro (in mediũ. mit. ¶Plau. in Amph. Inde cras e pr̃optaria cella depro/mar ad flagrũ. ¶Nam ibi ꝑmptaria cella pro carcere po suit: quia e carcere ad supplicium promũtur noxij.

¶Promptariũ locus: in quo res ad vsum necessarię ita repositę sunt: vt statim promi ac ꝑferri possint. Amb. lib. ¶Hexa. Quid est igit os homini: nisi quoddã sermõis hos tium: fons disputatiõis: aula verbor̃: promptariũ vocis?

¶Promus τ cõdus apud veteres pro cellario sumebã/tur: q̃ inde promãt: τ ibi condãt. ¶Plau. in Asi. Ego sum promus: condus: procurator peni. ¶Promus: qui pręest cibarijs promẽdis: qui victum familię promit. Condus: qui recondit in cellam penuariam ipsa penora. ¶Nam potentiorum domibus: alius est promus: alius condus: alius alij ministerio assignatus. Apul. in Apolo. ¶Promuz librorum appellat illum: qui libris promendis pręest.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Promulsis.idis.potio ex mulso ꝑdita. Lic. Papi. Habuisses non hospitē: sed ꝓtubernalē. At quē virū non eū quē tu es solitus ꝓmulside ꝓficere. Hinc promulsidaria vasa dicunt: quib⁹ mulsum cōtinet. scribit Pomp. Iurisconsul. Legatis vasis scutellas: et ꝓmulsidaria ꝓtineri.

Promontorium: quasi ꝓeminēs mons: significat enim montē in mari prominentē. Plini. lib. xxxvj. Promontoria aperiunt mari: et rerum natura agitur in planū.

Promulco nauis agi dicit: cum scapha ducitur fune: a promulcendo. Nā non necessitatis tantū causa fit: sed vt

Promulgo.as. publico: pa/ (nauis quietius agat. Iam pronūtio: quasi prouulgo. Festꝰ. Leges promulgari dicunt: cum primū in vulgus edunt. Col. li. j. L. Licinius dānatus est: qui agri modū quē in magistratu rogatione tribunitia ꝓmulgauerat: immodica possidendi libidine transcendisset. Vnde verbalia promulgator ꝓmulgatrix promulgatio. i. diuulgator diuulgatrix diuulgatio. Lc.

Promurale dicitur: cuz extra muros qui ambiunt ciuitatem alius ducitur murus: et est murus ante murum: qui et antemurale vocatur. Dicitur etiam locus promuralis: qui est ante murum. Hieronymus. Cum autē venerit ad promuralē locum: id est ad futuri seculi statum: ibi ad eam dicit: ostende mihi faciem tuam.

Pronepos et ꝓneptis: nepotis: et neptis filiꝰ et filia. L.

Pronomen ideo dicit: quia vice nominis fungit. Nam sicut dicendo nomē explicamus personā: sic pronomen tacito nomine: vt cum dicimus hic legit: ille scribit.

Pronuba dicit: quę nuptijs ꝓest celebrandis: et ea ex parte vxoris: sicut auspex ex parte viri. Inde Iuno pronuba dicebatur: quia nuptijs ꝓesset. Lc.

Pronubo nuptijs ꝓsum. Vide Nubo.

Pronurus pen. producta: nepotis vxor dicitur.

Pronus ꝓprie dicit in anteriorē partē flexus. Qui. li. j. Met. Pronaq; cū spectent alia cętera terrā: Os homini sublime dedit. Per translationē vero quis dicit pronꝰ. i. inclinatus ad virtutes vel ad vitia. Item pronus dr, qui est cōtrarius supino. Plin. li. xxviij. Supini cubitus oculis ꝓducit. At proni tussibus. Item ponit pro vicino: sicut altus pro longe posito. Vergili. Tenuisq; vocatis Prona petit maria. i. littori vicina. Dicit et pronis in tertia declinatione: vt apud Terenti. in Phor. Alia trabs pronis in humū accedens proxime frangit ramos cadentes.

Propago.inis. et Propages.gis. pen. pro. vitis vetula et suppressa: vt ex vna plures fiant: dicta ꝙ porro pangat. i. longe figat. Verg. Flexos propagimis arcus: vbi prima producit. Aliquando hꝫ genus: et sic prima corripitur. Idem. Si Romana potens Itala virtute propago.

Propago.as. pen. prod. vitem vetulā suppримo: et per translationem ponitur pro extendo: dilato.

Propalam pen. cor. id est clare: aperte et in propatulo. Lic. lib. j. de Orato. Non explicata veste: neq; proposito argento: neq; tabulis et signis propalam collatis.

Propalo.as. pe. cor. manifesto: in longū cresco. Augu. li. ix. Con. Cum etiꝫ propalata et effossa digno cū honore transferrent ad Ambrosianā Basilicam: quos vexabāt immūdi spīritus: sanabant. Col. lib. iij. Deinde ex eo sulco: quasi ramos fossarū facies: per quos: vt quęq; virga postulauerit propaletur: atq; ita terra adoperies.

Propatulum late patens: latq; opertum: quasi porro patulum. Sallustius. Tiros muliebria pati: mulieres pudicitiam in propatulo habere: id est in publico.

Propatruus dicit maximus patruꝰ frater proauī. Lc.

Prope graui accētu pronūtiata penultima prępositio est: et hꝫ cat iuxta. Curtius. Cum prope id oppidum copię cōstituissent. Interdū significat ex propinquo. Mart. li. j. Hic vbi sydereus prope tē. Prope vero vltima acuta ponit pro aduerbio fere: seu quasi. Plinꝰ. Et in foribus tēpli prope collapsus expauet. Terē. in And. Prope adest cum alieno more viuendū est mihi. Cōparatiuū propior propinquior, superlatiuū proximus: propinquissimus: ac nobis adhęrens. Ceteres tamē non solū propinquū: et nobis hęrentē proximū dicebant: verū etiam longissimum. Vergil. Proximus huic longo: sed proximus interuallo. Aliquādo ponit pro maxime propicio. Terē. Eua. Nec propior ꝙ Phębus amet. Interdum non habet vim superlatiui: et propinquū significat: quapropter cōparatiuū facit ꝓximior, quod propinquiorē significat: et abest proximitas: et proxime aduerbiū. Vege. Proximior dextra sit quę plagā possit inferre. Vlpia. lib. xxx. ad edictū. Si quis ꝓximior nasceret cognatus. Aliquādo proximus in sacris literis intelligit ois homo: quia vt inquit Aug. Nemo est cuz quo sit malū. Et proximus est qui tecum natus est ex Adam et Eua. Omnes proximi sumus conditiōe terrenę natiuitatis. Sciendū ꝙ propius et proximus et proxime: ꝓter comparatiuoz: superlatiuoz ꝙ naturā construūtur cum accusatiuo. Licero. Proximus Pompeiū sedebam. Propius vbem mouent. Sallustius. Proxime Hispaniam Mauri sunt: compositū a prope est de prope: quod significat ex propinquo.

Propediem aduerbiū temporis: quasi prope est dies quando hoc fiet: id est cito. Terentius. Et illum tibi salutem affuturum esse hic confido propediem.

Propemodū: id est pene: quasi prope mensuram.

Propilo.as. pen. pro. Vide in dictione Pilus.

Propinquus a prope deducit. Et modo significat eum qui prope est: modo affinē. Vnde propinquitas affinitas.

Propinquo.as. propinquus fio. Vergili. Fuge nate propinquant. A quo fit appropinquo.

Propello.is. ꝓpuli. ꝓpulsum. Vide in dictiōe Pello.

Propēdo.is. significat sursum pendere: cū quid in statera ponderat: sicut dependere: deorsum pēdere. Plau. in Asi. Vbi manus manicę cōplexę sunt: atq; ad ducte ad trabē: nec dependis: nec propendis. Amb. tū propendor pro dependo posuit: cuz per translationē dixit. Atrocorem scelerū reatum vitia reliqua sequūtur: quoniā quos flagitiosa pependerint: eo inclinant cętera. Item propendere est diu siue multum: aut a longe examinare. Quintilianus. Dabam his otium vt refrigerato inuentionis amore diligentius repetitos: tanq; propenderem.

Propensus: vehemēter inclinatus. Lic. li. j. offi. Quin etiam: si quis est paulo ad voluptatē propensior. Et propensus: quasi vltra tensus. Persius. Luz tibi calue Pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet. Lomn. Lū tu o calue Senator abundantia ciborum pinguis fis: et ventrem habeas vltra sex pedes extensum.

Propetro.as. pen. cor. Vide in dictione Patro.as.

Propero.as. pe. cor. a prope fit: et hꝫ cat festino: celeriter eo. Nam qui in aliquē properat: id agit: vt illi propinquior sit. Sall. Qua illi discessus erat in Galliā properanti. i. celeriter eunti. Et ille dicit properare: qui festinanter aliquid agit: vel dicit. Verg. Multa forēt quę mox cęlo properāda sereno. Lact. li. vj. Et cū viuere se putāt ad mortē concitatissime properāt. Nonius. Festinare et ꝓperare veteres diuiserūt. Cato. Qui vnuz quid mature transigit properat. Qui multa simul incipit: nec perficit: festinat. Veruz vtraq; verboꝝ ratio sub hac significantia ꝓprima est veritati: vt sit sępe animi ꝓperare studiose ad res aliquas contendentis. Festinare corporis necessitati obsequentis. Verg. lib. iij. Et medijs ꝓperas aquilonibus ire per altuz. Et lib. ij. Festinate viri: nam quę tam sera moratur Segnities. Huius cōposita sunt: appropero: qđ est iuxta propero. Lice. pro Milone. Cum hic insidiator, qui iter illud ad cędē faciendā approperasset. Depropero: valde seu celeriter ꝓpero: properanter facio. Horat. lib. ij. Car. Quis vdo deproperare Apio coronas: curatve myrto. Impropero: intro ꝓpero. Plini. lib. xxxvj. Intus labyrinthū inextricabilē: quo si quis improperet fine glomere lini: exitū inuenire nequeat. Aliquādo improperat: ei

crimen vel aliquid aliud obijcere. Inde improperium. A
propero fit pperatio: properantia: ꝛ propetas.

Properus.a.um.penul.cor. idem quod celer. Plaut.
Properam video ancillam venientez. Hinc fit prosperio:
properrimus: ꝛ compositum pꝛeproperus.

Propere aduerbiū. Sallust. Tum propere consul du/
Properatim. Lęcilius. Propera/ (cit exercitum.
tim in tenebris istuc confectum est opus.

Properiter. Catul. Animula miserria pperiter abit.

Properanter fit a pperans. Actius. Remisqz nixi pro
peranter nauim in fugam trahunt.

Propetro: ꝑcat mādo aliquid perfica. Actius. Age ve/
ro ppetra quod cępisti fieri. Inde propetratio. Lc.

Prophasis pe.cor. dici pōt latine ptextus: excusatio.

Prophęta.tę.ꝛ prophetes.tis.mas. genere prophetis
tidis. vel tidos: ꝛ prophetissa.ssę. in femino a προφημι,
qō est prędico. Hieron. in lib. Judi. Erat aūt Delbora
prophetis vxor Lapideth: quę iudicabat populum. Et
in euangelio. Erat Anna prophetissa filia Phanuel. Est
autem prophęta: qui futura pnuntiat ab eo primum in/
tellecta. Alias vera non posset dici prophetia. Ceteres:
vt inquit Festus: antistites Phanorum oraculorumqz in/
terpretes: prophetas dicebant.

Prophęto.as.ꝑdico. Licet quādoqz pphetare fit lau/
des deo canere: vt in lib. Numerorꝫ. Cūqz requieuisset in
eis spiritus: pphetauerunt: nec vltra cessauerūt.

Propilare: acuere est: ꝛ propilatum: acuminatum: ꝛ
quasi ad pilę formam factum. Lc.

Propnigeon locus in balneis: in quo ignis inclusus ex
estuat: pnigos latine estus ꝛ suffocatio: pnigo suffoco.

Propitius.a.um. qō est placidum fauensqz: a prope ꝛ
ito.as. vt quidā aiunt. Nā qui nobis fauēt: prope nos ite
consueuerūt: vel dicit propitius: prosus pius: aut porro

Propitio.as. siue ppitior.aris. ꝑ/ (.i. valde pius.
pitium reddo: placo. Hinc repropitior, quod est rursus
propitium reddo. Hieronymus lib. secundo Regū. Et
repropitiatus est deus terrę. Propitiatio sacrificiū.

Propitiabile: quod est ad propitiandum aptum: vnde
propitiabilis hostia. Dicitur ꝛ propitiale. Item propitia/
bile: quod facile flectitur: vt propitiabile numen.

Propitiatorium locus: in quo placari solet deus: licet ꝛ
pro tabula quadā poni videat in exodo posita super ar/
cam. Unde scribitur. Facies ꝛ propitiatorium de auro

Propina.pen.ꝑdu.dici potest ante (mūdissimo.
famē: ex pro ante πεῖνα. fames. Et vt nōnulli dicūt locus
erat iuxta Thermas ꝛ balnea publica: vbi post lauacrum
a fame ꝛ siti reficiebantur. Unde ꝛ alij ex latina pręposi/
tione pro: ꝛ greca dictione compositum potius volunt: ita
vt indicet id quod datur pro esurie.

Propino.as.pe. ꝑdu. ex προ ante: ꝛ bibo: vel a πίνω
προπίνειμι, quod significat post potū tradere: ppie signi/
ficat poculū: vt quis bibat: ꝑgustare: ac porrigere. Plau.
in Cur. Propino magnū poculum: ille bibit. Quę con/
suetudo inde initiū habuit: q̄ greci solēni die: quē Dhi/
lotheſiam vocant miscere aureis: atqz argenteis poculis
vina solebant: quę e manu gestantiū sumētes parumper
admouebant: deinde alteri cui vellent: offerebant. Hoc
vero ppinare: quod est ꝑbibere dicebat. Hinc factū est:
vt propinare sit cibum potūqz extra ordinarium volupta/
tis gratia cum amicis assumere. Interdum est simpliciter
porrigere. Terent. in Eunu. Nunc vobis comedendū ꝛ
bibēdum: ꝛ deridendū propino. Spartianus. Vluam
inciderit: venenatā partem fratri edendam propinans:
ꝛ sibi innocuā reseruans. Plini. lib. xx. Quidam ad vul/
uę dolorem radicem cum vino dulci propinant.

Propenticon latine comitatiuum a προπέμπω comi
tor: pręmitto. Unde est titulus apud Sidonium propen/

Proplastice dicitur ars ipsa (ticon ad libellum.
faciendi typos: hoc est formas: quibus formandis figu/
linis operibus vtuntur, Lomucopię.

Propolis pe.cor. quasi suburbanū: ꝛ id dicitur: quod
apes ante alueum faciunt. Varro. Propolim vocant: qō
apes faciūt ad foramē introitus porrectū in alueū maxie
estate fauor stabilimentū: quo omnes frigoris aut iniurię

Propolę pe.pro. negotiato/ (aditus obstruūtur.
res: qui merces pemunt minoris: vt postea pluris ven/
dant. πρὸ em ante πωλέω vendo. Lampri. in Cōmodo.
Imitatus propolas circumforaneos equos curules sibi
cōparauit. Licero contra Piso. Pisto: domi nullus: nul
la cella: panis ꝛ vinum a propola atqz decopa.

Propylęum: latine vestibulū vel porticus: qui est ante
domum. Lice. lib. ij. officio. Phalereus Demetrius: qui
Periclem principē Grecię vituperabat: q̄ tantā pecuni/
am in ꝑclara illa Propilęa pfuderit. Plinius. Protoge/
nes cum Athenis celeberrimo loco Mineruę delubro
propylęum pingeret: adiecit parvulas naues longas in
his quę pictores Parerga appellant.

Propontis.tidis.equor patens atqz diffusum. Hęc an
gustijs Bosphori Thracij cum Euxino ponto conungi
tur. Nam geographi pmas angustias maris se coarctan
tis Hellespontū vocant. Inde expatiat equor. Quę laxi/
tas Propontis appellat. Ubi iterū in arctū coit: ꝛ stringi
tur: illę angustię Bosphorus Thracius nuncupat. Ubi
iterū effunditur Pontus Euxinus: qui curuatus in figu/
ra Scythici arcus cōmittitur ostio Męotidis palu/dis:
idqz ostiū Limenius Bosphorus vocatur. A Propontis
fit Propontiacus.a.um. Oui. li. j. Fast. Hinc qz ppontia/

Propono.is. statuo: de/ (cis hęrentē cyzicon oris.
libero. Sene. Id in pmis animo pponendū: vt recte vi/
namus. Aliquādo pponere: significat pmittendo pone/
re: ꝛ ostendere: vt ppono ludum: ppono pręmiū. Lice.
Quis est qui ppposito tanto pmio non excitetur? Aliquā/
do est extra ponere: siue palā ostendere. Plini. lib. xxxv.
Idem perfecta opera ppponebat in pergula transeunti/
bus. Sallust. Postulauere plerique: vt ppponeret: quę con
ditio belli foret: quę pmia armis peterent. Aliquādo an/
teponere: docere. Lactāt. lib. iiij. Pœnitentiā nobis in illa
circuncisione ppposuit. Aliquando procul ponere.

Propositū dicit: qō mente statutū est: ꝛ intentio hois.
Plini. Hoc ei ppositū erat vel superare: vel cedere.

Propositio: quęstio habēs aliquid qō disputatiōe sol/
uendū sit: ꝛ a grecis pblema dicitur. Dyalectici definiūt
propositionē: q̄ sit oratio verū vel falsum ꝑcans. Licero
lib. ij. ad Heren. Propositio dicitur per quā ostendimus
summatim quid sit quod probare volumus.

Propontio. Vide in dictione Portio.

Propręto: dicebat: qui extraordinariā pturā gerebat

Propium a ppe fit: ꝛ dicitur quod peculiare est vni/
uscuiusqz. Hoc em maxime prope est: quod ppium est.
Uergil. Hunc mihi da proprium virgo sata nocte laborem.
Hinc proprietas ꝛ propie: qō est peculiariter. Aliquādo
dicit diuturnū. Sisen. At qui metu ꝛ suspitione ppriam
habere quietē non poterat. Plaut⁹. Atqz illū amatorem
tibi propium futurū in vita: id est perpetuū. Inde Pro/

Propter: significat alicuius causa. (prietarius.
Et accipitur loco causalis coniunctionis: vt propter ni/
uem frigescunt boues. Uergilius. Te propter Libyę gen/
tes Numa dumqz Tyranni Odere: id est tui causa. Ali/
quando aduerbiū est: ꝛ significat prope. Teren. in Adel.
Nimiū isthoc abisti: propter hunc assiste.

Propterea: significat ob eam causam: sicut quapro/

Propudiū dicebant (pter: ppter quā causam.
cuz maledicto nudari turpitudinē nolebant: quasi por/
ro pudendum: vel a quo pudor ꝛ pudicitia procul sint.
Propudia virorꝫ apud Plinium intelligit immodica aut
certe obscęna Uenus: ꝛ probrosa mollicies. Plaut. me/
retriculam ppudium vocat. Hinc dicuntur

Propudiosa dicta: q̄ pudicitia sit ꝑcul a pudore. Si/
donius. Igitur hic prime abrupto contubernio ancil'ę
propudiosissimę: cui se totum consuetudine obscęna ad/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dixerat: id est impudicissime.

Propugno.as. vehemēter ⁊ de longe pugno. vnde

Propugnator. Liui. li. iiij. Quid a vobis sperent: an honores: ꝙs aduersarijs vtis potiusꝙ reip. ppugnatoribus

Propugnaculū est munitio: vel quasi locus (datis. munitus: vnde vehemēter certari possit: ⁊ defendi. pcul. Vergili. lib. iiij. Et ppugnacula bello tuta parant.

Propulso.sas. frequentatiuuꝫ a propello: significat de longe pulso: seu pcul fugo. Liuius lib. j. Tamē cum mēnibus bellum ppulsare posset in aciem copias eduxit. Columella lib. vij. Euincendi sunt: aut quāuis pestiferi morbi: ⁊ exquisitis remedijs propulsandi.

Proquestor, qui quęsturā extra ordinariā gerit.

Proreta pe. p. dicit: qui custos est: ⁊ gubernator in na/

Prorito.tas. penul. pdu. significat pro/ (uis prora. uoco. Columel. Vt pelusiaci proritet pocula zythi.

Proripio.is. pen. cor. quo ad effectū ḃcat. pcurro: siue profugio. Sed quādo accusatiuo. pcurrentis: aut. pfugientis construit: ḃcat subito deduco: vel subito traho. Liuius. de. ij. bel. pu. E manibus sacrificantiū cum sese proripuisset. Sallust. Deinde se domū ex curia. pripuit.

Prorepo.is. vero pen. pdu. Vide in dictione Repo.

Prorogo.as. pen. cor. Vide in dictione Rogo.

Prorumpo.is. vltra siue valde rūpo. Cęs. lib. iiij. Celeriter ad eas munitiōes peruenerūt: atqꝫ pruptis his pus in hostiū castris cōstiterunt: qꝫ plane ab his videri: aut qd rei gereret cognosci posset. Virg. li. j. Be. Rursus in obliquū verso. prumpit aratro. Quandoqꝫ prorūpere: est vltra emittere: euomere: vnde proruptus effusum fluensqꝫ. Idem. Vnde per ora nouē vasto cū murmure montis It mare proruptū. Et lib. iij. Interdūqꝫ atram prumpit ad ęthera nubē. Quod Seruj. exponit pro eu omuit asserēs nouā hanc esse locutionē. Non eñ dicimus ego prorumpo hanc rem. Hoc modo vsus est Teren. in Eunu. Jam me erūpere licet hoc mihi gaudiū. Quandoqꝫ est irrumpere: quod est quadā vi progredi prosilireve.

Prorsus ⁊ prsum dicimus: quasi porro versus: significat oino. Nonius. Prorsus ⁊ ab radicibus euulsa est arbor. Interdū ponitur p non recte: ⁊ vere. Idem in Adel. Eo pacto prorsus illic alligaueris filium. Quando vero nomen est: significat rectum: vnde prorsi limites dicūtur in agrorum mensuris: qui ad orientem directi sunt.

Prorsum: rursum significat retro: ante: vt dicim⁹ sursum deorsum: intro foras: hac: illac.

Prorumpo.is. ruere facio proicio. Liuius. Dare flumini bus inuexit: montes lapsu ingenti prorupit. Idem lib. ix. Excitati arma capiunt: Dolabręqꝫ galonibus diuiduntur ad vallum proruendum: fossasqꝫ implendas.

Prosa: vñ ⁊ prosella dimin. Plini. li. xviij. Sed pselli

Proscenia sunt pulpita (binis terniscꝫ fic erāt. ante scenam: in quibus Scenici Histrionjam agebant. Vergi. lib. iij. Deor. Et veteres ineunt proscenia ludi.

Prosapia generis longitudo: siue pgenies antiqua: a prosupando. i. iaciendo ⁊ disiciendo: quasi porro sparsis: ⁊ quasi iactis liberis. Aliqui a prosupero: ꝙ prosuperent: hoc est supersint: ⁊ superabundent liberi.

Prosedanum vitium est arietibus: ⁊ hircis circa coitum proueniens ex nimio labore: huic morbo rustici medentur genere Satyrij: quod Crategonon appellant: cum in cibum porrigitur. Ec.

Prosedę dicunt meretrices: eo ꝙ ante stabula sedeāt.

Proscindo.is. valde vel vltra: seu subt⁹ scindo. Unde dicimus terrā pscindi: cū primū aratur: inquit Var. Cū iterū effringere dicunt: ꝙ pma aratione glebę grādes solent excitari. Cū iterat effringere vocāt. Tertio cū arant iacto semie boues lyrare dñr. i. cū tabellis ad vomerē ſi mul ⁊ satū frumentū operiūt in porcis: ⁊ sulcāt in fossas: quo pluuialis aqua dilabat. per trāslatiōem pscindere: est infamare: ꝓtumelijs lacessere: lacerare. Suet. in Aug. Hunc fędissimo cōuitio cozā proscinderunt. Plini. Hic est Damura Catulli Veronensis carminibus pscissus.

Proscribo: aliquid per scripturā venale ꝓpono ⁊ publico: vñ proscriptū venale expositū: quia quę erāt vendęꝫ publice scribebant. Nam pscribi domus dicunt quādo apposita inscriptiōe venales: vel locandę sciant. Li. li. iij. offi. Claudius pscripsit: insulā vendidit. Jtē proscribere: est relegare: dānare. Horat. in Ser. Proscriptire gis rupilipus atqꝫ venenū. Plini. de Silla. Agenū exitus vitę eius oim pscriptoꝝ ab illo calamitate crudeliorē fuit Tractū ab eo: ꝙ hi ppie proscribi dicunt: vt Ulpianus testatur: quoꝝ nomina claris literis: vt de plano recte legi possint ante tabernā: vel ante eum locuꝫ: in quo negotiatio exercet: non in loco remoto: sed euidenti scribunt. Hinc pscriptio: damnatio: ⁊ pscriptus: dānatus. Item est in aliquē penetrabile telum intorquere. Macrobius. Non est facile in eum scribere: qui potest pscribere.

Prosecta dicta sunt ab antiquis viscera: quę in sacrificijs psecassent. Lucanus lib. vj. Si pectora plena Sępe dedi ⁊ laui calido prosecta cerebro.

Proselytus pen. pdu. aduena peregrinus aduentitius.

Proselenus pen. pdu. dicit ante Lunam. nam cōponitur ex pro ante ⁊ σελήνη luna: ꝙ selas: id est splendorem habeat: ⁊ ἄνω, id est superne. Nam a Sole lumen accipit. Et proseleni dicuntur ante Lunā geniti: quo nomine dicti sunt Arcades. Sta. Arcades astris lunaqꝫ priores.

Prosequor pe. cor. ꝓprie significat vltra siue post/ quor. Cice. lib. ij. offi. Sequit vt hęc officioꝝ genera prosequar. Plau. in Cist. Si is hac: aut hac socci video: vestigiū in puluere psequar hac. Aliquādo psequi est cū affectu animi. vt Prosequor te amore: odio: laude: honore: contumelijs: ⁊ hmōi. Et fere semper cū ablatiuo. Licin Ver. acti. iiij. Jste iratus hoiem verbis vehementioribus prosequit: id est insectatur. Idem in Metello. Domus tua deniqꝫ tota oibus summis officijs psecuta est. Interdum prosequi est perseuerare: exequi qđ cęptum est. Amb. Et bene sabbato cępit: vt ipm se ostenderet creatorē: quia opera operibus intexeret: ⁊ prosequerē opus: qđ ipse iam cęperat. Interdū est ꝙsi deducere: ⁊ comitari. Hiero ad Julianū. Inter multoꝝ officia propꝫ quoꝝ: ⁊ consulares amicos tuoꝝ exequias psecutus est. Diuersis aliis modis vsurpatur. Lactan. lib. ij. Siquidem sacrilegia sua iocularibus etiā dictis prosequebat: id est condiebat Idem lib. iiij. Quam Tullius vniuersis eloquentię suę verbis psecutus est: id est descripsit: tractauit: vel laudauit. Cic. lib. j. Tuscu. Quid totū prope cęlum: ne plures prosequar: nōne humano genere cōpletum est: id est vltra hominē. Idem in Catone. Quā palmam vtinam oꝫ immortales tibi reseruent: vt tui aui reliquias prosequare: id est viriliter assequaris: vel prospere cōsequaris. Terentius in Adel. Ego ius meum prosequar. Plautus in Cap. Nunc Barbarica lege certuꝫ est ius meum prosequi: id est pro viribus obtinere. Columella lib. j. Accursus pmio prosequamur eos: qui strenue se gerunt.

Prosodia cū accentu in pen. latine accentus dicit: quę lex est: siue regula ad eleuandā: deprimendāve syllabam vniuscuiusqꝫ particulę oꝛionis accōmodata. Et alio nomine apud grecos τόνος dicitur. Fit autem prosodia a πρός greca prępositione: quę ḃcat ad: ⁊ ὠδή cantus.

Proserpina pen. cor. Luna Jouis ex Cerere filia: a greci persephone dicit. Ouidi. lib. iiij. Fast. Et neqꝫ Persephone digna est pdone marito. Al. pserpendo dicta Proserpinā. Aug. lib. vij. de ciui. dei. significare ꝙ secunditatē scribit. Quę cū aliquādo non esset: dicta fuit rapta ad inferos: ⁊ tunc cessarūt instrumēta ruralia. Qua redeunte instituta sunt solēnia apud Athenas. Serpere eñ videtur: veluti serpens dū modo in dextrā: modo in sinistrā mouet: propter quod ⁊ omnimoda dicitur. Dicta est Libera: Diana: Lucina: Trinia: Hecate: ⁊ Noctiluca.

Prosumia: genus nauigij leuis speculatorij. Plau. De nocte ad portum prouectus sum prosumia. Cęcili. Qui

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pro gubernatore se gerens prope vertit prosumiam. Hęc naues etiam Seleoretę vocantur.

Proseuche obsecratio: vel oratio: quę ad deum fundi tur: dicta quasi προσεύχή. Quia attentione opus sit. προσεύχω enim est attendo vel intendo: vel adhibeo. Iuue. videtur ponere pro eo loco: vbi pcibus ꝛ obsecrationi/ bus mẽdici a trãseuntibus stipẽ mendicabãt: vel victita/ bant. Ait enim. Ede vbi consistas: in qua te quero ꝓseu/ cha. Nam in ingressibus pontiuꝫ mendici tuguria habe/ bant: vnde a prętereuntibus mendicarent stipem.

Prositium dicitur: quod ꝓfectum proijcitur. Lc.

Prosocer penul. corre. Vide in dictione Socer.

Prosopis penultima correpta: insula in Delta Nili: in qua est ciuitas Atarbechis: vt ait Herodotus.

Prosopopeia ad verbum dicit personę factiua. Com ponitur enim ex προσώπῳ, quod personã significat: ꝛ ποιῶ facio. Figura est cum persona aliqua fingitur: vt cum in/ animatum loquitur ad animatum: vel econuerso. Ho/ ratius. Quid amplius mare o terra ardeo.

Prosonomasia: latine annominatio dicitur: quę fit si/ militudine aliqua vocum: ꝛ vicinitate quadam verbo/ rum: vt quis locus: aut lucus: vt ex oratore arator, vt de/ ligere oportet: quem velis diligere.

Prosper: qui dat felicitatem: felix qui recipit: vt sydus prosperũ: sub quo natus est felix. Sueton. tamen de Ce/ sare scribit eum fuisse prospera valitudine. i. bona ꝛ quasi felici. Vnde improspere: qđ ponitur pro non bene. Colu mella. lib. j. Nam vbi quid perperam administratũ cessit improspere: vitatur: qđ fefellerat: illuminatuꝫ rectã viam docentis magisterii. Et Vergil. Sis felix nostrũqꝫ leues quęcunqꝫ laborem: pro eo quod est prospera ꝛ benigna. Dicitur ꝛ prosperus. a. um. Cic. lib. vj. de repu. Deinde est hominũ generi prosperus ꝛ salutaris.

Prospero. as. ꝛ prospero: deponens: psper fio. Augu. in plogo lib. de ciui. dei. Qui res humanas ita ꝓsperari volunt: vt ad hoc multorũ deorum cultũ: quos Pagani colere consueuerunt: necessarium esse arbitrentur.

Profilio profilis. Vide in dictione Salio.

Prospicio. is. ixi. est ante: siue a longe video: prouideo: curo: caueo. Cice. Ser. Sulpi. Tanꝫ ex aliqua specula prospexi tempestatẽ futuram. Pro cauere ꝓuidere con/ struitur cum dativo. Terẽtius in Adel. Ego iam prospi/ ciam mihi: id est consulam: siue ꝓuidebo. Plinius. Nam ꝛ rebus illius non minus: qꝫ meis ꝓspiciebam.

Prospecte aduerbiũ: consulte. Hierony. contra Ioui. Ex quo volunt dei dispensatione esse factum: vt qui im/ prospẽcte vouerat errorem votoꝝ filię morte sentiret.

Prospectus. us. ipsa a longe visio. Verg. lib. ij. Geo. g. Non animũ modo vti pascat ꝓspectus inanem. Docet Paul. Iurisconsul. Prospectũ ex inferioribus: ꝛ ex superio ribus locis esse: Lumen ex inferiore loco non esse.

Prospicuus: intentus ac vigil.

Prospicientia cura: ꝓuidentia. Amb. Quid enim tam morale ad persuasionem: qꝫ qꝫ videas: qꝫ etiam quę sunt irrationabilia: sic dei ꝓspicientia vestiantur: vt nullo ho/ rum vel ad gratiam egeant: vel ad ornatum?

Prospiro. as. pen. ꝓdu. vltra longe spiro. Cato. Nam venę eorum vbi sufflatę sunt ex cibo non possunt prospi/

Prostasis: siue prostasia prę/ (rare in toto corpore. fectura: vel prędidentia latine dicitur.

Prosthesis appositio: siue additio. Figura cum in prin cipio dictionis additur litera: vt gnatus pro natus.

Prosterno. is. ante sterno: vinco: ꝓfligo: quod fit cum hostes in acie sternunt. Sall. Prostratisqꝫ militibus fugę se dedit. Aliquando significat in terram deiicio. Apule. Puellamqꝫ reluctantẽ tandem ꝓstrauit. Ambrosius ali/ ter dixit in diua Agnete. Inter hęc lecto ꝓsternitur.

Prostituo. is. qđ si ante statuo: meretricã daꝫ pbeo: vnde prostituere pudicitiã: significat vulgo sui corporis pote/ statẽ facere. Hinc meretrices ꝓstitutę dicunt. Sueto. de Nerone. Suã pudicitiã vsqꝫadeo ꝓstituit: vt cõtamina/ tis pene oibus membris: vt virorꝫ ac fęminarum inguina

Prostibulũ modo ipm scortum dicit: (inuaderet. qꝫ quęstus copiosioris gratia concurrẽtibus illuc adue/ nis mãsiones ante stabula habuere. Al ꝓstituendo: qꝫ in eo loco se ꝓstituant meretrices. Hiero. Prostibula regnũ dei non possidebũt. Modo ipm lupanar. Idẽ in Ezechi. Ędificasti tibi lupanar: ꝛ feciti tibi prostibulum in cun/ ctis plateis: ꝛ iterũ destruent lupanar tuum: ꝛ demolient tur prostibulũ tuum. Dicitur ꝛ prostibula. lę. Plautus in Persa. Nic faceret prostibulam propediem.

Prosto. as. prostiti. ꝓstatum. a longe sto. Plau. in Cur. Ni saltem in occultis locis prostãt vos in foro ipso. Item prostare: est pro ptio stare: seu viuere. Iuuen. Quid refe/ ram quanta siccuꝫ iecur ardeat ira Cum populũ gregi/ bus comitũ premit hic spoliator? Pupilli ꝓstantis. Idez. Et ad circum iussas prostare puellas. Item ꝓstare: ante stare. Quintilianus. Iubet ꝓstare gladio cinctum.

Prostoton morbus: quo rigore mentũ pectori intendit

Prosubigo. is. penulti. corepta: ex pro ꝛ sub: ꝛ ago: si/ gnificat vehementer suffodio. Vergili. lib. iij. Geo. g. Et pede prosubigit terram: fricat arbore costas.

Prosum. es. profui. vtilitati sum: quasi pro aliquo sum Terent. in Hecy. Quicquid est: id quod reliquit: profuit: id est pro nobis fuit: sicut exponit Donatus.

Protasis dici potest ꝓpositio. Dona. in ꝓlog. Terẽti. Protasis primus actus est: initiumqꝫ Dramatis.

Prothesis dicitur prępositiũ: siue ꝓpositio: vt a. ab.

Protelo. as. pen. produ. longe differo: ꝓtraho. Lucil. Quem neqꝫ Lucanis oriundi a montibus tauri ꝓtelare validis cornibus. Hieronymus. Ineodiam plusqꝫ vnius diei victorię exercitus protelatur. Per translationẽ sumi/ tur pro perturbo: exagito. tractũ ab assiduo telorũ iactu. Terentius. Ne te iratus suis segnis dictis protelet. Sisen. lib. iij. Romanos impetu suo protelant. Item propello ꝛ longe excludo. Turpilius. Propter peccatũ pauxillum indignissime patria protelatum esse segnitia patris.

Protępore aduerbialiter vsurpaꝫ pro rõne tpis. Lc.

Protendo: vltra tendo: vt ꝓtende pedẽ. Hiero. Cum dextrę manus ꝓtensione cupitũ indicans iter. Vergi. li. j. Geo. g. Hinc a stirpe pedes temo ꝓtentus in octo.

Protero. is. pe. cor. vltra siue de longe tero. Plau. Ego hic te mulier: quasi sus catulos pedibus ꝓteram. Et in Amphi. Fędant ꝛ proterunt hostiũ copias iure iniustas.

Proterreo. es. a longe terreo. Sta. li. ij. The. Protinus idẽ vltro iaculo parmaqꝫ Denetẽ Proterreb at agens.

Proteruꝰ: petulãs: pcax. Hęc tria multũ similia sunt: quandã enim lasciuiã: libidinẽqꝫ declarãt: tum iniuriã in dictis ꝛ in factis. Dictus ꝓteruus: in quo impudẽs ꝛ ar/ rogãs audacia: a ꝓterendo: qui oia sub pedibus esse ve/ lit: ꝛ nullus sit pudor in petendo ꝛ audendo. Cic. Si vi/ dua libere ꝓterua petulãter diues: effuse: libidinosa: me retricio more viueret. Hinc proterue ꝛ proteruiter ad/

Proteruia: petulantia. Quo etiã nomi/ (uerbia. ne significat sacrificiuꝫ quoddã: vt testat. Macro. in quo mos fuit: vt si quid ex epulis superfuisset igne ꝓsumeret. Hinc est iocus ille Catonis. Nã cum Albidius quidã bo na sua comedisset: ꝛ nouissime domũ: quę ei reliqua erat incẽdio perdidisset: proteruiã euꝫ fecisse dicebat. Quod enim comesse non potuerat: id combussisset.

Proteruio. is. lasciuio: inobedio: petulanter ago.

Protesilaus nomen viri proprium: qui in initio Tro/ iani belli ab hectore interfectus fuit.

Protrepticus: instructiuus: ꝛ exhortatiuus. Symma/ chus in Epi. Indulge stilo aliquid cudas calicũ: seu pro/ trepticũ scribe. Auso. Libelluꝫ inquit instar proptreptici luserã. Julius Capitolinus ait librũ: cui titulus est Hor/ tẽsius scriptũ esse a Cicerone ad exẽplar protreptici.

Proteus nomen Oceani filij.

Prothyra penul. cor. sunt vestibula in domoꝝ ianuis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Auto: Victruuius: quasi sit magnū secretuz. Nam δύξα
Protinus pen.cor. cōponi vide (ianua, πρὸ ante.
tur ex pro z tenus. i. a longe: q̄tum fieri potest. Liui. li. ix.
Cum ad alias angustias ꝓtinus pergerēt sectas deiectu
arboꝝ: saxoꝝ̄q; ingente obiacente mole inuenere viam.
Vergi. En ipse capellas Protinus ęger ago. i. longe a fi/
nibus: vt sit ꝓtinus: quasi porro tenus. Quidā etiaz expo
nunt pro valde. Quādoq; ꝑcat statim: ac sine intermissio
ne. Vergi. Protinus ad regē cursum deto: quet Marbā.
Quandoq; consequēter: deinceps: deinde. Idem lib. iiij.
Georgico. Protinus aerij mellis cęlestia dona Exequar.
Qñq; iugiter. Idē. Traiecto missa lacerto Protinus ha/
sta fugit: seruatq; cruenta tenorē. Quandoq; oīno: vt Cū
Protinus vtraq; tellus vna foret. Hic Ser. exponit. i. con
tinue. Cum autē additur negatio: ꝑcat non ideo: sicut fit
in cōtinuo z statim. Quintilia. Non autem: vt quicquid
pręcipuū necessario est: sic ad efficiendū oratorem maxi/
mi protinus erit momēti. Apud veteres etiā Protinam
dicitur. Terentius. Protinā me conijciam in pedes.
Protollo. lis, differo: prolongo. Belli. Neq; vltra deci/
mum mēsem sętura mulierū protolli potest. Plautus in
Protous: vnus ex du (Laf. Protollo mortē mihi.
cibus Gręcis: qui ex Magnesia venit ad Troiam.
Protos grece πρῶτος, latine ꝑmus, proton primū.
Protocollum: prima concinnatio: z raptim confecta
scriptura: quę meliorem cōpositionez desyderat. Est eñ
proprie: quod breuiter z succincte a tabellione notatur:
vt extendi: deinde atq; absolui possit. κόλλα gluten dici/
tur. κόλλησις glutinatio: vel glutinatura: κολλήτης glu/
tinator, κολλάομαι glutino. Et quia in cerę glutino:
quę per tabulas extensa erat protocollum: id est prima
cōglutinatio vocata est. Aliqui a κῶλον, quod est mem/
brum: quia primū sit scripturę membrum.
Protocomos: latine primum comans dicitur.
Protagoras pen.cor. nomē philosophi. Hic dixit sibi
nō liquere: vtrū esset aliquid deus. ꝓpter qđ Athenięses
ipm: vtpote impiū suis finibus expulerūt: libroſq; eius in
concione exusserunt. Fuit ex Philao oppido Thessalię
Isiphili filius: vxorēq; habuit Laodomiā Acasti filiam.
Protenor, vnus ex Bęotiorum ducibus. Lc.
Protogenes pen.cor. significat aliquē primi generis: z
a poetis sumit ꝓ eo qui se talē confingit. Iuue. Non est
Romano cuiq; locus hic: vbi regnat Protogenes aliqs.
Hoc nomine quidā clarus pictor etiā est appellatus.
Protogenia nomen Deucalionis z Pyrrhę filię.
Protogenus: primogenitus: habet penul. corre.
Protologia cū accentu in pe. ꝑma locutio: antiloquiū.
Protomartyr primus testis. Protomedicus: primus
medicus: qui z Archiatrus dicitur.
Protomystę: Mystarum princeps. Mystę autem sa/
cerdotes appellantur: qui mysteria ecclesię secreta re/
gunt: z administrant.
Protonotarius: primus notarius. Notarius vero a no
ta deducit. Sed iudicioꝝ̄ notarij barbare dicunt.
Protopages z protopagus nuper vel ꝑmo fabricat⁹.
Protoplastes: siue protoplastus: ꝑmo formatus. Unde
Prototomus pen. (z Adam ꝓtoplastus dict⁹ est.
cor. primę sectionis. Unde ꝑmus caulis: qui succidit vel
cāma brassicę a prima sectione: ita appellatus est quę ve
rę fit. Estq; ipsoꝝ̄ caulium delicatior, tenuiorq; caulicu/
lus. Col. lib. xj. Sed iaz prototomos tēpus decidere cau
les. Martia. Et faba fabrorū prototomiq; rudes.
Prototocos: primus genitus: vel primo enixa.
Prototypon pe.cor. exemplar. Prototypus primitiu⁹
Prouehor.is, pduco: hoc est (dicit z archetypus.
vltra ad locū: vt eū ago me loco: vnde discessi vltra: plus
vel minus vehor. Plau. in Ru. Quid ego deliqui: rogas?
qui arrhabonem a me accepisti ob mulierē: z eam hinc
adduxisti? Non auexi. Cur negas? quia pol ꝓuexi: ave/
here non qui miser. Per translationem, Leo papa. Isti
sunt: qui te in hanc gloriā prouexerunt. Sic dicimus ali/
quem ętate prouectum: z prouecta prudentia.
Prouenio: produco. Unde proventus dicunt reddi/
tus: & non tantū bonarum rerū: sed etiam malarū. Plau
tus. Calamitatū z miseriarum tot proventus.
Proverbium dicitur: quasi cōmune omniū verbum:
vel q̄ verbū pro verbo ponatur. Est eñ sententia: quę in
ore oīm versatur. Modo aperta z simplex: vt obsequiū
amicos: veritas odiuz parit. Modo obscura: z aliud si/
gnificans: q̄ verba exprimere videātur: vt equus Seia/
nus. Inde proverbialis z hoc proverbiale. Lc.
Provideo. es, pe.cor. ꝑcat ante vel a longe: z futurum
aliquid video: anteq̄ sit factum. Plini. Hoc eñ sapientię
est oīa: quę ventura sunt ꝓuidere. Lic. lib. ij. de diui. Me
dicus morbū ingrauescentē ratione ꝓuidet: insidias Im
perator, tępestates gubernator, z tamē ipsi sępe falluntur
qui nihil sine certa ratione opinant: quoniā vero ea quę
prouidemus: si mala sunt: aut vitamus: aut emēdamus:
factum est: vt prouidere: modo vitare significet: vt apud
Terent. in And. Quę si non astu prouidetur me: aut he/
rum peffundabūt. Modo remedū prębere. Lic. Satis
iam oīnibus: quę necessaria erant: prouisum putabant.
Hinc prouidētia z prudentia dicūtur. Idem. Id enim sa
pientis est ꝓuidere: ex quo Sapientia appellata est pro/
uidentia. Et iterum. Tanta memoria ꝓteritoꝝ̄: futuro/
rūq; prudentia. Quidā tñ prudentiā a prouidētia distin/
guunt: vt prudentiā dicant in rebus humanis: prouiden
tiam in diuinis. Alij prudentiā definiunt rerū bonarum:
z malarum: z vtrarūq; scientiam: prouidentiā vero per
quam futurum aliquid videtur: anteq̄ factum sit. Unde
prouidentia aliquādo pro deo ponitur. Quintilia. Nul/
lam ego res humanas despicere prouidentiā reor. Idem
de Licerone. Dono quodā prouidentię genitus: in quo
omnes vires suas eloquentia experiretur.
Providus: videns ante: diligens: follers.
Provide aduerbium: diligenter significat.
Provincia dici videt: q̄ procul vinci videat. Proprie
enī prouincię dictę sunt regiōes longe ab Italia bello ac/
quisitę: q̄ eas Romanus populus ꝓcerit. Unī Aege/
sippus scribit Romanos cū in ius suū vincēdo redigerēt
procul positas regiones: appellauisse prouincias. Primo
oīm Sicilia ꝓuincia est appellata: sicut docet Licero in
quarta Ver. Et prouinciaz alię erant cōsulares: alię pre/
torię. Redigere aūt regiones in ꝓuincię formā nihil aliud
est: q̄z regionē subiycere imperio Romano: z ad eam gu/
bernandā mittere pręfectum. Et quoniā pręfecti ad eas
gubernādas cum officio mitti solebant: factū est etiam
vt ipsi magistratus: z omne onus nobis impositum pro/
uincia appelletur. Teren. in Phor. O Beta prouinciam
cępisti duram. Est z prouincia regio Gallię Narbonensis
Rhodano finitima: qui eam a Celtis separat.
Provinciales dicti sunt: qui ex prouincijs sunt: siue vt
Ulpia. inquit: qui in ꝓuincijs domicilium habent. Prouin/
cialiū noīe oēs pręter Italicos appellabant. Unde Col.
lib. vj. caput facit de agricultura prouincialiū vinearum
cum alibi de agricultura Italicaz scribit Plinius orator
lib. epistolarū octauo. Italicus es: an prouincialis?
Provinciatim aduerbiū: ꝑcat per singulas ꝓuincias.
Prouoco. as. pen.cor. proprie ꝑcat a longe voco. Liui.
lib. vij. Gallus magnitudine: atq; armis insignis ꝓuocat
per interpretē vnū ex Romanis: qui secū ferro decernat.
Aliquādo prouocare: est inuitare: incitare: hortari: z hoc
tam in bonum: q̄ in malū. Licero. Tuis literis amanti/
simis sum prouocatus. In malū significat lacessere. Pli/
nius. Quāuis eñ multis ꝓuocatus iniurijs: nunq̄ tamē
ab amicitia recessi. Interdū est profugere: z ferme idem
est: quod appellare: nisi q̄ prouocare magis est: q̄ appel
lare: z proprie ad maiores potentioresq; : quoꝝ̄ ope atq;
gratia indigemus: pertinet prouocatio. Et iungitur accu
satiuo cum ad. Lice. Cum alter ad senatū prouocasset.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

P Ante B

alter ꝙ appellasset tribunos. Aliquãdo sine ad. Liui. lib. iij. Non ita se inuidiã pertimuisse: vt nihil in equitate ⁊ mi sericordia ciuiũ suorum spei habeat. Q; si ĩ dicta causa in vincula ducat: iterũ se tribunos plebis appellare: ⁊ mone re ne imitent quos oderint. Q; si tribuni eodẽ sedere obli gatos se fateant tollẽdę appellationis causa: in quã conspi/ rasse decemviros criminati sint: ait se prouocare ad popu lum: implorare leges de ꝓuocatione ⁊ cõsulares ⁊ tribuni tias eo ipso anno latas. Quę em̃ prouocaturũ: si hoc indẽ nato in dicta causa non liceat? Cui plebeio ⁊ humili p̃si dium in legibus fore: si Appio Claudio non sit? Se docu/ mento futurũ vtrũ nouis legibus dominatio an libertas firmata sit: ⁊ appellatio: prouocatioq; aduersus iniuriam magistratuũ ostẽtata tm̃ in manibus literis: an vera data sit. Apul. Nihil prodest p̃torem aut potestatem aliã prouoca re. Appellatio autem prouocatioq; inuentę fuerunt p̃ re medio aduersus iniurias magistratuũ.

Prouolo as. penul. cor. ante seu vltra volo. Plini. lib. x. Tũc vniuersę prouolant si dies mitis futurus est. Liui. lib. ij. per translationẽ ꝑ ꝑcurro posuit. Sic primũ infensis ha stis ꝓuolãt duo Fabij: totãq; mouerũt secũ aciẽ.

Prouoluo is. ante voluo: vt prouolutus pedib⁹. Aliquã do prouoluere est volvere seu ruere facere. Liui. Ingentia saxa in subeuntes prouoluẽtibus barbaris.

Proximus. Vide in dictione Prope.

Proximuriũ pontificale pomeriũ proximi muri. Lc.

Proxeneta: grẽci προξενητής. ou. licitator: mediator: vel cõ ciliator. ⁊ προξενέω quod est concilio: vel induco ad aliqd faciendũ. Jam apud nos qui medius est: vt res emãtur ⁊ vendantur Proxeneta dicitur.

Prudens quasi prouidens: ⁊ interdũ sapiens: interdum sciens dicitur. Vnde iurisprudentes vocantur: qui ius sci/ unt. Et iurisprudẽtia: iurisscientia. Hoc tamẽ inter se diffe/ runt prudens ⁊ sciens ꝫm Bona. q; prudens est qui intelli gentia sua aliquid cognoscit. Sciens qui alterius iudicio rem percipit. Hoc est prudens per se: sciens per alios. Te/ ren. in And. Et prudens: sciens: viuus: videsq; pereo. Sic imprudentia pro insipientia ⁊ insscientia. Augu. de libe. ar/ bi. Prudentia est appetendarũ ⁊ vitandarũ rerũ scientia. Prudentię est: sicut docet Macrob. ad ratiõis nostrã quę cogitat: quęq; agit vniuersa dirigere ac nihil p̃ter rectuꝫ vel laudabile facere. Prudentię insunt ratio: intellect⁹: cir cũspectio: prouidentia: docilitas: cautio. Socrates omnes virtutes putabat esse prudentias. Aristo. Impossibile ingt est prudentẽ esse quempiã: nisi sit bonus. Prudentis est be/ ne consulere. Plato in legibus ait prudentiã omniũ virtu tum ducẽ esse. Grẽce dicit φρόνησις. Plau. in tru. Quę hic habet phronesiũ: omnẽ ex pectore mouit meo phronesin.

Prun⁹ arbor: q̃ pruna ꝓducit. Prunetũ loc⁹ prunis ꝓsit⁹.

Pruneoli fingi q; ꝛ spineoli dicti sunt: ignoti prorsus ve terib⁹: qõ certe inter tot gulę irritamenta mirandũ est. Lc.

Pruna a carbone ita distinguit: q; illa q̃diu ardet pru/ na dicit. Carbo cum extincta fuerit. Dicta pruna a puren do. Virgi. Et cinis obductę celabat lumina prunę.

Pruina: a perurendo: q; fruges ⁊ virgulta perurat.

Prurio is. quasi peruro. Est enim̃ prurire ꝓprie libidine scalpẽdi ardere. Plau. in Alm. Dẽtes pruriũt. A quo pruri tus us. q est excursus humoris spirabilis incluſi cõtra na/ turã. Quę voluptas quoniã in libidine similis est: quppe ni hil aliud est genitura q̃ excursus hmõi humoris ad rẽ na/ turalẽ: sit vt etiã hęc voluptas prurigo dicat ⁊ tentigo.

Prusa vbs apõ Mysios ad radices olympi quã Pru sias condidit: qui cum Crœso bellum gessit. Hinc ortus est Dion philosophus: qui de regno scripsit: ⁊ Traiani tem/ pore claruit. Ab hac Prusenses dicti sunt. Est ⁊ altera pru sa sub Hippio monte seu fluuio: vt est apud Ptolemeum. Hoc autem discrimine a Prusa quę sub Olympo est diri mitur. Hęc em̃ a Plinio Prusias dicitur quę Lyos quõ/ dam fuerit: a qua Prusienses vocantur.

Prymnesius palus: ad quem funis nauticus religatur: quem alij Tonsillã dicunt. Lc.

Prymno nympha Oceani filia. Lc.

Prymnesia vbs Mœonię in finibus Lydię siue Phry/ gię ac Mysię. Lc.

Prytaneũ: locus erat Athenis in arce dignissimus: vbi iudices ⁊ magistratus habere consiliũ solebãt. Cice. lib. j. de or. Et vt ei victus quotidianus in Prytaneo publice p̃beretur. Dionysius Prytanea vocant curias: in qbus sacra fiebãt ab ijs qui maximã in vrbibus habẽt potesta/ tem. Prytanis magistrat⁹: p̃fectus: administrator: vt cõsu/ latus: quę publici consilij principem appellabant a verbo πρυτανέυω: quod est guberno ⁊ magistratũ exerceo.

P ante S

Psaltes latine cantor. psalmus canticũ. a ψάλλω canto quod ad psalterium cantaretur.

Psallo is. cano. ⁊ proprie de psalmis dicit. Aliqñ psalle re ponit ꝑ ꝑdicare: vt est illud. Sic psallam nomini tuo.

Psalteriũ: greca dictio est: quod hebraice Nablon: lati/ ne organum laudatoriũ dicitur. Et est: vt Hiero. scribit: in modiꝫ quadrati clypei cum decem chordis: sicut scriptũ est. In Psalterio decem cordarũ psallite illi. Et in exposi/ tione psalmorũ sic ait. Psalteriũ proprie genus organi mu/ sici melius sonans q̃ cithara: similitudinem habet citharę sed non est cithara. Inter psalteriũ ⁊ citharaꝫ hoc interest: q; cithara deorsum percutitur: psalterũ sursum: quod ver bo vulgari polyphthongũ dicitur. Et alio in loco. Citha/ ra deorsum habet canamẽ ⁊ sex chordas habet: psalteriũ desursum habet canamen. Augu. Psalteriũ est organũ qõ quidem manibus portatur percutientis: ⁊ chordas distin ctas habet. Sed illũ locũ vnde sonũ accipiunt Chordę il lud concauũ lignũ quod pendet: ⁊ tactũ resonat: quia reci pit aerem psalteriũ in superiore parte habet. Cithara au/ tem hoc genus ligni cauũ ⁊ resonãs in inferiore parte ha/ bet. Itaq; in psalterio chordę sonũ desuper accipiunt. In cithara chordę sonũ ex inferiore parte accipiunt.

Psalma: qõ psallitur: diapsalma interpositum a psallẽ do silentium: vt simpsalma dicitur vocum copulatio in cã tando: ita diapsalma disiunctio: vbi quędã requies distin ctę continuationis ostenditur.

Psalmodia cum accentu in penul. ex psalmo ⁊ odia q est cant⁹ mixtus: vt cũ aliquis ad musicũ instrumẽtũ canit.

Psaltria: cantrix a psallendo. Fidicina quę sequebatur ⁊ amabat Histriones. Amabat enim qui cantabant quo/

Psecas adis. gutta sine stilla dici potest. (tidie in scena. Apul. lib. o de mundo ab Aristotele sumẽs ⁊ psecadas in/ terpretatus: stillicidia vocat.

Psegma atis. idem fere quod flos eris. Pli. lib. xxxiij. In erarijs officinis ⁊ psegma fit. Grẽce ψῆγμα.

Pseudopãchusa herba similis Anchusę: a qbusdã En/ chisa: ⁊ Boris dicta. Lc.

Pseudobunion: genus herbę. Lc.

Pseudo nomen trium generum ⁊ inuariabile per mu/ tationem casuũ: ⁊ latine falsus dicitur.

Pseudolus: falsus seru⁹. Vnde ⁊ Plautinę fabulę pseu doli nomen inditum est.

Pseudospecen vespã vocant quę singularis volat. Lc.

Pseudisodomon: genus structurę in ędificijs. Lc.

Pseudologus: falsidicus: pseudographus: falsarius.

Pseudographię: fabulę: deformatiões. Pseudoangel⁹: falsus nũtius. Pseudoprophetę: falsi vates. Pseudomar/ tyr: falsus testis. Pseudoadelphus: falsus frater. Pseudo dictamum: falsum dictamũ genus herbę quę in creta simi lis pulegio nascitur. Pseudonymus: falsi nominis. Pseu doporticus falsus porticus. Nam in ędificijs partes quę fiunt ad imitationẽ: neq; integrũ: nec principalẽ: sed pariũ aut temporariũ vsum ꝑbent quasi alienũ opus mentiẽtia: hoc nomine insigniri solẽt: vt Pseudipteros: ⁊ pseudoau/ lę: similiaq; his complura in Victruuio.

Pseudothyra quasi falsum ostiũ. Vnde ꝑ postico sumit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Orosius. Uerūtamē sequēti anno tanta fames Romę fuit vt medio foro imperator correctꝰ a populo cōuitijs ꝛ fragminibus panis turpissime infestatꝰ ęgre p pseudothyrū in palatiū refugiēs furorem excitatę plebis euaserit. Lice. in Uer. Ea quemadmodū ad istū postea pseudothyrū reuertantur: tabulis vobis ꝛ testibus iudices planū faciā.

Psilon: latine tenue dicitur.

Psilotrum: vnguentū depilatoriū: de quo fit mētio apd Auicennā ꝛ Galenū: vbi Salamandras legimus habere vim psilotri depilatoriam.

Psylli: populi Libyę prope Garamātas: a Psyllo rege dicti: vt inquit Pli. lib. vij. Quorū corpori ingenitū fuit virus exitiale serpentibus. Scribit Plutar. Catonem iter p deserta Libyes facientem secū Psyllos duxisse: qui morsibus serpentum mederentur: partim ore trahentes venenū partim serpentes cantibus medicantes.

Psychomantiū: locus vaticinij: vbi fiebat manifi euocatio. ψυχὴ enim anima ꝛ μαντέα diuinatio.

Psimmythiū dr: qd nos cerusam noiam⁹: fit ex plūbo.

Psitta. piscis genꝰ. qué nos passerē vocam⁹. Aristo. Torpedo occulit se ꝛ pastinaca ꝛ asellꝰ ꝛ rana ꝛ psitta ꝛ squa

Psittacus: papagallus vulgo dicit auis ex Jn- (tina. dia quę vocem humanā super omnia reddit: ꝛ quidē sermocinans. Mar. Psittacus a vobis aliorū nomina disco. Hoc per me didici dicere Cęsar aue.

Psycholutres dicit qui frigida aqua corpꝰ lauat: ꝛ balneo frigido lętatur. ψύχος frigus. λουτρὸν balneū ꝛ lauacrum. Unde fit psycholutres: qd signi. cat lauacri frigidi cultor. Sene. lib. xij. epistolarū. Ille tantus psycholutres g Kalendis Januarijs Euripū salutabat.

Psydracion genus pustularū subalbidarū acutarūq;.

Psythion genus passi.

Psyra: insula iuxta Chium.

Psole: latine prępitium. Author in Priap. Psoleon ille vocat: quod nos psoloenta cerauinon.

Psophis idis. nomē ciuitatis a Psophide Erycis Sycani filia. Ouid. li. v. met. Usq; sub orchomenō psophidaq; cyllenenq;. Sunt ꝛ alię psophides multis locis. Uel Archadicę psophidis nomen vetus reddit phegeam a conditore impositā phegeo Alphisibei filio: misi quis a Phaginea glande potius existimet.

Psora: cutis asperitas ꝛ squāmosa: ꝛ videtur alia a scabie: cum Pli. lib. xj. dicat. Arida cum resina impetiginem ꝛ scabiem quā Psorā ꝛ Lichenas vocant: sanat. Fit autē a ψῶ scalpo. Nam qui psora laborāt vlcera: siue pustulas supra modū contingere: palpare ꝛ scalpere cupiunt.

P ante T

Pte syllabica adiectio. Quęre in dictione Met.

Ptera: siue vt Uictru. appellat pteromata: in tēplis muri duo sunt ait Stra. lib. xvij. ad altitudinē eorū vtrinq; surgentes: ita dicti q alarū specie quasi ptegant.

Pteris grece: latine filix. Lc.

Pterygiū in oculis vocat membranula quędā nervosa quę oriens ab angulo: vel a narū vel tempor parte ad coronā usq; interim ꝛ pupillā operit. Pli. lib. xxiiij. Cathimię effectus ficare: sanare: sistere fluxiones pterygia ꝛ sordes oculorū purgare. Pterygiū ꝓ in digitis apd Paulū Aeginetā est cum caro excrescit partē illā contegens q̄ est in vngue. Pterygiū inquit appellat: qd vitiū ex Paronychia fere nascit. Et Celsus Pterygion dicit esse cū recedit ab vngue carūcula cum magno dolore. videt eā diminuiū esse ab πτερὸν. i. ab ala: quā tūc videt efficere caro ab vngue recedens. Pli. lib. xxiij. Illinit eadem cum fico ꝛ pterygijs digitor ex vino. Hęc in oculi superficie. Idē. Cū etiam cum oleo paronychias ꝛ pterygia tollit.

Pterna vocat pars inferior naualis vel: circa mediam fere Trachelon: summa pars Carchesiū nominat.

Ptero phoros: est regio apud Riphęos mōtes. Ibi creduntur esse cardines mundi extremiq; syderū ambitꝰ.

Ptisana pe. cor. hordeū decorticatū: vel hordei succus in aqua. apud Col. videt esse pultis genꝰ ex farina hordeacea: in qua est maxima vis restaurādi vires ꝛ nutriendi: apud grecos πτισάνη. apud latinos ptisana p simplex s. Hinc ptisanarium p vase in quo coquit: vel tunditur hordeum. in Ser. Quid cessas agedū: sume hoc ptisanarium oryze.

Ptolemęus nomen proprium Lagi gregarij militis filij q maxime q authoritatis fuit apud Alexandrū Macedonem post cuius mortē Aegypto ꝛ Aphrica: ꝛ magna Arabię parte potitꝰ regnauit annis. xl. a quo oēs deinceps Aegypti reges Ptolemęi appellati sunt. Hic frequentissime apd amicos ꝛ cęnabat ꝛ dormiebat. Q; si aliquādo cęnā phęberet rebus: illoru; vtebat. Accersebat enim scyphos: strata ac mensas. Ipse pter necessaria possidebat nihil: quin alios locupletes facere regale magis esse dicebat q̄ locupletari. Et est nomen a greco deductū. Greci quippe πτολεμέειν καὶ πολεμεῖν pugnare dicunt. Sic igitur ab πτολεμῶ Ptolemęus dicit: sicut ab τιμάω: quod est honoro. Ptolemęus. Hic duos filios habuit: Ptolemęū philadelphum: ꝛ Ptolemęū ceraunū. Philadelphꝰ in regno successit vir doctissimus Stratonis discipulus: qui bibliothecā illā celeberrimā fecit: q̄ vsq; ad primū Alexandrinoꝝ ꝛ Romanoꝝ bellum durauit: regnauit annis. xxxviij. Cui successit Ptolemęus cognomento Euergetes: quod latine dicit beneficus potest. Hic. xxvj. anīs regno potitꝰ mortē. Cui successit Ptolemęus philopater. xvij. annis regnās. Post eū Ptolemęꝰ epiphanes qui annis. xxiiij. regnauit. Cui Ptolemęꝰ philomatꝰ. xxxv. Deinde Ptolemęꝰ Euergetes. xxix. Postea Ptolemęus phitō qui ꝛ Sother. xvij. Postremo Ptolemęus Dionysius qui caput magno Pompeio abscidit. Fuerūt ꝛ alij hoc nomie: vt Pyrrhi regis filiꝰ ꝛ Lysimachi rex qui suis diuitijs Romanū locupletauit grariū. Item astrologus natione Aegyptius: qué Traiani ꝛ Hadriani temporibus floruisse constat.

Ptolemęus a. um. possessiuū. Prop. Et Ptolemęę litore

Ptolomais idis. vrbs dos. ꝛ Ptolomaida capta pharida ę. nomē quiq; vrbiū: quaꝝ vna est in Aegypto: de qua Hiero. ad Eusto. Per arenas Syrię puenit ad Ptolomaidā q̄ nūc Ptolomais dr. Altera in Aethiopia: alia in Phęnicia alia Milli flumis: alia in Cyrenaica puincia Aphricę.

Ptyas dr aspidis spūtū pnitiosum. ἀπὸ τοῦ πτύω: qd est

Ptynge: auis rapax quā alij Hybridē vocant: (spuonoctu volans: venatur more aquilę: pugnat etiā cum aquila ita acriter: vt sępe ambę implexę deferant in terrā: ꝛ viuę a pastoribus capiantur. Lc.

Ptosis: latine ruina: ꝛ casus nominū.

P ante U

Pubes ꝓprie lanugo quę maribus. xiij. anno. fęminis xij. circa pudenda oriri incipit. Qd quia maturitatis est signum: factū est: vt mas pubes siue puber vocetur q̄ ad primū ad generādū aptus est: ꝛ fęmina filiter ad concipiendū A quo impubes bis. vel impuber qui nōdū lanugine emicat: siue qui nondū ad pubertatis annos peruenit. Pli. lib. xxxiij. Lotice eius impubescētę puer impubis si defracto ramo detrahat. Pubes etiā honeste ꝓ parte pudenda sumitur. Uirgi. Prima hois facies ꝛ pulchro corpore virgo pubetemus. Itē pro iuuenū multitudine. Idē. Haud aliter puppesq; tuę: pubesq; tuor. Liui. li. j. Cū pubē albanā ad arcem pfidio armisq; obtinendā duo cassent. Interdū etiā pro populo. Unde pube pśente dicim⁹: hoc est populo pśente ab his q puberes sūt oēm populū significātes. Trāsfertur etiā ad alia. Uirgi. lib. xij. Puberib⁹ caulē folijs. ꝛ lib. iiij. Pubētes herbę. Sciēdū q pubes ꝓ lanugine: ꝓ parte pudenda: ꝛ ꝓ multitudine substantiuū est: ꝛ facit gen. pubis. Sic etiā impubis is. q adhuc inuestis est: adiectiuū est. Tū impubis Juli. Et Hora. in Epo. dixit impube corpꝰ. Quidā lib. iij. meta. Impubesq; genas. Lice. lib. iiij. inuecti ait. Filiumq; eius impuberem legatū a patre missum. Liui. lib. xxx. Laudatāq; virginem parte obsidum se donare dixit apud

quos vellet legeret. ¶Producti omnibus elegisse impubes dicitur. Ergo impubē dicimus ab eo quod est pubes. Sallu. ¶Puberes omnes interfici iubet.

¶Puber. vide ¶Pubes.

¶Pubeo es. pubes sum: vt pubentes herbę: ꝛ fit a pubes is. A quo pubesco: lanuginē emitto. Virgi. lib. iij. Et nunc equali tecū pubesceret euo. Interdū pubescere ponit pro crescere siue producere. Cice. lib. j. de natura deorū. ¶Nam ꝛ fruges ꝛ reliqua quę terra parit ꝛ tēpestates ac tempoꝝ varietates: cęliq; mutationes quibus omnia quę terra gignat maturata pubescāt. Virgi. li. ij. Geor. ¶Hinc omnis largo pubescit vinea fętu: id est exuberat.

¶Pubereſco: puber fio siue cresco: a puber.

¶Pubertas: ętas in maribꝰ: q est annꝰ. xiij. in feminis. xij. Itē pubertas est emissio ipa pubis: a qua anni pubertatis dicti sunt. Colu. lib. iiij. Et citra naturę quādā pubertatē.

¶Publicus a. um. qđ non est priuatū alicuius sed populi. Hinc respu. res populi. Abusiue tamē publica dicta sunt bona ciuitatis. Sola eñ publica sunt: q̄ Ro. populi sunt.

¶Publica sacra quę a populo fiebant: sicut priuata quę pro singulis hominibus familijsve.

¶Publica via: quę in solo populi est: cuius solum publicū est: siue qua iter populo est: publicas vias Romani partim prętorias: partim consulares appellauerūt. Sunt vię priuatę: sunt ꝛ vicinales: quę in vicis sunt: vl quę in vicos ducūt. Pręterea: alię rusticę dicūt: alię vbicę. Militares vię quę inter publicas sunt latiores: vt capere possint milites agminatim iter faciētes. Vnde ꝛ illis nomē. Sue. de August. Iuuenes primo modicis interuallis per militares vias dehinc vehicula disposuit. Curtius. Cum hoc agmine Darius paulū declinauit via militari. Vię militares: vt Paulus inquit. Exitū ad mare: aut in vrbem: aut in flumina publica: aut ad aliā viam militarem habent.

¶Publice ꝛ publicitꝰ aduerbia a publico noīe deriuant.

¶Publicū ꝓ filiū dictꝰ est senatꝰ. Cice. li. de ora. (De) (Cicles Athenis plurimos annos ꝓnceps ꝓ filij publici fuit.

¶Publico as. publicū facio: manifesto. Iusti. Non cōtentus voluptatū suarū tacita conscientia: nisi etiā matrimonū reticenda publicaret. Et publicare est rem aliquā publicam seu in reipū. potestate facere. Cice. lib. ij. artis veteris. Lex est apud Rhodios: vt si qua rostrata in portu navis dephēsa sit: publicet. Cū magna in alto tēpestas esset vis ventoꝝ inuitis nautis Rhodioꝝ in portū nauiū coegit Questo: nauī ppli vocat: nauis dñs negat oportere publi (cari.

¶Publicanos appellarūt maiores eos qui vecti galia ꝛ alios populi Romani redditus exigendos certo constituto prętio redimebant: qui Daciarū vulgo dicunt. Horū ordinē ꝛ numero amplissimū: ꝛ personarū dignitate potentissimū fuisse constat. Cice. pro Plancio. Flos eqtum Romanoꝝ ornamentū ciuitatis: firmamentū reipu. publicanoꝝ ordine contineť. Ulpia. ¶Publicani sunt q publico fruuntur. Nam inde nomen habēt. Et omnes q aliquid a fiscoꝛ conducūt: recte vocantur publicani.

¶Publicola: cognomen ¶Publij Valerij primus cū Bruto post exactos reges consul effectus est: ꝙ coleretur a populo: siue ꝙ populū coleret.

¶Publius: prænomen eius qui populo gratus fuit.

¶Publipo:: publij puer. i. seruus. Sic Marcipo: Marci puer. Ceteres eñ ap: prænominibꝰ pueroꝝ seruos in familia nominabant. Cui a Lucio Lucipores: a Quintio Quintipores. Et ꝟ est qđ Pli. ait: id gen⁹ seruos dominoꝝ fuisse gētiles: id est eodē noīe appellatos: quo domini appellabant.

¶Pucinū vbs est Istrię in mediterraneis: vt ¶Ptole. scri

¶Pudor em philosophi diffinūt esse mo (bit lib. iij. ca. j. destiā q̄ animū reprimit: ne ꝓcaciter: aut inordinate: aut turpiter peragat. Cur aūt erubescant quos puduit: dicitur a philosophis: quoniaꝝ pudefactis sanguis de corde in oēs coꝝporis partes diffundit: ita vt superficiē occupet. ¶Pudor a verecūdia sic separat a quibusdā: vt pudor sit rei turpiter actę: verecundia etiā recte facti atq; honesti.

¶Pudeo es. ui. itum. cum actō. Luc. Semp metuit quem ſęua pudebūt. Impersonale. ¶Pudet puduit ꝛ puditū est: ſm ¶Prisci. Et a parte ante cōstruit cū actō: ꝛ aliqñ cū dativo. Syri. li. vij. Resides ad bella vocant. Quis pudeat certare senes: qs ꝓ quibus. ¶Plau. in Bac. Neq; me: neq; te tuis int⁹puditū est factis q̄ facis. Ubi patet ꝙ nō solū cū genitivo sed etiā cū ablatiuo a parte post cōstrui pōt. Differt autem pudere a pigere: ꝙ pudere verecūdię sit: pigere pęnitētię. Sal. in Jug. Illā postea q̄ fecerit: incertū habeo pudeat an pigeat magis. Don. ¶Pudere est in his q̄ turpiter fiunt. ¶Pigere in his q̄ cū dāno ac malo. pudere ad dedec⁹: pigere ad decorē refert. Teren. in Adel. Fratris me quidem pudet: pigetq;. Cōposita sunt Depudet ꝛ dispudet pe. co:. quod est bis seu valde pudet. Idem in Eunu. Dispudet mihi sic data esse verba. Suppudet: parū pudet.

¶Pudefio is. a pudefacio fit qđ ꝼcat pudore injicio. Gell. Tibiā pudefactꝰ oris deformitate abiecit. i. verecūdatus.

¶Pudens: verecundus. Cuius contrarū est impudens: a quibus pudenter ꝛ impudenter.

¶Pudibūdus q pudore deducit: pudibūde cū pudore.

¶Pudēda virilia quę ꝛ verenda dicūtur: ꝙ vt ait Augu. lib. xiiij. ciui. dei. libidinis nos maxime pudet.

¶Pudic⁹: castꝰ. a q̄ fit pudicitia: castitas: quoꝝ ꝟria sunt. Impudicꝰ ꝛ impudicitia. A pudicꝰ etiā fit depudico as.

¶Pudicitia modo pro castitate: modo pro religiosa mūdicia ac puritate. Virgi. Casta pudicitiam seruat domus. Quandoq; pro dea quę Rome colebatur.

¶Puer tribus modis dicitur. ¶Primo cum seruū significamus. Teren. in And. Et puerū inde abiens conueni chremis. Secundo cum puerū contrario nomine puellę dicimus: marem denotantes. Tertio cum ętatem puerilē intelligimus. ¶Donat interdū etiā pro filio. Virgi. Ascaniuſq; puer. Interdū ꝓ Cingdo. Et est generis cōmunis ſm ¶Prisc. Liui. in Odyſ. Sancta puer Saturni filia. Declinat ꝛ ꝟ puerꝰ: hęc puera: sicut puellꝰ ꝛ puella. ¶Plau. in mer. Tu puere abi hic intro ocyꝰ. Var. ¶Properate viuere pueręq; sinit ętatula: ꝛ ludere amare: ꝛ Veneris tenere leges.

¶Puerpera: mulier quę recens peperit: siue puerum: siue puellam: vulgo peiola dicitur. Ouidi. de Latona. ¶Magna gemelliparę venerantur numina diuę.

¶Puerperiū tēpus quo puerpera ex dolore partꝰ cubat. Aliquādo etiā proles ipsa. Gel. Diuo Augusto imperante ancilla eiꝰ in agro laurente peperit quinq; pueros: qui pauculos dies vixerūt. Mater quoq; nō multo post mortua: monumentūq; ei factū iussu Augusti in via laurentina in quo scriptū fuisse cōstat numerū puerperij. Sue. de Cali. Cum Agripina bis in ea regiōe filias enixa sit: ꝛ qualiscūq; partꝰ sine vllo sexus discrimine puerperiū vocitet: ꝙ antiq etiā puellas pueras: sic pueros ꝛ puellos dictitarāt.

¶Puerilis ꝛ hoc puerile: quod est pueri: vt ętas puerilis: facta puerilia.

¶Puerilia: ętas puerꝝ. Qñq; etiā sumit ꝓ puritate. Var. Ea erat matronę simplicitas ꝛ puerilia ꝛ honestas.

¶Puerilitas significat actū aliquē puerilē. Sene. Qui puerilia eius: siue potius puerilitatē ludibrio habuit.

¶Pueraſcere dicunt qui exacta infantia puerilia incho ant. A quo repueraſcere: quod est in puerilē ętatem reuerti. Quod de senibus fere dicit: cū desipere vitio ętatis incipiunt. Cice. in Cato. Ex hac ętate repueraſcā: ꝛ in cunis vagiā. ¶Plau. in Mer. Senex cum ex tēplo est iam: nec sentit: nec sapit: aiūt solere eū rursum repueraſcere.

¶Puellus diminutiū a puer: significat paruū puerū siue paruū filiū. Lucil. Cūq; hic tam formosus tibi ac te dignꝰ puellus. Sic puella a puera per diminutionē.

¶Puellaris ꝛ hoc puellare: idē qđ puerilis. Quinti. de filia defuncta. Tū ętate tā puellari: ꝑsertim meę cōparata.

¶Puellaſcere est effeminare. Pacu. ¶Puellaſcunt lasciuia adolescentes. Aliquādo reflorere ꝛ quasi ad pueritiā redire. Var. Qui non solum in nube fiunt cōmunes: verūetiaꝝ veteres puellaſcunt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Pugn⁹ a punctione:id est percussione:vel a pugna.Bo
na.in Adel.An pugnus a pugna sit dictus:an ab illo pu/
gna.Quidem a græco deducunt πυγμή

Pugna:lucta vel prælium:licet quandoq; apud poetas p
stupro ponatur.Teren.Dabit hic aliquā pugnam.Huius
diminutiuū est pugnicula.

Pugno as.dimico:referturq; ad animata :vt pugno cū
hoste.Lactan.lib.iij.Mutorū animaliū quę ob hoc vel acer
rime pugnant.Quādoq; pugnare est cōmittere.Gel.lib.ij.
Dum pyrrhus rex in Italia esset:& vnā atq; alterā pugnā
prospere pugnasset.Huius composita sunt Depugno:qđ
idem est quod pugno.Plau.in Sti.Ita ingeniū meum est
qui cum viris depugno multo facilius q̄ cum fame. Cō/
pugno:simul pugno.Hiero.in præfa. lib.Daniel.Totusq;
orbis inter se tristaria varietate compugnat.Expugno:pu/
gnando vel oppugnando vinco.Et de personis:oppidis:
castris:nauib⁹: cęterisq; hmōi dicitur.Interdū expugnare
non est pugnando vincere:sed solū oppugnare.Hieron.
lib.ij.Machabeorū.Simon applicuit ad Bethsurā: & ex
pugnabat eā multis diebus.Et in Ps.Sępe expugnaue/
runt me a iuuentute mea:etenim non potuerūt mihi.Ex/
pugnatur autęz nauis ꝼm Callistratū iureconsultū cū spo
liatur:aut mergit:aut dissoluitur:aut perfunditur : aut fu/
nes eius excidunt.Iusti.Occupata arce tarentino:rū expu/
gnatis veteribus incolis.Liui.Una duas naues expugna/
uit.Oppugno:pugnādo vincere:cōtendo.Impugno:val/
de aduersor:confuto.Lactan.lib.vij. Redeūt protinus vi/
tia quę virtutē semper impugnant. Propugno :aduersus
pugnantes pugno:seu ꝓcul me defendo.Unde & ꝓpugna
cula.Repugno:pugnando resisto:contradico:refragor.

Pugnax:bellicosus.a quo pugnacio::pugnacissimus &
pugnacitas.Aug.lib.viij.confes.Sed tamē cōsuetudo ad/
uersus me pugnacio: ex me facta erat.Et lib.v.Nulla pu/
gnacitas calumniosaz questionū extorquere mihi potuit.

Pugillus diminutiuū significat parū pugnū.

Pugillaris masculini generis & hoc pugillare siue pugil
lar.Auson.Bipatens pugillar expedi.Et pugillarē in euā
gelio legim⁹.In plurali pugillares & pugillaria.Apul.Do
lebā me hercle:q̄ pugillares & stylū non habebā:qui tam
bellā fabellā pernotarē.Catul.ad Egnatiū.En negat mi/
hi vestra redditurā pugillaria:si pati potestis.Sunt pugil/
lares tabellę cereę:vt ligneę: siue alterius materię:in qbus
stylo scribim⁹.Dictę q̄ pugno comphendant:vel a pūgē/
do:q̄ stylo in his pungendo scribat. Varius autē nomini/
bus dicebant pugillares apud veteres. Alij duplices : alij
triplices:alij quintuplices noiabant. Erāt & citrei eborei
mēbrani dicti:qui ex citro ebore mēbranis erant confecti.

Pugil:a pugna.vel a pugno.Est autē qui pugnare con
suevit:a quo pugillatus tus.pugilum vsus.

Pugilice aduerbiū significat firmiter:valenter.Plau.in
epi.Quid Perilis noster filio? valet pugilice atq; athletice

Pugillari inquit Aug.est encraticū facere.

Pugio:genus teli:dictus a pugno : q̄ facile apphēditur
vel q̄ eo prælientius pugnet:vt inquit Festus. Fronti .li.ij.
strategematon. Q.Sertorius cuz acie decertaret barbaz:
qui ei nūtiauerat Virtuleū perijsse : pugione trafecit.

Pugiunculus paruus pugio.Cice. Hispaniensem pugi
unculum Gn.pisonem appellat.

Pulcher a.um.quod antiqui pulchrū dixere:quod non
est deforme:a pollendo:q̄ polleat forma. Ex quo intelligi
tur hoc nomen aspiratione non habere:licet vsus vice/
rit:cui vix repugnari potest:vt pulcher in primo & quinto
casu cum aspiratione pronūtietur.Natura autem non in/
esse aspirationem docere satis potest:q̄ eius diminutiuū
pulcellus a.um.aspiretur minime.Est autem pulchritudo
vt Cice.lib.iiij.Tusc.inquit.Quędā apta figura membro/
rum cum colorīs quadā suauitate.Interdū pulcher sumi
tur pro bono:sicut bonū pro pulchro. Terē. Forma bona
fortasse.& econtrario malum pro deformi.Interdū ꝓ forti.
Virgi.Satus hercule pulchro pulcer Auentinus. A pul
chro fit cōparatiuū pulchrior::& superlatiuū pulcherrimus
pulchrius:pulcherrime:pulchre & pulchriter:pulchralis p
pulchro.Ennius Pulchra alibus indis:& pulchritas ꝓ pul
chritudine.Lęci.Dij boni quid illud est pulchritatis.Lc.
visu:qcqd lenocinat odoratu: qcqd mollescit attactu.

Pullus quod quidā per syncopā a puellus dici volunt
significat nouellū.i.paruū puerū & filiū. Unde paruos ge⁹
quoruūcūq; animaliū:quinetiā arborū atq; plantarum pul
los dicimus:vt pullus hirundinis:pullus asini: pulli rana
rum.Horat.in Ser.Absentis ranę pullis vituli pede pres/
sis.Quinetiā prisci pullos dicebant suos catamitos.Unde
Qu.Fabius cui Eburno cognomē fuit: ꝓpter candorē q
eius naris icta esset fulmine: pullus Iouis appellatus est.

Pulluli:plantarioū sunt.Pullulus enim a pullus de/
ducitur per diminutionem.

Pullulo as penul.cor.quasi fętifico. Nam pullulare di/
cimus arbores cū a radice nouę plantę furgunt.Pullula/
tura & plantaria demonstrauit multarū radicibus pullula
te sobole densa:& pariente matre quos enecet. Eius quip
pe vmbra turba indigesta premitur:& i lauris:platanis:ce/
rasis:punis:paucoū in hoc genere rami parcunt soboli:
vt vlmorū palmarūq;.Nullis ꝺo tales pulluli prouenium:
nisi quarū radices more solis:atq; imbus in summa tellu/
re spatiātur.Huius est compositū Expullulo:quod signi/
ficat extra pullulo vel ex & a fructuz produco.Colu.lib.iij.
Nec dubiū quin gēmę quę cacumini proxime sunt insecū
dę in eo relinquantur:ex quibus Pampinus expullulat.

Pullulascо is.pullulans fio.Idem li.v.Ex nouello pal
mite vitis pullulascit.

Pullesco is.idem quod pullulasco.Col.li.v.Quicquid
est supra vetusta brachia amputetur: & ita ex nouello pal/
mite vitis pullescit. Hinc fit compositū Repullesco.Idem
ibi.Cum fere plurimarū stirpiū natura sic se cōmoderet vt
iuxta cicatricem nouellis frondibus repullescant.

Pullaster & pullastra significant gallū siue gallinā ado/
lescentes:sicut etiā a nobis dicunt lingua vernacula.Non
enim diminutiua sunt. Sic a M.Varrone pullastrę dicū/
tur iuuencę gallinę. Ait enī.Et ea quę subijcias potius ve
tul q̄ pullastris : & q̄ rostra aut vngues nō habeāt acutos

Pullicenus diminutiuū a pullus:z est qui ex gallinarū
ouis nascit.Helius Spartianus siue Lampri. de Alexan/
dro seuero.Et ne earū pastus granaret annonā:seruos ha
buit vectigales:qui eos ex ouis & pullicenis & pipionibus

Pullinus a.um.quod est pulli.Unde pullini (alerent.
dentes quos primū equi iaciunt.

Pullarius:qui pullorum curam habet.Liui.lib.x.Nam
cum pulli nō pascerent : pullarius auspiciū mentiri ausus
tripudium solistimū nuntiauit consuli.

Pullatio apud Colu.accipitur pro sętura pullorum:qne
et pullicium dicitur.

Pullicies ipsa pullatio.Col.lib.ix.de turture.Huic auis
ętas ad saginā non tam vetus est idonea q̄ nouella.Itaq;
circa mensem:cum iā cōfirmata est pullicies eligit.Idē de
apib⁹.Cū primo vere in eo vase nata est pullicies nouę re
Pullus a.um.quod est natiui coloris.i.non ple (eliđ.
ne obscur:atrū: Leucopo contrariuz:q̄ pulli ouiū fere eo
colore nascunt.Virgi.Ne maculis infuscent vellera pullis.
Tibul.Concidit ad magicos hostią pulla deos. Unde ve
stis pulla dicit fusca atra:qua quis in luctū induit.Cic.in
Vati.Atq; etiā & a te scire cupio quo cōsilio:aut qua mēte
feceris vti in epulo.Q.arrij familiaris mei cū toga pulla
accūberes.Sunt tñ qui dicāt hūc colorē hispanū siue be/
thycū dicia quo pullati etiā bethycati dicunt.Mart.Et
bethycatus simul atq; leucopatus. Cuius esse rationē di/
cunt:q̄ natiuus color in Hispania subnigrior est. Ideoq;
min⁹ vilis.Hic em̄ color ad nigredinē tendit alicubi plen
ior:alicubi dilutior.Huic ꝓxim⁹ color est niger:q & fusc⁹ di/
citur & ater. Similiter pullus color dicit impluviat⁹ quia
fumo ex stillicidio implut⁹.Plau.Impluviatus facit vetus

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mentis nomina. Item Suasus: vt apud eundē. Sordida ꝛ Suasa amicꝰ rogula: ponit tamē pullus pro nigro. Col. Atq; oleris pulli radix: hoc est oleris atri.

Pullatus: pulla veste indutus: hoc est lugubrem habitū ferens ex parentū morte: qui ꝛ atratꝰ dicit: qui mos a Lydis ceptus fuit. Cice. in Cati. Quis vnq; cenauit atratus cum ipse epuli dominus. Q. Arrhius albatus esset. Quando q; pullatus accipitur pro vilioꝛi persona siue rudi ꝛ imperita. Sueto. de Aug. Militem secreuit a populo: multis ex plebe ppꝛios ordines assignauit: prętextatis cuneū suū: ꝛ proximū pędagogis: sanxitq; ne quis pullatoꝝ media cauea sederet. Quintili. Ferire pectus: frontē cędere: mire ad pullatū circulū facit: hoc est ad cumulum rudium atq; imperitoꝝ hominum.

Pulligo: idis quod pullus colorem. Pli. Fuluas oues Tarentum habet ꝛ alias suę pulliginis.

Pullegiū: genus herbę seu fruticis medicinalis. Est enī calida ꝛ ficca in tertio gradu. Ambro. ad Felicē. Mō medi ocrem sumpsi ad conualescēdū gratiā quasi quodā tui alloquij pullegio refotus. Hiero. Pullegiū apud Indos pipere pciosius est. Col. lib. ix. pullegij furculis fumigentur.

Puluis generis masculini ꝛ sg. Proper. Sit mihi perpetuę puluis hetrusca dolor. Dicitur aūt pulus: vt quidā putant a pellēdo: q; pellatur vi venti. Apud antiquos etiā puluer dicebatur. Sed ab eo quod est puluis genitiuꝰ erit puluis. A puluer ꝯo pulueris. Verū in vsu tm̄ est puluis in recto: pulueris in obliquis.

Puluiſculus ꝛ puluiſculū diminutiua sunt a puluis. Et generaliter de omni puluere dici potest. Apul. Nisi vt pesti mundities dentiū nitellas oris ex arabicis frugibus tenuē candificū: mobilē puluiſculū: proprie autē significat pulueres illum quo vtuntur puellę: qui ꝛ cinis dicitur: ad cuius differentiam alius cinis immundus appellatur. Virgi. Et cinerem immundū latos iactare peragros. Hinc puluereus puluerea puluereū ꝛ puluerulentus a. um.

Puluero as. in puluerem redigo. Col. li. xii. Priusq; vineę puluerentur. Hinc pulueratio quę est genus culturę: vt inquit Serui. quo imminutę glebę vitibus applicant.

Puluereſco: in puluerem redigor: quod a puluereo fit. Vnde ꝛ dispuluereo pro dissoluor.

Pulex animal notum: dictum q; ex puluere generetur. Quo nomine etiam dictus est vermiculus herbis ꝛ prędi pue brassicis infestus. A pulex fit pulicinus: sicut a musca muscinus: a formica formicinus.

Pulicoſus: pulicibus plenus. Col. lib. viii. Pulicoſę cani remedia sunt: sume ciminū tritū pari pondere: cū vetro aquaq; mistū ꝛ illitū: seu cucumeris anguinei succus. Vel si hęc non sunt: vetus amurca per totū corpus infusa.

Pulmo: est vnū ex visceribus de natura sui spongiosus: ꝛ ideo spiritus capax: qui diuiditur in similitudinē vngulę bouis: ꝛ duę illę partes fibrę vocant: sicuti in omnibus visceribus. Respiramus autem pulmone. Vnde Persi. Qui pulmo animę prælargus anhelet. Attollitur enī spiritus attrahendo: ꝛ emittēdo deprimit. Ex pulmone nascit tabes quam greci phthisim vocant. Tunc enim pulmo tabescit. Ouid. Cernis vt e molli sanguis pulmone remissus Ad stygias certo limite ducat aquas. Apō veteres pluraliter tm̄ pulmones dicebantur: sicut ꝛ ceruices. Plau. in Cur. pulmones distrahūtur: cruciatur cor. Cice. lib. ij. Tuscu. Quę lateri inhęrens morsu lacerat viscera: vrgēsq; grauiter pulmonum haurit spiritus.

Pulmonea: poma dicuntur quę vulgo centū solida appellantur. Ec.

Pulmonarius a. um. quod laborat pulmonis morbo: vt ouis pulmonaria apul. Col. quā lib. viii. ait curari similiter vt suē inserta per aūriculā quā Veterinarij cōsiliginē vocāt. Dicit etiā pulmonariꝰ ō morbo quē greco vocabulo pneumōicū ꝛ pipneumaticū appellāt. Et herba pulmonaria vocat a medicis q; ē foliis mollibꝰ albo maculatis.

Puluinar penul. p. quasi pluminar est: quod capiti dormituri supponimus ad puluinoꝝ similitudinē. Iuue. Fęda lupanaris tulit ad puluinar odorē. Quo etiā noie dicitur lectulus qui in templis sterni cōsuevit numini dicatus. Vnde lectisterniū nuncupat: sicut docet Augs. lib. xij. ciui. dei. Liui. Curatū lectisterniū: ꝛ per triduū habitū: decemuiris sacroꝝ curantibus: ꝛ puluinaria in conspectu fuere Iouis ꝛ Iunonis: alterę Neptuno ꝛ Mineruę. Tertiū Marti ꝛ Veneri. Quartū Apollini ꝛ Dianę. Quintū Vulcano ac Vestę. Sextū Mercurio ꝛ Cereri. Videtur autem dici puluinar a pluma qua fulcitur. Abusiue tamē puluinaria pro tēplis dicūtur. Vnde apud Liuiū legit. Ad omnia puluinaria sacrificatū fuisse. Vident etiā accipi pro illis pului nis: in quibus simulacra deoꝝ recūbentia collocant. Acrō Puluinaria dicebant aut lecticę diuoꝝ aut tabulata: in q bus stabāt numina: vt eminentioꝛa viderentur.

Puluinus seu puluillus: a pluma quasi pluminꝰ q; plumis pulloꝝ fiat. Ceruical seu plumatius. Hiero. In terra pro puluillo capiti supponebant. Quādoq; accipitur pro lecto. Cice. in Ver. actio. vij. Nam vt mos fuit Bithynię regibꝰ: lectica aperta foro ferebat: in qua puluinus erat purpureus lucidus melitensi rosa farctus. Apu. Quattuoꝛ eunuchi cōfestim puluinis cōpluribus vento tumentibus pluma delicata terrestrem nobis cubitū perstruūt. Item puluini vocantur qui scabellis subponunt: quo mollioꝛ sit sessio. Hoc est lectuli quidā exigui lana: vel ramento: vel pluma vel alio genere pleni: vulgo Cussini. Cic. Afferri iussit puluinos: ꝛ omēs in suis sedibus sederūt. Iuue. De puluino surgat equester. Et puluini areolę terrā elata inter duos sulcos in hortis: quę porca a porrigēdo in agris appellat. Habet enim velut puluinoꝝ: in quibus sedemus: similitudinem: ꝓpter quod ꝛ Torus a quibusdā dicit. Pli. Areis distinguit: easq; resupinis puluinoꝝ roꝛis ambiri singulis tramitū sulcis: qua datur accessus homini: scatebrisq; decursus. Col. lib. xij. Vlpicū habet velut allū plures cohęrētes spicas. Deęq; cū sint diuisę liratim seri debebūt: vt in puluinis positę minus infestent hyemis aquis. Idē lib. iij. Omniū autē gentiū ramos circa kalēdas martias in hortis per puluinos areaz disponere conuenit. Itē pulviꝰ arena durioꝛ: q; in modū saxi lapidescit. Vict. lib. v. Puluinus firmissime struat. Itē puluinus: machina qua aues in portum sub ducunt. Ouid. Collaq; ꝓpꝛia nostra ferēda dedi.

Puluinarꝰ a. um. quod est ad similitudinē puluini molle ac connexū. Pli. Lanuginoso ac puluinato calice.

Puls victus antiquissimus ex farina: aqua: melle seu caseo: ouo decocto factus: quo pro pane veteres vtebantur. Dicta q; ita sonet: cum aqua feruenter aspergitur.

Pultarius a pulte accipitur pro vase pultis. Lorne. Lelius. Si cętera defecerint caliculus aut pultarius oris compressioris ei rei cōmode aptatur.

Pulmentum ipsa puls: vel aliud cibariū ad modū pultis factum. Apul. Ius porcoꝝ: pulloꝝ: piscium: ꝛ ius pulmento: um largissimas epulas.

Pulmentariū etiā dicit quod inter cibos sumitur in similitudinem pultis factū. Hoc est quod pulmenti vicē ꝓbet. Iuue. Veniet qui pulmentaria condit. Plin. primū in latio cibū pultem fuisse: non panem scribit: argumentoq; ad id esse: q; pulmentaria pro cibis sua etiā ętate dicerent. In Euan. quoq; legimus. Nunquid pulmētariū habetis? Posset etiā dici pulmentariū pulmenti repositoriū.

Pulmentariū testuaciū dicit: torta q; coquit sub testa.

Pulticula dimi. a pulte quo vsus est. Pli. lib. xxvj.

Pulpa quandoq; dicit neruꝰ ille qui ab aliquibus dicit *iuiop* Inter pulpas inquit Pli. ꝛ venas discrimen facile: venę latiores candidioꝛes sunt: pulpę fistilibus insunt.

Pulpamētū: a pulpa dictū est: ꝛ accipit pro cibo lautioꝛe. Teren. Lepꝰ tute es: ꝛ pulpamentū quęris.

Pulpitū locꝰ ante scenā editioꝛ: in quo omnis comędia recitabat. Grece λογεῖον. Donat etiā pro suggesto. i. p quo cūq; loco edito vnde sermo habet ad populū.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶Pulso as. frequẽtatiuũ a pello significat ſæpe percutio: verbero. Lice. de ſuppli. Lictores cõſiſtunt valentiſſimi ad pulſandos: verberandoſq; homines exercitatiſſimi. Terẽ. in Adel. Sed quis hoc oſtiũ pulſauit? Tráſfertur ꝛ ad animum. Ambro. Dehinc terroribus pulſat. ¶Plau. in epi. Id ego experior: cui in vnũ multa confluũt quę meũ pect⁹ pulſant. Interdũ pulſare eſt violare: lędere. Virgi. lib. xij. pulſatos referẽs infecto fędere diuos. Interdũ ſonare: vt pulſo lyrã. ¶Pertinetq; pulſare ad homines: ſonare ad inſtrumenta: vt ſonat cãpana. Vnde dicimus: pulſatũ eſt ad terram: non autẽ ſonatũ. Cũ autẽ dicimus: pulſo cithara idẽ eſt qđ cano vel ludo. Vir. Jam pectine pulſat eburno. ¶Huius cõpoſita ſunt. Compulſo. Expulſo: qđ eſt valde pulſo. Aug. ¶Dotu⁹ eſt q quãtũlibet expulſes: quãtũlibet lanies: quãtũlibet vellices nõ expgiſcit. ¶Propulſo: de quo ſupra.

¶Pulto as. idez quod pulſo: fitq; a ſupino pultũ quo antiqui vtebantur. ¶Plau. ¶Pultando confregi fores. Teren. Ceſſo iam pultare oſtium.

¶Pulſus eſt ille vbi coniungit manus lacerto. ¶Pli. Arteriarum pulſus in cacumine membroꝝ euidẽs maxime index membroꝝ in modulos legeſq; metricas per ętates ſtabilis: aut citatius: aut tardius. Item alibi pulſum percuſſum appellat. Mã vitę gubernacula tenet: ꝛ ictu crebro aut languido valitudinẽ indicat. Nam lib. vij. ſic ait. Venarũ inæquali aut formicãte pcuſſu: ſed hoc ex arterijs eſt.

¶Pumex lapis cauernoſus qui ad corpora leuigãda laudatiſſimus eſt. Virg. lib. xij. Vt cũ latebroſo pumice paſtor. Catul. ſeminino genere protulit. ¶Pumices ꝑcipui ſunt in colijs inſulis: probatio eorũ eſt in candore ac minimo pondere: ꝛ vt maxime ſpongioſi atq; aridi ſint: ac teri faciles. Nec in fricando arenoſi.

¶Pumicoſus a. um. quod pumicis vel naturã vel ſimilitudinem habet. Et pumicoſus dicit locus pumicib⁹ plen⁹.

¶Pumico as. pe. co. pumice polio: leuigo. Tibul. ¶Putmicet ꝛ canas tõdeat añ comas. Vñ pumicatũ pumice poli/

¶Pumilis penul. co. paruus nanus. Colu. lib. ix. (tum. pumiles aues niſi quem humilitas earũ delectat: nec pro/pter fœcunditatẽ: nec propter aliũ redditũ nimiũ probo.

¶Punctus quod niſi deprauate barbareq; dicitur in neutro. Sene. ¶Punctũ eſt adhuc puncto minus quod incolimus. ¶Pli. lib. ij. Non aliud eſt terra vniuerſa q̃ mũdi punctus. Tradunt Geometrę punctũ eſſe corpus indiuiduum in quo neq; longitudo: neq; latitudo: neq; altitudo deprehenditur: ꝛ ob incomprehenſibilẽ breuitatẽ ſui in partes diuidi non poſſe: quod protractũ lineã efficit: id eſt corpus vnius dimenſionis. Longũ eñ eſt ſine lato: ꝛ duobus punctis ex vtraq; parte ſolã longitudinẽ terminantibus continet. Hanc lineã ſi geminamus alterũ corpus efficit: quod duabus dimenſionibus extruitur longo latoq; ſed alto caret: punctis aũt quattuor continet per ſingulas. ſ. lineas binis. Et hoc græci ἐπίπεδον, noſtri planũ ſiue ſuperficiẽ vocant. Quãdoq; tamẽ punctũ ſumitur pro tẽporis vel horæ momento. Lice. Cecinne. Itaq; ne punctũ qdẽ tẽporis in ipſa fortuna fuiſſe: quãdoq; pro minima: cuiuſq; rei particula. Idem pro ¶Plancio. Nam q̃ queſtus es plures teſtes te habere de volitiua q̃ quot in ea tribu puncta tuleris. Quandoq; pro ſuffragijs ꝛ fauore. Quoniã veteres ſuffragia nõ ſcribebant: ſed puncto notabant. Vnde expuncti dicebantur viles: eiecti: ſiue fauore priuati. ¶Hora. Omne tulit punctum q miſcuit vtile dulci: hoc eſt ſuffragia tot dicũ tulit q ꝛ vtile ꝛ dulce ſcripſit: quoniã ꝑdeſſet ꝛ delectaret.

¶Punctim aduerbiũ ſignificat p punctiones infixioneſq; gladij: ſiue pungendo.

¶Pungetim cędimq; puerbiũ a gladiatoribus tractũ q in hoſtem irruẽtes nũc punctũ: nũc cędim lancinant. Lc.

¶Pungo is. pupugi vel punxi punctũ: non ſolũ de ferro ſed de quacũq; alia re dicitur. Var. Admota aſpis cũ pupugerit ſi non occidat ſciat ex pſillorũ eſſe ſtirpe. ¶Hieroñ. ad ¶Marcellã. Nudinſterti⁹ de beate memorię Lea aliqua diceramus: illico pupugit animũ. ¶Huius compoſita ſunt Cõpungo: quod eſt totũ pungo: ferio ſeu ſigno. Lice. lib. ij. offi. Ad eã ex epulis in cubiculũ veniens barbarũ: ꝛ eũ quidem vt ſcriptũ eſt compunctũ notis thraicijs diſtricto gladio iubebat anteire: id eſt ſignatũ vel percuſſum. Vnde ſequit̃. O miſerũ qui ꝛ barbarũ ꝛ ſtigmaticũ fideliorem putaret q̃ coniugẽ. Expũgo: foras mitto. ¶Perſi. Quę primus hęres Imbello expungã. Lomm. ¶Propriẽ expigã: id eſt foras mittã. Tractũ a militibus qui expuncti dicuntur e militia mittuntur. ¶Repungo: de quo alibi.

¶Punio is. tui. itum. Quod ꝛ pœnio dicitur quaſi pœna afficio. ¶Hinc impunitus: non punitus. Sal. Impunitos eos dimiſere. Impunitas.

¶Punicus a. um. pe. co. quaſi pœnicus a pœn⁹ qui a phœnicia detracta aſpiratione. Virgi. ¶Punica regna vides. Et punicus color: ſiue puniceus: qui eſt coloris rubẽtis q grece phœnicos dicit. ¶Hora. ¶Puniceis inuecta roſis. Nam exuperantiã: ruboriſq; ſplendore teſte Bellio ſignificat: punica mala granata quę hoc cognomen ſibi circa Carthaginem vendicarũt: vbi ꝛ multa ꝛ inſignia naſci perhibẽtur. Granata dicuntur a granis: quibus ſunt referta.

¶Pupus: puer paruulus tenerior. ¶Pupa puella. Var. ¶Mãmã lactantis ſuggentẽ paſcere pupũ. Auſo. Barbara quę fatias vincis alumna pupas. ¶Mar. ¶Pupã ſe dicit. Gellia: cum ſit annus. Et a ſimilitudine pupa quoq; paruula puellaris imago dicitur. Var. in origi. Itaq; breui tẽpore magna pars in deſyderiũ puparũ ꝛ figillorũ veniebat. ¶Horis aũt ſunt veterũ puellarũ paruula quędã puellaria ſimulacra ex linteo inſuere: deinde tomẽto infarcire: tum veſtibus amicire. Has virgines pueritiã egreſſę: Veneri tanq̃ virginitatis ſuę inſignia condonabant: vt fauſtũ ſummarum matrimoniũ cederet. Vnde ¶Perſi. Dicite pontifices in ſacro quid facit aurum? Nempe hoc quod Veneri donatę a virgine pupę.

¶Pupulus ꝛ pupula diminutiua: a pupus ꝛ pupa. Catul. Deprehendi modo pupulũ puellę.

¶Pupillus ſimiliter a pupus deriuatur pro impube q de ſijt eſſe in patris poteſtate: vel morte vel emãcipatione ille ro. ¶Pupillus dicitur qui non habet patrem. Orphan⁹ qui nec patrem nec matrem.

¶Pupillaris a pupillo deducitur. Inde pupillaris ętas pupillare negotium. Lc.

¶Pupilla a pupa diminutiuũ ſicut ꝛ pupillus pro mare. Et pupilla pars oculi parua in media cornea ſita: in qua vis ſpeculi redditur. Et eſt diminutiuũ a pupula. Quidã. Suſpicor ꝛ fama eſt oculis quoq; pupula duplex. Et ¶Pli. lib. xj. ſcribit abſolutã vim ſpeculi in oculis: vt tam parua illa pupula totam imaginem reddat hominis.

¶Pupula. Vide in dictione pupilla.

¶Pupulũ: vrbs eſt a latere meridionalis Sardinię.

¶Puppes ꝛ puppis: vtroq; modo dicit̃ p naui. Ouid. de ponto. Dum mea puppis erat valida fundata carina.

¶Purpuriſſum color factitius quo genas oblinũt mulieres: porphyra a græcis: a noſtris purpura. Hinc porphyri acus purpure⁹. Oui. Et porphyriacis figere labra genis.

¶Purgo as. mundo quaſi purũ ago. hoc eſt educo. Col. lib. ij. Itaq; cauatũ foramen cum purgauerimus vndiq; adraſos ſurculos inſerimus. Teren. in Adel. ¶Piſces ęſtuoſos purga dromo: congrũ iſtũ maximũ in aqua ſimito: ludere pauliſper. ¶Per translationẽ purgare ſignificat excuſare. Idem in Eu. Sed heus tu puzen ego me de iſthac Thaidi q̃ eã me amare ſuſpicata eſt. ¶Purgari rationes dicuntur quãdo deciduntur ſuperflua aut obſtantia collatione facta accepti ꝛ expenſi. ¶Huius verbi compoſita ſunt Depurgo: Expurgo: perfecte mundo: ſeu palam exculo. Colu. lib. ij. Cum rurſus amplio: meſſis ſuenerit quicqd exteretur capiſterio: expurgandũ erit. Idem lib. v. Bella/balla cõuenit expurgari quicquid emo: tuũ eſt: deinde falce radi viuo tenus. Terẽ. in Hecy. Qõ me accuſat nũc vicem radi viuo tenus. Terẽ. in Hecy. Qõ me accuſat nũc vicem ſum extra noxã: ſed nõ facile expurgari: ita animũ induxerunt ſocrus oẽs eſſe iniqs. ¶Perpurgo: valde purgo. Lu-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

de re tristi. Aluū mouebit ꝛ postridie perpurgabit sine periculo. Repurgo: rursus purgo. Lactan. lib. iiij. ¶Pollutos ꝛ aspersos maculis repurgabit.

¶Purgamen seu purgamētū sordes quę ex re aliqua immunda si lurida tergit ꝛ repurgatur. Grece peripsima dicitur. Colu. lib. j. Sterquilinia quoq; duo sint. Vnū quod noua purgamenta recipiat: ꝛ in annum conseruet: alterus ex quo vetera vehantur.

¶Purus a. um. mūdū sine sorde. ¶Hinc pura vestimenta a veteribus dicebantur: quę sacerdotes ad sacrificia sumebant: id est non obsita: non fucata: non maculā habentia. Et pure lautū quod aqua pura lotū erat. Et purū aurum quod expurgatū coctūq; esset. Vlpia. purū locum esse dicit: qui nec sanctus: nec sacer: nec religiosus est. ¶Hinc contrarium est impurus: quod modo sordidū contaminatūq; significat. Cice. Quā multis illū ingenuis: q̄ multis matribus familias in illa tetra atq; impura legatione vim attulisse existimatis? ¶Modo improbū. Teren. ¶Dei loci atq; ordinis hominem aut impurum.

¶Puritas ꝛ mūditiā ꝛ inanem simplicitatē significat. Cuius contrariū est impuritas: turpitudo seu improbitas.

¶Purifico: mundo: a quo purificatio: ꝛ quo nōnulli vtūtur purificus. Lc.

¶Purime dixerunt veteres pro purissime. Lc.

¶Puro as. purū facio quasi purē extrabo: a quo depuro pe. pro. Vñ depuratū dicimus nūdatū. Suppuro de quo

¶Purulentus a. um. quod sanie plenū. (loco suo.

¶Purpura piscis ex concharū genere: annis septenis viuens. Cōgregat verno tēpore: mutuoq; attritu lentorē quē daz veluti cęrę emittit. Sed nobile illū succū ad tingēdas vestes in medijs faucibus habet. Reliquo tēpore fere sterilis. Cum vita succū emittit. Et ideo viuas capere oportet. ¶Hinc purpureus color dicit: qui nigricantis rosę splendore sublucet: cęteroū omniū colorū gratissimus: ꝛ tingēdis vestibus maxime expetit⁹. ¶Hinc purpureę vestes dictę sūt Tyrię a loco vbi purpura fit. ¶Purpureus tamē niger color est pręcipue de mari quod ex altitudine nigrū accipimus. Virg. lib. iiij. geor. Jn mare purpureū violentior influit amnis. Vnde purpurascit: id est purpureū fit. Cice. lib. ij. aca. Quid mare nāne ceruleū: aut eius vnda cum est pulsa remis purpurascit? Ambro. Quid igit describā purpurascentes violas: candida lilia: rutilantes rosas? Sciendū autē est: vt Victru. inquit: purpura pro solis propinquitate colorem habet. Et puniceū quidē procreat Aphrica: id est q̄si violaceū colorē. Tyros autē rubeū: purpura in violę colorē tendens violacea dicit. Cor. nepos. ¶De iuuene violacea purpura vigebat. Accipit quādoq; purpureus p pulchro. Virgi. Et pro purpureo pœnas dat scylla capillo purpura a pelago pelagia appellatur.

¶Purpureus a. um. quod est totū ex purpura. ¶Purpuratus a. um. quod est purpura ornatū. Vnde purpurati legūtur: ij qui apud principes dignitate anteirēt. Cice. lib. j. Tuscu. Jstis quęso inquit: istā horribilia minitare purpuratis tuis. Hiero. ad Saluinā. Deinde purpuratorū propinquus socius cōsobrinus ijsdem cum ambobus studijs eruditus nō est inflatus in superbiā: nec cęteros hoies adducta frōte contempsit. Inuenitur tamē quādoq; purpureus p purpurato. ¶Dora. lib. j. car. Et purpurei metuunt tyranni.

¶Purpurarius a. um. quod ad purpurā pertinet: vt officina purpuraria in qua purpura fit. ¶Plini. Alterū genus eius est in purpurarijs officinis.

¶Purpurissum: genus coloris factitij quo vtuntur pictores: ꝛ cum purpuris pariter tingitur. ¶Pli. lib. xxxv. Et reliquis coloribus: quos a dominis dari diximus: ppter magnitudinem pretij ante omnes est purpurissum e creta argentaria: cum purpuris pariter tingitur.

¶Purpurissa color q bōbyci miste mulierū genas tingit.

¶Purpurisso as purpurissa inficio. ¶Plau. i tru. Jstas buccas tam belle purpurissatas habes.

¶Pus puris generis mas. sanies est ꝛ gcūq; humor in putredinem versus. ¶Hinc purulētus a. um. quod est sanie plenum. Hiero. ad Oceanū. Quoties lauit purulentā vulnez saniem quā alius aspicere non audebat.

¶Pusio: parue puer. Ceteres enī pusum ꝛ pusam p puero ꝛ puella vsurpabant. Cice. p Cęlio. Et ppter noctur/nos quosdā manes metu tecū semp pusio cū maxime sozore cubitauit. Capit tñ fere semp p masculo scorto.

¶Pustula est species occultę vomicę: siue tuberculū in sūmitate cutis nascēs. ¶Dar. Feruida ne trito tibi pollice pustula surgat. Exorciet docilem garrula plectra lyrā. Greci pustulas vocant phlyctenas: quarū tria sunt genera. Exanthemata quę ¶Pli. eruptiōes pituitę: aliquādo papulas vocat: phydracion paulo durius est: ac subalbidū ꝛ acutū. Epyctis pustula sublimida modice humescens: ꝛ plena sanguis in tibijs ꝛ pedib⁹: fere noctu maxie infestās a quo.

¶Pustulatū argentū a pustulis dictū q̄ in argēto cę (nomēlato in aspredinē q̄ndā excisę visunt sicut pustulę in corpore. Quę files illis pustulis: q̄ ex veruca vt sudore nascūt.

¶Pusula est tumefactio illa leuis quę in coquēdo pane solet assurgere: quā Fest⁹ hetan quoq; vocari scribit: q̄ p re nullius pretij ponitur. ¶Pusula etiam morbi genus: qui alio nomine dicitur sacer ignis. Colu. lib. vij. Est etiā insanabilis sacer ignis quā pusulā vocant pastores. ¶Hinc pusulosus: qui eo morbo laborat. Idem ibi. viuam pecudem quę fuerit pusulosa resupinam obruamus.

¶Pusillus diminutiuū est a pusio: id est paruulus. a quo fit aliud diminutiuū pusillulus.

¶Pusillanim⁹: q̄ē pusilli animi: quē greci ¶Micropsychō dicūt: a quo pusillanimitas. ꝛ pusillanimiter aduerbiū. Lc.

¶Puteal ptoris tribunal vel subsellū dicit. ¶Dora. Forum putealq; Libonis mādabo siccis. ¶Persi. Si puteal multa caut⁹ vibice flagellas. Et puteal quo cooperitur puteus.

¶Puteus: qui perpetuas habet aquas: vt docet Vlugu. ꝛ de viuo fonte manantes. Dictus q̄ puteat dum cauatur. Cisterna est quę refrigerat aquas suas externas ꝛ aduentitias possidet. ¶Huius diminutiuū est puteolus.

¶Puteolus ciuitas Campanię: ab aquę calidę putore dicta: vt inquit Festus: licet alij putēt a multitudine puteorū earundem aquarū gratia factorū. ¶Hęc etiā vocata est Dicęarchia a iustitia administrationis ꝛ gubernatiōis: a Samijs condita: vt voluit Eusebius eo tēpore quo Tarquinij a Bruto sunt expulsi. ¶Hinc fit puteolanus a. um. Cice. Thermo. Clunius puteolanus valde me obseruat. Legitur frequentius pluratiue.

¶Puteanus a. um. quod ex puteo est. Vnde aquā putea/nam dicimus. ¶Pli. li. xiij: Deinde quantū expressere adijciunt vinaceis aquę puteanę: vt ꝛ fecūdariū passio faciat.

¶Putealis ꝛ hoc puteale eiusdem significationis. Ouidi. Vt quo dux pœnus merſit putealibus vndis.

¶Putearius q puteos fodit. ¶Pli. Depressis puteis sulphurata vel aluminosa occurrentia putearios necant.

¶Puto: fęto:.

¶Puteo es. putui: fęteo: ꝛ mali odoris sum: producit prima syllabā. ¶Dora. ¶Putet aper rhombusq; recens. ¶Persius. Nec inuideas q̄ mlta fidelia putet Jn locupletę penu. ¶Hinc putesco mali odoris fio.

¶Putidus a. um. pe. co. ꝛ putulentus a. um. quod est mali odoris. Cice. ¶Putidas ac pecuniosas aures. Nonius putidū nō solū ab ore fœtido ꝛ graui quod naribus pbat: sed etiā quod auribꝰ triste: insuaue: austerū: rancidū: putidum dici posse authoritas vetustatis admisit. ¶Hinc putidiusculus dimi. Cice. Cęsari. Sumus enim putidiusculi q̄ parce vix licet: verū vt video licebit. Alij pudentiusculi legūt.

¶Putidā oratiōnē dicimus per metaphorā quę auribus austera: insuauis: ꝛ (vt ita dicam) rancida est. Lc.

¶Putris ꝛ hoc putre qđ est corruptū ac resolutū. Virgi. lib. xj. Quadrupedū putrem cursu quatit vngula campū. Idem lib. j. Geor. Et zephyro putris se gleba resoluit. Super quo Ser. ¶Putris gleba solubilis. Colu. lib. ij. Idē pinguis ac putris: quia cum plurimū reddat: minimū poscit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Et qđ postulat exiguo labore atq; impensa conficit. Hinc putridus a.um. & putredo inis.

Putreo es. marceo: & in pus soluor. Pacu. Quanq; animis & ętate hoc corpus putret.

Putresco is. putridus fio. Colu. lib. ij. Vt herbarū culmis cęterisq; rebus immista putrescam: quod vernacula lingua dicimus mastare. Idem in eodem. Totū stercorilinq; rastris permisceri oportet: quo facilius putrescat: & sit aruis idoneū. Huius composita sunt. Computresco. Hiero. in Exo. Et computrescent aquę. Imputresco: animis resoluor. Colu. lib. vij. Nam animal ipsum oleo mersum necatur: & cum imputruit: conteritur.

Putrefacio: resoluo. Col. li. iiij. Per apertā vitis medullam nimius humor trahit: ideoq; truncū cauat: vñ formicis alijsq; animalib⁹ q̄ putrefaciūt crura vitiū latebręq; pbent.

Putisco: putidus vel mali odoris fio. Cice. lib. v. de fin. Non inscite illud dictū videatur insuauem animum illi pecudi datum pro sale ne putisceret.

Puticuli sunt appellati a puteis: q̄ ibi cadauera in puteis obruerent: vel ab eo q̄ in his corpora putrescerēt. Romę vltra exquilias fuit locus publicꝰ dictus puticuli: quoniam illic erat cōmune sepulchrū miserę plebi.

Puto as. proprie beat falsa: superflua & infructifera ex q̄ cūq; re a veris & fertilibus reseco & purgo & deputo. Hinc putari arbores dicunt. Col. lib. ij. Neq; arent: neq; vitē aut arborem putent. Vnde arbor purgatores putatores dicūtur. Et putari ratio dicit: in qua sententia pura sit. Hinc factus est: vt putare pro cogitare & cōsyderare capiat. Cogitando enī resecamus mente quę falsa aut inutilia sunt. Et qđ verū ac bonū est: huic cogitando hęremus. Vnde putare rem dicit: qđ est disputare de re: & declarare quid res ipsa velit. Terē. Ditto maledicta omnia: rem ipsam putemus. Interdū sumit putare pro colligere: cōferre. Plau. in Aul. Putat ratio cum argētario. Interdū aptare. Titi. Dispensam lanā qui non reddet tempori putatā rete facite: vt multet malo. Interdū estimare: iudicare. Teren. in And. Recte putas. Ambro. Subrepūt etiā fabulę frequenter de seculo ac voluptatibus: claudere aures non potes: phibere putat superbię: id est attribuit si casus datiui est: vel estimatur si genitiui. Cōposita sunt Amputo: a quo pamputo. Cōputo: deputo: disputo: exputo. Imputo: quod est q̄si intus annumero: cōpenso. Hiero. in Leui. Si plures fuerint anni quos remanet vsq; ad iubileū sm hos reddet & pretium: si pauci ponent rationē cum eo iuxta annorū numerum: & reddet emptori quod reliquū est annorū: quibꝰ videlicet seruiit mercedibꝰ imputatis. Et imputare est adscribere: attribuere & culpā dare. Idē in prolo. Thob. Arguunt enī nos hebręorū studia & imputāt nobis cōtra suū canonem latinis auribus ista transferre. Augu. Quod prę stat ventri imputat pietati. Imputatus ꝓ o a.um. p nō amputato sumit. Interputo: in medium puto. Col. lib. ij. Rosā fruticibus ac surculis disponi per plusculos pedales cōuenit per idē tēpus quo & viola: sed omnibus annis fodi ante Calē. martias & interputari oportet. Hoc modo annis multis perēnat. Opputo: circūputo. Pli. lib. xvij. Opputatur autē quicquid primo tulit fructū. Perputo pfecte puto: declaro: & vti dici debet: profero. Plau. in cas. Nūc operam date: vt ego argumentū hoc vobis plane perputem. Reputo: rursus seu sępe puto: retracto: quod dicimꝰ cogito: seu multū consydero: ac mecū voluo. Lactan. Cogitanti mihi: & animo meo sępe reputāti priorē illū generis humanā statū & mirū: pariter & indignū videri solet. Sal. Cū sententias nōnullorꝫ ipse mecū reputo. Liui. li. j. Qui sis: nō vnde natus sis reputa. i. bene cōsydera. Et reputare est cōputare. Vlpia. Ité sumptus litis tuto: reputabit: & viatica si ex officio necessario habuit aliquo exire vt pficisci. Supputo: calculo: numero. Hiero. in prolo. lib. Reg. Quō igit viginti duo elemēta sunt: per q̄ scribim⁹ hebraice omne qđ loquimur & eorū indicijs vox humana cōprehendit: ita viginti duo volumina supputant quibus literis & exordijs in dei doctrina tenera adhuc & lactans viri iusti erudit infantia. i. numerant. Idem. Salomonis quoq; in fine puerbiorū idē alphabetis vel incisionibus supputant. i. cōscribuntur vel exprimunt. Aliquādo Supputare: examinare. Idē ad Helio. Aedificaturis turrim futuri operis sumptꝰ supputa. Et omnia habent penultimā correptā.

Putamen rerū purgamentū. Nam quicqd ex aliqua re pūcitur putamē appellat. Plau. in Cap. Nucleū amisi reliqui pignori putamina. Lyppia. Imperitus est medicꝰ qui tumentes vulnerū sinꝰ manu parcente cōrectat: & in altis recessibus visceruꝫ virus inclusum dum seruat exaggerat. Aperiendū vulnus est & secandū: & putaminibus amputatis medela fortiore curandū. Tociferet & clamet: licet & cōqueratur ęger impatiens per dolorem: gratias agit postmodum cum senserit sanitatem.

Putus a.um. idem quod purus. Vnde putum argētū. i. purgatū. Iuue. Pauca licet portes argenti vascula puti.

Putitius pro stulto a Plau. ponitur.

P ante y

Pyctas: greci vocāt pugiles. Lampri. in Helioga. Gladiatores ante conuiuiū pugnantes sibi & pictas frequēter exhibuit. Hinc pyctale pro certamine. Ser. Pyctale certamen appellat pugnā cestuū. Hinc Colu. lib. ix. Gallinaceū in certaminibus gallorū pugnacem pyctem vocat. Hortosarū auiū laniste: cuius plerūq; totū patrimoniū pugnus aleę victor gallinaceus pyctes absulit.

Pyga dictio greca significat extremā partem tam anteriorem q̄ posteriorem. Hinc est q̄ membrū & nates signū cat. Trunci enim extremū vtrūq; est. A quo fit verbū πυγίζω. Vnde apud Mar. verꝰ legitur epigrāmatis inscripto philopygista: quę voces pluribus verbis aperiendę non sunt ab eo qui se religioni dicauerit.

Pygargus: caprea q̄dā syluestris non dissimilis damis. Pli. lib. x. pro quodā aquilarū genere accipit. Secūdi generis inquit: pygargus in oppidis & cāpis albicāte cauda ex πυγὴ nates & ἀργὸς albū. Sunt qui putent esse hebroidorum genus: quę ales adeo coitui infesta est: vt cum vir cum muliere coire velit: acri dolore oculorū vtrinq; soluatur ac morientium pene similes abeant.

Pygmachia cestuū pugna. πυγμὴ enim cestus dicitur.

Pygmachus: pugil.

Pygmęi vt lib. vij. scribit Pli. Populi in extrema parte montiū Indię habitātes: salubri cęlo semperq; vernante: qui ternos dodrantes nō excedūt. πυγμὴ enī cubitus dicitur Aug. li. xvj. ciui. dei. Alios statura cubitales quos pygmęos a cubito greci vocant: pugnant cum gruibus: sed vincunt. Hoc mulieres quinto anno pariūt & senescūt octauo. De pygmęis. Iuue. loquit satyr. xij. Ad subitas miraculi volucres nubēq; sonorā Pygmęus paruis currit bellator in armis. Hoc impar hosti raptusq; per aera curuis Vngubus a sęua fertur grue: si videas ꝺ Gentibus in nostris risu quatiere: sed illic Quāq; eadē assidue spectent ꝑlia rident Nemo: vbi tota cohors pede nō est altior vno.

Pylas πύλας greci portas vocant vnde thermopylę in angustijs & thessalię dictę sunt. Lc.

Pylemenes duxit Paphlagonū qui ad auxiliū Troianorum profectus est. Et pylemeneus a poetis dicitur.

Pylartes vir Troianus fuit. Lc.

Pylene Aetolię oppidū. Papi. Senfit scopulosa pylene. Fletaq; cognatis auibus Meleagrea pleuron.

Pylos oppidū iuxta Thessaliā a Neleo conditū. vnde Nestor dictus est Pylius. Qui Illius attactu Pylius inuenescere posset. Sunt & alię duę ciuitates hoc nomine.

Pyleus nomen propriū. Lc.

Pyr latine ignis: a quo multa per cōpositionē fiunt. Et pyr oliuę nucleus q̄ facile ignem concipiat.

Pympla pympleides. vide Musa.

Pyra lignorū cōgeries. Virgi. Innumeras struxere pyras. In his cremare corpora antiqui consueuerūt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Pyrrha Deucalionis vxor: de qua Iuue. Et maribus nudas ostendit pyrrha puellas. Et hoc nomine Larię ciuitas iuxta Myrtoum pelagus.

Pyrrhus latine flauꝰ: siue rufus. Quo nomine dicti fuere Achillis filius: et Epyrotarū rex: qui bellum cum Romanis gessit: eo q rufi essent.

Pyrus arbor. Pyrū fructus dictū: qđ ad similitudinem pyramidis e lato tendat in acutū: flāmę similitudinem reddens. Cuius diminutiuū pyrulū protulit. Augu. lib. j. confes. Nam hęc ipsa sunt quę a pędagogis et magistris a nucibus: et pyrulis et passeribus ad pfectos et reges aurū: pędia: mancipia. Pyros etiā latine frumentū dicit.

Pyratiū: genus potionis quod ex pyris factū creditur: et loco vini sumebatur. Diero. cōtra Ioui. Timotheo dolenti stomachū vinū suadet bibere: non pyratiū.

Pyrrhica cę. siue pyrrhice es. saltatio grecanica quam Pyrrhus in Creta primus instituit: vt lib. vij. scribit Strabo. lib. x. docet pyrrhicā repertā fuisse a pyrrhico puerulis ad disciplinā militarē exercendis. Pla. lib. vij. de legibus. Adortus pyrrhicos imitatur flexus corporū: quibꝰ tela plagęq vitantur. Sue. de Cęsa. Pyrrhicem saltauerunt Asię Bithynięq principū ludis.

Pyrrichius: genus pedis qui cōstat ex duabus syllabis brevibus: dictus a pyrrho qui primus victoria potitus frequentibus pyrrichijs laudatus fit.

Pyrausta: apud Aristotelē vermiculus est quem et cleron vocat: aranei specie: nocentem fauis.

Pyralis pēnata bestiola magnitudine muscę ex igne prouenies. Vnde et nomen a quibusdaz pyrausta appellat. Quādiu est in igne viuit: cum euasit longiore paulū volatu: tunc emoritur.

Pyrama: lachrymę genus ex metopio arbore stillans: est enim pingue et resinosum. Cc.

Pyramis idis. moles maxima quadrata ita cōstructa: vt e lato in acutū tendat in formā flāmę quę latior surgēs in acutū desinit: quales Romę adhuc extant duę iam vetustate fatiscentes: dicta pyramis q flāmę similitudinem habeat: vel a lapide pyropęcilo qui et thebaicꝰ ex quo ędificabatur ab igne: quadā varietate. πῦρ enim ignis dicit ποικίλος: varius: pyramidē nostri metā vocant: q termini eorum qui a metiēdo: id est mensurādo metę dicūtur: forma pyramidum ędificari solent: atq ea figura pyramidalis vocatur. Erant pyramides in ęgypto structę ex quadratis lapidibus admirandę: fastigiatę vltra omnem excelsitatē q manu fieri posset: vt scribit Solinꝰ: et sub eis sepulti reges. Excogitate primū a regibꝰ ęgypti: ne plebs eēt otiosa: vel ne pecuniā successoribus relinquerent.

Pyramus penul. cor. proprium adolescentis memphitici nomē: qui Thisbes amore ardens: seipsum interemit. Hoc nomine etiā dictus est fluuiꝰ instar Nili: limū deferēs: qui magnā Cilicię partem adiecit. De quo extat illud oracu: lum. Tūc erit vndisonus late cum pyramus olim Littora perfundens cyprū labetur in almam.

Pyrrho nomē proprium philosophi: a quo philosophi pyrrhonij dicti: quos greco cognomēto σκεπτικούς id consyderatores appellāt. Nihil enī decernūt: sed in quęrendo semper consyderādoq sunt. Ac ne videre quidem plane quicq neq audire se putant. Aliuntq veritatē incōprehensibilem videri. Item ἀποῤῥητικοί: id est ambigentes dicūtur: quoniā nihil affirmant: et de omnibus ambigunt. Hic patria Elidensis fuit. Anaxarchi discipulus. Cuius annis ferme nonaginta.

Pyropęcilus: genus lapidis: de quo in dictione pyramis dictum est.

Pyreus Atheniensiū portus: cui vrbs coniungebat muro protracto ex oppido in modū duorū crurū ob aduectā tui multitudinē semp seruēs: vel a pyreo pnōtorio: cp radijs solis exurit: pireus ꝙo cū i latino nomē est viri pprij.

Pyratę et pyratica. vide pyrata. Cc.

Pyrous: nomē vnius ex equis Solis: quasi ardens. Nā quattuor esse phibent: pyrous scz Aethon phlegon Eous Sunt qui declinent pyrois entis. sicut Simois entis.

Pyragmon ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ ἄκμονος. i. ab ig re et incude. Naz πῦρ ignis ἄκμων incus q nimiū a calēte incude

Pyrolabes q ea quę ignita sunt cupiat. (discedit.

Pyrodes Cilicis filius: q primus e silice excussisse ignez dicitur quemadmodū asseruasse in ferula prometheus.

Pyrodes pręterea est lapis et pyrites dicitur. Cc.

Pyrobolla: malleus q ignita percutiat.

Pyrocrocos: ax auis lutheo rostro nigra: pcipuo sapore nomē habet a colore rostri igneo: latine ignicoꝰ cornicꝰ. Cc.

Pyrene nomē puellę Bebricis filię: in Pirceneo monte ab Hercule compressę atq a feris laniatę: et ibi sepultę. Qui mons quoq a poetis Pyrene nuncupat. Syli. Pyrene celsa nimboſi verticis arce Diuisos Celtis late prospectat iberos. Tibul. Non sine me est tibi partus honos tua bella pyrene Testis et Oceani littora Santonici. Hic mons Hispanię Galliaz ab Hispanis diuidit. Ab exortu equinoctiali in occasum brumalē porrectus a crebris fulminū ignibus: vel ἀπὸ τοῦ πυρός: id est igne. Nam vt scribit Diodo. lib. vj. Sylę in pyreneo frequentes iniecto a pastoribus igne pisci tēporis flagrauerūt. Hinc pyrenęi. Sylus a Pyrene puella pyreneū saltū dici autumat. Dicit autē mons ipse Pirene et Pyreneus mons. Pyrene etiaz fontis nomen fuit: vt inquit Pli. lib. xiij. in Acrocorinthio musis dicatus. Cuius meminit Persi. et Plau. in Aul. Inter bibere sola si vino scateat Corinthiensem fontem Pyrenea potest. Stą. lib. j. Syl. Nec conscia detur Pyrene largos potius mihi gurges inhaustus.

Pyrenes pen. pro. sunt ceraꝰ: ossa seu baccę: vt apud Aristo. lib. ij. Meteo: or in fine vbi sic legit: γίνεσθαι τὴν ἐκθλῖψιν ὅτον ὁι πυρῆνες ὁι ἐκ τῶν δακτύλων πιδῶντες. i. fieri elisionem et nuclei digitis exilientis.

Pyria vrbs Insulę Lesbi. Pyriasis latine fomentū dī.

Pyrgus latine turris dicit: cp fulgureis ignibꝰ feriri turres cōsueuerūt. A cuius similitudine pyrgus etiā vasis genus dicitur cauitate sessili: quo coniecti tali agitatiq mittuntur: anteq in alueolū emittant. Horat. Mitteret in pyrgum talos: cuius effigies instar turriculę est: vnde nomen mutuatur. Mar. Turricula latino vocabulo vsus est. Perfius orcam dixit. Scire erat in voto dānosa canicula quātum Raderet angustę collo nō faliter orcę. Hęc est illa turricula siue pyrgus quę alio nomine fritillus dicitur a poetis. Vnde Porphyrio dicit pyrgū significare quod nos fritillum dicimus: in quo cōiectę tesserę agitatęq mittuntur. Iuue. Parnoq eadēq mouet arma fritillo. Quibus verbis clarū fit de turricula dictū esse: non de tabula lusoria: q̄ lata et spatiosa esse consueuit: et que alueus siue alueolus: siue latruncularia tabula dicitur. Pyrgus etiā militaris ordo dicitur et turma equestris. Sunt qui pyrgū dicant ἀπὸ τοῦ πυρός: qua tendit in acutum.

Pyrga testiculorū bursa. Pyrgū Tuscię oppidū: quod et pyrgi numero plurali dicitur. Virgi. Et Pyrgi veteres intemperiesq Graiscę.

Pyrgobaris: turris vel domꝰ in modū turris ędificata.

Pyrgoteles pe. cor. proprium nomē gēmarū sculptoris nobilissimi: adeo vt Alexāder Macedo edictū fecerit ne imagines suę ab alio q a Pyrgotele sculperent.

Pyrpile: insula sic dicta q ignis ibi primo repertus fuerit. hanc Delon dicunt esse. Cc.

Pyretra herba medicinalis quā vulgo nunc draconez vocant: linguā adurēs et mordicans. Eius folia in aceta: rijs probātur: radice vtuntur pigmentarij. Pyretrū Medacer vsurpat. Est pyretrū caliduz siccūq et quartus in illo. Est gradus: excutiat dētes si frigidꝰ humor. Mastices hęc patiens: teneatq diutius ore.

Pyretus febris ab incendio appellata: quemadmoduz apud nos febris a feruore.

Pyriasis fomentū contra pyretū febrim. Cc.

Pyrites lapis: q plurimus illi ignis sit: hunc nos igna-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tium dicimus: quidã etiã viuũ vocant: qui a clauo vel al/
tero percussus lapide scintillas edit. Aug. lib. xxj. ciui. dei.
Pyretem lapidem perficũ tenentis manũ: si vehemẽtius
prematur adurere: propter quod ab igne nomen accepit.
Preterea lapis molaris pyrites vocat: q̃ i eo quoq; ignis
conspiciat. Est & alius pyrites eris similitudine in Cypro
reperiri solitus: & circa Acarnaniã: cuius vsus in medici/
Pyricauta latine Ambusta dicun (na non parum est.
tur: hoc est aduſtiones & aduſta.
Pythagoras nomen philosophi: de quo dictũ est. Mẽ/
te deos adiit: & quę natura negauit Visibus humanis: ocu
lis ea corporis hausit. Hic in Italia i ea parte quę magna
Græcia dicta ẽ: maximã inuenũ multitudiné philosophiã
docuit: vbi vice numinis cultus est. Ex qbus Archita Ta
rentinus: Alcmeon Crotoniata: Hyppasis Metaponti/
nus: Philolaus Crotoniata maxime floruerunt: qui dicti
sunt pythagorei: & italica philosophia q̃ a Pythagora de/
fluit. Dictus Pythagoras qvcra Pythio non minus loq̃
retur. Venit autẽ in Italiã Tarquinio superbo regnũ ob/
tinente. Ferũt Pythagorã ab Aegyptijs sacerdotibus cę/
rimonias: potentiasq; numerorũ: admirãdas vices geome
triq; solertissimas formulas: a Chaldeis syderalem scientiã
planetarũ & stellarũ status: ambitus: effectus in genituris
hominũ didicisse. Qui Bragmanes Indorum philosophi
pleraq; philosophię documenta contulerũt. Hic leges de
dit Italis apud Crotoniatas & Metapontinos: cuius nõ
minus sexcentis discipuli erant: qui noctu ad eũ audien/
dum conſluebant.
Pythagorei dicti sunt qui secta Pythagorę tenent.
Pythagoriste qui vitam Pythagorę sequũtur. ex
Python serpens: a πυθῶ quod putredo: quoniã ex pu/
tredine terrę post diluuiũ Deucalionis natus sit. Et est tã
mas. ch̃ fę. generis. Claudi. Ceruleus tali pstrat⁹ Apolline
python. Tibul. Vbi delphica python. Hic Apollo pythi⁹
Pytheas & pythermus, ppria noia a pytho deriuant: &
Pythodorus qui marmoris sculptor eximi⁹ fuit. Cc.
Pythius cognomẽ Apollinis a Pythone draconẽ quẽ
ipse in prima infantia sagittis interfecit: Junonis nutu im
missum ſm poetarũ fabulas. Alij ἀπὸ τοῦ πυνθάνομαι: qõ
est interrogare & consultare. Inde vaticinantes phębades
pythię cognominantur: vt scribit Stra. lib. ix. Alij ab πύ/
θειν putrescẽre: quod nunc̃ sine vi caloris efficitur.
Pythia orum. ludi Apollinares qui in Apollinis hono
rem sunt instituti.
Pytiocãpę sunt erucę venenatę in Pino nascentes. Vn
de & nomen mutuãtur. Græce enim πίτυς vocatur pinus.
Vnde & Pityusę insulę a græcis dictę a frutice pineo mo/
numentis scriptorum inclytę. Campe ſo significat bu/
cum: siue erucã: a flexura quę dicitur Campe. Plini. libro
xxiij. Visus contra pinorũ erucas quas pytiocampas vo/
cant. Columel. lib. xij. Bestiolę quę a nobis appellantur
erucę campe nominantur. Male scribitur. Debet enim
i latino in primo loco scribi & y tenui secundo: vt ex origi/
ne græca cernere est.
Pytisma pytismatis leuis sputi irrorario: ab πυτίζω: qõ
est sputo leui & crebro irrorare. Sunt qui scribãt pityſma
cum y in secũda ab πτύειν spuere. Iuue. Qui lacedęmo/
niũ pytismate lubricat orbẽ. i. qui lubricat annulũ sputo.
Pixis pyxidis græcum nomen est a buxo: quod græce
πύξον: latine buxolum: vasculum e buxo: q̃dq; ex alia ma
teria dici possit: quoniã ex eo ligno fieri cępit. Nam vt do/
cet Quintilia. libro. viij. Pyxides cuiuscũq; materię sunt:
quarum vsus varijs rebus est accõmodatus. Plinius lib.
xviij. Primori ineſt pyxis ferrea. Apul. de asi. lib. iij. Arcu/
la quadam recluſa pyxides plusculas inde depromit. Hu
ius diminutiuũ est pyxidicula: in qua aromata continent.
Cor. Celsus lib. vj. Liquidũ collyriũ pyxidicula serua/
tur. A pyxide etiam pyxidatus dicitur: significatq; ad effi/
giem pyxidis in cõmissura formatum. Pli. lib. xxxj. Com/
missuris pyxidatis.

Q Litera muta est: supernacua dicitur: sicut & k
quoniã ẽ potest implere earum vocabulum:
& propter nihil aliud scribẽda videtur: nisi vt
ostendat sequens u ante alterã vocalẽ in eadẽ
syllaba positam perdere vim literę in metro.
Et vt pinguior: per eã sonus habeatur:
q̃ per c habere possit. Quod sane terminatio ipsi⁹ q & ne/
cessaria cõsequẽtia alterius u post illud & ante alterã voca
lem indicare potest. Nunc̃ enim in eadem syllaba voca/
lem post q ponere possumus quin inter q & vocalẽ inter/
ponamus u: vt qualis: quęror: sequitur: loquor: quiũt. Ci
cto: no placet: q̃uis hoc nõnulli per vnum u scribi velint.
Transfertur aũt q in c: vt loquor: locutus: sequor: secutus.
In s: vt torqueo torsi. In x: vt coquo coxi.

Quante

Qua aduerbiũ modo significat per quem locum. Virg.
Dic mihi qua sit iter. Modo inquantũ. Seneca. Homi/
nem quippe qua animal est moueri sensu oportet. Modo
partim. Pli. Mediũ tempus distenũ impeditũq; qua offi
cijs maximis: amicitia principum egisse.
Quadantenus pe. cor. vsq; ad quandã partem.
Quadrage, mensariũ instrumentũ ex stãno vel argento
sup quod dapes scinduntur siue apponunt scisse: q̃ quadra
ta forma fieri soleat: veluti rotunda repositoria orbes dici/
mus q vulgo incisoria dicunt. Vtq; aliquãdo etiã ex pane
Virg. lib. iij. ge. Patulis nec parcere quadris. Iuue. Vt bo
na sũma putes aliena vivere quadra. Sunt qui dicãt qua
dram panis fragmẽtũ siue frustũ esse: quia olim apud Ro
manos quadrati panes dicerentur. Marti. Cõmittitur/
dumq; mihi quadramq; placentę.
Quadr⁹ quadra quadrũ: quod est quadratũ. Quadra/
tum ſno figura est: rectas atq; ęquales lineas quattuor: & qt
tuor rectos angulos habẽs.
Quadratura: ipsa quadratio. Vnde Archimedes scri/
psit de quadratura circuli.
Quadro quadras: in quadrũ redigo. Hora. in epistolis.
Et quę pars quadret aceruũ. Per translationẽ. Quadra/
re ponitur pro consentire: & ex omni pte cõuenire. Tra/
ctum a lapidibus quadris qui inter se optime conuenũt.
Virgi. Arboribus positis secta via limite quadret. Apul.
Vt omnia ad calamitatem quadrarent.
Quadrãs gen⁹ nũmi: q̃ sit quarta pars assis: id est vncię
tres. Iuue. Nã si pieria q̃drãs tibi: null⁹ in arca oſtẽdat.
Quadrantal: figura est: quę omni ex parte quadrata sit
quales sunt cubi & tesserę: quib⁹ in alueolo ludit. In quã/
cũq; enim partem incubuerit: in ea motã habent stabilita/
tem. Est & genus vasis pedem quadratũ habens: & conti/
net. xlviij. sextarios. Plau. Annus hęc finit. Quantillus finit
Modica est: capit quadrantal.
Quadraginta quasi quater decem. Cc.
Quadragesima absolute dicitur pro quarta parte. Sue
to. de Calig. pro litibus atq; in dicijs vbicũq; cõceptis qua
dragesima sũmę: de qua litigaretur: exigebatur. Sic dici/
mus decimã: vigesimã: quinquagesimam: centesimam: &
Quadragenarius: & quadragies aduerbiũ.
Quadricornũ dicitur⁹ qõ quattuor cornua habet. Cc.
Quadrienniũ spatiũ quattuor annorũ. Cc.
Quadrifidus a. um. pe. cor. qõ in q̃ttuor partes findi pt.
Virgi. li. ij. ge. Quadrifidaq; sudes & acuto robore vallos.
Quadrifariã aduerbiũ: quadripartito. Var. Et ea q̃ ad
mortales pertineant quadrifariam dispertiuerim.
Quadriforme: quod habet quattuor formas.
Quadrangulũ: quod habet quattuor angulos.
Quadriga penul. pro. quasi quadriga a quattuor equis
quibus iungebãtur: appellata est. Cel. Quadrigas Cęsar:
etiã si currus vnus equorũ quattuor iunctorũ agmen vnũ
fit plurativo semper numero dicendas putat. Aliqñ qua
drigæ noie intelligunt eq: q quadrigas agũt. Col. lib. iiij.
Vnde sacroꝝ certaminũ studio pernicissimæ quadrigæ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

semina diligenti obseruatiõe custodiunt: ꝛ spem futurã victoriarũ cõcipiunt propagata sobole generosi arměti.

Quadrigarius qui quadrigam agit. Est ꝛ nomen proprium authoris.

Quadrijugi siue quadrijuges penul. corre. quaterni ad vnũ iugum alligati: sic bijugi: trijugi: ꝛ seiugi: cum duo vel tres vel sex equi ad vnũ currũ adhibentur.

Quadripertitio: in quattuor partes diuido. Vnde quadripertitũ: in quattuor partes diuisum. Quadripertito ad uerbiũ significat in quattuor partes.

Quadrupes: quod quattuor pedes habet. Hic quadrupedus a. um. Amb. li. Exa. Demersa magis quadrupedo corporis gressus: ꝛ velut affixa terris videas esse q̃ libera.

Quadrupedo as. penul. cor. quattuor pedibus gradior. Vnde quadrupedantia animalia quadrupedia dicuntur. Virgi. de equis. Per fractaq̃ quadrupedantũ Pectoribꝰ rumpũt. Pli. lib. viij. Thessalorũ gentis inuentum est equo iuxta quadrupedãte corrumpere ceruice tauros necare.

Quadruplex ꝛ quadruplo ꝛ quadruplico a quater:

Quadruplus a. um. quod est quat (siue quattuor. Lc. tuor: a quo quadrupliciter: ꝛ quadruplico as.

Quadruplatores: a quadruplo plas. vel a quadruplor. Plau. i Persa Quadruplatores appellat delatores: qꝝ dãnati quartã partem bonorũ indipiscebant. Asco. Quadruplatores delatores erant criminũ publicorũ: in quare q̃rtã parte de prescriptoꝝ bonis quos detulerãt: cõsequebant.

Quadruplor aris. delator: fio: ꝛ damnati quartã partem accipio. Plau. in Persa. Neq̃ quadruplari me volo.

Quadrilaterum: quod habet quattuor latera.

Quadrilinguis: qui quattuor linguas habet: vel modo vnum: modo aliud loquitur. Lc.

Quadrimembris: quattuor partium. Lc.

Quadringenti: quater centum. Lc.

Quadrimus a. um. quod habet quattuor annos: a quo fit diminutiuum quadrimulus a. um.

Quadrinoctiũ: quattuor noctes: sicut binoctiũ duas noctes significat

Quadriremis penul. pro. nauis quę q̃tuor remorum ordinem habet.

Quadrisyllabũ quod ex quattuor syllabis constat.

Quadriuiũ dicitur vbi quattuor vię conueniunt.

Quadi populi sunt. Hiero. Sarmatę Quadi Vandali ꝛ innumerabiles alię gentes equorũ ꝛ vulpiũ carnibus de

Quę nomẽ relatiuũ cum ę diphthon. scribi (lectantur. tur: vt differat a q̃ coniunctione cum omnibus cõpositis: vt quęq̃: quędã: quęuis: quęcũq̃: quęlibet ꝛ cętera hinõi.

Quęcũq̃ vim relatiui in se continet: vt feci quęcũq̃ iussisti. Aliqui simpliciter: ꝛ significat omnia. Lice. Quãobrem q̃cũq̃ a me ornamẽta vitę prosicisceñt: elaborabo: vt omnes intelligant a me habitã esse rationẽ tuę dignitatis.

Quęro is. quęsiui itum. ꝛ quęsũ per syncopen: ex quę ꝛ res componi videtur. Nam propriẽ quęrere est quę sit res aliqua inuestigare. Et dicimus. Quęro te hanc rem: Quęre te de hac re. ꝛ Quęro hanc rem abs te. Quęro rem: inuestigo veritatẽ. Teren. in Adel. Quęre rem immo extorq̃. Item quęrere est lucrari. Vnde Aug. lib. xviij. cũi. dei. In latina lingua hoc verbũ quęrit accipit ppositionem ꝛ acquirit dicitur: q̃q̃ ꝛ sine additamẽto prępositionis quęre intelligatur acquirere: ex quo lucra vocantur ꝛ quęstꝰ. Huius verbi cõpositi mutant ę in i produ. Quę sunt Acquiro: anquiro: circũquiro: conquiro: quod est vndequaq̃ q̃ro. Lactan. lib. ij. Fecit hominẽ de paradiso: vt victum sibi labore cõquireret. Disquiro: quęrendo discerno. Aug. lib. xj. cũi. dei. Vnde postea nobis erit in dei veri domini volũtate disquirendi ac disserẽdi locus. Exquiro. Inquiro: inuestigo: quasi bene intus quęro. Lactan. lib. ij. Nam si quęmores eoꝝ diligenter inquirat: inueniet iracũdos: cupidos Perquiro: inuestigo. Requiro: de quo infra.

Quęrito as. frequentatiuũ significat instanter quęro. Et ppriẽ de ijs dicit qui quotidie inquirẽdo vix victũ inueniunt: vt inquit Dona. Teren. in Adel. Lana ac tela victũ q̃ritans. Plau. Qui inops ꝛ sordidꝰ quęritãdo alit familiã: idest ostiatim quęrẽdo victũ qꝺ mendici faciũt: qui ꝛ rogatores dicuntur. Plau. Vt rogator: ostiatim petã panem.

Quęstio a quęstũ supino fit: ꝛ quãdoq̃ significat dubitationem siue interrogationẽ: vt quęstio est an mundus eternus sit. Eius diminutiuũ est quęstiuncula. Hiero. Quęstiũculam proposuisti quid sit Tullioꝰ iniquitatis. Gręcę quęstiones Zetemata ꝛ problemata appellantur. Quandoq̃ significat controuersiã: vt apud Rhetores. Quãdoq̃ torturam ꝛ corporis dolorem: qui datur alicui facinoroso ad eruendam veritatem: sicut in iudicijs.

Quęstionor aris. perquiro: examino: a quo q̃stionarius.

Quęstionarij: sunt inquisitores examinatoresq̃. Vnde de diuo Anastasio legitur: maximũ pondus argenti quęstionarijs clanculũ filij Iesdim obtulerunt.

Quęstor: prępositus pecunię publicę qui curã erarij habet. Lice. lib. ij. artis ve. Rhodij quosdã legarũt Athenas legatis quęstores sumptũ quem oporteret dari non dederunt. Hic vbanus dicebatur: qui etiã vectigalia exigebat a prouincijs. Vnde Lentulus quęstor senatui scribit. Et q̃ primũ ad meũ officiũ reuertendũ mihi existimaui: ꝛ vt reliqua vectigalia exigerem: ꝛ quam posui pecuniã collegerem: quicquid ex ea corruptũ esset: aut quorũ id culpa ac

Quęstor quoq̃ qui imperator (cidisset cognoscerem. vice fungitur in exercitu. Licero in Lato. Sed tamen hoc queo dicere: non me quidẽ his esse viribꝰ: quibꝰ aut miles punico bello: aut quęstor in eodem bello: aut consul in Hispania fuerim. Et hic erat primus honoris gradus apud Romanos. Et prętorẽ quęstori suo parẽtis loco esse oportebat. Item quęstor qui pest iudicijs exercendis ꝛ malefi/cijs plectendis: quem maleficiorũ iudicẽ appellare solemꝰ Qui ꝛ q̃sitor vocatur. Virgi. Quęsitor Minos vrnam mouet. Plau. Quęsitor in alto Cõspicuus solio pertentat crimina Minos. Dictus quęstor a quęrendo qui cõquireret publicas pecunias ꝛ maleficia: quę triũuiri capitales nũc conquirunt. Vb his postea qui quęstionem ꝛ iudicia exer

Quęstura: q̃storis dignitas: sicut (cent: quęstores dicti. a prętore prętura. Lice. Cuius cum patre magna mihi fuit amicitia: inde a quęstura mea siciliensi.

Quęstorius a. um. quod ad quęstorem pertinet. Licero Lamnio. Quod ego officio quęstorio.

Quęstorius quęstorũ: qui quęstor fuit: vt vir quęstorius.

Quęstus q̃stus ꝛ q̃sti. Plau. in Aulu. Nam hic apud nos nihil est quęsti. Datiuũ ꝛ ablatiuũ plurales facet quęstibꝰ: significatq̃ lucrũ nũmarũ. Est enim lucrũ etiã amicorum ꝛ glorię ꝛ scientię. Interdũ ponitur pro actione ipsa atq̃ artificio lucrandę pecunię. Lice. Nam de artificijs ꝛ quęstibus qui liberales habendi sint: qui sordidi. Quintilia. Nam vt lingua primũ esse cępit in quęstu.

Quęstuosus a. um. idem quod lucrosus: vt q̃stuosus homo qui lucri causa auidior vndiq̃ lucella quęritat. Colu. lib. vij. In rusticatione vel antiquissima est ratio pascendi pecoris: eademq̃ quęstuosissima.

Quęsticulus diminutiuũ significat paruũ lucrum Lice. lib. ij. de ora. Aut quid fiscũ rhetoris cum lucello meo: aut meus quęsticulus cum cęlo: terra: rerumq̃ natura.

Quęstuarius qui quęstus gratia artem aliquã exercet: ꝛ quęstuarię artes quę lucri gratia exercentur.

Quęso pmã personã indicatiui tm̃ habet: q̃uis quęsere apud Sallu. ꝛ Liceronẽ legas. Modo quęso ac quęsumus dicimus pro rogo. Sunt tamẽ qui declinent Quęso q̃sis q̃sit q̃sum. Vel sim Prosodiũ quęsiui q̃situm. Luc. lib. j. p/senti vsus est. Hi diuũ pacem votis adit ꝛ prece q̃sit. Sall. lib. j. histo. Curionem quęsiuit vti adolescentior ꝛ a populo suffragijs integer ętati concederet. Damerti. Huiꝰ frequentatiuũ est quęsito as. Prisci. Quęro quęrito differentię causa facit: quia a quęso quęsito fit.

Quercus dicitur qꝝ id genus arboris graue sit: ac durũ: tũ etiã qꝝ in ingẽtẽ etiadat amplitudinẽ. Et tã scẽę q̃ q̃rtę declinationis est. Lice. Ibi quercoꝝ rami ad terrã iacent.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Quernus a.um. quod est ex quercu. Virgi. li. j. Ge. Sed tamen & quernas glandes.

Querceus a.um. idem quod quern⁹ a.um. Ser. Querceam coronam accipiebant: qui in bello ciuem seruassent.

Querneus a.um. similiter possessiuū. Colu. lib. vij. ¶Probatur maxime vlmea: post fraxinea: & ab hac populnea: vltima sunt ¶Lignea & querneа & laurea.

Quercicus a.ū. Idē Sue. in Cali. ¶Primo die phalerato equo insignique quercica corona & cetra & gladio: oureaq; Quercquetū siue quercetū: loc⁹ vbi cōsitę (chlamyde. sunt quercus. Var. Si ad limitē quercetū habet nō possis recte fm eā syluā serere oleā. A quercqueto autem dicūtur Quercquetulanę nymphę quercqueto p̄sidentes.

Quercerus a.um. penul. cor. quod est frigidū cū tremore. Lucil. Jactans me vt febris quercera. Gel. lib. vltimo. An tu forte morbū appellari hic putas egrotationē cum febri rabida & quercerā? Et Fest⁹ ait antiquos quercerā dixisse graue & magnā. Sunt qui hoc nomen sine diph. scribūt.

Qualis relatiuū qualitatis est: vt qualis pater: talis filius. ¶Ponitur & interrogatiue: vt quale ei respōsum dedisti? Interdū infinite: vt Noui qualis sis. Respōdet quādoq; seqnti substantiuo & quādoq; antecedenti. Hora. in Epo. Sed incitat me pectus: & māmę putres equina quales vbera.

Qualitas est fm quā quales dicimur: vt albedo: nigredo: aduocatio: procuratio: legatio: paternitas: filiatio. Qualitates sunt: q fm eas albos: nigros: aduocatos: procuratores: legatos: patres filios dicimus.

Quallus genus vasis viminei: per quod vinū guttatim defluit cum calcatur vua: a colando: reliqua ſo materia exire prohibet. Virgi. Tu spisso vimine quallos Collaq; prelorū fumosis deripe tectis. ¶Ponit etiā p cistula: in qua mulieres ponebant pensa lanę. Hora. libro. ij. carmi. Tibi quallum cytheręq; puer ales.

Quasillus & quasillū diminutiuū a quallus. Fest⁹. Calathos græci: nos dicimus quasillos. Lice. in ¶Phil. An non inter quasilla pendet auę. Et corripit primā syllabā: q̄uis quallus illam producat. Tibul. Sit tibi cura togę potior pisum atq; quasillū. Romani veteres quasillū tallasionez appellarūt: vt autho: est Var. Vñ Tallasij nomē i nuptijs frequentabant ad lanificiū novas nuptas inuitantes.

Quā coniunctio discretiua vel electiua: vt dives optō esse q̄ pauper: sed videt ista particula q̄ proprie significare q: q̄uis videatur vi quadā verborum ad alia trahi: vt quādo: pro sequētibus ita significabit: vt q̄ venies? q̄ ero illic? Aliquādo ponitur pro postq̄ siue ex quo. Liui. lib. vj. Juppiter atq; dij omnes hęc dederūt: vt. T. Quintius dictator oppida nouem caperet die vigesimo q̄ creat⁹ erat. Aliquādo p anteqū. Suet. in Cęsa. Et pridie q̄ occideret in sermone nato super cęnā quisnam esset finis vitę commodissimus: repentinū: inopinatūq; ptulerit. Aliquādo p cum. Lice. Tironi. Menandrius postridie ad me venit q̄ expectarē. De his etiā in postridie dictū est latius. Aliquādo sumitur pro q̄tum: & tam positiuo q̄ cōparatiuo & superlatiuo iūgitur. vt Quā bene marmorei directa est semita pōtis: id est q̄tū bene. Lice. Quā morosi sunt qui amāt: ex hoc potes intelligere. Quintil. lib. j. Quā in his quoq; libris erunt omnia compositiora: & q̄ nos poterimus elaborata: id est q̄to. Var. lib. ij. de canibus loquēs ait. Quaz pauciſſimo: tam optimi in alendo fient. Cato. Quā acerbissima olea erit: & Oleū faciet: tam oleū optimū erit. Ubi extā q̄tum frequētissime ponitur. Lice. Nisi q tanta est inter eos q̄ta maxima potest morū studiorūq; distantia. Aliquādo pro valde. Sicq; tam positiuū q̄ superlatiuū requirit. Lice. Cum quo semper familiarissime vixerat. Curti⁹. Collemq; traiecto q̄ celerrime flumine occupat. Cęsar. li. iiij. Ut q̄ celerem & instabilem motū habere: id est valde celerē. Lice. in Cęl. Quā multa enī quę nostra causa nunq̄ faceremus: facimus causa amicorū. Jūgitur etiam cōparatiuo. Idem lib. v. Tuscu. Abacoſq; q̄ plures ornauit argēto auroq; cęlato. Seneca epīa. lxxviij. Conuocauit q̄ plures amicos. Jungit etiā in hac significatione his dictionibus per. ¶Pli. ¶Perq̄ scire velim. Terē. ¶Per pol q̄ paucos reperias meretricibus fideles euenire amatores: quod sic resōluitur. ¶Pol per q̄ paucos. Sane q̄. Gel. Saneq; vtile est. Lice. ¶Nam quod ¶Nōpeio Caninius ait: sane q̄ refrixit: Eā modumq̄. Gell. Voce admodumq̄ suaui. Oppidoq̄. Idem. Oppidoq̄ libens audiui.

Quādudū interrogātis. Jamdudū respōdentis. ¶Plau. Quādudū e foro aduenisti domū? Nō ita dudum.

Quādiu: quanto tempore. Cuius relatiuū est tandiu.

Quālibet: q̄tumuis: q̄tumlibet idem significant. Plin. Impudica mulier q̄libet facinus audet.

Quamobrem cū ponit causatiue: tam plurali respōdet q̄ singulari. Singulari sic. Unū est quamobrem te amandum putē t: id est propter quod vnū. ¶Plurali sic. quattuor sunt quamobrem imperator maxime laudet. i. ppter quę quattuor. Lice. Apio. Multaq; mihi veniebāt in mentem quāobrē istū laborē tibi etiā honori putarem fore.

Quāpridem significat multo tempore ante. Lice. Quāpridem nomen Fānij detulisti.

Quāprimū tota vna dictio significat valde cito. Cūprimum ſo duę partes sunt: necesseq; est eis iungi duo verba & significat statim. Virgi. Cum primū pasti repetent præsepia tauri. Si qua tui cordonis habet te cura venito.

Quānis & q̄q̄ conīū q̄siones aduersatiuę. Virg. Quāq̄ animus meminisse horret. Interdū tamen q̄uis ponit pro q̄tumuis: id est valde. ¶Plau. in ¶Deng. Quānis ridiculus est vbi vxor non adest. Teren. in Adel. Ne tam quidem q̄uis maneo hic otiosus.

Quā mox: significat q̄cito: valde cito.

Quādo aduerbiū temporis significat quo tēpore: accipiturq; in prima. ¶Ponitur q; modo interrogatiue: vt Quando venies? ¶Nō relatiue: vt Quādo erā inuenis his operam dabā. Et correlatiuū est tunc. Sicut enim tot quotannis qualis: tantus quātus: ita tunc quādo dicimus. Infinite: vt Quādo venīā: te alloquar. ¶Ponitur interdū pro aliquādo: pſertim cum pcedit num: vt ¶Num quādo me audiuisti? Quę interrogatio facit hoc significare. ¶Num aliquādo. In quem modū aliqui accipiunt ¶Quod Lucę. ¶Num q̄s vos mīſi sine sacculo & pera & calciamētis: quid vobis defuit? Interdū pro siquidē vel quoniā. Et sic est coniunctio causalis: habet accentū accutū in vltima. Virg. Dic tibi fabor: enim quādo hęc te cura remordet. Terē. in Adel. Postremo quādo cōscia sum a me culpā hanc esse procul.

Quādoq; significat aliquo tēpore: sic aliq̄n & siquando.

Quandoquidē coniunctio causalis pro siquidē seu quoniam. Virg. Quādoquidem ausonios non sas contingere portus. Col. lib. viij. ¶Nam nisi procedat stare debet: quādoquidem pastoris officium sublime celsissimā oculorū velut speculam desyderat.

Quātus refertur ad numerū: ad pondus: & ad mensurā Et modo interrogatiuū est: modo relatiuū: modo infinitū Cuius composita sunt Aliquātus: quātiſper: quātuscūq; quātusquantus & quantuslibet. Quantitatū ſo alia continua: alia discreta. Continua est: vt linea: superficies: corp⁹. Discreta: vt oratio: numerus.

Quantulus & quātillus diminutiua sunt: sicut a tantus tantulus & tantillus. Et significāt q̄ exiguus. Hinc fit quātuluscūq; Augu. lib. xiij. ciui. dei. Nam ideoq; dicit immortalis q: modo quodā q̄ntulocūq; nō desinit viuere atq; sentire.

Quantuscūq; id est q̄ magnus: vel etiā quot. ¶Nam quātus interdū pro quot legimus.

Quātuslibet idem quod quantuscūq; vel significat vnū quantū tibi capere licet: nō omne: vt quātūlibet spatiū nō oēm quātitatē spatij: sed vnā quā tibi capere libet. Augu. lib. xij. ciui. dei. Quātuslibet finit⁹ numer⁹ fuisset aſarū infinitis retro seculis sufficere non valeret. i. quātuscūq;

Quantusquantus: quantuscūq; Teren. in Adel. Tu q̄n tusquantus nihil nisi sapientia es.

Quapropter aduerbiū significat propter quod.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Quãtisper significat quãto tẽpore: sicut tantisp tãto tpe.

Quaquauersus siue quaqz uersum significat in omnem partem. Augu. lib. viij. ciui. dei. Quãlongẽ lateqz potuit pegrinatus est: quaquauersum cum alicuius nobilitate sciẽtię percipiendę fama rapiebat.

Quarta classis cõtinebat census quinqz ꝛ viginti miliũ totidẽ centurias factas: arma mutata nihil pręter hastam ꝛ verutum datum. Lc.

Quarto ꝛ quartũ aduerbia inter se differũt. Nam quarto consul significat locũ consulũ vel ordinẽ hoc mõ. Marcus fuit quarto consul: id est q tres consules ab origine ꝛ institutione ꝛ ordine consulatus ante fuerũt q̃ Marc⁹ fuisset consul: qui tenet nunc quarto consulatũ. quartũ autẽ consul significat personam q̃ quater fuerit consul.

Quartari⁹ multo mercenari⁹: q̃ q̃rtã partẽ q̃st⁹ capiat.

Quartenarius qui quartanã febrẽ patit.

Quatenus penul. cor. ppie significat quãtũ: sicut eatenꝰ tũ. Lice. in Lęl. Videndũ est quatenus amicitię tribuẽdũ sit. Idem lib. j. Tus. Magna culpa Pelopis quon erudierit: nec docuerit quatenus esset quicq̃ curandũ. Aug. li. ij. soli. Profecto cernis quãtę inquisitionis indigeat: quatenus ista ꝓgredi debeãt: ne in quasdã inexcusabiles turpitudines decidat. Aliquãdo significat quo fine: vt Verbera ui filiũ quatenus sit bonus. i. ad hũc finẽ: vt eẽt bonus. Aliquãdo significat quoniã. Sh. Et quatenus negatur nobis diu viuere: relinquamus aliquid quo nos vixisse testemur. Docet etiã Acron esse aduerbiũ loci.

Quatinus cum i cor. coniunctio est: ꝛ significat quia. Jtue. Quatinus hic non sunt: nec venales elephanti.

Quattuor nomẽ numerale binariũ numerũ in se bis cõtinẽs: a quo quater aduerbiũ quart⁹: quaternꝰ: quaternarius: q̃ternario. Quadruplꝰ: quadruplũ: quadrienniũ. Quadrimꝰ: q̃dratũ: quadrũ: quadrãtal: quadrãs: ꝛ milia hmõi

Quaternꝰ: quattuor. Pli. Quaterni renes corpis sunt in

Quaternio quattuor chartarũ siue alterꝰ cu (bibleto. iuscũq; rei cõpositio: vt in actibus apostolicis. Tradensq; quattuor quaternionibus militũ custodiendum.

Quatriduũ: spatiũ quattuor diez: a q̃ q̃triduanꝰ a. um.

Quatrurbẽ Actꝰ appellauit Athenas: q̃ eius coloni ex quattuor vicibus in vnũ illud oppidũ se contulere. Lc.

Quasi aduerbiũ similitudinis significat ita vt: Jmaginẽ enim imuit: vt irascaris quasi canis. Quę oratio resoluit ꝓ verbũ repetitũ: hoc est irascaris sicut canis irascitur. Et nõ solũ imaginẽ: sed ipsam plane veritatẽ significat: vt tu patrẽ nõ amas me q̃si filiũ. Habet etiã quiddã ꝓprium q̃le est. Tu obijcis q̃ vxorẽ repudiauerim: quasi tu idẽ nõ feceris.

Quatio is. quassi quassus significat moueo: cõcutio. Lactan. lib. ij. Dentes furoribus quatiũt. Hiero. ad Damas. Qui a deo recedit: statim fluctibus seculi quatit. Liui. Carthaginis mœnia nũc quatit ariete. Aliquãdo ponit quatere ꝓ molestare. Virgi. lib. ix. Aut rastris terrã domat: aut q̃tit oppida bello. Aliquãdo ꝓcere. Terẽ. in Eu. Mimirum homo quatiẽ certe cũ dono foras. Cõposita eius mutat q in c: ꝛ abijcit a: vt Abscutio: quod est amoueo. Concutio: totũ cõmoueo. Lactã. li. vij. Ac primũ cõcutiet terrã q̃ validissime: ꝛ a motu eius scindent montes Syrię. Decutio discutio: excutio: incutio: percutio. Recutio: iterũ quatio. Succutio: subtus quatio. Aug. lib. viij. confes. tria hoꝝ verba complexus. Quãto propius admouebat: tanto amplior em incutiebat horrorẽ: sed nõ recutiebat retro: nec auertebat: sed suspẽdebat: retinebãt nugę nugarũ ꝛ vanitates vanitatũ: ꝛ succutiebãt vestem meã.

Quasso as. frequẽtatiuũ. Plau. in Tri. Quid quassas capitẽ? Aliquãdo quassare rũpere. Virgi. Quassatã ventis liceat subducere classem. Hinc cõquasso. Lice. lib. iij. Tusc. Jta illa duo morbus ꝛ ęgrotatio ex totius altitudinis corporis conquassatione ꝛ perturbatione gignunt.

Quassus a. um. idẽ est qd̃ q̃ssatus: fractus. Pli. lib. xvij. Antelucanis ferramẽta acuere: manubria aptare: quassa.

Quoaxo as. proprię ranarũ est. Festus. Quo/ (sarcire

axare ranę dicuntur: cum vocem emittunt.

Que absq; diph. coniũctio: modo copulatiua: vt Arma virũq; cano. Modo causatiua ꝓ quoniã. Lice. Nõ solum nobis nati sum⁹ ortusq; nostri partẽ patria vendicat: partem amici. Modo expletiua. Qñ. s. ornat⁹ tñ causa ponit. Prop. Beiphobũq; helenũq; ꝛ Polydamãtas in armis. Qñq; ponit ꝓ id est. Plau. Rudis est: nescitq; quid expediat. Qñq; ꝓ etiã. Apul. Jd ei sęrioq; loquẽti nõ credere: id est etiã sęrio loquẽti. Jn cõpositiõe autẽ semp postponit: ac coniunctiõis vim amittit: sed vim syllabicę obtinet: vt nãq; quoq; atq; itaq; vndiq; vterq; pleriq;. Cõponit etiã cum quis: qui: quę: quod vel quid: vt quisq; quiq; : quęq; : quodq; quidq; ꝛ adiecta cum: vt quicũq; quęcũq; : quodcunq; ꝛ ppositione Abs: vt absq; cum aduerbio: vt neq; cũ coniunctione: vt atq; Differũt autẽ inter se q; ac ꝛ atq; quia q; postpositiua ẽ ꝛ enclitica. Ac semp ppositiua. Atq; tam prępositiua q; postpositiua.

Quemadmodũ dictio cõposita ex quem ꝛ ad ꝛ modũ: ponit pro aduerbio similitudinis: vt Fiat misericordia tua super nos: quemadmodũ speramus in te: ponit nõnũq; interrogatiue ꝓ quo modo: siue ad quem modũ. Ambro. lib. offi. Nam licet interdũ honesta loca ac suauia sint: tamen ab ecclesiastica abhorrẽt regula. Quoniã quę in scripturis non reperimus ea quemadmodũ vsurpare possumus? Et lib. de paradiso. Si igit viro culpę author: est mulier: quemadmodũ pro bono videtur adiecta?

Queo is. quiui vel qui quitũ significat possum. Sal. Sz neq; pretio neq; gratia impelli quiuit. Dictũ queo: vt qdã putãt quasi qui eo. Vnde antiqui nequeũt q̃nq; ꝓ nõ eunt dicebãt: cũ tñ nequeo significet nõ possum. Terẽ. autẽ quit⁹ a. ũ. a queo: dixit in Hecy. Nã cũ cõpressa est gnata forma in tenebris nosci nõ quita est. Sed autiq; vt ait Do. dixit.

Quero: ris. questus: lamẽtor. Sal. Sępe de luxuria atq; auaritia nostrorũ ciuiũ questus sum: habetq; penul. cor. vt differat a quęro: passiuo verbi quęro. Dicimus autẽ quero: illud. Et quero: de te cũ illo vel illi. Lic. Quorũ pleriq; aut querunt semp aliquid: aut etiã exprobrãt. Idẽ Lentulo. Multa de mea sentẽtia questus est Cęsari. Aliquando absolute: vt apud eundẽ. Quid multa? Conąstus est grauiter. Idem compositũ est Conquero: penul. cor.

Questus quarti ordinis: sed tantũmodo plurali numero ꝓ lamẽtatione. Cuius datiꝰ ꝛ ablatiꝰ est questub⁹ ꝓ

Querela: querimonia ꝛ questio eius/ (ut: sicut portub⁹. dem significationis sunt. Colu. Quosdã etiã prędictas q̃rimonias: velut ratione certa mitigantes. Lice. Sępe interfui querelis meorum equalium.

Querulus a. um. quod cõquerit: siue quod querelis plenum est: licet q̃nq; a poetis ꝓ canoro ponat. Virgi. lib. iij. Ge. Et cantu querulę rumpent arbusta cicadę. Ser. Querulę cicadę canorę. Hor. Sub cantu querulę despicit ũbię.

Querimoniarius: qui querimoniã exponit.

Queribũdus: lamẽtabilis. Lice. Humiliter ac q̃ribũda

Querquedula: auis semper in aquis natans: si/ (voce. cut anas: an qualiam dicimus a voce.

Quis: q: q̃: qꝺ vel qd q̃nq; interrogatiue ponunt. Mar. Nam tantos rogo quis ferat labores. Apul. Quinã hic nouus est hospes? Bel. Quęnã malũ est ista ĩteperies? Plau. Quod facin⁹ admisi tantũ? Jdẽ. quid ad illas artes optes si optio aduenĩat tibi? Aliquãdo ũinite. Pli. Tum mihi nescio quis in aurẽ insusurrauit. Idem. Horribus nescio q ante eã ętatem incognitus nostris. Lice. Cum pręcepta nescio quę discipulis suis palã tradidisset. Plaut⁹. Nec mihi quod facinus cõscirẽ: inueni. Seneca. Paulũ nescio quid visus est balbutire. Qui: quę: quod relatiue sępe ponunt. Referũt enĩ antecedẽs. Quis vo ꝛ quid nunq;. Vnde notandũ: q̃ qui: quę: quod relatiue posita: quãdoq; dissentiunt a suo antecedente. Lice. Omnes tenues atq; humiles quę maxima in populo multitudo est: sibi pfidiũ paratum putant. Sallu. Est locus in carcere quod Tullianũ appellat. Nonnunq; quis ponit ꝓ aliquis. Plau. Si quẽ seruoꝝ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

domi habes. ¶Nam qui pro aliquis in nominatiuo casu ra ro pręter q̄ apud vetustissimos inuenitur. Lice. Si q̄ sunt in hac re difficultates. Et enim nō qui: sed qua pro aliqua dicimus. ¶Mar. Si qua fides veri pręfari maxime Cęsar. ¶Plau. Si quod posthac verbū fecero. Virgi. Spero equidem medijs si quid pia noia possunt Supplicia hausurū scopulis. ¶Ponit item quis admirātis pro qualis: vt Quis globus o cives. Et tam femmino q̄ masculino genere p̄ferri potest. ¶Plau. in Aul. Dic mihi si audes qs ea est: quaz vis dicere vxorē? Virgi. Qui cum partiri curas. De socia Camillę loquitur: id est cum qua: quia vt Augu. ingt: An tiqui hic et hęc quis: ablatiuo ab hoc et ab hac qui: sicut sa cilis facili. Inuenit etiā quis in datiuo et ablatiuo plurali/ bus: sed vltima producit: cū in nominatiuo singulari corri piatur. Luc. li. ij. ¶Profata quis ille. Quis fuit ille dies? Ho/ ra. i Ser. Quis humana sibi doluit natura negatis. Quod autem adiectiuū est: ideo semper substātiuo iungit. Quid pro substātiuū. ¶Pręterea qui: quę: quod frequēter accipiū/ tur pro tantus a. um. Et hoc tribus modis. ¶Nam et cuius humanitatis es dicere possumus. Et qua humanitate es. Et quę tua est humanitas. ¶Pro tantę humanitatis es. Tā ta humanitate es. Tanta tua est humanitas. Quinti. ¶Hoc si scisses pater affirmo: promitto: cuius pietatis es nemo te antecessisset. Idem. Quę tua pietas est. In eundem sensum accipiunt Is: ea: id: vt Eius pietatis es. Ea pietate es. et ea tua est pietas. Composita a quis sunt Siquis: aliquis: ne quis: quisquis: quisq̄: a quo vnusquisq̄: quisnam: quispu tas: quispiā: quisquā. Seruius. Quis et qbus ꝑm artē di cimus: ab eo enī qđ est qui in bus mittit: ab eo qđ est a q̄ in is: sed a tertia declinatiōe in vsu sunt datiū⁹ et ablatiu⁹ plu rales. Licet antiqui oībus vsi sunt casibus. Deniq; Cato in originib⁹ ait. Ques sunt populi et declinauit ques quiū ficut puppes puppiū. ¶Hęc ille in primū enei.

Quisquis: quicūq; quisq; idem significant: scilicet oēs. Quisq̄ ꝓ o et quispiā idem quod aliquis.

Quisnam interrogatiuū est: id est aliquis? Quisputas: id est quis credis?

Qui cum sit relatiuū substātię: ponit tamē aliquādo ad uerbialiter pro quomodo. Licę. Qui fieri poterat: vt et⁹ do lore nō angerer: qui mecū semp familiarissime vixisset. Ali quādo pro quemadmodū: q̄uis in idem fere recidat. Te/ ren. in And. ¶Nūc si quid potes aut tu: aut hic Birria Fa/ cite: fingite: inuenite: efficite: qui detur tibi. Aliquādo sumi tur ꝑ vt. Idē in eadē. ¶Nō qui argumētū narret: sed q̄ vete/ ris poetę maledictis respōdeat. Aliquādo ꝑ vtinā. Idē in ¶Phor. Qui illū dij omnes perdāt. Aliquādo ꝑ vnde. Idē in ¶Hecy. ¶Nec qui hoc mihi eueniat scio. Et in An. ¶Nā qui isthęc tibi incidit suspicio? Aliquādo pro cur: quāobrem. Lice. lib. v. Tus. Quiẽ beatio: Epicurus: q̄ in patria vi/ uebat q̄ ¶Metrodorus q̄ Athenis? Teren. in An. Non po test qui? Dona. qui. i. quāobrē. Cōposita a quis: Quidā: quicūq; quinis: quilibet: a quo vnusquilibet.

Quia cōiūctio causalis: q̄ interdū bis reperit sequente subiūctiuo vel indicatiuo. Quintili. ¶Nō q̄ ꝑdesse nūq̄ sa/ tis sit: sed q̄ ß ꝑspicere debet: ne qd pei⁹ q̄ fecerit: faciat.

Quianā aduerbiū interrogandi significat quare. Virg. lib. v. ¶Deu quianā tanti cinxerunt ęthera nimbi.

Quiane vna particula est: et significat reuera. Virgi. lib. iiij. Quiane auxilio iuuat ante leuatos.

Quibus in extremis elegāter dr ꝑ quoz in extremo. Li ce. Literę dant mihi a te: qbus in extremis scriptū est.

Quid nomē substantiuū: vt quid negotij tibi est? Inter/ dum ponit ꝑ aliquid: vt si quid habes noui: mihi scribe. aliquādo est aduerbiū interrogādi ꝑ cur vel quare. Te/ ren. in An. Sed quidnā ¶Damphilū exanimatū video? vt sit quidnā hoc? Quidi. Quid facis Oenone: quid mādas semina arenę? Aliquādo ponit ꝑ ī quo. Lice. in Cęl. Quid eni indigens aphrican⁹ mei? Quintili. Quid tibi tanti ma lum feci: quid offendi? Similiter apud Lucā. Et si qd ali/ quem defraudaui: reddo quadruplū. Cōposita sunt Quic quid: quidq̄: quidq̄: quidpiā: nequidq̄: quidnā: nūquid: quidne: quidni: quidlibet: quidcūq; vnūquidquid: vnūquidq; quidlibet. Ascen. Usus habet vt d sequēte q mutet in cet cūq; aūt et vnūquidquid: aut vnūquidq; aut vnūquidlibet nequaq̄ dixero: sed qđcūq; vnū quodq; qđlibet vnū ꝛc.

Quid agimus? consilīū quęrentis est.

Quid istic? aduerbiū affirmādi: ficut quidni? cur nō pro fecto. Et sic est tanq̄ si diceres. Quidē et abundat istic. Vel potius. Quid istic significat hominē de loco et de sententia decedere. Tere. in And. Quid istic si ita istuc animū induxi sti esse vtile: nolo tibi vllū cōmodū in me claudier.

Quid ita? significat cur. Quidni? significat certe: vel cer/ tum est. Videlicet cur non? Et duę partes sum fm ¶Prisci. ficut cur non. Teren. in Eunu. ¶Habesne hominē amabo. Quidni habeā? Ceteres enim ni pro ne ponebāt: et ne pro non. ¶Plau. ¶Ni stulta fis: et ne vult pro non vult.

Quid tum deniq̄: quid ergo: et quid tum postea: et quid itaq̄. Et quid interea: et quid demū. Quę omnia significāt quo pertinet istud: de quo loqueris? siue quid attinet hęc dicere? siue quid sibi vult hic sermo? Lc.

Quidnā et nāquid et qdne: interrogatiua vel noia vel ad uerbia. quid tum deniq̄? quid ergo? quid itaq̄? qđpostea? qđ interea? significāt quo pertinet istud de q̄ loqueris? siue quid attinet hęc dicere? aut quid sibi vult hic sermo?

Quid hominis habes? cum contemptu dicitur. Teren. in ¶Hecy. Sed quid mulieris vxorem habes.

Quid quęris? significat quid plura? vel quid op⁹ est ver bis? ¶Modus dicendi cum paucis volumus ostendere ali quid. Horā. Quid quęris? vivo et regno simul ista reliqui.

Quidquid vt quidā aiunt: mutat d in c: ne bis interro/ gare videamur. Sic quicq̄ ne si d scriberet: modo cōsimi li qđ sit q̄ interrogare videamur. Sed nō ē ratio satis pō/ derosa: vt putem non reprehendendū qui scripserit quid quid et quidq̄. Est aūt quidquid substantiuū: sicut et qđ. Ideo genitiuū substantiui vel adiectiuū exigit: vt quidqđ pecuniarum: quidquid molle. Quodcūq; adiectiuū. Ideo substantiuū in eodem casu patitur: sicut et quid: vt quod/ cunq; ęgrū: adiectiuū ꝓ respuit.

Quidam. Vide in dictione Aliquis.

Quidem aduerbiū affirmandi: quo significatur certe. Et tribus modis in oratiōe accipi solet. Uno ad distinguē das res: vt ego quidē scribo: tu ꝓ legis: ille aūt dormit. In quo modo duobus tm comitibus vti potest: scilicet ego et autem. Altero quasi per exceptionē eius quod affirmes Quintilia. Tu: quenbis quidē filiū: sed satebitur mater. Ci ce. lib. iij. offi. Ab optimis illis quidē viris: sed nō satis eru ditis. ¶Plures q̄ in hoc modo comites habere hoc aduer/ bium potest: verū: verūtamen: sed tamen: at: attamen: ceter rum. Tertio cum nulla sequitur ex prędictis connectioni bus: vt apud eundē. Aut enim nemo: quod quidem ma gis credo: aut si quisq̄ est ille: sapiēs fuit. Eius composita sunt Equidem et siquidem: de quibus alibi.

Quilibet vnus quem tibi capere libet. Recentiores ta/ men philosophi pro vniuersali termino accipiunt. Ponit etiā aliquādo ꝑ vili et obscuro. ¶Ni. li. vij. Bis ab Annibā le captus: neq; cum quolibet hoste res fuit. Huic simile est Horatianū illud. Nō cuiusmis esse hoīs Corinthū ire.

Quipote penul. cor. significat quomodo possibile est. cō ponitur autem ex qui et pote.

Quippe significat quia certe. Virg. Sed lęta et fortia fur/ gunt. Quippe solo natura subest. Interdū significat quidē hoc est certū est. Idem. Atq; hominū querit curare trium phos. Quippe vbi fas versum atq; nefas tot bella per or/ bem Tam multę scelerum facies.

Quies substantiuū femmini generis: q̄uis etiā adiecti/ uum triū generū inueniatur. Sallu. lib. ij. histo. Et in quie te nomine histrionis vix sane burbuleū apellabat. Et quo similiter inquies generis omnis fm ¶Prisci. potest facere ge nitiuū quietis et quiei quintę declinationis. Unde et regis

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

requiẽ ⁊ requietẽ accuſatiuũ facit. Cice. in Cato. Vt meę ſenectutis requietẽ delectamentaq; noſcatis. Differunt vt quidam aũt: quies ⁊ trãquillitas: q̃ quies ſit portus ſit: trãquillitas animi. Cice. in prolo. lib. de ora. Nam qui locꝰ quietis ⁊ tranquillitatis pleniſſimus fore videbat: in eo maximę moles moleſtiarũ: ⁊ turbulẽtiſſimę tempeſtates extiterunt. Eſt autẽ ꝓprie quies ſomnus: dicta quaſi q tibi es et nullo alio negotio diſtineris. Tũc eñ cęteris negotijs vacamus cum dormimus. Sall. Nãq; animus impurus diis hominibuſq; infeſtus: neq; vigilijs: neq; quietibꝰ ſedari potuit: ita conſcientia mentẽ excitã vexabat. Propter quod etiã quies ꝑ tranquillitate accipit. Cuius contrariũ eſt in quies: ſ̃ eſt cura ⁊ ſollicitudo ⁊ moleſtia. Hinc quietꝰ trãquillus: inquietꝰ: turbatus: ſollicitus: quietudo ⁊ inquietudo

Quieſco is. quieui quietũ: modo dormio ſignificat: modo ſto. non moueo: vt cum dicimus Quieſco. Modo cuſatiuo iungit. Vnde Ser. in Buc. Requierũt flumina curſus. i. quietos eſſe fecerũt. Sic. Sal. Paululũ requietis militibus. Quieſco eñ ego aliter dicimus ⁊ aliter quieſco ſeruũ. i. qeſcere facio. Plau. Quieſce tumultũ hũc q eſt ante hoſtiũ. Hinc cõponit Acquieſco: aliquantũ quieſco. Cic. Ser. Sulpi. His ꝙo tẽporibus habemus aliud nihil in quo acquieſcamus. Quãdoq; ſignificat cõſentio: cõdeſcendo. Hiero. in prolo. Judith. Sed quia hũc libũ ſyrodus Nicena in numero ſanctarꝰ ſcripturarũ legit cõputaſſe: acquieui poſtulationi veſtrę. Cõquieſco: bene quieſco. Cice. Lentulo. Tu niſi perfecta re de me nõ cõquieſti. Requieſco: ſic quieſco. Virgi. Hic tamẽ hac mecũ poteris requieſcere nocte Fronde ſuper viridi: id eſt dormire. Idez. Et mutata ſuos requierunt flumina curſus: id eſt quietos eſſe fecerunt. Hieroñ. in Gen. Et requieuit die ſeptimo ab vniuerſo opere quod patrarat.

Quuiatis antiq ꝑ cuias dixere. Actius. Qui neq; quuiatis eſſet nunq̃ potuimus multa rogantes ſcire. Lc.

Quin varijs modis dicit. Nam aliq̃n ponit ꝑ cur non? Cum. ſ. increpantes: vel interrogãtes: vel exhortãtes dicimus. Quin venis? quin fugis? Virg. Quin tu aliquid ſaltes potius quo: cũ indiget vſus: Timinibus molliq; paras detexere iunco? Cice. pro Rabi. Quin cõpeſcitis iſtã vocẽ indicem ſtultitię? Aliquãdo ꝑ q̃ ſeu vt. Idẽ. Non dubito quin eo ſis animo quo ego eſſem: ſi quid tu me rogares. Teren. Non dubiũ eſt quin vxorem nolit filius. Aliquãdo ꝑ quin etiã: id eſt inſuper: pręter id: ſiue atq; etiã. Tunc eñ ꝑ hanc particulã magis confirmamus. Virg. Quin aſpera. Juno. Quę mare nũc terraſq; metu cęlũq; fatigat: Cõſilia in melius referet. Quod ⁊ quinimo q̃q; dicit. Aliquãdo ita ponitur quaſi videat eſſe contrariũ priori ſignificato q̃ nõ: vt vt non. Cice. Non idcirco cauſas Iſocrates non defendit quin id vtile eſſe ⁊ honeſtũ exiſtimaret. Similiter cũ dicimus. Nõ poſſum me cõtinere quin geſtiã. i. vt nõ: vel quo minꝰ geſtiã. Virgi. Hic tibi ne q̃ moꝛę fuerint diſpẽdia tãti. Quin vatẽ inſanã aſpicias. i. vt nõ. Aliq̃n ponit ꝑ qui nõ. Cice. Nemo eſt noſtrorũ quin vota victorię ſuę fecerit.

Quinimmo: quin potius: vt Quinimmo beati: qui audiunt verbum dei: ⁊ cuſtodiunt illud.

Quintilis. Julius mẽſis dictus: q̃ ſit quintus a Martio qui apud antiquos primus anni menſis erat.

Quinq; nomẽ numerale ⁊ inuariabile: a quo Quintus a. um. Quinus a. um. Quinari⁹ a. um. Quinquies. quincũs Quinqmeſtris. Quincupertitus. Quincuplex. Quindeci. quinquaginta. Quingenti: quinquageſimus ⁊ hmõi.

Quinquertiũ: ⁊ Quinquertiones. Vide in dictione Bẽ

Quintus ⁊ Quintius ſunt cognomina. Vnde (tathli. Quintia porta trãs Tyberim a Quintio cincinate. Et Quintana porta in caſtris: poſt ꝓtoriũ: vbi venaliũ rerũ foriũ ſolebat eſſe. Et Quintipor ſeruule nomẽ apud veteres. Lc.

Quinta claſſis aliis aucta: fundas lapideſq; miſſiles huius ordinis homines ſecũ gerebant. In his accenſi comicines tibicineſq; in tres cẽturias diſtributi: vndecim milib⁹ hęc claſſis cenſebatur. Lc.

Quinquirat⁹ ꝺ officiũ ſiue magiſtratꝰ: in quo ſunt quinq; viri: ⁊ hi quinqueuiri vnico vocitant ſicut triũuiri. Lc.

Quinnlis menſis ideo dicꝰ eſt: q̃ quintus in ordine eẽt: ſed poſtea in honorẽ Julij cęſaris dictatoris. Mo. Antonio Mo. filio conſule legẽ ferente Julius appellatus eſt. Lc.

Quinquatria oꝝ. ab eo quod quinquatre in ſingulari: ſicut bacchanale ⁊ vulcanale. Feſta erant quę quinq; diebus Palladi fiebant. vt Ouidi. lib. iij. Faſ. innuit ita appellata quoniã quinq; diebus poſt idus celebrabant. Nã dies poſt idus ater erat. Inde quinquatria quaſi quinq; ab ab atro die. Primo die fiebãt ſacrificia: tribus ſequẽtibus gladiatores in theatro certabãt: quinto die erat luſtratio. Vnde ait. Vna dies media eſt: poſt ſunt ſacra Minerue: Nomina quę a iunctis quinq; diebꝰ habẽt. Sanguine prima vacat: nec fas ꝙcurrere ferro. Cauſa q̃ é illo nata Minerua die. Altera treſq; ſuper ſtrata celebrant arena Enſibus exertis: bellica lęta dea eſt. Sunt qui dicant hanc diez Minuſculorũ quoq; eſſe: quo tẽpore matrone inter ſe invicem numera miſſitabant: ⁊ cenas ſeruis apponebant: vt viri Saturnalibus. Dicit ⁊ quinquatrꝰ ſicut triatrus ſexatrus: ſeptimatrꝰ: decimatrus. Jungiturq; hęc particula atrꝰ quę nihil ſignificat ſupplementi cauſa. Var. lib. ij. de lin. la. Quinquatrus diem vnũ feſtũ eſſe dicit: ſic appellatũ: q̃ erat poſt die quintũ idus Martij: ſicut Sexatrus ab Tuſculanis vocat dies poſt die ſextũ: ⁊ ſeptimatrus poſt diez ſeptimum. Declinat autem ſubſtantiue in plurali tam tertię q̃z ſecũdę declinationis: ſicut cętera feſtorũ nomina. Iuue. Incipit optare: ⁊ totis quinquatribꝰ optat. Cice. Ita tumultuoſq; cõtẽtiones: ita moleſtę quinquatrus afferebant. Dio medes ꝙo quinquatrę a prima declinatiõe ꝓtulit.

Quincũces vncię quinq; Hinc quincũcialis ordinũ ratio: de qua apud Var. Pli. ⁊ Colu. fit mentio. Quincũcialis ꝙo herba dicitur: vt trientalis a menſura: id eſt, quę ſolio quincũcem aut trientẽ ęquet amplitudine. Quincũces etiã vſurę ſunt quoties ex centũ nũmis (vt exempli gratia fit) quinq; nũmos vſurę nomine percipim⁹. Sic ſemiſes vſurę: trientes: beſſes ⁊ huiuſmodi.

Quirites penul. p. romani dicti ſunt: a Quirino. i. a Romulo vrbis Romę conditore: qui a quiris haſta quirinꝰ appellatus eſt: q̃ haſta aſſidue vteret: quę Sabinorũ lingua quiris dicitur. Vnde quidã ſecurim dictã putãt: quaſi ſemi quirim: q̃z a ſecãdo etiã dici poteſt. Siue q̃ Curesvi cerit. Siue q̃ greci regẽ κύριον dicunt. Cõſtat autẽ Romanos eo tẽpore grecos fuiſſ. Ouid. in Faſ. Siue q̃ haſta quiris priſcis eſt dicta latinis Bellicus a telo venit in aſtra deus. Siue ſuo regi nomen poſuere quirites. Seu quia Romanus vicerat ille Cures. Alij Quirinũ dici exiſtimãt ob generis nobilitatẽ a patre ſuo Quirino: ſ̃ eſt Martę. Romani enim Martem dum ſequeret gradiũ: dum tranquillus eſſet Quirinũ nominabãt. Et q̃z hoc nomẽ quirites quidã tñ pluraliter declinari velint. Apud poetas tamen reperimus quiritẽ: a quiris quiritis vel quirites itis. vel ſ̃ ⁊ hęc quiritis. In genitiuo plurali quirꝰ: tũ ⁊ quiritũ ꝑ ſyncopã. Perſi. Heu ſteriles veri quibus vna quiritẽ vertigo facit. Ouidi. An ſi pulſaſſem minimũ de plebe quiritẽ.

Quirinus penul. pro. Vide in dictione Quirites.

Quirinalis collis dictus eſt: q̃ in eo Quirini tẽplũ erat: ſiue q̃ in eũ cõmigrauere Sabini a Curibus venientes. Et Quirinalis porta Romę dicta: q̃ ea in collem quirinalem itur: vel q̃ prime eã eſſe Quirini ſacellum.

Quirinalia vocabãt die quo ſacra Quirino fiebant.

Quirito as penul. pro. quod ⁊ quiritor dicitur ſignificat clamor. Romanos cõmoneo ⁊ quiritũ auxilium inuoco. Var. Quiritare quirites ciere. Nonꝰ. Quiritare eſt clamare. Luc. lib. vij. Saty. Concurſans veluti ancarius clareq; quiritans. Ab Apul. ponitur pro ſuppetias petere.

Quiſquilię: purgamenta terrarũ: ⁊ quicquid ex arboribus minutis ſurculoꝝ foliorũq; ⁊ floꝝ decidit. vnde nomẽ venit quicquid cadit: velut quis quęrat illas ob id. Cecil.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Quiſquilias volatis dixit. Et Ennius. Deturbate ſaxo homo non quiſquilia eſt.

Quiſquiliũ vocant exiguũ fruticem ilicis producentem coccũ: qđ granũ eſt ad tingendas veſtes gratiſſimũ. Hinc natũ eſſe putat: vt veſtis coccina literis per imperitiã inter ceptis ſquallata vulgo hodie dicat pro quiſquiliata.

Quo accipitur pro quanto: vt cum dicimus. Eo magis quo magis. Aliquãdo eſt aduerbiũ loci. Virgi. Quove tenetis iter? id eſt ad quem locũ tenditis. Aliquãdo eſt conũctio: & ſignificat vt: Plini. Neq; enim id feci: quo tibi moleſtus eſſem. Aliquãdo ponitur pro quare: vt inquit Dona. Teren. in And. Quo equio: ſum Pamphilo. Et quo pro ad quid: vel in quem vſum. Hora. Quo mihi fortuna ſi nõ conceditur vti? id eſt ad quid vultis mihi eſſe bona fortunę. Sic venuſte interdũ deſunt verba in oratiõe. Et apud Eſaiã. Quo mihi multitudinẽ victimarũ veſtrarũ? Hinc fiunt cõpoſita Vſquequaq: circa: quouſq: quõ: quoquomõ quoquo verſus: quoq;: quoq;: aliquo: aliquoties.

Quoad componi videt: ex quo & ad: ſed prępoſtere ſicut hactenus: quatenus. Et ſignificat donec ſiue qđiu vel quouſq;: vt quoad vixã ero tibi amicus. Cice. lib. offi. Tã diu antẽ velle debebis quoad te quantũ proficias: non pęnitebit. Nihil autem differt ita loqui. Quoad vixã: & quoad moriar. Hęc enim qđ quis cõtraria eſſe videant: idem tamen ſignificant: quoniã duo tẽpora cum inter ſe oppoſita ſunt: atq; ita cohęrẽtia: vt alterius finis cum alterius initio miſceat: non refert vtrũ per extremitatẽ prioris: an per initium ſequẽtis locus ipſe confinis demonſtret. Poteſt autẽ eſſe interrogatiuũ. Terẽ. in Phor. Quid ſenẽ quoad expectatis veſtrũ? Relatiuũ: vt Quoad inſiſti parui. Infinitũ: vt Quoad libet ſtudeo. Cice. Treba. Itaq; ego quoad opinatus ſum me in prouinciã exiturũ: q̃ tibi vltro obtulerim meminiſſe te credo. Aliquando rei & ingenij facultatẽ ſiue tẽporis cõmoditatẽ ſignificat: vt apud eundẽ in Lęl. Vt q̃ ad poſſem: & liceret ab eius latere nunq̃ diſcederez: id eſt quantũ. Aliquãdo quantitatẽ rerũ tñ denotat. Idem pro lege agraria. Audite vos qui amplißimi populi ſenatuſq; iudicio exercit⁹ habuiſtis & bella geſſiſtis: quoad ad quẽq; peruenit: aut peruenerit ex prędа: ex manubijs: ex auro coronario. Et ſic ſemp exponit pro quantũ.

Quoadeius tota vna dictio ſignificat vſq; vl inquantũ vel quantũ ad eius vires: vel quantus ab eo. Cice. lib. j. de ora. Officiũ eſt de his rebus poſſe dicere quę ad vſum ciuilem moribus & legibus conſtitutę ſunt cum aſſenſione auditorum quoadeius fieri poterit. Idẽ. Elabor⁹ quoad ei⁹ facere poſſum: vt conſilia hoſtiũ intelligã.

Quoaduſq; eiuſdẽ ſignificatiõis eſt. ſ. quãtũ vel quouſq; Actius. Nihil te impedio quoaduſq; rem peragas.

Quocirca: ſignificat quamobrem.

Quouſq;: qđiu: vel vſq; ad quod tẽpus. Et ponit interrogatiue. Cice. Quouſq; tandẽ abutere Catilina patientia noſtra. Relatiue: vt Quouſq; volui: comedi. i. tamdiu comedi: qđiu volui. Infinite: vt Quouſq; eſſes: didici. Aliq̃n ſignificat vſq; ad quẽ locũ: vt Quouſq; agri tui fines ptra

Quomodo tota vna dictio: ſignificat quemad/ (xiſti. modum. Cice. Quomodo potuiſſem te cõueniſſem. Tale eſt ac ſi diceret. Si q̃ttuor pedib⁹ ad te venire neceſſe fuiſſet. Quoquomõ. i. q̃licũq; rõne: vtcũq;: qualitercunq;.

Quoquoverſus: vel quoquoverſum ſignificat verſus omnes partes: quod vernacula lingua dicimus. In qualmane ſe voglio: vt quoquo verſum ſe verterit anima hominis ad dolores figitur alibi prętęq; in te.

Quoq; ſignificat aliquo. i. ad aliquaz partem locum ve.

Quoq; ponitur pro etiam. Seneca. Tu quoq; ſimili modo exercere te debes. Aliquãdo pro ſimiliter. Virgi. Vocabere tu quoq; votis.

Quo minus ſignificat vt non. Augu. ſuper Jo. Si quo/minus dixiſſem vobis. Interdũ ſtatim. Virgi. Et quo minus arua inſequitur. Quandoq; ſunt duę partes. Ambro. ſuper Lucã. Fide tutus putet ſibi: quo minus ea requirat magis poſſe ſuppetere.

Quo iure: quaq; iniuria: prouerbiale eſt: quaſi p fas nefas: velis: nolis. Teren. in An. Quo iure quaq; iniuria me prędicatem in piſtrinum dabit.

Quoniã cõiunctio cauſalis: vt quoniã prodeſt lege. Poteſt etiã eſſe ſubcontinuatiua: vt quoniã ambulat: mouet. Interdũ: author Feſto: ſignificat poſtq̃.

Quod nomen relatiuũ eſt: & conũctio cauſalis cũ ponitur pro quia: vt q̃ ſcribas lętor. Et nõ caſtigo te q̃ odio habeã: ſed quo meliorez efficiã: vbi enim poteſt eſſe q̃ ibi etiã quia. Et vbi poteſt eſſe vt ibi poteſt eſſe quo: & ecõtrario. Vt non te caſtigo: quia odio habeã: ſed vt meliorẽ efficiam. Quãdoq; ponitur pro ſed: & in principio clauſulę locari ſolet. Cice. Q; ſi quis a me huius conſilij mei cauſam quęrat: ita reſpondeo. A qđ fit quoddã quodpiã: quodq; quodcũq;: quodlibet: vnumquodq;.

Quondã aduerbiũ tẽporis: & modo prętęritũ tẽpus denotat pro olim: vel aliquãdo. Cice. Fuit iſta quõdã in hac repu. virtus. Modo pſens. Virgi. Quondã etiã victis redit in prędia virtus. Ponitur quãdoq; pro ſemp. Idẽ. Vt quondã in ſtipulis magnus ſine viribus ignis.

Quo: ſum: verſus quẽ locũ quaſi quo verſum: vt Quo ſum vadis? quo: ſum ſeruus tuus iuerat: tu iuiſti. Quo: ſum fit res euaſura: dubito.

Quot nomen numerale: vt quot nummi tibi ſunt. Scio quot nũmos habes: habẽo tot quot tu.

Quotquot: id eſt omnes qui.

Quotidie. Vide in dictione Cotidie.

Quotẽnis: ſignificat quot annorũ: habet enim antecedẽtia nomina numeralia vel cõpoſita ex numeralibus & anno: vt anniculus: biennis: triennis: vt tu es biennis quotẽnis illa: quidã etiã vſurpãt quotennũ ſicut ſeptennũ.

Quotenus: relatiuũ diuiſiuũ ſignificat vſq; ad quem numerũ. Cice. ad Atticũ. In ripa neſcio quotenorũ ingerũ.

Quotus relatiuũ ordinale: quo ſignificat Cuius numeri: ſiue in quo numero aut ordine: vt ſum primus in ciuitate: quotus es in tua: quãdoq; ponit pro quot. Marti. Dic quotus es: quanti cupias cęnare: nec vllũ Addideris verbum: menſa parata tibi eſt: id eſt quot ęſtis: & quot tecum habes. quãdoq; ſignificat continuã quantitatẽ: & ponit p quantus. Iuue. Quota portio fęcis achęę.

Quotuſquiſq; in ſingulari: idem ſignificat quod nomen numerale quot: vt quotuſquiſq; eſt qui aliter ſentiat? Augu. li. xix. ciui. dei. quotuſquiſq; hominũ eſt: cui pfunditus vtilitatis huius appareat. Et eſt vetus eleganſq; locutio p interrogationẽ: & ad paucitatẽ referẽ: vt Quotuſquiſq; ſtudet? hoc eſt q̃ pauci ſunt qui ſtudeant. Cice. p Plancio. Quotuſquiſq; iuris peritus eſt: quotuſquiſq; diſertus eſt?

Quotuplus: ad menſurã vel ad pondus refertur: vt Quotuplus ager reddit decuplũ: quotuplũ non reddit tuus.

Quotuplex: quot generum.

R Litera ſemiuocalis eſt & liquida: quę poſt mutam in eadem ſyllaba poſita precedentẽ ſyllabam modo longaz: modo brevem facit: vt Ouidi. in dictione patrem exemplũ poſuit. Jam patrem famuloſq; patris: lucemq; timebam: vbi pa ſyllaba & producitur & corripitur. Et apud grecos in initio dictionuz r litera recipit aſpirationem: vt Rhadamanthus Rhea: & huiuſmodi. Conuertunturq; nõ nunq̃ in l: vt intelligo pro interlego. Pelluceo pro perluceo. In ſimplicibus: vt niger nigellus: umbra umbella. In s vt arbos pro arbor: odos p odor: Trãſit in duo ſſ: vt vro vſſi: gero geſſi. In u cõſonantem: vt ſero ſeui: tero triui. In n: vt gneus pro greus.

R ante A

Rabies iei. & rabia g. a rapio: morbus canũ cum velut furore quodã acti: huc atq; illuc rapiunt: nec vllũ quietis locũ inueniũt. Alij rabiẽ q̃ſi rauiẽ dici putãt p raucitate vo

cie: quã rabiosi habent similem canis latratui: hinc

Rabiosus: qui rabiẽ habet. ¶Plin. li. xxix. Datur mo/ris a rabioso: ne rabidi fiant. ¶Ponit quandoq; rabiosus pro iracundia pleno: qui veluti rabie agitatus videat.

Rabiosulus diminutiuum. Cice. Trebatio. ¶Primas illas rabiosulas sat satuas dedisti

Rabidus: qui rabiem habet.

Rabio. bis. nimia ira: & q̃si rabie agito:. Var. Quid est qd̃ latras: quid rabis: qd vis: Cecili. rabia rabere se ait.

Rabula a rabie: vt quidã volunt & a raui. i. raucitate: vt is sit rabula: qui i negotijs agẽdis acer est: & rabiosus. Vnde & p aduocato & causaꝝ patrono accipi solet. Vel ò: a radendis auribus. Illã vt a fando fabula: a nãdo na/bula: a stando stabula: a pascendo pabula. ita a radendo rabula. Nec alia rõne rabulas in foro dictos puto: q̃s q; radant. i. offendãt aures: & vt ait Quintili. Mimia verbo/sitate feriant: q̃si ab instrumẽto illo nũcupati: qd̃ rabula cõmodius: q̃ radula vocari possit: hodie quoq; vulgus ipsos garrulos & linguaces ab alio instrumento tudicu/las & pistilla cognominat. Quintilia. super oĩa petit illa: quę Cic. in Ora. Non eñ declamatorem aliquẽ de ludo: aut rabulã de foro: sed doctissimũ: aut perfectissimũ quę rimus. Idem. Quasi rabulę: qui sibi diserti non videtur: nisi omnia tumultu & vociferatione concusserint.

Racemus pe. p. pars botryonis: siue potiꝰ ipse botryon: qui & botrys more greco & botryus: ẽ est integer vuę racemus. Est eñ illa testa vuaꝝ plurima gña continẽs.

Racemosus. a. um. qd̃ est racemis plenũ. ¶Plini. hedę/rę modo racemosa est. Racematus. a. um. qd̃ racemos hꝫ. Idẽ lib. xviij. de panico. ¶Parnis racemato paniculis.

Racemarius malleolus: ex quo pampini pullnlãt vel steriles: vel certe minus feraces: vt inquit. Colu. lib. iiij.

Racha nomẽ ¶Hebr: ęũ est: ingt ¶Hie. qd̃ idẽ est: qd̃ κενός .i. inanis aut vacuus: quẽ nos possumus vulgata iniuria ab sq; cerebro nũcupare. Quidã etymologiã huius nois de greco trahere voluerũt: putãtes dici pãnosum. Grece eñ ῥάκκος rachos ò:. Sed nos huius ꝟbi ꝓpꝛietatẽ sub tilius perspiciẽtes nihil intelligimus aliud esse racha: nisi vocẽ incognitã ꝛati animi ꝓmotionẽ ꝓcãtis: quales sunt interiectiones apud grãmaticos: sicut a dolente heu. Ab irascente hem: & huiusmodi. Auguſt. super ✠ Matthęum. Racha vox indignantis animi motum significans.

Rado. is. si. sum. cõplano: incido: extirpo: mũdo. Col. li. ix. sic tñ ne quid radat. ¶Mier. in leui. Die septima radet capillos capitis: barbãq; & supercilia: ac totꝰ coꝑoris pilos. Iuue. Illã sergiolꝰ iaꝫ radere guttur ꝓperat: per trãslationẽ ponit ꝓ ledo laceroq;. Quintil. li. iiij. Me ie/iuna atq; arida traditio auerteret anios: & aures ꝑsertim delicatas raderet: hoc est offenderet: fatigaretq;. Huius cõposita sunt: abrado: adrado: iuxta rado. Col. li. iij. Re liquã partẽ: quę continẽs matri est adradito: ne superua cua sarmẽta ꝓcreet. Circũrado. Idẽ li. iiij. Quã recen/tissimũ eligatur sarmẽtum: & leuiter circũrasum: vt cor/tex tantum deꝛahat. Corrado: derado: de aliquo rado. ¶Plini. Quod derasum est: terit & cribrat. Exrado: extra rado. Colu. lib. ij. ¶Postea surculos: quos inserere voles eradito tam alte: q̃ cuneuꝫ dimisisti: sed ita ne medullã: neue alterius partis corticeꝫ lędas. Interrado: in medio rado. Idem. In eodẽ. Nam si fuisse posueris: neq; in terra quid serre poteris: nec ipsę fructuosę erũt: nisi interrase/ris. Obrado: circũrado. Et oĩa habent penul. produ.

Rasito. as. pen. cor. significat sępe rado. Bellius lib. ij. Comperimus autẽ cęteros quoq; in his tẽporibus no/biles viros barbã in eiusmodi ętate rasitauisse.

Rasores: qui radunt. Et per translationem fidicines: qui videntur chordas ictu radere.

Rasura ipse radendi actus. Colu. lib. v. Eaq; rasura

Rasamentum. Idem. Terebra (ita deducitur. gallica non scobem: sed rasamenta facit.

Rasilis & hoc rasile pe. co:, quasi rasum nihil extantis ac redundãtis plenitudinis. ¶Virg. tñ Et torno rasile bu/xum: q̃si rasibile dicit. dendũ pertinet. Vnde dicimus cultros rasorios.

Radix dicta est: ꝙ sępe effossa parũ per terram radit: vt arbor melius fruticescat. ¶Plinius. Cum pali defixi ra dices cepisset. ¶Huius diminutiuũ est radicula.

Radicula: parua radix. Col. lib. iij. Idẽ pęnus auctor probat vinacea ꝓmista stercori depositis seminibus in scrobẽ mouere: ꝙ illa prouocẽt: & alliciãt nouas radicu/las. Et radicula vocat herba succũ habẽs lanis lauãdis cõmodissimũ: hanc greci struthion: & lanaria ob id a no

Radico. as. pe. pro. radicẽ facio: & ra (stris vocat. dicẽ capio dicit. ¶Plini. lib. xviij. Frumẽta multis radicã/tur fibris. Hinc componit. Eradico: quod vsq; ad radi/ces euello. Hieron. in ꝓfati. ꝑs. Cogitis ergo: vt veluti quoddã nouale scissum iam aruuꝫ exerceam: & obliquis sulcis renascentes spinas eradicem.

Radifico. as. similiter significat radices facio.

Radicitus penul. cor. aduerbium: significat a radice. Vnde & pro omnino quãdoq; ponitur.

Radius: splendor: a Sole micãs. Var. O sumine Sol qui totã hanc mũdi cõpagem tuis radijs illustras. Trãs/ferk & ad fulgorem oculorũ. ¶Plini. Cuius ex oculis radij nocte micãtes cernunt. Belli. Stoici causas esse videndi dicunt radiorũ ex oculis in ea: quę videri queunt emissio nem. Item radius dicit virga: qua Geometrę lineas iu/dicãt. Virgi. Descripsit radio totũ: qui gentibus orbem. Inuenta aũt est hęc ars: tempore quo Nilus plus ęquo crescẽs confudit terminos possessionũ: ad quos innouã/dos adhibiti sunt philosophi: qui lineis diuiserũt agros. Inde Geometria dicit: cum non tantũ terrę: sed etiã ma/ris & cęli: & aeris spatia metiri consueuerũt. Item texto/ris instrumentũ: quod vulgo duellã nominãt: quo telę annectunt: radius dicit. Idem. Excussi manibus radij reuolutaq; pensa. Radij quoq; rotarum dicunt: vt apud eundẽ. Hinc radios triuere rotis. Instrumentũ etiã: quo radunt mensurę radius vocat: quod alio nomine hosto rium nominãt. ¶Plau. Dij deęq; omnes tantã nobis lęti/tiã tot gaudia fine radio cumulent. Et radij dicunt oli/uę oblongę. Virgil. Nec pingues vnã in faciem nascũtur oliuę. Orchades & radij: & amara pausia bacca.

Radio: radios emitto: fulgeo. Hiero. in ꝓlo. psal. Vbi cũq; astericos. i. stellas radiare in hoc voluimine videri/tis: ibi sciatis de Hebręo adduxꝫ: quod in latinis codici/bus non habek. Ouid. lib. ij. Metam. Argenti bisores radia/bant limina valuę. Hinc cõponit irradio: qd̃ est illustro: & quasi intus radio. ¶Plau. Faciunt: qd̃ consuerũt: irra/diant salibus mensam: omnis ad risum prouocãt.

Radula pe. cor. instrumentũ ferreuꝫ a radendo dictũ. Vnde pix radulana est dicta: quę radula eraditur. ¶Plin. lib. xiiij. Radulana pice ac resina condire musta.

Ragades & ragadia fissurę sunt: & rimę inter sedis vi/tia annumeratę: quorũ crebra mentio est apud ¶Plinium. Auicenna non solũ in ano: sed in mentula nasci ragadas prodidit. De quo & in dictione Condylomata.

Ralla genus vestis a raritate. Nam rarum facit dimi/nutiuũ rallum. ¶Plautus. Toga ralla: tunica spissa.

Rallum a radendo ferrũ illud: quo vomeres identidẽ

Ramex genus Hernię. Vi/ (purgãtur in arãdo. de in dictione Hernia. Hinc ramicosus: qui patit illum morbũ. Colu. li. x. aliter accipit ramices: cũ inquit de vi/uario cõstituendo. Deinde per transuersa laterum caua transmittunt ramices: qui exitus ferarũ obserent.

Ramentũ tenuis cuiusq; rei particula: a radendo: q̃si rasura. Vñ ramẽta auri: ramẽta argẽti: lignorũ & cętera rum rerꝫ dicimus: cũ forte aliquid anĩalis extritu: siue ex/cursu: aut ex arena fluuiorũ. Vnde ¶Plini. li. xxxiij. Apud nos tribus modis fluminũ ramentis. s. aurũ inuenit: nec ullũ absolutius aurũ est cursu ipso trituq; perpolitũ.

Ramus arboris pars est: cuius diminutiuũ est ramu/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

sculus. Dicitur ꝛ ramulus. Colu. Et cum primū germi/na tumebunt de ramulis anniculis eos ligato.

Ramale: idē qđ ramus. Ouid. lib. viij. Meta. Multi fi/dasq; faces ramalia q; arida tecto. Perfi. vt ramale vet⁹.

Rameus. a. um. qđ ex ramo est. Virg. li. iij. Geor. ꝛ ra/mea costis. Subijciūt fragmēta thymū casiasq; recētes.

Ramnus genus sentū asperrimū aculeis: ꝛ flore gra/tissimū: ait Piero. super illud ps. Pinusq; intelliger ēt spi/ne vestre ramnū. At rhamnus cū h. genitiuū facit rham/nuntis: sicut Amathus. thuntis. Trapezus. untis. Et est Atticę regionis pag⁹: ex quo format rhamnusius. a. um. qđ est ex rhamno. Teren. in And. Hoc certe scio rham/nusiū se aiebat. Inde rhamnusia indignationis dea: quā greci νέμεσιν vocant. Nam cū narcissus formę bonitate abuteret superbius: recte fingit eiusmodi dea aduersus eū: qui bonis psentibus sit indign⁹: Nemesis inquā indi/gnatiōem pcat: cuius simulacrū pulcherrimū eo in loco colebat. Quod quidē marmoreū tradūt a Phidia vla/rum in altitudine decē factum. De hac Ouid. li. v. de Tri. Exiget ad dignas vltrix rhamnusia pęnas.

Rana genus animalis palustris. Ranaꝝ alię sunt terre/stres: licet in aquis dulcibus degant: alię marinę. Ex ter/restribus quędā in vepribus tantū viuūt: ꝛ rubetę appel lant. Alię inter harūdines fruticesq; versant. Est ꝛ rana arborē scandens: ꝛ ex ea vociferans: ob id a calamis ca/lamita. Ranę etiā morbus est: qui bobus accidere solet. Colu. libro. vij. Solent etiā fastidiosa cibo afferre vitiosa incremēta linguę: quas ranas vocant veterinarij.

Ranunculus diminutiū est a rana. Amb. lib. Hexa. Culices ꝛ ranunculi circa genitales strepunt paludes.

Ranceo. ces. cui. rancorem habeo: siue puteo.

Rancor puto: quidam a ranceo nomen verbale: sicut Aco: ab aceo. albor: ab albeo. Palladius in rebus rusti/cis. Receptacula olei semper sint munda: ne nouos sa/pores veteri rancore infecta corrumpant.

Rancidus. a. um. quod est rancore putidum. Horati. Rancidū aprum antiqui laudabant nō quia nasus. Illis nullus erat: sed credo hac mente: q; hospes Tardius ad ueniens vitiatum cōmodius q; Integrum ederet dominus consumeret. Huius est diminutiū rancidulus. Iuuena. Non tamē his illa vnq; opsonia fiunt Rancidula.

Rantū differunt veteres quadrantē: q; in eo ꝛ triente ratis fuerit effigies: quem admodū nauis in asse.

Rapio. is. pui. ptū. pcat per vim aut cū festinantia: siue cum furore rapio: traho: euello: aufero. Terenti. in And. Sublime hunc intro rape q; tum potes. Lactan. libro. v. Alios etiā in consortio mali sui rapiūt: quasi habituri so/latium de perditione multorum: id est trahunt. Virg. Quid faceret: quo se rapta bis coniuge ferret. i. ablata. Et lib. j. Geor. Atq; illū in preceps prono rapit alueus amni. i. su/bito rapit. Aliquando rapere: est vim afferre: vitiare. Et proprie de virginibus atq; impubertibus pueris etiā si lo conon dimoueant. Virg. Et rapti Ganymedis honores Sene. rapta raptoris aut mortē: aut indotatas nuptias optet. Cōposita abripio: arripio: coripio: deripio: diri/pio: eripio: irripio: prępio: proripio ꝛ surripio.

Rapto. as. frequēter rapio: traho. Virgil. Ter circum Iliacos raptauerat hector. a muros. Et li. iij. Geor. g. Sed me parnasi deserta per auia dulcis Raptat amor.

Raptito. as. pe. cor. aliud frequētatiuū a rapto. ptas.

Rapax auidus: ꝛ rapinis semper intētus. Sueto. In/opia rapax: metu seuus. Hinc rapacitas. Colu. lib. j. Nisi marima vel negligentia seruī: vel rapacitas interuenit.

Raptor, qui rapit. Ambrosius. Raptores nō nisi alie/

Rapo. onis. idem qđ raptor. Pom/ (na diripiūt.

ponius. Ne vos conturbēt auri argentiq; rapones.

Rapidus velox ab eorū: qui rapiūt celeritate dictus. Vnde Amnis rapidus: qui cū celeritate ꝛ furore labit.

Raptio: rapina ꝛ raptus distinguunt ab inuicē: q; ra/ptio ad personā: rapina ad rem: raptus ad stuprū refera tur. Ter. in Adel. Disperū thesiphonē audiui filiū vna in raptione fuisse cum Aeschino. Cic. Quas res luxuries in flagitijs: crudelitas in supplicijs: auaricia in rapinis: su/perbia in cōtumelijs efficere potuisset. Idem. Matrona rum cędes virginū raptus. Colu. etiā rapinas vocat cul

Rapinator: a rapina raptor dicit. (turas raporū. Lucilius. Homo impudicus impune est rapinator.

Raptim aduerbium: significat cum festinatione.

Rapa. pę. or, q; passim rapiat. Palladius. Rapa mu/tat in napos in alio solo per biennū sata. Alio ꝯ napus trāsit in rapam. Dicit ꝛ rapū neu. gne. Marti. Hęc tibi brumali gaudentia frigore rapa. Var. Ex semine brassicę vetere sato nasci aiūt rapa: ꝛ ꝯ ex raporū brassicā. Colu. li. vij. Ab his leguminibus ratio est habenda: napor: ra/porūq; magis vtilia rapa sunt. Hier. vero ad Fusto. Vix raris fabis ꝛ rapibus cū rudi hordeaceo pane saturant.

Rapulum diminutiū a rapum. Horat. in Sermoni. Captus vt aiebat cęnę acria circum rapula. Et iterum. Cum rapula plenus atq; acidas mauult inulas.

Rapunculus a rapo radicis exiguę: qui comeditur in acetarijs. Rapunciū vernaculi nostri dictitant.

Rapacia. orum. raporū frondes: quas hoies decoctas in cibū sumūt. Plini. Et hominī nō minor rapacior gra/

Raphanus penulti. cor. genus (tia q; cimarum. radicis notę comestibilisq;. Plini. Fertur in templo Apolli nis delphici adeo cęteris herbis prelatus raphanus: vt ex auro diceretur: beta ex argento: rapum ex plumbo. Refert Alexander aphrodiseus esse calidum: humores exsiccare ꝛ attenuare. Mouere ex humoribus spiritus: ac eos exhaurire ꝛ exinanire: dum per os eructat. Est ꝛ aliud raphani genus: Armoracia a nostris dicit. Quī/dam hoc nomen aspirant in prima.

Rarus. a. um. proprie dicitur: quod non est densum. Interdum ponit pro prestanti: quoniā omnia prędara rara sunt. Virgilius. Hic rarum tamen vidimus heros. Hieron. Rara est virtus: nec a pluribus appetit.

Rarenter aduerbiū: idem quod raro. Belli. li. j. Ra/rus non dicit rare: sed alij raro dicunt: alij rarenter.

Raro. as. rarum facio. Cuius cōpositi sunt: Disraro ꝛ interraro: qđ est in medio rarū facio. Col. li. v. vtitur.

Rarefacio. Idem lib. vj. Hoc autē facile contingit: si prius rarefeceris etiā eas partis supra quas ramū feca/turus es fęno aut stramentis texeris.

Rarefio: passim rarefacio. Lc.

Raripilus. a. um. pe. cor. qđ habet raros pilos. Col. in prefa. Et id ipsum aliter curat mutilū ꝛ raripilum: aliter

Rarescere: significat rarum (cornutū ꝛ setosum. fieri: siue deficere. Col. lib. iiij. Negligentia cultor magna pars deperit: ꝛ interitus seminū: cęteraq; virentia rare/scunt. Lactan. li. vij. Ita eū iustitia rarescet: ꝛ impietas: ꝛ auaritia: ꝛ cupiditas: ꝛ libido crebrescet.

Rastrum ꝛ raster mascu. gene. Terē. Atistos rastros interea depone. Virgil. Rastraq; incurues gemuī tribuere ligones. Dicunt autem rastra: seu rastri: qui ꝛ rutabri vocant proprie: quibus per semisecia festucas abradim⁹. a quo abrasu rastelli sunt nominati: vt inquit Varro lib. de re rust. Tum de pratis inquit stipulā rastellis era/di: atq; addere semisecio cumulum: quo facto ficilienda prata: id est salcibus cōsectanda. Verū ꝛ Rubulariorum vsibus deputant: hisdem quoq; terrā effodiunt. Sueto. in Nerone. Tubaq; signo dato primus rastello humum effodit ꝛ corbulę congestam humeris extulit.

Rastelli. Vide in dictione Rastrum.

Ratus. a. um. participiū a reor: reris: quod significat puto: Imagino. Horatius. Reor: quoq; ratus facit partici piū: vt puto differentię causa: quia ritus aliud significat: ꝛ retus pro reatus dicebat: quomō fau cius pro fauciat⁹: lassus pro lassatus. Plau. in Am. Victis hostibus: q; ne/mo superari posse ratus est. Aliquādo ratus ꝺ firmus: certus. Ter. in Hecy. Ne qđ ego egissem: esset ratū.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Ratifico.as.app:obo:ꝛ qđ actuꝫ eſt cõfirmo. Ceteres ratare:ꝓratificare dicebãt. vnde eſt irritare contrariũ.

Ratio a ratũ ſupino fit. Et eſt vis illa animi: qua a cęteris aĩalibus homo diſiungit. Quę ſic diffinit ab Auꝫ. li. ij. de o:dine: q ſit mẽtis motio ad ea: quę diſcutiunt diſtinguẽdi ꝛ ꝯnectẽdi potẽs. Unde ab Ho:atio ponit p:o ratiocinatiõe:ꝛ diſcurſu animi ad inueſtigandũ verũ. Lice. li. ij. ad Heren. Ratio eſt cauſa: q demonſtrat verũ eſſe id qđ intẽdimus breui ſubiectiõe. Sene. Quid eſt ratio: niſi naturę imitatio. ſequit ratio naturã: ꝛ bonũ ſine rõne nullum eſt: ꝛ virtus nõ aliud q̃ recta ratio. Aliquãdo tñ ratio ponit p:o reſpectu ꝛ cura. Lic. Planco. Peto a te vt mei rationẽ hãe velis: ꝛ ſalutis: ꝛ dignitatis meę. Sic dicimus habẽda eſt rõ honoris: ratio rei familiaris. Idem li. ij. offi. Habenda rõ eſt rei familiaris: quã quidẽ delabi ſinere flagitioſum eſt. Si Fo iungat cum ꝓpoſitiõe cum: ꝟcat negotiũ. Idẽ in Cato. Rationẽ habet cuꝫ terra: quę nunq̃ recuſat imperiũ. Et ad Atticũ. Cum oibus muſis rationẽ habere cogito. Aliquãdo ponit p:o cauſa: vt apũd eundẽ. Id. Cato. Luꝫ aũt ad Libiſtra ꝓpter rationẽ belli quinq; dies eſſem mo:at⁹. Aliquãdo ꝑ modo via ꝛ forma. Sall. At ego vobis ingt: ſi modo vultis eſſe viri rationẽ oſtendã: qua tãta iſta fugiatis. Et ratio q̃q; d: ſupputatio: vel calculus ſiue expẽſa. Plau. in Aul. ſupputaſ ratio cũ argẽtario. Idẽ in Tim. Et vt res rõeſq; viroꝝ oim bene expedire vultis. Cũ rationarius codex: in quo acceptũ ꝛ expenſi rõnes deſcribunt. Sueto. in Cęſ. ſermitia recentio:a imenſo p:etio:ꝛ cuius etiã ipſum puderet: ſic vt vetaret rõnibus iferri: id eſt no:ebat in rõnario perſcribi eam ſummã: quã impenderat in emptiõe ſeruoꝝ. Ratio etiã p:oportio d:, vt ſi quãdo numerus ad numerꝫ habet p:oportionẽ: quã nos rectũ dicimus rationẽ: vel duplaꝫ: vel triplã: vt quattuo: ad duo:ꝛ ſex ad duo: rationẽ purgare. Uide in dictiõe purgo. Rationẽ ꝯſtare: eſt ęquã legitimãq; rationẽ oſtendi: aut apparere oſtẽdi poſſe. Pli. iunio:. Adirũ eſt q̃ ſingulis diebus in v:be ratio: aut conſtet: aut cõſtare videaſ: pluribus cũctiſq; non conſtet.

Ratiuncula dimin. Ter. in Pho:. Erat ei de ratiũcula iamp:idẽ apud me reliquũ pauxillulum nũmo:um.

Rationale philoſophi dixerũt eſſe: qđ ratione vteref: vel vti poſſet. Cũ dicimus ho:em eſſe animal rationale ꝛ mo:tale. Hic genere poſito: qđ animal eſt dictũ videmus additas duas differẽtias: quib⁹ admonẽdus erat homo ꝛ quo ſibi redeundũ eſſet: ꝛ vnde fugiendũ. Nam vt p:ogreſſus anię vſq; ad mortalia lapſus eſt: ita regreſſus eſſe in rationẽ debet: vno verbo a beſtiis qđ rationale: alio a diuinis ſeparaf: quod mortale d:. Illud niſi tenuerit: beſtia erit. Hinc niſi ſe auerterit diuina nõ erit: rõnale ſubſtãtiuũ genus veſtis ſacerdotalis eſt. Hieron. ad Fabiolã. Rationale etiã dicif genus veſtis apud Hebręos oſuin: grece logion: nos rationale poſſumus appellare. pannus eſt breuis ex auro habens magnitudinẽ palmi per quadrum ꝛ duplex: ne facile rumpatur.

Rationabile dicif: quod cũ ratione factuꝫ dictũve eſt. Cuius ꝯtrariũ eſt irrationabile. Itaq; domũ aliquã rationabileꝫ poſſumus dicere: noſtrũq; ſermonẽ. rationales autẽ vel illũ: qui hanc ſecit: vel nos qui loquimur. Ergo p:ocedit ratio ab aĩa rationali: in ea quę vel fiũt rõnabilia vel dicunt. Duo ergo ſunt: in ꝙbus potẽtia vel vis rationis poſſit etiã ipſis ſenſibus admoueri opera hoim: quę videnf: ꝛ quę ꝟba audiunt. In vtroq; aũt vtif mens gemino nũtio p:o co:poris neceſſitate. Uno qui oculoꝝ eſt: altero qui auriũ. Ita cũ aliquid videmus congruẽtibus ſibi partibus figuratũ non abſurde dicimus ratiõabiliter apparere. Itẽ cum aliquid bene concinneve audimus: nõ dubitamus dicere: q rationabiliter ſonat. Irrationabile vero qđ his caret. Quintilia. li. ij. Sed quia carẽt ſermone: quę id facũt muta atq; irrationabilia vocanf.

Rationarius liber: in quo rationes rerũ geſtaruꝫ continenf. Suet. in Aug. Rurſus tędio diuturnę ualitudinis cum etiã a magiſtratibus: ac ſenatu domũ accitis rationariũ imperij tradidit. Et rationarius liber accepti ꝛ expenſi: vt ſup:a in dictiõe ratio. Itẽ rationarius: qui rationariũ conficit: vel qui rõnibus p:ęeſt. Marcellinus. Quidam ex mercato:e opulento rationarius apparito:.

Ratiocino:.pe.co:.ꝟcat per rationẽ quandã dep:ehendo: colligo: cõputo. Belli. li. j. Plutarchus in lib. quẽ conſcripſit: ſcite ſubtiliterq; ratiocinatũ Pythagorã dicit in reperienda: modulãdaq; ſtatus longitudiniſq; eius p:eſtantia. Licero lib:o. j. Tuſcula. At nos metiendi: rationandiq; vtilitate inſpecta huius artis terminauimus modus. Hinc ratiocinato:es dicti ſunt: qui calculato:es vulgo nominãtur. Martia. Hec calculator, nec notarius velox maio:e quiſq; circulo co:onef. Ratiocinatio: inquit Auguſtinus libro de immo:talitate animę: eſt a certis ad incerto:um indignationem nitens cogitatio.

Ratumena auriga fuit: qui cũ in ludis Circẽſibus ex/cuſſus fuiſſet equi ſui cuꝫ co:ona ꝛ palma in capitolium peruenerũt: ſedemq; ter luſtrarũt: ex quo factum eſt: vt porta per quã intrauerant ratumena diceretur. Lc.

Ratarię naues a ratiũ ſimilitudine appellatę ſunt. Lc.

Ratis ꝛ rates ſecundum Pho:obum efferri poteſt. Et p:oprietates dicunt connexę ꝛ recte compactę inuicem trabes: quę per aquam trahunt. Abuſiue a poetis vſurpantur p:o nauibus. Uirgilius. Diſiecitq; rates.

Raudum dicebatur gs. Uide in dictione Rudus.

Rauduſcula porta Romę appellata eſt a Raudo: id eſt gre:q grata erat. Lc.

Rauenna v:bs in octaua regione Italię: Sabino:um oppidũ in o:a littoris Adriatici olim tota ligneis compacta ędificijs: aquis diffuſa: pontibus ac lembis peragrata: a Theſſalis condita perhibetur. Et cum a mari fiunt inundationes non mediocrem accipit partem ceni paluſtris. De hac Syrius libro. viij. Lenta paludoſo p:oſcindunt ſtagna Rauennę. Hinc o:tus eſt Caſſiodo:us ſenato:, qui multa eruditiſſime ſcripſit.

Rauis rauedo vocaf: quę fit aut nimia ſiccitate p:opter clamo:em: aut nimio humo:e ad vocis loca fluente: ex quibus vox homini plerunq; negaf. Plau. in Aulula. Buccine deduxiſti me ad ſenem parciſſimuꝫ: vbi ſi quid poſcamus ad rauim: poſcamus priuſq; quicquã detur. Hinc rauio. uis. ꝛ rauus. ua. uum.

Ratũ veteres dixerũt obtuſum. Cũ raua vox obtuſa ꝛ parũ liquida. Rauus color obtuſus. i. mixtus niger cũ fuluo: color inter flauũ ꝛ cęſium. Lic. li. iiij. Acade. Quia nobiſmetipſis tum cęruleũ: tum rauũ videf: quodq; nũc (Sole collucet.

Rauilię dicunt: qui ranos oculos habent quemadmodũ qui cęſij Cęſilię. Lc.

Rauiſcellus diminutiuum. a rauo. Plautus. Quis inquit hęc mulier: ꝛ ille rauiſcellus qui venit.

Raucus: qui nimio clamo:e: vel alia cauſa vocẽ obtuſam habet. Aliquando tamen referf ad optimã vocem. Uirgil. Dant ſonitũ rauci per ſaxa liquentia cygni. Hinc raucitas ꝛ raucedo p:o vocis obtuſitate.

Raucę vermes terreni radices arboꝝ lędẽtes. Plini. Olea vbi quercus effoſſa ſit male ponit: quãdo vermes qui raucę vocant in radice querc⁹ naſcunt: ꝛ tranſeũt.

Raucio.cis.ſi.ſum. raucus ſum. a quo irraucio. Eſt ꝛ rauceo.ces. a quo rauceſco ꝛ irrauceo.

Rante E

Repoſitio per apocopẽ a retro facta videf. Unde reſpicio: retro aſpicio. reuerto:, retrouerto:. repoſco: rego data retropoſco. Et nõ niſi cõpoſita reperit: quę etiã alias ſ cationes hz. Nam q̃q; perfectione denotat: vt recognoſco. Q̃q; recip:ocatione: vt redamo. quãdoq; ꝓtra ſiue aduerſus: vt reluctor, repugno: reſiſto. quãdoq; iterum atq; iterũ ſeu ſępe: vt reputo. quandoq; de nouo: vt renouo: qđ eſt rurſus nouũ facio. quãdoq; inde: vt remoueo. quãdoq; valde: vt redundo. q̃q; longe. Uirg. li. ij.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Italiã petere: ⁊ terras tẽtare repostas. Serui. i. longe positas, quãdoq; denotat ꝓtrarietatẽ suoꝝ simpliciũ: vt rego: qđ tectũ erat denudo. resigno: qđ signatũ erat aperio: recludo: clausum patefacio. qñq; habet diuersam: licet non contrariã a suis simplicibus significati rationez: vt rescisco. Nam cũ scire sit cognoscere: rescire tamẽ siue rescisci non est rursus cognoscere: sed factum aliquod occultius: ⁊ inopinatũ inſperatũq; cognoscere: aduerte/re. De hoc loco suo. Sic respondeo: qđ non solũ redico: aut reꝓmitto: sed re atq; affectu satisfacio. Habet aliquando re eandẽ significationem: quã habet simplex: vt reꝓsento. Componit autẽ cum dictione ab a incipiẽte: vt redamo: redarguo. b. vt rebello. c. vt recurro. d. vt reddo. e. vt redeo. f. vt refero. g. vt regredior. h. vt redhibeo. i. vt reijcio. l. vt relego. m. vt reimgro. n. vt renito: p. vt repugno. q. vt requiro. s. vt resartio. t. vt retineo. u. vt reuertor, sed cũ a e ⁊ h. interponit d. causa euphonię.

Reapse: significat re ipsa. Pacuuius. Si non est ingratum reapse quod feci.

Realis actio dicit: quę in bona tantũ extendit. Ec.

Reate ciuitas in Umbria: ex qua Uespasianus oꝛigi/nem duxit.

Reatus. us. culpa: crimen.

Rebello. las. ex re ⁊ bello ꝓpꝛie significat repugno. vnde rebelles dicunt: qui in fide non permanent: ⁊ iussis potestatũ repugnant. Et rebellio repugnãtia: rebellare vulnera: seu alia vitia dicunt: quando semel curata re/pullulant. Plinius. Struthea herba est: qua rursus sata rebellare credunt herbarij: quę curauerunt vitia.

Rebella regio Babyloniorũ vel vꝛbs: quę nunc Anthiochia dicit.

Reboo. as. ex re ⁊ boo. mugio. Bęc cum est: vt inquit Serui. in con. Be. Nam apud Latinos nullũ verbum est: qđ ante o finalẽ habeat o: excepto: inchoo: qđ tamen maiꝛes aliter scribebant adspiratiõem interpõnẽtes duabus vocalibus ⁊ dicebant incoho. per translationẽ tamen reboare: ꝑcat resonare. Uirg. lib. iij. Geoꝛgi. Reboant syluęq; ⁊ magnus olympus.

Recalesco: rursus calesco. Cic. lib. iij. de natura deorum. Quod nostris quoq; coꝛporibus cõtingit cum motu atq; agitatione recalescunt.

Recaluaster dimi. est: ꝑcat eũ qui fronte calua est: non toto capite: q̃si recaluatulus. Legi quendã alioqui eruditũ exponentẽ recaluastrũ esse retro caluũ: qđ falsum esse cõstat ex autoꝛitate Hiero. in leui. scribẽtis: si a fronte ceciderint pili: recaluaster ⁊ mutus. dicit ⁊ recaluus. Plau. in Ru. Ec quem recaluũ ac filonem senẽ. Hiero. contra Ioui. recalua fronte. de Socrate. Hinc recaluo. as.

Recanetũ ciuitas in Italia: quę a Priscis recinata dicebatur.

Recedo is. abeo: discedo. Cũ recessus ꝓꝛo spacio. Cur. In eo nemoꝛe longo recessu domus erat. Et recedere: est retro cedere: a quo fit aduerbium recessim: qđ est retro cedendo. Plau. recessim cedã ad parietem.

Recello. is. reduco: reclino: sicut excello: in altũ extollo. Apule. lib. x. de Asin. Illa eiñ quoties ei parcens nates recellebam accedens: toties nisu rabido ⁊ spinã prędhendens ad eam applicꝛe nexu inhęrebat.

Recelliclumię dictę sunt meritoꝛię meretrices: quę de sultura quadã ⁊ assultura mouẽt clunes: vti Uenus concinnioꝛ inscensoꝛi prędtef. Plau. An vis inter ista versarier prosedas pistoꝛũ amicas recelliclunias alicarias.

Recens nomẽ: ꝑcat nouũ: ꝟ est qđ nuper accidit. Unde recẽtioꝛ, recẽtissimus: aduerbiũ recẽter. Cic. Moꝛũ recentioꝛ nunq; dictũ ab vllo: qđ sciam. Idez Aul. Lecinnę. Cõmemoꝛarẽ non solũ veteruꝝ: sed hoꝛũ etiam recentiũ vel ducũ: vel comitũ tuoꝝ grauissimos casus. Inuemitur etiã recens aduerbiũ. Plaut. Qui recens ex agro venerat. Uirgili. sole recens oꝛto. i. recenti tempoꝛe.

Recentari: renouari: ⁊ denuo recẽs fieri. Actius. Iam tã albicascit Phębus ⁊ recentat cõe lumẽ hoibus ⁊ vo/

Recẽseo. es. recognosco: ⁊ sũmaꝝ totiꝰ po/ (luptas. puli per nũeros colligo. Cũ recẽsus ꝓ recẽsione ⁊ recognitione ꝺ. Et recensiti: qui per recẽsum numerati sunt. Sueto. in Cęs. Recẽsum populi vicatim per dños singularuꝝ egit. Et in li. numeri scriptũ est: q̃ recensiti sint a viginti annis oẽs: qui poterant ad bella ꝓcedere.

Recido. is. pe. coꝛ. recidi. recasuꝝ. ꝑcat retro siue iteruꝝ cado: ⁊ semper ꝓꝛo. re. Proper. recidit inq; suos mẽsa supina pedes. Ambꝛo. de obitu Satyri: ꝓ simplici posuit: semper optauit: vt si quę perturbationes: vel ecclesiã: vel me manerẽt: in me potius ac meã recideꝛent domũ.

Recidiuus. a. ũ. pe. ꝓꝛo. ꝑcat qđ recidit. Uirgi. li. iij. Et recidiua manu posuissez pergama victis. i. quę reciderũt q̃si Didoni se purgãs: dicat Aeneas. si mihi licuisset ruinas Troię ꝓpꝛias instaurasse: nõ tot tantisq; laboꝛibꝰ ac periculis condere nouã vꝛbem quęrissem. similiter capit illud ex li. vij. Quin idẽ Ueneri partus suus: ⁊ paris alter Funestęq; iterũ recidiua in pergama tędę. Licet Seruius interpꝛetet recidiua post casum restituta. Quod minime verũ est: cum nunq; restituta fuerint. Nam ⁊ si febres a Plinio recidiuę dicant: non ꝓꝛopꝛie neq; ex vocabuli significatiõe fit: sed ex appellatiõe tantũ: quasi recidiuoꝛ febres ꝓꝛopter eos: qui in eas incidũt: ⁊ post earũ depulsionẽ restituunt rediuiuęq; ꝓꝛie nõ recidiuę dicunt: quia tũc non recidũt: siue nõ depellunt: sed reuiuiscũt: ⁊ integrant. Recidiuus igit: qui recidit. i. qui retro vel rursus cadit: ⁊ nõ possit permanere. Unde etiã eius simplex Laberius: qui cadit. Plini. lib. xv. Colligi mala post equinoctiũ autũnale: neq; ante sextam decimã Lunaꝝ: neq; ante primã hoꝛaꝝ: cadiua seꝑarari: stramẽtis: stoꝛeis paleisve substernit: rara cõponi: vt limites peruij spiritũ equalem accipiant. Similẽ significationẽ habent reliqua nomina in uus terminata: vt natiuus: votiuus: rediuiuus.

Recido. is. di. sum. pe. ꝑ. ex re ⁊ cędo: qđ incido ꝑcat: quasi retro seco. Cũ recisos ramos dicimus. i. resecatos.

Recisamentũ a recido paruũ frustũ: ⁊ quasi ramentũ ex aliquo recisum. Plini. Ocyssime vero eruginẽ contrahit ęs coꝛonariũ recisamẽtis in acetum additis.

Recipio. is. pe. coꝛ. ex re ⁊ capio. Proꝑie recipere dicimus: quando quis aliquid qđ tradidit a se ꝑcipit: q̃si retro vel rursus capit. Lini. li. ix. Recipiãt arma: q̃ per pactionem tradiderũt. Qñq; ꝓꝛo admittere: accipere. Cic. li. ij. offi. Cyrillũ quendã suadentẽ: vt in vꝛbe manerẽt: Xerxẽ q; reciperẽt: lapidibꝰ obruerũt. Qñq; ꝓꝛo revocare. Uir. Sic oꝛe effata recepit ad sese. Qñq; in tutũ reducere: liberare. Idẽ. Mediocq; ex hoste recepi. Hinc receptꝰ. us. ꝓꝛo reductiõe. Et recipere seruũ. Ulpia. dicit resignũ esse ab/scondẽdi causa seruo ꝓstare: vel in suo agꝛo: vel in alieno loco ędificiove: qđ receptũ dare vulgo ꝺ. Quãdoq; simpliciter reducere. Pla. in Cap. Inde me cõtinuo recipiã rursum domũ. Quãdoq; recuperare. Cic. in Lato. Tarentũ vero qua vigilãtia: quo cõsilio recepit: tũ quidẽ me audiẽte salinatoꝛi: qui amisso oppido fugerat in arcẽ glorianti atq; dicẽti. Mea opera Quinte Fabi Tarentũ recepisti. Et certe inquit ridẽs: nisi tu amisisses nunq; recepissem. Q̃nq; recipere ad vsum suũ ⁊ reseruare: qđ fit cũ vẽditis ceteris sibi quippiã reseruat. Plau. Ubi nũc adolescẽs habet: posticulũ hoc recepit cũ ędes vẽderet. Hinc receptiuus: seruus appellatꝰ est nuptę mulieris ꝓꝛopꝛius: quem. s. cum dotẽ marito daret: sibi reseruauit: quoties eñ mulier in danda viro dote aliq; ex suis bonis retinet: nec ea ad virũ transmittit recipere ea dicitur. Q̃nq; ꝓꝛo/sternere. Uirg. li. viij. Totũ cui cõminus enſem Condidit assurgẽs: ⁊ multa moꝛte recepit: qđ ⁊ ꝓꝛo accepit: exponi potest. Sicut cũ dicimus. Accepit eũ crudeliter vel malis modis. Significat etiã facienda suscipere: ⁊ cũ obligatione ꝓmittere. Cic. Crasso. Quę tibi ꝓmitto ac recipio sanctissime esse obseruaturũ. Quãdoq; simpliciter ꝓmittere Cecinna ad Cic. Sed tũ ego filio dixerã libeꝛ legeret: ⁊ ea ꝺditione daret: si reciperes te coꝛrecturũ. Cic. Bruto ꝓꝛo polliceoꝛ posuit: cũ inquit. In ipsa causa exponenda

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

R Ante E

fatis etiã de ꝓbitate dixi: sed tñ seꝑatim ex me recipio
fore eum ubi ꝛ voluptati: ꝛ vsui. Nam ꝛ modestũ homi-
nem cognosco: ꝛ prudentẽ: ꝛ a cupiditate oĩi remotissi-
mum: ꝓterea magni laboris: summęq; industrię: neq; hęc
polliceri debeo: quę tibi ipsi si bene cognoris iudicanda
sunt. Seruat Lice. morem suum: vt difficile verbum re-
cipio per facile polliceor, postea doceat.

Receptii in ciuitatem dicũtur: qui cum suffragio ciues
sunt effecti: vt apud Liuium sępe legitur. Et receptus
mos est: quem sponte ciuitas alienum asciuit.

Receptus. us. reductio: id est quo se tutus recipit exer
citus. Vnde receptui canere dicimus: cum tuba exerci-
tus e prælio reuocat. Virgil. li. xj. Vanicies inculta iacet:

Receptitius. a. um. qđ reseruat (tunq; receptus.
tur. Vnde receptitius seruus appellatus est nuptę mulie
ris proprius: quę reseruauit cum dote marito daret. Qui
ꝛ superdotalis dicit dominę futurus iugis comes.

Recepto. as. frequẽtatiuũ a recipio. Teren. Deus re-

Receptaculũ locus: in quẽ se tuto (ceptas filiũ.
recipiũt. Cic. Omniũ bonaꝝ artium receptaculum.

Reciperatia a veteribus dicebat: cũ inter ciuitates pe
regrinas lex conuenit: vt res priuatę reddant singulis recu

Recidipna vestes: quas vocãt cęnato- (peręturq;.
rias. Iuue. Rusticus ille tuus sumit recidipna Quirine.
Cõpositũ nomen ex latino ꝛ ɣręco. s. ex recinio. Δεῖπνον
vero cęnã significat. Eadem etiã Triclinaria dicunt.

Reciniũ vestis antiquissima quadrata: vt inquit Var.
Cuius mediã partem retrorsum iaciebãt. Vnde Recini-
ati mimi. Serui. in con. lib. j. ęnei. Recinus ꝺ ab eo: qđ
post tergum reiicitur: quod vulgo manoꝛe dicit.

Recipꝛocus. a. um. pen. coꝛ. qđ est repetitũ. Vnde pro-
nomen recipꝛocum dicit: quia in se ipsum reflectit. Var.
a recipiendo deriuat recipꝛocũ: ꝛ id esse asserit: quod ali-
cunde profectum redit: eo vnde profectum est.

Recipꝛoco. as. repeto: reflecto: remitto: retrogradior.
Liui. lib. ij. de bel. Pũni. Cum iam spiritũ includeret ven
tus: nec recipꝛocare animã fineret: auerti a vento pari-
per cõsedere. Gelli. in eã phystulã: per quã spiritus reci-
pꝛocat. Cic. lib. j. de diui. Si quidẽ ista sic recipꝛocant: vt
si diuinatio sit: dij sint: ꝛ si dij sint: diuinatio sit.

Recito. as. ex re ꝛ cito: hoc est scripturã clara voce: vt alij
audiãt: intelligãtq; lego. Cũ poetę ꝛ alij scriptores reci-
tabãt publice opera sua: ꝛ nõnulli aliena. Aliquãdo non
legẽdo: sed memoꝛiter referendo fit recitatio. Quintil. Et
ista legẽ recitat: loquens de muliere: quę cęca erat.

Reclamo. as. pe. p. clamoꝛe aduersoꝛ, non acquiesco.
Cic. proꝛ Pomp. Propterea qꝺ istis reclamãtiꝫ vos vnũ
illũ elegistis: quẽ bello pdonũ ꝓponeretis. Idẽ Lentulo.
Eius oꝛoni vehemẽter reclamatũ est. Hiero. ad Dama.
Sacerdotalẽ oꝛdinẽ non tã pie: qꝺ audacter inuasit: ꝛ re
clamãtibus leuitis: nõne tu es Oꝛias rex ꝛ nõ sacerdos.

Recludo. is. pe. proꝛ. modo signifi. proꝛbe claudo. Hier.
Ostiũ quod patebat recludens sera offirmauit. Modo
habet significatiõnẽ contrariã suo simplici. Plau. in La.
Cellas refregit omnes intus: reclusitq; armarium.

Recluuium moꝛbus: cum circa vngues cutis se sol-
uit. Cluere enim: soluere est.

Recoctã vulgo ꝺicũt: qui ꝛ secũdarius caseus dicit.

Recognosco: rursus cognosco. Ambꝛosi. Fraudis suę
vasculũ diabolꝰ recognouit. Interdũ perfecte cognosco.
Lact. lib. ij. Quę facta cũ pater recognouisset ab die auit:
atq; expulit filium. Interdũ est (vt se aliquid habet) reui-
deo. Colu. lib. j. Panis potioniq; bonitatẽ gustu suo ex-
ploꝛet: vestẽ: manicas: pedũq; tegmina recognoscat. In-
de etiam cum opus cõpositum emẽdandi causa reinde-

Recolo. is. pe. coꝛ. (mus: recognoscere dicimus.
significat reputo: repeto: medito: ꝛ mẽte tracto. Biome.
Superest vt singula recolendo memoria tenus manden
tur: ne frustra cũ tempoꝛe euanescant. Lice. proꝛ Archia.
Quantũ alij tribuũt tempestiuis cõuiuijs: qđ tum deniq;
aleę: qđ tum pilę: tantũ ego mihimet ad hęc studia reco-
lẽda sumpsero. Interdũ recolere: est rursus colere: cele-
brare: reuidere: seu requirere. Hiero. in proꝛlo. Para. Si
quis in hac interꝓetatiõe voluerit aliquid rephendere:
interroget Hebꝛęos: suã ꝓscientiã recolat: videat oꝛdinẽ
textũq; sermõis: ꝛ tũc nisi laboꝛi si poterit: detrahat. Idẽ
proꝛ recitare posuit scribẽs ad Principiã. Sępe ꝛ multũ
flagitas virgo Christi principia: vt memoriã sanctę sęmi-
nę Marcellę literis recolã: ꝛ bonũ quo diu fruiti sumus
etiã cęteris noscendũ: imitandũq; describam. Interdũ si-
gnificat ad mentẽ: seu memoriã trahere. Aug. li. ix. Con.
Ad hęc ei quid responderim non satis recolo.

Reconciliare: est in gratiã restituere: cũties. s. amici: qui
interposita aliq; offensa aliquãdiu fuerint inimici in pri-
nã redeũt benuolentiã ac familiaritatẽ: a quo recõcilia-

Recondo. is. repono ꝛ contego. (tio. Lc.

Recoꝛdoꝛ, rursus in coꝛ reuoco: vel iterũ rec coꝛdi do.
Et dicimus recoꝛdoꝛ huius rei: ꝛ hãc rem. Cic. in Cato.
Vt pedestres nauales ve pugnas: vt bella a se gesta trium-
phosq; recoꝛdent. Inuentę ꝛ cõmune. Hiero. in Ezechi.
Omnes iustitię: quas fecerat non recoꝛdabuntur.

Recreo. Vide creo. Vnde recreatio verbale Lc.

Recrẽsco: rursus cresco. Plinius. Chartilago rupta
non solidescit: nec pręcisa ossa recrescunt.

Recrudesco: renouo. tractũ a vulneribus: quę agita-
tione nimia interdũ recrudescunt. i. cruda ꝛ noua fiunt.

Recupero. as. pe. coꝛ. est rez amissam rursus acquiro.
Liui. li. v. Ferro non auro recuperare patriã iubet.

Rectus. a. um. a rego fit: ꝛ id est quod regit: sicut re-
ctoꝛ, qui regit. Aliquando rectus dicit: qui stat ꝛ rectus
est. Vnde dicimus. Ille vadit rectus: hoc est non flexus.
Aliquãdo dicit: qui nullã in partem flectit: cuius contra
rium est obliquus. Vnde per translationẽ recti homines
vocant iusti: ꝛ rectum iustum. Item rectũ dicitur perfe-
ctum officium: quod ɣręci catoꝛthoma vocant.

Rectus apud grãmaticos ꝺ primus casus: qui tñ im
proꝑie ꝺ casus: cum ntũs a nullo flectat: ꝛ cęteri casus
ab eo flectantur: ꝛ cadant: ideoq; dicunt casus.

Recta absolute a veteribus dicebat cęna: quã clienti-
bus ꝛ cõuictoꝛibus: ꝛ recto oꝛdine discũbentibus laute
principes dabãt. Suet. de Aug. Cõuiuabat assidue: nec
vnq; nisi recta: nõ sine magno oꝛdinũ hominũq; delectu.
Mart. Promissa est nobis sportula recta data est. Spoꝛ
tula vero specimẽ erat pusilli parciq; hoꝛis. Idem Hiero.
Adhibitus sumptibus modus publicę cęnę ad sportu-
las redactę, recta tunica dicebat: quę ita contexta erat:
vt veluti rigẽs staret. Vel quę a stantibus aꝺ imo in altũ
texebat. Hac Tirones ꝛ nouę nuptę induebant. Inueni
tur etiã recta aduerbiũ. Plin. Cuꝝ domũ recta ꝓficisce-
retur. Virg. Non assis faciũt: eumq; recta. (rigitur.

Rectum dicit intestinũ: quia in imo vnde excernit di-

Recte aduerbiũ: significat bene: iuste. Et differt recte
dicere ꝛ vere: qꝺ recte dicere ad verba: vere ad sniam re
ferat. Nam possumus recte ꝛ falsum dicere: cum modo
nullo vitio verboꝝ dicat. Teren. Et recte: ꝛ vere dicis.

Rectangulus est cũ lineę ita coniũguntur: vt nulla pars

Recubo. as. pe. coꝛ. ꝛ recũbo. is. (magis declinet.
quiesco: iaceo. Virg. Tityre tu patulę recubãs sub tegmi
ne fagi. Et iterũ. In te oĩs domus inclinata recumbit.

Recula. lę. penulti. coꝛ. diminutiuũ est a res.

Recuso. as. pen. prod. ex re ꝛ cuso: qđ a cudo. is fit. Et
significat refuto. Ambꝛo. Quę a beata Agne: veluti quę-

Recutitus pe. proꝛ. curta- (dam stercoꝛa recusata.
tus: ꝛ cui a glande reiecta est cutis. Quo noie dicti sunt
Judęi. Sidoni. Fert recutitoꝝ primoꝛdia Judęoꝝ. Cau
sa cur hoc fiat: refert a Lactantio. Deus cupiens (vt So
crati pariter placebat) coꝛpoꝛa hũana esse fenestrata: nil
tecti ꝛ obuoluti in finibus coꝛdis: iussit nudandã glandẽ:
hoc est coꝛ discoperiendũ: qđ figurata similitudine glan-
di quęrit: vt significaret coꝛ ipm retegendũ ꝛ pura nudi-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tate mudandū: recutiti ergo a reciſa verendorū cute vocati ſunt Judei. ¶Martia. Nec recutitorum fugis inguina Judeorum. Etiam quia ſanio: eſt glans a ſanie.

¶Reda. Vide ¶Rheda.

¶Redamo. as. pe. cor. ꝟcat contra vel ſimiliter: ſiue me amanté amo. Aug. li. iij. Con. His atq; hmõi ſignis a cor de amãtiũ ⁊ redamantiũ ꝓcedẽtibus: per os: per linguã per oculos: ⁊ mille mor⁹ gratiſſimos: q̃ſi fomitibus conflare aãos ⁊ ex plurib⁹ vnũ facere: ꝫ eſt qđ diligit in amicitijs: ⁊ ſic diligit: vt rea ſibi ſit hũana ꝓſcientia ſi nõ amauerit redamantẽ: aut ſi iam amantẽ non redamauerit nihil quęrẽs ex eius corpore ꝓter indicia benuolẽtię.

¶Redandruo, druas, de p:iſcis dictionibus eſt ex re ⁊ andruo: ſignificat redeo.

¶Redeo. is. rediui: ⁊ redij. itum. retro eo: ſiue reuertor. Terentius. ¶Redeo inde iratus atq; egreferens. Interdũ reuocor. Virgil. ¶Redit agricolis labor: actus in orbem.

¶Redito. as. pe. cor. frequentatiuũ: ſignificat ſtatim: ſiue continue redeo. ¶Plaut. in Cap. ¶Nũc ita cõuenit inter me atq; hũc Tindare: vt te eſtimatũ in aulidẽ mittam ad pa/

¶Reditus. us. pe. cor. duo ſi/ (trem: ſi non reditas. gni. ſ. reuerſionẽ. Ouidius. Vela quero: reditu verba carere fide. Et ꝓuentũ eo: q̃ ſingulis annis reditus redeat. Idẽ li. ij. de ¶Ponto. At reditus iam quiſq; ſuos amat: ⁊ ſibi quid ſit Vtile ſollicitis ſupputat articulis.

¶Reddo. is. didi. itũ. per duplex dd. differẽtię cauſa vel Euphonię: q̃ſi retro do. Nã ꝓprie reddere: eſt acceptũ vel ablatũ reſtituere. Ter. in ¶Phor. Si quis quid reddit: magna eſt habenda gratia. ¶Domit etiã ꝓ:o dare. Celſus iureconſul. reddendi verbũ: q̃ q̃ ſignificationẽ hꝫ retro dandi. Accipit tñ ⁊ per ſe dandi ꝟcationẽ: vt reddo tibi lr̃as: quas mihi Cicero ad te dedit. Itẽ ꝓ:o facere: vt reddo te certiorẽ: ⁊ tu me reddidiſti ꝓbũ virum. Virg. Tu das epulis accũbere diuũ. Itẽ ⁊ reponere. ¶Plaut. Tẽpeſtas venit: cõſtringit tegulas imbr:ices q;: ibi dñs indiligẽs reddere alias nevult. Item ꝓ:o ꝓducere. Idẽ in Tri. id frumẽti quãdo alibi meſſis maxima eſt tribus tantis illis minus reddit: q̃ obſeueris. Item ꝓ:o exponere. Idem in Aulul© ria. Tibi ego rationẽ reddam ſtimulorũ ſeges.

¶Redibeo pen. cor. ex re ⁊ habeo. d. interpoſita cauſa melioris ſoni ⁊ abiecta aſpiratiõe. Et eſt redibere: vt Vlpian⁹ inquit: facere vt rurſus habeat vẽditor, qđ habuerat. Feſtus. rediberi id dicit: qđ redditũ eſt imꝓ:obatũq; Et qui dedit rurſus coact⁹ eſt habere id: qđ ante habuit ¶Hinc redibitio actus ipſe reſtitutiõis. Verius h. ſeruat.

¶Redhibitũ dicitur: qđ redditũ eſt: imꝓ:obatũq; ⁊ qui reddidit rurſus coactus eſt habere id: qđ habuit. Lc.

¶Rediculi fanum ¶Romę erat extra portaz capenã: idcirco dictum: quia accedens ad vrbem ¶Hannibal ex eo loco redierit viſis quibuſdam perterritus. Lc.

¶Redigo. is. pe. cor. ex re ⁊ ago. a in i: cõuerſa ⁊ d. interpoſita: ꝟcat quadã vi aut induſtria reduco: ⁊ ſemp actũ cũ ꝓpoſitiõe poſtulat: multiſq; accõmodatur actibus. ¶Plaut. in Am. Deniq; Alcmenã rediget antiquã in concordiã coniugis. Idẽ in Aſin. redigãq; te vnde orta es ad egeſtatis terminos. Cic. li. iiij. ¶Phil. Potentiſſimos reges bellicoſiſſimas gentes in deditionẽ huius imperij redegerũt. Et lib. v. Quibus rebus tanta pecunia vna in domo coaceruata eſt: vt ſi ꝫ genus in vnũ redigat non ſit pecunia reip. defutura. Lact. lib. iij. Quid ille qui patrimoniũ in nũmos redactũ effudit in mare. Et iterũ. Sed ſi id ſeciſſet ipſe ſe in populũ redegiſſet. Teren. in Adel. Tu homo rediges me ad inſaniã. Et in ¶Phor. Ego me nego: tu qui ais redige in memoriã. Et iterũ. In id redactus ſum loci: vt quid agam ex illo neſciam ꝓ:orſus.

¶Redimo. is. pe. cor. ex re ⁊ emo d. interpoſita Euphonię cauſa: ꝟcat emo. Cic. Qui merces redimũt: vt ſtatim vendant: ⁊ in ũre ciuili, redẽptores vectigaliũ emptores appellant. Cic. in ver. acti. ij. Vt primũ ex ꝓuincia redijt redẽptio hui⁹ iudicij eſt facta grãdi pecunia. Et redime/

re: eſt recuperare: qđ vernacula lingua dicimus reſcodere. Cic. re viliſſima ⁊ parua maximã redemit: vñ qui ab hoſtib⁹ capti ſunt: vel qui alicui pęnę ſunt obnoxij ſoluto ꝓ:etio redimũtur. Itẽ qui iniuſte vexant: ſi per ſolutionẽ pecunię liberati fuerint redemiſſe vexationẽ dñr. ¶Plau. in Aſi. redime iſthoc beneficio te ab hoc: ⁊ tibi eme hũc iſto argẽto. Cur. ſed medici q̃q; grauiores morbos aſperis remedijs curãt: ⁊ gubernator vbi naufragũ timet iactura quicqđ ſeruari poteſt: redimit. Terẽ in Eu. Quid agas: niſi vt te redimas captum: q̃ queas minimo: ſi nequeas paululo: at q̃ti queas. ¶Hiero. in Exo. Omnẽ primogenitũ hois de filijs tuis ꝓtio redimes. ¶Rurſus redimere: emẽdare: qđ tñ fere in idẽ recidit. Cic. non eñ ꝓteritã culpã videri nolo redemiſſe. Ille eñ ꝓteritã culpã redimere dr, qui aliquo egregio facto eam cõpenſat.

¶Redempto. as. frequentatiuũ eſt: a quo redemptito. tas. ¶Plautus. ¶Redemptitauere ad vnum captos.

¶Redimio. is. iui. tum. pen. ꝓ:o ex re ⁊ emio. d. interpoſita: ⁊ e in i. mutata: ſignificat o:no: corono: acu pingo. Cl. lau. li. ij. de raptu. Nec ſic innũeros arcu mutãte colores Incipiẽs redimit hyẽs: cũ tramite flexo Semita diſcretis interuiret humida nimbis. Et li. iij. ¶Dediis inuenimus aruis Exanimem. Cyane ceruis redimita iacebat. ¶Nam eius ſimplex Emio: orno: ſeu decoro ꝟcat. Ouidi. lib. j. ¶Hero. Quod tibi dos. aui perfide littus emi.

¶Redimicula: ornamẽta capitis mulierum: ⁊ vittarum tenię pendentes a poſteriori parte mitrę. Iuuenal. Accipient te ¶Paulatim: qui longa domi redimicula ſumunt Frontibus ⁊ toto poſuere monilia collo.

¶Redinũt ꝓ:o redeunt: ſcripſerunt antiqui. Lc.

¶Rediuiua: quę poſt interitũ redeũt: vel qđ mortuũ ad vitã redire põt. Cypri. Ad hanc denuo lucẽ rediuiuũ corpus animat. Vel rediuiua ſunt: quę ex vetuſto renouant. Qđ ⁊ Seneca ſentire videt lib. iij. decla. ¶Rediuiuũ meſenẽ meretrix vocat. Iuue. ¶Prodiga non ſentit pereũtem fœmina cenſum. Ac velut exhauſta rediuiuus pullulet arca ¶Nummus: ⁊ e pleno ſemper tollatur aceruo.

¶Rediuiuus ¶Vmiculus: ſeu beſtiola quędã: quę infixo ſemper ſanguini capite viunt: cui vni ex oĩbus animalibus cibi exitus non eſt: ſed vſq; adeo intumeſcit ſatietate: vt ipſo alimẽto moriat. hoc græci κρόπωνα vocant: latini rediuiũ a rediuiendo. i. ſoluẽdo: q̃ carnẽ animaliũ ſuctu reſoluat. Vernacula noſtri tecas appellant. Col. li. vij. Tenti quoq; ſi ſub fœmina manũ ſubijcere: cõuenit ne ad huiſmodi tactũ poſt modũ paveſcãt: ⁊ vt rediuij: quę pleRediuiua mor/ (rũq; fœminibus inhęrẽt eximant. bus eſt cuz cutis extra vngues ſe ſoluit: quia redimire eſt ſoluere. Græce ἀπωνυχία dicit. ¶Plini. lib. xxix. Lana ſuccida rediuias ſanat ex aqua frigida. ¶Placidus grãmaticus accipit rediuias ꝓ:o ſerpennũ genere exuuijs.

¶Redoleo. les. penul. cor. ¶Vide in dictione ¶Oleo.

¶Redorior, rurſus incipio. Lc.

¶Reduco. is. pe. ꝓ. retroduco: retraho. Juſti. li. ij. reliquas copias rex ipſe reducere in regnũ parat. Sueto. de Cali. Equitẽ ¶Roma, obiectũ feris cũ ſe innocentẽ ꝓclamaſſet: reduxit. Abſciſſaq; lingua rurſus induxit. Itẽ reducere eſt liberare: ⁊ ſine piculo recipere. Apul. ¶Deq; oppido in arcẽ reduco. ¶Hinc reduces. Itẽ replicare: a q̃ reducti replicabilẽ dicim⁹. Virgi. Inq; ſinus ſcindũ ſeſe vnda reductos. Itẽ recõciliare: vt illud eiusdẽ. ¶Numẽq; reducat. ¶Huius ¶Vbi q̃q; prima ꝓducit: quãdoq; corripit. Horat. lib. Sermo. Vij tibi dent capta claſſes reducere Troia. Virgili. lib. iiij. Electã claſſem ſocios a morte reduxi.

¶Reducẽ ⁊ reduces pe. cor. illos dicimus: qui a periculis in tutũ ab exilio: ſiue captiuitate reducunt in patriam. Cice. ꝓ. Milo. Quid me reducẽ eſſe voluiſtis: an vt ſpectante me expellerent ij: per quos eſſem reſtitutus? Virgilius. ¶Nãq; tibi reduces ſocios claſſemq; relatã ¶Iunno.

¶Redundo. das. ex re ⁊ vndo. d. interpoſita: ſignificat ſuperabundo. ¶Hieronymus in ꝓ:ologo ¶Prouer. Vt ple/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nius cognoscatis quid in libris nostris minus sit: quidve redundet. Et redūdare: refluere: seu recipere. Plautus. Hoc facinus in tuum redundabit caput.

Refello.is. ex re & fallo: scat qđ dictum est: arguendo falsum ostendo. Cice. li. iij. Tus. Et refellere sine pertinacia: & refelli sine iracūdia parati sumus. Et differt a purgo: qm refellere dicat de eo: qui factū negat. Purgare de eo: qui fatetur quidem factum: sed defendit.

Refero pe. cor. reporto: quasi retro fero. Quintili. Ad patrē arma non retulit. Aliquādo in cōsultationē pono. Et sic construit cum actō mediante ad. Sallu. refert: inquit ad senatū. i. fert in consultationē: vbi solet iungi de: vt de oibus retulit ad senatū. Hinc relationes fieri dicuntur in senatu. Sene. Ex relatiōibus manat senatus cōsulta. Quod etiā in facto solet: vt Cic. Si ad vnum oīa referenda sunt: dignissimū esse Pompeiū. Hoc est si vni oīa adscribēda sunt. Aliquādo reuoco: redeo. Virg. Ille pedem referēs. Cic. Refereb̄ me ad illud incredibile. Aliquādo recēseo. Virg. Cogere donec oues stabulis numerūq; referre iussit. Aliquādo ascribo. Sueto. Et in deorū numerū retulit. Aliquādo querto. Virg. li. xj. Multa dies variusq; labor: mutabilis ęui Rettulit in melius. Aliqñ renouo: & qñ rursus fero. Idē li. v. Huc modo hos cursus: atq; hęc certamina primus. Ascanius longā muris cū cingeret Albā Retulit. Aliqñ prodūco. Pli. li. xxj. Virum & terrā referre multū. Aliqñ narro: iudico. Virgi. Referes ergo hęc & nuntius ibis Pelidę genitori. Aliqñ ostendo. Lucil. lib. j. Quis posset odiri: gs nequeat: referat. Unde Aliqñ dico: vt retulit mihi. Aliqñ ex primo imitor. Jane. Et multū referens de Mecęnate supino. Aliqñ reddo. Virgil. li. viij. O mihi pteritos referat: si Juppiter annos. Qlis erā: etiam cū de beneficio reddēdo loquimur gra in singulari p bñficio sumi debet: vt referā gratiā. Quin & ad maleficiū reddendū eo autores vtunt. Plaut. in Cur. Hi argētū referas: sz quō differat ab ago & habeo. Vide in dictiōe ago. Aliqñ porto. Cor. Tacit. Cū ex agris segetes domū referrēt. In tertia vero persona potiſ pro ęsti mandū est: siue valet: aut interest: siue vtile aut cōmodus est: & ꝫ natura re syllaba pducit. Cic. Pu. Seruilio. spe rare tū video: Cęsari collegę nos soręq; & esse vt habeam⁹ aliquā rem: cuius ꝑsili magni referebat te interesse. i. ęstimandū erat. Pli. Infinitū refert lunaris ratio. i. valet in infinito. Idē. Quippe victimas cędi sine ꝑcatiōe nō videt referre: nec deos rite ꝑsuli. i. itereſſe. Qñq; ponitur p obest. Ter. in Phor. Quid tua malū id refert. Magni Demipho. Col. li. viij. de canib⁹ loquēs. Non multū refert: an villatici corporibus gnes & parū veloces sint. i. pręiudicat: siue incōmodū est: siue ęstimandū est. Plau. in Rud. Quo modo habeas id refert iure: an iniuria. Pli. li. xvj. Nec terrę tm̄ natura circa has refert. i. vtile ē. Liui. vero lib. ij. aliter. Adeo ne est fundata leuiter fides: vt vbi fim: qđ qui fim magis referat. i. ęstimet: siue existimet: cuiuſ. Aliqñ sumit pro necesse est. Sallu. Quare vanū quidē hoc cōsil. sz est: si periculū ex illis timuit: si in tanto oīm metu solus non timet: eo magis refert me mihi atq; nobis timere. Virg. li. ij. Be. Neq; eñ nūero cōprehēdere refert. Habz hoc verbū pręteritū retuli: & supinū relatū: quoz vnū per duplex tt. alterū per duplex ll. qñq; apud poetas scriptū. Horā. Rettulit acceptos regale numiſma Philippos. Luca. Jd rursuz cęli rellatū tępla receptant. Catul. aliter. si reditū retulisset is: aut in tpe lōgo. Ouidi. li. xv. Meta. Esse fidē digitis ad frontē sępe relatis.

Refero: acceptuz fateo: me accepisse ab aliquo. Lice. Vitā acceptā refert clemētię tuę. In malū. Idez. Oīa deniqz quę postea vidimus, quid aūt mali nō vidimus? si recte ratiocinabimur: vni accepta referemus Antonio.

Refero impensum: est ratiōem de expensis: vel facio:

Refercio.is.si. ex re & farcio: scat re/ (vel reddo. pleo: qđ quidē alij cuz ablto: alū cum gtō construūt. Cic. pro Cor. Qo eis rebus ybē Italiam qz referserūt. Belli. Js libꝝ multę varięq; historię refertū composuit.

Reficio.is.pe. cor. recreo: restauro. Plini. Cū reficiēdi animi gra id fecisset. Vñ refectū: instauratū: renouatū: & qđ corruptū erat in statū pristinū reductū dicit: quasi rursus factū. Ulpia. Verbo reficiendi tegere: substruere: sarcire: ędificare: itē aduehere apportareq; ea: quę ad eādem rem opus erit: cōtinent. Aug. lib. j. Lon. Ruinosa est domus refice eam. Et in euāgelio. Erant reficientes retia.

Refigo is. pen. pro. quod fixum erat educo.

Refluo. is. retro seu rursus fluo. Unde fluxus & reflu/

Refrago: penulti. produ. ver/ (xus maris dicitur. bum depones: licet & refrago legatur: significat modo resisto: modo suffragor. Sisen. lib. xxij. Multi populi plurimę concionis dictaturā omnibus animis & studijs refraganere: id est dictaturę non suffragati sunt.

Refrango. is. rūpendo: aperio. Plaut. in Cap. Cellas refregit oēs intus: reclusitq; armariuz. Et refringere: est fortiter vel iterū frangere. Aug. li. iij. con. Et hoc solū me in tanta refragantia refrangebat: qm nomen Christi non

Refractarius dicit: qui cōtumax est: & ni/ (erat ibi. nis suę sentētię tenax. Seneca. Existimāt philosophię fideliter deditos cōtumaces esse ac refractarios. Dicī⁹ refractarius a refringo: tanq; liberrimus sit: & cuncta obstantia refringēs: vt nullo seruitutis claustro coerceat.

Refrico. as. penulti. co: rep. renouo. Tractuz a vulneribus: quę plerumq; fricando renouantur. Cice. Sextio. Sin autem omnia: quę sentio perscripserim: ne refricem meis literis desyderium: ac dolorem tuum.

Refrigero. as. pe. cor. frigus induco: vel rem calidā frigidā facio. Cic. in Cato. Ubi eñ potest illa ętas aut calescere: aūt applicatiōe melius vel igni: aut vicissim vmbris aquisve refrigerari salubrius. Col. li ij Atq; ita rursus in Sole siccata & mox refrigerata recondit. Aliquādo refrigerare: est subleuare: recreare. vnde refrigerium: subleuatio: & quasi recreatio mētis: tractū ab ęstuantib⁹: qui flabellis & frigida aura recreant. Aliquādo diminuere: siue dimittere: sicut cōtrario feruere p crescere: & frequētari

Refrigeratorius. a. um. quod refrigerat. Plin. lib. xxij. Refrigeratoriam tamen vim esse conuenit.

Refrina dicebātur ea: quę ex segete causa hospitij dorum ad sacrificia referebant. Lc.

Refugio. Vide in dictione Fugio.

Refuga. gę. pe. cor. gnis com. qui aliorū dominiū refugit. Est & refugus. a. um. qđ est reclive ac reiectū. Sidon. Capitis apex rotūdus in patulū a planicie frontis vertice cesaries refuga crispatur. i. in frontem reiecta.

Refuto. as. pen. pro. a futo frequētatiuo verbi fuo. is. qđ protulit Plaut. in Amph. Ne quis tā audax fuat: qui obuiā obsistat. Desertim cū dicat Festus. Futare: arguere est. Unde & cōfutare. Sed Cato hoc pro sępius fuisse posuit. Ergo iuxta Festū refutare: redarguere est: siue nō ita esse ostendere. Cic. Dolobellę. Non tā id laboro: vt si qui mihi obtrectēt a te refutent: qđ intelligi cupio: quod certe intelligit: me a te amari. Alio modo dixit Lact. lib. iiij. Quę oīa cum nec ingenio: nec doctrina defendere ac refutare possent: id est refellere: qđ quis etiā pro redarguere fumi queat. Unde refutatio vna pars oratiōis dicitur:

Regelo. as. pe. cor. (quę alio noīe ꝑfrigefacio noīat. contrariū est suo simplici. Col. lib. ij. Quanto fuerit ędificij solum pronius orienti: & ęstatem liberius capere perflatus: & hyemis procellas minus iſestari & matutino regelari ortu poterit: vt concreti rores liquescant.

Regero. is. Vide in dictione Gero.

Rego. is. xi. ctū. guberno: qñ rex pplī ago. Virg. Haec tūq; reget patrijs virtutib⁹ orbē. Et regere: est rectū tenere. Cor. Qui nimio dolore regere caput nō posset. Huius cōposita sunt: arrigo: qđ est erigo: eleuo. Ter. in An. Arrige aures Daphnile. Sall. Sz vbi primū dubijs reb⁹ nouādis spes oblata ē: vet⁹ certamē aios eoz arrexit: corrigo dirigo: erigo: pergo: porrigo: surgo: siue surrigo: surſū re

go. Virg. li. iiij. Tot ligue: totq; ora sonãt: tot surrigit aures Amb. li. Dexa. subrigo vsurpat. Ast vbi ad estiuas ꝓtentiões in Septẽtrionẽ se subrigit spacia diurna ꝓducit.

Reges dicunt: qui regna possidẽt: regna vero vocãtur integrę regiões: quę ab vno rege possidentur: vt Gallia regnũ est: & qui galliã possidet rex Gallię dicit. Sic eñ distinctus olim erat orbis terrarũ: vt singulę fere regiones regna dicerent: & reges ꝓpios haberẽt: a quibus ipsę regiones appellatę: quos ad fastigiũ maiestatis nõ ambitio popularis: sed virtus & spectata inter bonos moderatio prouehebat. Dici tamẽ reges possunt etiã si vnius tantũ vrbis imperiũ habeant. Sic principio reges Romanorũ dicti sunt: qbus imperiũ vrbis permittebat. Hinc regnũ dictũ: tam ipsa regio subiecta: q̃ ipse dñatus. Vnde iterregnũ ꝓprie appellat id tẽpus: quo regnus vacat rege: hoc est anteqũ in demortui locũ nouus rex ꝓficiat: & interrex qui interea regis locũ tenet: per trãslationẽ tamen interregnũ est dictũ: cum loco magistratus interrex creatur. Liui. Cum sine curuli mgratu resp. esset patricij coiere: & interregẽ creauere. Cõtentio ꝓsulesne an tribuni militũ crearẽtur in interregno rem cõplures dies tenuit. Aliquãdo rex ponit pro domino: q̃uis etiã per tyranni/dem occupauerit imperiũ. Aliquãdo pro potẽtiore: & eo quẽ nobis veluti in patronus elegimus: quẽ sequamur. Martia. Qui rex est: regẽ maxime nõ habeat. Colu. An honestius mercenarij Saluatoris mẽdacissimũ aucupium circũuolitantis limina potentiorũ: somniũq; regis iurumorb⁹ occupantis. Neq; eñ roganti quid agat intus respondere dignãtur serui. Aliquando pro diuite. Hora. Siue reges: siue inopes erimus coloni. Terent. in Phor.

Regina: regis vxor, (Regem me esse oportuit. vel quę regnũ possidet: etiam si virũ nunq̃ habuerit: vt/pote ad quẽ regnum ex successione peruenit. Quãdoq; ponit pro diuite. Teren. Quia solę his vtunt reginę.

Regulus diminuti. quasi paruus rex: non ꝙ parue staturę: sed ꝙ alicuius vrbis aut oppidi dñs sit: qui generali vocabulo dñs aut princeps dicitur. Quãuis proprie reguli sint filij: aut nepotes regum. Est & regulus dictus auis minima a quibusdã regaliolus dictus: alio nomine Trochilus: & ab Aristotele πρέσβυς, quasi rex & præses auium dicitur. Et regulus: genus serpentis est.

Regaliolus auis: quã Plin. li. x. scribit appellari regem auiũ in Italia ꝓpter dissidia & bella: quę sunt inter eas & aquilã. Alij putãt Galgulũ: qnę auis græce dr Icteros a colore. Sueto. Pridie aũt easdẽ idus auẽ regaliolũ cum laureo ramo Pompeianę curię se iferentẽ: volucres varij generis e proximo nemore ꝓsecutę ibidẽ discerpserũt.

Regillus est diminu. a rex: & nomen proprium viri.

Regillus lętere a lacus est in Algidę sylue ingressu ad quẽ A. Posthumius dictator: pspere aduersum Tarquinium superbũ patria electũ: & Latinos bellũ inferẽtes pu/

Regilla vestis: quę & Basilica & Tra/ (gnauit. Lc. bea dicit: quoniaz ea reges vterent auro & purpura intexta. Plau. Basilicam an regillã induam tunicam.

Regius. a. ũ. qd est regis. Cic. li. iij. offi. Erat aũt regius pastor. Aliquãdo dr, quod est rege dignũ. Regius morb⁹ dictus est: ꝙ mulso: qd genus potionis in regum delicijs erat: curarẽt: inquit Varr. vel quia: vt Celsus scribit eo morbo effectos apparatu regio: h̃ est lecto & cõclaui cultiore: & ludis lasciuiaq; vti perutile est: per quę mẽs egrotãtis exhilaret. Hora. Aut mala quã scabies: aut morb⁹ regius vrget. Idẽ morbus aurigo ante dicebat a colore auri: quẽ bilis per totũ corpus diffusa repsentat. Arquatus q̃ morbus appellat: ꝙ cęlestis cõcolor sit de viore. Vel ꝙ ita stringat hũana corpora: vt in arcũ ducat. Bze/

Regia. gię. domiciliũ: & au (ci Ictericum noiant. la regis. Liui. lib. j. Eo tẽpore in regia prodigiũ visu euentuq; mirabile fuit omen. Justinus. In regiã se recipit.

Regia: via militaris: h̃ est cõis quę latior esse cõsueuit. Hiero, in li. numerorũ. Tria regia ꝑdiemur. Supra etiam dixi. Per tritã viaz gradiemur. Et ꝑdiemur via publica.

Regalis & hoc regale ad claritudinẽ pertinet: & significat dignũ regẽ. Cic. in Lato. Nihil ei tam regale videri: q̃ studiũ agri colẽdi. Hinc regaliter pro splendide & munifice. Pariter & regie: quod idem significat. Lc.

Regale vnguentũ: quo Parthorũ reges vngebantur.

Regificus. a. um. quod regem facit.

Regifugiũ sacrũ: quo die Targm⁹ fugit ex vrbe roma.

Regnũ dicitur regio: quę a rege possidet. Cic. Lælio. Non regno: sed rege liberati videmur. Interfecto eñ rege regios oñes nutus tuemur. Regnũ etiam dici potest quicquid possidet. Idem lib. de Ora. Quare negatur fuisse laturũ: nisi in regno meo esses: id est in Tusculano.

Regno. as. regnũ possideo. Pris. Rex soluz qđ a regendo nascit: peperit ex se aliud verbũ regno. Lice. li. iij. offi. Naz si violandũ est ius: regnãdi gratia violandũ est. Hinc fit conregno. Amb. Si tolerabimus: & cõregnabimus.

Regio dicta a rego: ꝙ priusq̃ ꝓuincię fierent regiones sub regibus erãt: atq; ab his regebant. Postea maiores in vrbe partes regiões appellari cępęre: a finibus/dine earũ regionũ: in quas orbis diuiditur. Quattuor aũt fuerũt antiquitus vrbis Romę regiones: e quibus prima regio Suburrana. Secũda Exquilina. Tertia Collina. Quarta Pallatina. Regiões cęli quattuor sunt. Ortus: Occasus. Meridies: & Septẽtrio. Ortus & Occasus mobilia ac varia sunt. Meridies Septẽtrioq; perpetuo statu permanẽt. Oritur quippe Sol non itidẽ semper: sed aut æquinoctialis oriens dr, aut solstitialis: aut brumalis. Itez nõ in eundẽ semper occidit locũ: sed occasus eius similiter fit: aut æquinoctialis: aut solstitialis: aut brumalis. Ab his quattuor regionib⁹: quattuor venti flare dicunt: qui sunt Eurus: Auster: Fauonius: Aquilo. Sũt tamẽ & alij vẽti: de qbus alibi. A regio fit e regione: qđ est ex aduerso.

Regionatim aduerbiũ: significat per singulas regiones. Sueto. in Cęsa. Ludos etiã regionatim vrbe tota: & quidem per omniũ linguarum histriones.

Regius oppidum Cisalpinę Gallię a Lepido ędificatum. Unde & Regium Lepideum vocat. Regium ꝓpter pulchritudinẽ & amenitatem. Est & aliud Rhegium: quod cum h. & y. scribitur: de quo infra. Ab illo Rhegyenses: ab isto Regini sunt appellati.

Regiesco. is. veteres pro cresco vsurparunt.

Regula norma: qua lineę dirigunt: quasi mensurã regens: per trãslationẽ dicit brevis rerũ ꝓceptio. Hinc re

Regularis & hoc regula/ (gulo. as. qđ est dirigo. re: qđ secundũ regulam est: vel qđ in regulã trahi potest. Unde ęs regulare dictũ est: qđ a Caldario Coronarioq; distinguit. Coronariũ est: qđ tenuatur in laminas: tauro rumq; felle tinctũ speciem auri ꝓbet in histrionũ coronis. Caldarium: quod fundit tantum malleis fragile est. Regulare: quod obsequit malleis: & ab alijs ductile appellatur. Sed & in cęteris metallis regulare dicit: quod excoctum igni diligentius est: vitijsq; purgatum.

Regrado: pen. cor. quasi retro grad⁊: & per gradus retrocedo. Hieron. contra Rufi. Sacerdotes qui peccauerant: regradabantur in ędituos & ostiarios.

Regredio: regressio & regressus. Vide gradior. Lc.

Reijcio. is. pe. cor. retro iacio. Virgi. Reijciũt parmas & equos ad mœnia ducunt. In quo produc⁊ re. syllaba. Corripitur vero apud Statiũ lib. iiij. Theb. Tela manu reijcitq; canes. Quãdoq; reijcere: est repellere. Virgilius. Tytire pascentes a flumine reijce capellas. Quãdoq; refutare: abijcere: & pro vili habere. Apul. Nec vero tanq̃ inutiles reiecerũt. Quandoq; euomere. Sueto. de Aug. Senos sextantes non excessit: aut si excessisset reijciebatur. Hinc reiecto. as. Spartian⁹ de Antonino pio. Cum caseum alphinũ in cœna edisset auidius: nocte reiectauit. Reiectio & reiectus pro vomitu. Plinius. & vernatio vtilis erit: si postq̃ sorpta fuerit statim reiectio sequat. Celsus. Et reiectus cibi non erit inutilis si raro fiat.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Reiectanea: siue reiecta a philosophis dicunt mala: qualia sunt morbus egestas dolor, ex eo dicta: q reijciantur: repellãturq tanq̃ noxia. Quę etiã alio nomine di/

Reiecto sanguinis: grẽce dici/ (cunt relationes. tur αἱματος ἀναωγή trium generũ. Diabrosis quoties exesa parte aliqua sanguis expuitur. Rhegmocasmos quoties rupta id contigit. Tertium Anastomasis quoti/es venarũ alicuius ore patefacto effunditur.

Reieculę oues: quę ętate vel morbo reijciunt. Varro. Scire oportet in grege: q reieculę sint alienandę.

Relatiuuz a grãmaticis dicit: quod aliquid superius dictũ refert: vt qui: quę: qd̃. Dialectici dicũt relatiuũ esse qd̃ aliquid refert: sine quo nec ipm potest cõsistere: vt pater z filius: dñs z seruus: relatiua sunt: q: nec pater esse potest: si filiũ non habeat: nec dñs nisi seruũ: z talis respectus relatio vocat. Notandũ q relatiuũ trahit ad se sępe antecedens pśertim cũ antecedens postponit. Quintili. Timeo ne quos porexerim cibos venena fiant. Pręter/ea relatiuũ substantię sępe pro relatiuo accidentis ponitur: vt non sum is: quẽ putas: id est talis qualẽ putas.

Relego. gas. penul. produ. separo: remoueo. Virgi. li. iij. Geor. Atq ideo tauros, pcul atq in sola relegãt Pascua. Lic. lib. iij. offi. Criminabat etiã q Titum filiũ: qui postea Torquatus est: appellatus ab hoibus relegasset: z rure habitare iussisset. Aliquãdo remitto. Plini. lib. vij. Nec tamẽ ego in plerisq eorũ obstringã fidem meã: potiusq ad auctores relegabo: qui de dubijs rogent omnibus. Aliquãdo exulem facio in exiliuz mitto. Vnde relegati dicunt in exilium missi. Hieron. Herodes ille: qui cum Pylato postea amicitiã fecit: huius Herodis filius est frater Archelai: quẽ z ipsum Tiberius Cęsar Lugdunum relegauit: quę est Galliarum ciuitas.

Relego. gis. penultima correpta: rursus lego. Ouidius. Cum relego scripsisse pudet: nam plurima cerno. Vide quoq qui scripsi iudice digna lini.

Religo. gas. pen. cor. Vide in dictione Ligo.

Reluctor. aris. Vide in dictione Luctor.

Reluo. is. rursus lauo: z sic cõponit ex re z lauo: sicut diluo. Quãdoq̃ fcat soluo: siue repignero. Plaut. Repignerat: reluit: vendit. Et sic ex re z luo cõponitur.

Relicinus pe. pro. signifi. in occipit refugiente capilla mento recrispi: nomen: vt quidã putant a recello deductum: qd̃ significat retraho: reuibro: reclino: z cęsim reduco. Et quoniã ad craneum capillitiũ retro: quef. Vnde relicinus veluti recellinus crinis appellatus euph. causa Apule. libro. j. Flori. Laudauit sese: q erat z coma relicinus z barba squallidus: z pectore hirsutus. Et relicina frons dr, vt idẽ paulo post. Et tabulis: z torculinatis ideę vigor acerrimi bellatoris: idẽ ingenii maximi bellatoris: eadem forma viridis inuentę: eadẽ gratia relicinę fron/

Religio: vt Lic. lib. ij. artis vete. in/ (tis cerneret. quit: est quę superioris cuiusdã naturę: quam diuinã vocant: curã cerimoniãq affert. Plutarchus in Pauli Emilij vita dicit religionem esse diuinarũ rerum scientiã a philosophis appellatã. Massurius Sabinus scribit: religiosum esse id: qd̃ propter sanctitatẽ aliquam remotũ: ac sepositũ sit a nobis: a relinquẽdo dictũ. Vnde Virgil. Est ingẽs gelidũ lucus prope Feritis amnẽ Religione patrũ late sacer: undiq colles Inclusere caui z nigra nemus abiete cinxũt. Ostendit eñ religiosum locũ esse a populi cõmunione separatũ difficultate adeundi. Lactãtius a religando religionẽ dictã lib. iiij. asserit. Hac conditiõe inquit gignimur: vt generati nos deo iusta z debita obsequia pbeamus. Hunc solũ nouerimus: hunc sequamur: ł vinculo pietatis obstricti deo: z religati sumus. Vnde ipsa religio nomẽ accepit: nõ vt Cicero interptatus est a relegẽdo. Aug. vero li. x. de ciui. dei. a religẽdo religionez dici existimat: cũ inquit. Hunc eligẽtes: vel potiº religentes. Amiseramus eñ negligẽtes. Hũc ergo religẽtes: Vñ z religio dicta perhibet. Quãdoq̃ tñ religio accipit pro metu. Cõnexa eñ sunt timor z religio. Stati. Primus in orbe deos fecit timor. Virg. Jam tũ relligio pauidos terrebat agrestes. Dira loci. Vbi Ser. religio: id est metus: vel sollicitudo ab eo: q mentẽ religet. Vnde dies religiosi infames: vel infausti dicti sunt. Suet. de Aug. Huc intrare: nisi necessario: z caste religio est. i. nefas: non licet: metus est. Aliquãdo sumit pro superstitiõe. Vñ religiosus dr qui nimia z superstitiosa religione se alligauit. Teren. in Heau. Vt stultę z misere oẽs sumus religiosę. Religiosus tñ homo etiã dicit: qui amat religionẽ. Sepulchra z monumẽta religiosa sunt. i. habẽt in se religionẽ. Ille adorat hęc adorant. Religiosi dies: vt lib. iij. docet Gelli. dicuntur tristi omine infames impeditiq: in quib⁹ res diuinas facere z rem quãpiam exordiri nouam temperandũ est: quos vulgus nefastos vocat. Hinc Cic. ad Atticũ. Diem Alliensis pugnę religiosuz esse dicit. Macro. li. iij. Satur. Religiosi sunt dies: qui facienda z vitãda discernũt.

Relinquo. is. retro dimitto. Lactã. lib. j. Fur ac nebulo Mercurius: qui ad famã sui nil reliquit: nisi memoriã fraudũ suarum. Et relinquere: est aliquid pro suo alicui dimittere: seu legare. Plaut. in Aulu. Agri reliquit ei non magnũ modum: quo cum labore magno: z misere viueret. Huius compositum est derelinquo.

Reliquus. a. ũ. pe. cor. Fcat id: qd̃ superest. Cęsar lib. j. con. Demonstrãt sibi pter agri solũ nihil esse reliqui. Cic. Curio. Reliquũ est: vt certemus officijs inter nos. Terẽ. in And. Vt pernoscatis quid spei sit reliquũ. Reliquũ feci elegãter dr pro reliqui: sicut missum feci pro dimisi.

Reliquię reliquiarũ: dicuntur pauca: quę relicta sunt. Virgilius. His accensa super iactatos equore toto: Troas reliquias Danaum.

Remeculi nauigioz genera: qbus Lemnij vtebãtur.

Remedium a medeor. eris. descendit.

Remedio. aris. depo. remedũ adhibeo. Hiero. cõtra Joui. Multi impatientiã gulę vomitu remediant.

Remendo. das. Vide in dictione Mendo.

Remeo. as. retro meo: redeo. Virgili. Si patrios vnq̃

Reminiscor, recor/ (remeassem victor: ad Argos. dor, qd̃ fit cum ea: quę mens tenuit repetunt: quasi iterũ rem in mentẽ reuoco. Cõponit ex re z miniscor, vnde z cõminiscor. Est autẽ minisci fingere z formare reminisci reformare: z iterũ componere: quę lapsa erãt. Qui vero reminiscit iterum in mentẽ reuocat. Ex quã re homo sapientio: reddit. Et ideo recordat: id est iterũ cordatus fit. Differt memoria a reminiscẽtia: q illa cõis est oim animantiũ: hęc ad hoies tantũ: cum fit discursus rerũ cum rõne ab vniuersali ad particularia: z a remotis a sensu.

Remitto. is. ppie retro mitto. Plau. Munera accipit frequẽs: remittit nunq̃. Construit quãdoq̃ cũ ablatiuo pretij: vt apud Curt. li. ij. Captiuos si placet reddi bone/stius dono dabimus q̃ pretio remittem⁹. Aliquãdo rursus mitto. Col. li j. Et eadẽ euẽtilata mũdioz a sunt lapillisq carẽt: z glebulis q̃s per triturã fere terrena remittit area. Aliquãdo simpliciter pro mitto ponit. Luci. Lohibet domi męstus se Albinus: q repudiũ filię remisit. Aliquãdo pro relaxo z ad negligentiã descendo. Vñ animũ remittere dicimus: cũ deponimus curas: z negligimus. Cuius ꝓriuz est intẽdo ex trãslatione ab arcu. Cic. Quęro non quibus intendã animũ rebus: sed qbus remittã. Hinc remissio: relaxatio animi dr. Aliquãdo pro pcedo: condono: z dimitto. Et tũc constrit cum dtõ. Tarinius Cic. Meam aiaduersionẽ z suppliciũ: quo vsurus erã in euz: quẽ cepissem remitto tibi z cõdono. Justi. Igit magi ad fauorẽ populi cõciliandũ tributa: z militię vacatiõem in triennũ remittũt. i. concedũt. Lact. lib. v. Et ideo cum nefanda perpetimur: ne ꝓbo quidẽ reluctamur: sed deo remittimus vltionẽ. i. dimittim⁹: siue cõmittimus. Aliqñ pro demitto. Cic. li. j. offi. Ex oculoz obtutu: ex eleuatiõe z remissione supercilioz: aut ex cõtractione. Aliquando pro relinquo. Col. lib. j. Nunquid absentia sua de disci/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

plina ⁊ custodia remiserit: num aliqua vitis: num arbor num fruges absint. Aliquãdo pro interimo. Terẽtius in Heau. Nullũ remittis tẽpus: neq; te respicis. Aliquando pro cesso. Idem in Hecy. Nam si remitteret quippiam Philomena doloris omnẽ rem narrabit: scio.

Remisse aduerbiũ: modo humiliter. Sallusti. Pauca timide: remisseq; locutus abscessit: modo lęte: ⁊ veluti remisso. i. relaxato animo. Cic. li. de Ora. Quis nunq; res pręter hunc tragicas pene comice: tristes remisse: seueras hilare: forenses scenica prope venustate tractauerit.

Remora pe. cor. aial aquatile admodũ breue: a grecis echeneis dr, spinis ⁊ crustis tectũ a remorãdo dictũ: q̃ nauẽ cui admixũ fuerit: remoret. Plin. li. ix. Est partus admodũ piscis assuetus petris Echeneis appellatus: ꝟ carini adhęrẽte naues tardiꝰ ire creduñt. Inde noie impositio remora a morãdo dr. Remora etiã retardatio dr. Lucili. Quęnam vox ex te resonãs meo gradu remorã fecit. Plaut. in Tri. Ita vincũt illud ꝺducibile grex: quę in rebꝰ multis obstant: odioseq; sunt: remorãq; faciũt rei priua/

Remores aues in auspicio dicun/ (tę ⁊ publicę. tur: quę acturum aliquid remorari compellunt.

Remeligines: remorę a morando. Plaut. Quid nunc illę tam diu remorantur remeligines?

Remor or penultima correpta: retardo: retineo: a remora pisce: vt inquit Dona. Terentius in And. Nequid vestrum remorer cõmodum. Apule. Sic me abire oppido volentem suaui remoratur illecebra.

Remus nomẽ proprium fratris Romuli: ⁊ instrumentũ quo res agũtur. ἀπὸ τοῦ ῥέειν. Item remus dicit lorum: qꝺ continet tubã: vt inquit Serui. in Lon. li. vj. Aenei.

Remulinus ager dictus est a Remo possessus. Ꝛc.

Remoria locus in summo Auentino: vbi remus de vrbe condita fuerat auspicatus. Ꝛc.

Remiges nautici: qui remos agũt: ⁊ remigãdi ministerio mancipati sunt: huius noiatiuus singularis est remex remigis. Curtius. Remex militis officia turbabat.

Remigo. as. pe. cor. remis nauigo: q̃si remis ago. Cic. lib. iij. Tus. Utrũ igitur mauis nos statim vela facere: an quasi e portu egredięres paululũ remigare. Huius cõposita sunt: eremigo: pro enauigo: emetior. Plini. Circa easpiũ quoq; multa oceani littora explorata: paruoq; breuius q̃ totus hinc: aut illinc Septẽtrio eremigarꝰ. Subremigo: subtus remigo. Idem lib. ix. Ceteris subremigans brachijs media cauda: vt gubernaculo dirigit.

Remigiũ ipsa remorũ agitatio ⁊ remigatio. Virg. li. j. Geor. Non aliter q̃ qui aduerso vix flumine lembũ Remigijs subigęt. Idẽ trãstulit ad aues. Volat ille per aera magno Remigio alarꝝ. Aliquãdo ponit pro remigũ multitudine. Idem lib. iij. Remigiũ supplet: socios simul in/

Remulculo proprie est remigãdo e (struit armis. scapha grandiorẽ nauim traho. Quod aliquãdo non necessitatis gratia fit: sed vt nauis quietius agat. Hinc remulculare aliquãdo dicimus molli ac leui tractu ad progressum mulcere. Sisen. lib. ij. Si qua celeriter solui poterat in altũ remulculando trahit. Et a remulcẽdo fit. Inead̃ significatione sunt remulco. as. ⁊ promulco. as.

Remullum repandũ dicitur: a remi similitudine.

Remordeo. es. crucio: sollicito. Virgil. Quãdo hęc te

Remo. is. repo. Enni. Riuos cã/ (cura remordet. posq; remant. Alij remere putant dictũ: quasi remeare.

Remorbesco. is. significat in morbum recido.

Renes sunt: qui lũbis adhęrent, ἀπὸ τοῦ ῥέειν fluo q̃ rini ab his obscęni humoris oriant. Hi a veteribus nephrundines vocabant. qui a grecis dicũtur νεφρός, ren. νεφρῖτις morbus renum. νεφριτικός, qui renum morbo laborat. Diminutiuum a ren ⁊ renunculus.

Renarro: significat sicut simplex: vel re pro diligenter siue pro affatim accipiendum puto. Virgilius lib. iij. Sic pater Aeneas intentis omnibus vnus Fata renarrabat diuum cursusq; docebat.

Renũtio. as. refero: siue reporto: vt missi nuntij referre solẽt de ijs ad quę missi sunt. Cęsar in con. j. Qualis esset natura mõtis: ⁊ q̃lis esset in circuitu cẽsus: q̃ cognoscerẽt missi renuntiatũ est facilẽ esse. Aliq̃n renũtiare: est aperte nũtiare: ꝟ care. Ter. i An. Quasi tibi nõ renũtiata sint hęc fiꝰ sciens: ne tu ꝟ mihi posterius dicas. Dani factũ confilio aut dolis. Dona. Renũtiare: est quasi secretũ consilium vel malũ nũtiare. Re. n. syllaba apud veteres interdum abundat. Aliquãdo ꝟ cat renuere: cedere: refignare: seu restituere. Cic. in Ver. acti. iij. Atq; iste Stenio vehementer incensus hospitium ei renuntiat: domo eius emigrat. Hinc renuntiatio: cessio. hinc cõponitur abrenũtio.

Renideo. Vide in dictione Rideo. es.

Renones. Vide Rhenones.

Rentifolia rosa dr a foliorũ multitudine: quę nec odore nec specie probabilis habet: nec coronis a veteribus adhibebat: pręterq; ad extremos: veluti cardines. Ꝛc.

Renũtiata insula in Aethyopico mari: quę ficut Plin. libro. vj. scribit ita diues est: vt equos talentis auri incolę

Reor reris ratus: existimo: opinor. (permutent. Plaut. in Amph. Quid me non rere expectatum.

Repagulũ ⁊ repages. is. pen. pro. ex re ⁊ pago. is. dicti possunt obices. Ouid. li. v. Metam. Raptaq; de dextro robusta repagula postis Ossibus illisit. propriꝰ repagula dicunt: quę patefaciẽdi causa ita figunt: vt ecõtrario pangant. Plini. Firmissima in rectũ abies eadem: valuarum repagulis: ⁊ ad quęlibet intestina opera aptissima.

Repãdus. a. um. qꝺ est recuruũ ⁊ simũ: ⁊ qꝺ retrorsus patet. Hiero. de Socrate scribit: q̃ esset repãdis crurib⁹.

Reparo. as. pe. cor. restauro: ⁊ in statũ pristinũ redigo: quasi paro rursus. Curtius. Ille nõ ignarus ⁊ principes amicorũ: ⁊ exercitum offendi: gratiã liberalitate domiq; reparare tentabat. Lact. li. vj. Nam parcere. i. mediocriter vti pecunia: quasi quędã pusillitas animi est: aut pręmẽtis ne sibi desit: aut desperãtis posse se illa reparare.

Reparamen: idem quod reparatio.

Repastino. as. pe. pro. ex re ⁊ pastino: qꝺ est fodio. Vi/

Repedo. as. penul. cor re/ (de ipictiõe Pastino. pta. pedem retraho: recedo. Vide in dictione Pedo. as.

Repẽdo. is. retribuo: recõpẽso. tractũ a pecunia. Virg. Fatis ꝟria fata repẽdens. Amb. Alius ergo fructũ accepti beneficij: vt aurũ auro: argentũ argento rependi.

Repenso. as. pondero: ⁊ repẽdero: seu reuideo ⁊ subtiliter iudico. Lactantius. Nam qui violauerit impie humilem sentiet in potestate vltoris: eaq; omnia quę legunt: ⁊ non intelligunt repensante deo patientur.

Repello. lis. repuli. repulsum. significat retro pello: reijcio. Ouidius. Quęq; ferox repuli. Cur repulsa minis? Apud poetas repulsi per duplex pp. quandoq; scribit. Luca. Reppulit a libycis immensum syrtibus equor.

Repulsa: reiectio ab honore: seu magistratu.

Reperio. is. p. eo. reperi: vel repperi qꝺ poetas p duplex pp. ex re ⁊ perio. Cũ repertũ q̃si repartũ: ⁊ in lucẽ pditũ. Et ꝓprie reperire fortunę est: inuenire ꝓhibẽ. Ouid. Tu nõ inuẽta reperta es. Auso. vno districho primã huius pretiti ⁊ pductã: ⁊ correptã. ptulit. At qui ꝺiderat postq; nõ repperit aurũ. Aptauit collo quę reperit laqueum.

Repeto. is. pe. cor. ꝓprie restituendũ peto. Cic. li. iij. ad Heren. Id qꝺ argẽtario obtuleris ex pẽsum a socio eius recte repetere possis. Ter. in Eu. Hãc tibi dono do: neq; repeto. Pilla abs te quicq̃ pretij. Interdũ repetere: est sępius petere. Idẽ. Cęsari repetẽti negare nõ potui. Interdũ reiterare: resumere: inchoare. Cic. de Ora. Repetã ⁊ nõ ab icunabulis nrę veteris puerilisq; doctrinę quendã ordinẽ pręceptor. Cęs. cõ. j. bello Helueticꝺ cõfecto: totius fere Gallię legati pncipes ciuitatũ ad Cęsarẽ ogratulatũ venerũt: intelligere sese tametsi ꝑ veterib⁹ Helueticꝺ iniurijs pplus Ro. ab his pœnas repetisset: tũ eam rẽ non

minus ex vsu terrę Gallię q̄ ppli Ro. accidisse. i. resum/ pisse. Interdū revoluere: siue volutare cum ablatō huius nois mētia. Cic. in Ora. Cogitāti mihi sępenūero ꝛ me/ moria vetera repetēti. Interdū redire. Vir. Cū primū pa sti repetent psepia tauri. Liui. li. j. Quippe vera fuga: qui simulātes pauloante secuti erāt: oppidū repetebāt.

Repetundarū a prouincialibus accusat is: qui prędes prouincię alienas pecunias aut vi: aut dolo expilauit. Vn de Jureconsultus lib. xlviij. digestorū. Lex Julia repetun darū pertinet ad eas pecunias: quas quis in magistra/ tu: legatiōe: vel alio officio: ministeriove acceperit. Sed postea latius patuit: vt hoc nomīe omnia: quibus diuitię constant: contineant: vt vasa prędiosa: vestes: frumentū: nauigia: vt etiā si quis populus altero populo iniuriā fe/ cerit: aut captiuorū: aut incēdij: aut prędę: qui iniuriā re/ peteret: dicerek agere repetundaꝝ rerū. Ergo cum repe tunt: quę sunt ablata: tūc repetundaꝝ rerū agitur: vel de repetūdis. Nec habet plures casus: a repeto. is. e in u mu tata: quia id tertia coniugatio pręter ceteras patit. Et vt differret ab illo: qđ dicit. Missi sunt legati ad res repetē/ das. Quo significat principi vel populo erepta esse: vel pecorum: vel hominū: vel locorum corpora.

Repente aduerbiū: significat subito: qđ quidā a repo. is. deriuāt per antiphrasim. Sed nō videt vez: q repēte pri mā cor. habeat: sed magis a repens: cuius prima similiter corripit. Ouidi. in Fast. Prima repens oculis occulit ora

Repētinus. a. um. pe. pro. quod est subita/ (meis. rium: vt mors repentina: bellum repentinum.

Repignero. as. pignus recipio soluto prętio. Jurecon. titulo Cōmodati. Non repignoras: vt mihi reddas.

Replico. Vide Plico.

Repotia dicta sunt: cuz postridie nuptias apud nouū maritū cęnat: q quasi reficiat potatio. Hora. Ille repo/ tia natales: aliosve dierū festos albatus celebret.

Repo. is. psi. ptū. propie de aialibus: quę pedib⁹: ꝛ ventre gradiunt: vt sunt vermes: qui reptilia dicunt a re pendo: q̄uis ꝛ ea: quę paruos pedes hūt: repere dicant: vt sunt lacerte: ꝛ filia. transfert etiā ad radices. Col. lib. viij. Spatiū autē radicibus: qua reptāt: lapidesq; prębet. Huius cōposita sunt: adrepo: quod est ad aliquid repo. Correpo: simul repo: simul teneo. Var. in plog. li. ij. de re rust. Igit quod nūc intra murū fere patresfamilię corre/ pserūt relictis falce ꝛ aratro. Colu. in ꝓfa. Patresfamilię falce ꝛ aratro relictis intra murū correpsimus: ꝛ in circis potius ac theatris: q̄ in segetibus ac vinetis man⁹ move mus. Erepo difficulter loca aspera ꝛ edita scando: tanq̄ opus sit erepere magis: q̄ ambulare. Suetoni. in Tybe. Territus q is a tergo insulę per aspera ꝛ deuia erepsisset a se. Irrepo: intro seu latēter repo. Hier. ad Dama. Nūc illud qđ non quęseras: dū aliud agimus: irrepsit. Obre/ po: prętrepo: seu q̄ primū aut ante repo. Col. lib. v. Videt etiā Socaneus palmes: qui solet in bifurco medius prę/ repere. Et idcirco eum prędicto vocabulo rustici appel lant: q inter bracchia: qua se diuidit vitis enat⁹: velut fau/ ces obsidet. Prorepo: vltra repo. Idem lib. iiij. Vt mota equaliter humus nouellis radicibus: quācunq; in partē prorepserint. Perrepo: valde seu ad finem: ꝛ cum labore repo. Columel. lib. x. Tota macries opere tectorio leui/ gatur extra: intraq; ne felis aut vipera perrepat. Surre/ po: subtus vel latenter repo. Et habent penul. produ.

Repto. as. frequētatiuū: significat sępe seu cōtinuo repo. Hier. ad Furiā. An vereris: ne ples furiana deficiat: ꝛ ex te parēs tuus non habeat pusionē: qui reptet in pectore. Et reptare dicimus euz: qui segniter: ꝛ quasi testudineo passu incedit: quales sunt: qui in hortis aut vinetis spati/ antur. Hora. An tacitū sylvas interreptare salubres.

Reptile pe. cor. quicqd repit. Amb. li. Hexa. Scimus reptilia dici gña serpentiū: eo q super terram repāt: sed multo magis omne qđ natat reptādi hz vel spēm: vel na turā. Hiero. in Gene. Producāt aquę reptilę aię viuētis.

Represento. tas. ad prędens affero.

Repono. is. p. p. rursus pono. Vir. Arisq; reponimus ignē. i. rursus adhibemus ignē: ꝛ sacrificamus. Mar. Vl lus si pudor est repone cęnā. Q̄n reponere fabulas ꝛ scri pta poetę dīr: cuz secūdo hęc in scena apponūt. i. cū rur sus recitāt. Solebāt enī: vt inquit Porphyrio: qui ludis apud veteres prędrāt scriptores: cū primū in scenā prodi rent benigne excipere: vt si forte nō recte egissent: iterū ad scribendū audientiū benignitate allicerent. Vnde Hora. Fabula quę posci vult: ꝛ spectata reponi. i. primo ꝛ se/ cundo recitari. Q̄nq; reponere: est recondere. Leo papa. Qđ luxuria vel gula dissipauit in mūdo: pietas reponat in cęlo. Vir. Manet alta mēte repostū Judicij Paridis. Q̄nq; reddere: vel restituere: q̄si retro aspicere. Plau. in Persa. Des mihi nūmos sexcētos: quos pro capite illius pendā: quos ꝓtinuo tibi reponā in b triduo: aut q̄triduo ꝛ autore Sene. ad Luci. Disci signate dixerūt id reponi qđ creditori debemus. Iuue. Semper ego audito: tantū nunq; ne reponā: quę verba idignātis sunt: vtpote semp audientis: ꝛ nunq; scripturi. Q̄nq; revocare: reprimere: cohibere. Stati. Quoties iam tota reponā Fulmina q̄ rarus terris hic imperet ignis. Q̄nq; reducere: reficere. Virg. li. ij. Geor. Et q̄tum longis carpent armēta diebus Exigua tantū gelidus ros nocte reponet. Quandoq; su/ per aggerare. idē in eodē li. iij. Atqui non Massica Bac/ chi Munera: non illis epulę nocuere repostę. Quādoq; scribere. Hora. Scriptor honoratū si forte reponis Achil lem. Q̄nq; retro seu seorsum ponere. Hiero. lib. j. Regū. Ba partē quam dedi: vt reponeres seorsum apud te.

Repositorū vas: in quo reliquię ciborū ꝛ mēsę instru/ menta recondunt: siue ex corio sint: siue ex alia materia. Plini. Bibente cōuiua mēsam: vel repositorū tolli manu

Reporto. as. retro porto: re/ (spicatissimū habet. ueho. Hieron. lib. Reg. Reporta arcam in vrbem.

Reprimo. mis. penul. cor. contineo: cohibeo. Cic. Re/ prime impetum. Virgilius. Dextramq; repressit.

Reprębēdo: retraho: quasi retro prębēdo. Liui. Adeo turbati erant dexterę alę equites: pedutesq;: vt quosdam consul Cato manu ipse reprehenderit verteritq; in ho/ stem. Propertius. Quantum possit nostros quisq; repre/ hendere cursus. Alias significat arguo: increpo.

Reprobo: improbo: ꝛ quasi refuto. Lc.

Reprobus: improbus. Lc.

Reproces pro asperis ꝛ difficilibus vsurpatur. Plini. lib. xviij. In reprocibus ac supinis lateribus procumbe/ re: quasdam occęcari ꝛ in alias dirigi.

Repromitto: iterum siue maxime promitto. Ambro/ sius. Diuitias: domos: possessiones repromisit: si cōsen/ sum suum eius coniugio non negaret.

Repudiū: recusatio: q fiat ob rez pudendā. Differtq; a diuortio: q repudiari futurū matrimonii potest. Non recte autē diuertisse sponsa dicit: q diuortiū ex eo dictuz est: q in diuersas partes eunt: qui discedunt.

Repudio. as. matrimonii dirimo: ꝛ quasi ob rem pu dendā aliquam repello. Sueto. in Cęs. Neq; vt repudi/ aret illā compelli a dictatore Sylla vllo modo potuit. Interdū ponitur simpliciter pro non accipio: recuso. Te renti. in Andr. Repudio consilium: quod primū intendera.

Repueraſco: quasi in puerilē ętatez reuertor, qđ de se/ nibus fere dicit: cum deſipere vitio ętatis incipiūt. Lc.

Repūgo quādo de rōne vel calēdario loquimur: facit pręteritū repūxi. Quādo vero vicē reddita ostendim⁹ re pupugi. Cic. Ętulo. Darēt mihi ipsi alīū Publiū: in quo possem illorū animos mediocriter lacessitus repūgere.

Reputo. as. pen. cor. Vide in dictione Puto.

Requiro. is. pe. p. repetitionē: vel augmentū actus de notat. Hiero. Et nūc quid superest: vt ab aliquo doctore regratiet? Interdū requirere: est sępe vel rursus quęrere.

Res generalē habet ꝓcationē: Nam vt Paul. iurecōs. inquit: siue corpora lia: siue incorpora lia cōprehēdit. Cor/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

porales res sunt: q̃ vere tãgi possunt: vt homo vestis. Incorporales: q̃ tangi nõ possunt: q̃lia sunt ea: q̃ in iure cõsistũt: sicut hereditas usufruct⁹: obligatiões sunt. Et a dialecticis dr̃ termin⁹ trãscendẽs: quo substãtia: q̃litas: actio cõprehendunt. Sumitur q̃q; res pro statu ac cõditione vt respub. res p̃uata: res familiaris: res vrbana: res mea res tua. Cic. Id eñ rebus nr̃is minie cõducebat. i. statui nr̃o. Sallu. At nobis est domi inopia: foris ęs alienũ: mala res: spes multo asperior. q̃q; res dicit: prout distinguitur a persona. Vñ loci argumentor̃ sunt a rebus & a personis. Q̃q; prout distinguit a verbis. Hora. Verbaq; p̃uisam rẽ non inuita sequent. Sumit & pro ꝓtentiõe: litenegotio: siue cõmercio: vt est mihi res cũ latrone. Teren. Quid huic rei est. i. negotij. Cice. pro Mure. Mondũ potuisse statuere iurisconsultos vtrũ rem an litẽ dici oporteret. Itẽ pro causa: vt quã ob rez. i. propter quaz cãm: qua de re: de qua causa: ab re sine causa. Itẽ pro cẽsu: siue diuitijs. Ter. in Heau. Eius frater aliquãtulũ est ad rẽ auditor. Itẽ pro iperio. Tir. Postq̃ res Asię Priamiq; euertere gẽtem Immeritã visum superis. Item pro vtilitate. Ter. in Hecy. Si in rẽ est bacchidis. Et iterũ. Neq; in rez nostrã est: vt quisq̃ amator nuptijs lętet. Boẽ. in vtilitatẽ. i. pro ꝓmodo. Itẽ pro actu venereo. Idẽ. Miles cũ quo tũ rem habebat. Boẽ. Rem hãe honeste res impura dr̃. De triplici ꝓcatione Ausonij versus est in monosyllabis. Imperiũ: litem: Venerẽ: cur vna notet res. Itẽ pro experientia: siue effectu. Teren. in Adel. Re ipsa reperi facilitate nihil esse melius: neq; clemẽtia. Cic. in Cato. Habui hęc de senectute: quę dicerẽ vobis: ad quã vt peruenias: vt ea q̃ ex me audistis re ex parte ꝓbare possitis. Itez pro valore: ptio: vel ęstimatiõe. Terẽ in Phor. At si tãlentum rẽ reliquisset decẽ: primus esses. s. cognatus. Itẽ pro periculo: vt apud eundẽ. Verũ pone esse victũ eum tandem: tamẽ non capitis eius res agit: sed pecunię. Et res dicit veritas. Terẽ. in Adel. Verũ cogito: qđ res est. Hu/

Res cõperendinata dici/ (tus diminu. est recula. tur cum causa. i. iudicũ in diem tertiũ constituta est.

Res iudicata dicit: quę finẽ controuersiarũ pronũtiatione accipit: qđ vel condẽnatione: vel absolutione con/

Res forensis dicitur cau (tigit: vt auor est Vlpia. sa: quę agitur in foro: & ad causidicos pertinet.

Respublica: ciuitas libera: quę iure regitur.

Rescio: siue rescisco. is. est factũ aliq̃d occultius: aut in opinatũ: insperatũq; recognosco. Terẽti. En tibi rescisti oẽm rem. i. qđ occultũ putabamus ꝑter nostrã opinionẽ cognouit. Aliquãdo ꝑcat rem postq̃ gesta est: scio: quaz nescieb̃: cum gereret. Hiero. in li. numeror̃. Q9 si audiens vir tacuerit: & in alterã diez distulerit sniam: quicqd nouerat: atq; ꝑmiserat: reddet: quia statim vt audiuit: tacuit. Sinaũt ꝯ dixerit: postq̃ rescisit: portabit ipse iniquitatẽ eius. Et ꝑmo Re. Quod enz dicendũ rescisset: quia prępararet ei Saul clam malũ: dixit ad Abiathar.

Rescindo. is. cędo: tollo: aufero: destruo. Cęsar in cõ. Ponte qui erat ad Genuã iubet rescindi. Quod verbuz ad oẽia: quę rescindunt fere proprie pertinet. Columel. lib. ij. Et quod falx reliquerit: p̃uisq̃ inarescat vomis rescindat: atq; obruat. Id eñ cedit pro stercore. Virgil. lib. iij. Geor. Non tamẽ vlla magis pręsens fortuna laboz est. Quã si quis ferro potuit rescindere summũ Vlceris os: alitur vitium: viuitq; tegendo: id est aperire. Idem lib. j. Georgicorũ. Cęlum rescindere fratres. Ter sunt conati. i. oppugnare. Et rescindere: est rursus scindere. Hiero. cõtra Rufi. Quid meruit homo latens: vt nudares cicatricez eius: & obductã cutem insperato dolore rescinderes? Aliquãdo non ratũ habere: irritũ facere. Sallust. in Jugur. Jugurtha inter alias res ait oportere quinquẽnij consulta & decreta oĩa rescindi: id est tolli: & destrui.

Rescribo: rursus vel retro scribo. Qui. Nil mihi rescribas attamẽ ipse veni. Et rescribere ꝑcat reddere: seu remũtiare. Teren. in Phor. Atq; illud mihi argentũ rursum ibe rescribi. Bo. rescribi: reddi: seu per mẽsem scriptam dari: quoniã ad pecunię renumerationẽ antecedũ scriptura: scribere dicebant pro renumerare. Unde homo dat cheirographus. Ser. scribi: est dari. Hor. Scribe decẽ Merio: non est satis: adde cicutę. Rescribi vero reddi. Hora. Dictandis quod tu nunq̃ rescribere possis.

Reseco. cas. penulti. correp. cui. atum. & resecui. cum. significat rescindo. Vide in dictione Seco.

Resero. as. pe. co. aperio a sera deductũ. Cic. Nec ita claudenda est res familiaris: vt eam benignitati aperire non possit: nec ita reseranda: vt pateat omnibus.

Resero. is. penultima correpta: reseui. retitũ: rursus semino: seu rursus planto. Plini. lib. xviij. Nam cũ hyeme pręgelida captę segetes essent: reseuerunt resarrientes

Resegmen: quod ex vn/ (campos mẽse Martio. guibus amputatur. Plini. lib. ij. Nec pauci apud grecos singulorũ viscerum: membrorũq; etiam sapores dicere: omnia persecuti vsq; ad resegmina vnguium. Est ergo generale amputamentum.

Reseruo. as. quasi retro seruo: ab alijs seruo: salio. Lactan. lib. ij. Fabricauit arcaz: in qua ipse cum coniuge: ac tribus filijs reseruatus est: cũ aqua vniuersos montes altissimos operuisset. Hiero. ad Jul. Nihil tibi ob metũ impię reseruaueris: ne cum Anania dãneris & Saphira.

Reses. idis. a resideo: qui remanet: siue restat otiosus a labore: seu opere: qđ exercere solebat. Liui. li. ij. Timuere patres residẽ in vrbe plebẽ incerti manere eam: an abire

Resideo. es. pe. co. quiesco: sedeo: firmi (mallent. ter sto. Haz hic re nihil significat. Virg. Omnisq; repente resedit flatus. Hieron. Atq; in regni solio sublimata post Christum gloriosa resedit. Lactan. lib. ij. Postert Hebręi dicti: penes quos religio dei resedit: id est restitit.

Residiare veteres dicebant: pro eo quod est sępe resilire. Corrige resiliare. Cornucopię.

Resipisco. is. Vide in dictione Desipio.

Resex. ecis. Col. lib. iiij. Nam confiteor: Pampinarios quoq; cum e duro processerint tẽpore anni sequentis acquirere fęcunditatẽ: & ideo resecem summittit: vt progenerare possit. Verum eiusmodi partũ cõperimus non tam ipsius resecis: q̃ materni esse muneris.

Resigno. as. qđ signatũ erat: aperio: relaxo: patefacio. Est eñ contrariũ suo simplici signo: qđ est annulo signũ imprimo. Plau. in Tri. Jam si obsignatas nõ feret: dicit põt apud portitorẽ eas res resignatas tibi ĩspectasq; esse. Hinc resignatio testamentor̃ appellata. Itẽ resignare: est perfecte signare. Col. li. ij. Priusq̃ arbusculas trãseras rubrica resignato: vt hisdẽ quibus ante steterũt ꝓstituas eas. Itẽ resignare: claudere. Virg. lib. iij. Et lumina morte resignat. Antiqui etiã resignare: pro subscribere: & resignatũ ęs dicebat militi: cuz ob delictũ iussu tribuni militũ: ne stipendiũ ei daret: in tabulas referebat. Item resignare: reddere: qđ fit cũ in libris datorũ & acceptor̃ pecuniã: quam acceptã signauimus: redditam demõstramus. Hora. lib. ij. Car. Res resigno: quaz dedit.

Resimus pe. p. ex re & simus: idẽ est qđ simus: hoc est qui sursum versus depressas habet nares. Virg. Simus posuit. Duz tenera attondẽt simę virgulta capellę. Serui us. Simę grecũ est nomen. i. pressis naribus. vnde & simias dicimus. De resimus. Col. lib. vij. loquẽs de boum indole. Pandoũ inquit: naribus resimis patulis. Huius contrariũ est desimus: pro eo qui nõ est pressis naribus.

Resina humor ex arboribus defluẽs: in hisdemq; residens. A quo resinatus. a. um. quod est resina illitũ: sicut a pice picatũ. Juuena. Quid eñ resinata iuuentus.

Resoluo: quasi dissoluo. Colu. lib. ij. Ex his nihil non melius resoluta humor: q̃ densa prouenit. Item resolue: re: destruere: amouere. Virgili. lib. j. Geor. Inuitat genialis hyems curasq; resoluit: id est amouet. Item dissolue: re: & quod ligatum erat: non ligatum facere. Ouid. lib. j. Meta. Et velate caput cinctasq; resolute vestes.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Respicio:retro aspicio. Plautus in Aul. Tu si ex hoc loco digitū transuersum: aut unguē latum excesseris: aut si respexeris: donec ego te misero. Interduz respicere: est respectū habere: prouidere: remediare. Plancus Ciceroni. Q; si aut Cęsar respexerit se: aut Africanę legiones celeriter venerint securos vos ex hac parte reddemus. Terent. in And. Carine me z te imprudens: nisi quid diȳ respiciunt perdidi: id est prouidēt: vel remediū afferunt. Interdū custodire: reseruare: amare. Idē in Heau. Deniqz nullū amittis tēpus: neqz te respicis. i. custodis. Et in Phor. Diȳ nos respiciunt: Gnatā inueni nuptā cum tuo

Respecto.as. sępe video: amo: (filio: id est diligūt. adiuuo. Virgili. j. Si quapios respectant numina.|

Respectus modo ipsam respectionē. Plau. Et me respectu terruit: modo ratione qua ad aliquid agendū mouemur. Plini. Namqz eo respectu cōmotus absceſſerat.

Respiro: spiritū capio: resuscito: seu in statū pristinū redeo. Plau. in Epi. Mane: fine respirē quęso: imo acquiesce aio male est: recipiam anhelitū. Cic. Aulo to: quato. Si armis aut ditione positis: aut fatigatiōe abiectis: aut victoria detracte: ciuitas respirauerit: z diguitate tua tibi z fortuna uti licebit: id est in statū pristinū redierit.

Respondeo.es.z respondo.is: Danil. lib. v. Sic etiā magno quędā respondere mundo. Est autē respondere posterior e loco dicere: a quo responsum responsio. Et dicimus ego respondebo tibi: z ad te. Plini. Cum ad eos breuissime respondissem. Exercitamē melior ē modum habent. Unde Xenophon in lib. quem facit de miseria Tyranorum. Ὁ δ ἱέρων ὑπολαβών ὅτι νὴ Δία ἔφη ὦ σιμωνίδη ἐξ ὧν ἀπεχθάνονται οἱ ἄνθρωποι ἡμᾶς πολὺ πλείω τῶν ἰδιωτῶν ἀνάγκη ἐστὶ πραγματεύεσθαι. i. z Hieron existimans: per Jouez ait: o Simonide ex quibus odio habent homines nos multo plura idiotis negotiari: necesse est. Aliquādo significat cōuenire: cōsentire: z parem esse. Virgil. Dictis respondēt cętera matris: id est consentiūt: z cōformia sunt. Plini. lib. xxxvj. Structurā ad normā z libellā: z ad perpendiculū respondere oportet. Cic. lib. Tus. Nec tamē si qui magnis ingeniis in eo genere extiterūt non satis grecorū glorię responderūt. i. cesserūt: vel pares fuerūt. Hiero ad Furiā. Et ḡbus nati sunt liberi suo generi responderūt. i. similes fuerūt. Cic. Tre. Cui quidē amori: vtinā cęteris reb⁹ possem: amore certe rñdebo. i. satisfaciā: vel par ero. Virg. Illa seges demū votis rñdet anuari Agricolę. Aliquādo respicere: seu ꝓtra positū esse. Idē. li. vj. Contra elata mari respondet gnosia tellus.

Respuo.is. Vide in dictione Spuo.

Restagnare: extra redūdare: seu aquā ꝓtinere. Col. li. ij. Ita si qua pal⁹ in aliqua parte subsidēs restagnat sulcis deriuāda est: quippe aquarū abundātia: atqz penuria graminibus ędque est exitio. Componitur aūt ex re z

Restauro.as. ex re z stauro. vnde z in- (stagnare. stauro: significat redintegro. Justi. lib. ij. Interea z Darius cum bellū restauraret: in ipso apparatu decidit.

Restare: superesse. Cic. in Lat. Nec cū equalibus solū qui pauci admodū restant. Itē remotū esse. Enni. Restat vsus fuit i. distat: z remotū est. Itē retrostare. Ter. in Eu. Utinā illum diȳ deęqz oēs senez perdāt: qui me hodie remorat⁹ est: meęqz adeo qui restiterim. Itē resistere. Cic. de fini. Nullā quęrentes voluptatē stoici restant. Itē restare cuz dativo: significat manere: cū accusativo: vt hoc mihi restat: id est hoc me manet. Virgi. lib. vij. Hoc latio restare canūt: qui sanguine nostrū Nomen in astra ferant.

Restito.as. sępe morās facio. Terent. in Eunu. Exi foras scelestę: at etiam restitas? fugitiue prodi.

Resisto.is. retro sisto. Hiero. li. ij. Reg. Cūqz transisset vniuersus populus z rex Jordanē: restitit: z osculatus est rex Berzelai. z resistere: est aduersari: repugnare. Cice. Cum resistere eius improbitati non possem.

Restire: est ad reserendū: laborandū: colēdumve aptū esse, Col. lib. iij. Nam vt quęqz restire incipiunt tēpestiue leguntur: z quę nondū maturitatē ceperunt vuę fine dis/

Restibilis: qui restituit z re- (pendio differuntur. ferit ur. Plini li. xxvij. Conceptū leporis vtero exemptū his: quę parere defierint restibilem fecunditatē afferre. Unde ager restibilis. Col. li. ij. Fasellus terrę mandabit: vel in veterano: vel melius pingui z restibili agro. Fest⁹. Restibilis ager fit: qui cōtinuo biennio serit: restibilis seges est: quę regerminat: quasi cuius fecūditas in sequentem quoqz annum restitat. Gręci palimblaston vocant. Plini. Ubertatis tamē tantę sunt: vt sequēte anno sponte

Restituo.is. modo significat (restibilis fiat seges. reddo. Teren. Gnatū ei restituit: modo in statū pristinū reduco. Justin. Nunc regno a patre priuatū filius restituerat: z proprie restituūtur volētes cupientesqz: vt ciuis patrię: z filius patri. Hinc restitutio: repositio. Caius restituere inquit: plus est q̄ exhibere. Nam exhibere est przsentiā corporis. Restituere vero est etiam possessorem facere: fructusqz addere. Hinc restibilis ager.

Restis funis a resto: vt quidā aiunt: q̄ quęcunqz ligata stare faciat. Apul. Restim qua grabatulus erat intex/

Restio.onis. funiculus. (tus: aggredio: expedire. Quo etiam nomine dictus fuit proauus Augusti.

Restingo.is.xi.ctū. a stinguo cōpositus est. Uñ z distinguo: z extinguo. Stinguo vero: vt opinor, ꝑcat obscuro: de quo Discia. Extinguo extinxi: cuius simplex in raro vsu est. Cice. Tamē in Arato participio vsus est. Quem neqz tempestas perimet: neqz longa vetustas. Interimet stinguēs przclara insignia cęlū. Idē in progno. Ut cū Luna meās hyperiōis officit orbi: Stinguunt radij cęca caligine tecti. Restinguere aūt est: qō vernacula lingua dicimus remorare. Plau. in cas. Ignē restinguūt aqua. Vir. Quale per ęstū Dulcis aquę saliēte sitī restinguere riuo.

Restringo.is. retro stringo. Plin. li. xxxv. Itē bellissima ginē pinxit restrictis a tergo manib⁹: Alexandro in curru triūphante. Aliquādo valde: seu perfecte stringo. Amb. lib. j. offi. Ut lingua tua mēti subdita sit restringat habęqz vinculis. Aliquando soluo. Apul. Jumentū restringit: abireqz stabulo liberū finit: quod stabularius inuentum mox domuz reducit. Aliquando rursus stringo. Idem. Et duplici ne solui facile queat: restringit.

Resilio. silis. pe. co. Vide in dictione Resulto.

Resulto a resilio fit: quod significat in contrariū salio: reuertor, agor, rebello. Plini. Quandoqz resilit vulnus: z curare scalpello oportet. Hieron. ad Ageruchiam. Sagitta in lapidem nunqz figitur. interdū resiliens percutit dirigentē. Et resilire: est cito recedere. Quadrigarius lib. vj. Artorius caute dextrum humerum sauciat: atqz resiluit. Resultare igitur resilire: reluctari: in contrariū ferri: seu reaudiri: ac reclamari. Virgili. lib. v. Pulsati colles clamore resultant. Sic z dissilio: vt apud eundē lib. viij. impulsu: quo maximus intonat ęther Dissultant ripę.

Resumo pe. pro. rursus sumo. Plini. Resumptis post

Resupino.as. fursum (longā ęgritudinē viribus. revoluo. Nam supinare: est fursum voluere a supinus. Juuena. Et multū referens de Mecęnate supino. Nam pronus supinusqz: ac resupinus cōtraria sunt. Col. li. iij. Quia siue pronū: siue resupinū. Plinius. Eosqz Scipidas vocari: qui in maiori ęstu humi iacētes resupini vmbra se pedum protegunt. Item resupinus: projectus moliter. Ouidi. Et modo cantabā veteres resupinus amores. Resupinare igit̄ est inuertere: subuertere. Interdum etiā a proposito: seu incepto reuocare: differre: perueste/re. Juuen. Aulam resupinat amici. Idem. Et resupinati cessantia tympana galli. Sed hęc per translationē.

Rete.tis. neutri generis: z retis masculini ac fęmini. z hęc retia.tię. a rapio: vel a raritate: vt inquit Var. Plau. in Ru. Non vides proferre me vuidū retem sine squamoso pecu. Et iterū ibi. Nam tunc z operam: z ludos facit: z retiam: vt tempestas est. Rete vero in ablatiuo rete pro reti. Ouidius lib. v. Fast. posuit. Cur tibi pro libycis

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

clauduntur rete leones. Hinc fit irretio.tis.

Reticulū diminutiuū a rete. Quo nomine vtitur sępe Hieron. in instrumento veteri. Est ꝛ genus retis: quod in orbem spargit: quod aliquādo capit pro tegmine mulieb. capitis: quod capillos continet. Iuuena. Reticulumq; comis auratis ingentibus implet. Est ꝛ reticulum saccus in modū retis: quo viatores denarios ꝛ panem gestant. Horatius. Vt si reticulū panis venales inter onusto Forte vehas humero. Alio nomine dicit funda

Retiaculū dimi. a retia. Hier. in psal. Cadent in retiaculū peccatores. Plau. in Asi. Jubeas vna opera me piscari in aere: venari autē retiaculo in medio mari.

Retiolum: idē quod reticulū: scilicet tegmen capitis.

Reticula diminutiuū a retis fœminino genere.

Reticulatus. a. um. qđ est factū in modū retis. Plini. li. xxxvj. Reticulatā structuram: quā frequētissime Romę

Retiarius dicebat: qui (struūt: remis opportunā. rete imittebat. Nam cōpositi gladiatores per paria diuersa noia sortiebant. Nam alter dicebat retiarius: qꝛ rete iaceret. Alter secutor, perinde ac retiarii fugiens: vel fugam simulans sequeretur. Hoc genus pugnę instituit Pittacus vnus ex septem sapientibus.

Retę sunt arbores: quę ex ripis fluminū eminēt: aut in alueis ipsorū extant a retibus dictę: qꝛ prętereūtes naues retinerēt instar retiū. Vnde in edicto prętor legitur: retanda flumina: qđ significat purgāda: ne quid moręę: siue periculi nauibus in ea virgulta incidentibus fiat.

Retego. is. pen. cor. quod tectum erat denudo.

Retexo, is. cōtrariū est suo simplici: significat eū quod textū erat: reddo non textū. Tractū a telis: quę destruuntur: cum retexunt. Et retexere: rursus texere renouare. Marius. Cic. An qđ adolescens prętiti cum etiā errare cū excusatione posse m: id nunc ętate prępitata cōmutē: ac me ipse retexā. Item significat aperire: dissoluere.

Rekneo. es. pe. cor. remoror. Cui retinacula: per trāslationē ponit pro recordor, vt cū dicimus: si retines quę dicta sunt. Aliquādo, p cohibere. Amb. Satis abūdeq; dixisse me credo superiori tractatu: quēadmodū cōpti: vel nitidi natalē dñi suscipere debeam⁹: ꝛ superuenientē festiuitatē ei⁹ ab oi ambitiōe retinere. Aliqñ pro nō permittere: vt qcq; perdat: vel ꝙsumat. Lac. li. vj. Nomē itaq; solū retinuerūt: vim vero ꝛ rationē: ꝛ effectū perdiderūt.

Retento. as. frequentatiuū sępe retineo. Plaut. in Asi. Cur me retentas. Et retentare: iterū tentare. Ouidi. li. j. Meta. Erigit metuitq; loqui: ne more iuuęcę Mugiat: ꝛ timide ꝟba intermissa retentat. i. iterū tentat ꝓferre.

Retinacula: ꝟbus aliquid retinet: siue remorat. Virgi. li. ij. Geor. Atq; amerina parāt lentę retinacula viti.

Retor: queo. es. retro iacio: vel mitto. Amb. o. lib. j. offi. Et q̄uis septus armatis non retorquebat conuitiū.

Retracto. as. a retraho: quod significat rursus traho: reuocove. Vnde liber retractationū: quem pater meus Augustinus edidit recte appellatus: in quo quę minus docte alibi tractauerat: retractauit: id est reuocauit. Aliquādo retractare: est retro trahere: recusare: reijcere. Virgi. lib. x. Eneid. Semianimesq; micant digiti ferrūq; retractant. Lolu lib. v. Hęc eorumq; similia post putationem retractanda sunt: retro trahenda: ꝛ remouenda.

Retrices a tero quidam deduci putant: quo nomine Cato aquā significat: qua horti irrigantur. Lc.

Retribuo: recompendo: quasi retro tribuo.

Retrimentū a retero. is. videt esse: sicut detrimētum a detero. Varro. Amurca cū ex olea est expressa: qui est humor aquatilis ac retrimentū conditum in vas fictile.

Retor: ridus. a. um. qđ intempestiue amissis viribus a Sole torret. Col. li. ij. Si in olea vnus ram⁹ aliquāto cęteris lętior est: nisi eū recideris arbor tota fiet retor: rida.

Retor: rescere. idē est qđ retor: ridū fieri. Idē li. iij. Deinde fata non ita enutriūt: vt ante cōualescant: ac prosiliant

Retrocedo, Vide Cedo, (q̄ retor: rescant,

Retrudo. dis. penulti. produ. retro trudo. Plautus in Epi. Cępi rursum vorsum ad illa pauxillaum accedere quasi retruderet hominem me vis inuitum.

Retundo. dis. Vide in dictione Tundo.

Reualesco. is. ad sanitatē redigor. Belli. Qđ in eorū finibus sub ipso oppido ex capitali morbo reualuisset.

Reuenio. is. penul. cor. retro venio: reuertor.

Reuereor. a vereor: sit: ꝛ significat honorare. a quo reuerentia: quā tam in verbis: qꝛ in factis alicui exhibemus. Vnde aliquā rem turpē nominaturi dicere solemus salua reuerentia: saluo honore: reuerētia sit auribus vestris: hono: sit audientiū auribus. Item reuerendus: dignus reuerentia: ꝛ reuerenter cum reuerentia. Lc.

Reuerto: depo. ꝛ reuerto: redeo: quasi retro ꝟto. Cic. Appio. Cōscendēs iaz nauē epheso Laodiceā iam reuertit. Et li. iij. offi. Factus est alter eius sistendi vas: vt si ille nō reuertisset: moriēdū esset ipsi. Aliqñ reuerti ponit simpliciter ꝓ venire: diuertere. Idē. Ad Chrysippi laqueos reuertamur: cū nihil de Chrysippo antea dixisset.

Reuelo. as. pe. p. contrariū est suo simplici velo: quod tego ꝟcat: vt revela oculos meos. i. aperi ꝛ detege.

Reuello. lis. Vide in dictione Vello.

Reuiso. sis. redeo: vt videam. Terentius in And. Reuiso quid agant: aut quid captent consilij. Plau. in Tru. Num quidnam me vis aliud. Vt quando otium tibi sit me reuisas: id est ad videndum me reuenias.

Reuiuisco. is. reuixi: rursum viuus fio.

Reumatismus: latine fluxio: qđ ꝛ Reuma dicit. Lc.

Reuoco. as. pe. cor. retro voco: reduco: retraho: retro verto, resuscito. Hiero. Non illū vxoris lachrymę nec cōmunio sanguinis: nō despectās cuncta ex alto deus a scelere revocat. i. retrahit. Vnde ꝛ revocare pedē dicimus nō modo de animalibus: sed etiā de fluminibus. Virg. Lunctatur ꝛ armis Rauca sonās: revocatq; pedē. Sallusti. Sępius vindicatū est in eos: qui cōtra imperiū in hostem pugnauerāt: quiq; tardius revocati prælio excesserāt: q̄ qui signa reliquerūt: aut pulsi loco cedere ausi erāt. i. retro vocati. Plau. in Cur. Postq̄ hęc mihi narrauit: abij ab illo: revocat me illico. i. vt redeā vocat Lact. li. iiij. Jacētia mortuoꝝ corpora erexit: eosq; noīibus suis inclamatos a morte revocauit. i. resuscitauit. Aliquādo revocare ꝟcat per vices mutuo vocare. Var. Quod nobis ministrare pueri diebus festis Licer viride: qui nos ꝟocare cuz audeant: nos illos revocare timem⁹. Huius cōpositum est a revoco. Cic. lib. j. offi. Banda igitur opera est: vt si etiam aberrare ad alia cęperit a revocet oratio.

Revolo. as. pe. cor. retro volo. Cic. li. iij. de na. deo. Alque in tergo prævolantiū colla ꝛ capita in tergo reponūt: qđ quia ipse dux facere non pōt: qꝛ non hꝛ: vnde nitat: revolat: vt ipse quoq; quiescat in eius locū succedit ex ijs: quę assequit: eaq; vicissitudo in omni cursu cōseruat.

Reus ꝺ: quicūq; in litē adducitur: etiā si nihil admiserit. i. contra quē quispiā agit. Cic. li. ij. de Ora. Reos appello non modo eos: qui agunt: sed oēs de quoꝝ re disceptatur. Vnde a re dicit reus: qꝛ rei alicui obnoxius sit: vel a re: quā promisit reum fieri: vt Asconius inquit: nihil aliud est: nisi apud prętorem legibus interrogari.

Reus agit: qui accusat: reus peragit. qui damnat. Plin. iunior. Dum ille peragit reus sedimus. Jure consi. Peregisse reū non alias quis videt: nisi ꝛ condēnauerit.

Reus stipulādo: qui stipulat: reus promittēdo: qui suo

Reus voti: inquit (noīe quid pro altero promittit. Macro. Qui suscepto voto se numinibus obligat.

R Ante B

Rha fluuius: a quo nomen medicamento notabili: vt Ammianus inquit: qđ Rheon: seu Rhabarbaz: atq; Pontico

Rachinon genus phalangij dicitur ore nigro: minio: subalbo: pedibus breuissimis: tanticum vocatur. q̄ imperfectis: dolorem morsu: qualē scorpio facit. Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Rhadamāthus Iouis ex Europa filius ⁊ rex Lycię: qui ꝙ seuerus fuerit: ⁊ iustitię executor, fingitur a poetis apud inferos nocentū explorare culpas. De quo Vergi. lib. vj. Gnosius hic Rhadamāthus hȝ duriſſima regna. Caſtigatq; auditq; dolos: ſubigitq; fateri. Quę qs apud ſuperos furto lętat' inani Diſtulit in ſerā cōmiſſa piacu/

Rhagades ⁊ rhagadia vocant ſciſſuręs (la morte. quę in ſede ꝓueniūt. Dictę rhagades a ꝟbo greco ῥαγάζω, qđ ſignificat abrūpo. De hoc in dictione condyloma ta. Comedo vulgariter manzadure de muro.

Rhamnuſia. Vide in dictione Ramus.

Rhamnetes nomen ꝓprium viri.

Rhampſinitus nomen ꝓprium regis Aegypti: vt He/

Rhagę.arum nomen (rodotus lib. ij. hiſto. refert. ciuitatis Medorum ab auulſione terrę motus.

Rhea Cęli ⁊ terrę filia: quę alio noie Cybelle dicit.

Rhea Siluia filia fuit Numitoris Remi ⁊ romuli mr.

Rheda vocabulū Gallicū: vt inquit Quintil. Et ſignificat carrucam. Vnde a Cicerone Rhedarius dictus eſt auriga rectorq; ipſius rhedę: inde epiredium.

Rhegyus oppidū ſitū in margine Italię: cui Gręci nomen dedere a fractura per y. Rhegyon enī grece abruptuz đ. Hinc enī Sicilia auulſa: abruptaq; eſt ab Italia. Trogus: quoniā ingt grece abrupta hoc noie ꝓnuntiat: Grecia dehiſcēdi arguméto nomē dedere. Olim Rhegyne ciuitatis ingēs fuit potētia: ob eāq; cām nomē ciuitati factū eſſe autumāt: q̄ſi regia vbs foret: vnde ⁊ Stra. ſcribit quoſdā exiſtimaſſe a quodā rege dici potuiſſe. Sicq; abſq; aſpiratiōe ſcribendum eſſet. Ab rhegyo dicti ſunt rhegyni. Eſt aliud regium Ciſalpine Gallię oppidū non longe a Parma ⁊ Mutina a Lepido inſtauratum: qđ ⁊ regiū lepidi ꝓ differētia alterius đ. A quo Regienſes:

Rheban⁹ flu/ (ſed melius đ: regiū Lingobardię. uius in faucib⁹ boſphori thracij: vt Plin. li. v. teſtat.

Rhemi ppli Gallię. Cū prętioſiſſimū telę gn̄s rhemen ſe: cōicata alijs quoq; galliarū populis textrini glona.

Rhenus ⁊ rhenū: vtroq; modo dicit ꝓ fluuio Gallię qui de iugo rheticarū alpium: vſq; in Oceani profunda curſum ſuū dirigit. Romanis memorādus aduerſum ferās gētes murus imperij. Virg. Rhenuſq; bicornis. Horati. Aut flumen Rhenū: aut pluuius deſcribit arcus.

Rhenones veſtes pelliceę ꝑcipue ferinę ad vſum humanuz redactę: dictę ꝙ calidos teneant renes: ſiue quia ῥινός pellis dicitur: ſiue ꝙ Rhenoni populi hiſce peculiariter vtebantur. Ceſar. com. vj. ſcribit Germanos vti paruis rhenonum tegmentis.

Rheſus rex Thracię: qué Homer. ſcribit cū equis albis in auxiliū Troianorum veniſſe: ⁊ a Diomede interfectū. Quo noie etiam dictus eſt quidā troianus fluuius.

Rhetus gygas: qué Dionyſi. in leonē ꝓuerſus occidit

Rhętus vero mōs Troię: in quo Aiax Thelamonius ſe/

Rheti ppli a Thuſcis ꝓditi: qui du/ (pultus tradit. ce Rheto a gallis pulſi alpes occupauerūt: ⁊ a noie ducis rheto ꝓdiderūt rhetiā. Hinc rheticę vites: ⁊ rheticū vinū qđ inter gn̄oſa Italię vina numerat. Qđ: vt Stra. lib. ij. ſcribit: in mōtanis rhetor radicibus naſcit: qui populi. Veronam Comūq; vſq; peruenerūt: Rhetia regio Europę eſt: quę vt li. ij. Ptole. refert ab occaſu limites habz montē adulā: fontes Danubij: ⁊ Rheni: ab ortu Lyciū fluuiū: qui in Danubiū exit: ⁊ rhetiā a Vindelicia diuidit A ſeptentrione Danubiuz. A meridię alpibus terminatur ſupra Galliam ciſalpinā. Poſt rhetiā verſus orientez ſequit Vindelicia: cui Noricū adhęret: Eno tantū fluuio diſiuncta: quidā eam Bauariam appellant.

Rhetor, latine orator, q̄q; differāt: ꝙ orator fit: qui in iudicijs ⁊ cōcionibus cās agit. Rhetor, qui rhetoricē ꝓfitet. Declamator, qui aut docendi alios: aut exercēdi ſe gratia fictam cauſam agit: vt in veris poſtea cauſis poſſit orare. Aliquando tñ rhetor ponit ꝓ oratore. rhetorica: oratoria. rhetoricus modo ꝓ rhetore: modo ꝓ oratore

ſumit. rhetoricor. aris. rhetorū more loquor. Hiero. cōtra Helui. rhetoricati ſumus: ⁊ in morē declamatoꝝ paulū/lum luſimus. rhetoriſſo. as. rhetorice loquor.

Rheuma. matis. latine eruptio: ſiue fluxus dicit: a ῥέω fluo. Ambro. li. Hexa. Dicas ſi aſcendētes videas rheuma quoddam eſſe: ita ꝓruunt: fluctuſq; interſecant per Propontidem in Euxinū portum violento impetu ꝓfluentes. Vnde ⁊ pituita dicitur: cum fluat.

Rhexia herba eſt efficaciſſima cōtra ſerpentes. Lc.

Rhibis fruticis genus: qđ ⁊ Siſamon appellant folio vitū: caule ferulaceo: ſemine ad ſimilitudinē ricini. Lc.

Rhienes: ſiue rhenes. Vide renes

Rhinocerō. ontis. ⁊ rhinoceros. otis. aial quadrupes habēs in nare vnū cornu: vtait Plini. Genitus hoſtis elephāto cornu ad ſaxa limato ꝑparat ſe pugnę in dimicatiōe aluū maxie petēs: quā ſcit ſuis ictib⁹ peruiā eſſe. Solin⁹ dicit repandū eſſe. i. recuruū eius cornu: ⁊ attritū cautibus in mucronē excitare: pugnare cū elephātibus lōgitudine parē breuioręs crurib⁹. Pauſanias affirmat rhinocerota duo hȝe cornua: alterū inſigni magnitudine ex naribus extās: alterz qđ ſuperne erūpit exiguū quidē: ſed validiſſimū. Hinc ſagacem ⁊ prudentē viruz naſum rhinocerotis habere dicimus. Martia. Juuenesq; ſenesq; Et pueri naſum rhinocerotis habent. Compoſitū nomen a ῥὶς ῥινός, quod naſum ſignificat: ⁊ κέρας cornu. Ponit ⁊ ꝓ quodā vaſe oleum guttatim fundēte lauātibus ſe in balneis. Martia. Beſtauit fronte modo me iuuēcus rhinocerota. Vide putabis pleno gutto. Archinoceron fit ad iectiuū rhinocerotius. a. um. vt cornua rhinocerotia.

Rhipheus: vnus ex centauris Ixionis ⁊ nubis filius. Fuit & vir troian⁹: de quo meminit Verg. ij. Eneidos.

Rhizias ſuccus eſt e radice laſerpitij ꝓfluens. Lc.

Rhodophene Syria dicta eſt in ea parte: qua tranſit

Rhodos: latine roſa. Inde cyno (taruū moſtē. Lc. rhodos ⁊ rhododaphne. Et rhodos nomē vbis: vt inquit Stra. ſuper orientali ꝓmōtorio ſita: dicta ꝙ capulo roſę illic inuēto ſit ędificata. Ea portubus olim ⁊ vijs: ⁊ mēnib⁹: ⁊ reliquis ornamētis tantopere ceteras ſuperauit: vt nulla putaret̄ equalis: legū prędantia ⁊ naualis rei peritia adeo valuit: vt annos multos maris imperio potiret̄: ⁊ pyratarū latrocinia ſuſtulerit. Quo etiā noīe dicta eſt inſula: in qua ea vbs eſt: quā Plinius Lycię: ⁊ primā cycladum ſcribit eſſe venientibus ab oriente. Hęc inſula noningētorum: ac viginti ſtadiorū ambitu patet inter Aſiaticas inſulas tertia. Nam Leſbus ⁊ Cyprus maiores habentur. Prius Ophiuſa dicta eſt: deinde ſtaclia: poſtea telchin: eo ꝙ telchines inſulā incolerēt: quos non nulli maleficos: alij eximios artifices fuiſſe tradunt: qui eris ⁊ ferri fabricā inuenīſſe dicunt. Sunt qui hanc inſulam carpathio mari aſſignant: vt ex Lucilliano verſu intelligi licet: rhodos carpathiū in pelagus ſe inclinat apertum Soli ſacra eſt: qui puellę nomine rhodię amore captus rhodum ab ea nominauit: vt Diodo. lib. vj. refert. Nam vt Solinus auto: eſt nunq̄ ita cęlum nubilū eſt: vt in ſole rhodos non ſit. Aurū rhodi pluiſſe ob ſęlicitatem inſulę cecinit Pindarus: vbi ſtudia liberaliū artium: ⁊ in primis oratorię facultatis floruerunt. In ea fuit admirandę magnitudinis coloſſus: a quo poſtea rhodij appellati ſunt coloſſenſes ad quos Apoſtolus epiſtolaz ſcripſit. In ea etiā vbs opulentiſſima Lyndus: er qua Lares ſtatuarius qui coloſſum extruxit. A rhodus fiunt adiectiua rhodius: ⁊ rhodienſis: ⁊ rhodiacus.

Rhodia nymphę nomen a fluendo: eſt ⁊ ſpēs vitis: de qua Vergil. in. ij. Georgi. Tranſierim Rhodia. Lc.

Rhodites gemma eſt a roſa vocata. Lc.

Rhodinū oleum e roſis: qđ roſaceum noſtri nūcupauerunt. Rhodinū vnguentū: quod fit oleo roſaceo.

Rhododendris frutex: qué ⁊ rhododaphné nominat folio ſimilis Amygdale: ſed maiori pinguioriqs ſemine patent: licet ῥόδον ἡ Δένδρον, id eſt roſa ⁊ arbor.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Rhodanus pe. cor. fluuius Galliæ a Rhoda rhodiorũ oppido: vt ait Pli. li. iij. Hier. in cõmento epistolæ ad Galathas. Rhodani rhodiorũ coloni locauerũt. Cui amnis rhodanus nomen accepit: adeo magni cursus est: vt vix aduersa possit nauigari aqua. Ferũt hunc aimnẽ ex alpibus oriri: quę Italiã a Gallia diuidũt non longe a fontibus Rheni & Danubij. Fertur per Lemannũ lacũ & versus occidentẽ per Galliam fluens Ararim suscipit. Inde ad meridiẽ conuersus: & Isaram Druentiãq; suscipiens apud Heraclẽã vno ostio: & paulo vlterius duobus alijs in mare Tyrrhenũ irrumpit. De hoc Ambro. lib. Hexa. Rhodanus rapido concitus cursu Tyrrheni æquoris freta scindit: in quo nõ mediocre ferũt nauigantiũ periculum: dũ inter se maris fluctũ: & annis fluenta decernũt.

Rhodope mons Thraciæ a rhodope Thracuz regina vbi sepulta est: cuius prima cor. Ouid. Qua patet vmbrosum rhodope glacialis ad hęmuz. At rhodope pro noie propio meretricis Thracię: quã Plin. li. xxxvj. scribit fecisse quęstu suo pyramidẽ laudatissimã: & cõseruã fuisse Æsopi fabulaz philosophi prima produ. Hanc etiã rhodopin declinationis tertię vocant: vt noiatiuus sit rhodopis. idis. A rhodope fit adiectiuũ rhodopeius. a. um.

Rhodogune: fuit filia Darij: quę post mortem viri nutricem: quę illi secũdas nuptias suadebat: occidit.

Rhodora herba: q̃ caulẽ hz virgę ficulneę modo geniculatũ: folia vticę: in medio exalbida: eadẽ procedẽte tpe tota rubẽtia: floẽ argenteũ ad similitudinẽ roſę. Lc.

Rhętus cum ę. diph. Vide in dictione Rhetus.

Rhoicę mulieres: quarum vulvę rheumatissimo: id est (fluctionibus laborant.

Rhoiton a græcis dicitur vinũ: quod e granis malorũ punicorum exprimitur.

Rhombus græca vox est: & quadrã figurã quadratã soli dam: cuius latera oĩa sunt æqualia: anguli vero obliqui tetrapleuros. i. quattuor laterũ. Hic si in terrã iactet: volutur ad similitudinẽ fere cylindri. Vtebant eo maleficę mulieres ad deducendã Lunã tortis filis cõfecto. Ouid. Quid torto cõcita rhombo licia. Mar. Quę nũc Thessalico Lunã deducere rhombo. Propert. Deiecũt magico forti sub carmine rhombi. Est & rhombus piscis genus. Juuen. Ineidit Adriaci spatiũ admirabile rhombi Ante domũ Veneris. Itẽ rhombus est torques: siue machina: illa: qua vertẽdo mulieres tramã ad lanificiũ nent.

Rhomphea genus gladij. Val. Flac. lib. xj. Æquaq; nec ferro: breuior: nec rhomphea ligno.

Rhopadion herba: quam & Leontopetalon vocant:

Rhopalon herba: quę & (de qua superius. Lc. Nymphea: & Heracleon. de quibus superius. Lc.

Rhoxia regio Septẽtrionalis: quã Poloni & Sarma

Rhoxolani populi Scythici vl (te suã esse dicũt. tra Danubiũ: quos quidam rhutenos esse putant.

Rhuteni populi Galliæ Aquitanicę: vt inquit Plinius contermini Narbonensis prouinciæ: de quibus Lucan. lib. j. Soluuntur flaui longa statione rhuteni.

Rhynton: Tarentinus nugator: vilissimus in agendis

Rhytion vasis genus lunari (præcipue fabulis. specie. Mar. In rhytio poteris Phębe lauare pedes.

Rhyparographus sordidarz rerũ pictor. Sic eũ cognominatus fuit Pyrrecus pictor excellẽs quidẽ: sed quitonstrinas ac sutrinas: asellos: opsonia: aliaq; hmõi humilia secutus est. Nam ῥυπαρὸν græci sordidũ dicunt.

Rhythmus: latine numerus. Quintilia. lib. ix. de instit. Sunt numeri rhythmi: qui neq; finem habent certũ: nec vllam in contextu varietatem: sed qua ceperunt sub latione ad positionem vsq; decurrunt.

R Ante I

Rica quadratũ vestimẽtuz fimbriatũ & purpureũ: quo pro palliolo vtebant Flaminicę. Est & vesti gẽs: quo mulieres capita tegũt. Dictũ a ritu: vt Var. auctor est: q̃ Romano ritu sacrificia fęminę cum faciunt: capita tegunt.

Huius diminutiuũ est ricula: qđ pro sudario ponit.

Ricinus genus vestis: qđ & ricinum dicit a reiciendo Festus. Ricinũ est omne vestimentũ quadratũ. Est & ricinus genus cucumeris & vermis: canes acrius atq; bo per ungũt catulo: aures: q̃ ricini soleant: si hoc vngtume non sis vsus eas exulcerare. Ab huius animalis similitudine ricinus dicit herba instar arboris: quã Dioscorides arboroſum fruticem vocat: similem ficui: sed minoꝛem: folia habentẽ similia platano: sed maiora lenia & nigricantia: ex qua exprimitur oleum cizynum.

Rictus. us, & rictũ. non solũ hiatũ fęcat: vnde verba exeunt: sed pars illa circa ipm hiatũ: quę in homine ridente vel alio modo os torquẽte lineis quibusdam eminat: vt maxime sunt labia. Lactant. fic. Oris quoq; species & rictus ex trãsuerso patefactus q̃ vtilis: & q̃ decẽs si: enarrari non potest. Putat & rictus esse figura in ore adtempus aliquo modo contracta: vel producta: vel inuersa: vel extensa: quę paulo post reditura sit in naturalem formaz. Et est cõmunis tam beluis: q̃ hoibus. Hora. Ergo non satis est risu diducere rictum. Lucre. lib. v. Molossum. Mollia dicta premunt durosnudantia dentes. Alii quando accipit pro rostro. Vnde nõnulli a græcis deductum volunt: apud quos ῥὶγχος rostrum dicitur.

Rideo. es. risi. risum. Fit casu construit secundũ consuetudinẽ. Pelli. lib. j. Rex quasi anus ętate desineret: risit. Aliquãdo significat lętum esse. Virgil. Mistaq; ridenti colocasia fundet acantho. Cum aũt accusatiuũ habet: significat derideo. Lactan. lib. j. Si quis autẽ acceptas sapientia deposuerit errorẽ profecto ridebit ineptias hoim pene dementiuz. Huius cõposita sunt arrideo: quod est in alicuius gratiã placide rideo: applaudo & lętitiaz animi ridendo ostendo. Ouidius. Arrisit paries aduenienti dea. Terentius. Arridens oĩbus. Corrideo: simul rideo. Hieron. in Gene. Quicunq; audierit: corridebit mihi. Derideo: deludo: contẽno: & cum irrisione ac cõtemptu rideo. Plaut. in Aul. Neq; ędepol ego te derisum venio: neq; derideo: neq; dignuz arbitror. Irrideo: idem quod derideo. Terent. in Hecy. prolo. Ille enim circũuentũ inique iniqui irrideant. Obrideo: subrideo: parum seu latenter rideo. Omniaq; habent perul. produ.

Ridiculi: significat sermonẽ risum excitantẽ. Cic. li. de Ora. Sepe etiã sententiosę ridicula dicunt. Plau. in Sti. Me meũ obtenturũ ridiculis meis. Hinc Belli. formauit compositum deridiculũ. Vt vel ipsa re: q̃ ita diceba: approbare aduersarijs: & per facetias offẽdere faceret eos deridiculũ: q̃ proinde Lelio formã crimini darent.

Ridiculus ꝺr, qui alijs risui est: & de quo alij ridẽt. Iuue. Mil hz infęlix paupertas durũ in se. Quã q̃ ridiculos hoies facit. Inter dũ pcat eũ: qui alios ridere facit. Plaut. in Sti. Vides ridiculos nihil fieri. Cic. L. Sicinũ homo impurus: sed admodũ ridiculus. Sic dicimus iocos ridiculos. Plau. in Sti. Jocos ridiculos vẽdo: age licemini.

Ridiculare: idem quod ridiculũ. Plaut. in Asi. Mitte ridicularia. i. deceptiones: quę derisionem pębent: seu

Ridicę pedamẽta vinearũ: (quę risu digną sunt. quę e quercu & iunipero solent fieri optima: ficut Varro lib. j. de re rust. docet. Columel. lib. v. Hic annus nõdum vehementẽ palum aut ridicam desyderat.

Rigo. as. madefacio: adaquo. Hiero. in Paulo. Talia eo loquente longęuus viator vbertim facię lachrymis rigabat: quas magnitudo lętitię indices cordis effuderat. Huius compositum est irrigo. as. De quo alibi.

Riguus. a. um. qđ rigatur: seu qđ rigari facile potest. Colu. lib. ij. de prato loquẽs. Eius inquit aia duertimus duo genera: quorũ alterũ est siccaneũ: alteruz riguũ. Siccaneũ: quod rigari nunq; aut non facile potest intelligo.

Rigo: modo sumitur pro (Riguũ quod facile. frigore: modo pro duricie. Virgil. Et ferri rigor.

Rigidus, a, um, idẽ quod frigidus. Virgi. Cellurẽ borea

rigidã spirante moueri. Aliquãdo ponit pro duro: vnde rigidus homo dicitur asper: & rigiditas: asperitas. Aliquãdo pro erecto: quod non nisi ex duricie accidit. Idem. Cũ rigidas notare cacum, na quercus.

Rigeo es. gui. frigeo: a quo rigesco: frigesco. Per trãslationem rigescere capitur p indurari: vel erectũ seu cõtractum esse: quoniã quę frigent: horrent & indurescũt. Lice. lib. j. Tus. Cęteras partes incultas: q aut frigore rigeant: aut vrantur calore. Virg. lib. ij. Geo. Aeraq; dissilũt vulgo vestesq; rigescunt. Ser. Durant vt frangi potius q̃ scindi posse videantur. Huius cõposita sunt Dirigeo: a quo diri gesco. Obrigeo: obrigesco: quod est totus frigore cõtrahor & quasi induresco & rigidus fio. Colu. lib. v. Compescitur harundo: cum obrigunt hyberno frigore. Seneca. Ita mẽbra frigore obriguerũt: vt seminecem putaremus. Hiero. libro ij. Reg. Ipse stetit & percussit Philisteos: donec deficeret manus eius: & obrigesceret cum gladio.

Rima fissura: & proprie rimę dicunt exiguę distantię tabulaꝝ in iunctura. Vnde tractũ est: vt omnes fissurę rimę dicãtur: & rimas agere findi. Huius dimi. est rimula. Hiero. per translationẽ dixit. Si tenui cuiusuis dilectionis rimula cõtinuus insidiator diabolus intuitũ valet infigere.

Rimosus a. um. quod est rimis plenũ. Col. lib. j. Quicquid inferiore mox apposueris: fissum erit rimosumq;

Rimor aris. & rimo as. 3m Priscia. diligenter quero: scrutor: & quasi rimulas quasq; per quiro. Tractũ a suib⁹ qui glandes rimantur de rimis terrarũ: id est fissuris. Virg. li. j. Be. Dulcibus in stagnis rimantur prata caystri. i. pascunt in pratis: & cibũ per omnes rimas terrę perquirũt. Interdum rimari est scindere: & quasi in rimas agere. Idem. Ergo egre rastris terrã rimãtur. Interdũ explere: vt a pud eũdem rimaturq; oculis habitatq; sub alto Pectore.

Ringo is. xi. rictũ: qđ & rigo: dicit: significat os torqueo: qđ canes faciũt dũ latraturi sunt: vel cũ ex ira in rugas deducunt os. Hinc ringi p irasci: indignari: adlatrare: pulsare: cõuitiari: murmurare ponit. Terẽ. in Phor. Cũ ille & cura & sumptu absumit: dũ tibi sit qđ placeat: ille ringit: tu rides. Sidonius. Multũ ringit ociosa virtus. Dicit aũt ringi a narib⁹ torqueri. Nã ῥὶς naris dicit: vt ũt ringi quasi nãrem agi. i. torqueri. Hinc rictus us. & rictũ. de quo supra.

Ripa extremitas terrę dicta q aquarũ agitatione rũpatur. et ppie est aquaꝝ currentiũ. Littus ea pars quã alluit mare. Pot etiã lacuũ & stagnorũ eẽ q̃ maris imaginẽ bñt.

Riparia auis q̃ in ripis habitat. Plin. li. xxx. Multo th efficacissime ripariaꝝ pulli ita vocãt in ripaꝝ cauis nidificã

Ripę siue ripei sine h: montes Arcadię: quã addi (testimus: quoties ripheos montes Scythię significamus. Virgi. Quiq; ripas Ietulũq; tenent atq; arua celenę.

Rhipęi mõtes Scythici a ῥίπτω: vt quidã putãt. i. a ventor ppetuo iactu. Virg. li. iij. Be. Bens effrena vix rhipęo tundit euro. Nã ῥίπτω grẽce flo significat. Vñ & rhipęi cũ h in pina scribunt. Riphęos pplos: riphaath filⁱ Gomer instituit quos a se Riphęos nolauit: vt scribit Josephⁱ li. j.

Riscus: vt inquit, Bona cista est ex pelle contecta. Ser. Fo ait esse seneſtrã paruã in pariete. Terẽ. in Eu. Abi cistellam domo affer cum monumentis: vbi sita est in risco.

Ritus us. mos & approbata consuetudo: quam omnes ratam habent: dicitur etiã rites is. Sta. lib. j. Theba. Dei mihi primitus arandum: & rite nefasto.

Rituales Petrus eorũ libri: in quibus scriptũ est: quo ritu vbes conderentur: Arę ędesq; sacrentur: curię: tribus: & centurię distribuantur. Lc.

Rite aduerbiũ a rito verbo 3m Priscl. & significat recte quia nihil traditũ ritibus: quod nõ rectũ esse credat: vel vt inquit Var. quia quod fit rite id ratũ & rectũ est.

Rito as. a ruo. is. deducitur. Cuius composita sunt Irrito: pronoco: & pronito.

Rivus a ῥέω fluo locus depressus per lõgitudinẽ aquę currentis. Hinc Derivo as. & corrivo as. quod proprie de brutis dicitur cum potandi gratia ad eundem rivũ cõeunt. Huius diminutivũ est rivulus: parvus rivus.

Rivales & corrivales dicuntur ęmuli de mulieribus: qñ in vnũ amorẽ derivantes. Terẽ. in Eunu. Nihilem ego rivalem recipiendũ censeo. Trãslatio vel a bestijs quę sitiẽtes cum ex eodem rivulo haustũ petunt: p̃gliũ contra se invicem cõcitant. vel a re rustica. Nam rivales dicunt ij quorum agros rivus aliquis determinat: qui incertitudine & mutatiõe crebra cursus: lites sępe inter eos suscitat. Et Cicero pro. Rivales qui per eundem rivũ aquã ducunt: inter qs sępe cõtentio est de aquę vsu. Item rivales dicunt qui in rivis habitãt. Colu. lib. ix. Datur camarus & rivalis alecula: vel si qua sunt incrementi parui fluuiorũ animalia.

Rivalitas dicta est ęmulatio illa inter amasios.

Rivinus idem quod rivalis. Plau. in Asi. Cedit noctẽ filius rivinus amens ob raptam mulierem.

Rixa nomen fictitiũ a ringendo: quod est canum: quando irritantur. Hinc rixosus a. um. cõtentiosus. Festus Rictus rixę rixosę a ringitur dici videntur: quia in diuersũ rumpantur: contrariaq; fint recto.

Rixor aris. iurgo: contendo.

R ante O.

Robur siue robor proprie species quercus est durissimę etiã per translationem significatur pro animi fortitudine: qua quis durat aduersus pericula: capitur & pro corporis firmitate: quę aduersus omnes difficultates firmiter obnititur. Bemũ omnũ rerũ firmitatem duriciaq; robur dicimus. Col. lib. ij. Quod protinus exile natũ sit huiusq; robur accipere manifestũ est. Vnde Ser. dicit omne quod forte est: robur vocamus. Virgi. lib. vij. Aeternaq; ferri robora.

Robore⁹ a. um. qđ est ex materia roboris. Col. li. xij. materies si roborea est ab vno fabro: volari ad vnguẽ debet.

Robusteus a. um. apud Catonẽ deriuatũ a robore.

Robus apud veteres dicebãt rubeus: & bovem robum idcirco rustici vocabant. Vnde & materia quę plurimas huius coloris venas habet: dicta est robur: & homines valentes ac boni coloris robusti. Robus etiã gen⁹ tritici maxime laudabile: vt inquit Col. Cũ pondere & nitore ẽffet.

Robust⁹ a. um. quod est multi roboris. Col. lib. ij. Neq; dubiũ est ex robusto semine posse fieri non robustũ.

Roboraria antiqui appellauerũt omnia ędificia: septa villas: quę inclusa habent animalia: a tabulis roboreis q̃bus septa erant anteq̃ mgnibus cingerentur. Lc.

Robor⁹ as. pe. co. fortifico. Hiero. lib. ij. Reg. Roborami: & estote viri fortes. Hinc cõponitur corroboro: quod est totũ simul fortifico. Lice. Cassio. Manebat enim illud malum vrbanũ: & ita corroborabatur quotidie: vt ego quidem & vrbi & otio diffiderem vrbano.

Robigo penul. p. dea quã Romani putabãt robiginem auertere. Ouid. Flamẽ in antiquũ lucũ robiginis ibat. Erat & robig⁹ de⁹: cui robigalia sacra. vij. kalẽ. Maij fiebãt: qñ tũc fere segetes robigo occupat: vt ait. Plini. Est & robigo morbus segetũ: q culmis frumentor innascit ex nimio humore: vt ait Var. Virg. lib. j. Geo. Et mala culmos Esset robigo. Ser. Fo dicit Rubigo genus vitij quo culmi pereũt sed abusiue robigo dicit. Nam ppie rubigo dicitur. Var. dicit vitiũ esse obscęnę libidinis: quod Vlcus vocat.

Rodo is. rosi sum. ppie murũ est & similiũ: q dentib⁹ fere semp aliq demoliunt. Per translationẽ qñq; p detrahor sumit. Hiero. in psa. lib. Paral. Nec pace, veterũ loquor: et obtrectatorib⁹ meis tñ respõdeo: qui canino dente me rodunt in publico detrahentes: legẽtes in angulis. Dui⁹ composita sunt Arrodo. Lic. p. Sex. Vt illa ex vepẽculis extracta nitedula rẽpu. congerẽ arrodere. Corrodo: erodo & prodo. qđ est anterodo. Col. lib. iij. Nam si sępi⁹ cacumina manu p̃fracta: aut a pecore p̃rosa fuerint i ppetuũ corrũpunt.

Rogo as. posco. Sel. Crepidariũ cultellũ rogauit a crepidario sutore. Quãdoq; rogare est querere. Lice. Rogo ipsum quẽadmodũ Arimini ego eũ acceperim. Qnãdoq; orare deprecari. Virgi. lib. vij. Littusq; rogamus Innocuũ,

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Quãdoq; statuere. Gel. li. j. Lex deinde Licinia rogata est Lice. li. ij. Phil. Ego ad eã belli ciuilis causam attuli. Ego leges pernitiosas rogaui. Hinc legis rogatio dicit: quoniã rogare populũ magistratus solebãt an id placeret qđ statuerant. Hinc etiã derogare legi: t abrogare legẽ dicim⁹. Et rogationis nomine continet lex plebiscitũ t priuilegiũ Est enim quasi caput t fons totius iuris popularis. Nam rogare populũ est agere cum populo. In qua re hęc erant verba solẽnia. Velitis ne: iubeatis ne: quirites: vt hoc vel illud fiat. Vnde rogatio quasi quędã interrogatio. Suet. in Cęsa. Reditũ in ciuitatẽ rogatione Plotia confecit. i. lege a Plotio lata. Cõponit hoc verbũ cum ad: vt Arrogo: cum ab: vt abrogo: cum con: vt corrogo. Lice. li. iiij. ad Heren. Si Prometheus cum mortalibus ignem diuidere vel let ipe a vicinis cum testa ambulans carbũculos corroga ret: num ridiculus videretur? Cum d: vt derogo: cum e: vt erogo: a quo supererogo: cum in: vt irrogo. Cũ pro: vt prorogo: quod est protraho: prolongo. Colu. lib. j. Quis enim dubitet eã maxime probatã haberi: sine qua nemo nostrũ vel prosperę vel aduersę valitudinis vitã prorogat? Lice. Appio. Illud pugna atq; euitere ne quid nobis tẽporis p rogetur. Prorogare imperiũ significat noua rogatione in lõgio: a tempora proferre. Cum sub: vt subrogo: qđ est substituo. Quintilia. Cum defuncto patruo in eius locũ subrogatus fuisset. Et omnia habent penul. corre.

Rogito as. frequẽtatiuũ sępe pro: t sępe sciscito: Plin. Patrem adit: rogitat: vt sui miserear. Virgi. Multa super Priamo rogitãs sup Hectore multa. Hinc cõponit Ero/gito: qđ est valde stricteve rogito. Plau. i Cap. Ex hac sta tua veruecea volo erogitare meo minore qđ tactũ sit filio.

Rogatores postulatores t mendici: qui eleemosynã postulant. Plau. Vt rogator oftiatim petam panem.

Rogatarius: tabellio q rogat: qđ qsq; stipulet: ⁊ est ꝑmit/

Rogamen: rogationem seu precẽ significat. (tat.

Rogus strues lignorum ad cremãda cadauera: dictus q in eo dij manes rogent.

Roma vrbs Italię: regina vrbium t totius orbis caput. Hęc paruũ ab initio oppidũ fuit a iuuẽtute latina Valentia appellatũ. Quod cũ Euãder ad ea loca veniens extendisset seruata prius impositi nois significatiõe Romã nũcupauit. Siquidẽ greci ῥώμην robur appellant. Hiero. cõtra Jouin. Roma autẽ fortitudinis nomẽ est apud grecos: aut sublimitatis iuxta Hebreos. Alij volunt Troia capta quosdã ex Achiuis in ea loca vbi nũc Roma est deuenisse per Tyberim. Deinde suadente nobilissima captiua: cui Romę nomẽ erat incensis nauibus posuisse sedes: t structo oppido romẽ ab ea vocasse. Alij Romã a romula dictam volũt. Romulus ꝙ a romula arbore. i. ficu: sub qua Romulus t Remus pueri inuenti sunt: cum lupa ꝓbente infantibus rumen: id est mãmã: vel a rominãdo q estate sub ea pecudes rominabãt. Sũt etiã qui Romulũ t Remum a robore ἀπὸ τῆς ῥώμης appellatos volũt. A Roma fit romanus a. um. quod e Roma est: vel qui Romã inhabitat. Romanẽsis: qui alibi ortus est: sed in Roma versat. Vnde Cato seu Varro in lib. de re rust. Salẽ romanẽsem appellat: non Romę factũ: sed qui Rome vendebat.

Romanula porta erat in vrbe habens gradus in Mauolia ad ędem Volupię. Lc.

Romula arbor dicebatur: sub qua Remus t Romulus pueri inuenti sunt. Lc.

Romę ambitũ varie ꝓdiderũt authores. Scribit Pli. dim⁹ Vespasianam tẽporibus milia passuũ. xiij. t. cc. vrbis ambitũ fuisse. Fla. autẽ Vopisc⁹ tradit Aurelium imperatorem ambitum vrbis ad. xxx. milia passuũ ampliasse. Lc.

Romandui vt refert Volaterranus ex Ptolemęo sunt Normanni. scribit Ptolemęus lib. ij. ca. ix.

Romaniã. M. Anto. Sabellicus Thraciã vocat.

Romulus nomẽ proprium eius qui Romam condidit: a quo romulida t romulia tribus.

Ronchus stertentis sonus: nomen factitiũ. Mar. Maiores nusq; ronchi: iuuenesq;: senesq;. Et pueri nasum rhynocerotis habent. ponitur quãdoq; pro derisione.

Ronchisso as. Plau. Cyathissat dum cenat: dum dormit ronchissat.

Roro as. humorem instar roris paulatim demitto. Virgi. lib. viij. Raptabatq; viri mędacis viscera Tullus Per syluã t sparsi rorabãt sanguine vepres. Hinc cõponit irroro pe. pro. quod est intus vl' supra rorem spargo t made facio. Virg. li. j. geor. At cum sole nouo terras irrorat equus.

Roresco is. a roreo es. conuenit esse. Pli. li. xviij. Aquilonem pronuntiat terra siccescens: sed rorescens repete astrum immiscet: humescens in rore occulto.

Rorulentus a. um. quod est plenũ roris. Col. lib. vi. Cauendũ ne aut septentrionalibus vẽtis: aut rorulẽte: sed ficę serantur vites. Idem. Rorulentę baccę non legantur.

Rorarij: milites: qui armatura leui prælũ primi cõmittebant: q; vt ante pluuias cęlũ rorare solet: sic illi ante grauem armaturã q; pdibãt rorarij appellabant: q t Feren/

Rorarũ vinũ quod rorarijs dabatur. (tarij.

Ros: humor qui sereno tẽpore e cęlo fluit.

Rosidus a. um. quod est rore perfusum: vnde nox rosida dicitur quę rore humecta est. Pli. li. xviij. Quidã pridie rigant prata: vbi sunt rigna noctibus rosidis siccari meli⁹. Similiter mala rosida quę matutino rore humecta sunt. Virgi. Sepibus in nostris paruã te rosida mala. Dux ego vester eram: vidi cum matre legentem.

Rosa flos e spina nascens.

Rosalia coronę e rosis factę. Lc.

Rosmarinũ vocant Fruticem: quem t Libanotidẽ vocant: de quo Pli. t Dioscorides. Lc.

Roseus a. um. vt roseus color: a rosarũ similitudine: a q t roseus pãnus: rosea vestis. Pli. Asini a cortu spuma collecta roseo panno t inclusa argento Venerẽ stimulat: rosęq; purpureę genę.

Rosaceus a. um. quod ex rosa factum est. Vnde rosaceum oleum ex rosis. Pli. lib. xx. Succus ex strignętis illius cum rosaceo t aceto febrium ardores refrigerat.

Rosarium copiam fruticũ significat vno loco rosas gignentium. Pli. Rosaria a Fauonio oportet esse.

Rosetum idem quod rosarium.

Rosea camp⁹ in agro reatino: q; in eo arua rore humida semper seruntur.

Roscius proprium Histrionis nobilissimi nomen: a quo omnes in aliqua re perfecti roscij dicuntur.

Rostrum: quo aues aliquid apprehendunt. Nec solum de auibus: sed de reliquis quoq; animalibus: t de ipo homine dicitur. Pli. Et mugilis rostrũ. Plau. Ad vsq; rostrũ hominis. A similitudine autem rostri auiũ dicta est pars illa exporrecta atq; acuta e prora: a quo naues ipse rostratę dicũtur. Et ficut scribit Liuius. Rostra dicti est tẽplũ seu forum ante curiã hostiliã: in quo erat pulpitũ ornatum ex rostris nauiũ Antiatũ. Ex quo loco concionari solebant. Vnde sępe legim⁹ pro rostris: id est in rostris. In eo enim loco rostra ab hostibus capta fixa erant.

Rostellũ paruũ rostrũ. Pli. Muris rostellũ. Col. lib. ix. Animaduertat an pulli rostellis ouą percuderint.

Rotundum dicitur collectũ: t per omnẽ circuitũ leneq; ne offensione asperi anguli: dictũ quasi retundũ a retũdendo: q; omnis vndiq; retunsa: t veluti deornata sit asperitas. Habet eñ qđ rotundũ est vnicã superficiẽ: in q; nec principiũ notari põt nec finis. rotundũ etiã a radẽdo dicipõt: q; circũrasum atq; expolitũ sit. Transfert qñq; ad animũ: t p collecto cõcinno ac pfecto accipit: vnde ore rotundo loqui dicunt: q mixta paucis exprimũt. Capacioris eñ formę videnť hoc verba: quę eorũ q multis pauca dicũt ipora. Graijs ingenij graijs dedit ore rotundo Musa log. Gel. Crispũ sane agmen oratiõis rotũdũq; ac modulo ipso numeroq; venustũ. Lice. Theodectes autẽ phator nec satis: vt ita dicã rotũd⁹ ꝓm⁹ instituit dilatare ꝛbis. Idẽ. Accedunt ꝛba apte t rotũde disposita. i. collecta elegãter cõcinneq;

Rante V

Rota a rotunditate seu a ruendo: ruit enim facile in suos orbes: rotę etiã a latinis dicuntur capręz: vt inquit Var. lib. iij. de re rus. Minus diminutiuũ est rotula.

Rotam Anacharsis Scythes vel (vt alij volunt) Hippios Corinthius inuenit. Lc.

Rotella diminutiuũ a rotula. Aug. Breuis etiam rotella orbiculus appellatur.

Roto as. verto. Hiero. lib. j. Regũ. Horo inimicorum tuor anima rotabit: quasi in impetu ꝛ circulo fundę. Col. lib. ix. de pauonibus loquens. Signa sunt extimulatę libidinis: cum semetipsum veluti mirantę caudę gemantibus pinnis protegit. Idęz cum facit rotari dicitur.

Rante U

Rubus sentis genus mora agrestis. Sic enim a rusticis in Italia appellat. Hora. lib. j. car. Seu virides rubi. Serenus. Manditur apta rubus ginguis ꝛ bona labris: rubetum locus rubo: rum: in quo rubi sunt.

Rubeta: rana genus venenosum in sicco semper rubet: ꝛ a rubis nomẽ trahit: in quibus plerũqz victitat. Juuen. Horrectura viro miscet sitiente rubetã.

Rubi orum. nũ pluraliter oppidũ Campanię a ruborũ frequẽtia seu a colore ruboris. Hora. in Ser. Inde rubos fessi pueninus: vtpote longũ Carpentes. Inde afferebantur rubea vimina pro fiscellis. Virgi. Nunc facilis rubea texatur fiscina virga.

Rubia: herba tingẽdis laniis ac coriis idonea vulgo Rubeus ꝛ rufus generalia nomina sunt ad omnia (tamę quomodolibet rubent. Etenim' sanguineus: croceus aureus: ostrinus: fuluus: flammus: rubidus: phœniceus: rutil⁹: luteus: spadyceus: rubei: seu rufi coloris sunt: vt acutes eũ quasi incendẽtes: aut cũ colore viridi miscentes: aut nigro infuscãtes. Gel. lib. j. Sed cũ alit rubeat ignis: alit sanguis aliter ostrũ: alit croczus: has singulas rufi varietates latina oratio singulis propriis sęz vocabulis non demonstrat: oiaqz ita significat vna ruboris appellatiõe: cum tamen ex ipsis rebus vocabula mutuent: ꝛ igneũ aliquid dicit ꝛ flãmeus ꝛ sanguineũ ꝛ croceũ ꝛ ostrinũ ꝛ aureũ. Aliquãdo rube⁹ ponitur pro spineus a rubo: qui ꝛ vitilio vsu cõmendatur a Plinio: vel a rubis oppido Campanię: vt putat Ser. illo versu. Nunc facilis rubea texat viscina virga. Sunt tamen qui negent rubeũ dici debere: sed rubentem.

Ruber. a. um. idem quod rubens. Hora. lib. j. ser. Obscęnoqz ruber porrectus ab inguine palus.

Rubor: ipse color: rubeus qui ꝛ rubedo dicitur.

Rubeo es. rubui rubẽs sum. Virgi. Sanguineisqz incultа rubẽt anuaria baccis. Hiero. Inter cãdẽtia lilia ꝛ ruben Rubesco: rubeus fio. Vir. Jãqz rubescebat (tes rosas. Rellis aurora fugatis. Hinc componitur Erubesco eiusdẽ significationis. Ouid. Tum pater vt terras mundũqz erubescere vidit. Transfertur sępenumero ad verecundiã. Vir. Nostra neqz erubuit syluas habitare Thalia.

Rubefacio notę significationis: a quo rubefio.

Rubicundus: rubore plenus: siue abunde rubens. In quo alternitatis causa: vt inquit Priscia. c loco b ponit ne sit absonum si rubibundus dicatur.

Rubid⁹ da. dum. quod est colore ruso atriore multo mistum. Aliquãdo tamen rubidus scaber: atqz asper dicitur. Unde a scabricie panis secũdo coctus rubidus vocatur q a nautarũ vsu nauticus appellatur. Plau. Exiguã bucellã rubidi panis. Item scortęq ampullę rugosę: rubidę dicuntur. Quidã etiã ruuidus scribunt.

Rubellę vites appellatę sunt: ꝛ rubellę vineę: q vitium ipsarum materia rubra fit. Plini. lib. xiiij. Proxima dignitas Momentanis rubente materia. Quapropter quidam rubellas appellauere vineas.

Rubellum vinum subrubeum. Martia. Et Veientani bibitur fex crassa rubelli.

Rubrum mare dicitur: quia aquas rubere credebant. Quidam a solis repercussu existimarũt talez reddi colorẽ. Alij ab arena terraqz. Quod latini rubrũ mare nũcupant: greci erythreũ vocant. Erythros em̃ rubrũ latine dicitur. Curtius ab Erythra rege inditum esse nomẽ existimat.

Rubrica pe. pro. terra rubei coloris ꝛ minio proxima. Col. lib. iij. Omnes arbusculas pruisqz transferas rubrica notare conuenit: vt cum serentur eaedem cęli partes aspiciant: quas etiã in seminarijs conspexerant. Hac legũ tituli ꝛ capita notabant. Persius. Desertim si quid Masuri rubrica notauit. Hinc rubricat⁹ a. um. quod est rubrica inuinctum. Hiero. in Exo. Pelles arietũ rubricatas.

Rubiceta vulgo roscũ dicitur. Plau. in tru. Malabuc cas rubiceta omne corpus intinxit tibi.

Rubigo quę in metallis situ quodam contrahitur arida ꝛ rubra metallũ paulatim absumens: qualem in ferro videmus. Dicta a colore. Nam veteres robũ rubeũ dicebant: erugo vero proprie fit in ere: sicut ferrugo in ferro: ꝛ contrahitur ex humore non rufa ꝛ sicca: qualem diximus rubiginez esse: sed viridis atqz humida. Inde fit rubiginosus a. um. Vide in dictione Robigo.

Rubicon pe. cor. fluuius qui disterminat Italiaz a Gallia citeriore: quem Pli. in octaua regione Italię collocat. Sueto. in Cęsar. Consecutusqz cohortes ad rubiconẽ fluuien qui prouincię eius finis erat paulum constitit.

Ructus est proprie digestio cibi ꝛ concoctarũ escarũ in ventum efflatio. Plau. in Pseu. Partim ructare mos sua

Ructo as. a quo ructito frequen (uis mihi ructus est. tatiuum. Vide in dictione Eructo.

Rudię rudiarũ vbs Salentinorum. Syrius. Dixerũt Calabri rudię genuere vetustę.

Rudis feminini generis virga qua gladiatores serarios ab eo munere prętor eximebat: quos cũ probi fuissent: qui multa reportassent lemuscata. Tiberius ad maiorem ludorũ suorũ magnificẽtiã reuocatos centenis nũmũ milib⁹ donauit. Cice. in ij. Phil. Tam bon⁹ gladiator: rudem tam cito accepisti: rudibus autẽ solitos pugnare gladiatores testis est Lãpridius qui ait. Cõmodũ in arena rudibus inter cubiculares gladiatores depugnasse. Quoniã ꝛo hi gladiatores dum libertate donabant: ne gladiatura ampli⁹ exercerẽt: virga donari solebãt: factũ est vt p libertate ꝛ p fine rudis aliqñ ponat. Juue. Ergo sibi dabit ipse rudẽ. Aliquãdo ponitur pro rutabulo siue impolita virga. Pli. lib. xxxiij. Tritur in platinis per laminas minutas cũ sulphure versatũ rudibus ferreis aut ferrulaceis. Rudis ꝛo adiectiuũ idẽ est quod recens impolitus: imperfectus durus. Transfertur inde ad animũ: rudesqz illi dicuntur q adhuc animũ nõ expoliuere disciplinis ꝛ doctrina: rezqz usu. Teren. in Phor. Adeon te esse ingenio rudi ꝛ inerudibili. Pli. lib. j. Sedere cępit sententia hęc: pariterqz ꝛ eruditum vulgus ꝛ rude in eam cursu vadit.

Rudicula diminutiuũ parua virga impolita ad multa vtilis. Cato. Igni bene coquito: rudicula agitato crebro vsqz adeo dum fiat tam crassum q̃ mel. Pli. lib. xx. Nõ est opus in hoc vsu lanas rudiculis esse curatas. Item rudicula: vt Colu. inquit: est organũ erectę tribulę simile.

Rudiarij dicti sunt qui impetrarũt missionẽ artis gladiatorię donati rude. Sue. in Tiberio. Rudiarũs quoqz q busdam reuocatis author: amẽto centum miliũ dedit. Itẽ rudiarij dicuntur: qui faba ruuida ꝛ noua polliũt. Itẽ qui rudearij cribrũ facit ꝛ rudiora linteamina rudiari⁹ dicit.

Ruditas: imperitia ꝛ obtusitas ingenij.

Rudio is. rudiui ꝛ rudij ruditũ: rudes doceo. Unde erudio: quod est perfecte quę rudes scire oportet doceo.

Rudimentum: principiũ siue prima disciplina quę rudibus cõmittitur.

Rudo dis. di. proprie ad asinos pertinet. Nam rudere asini dicunt: cũ vocem emittũt. Persi. Findor vt Arcadię pecuaria rudere credas. Abusiue ꝛ de leonibus ꝛ de hoibus dicit. Virgi. Sera sub nocte rudentũ. Et alibi. Inclusumqz cauo saxo atqz insueta rudentẽ. Ubi sciẽdũ q apud Virgi. ru syllaba breuis est: cum apud Persiũ pducatur.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

findo: vt Arcadię pecuaria rudere credas.

Rudens a rudo dis. participiū est. Quādoq; nomē substantiuū tam mascu. qđ gmi. generis est: & significat funem nauticū: quoniā cum funes vento agitātur rudere videnť Cameti primę syllabę quantitas non seruet. Virgi. Insequitur clamorq; virū: stridoq; rudētū. Catul. Candidaq; intorti sustollant vela rudentes.

Rudus eris. duplex est: nouū scilicet & vetus. Nouū rudus est materia pauimenti: hoc est saxa de nouo contusa: seu testę confractę cum calce ad pauimentū faciendū. Vitru. lib. vij. Deinde ruderi nouo tertia pars testę tusę admisceatur calcisq; duę partes ad quiq; mortarij missi omnibus præstent responsum. Vetus rudus est materia veteruz pauimentoꝝ & diruptoꝝ ędificioꝝ: quę lapidibus & testis consractis: calceq; arena cōmista cōstat. Pli. Complanatę veteri rudere erāt vię. Itē rudus dicit stercus qđ radit. Et rudus siue randus & randusculus a veteribus dicebať es: res rudis aspera & impolita. Vnde Festus. Randisculana porta Romę dicta q; rudis & impolita sit.

Ruderari est rudus inducere. Victr. Ne minori saxo qđ qđ possit manus implere crustuminationibus inductis ruderetur. Vnde ruderatus ager dicit qui vetęr ędificioꝝ materia scatet. Pli. lib. xxj. Rosam siccis locis q; humidis odoratiorē constat nasci serēdā: nec pinguibus: nec argyllosis locis: contentāq; raris: propriq; ruderatū agrū amare. Eruderari ꝯo est rudus ejicere.

Rudetū plenū rudere: siue terra quę prius rudis fuerat: & inculta: tum autem arata. Cato. Lento in rudeto & rubricoso qui herbosus non fiet serito.

Ruderariū cribꝝ vilꝰ & furfurariū. Apul. dixit. econtrario liberale panigaueratiorī cōficiūdo perq; accōmodum Pollinariū dicūt. Plau. Cereris hoc Pollinē: b est florem farinę trāsmittit: eo siliginarij vtunť: & Pollinctores. Qui ruderariū cribꝝ facit & rudiorā linteamina rudiariꝰ vocať.

Ruffus color non plene ruber. Mar. Roma magis fuscis: vestitur Gallia rufis. Est & rufus nomen viri proprij: a quo per diminutionē fit rufinus.

Rufo as. rufum facio. Pli. Eadem rufat capillū.

Rufeo es. a quo rufesco: rufus fio. Pli. Grues senectute nigrescunt. Merula ex nigra rufescit.

Rufuli appellati sunt tribuni militū non a populo: sed a cōsule facti: q; de eorū iure Rutiliꝰ rufus legē tulerit. Hi postea mutatiōne vnius literę rutuli sunt appellati.

Ruga non solū in corporibus dici solet quę fit præ senectute: sed etiā in vestibus: vulgo falda. Pli. lib. xxxv. Prętereq; in veste rugas & sinus inuenit ruga exterior est: sinus interior. Cice. in Lato. Non cani: non rugę repente authoritatem arripere possunt.

Rugo as. rugas contraho. Plau. in Cas. Tide palliolū: vt rugat. Hinc cōtrariū est Erugo. pe. cor. Pli. lib. xxj. Furfures in facie emendant & erugant corpora.

Rugo is. xi. ctum. ructū emitto. Cui cōpositū est Erugo a qbus ructo: eructo frequentatiua: & ructito. De qbꝰ in eru

Rugio is. rugiui et rugii. Vnde rugitus qui præcto. prie leonis est cum vocez emittit. Hiero. Amos. iij. Leo rugiet quis non timebit? Hinc componitur irrugo is.

Rulla instrumentū ferreū stimulo rustico: uz additū ad vomerem detergendū. Pli. Purget vomerem subinde stimulus cuspidarius rulla. Est autē diminutiuū a runa: qđ est teli genus. Enni. Runata recedit. i. runis prętiata. Habet autem hoc telum latiorem cuspidem.

Ruma a veteribꝰ dicebať māma. Et ruma gutturis pro eminēs. Ser. Ruminatio dicta est a ruma eminēte gutturis parte: per quā dimissus cibus a certis reuocať ałalibꝰ.

Rumo as. lacto: quasi māmā immitto: a quo irrumo & subrumari agni dicunť: qui ad māmā admouentur.

Rumia dicta est dea: quę rumis: id est māmis: hoc est pueris lactentibus præsidebat. Huius meminit Aug. li. iiij. ciui. dei. Var. Nō negarim in quā ideo apud diuę Rumię sacellū a pastoribus satam ficum. Ibi enim solent sacrificare lacte pro vino: & pro lactentibus.

Rumen eminens sub mento gutturis pars: q̄ cibꝰ in alium dimittuť. Inde fit rumino as. Est & rumē māma. Pli. lib. xv. Quonią sub ea inuēta est lupa infantibꝰ prębēs rumen. Ita eā vocabāt māmā. Nonius docet rumē esse locum in vētre quo sumit cibus: & vnde redditur. Pompo. Ego rumor ē parui facio: dum sit rumē: qui implea.

Rumino as. pe. cor. & rumino: deponēs significat reuomo: ac rursus consumo: quasi cibuz ad rumen reuoco iterumq; conficio. Colu. lib. vij. Propter quę bos neq; ruminat: neq; lingua se detergit. Per translationē ponit pro in memoriā reuoco. Var. Non modo absens de te sępius cogitabit: sed ruminabit humanitatē tuā.

Ruminalis ficus sub qua lupa Romulo & Remo dicit māmā pbuisse: quę & romula vocitata est. Ouid. Romula nunc ficus rumula ficus erat: siue q; sub ea pecudes ętatis tępore frigora captātes herbas ruminare cōsueuerūt.

Rumis māma. Var. Antiquo vocabulo māma rumis.

Rumentum abruptio.

Rumex Lapatij syluestris genus: cuius succus impositus scabiei statim illā purgat. Vir. in Moreto. Fęcūdisq; rumex maluę violeq; virebant: & rumex genus teli silespari Gallici. Lucil. Tum spara: tuz rumices portant tragula

Rumor sermo in populo sine certo authore in (porro. bonū vel in malū de recēti dispersus re. Cice. in Phil. Im probissimis rumoribus dissipatis. Teren. in And. Meum Gnatū rumor est amare. Aliquādo ponit p fauore. Virg. Ergo iter inceptū peragūt rumore secundo.

Rumusculus diminutiuū paruus rumor.

Rumifero as. rumorē fero: quod & rumigero as. dicit. Plau. in Amph. Thebani ꝯo rumiferant: probant.

Rumigero nōnulli vsurparunt: & rumito. Nenius. Simul aliunde rumitant inter sese. Lc.

Rumigerulus penul. cor. qui rumorē gerit.

Rumpo is. rupi ruptū: frango. Virgi. lib. x. Rumpimus inuite tua vincula: rupisse eū vtiq; accipiemus qui vulnerauerit: vel virgis aut lorīs pugnisve ceciderit: vel telo: vel quo alio: vt scinderet alicui corpus vel tumorē fecerit. Interdū rumpere ponitur pro defatigare. Terē. in Hecy. Ut me ambulando rumperet. Interdū pro nisi ycere. Virgi. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Rumpere silentium: & rumpere vocem est loqui: seu diu tacita proferre. Virg. Quid me alta silentia cogis Rumpere. Hiero. ad Julianū. Longū ad te silentiū rumpo: offerens tibi nudaz officiū voluntatem. rumpere moras: est auferre. Virg. li. iij. Deo. En age segnis Rumpe moras. Huiꝰ verbi compositа sunt Abrumpo: corrumpo: dirumpo: erumpo: irrumpo interrumpo: perrumpo: & prorumpo.

Runcinę penul. pro. apud Pli. sunt maiores serre: quibꝰ fabri materiarij secant arborū moles subiectis canteriis. Hiero. in Esaia. Artifex lignarius extēdit normā & formauit illud in runcinā. Canterij sunt qui a rusticis fere dicuntur caballi: quia ipsos equos canterios vocamus. Sed & runcinos agreste vulgꝰ dicit minores equos ex hac forma: se runcinarum origine: runcina etiam rumpia ferrea & ligo ad dumeta excidenda. Plau. Derūcinare vsurpat pro dissecare dissipareq; & runcando excidere & munditer excolere. Prętera runcina putabať dea: quę runcationi præesset. Augu. lib. iiij. ciui. dei. Cum runcanť: id est a terra auferuntur deā runcinā præfecerunt.

Rūcina itē dea erat quę rucationi præerat. veteres etiā Runcam pro runcina dixerunt. Lc.

Runco as. eruo: euello. Comu. Runcari ppie segetes vel herbę dicuntur. Col. lib. ij. Frequentē tamē exigūt sarritionem & runcationē: vt herbis liberent. Hinc cōponit Eruco: quasi extra runco: a quo abruncō. de quo supra.

Ruo is. rui rutum & ruitū. Ruere proprie est concidere. Virgilius. Ruit alto a culmine Troia. Per translationem quādoq; ponitur pro effundi. Idem lib. vj. Vnde ruit totidem voces responsa Sibyllę. Quādoq; pro decipi. Lic.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lib.iij.offi. Sed hoc non est emptoꝝ pati ruere: ⁊ perire/ rorem in maximã fraudẽ incurrere. Quãdoqꝫ pro euerte/ re:diruere :complanare. Et sic habet accusatiuũ:cum ali/ bi absolutũ sit. Virgi.lib.j.Geor. Quid dicam iacto qui se mune cõmunis arua Insequitur:cumulosqꝫ ruit male pin guis arenę: Quãdoqꝫ ꝓ festinanter ire:seu in præceps fer/ ri:⁊ sine cautela in aliquẽ impetũ facere. Idem lib.x. Quo moriture ruis:maiorq; viribus audes? Quãdoqꝫ ꝓ impel lere. Teren.in Adel. Ceteros ruerẽ:agerem:raperem:tum/ derem:prosternerem. Quãdoqꝫ pro eruere:eleuare. Plini. Verbas ruẽtibus limũqꝫ reduca: vt suũ generi. Virgi.lib. xj. Confusa ruebãt Ossa focis. Quãdoqꝫ percrepare. Vir. Ruit arduus æther:id est tonitru percrepat. Sic ruina ꝓ tonitru:vt cęlique ruina. Huius composita sunt. Adruo: co: ruo:simul ruo:siue deo:suꝫ me totũ deijcio. Liui.li.j. Duo Romani super aliũ alius vulneratis tribus Albanis expi rantes corruerũt. Hiero.in Paulo. Cum Ꝙo Antoni⁹ pro foribus corruens vsqꝫ ad sextã:vel eo amplius horã aditũ precabat. Diruo varie ruo. Teren.in Adel. Hanc in hor/ to macerią iube dirui. Liui.lib.j. Jam fragor tectoꝝ quę di ruebantur vltimis vrbis partibus audiebat. Eruo irruo: obruo:⁊ subruo. Sciendũ est:q; ruo cum sit neutrũ:inueni tur habere significationẽ actiuã. Vir. Et ruit atrã Ad cęlũ picea crassus caligie nubẽ. Ex q̃ etiã eruo:diruo:⁊ obruo actiua sunt. Et omnia habent penultimã supini correptã:

Ruina:casus:excidiũqꝫ dicitur. Nam vt inquit Hiero. Ruina est cum parietes domorũ dirũũt. Hinc ruinosus a. um. quod est ruinis plenũ:hoc est casurũ. Aug.lib.j.cõfes. Angusta est domus aię meę quo venias ad eã:⁊ dilatetur abs te. Ruinosa est:refice eã. Accipit⁊ ruina ꝓ tonitru.

Rupes:sunt prærupte partes terrę propter altitudinem ac proclinitatem inaccessę:q; veluti abruptę sint:a rumpẽ do dictę:quales sunt quę in torrentibus fiunt. Unde flumi num quoqꝫ altiores atqꝫ inaccessę ripę rupes dicuntur. Mã ripę planę sunt:quas Ulpia.diffinit esse quę flumen conti nent naturalem cursus sui rigorem continentes:rupes pro prie de montibus dicuntur.

Rupicapra:capra syluestris. Lc.

Rursus⁊ rursum aduerbiũ significat retrouersum. Te ren.in Hecy. Tace trepidari sentio⁊ cursari rursum pro sus. Bona. Rursum ꝓprie retro ante significat: sicut dici mus sursum:deorsuꝫ:intro:foras:hac illac. Quęꝫ ponitur rursus ꝓ ecõtrario. Virg. Haud rursum enodes trunci re

Rus locus extra vrbem vbi agri sunt⁊ vil/ (secantur. lę:dictũ q̃ in agris quotãnis rursus eadem fiãt:id est co/ lantur:vt rursus capiatur fructus.

Ruralis⁊ hoc rurale:quod ad rus pertinet. Ambro.li. de paradiso. Et q̃uis paradisus operibus ruralibus non egeret:tamẽ in paradiso speciẽ laboris suscepit. Ruralib⁹ autem diis Mercurio Paniqꝫ sacrificabãt placẽtas⁊ vi/ num. Unde Leonides in epigrãmatis ἄγλια καὶ νυμφαί ων ἱερὸσ παγὸς ἁθ' ὑπὸ πέτρης πίδακες: ἡθ' ὕδασιν γεῖτον ἑοῦσά πίτυς καὶ σὺ τετρᾴγλωχιν μυκλόσε μαιάδος ἐρ/ μᾶ ὅστε τὸν ἀιγιβότην παῖν κατέχεις σκόπελον. ἐλαιοτὰ ψα σὰ τότε σκύφος ἁπλεον οἴνης λέξασθ' ἀκαιδέω δῶρα νεο πτολέμου.i. Stabula⁊ nympharũ sacer pagus:vos sub sa cro fontes:tuqꝫ aquis vicina pinus:⁊ quadrate ouiũ serua tor: Maię Mercuri Quiqꝫ capris depastũ Pan occupas scopulũ Propitij hęc liba quo poculũ plenũ vino Susci/ pite:ęacidę dona neoptolemi.

Rurestris⁊ hoc rurestre quod est ruris. Apu. Rurestri vocabulo vulgus indoctũ rosas laureas appellat.

Rurigena qui ruri gignitur. Lc.

Ruricola qui rus colit. Lc.

Ruro as.fin rus facio. Plau.in Cap. Dum ruri rurãt hoies. dicit⁊ ruror deponens. Var. Bũ in agro studiosius ruror Triptolemũ sculponeatũ bigas sequi cornutas.

Rustico:ruri dego. Pli. Cuꝫ simul æstate rusticaremur. Lice. Tironi. Liceat modo rusticari.

Rusticus a.um.pe.cor.idem quod rurestris :vt domus rustica. Quãdoqꝫ rusticus dicit mor:ibus⁊ vita incult⁹ qui si semibarbarus. Unde veteres rustice ꝓ barbare vsur/ pabant. Est etiam Rusticus nomen viri proprii.

Rustica anis perdici similis:nisi q̃ rostr⁊ longius habet.

Mar. Rustica sum perdix:quid refert si sapor idẽ. La/ rio: est perdix:sic sapit illa magis.

Rustica vinalia quartodecimo kalen. Septẽbris cele/ brabantur:quo die primũ in vrbem vinũ deferebant. Lc.

Rusticanus a.um.idem quod rusticus. Ambro. Cultu rusticani laboris acquiritur.

Rusticari⁹ a.um.quod ad rus pertinet. Unde falces ru sticarias dicimus. Vide in dictione Syluaticus.

Rusticatim aduerbium ꝓ rustice. Pompo. Ego rusti catim tangam:vrbanatim nescio.

Rusticitas vrbanitati cõtraria est. Est autẽ vrbanitas q̃ significam⁹ proprii quendã gestũ vrbis⁊ sumptã ex cõuer satione doctorũ tacitã eruditionẽ. Donif quãdoqꝫ ꝓ ine/ pta⁊ timida verecundia. Qui. Et si rusticitas non vetat ipa rogat. Lice. deterruit me pudor quidam subrusticus.

Ruscum. Ser. Ruscum virgultum est vnde vites ligã/ tur. quidam accipiunt ꝓ frutice: ex quo nunc scopę fi/ unt: qui solia habet Myrto similia: sed acutiora⁊ rigidi/ ora. Virgi.lib.ij. Geo. Necnon etiã aspera rusci Uimina ꝓ syluam. Alij ꝓ theca in qua includitur semen asparagi. Colu. Et scyla hyrsuto sępe nunc horrida rusco.

Ruspor:aris.sępe seu diligenter scruto. Actiue. vacãtes ruspant syluas. Proprie Ꝙo ruspari dicuntur galline: hoc est scalpere. Hinc componitur Corruspor ꝓ conquiro. Plautus. Corruspare tua consilia in pectore.

Ruta herba a ruẽdo.i.eruẽdo dicta:q; vna ex omnib⁹ herbis ꝓpter multiplices eius vsus maxime eruat. Pecu liaris ei illi authoritas ꝓpter venena gbus remediũ exhi bet pfentaneũ. Uñ⁊ mustellę cõtra serpentes dimicaturę ruta se munit. Hinc rutaceus a.um.⁊ rutat⁹ a.um. qđ ex ruta materiatũ est. Pli. Inuenio mustũ rutatũ ppositũ.

Ruto as.frequentatiuũ est verbi ruo is.

Rutabulũ ꝓprie instrumentũ:quo rustici vtuntur in ꝓ ruendo igne panis coquẽdi gratia: Fest⁹ author. Quodieqꝫ id nomen custoditur apud nos.

Rutubã veteres turbationẽ appellabãt. Varro. Jã pri stea viderimus:nunc sumus in rutuba. Lc.

Rutrum q̃ quid eruitur:a ruendo. Mã sicut aratũ ara/ trũ:sic rutũ rutr⁊ facit. Idẽ Festus. Rutrũ inquit tenentis iuuenis effigies in capitolio ephebi fuit:morę græcorũ are/ nam eruentis exercitatiõis gratia:quod signũ deportauit ex Bithynia Romã Pompeius Bithynicus. Huius di/ minutiuũ est rutellũ. Lucillius. Frumentarius est: medicũ hic secũ atqꝫ rutellũ vnũ affert.

Rutilo as.pe.cor.splendeo. Unde dicimus aurũ rutila/ re. rutilũ autẽ rufum qđ habet aliqd nigrioris:cui⁹ coloris studiosę mulieris rutile dictę sunt. Et vestes rutilę: quę⁊ hiacynthinę⁊ hisginę ab hisge herba vocant. Hinc com/ ponitur irrutilo:qđ est valde rutilo. Amb.lib.Dexa. Irru tiles igit licet o homo:aut splẽdore nobilitatis :aut fastigio potestatis:aut fulgore virtutis:semp tibi spina ꝓprima est.

Rutuli pe.cor.populi Italici non longe ab vrbe Roma vbi Ardea oppidum est.

Rutupinũ penul.pro.promontoriũ Britanniæ. Luc.lib. vj. Aut vaga cum Tethys rutupina ve littora feruẽt Unda Caledonios nescit turbata Britannos.

Rutheni populi Galliæ non longe ab Aluernia⁊ San

Rythmus numerus⁊ harmonia. Quintil. (tonibus. Sunt Rythmi vt⁊ ipe Lice. constituit: rythmi enim neq; finem habent certũ:neq; in contextu varietatem.

S Litera semiuocalis quę si antecedat m vel p: vel t in simplicib⁹ dictionibus:eiusdẽ est syllabę: vt Cos mus.prosper: restis. In cõpositis Ꝙo aliud est. Naz Aruspex teste Quintilia. quia pars eius posterior a spectando est:tertię dabimus. Abstemius Ꝙo quia

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ex abstinentia Temeti compositā vox: primę relinquetur. Transit quandoq; s in m: vt rursum pro rursus: diminuo p disminuo. Jn n vt sanguis sanguinis: in r: vt flos floris.

S ante A

Saba ciuitas regia Aethiopię inquit Josephꝰ quā postea Lambyses a sororis suę nomine Meroen denominauit. Hanc Nilus circūdans inexpugnabilē reddebat. Dicta Saba ἀπὸ τοῦ σέβειν: quod est sacrificare: quia tus mittit quo in sacrificijs vtūt. Sunt qui dicant saba Arabum lingua mysteriū significari. Hiero. Jo conuersionem sonare autumat. Hinc sabęus a.um.

Sabora vbs Arabię in monte excelso: a quo octo mānionibus distat regio eorum turifera. Lc.

Saba: ex qua Sabęi: de quibus nunc.

Sabęi populi felicis Arabię ditissimi syluarū: fertilitate odorifera. Hos Josephus libro. j. a Saba Cusi filio: qui a Cham ortus fuit: dictos affirmat.

Sabath nomen propriū a quo Sabathei nominantur qui a grecis Hysticabari dicuntur: vt Josephus inquit.

Sabate: locus est: vnde fit sabatinus a.um. Colu. lib. ix. Inde velinus: inde etiā sabatinus: item Volsinienſis ꝛ ciminus lupos aurata sq; procreauerunt.

Sabbatū hebraica lingua dies quietis dicitur: ꝛ sabat grece: latine quies. Est ꝛ septimus dies quo requieuit deus ab operibus suis. Prima sabbati dicit primꝰ dies: quez Dominicū etiā nominamus. Secūda sabbati secūdꝰ dies. Tertia sabbati tertius dies. Quarta sabbati quartus dies. Quinta sabbati quintus dies. Sexta sabbati sextus dies a die dominico. Et ipsum sabbatū septimus dies. Quod etiā nomen ab hebręis: sicut Josephus refert: septimana dicitur. Hanc Ethnici idolorū ꝛ elementorū nominibꝰ appellant: vt secunda sabbati a Luna sit. Tertia a Marte. Quarta a Mercurio. Quinta a Ioue. Sexta a Venere.

Sabbatizare est sabbatū obseruare. Hiero. in Leuitico. Quando fueritis in terra hostili: sabbatizabit: ꝛ requiescet in sabbatis solitudinis suę.

Sabbatarius qui diem sabbati seruat. Unde illō: qp ieiunia sabbatariorum.

Sabbatismus vacatio facta post labores.

Sabę syrorū lingua mensis Februarius dicit.

Sabaoth numeri pluralis ꝛ generis femininī: interpretatur militiarum vel exercituū siue virtutum. Unde dominus sabaoth inquit Hieronymus.

Sabis fluuius. Vide samarobrini.

Sabulum arena grossior. Hinc sabulosus a.um. Col. li. v. de Castanea. Pullā terrā: ꝛ resolutā desyderat: sabulez humidum vel refractū tophū non respuit.

Sabuletū dicitur locus in quo sabulū abūdat. Lc.

Sablo sablonis: idem quod sabulū. Ambro. lib Hexa. Infirmissimo ita omniū vilis sablonis puluere vis maris intempestas cohibet: ꝛ velut habenis quibusdam celestis imperij pscripto sibi fine reuocat: violētiq; equoris motus in se se frangitur: atq; in reductos finus suos scinditur.

Saburra licet ſm Varisci. gemino bb scribat: apud Virgiliū tamē eꝰ prima corripitur: vt Limbę instabiles fluctu iactāte saburrā Tollūt. Est autē saburra ꝓprie nauiū: ex quacūq; materia: sed sabulū fere significat quo naues onerari solent vsq; ad certā mensurā: quo stabiliores sint.

Saburrare siue saburare ē satagere in sabulo ac merisare: vt puluerare in puluere. Plin. lib. xviij. Echinni affligentes se se: aut arena saburrantes tempestatis signa sunt. Solinus. Grues volaturę arenas devorant: sublatisq; lapillis ad moderatā grauitatē saburrantur. Et suburra vibis regio ꝛ suburrana tribus quā veteres per e: nostri per b scribebant. Hoc est succurrā: non suburrā: quia vt verꝰ Flaccus ait a pago succusano dicerent: vel a statiuo pfidio qō solitū sit esquilijs succurrere: Sabinis infestātibus.

Sabini populi sunt in quarta Italię regione nō procul a Roma: a religione ꝛ cultu deorū cognominati: quasi sebini ἀπὸ τοῦ σέβειν. Syrius ꝓo a Sabo authore gētis Sabinos dici putat: qui lib. viij. ait. Ductore gentis parlandes ore ferebāt Sabe tuas: q de patrio cognomine primꝰ. Dixisti populos magna ditione Sabinos. Hos Plin. Apennhis ingis vallatos vtrinq; scribit. Stra. Sabinos ait angustū incolere agrū in longitudine ptēsum a Tyberi vsq; Momentū oppidū stadiis mille vsq; ad Vestinos.

Sabinam Illyrij appellabāt telū venabuli simile. Ennius. Illyrij restant scicis sabinisq; fodentes. Lc.

Sabim Arabes deum appellabant: ꝛ illi decimas mēsura non pondere persoluunt. Lc.

Sabiusa porta dicebat: q recta i Sabinos ducebat. Lc

Sabellus a.um. deriuatū nomē a Sabinis. Sunt autē Sabelli populi a Sabinis orti: qui incolunt mōtes q sunt inter Sabinos ꝛ Marsos. De his Virgi. lib. ij. geor. Hęc genus acre virum Marsos pubemq; sabellam.

Sacalin Aegypto nascit: ꝛ est electri species. Lc.

Sacarum regio: vt Ptolemęus inquit: est in Asia vltra mare Caspiū sogdianis contermina: in qua nec vbes nec vicos esse testatur: sed incolę eius regionis nemora ꝛ specus habitant sagittandi arte pitissimi. Qui olim Bactrianam prouinciaz occupauere: ꝛ optimā Armenię regionē adepti sunt: vt lib. xj. Stra. refert: atq; vsq; ad Cappadocas ꝓcesserunt: sed cum ex spolijs festa celebrarēt: Persarum imperatores eos noctu adorti funditꝰ deleuere. Hos quidam Sacassanos vocant.

Sacassani. Vide in dictione saccarum.

Saccarū penul. cor. dicitur mel in harundinibus colligens gummi modo candidū ac fragile. Nascit in Arabia India: Creta: Italia: ꝛ Sicilia. Unde Oxysaccaron pomonis genus ex saccaro ꝛ aceto.

Sacondion genus gēmę coloris hyacinthini.

Sacrū nomē substantiuū dicitur omne quod deorū habetur. Unde Virgi. Quoties sacrū nominat additionē sere deorū facit. Sacra Dionęę matri diuisq; ferebā. Idem Sacra Ioui stygio quę rite incepta parabā. Ponit etiam ꝓ sacrificio. Macro. in Satur. Sacra celebritas est cum sacrificio offerūtur: vel cum dies diuinis celebrātur epulationibus: vel cum ludi in honorem aguntur deorū: vel aliq; ferię obseruātur. Item sacrū dicitur templū. Plau. Sunt autem sacrilegi qui publica sacra compilarunt. Aut qui priuata sacra vel ędiculas incustoditas tētauerint: amplius q̄ fures: minus q̄ sacrilegi merentur. Et sacrū dicit magnum quoddā ad cōpescendas detrahentiū linguas. Ouidius. Fas. Ecce anus in medijs residēs annosa puellis Sacra facit tacite: nec tamen ipsa tacet.

Sacer a.um. idem quod venerabile. Virgi. Exuit os sacę cęlo. Capitur nōnunq; ꝓ execrando: celesto: vt Jdē Quid nō mortalia pectora cogis Auri sacra fames! Etiam quitus homo sacer dicebat: quē populus ob maleficiū iudicasset: neq; fas erat eū moliri. Et si quis eū occidisset parricidij non dānabat: ex quo omnis homo malus atq; improbus sacer appellari solet. Hora. Intestabilis ꝛ sacer esto. Sacer locus: locus consecratus.

Sacer mons trans Anienem fluuiū: vltra tertiū miliarium appellatur: qui Ioui fuerat cōsecratus: vel mons in finibus Galatię aurum ferens.

Sacer ignis morbus: cuiꝰ multa sunt genera: quę apud Plin. habentur. Colu. lib. viij. Est etiā insanabilis sacer ignis: quā pusalā vocāt pastores. Ea nisi cōpescit intra primam pecudē: quę tali modo correpta est: vniuersum gregē contagione pternit. Sic quidē nec medicamentorū: nec ferri remedia patitur. Nam pene ad omnē tactū excandescit.

Sacer morbus appellat Comitialis: qp Hercules eum passus fuerit ex Grecis: nūc Gallicū dici dubito.

Sacra via in vrbe Roma vocitata est: qp in ea fędꝰ icti fit inter Romulū ꝛ Tatium. Hac triumphantes in Capitolium ibant. Tedebat autē regia vsq; in arcem. Hāc Horatius lib. Carmi. sacrum oliuū nuncupauit.

Sacra certamia Grecię quattuor: a Tacito ludicra vo-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cantur. In his morem fuisse: vt patres & patrię vincentum præconis voce nominarentur.

Sacra pmontoriũ: qđ nũc appellãt caput sci Vincẽtij.

Sacro as. deo dedico: & sacrũ facio. Aug. lib. ij. ciui dei. Quę Romani numina partim peregrina receperũt: partim sua ppria sacrauerunt. Pli. lib. xxxvj. Eiusdẽ remanet & alius centũ cubitoꝝ quẽ post cęcitatẽ visu reddito ex oraculo Soli sacrauit. Hui⁹ cõposita sũt Cõsecro eiusdẽ significati. Desecro ex sacro prophanũ facio: & quod vulgo dicitur degrado. Plau. Desecrare eũ prius oportet: ne man⁹ contaminẽ. Obsecro. Resecro: religione absoluo. Plaut⁹. Resecro mater quod dudũ obsecrauerã. Prosecro diu sacrificiũ facio. Lactã. lib. iiij. Quod cũ intelligerẽt haruspices instigãtibus hisdẽ dęmonijs qbus prosecrant conquerentes, pfanos hoies sacris interesse: adegerunt principes suos in furorẽ. Et hęc omnia habent penul. cor.

Sacellũ diminutiuũ a sacrũ: & significat locũ parũ, deo sacratũ cum ara. Trebatius iurecon. scribit sacellũ cõposĩtum verbũ: quasi sacra cella.

Sacrariũ locus sacer in templo: & in quo sacra reponũtur. Vnde a Cicerone sacrariũ bonę dęę nominat. Sene. lib. v. quęstionũ. Arcana illa rerũ naturę sacra non promiscue: & oĩnib⁹ patẽt: reducta & interiora sunt clausa sacrario. Egisippus lib. v. scribit sacrariũ templi Hierosolymorum fuisse prophanatũ a gentibus: quo solus semel in anno princeps sacerdotũ solebat intrare non sine sanguine. Quid interfit inter sacrũ locũ: & sacrariũ ostẽdit Vlpi. ingens. Sacer locus est consecratus. Sacrariũ in quo sacra reponuntur. Sueto. tamen de Aug. non tam pro sacrorũ repositorio qđ pro sacello locoqꝫ sacrato sumpsit. Natus est (inquit) Augustus ad capita bubula: vbi nunc sacrarium habet aliquanto postqđ excessit: constitutũ.

Sacratę leges quibus sancitũ erat: vt si quis aduersus eas feciſſet: sacer alicui deoꝝ cũ familia pecuniaq; esset.

Sacres porci appellabant: quoniã puri essent ad sacrificiũ: vt immolarent cum depulsi sunt a mãma: qui a partu decimo die habent puri: & ab eo appellant ab antiquis sacres: qm tum ad sacrificia idonei primũ dicũtur. Plau. in in Mẽę. Quanti hic porci sunt sacres?

Sacrimũ vocabant mustũ: quod libero patri sacrificabant pro vineis & vasis: & ipso vino conseruãdis. &c.

Sacrium succini genus e Scythia veniens. &c.

Sacramentũ dicit qđ iurisiurandi sacratiõe interposita geritur. Et sacramentũ quo milites scribẽdi a sacerdotibus adigebant: nec pr⁹ militare: aut postqđ ea absoluti essent: in hostẽ pugnare poterãt. Varr. de lingua latina. Sacramentũ a sacro qui petebat: & qui inficiabat: vterq; quingenta æris ad pontificẽ deponebat. De aliis itẽ rebus alio certo numero: qui iudicio vicerat suũ sacramentũ a sacro auferebat: victi ad erariũ redibant. Ex quibus verbis constat: qm sacramentũ alia qđ dei inuocatiõis quę per iusiurãdum fit: obligatio rerũ erat. Ser. de sacramẽto militari sic scribit. Legitima militia erat eorũ qui singuli iurabant pro repu. se esse facturos: nec discẽdebant nisi cõpletis stipẽdijs & sacramentũ vocabat. Clege. de re militari. lib. ij. Milites iurare solẽt. Et ideo militię sacramẽta dicũt. Jurãt aũt se omnia strenue facturos quę pceperit Imperator: nũqđ deserturos militiã pro Romana repu. Hinc milites a Iuue. Sacramẽta dicunt illa versu. Premia nũc alia atq; emolumenta notem⁹ Sacramentorũ. Suet. in Cęsa. sanxit ne quis ciuis maior viginti annis: minorve decem qui sacramento non teneret plus triennio continuo Italia abesset.

Sacrosanctũ dicebat qđ iureiurando interposito erat institutũ: vt qui violasset morte pœnas penderet.

Sacrifico as. sacrũ facio. Interdũ veniã peto. Lito Jo veniam impetro. Plau. in Penu. Si Hercle istuc vnqđ sactum est: tum me Juppiter faciat: vt semper sacrificẽ: neqꝫ vnqđ litem. Confundunt tamẽ quãdoqꝫ.

Sacrificulus rex sacrorum.

Sacrilegus penul. cor. qui sacra aut de loco sacro legit: id est furatur. Nam legere quãdoqꝫ furari significat. Et sacrilegium ipsum sacrorum furtum.

Sacriscrinius dictio cõposita ex recto & obliq. Sacrę enim dicuntur epistolę imperiales: & is dicitur qui prœest regalibus epistolis: vel custos librorũ: quia etiã a cõmentarijs dicitur.

Sacerdos qui deo dicatus est ad sacrificia faciẽda: a sacris dictus. Apud Romanos varia erãt sacerdotũ genera. Flamines: Diales: Martiales: Quirinales: Salij: Pontifices minores: Põtifices maximi: Reges sacrorũ: Sacrifici: & Galli qui Cybeles sacra faciebant.

Sacerdotiũ modo sacerdotis dignitatẽ significat: vt est illud. Fungi sacerdotio. Modo sacerdotis prouentũ. Maꝫ apud Gentiles ea sacerdotia fuerũt: qualia nos Christiani proprio vocabulo Beneficia appellamus. Vnde Liui. li. ix. Sens Potitia cui⁹ ad arã Herculis familiare sacerdotium erat. Sacerdotiũ autẽ sicut & beneficiorũ duo fuerũt genera. Vnũ quod sacris esset addictũ locis: quę resp. aut principũ: aut pontificũ collegij collationis essent. Alterum quod ędis aut sacelli iuris esset: a patrefamilias ea ratione erecti dedicatiq; vt & sacrorũ cura & fructuũ ipsius sacerdotij perceptio ad solam gentem familiãq; suã perpetuis successoribus deuolueretur. Quę sacerdotia a prisĉis gentilitia beneficia: a nostris iuris patronatus appellata sunt. Cor. Taci. de Othone. At recens ab exilio reuersos adolescentes auitis & paternis sacerdotijs in solatiũ reposuit.

Saceram dicti fuerũt Reate orti q ex septimõtio Ligures siculosq; eiecerit: sic appellati qm iure sacro nati fuissent.

Sacconia g. quidã p territorio accipiũt seu p pãniculo tersorio. Victru. lib. ix. Aurũ ad sacconiã appẽdit redẽptoris opus manu factũ subtiliter regi approbauit. Nam sacconia: hoc est tela tegebant: vt posset inhęrere pictura.

Saccus culeꝰ est: vt illud in Jona. Omnes induti sunt saccis. Dictus vt quidã volũt: a sago quod est genus vestis æqualiter latę ex parte superiore & inferiore. Hinc saculus & sacellus diminutiua: quib⁹ significant marsupia. Asco. Sacci sacculi & sacelli: saccus frumentari⁹ quo frumentũ gerit. Saccus vinarius quo vini fęces colant.

Saccaria g. saccorũ mercatura. Apu. lib. j. de asi. Saccariam faciens merebam.

Saccellare est vinũ saccis perfusum corrigere.

Sacon Indi vocant colorem hiacinthinum. &c.

Sęculum a sequendo seꝛeo q sequat atq; ita se reuoluatur. Var. a sene derivat: quia rem productissimã designabat. Placuit antiquis significationis causa primã syllabã producere: & per diphthongũ scribere. Est autẽ ppie secu lum spatiũ centũ annorũ. Vnde carmen sęculare Horatij dicit: in quo tractat de sacrificijs quę fiebãt de cẽtesimo in centesimũ annũ. Hoc ostẽdit Liui. lib. ab vbe condita: qꝫ dicit Pompilũ ante Pythagorã ducentis ferme annis fuisse. Vnde Cice. Ex quo etiã quidã Numã Põpilũ regẽ nostrũ fuisse Pythagoreũ ferũt: qui ãnis pmultis ante fuit qđ ipse Pythagoras. Quo etiã maior vir habẽdus est. Illã sapientiã cõstituẽdę ciuitatis duobus prope sęculis añ cognouit qđ eã Græci natã esse senserũt. sunt etiã qui sęculuꝫ xxx. annorũ tempus existiment: vt cursus est Saturni. Alij mille annos sęculũ habere putant. Poetę frequẽter p tẽpore vsurpant: sicut in hymnis sacris canitur.

Sępe aduerbiũ significat frequẽter: recipitq; diphth. vt differat a sępe ablatiuo nominis sępes. Aliquãdo ornatus causa iungit numero: & fit vna dictio. Sępenumero. Inuenitur sępissimus superlatiuũ nomen a sępe formatũ. Hier. ad Eusto. Sępissimo rogatu o virgo christi Eustochium a me tua deposcit charitas: vt tibi notũ faciam vnde Petri Apostoli in kalendis Augusti quę celebratur festiuitas initium habuerit. Hinc etiã fit cõpositũ persępe.

Sęuus durus: horridus. Virg. Cui sęuo e scopulo multa vir arte remulsus. Per trãslationẽ mõ p inimico crudeliq; ponit. Idẽ Sęuę mẽorẽ Junonis ob irã. Quiq; p forti: vt Sęuꝰ vbi Æacidę telo iacet Hector. Quiq; p irato.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vt & ſeuũ ambobus Achillem. Quãdoq; pro magno. Idẽ de Aenea pio. Maternis ſeuus in armis.

Seuitia & ſeuitudo: crudelitas. Plau. Vicula virgę mole: ſeuitudo mala ſit peior.

Seuio is. ſeuiui & ſeuij: ſeuitũ: irascor. Pacu. Quid commeruĩ? Quid in me ſeuis pater? Aliquãdo ſeuire eſt fortiter facere. Mar. Belliger inuictis: q; Mars vbi ſeuit in armis. Aliquãdo immanitatẽ exercere. Liui. Cũ poſt victoriam quoq; in hoſtes ſeuiret. Hui⁹ cõpoſita ſunt Deſeuio quod eſt valde crudelitatẽ exerceo. Hiero. in pſo. li. Reg. Latrantes canes qui aduerſus me rabido ore deſeuiunt. Conſeuio: ſimul ſeuio. Aug. lib. j. ciui. dei. Tantus itaq; huius vitę cõtemptor Regulus conſeuientibus hoſtibus per quaſlibet pœnas eã finire q̃ ſe ipſe perimere maluit. Obſeuio: cõtra ſeuio. Plau. in Epi. Tu is es qui per voluptatez in mea gruinna obſeuiſti grauiter.

Saga mulier prudẽs: verſuta. Item perita ſacrorũ & diuina. Vnde pręſagia: pdiuinationes mentis. Cice. lib. j. de diui. Neq; enim temere illud verbũ conſuetudo approbaſſet: ſi ea res nulla eſſet omnino: pſagitabat animus mihi re frustra: cum exirem domo. Et ſaga dicit mulier ad libidinem virorũ indagatrix. Et habet primã produ. Mar. Exorat noctes duũ mihi ſaga tuas. Acron. Saga dicta eſt venefica: q; ſatis agat: & ea eſt quę carminibus & herbis mala hominibus dicebat vt arcere: vt impellere. Hora. Quę ſaga quis eſt ſoluere Theſſalis mag⁹ venenis.

Sagax generis omnis: acutus: ſollers: & habet primaz cor. Vñ & canes indagatores ſagaces appellati ſunt. Hinc ſagacitas p aſtutia. Et ſagaciter aduerbiũ. Cc.

Sagio is. iui. itũ. acute ſentio. Col. lib. j. de diui. ſagire eſt acute ſentire. Hinc pſagio: q; pſentio & diuino ſignificat.

Sagum chlamys militaris quadra. Iuue. An ſaga vendenti nubat caupone relicto. Scribit Cice. in Philip. Saga ſumi ſolere in bello atq; tumultu. Et quãdo in ſagis tota ciuitas erat: conſulares viri togati eſſe ſolebãt. Sue. Ferebatur & vagari noctibus ſolitus: atq; inualidiz quemq; obuio: um: vel potulentũ corripere: ac diſtento ſago impoſitum in ſublime iactare. Huius diminutiuũ eſt ſagulum. Virgi. lib. viij. Virgatis lucent ſagulis.

Sagatus: qui ſago indutus eſt. Sueto. in Cęſa. Duob⁹ triclinijs: vno quo ſagati palliative: altero quo togati cum illustrioribus prouinciarũ diſcũberẽt. Mar. Vis te purpureum Marce ſagatus amem.

Sagarius qui vendit ſaga. Sagaria ro eſt exercitiũ vẽdendi ſaga: ſicut ab argẽto argẽtaria. Vlpi. de tribu. actio. Duas negotiatiões exercebat puer: ſagariã & lintearia.

Sagarytis nympha fuit cũ qua ſe miſcuit Atys Phry-

Sagana penul. cor. vas in quo aliquid terit. (gius. Cc. Quo noie etiam dicta fuit meretrix quędam.

Sagda gẽma porracei coloris: quam Chaldęi adhęrẽtem manibus habent. Cc.

Sagena penul. pro. genus retis piſcatorij σαγήνη Latini Verriculũ appellant. Manil. lib. v. Excipit vaſta circũ

Sagino pe. pro. pingue facio. Col. lib. (uallata ſagena. vij. Ea herba viridis: nec tarde tamẽ arida ſeni vice ſaginat iumenta: verũ modice danda ne nimio ſanguine ſtrãgulent pecora. Interdũ abltõ iugit cũ res q̃ qd ſaginat exp̃mitur: vt apud eũdẽ li. xx. Formant offę gbus auis ſaginat.

Sagina ę. pe. pro. cibus quo quis pinguis efficit. Quandoq; etiã dicit pinguedo ſuperuacua arte non natura adiuncta per totũ diſperſa corp⁹. Juſti. lib. xx. ſtiblatis deinde epulis in ſegnitiã lapſus ſaginã corporis ex nimia luxuria oculorũq; valitudinẽ contraxit. Et a ſagino deſcendit. Niſi eñ quis ſaginatus fuiſſet: nõ eſſet in eo ſagina. Iuue. Geni alis agatur. Iſte dies propera ſtomachũ laxare ſaginis.

Saginariũ locus vbi ſaginantur altilia. Var. li. iij. de re ruſti. Pullos anſerũ includũt in ſaginario: ibiq; polentã & pollinẽ aqua madefactã dant cibũ: ita vt per dies ſaginẽt.

Saginarius a. um. quod ſaginatum eſt. Vnde a Seruio Bo. Mulus ſaginarius & Mula ſaginaria.

Sagitta: iaculi genus quod arca emittitur: q; ſatis lõge agatur. Vel a ſatis & ictus. Ad lõgũ eñ ſpatiũ profert ictũ ſinũ. Vel q; ſagax ſit ictus ei⁹. Sagitta etiã a rei ruſticę ſcriptoribus ſumitur pro nouiſſima ſurculi parte: ſiue quia lõgius receſſit a matre: & quaſi emicuit atq; pfluit: ſeu quia cacumine attenuata prędicti teli ſpeciem gerit.

Sagitto as. ſagittas iaculo. Hiero. in Pſal. Vt ſagittent in occultis immaculatum.

Sagittarius a. um. qõ ad ſagittas pertinet: ſiue idoneus eſt: vt eo fiãt ſagittę. Pli. lib. xvj. Suũ gen⁹ ſagittario calamo. Sagittarius qui ſagittas emittit: vt in ſacris lite- (noris. Perciſſius eſt a ſagittarijs. Eſt & Sagittarius ſignũ celeſte: quẽ alij centaurũ Chironẽ arbitrant: alij Eroti filiũ Euphemis nutricis Muſarũ: & habitaſſe in Parnaſo cũ Muſis & venatione incubuiſſe. Vnde & vſus ſagittis: & eq̃ inſedиſſe. Poſt mortem precibus Muſarum a Ioue inter aſtra relatũ: & varia forma conſcriptũ. Idibus Februa. vel ſpere occidit: vehementer hyemat inquit Colu.

Saguntus Hiſpanię ciuitas: quã Romanis fideliſſimã Annibal ad internecionẽ deleuit. Hinc ſaguntinus a. um. vt vaſa ſaguntina: quę maxime cõmendantur. Mar. Sume ſaguntino pocula facta luto.

Sagma ę. & ſagma atis. ſella quã vulgus Baſtũ appellat ſuper quo componunt ſarcinę. Sed & pro ſarcina quã doq; ponit. Interdũ ſagmata dicunt vnguenta quę ſucco conſtant quaſi diſtillationes. Quę autẽ corpore cõſtant dicuntur Hedeſmata ἡδύσματα Græci condimentũ dicũt. Et ſagma cumulus dicitur.

Sagmina quaſi ſanctimina: quoniã e loco ſancto capiebantur legatis ad indicendũ bellũ: aut fędus inijciendũ proficiſcentibus. Vel a ſanciẽdo: id eſt confirmãda: vel ab agendo: q; e ſacris agatur. Herba eſt quę vocatur Verbena. Pli. lib. xxij. Quoniã non aliũde ſagmina in remedijs publicis fuere: & in ſacris legationibus q̃ verbenę: certe vtroq; nomine idem ſignificatur: hoc eſt gramẽ ex arce cũ ſua terra euulſiz. Hac ſemper & legati cum ad hoſtes clarigatumq; mitterentur vſi ſunt.

Sais vbs eſt Ægypti ad vnũ ex oſtijs Nili: ex q̃ Oſtiũ id ſaiticum dictum eſt. Cc.

Sal ἅλς ἑλληνικὴ ἅλας δὲ λέγεται ἀλλὰ μεταθετικῶς λατίνοις. Dictio græca ἅλς. i. ſal autẽ dicit: ſed metathetis id eſt tranſpoſitio latinis: quo vtimur in condiendis cibis vtroq; numero: & tam maſ. q̃ neu. ge. dicit. Cato. Ex ſale qui apud Carthaginenſes fit. Sal. in Jug. Neq; ſalẽ: neq; alia gulę irritamẽta. Aſra. in Cõpitis. Quicquid loquiſ ſal merũ eſt. Colu. Carnẽ ſalibus aſperſam. Paul. iureco. Lotem ferro ſubigendã neceſſaria quoq; hoſtibus venidari vt ferrũ & frumentũ: & ſales nõ ſine capitis periculo liceat. Dicit etiã hoc ſale pm Paſci. Enni. li. iij. annal. Cęruleũ ſpumat ſale cõſerta rate pulſum p mare. Aliquãdo ſal ponitur pro ſapiẽtia: & maſculino genere tñ proferri conſuetum. Aliquãdo p vrbanitate ioco & ridiculo: & dictis ad riſum vel ad delectationẽ cõpoſitis: tam ſingulari q̃ plurali numero. Catul. Nulla eſt in toto corpore mica ſalis: ſi eſt nihil venuſtũ & ſapiẽter dictũ. Cice. Mur. Scipioni. Dęſale & facetijs ſuppabat. Luca. Nõ ſoliti luſere ſales. Quintil. lib. vj. Salſum (inquit) in cõſuetudine pro ridiculo tñ accipimus natura non vtiq;. Hoc eſt q̃q̃ & ridicula oportet eſſe ſalſa. Nam ſicut ſal ſuauitatẽ quandã cum morditate habet: ita etiã vrbanorũ ioca. Sales tñ pro Ciceronis ſentẽtia ſunt ipſa ridicula: quę neceſſario ſalſa oportet eſſe. Nam ſalſum erit quod non erit inſulſum: velut quodam orationis condimentũ quod ſentitur latente iudicio & veluti palatũ excitat. Quãdoq; ſal mare dicitur. Virgi. Et ſpumas ſalis ęre ruebant.

Salnitrum vt modo in conſuetudine vulgi dicitur factitium: & ad tormenta ignẽ miſſilia repertũ: veteribus fuiſſe videtur incognitũ. Vide in dictione Nitrũ.

Salhammoniacus: ſic dictus eſt: quia ſub arenis invenitur. Similis eſt coloꝛe alumini: medicinę vtilis.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Salpusius a sale ⁊ pulsus compositū nomen.¶Pusi⁹ em̄ siue pusius ⁊ pusio apud latinos dicitur puer. Quo nomine dictus est Calinus Catulli familiaris: tanq̄ puer ob staturam puerilem plenus salis ⁊ oratoꝛ.

Salsicoꝛ:exꝛ:arboꝛ cui glans amara: quam pꝛeter sues nullum animal attingit. Cc.

Salsugo appellat in salmis tota liquida:marina aqua salsioꝛ. Salsugo etiā dicitur humoꝛ cum sapoꝛe salis.

Salsilago idem est quod salsugo.¶Plini. Natura ciceris

Salari⁹ qui sal vel salsamē/ (est gigni cum salsilagine. ta vendit.¶Varti. Quod viles pueri salariorum.

Salarius a.um. quod ad sal pertinet. Liui. lib. xxix. Vectigal etiam nouū ex salaria annona statuerunt.

Salaria via Roinę dicta est:q̄ per eā Sabini sal a ma

Salariū dicit stipēdiū seu merces quā (ri deferebant. quis p̄ seruitio meritus est. Augu. lib. j. ciui. dei. Doctoꝛes ipsos insuper ⁊ salario publico ⁊ honoꝛibus dignissimos habuerūt. Dictū salariū:q̄ ita necessariū sit:vt homini sal.

Salsus a.um. quod salis sapoꝛē habz:siue quod sale dē satum est. A quo fit salsioꝛ:salsissimus:⁊ diminutiuū salsiusculus. Aug. lib. viij. confes. Ebrioſi quędā salsiuscula comedunt quo fiat molest⁹ aꝛdoꝛ:quē duz extinguit: potatio si/

Salsamentū quod est sale compositum (at delectatioꝛ. ad vsum ciboꝛum:vt pisces salsi:⁊ lardum:quę per synecdochen salsamenta dici possunt.

Salsamentarius qui salsamenta vēdit:qui ⁊ Salari⁹.

Salsamētarius a.um. quod ad salsamēta pertinet.¶Pli. Quin ⁊ testis cadi salsamētarij tusis cum axungia vetere mirū in modū p̄dest. Colu. lib. ij. Ita rursus in sole siccata ⁊ mox refrigerata condatur in vasis olearijs:salsariisq̄.

Salsura idem quod salsamentū. Col. lib. ix. Nulla tamē equo q̄ꝫ prędictę salsure pabula cōmode dantur.

Salitura idē qđ salsura. Col. li. xij.¶Post salitura musti.

Salsedo inis. ipse salis sapoꝛ.

Salina:locꝰ vbi fit sal.¶Pli. lib. xxxj. Fit sal vulgaris plurimusq̄ in salinis effuso mari:non sine aquę dulcis riguis sed imbꝛe maxime iuuante. Sed quoniā sal p̄ facecūs ponitur:nonunq̄ꝫ pro apophthegmatibus ⁊ facetijs ⁊ scommatibus translatiue apud Ciceronē positū reperitur.

Salinę arum. Vbs Sicilię iuxta Lilybęū palmis abūdans:q̄ iuxta eā salinę fuerint:id est fossę in quibus fit sal.

Salinū:vasculum in quo sal reponitur: tum ad mensę vsum:tū ad sacrificia paratū. In eo enim cum sale dijs primitię offerebant.¶Persi⁹.¶Purū ⁊ sine labe salinū.¶Domi⁊ tamē p̄ quocunq̄ vase fictili mensę pauperis.¶Hora. lib. ij. Car. Cui paternū splendet in mensa tenui salinum.

Salinator: dictus est Liuius Romanus ꝓpter vectigal. qđ nouū ex salaria annona cōmentus est in censura.

Salmoneus Eoli filius fuit regnauitq̄ per Elidē:q cū diuinos sibi honoꝛes petulātius q̄reret. Jouēq̄ in iaciēdis fulminibus imitaret:ab eo fulminat⁹ in infernū detrusus

Salnacidus a.um. qđ salis sapoꝛē habet.¶Pli. (est. Cc. Nam nitrosas aquas atq̄ salnacidas ⁊ tęculentas addita polenta vtiles esse aiunt.

Salū mare a sapoꝛe salis vl̄ a verbo greco σαλεύω: qđ significat mouere:fluctuare. Vir.¶Perq̄ undas supāte salo.

Salio is. quartę coniugationis:⁊ prima coꝛrepta:signi. sale condio. Tibul. Farre pio placet ⁊ saliente sale.¶Huius p̄teritū salui:supinū salitū. Vnde salitus ⁊ saliturus. Liuius. Saliturus ista esse mittam salem. Coꝛ. Seuerus. Ad quem saliti pomiliones afferebantur.

Sallo is. per duplex ll tertię coniugationis salli saltum ⁊ salturus in eadem significatiōe. Vnde saltus ⁊ salturus: salsus a salsurus. Lucil. lib. iiij. Sallere murenas ⁊ frigidaria terrę.¶Participiū passiuę significationis in dus posuit Colu. lib. viij. cum inquit. Q, si ea res ęgritudinem non depellit vendenda sunt pecoꝛa. Vel si neq̄ id contingere potest:ferro necanda sallendaq̄.

Salio is. per simplex l:saliui vl̄ salii seu salui diuisas syllabas:supinū saltū. Et habet primā coꝛreptā. Virgi. Adolibus in pratis vnctos saliere per vtres:significat salto. Cōposita tamen magis p̄teritū per ui faciunt:vt assilio assilui. tum. Cōsilio. lui. tum. Desilio. lui. tum. Virgi. Desiluit Turnus bijugis: Desilio. Exilio:extra salio. Insilio.¶Resilio:vltra seu foras vel ante salio:pꝛorūpo. Lactan. lib. iij. Nāq̄ cuꝫ sitim paterent ictu virgę rupe percussa p̄silunt fons aquę. Virg. lib. v.¶Haud mora prosiluere omnes: ferit aurea sydera clamoꝛ. Liui. li. ij.¶Prope attonitus miraculo rex cū a sede prosiluisset.¶Desilio: ante salio.¶Resilio. Subsilio: sursum: deoꝛsum salio.¶Hiero. lib. ij.¶Reg. ¶Dicol vidit Dauid subsilientē. Transilio: vltra salio. Liui. li. j. Vulgati o: fama est ludibꝛio fratris Remū nouos transiluisse muꝛos. Salire tamē dicunt animalia ratione carētia: quādo mares ineunt fęminas.¶Nam saliēdo ascendūt. Vnde Lęta salit ouis. A salio fit salto frequētatiuū. Cuius cōposita mutant a in u:vt Assulto:cōsulto:dissulto:desulto: exulto: p̄sulto:resulto:p̄sulto:⁊ subsulto.¶Plau. in Cas. Vt festinabat miseꝛ:vt subsultabat postq̄ꝫ vicit villicꝰ. Trāsulto. Idē. in Cap. Tu trānsultas. ego miseꝛ vix adsto p̄ formidine.

Salto as. significat tripudio. Sal. Sed in his Sempꝛonia quę multa virilis audacię cōmiserat.¶Nec mulier genere atq̄ forma p̄terea viro liberisq̄ satis fortunata fuit: litteris grecis atq̄ latinis docta: psallere ⁊ saltare ⁊ cātare elegātius q̄ꝫ necesse est:probe multaq̄ alia quę luxurię instrumenta sunt.¶Hinc saltatio ⁊ saltus p̄o ipso saltādi actu.

Saltito as. pe. coꝛ. frequentatiuū est a salto as.

Saltatio ē illa hoim iactatio:quā vulg⁹ tripudiū vocat

Saltatꝰus. idem quod saltatio. Liui.¶Per vbem ire canentes carmina cum tripudijs solenniq̄ saltatu iussit.

Saltus us. ⁊ salti:denso: syluа ⁊ inuia est: q̄ ibi aꝛboꝛes saliant:in quo pasci ⁊ estiuare pecudes solent. Sunt q̄ dicant saltus esse loca aꝛboꝛibus expedita: quia facile in his salter. Virgi. lib. iij. Geoꝛ. Saltibus in vacuis pascūtur plena fim Flumia.¶Domi⁊ p̄ loco nemoꝛoso vbi latrōes insidiari cōsueuerūt. Et salt⁹ ceruoꝛū est. Idē lib. ix. Tū demū saltu p̄ceps sese omnibus armis In fluuiū dedit.

Saltuarius syluarū seu saltus custos.¶Pompo. Domnus ꝓprietatis etiam inuito vsufructuario: fundū No gdes per saltuariū vel insulariū custodire potest.

Saltuosus: locus saltibus plenus.

Saltię populi sunt iuxta pontum Euxinum: a veteribꝰ sic dicti. Aliter em̄ Phthyrophagi vocantur. Cc.

Saltim siue saltuatim significat per saltꝰ. Sel.¶Nos vna ętate in Italia ⁊ Grecia gesta literis iccirco cōtinentia nāuamus:ne velicatim aut saltuatim scribendo lectoꝛum animos impediremus.

Saltem cōiunctio per defectionem dicit: quasi si aliter non potest. Vel vt inquit Sel. u. litera abiecta.¶Nam a principio salutem dicebant:quod nos saltem dicimus.¶Nam cum alia quędā petita ⁊ nō impetrata sunt.¶Hinc solemꝰ quasi extremū aliquid petituri:quod negari minime debeat dicere:hoc saltem fieri aut dari oportere: tanq̄ salutem postremo petentes:quā impetrari sit equissimū. Ser. saltem:vel hoc tractū a captiuis:qui cum tenerentur ab hostibus dicebant:sublatis omnibus salutē concede.¶Hinc p̄ synęresim natus est sermo:vt in conceptu rerum multarū petituri aliquid saltem dicamus.

Salax dicit libidine p̄ruriēs:fortis in coitu ⁊ creber:cuius membꝝ facile salit. i. arrigit. Et salire dicūtur quadrupedes dum coeunt:vel quia ex humoꝛe falso citat libido. Vnde Venus dicta est e mari oꝛta. Varr. Gallos salaces. Et salaces aquę scaturientes:quasi e terra p̄silientes. In de etiā nymphę salaces dicunt. Qui.¶Nymphęq̄ salaces.

Salacia dea aq̄ a salo ciendo appellata. Cui ⁊ a poetis sumitur pro aqua.¶Pacu.¶Hinc sęuitiā salatię fugimus.

Salebꝝ a saltu dictę sunt: loca inęqualia ⁊ aspera: quę quasi sine saltu p̄teriri nō possunt.¶Per translationē. Cice. de fini. bono. dixit.¶Nic si diffinire:si diuidere potuisset:filo quendi:si deniq̄ consuetudinem verboꝝ teneret:nunq̄ in tantas salebꝝas incidisset. i. in tantas asperitates:siue incul

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tas oꝛões. Hinc saleꝛosus a.um. qđ multas habet saleꝛas.

Salij sacerdotes Martis: sic dicti q in portādis ancilibus saltare eos mos eēt. Li. Numa salios xij. Marti Gradiuo legit: tunicęq; insigne dedit: & super tunicā ęneum pectoꝛi tegmen ęlestiaq; arma: quę ancilia appellantur: ferre: ac per vrbem ire canentes carmina cum tripudijs solēniq; saltatu iussit.

Sali per simplex i: auiculę sunt: quas Aristo. Aegithos appellat fęcunditatis magnę, vt perdices: gallinęq;.

Saliaris & hoc saliare: quod ad salios ptinet. Unde saliares ęnę appellatę sunt: quas salij faciebāt amplissimo apparatu. Ex q̄ oppiparę ac copioſę ęnę saliares dicunt.

Saliūca heꝛba e terra statim exiliēs: foliosa qdē ſz breuis: vt ingt Pli. li. xxj. & q̄ necti nō possit radici coheꝛeꝛet.

Salix aꝛboꝛ a saliēdo: vel q̄ sata: vel casu terrę cōpacta salit ac surgit. Hęc aꝛboꝛ talem habet naturā: est quidem lignū infructuosum. Et dicitur si quis ex illa accipiat poꝛtionem: aut manducet: filios non facit.

Saligneus a.um. quod ex salice materiatum est. Virgil⁹ Est tuguri custos armatus falce saligna.

Salicetū & p syncopen salictū: loc⁹ salicib⁹ cōsit⁹. Varr. Idoneꝰ locꝰ eligēdus vbi facias salictū & harundinetū.

Salicastrum: genus labꝛuscę in salictis nascēs.

Sala nomē sex vrbium: & nomē fluuij in Germania: vt Strabo. lib. vij. scribit. Inter quem & Rhenū cū Drusus Germanicus belligeraꝛet: domitis hostib⁹ victoꝛ oppetijt.

Salaconia: superbia: & salacones superbi dicuntur. Salacon enim: vt inquit Suidas: vir fuit qui cuꝫ pauper esset se diuitem simulabat.

Salentinoꝝ regio quę nunc: vt quidam volunt: terra Idrunti: siue terra de Bari vocāt: in Italia sita est ꝫ Apulię finitima. De quibus Virgi. lib. iij. Et Salentinos obsedit milite campos. In ea est Japigiū promōtoꝛiū: quod et salentinū dicit. Sallu. Omnis Italia coacta in angustias scindit in duo promontoꝛia: Brachynū & Salentinū: salentini populi dicti: q̄ in salo amicitiā fecerint. Idomenęus & Locrenses. Hos Strabo scribit esse Cretēses. salētinus lacus ē salētinoꝝ iuxta Anduriā oppidū. Hic ad margines vsq; plenoꝝ: neq; exhausti minuit: neq; supsusis augeꝛ ags.

Salassi populi alpini Boijs: Eluetijsq; finitimi: quos Cato Taurisce gentis esse aꝛbitꝛat. Salassoꝝ tellus aurifodinas habet: diuq; olim potētes fuerūt: sed Augustꝰ eos deuictos omnes sub coꝛona vendidit. Autho: Strab. li. iiij.

Salamin sive salamis & salamina: insula in Euboico mari cōtra Athenas sita: in qua vrbs est eiusdem nominis vbi Thelamon & Aiacis & Teucri pater regnauit: sed cuꝫ Teucer a bello Troiano reuersus de Aiacis inimicis vltꝰ non fuisset: expulsus a patre in Cyprū nauigauit: ibiq; vrbem aliā condidit nomine salaminā: quę nunc Cōstantia dicitur: vbi amnis nomine Constantia pestifer & ęstuosus Dicta Salamina prima a Salamine Asopi filia. sed Suidas noster multa: & saxum in quo sedit Theseus & Ceres.

Salaminꝰ ex Salamine vrbe. Cūi solon salaminꝰ dici.

Salamandra animal Lacerti figura stellatū (tur. Ce: nunq; nisi magnis imbꝛibus pueniens & ęstate deficiens cui tantus rigoꝝ est: vt ignem tactū extinguat: non aliter q̄ glacies: & licet venenatissimū sit: nā si aꝛboꝛi irrepserit oia poma veneno inficit: & eos qui ederint: interimit. Idem facit si in puteū cadat. A suibus tamē sine nocumēto mandi tur. Hoster Suidas. Ἰδού ὡσαύτα τὸ μέγεθος πῦρ ἐις Δυόμειουτὴν φλόγα βεννύει καὶ αὐτὸ μὴ πίμπρασθαι: id est Animal lacertę magnitudine ignem subiens flammam extinguit: nec comburitur.

Salanga mons altissimus mari imminens: inter Britanniā & Hyberniā. a Salanga Barculani primi habitatoꝛes Hybernię filio dictus. Hodie mons domini appellatur: a templo beati Domini ibi condito.

Saliuū & Saliua sputū: q̄ fere salis saporē habet: vel a saliendo q̄ in oꝛe saliat & crescat. Saliuam virginem dixit Augu. quę stomacho ieiuno manauit.

Saliuo as. sanū facio. Pli. lib. ix. Congregantur verno tempoꝛe purpurę mutuoq; attritu lentoꝛem cuiusdā cęrę nicię, seminibus miscendę: & cum defruti ac mollitī tritici farina candentiq; aqua conspergenda: eoq; medicamine saliuandum ęgrotum pecus.

Saliuarius qui saliuat. Pli. ibi. lib. ix. Quę durioris teſtę: vt sunt murices purpurę saliuario lentoꝛe pariunt.

Salmaces fons in Caria iuxta Halicarnassū: dicꝰ venereus ab amęnitate incolarū: vbi paulatim homines alcti omnem feritatē deposuerūt.

Salmo genꝰ piscis quod in Rheno & Rhodano inuenitur: & pręfertur alijs piscibus marinis.

Salo fluuiꝰ qui & Bilbilis dicitur: quo temperatur ferrum: atq; acrius redditur.

Salon regio Bithynię pascendis bobus idonea. Unde & salonensis caseus.

Salone vrbs insignis Liburnię inter Dalmatas & Illyricos: quam Pollio deuicit.

Salpa genus piscis circa Ebusum: obscęnus alibi: & coqui non possit: nisi ferula percussus. &c.

Salus: incolumitas. Aliquādo etiā remedium. Virgi. Una salus victis nullam sperare salutem. Et salus dea salutis credita. Cui salutaris porta Romę appellata ab hac dęę ede quę ei proxima fuit.

Saluber pen. pro. masc. salubris fcmi. salubre neutri. Et hic si hęc salubris & hoc salubre: quod prębet sanitatē. Unde aer: cibus: locus: salubres dicuntur. Coln. lib. j. salubri cęlo. Idem. Fundū sicuti ne fęcundissimi quidē soli cū sit insalubris: ita nec effęti sit parandū. Aliquādo salubris accipitur pro sano. Sallu. Genus hominū salubri corpore Liui. Gratioꝛe tēpoꝛe anni circūacto defuncta moꝛbis coꝛpoꝛa salubrioꝛa esse cępere. Hinc salubritas: sanitas.

Salutaris idem quod saluber: hoc est sanitatem pbēs: vel ad sanitatem prębendā idoneū. Cato ad Octa. Si ulla remedia tam faciunt doloꝛem q̄ę quę sunt salutaria. salutaris digitus qui pollici est proximus qui & Index dicit. Sue. de Aug. Dextręq; manus digitū salutarem tam imbecillum interdū sentiebat: vt toꝛpentem cōtractūq; frigoꝛe vicinei circuli supplemento scripturę cōmoueret. Martianus de nuptijs. Uerū quidā redimitus puer ad os cōpressō digito salutari silentiū cōmonebat. Dicitur autē salutaris: vel quia non salutamus nisi visa & indicata. Virg. Iraliam lęto socij clamoꝛe salutant. vel quia eo cōprimimur ad silentium: quod salutare est pręceptum.

Salutariter aduerbiū significat quod vulgo dicitur ad salutamentum. Plancus Cice. Quadraginta milia passuū spatio relicto consedi eo consilio: vt vel celeriter accedere vel salutariter recipere me possem.

Saluto as. salutē dico: visito: colloquoꝛ: quod non accedentibus tm̄: sed abeuntibus quoq; attribuit: vt Sta. lib. Theb. Stant tamen & nota puppim de rupe salutāt. Terent. in Adel. Opperiar hominē hic vt salutē: & colloquar: id est visitem. Et salutare est venerari. Teren. Hinc deos domū salutatū pergā. Cūi moꝛtuos & res inanimatas venerantes salutare solemnis: non salutē imprecantes: q̄ nulla in his esse potest: sed veneratione indicentes. Hinc composita sunt Cōsaluto: simul saluto. Liui. lib. j. Utrūq; regis suꝝ multitudo cōsalutauerat. Obsaluto salutādi gratiā offero. Resaluto me salutantē saluto. In saluta nō salutaꝝ.

Saluus a.um. quod est sanus. A quo saluo as. quod est saluum facio. Unde & saluator qui saluat: grece dicitur soter. Saluifico: idem quod saluo.

Salue verbū salutantis: hoc est saluus sis. Et habet tm̄ saluete: saluete & saluere: vt Iube Scipionē saluere id est saluta Scipionem. Uide in dictione Valeo.

Salutiger quo nomine vtitur Apul. videtur esse non q̄ dat salutem: sed qui nuntiat tanq̄ interpres & administer superioꝝ. Plau. in Aul. salutigerulos pueros.

Saluia heꝛba dicta: q̄ diuersos sanet moꝛbos. Ergę

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Elelisphacon dicitur. ¶ Prodest ¶ Paraliticis: ⁊ contra serpē tium morsus remedium exhibet.

Salpyga penul. pro. genus fornicarij venenatarum. Lu ca. lib. x. Quis calcare tuas metuat salpyga latebras? Li cero appellat eas solisugas.

Salgama pe. cor. appellabantur a priscis quęcūq; con ditanea ad victū nostrū in vasis seruabantur: vtputa pira: fici: vuę: rapę. Colu. Tępore nō alio vili q̄q; salgama mer ce. Inde salgamarij: qui salgama vendunt.

Sam veteres pro eam dixerunt. Et sas pro eas. Lc.

Samaria: ciuitas regalis in Israel: quę nūc Sebasten dicit ab Augusti nomine. Sed ⁊ omnis regio quę fuit cir ca eam: a ciuitate nomē accepit. Ea est palestinę inter Iu dęam ⁊ Galileā sita. ¶ Hinc Samaritani ⁊ Samaritę di cti sunt qui Samariam habitant. ¶ Hiero. ad Olga. ¶ Hosti li inter se Samaritani atq; Judęi discordant odio. Idem ibi. ¶ Non receperunt eam Samaritę.

Samara ꝓmontoriū in oceano ocidētali vbi deficit Lau

Samarobrinę fuerūt ppli in Gallia int Bel (casus. gas: vbi Cęsar Gallos pcilio induxit. ¶ Hāc Cameracēsem esse vbē nōnulli autumāt: quā Sabis fluuius interfluit.

Sambuca dictio barbara quo significatur quoddā in strumentū musici generis: vt est apud Danielē. Cū audie ritis sonum sambucę. ¶ Hiero. ad Barda. ostendit quomo do sambuca conficeretur. Est ⁊ genus machinę militaris qua vrbes expugnari consueuerūt: in qua sic funes inten debant: sicut in organo musico chordę.

Sambucistria: quę sambuca canit.

Samos altitudo ⁊ summitas interpretat. Et est nomen duarū insularū. Una est in mari Icario modica ⁊ Junoni dicatissima: q̄ in ea nata fuerit ⁊ educata: ⁊ Joui nupta, scri bit Ciar. Samon prius ¶ Parthenion nominatā: vbi antiq̄ simū fuit templū ⁊ simulacrū in habitu nubentis figuratū ⁊ sacra eius annuersaria nuptiaꝝ ritu celebrabant. A qua ⁊ Juno samia dicta est. In ea ¶ Pythagoras quoq; plus or tū habuit: necnon ⁊ vna ex sibyllis: quę exinde samia di cta est: quā ferūt de Christo ꝑdixisse. Tu eñ stulta Judea deū tuū non cognouisti ludentē mortalū mentibus: sed ⁊ spinis coronasti: horridūq; fel miscuisti. Fiebant etiā in ea vasa fictilia egregię ex creta fabricata: quę samia vocabā tur. Ferunt hanc insulā Thracię adiacere: quę postea ex cōmistis Thracię populis Samothracia appellabat. Cic. Threiciāq; Samū quę nunc Samothracia fertur. Altera ꝓ est Samos insula a ¶ Pli. collocata ꝓpe Ithacā apud Dulychiū. de qua videt Sueto. intelligere cū non multuꝝ distet ab Epiro: vbi de Aug. ait. Ab Actio cum in Samū insulā in Hyberna se recepisset. Same ꝓ vt inquit Ser. ciuitas Thracię est in Cephalea. Apud Strabonē tamen leginus samū ⁊ samen: Samū vbē esse: Samen ꝓ insu lam. Sunt qui scribāt Samothraciā insulā esse: quę pri⁹ Dardania vocabatur a Dardano: qui palladiū ¶ Diner uę secū eo ferēs cōfugisse traditur: post Samijs insula bel lo eiectis cum eo se in Thraciā ex Asia reciperent: inditus nomen: vt pro Dardania Samothracia vocaretur.

Samius a. um. quod e Samo est: vt homo Samius. Ve teres tamē quādoq; Samiū pro acuto ponebāt: ⁊ Sami are ꝑ acuere: ⁊ quasi samię testę acumē inducere.

Samia substātiuū vasa a Samo insula dicta: sicut ¶ Da iorica ab Hispania. Cice. lib. iij. ad Here. Nos Samijs de

Samnites penul. pro. populi in Samnio: (lectabimur. quod nūc Apruciū vocamus: regio Italię inter Picenum Cāpaniā: ⁊ Apuliā. Vrbes in ea sunt Adria: Aquila: Ami ternum: Sulmo: Ortona: Arpinū: Aquinū: Athina: Bene uentum: Corfiniū: vel Samnites dicti sunt a Samnio col le: in quo e Sabinis venētes cōsederūt: ⁊ eiusdem nomi nis oppidū edificauerūt. Quidā etiā Samnites ꝑ duplex nn scribūt. Hi quōdā apd Caudinas furculas Romanū exercitū pfligauerūt: qs postea L. Papyri⁹ sub iugū misit.

Sanniones a Sannijs dicūtur: qui sunt in dictis fatui ⁊ in moribus obscęni. Cice. lib. de ora. Quid porro tā ridi culum q̄ Sannio est: qui ore: vultu: imitandis moribus: voce: denique corpore ridetur ipso. Quidā tñ Sannione a sāna deductū nomen arbitrant: q̄ sit os distortū cū vultu.

Sansucus: herba quā nunc maiorānā appellāt: alioq; nomine amaracus dicitur.

Sancio is. ui. itū. vel sanxi sanctū significat aliquid san ctum vel consecratū facio sub sanguine hostię. Vnde san ctum authore Ser. dicitur quasi sanguine consecratū. Et sanctio vocat lex cuꝝ terrore pęnę. Aliquādo sancire est fir mare: munire: roborare. Teren. in ¶ Decy. Aliud si scirē qui firmare meā apud vos possem fidē sanctius q̄ iusiurādū id pollicerer tibi. Inde sanctio ⁊ sancta res dicit: id est res decreta ⁊ inuiolabilis. ¶ Martian⁹ ait sanctū ꝓpie dici qō ab iniuria hominū defensum atq; munitū est. Tractum a sanguinibus herbis: quę Legati populi Romani ferre so lebant: ne quis eos violaret. Virg. Vt sanctā filius omni Aspiciat fine labe domū vitioq; carentē. Vlpia. de verbo. signi. scribit sanctū esse quod nec sacꝝ nec ꝓphanū est: sed sanctione aliqua firmatū: vt sanctę leges: hoc est sanctione quadā subnixę. Alij dicūt sanctū esse religiosum ⁊ sacrum incorruptū. Virg. Sancta ad vos anima atq; istius inscia culpę Descendā. i. incorrupta. Idē. Tuq; o sanctissima cōiunx Felix morte tua: id est castissima. Vnde sanctus vir di citur integer moribus. Bona. Sanctū dicit quod omni ob seruatione inuiolatū est. Et ꝑm scripturarū sacraꝝ idioma Sanctū dicitur mundū: purificatū atq; expiatū. Vñ san cti dicunt fideliū filij: q̄ quasi candidati sint: ⁊ nullis idola trię sordibus polluātur. Vasa quoq; sancta in tabernacu lo legimus: ⁊ cętera quę ad ritū cerimoniarū ꝓtinent: cuꝝ vtiq; sancta esse nō possint: nisi ea quę sentiunt ⁊ venerant deū. Sic ⁊ Bersabee sanctificata scribitur ab immūditia sua: ⁊ ipsum templū Sanctuariū nominatur.

Sanctus a. um. participiū: a sancio. De quo mox. Cui⁹ diminutiuū formauit ¶ Hiero. contra Ruffi. cum inquit. Ti bi quasi religiosus ⁊ sanctulus personā humilitatis impo nis. Ab aduerbio sancte fit persancte: quod est valde firmi ter. ¶ Plau. Idq; persancte iurauit se facturū.

Sanctitas: sanctitudo ⁊ sanctimonia idē significant.

Sanctuariū sacer locus: templū: sacrariū. Sanctuariū quoq; siue sanctuaria. ¶ Pli. ¶ Dithridatis appellaunt: q̄ alio loco arcana: ⁊ ¶ Plutar ἀπόῤῥητα vocauit.

Sanctifico a sanctus: quasi sanctū facio. A quo sanctifi cato: sanctificatrix: sanctificatio. Lc.

Sanctimoniales dicūtur monachę. Augu. super ¶ Psal. Jubilate. Inueniēs sanctimoniales indisciplinatas: mūgd ideo sanctimoniū reprehendendum est.

Sanctimoniū vocatur sanctimonialiū pfessio.

Sandaliū calceoꝝ genus siue caligarū. Greci σανδάλια soleā dicunt. Teren. in ¶ Heau. Vtinā tibi cōmitigari vi deam sandalio caput. ¶ Hinc sandalarius Apollo dict⁹ est a vico: cuius meminit Gell. libro. xvij. In sandalario forte apud librarios fuimus.

Sandaliotis Sardinia insula denomīata est ab effigie sandalij: hoc est soleę: quā nōnulli Ichnusam vocant a si militudine vestigij: quod grece ἴχνος dicitur.

Sandastros: gēma est quā aliqua Baramātida vocāt. ¶ Habet velut in transtucido stellantes intus aureas guttas ⁊ fere Hyadū numero. Sandastē alij nominat. Nicander Sandaphorion. Alij Sandareson. Lc.

Sandaracha gen⁹ coloris qui inuenit in auraryis ⁊ ar gentaryis metallis: adulteratur ex ceruſa in fornace cocta. ¶ Hęc si torreat equa parte rubrica admista Sandycen ſa cit: q̄q; hanc herbā esse Virgi. scribat. ¶ Hoc nole aiūt qui dam significari Vernicē: cuius fumus ꝑ ceteris dolorē dē tiū leuare dicit: vt est apud Auicē. Greci σανδαραχήν dicūt.

Sandaracin⁹ color a Sandaraca. ¶ Heu⁹. Sandaraci

Sandix icis. penul. pro. si Vergilio ⁊ eius (no ore. Lc. interpti Seruio: necnō ⁊ quibusdā credit: masc. ge. herba est delicatę olfacturę: breui caule: ⁊ in alijs ſniculo simili⁹ Virgi. Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos. ¶ Hoc

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Illaq; plebeio vel ſi ſandicis amictu. Huius herbę peculiaris laus inqt Pli. li. xxij. q; fatigato venere corpori ſuccurrit. Naſcit in inſula maris rubri. Eſt ꝛ ſandix genꝰ coloris ex ſandaracha ꝛ ceruſa factꝰ. A ſandix fit ſandicinꝰ a. ū. vt color ſandicinꝰ: q eſt flāmeus ex rubrica ꝛ ſandaraca factꝰ.

• Sanates populi qui ſupra infraq; Romā habitauerūt Qđ nomen ideo eſt inditū: quia cum deſeciſſent a Romanis: breui poſt in amicitiā quaſi ſanata mēte redierūt.

Sanus ꝓprie dicit integer ꝛ incorruptꝰ. A quo ſanitas incolumitas. Transfertur quoq; ad animū. Vnde dicimꝰ hominē ſana mente ſanoq; cōſilio. Ex quo inſanꝰ: demēs qui mentē non habet integrā. Et inſanta ſtultitia: quę ꝛ inſanitas dicit. Cice. Inſipientia quaſi inſanitas eadēq; demētia. Et inſanio pro deſipio. Interdū tamē ſanū dicit: qđ ſanitatem ꝓbet. Siquidem dicimus ſanū aerem: ꝛ ſanum cibum: quaſi ſalubrem ꝛ ſanitatem ꝓbentem.

Sano as. ſanū facio: redintegro: ꝛ incolumitati reſtituo Hic fiūt cōpoſita Cōſano: quod eſt ſimul vel omnes ſano Col. lib. v. Et ſic vitis laniata ſcabrataq; putreſcat humoribus: nec plagę conſanent. Reſano: rurſus ſano. Lactan. lib. v. Quibus poſtea eiectis oēs qui reſanati fuerint ad hęrent religioni. Et habent penultimā productam.

Saneſco: ſanus fio. Col. li. vij. Sed vulnera facta interdum ſaneſcunt. Huius cōpoſita ſunt Cōſaneſco ꝛ reſaneſco. Idem lib. v. Tum etiā vitem minus cicatricoſam reddit: quoniā id ex quo viride ꝛ tenerū decerptū eſt: celeriter conſaneſcit. Lactan. lib. v. Non modo vt ſuſceptis deorum cultibus reſaneſcant: ſed etiā vt pertinaci obſtinatione depoſita corporis cruciamenta deuitent.

Sane aduerbiū quādoq; affirmatiue ponit ꝓ eo quod eſt certe: vt Ita ſane Sane ꝙo. Quādoq; ꝑmiſſiue: quādo aliquid aduerſario tribuimus: vt Sit ſane vt vis: ꝓ eſto: vt vis. Cice. Quid eñ habet cōmodi? quid non potius laboris? Sed habeat ſane: hoc eſt in bona hora: aut ī dei nomine. Quintilia. Tulerit ſane filius noſter merito pœnas: dederit ſpiritū ſupplicio: nihil de ꝓteritis loquimur. q. d. Eſto ita: ſit vt tu vis. Quādoq; ponit ꝓ valide: qñ qui ſanus eſt: validus eſt. Sue. Bellū ſane difficile geſſit. Jungit nōnunq; cum ꝛ: affirmatiuaq; eſt. Quintil. Et ſane qs cōcipiat vel declamantis habitū vel oratis vocē: inceſſum ꝓnunciationē: illum deniq; animi ꝛ corporis motū. Jtez cum q̄. Gel. ſane q̄ vtile eſt.

Sanies ſanguis corruptus: quod quidā a Tabo ſic diſtinguūt: vt illud de mortuo: hoc de viuo dicat. Virgil. Et ſanie taboq; fluentis.

Sāgenos gēma eſt: quā ꝛ Pęderoten vocamus. Lc.

Sanguis qđ ꝛ ſanguen neutro gñe ab antigs dicebat. Lucre. Viſceribus viſcus gigni: ſanguēq; creari. Dicit aūt ſanguis q eſt intra venas: cruor fuſus ſiue ſanēs. Ponitur interdū ꝓ genere. Virg. Troiano a ſanguine duci Audierat. Quo ad ꝑmū ſignificatū fit cōpoſitū exanguis. Quoad ſecundū fit conſanguineꝰ: licet ſanguineus aliud ſignificet.

Sanguen modo ſangnis dicitur: modo arboris: cuiꝰ cortex ad ſanguinis ſimilitudinem rubet. A quo ſanguineus ſanguinea ſanguineū: vt virga ſanguinea.

Sanguineus a. um. Modo ad corpꝰ refert: ꝛ ſignificat plenū ſanguine. Modo ad animū: ꝛ ſignificat crudelē cruentoq;. Apul. Immani ac ſanguinea voce perterruit. Mō ad arborē: ꝛ ſignificat quod eſt ex arbore: q; ſanguē appellatur. Pli. Si qs duas virgas ſanguineas manu retulerit.

Sanguinolentus: idem quod ſanguineus. Var. Jtaq; ꝓ prēter amorem imperij magiſtratus gradatim ſeditionibus ſanguinolentis vrbem perturbauere.

Sanguinarius: ſeuus ꝛ crudelis. Cicero. Jtaq; grauem illam ac ſanguinariā vocem audiuimus: ſic ſanguinarius homo dicit a Seneca: q gaudet hūano ſanguīe ꝛ crudeli.

Sanguinaria herba dicta eſt: quia ſuccꝰ eiꝰ infuſus naribus ſupprimit ſanguinē. Col. lib. viij. Eſt etiā grauis pernities herbę ſanguinarię: quā ſi paſta eſt ouis: toto ventre diſtenditur contrahiturq; ꝛ ſpumā quandā tenuem tetri odoris exprit. Greci eā polygonon vocant.

Sanguinare eſt ſanguine manare. Quintilia. in Decla. Tunc repetitis ſanguinauere planctibus iam conualeſcentes lęcerti. Et itez. Mulier quę ſanguinantes ad iudicem

Sanguiſuga penul. pro. vermis qui (porrigit lacertos, ꝛ Hirudo dicitur ꝛ ſanguiſugia.

Sanguiculus ſanguis hędi ſiue ſuis in cibum formatus Plini. Vtunt ad vtrūq; vitiū: ꝛ coagulo hędi in vino myrteo magnitudine fabę poto: ꝛ ſanguine eiuſdem in cibum formato: quem ſanguiculū vocant.

Sanga Lantabror fluuius.

Sanga prēterea eſt ſerui nomen apud Terē. in Eu. Lc.

Sangaris fluuius Gallogrecię qui per Phrygiam defluens: tandem in propontidem influit.

Sanna per duplex nn: irriſio: quę vt inqt Hiero. ab occipitio: diſtorto ore ꝛ labris cōtractis fit anteriorū dentiū oſtentatione. Quo vocabulo vſus eſt Juue. Jnnunc ꝛ dubita qua ſorbeat aera ſanna Tullia. Hinc ſannones ꝛ ſannij: vt inquit Probus: q̄uis ꝛ ſanniones dicantur: qui ſic irrident. Deſanno as. quod eſt per faſtidiū derideo. Subſanno as. De quo alibi. Sīlr ſannatores q eo mō irridēt.

Santones ꝛ ſantoni pe. cor. ꝛ Santonici populi quidā Gallię nō a Toloſatiū finibus: q̄ ciuitas eſt in ꝓuincia: vt Cęſar cōmēta. j. ſcribit. Luca. li. j. Gaudetq; amoto Sātonus hoſte. Juue. Tēpora ſantonico velas adopta cucullo.

Sannaus: lacus de quo Pli. lib. ij. Lacus (inquit) Sānans in Aſia circūnaſcente abſynthio inficit. A Ptolemęo ſannis appellat. Apud Grecos per ſimplex n ſcribitur.

Sanſucꝰ herba eſt: de qua ſupra. Vſi Sanſucinū. Lc.

Santernā noſtri vocant quod Greci Chryſocollam: ꝟ eſt auri ferrumination em. Lc.

Sanſę oſſicula oliuarū. Col. lib. xiij. Et cum eſt oliua in ſanſam redacta: tūc ſal coctus trituſq; manu permiſcetur cum cęteris aridis condimentis.

Sapa a ſapiditate dicit: ꝛ eſt muſtū vſq; ad tertiā partē vel vt quidā volūt ad dimidiā partē decoctū. Vide in dictione Defrutū. Grece Hepſema: ab ἕψειν quod eſt decoquere dicit. De ꝟ Mar. Et Laletanę nigra lagena ſapę.

Sapio is. ſapiui vel ſapij ſapitū pe. pro. vel ſapui ſapitū penul. cor. ꝓprie pertinet ad ſenſum corporis: vt ſit ſapere quod vulgo dicit ſaporitū eſſe. Juue. Qui meminit calide ſapiat quid vulua ꝓpinę. Hinc ſapor ꝛ ſapidus. Aliquādo ſapere ſapor ē habere: qđ vernaculo ſermone dicimus ſapere de laco ſa: vt hoc ſapit hęreſim. Hieron. ad Pāma. Simplices epiſtolę tuę olent ꝓphetas: Apoſtolos ſapūt. Trāſfert ꝛ ad animū pro ſapiētē ēē: ſeu rectā ſententiā vel opinionem habere. Teren. Si ſapis neq; prēter quas ipſe amor: moleſtias habet addas: ꝛ illas quas habet recte feras. Augu. lib. j. de ciui. dei. Tribulatiōis tēpore ꝓbauerit q̄ recte ſapuerint. Martia. Mubere vis piſcos: non miror Paula ſapiſti. Quādoq; dtō iungit. Plau. in Tri. Habeo tu amicū aut familiarem cui pectus ſapiat? Huius cōpoſita ſunt Deſipio ꝛ reſipio. Vide in dictione Deſipio.

Sapientia eſt rerum diuinarū atq; humanarū ſcientia. Grece ſophia dicit. Et qui eā profitetur ſophus: hoc eſt ſapiens appellat. Quod nomē inditū fuit illis ſeptē clariſſimis virꝭ ſcilicꝫ: Thaleti Milefio: Solomi Salaminio ſeu Athenienſi: Chiloni: Lacedemonio: Pittaco: Mithyleneo Bianti Prieneo: Cleobolo Lyndio: Periandro Corinthio. Sed poſtea Pythagoras primꝰ nō ſophū ſe: ſed Philoſophū appellauit: ꝟ eſt nō ſapiētē: ſed ſapiētię amatorē. Et ſcientiā ipam nō ſophiā: ſed philoſophiā nuncupandā exiſtimauit: q; nullus hominū: ſed ſolꝰ deꝰ ſapiēs eſſet.

Sapor: qui ſapit. Saporū ꝙo decem ſunt genera: vt docet Pli. ſ. dulcis: ſuauis: pinguis: amarus: auſter: acer: acutus: acerbus: ꝛ ſalſus. Idem Pli. exiſtimant omnibus animalibus ſenſum guſtꝰ eſſe. Tria ꝙo nature acidꝰ elemēta: ignē: aerem: aquā ſine ſapore: ſine odore: ſine ſucco rerū.

Sapidus a. um. quod gratū ſaporē habet. Cuius cōtrariū eſt inſipidus ſine ſapore: vt caſeꝰ ſapidus: vinū inſipidū.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Saperda dici potest sapiens: elegans. Var. Omnes videmur nobis esse belli: festiui: saperdę: cum simus canopi. Et Saperda genus est conchę mali saporis. Et nonnunq; pro sterquilinio ponitur. ¶Persius. Et quid agam: rogitas? en saperdam aduecho ponto.

Sapinos genus gęmę est: quę ꝛ ¶Paranites. Lc.

Sappho per p ante ph nomẽ mulieris vatis. Ferũt nõ nulli fuisse duas hoc nomine: quaꝝ vna Lrexia: quę ꝛ antiquior Lyrica: qua tẽpestate Alcęus claruit: Terpicor⁹ ꝛ ¶Pittacus tẽpore Tarquinij prisci. Ea plectrũ prima inuenit. Scripsit lyricos modulos: epigrãmata: elegidia: Jãbos ꝛ monades. Altera ¶Mitylenea lõge iunior: cuius pulcherrimũ op⁹ ad amicũ ¶Phaonem extat. Scripsit ꝛ alia mlta apõ Gręcos: vt merito nona inẽ Lyricos poetas annumeretur. Antipater autẽ Sidonius in Epigrammatis. μνημόσυναν ἔλε θάμβος ὅϕ ἔκλευτὰς μελιϕώνου σαπϕοῦς μὴ Δεκάταμ μοῦσαμ ἔχουσι βροτοί. id est ¶Nemo syne matre ¶Musarũ cepit quãdo audiuit dulcisonã vocẽ Sapphus: nunquid decimã ¶Musam habent mortales?

Sapphirus per p ante ph ꝛ penul. produ. lapis pretiosus coloris aerij. Vnde fit sapphirinus a. um. ¶Hieron. in Exo. Sub pedibus eius quasi opus lapidis sapphirini.

Sapphiratus sapphiris maculatus ꝛ variegante inter ꝛtus. Sidonius. Ac si sub versicoloribus figuris vernans herbida crusta sapphiratos.

Sapȝum Gręci vocant putrẽ ꝛ marcidũ. Lc.

Sapsa a veteribus dictum est pro ipsa. Enni⁹. Quę res sapsa loco sese ostendat. Lc.

Sarra nomen vrbis ¶Babylonię ꝛ nomẽ ciuitatis quę postea Tyrus dicta est. A q̃ sarran⁹: sed id quoq; nomen a pisce quodam accepit qui illic abundat. Et Sar illa lingua vocatur. Ex cuius sanguine fericum in purpuram tingebat. Est ꝛ Sarra ĩsula Epyros: a qua sarrana etiã dicũt.

Sarranus a. um. quod ex sarra Tyro est. Vnde Sarranę vestes Tyrię dictę sũt: quę ꝛ Ostrinę ꝛ ¶Purpureę. Virg. Et sarrano dormiat ostro. Iuue. Aut pictę sarrana ferentẽ Ex humeris aulęa togę.

Sarnus fluuius Campanię oriẽs a Sarano monte inter ¶Pompeianũ agȝ ꝛ Salernũ iuxta oppidũ Sarni in radicibus mõtis positũ. A quo Saraștes populi cognominati. Virgi. Saraștes populos: ꝛ quę rigat equora sarnus.

Sarraca nomen est duarũ vrbium: quaꝝ vna est in ¶Media: alia in felici Arabia.

Sarraceni populi post ¶Nabatheos: a sarraca: vt Stephanus inquit quę est pars Arabię.

Sarracũ vehiculi genus: quo ligna ꝛ lapides vehi ¶consueuerunt. Iuue. Lõga coruscat Sarraco veniente abies. Idem. Frigida circũagunt pigri sarraca bootę.

Sarraballa chaldaicũ nomẽ neu. ge. ꝛ numeri pluralis sunt brachę: vt apud Danielem prophetã. Quidã dicunt esse fluxas vestes ꝛ sinuosas: quę a Germanis ¶Rhenones dicuntur: vestes pelliceę: quibus in castris vtuntur.

Sarcasmos latine dicit̃ iocus cũ amaritudine: vt apud Virgi. ¶Referes ergo hęc ꝛ nunti⁹ ibis ¶Pelidę genitori: illi mea tristia facta ¶Degeneremq; Neoptolemũ narrare memento.

Sarcari⁹ fluui⁹ est quẽ ĩ ¶Phrygia ee aiũt qdã. (mẽto.

Sarcina pe. co. proprie vtensiliũ est: ꝛ eorũ quę ad culmum: ꝛ ad cęterũ vsum pertinẽt: vt veluti fascis quem quis in itinere faciẽdo comportare possit. Hinc milites cum castra mouere volunt: sarcinas colligere dicuntur. Et qui in aliam domum remigrant: sarcinas suas componere solẽt. Res etiam nostras domi: cistis capsisq; cõpositas etiã sarcinas vocamus. Quintilia. Jacent relictę sine hęrede sarcinę. Per translationem quãdoq; sarcina ponitur pro inutili onere. Aug. Et hanc corporis sarcinam aliquãdo deponerem. Huius diminutiuũ est sarcinula.

Sarcino as. sarcinas sumo. Interdũ sarcinare capitur pro suere. Lucil. Sarcinatorem esse summũ: suere centonẽ optime. Hui⁹ cõpositũ est cõsarcino: quod est sarcinas colligo: quod vernacula lingua dicimus enfarde lare: o sama re. Bel. lib. j. Versus hi sunt Lęcilij trunca quędã ex ¶Menandro dicentis: ꝛ consarcinantis verba tragici tumoris.

Sarcina trix. mulier que vestes suit.

Sarcio is ĩui. itum. ꝛ sarsi sartũ significat integrũ facio. Vnde sartores dicti qui vestes sarciunt: ꝛ sarta tecta opera publica quę locantur: vt integra pręstentur. Et sarte integre. Item sarcire componere. Tractũ a vestibus quę dissutę sarciunt: id est cõponuntur. ¶Per translationem ponitur pro damnũ soluere. ¶Pacu. Tu damni nostri causa fuisti: tu nobis sarcito vt debes. Hinc componitur ¶Resarcio pro instauro ꝛ quasi nouã formã induco.

Sarcion est gẽmę species colorem carneũ pręse ferens: aliter smaragdites vocata. Lc.

Sarta tecta. Vide in dictione sarcio: de quo modo.

Sargacę: populi: ¶Pomponio authore: iuxta ¶Megotidẽ: quorum oppida ¶Dermetion: ¶Anticapheũ: Theodosia: ¶Hermisium.

Sarrio is. ĩui. ituꝝ. significat sarculis fodio: purgo: quod fit cum segetes leuiter sculpendo: ꝛ rastris a noxijs herbis purgamus. ¶Plau. Semper occant prius q̃ sarriunt rustici. ¶Plini. lib. xviij. Qui sarriet: caueat ne frumẽti radices suffodiat. Hinc componit̃ ¶Resarrio: quod est rursus sarrio. Idem. Cum hyeme pręgelida captę segetes essent: reseuerunt resarrientes campos.

Sarculum genus rastri: hoc est crates illa dentata: qua subtrahitur satis: a sarriendo vel serendo: vt inquit Var. Alij putant esse ligonem: seu quam vulgus vannã vocat. Hor. a. lib. carm. Gaudentem patrio fundere sarculo.

Sarculo as. sarculo fodio. Colu. lib. vj. ¶Primo plantę sarculari debent ita vt simplex stilus altitudinem maxime scrobis excedat.

Sartor: purgator. ¶Plau. Sator: sartorq; scelerum ꝛ messor optime.

Sartura ipsa purgandi actio. ¶Plini. lib. xviij. Sartura nocere ꝛ vineę ꝛ segeti existimatur.

Sarrito: penul. pro. qui sarrit. Colu. lib. ij. Tritici modij quattuor: vel quinq; bubulcorũ operas occupãt quattuor occatoris vnius: sarritoris duas. sarritura purgatura.

Sarcophagus penul. cor. latine carnem comedens dicitur. ¶Pli. Sarcophagus lapis est fissili vena: corpora defuncto: um condita in eo absumit intra quadragesimũ diẽ cõstat exceptis dentibus. Ideo nomen habet a carne edẽda σάρξ σαρκὸς enim caro est: φάγω comedo. Vnde conuenienter pro sepulchro poni consueuit. Aug. lib. xviij. ciui. dei. Quia enim arca in qua mortuus ponitur quod omnes iã sarcophagum vocant: σωρὸς grece dicitur: a nostris pro sepulchro vsurpatur.

Sarda gemma vulgaris primũ Sardib⁹ reperta: vocatur ꝛ sardachates. Lc.

Sardanapalus penul. pro. vltim⁹ Assyriorũ rex: de quo Justinus lib. j. Fuit hic omnis generis luxurię deditus: nec erubuit inter scortorũ greges nere ꝛ muliebri habitu femi nas omnis lasciuia anteire. Quãobrem indignati Assyrij tali fęminę parere: duce Arbace desciscentes bellũ sardanapalo intulerũt. Qui victus in Regiã se recepit ꝛ extructa pyra se atq; diuitias in incendiũ misit. Hic fuit a ¶Nino trigesimus rex: vt inquit Dio. lib. ij. Bibli. Et moriens cõdidit hoc epitaphiũ. Ede: bibe: lude: ꝛ Cũ te mortalẽ noueris pśentib⁹ exple Delitijs animũ: post mortẽ nulla voluptas. Iuue. Et venere ꝛ cęnis: ꝛ plumis sardanapali.

Sardanis vir Lydius: qui Lręso suadere conatus est: vt ¶Persis bellum inferret.

Sardis tñ pluralit vbs Lydię magna posterio: Troianis rebus: ꝛ Lręsi regia. Hora. Quid cõcinna Samos: quid Lręsi regia Sardis? Terminat aũt noiatiuũ ꝛ accusatiuũ in is pductã: quomodo Trallis ꝛ Syrtis. Ex Sardis fuere duo Diodori oratores: quorũ iunior Strabonis amicus fuit: ꝛ hĩstorias scripsit ꝛ poemata. In Sardis ecclesia fuit vna ex septem Asię: quarũ Joánes meminit.

Sardinia ĩsula in Tyrrheno seu Ligustico mari a Sar

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

do Herculis filio: sicut Strabo & Solinus scribunt: qui e Libya veniens cum multitudine Colonoꝝ in ſulã occupauit: cum antea ſandaliotis appellaret ab effigie ſoleꝝ: quã Græci Sandalion vocant: & Ichnuſa a ſimilitudine veſtigij: quod græce dicitur Ichnos. Huius latitudo eſt milliũ paſſuũ. xcviij. Longitudo. ccxx. q̃ꝫ alij ſtadia multa adiiciant. Mirũ in ea inſula: neq; lupũ gigni: neq; ſerpentẽ reperiri. Habet ciuitates multas: ſed omniũ pclariſſima Calaris ẽ: vbi coralioꝝ piſcatio eſt. In qua diui Auguſtini patris mei oſſa tamdiu conquieuere quoad ab Hilitp: rando rege Papiã tranſlata ſunt. Hæc ciuitas Iole a priſcis appellabat ab Iole illa quã Hercules perditiſſime amauit: inſulã Pœni occupauere: ſed a Romanis expulſi tandem primo bello punico amiſere. A ſardinia ſardus ſardous & ſardinenſis adiectiua fiunt.

Sardinenſes: qui Sardiniã incolunt: vt ibi negotiẽtur.

Sardi: Indigenæ qui in Sardinia nati ſunt.

Sardous a. um. poſſeſſiuum. Ouidi. lib. iiij. Faſtoꝝ ſardoaq; regna ſiniſtris Reſpicit a remis.

Sardoa herba apiaſtro ſimilis: quæ naſcitur in Sardinia: & in fontiũ deſtuuijs largius prouenit: ea ſi quis veſcatur neruos contrahit: & rictu deducit oꝛa: vt qui moriũtur: veluti ridentiũ facie intereant.

Sardonyx ſardonychis penul. cor. ſicut onyx onychis: a quo cõponitur: tam maſcu. q̃ fœmi. generis. Componit eñ ſardo: qui lapis fuit in Sardinia primũ cõpertus coloris rubei: & onyx gẽma cui eſt cando: ſubcãdidus vnguis humani ſimilitudine: quaſi vtriuſq; coloꝝem obtineat. Iuue. Hanc manibus denſi radiãt teſtudine tota Sardonyches Perſi⁹ fœminino genere dixit. Et natalitia tandem cũ ſardonyche alb⁹. Dicit & ſardonych⁹ & Sarda. Iuue. Arguit ipſorũ quos litera linguaq; princeps Sardonychus. Pli. Ediuerſo ad hæc ſarda vtiliſſima quæ nomẽ cum Sardonyche cõmunicauit: ipſa gẽma vulgaris: & primũ a Sardibus reperta. Ptolemæus ſardonychen a ſardonyche Indiæ monte deriuari ſcribit.

Sardonychatus ſardonyche ornatus. Mart. Cuius & hinc licet ſardonychata manus.

Sardo as. antiqui pro intelligo vſurpabant. Hegui⁹. Qð bruti nec ſatis ſardare queunt.

Sarepta vbs Sydonioꝝ vbi diuin⁹ vates Helias eſurientem viduã miraculo pauiſſe creditur. Hinc ſareptan⁹ a. um. Sidonius. Cuncta mihi non ſunt gazetica chia phalerna. Quæq; ſareptano palmite miſſa bibas.

Sargus piſcis genus. Lc.

Sarmenta: virgulę vitiũ ſuperuacuę abſciſſę. Inde ſarmentitius a. um. quod eſt ex materia ſarmentoꝝ. Col. lib. vij. Cerũ vulnera eius ſarmentitio cinere linienda.

Sarmentus nomẽ viri propriũ: qui ſcurrilitate claruit.

Sarmatæ: populi Scythiæ iuxta Danubiũ in mæoticã paludem vergẽtes: qui a græcis ſauromatæ dicuntur: & regio eoꝝ Sarmatia dicitur. Pli. lib. iiij. Sauromates gentes Scytharũ græci vocant: quas ſarmatas Romani dicunt. Dicti ſauromatæ ab oculis lacertarũ σαῦρος enim lacerta eſt: ὄμμα oculus. Vtuntur plauſtris p domibus: paſcunturq; lacte equino. Vnd' quidã eos ἱππημόλγους: hoc eſt equoꝝ mulſores: alij γαλακτοφάγους: id eſt, lactipbagos vocant. A ſarmatia fit ſarmatis idis. Ouidi. Terreat haud manes ſarmatis vmbra meos. Sunt autẽ duæ Sarmatiæ pm Ptolemæũ: quarũ vna eſt in Europa: quæ vt li. iij. ſcribit: ſeptentrione oceano terminatur: ab occaſu parte Germaniæ a meridie Lazigib⁹ metanaſtis. In ea eſt Oliba quem nunc Ruſſiam & Tartariã eſſe crediderunt. Altera Sarmatia eſt in Aſia: vt idem lib. v. refert: q̃ a ſeptentrione terra incognita termin: at ab occaſu Sarmatia Europæ & Tanai fluuio. In ea ſunt Cauſij mõtes.

Sariſſa: haſta plonga. Liui. lib. xxvij. Prælongas haſtas macedones ſariſſas vocant. Suidas. σάρισα εἶδος ακοντίου ἑλληνικοῦ λόγου μακρὸν πρὸς μακεδόνας: id eſt ſariſſa ſpecies iaculi græci haſta prælonga apud Macedones.

Saronicus ſinus eſt contra corinthiacũ: ſuũ habens nomen a ſaron: quod quercum ſignificat apud græcos: quia olim redimitum erat quercubus.

Sarpa: vinea putata. Nam ſarpere antiqui pro purgare.

Sarpedõ penul. prod. rex Lyciæ: qui (re vſurpabant. Troianis aduerſus græcos tulit auxilium.

Sartæ populi ſunt Europæ: Scythię cõtermini: qui vt Pomponius ait: ob ſeua hyemis admodũ aſſidue denere ſis in humũ ſedibus: ſpecus aut ſuffoſſa habitant: nonnũ brachati corpus miſi qua videnti: etiã oꝛa veſtiti.

Sartago patella i qua caro frigitur: a σήττω quę caro eſt nomẽ aſſumpſit: latine frixoriũ dicit: ab ipſo frixationis ſono: quia crepitũ confuſum in fricta emittit. Hiero. in libro Mac. Juſſit ignẽ admoueri: & adhuc ſpirantẽ torreri ſartagine. Apud antiquos etiã ad alios vſus adhibebat.

Sarſina vetus ciuitas in Æmylia: ex qua Plau. poeta comicus oꝛtus eſt.

Sas veteres p ſuas dixere: & ſam p eã. Ennius. Virgines nã ſibi q̃ſq; domi Romanus habet ſas. Idẽ. Nec q̃ſq; phiam in ſomnis vidit priuſq; ſam dicere cepit. Lc.

Saſon onis penul. prod. fluuius: de quo Syrius. Tãi aci fugite infauſtas Saſonis arenas. Et alibi. Expauit ſonitus tremefacto littoꝛe Saſon.

Sathanas interptat aduerſari⁹. Quo nole appellat eſt diabol⁹: q̃ Chriſti aduerſari⁹ ſit. Quicqd eñ aię ad deum tendenti reſiſtit & aduerſat: & quicquid paci cõtrariũ etiã ſathanas eẽ noiat. Sicut legit in regnoꝝ libris: qa ſuſcitauit de⁹ Salomoni ſathanã aduerſus eũ: qui erat pacifi⁹.

Satarchę populi in Scythia: q vt Solin⁹ refert: damnato auri & argẽti vſu ſe a publica auaritia abdicauerunt.

Satis aduerbiũ: & per apocopen' ſat: ſignificat abunde quãtũ opus eſt. Lice. lib. artis veteris. Longũ eſt qð pluribus ſentẽtijs vltra q̃ſ ſatis eſt, pducit. Thqñ ponit loco nominis: vt ſatis eloquentie habeo: ſic etiã noiat p aduerbijs ponunt: vt ſpõte ſua: mane nouũ. Et cũ ſatis ſignificet q̃ntitatẽ: ſati⁹ tñ cõparatiuũ qualitatẽ denotat: q: derivatiuũ nõ ſemp ſeruat ſenſum primitiui. Virg. Nõne fuit ſati⁹ riſtis Amaryllidis iras Atq; ſupba pati faſtidia: id ẽ melẽ.

Satin pro ſatisne? Teren. Satin ſana es?

Satisfaccipio dictum eſt eodem modo quo & ſatisfacio Vnde & ſatisacceptio. Quę eſt: vt Pompo. inquit: ſtipulatio quę ita obligat promiſſoꝛes: vt expromiſſoꝛes quoq; ab eo accipiantur: id eſt qui idem promittant.

Satago is. pe. cor. ex ſat & ago cõpoſitũ videt: vnde fatagi pteritũ: ſatactũ ſupinũ facit. Et eſt ſat agere anpũ eſſe: et qð vulgo dicit: ſatis habeo qð agã. Teren. in Heau. Nam hic clinia: & ſi is quoq; rerũ ſuarũ ſatagit: attamen habet bene & pudice eductaꝝ ignarã artis meretriciæ. Aliquãdo ſignificat diligentem eſſe ſeu feſtinare. Plau. in Epi. Hinc ſatagit: adducit domũ ei vltroꝛ: & ſcribit nũmos. Aliquãdo inniti: vt in hymno. Magne pater Auguſtine preces noſtras ſuſcipe: & per eas conditoꝛi nos placare ſatage.

Satagytę populi in Aſia ſcythica: vt li. iiij. teſtat Hero.

Satiſdo as. ſignificat fideiubeo: promitto: pro alio (dotis. dẽ ſiue fidẽ meã pignoꝛi do & re ipſa certifico. Lic. Sulpi. Primũ vt ſi quid ſatiſdandũ erit amplius eo nole peti cures: vt ſatiſdet fidei meę. Caius. Satiſdatio eodem modo appellata eſt: quo ſatiſfactio. Nam vt ſatiſfacere dicimur ei cuius deſyderiũ implemus: ita ſatiſdare dicimur aduerſario noſtro: aliquem dare qui pro eo quod a nobis petitur: ita caueat: vt eum hoc nomine ſecurum faciamus.

Satiſfacio tãtũ facio quãtũ ſatis ſit irato ad vindictam ingt Aſco. Et conſtruit cũ dtõ: ſed cũ p pœnio ponit: eaciñ poſtulat. Lice. ad Heren. Nõ cõuenit cẽſoꝛes iſtũ ſatisfacere: ex eo q̃ ait ſe nõ potuiſſe ita adeſſe: vt iuratus fuerat.

Satnois fluuius eſt Phrygię. Lc.

Satiſpręſto as. idem eſt quod ſatiſdo.

Satio as. a ſat deduci videtur: & ſaturo ſeu expleo ſignificat: pertinetq; ad omnes ſenſus: & frequẽter ad animũ. Lice. in Cato. Satiari delectatione nõ poſſum: vt mgẽ ſe/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nectutis requiē:oblectamentūq; noſcat. Ad coꝛpꝰ vſus eſt Colu.lib.ix. Satiatq; ſemodiꝰ cibi in diebus ſingulis vicenos ⁊ cētenos turtures. Hinc cōpoſitꝰ exatio. Satiabilis: q ſatiari poteſt facile:cuius contrariū eſt inſatiabilis. Sal. Auaritia inſatiabilis eſt:neq; copia neq; inopia immutitur.

Satietas plerūq; pro faſtidio ſumit. Cice. in Cato. Dino vt mihi quidē videt ſtudioꝝ omniū ſatietas facit vitę ſatietatem. Dicit ⁊ satias pro ſatietas. Terē. in Eunu. Ex meo propinquo rure hoc capio cōmodi:neq; agri:neq; vxbis odiū me vnq; percipit:vbi ſatias cepit fieri:cōmuto locum. Sallu. Hi ſaltibus occupatis externoꝝ agros inuaſere:frumentiq; ex inopia graui ſatias facta.

Satur a.um. quod eſt cibo plenū. Terē. in Hecy. ſed tu cū ſatura atq; ebria eris puer:vt ſit ſatur facito. Sumit interdū p ſecūdo ⁊ abūdante. Perſi. Hecrus ſaturū lauda re. Virg. lib. ij. Be. Saltus ⁊ ſaturi petito longinqua Tarēti. Vbi Ser. Saturi aut ſecūdi:aut qđ iuxta oppidū ſaturę Tarentū eſt ⁊ ſaturū vicina ſunt Calabrię ciuitates.

Saturo as pe. coꝛficut ſatio capit: ⁊ ſimiliter ad oīes ſenſus pertinet. Cic. Iracundiā meā ſatura tuo ſanguine. Nonius. Expleri ⁊ ſaturari hanc habent differentiā. Expleri eſt tantūmodo plenū eſſe:ſaturari ſupra modū. Cic. lib. vj. de rep. Graues eñ dominę cogitationū libidinis infinita quedā cogūt atq; imperāt quę q; expleri atq; ſaturari nullo modo poſſunt. Cuiꝰ cōpoſita ſunt Exaturo:quod eſt pfecte ſaturo. Apul. Sed illa libidine exaturatꝰ iacebat in grabatulo. Obſaturo: de quo alibi. Hinc ſaturitas pro ſatietate. Plau. in cap. Proin tu deū hūc ſaturitate trā quillum facias tibi. Q; q; p ſecūditate. Cice. in Cato. Neq; ſolum officio:q; hoim generi vniuerſoꝝ cultura agroꝝ eſt ſalutaris:ſed etiā delectatione quā dixi ⁊ ſaturitate:copiaq; rerū omniū q ad victū hoim ⁊ ad cultū etiā deoꝝ pīnēt.

Satullo as. idē qđ ſaturo. Varr. Neq; in puluere mitico coquā carnes:quibus ſatullē coꝛpora ⁊ ſemē ventris.

Saturnus:a poetis fingit deꝰ:q; annis ſaturetur: vel gaſe in deuoꝝandis filijs ſaturauit. Ex ſe eñ natos comediſſe fingitur:quia conſumit ętas tempoꝝ ſpatia:annoſq; pęteritis inſaturabiliter explet. Ouid. Tēpus edax rerū tuq; inuidioſa vetuſtas. Omnia deſtruitis vitiataq; dentibꝰ eui Paulatim nigra cōſumitis omnia morte. Vnde a grecis cronos dicit:quod tēpus deſignat. Alij philoſophi interpꝛtantur Saturnū cronon:velut a ſatietate intellectus:eo q; grece ſatietas cros:intellectus vo ſiue mens νοῦς dicit:vt ſit nomē cōpoſitū ſaturnus ex prima parte latina ⁊ poſteriore greca:ipſa ſatietas mētis. Sunt qui ſaturnum a ſatu deducant:quoniā peritiā ruris:⁊ ſatoꝝ omniū primꝰ edocuiſſe fertur. Quidā a verbo:quod greci dicūt σάτειν: quo virilia ſignificant:q; patris pudenda abſcidiſſe atq; in mare pieciſſe dicūt unde venerē pcreatā ferūt: q̄ a ſpuma:vñ coaluit:aphꝝodites nomē accepit. Hinc ſaturniꝰ a.um. vt Iuno ſaturnia q̄ fuit filia Saturni. Verſus quoq; quos olim Fauni vateſq; canebāt ſaturnios ātiq noiabāt:vt ait Var. Saturnia ſubſtātiuū nomē regionis ⁊ nomē oppidi. Vir. Janiculū hinc illi fuerat ſaturnia nomē. Editioꝝa etiā loca vt Diodo. ſcribit. ſaturnia dici cōſueuerūt. Poſſedippꝰ autem poeta in epigrāmatis ſcribit Lyſippū ita feciſſe inter alia quę ſcribit:habitū Saturni τίπτε δ' ἀπ' ἄκρα βέβηκας ἀεὶ προχάωτι δὲ ταρσοῦς ποσὶν ἔχεις διφυεῖς ἵπταμ' ὑπηνέμιος χειρὶ δὲ δεξιτερῇ τι φέρεις ξυρόν. ⁊ ſubdit. ἦ δὲ κομᾶ τί κατ' ὄψιν ὑπαμπίας ἀντιλαβέσθαι νὴ δία τ' ἀξόπλεν πρός τι φαλακρὰ πέλει.

Saturnalia oꝝum. feſta ſeptem ſeu quinq; dierū menſe decembri ſaturno dicata:eratq; pleni lętitię:in quibꝰ Romani ſyntheſin veſtē ſumebāt. Dies quoq; qbꝰ munera vltro citroq; mitti remittiq; ſolebāt Saturnalia ſeu ſaturnalitia dicebant. Suet. in Aug. Saturnalibus:⁊ ſi q̄ alis libuiſſet modo munera diuidebat:modo nūmos oīs notę.

Saturnalitius a.ū. quod ad ſaturnalia pertinet. Mar. Saturnalitię ligulam miſiſſe ſelibrę.

Saturninꝰ mons quondā dicebāt q poſtea tarpeꝰ. Lc.

Satureia herba fragrātis odoꝝis quę ⁊ Cunila dicit ⁊ oꝝiganū heracleoticū a ſaturo dicta:q; nullū fere cōdimētū ſine ea fiebat:propter quod ſaturitatē inducere videbatur. Col. Et ſatureia thymi referēs:tymbꝝeq; ſapoꝝes. Alij tymbꝝam vocāt. Generem emoꝝtuā ſuſcitat in cibis ſumptam. Vnde ex greco:vt quidā volunt:nomen ſibi vendicauit:quaſi ſatyrea:vt ſatyri in venerem proni ⁊ ſalaces.

Saturū vbs Calabꝝię fuit non longe a Tarento. Vnde ſatureianus a.um. poſſeſſiuū. Horꝝa. Me ſatureianove ctare caballo. Quidā etiam ſatyrū ſcribūt:vnde ⁊ nōnulli agrū:in quo Tarentū conditū eſt:ſatyrā vocari affirmant.

Satelles miles mercede conductus:vt ab imperatoris latere non diſcedat. Et ſatelles qui ſontibus capiēdis pręeſt:qui ⁊ apparitoꝝ dicitur.

Satellitū ipſa ſatellitū actio. Aug. li. v. confeſ. Procurauti aliā non vtiq; coniugem quo tanq; ſuſtentaret ⁊ prodiceretur vel integer vel auctioꝝ moꝝbus animę meę ſatellitio perdurantis conſuetudinis in regnum vꝝorium.

Satrapa penſ. coꝛ. dictio perſica:⁊ apud nos ſignificat pręfectū. Suidas. σατραπεία ἐπαρχία σατράπης δὲ σατράπου εἶδος ἀξιώματος. id eſt Satrapia eſt prouincia:⁊ Satrapes ſatrapę genus dignitatis.

Satyri dicti ſunt q; in libidinem ſemper proni ſint: a virili membꝝo quod veteres greci σάτυρον appellabāt. Hi ſunt vt Pli. lib. v. ait animalia quadrupedia inſubſolanis Indoꝝum montibus pernicioſſima humana effigie recte currētia. Veteres huiuſmodi monſtra pro ſylueſtribus diis coluerunt. Vnde Hiero. Vidit homunculū (inquit) aduncis naribus ⁊ fronte cornibus aſpera:cui extrema coꝛporis in capꝝarū pedes deſinebant. Et pręmiſſo ſigno crucis cum quiſnam eſſet interrogaſſet:Antonius reſpondiſſe fertur. Mortalis ego ſum vnꝰ ex accolis eremi quos vano erroꝝe deluſa gētilitas Faunos Satyroſq; ⁊ Incubos appellat.

Satyriaſis:pulſus teſtū:⁊ velut ſingultus quidam inguinis ſequens inflāmatā quandā paſſionē ſeminalis receptaculi:cū intentione ⁊ tenſigine. Q, ſi non ceſſauerit pulſus ille:ſolent feminis receptacula intendi:vel ſpaſin̄ naſci. Qui moꝝbus etiam Priapiſmos dicitur.

Satyrion herba foliję lilij rubꝝi aliquāto minoꝝibꝰ tribus nō amplꝰ a terra exeuntibꝰ:caule leui:cubitali:nudo radice gemina:hāc arabicę chaſtalice vocāt:orchis grece q̄ voꝝ teſticuli denotat:latine vulpis teſticulꝰ vel leporina.

Satyriacum ſignū ſimulacrum Priapi: quod in hortis apud antiquos ponebaſ. Pli. lib. xix. Eſt ⁊ religio quędaꝝ hortoſq; ⁊ feras tiñ contra inuidentiū effaſcinationem dicari videmus:in remediū ſatyriaca ſigna.

Satyria auis coꝛuus. L. Floꝝus. Cum ſingulari certamine Manlius aureum toꝝquem barbaro inter ſpolia detraxit. Inde toꝝquati. Iterū Pontino agro cum in ſimili pugna latius inſidente galeę ſatyria alite adiutus. Inde coꝛuini. Satyria etiā apud latinos cibarij confuſaneū dicit. veluti cinnus ex varijs rebus compoſitis.

Satyra pe. coꝛ. quaſi ſatura dici videt:ob carminis varietatem:ſeu propter copiā rerū quę ibi tractant. Eſt enim ſatyra carmen maledicū:⁊ ad carpenda vitia compoſitū quale ſcripſerunt Lucil. Horatius: Juuenalis: Perſiꝰ. Accepit enim id carminis hunc titulū:q; perſonis factiſq; ſatiatū abundare videat. Quidā a ſatyra lance quę referta multis varijſq; primitijs in ſacrificijs diis offerebaſ. Alij a lege ſatyra dictā exiſtimant: quę vno rogatu multa ſimul cōprobat. De qua lege Sall. in Jug. Deinde quaſi pęa ſatyram ſententijs exquiſitis in deditionē accipitur. Var. a quodā farciminis genere:quod multis rebus ſarciebatur dictā ſatyrā eſſe ſcribit. Vnde in ſecūdo lib. Plautinaruꝝ quęſtionū habetur. Satyra eſt vua paſſa ⁊ polenta ⁊ nuclei pinnei ex muſto conſperſi:ſunt qui a ſatyris deriuent q; in hoc genere carminis res ridiculę pudēdęq; ſcribunt quemadmodū proferri a ſatyris ſolēt. Bona. in Terē. De inde aliud genus fabulę:id eſt ſatyra ſumpſit exoꝝdiū:q; ę a ſatyris quos illotos ſemper ac petulantes eſſe legimus:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vocitata est. ¶Potest etiam dici satyram ideo vocatā: q̄ in antiqua satyra introducebantur satyrorūz persone: aut si quę erāt ridiculę similes satyris. Duo quippe satyrarū genera fuisse constat. Alterū antiquū qđ sola carminū varietate cōstabat. Alterū recētius apertā hominū rephēsionē cōmens. ¶Hinc satyr⁹ ⁊ satyric⁹ pro eo qui satyrā scripsit. Satyrice aduerbiū significat acriter cum conuitio.

Satus a.um. a sero is. fit: p semino. Vnde etiam a Virgilio ponitur pro genitus.

Satus us. ⁊ sato onis. ipsum serēdi actū denotāt. ¶Pli. lib. xvij. Quapropter de talearū satu nunc dicendū. i. plantatione. Quādoq; etiam satus semen dicitur.

Satyrorum insulę sunt tres contra Indiam extra Gangem sitę: ficuti ¶Ptolemę. li. vij. scribit. Quas qui habitant caudas habere dicuntur: quales satyris pinguntur.

Satū: ager in quo semen est: vt ¶Hiero. in lib. Judith. Et satū eodem author genus mensurę iuxta morem prouincię ¶Palestinę vnū ⁊ dimidiū modū capiēs. In Geneli tamen non tantā capit summā: vbi scriptū est. Accelera tria sata similę cōmisce: ⁊ fac subcinericios panes.

Satiuus a.um. quod seminatur: vel quod idoneū est: vt seminetur. Sel. Sed hi plerasq; naues lotis suebant greci magis canabo ⁊ stuppa: ceteriscq; satiuis rebus.

Saucius a.um. nomen quod nascitur a participio sauciatus: quomodo lassus a lassatus: ⁊ lacerus vel lacer a laceratus. Et est saucius vulneratus. Virgili. Qualis mugit⁹ fugit cum saucius aram Taurus.

Saucio as. vulnero. a quo fit cōpositū consaucio. Amb. lib. j. offi. Verberamur vocis nostrę verbere cum logmur ea quorū sono cędit animꝰ noster ⁊ mens cōsauciat.

Saurites gēmę spēcies q̄ in vētre viridis lacertę traditur.

Sauromate: ppli. vide i dictiōe Sarmatę. (iuenit. Lc.

Sauior aris. Vide in dictione Bissauior.

Saxū: magis: asperius: durius q̄q; q̄ lapis: licet quādoq; saxum pro lapide ponatur. ¶Hinc saxeus a.um. quod saxo est. Saxosus a.um. saxorum copiam significat: vt saxosa via. Saxulū diminutiuum. Lice. lib. de ora. Illā in asperrimis saxulis tanq̄ nidulum affixam.

Saxum ferratū: oppidū in ¶Piceni atq; vmbrię finibus situm: ita appellatū a ferro propter fodinas ferrarias quas eo in loco multas fuisse earū reliquię ostendūt. Sentinū a veteribus dicebatur: a Sentino amne iuxta mœnia labente: quem nunc quoq; incolę Sentinū vocāt. ¶Hoc oppidū nobile factū est duorū virorū ortu Baldi. f. ⁊ Alexādri: q̄rum primus Cęsariarū legū interpretatione clarissimus. Alter in sacris literis eminētissimus: qui cum in omni doctrinę genere vitę sanctimonia sūmus haberet: nostrę Augustinianę religioni magno omnīū consensu prefectus est: nec multo post ob res pręclare gestas cardinalis insignib⁹ a ¶Pio pontifice maximo decoratus fuit.

Saxatilis ⁊ hoc saxatile pe. cor. qđ saxa īcolit: vt piscis saxatilis. Et saxatile dicit vernacula lingua dasassi. ¶Plau. in ru. ¶Piscatum hamatilem saxatilemq; aggreditur.

Saxones: illustres Alemanię populi qui angelę reginę auspiciō Angliā deuicerunt: a qua etiam nomē sortita est Anglia q̄si angelea: cum prius Albion diceretur. ¶Ptolemę. non longe a Cimbris in oceani septentrionalis littoribus ⁊ paludibus inuijs constituit.

S ante C

Scaber a.um. quod rubiginosum est. Virgi. lib. j. Geor. Expesa inuenit scabra rubigine pila. Hinc vngues ⁊ dētes dicunt scabri qui sordidi sunt: etiā si nō sint asperi tactu.

Scabredo asperitas: sicut q̄n caro contrahit: ⁊ fit rugosa. Quo vocabulo vsus est Hiero. in diui Hylariōis vita.

Scabricia ⁊ scabricies: rubiginositas. Vnde ¶Pli. vngulum scabriciam dixit.

Scabo is. scabi scabitū significat scalpo: rado: ⁊ quasi vn uibus fodio. ¶Pli. lib. viij. Si ro squamę obtorpuere spinis iuniperi se scabit.

Scabies: a scabo siue a corporis aspritate dicta est. Quę vt Celsus scribit: est durior cutis rubicūda: ex qua pustulę oriunt q̄dā humidiores: q̄dā siccior es. Ex pit ex quibusdam scabies: fitq; ex his ptinuate exulceratio per cutiēs. Hec etiam pso ra a gręcis dicit. A scabie fit scabiosus. a. um.

Scabro vermis q nascit de carnib⁹ equor putridis.

Scabellū diminutiuū: significat parū scānū. ¶Nonnūq; ponit p suppedaneo. Aug. super ¶Ps. Suppedaneū dicit scabellū: quod dicūt greci ὑποπόδιον dixerūt latini scabellū: ⁊ alij dixerunt suppedaneū. Vide in dictione scamnū.

Scea porta troiana dicebat a cadauere Laomedontis: ꝟ est a scenomate: id enim tabernaculū siue sacculū significat quod in eius sublime erat. Lc.

Scei sunt Thraces populi: Sceę Troianę porte: Sceus amnis ⁊ sceus murus.

Scenos: latine habitatio: vmbra: tabernaculū vt finis.

Scenofactorius a.um. vt ars scenofactoria: qua fiūt vmbracula: vel tabernacula: vel funes.

Scenophegia orum. neutri generis: festa tabernaculoz in quibus iudei faciebant tabernacula ad similitudinē tabernaculoz: in qbus habitauerūt: cum ex Aegypto peregrinarentur in Eremo: ab σκῆνος ⁊ πήγνυμι. latini ꝓ aspirationem addiderunt.

Scena cum ę diphthongo magis ex antiquorū consuetudine q̄z ex vera orthographia: vt inquit ¶Prisci. quia cuz greca sit dictio quę apud illos sine diphthongo σκηνή scribitur: apud nos etiā absq; diphthongo debuit transferri. alij ih signū ꝓductionis p ę diphthongon notandū putāt: vt Apu. Est autē scena inumbratio: ἀπὸ τῆς σκιᾶς: quę quidem vt docet Seruiꝰ: a rusticis primū inumbrationis causa cōperta fuit: vbi prius carmina incōdita decantabant. Quare ⁊ a nōnullis tabernaculū a ¶Papilio traductū fuit. ¶Postea tabulata ceperūt cōponere in modum parietis. Vnde hodie consuetudo ymansit vt componant pegmata a ludorū theatralū editoribus. Vnde scenophegiata: tabernaculorū festa: sed cum in vrbes deducta fuit scena: redactū est nomē ad eā partē theatri: quę ab vno eoꝝ cōmunī ad aliud ducebat. Constat autē scena theatri fronte binis pluribusve cōtignationibus constratā: in qbus histriones recitabāt: miniq; mirmillōes: ⁊ cęteri ludij varios ludos ac gesticulationes edebāt. In scena autē cū hemicyclī formam haberet gradus sedilia q; fuere: de quibus primarij magistratus honoratiores q; spectarent: eorūq; sedilia pars intima orchestra est dicta. ¶Placidus grāmaticꝰ scribit scenam esse camerā hincinde compositā: q̄ in vmbrę locū in theatro erat: in quo ludi actitabant. Itē scenā dici arborū in se cubantiū quasi cōcamerata densationē: vt subter positos tegere possit. Itē scena vocari cōpositionē alicuius carminis quę digna sit agi in theatro exclamationibus tragicis. Scena sic diffinit a Labeone quę sit ludorū faciendoz causa quolibet loco: vbi quis cōsistat: moueaturq; spectaculum sui prębiturus: posita sit in publico priuatoq; vel in vico: quo tandem loco passim homines spectaculi causa admittant: hęc antē versatilis erat aut ductilis. Versatilis quę subito tota machinis quibusdā vertebat: ⁊ aliā picturę faciem ostendebat. Ductilis quę contractis tabulatis hac atq; illac interiorem picturę speciē denudabat.

Scenicus a.um. quod ad scenā pertinet: vt scenici ludi Aug. lib. iij. confes. sed qualis tandē misericordia in rebus fictis ⁊ scenicis. scenicus ꝓ absoluto vocabulo histrio dicitur. Sue. de Nero. Ac spectaculis theatri clam illatꝰ cuidam scenico placenti nuntium misit.

Scenoma tis. significat tabernaculū seu sacculū.

Scenitę cognoiati sunt quidā Arabię populi a tabernaculis: qui in tentoriis habitāt: vt inqt Solinꝰ: q̄ capras pilis texta sunt: apud quos si fus vectꝰ fuerit: illico ment.

Scęua di q finistra manu vtit ꝓ dextra. Quo nole dictꝰ fuit quidā Romanꝰ. de quo Suet. in Cęsa. scęua exemplo oculo trāssixꝰ femore ⁊ humero centū ⁊ vinginti ictib⁹ lesto perforato custodiā cōmissi castelli obtinuit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Scęuola a ſcęua.i.ſiniſtra: vt inquit Varro.eo q̄ quę ſiniſtra ſunt bona auſpicia putantur. Et greci ſiniſtram σκαιάν vocant. Hinc ſcęue dicti ſunt. Hoc nōie dictus eſt Mutius nobilis vir Roman⁹: qui debilitata dextra ſiniſtra vſus eſt. Liui.lib.ij. Mutiū demiſſum: cui poſtea ſcęuolę a clade dextrę manus inditū nomen. Scęa enī ſiniſtra eſt: & Mutius ſiniſtra eſt vſus: exuſta dextra.

Scala.lę.& ſcalę.arū.vtroq; modo dicit̄ a ſcandendo: q̄ his altiora ſcādamus. Hā proprie ſcalę ſunt: quę ex pluribus gradibus ꝓſtāt. Diſtinguūt quidā ſic. ſcala eſt quę ex teretib⁹ lignis: aut ſunib⁹ aliave materia ſimili huc atq; illuc trāſferri pōt. ſcalę quę latiores habēt grad⁹: & immobiles permanēt. De hac Plini. Etiā num ſcalis tectum epheſię Dianę ſcanditur. De illa Caius iureconſul. Vel ſcalā ſciens cōmodauerit ad aſcendendū. ſed ſępe confundunt. Et ſcalas magis in vſu eſſe: q̄ ſcalam dicimus. Salluſt.in Jug. Tynę atq; alterę ſcalę cōminutę ſunt: qui ſuperſteterāt: afflicti ſunt. Non dixit vna atq; altera. ſcalę quibus per gyrū aſcendim⁹ a cocleę forma Cocliades & cocleę dicunt. Quę vero ex lignis teretibus: ſiue canabinis ſunibus a Capaneo inuentę primū fuerunt: vt eſt apud Vegeti. libro de re militari.

Scalmus lignū teres: cui naturę remos loro quodam alligant ad nauigandū: vt firmius nauigent.

Scalpo.is.pſi. ptum. fodio & vnguibus puritū auſero. Scalpūt enim homines vngibus: & gallinę pedibus. Plini. lib.ix. Attritusq; petrę ſcalpentes piſces puritum inuadit. Diomedes grāmaticus ſcalpturaz dici probat: non ſculpturā. ſcalpta inquit gēma dicendū eſt non ſculpta: quoniā adiecta prępoſitione facit inſculpta.

Scalptor, qui ſcalpit. Plini.li.xxxvij. Expetunt a ſcalptoribus ferroq; includunt nullam nō duritiam ex facili cauātes. Scalptura: ſcalpendi actio. Idem. Omnia aūt hęc genera ſcalpturę contumaciter reſiſtunt.

Scalpturio.is.iui.itum. idē quod ſcalpo: qō propinq; eſt galli gallinacei: cum terrā ſcalpit. Plau in Aulu. Vbi erat hęc defoſſa occepit ſcalpturire vnguibus.

Scalprū & ſcalprus: & diminutiue ſcalpellū & ſcalpellus ferrū: quo aptatur corīū: & quo radit: vel celtis. Vtuntur hō eo inſtrumento diuerſi artifices. Cato de re ruſti. Ficos & oleas altero modo: quod genus aut ficū: aut oleam eſſe voles: inde librum ſcalpro eximito. Colu.lib.vij. ſcabies ferro cęſa perluat vina: etiaz ſępe ſcalpello vſq; ad imum reſecare: & amputare ſcabiem ſępe profuit. Et lib.v. Scalprū quod deinde aduncū eſt: roſtruq; appellatur. Sueto.de Vitellio. Scalpro librario venas ſibi incidit. ſcalpra ſutoria Horatius intelligi voluit illo verſu. Si ſcalpra & formas non ſutor, nautica vela. Aduerſus mercaturis delyrus & amens Judicq; dicatur. Liuius fabrile ſcalprū appellat: quo magiſtri elephantos interimebāt: inter aures belluę adacto in ipſa compage: qua conuungitur capiti ceruix. Cor. Celſus ſcalprū inter ferramenta chirurgica numerat: vbi ait lib. vij. Tum demū ad manum ſcalprū q; veniendū eſt. Col. lib.x. ferramentū ſcalpratum dixit ad ſimilitudinez ſcalpri formatum: quo ait opus eſſe ad caſtrandas apium aluos.

Scalpellus & ſcalpellum diminutiua ſunt. Vide in di-

Scalpturatum genus pauimenti: quod & vermiculatū dicitur: quod factuz eſt poſt tertium punicum bellum: fuit ex teſſellis minutis diuerſi coloribus: vt in templis antiquis. Et nos Moſaicam dicere ſolemus. In his pauimētis picturę radendo fiebant. quo modo nunc ſcalpturata albaria in exteriore parte parietum ac murorum fiunt. (ctione Scalpturus.

Scamander fluuius: qui Europam ab Aſia diuidit: & alio nomine dicitur Xanthus.

Scamādria: vrbs parua a portu Jlienſi parū remota.

Scamonea frutex: cuius ſuccus valet ad medicinas.

Scandalū eſt: quod nos offendiculuz: vel in ruina: vel in pactione poſſum⁹ dicere. Quando ergo legimus qui cunq; de minimis ſcandalizauerit quēpiam: intelligimus qui dicto: factove occaſionem ruinę cuiq; dederit. Hinc ſcandalizo.as. quod eſt alicui ſcandalum prębeo.

Scandalides palmę ſpecies: a ſimilitudine ſcandulaz

Scādinauia inſula eſt Oceani ſeptētrio- (dictę. Lc. nalis: quam Plini. lib.iiij. incompertę magnitudinis eſſe ſcribit. Eam alterū orbem terrarū eſſe crediderūt.

Scando ſcandis ſcandi ſcanſum: in altū vado. Lic. in Lato. Vt ſi qui gubernator in nauigando nihil agere dicant: cū alij ſcandant malos: alij per ſoros curſent. Hinc ſcalę dictę ſunt: per quas in altum aſcendimus. Huius compoſita ſunt: aſcendo: quod eſt ſurſum ſcando: cuius contrarū eſt deſcendo: deorſum ſcando. Conſcendo: ſimul ſurſum ſcando. Virgili⁹. Bis denis Phrygium conſcendi nauibus equor. Dat. e dea monſtrāte viam. Inſcendo: ſicut eius ſimplex. Plau. in Aſin. Neq; in lectum inſcendat proximū. Superſcando. Liui. Jam euaſerant media caſtra cum ſuperſcandens vigilum ſtrata ſomno corpora miles oſtenſo ſcuto ſonitū prębuit. Tranſcendo. Plaut. in Aulul. Hoc magnū eſt periculum me ab afinis ad bones tranſcendere. Lactant. lib.ij. per tranſlatiōem dixit. Tum dedit ei certa mandata: quę ſi obſeruaſſet immortalis maneret: ſi trāſcendiſſet morte afficeretur.

Scādulaca herba a ſcādendo frugib⁹ inimica: q̄ eas

Scamnū eſt: qō le- (velut hedera ſuplicās necat. cto veluti gradus apponit: vt per id in lectū facili⁹ aſcendat. Clar. ſcribit ſcamnū eſſe: quo duplici gradu in lectū altior cōſcendebāt. Scabellū: quo ſimplici ſcanſione in lectū non altū ſcandebant. Ouidi. in arte. Et cana ſubtenerūz ſcamna dediſſe pedem. Et ſcamnū dicitur terra illa alueor, quę inter duos ſulcos in colendo relinquitur. Plini. Scamna inter duos ſulcos cruda relinquant. Et Col.li.ij. vocat ſcamnū cruduz ſolū & immotū minimeq; aratro proſciſſum. Idē lib.iij. Duabus gēmis ſupra terram eminere paſſim repoſita humo cętera coęquāt: quę faciunt in eadez linea intermiſſis totidē pedum ſcamnis dum peragant ordinē. Quoniā vero in his ſedere cōſueuimus factū eſt: vt ſcamnū & ſcabellū ſępe pro ſubſellio vſurpent. Ouidi⁹. lib.vj. Faſt. Ante focos olim ſcamnis conſidere longis mos erat. Scamna etiā in arboribus dicunt rami & brachia: per quę vites aſcendunt.

Scanſile pe.cor. dicit id per quod aſcendi poteſt.

Scādis herba: quę in holere ſylueſtri a grēcis ponit.

Scantiana poma ſunt: q̄ Cato tradit in doliis optime

Scandulę paruę tabellę: hoc eſt in par- (condi. Lc. uas laminas ſciſſę e ligno: quib⁹ tecta teguntur. Fiunt aūt ex robore abiete & picea fiſſis: vel aſſulatim deſectis.

Scapha nauicula in ligno cauata: ab σκάπτω fodio: cauo. Vnde & σκαφὴ a multis foſſura: alueus: inter traducit: quę maiorē nauem ſequit. Et paruę ad piſcandū nanes ſcaphę dicunt. Hinc ſcaphiarī: ſicut a claſſe claſſiarius.

Scaphiū vas concauū: in quo cacare & (ſiarius. meiere conſueuerūt: dictū a ſimilitudine ſcaphę nauis. latini Matulam vocant. Juue. Et rude poſitis ſcaphium cum ſumit armis. Proprie tamē: vt aliqui putāt vas ſęminarū in quod mingūt: quemadmodū viris laſanū neceſſariū erat: in quod ventris excremēta deijcerent. Erat & ſcaphiū vas ęneum: in quo ſtili in medio ſiti proceritas horarū ductus diſcriminabat. Plutar. in Numa. ſcaphium appellat: quo ignis ſacer extinctus Solis tantū radiis accendebat. Suidas. σκάφιον εἶδος κουζῆς ἀγγείου φάνης σὺ δὲ κοψίχῳ ἔοικας σκάφιον ἀπεπιλλμένῳ. Id eſt Scaphium ſpecies tonſurę aut cęſarei. Ariſtophanes tu copſicho ſimilis es reuulſo ſcaphio.

Scaptenſula locus in Macedonia: vbi argentum fodi ſolebat: ab σκάπτω fodio. Lucretius. Quales exprimerat ſcaptenſula ſubter odores.

Scaptia vrbs: a qua ſcaptia tribus vocitata eſt. Lc.

Scapulę humerus: ſiue dorſa a ſcandendo: vt quidā volunt: quę mobiles veluti molib⁹ iugulis a ceruice de

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mittuntur. ¶Plaut⁹. in Asinaria. ¶Mirabar quid dudum scapulę gestibant mihi: hariolari cęperant mihi immundo malum. ¶Hieron⁹. in Gene. Apparuit Rebecca veniens cum hydria: quã portabat in scapula: quę festinans deposuit hydriam de humero.

Scapulares serui dicti sunt: quia scapŭlis cędunt.

Scapularis vestis: quę tantum scapulas tegit.

Scapilium veteres pro tergo vsurparunt: & aliquando pro ipsa scapula. Vnde & spatium: quod inter scapulas quasi vallecula est: inter scapilium dicitur.

Scapus dicit id: in quo semina quarundã herbarũ dependẽt: vt in papauere. ¶Plini. In papauere & similibus scapus. in harundinibus: in glandibus: in auellanis pannicula appellatur: & scapi in quibus vuarũ grana sunt. Varro. Quę calcatę vuę erunt eorum scapi cum follicŭlis subiiciendi sub prælum: vt si quid reliqui habeant musti exprimatur in eundem lacum.

Scarus piscis: qui sol⁹ piscĭũ dicit ruminare: herbisq; pasci: quo carpathiũ pelagus abundat. Oppianus. ¶Hic scarus saxa frequẽtat. Qui mites inter pisces clamore tremendo Intonat: & solus pallẽtes ruminat herbas.

Scarabęus: animal paruũ volatile: vulgo scarauacius dicitur. Scarabeorum autẽ diuersa sunt genera. ¶Nam quidã sunt coloris viridis: e vermibus fimo bouis aut iumenti creati. Alĭj grandiores cornua prælonga bisulcis dentata forficibus in cacumine habentes. Alĭj e fimo ingentis pilas aduersis pedibus volutant. ¶Hos Aegyptĭj summopere venerabant animatã solis effigiem esse putantes: vt inquit Eusebius libro præparati. Scarabęus autẽ omnis virilẽ sexum habet: & spermate in stercus infuso: pila deinde confecta pedibus inuoluit.

Scarifico.as. scalpello aperio: quo aliquid facilius exeat. Vnde sacrificatio dicit: quãdo tenui vulnere sanguis emittit. ¶Plini⁹. Dentiũ dolores sedant ossibus draconis scarificatis gingiuis: scarificare dolorẽ: significat scarificãdo dolorẽ expellere. Idem. Præterea in corde equorũ inuenit⁹ os dentibus canis maxie simile: hoc scarificare do-

Scardona insula in mari Adria- (lorem putant. tico adiacens Illyrico: vt Ptolemęus lib. ij. refert. In ea sunt duę vrbes Collentum & Arba.

Scatinia lex erat in eos: q nefando scelere laborabãt.

Scateo.tes. scatui: significat emano: erumpo: ebullio: vt Antiochus scatere cępit vermibus.

Scaturio.is.pe.cor. pro suo primitiuo scateo ponitur. Quod est non solũ aquarũ: sed herbarum & cęterorũ sua sponte vbertim nascentiũ. ¶Hiero. In sepulchro eius non nisi manna inuenitur: quod & scaturire cernitur.

Scatebręq; penultima correpta: ebullitiones aquę surgentis. Virgi. lib. j. Georgicorũ. Scatebrisq; arentia temperat arua. sic scaturies & scaturigo.

Scaturigo pe. p. idẽ qđ scatebra. Aug. super ps. Scaturigines dicimus ab imo aquas ebullientes. Col. li. iiij. ¶Nam præstat nõ conserere: qã in summa terra suspẽdere: nisi tamẽ scaturigo palustris obuia sit: sicut in agro Rauennate pluscã sesquipedem prohibeat infodere.

Scauri dicti sunt: qui talos pedum tumẽtes: ac porrectos habent. ¶Horat⁹ lib. j. Ser. Illum balbutit scaurum pravis fultũ male talis. Fuit & scaurus cognomẽ familię Romanę: ex qua Aemilius scaurus nobilis & pauper: sed eloquentia sua gloriã peperit. Consul ligures & Bastarnas domuit: atq; triumphauit. Censor: viam Aemiliam strauit: pontem Aemylium fecit.

Scarites gemma: quę scauri piscis coloris est. Cc.

Scazones Visus vocant delumbes siue claudi ἀπὸ τοῦ σκάζειν, quod significat claudicare. ¶Priscian⁹. Hunc trimetrum veteres Graij cognomine dicunt. Q; pedibus iunctis hunc scandere sępe solebant. ¶Ponitur autẽ scazon: spondeum finis habebit. Cc.

Scelus: flagitiũ: facinus. a quo sceles⁹ & scelerosus.

Scelero scelerare: polluo. Virgilius. ¶Parce pias scelerare manus. ¶Hinc sceleratus. ta. tum.

Sceleratus ita distingui solet a scelerosus vt scelerosus sit auctor: sceleris. sceleratus: in quo sit scelus constitutum: aut cõmissum. Terent⁹. in ¶Heau. Vbi ego illum scelerosum atq; impiũ inueniam? Aliquando tamẽ sceleratus ponitur pro nocente. Virgil⁹. Sit sceleratum exquirere frigus Difficile est. Scelerata porta Romę dicta est: & sceleratus campus: hoc est pollutus.

Scepsis: ciuitas ¶Phrygię: quã quidam Aenęę regiam fuisse tradũt. ¶Hinc sceptius. a. um. Ex hac fuerunt Metrodorus: qui artes memorię cõsummauit: & Demetrius grãmaticus. qui Troianam extructionẽ exposuit.

Sceptrum virga: qua reges vtebantur.

Sceda. Vide Scheda.

Scheda tabella: siue pagella philyracea: hoc est tiliacea: qua p chartis piscos vti solitos Eustathi⁹ & Aelianus asserũt: hodieq; grecũ vulg⁹ schedas vocat tabulas eas: quibus supputatores nũeris scribendis vtunt: vt mox litu spongię leuiter aboleri possint. Accipit quãdoq; pro folio chartę: siue papyri nondũ opacti & ligati: qđ & phyllurã gręco vocabulo nũcupam⁹. ¶Plin. Sz ratio deprehendit vitiũ vnius schedę reuulsione. quãdã detracta aspiratione scedã scribunt. Quintili. ¶Nam qui oĉs etiam indignas lectione scedas excutit: a vilibus quoq; famulis accõmodare operã potest. Vñ & pro libris monumẽtisq; literarũ schedę quãdoq; accipiunt. ¶Mar. Ohe iaz satis est Ohe hbelle: tu ꝓcedere adhuc & ire quęris: nec summa

Schedula diminutiuũ a (potes in scheda teneri. scheda: & id est quod vulgo dicunt boletinũ: non vt multi dicunt cedula. ¶Hieron⁹. ad Alga. Detulit mihi parua schedula maximas quæstiones: quas a te datas: mihiq; tradendas diceret. ¶Ponitur & pro libro.

Scedia nauigij gen⁹ inconditũ: & trabibus tantũ inter se cõnexis factum: quales sunt rates. Et apũd grecos schedia sunt: quę nos extẽporalia vocamus. Vñ & pro inconditis: & extẽporariis carminibus dicunt: quę nri syluas appellant. Greci enim χέδιον vocant: quod extempore compositum est: quasi duntaxat in schedis scriptum: & primo ruderatu deformatũ: non adhuc expolitum χεδιάζω, significat rem ruditer incipio. Schedicus. ca. cum. Apule. in deo Socratis. In isto schedico & incondito experimini: an idem sim repentinus: qui præparatus.

Schema. atis. & schematũ: & schema. g. forma vel figura: siue cultus ornatusve latine dr, quia per h quodãmodo vestitur: & ornat oratio. ¶Plau. in ¶Persa. Lepida cum decora schema. Ambrosius. Adhuc Athletę in schemate sunt: & tu iam otiũ petis? ¶Huius multę sunt species: videlicet ¶Prolepsis: Zeugma: ¶Hypozeuxis: Syllepsis: Anadiplosis: Anastomatos: ¶Paromeon: ¶Homeoptoton: ¶Polyptoton: Irmos: ¶Polysintheton: Dialyton. ¶Prisci latini absq; aspiratione pronũtiabant: & declinatione secunda. Vnde vetusti codices ¶Plautini habent scriptus. Q; ego huc processi: sic cum seruili scema. i. habitu.

Schefis dici potest habitudo: cum multitudo nominum inconiunctorũ quodam ambitu copulatur: vt nubila: nix: grando: procellę: fulmina: venti.

Schimusa insula vna ex Sporadibus. Cc.

Schisma. tis. latine scissura: ab χίζω, qđ est scindo. Hic diuisionẽ ecclesię schisma dicim⁹ non scisma: vt multi (ferũt male. etiã dicta fuit vrbs Beotię a Scheno Atlantis patre sic appellata. Schenos quoq; mẽsura terrę quinquaginta stadia continens: vt inquit Herodotus lib. ij.

Schenus. nuntis. flumen Athenis proximũ: vt inquit Strabo a iuncis dictum. ¶Proindeq; iuncarios in Hispania campos schenuntas vocat: sed & in Arcadia schenuntis fit mentio: ab amne quem schęniciam appellant. Item schenus arbor: lentisci.

Schenum locus in Beotia collocatur.

Schenisinos mensura terrę est.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Schœnoplocos funarius: ꝛ reſtio latine appellat: qui
Schœnobates pe. cor. qui per funes lu/ (funes facit.
dendo gradit. χοῖνος ſunis dicit: ꝛ βαίνω aſcẽdo: quaſi
funis ambulus. Iuue. Augur ſchœnobates medicus ma
gus oia nouit. Ita Firmico dicunt Neurobatę Funere/
pei. ꝛ Funepei ab Apuleio. Funambuli ab oibus.

Schœnitę pen. prod. populi ſic dicti a tabernaculis: in
quibus degunt: quę cilicijs metantur.

Schola literariũ ludum ꝑcat: a verbo græco σχολάζω,
qđ eſt vaco: quia cęteris rebus omiſſis vacare liberali/
bus ſtudijs pueri debent. Auſonius tamẽ ab σχολὴ id eſt
ab vacatione ꝛ laxamẽto: qđ pueris interdum dandũ eſſe
prędcribit: dici ſentit: ſic eũ ait. Gr. aio ſchola nomie dicta
eſt: Juſta labori ſeriis tribuant: vt otia muſis. Augu. lib. j.
con. Inde datus ſum in ſcholã: vt diſcerẽ literas. Plura/
li numero ſcholę apud Feſtum. Erat ꝛ in balneis ſchola
apud Victru. Pars labri ſiue alnei a prędtolando: vt qui/
dam arbitrant dicta: vt occupato ab his qui priores ve/
niſſent labro in ſchola cęteri circũſpectantes recte ſtare
poſſent. Erat ꝛ in porticibus auctore Plinio: Alexandrũ
inquit: ꝛ Philippum cum Minerua: qui ſunt in ſchola in
octauię porticib⁹ ꝛ Philippi. Cic. lib. Tuſ. Poſuit ſcho/
las pro diſputationibus ꝛ cõtrouerſijs: quę in ſcholis in/
ter doctorem ꝛ diſcipulos otioſe agitari ſolent: cũ inquit.
Hanc perfectã philoſophiã ſemper iudicaui: quę de ma
ximis quęſtionib⁹ copioſe poſſet: ornateq; dicere: in quã
exercitationẽ: ita nos ſtudioſe operam dedimus: vt iam
etiã ſcholas græcorũ more habere auderemus.

Scholaris ꝛ hoc ſcholare: quod ad ſcholas pertinet.
Hierony. ad Dama. Nec aures Quintiliani floſculis ꝛ
ſcholari declamatione mulcendę.

Scholaſticus. a. um. idem quod ſcholaris. Unde ſcho
laſtica diſciplina: ꝛ ſcholaſticos vocam⁹ diſcipulos: qui
diſcendi gratia ſcholas frequentant.

Schiſton vna ſpecies eſt lactis: quaſi diuiſum. ἀπὸ τοῦ
χίζειν, quod diuidere eſt. Lc.

Scilicet aduerbiũ: ſignificat certe: quaſi ſcire licet. Et
modo affirmatiue. Liuius. Terrã oſculo contigit: ſcilicet
q⁹ cõmunis mater oĩm mortaliũ eſſet. Ouidi. Scilicet eſt
aliquid cũ ſeuis vinere ventis. Hoc eſt prorecto multum
eſt. Modo Ironice: vt cuꝫ pronũtiatur cũ quadam acer
bitate. Iam tũ negat: quod dicit. Virgili. Scilicet is ſu/
peris labor eſt? Lice. Furnio. Scilicet id agitur: quaſi di
cat non agitur. Interdum ſignificat ad hoc. Hierony. in
Paulo. Et inter equuleum lamina ſaq; victorũ iuſſit melle
perungi: ſcilicet vt muſcarũ aculeis cederet: qui ignitas
Scylurus penultꝰ (ſartagines ante ſuperaſſet.
ma produ. nomẽ viri: de quo in dictione Silurus.

Scindo, dis. ſcidi: ſciſſum. per duplex ſſ. ſignificat fin/
do: frango. Virgilꝰ. Scinditur incertũ ſtudia in contra/
ria vulgus. Huius verbi compoſita ſunt: Abſcindo: con
ſcindo. Hierony. ad Ctheſi. In mentem tibi veniat tuni/
cam Saluatoris: nec a militibus fuiſſe conſciſſam. Diſ/
ſcindo: varie ſcindo. Terenti. in Eunu. Teſtem omnẽ mi
ſere diſſcidit. Interſcindo: per medium ſcindo. Lactãti.
lib. de Opi. Labra ipſa: quę quaſi antea cohęrebant: qđ
de center interſcidit. Proſcindo: valde vel vltra: ſeu ſub/
tus ſcindo. Reſcindo. de quibus alibi.

Sciſſile ꝛgnul. cđ. quod ſcindi poteſt.

Sciſſio: ſciſſura: ꝛ ſciſſus. us. idem ſignificant. Varro.
Sciſſu materię fatigatus quieſcebat lectulo.

Scintilla: quaſi ſcindilla: q⁹ ſcindatur a re ignita. Unde
Scintillo. as. ſplendo: mico. (in Fauilla.

Scylla: ſaxum in mari: periculoſum mare faciens nau/
tis. Unde eſt illud. Decidit in ſcyllã cupiens vitare cha/
rybdim. Eſt ꝛ ſcylla nomẽ filię Nyſi Megarenſiũ regis:
quę Minois amore capta: ſed ab ipſo ſpreta: cum ex do
lore deficiſſet: in auem ſui nois mutata eſt. Ouidꝰ. Filia
purpureos Nyſi furata capillos Puppe cadens nauis:
facta refert auis. Altera fuit ſcylla Phorci filia: quę verſa
fertur in ſaxũ: cui nomẽ eſt ſcylla in mari periculoſum. Le
ge Seruiũ: qui latius eas pertractat. Item ſcylla genus
piſcis: quo maxie abundat Lyris amnis Campanię Mi
turnenſiũ vrbem interfluens. Flora. Affertur ſcyllas inter
murena natantes. Martia. Cęrulens nos Lyris amat:
quẽ ſylua maricę Protegit: hinc ſcyllę maxima turba ſu/
mus. Item ſcylla ſturpis ſpecies eſt. Ariſtoteles lib. j. de ve/
getantibus. Quędã inquit. habent vnam tantũ radicem
vt ſcylla: quia illa naſcit ex ſolo raro: procediteq; inferne
dilatando ſe. Rurſus ſcylla eſt genus cepę. Colu. lib. vij.
Sed etiã remedio cũ dulci vino tritũ ſerpillum ꝛ conci/
ſa: ꝛ in aqua macerata ſcylla. Suidas. σκίλλα εἶδος βο/
τάνης πικρᾶς μὴ δαπανηφόρου τοῖς ἐσθίουσι. id eſt Scil/
la herbę genus amarę ꝛ comedẽtibus letiferę.

Scylleta loca: in qbus ſcyllę piſces capiunt. Cic. Hac
lege tribunitia decẽ viri vendent agrũ campanũ: accedet
ei mons caurus: accedent ſcylleta ad Minturnas.

Scyllenũ promontoriũm in Peloponneſo: vt Plini⁹.
Strabo q; teſtant: ſed ſinu Argolico iuxta Hermionem:
quo ſcylla Nyſi filia fluctibus eiecta creditur.

Scyllaceum Athenienſiũ colonia in vltimo Italię ab
Athenienſibus: dũ conderẽt ſcylleticum dictũ. A quo ſinus
ſcyllaceus: qui hippomatem ſinũ Iſthmũ facit. Virgi. li/
bro. iij. Caulonięq; arces ꝛ naufragũ ſcyllaceum.

Scyllus. untis. oppidũ Achaię: vt Stra. ſcribit: quo
Xenophon donatus eſt a Lacedęmonijs. ſcyllus. li. pro/
Scyphus vaſis po/ (prium nomen fratris Dipeli.
torij genus: qđ proprie Herculi attribuit: ſicut Cantha/
rus Libero patri. Hoc veteres in ſacris vſi ſunt: ꝛ in con
uiuijs. Virgili. Et ſacer implent dextram ſcyphus.

Scyron latro fuit: cuius oſſa cũ in mare cecidiſſent: in
ſcopulos querſa ferunt: quę adhuc ſcyronia ſaxa vocan
tur. Sunt autẽ in Attica regione ſimul cum oppido eiuſ/
dem nois non longe a Megaris iuxta mare. Ita ſita: vt
tranſitũ non relinquant. Hinc Athenienſes ventũ ab his
locis flantẽ procelloſum ſcyronẽ appellant: quoniã ſpi/
rat a ſaxis: quę ſcyron latro incolut. Hic paulo ab Ar/
geſte deflexus eſſe dicitur: qui ꝛ Olympius vocatur: ꝛ a
nõnullis Helleſpontius. Seneca lib. iiij. naturaliũ quęſti
onum. Atabulus Apuliam infeſtat: Calabriam Japyx:
Athenas Scyron. Galliam Circius. Scirron vero per
duplex rr. Iam græce σκίῤῥον ſcribit: eſt illud quod gi/
gnitur in ventre vni. Hoc ſplenis hepatiſq; vitio extu/
berat: præſertim in hydropicis.

Scirron. Vide in dictione Scyron. de quo modo.

Scyros inſula eſt contra Magneſiam in mari Egeo
vna ex cycladibus: Lycomedis regis patria: vbi Achil/
les puerili habitu educat⁹ eſt: ꝛ in qua eſt vrbs eiuſdem
nois. Patet hęc inſula Plinio teſte lõgitudine. xxv. Mil.
paſſuũ: ex qua lapidem integrũ fluctuare tradunt: eun/
dem cõminutum mergi. Hinc Scyrius. a. um. ꝛ ſcyrias.
quorũ prima producitur. Ouidius. Sępe malis ſtupeo:
rerumq; oblita lociq; Ignara tetigi ſcyria membra nia/
nu. Idem libro primo de arte. Scyrias Demoniço iuncta
puella viro. Sunt autem tres nominibus confines inſu/
lę. Scyros: Scyrnus: ꝛ Scyrus: ex qua Pherecides:
ne errent: qui aut ſcyrium: aut ſyrum: quaſi e terra ſyria
ſcripſere. Dicta eſt autem ſciros: quia σκίρος dicatur ſa/
leb⁹a ꝛ aſperitas: vt inquit Euſtathius.

Scytanum medicamentum eſt forbere cogens. Cc.

Scythia: regio ſeptentrionalis: a Scytha Herculis fi/
lio: vt inquit Herodotus: ita dicta. Hęc diuidit a Tanai
fluuio: ꝛ pars vna remanet in Europa: altera in Aſiam
protendit. Scythia Europę terminat ad Thraciaꝫ: in ea
ſolũ eſt aurũ producens: vt Pompo. refert: in habitabile
tamẽ propter Gryphes aurũ cuſtodientes. In ea regione
ſunt Arimaſpi homines: quibus ſinguli oculi eſſe dicunt.
Ibi Boriſthenes: qui gentẽ ſui nominis alluit inter Scy
thię amnes amęniſſimus. Scythia vero Aſię ita a Juſti/
no lib. ij. deſcribit. Scythia in orientẽ porrecta includitur

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ab vno latere ponto: ⁊ ab altero montib⁹ ripheis: a tergo Asia ⁊ Tanai flumine. Multũ in longitudinẽ ⁊ latitudinẽ patet. Hominibus inter se fines nulli: neq; eñ agrum exercent: nec domus illis vlla aut tectũ: aut sedes est: armenta ⁊ pecora semper pascentib⁹: ⁊ per incultas solitudines errare solitis. Uxores liberosq; secũ in palustris vehunt. Quib⁹ coꝛijs hymbꝛium hyemisq; causa tectis pro domibus vtunt. Justitia gentis ingenijs culta nõ legibus. Nullũ scelus apud eos furto grauius. Quippe sine tecto ⁊ munimẽto pecora ⁊ armenta habentib⁹ quid saluum esset: si furari liceret? Aurum ⁊ argentũ proinde aspernantur: ac reliqui mortales appetunt. Lacte ⁊ melle vescunt. Laneus vsus ac vestiũ ignotus. Et q̃q̃ continuis frigoꝛibus vtantur: pellibus tamen ferinis: aut murinis vestiunt. Hęc continẽtia illis moꝛũ quoq; iustitiã dedit: nec alienũ concupiscentib⁹: quippe diuitiarũ cupido ibi est: vbi ⁊ vsus. Atq; vtinam reliquis mortalib⁹ simul moderatio: ⁊ abstinentia alieni foret: profecto non bellorum tantũ per omnia secula terris oĩbus continuarẽt: neq; plus hominũ ferrum ⁊ arma: q̃ naturalis fatoꝛum conditio raperet. Scythę ab alieno imperio: aut intacti: aut inuicti manserũt. Darium regem persarũ turpi a Scythia summouere fuga. Cirũ cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri magni ducẽ cum copijs vniuersis deleuerunt. Romanoꝛũ audiuere non sensere arma. Gens ⁊ laboꝛibus ⁊ bellis aspera. Ulires coꝛpoꝛũ immensę. Jnde dicti sunt Scythę populi: qui bipertiti sunt. Alteri Europęi: alteri Asiatici. a Scythia fit scythicus, a, ũ. Apule. Plericq; eoꝛum scythicis moꝛibus viuebant.

Scythotauri: populi Scythię. Qui: vt Solinus scribit: pro hostijs aduenas cędere consueuerunt.

Scythos: latine coꝛũ. Unde scythotomus cerdo inci-

Scytala: mus araneus latine dicit. Col. (soꝛ coꝛij. lib. vij. Mus araneus: greci σκυτάλην appellant.

Scytrops ⁊ scytopsus pe. p. tristẽ mestũq; significat.

Sciomantia diuinatio: quę fit a qua vel vmbꝛa. Lc.

Sciopodes penul. coꝛ. vmbꝛipedes dicũtur. homines sunt Jndici singulis cruribus mirę pernicitatis ad saltum: hic dicti: q̃ in maioꝛe estu humi iacentes σκιὰν ποδὸς, hoc est vmbꝛa pedis se protegant. August. lib. xvj. de ciui. dei. Ferunt esse gentẽ: vbi singula crura in pedibus habent: nec poplitem flectunt: ⁊ sunt mirabilis celeritatis: quos sciapodas vocant: q̃ per estum in terra iacentes resupini vmbꝛa se pedum protegant.

Scio. is. scĩui. scitũ. futuro sciam ⁊ scibo. Ter. in Adel. Hinc scibo iam vbi fiet. Et propꝛie scire: est rem per cãm cognoscere. Huius cõposita sunt. Asscio: abscio: conscio: descio: nescio: prescio: ⁊ rescio. de quibus alibi.

Scire vti foꝛo: est se accõmodare ad moꝛes aliorũ: nec eoꝛum opinioni: studijsq; aduersari. Dona. vero. Scisti vti foꝛo: id est scis quid facere opoꝛtet.

Scientia: a participio sciens fit. Amb. Cur estimabas q̃ ad scientiã meaꝛ: quę gereres non peruenirẽt. Est aũt scientia: qua aliquid scitur. Cuius cõtrarium est inscientia. Col. lib. iij. Querũturq; non respondere sibi vineta: quę per auaritiam: vel inscientiã: vel negligentiã perdiderũt. Hęc etiã inscientia dicit: vt apud eundẽ. Nam plurimos per hanc inscientiã vastare vineta comperi.

Sciona: vbs est Campanię. Lc.

Scincus genus crocodili in nilo natus precipuũ contra omnia venena antidotum. Lc.

Scitus dicit: qui sciens ⁊ argutus est: ⁊ vulgo dicit saputus. Unde scitę Platonis interrogatiões dicunt astutę ⁊ vastę: ⁊ magna arte cõpositę. Teren. in Eu. Scitũ hercle hoiem: hic proꝛsus ex stultis insanos facit. Cic. in Lęl. Scitũ est illud Catonis. Multo melius de quibusdam acerbos inimicos mereri: q̃ eos amicos: qui dulces videntur. Interdũ scitus dicit elegans: formosus. Teren. in And. Scitus puer natus e Pamphilo est. Plau. in Amphi. Hęc nox scita est exercendo scoꝛto conducto male.

Huic contrariũ est insscitus pen. pꝛo. qõ modo proignorãti ⁊ impudẽte pomi: vt apud Teren. in Hecy. Nam si id nunc facis factũ rave es: bonas quod par est facere: insciẽti offerre tibi iniuriã me immerenti iniquũ est. Modo pꝛo inelegãti: vt apud Apostolũ Jacobum. Suscipite insitũ verbũ: quod potest saluare animas vestras.

Scite aduerbiũ: ꝺ eat docte: artificioseq; seu bona scientia: vel cũ bona rõne. Bell. i. Scite subtiliterq; ratiocinatum Pythagoꝛã philosophum dicit. Col. li. v. contrariũ posuit. Nam id plurimũ refert insscite non facere.

Scitum substantiuũ: significat decretũ. Liui. lib. j. Lętera quoq; omnia publica: priuataq; sacra pontificis scitis subiecit. Hieron. Quare discipulos meos arguendos credis: q̃ senioꝛum iussa parui pendant: vt de scita custodiant. Hinc Plebescitum plebis statutum. Cicero. lib. j. ad Heren. Jn rem confertur: vt si quis ex testamento: quod facere iussus est: ex plebescito vetetur.

Sciens feci: insciens feci. Illud est: quod cuꝛ facerem aliquid sciui me facere: hoc aũt ignoraui: scienter feci. i. cum scientia ⁊ doctrina feci: semperq; in laudem. insciens

Scius: qui scit. a quo (ter semper vituperabile. consscius: insscius: nescius: ⁊ prescius.

Sciolus diminuti. est: ⁊ sumit pro aliquantulũ docto. Hiero. in prolo. Danielis. Qui mihi videbar sciol⁹ inter Hebręos cepi rursus discipulus esse Chaldaicus.

Scisco. is. ⁊ scisco: deponẽs: vt inquit Priscia. Unde ⁊ scisscito. as. ⁊ scisscito: deponẽs: idem significãs: qõ scitor, ⁊ magis in vsu est. Plau. in Cap. Secede huc. Nam sunt quę ex te solo scisscitari volo: quarũ rerum te falsiloquũ esse nolo. Scisscito tamẽ apud antiquos significat sententiam dico. scisscere vero est scire. Idem in Amph. Ocyus accurro: vt scisscam quid velit. Aliquando etiã ponit pro statuere: decernere. Idez in Cur. Rogationes plurimas propter vos populus scisuit: quas vos rogatas rũpitis.

Scirpiculę ⁊ scirpea. Unde Sirpo.

Scitoꝛ. aris. depo. interrogo: seu inuestigo: quę occulta magis: ac secretioꝛa sunt. Virg. Suspensi Eurypilum scitatũ oꝛacula Phębi. Mittimus. sed in raro vsu est. mihi

Scipio Africanus: qui Carthagi- (apud poetas. nem tributariã Romanis fecit: Scipio mino: qui Carthaginẽ delevit: ⁊ Numantiã deuicit. Cõstat familię Cornelioꝛũ cognomentũ scipionum inditũ esse: ex eo q̃ Cornelius: qui patrẽ luminibus carentẽ pro luminibus regebat Scipio cognominatus nomen: ex cognomine posteris dedit. Scipio enim virga, siue baculus dicitur.

Scyritę gẽtes sunt iter Nomadas Jndos: ficuti Plin. lib. vij. refert. Quę nariũ loco foꝛamina tantũ habẽt.

Sclepus: sonus est sagittius: qui ex inflatione buccaꝛ erũpit. Persi⁹. Nec sclopo tumidas intẽdis rũpere buc-

Scobs ſemi generis: scõm Priſc. vel hic (cas. Lc. scobis scõm Phocã. Et est id: qõ ab aliqua materia minutissimũ decidit: dum vel per serrã secatur: vel terebraꝛ perforat. Nec non ex attritione laterũ scobs habet: qua frequenter ad metalla: ⁊ pauimẽta tergenda seduli ministri vtunt. Hoꝛa. in Sermo. Utilibus in scopis: in napis in scobe quantus Consistit sumptus neglectis flagitium ingens. Ter lapides varios lutulenta radere palma. Plinius lib. xxxiij. Alij elimatam scobem in fictili cado coquunt in caminis: donec percoquatur figlinum.

Scobina penultima pꝛodu. limatura: quę etiã scobs dicitur. Unde descobinatus pro saucio: abraso ⁊ defecto. Sunt etiam: qui scobinam dicant instrumẽtum fabrile: quo arcus pręcipue leuigantur.

Scolymos agrestis herba spinosa: quã ⁊ Plinius scolymũ vocat. aliqui pro cardui flore capiunt. Lc.

Scolus pagus est nõ longe a Cytherone: vbi est iucunda sedes atq; aspera: vnde natũ est proꝛerbiũ. Ad scolũ neq; ipse accedes: neq; alterũ comitaberis. Est etiam vicus in Heraclia: quẽ pręterfluit Asopus amnis. Lc.

Scolopẽdra: aĩal e yermib⁹ terrę pilosum multis pe-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dibus arcuatim repens: tractuq; ꝓtrahens se: qđ ab alijs multipeda: ab alijs cētipeda: ab alijs millepeda dicit.

Scolecia genus erugīnis a specie vermiculorum. Bręce enim σκωλήκιον dicitur vermiculus.

Scōma: latine cauillū. Nam vt Macro. inquit est mos sus figuratus: qui sępe fraude vel vrbanitate tegit: vt aliud sonet: aliud intelligat: nec tamē semper ad amaritudinē pergit. Lędoria vero exprobratio est: ac directa cōtumelia: vt Nicarchus. ἐιμι φιλῆς μισῆς με ☾ ἐι μισῆς σὺ φιλῆς με ἐι δὲ μὲ μισῆς φίλητε μὴμε φιλεῖ. Id est Si me amas: odio habes me: si odio me habes amas: si vero non odisti me amicissime ne me ama.

Scombrus: genus piscis marini: cui in aquis sulphureus color est: extra aquā qui cęteris. scombrorum tanta multitudo in freto Hispano est: vt insula ad Carthaginē nouā spectans, a scombris scombria sit nominata.

Scopa instrumentū: quo pauimēta verrunt. Plau. in Sti. Mundicias volo fieri hic: ferte huc scopas: simulq; harundinē: vt operam omnē aranearū perdam: ꝛ texturam improbā: dehinc iamq; earū omnis telas. Dictę scopę: quasi scobę: ꝙ his purgamenta veluti scobem educimus. Hoc instrumēto plectunt fontes ob noxā: dum cędunt scopaꝫ fasciculo manuali circūducti per foꝛa: vt vibices rubentes existant in tergo: hoc vulgo dicitur scopare. Huius diminutiuū est scopula. Columella lib. xij. Deinde penniculo detergit: & feruentissima pice infusa nouo alio rutabulo ꝛ scopula picatur. Et est Scopa nomen villę in Libya. Scopas nomen viri proprium.

Scopula dimi. parua scopa: quęre in dictiōe scopa.

Scopo. pas. paui. ꝛ Scōpo. pis. psi. significat sicut sonat. Hieron. in Esaia. Et scopabo eam in scopa terens. Idem in ps. Et scopebam spiritum meum.

Scoparij dicuntur ministri: quorū ministerium est: vt scopis deuerrant pauimenta sordentia. Ulpia. titulo de fundo instructo. Si villa cultior fit accedere instrumento

Scopei homuli par/ (fundi atrienses ꝛ scoparios. ui: qui etiā ab aliquibus Stilpones vocantur.

Scopus: ꝛ diminutiue scopulus: saxū eminens a speculando dictus. σκοπεῖν enim speculari est. Unde greci Scopon dicunt locū: in quem sagittando tela dirigūtur. Suetonius. de Domi. Nonnunq; in pueri procul stantis prębentisq; pro scopulo dispansam dextrę manus palmam sagittas tanta arte direxit: vt omnes per interualla innocue euaderent. Ulege. lib. ij. refert: ꝙ sagittarij fundito. esve ponere solebant pro scopo: hoc est signo scopas: id est fruticū vel straminū fasces. Macro. Propositū vocat: quod greci σκοπὸν nominat. Similiter apud Oratores scopos: quo tendit omnis ductus oratorius. Et greci σκόπελον locum eminentē: id est speculam nominant. Potest etiam dici scopulus: vt inquit Serui. a tegmento nauium ἀπὸ τοῦ σκεπάζειν. Scopi etiam dicuntur vuę cum fuerint calcatę ꝛ solliculi cortices.

Scopes: vt author est Homerus: aues sunt. Lc.

Scoria metallorū purgatio: quasi fex: sicut spuma quę ex feruescente materia tollit. Plini. li. xxxiij. Spurcitia in omni metallo Scoria vocat. Hiero. in Esa. Argentū tuū versum est in scoriā. Ponitur inter dū pro cura ꝛ passiōe. Uirgili. ad Messal. Et scoria patiar tabescere tali.

Scorodon σκόροδον, latine allium dicitur.

Scorpius ꝛ scorpio vtroq; modo dicit: ꝛ pro aīali venenoso cauda feriente: quis Galla dissentiat. Aug. super Matth. Nam qualiscūq; latro homo est: ꝙ febris: ꝙ scorpius: ꝙ fungus malus. mā ducant hoies fungū malum ꝛ moriunt. Idem super Lucā. Omnes qui propter istas diuersitates blasphemāt Christū nostrū: cauda scorpionis sunt. Et in euange. Ecce dedi vobis potestatē calcandi super serpentes ꝛ scorpiones. Scorpius etiā siue scorpio cęleste signū. Colu. Si ingredit scorpium. xiij. Kal. Nouębris. Ité militare instrumentū: ꝙ paruis ac subtilibus spiculis inferat mortes; siue ꝙ scorpionis similitudinem habeat: cum arcus hinc atq; hinc chelarū similitudine pręferant spiculuꝫ caudę. Sunt qui hunc arcuballistā appellent. Quidā etiam accipiūt scorpiū pro genere instrumēti torquendi: vt sunt rubi aculeati: vel stagelluꝫ virgarū: vt scutica habens in summitate glandes plūbeas. Quo quidē tormenti genere sępe legimus martyres afflictos fuisse. Ꝑterea scorpius herba est semen habens ad similitudinē scorpionis: quę valet aduersus

Scorpionarij: qui scorpio/ (animal sui nominis. nibus: id est arcubus vtunt: vt sagittis seriant.

Scorpites gemma est scorpionis colore. Lc.

Scorpiuros herba est: quā alij heliotropiū vocāt. Lc.

Scorpena genus piscis. De quo Ambrosius. Scorpena quoq; castitatem immaculati connubij generi suo seruat: non percutit: sed reficit.

Scortes: testium arietinorum pelles. Hinc Scorteus a. um. quicquid ex pelle est. Et omnia ex pellibus facta scortea dicuntur: vel ab eo quod est σκώρ.

Scortū: idem qđ corium. vnde ꝛ scortū meretrix dicit: ꝙ sicut pellicula subigat: cum solū calciamentoꝝ omnibus subiectū fit: vel ꝙ in grabatulis pelles stratas tenere consueuerūt. Scortum enī dicitur corīū: quod est animalium: quę crassioꝛē ac duriorem pellē habent. Hieron. contra Jouinia. Scorta atq; prostibula: si fuerint baptizate virginibus coęquabūtur: origo est σκώρ.

Scortor. aris. sępe meretricā duco. Hiero. in Deute. Non erit meretrix de filiabus Israel nec scortator.

Scoti populi Britānici: apud quos nulla coniūx propria est. Hieron. Quid loquar de cęteris nationibus: cum ipse adolescentulus in Gallia viderim Scotos gentem Britannicā humanis vesci carnibus? Et cum per syluas porcorum greges: ꝛ armentorū pecudumq; reperiant: pastorum nates: ꝛ fęminarū papillas solere abscindere: ꝛ has solas ciborum delitias arbitrari.

Scoton vocant fruticis genus: qđ ꝛ alij rhibin. Lc.

Scotomia infirmitas quędam tenebrositatem inducens. Unde ꝛ obtenebratio dici potest. Nam ab σκότος μαι deducitur: quod est vertigino.

Scranteum pellem vocant: in qua sagittę reponūtur: ꝛ a scorto ductum existimant. Lc.

Screo. as. Beat cū conatu quodā de pectore spuū ejicio. Plini. li. xxij. Eadē in ūmēto hoiemq; phlegma: aut sanguinē: qui screat talo circūligata sanat. Hoc verbum quidā a creo cōponi volūt. Huius cōpositum est excreo. Plini. li. xx. Medius adhęc ꝛ sanguinē excreantibus cortos dari iubet. Tibul. Ante ipsas excreat ille foꝛes.

Screatus. us. ipsa screatio. Teren. in Heau. Semitus

Scribello veteres vsi sunt pro scri (screat⁹: tussibo. A quo cōpositū fit conscribello. Uarro. Astrologi non sunt: qui conscribella verrūt pingentes cęlum.

Screabile: qđ screari potest. Plin. lib. ij. Pulmonū vi/

Scribo. is. psi. ptū. Scribe/ (tia excreabilia facit. re eorū proprie est: qui aliquid condunt: vnde scriptores. Nam librarij ꝛ qui ab exęmplarijs aliquid excribendū sumūt: non proprie scriptores sunt: nec proprie scribūt: sed describūt: aut excribūt: transcribuntve. Cice. Comifici. Sed proxime de optimo genere dicendi. Uide in dictiōe Describo. Inter duꝫ etiam scribere: accipitur pro manu propria literas fingere: quod ꝛ librarij faciunt. Quādoq; scribere: significat pingere. Plini. de Nicomacho pictore. Scripsit ꝛ Apollinem: ꝛ Dianam: deumq; Martem in leone sedentē. Unde ꝛ picturas legere discimus. Uirgilius. Quin protinus omnia perlegerent oculis. Huius composita sunt: Ascribo: conscribo: circunscribo: describo: excribo: inscribo: perscribo: prescribo: proscribo: rescribo: subscribo: superscribo. Unde ꝛ superscriptio. Transcribo: quę habent penultimā produ.

Scripto. as. frequentatiuū: a quo aliud frequentati/

Scriba: qui literas vel ge/ (uum Scriptito. as. sta: vel tabellas: ꝛ alia quecunq; scribit uoie regis vel al/

terius. Liui. lib. ij. de Lō. Mutio loquēs. Ibi cum militibus stipendiū sorte daretur: ⁊ scriba cū rege sedens pari fere ornatu multa ageret: ⁊ paulo post. Scribā pro rege obtrūcat. Cic. Rufo. Ad eas quę scripsisti cōmodius equidem possem de singulis ad te rebus scribere: si. M. Tullius scriba meus adesset. Scribę etiā dicunt librarij: qui ab alijs editos scribūt. Item scribę tabellarij: qui dicuntur Tabelliones ⁊ notarij: qui rationes publicas scribūt in tabulis. Græci γραμματέας dicunt.

Scriptor, qui scribit: siue texit epistolam: orationem: librum: opusve quodcunq; Liui. lib. primo. Etsi in tanta scriptorum turba mea fama in obscuro est. Dona. in prologo Teren. Indifferenter inquit omnes: qui aliquid scripsisset scriptor a veteribus dicebatur.

Scripturarius: qui scripturis oia vel vtilia: vel prouinciarū gesta publice cōputat. Lucilius. Publicanus vero vt Asię fiam scripturarius. Idem ⁊ Tabellio dicit.

Scriptum: quod adiectiuū etiam habeat: substantiuū tñ sępissime reperitur: sicut dictum factūq;. Respicit aūt proprie ad tēpus prēteritū. Et significat generatim quod cunq; scriptū. Cice. lib. j. ad Heren. Ex scripto sententię controuersia nascit hoc modo. Cum videbit scriptoris volūtas: cum scripto ipso dissentire. Aliquando etiā futurum: ⁊ quasi prēsens tēpus aspicit. Idem Luceio. Ardeo cupiditate incredibili: neq; vt arbitror: reprehēdenda nomen: vt nostrū scriptis illustretur: ⁊ celebretur tuis.

Scriptura est id quod scribimus: vel scribendum censuimus: censemusve. Cic. lib. iij. ad Heren. Non sum nescius quantū susceperim negotij: qui motus corporis exprimere verbis: ⁊ imitari scriptura conatus sim voces: scriptura: id est scribendo. Et libro iiij. Reliquū scriptura consumetur in exemplis: id est eius quod scribendum est. Aliquando capitur pro stylo: quo quis vtitur in scribendo. Idem Treba. Cum vero ea: quę scriptura persecutus es fine summo amore cogitare non potueris. Lecinna Ciceroni. Genus aūt hoc scripturę non modo liberum: sed incitatū atq; latum esse: quis ignorat?

Scriptio: epigrāma: siue id quod scribitur: vt sit memorabile. Cicero pro Archia. Quā multas nobis imagines verum etiam ad imitādum fortissimorū virorum expressas scriptiones ⁊ greci: ⁊ latini reliquerunt: quas ego mihi semper in administranda repub. proponēs animum ⁊ mentem meam ipsam in cogitatione hominū excellentium confirmabā. Idem Dolobellę. Orationunculam pro Deiotaro: quam requireba: habebā mecum: quod non putaraz. Itaq; eam tibi misi: quā velim sic legas: vt rem tenuem ⁊ inopem: nec scriptione magnopere dignā. Ponitur etiam pro quacūq; scriptura. Varro. Quarus sęnerator spe lucri rem scriptione duplicarat.

Scriptorius, a. um. quod aptū est: vt ex eo scribat: seu qđ ad scriptorem pertinet: vt Atramentū scriptoriū.

Scribligo a vetustioribus latinis dicebat solęcismus: a tortuosę orationis prauitate ac versura.

Scriblita appellata est: qm in circuitu ad restis modum torqueretur. Hoc solum differens a placenta: qm sine mel le coquebatur: ⁊ feruentissima edi solebat. Martia. Circūlata diu mensis scriblita secundis Trebat mimio sęua calore manus. Plautus. Dum ludi fiunt in popinam pedisequi irruptionem facite: nunc dum occasio est: nunc dum scriblitę ęstuant: occurrite.

Scrinū a secernendo: arca dicit: qua seruant pretiosa ac secreta. Plin°. Alexander cepit scrinū vnguentorum Huius diminutiuū est scrīniolum.

Scriniarius: scriniorū custos: id est rerum secretarz.

Scrobs gñis tā mas. qđ fe. scōm Prisc. Ser. tñ ait magis masculinū esse: qđ semi. ⁊ allegat Plautū: qui dixit Sexagenas scrobes. Luc. vo ait. Exigua potuit scrobe: sed cōtra artē. Sunt aūt scrobes fossiones: vt putei vel foueę in tra terrā manu factę ad vineas: vel arborēs cōserendas: vel ad metalla: ⁊ quęcūq; alia fodienda. Col. Ante annū qđ poma disponere voles: scrobes fodito. Huius diminutiuū est scrobiculus. Plini. lib. xxj. Atq; in scrobiculis seruntur. Heminis ſcis circunfusis. Columel. lib. v. Et id quod a matre abscissum recessit: cōfestim a latere circūfoditur: ⁊ scrobiculo facto ad imum solū pręciditur.

Scropha: quę multos peperit porcos. Var. Propterea matrē scrophā sua quęq; hara suos alat: oportet: q alios aspernat. Fuit ⁊ Scropha cognomē familię Romanę.

Scrotū pellis: quę testiculos cōtinet. Quidam in sero tum non scrotū legunt: qđ grece oscheon: qm ille sinus involuat: seruet: ⁊ obnubat testes. vel a sero. is. qm seminalis principij: ⁊ initialis sit retinaculū. Scrota etiā quidaz interpretant imagunculas puellares deliciarij operis: quę populo circūferebant bellarioz taliū liguritor cupiēsmo. Hęc vendebant priapi siliginei scroto: ⁊ testibus infignita: quę erāt ex quisitionis ganeę. Dicūtur ⁊ Scruta. Hora. Vilia vendentē tunicato scruta popello.

Scrupus proprie lapillus brevis: qui pressus sollicitudinē creat. Hinc scrupeus. a. um. qđ est lapillosus. Virgi. lib. vj. Spelunca alta fuit fastoq; imanis hiatu Scrupea

Scrupulus diminut. a scrupus (tuta lacu nigro. proprie lapillus brevis ⁊ asper: qui in calceo latens plerunq; nos lędit. Nam pressus pede sollicitudinem creat. Vnde pro sollicitudine ⁊ difficultate ponit. Ter. in Adel. Inieci scrupulū. Aug. li. ix. de civi. dei. Non multū de nomine disputandū est: cum res ipsa ita clara sit: vt a scrupulo dubitationis aliena sit. Et scrupulosum sollicitū: ⁊ anxiū dicimus. Val. Max. lib. j. Qui tam scrupulosa cura paruula quęq; momēta religionis examinari vident. Itē scrupulosa res dicit: quę habet in se aliquid asperi. Scrupulus etiā ⁊ scrupulū: siue scrypulus ⁊ scrypulum nomē est ponderis: latine obolus: ⁊ sex siliquis cōficiebatur: ⁊ ex tribus scrupulis drachma: sic ait Prisci. In scrupulis trinis drachmā. Val. Max. lib. iiij. de paupertate. Eadem gens nullū ante scrupulū auri habuit. Ouidi. de Medi. Quinq; parant matri scrypula myrrha nouę. Scrupulus etiā mensura est in metiendis terris. Colu. lib. vj. Igitur iugerum habet quadratorū pedum milia xxviij. d. ccc. qui pedes efficiunt scrupula. ccl xxviij.

Scrupulatim per scrupula. Plinius libro. xxij. Scrupulatim quidem colligere: ac miscere vires non conuenit: cure humanę opus: sed impudentię est.

Scrutellus d: venter suillus qđito sarte expletus. Lc.

Scrutum. Vide in dictione Scrotum.

Scruto: inquiro: vt dīs scrutat corda hoim. Dicit ⁊ scruto. as. Vsi ⁊ perscruto: sicut ⁊ perscruto. Hiero. super ps. Quā bonus. Perscrutaui ⁊ si laboriose existimaui.

Sculnam vetere pro sequestre vsurparunt: quasi sequulnam: quo verbo vsus est Varro. Lc.

Sculptile pen. cor. quod sculptū est: siue qđ sculpitur: vt sculptile simulacrū: quod sculptū est. Hieron. in Exo. Non facies tibi sculptile. Et in Esaia. Nunquid sculptile

Sculpo. is. psi. ptū. significat ęę (conflabit faber: dendo imaginē aliquā efficio. Et proprię in marmore: ⁊ alijs lapidibus sculptura d:. Conflatura in metallis: quę solui possunt: atq; cōflari: vt auro argēto: ⁊ ceteris. Vere scalpo non sculpo dici debere: auctor est Diomedes.

Sculponeę calcei ex lana confecti. Plaut. in Laf. Qui quęso potius qđ sculponeas: qbus batuat qbi os. Ngut°. Sculponeis batuēda sunt latera. Hinc sculponeatus d:, qui est sculponeis indutus. Var. Aspicio sculponeatū bigas sequi comutas. Scribit Cato sculponeas bonas alternis annis dari oportere familię rusticanę.

Scurra: qui risum ab audientibus captat non habita ratione verecūdię: aut dignitatis. Dictus scurra: vt quidam volunt: a sequendo: qm id genus hoies sequi soleant opulentiores aliquid promerēdi causa: quos greci βωμολόχους dicunt. Inde scurrilitas vitiū vbanitati oppositū. Et scurrile pe. pro. ridiculū cum turpitudine.

Scurro: idem quod scurra. Hieronymus ad Oce-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶molentia ſcurronum eſt ⁊ comeſſatorum.

Scutū ⁊ ſcuta.tę.ſcŏm ¶Diſ.cuius diminu.eſt ſcutella: necnŏ ⁊ ſcutula:ab σκυτός pellis:q̄ nō ſine pellibus fiat: vel a ſectura: vt inquit Var. q̄ e minutis confectū ſit ta/

Scutatus:ſcuto armatus. (bulis.

Scutarius:qui ſcutoꝝ curā habet.¶Hiero.lib.iij.¶Reg. Et ſcutarius:qui ſcuta facit. ¶Plau.in Epi. Id modo vi/dendum:vt materia ſuppetat ſcutarijs. Scutigerulus a ¶Plauto.ſumit̄ pro armigero:qui ſcutū domini gerit.

Scutarius.a.um.qŏ ad ſcuta pertinet.Unde Vegeti. lib.j.In Romana militia habebant fabricas ſcutarias ⁊ loricarias:quibus armorum genera formabantur.

Scutra vaſis genus:qŏ ⁊ ſcutula dicit̄:de quo nūc.L.

Scutula.tę.forma rotūda quales aranea cŏtexit.¶Pli. lib.xj.Quanta arte cęlauit pedicas ſcutulato rete ad ca/piendas muſcas circa graſſantes.Eſt ⁊ ſcutula vas octo vnciarū capax.¶Var.¶Beſſalē ad ſcutulā ſexto perueni/mus anno.Idē.Sic implet gabatas paropſides ⁊ leues ſcutulas canaſq̄ lances. Eſt ⁊ ſcutula ſerpētis genus in Africa.Itē ſcutula haſta teres:qua lina tunduntur.

Scutulata veſtis dicit̄:quę habet quoſdam orbes vel circulos:quaſi ſcutulis diſtincta.¶Nam ſicut diuerſos co/lores picturę ¶Babylonij:plurimis vero licijs Alexan/drini texere:quę polymita appellātur:ita galli ſcutulis ve/ſtes diuidere:quę ſcutulata dixerunt:inſtituere.¶Plinius. Scutulatorē araneum appellat:qui inſolubili nodo im/plicat pedicas. ¶Poteſt etiā dici veſtis ſcutulata a colore. Eſt enim ſcutulatus color, vt ¶Palladius inquit.Colores hi præcipui:Albineus:ruſſeus:murreus:ceruin⁹:gilbus: ſcutulatus:albus:guttatus:niger:preſſus.

Scutella:vaſis genus rotūdi concaui:quo minutal ex carne vel holeribus in mēſam exhibetur: a ſcutra: ſicut: a mitra mitella:ſeu ſcutula.Cic.lib.Tuſcu.Demus ſcu/tulā dulciculę potionis:aliquid puideamus ⁊ cibi.

Scutulū:tenue ac macrū:in quo tantū exilis pellicula cernit̄:dimin.a ſcuto.Cic.li.ij.de natu.deorū. Cum pelle capŕina:cū haſta:cum ſcutulo:cū calceolis repandis.

Scutica pe.co.genus verberis eſt e loris facti:a græco σκυτός corĭū vel pellis:quia ex corio fit. ¶Huius diminuti/uum eſt ſcuticula. Catonęq. Et videt̄ ex figura græca deriuari a ſcutra.Eſt enim ſcutra vaſis genus:quod ⁊ ſcutula dicitur.

S Ante E

Se duobus modis dicit̄.Nam ⁊ pronomē ⁊ præpoſi/tio eſt.¶Pronomen aūt quandoq̄ per ſe profert̄: cum ali/quē quippiam in aliū feciſſe oſtendimus:vt hic fatetur ſe nociſſe mihi.Cum aūt in ſeipſum tunc geminat̄:⁊ dici/mus ſeſe. Se præpoſitio ſemper cŏpoſita inuenit̄: ⁊ mo/do vim ſeparatiuā habet:vt ſeparo:ſeduco. ¶Modo ab/negatiuā:vt Securus.Fitq̄:vt quibuſdā placet a ſemis quod ſeparationē facit: ſiue a ſecus: ſed magis puto ſe/mis ⁊ ſecus:ſicut ⁊ ſeorſum a ſe præpoſitione fieri.Com/ponit̄ vero cum dictione incipiente a L. vt Secedo. D. vt ſeduco. L. vt Sedeo: vnde ſeditio: vbi d. interponi/tur euphonię cauſa.B. vt ſegrego. J.vt Seiungo. L.vt Seligo.¶P.ſeparo.V.ſeuoco.

Sebennytum vbs in Aegypto:vbi ⁊ palus:⁊ amnis ſunt cognomines.Unde præfectura quoq̄ Sebennytica ⁊ ſebennyticum nili oſtium vocari conſtat: quod in duo alia diuiditur:ſcilicet in Saiticum ⁊ Mendeſium.

Sebinus penul.produ.lacus:quē facit fluuius Ollius apud Sarnicū vallis Callepinę oppidū.¶Hodie vulgus

Sebetos pen.pro.fons (ipſum lacū Iſei appellat. apud ¶Neapolim:cuius aqua vicatim decurrens:omnes fere vſus ¶Neapolitanis præſtat.¶Papi.lib.primo ſyluarū. Et pulchra tumeat Sebetos alumna.

Secedo.is.pen.produ.ſeorſum vado: ſen ſeorſum ve/nio.¶Plau.in Amph. Secede huc tu Soſia. Idē in Cur. Fugite oēs:abite ⁊ de via ſecedite. Item ſecedere:ſignifi/cat ſpatiari ⁊ a negotijs vacare.Unde receſſio.

Receſſus.us.modo p diſceſſu ponit̄:modo p vacatio/ne:modo p ſinu ſecretiore.Virg. Eſt in receſſu lōgo loc⁹.

Secerno.is.creui.cretū:ſignificat diuido.Cic.Secer/nant ſe mali a bonis.¶Hinc ſecretū locum dicimus ſolū:⁊ quaſi a cęteris ſeparatū.Et ſecreta mādata: ſecretas lite/ras:quę vel nulli:vel paucis cŏicant.Et a ſecretis cui ſe/creta cŏmittunt̄.Aliquādo ſecernere:eſt ſeponere.Cice. Lucio. Quod mihi acciderit optatius:ſi in hac ſentētia fueris:vt a continētibus tuis ſcriptis: in quibus perpe/tuā rerum geſtarū hiſtoriam cŏplecteris ſecernas hanc quaſi fabulam rerū euentorumq̄ noſtrorum.

Secretarij:rerum ſecretarū repoſitorium. Joſephus lib.xviij.antiquitatū.¶Philonē ex ſecretario Caius iubet excludi abſentēq̄ fieri.Apule.in coſmographia appellat Secretaria terrę:occultiora ſub terra loca.

Receſpita: culter ferreus oblōgus manubrio eburneo rotūdo ſolido iuncto ad capulū:argento auroq̄ fixo cla/uis eneis: ere cypꝛio:quo flamines ad ſacrificia vtebātur a ſecundo dicta.Sueto.in Tybe.Nam ⁊ inter pontifices ſacrificanti ſimul pro receſpita plumbeus cultrum ſubij/

Secludo.is.pen.pro.ſeorſum (ciendum curauit. cludo.i.claudo.Cic.lib.j.Tuſcu.¶His demū quoddā iter eſſe ſecluſum a concilio deorū.Quandoq̄ excludo.Ver/gilius.Solute corde metū teucri:ſecludite curas.

Seco.as.cui.ctum.propꝛie excido. Colu. lib.ij. Cum ſecueris autē herbaꝝ medicā ſępius eam rigato.Et quo/niā dum iter facimus quodāmodo viam diuidere vide/mur:ſecare pro ducere ponit̄.Virg.li.vj. Ille viam ſecat ad naues. Et ſecare:eſt ſequi. Idem lib.x. Quę cuiq̄ eſt fortuna hodie:quā quiſq̄ ſecat ſpem.¶Huius verbi com/poſita ſunt. Conſeco:qŏ eſt etiā ſeu totū ſeco. Cice.lib.j. offi. Id agendū etiam eſt:vt ea facere:ne videamur irati: ſicut ad vtendū ⁊ ad conſecandū: ſic ⁊ ad hoc genus ca/ſtigādi raro inuitiq̄ veniemus.Circūſeco. Cato de ruſt. Quantū putabis ei rei ſatis eſſe vini: tot vites ablaquea to ⁊ ſignato: earū radices circūſecato ⁊ purgato. Deſe/co:deorſum ſeu de aliqua re ſeco. Colu.lib.ij. Ea bubus cęteriſq̄ pecudibus optime deſecta perhibet. Et lib. iij. Si fieri poteſt iuxta aliquē modū ſerrula deſecato. Diſſe co varijs modis ſeco:dilanio. Vide in dictione Diſſeca/tus. Execo:extra ſeco:excido. Lactan.lib.j. Et eum cum pellice deprehenſum exectis virilibus ſemiuirū reddidit. Columella lib. iij. Arborem quā inſerere voles diligen/ter execato ea parte:quę maxime nitida eſt.Inſeco:itus ſeco.Idem lib.v.Sequenti deinde anno inſecatur ſupe/rior pars curuaturę:vſq̄ ad medullas. Interſeco:p me/dium ſeco.¶Perſeco:perfecte ſeco. ¶Proſeco:ſeco. Unde proſecta exta quę ſacrificijs adhibent̄. ¶Præſeco:præcido ante ſeu prius ſeco. Columella.lib. iij. Radicem harun/dinis acuta falce præſectam impendēti pluuia diſponito. ¶Reſeco:reſcindo.de aliquo excido.Idē in eodem.Vete/rem vineā ſi in ſummo radices habebit reſecare nolito: alioqui etiā nouellam vineā: quę ex reſectione enata fue/rit vini inutilē habebis. Lice.in Cęli.pro reſtinge poſuit. Neq̄ id ad viuū reſeco:vt illi qui hęc ſubtilius diſſerunt: fortaſſe vere:ſed ad cōmunem vtilitatē parum.Subſeco ſubtus ſeu paulatim ſeco. Col.lib.ij. Quędā etiam ſub/terraneę peſtes adultas ſegetes radicibus ſubſectis ene/cant.Et omnia habent penultimā correptam.

Sectio: modo concilio dicitur: modo pars dimidia vel aliqua pars bonorū:qua quis multatur. Cęſar com. iij.¶Poſtridie eius diei refractis portis:cum iam defende ret nemo:atq̄ intromiſſis militibus noſtris ſectiōem eius oppidi vniuerſam Cęſar vendidit.

Sectura:ipſa ſectio.¶Plini.lib.xxxvij Et quidē Calai/des tali ſectura formant.Item ſecturę cauernę ſubterra neę:q̄ a terra ſectę.i.diuiſę ſunt.Cęſar.com.iiij.Quibus fortiter reſiſtentibus vineas turreſq̄ egit:illi alias eruptio/ne tentata:alias cuniculis ad aggerē vineaſq̄ actis:cuius

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rei sunt longe peritissimi: Aquitani: propterea q̄ multis
Sectile pe.cor. quod se/ (locis grariꝫ secturꝫ sunt.
ctum est: aut excidi potest. Sectile porruꝫ dicitur sectum ⁊ sua sponte concisum. Nam cōcisum ⁊ sectum introrsus videtur. Juuena. Quis tecū sectile porrum Sutor?
Sectiuus.a.um.pe.cor. vt porruꝫ sectiuū: q̄ folia eius sępius secent: vt profundius crescat. Duo enī sunt porri genera: vnum capitatū: alterum sectiuum. Columella.
Porrum si sectiuum facere velis densius satum præcepe/
runt priores relinqui: ⁊ ita cum increuerit secari.
Sectores: qui spem sui lucri secuti bona damnatorum emebant in actionibus: ac postea pro cōpendio vendita/
bāt: q̄ empta sua prosequant. Inde a Cicerone. M. Antonius sector Pompeij appellatur: quoniā in subhastati
one bona Cn. Pompeij redemerat. Cic. pro Roscio. Ne scis per ista tempora eosdem fere sectores fuisse bonorū ⁊ colorū. Item sectores sunt: qui ex damnatiōe accusati di/
midiū bonorum expectant: aut certe aliquā partem ⁊ id
Sector.aris. frequenter sequor, (per sequūtur.
quod fit cum quis aliquē sequi frequētat: vt eum possit vel videre: vel alloqui. Plau. in Cis. Anum sectatus sum clamore per vias. Est ⁊ sectari: continue sequi: vt fit cum quempiā in sermonibus: in sententijs: in disciplinis: ⁊ cęteris factis sedulo perpetuoq̄ sequimur: ac imitamur. Unde ⁊ sectę philosophorū: id est ductus. Teren. in Eu. Ibi homo cępit me obsecrare: vt sibi liceret discere: id a me: sectari iussi si potis est. Huius cōpōsita sunt: assector, cōsector. Lact. li. iij. Qui si asino aut sui: aut cani facultas loquēdi tribuatur: quęraſq̄ ab his quid sibi velint: cum ſgminas tam rabide consectātur: vt vix diuelli queant?
Secta a sector, seu a sectus (Insector. persequor.
ductus fieri constat. Ea inter philosophos est: aut philo/
sophis similes: vt Platonici: Aristotelici. A grecis hęresis dicit. Col. li. ij. Quare antiquissimū est formā hui⁹ operis conscribere: quā velut sectam legēdꝫ in proscindendis a/
gris sequant agricolę. Hinc consectaneus: qui eiusdē sectę est. Aug. li. x. de ciui. dei. Quāto humanus ⁊ tolerabi
lius cōsectaneus tuus Platonicus Apuleius errauit.
Sectarius veruex: qui gregem agnoꝝ præcedēs ducit.
Secula penultima correpta: falx a secando dicta: hac vtuntur: qui in pratis herbas secant.
Securis instrumentū ad secāda ligna: quasi semi qui/
ris: vt inquit Serui. Sabini enī quirim hastā appellant. Virg. li. vj. Aeratā quatiēs tarpeia securim. Huius instru/
mēti inuētrix fuit Pentesilea Amazon. Unde ⁊ Amazo/
nes securigeręa poetis dictę sunt. Aliquādo securis po/
nitur pro dignitate ⁊ magistratu: quoniā consules habe
bant. xij. lictores: qui gestabant fasces virgarū securibus alligatos. Huius diminutiuū est securicula.
Securus: trāquillus: qui sine cura est: q̄si seorsuꝫ a cu/
ra. Et differt a tutus: q̄ securus dicat is: qui nō timet etiā si imineat periculū. Tutus est extra periculuꝫ: q̄uis etiaꝫ timeat. Aliquādo securus capit pro contēptore. Virgili. Securus amorū Germanę. Hinc securitas: trāquillitas.
Securo.as. securū facio. Augu. lib. Soli. Quę cū con/
fidero contremiscūt omnia ossa mea: quoniā non secura tur homo viuens super terram. Et lib. ij. Acade. At si in quoq̄ fortasse aberrauero: securabis id: vt deinceps hu/
iusmodi delegationem non pertimescam.
Secale pe. pro. frugis genus tantū ad arcendā famem vtile: secunda: sed graciliſtipula. Huic miliū miscetur: pa
Secors ⁊ socors dicit: qui in cor/ (ntisq̄ sit melior.
de nihil se ad probitatem exercet: ⁊ qui tardus vel negli/
gens est in consulendo: meditando: prospiciendove quid opus sit facto. Compositū nomen ex se ⁊ cor. quasi seor/
sum a corde. Unde secordia ⁊ socordia: pro ipso vitio: quo quis in hmiusmodi tardus aut negligens est.
Secubo.bas.pen.cor. Quære in dictione Cubo.
Secundus.a.um. qō immediate sequitur primū: id est quod secūdo loco est: ⁊ tam numerum: q̄ ordinez deno/
tat. Per translationē ponitur pro prospero: q̄ ita vti vo/
lumus: fecerit. i. sequat: vel q̄ quę adsunt prospera esse di
cunt. Hinc secūda fortuna: quę vel nobis adest: vel nobis obsequit. Et res secūdę: quę pro nostro desyderio sequū
tur. Virgili. Et seruare modū rebus sublata secūdis. Et secundo flumine nauigat: qui aqua sequente nauigat: id est in eam partē fluente ad quā tendimus. Sicut aduer/
so flumine nauigat: qui contra aquam nauigat.
Secūda mensa dr secūdi cibi. Verg. in Geor. Non ego te dijs ⁊ mēsis accepta secūdis Trāherim Rhodia. Lc.
Secunda classis. Vide Classis.
Secundū aduerbialiter ponitur pro iuxta: siue prope. Nam qō secūdo loco est: ppe est. Ser. Sul. Duo vulne/
ra accepisse: vnū in stomacho: alterū in capite scōm au/
rem. Aliquādo sumit pro post: q̄ū secūdo loco. Quinti. Nam qō vnuꝫ mihi scōm patrē fortuna videbat parasse
præfidiū id ego sperare in illa sorte non poterā. Lic. Pro/
xime aūt ⁊ scōm deos hoies hoibus maxime vtiles esse possunt. Aliquādo significat pro: vt Secundū te litē do. Secundū me iudica: id est pro te: pro me. Suet. in Clau. Absentibus secundū præsentes dabat. Aliquādo in: vt se
cundū quietē: id est in quiete. Idem in Augu. Affirmauit ip̄m esse: cuius imago scōm quietē sibi obuersata sit. Ali/
quādo super. Sall. in Jug. Scōm ea vti deliberetis vte/
re. Aliquādo ad æmulationē: vt Scōm Pythagorā viuo
. i. similiter illi. Aliquādo, ꝛā vim habet: quā iuxta senten
tiam: vt secundū Platonem: secundū Aristotelem.
Secundo aduerbiuꝫ: modo secundo loco significat: vt primo: secundo: tertio. Modo bis: vt secundo consul. id
est bis consul. Et secundo eum monuerā: id est bis. Mo
dorursus. Cicero. Semel hominē allocutus fueram: an secundo mihi redeundum esset: ignorabam.
Secundo loco ornate dicit: pro eo qō est secūdo.
Secundę, arū. tantū pluraliter: pro mēbrana illa: qua partus obuolut⁹ vtero, pdit: dictę q̄ nascentē infantē se/
quant. Plini. Brassicę sementi ♃ ardore februū facū: ⁊ flo
machi vitia: ⁊ ad secūdas. Hę etiā volucrū appellant.
Secūdarius.a.um. q̄si secundi ordinis: vt panis secun
darius vulgaris dicit: ⁊ cibarius. Sueto. in Augu. Libi minimi erat: atq̄ vulgaris fere: secundāriū panē ⁊ pisci/
culos minutos maxīe appetebat. Plin. li. xviij. Pęterea floris semodiū ⁊ cibarij: quod secundariū vocant sexta/
rios quattuor, furfuris sextarios totidem. Hic etiā secun
dus dicitur. Horat. Pasti filiquis ⁊ pane secundo.
Secundo.as. prospero. Proper. Jam liquidū nautis aura secūdat iter. Hinc obsecundo.as. de quo alibi.
Secus præpositio: significat prope. Hoc est quod ime/
diate secat. i. sequit: vt Secus decursus aquaꝝ seruntur salices. Aliquādo est aduerbiū: ⁊ significat aliter: præser/
tim quādo non vel haud secum comites habet. Virgili. Haud secus Androgeus visu tremefactus abibat.
Secius quidā a sec⁹ derinātur: quidā a sero. Unde q̄nq̄ sumit pro positiuo: q̄nq̄ pro minus vel tardius. Virgili. Nec secius ois in vnguem Arboribus positis secto via li/
mite quadret. Apul. Nec eo secius appobabit tibi nunc etiā firmitas animi mei. Actius. Si forte paulocp̄ veniam secius. Seciū a veteribus dicebat libum: qō in sacrificio
Sed coniūctio quādoq̄ incepti/ (fecelpita fecat.
ua est. Ter. in An. Sed Damphilū, video: pro atq̄. Q̄nq̄ discretiua: vt si dicam. Non sapiens: sed miser es.
Sed enī interdū est dictio exceptiua quę admodū suuꝫ simplex: scilicet sed. In quo sensu capit etiā: sed mī. Lc.
Sedeo.es. sedi. sessum. q̄uis neutrū sit: inuenit tamē in tertia persona passiuę vocis prolatū. Hier. li. iij. Reg. Et domūcula: in qua sedebatur ad iudicandū erat in media porticu simili opere. Cōponitur aūt sedeo a se ⁊ eo: quasi seorsum eo. Nā seorsum ire videmur: ⁊ quasi a cęteris se/
parari: dum sedemus. Quidā a do fieri existimāt: q̄ qui sedet seorsum dare se videtur. Estq̄ sedere oppositum stare: seu pergere. Plaut. Si non vbi sedeas locus est: at

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

est vbi ambules. Dicimus q3 sedeo sup equū ⁊ sedeo eq̄ Dic. in libro numeri. Stetit angelus dñi i via cōtra Balaam qui sedebat asine. De auibus vero sedere dicit in loco altiore esse: vt passer sedet in tecto. Cornix sedet in arbore. Virgili. Illocte sedens serum canit importuna p vmbras. Quintili. Vt si querat an sit credibile super caput Valerij pugnantis sedisse corui qui os oculosq3 hostis galli rostro atq3 alis euerberaret. Ita enī de auib⁹ sedere dicit: vt de hoie dum sedet super equum: quocunq3 modo aut quocunq3 corpis habitu ibi maneat. Aliqñ ignauiā cessationemq3 denotat Virg. Sedeāt spectētq3 Latini. Ter. An sedere oportuit domi virginem tam grādem. Aliqñ sedere ponit pro placere: ⁊ tunc cum otō cōstruit. Vir. Iudq3 pio sedet Aeneę: probat author Acestes: Dier. in deutero. Si aūt postea nō sederit animo tuo: dimittes eam liberam. Aliqñ pro manere immorari. Liui. lib. ij. de secundo bel. pu. Id horreū fuit plīdiū pēnis sedētibus ad Trebiā. Aliqñ sedere est cōsiliū capere: cōsyderare: vt Celsa sedet Aeolus arce. Et Turn⁹ secreta vallē sedebat. Plaut. Sine iuxta ara sedeā ⁊ dabo meliora cōsilia. Et secundū Augures sedere est augurīū captare. Nam post designatas cęli partes: a sedentibus captant auguria. huius verbi cōposita sunt Assideo Consideo: simul sedeo. Li. li. cad. Consedimus oēs tū Varro ita exorsus est. Circūsedeo: Dissideo: desideo: Insideo: Obsideo: Præsideo: possideo: Residuo: Subsideo: ⁊ Supersedeo. In quibus syllaba si corripitur.

Sedes locus i quo sedemus quę ⁊ sella ⁊ sedile dicit. Interdū ponit p pro habitaculo: ac domicilio. Cęsar. Crescente enī populi multitudine mutare sedes statuerunt. Interdū pro sepulchro. Virg. Sedibus vt saltē placidis in morte quiescam. Interdum pro podice ⁊ ani circulo. Galenus Fiunt de nigra cholera qñ in venas circa sedē densius insidet it. Pli. lib. xxiij. Limis sarmentorū vitiūq3 ⁊ vinaceorū condylomatis ⁊ sedis vitiis medetur.

Sedicula: parua sedes: sicut ędicula ab ędes.

Sedile pe. pro locus ad sedendum a sede dictum.

Sedentarius a. ū. qđ sedendo fit. Cui sedentariū laborē dicimus qui sedendo contrahitur. Apul. Vt etiam fatigationē sedentariā incessus vegetatione discuterem. Et sedētaria opera quę sedendo fit. Col. Neq3 eni sedētaria eius opera ē: sed modo ad telā debebit accedere: modo eos qui cibū familię conficiunt inuisere. Sedentarij qui sedēdo op⁹ faciūt sicut sutores: vt est apud Plautū i aul.

Sedum herba quę ⁊ semperuiua dicit a semp sedēdo: vel: vt Serula inquit: quā Anagoū alio nomine vocāt: hāc alij Sadū: alii sesuuium vocant: nascit in tegulis ⁊ apud nostros Bergomates Oregina dicitur.

Seduculum: quasi suducula dictū: genus flagelli est q3 vapulantes sudare faciat.

Sedul⁹ pe. cor. teste Donato ⁊ Nonio: dicit q ex animo ⁊ sine dolo ⁊ instanter intentus est: vt sit quasi assiduus: quia negligentes dolosi dicunt. Hinc sedulitas pro instanti ⁊ fideli officio ac diligentia. Sedulo aduerbiū secus a dolo: siue vt dicere solemus realiter: instanter: diligēter: quasi assidendo: hoc est sine intermissione. Augusti. li. v. con. Sedulo agere cęperam propter quod veneram.

Seditio a se: hoc est seorsum ⁊ itio componit qđ nomen fit ab eo is: nisi velimus ab ipso verbo eo cōpositionem initā fuisse: vt sit Sedeo is: q̄uis in vsu non sit. Cic. li. vi. de rep. declarat seditionis proprietatē a dissensione ciuium dictam esse q3 seorsum eunt alij ad alium. Est enī proprie cū populo discordante itur ad manus: qualē describit Vir. Ac veluti magno in populo cū sępe coorta est Seditio: sęuitq3 animis ignobile vulgus. Iamq3 faces ⁊ saxa volant: furor arma ministrat. Similiter seditio in exercitu dicit: in classe: in cāpo: ⁊ vbicunq3 est multitudo hominū. Hinc seditiosus qui seditionem amat.

Seditionarius qui seditionem facit. Unde scribit dist. xlvij. Seditionarios statuim⁹ nūq3 ordinādos clericos.

Sedo as. a se ⁊ do componitur ⁊ multa significat: vt sunt res de quibus agitur: quę tamen ad vnum reducunt scilicet mitigo: placo: lenio: remoueo: freno: extinguo ⁊ alia. Sallusti. Nanq3 animus impurus diis hominibusq3 infestus: neq3 vigiliis neq3 quietibus sedari potuit: ita conscientia mentē excitam vexabat: id est pacari. Cice. libro. iij. ad heren. Et hic sitiens q3 maxime loquatur: nec q3 habeat qui sitim suā sedet. i. extinguat. Aliq3 etiā significationes legentibus obuenient. Quidam cū diph. scribunt: vt sit sędo quasi sanum do: hoc est ab ira ⁊ furore ad lenitatem animi reuoco. Hinc Sedatio. de qua Cic. li. i. of. Tēperātia ⁊ modę: oriq3 sędatio pturbationū ani.

Seduco is. pe. pro. ppie seorsum duco ab alijs: quasi de rebus aliquibus locuturus. Cic. Trebo. Q3 a te viro optimo seductus est: tuoq3 beneficio adhuc viuit hęc pestis. Plau. in Aul. Eo nunc secreto ego te huc foras seduxi. Cice. li. i. tus. ad animū trāstulit. Cū a negotio oīi auocamus animū qd inquā tū agimus nisi animū ad se ipsū aduocamus: secū esse cogim⁹ maxieq3 a corpe seducimus. In malā partē p translationē significat decipio. Ter. i an. Et iā nūc me seducere istis dictis postulas. Li. p Flac. vsus est p depono cū inquit. Remittāt spiritus: cōpriment animos suos: seducant arrogantiam.

Seductile pe. cor. quod seduci i. decipi potest. Aug. li. ij. con. Calcabat me inimicus iuuisibilis ⁊ seducebat me: quia ego seductilis eram.

Seges proprie fruges eor seminū ex quibus conficit panis nōdū demessa: qñq3 accipit p ipsa humo ad accipienda semina subacta nondū sata. Illā qñ ager satus est noualis dicit. Cui Var. ait. seges dicit qđ aratū: sed nec dū satū est: a satu i. semine. Vergi. Illa seges demū votis respondet auari Agricolę: bis q solem bis frigora sentit. Pli. lib. xviij. segetes q interquieuere fundunt rosam odorationem: satiua adeo terra non cessat parere.

Segetia dea quā pasci colebāt vt lętas faceret segetes.

Segmenta ppie segmina i. sectiones a secando quasi secamenta ⁊ ramenta. c. in g. mutata. vt a fingo figmentū: a stringo strigmentū. Qđ ex Plinio intelligi pōt: cū secā dorū marmorū rationē afferens ait li. xxxvi. Crassior arena laxioribus segmētis terit ⁊ pl⁹ erodit marmoris. Gel. Unguium dialis ⁊ capilli segmina sub. er arborem felicem terram operiunt. Die. segmenta eboris in medelas varias assumūtur: segmenta etiam incisurę ⁊ virgulę secte ex geminis ⁊ vnionib⁹. Unde partes: ⁊ vt ita dicam membra mundi in quę vniuersa terra digeritur: quę nostri circulos: greci parallelos appellant ⁊ climata: segmēta dicunt. Pli. li. vi. Plura aūte sunt segmenta mūdi. principium habet Indię pars versa ad austrum: patetq3 vsq3 ad Arabiā ⁊ rubrū maris accolas. Idem. Quod sup est terrarū tribus assignatur segmentis. Et qñ ornamentū colli: qđ monile vocatur ex segmentis fieri cōsueuit. i. ex bracteolis argenteis aureisue: segmentū etiam appellatur. Val. max. Datū est mulieribus vt segmēta aurea gestarent. Iuu. Segmenta ⁊ longos habitus ⁊ flammea sumit. Sunt tamē qui ibi segmenta interpretentur fascio las quę in ordine vestis extrema parte assutę iunctęq3 ornamento sint indumentis muliebrib⁹: vel quibus noua nupta amicit: vt ait Probus. Alij accipiunt pro margaritis ⁊ murenulis hoc est torquibus.

Segmētatę vestes dicunt purpureę segmētis. i. bracteolis: lanceolis: meandris: limis: ⁊ orbiculis varieganter intextę. Ouid. li iij. de arte. Quid de veste loquar: nō iam segmenta requiro. Illec quę de tyrio murice lana rubet Quicquid etiā ex tenuissimis segmētis vermiculatim cōpositū est etiā si segmenta lignea sunt: segmentatum dicitur. Iuue. Et segmentatis dormisset puula cumis. i. vermiculato emblemate pictis: vel pseginninibus. i. tenuibus limis ligneis ramētis ac versicoloribus depictis: q̄uis etiā intelligi possit segmento tectis: hoc in pauimentis Tessellatū dicitur: de quo alibi. Ornamentum quoq3 equō

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rũ a collo in pectus ꝓpendens Segmentũ dici potest.
Segmen idem quod segmentũ.i. sectiones: a quo fiũt ꝓsegmen ⁊ resegmen.
Segmentarij qui vestes ex auro laborãt.
Segnis quasi seorsum a recto nitẽs: g interposita causa euphonię. Et forte magis ad differentiã senis. Componitur igit segnis a se ⁊ nitor. Vel dicitur segnis quasi sine igne. Unde segnis homo.i. tardus ⁊ ignarus: sicut e cõtrario ardens ꝑ festinante ⁊ acuto ingenio. Virg. lib. iij. Haud segnis strato surgit palinurus ⁊ oẽs Explorat vẽtos. Interdũ ponit ꝑ insecundo ⁊ inutili. Idem lib. i. Be. Segnisq; horreret in armis Cardinus. Hic Segnicies siue segnitia: tarditas: negligentia ad agendũ. q; vt Festus inquit: sit sine nitendo quid vtile ⁊ honestũ. Socordia vero est negligentia in cõsulendo meditãdo ꝓspiciẽdo quid opus sit facto. Ter. in an. Enimvero Dave nihil loci est segnicię neq; socordię. Quãdoq; segniciẽs dicit i fecũditas. Plinius. Hinc negligẽtia cultorũ: hinc agrorũ segnities. Legit ⁊ Segnitas ꝑ segnitia. Cic. li. de ora. Et q̃n de prudentia diximus: castigemus etiam segnitatẽ.
Segobriga oppidum Celtiberię vbi Sertor⁹ ⁊ Metellus prælium cõmisere.
Segrego as. pe. cor. ex se ⁊ grego. Unde ⁊ congrego q̃ sunt cõtraria. Est enim segregare ab alioꝝ numero: vel societate vel grege seperare. Ter. in Hecy. Nam si ita est vt hęc nunc Pamphilum vere a se segregarit.
Seir mons in terra Edom in quo habitauit Esau in regione galabena: quę ex eo q̃ Esau pilosus esset ⁊ hispidus: Seir. id est pilosi nomen accepit.
Seiungi ⁊ seiunges pen. cor. dicunt equi seni ad vnũ currũ adhibiti. Vpul. ly floridis. Vir cui omnes prouincię q̃ diuiuges ⁊ seiuges currus vbiq; gẽtiũ ponere gratulant.
Seiungo seorsum iungo: ⁊ ꝑ se pono: siue sepono. Cice. Lẽtulo. Tibi autẽ multo notior atq; illustrior meus in te animus esset si hoc tempore omni quo seiuncti fuimus ⁊ vna ⁊ Romę fuissemus.
Semeletes lapis in perside: cui⁹ interior cãdor: vt scribit Aug. lib. xxi. de ci. dei. cum luna crescit ⁊ deficit.
Selibra dimidia libra.
Seligo is. pe. cor. seorsũ colligo: secerno. Cice. de optimo genere dicendi. Quę exempla selegissem nisi vel nota esse arbitrarer: vel posse eligere qui quęrentur.
Seliquastra genus sedilium est antiqui generis d litera in l conuersa: sicut ⁊ in sella ⁊ solio factũ est: quę oia a sedendo dicta sunt. Et Siliquastrũ herba hortensis q̃ alio nomine Niperitis nominat: vt meminit Plinius.
Sella quasi seda a sedendo. Et erat apud Romanos magistratuũ ędilis ⁊ prętoris sedes: qua per vrbem ius dicentes comportabant. Græci autẽ θρόνον: sellam dicũt.
Sellaria dicta sunt loca in quibus sedes disponi solebant. Plini. lib. xxxiij. Atq; ex omnibus quę retuli clarissima quęq; in vrbe iam sunt dicata a Vespasiano principe in templo Pacis: aliisq; eius operibus: violẽtia Neronis in vrbẽ conuecta: ⁊ in sellariis domus aureę disposita. Sueto. in Tiber. Secessu vero caprensi etiam sellariã excogitauit sedem arcanarũ libidinum. Huius diminutiuũ est Sellariola. Mar. In sellariolis vagus popinis.
Sellulari opifices qui sedẽdo opus faciũt quos Liui. li. viij. scribit militię minime aptos. Sic sedentariũ op⁹.
Seleucus: fuit vnus ex principibus Alexã (de q̃ supra. dri qui primus post Alexandri mortem regnauit i syria annos. xl. Fuerunt ⁊ alij Seleuci.
Seleucia: prima Syria ciuitas: vt inquit Stra. iuxta quam Orontes affluit amnis. Hanc alij a Nicanore: alij a Nicatore cõditã ferũt. Stra. Seleuciã inqt: ad Tygri amnẽ iuxta babylonẽ tercentis fere stadijs seleucus Nicator expedificauit. Pto. tres seleucias facit. Pieriam: ad euphratem: ad bellum: scribit Pli. lib. vi. seleuciam plerunq; Mesopotamiam dictam fuisse
Selinus pe. pro. nomẽ fluuij: a quo etiã oppido nomẽ datũ est. Syllius. Necnõ qui potant hipsamq; a labyno
Selinõ latinẽ Apiũ: a quo Petro (sonoros Selino⁹ selinõ. Selinis vrbs a Selino q̃ ibi plurimũ nascatur.
Semel aduerbiũ q̃si vna nõ diuisim: vel vno vt ita dicã ꝑte. Nã q̃d semel fit nullã recipit diuisionẽ. Aliqñ accipit ꝑ vno loco: ꝑ oĩbus: siue summatim aut in sũma. Quint. Deniq; vt semel finiam sic fere componendũ cũ pronũtiabis erit. Idẽ. Et vt semel oĩa complectar. Vñ ⁊ ꝑ imutabiliter ⁊ irrevocabiliter poni cõsuemt: quia q̃ semel tantũ fit: nõ habet regressum vt rursus fiat. Hie. in ꝑs. Semel locut⁹ est deus duo hęc audiui. Aliqñ significat cito. Vir. Qui ne q̃d tale videret Procubuit moriẽs ⁊ humũ semel ore momordit. Ouid. Nulla repulsa arte Lęsa pudicitia est: deperit illa semel.
Semele. pe. cor. Cadmi filia: de qua Prop. Narrabis Semele quę sit formosa.
Semẽ q̃si serimẽ a sero is. q̃d etiã de virgultis ⁊ surculis dicit. Vir. Semimb⁹ positis supest deducere terrã Sepius. Col. li. iij. Si cõplurib⁹ vindemiis eundẽ tenorẽ seruarint: ex eiusmõi vitibus lecta semina multũ bonũq; vinũ ꝑbebunt. Est ⁊ semen frumenti genus quod zeam appellant simile farri. Ex ea aliq̃ fit ꝓclara res.
Seminiũ idẽ q̃d semen: vel herba: vel quid producibile. Col. li. ij. Nonunq̃ superfusa terra latentibus seminijs. Quandoq; accipit pro seminis lucro. Plaut. in ru. Uenundat merces non hoc suo seminio.
Seminariũ etiã semẽ dicit quod ⁊ ꝑ plantario.i. ploco in quo plantę seu semina cõponunt: capi solet. Col. li. iij. Qui vineã vel arbustũ constituere volet: seminaria prius facere debet. Sic enim sciet cuius gẽris vitem ponitrus sit. Idẽ li. vi. Opam dabit ne emortuis arboribus rarescat: ac primã quãq; senio aut tẽpestate afflictã summoueat: ⁊ inuicem nouellã sobolẽ substituat. Id autẽ facile cõsequi poterit si vlmorũ seminariũ paratum habuerit. Aliqñ Seminariũ dicit arbor: de q̃ aliq̃d sumit vt plãtet. Idẽ. Satoris officiũ est de seminario trãsferre plantam.
Seminarius a. ũ. q̃d ad seminãdũ ptinet. Ambr. Inest nascẽtibus singulis: aut semẽ: aut virtus aliq̃ seminaria.
Semẽtis sę. gẽris significat ipsam sationẽ seu seminationẽ. Pli. lib. xviij. Sũt qui properent atq; ita pronuncient festinatã sementẽ sępe decipere: serotinã semp. Col. lib. xij. Quibus magis sementis ꝑparat. Liui. Ut cãpana sementẽ facere possent. Accipitur nonnunq̃ pro semine. Hiero. in. Gñ. Et habens vnũq̃q; sementẽ iuxta genus suũ. Ouid. li. i. fast. Tullice da requiẽ terrę semente pacta Nõnunq̃ pro seminandi tpe. Col. li. ii. Prima sementis rari⁹ ferere ꝓmittit: nouissima spissius postulat. i. primũ tẽs sationis. Idẽ. Seminari debet post equinoctiũ media fere sementi lęto solo.
Sementinus a. ũ. vt dis. v. Et sunt verba. Gre. Ab oĩbus quoq; quę sementinam trahunt originem carnis ieiunemus a lacte videlicet caseo ⁊ ouis.
Sementiens a. ũ. pe. cor. q̃d seminari pot. Pli. li. xviij. Semẽtica aũt triticũ hordeũ frumẽta multis radicant fi
Semento as. semen produco. Idẽ ibidẽ. Est (huius in primis inutile enasci herbas sementaturas.
Sementinę sẽrię a semente: quę ideo instituę sunt: vt sementem maiorem facere possent.
Semino as. notę significationis. Seminari debet hordeũ post equinoctiũ. Per translationẽ significat spargo diuulgo. Lact. lib. iiij. Et cultũ dei ꝑ totam terram seminaret. Huius composita sunt. Dissemino: q̃d est varie: vel diuersis locis semino. Hiero. in Gñ. Tres isti sunt filij Noe: ⁊ ab his disseminatũ est oĩe hoim genꝰ sup vniuersam terram. Insemino intus semino. Bel. Talemq; ⁊ morbos sensim atq; in diem longã visceribus inseminare. Superseminio. Augusti. Uenit Diabolus ⁊ superseminauit eos quos malos filios dominus interpretat.
Semis significat dimidiũ: vt semide⁹ semiuiu⁹. Aliqñ accipit pro media libra. Uerũ q̃nq; indeclinabile est: vt

duos ⁊ semis cubitos habet. Quandoq; semissis gñi facit. Hiero. in exo. Duos cubitos ⁊ dimidiū tenebit longitudo eius ⁊ cubitum ac semissem latitudo.

Semissis genus mēsurę ⁊ monetę. Semissis homo: dicitur homo vilis: ⁊ quasi semihomo: sicut semissem semissem dicimus. Cati. Ciceroni. Simul vero semissis homo contra me arma tulit.

Semianimis: quasi exanimatus. Semicirculus medius circulus. Semiplenus non perfecte plenus.

Semiplagium paruum rete.

Semetrum pe. cor. media mensura.

Semesum pe. pro. semicomestū. Eadem em̄ forma dicit qua Ambesum ⁊ comesum. Sueto. in Tibe. Solennib⁹ ipe cęnis pridiana sępe ac semesa opsonia apposuit.

Semiplotia soleę quibus vtebantur in venando quo planius pedem ponerent.

Semestris luna dicit cum mensis mediū permensa est spatium. Semestris res q̄ est sex mensiū. Semestre aurū: sex mensium annona pecuniaria.

Semimares pe. cor. semiuiri nō perfecte viri. Idem significat Semiuir pro eunucho.

Semicinctiū succinctoriū q̄ mediū hominem cingat .i. vestiat. Est enim genus vestis breuissimę quo venter ⁊ velanda teguntur. Hiero. contra rufi. Hoc solum requiro ab eximia sanctitate ⁊ censura tua: cuius tanta est puritas. vt ad sudaria semicinctia tua demones rugiāt: cuius exemplum in scribendo sequaris.

Semiferus pe. cor. non prorsus ferus vt ceruus.

Semūcia dimidia vncia: Persi. Sed nullo ture lita/bis. Negreat in stultis breuis vt semuncia recti.

Semiustus dimidia parte vstus. Seminudus dimidia pte nudus. Semirutus pe. cor. ex pte dirutus. Semipes dimidius pes. Seminiuus. idē quod semimortuus: ⁊ q̄n q̄ debilis dicit ⁊ vigoris exigui.

Semiobolus dimidius obolus. Lc.

Semispathium breuior ensis. (mitogatus.

Semitogium breuis ⁊ quasi dimidia toga: a quo Se/

Seminocales: quasi dimidiatū vocaliū sonū habētes.

Semita pe. cor. q̄si semiter: via arcta: dimidia via. Est em̄ minor q̄ via. Cū Semito as. de q̄ in dictiōe Limito.

Semiquinaria diuisio est: cum in scandendo quinq; pedes p dimidiū dimidū ita: vt post duos pedes vltima dictionis supsit: vt arma virūq; cano: semiseptenaria diuisio cū id fit i septē pedibus: vt arma virūq; cano troię.

Semodius quasi semisinodius. Iuue. Et tamen vno Semodio scobis hęc emendat seruulus vnus.

Semiramis is. vel idis. Cū actū semiramin vel semiramidem facit. Fuit nomen Assyrioz reginę Nini regis vxoris: q̄ mortuo viro res p̄claras gessit. Cuiū eadē impudica ⁊ mollis fuisse tradit: vtpote q̄ filij concubitū expetierit: ⁊ equū vsq; ad coitū adamasse dicat. De hac Plutar. in apophthegmatis scribit. Semiramis q̄d sibi sepulchrū cōstruxerat inscripsit literis. Quicunq; rex pecunias indiguerit: patefacto monumēto quot voluerit accipito. Itaq; Darius subl̄ato lapide pecuniaz nihil iuenit: sed alias reperit lras q̄ hęc diceret. Mi mal⁹ vir esses ac nūmis insatiabilis: cadauerū loculos nō moueres. Semiramis lingua syria auē signi. Itaq; ab auibus adhuc infās nutrita dr. Scribit Cal. max. Dū die q̄dā circa cultū corpis occupata esset: ⁊ nūtiaret illi babylonē defecisse: soluta adhuc altera pte crinū ptinus ad eā expugnandā cucurrit. nec prius decorē capilloz redegit in ordinē: q̄ tantā vrbē in suā potestatē restituerit. Hui⁹ pe. cor. est Iuue. Q̄d neq; i assyrio pharetrata semiramis orbe. Exercitū scribit Suidas ipsius. πεζοῦ μὲν μυριάδας τ. ἱππικοῦ δὲ ἑκατόν. ἅρματα δρεπανηφόρα δὲ ἁρμάτων μυριάδας δέκα. ἐνδεχῶν ἐπὶ καμήλων μαχομένων τὸ ἴσον πλῆθος: ἄλλων δὲ καμήλων ἐς ὁ τιᾶν ἐγὼ δέομαι μυριάδας εἴκοσι. δὲ βοῶν ὠμοδέτων ἐις μυριάδας: ναῦς δὲ ἐν βάθεσι ναυπηγεῖσθαι χιλίας. ⁊ cę. i. pedituatus decē milia ⁊ tercentū egtatis centū falciferoꝝ: ⁊ plaustroꝝ decies decē milia viroꝝ ih cautelis pugnantiū par nūerus: alioꝝ vero camelorū si quo indigeo vicies decē milia: terga vero boū latos humeros habentiū tricies dena milia. Naues vero i bactris fabricatas ter mille: ⁊ multa alia q̄ p̄sequit admiranda.

Semoueo es. pe. cor. seorsum moueo. Au. li v. cō. Statimq; cognitū manu apphensa semouit a turbis: ⁊ tantę mali causam q̄rens: quod gestū esset audiuit. (perpetuū.

Sempiternū quasi semper ęternum. Vide in dictione

Semperuiuum: herba q̄ grece Aizon dicitur. ἀεί sem per ζάω: viuo: herba hęc folio carnoso leni: atq; oblongo. Duo eius gña sunt. Maius in fictilibus vasculis seritur: quod aliqui buphthalmō a similitudine: hoc est bouis oculū vocāt. Βούς em̄ bos ὀφθαλμὸς oculus. Alij ζωὸν ὀφθαλμόν hoc est animalis oculū. ζῶον enim est animal καὶ ὅπερ ὄσιν ὀξάως ἔιθεν ὀφθαλμὸς. Alij hypogeseō q̄m fere in subgrū dūs nascit. Alterū genus est minusculū qđ Erithelles vocāt: q̄si amor florescēs. θάλλω em̄ floresco significat. Aliud Tristelles: q̄ ter floreat. Aliud chrysotelles: q̄ aureū florē p̄ducat. Latini primū gen⁹ a semp sedē do sedū: cū cubiti altitudinē excedat crassitudine plusq; pollicari. Secundū vero oculū vocāt: aut dignitatē: plerisq; semperuiuum. Quod minus est in muris parietinisq; nascitur ⁊ tegiolis.

Sena insula britānico mari aduersa littoribus Gallię: autho: Pompo. li. iij. Est ⁊ nomē ciuitatis inclytę in Tuscia quā Brēnus Gallorū dux p senibus valitudinarijsq; ⁊ armentis extruxit anno ante christi aduentū. cclxij.

Sennaar cāpus babylonis in quo turris extructa est. Inde egressus Assur ędificauit Niniuen.

Seneca Cordubēsis romā venit: declamator egregius ⁊ philosophus eximius: ⁊ poeta insignis euasit: sub Nerone mortuus est solutis venis. Lc.

Senex dictus videt quasi seminex: q̄ acta maiore suę ętatis parte iam morti propinquior sit. Et est gñis cōmunis secundū Prisc. Clar. de lin. la. Et tua amica senex. Huius genitiuus est senis: vel senicis secundū analogiā. Plaut. in cis. Vos negotioli senicis soletis esse. Cōparatiuū est senior: qđ valde senē significat. Ouid. lib. xij. me. Cum senior q̄ vis obstet mihi longa vetustas. Quint. de Isocrate. Eo nāq; senior: octauū enim ⁊ nonagesimū compleuit annū: p̄cipere Aristoteles pomeridianis scholis cępit. Capitur quandoq; etiā senior p magis sene: Seneca epla. lxxv. Quēadmodū ex duobus sapientibus q̄ senior decessit nō est beatior eo cuius iter pauciores annos terminata est virtus. Et est senior: gñis cō. Amb. Et ideo cū angelus abscondita nuntiaret: vt fides adstrueret exemplo senioris fęminę sterilisq; conceptū virginis Marię nuntiauit. Senes vocant: q̄tū ad priuatam ipsoz vitā: q̄ vsq; ad senilē ętatē vixerunt. Ceteres q̄tū ad publicū tempus: q̄ alia ętate vixerunt etiā si ad senīū nō peruenerūt. Utriq; antiqui dicunt: sed magis veteres q̄ senes.

Sene. tus senecta senīū senitudo ⁊ senitas in eodē sensu accipiunt pro senum ętate. Sed nō dicit senecta ętas: nisi dicamus ętas senecta. Est aūt Senectus septima hoim ętas dicta a senario numero: vel a sentiēdo: q̄ in ea sēsus deficiat: siue a senesco is: senui senectū. Unde senectus a. um. nomē verbale. Sal. li. iij. Histo. Omnes qbus senecto corpore animus militaris erat. Ętas quidē incipit ab infantia vsq; ad septimū annū quę: dicitur a nō fando: ga homo in ea nō fatur: vel si fatur imperfectus est sermo. secunda puerītia cuius pars est pubertas vsq; ad. xiij. Tertia adolescētia. Quarta iuuenta. Quīta virilis ętas. Sexta senectus cuius pars est decrepitas. Senectus etiā dicit corū vet⁹ q̄ serpētes exuūt. Vide i dictiōe Uenatio.

Senū idē quod senectus. Dicimus em̄ hic homo cōfectus est senio. Q̄nq; etiā dicit tędiū tristitia ⁊ molestia: q̄ senes oīibus odio sunt. Turpil. Quia odio ac senio mihi nuptię sunt. Nęuius senīū sonticū appellat q̄si nocens: ga naturalis morbus est: vt ingt Aristoteles.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Seneo es: senui senectū: a quo senesco senex fio. Unde ⁊ Consenesco: qđ Var. posuit p putrefio: cū aīt. Obquā rē ova: aut inequaliter matureſcunt: aut conſeneſcunt.

Senecio diminutiuū eſt a senex quo noīe etiā dicta eſt herba: q vere caneſcat: quę alio noīe. Erigeron vocat: i tegulis ⁊ in muris naſcens: ſpecie ⁊ mollicia trixaginis caulibus ſabrubicundis.

Senio in talis ſex puncta continet. Nam a senario numero dici videtur. Unde ⁊ eius iactus perutilis erat. Interdum etiā damnoſus ſicut ⁊ canis. Nam qui iecerat ea nē: aut ſenionē: ille denarios ſingulos conferebat in mediū: vt eſt apud Sue. in Aug. De ſenione ⁊ cane. Adart. Senio nec noſtrū cū cane quaſſat ebur. Perſius. Jure et eiñ id ſummū quid dexter ſenio ferret Scire erat in voto. Exiſtimant eruditi ſenionē ſignificare quaternariū: q. ſ. q iecerat duos ſeniones ille ōtuo: numinos lucrabat.

Senatus tus. ⁊ senati a ſenectute: vel a ſinēdo: quia magiſtratib⁹ nō plus licebat: q̄ ſenatus p mitteret. Et ſignificat tā locū in quem ſenatores conueniūt: q̄ ipſos ſena-

Senatuſconſultū. id eſt senatus ſententia: quod (tores. fiebat aut p rogationē: cū rogabat vnuſq; ſententiā: quā verbis efferebat: aut p diſceſſionē q̄n pleriq; idē ſentientes in vnā partem pedibus ibant: ſicut teſtat Bel. li. j. Flauius. Topiſcus de Aureliano. Deinde aliis manū porrigentibus: aliis pedibus in ſententiā euntibus pleriſq; verbo conſentientibus conditū eſt senatuſconſultum.

Senaculum: vbi ſenatores conſultandi gratia conſiſtebant. Ual. ſcribit ſenatū apud ſenaculū habitaſſe conſueuiſſe: vt cum a curia vocaretur: pręſto adeſſet.

Senatores inquit Plutar. in pble. alios patres vocāt alios patres cōſcriptos: ga primis a Romulo aliī additi ⁊ cōſcripti: vel quia qui ſententiā dicunt conſcripſſ ſunt: qui non ſolū patres vocati. Ulp. dicit ſenatores q. a patri eius: ⁊ conſularibus vſq; ad oēs illuſtres viros deſcēdūt: quia hi ſolū in ſenatu dicere ſententiā poſſunt; appellatiq; ſunt ab ętate puecta: q tales in principio in ſenatum electi fuere: ſed ⁊ a ſinēdo dici poſſunt ſenatores; quoniā ipſi agendi facultatem dabant.

Senatorius a. ū. qđ eſt ſenatoris: vt senatoria dignitas Au. li. ij. de ci. dei. Romani hominibus ſcenicis nec plebeiā tribū quanto minus ſenatoriam. dehoneſtari ſinūt.

Senarius a. ū. qđ conſtat ex ſex rebus: vt ſenarius numerus. Hinc ſenarioli dicti ſunt verſus: a ſex pedibus. Li. li. v. Tuſ. Tenebā eīm quoſdā ſenariolos quos in eā monumēto eſſe inſcriptos acceperam: q declarabant in ſummo ſepulchro ſphęrā eſſe poſitam cū Cylindro.

Sentio is. ſi ſum. ſenſu pcipio: qđ ad corpus tantū pertinet. Unde quinq; corporis ſenſus appellati ſunt: viſus: auditus: guſtus: odoratus: ⁊ tactus. Interdū ſentire ponitur p intelligere. Cice. Nam ⁊ ipſe animus ſentit nescio quid in ſe eſſe diuinum. Hiero. ad Pauli. Nolo vt offendaris in ſcripturis ſanctis in ſimplicitate: ⁊ quaſi vilitate verborum: quę vel vitio interpretum: vel de induſtria ſic plata ſunt: vt ruſticā cōtionē facilius inſtrueret: ⁊ in vna eaděq; hora: aliter doctus: aliter ſentiret idoct⁹. Interdū iudicare. Pli. Junior. Lupio abs te intelligere quid ſentias. Interdū aduertere. Plautus in amph. Nec noſtrum quiſq; ſenſimus cū peperit. Huius compoſita ſunt Aſſentio. Conſentio qđ eſt conuenio. Lactan. lib. j. Si cōgruentes annos diuidas numerus cōſentiet. Inde conſentaneus a. um. p cōuenienti. Li. li. j. offi. Dę igitur diſciplinę ſibi ſi conſentaneę velint eſſe de officio nihil queant dicere. Aliquādo conſentire eſt acquieſcere. Unde conſenſus. Abſentio. Diſſentio. Pręſentio ante vel prius ſentio: hoc eſt aduerto ⁊ pręcognoſco. Cice. de diui. Quia cōmodius arbitratus es ſeparatim id q̄ri de eoq; diſſeri. i. de diuinatione q̄ ē earū rerū quę fortuę putant pdictio atq; pręſentio. Hinc pſentiſco. Perſentio pfecte ſentio: a quo pſentiſco. Terē. in heau. Merito nunc ego ſuccenſeo; quot res dedere vbi poſſem pſentiſcere. Subſentio: aliquantum ſentio: aduerto. Idē in eu. Etſi ſubſenſi id quoq; illos ibi eſſe id agere inter ſe clanculum.

Senſus us. a ſentio: q̄ p eos tanq̄ per quaſdam feneſtras animus ſentit. Nā ſenſus ſunt q ſentiūt: ſenſa q̄ ſentiunt. Et licet ppie ſenſus ſint corporis: conſuetudo tñ iam tenuit: vt mente concepta ſenſus vocaremus: q etiā ſenſa dicunt. Li. li. de ora. Et q̄ dicendo exprimere ſenſa poſſumus. Aug. li. ij. de ci. dei. Nō multo ſermone opus eſſet ad cōuincendū quemlibet vanę opinionis erroręm ijs qui recte ſentiunt: ⁊ ſenſa verbis ſufficiētibus explicāt Et li. xj. ſicut de viſibilibus q̄ nō videmus eis credimus qui viderūt: atq; ita de cęteris q̄ ad ſuū quēq; ſenſum corporis pertinent: ita de ijs q̄ animo ac mente ſentiuntur: quia ⁊ ipſe rectiſſime dicit ſenſus. Unde ⁊ ſententia vocabulum accepit: hoc eſt de inuiſibilibus quę a noſtro ſenſu interiore remota ſunt. Accipit etiam quandoq; ſenſus p intelligentia. (ſus eſt a me.

Senſus a. um. participiū eſt. Unde dicimus. dolor: ſen

Senſim aduerbium ſignificat paulatim: quia ea maxime ſenſum faciunt q̄ morantur: quaſi cum meditatione ⁊ ſenſu. Plaut. in Caſ. ſenſim ſuper attolle limen pedes noua nupta. Li. li. j. offi. Magis decere cenſent ſapientes ſenſim diluere q̄ repente pręcidere.

Sententia modo iudiciū dicit. i. id qđ animus ſentit: quod ⁊ credulitas ⁊ opinio vocari ſolet. Ut nemo eſt in ciuitate cui nō liceat libere ſententiā ſuā dicere. i. pnūtiare quod habet in animo. Sal. At. Ad. Porcius cato rogatus ſententiā: huiuſmodi orationem habuit. Modo dicit iudicatū. hoc eſt cū ex lege vel ex ęquo: ⁊ bono ſententia dicit: vt Judex in cauſa mea ſententiā dixit. i. ſanciuit qđ ius vellet. Et vt digeſtis de arbitris ſcribit Paul. Dicere ſententiā eſtimat is: qui ea mente pnuntiat: vt ſecūdum hoc diſcedere eos qui litigant a tota cōtrouerſia velit. Modo capitur pro eo quod verba ſonant. Unde dicere ſolemus. Hic tam obſcure loquitur: vt nulla ex verbis eius ſententia colligi poſſit. Quę ſic diffiniri ſolet: ſententia eſt oratio generalem pronuntiationem habēs: quę vel hortat: vel dehortat: vel demonſtrat: vt nil meminerant qui nō deliquerūt pęnas: ſententias etiam vocamus lumina orationis: pręſertim quę in clauſulis ſunt breuiter collecta: vt Obſequiū amicos: veritas odium parit. Hinc ſententioſus a. um.

Senſiculus diminutiuum a ſenſu. Quint. Inde minuti corrupteq; ſenſiculi ⁊ extra rem petiti.

Senſibile dicit de eo quod ſentit. ⁊ de eo qđ ſentit. Dicit ſenſibile qđ p oculos: vel aures: vel olfactū: vel guſtatum: vel tactū: quaſi quandam notitiam pębeat ſui.

Senſile pe. coincidem quod ſenſibile: hoc eſt quod ſenſui ſubiectum eſt. Inſenſile quod ſentire nō poteſt. Luc. li. ij. Ex in ſenſilibus nec credas ſenſile gigni.

Senſificus a. ū. qđ ſenſus cauſā pſtat. Acer. ſpiramē tum ſenſificum ad ſua quęq; loca naturali lege ducētes.

Senta dea eſt quā nōnulli bonā deā vocāt veteres faunā ⁊ fatuā dixerūt. Hāc Var. ſcripſit tantę pudicitię fuiſſe: vt nemo illam unum virit pter virū ſuum mas viderit: nec nomen eius audierit: ppter qđ illi in operto mulieres ſacrificabant: ⁊ bonam deam nominabant. Lc.

Sentina pe. p. pars nauis iferior: in quā gręd inſtillat aqua: q defluit: corrupteq; male olēt: a ſentio is. q eius ſęctor ſentiat. Nā odorē fętidū emittit. Juue. cū iubeat coniunx durū eſt cōſcendere nauē. Tunc ſentina grauis: tūc ſummus vertitur aer. Per tranſlationē ſentina dicit omnis locus qui ſceleratorum hominū receptaculū ſit.

Sentino as. ſatago: ac ſubtiliter periculū euito: a ſentina nauis qua quiſq; vt aqua liberet euacuare contendit. Lęcil. Capit conſilium poſtq̄ ſentinat ſatis.

Sentinū. Umbrię oppidum quod nunc ſaxum ferratū appellatur: a quo ſentinates populi dicti ſunt. Vocatum ſentinū ab amne qui ſentinus dicitur.

Sentis ſpina: q̄ a tangentibus q̄ primū ſentiat. Hinc

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

senticosus a.um. spinosus ⁊ asper. Lucil. Quan sentico/
sa verba pertorquet.

Senticetum locus in quo sentes sunt.

Sentus pilosus horridus: quasi spinosus. Terē in eu.
Video sentū: squalidum: egrū: annis panniscq obsitum.

Senones populi Gallię finitimi Belgis: qui olim vr/
bem Romam incenderunt ⁊ capitoliū obsederūt. Hos
Furius Camillus aggressus adeo cecidit: vt incendiorū
vestigia gallici sanguinis vndatiōe deleret. Scribit Ter
rius ideo Senonas appellari quia noui venerūt ex trās
alpina gallia: quasi cęnonas litera imutata καινὸς enim
grece latine nouus dicitur.

Seorsum aduerbiū vernacula lingua significat da p/
te. Hiero. lib. j. Reg. Da partem quā dedi tibi: ⁊ pręcepi
vt reponeres seorsum apud te. Dicitur ⁊ seorsus a.um.
remotus. Virg. lib. de est ⁊ non. Pariter nōnunq̄ sępe se
orsis Obsistunt dubijs.

Separo as. pe. cor. diuido: distraho a se ⁊ paro. Hinc
dissęparo: ⁊ ad uerbium separatim diuisim. Sal. omnia
virtutis pręmia ambitio possidet: neq̄ mirū: vbi vos se/
paratim quisq̄ consilium capitis.

Sepes is: ⁊ sepe pis. sę. gnis q̄ obiecta introitū ꝓhibet

Seps mas. gnis parvus serpes: ex cuius ictu mēbra p
cussa putrescūt ab σήπω q̄d est putrefacio. Nā qcqd mo
morderit: resoluit in putredinē. Luc. Ossaq̄ dissoluēs cū
corpore tabificus seps. Pli. li. xxix. Lacerta quā sepa: alij
chalcidicē vocant. Auso. In libyę ferale malū sit romu/
la vox seps. Suidas tamen σὺς σκῆρς ὁ σκώληξ λέγει.
i. Ses setos tinea dicit.

Sepio is. ini. itum. vel sepsi septum: significat teneo: im
pedio: dictū a sepibus quę obiectę intercludūt iter. Hie.
in Esaia. sepiuit eam ⁊ lapides elegit ex ea. Huius com/
posita sunt Consepio: Circūsepio. Interseptio. Præsepio:
quod est sepem ante facio.

Septa generali vocabulo dicunt oīa loca munita ⁊ q̄
dā sepimēto vallata. Inde stabula ouilia: bubilia: capri
lia: ⁊ id genus reliq̄: septa nūcupant. Cūm ⁊ septa aliq̄n ꝓ
ouilibus ponūt. Vir. Quamuis multa meis exiret victa
septis. Ecōuerso Luc. Et miserę maculauit ouilia Ro/
mę. Inde i Martio cāpo loca inclusa tabulatis in qbus
stās populus Romanꝰ suffragia ferre consueuerat septa
dici meruerūt: ad similitudinē ouilū. De qbus Mart. In se
ptis Mamura multūq̄ diuq̄ vagatus. Var. de re ru. ap
pellat septa oīa q̄ hīnt inclusa aīalia q̄ pascunt. Idē inqt:
intra septa villę habeas aquā. Apud eūdē inscriptio ē de
fūdi septis. Et sepio munio. Inde septus locꝰ: septa villa:
septū tectū. Iurecōsulti accipiūt septa ꝓ obijcibus ⁊ clau
stris quibus vtimur ad impetus fluuiorū coercendos.

Sepimentū id dicit quo aliquid sepitur. Var. Primū
naturale sepimentū quod obseri solet virgultis aut spi/
nis quod habet radices viuę sepis.

Sepia genus piscis q̄ emisso cruore atro occultat iter.
Pers. Nigra q̄ ifusa vanescat sepia lympha. Est ⁊ sepia
scopulus iuxta Athenienssiū littus: vt inquit Herodotus
Suidas σκπία Ἰχθὺς. ἀρίσοφάνης. κάθησο τόινυμ σκπίας
μασσώμενος δίονει ξυφῶν διατὴν ἐξουσίαν. i. sepia pi/
scis. Aristophanes sedebas igitur sepias pręmens tanq̄
delitiās ꝓpter potestatem.

Sepius ciuitas quę nunc sipontum dicitur á sepiarū
multitudine. Lucribus electarum.

Sepū: q̄d ⁊ senū dicit: fit ex animalibus vna parte den
tatis ⁊ cornigeris. Hinc sepatius. a.ū. quod ex sepo est: vt
candelę sepatię. Apul. Tota domus complet tędis: lucer
nis cęreis sepatijs ⁊ cęteris nocturni luminis instrumen
tis. Sunt qui legant sebum ⁊ sebo as.

Sepelio is. pe. cor. ui. itum. ⁊ sepultū. Qui in hero. Et
sepeli lachrymis pfusa fidelibꝰ ossa. Ob verbū a sepio q
dā deducūt: qa cadauer terra: vel alio materię gne circū

Sepultus dicitur quocunq̄ cōditus sit: huma (sepik.
tus vero nō nisi humo contectus. Aliquādo sepultus si/
mitur eo pro qui mortuo similis: quasi sine sensu iacet.
Vir. Inuadunt vrbem somno vinoq̄ sepultam.

Sepulchrū locus in q̄ corpus ossaq̄ hois sepulta sūt:
quasi seorsum a pulchro: vt inquit Ser. ꝓpter recordatio
nē doloris. Vel dicit a semis: qa pulchrū supficie intus os
sibus plenū est. Vel secūdū Bo. q̄ sine re pulchra sit. Aut
q̄ ibi sine pulsu sint. i. mortui. Aut a sepādo: q̄ illic anię
a viuis separent: sed melius est: vt sepulchrū dicat a sepe
liendo: sicut simulachrū a simulando: ⁊ lauacrū a lauan/
do: tamen cū h scribendū censeo: sepulchri aūt appella/
tione omnis sepulturę locus continetur.

Sepulchrale: q̄d ad sepulchrū ptinet: vt cęrimonię se
pulchrales q̄ ptinent ad funerationē: impensā: structurā
q̄ sepulchrorum. Titulus est apud iurisconsultos de reli
giosis ⁊ sumptibus funerū. Li. refert leges quibus pręci
pitur sepulchrorum magnificentiā esse minuendam.

Sepultura q̄nq̄ sepulchrū dicit: quandoq̄ sepeliendi
actus. Plin. Post sepulturā alię Manium ambages sunt.

Seplasia: fuit forū Capuę in q̄ Unguentarij negotia/
bant: cuius delicijs fractā fuisse pumicam ferociam testat
Val. max. li. ix. Li. contra Rul. Jā vero q metus erat tu/
nicatorū illoꝝ in Albana ⁊ seplasia. Hinc seplasiarius ꝓ
vnguentario ⁊ effęminato. Lāpri. in heliogabalo. Plin/
xit se: vt Lupedinarium: vt seplasiarij: vt popinarium:
ꝓpter vnguenta quę seplasię conficiebantur.

Sepono is. pe. p. diuido ⁊ missum facio q̄d dicimus
mettere da canto. Quint. li. xij. in consilijs vero quę ratio
suadēdi est ab honesti q̄stione seposita. i. diuisa. Liu. li. j.
Decuniā in ędificationē eius templi seposuit. Lact. libr.
ij. separatim interim nobis hic locus de ira dei disseren/
di. Hiero. sepositis occupationibus quibus arctabar hu
ic vnam lucubrationem dedi.

Septangulus dicitur quod septem angulos habet.

Septennis id est septem annorum. Lc.

Septēber mēsis dictus ē: q̄ sit septimus in ordine. Lc.

Septentriones sunt septē stellę ex quibus quasi iuncti
triones figurant. scribit Var. Triones rusticorū vocabu
lo boues vocari quasi teriones: hoc est arādę terrę ac co
lēdę idonei. Vel ideo magis hę septem stellę triones ap/
pellatę sunt: quīn ita sitę sunt: vt ternę q̄q̄ stellę ꝓximę in
ter se trigona. i. triqtram figurā cōstituāt: quā recētiores
vocāt triāgulū. Ex septē sigdē stellis duę pares vno in
loco vident q̄ ꝓ bobus accipiūt: reliq̄ quoq̄ palustri figu
rā designāt: itaq̄ ⁊ ꝓximū huiꝰ sydus bubulcꝰ. i. bootes
appellat. q̄ more bubulci currū sequit. Hoc sydus a figu
ra: quia simile plaustri videt: antiqui grecorū ἅμαξαν. i.
plaustrū dixerunt: nri a bobus iūctis septētriones appel
larunt. Ab his etiā ventus spirat: qui austro obiectus est:
⁊ latine septētrio: ⁊ septētrionalis ventus: ⁊ septentriona
lis. Grece vero q̄ ab Arcto flet Aparctias dicit.

Septē nūerale nomē est: quid significet notū: a grecō
tamen (vt pleraq̄ alia) deductū: illi enī ἑπτὰ dicunt: spiri
tu aspirato in s mutato ⁊ vocali vltima in em nos septē
dicimus: ex q̄ multa deductiva habent originem. Lc.

Septicollis dicta est vrbs Roma: q̄ septem colles ha
beat. Palatinū Quirinalē Aventinū Cęlium Esquilinum
lem Exquilinum ⁊ Janicularem.

Septunx nomen dictum a septem ⁊ vncia.

Septiana mala dicunt a Septio libertino eorū primo
insitore: insigni rotunditate. Lc.

Sequana pe. cor. fluuiꝰ Belgarū in Gallia iuxta quē
habitātes sequanici dicti sunt: ⁊ sequani. Hodie Burgū
dię dicatū incolētes heluetijs heduis: ac lingonibꝰ finiti
mi. Luc. li. j. Optima gens flexis in gyrū sequana frenis.
Mar. Hāc tibi sequanicę pinguē textricis alumnam:

Sequester stris. stre. Et hic ⁊ hęc sequestris ⁊ hoc seq/
stre: Et sequester a.ū. Et pace sequestra īquit Vir. Plau.
Haud fugio sequestrum. Est aūt sequester apud quem
plures eandē rem de qua cōtroversia est deposuerūt. Di
ctus vt docet Gell. q̄ eius qui electus sit vtraq̄ pars fi/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dē sequatur. Est eñ medius inter duos altercātes apud quem aliquid seponitur. Qua propter Vir. pacem sequestram inducias appellauit: q̄ media sit inter bellū pgeritum z futurū. Vnde Asco. sequestres sunt apud quos pecunia deponitur. Cice. in Ver. Aut sequestros aut interpretes eorum pendi iudicij.

Sequestro as: apud sequestrū depono. Vñ sequestrata res dicit. Interdū sequestrare est separare. Hie. Quia peritis vt vobis diuersos psalmos per ordinē sequestrē.

Sequestro aduerbiū. Cato. Per deum immortalem nolite vos sequestro ponere.

Sequor eris: secutus: a seco fit: z est verbū cōmune secūdū Prisc. Vñ z in Euan. legimus i significatione passiua. Et psequimini de ciuitate in ciuitatē: Huius cōposita sūt Assequor. Cōsequor: Exequor. Insequor. Obsequor. Persequor: Prosequor. Subsequor. Pedisequ⁹ z. Odorinsequus: q̄ omnia habent pe. cor.

Sequela pe. cor. ipse sequendi actus.

Sequax q̄d aliq̄d sequit. Sene. Cęteriq; Aristippi sequaces. Leo papa. sed tu indaicę cęcitatis sequacio: nō imitaris fidē gentiū. Aliqñ significat id quod se spargē do dilatat. Persi. Quorū imagines lābūt Hederę sequaces: sequacem vero materiā appellat Plini. inhęrentē.

Sera p simplex r instrumentū est: quo claudūt ostia: ab Asserere q̄d significat admouere: q̄ foribus admotę serę opponūt: defixe postibus: habetq; primā cor. Iuue. Pone serā: cohibe: p gs custodiet ipos. Hāc etiā pantibulū vocāt: q̄ ea remota valuę patescūt. Var. a sarrire deriuat q̄d est aperire. Est z sera nomē vrbis i Asia scythica.

Sero as. claudo. Col. li. vij. de mulę fęminib⁹ loquēs. Fęmina inquit serari z interdū muri solent. Huius cōpositа sunt Obsero p̄o occludo. Ter. in eu. Tu abi atq; obsera ostium intus. Resero aperio.

Serra: p duplex rr. instrumētū dentatū q̄ ligna z lapides secāt. Col. li. vi. Vno ictu arborē p̄cidi si min⁹ serra desecari. Mart. Et pingues tunicas serra secare potes. Itē. Serra instrumentū ligneū dentatū q̄ trahētibus bobus hoies torquebant. Itē est genus piscis maritimi: vt apud Am li. hexa. Serra pliari dicit: cū assidue accedit receditur q̄; nec vllo tpe consistit: vt serra facit dū aliq̄d

Serrula diminutiuū parua serra. Col. li. ij. Et (secat. fieri potest iuxta aliquem nodū serrula desecato.

Serro as. serra p medium seco. Hiero. li. ij. Reg. Populū eius adducens serrauit. Syrius, lib. vj. Auro serrauit ramos iunonius anguis.

Serrat⁹ a. ū. quod est serra factū. Et q̄d ad modū serrę factū est. Vnde serrati dentes: qui inter se distincti sunt ad similitudinem dentiū serrę pectinatim sese stipantes. Pli. Dentiū tria genera: serrati: aut continuj; aut exerti: serrati pectinatim coeuntes ne cōtrario occursu atterāt: vt serpentibus: piscibus: canibus. Continui: vt homini: equo. Exerti: vt apro: elephanto.

Sero is. seui satū: significat semino. Hier. in leui. si triginta modijs hordei serit terra: quinq̄ginta siclis vendet argenti. Aliqñ significat plāto. Lact. li. ij. Terrā studiose coluit: ac vineā sua manu seuit. Vnde arguūt q̄ author vini liberū putāt: p translationē serere q̄q; capit p generare. Vnde satus. i. generatus. Huius cōpositа sunt Assero. Circūsero. Pli. li. xxi. Et gemistas circūseri alueariјs gratissimū. Cōsero. Desero. Dissero. Exero. Insero. Intersero. Obsero. Resero. z subsero. quę habent penultimā cor: reptā de quibus locis suis.

Sero is. rui. diuisas syllabas sertū: significat admoueo Vnde Asserere manū veteres dicebant comprehendere: cū eam prehendebāt in libertatem. Item texere z ordinare. q̄n ea quę ordinantur annectuntur inuicē atq; cohęrent. Inde serta coronę dicuntur: z series.

Seranus cognomē sumptū a sero p semino seu plāto. Cornutus. Q. Cincinat⁹ cū suū agrū: z araret: z sereret: Dictatura ei a pp̄o Romāo delata ē. Qui cōtra Sānites pfectus victor: extitit: q̄ a serēdo seran⁹ appellat⁹ est.

Series ordo z q̄si quędā rerū cōtinuata pgressio: a serendo i. ordinādo dicta: vt in serie orationis i. in cōtextu. Val. max. Quis compos mentis domesticę peregrinęq; historię seriem fęlici superiorū stilo cōditā: vel attentiore cura vel prestantiore facundia traditurum se speranerit.

Seres populi Asię scythicę a sera vrbe sic dicti. Apud q̄s arbores sunt q̄ non solū folia: sed lanā quoq; pferūt tenuissimā. Hā ex earū frondibus caniciem depectunt a qua pfusam: ex quo vellere vestimenta conficiunt quę serica nuncupant. Vir. Velleraq; vt folijs depectant tenuia Seres. Huius nois notatius singularis est Ser. Sidonius. Asserrę gēmas: Ser vellera: tura Sabeus. Auso. Iam pelago volitat mercator: vestifluus ser. Iam z vermiculus ipse: vt author est Pausanias: ser appellatur.

Sergia oliuę genus. Cc.

Sericus a. um. pe. cor. quod est cōfectū ex ea lana. Vnde vestē sericam dicimus. Hinc fit holosericus: vt vestis holoserica: ex serico contexta sine alia materia: subsericus a. um. quod non est plene ex serico.

Sericum substantiuum: vestis serica. Hier: ad Paulā Habeant sibi cęteri si velint suas opes: vase gēmato bibant: serico niteant: plausu populi delectentur: z p vanas voluptates suas diuitias vincere nequeant.

Sericatus q̄ est indutus serico. Sue. de Calli. Armillatus in publicū processit: aliqñ sericatus z cycladatus.

Sericarius textor: sericorū. Iul. Firmicus li. viij. Medatheseos refert sericarium textorē nasci qui habuerit Horoscopum. in xxviij. parte arietis.

Serius fluuius Cisalpinę Gallię p Bergomatē agrū in Aduā fluēs. a quo Gallis seriana iu eodem agro populosa artificiosaq; nominata est.

Serius a. um. significat graue. Terē. in eu. Ait rem diuinam feciſſe z rem seriam velle agere mecum.

Serio aduerbiū significat vere z cū grauitate. Plaut. in am. Nūc quidē pter nos nemo est: dic mihi verū serio. i. sine risu. Te. in eu. Misit porro orare: vt venirē serio. i.

Seria sunt q̄ iocis opponunt. Nā sunt ve (cū effectura z grauia. Actius vos nugas affertis: nos serio loquimur. Mar. Parce pręco: socero seria Nasan amat.

Serus a. ū. modo tardū significat. Plau. Quid tā sera aduenis? Hinc Col. li. j. Comparatiuū formauit: satiōes eius duas seruamus: alteram maturā p mediā sementē: seriorem alterā mense Februario. Actius. Ne si forte paulo q̄ tu veniam serius: modo significat grauem magnū. Sal. serū bellū i angustijs futurū. Vir. Seraq; tempestatis ce

Serilla nauigia dicimus. Cc. (cinerūt oia vates.

Sero aduerbiū significat tarde. Sen. in trag. sero nos illa referat senectus: nemo ad id sero venit. Aliquādo significat vespere q̄d est post occasum. Aliquādo post tēpus. Quod eñ post solis lucē est: id vere post tēpus dici potest. Li. Cū accusato: Milonis identidē interrogatus pstaret quo tēpore Clodius esset occisus: vrbane respondit. sero: quasi post id tempus quo debuisset occidi.

Serum substantiuū significat extremam partem diei Liu. Erat iam diei serū. Sue. in. Au. Nec multo post nauali pręlio apud actiū vicit in serum dimicatione ptracta: vt in naui victor pnoctauerit. i. in horā vesptinam. Et serum dicitur aqua lactis ad multos morbos vtilis. Virg. Acremq; molossum. Hasce sero pingui.

Serotinus a. um. pen. cor. a sero p vespere fit: vt hora serotina: z tempus serotinū. Et serotinus a sero protarde: vt poma serotina quę post legitimū tempus: vel tardius cęteris matureſcūt. Col. li. ij. Locis frigidis z antūni temporibus aquosis pręcoces serito: locis hybernis se

Seria. ę. vas fictile oblongū. Liui. li. (rotinas serito. iij. de secū. bel. pu. Et in vico histrio fontē sub terra tanta vi aquam fluxisse: vt serias doliaq; quę in eo loco erāt prouoluta: velut impetus torrentis tulerit. Est z seria nomen vrbis Tuditanorum in Hispania.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Seriola dimi. a seria. Pers. seriolę veterē metuens deradere limū. Et serita est ordarum ordo directus.

Serapis is. ᵹ idis. Et seraphis cū ph. ab aliqbus scribit cuius pe. indifferens est. Mart. Clincebant nec quę turba serapin amant. Idem. Iseum seraphin Nilus venerat Osirin. Fuit cognomen Osiridis. De quo inuicti one Apis dictū est. serapium vero dicit ędes serapidis: sicut templū Isidis Isiū. Lampridius in Alexandro. Isium ᵹ serapiū decenter ornauit additis signis.

Seraphim cū m. tam neu. q̄ mas. generis est. Hie. ad Furiam. Hęc sunt duo Seraphin ter glorificantia trinitatē: seraphin cū n pluralis numeri neut. generis est proprio angelorū. Unde quotidie in missa dicimus. Beata seraphin socia exultatione concelebrant.

Serta coronę dicūt a sertis: hoc est a digestis inuicem floribus frondibusq̄: ex quibus ab initio fieri coronę solebāt. Et substantiuū est. Ulr. Sertisq̄ recentibus halāt. et. Serta pcul tantū capiti delapsa iacebant. Cū tamen dicamus sertus a. ū. vt sertos flores: sertas coronas. Luc. Accipiunt sertas nardo florente coronas.

Sertula regia herba est a sertis: quę ex ea fiunt sic dicta: quę ᵹ Millea lothos a grecis dicitur. Lc.

Sermo loquela a cōpositis: ᵹ simul cōtextis verbis. Est aūt sermo: vt Li. li. iij. ad herē. scribit. Oratio remissa ᵹ finitima quotidianę locutioni. Ser. sermo est cōsertio oratiōis ᵹ cōsabulatio duorū vel plurū. Huius dimi. est sermunculus. Hiero. ad Nep. Duas epistolas quas ad sororem tuam Paulam huic sermunculo annexui.

Sermocinor pen. cor. sermonē facio. Pli. lib. x. super omnia humanas voces reddunt Psyttaci: ᵹ quidē sermocinantes. Hiero. Inter has sermocinantes suspiciūt alitem corum in ramo arboris consedisse.

Serenus a. ū. pe. p. significat tranquillū sine nubibus sine imbre: q̄ id maxime tempus sationi aptum sit. Quā doq̄ ponit p sicco. Ulr. Unde serenas Ventus agat nubes.

Sereno as. clarifico: trāquillo. Ulr. Vultu quo (bes. cęlum tempestatesq̄ serenat.

Seresco is. ficcus fio: quasi sereneſco: ᵹ serenus fio: q̄ niam serenitas ficca est. Lucil. Deniq̄ fluctuago suspensę littore vestes Vuescunt: tandem candenti sole serescūt. Aliquando seresce re est in serum abire. Pli. li. xj. Omne autem lac igne spissatur: frigore seresci.

Seriphus insula in ęgeo mari vna ex cycladibus vt Stra. li. x. scribit. a q̄ fit adiectiuū seriphi⁹ a. um. vt est illud Themistoclis. Neq̄ enim vel tu si athenienſis esses clarus extitisses: aut ego si seriphius essem ignobilis.

Serpo is. psi. ptū. significat repo: ᵹ q̄nq̄ quasi in modū serpentis circuo: ᵹ paulatim decurro. Hiero. Cū leni iuxta murmure serperet riuus. Hinc componunt inserpo intro serpo. Clau. li. j. Et raucū bibulis iserpere murmur arenis. Proserpo porro serpo. Pli. hęc herba nisi sata sit mire proserpit. Hinc proserpina.

Serpēs mō participiū modo nomē tā mas. q̄ fę. gnis. ᵹ generale est ad oia q̄ serpūt citra vsum pedū: a serpendo dictum. Hinc serpentinus a. um. vt vox serpentina.

Serpula a veteribus dicebat quā nos serpentem dici

Serpillus herba paruorū foliorū capillis p ter (mus. rā serpentibus a quibus nomē accepit. Et in greco aspirationem habet ἕρπιλλον λέγουσιν ὅτι ἕρπω τὸ ἑρπίζω .i. Serpillū dicunt q̄ ἕρπω est serpo. In multis eñ nois ibus quę in greco aspirationem habent p aspiratione f ponitur. vt ἕξ sex hepta septem: herpillum serpillum.

Serperastra vocant instrumenta quę geniculis puerorum alligantur: vt cum his deprauata corrigant crura: a serpendo dicta: serpunt eñ magis pueri q̄ gradiant.

Seruo as. libero. Ulr. seruatum ex vndis strophadū me littora primū Accipiūt. Itē custodio tueor: vt oū patrij seruate domū: seruate nepotē. Itē solicite ac diligenter obseruo. Plau. i afi. Tuus seru⁹ seruet Veneri ne eas pet an viro. Itē inhabito: possideo. Ulr. li. iij. Se. Centū q̄ syluas: centū q̄ flumina seruant. Itē Teneo. Idē. li. vij. Curuā seruās sub imagine falcē. Hui⁹ cōpositā sūt Asseruo. Plau. in cap. Asseruate istū sultis seruī: ego ibo vt cōueniā senem. Cōseruo. Li. li. ij. offi. Res familiaris quęrī debet his rebus a quibus abest turpitudo: cōseruari aūt diligentia ᵹ parsimonia. Obseruo: pręseruo: ᵹ reseruo.

Seruus dictus a serno as. Aug. li. xix. de. ci. dei. Origo vocabuli seruorū inde credit ducta: q̄ ij q iure belli possent occidi: a victoribus cōseruabant: serui fiebant a seruando appellati. Et est seruus qui domino alieno cōtra naturā iuris institutionis subiicit. Huius diminutiuū est seruulus. Compositum conseruus: qui in seruitute pariter est: hoc est qui eiusdem domini seruus est.

Seruio is. iui itum. ppie ad seruos pertinet. Est enim seruire in seruitute esse. Interdū parcere: seruare. Terē. Rus habitatū abij concedēs vobis: ᵹ rei seruiēs. Huius cōposita sunt Asseruio. Li. li. ij. tus. Toto corpore cōtenti oni vocis asserūūt. Deseruio: inseruio q̄d est obsequor: ᵹ quasi officiū seruientis alicui pōno: siue in rebus ᵹ negotijs alicuius studiosus sum. Li. lib. j. offi. A quo plurimū sperant etiā si ille is non eget: tamen ei potissimū inseruiunt. Subseruio parū vel leniter seruio. Interdum quadro: conuenio: respondeo. Te. Uenire me assimulabo: tu vt subseruias orationi vbicunq̄ opus sit verbis.

Seruitus pe. cor. ipsa seruiendi conditio. Aliquando dominatus dicitur. Teren. in an. Ut semp tibi apud me iusta ᵹ clemens fuerit seruitus.

Seruitiū idē quod seruitus. Ter. Ego Pāphile hoc tibi p seruitio debeo conari manibus pedibus nocteſq̄ ᵹ dies capitis piculū adire dū prosim. In plurali vero seruitia q̄nq̄ ipſi serui dicunt. Sal. Interea seruitia repudiabat: quorū in initio magnę copię ad eū concurrebant.

Seruius ᵹ seruilius cognomina sunt virorum: est prę terea seruilius locus romę a conditore sic vocatus. Lc.

Seruile quod seruorum est: vel quod ad seruos pertinet: vt seruilis conditio ᵹ seruile officium.

Serapta ciuitas phœnicię apud quā nascebat vinum laudatissimū. Unde seraptanū vinū. Sidonius. Quęq̄ seraptano palmite missa bibas.

Seratum. vide in dictione scrotum: (tus.

Serbonis palus iuxta montē Casiū: autho: Herodo/

Seselis herba est quam nonnulli vocant Sile. Lc.

Sessio modo ipsum sedēdi actū significat: modo ipm sedile. Li. Tot locis sessiones gymnasiorū: id est tot sedi/

Sessiles pe. cor. lactucę dicunt quasi sedentes. (lia

Sesqualtera pportio est q̄ tantūdem ᵹ dimidiū habet

Sesquiplū idē quod sesquialterū quod greci Hemolion appellant. Uerbum autem sesqui: vt Aug. interpretatur: p eo quod est se absq̄ dictū videri potest. Erat ᵹ vsurę genus sescuplum in iure pontificio damnatū. Qō fit cū datur summa aliqua ᵹ recipit summa illa cum sua plica id est medietate: vt dist. xlvij. Non licet fenerari ministris altaris vel lucra: quę sescupla dicūt accipere. Et sexcuplū per x dicit quelibet res sexies multiplicata.

Sesquipes: vnum pedem ᵹ semis continet. sic sesquimensis vnus mensis cū dimidia pte alterius: Var. li. j. de re rust. Annus est diuisus in quatuor partes totus. Et idē subtilius in sesquinēses octo. sesquilibra libra vna cū dimidio alterius: sesquhora vna hora cū dimidia: sesquiculeare vas q̄d cōtinet culeū: ᵹ dimidiū alterius. sesquimodius q̄ cōtinet vnū modiū cū dimidia pte alterius. Var. li. j. de re ru. Ut nuces integras quas vno modio cōprehēdere possis q̄ putamina suo q̄q̄ habēt loco natura cōposita: cū easdē si fregeris vix sesquimodio concipere possis: sesquiopera. Col. lib. ij. Fabę occantur sesquiopera.

Sestertius ᵹ sestertiū p s ante t quasi semis tertius: eo q̄ cōtineat in se asses duos ᵹ dimidiatū tertiū. Ueteris cō suetudinis fuit: vt semis anteponerent: vt semisquartus: semisquintus: semistertius a quo sestertius. Et est cōpositio Attico more facta. Illi enim ἥμισυ τάλαντα

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

hoc est septẽ semi talẽta dixerũt seruãtes illud: vt expressus numerus p dimidio caperet. Apud romanos exgre signato cõtinet libras duas: ac semis de põdiũ: ac semissem ꝛ p duo ll ꝛ s notabãt: vt apud Li. i. ver. Valebatq; mille nũmos: vt ex Plinio itelligi licet: qui scribit Afiniũ celerẽ sestertijs octo milũ emisse. Quod pretiũ fuisse Octo miltũ nũmũ Macrobius tradit. Et nemo i ordine eqstri sedebat spectaturus nisi sestertia. xl. milia possideret: apd eruditos qñq; seruat: vt sestertius masculino gñe vsurpetur significantes minutulã summã: sestertia vero p maioribus summis: vt. cccc. sestertia p quadringẽtis milibus: q; summa est sensus equestris. Est etiã sestertiũ gen⁹ veli triplici licio texti: vt tertiũ filũ duobus impar sit. Sue. in Au. Ita vt in extremis spatijs subsulti decurrerit sestertio vel Lodicula inuolutus. Huius diminutiuũ est sestertiolus: vel sestertiolum cũ accentu in antepe.

Sestos vrbs erat in ostijs Ponti. Lc.

Setania species mespili arboris: quę fert fructum grãdiorem ꝛ candidiorem acinosq; ligno molliori. Lc.

Setę dicũt pili crassiores rigidiq; atq; erecti q̃les sues habent. Unde setosum siue setigerũ aial vocat. Et a sue dictę sunt setę: quasi suetę: a quo ꝛ suo is: deducitur.

Setuosum a veteribus dicebat obscurum. Li. setuose abs te dat quod consecuta sapiens ægre contulit.

Setia vrbs Cãpanię: a q̃ setinũ vinũ. Mar. Pendula pontinos q̃ spectat setia cãpos. Exigua vetulos misit ab

Seuerus a. ũ. pe. p. q̃si sec⁹. i. iuxta verũ (vrbe cados. vel dicit a seuus detracta a ꝛ prima syllaba correpta. Et mõ ponit p graui ꝛ censorio. Vir. Romulidis Tatioq; seni curibusq; seueris. Mõ p crudeli ꝛ aspero. Jdẽ. q te tricę horrẽtis rupes: mõtẽq; seuerũ. Mõ p tristi: vitabili. Jdẽ. Inuidia isęlix ꝛ irias amnẽq; seuex. Hic asseuero ꝛ

Seueritas grauitas q̃ est ps iustitię q̃ iudex (pseuero/nihil omnino de supplicio remittit: neq; a vero discedit: adeo: vt videat misericordię cõtraria. Ũ ꝛ p crudelitate: ꝛ quadã naturę tetrũitate ponit q̃ ꝛ seueritudo dicit. Plau. Quid illud est: q illi caperat frons seueritudine?

Seueriana genera sunt pyrorũ ab insitore seuero (vt

Seuum pinguedo ex qua fiũt can (opinor) dicta. Lc. delę. Pli. li. ij. seuũ ex omento pecudis. Serenus. Parua sabucus inest hircino collita seuo. Et est corniger orũ dũtaxat: q in vna pte dentata sunt: ꝛ q̃ in pedibus talos habẽt. Bissulca vero ꝛ quę pedes scissos in digitos habent: ꝛ carẽt cornibus nõ seuũ: sed adipẽ habent: q cõcretus est: ꝛ cũ refrixit facile frangit: sempq; est in fine carnis sine sensu: qa nec arterias habet: nec venas. Contra pingue inter carnẽ cutẽq; est: succo liquidũ quod etiã in aligbus sine sensu esse manifestũ est. Ũ sues viuentes a muribus tradũt rosas. Jd pingue i sue laridũ dicit. Hic seuosus a. um. q̃d instar seui vngit. Legit tñ ꝛ sępũ a quo Seuo as. seu sepo as. q̃d est seuũ impono: seu candelas ex seuo facio. Col. li. ij. Ferijs autem ritus maiorũ etiam illa permittit: far pinsere: faces incidere: candelas seuare: seu vt quidam legunt sebare: aut separe.

Seuoco as: pe. co: seorsum seu in alterã partẽ voco: vocove. Li. li. ij. phil. Et ob eius cõsilij societatẽ cũ interficeret Cęsar: tum te a Trebonio vidimus seuocari

Sex numerale nomen a grecis dictũ aspiratione in s. versa. Illi eñ ἕξ dicũt ex quo sextus tantũ. Aduerbiũ sexies: ꝛ sexaginta: ꝛ sexcenti. tę. ta. ꝛ sexagenus na. nũ. Lc.

Sextans sexta pars assis: hoc est duę vncię.

Sextarius dicitur: q; sit sexta pars Longij: quę mensura apud antiquos tã liquidis q̃ aridis seruiebat. Lic. li. ij. offi. si emere sextarium aquę mina cogeretur.

Sextula sexta pars vncię.

Sexus mas. generis: ꝛ hoc sexus sexi. Secundũ Prif. Plau. i ru. Virile sexus nũq; habui villũ. Var. li. j. de anal. Sexus vtrũq; virile: an muliebre: an neutrum sit dici potest habitus: vel natura ab ἕξω futuro indicatiui: quod est habebo: aspiratione in s. mutata

S ante J

Silon insulam Indię esse docet Aug. lib. xxj. de ciui. dei. Quę ex eo cęteris terris præfertur: q; omnis arbor quę in ea gignitur nunq; foliis nudatur.

Si cõiunctio quãdoq; adiũctiua: vt si venias faciam. Quãdoq; causalis: vt eris doctus si legas. Quandoq; approbatiua: vt si concessa peto. Et si qua est cęlo pietas. Ser. ibi si exponit p siquidẽ. Et tũc iungitur indicatiuo Nam subiunctiuo coniuncta abnegatiua est: vt facerem si possem: ponitur interdum pro vtinam. Virg. lib. vj. Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus Ostendat. Interdum p postq̃. Teren. in phor. Verus si redierit molendum vsq; in pistrino. Q̃nq; p nõ Hieronymus in libro numeri. Quibus iratus dominus iurauit dicẽs. Si videbunt homines isti qui ascenderũt ex egypto terram. ꝛc. Mõnunq; p quia seu siquidem. Est enim confirmantis. Plau. in ain. si similẽ rem ipe in legẽ iussit esse Iuppiter. Vir. li. j. Ge. Cestro si munere tellus Chaoniã pingui glãdẽ mutauit arista. Ei⁹ cõpositi sin: figd: siue: Osi: etsi. siga.

Siambis insula est in oceano Britannico. Lc.

Si est vt admiserit. i. si admisit apud Teren.

Sibaris oppidum antiquissimũ ab vrbe. xij. milibus pas. distans. Aliud est oppidũ Calabrię quod tercẽta militũ milia cõtra Crotoniatas armauit. Cuius populi Sibaritę dicti sunt: ꝛ vitijs ꝛ luxuria intemperantes: quia crotoniatis turpiter victi fuere. Ũ apud idoneos authores sibaris pro mollicite capitur: q; scilicet omniũ mollissimi ꝛ delicatissimi fuerint sibaritę. Ex quo vice prouerbij sibaritice ꝛ sibarice delicię dicuntur: ꝛ sibaritici ludi cum modũ excedunt: sibaritici libelli lasciui improbi peculantes. A sibaris etiam sit sibaritanus a. um. scribitur a nonnullis per y. psilon. Fuit ꝛ hoc noie fluuius in Calabria ꝛ Juuenis apud Hora. Lydia dic p omnes te deos oro sibarim cur properes amando perdere.

Sibilus penultima correpta in singulari generis masculini. In plurali masculini ꝛ neutri. Hieronymus in li. Judi. Quare habitas iter duos terminos: vt audias sibilos gregum? Idem contra Joui. Hęc sunt sibila serpentis antiq. Luc. li. ix. Cerberus orpheo leniuit sibila cãtu. Est autẽ sibilus qui fit ore: vt equi bonis ꝛ huiusmodi: fit ad bibendũ ducantur. Col. lib. vj. sibilocq; alectari quo libẽtius bibãt. Quod tamen ꝛ de vento ꝛ huiusmodi dicitur. Virg. in buc. Mã neq; me tantum venientis sibilus austri. Nec pcussa iuuãt fluctu tã littora: nec quę Saxosas inter decurrunt flumina valles.

Sibilo sibilũ facio. Mier. Per translationẽ ad Ephesi. Oõ p os eorũ intolerabilẽ diabolus sibilet blasphemiã. Huius composita sunt Assibilo q̃d est iuxta seu retro sibilo. Clau. li. ij. Gorgoneisq; pmens assibilat hydris. Exsibilo extra vel valde sibilo: aut tumultuari sibilatiõe eiicio. Cic. in parado. Histrio si paululum se moueat extra numerũ: aut si versus pronuntiatus vna syllaba breuior aut longior. exibilatur ꝛ explodit̃.

Sibylla cũ y ante geminũ ll puella dicit: cuius pectus numẽ recipit: ꝛ q̃ vaticinat: vt Lact. ꝛ Var. testant. Et a cõsilijs deox nũciãdis veteres hoc nomẽ iposuerũt. Aeoles eñ σιούς deos dicũt βουλή sñia seu consiliũ dicit. Ergo sibyllas q̃si sibullas. i. q̃ dei sñias dixerũt. Hie. contra Joui. Q; si Aeolici fermonis genere sibylla θεοβουλή appellat: recte cõsiliũ dei sola scribit̃ posse virginitas: sibyllas decẽ fuisse scripsit Var. Prima fuit phrica. Secũda Libyca. Tertia Delphica. Quarta Cumęa in Italia. Quinta Erythrea: sexta samia: septima cumana: a malthea noie. Octaua hellespontia. Nona phrygia. Decima tyburtina noie Albunea. Suidas aũt plura scribit de ipsis: ꝛ alio modo: sed q̃n suidę nostri mẽtio facta est: codices impressi sunt emẽdãdi: vbi ẽ maximus error: nã dicit σίβυλλα ρωμαϊκὴ λέξις ὄνομα ἑρμηνευομένη προφήτις ἤγουν μάντις i. Sibyllã romana dictio est interpretata prophetã ꝛ vates: imo debet dicere σίβυλλα ρωμαϊκὴ λέξις ὄνομα ἐστὶ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

sibylla romana dictio non est. σιὸς enim Aeolice dicit deus βουλή consilium: quoniam scit deorũ secreta.

Sibur veteres vocabant callidum ⁊ cautum.

Sic aduerbiũ affirmãtis: vt fecisti ne hoc? sic. Q̃q̃ si/militudinis. Virg. Nõ sic aggerib⁹ ruptis cũ spumeus amnis Exit. Q̃q̃ optãdi. Idẽ. sic pat ille deũ faciat: sc̃a magn⁹ apollo. Est ⁊ cõiunctio illatiua. Li. sic tot simul virtutes cõtinentie grauitatis iustitię fidei defecerũt .i. igit. Nõ nũq̃ capit p valde. Apul. Nec ego rebar sic multorũ id opus diex esse. Frequẽtius tñ in hoc sensu cõpositũ ficq̃ reperit. Duplicat etiã maioris expressionis causa. Virg. sic sic iuuat ire per vmbras. Fit autem sic a si.

Siccine aduerbium interrogantis est. Plau. siccine tu illam? siccine nos habes ludibrio omnes?

Sicut ⁊ sicuti aduerbia similitudinis sunt. Interdũ tamẽ nõ res similes: sed diuersas ⁊ plane contrarias denotãt. Quint. sed hęc eloquẽdi p̃cepta sicut cognitioni sunt necessaria: ita nõ satis ad vim dicẽdi valent: nisi illis quę dã facilitas: quę apud grecos lexis nominat accesserit. Habet etiam venustatem: atq̃ vtilitatẽ magnã quoties antecedẽtẽ sententiã annectit cũ sequẽti. Pli. Ferũt crassum auũ Crassi in parthis interempti nũq̃ risisse: ob id Agelastum vocatum: sicut nec flesse multos.

Sicubi pe. cor. si alicubi. Hier. in plogo. Iosue. Et sicubi in antiquorũ voluminibus lectione dubitauerint: hoc illis conferentes inueniant quod requirant.

Sicunde aduerbiũ significat: si ex aliquo loco.

Sica gñs gladij breuioris quasi seca a secando.

Sicarius qui sica .i. gladio hominẽ interficit: per abusionem dicit: qui cędẽ telo quocunq̃ cõmiserit.

Siccus a. um. p duplex cc q̃d est aridũ ⁊ sine humore. Vir. sũma petit scopuli siccaq̃ in rupe resedit. Per trãslationẽ ponit p exercito: q̃si nimio labore exhausto. Pla. sic siccũ: frugi: continentẽ amantem vxoris maxime.

Siccitas ⁊ siccitudo. Col. lib. ij. sic vero torpor cęli siccitasq̃ regionis suadebit februario statim p̃scindẽdi sũt.

Sicco as. tã in passiua q̃ in actiua significatione reperit. Lact. lib. vij. Flumina ⁊ stagna siccauerint .i. sicca facta fuerint. Col. li. ij. si humidis erit abũdãtia vliginis ante siccetur fossis. Huius cõposita sunt Assicco q̃d est valde sicco. Idem in eodem. Ea cũ spicas ediderint priusq̃ semina hient ęstibus manu carpunt: ⁊ suspensa i sole cũ assicauerint recõdunt: atq̃ ita reposita pennant quo diutiꝰ q̃ cętera. Absicco. Idẽ li. j. Plurimũ refert nõ absiccato succo simũ vires cõtinere: ⁊ assiduo macerari liquore. Desicco valde sicco. Exicco extra sicco: euacuo.

Siccesco is. a sicceo es. Pli. lib. xviij. Aquilonẽ p̃cnũtiat terra siccescẽs: sed rorescens repente austrũ imiscet in rore occulto. Col. lib. vlt. Fœnũ grecũ vetere vino macerato: deinde in sole exponito: aut in furno vt siccescat. Hinc assiccesco. Idem ibi. In muria luere oportet: ⁊ expressos in cratibus pandere dum assiccescant.

Siccaneus a. um. quod est naturaliter siccum. Col. li. ij. Eius prati animaduerti mus duo genera quorũ alterũ est siccaneum alterum riguum.

Sicera pe. cor. nũcupat ois potio apud hebrœos q̃ ine briare põt: vt scribit Hie. ad nepo. siue illa q̃ fermẽto cõficit: siue pomorũ succo: aut faui decoquunt: in dulcẽ ⁊ barbarã potionẽ: aut palmarũ fructus exprimunt in liquorẽ: coctisq̃ frugibus aqua pinguior colorat̃.

Sicãbri populi germanię Denapijs finitimi ad vtrãq̃ rheni ripã habitãtes. Hi crines natura flauos hñt: quos crescere sinũt ⁊ artifico q̃dã itorquẽt. Mar. li. j. Crinib⁹ in nodũ tortis venere sicãbri. Quidã cũ y greco scribũt.

Sicani ppli hispani a fluuio sicare dicti. De q̃ Luc. Hesperios iter sicaris nõ vltim⁹ amnis: hi duce sicelo exclusis aboriginibus Italiã tenuerũt: ipsiq̃ postea ab ipsis pulsi q̃s añ pepulerãt insulã vicinã Italię occupauerũt: ⁊ eã sicaniã a suo noie nũcupauerũt. Huius dictõis sylla ba ca. idifferẽter ponit. Vir. li. iij. sicano p̃tenta sinu iacet insula cõtra. Syrius li. xiij. sidera elisęis aderat gẽs fica/

Sicania dicta est sicilia: a sicanis populis (na votis. qui primi eã insulã incoluisse ferunt: q tñ nõ sunt indigene: sed hispani. Sicilia vero a ducis noie vtingt Serui⁹.

Sicaris pe. cor. nomen est fluuij in Hispania: a quo si cani populi dicti sunt.

Sicionia insula est in mari ęgeo ex opposito ad Epidaurũ. Alta quidẽ ⁊ eminẽs: vt refert Pli. Est ⁊ sicionia seu sycio vrbs in Achaia nõ procul a corintho: in qua primus regnasse fertur. Aegialeus: q̃ nunc Clarentia dicit: sicyonẽ fuisse officinarũ olim metallorũ patriã Pli. scribit. In ea etiã Cicerone teste: moles ⁊ mulierũ calcei confici solebant. Vnde sicyonia calciamenta dicta sunt. Lucil. Et pedibus leua sicyonia demit honesta.

Sichem filius Canaan qui ciuitatem sui nominis ędificauit in phœnice: quę sidon a grœcis appellata est.

Sicilia Italię insula a siculo Neptuni filio dicta. Vel si cilia quasi sicelita: hoc est execta. Hã olim agro Bruttio annexa: mox interfuso mari siculo auulsa. Ob hoc grœci rhegyo nomen dedere quasi auulso. Vnde Virg. lib. iij. Hęc loca vi quondã ⁊ vasta cõuulsa ruina (Tãtũ ęui lõgiqua valet mutare vetustas) Dissiluisse ferũt cũ p̃tinus vtraq̃ tellꝰ Vna foret. Eã grœci siceliã dixerũt. Oli Trinacria appellata est: q̃ tria acra: hoc est tria cacumia habet. Hã tribus p̃montorijs i diuersa p̃curit: vel Triqtra: q̃ triãguli figurã habeat hmõi. Λ. Triquetrã eñ figurã triangularẽ dixerunt. Quoq̃ vnus angulus q in meridiẽ vergit Pachynus dicit. Alter Pelorus q ad septentrionẽ spectat: ⁊ ab Italia mille quingentis passibus distat. Tertius Lilybęus qui carthaginem maxime spectare videtur: ⁊ ab Africę littoribus. cxx. milibus passuũ distare p/diderũt. Hęc ab oriente ⁊ occidẽte septentrioneq̃ tyrrheno mari a meridie Africo alluit. Patet in longitudine a Pelorο vsq̃ Pachynũ milia pas. clxxxvij. In latitudine clxxxix. sicania pręterea dicta est a sicanis Hispanię populis qui duce sicano primũ in Italiam venisse ferunt. Hęc a principio: vt Just. scribit. Lycoplũ patria fuit: quibus extinctis Aeolꝰ regnũ insulę occupauit. Cñ Virg. li. iij. Ignariq̃ vię Cyclopũ allabimur oris. Et illud. Exulat ęneos vidit cyclopas vlysses. De hac Dio. sic scribit Sicilia optia insularũ olim: antiqtate rerũ cęteras aũcellit. In ea sunt Pãhormus. Catana. Syracusę. xj. olympiade cõdite. Pręterea Messana. Eryx. ⁊ Leõtinũ Borgię philosophi patria. Ibi Arethusa fons. Eryx ⁊ Aetna montes. Est ⁊ Sicilia herba a siciliendo dicta quã alio nomine Fœnugrecũ vocãt: q̃ nullius fere cultus sit: sed tãtũ sicilit: hoc est secat. In ea primũ seminatũ est: ⁊ Lomędia primũ inuenta est. Hic Archimedes natus qui siderũ disciplinam machinatus est. In ea specus Lęstrigonũ vbi habitabant: ⁊ Achates lapis inuenitur.

Sicilienses dicuntur q alibi orti in sicilia versantur.

Siculi qui e Sicilia sunt: vel incolę vel indigenę Siculũ mare angustũ: atq̃ anceps alterno cursu mõ in Tuscũ modo in Jonũ pelagus influit verticosum ⁊ scyllę ac charibdis sęuitia inclitum.

Sicelis idis. forma grœca a sicilia fit. Virgi. Sicelides musę paulo maiora canamus. (sed sicilissat.

Sicilisso as: sicula lingua loquor. Plaut. Nõ atticissat

Sicileo es: sicilui: vel sicilio is. iui. itũ. sicilire est q̃ malefacta sunt secare: vt fit cũ Fœniseces pereunt in pratis. Pli. li. xviij. prata quoties secta sunt sicilire oportet. Hoc est quod fœniseces pterierũt secare. Var. li. de re ru. Quo facto sicilienda prata. i. falcibus consectanda quę fœniseę pręterierunt: ac quasi herba tuberosum reliquerũt cãpũ: a qua sectione arbitror dictum sicilire pratum.

Sicilicus scrupulos sex cõtinet: dictus q̃ semiuntiã

Sicilices hastarum spiculą lata. (secet.

Siclus apud hebrœos dicitur vncia. Apud grœcos latinosq̃ quarta pars vncię est: ⁊ stateris medietas: Drachmas duas appendens.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Sicimina qdã ita edisserũt ingt ¶Hie. vt ea genus arborũ appellare velint: q̃ paleſtinę naſcũt i cãpeſtribus q̃ ſi nõ vellicent amariſſimas & aryculas faciũt & a culicibus corrũpunt: nobis aũt ga ſolitudo i qua morabat Amos nullã hmõi gignit arborẽ: magis videt rubos dicere qui afferũt moras & paſtorũ famẽ ac pẽnuriã conſolantur.

Sicinnių genus veteris ſaltationis quaſi ſiticinių: hoc eſt cantum apud ſitos. Vnde ſiticen qui apud ſitos cane re ſolitus eſt: hoc eſt vita functos & ſepultos.

Sidon vrbs ¶Phœnicis inſignis cananeorũ ad Aglonẽ reſpiciẽs: & poſtea regiõis Judęę: hãc ¶Phœnices: vt qdã aiũt: cõdidere: q terræmotu relicto patrio ſolo aſſyriũ ſtagnũ primo: mox mari pximũ littus incoluere: cõdita ibi vrbe quã a piſcium vbertate ſidona vocauere: eo q̃ tali noie piſcẽ vocent: ſed deinde poſt multos annos expugnati ciues ſunt: qui nauibus appulſi Tyrõ vrbẽ anno Troianę cladis cõdidere: ũt. ¶Hãc Euſtha. a fida Beli filia dictã putat: Joſephus a ſichẽ filio Chanaan q̃ apud hebręos etiã ſichẽ vocat. Hinc ſidonius a.ũ. vt veſtes ſidonia. i. purpurea: qñ ſidon in tyro eſt. Et licet do ſyllabã correptã habeat. Virg. ſidoniaſq; oſtẽtat opes. Et ſidonio eſt inuectus equo. Inuenit tamen q̃ndq; producta: vt apud eundem. Obſtupuit primo aſpectu ſidonia Dido ſicut in primitiuo. Teucrũ memini ſidona venire.

Sidonij populi ſidonis vrbis: ſidones vero populi thracum prope hebrũ quos ¶Plin. ſidonos appellat: ſunt & alij ſidones in ſcythia.

Sido dis. ſedi ſeſſum. Mutuat enim ꝑteritũ a ſedeo. Eſt aũt ſidere deorſum deſcẽdere: ſeu ad ſedendũ: firmandũ manendũve ponere. Virg. ſedibus optatis gemina ſuper arborẽ ſidunt. Huius compoſita ſunt. Aſſido. Conſido. Circũſido. Deſido. Inſido. Obſido. ¶Perſido. quod eſt valde ſeu pfecte ſido: perſiſto. Vir. li. iij. ge. Turpis oues tentat ſcabies vbi frigidus imber Altius in vinum pſedit & horrida cano Bruma gelu. ſubſido ſubtus cado deſcendo: decurro Vir. li. v. Subſidunt vndę tumidũq; ſub axe tonanti Sternit ęquor: aquis. i. ſublabũt. Ouid. li. j. me. Jam mare littus habet: plenos capit alueus amnes. Flumina ſubſidunt: colles exire videtur. Juſſit & extendi campos ſubſidere valles. i. deſcendere.

Siderítis lapis qui alio nomine Heracleon alio Magnetem vocamus ἀπὸ τοῦ σιδήρου: hoc eſt a ferro. Nam a Magnete trahitur ferrum.

Sidus licet quidã grecũ eſſe velint: & ἀπὸ τοῦ σὺν: q̃d ẽ ſimul & ἰδεῖν videre q̃ plures ſtellę ſimul conſpiciant. Alij ab συνοδεύω: q̃d eſt cõmeo & conuemo: vt ſi plurũ ſtellarũ conuentus: latinũ tñ eſſe putat: & a ſido deducũt q̃d eſt fixus maneo: q̃ ſidera infidãt. i. fixa ſtent. Eſt enim ſidus quod ad aliq̃d ſignũ compluriũ ſtellarũ compoſitũ eſt: vt Aries: Taurus: Andromeda. ¶Perſeus: corona: & quęcũq; variarũ genera formarũ cõpoſita ferunt in cęlũ recepta: ſtella vero ſingularis eſt q̃ non admiſta aliȳs ſola fertur: ſic apud grecos Aſter: & Aſtron diuerſa ſunt. Et aſter ſtella vna. Aſtron ſignum ſtellis coactũ: q̃d nos ſidus vocamus. Qñq; tamẽ ſidus ꝑ ſtella ponit. Cic. Ita quę nesciunt hos ſiderũ errores. Quint. Quid hęc fulgentiũ ſiderũ veneranda facies: quę quadã velut infixa ac cohęrentia ꝑpetua ſemel capta ſede colluceat. Alia toto ſparſa cęlo vagos curſus certis emetiuntur erroribus.

Sidereus ea. reum. quod ex ſidere eſt: vt ſplendor ſidereus. Aliquando ponitur ꝑ alto. Mart. Hic vbi ſidereus propius videt aſtra coloſſus. Aliquando ꝑ fulgenti. Virgi. Et ſplendidus ęther: a ſidereo polus.

Siderari eſt ſidere aſſlari. Hinc ſideratio morbi genus partẽ aliquã corporis: ſępe pene totum corpus pcutientis ſubito atq; exiccantis: & plerunq; hominem enecantis: q̃ cum repentino quodam eueniat impetu: & e cęlo vi quadã ſideris ꝓuenire putatur. Vnde ¶Plini. ſideratio tota e cęlo eſt. Ideirco a ſidere nomen aſſumpſit: ſideratio etiã dicit: q̃ corpus ſtupore quodã attonitũ ſubito cõficiat. Nec in humanis tãtũ corporibus: ſed i arboribus ac plantis ſideratio eſt: qñ vapore ſiccitate arbores morimur: vt inquit ¶Pli. li. x. Hunc morbũ gręci ἀστροθλάσιν nominant a ſideris percuſſione: maximo ſaturni: & martis coitu in ſede virginis: aut gemino: cum lunę ſolisq; defectum: ſic ſiderati dicunt qui ſidere vexãtur & ꝓpellunt. i. qui vim & malignitatem alicuius ſideris ſtatuti & tẽporibus ſentiũt. ¶Pli. Fluuiatilium ſilurus canicule exortu ſideratur: & alias fulgore ſopit. ¶Plau. ſideratus eſt: morieri nõ poteſt. Hic prę ſiderari dicit cum maturius hyberna tempeſtas mouetur quaſi ante ſideris tempus.

Siderió heracleũ herba ab herculę inuẽta: caule tenui digitorũ q̃tuor altitudine: flore puniceo: foliȳs Coriandri iuxta amnes & lacus naſcẽs: & oia vulnera ferro illata ſanans. Ce.

Sideritis fluuius eſt Hiberię. Ce.

Syderiton herba eſt minutioribus q̃ ſeniculi foliȳs veſtita ab imo. Ce.

Siderepecios gẽma eſt nigra multis variãtibus guttis.

Siderites pe. pro. herba quę & Aſteriſcũ: folio ſimilis ocymo nigrior: tantũ naſcens in tegulis parietiniſq;.

Sifilatores a veteribus dicebantur ſimulatores: & ſifilare quod nos ſibilare dicimus.

Signũ ꝓprie eſt parua q̃dã ſignificatio: indicãs totius rei qualitatẽ: ingt Bo. Ter. Hũ eius colos: pudoris ſignũ vſq; indicat. Hic literarũ notę ſigna dicunt. Itẽ notę genituę et q̃ pecudibus inurũt. Hic. pij. ſigna cęleſtia ſigna dicunt q̃ in Zodiaco ſunt: ga notę quorũdã aialiũ ſunt q̃ ad naturã ſolis iure referunt. ſ. Aries: Taurus: Gemini: cãcer: leo: virgo: libra: ſcorpius: ſagittarius: capricornus: aquarius: piſcis. Itẽ ſignũ vexillum dicit ab effigie aialiũ q̃ in vexillis fieri cõſueuerũt. Lu. Signa pares aglas ac pila minãtia pilis. Hic anteſignanus ſignorũ propugnator q̃ ante ſignũ cõſtituit in acie: ſigna q̃q; dicunt ſculptilia ſiue fuſilia ad effigiẽ aialium fabricata: quẽad modũ tabulę opera pictorũ. Hñ ſigna & tabulas dicimus ꝑ cęlatis opibus atq; depictis: ſiquidẽ in tabulis antiqui pingebãt non i parietibus. Tabulę igit picturę ſũt: ſigna vero ſtatuę. Hñ apud Sall. ſigna & tabulas pictas: vaſa cęlata mirari: ea priuatim & publice rapere: deludere ſpoliare. Hic fit ſignis. In ſignis aũt: vt Liu. li. de quãtate aię ſcribit: ſignũ dicit ſi puncti linea: aut etiã finis: vel cũ omnino aliquid notat q̃d ſine ꝑtibus intelligẽdũ ſit: nec tamẽ obtineat figurę mediũ. Punctũ cũ medium tenet figurę. Eſt igit ſignũ nota ſine partibus: punctũ nota mediũ figurę tenẽs. Ita fit: vt omne punctũ etiã ſignũ ſit: non autem omne ſignum punctum videatur.

Sigillũ diminutiuũ. i. paruũ ſignũ: put ſignũ ſtatuã ſi

Sigillatim aduerbiũ ſignificat ꝑ ſingulos. (gnificat.

Sigillo as. ſignum in primo. Hinc ſigillatę dicuntur literę ſi clauſę & anulo impreſſę ꝓpter quod veteres ſigillare pro claudere vſurpabant. Cic. Contra lęx nimis impia eſt ne filij patribus lucem ſigillent oculos.

Sigillaria opera ſunt parue imagines fictilibus deſcripte: dicta a ſigillis. i. paruis ſignis.

Sigillaria vicus erat vbi ſigilla vendebant. Bel. li. v. Apud ſigillaria forte in libraria ego & L. Paulus apud poetã conſederamus.

Signifer qui ſigna fert: hoc eſt vexillifer. Et ſignifer dicitur circulus in quo. xij. ſigna ſunt qui grece Zodiacus appellatur: ab effigie animalium quę in eo ſunt.

Signo as. ſignũ in primo. Virg. Et ſummo clypeo effigiã puluere ſignet. Vnde ſigna. re epiſtolã dicimus anulo ſignũ imprimere. Cuius cõtrariũ eſt Reſigno: quod eſt deleto ſigno aperio: ſic ſignatã pecuniã dicim⁹. Hier. Habitacula in quibus ſcabrę etiã incudes & malleoli quibus pecunia ſignat viſebant: ſic ſignata pecora q̃ ſignis notata ſunt & q̃ notã inuſtã habent. Interdũ ſignare ſignificat oſtendere: indicare: a ſigno. ¶Plau. i. Eiſ. Cui hęc excidit ciſtella? recte eccũ locus ſignat: vbi ea excidit. Idẽ. Hic meretricẽ deperit: ſignat tamẽ ſe eã non amare. Interdũ ſcribę

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

te. Col. lib. j. Huc ptinet pręclara nostri poetę sententia. Laudato igētia rura: exiguū colito. Qđ vir eruditissim⁹ vt mea fert opinio traditū vetus p̄ceptū nūeris signauit. Unde ꝛ subsignare subscribere dicimus. Et signare designare. Uir. lib. ij. Geor. Quinetiam cęli regionem in cor/ tice signant. Huius cōposita sunt Assigno qđ est attribuo do. Ci. li. j. ad herē. sed si q̄ tardius hęc q̄ studes absol/ uef: tū rerū magnitudim: tum occupationibus assignare debebis. Lactā. li. iij. Existimauit oportere etiā mulieres militare: ꝛ cōsilijs publicis interesse: ꝛ magistratus gere/ re: ꝛ iperia suscipere: ita his arma ꝛ Equos assignauit. i. dedit. Consigno: sigillo. Plau. i cur. Eamus itro nūc vt tabellas cōsignemus. Lac. li: de ira dei p̄ mādo vsurpa/ uit. Cū hęc etiā scriptis ad ęternā memoriā cōsignaret. Circūsigno. Col. li. iij. In his deinde obseruato gēmā: q̄ bene appebit certāq; speciē germinis habebit: eā vnde/ cim digitis quadratis circūsignato. Designo. Exigno: p/ fecte signo noto ve. Liui. lib. j. Eiq; sacra oia excripta exi gnataq; attribuit: quibus hostijs: quibus diebus: ad quę templa sacra fierent. Obsigno. resigno. ꝛ subsigno.

Significo as. signū facio siue per signa notū facio: de/ mōstro. Ci. Heu quę significatio doloris. Hinc cōsignifi/ co Apul. Ea furoris consignificatione perterriti omnes. Et Uerbalia significato: significatrix ꝛ significatio ꝛ si/ gnificantia. Item aduerbia significanter ꝛ significanti/ us. i. expresse ꝛ expressius. Cc.

Signatores dicebātur: qui aut testamentis: aut causis sese subsignabant. Sal. Multis modis mala facinora do cebat: ex illis testes signatores q; falsos cōmodare: fidem fortunas: pericula vilia habere.

Signatorius a. um. qđ designat: seu quo ad signandū vtimur: vt signatorius anulus. Val. max. Ut anulo quo signatorio vtebat. Paulus Jureconsul. Anulus signato/ rius ornamenti appellatione non continetur.

Signaculum proprie est signum alicui rei impressum: vt lateat quousq; reseretur.

Signatus ta. tū. p insigni aliqñ captū a veterib⁹ legit. Uñ signatā virginem dicebāt: quasi insignē virginitate. Plau. Negat se puellam signatā domi reuersuram. Cc.

Signio is. ui. tum. signo aliquo noto: a quo fit compo situm Insignio. Unde insignitus.

Signinū opus: qđ fractis testis addita calce cōficiebat Col. li. j. Cuius solū terrenū prius q̄ cōsternat pforsum ꝛ amurca recēti madefactū velut signinū opus pilis con/

Signia vrbs cāpanię in Lepino monte posi (densat. ta. Colu. Quę marrucini: quę signia monte Lepino.

Sigeū Troię promontoriū appellatū est propter Mercu lis taciturnitatē. Hic eñ quia phibitus hospitio fuerat: simulauit abscessum: moxq; p̄ silentiū aduersus Troiā veniens eā cepit σίγειον eñ silentiū facere greci dicūt: tñ cō tra Suidas aliter dicit. inquit eñ σίγειον πόλις τῆς Τρωάδος ὁ ἀπὸ ταύτης σιγεύς καὶ σίγειον ἀκρωτήριον. i. Si geū vrbs Troadis: ab hac sigeus: ꝛ sigeū promontorium.

Sigma atis. mensula exculta q̄ sex caperet conuiuas in similitudinē elementi grecanici. Unde forte ꝛ nomen accepit quemadmodū zeta siue zetecula a ζ literę figura. Lampridius de helioga. Primus inuenit sigma in terras sternere. Idem. Ut de croco sigma strauerit cū summos viros vocaret ad prandium.

Sileo es. ui. significat taceo q̄uis inter se differāt: q̄ si lere dicatur q nondū cepit loqui. Tacere q iam cepit: si hęc differētia vera est quā ponit Ser. falsi sunt qui dicūt silere factitium verbum esse: ab s. litera quę silentij nota est: qñ in ludis literarijs publicisq; comentibus dum volunt silentium indicere s literam quasi sibilando pnū ciant. Hinc fit compositum Consileo.

Silesco tacitus fio. Te. in adel. Quid ego nūc agā nisi vū hę silescunt turbę: interea in angulū aliquo abeam.

Silentiū taciturnitas. Unde silennū p intempesta no/ cte ponit: quā alij concubium: alij conticinium vocant.

Silentia dicuntur loca in quibus siletur

Silentius Bacchi nutricius fuit.

Silanius mōs hybernię insulę altissimus: a silanio re ge in vertice eius sepulto dictus.

Siler generis neu. arbor quā vulgo salicē vocāt. Uir. lib. ij. Geor. Hāq; alię nullis hominum cogentibus ipsę Sponte sua veniunt camposq; ꝛ flumina late Curua tē nent: vt molle siler lentęq; genistę: siler generis masculi. fluuius picentinorū iuxta Salernū decurrens: qui ꝛ sile/ rus dicit. Luc. li. ij. Radensq; Salerni tecta siler. Hic Lu canam diuidit a Dicētinis cāpanor: cuius aqua virgul ta indurescunt: vt inquit Syrius.

Silerus pe. cor. fluuius de quo modo. Syrius lib. xiij. Hunc silerus quo nutrit aquis.

Sile herba quā alio noie Siselim vocāt: cuius vel ra dice vel semine vinū condiebāt qđ ante meridiē sumere mos erat: ppterea Silatū antiq dixere qđ nūc ientaculū

Sil filis: idē quod ceruleū: vt est apud Pli. (dicimus. li. xxxv. Auso. Sit ne peregrini vox nominis an latij sil.

Silus nasus sursum versum aduncus. Unde Galeę quoq; a similitudine silę appellatę sunt: quemadmodū Simus vocatur qui pressis est naribus.

Silis amnis Uenetię primus in stagnū cadēs: vbi nūc habent suburbanę Uenetiarū insulę Murianū Torcel/

Silones dicūt q̄ pminētia habent supcilia dicti (lūq;. a Silono quodā quē hirsutis supcilijs fuisse tradūt. Cc.

Silli p duplex. ll. Nā apud grecos σίλλοι scribit pro dicacitatibus ꝛ salibus. Unde Sel. refert Timonē quen dam scripsisse librū maledicentissimū: q̄ illos inscribit.

Sillo qui prominentia habet supercilia a sileno quem hirsutis supercilijs fuisse tradunt.

Silicia siue Silicula herba quę alio nomine dicitur fenum grecum ꝛ telis a Dioscoride vocatur.

Silex mas. gnis lapis our⁹ ex quo ignis excuti solet: di ctus: q̄ de eo ignis saliat: vel q̄ silentē intra se ignē habe at: q̄ attritu aut pcussu excitet. Uir. lib. vij. tū fg. gñe vsus est. Stabat acuta silex pręcisis vndiq; saxis. Ouidi. li. vij. me. aut vbi terrena silices fornace soluti. Hunc lapidem iuraturi p Jouē tenebāt dicētes: Si sciens fallo q̄ me de spicit salua vrbe arceq; is me ejiciat vti hūc ego lapidē.

Siliceus a. um. quod est ex silice.

Silenicium cor. ymbi genus est cuius minor est acin⁹ ꝛ sparsior racemus. Cc. (vię q̄cunq; silicatę.

Silicatus a. um. quod est ex silice factum vnde strate

Silicernū varie exponi solet. Scribit Nonius esse fu/ nebre conuiuū quod senibus exhibet. Festus docet esse farciminis genus quo familia in luctu a fletu purgatur: quia cuius noie instituebatur ea res: is iam silentium cer neret. Lęcil. Credidi me silicernū eius esse esurum. Do inquit: esse cenam quę infert dijs manibus: vel q̄ eā silē tes cernant vmbrę: vel q̄ qui hęc inferunt cernāt neq; de gustent. Nā de iis q̄ libant inferis quisquis ederit: aut bi berit funestat. Hinc Ter. in adel. appellat senē silicernū q iamiā silentibus cernēdus sit. Alij Silicernū nomen fi ctū a Terentio existimarūt p̄ sene: q̄ incuruitate silices spectet. Qui recte sentiūt affirmant silicernū funebre cō uiuiū esse quod apud veteres sembus exhiberi solebat: dictum: q̄ cum silentio edentes cernerentur: vel q̄ cogi tarent se mox illum secuturos. Quapropter abeuntes a conuiuio: veluti se amplius non visuri mutuo se saluta/ bant. Var. Funus executi laude ad sepulchrum antiquo more silicernium confecimus. i. conuiuium in quo p̄an si discedētes dicimus alijs alij: Vale. Silicernium ergo Teren. senem vocat atq; decrepitum. i. dignū vel cui sili cernium fiat: vel qui ad silicernium vocetur.

Siligo pe. cor. a Prisciano sumit p̄ magueri: q. li. vij. inducit Plautū in ru. Seu tibi cōfidis fore multā magu derim. i. frugis genus: hoc est caulis qui nascitur ex ea p/ te cuius radix sirpis anellitur: vel potius vt alij dicunt si liginem. Plin. vero siligo nūq; matureſcit pariter: nec vt

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

la segetum minus dilationem patiꝫ ꝓpter teneritatẽ ijs q̃ maturuere granũ demittẽtibus: sed minꝰ q̃ cętera frumenta in stipula pclitat: qm̃ semp habet rectam spicã: nec roꝛem continet rubiginem faciat. Idem lib. xvj. Siligine lautissimus panis pistrinarumq; opera laudatissima prælellit in Italia. Col. li. ij. Omne triticũ solo vligi noso post tertiã arationẽ cõuertit in siliginẽ. Ex quo hic patet siliginẽ esse tritici genus. Hinc Siligineus a. um. qd est materiatũ ex siligine: vt panis siliginꝰ quẽ Seneca cõmendat his verbis. Malũ panẽ inquis: expecta bonus fiet: etiam illũ tenerũ tibi: t siligineũ fames reddet.

Siliqua pe. coꝛ. folliculũ seu integumẽtũ vbi grana leguminũ includunt: t si qd̃ leguminibus est silẽ. Cic. li. j. De. Grãdior: vt fętus siliquis fallacibꝰ esset. Plin. li. xviij. de fabis loquẽs ait. Hã siliq̃ caulesq; gratissimi sũt pabulo pecoꝛi. Nescio an Amb. de hac intelligat cũ sup Lucã ingt. Qui aũt aptioꝛ hmõi cibꝰ q̃ is q siliquę mõitus inanis foꝛis mollis est: q̃ coꝛpꝰ nõ reficit: sed iplet: vt sit magis oneri q̃ vsui. Siliqua itẽ gramen genus est: vt est apud Col. Siliq̃ modij sex: vel septẽ totidẽ opis obꝛuunt: metunt vna. Itẽ siliqua fructus aꝛboꝛis. Hoꝛ. Vinit siliquis t pane secũdo. Aꝛboꝛ ipsa similiter Siliqua appellat: ꝓ dulcis est: t coꝛtex ipe: vt Plin. scribit: mãdit: digitoq; hois lõgitudinẽ habet: latitudinẽ vero pollicarem: t nõnunq̃ falcata est. Quidã ex recentioꝛibus nõ indoctus scribit siliquã esse granũ thecę inclusum q̃ abundat Apulia: vnioq; vocabulo apud italicos: thecaq; oblonga: t plana saporis dulcedinem habet. Genuenses carubam vocãt: t alij fabã grecã. Unde t primũ olim t minimũ pondus erat apud romanos. Post siliquã erat scrupulꝰ grece: latine obolus qui sex siliquis conficiebat: quẽ nos pensum denarium iam diciꝫus. Est vero vigesima pars vncię. Supꝛa scrupulũ dꝛachma erat: q̃ ex scrupulis tribus cõstat. xviij. siliquas comprehendens. Sextula aũt ex quatuoꝛ scrupulis: hoc est dꝛachmã t tertiã cõtinebat: dicta q sexta sit pars vncię. Hanc quodã tempoꝛe vetustioꝛes denariũ appellarũt. denarius tunc argenteus minimus erat ponderis siliquarũ. xviij. q̃q̃ denarius ꝓpie de decem assium pondo cõstet atq; erat apud antiquos minima ęris signati pars. Supꝛa sextulã semunciã legimus dimidium vncię continẽtem. Uncia ab vno denominatur: q ex. xij. ea vnica est pars assis: t ea ex octo dꝛachmis conficiebat: siue sex denarijs. Ixxij. confecta supꝛa assem erat dupondius duę libręe: a duobus ponderibus. Pondus eñ t pondo assis ponderę dicebatur. Unde t vnum pondus est assipondiũ appellatũ. Ultra dupondiũ est Sestertius libꝛę duę t semis quasi semistertius: hoc est post sequẽs tertio loco semis. Quod eñ fiebat ex duobus assibus t tertio semisse sestertium veteres vocauerunt. Supꝛa sestertium Tressis a tribus assibus. Octussis quoq; nonussis decussisq; reperit octo nouem decem asses. Decussem vero denarium: t a decẽ assibus nominarũt. A duobꝰ deinde decussibus vicessis. id est viginti asses. A tribus tricessis: trigita asses: a centũ centussis centũ asses qui erant bꝛeues ex ęre nũmi Supꝛa centussis maius ęris vocabulum non habemus.

Siliquoꝛ aris. siliquas facio: hoc est integumẽta. Plin. li. xvij. inter oẽs aũt constat nihil esse vtilius lupini segete ꝓiusq; siliquetur aratꝛo: vel bidentibus versa.

Siliquastrum. Cide in dictione seliquastra.

Silurꝰ pe. ꝓ. peculiaris Nili piscis tradit: q̃q̃ t i Danubio repiat quẽ non absimilẽ ei putant qd̃ doctissimi quem sturionem appellamus. Amb. lib. hexa. Captus est silurus t inutilis pręda detecta est. Et rursus. Et silurũ: qui minoꝛũ piscium visceribus alnũ replet. A Scylurus p c t y nomẽ viri ꝓpriũ: qui vt Plutar. authoꝛ est cum relictis maribus filijs octoginta diem esset obitur⁹ hastilių fascem: cuiq; obtẽdens vt illũ cõfringeret iubebat. Id autem singulis se posse negantibus: ipse singulatim educta hastilia oĩa facile cõfregit. Ita docens illos vbi vna esse pseuerarent firmos ac potentis foꝛe: imbecillos aũtẽ si separarentur ac dissiderent.

Sillura insula i oceano Britãnico: vt Solinꝰ ingt: cuꝰ hoies nũmos refutãt. Dãt res t accipiũt mutatiõibus.

Silosõn vir egregius aliq̃n exilio multatus est: sed qa diuitijs t coꝛporis pstãtia affluꝛeret chlamyde sumptuosam semp gestabat: quam cũ Dario qui postea pfarum rex effectus est dono dedisset: regnum est adeptus: t beneficij memoꝛ Silosontem solo natalitio restituit. Unde tractũ est ꝓuerbiũ de chlamyde silosontis: quod dicit de his q iactant se magnificentia vestimentoꝛum. Lc.

Silpion a latinis laserpitium dicitur. Lc.

Sylua gñale nomẽ est nõ solũ aꝛboꝛ: sed etiã herbaꝛ. Cic. li. j. De. Subit aspera sylua Lapę tribuliq̃: ppie in aꝛboꝛis: t q̃ cędua est: hoc est quę habet in eũ vsum: vt ex ea materia cędat. Q; si succisa sit nihilominꝰ dicit sylua qm̃ rursus ex stirpibus aut radicibus renascit. Dicta sylua quasi solua: vl ab eo quod grece ὕλη. i. materia dicit. Et vt illi hylen ꝓ materia: sic nostri sylua posuerũt. Et est aut glandifera: cuius aꝛboꝛes non cędunt: sed ad escã quadꝛupedibus pębendam seruant. Aut cędua: q̃ in ea aꝛboꝛes cũ ad iustam ꝓceritatem creuerunt cędunt: vt vel ędificationibus vel alijs vsibus materiã pębeãt. Lucus non est cęduus: sed manu constitus religiosusq; deoꝛ: vel hominis alicuius cineꝛi dedicatus circa delubꝛũ deꝛ: vel sepulchꝛi. Saltus est sylua inuia vbi pasci atq; estiuare vel hyemare pecudes solent. Memoꝛa voluptatis causa cõparata t plena amęnitatis. Quandoq; sylua dicit: quod ex tempoꝛe scribit velocissime: estq; veluti prima materia quales sunt Papinij sylurę de gbus ipse sic scribit. An hos libellos qui mihi subito calore: a quadam festinandi voluptate fluxerũt cũ singuli de sinu meo ꝓdijssent congregatos ipse dimitterem. Quint. Diuersum est huic eoꝛũ vitiũ q primo decurrere p materiã stilo q̃ velocissimo volunt: t sequentes caloꝛem: atq; impetũ ex tpe scribunt. Hanc sylũã vocant. Syluam t poetę nominãt elementoꝛũ congeriẽ: vnde cuncta pꝛocreant. Hinc Syluula t sylucula diminutiua: t compositũ sylicola.

Sylуatic⁹ a. ũ. qd̃ est sylurę seu qd̃ ad sylũã ptinet. Alu. in ps. interpꝛetatiõe. Pone paganos ligna esse sylуatica extra ecclesiã: adhuc põt inde fieri aliqd̃ cõmõ de lignis salubꝛibus est lignũ fabꝛo aptũ. Uar. li. j. de ruſ. Ut falces dicunt ab eodẽ scriptoꝛe vineaticę opus esse sex: sarpiculę quoq; sylуaticę quoq; aꝛboꝛarię tres: rusticarię decẽ. Per tranſlationẽ Sylуaticũ dici potest incultum moꝛibus.

Syuester: stris. stre. vel hic t hęc sylуestris t hoc sylуestre: qd̃ est sylurę. Uir. sylуestrẽ tenui musã meditaris auena. Aliqñ dicit qd̃ est in sylua. Lic. Lęl. Cũ locis ipsis deplectemur montuosis: sylуestribus: in gbus diutius cõmorati sumus: hoc est locis qui in montibus sunt t sylуis.

Sylуescere est in sylũã redigi: seu sylуestrẽ aut infructuosas aꝛboꝛes sarmenta vel fieri. Lic. in Cato. Quã serpentem multiplici lapsu: t erratico ferro amputans coercet ars agricolarũ ne sylуescat sarmentis: t in oẽs partes nimia fundatur. Col. li. v. Nec pati vitem superuacuis frondibus luxuriantem sylуescere.

Sylуanus sylуarum deus: quem gręci Pana vocant.

Sylуinus nomen est eius qui in sylua natus sit.

Simois fluuiꝰ q ex Ida mõte Troiano defluẽs iuxta Troiã labit: t mari appꝛopinquãs cõmiscet Xantho: ac in palũdẽ cogit: deinde exit in mare iuxta figeũ promonto

Simbella libellę dimidium: hoc est semis assis. (rũ. Itẽ instrumentũ paruũ quo singuli nummi ponderant.

Similis ẽsi simul: cũ ad moꝛũ vl doctrię vel hmõi imitationẽ refert iungit gtõ: vt versus Lucani nõ sunt sibi versuũ Uergilij. Hoꝛ. in ser. Similesq; meoꝛũ Mille die versus describi posse Trebati. Li. Ut aliquoq; sibi in di-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cendo valeamus esse. Qñ vero vel in forma vel in ętate vel in fortunis: aut alijs hmõi rebus similitudo est: dtõ iũ gił. Vir. Os humerosq; deo similis. Pli. Effigie ac linea mẽtis corpis patri similis. Sed cõfundũt qnq; apud authores hęc differẽtia. Cõposita sunt Absimilis: Dissimilis: Assimilis q est alicui similis. Plaut. ĩ Merca. Quasi tu nũq; gcq; assimile eius facti feceris. Cõsimilis ꝛ Veri

Simulo as. similis sum: construiturq; cũ actõ. (similis. Mar. Cum sint crura tibi similent q̃ cornua lunę. Hinc componit assimilo quod est comparo.

Similitudo quę ꝛ similitas dicit apud veteres. Lęcil. Vide quid ferat morũ similitas. Eius cõtrarium dissimilitudo. Li. in Lę. Dispares mores disparia studia sequũtur: quorum dissimilitudo dissociat amicitias.

Simulo as. a similis: ꝛ significat imito: ꝛ refero: qdã a simul deriuãt. Nihil eñ aliud est simlare q̃ ea q̃ absũt simul esse ostẽdere. Hor. in eplis. Duceret ęra Fortis Alexandri vultũ simulãtia. Hinc qñ ꝓma est significatio simulare ponit ꝓ fingere. Li. Simulabat se Romã rediturũ cũ in africã nauigaturus esset. Huius cõposita sunt assimulo: valde simulo: seu ostendo vnam rem pro alia Plau. in amph. Sed ita assimulauit se quasi amphitryo fiet. Dissimulo ꝛ Insimulo. De quibus alibi. Hinc simulatio quę grẽce ironia dicitur.

Simuliter aduerbiũ dixerunt antiq ꝓ similiter. Plau. Exossabo ego eum simulter vt murẽnam coquus.

Simitu ꝓ simul. Plau. ĩ mer. Ita tres simitu res agendę sũt. Idẽ. ĩ am. Nõ ego cũ vino simitu ebibi ĩperũ tuũ.

Simultas dicta ẽ a cõtrario sensu qa nõ sũt simul. Põt etiã dici a simulatione: qꝝ qui simultates exercent: inter se simulata loquunt. Est aũt simultas odiũ: q̃ plerũq; intelligi cõtenta est cũ immicitia ope se ostendat. Cice. pro Mil. Cũ multas simultates partim occultas: partim apertas intelligã mihi esse subcũdas: neq; politicus est neq; tyrãnꝰ tã fęlix q hãc euadere potuerit. vñ merito Demosthenes i philippicis. μὴ γὰρ θεῶ νομίζετε ἐκεῖνο τὰ παρόντα πεπηγέναι πράγματα ἀθάνατα ἀλλὰ ϛ μισεῖ τις ἐκεῖνον καὶ δέδοικεν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι .i. non putate illi perinde: ac deo ꝓsentia infixa esse: sed aliquis odit illum ꝛ timet vir Athenienses:

Simulto as. simultates exerceo.

Simulachrũ pe. ꝓ. a Simulo as. Et ꝓprie dicit alicuiꝰ ficta imago. Simulachra. n. principio ex desyderio mortuoꝝ orta sunt: vt quę iã defecerant viuere viderentur.

Simones qui sine naribꝰ nati sunt: vt inquit Pli. li. ix.

Simoniã vulgares vocant a simone mago: quam latini ambitum vocant. Lc.

Simonides nomẽ viri ꝓpriũ e Cea insula q Melicus dictus est. Hic longas ꝛ duplices literas inuenit: longas η ω. Eusta. inquit duplices cuiusmõi sunt. ζ. ξ. ϕ. Palamedes vero. θ ξ. φ χ υ. Cęterea memorię artem ꝛ lyrę tertium sonum comperit. Et Plini. octauam inquit chordam addidit Simonides. Fuit ꝛ alius Symonides poeta Iambicus ex amorgo insula.

Simila g. pe. o. farina alba ꝛ flos: seu delicię farinę triticę. Mar. Nec poteris simile dotes nũerare nec vsus Hie. ĩ Ge. Accelera tria sata similę cõmisce. ꝛ fac subcine

Similago pe. pro. Idem quod simi/ (ricios panes.
la. Pli. Similago ex tritico fit laudatissima.

Similar Vide infra in dictione Similar.

Simul aduerbiũ cõgregandi: vt oẽs simul currũt. Vlq; ponit ꝓ deide vel etiã. Catim Ciceroni. Ciues Romanis occidit: abripuit: disp̃didit: regiones vastauit simꝫ vero semissis homo cõtra me arma tulit. Sal. His amicis socũsq; confisus Catilina simul: qꝝ es alienũ p oẽs terras ingẽs erat. i. etiã. Inuenit q̃q; geminata: ꝛ habet q̃si eandẽ vim quã cũ: ꝛ tũ siue ptim. Quint. Simul vt pleni oti obsego demererer. amantissimos mei: simul ne vulgarẽ viam ingressus alienis vestigijs insisterem. Hinc fiunt Insimul quod est yna. Simulac: ꝛ simulatq;

Simulac: ꝛ simulatq; significãt q̃ primũ vel statim cũ fiue postq;. Sal. Jam primũ iuuẽtus simulac: belli patiẽs erat. Col. lib. vj. Semper cõueniat simulatq; folia agere cęperint ficus rubricã amurca diluere. Cic. Appio. Brattissimũ mihi feceris si ad me simlatq; adeptꝰ eris: miseris.

Simꝰ a. ũ. qd est pssũ. Hie. de Socrate. Quę cũ crebro inter se iurgarent ꝛ ille eas irridere esset solitꝰ: qꝝ ppter se fędissimũ hoiem simis naribus: recalua frõte: pilosis humeris ꝛ repãdis cruribus disceptarẽt. Vir. Dũ tenera attũdent simę virgulta capellę. Ouiꝰ dimi. est Simulus. Cõposita Desimus q̃ est cõtrarius simo: vt Depes: Denares: Depiles: Deplumes. et mille alia. Subsimꝰ parũ simus. Var. li. ũ. de re rus. Vt sint bene cõpositę: vt integris mẽbris pilosis oblõgę amplę subsimi nec gibberi. Resi/

Simię ꝛ simij hoim figuris ꝓxima aia (mꝰ: de q̃ alibi. lia quę cauda carent: ꝛ in Libya nascunt: dictę qꝝ simę sint: idẽ naribus depressis: vel quasi mimę: hoc est imitatrices. Mar. Callidus emissas eludere simius hastas.

Simplex nomẽ numerale: vt simplex: duplex: triplex. Aliq̃n ponit ꝓ vero ꝛ syncero sicut ecõtrario duplex ꝓ fallaci. Cice. Tuũ erga me animũ simplicẽ atq; amicum aperuit. Hora. Aut cursus duplicis per mare Vlyssei. Inde simplicitas ꝛ simpliciter aduerbiũ: ꝛ simplicitus quo veteres ꝓ simpliciter vtebantur. Lc.

Simplus nomen numerale: ꝛ significat semel tantũ: sic duplus bis tantũ: triplus ter tantũ: ꝛ huiusmodi.

Simpulũ calix fictilis q̃ vinũ in sacrificijs libabat: a suo mẽdo: qꝝ eo vinũ sumebãt minutati. Pli. li. xxv. Sed si cultibus ꝓbabat simplis inocẽtius. Sepul. Latinũ ꝛ simpulũ sacrificijs adhiberi solita ostẽdit his verbis. Paup tas populo Romano impiũ a pinordio fũdauit: ꝓq; eo ĩ hodiernũ diis imortalibꝰ simpulo ꝛ latino fictili sacrificat.

Sin ex si ꝛ ne componit abiecta e: significatq; si vero: qd nũq; in prima pte collocat: ꝛ nisi pręcesserit si: sed ĩ secũda vbi fere duorũ est oppositio. Ter. Si illũ reuinci etiã timeo: sin opitulor: humus minas. Habet eñ quandã vim negatiõis pinde ac si diceret. Si aũt nõ reliquo sed opitulor. Aliq̃n sin solũ reperit: sed qd secundi loci vim obtinet. Sal. Impat vt ptio sicuti multa cõsecerat isidiatores maxie paret: ac maxie occulte. Sin id pax ꝓcedat quis mõ Numidã interficiat. i. si põt occulte: si nõ põt vt

Sina vrbs Mesopotamię: quo noie etiam di (cunq;. ctus est mons Petreę ꝛ Arabię. Aptus. Sina mons est Arabię q conũctus est ei quę nũc est Hierusalem.

Sinapodes populi fuerũt ĩ desertis Africę: q vt Pompo. ni refert iflexi lẽtis cruribꝰ serpe magis q̃ igredi tradũt.

Sinarum regio authore Ptole. li. vij. terminatur a septentrione parte ferum: ab ortu solis terra incognita: ab occasu India extra Gangen.

Sinapis is pe. pro. fę. gnis: ꝛ hoc sinapi indeclinabile: herba seu semen qd ꝓfuit cũ tanta acrimonia: vt lachrymas ciat comedenti. Jd aũt tritũ admisto musto: ac mel le: ac vua passa: necnõ defruti paululũ: cõfectionẽ gustu suauẽ efficit: nec decrescut si adũcias cynnama ꝛ charophales. Colum. hoc sinape declinat. Alit eñ sinape atq; coriandrũ vti sata sunt sua sede imota pmanẽt. Plau. in pseu. gñe fę. vsus est. Terit scelerata sinapis cũ illis. Mar. acer. Inter eas quas Pythagoras laudauerat herbas Asserit primã laudẽ tribuisse sinapi. (scribũt sed male.

Sinapiũ a sinapi: sicut ab alio alliatũ. Quidã tñ per y

Sinciput pars capitis anterior: vt ꝛ sinciput verrinũ

Sindõ: velũ subtilissimũ: vt in euã (vide synciput. Lc. gelio. Et inuoluit eũ in sindone munda.

Sine ꝑpositio sp sepatiua: ꝛ significat absq;: vt Sine Cerere ꝛ baccho friget Venus. Est ꝛ ipatiuũ verbi sino is. Vt Sine videam. an veniat Helias ad deponẽdũ eũ.

Sino is. siui: situ: pmitto. Var. Sine is ad pubertatis annos pueniat. Huius cõpositũ est desino qd ẽ cesso termi/

Sinope es pe. p. vrbs Põti. Val. Flac. li. v. Assy (norios cõplexa sinus stat opima sinope. Hãc Milesij cõdi

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

derũt: cuius potẽtia magna fuit: quę classe cõparata mari q̃d itra Cyaneas est ipauit: ędificia in vrbe magnifice extructa: Gymnasiũ ꝛ fori: ꝛ porticus: ꝛ templa splendida. Diogenes cynicus: ꝛ Timotheus patriũ: ꝛ Diphilꝰ Comicus orti sunt. Est ꝛ sinope nomẽ regis Numidarũ.

Sinopis idis. color q̃dã natiꝰ seu rubrica dicit: q̃ prio apd Sinopẽ inuẽta est. Dict. li. vij. eã rubricã sinopicã appellauit: de q̃ Stra. lib. xij. sic scribit. In Cappadocia nascit ea q̃ sinopica rubrica dicit olim optima: q̃ cũ Iberica decertat. Idcirco sinopica appellat: q̃ eã mercatores eo deferebãt primusq̃ ephesior emporiũ tam celebre esset.

Sinus us. pe. cor. dicit illa pars q̃ est itra pectoris brachioruq̃ cõplexũ: hinc sinus vestiũ appellati sunt: quales erãt tunicę Romanor: ꝛ laxitas illa supra cinctura. Vir. Sinus collectas fluentes. Per trãslationẽ sinus vocant littora curua: ad similitudinẽ sinus: ꝛ quasi brachijs mare amplectẽtia. Græci κόλπους vocãt: a quo curuitas ipa sinuatio dicit: ꝛ Sinuatim p sinus. Aliq̃n sinus dicit cõcauitas oculor. ſ. palpebrę vbi lachrymarũ cõceptacula sunt: ppter quandã similitudinẽ. Vir. li. iiij. Sic effata sinũ lachrymis iplenit obortis. Aliq̃n ponit p quacũq̃ re fluẽte ob laxitatẽ: atq̃ capacitatẽ. Iuue. Fata regũt hoies fatũ est in pũbus illis Quas sinus abscondit. Cũ ꝛ retia sinus vocant. Idẽ. impleuitq̃ sinus. Aliq̃n ponit p velo q̃d ventis flantibꝰ curuat ꝛ sinũ facit. Idẽ. Totos pande sinus. Et Sinus in sacra scriptura locus est: in quo Habraã cũ sanctis patribus: vsq̃ ad Christi aduẽtũ pstitit.

Sinuosus a. ũ. q̃d habet multos sinus: vt mare sinuosum: vel a sinuosa q̃ę sinus. i. curuationes faciũt. Clau. li. j. de raptu. Sinuosa draconũ membra tegens. i. nodosa.

Sinuo as. curuo: i sinus flecto. Vir. li. ij. Sinuatq̃ imẽsa volumine terga. i. ih sinus flectit. Ouid. li. ij. me. Tremulę sinuant flumie vestes. i. formant: rugant vel i sinus colliguntur. Claud. li. j. Ceperat ꝛ vitreis summo iã margine tectis Oceanũ sinuare vadis. i. nodosum facere. Hinc cõponit Insinuo: q̃d p prie significat cõtrugo: ꝛ quasi in sinũ pono: imitto: infuo. Just. Cui se celeriter officij comitate ꝛ obsequendi gra insinuauit. Lanct. lib. iiij. Descendens itaq̃ de cęlo sanctus ille spiritus dei: sanctam virginẽ: cuius vtero se insinuaret elegit. i. imitteret. Idẽ i eodẽ Itẽ surdorũ patefactis auribus insinuabat auditũ. Plau. i. cist. Obsecro quo is homo insinuauit pacto se ad te. id ẽ introduxit. Et insinuare est ostendere. Hier. ad Rusticũ. Totũ q̃d insinuare tibi cupio. Et i plogo. Hester. Cholẽtes. lxx. interpretũ ordinẽ p hoc insinuare studioso lectori. Similiter insinuare dicimꝰ: nõ aperte ꝛ simpliciter rẽ exponere: sed latẽter vel caute in animũ audiẽtis veluti i sinũ q̃d volumꝰ mittere ꝛ ingredi facere. Li. Pu. Figulo Mã ꝛ cõplecto: eius familiarissimos: q̃ me adhuc odit: gũt multũq̃ mecũ sũt: ꝛ i ipsius cõsuetudinẽ quã adhuc meꝰ pudor: mihi clausit insinuabo. Hinc Insinuatio occulta ingressio: q̃ est exordiũ ps q̃ artificiose dissimulãterq̃ surrepimꝰ animis iudicũ: i cã nõ satis fauorabili. Idẽ ad herẽ. Ergo si fidẽ factã putabimꝰ insinuabimus ad causã. i. p sinũ locũ dicẽdi: quẽ supsimus occulte ingrediemur. Sic i sinuatus sumit p cõciliato in amicitiã: nõ rectã sed p q̃sdã sinus: quasi diuerticula intrat in amicitiam latenter.

Sinus us. ꝛ sinum pe. pro. genus vasis: sicut galeola. Plau. in cur. Hic cũ vino sinus fertur. Var. Tibi erat vinũ positũ in mensa: aut galeola: aut sinus. Vir. Simũ lactis ꝛc. Quidam accipiunt pro flasco.

Sinuessa: ciuitas mediterranea Campanię vino satis abũdans q̃d sinuessanũ dicit. De hac Liuius li. x. In saltu vestino Falerno cõtingente agrũ Sinope dicit greca vrbs fuisse. Sinuessa deinde Romanis Colonis appellata. Stra. li. v. Sinuessa in setino sita est sinu: a quo nomen vendicat: et prima calende sunt balneę ad egritudines quasdam accomodatissimę.

Singulus a. ũ. q̃si sine angulo: q̃ ea q̃ vnica sũt neq̃ant cõstituere annulũ. Dicunt aũt singuli vnusq̃sq̃ p se: hoc est separatim ab alijs. Plau. ꝛ ad singulũ video vestigia. Aug. lib. xiij. ciuitatis dei dixit. Singulus quisq̃ homo: vt in sermone vna litera: ita quasi elementũ est ciuitatis ꝛ regni quãtalibet terrarum occupatione latissimi.

Singularе: quod est vnicũ excellens: ꝛ tam in malũ q̃ in bonũ sumitur. Cice. pro Silla. De singulari immanitate ꝛ crudelitate prędictum.

Singulatim: multi separatim ꝛ vnũ quodq̃ p se. Lęcil. Primum malo publicos singulatim gratias agere.

Singillati a singlo: idẽ q̃d singulatim. Luc. Singillati vnusq̃sq̃ nr̃m mouet. Sue. in Au. Atq̃ etiã singillatim certo gñe hoim libentes: ac p facultate quisq̃ pecunias contulerunt. Hora. li. Ser. p sincopen dixit. Ut veni cor̃ singlatim pauca locutus. Cęrius legit singulatim.

Singulariter: vnice: excellenter.

Singultus dicit quoties spũs vacans ab humore illo, eo spiritui deputato retinet: hic enim dũ emittit nec pot erũpere ꝛ distentionẽ inducit quę appellat Singultus: a quo fit singultio verbũ: hoc est singultus emitto. Lc.

Sinistra manꝰ: lęua: a sino is. q̃ gerere nos dextra manu: quę aptior est: sinat. Sinistrũ aũt quãtũ ad auguria ptinet significat p̃sperũ: q̃ nos agere aliquid sinat. Aliquando dicit aduersum: noxiũ. Virg. lib. geor. j. Arboribusq̃ satis notus pecorisq̃ sinister.

Sinistro: sũ aduerbiũ significat versus sinistrã partẽ.

Sinistimum antiqui dixerunt p sinistro. Lor. Sinistimũ suplatiuum est a sinister vt multorũ est opinio.

Siphones pe. pro. canales: tibię: fistulę p quas vrgẽte spũ aqua vel alius liquor emittit: a sono vocis dicti si si si. Vnde illud Iuue. Effigiẽq̃ deę longis Siphonibus implent. Pli. li. ij. De aqua in sũma iuga erũpente quo spũ acta ꝛ pondere terrę pressa siphonũ mõ emicat. Tales sunt in fontibus manu fabrefactis: in q̃bus sũt huiusmodi linguląe plures prominẽtes: ꝛ aquas pluriformiter euomentes. Pli. ad Apollinarẽ. In hoc fonte crater circa siphõ culi plures miscẽt iucundissimũ murmur. Est aũt siphõculus diminutiuũ a siphone: ꝛ accipit p exigua fistula ex ęre vel marmore alia ve materia ex q̃ aqua exilit e fonte.

Siphnos: insula in mari ęgeo in qua auri ꝛ argenti fodinę erant: vt Herod. ait.

Sipo as. spargo. hinc fuit cõposita Dissipo q̃d est destruo. Li. Marcel. Habemus etiã rationẽ rei familiarꝰ tuę quã dissipari nolumus. Aliquãdo dissipare est dispergere: diuulgare. Col. li. ij. Grumosq̃ quos ad versuram plerũq̃ tractę faciũt crates dissipabimus. Insipo: injicio intus iacio. Cato de re rust. Pultẽ panicã sic cogito: libã alicę in aquã icito: vti bene madeat: id fũdito: in alueũ: parũ eo casei recentis p. iij. mellis p. v. ouũ vnũ: oia vna pmiscero: bñ ita ispito i aulã nouã. Obsipo: de q̃ alibi.

Sipontũ vrbs Apulię iuxta Garganũ mõtẽ a Diome ędificata: quę ꝛ Sipus: ꝛ a grecis ob multitudinem sepiarũ quę ibi capiũt Sepius sepiuntis dicit. Hinc Sipontinus a siponto: ꝛ sepiuntinus a sepiunte.

Sipóculus ppie dicit exigua fistula ex qua aqua exilit e fonte: siue sit ex ęre siue marmore: est alia materia. Pli. Aqua velut expressa cubantiũ pondere siponculus effluit canato lapide suscipit: gracili marmore cõtet. L.

Sigdẽ hz accentũ in antepe. Cõpositurq̃ ex si ꝛ gdẽ: q̃uis si p se pducat ibiq̃ correpta sit: nec significationẽ partiũ habeat ex quibus cõponit. Significat eñ nãs seu qñ. Lic. Dolobellę Bratulo: bañs nr̃is: sigdẽ vt scribis salubres repẽte factę sunt: Ponit ꝛ p si certe dubitatiua cõtunctiõe. Asinius. Li. Mã ꝛ robur: ꝛ soboles milũ iterijt: si quidẽ q̃ nũtiant vera sunt. Colu. i pfatiõe. Accedit huc q̃ ille quẽ nos pfectũ esse volumꝰ agricolã: si gdẽ artis cõsummatę sit. i. si vere. Quidã duplã esse putant sed vnã dictiõez ostẽdit Ouid. Qui i hoc eodẽ significatio vtitur prima breui: qđ non accideret nisi essent compositæ. Quę mihi vẽtura est sigdẽ vẽtura senectus Cũ desit numeris ipsa iuuenta suis. Calla quoq̃ sic legit, sed duas

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

particulas censet: vera aũt lectio est si qua est.

Siquis alius: elocutio ornata: vt cũ dicim⁹ Varro doctus est si quis alius: hoc est prout quispiã ali⁹ doctus reperiri potest. Sue. in Clau. Si quẽ aliũ ꝛ se liberũ esse.

Siren: ꝛ sirena monstrũ maris ab εἴρειν qđ cõnectere vel retinere significat: vel a σειρὰ catena: eo q̃ libidinis vinculũ sirenes fuerint. Sũt ꝛ q̃ hoc nomẽ ab σύρω trahо deducãt. Cũ fit vt quidã p i latinũ: qđã p ypsilõ scribãt. Die. i plogo Josue. Et nos ad patriã festinãtes morticeros sirenaꝫ cãtus surda debem⁹ aure trãsire. Fuerunt aũt Sirenes Acheloi ꝛ Calliopes filiæ: ore ꝛ pubetenus virgines: reliq̃ parte corpis pisces Siculũ littus colẽtes: quarũ nomina fuerunt Parthenope lygia ꝛ leucosia.

Siri⁹ stella i ore canis puiciosa. Cõtinet eñ canis. xviij. stellas. Luc. li. x. Rapid⁹ q̃ siri⁹ ignes exerit. Sta. li. j. syl. Nec calido latrauit sirius astro. Ductũ nomen ἀπὸ τοῦ σείρειν hio per ẽstũ quod p̃cipue canes faciũt: quo tpe plurimꝫ in rabiẽ cõuertũt. Vel ἀπὸ τοῦ σειρᾶσθαι qđ est arescio: ga tũc maxĩa siccitas est amnib⁹ ac fõtib⁹ deficiẽtib⁹. Vel dicit Siri⁹ a lõgo tractu qñ magnitudie sua triũ signoꝝ spaciũ occupare videt. Hęc annis oĩb⁹ vt ĩgt Ser. ortꝰ circa. viij. Cal. Julij. Hoster Suidas. σείριον ἐκάλουν λέπτον ἱμάτιον ἀπὸ θέρους .i. Sirion vocabant tenue pallium meuulsum Et subdit: solam Siriũ dici: ꝛ oĩa astra nominari siria. σείριον τὸν κύνα ὅτε δὲ καὶ τὸν ἥλιον Ἴβυκος δὲ πάντα τὰ ἄστρα σείρια λέγει. i. Sirion canẽ q̃dã solẽ Ibycus oĩa astra Siria dicit. Etiã ex authoritate Aeliani dicit q̃ sol dici potest sirius ꝛ sirius rij. Ⓒ σείριος ὁ ἥλιος ὅτι δὲ καὶ σείριος. i. ꝛ Sirius sol ꝛ Sirius.

Sirmion vrbs est Pannonię vt Ptolemęus inquit.

Siri defossiones terrę in modũ puteorum vbi transmarinę prouinciæ loco horreorũ frumẽta defossa seruãt: vt Col. lib. i. ꝛ Varro de re rust. scribunt.

Sirpi ũci fragiles palustresq̃ sunt: nec in fruticũ vel priuue aut cauliũ siue herbarũ genere numerant. Ex his tegunt domus ꝛ tegetes fiũt: his velificant in Pado nautici: ꝛ dicũt storeę. Do. Sirpus sine nodo ꝛ lenis ũci species palustris res. Hinc factũ est puerbiũ. Nodũ in sirpo q̃ris: de his q̃ in rebus claris: atq̃ apertis difficultatẽ faciũt. Die. ad Pãma. Qui inimicus est etiã in sirpo nodũ querit. Sirpi etiã dicunt nodosa poemata: ꝛ implicata ĩstar viminũ capreolatim sirpata: vt enodari nõ possint. Hel. lib. ix. Quę greci ęnigmata: latini sirpos appellauerũt. Tales etiam a grecis itidem Gryphi vocitantur.

Sirpo as. vincio: ligo: necto: implico: a sirpis dictũ.

Sirpea quę virgis sirpat: hoc est colligando ĩplicat: i qua stercus aliudue simile vehit iumentis. Oui. In plaustro sirpea lata fuit. Cato Crates sesternarias vimine cõtextas appellat sirpeas. Sirpea simulachra vocat Oui. li. v. fas. p̃ vimineis argeis: sirpea dolia quassa.

Sirpiculę falces q̃bus ĩ sirpandis: hoc est ligãdis vineis vtimur ad amputãda supflua ligamẽtoꝝ. Var. Falces dicunt vineaticę opus esse sex: sirpiculę quinq̃: hę etiã di

Sirpiculũ canistrũ: vel qđ desir/ (cũt sirpariq̃ falces. pis confectũ est: vel quod verius videt a sirpando.

Sirtites vide syrtites.

Sisamũ Dioscorides ingt mali stomachi est: comestũ oris sęuitẽ facit. Leguminis genus est: sed p e sesamũ legẽdũ est greci enim σήσαμον dicũt. Inde Sesamiũ oleũ dicunt.

Sisarum holus est quẽ ꝛ Ericã vocant: folia (cĩt. Lc. habet Tamaraci simlia. Lc.

Sisamus teste Homero fuit vrbs Paphlagonię.

Siser herba cuius radicẽ olim nobilitauit Tiberius flagitans eam omnibus annis a Germania.

Sicelis cyprius: herba est quã ꝛ Ricinũ vocãt: nõnulli pentadactylum. Lc.

Sisapo pe. cor. locus i Hispania vbi miniũ celeberrimũ nascebat. Unde sisaponẽsis regio. Vli. li. xxxiij. Celeberrimũ miniũ ex sisaponẽsi regione bethyca miniario

Sisyphus. pe. cor. fuit Aeoli filius: q̃ ob latro (metallo. cinia a Theseo ferꝝ occisꝰ: ꝛ hanc pęna apd̃ inferos affectit vt grande saxũ supra montẽ portare coactus: cum ad apicẽ deduxerit: cõtinuo ad ima relaxet. Unde Oui. li. xiij. meta. Aut petis aut vrges rediturum Sisyphe saxum.

Sisto is. sisti. supinũ nõ habet: ꝛ significat stare facio seu retineo: vt siste gradũ: siste lachrymas. Pli. Sanguis pfluuiũ sistit herbę pęoniq̃ semẽ rubrũ. Quandoq̃ sistere significat p̃sentare: ꝛ quasi p̃sentiã corporis exhibere cõparere. Dictũ ab eo q̃ eo nõ tantũ cõparere q̃s debet sed etiã manere. Li. ad atti. Des operã id qđ mihi affirmasti: vt te añ Kal. Januarias vbicũq̃ erim⁹ sistas. Idẽ Factus est alter sistendi: vt si ille nõ reuertisset: moriendũ esset sibi. Quãdoq̃ est cõfirmare: corroborare: vt hic rem Romanã magno turbante tumultu sistet eques. Sto tñ steti statũ facit. Cũ stato: non aũt a sisto vt quidã putauerũt: cũ teste Varrone nullũ habeat supinũ: nec vllũ vocabulũ a sisto pfectũ legamus. Nã si supinũ haberet non statũ: sed stitũ esset: qm̃ eius ꝑteritũ nõ steti est vt Varr. quosdã velle dicit: neq̃ statui vt ipse sentit: qm̃ tunc statutũ supinum faceret: sed stiti est: si Bellio credimus ita dicẽti. In libro vetere. M. Catonis q̃ inscribit cõtra Tiberiũ exulẽ scriptũ qdẽ sic erat. Quid si vadimoniũ capite obuoluto stitisses? Recte ille stitisset scripsit: sed falsi ꝛ audaces emendatores excriptos p libros stetisses fecerũt: tanq̃ stitisses vantũ ꝛ nihili verbũ esset: qn poti⁹ ipsi nequã ꝛ nihili sunt q̃ ignorant stitisses dictum a Catone: qm̃ sistere tur vadimoniũ: nõ starek. Igit cũ supinũ huius v̄bi si habet cõueniat esse stitũ nõ statũ: iã cõstat stator a statũ nõ a stitũ esse formatũ: ꝑterea cũ nullũ vocabulũ a sisto descẽdat: multa p̃o a sto: nemini dubiũ esse debet: qn Sisto supio careat. Hic eñ stabilis: stabilio: stellę: staturus: ꝛ multa alia. Nec qa Romul⁹ orauerit Jouẽ vt suoꝝ fugã sisteret: ꝛ statori Joui templũ vouerit: ideirco a sisto stator est. Nõ eñ dicit Li. ꝓpterea q̃ romul⁹ p̃catus est Jouẽ vt suos sisteret: ĩde Jouẽ sistorẽ appellatũ: nec Romul⁹ Jouẽ statorẽ se appellatuꝝ si suos sisteret sed ait. Hic ego tibi tẽplũ statori Joui .i. q̃ ẽ stator ꝓpa virtute stãs: ꝛ rex stabilitor: tãq̃ stabilitori nro futuro tẽplũ qđ monumẽtũ sit posteris tua p̃sẽtia p̃seruatã eẽ vrbẽ voueo. Nã q̃ Romul⁹ dixit fugã sẽdã siste: nõ sic accipiẽdũ est q̃ p̃cat⁹ sit Jouẽ vt suos solũ sisteret (hoc. n. ridiculũ foret) sed vt sic sisteret vt in sabinos ipugnates: ac in sectates starẽt: illisq̃ resistẽret. Qđ Liuius eodẽ loco tãgit cũ ait. Hęc ꝑatus velut si sensisset auditas ꝑces: hic ingt Romanis Juppiter optimus maxim⁹ resistere: atq̃ iterare pugnã iubet. Resistere Romani tanq̃ cęlesti voce iussi. Hoc etiã Li. li. j. iuec. p prie posuit. Tu Juppiter q̃ ijsdẽ rebus q̃bus hęc vrbs cõdita auspicijs a Romulo es cõstitut⁹: quẽ statorẽ huius vrbis atq̃ imperij vere noiam⁹: hũc ꝛ huius socios a tuis aris cęterisq̃ tẽplis ac tectis vrbis a mœnib⁹ a vita fortunisq̃ ciuiũ oĩm arcebis. Et li. iij. de fini. Ad seruandũ genus humanũ natura incitant: atq̃ etiã Jouẽ cũ optimũ maximũ dicimus: cũq̃ eũ salutarẽ hospitalẽ statorẽ hoc itelligi volumus salutẽ hoim i eius esse tutela. Ex his cõstat Jouẽ cognoiatũ statorem fuisse nõ a sistendo? vt Valla dixit: sed a stãdo: qa cũ stare solus putaret aduersus: tẽplo sibi dicato tãq̃ vrbis Romę Romanique populi stabilitor: vt ibi p̃ tutela Romanorũ veneratus staret hosti talis: eo q̃ Romanos aduersus sabinos stare fecisse crederet. Quod ꝛ pater meus Au. li. iij. de ci. dei paucis verbis cõplexus est: dicẽs. Dic tñ Romulus de suoꝝ virtute desperans: Jouẽ orauit vt starent: atq̃ ille hac occasione nomen statoris inuenit. Nec mirũ si a sto stator fit: qm̃ stare est virorũ fortiter pugnantiũ: vt apd̃ Plau. i am. Si in fugã se tñ nemo cõuertit: nec recedit loco quin stati rem gerat: animã omittũt prius q̃ loco demigrent: quisq̃ vt steterat iacet obtinetq̃ ordinẽ. A sisto fiũt cõposita Ebsisto: Assisto qđ est p̃sentẽ me exhibeo: siue corã me firmo Terẽ. i adel. Accede huc Parmeno nimũ isthoc abisti hic ꝓpter hũc assiste Virgi. Ac Libyę citus astitit ora. i.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ꝓsentauit. Consisto: Circūsisto: Desisto: Existo: Insisto: Obsisto: Persisto: duro: ꝓsenero. Apul. Cū me rogasset an in ꝓposito ꝓsisterem. Prosisto ante sisto: Resisto.

Sistru musticū instrumentū hoc ē cornu recuruū peculiare Aegyptioꝝ: q̄ vtunt i Isidis sacris: argutū ꝛ sonoꝝ dū ꝓcuteret. Ouid. Per tua sistra ꝓcor: p Anubidis ora verēdi. Apul. Greis ꝛ argēteis ꝛ aureis sistris argutū tinnitū cōstrepētes. Mart. Si qs ploratos collo tibi vernula pēdet. Hęc q̄tiat tenera garrula sistra manu. Hoc tū instrumēto apud Aegyptios vicē tubę exhibebat. Vir. Primo vocat agmina sistro. Inde a Martiale dicit Sistrata tu.

Sitaces: auis quę alio nomine ꝓsitacus ꝛ papa (ba. gallus dicit. Pli. India auē hāc mittit: sitacen vocāt viri dē toto corpe: torquę tantū miniato in cervice distinctā.

Sitanius panis dicitur ex nouo frumento intra trimestre a tempore messis factus. Lc.

Sitarchia vas repositoriū saccus vel pera in qua poni cōsueuit cibus. σίτος enī cibus. Die. li. i. Regū. Panis defecit in sitarchiis nostris ꝛ sportulam non habemus.

Sitometra: mensura frumenti ad largiendum:

Sitonia: regio littoꝝ: alis macedonię versus Thermopōtū: in qua mōs est Sithon niuosus. Vir. Sithoniasq̄ niues hyemis subeamus aquosę. Hoc etiā nomine dicta fuit Thracia: vt inquit Sext. lib. x. Unde spirat Aglo: qui ad Septentrionē exposita. Ouid. Et Sithonio Aquiloni.

Sitis, ꝓprie bibēdi appetitus. Per trāslationē pōt ꝓ nimia auiditate cuiusq̄ rei. Plācus. Cupio te amplecti: neq̄ aliter fitim iamdiu cōceptā sedare possū. Hinc sitio is. Iusti. Satiare inquit sanguine quē sitisti: Huius diminutiuum est Siticula. (vocat Apuliam.

Siticulosus qui semp sitit. Inde Horatius siticulosam

Sitibundus abunde sitiens.

Situla cista qua populi suffragia in creādis magistratibus legibusq̄ ferendis colligebant. Plau. in cas. Sortitia illa in situla. Situla etiā vas ad hauriendā aquā accōmodū q̄ aquā sitiat. Idē. Si hanc situlā accepero omnē illi pateo animā itertraxero. Huius diminutiuū est sitella. Cice. ꝓ Corne. Neq̄ maius est legere codicē cū intercedat q̄ sitellam ipsam cum ipso intercessore deferre.

Siticē qui apud sitos. i. vita functos ꝛ sepultos cantare solitus est. Lc.

Situlū barbarū vulgus appellat vas aquariū breue ꝛ latum quod greci nauum dicunt a natando. Lc.

Situs a. ū. positus. Et situ est qcqd loco suo positū nō euertit. Te. in adel. In q̄ nostrę spes opesq̄ oēs sitę ertā.

Situs us. Ianugo ex humore creata q̄ fit i locis sole carentibus. Do. exponēs illud Virg. lib. vij. Sed te victa situ: sic scribit. Situs est corruptio ex humore ꝛ diuturnitate cōtracta: qua deteriores fiūt species vno loco ꝛ ꝓlixo tempore constitute. Victr. situ quasi quę senio esset ꝛ nihil agendo corrupta. Solet aūt in locis situlentis odor q̄dā teter ꝛ aspnabilis oliactantiū nares offendere: q ꝛ ipe situs dicitur. Pli. lib. xxi. Pessimū esse crocū quod situm redolet. Sedet etiā situs in vultu capite rotoq̄ corpore ꝛ habitu ꝓsertim inopū: qualem Luc. describit. Fęda situ macies. Hūc etiā pędore dicimus. Col. lib. v. Ictibus situ dedit. Jam vero muscus q̄ more cōpedis crūra vitū ꝛ vineta cōprimit situq̄ ꝛ veterno macerat: ferro distringendus ꝛ eradendus est. Pręterea situs dicit loci qualitas vt de situ Syracusarum. Virgi. lib. i. Geor. Et segnē pati re situ durescere campum: id est sicut stat.

S ante M

Smaragdus gemma qua oculoꝝ acies recreat quo nihil viridius. Hinc Smaragdinus a. um. pen. cor. Suidas. σμάραγδος θλυκὸς λέγεται ὅτι δὲ εἶδος λίθου πολυτίμου ἔλεγχος δὲ βεβαιότητος τῆς θεοσεβείας καὶ λοιπά. i. Smaragdus ſeminino genere dicit lapidis genꝰ pretiosi: argumentū constantię ꝛ pietatis ꝛ reliqua.

Smaragdites gemma circa Carcedonem. Lc.

Smigma, tis, dicit omne illud quod purgat: ab σμήχω purgo: abstergo. Et est generale nomē quo medicamentū omne ſignificatur: quod valet ad emaculandā faciem ꝛ abstergenda corporis dehonestamenta. Hiero. in Dan. Afferte mihi oleum ꝛ smigmata.

Smigmꝰ a. ū. Ut ius. Smigtica: efficacia smigmatis.

Smilax: arboꝝ quā latini Taxū vocāt. Est ꝛ genꝰ herbę hederę similis: densis geniculatę caulibꝰ: spinoſę fruticoſę: ramis folio herbaceo: flore cādido olente lilium. Ouid. li. iiij. me. Et crocon i paruos verſū cū simulace flores. Sunt qui similacē autophoꝝ vocāt quasi se ipſum ferentē. Hic Smilacus a. ū. quod est factū ex similace.

Smynthęꝰ vocatꝰ ē Apollo q̄ seruēs curet sic dictꝰ. L.

Smyrna a grecis id est myrrha dicit inde ſmyrnū ex

Smyrna vrbs in minori Asia: quā flu (myrrha. Lcuius Meles circūfluit. Hāc Theseus Thessalus in memoriā vxoris suę q̄ Smyrna vocabat: extruxit. Ex hac Homerum ortum habuisse quidam existimant.

S ante O

Sones populi Asię caucasi extrema obtinentes: sicut Stra. refert li. xi. q ducēta hoīm milia cogunt exercitū.

Soboles successio ab olescēdo. i. crescendo dicta.

Sobrius dicit homo sanę mentis: quasi separatus ab ebrio. Teren. in an. Tu. pol homo non es sobrius.

Sobrini duarū pluriū ve sororū filij quasi sororini. Patrueles patruoꝝ filij: id est duoꝝ aut pluriū fratrū filij.

Socer vxoris meę pater. Socrus vxoris meę mater. Socer magnus: vxoris meę auus: qui ꝛ ꝓcer dicit: ꝛ ego sū illius ꝓgener. Et auꝰ meus socer magnus est vxoris meę. illa illi ꝓnurus. Socer autē ꝛ socrus dicunt: q̄ sibi generū associent. A socer fiunt cōsocer: ꝓcer: ꝛ adsocer. Consocer os vocāt quoꝝ filij inter se matrimonio copulati sunt. Verbi gratia. Ego illi cōsocer sū: ꝛ ille mihi cōsocer est: cuius filio filia mea nupsit. Prosocer ꝛ absocer eodem modo dicunt quo proauus ꝛ abauus.

Socius per simplex c scit vir troianus animo ꝛ corporis dignitate generosus.

Soccus p duplex cc. genꝰ calciamēti a sacco deductū nomē: ad cuius similitudinē erat factū ita q̄ ligatū supra pedē plicas multas p totū effūdebat: q̄ nō tantū comędoꝝ erat: vt apud Ho. Hūc socci cepere pedē. Sed etiā mulierū. Hier. ad Saluinā. Quę pullā tunicā nigrosq̄ calceolos candidę vestis ꝛ aurati socci depositione sumpsisti. Sue. de. Cal. Sępe gemmatas depictasq̄ penulas manuleatus ꝛ armillatus in publicū ꝓcessit: aliquando sericatus ꝛ cycladatus: ac modo i crepidis ꝛ cothurnis: modo in ſpiculatoria caliga: nonnunq̄ socco muliebri.

Socculus paruꝰ soccꝰ. Sue. i Titel. Pro mario munere a Messalina petijt vt sibi pedes ꝓberet exscalcandos: detractūq̄ socculū dextrū inter togā tunicasq̄ gestauit.

Socius dicit q̄ sit eiusdem sortis: vel q̄ secet. i. diuidat laborē alterius: vel q̄ eū in re laboriosa sequat. Vel a socio qui calceus est vtriq̄ pedi aptus: quū socius se amico cōmodū in vtraq̄ fortuna prębeat. Sūt aūt socij q pari cōsilio ꝛ authoritate rē simul aggrediūt. Et qui in re seria ꝛ laboriosa aliquoꝝ pares sunt. Unde socij populi Romani dicebant: ita cū his fędere coniūcti: vt pacis ac belli ꝓticipes eēnt: q̄uis plus sit socioꝝ q̄ ꝓticeps: Comites q cōsulēdo operāue ꝓstādo subsequūt: ꝛ ꝓprie in itinere: q nō sua causa iter capiunt: sed vt alii ꝓsequātur. Cęsar. Cū se victorię Pompeii comitē eē mallet q̄ socii Cęsaris. Et generaliter qcūq̄ aliquē sequit comes appellat. Li. Est gloria comes virtutis. Gloria enī sequit honestatem: sicut vmbra corpus. Sodales in rebus leuioribꝰ: ꝛ fere i cōuiuijs dicunt: quasi simul edales: vel quia vna sederēt: ꝛ essent simul in mēsa: vel q̄ ex suo datis vesci solerent: Vel q̄ inter se suaderēt quod vtile esset. Quint. Et crepitiua conuiuia: ꝛ pnigiles iocos aduocata sodaliū turba solutus atq̄ affluēs egerē. Caius. Sodales sunt q eiusdē collegii sunt. Cum eo sentire videt apud Cice. Antoniꝰ qui Horbanum quęstorem suum appellat sodalem.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Socialis ꝛ hoc sociale: qđ est socioꝝ. Unde sociale bellum: qđ cum sociis gestū est. ¶ Hoc dictū est ¶ Marsicū: quoniā a ¶ Marsis rebellandi suscitatū fuerat initiū. Sociale aūt: quia omne Latiū ¶ Picenū ꝛ Hetruria oīs atq; Campania: postremo Italia contra Romā cōsurrexerūt.

Societas: q̄si participatio. Liui. Inuida regni societas. Socienus dicebatur socius. ¶ Plaut. Ibo intro atq; illi socieno tuo iam interstringam gulam.

Socio. as. iūgo: quasi sociū socio appono. Col. lib. iiij. At si quis cū scientia sociauerit diligentiā. Eius cōpōsita sunt: associo: ꝙ socio: eiusdē ꝛcationis cū primitiuo. Lact. lib. vij. Licet anīa ꝛ corpus ꝙ sociata sint. Dissocio: deiungo: sicut desuadeo: dehortor. Nam dis interdū non diuersitatē: sed diuisionē facit: sicut dissimilitudo: dispar: ꝛ huiusmodi. Cic. Quoꝝ dissimilitudo dissociat amicitiā.

Socordia. Vide in dictione socors.

Socrates pe. cor. phūs Athenienſis vnus oīm sapientissimus iudicat⁹: qui philam naturalē in moralē transtulit. Suidas. σωκράτης σωφρονίσκου λιθοξόου καὶ μαίας φαιναρέτης μάιας πρότερον γενόμενος λιθοξόος ὥστε μὴ φασὶν αὐτὸν ἔργον εἶναι τὰς ἀθήνησιν ἐνδεδυμένας χάριτας ἔπα φιλοσοφήσας διὰ τὸ ἀκέδηλον ἀναξαγόρου τοῦ κλαζομένιου. i. Socrates Sophonisci lapidarij fabri ꝛ ¶ Phenaretę obstetricis filius: primus statuarius: aiuntq; gratias Athenis opus eius esse: postea philosophię dans operā Anaxagoram Clazomenīū audiuit. ¶ Mirę equabilitatē in omni vita seruauit: vt idē semper vultus eadēq; frons: siue prosperis: siue aduersis rebus extiterit vsq; ad extremū. ¶ Plin. li. vij. Ferunt Socratē clarū sapientia eodē semper visuꝝ vultu: nec aut hilari magis aut turbato. Habuit duas vxores Xantippē ꝛ ¶ Myronē vno tēpore Quę cū crebro inter se iurgarēt: ꝛ ille eas esset solitus deridere: q̄ propter se sędissimū hoiem: si mis narib⁹: recalua fronte: pilosis humeris: repādis cruribus dissceptarēt nouissime verterūt in eū impetū: ꝛ male multatū fugiētēq; diu persecutę sunt. Quondā cuz infinita ꝙuicia ex superiori loco ingerenti Xantippe restitisset: aqua perfusus immūda nihil ampli⁹ respondit q̄ capiēte terso. Sciebā: inquit futurū: vt post ista tonitrua hymber subsequeret. Interrogauit Alcibiadeo cur mulierē taz acerbā domo non exigeret? Quoniā inqt Socrates cū illā domi talem perpetior, insuesco ꝛ exerceor, quo foris petulantiū iniuriā facilius ferā. Iterū dicenti Alcibiadi intolerandā esse Xantippes maledicentiā. Tu inqt nōne toleras anseres clamore perstrepētes? Illo annuēte: q̄n mihi oua ꝛ pullos pariūt. Et mihi ait: Xantippe filios gignit. ¶ Pater Socratis fuit Sophroniscus lapidarius: mater ¶ Phenareta obstetrix. Qui in paupertate beatissim⁹ amicis oliz audientib⁹. Emissez palliū si numos haberē: neminē popōscit oēs admonuit: a quo acciperet ambigu⁹ fuit. ¶ Hic audito: fuit Anaxagorę ꝛ Damōis. postea ad Archelaū phyficū se ꝙtulit. Qui aīa duertēs naturalis speculatiōis fructū nullū esse: iuuenit prim⁹ ęthicen. i. moralē philam: ad quā tranſiēs ferē dixisse q̄ supra nos nihil ad nos. Auctor est Xenophon Socratē nunq̄ de natura rerū: neq; de sublimiorib⁹ rebus disputasse: cuz ea sint supra captū hoim. Ex Socratis varijs in oēm partē diffusis disputatiōibus plures fluxere discipuli. Et cū alius aliud appręhęderet proseminate sunt: q̄s familię dissentiētes inter se: cū tamē oēs se philosophi Socraticos ꝛ dici vellēt: ꝛ esse arbitrarent. ¶ Primū ab ipso Socrate ¶ Platone a ¶ Platone Aristoteles ꝛ Xenocrates. Deinde ab Antisthene: qui patientiam ꝛ duritiā in Socratico sermone maxīe adamarat Cynica: cū ab Aristippo: quē maxime voluptarię disputationes delectarunt Cyrenaica phia manauerūt. Fuerunt etiā alia genera philosophoꝝ: vt Ereticoꝝ: ¶ Megaricoꝝ: qui se Socraticos esse dicerent. Unde merito philosophoꝝ fons Socrates appellatus est.

Sodalis. Vide in dictiōe socius. Hinc sodalitas ꝛ sodalitiū: quę ſcant collegiū multoꝝ seu conuiuiū. Cic. Sodalitates me quęstore sunt īstitutę. ¶ dē in arte veteri. Uenit in ędes quasdā: in quibus sodalitiū erat futurū eodē die.

Sodes quidā aduerbiū precationē: vel exhortatiōem denotans arbitrant. ¶ Prisciā. putat esse verbuz. Fit enim quędam verba: quę in vsu deficiūt personis: vt cedo: sodes salue: aue: furis: infit: inquā: foret: fio. Dictum sodes: pro si audes. vt fis: pro si vis. ilico: pro in loco.

Sodoma. mę. Sodomū: ꝛ Sodoma. oꝝ. plurali tantum oppidū fuit Judęę: de quo legitur in Gene. Anteq̄ subuerteret dominus Sodomā ꝛ Gomorrā. Et iterum. Habitauit in Sodomis. Solinus de situ Judęę. Ibi duo oppida: vnum Sodomū: alterum Gomorrū. Hinc Sodomitę dicti sunt Sodomorum incolę.

Sodomito. as. pe. pro. verbum obscęnū. Cic. li. j. offi. Latrocinari: fraudare: adulterare: sodomitare turpe est: sed dicitur non obscęne. ¶ Adiectiuum est.

Sogdiana prouincia Asię: quę vt lib. vj. scribit ¶ Ptolemęus a septētrione parte Scythię terminat ab Oriente Seres: a meridie ꝛ occasu Bactriana. In ea sunt vrbes Oxiana: Maruca: ꝛ Alexādria: quā vt Solinus ait: Alexander tertiā cōdidit ad ꝙtestādos itineris sui tērminos.

Solus a solon: qđ osculoꝝ lingua totū ꝙcat. Nam qui vnus est: totꝰ est. Hinc solitudo: q̄ ꝛ solitas a veteribꝰ dicebat. Sciendū q̄ solus ꝛ vnus ꝑ solus more superlatiuoꝝ genitiuū regūt: vt solꝰ vel vnus oīm accipēser squāmis ad os versis ꝙtra aquas natādo meat: inquit ¶ Plini. Itē dicimus solꝰ vel vnus ex oībus: vel inter oēs. Et cuz singularitatē significet: inuenit tamē pluraliter. Teren. in Adel. Solę sumus. Q̄ñq; solus ꝺ: desertus. Virgi. lib. iij. Deoꝝ. Heu male tū Libyę solis errant in arnis. Terēt. Venit meditatus alicūde ex solo loco. Idem. nōne huc abijci oportet in solas terras? Facitq; genitiuū solius: ꝛ soli solę soli. Teren. in Eunu. ¶ Mihi solę ridiculo fuit.

Solitarem veteres dixere pro solitudine. Lc.

Solitarius. a. um. vt solitarius: qui solus viuit. Hinc solitarius piscis: ꝛ solitaria vita.

Solennitus veteres pro solenniter scripserunt. Lucili. Solennitusq; eum laudet iubens. Lc.

Soliloquus penul. cor. qui solus loquitur. Et solilo/quium: quod per nos contemplando loqui solemus.

Soliuagus penul. cor. rep. qui solus vagatur. Augusti. lib. xij. de ciui. dei. Nam cū animantes alias solitarias: ꝛ quod ā modo soliuagas: id est quę solitudinē magis appetant: sicuti sunt aquilę: milui: leones: lupi.

Solennis ꝛ hoc solenne per duplex nn. quod oīnibus annis prędstari debet: cōpositū nomē ex solo ꝛ anno. Val. ¶ Mar. ¶ Maiores statas solennesq; cęrimonias pontifi/cuz scientia bene gerendarū rerum auctoritate. cē. Hinc Solennitas. Solennitū. nij. ꝛ solennia. niorum. fe/sta: quę singulis anns certo tempore fiunt.

Soli ferreum genus teli appellatū: quasi totū ferrum. Nam solum: significat totum ꝛ solidum.

Solitaurilia: immolatio triū hostiarū erat diuersi gēnis tauri arietis: ꝛ verris: quia oēs solidi integriq; corporis sint. ¶ Plin. li. viij. Si potiaf ¶ Marti solitaurilibus placulū fieri. Hoc sacrificiū censores: vt scribit Asco. Urbē completo quinquēnio lustrātes de sue oue tauro faciebāt.

Soluz dicit omne qđ sustinet: ꝛ vnicuiq; rei subiacet: vbi aliquid fundari potest. Uñ aquę superficies ꝺ: solū: quia nauiū fundamentū est. Virg. li. v. Subtrahiturq; solum. Cęlū stellarum solū est. Quid. Astra tenēt cęleste solum. Ennius vero sola terraz plurali numero dixit. Aer etiā solum ꝺ, quia auiū sustentaculū. Hinc solū pro loco seu sedili ponit. Itē pro terra: q̄ hoim ꝛ animaliū fundamentū fit. Col. li. ij. Nam qđ sicco solo ingestū: ꝛ iam inocatū: perinde ac si repositū in horreo non corrumpit. Unde natale soluz dicimus patriā: hoc est terrā: in qua nati sumus. Unde exul: qui extra soluz: hoc est patriā ęiectus est. Virgi. lib. vij. etiā mensam appellauit solū. Et cerealē solū ponis agrestibus augēt. Rursus solū inferio: pedis

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

pars: quã vulgo soleã vocant: quę calloſa fit: ꝛ dura etiã diſcalciatis. Lice. lib. v. Tuſ. Mihi amictui eſt ſcythicum tegmẽ: calciamentũ ſolorum callũ: cubile terra. Ambro. Nota facta ſolo attrita eſt plurimorũ. Et ſolum dictũ eſt pro ſolea calciamẽti ꝛ corio. Mart. Sordidus antiquas ſolitus producere pelles: Et mordere luto putre vetuſq; ſolum. Proprie tamẽ ſolum terra dicitur.

Sol a ſolus fit: q; ſolus cũ eſt exor̃ ob ſcuratis oĩbus alijs apparet. Vel vt ſcribit Diodo. ab Hyperionis filio: qui liber a Romanis appellatus eſt: q; liber ꝛ vagus ſit. Soles tñ plurali nũero: pro die legimus. Virg. li. iij. Tris adeo incertos cęca caligine ſoles Erram̃ pelago. Et ſoles ſolis ſplẽdores: vel radij dicunt. Mar. Hybernis obiecta locis ſpecularia puros Admittunt ſoles: ꝛ ſine fęce dies. Itẽ ſoles eſtus: vel ardores Solis. Hor. at. Corporis exigui prędamnũ ſolibus aptũ. Hinc Inſolo. as. de quo ſu/

Solis gẽma: quę (pra. Sol aũt grẽce dr ἥλιος, ad ſpeciẽ ſolis fulgentes in orbẽ radios habet. Lc.

Solis inſula eſt in mari Indico ſemper rubẽs: ꝛ vt Solinus refert: omni animantiũ generi inacceſſa: quoniã eo ingreſſos vis circunfuſi aeris confeſtim exanimat.

Solaris ꝛ b ſolare: qd eſt Solis: vt radij ſolares: annꝰ ſolaris: cũ Sol expleto per oĩa ſigna circuitu ad id vnde digreſſus fuerat: redijt: qd fit fere. cccl xv. diebus. Et ſolaris herba: quę grẽce heliotropiũ dicit: q; ſe cũ ſole circũagat etiã nubilo die. Tantus eſt eius ſyderis amor.

Solanus, a. um, pe. pro. idẽ quod ſolaris. Hinc ſubſolanus ventus: qui ſub Sole oriente naſci videtur.

Solariũ locus: in quo horę ad ſolem conſpiciunt. Primus Romãis hoc ſtatuiſſe dicit. L. Papyrius curſor: ad ędẽ Quirini ante. xiij annos q̃ cum Pyrrho bellatũ eſt. Nã prius ortus tantũ ꝛ occaſus ſolis noiabant: poſt aliquot annos adiecto meridie. Dicit ꝛ ſolariũ locus in domo ſuperior ſtratus. Hiero. lib. ij. Regũ. Tidit mulierẽ ſe lauantẽ ex aduerſo ſuper ſolariũ ſuũ. Nam latini ſolaria vocãt plana tecta: quę greci domata: vt idem Hiero. eſt auctor. Preterea ſolariũ appellant in riſconſulti vectigal: quod pro ſolo pendit titulo: Ne quid in publico fiat.

Solario. as. pe. pro. in altum ędificо.

Solſtitiũ: ſolis ſtatio: cum ſol vltra non progredit: ſed retro cedere incipit. Singulis quippe annis duo ſolſtitia ſunt. Vnũ eſtiuum: alterũ hyemale. Sunt eñ duo tropici hybernus ꝛ eſtiuus. Hybernus quidẽ eſt: per quem Sol trãſmittẽs octauã capricorni partẽ ſolſtitiuꝫ hybernũ facit. viij. Cal. Januarias: die: quo tẽpore Sol altiores incipit circulos petere. Aeſtiuꝰ vero per quẽ ſol octauã partem caneri tranſmittẽs ſolſtitiũ eſtiuũ facit. viij. Cal. Julij quo tempore remeare ſol ad inferiores incipit circulos. Sane veteres ſolſtitiũ fere vocãt eſtiuũ: licet nihil adijcitur. Virg. li. j. Geor. Humida ſolſtitia atq; hyemes optate ſerenas Agricolę. Nã inuenias vbi adijcit brumale: vbi de hyberno fit mentio. Colu. lib. xvj. Cal. Januarij Sol in Capricornũ tranſitũ facit brumale ſolſtitium.

Solati dicunt: qui ſole correpti ſunt: quem admodum ſyderati: qui ſydere. Plini. Sic ꝛ ſolatis proſunt.

Soliferreũ teli genꝰ appellatũ: quaſi totũ ferreũ. Lc.

Solifuga gñs formicę venẽate a fugiẽdo ſole dicta. L.

Solipugna: ſeu ſolifuga: genus beſtiolę maleficę: quę acrius: concitatiuſq; ferit caloꝛe ſolis: vnde nomẽ traxit.

Solea: quę ſolo pedis ſubijcit. quãdoq; etiã id genus calceoꝝ eſt: quo plantaꝝ calces tantũ obtegunt cęteris pene relictis nudis pedis partib⁹ teretibus: ſuperne pedez vinciens anſis: qẽ ligulas vocãt, alio noie ſuberes dicunt. Et a grecis crepidę: licet hęc differre putẽt aliqui. Dictę Soleę: q; ſola pedibus ſubijciant. Plau. in Tru. Bate iam ſoleas: atq; intro me actutũ ducite. Fiunt aũt quãdoq; ſoleę: dũ ſolea capit pro ea: quę ſolo pedis ſubijcit ex ferro vel argẽto corio: vel alia materia. Nã equis ꝛ bob⁹ ſoleę ferreę applicant. Catul. Et ſupinã aiam gravi delinquere cęno Ferreã: vt ſoleant tenaci in voragine mula. Ponit interdũ pro calceo. Proper. Profilit in lapſa nixa pedẽ ſolea. Itẽ ſolea genus piſcis plani a ſimilitudine Soleę. de quo Colu. Plini. li. ix. Rumbi ſoleę paſſeres habẽt formã planam. ꝛ ſolea dicit materia robora ſuper qua paries cratitius extruitur. Juue. Et ſolea pulſare nates. Aululatia. Solearij: solearum ſutoꝛes. Plau. in (ſores Aulularia. Solearij aſtant: aſtant molochinarij.

Soleatus dicit: qui ſoleis indutus eſt. Gelli. Cur ſoleatos dixiſſet: qui gallicas non haberent ſoleas.

Soliũ armariũ ex vno ligno factũ: in quo reges ob corporis ſui tutelã ſedebant: dictũ quaſi ſolidum: quoniã ex pędura materia roboris fiebat: vel dicit quaſi ſolij: q; in his ſoli ſederẽt. Syr. Conſedit ſolio rerũq; inuaſit habenas. Vel ſcõm aſperuꝫ per antiſtichon: q̃ſi ſeditũ a ſedendo. Nam ꝛ ſella: q̃ſi ſeda dicta eſt. Abuſiue tñ quandoq; ponit pro ſella regali. Virg. Prefatus diuos ſolio rex inſtat ab alto. Q̃ſq; pro vaſe ſaligno: vel abiete ad vnuꝫ plurimoſq; liquoꝛes trãſferẽdos: ꝛ ad pãnos lineos cũ lixiuio calido: ꝛ cinere emaculãdos accõmodato: ꝛ quo in balneis ſedẽtes lauamur. Celſus. Interpoſitis duab⁹ horis in ſoliũ is aquę calidę reſupinꝰ dimittẽdus eſt: ſic vt agentibus ad vmbilicũ aqua teneat. Marti. Non vis in ſolio prius lauari. Suet. de Aug. Et quoties neruoꝝ cauſa marinis: albuliſq; calidis vtendũ eſſet ꝓtentus b erat: vt inſidens ligneo ſolio: qd ipſe Hiſpanico verbo dureta vocabat: manꝰ ac pedes alterꝝ iactaret. Nonnunq; huic ſimile vas dr, ſeu loculamentũ ſepulchrale: in quo ędunt defuncti. Pli. li. xxxv. Quoniã ꝛ defunctos ſeſe multi ficulĩbus ſolijs condi maluere. Curtius. Septimus dies erat: ex quo corpus regis iacebat in ſolio.

Solidus, a. um, pen. cor. modo iuge: ac continuũ ꝛcat. Plaut. Decẽ annos ſolidos errauit puer. Modo plenũ integrũ: nihil ꝛcauit: aut vacui habens. Tñ ſolidũ corpus dicimus: qd conſtat longitudine: latitudine: ꝛ altitudine. Vir. Solidoq; adamãte colũnę. Hinc fit inſolidũ aduerbialiter: qd ꝛcat in integrũ: vt oẽs promiſerũt inſolidũ ſe ſatiſfacturos, i. integre vnuſquiſq; pro ſe: ꝛ non oẽs ſimul Solidũ quidã a ſolo terra deducũt: alij a ſolũ oſcorũ vocabulo: qd totũ ꝛcat. Eſt ꝛ ſolidꝰ ſubſtãtiuus genꝰ nũmi: quo in ꝓſentia vtimur: cũ dicimus viginti ſolidos libram

Solido. as. pe. cor. roboro: firmo: quod (cõſtituere. vernacula lingua dicimꝰ ſaldare. Vir. li. j. Be. Area tũ primũ ingẽti eſt ęquãda cylindro. Et vertẽda manu: ꝛ cre/

Solideſco: ſolidꝰ fio. Pli. Tę/ (ta ſolidãda tenaci. ſica mẽbrana cõſtat vulnerata cicatrice nõ ſolideſcit.

Soliſtimũ pen. cor. quod eſt ſoli: ita enim a ſolo ſoliſtimum fit: ſicut a medio mediaſtimũ. De Soliſtimo tripudio. Vide in dictione Tripudium.

Soliduriꝰ lingua gallica dr deuotus. Cęſar. Cũ ſexcentis deuotis: quos galli ſoliduriꝰ appellant: quoꝝ eſt cõditio: vt oĩbus vitę cõmodis vna cũ his fruant: quorũ ſe amicitię dediderunt. Si quicq; per vim accidat: aut eundẽ caſum vna ferant: aut ſibi mortẽ conſciſcant.

Soli ciuitas inſignis Cilicię ab Achiuis ꝛ Rhodijs ędificata poſtea Popeiopolis appellata a Popeio: qui piratas in eã trãſtulit: quos dignos exiſtimauit: vt ſeruarentur. Hinc fuit Chryſippus phũs ſtoicus: ꝛ Philemon comicus poeta: ꝛ Aratus: qui de aſtris verſus conſcripſit: cuius plurima carmina Cicero in latinum vertit.

Soleciſmus eſt impar: ꝛ incõueniens cõpoſitura partiũ orationis. a noſtris Imparilitas: a veteribus latinis ſcribligo dicebat inuerſura ꝛ prauitate tormoſa oratiõis: tanq; ſtrebligo quędã. ſiquidẽ Σολοίκου torqueo: ac deprauo ꝛcat. Per trãſlationẽ dicit a poetis error. Juue. Soleciſmũ liceat feciſſe marito. Marti. Sępe ſoleciſmũ mẽtula noſtra facit. Dicit etiã ſoleçon: ſicut barbariſmꝰ ꝛ barbaron. Soleci aũt nomẽ a ſolone deductũ Laerti. teſtat: qui cum in Cilicia vrbez a ſuo noie Soloe condidiſſet: pauci ex Athenienſibus: quos in ea reliquit: non multo interiecto tẽpore corrupto patrio ſermone inco-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

niẽti partiũ structura loqui ceperũt. Quapꝛopter: qui eo vitio aliquãdo vterenꝰ: dicti sunt σολοικίζειν, hoc est solecissare. Suidas. σόλοι σικελίας πόλις ἡ κτίσου ἀφ' ὧν ὁ σολοικισμός. βαρβαριζόντων κατὰ τὴν ἰδίαν γλῶσσαν σόλων δὲ αὐτὴν κτίσει. Id est Soli Sicilię vbs ⁊ Cypꝛia: quib⁹ solecismos barbarizantiũ in ꝓpꝛia lingua

Soleo.es. solitus: quasi so- (Solon hanc cõdidit. lus: id est totus eo. Sallust. lib. ij. Hist. solui pꝛeteritũ vsurpauit. Illeq; (inquit) subsidijs vti soluerat cõpositis. Eius significatio nota est. Accipitur eñ pꝛo solere esse vsato. Virgi. Unde omnis Troia videri Et Danaum solitę naues: ⁊ Achaica castra. Huius composita sunt: Assoleo: absoleo: obsoleo. Insolens: insolitus pꝛo insueto.

Solet impersonale passiuę significationis. Licero in Lęli. Cum in hoꝛtos D. Bruti commentandi causa (vt assolet) venimus: tu non affuisti.

Solito.as. frequẽter soleo. Bel. Scipionẽ Africanũ solitauisse noctis extremo pꝛimusq; diluculaꝛet in Capitolio ventitare. Hiero. in Esaia. Et habitabũt ibi stꝛutiones: ⁊

Solers ꝓtrarius maxie est in- (pilosi solitabũt ibi. erti: hoc est totus ingeniosus: ⁊ artificiosus: quasi totꝰ ex arte: vel quasi solus in arte sit: quicq; in oĩbus rebus pꝛudens est. Hiero. in pꝛolo. Danielis. Quę magis pꝛudẽtia solertis viri: q̃ pꝛophetali spiritu esset pꝛopheta. Hinc solertia: quę est ingeniũ totum acutum: ⁊ artificiosum: qua quidã bene vtunt: quidã male. Bene. Li. in Lato. Tum eũ dixisse mirari se nõ modo diligentiã: sed etiã solertiam eius: a quo essent illa diuisa atq; descripta. Male. Idem lib. j. offi. Itaq; eoꝝ fines: sicut ipsi dixerũt: terminauit: ⁊ in medio relictũ quod erat: populo Romano adiudicauit. Unde hoc imꝓbans. Lice. sequit: ⁊ ait. Decipere hoc quidẽ est: non iudicare. Quocirca in omni re fugienda est talis solertia. Ex quo apparet etiã q̃ solers: quis bonus vel malus erit: pꝛo qualitate solertię qua vtitur. De cuius pꝛopꝛietate Claud. lib. iij. de raptu sic inquit. Rerũq; remotas Ingenioſa vias paulatim explꝛet egestas: Utq; artes pariat solertia nutriat vsus.

Solicitudo cura ⁊ mẽtis inquietudo: quę mẽtibus inheret. Teren. in And. Quãtas hic conficit solicitudines! solicitus inquietus ⁊ curis affectus: non autem diligens. Lic. Lęlio. Desunt autẽ pꝛopter hanc causam: q̃ mirifice sum solicitus quidnã de pꝛouincijs decernatur.

Solicito.as.pe.cor. spem metũq; ostẽdo: vt solicito plebem. Aliquãdo inquieto ⁊ curã injcio: seu ꝓtristo. Ter. in And. Cur meã senectutẽ solicito huius amẽtia? Hinc solicitatio quę fit ab alio. Aliquãdo instо: vt solicito te ꝓmissis. Curti. li. ij. Uerũenimuero cũ modo milites meos literis ad pꝛoditionẽ modo amicos ad pernicię pecunia solicitet: ad internetionẽ mihi pꝛesequẽdus est: non vt in iustus hostis: sed vt percussoꝛ veneficus. Dictum solicitare: quasi solo citare: id est suo loco mouere.

Solox lana crassa: quasi solida. Item pecus lana tectum. Titius. Lana soloci ad purpuram data. Lucilius. Montano hirco atq; solꝰce vertit.

Solophit⁹ iuuenis fuit regius: qui cum Hino regio simiIiter per opimatiũ factionẽ domo regia pulsus ingentem iuuẽtutẽ secũ traxit: ⁊ in Cappadocię oꝛa ꝓsedit. Lc.

Solꝛ.aris. a soluꝫ: pꝛopterea solida fieri quidã existimant: quasi solidũ redintegro. Virgi. Interea longũ cantu solata labꝰẽ Arguto coniunx percurrit pectine telas. Hinc fiunt cõpositа: consolor. Lice. Ser. Sul. Quid me ista res consolat in tãtis tenebꝛis: ⁊ quasi pertuis reip. Est eñ vir consolabilis dolor, tanta est oĩm rerũ amissio ⁊ desperatio recuperandi. Desolor: contrariũ est. Hiero. ad Tira. Sola separatione dormiẽtis æstuans desolatus solatio pij pignoꝛis iactoꝛ. Et habent pen. pꝛodu.

Solo.as. in eadem significatione. Unde ⁊ desolo. De

Solatiũ: ipsa consolatio: ⁊ pꝛo- (quo loco suo. pꝛie rebus fit. Hiero. Mittitis solatia sumptuũ. Quinti. Lecitatis miserę solatium est habere rem videtium.

Solamen: idẽ quod solatiũ. Lic. in Lęli. Etsi illis plane oꝛbatus essem magnum tamẽ ferret mihi ętas ipsa solamen. Virgi. Solamenq; mali de collo fistula pendet.

Soluo.is.ui.utum. quod ligatũ erat: non ligatũ facio: enodo. Virg. lib. vij. Soluite crinales vittas capite oꝛgia mecũ. Plau. in Amph. Nam noctu hac soluta est nauis nostra e poꝛtu Perfico. sed quoniã qui debent quodam modo obligati sunt creditoꝛi: soluere etiã pꝛo debitũ reddere pontif. Lic. in Ver. Pꝛo quo frumẽto pecunia soluta non est. Hinc per translationẽ solutionis vocabulum ad oĩm liberationẽ quoquo modo factaꝫ transfert: magisq; ad subiectum obligationis: q̃ ad nummoꝝ solutionem. Unde soluere: pꝛo satisfacere. Teren. in Adel. Neq; tu verbis vnq; solues: qđ mihi re malefeceris. Quãdoq; pꝛo dimittere. Virgil. lib. iij. Geoꝛ. Solue mares mitte in Uenerẽ pecuaria pꝛimus. Quãdoq; pꝛo liberare. Idem Soluite coꝛda metu Teucri. Unde solutꝰ risus dicit magnus: a curis liber. Idem. Risuq; soluto. Quandoq; pꝛo mollẽ facere. Horat. lib. Car. Soluit acris hyems grata vice veris. Soluere fidem: est rumpere: vel non seruare fidẽ. Teren. in And. Soluisti fidẽ. Et soluere: est aperire. Col. li. vij. Ea poꝛo vena: quę in aure videt esse amplissima sarmẽto pꝛius verberat: deinde cum ad ictum intumuit: cultello soluitur. Composita huius verbi sunt: Absoluo: dissoluo: exoluo: persoluo: ⁊ resoluo.

Soluẽdo nõ sum: ꝑcat non satisfacio: pꝛo eo qđ obligatus sum: siue pecunia: siue remuneratiõe. Lic. in Philip. Tu nec soluẽdo eras. i. soluere debita non poteras.

Solutus.a.um. pter ꝑcationes: quas cõmunes hꝫ cum soluo: ponit pꝛo raro: qđ est contrariũ spisso. Colu. lib. j. Soli pinguis vel macri: soluti vel spissi: humidi vel ficci.

Solutilis pen. coꝛ. q̃si solubilis: qui facile solui põt: vel qui solutus: ⁊ non fideliter cõsutus est: vt nauis qua Nero per insidias matri Agrippinę fecit naufragium.

Solymi fuerũt populi iuxta Lyciã: quos Homerꝰ pugnacissimos fuisse scribit: ⁊ a Bellopꝛophonte deuictos. Coꝛ. Taci. de Judęoꝝ oꝛigine. Alij clara Judęoꝝ initia solymos carminib⁹ celebꝛatã Homeri gentẽ conditã vbẽ Hierosolymã noie suo seciſſe. Unde Ju. Interpꝛes leguꝫ solymaꝝ. Et declinat vbs Solymę. arũ. ⁊ Hierosolymę arum. ⁊ Hierosolyma. mę. Unde Hierosolymitanus.

Solon fuit vnus ex septẽ sapientib⁹ Gręcię: patria salaminius: qui teste Gelli. li. xvij. Athenis claruit Tarquinio Pꝛisco Romę regnante. Hic Athenienſib⁹ leges dedit: cum tanto temperamẽto compositas: q̃ parem gratiam a senatu ⁊ plebe contraheret: q̃q; plebs ⁊ senatus in summa pꝛius essent dissensione.

Somatophylaces custodes coꝛpoꝛis regis: q̃s Latini pꝛisco vocabulo Latrones direrũt: quasi Laterones.

Sonchos herba: quam Scariolam Punici vocant: quam Pimpinellam vulgus nominat.

Somatopeia: latine coꝛpoꝛis factura. Et est figura cũ inco: poꝛeum modo coꝛpoꝛeo loqui introducitur.

Sonus dicit oĩs vox: ⁊ quicqd auribꝰ percipi potest. Hiero. tũ in interpꝛetatiõe Psal. docet sonũ pꝛopꝛie dici: cum qudiq; tantũm odo sonus ⁊ vox non intelligit. Soni tria sunt gña: aut eñ voce ꝓstat per fauces: aut flatu per tubã: aut pulsu per lyram: ⁊ omnia crepitantia. A sonus fiunt Absonus: sine sono: incõueniens. Altisonus: Armisonus: Bombisonus: bombũ sonans. Consonus: conueniens: ⁊ simul sonans. Dissonus: diuerse sonans: incõueniens. Dulcisonus. Et oĩa habent pen. coꝛreptã.

Sonoꝛ, vehemẽtio: sonus. Virgi. Magno veluti cum flãma sonoꝛe Virgea suggerit cortis vndãtis aheni.

Sonitus.tus.pen. coꝛrep. idẽ quod sonoꝛ. Virgi. lib. iij. Dum flãmas Jouis ⁊ sonitus imitatur olympi.

Sono.as. aui. atũ. Unde sonatꝰ ⁊ sonatur⁹. Horꝛa. li. j. Ser. Magna sonaturꝫ des nois huius honoꝛe. Dicitur ⁊

Sono.is.ui.itũ. Actius. Clamoꝛe ⁊ gemitu tẽpluꝫ resonuit. Est aũt sonare musico aliquo instrumẽto canere. Et

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

construit cum ablto. Virg. Non arguta sonãt tenui psalteria chorda. Et, Resonãt arbusta cicadis. Aliquãdo significat effingere. & sic construit cum acto. Virg. Aene. j. Nec vox hoiem sonat. Idem. lib. v. Aura per extremas resonauit flebile rupes. Aliqñ proferre: pnũtiare. Hier. in pfo. Dani. Et vt verũ fatear vsq; ad psentẽ diẽ magis possuz sermonẽ chaldaicũ legere: & intelligere q̃ sonare. Aliquãdo laudare. Idẽ in pfo. Paral. Cũ & nobis curę fuit: vt circuirem⁹ prouinciã: quã vniuersę Christi ecclię sonãt. Aliquãdo ꝓcare. Idẽ ibi. Sed & ipsę appellatiões non homies: vt plerisq; existimãt: sed vbes & regiones: & saltus: & puincias sonãt. Quãdoq; indicare: exprimere. Idẽ. Quid aliud sonãt euangelia: nisi nascentem dñm ex Maria virgine? Illud autẽ eiusdẽ. Habet nescio quid latentis energię vitia vox: vt in aures discipuli actoris voce trãsfusa fortius sonat: h̃ est imprimit: vel ingredit. Huius cõposita sunt: Assono: resõdeo: seu iuxta sono. Persius. Reparabilis assonat echo. Interdũ male sono. Cõsono: simul sono: concordo. A quo cõsonantia: concordia vocũ: quę & vocalitas latine: grece euphonia dr. Circũsono. Cic. li. iij. offi. Tamẽ conducere arbitror talibus aures tuas vocibus vndiq; circũsonare. Dissono: diuerse sono: discordo. Hinc dissonãtia: vocum discordantia. Insono: valde sono. vt insonuit neinus. Intersono: in medio sono. Persono: valde sono: siue perfecte sono: vel sonãdo sono. Lactan. lib. j. Qui cum frequẽter citharę cantu personaret. Litheron appellatus est. Hier. de Pauli. Cuiusq; doctrinę Academię gymnasia personabãt. i. diuulgabãt. Reseno proprie ptra sonantẽ sono. Virg. Formosam resonare doces Amaryllida syluas. Et resonare: sonum reddere. Apul. Et cicadarũ cantu agri resonarẽt. Item sonando repręsentare: explicare. Hiero. in Job. Hęc autẽ translatio nullũ de veteribus sequit interpretes: sed ex ipso Hebraico: Arabicoq; sermone: & interdũ nunc verba: nunc sensum: nunc simul vtrunq; resonabit. Et illud. Quid si ipsam audissetis bestiam sua verba resonantẽ: id est proferentẽ. Et omnia habent penulti. correptam.

Sonito. as. pen. cor. frequentatiuum est a Sono.

Sonipes penulti. correpta: significat celerem equum: a sonitu pedis: q̃ pedibus sonet.

Sonorus. a. um. pe. pro. quod graue sonat. Et proprie epitheton tempestatis est. Virgi. Luctantes ventos: tempestatesq; sonoras. Hinc sonoritas & sonorositas.

Sons proprie dr, cuius culpa iam sonat: h̃ est qui erroris cõuictus est. Unde insontẽ dicimus eum: qui innocẽs repertus est. Item sons est: qui cuiq; rei nocet.

Sonticus. a. um. pe. cor. qđ nocet. Cũ sonticus morb⁹: qui totũ inuadit corpus. Tenuleius. Quoties morb⁹ sonticus noiatur eũ significari Cassius ait: qui noceat. Nocere aũt intelligit: qui perpetuus: nõ qui tẽpore finit. Plini. Sagates lapis nomẽ hz loci: & amnis Sagatis Lycię: niger est: plan⁹: pumicosus: nõ multũ a ligno differẽs: leuis fragilis: odore si teras grauis: fictilia ex eo inscripta non delent: cum vrit odorem sulphureũ reddit: fugat serpentes: deprehẽdit (inquit) hoc est vtrũ perpetuũ sit: an interualla habeat. Quoniã autẽ sonticus morb⁹ est iusta causa absentię: interdũ sonticum pro iusto ponit. Ouidius. Sonticam esse oportet causam quãobrem perdas mulierẽ.

Sophocles nomen poetę Tragici: qui inter Grecos principatum obtinet. Hunc Cice. diuinũ poetam lib. j. de diuina. vocauit. Hinc sophocleus. a. um. Unde carmina sophoclea.

Sophaci appellati sunt Afri: a Sophano: qui in Africa regnauit.

Sophia: latine sapientia dicit: & qui eam profitentur Sophi appellãtur. σοφὸς enim sapiens: doctus, Mar. Cum tibi sit sophię par cura: & cura deorum.

Sophista & sophistes dicitur: qui sophię cauillator est. Unde ea pars dialectices nomen sumpsit sophistice. Quid sit, Suidas ait sic. σοφιστὴς πᾶς τεχνίτης καὶ ὁ ἐν λεκτικῇ ἀσκητὴς. καὶ ὁ ἐπιχειρεῖν ἐθέλων ἐν τοῖς λόγοις ὅτι καὶ ἀπατεῶν, μὴ πολλὰ ζητεῖ δὲ ἐν τῷ λυμαίνεσθαι. Id est Sophista omnis artifex. & qui eloquentiã exercet: & qui in verbis calumniat voluntarie: est autẽ deceptor, & multa quęrit. Capitur nõnunq; pro apparente: & nõ existente sopho. Itẽ pro sapiente: necnon & pro eo: qui in arte rhetorica proponit: quę imitare debeamus. Plato docet sophistas esse Rhetores: qui veluti venatores parati sunt ad capiendos iuuenum animos. Sophistica disciplina: quam venalem per vbes circũferunt: verbo demonstrantes se oratorię: & ciuilis disciplinę esse professores: cum re vera sint corruptores Aristote. lib. x. Ethi. inquit. Scientiam gubernandarũ rerum pu. Sophistę profitẽtur: quoz nullus Remp. gerit. Hinc Annisophistę a Sueto. dicunt inter se compugnãtes Sophistę.

Sophisma. atis. dicit cõmentũ & oratio ita cõposita: vt vera esse videat. Quo nomine etiã dicit Fraus: deceptio: (cautela.

Sophronię nomẽ est femine per diminutionẽ adulatiõis amatorię prolatũ: & ab σωφροσύνη, quę est prudentia deductum: velut totula prudens.

Sophron: latine tẽperantia: qua carnales frenant libidines: ne in quęq; vitia mentẽ consentientẽ trahant.

Sophrosyne similiter tẽperantia: modestia: castitas. Hiero. ptra Joui. Non eñ: vt male habet in latinis codicibus sobrietas est legẽda: sed castitas. i. σωφροσύνη.

Sopor, idẽ quod somnus. A quo soporifer. a. um.

Sopor. ras. penulti. produ. soporem induco. Unde soporatus: cui veluti irrigatus est somnus.

Sopio. is. iui. itũ. significat sopore. Quintil. Illa statim nocte iam totã domũ: ac familiã quies prima sopiuerat. Unde sopitũ dicim⁹: qui iam cepit dormire. Virg. tamen sopitũ somno dedit: quasi irrigatũ. Et sopitus dr, qui sensus amisit. Tulgo Stramortitus dicit. Liui. lib. j. Jubet bono animo esse: sopitum fuisse regẽ subito ictu: ferrum haud alte in corpus descendisse: iam ad se redisse: inspecturũ vulnus absterso cruore: omnia salubria esse: cõsidere propediẽ ipsum eos visuros. Huius cõpositum est consopio: qđ est totus sopore obruor. Cic. lib. j. Tusc. Num igitur eum curare censes: cum Luna laborat: a qua consopitus putatur: vt eum dormientẽ osculetur?

Somnus grece ὕπνος. latine apud antiquissimos srpnus: postea sopnus: mutata aspiratiõe in s. & y. in o. ficut fit in herpillon serpillũ. Sunt tñ qui magis somnus vsurpent sine p. Et dicitur somnus cũ dormimus. Virg. lib. j. Geor. Nec somnos abrũpit aura quietos. Somnũ vero illusio: quã patimur: cum dormimus. Hiero. ad Eusto. Nec vero sopor ille fuerat: nec vana somnia: quib⁹ sępe deludimur. Ponit quandoq; somnus pro deo. Idem. Et quia nulla venit: tuumihi somne veni. Seru⁹ tamen cõme. lib. v. Aenei. ait. Somnus ipse deus. somnũ quod dormimus. Insomniũ: quod in somnis videmus. vt Fal/sa ad cęluz mittunt insomnia manes. Sciendũ tamen: vt Macro. docet: q̃ eorũ quę dormientes videre: nobis videmur quinq; sunt genera sonmiũ. f. Visio: insomnium: Oraculũ: Visus qui a Grecis Phantasma dicit. Ex his insomniũ & Phantasma cuz falsa sint interptatione non indigẽt: tria reliqua Vates interpretant. Et oraculũ quidem est: cũ quis in somnijs aliquid nobis denũtiat. Visio cum id quis videt: qđ eodẽ modo quo apparuerat: euenit. Somniũ aũt proprie vocatur: qđ tegit figuris: & velat ambagibus nõ nisi interptatione intelligẽdis. Idem⁹ fit insomnis: qđ est peruigil. Unde insomnes noctes dicuntur.

Somnio. as. per quietẽ aliquid: (tur peruigiles. quasi vigilãs video. Cũ somniator apud Geneſis. Plau. in Curg. Quos tu mihi luscos libertos: quos sumanos somnias. i. somnãdo loqueris. Aug. lib. de ciui. dei absolute posuit. Et dormiuit in loco illo: & somniauit.

Somnifer. a. um. quod affert somnuz. Plini. lib. xviij. Uisq; somnifera etiam sanuo papaueri.

Somnific⁹, a, um, ꝺ somnũ inducit: vt vis somnifica.

Somniculosus a somniculo magis fit: q̃ a somno: & is dicitur: qui ad somnos vacat. i. somno plenus & ignauię. Interdū dicit: non qui somno indulget: sed qui somnuz inducit: habetq; vim somnificam. Vnde Linna aspidem vocat somniculosam: non q̃ ipsa dormiat: sed q̃ vi somnifica homines percussos enecet.

Somnolentus: somno plenus. Lc.

Somnorinū apud antiquos dicebat id: quod in somnis videt. Var. Hic somnorinas imagines affatur.

Sora fuit oppidū Volscor. de quo Liui. li. ix. Et Iuue. meminit: cū ait Optia Sorę aut Phabraterię dom⁹.

Soracte mōs in Phalisci Apollini sacer: quo spelunca cooperta latebrā sibi elegit diuus Syluester. Et generis neutri. Quod & hęc sorax: & hoc soracte. is dicit. Syl. lib. viij. Et sacrum Phębo Socrate frequētant. Virg. lib. xj. Summe deum sancti custos soractis Apollo. Item dicitur soractis. is. sicut Pręneste & Prenestis.

Sorbeo. es. bui. itū. vnde sorbitio. dicit & sorbo. is. p si. ptū. Est aūt sorbere: deglutire quicq̃ molle: factitiū verbum a sono vocis: quā faciunt: qui sorbent. Transfert & ad alia. Hiero. in Paulo. Fontē lucidissimū ostendēs tantūmodo foris eundē: quē genuerat terra sorbebat. Hui⁹ cōposita sunt: Absorbeo: vel absorbo. Luca. lib. iij. Absorpsit penitus rupes & tecta ferarū. Aug. lib. vj. Confe. Burges tamē moruz Carthaginensiū: quibus nugatoria ferūt spectacula absorbuerat eum insania Circensium. Exorbeo vel exorbo: extra sorbere. Lice. libro. ij. Philip. In sanguinē ciuilem exhausit: vel potiꝰ exorbuit. Plaut. in Epi. Jam ego me couertam in hirundinē: atq; eorum exorbeo sanguinē. Obsorbeo vel obsorbo: totuz sorbeo. Idem in Cur. Vin aquam: si frusculenta est: da obsecro

Sorbitio: ipse sorbēdi actus. (hercle obsorbeam. Persius. Barbatū hęc crede magistrum dicere sorbitio tollit: quem dira cicutę. Minus diminutiuū est sorbitiuncula pro cibo: qui de facili sorbetur.

Sorbities: idē q̃ sorbitio. A quo fit dimi. sorbitiūcula.

Sorbillo. as. diminutiuū a sorbeo. Et proprie est parū sed frequenter sorbeo. Terenti⁹ in Adel. Et cyathos sorbillans paulatim hunc producam diem.

Sorbum genus fructus similis piri: quod siccum aliquum fistit. Martia. Sorba sumus molles nimiū duranția ventres: Aptius hęc puero q̃ tibi poma dabis. Colu. Sorba manu lecta in viceolos picatos adijcito.

Sordes: immunditia. A quo sordidus.

Sordidus. a. um. q̃d est sordibus infectū. Liui⁹. Teren. Var. Loco non humili solū: sed etiam sordido ortus.

Sordeo. es. dui. sordid⁹ sum. Plin. li. xxv. Vtilitā iuuare nō fortassis credet aliquis: cū hęc quoq; nra friuola existimēt: adeo delicijs sordēt: & quoad salutē pertinēt.

Sordesco: sordid⁹ fio. vt Qui sordet sordescat adhuc. Hinc exordesco: quod est valde sordesco. Bellius. Cur ergo non patimur nomen philosophię illustrissimum in hominibus deterrimis exordescere?

Sordido. das. sordidum facio: fędo. Augusti. lib. xi. Confe. Dilata est itaq; mundatio mea: quasi necesse esset: vt adhuc sordidarer: si viuerem.

Sorex animal paruū a sono vocis: quę rodendo facit Vide in dictione Mus. Hinc soriceus. a. um. &

Soricinus. a. um. Si soricinos dentes dixit Plaut.

Sorilla naūigia Istrica vocantur: q̃ lino & sparto conserantur: & condensentur. Lc.

Soriculata vestis: quę varijs conserta coloribus erat. Var. Vermiculatā ac soriculatam vestem. Lc.

Sorię pplī sunt Phthyrophagi: q̃s Arabis fluui⁹ ab Indis disterminat: nullū aliū cibū noscētes: q̃ piscū quos vngulꝰ dissectos torrēt Sole: panēq; ex eis q̃ficiūt. Lc.

Soror dicta est: q̃ quasi seorsum a sua stirpe nascitur: separaturq; ab ea domo: in qua oritur: & in aliā familiaz transgreditur. Vel soror, quasi diuersa sorte orta.

Sororius dictus est: cui soror mea nupsit, similiter frater & sororis filius: sororius dicitur.

Sororię puellaz māmę vocant: cum intumescūt.

Soros grece: apud nos aceruus: siue cumulus dicitur. Vnde serapis: quasi soros apis.

Sors a serie scēm Var. Ponitur pro sortito alicuius rei euētu. Vnde sortio: verbū. Aliquādo pro fatali necessitate. Virg. Hic exitꝰ illū Sorte tulit. Quid sit sors. Aug. in Psal'. interpretatiōe ostendit his verbis. Sors est res in dubitatiōe humana diuinā indicans voluntatē. Nam & sortes miserunt Apostoli: electi sunt duo iudicio humano: & electus de duobus iudicio diuino. Vnde scribitur. Cecidit sors super Matthiam. Ponit ergo sors pro gratia: qua saluamur: quia in sortē non est electio: sed voluntas dei. Nam vbi dicit. Iste facit: iste nō facit: merita considerātur: & vbi merita considerātur electio est: non sors Quoniā autē deus nulla merita nostra inuenit: sorte voluntatis suę nos saluos fecit: quia voluit: non quia digni fuimus. Hęc est sors. Vnde in actibus Apostolicis. Quia existimasti domū dei pecunia cōparari: non est tibi pars: neq; sors in fide hac: id est gratia: nō pertines ad istā gratiam: quā gratis oēs accepimus. Et sortes ex promissione dei partes hereditatis vocant: quę populo sunt distributę. Vnde tribus Leui precepta est non habere sortem inter fratres suos: q̃ ex eorum decimis sustentaret. Hinc sors dicit patrimoniū. Vnde cōsortes & consortia: qui aliquod patrimoniū simul habent. Et sors summa est: siue caput & prima pecunia: quę cōfertur in societatē: vt inde lucruz fiat. Terent. in Adel. Deu mihi etiā de sorte nunc venio in dubium: hoc est de pretio: quo empta erat fidicina. Vnde consortes: qui tantūdem sortis attulerant ad societatez: quantū ille cum quo est societas. Item sors est fatalis necessitas: siue parcę: q̃ ita vnicuiq; sortituz fit: vt ipsę voluerūt. Virgi. Hic exitus illū Sorte tulit. Item dicitur iudiciū. Idem. Nec vero hę sine sorte: datę sine iudice sedes. Tractum ex Romano more. Non enī audiebantur causę: nisi per sortez ordinatę. Quo tempore causę agebantur cōueniebant omnes & ex sorte dierum ordinem accipiebant: puta q̃ post. xxx. dies causas suas exequerentur. Item successio: vt in Hymno. Vt cum dies abscesserit: noctemq; sors reduxerit: mundi per abstinentiam: ipsi canamus gloriam.

Sortilegus pe. cor. qui per sortes futura prędicit: & qui per sortem aliquid eligit. Hinc sortilegium.

Sortior. tiris. sortes facio: siue per sortes aliquid recipio & sorte aliquid consequor. Lact. lib. vij. Vnde apparet hoiem: qui eo vtitur immortalē sortituz esse conditionem. Sueto. in Augu. Ex prętura Macedoniā sortitus. Aliquādo sortiri: significat disponere. Virg. Sic fata deum rex Sortitur voluitq; vices: sic vertitur ordo.

Sortito pe. pro. aduerbiū qualitatis: significat ex sorte. Hora. lib. Car. Lupis & agnis quāto sortito obtigit.

Sospes: gene. cōmunis: q̃uis sospita femininū habeat. Et non solū qui seruat. i. saluus est sospes dicit: sed etiam qui seruat. Vnde Enni. Sospitē pro seruatore posuit.

Sospitalis: qui sospitatē dat. Plau. in Pseu. Quis est qui morā occupato molestā obtulit: q tibi sospitalis fuit.

Sospito. as. pe. cor. incolumen seruo. Liui. lib. j. Picius suam semper sospitat progeniem.

Sosia nomen viri proprium apud Comicos.

Sostratus fuit vir Aeginita Laodomantis filius.

Sotadicū carmen pedes habet septē. Primus spondeus. Secūdus Periābus. Tertius spondeus. Quartus Periābus. Quintus & sextus tribrachus. Vltimus spondeus. Et q̃d magis miruz est totus sotadeus numerus e trochęis potest cōstare pedibus. Hęc Fortunatianus.

Soter: vt Lice. in Verrem actio. iiij. inquit: vno verbo exprimi non potest: cum euz significet: qui salutem dedit. soteria salus: soterion salutare dicitur.

Sotularis calceus. Hiero. ℞ Joui. Legimus quędam apud Romanos nobilē cuz eū amici arguerēt: q̃re vxorē

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

formosam ꝛ castã: ꝛ diuitẽ repudiasset ꝓtendisse pedẽ: ꝛ diriſſe eis. Et hic ſotularis quẽ cernitis: videt vobis nouus ꝛ elegans: ſed nemo ſcit: ꝓter me vbi ꝓemat.

S Ante P

Spado ꝛ Eunuchus græce dictiones ſunt in nullo differẽtes: niſi q elegãtius: ꝛ magis Atticũ eſt Eunuchum q̃ Spadonẽ dicere. Fit aũt ſpado ab σπάω, qđ eſt aufero: euello: q ab eo pars maxima virilitatis auferat.

Spadix teſte Belli. li. ij. eſt auulſus a palma termes cũ fructu: lꝫ eſt palmes. Eſt ꝛ color. Virgi. li. iij. Geor. Luxuriatq; toris animoſum pectus honeſti Spadices glauciq;.

Spadicus pe. pro. color, qui ꝛ Phœniceus: id eſt cocci neus: q non ſit diſſimilis fructui palmę arboris nõdum

Spadonia Lauri ſpecies ſimilis (ſole incocto. Taxę: ꝓterq; q ea lacinia caret. Lc.

Spęra: latine globus: ꝛ id eſt: quod ex omni exteriore parte rotundũ apparet. Nõnunq; etiaz ſphęra cum ph. aſpirato ſcribit. Nam græce σφαῖρα dicta: vt Euſebius lib. ꝓpara. quaſi ſphera: hoc eſt corpus ęthereuz. Manilius. Ingenti ſphęra totum ꝓcingit olympum. Hygi. Sphęra eſt ſpecies quędã in rotundo cõformata omnibus ex partibus equalis apparens. Huius diminutiuuz eſt ſpęrula ꝛ ſphęrula parua rotunditas.

Spartha lacus in Atropatia: in quo ſales naſcuntur

Spargapiſes fuit: teſte Herodo/ (ꝛ congelaſcũto: filius Thomyris Maſſagetarum reginą.

Sparta. tę. ꝛ ſparte. es. eadem eſt: quę ꝛ Lacedęmon vbs Laconię in Peloponeſo: a Sparto Phoronei filio: qui eam condidit appellata ſparta. Fuit autem ciuitas Græcię inſignis: quę diu cum Athenięſibus grauia bella geſſit: quę Lycurgi legib⁹ optime inſtituta fuit. Ab ea dicti ſunt ſpartiatę: ſpartę: ꝛ ſpartani. ſpartiatas legimus in lib. Machabę. Romanis fuiſſe conſęderatos. Virgil. Veloces ſpartę catulos acrẽq; moloſſũz Paſce ſero pingui. Idem. Virginis os habitũq; gerens ꝛ virginis arma Spartanę. σάξη latine filũ: linea carpentarij: ſiue rubrica trãſferri poteſt. Suidas. σάξετα χοινίκα. σάξη ἡ πόλις τῶν λακεδαιμονίων. ὁ ἀπὸ ταύτης σαξήτης καὶ σαξητέων. Id eſt Sparta funes: ꝛ Spartã vbs Lacedęmoniorum, a qua ſpartiates ꝛ ſpartianus.

Spartacus famoſus gladiator: fuit ex Thracia oriundus: robore animi ꝛ corporis ꝓſtãs: qui vna cuz Chryſo ꝛ Oenomao effracto lentuli ludo gladiatorio cuz. lxx. gladiatoribus erupit Capua: manũq; ſeruoꝝ congregata: quaſi iuſto exercitu comparato bellũ ingens excitauit: ſed victus a Craſſo fuit. De quo Luca. Vt ſimili cauſa caderes: qua ſpartacus hoſtis.

Spartopolia: polię colore contraria. Lc.

Spartea ſunt vtẽſilia ad maioris ſummę pecunias capiendas. Nũmorum eñ receptacula variis nominibus appellata fuere. Nam vt ſacci: ſacculi: ſacelli. Crumenę ſcorteę: ꝛ Mantice: ꝛ Marſupia: ita Fiſci: Fiſcinę: ꝛ Fiſcellę. frequentis. Quidam Latini hanc Beniſtam interpretantur. A ſparta fit ſparteus. a. um

Sparus: ſeu ſparũ telum ruſticũ in modum pedis recuruũ. Virg. li. x. Agreſtiſq; manus armat ſparus. Sall. Sed ex omni copia circiter quarta pars militaribus armis inſtructa: cęteri vt quoſq; caſus armauerat ſparis aut lanceis: alij ꝓacutas ſudes portabãt. Feſtus. Spara ꝓauiſſimi generis ſunt iacula a ſpargendo dicta: q paſſim pugnãdo ſpargerent. Lucil. Tum ſpara: tũ murices (ces portant tragula porro.

Spargo. gis. ſi. ſum. paſſim aliquid iacto. Virgi. Jam cornũ petat ꝛ pedibus qui ſpargat arenaz. Et ſpargere: ſternere. Idem. Spargite humũ foliis. Quandoq; guttatim infundere. Idem. Spargũt rara vngula roꝛes Sanguinis. Quãdoq; madefacere: vnde adſpergere dicim⁹. ſolebãt eñ veteres vt nos quoq; facimus aqua corpus purgationis cauſa madefacere dijs inferis ſacrificaturi. Huius cõpoſita ſunt: Adſpergo: conſpergo. Colu. lib. iij. Stercore vel palea cõſpergito ſolũ ante brumã. i. perfecte ſpargito. Diſpergo: diuerſe ſpargo. Lact. lib. iiij. Vbi animꝰ in multa diſſus huc atq; illuc diuagat. Circunſpergo. Plini. lib. xviij. Jbiq; ſe purificantes ſolenniter aqua circunſpergi. Inſpergo: intus vel valde ſpargo. Reſpergo: ſatis bene ſpergo. Liui. libro. j. Ne ſanguine ſe nefando ſoceri genero/riq; reſpergerent. Colu. libro. j. Deinde cum ꝓdictum tectorium inaruit: rurſus amurca reſpergitur.

Spaſtici dicunt: quibus aliquid intus conuulſum eſt. Plini. lib. xviij. Tremulis ſpaſticis exilientibus.

Spaticus dicit: quaſi maligno ſpiritu corꝓt⁹: qui in aliquo loco ne quit cõſiſtere: ſed ſubito mouetur. Plini. li. xxiij. Neq; expauęſcentibus repete: nec ſpaticis rurſus torꝓẽtibus: nec ſuper ſomnos genitura effundat.

Spata a σπάω ſcindo: vel dilacero: vel ab σπάω, quod euello: ſiue euagino ſignificat. Apul. Militaris ſacramenti geniũ ob amiſſam ſpatam verebatur.

Spatula: ſiue ſpataliũ diminuti. a ſpates dicit ramus: vel folium palmę. Spates eñ ramus palmę vocatur: a quo pendent balani: hoc eſt palmulę ſiue palma.

Spatium nõ ſolum de loco dicit: ſed etiã de tempore. Lice. lib. ij. ad Heren. Spatiũ ita conſideraſ: ſatis ne longum fuerit ad eam rem tranſigendam: ſcierũ ne ſatis ad perficiendum ſpatij futurum.

Spatior, ſpatiatũ eo. Virg. li. j. Geor. Tum cornix plena pluuiã vocat impꝛoba voce. Et ſola in ſicca ſecũ ſpatiatur harena. Et ſpatiari: eſt intra certũ ſpatium deambulare. Idem. Aut ante ora deum pingues ſpatiatur ad aras. Feſtus. Spatiatorem: ꝓ erratore poſuit Cato.

Specio. is. xi. ctũ. apud antiquos in vſu fuit: quod videre ſignificat. Vnde Augures ſpecere: hoc eſt inſpicere aues dicebant. Ennius. Vos epulo poſtq; ſpexit. Eius cõpoſitis tantũ vtimur. Aſpicio: conſpicio: circunſpicio: deſpicio: diſpicio: inſpicio: perſpicio: proſpicio: ꝓſpicio: reſpicio: introſpicio: ſuſpicio: ꝛ tranſpicio:

Specto. as. frequẽtatiuũ: ſignificat ſępe: ſeu fixe intueor. Lact. li. ij. Spectare nos eęlũ deus voluit vtiq; non ſtructa. Et referꝛ ad oia: ſed ꝓprie ad voluptatẽ. Vnde ſpectacula dicta ſunt. Interdũ approbo. Lice. lib. v. Tuſcu. Non igit ex ſingulis vocibus philoſophi ſpectandi ſunt. Vnde ꝛ ſpectatores pecunię dicunt: qui eam probãt. Interdũ caueo: inſpicio. Plaut. Spectandũ ne tibi annulũ det: neq; roget. Interdũ tendo: ꝛ quaſi reſpiciendo tendo: vt apud Lice. Ad extremũ ſi ad pernicię patrię ſpectabit: patrię ſalutẽ anteponeſ ſaluti patris. Quinil. Et quod ad peſſimũ ſpectat euentũ miſerabilis ſis oportet: vt amator eſſe videaris. Interdũ comparare. Virgili. Si ad vitulam ſpectes nihil eſt q̃ pocula laudes.

Spectatores: qui ad ludos ſpectandi cauſa cõueniũt. Plaut. Nunc ſpectatores Jouis ſummi cauſa clare plaudite. Et ſpectatores: probatores dicunt. Terẽt. in Eunu. Cum meiꝑm nouis: q̃ elegans formarũ ſpectator fiem.

Spectabilis ſpectatione dignus: ꝛ quaſi admiratiõe dignus. Apule. Jubet conſtrui pulchꝝm ꝛ ſpectabilem

Spectatus: probatus: cuius ſcilicet ſpectata iam virtus eſt. Virgili. Sunt nobis fortia bello Pectora: ſunt animi ꝛ rebus ſpectata iuuentus. (currum.

Spectaculũ dicit id: qđ ſpectaſ: hoc eſt ſadi: qui ſpectant. Virgi. Nocte pluit tota redeunt ſpectacula mane. Liui. li. j. Jndici deinde finitimis ſpectaculũ iubet. Aliqñ dr ipſa ſpectatio. Lice. O graue acerbũq; ſpectaculum. Aliquãdo locus vnde ſpectaſ. Sueto. De ſpectaculo excitatus deſcẽdit. Liui. Tum primũ Circo qui maximus dicitur deſignatus eſt locus: diuiſa loca patribus equitibuſq; vt ſpectacula ſibi quiſq; faceret ſori appellati.

Species: effigies: facies: vel imago. Lice. li. j. offi. Quę aũt ſpecie quadã vtilitatis: hanc Græci ideam vocãt. Et in Topi. Jn diuiſione formarũ quas Græci ideas vocãt:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nostri si qui hęc forte tractant: species appellant. Ité Cę sar Com. iij. Auxiliaresq; quib⁹ ad pugnā non multum Crassus confidebat lapidib⁹ telisq; subministandū ꝛ ad aggerē cespitibus cōportandū speciem atq; oppugnatiō nem pugnantiū præberent. i. demonstrationē: siue simulationē: prætextū ꝛ quasi velamentū. Quandoq; species sumitur pro aspectu ꝛ re visa. Virgi. Non tulit hanc speciē furiata mēte Chorębus. Quādoq; pro pulchritudine: seu deformitate: a speciendo. Vnde dicim⁹ speciosus forma præfilys hoim. Et species: vt diffinit a Dialecticis est quę dicit de pluribus differentibus numero: vt homo est species: quoniā de Socrate ꝛ Platone: ꝛ alijs nō specie: sed numero differentibus prædicat. Ob eam rationē ita appellata: q̄ multorū collectio vna quasi visione cōprehendatur. Nam genus est: qđ prædicat de pluribus differentibus specie: vt animal quod de hoie: equo: asino: ꝛ huiusmodi dicit: quę specie differūt. Quandoq; species sumitur pro aromatibus. Macro. lib. vlti. Satur. Species ꝛ acres: ꝛ calidę superficiem: cum apponūtur: exulcerant. Hiero in Cant. Homilia dixit aromata quidē spes esse: sed non simpliciter. Addidit enim species pigmentorum Martianus Jureconſ. Species pertinētes ad vectigal. Cynamomū: piper longum: piper albū. sic dicit Vlcus speciarius a speciebus arabis peregrinisq;.

Specialis ꝛ hoc speciale: fcat non tam particulare: q̄ propriū: ꝛ veluti peculiare: sicut ait Juli. Capi. Macrinorū familiā id speciale semper habuisse: vt Alexādrum magnū in auro ꝛ argento exculptū semper haberent.

Specialim aduerbiū: significat particulariter.

Specificus. a. um. quod est particulare.

Speciosus: pulcher. semper eī in bonū accipitur: q̄nis species inēdū vocabūlū sit. Virgi. Neq; enim specie: famave mouet: hoc est nec præsenti deformitate: nec rumore mox futuro. sic ꝛ Formosus: licet forma indifferēti.

Specimen penul. corre. experimen (ter pohatur. tum: probatio: siue exemplar. Nam est illud partī: quod in mercibus emptor ostendi solet: vt in pannis: vel degustatio in esculentis. Cice. in Tuscu. Quid illud nunc dubitas: quin specimen naturę capi deceat ex optima quaq; natura. Augu. lib. xvj. de ciui. dei. Vterū ꝛ hoc eorum supplicium futuri iudicij diuini specimen fuit.

Spectio: auiū inspectio: ꝛ contēplatio. Enni. Clos epu

Specula. lę. accipit pro loco (lo postq̄ spexit. Lic. edito ꝛ eminenti: vnde aliquid longe videri: ꝛ speculari potest: siue sit mōs: siue turris: siue lapis: siue arbor: siue quid aliud eminēs. Virg. Specula de mōtis in altū Deferar. Ouidi. in speculis omnis Aby dos erat. Est ꝛ specula diminuti. a spe: ꝛ significat parvā spēm: qō fit blandimēti causa. Cice. Lelio. Hac eā mē oblectabar specula sī. Tullia. Vt enim a re s recula: ita a spes specula fit.

Speculum in qō aspicimus ac speciem. i. imaginē nostram contēplamur: qō datū nobis a natura fuit: vt nosmetipsos nosceremus: ꝛ formosi denitaremus infamiā: deformes redimendū scīremus esse virtutibus quicquid corpori deesset: sicut Socrates monebat adolescētes.

Speculare ꝛ per apocopen specular: ꝛ specularium: idem qō speculū. Interdum ponit pro vitreata: siue pro oculariis: vtpote olim facta e speculari lapide transluci do: nunc autē e vitreis oribus vel tessellis plumbo iunctis. Vlpia. Specularia ꝛ vela: quę frigoris causa vel imbrium in domo sunt: instrumento domus non contineri: Cassius existimauit. Juue. Quę vehitur clauso latis specularibus antro. Specularis autē lapis dictus est: q̄ ad speculi similitudinē luceat: atq; imaginē reddat. Fiditur in tenuissimas crustas. Vnde in Multi aluearia ꝛ e specularī lapide fecere: vt operātes intus spectarent. Idem lib. xxxvj. In Arabia quoq; esse lapidē vitri modo transludum: quo vtunt pro specularibus. Juba auctor est. specularioꝝ vsum clarū transmittentiū lumen memoria sua prodisse scribit Seneca in Epistolis. Quitem de Scipione ait. Q; non in caldariū suum latis specularib⁹ diem admiserit. Martial. Hybernis obiecta notis specularia puros Admittit soles: ꝛ sine fece dies.

Speculor. a specula fit: q̄ti e specula prospecto: vel vt videā intēdo: vnde speculatores: qui e specula aspiciunt: vel in bello ante exercitū explorādi gratia mitti solēt: per translationē specularī ponit pro scrutari: ꝛ exacte cōsidērare. A quo fit compositū præspeculor, quod est ante speculor. Sueto. de Cęsa. Exercitum neq; per insidiosa itinera duxit vnq̄: nisi præspeculatus locorum situs.

Specus a specio. Est eī: vt in Noble. Plutar. inquit locus vnde despicit: ꝛ inde spectacula dicunt. Vnde ꝛ specula dicta est. Et dicimus specus. us. ꝛ specus. ci. tam masc. q̄ fœmi. generis. similiter specus. oris. neu. gene. pro spelūca: quę a Grecis spelęus. Vnde Virg. ad imitationē Grecorū spelęa ferarū dixit. Belli. lib. vj. Sole medio ꝛ arido: ac flagranti specū quandā nactus remotā latebro samq; penetro. Horat. li. iij. Car. Quę nemora: aut quos ago: in specus. Innenit etiaz hęc specus: hoc specū: ꝛ hoc specū. Et in plurali hę specus. Serui. docet specus apud Maiores triū generū fuisse: quo hodie in numero singulari tribus tantū vtimur cauib⁹. in plurali a genere masc.

Specillum instrumentū teres ꝛ (habet oēs casus. paruū: quo medici ad tentandā vulnerum: ac fistularuz viam: vel profunditatē vtuntur. Pacu. vt Medici faciunt: qui prius specio vulnus tentant. Fit aūt a specio.

Specillū diminutiuū: paruuz specū. Cor. Celsus li. v. Ante oia autē specillū demitti in fistulā queunt: vt quo tendat: ꝛ q̄ alte perueniat scire possimus. Hinc auricularū specillū dicitur: qđ curandis auribus adhibet. Est ꝛ specillū instrumentū: quo oculos inungimus. Plini. lib. vij. C. Julius medicus: duz inungit specillū per oculos trahens. Cel. lib. vj. Specillo super oculū inducatur.

Speląum a nostris dicitur spelunca. Virgili. Certū est in syluis inter speląa ferarum Malle pati.

Spectra: finiulacra. Cice. Cassi. Vis autē spectris eti ām si oculi possent ferri: id est imaginibus mentis.

Spera. Vide supra. quia scribit cum diph. sphęra.

Sperma. atis. grecū est: ꝛ latine semen dicit. generale

Sperno. is. spreui. spretū. fastidio: (ad oia semina. despicio. Antiqui etiā spernere: pro separare posuerunt. Ennius. Jus atq; equuz se a malis spernit procul. Hinc fit compositum desperno: quod est valde spērno. Varro. Homo ridiculus ꝛ ab omni pube despretus.

Spes spei: ꝛ speres. is. antiqui protulerūt. Var. Quibus suaz delectet ipse amicā: ꝛ sese speribus iactet suis. Vnde aspere: quasi sine spere: ꝛ prospere: pro spere. In plurali habet omnes casus: ꝛ maxime spes ꝛ spebus. Hieron⁹. ist lib. Machabeo. Noli extolli vanis spebus. Est autem spes opinio futurorū. Referturq; tam ad mala: q̄ ad bona. Huius diminutiuum est specula. De quo supra. Et compositum expes sine spe.

Sperem veteres pro spe dixerūt. Var. Sublimis speribus oēs deridet. Vnde fit aduerbiū prospere. &c.

Spero. as. ad dolorem ꝛ ad voluptatē refertur. Virg. Hunc ego si potui tantū sperare dolorem: ꝛ perferre soror: potero. Sperare (inquit) id est futuruz opinari: siue timere. Plini. lib. xj. Speratur largior: prouentus. Hinc bene spero: ꝛ male spero. Aliquando sperare: est existimare: seu credere. Et tam de præsenti: q̄ de præterito dicitur. De præsenti. Quintilia. Facilis: vt animaduertere vos spero defensionis meę cursus est. De præterito. Vidē. Et innocentiā quidem puellę satis: vt spero defendim⁹. Hinc speratuz veteres dicebant eum: qui vxorem petit: ꝛ speratam virginem quę petitur. Afranius. Curre ꝛ nuntia: venire ꝛ mecum speratam adducere: vt videat puellam. Postq̄ vero sponsio facta erat: non sperata: sed vel dicta: vel pacta: vel sponsa vocabatur. A spero fit compositum despero: ꝛ insperatus.

Sperchius: fluuius Thessalię: quē Pelion mōs effun

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dit: ⁊ velocissimo cursu defluit in sinū ☙Daleacum.

Speusippus phūs Athenien̄is ☙Platonis ex sorore ne/pos: qui octo annos ☙Platonicę scholę p̄fuit. Ferūt hunc senio cōfectum sibi morte cōsciuisse mgroe impulsum. ☙Plutar. vero scribit illū pediculis efferuescētibus inte/riisse. ☙Primus inuenit: quo pacto ex gracilioribus lignis

Speusici panes dicti sunt a (herēt vasa capacia. festinatione. σπεύδω enim grece significat festino.

Sphęra. Vide in dictione Spęra. Suidas. σφαῖρα ἀέθολος φη δὲ σφαίρας ἔυρεσιν ἀνάγαλις ἡ κεκυζαία γραμματικὴ ναυσικάα. τὴ ἀλκινόου δυγατρὶ ἀνατιθησι. Id est Sphęram inuenit Anagalis ☙Nausicaa Corcyren sis grāmatica. Alcinoi filię obtulit. ☙Pro pila lusoria etiaꝫ ponitur. Sphęristerion locus vbi luditur.

Sphęristerīū: locus balnei specie rotunda: in quo va/ria exercitationū genera veteres habuere. ☙Plin. in Epi. Apoditerio suppositum est sphęristerīū: quod plura ge/nera exercitationis pluresq; circulos capit. sed in primis ad exercitium pilę deputatus est: quam Gręci σφαῖραν appellant. ☙Nam σφαιρίζω significat pila ludo. Lampri. ☙Post lectionē operam palęstrę: aut sphęristerio: aut cur/sui: aut luctaminibus mollioribus dabat.

Spheatū vna est ex duodecim vrbibus Atticę. Lc.

Sphennida pilę genus grossius: q̄ pila paganica: te/nuius q̄ follis: ex panno fere fit: aliquādo ex pelle. Lc.

Sphęromachia: pilę lusorię certamen: a sphęrica cir/cularię figura dicta est.

Sphinx. gis. vel gos. ⁊ sphingīū anīal Aethiopię pro/digiosum ad hominis speciem accedēs: solo pilo quem fuscum habet: ⁊ similitudine feram assimulatur: habet geminas māmas in pectore: vt inquit ☙Plini. libro. viii. a stringendo dictū: hoc est ἀπὸ τοῦ σφίγγειν. Hic cum ho minibus offertur: si illū p̄sentiat: saluatur. si vero bestia prius hominem senserit: perditur homo. Albertus ☙Da/gnus lib. xxij. de animalib⁹ inter simiarū genera enume/rat sphinga insignē duabus in maxilla maculis nigrican tibus: cauda colōris subnigri oblonga. Solinus. Inter simias habentur ⁊ sphinges villosę comis: māmis pro/minentibus: dociles ad feritatis oblitionem.

Sphondylīū internodiū: seu vertebrū spinę dicitur: ⁊ sphondylus pe. pro. sunt aūt decem ⁊ septez sphondylī: quorū. xxij. spinam faciūt: reliqui vero lumbos. Sunt ⁊ qui sphondylos dicant cubos. Seneca ⁊ ☙Macro. viden tur accipere pro quodā piscis genere: quē iuniores schi/nalum dictitant. sphondylus etiā verticulum dicitur ap positum fusie: vt nendo melius vertantur.

Sphragidę iaspidis genus: sic dictę: q̄ optime signent σφραγίζειν enim grece signare dicunt. Lc.

Spica. cę. ⁊ spicus: ⁊ spicū dicit: cum per culmi follicu lum. i. extremū tumorē aristę adhuc tenues in modū spi/culi eminēt. Abusiue tamē ⁊ de maturis frugibus dicit: ⁊ de quocūq; acumine ad spicę similitudinē facto. Dicta spica a spe: vt inquit Varro. ☙Nam eū fruges in spicā exit spem p̄bet hominib⁹. spica in hordeo ⁊ tritico tria ha/bet continētia: granuz: glumā: aristam. Sciendū est a spi cus vtrūq; numerū esse a spicum tantū singulariē. Lic. in Arato. Spicū illustre ferens insigni corpore virgo.

Spica mutica: quę non habet aristam. Aristę enim quasi cornua sunt spicarum.

Spiceus. a. um. quod ex spicis est. Tibul. Flana Ce/res tibi sit nostro de rure corona Spicea.

Spicilegiū collectio spicarū. Var. Ad corbē messe fa/cta spicilegiū venire oportet: aut domi legere stipulā.

Spico. as. spicas emitto. ☙Pli. li. xviij. Grana in stipula crinito textu spicant. Unde inspico. as. penul. producta: quod est ad spicaruz similitudinē incido: vel fodio. Hinc spicatus. a. um. quod habet spicas. Idem lib. xxj. Aliud rursus spicatarum genus herbarum.

Spiculū lancea brevis: seu vt Vege. ait telū missile: cu/ius ferrū est triangulū vnciaꝫ nouē. Hastile pedū quinq; ⁊ semis. Antiqui pilum neutro genere vocauerūt. Accipi/tur ⁊ pro sagitta. Virg. Spicula conuerso fugientia dirigit arcu. Aliquādo dicit̄ sagittę ferrū: seu cuspis ipsa ⁊ acu/leus: Et sunt spicula sagittarū ⁊ aculei apū. Curtius. Ale xander sagitta ictus est: quę in medio crure reliquerat spiculum. Virgil. de apibus. Et spicula cęca relinquunt Affixę venis. Dictum spiculū a spicarum specie.

Spiculo. as. cuspidem acuo. ☙Plini. li. xj. Telum vero perfodiendo tergori: quo spiculauit ingenior.

Speculatores dicti sunt satellites principum: a spiculis quę gestant. Cor. Tac. Dilapsis speculatoribus cętera cohors non aspernata pcionantē. Quidam etiā accepūt

Spinus pirorum: seu (speculatorē pro carnifice. prunorū arbor, q̄ spinis referta sit. Virgil. lib. iij. Geor. Et duramq; pirum ⁊ spinos p̄runa ferentis.

Spineoli ex spinis fructus sunt: qui dicuntur ⁊ Pru/neoli ignoti prorsus veteribus. Lc.

Spina sentis: qua pūgimur. Hinc spineus. a. ū. vt co/rona spinea: quę e spinis facta est. Spinosus. a. um. spinis abundans. Spina etiā dicit̄ a collo vsq; ad natiū flexum depressa: q̄si vallis est inter colles: quos vocāt dorsa. Pli. li. xj. Spina lumbus ossea: sed tereti structura per media foramina a cerebro medulla descendēte: esse ei naturam: quā cerebro colligūt: quoniā p̄tenui eius mēbrana mo do incisa statim expiretur. In spina igitur parte superiore scapulę: a lateribus dorsa: quę omnia dicunt terga.

Spinter fibula in humeris: aut armilla: vt inquit ☙Fest. ☙Plaut. in Aderę. Jubeas spinter nouū reconcinnari ser. Hoc armillę genere mulieres vtebant brachio summo sinistro: solisq; fęminis decorum fuisse vestem longe lateq; diffusam ad vlnas: crura q̄ ab oculis defendenda.

Spinturnix inauspicata auis: quę ⁊ incēdiaria dr. Lc.

Spintrię dicti sunt repertores monstrosę libidinis no uięq; concubitus. Sueto. in Tibe. ☙Monstrosiq; concubi/tus repertores: quos spintrias appellabat.

Spirillum barba capręę.

Spio nympha a speluncis maris: in quibus habitare nymphę dicūtur. σπέος enim spelunca est. Lc.

Spirę sunt reuolutiōes: siue circuli: qui in seipsos non recurrūt. Hinc in ornamētis capitis matronarū: ⁊ in ser/pentib⁹ est spira: cum se in girū volunt. Unde ⁊ pro ser/pētibus quādoq; ponit. ☙Plini. li. ix. Lolliā ☙Paulinā: quę fuit Caij principis matrona: vidi smaragdis margaritis q̄ opertā alterno textu fulgentibus toto capite crinibus spiris auribus collo monilibus digitisq;. Virg. li. ij. Geor. Nec rapit imensos orbes per humū: neq; tāto Sequāme us in spirā tractu se colligit anguis. i. in circulū. Et lib. ij. Aenei. Spirisq; ligant ingētibus: ⁊ iam Bis medii am/plexi. Serui. spiris nodis. Un ⁊ bases columnaꝫ spirulas dicūt. ☙Nam ꝓprie spira est volubilitas funiū: puta cuz fu/nis nauticus in orbē conuolutus est. Itē spira dicit̄ fumis: qui a pileo ad fauces distenditur: ⁊ sub mento alligatur. Juuen. De fancibus aurea cum se ☙Porrigat ⁊ longo ia/ctetur spira galero. Item dicit̄ basis colūmę vnius tori aut duorū. ☙Plin. In Ephesię Dianę ędę primū columnis spirę subditę ⁊ capitella addita. Item spira gen⁹ operis pistorii. Ennius etiā spiram hoīm multitudinē vocauit.

Spiro. as. exhalo. ☙Plini⁹. Hęc duo genera fistulis spi/rant: quę ad pulmonē pertinent. Aliquādo spirare: emit tere est: ⁊ sic construit cum accusatiuo. Virgili. Ambro/sięq; comę diuinū a vertice odorem Spirauere. Col. lib. primo. Reliquisq; immūdicijs tetrū odorem spirātibus. Si autez de morte fit sermo: absolutum est. Huius verbi composita sunt: Aspiro: conspiro: expiro: inspiro: inter/spiro: prospiro: respiro: ⁊ suspiro.

Spiritus: halitus. Idem etiā sunt spiritus: halitus: ⁊ animę. ☙Plini. Animę leonis virus graue: vsi pestilens ho minis tantū anima infici volunt plurib⁹ modis. Aliquan/do etiam spiritus dicitur ventus.

Spirituale ⁊ per syncopen spiritale: idem qd̄ spiritus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

B Ante P

Spirabile vitale quo ſpiramus. Virgi. lib. iij. geor. ¶Per ſydera teſtor. ¶Per ſuperos atq; hoc cœli ſpirabile lumẽ. Cice. tamẽ ſpirabile dixit in lib. de natu. deo.

Spiramentũ eſt per quod exit ſpiritus. Virgi. lib. iiij. geor. ¶In tectis cortum tenua cera Spiraméta linũt.

Spiraculũ idem quod ſpiramentũ. Virgi. ſeni ſpiracula ditis. Hiero. in Geñ. poſuit pro ipſo ſpiritu. Et inſpirauit in faciem eius ſpiraculũ vitę.

Spiracus quaſi primipilaris: aut cohortis pfectus.

Spiſſus a. um. proprie denſum ſignificat: a ſepiũ denſitate. Virg. ſcrobibus ſupabit Terra ſpiſſus ager. Qñq; ſignificat tardũ. ¶Plau. ſpiſſus hoc eſt amãti dicere veniet. Idẽ. Quia qñ bene ꝓmittũt haruſpices pſpiſſe euenit: id quod male ꝓmittũt pſentaneũ eſt. Hinc ſpiſſitas & ſpiſſitudo.

Spiſſo as. ſpiſſum facio. Cuius cõpoſita Inſpiſſo & cõſpiſſo: quod eſt totũ ſimul denſo. Col. lib. viij. Atq; vbi duratus eſt vehementius ꝓmitur: vt conſpiſſet caſeus.

Spiſſigradus qui frequẽti paſſuũ motu in ambulando vtit. A quo ſpiſſigradio: & ſpiſſigradiſſimus. ¶Plau. ¶Noles ſpiſſigradiſſimos tardiores qꝫ corbitę ſunt in tranquillo ma

Splen dicit qui & lyen. Celſus lib. iiij. Splen (ri. Cc. in ſiniſtra parte eſt inteſtino innexus: natura mollis & rarꝰ longitudinis & craſſitudinis modicę.

Spleneticus eſt qui ex ſplene laborat.

Spleniũ: vt Jul. ¶Pol. ingẽtẽ caput ſplenis pinguis. hic ſplenia velut per ſimilitudinẽ dicunt facta ex pãno laneo vel lineo: quę ad curã corporis ſuperimponi ſolẽt. ¶Pli. ſuperimponi oportet ſpleniũ e melle decoctum.

Splendeo es. dui. luceo. Vnde ſplendeſco is. ſplendidꝰ fio. Apul. Cum iam aurora ſplendeſceret. Huius compoſitum eſt Reſplendeo.

Splendor: lux. ¶Per tranſlationẽ ponitur pro decore: dignitate: gloria. Vnde ſplendor: nominis: ſplendor: familię: ſplendor: virtutum: hoc eſt claritas.

Splendidus a. um. clarus: fulgens. Et ſplendidi dicunt q operas ſuas ad libertatẽ conuertũt. Et conuerſo ſordidi: auari. Hora. Quatenꝰ id facis: vt qdã memorat Athenis ſordidꝰ ac diues. Et alibi. Obijciet nemo ſordes. i. auaritiã.

Splendophorus propriũ nomen ex græco & latino cõpoſitum: quaſi ſplendorem ferens. Cc.

Spondiũ fit e plumbo ſicut ex ære quod deradit ex parietibꝰ fornacũ mixtis ſcintillis: aliqñ etiã carbonibꝰ. Cc.

Spolio as. priuo. Tractũ a militibꝰ. ſpolia eñ dicuntur q̃cũq; hoſti detrahunt. Teren. in Hecy. Quin ſpolies: mutiles: laceres. Huiꝰ cõpoſita ſunt. Deſpolio: diſpolio: varie ſpolio. Ambro. Hi aũt diſpoliãt q̃ accepimus iduméta gratię ſpiritualis. Expolio: pfecte ſpolio: vt apud Apoſtolum Expoliantes veterẽ hominẽ induite nouũ.

Spoletiũ cum i ante um. ciuitas in Vmbria: quę nunc ducatus ſpoletinus dicitur: non ſpoletanus: ſicut ab Arretio Aretinꝰ. Mar. De ſpoletinis quę ſunt' cariosa lagenis Malueris q̃ ſi vina falerna bibas. ſic Cice. libro de claris ora. P. Conutiũ ſpoletinũ dixit.

Sponda latus lecti. Nam ſpondę ſunt tabulę q̃ vtrinq; lectũ ſuſtinẽt. Mar. Nec nudi ſponda grabati.

Spongia apud antiquos in vſu erat tergendarũ mensarum: adibebaturq; ad obſcęna emundanda. Mar. Nec tibi ſorte datur tergendis ſpongia menſis. Gene. lib. x. epiſtolarũ. Vnus e Germanis lignũ id quod ad emũdanda obſcęna adhęrẽte ſpõgia totũ in gulã farſit: & in pręcluſis faucibus ſpiritũ emiſit. Accipitur & ſpongia ꝑ aſparagi ſatiui radice: vt apud Pli. & Col.

Spongites gẽma eſt a ſpongię ſimilitudine. Hęc tamẽ interdum ruſa inuenitur. Cc.

Spondeo es. ſpopondi ſponſum. Vide in dictione Beſpondeo. Eius compoſita ſunt Cõſpõdeo. Vnde veteres Conſpõſos dicebãt fide mutua obligatos. Et conſponſores: ſibi inuicẽ promittentes. Cice. Leptę. De negotio tuo q ſponſor es pro ¶Põpeio: ſi Balba conſponſor tuꝰ redierit. Deſpondeo & reſpondeo. De quibus alibi.

Spõſo as. freq̃ntatiuũ. a q̃ deſpõſo as. & deſpõſo: aris.

Sponſio nõ ſolũ ꝓmiſſo dr: ſed etiã actionis genus eſt. Caper. Religione ſancitur fœdus: at ſponſio pœna. ¶Paul. iurecon. ſponſionẽ dici affirmat: nõ ſolũ q̃ per ſponſi interrogationẽ fit: ſed etiã omnẽ ſtipulationẽ promiſſionẽq;. Et ſponſor ꝑ fideiuſſore quãdoq; ponitur.

Spõſus us. ſpõſio. Ser. ſul. ſi poſt eas ſtipulatiões vxor nõ dabat: q ſtipulat ex ſpõſu agebat: iudices cognoſcebãt.

Sponſus a. um. participiũ. Teren. in Eunu. Scis ſponſam mihi' Et deeſt eſſe.

Spõſalis & hoc ſponſale: qđ ad ſponſionem pertinet. Vnde ſponſalis dies dicitur quo puella promittitur.

Spõſalia or. ꝓmiſſio ſiue cõtractꝰ ſtipulationũ futurarũ nuptiarũ. ſpõſalia ꝟ modo fiebãt. Qui vxorẽ ducturꝰ erat: ab eo vnde ducẽda erat ſtipulabat' eã in matrimoniũ ductum iri. Qui datur erat itidẽ ſpõdebãt datum. Is cõtractus ſtipulationũ ſponſionũq; dicebatur ſponſalia.

Spondęus: pes duabus ſyllabis longis conſtans. Legitimus pes qui in heroico verſu omnem ſibi vendicat locũ licet quinto loco reperiatur. Dicꝰ q̃ in ſacrificijs & libamentis eo maxime vterentur. ¶Nam σπονδὴ libamentũ fœdusq; ac ſponſionem ſignificat.

Spõdylus eſt qui in ima parte ſuſi apponitur: vt fœmine melius nere poſſint. A cuius ſimilitudine callus ſiue caro interior omniũ oſtreorũ ſpondylus dicitur. Marci. pro animaliũ oſſiculis in ſantra: lib. vij. Roſos tepenti ſpõdylos ſinu condit. Eſt & ſalſamẽti genꝰ ſpondyle apud Athenęum: & nomen piſcis apud ¶Pli. Inſectũ apud Ariſtote. ¶Pli. lib. xxvij. Nullũ animal radices a nobis dictas attingit: excepta ſpõdyle quę omnes perſequitur. Genus id ſerpentis eſt. Athenęus id quod in capite mugilũ echinnata ſpecie cõſpicimus ſpondylũ tradit appellari: ſed & calculus æneus quo ſuffragia ſua Judices Athenis dabãt: ſpondylos vocabatur: vt eſt apud Julũ ¶Pollucem.

Sponte aduerbiũ ſignificat naturaliter: vt inuitę arbores ſponte naſcũtur. i. naturaliter: & non ab hominibus ſatę. Aliquãdo ſignificat ſine requiſitione: vt ſponte ad te venio. Capitur nõnũq; nominaliter: & in ablatiuo tñ: vt ſpõte mea: ſponte tua. Virgi. Spõte ſua ſandyx paſcentes vellet agnos. Hinc ſpontaneus a. um: quod eſt voluntarium aut naturale. Ambro. Terra autẽ ſpontaneos fructus germinat: aut creditos vberiore cumulo refundit.

Spores græci: latine ſemen dicit.

Sporades: inſulę quędã circa Cretam in mari Carpathio: ſicut Strabo li. x. ſcribit. Dictę q̃ in mari ſparſę ſunt ſunt aũt harũ nomina Hellene: Phocuſa: Necaria: Schimuſa: Dolegrado: Thera: Anaphe: Aſtypalea: Laguſa: Jon: vbi ſepultus ferũt Homerus.

Sporta, ę & ſportula: aut a ſparto herba quę freq̃ns apud Hiſpanos naſcitur: aut ab aſportando: vaſis genus quaſi fiſcelli. Salu. lib. ij. hiſt. Et muris canes ſportis dimittebant. Et quoniã in ſportis pecunia quãdoq; etiã cibꝰ in quotidianũ vſum deferri ſolebat: modo pro diſtributione ad populũ: modo ꝑ ipſis cibis ſumitur. Sue. in Claud. Exhibuit anniuerſariũ in caſtris ptorianis ſine vengratiõe apparatuq; iuſtũ atq; legitimũ in ſeptis ibidem extra ordiniũ & breue dierũq; paucor. Quodq; appellare cœpit ſportulam: quia primũ datorũ ſe dixerat: veluti ad ſubitam dictãq; cœnulam inuitare ſe populũ. Idem dicit Neronẽ cœnas ad ſportulas reuocaſſe: id eſt ad parua cõuiuia. Juue. Nonne vides quanto celebretur ſportula fumo? Erat & ſportula locꝰ in atrio domꝰ: vbi proponebant eo die q̃ dono danda erãt. Dimi. a ſporta eſt ſportula: a q̃ fit ſpoſtella.

Spuma ſordes earũ rerũ a quibus eũcit. Virgi. Spumas ſalis ære ruebãt. Hinc ſpumeus & ſpumoſus.

Spumo as. ſpumã facio. A q̃ deſpumo: de quo alibi.

Spuo is. ſpui ſputũ: ſaliuam emitto. Virgi. lib. iiij. geor. Mãq; alię turpes horrẽt: ceu puluere ab alto Cum venit & terram ſicco ſpuit ore viator. Aridus. Huius cõpoſita ſunt Conſpuo: ſimul ſpuo: vel aliquem fœdo. Lactan. libro. iiij.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶Post hęc conspuerunt in faciem eius. ¶Plau. Ab omnibus deinsus atq; consputus. Despuo: expuo: inspuo: in aliquez spuo. ¶Pli. lib. xxij. Traduntq; cōmanducata ea si inspuat mori serpentem. Respuo: repudio ꝛ quasi cum sputo per contēptū reijcio. Lactan. lib. j. Hanc totam opinionē qua si a poetis confictā. Sallustius respuit.

Sputo as. frequentatiuū. ¶Plau. Nam illic istic qui sputatur interdum morbus venit.

Sputū: saliua: quod a pus descēdit. Dicit ꝛ sputus us. Lactan. lib. iiij. Habūt autē deo alapas manibus incestis: ꝛ impurato ore expuent venenatos sputus.

Sputamen: idem quod sputū. Hiero. in lib. Iudi. Quo modo si rumpat quis filū de stupa contortū sputamine.

Spudacten quidā interptant amatorē. Hiero. lib. de viris illu. vbi de diuo Luca agit: sed ꝛ Tertulian⁹ vicinę eor tēpor refert presbyter quendā in Asia ἀποδιαστήν. i. amatorem ¶Pauli conuictū apud Ioannē q̄ author esset libri: ꝛ confessum se hoc ¶Pauli amore fecisse loco excidisse.

Spurcus a. um. quod est impurū: obscenū: lutulentū: a spuendo dictū: q̄ tale sit: vt de eo spuat. ¶Plau. Tot noctes reddat spurcas: quot puras habuit. Aliquādo ponit ꝑ fętido. Apu. Tam multę res spurcę ꝛ graues nares infestāt. Aliquando ꝑo vehementi: aspero. Lice. Jactati tēpestate spurcissima. Colu. Atq; in his ipsis habueret cognitū quid recusaret collis: quid campestris positio: quid humidus ꝛ graminosus: quid siccus ꝛ spurc⁹ ager. Aliquādo ꝑ sęuo ꝛ sanguinario. Var. spurcus: gladiator ꝛ carnifex.

Spurcitia ꝛ spurcities immunditia. Lucre. lib. vj. At contra nobis cęna teterrima cum fit spurcities eadem porcis hęc munda videtur.

Spurco as. fęd o: vitio. Celsus iurecō. Cum eo agi possę Aquilia qui vinū spurcauit: vt effudit: vel acetū fecit: vt alio modo vitiauit. ¶Plau. Spurcat nasum odore illutibili. Antiqui spurcū vinū dicebant cum aqua mixtū: tanq̄ nō amplius pur foret: aut igne calefactū: aut mustū anteqū deferuescat. Hinc fit cōpositū cōspurco. Colu. lib. ix. Nam si perciliēs auis proluuie ventris cibos ꝛ aquā conspurcat.

Spurius: incerto patre natus: ab ἀποσπείρειν seminare: quia nihil habet a patre nisi semen. Vnde spurios versus dicimus alterius: aut incerti authoris. Ausonius. Quisq; notas spurijs versib⁹ apposuit. Ser. Spuri⁹ di qui ex muliere nō nota ort⁹ est. Sabini nāq; pudēda mlieris Sporios dicūt.

S ante Q

Squallor: inquinatio: sordes. Gel. In corporibus inculcis squamosis alta congerie sordiū squallor appellabat.

Squallidus: sordidus: incultus. Vnde ager non aratus squallidus dicitur. Aliquādo ponit pro fulgenti. Virgi. Alter erit maculis auro squallentibus ardens.

Squaldā vestē ꝑ squallida, veteres dixere. Ennius. Elauere lachrimis vestem squaldam ꝛ sordidā. Lc.

Squalleo es. lui. a squamarum crebritate ꝛ asperitate dictū. Vnde ꝛ squallēs ꝑ fulgēti: pleno: diuite: onerato: abūdanti q̄ ponit. Quicqd enim nimis inculcatū obsitūq; aliq̄re erat: ita vt incuteret visentib⁹ horrorē squallere veteres dicebāt. Virgi. lib. xij. Per tunicā squallentē auro. lat⁹ haurit apertū. Hinc postea tractū est: vt corpora inculta: ꝛ veluti squamosa alta cōgerie sordidū squallere dicant. Idē. lib. ij. Squallentē barbā ꝛ cōcretos sanguine crines. Et lib. j. Geor. Squallent abductis arua colonis.

Squamę: quibus corū pisces: aut serpentis tegit. Hinc Desquāmo as. ꝛ exquamo as. quod est squamas detrahō. ¶Plau in Au. Dromo desquama pisces. Ab harū simi litudine lorica ꝛ quoq; caremulę squamę dicunt. Vir. Quę pellis ahenis in plumā squamis auro cōserta tegebat.

Squamificus squamis scatens. Lc.

Squarosus: a squamarum similitudine: cui⁹ cutis exurgit: ob assiduā illuuiē. Lucil. Varonū ac rapicū squarosa icō.

Squatina: ex planor pisciū gñe: q̄ ꝓpter (dira rostra, squallor: ē est asperitatē cutis ligna ꝛ eborea poliant.

Squillę genus arboris. Varl. i. j. de re rust. Alia in mari vt palmas ꝛ squillas.

S ante T

Stalagniū: genus inauriū fuisse ostēdit Nonius allegās Lęciliū qui ait. Ex auro eius stalagniū domi habeo.

Stadiū latine curriculū: siue locus in quo equi hoiesue currūt: ꝛ certāt athletę. Nam ꝛ Domitianus inter cętera stadiū extruxit. Dictū stadium ἀπὸ τῆς στάσεως: hoc est a statione: q̄ Hercules eo spatio vno spiritu cōfecto cōstituisset. Nam clarissimū fuit curriculū stadij Olympij quod Hercules suis pedibus metatus fertur: continetq; octauā mille passuū partem: quod centum. xxv. nostros efficit passus hoc est pedes. cccccxxv. vt scribit ¶Pli. Quę mensura octies efficit mille passus.

Stadiodromi dicti sunt qui in stadio cursu certāt. Firmicus. Si mars respexerit lepore cęlestē in horoscopo: faciet Stadiodromos. Stadiodromicos etiā locus in quo luctāti ꝛ cursus exercēt. ¶Pli. lib. xxviij. Eundē vicit ꝛ Leon⁹ qui fecit stadiodromon astylon qui Olympię ostenditur.

Sto as. steti statū: ꝓprie significat in se ꝛ sua mole consistere. Et nō tm̄ de animatis: sed de inanimatis quoq; dicit: vt nauis stat: flumē stat: curr⁹ stat: sol stat. Tm̄ Solstitiū. Item auis in aere stat. Arbor stat. Virg. Stabat acuta silex. Ité stare significat erectū esse. Sene. Alios stātes: alios genib⁹ nixos vidisses: sedentē aut cubātē neminē. Ité ¶Permanere: durare. Lice. Facere promissa: stare cōuētis: reddere depositum. Virgi. Et bñ apud memores veteris stat gratia facti. Ité horrere. Lęcil. Stat ager sentib⁹. Ité plenū esse. Virgi. Cā puluere cęlū Stare videt. Ité pminere. Lucil. Hic corpus solidū inuenies hic stare papillas. ¶Victor marmoreo. Item pstitutū esse ꝛ immobilē. Virgi. Stat sua cuiq; dies. Quid. Sic stat sententia. i. īmobilis ꝛ fixa est. Ité in animo esse: vt Virgi. Omnis in Ascanio chari stat cura parentis. Ité quiescere. Apul. Bū forte starent in taberna ludentes. Ité in pristino statu manere. Vir. Troiaq; nūc stares ¶Priamiq; arx alta maneres. Ité ꝓstare in plio esse. Liui. li. xxiij. ¶Multoq; sanguine ac vulneribꝰ ea ¶Penis victoria stetit. Gel. ¶Magno ei stet ea nocte absentē fuisse. Quintil. ¶Necq ipse hoc periculū ignoro experti nō leue documēto quāti steterit mihi: q̄ semel imperata nō feci. Stare firmū esse nō moueri: sed cōstantē esse. Liui. Resistis aut aduersus amā: rumore: sq; hominū: si satis firm⁹ steteris. Stare p me: per te: per illū dicit: cū nos aut aliquid aliud causa sum⁹: ne quid fiat. ¶Pli. li. xviij. Nō stat p me: quo minus cętū intelligas ꝛ cęlestia scias. Quintilia. Nō me p me stetit: sed p illa. Cōpōsita huius verbi sunt Absto: adsto vel asto: consto: circūsto: antesto: cōtrasto ꝑ aduersor. ¶Neutr⁹. Cōtrastat semper: nec me sinit loquier. Exto a quo superto. Insto: interesto: obsto: persto: pstō: psto: resto: substo: supersto. Et sīm aliquos ¶Manifesto: quod est quasi ad manū foris sto. ¶Preterea solstitiū ꝛ iustitiū a sto deducunt.

Stabilis: qui est aptus ad standū.

Stabilio is. stabilem facio: firmo. ¶Plau. in Am. Regiq; Thebano Creonti regnū stabiliuit suū. Hinc constabilio: quod est totū stabilio. Idē in La. Ego rem meā cōstabilui: cum illū emi de preda a questoribus.

Stabulū a stando locus dicit: in quē longo itinere fessi succedere solēt: q̄ ꝛ diuersoriū ꝛ hospitiū dici solet. Vnde ꝛ prostibulę meretrices dictę q̄ questūs copiosius gratia cōcurrentibus illuc aduenis mansiones ante stabula habuere. ¶Petro. in satyr. Sed nec viā diligēter tenebā: quia nec quo stabulū esset sciebā. Hinc stabula dicunt loca generaliter: in quibus armenta gregesq; consistūt in agris ꝛ sub dio: velut quędā stationes animaliū. Nam vbi equi tenētur specialiter Equile: vbi oues Ouile: vbi sues harā dixere. Bobile quoq; a bobus. Capile a capris nomen traxerunt. Vir. Quattuor a stabulis pstāti corpore tauros Auertit. idē. Interea cū iam stabulis saturata moueret Amphitrioniades arma et abitūq; pararet. ¶Potest etiā presepe in

hospitijs stabulum dici. Apul. Burissimo casui meo seruiens ad equũ illũ vectorẽ meũ probissimũ stabulũ concedo. Vbi aliũ etiã Milonis quondã hospitis mei asinũ stabulantẽ inueni. i. quasi hospitantẽ. Stabulũ etiã sumitur pro quacũq; statione seu habitatione: & loco vbi quis stare cõsueuit. Virg. Ardua tecta petut stabuli: & de culmine fũmo Pastorale canit signũ. A stabulũ fit prostibulum.

Stabulo as. neu. & stabulor deponẽs significat stor: diuerto: & quasi stationẽ habeo: siue etiã in stabulo guberno Var. lib. j. de re. ru. Si prata sint: & in fundo neq; pecor dñs habet: dãda opa: vt pabulo vẽdito alienũ pecus in suo fundo pascat & stabulet. Colu. lib. vij. Si idoneis tẽporib⁹ ad pspia: ad aquã: ad exercitationẽ pecor duxerimus: curęq; fuerit: vt stabulentur ficco in loco: ne humore madescãt vngulę plus: facile vitabimus si stabula roborcis asseribus constrata: aut diligẽter subinde emũdata fuerint humus & palea superiecta. Sta. lib. j. Th. Getice q; pecor stabulare sub hemo. Ouid. lib. xiij. Met. Hoc pecus omne meũ: multę stabulãtur in antris. Gell. Tubero in historijs scriptũ reliqt Attilium consulẽ in Africa apud Bagradã flumẽ grande feciſſe aduersus serpentẽ in illis locis stabulãtẽ plũ. Hinc stabulatio mansio in stabulo. Col. li. vij. Calore boues subdio: frigoribus intra tectũ manere oportet. Itaq; hyberna stabulatio eor pparãda est. i. loc⁹ stabuli: vt vbi stabulentur.

Stabularius: hospes viatores ptio recipiẽs. Apul. Summo sarcinulã & ptio mãsionis stabulario psoluto capessimus viã. Vlpi. Caupones & stabularios eos eque accipiemus: qui cauponã & stabulũ exercent. Et stabularius dicit q stabuli: b est loci vbi aialia stant: curã gerit. Col. lib. vij. Hic em recognosci grex poterit: numerusq; pstare si velut ex militari disciplina intra stabularij castra manserint.

Statio: locus in quo naues aut milites tuto ad temp⁹ stant: vel in quo frequẽter cõsistit. Curti. Cognitũ id p exploratores qui stationes hostiũ fuerant ingressi. Itẽ statio dicit locus ad custodiã assignatus: quoniã milites stantes vigilant. Virgi. Seruantq; vices statione relicta. Ipse comes Hyso graditur. Hinc stationarij milites. Item officina in quã multi cõueniunt: vt de aliqua re decernat: & ius dicat: statio appellat. Gel. Quęsitũ esse memini in plerisq; vbis stationib⁹ eos publice docentiũ. Iune. Stationes oẽ theatrũ. Siliter erratiũ stellaꝝ matutinę: quas primas vocant: & vespertinę quas secũdas cũ stare spectãtib⁹ videant in oriẽte & occidente vocant stationes. Et statio ipe standi act⁹: vnde & nomen accepit statio. Hiero. Iesus filius Naue stationem impetrauit Soli & lunę: id est vt starent.

Statiũcula dimi. i. parua statio: fic a ratio ratiũcula.

Stationarij milites dicunt quib⁹ custodię aut pfidij gratia statio assignata est. Item qui in vtilib⁹ aut puincijs tenentur ad populor quietẽ tuendã stationarij vocant.

Stationalis: firmiter stans. Pli. de syderib⁹. Eadẽ statio nalis senis mensibus cõmorat: af ignis: alioqui bimestris cũ cęterę vtraq; statione quaternos menses nõ impleant.

Statiua & statiuę: quasi stationes dicunt siue munitiões in quib⁹ vt ppius pugnẽt milites considẽt. Liui. li. j. Tentata res si primo impetu capi Ardea posset. Vbi id parũ pcessit obsidione & munitionibus septi primi hostes. In his statio: vt fit: lõgo magis q; acri bello satis liberi cõmeatus erãt. Et li. ix. Statiua nostra munimẽto satis tuta fiũt.

Stata: sacrificia q certis ac statutis dieb⁹ fiebant: q non mutabantur: sed firma & stabilita erant. Cato. Sacra stata solẽnia sancta seruasti. Ennius modicam & modestam formã mulieris statam vocauit.

Statarius a. um. a participio status quasi stabilis siue idoneus ad standũ. Teren. in Heau. Adeste ęquo animo: date mihi potestatẽ stataria agere: vt mihi liceat p silẽtiũ. Liui. li. ix. Statarius vterq; miles ordines seruans.

Stator: qui apud magistratum assidue est: a creb̃a statione: quales sunt nuntij: vel tabellarij: vl apparitores q reos in ius vel in carcerẽ ducũt: quib⁹ apud magistratũ dicati sunt: vt stent parati ire quo ab illo missi fuerint. Vñ Plan cus de statore Lenti consulis ad Cice. scribit. Prędito mihi fuit stator eius cũ literis: quibus ne venirẽ denũciabat. Et stator dictus est Iuppiter: quin stare fecerit Romanos in fugã a Samnitibus versos. De quo in fisto dictũ est. Nõ em a fisto: sed a sto descendit: qđ patet ex eius cõposito Antistitor: qđ cõpositionẽ & significationẽ habet a sto: sicut & antistes. Et dicit stator Iuppiter: qui stare animo facit.

Status us. cõditio: habit⁹: qđ lingua vernacula dicimus Lo essere. Hiero. Illã corporis nostri certus est status: vt oim aiantiũ. Sed quin apud deũ nõ de statu corporis nostri: sed de vitę meritis iudicamur: apparet oẽm hoiem mẽte sua sibijpsi statũ: nomęq; formare. Col. lib. viij. Quare statu⁹ et⁹ longior: productiorq; ad hos castus magis habilis est. Cice. Qui stat⁹ rerũ q cõditio tẽporũq; Do. Stat⁹ ad habitũ refertur. Statura corpis adscribit. Stat⁹ est scenici statura: lõgitudo corporis. Quinq; apud rhetores status dicit in q causa maxime vertitur. Cice. Status est in quo primo insistis quasi ad repugnandũ cõgressa defensio. Quintili. Status est qđ ex prima conflictione nascit. Exempli causa. Intentio est. Fecisti homicidiũ. Depulsio est. Non feci. Quęstio an fecerit. Hinc cõstitutio cõiecturalis: quę & status dicit. Tres autẽ esse status quidã dixerunt. Coniecturalẽ: Iuridicialem & finitiuũ siue legalẽ. De qbus in rhetoricis.

Status a. um. idẽ qđ firmus. Pli. li. xviij. Iã primũ hanc inuriã oib⁹ annis accidere nõ posse ppter status syderuꝝ cursus. Stati dies dicebant q iudicij causa cũ pegrino instituunt. Plau. in Cur. Stat⁹ pdict⁹ cũ hoste itercedit dies.

Staturus a. um. participiũ est a sto as.

Statim aduerbiũ significat pstãter: pseueranter: cõtinuãsi insistẽdo & vno statu: a stãdo. Plau. in Eimp. nec recedit loco qn statim rẽ gerat. Idẽ in eo. Neq; vespugo: neq; vergilię occidũt ista statim stant. Terẽ in Phor. Bina talenta capiebã statim. Aliqñ mox: illico q ea q mox fiũt cõtinent fieri videant. Li. in Cer. Statũ Messanã liras dedit Stagnũ a stãdo dr aqua stans. Virg. Stagnũ p parte maris pfundissima posuit: q ea minime moueat: semp; stet id ẽ qesear. Emissamq; hyemẽ sensit Neptun⁹ & imis Stagna refusa vadis. Stagnũ etiã metallũ est. a quo stagneus. um. Pli. lib. xxx. Pyxide stagnea dixit: b & stanniũ dicit.

Stagno as. stagnũ facio: aquã cõtineo. Virgi. lib. iij. ge. Nam qua Pelei gens fortunata canopi. Accolit effuso stagnantem flumine Nilũ. Et dicimus stagnare aquã cũ nõ effluit: neq; sorbet. Plini. Vbi marini fluctus effuũ stagnare solent. Et stagnare terram quę non absorbet: sed continet aquã. Idẽ. Agris humidis atq; stagnantibus. Hui⁹ cõpositũ est restagno: quod est exundo: vt apud eundẽ lib. ix. Idẽ tradit i Paphlagonia effodi pisces gratissimos cibis terrenos: altis scrobib⁹ in his locis vbi nullę restagnet aq.

Stannũ plumbum a stanno dici videtur: q in fornacibus primũ fluat ac per se fiet: quod & stagnũ & grece Lassiterum: siue Catiteron: siue Cassiriton immutatis ab Homero literis. Nam plumbi sunt duo genera nigrum. s. & album. Hinc stanneus. a. um. Vnde vasa stannea.

Stamen a stando: q eo stat in tela omne velamentũ: eoq; firme stat dum texit: non id q hinc inde trahit. Subtegmen: quod subit stamini. Dicitur etiã stamen quicquid in colo ad nendum ponitur. Hiero. ad Fabio. Ex quibus facta fila Creto: quentur cum sub tegmine triũ oculoũ hyacynthi: cocci: purpurę: & cum stamine byssino.

Staphile vitis alba est: quã alij Ampeloleucẽ vocant.

Staphis vitis ẽ cauliculis nigris rectis folijs Labruscę fert foliculos veri⁹ q; acinos virides similes ciceri. Cc.

Staphilus Sicheni filius primus aquam vino miscere.

Statilinus & statanus: dij presides: qua (ri docuit. Cc. si nobis adstantes.

Stater eris. pe. co: generis mas: teste Hiero. in Matth. dicit q duo habet didragmata. Idẽ lib. Reg. Ecce inuẽta est in manu mea quarta pars stateris argẽti. Et Hiere. Et appendi ei argentũ septẽ stateres & decem argenteos. Fit autẽ a greco ἵστημι: quod est pondero. n in a. conuerso: sicut

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ꝛ abᵒ ἵστημι: quod est sto fis. στάσις statio. Pari modo κ in α mutato. Et cuius actō græco σατῆρα formauerunt. Quidā hoc nomē aspirāt: atq; ab σαθμίζω: quod est trutino vl pōdero deducūt. Suidas tamē σατὴς τὸ ἐκ χρυσοῦ νόμισμα τῶν βαλαντίων· οἱ συνωχὶς τὸ μέν ἔιχεν ὀβολοὺς ἑκχαλκὸν τὸ δὲ σατῆρας χρυσίου τῶν ἐνμίκλου κπτωμ πολὺ μᾶλλον ἀλλήλοις ἐοικότας. Stater aureus nūmus crumenarum. Synonis quidā habuit obolos ex ære stateras auri equoꝛ eumeli multo magis ad inuicem similes.

Statera ę. penul. pro. a stando dicta est: quia stante libra pensatur aurum vl argentum. Est enim instrumentū quo res ponderantur sine bilancibus.

Statuo is. tui statutū: delibero: ordino: dedico: firmiter pono. Lac. lib. ij. Abstinere plis statuisset. Et lib. vj. sed his omnibus deus certos limites statuit. i. ordinauit. Vir. Crateraſq; duos statuā tibi pinguis oliui. i. dedicabo. Teren. pro concutere posuit: cum ait. Sublimē illū arriperē ꝛ caput primū in terrā statuerē: vt cerebro dispergat viā. Huius cōposita sunt Constituo: destituo: instituo: prestituo: prostituo: restituo ꝛ substituo.

Statua a statuo deduci videf: ꝛ est imago alicuiᵒ: q̄uis inter se differant: q statuę sint ęneę: eboreę: lapideę. Imagines cęreę ꝛ pictę. Sueto. in Tibe. Etiā statuas atq; imagines nisi permittente se poni prohibuit.

Statuncula diminutiuū parua statua.

Staticulū diminutiuū a statua. Hiero. in trāslatione homilię Origenis. Sed vxor eius immemor pręcepti rectoris respicit: impositā legē rupit: fit staticulū salis. Staticulum etiā dicit in vehiculis: sicut Essedum in equo: ꝛ petoritū in mula. Pli. lib. vlti. Reddūt species fluminū: nemorū ꝛ iumentoꝛū ꝛ essedaꝛ ꝛ staticulaꝛ ꝛ equoꝛū ornamenta. Apud Plau. in Persa Staticulū genus saltationis est.

Statuarius: qui statuas fingit: seu qui imagines fundit. In qua nimirū arte excelluere Lysippus: Apelles: Praxiteles: Myron: Polycletus.

Statuarius a. um. qō ad statuā ptinet: vt opᵃ statuariū.

Statuaria ę. ars ipsa faciendi statuas.

Statura proprie corporis quātitatē significat. Sue. Statura fuit eminenti: corpore pallido. Lc.

Staturosus qui statura. i. magno corpore est. Aug. Forte habens seruū formosum: staturosum: bene cōpositū: habens aliū sorte staturā parūm.

Statumen penul. pro. dicit id quo fulcitur vitis: vt pali ꝛ pedamenta: ꝛ quicquid p monumēto accedit statumē dici potest: quasi armamētū quo res stare possit. Ipsa q̄q; pedamēta vitiū ob hō armamēta qñq; nōiant. Apud Vict. Statumē dicit quicqd p strato adijcit. Et statumina a statu arboꝛ dicunt, put crescēdo statū accipiūt rami. Quo ad primū significatū Col. lib. v. Posita vinea. i. tertio autūno vehementioꝛibus statuminibus statim impediēda est.

Statumino as. statuminib⁹ firmo. Pli. lib. xviij. In solutione terra sepib⁹ firmari: ora vtriuſq; lapidib⁹ statuminari.

Stapedes pe. cor. machinulę ferreę (ꝛ alio supintegi. in quibus pedes habere solemus: dum equitamus.

Stachys latine spica. Cū Nardi stachys. i. nardi spica: exq; vngūētū generosum cōcinnat. Mā vt scribit Pli. Vnguētariꝛ nō solū folia: sed etiā spicas Nardi in vnguēto celebrāt. A folio ꝙo nardi foliata nūcupāt vngēta nardina.

Stactis myrrhę flos appellat. Hiero. Narrāt ꝛ hi qui aromatū nouere virtutes stactęq; florem esse myrrhę. Hęc ꝛ Gutta alio nomine dicitur: sive Stilla ꝛ Aloe. Vnde in Euan. legimus: q Nicodemus cētū libras myrrhę ꝛ aloes ad sepeliendū dominū pręparauerit.

Staphylinus pastinaca agrestis. Col. lib. x. Tum agrestis pastinaca: ꝛ eiusdem nominis edomita: quā græci σταφυλῖνον vocant. hęc etiam Staphys dicitur. Palladi⁹. Staphys agria perimit pediculos gallinarū.

Staphys. Vide in dictione Staphylinus. de quo mō.

Statius nomen poetę comici fuit: qui Cęcilius dictus est. Statius autem appellatus fuit: quoniam seruus fuit. Statius enim nomē seruile est. Fuit ꝛ alius poeta hoc nomine: qui heroico carmine multa conscripsit.

Steatites gemma similitudinem seu ostentane: qđ græci στέαρ vocant. Lc.

Stechades peni. cor. sunt tres insulę in Rhodani ostio vicinę Massilienſibus: sic dictę propter ordinem quo sitę sunt. Græci enim stichon dicunt ordinem ꝛ versum. Luc. singulariter protulit. Tenerat in fluctus Rhodani cū gurgite classis Stechados ora tenens.

Stella a stando: q stare stellę videantur. Sunt autē singulares stellę nō admixtę alijs. Sydera ꝙo siue astra sunt q̄ ad aliquod signū cōplurū stellarū cōpositā sunt: vt arietes taurus. Est ꝛ stella nomen poetę Batauini lepidissimi. De quo meminerūt Martialis ꝛ Stauᵒ: ꝛ amant Thyllantillā virginem Neapolitanam. Lc.

Stello as. luceo: ꝛ quasi stellas facio. Mar. Et nume/rosa linūt Stellantē splenia frontē. pli. li. xxxvij. Quoniā stellaꝛ hyadū ꝛ nūero ꝛ dispositiōe stellant. Hinc stellatū stellis plenū: qđ est cęli epithetū: cū serenū est. Interdū stellare est ad modū stellarū factum esse: qđ dicimus facio de stelle. Claudi. lib. ij. Ducit in thalamū virgo stat pnuba iuxta Stellātes noꝛ picta sinᵒ. Idē li. ij. Tit parui stellata domus confidere iussi. Interdū inuidere: a Stellione animali: cuius natura est inuidiā habere. de quo Pli. li. xxx.

Stelę per simplex l colūnę quas latini pilas vocāt.

Stellio animal sile lacertę tergo depictū lucētibus guttis ad modū stellarū: vulgo tarantula dicit: a græcis ascalabotes: quod apud eos ἀσκάλοψ circulus est. Stellio autem circulis quibusdā depictᵒ est: ꝛ veluti lucētibᵒ guttis in modū stellaꝛ. Idoꝛsus eⁱ praro interimit hoiem: nā se mistupidū facit: ꝛ varie afficit. Est ꝛ alᵒ stellio ex araneorū genere lętiginosus in cauerniculis debiscētibᵒ p gestū terę habitās. In apulia frequēs visit: ꝛ similiter tarantula diſcoꝛpionibᵒ ita cōtrarius: vt visus ab eis pauoꝛē ipsis affeꝛat ꝛ toꝛporē. Aug. lib. x. cōfeſ. Quid cū me domi sedentę stellio muscas captās: vel aranea retibus suis irruētes implicans sępe intentū facit. Hinc stellare p inuidere: sed ꝛ maledicta hinc: ꝛ stellionatus crimen: ꝛ stellaturā accipere apud Spartianū qui ait. Tribunos qui stellaturā multitibus tulissent capitali pęna affecit.

Stellionatᵒ crimē apud iurisco. a Stellione nomē sumpsit. Qđ fit cū aliqđ dolo factū est: vt si qs rē alij obligatā dissimulata obligatōe p calliditatē alij distraxerit: aut si qs merces coꝛruperit: aut impostura secerit: cuiᵒ nulla ordinaria pęna est: sed extraoꝛdinarie plectit. Et ad pīdē spectat.

Stelis visci genᵒ est: quod in Eubœa crescit. Lc.

Stęma atis. coꝛonamētū qđ ex multis floribᵒ cōpositū est. dictū a græco quasi στέφανμα: στέφω coꝛono: καὶ στέφανος coꝛona. Firmi. lib. iij. Magnos viros faciet Mercurᵒ qui sacris ꝛ gloꝛiosis stēmatibus coꝛonent. Quādoq; significat clarā familiam: in qua insignes virt: vt in sertis flores eluceſcūt: ꝛ quę plectūtq; ex victoriis ꝛ coꝛonis maioꝛū contrahitur. Iuue. Stēmata quid faciūt: quid pdest Pontice longo Sanguine censeri: Sue. Oꝝ in vetere gētiliū stēmate. L. Lassij peussoris Cęsaris imagines reminisset. Quoniam ꝙo mos erat apud antiquos: vt viri ob res bene gestas coꝛonis donarent: ꝛ eadē statuarū capitibus imponerentur: mos valuit cōsuetudo: vt stēma aliqñ p facinoꝛe accipiatur. Aliqñ p ipsis imaginibus maioꝛ quę ponī celebāt in atrijs. Mar. Tria Pisonū stabāt cū stēmate toto. Seu p gradibᵒ generis ꝛ ordinibus descendēdi: qui ramis quibusdā: ꝛ velut intercurrētibus lineis distinguebant. Pli. lib. xxxv. Stēmata ꝙo lineis discurrebāt ad imagines pietas. Aug. Lucas euangelista sanctᵒ cōmemoꝛat generationes eius quo oꝛdine: qua serie: quo stēmate ad illā generationē ventū fuerit: qua natus est Christus. Omn ꝛ p inscriptiōibᵒ saxoꝛ. Mar. Tristia saxoꝛ stēmata delet herus.

Stenia fuit vna ex filiabus Phoꝛci ꝛ cetus belluę marinę: Meduſę soꝛoꝛ. Lc.

Stenobœa ppriū nomen mulieris Prœti regis Ephyrę

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vxo:quę Bellorophontē amauit.Lc.

Stento: ab Homero inducit vocalissimus:cuius tātus erat vocis sonus:quantus alioꝝ quinquaginta.

Stephanoplocus dicit coronarius.i.qui coronas conficit.στέφανος enim corona significat:τ πλέκω texo.Lc.

Sterc⁹ ab extergēdo deduci videt:qp vndiqz abstergi so

Stercoro as.simū agris fęcūditatis gratia adhi/ (leat. beo.Pli.lib.xviij.Ager si nō stercorat:algescit:si nimiū stercoratus est:aduritur.Colu.Lupinū vbi in florem verterit:nihil agrū stercorauerit.Et stercorare est pinguefacere. Idē lib. xij. Vicia τ faba stercorare agrū dicit. Stercoratū stercore infectū etiā dicit. Idem lib.j.Romaria quoqz τ hortos oportet septo circūdarj:τ esse in propinquo atqz in ea parte qua possit omnis stercorata colluuies cohortis balnea/ riorūqz τ oleis expressa amurcę sanies influere.

Stercutius dictus est Saturnus:qp primus stercorandi agri rationem inuenerit.

Stercorarius a.um.quod ad stercora pertinet.Var.li.j. de re rusti.Sic e ligno τ ferro:vt plaustra maiora triaratra cum vomeribus sex:crates stercorarias quattuor.

Steresis grece:orbitas a latinis dicit.Lc.

Sterinon grece:latine sterile dicimus:de quibus in dictione Sterilis.Lc.

Sterquilinū:locꝰ stercorib⁹ plenꝰ seu stercoris recepta culum.Col.lib.j.Sterquilinia duo sint.Vnū qp noua pecora gamēta recipiat:τ in annū cōsumuet. Alterū ex q̄ vetera ve/

Sterno is.straui atū.de statu deijcio:τ quasi (hauitur. in terrā extēdo.Virgi.lib.x.Sternit infelix alieno vulnere Hinc Ęsum exercitū:stratū dicimus. Inde strages. Per translationē sternere pro extendere quādoqz ponit. Vnde sternere humi tapetas frondes τ hmōi dicimus. Et quoniam sternendo fit vt id supra quod sternimus:hoc est extendimus aliquid:tegamus:Sternere etiā pro tegere atqz implere sumit. Vnde sternere equos dicim⁹:hoc est instratis tegere.Hiero.in Gen.Nabraā de nocte consurgēs strauit asinū.Sic sternere equos cooperire. Sternere humū floribus:implere.Virgi.Sternit omne solū iaculis. Item quoniā Sternēdo. i.extēdendo:τ id quod extendim⁹:cōplanamus atqz cōponimus:fit vt sternere quoqz pro cōponere ac cōplanare usurpemus.Et stratū dicamus complanatū atqz compositū. Vnde stratum mare dicimus quādo nullo vrgente in fluctus vento ęquatum manet. Virgi. Et omne tibi stratū silet ęquor.Et stratas vias: siue qp cōplanatę sint:siue qp lapidibus tectę.Idem.Mirat portas strepitūqz τ strata viarū.Item quia iacendo quodāmodo extendimur.fit vt eos etiā se sternere dicamus:qui se ad iacēdum collocant:vt quescant. Idem lib.iiij.geor.Sternunt se somno diuerso in littore Phocę. Huius verbi cōposita sunt Consterno:Externo:a quo superexterno:desterno:insterno:prosterno:τ substerno:a quo substratus.

Sternax equus dicitur qui sessorem excutit:ac in terraz deijcit:hoc ex feror.Virgi.Et sternacis equi.

Sternuo is.sternui sternutū:a quo fit frequētatiuū sternuto as.penū.pro. Inde sternutatio:inflatio quę a pectore exurgens totū caput concutit.Proper.Num tibi nascenti primis mea vita diebus Tridus argentum sternuit omen amoris.Col.lib.viij.At si molesta pituita est ciuile bubulę vt furculi Heperę syluestris lana inuoluti naribus inserūtur versantur qz donec sternuat ouis.

Sterto is.ui.dormio.Teren.in Eunu.Fatuus:insulsus tard⁹ stertit noctes dieszq. Hinc fit cōpositū Disterto.Persius.Cor iubet hoc Ennij postęq; distertuit esse Cęcilios quintus pauone a Pythagoreo.

Sterilis infecund⁹:τ fructū nō ferēs:sine ple. στερέω enim priuo di seu careo.Et στερητικός sterile.Greci στέρησιν orbitatē dicunt.Hinc sterilesco is.sterilescere significat sterilez fieri.Palladi⁹ de gallinis loquēs.Quinacię cibo sterilescūt. Hordeo semicocto τ parere sępe coguntur:τ reddūt ouа maiora.Pli.lib.viij.Lapyę pinguedine sterilescunt.

Sterogonia genus turis:quod latini masculū dicunt:a soliditate στερέον enim greci solidū dicunt.Lc.

Strepsiceros animal est quod Afri addacē vocant: hic greci a cōtortis cornibus nomen indiderūt.Lc.

Stesichorus pe.cor.nomē poetę ex Himera Sicilię vrbe:ex qua Himereus est dictus.Alij ex Metharmia vrbe/ natū dicunt.Alij ex Palatio Arcadię oppido ferunt inde profugū Catanā ven.sse:eoqz in loco defunctū τ extra portam vrbis sepultū fuisse:portāqz ab eo Stesichoriā nuncupatā.Floruit.xxxvij.Olympiade: sextaqz τ quinquagesima obijt. Ferē Lucinia aliquādo in ore Stesichori infantis cecinisse mirabili auspicio summū eū poetā futurum τ cātus suauitate omnes qui ante eū fuerūt superaturū. Horra. Stesichoriqz graues camęnę.Fuit enim excellētissimus Lyricus:a quo Stesichoriū carmen dictū. Ideo autem dictus est Stesichorus:qp primus saltare ad citharā instituit hoc est chorea ducere:antea Tisias vocabatur.

Stesichorites in talis numer⁹ est octonari⁹ a Stesichori poetę sepulchro:qđ octo talorū figura cōfectū fuit.Lc.

Stibadiū accipit pro sella τ abaco quo fulti discūbūt cōuiuę:qđ primo herbidum fuit.Postea immalescēte luxuria mari moreū. Hinc Torus rect⁹ appellat quādo a tortis herbis inflectat. Illā apō grecos stibades herbę sunt aptę ad discumbendū. Hinc stibadion:cubile ex stibade herba cōstructū.Pli.lib.v.epistolarū.Ex stipadio aqua velut expressa cubantiū pōdere siphūculis effluit.Sunt q dicāt stibadia esse paruas cęnatiōes:in qbus scriptū esse solebat quot cōuiuas cęnatio caperet.Ser.in pri.cō.ęn.Stibadia antiqui nō habebāt:sed strata trib⁹ lectis epulabant: vñ τ Triclinū sterni dicit.Martial.Stibadiū accipe linnata scriptū testudine figma.Octo capit:veniat quisqz amicus erit.

Stybiū dicit quo ad venustādos oculos peculiariter vtebantur.In argēti enī metallis inuenit lapis spumę cādidę atqz nitētis:quē alij stibiū:alij alabastrū:alij turbasin appellant:cui⁹ vis principalis est circa oculos quo dilatat:q: crūqz fluitiōes exulceratiōesqz inhibet. Ideo id greci platyophthalmon dixere ab oculoꝝ dilatatiōe. Cui in litere.ppha. Cū pinxeris stibio oculos tuos frustra cōponeris. Hiero. ad Furiā.Nō habuit crispātes mitras nec stridētes calcios:nec orbes stibio fuligmatos.Et de Paula. Turbanda est facies:quā cōtra dei pceptū purpurisso:ceruſa τ stibio sępe depinxit.Hinc stibin⁹ a.um.pe.p.qđ stibiū colorē habet:vt apud.li.j.Paralip.Hier.Onychinos stibinos dixit

Stichos latine versus siue ordo dicit. Vnde Distich⁹.

Stigma.tis.nota siue signū:quę inurentur.ab στίζω pungo.Mar.Frons hęc stigmate non meo notanda est.Per translationē quādoqz ponit.p stiggillatiōe τ infamia.Sueto.Val.Catullū a quo sibi versiculis de mamurra perpetua stigmata impositа non dissimulauerat satisfacientē eadem die adhibuit cęnę hospitioqz patris eius. Stigmata: vt inquit Pli.Delentur columbino fimo.

Stigmatici dicūtur famosi τ nocētes q nota aliq̄ adusti sūt vt semp appareāt.Stigmatias dici voluerit notis τ sti

Stigo as.stimulo:irrito:a q̄ instigo:ca (gmate pūctos. stigo:fustigo:q̄uis qđā ab ago cōposita esse velint.

Stilbo philosophus fuit:qui capta patria:amissis libe ris τ vxore:cū ex incēdio solus:τ tamen beatus exiret.Interrogatus Demetrio cui cognomen ab expitio vrbiū Poliorcetes fuit:nūquid perdidisset:Omnia inquit mea bona mecū sunt.Quo dicto dubitare Demetriū coegit an vicisset.Nihil inquit perdidi:omnia mea mecū sunt: videlicet virtutes:quas nulla vis hostilis eripere quiuit:qb⁹ sapiens septus nullū potest subire dispendiū.

Stilpones dicūt ab aliqb⁹ boies parui q Nani vocitāt.

Stimul⁹ ἀπὸ τοῦ στίζω ppie dicit fustis acutę cuspidis q rustici boues suppungūt.Plau.in Asi.Vtinā nūc stimulus in manu mihi sit.Per translationē di omne illud a quo vexamur.Hinc stimulū carnis τ vitiorū dicimus.

Stimulam deam veteres dixerunt: quę ad agendū aliquid stimularet.Lc.

Stimulo as.pūgo.Terē.in Heau.Magis nūc me ami

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ęę dicta stimulāt. Hinc extimulo: quod est valde stimulo. Col. lib. vij. Libidinis extimulat furijs.

Stingo ꝛ stiguo is, xi. cū. eiusdē significatiōis ē cū extinguo. Cice. in Progno. Vt cū luna meās Hyperionis offi/cit ortbi Stinguunt radij ęęca caligine tecti. Hui⁹ cōpositi sunt: Distingo: extingo: interstingo: instingo ꝛ restingo.

Stiria ꝓprie est aqua frigoꝛe cōcreta pēdēs guttatim q̄ stillās. Virg. Stiriaq̄ impexis īcurruit horrida barbis. Pli. Distillantes hyberno gelu stirias. Inde stiricidiū q̄ est q̄si

Stilla dimi. a stiria: vt ingt Fest. ꝛ accipit (stirię cadiū. ꝓ gutta: vt stilla olei: stilla aquę. Apul. Et sanguis eruptionem vtriculo admoto excipit diligēter: vt nulla stilla compareat vsq̄. Lucretius lib. ij. Fastigia facientes luto inducto ꝓclinatis tectis stillicidia deducēbāt: p id stillę decidunt in impluuiū. Mar. Atq; olei stillā donaret opelic⁹ vncto.

Stillicidiū q̄si stillaꝛ cadiū: q̄ stillatim cadat vbi e tecto gutte fluūt. Hiero. in Ps. Sic̄ stillicidia stillātia sup terrā.

Stillo as. guttatim fluo siue emitto. Pli. Frutex ē resina stillans. Hui⁹ cōposita sunt Distillo: deo: sum stillo. Virgi. lib. iij. ge. Lētū distillat ab inguine vir⁹. Et distillare est paulatim fluere. Cū fluxo humoris a capite dicit distillatio. Itē significat guttatim humorē extrahere. Vnde distillare herbas est humorē ex his paulatim extrahere. Hinc distillatio liquamē quo vtimur cū pulmētarijs. Et distillari⁹ dictus est cōcinnato: distillationū ꝛ venditor. Seneca. Jam libarij varias exclamationes ꝛ botularitū ꝛ distillarū ꝛ omnes popinarū institores mercem suā quadā insignita modulatione vēdētes. Extillo pfecte seu totū stillo. Terē. in Phor. Hisce ego illam dictis ita tibi incensam dabo: vt ne restinguas lachrymas si extillaueris. Instillo: intro stillo. Plin. lib. xx. Et auriū grauitati succū raphani instillant.

Stylus siue stylū cū y dici potest colūna. Vnde Epystilium capitellū: quod super columnā locatur. Stylus etiā dicitur modus dicendi. Teren. in ꝓlogo An. dissimili oratione sunt factę ac stylo. Bona Oratio in sensu: stylꝰ in verbis: oratio ad res: stylus ad verbum.

Stylobatę στύλος τὸ κάμαξ λέγεται ὐφ βαίνωσα δ λω συν βαίνεται ὡς χοινοβάτης. i. Stylus Pertica dr ꝛ βαίνω vado componit: vt σχοινοβάτης. funābulus. χοῖνος funis: ꝛ βαίνω conscēdo: sic στύλος palus: lignū: trabs: per quā vadat aqua quasi canalis ligneus: ꝛ instrumentū ligneū quo aq̄ traꝛiciatur: vt sub tegulis fieri solet. Var. lib. j. de re. ru. Columnę in fundo magno duę aptiores: vna vt interdiu cōpluuiū habeat lacū: vbi aqua saliat: q̄ intra stylobatas cuꝛ venit fit piscina. Boues em ex aratro ętate reducti hic bibunt: h̄ pfundunt. Et li. iij. Subt⁹ columnaꝛ stylobaten.

Stipes fustis terrę defix⁹: q̄ mō pullulare aliquādo consueuit: putāt aliqui stirpē ab eo dictā. Item stipes dicitur toꝛris lignū: ꝛ quodlibet aliud: qđ facile incenditur.

Stips is. ꝛ stipis is. merces q̄ stipator⁹ ꝛ militib⁹ dabatur. Et cū spondet pecunia stipulari dicit. i. stipē obligare. Pecunia quoq; quā vl in ęrariū reponebāt: vel diis offerebāt: vel medicis porrigebāt ad sustentationē vitę stips dicebat a stipādo: ꝓpterea q̄ in cella stipabāt. i. ꝓponebāt

Stipendiū ęs militare seu ꝓmiū qđ militib⁹ dat. Compositū nomen ex stipe ꝛ pendo: quasi stips ponderata sit. Stips aūt dicebat ab antiqs ęs: eo q̄ anteq̄ signatū esset nō numerabat: sed pensabat. Quod qui supra as: vt Var. inquit: acceperāt sua necessitate maioꝛē numerū non in arca ponebāt: aut in loculis: sed in thesauris stipabāt. i. in angustū ponebat: quo min⁹ loci occuparet. Ulpi. Stipendiū a stipe appellatū est: q̄ per stipes. i. modica ęra colligatur. Sed q̄m stipendiū qđ militi dabat: ꝓpriū erat: quousq; exauthoraret: diminueret ve: solideq; dabat tractū videm⁹ vt dici ęperit eū militū ad Soldū cōduci: cui ꝓmitteret stipendiū licet annuū. Lassiodoꝛ: Vegeti⁹ ꝛ Frontin⁹ soli datū in militia fuisse scribūt eū cui stipēdia ab imperatoꝛe ꝓmissa erāt. Stipēdiū etiā dr q̄ ꝛ qs tenet soluere ꝓcipiat aut reipu. Liui. lib. ij. Vt diuites cōserret qui oneri ferendo essent pauperes satis stipēdij pendere si liberos educent.

Stipendiale: quod pertinet ad stipendiū Sidon⁹. Dos sit fędere sub stipendiali.

Stipēdiari⁹: tributari⁹ qui soluēdo stipēdio obnoxi⁹ est qui alio noie vectigalis dicit. Vnde multi populi stipēdiarij erāt reipu. Romanę Hoc est qui soluebāt stipēdiū. Cęsar cō. j. Reliq̄sq; ciuitates stipēdiarias haberēt i. tributarias. Vulg⁹ perperā appellat stipēdiarios milites qui stipēdia faciūt: cū tales mercenarij siue ęrarij milites sint nūcupandi: quos Vege. stipēdiosos vocat. q̄uis ꝛ stipēdiosi dicantur stipendijs plenis. h̄ est qui stipēdia plurima fecerūt.

Stipēdiosus: de quo mox in dictione Stipēdiarius.

Stipēdiarīū: certū vectigal. Cic. in ver. acti. v. Inter Siciliā cęteraq̄s puincias in agroꝛ vectigaliū rōne h̄ interest q̄ cęteris aut impositū vectigal certū qđ stipendiariū dr.

Stipēdiat⁹ a stipēdio: aris. qui stipendiū recipit: ꝛ alio noie mercenari⁹ dr: vt sunt ij q̄ ad militiā adscribunt. Pli. lib. vj. Regi eoꝝ peditū sexcęta milia: equitū. xxx. milia elephantoꝝ nouē per omnes dies stipendiant.

Stipo as. rim as obthuro: cōdenso: quia in hoc stupa vti solemus. Est em deterius limū quod rimis maxime nauū claudēdis adhibet. Vnde stipatores dicti sunt qui in nauibus stipā: hoc est stupā cōponūt. Hinc stipare ꝓ clauden/do coarctare densareq; accipit: sicut in nauibus fieri videmus. Virgi. Stipataq̄s carinis Ingēs argentū. Et stipare significat circūdare aliquē defendēdi causa. Liui. lib. j. Stipatus agmine armatoꝝ in cūs irrumpit. Hinc constipo.

Stipatores qui in nauib⁹ onera cōponūt: ꝛ qui regū vl alioꝝ corpora custodiūt: a stipe quā accipiebāt: vl q̄ reges stipent: ꝛ undiq; circūdent ac claudāt pene cōstringentes. Astar apū circa ꝑarū regē: aut q̄ ipsi ferro stipati sunt. Lucr. lib. ij. offi. Ꝑmittebatq; de stipatoribus suis qui scrutarentur arculas mulieb/res: ꝛ ne quod in vestimētis telū occultaret exquirerēt. Hos antiq̄ a latere latrones vocabāt.

Stipari⁹ a. um. quod ad stipandū pertinet. Pli. lib. xix. Nox liccatę in saxo tunduntur stipario malleo.

Stipulor pe. cor. a stipādo significat ꝓmitto seu pecuniā spondeo: stipē obligo: obligationē: vel per obligationē habeo. Nam ꝓprie de pecunia dicit: q̄uis ad omnes rogationes q̄ę soleniter fiunt trāslatū sit. Hinc stipulatores dicūtur: qui per interrogationē obligāt ꝓmissorē. Hęc em duo stipulator ꝛ ꝓmissor opponunt. Quod docēt Juriscon. ti. de verbo. obli. Est autē stipulatio: vt inquit Pompo. verboꝝ conceptio: quibus is qui interrogat daturuꝝ factuꝝ ve se id quod interrogatus respondet. Est autem stipulor ꝑm Pasci. verbū cōmune: q̄ tam in actiua q̄ passiua significatiōe ablatiuo iungit. Dicimus enim stipulor abs te: rogo te: peto abs te: ꝛ stipulor abs te: prorogor abs te. Juue. Quantū vis stipulare ꝛ protinus accipe quod do. Et totiens illū pater audiat: sub q̄ dit a me stipulare. Et eū actiuę significatię. Sue. Ꝛo passiue ꝓtulit: Ꝛetoꝝ lectoꝛia q̄ vetat minoꝛē annis viginti quinq; stipulari. id est interrogari. Plau. quoq; passiue dixit. Nisi dolo malo instipulat⁹ fis. Stipulator: qui rogat ꝛ qui rogat. Huius verbi cōposita sunt Adstipulor: quod est consentio. Cice. li. Acad. Falsum esse Stoici dicunt ꝛ eoꝝ adstipulator Antiochus. Instipulor. Plau. in Pseu. Mensuꝝ viginti saluę ꝛ sanę sunt. tibi hodie: quas abs te est instipulatus etiā Pseudolus. Restipulor: quod est contra sponsionem: pecuniā obligo.

Stipulat⁹ us. idē qđ stipulatio. Pli. Jouis deoꝝ sum stipulatu.

Stipula a stipa: hoc est stupa deducit: siue q̄ (pulatu. stipę instar vrtur: siue q̄ ea quoq; stipari tectoꝝ rimę cōsueuerunt. Est autem stipula calamus frumenti: puta tritici hordei ꝛ similiū: quod scz continet spicā: cuius interno/dia genicula dicunt: ꝛ aliquādo genua: a similitudine genuum animalis. Plini. Frumenta quędam in genu tertio spicam incipiunt concipere. Idem. Genicula sunt tritico quaterna: farri sena: hordeo octona. Stipula etiā dicit quę remanet in campo demesso frumēto. Item ea pars q̄ ē frumento demesso contusa spica superstat: similiter stipula generali vocabulo appellatur.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Stiphol⁹:vn⁹ ex Lẽtauris Ixionis ⁊ Nubis fili⁹.Lc.

Stirps cũ de hominibus dicitur:generis ſ̃.eſt:⁊ ſigni/ficat origiñ.Virgi.Deu ſtirpem inuiſam.Cum ꝓ de ar/boribus ꝓ trunco generis maſ.Idem lib.xij.Cum ſemel in ſyluis imo de ſtirpe reciſum. Inuenitur etiã ſ̃eminino.Hora.Stirpeſq; raptas ⁊ pecus ⁊ domos.

Stirpo as.radices aufero:a qua Extirpo.Per tranſla/tionem.Extirpari vitia dicimus quaſi funditus tolli.

Stirpitus penul.cor.aduerbiũ:ſignificat radicitus.Lic. lib.iiij.Tuſ.Hunc errorem quaſi radicem omniũ malorũ ſtirpitus philoſophia ſe extractura pollicetur.

Stirpices:qui ſtirpes euellunt.Quę tamẽ omnia a ſti/pes incipiendo:a quibuſdã cum y pſilon ſcribuntur.

Stiua aratri manica quę tenet manibus cum arat.Vir gi.Stiuaq; q̃ currus a tergo tor:queat imos.Dicta ſtiua a ſtãdo:q: ſup eã regula ſtat:⁊ eſt quaſi temo inter boues.

Stlata genus nauigij latũ magis q̃ altũ:a latitudine ſic appellatũ:ſed ea cõſuetudine qua Stlotũ ꝓ lotũ Stlitẽ ꝓ litem dicebant antiqui:qui dictionibus ab l incipien/tibus:ſt literas p̃eponere ſolebant.Et ſtlata Stlatarius di citur:ſicut a Scapha ſcapharius.Stlatariũ quãdoq; di/citur quod mari portatũ eſt:quaſi Stlata aduectum.

Stlembus:grauis ⁊ tardus.Lucil.Atq; equũ pedibus Stlitibus iudicandis dicebant veteres ꝓ (ſtlembum. Litibus iudicandis.Lc.

Stlopus ſonus qui ex inflatis buccarũ erũpitur.Per/ſius.Nec ſtlopo tumidas intendis rumpere buccas.Po/ſtea Sclopus ⁊ Sclopetus.

Stoici philoſophi appellati ſunt ab στοά:quod ſignifi/cat porticũ quo cõuenire ac diſſerere ſolebant.Erat enim porticus Athenis dicta Pecile ex varietate picturę.Greci enim ποικίλον variũ dicũt.Suidas noſter στοά ἐν ἀθήναις διατριβὴ διὰ τὸ ὁ μικρὸν σωὶ καὶ δὲ ὀπ' ἀυτῆς διὰ τὸ ὠ μεγάλου ἅτις ὡμολόγετο πεισιανάκτειος ὕστερον δὲ ἐγγεγραφθεῖσα ποικίλη ἐκλήθη τὴν στοὰ μὴν ἔκτος ἐφέσου κωστεμομένην εἰς τὸ ἱερόν. In hac porticu Zeno phus diſcipulos docebat.Vnde ⁊ ſecta ſtoica:⁊ philoſophi ſtoi ci nũcupati ſũt:q̃ antea Zenonij dicebant a Zenone do/ctore.Hec eſt illa porticus Stoicor̃ memorat iſſima quam Chryſippus dicit eſt fulcire:quã pinxit Polygnot⁹ gratuito:

Stola apud veteres dicebaſ quicquid tegebat:⁊ apud græcos στολὴ deducit.Poſtea ad honeſtę tñ matronę ve/ſtem hoc nomẽ translatũ eſt q̃ vſq; ad imos pedes demiſ/ſa erat.Tibul Impediat crines:nec ſtola lõga pedes.Hic ſtola ꝓ matrona ⁊ honeſta muliere ponit.Papi.Omnis plebeio teritur ꝓtexta tumultu.Hinc eques:hinc iuuenus cętu ſtola miſta labor:at.Et ſtolatũ matronale atq; hone/ſtum dicimus.Mar.Quis floralia veſtit ⁊ ſtolatũ permit/tit meretricibus pudorem.Vale.max.lib.ij.Sed quo ma tronale dec⁹ verecundię muniméto tutius eſſet:in ius vo/canti matronã corpus eius attingere nõ permiſerũt:vt in/uiolata manus alienę tactu ſtolę relinqueret.

Stolidus ponit ꝓ exco:di tetro moleſto atq; illepido.

Stolones inutiles ⁊ quaſi ſtolida fruticatio ex arborũ radicibus.Pli.Fuerũt ab arboribus cognomina antiqs: vt Fronditio militi illi q̃ clara facinora Vulturnũ trãſna tans fronde capiti impoſita aduerſus Hannibalem edidit: Stolonũ Lacinię gẽri.Ita eũ appellaſ in his arboribus fruticatio inutilis.Varr.lib.j.de re ruſti.Nã Stolonis illa lex q̃ vetat plꝰ ingẽta iugera hĩe ciuẽ Romanũ.Et q̃ ꝓ/pter diligẽtiã culturę ſtolonũ cõfirmauit cognomẽ q̃ nul/lus in eⁱ⁹ fundo reperiri poterat:q̃ effodiebat circũ arbo/res radices q̃ naſcerẽt e ſolo:quos Stolones appellabãt.

Stomach⁹:fiſtula ꝓ quã cib⁹ deſcẽdit:ſed ponit ꝓ ven triculo.i.receptaculo ciborũ.Eſt eñ principiũ inteſtinorum a ſeptimę ſpinę verteb:a incipiẽs circa p̃cordia cum vẽtri culo cõnexus ab στόματος στόματος ore ⁊ ἔχω habeo ἠχέω quia os ſic habẽs vt effundat alio.Iuue.Si ſtomach⁹ dñi ſeruet:vinoq; ciboq;.Interdũ ſtomach⁹ ponit ꝓ indigna tione ⁊ ira:odio ⁊ faſtidio.Lic.lib.iiij.Tuſ.Tractata diſ/finitione fortitudinis intelliges eã ſtomacho nõ egere.Sic dicim⁹.Nõ poſſum ſine ſtomacho dicere:id̃ eſt cũ faſtidio ⁊ indignatione.Interdũ in bonã partẽ capit ꝓ facilitate. Pli.in ꝓlogo.Argumentũ huius ſtomachi mei habebis: id eſt huiⁿ mee facilitatis ⁊ mãſuetudinis ⁊ benignitatis.

Stomacho:indigno:ac turbo:.Lic.Caſ.Si eum ſtoma chabere:⁊ moleſte feres plura dicemus.Hinc Subſtoma cho::paulũ faſtidio.Aug.lib.iij.confeſ.Ille iam ſubſtoma chans tedio.Vade inquit a me:ita viuas:fieri non poteſt: vt filius iſtarũ lachrymarum pereat.

Stomachicus:qui ex ſtomacho labor:at.Pli.lib:o.xxv. ſcribit Helleborũ mederi ſtomachicis.

Stomachoſus:q̃ facile indignaſ ac cũcta faſtidit.Lice. Appio pul.accipit ꝓ eo q̃ iniuriã contumeliãq; facit. Sto machoſior:es inqt meas literas:quas dicas:nõ intelligo.

Stor:ax:genus aromatis:⁊ arbor: vnde fluit. Dicitur ⁊ Styrax.Pli.lib.xij.Arabes ex Syria reuehũt ſtyracem. Ex hac fiebat omne vnguentum.

Stor:ea quã extẽdim⁹ ſup terrã.Pli.li.xv.Colligi mala poſt equinoctiũ autũnale:neq; ante ſextãdecimã lunam: neq; ante primã hor:ã:cadina ſeparari ſtramẽt:is ſtor:eis pa leisve ſubſterni.Dicta ſtor:ea ἀπὸ τοῦ στορέννυμι:qđ ſignifi/cat ſternere.Hęc alio nomine ⁊ Teges ⁊ Matta vocatur.

Stratius fuit vnus ex filiis Neſtor:is.Lc.

Stratũ participiũ ſiue ſupinũ verbi ſterno:⁊ ſignificat id qđ ſterni ſolet.Vir.Strata iacẽt paſſim ſua q̃q; ſub ar/bore poma.Stratũ ꝓ nomẽ ponit ꝓ lecto:vt i Pſ.Stra tum lachrymis meis rigabo.Strata etiã dicunt oĩa veſti/menta q̃ ſternunt:vt veſtes:ſtragulę ⁊ periſtromata.Ouid.Strataq; q̃ mẽbris intepuere tuis.Rurſus ſtrata ſeu in ſtrata generalit̃ dicim⁹ oĩa q̃ equis mylioue inſternuntur: ⁊ dicim⁹ equos ſtratos inſtrato:ſq; eos ornatos.Liui.li.vij. Strata detrahi iubet.Et lib.de ſecũdo bell.pu. Armatos deinde inſtratiſq; equis ſignũ expectare. Sene.ad Lucil. Stultus eſt qui equũ empturus nõ ipm inſpicit:ſed ſtratũ eius ⁊ frenos.Strataq; ſine appoſitione vię:dicit via lapi dibus tecta:vt ſunt vię Romanę in oẽs Italię vrbes ſilici bus ſtratę.Ideoq; plꝰ ſceleris latro:p̃cedo:percuſſor:q̃ cõ mittit:ſi in via ſtrata in viatorem graſſatur.

Stratus us.lectus.Hiero.lib.ij.Reg.Accidit vt ſurge/ret.Stratorũ:quod ſterni ſolet. (ret Dauid de ſtratu ſuo. Idẽ.in eodem.Obtulerũt ei ſtrator:ia ⁊ tapetia.

Stramẽ qđ ſolo quieſcẽdi gratia ſternit.Dicitur ⁊ ſtra mentũ:⁊ ꝓprie eſt ſtipula.Var.Tertio modo metiñ: vt ſtra mentũ ineũ ſubſecent:qđ manu ſiniſtra ſũmũ ꝓhendunt: a quo medio meſſem dictã puto.Infra manũ ſtramentũ quod terrę hęret poſtea ſubſequaſ.Dictũ ſtramentũ a ſtã do:vel a ſtratu:q̃ id ſubſternaſ pecori.

Straminęus a.um.quod eſt ex ſtramine.Hyper. Stra minea poſſet dux habitare caſa.Dox⁹ ędificij lutei inuen to:fuit exemplo hirundinũ.

Stramentitius a.um.quod ex ſtramento fit.

Strages ſignificat cladẽ:depulſionẽ:pfligationẽ:iactu/rã.Nã antiq ſterno ⁊ ſligo.in eadẽ ſignificatõe accipieb ãt

Stragulũ gen⁹ veſtis ingt Aſco.Tũpi.Stragulã veſtem accipit ꝓ veſtimento qđ iniũcit q̃le eſt grecor̃ palliũ. Sed Hiero.ꝓveſte mulieb̃ poſuit:cũ ingt.Stragulatã veſtẽ ſe cit ſibi:byſſus ⁊ purpura indumẽtũ ei⁹. Alij accipiũt ꝓ le/ctor optorio:vbi ⁊ dormiebant antiq ⁊ diſcũbebãt vario deliniméto figurarũ:aut acu picto.Var. Quicquid inſter/nebant:a ſternẽdo Stragulũ appellabãt:quicqd culcitrę ſternit.Tibul.Nã neq; tũc plumę:nec ſtragula picta ſopo/rem.Et ſtragulas veſtes aulęa ⁊ tapetas intelligimus.

Strãguria:difficultas vrinę qñ guttatim micturiunt: ab στραγγαλέω στρίγγω:⁊ τὸ οὖρος vrina:vl̃ ab στράξ γός qđ apũd nos gutta ſcat.οὐρέω mingo:latine ſubſtillũ dĩ.

Strangulo as.ſtringẽdo gulã neco.Vli.li.vii.Fabi⁹ ſe/nator:picto:in lactis hauſtu vno pilo ſtrangulat⁹ eſt.

Stratagemata aſtutię rei militaris:geſta militaria:exẽ pla:ſiue ꝓfilia militaria:q̃bus hoĩes ad ſimilia faciẽda ſu/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

cunt. στρατός eũ exercit⁹ ἄγω duco. Stratia militia exercit⁹

Strato nomẽ ꝓpriũ Sidonis reguli: qui vt Hiero. scribit manu ꝓpria se volẽs cõfodere: ne imminentibus Persis ludibrio foret: quoꝝ fidẽ Aegyptij regis societate neglexerat retrahebat formidine: & gladiũ quẽ arripuerat circumspectans hostiũ pauidus expectabat aduentũ. Quẽ iã iãq; capiendũ vxor intelligẽs extorsit acinacẽ de manu & latus ei⁹ trãsuerberãuit. Cõpositoq; ex more cadaueri se moriẽs supiecit: ne post virginalia fœdera alteri⁹ coitũ sustineret.

Stratumino: a sterno siue stratũ deriuat: qđ est stratum firmo. Pli. Maiores potẽtiore sęq; si sit occasio silice vl gla/rea sterni: ora vtrinq; lapidib⁹ stratuminari: & alto superin

Strotomata Tubercula. Lc. (tegi. Lc.

Strena mũn⁹ quod datur die festo ominis boni gratia qualia sunt quę passim dantur die dominicę natiuitatis & principio anni noui: a numero quo significatur alterũ tertiumq; venturũ similis cõmodi. Veluti trena quę ꝓpositta sliter a dicit strena: vt in lite solebãt antiqui: dicẽtes slitẽ. Quidã a strenuitate strenã dici putãt. Pompo. Assidẽ si q̃ ventura est alia strena strenę. Sueto. de Cali. Et ne sordidus fœtusq; imperator eã consuetudinis prisco: rũ libera/litatis gloriã conseruaret ineunte anno dixit se per kalendas Januarij strenas recepturũ: stetitq; in vestibulo ędiuꝝ kalendarũ die ad captandas stipes quas plenis ante eum manibus ac sinu omnis turba ferebat: tamen grece vulgo ita dicitur etiã versus Sabaudiam.

Stremuus fortis celer vigilans: & ad res gerendas ꝓpotus. Sal. Nam vt quisq; strenu⁹ ceciderat in bello. Col. lib. viij. Magister pecoris acer: durus: strenuus: laboris patientissimus alacer atq; audax esse debet. Hinc strenuitas. Ouidi. Priscaq; strenuitas mansit.

Strepo is. strepui strepitũ. Vnde strepitus us. qui ꝓprie pedũ ambulantiũ: manuũq; aliquid pertractantiũ sonus est. Appellat & fastus & põpa diuitiarũ quasi a strepitu comitantiũ: vt apud Quintilia. Hic cum me euocasset subito strepidũ: totoq; fortunę suę strepitu circũstetisset. Hinc cõponuntur Constrepo. Gel. lib. ij. Atq; omniũ bonoꝝ & testimonijs & exemplis constrepebat. Circũstrepo. Aug. lib. iij. confes. Veni Carthaginem & circũstrepebat me vndiq; sartago flagitioꝝ amoꝝ. Instrepo contra vel valde strepo: aut cum strepitu nomino. Virgi. lib. iij. Geor. Post valido nitens sub pondere faginus axis Instrepit. Aug. li. viij. confes. Omnes sibimet inuicẽ quisq; vt eũ nouerat instrepuerunt nomẽ in strepitu cõgratulatiõis. Interstrepo. Virgi. Digna sed argutos interstrepere anser olores. Obstrepo: contra aliquẽ strepitũ facio. Sal. Ad hęc maledicta alia cum adderet obstrepere omnes hostẽ: atq; patricidã vocare. Perstrepo: valde strepo. Teren. in Eunu. Foras simul prorumpunt se: abeunt lauatum: perstrepunt: ita vt sit domini vbi absunt. Et omnia habent penul. corre.

Strepito as. pe. co: sępe strepitũ facio. Vir. li. j. geor. Me scio qua pter solitũ dulcedine lęti Inter se foliis strepitãt.

Strepitus tus. Vide paulo ante in dictione Strepo.

Strideo es. dui. & stridi o is. di Virgi. Stridũtq; caminis stridor ferri: chalybũ. Et ꝓprie stridere dicit cum fumes sonum faciunt. Idem. Strido: rudentũ: q̃uis etiã ad alia transferatur. Hora. in Ser. Stridere secreta diuersos aure susurros. Et in Euang. legitur Strido: dentiũ.

Stridon oppidũ in agro Justinopolitano: a quo diuus Hieronymus ortum habuit. Quod a gothis euersum Dalmatię quondã Pannonięq; confinium fuit.

Stringo is. xi. ctum. arcto. Pli. Appẽsamq; manu stringit. Per trãslationẽ stringere q̃q; ꝓ percutere ponit. Virg. lib. x. Atq; animũ patrię strinxit pietatis imago. Q̃q; protare facere: excidere. Idẽ in Buc. Hic vbi densas Agricolę stringũt frondes. Q̃q; ꝓ decerpere: colligere. Idẽ. li. ij. geor. Sed tũ & quernas glandes tũc stringere tẽp⁹. Et lauri baccas. Hinc strictiuę oliuę quę manu legunt ad differẽtiam caducarũ. Q̃q; ꝓ radere. Idem li. viij. Ego sum pleno quẽ flumine cernis Stringẽtẽ ripas. Q̃q; ꝓ vulnera/re. Idem in eodẽ. Hũc primũ leuis hasta Themillę strinxerat. Quãdoq; ꝓ attenuare: cõponere: qđ stringẽdo fieri solet. vt & stringite remos. Stringere ensem est nudare. Idẽ lib. xj. Strictũ rotat acer Lucagus ensem. Huius cõposita sunt Astringo: quod est iuxta stringo. Cõstringo: simul totum stringo. Col. lib. vj. Si eodẽ scrobe duas aut tres arbusculas voles cõstituere: curato ne pariter se cõstringãt. Distringo: valde siue diuersis modis strigo. Destringo: desum aut valde stringo: excido. Col. lib. v. Jam ꝙo musce⁹ q̃ more cõpedis crura: vitiũ & vineta cõprimit: situq; & verno macerat: ferro destringẽdus & eradẽd⁹ est: atq; ꝑ in iuua parte vitis. Extringo: extra stringo. Hiero. ad Chytesi. Tũ in ꝑsenti epistola hoc breuiter extrinxisse sufficiat: quisti appellent nõ quo omni vitio careãt: sed ex maiore parte virtutũ. Obstringo: perstringo: ꝑstringo: restringo & sub stringo. Col. lib. ij. Boues cum ab opere disiunxerit substrictos confricet: manibusq; cõprimat dorsum.

Strigillo verbũ a stringo: quod idem significat: a quo obstrigillo: quod significat obsto. Lc.

Strictim aduerbiũ significat singula stringendo. Vnde strictim referri dicimus ea quę cũ sparsa ac diffusa essent: breuiter & quasi summatim colliguntur.

Stricte significat arcte: a q̃ formant stricti⁹ & strictissime

Strictiuę oliuę: q̃ manu colligũt ad differẽtiã caducar.

Strictura ꝓprie dicunt scintillę q̃ de ferro cãdẽti micãt eũtq; cũ massa malleis tũdũt: aut ꝙ stricte emittunt. i. celeriter: aut ꝙ oculos suo fulgore ꝑstringũt. Vir. lib. viij. Strictura chalybũ & fornacib⁹ ignis anhelat. Ser. ꝺo ait. Strictura est terra ferri in massam coacta. ibiq; ponit strictura

Strigones densarũ virũ homines q̃ (ꝙ ferri massis. in se constricti atq; arctati sint.

Strigę ordines rerũ inter se cõtinuate collocatarum: ꝙ vna sint strictę. Col. lib. ij. Vtrũq; siccatũ coarctabimus in strigam: atq; ita manipulos vinciemus. Itẽ longitudo maior latitudine dicit striga: a quo strigatus ager vocatur qui per strigas crescit a septentrione in meridiẽ.

Strigosus a. um. quod est exhaustũ & macilentũ: quasi stringosum. Vnde iumẽta strigosa dicta sũt: ꝙ corpora eorũ restricta sint fame: aut alia vitij causa. Col. li. vij. Quãq; possit huic aliquatenus cõparari qđ ꝓgenerat onager: nisi & indomitũ & seruire cõtumax syluestri more strigosum patris ꝓferret habitũ. Et lib. viij. Placide ac lente pabuletur vt & largi sit vberis: & non strigosissimi corꝑis.

Strigmẽta: sordes q̃ ex corꝑibus raduntur. Vnde strigmenta olei dicim⁹ ceromata. i. sordes olei q̃ ex vnctorum athletarũ corꝑibus raduntur. Pli. Nouũ est magistrat⁹ nonis eius octogenis sestertijs strigmẽta olei vendidisse.

Strigil. instrumẽtũ ꝓprie e ferro dentatũ: a stringẽdo. i. radẽdo q̃ equos & id genꝰ iumẽta expolire solẽt equisones e corꝑore sordes abradẽdo. Eo vtebant veteres ad radendas sordes corꝑoris: sudoꝝq; tergẽdũ: ꝑcipue i balneis ante q̃ comederẽt: ex auro argẽto ferro: interdũ etiã lapidib⁹ quibusdã: vt nũc linteis. Persi. J puer & strigiles crispum ad balnea defer. Quidã strigiles accipiũt ꝑ pectinib⁹ fricatorijs: quos Jndi ex Hebeno faciebãt. Legim⁹ apud Strabonem. li. xv. de morib⁹ indorũ: illos exercitiũ ꝑcipue frictionẽ ꝓbare: & maxime strigilib⁹ hebeni lenib⁹ corꝑora expolire: reges quoq; corꝑora strigilũ ꝓfrictiõe curare: strigiles etiã sunt velaria vnde athletę post labore⁹ stringunt. Pli. de spõgia. Cinis ei⁹ plurimũ ꝓficit cõtra scabrities genarũ: & quicquid opus distringere: ꝑstat & strigilũ vicẽ linteoꝝq; affectis corꝑib⁹. Alij strigilẽ accipiũt ꝙ quodã vasis gẽre. Stra. in de strigilũ & ampullaꝝ artifices mature euaserũt. Plau. in Persa. Ampullã strigilẽ scaphiũ soccos pallium marsupiũ habeat. Cice. li. viij. de fi. si ad illã vitã q̃ cũ virtute degat ampulla aut strigilis accedat. Et in Hispania strigiles etiã vocabãt auri parumlas massas. itẽ strigil alumis gen⁹ pumicosũ & foraminosuꝝ fistulis spõgię sile: rotũdũq; natura. Lor. Celsus. Medicamẽtũ in aure ꝑ strigilẽ instillari iubet. strigiles etiãnũ sermõe vernaculo pisciculi qdã

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

vicunt: quorũ frequens sit captura p hyemes. Hãc dicti onẽ Pauſ. a stringo vel a græco σλεγγὶς deduci existimat.

Strigilecula diminu. a strigil, p vaſe. Apul. Strigilis ꝛ gutti speciem graphice describens ſt ingt. Qui magno incẽptu prædicauit fabricatum semet sibi ampullã quoq; olearian quam gestabat lenticulari forma: terreti ambitu: præſſula rotunditate: iuxtaq; honestam strigileculã recta fastigatione clausulę: flexa tribulo ligulę: vt ꝛ ipſa in manu capulo moueret: ꝛ ſudor ex ea riuulo laberetur.

Strigium vestis Hiſpanica. Plaut. Nudus est iurat se tribolo strigium oppigneraſſe.

Stritomellus auis est: passer marinus. Lc.

Strix: gis. auis quędam nocturna: ꝛ importuna a stridendo dicta. Luc. libr. vj. Q, trepidus bubo: q; strix nocturna querũtur. Aggreditur pueros nutricis egentes: ꝛ ex illorum corpuſculis vitalem sanguinem abſorbet. A cuius auis nocumento striges appellamus mulieres: puellulos faſcinãtes ſuo contactu, ꝛ lactis munerũq; oblatione. Sere. Pręterea ſi forte premit strix atra puellos Ultroſa inulgẽs exertis vbera labris: striges etiã sunt ole ra vilia: vt apud Plau. in pſeu. Meu hoies cęnas sibi coquũt: cũ conditũt: nõ condimentis conditũt: ſed strigibus Iuue. Et ſonat vnctis strigibus. Legitur ꝛ strigilibus.

Striꝫ ꝛ striaturę: sunt quaſi canaliculę ꝛ ſulci quibus quoddam columnarum genus excauatur. Vlct. lib. iij. Colũnarũ striꝫ faciẽdę sunt. xxiij. Itaq; excauatę vt norma in cauo striꝫ cum fuerit conjecta circũacta anconibus striarũ dextra: ac ſiniſtra tangit acumen. Hinc striatas colũnas dicimus q striꝫ diſtinctę sunt. Pli. li. xxj. Cador eius eximius foliꝫ foris striatis. Apul. Frontẽ striatã vocat contractam caperatãq; ꝛ quaſi ſulcos facientem pręmoſtitudine: ſtriare etiã videnť boues: cũ peracto aut nõ peracto priore verſu: alius initur. Hoc aũt fieri dũ boues adhuc in priore verſu anhelant non conuenit.

Strimon fluuius thracię. Unde strimonius a. ũ. Vir. li. j. Ge. Strimoniq; grues: ꝛ amaris intyba fibris. Be p mitiuo idẽ. Rupe ſub aduerſa deſerti ad strimnijs vndã.

Strobilus nucleus pineus: ſimiliter ꝛ arboreus nucleos pineos ferẽtes strobili dicũť apud Dioſco. ꝛ Galenũ.

Stronibon lachani genus vocant in nabatheis: eſt aũt Ladanum pingue inſidens ladę herbę. Lc.

Strophas adis. latine conuerſio vertigo.

Stropha acumẽ ſubtilitas ab στροφὴ conuerſio. Hier. cõtra Ruf. Vis scire totas argutiarũ tuarũ strophas vt ſpecularum inſidias? (vocant.

Strophos dolor inteſtinorum quos tormines latini

Strophius proprium nomen. Phocenſis regis.

Strophiũ faſcia pectoralis q virginalẽ tumorẽ cohibet papillarum. Tur. Me miseram: q; inter vias epiſtola excidit mihi: infęlix inter tunicullã: ac strophium collocaram: strophia etiã corona ab inſigni qđ imponebat capitibus sacerdotũ quod ἀπὸ τοῦ στροφάω: hoc est vertẽdo. Pli. li. xxj. Tenuioribus vtebant antiq; coronis strophia apellantes. Huius diminutiuũ est strophiolum.

Strophades ſunt duę inſulę in mari Ionio q̃ antea Plotę vocabãt. Vir. Accipiũt: Strophades graio sunt nomine dictę Inſulę Ionio i magno. Dictę strophades ab στροφὴ cõuerſio Suidas aũt στρόφον δὲ στρογγύλον ζωνάριον. i. Strophiũ zonula rotunda: ꝛ subdit. ὡς στρόφιον διαδήματι ὡ͡ς ὁι ἱερεῖς φοροῦσι. i. Strophiũ in diademate sacerdotes gerunt.

Strongylos ꝛ strõgyle es. pe. cor. Inſula in mari ęgęo vna ex Aeoliꝫ: sic dicta quia sit rotũda: ꝛ globoſa quod strongylon græce designat. Hęc vt Plini. lib. iij. ſcribit vinearum fertilis est cuius ambitus patet. lxxv. milibus paſſuum. Ea nũc Naxos: ſed antea Dia vocata. Syr. li. xiij. Mille agathina dedi pflataq; strongylos auſtris.

Stroma atis. omne qđ sternit: a quo sit periſtroma.

Struo is, xi. cũ. ordino ſeu ordinate apto. Liui. libr. j. Poſtq; structi ytringq; ſtabãt cum paucis procerũ in medium duces pdeunt. Compoſita huius verbi ſunt. Adſtruo: Conſtruo: Deſtruo: Extruo: Inſtruo: Obſtruo: Præſtruo: Subſtruo: ꝛ ſupſtruo: q̃ ſecundũ vim præpoſitionũ ſignificant. Hie. ad Terentiã. Hinc valles ſubſtructionibus opplendo. Cypr. Ad certamen animus ante præſtruitur quando ſe aduerſarius confitetur.

Struſetani dicebanť qui ſarra ad ſacra ferebant. Lc.

Struuiũ vide Strygnon. ſerculi. Lc.

Struthopus dicit modicę magnitudinis: ꝛ quaſi paſ/

Structilis ꝛ hoc structile. pe. cor. vt structiles columnę quę non sunt ex vno lapide: ſed ex multis.

Structor qui aliquid ordinat. Ponit ꝛ p cellario qui inſtruędę męſę: ꝛ ciborũ curã habet: a struędo. i. ordinando: ꝛ cõponendo: qui cultello ſcindit in fruſtula. Mart: Et quę non egeant ferro structoris oſellę. Qui vero conuiuij princeps est Architriclinus vocatur.

Structura ędificiũ ſiue cõpoſitio ꝛ ordinatio. Colu. lib. j. Igitur ad structurę cum primũ ſtatim fundamenta iaciuntur: euitandum est.

Strues a struo ppie lignorũ congeries est. Et strues dicitur genus libi quod addebat in ſacris. Oui. lib. j. faſ. Hęc adolet flammis cum strue farra ſuis.

Struma tumor vel morbus q a ſcrophis: q̃ id morbi patiunť ſcrophula dicit. In quo ſubtus concretę quędã ꝛ purę ſanguineę q̃ſi glandulę oriunť. Inde strumoſi dicunť qui id vitium patiunť. At Cor. Cel. ſcribit. ſtruma extantia quędam in tergo: Gibbus vero in pectore. Alij strumam vitiũ gutturis esſe putãt. Catul. in opprobrium dixit: ſella in curuli struma. Nonius ſedet. Inde strumoſus. Iuue. Hec ptextatũ rapuit Nero loripedẽ vel Strumoſum: atq; vtero pariter gibboq; tumentem. Pli. lib. xj. Datur homini tantum ꝛ ſuibus intumeſcit: aquarũ quę potantur plerũq; vitio: ppter quod quędã tubera ſpongioſa p corpus aliquando inſperſa ſcropulę dicuntur: quę etiam ſub strumę appellatione cõtinenť: vt rectius strumulę q̃ſi paruę strumę: q̃ ſcrophulę nominẽtur.

Struthius ꝛ p ſg. Struthio auis est corpore grandis grauiſq;. Hiero. in Job. Penna struthionis ſimilis est pẽne herodij ꝛ accipitris.

Struthio camelus: maxima auiũ est: ſi tñ auis est dicenda cũ pennas ſuntaxat habeat: vt adiuuent ad currendum cętero volucris non ſit nec a terra tollat. Ungulas habet ceruinis ſimiles biſulcas cõprehẽdẽdis lapidibus vtiles: quos in fuga contra inſequentes pedibus ingerit. Concoquit quęcunq; deuorat ſine aliquo delectu. Mira in eo ſoliditas. Et eſſi in tanta corporis altitudine: ſi colla frutice occultauerit latere ſe putat. Ouа eius in pretio sunt ppter amplitudinem ꝛ penę: quia galeas varijs coloribus inſectę adornant.

Strychnis herba est quam furialem alij dixerunt. Similiter ꝛ strychnium. Lc.

Strygnon herba est quã alij conſeruã vocant alij coagulũ ſiue potius ſpongiã aquarũ dulciũ. Lc.

Studiũ est vehemens applicatio animi ad aliquid p agendum. Accipitur quandoq; p exercitatione: vt cum dicimus ſtudia literarum. Columella. Et ne ſingula pſequar ei studio: quod quiſq; agere velit conſultiſſimũ rector adhibeat: id est exercitio vel operi vel arti. Quandoq; pro diligentia. Quãdoq; pro fauore ſeu amore. Salluſtius. B. Syllanum certe ſcio quę dixerit ſtudio reipublicę dixiſſe. Quandoq; pro voluntate: vt Scindit incertum ſtudia in contraria vulgus.

Studioſus modo aſſiduum: ac perſeuerantem ſignificat. Cicero. ad heren. Ideoq; bonis viris ꝛ ſtudioſis amicus erat. Modo cupidũ ꝛ alicui rei deditũ: atq; addictũ: vt ſtudioſus laudis. i. cupidus: ꝛ ſtudioſus cęſaris. i. amator vel beniuolus. Ci. Cecinnę. Viri ſunt optimi ꝛ tui ſtudioſi ꝛ mei neceſſarij. Hinc fit Perſtudioſus. Idẽ in Cato. Attributo literis grecis: quarum conſtat eum perſtudioſum fuiſſe in ſenectute.

S

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Studeo studes studui itū. studiū adhibeo. Bo operā alicui rei. Cæsar cō j. Cupiditate regni adductus nouis rebus studebat. j. vacabat. Cōstruit etiā cū ablatiuo mediante in vel etiā accusatiuo præsertim si aliquid studio sius legimus. Titi in psal. Ferentinatis popul⁹ græca studet. Et studere est amare: siue fauere. Sal. Neq; studere neq; odisse: sed minime irasci decet. Ouidi. li. ix. me. Cui studeat deus ois habet. Itē eniti. Cic. li. j. offi. Quorū vero patres aut maiores aliqua gloria pstiterunt: ij studentplerunq; in eodem genere laudis excellere. Lact. lib. iij. duo significata eius comprehendit. Qui sapientię studet vtiq; nondum sapit: sed vt sapere possit studet.

Stupa linū vile quod lini cortici primū est: vt inquit. Plin. ab græco στυππίον quod stupam significat: vel a stipā do: q; ea stipentur naues. Hinc stupeus a. um. Vir. Subiiciunt lapsus & stupea vincula collo.

Stuprum est coitus lege vetitus: qui duplex est. Vnus cū nupta: qō adulteriū dicit: aut cum puero: aut cū sanguine cōiunctis: siue sacris virginibus: aut cū vis affertur cuilibet psonę etiam si ancilla sit. Aliquando stupro ponitur pro turpitudine. Nequius. Perire malunt ibidē q; cum stupro redire ad suos populares. En. Fede stupręq; castigor quotidie turpiter.

Stupro as. vitio stupro. Plau. in aul. Is adolescētis illius est auūculus: q illā stuprauit noctu Cereris vigilijs. Li. li. iiij. ad herē. Qui violasset ingenuā: matrē cōstuprasse.

Stupeo es. pui. significat q̄dā modo sensum rerū (set. non habere. Persius. sed stupet hic vitio. i. insanus est factus vitijs. Jungitur & cū accusatiuo. Cic. de fi. bo. Hęc cum loqueris Varrones stupem⁹. Huius cōposita sunt obstupeo & substupeo: a quibus stupesco: obstupesco: stupefacio: obstupefacio: stupefio: & obstupefio.

Stupor est alienatio q̄dā sensuū: q; scilicet sensus cō

Stupidus quandoq; pro stupefacto: q̄nq; p (stipenk. insensato accipit. Unde stupentia siue stupida dicuntur quando: vel paruū: vel nullum habent sensum.

Stultus imprudēs: improuidus. Nā & multi nō insipientes aliquādo stulte aliquid: vel agunt: vel loquuntur. Fatuus plane insipiens. Afra. Ego stultum me existimo fatuum esse non opinor. Insanus qui abiecta ratione cū furore & impetu oia facit. Rudis qui nunq; didicit. Stultitia quatuor modis dignoscit. Aut cū nō venerit in mentē quod oportet: aut si venerit nō tenere: aut bonum consilium non admittere: aut malū admittere. Hinc Hesiodus ecōuerso. Optimus ille quidē: qui p se sē oia nosces Præcepto: sup⁹ ipse sibi meliora peregit. Rursus & ille bonus monitus qui recta sequet. Qui non ipse sapit neq; credit recta monenti: Hic nullam in partem vtilis est.

Stura insula est in mari vltra Tyberina ostia in An

Strpticus idem quod strictiuus ab στύφω (tiano. Cc. obturo stringo.

Stymma est spissamentum & domitura vnguenti: vt inquit Dioscorides.

Stymphal⁹ lacus i Arcadia i cuius ripis erat Stymphalū oppidū. Ouid. li. ij. fa. Testis erit pholoe testes stymphalides vndę. A stymphalo lacu stymphalides aues appellatę sunt tantę magnitudinis: vt solis radios obumbrare dicerent: omnē Arcadiam deuastantes. Hier. Cerberū & stymphalidas narrant fabulę poetarum. A stymphalo oppido fit stymphal⁹ a. ū. & stymphalis idis. Hie. cōtra Joui. Aristoclides oxomeni tyrānus adamauit virginē stymphalidē: quę cū patre occiso ad templū Dianę confugisset: & simulachri eius teneret: nec vi posset auelli: in eodem loco confossa est. Ob cuius necem tāto omnis Arcadia dolore cōmota est. vt bellum publice sumeret: & necem virginis vlciscereturo.

Styx gis. ge. fem. ppie mœstitiā designat συγὸς enim tristis dicit συγάζω mœreo. vel dicit ab συγῶ timeo odi: q; terrori omnibus sit. Vir. Stygiamq; paludem Dij cuius iurare timent & fallere numen. Fingit a poetis: q; sit infernalis palus: cum sit fons in arcadia exitiosus animalibus: cuius aq̄ illico necat ex nimio frigore: vtpote cū profluens ipsa statim lapidescat. Traduīt hac aqua eos: ferrum erodit: & oia vasa i ea missa frangit pter cornea. Est & alia palus ęgypto iuxta mēphim quā veteres styga vocauere. Hinc stygius a. um. Seneca. Hic sęuus vmbras territat stygius canis. Aristophanes aūt in ea comędia: quę βάτραχος ἐγγράφεται. ἐντοῦθεν ἀυλῶν τίσοι περίεισι πνοὴ ὄφεπε φῶς κάλλισον ὥσπερ ἐνθάδε & μυρσίνωνας καὶ θιάσους εὐφαίμονας ἀνδρῶν γυναικῶν & χόρτον χαίρων πολύν. i. Rana inscribitur hinc atriorum quis tibi adest spiritus visuiq; lumē opumū quemadmodū hic & tripudia fęlicia virorū mulierum: & plausum nauiū multum. Nam styx proxima est elysio.

S. ante V

Suauis dulcis: a quo suauitas & suauitudo p dulcedine. Plau. suauitudo mea. Quorū cōtraria sunt Insuauis austerus: asper. Insuauitas insuauitudo. Aduerbia suauiter insuauiter: suaue & insuaue. Virg. Et suaue rubens hyacinthus.

Suadeo es. si. sum. secundū naturā bisyllabū est licet multi trisyllabū putēt. Quod & si inueniat soluto dicenda est: a suaue & do p dico: cōpositū esse quidā arbitrantur: hoc est suaue dico. Est em suadere accommodatis: & suauibus verbis aliquē: in opinionē nostrā inducere conari: hoc est hortari aliquē ad id quod intendimus. Cuius cōtrariū est dissuadere. De psuadeo supra habitum est.

Suadela pe. pro. suasio dicit. Est diminutiuū a suada.

Suasorius a. um. quod ad suadendū pertinet: vt suasorium munus. i. suadendi. Et pars deliberatiua a rhetoricis suasoria dicitur.

Suasum color ex stillicidio fumoso in vestimento albo: sunt & qui omnem colorem suasum velint appellari: q; quasi persuadeatur in alium colorem transire.

Suauiū quod & sauium dicitur per diminutionem. i. voluptas dicitur. Teren. O Thais meum suauium.

Suadibile quod suaderi facile potest: insuadibiliter

Sualternicū electri species fulua. Cc. (aduerbiū. Cc.

Suarius suum custos. Cc.

Suatim ad similitudinem suis. Cc.

Suauior: aris. & sauior significat cum voluptate aut p gaudio osculor. Catul. ad Veranium. Lucidum os oculosq; suauiabor. De hoc etiam in Dissauior.

Suapte sua ipsius natura: & suopte suo ipsius: ficut Meopte meoipsius. Cice. lib. j. tusc. Terrena & humida suopte nutu: & suo pōdere ad pares angulos in terram: & in mare ferantur.

Sub præpositio & separatur & componitur. Separata aliqñ denotat tempus & accusatiuo iungit: significatq; circa vel per. Vir. Sub lucem exportāt calathis. i. per lucem: seu aduenięte luce. Aliqñ ponit p in. vt Sub idē tempus. sub eandē horam. i. in eodem tempore. in eadē hora. Quāq; & p idem tempus: & p eandē horam vel circa idem tempus: & circa eandem horam exponi possit. Liui. Utrinq; legati fere sub idē tempus ad res repetendas missi. Sue. de Aug. Sub horam pugnę tam arcte repente somno deuictus: vt ad vandū signū ab amicis excitaretur. Aliqñ p statim post: vt sub hęc verba. Ci. Plāco. sub eas aūt redditę sunt. Aliqñ significat ad locum. & p ante sumitur. Vir. Postesq; sub ipsos limini gradibus. Aliqñ in loco: & p subter capitur: construiturq; cū ablatiuo. Idem lib. viij. Arma sub aduersa posuit radicia quercu. Item cū ablatiuo accipitur p in: vt apud eūdem. Manęq; sub ingenti lustrat dum singula templo. Itē prope: vt Quo deinde sub ipso ecce volat. Item significat cum: vt sub sarcinis: id est cum sarcinis. Composita plerūq; localem significationem retinet: quę illi propria est: vt subeo suppono. id est subter. Interdum significat infra: vt caudamq; remulcens Subiecit pauitantem vte.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ro ſyluaſq; petiuit. Interdū diminutionē: vt ſubdubito ſubiraſcor. id eſt aliquantulū. Eſt enī vt Do. inquit: temperamentū plenę pnuntiationis. Interdū ſignificat ſupra: vt Corpora ſaltu ſubiçiūt in equos. i. ſupra iaciunt interdū pſpere: vt ſuccedit. Interdū poſt: vel q̄ primū, vt ſubſequor: interdū cōtra vł ppe: vt ſubiſto Cęſar. Audacius ſubſiſtere: nōnūq; & nouiſſimo agmine pręlio noſtros laceſſere. Interdū prudenter ſeu diligenter: vt ſubſernio. Interdū in promptu. vt Quomodo ratio nō ſubeſt. interdū latenter: vt ſuppilo: interdū ſenſim: vt ſurrepo. interdū adhuc. Liui. Tāq; ſpes ſubeſſet. Cōponit aūt fere cū oībus literis. A: vt ſubaro. B: vt ſubbibo. C: vt ſuccido. D: vt ſubdo. E: vt ſubeo. F: vt ſuffero. G. vt ſuggero. H: vt vt ſubhaſto. I: vt ſubiūgo. L: vt ſubleuo. M: vt ſubmoueo. N: vt ſubnecto. O: vt ſuboriot. P: vt ſuppono. R: vt ſurripio. S: vt ſubſāno. T: vt ſubtraho. V: vt ſubuenio. Sed quoties ſubiungit vocalibus vel. b. d. h. i. n. ſ. t. remanet b integra: in alijs mutat b in literā ſequentem: niſi in ſubrideo: ſubrogo: ſubnuo. ſuſtineo vero ſuſpiro: ſuſpicor: ſuſpicio: ſuſtuli: ſuſtollo: & huiuſmodi ſine b ſcribenda ſunt: quia non a ſub: ſed a ſuſum ſiue ſurſum compoſita ſunt.

Sub corona venundari captiui dicebantur: quia coronati vendebantur.

Sub iugum dicebantur hoſtes miſſi eſſe: quia duab⁹ haſtis in terra defixis tertiaq; ſuperligata inermes ſub ea tranſire cogebantur. (cute eſt. Cc.

Subcutaneus morbus dicitur: q̄ intra cutem ſiue ſub

Sub manu vulgaris locutio: & ſignificat ſtatim: temporiſq; momentū: quaſi de manu in manū. Seneca. lib. x. epiſtolarū ad Luci. Conſiliū naſci ſub die debet: & hoc quoq; tardū eſt nimis: ſub manu quoq; quod aiūt cōſilium naſcat. Sue. de Au. Et quo celerius ac ſub manu annuntiari cognoſciq; poſſet: quod in prouincia quaq; gereretur: iuuenes primo modicis interuallis per militaris vias: dehinc vehicula diſpoſuit.

Sub vitē haſtas iacere dicebatur veles: cum ſub manū ſurſum haſtā mittebat: ſub vitē pęliari milites dicebant cū ſub vinea militari pugnabant: ſub vineā iacere cū adſtantibus centurionibus ſudes iacere cogebantur.

Subactus a. um. Vide in dictione ſubigo.

Subagito as. ſignificat ineo. Plau. Dum ille meretricem ſubagitat: ego quieſco.

Subaquaneus a. um. quod ſub aqua manet: vt ſco/

Subalaris & hoc ſubalare: quod (pulus ſubaq̄neus. ſub alis eſt. Vnde ſcribit Lampri. Heliogabalū ſolitum fuiſſe in accubitis habere plumas ſubalares.

Subcerniculū farinarij cribrū: quod fit e ſetis equor quemadmodū excuſſoriū & pollinarij fit e lino. Excuſſoria cribra ſunt quibus furfur ſecernitur. Pollinaria quibus pollen: hoc eſt groſſior puluiſculus farinę diuidit.

Subcinericius a. um. quod ſub cinere coquit. Vnde ſubcinericium panem legimus.

Subdo dis. ſuppono ſubijcio. Cato de re ruſ. Ignem ſubdito: vbi bullabit vinū: ignem ſubducito: & ſubdere ſubiungere. Quintilianus. His dictis & alia ſubdidit.

Subditus qui alicuius imperio ſubiectus eſt: ſubditū etiam partū dicimus ſuppoſitū: hoc eſt ſublatū ab ea muliere q̄ peperit: & altari appoſitū. Item apud iuriſconſultos ſubditū teſtamentū dicit: cū vero teſtamēto occultato aliud clam fuit appoſitū: ſubditus iudex qui loco mo

Subditiuus qui ſubditus eſt. Plau. in Am. (tui datur. ſubditiuus eccum exit foras.

Subditicius ſuppoſititius. Vnde a Plauto Iuppiter dictus eſt ſubditicius Amphytrio. Sue. Non modo verſus cenſoria quadam virgula notare: & libros qui falſo viderentur inſcripti tanq; ſubditicios ſummouere familia permiſerint ſibi.

Subdolus pe. corre. occulte decipiens.

Sub dio aliquid eſſe dicimus: q̄d nō eſt ſub tecto ſed ī nudo & ſub cęlo. Aliter dī ſub Ioue ab eo: q̄ greci Ζεύς dicūt. Horat. lib. car. Vitamq; ſub dio & trepidus agat. Hinc ſubdialia pauimēta: & ſubdiales deambulationes quas Vict. greco vocabulo vocat hypetras.

Subdiale quod ſub dio permanet. i. ſub aere. Pli. Illa ſup terrā ex ſubdialibus petris cędit. Hęc ex obſcuris: ſubdialia a grecis primo habita quibus contegerentur domus extunſa teſta & pedali craſſitudine fiſtucata. Terracium nunc appellatur.

Subduco is. pe. produ. ſubter duco. interdum ſubtraho. Cato ignem ſubdito: vbi bullabit vinum: ignem ſubducito: ſunt enim contraria ſubdo & ſubduco. Iuuena. Et nos ergo manum ferulę ſubduximus. interdum ſurripio. Virgi. Et ſuccus pecori: & lac ſubducitur agnis. interdum ſurſum duco leuo extollo. idem. Qua ſe ſubducere colles Incipiūt. Hinc ſubducere naues dicimus in terram trahere: q̄ terra mari altior ſit: ſicut e contrario deducere in mare e terra ducere. idem. Quaſiatam ventis liceat ſubducere claſſem. Plaut. in Caſ. ibo intro vt ſubducam nauim rurſum in puluinarium. Interdū ſubducere cū hoc nomine ratio ſignificat computare: calculare. Licer. Lentulo. Rationibuſq; ſubductis ſummam feci cogitationum mearum. Plau. in cap. ſubducam ratiunculam quātillum argentum mihi apud trapezitam ſiet. Et ſubducere eſt furtim ſubtrahere. idem in cur. Propino magnum poculum: ille bibit: caput ponit: cū dormiſcit ego ei ſubduco inanulum. Sal. Preterea ex gregarijs militibus quēq; armatum in prima acie ſubducit i. extrahit & alibi locat.

Subęro ere cōmiſceo. Perſius. Ne qua ſubęrato mendoſum tinniat auro. Cc.

Subeo is. biui. vel ſubij itum. ingredior. Cęſar. co. i. Qui intra annos quatuordecim tectum non ſubiiſſent Lactan. Siue virtutes inſeras vitia ſua ſponte decedent ſiue vitia exímas virtutes vltro ſubibunt. Paſſiuū ptulit. Iuue. O, ſi ſubeunt pſpera caſtra. Et ſubire eſt ſuſcipere aut pati: vt ſubeo periculū: ſubeo crucē: mortē. Li. li. ij. offi. Qui retinēdi officij cauſa cruciatus ſubierit vltro. Itē ſuccreſcere. Vir. Ne ſubeāt herbę: neu puluere victa fatiſcat. Itē in memoriā venire. Et modo cū datiuo: modo cū actō conſtruit: vt ſubijt mihi. Curtius. ſera pęnitentia ſubijt regē. i. in mentē vel in memoriā venit. Itē ſubdere: ſupponere. Vir. lib. x. Aeneas ſubijt mucronem ipſumq; morādo Suſtinuit. Item extolli. Pli. Sed hi rationem afferūt: q̄ leuiſſima ſit imbrium ciſternarū aqua: vt quę ſubire potuerit & pendere in aere. Idem. Nec leuitatis in pluuia aqua argumentū eſt: ſubijſſe eā in cęlū cum etiā lapides ſubijſſe appareat. Item ſuccedere. Var. In quarū locū ſubierunt ingliñę impietas: pfidia: impudicitia. Itē reſpondere ſeu reſiſtere. Li. in Ver. Diuinatione poteris ne oratione eius ſubire? Itē aggredi. Die. Nūc de prędo: Deſyderi chariſſime: quia me tantū opus ſubire

Subfibulum. Vide in dictione Fibula. (feciſti.

Subhaſtare eſt ſub haſta mittere: hoc eſt per auctionem vendere. Haſta enim erat virga: quę dabatur cum poteſtas alicui daretur de aliqua merce.

Subigo is. pen. cor. ſignificat cogo. Sal. Ambitio multos mortales falſos fieri ſubegit. Q̄ñq; ſubigere eſt ſubijcere: domare. Idem. Poſtea vero q̄ in aſia Cyrus: i gręcia Lacedęmonij & Athenienſes cępere vrbes: atq; nationes ſubigere. Q̄ñq; ſubmittere: vt ſubige ſub arborę pecus. Quandoq; acuere. Vir. li. vij. Dare leues clypeos & ſpicula: lucida tergūt Aruina pingui: ſubiguntq; in rote ſecures. Q̄ñq; attrectare: agitare. Cato. Farinā in mortariū indito: aquam paulatim addito: ſubigitoq; pulchrę. Q̄ñq; bene arare: bene colere. Vir. Ante iouem nulli ſubigebāt arua coloni. Col. li. ij. ſequitur vt tępora quoq; ſubigendi arui ꝑcipiamus. Cic. per tranſlationem lib. ij. de ora: p exercere poſuit: ſubacto mihi ingenio opus eſt: vt agro nō ſemel arato: ſed nouato & iterato. Q̄ñq; ſub

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

fodere. Virg. lib. ij. Ge. Tamẽ hęc quoq; si gs Inserat aut scrobibus mãdet mutata subactis. Quoq; subagitare. Li. Gallã subigo. Quoq; sursum agere. Et tũc a sus: quod significat sursum componit. Virg. li. j. Ge. Non aliter q̃ q̃ aduerso vix flumine lembũ Remigijs subigit. A subigo fit aliud compositum Prosubigo: de quo supra.

Subijcio is. pen. cor. suppono. Virg. Et ramea costis Subijciũt fragmenta. Et illud: subijcientibus pũnas insultat leuita Christi. Aliquando subiugo. Li. Tot sibi populis repente subiectis. Aliquando sursum iacio. Virgi. Et corpora saltu Subijciunt in equos.

Subices pe. cor. dicuntur subiecti. Ennius. Ergo deũ sublimis subices humidus vnde oritur imber sonitu sęuo & strepitu. (ctat arenam.

Subiecto as. sępe subijcio. Virg. Migramq; alte subie

Subiacto as. sępe in altũ iacto: quod fit cum in areis frumenta a paleis secernuntur. Var. Dis tritis oportet e terra subiactari vannis: aut ventilabris cũ vętus spirat lenis. Ita fit: vt quod leuissimũ est in ea: atq; appellatur acus: euãnetur foras: ac frumentũ quod est põderosum

Subitus. a. ũ. a subeo is. idẽ quod repẽ (purũ veniat. tinus. Virg. Cũ subito assurgens fluctu nimbosus orion. Hinc subito aduerbiũ. Nam subito collapsa ruit.

Subitarius. a. um. repentinus licet quãdoq; pro extẽporali sumatur. Bel. quid sibi vellet subitaria dictio.

Subitaneus a. um. eo modo dicitur quo subitarius: vt subitanea mors.

Subitatus a. um. quod est subito mutatũ. Cyprianus ad Corneliũ. steterunt fortes & ipso doloꝛe pœnitentię facti ad prœliũ fortiores: vt appareat nuper subitatos esse: & nouę atq; insuetę tgi pauoꝛe trepidasse.

Subinde cum accentu in antepe. significat deinde vel statim post. Horati. si recte dicet primũ gaudere subinde Prœceptũ auriculus hoc instillare memento. Liui. Uno alteroq; subinde ictu ventrem: atq; inguina hausit. Interdum significat frequẽter siue: vt propriè dicam: identidem: hoc est crebro cũ quodã interuallo. Sue. in Tibe. Leua natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus & pspexisse primus sagaciter & assimulasse aptissime visus est: subinde in obiurgando appellans eum lutum a sanguine maceratum.

Dicitur & subin sicut proin & dein. Lc.

Subiugo as. pe. cor. debello & imperio meo subijcio quasi sub iugo pono. Lactanti. lib. iij. Totum hominem alienę ditioni subiugauerunt.

Subiugalis sub iugo assuetus: & domitus. Unde pullus subiugalis in euangelio legitur.

Subiungo is. addo. Cũ subiunctiuus modus dictus est: quia subiungitur alteri verbo. Nam egeꝛ aliqua re vt impleat sententiam: vt si dico. Cum clamen quare me tacere dicis? Ideo ergo subiũctiuus modꝰ dictus est: quia ei coniungitur aliquid: vt sententia locutionis plena sit.

Sub iugum mitti dicebantur hostes: quia duabus hastis in terra defixis: terraq; supligata: inermes sub ea cogebantur transire. Lc. (decurro aut fugio.

Sublabor pen. produ. significat prętereo siue latenter

Sublabro as. pe. cor. intra labra mitto. Ouidius. Jam ego illis subiens sublabrabo esui illud synciput.

Sublego is. pe. cor. furto aliquid surripio. Virgi. Uel quę sublegi tacitus tibi carmina nuper.

Sublego as. penul. produ. substituo: Justi. li. iij. senatui custodiam legum populo sublegandi senatũ vel creandi: quos vellet magistratus potestatem permisit.

Subiesta: infirma: leuia: frivola: debilia. Plaut. in psa. Grauior pauper fides sublestior. Idem dixit vinũ sublestissimum: quia infirmos facit: vel coꝛpoꝛe vel animo.

Subleuo as. pe. cor. alleuio: auxilium prœsto: defendo. Lice. Zophyrus qui se naturam cuiusq; ex forma prophicere profitebatur derisus a cęteris est: qui illa in socrate vitia non agnoscebat; quę ipse ex illius aspectu multa collegerat. Ab ipso autem socrate subleuatus cum illa sibi ingenita: sed ratione a se deiecta diceret. Et subleuare sursum leuare: sustentare. Sue. de Uesp. Aluo repente vsq; ad defectionem soluta: imperatoꝛem ait stantem mori oportere: dumq; surgit ac nititur inter manus subleuantium extinctus est. (culum.

Subligo as. penul. coꝛre. subtus ligo. Unde & subliga

Subligar pe. coꝛ. siue subligaculum dicit quo pudẽdę partes obtegunt. Aldar. Tecta tamẽ non hac qua debes parte lauaris: si pudoꝛ est transfer subligar in faciẽ. Cic. li. de offi. scenicoꝛum mos tantam habet vetere disciplina verecundiam: vt in scenam sine subligaculo prodeat nemo. Dicitur & succinctoꝛium: Femoꝛale: Fęminale: cãpestre: Bracha: perizoma & Lumbare.

Sublimis penul. producta: in altum elevatus: a limine superioꝛe dictus quod supra nos est. Virgi. Ipsa paphos sublimis abit. Colum. li. ij. Igitur in opere boues arcte iunctos habere conuenit: quo speciosius ingrediant sublimes & elatis capitibus. Hinc sublimitas exaltatio. Et aduerbium sublimiter. Lc.

Sublimo as. exalto: in altum mitto vadoue. Ennius. Sol qui candentem in cęlo sublimat facem. Au. lib. vij. con. Augebatur diuitijs: sublimabatur honoꝛibus.

Sublino is. pen. coꝛ. aliquantulũ tingo seu noto. Coꝛ. Celsus. Idẽ quoq; vmbilico sublitũ facit. Inde sublitio quę ẽ ęsi primũ tectoꝛiũ & fundamentũ coloꝛis eius: quẽ reddi volumus inductione manus vltima. Aliqñ illudo & pridiculo habeo. Tractũ a genere ludi quo doꝛmientibus oꝛa pingunt: vt apud Plautũ in Aul. Ab subleuit

Subluco as. pe. p. a luco significat (mihi os pessime. ramos aꝛboꝛũ supputo: & veluti subtus lucẽ mitto. Colucare aũt est succisis aꝛboꝛibus lucũ luce implere.

Subluo is. expurgo.

Sublicius põs Romę: hoc est ligneus: qm̃ sine ferreo clauo constructus fuerat: vt meminit Pli. lib. xxxvj.

Subnecto is. subligo appendo subscriboue signifi.

Subneruo as. Uide in dictione Neruus.

Subnito: pe. pro. suffulcio. Uide in dictione Nitor.

Subo as. subare dicũt sues cũ libidinẽ exercẽt: aut appetunt: q̃uis & ad alia aialia: etiã ad hoies transfertur Hoꝛ. Jãq; subãdo: te cubilia tectaq; rumpit. Aristoteles libꝛo de aialibus. vj. Ita subare dicit in suibus quemadmodũ equę libidine stimulatę dicunt equire. Tertul. in Apologetico scribit Jouẽ fęde subantem in soꝛoꝛem fuisse. i. libidinantem & rei venereę inhiantem.

Suboꝛioꝛ: subnascoꝛ & exurgo: vt suboꝛtus ẽ rumoꝛ. C.

Subooꝛno as. aliquãtulũ oꝛno: hoc est honoꝛo siue laudo. Plancus Ciceroni. Tu Cicero quod adhuc fecisti idem prœsta vt vigilanter nerusęq; nos qui stamus in acie subooꝛnes. Et subooꝛnare est latẽter seducere. Bel. In caput meum subooꝛnauit.

Subrideo latẽter vel aliquantũ rideo: vel risus signa ostendo. Virgi. Olli subridens hoim̃ satoꝛ atq; deoꝛum.

Subrogo penultima coꝛrepta. substituo. Augu. lib. de ciui. dei. Lucretius quoq; qui in locũ Bruti fuerat subrogatus: moꝛbo absumptus est.

Subripio furoꝛ: clam auferoꝛ: quandoq; etiam in altũ tolloꝛ: vnde fit subreptio quod modo furtũ significat: modo impetrationem quę fit a principe: siue magistratu p falsam rei narrationem: & subreptitię literę dicunt quę ad falsam alicuius suggestionem conc essę sunt. Lc.

Subruo is. cũ impetu subingrediꝛ. Aliqñ parum vel aliquantulũ vel latenter ruo. Et hoc ex vi prępositionis sub. Aliqñ. Effodio. Seneca. subruũt terram: thesauros

Subrumi dicti sunt agni q adhuc sunt sub mã (q̃rũt. ma: quę rumus a veteribus dicebatur. Inde subrumari quod est sub ruma. i. mamma summitere. Col. libꝛ. viij. Diligenti cura seruandum est: vt in suis quotidie matribus: & alienis non amantibus agni subꝛumentur.

Subsanno as. nõ a sano: sed a sanna fit quę est irrisio.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Est aũt subsannare irridere: ꝛ construit cũ actõ. ¶Hie. cõtra Vigi. Rideas forsitan: ꝛ mulierculaꝝ deliramenta subsannes. Et ad Mar. Quadrante indignam eloquentiam nare subsanno: qđ ad te qui desertus es. ¶Hinc subsannatio quę propie rugata fronte: ꝛ contracto naso ex

Subscudes pe. pro. tabellę: quibus tabulę (primitur. inter se configuntur: quia quo immittuntur succiditur. ¶Pacu. Nec vlla subscus cohibet compagem.

Subscribo: subnoto: subsigno: sicut solẽt principes q̃ subscribũt ea q̃ rata habent. Alexander romanus imperator: subscriptioni ꝛ lectioni epsarũ operã dabat: post horas meridianas. Alias subscribere significat sauere. Col. Quod si fortuna subscripserit. Verbum est iudiciis ꝛ foro accommodatum. Unde subscriptores fautores approbatoresq̃ dicti sunt. Ci. Venit paratus cum subscriptoribus exercitatis ꝛ disertis. Ubi Asco. scriptores dicunt qui adiuuare accusatorem dici solent.

Subsequo: penul. corre. statim sequor.

Subsellia sedes ꝛ pulpita: vel vt ita dicã scamna in q̃bus audientes poetas recitantes sedere cõsueuerãt: vel i quibus ab equitibus spectabant ludi: a subsedẽdo qnasi subsedia p mutationẽ d in l: vt sella p seda. Nam senatores in sellis altioribus considebant. ¶Persius. Trosilus exultat tibi p subsellia leuis. scribit Asco. subsellia esse tribunoꝝ: triumuiroꝝ: quæstoꝝ ꝛ huiusmodi minora iudicia exercentium: qui nõ in sellis curulibus nec tribunalibus: sed in subsellijs considebant. Unde a Varrone subsellium dictum est: q̃ non sit plane sella.

Subsideo es. pe. cor. subtus sedeo. Col. Cillica debeę curã adhibere: vt si q̃ feces: aut amurcę in fundis vasoꝝ subsederint: semel statim emundẽtur. Unde subsellia. Est ꝛ subsidere insidiari. Unde subsessores ꝛ subsessę.

Subsessę dicuntur a Vegetio insidię quibus in itinere exercitus imparatus: ac nihil tale suspicans opprimi solet: subsidere enim significat delitescere. Unde subsessores dicti qui delitescentes insidiantur: ꝛ insidijs circumuentos interimunt. Cõtra subsessos vocamus hostibus circũuentos. A Valerio subsessor alieni matrimonij dicitur est qui pudicitię alienę coniugis insidiatur.

Subsessores ꝛ subsessi vide in dictione subsessę de q̃

Subsidiũ quęre in dictione ¶Præsidium. (modo.

Subsisto is. cõtra sisto. Lęs. r audacius subsistere non nũq̃: ꝛ nouissimo agmine prælio nostros lacessere. Q̃nq̃ significat gradum sisto. ¶Hiero in lib. Rę. Tu aũt subsiste paulisper: vt indicem tibi verbũ domini. ¶Propie tamen subsistere est p se existere: vt est substantia quę p se existit: quod de accidentibus intelligi non potest: ꝛ vt ingt Alu. lib. vij. de tri. hoc est deo esse: quod subsistere.

Subsolanus ventus qui sub sole flat a grecis Apeliotes dictus ἀπὸ τοῦ ἡλίου. i. a sole dictus. Lc.

Substo as. sustineo constans sum. Terenti. ¶Perij mẽtio ne substet hospes. Et substare est rem aliquã constanter sustinere. Nam substare dicit aliquid: vt alijs subest.

Substantia est quę p se substat ꝛ fundamentũ est: substat enim accidentibus. Differt aũt substantia ab accidente in tribus. ¶Primo quia ei subijcit ꝛ ipsum sustentat nõ aũt econtrario: secundo quia p se nõ indiget substãtia accidens: sed accidens substantia. Tertio quia substantia ꝓprie est. Accidens vero ideo est: quia ꝓprie inest. Greci modo ὑπόστασιν: modo οὐσίαν vocãt: latini vtrũq̃ interpretantur substantiam: q̃uis sint qui ὑπόστασιν substãtiam οὐσίαν essentiã dicãt. Sciendũ est: q̃ vna ꝛ eadem natura potest dici substãtia: essentia ꝛ subsistentia: vt natura sortis inq̃tũ dat sorti q̃ sit: dicit essentia: inq̃tũ dat ei q̃ per se sit dicit subsistẽtia. ¶Prout aũt sortes habet: q̃ p illã naturã accidentibus subsit dicit substantia. Q̃nq̃ etiam substantia ponitur pro materia: ꝛ quasi essentia ꝛ soliditate: ac neruis cuiusq̃ rei. ¶Pli. substantia oñis orationis sunt cohortatio eius ad pacem. Quit. ¶Prima apud ꝛhetoꝛ elementa: ꝛ quę de ipsa ꝛhetoꝛicę substantia quę rũtur tractabimus. Q̃nq̃ substantia ponit pro facultatibus. Idẽ. Ut plus substãtię filio reliquerẽ. Et in euangelio. Qui consumpsit omnẽ substantiã viuẽdo luxuriose.

Substantiuus a. um. quod per se stare põt cuius contrarium est insubstantiuus. Rufinus in expositione symboli: sed fortasse dicas ista quam memoras insubstãtiua est generatio. Neq̃ enim lux substantiuum facit splendorem: aut coꝛ substantiuum generat verbum. Amb. lib. o hexa. Qui sic minuta ꝛ insubstantiua principia cęlo ac

Substituo is. subordino: vt cũ quis de. (terris darent. functo vel abrogato substituitur in eius locũ. Amb. pro suppono posuit cum inquit. Et bene sanctus Lucas virum a spiritu nequitię libratum ante præmisit: ꝛ substituit feminę sanitatem.

Subsum infra sum. ¶Plini. suberant tecto abiegnę trabes. Aliquando subesse significat latenter inesse. Uti gil. lib. ij. Ee. Quippe solo natura subest: quia naturaliter rerum omnium mater est terra: ꝛ vniuersa intra se continet semina: licet non appareãt. Unde Epicurei dicũt nihil esse quod non habeat originem sui.

Substillũ temporis dicit quod ante pluuiam: vel post pluuiam est nõ siccum: sed humidũ: q̃ aut iam stillet aut nondum stillare desistat. Apud Catonem lib. de re rust. ponitur pro ęgritudine: quando stillatim vrina emittit.

Substruo: subtus struo. Col. li. j. Cũ ex depssiore loco fuerint ossa fundamenta non solũ superficiem suam sustinebunt facile: sed ꝛ profultura ꝛ substructione fungentur aduersus ea quę mox: si forte villam platare libuerit: ad superiorem partem applicabuntur.

Subsolanus vẽtus dicit q̃ sole oriente subnasci videt.

Subsortitus dicit q̃ alicui occupati fungit officio. Uti subsortitos iudices dicimus: q̃ etiã substituti appellant.

Subsero is. pe. cor. subtus semino vel plãto. Col. li. v. Nã plurimũ interest adhuc noua cõsitione pedamẽ omne vestiri: nec mox vineatũ subseri cũ fructus capiẽdus est.

Substal ex sub ꝛ talo componitur: significatq̃ cauum pedis: q̃uis ꝛ pro vola quãdoq̃ accipiat. (uerbiũ. Lc.

Subsilio a subsulto parum salto: a quo subsultim ad

Subtegmen dicit filũ quod sub stamine texit. ¶Hie. in exo. Inciditq̃ bracteas aureas ꝛ extenuauit in fila vt possent toꝛqueri cum priorum coloꝛum subtegmine.

Subter ꝓpositio cuius relatiuũ est sup: vt hic mirifice notat duratq̃ subter aqua. Et tã abltõ q̃ ãctõ iungit: licet quidã nõ nisi figurate: hoc fieri putent sicut post circũ ꝛ ante. Uir. Ferre iuuat densa subter testudine casus.

Subtercutaneus subcutaneus idem. Lc.

Subterraneus a. ũ. quod est sub terra. Col. Uinctis q̃ saluberrimũ subterraneum ergastulum: plurimis sitq̃ id angustis illustratum fenestris. Idem. Nam fere cum his partibus ędificia rimas egerunt caua prębent: ꝛ late bras subterraneis animalibus.

Subturpe: latenter turpe: quando id quod naturą turpe est verbis tamen honestis dicitur.

Subuenio ꝓprie subtus venio. ¶Hiero. in expositione symbo. Discute si potes q̃ habent in manibus: ꝛ tũc ad hoꝛ sublimiora subuenies:) trãslationẽ subuenire est auxilũ ꝓbere. ¶Plau. Qui toties tibi misero subueni.

Subueteribus: est loci nomẽ in vrbe roma: sicut ꝛ subnouis. ¶Plau. in cur. subueteribus ibi sunt: qui dãt quiq̃ accipiunt ſgnoꝛe. Suet. in Aug. Bifariã laudatus est pro ędde diui Julij a Tiberio ꝛ p rostris subueteribus. Uar. subnouis dicta pars in foro ędificiorum: quod vocabulum eius peruetustum.

Subula penulti. corre. instrm Cerdonum quo perforandis calceis: ac suendis vtuntur sutoꝛes. Mar. Quod q̃ tibi tribuit subula sica rapit. ¶Hieron. in exo. ¶Perforabitq̃ aurem eius subula.

Subulo pe. coꝛ. lingua ¶Hetrusca dicit tibicen. Apud Ennũ: subulo vicinas ꝓpter astabat aquas: i alio significato subulones dicũt cerui qbus sũt coꝛnua simplicia mi

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nimeq; ramosa ad subulaz similitudinem: vt docet Aristoteles li. ix. de animalibus. Plin. li. xi. Alijs simplicia tribuit vt in eodem genere subulonibus ex argumento dictis.

Subucula genus vestis quę fere ex lino fit: dicta q; ea subter iduamur. Var. de vi. pa. Postq; binas tunicas habere cęperunt instituerunt vocare subuculam. Hiero. in Leui. Lunq; latuisset eos: vestiuit pontificem subucula linea. Est t subucula libum quod dijs dabatur ex alica: oleo t melle compositum.

Subulcus qui suum dux est: vel cui porcorum nutriendorum cura commissa est. Var. Altitudinis harę modus sit: vt subulcus facile circunspicere possit: ne quis porcellus a matre opprimatur.

Suburbia plurali tantū numero: quasi via sub vrbe: hoc est vrbi contigua: sunt frequętes extra vrbē domus instar vici vrbani. Vicus enim proprie pars vrbis est.

Suburbanum prędium seu villa sub vrbe. Col. libr. vij. Nam suburbanis lactens porcus acere nutricandus est. Sue. de Aug. Nutrimentorum eius ostenditur adhuc locus in auito suburbano iuxta Velitras permodicus. Plinius eleganter suburbanam appellat Italiam: eam partem quę erat proxima vrbi romę.

Suburra vicus romę: a quo regio suburrana est dicta: vt scribit Iuni⁹: ab eo q; fuerit sub vrbe antiq. Var. vero a pago succusano putat dictā succusam. Inde mutatis literis suburram. Cuius rei indicium est: q; antiqui tus per c. literam non per b scribebatur. Hinc suburranus a. um. vt regio suburrana in qua meretricum diuersoria erant: quę ob id suburranę dicunt a poetis.

Succedo is. pe. pro. significat eo sub. Virg. lib. iij. geor. Aut tecto assuetus coniuber succedere: t umbrę Pestis acerba boum pecoriq; aspergere virus. Et succedere est ingredi. Idem lib. vij. Et nostris succede penatibus hospes. Item in alterius locum venire. Ci. li. iij. offi. Quid ergo nonne hic: nocet qui quodam quasi veneno perficiat: vt veros hęredes moueat: in eorū locū ipse succedat. Liu. li. iij. cō. Ipse est deus noster t non discedit: quia nō succeditur ei. Inde successor t successio. Item prospere cedere euenire. Ter. in an. Hac non successit: alia agredi

Successus us. p euentu tā malo q; bono. Famur via. De malo. vt successus idignos noli tu ferre moleste. Vir. lib. ij. Atq; hoc successu exultans animisq; Chorebus.

Succedaneus qui succedit. Cyprianus ad Euagriū. Non potest videri cessasse qui vicarios substituit: t qui pro se vno plures succedaneos sufficerit.

Succido is. pe. pro. ex sub t cędo significat subincido Hiero. in præfa. psal. Cogitis vt veluti quoddam nouale scissum iam aruum exerceam: t obliquis dulcis renascentes spinas eradicem: equū esse dicentes: vt quod crebro male pullulat: crebrius succidatur. Aliquando succidere significat metere. Vir. At rubicunda ceres medio succiditur. Aliquando post cędere sicut prędecedere ante cędere.

Succidaneę hostię dicebantur quę secundo loco cędebantur. Apud veteres enim si primis hostijs litatū nō fuerat: alię post eadem ductę hostię cędebātur: quę quę prioribus iam cęsis luendi piaculi gratia subdebantur.

Succidia tergus siue massa carnis porcinę salita: t in necessariū vsum seruata: quę quoties opus est succidit. Nonius succidam pro lardo exponit. Succidia continet pernam petasonem t lardum. Ci. in cato. Jam horum ipsi agricolę succidiam alteram appellant. Var. non a succidendo: sed a suibus cędendis siue edendis. Nam id pecus primum occidere cęperunt: t vt id seruarent salire. Idem. Et qui nō audierit patres nostros dicere ignauum t sumptuosum esse: qui succidiam suspenderit in carnario potius e lanario q; e domestico fundo.

Succida pen. cor. lana a succidendo: q; talis sit qualis succisa est: hoc est plena sordibus. Varro. a sudore derivat. Dicit enim tonsurę tempus inter equinoctium vernum t solstitiū cū sudare incęperint oues: a quo sudore recens lana tonsa succida est appellata. Iune. Qualis ęg na tamen: vinum quod succida nollet Lana pati.

Succisiuū tempus dicit quod subtrahit a rebus necessarijs: vt ad aliquem vsum acōmodemus: vulgo dicit. Ips furto subtractum. Sel. Quantum aūt vitę mihi dem ceps deum voluntate erit: quantumq; a cura t a re familiari: procurandoq; cultu liberorum meorum dabit otij, oia succissiua t subsecundaria tempora ad colligendas huiusmodi memoriarū delectatiūculas conferā. Mensores aūt terrę nonnunq; dicunt succisiuum a succidendo.

Succido is. pe. cor. ex sub t cado: quasi subus cado. Bell. Jam continuo labore grauia genua succidebant. Plaut. in Cur. Genua media succidunt lassitudine.

Succiduus qui est pronus ad cadendum siue fermecadens. Clau. lib. iij. succidui titubant gressus.

Succenseo es. significat in re graui t iusta ex causa irasci: t quasi censuram exercere. Teren. in phor. Sed parū q; omnibus nunc succenset senex.

Succerda stercus suillum. Titi. Quid habes nisi vnā arcam sine clave: eo condis succerdas.

Succenturio as. Vide in dictione Centurio.

Succino is. pe. cor. ex sub t cano quasi summissa voce cano. Hinc succento as. frequentatiuum t succentor. Inter Cantores: occentores: t succentores quidam ita distinguūt. Vt cantores sint qui maxime eleuant t acuunt vocem: succentores qui minimum: occentores: qui inter vtrunq; medium tenēt: quę varietates mirabilem seruata musica ratione: concentum reddunt.

Succollo as. collū suppono: sustollo: subleuoq; cerui ibus subiectis: quod ppie eorū est: qui aliquē lectica gestant. Suet. de Nerone. Matris sępe lectica per publicū simul vectus est: et succollabant bini duo denięq; serui quibus longo in itinere vicarium in laborem alij succollant. De hoc etiam apud Var. lib. iij. de re rust.

Succūbo is. bui. itū. signifi. subijcio: t aliqui subiūgor.

Succubo as. pe. cor. Et est succubare iniri. Unde t succubi dęmones dicunt: q sub hūana specie corpibus assūptis se viris subijciūt. Sicut incubi qui mulieres inuit.

Succurro is. auxilium prędo. Virg. Non ignara mali miseris succurrere disco. Item succurrere est in mentem venire. Cicer. Mihi enim succurrebant verba quę ante discessum a Bolobella audieramus. (ne Quatio.

Succutio is. pe. cor. ex sub t quatio. De quo in dictio.

Succusso as. pen. pro. significat frequēter excutio: q; proprie de equo dicitur qui gradario contrarius est. Malis est qui cōcutiendo sessorem graditur: t equus ipse succussor: siue succussarius t succussator vocat. Actius. Agite ac vultus ne succusset gressus caute ingredimini. Lucil. succusatoris tardi ra&q; caballi. Talis gressus succu

Succº a sugo q̄s sugus: humor: quē (satura appellat, ex alimentis membra sugunt: vt se repleant. Terenti. in heau. Corpus solidum t succi plenum. Item succus dicitur quod ab aliqua re producitur puta ab arbore liquor. Plini. Arborum ex quibus manat succus alię picem: alię resinam mittunt. Hinc succulentus succo plenus. Insucco de quo supra.

Succusso as. frequenter succum excutio.

Suctus us: a sugo is. ipsa humoris sorbitio. Plin. li. x. Caprarumq; vberibus aduolant suctum propter lactis qua iniuria vber emoritur.

Succinū pe. cor. Electrū desudās ab arboribus. Mar. Cū phaethonthea formica vagatur in vmbra Implicuit tenuę succina gutta ferā. Est t gemma nigri coloris vulgo Imbrū dicit. Suidas tamen ait σούκινον καὶ ἤλεκτρόν τινι διάφορον λίθοις γυναιξὶν εἰσι σύμφοροι. Succinū t electrum, phantini anuli mulieribus sunt' vtiles.

Succula pen. cor. diminutiuum a sue. Et suculę dictę sunt stellę: quę alio nomine hyades vocantur a pluuia. Mā t orientes t occidentes tempestates t pluuias cient. Exoriunt. xij. Cal. Junij. Est t succula genus instrumę ve-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

kis ¶Plau. Est sucula argenteola ꝛ duę cōnexę nauiculę.
Sudes ptica seu genus teli militaris: hoc est paxillus igni torridus. Vergili. Sudibusue pręustis. Idem lib. j. Ser. Quadrisidasue sudes ꝛ acuto robore vallos. Ser. Vallus ꝛ sudes idem est.
Sudum quasi semiudū. Est enim ꝓprie pars serena inter nubes. ¶Ponitur tamen quandoq; pro sereno post pluuiam. Vir. Ergo vbi ver nactę sudum. Sunt qui dicant sudum sine vdo: hoc est siccum: nō humidum.
Sudo as. ἀπὸ τοῦ ὕδωρ q̄d aquā vndamq; significat veriuatū existimāt. Et mō absolute ponit. ¶Hora. Suda, uit: ꝛ alsit. ¶Hodo cū ablatō iūgit. Liu. Et scuta duo sanguine sudasse. ¶Hodo cū actō; ꝛ significat ꝓduco. Virg. Et dure quercus sudabunt roscida mella. ¶Huius cōposita sunt Cōsudo quod est simul vel totus sudo. Cato de re rus. ¶Postea cū detōderis: vnguito totas: sinito biduū aut triduum consudent: deinde lauato in mari. Exudo: emitto quasi ꝓ sudorē. ¶Pli. Frutex est liquorem exudans. Desudo valde sudo: a quo Desudasco ꝛ impersonale Desudascit. ¶Plau. ¶Hō adolescens penetrari hmōi palę strā vbi damnis desudascit. Insudo ꝓ defatigor. ¶Dęsudo prius sudo. Claud. lib. ij. Cum matutinis ꝓsudat soli bus aer: Et hęc habent. pe. pro. Inuenitur ꝛ sudesco is. quod est a sudeo es. nisi textus falsus sit. Col. li. vlti. Superposito copioso sale: ita vt oliuam contegat. xxx. dies pati consu descere: atq; omnem amurcam extillare.
Sudariū linteū quo sudor facie detergit ꝛ nares purgant. Suet. de Nero. Adoperto capite ꝛ ante faciē obtō sudario equū ascendit quatuor solis comitantibus: ꝛ mox ligato circa collū sudario prodierit in publicū. ¶Huius diminutiuum est sudariolum.
Sueui populi Germanię Bauaris finitimi: q plusq; centū pagos habuerūt. Gens valida ꝛ bellicosissima: de q̄ Luc. Fundit ab extremo flauos aquilone sueuos.
Suesco is. sueui etū. suetudinē capio. Cic. ¶Detello. Ate id quod suesti peto: me absente diligas atq; defendas. Clau. li. iij. ¶Post hęc cunabula dulci. Ferre finu summo q; Ioui deducere paruā Sueuerat: ꝛ gemō ludentē aptare paternis. ¶Huius composita sunt Assuesco quod est alicuī rei cōsuetudinem habeo. Lact. li. vj. Assueti dulci cibus ꝛ politis: siue orationibus: siue carminibus. Consuesco. Desuesco quę sunt contraria. Insuesco: valde vel intus suesco. Teren. in adel. Qui mentiri aut fallere insueuerit patrem tanto magis audebit cęteros. Insuetus tamen non assuetus dicitur. Cice. lib. iiij. ad heren. Sin autem istud artificiosum egregium ducitis: videte ne insueti rerum maiorum videamini.
Suefacio a quo Assuefacio ꝛ consuefacio: vnde suefio: assuefio: consuefio. Liui lib. j. Sed initium turbandi omnia a fęminis ortum est: ea secretis viri alieni assuefacta. Teren. in adel. Ea ne me celet consuefeci filium.
Suffarraneus a farre quemadmodum cōfarratio deduci videtur: et significat eū qui far in castra conuehit: sed modicum alienum vē non iusto commeatu aliquo: sed crebris ꝛ vilibus institorum vecturis.
Suffes etis. lingua punica consul dicitur. Liu. Senatū itaq; suffetes quod velut consulare imperium apud carthaginenses erat vocauerunt.
Suffero pę. cor. sustineo patior. Vir. Nec claustra: nec ipsi Custodes sufferre valēt. Aliq̄n suppono. ¶Plaut. Intro ad vxorē meā sufferamq; ꝛ meū tergū ob iniuriam.
Sufficio ex sub ꝛ facio significat sufficere satis esse. Cōstruiturq; cū dtō. Sta. li. v. Syl. Cade puer: tātisq; enixus suffice donis. i. satis sis. Virg. lib. v. Nec nos obniti contra nec tendere tantum Sufficimus. Interdū iungit infinitiuo: ꝛ fit impersonale sicut conuenit: vacat. Hiero. ad Eusto. Nec sufficit scire quod bonū est: nisi custodiatur attentius q̄d electū est. Aliq̄n significat durare. Virg. lib. xj. Nec sufficit vmbo ictibus. Aliq̄n subministrare. Idem lib. ij. Ge. Ipsa satis tellus cū dente recludit vnco Sufficit humorē. Aliquādo substituere. Idē in eodem li bro. iij. Atq; aliam ex alia generando suffice prolē. Unde suffectos consules dicimus qui in demortuorum locum substituti sunt. Aliquando inficere maculare. Cicero. in horten. Ut ij qui conuiuijs purpuram tamen sufficiunt post sanant medicamentis quibusdam.
Suffio is. suffui vel suffij suffitū: ex sub ꝛ fio significat suffumigo. ¶Plin. Hippocrates ruta vuluarū causa naturam suffire iubet. Virgi. lib. iiij. Ge. At suffire thymo cęrasq; recidere inanes Quis dubitet? Et licet a fio componatur est tamen suffio actiuum.
Suffitus a. ū. pe. pro. suffumigatus. ¶Pli. Anisum dolores capitis lęuigat suffitū q̄ribus: suffitus us. suffumigatio. Idem. Et vuluarum conuersionem suffitu excitant.
Suffitio onis. idem quod suffitus. ¶Plinio. Orpheus ꝛ Hesiodus suffitiones commendare.
Suffimentū idē q̄d suffitus: ꝛ suffitio. ¶Pli. Q̄d ꝛ Suffimētis quibusdā facere cōsueuerunt: suffimenta quoq; a veteribus dicta sunt quę fieri solebāt ex faba milioq; molito mulso sparso: vt inquit Festus. Ea dijs eo tempore dabantur quo vuę calcatę prælo prębebantur.
Suffitores qui ignem insufflant inflatis buccis.
Suffibulum. Vide in dictione Fibula.
Sufflo as. subtus flo. quod fieri solet cū ignem accendi volumus. ¶Pli. Lycius Hyronis discipulus fuit. qui fecit vignū pręceptore puerū sufflantē languidos ignes.
Sufflamen retinaculum quo decurrens rota inhibet. Est enim machinę genus quo in descensu vel procursu nimio rota solet retineri.
Suffossi equi dicunt quos vulgo cespitatores vocant. Virg. lib. xj. Suffosso reuolutus equo.
Suffoco as. pe. pro. ex sub ꝛ faux. au. in o. productam conuersa: significat spiritum pręcludo ꝛ veluti obstrictis faucibus Ouid. Suffocent animam dira venena tuam.
Suffragor penul. pro. significat adiuuo fauorem fero. Cuius contrariū est refragor ꝓ repugno aduersor. Vir. Copia me perdit tu suffragare rogatus.
Suffragiū modo auxiliū significat: modo illas voces q̄ dabant q̄ in comitijs ꝛ in tabellis describebant quibus vnusquisq; suam declarabat volūtatem de aliquo in magistratū eligendo. Iuue. Libera si dentur populo suffragia quis tam. Inuenitur etiam suffragium a frango is. fra syllaba correpta. Ouidi. de nuce. Quid nisi suffragium nymbis ruitantibus essem?
Suffrago pe. ꝓ. dicit in posterioribus pedibus alīalīū quod in prioribus genua: vel est nodus sub crure quo pedis versura constat: tibięq; ita annectitur pes: vt verti possit: id quod spectamus in bobus: equis ꝛ ceteris armentis. Dicte suffragines: q̄ suffringantur: hoc est in altum frangantur. Constat sane genua animaliū quę alal generant ante se flectere: suffraginū vero artus in aduersum quēadmodū igitur poplites dicti sunt: q̄ post plicētur: ita suffragines: q̄ supra frangantur. ¶Plini. Victimarum ꝓbatio in vitulo: vt cauda articulū suffraginis cōtingat. Idem. Aues ꝛ quadrupedes alas in prora ciruant: suffragines in posteriora. ¶Hinc suffragino si equi quorum suffragines morbo vitiatę sunt. Colu. libro septimo. Suffraginosę hordeacea farina imponitur. Suffragines etiam dicuntur vitis soboles Col. lib. v. Et si soboles quam rustici suffraginem vocant radicibus adhęret: diligenter explantanda ferroq; alleuanda est: vt hybernas aquas respuat
Suffulcio sustento. Var. Ut maioribus perticis suffulte vites auras non pertimescant.
Suffundo is. Vide in dictione Fundo. (Hero.
Suggero is. penul. cor. suggessi stum. Vide in dictione
Suggestus vel suggestum a suggero: q̄ ibi ligna suggerantur in quibus stari possit: significat enim locum editorem puta pulpitū: vt apud Var. libro. iij. de re rust. Ex suggesto falleris vbi solent esse peripetasmata pro

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

deunt aues in stagnum.

Sugo is.xi.ctũ.ꝛ sugitũ.hinc suctus us. ꝛ sugitus ꝛ sugiturus.Aug.¶Multi ꝓcones præcesserũt adhuc nascitu/rum de virgine ¶Maria futurum infantem ꝛ sugiturum Jac.Dicit ꝛ sugeo es.¶Unde Exugeo:sicut a sugo exugo: quod est succum traho.¶Plau.in Epi. Ego me vertã in hirũdinẽ:atq; eorũ exugebo sanguinem.Suet.in Augu. ¶Psyllos admouit qui venenum ac virus exugerent.

Sugilo as.ex ꝓcussu carnẽ maculo:a sugẽdo: q̃ suec⁹ hoc est liuo: deducat. ¶Hinc sugillati dicũt qui ex per/cussione tumorem maculã cõtraxerunt. ¶Plini. lib.xxvij. Lasens recens cũ melle sugillata emendat. ꝛ lib.xx.Ci/nis allij ex oleo ꝛ garo illitus sugillata aut liuẽtia ad co/lorẽ reducit. Interdũ sugillare est verbere:detrahere:ac cusare:damnare:reprehendere. Liui.Legati grauiter fe/rentes se sugillatos esse.¶Hiero.in præfa.pentateuchi.Qui me asserunt in.lxx.interpretum sugillatione noua pro ve teribus cudere:nõ damno:nõ reprehendo septuaginta: sed confidenter cunctis illis apostolos præfero.

Suggrundia partes tecti prominẽtes. Var.li.iij.de re rus.Subgrundas appellat.¶Aues inquit:subtus subgrũ/das ab initio villatico vsq; tecto.

Suggrundiaria veteres dicebant sepulchra infantiũ: qui nec dum.xl.dies implessent:vt inquit Fulgentius ¶Placiades:cum nec busta dici potuerunt:quia ossa quę comburerentur nõ erant: nec tanta magnitudo cædaue ris quę loco tumesceret.

Suinus a.um. quod ex sue est:a quo fit diminutiuum suillus a.um.vt caro suilla.

Sui ꝛ eius deriuatiuum suus a.um.sunt ꝓnomina re ciꝓroca:dicta q̃ ꝓ sicut recipꝛocatur spiritus cum recipi/tur:ita hęc ꝓnoia ad id vnde ꝓdierant:revertunt.Unde non recte dicimus. Ego dixi sibi. Nõ est sibi curę respu. Tu fuisti secũ: quia nulla in his est reciꝓrocatio.Sed di cendum.Ego dixi ei.¶Non est ei curę. Tu fuisti cum eo. Similiter nõ dicimus. Vidi Ciceronem ꝛ fratrem suũ: sed fratrem eius. Econtrario nõ recte dicit. Omnia ad te spectant:vt des illis cibũ in tẽpore: cũ sibi dicendũ sit, sicut enim recte dicimus.Omnes expectamus:vt det no bis escam.Omnes expectatis:vt det vobis escam.Ita di cendum est.Omnes expectant:vt det sibi escam. Est ta/men quando indifferenter ponit ꝓut ad illius de quo loquimur: vel ad nostrã personã sermonem referimus: in quorum primo reciꝓrocatio est:aliter nullã habet reci ꝓrocationem:vt omnes optant quod sibi vtile est:ꝛ om nes optant quod ipsis vtile est. Illud ad personam eius de quo loquimur refertur: ꝛ manifestam habet recipro/cationẽ:hoc ad personam nostram. Ideoq; nulla est in eo reciꝓrocatio.Ci.¶Multi dubitabant quod optimũ es/set:ꝛ multi quod sibi expediret. Idẽ.legatus in pacẽ ꝓfectus in ꝓuincia pacatissima ita se gessit:vt ei pacẽ esse ex pediret. Notandũ q̃ aliquando ꝓ sui siue suus ponit is aut ipse:aut ille dũtaxat ad euitandã amphibologiã. Licer.in Bruto.¶Is soceri instituto quẽ quia cooptatus in augurum collegiũ nõ erat:non admodũ diligebat:præ sertim cum ille.Q. Scęuolam sibi minorem natu gene/rum prætulisset.Item sciendum q̃ suus quãdoq; ꝓ ꝓ/prius accipit: vt velle suum cuiq; est. Interdum etiã ad/ditur sibi nulla necessitate:sed tantum veluti cuiusdam festiuitatis gratia.Ci.Suo sibi vicitãt succo.Col.Suo si bi iure abluũtur. Dicimus etiã suus est illius mos. Sua est istius natura. Suus est Aristotelis modus. Suũ ¶Pla tonis genus.¶Habetq; hoc ꝓnomen suus vocatiuũ vt si dicam. Defendite Cęsarem o amici sui.

Sulcus ꝓscissio terrę.Uñ tertio:quarto sulco serere dicimus.i.ter:quater:quiquies arãdo.¶Pli. Quar to seri sulco Virg.existimatur voluisse: cũ ait. Illa seges demũ votis respõdet auari Agricolę:bis q̃ solẽ:bis frigo ra sentit:hoc est q̃ bis per ętatẽ:bis per hyemen aratur. Id est spissius solũ sicut plerũq; in Italia quinto sulco seri melius est.Aliquãdo Sulcus ponit ꝓ fossa.Quãdo q; ꝛ ipsa quędam terrę proscissio est.Virgili. Ausim vel tenui vitem cõmittere sulco.¶Proꝓrie vero significat quic quid Culeatũ in lõgitudine est.Idẽ.Et linguis micat o/re trisulcis.¶Hinc Bisulcus a.um.Unde Bisulcum ani mal quod non solidas:sed fissas vngulas habet.Trisul/cus a.um.vt Trisulcum telũ: quod est trifidũ: id est tres acies habens:a tribus partibus findens.

Sulcatim aduerbium significat per sulcos.

Sulco as.sulcos facio:proscindo. Colu.li.ij. In sub acta iam terra latiores porcę sulcantur.

Sulfur nascitur in insulis ęoliis inter Siciliã ꝛ Itali/am:sed nobilissimũ in Melo: vt scribit ¶Plini. lib.xxxv. ¶Hinc Sulphureus a.um.quod est ex sulphure.

Sulphuratus a.um.quod sulphur habet.Unde sulfu rata dicuntu ligna exilia: sulphure ab vtraq; parte in/tincta ad accendendas lucernas. Marti. Qui pallentia sulfurata fractis permutat vitreis.

Sulfuraria ę. locus vbi sulphur coquitur.

Sulmo oppidũ in Brutijs ¶Peligne regionis Ouidij patria.Unde ipe ait.Sulmo mihi patria est gelidis uber rimus vndis ¶Milia q nouies distat ab vrbe decem. Di/ctus Sulmo a Solymo Aneę comite cõditore eius vr/bis.Ouid.¶Huius erat Solymus phrygia comes vnus ab Ida A quo Sulmonis mœnia nomen habent.

Sultis veteres dixerunt ꝓ si vultis.Ce.

Sultanus vocatur rex egypti.

Sum es.multis capitur modis: varieq; construitur. Nam substantiuum dictum est: q̃ per se subsistet nec indi geat alio: sed in ipsum cętera verba resoluantur: vt ego lego:id est ego sum qui lego:tu legis:tu es qui legis.¶Po pterea etiam frequenter præpositis pronominibus de/monstratiuis non positum intelligitur.Virgili.Tu ne il/le quem Hardanio Anchisę. Et:nã ¶Polydorus ego.Existimat aũt ¶Plato illa non esse quę oriantur vt in tereant:augescant:senescant. Id vero proprie esse dicit quod eternũ est:neq; mutabile: neq; corruptibile quod dei proprium est. Unde est illud. Ego sum qui sum:tan/q̃ solus deus esse dicatur. Deus enim authore Augusti. Summa essentia est:rebus autem esse dedit: sed nõ sum me esse sicut ipse est. Et alijs dedit esse amplius:alijs mi/nus. Uñ i Habacuc scribit. Ipsi quoq; erũt quasi nõ sint. Et in Hester. Ne tradas domine regnũ tuũ ijs qui non sunt. Copulat hoc verbũ quãdoq; similes casus.vt Cic. fuit eloquentissimus. Quandoq; vltra noiatiuũ cõstruit cũ dativo.Hie. Sicut eñ abscindẽdos ꝛ erudiẽdos infi de'es:ac perfidos hoies qui scandalũ sunt corpi ecclesię dñs præcepit.Qui tñ noiatiuus a parte post in dativo po ni potest:vt qui sunt scãndalo corpori ecclesię. Quando q; cũ genitiuo:ꝛ hoc multis modis: vt cũ possessionem denotat:vt prædicamenta sunt Aristotelis.Componitur ꝓ æstimo siue valeo: sed hoc dũtaxat in tertia pſona tam pluralis q̃ singularis nũeri. Sal.i Jug. Nunc vos æstima te facta an dicta pluris sint. Terẽ.in Adel.Virgeti q̃ti est sumito.id est q̃to ꝓtio valet. Cic.lib.ij. Ut cõmodius pu tarent numerari sibi quod tanti esset q̃ suũ recuperare. Esset.i. æstimaretur. Similiter cũ significat pertinet seu officiũ est. Et hoc in tertia pſona singularis numeri tm. vt religiosi viri est pudicitiã seruare.id est officiũ est: vel ad religiosum viz pertinet. Item cum significat laus vel vituperatio.vt tu es egregię laudis. ꝛ hęc res est magni laboris vel periculi. Item cum significamus mansionẽ: vt Ego sum domi meę.Quãdoq; iungit dativo.Et tunc significat habeo.Virgil.Sunt mihi bis septem præstanti corpore nymphę. Jungimus plerunq; duos dativos: ꝛ significat do vel affero. Licer.Q. Marco.Si enim mi/hi studij fidelitas est tãte voluptati quãte esse in isto.¶Hęc eadem bona debent additis literis:sermonibus:huma/nitate:quę sunt in ipsis his commodis potiora.id est dat vel afficit voluptate.Qui modus dicendi frequẽs apud

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

authores inuenitur. ¶Ponitur ꝛ pro conuenit: siue contingit: sed in tertia tantum persona singularis numeri. Val.max.libr.j. Non est inter patrem ꝛ filium vllus rei cõparationem fieri. ¶Præsertim diuinitatis fastigia iunctos. Virg. Nec non ꝛ Tityon terræ oipotentis alumnũ Cernere erat.id est licebat. Quale est illud apostoli. Cõuenientibus vobis in vnum iam non est cęnam dominicam manducare: Apponitur quãdoq; huic verbo ablatiuus sine præpositione: vt tuo beneficio liber sum. Et tu es magna vi animi ꝛ corporis. Aliquando etiam cum præpositione: vt hęc res est in potestate mea. Jus est in armis. Omnes sub cęlo sumus. Sum pro tribunali. Sum in ludo litcrario. ¶Hoc est ab re.id est non decet: vel est indecorum: alienum: absurdũ. A vobis est: vester est: sicut Verbum est a Cicerone. id est verbum est Ciceronis. Quandoq; cõstruitur cum accusatiuo mediante apud vel penes: vt hęc sententia est apud Aristotelem. Interdum mediante ad. Et tũc est significat expositum est vel vergit. Cęsar. Aquitania a Garumna flumine ad ¶Pyreneos montes ꝛ eam partem quę est ad hesperiam. ¶Domi nonnunq; sine casu ꝛ a parte post: vt in Exodo. Qui est misit me. Et illud. Quę sunt quę fuerant: ꝛ quę post facta sequẽtur. Aliquãdo est sumitur pro habes: vt non est q moleste feras mortem patris. ¶Præterea iungitur ad uerbio. vt hic illius arma: hic currus fuit. Item iũgitur infinitiuo alterius verbi: vt magnę laudis est vacare sapientię. Et animi fortitudo est aduersa contemnere. ¶Huius verbi composita sunt Absum: Adsum: Desum: Exũ apud veteres p extra sum. Sic enim licto: in quibusdã sacris clamitare solebat. ¶Hostis victus: mulier virgo: exesto: hoc est nõ intro ito. Insum: Intersum: Obsum: ¶Prosum: ¶Præsum: ¶Prosum: ¶Persum: valde sum. Bel. ¶Platoni ꝛ Socrati perfuit familiaris. Subsum ꝛ Supersum.

Sumen sit ex papillis fullis vno die post partum sectis ac salitis. Mar. Esse putas sumẽ nõdũ sic vbere largo Effluit ꝛ viuo lacte papilla tumet. ¶Plau. i cap. Quã ta labes larido: q̃ta sumini absumẽdo. Alij putãt eẽ lac suis extractũ ac densatum siue occisa: vel quasi rumen.id est mulieris mãma: nomen a sugendo deductum.

Summa est sententię alicuius aut rerum: de quibus verba fiunt: collectio. Virg. lib. iiij. Mauiget: hęc summa est. ¶Huius diminutiũ est summula. id est parua sũma.

Sũmus a.um. quod est omnium altissimũ: vt hic summũ locum in vrbe tenuit. Virg. Sũmoq; vlularunt vertice nymphę. Aliquando dicit extremum. Cice. in horten. Vixit ad summã senectutem valitudine optima. Virgil. Venit sũma dies: ꝛ ineluctabile tempus Dardanię. Alicui maximũ: quo nihil sit maius. Sic Iuppiter summus dicit. Cice. li. ij. tus. Summũ quõ nihil sit superius. Et a Virgilio dictũ est. Summe deũ: pro maxime deorũ. Alicui quando laudabile: gloriosum. Virg. Me ne igit̃ socium summis adiungere rebus ¶Vse fugis? ¶Hinc summitas: altitudo: ex quo altior pars montis summitas dicitur.

Summates: principes in ciuitate: qui ꝛ optimates: ꝛ primates appellantur.

Sũmitudo etiã a nõnullis p summitate capitur. Lc.

Summum pretium: est libertas. Teren. in an. Quod habui summum pretium persolui tibi.

Sũmo as. sumitã facio. ¶Hinc Cõsũmo as. de q̃ alibi.

Sũmatim: per singulas summas. Apul. Omnia summatim tetigerat. Item breuiter ꝛ oibus quasi simul cõprehensis. ¶Plini. Sed vt de hac re summatim dicã. ¶Huius significantię sunt In summa: ꝛ ad summam: quę ita significant acti diceremus. Quod vt summatim comprehendam. Quintilianus. In summa non recedo: fas est mihi inuitis etiam parentibus pie facere. Cice. lib. offic. Ad summã ne agã de singulis: cõmunem totius humani societatẽ congregationem ꝛ conciliationẽ colere: tueri: conseruare debemus. Sed si ad summã dicimus: siue summũ fine ad: significat ad plus: Cicero. ¶Pro Milone. Vnus aut ad summũ duo inuẽti sunt: qui Milonis causam non probarent. id est nõ plures q̃ vnus aut duo ex omnibus. ¶Hoc modo dicẽdi frequenter vti solet Quintil. per aduerbium semel. Et vt semel oia complectar: id est in summa. In eũdem sensum etiã quandoq; sumitur breuiter. Quintilia. Breuiter tamẽ longę crudelitatis explicãda sentia est: ex oibus quę protuli: leuissimum fuit q occisus est. ¶Plin. A reliqua vero gallia cultu virorum moni dignatione: amplitudine opum præferenda: breuiterq; Italia verius q̃ prouincia. Aliquando etiã summatim a summus fit: ꝛ significat psumma: hoc est alta. Lolli. lib. iij. Sinaũt eo vsq; exaruit: scilicet vineę truncus vt curuari non possit: primo anno summatim: ita ne radices eruas aut lędas ablaqueato.

Summe aduerbium: a summus: significat maxime: excellenterq;.

Sumo is. psi. ptum. per simplex m significat multum ꝛ pene nimiũ mihi tribuo. Cic. pro ¶Plan. Quãq; nõ mihi tantũ sumo iudices neq; arrogo. Item significat Accipio. Sallustius. Epistolã super caput temere positam sumit. Itẽ. Eligo. ¶Plau. Sumat aliquẽ ex populo monitorẽ officij sui. Itẽ Conduco. Ci. Quoad enim peruentum quo sumpta nauis est: nõ dñi est nauis sed nauigantiũ. Itẽ. Cõsumo. Terẽ. in adel. Ergo intro: ꝛ cui rei opus est hilarẽ hũc sumamus diẽ. Itẽ Impendo. Idẽ in phor. Hũc argentũ attuli fructũ quem Lemni vxoris reddũt prędia: id sumã. id est impendam: vt Donatus exponit Unde sumptus. ¶Huius cõposita sunt. Absumo. Assumo. Cõsumo. Desumo. Insumo. ¶Præsumo. ¶Resumo. Transsumo: quę habent penultimam productam.

Sumanus: dicitur qui libenter ex alieno sumit.

Sumanalia dicũt liba farinacea in modũ rotę facta.

Summęnium dicebat locus lupanaris: q̃ fere sub mẽnibus esset quasi submęnium. Inde submęnię meretrices dicunt. Martialis. Cõuiuia quisquis zoili potest esse sumęnias cęnet inter vxores. Lc.

Sũptus a.ũ. captus vel electus: vt sumptus est cibus.

Sũptus us. impẽsa q̃ pecunia impendat vel exponatur. ¶Pli. Qui eã domũ magno sumptu ędificauerat.

Sũptuosus: qui immoderatũ sumptũ facit. sumptuosa cęna: in qua multum impensę datum est. Licero. ¶Deto. Expecta igitur hospitem tum minime edacem: tũ inimicum cęnis sumptuosis.

Sumptuarius a.ũ. quod ad sumptum pertinet: vt lex sumptuaria: quę de moderãdis sumptibus lata est: quã Cato cibariam appellat. Licero. ¶Peto. Ad fungos me tuos conferam domum: si habebo in denos dies singulos sumptuarię legis dies cõferam. Tertul. in apolo. sic scribit. Leges sumptũ cõprimentes centũ era non amplius in cęnã subscribi iubebãt: nõ amplius q̃ vnã inferre gallinam: ꝛ eã non saginatam. Centenarias appellauere antiqui cęnas: ab impensa centum sestertiorum.

Sũptifacio. is. sicut sonat ¶Plau. Si nũc me suspendã meã operã luserim: vt pręter operã rerum sumptfecerim.

Summitto: clanculũ ꝛ furtim immitto. Suetonius in Cęsare. Summissis nonnunq; lictoribus atq; militibus Et summittere est permittere crescere. Idem in eodem. Audita clade Tituriana barbã capillumq; summiserit. Illąq; summittere barbam ꝛ capillum dicimur: q̃ neq; tondemus: neq; radimus: permittentes ad enormitatem adolescere: quod specimen est maximi doloris. Id etiam promittere ꝛ immittere dicitur. Aliquando subdere: incitare: supponere. Lucillius. Summittas alios si quos posse censeas. Aliquando Dimittere. Virgilius. ¶Pascite vt ante boues pueri summittite tauros. ¶Hinc summissum humile dicim⁹. Licero. ¶Neq; summissum nimis: neq; se nimium efferentem.

Summissus: humilis. De quo modo Virgili. Sũmissi petimus terram. Et summissus murmurato: qui non aperte loquitur. ¶Hinc summissim aduerbiũ. Suetonius

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

in Aug. Nam ⁊ ad cõmunionem sermonis tacentes: etiã summissim fabulantes prouocabat.

Suo is. sui. suum. sarcio. Vnde sutores qui calceos suunt. Et a sue quidam hoc verbũ deducunt: quia huius animalis pilis in suendo sutores vtuntur. ¶Per translationẽ suere ponit pro coniungere: nectere: ligare: stringere. Bellus. Sed hi plerasq; naues locris suebant. ¶Duius composita sunt. Affuo: quod est ad aliquid suo: suere suendo annecto. Consuo. Circũsuo. ¶Pli. lib. vij. Etiam nunc in Britannico oceano vtiles corio circũsutę fiunt rates. Desuo: qđ sutum erat dissoluo. Similiter Dissuo. Cice. in Lelio. Tales igitur amicitię sunt remissione vsu leuandę. Et vt Catonem dicere audiui: dissuendę magis q̃ discindendę. Exuo. Insuo: extus suo siue ligo. Vale. max. lib. primo. Tarquinius. ☞. Tullũ dnũirum: q̃ libri secreta ciuilia sacrorum continentem custodię sue cõmissum pecunia corruptus: ¶Petronio sabino scribendum dedisset: culeo insutum in mare abiici iussit. Interfuo: interpono: intermitto. ¶Persuo: in totũ suo. ¶Præsuo. antesuo. ¶Resuo: rursus suo: aliquando etiam est contrarium suo simplici. ¶Resumimus enim quę suta sunt: sicut recludimus quę clausa. Suetonius de Augu. Sumenti virilem togam tunica laticlaui resuta: ex vtraq; parte ad pedes decidit. Subsuo: subter suo: transuo ad modum acus transeo. Col. lib. vij. ☞Media pars descripti orbiculi eadem sibula transuitur.

Suppar: ex sub ⁊ par: quasi equalis. Ambro. libro hexa. Dꝛectantissimũ quoq; candidum munus est: ⁊ visui suppar gratia. Idem lib. de Abel. Tertiũ genus est peccati quidẽ minoris: sed supparis arrogantię eorũ scilicet q̃ datorẽ bonorũ deũ non negant: sed q̃ acciderint ea sibi propter prudentiã suam cęterarũq; meritã virtutũ iure dela

Supparus vel supparũ. pe. cor. vtroq; (ta arbitrant. modo dicitur pro genere leuis atq; anguste togę: q̃ eo superindukmur. Luc. Suppara nudatos cingunt angusta lacertos. Festus. Supparum vestimentum puellare lineum quod etiam subucula: hoc est camisia dicitur. Est ⁊ supparum nauium insigne. Seneca lib. xj. epistolarum scribit Supparum alexandrinarum nauium insigne indicium esse. Sunt enim suppara vela velorum que supantennas explicantur. de quibus Luc. Imaq; pandens Suppara velorum perituras accipit auras.

Supparũ velũ tenuissimũ ad scenas velandas. Et de quinces cõsularibus. Quibus cũ iã ex orchestra belluat. antea post supparũ solebat. Apul. in me. Oro te inq; aulęum tragicũ dimoueto: ⁊ supparũ scenicum cõplicato.

Supellex. ⁊ hęc supellectilis: ⁊ hoc supellectile. Nam in plurali hęc supellectilia facit. In ablõ singulari supellectile ⁊ supellectili. Clar. li. ij. de anal. Sępe itaq; ex eadẽ supellectili licet videre. Supellex dicitur domesticũ patrisfamilias instrumentũ sicut docent iurisconsulti: apud quos titulus est de supellectili legata. Cuius noie: vt inquit ¶Dõpo. cõtinent mensę: trapezę: amphora. delphica subsellia: scamna: lecti: margaritę: culcitrę: ⁊ oꝛalia imperialia: pelles: laquiminaria: candelabra: lucernę: ⁊ trulla: vasa enea: vulgaria. id est quę non proprio sunt loco attributa: capsę: armaria: vitrea: escaria: ⁊ potoria.

Suppilones dicti sunt emasculatores pędicones: q̃ subtus podicis pilos tundant.

Super ⁊ supra: ὑπέρ υ ἐις. ου Λατινοις καὶ δασὺν ἐις σ βέτεται. id est ὑπέρ υ in ου latinis ⁊ aspirata in σ vertitur. ¶Dꝛepositiones a supera deductę idẽ significãt: Super quidem per apocopen supra per syncopen. Super vtriq; casui seruit: supra accusatiuo tantũ. Et super in significato cõtrariatur subter: supra vero infra. Quod autem quidam dicant sup continuũ esse: vt sedeo super lapidem: supra interiecto spatio: vt nubes impendent supra nos: non vsq; quaq; seruatũ est ab authoribus. Augu. lib. v. con. vtrũq; indifferenter posuit de luce dei loquens. Nec ita erat supra mentem meã sicut oleum supra aquam: nec sicut cęlũ super terram: quia ipsa fecit me: ⁊ ego inferior: quia factus sum ab ea. Liui. lib. xliij. Vbi citra muros supra subterq; terram per dies. xxv. pugnatũ est. Sciendũ est: q̃ super separata ⁊ ablatiuo iuncta: modo significat de. Virgili. ☞Multa super priamo rogitans: super hectore multa. ☞Modo In. vt Fronde super viridi sunt nobis mitia poma. Idẽ. Virg. Nec superipse sua molli laude laborem. Juncta vero accusatiuo significat vltra. vt Supra Garamantes ⁊ indos ¶Proferet imperiũ. Apul. Jam enim super oppidũ profectus nos citra reliquerat. Vir. lib. ix. ablatiuo iũxit. Nocte super media. id est vltra mediã noctem. Et est bona elocutio: vt si dicas Legi noctem sup mediam. Aliquando desuper. Vir. Et super e vallo prospectant troes. Aliquando valde. vt Dis accensa super iactatos equore toto Troas reliquias danaum atq; immitis achilli. Quandoq; absolute ponitur in significatione naturali. ¶Plau. Hinc atq; hinc super subterq; premor: angustijs. Quandoq; ponitur pro supereſt. Virg. Nec fuga iam super. Quandoq; pro insuper: amplius Idẽ. Cui neq; apud danaos vsq; locus: ⁊ super ipsi Dardanidę infensi pœnas cum sanguine poscunt. Lõposita habẽt significationẽ naturalem: ⁊ componitur cum dictione incipiente ab A. vt superaddo. C. vt supercido. D. vt superduco. E. vt superequo. F. vt superfluo. J. vt superincido. ☞M. vt supermeo. P. vt superpono. S. vt supersedeo. V. vt superuacuus. A super fit comparatiuum superior. superlatiuum supremus. Lõposita sunt Insuper ⁊ Desuper.

Superiorem ⁊ inferiorẽ dicimus fere: q̃n de malis logmur. vt Dionysius superior: ⁊ Dionysius inferior. Cũ de bonis logmur: si tempus denotamus: superior: ⁊ posterior dicimus. vt Cyrus superior: ⁊ Cyrus posterior. Si vero dignitatẽ ☞maior ⁊ ☞minor: vt ☞maior ⁊ ☞minor Scipio. Et hoc de duobus. nã si de pluribus: vtimur suplatiuo vel positiuo. vt ☞magnus ¶Põpeius. Alexãder magn⁹. Superiores cõparatiue sumptũ significat q̃ magis supra sunt: quibus cõtrarij sunt: Inferiores. Interdũ habet vim positiui: cũ intelligunt ij qui sunt supra gradũ quartum cognationis vel affinitatis: sicut inferiores qui sunt infra ipsum gradum. Var. li. ij. de re rus. Itaq; proauos ac superiores de tertio gradu nemo appellatus scropha.

Superbia: est supergrediens elatio mentis.

Superbio is. a super ⁊ eo is. b. melioris soni gratia interposita. ⁊ e. in. i. mutata: nisi velimus superbio a superbia deriuatum esse: quod tamen non abnuo. Superbio tamen naturalem ab eo is compositionem: ⁊ significationẽ passiuã innatã habere ostendit. Unde quicq̃ in aliqua re excellit: superbũ dicere possumus: q̃si supra alia tens. Virgilius. cecidit q̃ superbũ Ilió. Hoc est nobile: magnificum. ¶Plinius libro. xxxvij. Superbio pro superbus eo: vel superbus sum posuit cum inquit. Hunc geminę certe apud ☞Menandrũ ⁊ ¶Philomenem fabulę superbiunt. Claudianus lib. iiij. de raptu. ¶Phlegręis sylua superbit Exuuijs totumq; nemus victoria vestit. Hoc est nobilitatur: celebratur: illustrat.

Superbus: elatus: arrogans. Virgili. lib. iij. ęnei. Stirpis achilleę fastus iuuenemq; superbum. Aliquando nobilis: magnificus. excellens: vt Hinc populo late regem belloq; superbum. Aliquando altus. elatus idem. Arua petens turbarq; superbũ. Aliquando ornatus. Idẽ. Barbarico postes auro spolijsq; superbi. Aliquãdo opulentus: vt apud eundẽ. Simul en e superbũ ☞Rhamnetem aggreditur. Aliquãdo iniquus. vnde. Quos illi bello p fugos egere superbo. Antiqui etiã superbos ppter pompam funeris mortuos dixere. ¶Plaut. in am. Faciam ego hodie te superbum nisi tu hinc abis.

Supercido is. pen. cor. ex super ⁊ cado. Col. lib. v. Ille si transuersa fuerit cicicatrix. cęlestem supercidentem a quam contineat.

Supercilium: ex super ⁊ cilium. supercilia data sunt

homini pilis breuibus adornata: vt quasi geminis aggeribus munimentū oculis prestarent: ne quid superne incideret: & simul speciem prebereṫ hec & pariter & alterne mouentur. Supercilia dicuntur vltima pars frontis pilis vestita: que ciliis prominet: sed quoniam his annumus: his negamus: ideo supercilium quandoq; pro fastu & superbia ponit. Iuue. si cum magnis virtutibus affers. Grāde supercilio & numeras in ore triumphos. Quamobrem etiam pro eminentioꝛe loco ponitur. Virgil. in Geoꝛ. Ecce supercilio cliuosi tramitis vndam Elicit. Hiero. in libꝛo Numeri. Illo mortuo in montis supercilium descendit Moyses cum Eleazaro. Interdū ponitur p grauitate austeritate: & seueritate. Vnde in Priap. legimus. Conueniens latio pone supercilium. id est gratitatem. Et apud Valeriū maximum legitur superciliū censoꝛium. Is vero cui supercilia porriguntur & promi/

Supercubo as. pe. coꝛ. supiaceo. (nēt Gillo appellat superdormio. Col. li. viij. Perforatis tabulis quibus ouilia consternuntur: vt grex supercubet.

Super duco quasi suppono. Hie. ad Furiam. Supducit mater filijs nō nutritiū: sed hostē. nō parentē: sed tyrānū inflammata libidine vteri sui: & inter paruulos suas miserias nescientes: lugens dudū nona nupta cōponit.

Superedo pen. coꝛ. supermando: quasi post comedo. Pli. li. xix. Menander e grecis author est: allium edentibus si radicē betę in pruna imposuerint odoꝛē

Supererogo. ex sup: & e. & rogo significat (extingui. sup tribuo. Aug. li. j. conf. supererogatur tibi vt debeas. Et quis habet aliquid non tuum.

Superexto as. componitur ex super: & ex: & sto.

Superficies dicitur que ex lineis ducitur: quia due line ę iunctę faciūt superficiem vnius anguli: vel acuti: vel obtusi. Dicta superficies: quasi superior facies.

Supficiarię edes inquit Caius: que in conducto solo positę sunt: quarum proprietas & ciuili & naturali iure eius est cuius & solum: superficiarius qui in alieno solo superficiem habet: ita vt certam pensionem prestet: au/

Superfoꝛaneum: quasi pro superuacaneo (thoꝛ Ulp. Sidonius Apollinaris vsurpat.

Superiacio is. pe. coꝛ. suppono vel superextendo. Colu. lib. ij. feminibusq; de tabulato superiectis. Lactā. de opi. Et ea viscera formata in eum modum qui contexit vnicuiq; generi ac loco aptus fuit superiecta pelle.

Superincido is. ex super: & in: & cado componitur: significatq; supra in aliquem: vel aliquid cado. Liui. lib. secūdo. Adultusq; superincidentibus telis incolumis ad

Supermeo as. superfluo: siue supla (nos tranauit. boꝛ. Plini. libꝛo. i. Quędam vero dulces inter se supmeant alias: vt in Fucino lacu.

Supernati dicūtur quibus ſęmina succisa sunt in modum suillarum pernarum.

Supernia ſęmina ipsa succisa.

Supero as. penu. coꝛ. proprie significat supegredioꝛ: & quasi supra ascendo. Virgi. lib. iij. Se. superant montes: & flumina tranant. Plini. libꝛ. vij. Arboꝛes que quidem tante ꝓceritatis tradunt: vt sagittis superari neqant. Per translationē superare ponit p vincere. Vir. Quid si idē certet phębū superare canendo. Item supabundare: vt si superet ſętus pariter frumenta sequent. Item supuiuere. & quasi supstitem esse: vt Quid puer Ascanius supat ne & vescit aura Aethereaṫ Item restare. Cice. Deq; eo quod ipsis superat alijs gratificari volūt. Et in eua. Col ligue que superauerūt fragmenta ne pereant. Item occidere. Vir. Clam ferro incautū superat. Huius composita sunt Expupero: abundo. Prosupero superabundo.

Superus a. um. penul. coꝛre. a super fit. Et q̄uis superus & inferus videantur esse positiua suproꝛis & inferioris: tamē in vsu superi pro cęlestibus siue viuis. Inferi autē p manibus siue mortuis accipi solent: superum mare adriaticum; nuncupatur per respectum ad Tyrhenum: quod greci inferum vocauere.

Supernus a. ū. quod est supra: vt superna regio. hinc superne aduerbium: quod significat de parte superioꝛe. Plini. Argentum superne innatat vt oleum aquis.

Superstruo is. superędifico. Lactan. lib. vj. Manenti/bus eīs ꝓceptis eoꝛum que solent ad probitatē recte dari ignota illis superstruemus ad perficiendā consuman/damq; institiam quam non tenent.

Supersedeo es. non mutat e in i. sicut cętera a sedeo composita: vt obsideo: resideo: prędideo. significatq; omitto. & ablatiuo sępius construitur. Cęsar com. j. Et propter multitudinem hostium: & propter eximiam opinionem virtutis prędio supersędere statuit. Et licet prędio dativus esse videatur: per ablatiuū tamen sic resolui oportet: prędio supsedere. i. sedere sup prędio. quo item modo. Li. li. iij. ad herē. locutus est: cōmode poterimus principio supsedere: cum tū Sulpitio scribens ablto cōstruxerit. Tu si videbiṫ ita cēseo facias: vt si habes iā statutū quid tibi agendū putes: in quo non sit consiliū tuū cum meo supersedeas: hoc labore itineris. i. omittas ad me venire. Bellius aūt libꝛo secundo actō construxit cū ait. Alia luce auis in pastum ꝓfecta est: cognati & affines operam quā dari rogati sunt supersedent: qui tamē accusatiuus resoluit in ablatiuū. Nā sup vtriq; casui deseruit. Hieronymus cōtra Ioui. cū infinitiuo iunxit. Cice. rogatus ab Hircio vt post repudiū Terentię sororem eius duceret oino facere supersedit: dicens non posse se vxoꝛi & philosophię pariter operam dare. Idem contra Pelagianos dativo iunxit. Vnde supsedendum huic laboꝛi censeo.

Superſto as. supra aliquid sto. Bel. Cum sedēti aquila superstaret. Quandoq; superstare est supereſſe: vnde superstites dicti sunt.

Superstito as. frequentatiuum quo veteres vsi sunt significat saluo & incolumē reddo. Ennius. Regium verum vt sospitent superstitentq;.

Supstes q ex mortuis q̄si solus viuus supstat. Amb. li. j. offi. de Noe loquēs ait. Qui ad semen eius reseruatus solus: ex oibus & potestate generatiōis supstes est factus author: futuręq. Quintil. Defuncta vxoꝛe liberis tū supstitibus: superstes quoq; dicit qui saluus est: & viuit inter viuos: etiā sine morte suoꝛum omniū. Terenti. in an. Deos quęso vt sit superstes. Antiqui etiam testes superstites appellarunt. Aliquando supstes pro ꝓsenti sumit. Plau. superstitem vtrunq; monui ne inuisi abeant.

Superstitiosi ꝓprietatem habent: vt Cice. lib. ij. de natura deoꝛū tradit: ex hoc q̄ ꝓ cultura deoꝛ supersedeant: qui sine causa timidi sunt: q deū timent in rebus etiā nō timendis: hi sunt qui apud veteres totos dies precabant: & immolabāt vt sibi sui liberi supstites essent. Ideo non solū philosophi verūetiam maiores oīes supstitionē a religione separauerūt. Omnis tū iportuna ineptaq; religio: secundū Belliū supstitio dici potest. Lactantius docet superstitionē & superstitiosos dici: qui superstitem memoriā eoꝛū colunt: aut qui parentibus suis supstites colebant imagines eoꝛū domi tanq; deos: superstitio aūt nihil aliud est: q̄ falsi dei cultus: & sicut religio colit deos: ita supstitio violat: vt ingt Seneca. A quo supstitio dicit: error: insanus. Seruius. A superstite supstitio dicta: que anicularū proprie est: que multis p ętatē superstites sunt: & q rebus inanibus addicte dū volūt videri nimis religiose: superstitiosę fiunt: & ita delyrant. Lucr. refert: q̄ supstitio sit superstantium rerum. i. cęlestiū: & diuinarū q̄q; super nos stant inanis & superfluus timoꝛ.

Supsum affluo: abundo. Vir. Euxilio vrbes italę populiq; supsunt. Interdum prędesse significat reliquū esse. Ennius li. iij. anna. Inde sibi memoꝛat vnū supereſſe laboꝛem. Interdū superstitē esse. Plaut. in asi. sicut tuū vis vnicū natū tuę supesse vitę sospitē & supstitem. Interdum vincere: superioꝛem esse. Vir. Ferrea que blando neque ant supereſſe laboꝛi. i. vincere laboꝛē. Interdū superfluū

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

esse. Gel. Memini ego prætoris docti hois tribunali me forte assistere: atq; ibi aduocatū reū non habere: Et cum is qui verba faciebat reclamasset. Ego illi superfum: respondisse prætorem festiuiter. Tu plane superes nō ades: hoc est superfluus superuacaneus es. Interdum vsurpare. Virg. Primus ego in patriam mecū modo vita supsit. Interdū defendere ꝛ aduocatū esse. Sue. de Au. Lū ctari se ne si supereſſet: eriperet legibus reum.

Supervacuus: a. um. quod non est necessariū. Colu. lib. iij. Itaq; supervacuū est: hoc repetere iam tradita ratione terebrationis.

Supuacaneus a. ū. idem quod supuacuus. Ci. Appio Confirmata amicitia: ꝛ perspecta fide cōmemoratio of/

Supuaganeus a. ū. a. vagor. fit. (ficio) supuacanea est. Vnde auis supervaganea dicebatur ab auguribus: cum ex summo cacumine vocē emisisset. Vaganeus simplex non legitur. Vnde ꝛ derivatiuum est.

Supparasito: pe. cor. parasito: ministro. Plau. in am. Accedam atq; hanc appellabo: ꝛ supparasitabor patri.

Supplāto as. pedē suppono: ꝛ fic a plāta fit. Ci. li. iij. offi. Contendere debet q̄ maxime possit: vt vincat supplantare eū qui cum eo certat: ac manu depellere nullo modo debet. Per translationē supplantare significat decipere. Hor. ad Iulianū. Ego te nequaq; decipiā adulatione ne lubrica laude supplātē te. Et supplātare subtus plātare. Sicq; a planto cōpositū est. Col. lib. iij. Sinaūt ipsam vitē sternere voles iuxta radicē: ita ne ipsam q̄das curiose fodito: ꝛ vitē ita supplātato: ne radicē abrūpas.

Supplaudo is. ex sub ꝛ plaudo: significat latēter plaudo. Hor. ad Melpomenē. Nec quisq; sibi de corporis mundi castitate supplaudat: eū de omni verbo otioso quod locuti fuerint hoies reddituri sint rationem in die iudicij. Hoc a me positū est: ne quis plaudo pro plodo aut econtrario forte sumat: cū maxime differāt. Plodere enim est quatiendo: sine collidendo sonū quendam facere: ab q̄tio aliquanulū aduersum. Plaudere vero est vocem letitię: ꝛ exultationis in laudem cuiuspiā rei aut hois efferre. Virg. lib. v. Et ingenti sonuerunt omnia plausu.

Supplodo is. pe. p. est q̄si succutio sine pede sine alio signo. Ci. ad Here. Pedis dextri rara supplosione. Aliqñ significat reiicio. Dama. Hor. Rogamus vt abscissis optiōib⁹ ambiguitatibusq; supplosis q se habeat scribas.

Suppedaneum dicitur: id quod sub pedibus est dum sedemus. Aug. Et non tantū suppedaneum Christi quātum sub pedibus seruorum eius vos indeos adduxit.

Suppedito as. pen. cor. subiugo: subministro: a sub ꝛ pes pedis. vel a pedito as. q̄uis pedito nō sit in vsu: q̄si a pedio primitiuo. Var. Largiore cibatu sustentare debet: q̄ facilius lac suppeditare possit. Est ꝛ suppeditare opprimere. Ci. Nūc video in iudicio mecū cōtēdere nō vis: vbi suppeditari turpissimū: superare pulcherrimum est.

Suppeto is. pe. cor. significat latenter seu per fraudem peto. Vlpi: Apud Labeontem relatum est: si filiginario quis dixerit: vt si quis nomine eius filiginē petisset ei daret: ꝛ quidam ex transeuntibus cum audisset petijt eius nomine: ꝛ accepit furti actionem aduersus eum: qui suppetijt filiginario non mihi. Non enim mihi negotiū: sed sibi filiginarius gessit. Suppetit vero in tertia persona: ꝛ supperūt significat in promptu est: vel succurrit ꝛ huius modi. Plini. Iunior. Cui abunde suppetunt facultates.

Suppetię ꝛ suppetias tantū habemus a suppeto quo nomine Valla auxilium significari existimat: sed magis subsidium est. Plau. in epi. Auxilia mihi ꝛ suppetię sunt domi. Si enim auxilia ꝛ suppetię idem essent: frustra alterum eorum poneret: propter quod sciendum est: q̄ sicut inter præsidiū ꝛ subsidium interest: q̄ præsidiū sit auxilium quod præstat alicui: ꝛ præsertim q̄d satis videt ad defensionem esse. subsidium quod ad succurrendum venit: ita suppetię sunt quę ad rem ne labatur: aut pereat sustentandam mittuntur: vt est ad succurrendum oppidis ꝛ obsessis: multumq; laborātibus: quod succursum milites appellant: ꝛ est fere idem quod subsidium. Dictę suppetię quia suppetunt oppressis id est præsto sunt: siue succurrunt eis ꝛ a fidis suppeditantur. Auxilium vero p̄ prię ad augendas copias: atq; vires ꝛ peti ꝛ mitti solet. Cęsar con. xij. Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias venire: id est in subsidium.

Suppetior aris. auxilior: succurro. Apul. li. viij. At vobis facile est suppetiari miserrimo seni.

Suppleo es. quid significet: ex voce sua demonstrat. Vir. li. iij. Remigiū supplet: socios simul instruit armis. Et supplere est æquare. Idem. Si fetura gregem supplere uerit aure⁹ esto. Ser. Si tot annos habuero quot oues: hoc enim est gregem per fēturā suppleri. Sunt qui hoc verbum per simplex p. scribi velint. Unde supellex.

Supplementū quod suppletur. Cice. Apio pul. Censebant omnes fere: vt in Italiam supplementum meis ꝛ Bibuli legionibus scriberetur.

Supinum: a quibusdam dicitur verbum participiales: sicut gerundiua sunt nomina participialia. Et habet duas terminationes. scilicet um. ꝛ u. vt lectū lectu. Quod in um finitur habet significationem actiuam. Sallu. Legatos ad Jugurtham de iniurijs questū misit. id est qui quererētur. Idem. Non mea culpa sępe ad vos oratum mitto. P. L. hoc est qui orent. Do filiam nuptum dicimus: hoc est quę nubat. Do venū: vendo. Spectatū admissi sumus. id est vt spectemus. In u vero significatiōis passiuę est: iungiturq; nominibus adiectiuis. Virg. Nec visu facilis: nec dictu affabilis vlli: hoc est q̄d nec videri nec dici facile possit. Pli. Accipenser piscis rarus inventu: hoc est qui raro inuenitur. Dicimus prēterea dignum siue indignū relatu: quod referatur. Impiū factu: si fiat. Horrendum aspectu: si aspiciat. Jucundum cogitatu: si cogitetur. Obscęnum visu si videatur: ꝛ sic de reliquis.

Supinus a. um. quod iacet ventre cęlū versus. Iuue. Lubat in facie: nox deinde supinus. Domit nōnunq; potioso: molli: negligentiq;. Tractū a re ipsa. Qui enim supini iacent: otiose molliter negligenterq; degunt. Seneca ad Lucil. Est quidē mi Lucilli supinus ꝛ negligens q in amici memoria: ab aliqua regione admonitus reducitur. Iuue. Et multū referens de Mœcenate supino. Inde supinior. Mar. Muscq; delitię supiniores. Et supinus dicitur montuosus. Hora. li. car. Seu mihi frigidū prēneste seu tybur supinum. Est enim civitas in ascensu montis posita. A supinus fit Resupinus: de quo supra.

Suppilo as. pe. pro. rapio: involuo cū fraude: a pilo rū raptu: siue ab πλέω cōplano. Plaut. in tru. Hęc cum video fieri: sukkuro: suppilo: ꝛ de prędā prędam facio.

Supplico as. penul. cor. ex sub ꝛ plico. eo q̄ genu poplitemq; plicamus: cum a potentiore magnum aliquid precamur. Sunt qui hoc verbū a placo deducant: quasi supplaco: sed grecum est πλέκω. Est aūt supplicare humiliter ꝛ cum reuerentia precari. Cice. in Lęl. Quā multa enim quę nostra causa nunq; faceremus: facimus causa amicorū. precari: ab indigno supplicare: tum acerbius in aliquem inuehi: insectariq; vehementius.

Supplex: qui flexis genibus precatur: a quo Supplici ter aduerbium.

Supplicīū: supplicatio. Sallu. Nō votis neq; supplicijs muliebribus deorū auxilia parant: sed vigilando agendo: bene cōsulendo p̄spera oia cedunt. Var. Bones ad victimas faciunt: atq; ad deorum supplicia. Et supplicium pena siue tormentum. Virgi. Spero etiam meditis fiquid pia numina possunt. Supplia hausurū scopulis libro. j. meta. Supprimit extemplo vocem. Unde suppressus summersus. Iusti. Victi persę in naues confugerunt: ex quibus multę suppressę: multę captę. Aliquando suppressus ponitur p occulto. Seneca. Et cuius operibus quędam edita: alia suppressa sunt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Suppſſum teſtamentū dicebaſ quando in fraudē hę/redum: vel legatorū: ſeu libertorū alioūue nō eſt palam reſignatum ſiue exhibitum. Lc.

Supra: modo ꝓpoſitio eſt. Virg. Olli cęruleus ſupra caput aſtitit imber. Modo aduerbiū. Sallu. in Jugur. Pauca ſupra repetā. Prępoſitio vero nunq̄ componit: & vltra ꝓpriā ſignificationē qñq̄ ponit ꝑ valde: vt ſupra modū: ſupra mortē: ſupra modū: ſupra iuſtū. Virgi. lib. ij. Geor. Rara ſit an ſupra morē ſit denſa requiras. Antiqui etiā ſupera ꝓtulerunt: ſicut infra & infera. Cice. in Ara. Huic ſupera duplices humeros affixa videtur Stella micans.

Supra q̄ ſignificat ſupra id: quantum quod: vel ſupra id quod. Sallu. Corpus patiens inedię algoris & vigilię ſupra q̄ cuiq̄ credibile eſt. id eſt ſupra id quantum.

Suprēmus: extremus. Virgi. Qui ſuprēmum comitentur honorē. aliqñ dicit ſummus: altus: maximus. Suet. Terū ſuprēmū cęlū intuentē ſtupidū cubuiſſe. Terē. ph ſuprēme Juppiter. Sic dicit ſuprema multa ꝑ maxima.

Supputo as. pe. cor. Vide in dictione puto.

Suppudet pe. cor. aliquantulū pudet. Ci. Caſſio. Puto te iam ſuppudere cum hęc tertia iam epiſtola ante te oppreſſit q̄ tu ſchedam aut literam: ſed non vrgeo.

Suppuro as. pe. prod. Suppurare eſt apoſtema fieri. Col. lib. vij. Hic idem ſanguis niſi emiſſus fuerit ſaniem creabit: qui ſi ſuppurauerit tarde procurat. Hinc Suppuratia: ſiue ſuppuratio dicitur cū vlcus ad ſaniem tendit. Vocatur & apoſtema: hoc eſt cōcurſus mali humoris in aliquā partem corporis: a pure dicta. Pus enim ſanies eſt: & quicunq̄ humor in putredinē verſus. Col. li. vij. Et cū maturuerit ſuppuratio reſcinditur ferro.

Suppuratorius. a. um. quod ad ſuppurationem pertinet. Idem. Ideo miſcent ſuppuratorijs medicamentis.

Sura: poſterior pars cruris carnoſa: quę tantū homini ineſſe dicit: reliqua alialia habent crura ſine ſuris: licet q̄nq̄ ſumat ꝑ toto crure. Vir. Suras vincire cothurno. Ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ σφυρὸν λέγεται ἔνθεν καὶ λατῖνοι ἄγουσι λέξιν. Id eſt grece hyron dicit: vnde latini trahunt dictionem.

Surculus: palus. cuius diminutiuum eſt ſurculus.

Surculus ꝓprie eſt qui inſeritur. Germen vero qui in ſurculis naſcitur. Hinc ſurculoſus a. um. quod ſurculis abundat. Plini. Ramis hyſſopi ſurculoſam.

Surcularis & hoc ſurculare: vt terra ſurcularis: quę ſurculos generat. Col. libro. iij. Conſyderandum eſt an/teq̄ paſtinemus ſurcularis necne ſit terra.

Surculaceus a. um. Idem. Surculacea in folliculo ſunt raphano ſinapi: rapo.

Surdus qui habet aures obtuſas: ab auriū ſordibus q̄ in duricię vel ſę marmora auriū dicunt: nec ſinūt audire. Et tam paſſiue q̄ actiue dicit. Nā ſurdus qui non audit & qui nō auditur Juue. Surda nihil gemeret graue buccina. Et herbę ſurdę a Plinio dicunt quarū nomina nō ſunt. Nō enim audiunt cū ſint ſine nomine. Et ab ſurdum dictū eſt: quia tale nunq̄ eſt auditū: vel quia tale eſt: vt efficiat ne audiatur. Surdum item dicitur cuius odor non ſentitur. Perſius. Nec ſpirent cynnama ſurdū. Et ea quę guſtum amiſerunt exurdata dicuntur Horatius in Ser. Feruida: ꝙ ſubtile exurdant vina palatum. Refertur etiam ad viſum. Plini. lib. xxxvj. Ad hoc quibuſdam incurrit vmbra: ſurdusq̄ color fit. Locus etiam ſurdus dicitur in quo non facile auditur. Victr. libro. v. Etiam diligenter eſt animaduertendum ne ſit locus ſurdus: & vt in eo vox q̄ clariſſime vagari poſſit.

Surdaſter diminutionem ſurditatis ſignificat: hoc eſt non plane ſurdus: ſed vt ſic dicam Surdulus: qui parū ſurdus eſt. Sunt enim duo nomina in aſter terminata q̄ diminutionē ſignificant: ſurdaſter & recaluaſter: cętera imitationē denotāt: vt paraſitaſter: antoniaſter: oleaſter.

Surdo as. actiuū eſt: ſurdum facio: a quo exurdo: de quo in dictione ſurdus apud Horā. in ſermo.

Surdeo es. dui. ſurdus ſum. a quo ſurdeſco ſurdus fio: a quibus abſurdeo: & abſurdeſco.

Surgo gis. xi. ctū. ex ſurſū & rego: ſignificat erigo. Teren. Vt triduo hoc ꝓpetuo e lecto neq̄at ſurgere. Hic ſurgere venti dicunt: cū veluti ſe erigētes flare incipiūt. Vir. Et ſando ſurgētes demorat auſtros: ſicut ecōtrario: quādo flare deſinūt ponere: ac reſidere dicunt. Idem. Cū vē ti poſuere oiſq̄ repēte reſedit flatus. Aliqñ ſurgere ponit ꝑ creſcere: ſeu naſci. Idē. Aſcaniū ſurgentē & ſpes hęredis Juli. Huius cōpoſita ſūt. Aſſurgo: quod eſt erigor in alicuius honorē officij vel benevolētię cauſa. Et ſic dativo iungit. Virgi. Vtq̄ viro phębi chorus aſſurrexerit omnis. i. honorem fecerit. Aliquādo aſſurgere ponit pro cedere. Auſo. Aſſurgit muſę noſtra camęna tuę. Aliquādo ſumit ſimpliciter pro erigere ſiue creſcere. Col. lib. ij. Collē molliter aſſurgentē: montē ſublimē & aſperū: ſed nemoroſum & herbidū maxime ꝓbauerūt. Virg. lib. ij. Geor. Sed iacet aggeribus niueis informis & alto Terra gelu late ſeptemq̄ aſſurgit in vlnas. Conſurgo ſimul ſurgo. Sal. Conſurrexere oēs ſimulq̄ in eū impetū fecerūt. Exurgo: e loco ſurgo. Ci. Exurgite oēs: atq̄ excitatum. Diſſurgo: diuerſe ſurgo. Pli. lib. xvij. Ecce tibi herbas tuas ſpargo peculiares ſtellas eaſq̄ veſpere: & ab opere diſſurgenti oſtendo. Inſurgo in aliquem inſilio. Lact. li. v. Nec eſt magnopere mirandū ſi aduerſus hominē iſta fiūt: cū aduerſuſ ipſum deū ꝓpter eandē cauſam inſurrexerit: etiā populus i ſpe cōſtituus. Pręſurgo ante ſurgo. Reſurgo rurſus ſurgo. Vnde qui reuixerūt reſurrexiſſe

Surrigo as. pe. cor. Vide in dictione Rego. (dicūt.

Surrepo is. pe. pro. ſenſim ſeu ſubtus: aut latenter ingredior. Hieron. ad Dama. Nulli periculoſum: nulli videatur eſſe blaſphemum: q̄ in Apoſtolis inuidię malū diximus potuiſſe ſurrepere.

Surripio is. penul. corre. latenter rapio ſeu furor. Aliquando in altum tollo: & aliquando per mēdacem narrationem aliquid extorqueo: & quaſi furor. Hinc ſurreptum pro furto: & pro impetratione quę fit a principe: vel magiſtratu per falſam narrationem.

Surrhentū: oppidū fuit Campanię a grecis conditum cū promontorio Mineruę: Sirenū quondā ſedes. Hinc Surrhentina vina dicta ſunt: & Surrhentini calices.

Surſum quid ſignificet notum eſt: cuius contrarium eſt deorſum: capiuntur tamen interdum ambo pro vltro citroq̄. Terentius in eunucho. Ille ſurſū deorſumue curſites. Tractum ab Athenis cuius portus eſt in imo vibs vero in editiore loco. Cornucopię.

Sus ꝓpoſitio: pro ſurſum accipitur: vt Suſpicio.

Sus ſuis gñis cōis: ſecūdū Priſ. Et dicit tā de feris q̄ de domeſticis. Cuius diminu. eſt Sucula. Plaut. in ru. Directa cōſucula & porculis. A ſus fit poſſeſſiuū Suinus. a. ū. Var. Hic emē cōciliato: ſuinę carnis datur populo. A ſuinus fit diminutiuū Suillus. Grece aūt ὗς dicit ὁλὸ θυτὸς ab illo verbo dictus: q̄d dicit θύειν: q̄d eſt imolare. A ſuillo emē pecore imolādi initiū primū ſumptū videt. Cuius veſtigia: q̄ initijs Cereris porci immolant: & q̄ initijs pacis cū fędus feriretur: porcus occiditur. Suillum pecus donatum a natura dicunt ad epulandum.

Suſq̄ deq̄ fero: quod & ſuſq̄ deq̄ habeo dicimus: ſignificat ęquo animo ſum: & quod accidit non magni facio: & interdum negligo atq̄ contemno: hoc eſt ſurſum an deorſum feratur res paruiſacio.

Suſa ę. & Suſa orum. oppidum & metropolis Perſidis. in Suſia: quę Perſię pars eſt. a Suſo fluuio ſic vocata. Properti. Non tot Achęmeniis armantur ſuſa ſagittis Spicula q̄d noſtro pectore fixit amor. Hęc vrbs vt ſcribit Pli. a Dario Hidaſpis filio condita fuit. Ibi fuit regia Cyri lapide cādido & vario: colūnis aureis & lacunaribus gēmiſq̄ diſtincta: cęli cōtinens ſimulachrū ſtellis micātibus inſignitū: & incredibilia multa. Ibi Aſſuerus cōuiuiū maximis diuitijs: & delicijs copioſū celebra

Inde Suſinus a. ū. vt ſuſinum vnguentū. Lc. (uit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Suspendo is. Vide in dictione pendo.

Suspicio is: pen. corre. sursum aspicio. Virgi. Et mente suspicit verbis. Interdū Tenero. Lactan. lib. ij. Et tamen factorem ipsum nemo suspicit aut veref. Cice. lib. ij. offi. Itaq; eos viros suspiciunt: maximisq; efferunt laudibus. Sic Despicio p cōtemno. Suspicere etiam est respondere. Virgi. lib. vj. enei. Suspicit Anchises: atq; ordine singula pandit. Ité suspectū habere: vt apud Sal. in Jugur. Per idem tempus Bomilcar: cuius impulsu Jugurtha deditionem quam metu deseruit: inceperat: suspectus est rei: & eum suspiciens nouas res cupere: ac perniciem eius dolo quærere.

Suspicio onis. Si cum venio iungat: passiue accipit: vt veni in suspicionem. i. factus sum suspectus.

Suspiciosus qui suspicionem habet. Teren. in adel. Omnes quibus res sunt minus secunde: magis sunt nescio quomodo suspiciosi: ad cōtumeliam omnia accipiunt magis ppter suā impotentiam se semper credunt negligi. Accipitur etiam quandoq; p eo: qui suspectus est.

Suspecto as. modo sursum specto. Martianus. Oculisq; suspectās sydera. Modo deorsum specto: & sic a sub cōponit. Mar. Sed suspectat oculis deuorantibus draconem.

Suscipio pis. pen. co. a susum vel sursum quasi (cos. sursum capio: tā ad animū q̄ ad corpus refert: vt suscepi onus: suscepi voluptatē. i. accepi. Aliquādo suscipere est gignere. Plautus. Qui geminos ex ancilla suscepit li

Suscito as. pe. corre. excito: plerunq; vinifico. (heros. Nec tam sanare languentem visus est inquit Seneca: q̄ mortuū suscitare.

Suscitabulū: incitamentum dicit. Varro. Sympho/nia vocis suscitabulum.

Suspiro as. pen. prōdu. significat spiritum ab imo pectore traho: quod sollicitudinis aut doloris argumentū est. Nam ex sus: & spiro componit. Per translationē suspirare est desyderare: & modo dativo: modo accusativo iungitur. Aug. lib. v. de ciui. dei. Inde fidei pignus accepimus: q̄diu peregrinātes eius pulchritudini suspiram⁹. Hieron. Carnes egyptiacas suspirabant. Iuue. Suspirat longo non visam tempore matrem.

Suspiriū: ipsa suspiratio: hoc est ab imo pectore spiratio. Et aliquando ipsa spirandi difficultas. Est enī morbus qui ex pulmone fit: qui & suspiratus dicitur. Ouid. Et suspiranbus hauſtis.

Suspiriosi: qui spirandi difficultatem patiuntur: vel quibus vitiosa est respiratio: quos greci asthmaticos vocant. Plini. lib. xx. Podagris cum articulorum morbis decoctum cucumerem in aceto illinūt: p̄sentaneo remedio suspiriosis prodest.

Sustineo es. pe. co. a sursum & teneo significat patior. Hie. ad Ru. Si negotiatores seculi tanta sustinent: vt ad incertas pueniant periturasq; diuitias: quid Christi negotiatori faciendū est: qui venditis oibus quærit pretiosissimā margaritam? Aliquando alo: reficio. Liui. Milites fluuiatili pisce & herbis sustinebant. i. cibabantur. Virg. lib. ij. Geor. Hinc patriam paruosq; nepotes Sustinet.

Sustento as. frequentatiuum: sępe aut continue sustineo: manuteneo: nutrico. Lactant. libro. iiij. Incredibili beneficentia genus humanū sustentat: & quasi paterna indulgentia souet. Et libro. v. Non amplius quærit q̄ vnde vitam sustentet.

Sustentaculum dicitur: quod aliquid sustinet.

Sustollo is. ex sursum & tollo sustuli sublatū apud veteres in vsu fuit. Diome. Tollo tuli: quod in cōpositione sustuli facit. Eius tamē perfecti instans apud veteres sustollo. Hūc vero a tollo sustuli: quod est suscepi siue habui. Hā quemadmodū de matre dicit peperit filiū: ita de patre Sustulit filiū. Aliquādo sustuli capit pro educaui. Virgili. lib. ix. Mezentio regi quē seruā licinia furtim Sustulerat. Aliquando sursum tuli. Idem. Sustulit exutas vīncla ad sydera palmas. Aliquando Erexi: suscitaui. Aliquando abstuli: vt Iubet & sublata reponit.

Susiana: puincia Asię vt libro sexto refert Ptolemęus: quę a septentrione terminatur Assyria. Ab occasu Babylonię adiacet. Ab oriente habet Persidem. A meridie partem Persici sinus. Cuius ciuitates insignes Tariana & Susa: in qua templum Dianę Susię.

Susurrus & susurriū: paruū & summissum murmur. Hora. li. j. car. Leuesq; sub nocte susurri. Hier. Susurrus auium inquit lib. contra Ioui. Idē in Job. Et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrij eius. Declinatur etiam hoc susurrum. Ouid. libr. vij. meta. Procrin adit: linguaq; refert audita susurra.

Susurro as. furtim & summissa voce loquor. Terenti. Iam susurrari audio ciuem atticam esse hāc. Idem. Syrus cum illo nostro consusurrant: conferūt. Hinc Insusurro & consusurro.

Susurro onis: qui susurrat: qui occulte maledicendo odium in aliquem aut dissensionem molitur. Verbum factitium est: vt apud apostolū. Susurrones: detractores

Sutores: qui calceos suūt. Proprie eni (deo odibiles. artifex calceorum sutor appellatur: cum ille qui suit pannos elegantius sarcinator q̄ sutor dicatur.

Sutates dicunt qui quasi cōtinue suentes vel stantes in sutrina. Plau. in aul. Sedētarij: sutates: diabathrarij.

Sutura: quā sutor in suēdo facit: q̄uis & de alijs rebus per similitudinē dicat sutura. a Cornelius Cel. li. viij. Raro caluaria solida sine suturis est: & id caput firmissimū atq; doloretutissimū est: ex ceteris in quo suturę paucores sunt: eo capitis valitudo commodior est.

Sutorius a. um. quod ad sutorem pertinet: vt ars sutoria instrumentū sutorium. Sutorium attramentū appellatur tinctura qua sutores pelles & calceos tingunt. Licee. Jā pater eius accusatus a Mā. Antonio sutorio attramento absolutus est.

Suterna: ipsa sutura: siue opus sutorium. Var. Q. suternas facere inscitus nihil homo agis.

Sutrina penultima producta: locus vbi calcei sumuntur & venduntur: a qua sutor dicitur.

Sutella: dolosa astutia: a similitudine suentiū dicta.

Sutilis & hoc suttle pe. co. quod sutum est. Unde coronę sutiles dicuntur: sicut pactiles coronę: & vestis sutilis: consutilis: & inconsutilis.

Sutrus nomen impositiū. Lato vni elephanto qui in punica acie fortissime fuerat pręliatus sutrum nomen

Suturniū vrceolus est siue vas ex quo (imposuit. Lc. aqua in pollubrum demittitur. Lc.

Sui & suus pronomina sunt reciproca. Lc.

S ante Y

Syagros: latine aper. dicitur: nam quod apud grecos σύη. apud nos sus. ἄγριος ferus dicitur.

Sycheus. cum diph. nomen proprium:

Sycos latie ficus. Heu⁹. Hodie sycos mihi recēs fuit.

Sycomorus: penultima producta: ficus fatua grandi or. σύκος ficus μωρός fatuus: quę & Mariscа dicitur. Dioscо. scribit sycomorū esse arborē magnā similē arbori ficuū: habentem lactis multitudinē. Cuius fructus nō egredit ex summitatib⁹ ramorū sicut ficus: sed ex ramis ipsis. Et est dulcis similis fructui ficus agrestis. Grana eius sunt minora q̄ grana ficus: & non maturantur nisi radantur instrumento ferreo. Et nascit multū apud Rhodum: & in locis vbi abundat frumentum.

Sycophanta: ad verbū dicit ficorū comestor. ἀπὸ τοῦ φάγειν τὰς σύκους. hoc est a ficis edendis. Nomē & pcalūniatoris: Hā aiūt atticos iuuenes solitos i hortos irrūpere: ficosq; deligere. Quā ob causā lege est cōstitutū: vt q id fecissent capite truncarent: quā pœnam q pſequerent: ob paruula detrimēta: sycophantas appellatos. Alia ratio sumit apud Syneſiū grāmaticū grecū: q iquit: q ex duo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bus ſernis cuiuſdã viri græci alter ficus q̃ domi paratę erãt abſumpſit: alter qs pr̃oſus exediſſet ignorabat. Quę renti eas dño a fonte inſons accuſatus eſt. Verus vtriq; calidã aquã pr̃ebuit: ſolus qui deliquerat euomuit: ex q̃ natũ eſt id nomen ſycophãta: id eſt calumniator: quia in fontem falſo crimine calumniabatur. Sycophantia mẽdaciũ: calumnia: atq; fallacia. Plau. p fallaciã quã amabam abduxit: a lenone mulierẽ: neq; puduit id ętatis ſycophãtias ſtruere. Sycophãtiſſo as. ſycophãtias ſtruo.

Sycoſis: morbus quẽ nos ficũ ſiue Mariſcã appellamus.

Syene: vrbs in cõfinibus ęthiopię: atq; egypti (mus. ſupra Alexandriã verſus meridiẽ: quiq; milibus ſtadijs ſub tropico cancri directe locata. Vnde ſole exiſtente in cancro medio ſolſticij die ſupra verticẽ ciuitatis cadens: nullam proſus in ea vmbram facit: vt inquit Pli. lib. ij. Lucil. lib. ij. Umbras nuſq; flectente ſyene.

Sygeũ promontoriũ Troię: ſic dictũ ppter Herculis taciturnitatẽ: qui phibitus hoſpitio ſimulauit abſceſſum: & inde cõtra Troiam per ſilentiũ venit: quod συγὴ dicit.

Syla per ſimplex l. mons Lucanię: & ſylua in illo: ſic dicta quaſi σύρω .i. tracta: hoc eſt latronibus frequẽtata: vt Sal. de fugitiuis. In ſylua inquit: ſyla fuerunt.

Sylla: cũ duplicato. ll. fuit romanus nobilis ex antiq̃ Scipionũ familia. Hic cathenas Jugurthę manib⁹ imiecit. Mithridatẽ compeſcuit. Socialis belli luctus repſſit. Cinnę dñationem fregit: & Mariũ proſcripſit. Fuit literis grę cis & latinis doctiſſimus: facũdus: acer ato: grãdis: ita vt dicat Sal. Dubitari potuit fortio: an felicio: eſſet. Mã felix eo dici voluit: q̃ de inimicis Marianis feliciter vltus fuit. Inde dictator factus remp. ſuppſſit: vt nemo illo inuito nec bona: nec patriã: nec vitã retinere poſſet. Tandẽ pediculari morbo interijt. Scylla vero per c. aliud ſignificat: de quo loco ſuo. Sed nota: q̃ ratio militat cõtra vſum iſtius chalcographię: quia p iota ſcribi oportet ſilla: quaſi ſibylla: ſed corrupto nomine ponit ſilla.

Syllaba eſt comprehenſio literarũ: vel vnius vocalis enũtiatio temporum capax: quia omnis ſyllaba aut brevis eſt: & vnũ tempus recipit: quod athomũ metrici vocant: vt pater: aut longa: & duo recipit tẽpora: vt mater. Nam ma. longitudine ſui circũflexus tantum temporis bis occupat: quantũ occupat pa. ſemel: cũ acute dicitur pater. Dicta eſt autem ſyllaba ab συμβάλλω: quod eſt comprehendo: vel a σὺν ſimul. λαμβάνω capio: proprie enũ illa eſt ſyllaba quę ex pluribus conſtat: vt ſtirps. Quę autem de vna vocali perficitur: abuſiue ſyllaba vocat: & vnigramma appellatur. Alię dicuntur bigrammę: vt ne: vſq; ad hexagrammam: vt ſtirps. Accidunt ſyllabę quatuor: tenor: ſpiritus: tempus & numerus literarũ. Tenores tres ſunt: Acutus: grauis & circũflexus. Spiritus duo: aſper: & lenis. Tempora tria: breue: longum: & commune. Numerus: quia conſtare poteſt ex ſex literis.

Syllabatim aduerbiũ: ſignificat per ſyllabas. Aug. li. x. de. ciui. dei. Et ſyllabatim per tranſitorias temporum moculas humanę linguę vocibus loqueretur.

Syllepſis: dici poteſt conceptio. ab σὺν con. λῆψις acceptio: quę fit cũ pluralis dictio ſingulari verbo completur. Turgilius. Socijs & rege recepto. Aut ſingularis plurali verbo connectit: vt Sunt nobis mitia poma: Caſtanę molles: & preſſi copia lactis. Aut cũ pro multis vnus ponitur: vt Armato milite complẽt. Item pro vno multi: vt Vos o Calliope preco: aſpirate canenti. Rectius enim dixiſſet. O vos muſę.

Syllogiſmus: cõputatio: pẽſatio: ab σὺν καὶ λέγομαι quod eſt cõputo: Cõcludo: vel ab λογίζομαι: ratiocinor.

Syloſon fuit: teſte Hieron. Samiorum tyrannus.

Symmachus pe. cor. proprium nomen quod ſignificat cõcertatorẽ: auxiliariũ: & ſociũ in bello proprie. Symmachia auxilium: concertatio: ſocietas. σὺμ. ſimul. μάχομαι bellator ſum: pugno.

Symballota: ſunt coacti p ſe velleris implexu: potius q̃ textu condita ἀπὸ τοῦ συμβάλλω.

Symbebicota dicũt accidẽtia. Symbebicos accidẽs. ὅτι συμβάννω ξύμα ἔνθεν μετυχὴ γίνεται ἀλόγως λατίνοι τοσοῦτον ἀέχοιται Jd eſt ςυμβαίνω verbũ vnde p ticipiũ ſymbebicos ab re latini tantum capiunt.

Symbole. latine commiſſura.

Symbolus pe. cor. anulus dicit⁹ eſt cũ ſit nota & ſignũ. Juſti. li. ij. poſuit ſymbolos p literis. Sollicitare inq; eos in partes ſuas ſtatuit: & cũ colloquẽdi copiã non haberet: q̃ applicaturi erãt ſymbolos pponi: & ſaxis pſcribi

Symbolum pe. cor. & indicium dici poteſt & (curat. collatio: ab συμβάλλω. confero: hoc eſt quod plures cõferunt in vnũ: ita vt cęna illa dicatur collatio in quam comparandã plures aliquid contulerunt. Terentius in and. Symbolum dedit. Eam parabolis. Moli eſſe in cõuiuijs potatorum: nec in comeſſationibus eorũ qui cãrnes ad veſcendũ conſerũt: quia vacantes potibus & dantes ſymbola conſumentur. Jd enim fecerunt apoſtoli in vnũ conferendo: quod vnuſquiſq; de deo ſenſit. Indiciũ aũt vel ſignũ idcirco dicitur: quia in illo tempore ex circũeuntibus iudęis ſimulabant: ſe eſſe apoſtolos Chriſti: & lucri alicuius vel ventris gratia ad prędicandũ proſiciſcebant: nominantes quidẽ Chriſtum: ſed nõ integris traditionum lineis nuntiantes. Idcirco iſtud indicium poſuerunt per quod agnoſceretur: is qui Chriſtũ vere ſecundũ apoſtolicas regulas prędicaret. Denicq; & in bellis ciuilibus hoc obſeruari ferunt: quoniã & armorũ habitus par: & ſonus vocis idẽ: & mos vnus eſt: atq; eadem inſtituta belladi: ne qua doli ſurreptio fiat: ſymbola diſtincta vnuſquiſq; dux ſuis militibus tradit: quę latine ſigna: vel indicia nuncupant: vt ſi forte occurrerit quis de quo dubitetur: ſymbolũ prodat: ſi ſit hoſtis vel ſocius. Auguſtinus lib. v. contra hęreſes ſymbolon interpretatur conſilium: vel cõſiliarius. Jul. Pollux dicit ſymbolum paruum numiſma eſſe. Ariſtoteles originem: id eſt Etymologiã vocabulorum ſymbolũ appellat: per quã vis verbi vel nominis per interpretationẽ cognoſcit. Alij ſimilitudinem interpretantur.

Syma: vrbs fuit in aſia: quin & pro monte iuxta pontum poſuit Orpheus in argonautica.

Syme: inſula quę prius Aegla vocabat: atq; metapontus. a Syma Jabyſi filia ſic appellata.

Symeon nomen viri proprium fuit.

Symmetria dici poteſt commenſuratio. Symmetri/os cõmenſuratiuus: moderatus.

Sympho: ſonitus quidam cũ conſonantia.

Symphonia apud latinos penultima correpta σύμ καὶ φωνέω Ὁ φωνὴ φθέγγομαι ἡ φθόγγος παρὰ τὰι .i. a σύμ quod eſt con. & φωνέω dico. & φωνὴ vox vt φθέγγομαι .i. loquor: fit. φθόγγος .i. ſonus latine conſonantia & muſicus concentus. Muſici ſymphonias multas habent: quę & harmonię dicuntur: ſed illam clariſſimam quę appellatur Diateſſeron: & altera quę dicitur Diapente. Harmoniam vero Diapaſon vocant: hoc eſt vniuerſalitatem concentus: quę ex ſeptem tonis conficitur. Hieronymus vero ad Dama: ſic habet. Symphonia non eſt genus organi: vt male quidam latinis deputant: cum ſit chorus in laude dei concinens: & hoc vocabulo ſignificetur: Symphonia quippe in latinũ cõſonãtia exprimit. Symphonon conſonans pactũ. Sympho neo: cõuenio: pactum facio: cõſentio: concino. Inde ſymphoniaci pueri a Ciceronę dicti ſunt: qui ad modulationes muſicas concentuſq; conficiendos comparãtur.

Symphoneſis: paſſio q̃ metris accidit: cũ duę ſcilicet ſyllabę ſcandendo in vnã coeunt: hoc aũt fit cũ in diuerſis dictionibus vna parte orationis vocali: vel in litera terminata: ſequẽs item a vocali incipit. vt Atq; iterũ ad Troiam magnus mittet Achilles. Fit etiam ſymphoneſis in eadẽ dictione quatuor modis. Vel cũ duę ſyllabę longę p vna longa ponũtur: vt Vnius ob noxam & fu-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rias Thracis olei. Vel cū duę breues ꝑ vna breui: vt Cor
nua velatarū obuertimus antemnarū. Vel cū longa ⁊ bre
uis ꝑ vna longa: vt Fixerat aeripedem ceruā. Vel cū
breuis ⁊ longa pro vna longa: vt Dependent lychni la/
quearibus aureis. Nec etiam Synalęphe dicitur.

Sympathia: latine cōpassio dici potest. Hippocrates
scribit oculos cū vulua sympathiam quandam habere.

Symplator: amicus sponsi: qui cū eo ꝑ conuiuia am/

Symplega: videtur esse opus in quo luctan/ (bulat.

tes ⁊ omnino concertatores spectantur.

Symplegades: penultima producta: insulę duę siue
duo scopuli in bosphoro: dictę q inter se aliquando cō/
curriſſe fabulis tradunt. Id autem fictū idcirco est: quo/
niam paruo discretę intervallo: ex aduerso intrantibus
geminę cernebantur: paulocp deflexa acie coeuntiū spe/
ciem prębebant. Nille quingentis passibus ab Europa
distantes: Cyaneę ab alijs dictę. Ouidius. Comprensos
vtinam symplegades eliisissent.

Symplegma: symplegmatis: latine complexus: cōcur
sus dicitur.

Sympsalma dicit vocū in cantando copulatio. Dia/
psalma disiunctio earum: vbi quędam requies distinctę
continuationis ostenditur. Psalma quod psallitur.

Symplones dicebantur conuiuę.

Symposium cōpotatio: cōuiuiū. Unde Symposiar/
chen: ⁊ Archiposian conuiuij prępositū: seu prięfectū dici
mus. Symposiastes cōuiuator. Sympotin cōpotorem.
grece συμπότην. ⁊ Sympotria compotrix.

Symathites latine cōdiscipul⁹ dicit. (serua vocatur.

Symphirium: herba quę latine Coagulum siue Cō

Sympinium: vas vinarium nō dissimile cyatho: quo
in sacrificijs vtebantur: ex σύμ quod est con: ⁊ πίνω bibo
Iuuenalis. Et quis tūc hoim contępto: numinis: aut qs
Sympiniū ridere Numę: nigrumcp catinū. Varro lati/
num facit. Ait enim. Ut vinum minutatim funderetur a
guttis guttum appellarūt: quod sumebant minutatim a
sumendo sumpinium appellarunt. Aliquando etiā sym
puniū mutata i in u dicit. Alij sympuium legunt.

Sympudearia a veteribus funera dicebātur quibus
ludos adhibebant quasi simul pudenda. Cc.

Syn prępositio greca: quę in compositione significat
simul: quemadmodum apud nos con.

Synagoga: coadunatio: congregatio: vel contractio.
Ex σύμ simul & ἄγω duco. Et ꝑ rei: ⁊ ꝑ loco capitur: ⁊
habet penultimam longam: quoniam est ω.

Synnada: ciuitas, Asiatica ad Carię fines. De hac
Stra. li. xij. sic scribit. Synnada vrbs nō magna añ quā
planicies iacet oleis consita. lx. fere stadiorū. Ulterius est
Dorci vicus ⁊ synnadici lapidis fodina. (Sic eñ eū ro/
mani appellant) Indigenę vero docimitē ⁊ docimeam
Uena in initio paruas glebas emittebat: nūc ꝑpter ma
ximos romanorū sumptus columnę integrę: ⁊ ingentes
extrahuntur: ⁊ varietate Alabastritę lapidi proxmę. Di
citur ⁊ Synna synnadis: vt apud Sidonium.

Syngresis contractio: figura qua plura per vnū con
iunguntur. ex σύμ τάξεσις diuisio: quasi diuisorum con
iunctio: vt bigę pro biugę.

Synalęphe: dici potest compressio. Ęsura est cum de
fine dictionis vocalis abijcitur sequente dictione incipi/
ente a vocali: vt semp ego audito: tantū. Ex σύμ. ⁊ ἄλλοι

Synnāche: angina: morb⁹ q spiritū suffocat (φή psilo.
ἄγχω affligo: Ex σύμ ⁊ ango.

Synathręsmus: figura q ⁊ singulis verbis ⁊ plurium
verborum cōiunctione fieri potest. Singulis hoc modo:
sed cum ad supplicium sumendum se confirmaret mul/
ta simul eū revocabant officia: consuetudo: tempus: exi/
stimatio: periculū: religio. Plurium verborum coniun
ctione sic. Nemo enim nocens sine summo męrore est iu
dices: sed multa simul eum perturbant: quod adest fol/
licitudinis plenū: quod futurum est formidolosum: lex
paratū suppliciū ostentans: vitia ex vitijs coacta: occasi/
onem arguendi maleficij captans inimicus: quę quotti/
die eius animum vehementer excruciant.

Syncaceosis: figura q docet diuersas res coniungere
⁊ communi opinioni cum ratione aduersari. vt Nec ho
minis auari: atcp asoti vnū: atcp idem vitium est. Uterp
enī nescit vti: atcp vtricp pecunia dedecori est: quare me/
rito vtricp pari pęna afficiunt quos pariter non decet

Syncatatesis latine assensio: approbatio. Ut (habere.
de in dictione Assensio. (tica: consignificativa.

Syncathegorema: cōsignificans. Syncathegorema/

Syncerus. ra. rū. ꝑprie dicit quod est integrū. Tractū
ab eo: q qui diuidere fructū cōmunem alueorū cū socio
volūt simul cū cęra mel partiunt. Qui si mel tantū sine cę
ra consignent: fraudāt socij: nec agūt integre. Syncerū
itacp quasi simul cum cęra. Alij putant syncerum a carie
deduci: quasi sine carie id est corruptione. Unde ⁊ ꝑ pu
ro incorrupto ⁊ immaculato ponit. Hor. Syncerū est nisi
vas qdcūcp infundis acescit. Huic contrarium est insyncę/
rus ꝑ vitiato ⁊ corrupto. Uir: Insyncerus apes tulit cru

Syncraſtus: antiquum vocabulū grecum: quo (or.
significatur medulla.

Synchysis: cōfusio. Est enī vt scribit Don. hyperbaton
vndicp cōfusū: vt illud Virgilianū. Tris notus abreptas
in saxa latentia torquet: Saxa vocant Itali medijs quę
in fluctibus aras χύσις enī fusio dicit. σύχέω confundo.

Synciput quasi semicaput: inquit Phocas grāmati/
cus: significatcp partem porcini capitis conditam: ⁊ ad
edendum paratam. Nam inter edulia annumerat. Pli.
libro. viij. Interdicta quocp cęnis abdomina glandia te
sticuli vulvę synciputia verrina. Hieron. contra Joui.

Comę in occipitiū frontęcp tornant. Et est synciput an
terior: pars capitis aures temporacp cōplectens. Comu/
tus i Persiū. Synciput anterior: occipitiū dicit posterior
pars capitis. Apollinaris ad Valeriū Maioranū. Partę
cp cerebri. Hic galeę cum parte rapit: fortiq lacerto Dil
ijcit ancipiti miserabile synciput ense. Plan. in Mene. p
tē. p toto posuit: ac de hoie: quod est cōtra Geor: giū me/
rulā: qui negat inueniri synciput ꝑ anteriori capitis par
te Ait enim. Non est tibi sanum synciput adolescens.

Syncopa: concisio κόπτω incido. Figura cū litera vel
syllaba de medio dictionis abscindit: vt Cōpostus: pcō

Synchronos: cōtemporaneus: Unde scribit (positus.
Hie. Oseen ꝓphetam fuisse synchronon. Esaię. Et Var.
ait. non esse dubiū quin aliquo tempore eodem vixerint
Homerus ⁊ Hesiodus: eosdcp synchronos fuisse testat.

Syndicus: latine cōmunis vel defenso:

Syndinum dicitur latine Concenatio.

Synechon: dici potest Continēs. Nam componitur
ex σύμ quod est simul & ἔχω habeo.

Synecdoche: conceptio dicit: cū a parte totū: vel a to
to pars intelligit: vt puppis ꝑ nauī: ⁊ annus ꝑ hyeme: vt
apud Virgiliū. Quā multę glomerantur aues: vbi frigi
dus annus transpontū fugat: id est frigida hyems.

Synephites gemma est: quę & Leucogra dicit. Cc.

Synephębi pe. ꝑ. dicunt adolescentes simul pubescē/
tes. Quod nomen inditum est Comędię Statij Cecilij.
vt est apud Ciceronem libro tuscu. quęstionum.

Synesius: nomen viri ꝓprium: deductum a σύνεσις q
est conscientia.

Syngrapha syngraphus ⁊ syngraphū: scriptura: sive
schedula: quę sit propria manu eorum: qui paciscuntur
in alicuius rei fidem. Plautus in Asi. Age istum ostende
quem conscripsi syngraphum inter me ⁊ amicum: ⁊ le/
nam. Cice. Treba. Tanęcp enim syngrapham ad impa/
torē attulisses non epistolam: sic pecunia ablata domū
redire prępara bas. Suetonius. Cuius parti nō dubita/
uit a quibusdam iusiurandum: atcp etiā syngraphā exi
gere. Dicta syngrapha ἀπὸ τοῦ σύμ. simul. καὶ γράφω
scribo: q simul scriptum sit a pluribus: q propria ma/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nu eorũ qui conuenient scripta sit.

Synochytides gẽma qua euocari dicunt in necromantia umbras inferorum. Lc.

Synodus pe. cor. ex σύν τ ὁδός via: q̃si cõuẽtus sit vel cętus: genę. ſg. est. Et synodus synoduntis piscis genꝰ putaꝫ.

Synodõtes gẽma ex cerebro pisc̃ q synodõtes appel

Synodicus. a. um. qđ ad synodũ pertinet. Hiero. (laꝫ. Ante annos plurimos cum iuuarem Damasum Romanę urbis episcopũ: τ orientis atq; occidentis synodicis cõsultationibus responderem.

Synęcesis dici potest cohabitatio: τ scribit cum ę diphthongo. Synęcus: cohabitator: contubernalis.

Synonia insula est ultra tyberina ostia. Lc.

Synonyma dicunt q̃ sub diuersis vocibꝰ idẽ significant vt ensis mucro gladius. Eadẽ dicunt Polyonyma. Uerũ aliter traditũ est in dictiõe Homonyma. Est τ synonyma figura q̃ cõmunio nois interptaꝫ. Utimur autẽ eo genere elocutionis quoties uno verbo non satis videmur dignitatẽ aut magnitudinẽ rei demõstrare. Ideoq; in eãdẽ significationẽ plura cõferunt: vt si dicamus Prostrauit: affixit

Synopis rubricę species primũ in põto inuẽ (perculit. ta: a qua nomen habet synope: bs. Lc.

Syntagma syntagmatis: tractus: ordinatio rerũ: constitutio: documentũ. ab σύν τ τάγμα ordo vel ordinatio. Hiero. in psa. pentat. Et multa alia quę propriũ syntagma desyderant: id est tractũ: vt ipsemet cõtra Ruf. exponit. Et libro de viris illu. Scripsit de ogdoade egregiũ σύνταγμα id est documentum seu tractum.

Syntaxis: dici potest constructio τ series. τάξις enim series τ ordo dicitur.

Syntecxis latine defectio dr. Pli. Tali sorbitionis genere emẽdant syntecxes. i. defectões ex lõgis morbis sumptę. Hęc autẽ emẽdatio ppie recreatio τ restauratio dicitur. Idẽ. Aqua mulsa pclarã vtilitatẽ habet viribꝰ recreãdis. Inde Syntectici dicti sunt. Idẽ. Pręcordioꝝ vitiũ syntectici: comitialibus: laser cum vino in aqua mulsa daꝫ.

Synthesis pe. cor. latine cõpositio dicit. Figura cũ singulare nomẽ multitudinẽ significãs verbo pluralis numeri iungit: vt pars in frusta secant. Est etiã synthesis genus vestis breuis τ negotijs aptę. Hac Romani peculiariter in saturnalibus utebant. Illis enim diebus omnes exuebãt togã τ synthesin induebant. Dicta synthesis ab eo q̃ cõsuta contextaq; esset cõpositiõe quadã versicoloꝝ. Hinc synthesiatus qui synthesi indutus est. De hac veste Mar. De nostra prasina synthesis empta toga. Item synthesis est genꝰ vasis fictilis ex diuersis vasis cõpositi. Papi. lib. iiij. sylua rum. Tunã mittere synthesin quid horres albozũ calicum: atq; cacaboꝝ? Pręterea synthesis generali vocabulo grę co cõpositio dicit. Serenus. Utilem deprendit in illis synthesin: τ vulgata satis medicamina rixit. Idem. Synthesis hęc prodest vnda mollita calent. Inde Asyntheta cristalla Plinius vocat quę sunt pura τ sine vitio.

Synthema synthematis compositũ constitutũ: τ signũ quod datur militibus. Hieroñ. ad Julianũ. Jam dimisso synthemate equus publicus sternebatur.

Syntęresis penul. breui dici potest attẽtio seu conseruatio. Nam. ab συντηρέω: quod conseruo: deriuat. Et ea pars animę est quę vitijs aduersat: τ sese semp immaculatã cupit a peccato seruare: τ perpetrata mala continuo arguit: quã corrupte theologi nostri tẽporis synderesin dicũt.

Syphax fuit Numidarũ rex: cuiꝰ Liui. sępe meminit.

Syphariũ: velũ fuit inqt Probꝰ: sub quo latebãt paradoxi: cũ in scenã pdibant: aut hostiũ mimi. Alij dicũt esse omne quod ante cantantẽ mimũ pmiũ suspendit. Iuue. Consumptis vocem damasippe locasti syphario.

Syracusę: ciuitas Sicilię sub Pachino monte sita: vbi fons Arethusę. Cice. lib. vj. ver. scribit syracusas vrbẽ esse maximã grecarũ vrbiũ pulcherrimãq; quę ex quatuor: q̃ si vribus maximis cõstare videbaꝫ: quarũ vna insula nominatur. Altera Achradina: tertia Tyche. quarta Neapolis. Syracusani multos claros principes habuerũt: sed pcipue clarissimũ Dionysiũ seniorẽ: qui cũ apud filiũ Dionysium vidisset ingentẽ vasorũ aureorum argenteorũq; copiam exclamans inquit. In te affectus regius non est qui ex tanta poculoꝝ vi amicũ neminẽ tibi conciliasti. Ambo tamen Dionysij philosophi fuere: amboq; Platonẽ audiuerunt. Ex Syracusis fuit Archimedes mathematicus τ theocritus poeta bucolici carminis scriptor: quem Virgilius imitatus est. Solinus in Polyhistore scribit in Sicilia primũ comędiam inuentam fuisse.

Syria: regio Asię quę ab oriẽte fluuio Euphrate: ab occidente nostro mari τ Ægypto terminaꝫ. A septentrione habet Liciã τ partẽ Cappadocię. A meridie Arabiam. Cuius insignes ciuitates: vt lib. v. refert. Ptole. sunt: Laodicea: Hierapolis: Antiochia: Apamia: Palmira: Delphos: Ptolemaida: Sydon: Tyrus: Beritꝰ: Botris: Tripotis: Byblus: Seleucia: Cęsarea: τ Damascus. Montes clari: Carmelus: Casius: Libanus. Fluuij: Euphrates: Crisoras: Singas. Regiões: Phęnicia: Palęstina: Judęa Idumęa: Comagena: τ Samaria. Hęc regio in medio orbis constituta est: quo fit vt nec frigore nimio rigeat: nec calore torreaꝫ. Sũt qui quadripertitã faciũt diuisionẽ: in Syrios: Assyrios: Leucosyrios τ Cęlosyrios. Pli. duplicem facit. Unam Palęstinã. Alteram Antiochiã. Huius nominis Syria prima coripitur.

Syracũ Raphani species rapi fere figura suauissima τ tenerrima: a cuiꝰ similitudine pira Syriaca dicunt: q̃ co

Syrꝰ. a. um. τ Syrꝰ ia. ium. quod ex (roela dicunt. Lc. Syria est. Unde Syri τ syrij qui ex Syria sunt. Suidas. σύροι πρὸς φοίνικας ἑκάτερα τὰ ἔθνη Δία βέβληται παιδία id est Syri apud Phœnices singulę nationes crimine uacẽt

Syrissus. a. um. idẽ quod syrus. Uir (suntur: vt astutęgi. Copa syrissa caput graia redimita mitella.

Syrus: insula Jonica τ Asię apposita: cuius prima producitur: A qua Pherecides syrius ortũ habuit: non a Syria regione. Scyros ño Thracię adscripta est: vt Strabo τ Pli. testantur longe a Rhodo.

Syrisca: a syrius fit: sicut Cilisca a cilix.

Syrophœnix ora maritima Syrię circa Euphratẽ: cuius pars Idumęa τ Judęa.

Syricũ colorꝰ ficti ex sinopide τ sandyce mixtis: quo minũ adulteraꝫ. Pli. li. xxxiij. Sublimi autẽ syrico minũ cõpẽdij ratio demõstrat. Scyricũ ño silaceꝰ siue cęruleꝰ co

Syrinx gis. τ syringa gę. a nostris fistula transfertur. Instrumentũ musicũ: quo ore modulamur. Fuit em nympha quędã in cannã cõuersa. De qua Ouid. lib. j. metamorphoseos. Hanc vna fuit: nymphę syringa vocabant.

Syringites gemma quę stipulę internodio similis est ac perpetua fistula canatur. Lc.

Syrictę dictę sunt siue a foraminibꝰ τ fistulis: quas nasi loco pręferũt: siue a fistulis τ calamis auenaꝝ.

Syrmęa: genus raphani: vt Pli. interpretaꝫ.

Syrma syrmatis τ syrma mę. genus vestis Tragicoꝝ vel cauda siue tractus vestis fęminarũ. Mar. Aptasti longum tu quoq; syrma tibi. Sene. de Baccho q̃ habitu mulieb̃ nõnunq̃ se ornabat. Auro decorũ syrma barbaricũ. Sumitur interdũ p longa tragicę orationis serie: tenoreq; suũ vsq; in vltimũ protrahente ab σύρω traho.

Syrupus: succus qui trahit ab σύρω traho τc.

Syrtes sunt loca circa fines Aphricę Ægyptũ versus periculosissima ab σύρω trahere. Est em inęqualitas maris τ terrę magna: τ in vno loco profundissima: in alio ño satis vadosa. Spirantęq; vento cumulus arenę qui supra mare fierat in pfundissimas residet valles. Et qui deprimebatur: mox super aquas egerit. Et sunt duę pares natura: impares magnitudine: quę dicunt maiores τ minores: τ spacio passuũ ducentoꝝ quinquaginta miliũ separãtur. Minor a Carthagine trecentis milibus passuũ distat τ totidem ambitus. Maior quadringentis viginti quinq; milibus passuũ. Ser. ño vbicũq; sunt arenosa loca in ma

T

ri:syrtes asserit vocari:hoc nomẽ etiã declinaꝝ hẽ syrtis ⁊ has syrtis:vt inquit Priscia. Virgi. lib. x. In syrtis in saxa volans vos Turnus adoro.

Systole dici potest correptio. Figura est cũ longa sylla/ba contra eius naturã corripit:vt apud Virgi. Connubio iungã stabili propriãq; dicabo:vbi nu bẽtẽ posuit quẽ natura liter longa est. Mã alio loco longã posuit. Hectoris andromache pyrrhi cõnubia seruas.

Sytropes pedis. ⁊ Citropes genus vasis fictilis cũ tri/
Sygyę nerui sunt a cerebro ad oculos: (bus pedibus sedis qui a dextra incipit:tendit ad sinistrũ:is ꝙ q a sinistra tẽdit ad dextr̃ oculũ:adeo vt se iũgãt ad silitudinẽ crucis. Cũ syfygias dictos putãt συζυγία em̃ cõiugiũ dicitur.

T Litera muta est:⁊ apud vetustissimos in aliquibus dictiõibus scribebaꝝ:in quibus nũc s scribimus. Mam mertare ⁊ pultare antiqui dicebant:nos mersare ⁊ pulsare dicimus. Mutatur nõnunq; t in s ⁊ in x:vt verto versus:mitto missus:flecto flexui:pecto pexui.

T ante A

Tabanus:animal paruũ volatile. Alio nomine asilus:⁊ Oestrus græce dicitur.

Tabula a quo per diminutionẽ fit tabella. Sunt autẽ tabulę siue tabellę testamẽta vel publicę scripturę ex qua/cũq; materia:q̃ initio ceratis tabulis scribi consueuerant. Vnde Cice. Terentię tabulã p lege posuisse videt:cũ ait. Quemadmodũ a vesta ad tabulã valeriã ducta esses. Et tabula dicebaꝝ:in quã mittebãt tesseras:q̃ historia ⁊ quandoq; latruncularia ⁊ pyrgus siue alueus alueolusvẽ dicebatur. Tabulę nouę appellant quãdo debitores creditas pecunias cum vsuris persoluere nõ coguñ ipsis creditoribus:⁊ abolitis prioribus debitis nouę tabulę conficiũtur. Cice. lib. ij. offi. Tabulę nouę quid habẽt argumẽti nisi:vt emas mea pecunia fundũ:⁊ eũ tu habeas:ego nõ habeaꝝ pecuniã. Sallu. Tunc Catilina polliceri cepit tabulas nouas:proscriptionem locupletium.

Tabulari⁹:ratiocinato⁹:supputato⁹. Phillacista qui in tabula noia ⁊ rationes observat. Sidonius ad Petroniũ. Sed ⁊ ille suscipiebat hũc grãditer:habẽs in eo cõsiliariũ in iudicijs:vicariũ in ecclesijs:procuratorẽ in negotijs:villicuꝝ in pdijs:tabulariũ in tribunis:i lectiõibus comitẽ in expositionibus interpretẽ:in itineribus cõtubernalẽ.

Tabelliones qui ⁊ libelliones appellati sunt qui tabulas:h̃ est testamẽta ⁊ publicas scripturas cõficiũt. Mã nũc notarij dicuñ barbare:q̃ tamẽ aliud sunt:vt q notarẽt in
Tabellarius:qui tabellas.i. literas defert. Hic (senatu. ro. ad Miciã. Rudes illi Italię homines quos Cascos Ennius appellat:qui sibi vt in rhetoricis Cicero ait: victu ferino victũ requirebãt ante earthę ⁊ membranaꝝ vsum aut i dolatis ex ligno codicillis:aut in corticibus arborũ mutua epistolaꝝ alloquia missitabãt. Cũ ⁊ portitores eaꝝ tabellarios:⁊ scriptores a libris arborũ librarios vocauere.

Tabor:mons in medio Galilee rotundus ac sublimis.

Tabularia:Seruio authore:loca sunt in qb⁹ tabulę:h̃ est instrumẽta ⁊ literę ⁊ act⁹ publici reponunt. Virgi. li. iij. geor. Insanũq; forũ ⁊ populi tabularia vidit.

Tabulo as. tabulis aliquid cõstruo. Hinc tabulatio:tabularũ coassatio ⁊ textura:sicut assez coassatio. Hinc ⁊ cõtabulo. Sueto. in Cali. Qui non sine admiratione Helles pontum contabulauerit.

Tabulata:quę sũt ex tabulis facta. Hiero. Dispositoq; per tabulata milite. Accipiunt etiã pro parietibus siue ędificijs lapidibus in tabularũ modũ quadratis constructis. Idem. Vbi in eius honore fabricata est ecclesia muro lapideo tabulato. Rursus tabulata dicuñt rami extenti in arboribus in plana tendẽtes:nõ in altiora crescẽtes. Vir. lib. ij. geor. Sũmasq; seq tabulata pyrnos. Col. lib. vj. Cũ deinde adolescere incipient ylmi:falce formãdę sunt:⁊ tabulata insituẽda. Hoc em̃ noie vsurpãt agricolę ramos truncosq; prominentes eosq; vel propius ferro compescũt:vel longius permittunt:vt vites laxius diffundañt.

Taberna:quasi trabea dicit: a validioribus trabib⁹ inquit Dona. quib⁹ superiora sunt suspẽsa. Et accipitur pro omni ędificio quod est vtile ad habitandũ: ex eo ꝙ tabernacula tabulis claudañt siue cooperiañt. Hinc contuberniũ ⁊ cõtubernalis. Et taberna dicitur vbi opera ipa:cęteręq; merces venditanť. Officina vbi fiunt opera. Et tabernarũ q̃dam lanaria:quędã vinaria:quędã olearia ⁊ huiusmodi. Nonius scribit tabernas nõ tm̃ vinarias esse: sed ⁊ oẽs quę sunt popularis vsus.

Tabernarius qui in taberna venditat. Cice. L. Flacco. Opifices ⁊ tabernarios atq; illã omnẽ sęcẽ ciuitatũ qd est negotij scitaret. Est ⁊ tabernari⁹ q vinũ vẽditat:sicut aquarius q vẽdit aquã. Idẽ. Sed dici nõ põt quõ hic oia iaceãt nisi ego cũ tabernarijs ⁊ aquarijs pugnarẽ.

Tabernarię fabulę. Vide in dictione Togatę.

Tabernaculũ non est diminutiuũ: sicut nec cęnaculum. Est aũt tabernaculũ tectũ castrẽse:q̃ veluti taberna q̃dam fit. ⁊ vt Hiero. inquit:semp mutatur tabernaculũ:⁊ huc illuc q transferť. Aug. Tabernaculũ belli res est. Vnde ⁊ cõtubernales milites dicti sunt tanq̃ simul habẽtes tabernaculum. Est em̃ ꝓprie pugnãtiũ ⁊ quodãmõ militãtiũ:⁊ aduersus hostẽ pugnãtiũ. Dom⁹ est vbi semp manem⁹.

Tablinũ:loc⁹ hyberne stationis atrio ꝓxim⁹:qõ fere ex tabulis cõstaret. Pli. lib. xxxv. Tablina codicib⁹ implebantur ⁊ monumẽtis rer̃ in magistratu gestarũ. Apul. lib. vlti. Floridoꝝ. Medici cum intrauerint ad egrũ vt visant:nemo eoꝝ ꝙ ppulchra tablina in ędibus visant:⁊ lacunaria auro oblita. Dicit autẽ tablinũ:nõ tabulinũ:quẽadmodũ ⁊ figlinũ:nõ figulinũ: Et videť esse qõ greci pinacothecam dicunt:cuius in pinacothecis tabulę pictę: in tablino terũ in magistratu gestarũ monumenta continebant.

Tabes is. corruptio pro morbo:a quo tabidus ⁊ tabidũ corpus dicit. Huius tres sunt species. Vna cum corpus nõ alitur:⁊ ita sũma oritur macies:⁊ nisi occurrat occidit:q̃ ⁊ Atrophia dicitur a græcis. Vnde Atrophi qui Atrophia laborant. Altera vbi malus corporis habitus est: ideoq; oia alimenta corrumpũtur. Hanc greci Cacesiam nominant. Tertia quam greci ptisin vocant:cum in pulmonem descendit a capite pituita:⁊ frequens tussis oritur. Interdũ aliquid cruentũ significat:quod ꝓprie tabum nominãt. Estq; sanies ⁊ sanguis corrupta: quod ⁊ aliq̃do dicit tabes. Dicit tamen Seruius. Tabo nomen esse casus septimi tm̃:vt sponte. Q; si velis declinare. Hęc tabes hui⁹ tabis dices. Virgi. Et terram tabo maculant.

Tabid⁹:corrupt⁹ q̃ habẽ patiť:⁊ tabid⁹ liquid⁹:fragilis. Aug. in expositiõe Psalmoꝝ. Quid tabidi⁹ aranea.

Tabificus:qui tabẽ inducit. Aug. lib. v. cõfes. Easq; curas anhelaret cor meũ:⁊ cogitationũ tabificarũ sebabus estuaret. Vnde ⁊ a Cice. egritudo ⁊ metus tabificę perturbationes dicuñt:q̃s mentẽ lacerant:tabem cruciatũ ⁊ afflictionẽ inferũt. Tabificabile dicit a veteribus.

Tabefacio:corrumpo ⁊ quasi tabem verto.

Tabesco is. tabui. significat langueo:deficio:tabid⁹ fio. a Tabeo es. Et ꝓprie in amore ⁊ mgroꝝ tabescere dicimur:q̃uis ⁊ de alijs dici possit. Gell. Delphin⁹ amãs de syderio tabuit:exanimatusq; est. Plau. in Cas. Tuo mgro re macero:macesco:cõsenesco ⁊ tabesco miser. Cato de re rus. Id aliquoties in die quotidie facito: vsq; adeo donec sal desierit tabescere. Cõposita huius verbi sunt Con tabesco. Aug. lib. ij. confes. Tristitia rebus amissis contabescit:q̃bus se oblectabat cupiditas. Distabesco:varie siue vehementer tabesco:absumor: corrupor. Idem lib. ij. Inquãtas iniquitates distabui ⁊ sacrilega curiositate secutus sum. Intabesco:valde tabesco. Col. li. v. Ad vltimã reditur maciẽ:⁊ sic intabescit:vt nullis deinceps impẽsis recreari possit. Extabesco:valde tabesco. Cice. lib. ij. Tusca. Sic corp⁹ clade horribili absumptũ extabuit:id est tabo-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ꝛ corrupto sanguine computruit.

Taburnus:mons Campanię oliuetis abūdans. Virgi. Iuuat ĩmanda baccho Conserere atq; olea magnū vestire

Taceo es.tacui tacitū:nihil loquor:licet quā (tabunnū. doq; etiā dicat de ijs q̄ sine voce sunt. Virgi. li.iij. Totūq; pererrat Luminib⁹ tacitis. Et alibi. Quin tacet ois ager. Tacere enī ꝓ quiescere capit. Unde tacitū mare dicim⁹ cuz placidū est:ꝛ nullis fluctib⁹ agitat. Quoniā ꝓo cum aliqd laude dignū est:laudam⁹:ꝛ ecōtrario malefacta nō laudamus:factū est:vt tacenda:non laudāda:ꝛ non tacēda laudanda dicantur. Qñq; tacere significat secuz esse: quoniā q̄ securi sunt:nullā quęrēdi causam habēt. Terē. in Adel. Tace egomet conueniā Pamphilū. Huius cōposita Conticeo:Obticeo:qō ꝓprie est de ijs q̄ nos pudet loqui. Teren. in Phor. Nemo nunqd obtices. Reticeo: ꝓfecte taceo: sine a locutione me retineo. Piero. cōtra Reluctū. Ut discat aliqn̄ retinere q nūq; didicit loqui. Hinc reticētia. Li. lib. j. offi. Ex mestitia:ex hilaritate:ex risu: ex locutione:ex reticentia. Subticeo:taceo. Habētq; ta syllabā correptā.

Tacitū mel per se fluit:ꝛ est optimū. Lc.

Tacitus qui tacet:ꝛ qui scit tenere secreta. Actionē enī significat:quādoq; etiā passionem. Virgi. Quis te magne Cato tacitū: aut te Cosse relinquat?

Taciturnus:qui natura facile tacet. Hinc taciturnitas: q̄ est obseruātię gen⁹ in silētio cōstituta. Terē. in An. Sed is quas semp intellexi in te sita fide ꝛ taciturnitate. Huius diminutiuū est taciturnulus. Apule. Blanda mulier ꝛ

Tacticia:a grecis dicuntur magistri ꝛ do (taciturnula. cto:res armo:um:vt est apud Vegetium.

Tactus participiū a tago. Et aliqn̄ ponit ꝓ afflato ꝛ leuiter fulminato. Lic. Tact⁹ etiā ille q hāc vbē cōdidit. In tactus ꝓ inteme:ato:ꝛ nō tacto sumit. Tactus us. nomen vn⁹ est ex quinq; corporis sensibus. Qui ꝛ tactio dicit. Lice. lib. iiij. Tuscu. Qualis est hęc auriū tales sunt oculoꝝ ꝛ tactionū ꝛ odo:ationū ꝛ saporū: q̄ sunt oēs vnius generis ad perfundendū animū tanq̄ illę quę factę voluptates.

Tatius nomen regis Romano:um.

Tachonoso:teste Herodo. li. histo. ij. q̄dā Milī insula est.

Taddęus nomen viri ꝓpriū.

Tędiū ango: mentis ꝛ animi non corporis valitudo: in

Tędeo es.tędui ꝛ tesus sum:sed nō est (quit Seruius. in vsu sicut cōpositū pertęsus:q̄uis Ser. dicat esse participiū sine ꝟbo. Sue. Pertęsus ignauiā suā. Gel. lib. j. Nas il le inanis:cum flaret glo:ias:tāq; oēs finē cuperēt: verbisq; ei⁹ fatigati pertęduissent. Fitq; tędeo abstīnęl litera in d cōuersa. Ideo cū ę diph. scribit. Illā lōgitudo ꝛ plixitas actionis siue passionis alicuius tędiū generare solet. Tędet impersonale facit ꝓteritū tęduit ꝛ tęsum vel magis pertęsum est. Hier. in Ecclesiastico. Idcirco tęduit me vitę meę. Virgi. lib. iiij. Aenei. Si non pertęsum Thalami tędeq; fuisset.

Tędulus pe.co:.di: fastidiosus senex q̄ oibus tędio est.

Tenarus pe.co:.locus vmbro:osus in radice Malęę promontorij laconię iuxta Spartā ciuitatē. In quo q: hiatus magnus est ꝛ strepitus ꝓredi pcipiunt: dixerūt veteres ꝓ hūc esse descensum ad inferos. Ver. Tenarias etiā fauces alta ostia ditis. Ubi erāt latomię: hoc est lapidicinę lapidū ꝓtio:oꝝ qui ꝛ laconia marmo:a:ꝛ tenarei lapides vocant Propert. li. iij. O, nō tenareis dom⁹ est mihi fulta colūnis. Et in singulari generis mas. est in plurali neutri. Gręce τάναρος. A quo Tenarū oppidū dictū est. Suidas ταίναρον ἀκρωτήριον λακωνικῆς ἐν ᾧ σόμιον ἦν κατάγον εἰς ἅδου ἐν θα καὶ ποσειδῶνος ἱερὸν ἀσφαλίου ἐκεῖσε δὲ τοὺς ἱκέτας καθεσθέντας ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ ποσειδῶνος οὐδεὶς λει/σαντες ἀνεῖλον οἱ λακεδαιμόνιοι. Tenarū promontoriū Laconicę:in quo fauces erāt ad inferos deducētes ꝛ Neptuni templū illic supplicantes: in sacello Neptuni munientis nihil timentes: Lacedęmonij interfecerunt. Lc.

Tenię vittaꝝ extremitates: vt q̄ ab infulis pendēt. Ver gi. Fit lōgę tenia vitta. Qñq; accipit ꝓ tota vitta. Idē. li. v. puniceis tpa tenis. A tena nō tenia. Illā tena ꝛ tenia dī: ꝓ/prie tū tenia est fascia: vñ ꝛ lapides sub ags candicātes in longū po:rectos tenias vocamus:a fasciaꝝ similitudine. Pli. Nec ꝓfunda altitudo miraculū minuit. Frequētes qppe tenię cādicātis vadi carinas territāt. Est ꝛ tenia piscis genus apud Aristotelē a gracilitate ꝛ lōgitudine dictū.

Tago is. apud veteres in vsu fuit pro tango:a quo etiaꝝ componit attigo ꝓ attingo. Plau. in Bac. Ne attigas puerum ista causa quando fecit strenue. Festus. Tagit simpliciter dicitur quod attigit:contigit facit compositū.

Tagax:furunculus a tago: quod est tango. Lucil. Nō/scribere posse tagacem Mutonis manum.

Tages tagis:fuit qui primus Hetruscis aruspicij disci/

Tagus fluuius Lusitanię habēs arenas (plinā dedit. aureas. Iuue. Qō tagus ꝛ rutila Pactolus volunt arena.

Tagrus:mons in Lusitania:apud quem quędam equę dicuntur e vento concipere.

Tagasta ciuitas Aphricę:ex qua pater meus Augu. Tagastensis appellatus est.

Talpa ge. mas. ꝛ fg. aīal captū oculis:muri simile. Virg. Aut oculis capti fodere cubilia talpę.

Talge:insula in mari hyrcano:vt Pōpo. refert: fine culmi fertilis:omni fruge ac frugibus abundans.

Talus duo significat. s. partē pedis. i. os prope calcaneū quod extuberat. Hora. i Ser. Ad talos stola demissa ꝛ circūdata palla. Est ꝛ talus ossis genus in articulo pedis: vētre eminens:cōcaua inuertebra:de quo in dictione tessera. Aristoteles ꝛ Pli. negāt in homine esse talos.

Talaris ꝛ lꝫ talare:vt vestis talaris q̄ ad talos vsq; de/

Talaria:calciamenta alata Mercurij. Virgi. (scendit. Pedibus talaria nectit Aurea.

Talipedo as. pe. co:. pedib⁹ vacillo ꝛ q̄si sup talos īsisto.

Talea:frustū ligni p̄cisum ex vtraq; parte:vt in terra inseraf. Prędcisis enī lignis vl pedali vel cubitali magnitudine nōnulłę arbores serūtur:idq; lignū ita p̄cisuꝝ greco nomine ξύλον latine talea dicit. Pli. li. xvj. Seruādū in eo aīa oia:vt taleę ex feracibus fiāt arbor⁹:nec curuę neue scabręę aut bifurcę. Cato. Taleas oleaginas quas i scrobe saturus eris tripedaneas facito. Et sicut talea dicit lignū qō in terra serit:ita qō inserit ramo calamus ꝛ tessera ꝛ tessella ꝙ instar tesserę sit:vocat. Pli. O, si longius afferant pomoꝝ calami rapo insixos optime custodire succū arbitrātur. A quibusdā etiā ponit ꝓ tessera:hoc est ligno cōplanato quo numeros notant rustici idiotę. Quidā hoc nomen cū ꝙ scribūt:ꝙ grecā originē habere autumēt:ꝛ vsq; adeo latinū factū:vt Taleare ꝓ incidere vsurpet rustica simplicitas. Hinc ꝛ talea nūmaria sermone militari dicit. Quod genus cum edicto principis vl reipu. concedit: Clarigatio dici potest. Liui. lib. viij. Celiterinis deiecti muri: ipsi vrbe abducti usq; trans Tyberim habitare vti eius qui eis Tyberim captus fuisset: ad mille pondo clarigatio esset.

Taleari lignum dicitur dum scinditur. Intaleari dū prę cidendo formatur: ait Varro.

Talia talię: folliculum ceparum.

Talio:vindicta:hostimentū:vt si quis manū alicui amputauerit: illi man⁹ Romanoꝝ lege amputari debet. Hinc retaliare Gel. formauit. quod significat talione hominē re percutere. Gdar. Corrumpit sine talione celebs.

Talentū apud priscos diuersi ponderis fuit. Illā Atticū talentū: vt docet Pli. sexdecim sestertia valebat: hoc ē pōdo. xl. Aegyptiū pondo octoginta. Cleopatra pondo centumuiginti quinq; talentū fecit: hoc est sestertioꝝ quinquaginta. Africanus talentum omne pondo sexaginta tradit. Quia ꝓ libręe: hoc est pondo apud alios maiores: apud alios minores sunt: hinc efficit vt talēta quoq; non idē vbiq; valeant. Pollux inquit ꝓ aureis nūmis tribus imputabā tur: nūmus aureus pro drachmis duabus atticis. Erāt ergo talēto multa noīa. Ptolemaicū: Syriū: Tyriū: Antiochenum: Atticū: pondere quidē pari omnia: sed ad nūmū collata differūt. Atticū tyrio equale: sed plus quadruplo valens q̄ Ptolemaicū: sesquitertio q̄ Syriū Antiochenūq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Babylonicū talentū duo milia ⁊ septuaginta minas attica fuisse tradūt. Euboicū quattuor milia denariorū valebat. Rhodiū quingentoꝝ denariū: Neapolitanū sex denarium: Syracusanū trīū denariū. Alij minimū libris. l. Massius. lxxij. Maximū. cxx. faciūt. Atheneus talentū sex milibus nūmū Italicorū mutari tradit: nūmū esse drachmā: hoc est denariū. Centū drachmis: hoc est denarijs cētū argēteis ēqri libr̄ā. Plutar. in Popeio refert minā vocās eā.

Tam ⁊ q̄ p Prisciani sentētia aduerbia sunt: ⁊ cōparatiuo ⁊ suplatiuo adijciuntur: cū duo vel plures cōparatiui vel suplatiui diuersę significatiōis positi inter se ęquant: vt ijdē geminant. vt tā iustior q̄ felicior. Aeneas Hectore. Li. p Deio. Istā inquā dexterā ipō tā in bellis: neq; in plūs q̄ in promissis ⁊ fide firmiorē. Bis eñ infirmior intelligendū est. Jungitur ⁊ positiuo: vt tam bonus vir q̄ bonus Homerus. Lice. Tā sum amicus reipu. q̄ q maxime. s. est amicus: hoc est tam amo rempu. q̄ ille qui plurimū amat. Et apud veteres tam p tamē ⁊ p modo ponebat. Cōponit tam cum ⁊si: ⁊ significat q̄uis. Pli. Dedit quātū maximū potuit daturus amplius si potuisset: tametsi quid homini dari potest maius q̄ gloria: laus: ęternitas.

Tama: dicit cū labore vię sanguis in crura descendit ⁊

Tamarice pe. p. o. gen⁹ fruticis bis in an (tumorē facit. no florētis: a grecis Erice dicit. Unde ⁊ Ericeum mel celebratur. Videt etiā recte dici Tamarix: ⁊ tamaracū etiā legitur. Hanc quidā eandē esse quā myricā existimant: licet Pli. lib. xxviij. diuersa esse dixerit.

Tamarite pe. p. ppli Asiatici nō longe a Caspio mari.

Tamē significat nihilominꝰ. Quę vbi precedit q̄ q̄uis ⁊ alia hmōi dat principiū cōstructionis: ipsa dictione tamē excussa. Quod ideo in ligatura ⁊ quasi iunctura orationis iniunctū est: qr oratio vnde nō debuerat: incęperat. Adcirco tamē abijcit tanq̄ simcta officio suo. Aliquādo incepti ua ass. Lice. Pecto. Tamē non discedis a malitia. Aliquādo ponitur pro statim. Virgi. Hic hędos depone: tamē veniemus in vrbē. Aliquādo p tandē. Sallu. lib. iij. histo. Mā qui enare conati sunt icti fragmētis nauiū: aut afflicti a suis vndaꝝ vi multato fędē corpore ⁊c. Plau. Ita faciaz: ita placet quid tū tamē? Aliqn̄ pro dūtaxat. Teren. in Hecy. Quod potero faciā tamē vt pietatē colam. Bona. Dūtaxat: vel ita tamē vt pietatem colā. Hinc componuntur. Attamen ⁊ verūtamen eiusdē fere significationis.

Tametsi cōiunctiua particula in principijs orationū posita indicatiuo gaudet. Scōo aūt loco etiā subiunctiuo. Lc.

Tamnus herba est minutis folijs ⁊ aculeata.

Tamino as. pe. cor. comrūpo licet nō sit in vsu. Cui⁹ composita sūt Attamino: cōtamino ⁊ intamio. Un̄ intaminat⁹

Tanais oppidū non longe a tana: ⁊ Venetis paret. Un̄ ⁊ nobilissimę pelles feruntur: ⁊ mancipia: quę a Scythis emunt quos appellant Carcasos.

Tanais fluuius Scythię qui diuidit Asiā ab Europa. Feruntq; a septētrione Milo cōtrarius paulo tū orientalior nō solū p Scythas in Aegotim defluēs: ſz ⁊ p per Sauromatas. Originē ei⁹ incertā alig putāt. Strole. ex mōtib⁹ riphęis prodire putat: q magis haustrales sunt q̄ hyperborei. Alij aiūt esse paludē nō admodū magnā: ex q̄ tanais nasci tur: q duob⁹ ostijs Aegotim ingredit q̄ stadijs intra se citer. lxx. distare ferunt. Alij ex Caucasijs mōtib⁹ oriri exi-

Tanager fluuius Lucanię quę est inter Lam- (stimāt. paniā ⁊ Calabriā. De quo Virgi. lib. iij. Geor. Et ficci ripa tanagri. At tanagri Perfidis oppidū est.

Tanais: Metropolis Aegypti: vbi Moyses mirabilia

Tandē significat postremū. Virgi. Jā tandē Ita (fecit. lię fugiētis prendimus oras. Per interrogationē habet vrgens quiddā ⁊ accelerans. Lice. Quousq; tandē abutere Catilina patientia nostra? Aliquādo est coniunctio explet iua. Teren. in Phor. Ita ne tandē. vxorē duxit Antipho in iussu meo? Interdū ponit p aliquādo: vt apud eundē. Ita ne tandē se sororē duxit? Nonnunq̄ p vix. Lice. Tandem aliqn̄ grites. Ité p saltē. Teren. in Heau. Perfice ſ pcibus: aut ptio vt hęreā in parte aliq̄ apud Thaidē tandē. Item p tū. Lice. In qua ciuitate tandē arbitrare te viuere.

Tandiu tanto tempore. Lc.

Tango is. tetigi tactū sm consuetudinē. Lucre. Tange re enim ⁊ tangi nisi corpus: nulla potest res. Sed quoniā quodāmodo moueri vident ea quę tangunt: tangere quā doq; p cōmouere ac ferire capit. Idem lib. j. Nec bene p meritis capit: nec tāgit ira. Virgi. De cęlo tactas memini prędicere quer⁹. Quādoq; p circūuenire. Turpil. At etiam ineptus meus est mihi pater iratus: quia eā talēto argenti tetigit veteri exemplo amantis. Aliquādo p cernere: intelligere. Lice. Post q̄ autē cōsilia eius omnia tetigi. Aliqn̄ p peruenire. Idem. Terres simul ac tetigit, puinciā. Sunt q velint tango tanxi pterītū facere. Tago tetigi: sicut pango panxi: ⁊ pago pepigi. Composita a tango sunt Attingo: contingo: pertingo: quod est perfecte tango. Quod ⁊ pro consequor plerūq; poni solet.

Tanos gēma inter smaragdos ingrate viridis ⁊ int⁹sor

Tantalus Jouis est Plote nympha filius (dida. Lc. fuit quē Eusebi⁹ regē Phrygię cū Troo Dardanię rege bellū gessisse scribit: q̄ Ganymedē rapuerit: Agamēnonis ⁊ Menelai auus. Unde ⁊ Tantalides dicti sunt. Hic ob filiuz interfectum detrusus ad inferos siti torquet ⁊ fame. Plato in Cratilo scribit tantalū dictū esse quasi talātaton hoc est infelicissimum. Alius fuit Tantalus Corinthiorum rex: ob pietatem deorum inensis dignatus. Alius Thiestę ex Merope filius interfectus ⁊ appositꝰ esca patri. Hinc fit tantaleus a. um. Propert. Tantalea poterit tradere poma manu. Suidas. Ἔσωπτεν ὁ λίθος ἐπ' ἀυτόμ. Διὸ καὶ ἐπὶ τοῦ ταντάλου κάπτοντος τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν λέγουσι τὸν ἐπὶ τοῦ πατρὸς γευσάμενον ὕστερον δὲ σωφρονίσαντος. i. cadebat lapis in ipm: siti absumebat: Tārali horos vindemiare Jsi Rhetoris prodigi postea modesti effecti.

Tantus a. um. a tā deduci videt: quantitatēq; significat. Et modo demonstratiuū est. Virgi. Tantę molis erat romanā condere gentē. Modo relatiuū. Plau. Et tāti q̄tū potui pstiti tibi. Huic⁹ dimi. est tantulus: a quo tantillus.

Tn̄ aduerbiū significat solū. Quod ⁊ tnmodo dicitur. Aliquādo significat vsq; adeo.

Tantumnū non tam negare videtur q̄ affirmare: accipiturq; pro etiā. Sue. in Tibe. Tantumnū aduersis tēpestatibus Rhodanū enauigauit. i. etiā aduersis tēpestatib⁹ Alij exponūt q̄ten⁹ a tēpestatib⁹ nō impediret. Silr Syri⁹. Tantumnū strictis mucronib⁹. Videturq; ea figura dici: q̄ etiā nū. Sic Liui. lib. xxvij. Videt nō posse equare ordinē Romanos ⁊ tātūnū hīs circuiri a dextro cornu cōcidat naues.

Tanti ⁊ quāti cū eoꝝ cōpositis tātidē quātilibet quanticūq; similiter totidē: pluris: minoris iungunt verbis pcipiū significantib⁹: qualia sunt: Emo: vēdo: veneo: mercor: cōparo: ęstimo: cōstat: conduco: loco: fenero: paciscor: pago: pepigi: cōdēno: postulo: ⁊ si qua sunt alia. Et tamē in alijs a pdictis ablatiuū postulāt. Teren. Quid agas nisi vt te redimas captū q̄ queas minimo. Et si nequeas paululo: at quāti queas. i. tanti te redimas quāti quęas. Liui. li. xlviij. Mancipia minora annis viginti quę post primū lustrum decem milibus eris aut pluris venissent: ea quoq; decē tāto pluris q̄ quanti essent ęstimarent.

Tantū abest significat nō solū nō est. Lice. lib. off. Tantum abest officio: vt nihil officio magis possit esse contrarium: hoc est: nō mō officiū nō est: verūetiā nihil magis officio pōt eē ctrariū. Vel tātū abest vt officiū sit: vt nihil officio pōt eē ctrariū. Vel tātū abest vt officiū sit: vt nihil (ficio ⁊c.

Tantisper aduerbiū significat tādiu: postu- latq; post se dū: donec: fine: q̄diu: vel: quoad. Lice. In carcerem ductus: vt ibi esset tantisper dum culeus in quē dejectus deferret: cōpararet. Teren. in Heau. Ego te meum esse dici tantisper volo: dum quod te dignū est: facias. Sic cętera a p cōpositis tēporis breuitatē significāt: vt quantisper: parūper: paulisper: aliquātisper. Ponit etiā tantisper fine dum: ⁊ significat tantūmodo siue interea. Ihiero. Un̄de de ijs ex quibus certi sumus tantisper loquamur. Liui.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

lib.j. Tamẽ id imperiũ ei ad puberẽ ętatẽ incolume man/ sit: tantisper tutela muliebri. Lice. lib. v. Tusc. Sed videro qd efficiat tantisp ꝑ ipm magni estimo qꝺ pollicet.

Tantopere ⁊ tanto opere significat tantũ: tam vehemẽ ter. Teren. in Adel. Ego hac in re nihil reperio: quamob rem lauder tantopere.

Tantundẽ quasi tantũ idem: significat eque tantũ: vul/ go alterũ tñ. Aug. Aequari sunt omnes: ⁊ facti sunt nouis/ simi primi ⁊ primi nouissimi: quia tantũdẽ acceperũt pri/ mi ⁊ nouissimi. Col. lib. vij. Tum partꝰ casię myrrheę ⁊ turis ponderibꝰ ac tãtũdẽ sanguis marinę testudis misce/ tur. Terẽ. in Phor. in ea significatiõe: sed aliter dixit. Num tu? Nihil Phęd. Tantũdẽ ego. Hoc nomẽ nõ hȝ nisi gtiñ tantidẽ: qꝺ significat ꝑ tanto ꝑcio solũ. Terẽ. in Adel. Do mo me eripuit: verberauit: me inuito abduxit meã ob ma lefacta hęc tantidem postulat emptam sibi tradier.

Tanunia labrusca est. Lc.

Taos gẽmma pauoni similis qui grece ταὼς di. Lc.

Tapetũ: tapes. tis. ⁊ tapete pe. ꝑ. Tegmen mire ꝑpictum variis coloribus quo equi: mensę: seu pauimenta sternunt Virgi. lib. x. Qui forte tapetib⁹ altis Extruct⁹ toto pstabat pectore soinnũ. Idem lib. vij. Lustratos ostro alipedes pi/ ctisq; tapetis. Declinat enim grece τάπησ τάπητος. Stati. lib. j. Th. Altosq; inferre tapetas: Actũs grecus est a tapes tapetis. Piero. li. ij. Reg. Obtulerũt ei stratoria ⁊ tapetia. Et tapete est. Similiter Plau. Ut ne pistromata quidẽ ęq sint Cãpanica neq; Alexãdrina beluata cõsuta tapetia.

Tapedogogia. omniũ tapetoꝝ supellex intelligit.

Taphos: latine sepulchrũ dicitur. Vnde Epitaphiũ.

Tapinosis pe. pro. latine humiliatio dicitur. Est em rei magnę humilis expositio ταπεινὸς humilis: vt Apparẽt ra ri nantes in gurgite vasto.

Tapsus: insula decem stadijs a Sicilia distãs versus Sy racusas. Virgi. lib. iij. Tapsumq; iacentem.

Taprobane insula in mari indico satis ampla inter or/ tum occasumq; solis: vt Solinus refert. Patet in longitu/ dine stadioꝝ septem millibus: in latitudine quinq; millib⁹ Nulla in nauigando syderũ obseruatio. Ibi septẽtriones nequaq; aspiciunt: Lucet ibi Canopos sydus clarũ ⁊ am plissimũ. Boies corporũ magnitudine alios antecellũt: cę ruleis oculis: atroci visu: terrifico sono vocis. Viuunt vl/ tra annos centum. Nascuntur in ea berilli: ⁊ hyacinthi: vt Ptole. lib. vij. refert. Pli. li. vj. scribit quingenta oppida cõ perta fuisse in ea: sicut geometrę scribũt sunt duę ętates.

Tapyri populi in Parthia: vt lib. xj. refert Strabo: qui bus mos est: vt ꝑpinquas vxores alijs viris nuptui concedãt cum duos aut tres filios ex eis susceperint.

Taracon pe. cor. Insignis Hispanię ciuitas Scipionũ opus: a qua ꝓuincia ipsa Taraconia ⁊ Taraconensis vo catur: qꝺ vt Pompo. scribit. lib. ij. altero capite Gallias: al/ tero Bethycã Lusitaniãq; contingẽs mari latera obijcit: nostro: qua meridiẽ: qua septẽtrionẽ spectat oceano: vbiũ e mediterraneis clarissimę fuerunt pallantia ⁊ numantia. Nũc est Cęsarea Augusta. Vinc Taraconẽsia vina nobili/ tanter elegãtia. Adar. Taraco cãpano tñ cessura lyco.

Tarchon: nomẽ ꝑpriũ Hetrurię ducis ⁊ Haruspicis.

Taracina: oppidũ Volscorũ in Cãpania: ante Trachy na: id est aspera: a loci asperitate: ⁊ lingua volscorum An/ xur dicebatur priꝰ diuersa fortuna a rhegynis experta: a ταράττω conturbo. Liui. lib. iiij. Anxur fuit quę nunc tara/ cinę sunt ciuitas ꝓcna in paludes.

Tarantula stellionis genus: cuius morsus perraro inte/ rimit hoiem: semistupidũ tñ facit: ⁊ varie afficit. Lc.

Tarchetius nomẽ fuit impij Albanorũ regis.

Taras fuit Neptuni filꝰ quẽ tarẽtũ ędificasse nõnulli au

Tardꝰ: piger. Vir. Sępe oleis tardi costas agi (tumãt. tato: asselli Vilib⁹ aut onerat pomis. Per trãslationẽ qñq; ꝑ rudi ⁊ stulto ponit. Ydẽ. Tardi venere subulci. Terẽ. in Heau. Fatꝰ est insulsus: tardꝰ. Qñq; ꝑ pseueranti ⁊ diutur no. Virgi. Media fert tristis succos tardũq; saporẽ. Qñq; ꝑ denso ⁊ crasso. Ydẽ. Vdo sub robore vivit. Stupꝛa vo/ mens tardũ fumũ. Huius dim inutilis est tardiusculus.

Tarditas: tarditudo ⁊ tardities ꝑ pigricia. Plau. in pe/ nu. Prodigiosi estis ⁊ vicistis cocleas tarditudine. Accius. Multa mittuntur tardicię ⁊ socordię.

Tardo as. moꝛo: tardus sum: a quo retardo: moꝛari fa/ cio: retineo. Lice. in Catone. Ad quem fruendũ nõ modo se non retardat: verũetiã inuitat.

Tardiloquus: qui tarde loquit. Lc.

Tardigradus pe. cor. qui tarde graditur.

Tarentũ fuit inclyta Calabrię vrbs in vltimo Italię cir ca Salentinoꝝ cõfinia: a Tara Neptuni filio ędificata. De inde a Laconibus aucta: qui duce Phalãto illuc aduẽtan tes expulsis incolis vti Iusti. lib. iij. scribit eã tenuerũt.

Tarentina nux fragili putamine est: ⁊ ita mollis vt vix attrectata rumpatur. Vnde quidã tarentũ appellatũ pu/ tant qꝺ iuglandes nuces ⁊ pineas molles habet: ac simili ter oues. Tarentũ aũt Sabini vocant molle. Ad quod al ludens Hoꝛa. scripsit. Et molle tarentũ.

Tarmes genus vermiculi carnem exedens.

Tarpeꝰ mons Romę a Tarpeia virgine vestali sic di/ ctus: qꝺ Sabinis arcẽ ꝓdidit: ⁊ ibi necata sepultaq; fuit. Et cuius nomine monumentũ relictũ: quod rupes tarpeia ⁊ tarpeium saxum vocitabatur. Hic primus Saturnius mõs: postea capitolium dictum fuit.

Tarsus vrbs ꝑclarissima ⁊ Lilicię metropolis: quam Perseus danaes nobilissima ꝓles ędificauit. Luc. lib. iiij. Deserit tauriq; nemus Perseaq; Tarsus. Hęc fuit aposto li Pauli patria. Dicta Tarsus: vt quidã existimãt: a ficci/ tate vl a parte pedis qꝺ tarsos dr in manu. Vel vt Josephꝰ ait lib. j. a Tarso nepote Japhet. Tarsis ꝙo lapidis genus est: vt inquit Piero. ad Zacharcel. vt est illud in Daniele. Et coꝛpꝰ eiusdẽ vt Tarsis qꝺ Agla Ebꝛysolitũ: Symmachꝰ Hyacinthũ interꝓtant. Et apud Ezechie. Et species rota rus sicut species Tarsis. Est ⁊ Tarsis regio Judęę ad quã Jonas ꝓpha se velle ire dixit. Et Salomon ⁊ Josaphat naues habuerũt qꝺ de Tarsis solitę sunt exercere cõmercia Jpm quoq; mare: qꝛ cęruleũ sit ⁊ sępe solis radijs ꝓcussuꝝ colorẽ supra dictorũ colorꝝ trahat: a colore nomen accepit. Horo Hebręi Tarsis mare dici gñaliter autumãt. Scõm illud. In spiritu violento confringes naues Tarsis i. ma/ ris. Et in Esaia. Vlulate naues Tarsis. Tarsenses adeo phię studiosi fuerũt: vt Athenięses ⁊ Alexandrinos supe/ r aret. Ex Tarso fuerũt antipat Archelaꝰ ⁊ Nestor: ⁊ duo Athenodori: quoꝝ q Cordilion dictꝰ est cũ. Ad. Catone vi xit: ⁊ apud eũ moꝛtuꝰ est. Alter Cananita a vico quodam Cęsaris ꝓceptor: ⁊ hi philosophi stoici fuere.

Tartarus pe. cor. in singulari ge. mas. in plurali neu. locꝰ infernalis a ταράττω conturbo: quia illic oĩa perturbata dicuntur. Vel ἀπὸ τοῦ ταρταζίζειν. i. a tremore frigoris. Sol le eĩ caret. Suidas. τάρταρος ὁ κατώτερος τοῦ ἅδου τό/ πος. καὶ τάρταρον τὸν περὶ τὰ νέφη τόπον καὶ περὶ ψυχῆς. i. tartarꝰ demissꝰ or inferni locus ⁊ tartarũ apud nubila locꝰ ⁊ aiaꝝ. Vinc tartareꝰ a. um. Tartarũ neutro ge. fer vini di.

Tartarinũ veteres dixerũt horrendũ atq; terribile. Lc.

Tarteſſus: vbs fuit in littore prope Gades. vnde fami/ lia Columellę emanauit: a tartaro dicta: vt meminit Stra bo propter subterraneas illic cauernas.

Taſcaniũ est terra alba similis argillę. Lc.

Taſmenes vnus ex Nestoris filijs. Lc.

Taſium genꝰ est vini: a τάσις quę est detentio deductum nomen. Vel: vt Ser. ait. a Taso insula: vnde ⁊ tasię vites.

Tatham: pueri patrem vocant. Martialis. Mamma as atq; tathas habet Afra. Lc.

Tatianus nomen est viri proprium.

Taurus bos ad ꝑcreandũ reseruatꝰ: sicut in capris hir/ cus. Accipit ⁊ ꝑ quocũq; sorti bone. Tur. lib. j. geor. Ergo age terrę pingue solũ primis extẽplo a mẽsib⁹ anni Cor/ tes inuertãt tauri. Est ⁊ taurꝰ cęleste signũ. Ydeo em in cę lum translatꝰ fuisse taurꝰ existimat: qꝺ Europã in Cretam

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

insulã trãsuexerit incolumẽ. Lege fabulã. Et Taur⁹ mõs q ab Indico mari exurgẽs vaste satis attollit: deinde dextro latere ad septẽtrionẽ: sinistro ad meridiẽ vergẽs: it in occidentem rectus: ꝛ perpetuo iugo: magnarũq; gentiũ q̃ dorsum agit terminus: sed pro gentiũ ac linguarũ varietate diuersa habet nomina. ¶Dons ei oppositus Antitaur⁹ dicit. Vbi in excelsissimã cõsurgit sublimitatẽ: Caucasus appellatur: q̃q̃ sint qui taurũ a caucaso diuidant.

Taurin⁹ a. ũ. qđ est ex tauro bone: vt pellis taurina. Sic dicũt oĩa a multis aĩalib⁹ deriuata: ꝛ ipe. p. seruãt: vt lepo rinus: caprinus: formicinus: hirundinin⁹. ¶Plau. in Ru. Ad hirundininũ nidũ visa est mihi simia: vt inascensionẽ face ret. Veruecin⁹: porcin⁹: ouinus: suin⁹ ꝛ hmõi.

Tauri numero plurali ꝛ taurilia: ludi in honorẽ deorũ inferor̃ facti: quos ꝛ boalia ꝛ bupetias aliq̃ vocatos iuuenimus. Sed ppie hi ludi sunt boũ gratia instituti. Itẽ tauri Scarabei terrestres sunt Ricino similes.

Tauram vaccam dici existimant sterilem: q̃ hẽc nõ magis pariat q̃ tauri.

Tauroscythę ppli Scythar̃ q Taur̃ montẽ habitãt.

Taureus Neptuni epitheton: qm̃ ei tauros imolabãt: vel q: sit de⁹ maris: q̃ sonũ emittat similẽ voci taurinę.

Taurea scutica ex corio bubulo facta. Iuue. Taurea punit Cõtinuo flexi crimẽ facinusq; capilli. Piero. in li. ¶Da chabeor̃. ũ. Contigit autẽ ꝛ septem fratres vna cum matre aphensos compelli a rege edere carnes porcinas flagris ꝛ taureis cruciatos.

Taurica Chersonesus peninsula, puincia est Europę: sicuti docet Ptole. lib. iiij. cui⁹ fines sunt Isthmus: Palus: ¶Meotis: Põt⁹ ꝛ Cimeri⁹: Bosphorus. In hi ciuitates sitę sũt Eupatoria ꝛ Theodosia: nũc Capha. Et⁹ ambit⁹. dcc. milia pas. cõplectit ꝛ a ¶Meotidis pplis q margines ipsius habitãt nomẽ assumpsit. De hac Iuue. Egypt⁹ gppe illa nefãdi Taurica sacri. Et ipsi etiã taurici ĩmanes morib⁹ ĩmanẽq; famã hõtes: q̃ solerẽt p victimis aduenas cedere

Taurarij populi in Taurica regione ꝯstituti.

Tauromiuiũ mons Sicilię multis bobus abundans ꝛ supra eũ vbs eiusdẽ nominis: quã ędificauerũt Zanclei. a q̃ Tauromenitanus ager: ꝛ tauromenitani cines Vnde est illõ Tauromenitanã vincũt feruore charybdim. scribit Pli. hanc vbem quãdoq; Naxon appellatã.

Tautologia latine dici pt eiusdẽ eloquiũ. Idem Virgili. li. j. Si fata viꝝ seruãt: si vescit aura Aetherea neq; adhuc crudelib⁹ occubat vmbris. Ma totũ qđ repetit vnũ est: sed ad exprimẽdũ conceptũ crebro sermone denunciat.

Taxillus diminutiuũ est a talus.

Tax⁹ a: bor abieti filis baccasq; ferẽs: quibus letale venenum inest: pcipue in Hispania. Ab ea toxicũ dr quasi taxicum. Virg. Sic tua cyrneas fugiãt examina taxos. Fumus eñ taxi mures necat. Tax⁹ ge. mas. aĩal est qđ ꝛ taxo dicit: ꝛ melis: ab auiditate mellis. Est eñ aluearib⁹ infestus.

Taxo as. significat pssius crebriusq; quicq̃ tango: vnde sd pculdubio inclinatũ est: vt iacto: multo fusius largiusq; est q̃ iacio. Taxare etiã pro pretio estimare ponit. Pli. lib. xviij. Illos qui frugiferas tanti taxauerãt. Item pro maledictis tangere. Sueto. lib. ij. Sed etiã vt numularij neporẽ sic taxat Augustũ. Fest⁹. Taxatores a scenicis dicunt qui alterutrum maledictis tangunt.

Taxim aduerbium significat sensim. ¶Pomponi⁹. Adoptate clandestino tacitus taxim perspectaui.

Taygete: vna est ex pleiadib⁹. Tagetũ est mõs sub quo Sparta: vt inquit Stra. Luc. lib. iiij. Celidiq; incultaq; iuuentus Taygeti. Hic mõs cõsecrat⁹ est Baccho. ꝛ Nome. in hymnis sic ait. ſ. κάσοτα καὶ πολυδένκε ἄεισεο μοῦσα λίγεια τυνλαρίδας ὀἰ ζηνὸς ὀλυμπίου ἐξεγένοντο τὸν ὑπὸ ταυγέτου κορυφῆς τε κεπόπιαλι κόλπῳ λάθρᾳ ὑποδμηθεῖσα κε λαιεφεῖ κρονίωνι. χάιρετε τυνλαρίδαι ταχέων ἐπίβοτοι ἔφ' ἵππων. i. castora ꝛ pollucẽ cantabis musa stridula tyndaridas q Jouis Olympij nati sunt quos sub taygeti cacumine peperit veneranda Leda: latẽter cõmixti nigro saturnio. Saluete tyndaridę celerũ custodes equor̃. Le.

T ante E

Thearus fluuius Thracię: ad cuius caput Darius ad Scythas pficiscens applicuit castra: ubiq; trib⁹ diebus se cõtinuit: cuius dulcissima aqua delectatus eo in loco colũnã grecis literis inscriptam apposuit.

Techna grece τέχνη: latine ars. Inde technites artifex. ¶Plau. Qui technas hoĩs dephendi sol⁹. Vnde galen⁹ opus suũ technẽ. i. artẽ inscripsit. Hinc Calotechn⁹ bonus artifex. Victru. lib. iiij. Callimach⁹ ob elegantiã ꝛ subtilitatẽ artis marmoris calotechnus est nominat⁹. Cacotechn⁹ malus artifex. Technicus: artificiosus.

Technophyon greca dictio qua significatur artis pductio τέχνην artem greci dicunt: ꝛ φύω produco. Sueto. in Aug. Erat illi locus in edito singularis: quem Syracusas ꝛ Technophyum vocabat.

Teda arbor e Laricũ genere: quę liquorẽ seu picem stillat: abũdãs succo liquidior: ꝛ ob hoc flãmis ac lumini sacror̃ grata: vt inquit ¶Pli. Inde tedas vocamus faces quę optime ex ea arbore fiebant. Et Cererẽ deã tedifera poetę vocant: q̃ tedas dicit inflãmasse: cũ inuestigare vellet filiã ¶Proserpinam a ¶Plutone abreptam.

Tego is. xi. tectũ: operio. Lactã. lib. ij. Nõ texit paris nuditatẽ. ¶Per translationẽ tegere significat celare. ¶Martial. Qđ tegit: magis credit esse malũ. Itẽ defendere: ꝙseruare. Sal. Et romani domi militię q̃s ĩtẽti festinare: parare: alĩ alĩũ hortari: hostib⁹ obuiã ire: libertatẽ: patriã: parẽtes q̃ arcuis regere. Et tego fiũt cõposita. Cõtego: totũ tego. Piero. de Paulo eremita. Tiaduertit intus grande vestibulũ: qđ apeꝛto desuper cęlo patulis diffusa ramis vetus palma cõtexerat. Detego cõtrariũ est suo simplici. Lactã. lib. ij. Hũc interim salsa: vt cepimus detegamus. Intego: intus tego. ¶Pli. Ventricula atq; intestina pingui ac tenui omento integuntur. Obtego: circũ seu supra tego. Col. lib. iiij. ¶Mondo necubi scãna omittant: ꝛ quod est durũ: sũmis glebis obtegat. ¶Pretego: ante tego. Lactã. lib. iiij. Tamẽ vltra sua capillis ꝛ pallio: ꝛ qđ maximũ est velamẽtũ diuitijs prętegebat. ¶Protego: tueor. ¶Pertego: perfecto tẽgo. ¶Plau. in Tri. Benefacta benefactis aliis pertegitone ppluãt. ¶Retego: nudo aperio. Virgi. Cęcidq; dom⁹ scelus omne retexit. Iuue. Si tibi zelotypę retegantur femina mechę: Supertego Col. lib. x. ¶Nihilominus congestu culmorũ ꝛ frondũ supꝛtegemus: quãtũq; res patiet a frigore ꝛ tempestate munemus: Et omnia habent penul. correptã.

Tegmen: quod ꝛ tegimen ꝛ tegmentũ dicitur: significat quicquid aliquid tegit.

Tegillũ: parũ tegmen. Varro. Ob aquã e nubibus totam indicat fore: vt tegillũ pastor sibi sumat. Est ꝛ tegillũ cucullũ viculũ e sirpo. ¶Plau. Tegillũ mihi aret: id si vis dabo. Et tigillum diminutiuũ a tignũ est.

Tegulũ pe. cor. idẽ qđ tegmẽ. ¶Pli. Tegulo eñ aĝticarũq; harũdinũ domos suas septentrionales populi operũt.

Tegula ę. q̃ domos regat. Tẽgulę aũtẽ ad balneas adhibentur: a laxitate dicunt mãmatę: alię coctiles vocãtur.

Tectũ ꝛ participiũ ꝛ nomẽ esse potest. ¶Participiũ cũ dicimus. Scelus tuũ tectũ est. ¶Nomen cũ significat partẽ domus: quę domũ tegit: a tegẽdo dictũ: q̃uis etiã frequenter pro domo poni soleat: ꝛ generaliter pro omni loco: ꝛ pro bulatis omnibus quibus ꝛ triclinia ꝛ cubicula ꝛ hmõi tegũtur: ꝛ in quib⁹ tecti hoies habitare solẽt. Vnde architecti ꝛ Architectores dicti sunt qui ędificandi scientiã habent. Tectũ etiã genus ouiũ est sic dictũ: q̃ maiore lana op tum fit: vel q̃ operimẽtis tegeret. ¶Pli. Ouiũ sũma genera duo. Tectũ ꝛ colonicũ. Illud molli⁹: ꝛ in pascuis delicatius.

Tectorĩũ: illinimentũ quoddã est a tegẽdo: ꝛ quasi pauimentũ parietis atq; incrustatio: quod fit cum calce aut gypso ad maiorẽ spectantiũ gratiã ꝛ decorẽ. Iuue. Tectoria primum reponit. ¶Pli. lib. xxxvj. Ideoq; nulla tectoria eorũ rimę sedauere. Vnde intunicata dicunt tectoria. Tector qui

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

T ante E

opus tectoriũ facit. Varr. Quã nec pictor: nec tector vidit vnq̃: q̃ in rosea quę est polita opere tectorio eleganter. Albarium quod superponit tectorio nisi pingi tectoriũ oporteat. Nam cum pingendũ est non illinit Albario.

Tectorius a.um. quod ad tegendũ pertinet. Colu. Sed ea tota maceries opere tectorio lęuigatur ex vtraq; parte ne feles aut vipera prorepat.

Teges straguli genus ex vlua siue sirpo aut sparto in lodicis similitudinem: quo viliores vtuntur. Hanc vulgo stoream vocant. Varro de re rusti. Sicq; fiunt de Canabi: lino: unico: palmo: sirpo: vt funes: restes: tegetes. Iuue. Vsa palatino tegetem pręferre cubili.

Tegeticula di. mi. parua teges. Varr. Sed p colũbarijs in pariete mutulos: aut palos in ordine: supra quos tegeticulę canabinę sint impositę. Qui. vocat tegetem mattã sirpeam. Sustulit in plaustro sirpea matta fuit.

Tegeũ cum diph. in penul. oppidũ Arcadię: a qua tegeus siue tegeaticus dr. Dan dictus est. Proper. Fictilis t calami Dan tegeę tui. Vergi. Nec vo primas syllabas p/ duxit. Lateri atq; humeris tegeus subligat ensem. A Papinio vo Mercurius tegeaticus dr est illo versu. Et cũ mœnalia volucer tegeaticus umbra. Olim Lacedęmonij bellũ intulere tegeatibus ferentes secũ cõpedes tãq; eẽnt redacturi illos in captiuitatẽ. Sed cõgressi plio ac fu/ gati quicicq; uiui sunt capti eisdẽ: quas ipsi attulerãt cõpedib⁹ cõpediti campũ tegeatẽ metiti sune colluerũt.

Teium: vrbs in Paphlagonia: vt Sal. scribit: in qua ortus fuit Anacreon. Unde teius a.um. triũ syllabarũ. Qui. Quid nisi cũ musto venerem cõfundere vino Prœcepit: ♈ rici teia musa senis: In hac fuit templũ Apollinis. Unde Apollo teius. Ex hac etiam Philetarus natus est author gerens regum Athalicorum.

Telamones: vt inquit Seruius: a nostris appellãtur si/ gna quę sustinent: quę græci atlantes vocitant. Vide in di/ ctione Atlas.

Telchius vn⁹ ex Castoris t Pollucis aurigis fuit. Cc.

Telchines filij Minerue t solis: vl' vt alij volũt: Satur ni t Aliopes: hi t Corybantes t idęi dicti sunt. Cc.

Teleboas vnus ex centauris Ixionis t Nubis fili⁹. Cc.

Teleboę Petolię populi fuerunt.

Telephus pe cor. Mysiorum rex: Herculis filius: qui a cerua nutrit⁹ fert. Claudi. Sanus Achilleis remeauit Te/

Teleto nympha a perficiẽdo dicta. τέ (lephus herbis. λος enim dicitur finis. Cc.

Telos latine finis: honor: legio: tributũ: vectigal: pensio. Est t nomen insulę: a qua.

Telina: unguenta dicta sunt: quę a medicis cõmendantur. In ea est herba seu frutex tel- quę fœnũ græcum signifi cat: quasi frutex insulę: vel insula frutici nomen dedit.

Teloneum penul. cor. græce τελώνιον mensa publicanorum ubi vectigal exigitur.

Telonarij siue telones publicani t tributor collectores

Telonem agricolę vocant lignũ longum: quo utuntur ad aquam e puteis hauriendam.

Telegonus: nomen proprium viri: quod latine significat nouissimo loco natũ. Cñ p humili t ingloria ponit. Fuit etiã filius Vlyssis ex Circe. q patrẽ interfecit rostro piscis illius qui Xiphia dicit: quod est instar laminę magni ensis vt scribit Oppian⁹ de piscib⁹: qõ gen⁹ enfis a mise accepit.

Telum dicit omne quod manu iaci potest: quo nomine lapis: lignum: plumbum: ferrum continetur. Dictũ ab eo q in longinquũ mittatur. Mã apud græcos τῆλε siue τῆ λοῦ longe significat. Vergi. pro gladio posuit. At non hoc telum mea quod vi dextera versat Effigies.

Tellus telluris: terrę dea est. Terra vo elementũ p' tem q̃uis t pro ip'a terra accipiatur a tolerando siue tollendo dicta q eius fructus tollamus.

Tellus telli nomen viri proprium: quem Solon Crœso beatiorem putauit.

Telemachus Vlyssis ex Penelope filius.

Telecrus nomen proprium regis Laconię.

Telicardios gẽma colore cordis existens: Persis maxi/ me grata: quam t inuculam appellant. Cc.

Telirrhizos: gemma quę in colore coccino candidis radicibus spectatur. Cc.

Telangę: species ficus. Cc.

Telephus fuit Herculis filius ex Auge nympha. Qui postea in Lycia imperauit. Etiã multi alij fuerũt: vt ostendit Suidas dicens τήλεφος ἐκ παιδίου οὗτος πένης ἦν. καὶ τὴν τέλεφος πυγαμαῖος γραμματικὸς ὃς πολλὰ γέγραφε. i. Telephus ex Peridio: hic pauper t Telephus pergamenus grãmaticus qui multa scripsit.

Temerarius dicitur non qui plus audet q̃ oportet: sed qui facile nullo adhibito consilio credit. Qui. Utinã temeraria dicar Criminibus falsis insimulasse virũ. Itẽ temerarius metuẽdus. Plau. Sed quid p' pic⁹ vlmũ tũdit. Haud temerariũ est. Itẽz audax: unde t temeritas t temeritudo. Pacu. Egon Tyranni non noui temeritudinẽ.

Temere aduerbiũ significat male: stulte: inconsulte. Ti/ de (inquit) Teren. ne quid temere agas. Hiero. Deli⁹ tamen deo cõmittimus q̃ aliquid temere definire uelimus author: itate nostra: quod nõ probamus. Quidã etiã usurpant pro fere Quintilia. Illud ingeniorũ veluti prœcox genus non temere vnq̃ peruenit ad frugẽ. Et temere significat sine causa. Teren. Haud temere.

Tenero as. pe. cor. scelero: corrumpo: contamino. Ambro. Ne temeratę virginitatis adureretur infamia. Idem. quia nullius adhuc resurgentis fuerat temerata uestigio. Unde intemeratus: integer: incorruptus: inuiolatus. Idẽ. Nam si intemerata q̃ sumpsimus iudumenta: scruem⁹ plagas latronũ sentire nõ possimus. Ter. Intemerata fides.

Temetũ apud Hora. penul. pro. Apud Iuue. corripitur: accipiturq; pro vino: dictũ q tentet: hoc est labefactet mẽtem. Verg. Tenuisq; lagœos Tẽtatura pedes olim uinctu/ raq; linguam. Hinc temulentus: uinolẽtus: ebriosus: temulentia: ebriositas. Pli. li. xiiii. Cato ideo propinquos kęmi/ nis osculum dare: vt scirent an temetũ olerent. Hoc tũ vino nomen erat. Unde t temulentia appellata. Per cõtrarium Abstemius sobrius.

Temno is tẽpsi temptũ: sperno: a τέμνω: quod incidere: secoq; significat: quoniã quę spernimus amputare t resecare consueuimus. Virgi. Discite iustitiã moniti t nõ temnere diuos. Hinc contemno.

Temo temonis a tenẽdo dicit. Est emi q cõtinet iugũ.

Tempe neutro genere t numero plurali: proprie Thessalię loca quinq; miliũ pass. longitudine a ferme sex latitudine: pulcherrimus ager: amœnus gra: mine: refertus arboribus: canor: us auiũ concentu: iugis dextra lęuaq; leniter sese tollentibus: media intersecat Pęneus amnis: cuius ripas arbores vestiunt. Ouid. lib. j. met. Est nemus hęmonię prœrupta: quod undiq; claudit Sylua: vocant tempe: per quę peneus ab imo. Effusus pindo spumosis uoluitur undis. Sunt t tępe in Bœotia quę Teumessia dicunt: a Teumesso monte Bœotię. t ab Ouid. Cygnea dicta. Sunt in Sicilia a nomine amnis Heloria. Abusiue quęcunq; loca amœna: nemora pśertim atq; aquas habẽtia tępe vocam⁹. Virgi. lib. ij. Geor. Speluncę uiriq; lacus ac frigida tẽpe.

Tempero as. significat rem suo ordine ac mensura administro. Cice. in Tusc. lib. iiij. Rem vo publicã nostri maiores certe melioribus tẽperauerunt t institutis t legibus. Unde dicimus temperare uinũ adhibita aqua: tẽperare irã sedato animo: temperare ferrũ flãmis t ictibus. Temperamus stylũ: calamũ: appetitũ t huiusmodi. Hiero. Sic narrationis stylũ temperabo: vt non alia dicã q̃ quę aut scripta sunt: aut consequẽter scribi potuerũt. Et in Eccle/ siastico inquit: Calamũ temperauit. Augu. Duo sunt absti nentię t crucis genera. Unum corporale: aliud spirituale. Unũ a potu atq; epulis temperare appetitũ gulę. Huic cõ posita sunt Attẽpero: quod est iuxta tempero seu condo/ do. Hiero. Prudens lector caue semp superstitiosam intel

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ligentiam:vt nō tuo ſenſu attemperes ſcripturas:ſed ſcri/pturis iungas ſenſum tuū. Obtempero:obedio.

Temperamentū:modificatio. Pli. Tali adhibito tēpe/ramento:vt nec laxet nimis:nec arctum eſſe patiat.

Temperatura:idem quod temperamentū. Idem. Ferꝝ a rubigine vindicatur ceruſa ⁊ gypſo ⁊ liquida pice. Hęc eſt temperatura a gręcis antipathia dicta.

Temperantia:vt Cice.lib.ij.artis veteris ait. Eſt ratiōis in libidinē atq; in alios non rectos impetus animi firma ⁊ moderata dominatio. Aug.lib.j.de lib.ar.bi. Temperantia eſt affectio coercens ⁊ cohibens appetitū ab his rebꝰ quę turpiter appetuntur. Huius partes. Cōtinētia:clemētia:modeſtia. Temperātia: inquit Sene. voluptatibꝰ imperat:aīs odit atq; abigit:aīs diſpenſat:⁊ ad ſanū moduꝫ redigit. Gręce σωφροσύνη ⁊ temperans σώφρων.

Temperies:temperamentū. Pli.iunior. In quo ſaluberrima eſt aeris temperies. Pro hac quādoq; tēperaturā ponimus. Var. Quęro vtrū hoc adduxerit cęli temperatura an terrę bonitas. Quādoq; temperies dicitur temperātia. Sta.li.ij. Syl. Tranquillaq; morū Temperies. Quādoq; temporis accōmoditas ad aliquid agendū. Pli. Sic iudicatur anni temperies alibi tardius:alibi maturius.

Tempus:vt Var. ſcribit eſt interuallū mundi ⁊ morꝰ diuiſum in partis aliquot ab ſolis ⁊ lunę curſu: a quorū tenore tēperato tēpꝰ dictū eſt. Tria ꝓo ſunt tēpora. Præſens: præteritū ⁊ futurū. Aliquādo tēpus ponit ꝓ tēporis cōditione. Lic. O mores:o tēpora. Et tēpus pars capitis eſt. Habet enī caput duo tēpora:vnū a dextra:alterū a ſiniſtra:ſic dicta:quia anni in eis cognoſcant. Virgi.lib.v. Venet. Tēporibus geminis canebat ſparſa ſenectus. Hā primo cēpora canescunt:cauāturq; magis diuturnitate tēporis. Colu. lib.vij. Decimo tamē anno tēpora cauari incipiūt: ſupercilia nōnunq; canescere ⁊ dētes ꝓminere. Sciendū eſt qꝫ cū dicimꝰ ꝓ tēpore aduerbialiter ſignificat ꝓ rōne tēporis. Cū tēpore:cū mora ⁊ ſpatio tēporis. In tēpore opportune. Ex tēpore ſubito:quaſi extra tēporis cōmoditatē.

Tēperior a tēpore fit.i.celerior. ⁊ quaſi rēpeſtiuior:⁊ temperius aduerbiū.i.celeriꝰ:⁊ quaſi ante tēpus. Colu. Et aū crepuſculū ꝓpter cibi ſpem tēperiꝰ ad officinā redeāt. C. Temporius aduerbiū deductū a tēpori aduerbio:quod ſignificat opportune:tempeſtiue. Col.lib.ix. Eſcabis diuidenda:vt manē non protinus a cubili latius euagentur:⁊ ante crepuſculū propter cibi ſpem temporius ad officinā redeant. Ouidi.lib.iiij.meta. Modo ſurgis eoo Temporius cęlo:modo ſerius incidis vndis.

Temporarius a.um:quod non eſt perpetuū:ſed ad tempus durans. Vnde legimus Scaurū olim feciſſe in ędilitate theatrū tēporariū.i.tā diu duraturū:donec ſpectacula p/agerentur. Pli.lib.xvj. Nec terrę tīn natura circa hās refert: aut ꝓpetus cęli:verū ⁊ quędā tēporaria vis imbrū. Tēporariū etiā dicit quod ad tēpus ptinet. Vnde extēporarium ꝓ ſubitario capit:vt oratio extēporaria.i. ſubitaria ⁊ imꝓmeditata. Temporarie ſignificat ad tempus.

Tēporaneus a.um.quod ad tēpus pertinet:ſiue qō ſubito ⁊ in tēpore fit. Hiero. in Deutro. Dabit pluuiā terrę veſtrę tēporaneā ⁊ ſerotinā:vt colligatis frumentū:id eſt ꝑm temporis exigentiā. Vnde extemporaneū pro ſubitario ac in præmeditato. Contemporaneū:quod eſt eiuſdē temporis:⁊ grece ſynchronium dicitur.

Tēporale:qō ad tēpus durat. Opponit eī ęterno. Leo papa. Intelligite dilectiſſimi:quēadmodū ſit nouū ac vetꝰ tēporale ⁊ ęternū:corruptibile ⁊ incorruptibile:mortale et immortale:paſchale myſteriū. Interdū dicit qō ad tēpus fit. Vnde dicimus extēporalē oratiōnē imꝓmeditatā. Tēporaliter ad tps. Extēporaliter imꝓmeditate. Sue. de Tito Latinę grecęq; linguę:vel in orando:vel in fingendis poematibus facilis ad extemporalitatem vſq.

Tēpeſtas modo ſignificat ipm tēpus. Sal. in Jugu. Ea tēpeſtate in exercitu noſtro fuere cōplures noni ⁊ ignobiles. Modo tranquillū ⁊ ſerenū tēpus. Virg. Unde hęc tā clara repente Tēpeſtas? Modo ꝓcellā. Pli. Hunc diem feſtū tēpeſtatibus lenibꝰ ferūt inſtitutū. Idē. Tēpeſtates vocamus:in quibus grandines:ꝓcellę:cęteraq; ſimilia intelliguntur:quę cum acciderint:vis maior appellat.

Tempeſtuoſum:procelloſum. Bellius. Mare ſęuum ac tempeſtuoſum erat.

Tempeſtiuus a.um. opportunū:⁊ quod ſuo tempore fit. Virgi.lib.j.Geor. Aut tempeſtiuā ſyluis euertere pinum. Hinc tempeſtiuitas pro opportunitate:tēpeſtiue:opportune:⁊ ſuo tempore. Quorū contraria ſunt: Intēpeſtiuꝰ ⁊ intempeſtiue. Vnde Cic. nos admonet:ne aſcamur aduerſus eos:qui nos intempeſtiue adeunt.

Tēpeſtꝰ a.um. tēpeſtiuꝰ ⁊ intēpeſtꝰ ꝓ intēpeſtiuꝰ. Vnde nox intēpeſta:qꝫ minime tēpeſtiua ſit rebus agendis.

Templū ꝓprie locus vel in cęlo notatus ab augure vt in terra:a tuēdo.i. cōſpiciēdo:dictū qꝫ ex omni parte:vt ex quo omnis pars aſpici poſſit. Primo autē cęlū ipſum dictum eſt templū:q: ipm primo tuemur. Enni. Cōtremuit templū magnū Jouis altitonātis. Et partes quattuor eſſe dicunt. Siniſtra ab oriente. Dextra ab occaſu. Antica ad meridiē. Poſtica ad ſeptentrionē. In terris autē dictū templum:quod quibuſdā cōceptis verbis ab augure finiebat. Vnde tueri quācūq; cęli partē cōmode poſſet. Hinc contemplo ſiue contēplor ꝓ diligēter intueor. In hoc templo per augures conſtituto ſenatuſcōſultū fiebat. Et niſi in eo fieret:nō erat iuſtū. Ab hoc templo nō ſolū ędes ſacrę: ſed ⁊ alia loca ſepta:⁊ vnū tīn introitū habētia:dici templa cępere. Quippe curia Hoſtilia templū erat:licet ſacra nō eſſet. Itē templū vocat tignū:quod in ędificio tranſuerſum ſupra cāteros ponit:vt inquit Feſtus. Victru. lib.v. Et cāterij prominentes ad extremā ſuggrundationē:ſupra cauterios templa. Item ſepulchrū dicit templū. Virgi. lib.ij. Præterea fuit in tectis de marmore templū Coniugis antiqui. A templū fit aduerbiū extemplo.

Tempſis cacumen eſt Tmoli montis. Lc.

Tempſa fuit ciuitas Bautiorum.

Tenaſmus ⁊ teneſmus. Grece τενεσμός: cū frequēs eſt: ſed irrita deſidēdi deijciēdiq; cupiditas:qꝫ inflāmatiōe ac tumore ſedis mucoſa ⁊ ſanguinoléta qdā egerētis.

Tendo is.tetēdi tenſum ⁊ tentū:quaſi tenue do. Eſt eī tendere extendere:quod ꝓ extendit:attenuat. Virgi. Tēdunt vela noti. Sallu. Manus ſupplices ad cęlū tendere. Hiero. ad Jul. Et arbitraris ſenē diu poſſe viuere: cuiꝰ ętas longa tendat. Per trāſlationē ſumit interdū ꝓ inſidiari:qꝫ in hoc laqueos extendere ſoleamꝰ. Terē. in Phor. Quia nec rete accipitri tendit:nec muluo. Interdū ꝓ conari. Virgi. Ille ſimul manibus tendit diuellere nodos. Interdū ꝓ tentoria ponere ⁊ habitare. Vale. Mar. lib.ij. Ne quis eox intra caſtra tenderet. Virgi. Ille Dolopū manꝰ: hic ſęuus tendebat Achilles. Extēdunt eī tentoria dum ponuntur. Interdū pro offerre quod protendēdo manū fieri ſolet. Idem. Paruūq; patri tendebat Julum. Interdū ꝓ pergere:⁊ nos ambulādo iter videmur tendere:vt Per tot diſcrimina rerū Tēdimus in latiū. Interdū ꝓ ponere. Sal. Interea Romę multa ſimul moliri:cōſuli inſidias tēdere. Hui cōpoſita ſunt attendo:contēdo:circūtēdo. Phi. Circūtēdit retia ⁊ omnis occupat ſalt. Diſtēdo:Extēdo: extra ſeu vltra tēdo. Lactā. lib.iiij. Extēdit ergo in paſſione manus ſuas. Colu. lib.v. Quare cum ad ſummū palū recta vitis extenta eſt:capiſtro conſtringitur. Intendo:obtēdo:oſtendo:pertendo:portendo:⁊ ſuſtendo:qō eſt decipiēdi gratia ſubdo aliquid:aut machinor. Sallu. Dum ſuſtēdit inſidias militi.

Tendicula lę. Jaqueꝰ eſt:quē auibus ſiue feris tendimꝰ.

Tendutes dicebant veteres dētatos:⁊ qui magnos habent dentes. Dentutes habet. Lc.

Tentigo pe.pro.puritus libidinis:quo virilis extendūtur:vt illud in Priap. Turpe quidē dictu:ſed ſi tētigine rū par:Falce mihi poſita fiat amica manus.

Tēpellū genꝰ calciamēti ferratū q̄ pelles extendunt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

T Ante E

Tentoriũ tabernaculũ: q̃ ibi vela: aut aliquid velorũ tendunt: vel ipsa potius velamẽta contra iniuriã cęli.

Tentum accipitur pro membro virili. Catul. ℞ad/dia te medij tenta vorare viri.

Teneo.es.tenui.tentũ. appręhẽdo: detineo. Vergil. Nec te teneo: nec dicta refello. ℞er translationẽ tenere capit: pro habitare: possidere. Idẽ lib. iiij. Ge. Quę gurgitis huius ima tenes. Aliquãdo pro ꝓstringere. Idez. Texendę sepes etiã & pecus omne tenendũ. Aliquãdo pro tegere. Idem. Et obducto late tenet omnia limo. Aliquãdo pro dirigere. Idem. Sed vos qui tandẽ: quibus aut venistis ab oris: Quove tenetis iter? Aliquando pro intelligere. Terent. Rem tenes. Elliquãdo pro morari. Vergil. Hunc phœnissa tenet Dido. Aliquando pro implere: perficere. Idem. Vt teneant cursus. Et tenere: seruare: tueri. Cęsar Com. iiij. Sabinus ideo oibus rebus loco castris sese tenebat. Idem. Eo absente: qui summã imperũ teneret. i. haberet: administraret. Vergil. Capitoliaq; alta tenebat. i. defendebat. Unde e contrario victos loco motos dicimus. Cic. Loco ille motus est. Item teneri: est obligari: vt si quis furetur rem sacrã de prophano: tenet ne furti: an sacrilegij? Item tenere: est possidere: occupare. Sallustius in Jug. Forte apud illum: quẽ inhonesta & pernitiosa libido tenet potentię paucorũ decus: atq; libertatem suam gratificari. Huius composita sunt abstineo: attineo: contineo: detineo: distineo: obtineo: pertineo: retineo: & sustineo: quę habent ti syllabã correptam.

Tenebriones a veteribus vocabant Nebulones. Val. M. Cur. cõsul. in Capitolio cum delectũ haberet: nec ciuitatis a tribunis: quis respõdisset vẽdidit tenebronẽ. Cc.

Tento.as. quidã a tendo: quidã a teneo deducũt. Tendo autẽ tentum. Unde tentigo & tentoriũ. Et sic qui tentat: quasi manũ tendit: aut aliam corporis partẽ: in quod experiri vult: & exquirere. Qui autẽ a teneo deriuãt: hac ratiõe dicunt: q̃ tentare: experiri sit: vel inquirere: & verbo: vel re quasi manu tenere. Columella. lib. ix. Sepius digitis loca fœminax tentãda sunt. Nam in promptu gerunt oia: quibꝫ iam partus appropinquat. Cice. in Parado. Tentare volui: an ita dici possent: vt probarẽt. Vergilius. Uix primi prœlia tẽtant. Tentare igit: est rem nõ intellectã: atq; incertã aggredi: hoc est experiri: vel diligenter inquirere. Tentare vero de pudicitia est cũ id agitur: vt aliquis fiat impudicus. Cum ergo vel a tendo: vel a teneo deriuatũ sit tento: constat simplici in scribendũ esse. Et sic tentatus: tentatio. Licero lib. j. offici. Tentata res est ab omni genere hominũ. Vergil. lib. iiij. Tentaturum aditus: & quę mollissima fandi tempora.

Tentamentũ: idem qd̃ tentatio. Verg. li. vij. Nec prima

Tenax: qui retinet: vt gluti/ (per artẽ Tentamẽta.

num tenax. Aliquãdo dicit parcus: auarusq;. Apul. Homo dives: sed nimiũ tenax. Aliquãdo durus: ꝓstans: perseuerans. Hora. Justum & tenacẽ propositi virum. Hinc tenacior & tenacissimus. Col. lib. j. Potest etiã illiteratus dũmodo tenacissimę memorię: rem satis cõmode administrare. Huius compositũ est pertinax: valde tenax.

Tenacia & tenacitas retentionem: & parsimoniam: & duritiam: perseuerantiamq; significat.

Tenor: accẽtus: qui teneat. i. dirigat sermonẽ. Interdũ dicit ordo vel forma ꝓtinuatio. Gale. Max. li. j. Quo minus religionib⁹ suus tenor, suaq; obseruatio redderet.

Tenitę credebant esse fortium deę: q̃ tenendi potesta/

Tenebrę pe. cor. ꝓuatio lucis: q̃ (tem haberent.

tegant. i. impediant oculos: & visum prohibeant

Tenebricosus. a. um. qd̃ tenebras inducit: tenebrosum

Tenebrico: pen. cor. tenebras fa/ (tenebris plenũ.

cio. Aug. Accedamus ad eum: vt illuminemur: non quo modo ad eum accesserunt Judęi: vt tenebrarent. Hinc contenebro & obtenebro cõposita. Hiero. in lib. numeri. Et contenebrati ascenderunt in verticem montis.

Tenebrẽsco: obscurus fio. Unde Augustinus. Aer contenebrẽscat: inquit: id est tenebrosus fiat.

Tenuis & hoc tenue: a teneo fieri videt: q̃ quę tenuia sunt facile teneant. Est etiã tenue paruũ. exiguum. Cic. in Horten. Fundũ non modo mediocri pecunia: sed etiam tenui percipere possumus. Col. li. ij. Quo tenue linũ proueniat. Potest etiã & a tendo deduci: quoniã quę extenduntur tenuia fiunt. ℞er translationẽ nonnunq̃ ponit pro paupere: & tenuitas pro paupertate. Cice. Tyroni. Ut possim ex meis angustijs illius sustento tenuitatem.

Tenuiculus diminu. a tenui. Cic. ℞ęto. Tenuiculo apparatu significas Balbum fuisse contentum.

Tenuo. as. tenuem: subtilem: macrũ: debilem facio: situe minuo. Vergili. lib. iij. Geor. Ipsa autẽ macie tenuant armenta volentes. Et in hymno. Ecce iam noctis tenuatur umbra. Composita sunt: Attenuo & extenuo.

Tenedos pe. cor. ĩsula in mari Ægęo inter Mytilenẽ & Hellespontũ contra Troiam prope Sigeum ab ostijs xx. pas. millib⁹ distat. Abest a Lesbo. cvj. millia pas. Hęc prius Leucophrys appellabat: quã alij Calydnaz dixerũt. In hanc ex Troade navigavit cũ nouis colonis Tenes Cyeni filius: cõditaq; ex se urbe Tenedon vocauit: a qua & insula denominata est. Lice. Tenẽ ipsum ex cuius noie Tenedos noiatur. Hinc tenedij dicunt eius incolę.

Tenos insula vna ex Cycladibus: in qua est oppidum eiusdẽ nominis: quã propter aquaz abundantiã Aristo. Hydrussam appellatam dicit. Aliqui Ophiusam.

Tenus teni: laqueus. Seruius dici putat extremas partes arcus: vnde tractũ sit: vt hactenus: huc usq; significet: quasi usq; ad finem. Apud Plau. in Bac. Tenus magis pro laqueo accipi videtur: q̃ pro arcu: cum ait. Pendebit hodie ita pulchre intendit tenus.

Tenus ꝓpositio: ſcat propinquitatem: & quod dicimus usq; ad. Nam qd̃ propinquũ est: quasi tenere videtur id: cui est propinquũ. Quidam a tẽdendo: q̃ hęc ꝓpositio extensionẽ quandã significare videat: & ablatiuo deseruit: semperq; in singulari postponit ablatiuo: vt hactenus: eatenus: quatenus: verbotenus: oretenus: capulotenus. Aliquãdo etiam accusatiuo iungit. Flaccus in Argo. Et Tanaim tenus imenso descendit ab Euro. In plurali ponit etiam cũ genitiuo. Vergi. Et crurũ tenus a mento palearia pendent. Et cumaz tenus: id est usq; ad cumas. Lur. Pauci hostiũ tenus exacti pẽnetrauere ad portũ. Hora. fine casu posuit: tanq̃ aduerbiũ. Est quoddam ꝓdire tenus si non datur vltra. Aliquãdo ſcat non vltra: vt Gessit consulatũ titulotenus non vltra titulũ.

Tenontes sunt recti & valẽtes nerui: a rigore dicti colla continẽtes sine qbus subsistere caput nõ possent ceruicis vertebrę. Siquidẽ horũ inter oẽs flexus alter semper intent⁹ prolabi superiora nõ patit. In ipsis quoq; pedibus nerũ quendam latum: qui a poplite demissus procũbit in calcem appellant tenonta: vt inquit Jul. Pol. Sed & neruos: qui ex vtraq; stomachi parte sunt τόνους vocãt.

Tener. a. um. qd̃ est molle. Hinc tenera ętas pueritia. Transfert ad animũ. Juuena. Cum tener uxorem ducat Spado. Itẽ tener mitis dicit: qui facile cõmiseret. Hinc teneritas & teneritudo: tenere & teneriter aduerbia.

Tenellus. a. um. dimi. Unde tenellã ętatem dicimus.

Teneresco: tener fio: miteſco: miſericordia ducor. Lucil. lib. iij. Scilicet in tenero tenerascere corpore mẽtes.

Tentyri: siue tentyritę genus animalis venenosi. Plin. lib. xxviij. In insula Nili tentyri nascẽtes tanto sunt Crocodilis terrori: vt vocem quoq; eorum fugiant. Tentyra vero ciuitas inferioris Ægypti: vnde & ꝓfectura tentyritica: vel vt Plini. ait. insula a Nilo circundata: in qua habitant homines: qui Crocodilos non timent.

Tepor & tepiditas: idem significant. Col. li. ij. Si vero tepor cęli: siccitasq; regionis suadebit Februario statim

Tepidus. a. um. qd̃ est mediũ (proscindendi sunt. inter calidũ & frigidũ. Unde interdũ pro calido ponitur. Lucre. Tepidisq; caminis. Interdũ pro frigido: ꝑsertim

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

quando transferf ad alia. ¶Plau. ¶Nic homo factus est tepidior. i. frigidior, segnior. Inter dū p:o inutili: siue nocuo. Vergil. Unde cauę tepido sudant humore lacunę. ¶Nunc subtepidus: aliquantū tepidus. tepidulus diminutiuū.

Tepeo. es. pui. tepidus sum. Cato de re rust. Lenibus lignis facito calescat: vbi tēperate tepebit tū cuminū indito. ¶Nunc tepesco: tepidus fio. Leo. pa. Feruo: fidei nō tepescat. ¶Huius compositū est intepesco: qđ est valde tepesco. Colu. Nunc mitigato iam ꝛ intepescente frigore largissimis oliuitatibus liberiq; vindemijs exuberent.

Tepefio: idem quod tepesco. Amb. lib. j. offi. Quis neget verna temperie interiora terrarū tepefieri: quos glacies hyberna constrinxerit. Fitq; a tepefacio.

Teph:ytes gemma: quę notę Lunę speciem habet in cornua curuatę: nigri aut cinerei coloris. Ꝛc.

Tepidarium vas: in quo aqua temperatur: siue cella in quam ex balneis exeuntes ingrediuntur.

Terapne Helenę patria in Lacedęmone. etiam insula in mari Ligustico: quam nostri corsicam vocant: quę ꝛ Cyrnos dicta fuit. ¶Hinc terapneus. a. um. Ouidi. Rure Terapneo nata puella Phryge. ¶Hanc dictionē alij cum aspiratione scribunt: alij sine p. Teramne: sed male.

Tergeste oppidū ab Aquileia stad. centū octoginta distans: vt inquit Stra. ¶Hodie trigestū vocat. Sed omes mentiunf. ¶Nam τεργέσαιον λέγεται a Dionysio Libyco ꝛ Eusthatio: sed inscię tergestā vocāt: q̄si ibi res tergesta fuerit: sed aliqui de talib⁹ scribūt: qui forsan q̄q; laudabūtur. Etiā Suidas. τεργέσιον ὄνομα ἔθνους ἢ Ἑλληνικῆς πόλεως ὄνομα πόλεως πρὸς ἀνυλίαν. Id est Tegestei nomen gētis ꝛ femininū Tegeste nomē vrbis versus Ꝛc. Cliā.

Tero. i. trīui. tritū. frico: tundo. ¶Plau. in Asi. Num me illuc ducis: vbi lapis lapidē terit? ¶Plin. Dein refrigeratū terit in carinā. Terere iter est: iter agere. Cler. Sepius e tectis penetralib⁹ extulikou a Angustū sonnica terens iter. Terere tēpus est ꝟsumere. similiter terere otiū. Liui. li. j. Quas in cōuiuijs: luxuq; cū equalib⁹ viderant tēpus terentes. Idē in eodē. Regū quidā iuuenes interdū otium cōuiuijs: comessatioibusq; inter se terebāt. ¶Huius cōpositā sunt: attero: qđ est ad aliquid tero: frico. ¶Pli. li. ix. Anguillę atterūt se scopulis. Tibul. Aut operi insuetas atterruisse manus. Aliquādo ꝟcat vehemēter tero: frango: ad terrā traho: aūt valde rodo. Colu. li. ij. Demergūt vngulas ꝛ atterunt: scindūtq; radices herbaꝝ. Et lib. vj. Nam demissuꝝ ex eo palmitē germinantē inferio: atteret ꝛ fructū. Cler. Et grauis attrita pendebat cantharus ansa. i. cōsumpta: vel attenuata. Et li. j. Geo:. Dep:esso incipiat iam tum mihi taurus aratro Ingemere: ꝛ sulco attritus splēdescere vomer. i. rosus. Sallu. per translationē dixit. ¶Post vbi eorū famā attriuerat maiora alia impēdebant: id est opp:esserat. Contero: totū simul tero: tundo: cōsumo: frango. ¶Plau. in Asina. Utinā mihi stimulus in manu sit: qui latera conterā tua. Lactan. li. iij. Qui cum ętates suas: nisi studio philosophię conterant. Colu. lib. viij. Remedio sunt hyssopum ꝛ sal equis ponderib⁹ contrita. Teren. in Hecy. Cursitando atq; ambulando totum hunc cōtriui diem. Detero: distero: extero: interꝰ: intertero: obtero: protero: pertero: valde tero. Col. ¶Per lineū fiscum: qđ pertrūerant: exprimūt. Retero: rursus tero: purgo: exceruo. Colu. lib. vij. ¶Rura deinde frumēta: si in annos recondant: reteri debent. Nam q̄to sunt expolitio: tanto a Curgulionibus exedunt. Subtero: subtus tero. ¶Plau. in Asin. Eos asinos p̄dicas vetulos claudos: quib⁹ subtritę ad femina iam erāt vngulę. ¶Ouid. in Deutero. Et pes tuus nō est subtritus. Semitero: quasi mediū tero. Colu. li. j. ¶Huic autē nubilarij applicari debet: maxime in Italia: propter inconstantiā cęli: quo collata semitrita frumēta proteganf: si subitaneus imber incesserit. Et omnia habent penultimā correptam.

Terra elementū per duplex rr. licet a tero. is. deducatur: q. ſ. teratur. Ab hac locus cōmunis: qui circa oppidum colonis relinquif: territorium appellaf: q̄ maxime teraf. Et in singulari: quidē terra totū elementū est: id est ipse orbis terrę. In plurali terras aliquas significamus. Vergil. ¶Multū ille ꝛ terris iactatus: ꝛ alto. ¶Potest tamen q̄q; terra: pro territorio: ꝛ p:o puincia: seu regione. Cic. Eorū qui in hac terra fuerūt: magnāq; Græciā: quę tum florebat institutis ꝛ præceptis suis erudierūt. Unde cōterraneus: qui ex eadē terra est. i. p:ouincia. Quāuis hęc dictio apud neminē idoneum auctorē: nisi apud ¶Plin. legatur: ꝛ vno vltaxat loco: vbi Catullū vocat cōterraneum Var. li. j. de re rust. scribit terrā tribus modis dici. Communi: p:prio: ꝛ mixto. Cōmuni: vt cū dicimus orbē terrę: ꝛ terrā Italiam: cū ꝛ lapis: ꝛ arena: ꝛ cętera eius generis sint in noiando cōprehensa. Altero modo dicif terra p:o p:prio nomine: quę nullo alio vocabulo: neq; cognomine adiecto appellaf. Tertio modo dicif terra: quę est mixta in qua fieri quid potest ꝛ nasci: vt argyllosa: aut lapidosa. Terra etiam vocaf vesta: eo q̄ rebus omnibus vestitur: seu quia vi sua stat. Ouidi. lib. vj. Fast. Stat vi terra sua vi standi vesta vocaf. Dicitur ꝛ mater. Colu. Tu penitus clatris eradere viscera matris ¶Ne dubita. ¶Pli. lib. secūdo. Sequif terra: cui vni rerū naturę partū eximię propter merita cognomē indidimus maternę veneranionis. ¶Hos nascētes excipit: natos alit: semel editos sustinet: ꝛ semper nouissime cōplexū gremio iam ab reliqua natura abdicatos: tū maxime: vt mater operiens: ꝛ paulo post. Terra serpentē hoīe percusso amplius non recipit. ¶Nicolaus Perottus edocet terra vnico r scribi solere: ꝛ multi ex doctis id contendunt. Ꝛc.

Territorium: vt inquit ¶Pompo. Est vniuersitas agrorum intra fines cuiusq; ciuitatis: quod ab eo dictum est: q̄ maxime teratur: vel q̄ magistratus eius loci intra eos fines terendi: id est summouēdi ius habeat.

Terraceus. a. um. qđ ex terra est: vt domus terracea.

Terreus. a. um. quod ex terra est: vt vas terreum. Columella lib. j. ¶De:reum camera contectum: cuius solum terreum p:ius q̄ consternatur perfossum.

Terrenus. a. um. quod vel in terra natuꝝ est: vel in terra viuit: vel aliquid cum terra cōmune habet: vt terrenum animal. Et terrenus p:o terreo. Colu. Area quoq; si terrena erit: vt sit ad tecturam satis habilis.

Terrenū campus dicif. Colu. li. ij. Calidissimi rusticarum rerum genera terreni tria esse dixerunt. Campestre. collinū: montanum. Idem lib. j. Agrum habebimus salubri cęlo: vberi gleba: parte campestri: parte alia collibus vel ad orientem: vel ad meridiem molliter deuexis terreisq; aliis: atq; aliis syluestribus ꝛ asperis.

Terrestris ꝛ hoc terrestre: idez quod terrenus: vt terrigena penultima cor. qui ex (restre animal. terra natus est: terricola: qui terram habitat.

Terremotus dicitur cum terrę incluso spiritu contremiscunt magno sępe habitantium damno.

Terraneola cū accentu in antepe. auis alaudę similis: pterq; q̄ in capite apicē non hz: sicut a lauda. dicta Terraneola: q̄ nō in arboribꝰ: ſz in terra versef: atq; nidificet.

Terebra: siue terebrum pe. cor. instrumentū: quo ligna perforanf: a tero. Eius diminutiuū est terebellum.

Terebro. bras. terendo: perforo. Vergiliꝰ. Et terebrare cauas vteri: ꝛ tentare latebras. Huius cōpositum est exterebro: quod est extorqueo: ꝛ seruto:. Plautus. Exterebra prorsus atq; excute.

Teredo penul. produ. vermis in ligno nascens a terendo dictus: vel a sono qui est τερηδών. Eadem ꝛ tinea dicitur. Licet sint: qui distinguant: vt teredines dicantur in mari: hoc est in nauibus: tineę terrestres sint. Columella lib. v. Nam ꝛ teredinem formicamq; prohibet.

Teres. etis. pe. cor. dicif quicquid rotundū: oblongūq; est: vt colūna ꝛ arbor, q̄ quasi terendo fit rotundū. Vergili. Incumbens tereti Damon sic cępit olīuę.

Terminus p:opie dicif signum: qđ agrū ab agro diui

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

dit. a terendo: q hę partes maxime terant. Nam vtrinq; ab ijs: qui agrum suū colerent fodiendo terit. Hinc terminus pro fine accipit. Lice. Cum nullū tot calamitatibus atq; grumnis terminū inuenirem⁹. Et apud antiquos terminorū deus putabat. Dialectici terminū definiunt esse signū orationis constitutiuū. Huius composita sunt: Anterminus: quod est quasi circūterminus: qui circa terminos prouincię manet. Conterminus: qui est vicinus z finitimus. Colu. lib. j. Priuatos quoq; memoria tradidit: z in regionibus Grecię: z in hac ipsa Hesperia detestabiles fuisse vicinos: nisi Antolicus ille cuiq; potuit tolerabilis esse cōterminus: aut Aluētini monte incola patinis vllum gaudium finitimis suis Lacus attulit.

Terminus deus a veteribus colebat: in cuius tutela fines agrorū esse existimabant: z in quo loco colebat hic deus: ibi super eum foramen patebat in tecto: q nefas esse arbitrarent terminū intra tectū consistere. Lc.

Terminalia Varro ideo appellata esse existimat: q is dies anni erat extremus constitutus. Ego potius a termino deo sumpsisse nomen existimo. Lc.

Terminalis lapis dicit terminus ipse lapideus. Lc.

Termonem veteres pro termino dixerunt. Lc.

Termino. as. finio. Lactan. lib. ij. Jam vero illa conclusio: qua sententiā terminauit Tullius multo absurdior. Huius cōposita sunt: Determino: qō est finio: delibero: z quasi cogitationi terminū impono. Idem lib. iij. Determinata est nobis veritas breuiter z in suo proprio domicilio collocanda. Distermino: diuido: dissipo. Extermino: expello: z veluti extra terminos mitto.

Terma. atis. extremū: terminꝰ: finis: meta: plāta pedis

Termes ramꝰ ex arbore decerptus cū fructu: qui quo niā in diuisione agrorū anteq; metę ponerent figi solebat: termino nomē dedit. Et proprie termes (vt ait Porphyrio) est oliuę: sicut palmes vitis. Hora. Munq; fallētis termes oliuę. Gell. Termitē palmę ramū cum fructu auulsum dixit. Est z termes vermiculi genus carnē exedens.

Tormentum apud Plautum pro detrimento. Lc.

Termile mons: qui nūc Chimera dicit in Lycia. Lc.

Termillum vasis genus. Lc.

Tergo. gis. z tergeo. es. si. sum. z scōm antiquos tertū: significat mūdo: nitidū facio. Juue. Vasa aspera tergeat alter. Plaut. Ornantur: lauant: tergentur: poliunt. Huius composita sunt: Abstergo: sordes remoueo. Liui. lib. primo. Inspectū vulnus abstersо cruore omnia salubria esse. Per translationē significat aufero. Licero. Volo abstergere animi tui metū. Attergo. Lic. in Ver. Quod fanum deniq; q̄ non auersum: neq; attersum reliqueris. Detergo: deorsum tergo: z sordes aufero. Hier. ad Dama. In cōmune deum deprecemus: vt mihi quoq; de altari carbo mittat: vt omni peccatorū labe detersa primo possim dei sacramenta conspicere: dehinc enarrare quę video. Col. lib. vij. Tum etiā spongia labra detergeri. Et lib. ij. Omnis humor Sole ventove detersus est. i. siccatus Extergo: perfecte tergo. Cato de re rus. Post diem octauum duodecimū pernas eximito: z salem omnē detergito: z suspendito in ventum biduū tertio extergito.

Terta galea. i. detersa. Varro. Terta nitet galea. Lc.

Tergus. goris. g. rum. Tergil. Tergora diripiūt costis

Tergū. dorsum. Terg. Adani- (z viscera nudant.
bus post terga reuinctis. Qui. li. j. Meta. Ossaq; post tergum magnę iactata parētis: z non tantū animalium est: sed etiā aquarum: z aliarū rerum. Vnde a tergo dicim⁹: a parte posteriore mēbrangę: siue papiri: aut alterius cuiusq; rei. Juue. Scriptꝰ z a tergo necdū finitus Orestes. Hinc postergo. as. z tergiuersor. Aliquādo tamē tergum pro tergore ponit. Terg. Mercatiq; solū facti de nomine byrsam: Taurino q̄tum possit circundare tergo. Item pro scuto: quoniā scuta pellibus tegi solēt. Idem. Et tergo decutit hastas. Et tam tergus: q̄ tergū a terendo dici videntur: quoniā vehendis oneribus teruntur.

Tergiuersor: fallo z dicta mutо. Aliquādo etiā ptrahit eo: quasi terga verto. Nam vertere terga fugere est: qō z terga dare dicim⁹. Plau. Quid expectas? quid tergiuersaris? Proprie tū tergiuersari: est eorū qui terga vertentes: adhuc tū pugnāt: nec sese victos rationibus volunt agnosci. Lic. li. iij. Tus. Quid tergiuersamur epicure? nec fatemur eā nos dicere voluptatē: quā tu idē cū os perfricuisti soles dicere. i. dissimulamus: z subterfugim⁹. Antiqui tergiuersatorē dicebant bouinatorē. Jurisconsulti accipiūt tergiuersari p in vniuersū ab accusatōe desistere.

Tergemini dicūtur: qui tres ex vno vtero: tres eodem

Terror, timoris incussio. Lice. (die nati sunt. Lc.
libro. iiij. Tusc. Quę autē subiecta sunt sub metu: ea fic diffiniūt. Aegritiā metum consequētis laboris: terrorem metū concutientē. Ex quo fit: vt pudore ruborꝫ, terrorem pallorꝫ, z tremorꝫ, z dentiū crepitus consequat. Seruius inter terrorem z metuꝫ sic distinguit: q terror proprie fit qui alijs inserit: vnde z terribilis dicitur. Metus: quē habent timētes: licet aliquando terror, pro metu ponatur. Vergili. Q, si tantus habet mētes z pectora terror.

Terreo. es. rui. itum. timorem alicui incutio. Hiero. ad Helio. Nolo te antiquę peregrinationis terreat difficultas. Huius cōposita: Absterreo: conterreo. Colu. in pfa. Qui tam varię: tamq; vastę scientię desperatione conterriti nolēt experiri: quod se assequi posse diffident. Deterreo: exterreo: perterreo eiusdem significationis.

Territo. as. penulti. cor. frequentatiuū. Teren. in And. Dū te eradicent: ita me miseram territas.

Terrefacio: terrore afficio. a quo terrificꝰ. a. um. quod terrorem facit. compositū est pertgrefacio.

Terricrepus. a. um. penul. cor. terribiliter: seu cum terrore increpans. Augu. lib. viij. Confe. Quę iste senex ore terricrepo tot annos defensitauerat.

Terribile: formidabile: atq; horrendum.

Terriculamenta terrores sunt: z formidamina.

Terebinthus arbor nigrū lignum cū splendore preferens: habensq; soliditatē in buxi speciē. Verg. li. x. Inclusum buxo aut erithia terebintho. Ex hac terebinthina resina: quā nos terementinā appellam⁹. Plini. Terebinthinā in Sartagine referuēti hanc cęteris prę ferētes. Terebinthus masсula z fęmina est. Masсula sterilis. Fęmina duplex est. Alteri rubet fructus magnitudine lentis. Alteri fructus pallet: z cū vite matureſcit resinosus.

Terripauiū: deinde Terripidiū: z tandē Trepudium

Tereus rex Thracum Martis (dictum est. Lc.
ex Histonide nympa filius. Ouid. lib. vj. Meta. Et genus a magno ducentem forte gradiuo. Lege fabulam.

Terpsichore pe. cor. fuit vna ex nouē musis. Vide in di-

Terpsicerotes pe. pro. ductum no- (ctione musa-
men a modulatis: z quasi ad lyram cōpositis cornibus.

Terentū locꝰ in cāpo Martio: q in eo ara Ditis pris in terra occultaret. Erat hic locꝰ Ditis: ac Proserpinę sacer: i quo olim qui nascerent: aut morerent noīa scribi solebāt: qties ciuitas lustrabat. Mart. Bis mea Romano spectata est vita terēto. Et nihil extrēos pdidit aū rogos

Terentius poeta comicus natione Afer. Lc.

Ter aduerbiū numerale: seu ordinale: vt bis: ter: quater. Hinc tertiꝰ. a. um. a quo fiūt aduerbia tertio z tertiū. Et ternarius. a. um. z ternus. na. num. Lc.

Tertio. as. quasi tertiatim facio: siue diuido. Colu. li. ij. Sed iugerum talis ager quattuor operis expedit. Nam commode proscinditur duabus: vna iteratur: tertiatur: Quadrante: in lyram redigitur quadrante opere.

Tessera: latine quattuor dicit: vnde z id ōr, quod omne ex parte quadratū est. Tesserę etiā dicunt: quibꝰ in tabula lusoria ludit. Sunt em quadratę z puncta habēt: z cū iaciunt in quācūq; partē incubuerint: imotā habent stabilitatē τέσσαρα. i. quattuor. Lic. in Lato. Nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquāt z tesseras. Hę alię noīe quadrātalia dicunt: grece cubi: vt Belli. z Macro.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

scribũt. Inde cubicũ cõpũs. Talus est quattuor laterũ & concauus ad similitudinẽ tali: qui est os in articulo pedis ventre eminẽs: concaua verteb͂a ligatus: quadratus forma: altera parte cõcauus: altera fere planus. Estq; in posteriori suffragine dũtaxat: nunq; in priorib⁹ pedibus: nec est homini: aut alijs animalibus habẽtibus digitos: nec solidas habẽtibus vngulas: sed tantũ bisulcis. Ex iactu talorũ varia pũcta fiebant. Mã latus quo vnitas ꝑcabat: canis siue canicula appellat: in quẽ conuersa talo deponebat ab eo: qui iactauerat nũmus vnus sine aliquo lucro. Idcirco canis dãnosa vocat. Qui. Quid valeãt tali: quo possis plurima iactu figere: dãnosas effugiasq; canes. Eius oppositũ Venus dicẽ: seu cous significans septenariũ numerũ. Et is qui talorũ iactu hunc numerum reddidisset sex lucri faciebat. Præterea quicquid esset caniculæ iactu erasum. Alia duo latera Chius & Senio dicuntur. Ternariũ ille: hic quaternariuꝫ significans. Nam binarius & quinarius numerus in talis non erat. Chius tris nummos lucrabatur: Senio quattuor. Ideo dexter hoc est fœlix & propitius dicebat. Persius. Quid dexter Senio ferret Scire erat in voto. Sueto. de Augu. Talis tactatis: vt quisq; canẽ aut senionẽ iecerat in singulos talos conferebat in medium: quos tollebat vniuersos: qui Venerẽ iecerat. Aliæ quoq; in hoc ludi genere differentiæ fuere. Nam & Voltorios habebãt: & Herculez Basilicũ. Plaut. Talos poscit sibi in manũ prouocat me in aleam iacit voltorios quattuor. Talos arripio: Herculem iacto Basilicũ. Talus græce Astragalus: a quo astragalizo: talis ludo. Calculus est is: quẽ latronem & latrunculũ antiqui appellarũt: iumiores vero scacũ vocitant. Mar. Dic mihi bisseno numerat tessera puncto. Calculus hiẽmino discolor hoste perit. Et item. Insidiosorum si ludis bella latronum. Iste tibi geminus miles & hostis erit. Est item tessera signũ belli cum: qõ ad pugnã exeuntibus datur. s. propter ꝓfusionẽ: quod & symbolũ dicit: vt in bello Marij Burdeus. In Sillę Apollo delphicus. In Cęsaris Venus genitrix. Verg. lib. vij. Et bello tessera signũ. Liui. li. vij. Cęteris oibus tesserã dari iubet. Itẽ tessera est belli & pacis futurę signũ. Pomp. Q. Mutius missus ad Carthaginẽses legatus: cuꝫ essent duę tesserę positę: vna pacis altera belli: arbitrio sibi dato vtraꝫ vellet deferre: vtrãq; sustulit: & ait. Carthaginẽses petere debere vtruꝫ mallẽt accipere. Ponitur nõnunq; pro signo frumẽtario: quo exhibito vnusquisq; frumentũ pro portione accipiebat a principe: sicut ex more vetusto in patria nostra fieri solituꝫ est ab his: qui pauperũ curam habent. Nam erogant signa quędaꝫ plumbea: quibus exhibitis sigillatim accipiũt certaꝫ mensurã farinę vel panis vinive. Sueto. in Aug. Ac ne plebs frumẽtationũ causa frequẽtius a negotijs arrocaret ter in annũ quaternorũ mensiuꝫ tesseras dare destinauit. Iuue. Sũmula ne pereat: qua vilis tessera venit Frumẽti. Hęc tessera etiã frumẽtatio dicit: præsertim cum frumentũ erogatur. sic etiam dicunt Tesserę nũmariæ: quibus exhibitis summa nũmum præscripta rependi solet. Præterea tessera: seu tessella calam⁹ est: qui inserit ramo: qõ vero in terra seritur: talea vocat. Plini. Quidã huic generi miscuere fissuraꝫ in vitibus exempta cortice tessella furculo a latere plano adigendo. Itẽ tessera est lignum vtrinq; complanatũ: in quo numeri describunt: quod & talea dicit. Plau. Suam vterq; tesserã habet: ratio constat. hoc & tesserula dicit. Plini⁹. Frumenti ratiõẽ tesserulis ostendebat. Et tesserę: seu tesserulę lapilli sunt ad conficienda: sternẽdaq; pauimẽta. Cice. lib. tertio. de Ora. Quę lepide lexes: syntheseisq; compositę: vt tesserulę omnes arte pauimẽto: atq; emblemate verniculato. Item tessera figura geometrica: quę cubus vocatur: cuius meminit Macrobius in primo som. Scip. Est & in Arithmetica numerus octonarius. Unde Martianus in arith. Si tessera tesseram metitur.

Tessella & tesserula diminut. sunt a tessera.

Tesserarius: qui tesseram. i. præceptũ ducis per contubernia militũ nuntiat. Tesserarius. a. um. quod ad tesseras pertinet: & ludus tesserarius.

Tessellatus. a. um. qõ tessellis. i. paruis quadratis lapillis intextũ est: vt pauimentũ tessellatũ a tesseris: quarũ forma quadrata est. Sueto. de Cęs. Mundiciarũ lautiarũq; studiosissimũ multi prodiderũt: quibus tenuem adhuc & oberatũ in expeditionibus tessellata: & sectilia pauimẽta circumtulisse. Victru. li. vij. Meminit pauimentorum tessellatorũ: atq; sectilium: scribitq; pauimẽta sectilia: & tesseris structa omnes angulos equales habere debere: & sectilia: quoniam in particulas secta sunt: vt quocunq; velis possint circunferri. Erant & tessellatę quędam tunicę. Plinius libro trigesimo quinto. Zeuis aureis literis in palliorum tesseris intextum nomen suum ostentabat.

Tesseredecas. cadis. quaterdena di/citur a tessera quattuor & decas decem. Quidam interponunt syllabam tesseresedecas dicentes.

Testa frustum vasis fictilis: & cuiusq; lateris. Plini. lib. xxxvj. Si & testę tuę tertia pars addatur: melior materia erit: vnde & pro calculis ponitur: quos græci ostracos dicunt. Testa quoq; dicitur vas figlinũ in igne decoctũ: quasi tosta: qꝫ e molli creta fabre facta torreat: deinde coquatur. Tibul. Pax aluit vites & siccos condidit vuę: Funderet vt nato testa paterna merũ. Varro de lin. latĩ. Testu indeclinabile: pro testa posuit. A testa fit testaceus. a. um. quod ex testa est. Plin. Insectorũ omniũ: & quibus testacea operimẽta oculi mouẽtur. Item testę intelliguntur oẽs pisces: qui duriori cortice teguntur. Flacc. in Se. Sed nõ omne mare est generosę fertile testę. Testeus. a. um. idẽ quod testaceus: vt apud Hiere. prophetã. Vade & accipe lagunculã testeam a Senioribus populi.

Testatim aduerbium: significat cõminutim.

Testus. us. tegmen testaceum: sub quo placentę: & alia coquuntur. Cato. In foco calido sub testu coquito leuiter. Dicitur & testum: siue testus. sti. Plini. lib. xxxij. Sub græco testo hoc græci vocant clybanũ. Unde panis testuaceus dicitur apud nos: quem illi clybanitim.

Testuacium: quod in testu calido coquitur. Condimentũ ex varijs esculentis. a testu: sub quo calido coquitur: vt inquit Varro.

Testudo animal: qõ tarde graditur: & phthysicis: lienosis: caducisq; opitulatur. Dicta testudo (Varrone teste) qꝫ testa tegat. Earum genera sunt marinę: palustres: terrestres: & lutariæ: quę in dulci aqua diuersant. Hier. ad Oceanidũ. Testudo marina: quę est grãdis vt insula dum emergit de alto ostẽdit se in ipso mari: tanq; petrã: nec se mouet ide quoadusq; hoies naues ligẽt. Et cũ hęc senserit: trahit se in altũ: sed cũ esurierit aperit os: & bonũ odorem reddit: ad quẽ pisces cęteri colligunt. Terrestres limacas a limo dicimus. Testudo etiã dicit materia tabulatis cõtexta: & corijo cilicinis: aut centonib⁹: & alijs quę difficulter cõburi possunt cõtecta. Hęc intrinsecus habet trabem: quę vnco præfigebat sereo: & salꝫ vocabat: ab eo qꝫ incruata eẽt & de muro extraheret lapides. Retro eã ducebat trabs funiculis suspensa: vt reducta impetuosius feriret. Ideoq; & testudo dicta a similitudine reptilis: qꝫ caput nũc exerat: nũc reducat. Syrius. Tandem condẽtis a cte testudinis ꝺmis Subducto pẽni vallo: cęcaq; latebra. Pandẽ prolapsaꝫ suffossis mœnibus vrbem. Hoc etiã instrumentũ arietem appellant: ab eo qꝫ aries fronte. i. capite pugnat. Rursus testudines dicunt loca in ędificijs camerata ad similitudinẽ aquatiliũ testudinũ: quę duris tergoribus sunt: & incuruis: quę ideo in tẽplis sic fiũt: vt simulacri imago cęli curuis: quę ideo in tẽplis sic fiũt: vt simulacri imago cęli reddat imaginẽ: quod constat esse conuexũ. Verg. Tum foribus diuę media testudine templi. Hinc & scuta dicuntur testudines: quę sint in testudinũ modũ curuata. Nam in armoꝝ generibus milites plerũq; sumunt ab animalibus nomina. Item testudo lyra dicitur: quoniã Mercurius citharã de testudine ficca meditatus est: vt Hygi.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

T Ante E

refert. Horatius. O decus ℙhębi ⁊ dapib⁹ supremi Grata testudo Iouis o labor̃um Dulce lenimen.

Testudinatũ tectũ: qđ est deuexũ in quattuor partes: sicut pectinatũ in duas. Victru. lib. ij. Tecta recidentes ad extremos transtra traiiciunt gradatim ꝯhentes: ⁊ ita ex quattuor partibus ad altitudinẽ educunt medio metas. quas luto ⁊ fronde tegentes efficiũt testudinata tecta.

Testis generis cõmunis: qui testimoniũ profert: ab eo dictus q̃ tueat statũ causę: vel q̃ ante stet: quasi antestans. i. antestans. Hiero. ad Eusto. neutro generi iunxit: cum inquit. Nec vero inanis sopor, aut vana somnia: quibus ſępe deludimur. Teste est tribunal illud ante: qđ iacui: iudiciũ teste est: qđ timui. Testis vero pro testiculo masculini generis est: dict⁹ q̃ virilitatis testis sit. Verg. Magnis testibus ista res agef. Contestes qui idẽ testificant.

Testiculor, quod ⁊ testillor dicit: significat iumẽtis maribus fęminas: vel fęminis mares admoueo.

Testor, aris. testimonium dico. Vergi. Testor in occasu vestro. Aliquando testẽ facio: vel in testimoniũ adduco: ⁊ alter⁹ implorato testimonio assero. Vergil. Tos ęterni ignes: ⁊ non violabile vestrũ Testor numen ait. Hiero. in Paulo. Quod ne cui impossibile videat dominũ Jesum Christum testor, ⁊ sanctos angelos eius in ea parte eremi: quę iuxta Syriam Sarracenis iũgitur: ⁊ vidisse me monachos: ⁊ videre e quibus vnus. xxx. iam per annos clausus hordeaceo pane: ⁊ lutulenta aqua vivit. Interdum testari: est precari: quia precando solemnis nũmina adhibere. Plau. Ipsus tete per superos omnis testatur. Et testari testamentũ facere: hoc est voluntatẽ suprema testificari: quia in eo testatus est: quid velit. Unde Apostolus. Testamentũ in morte confirmatũ est. Alioqui non dum valet: dum vivit: qui testatus est. Sciendum q̃ a testor quãdo significat testimoniũ: fit testificor. Quando vero significat testamentum cõdo: fit testator ⁊ testatrix. quãdo significat preco: fit ab eo obtestor ⁊ detestor. Huius verbi composita sunt: Attestor, quod est testimonium adduco confirmo. Unde attestata fulgura dicta sunt: quę iterato fiebant: videlicet significationẽ priorum attestantia. Plaut. in Persa. Nonne attestaris⁹ tua ne ego causa carnifex cuiq̃ mortali libero aures atteram? Contestor, testem facio: testẽ invoco: vel testificando: certifico. Cice. L. Flacco. O nox illa q̃ pene ęternas huic vrbi tenebras attulisti: cuz galli ad bellum: Catilina ad vrbẽ: coniurati ad ferruz ⁊ flammã vocabant: cum ego te Flacce cęlum terrãq̃ contestãs. Idem Appio Pul. De me tibi sic contestans oẽs deos promitto: ac confirmo. Aliquando contestari: est contra testari. Hieron. in Exo. Quod si bos cornupeta fuerit ab heri: ⁊ nudius tertius: ⁊ cõtestati sunt dominũ eius. Lactan. lib. vij. Sacris literis protestantibus nõ resurrecturos esse impios in iudiciũ. Et rõne prepositionis con potest significare: simul testari: sicut ⁊ cõtestes. Contestari litẽ quid sit: vide in ordine literarũ. Detestor. Obtestor, vehemẽter preco. Protestor quod est cauẽda: ⁊ quę fieri non debent: manifeste denuntio.

Testatus: qui testamentũ ꝺidit. cuius ℏriũ est intestatus: qui testamentũ non ꝺidit. Vñ ⁊ ab intestato dicim⁹ aliquẽ diez obiisse. Et in pcatione passiua Testatus dicit apertus: vulgatus ab oibus cognitus: q̃ id quasi oẽs testent. Cic. Curio. Aut certe testatũ apud animũ tuum reliquerã: qđ senserim. Hinc testatio: ⁊ testatissimus. Aug. lib. viij. Con. Stupebamus audientes tã recenti memoria: ⁊ prope nostris tẽporib⁹ testatissima mirabilia tua in fide recta. Circius. Qua notior testatio: q̃ virtus esset.

Testator, qui testamentũ fecit: vt est apud Apo. Ubi testamentũ mors necesse est intercedat testatoris.

Testatio ⁊ testimoniũ: proprie sunt testium dicta.

Testamentũ dictũ est: q̃ sit voluntatis nostrę veluti testimoniũ: vnde ⁊ vltima volũtas appellatur. Ulpia. Testamentũ est voluntatis nostrę iusta sententia de eo quod post mortẽ fieri voluerimus. Et proprie quod perfectum est testamentũ dicitur: sed abusiue quoq̃ testamenta appellamus ea quę falsa vel iniusta: vel irrita: vel rupta: itemq̃ imperfecta sunt. In sacris quoq̃ literis omne pactum ⁊ placitũ testamentũ dicitur: vt in psal. Aduersum te testamentum disposuerunt. sic Laban ⁊ Jacob testamentum fecerunt: quod vtiq̃ inter vivos valeret.

Testamentarius: qui testamenta falsa conficit. Cic. lib. iij. offici. Non de sicarijs: veneficijs: testamentarijs: furibus: peculatoribus hoc loco disserendum est.

Testamentarius, a. um. quod ad testamentum pertinet. Unde testamentarię tabellę.

Tesso. is. si. sum. i. spolio: nudo. Plaut. in Ampht. Illic non vult me de vno pallio detessere. Vergili. Dum tessel Imaona Aleſus. Alij texit legunt Aenei. x.

Testiulitium. Vide in dictione Licia.

Tetanothra einsdem formę sunt: cuius ⁊ Psilothra: at sed Psilothris ad pilos vellendos: tetanothris ad erugandam: extendendamq̃ in facie cutem vtimur.

Tetanici a tetano morbo dicti sunt: cũ musculi q̃ sẽm spinã sunt: rigẽt ita vt se inflectere nõ possint. Id cũ anterior pars afficit: vt si mentũ pectori annectit: Emprosthotonus: cuz posterior. Opisthotonus: vt si caput scapulis. Cuz vero ambę rigẽt ex equo tetanos vocat: vt si ceruix recta ⁊ immobilis intẽditur: etiã si vt ait Celsus: quidam minus subtiliter ⁊ discrete his nominibus vtuntur.

Teter. a. um. dicit: quod est malũ: fędũ: pollutũ: crudele ⁊ insuaue: tũ ad mentẽ pertinens: tũ ad ceteros sensus. Ut tetra bellua: teterrimus hostis: teterrimũ facinus: teterrima mens. Itẽ tetro aspectu: tetra voce: tetro tactu. Inde tetrior: comparatiuum. Cc.

Tetro. as. fędo: seu horridũ: obscurumve facio. Pacu. Belluarum ac ferarum aduentus loca tetret.

Tetra grece: latine q̃ttuor. a q̃ dictiõe multa ꝯponunt.

Tetradoron quattuor palmorum Δῶρος enim palmus. Plini. li. xxxv. Gręci antiqui dorum palmũ vocabant.

Tetraganthium aranei: siue phalangij genus. Cc.

Tettigometra dicitur cicadarum mater. Sunt enim Tettigometrę cicadę minores τέττιξ grece dicitur cicada.

Tetragrãmaton quatuor literarum. Grãma enim litera dicitur. (da. ⁊ μήτηρ mater. Cc.

Tetragonus penultima correpta: quadrus quadrangularis. Tetragonismus quadratio.

Tetrametrum pen. co. metrũ quattuor pedum.

Tetrarcha: qui quartã regni partez detinet. Grece π Tetraplasius: quadruplus. (ξάσχης dicitur.

Tetrastichia: ordo ex quattuor.

Tetraones inter genera anserũ Plin. li. x. enumerat.

Tetrici pen. cor. homines tristes: ac seueri: a Sabinorum monte tetrico dicti: qui asperrimus est. Vergi. li. vij. Qui tetricę horrentis rupes montemq̃ seuerum.

Tetrinnare proprium est anatum natantium: vt illud. In fluuijsq̃ natans forte tetrinnat anas.

Tethioppobatę teste. Herod. sunt populi in Libya.

Tettius Caballus viri proprium sub Vespasiano: ⁊ filijs clarum: ⁊ propter scurrilitatem a calcitratu Caballi nomen adeptus est. Cornucopię.

Tethys tethyos: ⁊ tethyos: Cęli ⁊ Vestę filia: coniunx Neptuni ⁊ Nympharũ mater: vt inquit Sall. At Ouid. lib. iij. Fast. videt sentire illam fuisse Titani filiã: qui fuit Saturni frater natu maior. Ait enim. Duxerat Oceanus quondam Titanida tethyn. Unde ⁊ Oceani vxorẽ illam fuisse constat. Quę quãdoq̃ pro mari ponit. Thetis cũ h in prima ⁊ i latino facit genitiuũ thetidis. p Pelei Thessalię regis vxore: Nerei marini dei filia: ⁊ Achillis matre Tethys autem maior filia fuit terrę ⁊ cęli. Hesiodus in Theogonia. τηθύν τ' ἐξαπίνης τοὺς δὲ μεὰ ὁ πλότατος γένετ' κρόνος ἀγκυλομήτης δεινότατός τε παίδων.

Teucer: qui ⁊ Teucrus nomẽ proprium Troianorum regis. quo etiaz nomine dictus est Telamonis filius. Teucer. a. um. idem quod Troianus: vt est apud Verg.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Teuchos: latine vas: instrumentum: volumen: liber. Hinc Pentateuchus.

Teumesius Bœotię exiguus mons. Hinc Teumesius leo: quez Hercules adhuc pene puer occidit: eiqz pellem detraxit: qua semper postea pro pallio vsus est. Lc.

Teurion herba est: quę τ Thymbrion: a latinis Salium

Teutones populi sunt: quos Alle- (ca dicitur. Lc. mannos vocant. Sic dictos a teutone eorum deo: quem terra ortum existimabant. Lc.

Teuta: regina Illyricorum: quę ob castitatis meritum meruit: vt longo tempore viris fortissimis imperaret: τ Romanos sępe frangeret.

Teutates pe. p. lingua Gallica dictus est Mercurius: qui ab illis humano sanguine placabat. Hunc Plato inuentorẽ fuisse Geometrię τ Astronomię: atqz Thalorũ scribit. Luca. li. j. Et quibus immitis placatur sanguine diro Teutates horrẽsqz feris altaribꝰ Hesus. Lact. li. vij. Galli Hesum: atqz Teutatẽ humano cruore placabant deos: qui sane feralis ritus diu similiter apud Italos stetit: qui latialẽ Jouem τ Saturnũ huma placabant hostia.

Teutrania: vt inquit Plini. lib. v. Troadis pars est in

Texo. xis. texui. textum. p. ope- (mediterraneo. telá struo. Terẽt. in Beau. Texentẽ telam studiose ipsam offendimus. Per translationẽ texere ponit pro cõponere: facere: fabricare: scribere: colligare: vt historiam: tabellas: τ huiusmodi. Hieron. in prolo. Reg. Quã q; diuerso scribant metro: tamẽ eiusdem numeri texuntur alphabeto: id est cõponuntur: vel colligant. Aliquãdo pro ornare: proferre: vt neglectum crinem more texere: τ alia huiusmodi. Huius cõposita sunt: Attexo: qd est appono. Aug. li. xv. de ciui. dei. Nam oĩa quę gesta narrant aliqd etiã fcare putãda sunt: sed ppter illa quę aliquid signi/ficant etiã ea: quę nihil fcant attexunt. Contexo: cõpono coniũgo. Verg. li. ij. gnei. Cũ iam hic trabibus contextus acernis Staret equus. Detexo qd textum erat destruo. Interdũ etiam valde texo: finio: perficio. Virgil. Ciuitatibus molliqz paras detexere iunco. nam de non minuentis est: sed augẽtis: inquit Serui. Intexo: intus texo: innecto: inuoluo. Verg. lib. iij. Geor. g. Utqz Purpurea intexti tollãt aulea Britanni: id est intus texti. Et lib ij. Illa tibi lętis intexit vitibus vlmos. i. innectit. Pretexo: ante texo. Retexo τ subtexo: qd est iuxta: seu subtus texo. Plinius li. x. Quapropter: vt ingeniorũ prędictorum: ita τ reliqua

Teudamedus nomen pa- (subtexet dissertatio. tris Pelasgi: vt inquit Home. lib. ij. Ilia.

Textim aduerbium: id est texendo.

Textilis τ hoc textile penulti. correpta: quod texendo factum est: vt textilis corona: τ textilis vestis. ante cuius vsum fuit nexilis vestitus: vt docet Lucreti. Nexilis ante fuit vestis qã textile tegmen. Ægyptij primi inuenerunt

Textor τ textrix: qui vel quę texit. Tex- (textilia. tricula diminutiuum est a textrix.

Textura opus: siue actus ipse textoris: vel textricis.

Textrina pe. cor. locꝰ: in quo texitur: qd τ textrinum dr. Cũ Lice. accusat Verrẽ: q nulla domus in Sicilia locuples fuerit: vbi ille nõ textrinum instituerit. Inter dũ etiam textrina dr ars: seu scientia texẽdi. Pli. li. xj. Quã non ad hoc videtur pertinere creb a tapetitas telę: τ quędam politura artis ipsa per se tenax. xx. textrinę.

T Ante Þ

Thalamus penultima correpta: coniugis vtriusqz cubiculum. Hinc Epithalamium.

Thales fuit vnus ex septẽ Græcię sapientibus: qui eodem tẽpore in Græcia fuerũt. Hic obijt cũ certamen spectaret ęstu ac siti fatigatꝰ. Hic fuit geometrię penes Græcos primus reperto: τ naturę rerum certissimus explorator: τ astrorum perituissimus contẽplator: qui reperisse fertur temporũ ambitus: ventorũ flatus: stellarũ motus: tonitruũ sono: a miracula: syderum obliqua curricula: solis annua reuerticula. Eius illud est: cum forte interrogaretur: quid esset difficile: seipsum nosse. Illud quoq; cum scisciteretur: quomodo optime τ iustissime viueremus: si quę nos alijs reprehendimus: ipsi non faciamus.

Thalassicus color, qui similis est fluctibꝰ marinis. Græci enim Thalassan mare dicunt. Plautꝰ. Nescio quis tecum incedit ornatu quidem Thalassico.

Thalassometra dicit maris mẽsor. Amb. li. Hexa. Geometrã audiuimus: thalassometrã nunqz audiuimus.

Thalassio carmẽ nuptiale: ita dictũ a voce: quã in nuptijs afferebãt: quę erat thalassi. lege Liuiũ. Var. scribit thalassionẽ in nuptijs signũ esse lanificij. thalassionẽ enim vocabãt Quasillum vas lanificijs aptum. Plutar. vero hanc in nuptijs vocẽ primo habitã fuisse affirmat: q græci thalassion lanificiũ vocant: ea ratione: vt prouocarentur virgines ad operam: τ potissimũ ad lanificia.

Thalia cum accentu in antepe. a θάλλω germino: vel vireo: quoniã in longũ tempus poetarũ laus parta virescat. Nam græce θαλία cũ accentu in pen. vna gratiarũ.

Thali dicuntur in portis: τ cępis: τ allio medij stipites θάλεθρ. i. virescere: vnde τ pro germine arboris ponit.

Thalestris regina Amazonũ: quam alij Minthea vocant. Hęc cum trecentis mulieribus occurrit. xxv. dierum inter confertissimas gentes itinere facto Alexandro in Hyrcania res gerenti: vt liberos ex rege susciperet: τ vt visa est vterum implesse discessit.

Thalassomeli vnguentũ: quod fit equis portionibꝰ maris: mellis: imbris: fictilique vase depicato condit. Lc.

Thanatos: latine mors. a quo Athanatos immortalis. Est τ Thanatos insula in Oceano gallico Britanię proxima (vt Solinus refert) frumẽtarijs campis fęlix. In ea nullꝰ anguis viuere potest: quin asportata alicũde terra angues illico perimit. dicta Thanatos a morte serpentũ.

Tharsos vrbs est Lilicię Metropolis. Lc.

Thasius genus vini a Thaso insula maris Ægei: vna ex Cycladibꝰ: q a Thaso Phœnicis filio: qui eas incoluit dicta est: vel a Thasone Neptuni filio. Sic Thasię vites. Verg. li. iij. Ge. Sunt thasię vites sunt τ Mareotides albę. Et thasia nux: q amygdala a Thaso Thracię insula.

Thasij populi in Thaso habitantes: fuit hęc insula aurea vocitata propter aurũ: quod illic effodiebatur.

Thauma apud græ. miraculũ: τ admirationẽ significat.

Theatrũ: latine visorũ a Lassiodo, speculatorium a Cypriano dicit: a θεάομαι, qd est video: q turba conueniens eminus videat: τ videat. Est autẽ ędificium in Hemicycli speciem factũ ad videnda spectacula idoneũ. Aliquãdo tamẽ ponitur pro spectaculo. Martia. Quicquid in Orpheo Rhodope spectat. Le theatro Dicit: exhibuit Cęsar arena tibi. Aliquãdo pro multitudine spectante: vt magno theatro hęc acta sunt. i. multis spectantibus.

Thea Chironis Centauri filia fuit: quę cũ in mõte Pelio sese venãdo exerceret grauida facta: τ ob id patris indignationẽ timens: deorũ miseratione in equã conuersa

Theatricus. a. um. no- (est: τ in cęlũ translata. Lc. men possessiuũ. Aug. lib. iij. Con. Rapiebant me spectacula theatrica plena imaginibus miseriarum.

Theatralis τ lis theatrale: idẽ quod theatricus: seu qõ ad theatrũ pertinet. Cũ dicimus theatralia spectacula.

Theatridion dimi. forma græca a theatro. Varr. li. iij. de re rust. Inter has exteriores gradatim substructũ. vt theatridion auiũ mutuli creb in oĩbus colũnis imposiţe/ (dilia auiũ. Ouid. de fine ti. Quid referã Æsopon quẽ cepit Martia thebę. Sta. lib. viij. The. Cliue superstes ait direqz ad męnia thebę Solus abi. Et li. xj. Aut Danais aduce rogos aut prælia thebis. Nomina quarũdam vrbiũ: quaz vna fuit in Ægypto: a Busiride Ægypti rege condita: quę græce Heliopolis. i. solis ciuitas: ambitu. cxl. stadio. vt refert Herod. Urbs insignis publicis priuatisqz ędificijs: quã Plini. totam pensilẽ fuisse scribit: quę cętum portas

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

habuit:in quarū singulis memoratur.cc.custodes excelluisse equis ⁊ curribus:subter quā ꝛges soliti erant maximos exercitus armatorū educere: nullo ex oppidanis id sentiente.Iuuen. Atq; vetus thebe centū iacet obruta portis. Ab hac(teste ℙlin.lib.xxxvj.)regio thebaica Aethiopię cōtermina cognominata est.A qua ⁊ thebęi cum diph.⁊ fructus palmaruꝫ eius thebaides ⁊ thebaicę dicunt a ℙlini.Alia thebe fuit in Bęotia a Cadmo Agenoris filio condita:quaꝫ Amphion muris ornauit.Bacchi ⁊ Herculis clarissima patria:ab Alexandro magno postea euersa:quę ⁊ Draconigera dicit: quia a Cadmo cum quinq; viris ex draconе ab ipso interfecto natis constructa fuit.Var.tamē lib.iij.de re rust. scribit hanc vbē ab Ogyge ędificatam. Ab hac thebani dicti sunt. ℍanc ℍeptapylos vocat Apul.ab eo q; septē portas habebat inclyta duobus ducibus Epaminūda ⁊ ℙelopida.ℍęc etiā dicta fuit Dircea a Dirce fonte. Vñ a Statio Dirceus ager thebanus vocat.ℍinc ℙindarus poeta Lyricoꝝ princeps habuit ortū. Bacchus in Aphica vrbem condidit thebas.Unde ℍiero.in Lon.epistolę ad Gala. ℙrętereo thebas liberi: quas in Aphrica condidit: quę ciuitas nūc Thebestis dicit. Alia in Thessalia:a qua etiā thebani ⁊ thebęi. Fuit ⁊ thebe in Italia ciuitas. Fuit ⁊ alia thebe ℍomero teste in Cilicia:Andromaches vxoris ℍectoris patria.Unde Ouid. ℕec cruciere minus q; cum thebana cruentum ℍectora thessalico vidit ab axe trahi.Alia fuit in Lucania ab Aonijs colonis cōdita:quā interijsse autor est Cato. Fuerunt ⁊ thebę Lyricę. Est ⁊ thebe nomē virginis: e cuius gremio geminę columnę: vt est in fabulis:cum euolassent:altera ad ℍāmonis fontem tetendit: ⁊ ibidem responsa dedit: altera ad syluam Dodoneam:vbi futura mortalibus prędicuit.

Thebais.aidis.vel aidos. Et hęc thebaida.dę. ab accusatiuo greco formatū nomen:sicut ℙersis ⁊ ℙersida Aegypti regio a thebe denominata.Quod nomē potest esse patronymicū a thebe. Quo nomine etiam appellatum est Statij opus:in quo de thebis tractatur.

Thecla nomen proprium mulieris sanctissimę.

Theca vagina:sepulchrum:loculus.

Thelygonon herba habens vuas floribꝰ oleę similes: sed aliquātō pallidiores.Uide Arsenogonon.Lc.

Thelegonus Ulyssis ⁊ Circes filius fuit.Lc.

Thelypteris filicis species. Lc.

Thelphusa vrbs ꝑpe Orchomenū Archadię a Thelphusa Adonis filia nomē habens.Telpusa vero sine h. ⁊ per duplex ff.alia vrbs in Arcadia.Telpusiū:siue Thelphosiū est in Bęotia vbi laudatꝰ Bacchꝰ est a ℙidaro.

Telphissa fons: cuius aquę frigus tiresias Thates cum senex potasset ⁊ ferre non potuisset:extinctus est.

Thema.atis.latine positum:seu positio dicitur.

Themes antiquū oppidum Cypri est:in quo repertum primum ęs:⁊ ab eo sumpsit cognomen.Ouidius de anu Lunam deducente. Themeseaq; concutit era.Lc.

Themistocles nomē viri Atheniensis clarissimi. hic cū ab ingrata patria exul factꝰ esset: ⁊ a Xerxe princeps exercitus aduersus Atheniēses magno cuꝫ honore creatus cuꝫ videret patrię suę ingētis cladis periculū immınere: hausto tauri sanguine seipsum interemit: ne aut regi de se merito infidelis esset nō pugnādo viriliter:aut patrię suę hostis:atq; oppugnator videret.Uide ℙlutarchū.

Thembinaclia regio: quę ⁊ ℕemeęa dicitur.Lc.

Thensę: vt docet Asconi. sunt sacra vehicula pompa ordinū ⁊ officiorum. sic dictę: q; ante eas linea tendunt: quę gandēt manu tāgere qui deducāt:vel ἀπὸ τοῦ θείνω. i.a re diuina. Et sic per th.scribit.Lic. de haruspicū responsis. Te appello Lentule: cuiꝰ sacerdotij sint thensę curriculą: prędentio ludi libationes.Liui.li.v.Quę augustissima vestis est thensas ducentibus triumphantibusve ea vestiti medio ędium eburneis sellis sedere.

Theoria cū accentu in penul.latine speculatio ⁊ intellectus dei. ℍinc theoreticus: speculatiuus. Ergę enim θεάομαι considero:contēplo.Ambro.lib.ℍexa.ℍanq; istarū artium alię sunt actuosę:quę sunt in corporis motu aut sono vocis. Alię theoreticę:quę vigorem mētis exercent.Idem ad Simplicia. Ubi legis diuinę prędicta nūmerauit:atq; annūtiauit populo theoriam:postea intelligibilis illius arcę testimonij:vel cādelabri: vel Thymiamatis locuturus immolauit hostias.

Theorema.matis.latine speculatio.

Theoresis: contemplatio.

Theos:deus.A quo multa per compositionē fiunt.

Theologia ratio:siue sermo de diuinitate.

Theoleptus:numine afflatus.

Theodectes nomen philosophi discipuli Aristotelis: cui oratorię artis libros donauit.Ut eos tanqꝫ suos ederet. ℍic fertur multę memorię fuisse.

Theomachus pe.co.deo repugnās latine dicit.

Theomenia: ira diuina.

Theogonius genitus ex deo.

Theophrastus philosophus fuit ex Cresso Lesbi oppido Tyrtamus initio vocatus. ℍic peripateticorū eloquētissimus:doctissimusq; fuit:qui ex diuinitate loquendi nomen inuenit.ℍic dicere solebat doctum hominē ex omnibus solū:neq; aliens locis peregrinū esse: neq; inopem amicorum. Dictus theophrastus:quasi diuina eloquentia.A theos deus:phrasis eloquentia.

Theophilus nomen proprium:quo significatur dei amor. theophiles pius amans deorum.

Theosebia pietas:cultꝰ dei.theosebes:pius religiosus.

Theodocos deum pariens:genitrix dei.

Theodorus cum accentu in penulti.proprium nomen viri: quasi donum dei.

Theodosius nomen proprium duorum ℝo.principum.

Theopompus nomē proprium Tragici ⁊ oratoris.Quo nomine etiam dictus fuit vnus Spartanorū.Cuius meminit Quintilia.⁊ etiam Valerius Maximus.

Theognis fuit poeta grecus: de quo ℙlato in li. de legibus: cuiꝰ opus incipit ὦ ἄνα λητὸς υἱε διος τέκος οὐποτε σεῖο λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ ἀποπαυόμενος. Id est o rex Latonę ⁊ Jouis fili nunq; tui obliuiscar ex(ordiens:neq; finiens. mij.De quo Quintilia. lib.xij. de instit.ora.Aliter mathematicus:qui scribit de spiritibus ad ℙtolemęum astrologum.Aliter etiā interpres Apollonij ℝhodij.

Thera insula sub Euboea iuxta Atticam.De qua ℙlinius lib.iiij. Protinus ab Jo abest Thera.xxv.millibus passuum. In ea est Eleusis ciuitas: vt libro.iij. ℙtole.refert. Ab ℍerodoto Thera ponitur insula lib.iiij. quam Justi.putat Theramnem:alij Corficam.

Therambum:vbs est Thessalię.Lc.

Theriace:siue theriaca: a qua ⁊ theriaci pastilli noīantur:q; e viperarū carnibus cōstent:aut certe cōtra bestiārūm venena ꝑficiant. Dicta ἀπὸ τοῦ θηριακὴ, hoc est a ferīs:siue beluis vocitata: q; hęc cōpositio aduersus omnes belluas venenatas instituta sit:admiscent ei viperinę carnes.ℍanc vulgus tyriacam a tyro serpente appellat.

Theriotrophion locus:vbi serę alunt. Var.li.iij.de re rust. Sylua erat supra quinquaginta iugerū macerię septa:qđ nō lepori:sed theriotrophiū appellabāt falso.

Theristrum velamen: vel vestis tenuis: qua vtebātur mulieres ℙalestinę. ℍieron.in Gene. Quę depositis viduitatis vestibus assumpsit theristrū. Et apud Esaiam. In die illa auferet dominus ornamentū calceamētorum ⁊ palliola:⁊ linteamina:⁊ theristra.

Thermę inuentę sunt ad excutiendū de toto corpore sudorem.Sunt eīn balnea. Ea certe loca:quę aut calentibus aquis: aut ipso fine fornice igni calefacto lauandi: sudandiue vsibꝰ deputata thermas vocauere.Nam θερμὸν greci calidum dixerunt a θέρος estus.Quę aūt prope ad sudandū loca habent: ea Seneca in epistolis suę

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

datoria nuncupat. Quid: inquit: cum sudatorijs? omnis sudor per laborem exeat. In quibus vero descendimus: vt lauemur balneas vocamus ⁊ balnearia. Est ⁊ thermę ciuitas in Thracia. Unde thermaicus sinus.

Thermopylę pe. cor. mons lõgissimus: qui incipiẽs a Leucade in occidente ⁊ in Aegeum mare haud longe a Demetriade ꝓtendẽs: fauces habet angustissimas iuxta quas calidę aquę scaturiũt. Ideo a caliditate portaz nomen inditũ est. Pylas enim portas greci noiant: ⁊ thermon calidũ. Ibi enim sunt: vt inquit Stra. thermę: id est calidę aquę Herculi consecratę. Lim. li. xxxvj. scribit ingũ thermopylarũ ita mediam Greciã dirimere: vt Apẽnini dorso Italia diuiditur. Et quia calidę aquę in ipsis faucibus sunt: ideo inquit thermopylę locus appellat nobilis Lacedemoniorũ aduersus Persas morte magis memorabilis.

Thermopolium locus: vbi calida (bili q̃ pugnaexcitamenta ⁊ potoria vendũtur. Plaut. in Curg. Tum isti Greci palliati capite operto: qui ambulant semper videas bibentes in thermopolio.

Termisacio: significat esculẽtis atq; poculentis ingurgitatis ⁊ exhaustis in thermopolio calefacio. Plaut⁹ in Stic. De Hercule vero eo q̃tum potest iaz ne exta cocta

Thermodoon: siue ther- (sunt: qõ thermis fecerat.modon Cappadocię fluuius: quę est regio Asiatica: vt Plini. Stra. ⁊ Justinus tradit. Juxta quẽ olim Amazones consederũt: quarũ regina: vt Diodo. refert: in ostiis thermodoontis vbẽ condidit Thermiscira; mucupatã: prius Onyzacha: postea Cesaream. Est etiã thermodon oppidum Cappadocię. A thermodon fiunt adiectiua thermodontius: thermodonteus: ⁊ thermodontiacus. Unde pugnę Amazonum appellantur thermodontiacę. Propert. Qualis Amazonidũ nudatis bellica mammis Thermodonteja turba lauatur aquis.

Theron nomẽ regis Hispanię citerioris: q̃si ardens.

Therioma vlcus virulẽ interim ⁊ sedis: ⁊ partũ alias rum multo ac nigro sanguine mali odoris atra fit caro ⁊ corrodit. Ex quo nasci quãdoq; solet Herpes Esthiomenos (ita vocatur vlcus) quoniã serpendo corpus ossa vsq; deuorat inequale: ac ceno simile.

Therpsicore vna fuit ex nouẽ musis: a τέρπω. qõ est Thersilochus nomẽ viri proprij. (delecto:.

Thersites pe. pro. fuit grecus quidã vir. Quo nõ deformior alter Venerat ad Troiã: linguaue proteruior: alter. Juue. Malo pater tibi sit Thersites: dũ mõ tu sis Aeaci.

Thesaur⁹ ⁊ thesaux dr. ⁊ est: vt Paul. (dę similis. Jurisconsultus ingt: vetus quędã depositio pecunię: cui⁹ non extat memoria: vt iam dñm non habeat. Sic em fit eius qui inuenerit: qõ non alterius sit. Alioqui si quis aliquid lucri causa: vel metus: vel custodię condiderit subterra: non est thesaurus: cuius etiã furtũ fit. Aliquãdo tñ thesaurus dr. cui⁹ extat memoria ⁊ dominũ habet: vt in euange. Ubi est thesaur⁹ tuus: ibi ⁊ cor tuũ erit. Ponitur interdũ pro loco: in quo aurũ vel alia ꝓtiosa recondunt. vt est illud. Et apertis thesauris suis obtulerũt ei munera: aurũ: tus: ⁊ myrrham. i. capsis vel vasis. Nõnunq; in malum accipit. vt Plau. in Amp. Qui domi vxorẽ meam impudicitia ipedinit: teneo thesaurum stupri. Idẽ in Rud. neutro genere pro auro: seu argento posuit. Quicquid inest graue quidẽ thesaurum: hic ego inesse reor.

Thesaurariũ locus: in quo seruant thesauri. Aug. super Psal. Inuenũt nũmos ⁊ ponũt in thesaurario.

Thesaurizo. as. thesaurũ colloco: repono in deposito.

Thesbitis lacus per quẽ transit Tigris fluuius. Lc.

Theseus proprij nomen Athenarũ regis Aegei ⁊ Aethręfilius. Hic virtutis Herculeę emul⁹ post pclara edita facinora extoris patria fact⁹: in insulã Syrũ nauigauit: vbi periit interẽptus a Licomede. Uel vt quidã volunt ex loco edito post cenã deambulãdo delapsus. Primus instituit Athenis Panathenęa: hoc est cõmunẽ celebritatẽ in honorẽ Minerue: quę grece Athena noiatur. Idem in Isthmo funebres ludos instituit. Huius gesta natales ⁊ obitũ scripsit Hyginus. De quo scripta fabula est nomine Theseis. Hinc illud Iuue. Rauci theseide Codri.

Thesis. latine positio: figura quę distinguit sensus oratiõis per cõmata. i. subdistinctiones: q̃s nos virgula signamus: per cola. i. mẽbra: nos duob⁹ pũctis: per periodos. i. termũos: finita sentẽtia pũcto. Dicta positio: vel positura: quia punctis positis cõuenientes denotat sensuum partes: vel quia ibi vox pro interuallo dictiõis deponit.

Thessalia: regio Grecię: quę sub Attica olim cõprehendebat ex vna parte Boeotiam: ex altera Macedoniã habens. Prius Aemonia ab Aemone rege: ⁊ Pelasgis: ⁊ Eonargo: atq; Hellas. Tũ reges Hellenes: vt Plin. li. iiij. refert. Dicta Thessalia a Thessalo Aemõis: vel Jasonis: ⁊ Medeę filio. Hanc Homerus Argopelasgicon noiat. Et Stra. lib. x. scribit dictã fuisse priscis seculis Pyrrhea a Pyrrha Deucalionis vxore. In hac natus est Grecus rex a quo Grecia. Ibi Deucalion cũ vxore Pyrrha: quorũ tempore (vt inquit Aristoteles) ingens imbrium illuuies maiorẽ partem populorũ Thessalię absumpsit: paucis: qui ad montiũ culmina sese receceperant conseruatis: inter quos Deucalion parnasum petierat: ratibusq; ad se confugientes per summa parnasi iuga benigne fouebat. Propter qõ dictus est gen⁹ humanũ reparasse. In Thessalia sunt mõtes. xxiiij. quorũ nobilissimi Peria parens: domusq; musaz: Pelion ⁊ Ossa gigantiũ bello memorati. Item Pind⁹ ⁊ Othrys Lapitharũ sedes: item Olympus. Flumina in ea: vt scribit Herodo, sunt Apidanus: Enipeus: Onochon⁹: Pamisus: Peneus: ⁊ Phenix. A Thessalia fit thessalus. a. um. pe. cor. ⁊ thessalicus. a. um.

Thessalonica pe. pro. vbs Metropolis Macedonię. A qua Thessalonicenses dicti sunt populi. Hęc fuit patria Theodori Gazę: qui ętate nostra in vtraq; lingua doctissimus habitus est: qui e greco in latinũ librum de animalibus Aristotelis traduxit: ⁊ alia multa opera edidit.

Thesmophoria. i. cerealia latine: sacra Cereris: quę grece dr. Thesmophora: q̃si legifera. Prima eñ Ceres leges inuenisse prodit: quia ante frumentũ inuentuz homines sine lege vagabãtur: ⁊ ex agrorum diuisione primo nata sunt iura. Ouid. Prima dedit leges: Cereris sunt oia munus. Greci θεσμοφόρον legislatorẽ appellãt: ⁊ legiferũ.

Thespię oppidum liberũ in Boetia ad radicem Parnasi: vt inquit Plini. Uel vt Stra. inquit: Heliconi proximum. Thespias nobilitauit Praxitelis Cupido a Glycerio meretrice ibi consecrata. Hinc ⁊ Thespiades dicte sunt muse: seu nymphę Thespias incolentes.

Thespici populi sunt Grecię.

Thestylis nomẽ p⁹prium mulieris. de q̃ Virgil. in Buc.

Thestor fuit vir Troianus Calchantis pater.

Thesiphone. Tide retro Tisiphone.

Theta nomẽ est lię grece: quę vim detinet th aspirati.

Thetis nomen matris Achillis: de qua supra in dictione Tethys. De nuptijs huius Luci. facit pulcherrimum dialogum: cuius verba greca ponam multorum loco latinorum ἰδὲς ὦ γαλήνην χθὲς οἵα ἐποίησεν ἡ ἐξ ἁλὸς ἁλὸς Δέσποινα. ⁊ subdit. μὴ λίπτῃ πάγκαλον χρυσῷ πλοῦν γαλήνης ἐπιγράψασθε δὲ ἡ καλὴ λαβέσθω. κυλινδούμενον δὲ τοῦτο ὠθεῖτε ἐξιστᾶσθε ἵνα ἐνδῷ. ἵζατε μὴ ἀφροδίτην καὶ ἀθηνᾶν κατελλίσητο καθεδεῖται δ ἑξῆς ἀνελόμενος ἐπελέξετο τὰ γεγραμμένα.

Theucidis iunci species in Babathea crescens: rotundus: vinoq; mordacitatis ad linguam. Lc.

Theuth: as fuit Cilicum: ac Assyrioũ rex a quo Theuthrania regio: ⁊ Theuthrana vbs iuxta Pergamũ.

Theumessus pe. pro. mõs Boetię. a quo Leo theumessius dict⁹ inauditę magnitudinis: qui oibus terrori erat: quẽ Hercules adhuc pene puer occidit: eiq; pelle detraxit: qua postea pro pallio semper vsus est. Est etiam hoc noie fluuius ⁊ regio: ⁊ parvulũ oppidũ in Thebanis finibus. Hic Leo a Ioue in celum translatus dicitur: vt glo-

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

rię Herculis consuleret: qui eum inermis occiderat.

Theutoni pe. cor. populi Germanię: qui & Theutones & theutonici dicunt. Luca. libro. vi. Cantaber exiguus & longis theutonus armis. Hi: vt Pompo. scribit: loca in colūt prope mare Aciacum. Hi duce theutholoco Romanorū fines inuaserūt: quos Marius deuicit.

Thiriomachus vnus ex filijs Herculis ex Megara Creontis regis Thebani filia. Cc.

Thlasias dicit: qui habet testiculos attritos.

Tholus greca dictio: qua significat velutiscutum breue: quod medio in tecto ponit: in quo trabes coeunt: & ad quod dona suspendi cōsueuerūt. Verg. lib. ix. Si qua ipse meis venatibus auſi Suspendive tholo: aut alta ad vestigia vexi. Quidam accipiunt tholum: pro testudine alicuius ędificij: siue pro domo rotunda. Ouidius lib. vj. Fasto. Nox dicti curuo nulla subesse tholo.

Thorax: latine pect°: vñ & munimentū: siue laneū: siue ferreū: quo pect° protegit: thorax appellat. Sta. li. The. Propugnat pectora thorax. Jul. Pol. scribit thoracē esse quicqd anterioris dūtaxat partis a collo: vsq; in coxendicem ptendit: quē conficiūt crates costax. Qui & ὁλμος B est mortarij dicit. Medici tñ in resectiōibus hūani corporis thoracē accipiūt inane quiddā in pectore extremas costarū partes vtrinq; cōtingens. Tñ legimus Plinium dicentē. Thoracis vitia purgat: quę videlicet intra septa pectoris cōtinent. Et Lor. Lulsus docet thoracē tussi obnoxiū. Amb. li. Hexa. accipit pro ea parte: in quā alimenta recipiunt. Ait em thorax: vt suscipit aliměta ita superflua ciborū & succos salubres sanguinēq; discernit. Juue. pro tunica: quę tantū pectus tegit cuiusmodi infantes gestare moris est. Viridęq; thoraca imbebit. Sueto. de Aug. Hyeme quaternis cum pingui toga tunicis: & subuculę thorace laneo & femoralibus: & tibialibus muniebat. Est etiā quando thorax turrim significet: & est generis masculini. A cuius accusatiuo greco θώρακα, quidam hęc thoraca thoracę declinant. Vnde thoracatus.

Thoracatus: qui thoracem indutus est. Plin. lib. xxxv. Parrhasius pinxit Mauarchum thoracatum.

Thoa fuit vna ex Nymphis filia Oceani & Tethyos.

Thoas thoantis: fuit rex in Taurica regione: de quo Ouidius lib ij. de Ponto. Regna Thoas habuit Medeotide clarus in ora. Nec fuit Euxinis notior alter aquis. Alter rex Lemni fuit Liberi patris filius: & pater Jsiphyles. Fuerunt alij hoc nomine.

Thomas nomen Hebraicum viri proprium.

Thonius vnus ex Lętauris Ixionis & Nubis filio. Cc.

Thonia vrbs est: & caput Gebanitarū: distatq; a Gaza nostri littoris. Judeę oppido. M. D. xxxvij. milia passu/

Thon thonos fuit primo°: qui apud Ale/ (um. Cc. gyptios medicinā in artē redegit. Alter fuit rex Canopi. Thoon vento per geminū oo. fuit vir Troianus.

Thoota Phoci filia: ex qua Polyphemū Neptunus

Thous fuit vnus ex principibus Troianis. (genuit.

Thrace. ces. & thracacę. & thracia: Europę regio inter partes Scythię posita: Macedoniā sequens: quę a Septentrione Jstrū habet: ab oriente Pontum. A meridie Aegeū mare. Olim Scython. postea Thracia a Thrace Martis filio: seu ab asperitate dicta. Græce enim θρασὺς asperum dicit. Est enim regio: vt Pompo. scribit. Nec cęlo: nec solo tractabilis: & nisi qua mari propior est insęcunda frigidaq; Habet feros homines: aspero cultu. In ea sunt vrbes celebriores Apollonia: Enos: Nicopolis: Byzantiū: Perinthos: Lysimachia: Caliopolis. Amnes sunt Hebrus & Nestos. Montes Hemus: Rhodope: & Orbelos. A Thracia fiunt adiectiua thrax: thracius: thracius: & thracensis. A thrax fit femininū thressa vel thraissa diuisa diphthongo. & adiectiuum thraicus & thraicius. Item a threix: quod thracensem indicat: fit femininum thressa & threissa. Et adiectiua threicus: threicius, de quibus habentur exempla apud poetas.

Thrasceas ventus: qui & thraciias: & thrasciias dicitur. Aristote. Post Argesten ventū flat thrasceas: spirat inter

Thrasyllus (septentrionē & occasum solstitialē. nomē viri proprium: & latine dicit temerarius audax.

Thrasybulus vir Athenięnsis: de quo Aemylius Probus ait. Qui si per se virtus ponenda sit: dubito an hunc primū omniū ponam. Illud siue dubio: neminē huic prę/ sero fide: constantia: magnitudine animi: & amore in patriā. Hic Athenas a triginta tyrannis oppressas in libertatem redegit. Fuit & alius Miletiorū tyrannus.

Thrasymedes fuit filius Nestoris.

Thrasus nomen viri: quod apud nos fiduciam significat: quę græce θράσος dicitur.

Thrasumenus pen. p. lacus in agro Perusino: quē semel totū arsisse scribit Plini. lib. ij. De hoc Ouidi. lib. vj. Fast. Sunt tibi Flaminius thrasumenaq; littora testes.

Thraso nomen viri proprium apud Terentium.

Threnos generis neutri: latine dicit lamentū: quod in funeribus fit: quo primum Symonides vsus est apud græcos θρῆνος enim planctus dicitur.

Threnodia cantus lugubris.

Thrypstinea, ἀπὸ τοῦ θρύπτειν, qđ sęcat terere. i. frāgere

Thrysus. untis. vrbs in Pelide. a Thryunte Atheniēsi conditore dicta. Est & fluuius Pelidis: qui in Alpheum decurrit. De quo Pome. lib. ij. Jli. meminit.

Thronus a nostris sedes: siue solium dicit: quis in scripturis sacris throni quādoq; non pro cathedris: sed pro virtutibus aliquibus in cęlestibus: in quibus deus sem/ per sedeat: quasi in quadriga sua ponatur.

Thyas Bacchi sacrificula.

Thucydides. dis. & didę. propriū nomē historici græci.

Thyasus saltatio & chorea dicit: quę Baccho exhibebatur a θύω sacrificio. Vergili. Instituit Daphnis thyasos inducere Baccho. Vnde θύειν dicta quod impetum facio: significat & ἕλλω voluo: qđ cum impetu omnia voluat. Cc.

Thyeus electri species. a Scythis Sacriū (vel melius Dacriū) dictū. Cc.

Thyestes fuit filius Pelopis ex Hippodamia: & Atrei frater: ac Tantali nepos. de quo poetę scripserūt. Inde thyesteus. a. um. Ouid. li. xv. Meta. Neue thyesteis cumulemus viscera mensis.

Thyella a nostris procella dicitur: ponitur q; ab Homero pro vna Harpyarum.

Thurinus gen° est piscis marini: Thurinū oppidū inter duos amnes Cratim: & Sybarim: vbi Herod. condidit historiā: Taurini populi sunt: quos Pli. in tertia Jta/

Thurion ciuitas fuit in sinu (lię regione collocat. Tarentino: quę vt quidā putant: etiā Thurana vocat.

Thynnus per duplex nn. nomen piscis.

Thus & thuscia. Vide in dictione Tus.

Thymbra genus herbę aromaticę abundās in Phrygia: quā thymalē vocamus. Verg. li. iij. Be. Et grauiter spirātis copia thymbrę. Herba hęc est calida & sicca: & lathe ō: Satureia: a Satyris: qđ sint in Venerē nimis hęc

Thymbręus Apollo dictus est ab (aniasia prona. agro Troię vicino Thymbrę pleno: in quo eius est nemus & templū. Sane per ę scribit: quia a θύμβρη. In derivatione em η in diphthongū sępius mutatur: vt ἀιτὴς aetus. Δίκτη dircęus. κρήτη cretęus: vel thymbręus: quasi ὁ θύμβραδεύς, hoc est imbres excitans.

Thymele pe. cor. nomē mulieris: quę prima saltationē in scena docuit. Græci thymelen scenam vocant: hoc est eam theatri partem: vbi gestiunt Histriones. Martialis. Qua Thymelem spectas derisorem q; latinum. Suidas scribit fuisse aram in theatris thymelen.

Thymelici ludij: Histriones. Vnde a Victru. dictū est. Scenici & thymelici græce separatim nominant. Jn decretis dist. vlti. de conse. sacerdotes admonent de cōuiuio surgere debere: anteq; thymelici ingrediant.

Thymiama, atis, odor suauissimus thymi naturā refe/

U

rēs. Hoc incēdebat in sacrificijs: appellabātq; greci thymiateria vasa odor: quę maiores nri Acerras dixerūt.

Thymus ꝛ thymum herba apibus gratissima. Vergi. Būq; thymo pascent apes: duz rore cicadę. Macer. Si desit thymus ꝓ thymo ponere thymbraz ꝓcipiūt medici. Sūt aūt thymi duo gña. albū. s. ꝛ nigrū. Unde bithymuz mel: qđ ex vtroq; thymo collectū est. Et thymus: vt inquit Iul. Pollux. Verrucula est Aegyptię fabę magnitudine scabra ꝛ subrubēs sanguine. Cuius summa pars: vt Celsus inquit: florē thymi rep̄sentat in genitalib⁹ sede fęminibus palmis ꝛ inferioribus pedum partibus.

Thymallus genus piscis pretiosi. de quo Ambro. lib. Hexa. Neq; te inhonoratū nostra persecutione thymalle dimittā: cui a flore nomē inolevit: seu Ticini vnda te fluminis: seu amęni Athesis vmbra nutrierit flos es. Quid specie tua gratius? quid suauitate iocūdius? quid odore fragrantius? Quod mella fragrant hoc tu corpore tuo (spiras.

Thyoneus cognomen Bacchi: quod a Θύω ꝓ sacrificio deductū putant: q̄ illi adhuc inter humanos versanti sacrificia reddebantur.

Thyre ciuitas Messeniorū. Sed diuus Augustus Lacedęmonijs ascripsit: q̄ Messenij cum Antonio sensisse viderent. Papini. Et Lacedęmoniū thyre lectura cruorem. Hinc thyreaticę Spartanorū corollę quędā appellatę. Sciendū est thyrę nūero plurali: genere neutro per synęresin efferri θυρέα καὶ θυρᾶ, etiā si numero singulari thyrea quoq; dici potest. Strab. thuriā appellet. Est ꝛ thyreum oppidum in Arcadię. thyrę etiam grece: latine ostia dicuntur. A quo thyridion ostiolum.

Thyrsis nomen pastoris ꝓprium.

Thyrsus virga ꝛ caulis cuiuslibet herbę p̄fertim lactucę. Plin. Inuētum oēs thyrsos: vel folia lactucaz ꝓ rogare vt ceis cōditos ac recētes in patinis. Idē. Folia lactuce tosta thyrsu sq; ex aceto bibunt. Alij accipiūt thyrsum ꝓ hasta aculeata hederis obtecta: quas in Orgijs bacchicis quatiebāt. Tacit⁹. Messalina crine fluxo thyrsum quatiens. Scribit Diodo. Dionysiū in exercitu habuisse mulieres thyrsis armatas. Et Macro. ait. Liberū patrē tenere thyrsum: qđ est latens telū: cuius mucro hedera lambēte protegit. Cui Thyrsigerus dict⁹ est Bacchus. Seneca in Medea. Candida Thyrsigeri proles. Lucreti⁹ accipit thyrsum ꝓ furore: seu ardore ꝛ instinctu: cū ait. Percussit thyrso laudis spes magna meū cor.

Thysbe thysbes nomen puellę Babylonicę. de qua

Thyssagetę populi fuerūt in Scythia (Ouidius. vltra Sauromatas. In horum agro sunt quattuor flumina: videlicet Lycus: Oarus: tanais: ꝛ Syrgis.

T Ante I

Tiara generis fęmi. pe. pro. ornamentū capitis Persicarū prius mulierū. Quo postea vsi sunt reges ꝛ sacerdotes. Iuue. Et Phrygia vestit bucca tiara. Verg. per vsurpationē dixit. Sceptrūq; sacerq; tiaras. Hier. ad Fabio. Quartū est genus vestimēti rotundū pileoli: quasi sphęra media: at diuisa: ꝛ pars altera ponatur in capite. Hoc greci ꝛ nostri tiaram: nōnulli Galerū vocant. Non habet acumen in summo: nec totū vsq; ad comas tegit: sed tertiam partē a fronte inopertā relinquit: atq; ita in occipitio vitta cōstrictus est: vt non facile labat ex capite.

Tiatira vbs in Mysia ad sinistrā Caici fluminis partem: quę fuit vna ex septem ecclesijs ad quas Joannes Apostolus scripsit Apocalypsim.

Tibia ꝓprie os cruris oppositum surę. Item instrumentum musicum: quo tibicines canunt: sic dicta: q̄ primo ex gruum tibijs facta sit: a quibus nomē habet: cum ex harundinibus facta sit. Horat. Tibia non vt nunc orichalco iuncta tubęq;

Tibialis ꝛ hoc tibiale: (quod est idoneum ad tibias faciendas. Plini. Tertia harundo est tibialis calami: quam Auleticon vocant.

Tibialia substantiuū dicuntur velamēta tibiarū: quinetiā arma: quibus crura muniūtur tibialia vocant. Suetonius de Aug. Hyeme quaternis cū pingui toga tunicis ꝛ subuculę thorace laneo ꝛ seminalibus: ꝛ tibialib⁹ muniebatur. Paul. Jureconsultus. Si tibiale vel humerale miles alienauit: castigari verberibus debet.

Tibicen penul. produ. qui tibia canit. Dicitur ꝛ tibicina fęmi. genere. Celli. Fęminas etiā tibicinas in exercitu habuit. Mart. Ebria nos madidis rumpit tibicina bucis. Et tibicines in ędificijs appellantur Columellę: quibus rustici tecta sua fulcire solent: a similitudine tibia canentiū: qui vt cantantes sustinēt: ita illi ędificiorum tecta: nec habet in hoc significato: nisi ablatiuum in singulari. Iuue. Nos vrbem colimus tenui tibicine fultam. Quicquid etiā in sustentaculo alterius ponitur: tibicen dicitur. Ouidius lib. iiij. Fasto. Hęc modo versabat flantem tibicine telam. Unde Vergili. per translationē sua hemistichia tibicines vocauit. Ipsę quoq; particulę: quibus versus replētur tibicines a grāmaticis appellātur. Vergilius. Sic forte precatur. Nam forte vacat.

Tibareni: vt Herodotus libro. iij. testatur: fuerunt populi Scythici in Asia. De quibus Hieron. Tibareni quos dilexerint senes suspendunt in patibulis.

Tyberius nomē imperatoris Rom. Augusti successoris. Tyberij autē ex eo dicti sunt: q̄ iuxta Tyberim fluuium nascerētur. Unde ꝛ per y. scribi solet.

Tibisis fluui⁹ in Scythia. vt auctor est Herod. lib. iiij.

Ticinus fluuius Insubrię in Eridanum fluens. a quo Ticinū vbs: quę nunc Papia dicit. Insignis diui patris Augustini corpore. Serenus penultimā huius nois corripuit: cum ait. Alia precepit Ticini sententia necti.

Tignus mascu. generis: ꝛ tignū neutri trabs: qua varie dispositā domus extruit. Et ꝓprie: cui supponitur tectū. a tegendo nomē deductum. Et tigni noie omne genus materiei: ex qua ędificia constant continetur. Sed ꝛ in vineis tigni appellatione oīa vineis necessaria continentur: vtputa Pertice: pedamēta. Hinc contigno. as. quod est tignis tectū iungo. Plini. lib. ix. Alexandri magni classiū prefecto prodidere in domibus fores maxillis belluarū: scilicet balenarū facere: ossibus tecta contignare: ex quibus multa quadragenū cubitorum longitudinis reperta. Et contignatio textura ipsa trabiū ac tignorum. Coassatio vero Assium dicitur.

Tignarius faber: non solū is: qui tigna dolat: sed etiaz qui solaria lignea: hoc est qui trabes: ceteraq; ad tabulata domus vtilia: ꝛ omnis qui ędificat: intelligitur: in-

Tigillus diminutiuū est a tignus: ti- (quit Laius. gillum a tignum: sicut sigillum a signum.

Tigranes. is. ꝛ tigranę pen. prod. ꝓpriū nomen regis Medorum: seu maioris Armenię. Luca. libro. ij. Tigranemq; meum: nec Pharnacis arma relinquas.

Tigrana vbs in Media regione.

Tigris animal velocissimū ꝛ truculentū a velocitate nomen trahit. Nam Medi tigrim sagittā appellant. Abundat Hyrcania tigribus. Verg. Hyrcanęq; admōnit vbera tigres. Arrhianus: qui res gestas Alexandri condidit tigrim ferā indicā non eaz esse voluit: quā vulgus tigrim nominet: sed hanc esse Thoa. tigrim vero equi magnitudine: flumēq; magnū tigris etiā appellatur ꝓpter velocitatē: qui instar bestię nimia pernicitate decurrit. Hic de Paradiso exiens iuxta scripturę fidē: pergēsq; ꝓtra Assyrios: ꝛ post multos circuitus Josepho teste: in mare rubrū defluit. Solinus tigrim fluuiū in Armenia caput attollere dicit in loco edito ex lucido cōspictuq; fonte. Nec ab exordio statim totuz esse: primo pigre fluere non cum suo noie. At cum fines Medorum inuectus sit: tigrim statim vocari: Aretusam lacuz influere grauia pondera sustinentē: cuius pisces nunq; se alueo tigridis imisceant: sicut nec Amnici stagnū attingant Aretusę. Addor Arabas prętefluens Mesopotamiā amplectitur: ꝛ Hydaspem accipiens Euphratęq; defertur in sinū Persicum.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

A tigri fluuio dicti sunt transtigritani: qui trans tigrim habitant: sicut transpadani. Et tam pro fluuio: q̃ pro animali tigris vel tigridis genitiuũ facit.

Tigurini fuerunt populi Germaniæ: qui quartã par/
Tile nomẽ duarum (tem Heluetiæ continebant.
insularũ: quarum vna est in Oceano inter septentriona/lem & occidentalẽ plagam vltra Britanniã: quæ vltima fuit ex cognitis a Romanis. Uerg. li. j. Geor. Tibi seruiat vltima tile. In ea solstitio æstiuo nullas esse noctes. Plini. tradit. Econtrario: vt Solinus refert brumali solstitio nullus pene dies. Ultra eam pigrũ & concretũ mare esse ferũt. Altera in Aphrica cõtra finum Carthaginis. Sunt tamẽ: qui scribant thyle per ypsilon.

Tilos insula est (vt scribit Plin. libro. vj.) cum oppido eiusdẽ nominis in mari Indico celeberrima plurimum margaritis. Ipsa fert palmas: oleas creat: vineis abundat. In ea ois arbor nunq̃ foliis spoliatur. Idons Caucasus non longe ab ea incipit: qui maximã orbis partem perpetuis iugis penetrat. Eadem insula habet lanigeras arbores: vt scribit Plini. lib. xij. Quæ cotonei mali amplitudine cucurbitas: & maturitate ruptę ostendunt lanuginis pilas: ex quibus vestes pretiosę fiunt.

Tilia arbor, quam Græci phyllira appellant: q̃uis & ex alijs arboribus tiliæ dicãtur. Nam de interioribus corticis vlmi tunicis: e quibus vincula: tiliæ vocãtur. Unde Plinius de vlmo differens. Corticis inquit: interior tilia lepras sedat. De arbore tilia. Uergili. libro. ij. Georgico. Nec tiliæ læues: nec torno rasile buxum. Hinc tiliaceus tiliacea. ceum. vnde fasciæ tiliaceæ. Juli⁹. Capitolinus de Antonino pio. Cum senex inquit: & longus esset: incurua returq; tiliaceis tabulis in pectore fasciabatur.

Tilium vrbs littoralis a latere occidentali Sardiniæ.

Timanus pe. prod. nomẽ fluminis iuxta Aquileiam. Qui e mõtibus delatus decidit in profundũ: deinde infra terrã absorptus stad. circiter. xxx. & centũ erũpit in mare.

Timæus nomẽ proprium philosophi Locrẽsis: cui diuinũ illud opus Plato inscripsit: in quo de rerũ creatione disserit: quod Cice. postea latinum fecit.

Timarchides nomẽ viri proprium cõpositum ex τιμή, qui est honor, & ἄρχοντες principis. Facitq; in genitiuo timarchidis & timarchidæ.

Timantes nomẽ pictoris celeberrimi: Parrhasij æmuli. Inter eius vero ingenij monumẽta Iphigenia oratoTimor: (vt Cice. lib. iij. (rum laudibus celebrat. Tuscu. inquit) est metus mali appropinquantis.

Timeo. es. mui. varijs modis construit. Dicimus enim timeo te tanq̃ inimicũ. timeo tibi tanq̃ amico: ne qd mali tibi accidat. Terẽti. Amphili vitæ timeo. Timeo mihi abs te. Idem. Hei mihi timeo a Chryside. Inuenit etiaz cum ablatiuo mediante de. Oui. li. iiij. Fast. Nec timui de morte tamẽ metus abstitit. Item dicimus timeo furem tauro. Iuue. Cum furẽ nemo timeret Caulibus aut pomis. Et timeo mihi abs te mortẽ. Sciendũ est hoc verbũ timeo idem efficere: vel cum negatione: vel sine ea. vt timeo: vt moriar & timeo ne moriar. Hoc idem facit metuo: vereor, & huiusmodi. Cõposita fũt: Extimeo: quod est valde timeo. Plau. in Cist. Extimuit tuz illa. Hinc extimesco. Cic. in Cato. Quod igit adolescẽtes: & hi quidẽ non solũ indocti: sed etiã rustici contẽnunt: id docti senes extimescũt. Pertimeo: similiter valde timeo. Idem lib. secũdo ad Heren. Defensor si pertimuerit: magnitudine periculi non cõscientia peccati cõmotum se esse dicet. Si nõ pertimuerit: fretũ innocentia negabit se esse cõmotũ. Hinc pertimesco. Lactan. lib. iij. Quare non est q̃ philosophis tãtum honoris habeamus: vt eorum eloquẽtiam pertimescamus. Hierony. huic verbo addidit valde. Ex quo timeo: & valde pertimesco. Detimeo: ante tempus timeo. Lactan. libro. vj. Nam parcere: id est mediocriter vti pecunia: quasi quædam animi pusillanimitas est: aut prætimentis: ne sibi desit. Plautus in Amphi. Humana matre natus: humano patre mirari non est æquum sibi si prætimet. Et habent ti. syllabam correptam.

Timens & timidus sic differunt: quia timens ex causa ad tempus timet: timidus semper timet.

Timotheus pe. cor. nomẽ proprium Cononis Atheniensis filij: qui acceptam a patre gloriã multis auxit virtutibus. Fuit enim differo impiger laboriosus: rei militaris peritus: & qd̃ super oia est εὐτυχὴς. i. fortunatus imperator habebatur: cui statua publicitus in foro Athenis posita est: ob victoriã: qua victis Lacedæmonijs imperiũ Athenieñ auxit. Post huius obitũ non fuit quisq̃ fere Athenis dignus memoria. Fuit alter Timotheus in arte tibiarum clarus: quẽ ferunt duplices ab his: quos alius instituisset solitũ exigere mercedes: q̃ si rudes traderẽtur: geminarũ sibi opus dicebat dedocendi prius mox docendi. Dictus Timotheus ex τιμή honor, & θεὸς deus.

Thimon Apolloniates phũs: qui apud Calcedoniam phiam: & oratoriam exercuit: charus Ptolemæo Philadelpho. Scripsit tragedias & comędias: & satyras dictus amarulẽtus: & mordax syllorũ: id est dicacitatũ scriptor, de quo Belli. timon amarulẽtus libr. um maledicentissimũ conscripsit: qui Sylloi inscribit. Fuit & alius timon Athenieñsis: qui ob naturę asperitatẽ inhumanus: ac inhospitalis appellatus est: & misantropos. i. osor hominũ. Fugiebat enim hoim ęgressus: atq; colloquia præter vnius Alcibiadis. In eius sepulchro hoc erat epitaphium: qd̃ ipse sibi fecit. Hic sum post vitam miseramq; inopemq; sepultus. Nomen nõ quæras: dij lector te male

Timoniacus fuit pictor Byzantius (perdant. Cęsaris dictatoris ętate: qui Aiacem Cęsari pinxit.

Timoleon: vir Corinthius clarissimus omnium iudicio: qui oppressam a Tyranno patriam liberauit. de quo Plutarchus multa scripsit.

Tin: antiqui pro eum dixerunt. Cc.

Tinea vermiculus est: qui de carne editus vestes: aut libros abrodit. Horat. ad libũ. Aut tineas pasces taciturnus inertes. Aut fugies Uticã: aut vinctus mitteris Ierdam. Et in Ecclesiasti. De vestimẽtis procedit tinea: & a muliere iniquitas viri. Itẽ tineę vẽtris aialia sunt: Elmin thes græci dicunt: in intestini resti extremo repertę. Has Cel. lumbricos appellat. Itez tineę sunt vermes in alueoribus apibus noxij. Colu. li. x. Deterea vt tineę si apparuerint: euertant: papilionesq; enecent: qui plerũq; inter alueos morantes apibus exitio sunt. Nam & ceras erodunt: & stercore suo vermes progenerãt: quos alueorum tineas appellamus. Hinc tineosus. a. um. vt aluei tineosi

Tinnia vasa vinaria apud anti/ (apud Colu. li. x. quos fuere: vt inquit Festus. Nonius tinnias appellauit: apud quos grandiora non erãt: veluti apud nos sub hoc vocabulo habent: nec ad eos vsus parata. His namq; e ligno fabricatis musta cũ vinaceis nostri ebulliunt: apud veteres autẽ inter Epitrapezia numerantur.

Tinnio. is. iui. itũ. proprie de metallis dicit: cum ex eorum pulsatione sonus efficitur. Tinnit enim aurum: argentum: æs: ferrum: stannũ: aurichalcum: & huiusmodi.

Tinnulus. a. um. pe. cor. qd̃ est acutum: vt vox tinnula: & sonus tinnulus: qui reddit ex æneis vasis cũ pulsantur Ouid. Tinnulaq; æra sonãt: & olent myrrheq; crociq;.

Tintino. as. pe. cor. re. vt tintinatur apud Catul. in carmine sapphico. Dicitur & tintinno. is. iui. Afra. Tintinnire ianitoris impedimenta audio.

Tintinabulũ & tintinnale instrumẽtum æneum: vulgo Campanellus: nomẽ factitium a voce quam facit tiñtin. Iuue. Et tintinnabula dicas pulsari nemo turbas.

Tinge promontorii est Africę: quod ferunt ab Anteo conditum: vocatur aliter Ampelusia. Cc.

Tingo. gis. xi. ctũ. vel tinguo: significat inficio: madefacio: immergo. Mar. Mentiris iuuenẽ tinctis Lentine capillis. Lact. lib. iiij. Cum primũ cępit adolescere tinctus est a Joanne propheta in Jordane flumine. Uergi. Quid

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tantū oceano properēt ſe tingere ſoles: id eſt immergere. Huius cōpoſitū eſt: intingo. Plini. Oibus quę cōdiuntur quęq; intingūtur deſyderatū ſtomachum tollit māducatū.

Tinctura infectio. Pli. li. xxxvij. Adulteratę maxie tinctura: idq; in gloria regis Aegyptij adſcribit qui primus

Tinctile pe. cor. qđ intinctū eſt. Ouid. de (eę tinxit. Triſt. Et tinctile virus. ſ. qđ intinctū eſt ſpiculo ſagittę.

Tiphernū ciuitas Umbrię: q̄ nūc ciuitas caſtelli dr nobilis alūno Gregorio græcis: latiniſq; literis apprime docto: ſicuti eius opera eloquēter elucubrata manifeſtāt.

Tiphys vir arte carpentaria celebris: qui primus gubernādi naues adminicula inſtituit. Seneca in Medea. Tiphys in primis domitor profundi. Apollonius in principio. τῖφυς δὲ ἀγαιάδης σιφαλὰ κάλλιπε δῆμον. Ibi aūt Deōm et alij interpretes ἀραθὸς μὲν ἢ ἐμεσας τῷ ἠλίῳ νυκτὸς δὲ περάσαντα τὸν ἀέρα καιρὸν τοῦ πλάτους μήσασθαι. Id eſt Tiphys bonus interdiu ſole noctu ad aliquam ſtellam nauigationem conjecta.

Tipula pe. cor. vermis ſex pedes habens: ſed tantę leuitatis: vt ſuper aquā currens non deſidat. Plaut. Neq; tipulę leuius pondus eſt q̄ fides Leonia.

Tiryns. tis. generis maſ. fluuius eſt in Argo. Tiryns generis fęminini nomē eſt patrię Herculis in Peloponeſo: quę prima Argo: a Pli. tirynthia vocat. Unde et Hercules tirynthius appellatus eſt: q̄uis thebanus q̄q; dicat.

Tis genitiuus eſt antiquus a tu pronomine. Lc.

Tiſias Steſichorus poeta antea dict⁹ eſt: ſed ad Choreā id nominis ſortitus eſt. Lc.

Tiſiphone pen. cor. vltricē cędis ſignificat. Eſt em̄ vna ex furijs a cędibus plectendis dicta. τίσις vltio vel pœna. φόνος vel φόνη cędes: aut mors: cui cura ſit mortis vltio. Horati. in Ser. Seruilibus vtq; iam peritura mōdis Hecaten vocat: altera Sęuam: altera tiſiphonem.

Titan et titanus penulti. produ. Saturni frater Celi et Ueſtę filius: qui etiā pro ſole ponitur: quoniā a titanibus duxit originē. tradunt titanas ſex fratres fuiſſe: et quinq; ſorores a Titea matre dictos: vt auct: eſt Diodorus. Ex quibus vnus fuit Japetus pater Promethei Hiperionq; ex titanuq; numero eſt: qui Solis ac Lunę ſtellarumq; motus obſeruaſſe: atq; demōſtraſſe primus fertur. Ideo Solis parens et aſtronū fertur. Hinc Sol titan: Luna titanis a poetis dicunt. Serui. ſic habet. Ferūt fabulę titanas ab irata cōtra deos terra in eius vltionē creatos. Unde et titanes dicti ſunt ἀπὸ τῆς τίσεως. i. ab vltione.

Titanus Saturni frater. Quo etiā noie dict⁹ eſt mōs Theſſalię a candore dictus. Titanis. idis. dicta eſt Luna.

Titio lignū aduſtum: qđ ab igne extrahit: vt eſt apud Eſaiam. Noli timere et cor tuum: ne formidet a duabus caudis titionum fumigantium iſtorum.

Titillo. as. per blandimēta ingero: prouoco: commoneo: vt fit cū quis carnis pruritū ſentit. Haz titillari dicuntur ſenſus: quādo mouētur: geſtiūtq; voluptatis dulcedine. Uerbū translatū a titillatu alarū: vbi dulcedo ſcalpendi eſt: ſicut ſcribit Plini. lib. xj. Lact. lib. vj. Ergo illecebę iſtę voluptatū arma ſunt illius: cuius vnū opus eſt expugnare virtutē: iuſtitiamq; ab hominibus excludere. His blandimētis et ſuauitatibus titillat animas. Scit enim quia mortis fabricatrix eſt voluptas. Cicero in Cato. At non voluptatū tanta quaſi titillatio in ſenibus.

Titus Liuius hiſtoricus Patauinus fuit. Lc.

Titus prēnomē Romanorū eſt: a τίσις honore.

Titulus index cuiuſcūq; operis. Un in ſtatuis: ſiue picturis titulū dicimus literas: quę vel artificis vel eius cuius ſtatura vel imago eſt nomē demōſtrat: vel tēpus quo factū eſt: declarat. Sueto. Plurima et ampliſſima opera incendio cōſumpta reſtituit: ſed oia ſub titulo tantū ſuo: ac ſine vlla priſtini auctoris memoria. Itē titulus libri dicitur: qui vel qualitatē operis: vel nomē auctoris: vel numerū oſtendit. Marti. Primus vbi eſt inquis cū ſit liber iſte ſecūdus. Quid faciam ſi plus ille pudoris habet: Tu tamē hunc fieri ſi mauis regula primū. Tnū de titulo tollere iota potes. Ouid. lib. de re. Legerat huius amor titulum noměq; libelli. Dictus titulus a tuendo: quaſi tutulus: q̄ tueatur factū auctoris: et ſi quis alterius opus eſſe contēdat: veri opificis indicet nomen. Per tranſlatiōem quādoq; ponit pro laude et dignitate. Ouid. lib. ij. de Faſt. At tua proſequimur ſtudioſo pectore Cęſar Nomina: per titulos ingredimurq; tuos. Aliquando pro monumēto. Apule. Auorū et pro auorū titulus clarus. Tituli etiā dicti ſunt milites: quaſi tutuli: q̄ patriam tuerentur. Unde et Titi prænomen eſt ortum. Perſius. Nic nec more probo videas nec voce ſerena Ingentes trepidare Titos.

Titia curia: et Titienſis trib⁹. dicta eſt a tito Tacio. Lc.

Titulotenus dicitur non vltra titulum. Lc.

Titulo. las. titulum impono. Hieron. in prolo. ſuper Pſal. Sciendum eſt. cl. pſalmos. Dauid cecinisse: cuius (alio: um noibus titulētur. propie pedib⁹ inſiſtere nequeo: quales ſunt ebrij: aut infirmi. Quintilia. Sed iugulaſti vulneratū titubantē ſtrauiſti. Tranſferk ad animū: vt apud eundē. Neq; vlla vnq; tanta fuerit dicendi facultas: quę non titubet: aut hęreat quoties ab animo verba diſſentiunt. Titubare quoq; lingua et dentes dicūtur. Lactan. de ira dei. Areſcant oculi: os tremat: lingua titubet: dentes concrepent.

Tithymalus penulti. correp. genus fruticis: quę a noſtris Lactuca marina dicitur. Columella lib. x. Tithymalus maiorum quoq; animaliū ventrem ſoluit. Idem paulo ſupra. Maximusq; vel minimus annuus earum labor: eſt initio veris: quo tithymali floret frutex.

Tityrus pe. cor. nomē paſtoris. Uerg. in Buc. Tityre tu patulę. tē. Et apud nos Aries maior dicitur.

Tityus Jouis filius. de quo Uerg. li. vj. Necnon et Tityon terrę oīpotentis alumnū Cernere erat. Hic: vt fertur in fabulis cuz Latonę vim inferre vellet ab Apolline ſagittis conſoſſus: apud inferos magno cū cruciatu demerſus fuit. Ouid. lib. j. de Pon. Sit inconſumptū Tityi ſemperq; renaſcēs. Non perit: vt poſſit ſępe perire iecur. Huius magnitudinē corporis poetę dixerunt fuiſſe nouē iugeruz. Unde Tibul. Porrectuſq; nouem tityus per iugera terrę. Aſſiduas atro viſcere paſcit aues.

Tithonus pe. pro. fuit Laomedontis filius. Qui (vt fabulę ferunt) cum iuuenis eſſet: et decorus: ab aurora dilectus et raptus fuit. Ex qua Memnonem genuit: ſed tandē poſt longiſſimā vitam audita Memnonis filij morte in Licadā verſus dicit: Dicēte Horatio. Longa Tithonū minuit ſenectus.

Tlepolemus Herculis et Aſtio- (ches filius (vt meminit Homerus Iliados. ß.) clarus rebus bellicis: et longo latoq; corpore redimitus. Lc.

Tmolus pe. prod. mons Lydię: vt ſcribit Plini. lib. v. Croco floretiſſimus et vitibus cōſitus. Serui. ſcribit eum eſſe Licilię. de quo Ouid. Riget ardnus alto Tmolus in aſcenſu cliuoq; extēſus vtroq; Sardibus hinc illinc pariis finitur Hipeppis. Eſt ergo iuxta Sardis: quę vbs ex Herodoti: Plinijq; teſtimonio in Lydia eſt. A quo et nomen flumini datū eſt. Plini. lib. xxxiij. Noſti ſolitū inueniri: niſi in flumine Tmolo. Apud Volu. libro. iiij. Tmolus videtur eſſe genus arbuſculę: cuius flores ſint crocei. A poetis tamen quandoq; ſuperaddi i. poſt t. inuenimus. Ouid. li. vj. Met. Deſeruere ſui Nymphę vineta timōi.

T ante O

Tocos a tecto pario: eſt id qđ corrupte dicimus. Stocus prępoſito ſ. ſicut Fœnus a feru.

Toga veſtis cōmunis omnū Romanoruz: tam fęminarum: q̄ mariū: ſed prętexta honeſtioū: toga viliorum. Dicta toga a tegendo: q̄ corpus tegat. Hęc laxa erat: et in ſinū multis criſpulis ſubtracta ſuccingebat. Tibul. Et fluit eſſuſo cui toga laxa ſinu. Hinc Romani togati dicuntur. Virgili. Romanos rerū dominos gentēq; togatam. Quoniā vero in pace tantuz togę vſus erat (nam in

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

bello depoſita toga chlamydē ſumebant aut lenā) factū eſt vt toga ꝓ pace: ſicut arma ꝓ bello ponāt. ¶Plin. Ut dubiū ſit toga ne an bello præſtantior fuerit. Togarū vero varia erant genera. Ut toga prætexta: toga virilis: toga picta: toga regia: quę erat auro ⁊ purpura intexta: q̄ reges vtebantur quę a Liuio inter inſignia triumphantis numeratur: pupurea ante vocitata: ⁊ erat ſine pictura. Tunica palmata a latitudine clauorum dicebāt: quę nunc a genere picturę picta appellatur. Interdum Toga accipitur ꝓ peculiari habitu clientum: ⁊ ſalutatorū qui togati ibant ſalutatū: vt ſportulam conſequerentur. ¶Partia. ¶Pane vel a media nocte togatus ero.

Togati: togis induti. Unde Romani togati dicti ſunt quoniā toga Romanorū ꝓpria erat. Sic ij qui principes ciuitatis officij gratia in forum deducebāt: ac deinde domū reducebant: quoniā togis amicti erant: togati vocabantur. Iuue. Turbę rapienda togatę. ¶Di etiam per diminutionem togatuli dicebantur.

Togatę comędię: quę ſcriptę ſunt ſecundū ritus romanos. Sic vt græcas fabulas ab illoꝝ habitu palliatas appellamus. ¶Tā græci ſupra tunicā palliū ferebant. Togatę tabernarię dicunt comędię in quibus nō magiſtratus ſed humiles perſonę inducūt. Dictę tabernarię: ꝙ olim tabulis domus cōmuniter tegerentur.

Tolero as. verbū eſt mala patiēdis. a cuius participio fit toleranter tolerantia ⁊ tolerab⁹. tus. vt hoc eſt difficile toleratu. ¶Per ſimplex l ſemper ſcribitur.

Tollo is. ſuſtuli: ⁊ ſecundū antiquos Tetuli: ſublatū. ſignificat eleuo ſublimo. ¶Plau. Tolle caput. Ulpi. Jus vicino nō eſſe altius ędes tollere. Aliquādo tollere eſt capere. Cur. lib. iij. Be. Et ſępe lapillos Ut cymbę inſtabiles fluctu iactante ſaburrā. Aliquādo ſuſcipere. Sue. de Neronis parēte. Deceſſitq; ¶Pyrgis morbo aquę intercutis: ſublato filio Nerone ex Agrippina Germanico genito. Aliquando nutrire. Terē. Quicquid peperiſſet decreuerunt tollere. Aliquando auferre. Cic. in Lęl. Solem em̄ de mundo tollere vident: qui amicitiam e vita tollunt. Aliquādo differre. ¶Plau. Omnes tollo ex hoc die in aliū diem. Aliquando inferre. Virg. Tollentē minas ⁊ ſibila colla tumentem. Cōpoſita huius verbi ſunt Attollo qđ eſt in altū eleuo. Contollo contra tollo. ¶Plau. in aul. Cō tollam gradū. Extollo in altū eleuo: exalto: magnifico. ¶Plaut. in Am. Deuolant angues iubati deorſum implu/uiū duo maximi continuo extollunt ambo capita. Sal. Ita eorū qui ea fecere tāta habent: quantū ea verbis potuere extollere præclara ingenia. Interdū differo. Cęcil. Abi intro: atq; iſtęc auſer: tamē hodie extollat nuptias. ¶Protollo ⁊ Suſtollo. de quibus locis ſuis.

Tolles dicūt: ꝙ tollant ⁊ tumeāt: cuius diminuti. Tonſillę q̄ ſunt in hoīe ſicut glādulę ſūt ſue quū tumor fauces

Tolutim pe. p. quaſi volutim: hoc eſt volu (occupat. biliter. Var. Ut equus q̄ ad vehendū eſt natus tamē tradit magiſtro: vt equiſo doceat tolutim incedere. Adequitatio hęc εὐθρομος a Julio ¶Pollucе dicit: quia carpat in curſu terrā: ⁊ tollat volubiliter: ac modice veſtigia.

Tolutarius ſiue tolutaris equus: quaſi volutari⁹ a pedū volubilitate: q̄ alio noīe Aſturco ab Aſturia ¶Hiſpanię oppido appellāt. ¶Nos Gradarios vocamus q̄ molli gradu ⁊ ſine ſuccuſſatura geſtāt. Unde ¶Mar. ¶Hic breuis ad numerū rapidos q̄ colligit vngues. Uenit ab armigeris gētib⁹ Aſtur equus. Sen. i Epi. Aſturcōib⁹ inqt: ⁊ to

Tolutus ōſi volutus a Voluo. Cc. (lutaribus i annis.

Tolutiloquentia volubilis locutio. ¶Ennius. O peſtiſera: trux: acerba tolutiloquentia.

Tomacula vel ꝓ ſyncopē tomacla edulia ſunt q̄ fere ex iecore porcino minutatim cōcīſo ⁊ tā ſemicocto: infuſis ouis crudis ⁊ caſeo optimo: ⁊ liquamine pipere: aniſo: gingibere fieri conſueuerunt. tegunturq; omento ſuillo: ¶Plin. Tomacinę appellāt quę tomacula Inſubres Galli noſtris tȳbus tomacellas. Iuue. Candiduli diuina tomacula porci. Var. Quotānis e Gallia apportātur Romam pernę: tomacinę: ⁊ tomacę: ⁊ petaſones.

Tomices pen. cor. greco nomine appellant ex canabi impolito ⁊ ſparto leuiter tortę reſtes: ex ḡbus funes fiūt. ¶Pli. li. xvij. Tomice moris ſpinarū circūlita. Uict. li. vij. docet aſſeres tomice religādos. ¶Pulvilli quoq; quos in collo habent animalia ne reſte lędant: tomices vocant.

Tomentū lana brevis ac cōciſa quę ex veſtibus a fullone poliendo detrahit: ⁊ quicquid ſarciminis ex quacūq; re ſiue ex fœno ⁊ palea: ſiue ex pluma fuerit: quo culcitrę farciūt. Var. ¶Poſtq; tranſierūt ad culcitras: ꝙ in eas ſagos aut tomentū aliudue quid calcabāt: ab inculcando culcitra dicta. Unde aūt tomentū deduci a τέμνω qđ ſignificat incido: ſicut ⁊ tomos ⁊ tomicus. Seneca. ¶Nihil miſerius ero: ſi ſup tomentū circenſe incubabo. Sue. in Tibe. Adeo alimēta Druſo ſubducta: vt tomentū ex culcitra tentauerit mādere. Tomētorū aūt aliud Leuconicū dicebāt quod fiebat ex lana alba cōciſa. Aliud circē ſe ex harūdinibus concīſis factū. Jdq; ſtramentū habebāt plebeiorū: dictū circenſe: ꝙ in circo Romano ſternēbāt: illicq; egeſtoſi geſcebāt. Sene. li. de beata vita. ¶Nihilo miſerius ero ſi laſſa cerviꝛ mea in manipulo ferri acquieſcat: ſi ſuper circenſe tomentū per ſarcinas veteris lintei effluens incubavo. ¶Mar. tomentū cōciſa palus circenſe vocāt. ¶Hęc ꝓ leuconico ſtramina pauper emit.

Tomos ciuitas in ¶Ponto ab eo dicta: ꝙ illic ¶Medea Abſyrti fratris membra fruſtulatim cōcidit. Ouidi. Jnde tomos dictus locus hic quia fert in illo ¶Membra ſororꝛ fratris cōſecuiſſe ſui. Item tomos fragmentū libri abſciſſum. Qđ tamē ⁊ ꝓ ipſo libro ſeu volumine impfecto accipit. Unde Orige. tertiū librorū ſuoꝝ genus tomos inſcripſit: quos vt ait ¶Hie. nos poſſumus appellare volumina. Jdē ait. Edidit innumerabiles cōmentarios q̄s ipe

Tomyris pe. cor. fuit regina nobilis (appellat tomos. ¶Maſſagetarū in Scythia: quę Cyrū debellauit ⁊ interemit. De qua ¶Herod. ⁊ Juſtinus ſcripſerunt.

Tōdeo: es. totondi. tonſum. licet eius cōpoſita non geminent ſyllabam prēteriti: ⁊ ſignificat lanam ſiue capillos ⁊ huiuſmodi incido. ¶Hie. in li. Reg. Accidit vt tonderetur grex eius in Carmelo. Cicero. li. v. Tuſcu. Regię virgines vt tonſtriculę tondebāt barbam: ⁊ capillū patris. Et tondere: paſcere: aliquādo ſecare. Virg. li. j. Geor. Ter centū niuei tondent dumeta iuvenci. Jdem. ¶Nocte arida prata Tondent. i. ſecant. ¶Huius verbi cōpoſita ſunt. Attondeo quod eſt pfecte tōdeo. ¶Hier. ad ¶Marcellā. Et curua attondēs vitē falce vinitor aliquid Dauidicū cantat. ¶Plau. in Cap. Sed vtrū ſtricti me attonſum eſſe dicā: an p pectinē neſcio. Detondeo. De quo ſupra.

Tonſo. as. frequentatiuū. Unde ⁊ Detonſo. Sel. Capillos Dialis niſi qui liber homo eſt: non detonſet.

Tōſus. a. ū. ptcipiū quod eſt coma abſciſſa: vt tonſus homo: ſicut intōſus capillatus. ¶Hinc tonſi mōtes qui ſylvis carent. Intōſi ſyluoſi. Var. Intonſi mōtes ⁊ ſeris pleni. Aliquādo tonſus ponit ꝓ minuto. Virg. Tonſiſq; ferūt mātilia villis. Tonſa oliua dicit q̄ minutis frōdibus compta eſt: quaſi a tonſore cōpoſita. Virg. lib. v. Ipſe caput tonſę foliis euinctus oliuę. Tōſus. us nomē idē quod tonſio ⁊ tonſura. Tonſor ⁊ Tonſtrix nomina verbalia.

Tonſę dicunt oues. ¶Hiero. in Canti. Dentes tui ſicut greges tonſarū quę aſcenderunt de lauacro. Et tonſę dicuntur remi a circuncidendis fluctibus. Virg. lib. vij. Et in lento luctantur marmore tonſę.

Tonſorius. a. um. quod ad tondendū pertinet. vt Culter tonſorius. Uide in dictione Candeo.

Tonſilis ⁊ hoc tonſile: quod tonſum eſt: ac in orbem ⁊ comam putatū. vt Tonſiles olęę: ⁊ tonſilis buxus: habetq; penultimam correptam.

Tonſilla. lę. palus dolatus in acumine ⁊ cuſpide prę/ferratus: q̄ navis religādę cauſa in littore figit. Accius tacete ⁊ tonſillas in littore edite. Tonſillę etiā diminutiū

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

a tole. Toles aũt: vt ingt Fest°: est tumor fauciũ. Et ppie fiunt circa vuã ex vtraq; parte infra fauces: vocanturq; Glandulę ob quãdã glandis similitudinẽ. Possunt etiã dici tonsilię tãq; loca in quibus fistulę & cibalis & spiritalis religatę sunt: vel quia huiusmõi morbus tã vehemẽs acutusq; est: vt non minus q; acutiores paxilli pungat.

Tonstrina pe. pro. locus in quo tõderi solet. Plaut° in Asi. Libanũ in tõstrinã iusseram venire: is nullus venit.

Tono. as. aui. atum. & tono. is. ui. itũ. Var. in Eu. Sonitus matris deũ tonimus tibi semiuiri. Et a tonatum fit tonatio. A tonitũ fit tonitus. Est aũt tonare tonitũ redde re: sonare: alte loqui. Huius cõposita sunt. Attono. Unde Attonitus stupefactus. Uir. Talibus attonitus iussis. Lõ tono simul tono. Hiero. ad Helio. Divinis vocibus euã gelium cõtonat. Non potestis duobus dominis seruire. Circũtono circũstrepitũ facio. Hor. in Ser. Nunc circũtonuit gaudens Bellona cruentis. Detono. Intono valde tono: vt intonuit de cęlo dominus. Hora. in Epo. Intonata ptulit. Pertono perfecte tono: resono. Hiero. cõtra Helui. Quando vero vox illa pertonuit tempus breuiatum est: reliquũ est: vt qui habent vxores sic sint quasi non habẽtes. Et omnia habent penultimã correptã.

Tonitrus. us. & tonitru declinari potest. Ouid. li. ij. Met. Unde solet tonitrus & flumina mittere terris. Iuu. Et facient optata tonitrua cęnas. Est aũt tonitrus vt in Quęstio. docet Sene. nubis ictę sonus: qui & tonus dicitur.

Tonescit tonus fit. Var. Tonitribus templũ tonescit.

Tonitruo. as. tonitrum facio. Hiero. in Psal. expositione. Quando tonitruat Deus similem vocẽ facit rotę.

Tonimus veteres pro sonamus vsurparunt. Ennius. Et toto simul tonimus theatro. Lc.

Tonus greca vox est. Nam greci τόνον dicunt sonũ. Unde accentũ quoq; tonon appellant: quos veteres nostri imitati tenorẽ quasi tonorẽ accentũ vocauere. Et tonus q & tonitrus. Item tonus neruus q ex vtraq; pte stomachi est. Itẽ tonus spatiũ id quãto abest a terra circul° cęli citimus: hoc est lunaris. centũ. s. viginti sex milia stadiorum: vt inquit Martianus. qũ vt in sonis interuallũ cũ legitima quantitate minimũ ex duobus sonis inter se diuersis: ita in cęlo minimũ a terra spatiũ ad lunam tonũ appellare placuit. Huius menſurę dimidiũ Hemitonion: tonus vero cũ Hemitonio proportionem facit sesquiplam: hoc est sesquialteram.

Tophus genus lapidis asperi qui de facili in arenã resoluit. Ouid. Et leuibus tophis. Hinc tophinus & tophaceus adiectiua. Suet. Quę tophina ac lignea antea erãt. Pli. Est alba: rufa: colũbina: argyllacea: tophacea: arenacea.

Topographia loci descriptio. Lc

Topos latine locus: topicus localis. Unde Aristo. & Cicero topica libros appellarũt. i. locorum sedes in quibus huiusmodi loci demonstrantur. Hiero. Non topica id est locales sedes argumentorum.

Toparchia ppie est loci principatus. Et apud Aegyptios est dignitatis nomen inferioris pręfectura: vtpote q Pręfectura in toparchias diuidebatur. Lc.

Topazius insula i mari rubro nebulosa. Et troglodite eã dictã volũt a τοπάζειν. qđ eor lingua significat ąrere. L.

Topiariũ dicit opus ex arbore aut frutice aut herba factũ ad decorem: vt sunt testudines: camerę: naues: auiculę: & huiusmodi quę ex buxo vel hedera: & huiusmodi quarũ natura sequax est & flexibilis: fieri consueuerunt. Dictũ topiarium ἀπὸ τῶν τόπων. hoc est a locis: quę in his ąria constituunt. Lucę & topia ab idoneis scriptoribus nuncupantur. Uictruui. libr. vij. Habentes deorũ simulacra: seu fabularũ dispositas explicationes: non minus troianas pugnas seu Ulyssis errationes per topia cęteraq; quę sunt eorũ similibus rationibus ab rerum natura procreata. Quidã a funiculis quos in oleo terendo circũligatos instrumentis illis: topia Ɓęci vocãt. Cice. ad Q. fratrem. topiariũ laudaui ita omnia cõuestiuit hedera. Pli. Accedit in topiario opere lauri genus q̃ tarsa dicit: ramos spargit a radice topiarij: ac coronarij opis. Hinc topiarij dicunt qui topiaria faciunt: sunt coronarij qui faciunt coronas. Idem. Statiuę myrti genera topiarij faciũt. Et ars ipsa topiaria dicitur: vt Argentaria. Et. Ut demq; illi palliati topiariam facere videantur.

Topothesia dici potest loci positio vel descriptio. nam topos locus: thesis positio. (duntur.

Tornus instrumentum fabrile quo ligna polita reddi-

Torno. as. ad tornum polio. Plin. lib. xxxvj. Lapis est qui cauat tornaturq; in vasa coquendis cibis vtilia. Itẽ tornare est circũagere. Idem in eodem. Quarũ in officina turbines ita vibrati perpenderunt: vt puero circũagẽte tornarentur. Hinc detorno quod est de aliquo torno. Plini. lib. xij. Lignum grande intus firmęq; duricię: ex quo Ɔelares detornant annulos.

Tornatile pen. cor. quod torno factum est.

Toreuma. atis. & toreumatũ: opus politũ: cęlatũ. τορεύω enim sculpo & cęlo significat. Sũt aũt toreumata opa delicate & elegãter sculpta siue cęlata. Sal. tabulas: signa: toreumata emũt. τορευτήν cęlatorẽ Ɓęci dicũt. Toreutices ars ipsa quę & Anaglyptices sculptor: & cęlator. Scribit Pli. lib. xxxiij. Primũ Phidiam artem toreuticen aperuisse & demõstrasse: quã Polycletus Sicyonius mox eruditur: ac cõsũmauit. Mar. Artis phidiacę toreuma clar.

Torus lectus ab intortis herbis dictus. Uirg. Inde toro pater Aeneas sic ordius ab alto. Toros etiam appellamus pulpã carnis musculosam in qua est robur & valẽtia: vt sunt ptes membrorũ neruosę callosęq; & in se promodũ collectę. Unde torosus a. um. Scribit Col. parãdos esse boues nouellos cernice longa & torosa. Uale. Flaccus. Protulit horrẽdosq; toris informibus artus. Quod & de venis quoq; dicitur cũ varicũ in morem quibusdã in locis turgescũt. Lor. Celsus li. vij. Ac per ipsos venarũ toros inęquale est. In herbis Pli. vtit hoc verbo de Inula scribens. Breuioris est: sed torosior amarioręq; Inula. Col. li. iij. Arbustiuã vitẽ q̃ putare tã alligare oligẽter oportet. Nã in ea fructus maxime vis cõsistit: diutiusq; perẽnat q̃ firmis toris: & idoneis locis religata est.

Torulus diminutiuũ a torus. i. parunus lectus. Plau. in Amph. tum meo patri torulus inerit aureus sub petaso.

Torale & per apocopen toral a toro: Mappa longa quã sup linteola ponimus. Et omnia lecti stragula toralia dicuntur. Hora. Nec turpe toral nec sordida mappa. Manq; super toros sternuntur vestes stragulę purpureę seu virides aut versicolores. Idem in Ser. Et tyrias dare circum illota toralia vestes.

Torniamen ludus erat qui Troia dicebatur: quasi p troiano agmine dicatur torniamen.

Torqueo es. si. sum. & tortum. significat inflecto. Plini. Nec tantũ binas per diuersas coassatõnes substerni capita earũ pręfigi clauis ne torqueantur. Uirgi. lib. ij. Geor. Ithyreos taxi torquent in arcus. i. torquẽdo fiunt. Terẽ. Clide vt ille sibi os contorsit carnifex. Hinc aliquãdo torquere ponitur p gyro celeri rotare. Uirg. Astillũ ter fluctus ibidem Torquet agẽs circũ. Aliquãdo p torquẽdo iacere. Idem. In medios telum tõrsisti primus Achiuos Aliquãdo p gubernare: vt cęlum & terras qui numine torquet. Aliquando p sustinere. vt Ubi maximus Atlas Axem humero torquet. Aliquãdo p tormentum inferre. Lactã. li. iij. Beatus est igit sapiens in tormẽtis. Sed cũ torquet p fide: p iustitia: p deos: illa patientia doloris beatissimũ faciet. Don. torquemus hominẽ. Extorquemus veritatem. Hinc tormentũ & tortura. Aliquando pro filare. vt est illud Iuuen. Penelope melius: lemius torquetis Arachne. Aliquando pro trahere. vt Uirgi. torquetq; sonãtia sara. Huius composita sunt. Abstorqueo: quod est torquendo aufero. Contorqueo. Uirgi. lib. j. Geor. Deluit insano contorquens vertice syluas Fluuiorũ rex Eridanus. i. euertens. Detorqueo. Distorqueo. Extorqueo.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Intorqueo. Interторqueo. Obtorqueo. Contratorqueo. Retorqueo. Retrotorqueo: iacio: remitto. Cic. in Cato. Quo qdē me ꝓficiscentē haud sane quis facile retraxerit nec tanꝯ pilā retorserit. Et Retorquere est rursus flectere. Col. li. v. Id vt scite fiat meminerit alligator ne torqꝫat sarmentū: sed tantū inflexū deuinciat. ¶ Rętorqꝫeo ante flecto. Idē li. iiij. Sed Julius Atticus prętorto capite ⁊ recuruato: ne pastinatū effugiat prędictū semē demersit.

Tortus a. um. quod non est rectū sed flexū. Augu. Habes vnde corrigas quod in te tortum est.

Tortū machina ad torquendū saxa. ¶ Pacu. Nā te in tenebras sępe lacerabo fame clausū ⁊ fatigās artꝰ torto di/

Tortuosus. a. ū: qđ est tortū. Cic. in Lęl. Hęc (strahā. em fidum potest esse multiplex ingenium ⁊ tortuosum.

Tortile. pe. cor. quod retortū ⁊ replicatū est. Ouidi. tortilis a digitis excidit ansa meis.

Torto. as. frequētatiuū significat vehemēter torqꝫo. ¶ Dō ponius. Ubi ifilui in cocleatū eculeū ibi tolutim tortor.

Tortor qui torquet. i. cruciat: vel ad qstionē ponit vel g lapidē tormēto iacit. Unde ab Ammiano tortores ballistarū appellati sunt: q ex ballistis tela cōtorquent ⁊ iacu/

Tortura suppliciū: vt i sacris literis. Seruo ma (lant. linolo tortura ⁊ compedes.

Tortiuū vinū est nouissime expressū: vt apud Catonē.

Torculum: quod vsu torculare: ⁊ ꝓ apocopen torcular pe. pro. ędificiū vinariū ⁊ machina: a torquēdo: quo vua torquef. ¶ Prędū a prędūdo ꝓ trabe accipi solet: qua vuę calcant. Lacus qui continet mustū prędo ex vinaceis expressum. Improprie aūt: lacus: prędum: torcular p eo/

Torcularius. a. um. quod ad torcular pti (dē accipiūt net. Varro. Si sit centum iugerū habere oportet vasa torcularia instructa trina.

Tormina genus morbi a torquēdo: cū dolore torquentur intestina exulceratione: grece Dysenteria. vt lib. iiij. scribit Celsus. Ex his cruor manat: frequens deijciendi cupiditas: dolor in ano est. ¶ Plin. Dentastrū torminibus cholericis efficacissimum. Hinc torminosi qui eū morbū patiuntur: quos ⁊ Dysentericos greco vocabulo appellant. Cic. Ita dicimus grauedinosos quosdam torminosos. Nonius tormines mascu. genere ꝓtulit. Hippocrates mortiferū esse signum in Dysenteria si carnes egerā/tur. Galenus scribit Dysenteriam fieri quando materia exuberans calore ęstatis inficitur ⁊ fit salsa.

Tormentum suppliciū quod datur alicui ad perquirēdā veritatem: vel ad cruciatū inferendū: vt est illud. Omnes sancti quāta passi sunt tormenta. Var. messis triturā tormentū appellat: ꝙ ibi frumentum terat. Et tormentum generale vocabulū est omniū machinarū: saxa: tela: ⁊ id genus varia torquentiū. Cęsar. ij. Cō. Ad extremas fossas castella cōstituit: ibiqꝫ tormenta collocauit. Dicitur aūt tormentū a torquēdo. ἐλλωσί δὲ βάσανος ἡ βασανισμὸς ⁊ τὸ ἔγκλημα βασανίζω. Grece vero βάσανος. i. tormentum. ⁊ βασανισμὸς. i. tortor. ⁊ βασανίζω verbū. i. torqueo.

Torques ⁊ torquis tam masc. ꝙ fęmi. gene. secundum ¶ Probū: significatqꝫ circulum aureum flexilem obtortum colli ornamentū ⁊ summi pectoris. ¶ Properti. torquis ab incisa decidit vnca gula. Bel. Caput Galli prędidit: torquem detraxit: eamqꝫ sanguinolentam in collum posuit Refert ¶ Dli. torquibus aureis auxiliares externos donatos fuisse a Romanis. at ciues nō nisi argenteis. Scribit Uege. lib. ij. quibus aureus torquis ob virtutis prędium dabatur: ⁊ hi duplas consequebantur annonas

Toropetron herbę genus quā ⁊ Doripetron ⁊ Lithoron vocant: caulibus veluti rosę capita sustinēs: nascitur in campestri ⁊ gracili solo. Lc.

Torquatus cognomen Titi Manlii: qui ad Anienē occiso Gallo torquem detraxit. Hic est ille torquatus Manlius: cuius iniussu cum filius aduersus hostem: a quo prouocatus fuerat: pugnasset: eoqꝫ occiso equestria spolia victor ad patrem tulisset: subito eum ꝙ aduersus edictum suū: ⁊ rei militaris disciplinam fecisset: iussit occidi.

Torquatus etiam palumbus dicit. Martia. Inguina torquati tardant hebetantqꝫ palūbi. Non edat hanc volucrem qui cupit esse salax. Cornucopię.

Torris lignum teres cū ardet: Titio torris extinctus. Lact. Titionem vulgus appellat extractum foco torrem semiustum extinctum.

Torreo. es. ui. tostum. ficco atqꝫ arefacio. Quod etiam de frigore potest intelligi. Var. Frigore torret. Sed vsurpat quandoqꝫ ꝓ vrere. Uir. Jam rapidus torrens sitientes Syrius Indos. Quādoqꝫ ꝓ assare. ¶ Dli. li. xix. Si radicem betę in pruna tostam supederint odorē extinguit Unde carnes tostas appellat vulgus: si mutas t in r qđ dicam intelliges. Quādoqꝫ ꝓ vertere: miscere. Luca. Jn gentes fato torrente ruimus. Quidam hoc verbum ὁπὸ τοῦ τρέφειν deriuant quod est sculpere: cęlare

Torresco torridus fio. A quo Retorresco rursus coqꝛ vel rursus vro. Col. lib. iiij. Deinde sata non ita nutriūt vt ante conualescant qꝫ retorrescant.

Torridus a. um. quod est aridū. Unde ęstas torrida dicit. Hinc Retorridus. Col. li. iij. Nisi eū recideris: arbor tota fiet retorrida. Et inde torrida zona: quę an sit habitabilis vel nō: nūc campū disputandi nō amplū habeo:

Torrefacio: comburo: coquere fa. (sed alias dicemus. cio: aut multū calefacio. Colu. lib. ij. Et subinde oppor/tunis solibus torrefacta proteritur.

Torrido. as. pe. cor. significat comburo.

Torrū etiā ꝓ torridū dī. Jnde torris sax appellat. Lc.

Torrens nomen generis mascu. significat fluuiū qui nō de fonte: neqꝫ de viua aqua: sed a pluuijs: vel de montibus in valles descendit ⁊ in mare vadit: ⁊ ęstate siccatur: aquis vero hyemalibus inundat ⁊ currit. Interdū sumitur pro fluuio. Hier. in ¶ Dsal. Inebriabunt ab vbertate domus tuę: ⁊ torrente delitiarū tuarū potabis eos: nō siccabitur. torrens vero participiū posuit Uirgi. Hic tantū boreę curamus frigora quantū Aut numerum lupus: aut torrentia flumina ripas. i. quę torrentis more fluunt. Hinc torrentior ⁊ torrentissimus. Juuen. Et Hypseo torrentior. id est volubilior.

Torpeo. pes. pui. piger sum. Uirg. lib. iiij. Geor. Consertoqꝫ agmine cerui Torpent mole noua: ⁊ summis vix cornibus extant. Hinc torpesco piger fio. Sallu. in Jugurt. Cęterū ingeniū quo neqꝫ melius neqꝫ amplius in natura mortaliū est: inculto atqꝫ socordia torpescere sinunt.

Torpor. animi ⁊ corporis debilitatio: a torpedine piscę: cuius contactu corpus hebescit.

Torporo. as. pen. pro. torporem induco. Turp. Stupidus astat: ita eius aspectus torporauit hominis amore.

Torpedo piscis genus qui limo mersus occultat se ⁊ pisces supra natantes torpentes facit: postqꝫ vero obtorpuere deuorat. ¶ Donitur ⁊ pro pigritia.

Torus. a. um. a terendo: e in o mutata: vt ait Ser. vel a tauris qui irati cum quadam truculentia respectant. Nam torus itas proprie taurorum est. Uel a torto aspectu. Hinc aduerbia Torue: Torum: ⁊ Torua. ¶ Plaut. Quid me torue aspectas? Apul. Cum torum in eos intueret. Uirgi. Talibus Aeneas ardentem ⁊ torua tuentem Lenibat dictis. (bitas. Lc.

Torpitas ꝓprie taurorū est: dicta quasi taurorum acer

Totum ⁊ Omne sic differunt: ꝙ totum dicimus corporis vnius plenitudinem. Omne de vniuersis: vt totū auditorium habet scholasticos: id est plenum est auditorium scholasticis. Omne auditorū habet scholasticos. i. omnia auditoria. ¶ Doetę tamen ista cōfundunt. Fit aūt totus a tot qꝫuis tot breue fit: totus vero ꝓductū. Quotus vero remanet breue. Sciendum ꝙ si totum est pluralis numeri: partes quoqꝫ pluralis numeri esse debent: vt binas literas a te fuscepi: quarum alteris mihi gratularis: alteris significas te esse incolumē. Si vero totū: licet pluralis sit numeri: singulare habeat: tum partes singulares

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

esse debent: vt delecto: duobus poetis: altero greco alte/

Totidē significat tot similiter: seu plane (ro latino. tot: nec plures nec pauciores.

Toxicum dictum est quasi taxicum: vt inquit Plini. quoniam taxos arbo: est veneni p̄sentissimi adeo: vt si iumenta taxi folia comederint emorianf. Hanc quidam Smilacem dixere: z esse in Arcadia tam p̄sentis veneni: vt si quis sub ea dormiat: cibumue capiat: moriatur.

T ante R

Trabea nomen Poetę cuius inter Comicos octauus locus assignaf. Huius meminit Cicero libro. iiij. Tuscu. Et de finibus. Est z trabea genus vestis. Cuius tria sunt genera. vt Suet. lib. de genere vestiū inquit. Unū qō dijs sacraf: tantū de purpura. Aliud purpureū quod habet aliquid albi: tertiū augurale ex purpura z croco mistū. Erat aūt vestis togata purpura circūducta sub tegmine puniceo quam aureę fibulę annectebāt. Virg. de trabea regali. ait. Ipse quirinali lituo parmaq; fedebat Succinctus trabea lęuaq; ancile gerebat Picus equū domitor. Hinc trabeati: qui trabea sunt induti. Ouidi. libro de fastis. j. Hoc igif vidit trabeati cura quirini Cum rudibus populis annua iura daret.

Trabs. z trabes. bis. vtroq; modo dicif genere sęmini no. Dicta a trahēdo: q; in altum trahaf. Proprie trabs: vt Festus ait: sunt duo tigna ędificij gratia simul compacta. Nam cū simplicia sunt non trabes sed tigna dicunf: q̄uis abusiue p̄ vno ligno quandoq; dicatur.

Trabica nauis dicta est: q; sit trabibus cōfixa. Pacu. Labitur trabica in alueos.

Trabales. species tormentorū a trabibus. Horat. libr. car. Te semper anteit sęua necessitas clauos trabales.

Trachea vel trachia arteria pulmonis: q̄ z spiritalis physiula dicif. Vide in Fistula. (siū noiatur. Lc.

Trachelon media pars est veli cuius summa Carche/

Trachelus pe. pro. cōllum: spina a vertice ad finem.

Trachys: latine aspę. Hinc trachino trachinas aspe

Trachyna oppidū Cāpanię: quę nūc inter (rū facio. posita a: Tarachyna vel tarachynę arum. tantū plurali/ter: quod etiam Anxur antea dicebaf. Nunc autē Taracina vocaf. Vide supra. Est z Trachyna ciuitas Thessalię quę Heraclea ab Hercule cognoiata est. Hic ab Ouidio trachynius dict⁹ Ceyx cōiux Halcyones. Greci Trachyna vocant aspera. Unde taracinam quasi trachynā ab asperis autumat. Strabo. Et a trachyna Thessalię Sophoclis tragędia trachyna dicta est. Unde Cicero li. ij. Tusculanarum. Quas hic voces apud Sophoclem in trachynis edit.

Tracoma. penul. produ. Grece enim τράκωμα vocaf scabricia palpebrarum interior: sicut in eadem parte glabritas: hoc est defluuiū pilorum Madrosis Tmilphosis.

Traconitidis regio: pars Judeę quā ferūt inter mōtē Libani z lacum tyberiadis sitam esse. Cuius tetrarches fuit Phillippus iuxta euāgelium Lucę. Et est vt Hiero. ingt trans Bosdrā Arabię ciuitatē in deserto cōtra aūstralē plagā quasi ad Damascū respiciēs. Hanc gentē instituit Cis filius Arā: vt scribit Josephus li. j. antiqtatis.

Trado. dis. didi. ditū. ex trans z do. n z s abiectis: significat in potestatem do. Tere. in Phor. Uerū scientē tacitum causam tradere aduersarijs etiā ne id lex coegit. tradere etiam est docere. Aug. Quicqd de arte loquēdi z disserendi: quicquid de dimensionibus figurarum: z de mutacis z de numeris: sine magna difficultate nullo hominū tradēte intellexi. Itē significat dicere. Hel. Demosthenem tradūt z vestitū ceteroq; cultu corpis nitido venusto nimisq; accurato fuisse. Item mandare: vt cum dicimus Memorię traditū est. Item fidei alicuius cōmittere. vt Super mihi tradidit Aegon. item quasi vendere. Hiero. in Gene. Pecunia digna tradat eam mihi coram vobis in possessionē sepulchri. itē p̄mittere. Hā in sacris literis: dei a quouis secessio siue destitutio nominaf. Unde Apost. ad Roma. tradidit illos Deus in reprobū sensum. i. a deo p̄missi sunt deferri in reprobum sensum.

Traduco. is. pen. pro. ex trans z duco. in quo n z s similiter abijciuntur: significat de loco ad locū duco. Ces. lib. j. com. Helueti per angustias z fines Sequanorum suas copias traduxerant: z in Heduorum fines peruenerant. Ambro. Transduco usus est. De profundo ad lumen extrahūt fluctuātes: de infimis ad superna transducunt. Aliquādo traducere est ad ulteriora ducere. Plau. Traduce adhuc lineam pusculū. Aliquando Transferre. Mar. Traducta est getulis. Unde z traducere libū ex vna lingua in aliam quidā dicunt. hoc est interpretari. Aliquando agere siue p̄terire. Licero Ser. Sulpitio. Qua ratione nobis traducēdum sit hoc tempus. Aliquando deridere z infamia afficere: z velut in exemplū p̄ponere: vt est apud euangelium. Joseph cum esset vir bonus z nollet eam traducere. Marti. Multoq; traduceris Apher. z traducere nutrire: fouere: sustinere. Juuenalis. Altera quos nudo traducit gallia talo.

Traduces in vitibus dicunf qui aliūde tracti ac p̄pagati sunt. Var. li. j. de re rusti. Arbusta vbi traduces possint fieri vitiū: vt Mediolanenses faciūt arboribus quas vocāt opulos. Varro appellat traduces rūpos vbi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit. Huius singularis nominatiuus est Tradux. Col. lib. xj. Si tradux ducē non contingit media virga inter eas deligetur.

Tragos latine hyrc⁹. Unde tragędia. Rursus tragos herba quā aliqui scorpion vocant sęmipedē alta: foliis pusillis: racemis rubentibus: grano tritici. Hinc Paratragędo verbū. Trag⁹: cōchę gen⁹ mali saporis. Suidas ξάγος πρὸ τὸ ξαχὺ δέσμα ἔχειν τάχοσις ὣν ἢ πρὸ τὸ τραχεῖαν φορὴν ἔχειν ἢ ἀπὸ τ ξέχειν ὧ ξαγάφασι τὰς ἀμπέλους. Tragos. i. hyrcus quoniā asperā cutem habeat: aut forsan p̄pter asperitatē vocis vel a rodendo vites

Tragū neu. gene. genus piscatorij retis. q̄ō (vt dicunt. z Uerriculum dicitur.

Tragędia. penulti. corre. cuius apud grecos producatur ἀπὸ τοῦ τράγου Ϲ τῆς ᾠδῆς. Hoc est ab hyrco z cantu: quasi hyrci cantus. Nam hyrcus dabatur in p̄miū tragicis authoribus: qui rustici z pastores erant. Uel ab hyrco vinearum hoste: z a cantilena ei⁹ ipsius rei apud Uergilium plena. Uel q; vter eius musti plenus solenne p̄miū cantoribus erat. Horatius. Carmine qui tragico vilem certauit ob hyrcum. Alij a fęce putant quam Grecorū quidā Trygan z Tryga vocāt: appellatam q; ora sua fecibus plinebāt Scenici: ante vsum p̄sonarum ab Eschylo reptum. Idem. Ignotū tragicę genus invenisse camenę. Dicitur z plaustris vexisse poemata Thespis. Quę canerent agerentq; infecti fecibus ora.

Tragicus quasi hyrcinus q tragędiā scribit. Tragice aduerbiū significat crudeliter: quasi more tragico.

Tragędus qui tragędiam canit z recitat.

Tragelaph⁹ pe. cor. species cerui q hirco z ceruo similis est: barba: z villo distās ab alijs: dicif Hircocerus. ἔλαφος cervus. De quo in Deutero. habef.

Tragopanades auis est maior aquila cornua in temporibus curuata habens: ferruginei coloris: capite dūtaxat phęniceo. Cornucopię.

Tragoriganon herba similis serpillo syluestri. Lc.

Tragopogus pe. cor. herba in acetarijs laudata: quę a quibusdā Barbula hircina: ab alijs Cornę: quia folia habet instar croci in rotundū sparsa. Vulgo barba Hetrę dicif in Gallia trāspadana. (sumere lyenes.

Tragonia herba quę adalligata triduo dicitur con/

Tragion siue tragonis herba quę nascif in Creta Ju

Tragopa auis in Aethiopia quę cor/ (nipero similis. nibus arietinis p̄fert caput armatum.

Tragemata bellaria secundum Macrobium. i. omne mensę secundę genus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Tragea siue Tragia insula vna ex cycladibus: ex qua Theogiton peripateticus Aristoteli familiaris.

Tragula genus teli hasta dicit: q̄ scuto infixa trahat. Sal. h. iij. Hist. Auidissimus atq; pparatis ducib⁹ z̄ de tellus ictu tragulę sauciaret. Plau. in Epi. Tragulā in te injcere adornat: nescio quā fabricā facit. Et Tragula re te qđ vulgo nūc Tractā vocāt. Pli. Usus suberis ancho ralib⁹ maxime nauiū piscantiūq; tragulis z̄ cadorū ob turamētis. Dicta tragula q̄ ex vndis vt plurimū trahat.

Tragurii insula i mari Adriatico adiacēs Dalmatię: in q̄ est ciuitas eiusdem nominis. Autho: Ptole. lib. ij.

Traho is. xi. ctū. p vim duco. Trahimur enim inuiti: ducimur volentes. Virgi. Altaria ad ipsa tremētem Traxit. Aliquādo simpliciter ducere. Lactā. lib. ij. Nec quic/q̄ possit esse omnino qđ non originem a Deo traxerit. Aliquādo leuare. Cice. Atq; etiā ex puteis iugibus aquā calidā trahit. Aliquādo ptrahere. Sal. in Iug. Adherbal vbi intelligit omnes fortunas suas in extremo sitas: hostē infestū: auxilij spem esse nullam: penuria rerū necessaria rum bellum trahi non posse. Aliquādo remouere. Sal. Nisi ea res longius nos ab incepto traheret. Aliquādo extendere. Virgi. ille horridus alter Desidia latamq; trahens inglorius aluū. Aliter idem vsus est. Necnon z̄ vario noctem sermone trahebant. i. terebant vel consumebant. Huius verbi cōposita sunt. Abstraho. Attraho ad me traho. Cic. Treba. De qui te non Romā attrahā: te q nō huc aduoles. Cōtraho. Detraho. Distraho. Extraho. Intertraho. Pertraho pfecte seu ad finē traho: ptraho differo. plōgo. Te. i An. impetrabo vt aliq̄t saltē nuptijs ptrahat dies. Retraho retro seu rursus traho. Idē. Post q̄ poeta vet⁹ poetā nō potest retrahere a studio. Sal. Fuere tñ extra cōiurationē cōplures: q ad Catilinā in initio pfecti sunt. In his erat Fului⁹ senatoris filius: quē retractū ex itinere parens necari iussit. Hiero. in Exo. Retrahe manū tuā in sinū tuū. Subtraho. ppie significat sub siue de medio aufero. Lactā. lib. ij. Qui vel morte subtracti: vel absentia fuerant seperati. Hiero. ad Julia. Audio Faustinam subita tibi dormitione subtractā. Quandoq; iurripio: furor. Plau. in Casi. Nā peculij pbam nihil habere addecet clam viro: z̄ q̄ habet partem eius haud cō modi est: quin viro aut subtrahat: aut stupro inuenerit.

Tracto frequentatiuū est: quasi frequenter traho: vel sursum traho. Ter. in Heau. Hęc artē tractabat virū: vt illius animū cupidū inopia incenderet. Et Tractare est mereri: vt Bene tractasti me. i. bene meritus fuisti de me. Itē disserere. q̄ ea de qb⁹ disserim⁹ frequēter tāgere videmur. Hinc Tractatus. Itē frequēter tangere. Col. li. vij. Talis notulę vitulos oportet cū adhuc teneri sunt cōsuescere manu tractari. Juue. Per puppim z̄ duros gaudet tractare rudētes. Itē exercere: vt Hęc medicorū est Pro mittūt medici: tractāt fabrilia fabri. Itē gubernare. Cic. Bruto. Fuit in Cilicia mecū Tribun⁹ militū: q̄ in mune re ita se tractauit: vt accepisse ab eo beneficiū viderer: nō dedisse. Huius cōposita sunt. Attracto. Hier. in Sen. Si attrectauerit me pater ne⁹ z̄ senserit: timeo ne putet sibi voluisse me illidere. Cōtrecto. Detracto. Retracto. Obtrecto: q̄si aduersus aliquē tracto. Pertracto pfecte tra/

Tractus: us. spatium: regio: plaga. Vir. Indicio (cto. est tractu surgens oleaster eodem.

Tracti aduerbiū significat trahēdo i lōgū sine ītermissione: lōgo tractu: diutine. Plau. i Am. Quid si ego tracti tangā vt dormiat. Cic. Tū son⁹ audit grauior tractimq;

Traha gen⁹ vehiculi sine rotis: q̄ coloni vtū (susurrat. tur a trahēdo dictū. Hie. in li. Daral. Et fecit sup eos tribula z̄ trahas z̄ ferrea carpenta transire. Virgi. lib. j. Georgi. p epenthesim Trahęq; dixit: sicut Nauita pro nauta. Tribulaq; trahęq; z̄ iniquo pondere rastri.

Trahax auidus: rapax: omnia ad se trahens. Plautus. Eho lutū lenoninū: eho sterquiliniū: publicū: impure: inhoneste: iniure: illex: labes populi: pecunię accipiter: auide atq; inuide: pcax: rapax: trahax: trecentis versib⁹ tuas impuritates loqui nemo potest.

Traijcio. is. ex trās z̄ iacio remotis n z̄ s significat traduco: transporto: transuehо. Illam ppie nautę quę traijciunt transportare seu transuehere: aut traducere dici possunt. Alij vero traducunt tantū cū traijcere dicunt sicut lib. j. docet Liui. Dę se armentū agens nādo traiecerat. Plancus Ci. Exercitū ad calendas Maias Rhodanū traieci. In his exemplis nō capit traijcio p transporto: vt quidā volūt dicētes traijcio exercitū. i. trāsporto exercitū trans mare: aut trans flumen. traijcio mare vel flumen. i. transeo. Liui. de secūdo bello punico. Amnem vado traiecit. Aliquādo cōiunctim. Idē. traiecit copias iberum. Aliquādo traijcere est transfigere: transuerberare. Idē lib. ij. Cōtra quem ille cōcitat equum: tantaq; vis infestis venientiū hastis fuit: vt brachiū Ebutio traiectū: Manilio pcussum pectus. Hinc traiectio transitio. Cic. li. j. de Diuina. Cū cęlū ex omni parte patens atq; opertū intuerent: traiectiones motusq; stellarū obseruauerūt.

Trallis vrbs Lydię nō longe a Magnesia sita in vertice quodā: qui pmontorij natura munitū habet ab Argiuis z̄ a thracibus quibusdā cōdita. Sunt z̄ alię trallis in Phrygia vbi sunt Carię fines. Hęc alijs noibus dicta est Euantia z̄ Seleucia z̄ Antiochia. Hinc trallianus. a. ū. Cic. in Philli. trallianā aut Ephesinā dicere putes. Ex Trallibus fuit Menodotus vir doctus. hoc nomen trallis secundū Musicianū tantū pluraliter declinat: z̄ tam accusatiuū q̄ nūm in is. tantū mittit: sicut Alpis. Sardis.

Tralucidū quod p mediū lucet. Pli. Suaui (Syrtis. ores albę vię quoniā e tralucido facilius accipitur aer.

Trama subtegmē. Persius. Nihil trama figura sit reli

Trames gene. masculi. semita transuersa. Liui. (qua. lib. v. obliquis tramitibus egressi.

Trās ppositio est q̄ significat vltra: vt cum de loco ad locū: z̄ de vno ad alterū: z̄ de vna re ad alterā transitionē facimus. Sepat qñq;: vt trās mare: trans montes. Sed plerūq; cōponit psertim cū his literis. A. vt trāsalpinus. L. vt trāscurro. D. vt traduco. E. vt trāseo. F. vt trāsfero. G. vt trāsgredior. J. vt traūcio. L. vt trālego. M. vt transmigro. N. vt trano. P. vt trāspono. S. vt trāscribo. T. vt transtigritanus qui habitat trans tigrim. V. vt trāsueho. Sed est sciendū: q̄ composita cū n vel i consonante vel d amittit n z̄ s. vt trano: traijcio. traduco. In reliqs manet integra: nisi cū f. in quo s tantū abijcimus: vt trāscribo. Apuleius tamen docet: q̄ si trans ponatur cum Eo. Duco. Dono. potest retinere z̄ pdere ns: vt transduco: traduco. transpono trapono: transeo traeo. In alijs retinet ns. nisi in trano. trado. traijcio.

Tranare significat vltra nare. i. natare. Liui. li. ij. Multisq; supinc identibus telis in columis ad suos tranauit. Virg. Superant montes z̄ flumina tranant.

Tranquillo. as. quietū facio. Aug. li. viij. Con. trāquillat cęlū z̄ mare exultant nimis: quoniā timuerūt nimis.

Transactus participium idem quod pęteritus. Cice. lib. ij. ad Heren. In consequēti tempore spectabitur nunquid re transacta relictum sit: quod indicet aut factum esse maleficium: aut a quo sit factum.

Transalpinum dicimus vltra alpes. Unde Galliam: transalpinam vocant Galliam comatam: quę deducit in Belgicam. Celticam. z̄ Lugdunensem: vt in dictione Gallia dictum est. Comucopię. (transgredior.

Transcendo ex trans z̄ scando: significat ascendendo

Transcurro vltra curro. Ter. in Eunu. tu abi atq; obsera ostium intus dum ego transcurro ad forum.

Transcribo idē quod excribo: hoc est ab exemplarijs quicq; describo. Quādoq; tamen ponitur p trado. Virg. lib. vij. Et tua Dardaneis transcribi sceptra colonis.

Transeo. is. iui. z̄ transij. itum. vltra eo. A quo transitio z̄ transitus: z̄ compositum Pertranseo.

Transitorius. a. ū. qđ cito transit. Leo Papa. Hęc er/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

go nõ trãsitorie: sed cũ ingenti tremore debem⁹ attẽdere.
Transeunter aduerbium a transiens untis. formatum Aug. lib. iij. de ciui. dei. Quod vitiũ Sall. magis traseunter attigit: hoc est in transitu: siue transeundo.
Transenna p quam aspectus transire potest. Lic. lib. j. de Oratore p fenestra seu cancello posuit cũ ait. Nunc petas a Crasso: vt illã copiã quã constructã vno in loco quasi p transennã prętereũtes strictim aspeximus in lucẽ pferat. transenna etiã funis extentus dicit. Sal. li. ij. Nis. transenna demissum victoriale simulacrum cũ machinato strepitu coronã capiti imponebat Metello. Quãdoq; ponit p decipulo: laqueo z funiculo ad decipiendum cõcinnato. Plau. in Bac. Nunc e transenna hic turdus lumbricũ petit. Et in Rud. In ętate agũda hominũ plurimę sunt transennę: vbi decipiant dolis: atq; edepol in eas plerunq; esca imponit: quam si quis auidus poscit escam auariter: decipitur vt transenna sua auaritia.
Transfero pe. cor. transferri dicit res cũ non remanet apud eos a quibus transfert. Cic. li. j. offi. Quod ab Ennio positũ in vna re trãsferri in multas potest. Hinc trãslatio quę fit quoties: vel deest verbo⁹ ppriętas: vel vitat iteratio. Cice. aũt translationẽ verborũ maxime probat libro de optimo genere dicendi cũ inquit. Sed Phalerius Demetrius meo iudicio prętstat ceteris: cuius oratio cũ sedate placideq; loquit: tum illustrant eam quasi stellę quędam translata verba atq; immutata: translata dico vt sępe iã quę p similitudinem ad aliam rem aut suauitatis: aut inopię causa transferunt. Quintilia. aũt quę fing⁹ verba ppria: queq; translata: quo modo transferãtur: quę sit vitiosa translatio: z cur repta sit translatio diffuse tradit lib. j. Institu. dicens. Propria sunt verba: cũ id significant in quod denominata sunt: translata cum aliũ natura intellectum: alium loco prębent. Vtilitatis tutius vtimur: noua non sine periculo quodam fingimus. Et lib. viij. transfert igitur nomẽ aut verbũ ex eo loco in quo p priũ erat in eum in quo aut ppriũ deest: aut translatum ppio melius est. Id facimus aut quia necesse est: aut ga significatius est. aut vt dixi decentius. Vbi nihil horũ prętstabit quod trãsfert in propriũ. Alco. scribit. translatiua dicta esse nõ noua nec nup iuenta: sed aliũde trãslata: trãslatiuũ grece μεταφορά. id est p miscuũ: vulgare: publicũ: indifferẽs: trãslatitia sunt z verba p metaphorã in alienũ migrantia. Sene. translatiuas siue trãslatitias sententias: quę sua oratorũ supellex est: p locis cõmunibus intelligit. Sunt z sacra translatitia apud Macrobium.
Trãsfugio. de loco ad locum fugio. Liui. li. ij. Magna clientium comitatus manu transfugit.
Transfuga pe. cor. qui transfugit. Idem in eodem. Deinde metuens ne si consulũ inussu z ignarus omnibus iret: deprehensus forte a custodibus Romanis retrahere tur vt transfuga: fortuna tũ vrbis crimen affirmante: sefatum adit. Nec solum: vt iurisconsultus inquit: transfuga is accipiendus est qui ad hostes: aut a bello transfugit: sed z qui per induciarũ tempus ad eos: cum quibus nulla amicitia est: fide suspecta transfugit.
Transfigo pe. p. trãsfodio seu trãsuerbero. Liui. lib. j. Stricto itaq; gladio simul vbis increpãs trãsfigit puellã.
Transfundo. is. de vase in vas fundo. Cato. Vbi dies. xxx. prętierint trãsfundito: ita relinquitur vsq; ad vindemiam. Cicero p translationem Dolobellę scripsit. Libentius omnes meas laudes (si modo sint aliquę męę laudes) ad te transfuderim.
Transgredio: trãseo: a pedũ gressu ppie dicit: sed authoritas vetusta liberiorẽ loquendi vsum dedit. Sal. lib. j. Histori. z de his qui nauigassent z de ipsis nauibus eo verbo vti voluit: in quibus gradus non fit deceptio. Mactus obscuram noctem gressu secundo: ac inde transgressus oẽs recepit mons prędictus a Lusitanis. Sic z Trãsgressus us. p⁹ transfretatione.
Trãsigo. is. pe. cor. ex trãs z ago. significi. trãseo. seu vltra traduco. Sal. Sed miti mortalis dediti vẽtri atq; somno indocti incultiq; vitã sicuti pegrinantes transegere. Hinc. Et imolãtes deo sacrificiũ laudis nocte totã transegere. Aliqñ significat tracto. Ter. in. An. Intus transiget figẽ est quod restat. Aliqñ conuenio: concordo: paciscor. Cic. Trebo. Puto cum Aliano transigere possemus.
Trãsilio. is. pe. cor. ex trans z salio. sed s abijcit: significat vltra salio. Col. li. vij. Si fossam sine cõtactiõe trãsilit.
Translego. pen. cor. legendo transcurro: siue vltra lego. Plau. in Asi. Age quęso mi hercle translege.
Trãsmigro. as. pe. cõmuni significi. habitatũ eo siue trãseo: vel in lõgiorẽ locũ domiciliũ habitationẽq; cõmuto Hier. Et p secuti eos sunt de ciuitate in ciuitatẽ expellentes de Judęa: vt ad gentium populum transmigrarent.
Transmitto. is. vltra vel de loco ad locũ mitto. Pli. li. xviij. Itẽ cribaria quę simili mõ in tertio remãit cribro angustissimo: z tantũ arenas trãsmittẽte. Aliqñ celeriter trãseo. Vir. Alia de pte patẽtis Trãsmittit cursu cãpos.
Trãspicio vltra aspicio. Lact. de Opi. Per eas igit mẽbranas sensus ille q dicit mens: ea q̃ sunt foris trãspicit.
Transtra sunt loca vel tabulę super quas sedent remiges. Virgi. Transtra per z remos. Et apud Ezechielem. Quercus de Basan dolauerunt in remos tuos: z transtra tua fecerunt tibi ex ebore indico. Nec etiã Juga dici solent. Virgi. Inde alias animas quę per iuga lõga sedebant Deturbat: laxatq; foros. Et transtra tigna quę transuersa a pariete in parietem porrigunt. Victr. lib. v. Trabes etiam supra colũnas z parastata z antas ponũtur in cõtignationibus: tigna z axes sub tectis: si maiora spatia sunt z transtra z capreoli: si commoda columen z interijs: sed z sedilia in nauibus. (rim. Le
Transtyberinus dicitur aliquis habitans vltra Tybe
Transuador. z Transuado. as. pen. cor. p vadũ trãscio. Hier. ad Helio. per translationem. Sed qñ scopulosis locis enauigauit oro: z inter cãnas spumeis fluctibus cautes fragilis in altum cimba ꝓcessit: expandenda vela sunt ventis: z quęstionũ scrupulis transuadatis lętantiũ more nautarũ: epilogi celeuma cantandum est.
Transueho vltra veho. Sallu. in Jug. Ex eo numero. Medi z Persę z Armeni cũ nauibus in Africam transuecti primos nostro mari locos occupauere. Aug. Laro Jesu est Marię: quã sup astra transuexit honorãs omnem humanã naturam: z multo magis maternam.
Trãsuerbero. as. trãsfigo. Li. Mar. Sed q̃ pot esse homini politico delectatio: cũ aut hõ imbecill⁹ a valentiũma belua laniat: aut p clara bestia venabulo trãsuerbe.
Trãsuersus a trãsuerto esse debet: qõ est in obli (raq. quũ verto: licet nondũ legerim. Col. lib. ij. Sed in arando maxime obseruandũ est: vt transuersus mons sulcet Li. li. iiij. ad Here. Esse ibi iste de transuerso. Deus ingt adolescẽs pueri tui mõ me pulsarũt: satisfacias oportet.
Trãsuolo. as. pe. cor. ad aues pinet. Sed p trãslationẽ ponit p trãscurro vel p repente accedo. Hie. ad Dama. Medęq; dubiũ: z quid facere nesciẽtẽ ita festin⁹ exterruit. vt oibus prętermissis ad scribendũ transuolare. Plaut. in Epi. p trãsfugio posuit. Transuolauerit ad hostes.
Transumo is. ex alio sumo. Vnde q̃ ex primis tabulis transcripta sunt solẽnitate iuris adhibita: dicunt trãsumpta: z act⁹ ipse trãsũptio. Itẽ Trãsumptio figura est. quã Greci μετάληψιν vocãt: cũ rẽ ex alio ad aliud trãsfertur.
Trãsuo. is. ex trans z suo. sed s abijcit. Colu. vij. (m⁹.
Media pars descripti orbiculi eadem fibula transuit.
Trapetes vel Trapetum pe. p⁹. mola oleatia. a Gręco voluo seu verto. Var. a terendo deducũt. Virg. lib. ij. Georg. Teritur sycionia bacca trapetis Blandę sues.
Trapeza mensa seu tabula qua argentarij vtuntur.
Trapezitę pen. p⁹. mensarij pecuniarum campsores. Plaut. in Capti. Subducam ratiunculam quantulũ argẽti mihi apud trapezitam fiet. Hiero. cõtra Rufi. Luna si bonus trapezita adulterinę monetę pecuniã reprobet.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

T Ante R

Trapezus oppidum est ponti Cappadocū nō longe a Subue: vt author ē Ptole. li. v. ca. vj. Inde trapezūtius.

Traston species est hammoniaci turis similitudine z maxime probatur. Comucopię.

Trauli q maiori difficultate loquūtur. Unde z Traulis. Lucr. li. iiij. Magna atq; manifcata cataplexis pœna q̄ honoris Balba loqui nō quit traulis muta pudēs est.

Trebia fluuius extra Placentiā: apud quem Annibal Romanos vicit. Est z Trebia Celtiberorū ciuitas quę pars est Hispanię. Inde Trebellicum vinum dicimus.

Trebula oppidum fuit haud longe ab vrbe: vt scribit Pli. Et olim Trebulanis ciuitas data fuit. Hic casei trebulani dicti sunt. De q̄bus Marti. Trebula nos genuit cōmendat gratia duplex. Siue leui flāma siue domamur aqua. Prope Trebulanos sunt z alij populi nomie Trebiani author Pli. li. iij. Sue. in Tybe. Iterum eo censente vt Trebianis legatā in opus noui theatri pecuniā ad munitionē vię transferre concederet obtinere nō potuit.

Tremo. is. a similitudine vocis quę tūc cum valde tremit apparent. Quo etiā in corpore pili: vt arista in spica hordei horrent. Et tremere quidē cōmoneri seu agitari significat. Plau. in Asi. Nō placet: p mōstro est q̄n qui sudat tremit. Interdū ponit p timere. Virg. lib. ij. Hic aliud maius miseris multoq; tremendū. Huius composita sunt. Cōtremo. Intremo intus seu valde tremo. Virg. li. iij. Et fessū quoties motat latus intremere omnē Murmure Trinacriā. Pertremo valde tremo. Et hīt pe. cor.

Tremisco tremore concutior. Virgil. lib. iij. Sonituq; pedū vocemq; tremisco. Hinc contremisco z Pertremisco. Lactā. lib. vij. Itaq; trepidabunt omnes z ad luctuosum illum sonitum cōtremiscent. Hiero. cōtra Vigilantium. Ita totus z corpore z animo pertremisco.

Tremefacio ficut sonat. Virg. Tum vero tremefacta nouus per pectora cunctis Insinuat pauor.

Tremor modo ipsam cōmotionē seu agitationē: modo timorem significat. Virg. li. ij. Geor. Unde tremor terris. Et alibi. Cur ante tubā tremor occupat artus? Venit tamen ex greco τρέμω: z illa quę deducuntur

Tremebundus abunde tremens. Cicer. lib. iij. ad Heren. Sin erit sermo in locutione leuiter z tremebūda voce cum parua significatione risus.

Trepidus. a. ū. idem q̄ pauidus. Cuius diminutiuū est trepidulus. Sil. Pulli trepiduli circūstrepere. Et trepidus festin⁹. Virg. li. iij. Hic me dū trepidi crudelia limina liquūt Immemores socij vasto Cyclopis i antro Deseruere. Ser. Trepidi festini: vt p timorē nō p odiū reliquerint. Trepido pe. cor. timeo: Amb. Trepidare virginū est ad oēs ingressus viri pauere: omnesq; viri affatus vereri. Et trepidare festinare. Virg. li. iij. Dū trepidant alę saltusq; indagine cingunt. (ctus fuisse videat

Treueri populi Gallię inter Belgas in cōfinibus Germanię Neruijs finitimi.

Tressis tres asses. Perfius. Non tressis agaso.

Tris a greco. Nā Græci τρῆς dicūt. Unde trias, adis. trinitas. Aliqn̄ significat valde. Hinc trifur. Trismegistus.

Triangulus figura est tres angulos habens: quā Græci τρίγωνον vocant. Hic triangularis z hoc triangulare.

Triarch⁹ nauis triremis ppositus. Ab Archon princeps

Triarij erant milites fortissimi q in legione Romana vltimi erāt. Hi siqn̄ res fuisse in periculo in fronte aciez poplitibus flexis stabāt: ita vt potius aīam amitterent q̄ de loco decederēt: Unde ortū est illud prouerbiū: cū res sunt dubię. Uentū est ad triarios. Var. Triarij dicti: q̄ in acie tertio ordine extremis subsidio ponerentur. Plaut. Agite tunc subsidete omnes quasi solent triarij.

Tribus: us. a tributo dādo. vel q̄ ager romanus primo diuisus in tres partes fuerit: z tres partes populi factę vna Tatiensiū a Tatio Sabinorū rege iā amico post fœdera. Alia Rānium siue Ramnensiū a Romulo. Tertia Lucerū a Lucumone. Varro enim scribit Romulū dimicantē cōtra Titū tatiū a Lucumonibus hoc est Tuscis auxilia postulasse. Unde quidam venit cum exercitu cui recepto iam Tatio pars vrbis est data. Unde in vrbe Tuscus dictus est vicus. Siue vt alij volunt a Luco: quē Asylū vocauerat Romul⁹. Ergo in tres ptes diuisus erat popul⁹: adeo vt q etiā vni ꝑerat parti Tribun⁹ dicere

ref: z suis ptus dati populo tributa vocant. Sed postea alię quoq; ptes vrbis factę: quę similiter tribus appellatę sunt. Hā in sex partes fuit distributa ciuitas in primos secundosq; Tatienses. Ramnes. Luceres. Quęlibet ex tribubus decē curias continebat: q̄ de noibus Sabinarū appellatę sunt. Varro: Festus: Plutarchus z Asconius. Dissentit paulū Liuius: scribēs a Romulo Cēturias eq/tum tres fuisse cōscriptas Rānenses z Tatienses z Luceres: nec videt existimare totū populum in hos fuisse distributū: sed solos eqtes. Aug. in psal. interpretatione scribit. Tribus alio noie dici possunt curię: sed non proprie. Hā ꝓprie si diximus curias: nō intelligunt nisi curię q̄ sunt in ciuitatibus singlis singulę: vnde Curiales z decurriones. i. q̄ sint in curia vel de curia. Et nostis: quia tales curias singulas habēt singulę ciuitates. Sunt aūt vel erāt aliqn̄ in istis quoq; ciuitatibus curię etiā populorū z vna ciuitas multas curias habet: sicut Roma. xxxv. curias habet populi. Hę dicūt tribus. Has populus Israel. xij. habebat secundū filios Jacob. Pli. refert quatuor solas vrbanas tribus appellatas a ptib⁹ vrbis in q̄b⁹ habitabāt. Hā Suburbana. Palatina. Collina: z Exglia

Tribulis pe. pro. q ex tribu est. Hor. in Epi. (dicebāt. Ut cū pileolo soleas cōmua tribulis. Cicre. Se. Lucio Cossino amico z tribuli tuo valde familiariter vtor. Hic Contribulis qui ex eadē tribu est. Hier. li. ij. Adhabeo rū. Quod cum rex annuisset statum ad gentilem ritū con tribules suos transferre cępit.

Tributim aduerbium significat p singulas tribus

Tributū a tribubus Varro. dictum ostendit. q̄ ea pecunia quę populo imperata erat tributim soluebatur. Fest. Tributum dictū quia ex priuato in publicū tribuitur. Sumi postea hoc vocabulū cępit largius pro omni munere quod a subditis soluitur.

Tributarius qui soluendo tributo onerosus est. Justinus li. j. Sed ciuitates quę Medorū tributarię fuerant.

Tribuni dicti: q̄ tūc in tres ptes populus diuisus erat: z ex singulis creabātur: vel quia tribuum suffragio crearentur. Vel quia vt Veget. inquit: tribuebant iura militibus. Tribuni etiā vocati sunt qui magistratum gerebāt. vt Regū tpe Tribuni Celerum: qui cēturijs pręerāt. Postea facti sunt Tribuni militares in castris: qui parē cū cōsulibus haberēt potestatem: qui Imperatori opponebātur p militibus. Tribunorū militariū sicut docet Asco. duo sunt genera. Alij Rufuli dicunt qui in exercitu creari solēt. Alij sunt Comitiati qui Romę comitiis designātur. Tribuni militaris officiū est: vt miles veste indutus et armis bene munitus: exercitationis vsu z disciplina erudītus incedat. Olim Tribuni militū cōsulari potestate p mistę ex patribus: ac plebe creati sūt. Alij fuerūt Tribuni plebis q in dissentiōe plebis a patrib⁹ facti sunt anno fere. xvij. post exactos reges. Alij Tribuni erarij. dicti ab eo: q̄ his attributa erat pecunia quam militi reddebant.

Tribunitius qui tribunus fuit.

Tribunitius. a. um. quod ad tribunos ptinet. Sallu. Nam postq̄ Cn. Pompeio z M. Crasso cōsulibus tribunitia potestas restituta est.

Tribunatus. us. ipsa Tribunorū dignitas. Cice. in Lęlio. De Caij aūt Gracchi tribunatu quid expectē nō libet

Tribunal pen. pro. locus excelsus in quo (augurari. residebat: qui ius tribubus redderet.

Tribuo. is. bui. butum quasi tributum do: concedo. Sed hoc beneuolentię eius tribuendum est. Aliquando capitur sicut vendo. Hiero. in Deutro. Aquā pecunia tribue z sic bibem⁹. Aliqn̄ capit p assumo: vt tu tibi multū

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tribus. Aliqñ pro fauere. Cice. Crassi pedi. Cũ vniuerso ordini publicanorũ sp libẽtissime tribuerim. Hui⁹ cõpo/sita sunt. Attribuo. Cõtribuo simꝫ tribuo: hoc ẽ alijs par tẽ facio. Distribuo diuersis modis tribuo. Ter. in Adel. Argẽtum annumerauit: illico dedit: pr̃eterea in sumptũ dimidium minꝫ: id distributũ est sane ex sententia. Retribuo quasi retro tribuo. hoc est remunero.

• Tribulus. pen. cor. spinꝫ genus a semine triangulari dictus: vel q cuspidatus trisariã feriat. Ouid. li. x. Meta. Lolium tribuliꝫ fatigant Triticeꝫ messes.

Tribula. ę. & Tribulum genus vehiculi quo frumẽta in area teruntur: a tribus lateribus sic appellatũ. Augu. lib. de ciuita. dei. Nam sicut sub vno igne aurũ rutilat & palea fumat: & sub eadem tribula stipulę cõminuuntur: frumenta purgant. Virgil. lib. j. Geor. Tribulaqꝫ trahęqꝫ & iniquo pondere rastri. Var. E spicis in area excuti grana: quod fit apud alios iumentis innctis & tribula.

Tribularium a tribula fieri videtur: & significat locũ vbi tribulę recondũtur: vt est apud Colu.

Tribulor verbũ factũ ab angustia & dolore illorũ: q tribulũ ferri vel tribulũ herbã calcauerint: q̃ orit in lacub⁹ & paludib⁹ Trigoli vel Ferrariꝫ: vulgariter etiã murex: angulata est: iacit vt vis semp cuspis ẽ erecta: bellicũ fer

Tribrachus. pe. cor. pes ex tribus breuib⁹ (ramẽtũ est. syllabis cõstans. a ⏑ ⏑ & ⏑. quod significat breue. vt te Corydon o Alexi. Vbi don o a tribrachus est: cum vocalis ante vocalem breuis fiat. Verũ don pducitur.

Trica Apuliꝫ oppidum. Vide in dictione Apina.

Tricę capilli pedibus pulloꝝ gallinaceorũ inuoluti. Quin vero gressum illorũ impediãt: factum est vt omnia impedimenta tricę vocentur. Plau. in Cur. Quod argẽ tum tu mihi? quas mihi tricas narras? Inde Extricare & Intricare pro expedire & impedire.

Tricenũ a triginta dicimus. g litera in c mutata: sicut p vigeno vicenũ. Capitur aũt tricenum p tricenteno: a trecentis per syncopam. Cornucopię.

Tricerberus magnus Cerberus. Ec.

Trichomanes herba est quã capillũ Veneris nõnulli appellãt. Alij Callitrichõ: q pulchros faciat crines. Ec.

Tricephalus pe. cor. qui habet tria capita.

Triceps trium capitum. Seneca tricipitem secum beluam manibus trahens.

Triclinũ latine discubitoriũ dici potest. Est em̃ locus in quo discũbebant & cenabant pręcipue in cõuiniũ ac cepti a tribus lectis quos sternebãt contignis. Nam tris mensas in cõuiuio apponere veteres solebãt & iacendo cenare sicut turci faciunt τρεῖς em̃ tres κλίναι lectus dicit Hinc Hor. Sepe tribus lectis videas cenare quaternos E quibus vnus auet quauis aspergere cunctos. Preter eũ qui prębet aquã. Iuue. Ergo duas post: Si libuit: mẽsas neglectũ adhibere clientẽ. Tertia ne vacuo cessaret vulcitra lecto Una simus ait. Virg. Inde toto pater Eneas sic ortus ab alto. Quin. locũ intellexit dũ ait. Vix eo limẽ egresso triclinũ illud supra conuiuas corruit. Apul. lib. x. Jã deniqꝫ cenati triclinio dũi decesseramus. Hũc locũ Cicero appellat Conclaue. Cuius hęc sunt verba Nec inter conclaue illud cecidit. Proprie tamẽ conclaue dicit quicunqꝫ locus secretior vbi colloquia fieri solent. Habetqꝫ vnã clauẽ cõmunẽ domesticis: nec est oĩbus ad eũ eũdi potestas. Victruuius. In triclinarijs cęteris qꝫ cõclauibus maxim⁹ est vsus luminũ. Cõstat igit triclinũ & lectos discubitorios & ipsã cenationẽ. i. locũ vbi sup lectis cenaturi discumbebãt significare. Sed postea triclinũ p abusionẽ apparatus ad mensam factus dici cõsuevit: & coacta in locũ vnũ parandę paucorũ cęnę supellex necessaria. Hinc Architriclinus: qui huic ministerio pręest. Unde Ci. sterni triclinia & in foro sterni iubebat. Sic Biclinium locus attribut⁹ cõuiuio: a duplici ordine discũbentiũ. Plau. in Bac. Aduorte animũ Mnesiloche & tu pisoclere ita facite i biclinio cũ amica sua vterqꝫ cubitũ eatis.

Triclinarius minister qui in triclinio ministrat.

Triclinarius a. ũ. & Triclinaris & hoc triclinare qđ ad triclinium ptinet: vt mappę triclinares: & lecti triclinarij. Triclinariũ. Plin. li. ix. Qua purpura quis nõ ingt triclinarium.

Tricolon pe. p. Latine trimembre dicit. (naria facit

Tricones. morosi & ad ridendum duri.

Tricongius cognomen nouelli Mediolanẽsis qui gestis honoribus a ptura ad consulatũ vsqꝫ puenerat. Hic eũ tribus cõgijs epotis spectante miraculi gratia Tyberio principe pręclarũ: hoc cognomẽ sibi vendicauit. Ec.

Tricornũ dicimus quod tria cornua habet.

Tricus gẽma est q̃ licet nigra sit: tres tñ succos refert Aradice nigrũ: a medio sanguineũ: a summo cãdidũ. Ec.

Tridacna ostrea tantę magnitudinis esse voluit nomẽclator: qđ: vt ter mordẽda essent. δάκνω em̃ mordeo signi

Triduum. spatiũ trium dierũ: a quo tridu/ (ficat. Ec. anus a. um. vnde triduanas inducias legimus.

Tridẽs Neptuni sceptrũ. & qcqđ habet tres dentes tri/

Triemeros. latine triduanus pen. cor. (dens dicit.

Triennis triũ annorũ. Nã triẽnis: trimus: & triũ annoꝝ idẽ significant. Cui Hier. in testamẽto veteri. Sume mihi vaccã triennẽ: & caprã trimã: & arietẽ annorũ triũ. Hinc trienniũ spaciũ trium annorũ. Triennale adiectiuum.

Triens nũmi genus: tertia pars assis. Iuue. Nec habet infelix quẽ porrigat ore trientẽ. Item sumitur p calice. Prop. Cum fuerit multis exacta trientibus hora. Apud Victr. Triẽtes: siue qđ idem est trientalis materia nomẽ habent a mensura: q̃ asseres instrumenti eius trientales hoc est crassitudine quatuor vnciarum essent.

Trientalis herba a mensura dicta est: id est quę folio trientem æquet amplitudine.

Triental. vasis genus tertiã partẽ sextarij capiẽs. Persius. Calidumqꝫ triental. Excutit e manibus.

Trieris pe. pro. nauis magna q̃ grece Durachon a tribus sessionibus. Latine triremis: aut pene idẽ. Hier. in. li. numeri. Cenięt in triremib⁹ de Italia supabũt Assyrios.

Trierarchus pfectus trieris. Ci. in ver. actio. iij. Quade re Charidemũ Chium testimoniũ prędre actione dicere audistis sese cum esset trierarchus.

Trieteris pe. pro. spaciũ. triũ annorum. Sta. lib. iij. th. Ludus & aratra sacrum recolet trieteris Ophetẽ. Mar. Aspicis vt paruus nec adhuc trieteride plena Regul⁹ auditum laudet & ipse patrem.

Trietericus. triẽnalis a τρεῖς & ἔτος annus. Hic Trieterica appellata sunt sacra Bacchi: ga triẽnalia: q̃ tertio q̃qꝫ anno sumptuosiora annuis eius orgijs agitabãt. Instituta sunt em̃ cũ ex india victor redijsset a triennio quo pegrinat⁹ est. Qui. li. ix. me. Utqꝫ tuo moto ꝑles semeleia thyrso Ismariꝫ celebrãt repetita triennia bacchę. (cãt.

Trisaux. tres fauces habens. Cui Cerberũ trisaucẽ vo

Trisax. vel trisoũ: telũ longitudine triũ cubitorum.

Trisariã aduerbiũ significat tripartito. Inde trisarius.

Trifer. a. um. quod ter fructus pducit. (a. ũ. Ec.

Trifidus a. um. pe. cor. qđ in tres partes diuidi potest.

Trifinium. dicitur vbi trium agrorum terminus est.

Trifoliũ simoniamũ herba est quę inuenitur fragosis locis. efficacissima traditur contrã viperę venenum odoris grauis: neqꝫ absimilis bitumini. Et idcirco greci eam ἀσφάλτιον appellant: nostri aũtẽ ꝓpter figuram acutũ trifoliũ vocant. Nam longis & hirsutis foliis virẽt: cauleqꝫ robustiorem facit q̃ ꝓtense.

Trifolinum vinum dictũ a nomine agri. Ec.

Trifur: trifurcifer: tricerberus. plusq̃ fur: plusq̃ furcifer: magnus cerberus. Nam tris ꝓ valde quandoqꝫ accipitur a grecis. Plaut. Non fur sed trifur.

Triga quasi triaga a trib⁹ egs iũctis. currus q a tribus egs trahit. Inde triagariũ dictũ trigarũ curule certamen Pli. li. xxviij. Ferunt Neronẽ principem hac potione recreari solitũ: cum sic quoqꝫ se trigario approbare vellet. Et lib. xxj. digest. Et si triga venierit retinenda erit rota:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

eſt quadriga redhibeat. Trigarius locus iuxta campum martiũ. Pli. lib. vlti. Me equos quidẽ in trigarijs pferri vllis vernaculis animaduerto. Apud Martianum quoq; Capellã lib. ix. qui de muſica inſcribit. Trigariũ inqt ſupplicãtis ſemper germanitatis aduenietꝫ hoc eſt trigeſima inquit illa mulier: ſiue tres in vnĩ⁹ nois vocabulo cõſpirãtes. Trigam etiã humũ veteres vocabant.

Trigamus pe. co. qui tres duxit vxores. Hiero. ꝯtra Joui. Currit ad Habraam: Iſaac ꝛ Jacob: ex quibus prior trigamus: ſecundus monogamus: tertius quatuoꝛ vxoꝛũ eſt: Lie: Rachel: Balę ꝛ Zelphę.

Trigo as. ſtringo. Vnde obtrigo: quod eſt iureiurando aſtringo.

Trigon: pilę genus: ꝛ turtur.

Trigonia: ętas tertia.

Trigonus pe. pro. triangulus: triangularis. Hinc trigonalis forma quę tribus lineis conſtat. Δ.

Trigeminus quid ſignificet: declarat. Colu. lib. iiij. cum ait. Vallis ꝛ vliginoſi campi ſitu ferimus etiã trigeminé q eſt paulo mino: dodrante: longior: vtiq; ſemipedeq; non ab eo trigẽmis dictus eſt: q omnino triũ oculoꝝ eſt: cum fere circa plagã qua matri abſciſſus eſt: plenus ſit gemmarum: ſed q his exceptis quibus eſt frequẽs in ipſo capite tres deinceps articulos totidemq; gẽmas habet.

Trigemin⁹: idẽ qđ tres. Col. lib. viij. de Capella. Marit sũt ſi eſt generoſa, ples freq̃nt duos nõnunq; trigeminos.

Trigla genus piſcis qui a noſtris mulus dicitur ꝛ barbo. Hinc Trigles lapillus: q muli colorem habeat.

Trilices: veſtes quę ex tribus licijs conſtãt. Interdũ tamen trilicem triplicem dicimus.

Trilinguis q tres linguas habet: vel vnũ vicit: aliud cogitat. Lc.

Trimus a. um. quod eſt trium annoꝝ: a quo trimulus dimi. ꝛ trimatus us. ꝛ trima dies.

Trimetꝛ pe. co. carmen ex tribus pedibus conſtans.

Trimma dicitur vinum ex aromatis: in quod iuncus ꝛ myrrha ꝛ calamus iniici ſolebat.

Trimyxos lucerna eſt ad tria ellychnia ferẽda. Lc.

Trimoꝛion: a tribus ſignis dictũ eſt: tria ꝛo ſigna partibus nonaginta cõſtãt. Erit ergo trimoꝛiũ pars ab hoꝛoſcopo geniturę nonageſima. Itẽq; a ſitu lunę altera nonageſima: vnde vaticiniũ vitę: ſubſtantiarũq; ſumatur.

Trimeſtris: trium menſiũ.

Trinundinum. Vide in dictione Nundinę.

Trinacria: inſula quę ꝛ Sicilia: Sicania: ꝛ Triquetra appellatur: a tribus promontoꝛijs dicta eſt trinacria: Pachyno. ſ. Lilybęo: ꝛ peloꝛo. ꝛ ἄκρα ſũmitas. Hic trinacris. Ouid. in Faſ. Terra trib⁹ ſcopulis vaſtũ procurrit in equoꝛ Trinacris a poſitu nomen adepta loci.

Trinepos pe. coꝛ. abneptis filĩ⁹: q ſit poſt tres a nepote.

Triobolus pe. coꝛ. quaſi homo parui pretij: a trib⁹ obolis. Plau. Non ego homo trioboli ſum. Hinc fit triobolaris vilis ꝛ pretij trium oboloꝝ.

Triodos: latine triuium dici poteſt.

Triones quaſi teriones: boues aratorij. Vnde ſeptẽ ſtellę ſeptentriones noſtri veteres a bobus iunctis appellarunt: ex quibus figurantur.

Triopas Theſſaloꝝ rex fuit. Lc.

Triophthalm⁹ lapill⁹ triũ oculoꝝ effigiẽ p ſe ferẽs. Lc.

Trioꝛchis auis ẽ ex accipitrũ gñe a teſtũ numero. Lc.

Triparc⁹: valde parc⁹. Vñ triparcos hoies vetulos.

Triptioꝛ: in tres partes diuido. A q̃ triptoto aduerbiũ.

Triplex: qđ eſt triũ plicaꝝ. Vnde triplico as. Interdum triplex ſumit̃ p quodã tabellę genere: quo ſcribi epiſtolę ſolebãt. Mar. Tuns triplices noſtros non vilia dona putabis. Cum ſe ventura ſcribit amica tibi. Vide ſupra in dictione duplex in alio ſignificato.

Triplex dicit̃ hñs tres pedes: inde tripedane⁹ a. ũ. Lc.

Triphylon greci vocãt herbã quã nos trifoliũ. Lc.

Tripliũ: vas eſt ſimile caniſtro.

Tripoliũ herbã greci vocãt: quã nos Saliuncã. Lc.

Tripõtiũ Vmbrię oppidũ ſic dictũ q tres habeat põtes

Tripondiũ a pondo: pondus triũ aſſiũ. Lc.

Triplus a. um. eius ſignificatiõis eſt a quo ꝛ triplex.

Triplaris numerus dicitur cum ex duob⁹ nume: ter in maiore numeratur: vt ſunt tria ad vnũ.

Tripolis oppidũ trigeminũ: qm̃ Tyrũ: Sidoniũ ꝛ Aradiũ obtinent. Hinc tripolitana regio dicta eſt. Sunt autem duę hoc nomine. Africana. ſ. ꝛ Syriaca in Phœnice. Oppida Tripol̃ Africanę ſunt. Abꝛotonũ: Tophia ꝛ Leptis magna. Pompo. Locus ex numero tripolis dicit.

Triptota noĩa ſunt q̃ trib⁹ tm̃ caſib⁹ declinant pe. pro.

Tripus tripodis: tripoda dę. pe. coꝛ. dicit omne qđ habet tres pedes. Vſi ſunt veteres tripodę tuꝝ ad delitias: tũ ad edendi neceſſitatem. Tripodes erãt męſę in tẽplo Apollinis delphici: quibus ſuperponebant Phębades q̃ ꝛ coꝛtinę dicebant: ꝛ vaticinabant. Pli. lib. xxxiij. Exęre faciitauerũt ꝛ coꝛtinas tripodũ noie delphicas. Greci viros fortes tripodibus donabãt. quia no facile ſuccumbãt. Virgi. li. ix. Et tripodas geminos auri duo magna talẽta. Hoꝛa. lib. j. Car. Donare tripodas pmia fortiũ Graiorũ.

Tripudiũ: quaſi terripauiũ. Sic enĩ primo dictũ eſt: poſt tripudiũ: deinde tripudiũ eſt dictũ a pauio: ferio. Vnde tripudia ſoliſtima dicebant auguria quę fiebant quoties eſa quę pullis dabat: aliquo modo cadebat in ſolũ. Ita enĩ a ſolo ſoliſtimũ: vt a medio mediaſtimũ dicit. Cum igitur offa ex oꝛe pulli ceciderat: tum auſpicanti tripudiũ ſoliſtimũ nuntiabat: tripudiũ etiã ſaltatio dicit: ſimiliter a pauiẽda terra: q. ſ. ſaltando terra pauit. Liui. Ferre ac per vbeꝛtre cum tripudijs ſolẽniq; ſaltatu inſti.

Triptolemus authoꝛe Ouidio Cęloꝛ ꝛ Mendalinę filius fuit: quem Ceres agricultura edocuit. Lc.

Triquetra pe. pro. figura triangularis. Quo nomine dicta eſt Sicilia. Hoꝛa. Quid militibus promiſſa triquetrae? Vnde triquetrus a. um. Syrius lib. v. Hũc ęthnea cohoꝛs triquetris quam miſerat oꝛis.

Triremes penul. prod. dictę ſunt quas vulg⁹ galeas vocat: licet duos tm̃ remoꝝ oꝛdines habeat in lateribus. Nã biremes naues duoꝝ oꝛdinũ ſunt: triremes triũ: quadriremes q̃tuoꝝ. Greci trieres vocãt: triremes inuenit Amoꝛdes Coꝛinthius.

Triſmegiſtus: Mercurius quaſi ter maximus dictus vl valde maximus.

Triſtega pe. indifferẽte: ſignificat tricameratũ: nomẽ cõpoſitum a ſtega: qui eſt locꝰ nauis. Stego ꝛo a ſto ſtas fit. Plau in Bac. Forte vt aſſedi in ſtega.

Triſtis propꝛie męſtus dicitur. Virgi. Triſtis at ille tamen cantabitis arcades inquit. Sed quia triſtitia in fronte hominis crudelitatis: grauitatis: ire. minarũ: ſtudij: difficultatis indiciũ eſt: fit vt triſtis aliquãdo pro ſęuo accipiatur. Virg. illi mea triſtia facta: Degeneremq; Heoptolemũ narrare memento. Aliquãdo pro graui. Lice. Qui numero optimatũ ꝛ principũ reliquit grauitatis ſuę illũ triſtem ꝛ plenum dignitatis. Aliquãdo pro irato. Lucil. Timeo certe ne mihi ſit triſtior. Aliquãdo pro minaci. Hiſq; adꝛus hęc triſtia dicta reportat: inquit Virgi. Aliquãdo p docto. Lucil. Addo eoſdẽ triſtis ac ſeueros philoſophos. Lice. Iudex triſtis ac integer. Aliquãdo pro amaro. Virg. triſtiſq; lupini Suſtuleris fragiles calamos. Aliquãdo p difficili. Lice. in Cato. Facilius in morbos incidũt adoleſcentes: grauius egrotant: triſtius curant. Aliquãdo p horrido. Mar. Amato: ille triſtiũ lacẽnarum.

Triſto as. triſtem facio. Vnde ꝛ contriſto. Virgi. Et pluuio contriſtat frigoꝛe cęlũ. Eſt ꝛ triſtoꝛ deponens. Vnde ꝛ contriſtoꝛ: vt contriſtatus eſt rex propter iuſiurandum.

Triſulcum telum dicimus trifidum. i. tres acies habẽs ꝛ a tribus partibus findens. Lc.

Triptolemus nomẽ propꝛiũ viri qui fertur in Attica regione vſum frugum primus inueniſſe.

Tribades mulieres dictę ſunt fricatrices: quę pꝛetuoſo coitus genere in ſexum ſuum libidinem exercent. ἀπὸ τοῦ τρίβειν: quod ſignificat fricare.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Tritau⁹ ⁊ tritauia atauꝰ pꝛ ⁊ mꝛ: qꝫ sunt tres ab auo. Lc.
Triticum: dicitur quoꝺ tritū est ex spicis. Hinc triticeus a. um. vt panis triticeus.
Trito as. freqntatiuū ē a tero. is. ⁊ significat minutī tero
Trituro as pe. pro. significat tero: ⁊ ad segetes pertinet. Et habet primā syllabā longā quasi ab tero triui tritum. Hinc tritura. Virg. Magnaqꝫ cū magno veniet tritura ca
Tritonia dicta est Minerua qꝫ tēporibus Ogy/ (loxe. gij regis ad lacū tritonis virginali: primū habitu apparue/ rit. Triton autē fingit esse maris deus Neptuni ⁊ Salacię marinę deę filiꝰ: qꝫ primū in Tritone Africę palude visus fuerit: vbi ait Herodoꝰ virgines annis singulis se purga/ re lampadibꝰ ⁊ lignis in veneratione Palladis. Diodoꝰ scribit dictā tritoniā a Cretę filio Tritone.
Tritheles ambrosię species sic dicta qꝫ ter floreat θάλ/ λειν enim florere est. Lc.
Triumuir: nomen magistratus quem tres collegę ad/ ministrāt: triumuiri triplices fuere. Capitales: inēsarij: Mo eturni. De capitalibus sic habet Pōpo. de ori. iuris. trium uiri capitales cōstituti sunt: qui carceris custodiā haberēt ⁊ cū animaduerti oporteret interuētu eoꝝ fieret. De Mē/ sarijs Liuius cōmemorat: triumuiri mensarij creati sunt. Hiqꝫ nūmularijs ⁊ monetę omnis generis ⁊ formę cusori bus perant. De nocturnis meminit Cornelius Tacitus. Triuiri nocturni qꝫ ad incendiū in sacra via ortū tarde venerant: a tribuno plebis die dicta damnati sunt.
Triū literaꝝ homo dicitur ⁊ est puerbiū ex Plau. Lc.
Triuū ⁊ quadriuiū: ąuis pro loco in quo tres vel quat tuor sunt vię poni cōsueuerūt: sumit tamē quādoqꝫ pro lo co frequenti quo antiqui cōuenire solebāt. Catul. Omni/ bus in triuijs vulgęt fabula pass: m. Iuue. Hōne libet me/ dio ceras implere capaces Quadriuio? Erāt etiā rusticō rum sacris attributa. Nam illic oues cędebant ⁊ serta ap pendebant. Tibul. Nam venero: seu stipes habet desertꝰ in agris, Seu vetus in triuio florida serta lapis.
Triuialis ⁊ hoc triuiale a triuio fit. Vnde triuialis scien tię magistri a Quintili. dicūtur qui in triuijs docent. Hinc triuialiter aduerbiū: quod significat passim: vulgo vbiqꝫ. Grāmatica dicitur triuialis scientia: quia in triuijs doce/ batur. triuialis vo lingua vulgaris qua in triuijs pueri grā maticam discentes vtebantur.
Triuia dicta est Diana: qꝫ triuijs pręesset propter quod tris facies habere fingebat. Vir. Tria virginis ora Dianę. Ouid. Ora vides hecates in tris vergentia partes. Seruet ⁊ inter nas compita secta vias.
Triumphus quidā grecū putāt. Nam θρίαμβον appel/ lant grecinos aspiratione ex prima in nouissimā syllabaꝫ trāslata: ⁊ b mutata in p dicimus triūphū. Varro a Bac cho huius rei inuētore: Trāquillus dici existimat triūphū: quia qui triūpharet triplici iudicio honorarer. Primo em exercitus de triūpho discernēdo duci iudicabat. Secūdo senatus. Tertio populus. Erat aūt triūphus ommū hono rum: q a populo romano dari solebāt: maximꝰ. Nam illa pōpa solēnis erat q̄ fiebāt redeūtibꝰ in vbē cum victoria. Michalꝰ aūt in etymologicis ait. θρίαμβος ἡ πωμπὴ ἐν τοῖς πόλαι ὅταν νίκησαν οἱ συκαῖ παῖδες περιαιζόντες σὺν ἀυτοῖς τοῖς θρίοις ἑπεζομπροφερόμενοι ἰαμβεῖα τετραμμένα καὶ ἔτι νῦν φασὶν ἐν Δήμοις τοῦτο γίνεσθαι κατὰ πολλὰ χρόφει.
Triumpho as. triumphū ago. Cice. in Lato. Mar. Cū/ rius cū de samnitibus triumphasset. Qui autē triūphabāt apud romanos equis albis vehebant curru in auratoꝝ ca/ pite coronato lauro: ⁊ ante ipm triumphantē victꝰ hostis onerat⁹ colla catenis: ⁊ pēute senatu capitoliū ascēdebant ad templū Iouis optimi maximi: vbi mactato tauro albo domū redibāt. Lege Plutarchū ⁊ Liuiū. Aliqn tamē triū/ phari ponit p exaltare. Cęsar. Quod euenisse nobis gau/ deo ⁊ triumphare. Huius passiuū est triumphor.
Triumphatus a. um. de quo triumphatum est. Virgi. li. iij. geor. Biscꝫ triumphatas vtroqꝫ ab littore gentes.
Triūphatus us. ipsa triumphatio. Pli. Ne triumphatu suo nimis superbiat Antonius.
Triūphator qui triūphat: vel qui aliqn triumphauit.
Triumphale: quod ad triumphū pertinet. Vnde trium phales coronę: quibus imperatores in triumphis corona bantur: triūphalis vir qui triūphauit. Sicut consularis q consul fuit. Sueto. de Aug. Solos triūphales q̄n̄ ⁊ soci/ os expeditionū ⁊ participes victoriarū suarū nunqꝫ donis imperātēdos putauit: qꝫ ipsi quoqꝫ ius habuissent tribuen di ea quibꝰ vellent. Triūphalis porta romę dicta est: qꝫ per eā triūphi agerent: triūphale territoriū etiā Romę quod nunc vaticanū dicit. Vnde Damasus papa scribit beatuꝫ Petrū sepultū fuisse in vaticano iuxta triūphale territoriū.
Truncis a tribus vncijs dicebatur quadrās. Inde tri/ uncium: quod trium vnciarū est. Lc.
Triaxalis vermis est locustę similis sine pēnis grece: nā latinū nomen non habet. Lc.
Tros nomē viri proprium ⁊ nomē adiectiuū a Troia for matū: ⁊ facit gtiū trois ⁊ troos: quia vt inquit Ser. Omia noia monosyllaba greca q̄n in latinū sermonē transeūt ter tię tñ sunt declinationis: ⁊ tā latine q̄ grece declinari pos sunt: vt tros is. oos. Pan panis panos.
Troas: vt inquit Hiero. lib. de. xij. q̄stionibus ciuitas est quę priꝰ Troia appellabat. Est ⁊ regio quā Ptole. mino/ rem Phrygiā appellat. Adiacet hellesponto. vt Pli. lib. v. scribit. Aliꝰ Adrię tribuūt: quę ad occidentē subiacet to/ ta mari exposita. Homerꝰ ab Esapo vsqꝫ ad Laici fluui/ nis ostia eius fines produxit. In ea Ilion: quę ⁊ Troia mil le quingētis passibus a portu distans: omniū qui sub sole sunt insignissima. Ciuitates Troadis nobiliores. Darda/ nium: Simoentis fluminis ostia: Antādrus: Smirna: Cla zomene: Ephesus: Miletus: Pergamus: Tyatira: Phila delphia: Laodicia: Antiochia. Montes clari: Ida ⁊ Tmo lus. A Troas fit troadensis.
Troia: vt Ser. scribit regio minoris Asię in qua Ilion vrbs ⁊ regia Priami: quę etiā Troia dicebat a Troe rege antea Teucria a Teucro: ⁊ Dardania a Dardano. Scri bituꝫ greca diph. nec diuiditur i cōsona. adiectiuū ho o ⁊ i vocalibus ⁊ diuisis. Et cū puinciā significat principale nomen est: ⁊ breuis est tro. Quādo autē nō est principale ⁊ deriuatio est: tro longa est. Virg. Et troia gaza per vndas. A Troia fit tros. Idem. tros tyriusqꝫ mihi nullo discrimi ne agit. Est ⁊ Tros nomē viri ppium: troianus a. um. vt troianas vt opes. Troicꝰ a. um. vt troica castra. apud Virgi. troiꝰ a. um. vt troia gaza. troiugena. Enni. Troiugenas bello claros. Sane troiugena ⁊ Graiugena cū gemino i scribi debuerint mutarūt i sequens in u alternitatis causa vt pro troiugena ⁊ graiugena: troiugena ⁊ graiugena factuꝫ fit. Troia etiā ludus puerilis equestris ab Ilenea cōstituꝰ. Sue. de Ilia. Troia fuit turma duplex maior minoriqꝫ pueroꝝ. Virgi. Troiaqꝫ nūc pueri troianū dicit agmē. Et troia locus est in agro Laurēte: in quo primū Aeneas con stitit. Asco. Semper autē prima longa est.
Trochus rota: reuolutio: quę rota vt inquit Acron: a ludentibus pueris scutica agitabat ⁊ rotabat.
Trochiscus dimi. parua rota. Vnde cōpositiones quę dam medicoꝝ in formā rotulę trochiscꝫ dicuntur.
Troche⁹: pes celer volubilis qꝫ rotatim ⁊ celeriter vice retur. Nā τροχός latine rota dī: a Mercurio reperi⁹ tenet locū vltimū: syllabaqꝫ ex duabꝰ syllabis prima lōga: vltia breui. Vel dī ἀπὸ τοῦ τρέχειν. i. a currēdo: qꝫ cursuiū suū habeat de longa syllabā in breuē. ⁊ a grecis τροχαῖος appellat.
Trochum: neutro genere est genus telę.
Trocleę siue trochalia instrumēta cuꝫ obiculis ad sub leuāda ⁊ deprimēda onera. Vel rotulę striatę sunt e ligno vel ere: quibus aquas haurimus fune ductario ⁊ hydria. Lucr. Multaqꝫ per trocleas ⁊ trympana pōdere magno Cōmouet atqꝫ leui sustollit machina nixu. Ex interpreta/ tiōe Diogenis Laertij sic scriptū est. Ego ita hisce iempti/ dem assuetus sum ac si sonū iugiter trocleārum hauriam.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Nam dū sara:aque:ligna:marmora ⁊ id genꝰ cetera p̄ troleam sursum ductario sune trahunt:crepitꝰ concitat.

Trochilos penul.pro.parua auis:regq; auiū dicitur:qui alio nomine Regulus:siue vt Sueto.inquit: Regaliolus. Ab Aristotele πτέρυξ quasi rex ⁊ p̄ses auium. Vide supra in dictione Regaliolus.

Troglodytę ppli Aethiopię:cauernas incolētes.De q̄ quos Pli.⁊ Hiero.cōtra Ioui.Nomades:⁊ Troglodytę ⁊ Scythę ⁊ hunoꝝ noua feritas semicrudis vescunt carnibus.

Trophęū cum ę diph.a τροπή: hoc est ab hostiū (bus. conuersione:vbi in fugā versi sunt hostes. Nā qui fugasset merebat trophęū.Est enim trophęū quod in testimoniū victorię publice in loco statuit:vt apud Cice.lib.ij.ad Here. Qui Thebani equū eneū in monumentū victorię contra Lacedęmonios statuerūt trophęa.Apd̄ grecos fuerūt arbores amputatę i eo loco vbi hostes vicissent atq; in fugam vertissent.Amputabāt enim ramos arborū:ac deinde spolijs hosti detractis ornabāt:vt essent posteris monumētū victorię in eo loco partę.Deinde etiā cepta sunt poni in montibus ⁊ locis eminentioribus.Hinc Sal.de Pōpeio ait:q̄ devictis Hispanis trophęa in iugis Pyrenei montis posuit.Et Romę in arcubus figebant expedificatis.Quę vo spolia in trophęo figerent:docet Virgi.lib.xj. Aeneidos ducis exuuias tibi magne trophęū Bellipotēs aptat rorantes sanguine cristas: Telaq; trunca viri ⁊ bis sex thoracа petitū Personsumq; locis:clypeūq; ex ere sinistrę Subligat:atq; ensem collo suspendit eburnū.Accipit ⁊ trophęū p̄ victoria seu p̄ virtute:qua parta est victoria:vt in hymno:trophęa sacra panginus.

Troezen fuit oppidū Atticę regionis :a quo Troezenius Troizenius:fuit thrax vnus ex (populi sunt appellati. his qui venerunt in auxilium troianum.

Tropei dicunt quasi versarij q̄ alios vellicāt infestantq; ⁊ ne deprehendant cōuertūt se.Suet.in Claud. Et quoties post cibū obdormisceret:olearū ac palmularū ossibus incessebat.interdū ferula flagrove: velut per ludū excitabat a tropeis.τρέπω enim grece significat verto :⁊ τροπή versionem.Inde ⁊ tropei venti vocantur cum e mari redeunt.

Trophthalmos:gēma quę in Sicyone nascitur. Corrige lege triophthalmos. Cc.

Tropus dici potest modus:figura:cōuersio. Et diffinit a Quintiliano:q̄ sit verbi vel sermonis a propria significatione ad aliā cum virtute mutatio. Inde fit tropicꝰ a.um. p̄ figuratiuo.Aug.Quod ea locutione dictū:quā greci dicunt hyperbolen:quę vtiq; tropica est:non propria.

Trophimus grece:latine alumnus dicitur.

Tropologia:figurata locutio latine dicit.

Trossulū oppidū Thuscię dictū q̄ fine peditū adiumēto equites cepissent:a quo Trossuli dicti sunt eius incolę: Trossuli enī dicebant eques cū antea celeres a celere Remi interfectore:postea Flexumines a flectēdis animis:quī iudices erant:siue a flectēdis equis. Juni. Qō ad equestrē ordinem ptinet antea trossulos vocābāt :nūc eques vocāt.

Trua vasis genꝰ a terēdo dicit quasi terua :quā nos diminutiue trullā dicimus.Siue vt Var.docet a trauolando:traiciendove:q̄ per eam aqua traiciatur.

Trulla diminutiuū a trua. Var.Trulla ad similitudinē truę:q̄ q̄ magna ⁊ hęc pusilla: vt trulla truę quę e culina in lauatrinā aquā fundunt.Hinc detrullare:de quo alibi. Fuit etiā trulla vas q̄do ventris onus deponit.Mar.Clinicus Herodes trullā subduxerit egro.Item capit̄ p̄ vase lato p̄fundoq; qō in mensam inferri plerūq; solet. Quod licet potui ineptū videat:tñ vsurpatū fuisse legimꝰ. Hora. Qui velentanū festis potare dieb⁹. Campana solitꝰ trulla vappāq; pfestis.Iuue. Si trulla inuerso crepitū dedit aurea fundo.Vbi bibacem arguit:q̄ in trulla bibat :ineptuꝝ q̄ crepitus inter bibendū edat.Pli.Sūt ergo vasa tm̄ corinthia quę isti elegātiores nūc ęs sculpendo trāsferūt modo in lucernas:modo in trullas nullo mundiciarū despectu.Est ⁊ thrulla cum aspiratione Lementarij instrumentum quo fabri murarij tectores lineōdis cōplanandisq; deluitare solēt : vt non solū parietes pulchritudinē accipiant sed ⁊ fortitudinē contra iniuriā imbriū ⁊ creberrimas tempestates.Inde thrullissare apud Victru.legit.Scribūt quidam thrullam esse felicis Arabię portū.

Trullej:vasis genus.quo manus perluūtur simile trulle:nisi q̄ latius erat.Var.de vi.pa.Itaq; ea sibi nō ponere ac suspendere quę vtilitas postularet trulleum matellionē peluim nasiternam.

Truo:auis q̄ alio noīe Onocrotalus dī. Cecil. Irrides magnitudinē nasi proh dij immortales vñ pcessit truo.

Trudo is.si.sum.p.:propie significat violentia quadā expello.Plau.in Asi. Ille casto: hunc trudet. Aliquādo truere est obijcere seu pducere. Inde in epi. Quę te intēperię tenent:quas tu mihi tenebras trudis? Teren.in An.Falla cia alia aliā trudit.i.inseruit.Huius cōposita sunt Abstrudo:contrudo:detrudo:extrudo:intrudo:obstrudo:obtrudo ⁊ retrudo:quę habent primā produ.

Trusatilis pe.co:.vt mola trusatilis .i.mola manuaria: q̄ manibus trudatur.i.pellatur.

Trux ferox crudelis:a quo trucitas:crudelitas.Et truciter aduerbiū.i.crudeliter.Cc.

Truculēt⁹:q̄ vultu crudelitatē p̄fert:alios; terret.Terē. in Adel.Ego ille agrestis seu⁹:parc⁹:tristis:truculentus :tenax.Inde truculentia q̄ ⁊ truculentitas dicta est.

Trucido as.pe.p:o.crudeliter neco.Lactan.lib.j.Libe/ros populos:aut trucidare : aut subijcere seruituti.Virgi. Fit via vi rapiūt aditus primosq; trucidant.Hui⁹ cōposita sunt Obtrucido:quod est aude trucido. Retrucido:iterū trucido.Liui.offerre se corpora ira retrucidaret.

Trūc⁹ ps arboris q̄ ramis trūcatis supstat.Col.li.iiij.Vt ex his partib⁹ trūci sumant: q̄ ⁊ geniales sint:⁊ maxime

Truncus a.um.quod est truncatū.Ouid.Trū (fertiles. ca manu.Col.lib.iij. Cum deinde truncā reddideris :acuto ferramento plagam lenito.

Trunco as.amputo. Cuius cōposita sunt detrunco: distrunco:obtrunco : pertrunco : quod est perfecte trunco. Plau.in cap. Arripuit gladiū pertruncauit tribus tergoribus glandia.i.colla.Et a trūc⁹ fit trūco:q̄ veteres plerūq; trūcū p vno quoq; genere interptū dixerūt :vt ingt Ser.

Trutina pen.co:.statera.Hora. Trutina ponere eadē. Victru.lib.xj. Id antē ex trutinis quę staterę dicūtur licet considerare. Per translationē ponit̄ p:o iudicio.Cice.lib. ij.de ora. Ea probando quę non artificis sed populari quadam trutina examinant. Cornutus tamē scribit trutinā foramē esse:intra quod est lingua bilancis:ad quod est examinatio:quod alij equamentū:alij libramentū:alij equilibrium vocant.

Trutino as.pe.co:.examino:penticulo.Hiero . ad Dama. Sint alij diserti:laudent vt volūt:⁊ inflatis buccis verba spumantia trutinēt.Est ⁊ trutino: depo.Persi. Atq; exporrecto trutinantur verba labello.Apul.Trutinatā scientiam vocat grauem ⁊ recte examinatā.

T ante U

Tuatim aduerbium:significat tuo more.

Tuba instrumētū musicū vulgo notū : a tubo canali fic dicta.Nam ex lignis tubę fiunt ⁊ ex cornibus. Et quę ex ere sunt:tubę ductiles appellant. Quę ex ligno vel cornu: ligneę vel corneę:tuba vtuntur milites ad excitandos animos in prelū.Hinc tubicen:qui tuba canit.

Tubilustrum:dictum q̄ eo die in atrio sutorio sacrorū tubę lustrabantur.

Tubus ⁊ diminutiuū tubulus:canna seu phystula ma/ior fictilis:qua aqua deducit:a tumore.Hinc etiā tubos viscerum dicimus.tubulum vocamus arteriam:quę ⁊ Cicuta appellat.Grece siphon.Hinc Iuue. e tubū per quē vina descēdit:siphonē vocat.Effigiēq; deę lōgis siphonibus implent.Tubulos Paulus iureconsul.diffinit esse p quos paries calore torret.Non erat tūc ignis vsus in cubicu/lis:

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nec ędes ſpiracula habebant vnde fumus exiret.

Tuber generis neu. genus cibi collectū ex tumẽtibus: ꝛ quaſi prægnantibus arenis: a tumore dictū. ¶Puto id eē qđ vulgo tartufus dicit: tubera eñ vndiq; terra circũdata: nullis ſq; fibris nixa aut ſalte capillamentis: nec vtiq; extuberã te in quo gignunt loco aut rimã ingerente: neq; ipſa terræ cohærent: nec etiã includunt: vt plane nec terrã eſſe poſſimus dicere: nec aliud q̃ terræ callũ. Cũ fuerint imbres aut tumultuales ac tonitrua crebra naſcunt: ꝛ maxime e tonitribus: nec vltra annũ durãt. ¶Naſcuntur autẽ ex pituita arborum. ¶Mar. ¶Rumpim⁹ altricẽ tenero de vertice terrã. Tubera boletis poma ſecũda ſumus. Sueto. ſubſtantiũ fecit ꝛ genere maſc. ¶Pridie qđ periret cum oblatos tubereſ ſeruari iuſſiſſet. Sũt etiã tubereſ poma peregrina ex Affrica in Italiã deportata. ¶Martiã. Non tibi de libycis tubereſ ꝛ aprina ramis. ¶Propie tamẽ tumor quidã rotundus in quocũq; corpore. Vnde in facie: ꝛ quacũq; corporis parte tubera dicunt: ſiue p diminutionẽ tubercula. In arboribus durities illa extãs ad nodi ſimilitudinẽ tuberis. ¶Pli. Repit ꝛ in alno tuber: tãto deteri⁹ quãto ab acere aliꝰ ipa diſtat.

Tubero as pe. cor. tubera facio ſeu profero.

Tubur cinor: aris. raptim comedo. Titi. tubur cinari ſine me vultis reliquas. ¶Plau. in pſa. tubur cinari de ſuo ſi quid

Tuceta: cibaria cum carne: ſeu vt quidã in- (eſt domi. terpretantur cibi regij.

Tudertũ ꝛ tuders tis. oppidum in ducatu Spoletano. Syrius lib. iiij. Et gradicolã celſo de colle tudertem.

Tudites pe. cor. ¶Mallei a tundẽdo dicti. Vnde⁹. cuidã cognomẽ Tuditano fuit: q̃ caput malleo ſimile haberet.

Tudicula inſtrumẽtũ ſiue ſtylus quo vaſis ſigna imprimuntur. Quidã etiã accipiũt tudiculã p cochleari maiori quo ad carnes ꝛ iuſcula e cacabis extrahẽda vtunt⁹.

Tudiculo as pe. cor. imprimo ac ſculpo. Et per tranſlationem tudiculare ponit⁹ pro cõmouere. Var. ¶Neccine nobis carnis hanc mala tudiculaſſe vetulam.

Tudito as penũ. cor. ſignificat lucri gratia negotiũ ago. Enni. ¶Nec tuditantes rem ceſſant extrinſec⁹ vllã Tractũ a fabris qui malleis ſepe percutiẽdo opera faciunt.

Tueor eris. p defendo ſecũdẽ cõiugatiõis eſt: a quo tut⁹ q̃uis tuit⁹ eius participiũ ſit: quo vſum Quintilianũ in decla. cęcilegi. Tuit⁹ ſum adoleſcẽtis miſerrimi cauſam. Quẽ nemo imitatus eſt niſi Laurẽtius Valla. Qui in Raudenſem ſcribit. Quis narrat Verrem ſuperaſſe Bacos? Tantũ Siciliam cõtra piratas fortiter tutum eſſe accepimus. Hiero. ad ¶Damma. Quod leges publicę: qđ hoſtes tuentur quod inter bella ꝛ gladios ſanctũ ẽ: hoc nobis inf monachos ꝛ ſacerdotes Chriſti intutũ fuit? Et quidem p participio verbi tueor tuitus accipiendũ cenſeo: nõ tutus: ꝛ tuitio nomen verbale: non tutio. Aug. lib. iij. ciui. dei. Inimis multos deos grãdi fumo ſuo tanq̃ ſigno ꝛato ad tuitionem cõgregauerat. Et ſimiliter in cõpoſitis. Intuitũ nõ intutũ. Nõ eiñ dicimus: tut⁹ ſum illũ: quippe cũ magis nomunis q̃ participij vim habeat: licet actiuã ꝛ paſſiuã in ſe gerat ſignificationẽ: vt Valla docet: vt tuius. portus: tuta vbs: q̃ tueat alios: nõ q̃ ab alijs defendat: tamẽ ſepe p̃ſiue in hoibus: vt Tutus ſum ab hoſtib⁹: q̃ munit⁹ ꝛ ſine periculo ſum. Nec vllũ cõpoſitũ habere legi i hac ſignificatione niſi cõtueor: quo vſus eſt. Cice. in Clodiũ. Credeãt hi q illũ ¶Pompeij inimicũ: ob eãq; cauſam tot tantiſq; ſceleribus cõtuebant⁹ ꝛ nõnunq̃ ei⁹ indomitos furores plauſu etiã ſuo pſequebant⁹: q̃ ſe cito inuerterit. Tueor ſo tueris. p video tertię cõiugatiõis eſt: ꝛ tria cõpoſita habet. Cõtueor: intueor ꝛ obtueor: a quibus contutũ: intutũ ꝛ obtutũ fiũt infinita. ¶Plau. in Aſi. At hercle ipm adeo contueor quaſſanti capite incedit. Et iterũ. ¶Nam ego illud argentũ tam paratum filio ſcio eſſe q̃ me hũc ſcipionem cõtui. Et in ¶Muſt. ¶Profecto nullã equidem illic comicẽ intueor. Et tu iſtac ad nos obtuere quoniã comicẽ nequis cõſpicari: ſi vulturios forte duos poſſis contui. Cice. p ſe ad quirites. Qui excellenti tumulo ciuitatis ſedẽ capitolij in ſaxo incolitis cõſtitutam: vt non ſolũ cunctã intui: ſed etiã tueri poſſitis ciuitatem. Leo papa. Hanc deferendor⁹ munerũ ſeruauere rationem niſi q̃ pter illã ſtellę ſpeciẽ q̃ corporeũ incitauit obtutũ. Ex his patet: aliud tueor: aliud tueor ſignificare: quod eſt cõtra ¶Priſcia. Quia tueor ſemp p video capit: ſicut contueor ꝛ intueor indicant. Tueor ſo p defendo: licet quãdoq; p video capiat. Lactã. lib. vj. Si hac de cauſa ſunt homines cõgregati: vt mutuis auxilijs imbecillitatẽ ſuã tuerent id eſt defenderẽt. Virgi. pro video poſuit: cũ lib. iiij. ait. Talia dicentẽ iam dudũ auerſa tuentur. i. huc illuc volues oculos. Et in hoc ſignificato tñ habet intueor. Sallu in Jug. ¶Preterea noſtrę p̃claros viros ciuitatis ſolitos ita dicere eos maior⁹ imagines intuerent⁹ ſibi animũ ad virtutẽ accẽdi. Item cõtueor: cũ tamen contuor ſit in eodẽ ſignificato: quod cõtui infinitũ facit: vt ſupra in ¶Plau. oſtenſum eſt. Cice. ſo cõtueri dixit. lib. j. Tuſ. Quod tandẽ ſpectaculũ ſore putamus: cum totam terrã cõtueri licebit? Quin ꝛ ¶Plau. ipſo verbo vſus eſt in cap. Viden tu hũc q̃ inimico vultu contuet? Illud ſo tuitus quo Valla vſus eſt a tueor p defendo ſumendũ puto: ſicut ꝛ obtuitus. p aſpectus ab obtueor. Cice. lib. j. offi. Ex oculor⁹ obtuitu ex eleuatione aut remiſſione ſupercilior⁹. Tuor igit: contuor: intuor: ꝛ ſi qua alia forte reperiant⁹ a tuor cõpoſita iam pene obſoleta ſunt fortaſſe q̃ priſca ſunt nimis: vel non adeo plena: ſicut tueor cum cõpoſitis. Idcirco p eis tueor: cõtueor ꝛ intueor in ſignificatione videndi ſupplere videmus.

Tugurĭũ dictũ eſt quaſi tegurĭũ a tegendo e in u mutata ruſtica habitatio tecta ex vlua paluſtri. Et tugurĭj appellatione omne ędificiũ quod rei ruſticę magis cuſtodiendę cõuenit: q̃ vrbanis ędib⁹ ſignat. Quę autẽ ędificant: vt nec parietes habeãt: nec luto cruſtata ſint: ſed ſtramẽtis vel harundinibus aliove ſimili genere tegant⁹: tugurĭa appellãt.

Tugurĭolũ cũ accẽtu in antepe. parũ tugurĭũ. Quãſi anguſtius ſit Burguſtũ nominat⁹ a gurgulione verme.

Tulit modo attulit ſignificat. Teren in Eun. ¶Nam ſi illum obiurges qui vitę auxiliũ tulit: quid facias illi qui dederit damnum aut malum? ¶Modo pertulit. Virgi. ¶Nõ tulit hanc ſpeciem furiata mente Chorębus. ¶Modo ſuſtulit Vide in dictione Fero.

Tum. Vide in dictione Cum. Tum tumũ: id eſt nouiſſime. Virgi. lib. xij. Tum demũ mouet arma deo.

Tumba locus concauus infra terrã. Vnde ꝛ pro ſepulchro poni conſuevit.

Tumeo es. tumui: inflor: a quo tumeſco: tumidus fio. Virgi. lib. j. geor. Cõtinuo ventis ſurgentibus aut freta põti Incipiũt agitata tumeſcere. Hic cõtumeſco: extumeſco: ꝛ intumeſco. Augu. Videtur in ea contumeſcentes venas in gutture. ¶Plau. in tru. Equidẽ vteri illi quod ſciam nunq̃ extumuere: quaſi extra vel valde tumuere. Lactan. lib. iiij. Sine vllo attactu viri repente vterus intumuit. A tumeo contumax: a quo contumacia.

Tumor: inflatio: per tranſlationem ponitur pro ſuperbia. Tumidus: inflatus.

Tumulus terra tumens. i. collis. Virgi. liij. Eſt vbe egreſſis tumul⁹. Aliqñ di ſepulchr: quia ibi coaceruari terra cõſueuit. Idem li. iij. O ſelix vna ante alias ¶Priameia virgo Hoſtilẽ ad tumulũ Troię ſub mœnib⁹ altis Juſſa mori.

Tumulo as. ſepelio: tumulum facio. Vnde ꝛ attumulo quod eſt quaſi iuxta tumulũ facio. ¶Pli. lib. xix. Beinſi terram fugientes cauliculos ſeces: a terraq; pęritate luxurioſa attollẽtes ſe exaggerãdo aliã attumules.

Tumultus: vt author eſt Hiero. vox plurimor⁹ eſt: ꝛ militę multitudinis clamor: ꝛ pariter eorũ ſiue. Cice. Quid aliud eſt tumultus niſi perturbatio tãta vt maior timor oriat vnde eſt nomen ductũ tumultus quaſi timor mult⁹. Itaq; maiores noſtri tumultũ noiabant tumultũ gallicũ: qđ erat Italię finitimus: ꝑterea nullũ tumultũ nominabãt.

Tumultuoſus: qui turbas excitare ſolitus eſt.

Tumultuo as. in perturbatione ſum.

Tumultuarius a. um. quod ſine p̃meditatione factũ eſt.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Tunc aduerbiū tēporis significat eo tēpore. Et de oīi bus tēporibus dicit. De p̄terito. Cic. Tūc decuit cū sce ptra dabas. De p̄senti. ¶Plau. tunc ad eā accede cū po tes. De futuro. Idem. Ego tūc aderō cū tui videndi mi hi copia erit. Additur quandoq; temporis. vt apud Iusti. tunc temporis ¶Persarū Cambysi mediocri viro.

Tūdo is. tutudi tūsum secūdū ¶Prisciani licet eius cō/posita ipm n. nō habeat: vt obtūdo obtudi obtusū. Cic. li. iij. Be. ¶Nosuit ⁊ tunsum gallę admiscere sapore. ¶Pli. tamen lib. xxj. tusum sine n. posuit. ¶Hęc tusa crib: ataq; vino q̄tū possit excellenti. Diome. docet habere duplex p̄teritū ⁊ duplex supinū. s. tutudi. tusum. ⁊ tūsi tunsum. Significatq; tundere: percutere: pulsare: ⁊ in vase aliquo quippiam cōminuere. ¶Plau. in Asi. Sed quid hoc ep pi cus vimū tundit? Col. lib. ij. Ipsę autem spicę melius su/silibus tundunt. Et lib. vij. Quibus in vnū tunsis. Refer tur interdum ad verba. Terē in Ecy. tūdendo atq; odio effecit senex. i. sępe dicendo siue iterando. Et est transla tio sumpta a malleo fabrorū sępe percutiente. ¶Huius com posita sunt. Cōtūdo. Extūdo. Obtūdo. ¶Pertūdo. valde percutio: aut pertiendo frango. Col. li. vij. Si forte sar cu lum calcauerit: acuta testa vel lapide vngulam ptuderit. Idē li. ix. Sępe euenit vt aluus exitū non habeat. Itaq; pinna ptundit: ⁊ iter digestis cibis p̄betur. ¶Hinc ptusa vasa dicimus q̄ nō sunt integra: ptundo vltra tundo: frā go. Bel. lib. j. ¶Australi vero ⁊ Africi ad meridianū orbis circulum: ⁊ ad partem axis infimā depressi inferiores ⁊ humiles p spectiua equoris eunus ptundunt magis flu ctus q̄ erunt. Retundo repercutio: rursus frango: hebe tem facio: redarguo. Lact. li. iij. Cū fortiter inimicorum impetus retudisset. Et lib. iij. Necesse est veram esse hanc religionem q̄ ⁊ rationem dęmonū nouit: ⁊ astutiā intel ligit q̄ vim retundit. i. confringit. Col. li. v. Quod euenit in retuso ⁊ crasso ferramento.

Tunetum siue vt quidam dicūt tunitiū Scipionis tē/pore tumulus erat editior: vñ Scipio spectauit Carche/donios ad romanam classem exurendam pficiscentes: nostra tempestate regis libyci ciuitas metropolis est: in qua veluti ampliore ⁊ magnificentiore cōsueuit habita/re: ⁊ Tunisęus rex appellat. Tunetū nō sane ob hāc cau sam habitarunt: q̄ Carthagine carerent a Scipione di ruta: cum denuo amplificata surrexerit: ex qua velut ex equo troiano manarūt literaq; pceres. Ad cuius celeber rimū gymnasiū Aug. pfitet cōtendisse. ¶Hanc Eutro. lib. iij. continuis. xvj. diebus arsisse phibet. ¶Hęc septingen/tesimo anno postq̄ condita erat deleta est. ¶Hęc vt idem autho: ait. L. Cęcilio metello: ⁊ Tito flaminio cōsulibus in Africa iussu senatus reparata est: q̄ nūc manet: annis xvij. euolutis postq̄ a Scipiōe fuerat euersa. Abest Tune tum a Carthagine. xij. milia ferme passuū. A tuneto tu/netęi dicti sunt quos Sidonius tunisęos appellat.

Tunica vestis erat apud romanos breuior ⁊ sine ma nicis q̄ pprie viris conueniebat. Longas vero tunicas fę minis cōuenire existimabāt. Virg. Et tunicę manicas ⁊ habēt redimicula mitrę. ¶Plau. Manuleatā tunicā habe re hoīem decet. Dicta est autē tunica a tuendo corpore.

Tunico as. pe. cor. tunica i duo. Var. ¶Hęc lanigeras de tūderi docuit tunicareq; homulū. Unde tunicati dicun/tur tunicas vestiti. Et aliquādo etiam expediti ⁊ nullam aliam sup: a tunicā vestē habētes: quales nobiles incede re solēt cū ruri sunt. Iuue. Tunicati fucina Bracchi. Ad opulentiam latinę linguę augendā nihil impedit: vt ait ¶Prisciā. formare verba tunico tunicor: tunicatus.

Turba ⁊ Rixa idem significant. Est enī turba pturba tio. Ulp. Turbā appellatā esse Labeo ait: ex gñe tumul/tus. Si duo rixā cōmiserint vtiq; nō accipimus in turba id factū: quia duo turba nō ppie dicūt. Si vero fuerint decē aut quindecim hoīes: turba dicet: turba ergo mul/titudinis: rixa duorū. Sed quia multitudo fere nō vacat pturbatione: factū est vt eam quoq; appellemus turbā Cice. Cecinnę. Exponere etiam quemadmodum hic ⁊ quāta in turba viueremus. Terent. Dij vestram fidem quid turbę est apud forum.

Turbella diminutiuū parua turba. ¶Plau. Hanc mihi ancilla turbellam fecit.

Turbidus: conturbatus confusus: non clarus: tumēs. Hora. lib. carmi. Qui vidit mare turbidum.

Turbulentus cōmotus: iratus: turbidus: contentione

Turbasis lapis spumę candidę nitentisq; nō (plenus. tamen translucentis: alij Stibiam vocant. Cc.

Turbo as. cōfundo: commoueo. ¶Plautus in cap. Ad/ueniens turbauit totum cū carne carnariū. id est cōmo/uit. Teren. in Eu. Nescio quid pfecta absente nobis tur batū est domi. i. innouatū. Huius composita sunt. cōtur bo. Teren. in Eu. Neq; edepol quid nūc consilij capiam scio: ita conturbasti mihi rationes oēs: vt eam non pos/sim suis: ita vt equū fuerat atq; vt studui tradere. Detur bo deorsum violenter deiicio. Exturbo e loco deiicio: ex tra turbo: expello. ¶Plau. i Cur. Si recte facias ¶Phedro me auscultes mihi: atq; istam exturbes ex aīo ęgritudi/nem. Col. li. ix. Et in tranquillo cōsistens piscis sedibus suis nō exturbatur. Disturbo varie turbo: seu dissipādo deiicio. Terē. in an. Ne esset nobis spatiū ad disturban/das nuptias. Quintil. Non enī discussos alicuius operis angulos aut disturbatos parietes obiicim⁹. Interturbo obturbo: ab omni parte turbo. Teren. in an. Ita ne vero obturbat? ¶Perturbo valde turbo.

Turbo turbinis ventus cum frigore maxime obiecta q̄q; deturbās, pternensq; ex depressę nubis specu. Virg. Et terras turbine versat. Est ⁊ turbo genus instrumenti lusorij pueros maxime delectans: a cuius fastigiata ⁊ pę acuta cuspide fit turbino. as. Tibul. Nāq; agor vt per pla na citus sola verbere turbo. Quē celer assueta versat ab arte puer. Itē Clasculi genus quo puma ⁊ cotana inter saturnalia ieniola missitabant: cuius effigies turbinis: i imo angustissima erat: i summo latissima qualis est figu/ra pyrorū. Item turbo dicit quicquid forma acuta est. ¶Plini. de Aloe. In turbinibus cadorū. Ouid. Caua buc cina sumit illi Tritonis i latū quę turbine crescit ab imo.

Turbystum medicamentū est cogens sorbere: ⁊ pro co lore tinctura capitur. Cornucopię.

Turbo. onis. pprium nomen gladiatoris. Horati. lib. ij. Ser. Corpore maiorē rides Turbonis in armis.

Turbino as. pe. cor. acutū facio. ¶Pli. li. xxvij. Siquidē ⁊ colore translucido non differt: ⁊ laterū serpanguli leuo/re turbinatus i mucronē aut duabus cōtrarijs partibus quę magis miremur: vt si duo turbines latissimis parti/bus iungātur: magnitudine etiam auellani nuclei. Idē, turbinatio: pyris figura q̄ malis.

Turci. populi. Vide in dictone thussagetę.

Turdus: auis nota. ⁊ inter primas a saporis bonitate collocata. Hora. Nil melius turdo: vulua nil dulcius am pla. Turdarij locus quo turdi aluntur ad saginam.

Turduli populi hispanię eius quā Betica nūc Bæana tā vocant. Et ab incolis Turdetania dicit. Hi etiā Tur detani appellant q̄nis sint qui eos diuersos asserant.

Turgeo. es. tursi. inflor. Cic. Torrida tā lęto turgent in palmite gemmę. Huius cōposita sunt deturgeo quod est contrariū suo simplici: significat enī decresco. ¶Plin. De turgente nilo musculi reperiunt Obturgeo circum tur/geo. Lucil. Obtursi ebrius. A turgeo fit turgesco. ¶Persius Nō equidē hoc studeo bullatis: vt mihi nugis ¶Pagina turgescat dare pondus idonea.

Turgidus: inflatus: tumens. Aug. lib. iij. con. p transla tionem dixit. Ego dedignabar esse cū paruulis: ⁊ turgi/dus fastu mihi grandis videbar. Hinc fit diminutiuum: turgidulus. Catul. Flendo turgiduli rubent ocelli.

Turiones: dicunt teneritates arborū vel arbustorum.

Turia: nomen fluuij: secundū aliquos generis masculi secundum ¶Prisciānū ⁊ Augustinū generis neutri. Vide

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

in dictione Duria.

Turris: a terrēdis hostibus dicta est: sicut arx ab arcē dis. Vel q aspectu torua sit: hoc est terribilis. Fiunt etiā turres ambulatorię: de quibus Vege. lib. iij. hęc scribit. Turres dicūt machinamēta ad ędificiorū speciē tabulis tabulatisq; cōpacta. Et ne tātū opus hostili cōcremet in cēdio: diligentissime ex crudis coriis: vel centonibus cō munit quibus p modo latitudinis addit altitudo. Nā in terdū tricenos pedes per quadrū: interdū quadragenos vel quinquagenos latę sunt: pceritas aūt ipsarum tanta fit: vt nō solū muros: sed etiā turres lapideas altitudine superēt. Nis plures rotę mechanica arte subdunt quarū lapsu volubili magnitudo tā alta moueat. Præsens aūt periculū ciuitatis est: si ad murum fuerit turris admota. Plures em accipit scalas z diuerso genere conatur irrū pere. Nā in inferioribus habet arietē cuius impetu destru it muros. Circa media vero accipit pontem factū de duabus trabibus septumq; de vimine: quē subito prolatū inter turrem murūq; constituunt: z per eū egredientes de machina bellatores in ciuitatem transeunt: z occupant muros. In superioribus aūt turris illius partibus conta ti z sagittarij collocantur: qui defensores vrbis ex alto contis saxis missilibusq; prosternant.

Turritus a.um. altus z excelsus: vt domus turrita. i. alta z sublimis z ad turris similitudinem facta: aliquando turritus dicit turrib⁹ plenus. Vñ z turritę vrbes. Et mater deū cognoīatur turrita: qa terra est q̄ vrbes sustinet. Vir. Qualis Berecynthia mater Læta deū ptu phrygias

Turriger gerens turres. Plin. Sed (turrita p vrbes. turrigeros elephantorum miramur humeros.

Turricula diminutiuū parua turris. Est z vasculi genus a turris similitudine quo iactari tali ludendo solēt. Eadem pyrgus z orca dicitur.

Turarius: vicus Romę. Asco. Signū Vertūni in vltimo vico turario est sub basilica se flectentibus.

Turma ordo militaris z equitū est: dicta quasi terdena: q terdeni egtes ex tribus tribub⁹ Tatienſiū Rhamnenſiū z Lucerū fiebāt. Constabat em ex triginta duobus equitibus: z g illi prærat: decurio dicebat: vt Var. z Vege. tradiderunt. Vel dicit quasi terma. e in u mutata. Vel per onomatopeiam a strepitu vngularū equinarū terram pulsantium: vel a terenda terra.

Turmales dicti qui in turma sunt: turmatim aduer/

Turnus: nomen viri pprium apud (biū per turmas.

Vir. Est z nomen piscis palustris: z nomen fluuij.

Turtur: p aue gnis tā mas. q̄ fę. Plau. O bustos turtures tibi. Virg. Nec gemere aerias cessabit turtur ab vlmo Nro pisce est gnis mas. q alio nōe pastinaca z trygon a grecis dicit. In huius cauda stat radius præsentissimi veneni. Auson. Letalisq; trygon z bina trygonia comi.

Turunda: liniamentum z tenta: alioquin significat id quod græce ὑπόμοχλιον appellant: quasi buccea siue bolus dicatur quē nutrices ingerunt infantibus: turunda hodie vocatur ab accolis Padi etiamnū placenta focacea.

Turpis deformis: est em contrariū pulchro: transfert etiā ad animū: vt Turpe ē doctori cū culpa redarguit ipsū. Interdū ponit p magno. Virg. Forma bouis cui turpe caput cui plurima ceruix. Idē. Et turpes pascit sub gurgite phocas. Item p crudeli vt semper apud Sallustiū.

Tus incensum libamē quo deū veneramur: a tunden dis glebis: qa glebę tūdunt: cū quibus fluēs ex arborib⁹ coalescit: authorib⁹ Nisciano z Varrone z Seruio super primū Ge. Alij cū h scribunt ἀπὸ τοῦ θύω deriuantes qđ est sacrificio. Nascit in sęlici Arabia: z duplici vindemia colligit: quarū prior: est circa canis ortum: Secunda est verno tpe. Inciditur em cortex arboris turiferę qua maxime videt esse prægnās: z vbi tenuissimus tendit cortex. Laxat hinc plaga: inde pfilit spuma pinguis: q̄ concreta densat. Probat tus cādore: amplitudine: fragilitate: carbone: vt statim ardeat: z frietur potiusq; dētem recipiat. Quidā tus nabathęum vocant: q nabathęa regio est ab Arabia incipiens. Huius arbor Libanotus dicit.

Tureus a.um. Col. lib. iiij. Jam tuream plantā maturę ampliatam florentisq; hortos myrrha z croco.

Turibulum vas quo tus adoletur.

Turifico as. ture suffio.

Tusculū diminutiū a tus. Plaut. in aul. Hoc tusculū emi z hasce coronas floreas. Et tusculū oppidū latij sic appellatū: q aditū difficilē habeat: quasi τοκύλομ. hoc est fatigatus: vexans: quoniā in prægalto atq; arduo mōte erat situ. Hinc tusculani hoies z tusculanus ager. Hęc ciuitas a Telegono vlyssis z Lyrces filio fundata est: q p ignorantiam patrem occidit. Ex tusculo Cato Censorius ortum habuit.

Tuscia Italię regio celebris a sacrificijs vt qđā arbitrant dicta. Græci enim θύειν sacrificare dicunt: vel a ture q̄ maxime in sacrificijs vtimur. Vel a tusculo Herculis filio: qđ veteres grāmatici pbant. Vñ z fine h habes scribitur. Hęc tyrrhenia dicta fuit a Tyrrheno Athys filio qui a Mędonia discedens in Italiā venit z eam partē occupauit: quę ad mare inferū sita est: quod z tyrrhenum dicit. Hęc a liguribus romanisq; finibus contingitur ingis inaccessis z difficilibus referta. Eius fines Macra z tyberis amnes centum z septuaginta quatuor. M. distātes. In ea sciētia faciendorū sacrorū ita floruit: vt romani q nō seruandę tantū: sed etiā amplificandę religionis cupiditate incendebant: decē principū filios senatusconsulto singulis Tuscię populis percipiędę sacrorū disciplinę gratia traderent. Longi⁹: est ea puincia q̄ lata. Ab oriētali plaga in occidentalē porrigit. Nā si ab aquilonari in haustralē pambulemus: arctis finibus cotenta est. ab occidēte: qua Ligurię prima est habet Pisas: Senas z Lucā z florentiā inclytas ciuitates. Ad septētrionē habet vrbē veterē. In meridionali vero littore Nisaarū: aretiū: z asisium. Et tyber romanus inde labit ex Apennino effluens. Septentrionalis regio cū Flaminia iungitur.

Tuscus nomē possessiuū a tuscia. Unde tuscę q tuscia

Tuscus vicus romę: in quo habitauerunt (habitat. tusci a Porsenna ex obsidione relicta: de q̄ Hoa. in ser. At tusci turba impia vici.

Tuscania oppidū tuscię ppe tarquinios: a q̄ Tusca/

Tussicula parua tussis. Lc. (nenses.

Tussis q̄ gignitur vel ex frigore: vel ex pituita in pulmonem descendente. Quę si continue vexet a Seneca ptussis nuncupatur.

Tussio is. iui. itū. Plau. in Asi. Foxe si tussire occeperit sic tussiat: vt cuiq; linguā in tussiendo nō pferat. Ph. lib. xx. Semen eorū cū caumino tritū potūq; in vino: tussienti

Tussilago herba quę tussim sedat. (bus auxiliatur.

Tute tu ipse: a tu fōrmatur p epenthesim: te correpta. Nam te magis additio est q̄ compositio: additurq; dūtaxat ntō: nō etiā alijs casibus. Et hoc fit cum pnomen ad eam reuocatur personam a qua sumitur: vt cum dico: tu lege: ille respondeat. Cur tute non legis?

Tutus a.um. z actiuam z passiuā significationem habet: vt tuta vrbs q̄ nos defendit: tutus sum ab hostibus. i. munitus z sine periculo sum. De hoc vide in dictione securus. Huius compositū est intutus de quo alibi.

Tuto aduerbium significat sine periculo.

Tuto as. ptego: defendo. Plau. i Aserca. Inuoco vos lares diales vt me tutetis. Nie. i li. sap. Et a seductorib⁹ tutauit illū. tutor: aris. depon. qđ Nisci. docet esse cōmune. Hor. in epi. Res Italas armis tuteris: moribⁿ omnes.

Tutor nomen verbale: quo is significat q vim ac potestatē habet in capite libero ad tutandum eū q per ętatē nondū tueri pōt. Hęc aūt ętas secundū iurisconsultos est vsq; ad pubertatē. i. ad. xiij. annū. Nā inde vsq; ad. xxv. dant curatores qui etiā furiosis z mēte captis dari solēt.

Tutela ipsa potestas a iure ciuili data ac permissa. ex qua ipsi tutores nomen acceperunt; quasi tuitores atq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

defensores: sicut ędituī qui ędes tuentur.
Tutelaris diuus quem aduocatum dicimus.
Tutorius a.um. quod ad tutorem pertinet.
Tutanus pe.pro. deus qui hoīes tueri putabat Varro. Tutanum deū romę omnes qui laborant inuocant.
Tutilina dea. Jdē. tuā fidem Tutilina inuoco: quę ad esse mortalibus soles. Hanc Au.li.iiij. de ci.dei. pesse frumētis collectis: atq; reconditis scribit: vt tuto seruarent.
Tutulus ornamentum capitis flaminearum: z vitta purpurea innexa crinibus z in altitudinē erecta: q per eam flaminica a ceteris mulieribus discernebatur.

T ante y

Tyana greca ciuitas: a qua Tyaneus dictus est Apollonius philosophus.
Tyber eris. z tybris. is. fluuius Italię: e media fere longitudine Apenini Aretinorū finibus defluēs: duobus z quadraginta fluuijs auget. Primo ab aquarū colore Albula dictus. Deinde tybris appellatus: vel a rege tuscor huius nois q piraticā exercens iuxta eū in bello perijt. Quod etiā sensisse videt Virg. cū inquit. Asperq; immani corpore tybris: A quo post Itali fluuiū cognomine tybrim Diximus: amisit verū vetus albula nomen. Ouid. li.ij. fast. Albula quē tyberim mersus tyberinus in vndis Reddidit hybernis forte tumebat aquis. Sūt q hoc nomen trahant a greco ὕβρις q̄ est iniuria. Aiunt em hunc eūdē Tuscorū regē circa hui⁹ fluuij ripas latrocinari cōsueuisse qui trāseuntes crebris afficiebat iniurijs: ex quo tybrim cognoīatum fuisse asserūt: q̄si esset fluuius ὕβρεως id est iniurię. Ex qua ratione cū ὕβρις aspirek: tybrim q̄q cū aspiratione annotari volūt. Alij volūt eos q de Sicilia venerūt tybrim dixisse ad similitudinē fossę syracusanę: quā fecerūt Afri z Athenienses iuxta ciuitatis murū Nā q⁹ Liui. dicit ab Albano regē tyberim dictū non p cedit: quia etiā ante Albā tybris dictus iuenit. Sciendū est secundū Ser. q̄ hic fluuius in sacris tyberinus dicit. Jn cgnolexia. i. in cōmuni sermone tyberis: z in poemate tybris. A tyberis fit tyberinus a.ū. vt piscis tyberinus z tyberina ostia: transtyberim: transtyberinus.
Tybur siue tyburtū vrbs ad sextū decimū lapidē distās ab vrbe roma. Hāc Cato: Solin⁹ z alij qdā a Catyllo arcade classis Euādri pfecto cōditā scribūt. Pli. vero tyburis originē ipius antiquiorē esse docet q̄ vrbis romę z extare adhuc tempore suo memoriā silices tres etiā tyburto eius vrbis cōditore vetustiores: apud quas inauguratus tradit fuisse Tyburtus: dū vrbē esset cōditurus Sextius grecus historic⁹ sic habet. Catyllus amphiarai fili⁹ fuit. Hic post pdigialē patris apud Thebas añ Jlia cū bellum interitū: iussu dei cū omni suorū cętu z sacris missis tris liberos in Italia pcreauit Tyburtū Coracē z Catyllum: qui expulsis ex oppido haud longe ab vrbe roma posito veterib⁹ sicanis: a noīe tyburti maximi filij oppidū vocauerūt. Valerianus tamen cū i latino scribit.
Tyburs tis: generis omnis: vel hic z hęc tyburtis: z hoc tyburte: quod est ex tybure: Suet. Jnchoauit autem aquę ductum regione tyburti. Horati. Picenis cedunt pomis tyburtia succo.
Tyburtinus a.ū. pe.pro. quod est ex tyburto. (thyos.
Tycha fuit (Hesiodo teste) Nympha filia oceani z te-
Tydeus cū accētu in prima fuit filius Oenei regis Calydonię z Eurythę vir fortissimus q Thebanos oēs ad qōlibet certaminis genus vicit. Jnde fit patronymicū Tytides. Nā Diomedes tytides dictus est q fuit filius tydei.
Tylus vermiculus est: pluribus pedibus colore fusco sub lapidibus aut figulinis vasis viuens: q tactus se arcuat: atq; in globū cōtrahit ad similitudinē paruę pilę. Lc.
Tymętes fuit regis priami filius.
Tympanū instrumentū ex vna pte planū membrana clausum: intus vacuū: qd baculo pulsat. Eo vti solebāt in sacrificio mris deū. Est z tympanum vehiculū tectū: vt inquit Ser. siue vt aliqui putāt: testudo supra radios. Radij dicunt in media parte rotarū. Virg. Hinc radios trivere rotis: hinc tympana plaustris. Jtē tympanū accipit p machina tractoria: quę rota vocat: vt Victr. ait: ad hauriēdam aquā sūma celeritate quod hoibus calcantibus versatur ad irrigandos hortos z salinas vtile. Plin. lib. xxxiij. accipit pro vase escario.
Tympanista: qui tympanum pulsat: tympanistria vero mulier tympanum pulsans. Sido. lib.j. epistolarum tympanistria psaltria canit.
Tympanizo as. tympana pulso. Suet. de Aug. Et assensu maxime comprobauit versum in scena pnūtiatū de Gallo mris deū tympanizante: videsne vt cinędus orbem digito temperet.
Tympanites pe.pro. genus hydropisis est.
Tymber nomen viri: z nomen fluminis.
Tymbra troadis campus: per quē fluit Tymber fluuius in Scamandrū. Jbi z templum tymbręi Apollinis est. At thymbra cū h herba aromatica. Virg. li.iij. geor. Grauiter spirantis copia thymbrę.
Tymolus vide tmolus.
Tyndarus fuit ębalię rex pater Castoris z Pollucis Clytemnestrę z Helenę. Hinc tyndarides z tyndaris patronymica.
Typhon onis. z typhos typho z typhoeus ei. dictio trisyllaba: eu. diph. in vltima habēs. Jnde typhois idis: vnus e gigantibus: terrę z titani filius: cuius prima corripit. Senec. Nō tam ferum typhone neglecto Jove irata tellus edidit quondā parens. Luca. Conditus inarimes ęterna mole typhoeus. Quando vero deriuatiuū est diuisa diph. pronuntiatur. Virgi. Nate patris summi qui tela typhoea temnis. Est z typhon ventus turbulentus a typhone dictus: z capitur pro fulgure: typhonas etiā vocant fumigantes globos z figuras quasdam nubium metuendas: z ibi prima producitur.
Typus latine dici potest forma: figura: adūbratio: exēplar. Hinc protypa dicta sunt opera: q̄ ante typos facta sunt. Ectypa: q̄ ex ipsis sunt formata. Archetypus prima z principalis forma. Plin. Dibutades primus personas tegularum extremis imbricibus imposuit: quę inter initia protypa vocauit: postea idem ectypa fecit.
Tyrannus per duplex nn apud veteres in bonā partē dicebat dominus qui plenam habebat in subditos potestatē. Vnde Trogo teste: Quęq; ciuitas z gēs rerūpu. imperiū ab initio penes reges habebat: quod ad huiusmodi fastigiū maiestatis nō ambitio popularis: sed spectata inter bonos moderatio pueherat: q z tyranni ob fortitudinem vocabantur. Vnde Virgil. Mars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni. Sed crescente malitia cū supbe reges regnare cepissent: tyranni nomen ad illos solū restrictum est q per insolentiā imperij viribus abutebātur. Quidam etiam tyrannos dici putant a tyrrhenię gentis pręcipua crudelitate.
Tyrannis idis. genum ac violentum imperium. Jnuen: Quid Nero tam sęua crudaq; tyrānide fecit. (violēter.
Tyrannicus a.ū. qd est tyranni. tyrannice: crudeliter:
Tyrannoctonus latine dicit tyrannicida: q tyrannū occidit ab tyranno z κτένω interficio: quem an liceat interfici legat Ci. li.iij. officio. Nā nomen ipsum declarat quid mereatur cum a tyrijs superbissime z iniquissime dominantibus sit deductum: vel a verbo per metathesin literarum: quod significat lacero: tero: interimo. De bonis non loquimur si reperiantur.
Tyrins z vrbs z fluuius est diuerso tamen gne. seminini ge. vrbs Achaię inde Tyrinthius heros. i. Hercules Aliqui tamen hęc tyrintha dicunt: alij hęc tyrintha. Lc.
Tyros quōdā vrbs Phęnicię q̄ est in syria. Julius pol lux li.j. τύριοι λέγουσιν ὡς ἡρακλῆς ἡρᾴσθη νύμφης ἐπὶ τυρίου. τύρος δὲ ἦν τῇ νύμφῃ τὸ ὄνομα. ἔπεσε δὲ ἀχάτου ἡ χλαῖνα ἐν κύνῳ κατὰ δὴ τὸν παλαιὸν νόμον .i. Tyrij

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

aiunt vt Hercules adamarit Nymphã Epitorij filiã Tyros vero erat nomẽ Nymphe: sequebat aũt vtiq; Hercule ⁊ canis secundũ antiquũ morem. Ideo tyrus dicta est. Quo etiã nomine est insula Alexandri magni operibus cõtinenti annexa clara vrbibus Lepti. Utica, Gadibus. Carthagine nunc omnis eius nobilitas conchylio ⁊ purpura constat: olim Sarra nũcupata: vt ait Bel. Unde sarranum ostrum dicit: ⁊ ostrũ tyrium: ⁊ purpuram tyriam dicimus. Phœnices accolę fuerunt maris rubri dicti a palma: cuius regio plena erat. Palma enĩ phœnix dicitur. Hinc terremotu pulsi in maritimã Syrię se contulere: condita vrbe Sidonem a pisce appellarunt. Eã syrij vocabant sarram: lingua syra piscis sear dicit. Hos tea condidere Tyrum in ipso mari propter merces. Tyros etiam græce: latine caseus.

Tyrus oppidum est in ripis phasidos fluuij. Lc.

Tyrius a. um. quod est e Tyro insula. Et ponitur pro purpureo. Tibul. Quid tyrio recubare toro.

Tyrianthina vestis violacea purpurea: ab Ianthino. id est violaceo colore ⁊ tyrio: hoc est purpureo.

Tyrus nomen proprium pastoris: cui vt ait Virg. Regia parent armenta: ⁊ late custodia credita campi.

Tyro nouus miles ⁊ fortis ad militiam exercendam. cuius diminutiuum est tyrunculus. Refertur quoq; ad omnem artem. Unde pro gladiatore rudi adhuc in disciplina gladiatoria accipitur. Sueto. de Ilesa. tyrones neq; in ludo: neq; per lanistas. Sic adolescentes quando togã sumebant: ⁊ barbam ponebant: eloquentiãq; in foro auspicabant: tyrones dicebantur. Et illa prima actio tyrocinium. Seneca li. iij. decla. Ille in foro primum dicturus: tyro dictus est. Hiero. tyrocinium rudimentũ: ⁊ tyrocinatio: qui recentes disciplinas tyrũculas appellat. Ab eadem similitudine canis adolescentior tyrunculus dicitur. Colu. libro. viij. Quoniam tyruncula nec recte nutrit: ⁊ educatio totius habitus aufert incrementũ. Plinius in epistolis se tyrunculum dicit: quasi rudem in cognitione signorũ: tyrocinij die induebantur toga: quę pura est cognominata. Fuit etiam tyro: vt inquit Justi. libro. xviij. nomẽ proprium patris Didonis: qui ab alijs Belus vocatus est.

Tyrrhenos Ro. Hetruscos appellãt atq; thuscos. Hęc ei vero hoc eos nomine nominarũt a Tyrrheno Atys filio: q ex Lydia colonos hac in regione dimisit. Atys enĩ ex prognatis Herculis ⁊ Omphales vnus cũ sterilitate: ac fame populum emittere cogeretur e duobus filijs sorte iacta: Lydũ quidem regni successorem tenuit: Tyrrheno aũt maiorem applicans populũ foras abire iussit: hãc ille ingressus oră de suo noie vocauit Tyrrheniã. A cuius gentis præcipua crudelitate tyranni sunt dicti.

Tyresias est quorundam latinorũ hominum cacographia. i. mala ratio scribendi: qui per ei scribitur in principio. τειρεσίας τειρεσίου μαντις ὅστις ἐφ' ὁσιδας. i. Tyresias q. vates est: vt ait Suidas. Hic igit rex Thebanus ⁊ augur: de quo Lic. li. v. tus. meminit cęcatus fuit ira Junonis cui Juppiter scire futura dedit: crimenq; leuauit honore. Scribit Stra. Tyresię monumẽtũ fuisse in Typhosio monte Bœotie iuxta fontem tylphosam vbi profugus diẽ suum obijt. Ibi thebani ciues sepulto diuinos ei honores tribuere. Juue. cũ cęcũ dicere vellet: dixit Tyresiã illo versu. Nec surdũ: nec tyresiã quẽq; esse deorũ. Hic habuit filiã noie Manto: q oppidũ in Italia cõdidit: qũ postea ab Ocno eius ex Tyberino tuscorũ rege filio. Mantua a matris noie nũcupatũ est. id tñ græci negãt.

Tyrus ambitus murorũ ⁊ viarũ: per quẽ curri potest: sic dictus quia tyrrheni primi inuenerunt.

U Litera vocalis est: quę sępe in consonantem trãsit: ⁊ mõ vim simplicis habet: vt Uergi. At venus haud animo negeq; exterrita mater. Modo p duplici cõsonante ponit: vt cupiui: cupieram in ꝙbus i ante u consonantem posita producit: ⁊ eadem subtracta corripit. Aliquando u consonãs p vocali correpta ponit. Hor. in epo. Niueseq; deducũt. Hęc mare nũc syluę: Interdũ a vocali transit in cõsonante: vt nauta: nauita: gaudeo ganisus. Qũq; amittit vi literę: cũ post q ipsum u ponit. Illã nõ consonans est: vt alges. Hoc idẽ patit inter g. ⁊ aliquã vocalẽ vt sanguis lingua. Idẽ fit antecedẽte. s. vt suauis suetus. Trãsit qñq; p derivationes: in a vt veredus veredarius. In e: vt pondo põderis: deierat p deiurat. Antiqui etiã auger p augur dicebant. Similiter in ijs quę a tertia cõiugatione nascũtur. Quotiescunq; n ⁊ d ipsum e sequebãtur loco e: u scribi putarunt: vt faciundum pro faciendum. In i correptam nominũ habentiũ vltimam syllabam desinentẽ in u. cũ verbis siue participijs: vt cornu corniger ⁊ cornicen. Arcus arcitenens: fatum fatidicus: aurũ aurifex: Luctus luctificus: fluctus fluctiuagus: magnus magnificus: opus opifex. Scribebant etiã antiqui carnufex pro carnifex: ⁊ lubens pro libens: pessumus pro pessimus.

U ante A

Uacca p duplex cc bouis fœmina: cuius diminutiuũ est vaccula. Uerg. Uaccula nõnunq; secreta cubilia captãs. Uaccinus a. um. pen. produ. quod est ex vacca. Plin. lib. xxiij. Corpex illinitur decoctus lacte vaccino.

Uacerra vecors ⁊ vesanus dicit: quo etiam nomine accipitur stipes ad quem ligantur equi in stabulo. Col. Clatrorũ gñs vacerras appellat ꝙbus e robore factis cauę muniunt. Nam libro. ix. de viuarijs faciendis: sic inquit. Ubi neutrum patrifamilię conducit ratio postulat vacerris meĩdi. Sic enim appellatur genus clatrorũ. Idq; fabricatur ex robore querceo.

Uacinium a quibusdam flos dicitur. a quibusdam viola seu hyacinthus. Uergili. Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Plini. ipsum inter arbores numerat. Et libro. xvj. Uacinia Italię in aucupijs sata: Gallię vero etiam purpurea tingendi causa ad seruorum vestes.

Uacillare est proprie inconstanter esse: ⁊ quasi alternatim mouere. Quintilianus. Est ⁊ alia incessus in dextrũ ac lęuum latus vacillatio alternis pedibus insistentium. Utq; ⁊ naues vacuę dicuntur vacillare. Licer. Tyroni. Accepi tuam epistolam vacillantibus literis. i. nõ recte præ valitudine scriptis. Et in Phil. In gallia mutilatum ducit exercitũ cum vna legione ⁊ ea vacillante. Transfertur etiã ad animum: vt apud Jurisconsultos de fide testis vacillante: qui inconstantia ⁊ diuersa testimonia dixerit. Lice. lib. iij. offi. Jullitia vacillat vel iacet potius.

Uaco as. do operor: ⁊ construit cum dativo: vt vaco sapientię: vaco rei diuinę. Interdum vacare significat vacuũ esse: ⁊ modo absolute ponitur. Plaut. in Casi. Facvacent ędes. Cęsar. Jd ea maxime ratione fecit: q noluit eũ locum vnde helvetij discesserant vacare. Modo cum ablatiuo: vt boni viri dant operã: vt perturbationibus vacent. Virgili. Hoste vacare domos: sedesq; astare relictas. Licero. Nullũ est tempus quod iustitia vacare debeat. Modo præpositionẽ accipit: vt vacas a labore: vacas a cõponendo: vacas ab occupatione. Interdum significat ad nihil vtile esse: superabũdare: superfluum esse: q otiosum esse videatur: quod superabundat. sed nõ nisi in tertia persona. Augusti. libro. iiij. con. Non vacant tempora: nec otiose voluũtur per sensus nostros. Idem. Uacent opera miscericordię vni instent scientię. Impersonaliter quãdoq; significat est otium: vel vacuũ tempus est. Uerg. Sed si tantus amor casus cognoscere nostros. Et vacat annales nostrorũ audire laborũ. Juue. Si vacat ⁊ placidi rationem admittitis edam. id est si otiũ est. Quãdoq; ponitur pro curę esse. Quintilia. Et cui esse diserto vacet. Uacare populo est operam populo dare ⁊ inseruire. Aliter vacare populo significat liberũ esse a populo popularię; iudicio. In quem sensum Licero. videtur li.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

¶.tuſcu.accipere:cū ait. Amplitudinem animi pulchri/ore futuram ſi nō ſit ſubiecta populi iudicio:ſed vacuam ab eo ſeipſa contentam non captantē plauſus ⁊ auras populares.¶Huius verbi compoſitū eſt interuaco.

Vacuus a.um.⁊ inane ⁊ magnū ſignificat.Verg.Saltibus in vacuis errant. Idē. Vacua atria ditis.Vnde vacuū aerē dicimus:q̄ vacua omnia impleat.¶Nihil em̄ pati natura vacuū poteſt.Vnde ⁊ inane vocam⁹ aerem.Lucre.Longum per inane reſoluit.Vnde ſuperuacuus.

Vacuo as.⁊ vacuefacio idē ſignificant:ſic ⁊ euacuo.

Vaccię ⁊ vaccieni.vide in dictione varri.

Vacuna pe.pro.a vacando dicta eſt dea quę p̄eeſſe vacantibus ⁊ otioſis putabatur.Cui cū agricolę a laboribus ruris vacarent:vt poſt perceptos fructus requieſcerent p hyemē vota ſoluebant:⁊ ſacrificabāt.vnde Oui.lib.vj.Faſt.¶Nam quoq̄ cū fiunt antiquę ſacra Vacunę. Ante vacunales ſtantq̄ ſedentq̄ focos.

Vado:is.ſi.ſum iter facio:quaſi vię do.Verg.Vadim⁹ immixti Danais.Aliquādo vadē p̄ſto.¶Huius compoſita ſunt Circūuado: quod eſt inuadendo circūdo.¶Pli.lib.ix.Vi redeuntem circunuaſere noctu.Euado: Inuado:⁊ ¶Peruado:penultima producta Liui.Cū ex eo pauor ac trepidatio totam vrbem peruaſiſſet.

Vadum fundum fluminis: lacus maris:⁊ cuiuſcunq̄ aquę p quod via daf.¶Plini.Lignū vado h̄erebat.¶Hinc vadū quoq̄ appellaf locus aq̄ ꝑpter breuitatē aquę pedibus tranſiri poteſt:vnde ꝓuerbiū eſt. In vado eſt:pro eo q̄ eſt:in tuto eſt.¶Nā vt in fundo periculū conſiſtit.ita in vado eſt ſecuritas.Terē in an.Omnis res in vado eſt.

Vado as.per vadū eo.¶Papinia.Flumine publico interueniente via cōſtitui poteſt:ſi aut vado tranſiri poteſt aut pōtem habeat.Secus aut ſi vadari nequeat:ſed pontonibus traiiciatur.Solinus.Flumen quod ꝑpter breuitatē facile vadari poterat.¶Huius prima cor.Quid.de rem.Jamq̄ vadaturus lectica prodeat inquit.

Vadoſus a.um.vt vadoſus amnis:qui frequentia habet vada:quę tranſiri pedibus poſſunt.

Vadis primo deinde p ſyncopen vas dictus eſt ſpōſor alterius in re capitali:vt ingt Feſt.Li.li.ij.off.Factꝰ eſt alter vas eius ſiſtēdi:vt ſi ille nō reuertiſſet:moriendū eſſet ſibi.Inuenit etiā pro quolibet fideiuſſore:qui p alio vadimoniū promittit certo die affuturus. Dictus vas q̄ q vades dederūt vadere ei.i.diſcedere interim liceat.¶Hora. Ille datis vadibus qui rure extractus in vrbem eſt.

Vadimoniū eſt ſponſio quędam ſiſtendi cōparendiq̄ in iudicio ad diē p̄ſtitutā p ſe vel per aduocatos:q̄d deſerere nō licet.Sen.Vadimoniū ꝓmittimus ⁊ tñ deſerim.Li.p Quintio. ad vadimoniū nō venit q tibi p̄ſto ſemp fuit.¶Nō dubitaui inquit cū vadimonium deſertū eſt.

Vadium ij.idem quod vadimonium.

Vador aris. verbū cōmune ſecundū ¶Priſ.ſignificat fideiubeo:vadio: obligo.Vadari reus dicit:⁊ vadimoniū ſiſti:quoties aliquid pro alio ſpondet:vt in iudiciū veniat:⁊ ſiſtatur. Differre vadimonia eſt prorogare tempus ſiſtendi alterius in iudicio quoties ſponſio facta eſt.

Vadimonis lacus eſt in q̄ fluctuāt inſulę: de quo ¶Pli. Lęcil.quadā epiſa ſic ſcribit.Exegerat ſocer meus:vt Minerua ſua p̄dia inſpicerē:hęc pambulanti mihi oſtēdit ſubiacēs lacus nōie vadimonis.Vadimonis lacū intelligūt q in ægro Viterbiēſi feruet ſcatetq̄ ſulphureis aqs.

Vęh interiectio in his rebus quas execramus: vt vęh miſero mihi.Et ꝓphthōgaf:vt differat a ve:q̄ modo eſt cōiunctio diſiūctiua:vt dies nocteſue.¶Modo habet vim augendi:vt vetus vehemens:quorū alterū ab ętatis magnitudine compoſitū eſt.Alterū a mentis vi: atq̄ impetu dictū eſt.¶Modo habet vim diminuendi:vt vegrandis: veiouis.i.malegrandis: hoc eſt paruus minutuſq̄:⁊ parvus Iuppiter. Ve enim ſyllabā rei paruę veteres ꝑponebāt:vnde apud Auſo.vegrandes meſſes legimus:ꝓ paruis. Et apud Var.in re ruſt.Oues fiunt vegrandes atq̄ imbecillę.Similiter ¶Plini.lib.vij. Corpore veſcos eſſe ſed eximijs viribus.¶Modo etiam habet vim priuatiuā vt vecors quaſi ſine corde:ſine prudētia.Econtrario cordatus dicitur prudens.

Venū ꝓ ſupino verbi veneo: vt venū ire:vel venū irēt ⁊ huiuſmodi nobis licet vti quemadmodū ⁊ peſſum:vt peſſum ire ⁊ peſſum ibit ⁊ ſimilia:vnde ⁊ peſſundo.Sal.in Jug.Quippe cui oia venū ire in animo hęſerat.Liui.lib.iij.Tū etiam legē fecerunt ſanciendo:vt qui tribuniſ/plebis ędilibus iudicibus decēuiris nocuiſſet eius caput Ioui ſacrū eſſet. Familia ad ędem Cereris liberi liberęq̄ venū irent. Sciendū eſt q̄ dicemus venū ire: non venū iri:ſicut vapulatum ire:non iri: quia ſemper ſunt paſſiue ſignificationis ne duo paſſiua copulentur. In cęteris vero quę ambigua ſūt:q̄ actiue ⁊ paſſiue accipi poſſint:ad diſtinguēdū ſenſum accōmodamus infinitū:hoc vel actiuū vel paſſiuū:vt video te amatū ire vel iri. quia talia ſupina ſunt ancipitis ſignificationis.

Venūdo as:ex venū ⁊ do:ſequiſ tā in p̄terito q̄ in ſupino do:niſi q̄ in ꝑterito pluſq̄perfecto venundaſſem ⁊ venundaſſe dicimus.¶Plini.lib.xxxv. Octoginta talentis venundatas.¶Hinc venundatio permutatio rerum ⁊ contractus ex conuentione proueniens.

Vendo is:ex venū ⁊ do ſecundū Ꝑpu. abiectis u ⁊ m. Et conſtruiſ cū ablō:ſi exprimaf p̄tiū rei quę vendiſ: vel cū gō tanti quanti ⁊ huiuſmodi: cum ſunt ſine ſubſtātiuo.¶Plaut. in mer.Viginti minis opinor poſſe me illam vendere.Cic.lib. iij.offi.Vendo meum nō pluris q̄ ceteri:fortaſſe etiam minoris cū maior eſt copia.Q, ſi addantur ſubſtantiua ſtatim in ablatiuos reſoluunt:⁊ ſicut non dicimus quanto vendidiſti. ſed quanti: ita nō dicimus quāti p̄tiū vendidiſti:ſed quanto p̄tio.Var.tamē ablatiuo vſus eſt ſine ſubſtantiuo: cū ait.Vęneunt ꝑpter penuriam magno.¶Huius compoſitum eſt diuendo.

Vendax qui facile ſeu libēter vendit. Cato.de re ruſt.¶Patrēfamilias vendacē ⁊ nō emacē eē oportet. (ditarią.

Venditarius q̄ vendere ſolet.¶Plau.in ſti. Linguā vęn

Vendito as.ſępe ſeu continue vendo.¶Plini. libro.xxij ¶Hęc eſt quā Ariſtophanes Euripidi poetę obiecit iocu lariter:matrem eius ne Holus quidē legitimū venditaſſe:ſed ſcandicē. Eſt ⁊ venditare:quaſi oſtentare.¶Hinc ⁊ forma ⁊ oratio vendibilis quaſi plauſibilis ⁊ allectrix.

Vendibile q̄d facile vendi pōt.Li.in rul.Accedēt ſalicta ad ¶Minturnas adiūgent:⁊ illa via ꝑvendibilis hercu lantea multarū delitiarū ⁊ magnę pecunię.¶Per tranſlationē ponit ꝓ vulgari ⁊ vulgo grato. Idē in Legi. Tū illius vendibilē orationē religio deoꝝ imortaliū nobis defendentibus facile vincebat.i. fauorē populi captantem. Et in Bruto.Horum ętati prope coniunctus L.Cellius non tā vendibilis orator:q̄ vt neſciret quid ei deeſſet.

Veneo is.venui vel venij.ſupino venitū exigit analogia ſiue cōpoſitio.¶Nā cōponiſ ex venū ⁊ eo abiectis duabus literis:ſicut in vendo:ſed ipſo ſupino nō vtimur.Eſt aūt verbū neutrū paſſiuū:eo in declinatione ſequēs:licet apud veteres inueniaf veneor: ꝓ venditus ſum.¶Plaut. Ego ne illi veneari? Verū in hoc verbo veneō ꝓ vendo:ipſū quod vendiſ in ntō ponif:⁊ is a quo vendiſ in ablatiuo cū p̄poſitiōe ⁊ p̄tiū in ablō ſine ꝑpoſitione. Cui aūt vendiſ in dtō:vt centū aureis nūmis a mangone vęniere mācipia mihi. Sed nonnūq̄ vendito:⁊ p̄tiū rei nō explicanf.¶Plau.in menę.Quibus hic p̄tijs porci vęneūt. Var.Vęneūt ꝓpter penuriā magno. Cic.ꝓ Sex. Quęro primū quare ciuis optimi bona vęnierint? Lact. lib.vj.Vxor ac liberi vęnient: ipſe interficiere.

Venalis ⁊ hoc le.q̄ vendēdū eſt vel venditioni expoſitū.Cic.li.iij.offi.Vęnales hortos ſe habere dicit. Aliq̄ ponif ꝓ ſordido auaro:q̄ pecunię gratia ſeipſum vendere t.Sal.O vrbē vęnalem ⁊ cito periturā. Vęnales etiā ſi nihil addas ſerui nouicij intelliguntf: q̄ ad vendēdū ſunt expoſiti.Seruorū enim alij nouicij ſunt: alij veteratores.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Ulp. Aediles precipiũt ne veterator p nouicio veneat.

Venalitius venditor: vt in oratione Corneliana. Neq; me dimittę mouẽt: quibus omnes Asphricanos ⁊ Aelios multi venalitij mercatores superarunt. Aliquando venalitius capitur p vendito corpore. Plini. lib. xxxv. Assoq; deinceps: quos enumerare iam nõ est: e sanguine quiritũ ⁊ proscriptionis licentia ditatos: hoc insigne venalitijs gregibus opprobriũq; insolẽtis fortunę. i. venditis seruis. Et sic adiectiuũ est. Sic Pompo. Iurecõsul. li. dig. xxiij. Q. si familiã domesticã vxoris: aut venalitiam parauit.

Venalitũ corpus ipsum vel venditio: vel locus vbi nouicij venduntur. Paul. de ędilitio edicto. Nã quicũq; ex venalitio nouitiorũ emptus alicui ministerio prepositus fit statim eũ e veteratorum numero esse.

Venalitiarius apud Var. ⁊ Plini. dicit mango ⁊ nouiciorũ seruorum negociator.

Vaser a. um. pro calido ⁊ asluto accipit. quasi valde aser. Mira enim semper fuit eius gentis calliditas. Li. Non sunt in disputatiõe vafri: nõ veteratores: nõ malitiosi. Et lib. j. de natura deorũ. Chrysippus: qui stoicorũ somniator ferrimus habet interpres. Hinc vafre aduerbium.

Vagio is. ĩui. itũ. vnde vagitus pen. pro. quod ppriũ est vocis infantiũ dum ploratur. Et vago: pro eodem ploratu. Lucr. li. ij. Et superant item miscent funere vagor.

Vagus qui sine negotio modo huc modo illuc inutiliter discurrit: dictus q vacuus. i. sine negotio agatur.

Vago: aris. inutiliter peragro: siue sparsus eo: ⁊ differt ab erro: quia vagari est p diuersa: errare per aliena. Li. libr. j. de ora. Ne vagari ⁊ errare cogat ozo. Inuenit etiã vago as. Plau. in mili. Te alloquor: vitij plenus q circũ vicinos vagas. Et vago: fit cõpositũ Euago: p ex/

Vagabundus abunde vagans. (trauago:

Vagina pen. pro. alicuius rei theca. Cuius diminutiuũ est vaginula. Pli. li. xxviij. Et far in vaginulis seruant ad satus. Hinc euaginare: quod est ensem nudare. Hier. in Ezechi. Gladium euaginabo post eos.

Vah interiectio est insultãtis. Hier. ad Dama. Sicuti nos in lingua latina habemus interiectiones quasdã: vt insultãdo dicamus vah: ⁊ in admirãdo pape. ⁊ in dolendo hei. Et qñ silentiũ volumus impare strictis dentibus spiritũ coarctamus ⁊ cogimus tantũ sibilũ in sonãdo. s. z. ita ⁊ hebrei inter reliquas pprietates linguę suę habẽt interiectionẽ: vt qñ volũt dominũ deprecari ponant verbũ petentis affectu ⁊ dicant: anna domine: quod septuaginta dixerũt: o domine. Plaut. Vah homo imprudens. Et in Euangelio. Vah qui destruis templum dei.

Valeo es. valui itũ. i. sanus: sine potẽs sum. Semp enĩ in bonã partẽ sumit nisi aliud addat: vt male valeo. i. ęger sum. Hie. in geñ. Sanusne ẽ ingt. Valet ingũt. Et ablatiuũ exigit si ipsũ dari exposcit. Li. li. j. offi. Nios videmus velocitate ad cursum: alios viribus ad luctandũ valere. Iuue. Quę mechũ sequit stomacho valet. Similiter cũ ad pretium ptinet si pretium exprimat in ablõ ponit. Pli. lib. xxx. Aureus nũmus post annũ sexagesimũ secundũ pensus est q̃ argẽteus: ita vt scrupulis valeret sestertijs vicenis. Hier. in geñ. Terra quam postulas quadrigentis siclis valet. Var. tamẽ accusatiuũ dedit dicẽs. Denarij q denos ęris valebant: quinarij q quinos.

Vale etiam vox salutantis est. Quo verbo ⁊ qui recedit vtit dicens vale. Et qui remanet respondẽs: tu q̃q; vale. Sic salue ⁊ aue salutationes sunt veniẽtis: quibus vocibus similiter vtũt ⁊ q salutãt ⁊ q salutati resalutãt. Reperit ĩ aliqñ salue in discessu in calce epistarũ. Cic. Vale mi Tyro: vale ⁊ salue. Cũ vero abeuntes per hęc verba salutare solemus vale ⁊ salue: inualuit cõsuetudo vt hęc sumantur p discedo: etiã si cũ stomacho ⁊ indignatione loquamur. Terẽ. Valeant qui inter nos dissidiũ quęrũt. quod pinde est: ac si diceremus. Discedant a nobis: siue eos cũ suo odio ⁊ maledicentia relinquamus. Li. Si de pace talis est vt nulla gra: nulla hoĩm charitate teneat: valeat. Var. Vale ⁊ salue cũ ad mortuos referuntur: nõ id dictũ est: q aut valere: aut salui esse possint: sed q ab his recedimus eos nũq; visuri. Verg. Salue ęternũ mihi maxime Palla: Eternũq; vale. Huius verbi cõposita sunt convalesq;: qđ est saluti recupo: a quo cõvalesco: vt est illud. Convaluerunt de infirmitate: fortes facti sunt in bello. Hier. Legimus quosdã morbo articulari ⁊ podagrę hu/ moribus laborãtes: proscriptione bonorũ ad simplicẽ/ sam ⁊ pauperes cibos redactos convaluisse. Evaleo: Invaleo: Aequaleo in eodẽ pretio sum: vel eque potẽs sum. Prevaleo: revaleo. a quibus fiunt evalesco: invalesco: prevalesco: revalesco. Est ⁊ valefacio pro discedo.

Valitudo: seu magis valetudo: ⁊ bona ⁊ mala dicitur. Li. Ser. Sulp. Scripsit ad me te molestę ferre: q me propter valitudinẽ tuam cũ ad vrbẽ accessissem nõ vidisses. Bona vt apud eũdẽ. Sed nũc valitudini tribuamus aliquid. Distinguit aũt epitheto: vt bona valitudo vel mala. vel locis. Hora. li. j. epist. Quid voueat dulci nutricula maius alumno. Quam sapere ⁊ fari possit quę sentiat: ⁊ cui Gratia fama valetudo contingat abunde. Dicta est autẽ valitudo per syncopam a validus: quasi valitudo: sicut ab habitus habitudo.

Valitudinarius qui male sanus est: ⁊ qui frequenter ęgrotat. Sene. in quęstionibus naturalibus. Non video quare sibi placeat qui robustior sit valitudinario.

Valitudinariũ locus quo valitudinarij ⁊ infirmi curant: vt valitudinẽ malã bona permutent: qualia sunt in cœnobijs sacratorũ. Sene. ad Luci. Tanq; in eodẽ valitudinario iaceã de cõmuni malo tecũ colloquor: remedia cõquinco. Et Col. precipit valitudinaria languentibus salubria esse constituenda.

Valentia: potẽtia: firmitas: cuius cõtrariũ est invalẽtia Gellius. Non morbus in lege febriculosus neq; nimium gravis: sed vitiũ aliquod imbecillitatis atq; invalentię

Validus a. um. pe. cor. quod est firmũ potensq;. A quo prevalidus valde potens: vt apud Catunculũ. Cum tibi prevalidę fuerint in corpore vires.

Valde adueibiũ significat multũ. Est etiã syncopatũ a valide. Ideo tunc pducit e. Et valdius pro validius: ficut caldus pro calidus. (mi potest.

Valor: pretiũ: a valeo es. Plini. Victoriati valore rede/

Valerius nomen Romani ciuis: qui primũ de Veiẽtibꝰ: alterũ de Sabinis: tertio de vtrisq; triũphauit. Hic cũ domũ in Velia tutissimo loco haberet: in suspitionẽ regni venit. Quo cognito apud populũ conqstus est: q tale aliqd de se timuissent: ⁊ misit qui domũ suã diruerent: secures fascibꝰ dẽpsit: eosq; in populi cautionẽ submisit: legẽ de ꝓuocatione ad populũ tulit: hic publicola cũ diẽ obijsset publice sepultus: ⁊ ãno matronarũ luctu honoratus est. Fuerũt ⁊ Valerius maximus historicus: ⁊ Valerius Martialis epigrammatista: ⁊ Valerius flaccus qui

Valeria nomẽ ppriũ Medsalo (scripsit argonautica. rũ sororis: quę amisso Seranio viro cũ rogaret cur alteri nõ nuberet: ait sibi semp maritũ Seruium viuere.

Valesius pro Valerius dixerunt antiqui: ⁊ postea vsus inualuit vt in familię cognomen trãsierit quo cognomine regia Francorum celsitudo nunc insignitur.

Valgũ vide in dictione vari.

Valles is. ⁊ vallis is. planities duobus lateribus inclusa: dicta q hinc atq; hinc vallata sit. Verg. lib. xi. Est curuo anfractu valles accõmoda fraudi. Ser. ait valles plenũ esse: sed metri necessitate compellimur: vt vallis dicamus. Statius. Vallis in amplexu nemoꝝ sedet. Q. vero valles dicendũ sit: diminutiuũ indicat. Nã vallecula facit: vt vulpes vulpecula. Sed ⁊ vallicula legit. Hinc cõuallis: q̃ est planicies ex omni parte comprehensa montibus vel collibus

Vallicula diminutiuũ a vallis. Nã vallecula a valles fit. Hiero. in Leuiti. Et cum viderit in parietibus illius quasi valliculas pallore seu rubore deformes.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Vallestria a vallibus: sicut cãpestria a campis. Ambr. lib. hexa. ¶Per omnem fere orbem terrarũ: & sup terram fuerunt diffusę aquę per vallestria agrorũ: concaua mõtũ: planitiemq; camporum.

Vallonia putabatur dea quę vallibus prẽerat.

Vallus firmior palus: quo vitis alligat: & castra muniunt. Cler. Exacuũt alij vallos furcasq; bicornes. Vallum ipsa munitio. Ex vallis enim. i. palis fit vallũ. Inuenit etiã vallus p castrorũ munimento. Tibul. Nõ arces non vallus erat. Et vallus diminutiuum est a vannus.

Vallũ vulgo palificata munitio castrorũ: q̃ ex vallis fiat: a quo interuallũ spatiũ: qđ inter palos est: vallũ carrense constituẽtes: q̃uis etiã ad omne spatiũ interuallũ

Vallessit veteres p perierit vsurparũt: q̃ (dici possit. qui vallo obijciunt pro perditis habentur. Lc.

Vallaris & hoc are. pen. produ. quod ad vallum pertinet vt vallaris corona: qua donari solebat qui primus vallum hostium fuisset ingressus.

Vallo as. munio: firmo: & quasi vallum facio. Lactan. li. vij. Qui libratã magnitudine sua terrã vallauit montibus. Hinc cõponit circũuallo. Idẽ li. ij. Ipsumq; paradisum igne circunuallauit: ne homo posset accedere.

Valuuli folliculi fabę & aliorũ leguminũ. Col. lib. viij. de ouibus tectis. Singula capita p hyemẽ recte pascunt ad pręsepia tribus horẽdei vel fresi cũ suis valuulis fabę: Valuę ostia quę in se replicantur.

Vãnus p duplex nn gñis fę. vas vimineũ latũ: hoc est cribũ cereale in quo ꝓpter capacitatẽ rustici cogere primitias frugũ solent: & frumenta purgare: hęc & vallus dicit in quo cõtextę sunt virgę: & est formę oblongę: dicta quia in eo instrumento virgę sunt: vt pali in vallo: vel vt Varro inquit a volatu: q̃ inde vũ iactant leuia volent. Cler. Et mystica vãnus Iacchi. Col. li ij. Ipsę aũt spicę melius ẽxtribus tundunt: vannis expurgantur.

Vanno as. i. ventilo: vt fit vãnis cũ frumenta purgant: Var. de re rus. Vt quod leuissimũ est in ea: atq; appellat acus: ac palea vannat foras extra aream. Hinc euanno extra vanno. Nonius. Euannet dictum est ventilet vel moueat: a vanno in qua legumina ventilantur.

Vanus p simplex n adiectiuũ: & accipitur modo ꝓ vacuo. Cler. Sed illos expectata seges vanis elusit auenis. Modo ꝓ stulto quasi mẽte vacuo: & q̃ in rebus inanib⁹ studiũ collocat. Iuue. Sic libitũ vano q̃ nos distinxit Othoni. Modo ꝓ inentiente & infido & leuia inaniaq; pro gravibus & veris astutissime componente. Cler. Vi frustra augurũ vani docuere parentes. Nam mendax prophetę dicit qui ad decipiendũ mentit. Unde idem vtrunq; complexus est. Nec si miserũ fortuna Sinonem Finxit: vanũ etiam mendacemq; improbumq; finget.

Vanitas mendaciũ: fallacitas & leuitas. Ci. li. iij. of. Qui vitupẽrãdi q̃ reticuerũt: quid de ijs existimandũ est: q̃ orationis vanitatẽ adhibuerũt? Sal. Huic homini nõ minor vanitas inerat q̃ audacia. Idem significat vanitudo Plau. Vt rem video te inuentus a vanitudine. (duxit.

Vano as. fallo. Actꝰ. Sic illũ vanãs in Angiportũ deVaniloquẽtia. Apul. Nihil hois vaniloquẽtia cõmotꝰ.

Vanescо is. a vaneo es. esse cõuenit: & significat vanus fiorẽ nihilũ redigor: frustra glorior. Aug. li. iiij. de ci. dei. Nõ vanescamus inani vẽtositate iactãtię. Hinc euanesco Cler. Et Pcul in tenuẽ ex oculis euanuit aurã. Vbi euanuit est prẽteritũ ab euanesco. qđ Sipontinus negat haberi. Lactan. lib. v. Euanituras breui religiones falsas.

Vandalia regio europę septẽtrionalis: a Vandalo fluuio: qui regionem interfluit: a qua populi vandali immanes & ferocissimi.

Vappa p duplex pp. gñis vini: quod spõte deferbuit & odorẽ saporẽq; amisit: vt illud quod in exhausto vase reliquũ fuit & euaporauit. vernacula lingua dicimus. Suanito. Hora. Qui veientanũ festis potare diebus: Campana solitus trulla vappamq; profestis. Inde ponit pro homine ignauo: vili: ac nugatore & in q̃ nil prudẽtię. Idẽ in Ser. Illo ego auarũ Cũ veto tẽ fieri vappã iubeo aut nebulonẽ. ¶Li. Titiũq; musto qbusdã i locis spõte ferueret q̃ calãtate cũ deferbuit: depit sapor: vappęq; accipit no/

Vappo aĩal est volãs: qđ vulgo aias vocãt. Le (mẽctũ est apud Lucretiũ hos vappones. ¶Robus in catho/

Vapor & vapos dicit. Lucretius in. v. ¶Peruoli/ (licetans pmanat odos friguſq; vaposq; & est exhalatio calida: vnde vaporarium pro tepidario capimus. Lc.

Vaporo as. pe. p. vaporẽ emitto. Amb. li. hexa. Etiã aq̃ exũdauit in terris ne eas surgẽtis solis: & stellarũ micãtiũ ardor exureret: & tenera rex exordia insolitus vapor ląderet. Quãti fontes fluuij lacus irrigãt terras: ga eas interꝰ qdã ignis vaporat. Vapa. Indicos odores Heliogabalꝰ ad vaporãdas zetas sine carbonibꝰ iubebat incẽdi.

Vari dicũt q̃ introrsum pedes vel crura obtorta gerũt. Hor. li. j. Ser. Huic varũ distortis cruribus. Cũ varũ frequenter ꝓ obtorto accipit. ¶Persius. Et nõ fallit pede regula varo. Hinc obuaro: as. quod est depravo puertoq;.

Varię quibus in exteriorẽ partẽ flectunt. Var. lib. ij. de re ru. de cantibus scribit. Cruribus tectis ac potius varis q̃ vatijs. Hinc vatię & vatiẽnorũ cognoia fluxerũt: q̃ pedibus essent vitiosis. Sene. in quadã epsa. Seruilius vatia latere sciebat nõ viuere. Hiero in Eusebij chronicis

Vaciẽnꝰ nobilis Narbonẽsis orator: habet. de q̃ Mar. Docti patri Narbo vacienni. Valgi aũt sunt qui diuersas suras habẽt: hoc est in diuersũ actas: cuiusmõi lacertarũ pedes sunt: q̃ũ videlicet pars intra condit: pars extra ꝓcedit. ¶Plau. ã mili. Matorẽ partẽ videas valgis suauijs. De q̃ similitudine instrumentũ q̃dã rusticũ ad aream cõplanãdas valgiũ ¶Pli. appellat fortasse li xvij. Sertit inqt mẽse aprili area q̃dta cylindris aut valgio alias dẽsum. Alioquin & sermo agrestis valgiare vsurpat hodie ꝓ eo qđ est paurre coęquareq; oino: id fere videt esse qđ Cato ait. Cõminuito terrã & cylindro: ac paululum coęq̃to. In cãpania certe haberi genus id testãtur tali specie: quasi furę ducin diuersum collocatę: q̃ vt cylindro supplanant areę. Varus etiã nomen fluuij qui Narbonensem prouinciã ab Italia disterminat a fluctibus tortuosis sic appellatus. Est & nomẽ poetę: sed & vari seu varioli sunt pustulę cum febre nascentes: pueros maxime infestantes. ¶Plini. lib. xxiij. Contra serpentiũ ictus trita drachmis duabus bibitur: vitia cutis in facię varosq; & tenti gines & simulata emendat & cicatrices.

Valgustus fustis vncus.

Varices pe. cor. gene. mas. vel fę. Et varicę & p diminutionem variculę sunt venę plus equo intumescentes: in temporibus: in ventre: in testibus & in inguine: & potissimũ in cruribꝰ quas Bel. scribit ac ¶Plini. lib. xi. in cruribꝰ viro tantũ: mulieri raro ꝓ nimio dolore nasci. Hor. varice succisa. Inde varicosus qui huiusmodi venas habet. Sęci varices ixias vocãt. Iuuicenna author est varices accidere cursoribus & onera baiulãtibus & diu stantibus. Inde est illud Iuue. Varicosus fiet arusper. Ex grãdi. s. cõsistione & quasi quadã stabulatione ac longo statu. Varicũ legimus ꝓ eo q̃ amplioze passu gradit. Ouid. li. iij. de arte. Illa velut conjux vmbri rubicunda mariti. Ambulat ingentes varica ferq; gradus.

Varico as penul. corre. & varico: depo. a varo & signi/ficat deflecto: transgredior: quasi varices transcendo: vide in dictione diuarico. (sint.

Varius ria. rũ. multiforme: q̃ vari ęquales ac diuersi

Varię dictę sunt panthere a macularũ varietatę quibꝰ fũt spectabiles. ¶Pli. li. viij. Huic varias & pardos q̃ mares sunt appellãt: in eo oñi gñe creberrimo i Aphrica syriaq;. Quidã ab his pantheras solo candore discernunt.

Vario as. diuersum facio. Lact. li. vj. Aliud est igit ciuile ius quod ꝓ moribus vbiq; variat.

Varietas variantia & variatio idem significant. Lucil. lib. iij. ¶Principijs vnde hęc oũt variantia rerum.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Varolus eday dicit: & est Piscis qui & lupus: a græcis λάβραξ. nã λα græcis inseruiũa pticula est βοζός eday. Ce.

Vas vadis gñis masc. p vadimonio: de q supra. Vas vasis neu. in plurali secũdę decli. p instrumẽto ad aliqd capiendũ idoneo: cuius diminutiuũ est vasculũ & vasculũ.

Vascularius qui vasa conficit. (est Sellius. Ce.

Vasum etiã in secũdo flexu dixerũt antiqui: vt author

Vascones populi vlterioris Hispanię quę in Gallicũ & Britannicũ vergit oceanum in Cãtabrica positi. Ma Metello romanorũ duce obsessi in tantã famẽ compulsi sunt: vt humana carne vescerentur.

Vesterna vehiculum seu portatura duorũ equorum.

Vastus a.ũ. magnus. Verg. Vastũq; cava trabe curri/ mus equor. Aliqñ ponit pro feroci: deserto. Mier. Quoti es in illa vasta solitudine. Acci. Nanc vrbẽ ferro vastã fa/ ciet. Hinc vastitas: vastitudo & vastities. Colu. li. iiij. Pa/ ri tamẽ in hac terra vastitate belua p generari quis ne/ get. i. magnitudine. Et lib. vj. Sed tum sim pfessus rusti/ cę rei præcepta ni fallo: nõ asseuerauerã: quę vastitas eã scientię cõtineret. Apul. Cui in primis tanti corporis va stities horrori fuit. Aliqñ etiã vastationem significat. Acci. Propterea tot tantasq; habemus vastitates funerum.

Vasto as. destruo. Lactã. lib. j. Exercitus ducere: alie/ na vastare: delere vrbes: oppida excidere. Huius compo sita sunt deuasto & peruasto: quę significant depdor: spo lio: profligo: & quasi vacuũ reddo. Liui. Cottonam vrbẽ Trasymenũq; lacum omni clade peruastat.

Vastesco destruor: relinquor: seu horridus fio. Horat. Vastescãt: inhorrescant vel deserant. Accius. Jussit pfici sci in exiliũ quouis gentiũ: ne scelere tuo Thebani vaste/

Vates a fando dicti sunt quasi fates: dt/ (scant agri tinatores: sacerdotes & prophetę. Et vates poetę a uen/ dis versibus: viere enim vincire est.

Vaticino: pen. corre. significat diuino: quasi fatidicino. Vaticinium ipsa diuinatio.

Vatidicum propheticum & quasi fatidicum. Ce.

Vaticanus a.um. pe. produ. a vates fit: vt vaticanus a/ ger: vaticanus collis nõ procul a Tyberi supra molem Adriani: cõterminus ianiculo: in quo Petri basilica est: sic dictus q populus Ro. eo potitus sit vatum responso expulsis Hetruscis: vt inquit Festus: vel secundũ Selli. a vaticinijs: quę ibi dari solebant vi atq; instinctu dei Va/ ticani. Var. scribit Vaticanũ deũ in eo monte fuisse qui infantibus paritã vocem daret: quę est va: quę prima in vaticano syllaba est. Au. tamẽ Vagitanũ dixit deũ tanq; infantiũ vagitibus præsidentem: vnde vagire dicunt. Pri ma huius nominis corripit: q in versu heroico aliter sta re nõ possit cum sequens sit breuis & penultima longa.

Vatię dicunt quibus in exteriorem partẽ crura flectũ/ tur: a quibus Vatiorũ & Vatiniorũ cognoia fluxerũt. C.

Vatrax & uatricosus: dicit qui crura vitiosa habet.

V ante B et P

Vbi aduerbium loci significat in q̃ loco: & modo inter rogatiuũ est. Plau. vbi id audisti. mõ relatiuũ. Ter. Vbi Meacide telũ iacet Hector. Modo infiniũt: vt scio vbi tu perpetrasti scelus. Ponitur q̃q; pro aduerbio temporis postq̃. Ter. Hęc vbi dicta dedit. Quandoq; p quando Ter. in an. Vbi voles accerse. Verg. lib. vj. Est iter in syl uis vbi cęlũ condidit umbra Juppiter. Ab vbi fiũt com/ posita alicubi: necubi: ficubi: sñ in aliquo loco: vbiuis: vbi libet licet in quolibet loco: vbicũq; in quocũq; loco: vbi nam in quonam loco: & interrogatiuum est.

Vbiubi significat vbicunq; quemadmodũ: vtut pro vt cunq. Teren. in heau. Vbiubi est: diu celari non potest.

Vdũ quasi sudũ a sudando dicit humidũ. Verg. li. iij. geo. Nigra subest vdo tantũ cui lingua palato. Hinc vui dus a.um. quod quidam ita ab humido distigunt: vt vui dũ sit quod intrinsecus habet humorem: vnde vuam ap pellãtam volunt. Verg. li. Vuidus hyberna venit de glã de Menalcas. Humidũ vero extrinsecus humorem ha/ bet. Sunt qui hudum cum h scribi velint: ac per synco/ pen ab humidum fieri.

U ante E

Ve coniunctio disiunctiua: vide in dictione veh.

Vecors quasi sine corde: qui est turbati & mali cordis. Hinc vecordia. Sallustius. Igitur color exanguis: fędi oculi: citus modo: modo tardus incessus: prorsus in fa/ cie vultuq; vecordia.

Vectis generis masculini instrumentũ quo clauditur ostium: q manibus percutiendo vehatur. Virgil. Ęn/ tum ęrei claudunt vectes ęternaq; ferri Robora: nec cu/ stos absistit limine Janus. Vectem Lyniras Agriopę fi/ lius iuenit. Et vectis palus e ferro vel ligno grandior ru sticis & fabris cęmentarijs ad multa necessarius. Plini. Lato vectes aquifolios: laureos: vlmeos fieri iubet. Item vectis dicit lignũ quo aliquid vehit & portatur. Sic ve/ ctes erant fudes in circulis positę ad portandã arcam: vt est apud Exodum. Facies quoq; vectes de lignis se/ thim. Rursus vectes sunt instrumẽta ad aliquid subuer tendum euertendũq; Flacc. lib. ij. car. Hic hic ponite lu/ cida funalia: & vectes arcus oppositis foribus minaces. Est & vectis insula i oceano septẽtrionali versus Tylen.

Vectigal pen. cor. vsu nõ ratione dicitur: sicut cervical: capitale: tribunal: animal. Nomiatiuus em pluralis a sin gulari plus vna syllaba crescere non debet. Ergo vecti/ gale secundã artem. In genitiuo plurali vectigaliũ. Ci cero dixit: Messala vectigaliũ. Et est vectigal quod ex ve/ ctura pendit. Vnde & a vehendo dicit: cũ ex fundis fru/ ges in vrbem vehunt. Sed eius significatio latius patet. Capit nanq; ex publico & ex priuato. Vnde publica ve/ ctigalia intelligere debemus ex quibus vectigal accipit fiscus. Priuata quę q̃risq; sumit ex redditibus & fructib⁹ Cice. in paradoxa. Ex meo tenui vectigali capio ego du centa. Paul. Cęsę harundinis vel pali compendiũ: si in eodẽ fundo vectigal esse consueuit ad fructuariũ perti/ net. Cice. lib. ij. offi. Vt bona valitudo voluptati antepo natur: vires celeritati: externorum aũt vt gloria diuitijs: vt vectigalia vrbana rusticis ędibus & mercibus. i. pro/ uẽtus: reditus: introitus. Dicit etiam hic & hęc vectigalis & hoc vectigale pro tributario. Sic prouincę agri homi nes qui tributa persoluunt vectigales dicunt. Cice. li. iij. offi. Quas ciuitates. L. Sylla pecunia accepta ex senatus cõsulto liberasset: vt hę rursus vectigales essent. Suet. in Cęsa. Agrũ campanũ ad subsidia reipub. vectigalẽ reli/ ctũ diuisit extra sortẽ. Cic. in Catil. Et syluas lucosq; pu blicos. Romani vectigales habuere. Liu. Utrũ Annibal hic sit æmulus itinerum Herculis: vt ipse fert: an vectiga lis stipendiariusq; & seruus populi Ro. a patre relictus.

Vecto as. frequentatiuũ est a veho is. a quo vectatio: quod nomen semp passionem significat contra aliorum verbaliũ naturã. Hinc vectito as. frequentatiuũ a vecto.

Vectabulum vehiculum.

Vector: qui aliena naui: vel equo: vel plaustro vehitur pretio. Quintilia. In nauim filij mei male permutatus uector impono. Aliquando dicit is qui vehit. Cice. Etiã summi gubernatores in magnis tempestatibus a mino/ ribus uectoribus admoneri solent.

Vectorius a.um. quod vehit vel aptum est: ad vehen/ dum. Var. Meq; idem qui vectorios facere vult. s. equos ad ephippiũ aut ad prędã: q̃ vt ad rem militarem: q̃ ibi habere ad castra volunt aeres.

Vectura non modo actũ ipsum: hoc est vectionem de notat: sed etiam mercedem quę pro vectura soluitur: ut puta pro naui siue equo meritorio.

Vecticularia vita dicit eorum: qui uectibus parietes perfodiunt alienos furãdi gratia. Cato. Vecticulariam vitã viuere: est repente largiter habere: repente nihil.

Vediouis siue Veiouis & melius: veterib⁹ dicebat de

cui dẽpta atq; detracta esset iuuãdi facultas: nã quosdã deus ut ꝓdessent celebrabãt: quosdã ne nocerent placabant. De ꝙbus abũde Gellius lib.iiij. cap.xij. Ubi venit corrigendus locus in fine capitis. Sic eñ legit in:quos uidimus: omnibus codicibus:Arungus quoq; habetur ꝛ rubigus vbi Auerruncus legendum foret. Lc.

Uegeo es. gui.in sanitate sum. Nonius. Ueget ꝓ uegetat:uel erigit:uel uegetũ est. Pompo. Animos uenus ueget uoluptatibus.

Uegetus a.ũ.pe.cor. qõ sanũ ꝛ incolume est:ꝛ ad corpus ꝓprie ꝓtinet:uigens ad anim. Gel.li.ij. Quid igit in gt dicimus: ꝙ multos uidemus esse pecuniꝫ cupidos ꝛ eosdẽ cũ corpore esse uegeto ac ualenti. Sueto. de Ꝙsa. Nigris uegetisq; oculis:ualitudine ꝓspera. Scribit Apul. Cunctꝫ numine cuncta animantia uegetari. i. ali ꝛ vigorata fieri. Senec.quoq; li.iiij. q̃stionũ refert terrꝫ inesse spiritũ illũ uitaliter vegetũ ꝛ alentẽ omnia. Nunc.n. inquit nisi haberet quo modo tot arbustis spiritũ infunderet nõ alimẽ unde uiuentibus? quomodo tot radices aleret? Hinc uegetatiuã animã philosophi recẽtiores appellant animã seminalem: quꝫ a Plinio dicitur alens: cuius motu interiore plantꝫ uigescunt:crescunt:frondescunt: germinãt: breuiterq; uiuũt. Li.tamen.li.j.tus.ad animũ retulit. Horũ inquit animus est aliquid ne tam uegeta mens aut in corde cerebroue aut in empedocleo sanguine demersa iaceat. Et Auso. uegetum cor appellauit: ꝛ quia mobile est:ꝛ quia uigoris domicilium.

Uegeto as.pen.cor. recreo: fortifico:ꝛ uegetum facio: conseruo:seu longo tempore in sanitate esse facio. Hiero. in Señ. Recordabor ꝙderis mei uobiscũ ꝛ cũ omni alia uiuente quꝫ carnẽ vegetet. Gel. Memoriꝫ uegetãdꝫ gratia:quod dicimus bonꝫ memoriꝫ faciendꝫ gratia.

Uegrandis parnus ꝛ male grandis. Fus. li.ij. epi. Hic sẽpe falsus messibus vegrandibus. Var.li.ij.de re ru. Qõ ꝙq; postea concipiunt fiunt uegrandes atq; imbecillꝫ.

Uehea nõ uiã ueteres dicebant:ꝙ p eã uehebant. Lc.

Ueho ixi.ctũ.conduco.ꝓprieq; de naui:ꝛ quo:ceteris ꝙq; quadrupedibus:ꝛ de palustris dicit. Cuius composita sunt. Aueho alio ueho. Circ. Creditis auectos hostes: adueho aliquo ueho. Conueho. Circunueho. Beueho Deorsum ueho. Eueho extollo. Inueho:introueho. Prꝫueho ante ueho. Proueho ꝓduco. Reueho reducore troueho. Liui.li.j. Prꝫdaq; inde maiore cũ quanta belli fama fuerat renecta ludos opulẽtus:istructiusq; ꝙ ꝓ res reges fecit. Subueho subtꝰ ueho. Cꝫsar.cõ.j. Eo aũt frumento qõ flumine arare nauibus subuexerat ꝓpter ea uti minus poterãt:ꝙ iter ab arare Heluetũ auerterãt: a quibus discedere nolebat. Seueho seorsum ueho. Ꝓper. Cur tua prꝫscripto seuecta est pagina gyro. Prꝫter ueho uide in dictione Uelabrũ.

Uehia ę.plaustrum.unde uehiatura ꝓ uectura apud ueteres usurpatur.

Uehiare ueteres dixerũt uehere quod tractũ est ex Oscorũ lingua apud quos Uehia plaustrum dicit. Lc.

Uehes plaustrum. Plini.lib.xxxvj. Amplitudinem canis eam fecisse proditur: ut uehẽ ſni large onustam trãsmitteret. Colu.libr.ij. Jugerum autẽ desyderat quod spissius stercorat vehes quatuor ꝛ uiginti: quod rarius duo deuiginti. Est ꝛ mensurꝫ nomen in seno stercore aliaue materia. Idem lib.xij. Materia si roborea est ab uno fabro dolari ad unguem debet per quadratos pedes. xx. hoc est inquit uehis vna.

Uehiculum in quod aliquid uehitur: quod cum quatuor rotis Phryges traxisse inuenisse.

Uehiculari⁹ q uehiculũ ducit. Uehiculare uero qõ ad uehiculũ ꝓtinet. ut equ⁹ uehicularis: ꝛ rotꝫ uehiculares.

Uehemens ex ue ꝛ mens componi arbitror: tametsi q dã dici uelint: ꝙ uehatur eminentius: uel ꝙ uehat mẽte Al mẽtis eñ ui atq; impetu: sicut docet Gel. dicit. Nã ue in hoc loco itentiua est. Dr aũt uehemẽs graue: magnũ: vrgens: acer. a quo uehementia: grauitas: acritudo.

Ueiouis vide Uediouis.

Ueios dicimus vrbem in Hetruria: quã Camillus cepit. Hꝫc insignis fuit belloꝝ frequẽtia cũ Romanis. Unde cum Nero domũ ędificaret amplissimã: editi fuerunt illi versus. Roma domus fiet: Ueios migrare grites. Si nõ ꝛ veios occupat ista domus. Al Ueij fuit veiens veientis: populus. veientanus a. um. vt vinum veientanum. Hora. Qui veientanum festis potare diebus.

Uel coniunctio plerunq; disiunctiua: vt vel scribã vel ad te veniam. Interdũ copulatiua est: vt maxime meritis amicũ facit: vel virtus: vel doctrina tua. Interdũ ponit ꝓ etiam. Teren. in an. Uel hoc quis nõ credit. Ter. Uel Priamo miseranda manus. Interdũ ꝓ valde. Li. ꝓ Murena. Uel maximum bellum populũ Ro. cum rege Antiocho gessisse. Interdũ ꝓ maxime. Idem Trebatio. Quã moroſi sint qui amant: vel ex hoc intelligi potest. Interdũ ꝓ veluti. Teren. in Hecy. Uel hic Damphilus iurabat quoties Bacchidi. Interdũ ꝓ saltẽ: vt Si mihi non creditis vel operibus credite. Inuenit etiã Uel duarum syllabarũ: quod est nomen oppidi in Africa apud Plini.li.v. Sicut Suel in Hispania.

Uelo as.p simplex.l.significat tego. Lact.lib.vj. Banda est opa vt indumento iustitiꝫ pietatisq; velemur. Et velare ligare. Pompo. Reste velet gulã. Per translationẽ ponit ꝓ vestire. Plau. Muliebri velatus toga. Unde velati sicut docet Festus appellabant vestitu ꝛ inermes qui exercitũ sequebant: quiq; in mortuorũ militũ loco substituebant. Hi postea mutatis literis velites dicti sunt: qui ꝛ ferentarij ab auxilio ferendo. Huius verbi composita sunt. Euelo:ꝛ revelo quꝫ sunt cõtraria suo simplici. Nã evelare ꝛ revelare significant velamentũ tollere seu rem velatam detegere ꝛ manifestare. Prꝫuelo: de quo alibi. Et habent penultimam ꝓductam.

Uelamẽ mõ ꝓ veste accipit: modo ꝓ re q̃ alꝫd velat.

Uelabrũ pe.cor. a velo.as. uel ut quidã volunt a veho loc⁹ i vrbe Roma iuxta Auentinũ mõtẽ: ꝙ ratibus ac velis eo veherent triumphãtes Romani cũ pompa. Sue. de Ꝙsa. Quod gallici triumphi die velabrũ ꝓteruehẽs pene curru excussus est axe defracto. Hinc Uelabrensis caseus: qui ibi conficiebat cunctis ꝓferendus.

Uelatura pretiũ quod nautꝫ datur ab his qui navigio uehunt. Uelaturã facere inquit Var.li.j.de re rust. dicũt q uecturis viuũt: Nam antiqui vellam nõ villã dicebãt.

Uelum tegmen a velo:as.ꝙ uela ventis agitata volitare videant. Var. a velleribus: ꝙ ex ouiũ velleribus fierent vel a ꝙbus hoies tegebant. quãuis nauiũ vela ex lino aut sparto fierent: velũ etiam accipit ꝓ cortina quꝫ lectis circunducitur. vnde apud euangelistã legimus velum templi scissum est a summo vsq; deorsum. Diuidebat enim sancta a sanctissanctorum.

Uelaria dicebantur vela quibus theatra tegebantur. Papinianus. Jam velaria lintea pluebant: vnde etiam velaria dicuntur loca abdita quꝫ uelis claudunt. Iuue. Et pueros inde ad velaria raptos.

Ueliuolũ pe.cor. mare dicit. quod uelis uelatur. Virg. Despiciens mare ueliuolum. Ueliuolꝫ naues quꝫ uelis uolãt. ut Ennius. Naues veliuolas: quod ꝛ ꝓprie dixit.

Uelifico as. navigo:a faciendis ad est ponendis uelis. Dicit ꝛ uelificor uerbũ cõmune: unde ꝛ passiuum ꝓtulit Iuuena. cum dixit. Uelificatus athos:ꝛ quicquid grecia mendax Audet in historia.

Uello.is.uelli ꝛ vulsi.sum.extirpo. Sue. de Ꝙsa. Circa corporis curam morosior: ut nõ solum tonderetur diligenter: ac raderetur: sed uelleretur etiã: unde vulsa corpora a Quintiliano dicunt: fędissima. Huius composita sunt Auello. Couello. Diuello. Euello. Peruello. Interuello ꝛ Reuello: quod est rursus uello. Col. Cũ ab opere boues disiunxerit subtrictos cõfricet: manibusq; cõprimat dorsum ꝛ pellem revellat: nec patiatur corpori

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

adhęrere. Et omnia per duplex. ll. scribuntur.

Uellit id est monit. Virg. Posteſq; a cardine vellit.

Uellico as. pen. cor. frequenter vello: quod proprie fit cum extremas corporis partes digitis vellimus: pręſſando inſectamur. Propert. Nec mihi tam duris inſultes moribus q te Uellicet: heu ſero flebis amata diu. Augu. lib. xiij. de ci. dei. Ita ſe auferebat a ſenſibus q iacebat ſimillimus mortuo: vt nō ſolū vellicantes atq; pungentes mini me ſentiret: ſed aliqñ etiā ſi igne vteret admoto ſine vllo doloꝛe niſi poſtmodū ex vulnere probabat. Per tranſlationem Uellicare ponit criminari: mordere ac lacerare. Gel. lib. xiij. Plura in Salluſtio inſcite aut maligne vellicant. Hora. Uellicet abſentem Demetrius.

Uellus: lana ex ouibus detonſa: q ante tonſurę vſum lanam veteres vellerent: quam demptā q conglobatam alij vellera: alij velamina appellant.

Uellina: regio in vrbe palatino monti cōiūcta in q̄ Valerij publicolę q victorię deorūq; penatiū ędes erāt. Dicta vellina: q ibi paſtoꝛes palatini vellere lanā ſint ſoliti.

Ueles tis. pe. cor. qui leuiſſime omniū armatus: q q velatus q ferētarius. Refert Aelianus ordinem pedeſtrē in militia diuidi triſariā. In armatos: quę grauis armatura dicit: q velites qui leuiſſime oīm armant. Unde q expediti nuncupant. Non eñ ocreas aut loricā induūt: ſed tantū iaculis q fundis vtunt. In tertio ordine ſunt peltati a pelta dicti: quod ſcutū eſt paruū q leue. Hi medij erant inter grauē armaturā q leuem. Speciatim Horatij: accenſi ferentarij milites leuis armaturę vocant. Per tranſlationē velites etiam dicunt qui verbis altercant: Ouid. in Ibim. Utq; petit primo plenum flauentis arenę, Mondū calfacti velitis haſta ſolum.

Uelito: pe. cor. cōtentio: digladioꝛ: pugno. Plau. i Mene. Neſcio qd velitati eſtis inter vos. Poſtea de re trāſlatum eſt ad verba. Unde q p Iurgari ponit Li. Cū inquinatiſſimis hominibus non eſt conuicio decertandū ne, q maledictis aduerſum impudentes: q improbos velitādum: quia tantiſper ſimilis q compar eoꝝ fias: dum paria q cōſimilia dicas atq; audias. Unde q Uelitatio quę teſte Feſto: dicta eſt vltro citroq; probꝛoꝝ obiectio: ab exemplo velitaris pugnę.

Uelito as. fit a velo as. q ponit pro velifico.

Uelitaris q hoc velitare: quod ad velites pertinet. Unde velitaris pugna. Sal. in Iug. Pręterea ire ſagittarij q cohoꝛs peligna cū velitaribus armis: itineris properandi cauſa: neq; his ſecus: atq; alijs armis aduerſum tela hoſtiū: q ea leuia ſunt: muniti erant.

Uelitatim aduerbiū: ſignificat per ſaltus q interualla: q velites pugnando ſaltibus vtunt. Siſen. Nos vna eſtate in Aſia q græcia geſta idcirco continentia literis mandauimus: ne velitatim aut ſaltuatim ſcribendo lectoꝝ animos impediremus.

Uelitręq; ciuitas volſcoꝝ inſignis fuit: quibus victis romani agrū veliternū ademerūt. Eo Coloni ab vrbe miſſi ſunt: vt inquit Liui. lib. ij. Refert Dion. y. lib. vij. Peſtilentiam adeo Uelitras eſſe depopulatā: vt ex decē partibus veliternoꝝ vix vna ſuper fuerit.

Uelia palus Italię apud Calabꝛos nō lōge a Palinuro Velia olim dicta: eſt q Velia Lucanię oppidū ſic dicta: quia paludib⁹ cingit: palus ἕλος latine dicit Velia: poſtea aſpiratio vertit in u. q fit velia. Alia velia in latio eſt: dicta ga loco paluſtri finit poſita a Pelaſgis. Mos fuit vt ait. Dio. nominibus q̄ inciperēt a vocalibus b ꝓpo

Uelut: aduerbium ſimilitudinis. (nere. q velociter.

Uelox: celer: a volando: quaſi volox: a quo velocitas

Uena dicta eſt: q per eam veniat ſanguis. Nā eſt conceptaculū ſanguinis miſti confuſiq; cū ſpiritu naturali: in qua plus ſanguinis minus ſpiritus. Unde fit Uenoſus a. um. quod eſt venis turgentibus plenum. Per tranſlationem tamen venę in terra dicunt ſubterranei meatus per quos vnda manat: aut alius liquoꝝ. Unde venas argenti: venas auri dicimus.

Uenenū: dictū eſt q̄ cito per venas eat: ſiue ſalubre: ſiue noxium. quod græci φάρμακον dicunt. Nam q medicamenta venena ſunt. Et eſt generalę ad omnia quę natura ęgris cui adhibita ſunt mutāt. Plin. Balſamū aduerſatur venenis maxime toxicis cū myrrha q vino. Unde per quandā ſimilitudinem color: qui a veſtibus imbibitur venenū appellat. Virg. lib. ij. Geoꝛ. pro colore purpureo poſint: qui eius conchę ſpuma eſt. Alba nec aſſyrio fucatur lana veneno. Deniq; oē quod vel ſumptū vel tactū nocet: venenū dicit: vnde q pro veneficio capitur.

Uenenoſus a. ū. q̄d venenū habet: vt venenoſ⁹ ſerpēs.

Uenenatus a. um. in quod eſt venenū coniectū. Fit eñ

Uenenarius qui parat vel cōficit aut (a veneno: as. vendit venenum. Pupul. Qui venenariū accuſat ſcrupuloſus cibatur: qui furem arguit: ſua cuſtodit.

Ueneficus: q venefica: qui q q venena cōficit: q q incantationibus q cęteris malis artib⁹ vtit. Hinc Triueneficus. i. excellens veneficus. Plau. Muſſas adhuc triueneficas

Ueneficiū ipſe actus venenandi. Plini. Hęc arbor: ante atrium ſata omnibus veneficijs remedio eſt.

Uenio is. veni ventū. venire ꝓprie eſt quaſi verſus nos ire. vnde apud authoꝛes frequēter ꝓ ire ponit. Virg. Veniſti tandē. Ter. Niſi ego ad mercatū venio. i. eo. Sic ecōtrario ire ꝓ venire, vt eo ad te. Et ambo iūgi poſſunt datiuo: vt It clamoꝛ cęlo: q hoſtis venit excidio. i. ad excidiū. Aliqñ cōſtruit cū ablatiuo mediante in: quaſi ſignificet ꝓmanentiā. Odie. Ne forte ſi venerit veſtris imambus illud Apocryphū: dubia ꝓ certis recipiatis. Et licet veniō neutrū ſit: tñ eius cōpoſita qñq; mutant terminationē: vt Cōuenio cōuenioꝝ. Inuenio inuenioꝝ. Reliqua cōpoſita ſunt. Aduenio. Circunuenio. contrauenio. Deuenio. Præuenio. Reuenio. Subuenio q Supuenio. Hoꝛ. Grata ſupueniet q̄ nō ſperabit hoꝛa. Poetę tamē aliqñ venire ꝓ iminere vſurpant. Virg. Se fatis ambobus tendi q venire latini q. Aliqñ ꝓ crefcere. Idē. lib. j. ge. Hic ſegetes: illic veniunt fęlicius vuę. Aliquando ꝓ poſſe. Plin. Species Sinopidis tres: rubra: q minus rubens: q media inter has. Eius quę ex Africa venit octoni aſſes.

Uenire in mentem: non ad recordationem tantū eſt: ſed ad conſiderationē q reputationē q intelligentiā. Ter. vbi in mentē eius aduenti venit. Ueni in ſuſpitionem: in obliuionē: in vituperationē. i. ſuſpectus factus ſum alijs alij me obliti ſunt. vituperoꝛ: ab alijs: veni in opinionē. i. opinionē habeo. Aliquando tamen paſſiue dicitur cum opinio pro fama accipitur.

Uento as. frequentiuū quo veteres vſi ſunt: ſed pro eo vtimur alio frequentatiuo ventito. Plini. Gratio: Alexandro magno erat frequenter in officinam ventitanti.

Uentus a venio fit. Nam ꝓprie eſt cū impetu ventans aer: cū nihil aliud ſit ventus q̄ aer cōmotus atq; agitat⁹ Unde Aug. li. de quātitate aię. Nihil aliud q̄ iſtū aerem cōmotum ac agitatū eſſe ſentimus. Qō in loco tranquiliſſimo: q ab omnibus vētis quietiſſimo: vel bxeni flabello approbari poteſt. Quo etiā muſcas abigentes aerem cōmouemus: flatūq; ſentimus. Quod cum euenerit occultioꝛe quodam motu cęleſtiū vel terrenoꝝ corporū per magnū ſpatiū mundi ventus vocat: ex diuerſis partibus cęli nomina etiā diuerſa ſortitus. Victr. ventus inquit eſt aeris fluens vnda: cum incerta motus redūdantia. Naſcitur cū ſeruoꝛ offendit humoꝛem: q impetus fractionis exprimit in ſpiritus flatum.

Uentulus diminutiuū paruus ventus. Terenti. Lapet hoc flabellum q ventulum huic fra facito.

Uētoſus a. ū. qō eſt vento plenū. vt vētoſa regio. Aliqñ ꝺ inane: vt vētoſa verba. i. ſine pondere q ſine effectu.

Ventilo as. pe. cor. ad captandū ventū pono antiacio Proper. Hāc venus vt viuat ventilat ipſa facē. Hinc ventilari frumentū dicit: dum in area purgatur. Plin. Multi ventilare quoq; granū vetāt. Leo papa per trāſlationē di

xit. Oim discutit cōsuetudinē: ventilat curas: scrutat affectus. Interdū vētilare est p manus ysare e digitis eximedo. Apul. Ad hęc ego insperato lucro diffusus in gaudiū: & in aureos refulgētes: ꝙs idem dē manu mea ventilabā. Iuu. Cū verna canopi Crispinus Tyrias humero reuocāte lacernas Tētilet estiuū digitis sudātibus aurū Nutus cōpositū est Euētulo: extra vētulo. Col. lib. j. Et celeriter si uineta deterunt nō cedēte solo pulsibus vngularū tribularūq; & eadē euentilata mūdiora sunt: lapilliq; Ventilabrū pe. pro instrumentū quo aliquid. (caret. ventilatur. Col. lib. ij. Nam cum acerinis paleis granisq; mistus in vnum fuerit congestus: paulatim ex eo ventulabus per longum spatium iactetur.

Ventilato: qui frumenta ventilat.

Venia dicta est: ꝙ optanti aduenit. Est em̄ remissio culpę & cōdonatio erroris. Quinti. Peccauit: veniā peto. Quandoq; ponitur p beneficio: indulgentia & pmissione. Li. li. j. de ora. Date nobis hanc veniā: vt ea quę sentitis de omni genere dicēdi: subtiliter psequamini. a. con cedite. Ter. Da pater veniam: sine te exorem. Et cū venia dicimus: hoc est cum pace tua & te pmittente.

Veneris gemmā: lapillū appellant excellentem colore. Nunc nonulli Ve. erota vocant. Lc.

Venus: dea putata est: ꝙ ad omnia veniat. Cice. Quę aūt dea ad res omnes veniret venerē nominauerūt. Grece ἀφροδίτη dicit ab ἀφρὸς spuma: qm̄ ex saturni testib⁹ & maris spuma nata fit. Est & venus infima quinq; errātium stella & terrę prima: quę Bosphoros grece: lucifer latine dicit: cū ante gradit solem. Cum aūt subsequitur: hesperos: vesper: & vesperugo. Ponitur etiā venus p libidine & coeundi appetitu. Seneca. Q. in venerē pnior esset. Interdum p pulchritudine. Quint. Quod cū gratia quadam & venere dicit. Hinc venustas pulchritudo. Anasalchus aūt in epigrāmatis. ἀσίγνητέ τί τοῖῶδε παῖ ἀφροσύνεια ὀρουσας τίπτ'. ἀπὸ ποιμενίου χειλεος ὧδε πάρει ὄυτοι πεῶνες ἐθ' ὧδε ἄγκεα πάντα δ' ἔρωτες καὶ πόθ⁹. ἀδὲ ἀγρία μοῦσ' ἐν ὄρει νέμεται.

Venerū quatuor meminit. Li. li. de natu. deorū. iij. cuius verba sunt. Ven⁹ prima cęlo & die nata: cuius Eli dē lubz videmus. Altera spuma pcreata: ex q̄ & Mercurio Cupidinē secūdū natū accepimus. Tertia Ioue nata & Iunone q̄ nupsit Vulcano: sed ex ea & marte natus Antheros dicit. Quarta Syria Cirroq; concepta: q̄ Astarte vocat: quā Adonidi nupsisse pręditum est. Hęc ille.

Venustas: a Venere cū pulchritudinem significat venustatē fęminis dignitatē viris conuenire docet. Cic. Si luna a Ioue defluat ad venerē facit venustos: & qbus vt ait Firmicus in q̄rto Mathesēos: ex venustate potestas maxima cōparet. Hinc venustas c. Plī p gratia dicendi & venere: amabiliq; suauitate. Unde venustus: a. um. vt venustus homo: & venusta oratio: sicut lepidus homo & lepida oratio: q̄ ita inter se differunt: ꝙ venustū vocamus qđ cū gratia quadā & venere dicit. Lepidū quod rotūditate quadā & breuitate: atq; acumine verborū venustum est.

Venusto as. onno. Am. li hexa. Ideo primū fecit deus: postea venustauit: vt inde credamus ornasse q fecit: & fecisse qui ornauerit. Huius contrariū est. Deuenusto. Sel. Tanq; pulchritudinis sibi insignia deuenustet.

Veneror: ex venia & orando cōpositum esse videt quasi veniā orare. Est aūt venerari colere: & veneratio honor: & cultus. Poetę tamen q̄q; veneratum p venerabili ponunt. Virg. Cur ille q̄q; dabit venerata sacerdos.

Venerabilis: q cultu & veneratiōe dignus est. Pli. Vir grauis & ipa senectute venerabilis. Noia em̄ q̄ in bilis desinūt a verbis venientia: qm̄q; infinitū passiuū eius verbi significāt cū dignus: vt spectabilis: dignus spectari. Admirabilis dignus q sit admiratiōi. Q̄q; infinitū vel actiuū vel passiuū cū potest: vel natura aptū est: vt Visibilis q potest vel natura aptus est videre. Penetrabilis qui potest vel natura aptus est penetrari. Stabilis q potest vel natura aptus est diu stare. Possibilis qui fieri potest.

Venerandus idem quod venerabilis. Seneca. Uocē estimatione dignā & omni seculo venerandā. Unde nō desino admirari inscientiam uel potius insolentiā quoꝝ dā sacratoꝝ qui indignant: non sibi scribi cū literę dant uenerandū aut reuerendum: dicentes venerabilem omnibus cōuenire: venerandū aūt uel reuerendū solis prelatis: & reuerendissimus. o barbaries.

Veneranter significat cum veneratione. Apul. Et ab eo ueneranter exceptus paululum quieui.

Veno: aris: feras indago: & quasi circūuenio: a venio: vt quidā arbitrati sunt: deductū: pterea q ueteres venari passiue p circūueniri posuerunt. Ennius. Teneor correpta: & vndiq; veno: A quo p translationē venari capimus p captare: hoc est artificio quodā & solertia qlibet rere: vt veno: laudem: gloriā. Quod etiam aucupari dici

Venatus us. ipsa venatio: vt est in Geñ. Lunq; (mus. venatu aliquid ceperis.

Venaticus a. um. quod ad uenationē ptinet. Unde venaticos canes dicimus quibus feras psequimur. Var. Canū duo genera: vnū venaticū: alterum quod custodit.

Venatorius a. um. idē quod venaticus: (causa paraf. vt uenatoria instrumenta quibus in uenando utimur.

Venabulum: telū quo uenantes vtunt aciei longissimę apud nos coꝝibus hinc & inde extantibus. Marti. Si directa geres longo venabula rostro. Hic breuis in grandem cōminus ibit aprum.

Venaphrū a uenare & aphros cōponit: & est nomē oppidi in Campania: in cuius agro fiebat optimū oleum. Mar. Hoc tibi Campani fudauit bacca uenaphri.

Venetia regio Italię: q̄ a Mincio amne usq; Tiliamē tū ptendit Ab Enetis populis dicta: q post bellū Troiānū cū Antenore salutē cōsecuti: cursum huc e Paphlagonia tenuere. Author. Pli. Allū a Gallis eiusdē appellationis originē traxisse dixerūt. Fuerūt em̄ veneti pōpli inter Celtas littora oceani gallici incolētes: ꝙs Cęsar nauali plio supauit. In hac regiōe sunt vrbes illustres. Verona: Vincētia: Patauiū: & Venetię ciuitas: Utrunus placida

Venetię ciuitas insignis: quę anno a natali (& amęna. Christiano quinq̄gesimo quarto supra quadringētesimū cōdita fuit: quo anno Attila rex Hunoꝝ Aquileiā euertit. De cuius laude qm̄ apud Iacobi Philippi chronicā a nobis late congestum est: duximus omittendum.

Venetus a. um. pe. cor. quod e venetiis est: ut veneti cives: venetus color: ut ait Cęge. Cęruleus dicit qui color est marini fluctibus similis. Scribit Lampri. Heliogabalū comedisse pisces coctos cōditura veneta: quasi in marina aqua cum colore suo. A quo colore aurigarū factio veneta nominat. Et qui eo colore induebantur: Venetiani dicebant. Cęge. lib. iij. de re militari scribit nautas veste veneta esse indutos: & uel a nauium exploratoriarū colore uenero esse tingenda. Hic color etiam Thalassicus. i. marinus dicit: Greci enim thalassan mare appellant. Idem a colore ferri: ferrugineus dicitur.

Vendico as. penul. corre. approprio & meum esse dico. Amb. Aures cęli speciale sibi nihil uendicant. Vindico uero vlciscor: quasi vim dico.

Venter capitur p eo qui videtur: hoc est qui a pectore ad pubem terminat. Dicq; extenditur: qm̄ ex pelliculis constet: quas vocāt pantices. Ime. Montani q̄q; venter adest abdomine tardus: Sed pprie est vbi cibi cōficiūt. Cuius diminutiuū est vētriculus. Cor. Cel. Ventriculus aūt q receptaculū cibi est: constat e duabus tergoribus: isq; iter lyenē & iecur positus est. Huiꝰ duo sunt officia: vt ingt Dasco. superius & inferius: Superiore deuorata recipiunt: inferiore quę excreturi sumus emittunt. Aliqñ ponitur p stomacho. Iuue. Uentre nihil noui frugalius Aliquando pro aluo. Cel. lib. iij. Ubi ab inferiore parte purgandus aliquis est: ventrem eius ante soluendū esse. Uterus ideo dicitur quia continet: & tanq; vter est.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Uentriculi ꝓterea sunt cerebri concauitates: ex quibus septem paria neruoꝝ oriũtur. a grẽcis συζυγίαι. i. cõiunctiones siue coniugationes vocantur. Lc.

Uentriosus: qui ꝛ ventricosus dicit: qui magnũ habet ventrẽ. ¶Plaut. in merca. Ego dicã varũ ventriosum. ¶Nã c litera sꝑe addit. ¶Nã Arcadius arcadicus. Sardonius sardonicus. ¶Nũ ꝛ nunc. Tum ꝛ tunc. Iuue. Uiuendũ est recte tũ ꝓpter plurima tunc his ¶Ꝛcipue causis.

Uẽtrale vestimentũ vẽtrẽ cõtegẽs. ¶Pli. Patris mei memoria cepere amphimala nr̃a sicut villosa etiã vẽtralia.

Uepres tã in singulari q̃ plurali: generis masculini secundũ ¶Probũ: ꝛ ſminini secundũ ¶Prisc. rubus siue spina dicit: q̃ vehemẽter prehendat. Ouid. li. v. me. Aut lepori qui vepre latens hostilia cernit Ora canũ. ¶Huius diminutiuũ est vepꝛecula. Licer. p. Sex. Ut illa ex vepꝛeculis extracta nitedula remp. conaretur arrodere.

Uepretum locus vepribus plenus.

Uer: anni pars tẽperatior: a veniẽdo: q̃ tũ venire. i. oriri ꝛ crescere incipiũt virgulta: ꝛ frondes ac flores arboꝝ atq; herbarũ. Uel dicit a viuendo quasi viuer: vel a vertẽdo: q̃ tũ se vertere incipiat tempus anni. Quippe vernouũ anni initium est. Diuidit em̃ ver: vt ceteꝛe partes anni in partes tres: nouũ: adultũ: ꝛ pꝛeceps. Uer sacrum dicebant veteres in quo sacra ꝛ ludos faciebant. Quod quidã quasi religiosum putant dictũ. Sisenna. Quoniã Sabini ferunt vouisse si res cõmunis melioribus locis cõstitisset sacrũ futuros: vel potius ἀπὸ τοῦ ἔαρ. ꝙꝛ.

Uernus a. um. quod est veris. Uñ Emb. Uerna tempe

Uerna: seruus ex ancilla domi natus: a vere (riẽ dixit. q̃ hoc tempus anni ad generandũ maxime sit idoneũ. Et quia domini cũ ancillis consuetudinẽ habebant vernouo tempoꝛe: ideo seruos dominatos vernas appellauerunt. ¶Huius diminutiuũ est vernula.

Uernaculus a. ũ. dicit omne q̃d domi nostrę nascit: vel q̃d in nostra patria est. vnde vernacula lingua dicit vel seruilis: uel plebeia: quã tã q̃ cõmuni: ac naturali omnes vulgo loquũt: vernaculus mos. i. domesticus uel patrię ¶Interdũ ponit ꝑ ꝓpio ac peculiari. ¶Pli. Potissima nobilitas dat vuis peculiaribꝰ: atq; ꝓnaculis Italię. Interdũ ꝑ eo q̃d a nobis domestica cõsuetudine usurpat. Li. in Liu. Nescio quo sapoꝛe vernaculo. Li. i Ter. acti. vj. ¶Nõ ut solemus interdũ in defensionibus dicere crimen domesticũ ac uernaculũ: uernaculi etiã dicunt malis moribus hoies ꝛ lingua ꝓterua: q̃ uernarum similes sint q bus ars est adulari ꝛ maledicere. Item uernaculum dicit quod est ueris. ¶Pli. li. xvij. uernacula putatio detectis per ramos uitium crinibus circũuestit arboꝛem.

Uerno as. pullulo. ¶Dart. Dũ tibi ꝓnarẽt tenera lanugine malę. i. pilos emittere inciperẽt. ¶Ier. ¶Per trãslationẽ in explanatione canticoꝝ: ubi iquit Ex aĩa desyderio rũ tẽpestas defuerit: tũc incipiẽt in ea flores uernare uirtutũ. Aliq̃n uernare splendere est. Amb. Circũdedit me uernantibus atq; coruscantibus gemmis pretiosis. Aliquando ꝑ canere. ¶Plau. Dum auiculę uernant. Quippe verno tempoꝛe omnia lętari uidentur.

Uernilitus ꝑ adulatoꝛe a veteribus usurpatur. Lęcil. Credo nimis tandem hic fit uernilitus.

Uernilis ꝛ hoc uernile pen. pꝛo. idem quod Seruilis: siue scurrilis. Verniliter: scurriliter seu adulatoꝛie.

Uernalis ꝛ hoc uernale: quod est ueris. Au. li. vij. de. ci. del. ¶Ꝛpter vernalem quippe faciem terrę quę ceteris tempoꝛibus est pulchꝛioꝛ. ¶Porphyrius philosophus nobilis Atyn floꝛem significare perhibuit.

Uernatio: coriũ uetus q̃ serpentes exuunt: q̃n id uere fit. Notũ est serpẽtes quotannis uerno tẽpoꝛe exuere membranã coꝛporis hyberno situ obductã. ¶Pli. Lẽdes tollũtur adipe canino vel anguibus in cibũ sũptis anguillaꝝ mõ: aut vernatione quã exuũt pota. Idẽ Anguinę vernationis mẽbranã cũ oleo tędeq; resina calefacta auribus prodest. Eadẽ senectus dicit. Uide in dictiõe Senectus.

Uernactum terra vere ꝓscissa: quia vere actũ arvum id est versum est. ¶Pli. Quidam vtiq; ab equinoctio verno pꝛoscindi volũt: quod q̃ vere semel aratum est: a tempoꝛis argumento vernactum vocatur.

Ueratrũ pen. coꝛ. herba: quę ꝛ Helleboꝛus: q̃ mentem auertat. ¶Persius. Ebria veratro. ¶Hui⁹ duo sunt genera: album ꝛ nigrum: vtrũq; radice fibꝛata ceparum modo.

Uerbanus: lacus Cisalpinę gallię: ex quo Ticinus fluuius emergitur: seu ꝑ quem ex alpibus effluit in ¶Padũ ¶Nunc lacum maioꝛem appellant.

Uerber: instrumentũ longum ꝛ exile qualis est virga: baculus: arũdo: ꝛ si quid est simile. ¶Pꝛoꝑie autem significat summitatẽ sarmentoꝝ. Quinti. Ignesq; ex pꝛoximo raptos: verberaq; quę casus obtulerat in vado.

Uerbero as. cędo verbere. Sic em̃ a verbere fit verbero: q̃modo a fustis fustigo: a flagellũ flagello. Licet etiam de verbis dicaꝛ. q̃n vt testaꝛ ¶Nonius: nõ solũ verberare a ꝓberibus dictũ: sed ꝛ a verbis. ¶Plau in aul. ¶Nã cur me miserã verberas? ¶Hui⁹ cõposita sũt. Diuerbero. Deverbero. Ter. in phoꝛ. Quot me censes hoies iam deverberasse vsq; ad necem hospites tum etiã ciues? Euerbero. Reuerbero: repercutio: impedio. Colu. li. iiij. Ut mota ꝭqliter humus novellis seminis radicibus quãcunq; in partẽ ꝓpserint molliter cedat: ne incremẽta duritia reuerberet: sed tenera velut intimo sinu recipiat. Trãsverbero feriendo trajicio: trãsfodio. Lact. ¶Nam dolore inuricę cõcitatus ¶Hydas alterũ gladio transuerberauit. (rũ.

Uerbero onis: q̃ est ꝓbere dignꝰ. Et ẽ cõtumelia seruo

Uerbereus a. um. q̃d est dignũ vt verberet. ¶Plau. Sed eꝰum video verbeream statuã: vt magnifice infert sese.

Uerberalis: verbere dignus: quasi verberabilis: a quo verberalio: verberalissimus. ¶Plau. Uerberalissimus etiã rogitas non fur sed trifur.

Uerberatus us. ipsa verberatio.

Uerberito: as. sꝑe verbero. Fes. Uerberitare idẽ Lato frequentatiue ab eo quod est verbero dixit.

Uerbũ: a verberatu: q̃ verberato lingua intra palatũ aere ois oratio ꝓmat. Unde ꝑ qualibet dictione ponitur: siue illa sit nomẽ: siue ꝓnomen: siue vna aliarũ partiũ. Uarro. a veritate deducit: q̃ vẽrũ nos loq oporteat. Est autẽ verbũ varie a varijs diffinitũ: ꝓpterea q̃ varie significet. ¶Primo em̃ sacrę scripturę diffiniũt verbũ esse q̃d intra animi silentiũ mẽte cõcipimus: videlicet ipsã cogitationẽ q̃ adhuc cõscientię secreto retinet. Uocẽ vero ꝑ quã verbũ ꝓfert in mediũ. Uox sonus index est cogitationis: verbũ vero ipsa cogitatio. Sicut em̃ q̃n verbũ cor de cõcipimus: necessaria est vox: quasi quoddã vehiculũ verbi: ꝛ quodlibet verbũ ipsum ꝑ oris sonũ ad alium transferimus: tamen sic eũ integrũ etiã intra nos clausũ tenemus: ꝛ sic a loquẽte transferꝛ: vt tamen in sua sede teneaꝛ. Aliq̃n verbũ dicit: quod a re: siue facto distinguit: vt non est opus verbis sed factis. Hinc dare verba dicimus ꝑ decipere. Aliq̃n sumit ꝓut est vna ex octo ptibus oratiõis: in quo ois vis orationis est. Hinc verbale nomẽ dicit: quod a verbo descendit. Aliq̃n capit ꝑ vniuscuiusq; signo: q̃d ab audiẽte põt intelligi. Uñ verbosus: multi loquus. Aliq̃n ꝑ cõtexta oratione: q̃nis in ea multa sint vt apud ꝓphetas sꝑe legimus. Verbũ q̃ facũ est. Et apostolus. ¶Presbyteri duplici honoꝛe honoꝛent: maxie q̃ laboꝛãt in verbo ꝛ doctrina. Quãtocũq; tẽpoꝛe quisq; in ꝓdicando euangeliũ laboꝛauerit: nõ verboꝝ sed verbi dei ꝓdicato: erit. Et quantocũq; tẽpoꝛe quis in vniuersa vita sua qua ista gerit carnẽ: quãtalibet longitudine ptẽdaꝛ. quęcũq; verba: vel oꝛe: sola cogitatione locutus fuerit: coꝛde impęnitenti contra remissionẽ peccatoꝝ quę fit in ecclesia: verbum dicit contra spiritum sanctũ. Est ꝛ verbũ sententia: seu renuntiatio: quę uno ligatur ꝛ struitur verbo. Terẽ. in adel. ¶Postremo illud nõ meũ verbum facio: q̃d ¶Pitio bene ꝛ sapienter dixit. (difficile)

Uerba dare est decipere. Ter. i an. Cui verba dare est

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Verba ad rem conferre: est hoc agere qđ dicit Terẽ. in heau. Verũ si verba ad rem conferret: vapulabit.

Verbale: quod a verbo descendit: vt lector a lego: doctor a docẽdo. Verbulum diminutiuum. Mier. Secre (cto: a doceo. ta verbula non carent suspitione.

Verbosus: multiloquus. Cice. Habes epistolam verbosiorem fortasse q̃ velles.

Verbosito as. verba ꝓfero. Mier. Nullius est meriti ore diuina officia verbositare: & misera mente quę intrinsecus imminent vagando circuire.

Veriuerbium verus sermo. Plaut. tu repertus Philocratem qui superes veriverbio.

Verbascũ herba similis est vel benę: & ꝑ ea sępe capiti: foliis minus cãdidis cauliculis pluribꝰ: flore luteo. Ec.

Verbena ꝓprie: vt ait Ser. Herba sacra sũpta de loco sacro capitolij: qua coronabant fęciales & pater patratꝰ fœdera facturi: vel bella indicturi. ⁊ hodie tñ etiã verbenas vocamus oẽs frondes sacratas: vt Laurus: oliua: vel myrtus. Ter. in an. Ex ara hic verbenas sume. Nã myrtũ fuisse Menander testat. Do. vero verbenas ait: esse oẽs herbas & frõdes sętas ad aras coronandas ex aliquo loco puro decerptas: quasi herbenas. Plin. lib. xxij. Scribit hoie sagminũ: & verbenarũ significari gramẽ ex arce cũ sua terra euulsũ. Idẽ li. xxv. Verbenacã peculiariter vocat herbã quã græci Hierobotanẽ: quasi sacrã herbã dicũt: alig peristereon: quasi columbariã. Sed in simplicibꝰ quis melior: ac sine cõparatione præstantior q̃ Dioscorides. Hic igit de verbena ita scribit. περιστέριον φύεται ἐντοῖς ἐφ' ὕδασις τόποις, οἱ δὲ Ἕιρωνόμ οἱ δὲ βούνιον οἱ δὲ ἱερὰ βοτάνη οἱ δὲ φιλοδότης ἀιγύπτιοι πελεκὲ προφῆται ἥξας δάκτυλον οἱ δὲ αἷμα γαλῆς οἱ δὲ αἷμα ἑρμοῦ ἑρμαῖοι κερισαγαλλινάκια οἱδὲ περιστερεῶνα ὀρθὸν ὀνομάσαι .i. verbena in aquosis locis nascit: aliqui trigonũ: alij bunion: alij sacrã herbã: alij Philtrodoten ęgyptij pepsete pphetę Junonis lachrymã: alij telis sanguinem: alij Mercurij sanguinem: Romani cristam gallinaceam vocant.

Vel gilię stellę sunt quę & Pleiades: & Instito: veris dicunt: ita appellate: ꝙ earum ortu ver finem facit: seu ꝙ circa æquinoctiũ vernũ sit earũ ortus matutinus. Sunt aũt septem in tauro locatę: quarũ signo exoriente æstas significatur: occidente hyems ostenditur. Earũ exortus fit circa quintũ Idus Maias distans ab æquinoctio verno vndequinquagesimo die.

Vercellę ingt Hie. Ligurũ ciuitas haud ꝓcul a radicibꝰ alpiũ sita: oli potẽs: nũc raro est habitatore semiruta.

Vereor eris. itus. timeo. Sed ꝓprie vereri liberoꝝ q honestatis gratia mouẽt. Timere seruoꝝ q formidine pœne faciũt. Dictũ Vereor a ve & reor:: quasi valde reor: ea q timemus multi facere: ac diu cogitare solemus. Huius cõpositũ est reuereor: quod est veneratione habeo: qđ est timor agẽdi quod reprehendi possit. Hinc Reverẽtia. June. Hic nullus verbis pudor aut reuerentia mensę.

Veręda dicunt loca: quę nõ nisi cũ verecũdia noiant.

Verecũdor. Verecũdiã teneo. Ci. li. iiij. de ora. Alteꝝ cõtantẽ & quasi verecũdantẽ incitabat. Verecũdus q verecũdia tenet. Licet quãdoq; ꝓ audaci sumat. Plaut. Sic est: vera prędico: nisi etiã hoc falso dici insimulatur ea: nimꝺ verecũda es. Verecũde aduerbiũ: cum pudore.

Veredarius nũtius: cursor: siue tabellarius eq̃stris: celeri celeritate literas pferẽs: vt a Caballus Caballari: veredꝰ eñ dicit equus velocissimi cursus: quibus vsi sũt maiores in venationẽ. Mar. Marcius vtaris maneo rapiẽte veredo. Idem. Stragula succincti venato: sume veredi. Talibus nostra tempestate vtunt lancearij equestris stratioticos quos dicũt lanceas manibus recipiocãtes. Hie. in lib. Hester. Epistolę missę sunt ꝓ veredarios: & egressi sunt veredarij celeres nuntios perferentes.

Vergo gis. si. secundũ Diomedẽ xi. sum. significat declino. Virg. li. xij. Quo vergat põdere lętã. Huius cõposita sunt. Deuergo: decorsũ vergo: a quo deuergẽtia ꝓ curuatura. Gel. Nã quãta ptiũ circuloꝝ cęli ex deuergẽtia & cõuexiõibꝰ: qd varietatis sit ęs nõ videt. Inuergo. Plau. in Cur. Ipsũ expecto tãgere inuergere i me liq̃res tuos.

Verro ris. ri. sum. significat traho: a rete qđ verriculũ dicit. Vir. Hic versa puluis inscribit hasta. Idẽ. Quippe ferãt rapidi secũ verrãtq; ꝓ auras. Aliqñ verto. Idẽ. Adnixi torquent spumas & cærula verrũt Æquora. Aliqñ Mundo: ꝙ trahẽdo fœdes mũdent. Iuue. Verre pauimentũ: nitidas ostẽde colũnas. Huius cõposita sunt Cõverro. Col. li. viij. Diligęs pastor quotidie stabulũ cõuerrit: nec patit stercus aut humorẽ cõsistere. Cato. Villã cõuerse mũdeq; habeat. Deverro: deorsum verro. Everro

Verriculũ rete piscatoriũ: qđ trahẽdo (extra verro. e vado educit. Verricula veteres ꝓ articulo vsurpabãt.

Verretrũ: membrũ virile a verrendo dictũ. Mier. Cur portas verretrũ Paule: cur a sexu seminarũ barba pilis aliaq; membrorum qualitate distingueris.

Verto tis. verti sum. a vere dici putat: qñ vere annus incipit verti. Vir. Borgona desecto vertentẽ lumina collo. Interdũ traho. Virg. Et versa puluis inscribit hasta. Interdũ trãsfero: cũ qppiã de vna in aliã linguã transferimus. Plau. Vertit barbare. Interdũ cõsydero: voluo: agito. Sal. Exercitũ vertere. Huius cõposita sunt. Aduerto. Animaduerto. Auerto. Conuerto. Circumuerto. Diuerto. Euerto. Inuerto. Interuerto. Obuerto. Peruerto. Prævertor: Reuerto:. Subuerto: & Transuerto.

Verror: deponens eiusdem significationis cum verto. Virgi. Vertit interea cęlum & ruit oceano nox. Hinc cõponuntur Reuertor: & Prævertor.

Vertere solũ dicebantur vrbe cedentes siue ob decoctã creditoribus pecuniam: siue ob exilium. Liui. lib. iij. Collegę eorũ exilij grata solum verterunt. Cice. ꝓ Cecin. Qui volunt pœnam aliquã subterfugere aut calamitatem: eo solum vertunt. i. locum mutant.

Versо as. frequentatiuũ a verto. Hora. Clos exemplaria græca Nocturna versate manu versate diurna. Et est actiuũ: a quo fit versor deponens. Unde Controuersor. Est aũt versari in aliq̃ re assiduũ esse. Ci. In quibus ꝓpter illas insanias substructiones facile mille hominũ versabatur. Conuersor & Diuersor eiusdem cum simplici significantię. Aug. Sentiũt se esse peregrinos: sic diuersantur in opulentia diuitiarum suarũ: quomodo viator in stabulo transiturus non possessurus.

Versatilis & le. pe. cor. qđ huc & illuc versat: siue quod idoneũ est vt versẽt: vt gladius versatilis: axis versatilis. Pli. lib. xxxvj. Idem molas versatiles Volsine inuentas.

Versipellis: q facile vertit pellẽ: hoc est vultũ & apparentiã & quõlibet faciẽ mutat. i. versutus ac dissimulator. q modo vnũ: mõ aliud ostẽdit. Plau. i amp. ꝓprie dixit. versipellẽ se facit qñ lubet. Sunt q dicãt vulgo infixam opinionẽ esse hoies in lupos verti: rursusq; restitui sibi.

Versutus: qui vertit. Plaut. in epi. Versutiores q̃ rota singularis. Ci. li. iij. de na. deoꝝ. Versutus a versando dicit: cuius tanq̃ celer rota mens versat. Aliqñ tamen versutus ꝓ perito ponitur. Plau. Nec magis versutum: nec quo careas ægrius. Ꝓprie tamẽ versuti dicunt qui mẽtem crebro ad malicią vertunt. Hinc versutia calliditas: malicia. Versutiloquus & versutiloquax.

Versicolor pe. cor. apud Iurisconsultos dicit id qđ fit & mutat colorẽ. Unde vestes q ex lana nõ tincta. i. natiuo colore sunt factę: coloręq; dicũt: qa naturalẽ colorẽ habẽt siue albũ: siue pullũ: siue rufum. Quę vero in aliũ colorẽ versę sunt versicoloręq; Ꝓprie tamẽ a Poli. versicolorię seu versicolores dicunt: q̃ varijs coloribus constãt: q̃si eos mutare mutuicẽ videant. vt est cauda Pauonis: & collũ colũbę: & aqua maris. Liui. Munico bello interdictũ fuisse ne versicoloribus vestiẽtur. i. coloris varietate distinctis. Illud vero Vir. versicoloribus armis. Exponit. Seruius: depictis: ꝓpter quod bellicosus ostenditur.

Versura: a verto is. dicit: cũ aliquid vertitur. Var. li. i.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

de re rust. Notant aliquiēs quibusdam solijs ꝓpter eorū versuram: quod sit anni tēpus: vt dici possit: vt olea ⁊ populus alba ⁊ salix. Horū enī folia cum conuerterunt se solstitiū dicit fuisse. Item versura dicit locus ad quem cū quis peruenerit reuertitur. Col. li. ij. Sulcum aūt ducere longiorem q̄ pedum centūuiginti contrarium pecori est: cum ventū erit ad versuram in priorē partem iugū ꝓpellat: ⁊ boues inhibeat: vt colla eorum refrigescant. Item versura est quā greci campen vocant: flexus ipse angulorum in ędificijs ⁊ parietibus exterior: vt est apud Victr. Propter q̄d ⁊ crura ipsa Vege. in iumētis gābas vocat: quasi cāpas. Versurā facere antiqui dicebāt mutuo pecuniā sumere: q̄ initio q mutuabant ab alijs nō vt domū ferrent: sed vt alijs soluerent id faciebāt: ⁊ velut vertere creditorē videbant. Bo. Versuram facere est ęs alienum ex ęre alieno soluere. Hoc fit quando ęs alienū nobis conflatum fuerit: nec nobis tantum pecuniarū sit vt id dissoluere liceat: vbi dissoluēdi tēpus aduenerit: mutamus creditorē ab altero. s. vsurariū ęs accipiētes quod alteri reddamus. Hier. De morte Paulę. Liberalitas sola excedebat modum: ⁊ vsuras tribuēs versuram quoq; sępe faciebat: vt nulli stipes rogantium denegaret. Ter. Versuram solues. i. creditorē mutabis. Seneca. Ab Epicuro versura facienda est: quod significat mutationē sententię faciendam esse ab Epicuro. Cice. pro Cęlio. Multi sumptus: nulla iactura: nulla versura.

Versoria apud Plautū videt esse instrumentū nauticum: ex quo soluturi cognoscebant vnde flarent venti: ⁊ an mare admitteret: cuiusmodi fere apud nos magnetis vsus in eo vase quod pixidecula vocatur.

Versus a. ū. participium. vt risus versus est in lucrum.

Versus us. carmen a verto. Augu. lib. ij. de ordine. Et ne longius pedū cursus prouolueret q̄ eius iudiciū posset sustinere: modum statuit vnde reuerteretur. Et ab eo ipso versum vocauit. Interdum versus significat ordinē seu tractū. Virg. Ille etiā seras in versum distulit vlmos. Interdū cantum. Plini. Cantum imitantur luscinię iuniores versumq; quem imitentur accipiunt.

Versus ꝓpositio actiū requirit: ⁊ fere semp postponit Plau. Ego portū versus ꝑgā ⁊ pquirā: quę si nō inuenero: domū versus reuertar. Dicimus etiā. Quoq; versus: quaq; versus: vtroq; versus. i. in vnāquāq; ptē. Quocūq; .i. in vtrāq; parte versus. Habet q̄nq; adiunctā aliquā ꝓpositionē: vt ad occidentē versus, Ad castra versus. In forū versus. Cic. in Cęl. Is primū in forum versus: insti/tuit agere cū populo. Q̄nq; aduerbiū: vt sursum versus. Dicimus etiā versum. Vnde aduersum ⁊ aduersus.

Vertex: q ⁊ vortex: a verto is: ꝓpie vertices dicunt cō torti venti ac rotati: a qbus fit qui typhon vocat. i. vibratus. Vortice: vt inquit Apul. in cosmo. torquet humus arida: ⁊ ab imo erigit ad summū. Ventus author Seneca li. v. naturaliū q̄stionū: aliquo ꝓmōtorio repercussus: atq; in se volutatus facit vorticē: q circūactus ad eūdem ambiens locū: ac se ipsa vertigine concitans: vertigo vocat. Docet Quint. li. viij. verticē esse contortā in se, aquā: vel quicq̄d aliud similiter vertit. Vir. Ingens a vertice pontus. Li. li. ij. tus. ꝓ translationē vertice dolorū dixit ꝓ vertigine rotationeq; q̄ in doloribus circūagit: lancinatq; p̄cordia. Inde ꝓpter flexū capillorū pars summa capitis dicit vertex: siue qa ad occipitiū in decliue vertit. Unde dicere solemus a vertice vsq; ad calcē. i. a principio vsq; ad finē. Apul. tā ad verticē appellat qd tenui cute capillisq; cōtegit: qui in dogmate Platonis sic scribit. Denteq; ipsius capitis verticē specta tenui cute contectū: capillisq; hirsutum aduersus vim frigoris ⁊ caloris. Pli. li. xj. Binos hoīm tantū aliquibus vertices dat: cū ait. Vertices bini hoīm tantū aliqbus capitis ossa plana: ab huius similitudine qd in montibus eminentissimū est: vertex appellat: quā q̄ ibi nascunt: ptim in dexterā: ptim in sinistrā vertant. Itē altissimę ptes cęli quas greci polos vocant: dicūt vertices: q̄ circa hos mūdus rotet. Virg. Hic ver nobis semp sublimis: at illū Sub pedib⁹ styx atra videt manesq; ꝓfūdi. Propter q̄d etiā cardines dicit ad flexū/dinēq; cardinū circa quos valuę voluunt. Apud Virgi. Be. p aquilone ponit. Tempestas a vertice syluis Incubuit. Propie tū vnde initiū est vortices antiqui p oliterā ꝓnūtiabant. Primus aphricanus p e vertices dixit.

Vel tebra pe. cor. siue vertibulū dicit: vbi sūmę ossiū partes nō ęqualiter finiūt: sed qbusdā crassioribus nodis cō globatę: ⁊ substringunt facilius neruis: ⁊ tutius vertunt.

Verticulū instrumentū quod fuso adhibet: vt facilius vertatur. Cuius diminutiuum est verticillum.

Vertigo pe. p. idē quod vertex: morbus capitis ex frigidis ⁊ lentis humoribus denocatis orit: ita vt hic affecti occasione parua succidant. Dictus quoniam ob oculos eorū verticosa quędam ⁊ rotatilia circūagi videant. Græci Scotōma siue Scotomiam vocant.

Vertun⁹ ꝓ simplex n sicut portunus: dictus fuit deus vertendarū rerū. i. emendarū ac vendendarū: vel vtiq; Do. q rebus ad opinata reuertētibus pest. Sępe aūt male cedit q̄d bonū putat: ⁊ hoc est male vertisse: vt ille gladius q muneri datus est adminiculū fuit reginę peuntis. Tere. in adel. Quę res tibi male vertat. Vel vertunus dictus est annus: a vertēdo. Semp enī cōuertit finito cursu Hor. Viuere vertunis quotq̄t sum natus iniqs: vnde annus vertēs cū sol ad signū vñ ęquat redit: vt inqt. Victr. Vel dicit vertun⁹ a verso mutatoq; cursu flaminis tybe rini. Ouid. lib. vj. fast. Nomen ab aduerso cęperat amne deus. Vel dicit vertunus: q̄ vertat in quācunq; figurā.

Vertunalia: veruni festa: quę fiebant mense octobri

Vertius: magnarū virtū dicit. Pompo. Homo in currendo vertius qui cum Atlante contendat.

Verruncо as. significat verto.

Verpus: decorticatus: pellē nō habens. Quo more etiā dictus est digitus medius a verrēdo podice. Et Judęi dicti sunt verpi: q̄ auersam ab alijs naturā habere videantur. Iuue. Eadē nisi sacra colenti. Quęsitum ad frontem solos deducere verpos: vel q̄ patientes sanguinis sunt quū hoc digito verrendo podici vtuntur. Et verpa membrū virile. Mar. Mō nisi p somnū nunc arrigis ⁊ tibi Mauri Incipit in medios metiere verpa pedes. Dicta verpa ab inuersa pellicula.

Vertagi: dicunt canes sponte in venationē exeūtes: p/dāq; domū referētes. Mar. Mō sibi sed dño venat vertagus acer. Ille ego sum leporem qui tibi dente ferat.

Verres is. ⁊ verri nomen proprium viri Romani contra quem Cicero orationes habuit: quę verrinę appellātur. Et verres porcus non castratus dicitur.

Verū: solidū: syncerū: nō falsum: q̄ verno tpe sole arietem ingresso oia vere nascunt: partusq; ad maturitatem pueniant: cū alijs tpibus nata deficiāt. Aug. lib. ij. solilo/quiorū. Verū est quod ita se habet: vt cognitor videt si velit possitq; cognoscere. Quidā hoc nomen a ve parti/cula q̄ vehementiā significat: ⁊ res deducunt: quasi non verborū inanis sonitus: sed solida res. Hic veritas dicta est: ⁊ verifico as. Aliqñ vex dicit bonū: ęquū: iustū: par: ⁊ vtile. Hora. lib. j. epistarū. Metiri se quęq; suo modulo ac pede verū. Li. li. iij. tus. Si maxie verū sit ad corpus oia referre sapientē. Aliqñ sumit ꝓ verisimili: ficto ecōtrario falsum pro fallace. Ter. in and. Sū verus. Quando vero cōiunctio est: ponitur ꝓ sed: ⁊ sępe iungit cum ti: vt verū tamen: ⁊ cū enimuero: vt verū enimuero. Et cum enim. Ter. in adel. Verūenim quando ꝓmerui fiat. id est certe.

Vero aduerbium significat certe: vere: ⁊ ponitur in secundo loco orationis. Virgili. Egregiam vero laudem ⁊ spolia ampla refertis. Tuq; puerq; tuus. Est ⁊ cōtinuctio affirmatiua. Cice. Ego vero serui vellem: vt scribis in meo grauissimo casu affuisses. Interdum est aduersatiua: ⁊ significat autem. Et in eodem loco vtraq; hęc coniunctio poni potest: antecedente semper aliqua di/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ctione. Seneca. Honestā tibi ꝓuinciā delegaueram: tu vero tāꝯ turpē recusasti. Interdū expletiua est: qñ scilicet ornatus tantū causa ponit: vt tu qdē scribis: ego vero lego. Musq; eñ refert: sed tantū a sententia sententiā distinguit. Ponit etiā ꝓ quinimmo. Seneca. Socratem cū Platone: z Zenonē z Cleantem in animū meū sine dignatione recipiā: Ego vero illos veneror: z tantis nominibus semꝑ assurgo. Pli. in ꝓfa. Proinde occupantibus locū faueo: ego vero z posteris. Dicimus aūt Igenero. Saneuero. Ianuero. Enimuero. atuero.

Uero as. verū dico. Gellius. Ex Ennio. Satin vates verant ętate in agenda. Est z verare vera repręsentare. Sidonius. Quoties verba graia carmina verat.

Uerax: qui vera dicit: z non mentitur: z plus est q̄ verus: quia in ax terminata verbalia: copiā significant: vt bibax. Hinc veracitas: quę est sermonis integritas.

Ueridicus qui vera dicit similiter veriloquus: z veriloquax: qui licet multa loquatur: non tamen mētitur.

Uerificus z verifico verbū eiusdē significationis cū vero verbo z inde verbalia verificatio z verificabilis. Cc.

Uerisimile dicit id quod licet non sit verum: veri tamē simultudinem habet.

Uero fluuius celtiberię: a quo popilli verones dicti sunt circa eum habitantes.

Uerona ciuitas Uenetię a Gallis cōdita: duce Brēno a quo Brennona primo: deinde mutatis literis: Uerona dicta est: vt Iustinus li. xx. refert. quā Athesis fluuius iter fluit. Ex hac vrbe ꝓstantes viri orti fuerunt. Catullus z Aemilius Macer poetę: z vt falso putāt Plinius z Guarinus orator z Zeno pontifex sanctitate clarus. Hinc fiunt adiectiua: Ueronęus z Ueronensis. (sceren. Cc.

Uerra ara sint Romę ad quā orabant ne agrippę nata

Uerruca pe. ꝓ. locus in mōte editior. Cato. Cēseo in quit si rem seruare vis faciundū: vt quadringētos aliqs milites ad verrucā illā ire iubeas: eam vti occupēt imperes. Hinc carūcula eminens in corpe sine pruritu: z vulgo porrus dicit: verruca vocat. Pli. Ocymū misto atramēto sutorio verrucas tollit. Seren⁹. Interdū existit turpi verruca papilla. Hinc quōdā Fabio verū cognomen adhęsit. Qui soleas patrię cūctando restituit rē. Huius diminutiuū est verrucula. Col. li. viij. Caper cui sub maxillis binę verruculę collo dependent: optimus habetur.

Uerrucosus: homo verrucis plenus: z varias eminentes partes habens: verrucosa loca inequalia z diuersas partes eminentes habentia.

Uerrucaria: herba quę verrucas tollit. Pli. Uerrucas cū sale tollit succus e folio. Unde nostri verrucariā herbam appellauere. Alio nomine Heliotropium vocatur.

Ueruex: ab inuersis testiculis dr. Ex eñ mas iter oues cui inuersi siue adępti sunt testiculi. Hā q ad generandā sobolē integer tenet Aries dr. Sectarius veruex q gregē agnorū prędcedens ducit. Inde fit veruecinus a. um. pen. ꝓ. od. Pli. Et Hyrcinus z veruecinus adeps ei vtilis est

Ueru in singulari est ideclinabile: in plurali habet oēs casus. significat instrumentū ferreū cū cuspide: q carnes ad ignē torrere solemus. Uir. Pinguiaqꝫ in veribus torrebimus exta colurnis: a versando deductū nomē: vt inquit Varro. Hā ad ignē iugiter versat. Hinc telū ad eius similitudinē facti: veru dicit. Uir. Et tereti pugnāt mucrone veruqꝫ sębello. Uſi veruta pila dicunt: q verua habēt ꝓfixa. Hinc Lu. li. viij. Cęsaries compressa manu Hharioqꝫ veruto. Et veruti populi volsci dicti sunt: q doloni bus in prelio uterent. Uir. li. ij. Ge. Assuetiqꝫ malo Ligurem volscoqꝫ veruto. Ueru a grecis dicit obelus.

Ueruculum diminutiuum paruū veru: instrumentū quo fabri vuntur e ferro. Pli. Spuma ex argento subla ta veruculis ferreis: atqꝫ in ipsa flāma conuoluit verucu lo: vt sit modici ponderis.

Uermis a vertendo dicitur: q̄ sese torquendo repat. diminutiuum est vermiculus.

Uermina dolores corporis: qui quodam minuto motu quasi fermes scindere vident ꝛ. Plin. Magi eo vermina z oy intheriam curari putant.

Uermino as. pen. cor. vermes habeo. Cor. Celsus. Nihil est pniciosius pueris dū verminat. Hic verminatio ꝓ morbo pstim in iumētis. Seneca. Doloꝝ prima verminatio vexat. Hinc verminat ꝓ torquet. Var. Septimo mense verminari cępit: partū putauit propinquum.

Uerminosus qui vermes habet. Unde verminosę aures: quę intus vermes habent.

Uermiculo: aris. vermiculos facio. Pli. Uermiculant magis minutę qdam arbores: oēs tñ fere. Idqꝫ aues canicoricis sono expiunt. Hinc vermiculari minuta opa facere. Et vermiculata opa dicunt q̄ paruis testulis elaborata sunt: qualia q̄ musaica vocāt. Undea eñ appellant q̄ in ędificijs ex puinicibus dependentia fiunt ad imaginē specus reddendā. Plin. Uermiculatis ad effigiem rerum z animaliū crustis. Et vermiculatim minutim.

Uesanus pe. ꝓ. vecors: crudelis: furiosus. a quo vesania.

Uescus a. ū. a ve z esca cōpositū est: (sania vecordia. z significat cū edendi fastidio. Sic Lucil. appellat vescū: vt id dicat quod in esca z cibatu appetit: z id fastidiosū est. Festus etiā scribit vescū significare fastidiosū z edacē Uescū quoqꝫ dicit quicqd ad escā ptinet: z quicquid edibile est: ab edendi intensione vnde Luer. vescū salem: vt ve habeat vim augendi intēdendiue: vescūqꝫ papauer: q̄ videlicet in cibis adhibeat. Et vescas salicū frondes: quā escis illuencorū sunt accōmodatę. Rursus vescū ponit ꝓ parvo z minuto. Uñ z apud Marsos lingua vernacula cū dicunt maluā vescā: intelligunt de ea quam paruā dicūt. Oui. li. ij. fas. Hic voco: ad nomen vegrādia farra coloni. Quę male creuerūt: vescaqꝫ parua vocant. Pli. lib. viij. Corpore vescos esse. sed eximijs viribus. Hinc vesculi male curati z graciles boies nūcupant. Et aranearū telę vescę dicunt. Ser. Qui frondes salicis vescas; ꝓ tenueris z arentibus expositi: iure incessit: nisi ꝓ gracilibus z male habitis acceperit. Fere enim quęcūqꝫ macilenta z male curata sunt hęc tum sicca esse: tū tenera. i. iniurijs obnoxia: frangiqꝫ ac pati mollia.

Uescor. eris. ꝓpie cibo vtor. Uir. Uescit Aeneas simul z troiana iuuentus Perpetui tergo bouis. Est sic cōstrui potest cū accusatiuo. Hie. in Leui. vt offerat ꝓ se duos passeres vivos quos vesci licitū est. Impropie ꝓ vtor: alibi posuit. Q; si fata viz seruāt: si vescitur aura Aetherea. Ponit quandoqꝫ ꝓ video. Accius. Priusqꝫ infans faciinus admittat: oculi vescuntur titi.

Uesica pe. ꝓ. folliculus: in q̄ vrina colligit infra alui a priore parte. Caper tū vensica p n. pterri censet: q̄ nō sit sine vento. Dora. Et disposa sonat quantū vensica pepedi. Hero. tamē z vesicā: z diminutiuū vesiculā appellat: id quo aues cibū continent: vt in Leuitico. Uesiculas gutturis z plumas proijciet prope altare.

Uesicaria herba est sic dicta: q̄ vesicę medeat calculis.

Uesta: Saturni filia ex Ope q̄ ꝓ terra qñqꝫ sumit. eo q̄ rebus oibus vestiatur: seu quia vi sua stet. Ouid. li. vj. fast. Stat yi terra sua: vi stando vesta vocat. Ser. vesta dicta ἀπὸ τοῦ ἑστάναι: vt digamos sit adiecta sicut er ver. Enetus: venetus. Interdū ponit ꝓ igne. Idem. Nil aliud vestā q̄ puram intellige flammā: qa ignis siue flammę dea est. Et qdā dicunt nihil aliud a vestalibus virginibus intęde vestę q̄ inextinguibilē ignē asseruari. Qui si forte fuerit extinctus nequaq̄ reparari fas erat ex hoc igne hūanis manibus elaborato: sed accēsa ꝓ fomites ex sole flāma purus z cęlestis ignis eliciebat. Fuit etiam hoc nōie virgo ppetua: cui vestales virgines sacrificabant.

Uestibulū: ꝑve ꝓticula quę diu significat: deducit. Est eñ locus ante ianuā domus vacu⁹: ꝓ qué a via ad ędes itur. Plau. in mus. Uide vestibulū an ędis hoc z ambulacrū cuiusmōi. Hā q domos amplas antigtus faciebāt locū ante ianuā relinquebant: qui inter fores domus z

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

uiã medius esset. In eo loco qui dñm eius domus salutatum venerant: priusq; admitterent consistebãt: a qua consistione ꝛ quasi constabulatione vestibula appellata sunt spatia i ḡbus multũ starent: ab aduenientibus priusq; intromitterent in domũ. Alij vestibulum a ve priuatiua deduci volunt: referentes non ad eos qui aduenerunt: sed ad eos qui in domo cõmanent: quoniã illic nullq; consistant: sed solũ transitus causa ad hunc locũ veniũt exeundo seu redeundo: vt sit vestibulum: non stabulum: sicut vesanus nõ sanus. ¶Potest etiam dici vestibulum prima pars ianuę: q ianuã vestiat: vel vt Ouid. ait: a vesta: q̃ ea potissimũ pars in ędificio sit vestę consecrata. Ideo puellę cũ nubunt: non tangunt pede vestibulũ: ne numini dicatũ locũ calcãtes sacrilegiũ cõmittant. Luc. Translataq; vetat cõtingere limina plãta. Nã in primis ingressibus ꝛ in spatijs domorũ Vestę: hoc est arę ꝛ foci solebãt haberi. Ouid. lib. vj. fast. ¶Hinc quoq; vestibulũ dici reor vnde precamur. Quã famur vestã quę loca prima tenet.

Vestis: a velando: q̃ corpus velet: seu a vellere: q̃d est vniuersę ouis lana. Et est generale indumentũ: tam viri le q̃ mulieb're: quo cõtinent oia: lanea: linea: serica: bombycina: quę induendi: precingendi: tegendi: amiciendi: insternendi accubandiq; causa apparata sunt: ꝛ quę accessionis iure cedunt quę sunt. Instituę: picturę clauiq; q̃ vestibus insuuntur. ¶Ponitur interdum vestis pro barba Vnde inuestes inberbes appellantur

Vestio is. ini. iũ. a veste fit: sed transfert etiã ad alia. Et plerunq; construit cũ ablatiuo. Li. de natura deũ ad oculos transtulit cũ ait. ¶Primũ oculos membranis tenuissimis vestiuit ꝛ sepsit: quas primũ plucidas fecit. Col. li. v. ad arbores. Vbi se frõdibus vestierint teneris caulibus nec dum adultis modus adhibendus est. ¶Hiero. ad parietes. Qui domos arboribus vestiunt. ¶Huius cõposita sunt. Cõuestio. Circũuestio. Supuestio. ¶Pli. li. xvj. imagines rerũ tenui folio breuiq; ꝛ viridi superuestiens.

Vestiarũ locus in q̃ vestes vel seruant vel venduntur. Aliq̃n vestiarij nõie vestitus intelligit. Vide i dictõe Cal

Vestiarius: q̃ vestiario pręest: ac vestes vendit. (cearũ.

Vestispicus: ꝛ vestispica pe. cor. seruus siue ancilla custodiens vestes: q̃ frequenti diligentia vestes inspiciant. ¶Plau. Tũ familia tota vestispici vncto: auri custos. Ciste. Noui nõ insciam ancillulam vespere ꝛ vestispicam.

Vestiplica mulier quę cõplicat vestes. (bam emisit.

Vesticeps p̃uer qui iam vestitus est pubertate: q̃ bar

Vestissimus a. um. quod est optime vestitũ. Col. li. viij. Id pecus q̃ius ex omnibus animalibus vestissimũ: frigoris tamen impatientissimum est.

Vesper pro stella quę venus dicit: seu pro vltima parte diei generis mas. Sta. lib. x. The. Sed vesper opacus: Lunares iã ducit equos. Sed ꝛ apud antiq̃os fę. generis inuenit. ¶Hęc stella etiã vespugo ꝛ vespera a latinis ꝛ vesperus seu hesperus a grecis dicit. Virgi. Ite domũ saturę venit ¶Hesperus ite capellę. Est aũt vesper emulus solis ꝛ lunę. Sed cum solẽ pręcedit dicit lucifer: vt alter sol. Et ante ortum solis apparet in oriente: ꝛ in occasũ solis refulgẽs vesper appellat: quasi vicem lunę reddens Videturq; in occasu statim postq̃ sol occidit. Idem iubar a Pacuuio appellatur. Sed ꝛ hoc vesper hoc vesperũ ꝛ hęc vespera ab authoribus vsurpatur: pro sero diei quo ea stella apparet: seu apparere solet. Hier. in Leui. Qui tetigerit mortuum eorũ immundus erit vsq; ad vesperũ. Augu. Jam si placet audiamus illũ mane rapientẽ: ad vesperã escas diuidentem. ¶Hinc fit aduerbiũ vesperi. q̃od significat principio aduẽtus noctis. Id tempus grẽci ἑσπέρα vocant. Inuenitur etiã Vesper: a. um. Vnde cum vesperũ dicimus neutro genere intelligimus tẽpus. ¶Pli. li. xviij. Dies horę rigãdi matutina atq; vespera. Idem. Matutinum tempus atq; vesperum.

Vespertinus a. um. quod fit vesperi: vnde orationem vespertinam dicimus.

Vesperare est vesperã fieri. Bel. Taurus philosophus accipiebat nos ꝛ thenis cęna plerũq; ad id diei vbi iam vesperauerat. Id enim est tempus ibi cęnandi.

Vesperascit serũ diei fit: a quo Aduesperascit ꝛ Inuesperascit. Terẽ. Cur vxor non accessitur ꝛ iam aduesperascit. Liui. lib. xxix. Jam inuesperascebat.

Vesperna cęna apud veteres dicebatur. Nam vt Festus inquit. Cęna vocabat: quod nunc est prandiũ. Vesperna quã nunc cęnam appellamus. Quod cõuiuium non nisi aduentante nocte inibant prisci.

Vespa animal paruum volatile api simile: q̃ vesperi muscas venetur in cibo.

Vespasianus nomen imperatoris Romani: de quo Dió ita scribit de ipso ἰώσηπος δὲ ἀνὴρ ἰουδαῖος ἐλθών τε ἀπ' αὐτοῦ πρότερον ἢ δεθῆς ἐγένετο καὶ ἔφη μὲν μεθήσειν μετὰ ἐναυτὸν δὲ λύσειν αὐτοκράτωρ γενόμενος οὕτω μὲν οὖν ἢ ὁ οὐεσπασιανὸς ἐστὶν ἀρχὴν ὡς ἐν ἄλλοις ἐγένετο. .i. Josephus vir Judęus adductus ab eo priusq; ligatus fuit ꝛ ait. ¶Nunc quidẽ me ligabis post annũ vero solues imperator factus. Sic aũt Vespasianus ad imperium natus erat.

Vespillo vilis q̃dauerũ funerator: q̃ vespertino tempore mortuos efferre soleret: qui funebri pompa ꝓpter inopiã non poterant efferri. Vnde ꝛ funera a funalibus dici autumat Do. quia noctu efferebant ob sacrorũ celebrationem diurnam. ¶Dartia. Qui fuerat medicus nũc est vespillo diaulus.

Vespertilio incertę nature est. Volat enĩ pinnatis alis: sed inter volantia nõ est habẽdus: q̃ ũtor pedibus gradiatur: formatq; pullos parit ꝛ nutrit lacte quos generat. Dictus vespertilio: q̃ vespere se ad volatum proferat noctis. Amb. Vespertilio animal ignobile a vespere nomẽ accepit: est aũt volatilis eadẽq; quadrupes ꝛ dẽtib⁹ vtit quos in alijs reperire non soleas. ¶Parit vt quadrupedia nõ ouа: sed pullos viuẽtes. Volitat i aere auiũ more: sed crepusculo vesptino cõsuevit effundi: nõ aliquo volatu pinnarũ: sed mẽbranę suę fulta remigio quo suspensa velut pinnarũ volatu circũferẽ atq; vegetat. Var. Factus sũ vespertilio: neq; i muribus plane: neq; i volucribus sũ.

Vesulus pe. cor. mõs ligurię iuxta alpes inter cęteros clarissimus: ex cuius radicibus ¶Padus erumpit.

Vesęvus pe. pro. mons iuxta Sarnũ fluuiũ nõ longe a Neapoli bonitate vini celebratus qui semp emittit fumũ ꝛ ignes sicut Aetna in Sicilia. ¶Hic mõs amęnissimis oli habitus agris excepto vertice. q̃t ait Stra. lib. v. Cineroſus est cauernosus petris exustus: quas color indicat igni abrosas fuisse. Vir. li. ij. ge. Et vicina Vesęvo Oraia iugo. ¶Hic vt q̃dam volunt dictus Vesuuius: ꝛ per syncopen vesuius appellatur a conflagratione. Nam vesuię fauillę dicuntur. qui Tito imperante ruptus in vertice tantũ emisit incendij: vt regiones vicinas incenderet. Alij sicut Ser. dicũt vesuuiũ esse montẽ Campanię. Vesęvum vero Ligurię sub mõtibus. De hoc vesuuio Mar. li. iiij. ¶Hic est pampineis viridis vesuius vmbris. Et subdit. Cuncta iacent flammis ꝛ tristi mersa fauilla. Nec superi vellent hoc licuisse sibi.

Vestigiũ pedis impressio. i. signũ q̃d a pede relinquit. Vir. lib. iij. ge. Et gradiẽs ima verrit vestigia cauda. ¶Ponit q̃nq; p extrema parte pedis. Idem li. v. Vestigia primi Alba pedis frontẽq; ostẽtas arduus albã. ¶Per trãslationẽ ponit p quocunq; rei gestę indicio seu signo. Leo papa. Vt sicut omnibus ꝓfuit: q̃ post resurrectionẽ domini vestigia vulnerũ in carne eius Thomę apostoli explorauit manus: ita ad nostram vtilitatem proficeret: q̃ infantium ipsius magorum ꝓbauit aspectus.

Vestigo as. pe. pro. quęro: quasi vestigia indago a vestigijs tanq; indicijs dictũ. Cic. li. iij. de ora. Ipsa tractatio: ꝛ questio q̃tidie ex se gignit aliquid quod cũ delectatione vestiges. ¶Huius composita sunt Inuestigo: ꝛ ¶Peruestigo; quę significant quęrendo inuenio.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Veſtini ppli Italię int̄ ⁊Mauricinos Sabinoſq; apud qs olim fiebāt caſei laudati. ⁊Mar. Si ſine carne voles ſeta cula ſumere frugi: ⁊Hęc tibi feſtino de grege maſſa venit.

Veter ſenex adiectiuū triū generū Enni. Cum veter oc cubuit ⁊Priamus ſub ⁊Marte pelaſgo. ⁊Hinc veteriq; ⁊ veterinus. ⁊Plau. in Bac. Senem tibi dedo illum veterio rē lepide vt lenitū reddas. Treba. Liceroni. ⁊Do noſtro ve terrimo veriſſimoq; amore.

Vetus quidā dici putāt: quaſi viet⁹: hoc eſt fine vi: etas enim debilitat vires. Alij a ve valde ⁊ etas. Et plerūq; ad laudē. Vnde dicim⁹ apud veteres eos videlicet auctorita tis plenos ſignificantes. Interdū ad vituperationē referr. Teren. in an. Sed q maliuoli veteris poetę maledictis re ſpōdeat. Et eſt generis ois: cui⁹ diminutiuū eſt vetulus.

Vetuſtus a. um. idem quod vetus. Liui. lib. j. ⁊Poſſe qui dem ſe vetuſto iure agere. ⁊Hinc vetuſtas: antiquitas.

Vetuſteſco: vetus fio: Colu. lib. j. Apothecę recte ſuppo nentur his locis: vñ plerūq; fum⁹ exoriť: cū vina celeri⁹ ve tuſteſcūt: q̄ fumi quod ā genere p̄cocē maturitatē trahūt.

Vetereſco idē qđ vetuſteſco. Col. lib. ij. Aptior tū eſt ſur culis hoīs vina: quā ſex mēſib⁹ paſſus vetereſcere ſi viti bus aut pomorū arborib⁹ adhibeas. ⁊Hinc cōponiť inuete reſco: qđ eſt valde vet⁹ fio: ſeu valde inſt cōſuetudinē venio. ⁊Rigidi⁹ dīam ponť int̄ vetuſteſcere ⁊ vetereſcere: q̄ q̄ ve tuſtate deterior a fiūt vetuſteſcere dicant: vetereſcere q̄ me lior a. Sed Col. lib. vij. docet vetereſcere ſiue inuetereſcere nō ſemp in meli⁹ dici. Sz ſi ſā (inqt) inueterauit mor⁹ ve hemētior⁹ ē op⁹ remedijs. Sed ō inuetero ſup̄ habitū ē.

Vetero as: vet⁹ reddo: a quo vetereſco: vbi a mutať in e Et cōpoſitū eſt Inuetero: a quo inuetereſco.

Veterator: author: Donato: eſt homo aſtutia vetus ⁊ in omni re callidus: a multarū rerū gerendarū vetuſtate. Eſt autē nomē verbale qđ a vetero ⁊ a vetereſco venire poſſe videť: vt cum in paſſiua ſignificatiōe poſitū eſt a vetereſco p veteratus accipiatur: quaſi ſenex factus: vt Ulpi. ⁊Preci piunt ędiles ne veterator: p nouitio veneat. Veterator: ⁊ho a vetero: idem eſt quod deceptor: quaſi vulpes: q̄uis p̄o veterator: e in aſtutia etiaz ſumi poſſit: vt eſt illud Teren. in An. Quid hic vult veterator: ſibi?

Veteran⁹ qñdoq; veterē ſignificat: vnde veterana mā cipia q̄ a nouitijs diſtinguūtur. Veterana quę anno conti nuo ſeruierūt in vrbe. Nouitia intelligunť quę āno nōdū ſerūierūt. Aliquādo legionariū: vel eū qui honeſte aliqñ militauit: ⁊ iam eſt a militia abſolutus.

Veterane⁹ a. ū. qđ eſt vet⁹. Col. Si ſint veteraneę vineę: vt ſeparatos ſulcor cuiuſq; gñis p ſingłos hortos iſerem⁹.

Veterina alia dicūtur ad vecturā idonea q̄ aliquid ve here poſſunt quaſi vēterina q̄ ad vētrē on⁹ religatū gerāt. ⁊Pli. Ungulę veterino tm̄ generi renaſcunť.

Veterinari⁹ qui veterinorū curā gerit: ⁊ veterina ducit q apud nos cōſueuit etiā illa locāda domi nutricare ad q̄ſtū. Vnde equos: mulos: aſinos: merito: ios vocitam⁹. Colu. Nam ⁊ arator reperiť aliquis bon⁹ ⁊ optimus ſoſſor: aut ſeniſector: nec minus arborator: ⁊ vinitor: tum etiā veteri narius ⁊ pbus paſtor. Et veterinarij medici ſunt veterino rum: hos nunc vulgus ⁊Mareſcalcos appellat. Col. li. vij. Solent etiā faſtidia cibo afferre vitioſa incremēta linguę quas ranas veterinarii vocant.

Veterinari⁹ a. um. qđ ad veterinariū ptinet. Col. li. vij. Quare veterinarię medicinę prudēs eē dz pecoris mgr.

Veteramētari⁹: ſuto: calceari⁹: q veteres calcios reficit. Eaq; forma di veteramētari⁹: qua ab armēto armētari⁹: a ferramēto: ferramētari⁹. Sue. de Vitellio. Caſſi⁹ Seuerus nec min⁹ alij eūdē ⁊ ſutorē veteramētariū pdiderūt.

Vetuloniū ſeu vetulonia locus in ⁊Hetruria.

Veternus morbus ex nimio otio ppetuū ſomnū inducēs. ⁊Hunc Auicēna ⁊ medici recentiores ſubetū ſiue ſubetiaz: Greci lethargū nominā. Et quia hic morbus pigros ho mines facit: ⁊ ad negotia inutiles: quemadmodū ſenect⁹: ideo veternus q̄q; p pigritia ponit. Virgi. lib. j. geor. Nec tempere graui paſſus ſua regna veterno. Q̄q; p nimia dor mitione. ⁊Pli. ⁊Primis die⁹ bis ſeptenis tam graui ſomno vſi p̄emuntur: vt ne vulneribus quidē excitari queāt: tūc mirū in modū veterno pinguescūt. ⁊Hinc veternoſus q grauiť ſomnitur ſomno. Cato ⁊ho veternoſum appellā ⁊Hydro picum cum inquit. Veternoſus q̄ plur. inū bibit tam plu rimū ſtrit. Teren. Eunuchū veternoſum: quia ſegnis eſt ſi veternum patiatur.

Veto as. aui. atū. ⁊ Veto is. tui. titū. pe. co: ſignificat phi beo: ⁊ ne qđ fiat impero. vñ in actib⁹ aplicis. Vetati ſunt a ſpiritu ſancto loqui verbū dei in Aſia. Sed in raro vſu eſt talis locutio. Liui. lib. ij. Illi victi ira vetuere reddi. Ouidi. ⁊Nitimur in vetitū ſemper cupimuſq; negata.

Vexo as. agito: moleſto: turbo: ⁊ huc illucq; diſtraho Tractū ab eo qđ eſt veho: in quo ineſt iam vis q̄dā alieni arbitrij. ⁊Nō em̄ ſui potēs eſt: q vehiť: vexare aūt vi atq; mo tu p̄culdubio vaſtior e eſt. ⁊Mā qui huc illucq; trahiť: hic ve xari ppie dicit: ſicut taxare p̄ſtius crebriuſq; tangere. Ja ctare multo fuſius largiuſq; iacere. Quaſſare etiā q̄ quate re grauī violentiuſq;. Virgi. Candida ſuccinctā latranti bus inguina monſtris Dulichias vexaſſe rates. Lactā. de ira. Et iuſti ab iniuſtis impune vexant. ⁊Hui⁹ cōpoſita ſunt Deuexo: valde vexo. Diuexo vario vexo. Lactā. li. vij. Vt ſi forte tamē fuerint boni: p̄decę ſint ſceleratis ac diuexent vndiq; ab iniuſtis.

Vexillū quaſi paruū velū: ⁊ accipiť p̄o ſigno quo in ex ercitu aut claſſe imperatores vtuntur. Vnde vexillifer.

Vexillarius: qui vexillū deſert. Liui. lib. viij. Ordo ſexa genos milites: duos centuriones: vexillariū vnū habet.

U ante F et J

Ufens fluuius qui labitur per pontinas paludes: q etiā Aūſentū a quibuſdā dicitur.

Via dimidius actus qua poteſt ire vehiculū. Via inquit ⁊Paul. Cōſtitui vel latior octo pedibus: vt anguſtior poteſt vt tm̄ eā latitudinē habeat qua vehiculū ire pōt: alioqn iter fit non via. Abuſiue tranſumiť p omni loco: p quē habe re iter oībus licet. ⁊Pli. Cū te de via vocaſſem: Aliqñ ſumi tur p ipſo actu eūdi. Cic. Cūq; de via languerē ⁊ mihimet diſplicerem. Aliqñ p ratione. Virgi. Inueni Germana viā gratare ſoror. Aliqñ p cōſuetudine. Teren. Sed via puul gata patrū quotidie accuſabā. Dicta via ab eūdo quaſi ia q̄ per eam eatur: vel a vehendo quaſi veha: q̄ per eā fru ctus ad villā vehūtur: vel per quam vehiculū ire poteſt. A via fiūt adiectiua Auius: inuius: obuius: dubius: peruius: p̄ęuius: deuius: biuius: triuius: quadriuius. Semita quaſi ſemis via: id eſt anguſtior via.

Viā facere eſt locū vbi non erat via aperire. Viā muni re eſt reficere: expurgare. Interdū lapidib⁹ ſternere: quod p̄prie ſternere viā dicimus. Cice. Ideo ne Appius ille eę cus viā munīuit: nō qua popul⁹ vteref: ſed qua poſteri ſui latrocinarentť? ⁊Hoc etiā verbo per tranſlationē vtimur de corporeis ad incorporea. Quinti. ⁊Propterea q̄ plurimi au thores q̄uis eodem tenderent: diuerſas tamē vias munie runt: ⁊ in ſuā quiſq; induxit ſequētes.

Viator: qui viat: hoc eſt iter facit. Amb. Et⁹ bon⁹ viator qui diſpendiū regreſſionis reliqui itineris cōpēdioſa cele ritate cōpenſat. Et viatores dicebant q magiſtratib⁹ pare bant q̄ plerūq; euocabant ex agris hoīes ad magiſtratus ⁊ frequēs eorū ab agris ad vrbē via erat. Col. in p̄fa. Illis tēporibus p̄ceres in agris morabant: ⁊ cū conſiliū publi cum deſyderabatur: a villis arceſſebanť in ſenatū: ex quo qui eos arceſſebant viatores nominati ſunt.

Vio as. aui. atū. ſignificat iter facio. Vñ viator: qui viat.

Viatori⁹ a. ū. qđ ad viā ptinet. Vnde viatoriū vas q̄ iter gentes ferēdi potus gratia vtūtur. ⁊Pli. Vaſa viatoria ex taxo vinis in gallia moriſera fuiſſe compertū eſt.

Viaticū dicq; iter agēdi cauſa neceſſariū eſt: ſiue cib⁹ ſit ſiue pecunia ad victū exp̄ēdēda grece ἐφόδιον dī. ⁊Plau. in cap. Sequere me viaticū: vt dem a trapezita tibi. Aliqñ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

capiť pro facultate: seu apparatu. Q. Clau. in annalibus Simul forma factis eloquẽtia dignitate acrimonia confidentia pariter ꝓcellebant: vt facile intelligeret magnum viaticũ. i. magna facultas: magn⁹ apparatus. Hui⁹ dimi. est viaticulũ. Apul. li. vij. de Asi. Viaticulũ mihi coorasti.

Viatico. aris. viaticũ paro. Plaut. in Meneg. Viaticati

Vibex. icis. pe. ꝑ. signũ verbe (hercle ęstiue sum⁹. ris in hũano corpore remanẽs: q vi fiat. Plin. li. xxx. Verberũ vulnera atq; vibices pellib⁹ ouiũ recẽtibus ipositis obliterant. Perſi. Si puteal multa ꝯaur⁹ vibice flagellas

Vibij populi trans Rhenũ: quos volũtarios Agrippa

Vibo oppidũ in Bru (in citerioꝛe ripam trãstulit. tijs prius a Locris ędificatũ: z Hippo vocatũ. Lc.

Vibro. as. moueo: z q̃si vi agito. Virg. Sibila lãbebãt linguis vibrantib⁹ ora. Per trãslationẽ vibrare: ꝓcat voce

Vibrisse: seu vibrissi sunt pili (in cantãdo crispare. in naribus hominũ: q his eunlis caput vibretur.

Vice z in ablõ vice solũ in singulari. In plurali hz oẽs casus. Dicte sunt vices: vt quidã aiunt a vi: qõ veteres ꝑ pugnis vsurpabant: qñ per vicissitudinẽ pugnet. Plau. Vices eius memorat: z cicatrices denudat. Itẽ pro pœnis z incõmodis: q vi fiãt. Hora. li. j. car. Vicesq; superbę te maneant ipm. Quoniã vero per vicissitudinẽ pugnari solet: factũ est: vt vices pro alternatiõe capiamus. Interdũ pro periculo. Virg. Nec tela: nec vllas vita nisse vices Danaum. Quandoq; pro loco. Horati. Vtar vice cotis acutum Reddere quę ferrũ valet exors ipsa secandi.

Vicissim aduerbiuz: ꝓcat per vices: siue alternatim: vt vicissim incũbũt oneri. i. modo vnus: mõ ali⁹ incũbit oneri. Virg. Nos tũ hęc quocũq; modo tibi nra vicissim Dicemus. Qõ vernacula ligua dicim⁹. La volta nra. Oñq; ꝓcat secũdo loco: siue cõtrario. Lic. in Legi. Sed ego z admiratione quadã virtutis eius: ille vicissim opinione fortasse nõnulla quã de moribus meis habebat: me dilexit. Plau. in Cur. pro etiã: sine vt ita dicã respondẽter posuit Sed cũ adhuc naso odos est obsecutus meo: da vicissim meo gutturi gaudiũ. Similiter Lic. Appio pul. Hoc ego meo facto delector. Nihil em̃ potuit fieri amãtius: consy/

Vicissatim ꝑ vices. Plaut. (dera nũc vicissim tuũ. in Pen. Ad argumẽtum nũc vicissatim volo remigrare.

Vicissitudo: alternatio. Li. Luceio. Nihil est aptius ad delectationẽ lectoris: q̃ tempoꝛ varietas: fortunę vicissitudines. Itẽ significat responsiõem: qõ vulgo dr. Contra cambiũ. Ambro. Et pro hoc opere: quasi vicissitudiné a deo postulãs adiecit. Tu aũt dñe ne longes z c. Dicitur etiã vicissitas: Accius. Vicissitatẽq; imputãdi tradit.

Vicarius. caria. cariũ. quod vicẽ alicuius gerit. Quintilianus. Vicariam ei operam impendi. Licero. Vicaria solutio rerum creditarum: id est vicem reddens.

Vicia genus grani a vinciẽdo dicta: q capreoli habent: vt vitis quib⁹ sursum vorsum serpit. Et eũ scapuz lupini alium ve calamũ ad quẽ hęreat: id solet vincire. Vel dicitur a græco: quod illi βίκιον neu. genere. Pli. li. xviij. Nascuntur in vicia cochleę minutę erodentes eam.

Viciari⁹. a. um. qđ ad viciã pertinet: vt cribũ viciariũz apud Col. li. ix. Idez li. xij. substantiuũ posuit: cũ ait. Hoc eodẽ tempoꝛe stercus pars in prata egerẽda: parz oleis inspergenda: tum etiã viciaria diligenter facienda.

Vicus pars vrbis est: qui ex multiplicatis domib⁹ fit: z ex plurib⁹ vicis vrbs cõstat. Diuidit enim vrbs in vicos: quasi in mẽbra minora. In oppido vicus a via: vt inquit Var. q dextera parte vię ędificia. In vrbe finnt vici connexis z cohęrẽtibus ędificijs. Vñ Romę vicus cyprius: vicus africus: vicus sceleratus noiati. Vicus qui exitum nõ habet: angiportus dr. Et hic vicus vrbanus appellat. Est etiã vicus paganus si plures simul villę: quę pagi dicũtur: ꝑ est plures rusticanę dom⁹ conũctę sint: z aliquo spatio remotę ab vrbe dũmodo nõ sint clausę mẽnibus: quia tũc castella vocarent. Huius dimi. est vicullus: z accipit pro pagis z rusticanis domib⁹. Hiero. in Pentateu.

Leperunt viculos z possederunt habitatoꝛes.

Vicani penul. produ. dicunt: qui vicos habitant.

Vicenũ pro vigenũ z vicenarius ꝑ vigenarius dr. Lc.

Vicinus: qui eund⁹ colit locum: z qui prope donum

Vicinitas: vicinoꝛum propin/ (nostram habitat. quitas: z aliquando vicinoꝛum multitudo. vt Laudabãda est vel potius amanda vicinitas.

Vicinia locus vicin⁹: seu ipsa vicinitas. Aug. li. x. de ci. dei. Id aniaduersum est ab eis qui aderant: q̃nis in motis vicinia curiosissime attentis virũ ne phũs turbaretur. Ambro. Splen cũ iecoꝛe habet vicinã fructuosam.

Vicinũ: idem quod vicinia. Hiero. Veni ad vicinia terrę sanctę. Aug. lib. xiij. de ciui. dei. Hoc aũt diuinum nequaq; ad Aegyptum: neq; ad eius vicinia pertinet.

Vicatim aduerbiũ: ꝓcat per varios vicos. Plin. Mesopotamia tota Assyrioꝛũ fuit vicatim dispersa ꝑter Baby

Victima pe. coꝛ. quę post victoriã (lona z Minum. dextra victrice imolabat. Qui. Victima quę dextra cecidit victrice vocat: vel dicta ẽ q vincta ad aras ducebat.

Victimarius: qui victimas emebat: vt venderet. Plinius. Unde victimarij negotiatoꝛes vili mancipio.

Victito. as. pe. coꝛ. nõ est frequẽtatiuũ. Non em̃ significat frequẽter viuo: sed vescoꝛ, z quasi victu vtoꝛ. vt Sarmatę lacte victitant. Fit a victo. as. frequẽtatiuo.

Victuis in gtõ pro victu⁹ veteres dixere. Var. Primũ de re familiari: secũdo de victuiq; cõsuetudine disserã. Lc.

Victus. us. a viuo ꝓcat genus vitę etiã q̃ctuz ad moꝛes. Ulpi. de ver. signi. Victus verbo cõtinent: quę ẽsui: potui cultuiq; coꝛporis quęq; ad viuendũ homini sunt necessaria. A quo ꝙictus: simul victus: cũ plures simul viuũt.

Victus. a. ũ. participiũ a vinco. is. vt Pompeius vict⁹ est a Cęsare: Cuius gẽrũ est inuictus ꝑ fortũ: qui vinci nõ pot

Aliq̃ndo dr impos voti. Mã quomõ victoꝛes dicim⁹ voti cõpotes: qui quicqd volũt: faciũt: sic victos voti impotes qui nõ possunt facere: qõ volũt. Vir Veteres migrate co

Victo. as. vide victito. Lc. (loni. Nũc vicii tristes.

Victualia dicunt ea: quę ad victũ pertinẽt. Ambro. de Apibus. Cernas oẽs certare de munere: alias inuigilare q̃rẽdo victualia: alias sollicitã castris adhibere custodiã.

Victurus z a viuo: z a vinco participiũ est. Sall. Pyrrhum ne rex an Ad. Curius pręlio victurus esset. Cic. Nemo est tam senex: qui se annũ non putet victurum.

Victoꝛ, qui vincit. Est z proprium nomen.

Victrix ꝓbale fẽminiuũ a victoꝛ. i plurali tñ etiã victri

Victoꝛiosus vincere assuetus. (cia legit. Lc.

Victoꝛiatus genus nummi argentei: q victorię nota signatus esset. Qui lege Liodia percussus est.

Victricus pen. coꝛ. est vir matris ex alio viro natis: qui prũigni vocant. Item victricus z prũignus inter se ponunt: vt inquit Modestus. Sueto. Victrico vero Martio Philippo consulari multum dissuadente.

Video. es. di. sum. qđ z video. is. dr pertinet ad oculos Virg. Quęq; ipse miserria vidi: z quoꝛ pars magna fui. Oñq; adijcit video oculis. Oui. Aut qđ⁹ hęc oculis aspicis ista lege. sic etiã græci, vñ illud Habrahę Ὁ ἀναβλέψας ἀβραὰμ τῇς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδεν ⁊ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατεχόμενος τῶν κεράτων ἐν φυτῷ Gabée Ὁ ἐπέυδη ἀβραάμ καὶ ἔλαβε τὸν κριὸν. i. Habraam oculis inspiciens vidit ecce aries vnus detẽtus coꝛnibus in planta Sabec: z profect⁹ est Habraã z cepit arietẽ. Transtulerit etiã ad aim. Oui. Video meliora: ꝓboq;: Deteriora sequoꝛ. Vñ prophetę appellabant videntes: q: videbãt eum: quẽ cęteri nõ videbant. Reuela ingt David oculos meos z considerabo mirabilia de lege tua. Vtimur q̃q; hoc ꝓbo etiã in cęteris sensibus: cũ eos ad cognoscendũ intẽdimus. neq; em̃ dicimus. Audi q̃ rumlet aut olfac q̃ niteat: aut gusta q̃ splẽdeat: aut palpa q̃ fulgeat. Videri em̃ dũr hęc oia. Dicimus aũt non solũ vide q̃ lucet: qõ soli oculi sentire pñt. sed etiã vide qd sonet: vide qd oleat: vide qd sapiat: vide q̃ dura sit. Jõq; gñalis experiẽtia sensuũ ꝯcupiscẽtia

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

culoꝝ vocat:q; videdi officiū in quo primatū oculi tenēt etiā cēteris sensib⁹ sibi de similitudine vsurpāt cū aliqd cognitionis explorant:inquit Aug.lib.x.cō. Uñ dicim⁹ ꝟ verbū trāsferri ad animū:ac qñq; poni ꝓ cauere:curare: uidere:ꝓuidere.Terē.Uide q̄ me inducas.i.aiaduerte & ꝓuidera.¶Plau.Tu domi videbis.i.parabis.Dicim⁹ etiā vide tibi.i.puide.Terē.in ¶Phor.Recte mihi vidissem & sensem esse vlt⁹ iracūdiā.¶Huius ꝟbi cōpōsita sunt Circūuideo: vñ & circūuiso.¶Plau.in Am.Sed angues oculis oēs circūuisere.Euideo:clare & exp̄sse video:a quo euidēs:euidēter q̄n frequentiori vsu sunt.¶Pꝛeuideo:añuideo.¶Prouideo ¶Peruideo:pfecte video.Hiero.¶Peruides igit q; nō solum in esu:sed & in sepulturis & in cōnubijs & in oi ꝙuersatiōe vnaq̄q; gens suo ritu victitet.Transuideo aliqd ꝓ co:p⁹ p spicuū video.Inuideo.A video fit viso:a q̄ fit visito freq̄n tatiuū.Est & video:depo.Ut tu mihi videris vir ꝓbus.

Uide quid agas.prouerbiale est quod solet dici his qui magna aggrediuntur.

Uidisti multū:hoc est fuisti multū cautus.

Uiderit Epicur⁹.i.videat:hoc est huius rei illi cura sit. huius opinionis rōnē reddat:nō ego.Sic accipiēda sunt. Tu videris. Uos videritis. Illi viderint:modus loquēdi

Uidelz aduerbiū firmādi q̄si videre lz. (minatorius. Terē.in adel.Uidelz ꝟ audiuit:ꝟ est certe audiuit. Sallu. Uos de parricidis qd statuatis cūctamini:videlz cētera vita illoꝝ huic sceleri obstat:vox parcite dignitati Lentuli.

Uidua dicta est quasi valde idua ab iduū die q mēsem diuidit:hoc est a viro diuisa.Hinc viduare dijudere.

Uiduo as.diuido seu priuo.Hiero.cōtra.Iouin. Pōt em̄ accidere:vt an⁹ primo marito in extrema senectute viduetur.Uiduus:priuatus:diuisus.Hora.lib.car. Voce dū terret viduus pharetra Risit Apollo.Cice.li.ij.Tus. Sic me ipse viduus pestes excipio anxias.i.priuatus.

Uiduertas apud Catonem calamitas dicit.

Uieo es.eui.etū.pe.indifferēter.Hora.i epo. Quis sudor vietis & q̄ mal⁹ vndiq; mēbris Crescit odor.Est aūt viere ligare:inflectere:q; vietis virgis ligare possumus q̄libet. Uñ viet⁹ mollis:lāguidus:flexibilis sine vi. Var.de opo:o thecis.Ne cū humore amiserint ptinaci vētoꝝ mala vieta fuerant.i.flexa & obliq̄ facta.¶Plau.in ¶Menę.Uiden tu illi oculos viere:vt viridis exoriꝝ color.i.in obliquū flectere. Unde vietos rotarū cantus & ligna cōtorta dicimus.

Uietores:qui vasa vinaria religant stipantq;.

Uigeo es.gui.viuo:siue potēs aut in vigore sum. Lactā. lib.vij.Quid de deo nō facile est cōprehendere:quō vigeat sine corpore.Cice.lib.j.Tus.¶Multaq; secula postea sic viguit pythagoreoꝝ nomē:vt nulli alij docti viderent.

Uigor:firmitas:robur.

Uigoꝛosus:firmus:robustus.Ec.

Uigesimus a.um.fit a viginti:vt vigesimus annus est:ex quo literis operam dedi.

Uigesima mę.tributū seu exactio:sicut decima. Uigesimariū aurū a Liuio dicit:quod ex vigesimis exigebat.

Uigilię nocturnę sunt:excubię diurnę pariter & nocturnę.¶Hieron.in Ser.ad fratres. ¶Dęc & hymni tāta ac talia nō sancti illi cecinerūt aut scripta reliquerūt:vt nos eorū posteri parib⁹ excitaremur exēplis ad celebrādas etiā noctib⁹ saluris nostrę excubias.Sciēdū vigilias militares in ēternā horaꝝ spatia dijudicari vt ꝓma:secūda:tertia & q̄rta vigilia dicat.Cęs. vbi ꝓ explorato:es cęsar certior factꝰ est tres iā ptes copiaꝝ ¶Heluetios id flumen traduxisse q̄rtāq; fere ptē citra flumē Ararim relictā eē:de tertia vigilia cū legionib⁹ trib⁹ ex castris ꝓfect⁹:ad eā ptē puenit:q nōdū flumē transierat.Inter dū vigilię dicunt ipsi custodes q vigilant. Sal.Et ab incēdio intelligebat vbē vigilijs munitā. Interdū vocant ꝓfesti dies q̄ vigilare ante diez festū mos est in sacrificijs faciendis:& sacris hymnis cantandis.

Uigil dicq nō est torpens quales sunt dormiētes: sed qui in vigore suo est.A quo pervigil qui assidue vigilat:& q diligens ac industrius est.Et vigil nocturn⁹ custos q & excubitor dicit:aquo ꝓfect⁹ vigilū vocatus est.

Uigilo as.nō dormio:p trāslationē diligēter audio. Iuue.Sed vigilat consul.Itē vigilare est studiū & diligentiā adhibere.vñ iuigilare est alicui rei incūbere.Euigilare expergisci & ad aliqd agēdū intētū eē.¶Pervigilare:ad finem vigilare:aduigilare:iuxta vigilare: solicitare: cogitare q;. Terē.in And. ¶Iā satis credo si aduigilaueris ex vnis mihi geminas cōficies nuptias.Hinc vigilātia tuā mihi narras.

Uilla dom⁹ extra vrbē casa villatica & suburbia q habitandi causa ꝓstituta ē.Dom⁹ ꝓpꝛie in vrbe est.¶Dli.Quod ꝟ ꝓbat:vt neq; fund⁹ villā:neq; villa fundū q̄rat. Cic.li.j. de ora.Quin tu igit facis idē qđ faceres in aliquā domum plenā ornamētoꝝ vel in villā veniſſes. hęc ¶Penos lingua ¶Magar appellat.Unde villę magalia appellātur. Dicta villa a vehendo quasi vehilla:q in eā fructus conuehebāt ex agris:Cuius diminutiuū est villula.

Uillic⁹ pe.co:.ꝓpꝛie villę gubernator:vel q ꝑest pagoꝝ & tot⁹ rei rusticę curę.vñ & villa villic⁹ nomē accepit.Uarr. lib.de re rusti.Uillic⁹ ager colēdi causa cōstituꝰ atq; appellatus a villa:q ab eo in eā quehunt fructꝰ:& vehunt cū vgeunt:a quo rustici etiā nūc quoq; viā vehā appellāt ꝓpter vecturas:& vellā nō villā quo vehūt & vnde vehunt. Oeconom⁹ autē tam pecunię q̄ fi ugū & omniū q̄ dōs possidet:dispensator est.¶Ponit tñ q̄nq; villic⁹ ꝓ rustico agricultore.¶Hora.Uillice syluæ:& mihi me reddendis agelli. Col.lib.xij.Uillic⁹ semp caueat ne improuidus ab opere vincat.Res est agrestis insidiosissima cunctanti.

Uillico as.& villico:r deponēs significat rusticor:. ¶Pōpo. Ego rus eo:vt aliquot dieb⁹ villicer.Teren.in ¶Decy. ¶Hic villico:r ante vrbē.Aliq̄n villicari est villę ꝑesse.¶Pōpo.Lōge ab vrbe villicare quo herus rarēter venit non villicari sed dominari mea est sentētia.Hinc villicatio ipsa rustica negotiatio vel villę dispensatio:vt in Euange.Redde rationem villicationis tuę.

Uillatic⁹ a.ū.qđ ad villā ptinet.vñ villatica pastio dicit ali mētū qđ ptinet ad aīalia inuta q̄runt nutriunt:vtputa pecudes:aues:pisces. Sic dicit villatic⁹ canis q in villa tenet.

Uillan⁹ q in villa habitat.Uñ & semiuillan⁹:semirustic⁹.

Uillaris & ꝟ villare:sicut villatic⁹.¶Pli.lib.x. Uillaribus gallinis & religio ineſt:ihoꝛ resēdit edito ouo excutiūq; sese.

Uile aduerbiū qđ qdā a villa deducūt vna litera abiecta:q oia in villa vilioꝛa sint q̄si in vrbe.i.minoꝛ ptio vēdātur.Uile em̄ ꝓpꝛie dicit qđ parū valet.Unus cōtrariū est carum.¶Ponit interdū ꝓ abundāt : quia omne quod pluri/mum abundat vile est.i.paruo ptio vendit.Uirgi.lib.j.geoꝛ. Si ꝟo vicię aq̄ seres vilemq; fasellum.

Uileo es.vilis sum:a quo vilesco :vilis fio. Aug. Ipse est deus q per vniuersam creaturā quotidiana miracula facit q̄ hoībus non facilitate:sed assiduitate viluerunt.i.vilia

Uilito as.pe.coꝛ.vile facio.Turpil. Et (facta fuerunt. querar tua vitia quę te vilitāt.

Uillus.pilus.¶Dar.Calfaciūt villi pallia nostra mei.

Uillum diminutiuū a vinū:sicut vllus ab vnus.

Uimen oē virgultū inolle & ad ligādū aptū:q̄si vincimē Col.Hec refert cuⁱ⁹ generis vimē seras: dū sit lētissimū. ¶Pli.Et alię arboꝛes virgas seqces a diūcturas lentitię:alię ꝓtenues viminib⁹ texēdis spectabili subtilitate.Fiūt aūt vimina ex ppliꝛ virgis vlmi & sanguineoꝝ fruticū & betulę & vitis & coꝛyli intoꝛtę & salicis:q̄ principatū obtinet.Hinc vimine⁹ a.um.quod est ex vimine:vt vasa viminea.

Uiminale:qđ est ad ligādū aptū:seu qđ ptinet ad vimina.¶Pli.Hec est viminalis cultura.Uiminalis collis dict⁹ est Romę:q ibi viminū sylua fuit:vel a Ioue vimineo q ibi arę sunt:a qua & viminalis via q̄ ad viminalē collē ducebat.Eadē Numentana a numentano agro.

Uica herba vulgo nota q̄ ilōgū crescit obuia q̄q vicię lauroq; folia hz silia:& Chamedaphne dicit.i.pua laur⁹.Ec.

Uinco is.vici victū:supo.per trāslationē ponit ꝓ exprimo & q̄si difficultatē rei dicēdo supero.Uir. Hec sum ani/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

mi dubi⁹ ꝟbis ea vincere magnũ Quã fit. Itẽ ꝓ animi cõ
posſio. Idẽ lib. iij. Geo. Illi victor ego ⁊ Tyrio cõspect⁹
in ostro. Cõposita hui⁹ ꝟbi sunt Cõuinco: devinco: evinco
⁊ ꝓuinco. Deriuata sunt. Victor: victrix: victoria: victorio
sus ⁊ victima. Vincibilis: qui vinci potest. Col. lib. iij. Gra
uem terram vix vlla cultura vincibilem.

Vincio is. xi. ctum. cũ n ante c significat ligo q̃si vim inũ
cio. Vir. Purpureoq; alte suras vincire cothurno. Huius
cõposita sunt Devincio: valde vincio. Li. Maxima mecũ
familiaritate devinct⁹. Revincio. Sel. Videbam⁹ Andro/
clũ ⁊ Leonẽ loro tenui revinctũ vbe tota circũ tabernas

Vincula ⁊ per syncopẽ Vincla dicunt ligamina. (ire.
Col. lib. iij. Salix humida loca desyderat: genista etiã fic/
ca: vtreq; tamẽ circa vineã seruntur cum palmitibus ido/
nea præbent vincula. Et per translationem dicũ carcer: in
quo noxij vincti seruantur.

Vinctus. ligatus: ⁊ aliquãdo captiuus dicitur. Vñ quã
doq; pro seruo sumitur. Seneca. Qui vnus erat e vinctis
Cęsaris mox libertate donatus est.

Vindex. ppie vltor: iniurię. Et g alter⁹ causam suscipit
vindicãdã: vt quos nũc ꝓcuratores vocam⁹. Et vindex g
se ex seruili cõditõe in libertatẽ vindicat: a Vindicio seruo
ex vbe Sertia: q̃ q̃n cõiuratione de reducẽdo Tarquinio
detexit: liberat⁹ est: vt inquit Liui. li. j. Hinc ⁊ vindictę dicũ
tur sententię: quę in libertatẽ asserunt.

Vindico as. pe. cor. ppie vlciscor. Vñ vindicta. Ambro.
Nõ vltionẽ q̃rebat eo vsq; vt diceret sibi Seruię filio q̃ vin
dicare in eum vellet nõ promisit. Et vindicare est ab iniuria
ꝓtumeliave aut dãno defendere aut liberare. Cice. Et est
senect⁹ natura loq̃cio: me ab oĩb⁹ eã vitijs videar vindi/
care. Liui. lib. iij. A cui⁹ crudelitate vosmetipsos armis vin
dicastis. Itẽ ꝓtrahere ⁊ in libertatẽ asserere. Vñ vindicta
virga qua serui libertatẽ a ꝓtore donabant.

Vindicta: vltio: aliq̃ libertas: siue virga q̃ serui liberta
te donabant. Nã faciẽdi liberi tres partes sunt. Una vt cẽ
su liber fiat. Censebant enĩ antiquit⁹ soli cives Ro. Si qs
enĩ cõsentiẽte vel iubente dño nomẽ detulisset in cẽsum: ci
uis Roman⁹ fiebat: ⁊ fuitutis vinculo soluebat. Altera ps
adipiscẽdę libertatis q̃ vindicia vocabat. s. virgula quã ꝓ/
tor manumittẽdi serui capiti imponẽs eũdẽ seruũ i liberta
tem vindicabat dicẽs q̃dã ꝟba solenia. Atq; tõ illa virgula
vindicta vocabat. Tertia pars faciẽdi liberi est si qs supre/
ma volũtate in testamẽti serie seruũ liberũ scripserit.

Vindelicia ꝓuincia Europę: sicuti a Ꝓto. lib. iij. scribit.
Est aũt int rhetiã: quã hz ab occasu ⁊ Noricũ ab oriente.
Eã lycus amnis disterminata a Rhetia. Enos fluui⁹ diui/
dit a Norico. A septẽtrione Danubio terminat. A meridie:
alpib⁹ supi Italiã extẽdis. Et⁹ civitas insignis fuit Augusta
vindelica. Vindelicos vicit Drusus: in cui⁹ laudẽ cecinit.
Hor. Videre rheti bella sub alpib⁹ Drusũ gerẽtẽ videlici.

Vinea locus vitib⁹ cõsitus a vite multa. Vinearum tria
sunt genera. Jugata: humi ꝓiecta: ⁊ Arbustiua. Est etiã vi
nea instrumentũ bellicũ ex lignis cõpactũ: latum pedibus
octo: altũ septẽ: longũ sexdecim: tectum duplici ligno: cra/
tibusq; conexit: latera quoq; vimine sepiuntur ne saxorũ
ac telorũ impetu perfringant. Extrinsec⁹ autẽ ne⁹crement
crudis ac recentibus coriis integunt. Cum plures fuerint:
iunguntur ordine: sub quibus oppugnantes tutius ad mu
ros subruendos pugnant.

Vinear⁹ a. ũ. qđ est vineę: vt qđ ad vineã ptinet. Col. li.
vj. Validã vitẽ in ramos deducere censeo ⁊ tradũcib⁹ dis
pergere atq; durare: certosq; vinearios colles ꝑcipitare.

Vineatic⁹ a. um. qđ ad vineã pertinet: vt falces vineati/
cę. Var. Sic alia quoq; nõnulla genera speciesq; habẽt plu
res: vt falces. Nam dicunt vineaticę opus esse fgr. Col. lib.
v. ait Unũ atq; alterũ reprehendisse: quippe seminib⁹ vinea/
ticis nimiũ me profundos censuisse fieri.

Vinealis ⁊ hoc vineale: qđ est aptũ ad vineã. Col. libro
iiij. Hz ne nũc ꝓ infinitas terreni ꝑcies evagemur nõ in/
tempestiue cõmorabim⁹ Julij Bręcini cõscriptã: velut for/
mulã: ad quã posita est imitatio terrę vinealis.

Vinũ a vi deducit: q̃ vim inferat mẽti: ⁊ in plurali ha/
bet vina ⁊ vinis. Qui Et venus in vinis: ignis in igne fuit.
Mar. Resinata bibis: vina falerna fugis. Quattuor ꝓcci/
pui sunt vini sapores: dulce: acutũ: lene: ⁊ austerũ. Primus
Noe vinũ inuenit: sicut sacrę testant literę. At gentiles do/
cent Bacchũ vini repertorẽ fuisse. Primus ꝓ Italis Sa
turnus dedit e Creta in latiũ aduectus. Vinũ tortiuũ dicit
qđ nouissime exꝑssum est: ꝓtopũ anteq; calcent vuę spon
te defluẽs. Diminutiuũ a vinũ est villũ: qđ etiã vinellum
dĩ. Vel vinũ ἀπὸ τοῦ ὄινου. In Qui. legã in venis.

Vinosus: qui ad vinũ affectus est. Pli. ait. Idcirco vino
sos dici homines: q̃ soli animaliũ non sitientes bibũt. Vi/
nosus succ⁹: vt idẽ author est: pprie est morosus: pro: myrto.
Idem inter mala punica genera vinosa quędã appellat q̃
aluum sistunt ⁊ stomachum.

Vinetũ: locus vbi multitudo vitis cõsita est: hoc est vbi
multi vites vel multę vineę sunt. Col. lib. iiij. Cui vineta sa
cere cẽdi est faciat vitiariũ: ex q̃ possit agrũ vineis vestire.

Vinitor: pe. cor. rusticus: vinearũ cultor. Col. lib. j. Sepa
randi sunt aratores a vinitoribus. Virgi. lib. ij. geor. Jã ca/
nit extremos effetus vinitor antes.

Vinarius vini venditor. Unde Lar. pri. scribit Alexan/
drum Romanũ imperatorẽ constituisse corpora vinariorũ
⁊ caligariorũ ⁊ omnino omniũ artiũ. Et apũ Plau. in asi.
sarmentio vinarij exerábi. Sueto. de Claudio. Cũ de la/
nijs aut vinarijs ageretur: exclamauit in curia.

Vinari⁹ a. um. qđ ad vinũ pertinet: vt taberna vinaria:
vas vinariũ: in qb⁹ aut vendit aut tenet vinũ. Hiero. in Jo
suę. Tulerũt sibi cibaria: saccos veteres ⁊ vtres vinarios.

Vinacea sunt grana vuę iã pssę. Col. lib. ix. Vinacea q̃/
uis tolerabiliter pascãt: dari nõ debẽt: nisi qbus tyb⁹ anni
anus fętũ nõ edit. Aug. vina recõdet in apotheca: vinacea
ꝺo pecorib⁹ ꝓiecit. Est ⁊ vinace⁹ a. um. Pli. Legim⁹ quen
dam grano vinaceo suffocatũ: hoc est acino vuę.

Vinago palũbis siue colũbę species ab vsu (vt puto)
labruscę qua vescitur. Ec.

Vinalia tam secũdę q̃ quartę declinatiõis ꝓ die festo q̃
veteres nouũ vinũ Jovi libabant mense Aprili.

Vindemia q̃si vinidemia a vino demẽdo. Virg. li. ij. ge.
Nũ eadẽ arborib⁹ pẽdet vindemia nitis. Sũt q distinguãt
int vindemiã ⁊ vindemias: q̃ vindemia sit tot⁹ orbis gñe
liter. Vindemię singulariũ partiũ: vt plus significet singula
re q̃ plurale. Sicut plus est cũ dicim⁹ ꝓ terrã pluit: q̃ per
terras. Tũc enĩ omne elementũ significam⁹. Trãsfert quis
vindemia ad alia. Plini. Prima mellis vindemia melior.
Col. li. x. Mox vere transacto sequit mellis vindemia.

Vindemio as. a quo vindemiator: cui⁹ de syllaba corri/
pit metri causa. Horã. in Ser. Vindemiator ⁊ invect⁹ cui
sępe viator. Qui ꝺo detraxit a: vt de syllabã ꝓduceret. Elit
enĩ in fas. At non effugiet vindemitor: hoc quoq; cauſam.
Sic Col. lib. v. Vindemitoribus quoq; hę semitę ⁊ inguę
pedamẽtaq; sarrietib⁹ opportunã laxitatẽ ꝑbẽt: ꝓ quã vel
fruct⁹ vel flatumina portent. Est aũ vindemiator q vinde
miat. Et videmiator: syd⁹: qđ tertio nonas Martij appet

Vindemialis ⁊ hoc vindemiale: qđ ad vindemiã pertinet. Augu. lib. ix. confes. Et opportune tam pauciſſimi dies
superer ãt ad vindemiales ferias: ⁊ statui tolerare illos: vt
solẽniter abscederem. Idem substantivũ promlit. Rerum
tiauit peractis vindemialibus: vt scholasticis suis Mediolanenses venditorem verborũ altũ prouiderent.

Vindemiatorius a. um. qđ ad vindemiã pertinet. Var.
Nihilomagis torcula: vasa vindemiatoriã: aut ferias olea/
rias ac trapetas.

Vinulus pen. cor. molliter se gerens ⁊ minime viriliter:
quod facit illeceb⁹osus. Plau. Cõpellando blanditer osculando oratione vinula venusta.

Viniolus qui molliter se gerit ⁊ effeminate.

Violo as. pe. cor. corrumpo: polluo: ⁊ quasi vim intero.
qđ ꝓprie de virgine dĩ. Aug. lib. iij. cõfes. Violat ipsa socie/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

tas q̄ cū deo esse nobis debet cū eadē natura cuius ille au
tor: est libidis puerilitate polluit. Hinc iuliolat⁹ antemerat⁹
Violentus qui vim facit.
Violabilis qui aptus est: vt violet̄r: ⁊ inuiolabilis g nō
facile violari potest.
Viola q̄si minime violata per antiphrasin: vel q nō vio
landa: vel ab olendi vi: vel per diminutionem a greco ἴον.
Violar tria sunt genera. Mā est viola purpurea q̄ nomen
greci tenet ⁊ appellat ἰοῦ ἄνθος: quod est viola flos. Hinde
⁊ vestis iāthina: hanc eandē quidem a colore baccę Vaci
nij dixerunt: vt inquit Apul. Secunda est lactea: tertia
est coloris palliduli.
Violaria loca vbi nascuntur violę. Virgi. lib. iij. Ge. Ir
riguum libant violaria fontem.
Violaceus a. ū. idē q̄d purpure⁹: q in violę colorē tēdit.
Cor. Nepos. De iuuene violacea purpura vigebat.
Violantilla virgo Neapolitana fuit: quā Stella poeta
Natuinus amauit: ⁊ tandē in vxorē duxit: de quib⁹ Sta
tius in lib. j. Syluarum. Ec.
Violarius rij. dicitur violacei coloris infector.
Violaris ⁊ hoc violare: quod est coloris violę. Plaut⁹.
Flammari violari veste.
Vipera pe. co. serpētis gen⁹ q vi pereat. nihil enim at
tinet ad hui⁹ dictiōis etymologiā pario: nā deberet tūc di
ci vipara: nō aūt vipera. De vipera ꝙo Nicādrus ita scri
bit: appellās ipam echidnā: q̄ tñ dī etiā echis: vulgo dicūt
Maraſſum. vnde ait Nicander. θολερῶ κυρτώσαντι θουρὰς
ὀδὰξ ἐμφθα κάρηνα ἀπεκοψεν ὁμένου δι λε πατρὸς λώ
βην μετενίαθον ἀυτικα τυτθοι γινομενοι ἐχῆες ἐπει διὰ με
σὸς ἀχαλὴν γαστὴρ ἀναβρώσαντος ἀμήτορες ἐξεγένοντο. Nā
cor. oris lateribus exeūt pulli cū matris interitu. Amb. lib.
he. Vipera nequissimū gen⁹ bestię ⁊ super oia q̄ serpentini
sunt generis astutior: vbi coeūdi cupiditatē assūpserit Du
rēnę maritumę notā sibi regrit copulā: vel nouā ꝑpa: at: p
gressaq̄ ad lir⁹ sibilo testificata ꝑsentiā sui ad ꝓiugale am
plexū illā vocat. Murena autē inuitata nō deest venenatę
serpenti. Expetitos vsus suę imptit cōiunctionis. Vtq̄ vbi
aductare vipera cōparē sensērit: venenū euomit: reuerētiā
marito defer ēs. Hiero. ꝙo ad Deū. sic scribit. Vipere per
os coitū faciūt masculi morte cōtēnūt: sed femina in ipso
coitu siue magna dulcedine exagitata: siue futuri ꝑsciēs pi
culi dū absorbet seminē: caput masculi excidit: ⁊ sic eū occi
dit. Sed cū cōceperit viscera illi⁹ ab ipsis quos cōceperit:
comedunt: ⁊ sic matrē occidunt. A vipera fit viperin⁹ a. ū.
Pli. E viperina carne fiūt Theriachi pastilli.
Vipiones sunt minores grues: sicut pipiones minores
colūbi. Pli. lib. ix. in balearib⁹ insulis: ait: in honore mēsa
rum esse vipiones. Sic em̄ vocant minorē gruem.
Vir a vi dī q vi: hoc est potētia ꝑfect. Et modo respectu
ętatis dicit vir. Pli. Qd nō modo in puero siue adolescen
te sed etiā in viro admiratiōe dignū viderēt. Modo respe
ctu sex⁹: vt est ne vir an mulier? Cū seminiri dicunt. Eu
nuchi ⁊ molles atq̄ effeminati. Modo respectu cōiugij: vt
vni⁹ vxoris vir. Nec solū de hoib⁹: sed etiā de bestiis. Virg.
Vir gregis ipse caper. Modo respectu fortitudinis. Virus
em̄ hoiem ꝑsenti excellētiq̄ animo nūcupam⁹. Curti. Ex
urgite inqt aliq̄n si viri estis: atq̄ arma capessite. A vir fiūt
semiuir: duūuir: triūuir: quinquir: septēuir: decēuir: cētūuir:
lem̄r: Viripotēs: virilustris: virdenot⁹: virmagnificus: vir
spectabilis: quę omnia sīm Prisci. ideo cōposita accipiunt
quia sub vno accentu pronuntiantur.
Virago pe. pro. mulier fortis quę viro similis fit: ⁊ viri
lia opera faciat.
Virilis ⁊ b̄ le. pe. p. qd est viri: vt op⁹ virile. Aliq̄n dī for
tis magnanim⁹: a quo virilitas ⁊ aduerbiū viriliter.
Virbi⁹ vir bis dict⁹. Quo nōie dict⁹ est Hippolyt⁹ The
sei ⁊ Hippolyt: amazonis fili⁹. Vide in dictiōe Hippoly.
Viripotēs cū accētu in antepenl. dicit virgo quę annos
pubertatis excessit: ⁊ quę iam virū sustinere potest.
Viro as. fortifico. a quo euiro: de quo supra.
Viritim aduerbium significat per singulos viros. Cato.
Prędā q̄ capta est viritim diuisa. Dicit etiā ō vno viritim.
Horatius in epistolis. Qō legeret tereretq̄ viritim publicus
vsus. Curti. Siquis viritim dimicare vellet: prouocant.
Viritanus ager qui viritim populo diuidebat.
Virosa mulier dī q̄ viri appetēs est: sicut mulierosus vir
mulieris appetēs. Et virosi loci a Cato. dicunt q coitū vi
ri affectāt. Et sic habet pri. cor. Lucil. Vetulā atq̄ virosam
vxorē cędā port⁹ q̄s castrē egomet me. At virosus a. um. a
virus fit: ⁊ habet pri. p. significatq̄ quod est mali odoris: ⁊
q̄q̄ qd est mali saporis. Cic. Virosaq̄ pontus Castorea.
Constat enim castoreū fędi ⁊ execrādi odoris eius adeo vt
prægnātes odore eius ęjciant fętū. Var. Rācidā carnē ap
posuit nobis ⁊ virosam. i. mali saporis. Potest etiā dici vi
rosus pro fortis a viribus.
Virgo a viridion. i. validior ętate appellata est. Vnde ⁊
matres sępe virgines dicunt. Virgi. de Pasiphae quę triū
liberor̄ mr erat. Ah virgo infelix q̄ te demētia cępit! Nūc
pro virgo generis cō. ⁊ tā marē q̄s femina significat rei ve
nereę expertē: sicut mulier a mollicie dī quę amplius virgo
nō est. Lice. Oburgātibus q̄ sepagenario Popilia virgi
nem duxisset. Cras mulier erit inquit Vlpi. Q, si ego me
virginē emere putarē cū esset mulier: emptio non valebit.
Veteres etiā oē incorruptū ⁊ intactū virginē dixerūt. Ci.
Philosophia casta: verecūda: incorrupta virgo. Et Augu.
Saluiā virginē dixit q̄ nōdū cibo: potuq̄ corrupta fuit. di
cit em̄ quāta oādi differētia inter vacuū ventrē ⁊ refertū:
inter tubentē faciē ⁊ ora pallentia: inter Saluiā virginē ⁊
Virgincula dimi. accipit ꝑ (labra crapulis dissoluta.
parua puella ⁊ pro parua virga.
Virgineus a. um. quod est aut fuit virginis.
Virginalis ⁊ hoc le. qd est dignū virgine: q̄uis ⁊ ꝑ vir
gineo q̄nq̄ accipiat. Quale est illud. De⁹ qui virginalē au
lam beatę Marię in qua habitares eligere dignat⁹ es.
Virt⁹ a viro dicta est: ⁊ ꝑprie fortitudinē significat q̄ vi
ri maxime fortitudo sit: siue q̄ vir fortis dī. Tūc pudor īcē
dit vires ⁊ cōscia virtus. Lactā. lib. de opi. Vir notatus: q̄
in eo maior vis est q̄s in femina. Et hic virt⁹ nomē accipit
Cū cū virū dicim⁹ nō tā sexū significam⁹ q̄ robustū ⁊ for
tem. Viri em̄ ꝑprīa virilitas est ⁊ robur. Et tūc diffunit vir
tus q̄ sit pferendor malorum fortis atq̄ inuicta patiētia.
Q̄n aūt fortitudo cęteris virtutibus excellit: factū est vt ré
ctę animi affectiones virtutes appellent. Sic quicqd vitio
ꝓrariū est: virt⁹ dī: q̄ fic diffuiri solet. Virt⁹ est affectio ani
mi cōstās cōueniēsq̄ laudabiles efficiēs eos: in qbus est: ⁊
ipa p se spōte separata etiā vtilitate laudabilis. Hora. Vir
tus est vitiū fugere ⁊ sapiētia prima. Aristot. Virt⁹ est habit⁹
electiu⁹ in mediocritate cōsistēs. Sene. Virtus nō aliud q̄s
recta ratio est. Aug. lib. iiij. ciui. dei. Virtus a veterib⁹ diffi
nita est Ars bñ recteq̄ viuēdi. Cūm ab eo q̄ grece ἀρετὴ dī
virt⁹ nomē artis latinos traduxisse putarūt. Virtutē antiq
deā fecerūt. quā Aug. non esse deā: sed donū dei asserit. Lu
cil. de virtute. Virt⁹ albini est ꝑtiū persoluere: verū Virtus
est homini scire id quod queq̄ habeat res. Virt⁹ scire ho
mini quid nam vtile: quid sit honestū. Quę bona quę ma
la: ⁊ quid inutile: turpe: inhonestū. Virtus q̄rendę finē rei
scire modūq̄. Virt⁹ duūiūs ꝑtiū persoluere posse. Hostem
esse atq̄ inimicū hostiū mor̄q̄ malor̄. Cōtra defensorem
hominū morq̄ bonor̄. Hos magnificare: bis bene velle
his viuere amicū. Cōmoda ꝑterea patrię sibi prima puta
re. Deinde parentū: tertia iam postremaq̄ nostra. Aliquā
do virt⁹ dicit vis illa qua res cui⁹ est virtus perfecta reddi
tur. Cice. lib. v. de fi. Atqui in sensibus est ⁊ sua cuiq̄ virt⁹.
Aliquādo ꝑ opere ⁊ auxilio. Plau. Deū virtute eūdem
hospitio accipiā. Aliquādo ꝑ merito. Idē. Quę ipa proba est
merx: pretiū ei pro virtute vt veniat.
Viriatus magnarū virtū. Lucil. Cōtra flagitium nescire
bello vinci a barbaro viriato Annibale. Et viriat⁹ Lusita
nor̄ ducis nomē: q̄ vir calliditatis acerrimę fuit quippe q̄
ex venatore latro: ex latrone subito dux atq̄ imperator: fa

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

eius Romanos exercit⁹ ꝓtriuit:sed tandē suoꝝ fraude in/
terfectus est.¶Hinc viriatiꝰbellū dictū est.

Viridis ꝛ hoc viride a vigore dicit.Cū dicim⁹ Virides
plantas q̄ nondū aruerunt:ꝛ in vigore suo sunt. Et qui in
his herbaceus color est:eū etiā colorē viridē dixim⁹.Unde
Virgi.Jam senio:sed tarda deo viridisq; senectus.

Vireo es.viridis sum.Vir.lib.vj.Quale solet syluis brū
mali frigore viscū Fronde virere noua.¶Hinc viresco viri/
dis fio:ꝛ sic primā corripit.Sta.lib.j.syl. Exuit atq; alios
melior reuirescit in annos. ¶Hinc etiaꝫ euiresco:qđ est sine
viriditate fio.Var.Atq; ex sanguinib⁹ dolore euiresca co/
los.Interdū viresceret ꝑcat maiorū uiriū fieri. Et sic pri. p.
Uerri⁹ i poematis.¶Hic cresciū animi virescit vulnere vir⁹

Virido as.viridē facio:a quo viridans:quod est viride.
¶Pli.viridantiū ꝛ alia plura sunt genera.

Viror ꝛ viriditas sunt eiusdem significationis.

Viridariū:locus in quo sunt herbę ꝛ plantę virentes:ꝛ
amenitate refert⁹. Sue.in Tibe. ¶Militē ꝓtorianū obsurre
ptum e viridario pauonē capite puniuit.

Viretū:locus viriditate plenus:vel ipse herbę virentes
Colu.lib.xij. Ficus neq; nimiū vireta: neq; nimiū matura
legi debet:ꝛ in eo loco expādi qui toto die solem accipit.
¶Hinc vireta:id est viridia:ꝛ male matura accipit ¶Hiero.
in Gen.Quę in pastu paludis vireta carpebant.

Viridia etiā dicunt ꝓata seu horti arboribus cōsiti:vo/
luptatis causa comparati.

Viridicatus a.um.Cic.ad.Q.fratrē.Equidē hoc quod
mihi⁹ intelligo affirmo mirifica suauitate te villā habitum
piscina ꝛ saliētib⁹ additis palęstra ꝛ sylua viridicata.

Virga dicta est q; vim gerat ligādo ꝙberādove: a quo
noīe fuit tria diminutiua .s. virgella :virgula:virguncula.
Sed virgula etiā linea dicit.Et virgūcula puella.

Virge⁹ a.um.qđ est factū ex virgis.Vir.li.j.geor.Virgea
ꝓterea celei vilisq; supellex.i.vasa de vimine facta.

Virgulata seu virgata vestis:vt Jul.pol.inquit: dicebat
tunica:in qua interebantur virgę purpureę:hoc est linę
quas greci παραφορς. Sed eas vestes grāmatici interꝓtā/
tur purpureas:q; vergę gallorū lingua dicatur purpura.
Virgi.lib.viij.Virgatis lucent fagulis.

Virgultum multitudo virgarum pollulantium.

Virgindemia collectio virgarū ob verbera : aut ad ali/
quid vinciēdū.Var.in Aga. Quid tristior:e video te eē: an
ideo quia scapulę metuunt virgindemiā.

Virgili⁹ mātuan⁹ poeta celeberrim⁹.¶Maro:¶Maiaq;
nat⁹ q; ꝓmū apd latinos int poetas obtinet locū.Sz fuit ex
rectiōrib⁹:q; Uergiliū nō virgiliū scribi debere autumēt.

Vir⁹ indeclinabile ꝛ ge.neu.qđ ꝛ vir⁹ viri apud antiqs:
sicut vulg⁹ vulgi dī. Lucre.Liquet em supꝝ tetri primordia
viri. Et ꝓpie significat asperitatē odoris in hoie tā adul/
to.Quippe talis odor in puero nō est:nec ante coitū mulie
ris.¶Pli.¶Hodest ꝛ ad vir⁹ alarū.Idē.Signū est vernis tē/
pōrib⁹ odoris vir⁹.Aliq̄n significat asperitatē saporis.Idē.
Aqua marina vetustate vir⁹ deponit.i. amaritudinē illam
ꝛ salsedinē.Idē.Vir⁹ mali medici.i.acor ꝛ amaritudo.Ali
quādo virtutē naturalē.Lucre.lib.ij. Cōcoctosq; suo con/
tractus perdere viro.¶Pli.de magnete.Sola hac materia
virus ab eo lapide accipit:retinetq; longo tēpore aliud ap
pendēs ferrū.Aliquādo virorē seu herbas virentes. Sta.
lib.j.syl.Atq; omne benigne Virus odoriferis arabū qđ
crescit in aruis.¶Plerūq; vir⁹ ꝓ veneno ponit.Vir.Ille ma
lū vir⁹ serpēt⁹ addidit atris.¶Hinc virosus a.ū. dē q̄ supꝝ.

Virulentus.qui est plenus veneno.Bell.Ut serpentium
virulentorum domitores sint.

Vis hui⁹ vis:actō vim.¶Vī vis:actō vis:vctō vis.Sall.
lib.iij.histo.¶Male iam assuetū ad oēs vis ꝓtroversiaꝝ.¶Do
nitur aūt vis ꝓ virtute.Sal.Sed omnis nostra vis in ani
mo ꝛ corpore sita est.Aliq̄n ꝓ possibilitate seu fortitudine.
Virgi.Nō ea vis animo:nec tanta superbia victis.Aliquā
do ꝓ violentia.Idem.Fit via vi rapiunt. ¶Hinc violo as.
Aliquādo ꝓ multitudine ac copia. Liui. ¶Magna vis ex
Sicilia aduecta.Sallu.Secūda tēpestate ex ponto vis pi
scium erupit.Aliquādo ꝓ celeri impetu.

Viscus visci ꝛ viscū:glutinū quod ad aucupiū pertinet.
Nam visco ꝓpter eius tenacitatē aues captātur. Horat. in
Ser.Sūmus ego:ꝛ prope me viscus turrinus .Aug.libro
de verbis dñi.Amor rerū terrenarū viscū est spiritualiū pe
narū.Et viscum antiqui dicebāt esse rete. ¶Hinc fit invisco
as.quod est visco inficio.Visco sus sa.sum.quod est tenax.
Dicitur etiam viscidum.

Viscus sceris.caro nō tm intestina:sed qcquid sub corio
est.i.caro que est inter ossa ꝛ cutē:vnde ꝛ visceratio di/
uinū de carnib⁹ factū.Vir.Tergora diripiūt costis ꝛ visce
ra nudāt.Amb.Ossa omnia tenui operta sunt viscere.

¶Hinc euiscero as.quod est viscera extraho. Virg.lib.xi.
Lomyxessamq; tenet:pedibusq; euiscerat vncis.

Viscerari veteres dixerūt carnes populo distribuere.Et
visceratio crudę carnis distributio:quę fieri solebat:vel in
solēni festiuitate:vel in funere alicuius excellētis persone.
Bel.Tum in Albano visceratio latinis data. Liui.li.vij.
Et populo visceratio data a.¶Flauio.in funere matris.
Ser.Visceratio est caro a viscere nomine deducta.

Visceratim aduerbium significat per viscera.Enn. Dis
sipat visceratim membra.

Viso is.ad videdū eo.Cice.ad Atticū.Cupio eqdē ꝛ iā
pridē cupio Alexādriā reliquāq; Aegyptū viscere.i. ad vi/
dendū ire.Terē.in ¶Hecy.¶Nō visam vxorē ¶Daphili cū ꝓ
primo sit ęgra? ¶Illud vo in an.Jd viso tu ne an illi iſanīat.
exponit Do.ad videdū venio.Aliq̄n ponit ꝓ video tm:ꝓ/
ſertum qñ iungit cū eo is.aut venio.¶Plau.in ru.¶Hunc hic
ad Veneris fanū venio visere:rem diuinā facturū se dixe/
rat.Ter.in ¶Hecy.¶Postq̄ accersiuit sepi⁹:egrā simulat mu
lierē:nīa illico it visere:at eā admisit nemo. Et in ¶Hor.
Tyltus ne eam⁹ visere? In cōpositis etiā.Terē.in and. Re
uiso quid agāt.¶Redeo inquit.Do.vt videā quid agāt.Et
in Adel.¶Mera ego hinc ad hos ꝓuisam q̄ mox virginem
accersant.¶Prouiso inquit duas res significat ꝓcedo ꝛ vi/
deo.¶Plau.in ¶Meng.¶Prouisā q̄ mox vir meus redeat do/
mum.Similiter qñ grā causa studio ꝛ hmōi ūgunt gerūdi/
uo.Sal.¶Multi aūt q; e castris visendi aut spoliādi gra ꝓ
cesserāt: voluēres hostilia cadauera amicū alij:pars hospi
tem:pars aūt cognatos reperiebāt.Terē.in ¶Hecy.Ne mit
tas quidē visendi causa quenq̄.Virgi.Undiq; visendi stu
dio troiana iuuētus Circūfusa ruit.Ex qb⁹ dat intelligi ꝭ
verbū nō esse desyderatiuū:sicut multi putant: sed magis
excitatiuū.Nam si vīsendi ꝓ desyderio videndi in istis su/
meretur:sensus esset ineptus:ex gratia:causa:studio: q̄ cuꝫ
ꝓ desyderio capiant:superflua fo:ent. Et viso fiūt cōposita
circumviso:inviso:proviso:reviso.

Visito as.frequētatiuū est a viso:a quo fit visitatio : quę
ꝓpie ad officiū ptinet.¶Plau.in cur. Ibi me interrogat in
epidauro Lyconē trapezetaꝫ si noverim:dicō me novisse:
qd lenonē cappadocem:annuo visitasse.¶Hic visitasse ꝓ se
pe vidisse capit:sicut in epis.Nescito hanc:nam video: ne
scio vbi me vidisse prius.Estne ea?an nō est :quā animꝰ re
tur meus? Dij boni visitani ante hac:certe ea est.

Visus us.ꝛ visio ipse videdi act⁹:sicut gust⁹ ꝙ actu gu/
standi.Virg.¶Horrendū visu.¶Ponit interdū ꝓ eo qđ videt
Idē lib.vij.rite secūdaret visus.Visiones etiā phātasie di/
cuntur.Quinti.Quas phātasias greci vocāt:nos ꝑspi visio/
nes appellam⁹:per quas imagines rerū absentiū ita repre
sentantur animo:vt eas cernere oculis ac ꝑsentes habere
videamur.¶Cęterea visa somnia dicūtur ꝛ nocturna siue
etiā diurna phantasmata: quę etiā vigilantib⁹ apparent
Virgi.Hoc visum nulli nō ipsi effata soroi est.

Visibile:quod videri potest:sicut invisibile quod vide/
ri non potest.Lc.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Vsum est faciendū facere: modus dicendi: vt vsum est facere: vt te admonerē: quod est putaui te admonendū.

Vita a viuo is. ꝛ modo animā significat: sine qua nemo viuit. Et hęc triplex est. Seminalis q̄ ꝛ vegetatiua dicit: ꝛ nobis cū arboribꝰ cōmunis est. Sensualis: q̄ cū pecoribꝰ. Intellectualis q̄ cū solis angelis: modo denotat mores. Lice. lib. ij. ad Herē. Deinde vita hoīs ex anteactis spectabitur: modo alimētū seu victū. Terē. Eadē ꝙppe homo iam grandior cui opera vita erat: modo spatiū viuēdi. Aug. li. con. Vita hęc misera est: mors incerta: si subito surrepat: quā hinc exibimus: modo fortunā. Terē. Nam tua quidē hercle hęc vita certe expetēda atq; optanda est. Variat in plurali. Lice. Serpit p omniū vitas amicitia. A vita fit euitari quo vsus est. Lice. in Tuscu. quęstio.

Vita viuere ſm scripturas inquit Amb. admirabilē q̄n dam illā vitā beatāq; significat: ꝛ hūc viuēdi vsum: spiran diq; munus cū beatę vitę gratia veluti cōiūctū ꝛ quadam participatione permixtū demonstrare videt: hoc est enim vita viuere: beatę vitę actus habere in isti⁹ corporis vita. Cōtra autē mortē mori: quid aliud nisi cū morte corporis deformitatē significat mortis? Cui⁹ ꝛ caro cōmuni viuendi munere defraudet: ꝛ aīa vitę ęternę vsum habere non possit. Est ꝛ qui vitā morīr: vt q̄ viuit corpore sed actu moritur suo: quales sunt de qbus ꝙpheta ait. Descēdāt in infernū viuentes: ꝛ de illa de qua Aplus dicit. Quoniam vidues mortua est. Morte viuere dicunt martyres: q̄ vtiq; morīnt: vt viuāt. Mori caro: sed viuit gratia mortuoꝝ.

Vitta per duplex tt significat ligamentū capitis.

Vitalis ꝛ hoc vitale: quod vitaꝝ prędstat. Vitalis ꝙro sub stantiuū proprium nomen est.

Vitellus a vita dictus est: oui pars rubra: q̄ ex eo viuat pullus. Ipm enim animal ex albo liquore oui corporat: cibus eius in lutheo: hoc est in vitello. Dora. in Ser. Quatenus ima petit volnens aliena vitellus. Marti. Candida si croceos circūfluit vnda vitellos. Vitul⁹ ꝙro bos nouꝰ di.

Vitellina salicis species est. Lc.

Vitis a vino dicta est: q̄ ferat vinū. Varr. Et vitis eo q̄ inuitet ad vuas percipiēdas dicta primo videt. Erat ꝛ vitis gestamē Centurionis nō carnificis aut lictoris. Honorificentior enim pęna quę a Centurione q̄ quę a lictore esset illata. Iuue. Modosam post hęc frangebat vertice vitē: Si lentus pigra muniret castra dolabra.

Vitiarij vitiū seminariū. Col. li. iij. Vitiariū neq; ieiuna terra neq; vliginosa faciendum est: succosa tñ ac mediocri poti⁹ q̄ pinguis: ꝛ paulo supra. Cui vineta facere cordi est pcipue caueat ne alienę poti⁹ curę q̄ suę credere velit: neue mercet viuiradicē: sed genus sin culi pbatissimū domi cōserat faciatq; vitiariū: ex quo possit agrū vineis vestire. Et vitiariū locꝰ in quo sunt vites: sicut pomariū vbi sunt poma. Varr. lib. j. de re rusti. Ideo in vitiario primit⁹ cum exit vitis tota resecari solet: vt firmior ferrēto e terra exeat: atq; in pariendis colibus vires habeat maiores.

Viticula diminutiū a vite. Virg. in diris. Dulci nāq; tu met nondum viticula Baccho.

Vitiscere est vitem facere. Col. lib. iiij. Reliquas gēmas quę in terrā abscondūtur: exceptis quattuor: imis: fac ad radas ne in summa radice vitiscat.

Vitigineꝰ a. ū. qđ ex vite fit: vt vitigineū simulachrū.

Vitisator: pe. cor. q̄ vites serit. Quo noie dict⁹ est Saturnus. Vergi. Vitisator: curuā seruans sub imagine falcē.

Viticulus capreolus vitis. Pli. Frutex folio hederę minus tamen longis viticulis.

Vitex salicis genus: ex quo vasa viminea fiunt.

Vitilia dicunt q̄cūq; sic lenta sunt: vt cōmode flecti possint a vinciēdo dicta: vt vitex: vitis: vimina: viticulę. Pli. li. xix. Cucurbita omni modo fastigat vaginis maxime vitulibus. Idem. Non multū a silice vitilis vsu distat.

Vitula dea q̄ lętitię esse putabat a Ro. Et vitula vaccā viridioris ętatis. Vir. Ego hanc vitulaꝝ ne forte recuses Bis venit ad mulctrā tē. Depono.

Vitulus a vitulādo. i. lasciuiēdo: q nō modo de bobus geni. as: sed etiā ex alijs quadrupedibꝰ maioribus. Pli. de elephāte. Atq; ita saltato sydere in syluas reuertunt vitulos fatigatos p se ferētes. Virgi. ad equos trāstulit. Jā vitulos hortare: viāq; insiste domādi. Quin etiā ex piscibus. Pli. de balenis. Irrūpit oreę in secreta ꝛ vitulos earū ac fętus lacerāt morsu. Vitul⁹ etiā nomē piscis est: sine potius maris belua corio ꝛ pilis recta. Quę ꝛ phocas dī. Parit in terra pecudū more. Vituli aut nomē accepit. q̄ illi i sōno mugit⁹ sit: nullīq; aīal (teste Pli.) grauiore pnitē somno.

Vitiligo totī⁹ corporis vitiū est: nā vitiliginē facūt quicquid coloris maculę p oia mēbra disp̄sę. Dicta vitiligo vl a vitio vel a vitulo ꝙpter eꝰ mēbranę candorē: q̄ nascit muoluꝰ. Et hāc maculā greci alphon: vñ nos albū dicim⁹ appellant: vt inqt Fest⁹ allegās Lucil. Hęc odiosa mihi vitiligo est: vñ dolet inqt. Sed Cęl. vitiliginē dicit esse herbā q̄ alphos dī: q̄ alba: cū ꝛ alia quoq; fit guttis disp̄rsa: q̄ melas a colore nigro dī: vtraq; tñ serpit. Ob hāc igit̄ similitudinē vitiliginē magis dicta puto. illō enim hęc herba siue virgultū: vt ait Fest⁹ a vitulo vel a vitio sed a vite nuncupat: cui⁹ natura est: vt sine adminiculo stare nō possit. De morbo sic meminit Apu. in Magia. Cū caro in humorē crassum ꝛ spumidū immico igni colli q̄ facit: ꝛ spū in idē pto ex cādore cōpsli aeris albida ꝛ humida tabes fluit. Tetra nāq; tabes si foras e poris prospirauit maiore dedecore q̄ nova diffundit: pectoris primore cutē vitiligine imignit: ꝛ oibus maculatiōibꝰ variat. Pli. lib. xx. Ferūt eos q̄ qtidie edūt cappar in paralisi nō piclitari: nec lienis doloribꝰ: radix eꝰ vitiligines albas tollit. Mar. li. iij. linguę vitiliginę dedit p quādā filitudinē: cū inqt. Scabros dentes vitiligi nemoq; linguaꝝ: quas in sola equidē ciuitate cōtraxerat.

Vitiligo as. pe. cor. obstrigilo: carpo: crimino: mordeo. Vnde vitiligatores dicti sunt obtrectatores: ex vitijs ꝛ litigatoribꝰ cōposita dictio. Plini. in plo. Scio ego q̄ scripta sunt: hęc si palā pferant: multos fore qui vitiligent.

Vitulari veteres vsurpauerūt p voce lętari. Et vitulantes dicunt lętātes: ꝛ vitulatio lętitia: quoniā eā verā vitaꝝ putabant q̄ in sūma lętitia ac tranquillitate degeret. Hinc viuere sępenumero potit p lętā vitā agere.

Vito as. caueo: cuius cōposita sunt devito: evito: pfecto vito. Lactā. Si hominē pęnitentē: cautū ac diligentē facit ad euitanda peccata in quę semel fraude deciderit: ꝛ habent penultimā correptam.

Vitabundus: idem quod vitans. Sallu. Marius vitabundus classem hostium ad oppidū pernenit.

Vitiū ꝙprie dī qđ virtuti opponit: a vito: q̄ vitādū sit ac fugiendū. Sene. Si qd vitij cōmisit. Aliqñ dī error. Pli. Libū vitijs plenū. Aliqñ morbꝰ: q̄uis alb imuicē separent: q̄ morbꝰ fit habit⁹ qdā cōtra naturā: q̄ vsum rei facit deteriorez: vt febris: insania. Vitiū ꝙpetuū corporis impedimētum: vt cęcitas: claudicatio: vecordia. Et nō solū in hoīe: sed in alijs quoq; rebꝰ. Lice. Ergo si nihil est in parietibus aut tecto vitij cętera mihi ꝙbabunt. Potest tamē qui morosus est etiā vitiosus dici: sz nō ecōtrario. Equꝰ mordax ꝛ calcitrosus: vitiosus: nō morosus est. Claudus ꝙ aliquo actu factus ꝛ morosus ꝛ vitiosus dici potest.

Vitiō dare est culpare: vituperare. Terē. in an. Hūc quā rē vitiō dent q̄so aiaduertite. Et paulopost id isti vituperant

Vitiositas (vt Lice. lib. iij. Tuscu. inquit) est (factum habit⁹ aut affectio in tota vita inconstans.

Vitiosi magistrat⁹ dicunt vitio creati. Vñ apud Liui. legimus expugnarū esse: vt vitiosus dictator per augures fieret. Lice. in Phil. vitiosum cōsulē appellat: sz est vitio creatum ex augurū disciplina. Qñ enī comitia Romę habebā tur causa magistratuū e eandez solebāt augures de cęlo seruare: si aut fulmē vidissent aut tonitrua audiuisset. Quare per augures nuntiata illi magistratꝰ vitio creati esse dicebantur: ꝛ ita se abdicare cogebantur.

Vitio as. corrūpo: destruo. Lactā lib. vij. Aer vitiabit ac corrupt⁹ ꝛ pestilens fiet. Plau. in plo. Aul. Eius filiā Lyco

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

nides vitiarat. Nã vitiatã virginẽ dicim⁹ cũ pudicitiã amisit, & vitiare est ſedare. Aput Utroq; oculo vitiatus. Hinc corpe vitiatos dicim⁹ q ceci vl mãci: vl claudi nati factiq; ſint. Hic vitiatio: violatio: corruptio. vitiositas. ſo vitiũ pi.

Vitupero as. vitio aliquid do: q̃ſi vitiũ paro. Teren. Id iſti vituperant factũ. Hinc etiã vituperatio: q̃ ſi cũ verbo venio vel ſimilibus iungat: paſſiue accipit. Cic. Ut ꝓpter eũ in ſermonẽ hoim atq; in tantã vituperationẽ veniret.

Vituperiũ idem quod vituperatio. Cice. Vel etiã a vitio dictum vituperiũ.

Vituperones: qui & vituperatores.

Vitrũ materia trãſlucida: q̃ ex arena & cinere fieri dicit.

Vitriolũ: paruũ vitrũ: ſignificat etiã atramẽti ſpeciẽ. Cc.

Vitriarius: vitroꝝ factor. Cc.

Vitreolũ herba muralis quę nitrũ in modũ vaſa confricata purificat. Cc. Vitreũ: quod ex vitro eſt. Cc.

Vitroſus: quod abũdat vitris vel vitrũ habet. Cc.

Vivo is. xi. ctum. quaſi vim & vigorẽ habeo: q̃d ꝛ abſolutũ ſit: dicim⁹ tñ q̃ñq; vivo ſelicẽ vitã. Interdũ viuere eſt lętã vitã agere. Hui⁹ verbi cõpoſita ſunt Cõvivo: vñ & cõvivũ. Pervivo: q̃d eſt vſq; ad finẽ vivo. Plau. in cap. Etiã ſi pvivo vſq; ad ſummã ętatẽ: tamẽ breue ſpatiũ eſt perfrundi q̃ minitas. Revivo: a quo reviviſco: rurſus viu⁹ fio. Supervivo. Hiero. in Exo. Si vno die vel duobus ſupervixerit: non ſubiacebit pęnę. Huius verbi frequentatiuus eſt victo as. a quo ſit victito as.

Vivere in diẽ dicunt qui quotidie parant noua cibaria nihil reſeruãtes: nec recõdito vtunt: hodie appetẽtes hoc: cras illud. quoꝝ varia eſt vita & victus. Cice. lib. v. Tuſcu. Nos in diẽ vivim⁹. Colu. lib. iij. Nec pvidẽt futuro tẽpori: ſed quaſi plane in diẽ viuãt: ſic imperant vitib⁹: & eas multis palmitibus onerant: vt poſteritati non conſulant.

Viu⁹ a. um. q̃d vitã habet: q̃ñq; ponit ꝓ naturali. Virgi. lib. ij. Geor. Et viua ſua plãtaria terra. Q̃ñq; ꝓ eo q̃d vim aliquã habet: vñ viuũ lapidẽ dicim⁹ ignitũ: q vim habeat emittẽdi ignẽ. Quãdoq; ꝓ valido ac vehemẽti. Vir. Plautinum abolere Sichei Incipit & tẽtat viuo pvertere amore. Hinc ſeminiuũ: quod modo ſignificat ſemimortuũ: modo debile ac vigoris exigui. Aliu⁹ ſunt vinio: & vinnius: id eſt magis viuens. Cc.

Viuus lapis dicit naturalis: q̃dam tamẽ viuũ lapidẽ vocant ignariũ q vim habet emittendi ignem. Cc.

Viuũ ferꝝ dicitur quod a magnete vim ſuſcepit & aliud apprehendit ferrũ. Cc.

Viuax validũ: vigoroſum: diu viuẽs: & quod abſumi nõ poteſt. Hinc viuacior viuaciſſimus. viuacitas quę eſt vigor ac robur. & viuacia ę.

Viuidus a. um. quaſi viuũ. Properc. Quattuor artificis viuida ſigna boues: q̃ſi ſpirãtia atq; viuẽtia. alis viuidũ dirobuſtũ ac plenũ vigoris: alis integꝝ. Plau. in ru. Nõ vides me referre viuidũ rete ſine ſquamoſo pecu. Legit & vuidũ.

Viuariũ locus in quo vel aues: vel piſces: vel ferę primẽtur: quę ad victũ dũtaxat pertinẽt. Plinius. Oſtrearũ viuaria primus Sergius orata in Baiano inuenit. Idem lepoſarium dicit & roboratiũ. Proprie tñ piſcinę vbi piſces cõtinentur: ficus apiaria locant in quib⁹ aluei apũ tenent: quę melliſſona & mellaria nominantur.

Viuiradix vitis quę cum radice feritur: quaſi viuã radicem habens: ad differentiã malleoli: & talearũ. Pli. In arido ſolo viuiradix quoq; fruſtra ſerit. Col. Sationis autem duo ſunt genera malleoli vel viuiradicis.

Viuerra: animal paruũ quidẽ: ſed magni vigoris. Muſtella ruſtica dicit: vt ait Strabo: aphrica ꝑportata. His vtũtur adoleſcẽtes ad extrahẽdas de parietũ nidis auiculas. Græce dicit γαλῆ. Ariſto. lib. ix. de aialib⁹. In prodoſelena via interiacet: cui⁹ vltra alterũ lat⁹ gignit gale: cæca altęr gigni nõ poteſt. Plin. In pdoſelena inſula viã muſtellę nõ tranſeunt. Eſt aliud muſtellarũ ſylueſtriũ genus: quę longe domeſticis maiores ſunt: a Græcis Icũdes vocant. Ariſtoteles. Ictis ſylueſtris muſtellę genus eſt magnitudine meli

tenſis catelli: iſq; pilo facie albedine patris inferioris: & morum aſtutia muſtellę ſimile eſt: manſuefcit: maiorem in modum officit aluearibus. Genitale eius oſſeũ eſt. Sed ſylueſtrium quoq; muſtellarũ duo genera ſunt. alterũ ſub vẽtre ruffeſcit: Martem appellãt. Mar. Tenator: marte ſuperbus adeſt. Alterꝝ candidius & viuerra vocatur. Plin. Magnã ꝓpter venatũ eorũ viuerris gratia eſt: imittũt eas in ſpecus qui ſunt multiforames in terra: vnde & nomen animali: ſcz cuniculus. Utrũq; genus Græci γαλὰς ἀγρίας noſtri ſylueſtres muſtellas nuncupant.

Vix aduerbiũ ſignificat cum vi ac difficultate: & labore. Virgi. lib. ij. geor. Vix humiles apibus caſas roręq; miniſtrat. Tere. Vix retraxi filiũ ab amore ancillę. Aliq̃n refert ad tẽpus. Virgi. Vix e cõſpectu ſiculę telluris in altũ Ielapabãt lęti. i. ſtatim. Idem. Et quos ſidonia vix vrbe reuelli. i. nup. Aliq̃n ponit pro non. Luca. Carcer vix carcere dignus. Oui. Vix Priamus tanti totaq; Troia fuit.

Vix tandẽ ſignificat poſt multũ temporis. Cice. Appio Pul. Vix tandẽ legi literas dignas Appio. Vir. Vix tandẽ Ithaci magnis clamoribus actus Exoſito rupit vocem.

V ante L

Vlcus eſt tecta & clauſa malignitas. Eſt enim ſanies cõcreta intra cutẽ latitãs: quę vt propere abrupta cute eiumpat emplaſtris ſuperne alligatis ſolet cõfoueri. Virg. li. iij. Geor. Q̃ſi quis ferro potuit reſcindere ſũmũ Vlceris os alitur vitiũ viuitq; tegendo. Vulnus ſo eſt hians patenſq; apertura corporis ictu facta. Vlcera capitis mentagra ſunt quę græci ἀχώρας vocant: imperitũ vulgus termã. Quidã hoc nomẽ aſpirandũ putãt: quoniã a græco originem trahat. Illi enim, Ἕλκος helcos dicunt.

Vlcero as. pe. cor. dilanio: & quaſi vlcus facio. Hinc exulcero vlcus dilanio. Colu. lib. viij. Fere antẽ per ętatẽ ſic muſcis aures canum exulcerantur ſępe vt amittant. Per translationem ſignificat exaſpero: exacerbo. Cice. Ita mihi animũ exulceraſti.

Vlciſco: eris. vlt⁹. vindico & iniuriã nõ impunitã relinq̃

Vltor: format fẽminiũ vltrix: a quo etiam vltricia habemus: vt victricia a victrix. Cc.

Vlex frutex roris marini ſimilis: aſper aruũ retinens

Vligo pe. p. terrę humor ex ea nunq̃ recedens: vñ vliginoſus ager q ſemp eſt humidꝰ. Humidꝰ qui aliq̃n ſiccatur

Var. Solũ oportet eſſe eruderatũ & pcliuũ: vt everri faciles poſſit ac fieri purũ. Nõ enim ſolũ ea vligo lanã corrumpit oniũ: ſed etiã vngulas ſcabras fieri cogit.

Vlius Apollo dicebat: q ſalubritatis eſſet author. Cc.

Vllus: aliquis quaſi vnus aliquis: quod nomen nũq̃ affirmatiue ponit. Neq; enim dicimus vllus homo currit: ſi cut aliquis homo curſit: ſed ponit vel negatiue: vt non eſt vllus qui currat: vel interrogatiue: vt eſt ne vllus qui currat: vel ſubiunctiue: vt ſi vllus me vocabit: ſtatim veniam. Ab vllus fit compoſitum nullus.

Vlna cubitus ſeu brachiũ q̃tũ vtriuſq; manus extẽſio. Vlna inquit Ser. in buc. ꝓprie eſt ſpatiũ inq̃tũ vtraq; extenditur manus. Dicta vlna ἀπὸ τῶν ὠλενῶν. i. brachijs. licet Sue. vnũ cubitũ velit eſſe tũmodo.

Vlpicũ pe. cor. græci appellauere gen⁹ allij grandi⁹ inter pulmentaria ruris: auctores. Plin. & Col. Quidã vlpicũ vocant alliũ pumicũ. Græci autẽ ἀμφρόσκορδον appellant longe maioris vis q̃ alliũ. Plau. in pe. Tu autẽ plenior allij vlpici q̃ Romani remiges. Col. Luna infra terrã ſit quãdo alliũ vel vlpicũ ſerimus: vel in tabulatũ reponimus. Sic enim neq; acerrimi ſaporis exiſtere: neq; mandentiũ balitus inodorare exiſtimantur.

Vltra ꝓpoſitio eſt cũ actõ deſeruit: & nõ niſi ſeparata inuenit. Cui⁹ elegãtiã oſtẽdit. Sal. in Jug. Mauritij gen⁹: vt alii Aphricę cõtẽdebãt antipodas vltra Aethiopiã cultu Deorũ & iuſtos & egregios agere. Aduerbiũ eſt cum fine caſu ponit: vt aſſidue lego nihil vltra faciens. Et tunc ex ſe facit vlterior & vltimꝰ. Fit autẽ vltra ab vls: quo

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

veteres vtebantur:sicut citra a cis.

Vltra famã:id est opinionẽ significat perq̃ multũ:sicut intra famam:quod est huic contrariũ. Quintilia. Horẽsij scripta tñ intra famaꝫ sunt.

Vltimus pe.cor.ab vltra:idem est quod postremus. Alias quando etiam dicitur primus. Virg.lib.viij. Tu sanguinis vltimus auctor. Dictus vltimus qꝫ vltra omnia fit:siue ante respicias:siue retro.

Vltro ab vltra fit:ꝛ significat vltra siue insuper. Vir. Et misereſcimꝰ vltro .i. vltra id quod rogauit pſtitimus. Interdũ significat sine requisitiõe:vt vltro ad te veni.i. nõ requisitus:sed sponte veni. Interdum praue ac peruerse:seu versa vice:aut prior. Terẽ.in Adel. Nisi me in illo credidisti esse hominũ numero:quia ita sibi putãt fieri iniuriã vltra si quã facere ipsi expostulãt:ꝛ vltra accusant.

Vltro citroq̃ significat quod vulgo dicit:huc ꝛ illuc:ꝛ tam in factis q̃m in dictis dicit. Quinti'li. Iuuenis sicut solet vltro citroq̃ cõmeare. Lice. Multisq̃ verbis vltro citroq̃ habitis:ille nobis cõsumptus est dies. Quidã in hac significatione vtuntur sursum ꝛ deorsum. Terẽ. Sex ego te tolos Parmeno hos menses quietũ reddã:ne sursum deorsumve curſites. Tractũ ab Athenis:cuius portus in imo: vbs ho in editione loco sita est.

Vltroneus a.um.dẽ quod spontaneus. Hiero.in Epo. Ab homine qui offert vltroneus accipietis eas.

Vlubrę ciuitas in Italia. Hora. Est vlubris animus si te non deficit equus.

Vlula pę.cor.auis a fletu denoĩata:ẽ ἀπὸ τοῦ ὀλολύζειν quod est vlulare ꝛ flere. Virgi. Certent ꝛ cygnis vlulę.

Vlysses fuit filius Laertę regis Ithaces. vnde ꝛ Laertiꝰ cognominatus est:ꝛ Ithacus ab Ithaca insula: in quare gnauit. Et Dulichius ab insula Dulichia:quę in illius regno habebat. Similiter ꝛ Maritius a naritio. Est ꝛ quandoq̃ secundę declinationis:sicut ꝛ Achilles. Virgi. Et terram altricem fœui execramur Vlyssi.

Vlyssbona ciuitas in Hispania ab Vlysse condita. Sũt tamen qui præcipiant ꝛ Vlyxem ꝛ Vlyxbonã scribi per x sed tales græcas literas ignorant.

V ante M

Vmbo media pars clypei eminentio:licet qñq̃ p toto clypeo ponat. Liui. Gallũ vmbone ictũ deturbat. Sta. Jã clypeꝰ clypeis vmbone repellit vmbo Ciuilibꝰ bellis.

Vmbilicus penul. pro .dicit quicquid in aliqua re est medium:vnde de libro quoq̃ vmbilicũ dici ostendit Catu. Relata carthę regię.ix. libri noni vmbilici loca rubra membrane. Et Pli. vmbilicũ Italię circa lacum reatinũ dixit. Suidas noster. ὀμφαλκτομία ὅτε τὸμ ὀμφαλὸν τοῦ βρέφους ἂι μαῖαι ἀποτέμνουσι καὶ ἀυταί δε ὀμφαλκτόμοι λέγονται καὶ ὀμφάλιον ὁ ὀμφαλὸς ἢς ἀσπίδος. i. Omphaletomia quãdo infantis vmbilicũ obstetrices secant: quę etiã Omphaletomę.i. vmbilisecę dicunt. Et in hac significatione accipit:quia illuc tanq̃ ad centrũ liborꝫ membra conueniũt. Itẽ vmbilicus dicit ligamẽtũ intestinorũ:qꝫ medià fere ventris plagicię obtinet. Et cuius similitudine parvus circulus in terra descriptꝰ ad cognoscẽdos vẽtos vmbilicus dicit. Pli. Inter huius mediã longitudinẽ duci sarculo sulcũ vel cinere lineã mediãq̃ circũscribi circulo parvo qui vocat vmbilicus. Item parui ac rotũdi politiq̃ lapilli eadem ratione vmbilici dicunt. Lice. Tũc duo excellentissimi viri repueraſcere maxime videbant:cum ex vbe tanq̃ e vinculis ambulassent:ꝛ ad Caietã Laurentũq̃ cõchas ꝛ vmbilicos legere cõsueuissent. Item vmbilici ornamenta:ꝛ veluti clauiculi quidã quibus libri ornantur ꝛ gẽmę ligantur. Mar. Quid prodest mihi tam macer libellus:multo crassior:vt sit vmbilico. Plini. Et alios cõuenit nõ oportere pforari: quoꝫ sit absoluta bonitas vmbilicis statim ex auro capita cõprehendentibus. Et poetę frequenter vsi sunt:cũ exactũ opus significarẽt:vt ad vmbilicos se venisse dicerẽt. Hora. in Epo. Promissum carmẽ iambos ad vmbilicũ adducerem:quod exponit Porphy. Ad vmbilicũ adducere pro finire ꝛ consũmare opus posuit Horatius. Quia in fine libri ex ligno aũt osse vmbilici solent poni. In quem sensum ꝛ Mar. finem tertij clausit. Ohe iam satis est ohe libelle. Jam peruenimus vsq̃ ad vmbilicũ. Tu procedere adhuc ꝛ ire queris. Hinc vmbilicatũ dicimus quod vmbilicos habet:vel quod ad vmbilici similitudinẽ factum est. Huius diminutiuũ est vmbiliculus. Quo nomine etiã dictũ est genus ostrei marini: qꝫ in vmbiliculi modum suauiter coeat.

Vmbilicatim significat per vmbilicos.

Vmbra aer carẽs sole: quod fit alicuius corporis obiectu pſertim nubiũ. Hiero. Vmbra fit ex lumine ꝛ corpore. Quidã ἀπὸ τοῦ ὄμβρου:quod est imber vmbrã appellatã existimãt:qꝫ oẽs vmbrę humidę sint. Vmbrę etiã dicuntur quas faciunt pictores:vt imagines quę planę sunt: solidę videant:quod dicunt adumbrare. Vmbrę etiã dicunt inferorꝫ imagines. Virgi. Vmbrarũ hic locus somni noctisq̃ sopore Corpora viua nefas stygia vectare carina.

Vmbella diminutiuũ ab vmbra:ꝛ vmbella quę ponebatur in theatris ad arcendum solem.

Vmbraculũ locus in quo est vmbra. Var. lib.j. de re.ru. Prope areã faciũda vmbracula quo secedãt boues in estate meridiano. Et apud Esaiã. Derelinquet filia syon: vt vmbraculũ in vinea:ꝛ sicut tugurium in cucumerario.

Vmbro as. tegẽdo vmbrã facio. Cuius cõposita magis sunt in vsu. s. Adumbro:inumbro:obumbro. Col. libro. v. Dum id incremẽto suo vites inumbrẽt. Et in Euange. Et virtꝰ altissimi obumbrabit tibi. Aug. Adũbrato mysterio. Helyas loqꝫ. Aliqñ ponit p defẽdẽdo:tractũ ab arboribꝰ.

Vmbro nomẽ fluuij Insubrię nauigabilis: qui ꝛ Lamber a Plinio dicitur.

Vmbraticus a.um. quod est ex vmbra seu ad similitudinẽ vmbrę. Aug. lib.ij. confeſ. Nõ saltẽ:vt est quędã defectura species ꝛ vmbratica vitijs fallentibus. Vmbraticus homo dictus est a Plau. trapezita qui in vmbra sub tecto vitam agit otiosaꝫ. Artes quoq̃ ꝛ negotia vmbratica nominantur:in quibus per desidiã in vmbra elanguescimus.

Vmbratile pe.cor. quod vmbratũ est:vt vita vmbratilis quę vmbra atq̃ opaco marcessit:seu in vmbra ꝛ otio domestico degit. Studiosi vitã vmbratilem colũt: quos libri docent in vmbra ꝛ otio:vt inquit Lice. pro Cor. Bal. Itẽ pro Murena. Cedat inquit styl' gladio: vmbra soli. Res etiam vmbratiles dicuntur quę fiunt per inuolucra ꝛ inanitatem:qualis vmbra est.

Vmbria regio Italię:quã Pli. in sexta regione collocat ἀπὸ τοῦ ὄμβρου:hoc est ab imbre: qꝫ vmbri a græcis quasi Umbrij dicantur:ꝛ omniũ Italię populorũ antiquissimi inundatione terrarũ imbribus superfluisse credant. Vel dicta est Umbria ab vmbra:qꝫ ea regio propter altitudinem montiũ ꝛ vicinitatem Apennini vmbrosa sit. Luc. libro. ij. Jusq̃ sui pulso iã perdidit vmbriq̃ thermo. Incipit Vmbria ab Apenino ꝛ vltra ac vsq̃ ad sinũ Adriaticũ extẽdit multis præclara vetustissimis oppidis. Sed in primis Sentino ꝛ fano fortunę. In ea etiã sunt spoletũ. A quo nunc ea regio ducatus Spoletanus dicitur. Marsia: Reate: Amiria: Tiphernũ: Fulgineũ: Nuceria: Assisia: Todertum: Narnia: Trecenta Umbrorꝫ oppida Tusci debellasse repiunt.

V ante A

Una aduerbiũ acuitur in fine ad differentiã ablatiui nominis vnus:ꝛ significat simul. Aliquãdo etiã in oratione ponitur p geminata:ꝛ habet quasi eandẽ vim quã habet tũ ꝛ cũ. Lice. Una ꝛ id qd facio pbauit:vna ꝛ in hac causa pfecto neminẽ pponendũ mihi esse existimabit.

Uncus fustis ab vno latere incuruus ac sese retorquẽs: quo instrumẽto puniebant dãnati. Iuue. Impactus Seianus ducitur vnco. Huius diminutiuũ est Uncinus.

Uncus a.um. incuruus. Cuius cõposita sunt Aduncus ꝛ reduncus:quę duo Pli. lib.x. cõplexꝰ est dicens. Et acu

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ta volucribus rostra: eadem rapto viuentibus: adūco collecta: recta herbas ruentibus: limūq; reduncа: vt suū genеri. ¶Hinc fiunt Adunco as. & inunco. Augu. in exposi. ¶Sal. pars nostri eiº supior: q̄ supra partē inferiorē aduncat.

Uncinatº: vncinis armatº. Cice. ¶Nec vt alę asperis & leuibº armatis vncinatisq; cōpluſculis cōcreta hęc eē dicat.

Uncia dicta est: q̄ vna sit ex duodecim partibus assis. A quo semiuncia dię sextulę: tertia pars vncię: id est scrypuli octo. Sicilicº scrypuli sex. Sextula scrypuli quatuor. Est etiam uncia mēsurę genus exiguę. Unde diminutiuū vnciola. Iuue. Unciolam ¶Proculeius habz: sed Gillo deū cem: ¶Partes quisq; suas: ad mensurā inguinis hęres. Unde quincuncem vocamus vaſculū quinq; vnciarū capax. ¶Dar. Quincunces puto post decem peractas. De alijs aſſis partibus. vide in dictione As.

Unciarium ab uncia deriuatur. A quo semunciariū. Liui. lib. vij. Semunciarum tñ ex vnciario factū genus & impensiones equas triennij.

Unda proprie pars aquę in se collecta: & in vnā partem tendens: dicta q̄ fit vna & in se coacta. Aliquādo ponit ꝓ aqua: vt pars pro toto. Ouid. Et terris miſcuit undas. ¶Undiuus diminutiuū est undula.

Undoſum mare dicitur fluctuoſum.

Undiſonus a. um. penul. cor. quod undis strepit. Unde mare undiſonū dicitur: q̄ fluctuando ſonitū reddat.

Undiuomus a. um. penul. cor. quod undas. i. aquas vomit. Unda enim quādoq; pro aqua ponitur.

Undatim aduerbiū: significat fluctuatim: vel ad undarum ſimilitudinem.

Undo as. fluctuo: undas facio. Cōpoſita ſunt Abundo: exundo: inundo: & redundo. De quibus in dictiōe Abūdo.

Undabūdū mare apud Sel. dicit abūde undas faciēs.

Undulata veſtis quę fit ex hyrcorū & caprarū pilis potius q̄ lanis: q̄ ad undarū ſimilitudinem picta ſit. ¶Iam et Cymatilis veſtis & fluctu: vt apud ¶Plau. & Ouidi. Dicebantur ὑδροὶ & undones quędā Cilicij: forteq; ab undis quales modo in his textis vidēmº: quę tanq̄ ἀπὸ τοῦ συμβαλλειν συμβαλλώτα omnes appellamus ceu origine ab illo veſtiū genere accepta. De quibus ¶Pli. ita ſcribit. Lauę et ¶Perſę coactę veſtem faciunt. Erit ergo Symballoton q̄ſi συμβλήτοα: hoc est coacti implexu potius quā textu cōdi tum. De undone ¶Hiero. quoq; meminit. Uar. de vi. pa. A quibuſdā dicit esse Fortunę virginis: ab eo q̄ duabus undulatis togis est opertū: proinde vt reges noſtri & undulatas ꝓtextatas togas ſoliti ſint habere. ¶Nonius Uar. inquit undulatū nouę pro puro poſuit. Ita fit: vt undulata veſtis aliud genus ſit fortaſſe q̄ Cymatilis a fluctu dicta.

Unde aduerbiū: quaſi de quo vno loco: vt unde venis. Interdū ſignificat a quo. Uirgi. Genus unde latinū. Interdum ponitur pro ad quid. Teren. in Heau. Unde petit aurum? unde mihi lapidē: quo: ſum est opº? vñ ſagittas? Inqt ¶Hora. ¶Hic venuſte deeſt putas vel dicas mihi eſſe. Quinti. Unde hūc illi animū? & alibi. Unde tātū uiriū cęco.

Undeuis & undelibet ſignificant ex vno quouis loco. ſic undecūq;.

Undeuiginti vno dempto de viginti: quod est decem & nouem. A quo undetrigeſimus: ſic undetriginta: undetrigeſimus: undecentеſimus: unde milleſimus.

Ungo is. xi. ctum. & unguo is. gui. ctum. ſm ¶Priſcia. quasi vnū ago. Ungēdo enim copulaſ atq; vntur caro. A quo fiunt compoſita Inungo & perungo.

Ungentū quod & unguentū dicitur: non est illa compoſitio tenax qua Chirurgi vtuntur ad vulnera curāda: ſed cōfixtio diuerſorum odorū addito oleo aut balſamo ad unguenda corpora delitiarū & luxurię cauſa inuenta. vnde in Canticis. Odor unguentorū tuorū ſuper omnia aromata. ¶Plau. ¶Non poſſunt omnes olere unguenta exotica. ¶Pompo. tamen iuriſconſul. ſcribit unguēta esse quę voluptatis & valitudinis cauſa cōparātur. Sed hęc magis medicamenta dicunt. Ser. ait hoc nomē unguentū non reci-

pere u: ſicut nec ungo: unguem ꝓ u habere.

Unguem idem quod unguentum: & accipitur pro omni eo quod ſuccum habet: ex quo aliquid ungi poteſt. ¶Plinius. Epiphoras bubulo ſeuo cum oleo cocto allinunt. Cęrium ungues cinis: ſcabricies eodem unguine ſanat. Sunt qui dicant unguen ab uncto deduci: & esse unctum pingue in ſuis doſo ſiue axungiā vel ſeuū. ¶Palladius. Sumes tāundem unguinis: quod vocamus axungiā vel ſeuū. ¶Perſius. Fœniſecę craſſo uitiarunt unguine pultes.

Unguentarius: qui unguenta conficit ac vendit: qui a Gręcis μυροπόλα dicitur. ¶Hiero. in Exo. Facies unguēntum compoſitū opere unguentarij.

Unctus ſignificat illud pingue quod in porci dorſo mollius est. Colu. lib. vij. Frigoris fomenta adhibētur capite & ſpina tepenti adipe vel uncto linuntur. ¶Perſius adiectiue poſuit. Uncta uiriſſe patella ſemper.

Unguis maſculini generis ab unguo is. q̄ politis & trāſlucidus ſit. & quaſi unctus. Et est proprie eorum animaliū quę digitos habēt ſeparatos: vt ſunt homines: ſimię: aues. ¶Plini. Ungues ſimię imbricati ſunt: hominibus latiora pacibº unci cęteris recti: vt canibº: præter eum qui a crure pleriſq; depēdet. Idem de aquila. Ungues quoq; huic generi inuertuntur.

Unguis morbus est oculorum: quem græci pterygiū vocant. De quo ſupra.

Ungula ab unguis denominatiuū est: nō diminutiuum q̄ uis formā diminutiuū habeat: & dicitur de his quę digitis carent. ¶Plini. In quadrupedibus ſolidas habent ungulas quę non ſunt comigera. Idem. Omnia digitos habent quę pedes excepto elephanto. Huic enim inſormes numero quidem quinq; ſed indiuiſi ac leniter diſcreti: ungulisq; nō unguibus ſimiles. Ouidius quoq; idez fecit: dū Io deſcripſit e bouis effigie in primā formam redeuntem. Ungulaq; in quos delapſa abſumit unguis: omnibus unguibus prouerbiale est: quod ſignificat omnibus: viribº maximisq; pedūq;: & conatu totius corporis: vt etiā ungues qui ſunt in extremitate collocati intendantur: quos ¶Plinius exiſtimat esse ſūmas neruorū clauſulas. Cice. lib. ij. Tuſcu. Toto corpore atq; omnibus unguibus: vt dicitur: contētioni vocis aſſeruiunt.

Unguicula diminutiuū est: & de his tñ dicitur quę ungues habent. Unde a teneris unguiculis dicimus pro eo quod est ab infantia: ab ineunte ętate: a pueris: ab incunabulis. Cice. Lentulo. Sed præſta teipſum qui mihi a teneris unguiculis es cognitus.

Unguilanos Cato vocauit qui magnos ungues habēt ac ſcabros: quaſi unguibus ſimiliores q̄ unguibus.

Ungulū anulū ſignificat: quod ideo quidā appellatū putant: q̄ ſicut in digito unguis carne: ita in illo gēma vel ſignum aliquod auro clauditur.

Ungulata veſtis ab unguibus: hoc est anulis. Ungulum enim Oſcorū lingua (vt ait Feſtus) priſcorū vocabat. Uel etiam dici poteſt ab unguibus.

Unus numeri principium est. Ouidius. Unus erat toto naturę vultus in orbe. Quem dixere chaos. Aliquādo dicitur ſolus. ¶Plautus. Unus tum domi eram: & fores erant cluſę. In qua ſignificatiōe quādoq; genitiuo iungit. ¶Plinius. Accipenſer unus omniū ſquamis ad os verſis: contra aquam natādo meat. Aliquādo accipitur pro primo. Uirgi. Cadit & Ripheus iuſtiſſimus unº: Qui ſunt in Teucris Sciendum authore ¶Hieronymo ad Damaſ. q̄ unus est numeri: cum dicimus unus homo: unus equus. Ubi autē alius vel tertius: non poteſt iungi unus: ſi dicatur non numeri: ſed uniuerſitatis est nomen: vt ſi dicamus unū ſolez: hic unus ita dicit: vt alius vel tertius addi non poſſit. Unº est enim ſol: multo magis deus: cum unus dicitur non numeri ſed uniuerſitatis vocabulo nuncupatur: id est qui propterea unus dicitur: q̄ alius non ſit.

Unus & alter ſignificat duos: ſicut alter & tertius. Tacitus. Sed & alter & tertiº dies cōtatiōe cogternū abſumit.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Vnicus singularis: vt phœnix est vnica auis. Hinc fit aduerbium vnice singulariter: vt dilexi te vnice

Vnusquisquã: aliquis sum⁹. vnusquisq; dictio vniuersalis. Vnusquilibet ꝛ vnusquiuis: idẽ significant: qđ quilibet omni loco: ex omni parte: ex omni regione.

Vnanimis ꝛ vnanimus vtroq; modo dicit pro eo: qui vnius animi est: ꝛ vnius sententię cuz altero. vnde ꝛ vnanimem consensum dicimus: cum amicorum concordia

Vnicaulis herba: quę vnũ (est. Hinc vnanimitas. caulem habet: nec in ramos spargitur.

Vnicolor: penultima correpta: vnius coloris.

Vnicornis generis masculini: siue vnicornius ꝛ vnicornium declinari potest pro animali: quod vnicũ in fronte cornu longum gerit: quod ad saxa limat: ꝛ cum ipso persorat elephantem. Græce monoceros dicit. Hoc animal: vt Albertus inquit: est moderatę quãtitatis: buxei coloris: ꝛ fissę in duo vngulę pedis: in desertis habitans.

Vnicuba penultima correpta mulier: quę cum vno tantum viro concumbit. Hieronymus. Negarem anteq̃ religio nostra fulgeret in mundo vnicubas semper habuisse inter matronas decus.

Vnigenitus filius: qui vnicus est. quasi solus genitus: nec fratrem vllum habuit aut sororem.

Vnioculus: qui ꝛ monoculus. qui vnũ tantũ hz oculũ. Plau. Vniocule salue. Græci monophthalmon dicũt.

Vnijugę vineę dicuntur: si hastilibus in terra defixis singulę transuersę perticę in vnam tantum partem ordinis adnectantur. Columella.

Vniuira pe. cor. quę vnũ duntaxat virũ coniugem habuit. Hiero. Vniuira Anna inducit: semperq; ieiunans.

Vniuersus: quasi oĩs ad vnũ versus: id est sine aliqua exceptiõe. ꝛ in singulari quidẽ: idem est qđ totus. vt vniuersus ager: vniuersus exercit⁹. In plurali significat oĩs conuictim. Nam si dicimus oĩs sibi domicilia constituerunt. intelligit domicilia sibi vnumquẽq; constituisse. Si vero dicimus: vniuersi sibi domicilia constituerũt: significatur omnes simul vnũ sibi pro oĩbus domicilium fecisse. Hinc fit inuniuersum: quod significat vniuersaliter.

Vniuersipotẽs dicitur Deus: q̃ vniuersa possit. a quo vniuersi p[illegible]ria deriuatur. Lc.

Vniuer[illegible]: quod ad vniuersos pertinet. Vniuersali/

Vniuocũ pe. cor. cuius ꝛ nomen (tas: generalitas. cõmune est ꝛ eadẽ substantię ratio: qđ græce synonymuz dicit. sicut equinocũ: cuius nomẽ tantum cõmune est: sed substantię diuersa ratio: ꝛ a Græcis Homonymon appellatur. Homo ꝛ equus vniuoca sunt: quia sub vno alia nõie cõprehendunt: ꝛ eadẽ est vtriusq; substãtia. Homo verus ꝛ homo pict⁹ equiuoca sunt: quia de vtroq; animal prędicat: sed substantia eorũ diuersa est. Grãmatici dicũt Homonyma esse: quę voce sed non significatione conueniunt: vt nepos ꝛ filius filij vel luxuriosus. Synonyma: quę non voce sed significatione cõueniunt: vt ensis ꝛ gladius. Hinc vniuoco. cas. penul. corre. ꝛ vniuoce.

Vnedo fructus arboris similis terrestribus fragis: ꝛ arbor: ipsa etiã vnedo dicit folio citro similis fruticosa pomuz inhonorũ est. Ideoq; vnedo dicit: q̃ vnũ tantũ mandi possit. Græci Comarũ vocant: Latini Arbutum.

Vnio. is. iui. itum. coniungo: quasi vnum facio. Unde vniti animi: qui sunt vnius voluntatis.

Vniõnis. modo concordiam significat. Augu. Nam hoc fieri posse in tanta animorum vnione quis dubitet? Modo Margaritam: q̃ in conchis nulli duo reperiantur indiscreti: inquit Plini. Dos omnis vnionũ est in candore magnitudine orbe: lęuore ꝛ pondere.

Vnose ab vnus: quo veteres vsi sunt pro simul. Lc.

Vnni populi: qui mari Cronio vicini Caspiũ accolũt: quos quidã Turcos vocari existimãt: sunt Hungari.

Vnq̃ aduerbiuz: significat aliquo tempore: quasi vno quouis tempore. Ã quo nunq̃.

Voberca villa est iuxta Bilbilim amnẽ: cursu fluminis umbra arbor ꝛ frigiditate scaturiẽtiũ fontiũ amenissima

Voces dicunt ea oĩa: quę sonant. Vox em̃ fit ἀπὸ τοῦ βοᾶν, quod est voco. Virg. Fractasq; ad littora voces.

Vocula penultima correpta: diminutiuũ parua vox. Cicero ad Q. Fratrem. Quãto molliores sunt ꝛ delicatiores in cantu flexiones: ac falsę voculę q̃ certę ꝛ seueręs. Interdum ponitur pro detractione. Idem ad D. Lęlio. Si incurrit hęc nostra lauruus: non solum in oculos: sed iam etiam in voculas maliuolorum.

Vocabulum dicitur: quo res singulę nominãtur.

Vocalis ꝛ hoc vocale: qđ est sonorus ꝛ summę vocis. Plini. lib. xviij. Ranę quoq; vltra solitum vocales sunt signa tempestatis. Unde vocales literę dictę: quia per se voces faciunt: ꝛ sine his literalis vox proferri non potest. Hinc semiuocales: quę quasi dimidiatum vocalium sonum habent. Sciendum est q̃ quando dictio finit in vocalem: q̃uis longam: si sequens incipiat a vocali illa finalis breuis est: vt Ilio alto.

Vocalitas cõsonantia: quã Græci Euphoniã vocant.

Vociferor, ꝛ eat cum dolore siue indignatiõe maiorem vocẽ emitto. interdũ sine effectu vehemẽter exclamo.

Voco. as. clamo. vt voca operarios. Item vocare appellare. Lact. lib. iij. Q; si deum naturã vocant: quę per/uersitas naturã potius: q̃ deum noiare. Item inuitare. Unde vocatores dicti sunt: quibus inuitandi datũ est negotiũ: siue qui per se vocant ad cęnas. Plini⁹. Inuitatus ad regis cęnã venit. Indignantiq; Ptolemęo ac vocatores suos ostendenti: vt diceret a quo eorũ inuitatus esset. Ille arrepto e foculo carbone extincto: imaginẽ in parete delineauit. Item poscere seu vendere. Iuue. Bis quingenta dedit tanti vocat ille pudicam. Item denuntiare. Virgilii. lib. Georgi. Tum cornix plena pluuiã vocat improba voce. Huius cõposita sunt. Aduoco. Euoco. Conuoco: in vnũ voco: congrego. Cic. lib. j. Tusc. Qui dissipatos homines congregauit: ꝛ ad societatez vitę conuocauit. Circũuoco: undecunq; voco. Deuoco: euoco: inuoco: prouoco: peruoco: quod est omnes voco. Reuoco Retrouoco: ꝛ seuoco: quę habent penul. correp.

Vocito. as. pe. cor. frequẽter voco. Plau. in Cap. Decimum vocitatus est post vos vidistis Tindaro.

Vocatiuus casus dictus est: q̃ per eum vocamus.

Vocotna gẽs fuit pirorũ: quẽadmodũ ꝛ volema. Lc.

Vogisonus: siue vigisolus lacus in Pataunino agro.

Volo. as. propriũ est alas habentium. vt Volat ille per aera magnũ Remigio alarũ. Transfert etiã ad alia: quę celeriter currunt: vt nauis volat. fama volat: ꝛ hmõi. pro celeriter vadit. Terẽ. Ne frustra illic expectet vola. Hinc veliuolũ mare dr. Eius cõposita sunt: Aduolo: quod est iuxta vel aliquo volo. Plini. li. x. In agrũ volat erranum palumbiũ vis e mari quotannis aduolat. Auolo: alio volo. Circũuolo. Idẽ in eodem. Nec vnq̃ tam lõgo naues: tanq; cõtinuo cursu recedũt a terra: vt non circũuolitent eas apodes. Deuolo: deorsum volo. Euolo: extra vel in altũ volo. Unde per translationẽ Cic. Lentulo. Quia altius me euolare noluerunt. Inuolo: intervolo. Obuolo, ꝛ volo. Peruolo: celeriter volo. Præuolo: ante volo. Provolo: procul volo. Revolo: rursus volo: reverto. Gel. Ubi satis sęquerat corpus revolabat in galeaz Tribuni. Subvolo: latẽter volo. Col. li. ix. Pulli facilius sub matribus pinguescũt: si iam firmis prosiliq; subvolẽt pauca subtra has pinnas ꝛ obteras crura ꝛ vno loco quiescãt. Supervolo: ꝛ transvolo: quę habent penultimã correptam.

Volito. as. frequẽter volo. Plin. Super aquas assidue volitãs. Nonn ꝛ pro discurro. Cic. Qui per forũ volitãt.

Volatus. tus. ipsa volatio: ꝛ volandi actus.

Volatile penultima correpta: quasi volans: vt anima

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

volatilis: & volucres: volatilia dicuntur: quia volant.

Volaticus. tica. ticum. quod volat & cito transit. Augustinus lib. v. Confe. Turpes sunt tales & fornicantur abs te amando volatica ludibria.

Volatura: idē quod volatus. Varro. In prima volatura cum veniūt: morant dies paucos requiescendi causa.

Voligo piscis gñis: a volādo dictū. Dicit & voligo. Lc.

Volucris penul. correp. omne id: quod volat. non solum aues: sed apes quoq; vespe: tabani: & reliqua huiusmodi. Hieron. contra Ioui. Quis nostrū leonem: quis viperam: quis volucrem: quis eiconiam: quis miluum: quis reptantes in littore vermiculos vnq; comederit?

Volucer adiectiuū: ponitur pro celeri. Martialis. Et volucrem longo porrexit vulnere pardum.

Volucra genus auis: quod prægredit teneros pamVolo vis. a volo. las. q auiPinos. Volu. lib. iij.mus in quo velle est: talis sit vt puncto tēporis peruolet: quo vult. Hinc voluntas & volētia. Composita sunt: noVoluntas: vt Augusti. lib. (lo: malo: & peruolo. de libe. arbi. ait: Est qua appetimus recte honesteq; vivere: & ad summā sapientiam peruenire. Hinc voluntarius. a. um. quod fit sponte. Augusti. Voluntariū bellum indicit passionibus. Hinc aduerbium voluntarie.

Volentia: idē quod voluntas: quę quid eū ratione deſyderat. Sallusti. tamē volentia plebi pro placentia plebi scripsit: hoc est quę plebs vellet. A volentia fiunt benivolentia: malivolentia: pro amore & odio: quasi bona & mala voluntas. Benivolus & malivolus.

Volones dicti sunt serui: q in bello punico cū deessent: qui scriberent pro dñis pugnaturos se polliciti in ciuitatē recepti sunt: & volones appellati: q hoc spōte voluerūt.

Voluptas est elata ptē modū lętitia: opinione præsentis alicuius boni. Cū quicquid cū delectatione animam demulcet: voluptas dr; q id maxie velimus. Referturq; ad animū & ad corpus: quis nōnulli infimulēt solius corporis esse ac turpē. Sed de honesta scribit in Psal. Torrente voluptatis tuę potabis eos. De turpi. Lice. Diuus Plato escam malorū appellat voluptatem.

Voluptuosus habitionē & vehemētiam ꝓcat & affectionem: vt voluptuosus homo: qui perāq; amat voluptatem. Voluptuosa res: quę in se habet voluptatē: & plena est voluptatis: & quę voluptate afficiat. Ille recipit: hęc Volupe: delectabile. Plau. in Amph. (recipitur. Nam quia vos tranquillos video: gaudeo & volupe est mihi. Alioquin pro voluptate ponitur.

Voluptarius. a. um. quod voluptatē affert. Aug. li. x. Con. Et sępe incertū fit: vtruz adhuc necessaria corporis cura subsidium petat: an voluptaria cupiditatis fallacia ministerium suppetat. Voluptarius homo: qui se voluptati dat. Plaut. in Mo. Voluptarij atq; potatores magnifici tum syrophantę & palpatores plurimi.

Voluptabile: gratum: voluptuosum. Plautus. Voluptabile mihi cum aduentu tuo tulisti.

Voluptia voluptatis dea habita est. Dicit & Volup.

Vola media pars manus: siue pedis. A quo volo. as. quod significat volas: id est pedes moueo. Virgil. lib. vi. Allętantū prodire volando. Nam ad pedum volas: retulit. Ad manus retulit. Terentius. Vix me contineo: quin involem in capillum. A volo fit compositū involo: quod est rapio: & fururo:, & in vola abscondo.

Volua. Vide in dictione Vulua.

Volema penultima producta: Galli appellant piras bonas & grandia: eo q palmam impleant.

Voluo. is. ni. duarum syllabarū: volutum. notę significationis. Cuius composita sunt: Advoluo: pro agglomero: convoluo: circumvoluo: devoluo: evoluo: involuo: provoluo: antevoluo: vt provolutus pedibus. Revoluo: explico: seu iterum volvo.

Voluto. tas. penulti. producta: sępe voluo: & aliquando mente volvo: & cogitatione perquiro. Virgilius. Jd quidem & tacitus Lycida mecum ipse volvto.

Volutabrū pen. prod. locus: vbi sues volutant. Virgil. Sępe volutabris pulsos syluestribus apros Latratu terrebis agens.

Volubilis: qui facile volvitur. (

Volucr vermis: qui & cōvoluolus & involuolus dicit.

Volumen pen. pro. a voluendo: q maiores nostri in libris arborū: id est codicibus scribebant: & libellos illos: quo cōmodius cōplicabant. Jdeoq; volumina appellata sunt libellis similiora q̄ libris. Est eū proprie volumen pars codicis: vt puta vi Metamor. liber in. xv. volumina distinctus est. Ouidius. Sunt mihi mutatę ter quinq; volumina formę. Plini. iunior. libri. iij. in. vj. volumina propter amplitudinē diuisi. quasi. vj. minores libros: vt sint volumina aliquanto minora q̄ libri. Igitur volumē pars libri est: liber vero pro toto codice: & pro volumine accipitur. Inde dicimus Euoluere libros: id est aperire lectitandi gratia: quasi rem complicatam explicare: sicut revelare rem velatam detegere.

Voluſius poeta fuit Patauinus: qui Ennīū secutus rerum gestarū populi Romani annales carmine scripsit. Huius meminit Catul. At Voluſi annales Paduā moenent ad ipsam. Et laxas scombris sępe dabūt tunicas. Lc.

Volsella sunt instrumēta ad pilos euellēdos a corpore

Vomo. is. ui. itum. ejicio: & proprie de cibo dicitur: quis ad alia transferatur. Inde vomitus. Huius compositā sunt: Euomo: extra vomo. Reuomo: retro vel rursus vomo. Plini. lib. x. Simili modo auibus deuoratis solidis contētione plurima: & cętera ossa revomunt.

Vomer & vomis dictus: q terram vomat.

Vomica pen. cor. a vomendo: q pus inde manet. Vel q qui habent id: sanię reijciant. Illa est tumor excrescens siue grossities illa: quę nascit in aliqua parte corporis sanies frequēter emittēs. Serenus. Sunt odio quos dira vomit natura tumores. Vomica qualis erit: vel idē proxima quędā. Hinc Plaut. non infestiuiter vomicā appellat crumenā nummis refertam. atq; tumentē: cum ait in Persa Quid in hoc collo tibi tumet? respondet vomica est. Sumit & pro receptaculo ex eadez similitudine. Vnde apud Plinīū. Lapis legitur e venis: cuius vomica liquoris eterni argentū viuum appellatur. Ponius. Lanx & vetustate obesa vomicę nominantur.

Vopiscus dicit: qui ex duobus conceptis vno abortu exclusō ad partus legitimū ducitur. Quo noie dictus est Vopiscus quidā: qui de Imperatoribus scripsit.

Voro. ras. cibum non confectum deglutio. Hinc per translationem vorare capitur: pro auide sumere. Vnde voraces: gulosi. & voracitas: gulositas. Compositum est devoro. De quo supra.

Vorago penul. pro. Lu barathrus dicitur: q in eam cadentia non emergant: sed devorari videantur.

Vorex. Vide in dictione Verex.

Voueo. es. ui. tum. deo aliquid sancte promitto. Liui. in re trepida. xij. vouit Salios sanaq; pallore & pallori. Huius compositum est: devoueo: q̄ est destino. Vnde & devotum destinatū. Var. Tu devoto tibi animo vtere.

Votum: promissio facta deo. Sed omnia ea valde deſyderamus: quę voto a deo poscimus fit: vt aliquando votum pro voluntate & deſyderio sumatur. vnde votis compotem dicimus eum: qui deſyderiuz suum assecutus est. Et pro voto succedere: id est pro deſyderio.

Votiuus. a. um. pe. pro. quod ex voto dari promittitur. Flora. Pascit in vestrū reditum votiua iuuenca. Votiua verba dicimus: quibus in faciendis votis vtimur. & votiuas preces: quibus aliquid cū voto poscimus. Plini. lib. vij. Ludis pro salute diui Augusti votiuis. Lic. in Verre. actio. ij. Ludos votiuos appellat: quos voverat. Hiero. Votiuū tunc Christianis erat p noie dei gladio percuti.

Voto. tas. a quo fit frequentatiuū votito. tas. votitum veteres dixerunt: quasi voto prohibitum. Plautus. Nolo illum habere causam: & votitam dicere.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

V ante R et H

V ante P et R

Vpupa auis cristis a capite exeuntibus galeata in fimo semper commorans.

Vrania penul. correp. vna ex musis: & apud nos cęlestis dicitur. Ouidi. lib. v. Fast. Excipit vrania fecere silentia cunctę. οὐρανός enim cęlum dicitur: q̄ viros eruditos in cęlum tollit. Vranos vero dicitur: quasi ornanos: vt inquit Ambro. lib. Hexa. ab ὁράω, q̄ sit visui peruiū: & minime densum: vt est aqua & terra.

Vrbs oppidū muro cinctū: ab vno aratri curuatura: q̄ antiqui iuctis bobus tauro: & vacca Hetrusco ritu in condendis vrbibus interiore aratro circūagebant sulcū: intra quē vrbem ędificarēt. Hoc faciebant religionis causa die auspicato: vt vrbs fossa muroq; munita esset: & locum vnde terram fodissent: vocabant. Virgilius. lib. iij. Georgicorū. Ipsa dies legitur: qua mœnia signet aratro. Quidā ab orbe vrbem appellatā putant: q̄ sulcus in orbem duceret. Nam ciuitates antiquę in orbē fiebant. Et proprie Roma vrbs dicta est per Antonomasiā cum cętera dicant oppida. Est autē vrbs mœnia ipsa. Virgilius. Urbs antiqua fuit Tyrij tenuere coloni Carthago. Liuius colonī: qui ciues dicunt. Apul. Quod olim ciuitas approbauit. Sed ꝓfundunt quandoq; q̄ vrbs pro ciuitate ponat. Virgili. Inuadūt vrbem somno vinoq; sepultam. Et ciuitates pro vrbe. Seneca. Cum pleraq; ciuitates viderimus terræmotu funditus collapsas Ab vrbe fit suburbium & suburbanum: vrbanus & vrbicus. sicut ab oppido oppidanus: & oppidicus

Vrbicula dimi. parua vrbs: quę Citadella appellat.

Vrbicus. a. um. qđ ad vrbem pertinet. sicut rusticus. a. um. qđ ad rus. Belli. Si quod antē posset remediū esse: vt ne tam assidue domus Romę arderēt venū hęc cle dedissem res rusticas: & vrbicas emissem. Sueto. in Augu. Ut feracionem habilioręq; annonę vrbicę redderet.

Vrbanus. a. um. idē qđ vrbicus: vt vrbani mores. vrbana curia. Aliquādo vrbanus ꝺr cultus: disert⁹: facetus: ḃ est qui in ꝟbis & sono: & vsu proprium quendā præsefert vrbis gestū: & sumptā ex cōuersatione doctorū tacitā eruditionē. Et differt a dicaci: q̄ dicax est: cuius sermo cum risu aliquē incessit. Ideo Demosthenē vrbanuꝫ fuisse dicunt: dicacē negant. Quēadmodū autē vrbanum & dicacem hoiem dicimus: ita vrbanū & dicacem sermonē. Unde vrbanitas & dicacitas tam de oratione: q̄ de hoie dicitur. Ab vrbanus fit suburbanū & anteurbanum.

Vrbanatim: idē quod vrbane: ḃ est modeste: elegāter. Pompo. Ego rusticatim tangā: vrbanatim nescio.

Vrceus: vt Paulus Iureconsul. ait: est vas quo aqua in vmā infunditur. Cuius diminutiuū est vrceolus.

Vrceolaris herba a veterib⁹ dicta est: quę & Parietaria: siue vt alus placet muralis: q̄ muris & parietib⁹ ad-

Vrgeo. es. si. cogo: ꝑmo: impello. Vir- (hęreat. Lucil. gili. Ima Soluunt latera: atq; oculos stupor vrget inertes. Et vrgere: insistere. Lucili. Lędebat hostiū gnato vrgere instant permus. Ité tegere. Virgi. Qui sæpe semper atq; ingēti pondere telę Vrgerēt. Item accelerare: vt apud eundem. Ueste tegens tibi quā noctes festina diesq; Urgebam: & tela curas solabar anxes.

Uri boues agrestes: quos vulgus bubalos vocat. feri sunt & velocitate excellentes. cornua taurinis similia: vt auctor est Solinus capacissima sunt adeo: vt in mensis vicem præbeant poculorum. Quinetiam Albertus magnus lib. xxiij. de animalibus scribit. Tantam esse vis in cornibus vastitatem ac robur: vt hominē cum equo ventilent in Germania peculiariter gignuntur: vt Cęsa. & Plini. testantur. Dicti vri ἀπὸ τῶν ὀρέων, id est a montibus: quia in montibus esse consueuerunt.

Urina a græco οὖρέω meio. A quo οὐρός vrinam dicunt latini lotū a supino lotū. Io tamē syllaba præter naturā primitiui corripit. Neq; solū pro excremento potus: sed etiā pro genitali spermate accipi solet. Plinius libro octauo. Incontinens asinę vterus genitalem vrinam reddit: ni cogatur in cursum verberibus a coitu.

Urino, as. siue vino: pen pro. qđ est in aquā emergi: & natando emergere. Nam & vuū ita fieri deorsum est: vt redeat sursum. Urinare ergo: quasi ad similitudinē vinare. i. natare. Plini. li. xj. Eadē est causa: quia sub aqua diu ranę & phocę vrinent. Hinc vrinatores apud Varro. Qui in aquā mergunt. Callistratus Inreconsul. appellat eos: qui merces e mari extrahūt: nauigii gratia iactas. Hinc fit compositū inurino. Colu. lib. ix. Lacus pisci naq; fiant: vt sint quibus inurinare possint anes.

Urna proprie vas aquarii: qđ in aqua hauriendā vrinat. i. mergit: atq; emergit. Cuius diminutiuū est vrnula.

Urnarii mensa quadrata: q̄ vrnas cum aqua positas ibi potissimū haberent in culina. Hoc apud nos plurimi marmoreū faciunt: foramine per quod aqua effluat relecto: ac super id escaria vasa epulis vncta per ancillas lauant. Est & vrnarii balnei ab vrna vase aquario.

Uro. is. ssi. stum. ardeo: qđ & de frigore dicit. Nam & frigus vrit. Luc. Urgebant mōtana nives. Virg. Aut borę penetrabile frig⁹ adurat. Per translationē ponit pro cruciari. Virg. Urit atrox Juno. Huius composita sunt: Aduro: qđ est circūuro. Virgi. Rapidine potētia Solis. Acrior, aut borę penetrabile frigus adurat. Deuro: exuro: comburo: peruro: valde vro. A quo pruina. Inuro:

Uredo morbus her (qđ est adhibito ingiū fingo. barū: fruticum: arborūq; qui in vitibus etiā carbunculꝰ dicit: & in cęteris rubigo: fata: plantas: arbores q̄ adurēs. Interdū vredo: significat incendiū ac puriam. Plinius de vitica pisce hoc tactu vredinem excitat.

Uriculum Latini dicunt: qđ Græci Eucaustum. Cc.

Uropygium & Oropygium est angusta & vltima spinę pars: siue vt Juli. Pol. inquit sphondilis finis podici eminentis: quasi terminus pygę: siue finis vertebrę. Græce ὀυροστύλιον. Aristot. lib. vltimo de partibus animaliū. Ut caudā quadrupedū vult esse: ita volucrū vropygium: & earū duntaxat: quę scissas alas habent: oropygium ita datum volucribus ad dirigēdos volatus: quēadmodū na-

Ursus animal ferū. A quo fiunt (uigiis temones. diminutiua vrsulus: vrsellus: & vrsiculus: & adiectiuum vrsinus. a. um. quod est ex vrso. vt caro vrsina.

Ursa fœmin. ab vrsus. Est & sydus cęleste figuram habens similē plaustri. vnde antiqui Græcorū Amaxan: hoc est plaustrū dixerunt. Nostri quoq; a bobus iunctis Septētriones appellarūt. i. a. vij. stellis: ex quib⁹ quasi iuncti triones figurant. Sunt autē duę vrsę Maior & Minor, quas Græci ἄρκτους vocant. De quibus alibi.

Urtica genus herbę ab vrendo: q̄ eius folia tacta acerrime vrant. Quo etiā nomine dictus est piscis quidaꝫ: q̄ vredinem tactu excitet. Constat si eque marē non admittant: & vrtica infrice⁹ natura libenter coitū pati. Scribūt Physici vrticaꝫ in cibis coctam vtilissimā esse lyeni. ventris duritię: articularibus & podagricis morbis: arterię: tussi: ventris distillationi: stomacho. Pectus pręterea purgare: vrinam eucere: sanguinem narium sistere: calculos rumpere vuam reprimere. Græce autem ἀκαλήφη

Uruum aratri curuatura. A quo (vrtica dicitur vno. uas. quod est aratro definio.

U ante S

Usia cū accentu in pen. latine essentia: siue substātia dicitur. Aug. in Dial. Usia est proprie & principaliter dicta: quę neq; in subiecto: neq; de subiecto significat: vt est hic homo: vel hic equus. Secundę dicunt vsię genus & species. i. animal & homo: q̄ solę indicent primā. Ut si quis nolit: vel nesciat dicere Socratem: dicat animal vel hominem: id est genus vel speciem: quibus dictis quid sit

Usito: penul. corre. frequen- (Socrates agnoscit. ter vto:. A quo vsitatus: vsitatior, vsitatissimus.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

Vſpiam: pro vſq̃. q in loco: q ad locum ſignificat. Terentius in Adel. Aut vſpiam ceciderit.

Vſq̃: alicubi: q̃ſi vno quotis loco a quo nuſq̃: nullibi

Vſq; modo p̃epoſitio eſt: ꝑcans cõtinuationẽ: q finem actus: puta loci: tẽporis: q hmõi. vt vſq; ad diẽ dominicũ tẽ: ũ futurus ſum. Virg. Vſq; ſub extremũ brumę intractabilis imbrẽ. Tibul. Vera cano ſic vſq; ſacras innoxia laurus Veſcar q eternũ ſit mihi virginitas. Sed cum nomin̄ p̃opꝛijs locoꝝ: vel domus: rus: militia iungit ſimplicẽ accuſatiuũ requirit. Vſq; rus propero. Q̃q; addit ad. Cic. pro Deiota. Vſq; ad Numantiã miſit. Cum alius vero iũgimus ad vel in. vt vado vſq; in Hiſpaniã. Vado vſq; ad Padũ. Interdum etiã de loco eſt. Ter. in Eu. Ex Aethiopia eſt vſq; hęc. Quãdoq; aduerbiũ eſt: ſignificãs diu aut multũ: aut ꝑpe. Idẽ in Adel. Ethe ſipho me pugnis miſerũ: q iſtam Pſaltriam vſq; occidit. i. ꝑpe: vel vehemẽter occidit. Nam occidere ad cędẽ veteres referebant. Aliquãdo ſignificat aſſidue: perſeuerãter. Cice. Lomiñ. Mihi curę vſq; erit: quid agas. Virgilius lib. vj. Nec vidiſſe ſemel ſatis eſt iuuat vſq; morari.

Vſq; quo: quaſi ad vnum aliquod tẽpus: vel locum: vt

Vſq; quaq; paſſim: aſſidue: (Vſq; quo ebria eris. ſemper: quaſi in vnoquoq; loco: ſiue in vnoquoq; tempore. Cice. Treba. Vſq; quaq; ſapere oportet.

Vſq; eo: q vſq; adeo. i. intantũ. Cice. Vſq; eo: vt ego miſerer eius. Auguſt Vſq; adeo inter fremẽtes permãſit intrepidus: q inter lapidũ ſuit cruciamenta ſecurus: q incredulitatem Iudęorum fidenter argueret.

Vſq; ante hac. i. anteq̃: ſicut exponit Dona. Ibi iunguntur duę ꝑpoſitiones: ſed vna eſt velut aduerbium. Nulla enim ꝑpoſitio ꝑpoſitioni iungẽ ſeparatim poteſt: ſed vſq; eminodi eſt: vt ſine aliqua ꝑpoſitione raro inuenatur. Terentius in Andria. Vt animus in ſpe: atq; in timore vſq; antehac attentus fuit.

Vſus ipſe vtẽdi actus. Virgi. Nã neq; erat coctis vſus. Interdũ conſuetudo. Quintil. Mulierẽ cum qua illi lõgus fuerat vſus. Interdũ opus q exercitiũ. Virgi. lib. viij. Arma acri faciunda viro nũc viribus vſus: Nunc manibus rapidis. Interdũ fructus q vtilitas. Apuleius. Cum id ex vſu meo non eſſet. Hinc vtilis q vtilitas.

Vſura: vſus dicit. Sene. Si mihi vnius dieculę vſuras perimiſſet vſus q peennia: quę in ſenore ſorti accedit vſura dicit: quoniã ex vſu acquirat. Idem Iul. Impendiũ vocat: ꝙ inter ſe iungat: vnũq; fiat quaſi ꝑpendiũ. Sido. Apollina. Poſteriora vocat: quoniã qui ſenus agitant: q in vſuras extendunt: videtur aggregare poſteriora prioribus: q ortis oritura connectere. Ob id Græci τόκον vocant eas: quaſi partus poſteritatem.

Vſurarius. a um. ex quo capit vſus. Plau. in Amph. Alcumenam vxorem cepit vſurariam.

Vſurarius dicit ille cuius eſt vſus: qui rei vſum capit.

Vſuuenit. i. accidit. Cic. in Cato. Nam ſi id culpa ſenectutis accideret: eadẽ mihi vſuuenirẽt oia: q reliquis maioribus natu. Plini. Id enim frequẽter vſuuenit: vt mali

Vſucapiones. duo Iba videnf. (bonis ꝑferant. Cũ vſucaptio: ſiue vſucapio. onis. ꝙ eſt ab vſu acquiſitio vel adiectio dominij per ꝓtinuationẽ poſſeſſiõis tpis longe diffiniti: vt puta. xxx. aut xl. annoꝝ ſi res immobilis ſit quã poſſidemus. Triũ annoꝝ ſi mobilis. Recẽtiores primam illã ꝑſcriptionẽ: hanc Iro vſucapionẽ vocant. Ita enim dicit vſucapio: ſicut pignoꝛi capio. Cat. Nec pignori capio ad ęs militare ſacta eſt: qđ ęs Tribuno grato miles accipere debeat. Paul. Qui alienã rem mortis cauſa traditaꝝ vſucepit: non ab eo videtur accepiſſe: cuius res fuiſſet: ſed ab eo qui vſucapionis ꝑſtitiſſet.

Vſuſfructus dicit: cum res alicuius non noſtra eſt: ſed perinde ex ea fructum: atq; vtilitatem capimus: ac ſi noſtra eſſet. Diffiniturq; ab Vlpia. ꝙ ſit ius alienis rebus vtendi fruendiq; ſalua rerum ſubſtantia.

Vſurpare: eſt in frequẽti vſu habere, q hoc ſiue Ibis: ſiue factis fiat. Colu li. ij. Nam illud: qđ in quibuſdã pro uincijs vſurpaf: vt comibus illigetur iugũ ſere repudiatum eſt ab oibus. Cic. Quod ſemper vſurpamus in oꝛonibus dictis: ac factis minimis: aut maximis: cũ hoc dicimus illud nõ decere. Igit vſurpare: eſt frequenter dicere: ſeu frequẽter facere. Ambro. lib. Hexa. pro ſolere poſuit. Ipm mundũ ſemper fuiſſe q ſore Ariſto. vſurpat dicere. Iuriſconſulti vſurpare: pro ꝑter ius vti viuntur. Belli. lib. ij. Mutium iuriſconſultũ dicere ſolitũ legi: non eſſe vſurpatã mulierem: quę cum Calendis Ianua. apud viruꝝ cauſa matrimonij eſſe cępiſſet ante diem. iij. Calendas Ianuarij ſequẽtes vſurpatum eſſet: non poſſe impleri trinoctiũ: quod abeſſe a viro vſurpandi cauſa ex xij. tabulis deberet: quoniam tertię noctis poſterioris ſequentis alterius anni eſſent: qui inciperẽt ex Calendis.

Vſtulo. as. pe. cor. ab vro fit. Pacu. Candẽti ferro crines vſtullare. Liui. Pauci ſemiuſtulati venere i poteſtatẽ.

Vſtrina pe. pro. locus: in quo metalla candeſcũt: vt laborent. Plinius. In vſtrina ter ſiccantur: ita vt torreãtur carbone puro: ac toties vino reſtinguãtur albo.

Vſti igo penultima producta: vt edo dicitur. Ambroſius libro Hexa. Non deſinit eſſe triticum: ſi aut vſtrigine aduratur: aut imbre madidetur.

V. Ante T

Ut conũctio cauſatiua: vt Dedi tibi libꝝ vt legeres. i. propter hanc cãm. Cic. Lent. Non illi quidẽ: vt mihi ſuaſit: vt ad te ireim. Interdũ elegantię cauſa ponit. Cice. in Rullũ ſeci. vt L. Flaminiũ de ſenatu ejicerem. Nihil enim ꝑcat: niſi minus eieci. Interdũ ponit: pro q. Terẽt. Nihil do: vt etiã impunatus ille me irrideat. Interdũ eſt aduerbiũ temporis: q ꝑcat ſtatim: poſtq̃: ex quo primũ. Virgil. Ut regẽ cęquęuũ crudeli vulnere vidi. Idem. Turnus vt infractos aduerſo Marte Latinos. Interdũ aduerbium qualitatis: q ꝑcat quo modo. Ter. Ut vidi: vt perij: vt me malus abſtulit error. i. ſtatim: poſtq̃ vidi: ſiue ei primum vidi: quo modo perij. Cũ amicos interrogamus. Ut vales: id eſt quo modo vales? Significat etiã qualitatẽ certã q incertã. Ter. in Adel. Non me hãc tẽ: vt erat geſta pũ indicaſſe. q. d. quoquo modo: bñ: male. Aliqñ admirãtis. Plau. in Ru. Ut in ocellis hilaritudo eſt? Et illud. Ut nũc fluctuat mare: id eſt q̃tus: ſiue quo modo. Aliqñ ſimilitudinis. Idez. Ut imbrices ſtillũt oculi. i. ſicut. Q̃q; poſtponit ita. Cic. lib. de Ora. Ut quiſq; optime grece ſciret: ita eſſe neminem diſertiſſimũ. Ubi notandũ: ꝙ licet quidã ꝑcęperunt in hac dictura: ita q vt ſemper rindere gradus. Ouidius lib. Metamorꝺ. dixit. Ut ferus eſt multoꝝ ſuis truculẽtior Eurus Spectaſſet ſiccis vulnera nra genis. Non enim ſiccioꝛibus dixit. Ponitur nonunq̃ pro vtpote: id eſt tanq̃. Liuius. Gens vt in ea regione omnibus ꝑpollens. Quãdoq; pro quippe. Quintil. Nec ignoro quos ipſe reor: nec vnq̃ damno: vt qui dixerim eſſe in oibus vtilitatis aliquid. Interdũ ſignificat ita: vt ſine ꝓpter quod: vel qua ꝓpter: vt ſi dicã. Quotidie hoſpites ad me veniũt: vt incipiã iam stomachari tantã frequentiã. Item aduerbium optandi: q ponitur pro vtinã. Unde Terentius in Heauton. Ut illũ diꝝ deęq; omnes perdãt. Item ſignificat ꝙ ſecundũ. Quintili. At vero oꝛator: vt eſt ſemper ad dicendũ paratus. Cic. Qui ſermo: quę ꝑcepta? Ita natura antiquitatis: ſcientia iuris augur. Multę etiã: vt in hoie Romano litere. Interdũ ꝑcat q̃tuz. Plau. in Aſi. Ut ſic fortunę ꝓcedũt Libanę. Ter. in. An. Ego poſtq̃ te emi a paruulo: vt ſp tibi apud me inſtaui clemẽs fuerit fatus ſcis. Ponitur pro q̃mis. Plau. Ut iſtuc periculi ingẽs ſit: me tñ non tremefacit. Qui ad Ruf. Ut deſint vires tñ eſt laudãda voluntas. Pro q̃. Virgi. Ut te poſt multa tuoꝝ funera. Pro ne nõ. Ter. in An. Dies hic mihi: vt ſatis ſit vereor: ad agendũ. Jungit modo indicatiuo: vt ſuſtinui. Modo optatiuo: vt faciã. Modo ſubiunctiuo. Virgi. Inſaudũ

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

regina iubes renouare dolorẽ Troianas vt opes ⁊ lamẽ tabile regnum Eruerint Danai. Ab vt fit vti ⁊ addendo nam fit vtinã. Sicut ſicuti: velut veluti. ¶Prout. i. ſicut.

Utut comeſe voglia. Terentius in Adel. Immuo hercle hęc queſo ſcire vtut hęc facta ſunt.

Utcũq; ſimiliter: ſignificat quomodocũq;. Liuius. Utcunq; erit: iuuabit tamẽ rerum geſtarũ memorię principis terrarum populi me ipſum conſuluiſſe.

Utinã aduerbiũ optantis. Quãq; etiã dicim⁹. O vtinã. Ouidi. O vtinã tunc cũ Lacedęmona claſſe petebat.

Utputa: ſignificat quemadmodum.

Utiq; aduerbiũ ſimilitudinis: ⁊ quandoq; ponitur pro certe: vel proprius. Quintil. Solent hmõi negotiatores aliquid proprii ac priuatũ ſtipulari: vtiq; cũ rem alienã vendant. ¶Ter. in prolo. ¶Parati. Quę vtiq; in codicibus nris non habent. Sueto. in Tito. Cęterũ Titũ: qui prope ad

Ut quid: ſignificat quã (ſtabat vtiq; imperatorũ. obrem: propter quid: vt quid repulſiſti nos in finem.

Utpote aduerbiũ confirmantis: ⁊ cauſatiui: ſignificat enim quoniã: quandoquidẽ. Sallu. Antonius aberat a bello vtpote ęger ac iacens. ¶Pomẽ etiã pro tanq;. Suet. in Aug. Aedes ſacras vetuſtate collapſas: aut incẽdio abſumptas refecit: eaſq; opulentiſſimis donis adornauit: vtpote qui in cellaz Capitolini Iouis ſexdecim milia pondo auri vna donatione contulerit. Ambroſi. lib. j officio. Erat Iſaach dominũ timẽs: vtpote ¶Abrahę indoles deſerens patri honorem: id eſt quoniã vel tanq;.

Uter. ra. um. ſignificat quis vnus ex duobus: ponitur q; interrogatiue: vt vter veſtrum fecit hoc? Infinite: vt ſcio vter veſtruz hoc fecerit: id eſt quis vnus veſtrum hoc fecerit. Dicimus vter alterũ. ¶Plinius. Uter alteri dixerit: neſcio. Similiter dicimus vter vtri. Cic. Uter vtri inſidias fecerit. ¶Hinc fiunt compoſita: quę ſequuntur.

Uterq;: ſignificat ambos: licet inter ſe differant: q; cum vtrunq; aliquid feciſſe dicimus: ⁊ ab hoc: ⁊ ab illo ſeparatim id factuz intelligimus: vt vterq; ſibi domũ ędificauit: hoc eſt ⁊ hic ędificauit ſibi domum ⁊ ille. Cum vero ambos dicim⁹ feciſſe: ab vtroq; coniũctim id factũ oſtendimus. vt Ambo ſibi monumẽtum cõſtituere: hoc eſt: hic ⁊ ille ſimul vna ſibi cõmune monumẽtum fecere. ¶Propter qđ vtrunq; alterũ verberaſſe dicimus: hoc eſt hunc illum: ⁊ illũ hunc verberaſſe. Cice. Quorũ vterq; ſuo ſtudio delectatus contẽpſit alterũ. Quintil. Cum enim vterq; alteri obiciat palã eſt vtrunq; feciſſe. Eodẽmodo vtrũq; vtriq; aliquid feciſſe dicimus. Terẽti. Quia vterq; vtriq; eſt cordi. Ambos autẽ alterũ verberaſſe: vel ambos verberaſſe ambos. non recte dicimus: quia ſignificaret ambos ſeipſos verberaſſe. ſed ambo ſe mutuo verberarũt. Auguſti. Uterq; ſignificat ambos: ⁊ tamẽ ſingulari ſono eſt: ſed ſignificatione duali. ¶Nam cũ dixit Virgilius. Conſtitit in digitos extẽplo arrect⁹ vterq;: duo ſignificati ſunt cum dixit vterq;: cum autem arrectos noluit exprimere pluralitatẽ: vt ſit in plurali vtriq;. Sed hoc intereſt: quia licet vterq; duo ſignificet: tamẽ ſolũ duo. Utriq; aũt duo ſcat: ſed ſic vt in ſingulis multi ſint. Si dicas vtriq; exercitus duo ſignificẽ: ſed ſic vt in ſingulis turbã intelligi volo. hęc quidẽ diſtincta ſunt: ſed item auctoritate confuſa. ¶Nam cuz ait Virgili. Super vtraq; quaſſat tępora: contudit. ¶Dicere eũ debuit ſuper vtrũq; tępus cum de duo

Uterlibet pe. co. alter (bus tęporibus loquerer. ex duobus: hoc eſt vter quem tibi capere libet.

Uteruis: vter quẽ tu vis. Sic quiuis ⁊ quilibet. ¶Nihil enim eſt aliud quiuis: q; vn⁹ quẽ tu vis: ⁊ quilibet: q; vnus qui tibi magis libet. ¶Hoc eũ differũt vteruis: ⁊ vterlibet a quiuis: a quilibet: q; illa vnũ ex duobus ſignificãt. hęc vnũ ex pluribus. Terẽt. Abs quiuis hoie cũ eſt opus beneficiũ accipere gaudeas. Quintil. ¶Periculoſum ⁊ cũ cura intuendũ genus: q; ſi in prędonẽdo vnũ quẽlibet amiſerimus: cuz riſu quoq; tota res ſoluit: tutius ſit interrogare: ſi hęc actio non ſit; quę ſit. Simul eũ remouentur oſa: vel cum duo ponent inter ſe cõtrarta: quorũ tenuiſſe vtrũlibet ſufficiet. Ecce in eodẽ loco vtrũlibet ⁊ quodlibet vſus eſt. Altero pro eo: quod eſt vnũ de duobus. Altero pro eo: quod eſt vnũ de pluribus. ¶Hieron⁹. Addu cetur ad Aaron: vel ad vnum quẽlibet filiorũ ipſius.

Utroq; aduerbiũ loci: hoc eſt ad vnũ aliquem locũ: ⁊ ad alterũ. Liui. Utroq; loco. Utraq;: per vtrũq; locũ.

Utrum aduerbiũ: modo interrogantis eſt. ¶Plautus. Utrũ id verũ putas: an non? ¶Modo dubitãtis. Seneca. Utrum nobis id cõueniat animaduertendũ. Componitur quãdoq; cum nam. ¶Hiero. lib. Reg. Et conſuluerũt poſt hęc dominũ vtrum nam venturus eſſet illuc.

Uter vteri: ⁊ vterus vteri dicit: quem alio noie locos appellant: ⁊ vulgo falſo matricem: cũ matrix ſit ſeminis: quę fętus gratia tenet. Eſtimat ¶Plin. vuluã dici in ceteris animalibus: in muliere vterũ. Ideo vterus dicitur quia continet: ⁊ tanq; vter eſt: ad pręgnantes q; pertinet. Quandoq; tamẽ ſumitur pro ventre. Virgil. Uterũq; armato milite complent. Cecilius. Nunc vter creſcit: non poteſt cęlari. ¶Huius diminutiuũ eſt vterculus.

Uter vtris. ge. maſ. pellis: q; vinũ aut oleũ deferri ſolet.

Uterculus. ¶Plin. Et in vterculos ęgeſtus apũ liquor, ore eũ euomunt. Diminutiuũ eſt ab vter pro ventre.

Utriculos in farina videtur ¶Plini. accipere lib. xviij. Quos Galli Ciſalpini redundaginẽ: in Venetia proumcia pleriq; Subuentres vocant.

Utricularius: qui inflat ex vtre fiſtulam. Et a Grẽcis Aſcaules dicitur. Sueton in Nero. Uouerat ſe proditurum hydraulam ⁊ choraulam: ⁊ vtricularium.

Uto:, vſum habeo. Et ſemper de rebus bonis: ac neceſſarijs: necnõ ⁊ diuinis: inanimatiſq; dicit. vt vtor domo diligentia: cõſuetudine: ſtudio: ⁊ hmõi. Terent⁹. Scio te nõ eſſe vſum antehac amicitia mea. Sed cũ de perſonis loquimur: accipit pro cõuerſari. Cic. Lentulo. Trebonio multos annos vtor valde familiariter. Inde vſus pro cõuerſatione. Quintil. Mulierẽ cum qua longus illi fuerat vſus. Et quia aliqua re vtimur: vt ex ea fructũ percipiamus: factũ eſt: vt dicamus vſuz pro vtilitate. Conſtruitur qñq; cum actõ. Cic. li. Acad. Et quę a ſuperioribus acceperant: vtebantur. Varro Utile vtamur potius qđ ab re abutamur. ¶Huius cõpoſita ſunt: Abutor, ⁊ coutor.

Utenſile penultima correpta: quod eſt ad vſum neceſſarium. Columella libro. xij. Utenſilia: quibus aut alitur hominum genus: aut etiam excolitur.

V Ante V

Vua eſt: quę in vite fit. dicta ab vuido. Aliquãdo ponitur pro vite. Virgi. Et turpes auibus prędã fert vua racemos. Et vua inorbus: quẽ grẽci Staphylen vocant. Inflammatio eſt eius partis: quę in ore colli: dicitur ⁊ Staphyloph⁹os ab Ariſto. Diſcindit hęc ⁊ luiheo colore ſubnaſcit: acino perſimilis. Eſt aũt vua id: qđ in fine palati dependet: circa fauces: vt in hiante hoie ſpicit. ſic dicta: quia vt vua dependet: ⁊ humiditate variat: ⁊ eſt vocis moderatrix. Serenus. Alegreſcũt terere q; fauces cũ frigoris ora Uis ſubyit: vel cũ ventis agitabilis aer Uerti/turq; ipſas flatus grauis inficit vuas. Sub vua eſt minor lingua quę Epigloſſis dr. Dicit etiã vua de Apibus cuz collectę ſunt: ⁊ in modũ botryonis dependẽt. Colu. Cum examẽ glomeratũ in proximo frondẽtis arbuſculę ramo ꝓſederit animaduertito: an totũ examen in ſpeciem vnius vuę dependeat. ¶Plin. li. xj. Tunc oſtenta ſacrũ priuata ac publica vua dependente in domibus tempłſq;. Virgil. Et denſis vuã dimittere ramis. Sernius. Quam dimittere: id eſt in morẽ vuę botryonem defluere.

Uuidum: humidũ: pingue: quod prędipue habet aliquid humoris intrinſecus. Unde ⁊ vua dicta. ¶Humidũ: quod habet humorem extrinſecus.

Uueus ſuccus vinum dicitur: ab vua. Ec.

Vulcanus deus antiquis putatus eſt: quo ſignificatur

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ignis: q̄ tanus per aera volet. Volat enim flāma ⁊ candida est. Hic ⁊ mulciber appellat: q̄ ferrū mulceat. Fingunt enim poetę hunc fuisse deum: ⁊ Jouis ex Junone filium. Qui faber Jouī fulmina contra gygantes fabricauit. Hinc Vulcanię insulę appellatę sunt.

Vulcanū in comu cōclusum geris: ꝑcat ignē in laterna

Vulcens.tis.fines. post l. ⁊ per u. (portas.

Vulga sacculus scorteus: siue ex alia materia: in quo pecuniā vel alia vitę necessaria ferre solent hoies. dicta q̄ nūmos: aliasq̄ res inuoluat. Lucilius. In vulgam penetrare pilosam. Varro. Vt viaticuz ex arcula adderem in vulgā. Hęc etiā a veteribus Bulga dicitur. Est ⁊ vulga: siue bulga folliculus ad brachium pendens gerendę pecunię gratia. Lucil. Cui neq; in mentū est: nec seruus: nec comes vllus: bulgā ⁊ quicquid habet nūmorum secū habet: cum Bulga cenat: dormit: lauat. Quādoq; ponitur pro vulua: ⁊ ecōtrario vulua pro sacculo. Idē. Ita vt quisq; nostrū e bulga est matris in lucem editus.

Vulgus neu. gene. ⁊ indeclinabile. Et vulgus. gi. masc. generis: ꝑcat multitudinē ignobilioꝝ. Virg. Seuitq; animis ignobile vulgus. Cic. Saturnū maxime colūt vulgi. Verg. In vulgū ambiguas ⁊ q̄rere ꝑscius arma. ⁊ a voluendo quidā dici putāt: q̄ stulte huc atq; illuc voluat.

Vulgo aduerbialiter positus: significat passim per oēs cateruatim. Virgi. Hinc lętis vituli vulgo moriunt in herbis. Vulgo concepti dicunt: qui patrem demōstrare non possunt. Vel qui possunt quidē: sed eum habent: quem habere non licet. Qui ⁊ Spurij vocantur.

Vulgaris ⁊ hoc vulgare: qđ est vulgi: ł est vile ac commune. Vnde ⁊ respondet singulari. Cice. in arte veteri. Magna an parua: facilia an difficilia: singularia sint an vulgaria: vera an falsa. Aliquādo vulgare dicitur: quod est tritum ⁊ consuetū. Quintili. Simul ne vulgarē viam ingressus alienis: demum vestigijs insisterem.

Vulgo. as. in vulgus q̄: ⁊ quasi multis audiētibus ac non taciturus dico: ⁊ cōe oīnibus facio: manifesto: vile habeo. Virgi. li. x. Quid me alta silētia cogis rūpere: ⁊ obductū verbis vulgare dolorē? Lact. li. vij. Quę vaticinia eorū cuz paulatim fama vulgasset. Liui. li. j. Sūt qui Laurentiā vulgato corpore lupā inter pastores vocatā putēt. Plau. in Am. Cui me absente corpus vulgauit suū. Huius ꝓposita sunt: Diuulgo: euulgo: qđ est extra in vulgus exeo. Liui. li. ix. Ciuile ius repositū in penetralib⁹ pontifi cum euulgauit. Inuulgo. Belli. Labris foras editis inuulgaret. Peruulgo: valde vulgo. Terē. Vbi rem sciui: cępi inhumanius: neq; vt animū decuit ęgrotū adolescentuli tractare: sed vi ⁊ via peruulgata patrū quotidie accusabam. A vulgo fiūt verbalia vulgator, vulgatrix: ⁊ vulga

Vulnus. Vide in dictione Vlcus. Hinc (tio. Lc. vulnero. as. saucio: vuln⁹ infero. Transferf quādoq; ad animū: ⁊ significat ango. vnde ⁊ vuln⁹ animi: pro angore accipit: seu dāno. Plini. Maximū illi fortuna vulnus intulerat duobus filijs immatura morte sublatis.

Vulnerarius medicus chirurgus: qui vulnera curat. Vulnerariū emplastrū: quod vulneribus imponit.

Vulpes ⁊ volpes animal: teste Varrone: q̄ pedibus volet. Huius diminutiuū est vulpecula. Horatius. Sorte per angustam tenuis vulpecula rimaz. Adiectiuū vulpinus. a. um. quod est a vulpe. Suetonius. Vbi leonis pellis defecit vulpina insuenda est. Aliquādo ponit pro astuto. Plau. Vulpinus animus: ne quid moliat mali.

Vulpino. aris. ꝑcat mēdacijs: ac fraudibus vera peruertō: siue effugio. Tractū ab intorto vulpiū cursu.

Vulsinus pen. pro. lacus a Vulsinij oppido: cui adiacet noīatus in Hetruria piscū fertilis. Vulsinij eñ oppidum fuit opulentissimū. a quo Vulsinenses dicti sunt.

Vultur ⁊ vulturis: ⁊ vulturius in noīatiuo dici potest. Enni. Vulturis in syluis miserū mādebat homonē. Auis est rapax carniuora: a volatu tardo dicta: q̄ propter magnitudinē corporis tarde volet. Plau. in Tru. Jam quasi vulturij triduo prius ꝑdiuinabāt: quo die esurituri fient. de hac aue sic scribit Ambro. Negāt vultures inūlgere concubitui ⁊ iugali quodaz vsu: nuptialisq; copulę sorte miscerī: atq; sine vllo masculoꝝ concipere semine: ⁊ sine cōiūctione generare: natosq; ex his in multam ętatem longę vitę procedere: vt vsq; ad centū annos vitę eorum series producatur. Est ⁊ vultur mons in Apulia. A Vulturio fit vulturinus: vt vulturina caro.

Vulturnus vētus: qui ab oriente hyberno spirat. Dictus a vulturis volatu: vt quidā aiunt: quoniā alte resonat. Hęc Euronotū vocant: q̄ inter notum ⁊ Eurū ſit. Hoc nomine etiā dictus est fluuius: qui per Campaniaz labens: haud longe a Cumis mergit: quod ⁊ Vulturnū dicit. Syrius lib. viij. Fluctuq; sonoꝝ Vulturnum.

Vulturnū oppidum Campanoꝝ est: ⁊ fluuius: de quo

Vult⁹ a volo vis. sicut a colo. cul (modo est dictū. tus. proprie significat voluntatē hominis: quę pro motu animi in facie offendit. Cum facies sit ipsa oris spēs: quę permanet. Vultū sibi fingere multi possunt formā nemo. Lucre. lib. iij. protulit vulta neu. genere. Sed quos vtriusq; figurę Esse vides mistim referētes vulta parentum. Vultus autē in nulla animāte est: pręter hominē. Huius diminutiuū est vulticulus: quo vsus est Cicero.

Vultuosus tristis. Cic. de optimo gñe dicendi. In quo cū effeceris: ne qd ineptū sit: aut vultuosum. Hinc aduerbiū vultuose: qđ Don. vsurpat: pro eo qđ est indignāter facie męsta: ⁊ fronte subducta: ⁊ cū gestu rebus accōmodato. Vultuosa frons apud Apul. pro męsta accipit. Ait enī li. iij. Meta. Longe dissimilis aduenit nō ex ląeta facie: sed vultuosa fronte rugis insurgēnibus adseuerabat.

Vulua: seu volua. idem qđ vterus: ⁊ matrix: vulgo dr, licet falso. dicta q̄ fętus inuoluat. In ea enī conceptus fit ⁊ fętus continef. Hanc multi ex Romanis ex porca in deliţijs habuere: quę duplici noīe appellabat. Eiectiua. s. ⁊ porcaria. Eiectitia a partu eiecto: siue enecto. Porcaria ab edito. Eiectitiā Plini. optimā esse ait: quę fuerit porcę occisę: cuz eiectus: siue enectus est partus. Porcariam cū edit⁹ est: melioꝝ erat eius quę peperisset q̄ virginis. Nam a partu statim suem primipera interficiebant: tum habendę vulvę gratia: tum vt sumen optimū efficerent. Martia. Te fortasse magis capiet de virgine porca. De materna graui de siue volua capit. Quādoq; accipit vulua pro ore vulvę. Juuen. Adhuc ardens rigidę tentigine vulvę. Plini. quoq; boletorum pro rumpentiū in ouī speciem albū illud inuolucrū Voluam nuncupat.

V ante X

Vxor, q̄si vnxor ab vngēdo. Nā cū puellę nuberēt apud veteres ac mariti domū intrarēt: axūgia postes vngebāt: putātes ex hoc mala ab ea domo arceri: vel q̄ loto maritos vngebāt. Enni. Exin Targnūi bona femina lauit ⁊ vnxit. Ser. in cō. li. iij. gen. sic hȝ. Mos fuerat: vt nubētes puellę simul cū venissent ad limē mariti postes anteqū in gredierenf: ornarēt laneis vittis ⁊ oleo vngerēt. Et ūde vxores dictę sunt: q̄si vnxores. Plin. q̄z scribit nouas nuptas lupino adipe postes ūnigere solitas: nequid mali medicamēti inferret. Huius dimin. est vxorcula. Hiero. ad Oceanū. Tu mihi olim emortuaz de sepulchro vxorculā pręs

Vxorius. a. um. qđ est vxoris: vel quod ad (trabit. vxorē pertinet: vt res vxoria. Aug. lib. ij. Con. Men cura/uit hęc quia metus erat: ne impediret spes mea comode vxoria. Aliquando vxorius dicit: qui vxori nimis inseruit. Virgili. Pulchramq; vxorius vrbem Extruit.

X Litera semiuocalis est: quę vim duplicis cōsonātis habet. pro qua modo cs. modo gs. primit⁹ vtebant: vt apecs grecs: pro quibus nūc apex grex dicimus. Sciendū q̄ trāsit in u. consonantē: vt nix niuis. in ct: vt nox noctis: ⁊ in aspiratiōnē subijt: vt veho vexi. Quotiēscunq;

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ante hęc prępositio ex: componit cum dictiõe incipiente a vocali vel c p t z s. remanet integra: sed quando cuz s. s abijcitur: vt Exaro: exeo: exigo: exoleo: exuro: excutio: explodo: extraho: exequor, expes.

X ante A

Xantha nympha est a colore ξάνθον eñ grecis subru/
Xanthꝰ: latine flauus ꝺr. Quo noie (brũ dicũt. Le.
dictus fluuiꝰ Troianus: qui z Scamãder ꝺr. Nam q in campis Troianis proxime flumẽ armenta rusa z pecora leucophea nascunt: ideo flumen id Xanthũ appellauisse dicunt. Est z nomẽ viri: z nomẽ vrbis Lycię a fluuio sic nuncupatę. Et nomẽ equi Hectoris.

Xanthũ populi Asię. qui cũ eorum vrbs ab Harpago prefecto Cyri obsideret vxores suas ac seruos: z omnes opes in arce posuerũt: deinde adhibito igni cremauerũt: ipsi q in bello irruentes cuncti cecidere.

Xanticus Aprilis mẽsis Hebreorum lingua appellatꝰ est.

Xantho fuit vna ex nymphis Oceani z Tethyos filia. Virgili. lib. iij. Geor. gi. Dxymoq Xanthoq.

Xãthippe nomẽ vxoris querulę Socratis philosophi.

X Ante E

Xenos: latine hospes: siue peregrinꝰ. Xenia hospitali/
Xeniũ dici põt munus ho (tas: amicitia externoꝝ.
spitalitatis. Vnde Mart. lib. xiij. in quo etiã nodi munera distichis describit: Xenia noiauit: q versus ipsos pro Xenijs mitteret. Oĩs in hoc gracili Xeniorũ turba libello Constabit nũmis quattuor: empta tibi. Quattuor: est nimium? poterit ꝑstare duobus. Et faciet lucrũ bibliopola Triphon. Hęc licet hospitibꝰ p munere districha mittas. Si tibi tam rarus: q̃ mihi nũmus erit. Huius diminu. est xeniolũ: paruum xeniũ. Apul. Cõmodũ meridies accesserat: z mittit mihi xeniola porcum optimũ: z quinq gal
Xenodochiũ: (linulas: z vini cadũ in egate ꝓfoſi.
z Xenodociũ hospitale: locus publicus: quo peregrini z hospites hospitaliter recipiũtur ξένος hospes δοχεῖον receptaculũ: quasi hospitũ receptaculũ. Hiero. Xenodochiũ in portu Romano sitũ totꝰ pariter mũdus audiuit.

Xenocrates pe. cor. nomẽ philosophi Chalcedonij auditoris Platonis: qui in Academia Pseusippo successit: z. xxv. annis docuit. Fuit tardꝰ ingenio adeo: vt cũ illum Plato Aristoteli cõpararet: alterũ freno: alterum calcaribus indigere dicebat. Hic philosophorum seueriſſimus extitit. Ferunt cuz Phryne nobile scortũ dedita opera a quibusdã intra eius cellã missa esset: atq ab eo orans lectuli partẽ accepisset: demũq imperfecto opere discessisset: dixit se nõ a viro: sed a statua venisse. Eius verbis tanta fides adhibebat: vt cũ iniurati nullius testimoniũ admitterent: huic soli iniurato crederet. Hunc Atheniẽses aliquãdo vendiderũt: vt ita in exilio degens frãgeretur. Obijt secũdo z octogesimo ętatis suę anno cũ noctu forte in Sartaginẽ offendisset. fuere z alij hoc nomine.

Xenodotus fuit hystoricus patria Troezenus.

Xenodorus: quasi ξένος, id est peregrinum: quod z egregium denotans: z δῶρον donum. Fuit nomen statuarij nulli veterum cęlandi arte postponendi.

Xenophanes pen. cor. re. poeta Colophonius: qui contra Homerum z Hesiodum elegias scripsit. Fuit z alter Xenophanes ex Lesbo poeta Iambicus.

Xenophon nomẽ philosophi. z ducis insignis Atheniensis: Socratis discipulus z Platonis emulus fuit: speciosus: moratus: z oibus gratus. Hic primus oim philosophorũ scripsit hystoriã. Exercitũ quoq ex vltimis Babylonię finibus per aspera: z difficillima itinera incolumem in patriã reduxit. Fuere z alij Xenophontes.

Xenophilus pe. cor. nomẽ musici Chalcidẽsis Pythagorici de quo Val. maxi. Biennio minor: q̃ Gorgias: qui centũ z quinq vixit annis Xenophilus Chalcidẽsis Pythagoricus: sed felicitate nõ inferior. Siquidẽ: vt ait Aristoxenus musicus oĩs incõmodi humani expers summo perfectiſſimę doctrinę splendore extinctus est.

Xerampelinę vestes: vt ingt Probus: fuerũt ad vsum matronarũ ampellini coloris: qui inter coccinũ z muricẽũ medius est. ξηρόν. siccũ significat. Itaq Xerampellinus colꝰ esse credit: quem vulgo Rosam siccã nominamus. Alij Xerampelinas dicunt latine dici Atrabaticas: hoc est quę coloꝛem atrũ: id est nigrũ habent.

Xerolophus penulti. correpta: dici potest siccus tumulus ξηρὸς siccus: λόφος tumulus. Hamq ex lapidibus construi consueuerant principum tumuli.

Xerolybia: latine sicca Lybia dicitur.

Xerophagium comestio siccorum ciborum.

Xerophthalmia aridã lippitudo: cum nec tumẽt: nec fluunt oculi: sed grauescunt.

Xeria emplastra sicca: sicut Hygremplastra vocantur

Xerxes: latine dicit bellator. (liquida emplastra.
Vnde Artoxerxes magnus bellator, fuit Persarum rex: qui contra Athenienses magnũ collegit exercitum. Tradunt scriptores numerũ copiarum terrestrium: quas in Gręciam duxit Xerxes fuisse. clxx. myriades: id est decies septies centena milia. Myrias enim numerus est: continens decẽ milia. Transiuit eius exercitus per septẽ dies totidemq noctes nullo tempore intermisso. Sed nauali prælio a Themistocle Grecorum duce victus rex ipse cum paucis aufugit. Fuit filius Darij regis ex Atosa Cyri filia. Hanc hystoriam Herodotus late scripsit.

X Ante Y

Xylon grece: latine lignum dicitur. Vnde Xylobalsamum: lignum balsami.

Xylinum quod z Xylon dicitur: id est quod vulgares Bambacium dicunt. vnde Xylinę vestes.

Xylocasia: lignum Casię.

Xylophagus pen. cor. vermis: qui albus obscus nigellog capite est: ac nascit in lignorũ carie lignũ corrodens. In Ponto z Phrygia comedit. vt auctor est Hiero. contra Jouinia. Et quomodo (inquit) apud nos Ficedula z Attagen mullus z Scarus in delitijs computantur: ita apud illos ξυλοφάγον comedisse luxuria est.

Xiphis grece ξίφος significat ensem. Vnde Xiphię stellę ex cometarum genere in mucrones fastigiatę.

Xystus a grecis ꝺr. porticus ampla latitudine exercitationi accõmodata: in qua Athletę per hyberna tẽpora exercent. Hinc Xystici dicũtur Athletę in Xystis pugnãtes. Suet. in Aug. Hec tñ eo minus aut Xysticorũ certatiões: aut gladiatorũ pugnas seueriſſime semper exegit. Xystici etiã dicunt: qui Xysto ludũt. Significat eñ Xystos spiculum: vel hastile telũ. Vnde Xystophorꝰ latine spiculator. Inter cũ Xystus sumit ꝓ ambulatione: in qua arbuscułę sunt in plurimas species effigiatę. Plinꝰ. Ante cryptoporticũ Xystus est violis odoratus. Aliter Plin. li. v. Epi. Ante porticũ Xystus concisus in plurimas species distinctusq buxo. Idem. Non tam statuarũ z tabularũ pictarum ornatu ędes suas: q̃ Xystis z nemoribus excoluit. Victrus Latini xysta ambulationes appellant: quas greci paradromidas dicũt. Cic. in Bruto. Cũ ambularem in xysto: z essem otiosus domi. Quãdo vero a diectiuũ est
Xystis vbs Carię. a (ꝺcat ornatũ: tersum: politũ.
qua Xystiani dicti sunt populi: vt scribit Plinius.

Z Litera muta est: pro qua primitus nõnunq̃ simplex s. vt Sacynthus: pro ζάκυνθος seruus pro zethus. Qñq duplicatũ scribebamꝰ: vt patrisso: pro πατρίζω. pyrysso: pro πυρίζω. alĩ quãdo pilla d. ponebamꝰ: vt Medentinus: pro Mezentius. Zeta e tiã: siue zetecula vimi. apud Pli. in Epi. erat locus capax vnius lecti cũ sellis duabus: quę velis obductis z reductis modo adijcit cubiculo: modo auferẽt. Nomen quoniã tribus e partibꝰ fenestras z pro/

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

ſpectus habeat: atq; Solez multipliciter accipiat: quaſi ἀπὸ τοῦ ξέειν, qđ eſt feruere. Quando & Heliocaminus in ipſa zeta ponit: Heſt vapor ariuz q̃ddã ſolare nõ ad ignis vſum: ſz ad Solis: velut id qđ vulgo lumiare dz, & in Naduana Gallia Lucerio. vel ἀπὸ τοῦ ζῆν, q in ea ꝓmodiſſime viuat: vt quã delitias & amores ſuos vocet Lcilius: ſicut a ꝙuerſatiõe victuq; dicta. De Heliocamino Vlpi. in ſeruitutibus vrbanis. Si arbor ingt Heliocamino: vel ſolario Solẽ adimat: dicendũ erit: q; vmbrã facit in loco cui Sol fuit neceſſarius ꝓtra ſeruitutẽ impoſitã fieri. De zeta Lampridius. Indicos odores Heliogabalus ad vaporãdas zetas ſine carbonibus in hẽbat incẽdi. De zetecula. Plini. Mox zetecula refugit: quaſi in cubiculũ.

Z Ante A

Zazynthos inſula Ionij maris parua: cuz vrbe eiuſdẽ nois: a Zazyntho Dardani filio: in qua imperauit dicta cuius incolę Zazynthij vocant. De hac Verg. li. iij. Jam medio apparet fluctu nemoroſa Zazynthos.

Zagrus: vt inquit Strabo mons eſt: quo Media a Babylonia diuiditur.

Zacanthęi fuerunt Zazynthiorum coloni in medio Pyrenei mõtis Siti: & iuxta fluuiũ Hiberũ habitantes.

Zacharias nomen prophetę proprium.

Zamolſis: teſte Herod. li. iiij. hiſt. fuit Pythagorę diſcipulus: cui Getę putãtes illũ Saturnũ eſſe ſacrificia ꝓpendebãt.

Zancle Peloponneſi oppidũ fuit in regione Meſſenia. In qua ipſa Meſſene. Fuit & Zancle oppiduz Sicilię a Meſſenijs ꝓdita in Pelori ſinu: vbi ad orientẽ maxime flectitur: quã a ſuo noie dixerunt Meſſanã. Hinc Zanclei Meſſenioũ apud Plini. Et Zanclea charybdis. Vel a fonte dictã vrbẽ putant. Vel ab occultata ibi a Saturno falce: quã lingua Sicula Zanclon vocant: vel a gigante Zanclo: vel a loci curuitate. Curua eñ Zanclia vocãt.

Zancleum ſaxuz in freto Siculo dictũ a Zancle ꝓpinquo Sicilię oppido.

Zathenę gẽma eſt modo nigris: modo flaui electri colore. Lc.

Z Ante E

Zea genus frumẽti ſimile farri: quę vulgo Spelta dicit. Ex hac fit Alica. Ex Zeatico hordeaceove cibario: qui ſunt principuz equiſones equos alere cõſueuerũt.

Zedorion dicitur terra Zeandonans.

Zelo. as. & zelor deponens: ſignificat emulor. Auguſti. lib. j. Con. Vidi ego & expertus ſum zelantẽ paruulum: necdum loquebatur: & intuebaſ pallidus amaro conſpectu collactaneũ ſuum. Ponitur interdũ zelari: ꝓ ira ſcire ſecundũ illud: quod per prophetam dicitur. Indignatione magna zelatus ſum Syon. Et zelare: eſt imitari: vt illud. Neq; zelaueris facientes iniquitatem.

Zelus modo inuidiã: modo amorẽ: modo emulatio/

Zelotes pe. pro. idẽ eſt qđ emula/ (nem ſignificat. tor: vnde Symon Apoſtolus dictus eſt zelotes: quã doq; dicit amator. Et ſic dominus noſter appellaſ: quoniam ita nos amat: vt nolit fornicari poſt deos alienos.

Zelotypus pe. cor. zelator, ſeu emulator: formę. Nam ζῆλος emulatio eſt τύπος forma: qui igitur ita amat: vt ſollicitus ſit nequis amore ſuo perfruaſ: Zelotypus eſt. Juue. Ponere Zelotypo iuuenis ꝓpelatus hiarbę. Zelotypia egritudo animi ex eo ꝓueniẽs: q; timeat ne adſit alteri: quod cum nemine velit habere cõmune.

Zeno fuit phũs Cithię ex Cipro græca ciuitate Stoicorũ ſecte ꝓditor, tanto in honore apud Atheniẽſes habitus: vt apud eũ claues vrbis deponerẽt: ornarẽtq; ipm aurea corona: & imagine ærea. Hic adoleſcẽti cuidã inepta multa loquẽti ait. Ideo duas habemꝰ aures: os aũt vnũ vt. ſ. multa audiamꝰ: pauca vo loquamur. Deceſſit nonageſimo ętatis ſuę anno: ſine morbo. Nã vt ferũt: cum abiret e ſchola lapidez offendẽs digitũ perfregit: manu vo terrã feriens: illud ait, Ex Niobe venio quid me vocaſz cõtinuoq; ſe ſtrangulãs interijt. Fuit & alius Zeno Eleates: quem dialecticę inuẽtorem fuiſſe ſcribit Ariſ. Huius celebratiſſima fuit in perferendis cruciatibus patientia. Qui cũ adoleſcẽtes nobiliſſimos cupiditate libertatis adęq; pactę inflammaſſet ꝙ Nearchũ tyrannũ facto indicio cõprehẽſus tradituſq; eſt tortoribus: torquẽdus. Qui cũ lacerat ref: vt conſcios cõturationis noiaret neminẽ illoz noiauit: ſed amicos intimoſq; tyranni participes ꝙiurationis eſſe dixit. Deinde cũ quippiã ſe in aurẽ tyranni loqui velle ſignificaſſet: eaz mordicus correptã non ante dimiſit: qđ rapta aure populatũ caput reliquiſſet. Sed cũ ꝓplices cõiurationis ꝓferre cogeret: conciſam dẽtibus linguã in os tyranni ꝓſpuit. Quo facto ciues tyrannũ lapidauerũt. Fuit & alius Zeno phũs Epicureus Ciceronis ſynchronos .i. contẽporaneus. de quo idẽ Cic. lib. j. de fini. meminit: & eũ cum Attico frequẽter audiuiſſe Epicuri ſnias explicantẽ. Fuere & alij Zenones: quos nunc prętereo.

Zenobia fuit mulier: quę a Ptolemęis originez ducẽs græcis & latinis liris ornatiſſima: nec nõ & rebus bellicis celeberrima in Palmira Syrię vrbe regnauit. Hęc cum Saporem Perſaz regez ſuperaſſet: tandẽ ab Aureliano Auguſto victa Romã in triũphũ ducta fuit. Quę in vrbe ſummo in honore cõſenuit. a qua Zenobia familia nam/

Zephyrus pe. cor. Fauoniꝰ ventus oc/ (cupata eſt. cidẽtalis. Flat eñ ab occaſu equinoctiali aduerſus Eurus: quaſi ζωκφόρος vitã ferens: vel quia ſert: quę ſunt ad vitã. Eo ſane plantę oẽs germinãt: & pullulant.

Zephyrium vero promontorium eſt.

Zeros cryſtalli ſpecies eſt alba: ac nigra macula diſtinguẽte cryſtallum. Lomucopię.

Zeretra Arcades vocãt Vadi foramina extructa. Lc.

Zeta vnum ex elemẽtis. Sed Zetę fuere veſtes: quę nũc non ſunt vſitatę. & eius diminutiuũ Zetecula. Plini. Mox zetecula fugit: quaſi in cubiculum. Lc.

Zetis fuit filius Boreę ex Orithyia: & frater Calais.

Zethus cum h. & u. fuit Jouis ex Antiopa filius & fra/

Zeugma. matis. latine cõnexio: (ter Amphionis. ſiue adiunctio dicit. Figura cũ plures ſenſus vno connectunt verbo: qđ tribus modis fit. Aut ꝓpoſito verbo ad qđ reliqua reſpiciãt: vt vicit pudorẽ libido: timorem audacia: rationẽ amẽtia: aut verbo poſtpoſito: vt neq; is es Catilina: vt te aut pudora turpitudine: aut metꝰ a periculo: aut ratio a furore reuocarit: aut in medio ſenſuuz poſito verbo: vt Troiugena interpres diuũ: cẽ. Aenei. iij.

Zeugites calami arundinis ve: ſeu tibię genus a paritate dictum: q; eo duplices fiebant tibię. Lc.

Zeuſis: latine iugatio dicit. Quo noie appellatus eſt clariſſimus pictor Heracleotes: qui in certamen picturę cũ Parrhaſio deſcendit. Ferk hic pinxiſſe puerũ vuas ferentẽ: ad quas cuz aduolaſſent aues iratus eſt mira ingenuitate operi ſuo: & dixit. Vuas meliꝰ pinxi qđ puerũ. Nã ſi hũc ꝓſummaſſem aues timere debuerãt. Hic etiã pinZeuxo fuit (teſte Heſio/ (xit Helenę ſimulacrũ. do) vna ex Nymphis filia Oceani & Tethyos.

Z Ante G

Zigena nomen piſcis maritimi: vt eſt apud Ambroſi. Quid gladios loquar: aut Zigenas.

Zigia aceris ſpecies rubens fiſſili ligno cortice ſcabro: Zignis lacertę ſpecies. Lc. (& liuido. Lc.

Zimilaces Lapillus: qui in Euphrate naſcitur in medio glaucus. Lomucopię.

Zigaz ea terra ferk: ex qua populi exierint: qui noſtra ętate cũ liberis & vxoribus Europã peruagãtur Zigari appellati inſignes fures: & ſine tecto viuentes.

Ziniber radix. Et apud nos immutatis literis dici/

Ziph nomen vici. a quo Zi/ (mus Genziberphęi dicti ſunt: de quibus in lib. ij. Reg. fit mentio.

Zizania. nię. & zizaniũ. nij. quid ſignificet Ambroſi. lib. Hexa, declarat dicẽs. Loliũ & reliqua adulterina ſemina

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

SANCE TOURS

que frugibus ſepe miſcent zizania nũcupari euangelij le/ctiõe cognouimus: ſed ea p:opriũ quoddã genus habẽt: nã ex tritici ſemine in aliud gen° ſeminis decolora mutatione translata degenerẽ traxere natũrã. ¶Hoc docet dñs dicẽs. Venit inimic° & ſuperſeminauit zizania inter triticũ.

Zizyphus pe.cor. genus arboris: quã noſtrates Zibebos vocant. Zizypha fructus dicunt. ¶Plini. li. xv. Neque peregrina ſunt zizypha & tuberes: quę ipſa non pridem venere in Italiam. ¶Hęc ex Africa: illa ex Syria.

Z ante Ø

Zodiacus pe.cor. dici poteſt anialis ab effigie animaliũ. ¶Iam circulus eſt: in quo. xij. ſigna ſunt in formã animalis figuratus: vt aries: taurus. Hęc enim ζῶα animalia dicunt. Zographia: animalis pictura. Alexan. aũt Aphrodiſeus dicit Balaxian circulũ realem eſſe in cęlo: & ſuo dit in commentarys meteorologicorum Ariſtotelis ἰσοχει δὲ τῶν μὲν καλουμένων ποιαγωγέων τίνας γαλαξίαν ὁ λόγος λέγειν εἶναι τὸν κύκλον τοῦτον καὶ ἥλιον πρόπεσον τοῦτον φέρεσθαι. Id eſt refert Pythagoricorum aliquos Balaxian viam dicere: eſſe autem circulum: & Solem ante hunc ferri.

Zographos pict°: anialiũ. Zographia: ipſa pictura.

Zoilus poeta fuit Ptolemęi tẽporibus: qui Homero maſtix cognomen ſortitus eſt. Et pro inuido capit. Lc.

Zona cingulũ: quo cingimur. ¶Mart. Longa ſatis nũc ſum: dulci ſed pondere venter Si tumeat fiam tum tibi zona breuis. Hęc & Lorum dicitur & Baltheus: quis Baltheus ſit etiam a quo arma dependẽt. & Cinctus & Zontes Berilli ſpecies: (cingulum a cingendo. qui rubore quodã perfuſi ſunt. Lc. (lis dicta. Lc.

Zoophthalmos herba eſt a ſimilitudine oculi animalis.

Zopyrus pe.cor. ¶Phyſionomiſta dictus eſt: q profiteretur hominũ mores naturaſq; ex corpore: oculis: vultu: fronte ſe poſſe pernoſcere. Qui cum turpia quędam & a virtute aliena de Socrate diciſſet, ac a multis id circo de rideret. ¶Non errat (Socrates reſpõdit) Zopyrus. Nam iuſmodi eiũ natura eſſem: niſi naturã philoſophia ſuperaſſem. Fuit & alius Zopyr°. De quo dicere ſolebat Darius ſe Zopyrũ malle integrũ q̃ viginti capere Babylonas. Zopyri eiũ aſtu Babylone potitus erat Darius.

Zopyrocheron herba eſt: quam alij Lecupedem appellant. Lc.

Zopiſſa apud ¶Plinũ vinam picem (pelicant. Lc. ſignificat. Vel Zopiſſa pix: quę & nauibus tradit admiſta cęra: & marino ſale macerata. multo ad oia efficacior q̃ alię pices. Sed p:opriẽ reſina ex pinu: q̃uis Dioſcorides addit alia etiam ſignificata: cum ait: ζώπισσαν δὲ ὅτι μὲν ἔστιν πᾶν ἐκ τῶν πλοίων ξυομένην ῥητίνην μετὰ τοῦ κηροῦ καλουμένης ὑπ' ἐνίων ἀποχύμα οὕτως Διοσκορίδης Διὰ δ' ἐστὴ θαλάσσης βρέχεσθαι οἱ δὲ πᾶν πίτυκὴν ἐκείνην οὕτως ὠνόμασεν. Id eſt Zopiſſam aliam dixerunt derasam nauigijs picem cum cęra: appellatã a nónullis Apochyma: quę vim diſſipandi habet: quoniã mari madeat. aly Reſinam pini ſic nominarũt.

Zoroanda lacus quem efficit Tigris fluuius ab vno latere Tauri montis.

Zoronyſius gẽma: quę naſcit in Indo flumine. Lc.

Z ante A et Y

Zura Aphrorum lingua ſemen Paliuri vocatur contra ſcorpiones efficaciſſimum. Lc.

Zyme fermenta. Zymes panis fermentatus. Azymus.

Zythus quid ſit nemo (mus. a. um. ſiue fermẽto. poteſt dubitare ex verbis Suidę noſtri: qui ita ſcribit (etiam Dioſcoridis tractat) ζῦθος ὄινος ἀπὸ κεδρίας γινόμενος. Id eſt Zythus vinum ex hordeo factũ.

τέλος.

AD LECTORES, N. G. ET M. S.

In hoc opere diuulgando, quantũ laborum, q̃tum uigiliarum inſumptum ſit nobis, facile diiudicabunt ij, qui cenſores æqui futuri ſunt. Nec etenim naſutos illos flagellatores magni facimus, qui ſtatim inuerſa, uel etiam tranſpoſita una aut altera litera, exclamant, calumniantur, nihil non exprobrant. Non perpendentes interim quibuſcum tam arduum negotium agatur, quanta nonnunq̃ inſtent urgeantq̃ moleſtia formarum expreſſores. Deniq̃ q̃ accidat facile cura etiam diligentiaq̃ omni appoſita, extrahi commutariq̃ perperam tum cõmata, tum literas, haud raro & ipſas dictiones, negotiis aliis occupato interea eo, qui ſurſum & deorſum uoluit omnia, ut caſtigatum opus exeat in manus ſtudioſorum. Quare rogamus ſtudioſos omnes, ne in penſandis eleuandiſq̃ alienis laboribus plus q̃ deceat, ſint ingenioſi. Sed ſi quid repoſitũ uiderint perperam, caſtigent ipſi rectius. ſi quid omiſſum per incuriam, reponant iidem accuratius, putentq̃ ipſorum induſtriæ relictum aliquid, quod eoſdem paruitatis noſtræ, nos uero eorundem admoneat humanitatis. Q; ſi ueniam hanc aſſequimur, nullius nos pœnitebit fudoris, nullius pigebit moleſtiæ. Erim. uſq; poſt hac ad ſuſcipiendos eiuſmodi labores modis omnibus paratiſſimi. Viuite fœlices.

Argentorati, Ex Aedibus Matthiæ Schurerij Menſe Decembri. Anno. M. D. XVI.

Ductu Leonhardi & Lucæ Alantſeæ fratrum.

REGNANTE IMPERATORE CAES. MAXIMILIANO P. F. AVG. P. P.

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

© Centre d'Études Supérieures de la Renaissance

